

BIBLIJA

PRIJEVOD NOVI SVIJET

ITALIJA

RIM

MAKEDONIJA

Filipi

GRČKA

ATENA
Korint

Efez

SICILIJA

PATMOS

RODOS

MALTA

KRETA

*Sredozemno more
(Veliko more)*

LIBIJA

0 milja

500

0 kilometara

500

Crno more

MALA AZIJA

• Antiohija (pizidijska)

• Tarz

CIPAR

• Antiohija (sirijska)

SIRIJA

• Sidon
• Tir

• Cezareja

OBEĆANA ZEMLJA

• JERUZALEM

MOAB

• Kadeš
EDOM

• MEMFIS

EGIPAT

+ *gora Sinaj*

Crveno more

ARABIJA

GORJE ARARAT

• edenski vrt?

ASIRIJA

• Haran

• NINIVA

Eufrat

Tigris

MEDIJA

• BABILON

KALDEJA

• Šušan

• Ur

Biblija

Prijevod Novi svijet

Prijevod engleskog izdanja Biblije
New World Translation of the Holy Scriptures
objavljenog 1984.

‘OVAKO KAŽE SVEVIŠNJI GOSPODIN JEHOVA [יהוה, *JHVH*]:
“EVO, JA STVARAM NOVA NEBESA I NOVU ZEMLJU.
ONO ŠTO JE PRIJE BILO NEĆE U SJEĆANJE DOLAZITI
NITI ĆE SE U SRCU JAVLJATI”’
(Izaija 65:13, 17; vidi i 2. Petrovu 3:13)

© 2006
WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
OF PENNSYLVANIA

100 Watchtower Drive
Patterson, NY 12563-9204
U.S.A.

IZDAVAČI

WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
OF NEW YORK, INC.
Wallkill, New York, U.S.A.

Ovaj je prijevod u cijelosti ili djelomično dostupan
na više od 150 jezika. Popis svih jezika nalazi se
na stranici www.jw.org/hr.

Ukupna dosadašnja naklada prijevoda *Novi svijet*:
222 151 997 primjeraka

Tiskano 2017.

Ova Biblija nije za prodaju. Izdali su je Jehovini svjedoci
u sklopu svog svjetskog biblijskog obrazovnog programa.

Biblija — prijevod Novi svijet
New World Translation of the Holy Scriptures
Croatian (bi12-C)

Made in Japan
Tiskano u Japanu

DLbi12-C
171207

PREDGOVOR

BIBLIJA ili Sveto pismo pisana je objava Svevišnjeg Gospodina Jehove, upućena svim ljudima. Ta nadahnuta knjiga obraća se cijelom svijetu jer donosi dobru vijest o Božjem Kraljevstvu, koje će uspostaviti mir i pravdu. Zemlja će biti pretvorena u raj i svi će ljudi živjeti u njemu. Biblija otkriva da je Bog u svojoj ljubavi omogućio grešnom čovječanstvu spas od smrti tako što je kao otkupnu žrtvu dao svog Sina, Isusa Krista (Ivan 3:16).

Biblija je izvorno bila napisana na hebrejskom, aramejskom (jeziku srodnom hebrejskom) i grčkom. Budući da relativno malo ljudi danas razumije te jezike, Biblija se mora prevesti na današnje jezike kako bi njena životodajna poruka doprla do ljudi iz svih naroda.

Ovaj novi hrvatski prijevod Biblije temelji se na engleskom izdanju *New World Translation of the Holy Scriptures* iz 1984. On sadrži prijevod 39 knjiga izvorno pisanih hebrejskim odnosno aramejskim jezikom i drugo, prerađeno, izdanje prijevoda 27 knjiga izvorno pisanih grčkim jezikom (prvo izdanje objavljeno je 1999. godine). Odbor koji je radio na engleskom izdanju prijevoda *Novi svijet* odlučio je da neće koristiti uobičajene nazive za dva glavna dijela Biblije — “Stari zavjet” i “Novi zavjet”. Razlog je taj što je Biblija zapravo nedjeljiva cjelina te što nijedan njen dio nije zastario, odnosno nije “star”. Njena je poruka jedinstvena od prve knjige u dijelu pisanom na hebrejskom jeziku do zadnje knjige pisane na grčkom jeziku. U ovo izdanje uvršteno je gotovo 125 000 rubnih naznaka koje čitatelja upućuju na druge odgovarajuće retke, a sadrži i kazalo riječi biblijskog teksta i bilješki, što će čitatelju biti korisno pri proučavanju Biblije u cjelini.

Budući da Biblija iznosi svetu volju Svevišnjeg Gospodara svemira, bila bi velika uvreda i poniženje za tog veličanstvenog i moćnog Boga da smo izostavili ili pokušali sakriti njegovo jedinstveno ime, koje se u hebrejskom tekstu javlja gotovo 7 000 puta. Stoga se može reći da je najistaknutija značajka ovog prijevoda vraćanje Božjeg imena na mjesto koje mu i pripada u tekstu Biblije. Koristili smo oblik “Jehova”, i to na 6 973 mjesta u prijevodu hebrejskih knjiga i 237 puta u prijevodu grčkih knjiga. Više o tome čitatelj može pronaći u Dodatku.

Prevoditelji ovog izdanja ljube Boga — Autora Svetoga pisma — pa su s osjećajem velike odgovornosti pred njim nastojali njegove misli i izjave izraziti što je moguće točnije. Oni osjećaju odgovornost i prema čitateljima za čije je vječno spasenje nužna nadahnuta Riječ Najvišeg Boga, koju mogu čitati i proučavati jedino ako je imaju na svom jeziku. Iskreno se nadamo da će ovaj prijevod pomoći mnogim čitateljima da pronađu put u vječni život u pravednom novom svijetu što će ga uspostaviti Svemogućí Bog (Izaija 65:17; 2. Petrova 3:13).

Izdavač

UVOD

SVOJIM značajkama i bogatim popratnim sadržajima, čiju je izradu znatno olakšala suvremena kompjuterska tehnologija, *Biblija — prijevod Novi svijet* pomaže čitatelju dobro upoznati Bibliju.

ZNAČAJKE

OVOG IZDANJA BIBLIJE

PODJELA TEKSTA: Podjela teksta na poglavlja i retke slijedi englesko izdanje prijevođa *Novi svijet*, čime se omogućava ujednačena provedba obrazovnog programa Jehovinih svjedoka diljem svijeta. Recii nisu pojedinačno izdvojeni u zasebne odlomke, već su grupirani u veće cjeline, te je tako cjelokupni tekst podijeljen na način koji olakšava praćenje sadržaja. U pjesničkim dijelovima Biblije, primjerice u Psalmima, zadržana je pjesnička forma. Dijelovi teksta koji su pisani alfabetskim akrostihom također su odgovarajuće označeni. (Vidi 119. psalam.)

NASLOVI U ZAGLAVLJU: Nalaze se na vrhu većine stranica u ovome prijevodu. To su sadržajne natuknice koje pomažu čitatelju da brzo pronađe željeni sadržaj u tekstu Biblije.

KAZALA RIJEČI: Pri kraju knjige nalazi se konkordancija s naslovom “Kazalo riječi biblijskog teksta”. To je popis koji

sadrži odabrane riječi i navodi gdje se one u Bibliji nalaze. Većina natuknica sadrži kratak izvadak iz teksta kako bi čitatelj vidio kontekst. Čitateljima će od pomoći pri proučavanju biti i “Kazalo bilježaka”.

DODATAK: Neki članci u Dodatku razjašnjavaju osnovna biblijska učenja i srodne teme. Pretkraj tog dijela nalazi se tablica novca i mjera, prikaz mjeseci biblijskog kalendara te zemljopisne karte biblijskih zemalja i drugi ilustrativni prikazi. Na početku Dodatka nalazi se Sadržaj koji čitatelju olakšava snalaženje. Dodatak će mnogim čitateljima pomoći pri temeljitom proučavanju Svetog pisma i poučiti ih da još spremnije brane biblijsku istinu (1. Petrova 3:15).

RUBNE NAZNAKE: Ovo izdanje sadrži gotovo 125 000 rubnih naznaka koje upućuju na druge retke. One pokazuju da za gotovo svaku pojednost spomenutu u biblijskom tekstu postoji potvrda i na nekom drugom mjestu u Bibliji. Pažljivo uspoređivanje redaka na koje upućuju rubne naznake te pripadnih bilježaka ispod teksta otkriva međusobnu povezanost i sklad 66 biblijskih knjiga. To je dokaz da sve te knjige zapravo čine jednu knjigu, koju je nadahnuo Bog.

Naznake se nalaze u središnjem stupcu, a u njima se koriste kratice naziva biblijskih knjiga. Abecedno poredane oznake u tekstu upućuju čitatelja na odgovarajuće rubne naznake. Tamo gdje sve rubne naznake nisu mogle stati u središnji stupac, nastavljaju se na dnu desnog stupca teksta na istoj stranici. U popisu naznaka istaknuti su brojevi poglavlja na koje se one odnose.

Rubne naznake upućuju čitatelja na retke s paralelnim mislima i opisima događaja; ukazuju na biografske ili zemljopisne podatke; povezuju proćanstva s opisima njihova ispunjenja; ukazuju na izravne citate te na identične izraze, rećenice ili čak cijele retke iz nekog drugog dijela Biblije; mjesta iz hebrejskog dijela Biblije koja govore o obilježjima saveza Zakona povezuju s mjestima u grćkom dijelu Biblije koja opisuju njihovo ispunjenje. Sve to čitatelju omogućuje da dobro upozna Bibliju.

BILJEŠKE: Brojne bilješke razjašnjavaju kako Biblija koristi neke izraze (kao što su “duša” ili “grob”) bitne za razumijevanje njenih osnovnih ućenja; navode doslovan prijevod ili drugo moguće znaćenje izvornih izraza širokog znaćenja; donose objašnjenja nerazumljivih pojedinosti i izraza, igara riječi i idioma iz izvornika; podatke o osobnim i zemljopisnim

imenima; navode preraćunate vrijednosti biblijskih novćanih jedinica i mjera; upućuju čitatelja na dodatna objašnjenja u Dodatku i slično.

Nakon riječi ili izraza na koji se bilješka odnosi nalazi se oznaka za bilješku. Sama bilješka smještena je na dnu stranice, ispod odgovarajućeg stupca. Zapoćinje masno tiskanim brojem retka. Ako u nekom retku postoji više bilježaka, za svaku od njih koristi se drugaćija oznaka. Oznake su: *, #, Δ, □, □.

ZAKLJUĆAK

Mnoštvo rubnih naznaka i druga pomagala u ovom izdanju prijevoda *Novi svijet* iz 2006. pokazuju čitatelju da 66 knjiga Biblije tvori mećusobno isprepletenu i nadahnutu cjelinu, jedinstveni tekst koji sadrži “ćist jezik” istine (Sefanija 3:9). Oni koji uistinu ‘drhte’ od Jehovine Svete Rijeći i proućavanjem ulaze u njene dubine, produbljuju svoje razumijevanje Biblije (Izaija 66:2, 5). Źeljeli bismo da svi popratni sadržaji koji se nalaze u ovom izdanju Biblije svakom čitatelju koji se njima bude služio pomognu uvjeriti se što je istina i još se bolje osvjedoćiti da je ‘riječ Božja živa i djelotvorna’ (Hebrejima 4:12). Doista, sretni su oni koji se redovno hrane s Jehovinog bogatog duhovnog stola proućavajući njegovu živu Rijeć — Bibliju! (Matej 5:3).

NAZIVI I REDOSLIJED KNJIGA

hebrejsko-aramijski dio Biblije

KNJIGA	KRATICA	STR.	KNJIGA	KRATICA	STR.
1. Mojsijeva	1Mo	9	Propovjednik	Pr	898
2. Mojsijeva	2Mo	81	Pjesma nad		
3. Mojsijeva	3Mo	140	pjesmama	Pj	909
4. Mojsijeva	4Mo	185	Izaija	Iza	914
5. Mojsijeva	5Mo	245	Jeremija	Jr	986
Jošua	Jš	297	Tužaljke	Tu	1065
Suci	Su	332	Ezekijel	Eze	1075
Ruta	Ru	367	Danijel	Da	1148
1. Samuelova	1Sa	371	Hošea	Ho	1170
2. Samuelova	2Sa	417	Joel	Jl	1180
1. Kraljevima	1Kr	457	Amos	Am	1184
2. Kraljevima	2Kr	503	Obadija	Ob	1192
1. Ljetopisa	1Lje	546	Jona	Jn	1194
2. Ljetopisa	2Lje	587	Mihej	Mi	1196
Ezra	Ezr	637	Nahum	Na	1202
Nehemija	Ne	652	Habakuk	Hb	1205
Estera	Es	673	Sefanija	Sf	1208
Job	Job	683	Hagaj	Hg	1211
Psalmi	Ps	732	Zaharija	Za	1214
Mudre izreke	Izr	863	Malahija	Ml	1226

grčki dio Biblije

KNJIGA	KRATICA	STR.	KNJIGA	KRATICA	STR.
Matej	Mt	1230	1. Timoteju	1Ti	1507
Marko	Mk	1274	2. Timoteju	2Ti	1512
Luka	Lk	1301	Titu	Tit	1516
Ivan	Iv	1347	Filemonu	Flm	1518
Djela apostolska	Dj	1381	Hebrejima	He	1519
Rimljanima	Ri	1426	Jakov	Jk	1534
1. Korinćanima	1Ko	1446	1. Petrova	1Pe	1539
2. Korinćanima	2Ko	1465	2. Petrova	2Pe	1544
Galaćanima	Ga	1477	1. Ivanova	1Iv	1548
Efežanima	Ef	1484	2. Ivanova	2Iv	1553
Filipljanima	Flp	1491	3. Ivanova	3Iv	1553
Kološanima	Kol	1496	Juda	Jd	1554
1. Solunjanima	1So	1500	Otkrivenje	Ot	1556
2. Solunjanima	2So	1504			

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA (POSTANAK)

1 U početku^a stvorio^b je Bog^c nebo i zemlju.^d

2 A zemlja je bila prazna i pusta, i tama se prostirala nad površinom bezdana vodenog,^e a Božji duh^f djelovao^f je nad površinom voda.^g

3 I Bog je rekao:^h "Neka bude svjetlost!" I nastala je svjetlost.ⁱ **4** I vidio je Bog da je svjetlost dobra, i razdvojio je Bog svjetlost od tame.^j **5** Svjetlost je Bog nazvao dan,^k a tamu je nazvao noć.^l Tako je došla večer, pa jutro — dan prvi.

6 Bog je zatim rekao: "Neka bude svod^m između voda, i neka se razdijele vode od voda!"ⁿ

7 Tada je Bog načinio svod i razdijelio vode, da jedne vode budu pod svodom, a druge vode nad svodom.^o I bilo je tako. **8** Svod je Bog nazvao nebo.^p Tako je došla večer, pa jutro — dan drugi.

9 Tada je Bog rekao: "Neka se vode pod nebom skupe na jedno mjesto i neka se

1Mo 1:1* "U početku" — hebrejski: *Be-rešit*. Prva knjiga Biblije na hebrejskom se naziva po svojoj prvoj riječi. Ime "Postanak" potječe iz *Septuaginte* i *Vulgate*. **1*** Doslovno: "Bogovi". Titula *elohim* u hebrejskom je tekstu ovdje u množini radi naglašavanja veličanstva i moći, a ne kao naznaka da se radi o više osoba ili bogova. Usporedi bilješku za Su 16:23. **2*** Ili: "sila kojom se Bog služi". **3*** Ili: "stao govoriti". Prvo među više od 40 mjesta gdje je u hebrejskom tekstu 1. poglavlja 1. Mojsijeve postupno odvijanje radnje opisane glagolom izraženo nesvršenim glagolskim vidom.

1. poglavlje

- a He 1:10
- b Ps 148:5
- Iza 45:18
- Ot 4:11
- c 2Mo 6:3
- 2Mo 33:20
- 5Mo 6:4
- Mk 10:18
- Iv 4:24
- Ri 1:20
- 1Ko 8:4
- 1Ti 1:11
- 1Ti 2:5
- He 9:24
- 1Iv 4:16
- Ot 4:8
- d Job 38:4
- Ps 102:25
- Iza 42:5
- Ot 10:6
- e Job 38:30
- Izr 8:27
- f Ps 33:6
- Iza 40:26
- g Ps 104:6
- h Ps 33:9
- i Iza 45:7
- j Job 26:10
- 2Ko 4:6
- k 1Mo 8:22
- l Jr 33:20
- m 1Mo 1:20
- n Ps 33:7
- 2Pe 1:5
- o 1Mo 7:11
- Izr 8:28
- p 1Mo 27:28
- 5Mo 4:17
- 1Kr 8:35

Desni stupac

- a Job 38:11
- Ps 104:8
- Ps 136:6
- b Ps 24:1
- Ps 95:5
- c Job 38:8
- Izr 8:29
- d 5Mo 32:4
- 1Ti 4:4
- e 1Mo 1:29
- Ps 72:16
- Mt 13:32
- f Lk 6:44
- g Hg 2:19
- Jk 3:12
- h 3Mo 19:19
- Ps 104:14
- i Ga 6:7
- j 5Mo 4:19
- Ps 148:3
- k 1Mo 8:22
- 1Lje 23:31
- Ps 104:19
- l Jr 33:25
- Eze 32:8
- m Ps 8:3
- Ps 136:8
- Jr 31:35
- n Iza 13:10
- o Ps 74:16
- Iza 45:7
- p Ps 104:31
- r 3Mo 11:10

pokaže kopno!"^a I bilo je tako. **10** Kopno je Bog nazvao zemlja,^b a skupljene vode nazvao je mora.^c I vidio je Bog da je to dobro.^d **11** Tada je Bog rekao: "Neka iz zemlje iznikne trava, bilje koje nosi sjeme,^e drveće plodonosno koje po vrstama^f svojim na zemlji rađa plod u kojem je sjeme^g njegovo!" I bilo je tako. **12** I zemlja je pustila iz sebe travu, bilje koje nosi sjeme po vrstama^h svojim i drveće koje rađa plod u kojem je sjeme po vrstamaⁱ njegovim. I vidio je Bog da je to dobro. **13** Tako je došla večer, pa jutro — dan treći.

14 Tada je Bog rekao: "Neka budu izvori svjetlosti na svodu nebeskom da dijele dan od noći^j i da služe kao znakovi za doba, dane i godine!"^k **15** I neka svijetle na svodu nebeskom i osvijetljavaju zemlju!"^l I bilo je tako. **16** Tada je Bog načinio^m dva velika izvora svjetlosti, veći da upravlja danom i manji da upravlja noću, a uz to i zvijezde.^m **17** Njih je Bog postavio na svod nebeski da osvijetljavaju zemljuⁿ **18** i da upravlja danom i noću te da dijele svjetlost od tame.^o I vidio je Bog da je to dobro.^p **19** Tako je došla večer, pa jutro — dan četvrti.

20 Tada je Bog rekao: "Neka vodama provrvi mnoštvo živih duša^r i neka leteća

1Mo 1:16* Ili: "stao činiti (oblikovati)". Vidi bilješku za 1Mo 1:3.

stvorenja lete nad zemljom, svodom nebeskim!”^a **21** Bog je tada stvorio* velike životinje morske^b i sve žive duše što se miču,^c koje su provrvjele vodama po vrstama svojim, i sva krilata stvorenja po vrstama^d njihovim. I vidio je Bog da je to dobro. **22** Tada ih je Bog blagoslovio riječima: “Plodite se i množite i napunite vode u morima,^e i neka se leteća stvorenja namnože na zemlji!” **23** Tako je došla večer, pa jutro — dan peti.

24 Tada je Bog rekao: “Neka zemlja^f pusti iz sebe žive duše po vrstama njihovim, stoku,^g druge životinje što se miču^h i divlje životinjeⁱ zemaljske po vrstama njihovim!” I bilo je tako. **25** Bog je tada načinio divlje životinje zemaljske po vrstama njihovim i stoku po vrstama njezinim i sve druge životinje što se miču na zemlji po vrstama^j njihovim. I vidio je Bog da je to dobro.

26 Tada je Bog rekao: “Načinimo^k čovjeka na sliku^l svoju, nama sličnog,^m i neka vlada nad ribama morskim, nad letećim stvorenjima nebeskim, nad stokom — nad svom zemljom — i nad svim drugim životinjama što se miču po zemlji!”ⁿ **27** Bog je tada stvorio čovjeka na sliku svoju, na Božju ga je sliku stvorio^o — stvorio ih je muško i žensko.^p **28** Bog ih je zatim blagoslovio^r i rekao im: “Rađajte^s se i mno-

1Mo 1:21* Ili: “stao stvarati”. Vidi bilješku za 1Mo 1:3. **24*** Hebrejska riječ prevedena izrazom “druge životinje što se miču” po svemu sudeći označava razne sitne životinje koje žive pri tlu, kao što su glodavci, gmazovi i kukci.

1. poglavlje

- a 1Mo 2:19
1Mo 9:10
5Mo 4:17
Job 12:7
- b Job 7:12
Ps 148:7
- c 3Mo 11:46
- d 1Mo 7:14
3Mo 11:14
5Mo 14:13
1Ko 15:39
- e Ne 9:6
Ps 104:25
- f Pr 3:20
- g 5Mo 28:11
Ot 10:6
- h 1Mo 6:7
- i Ps 104:11
Mk 1:13
- j 1Mo 7:14
Ps 148:10
- k 1Mo 11:7
Izr 8:30
Iv 1:3
Kol 1:16
- l 1Mo 9:6
1Ko 11:7
Kol 3:10
- m 1Mo 5:1
Dj 17:29
Jk 3:9
- n 1Mo 9:2
- o Ps 139:14
- p Mk 10:6
1Ko 11:9
- r Ps 107:38
- s 1Mo 9:1
3Mo 26:9

Desni stupac

- a 1Mo 2:15
- b Ps 8:6
Iza 11:9
Jk 3:7
- c Job 36:31
Ps 145:16
- d 1Mo 9:3
Ps 104:14
Dj 14:17
- e Ps 136:25
Ps 147:9
Mt 6:26
- f 5Mo 32:4
Ps 104:24
1Ti 4:4

2. poglavlje

- g Ne 9:6
Ps 146:6
Iza 42:5
Za 12:1
Dj 4:24
- h 2Mo 31:17
He 4:4
- i 2Mo 20:11
J Iza 45:18
- k Mt 5:45

žite, napunite zemlju i sebi je podložite,^a i vladajte^b nad ribama morskim i letećim stvorenjima nebeskim i nad svim stvorenjima što se miču po zemlji!”

29 Bog je zatim rekao: “Evo, dajem vam sve bilje koje nosi sjeme, po svoj zemlji, i sve drveće s plodovima u kojima je sjeme.^c Neka vam bude za hranu.^d **30** I svim divljim životinjama zemaljskim i svim letećim stvorenjima nebeskim i svakoj živoj duši što se miče po zemlji dajem za hranu sve bilje zeleno.”^e I bilo je tako.

31 Bog je zatim pogledao sve što je načinio, i gle, bilo je vrlo dobro.^f Tako je došla večer, pa jutro — dan šesti.

2 Tako je bilo dovršeno nebo i zemlja i sve što je na njima.^g **2** I do sedmoga dana Bog je dovršio djelo svoje koje je načinio, i sedmoga je dana stao počivati od svega djela koje je načinio.^h **3** I blagoslovio je Bog sedmi dan i posvetio ga, jer je u taj dan počnuo od svega djela svojega. Bog je tako stvorio sve što je i naumio načiniti.ⁱ

4 Ovo je povijest stvaranja neba i zemlje u dan kad je Jehova* Bog načinio zemlju i nebo.^j

5 A na zemlji još nije bilo nikakvoga grmlja poljskoga i još nije niknuo nikakvo bilje poljsko, jer Jehova Bog još nije pustio kišu^k na zemlju i nije bilo čovjeka da obrađuje zem-

1Mo 2:1* Doslovno: “sva vojska njihova”. **4*** Ovo je prvo mjesto gdje se u hebrejskom tekstu javlja Božje osobno ime (u obliku tetragrama JHWH). Vidi dodatak 1.

lju. **6** No sa zemlje se dizala magla^a i natapala je svu površinu tla.^b

7 Tada je Jehova Bog načinio čovjeka od praha^c zemaljskoga^d i udahnuo mu u nosnice dah života,^e i čovjek je postao živa duša.^f **8** Jehova Bog zasadio je i vrt u Edenu,^g prema istoku, i ondje je smjestio čovjeka kojeg je načinio.^h **9** Tako je Jehova Bog dao da iz zemlje nikne svakovrsno drveće privlačno pogledu i dobro za jelo te drvo životaⁱ usred vrta i drvo spoznaje dobra i zla.^j

10 A iz Edena je tekla rijeka natapajući vrt, i odatle se dijelila u četiri toka. **11** Prvom je ime Pišon — on teče oko cijele zemlje Havile,^k gdje ima zlata. **12** I zlato je te zemlje dobro.^l Tamo ima i smole bdelija^{*m} i kamena oniksa.ⁿ **13** Drugoj rijeci ime je Gihon — ona teče oko cijele zemlje Kuš. **14** Trećoj rijeci ime je Hidekel^{*o} — ona teče istočno od Asirije.^p A četvrta je rijeka Eufrat.^r

15 I Jehova Bog uzeo je čovjeka i smjestio ga u vrt edenski^s da ga obrađuje i da se brine o njemu.^t **16** Tada je Jehova Bog zapovjedio čovjeku: "Sa svakoga drveta u vrtu slobodno jedi do sita."^u **17** Ali s drveta spoznaje dobra i zla ne smiješ jesti, jer u onaj dan u koji okusiš s njega, sigurno ćeš umrijeti."^v

18 Zatim je Jehova Bog rekao: "Nije dobro da čovjek bude sam. Načinit ću mu pomoćnicu, kao njegovu nadopu-

1Mo 2:12* Bdelij je mirisna smola slična smirni. **14*** Hebrejsko ime za Tig-

2. poglavlje

- a Job 36:27
- b Ps 135:7
- c 1Mo 3:19
- Ps 103:14
- Pr 3:20
- 1Ko 15:47
- d Job 33:6
- Iza 64:8
- e 1Mo 7:22
- Job 27:3
- Job 33:4
- Iza 42:5
- Dj 17:25
- f Eze 18:4
- 1Ko 15:45
- 1Pe 3:20
- g 1Mo 2:15
- 1Mo 3:23
- Iza 51:3
- Eze 28:13
- h 1Mo 1:26
- Ps 139:14
- Ri 9:20
- i 1Mo 3:24
- j 1Mo 2:17
- 1Mo 3:22
- k 1Mo 25:18
- 1Sa 15:7
- l 1Mo 13:2
- m 4Mo 11:7
- n 2Mo 25:7
- 1Lje 29:2
- Job 28:16
- o Da 10:4
- p 1Mo 10:11
- Mi 5:6
- r 1Mo 15:18
- 5Mo 11:24
- s 1Mo 3:24
- Eze 28:13
- t 1Mo 1:28
- 1Mo 2:8
- Ps 115:16
- u 1Mo 2:9
- 1Mo 3:2
- 3Mo 25:19
- v 1Mo 3:19
- Ps 146:4
- Pr 9:5
- Eze 18:4
- Iz 5:12
- 1Ko 15:22

Desni stupac

- a Izr 31:11
- 1Ko 11:9
- 1Ti 2:13
- b 1Mo 9:10
- c 1Mo 1:26
- 1Mo 9:2
- Ps 8:6
- d 1Sa 26:12
- e Izr 18:22
- Izr 19:14
- Mk 10:9
- 1Ti 2:13
- f 1Mo 29:14
- Su 9:2
- 2Sa 5:1
- 2Sa 19:12
- g 1Ko 11:8
- h 1Mo 24:58
- Ps 45:10
- Mk 10:7
- i Izr 5:18
- Mi 2:16
- Mt 19:5
- Ri 7:2
- 1Ko 6:16
- 1Ko 7:10
- Ef 5:31
- He 13:4
- j 1Mo 3:7
- k Ps 31:17

nu."^a **19** A Jehova Bog je od zemlje stvarao* sve divlje životinje poljske i sva leteća stvorenja nebeska i dovodio ih je pred čovjeka da vidi kako će koje stvorenje nazvati. I kako je čovjek nazvao svako od njih, svaku živu dušu,^b tako mu je bilo ime.^c **20** I čovjek je dao imena svoj stoci i svim letećim stvorenjima nebeskim i svim divljim životinjama poljskim, ali čovjeku se nije našla pomoćnica, kao njegova nadopuna. **21** Zato je Jehova Bog pustio dubok san^d na čovjeka i, dok je on spavao, uzeo mu je jedno rebro, a mjesto zatvorio mesom. **22** I od rebra koje je uzeo čovjeku načinio je Jehova Bog ženu i doveo je čovjeku.^e

23 Tada je čovjek rekao:

"Evo napokon kost od kostiju mojih

i meso od mesa mojega.^f

Ženom* neka se zove,

jer od čovjeka je uzeta!"^g

24 Zato će čovjek ostaviti oca svojega i majku^h svoju i prionut će uza ženu svoju i njih dvoje postat će jedno tijelo.ⁱ **25** A oboje su bili goli,^j čovjek i žena njegova, ali nisu se stidjeli.^k

3 A zmija^l je bila najopreznija^m od svih divljih životinja poljskih koje je Jehova Bog

3. poglavlje 1 2Ko 11:3; Ot 12:9; Ot 20:2; m Mt 10:16.

1Mo 2:19* Ili: "nastavio oblikovati", budući da je još uvijek trajao šesti dan stvaranja. Glagol "oblikovati", u hebrejskom tekstu u imperfektu, ovdje izražava radnju koja se nastavlja i odvija postupno. Vidi bilješku za 1Mo 1:3. **23*** Doslovno: "čovječicom". Na hebrejskom igra riječi — čovjek (muškarac): iš; žena: išša.

načinio.^a Stoga je rekla ženi:^b “Je li doista Bog rekao da ne smijete jesti sa svakoga drveta u vrtu?”^c **2** A žena je odgovorila zmiji: “Plodove s drveća u vrtu smijemo jesti.”^d **3** Ali za plod s drveta koje je usred vrta^e Bog je rekao: ‘Ne jedite ga i ne dirajte u njega da ne umrete!’^f **4** Nato je zmija rekla ženi: “Ne, nećete umrijeti.”^g **5** Jer zna Bog da će vam se onoga dana kad ga budete jeli otvoriti oči i da ćete postati kao Bog i znati što je dobro, a što zlo.”^h

6 Sada je žena vidjela da je drvo dobro za jelo i primamljivo za oči i na pogled poželjno,ⁱ pa je uzela njegov plod i okusila ga. Zatim je dala od ploda i svome mužu, kao je bio s njom, te je i on jeo.^j **7** Uto su se obadvoma otvorile oči te su primijetili da su goli.^k Zato su spleli smokvino lišće i napravili sebi pokrivalo kojim su se ogrnuli oko bokova.^l

8 Nešto kasnije, kad su začuli glas Jehove Boga koji je hodao vrtom za dnevnoga povjetarca,^m čovjek i žena njegova sakrili su se od lica Jehove Boga među drveće u vrtu.ⁿ **9** I Jehova Bog dozivao je čovjeka, govoreći mu: “Gdje si?”^o **10** A on mu je naposljetku odgovorio: “Čuo sam glas tvoj u vrtu, ali uplašio sam se jer sam gol, pa sam se sakrio.”^p **11** Nato mu je on rekao: “Tko ti je kazao da si gol?”^q Jesi li jeo s drveta s kojeg sam ti zabranio jesti?”^r **12** A čovjek je odgovorio: “Žena koju si mi dao da bude uz mene, ona mi je dala plod s drveta, pa sam jeo.”^t **13** Tada je Je-

3. poglavlje

- a 1Mo 1:24
- b 1Mo 2:22
- c 4Mo 22:28
- d 1Mo 2:17
- e 1Mo 2:16
- f 1Mo 2:9
- g 2Mo 19:12
- h 1Mo 5:5
- i Iv 8:44
- j 1Iv 3:8
- k Ot 21:8
- l 1Mo 3:22
- m Iza 46:5
- n Flp 2:6
- o Jk 1:14
- p 1Iv 2:16
- q Ri 5:12
- r 2Ko 11:3
- s 1Ti 2:14
- t Job 1:21
- u 1Mo 3:21
- v 5Mo 4:33
- w 5Mo 23:14
- x Dj 7:31
- y Da 10:7
- z Am 9:3
- aa He 4:13
- ab 1Iv 4:18
- ac o Mi 6:9
- ad p 2Mo 3:6
- ae r 1Mo 2:25
- af s 1Mo 2:17
- ag t 1Sa 15:24
- ah Jk 1:14

Desni stupac

- a 2Ko 11:3
- b 1Ti 2:14
- c 1Mo 3:1
- d Iza 65:25
- e Mi 7:17
- f Iza 35:4
- g Iza 43:11
- h He 10:31
- i 1Mo 22:17
- j Jk 4:4
- k Jd 9
- l Ot 12:7
- m Ot 12:17
- n f Eze 28:14
- o Ot 12:9
- p g Iza 54:5
- q Ga 4:26
- r Ot 12:1
- s h Mt 23:33
- t Iv 8:44
- u 1Iv 3:10
- v i 1Mo 22:18
- w 1Mo 49:10
- x Ga 3:16
- y Ga 3:29
- z j Iv 18:37
- aa k Ot 20:2
- ab l Ot 20:10
- ac m He 2:14
- ad n Mi 5:1
- ae Mt 27:50
- af o Dj 3:15
- ag Flp 2:8
- ah p 1Ije 4:9
- ai r 1Mo 35:16
- aj s 1Ko 7:28
- ak t 1Mo 2:17
- al Pr 12:13
- am u 1Mo 4:12
- an 1Mo 5:29
- ao v Ps 127:2
- ap Hg 1:6
- aq z He 6:8
- ar a 1Mo 2:7
- as b Job 34:15
- at Pr 3:20

hova Bog upitao ženu: “Što si to učinila?” A žena je odgovorila: “Zmija me prevarila, pa sam jela.”^a

14 Jehova Bog je nato rekao zmiji:^b “Kad si to učinila, da si prokleta među svim stokom i među svim divljim životinjama poljskim! Po trbuhu ćeš puzati i prah ćeš jesti sve dane života svojega.”^c **15** I ja^d ću zametnuti neprijateljstvo^e između tebe^f i žene,^g i između potomstva tvoje^h i potomstva njezina.ⁱ On^j će ti^k zdobiti glavu,^l a ti^m ćeš muⁿ raniti petu.”^o

16 A ženi je rekao: “Trudnoći tvojoj muke ću veoma umnožiti,^p u bolovima ćeš djecu rađati.^r Za mužem ćeš svojim žudjeti, a on će nad tobom gospodariti.”^s

17 A Adamu je rekao: “Zato što si poslušao glas žene svoje i jeo s drveta za koje sam ti zapovjedio: ‘Ne smiješ jesti s njega’, zemlja neka je prokleta zbog tebe.”^u S mukom ćeš se od nje hraniti sve dane života svojega.^v **18** Trnje i korov^w će ti rađati,^z a ti ćeš jesti bilje poljsko. **19** U znoju lica svojega kruh ćeš svoj jesti dok se ne vratiš u zemlju, jer od nje si uzet.^a Jer si prah i u prah ćeš se vratiti.”^b

20 Poslije toga Adam je dao ženi svojoj ime Eva,^c jer je trebala postati majka svima živima.^d **21** I Jehova Bog načinio je duge kožne haljine za Adama i za ženu njegovu,

c 1Mo 2:19; 1Mo 4:1; d Dj 17:26.

1Mo 3:15* Doslovno: “sjemena tvoje^a i sjemena njezina”. **18*** Ili: “bodljikavi korov; čičak”. **20*** “Eva” znači “živa”.

pa ih je obukao u njih.^a **22** Zatim je Jehova Bog rekao: "Evo, čovjek je postao kao jedan od nas, znajući što je dobro, a što zlo.^b Da ne bi sada ispružio ruku svoju, pa i s drveta života^c uzeo plod te ga pojeo i živio vječno..." **23** Zato ga je Jehova Bog istjerao iz vrta edenskog^d da obrađuje zemlju od koje je i uzet.^e **24** I tako je izagnao čovjeka, a na istoku vrta edenskog^f postavio je kerube^g i mač plamene oštrice, koji se stalno okretao čuvajući put k drvetu života.

4 I Adam je legao sa ženom svojom Evom, a ona je zatrudnjela^h i rodila Kajina,ⁱ te je rekla: "Dobila^j sam sina uz pomoć Jehovinu."^k **2** Nakon nekog vremena rodila je i brata njegova Abela.^k

I Abel je postao pastir, te je čuvao ovce,^l a Kajin je postao zemljoradnik.^m **3** Jednoga je dana Kajin prinio Jehovi žrtvuⁿ od plodova zemlje.^o **4** A i Abel je prinio od prvina^p stada svojega, zajedno sa salom^r njihovim. I Jehova je s odobravanjem pogledao na Abela i na žrtvu njegovu,^s **5** a na Kajina i na žrtvu njegovu nije pogledao s odobravanjem.^t Stoga se Kajin žestoko razgnjevio^u i lice mu se namrgdilo. **6** Tada je Jehova rekao Kajinu: "Zašto si se razgnjevio i zašto ti je lice namrgodeno? **7** Ako počneš činiti dobro, nećeš li mi biti mio?^v No ako ne budeš činio

1Mo 3:24* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. **4:1*** "Kajin" znači "dobiven; stečen; načinjen". **1*** Igra riječi. Upotrijebivši glagol "dobiti" (hebrejski: *kamah*), Eva objašnjava zašto je sinu dala ime Kajin.

3. poglavlje

a 1Mo 3:7
Ot 3:18
b 1Mo 3:5
Flp 2:6
c 1Mo 2:9
d 1Mo 2:8
e 1Mo 2:5
1Mo 3:19
f 1Mo 2:8
1Mo 4:16
g Ps 80:1
Iza 37:16
Eze 10:4

4. poglavlje

h 1Mo 1:28
i Jd 11
j 1Mo 3:16
k Mt 23:35
l 1Mo 46:34
m 1Mo 3:23
n 3Mo 2:14
o Ne 10:35
p 2Mo 13:12
r 3Mo 3:9
s He 11:4
t Am 5:22
u Izr 14:30
Izr 15:18
Izr 27:4
v Lk 14:11
1Pe 5:6

Desni stupac

a Izr 11:6
Jk 1:14
b Pr 8:13
Eze 18:27
c Mt 23:35
1Iv 3:12
Jd 11
d Ps 10:13
Izr 28:13
e Ps 50:20
Izr 17:17
f 1Mo 18:20
2Kr 9:26
Iza 26:21
He 12:24
g Ezr 7:26
h 1Mo 9:5
i 1Mo 3:17
3Mo 26:20
5Mo 28:18
j 5Mo 28:65
Izr 28:17
Ho 9:17
k Job 34:29
Iza 59:2
Mi 3:4
l Ps 36:11
m Ri 12:19
n 1Mo 4:24
5Mo 32:35
He 10:30
o Eze 9:6
p Ps 34:16
r 1Mo 5:4
s 2Sa 18:18
Ps 49:11

dobro, grijeh vreba na vratima i žudi za tobom.^a A ti, hoćeš li ga nadvladati?"^b

8 Poslije toga Kajin je rekao bratu svojemu Abelu: "Hajdemo u polje!" I dok su bili u polju, Kajin je napao brata svojega Abela i ubio ga.^c

9 Jehova je potom rekao Kajinu: "Gdje ti je brat Abel?"^d

A on je odgovorio: "Ne znam. Zar sam ja čuvar brata svojega?"^e

10 Nato mu je Bog rekao: "Što si učinio? Slušaj! Krv brata tvojega više sa zemlje k meni.^f **11** I sada, da si proklet, prognan sa zemlje^g ove, koja je otvorila usta svoja da iz ruke tvoje primi krv brata tvojega.^h **12** Kad budeš obrađivao zemlju, ona će ti uskratiti rod svoj.ⁱ Bit ćeš lualica i bjeGUNAC na zemlji."^j **13** Tada je Kajin rekao Jehovi: "Kazna za prijestup moj prevelika je da bi se mogla nositi. **14** Evo, tjeraš me danas s ovoga tla, i bit ću skriven od lica tvojega.^k Morat ću biti lualica^l i bjeGUNAC na zemlji, i tko me god nađe, sigurno će me ubiti."^m

15 Nato mu je Jehova rekao: "Zato, tko ubije Kajina, na njemu će se izvršiti sedmerostruka osveta."ⁿ

I Jehova je postavio znak za Kajina da ga tko ne ubije kad ga nađe.^o **16** Tada je Kajin otišao od lica Jehovina^p i nastanio se u zemlji Nodu,^q istočno od Edena.

17 I Kajin je legao sa ženom svojom,^r i ona je zatrudnjela i rodila Henoka. Tada je počeo graditi grad i nazvao ga je imenom sina svojega Henoka.^s

1Mo 4:16* "Nod" znači "izbjeglištvo".

18 Poslije se Henoku rodio Irad. Iradu se rodio Mehujael, Mehujaelu se rodio Metušael, a Metušaelu se rodio Lamek.

19 Lamek je uzeo sebi dvije žene. Prvoj je ime bilo Ada, a drugoj je ime bilo Sila. **20** Ada je rodila Jabala. On je praotac onih koji žive pod šatorima^a i drže stoku.^b

21 A bratu je njegovom ime bilo Jubal. On je praotac svih koji sviraju harfu^c i frulu.^d **22** Sila je, pak, rodila Tubal-Kajina, koji je kovao svakovrsno oruđe od bakra i željeza.^e A Tubal-Kajinova sestra bila je Naama. **23** Potom je Lamek sastavio ove riječi za žene svoje Adu i Silu:

“Čujte glas moj, žene Lamekove!

Poslušajte riječ moju:

Čovjeka sam ubio jer me ranio,

momka jer me udario.

24 Ako će Kajin biti osvećen sedam puta,^f

Lamek će sedamdeset i sedam puta.”

25 A Adam je legao sa ženom svojom i ona je rodila sina i dala mu ime Šet^g jer, kao što je rekla: “Bog mi je dao drugog potomka umjesto Abele, jer je njega ubio Kajin.”^h **26** A i Šetu se rodio sin i on mu je dao ime Enoš.ⁱ Tada se počelo prizivati ime Jehovino.^j

5 Ovo je knjiga o životu* Adamovu. U dan kad je Bog stvorio Adama, načinio ga je sličnim sebi.^k **2** Stvorio je muško i žensko.^l A u dan kad

1Mo 4:25* “Šet” znači “dan; dodijeljen; naknada”. **5:1*** Ili: “knjiga povijesti”.

4. poglavlje

a 1Mo 25:27

He 11:9

b 1Mo 13:7

5Mo 3:19

c Ps 33:2

1Ko 14:7

d Job 21:12

Ps 150:4

e 5Mo 27:5

2Sa 12:31

Iza 2:4

f 1Mo 4:15

3Mo 19:18

g 1Mo 5:3

h 1Mo 4:8

Mt 23:35

He 11:4

i 1Mo 5:6

Lk 3:38

j 2Mo 20:7

2Kr 19:16

5. poglavlje

k 1Mo 1:26

1Ko 11:7

Jk 3:9

l 1Mo 1:27

Mk 10:6

Desni stupac

a 1Mo 1:27

1Mo 2:23

5Mo 4:32

Iza 45:12

Mt 19:4

b 1Mo 7:21

Pr 3:21

Dj 17:30

1Ko 15:39

c 1Mo 4:25

1Lje 1:1

d 1Mo 6:1

e 1Mo 2:17

1Mo 3:19

Ps 146:4

Izr 21:16

Pr 6:6

Pr 9:5

Eze 18:4

Ri 6:23

1Ko 15:22

f 1Mo 4:26

Lk 3:38

g 1Lje 1:2

h Lk 3:37

i 1Lje 1:2

Lk 3:37

su bili stvoreni,^a on ih je blagoslovio i nazvao ih čovjek.^b

3 A kad je Adamu bilo sto i trideset godina, rodio mu se sin njemu sličan, na sliku njegovu, i dao mu je ime Šet.^c

4 A nakon što mu se rodio Šet, Adam je živio osam stotina godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.^d **5** Tako je Adam živio ukupno devet stotina i trideset godina, a potom je umro.^e

6 A kad je Šetu bilo sto i pet godina, rodio mu se Enoš.^f

7 Nakon Enoševa rođenja Šet je živio osam stotina i sedam godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **8** Tako je Šet živio ukupno devet stotina i dvanaest godina, a potom je umro.

9 A kad je Enošu bilo devedeset godina, rodio mu se Kenan.^g **10** Nakon Kenanova rođenja Enoš je živio osam stotina i petnaest godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **11** Tako je Enoš živio ukupno devet stotina i pet godina, a potom je umro.

12 A kad je Kenanu bilo sedamdeset godina, rodio mu se Mahalalel.^h **13** Nakon Mahalalelova rođenja Kenan je živio osam stotina i četrdeset godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **14** Tako je Kenan živio ukupno devet stotina i deset godina, a potom je umro.

15 A kad je Mahalalelu bilo šezdeset i pet godina, rodio mu se Jared.ⁱ **16** Nakon Jaredova rođenja Mahalalel je živio osam stotina i trideset godina. Za to vrijeme rodilo mu se

još sinova i kćeri. **17** Tako je Mahalalel živio ukupno osam stotina devedeset i pet godina, a potom je umro.

18 A kad su Jaredu bile sto šezdeset i dvije godine, rodio mu se Henok.^a **19** Nakon Henokova rođenja Jared je živio osam stotina godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **20** Tako je Jared živio ukupno devet stotina šezdeset i dvije godine, a potom je umro.

21 A kad je Henoku bilo šezdeset i pet godina, rodio mu se Metušalah.^b **22** Nakon Metušalahova rođenja Henok je hodio s pravim Bogom* još tri stotine godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **23** Tako je Henok živio ukupno tri stotine šezdeset i pet godina. **24** I za sve je vrijeme Henok hodio^c s pravim Bogom.^d Zatim je nestao, jer ga je Bog uzeo.^{*e}

25 A kad je Metušalahu bilo sto osamdeset i sedam godina, rodio mu se Lamek.^f **26** Nakon Lamekova rođenja Metušalah je živio sedam stotina osamdeset i dvije godine. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **27** Tako je Metušalah živio ukupno devet stotina šezdeset i devet godina, a potom je umro.

28 A kad su Lameku bile sto osamdeset i dvije godine, rodio mu se sin. **29** I on mu je dao ime Noa,^{*g} govoreći: "Ovaj će nam donijeti od-

1Mo 5:22* Ili: "ugodio je Bogu", prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi He 11:5. **24*** Ili: "prenio", prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi He 11:5. **29*** "Noa" znači "počinak; odmor; utjeha".

5. poglavlje

- a 1Lj 1:3
Jd 14
- b 1Lj 1:3
Lk 3:37
- c 5Mo 8:6
Su 2:22
Ps 15:2
Izr 2:7
Mi 6:8
Kol 1:10
1So 2:12
3Iv 4
- d 1Mo 6:9
5Mo 13:4
Jd 14
Jd 15
- e 5Mo 34:6
Iv 3:13
He 11:5
- f 1Lj 1:3
Lk 3:36
- g 1Mo 7:1
Eze 14:14
Mt 24:37
He 11:7
1Pe 3:20
2Pe 2:5

Desni stupac

- a 1Mo 3:17
- b 1Mo 10:21
1Mo 11:10
Lk 3:36
- c 1Mo 6:10
1Mo 10:6
- d 1Mo 10:2
1Mo 10:21

6. poglavlje

- e 1Mo 1:28
- f Job 1:6
Job 38:7
2Pe 2:4
Jd 6
- g Job 31:1
Jk 1:14
- h Ri 9:22
1Pe 3:20
i 1Mo 7:4
- j Ps 78:39
Iv 3:6
- k Ri 9:22
1Pe 3:20
2Pe 3:9
- l 1Mo 8:21
Pr 7:29
Jr 17:9
Mt 15:19
Jk 3:15
- m 2Mo 32:14
1Sa 15:11
n Ps 78:40
Ps 95:10
- o 1Mo 1:27
1Mo 5:1
5Mo 4:32

mor od posla našega i od muke ruku naših što nam ih zadaje zemlja koju je Jehova prokleo."^a **30** Nakon Noina rođenja Lamek je živio pet stotina devedeset i pet godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri. **31** Tako je Lamek živio ukupno sedam stotina sedamdeset i sedam godina, a potom je umro.

32 A pošto je Noa proživio pet stotina godina, rodili su mu se Šem,^b Ham^c i Jafet.^d

6 A kad su se ljudi počeli množiti na zemlji i kćeri im se rodile,^e **2** sinovi* pravoga Boga^f zapazili^g su da su kćeri ljudske lijepe, pa su ih uzimali sebi za žene, sve koje su izabrali. **3** Tada je Jehova rekao: "Neće duh^h moj trpjeti čovjeka do u nedogled,ⁱ jer čovjek je samo tijelo.^j Neka mu bude još sto i dvadeset godina!"^k

4 U te dane, a i kasnije, sinovi pravoga Boga spolno su općili s kćerima ljudskim, pa su im one radale sinove na zemlji, koji su se zvali nefili.* Bili su to silnici, ljudi na glasu, koji su živjeli u staro doba.

5 I Jehova je vidio da je zloća čovjekova na zemlji velika i da su sve misli srca njegova uvijek upravljene samo na zlo.^l **6** Tada je Jehova požalio^m što je načinio čovjeka na zemlji i zaboljelo ga je u srcu.ⁿ **7** Stoga je Jehova rekao: "Izbrisati ću s lica zemlje ljude koje sam stvorio,^o i ljude i stoku i sve životinje što se

1Mo 6:2* Ili: "anđeli", prema nekim rukopisima *Septuaginte*. **4*** Ili: "obara telji; oni koji obaraju druge".

miču i sva stvorenja što lete nebom,^a jer mi je žao što sam ih načinio.”^b **8** Ali Noa je našao milost u očima Jehovinim.

9 Ovo su događaji iz života* Noina.

Noa je bio čovjek pravedan.^c Bio je čestit[#] među suvremenicima svojim. Noa je hodio s pravim Bogom.^d **10** S vremenom su se Noi rodila tri sina: Šem, Ham i Jafet.^e **11** A zemlja se iskvarila pred pravim Bogom^f i ispunila se nasiljem.^g **12** I Bog je pogledao zemlju, i gle, bila je iskvarena,^h jer je sav ljudski rod iskvario put svoj na zemlji.ⁱ

13 Tada je Bog rekao Noi: “Vidim da je došlo vrijeme da učinim kraj svakome stvorenju,^j jer su zemlju ispunili nasiljem; i evo, uništiti ću ih zajedno sa zemljom.^k **14** Napravi sebi arku od smolastog drveta.^l Napravi pregratke u arki i premaži je iznutra i izvana smolom.^m **15** A napraviti ćeš je ovako: neka arka bude dugačka tri stotine lakata,ⁿ široka pedeset lakata i visoka trideset lakata. **16** Na arki načini prozor,^{*} a njezin zid neka završava jedan lakat ispod krova. Vrata arki načini sa strane.^o Napravi u njoj donji, srednji i gornji kat.

17 Ja ću, evo, pustiti vode potopa^p na zemlju da uništi

1Mo 6:9* Ili: “Ovo je povijest”. **9*** Izvorna je riječ bogata značenjem i u raznim kontekstima može se prevesti pojmovima kao što su: “potpun, besprijekoran, neporočan, bez mane, savršen, uzoran, iskren, čist, čestit, pošten, vjoran (Bogu), bezazlen”. **15*** Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13. **16*** Hebrejski: *cohar*, što može značiti i “krov”.

6. poglavlje

- a 1Mo 7:3
- b Ho 4:3
- c 1Mo 7:1
- Eze 14:14
- He 11:7
- d Ps 37:37
- Lk 1:6
- 2Pe 2:5
- e 1Mo 5:32
- f He 4:13
- g Ps 11:5
- h Ot 11:18
- i Mt 24:38
- 2Pe 2:5
- j Eze 7:2
- Am 8:2
- 1Pe 4:7
- k 1Mo 7:4
- l He 11:7
- m 1Mo 14:10
- 2Mo 2:3
- n 1Mo 7:20
- 5Mo 3:11
- o 1Mo 7:16
- p 1Mo 1:7
- 1Mo 7:6
- Mt 24:39
- 2Pe 2:5

Desni stupac

- a 1Mo 7:15
- Pr 3:19
- b 1Mo 7:21
- Ps 104:29
- c 1Mo 7:13
- Iza 26:20
- d 1Mo 8:17
- 1Ko 15:39
- e 1Pe 3:20
- f 1Mo 1:25
- 1Mo 7:14
- g 1Mo 7:15
- h 1Mo 1:30
- Iza 11:7
- i 1Mo 1:29
- j 2Mo 40:16
- He 11:7
- 1Iv 5:3

7. poglavlje

- k Izr 11:21
- 2Pe 2:5
- l Ps 91:14
- Ps 101:6
- Ml 3:18
- He 10:38
- 1Pe 3:12
- 2Pe 2:9
- m 3Mo 11:3
- 5Mo 14:4
- n 1Mo 8:19
- o 1Mo 7:23
- p 1Mo 2:5
- Job 37:6
- r 1Mo 7:12
- s 1Mo 2:19
- 1Mo 6:7
- 1Mo 6:17

svako stvorenje pod nebom u kojemu je dah života.^a Sve što je na zemlji izginut će.^b **18** A s tobom sklapam savez. Udi u arku, ti i s tobom sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih.^c **19** I u arku uvedi po dvoje od svake vrste stvorenja, od svake životinje,^d da ih sa sobom sačuvaš na životu.^e Neka budu muško i žensko. **20** Od letećih stvorenja prema vrstama njihovim, od stoke prema vrstama njezinim,^f od svih drugih životinja što se miču po zemlji prema vrstama njihovim, po dvoje od svega neka ude s tobom da se sačuvaju na životu.^g **21** A ti uzmi sa sobom svakovrsnu hranu za jelo^h i spremi je kod sebe, pa neka bude za hranu tebi i njima.”ⁱ

22 I Noa je sve učinio kako mu je Bog zapovjedio. Upravo je tako učinio.^j

7 Potom je Jehova rekao Noi: “Udi u arku, ti i cijela obitelj^k tvoja, jer vidio sam da si ti pravedan preda mnom u ovom naraštaju.^l **2** Od svake čiste životinje uzmi sa sobom po sedmero, mužjaka i ženku njegovu,^m a od svake nečiste životinje samo po dvoje, mužjaka i ženku njegovu. **3** Isto tako od stvorenja što lete nebom po sedmero, mužjaka i ženku,ⁿ da im se sačuva vrsta na zemlji.^o **4** Jer za samo sedam dana pustiti ću kišu^p da pada na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći,^r i izbrisati ću s lica zemlje svako biće koje sam načinio.”^s **5** I Noa je sve učinio kako mu je Jehova zapovjedio.

6 Noa je imao šest stotina godina kad su vode potopa došle na zemlju.^a 7 Tako je Noa ušao u arku pred vodama potopa zajedno sa sinovima svojim, ženom svojom i ženama sinova svojih.^b 8 Od svih čistih životinja i od svih životinja koje nisu čiste, od letećih stvorenja i od svega drugoga što se miče po zemlji,^c 9 k Noi je u arku ušlo po dvoje, mužjak i ženka, kao što je Bog zapovjedio Noi. 10 A nakon sedam dana vode potopa sručile su se na zemlju.

11 Šestote godine Noina života, drugoga mjeseca,* sedamnaestoga dana u mjesecu, toga dana provalili su svi izvori velikoga bezdana vodenog[#] i otvorile su se ustave nebeske.^d 12 I kiša je pljuštala na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći.^e 13 Upravo toga dana ušli su u arku Noa i sinovi njegovi Šem, Ham i Jafet,^f žena Noina i tri žene sinova njegovih s njim;^g 14 oni i sve divlje životinje po vrstama svojim,^h sva stoka po vrstama svojim, sve druge životinje što se miču po zemlji po vrstama svojim,ⁱ sva leteća stvorenja po vrstama svojim,^j sve ptice i sva krilata stvorenja.^k 15 I tako je k Noi u arku ulazilo dvoje po dvoje, od svake vrste stvorenja u kojemu je

1Mo 7:11* Nakon izlaska iz Egipta, kada je Jehova Izraelcima dao vjerski kalendar, ovo je postao 8. mjesec i dobio ime bul. Prema našem kalendaru, obuhvaća drugu polovicu listopada i prvu polovicu studenoga. Vidi dodatak 14. **11*** Izraz 'veliki bezdan vodeni' odnosi se na vodeni omotač u atmosferi koji je obavijao zemlju. U 1Mo 1:6, 7 naziva ga se "vode nad svodom".

7. poglavlje

a 1Mo 8:13

b Lk 17:27

He 11:7

c 1Mo 6:20

d 1Mo 1:7

1Mo 8:2

e 1Kr 19:8

f 1Mo 9:18

1Lje 1:4

g 1Mo 6:18

1Pe 3:20

2Pe 2:5

h 1Mo 1:24

i 1Mo 6:7

j 3Mo 11:14

k 1Mo 9:10

Desni stupac

a 1Mo 6:17

Ps 146:4

Pr 3:19

b Iza 26:20

c Ps 69:15

d Job 12:15

2Pe 3:6

e Ps 104:6

f 1Mo 6:17

g Lk 17:27

h 1Mo 6:17

1Mo 7:15

Job 27:3

Pr 3:19

Iza 42:5

i 1Mo 6:7

j Izr 2:21

Mt 24:37

1Pe 3:20

2Pe 2:9

2Pe 3:6

8. poglavlje

k 1Mo 19:29

2Mo 2:24

1Sa 1:19

Ps 94:14

l 1Mo 6:20

He 11:7

m Ps 33:7

n 1Mo 7:11

Izr 8:28

o 2Kr 7:2

dah života.^a 16 A što je ušlo, ušlo je muško i žensko od svake vrste stvorenja, kao što je Bog i zapovjedio Noi. Nakon toga Jehova je za njim zatvorio vrata.^b

17 I vode potopa izljevale su se na zemlju četrdeset dana i sve su više rasle, te su ponijele arku, tako da je plutala visoko iznad zemlje. 18 Vode su nabujale i sve više rasle nad zemljom, a arka je plovila po vodi.^c 19 I vode su toliko narasle nad zemljom da su prekrile sve visoke planine pod cijelim nebom.^d 20 Vode su se podigle petnaest lakata povrh potopljenih planina.^e

21 Tako je izginulo svako stvorenje što se micalo na zemlji:^f leteća stvorenja, stoka, divlje životinje, sve mnoštvo stvorenja što vrvi po zemlji, a i svi ljudi.^g 22 Sve u čijim je nosnicama bio dah života* — sve što je bilo na suhom — izginulo je.^h 23 Tako je istrijebio svako biće s površine zemlje, od čovjeka do stoke, a i sve druge životinje što se miču i stvorenja što lete nebom, sve je bilo istrijebljeno sa zemlje.ⁱ Samo su Noa i oni koji su s njim bili u arki ostali na životu.^j 24 I vode su prekrivale zemlju sto i pedeset dana.

8 Potom se Bog sjetio^k Noe, svih divljih životinja i sve stoke što je bila s njim u arki,^l pa je pustio da zapuše vjetar nad zemljom, tako da su se vode počele povlačiti.^m 2 I zatvorili su se izvori bezdana vodenog*ⁿ i ustave^o

1Mo 7:22* Doslovno: "dah duha života (sile životne)". **8:2*** Vidi bilješku za 1Mo 7:11.

nebeske, i pljusak je s neba prestao. **3** I vode su počele otjecati sa zemlje, postupno se povlačeći. I nakon sto i pedeset dana vode su opale.^a **4** A sedmoga mjeseca,* sedamnaestoga dana u mjesecu, arka^b se zaustavila na brdima Ararata.^c **5** I vode su postupno opadale do desetoga mjeseca.* A desetoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, pokazali su se planinski vrhovi.^d

6 Tako je nakon četrdeset dana Noa otvorio prozor^e arke koji je bio načinio. **7** Zatim je poslao gavrana,^f a on je samo odlijetao i dolijetao dok se vode sa zemlje nisu isušile.

8 Potom je poslao golubicu^g da vidi jesu li se vode povukle s površine zemlje. **9** Ali golubica nije našla mjesto gdje bi stala nogom svojom, pa se vratila k njemu u arku, jer su vode još uvijek pokrivale cijelu površinu zemlje.^h I on je pružio ruku, uzeo je i unio k sebi u arku. **10** Onda je čekao još sedam dana, pa je opet pustio golubicu iz arke. **11** Predvečer mu se golubica vratila, i gle, u kljunu je imala svjež maslinov list.ⁱ Tako je Noa doznao da su se vode povukle sa zemlje.^j **12** Nakon što je čekao još sedam dana, opet je pustio golubicu, a ona mu se više nije vratila.^k

13 A do prvoga dana prvoga mjeseca* šest stotina i pr-

1Mo 8:4* Ovaj mjesec odgovara mjesecu abibu (nisanu), prvom mjesecu vjerskog kalendara koji su Židovi koristili nakon izlaska iz Egipta. Vidi dodatak 14. **5*** Ovaj mjesec odgovara mjesecu tamuzu. Vidi dodatak 14. **13*** Ovaj mjesec odgovara mjesecu etanimu (tišriju). Vidi dodatak 14.

8. poglavlje

a Job 38:11
Jr 5:22
b 1Mo 7:18
c 2Kr 19:37
d 1Mo 7:20
e 1Mo 6:16
f 1Mo 6:20
3Mo 11:15
1Kr 17:4
Job 38:41
g Ps 55:6
h 1Mo 7:19
i Ne 8:15
j 1Mo 7:20
1Mo 8:3
k Jr 48:28

Desni stupac

a 1Mo 7:11
b 1Mo 1:9
c 2Mo 14:21
d 1Mo 7:7
1Pe 3:20
2Pe 2:5
e 1Mo 7:15
1Ko 15:39
f 1Mo 1:20
1Mo 2:19
1Mo 6:20
g 1Mo 1:25
h 1Mo 1:24
1Mo 9:2
i 1Mo 1:22
Ps 144:13
j 1Mo 6:10
k 1Mo 7:14
Ps 36:6
l 1Mo 12:7
1Mo 22:9
1Mo 26:25
m 1Mo 7:2
3Mo 20:25
5Mo 14:4
n 5Mo 14:11
o 3Mo 1:10
3Mo 1:14
3Mo 17:11
5Mo 27:6
p 3Mo 26:31
Eze 20:41
Ef 5:2
He 13:16
r 1Mo 6:6
s 1Mo 3:17
1Mo 5:29
t 1Mo 6:5
5Mo 31:21
1Lje 28:9
Pr 7:20
Mt 15:19
u 1Mo 6:17
Iza 54:9
v 1Mo 1:14
Pr 1:4
Jr 33:20

9. poglavlje

z 1Mo 1:28
1Mo 8:17

ve godine^a otekle su vode sa zemlje. Noa je tada otkrio krov arke i pogledao, i gle, površina zemlje se osušila.^b **14** I drugoga mjeseca, dvadeset i sedmoga dana u mjesecu, zemlja je bila posve suha.^c

15 Tada je Bog rekao Noi: **16** "Izadi iz arke, ti i žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom."^d **17** Sve vrste životinja što su s tobom, svako stvorenje:^e leteća stvorenja,^f stoku^g i sve druge životinje što se miču po zemlji^h izvedi sa sobom da vrve zemljom, da se plode i množe na zemlji."ⁱ

18 Tada je Noa izašao, a s njim i sinovi njegovi,^j žena njegova i žene sinova njegovih. **19** Sva stvorenja, sve životinje što se miču i sva leteća stvorenja, sve što se miče po zemlji izašlo je iz arke po vrstama svojim.^k **20** Potom je Noa sagradio žrtvenik^l Jehovi, i uzeo je od svih čistih letećih stvorenja,ⁿ i na žrtveniku je prinio žrtve paljenice.^o **21** I Jehova je omirisao umirujući miris.^p Stoga je Jehova rekao u srcu^r svojem: "Nikad više neću zemlju prokletis^s zbog čovjeka, zbog toga što je srce čovječe sklono zlu od mladosti njegove,^t niti ću ikad više udariti sve živo kao što sam to sada učinio."^u **22** Za sve dane, dok bude zemlje, neće nestati sjetve ni žetve, hladnoće ni vrućine, ljeta ni zime, dana ni noći."^v

9 Tada je Bog blagoslovio Nou i sinove njegove i rekao im: "Radajte se i množite i napunite zemlju!"^z **2** Neka

vas se boje i od vas strahuju sva stvorenja na zemlji, sva stvorenja što lete nebom, sve drugo što se miče po zemlji i sve ribe u moru! U vaše je ruke sve to predano.^a **3** Sve što se miče i živi neka vam bude za hranu.^b Sve vam to dajem, kao što sam vam dao i zeleno bilje.^c **4** Samo ne smijete jesti mesa s dušom^d njegovom — s krvi njegovom!^e **5** A i vašu ću krv, duše vaše, tražiti. Tražit ću je od svake životinje. I od čovjeka, od svakoga bližnjega čovjekova, tražit ću dušu čovjekovu.^f **6** Tko prolije krv čovjekovu, njegovu će krv proliti čovjek,^g jer Bog je na sliku svoju načinio čovjeka. **7** Radajte se i množite, zemlju napunite i na njoj se namnožite!”^h

8 Potom je Bog Noi i sinovima njegovim s njim rekao: **9** “A ja, evo, sklapam savezⁱ s vama i s potomstvom vašim poslije vas,^j **10** i sa svakom živom dušom što je s vama, s pticama, sa stokom i sa svim drugim stvorenjima zemaljskim što su s vama — sa svime što je izašlo iz arke, sa svakim stvorenjem na zemlji.^k **11** Da, ja sklapam savez svoj s vama: Nikada više vode potopa neće uništiti svako stvorenje i nikada više neće biti potopa koji bi opustošio zemlju.”^l

12 Bog je zatim dodao: “Ovo je znak^m saveza koji sklapam između sebe i vas i svake žive duše koja je s vama, za sve naraštaje do vijeka. **13** Duguⁿ svoju u oblak stavljam, da bude znak saveza između mene i zemlje. **14** I kad ob-

9. poglavlje

- a 1Mo 1:26
Jk 3:7
- b 1Ti 4:3
- c 1Mo 1:29
- d 1Mo 1:30
3Mo 17:11
3Mo 17:14
- e 3Mo 3:17
3Mo 7:26
3Mo 17:10
3Mo 17:13
5Mo 12:16
5Mo 12:23
Dj 15:20
Dj 15:29
Dj 21:25
- f 1Mo 4:10
2Mo 21:12
4Mo 35:31
Ot 19:2
- g 2Mo 20:13
4Mo 35:12
4Mo 35:30
5Mo 19:6
2Sa 4:11
Mt 24:30
Ot 21:8
- h 1Mo 1:28
1Mo 10:32
- i 1Mo 9:15
Iza 54:9
- j 1Mo 6:18
1Mo 9:18
- k 1Mo 8:1
1Mo 8:17
- l 1Mo 8:21
m 2Mo 3:12
n Eze 1:28
Ot 4:3

Desni stupac

- a 3Mo 7:26
Iza 54:9
- b 1Ko 15:39
- c 1Mo 8:21
- d Job 38:36
- e Ps 105:8
Ps 111:5
- f 5Mo 7:9
He 6:18
- g 1Mo 9:13
- h 1Mo 5:32
1Mo 7:7
1Mo 10:1
- i 1Mo 10:6
- j 1Lje 1:4
1Pe 3:20
- k 1Mo 2:15
2Ti 2:6
- l 5Mo 20:6
m 1Mo 19:35
Izr 23:35
- n 1Lje 1:8
- o 3Mo 18:7
Eze 22:10
- p Izr 12:13
Izr 17:9
Ef 5:3
- r 1Mo 37:34
2Mo 22:27
- s 2Mo 20:12
3Mo 19:32
Iza 58:7
- t 3Mo 18:3
5Mo 7:1
5Mo 27:16
Ri 1:27
- u Jš 17:13
- v 2Mo 18:10
5Mo 8:10
1Kr 1:48
1Lje 29:20
Lk 1:68

lak nad zemlju navučem, tada će se pojaviti duga u oblaku, **15** i ja ću se sjetiti saveza^a svojega između sebe i vas i svih živih duša svake vrste.^b I nikada više od voda neće nastati potop da uništi svako stvorenje.^c **16** Duga će se pojaviti u oblaku,^d i ja ću je vidjeti i sjetiti se saveza vječnoga^e između mene i svake žive duše, svakoga stvorenja na zemlji.”^f

17 Potom je Bog ponovio Noi: “Ovo je znak saveza koji sklapam između sebe i svakoga stvorenja na zemlji.”^g

18 A Noini sinovi^h koji su izašli iz arke bili su Šem, Ham i Jafet. Kasnije se Hamu rodio Kanaan.ⁱ **19** To su tri Noina sina i od njih se naselila sva zemlja.^j

20 I Noa je postao zemljoradnik^k i zasadio je vinograd.^l

21 Kad je pio vino, opio se^m i otkrio nasred šatora svojega. **22** A Ham,ⁿ Kanaanov otac, vidio je golotinju oca svojega,^o pa je to kazao dvojici braće svoje vani.^p **23** Tada su Šem i Jafet uzeli ogrtač,^r prebacili ga sebi preko ramena, pa su njime, idući natraške, pokrili golotinju oca svojega. Licem su bili okrenuti na drugu stranu, tako da oca nisu vidjeli gola.^s

24 Kad se Noa probudio, otriježniviši se od vina, i kad je saznao što mu je učinio najmlađi sin, **25** rekao je:

“Neka je proklet Kanaan!^t
Neka bude najniži rob braće svojoj!”^u

26 A onda je nastavio:

“Neka je blagoslovljen Jehova,^v Bog Šemov,

i neka Kanaan Šemu bude rob!^a

27 Neka Bog raširi Jafeta da prebiva u šatorima Šemovim!^b

Neka i njemu Kanaan bude rob!"

28 I Noa je živio još tri stotine i pedeset godina nakon potopa.^c **29** Tako je Noa živio ukupno devet stotina i pedeset godina, a potom je umro.^d

10 Ovo su događaji iz života* sinova Noinih,^e Šema, Hama i Jafeta.

Njima su se poslije potopa počeli radati sinovi.^f **2** Jafetovi su sinovi Gomer,^g Magog,^h Madaj,ⁱ Javan,^j Tubal,^k Mešek^l i Tiras.^m

3 Gomerovi su sinovi Aškenaz,ⁿ Rifat^o i Togarma.^p

4 Javanovi su sinovi Eliša,^r Taršiš,^s Kitim^t i Dodanim.^u

5 Od njih potječu otočni* narodi, koji su se raširili u zemljama svojim, svatko prema jeziku svojem, prema porodici svojoj, prema narodu svojem.

6 Hamovi su sinovi Kuš,^v Misrajim,^z Put^a i Kanaan.^b

7 Kuševi su sinovi Seba,^c Havila, Sabta, Raama^d i Sabteka.

Raamini su sinovi Šeba i Dedan.^e

8 A Kušu se rodio i Nimrod.^f On je postao prvi silnik na zemlji. **9** Bio je silan lovac koji prkosi Jehovi. Zato se kaže: "Kao Nimrod, silan lovac koji prkosi Jehovi."^g **10** Početak kraljevstva njegova bili su Babel,^h

9. poglavlje

a Jš 9:23
Su 1:28
1Kr 9:21
b 1Lje 1:5
c 1Mo 7:6
d He 11:7

10. poglavlje

e 1Lje 1:4
Lk 3:36
f 1Mo 9:19
g Eze 38:6
Ga 1:2
h Eze 38:2
i 2Kr 17:6
j Iza 13:17
Za 9:13
k Iza 66:19
Eze 27:13
l Ps 120:5
Eze 32:26
m 1Lje 1:5
n Jr 51:27
o 1Lje 1:6
p Eze 27:14
r Eze 38:6
s 1Kr 10:22
Jn 1:3
t Iza 23:1
u 1Lje 1:7
v 1Lje 1:8
z 1Mo 50:11
a Jr 46:9
Na 3:9
b 4Mo 34:2
c Ps 72:10
d Eze 27:22
e 1Lje 1:9
f 1Lje 1:10
g Ps 35:4
h 1Mo 11:9

Desni stupac

a Ezr 4:9
b Da 1:2
c Mi 5:6
d Jn 3:3
Mt 12:41
e 1Lje 1:8
f Jr 46:9
g 1Lje 1:11
h Eze 29:14
i 1Lje 1:12
j Jš 13:3
Jr 47:4
k 5Mo 2:23
l Jš 13:6
Mk 7:24
m 1Mo 25:10
1Mo 27:46
n Su 1:21
o 1Mo 15:16
5Mo 3:8
p Jš 11:3
r Eze 27:11
s 1Kr 8:65
Za 9:2
t 1Mo 20:1
u Jš 15:47
Dj 8:26
v 1Mo 13:10
1Mo 19:24
2Pe 2:6
Jd 7
z 5Mo 29:23
a 1Mo 14:8
b 1Mo 11:17
c Ezr 4:9
Dj 2:9
d Eze 27:23

Erek,^a Akad i Kalne, u zemlji Šinaru.^b **11** Iz te zemlje došao je u Asiriju^c i stao zidati Ninivu,^d Rehobot-Ir, Kalah **12** i Resen između Ninive i Kalaha: oni zajedno čine velik grad.*

13 Od Misrajima^e su potekli Ludim,^f Anamim, Lehabim, Naftuhim,^g **14** Patrusim,^h Kasluhimⁱ (od kojega su potekli Filistejci)^j i Kaftorim.^{*k}

15 Od Kanaana je potekao Sidon,^l prvenac njegov, i Het,^m **16** zatim Jebusejci,ⁿ Amorejci,^o Girgašani, **17** Hivijci,^p Arkijci, Sinijci, **18** Arvadijci,^r Semarijci i Hamačani.^s Poslije su se plemena kanaanska raspršila. **19** Tako se granica Kanaanaca protezala od Sidona do Gerara,^t blizu Gaze,^u pa sve do Sodome, Gomore,^v Adme^z i Sebojima,^a blizu Laše. **20** To su sinovi Hamovi prema porodicama svojim, prema jezicima svojim, u zemljama svojim i po narodima svojim.

21 A i Šemu, praocu svih sinova Eberovih,^b bratu Jafeta, najstarijega, rodilo se potomstvo. **22** Šemovi su sinovi Elam,^c Ašur,^d Arpakšad,^e Lud i Aram.

23 Aramovi su sinovi Us, Hul, Geter i Maš.^f

e 1Mo 11:10; f 1Lje 1:17.

1Mo 10:12* Doslovno: "to je velik grad". Izraz "velik grad" vjerojatno je zajednički naziv za Ninivu i tri druga grada. **13*** Ili: "Ludijci, Anamijci, Lehabijci, Naftuhijci". **14*** Ili: "Patrušani, Kasluhijci (...) i Kaftorci".

1Mo 10:1* Ili: "Ovo je povijest". **5*** Ili: "primorski".

24 Arpakšadu se rodio Šelah,^a a Šelahu se rodio Eber.

25 Eberu su se rodila dva sina. Jednome je ime bilo Peleg,^{a,b} jer se u njegovo vrijeme zemlja^c razdijelila. c Bratu je njegovo ime bilo Joktan.^d

26 Joktanu su se rodili Almodad, Šelef, Hasarmavet, Jerah,^e 27 Hadoram, Uzal, Dikla,^f 28 Obal, Abimael, Šeba,^g 29 Ofir,^h Havilaⁱ i Jobab.^j Sve su to sinovi Joktanova.

30 Područje na kojem su živjeli protezalo se od Meše pa sve do Sefara, planinskog područja na Istoku.

31 To su sinovi Šemovi prema porodicama svojim, prema jezicima svojim, u zemljama svojim i prema narodima svojim.^k

32 To su porodice sinova Noinih prema rodovima svojim, po narodima svojim, i od njih su se raširili narodi po zemlji poslije potopa.^l

11 Sva je zemlja imala jedan jezik i jednake riječi. 2 I kako su se ljudi kretali prema istoku, otkrili su ravnicu u zemlji Šinaru^m i tu su se nastanili. 3 Tada su jedan drugome rekli: "Hajde da pravimo opeke i pečemo ih u vatri!" Tako su im opeke služile umjesto kamena, a zemna smola* služila im je kao žbuka.ⁿ 4 Potom su rekli: "Sagradimo sebi grad i kulu s vrhom do neba^o da steknemo sebi slavno ime^p kako se ne bismo rasijali po svojoj zemlji!"^r

1Mo 10:25* "Peleg" znači "podjela; struja". 25* Ili: "čovječanstvo". 11:3* Ili: "bitumen".

10. poglavlje

a 1Mo 11:12
Lk 3:35
b 1Mo 11:16
c 1Mo 11:9
d 1Lje 1:19
e 1Lje 1:20
f 1Lje 1:21
g 1Lje 1:22
h 1Kr 9:28
1Kr 10:11
1Lje 29:4
i 1Mo 2:11
1Mo 25:18
j 1Lje 1:23
k 1Mo 10:5
l 1Mo 9:7
1Mo 9:19
Dj 17:26

11. poglavlje

m 1Mo 10:10
Da 1:2
n 2Mo 1:14
2Mo 2:3
o Am 9:2
p Ps 49:11
Da 4:30
Iv 5:44
r 1Mo 9:1
Lk 1:51

Desni stupac

a 1Mo 18:21
Ps 11:4
He 4:13
b 1Mo 11:1
c Pr 7:29
1Ko 1:19
d 1Mo 1:26
Izr 8:30
e Job 5:12
Ps 33:10
Ps 55:9
f 1Mo 10:5
g 5Mo 32:8
Lk 1:51
h Job 12:14
Ps 127:1
i Jr 50:1
1Pe 5:13
j Ps 68:30
Lk 1:51
k 1Mo 6:10
1Lje 1:4
Lk 3:36
l 1Mo 10:22
1Lje 1:17
m 1Mo 10:21
n 1Mo 10:24
1Lje 1:18
Lk 3:35
o 1Mo 10:21
1Lje 1:18

5 I Jehova se spustio da vidi grad i kulu koju su gradili sinovi ljudski.^a 6 Zatim je Jehova rekao: "Gle, svi su jedan narod i jednim jezikom govore,^b i eto što su počeli raditi. Sada im ništa što naume učiniti neće biti neostvarivo.^c 7 Hajde da sidemo^d i pomiješamo^e im jezik da jedan drugome jezika ne razumiju!"^f 8 Tako ih je Jehova raspršio odande po svojoj zemlji,^g te su na koncu prestali graditi grad.^h 9 Zato je dobio ime Babel,^{si} jer je ondje Jehova pomiješao jezik sve zemljeⁱ i Jehova ih je raspršio^j odande po svojoj zemlji.

10 Ovo su događaji iz života* Šemova;^k

Kad je Šemu bilo sto godina, rodio mu se Arpakšad,^l dvije godine poslije potopa. 11 Nakon Arpakšadova rođenja Šem je živio pet stotina godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.^m

12 A kad je Arpakšadu* bilo trideset i pet godina, rodio mu se Šelah.ⁿ 13 Nakon Šelahova rođenja Arpakšad je živio četiri stotine i tri godine. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

14 A kad je Šelahu bilo trideset godina, rodio mu se Eber.^o 15 Nakon Eberova rođenja Šelah je živio četiri stotine i tri godine. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

1Mo 11:9* "Babel" dolazi od glagola *balal* ("pomiješati; pobrkati") i znači "zbrka". 9* Ili: "cijelog čovječanstva". 10* Ili: "Ovo je povijest". 12* *Septuaginta* ovdje dodatno spominje i Kenana, kao Arpakšadovog sina, a Šelahovog oca. Usporedi Lk 3:36.

16 A kad su Eberu bile trideset i četiri godine, rodio mu se Peleg.^a 17 Nakon Pelegova rođenja Eber je živio četiri stotine i trideset godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

18 A kad je Pelegu bilo trideset godina, rodio mu se Reu.^b 19 Nakon Reuova rođenja Peleg je živio dvije stotine i devet godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

20 A kad su Reuu bile trideset i dvije godine, rodio mu se Serug.^c 21 Nakon Serugova rođenja Reu je živio dvije stotine i sedam godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

22 A kad je Serugu bilo trideset godina, rodio mu se Nahor.^d 23 Nakon Nahorova rođenja Serug je živio dvije stotine godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

24 A kad je Nahoru bilo dvadeset i devet godina, rodio mu se Terah.^e 25 Nakon Terahova rođenja Nahor je živio sto i devetnaest godina. Za to vrijeme rodilo mu se još sinova i kćeri.

26 A kad je Terahu bilo sedamdeset godina, rodili su mu se Abram,^f Nahor^g i Haran.

27 A ovo su događaji iz života* Terahova:

Terahu su se rodili Abram, Nahor i Haran, a Haranu se rodio Lot.^h 28 Potom je Haran umro dok je bio s ocem svojim Terahom* u zemlji gdje

1Mo 11:27* Ili: "Ovo je povijest". 28* Ili: "za života Teraha, oca svojega". Doslovno: "pred licem Teraha".

11. poglavlje

- a 1Mo 10:25
- 1Lje 1:19
- b 1Lje 1:25
- Lk 3:35
- c Lk 3:35
- d 1Lje 1:26
- e 1Mo 11:32
- Lk 3:34
- f 1Mo 12:7
- 1Mo 15:6
- 1Mo 17:5
- 1Mo 18:19
- Iv 8:39
- Ri 4:11
- Ga 3:16
- He 11:17
- Jk 2:23
- g Jš 24:2
- h 1Mo 12:4
- 1Mo 19:1
- 2Pe 2:7

Desni stupac

- a 1Mo 15:7
- Ne 9:7
- b 2Kr 7:4
- Dj 7:4
- c 1Mo 12:11
- 1Mo 17:15
- 1Mo 20:12
- 1Pe 3:6
- d 1Mo 22:20
- 1Mo 24:15
- e 1Mo 16:2
- 1Mo 18:11
- Ri 4:19
- He 11:11
- f 1Mo 11:27
- g 1Mo 12:5
- 1Mo 16:1
- h 1Mo 9:26
- 1Mo 10:19
- 1Mo 12:7
- 4Mo 34:2
- Dj 13:19
- i 1Mo 12:4
- 1Mo 27:43
- Dj 7:2

12. poglavlje

- j Jš 24:3
- Dj 7:4
- k 1Mo 13:16
- 1Mo 15:5
- 1Mo 17:5
- 1Mo 22:17
- He 6:14
- l 1Mo 27:29
- 2Mo 23:22
- 4Mo 24:9
- m Za 8:23
- Lk 1:73
- Dj 3:25
- Ga 3:8
- n He 11:8
- o 1Mo 11:29
- p 1Mo 11:31
- r 1Mo 13:6
- Pr 5:19
- s 1Mo 26:3

se rodio, u Uru^a Kaldejskom.^b

29 A Abram i Nahor uzeli su sebi žene. Ženi Abramovoj bilo je ime Saraja,^c dok je ženi Nahorovoj ime bilo Milka.^d Ova je bila kći Harana, oca Milke i Jiske. 30 A Saraja je bila nerotkinja,^e nije imala djece.

31 Poslije toga Terah je uzeo sina svojega Abrama, unuka svojega Lota, sina Haranova,^f i snahu svoju Saraju,^g ženu sina svojega Abrama, i oni su s njim pošli iz Ura Kaldejskoga i krenuli u zemlju Kanaan.^h Nakon nekog vremena stigli su u Haranⁱ i ondje se nastanili. 32 I Terah je doživio dvije stotine i pet godina. Potom je Terah umro u Haranu.

12 A Jehova je rekao Abram: "Idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti pokazati!^j 2 Velik ću narod od tebe načiniti, blagoslovit ću te i veliko ti ime načiniti, i ti sam budi blagoslov drugima.^k 3 Blagoslovit ću one koji tebe blagoslivlju, a prokleti onoga koji tebe proklinje,^l i svi narodi na zemlji preko tebe će se blagosloviti."^m

4 I Abram se zaputio kako mu je Jehova rekao, a s njim je krenuo i Lot. Abram je imao sedamdeset i pet godina kad je otišao iz Harana.ⁿ 5 Tako je Abram uzeo ženu svoju Saraju^o i Lota, sina brata svojega,^p i sva dobra što su stekli^r i duše koje su dobili u Haranu, te su krenuli na put u zemlju kanaansku.^s Na koncu su stigli u zemlju kanaansku. 6 I Abram je prošao zemlju sve do

mjesta Šekema,^a blizu velikih stabala More.^b U to su vrijeme Kanaanci bili u toj zemlji. **7** I Jehova se ukazao Abram i rekao mu: "Potomstvu^c ću tvojemu dati zemlju ovu."^d Ondje je Abram načinio žrtvenik Jehovi, koji mu se ukazao. **8** Odande je otišao u brdoviti kraj istočno od Betela,^e i tamo je razapeo šator svoj, tako da mu je Betel bio sa zapada, a Aj^f s istoka. Ondje je načinio žrtvenik Jehovi^g i počeo prizivati* ime Jehovino.^h **9** Potom je Abram krenuo te je išao prema Negebuⁱ zaustavljajući se na mjestima gdje je taborovao.

10 A kad je nastala glad u zemlji, Abram je otišao u Egipat da se ondje privremeno nastani,^j jer je bila velika glad u zemlji.^k **11** Na ulazu u Egipat rekao je ženi svojoj Saraji: "Molim te, poslušaj me! Znam da si lijepa žena.^l **12** Kad te Egipćani vide, reći će: 'To mu je žena', i mene će ubiti, a tebe ostaviti na životu. **13** Zato te molim, reci da si mi sestra,^m tako da mi zbog tebe bude dobro, i da mi radi tebe dušu ostave živu!"ⁿ

14 I čim je Abram ušao u Egipat, Egipćani su vidjeli da je žena vrlo lijepa. **15** A vidjeli su je i faraonovi dvorani pa su je stali hvaliti pred faraonom, i tako su ženu odveli u dvor faraonov. **16** I on je dobro postupao s Abramom zbog nje, te je Abram stekao ovaca, goveda i magaraca,

1Mo 12:8* Ili: "obznanjivati (propovijedati)". Vidi 2Mo 34:5. **9*** Ili: "prema jugu", odnosno južnom dijelu Obećane zemlje.

12. poglavlje

- a Dj 7:16
- b 1Mo 35:4
5Mo 11:30
- c 1Mo 3:15
1Mo 21:12
1Mo 28:14
Ri 9:7
Ga 3:16
- d 1Mo 13:15
1Mo 15:7
1Mo 17:8
5Mo 34:4
- e 1Mo 28:19
1Mo 31:13
- f 1Mo 13:3
Jš 7:2
- g 1Mo 8:20
1Mo 35:3
- h 1Mo 26:25
Izr 18:10
Ri 10:13
- i 1Mo 20:1
1Mo 24:62
- j 1Mo 47:4
5Mo 23:7
Ps 105:13
Dj 7:6
- k 1Mo 26:1
- l 1Mo 26:7
- m 1Mo 12:19
- n 1Mo 20:12

Desni stupac

- a 1Mo 20:14
1Mo 24:35
- b 1Sa 5:11
- c 1Mo 11:29
1Mo 17:15
1Mo 23:19
- d Ri 7:3
- e 1Mo 20:2
1Mo 20:12
- f Ps 105:14

13. poglavlje

- g 1Mo 12:9
1Mo 20:1
- h 1Mo 24:35
5Mo 8:18
- i 1Mo 12:8
Jš 7:2
- j 1Mo 12:7
- k 1Mo 21:33
Iza 12:4
Ri 10:13
- l 1Mo 36:7
- m 1Mo 10:19
1Mo 15:18
- n 1Mo 11:27
- o Ps 133:1
Izr 15:18
Ri 12:10

slugu i sluškinja, magarica i deva.^a **17** Ali Jehova je udario faraona i dom njegov poštima velikim^b zbog Abramove žene Saraje.^c **18** Tada je faraon pozvao Abrama i rekao mu: "Što si mi to učinio? Zašto mi nisi rekao da ti je žena?"^d **19** Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra',^e tako da sam je htio uzeti za ženu? A sada, evo ti žena tvoja! Uzmi je i idi!" **20** I faraon je zapovjedio ljudima za njega, i oni su ispratili njega i ženu njegovu i sve što je imao.^f

13 Abram je zatim otišao iz Egipta prema Negebu,^g on i žena njegova i sve što je imao, a s njim i Lot. **2** A Abram je bio vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom.^h **3** I išao je od taborišta do taborišta iz Negeba do Betela, do mjesta na kojem mu je najprije bio šator, između Betela i Aja,ⁱ **4** do mjesta gdje je prvobitno načinio žrtvenik.^j Ondje je Abram prizivao* ime Jehovino.^k

5 A i Lot, koji je išao s Abramom, imao je ovaca, goveda i šatora. **6** Zato im nije bilo dosta zemlje da žive zajedno, jer su stekli toliko dobara da nisu mogli živjeti zajedno.^l **7** I nastala je svađa između pastira stoke Abramove i pastira stoke Lotove. A u to su vrijeme Kanaanci i Perizani živjeli u toj zemlji.^m **8** Zato je Abram rekao Lotu:ⁿ "Nemoj, molim te, da bude svađe između mene i tebe, i između mojih pastira i tvojih pastira, jer smo nas dvojica braća!^o **9** Nije li ti otvorena

1Mo 13:4* Ili: "obznanjivao (propovijedao)".

sva zemlja? Molim te, odvoji se od mene! Ako ćeš ti nalijevo, ja ću nadesno, a ako ćeš ti nadesno, ja ću nalijevo.”^a

10 Tada je Lot podigao oči svoje i vidio cijelu Jordansku dolinu,^b kako je posvuda dobro natapana — a bilo je to prije nego što je Jehova uništio Sodomu i Gomoru — da je kao vrt Jehovin,^c kao zemlja egipatska sve do Soara.^d **11** I Lot je izabrao za sebe cijelu Jordansku dolinu i preselio svoj tabor na istok. Tako su se odvojili jedan od drugoga. **12** Abram je živio u zemlji Kanaanu, a Lot je živio u okolici gradova u Jordanskoj dolini.^e Na koncu je razapeo šatore svoje u blizini Sodome. **13** A ljudi u Sodomu bili su zli i teško su grijehili Jehovi.^f

14 I Jehova je rekao Abram nakon što se Lot odvojio od njega: “Podigni, molim te, oči svoje i s mjesta na kojem stojiš pogledaj na sjever, jug, istok i zapad,^g **15** jer svu zemlju koju gledaš dat ću tebi i potomstvu tvojemu u trajan posjed!^h **16** Učinit ću da potomstva tvojea bude kao praha na zemlji, i bude li tko mogao izbrojiti prah zemaljski, moći će izbrojiti i potomstvo tvoje.ⁱ **17** Ustani, prodi zemlju uzduž i poprijeko, jer tebi ću je dati!”^j **18** A Abram je i dalje živio pod šatorima. Poslije je došao među velika stabla u Mamreu,^k koji je kod Hebrena,^l i tamo se naselio. Ondje je načinio žrtvenik Jehovi.^m

1Mo 13:10* Doslovno: “[Jordanski] krug”, područje donje Jordanske doline oko Jerihona.

13. poglavlje

- a Izr 17:14
- Ri 12:18
- He 12:14
- b 1Mo 19:28
- c 1Mo 2:9
- Iza 51:3
- Eze 36:35
- d 1Mo 19:22
- e 1Mo 19:29
- f 1Mo 18:20
- 1Mo 19:5
- Ri 1:27
- 2Pe 2:6
- Jd 7
- g 5Mo 34:1
- h 1Mo 12:7
- 1Mo 15:18
- 1Mo 24:7
- 2Mo 33:1
- i 1Mo 12:2
- 1Mo 15:5
- 2Mo 1:7
- 5Mo 26:5
- He 11:12
- j 5Mo 34:4
- Jš 12:7
- k 1Mo 18:1
- 1Mo 23:19
- 1Mo 25:9
- l 1Mo 23:2
- m 1Mo 12:7

Desni stupac

14. poglavlje

- a 1Mo 10:10
- b 1Mo 14:17
- c 1Mo 10:22
- d 1Mo 14:9
- e 1Mo 10:19
- 1Mo 13:12
- 2Pe 2:6
- f 1Mo 13:10
- 1Mo 18:20
- Jd 7
- g Ho 11:8
- h 5Mo 29:23
- i 5Mo 34:3
- j Su 20:11
- k 1Mo 14:10
- l 5Mo 3:17
- m 5Mo 1:4
- n 5Mo 2:10
- o 5Mo 2:12
- p 1Mo 36:8
- r 1Mo 21:21
- s 4Mo 20:1
- t 1Mo 36:12
- 1Sa 15:2
- u 1Mo 10:16
- v 2Lje 20:2
- z 1Mo 14:3
- a 1Mo 14:1
- b 1Mo 14:3
- c 1Mo 11:3
- 2Mo 2:3

14 A u dane kad je Amrafel bio kralj Šinara,^a Ariok kralj Elasara, Kedorlaomer^b kralj Elama^c i Tidal kralj Gojima,^d **2** zaratili su se oni s Berom, kraljem Sodome,^e s Biršom, kraljem Gomore,^f sa Šinabom, kraljem Adme,^g sa Šemeberom, kraljem Sebojima,^h i s kraljem Bele (to jest Soara).ⁱ **3** Svi su oni* došli kao saveznici^j u dolinu Sidim,^k gdje je Slano more.^l

4 Dvanaest godina služili su Kedorlaomeru, ali trinaeste su se godine pobunili. **5** A četrnaeste godine došao je Kedorlaomer i kraljevi koji su bili s njim, i porazili su Refaimce u Ašterot-Karnajimu,^m Zuzijce u Hamu, Emijceⁿ u Šave-Kirijatajimu **6** i Horijce^o u njihovom gorju Seiru,^p tukući ih sve do El-Parana,^r koji leži na rubu pustinje.* **7** Zatim su se okrenuli i došli u En-Mišpat, to jest Kadeš,^s i pokorili svu zemlju Amalečana,^t i Amorejce^u koji su živjeli u Hasason-Tamaru.^v

8 Tada je kralj Sodome izašao u bitku, a s njim i kralj Gomore, kralj Adme, kralj Sebojima i kralj Bele (to jest Soara), i svrstali su se u bojne redove protiv njih u dolini Sidimu,^z **9** protiv Kedorlaomera, kralja Elama, Tidal, kralja Gojima, Amrafela, kralja Šinara, i Arioka, kralja Elasara^a — četiri kralja protiv pet. **10** A dolina Sidim^b bila je puna jama sa zemnom smolom,^{*c} pa kad

1Mo 14:3* Po svemu sudeći, zamjenica “oni” odnosi se na kraljeve spomenute u 1. retku. **6*** Vidi dodatak 12. **10*** Ili: “bitumenom”.

su se kraljevi Sodome i Gomore^a dali u bijeg, neki su popadali u njih, a ostali su pobjegli u brda.^b **11** Tada su pobjednici uzeli sve vrijedno iz Sodome i Gomore i svu hranu njihovu, pa su otišli.^c **12** Uzeli su i Lota, sina brata Abramova — koji je tada živio u Sodomi^d — i imovinu njegovu, pa su otišli.

13 A jedan čovjek koji je uspio pobjeći, došao je i javio to Abramom Hebreju.^e On je tada boravio među velikim stablima Mamrea Amorejca,^f brata Eškola i Anera.^g Oni su bili saveznici Abramovi. **14** Tako je Abram čuo da mu je nećak zarobljen.^h Tada je skupio svoje ljude uvježbane za borbu,ⁱ njih tri stotine osamnaest robova rođenih u domu njegovu,^j i krenuo u potjeru do Dana.^k **15** A noću su on i robovi njegovi rasporedili svoje snage^l i napali ih. Tako ih je porazio i prognočio do Hobe, koja leži sjeverno od Damaska. **16** Vratio je svu otetu imovinu,^m vratio je i nećaka svojega Lota i imovinu njegovu zajedno sa ženama i ostalim ljudima.ⁿ

17 A kad se vraćao, porazivši Kedorlaomera i kraljeve koji su bili s njim, izašao mu je u susret kralj Sodome u dolinu Šave, to jest u Kraljevju dolinu.^o **18** I Melkisedek,^p kralj Šalema,^r iznio je kruh i vino,^s a on je bio svećenik Boga Svevišnjega.^t **19** Zatim ga je blagoslovio riječima:

“Blagoslovljen da je Abram od Boga Svevišnjega,^u Stvoritelja neba i zemlje!^v

14. poglavlje

- a 5Mo 29:23
b 1Mo 19:30
c 1Mo 14:16
d 1Mo 19:1
2Pe 2:7
e 1Mo 40:15
2Mo 3:18
f 1Mo 10:16
1Mo 13:18
g 1Mo 14:24
4Mo 32:9
h 1Mo 11:27
i 1Kr 20:27
j 1Mo 17:12
k Su 18:29
l 1Mo 32:7
Su 7:16
m 1Sa 30:19
n 2Mo 15:13
o 2Sa 18:18
p Ps 110:4
He 6:20
He 7:3
He 7:10
r He 7:1
s Su 19:19
t Ps 83:18
He 5:10
u Ga 3:14
v Ps 115:15
Ot 10:6

Desni stupac

- a 1Lje 29:10
b 5Mo 28:7
c 1Mo 28:22
He 7:4
d 1Mo 46:15
Jr 39:18
e 5Mo 32:40
f Es 9:15
g Dj 20:33
h 1Mo 14:13
i Izr 3:27
1Ti 5:18

15. poglavlje

- j 2Mo 6:3
4Mo 12:6
k Ps 27:1
Iza 41:10
Ri 8:31
He 13:6
l 5Mo 33:29
Izr 30:5
m 1Mo 17:6
He 11:6
n 1Mo 24:2
o 1Mo 12:7
Dj 7:5
p 2Mo 2:10
r 1Mo 21:12
s Jr 33:22

1. MOJSIJEVA 14:11–15:5

20 I neka je blagoslovljen Bog Svevišnji,^a koji je predao tlačitelje tvoje u ruke tvoje!^b

Tada mu je Abram dao desetinu od svega.^c

21 A kralj Sodome rekao je Abramom: “Meni daj ljude,^d a dobra uzmi sebi.” **22** Nato je Abram odgovorio kralju Sodome: “Podižem ruku svoju zaklinjući se^e Jehovi, Bogu Svevišnjemu, Stvoritelju neba i zemlje, **23** da od končića do remena na sandali ništa neću uzeti od svega što je tvoje,^f da ne kažeš: ‘Ja sam obogatitio Abramom.’ **24** Neću ništa!^g Samo ono što su momci pojeli i dio za ljude koji su išli sa mnom, za Anera, Eškola i Mamrea^h — oni neka uzmu svoj dio.”ⁱ

15 Poslije tih događaja Abramom je u viđenju došla riječ Jehovina:^j “Ne boj se,^k Abrame! Ja sam štit tvoj.^l Nagrada će tvoja biti vrlo velika.”^m **2** A Abram je odgovorio: “Svevišnji Gospodine Jehova, što ćeš mi dati kad sam bez djece, i dom će moj pripasti čovjeku iz Damaska, Eliezeru?”ⁿ **3** Zatim je nastavio: “Evo, nisi mi dao potomstva,^o i tako će jedan od slugu iz doma mogega^p biti moj nasljednik.” **4** Ali, gle, Jehova mu se opet obratio: “Taj čovjek neće biti tvoj nasljednik, nego će ti nasljednik biti potomak tvoj.”^r

5 I izveo ga je van i rekao mu: “Pogledaj, molim te, na nebo i prebroji zvijezde, ako ih možeš prebrojiti!”^s A onda je

1Mo 14:21* Doslovno: “duše”.

dodao: "Toliko će biti potomstva tvojega."^a **6** I Abram je povjerovao* Jehovi,^b a on ga je zbog toga smatrao pravednim.^c **7** Tada mu je rekao: "Ja sam Jehova, onaj koji te izveo iz Ura Kaldejskog da ti da zemlju ovu u posjed."^d **8** A Abram mu je odvratio: "Svevišnji Gospodine Jehova, kako da znam da ću je posjedovati?"^e **9** A on mu je odgovorio: "Donesi mi trogodišnju junicu, trogodišnju kozu, trogodišnjeg ovna, grlicu i mladoga goluba."^f **10** I on je uzeo sve to, rasjekao napola i stavio sve polovice jednu prema drugoj, ali ptice nije rasjekao.^g **11** A ptice grabljivice počele su slijetati na meso,^h ali Abram ih je rastjerivao.

12 Kad je sunce bilo na zalasku, Abrama je obuzeo dubok san,ⁱ i gle, na njega se spustila zastrašujuće gusta tama. **13** Tada je Bog rekao Abramom: "Dobro znaj da će potomci tvoji biti došljaci u tuđoj zemlji,^j i morat će služiti drugima, a oni će ih tlačiti četiri stotine godina.^k **14** Ali narodu kojem će služiti ja ću suditi,^l i nakon toga izaći će s mnogim blagom."^m **15** A ti ćeš otići k praocima svojim u miru, i bit ćeš sahranjen u dubokoj starosti.ⁿ **16** A u četvrtom naraštaju oni će se vratiti ovamo,^o jer grijesima Amorejaca još nije kraj."^p

17 Kad je sunce zašlo i pala gusta tama, pojavila se zamisljena peč i goruća baklja

1Mo 15:6* Ili: "pokazao vjeru u Jehovu". Ovo je prvo mjesto gdje se u Bibliji spominje vjera. Usporedi Ri 4:11.

- 15. poglavlje
- a 1Mo 22:17
- 5Mo 1:10
- He 11:12
- b Ri 4:18
- He 11:8
- Jk 2:23
- c Ri 4:13
- Ri 4:22
- Ga 3:6
- d 1Mo 11:31
- Ne 9:7
- Ps 105:11
- e Su 6:17
- Lk 1:18
- f 3Mo 1:14
- g 3Mo 1:17
- h 3Mo 11:13
- i 1Sa 26:12
- j 5Mo 10:19
- He 11:13
- k 1Mo 21:9
- 2Mo 1:14
- 2Mo 3:7
- Dj 7:6
- l 2Mo 7:4
- 4Mo 33:4
- m 2Mo 3:22
- Ps 105:37
- n 1Mo 25:8
- o Jš 14:1
- Dj 7:7
- p 1Kr 21:26
- 2Kr 21:11
- 1So 2:16

Desni stupac

- a 1Lje 21:26
- Jr 34:18
- b 1Mo 17:19
- 1Mo 22:17
- Ga 3:17
- c 2Mo 3:8
- d 1Kr 4:21
- e 1Sa 15:6
- f Jš 1:4
- g 2Mo 3:17
- h Jš 17:15
- i 5Mo 7:1

16. poglavlje

- j 1Mo 15:3
- k 1Mo 12:16
- Ga 4:25
- l 1Mo 20:17
- m 1Mo 30:3
- n 1Mo 21:12
- Ef 5:21
- o 1Mo 30:9
- p 1Sa 1:6
- r 2Mo 5:21
- 1Sa 24:12
- Ps 43:1
- s Izr 15:1
- Izr 15:18
- t Izr 29:19
- u Izr 15:12
- Pr 10:4
- 1Pe 2:20
- v 1Mo 22:11

koja je prošla između onih dijelova.^a **18** Toga je dana Jehova sklopio s Abramom savez,^b rekavši: "Potomstvu ću tvomemu dati zemlju ovu,^c od rijeke Egipta pa do velike rijeke, rijeke Eufrata:^d **19** Kenižice,^e Kenazovce, Kadmonce, **20** Hetite,^f Perizane,^g Refaimce,^h **21** Amorejce, Kanaance, Girgašane i Jebusejce."ⁱ

16 Abramova žena Saraja nije mu radala djece.^j A imala je sluškinju Egipćanku po imenu Hagara.^k **2** Stoga je Saraja rekla Abramom: "Molim te, poslušaj me! Jehova me učinio nerotkinjom.^l Zato te molim, lezi sa sluškinjom mojom! Možda ću od nje dobiti djecu."^m I Abram je poslušao riječ Sarajinu.ⁿ **3** Tada je Abramova žena Saraja uzela Egipćanku Hagaru, sluškinju svoju, deset godina nakon što se Abram naselio u zemlji Kanaanu, i dala je mužu svomemu Abramom za ženu.^o **4** I on je legao s Hagarom, te je ona zatrudnjela. A kad je vidjela da je zatrudnjela, počela je prezirati gospodaricu svoju.^p

5 I Saraja je rekla Abramom: "Neka uvreda koja se nanosi meni padne na tebe. Ja sam dala sluškinju svoju u krilo tvoje, ali otkako je vidjela da je zatrudnjela, prezire me. Neka Jehova sudi između mene i tebe."^r **6** A Abram je odgovorio Saraji: "Evo, sluškinja je tvoja u rukama tvojim. Učini s njom kako misliš da je dobro."^t I Saraja ju je počela ponižavati, tako da je ova pobjegla od nje.^u

7 Ali Jehovin ju je andeo^v našao kod izvora vode u pusti-

nji, kod izvora koji je na putu za Šur.^a **8** I upitao ju je: "Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?" A ona mu je odgovorila: "Bježim, evo, od gospodarice svoje Saraje." **9** A Jehovin joj je anđeo kazao: "Vrati se gospodarici svojoj i pokori se ruci njezinoj!"^b **10** K tome joj je anđeo Jehovin rekao: "Silno ću umnožiti potomstvo tvoje,^c bit će ga tako mnogo da ga se neće moći izbrojiti."^d **11** Zatim je anđeo Jehovin nastao: "Evo, trudna si i rodit ćeš sina i daj mu ime Jišmael,^e jer je Jehova čuo nevolju tvoju.^f **12** On će biti kao zebra. Ruka će se njegova dizati na svakoga i svačija će se ruka dizati na njega,^g i pred licem sve braće svoje podignut će šatore svoje."^h

13 Tada je ona stala prizivati ime Jehove, koji joj je govorio, te je rekla: "Ti si Bog koji vidi",ⁱ jer, kao što je rekla: "Jesam li ovdje zaista gledala onoga koji mene vidi?" **14** Zato je bunar dobio ime Beer-Lahaj-Roi.^j On se nalazi između Kadeša i Bereda. **15** I Hagara je rodila Abramovu sina, i Abram je sinu svojem kojega je rodila Hagara dao ime Jišmael.^k **16** A Abram je bilo osamdeset i šest godina kad mu je Hagara rodila Jišmaela.

17 Kad je Abram bilo devedeset i devet godina, Jehova mu se ukazao i rekao mu: "Ja sam Bog Svemogućii.^m Po mojoj volji živi* i budi čes-

1Mo 16:11* "Jišmael" znači "Bog čuje". **14*** "Beer-Lahaj-Roi" znači "zdenac Živoga koji me vidi". **17:1*** Doslovno: "Hodi preda mnom".

16. poglavlje

- a 1Mo 25:18
2Mo 15:22
b Pr 10:4
Ef 6:5
Tit 2:9
c 1Mo 17:20
d 1Mo 25:13
1Lje 1:29
Ef 6:8
e 1Mo 17:18
f Ps 22:24
g 1Mo 37:28
h 1Mo 21:20
i 2Lje 16:9
Izr 5:21
Izr 15:3
He 4:13
j 1Mo 24:62
k 1Mo 21:9
Ga 4:24

17. poglavlje

- l 1Mo 12:7
m Ot 16:7

Desni stupac

- a Ps 15:2
Ps 18:23
b Ps 105:8
Ga 3:17
c 1Mo 22:17
5Mo 1:10
He 11:12
d Su 13:20
Mt 17:6
e Ps 105:9
f 1Mo 13:16
Ri 4:17
g 2Kr 1:18
h Mi 7:20
Lk 1:72
i Su 2:1
Ps 105:10
j 2Mo 19:5
Mk 12:26
k 2Mo 6:4
He 11:9
l 5Mo 14:2
Ps 105:11
m 2Mo 19:5
5Mo 11:13
n 1Mo 21:4
Lk 2:21
o 1Mo 34:15
Jš 5:2
Ri 2:29
p Dj 7:8
Ri 4:11
r 1Mo 21:4
Lk 2:21
Flp 3:5

tit!^a **2** Ja ću sklopiti savez između sebe i tebe,^b da bih te silno umnožio."^c

3 Nato je Abram pao ničice,^d a Bog mu je još rekao: **4** "Evo, sklopio sam savez s tobom,^e i ti ćeš postati otac mnogih naroda.^f **5** Više se nećeš zvati Abraham,^g nego će ti ime biti Abraham,^h jer ću te učiniti ocem mnogih naroda. **6** Učinit ću te vrlo plodnim i načinit ću od tebe narode, i kraljevi će izaći od tebe.^g

7 Držat ću se saveza svojega između sebe i tebe^h i potomstva tvojeja poslije tebe u naraštajima njegovim kao saveza trajnoga,ⁱ da budem Bog tebi i potomstvu tvojemu poslije tebe.^j **8** Tebi i potomstvu tvojemu poslije tebe dat ću zemlju u kojoj si došljak,^k cijelu zemlju Kanaan, u trajan posjed, a ja ću biti Bog njihov."^l

9 Potom je Bog rekao Abrahamu: "A ti drži savez moj, ti i potomstvo tvoje poslije tebe iz naraštaja u naraštaj!^m **10** Ovo je savez moj koji ćete držati, savez između mene i vas, i potomstva tvojeja poslije tebe:ⁿ svako muško među vama neka bude obrezano.^o **11** A obrezivat ćete kožicu s vrha uda, i to će biti znak saveza između mene i vas.^p **12** Svako muško među vama, kad mu bude osam dana, neka se obreže,^r iz naraštaja u naraštaj, svatko rođen u kući i svatko kupljen novcem od kojega god tuđinca

1Mo 17:1* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **5*** "Abram" znači "otac uzvišenosti". **5*** "Abraham" znači "otac mnoštva".

koji nije od potomstva tvogega. **13** Svatko rođen u kući tvojoj i svatko koga si kupio novcem mora se obrezati.^a Tako će savez moj na tijelu vašemu biti savez trajan.^b **14** A neobrezano muško, kojem se ne obreže kožica s vrha uda, neka* se pogubi i tako ukloni iz naroda svojega.^c Takav je prekršio savez moj.”

15 Potom je Bog rekao Abrahamu: “Ženu svoju Saraju više ne zovi imenom Saraja,* jer joj je ime Sara!”^d **16** Ja ću je blagosloviti i dat ću ti sina od nje.^e Blagoslovit ću je, te će od nje nastati narodi,^f i kraljevi će narodima poteći od nje.”^g **17** Tada je Abraham pao ničice, nasmijao se i rekao u srcu svojem: ^h“Zar će se čovjeku od sto godina roditi dijete, i zar će Sara, zar će žena od devedeset godina roditi?”ⁱ

18 Zato je Abraham rekao pravome Bogu: “Neka je Jišmael živ pred tobom!”^j **19** Ali Bog mu je odgovorio: “Žena tvoja Sara doista će ti roditi sina, i daj mu ime Izak.”^k Savez ću svoj sklopiti s njim da bude savez trajan potomstvu njegovu poslije njega.^l **20** A i za Jišmaela sam te uslišio. Evo, blagoslovit ću ga, učinit ću ga plodnim i silno ga umnožiti.^m Od njega će poteći dvanaest knezova, i učinit ću od njega velik narod.ⁿ **21** Ali svoj ću savez sklopiti s Izakom,^o kojeg će ti Sara roditi dogodine u ovo doba.”^p

1Mo 17:14* Doslovno: “ta duša neka”. **15*** “Saraja” možda znači “svadljiva”. **15*** “Sara” znači “kneginja”. **19*** “Izak” znači “smijeh”.

17. poglavlje

- a 2Mo 12:44
Dj 16:3
- b Su 2:1
Ps 111:5
- c 2Mo 4:24
4Mo 15:31
Iv 7:23
- d 1Mo 11:29
- e 1Mo 18:10
Ri 9:9
- f 1Mo 35:11
- g 2Lje 28:26
- h 1Mo 18:12
1Mo 21:6
Lk 2:19
- i Ri 4:19
He 11:11
- j 1Mo 16:11
- k Mt 1:2
Ri 9:7
Ga 4:28
- l 1Mo 26:24
Ps 105:9
Lk 1:33
Ga 4:28
- m 1Mo 16:10
1Mo 21:13
1Mo 25:13
- n 1Mo 21:18
1Lje 1:29
- o 1Mo 26:3
2Mo 2:24
He 11:9
- p 1Mo 18:14
1Mo 21:1

Desni stupac

- a 5Mo 5:4
- b 1Mo 17:13
Jš 5:2
Ri 2:29
- c Dj 7:8
Ri 4:11
- d 1Mo 16:16
- e Ps 119:60
- f 2Mo 12:44

18. poglavlje

- g 1Mo 16:7
Su 13:21
Dj 7:2
- h 1Mo 13:18
1Mo 14:13
- i 1Mo 31:40
Mt 20:12
- j 1Mo 19:1
1Mo 22:4
- k 1Mo 23:7
Ru 2:10
I Dj 16:15
- m 1Mo 24:32
1Sa 25:41
Iv 13:5
n Iv 6:10
o Ps 104:15

22 Kad je Bog završio razgovor s njim, otišao je od Abrahama gore.^a **23** Abraham je tada uzeo sina svojega Jišmaela i sve muško rođeno u kući svojoj i sve koje je kupio novcem, sve muške ukućane, i obrezao im je kožicu s vrha uda toga istog dana, kao što mu je Bog rekao.^b **24** Abrahamu je bilo devedeset i devet godina kad se dao obrezati.^c **25** A sinu njegovu Jišmaelu bilo je trinaest godina kad ga je dao obrezati.^d **26** Tako su toga istog dana bili obrezani Abraham i sin njegov Jišmael.^e **27** I sve muško iz doma njegova, svi rođeni u kući i svi novcem kupljeni od tuđinaca, bili su obrezani s njim.^f

18 Poslije mu se Jehova ukazao^g među velikim stablima u Mamreu,^h dok je za dnevne vrućine sjedio na ulazu u šator.ⁱ **2** Podigavši oči,^j opazio je tri čovjeka kako stoje nedaleko od njega. Čim ih je ugledao, potrčao je s ulaza u šator njima u susret i poklonio se do zemlje,^k **3** rekavši: “Jehova, ako sam našao milost u očima tvojim, molim te, nemoj proći pored sluge svojega!” **4** Dopustite da se donese malo vode da vam se operu noge,^m a onda se odmorite pod stablom!ⁿ **5** I dajte da donesem malo kruha da se okrijepite,^o pa onda podite dalje, jer ste zato i navratili k sluzi svojemu!” A oni su odgovorili: “Dobro, učini kako si rekao!”

6 I Abraham se požurio u šator k Sari, pa joj je rekao:

1Mo 18:5* Doslovno: “da okrijepite srca svojga”.

“Brzo! Uzmi tri seaha* fino-ga brašna, zamijesi ga i ispeci pogače!”^a **7** A Abraham je otrčao govedima, uzeo junca, mladog i dobrog, i dao ga služiti, koji ga je brzo pripremio.^b **8** Onda je uzeo maslaca, mlijeka i junca zgotovljena i sve to stavio pred njih.^c A on je stajao pored njih pod stablom dok su oni jeli.^d

9 “Gdje ti je žena Sara?”^e upitali su ga. “Eno je u šatoru!”^f odgovorio je. **10** Onda je jedan od njih nastavio: “Vratit ću se k tebi godine u ovo doba, i evo, žena tvoja Sara imat će sina.”^g A Sara je to slušala na ulazu u šator, iza leđa njegovih. **11** A Abraham i Sara bili su stari i u poodmaklim godinama.^h Sara više nije imala mjesečnicu.ⁱ **12** Zato se Sara nasmijala u sebi^j i rekla: “Zar ću sada kad sam uvenula osjetiti tu radost, a i gospodar mi je star?”^k **13** Tada je Jehova rekao Abrahamu: “Zašto se Sara nasmijala i rekla: ‘Zar ću zbilja roditi sada kad sam ostarjela?’^l **14** Zar je Jehovi išta nemoguće?^m Vratit ću se k tebi kad bude vrijeme — godine u ovo doba — i Sara će imati sina.” **15** A Sara je to stala poricati: “Nisam se smijala!” Jer se uplašila. Ali on je rekao: “Jesi, smijala si se!”ⁿ

16 Poslije su ljudi ustali odande i pogledali dolje prema Sodomi,^o a Abraham je pošao s njima da ih isprati.^p **17** I Jehova je rekao: “Zar da od Abrahama skrivam što ću učiniti?”^r

1Mo 18:6* Seah je 7,33 litre. Vidi dodatak 13.

18. poglavlje

- a 1Mo 19:3
2Mo 12:39
- b Lk 15:23
- c 5Mo 32:14
2Sa 17:29
- d Lk 12:37
Ri 12:13
He 13:2
- e 1Mo 17:15
- f 1Mo 24:67
1Mo 31:33
- g 1Mo 21:2
Mt 3:9
Ri 9:9
- h 1Mo 17:17
- i 3Mo 15:19
Ri 4:19
- j 1Mo 17:17
- k Lk 11:27
He 11:11
1Pe 3:6
- l Iza 40:29
- m Mt 19:26
Lk 1:37
- n Ps 44:21
He 4:13
- o 1Mo 13:12
- p 2Sa 19:31
Dj 20:38
Ri 15:24
- r Ps 25:14
Am 3:7

Desni stupac

- a 1Mo 12:3
Za 8:23
Ga 3:14
- b 2Sa 22:25
Ps 15:2
Izr 2:9
Izr 21:3
- c 5Mo 4:9
- d Izr 21:13
2Pe 2:8
- e 1Mo 9:25
1Mo 13:13
Iza 3:9
Jd 7
- f 1Mo 11:5
2Mo 3:7
Jš 22:22
Ps 14:2
- g 1Mo 31:11
1Mo 32:30
Su 6:11
- h Ps 106:23
- i 1Mo 20:4
4Mo 16:22
Job 34:19
Jr 15:1
Mt 13:49
Ri 3:5
Jr 5:1
- k Ps 37:10
Izr 29:16
Ml 3:18
- l 5Mo 32:4
- m Job 34:12
Ps 50:6
Ps 94:2
Iza 33:22
Za 7:9
n Jr 5:1
Eze 22:30
- o 1Mo 3:19
Job 30:19
Ps 113:7
1Ko 15:47

18 Pa od Abrahama će postati velik i moćan narod, i svi će se narodi na zemlji preko nje-ga blagosloviti.^a **19** Jer upoznao sam ga zato da zapovjedi sinovima svojim i domu svojemu poslije sebe da se drže puta Jehovina, postupajući po pravednosti i pravdi,^b tako da bi Jehova ispunio na Abrahamu ono što je za njega i rekao.^c

20 Jehova je zatim rekao: “Tužba na Sodomu i Gomoru^d zaista je velika, i grijeh je njihov vrlo težak.^e **21** Odlučio sam sići da vidim rade li zaista kako govori tužba koja je došla do mene, a ako nije tako, da znam.”^f

22 Tada su se ljudi okrenuli odande i uputili prema Sodomi, a Jehova^g je još uvijek stajao pred Abrahamom.^h **23** Nato mu je Abraham pristupio bliže i rekao: “Hoćeš li zaista pogubiti pravednika zajedno sa zlim?ⁱ **24** Možda u gradu ima pedeset pravednika. Zar ćeš ih zaista pogubiti, ne oprostivši tom mjestu zbog pedeset pravednika koji su u njemu?^j **25** Ti ne bi nikada tako postupio i pogubio pravednika zajedno sa zlim, tako da pravedniku bude jednako kao i zlomu!^k Ti to nikada ne bi učinio! Neće li Sudac cijele zemlje činiti ono što je pravo?”^m **26** Tada je Jehova rekao: “Ako nađem u gradu Sodomi pedeset pravednika, zbog njih ću oprostiti cijelome mjestu.”ⁿ **27** Ali Abraham je nastavio: “Molim te, poslušaj me! Usudujem se govoriti Jehovi, iako sam prah i pepeo.^o **28** Možda pravednika bude pet manje od pedeset. Hoćeš li

zbog tih pet uništiti cijeli grad?" A Bog je odgovorio: "Neću ga uništiti ako ih ondje nadem četrdeset i pet."^a

29 "Možda ih se ondje nađe četrdeset", opet će Abraham. "Neću to učiniti zbog tih četrdeset", odgovorio je Bog. **30** Ali Abraham je nastavio: "Molim te, Jehova, nemoj se razgnjeviti,^b nego mi dopusti da još nešto kažem:^c Možda ih se ondje nađe trideset." A Bog je odvratio: "Neću to učiniti ako ih ondje nadem trideset." **31** A Abraham će opet: "Molim te, poslušaj me! Usudujem se govoriti Jehovi još jednom:^d Možda ih se ondje nađe dvadeset." A Bog je odgovorio: "Neću ga uništiti zbog tih dvadeset."^e **32** Na koncu je rekao: "Molim te, Jehova, nemoj se razgnjeviti,^f nego mi dopusti da progovorim samo još jednom:^g Možda ih se ondje nađe deset." A Bog je odgovorio: "Neću ga uništiti zbog tih deset."^h **33** Završivši razgovor s Abrahamom, Jehovaⁱ je otišao, a Abraham se vratio kući svojoj.

19 A ona dva anđela stigla su navečer u Sodomu dok je Lot sjedio na vratima Sodome.^j Kad ih je Lot ugledao, ustao je, pošao im u susret i poklonio se licem do zemlje.^k **2** A onda je rekao: "Molim vas, gospodari moji, svratite u kuću slugu svojega da ondje prenoćite i da vam se operu noge! Pa onda rano ustanite i podite svojim putem!"^m A oni su rekli: "Ne, prenoćiti ćemo na trgu."ⁿ **3** Ali on je toliko navaljivao na njih^o da su ipak

svratili k njemu i ušli u kuću njegovu. Onda ih je pogostio^a i ispekao beskvasne kruhove^b te su jeli.

4 Ali još nisu ni legli na počinak, a svjetina ljudi iz grada, građani Sodome, sav narod, od dječaka do starca, opkolila je kuću.^c **5** I stali su vikati Lotu: "Gdje su ljudi koji su noćas došli k tebi? Izvedi nam ih da općimo s njima!"^d

6 Na koncu je Lot izašao k njima na ulaz, ali je za sobom zatvorio vrata. **7** I rekao je: "Braćo moja, molim vas, nemojte činiti zla!"^e **8** Molim vas, poslušajte me! Imam dvije kćeri koje još nisu legle s muškarcem.^f Dajte da vam njih izvedem, pa činite s njima što vam je drago!^g Samo ovim ljudima nemojte ništa učiniti,^h jer su zato došli pod sje-
nu krova mojega!"ⁱ **9** A oni su odvratili: "Odstupi odatle!" Zatim su rekli: "Ovaj je došao ovamo kao došljak,^j a za suca se postavlja.^k Sada ćemo tebi učiniti gore nego njima." I snažno su navalili na čovjeka,^l na Lota, i samo što nisu provalili vrata,^m **10** kad su oni ljudi ispružili ruke, uvukli Lota k sebi u kuću i zatvorili vrata. **11** A ljude pred vratima kuće udarili su sljepilom,ⁿ od najmanjeg do najvećeg,^o tako da su se uzalud mučili da nađu vrata.^p

12 Tada su oni ljudi rekli Lotu: "Imaš li još koga ovdje? Zeta, sinove, kćeri i sve koji su tvoji u ovome gradu izvedi iz ovoga mjesta!" **13** Jer mi ćemo uništiti mjesto ovo, zato što je vika protiv njih postala

18. poglavlje

- a 4Mo 14:18
Ps 78:38
Iza 65:8
- b 2Mo 34:6
Ezr 5:12
Ps 86:15
He 12:29
- c He 4:16
- d Job 40:4
Mt 7:7
Lk 11:8
- e Ps 9:12
Dj 27:24
- f Su 6:39
He 3:15
- g 2Mo 4:10
Ps 86:6
- h Iza 1:9
Eze 14:16
- i 1Mo 18:22

19. poglavlje

- j Ru 4:1
Es 2:19
- k 1Mo 18:2
1Sa 24:8
- l 1Mo 18:4
Job 31:32
Iv 13:12
- m Su 19:9
1Sa 29:10
- n Su 19:15
- o Su 19:20
Lk 24:29
Dj 16:15

Desni stupac

- a 1Mo 18:8
2Kr 6:23
- b Su 6:19
1Sa 28:24
- c Su 19:22
Izr 4:16
Ef 4:19
- d 3Mo 18:22
3Mo 20:13
Ri 1:27
1Ko 6:9
Jd 7
- e Ri 1:24
2Pe 2:12
Jd 10
- f 1Mo 24:16
- g Su 19:24
- h Ri 1:26
2Pe 2:9
- i 5Mo 10:19
Su 19:23
Iza 58:7
- j 2Mo 22:21
- k Dj 7:27
1Pe 4:4
- l Ps 118:13
- m Izr 14:16
- n 2Kr 6:18
Dj 13:11
- o Jr 8:10
- p Pr 10:15
Mt 15:14
- r 4Mo 16:26
1Sa 15:6
Jr 51:6

tolika pred Jehovom^a da nas je Jehova poslao da uništimo ovaj grad.”^b **14** Tada je Lot izašao da razgovara sa zetovima svojim koji su trebali uzeti kćeri njegove, pa im je stao govoriti: “Ustanite! Izadite iz ovoga mjesta, jer će Jehova uništiti ovaj grad!”^c Ali je u očima zetova svojih ispaao kao da zbija šalu.^d

15 A kad je svanula zora, anđeli su počeli požurivati Lota, govoreći: “Ustani! Uzmi ženu svoju i dvije kćeri svoje koje su ovdje,^e da ne pogineš zbog krivnje ovoga grada!”^f **16** Ali kako je on stao odugovlačiti,^g oni su ljudi uzeli za ruku njega, ženu njegovu i dvije kćeri njegove, jer mu se Jehova smilovao,^h te su ga izveli i ostavili izvan grada.ⁱ **17** I čim su ih izveli izvan grada, jedan je progovorio: “Bježi da spasiš dušu!” Ne osvrći se^k niti se zaustavlja u cijeloj Jordanskoj dolini!^l Bježi u brda da ne pogineš!”^m

18 Ali Lot im je rekao: “Molim te, Jehova, nemoj tako! **19** Evo, sluga je tvoj našao naklonost u očima tvojimⁿ i veliku mi milost^o iskazuješ da bi mi sačuvao dušu na životu^p — ali ja ipak ne mogu bježati u brda da me ne stigne zlo i da ne poginem.”^r **20** Eno, onaj je

1Mo 19:17* Vidi bilješku za 1Mo 13:10. **19*** Izvorna hebrejska riječ (*hesed*) toliko je bogata značenjem da na hrvatskom ne postoji jedna riječ kojom bi se u potpunosti mogao izraziti njen smisao. Ovisno o kontekstu može se prevesti izrazima kao što su “(vjerna) ljubav, ljubav i vjernost, vjernost, odanost, dobrota, dobrostivost, milosrđe, milost(ivost), naklonost” jer svi oni ulaze u spektar njenog značenja.

19. poglavlje

- a 1Mo 13:13
- 1Mo 18:20
- Iza 3:9
- b 1Lje 21:15
- Ps 11:6
- Mt 13:41
- c 4Mo 16:45
- Ot 18:4
- d 2Lje 36:16
- Lk 17:28
- e Lk 17:31
- f 4Mo 16:26
- g Ri 12:11
- h 2Mo 33:19
- Jl 2:18
- i Jš 6:23
- 2Pe 2:9
- j 1Sa 19:11
- k Lk 9:62
- Fip 3:13
- l 1Mo 13:10
- Jr 45:5
- Jr 51:50
- m Mt 24:16
- He 2:3
- n 1Mo 18:3
- Su 6:17
- o 2Mo 15:13
- Mi 7:18
- p Ps 41:2
- Ps 143:11
- r Ps 6:4
- Mt 8:25

Desni stupac

- a 2Kr 3:18
- b Ps 68:20
- Ps 119:175
- c Ps 34:15
- d 1Mo 19:30
- e Hb 2:3
- 2Pe 3:9
- Ot 7:3
- f 1Mo 14:2
- g 1Mo 19:27
- h 5Mo 29:23
- Ps 11:6
- Iza 1:9
- Am 4:11
- Lk 17:29
- 2Pe 2:6
- i 1Mo 13:10
- Ps 107:34
- Jr 49:18
- Sf 2:9
- j Lk 17:32
- He 10:38
- k 1Mo 18:22
- l Jd 7
- m 2Pe 2:7
- n 1Mo 19:17
- o 1Mo 19:22

grad dosta blizu da u njega pobjegnem. Tebi to ne znači mnogo.^a Daj mi, molim te, da pobjegnem tamo! Tebi to doista ne znači mnogo. Tako će mi duša ostati živa.”^b **21** Tada mu je on rekao: “Evo, i u ovom ću imati obzira prema tebi,^c pa neću zatrti grad o kojem govoriš.”^d **22** Požuri! Bježi onamo, jer ne mogu ništa učiniti dok ne stigneš tamo!”^e Zato je onaj grad prozvao Soar.^f

23 Sunce je upravo izašlo nad zemljom kad je Lot stigao u Soar.^g **24** Tada je Jehova pustio na Sodomu i Gomoru kišu sumpora i vatre. I pala je od Jehove s neba.^h **25** I tako je uništio te gradove i cijelu Jordansku dolinu, sve stanovnike gradova i sve raslinje zemaljsko.ⁱ **26** A Loto va se žena iza njega obazrela, i pretvorila se u stup soli.^j

27 A Abraham je rano ujutro krenuo na mjesto gdje je stajao pred Jehovom.^k **28** Pogledavši dolje prema Sodomu i Gomori i prema cijeloj zemlji u Jordanskoj dolini, vidio je kako se gusti dim diže sa zemlje, dim gust kao iz peći u kojoj se opeke peku.^l **29** I kad je Bog uništavao gradove u Jordanskoj dolini, sjetio se Abrahama tako što je izveo Lota iz propasti kad je zatirao gradove u kraju gdje je Lot živio.^m

30 Potom je Lot otišao iz Soara i nastanio se s dvije kćeri svoje u brdima,ⁿ jer se bojao živjeti u Soaru.^o Tako su on i

1Mo 19:22* “Soar” znači “malenkost; beznačajnost” (aluzija na izraz “Tebi to ne znači mnogo” iz 20. retka).

dvije kćeri njegove živjeli u pećini. **31** I starija je rekla mladoj: "Otac nam je star, a u ovoj zemlji nema muškarca koji bi legao s nama kako je običaj po svemu svijetu.^a **32** Hajde da oca opijemo vinom,^b pa lezimo s njim i sačuvajmo potomstvo oca svojega!"^c

33 Tako su te noći davale ocu svojemu da pije vina.^d A onda je starija ušla i legla s ocem svojim, a on nije znao ni kad je legla ni kad je ustala. **34** A sutradan je starija rekla mladoj: "Evo, sinoć sam ja legla s ocem našim. Hajde da mu i noćas damo da pije vina, pa onda ti udi i leži s njim da sačuvamo potomstvo oca svojega!" **35** Tako su i te noći davale ocu svojemu da pije vina. A onda je mlađa otišla i legla s njim, a on nije znao ni kad je legla ni kad je ustala. **36** Tako su obje Lotove kćeri zatrudnjele s ocem svojim.^e **37** Potom je starija rodila sina i dala mu ime Moab.^f On je otac onima koji se danas nazivaju Moapcima.^g **38** A i mlađa je rodila sina i dala mu ime Ben-Ami.* On je otac onima koji se danas nazivaju sinovima Amonovim^h.

20 Abraham je odande preselio taborⁱ u područje Negeba te se naselio između Kadeša^j i Šura^k i privremeno nastanio u Geraru.^l **2** A za ženu svoju Saru Abraham je govorio: "Sestra mi je."^m I Abimelek,^{*} kralj gerarski, poslao

1Mo 19:37* "Moab" znači "od oca". **38*** "Ben-Ami" znači "sin mojega naroda", to jest sin mojega roda. **20:2*** Riječ "Abimelek" vjerojatno je titula.

19. poglavlje
a 1Mo 38:8
b 1Mo 9:21
Hb 2:15
c 3Mo 18:6
d 1So 5:7
e 3Mo 18:7
Eze 22:10
f 5Mo 2:9
g Ru 2:6
1Lje 18:2
h 5Mo 2:19
Su 11:4
Ne 13:1
Sf 2:9

20. poglavlje
i 1Mo 13:18
j 4Mo 13:26
k 1Mo 25:18
l 1Mo 10:19
m 1Mo 12:13
1Mo 20:12

Desni stupac

a 1Mo 12:15
b 1Mo 12:17
Ps 105:14
c 5Mo 22:22
d 3Mo 18:19
e 1Mo 18:25
f 1Lje 29:17
Ps 26:6
g 1Sa 16:7
Izr 21:2
Jr 17:10
h 1Mo 39:9
i Izr 6:29
1Ko 7:1
j 2Mo 7:1
Ps 105:15
k 5Mo 9:20
Job 42:8
Jk 5:16
1Pe 3:12
l Eze 3:19
m 3Mo 20:10
He 13:4
n Izr 28:10
o 1Mo 12:18
1Mo 26:10
p Job 1:1
Izr 8:13
r 1Mo 12:12
1Mo 26:7

je po Saru i uzeo je k sebi.^a **3** No Bog je došao Abimeleku noću u snu i rekao mu: "Poginut ćeš zbog žene koju si uzeo,^b jer pripada drugom čovjeku."^c **4** Ali Abimelek joj se nije bio približio,^d pa je zato rekao: "Jehova, zar ćeš pravedan narod pogubiti?"^e **5** Zar mi on nije rekao: 'Sestra mi je'? A ona, zar mi i ona nije rekla: 'Brat mi je'? Učinio sam to u nedužnosti srca svojega i nevinih ruku."^f **6** Tada mu je pravi Bog rekao u snu: "I ja znam da si to učinio u nedužnosti srca svojega.^g Ja sam te i zadržavao da mi ne sagriješiš.^h Zato ti nisam dopustio da je dotakneš.ⁱ **7** A sada vrati čovjeku ženu njegovu, jer on je prorok^j i usrdno će se moliti za tebe!^k Tako ćeš ostati na životu. Ali ako je ne vratiš, znaj da ćeš umrijeti, ti i svi tvoji."^l

8 I Abimelek je ustao rano ujutro, sazvaio sve slugе svoje i rekao im sve to da čuju. I ljudi su se jako uplašili. **9** Tada je Abimelek pozvao Abrahama i rekao mu: "Što si nam učinio? Što sam ti zgriješio da si na mene i na kraljevstvo moje navukao velik grijeh?"^m Učinio si mi ono što se nije smjelo učiniti."ⁿ **10** Abimelek je zatim upitao Abrahama: "Što si imao na umu kad si tako postupio?"^o **11** A Abraham je odgovorio: "Rekao sam sebi: 'U ovome mjestu sigurno nema straha Božjega,^p pa će me ubiti zbog žene moje.'^r **12** Osim toga, ona mi je doista sestra, kći oca mojega, ali ne i kći maj-

1Mo 20:3* Doslovno: "jer je u vlasništvu drugog vlasnika (gospodara)".

ke moje, pa mi je postala žena.^a
13 I kad me Bog izveo iz doma oca mojega,^b rekao sam joj: 'Učini mi ovo dobro djelo:^c u svakome mjestu kamo dođemo reci za mene: "Brat mi je."^d

14 I Abimelek je uzeo ovaca i goveda, slugu i sluškinja i dao ih Abrahamu, i vratio mu je ženu njegovu Saru.^e

15 Abimelek je zatim rekao: "Evo, moja ti je zemlja otvorena. Nastani se gdje ti se sviđi."^f

16 A Sari je rekao: "Evo, damjem bratu tvojemu tisuću srebrnjaka.^g To neka u očima svih koji su s tobom, i pred svima drugima, bude znak da nisi bila osramoćena."^h **17** I Abraham se usrdno pomolio pravome Bogu,ⁱ i Bog je ozdravio Abimeleka, ženu njegovu i robinje njegove, tako da su opet mogle radati. **18** Jer Jehova je bio zatvorio svaku maternicu u domu Abimelekovu zbog Sare, žene Abrahamove.^j

21 I Jehova je pogledao na Saru kao što je i rekao, i učinio je Jehova Sari kao što je obećao.^k **2** I Sara je zatrudnjela^l i rodila Abrahamu sina u starosti njegovoj u vrijeme za koje mu je Bog i rekao.^m **3** Tako je Abraham sinu svomemu koji mu se rodio, kojega mu je rodila Sara, dao ime Izak.ⁿ **4** I Abraham je obrezao sina svojega Izaka kad mu je bilo osam dana, kao što mu je Bog zapovjedio.^o **5** A Abrahamu je bilo sto godina kad mu se rodio sin Izak. **6** Tada je Sara rekla: "Bog mi je dao da se smijem. Svatko tko čuje o

1Mo 20:13^a Ili: "Iskaži mi vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

20. poglavlje

- a 1Mo 11:29
- b 1Mo 12:1
Dj 7:3
- c 1Mo 47:29
Ru 3:10
2Sa 9:7
Kol 3:12
- d 1Mo 12:13
Ef 5:22
- e 1Mo 12:16
- f 1Mo 47:6
- g 1Mo 12:13
1Mo 20:2
- h Izr 12:16
- i Izr 15:8
Jk 5:16
- j 1Mo 12:17

21. poglavlje

- k 1Mo 18:10
- l He 11:11
- m 1Mo 17:21
1Mo 18:14
2Kr 4:17
Ri 9:9
- n 1Mo 17:19
Jš 24:3
Ri 9:7
- o 1Mo 17:12
3Mo 12:3
Lk 2:21
Iv 7:22
Dj 7:8

Desni stupac

- a 1Mo 18:12
- b 1Sa 1:22
- c 1Mo 16:4
- d 1Mo 15:13
Dj 7:6
Ga 4:29
- e 1Mo 15:4
Iv 8:35
Ga 4:30
- f 1Mo 17:18
- g 1Mo 17:19
Ri 9:7
He 11:18
- h Ga 4:22
- i 1Mo 16:10
1Mo 17:20
1Mo 25:12
- j Ps 119:60
- k 1Mo 25:6
l 1Mo 22:19
- m 2Mo 15:22
2Mo 17:3
Ps 63:1
- n Mt 15:30
- o Es 8:6
Iza 49:15
- p Za 12:10
Lk 7:13
- r 1Mo 16:11
Ps 22:24
Ps 68:5
Ps 146:9
- s 1Mo 16:7

tome smijati će se sa mnom."^a
7 I još je dodala: "Tko bi ikad rekao Abrahamu: 'Sara će dojiti djecu'? A ipak sam mu rodila sina u starosti njegovoj."

8 A dijete je raslo i bilo odbijeno od prsa.^b I Abraham je priredio veliku gozbu u dan kad je Izak bio odbijen od prsa. **9** A Sara je zapazila kako sin kojega je Egipćanka Hagara^c rodila Abrahamu ismijava Izaka.^d **10** Zato je rekla Abrahamu: "Otjeraj ovu robinju i sina njezina, jer sin ove robinje neće biti nasljednik s mojim sinom, s Izakom!"^e **11** Ali to je Abrahamu bilo vrlo krivo zbog sina njegova.^f **12** Tada je Bog rekao Abrahamu: "Neka ti ne bude krivo ni zbog čega što ti Sara govori o dječaku i o robinji tvojoj! Poslušaj glas njezin, jer preko Izaka doći će ono što će se nazvati potomstvom tvojim!"^g **13** A i od sina ove robinje^h načinit će narod, jer je tvoj potomak."ⁱ

14 Tako je Abraham ustao rano ujutro, uzeo kruh i mijeh vode i dao Hagari,^j stavivši joj to na rame. Dao joj je i dijete,^k a zatim je otpustio. I ona je otišla te je lutala po pustinji Beer-Šebe.^l **15** Kad je na koncu nestalo vode^m u mijehu, bacilaⁿ je dijete pod jedan grm. **16** Zatim je otišla i sjela sama, daleko koliko se može lukom dobaciti, govoreći: "Ne mogu gledati kako dijete umire."^o Sjedeći tako podalje, glasno je zaplakala.^p

17 A Bog je čuo glas dječakov,^r i Božji je andeo pozvao s neba Hagaru i rekao joj:^s "Što ti je, Hagaro? Ne boj se,

jer je Bog čuo glas dječakov odande gdje je! **18** Ustani, digni dječaka i čvrsto ga primi rukom svojom, jer ću od nje ga načiniti velik narod!"^a **19** Tada joj je Bog otvorio oči te je ugledala bunar u kojem je bilo vode.^b I ona je otišla, napunila mijeh vodom i dala dječaku da pije. **20** I Bog je bio s dječakom,^c a on je rastao i živio u pustinji, te je postao strijelac.^d **21** I naselio se u pustinji Paranu,^e a majka mu je dovela ženu iz zemlje egiptatske.

22 U to je vrijeme Abimelek, u pratnji Fikola, zapovjednika vojske svoje, rekao Abrahamu: "Bog je s tobom u svemu što radiš.^f **23** Zato mi se ovdje zakuni Bogom^g da nećeš prevariti ni mene ni potomstvo moje ni rod moj,^h nego da ćeš meni i zemlji u kojoj si došljakⁱ činiti dobro* kao što sam ja činio tebi."^j **24** Tada je Abraham rekao: "Zaklinjem se."^k

25 A kad je Abraham prekorio Abimeleka zbog bunara koji su slugu Abimelekovi nasilno prisvojili,^l **26** Abimelek je rekao: "Ne znam tko je to učinio, ni ti mi nisi o tome govorio, niti sam o tome čuo do danas."^m **27** Tada je Abraham uzeo ovaca i goveda i dao ih Abimelekuⁿ te su njih dvojica sklopila savez.^o **28** Kad je Abraham odvojio sedmero janjadi iz stada, **29** Abimelek mu je rekao: "Što znači ovo sedmero janjadi koje si odvojio?" **30** On je odvr-

1Mo 21:23* Ili: "iskazivati vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

21. poglavlje

- a 1Lje 1:29
- b 2Kr 6:17
- c 1Mo 16:16
1Mo 21:5
- d 1Mo 27:3
- e 4Mo 10:12
f 1Mo 20:17
1Mo 26:28
Ri 8:31
1Ko 14:25
- g 5Mo 6:13
- h Jš 2:12
1Sa 20:42
Jr 4:2
- i 1Mo 20:15
1Mo 26:3
- j 1Mo 24:14
- k 1Mo 14:22
He 6:16
- l 1Mo 26:15
1Mo 26:20
2Mo 2:17
- m 2Ko 7:11
- n 1Mo 33:11
Izr 17:8
- o 1Mo 26:28
1Sa 18:3
Ga 3:15

Desni stupac

- a 1Mo 31:52
- b 1Mo 26:33
- c 1Mo 26:28
- d 1Mo 10:14
1Mo 26:1
2Mo 13:17
- e 1Mo 12:8
1Mo 26:25
- f Ps 90:2
Iza 40:28
Jr 10:10
1Ti 1:17
- g He 11:9

22. poglavlje

- h Job 1:12
He 4:15
He 5:8
1Pe 1:7
- i Iza 6:8
- j 1Mo 17:19
Jš 24:3
Ri 9:7
- k Izr 4:3
Izr 8:30
Iv 3:16
Iv 10:17
- l 2Lje 3:1
- m 5Mo 12:14
- n 1Mo 26:5
Ps 119:60
- o 1Mo 12:16
- p Ps 95:6
Mt 4:10

tio: "Primi sedmero janjadi iz ruke moje da mi bude za svjedočanstvo^a da sam ja iskopao ovaj bunar." **31** Zato je to mjesto nazvao Beer-Šeba,^b jer su se ondje obojica zaklela. **32** Tako su sklopili savez^c u Beer-Šebi. Potom su Abimelek i Fikol, zapovjednik vojske njegove, ustali i vratili se u zemlju Filistejaca.^d **33** A Abraham je zasadio stablo tamarisa u Beer-Šebi i ondje je prizvao ime Jehove,^e večnoga Boga.^f **34** I Abraham je još mnoge dane proveo u zemlji Filistejaca kao došljak.^g

22 A poslije tih događaja pravi je Bog iskušao Abrahamu.^h Rekao mu je: "Abraham!" A on je odvratio: "Evo me!"ⁱ **2** Tada mu je Bog rekao: "Uzmi, molim te, sina svojega, jedinca svojega Izaka^j kojeg toliko ljubiš,^k i podi u zemlju Moriju^l te ga ondje prinesi kao žrtvu paljenicu na jednom od brda za koje ću ti kazati!"^m

3 Tako je Abraham uranivši osedlao magarca, uzeo sa sobom dvojicu slugu svojih i sina svojega Izakaⁿ te je nacijepao drva za žrtvu paljenicu. Onda je ustao i pošao prema mjestu za koje mu je pravi Bog kazao. **4** Trećeg dana Abraham je podigao oči i ugledao mjesto izdaleka. **5** Abraham je tada rekao slugama svojim:^o "Vi ostanite ovdje s magarcem, a ja i dječak otići ćemo onamo da se poklonimo Bogu,^p pa ćemo se vratiti k vama!"

1Mo 22:5* Ili: "da iskažemo štovanje Bogu; da izvršimo čin obožavanja Boga".

6 Zatim je Abraham uzeo drva za žrtvu paljenicu i stavio ih na sina svojega Izaka,^a a u ruke je uzeo vatru i nož, pa su obojica krenula zajedno.^b

7 Tada je Izak rekao ocu svojem Abrahamu: "Oče!"^c "Evo me, sine!"^d odvratio mu je. A on ga je upitao: "Evo vatre i drva, ali gdje je ovca za žrtvu paljenicu?"^e 8 A Abraham je odgovorio: "Bog će sebi pribaviti ovcu za žrtvu paljenicu,^f sine moj." I obojica su zajedno išla dalje.

9 Na koncu su stigli do mjesta za koje mu je pravi Bog kazao. Abraham je ondje načinio žrtvenik^g i naslagao drva te je svezao sinu svojem Izaku ruke i noge i položio ga na žrtvenik povrh drva.^h 10 Tada je Abraham pružio ruku i uzeo nož da ubije sina svojega.ⁱ 11 Ali Jehovin anđeo pozvao ga je s neba i rekao mu: "Abrahame! Abrahame!" na što je on odgovorio: "Evo me!" 12 A on mu je rekao: "Ne diži ruku na dječaka niti mu što čini,^k jer sada znam da se bojiš Boga kad mi nisi uskratio sina svojega, jedinca svojega!"^l 13 Uto je Abraham podigao oči i pogledao, i gle, malo podalje ispred njega ovan se rogovima zapleo u grmlje. I Abraham je otišao, uzeo ovna i prinio ga kao žrtvu paljenicu umjesto sina svojega.^m 14 A onom je mjestu Abraham dao ime Jehova-Jire.* Zato se danas kaže: "Na brdu Jehovinu bit će pribavljeno."ⁿ

1Mo 22:14* "Jehova-Jire" znači "Jehova će se [za to] pobrinuti; Jehova će pribaviti".

22. poglavlje

- a Iv 19:17
- b Iza 53:7
- c 1Pe 2:23
- d Mt 26:39
- e Ri 8:15
- f Iza 58:9
- g Iv 8:29
- h 2Mo 12:5
- i Ri 8:36
- j Iv 1:29
- k Ef 5:2
- l He 10:5
- m 1Pe 1:19
- n 1Mo 12:7
- o 2Mo 20:25
- p He 13:10
- q Mt 27:2
- r Iv 10:18
- s Dj 8:32
- t Flp 2:8
- u Mt 10:37
- v Ri 8:32
- w He 2:18
- x He 11:17
- y Jk 2:21
- z Ps 34:7
- aa Ps 91:11
- ab Mt 17:5
- ac Ps 34:20
- ad Iv 19:36
- ae 1Mo 26:5
- af He 11:19
- ag Jk 2:21
- ah 1Iv 4:10
- ai 1Iv 5:3
- aj 3Mo 16:3
- ak n 1Mo 22:2
- al 2Iz 3:1
- am Iza 25:6

Desni stupac

- a Ps 105:9
- b Iza 45:23
- c He 6:13
- d Iv 3:16
- e Ri 8:32
- f He 11:17
- g 1Mo 13:16
- h 1Mo 15:5
- i Dj 3:25
- j Ga 3:29
- k He 6:14
- l 2Sa 11:23
- m Ps 2:8
- n Da 2:44
- o He 2:14
- p Ot 11:15
- q 1Mo 3:15
- r Ri 9:7
- s Ga 3:16
- t f Za 8:23
- u Ga 3:8
- v g 1Mo 21:31
- w h 1Mo 11:29
- x i 1Mo 11:26
- y j Job 32:2
- z k 1Mo 25:20
- aa l 1Mo 24:15
- ab Ri 9:10
- ac m 2Sa 10:6

23. poglavlje

- a n 1Mo 17:17
- b o JS 14:15
- c p 1Mo 35:27
- d 4Mo 13:22
- e r 1Mo 12:5
- f Ps 105:11

15 A anđeo Jehovin pozvao je s neba Abrahama drugi put 16 i rekao mu: "Zaklinjem se samim sobom", kaže Jehova,^a "zato što si to učinio i nisi mi uskratio sina svojega, jedinca svojega,^b 17 doista ću te blagosloviti i doista ću umnožiti potomstvo tvoje da ga bude kao zvijezda na nebu i kao pijeska na obali morskoj.^c Potomstvo će tvoje osvojiti vrata* neprijatelja svojih.^d 18 I preko potomstva tvojega^e blagoslovit će se svi narodi na zemlji, jer si poslušao glas moj."^f

19 Zatim se Abraham vratio slugama svojim, pa su ustali i zajedno otišli u Beer-Šebu.^g I Abraham je i dalje živio u Beer-Šebi.

20 Poslije tih događaja javili su Abrahamu: "I Milka^h je rodila sinove bratu tvojem Nahoru:ⁱ 21 prvorođenca njegova Usa, brata mu Buzaj i Kemuela, oca Aramova, 22 Keseda, Hazu, Pildaša, Jidlafa i Betuela."^k 23 A Betuelu se rodila Rebeka.^l Njih osam Milka je rodila Nahoru, bratu Abrahamovu. 24 A imao je i inoću* po imenu Reuma. Ona je rodila Tebaha, Gahama, Tahaša i Maaku.^m

23 A Sara je živjela sto dvadeset i sedam godina. To su godine života Sarina.ⁿ 2 Sara je umrla u Kirijat-Arbi,^o to jest u Hebronu,^p u zemlji Kanaanu,^r i Abraham je ušao u šator da tu guje za Sarom i da je oplače.

1Mo 22:17* To jest gradska vrata. 24* Žena u poligamnom braku koju muž uzima pored svoje prave supruge (odnosno pravih supruge) i koja ima niži status od prave supruge.

3 Onda je Abraham ustao od pokojnice svoje i rekao sinovima Hetovim:^a **4** “Ja sam došljak i pridošlica među vama.^b Prodajte mi mjesto za grob među vama da pokojnicu svoju odnesem od lica svojega i sahranim je!”^c **5** A sinovi su Hetovi odgovorili Abrahamu: **6** “Čuj nas, gospodaru!^d Ti si među nama knez Božji.^e U naš najbolji grob sahrani pokojnicu svoju!^f Nitko od nas neće ti uskratiti grob da možeš sahraniti pokojnicu svoju.”^g

7 Tada se Abraham dignuo i poklonio stanovnicima te zemlje,^h sinovima Hetovim,ⁱ **8** i rekao im: “Ako je po volji duše vaše da pokojnicu svoju odnesem od lica svojega i sahranim je, poslušajte me i zauzmite se za mene kod Efrona, sina Soharova,^j **9** da mi da pećinu Makpelu,^k koja njemu pripada, a nalazi se na kraju polja njegovog. Za onoliko srebra koliko vrijedi, neka mi je pred vašim očima proda za grob.”^l

10 A Efron je sjedio među sinovima Hetovim. Stoga je Efron, Hetit,^m odgovorio Abrahamu da ga čuju sinovi Hetovi i svi koji su ulazili na vrata grada njegovog:ⁿ **11** “Ne, gospodaru! Poslušaj me! Dajem ti polje, i pećinu što je na njemu dajem ti. Pred očima sinova naroda mojega dajem ti to.^o Sahrani pokojnicu svoju!” **12** Tada se Abraham poklonio pred stanovnicima one zemlje **13** i rekao Efronu da ga oni čuju: “Kad bi me samo poslušao! Ne, moraš me poslušati! Srebrom ću ti platiti polje. Pri-

1Mo 23:7* Doslovno: “narodu zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

23. poglavlje

- a 1Mo 10:15
- 1Mo 23:20
- b 1Mo 17:8
- He 11:9
- c 1Mo 49:30
- Dj 7:5
- d 1Mo 43:20
- e 1Mo 21:22
- f Iza 53:9
- Iv 19:41
- g Jš 24:32
- h 1Pe 2:17
- i 1Lje 1:13
- j 1Mo 25:9
- k 1Mo 49:30
- l 1Mo 23:15
- m 1Mo 50:13
- n 1Mo 34:20
- 5Mo 16:18
- Ru 4:1
- o 5Mo 19:15
- Ru 4:4

Desni stupac

- a 1Mo 14:23
- Ri 13:8
- b 2Sa 2:5
- c Ezr 8:25
- Dj 7:16
- d 1Mo 25:9
- 1Mo 49:30
- e Ru 4:11
- Jr 32:44
- f Job 29:7
- Jr 32:12
- g 1Mo 25:10
- 1Mo 50:13
- h 1Mo 49:31
- Dj 7:5

24. poglavlje

- i 1Mo 13:2
- Ga 3:9
- j 1Mo 15:2
- 1Mo 41:40
- 1Ko 4:2
- k 1Mo 47:29
- l 1Mo 21:23
- m 1Mo 28:1
- 5Mo 7:3
- 1Ko 7:39
- 2Ko 6:14

mi ga od mene^a da mogu ondje sahraniti pokojnicu svoju!”

14 A Efron je odgovorio Abrahamu: **15** “Gospodaru moj, poslušaj me! Zemlja vrijedi četiri stotine šekela* srebra, ali što je to između mene i tebe! Sahrani, dakle, pokojnicu svoju!”^b **16** I Abraham je poslušao Efrona, i izvagao je Abraham Efronu srebra koliko je rekao, da su ga na svoje uši čuli sinovi Hetovi, četiri stotine šekela srebra trgovačke mjere.^c **17** Tako je Efronovo polje u Makpeli nasuprot Mamreu — polje i pećina na njemu i sva stabla što su bila na polju,^d unutar međa njegovih unaokolo — **18** prešlo u vlasništvo^e Abrahama pred očima sinova Hetovih, pred svima koji su ulazili na vrata grada njegovog.^f **19** Potom je Abraham sahranio ženu svoju Saru u pećini u polju Makpeli nasuprot Mamreu, to jest Hebronu, u zemlji Kanaanu.^g **20** Tako su sinovi Hetovi potvrdili da su polje i pećina na njemu prešli u vlasništvo Abrahamovo kao grobnica.^h

24 A Abraham je ostario i zašao u godine, i Jehova je blagoslovio Abrahama u svemu.ⁱ **2** Tako je Abraham rekao sluzi svojemu, najstarijem u domu svojemu, koji je upravljao svime što je on imao:^j “Molim te, stavi ruku svoju pod bedro moje,^k **3** da te zakujem Jehovom,^l Bogom neba i Bogom zemlje, da nećeš uzeti ženu za sina mojega od kćeri Kanaanaca među kojima živim,^m **4** nego da ćeš otići u

1Mo 23:15* Vidi dodatak 13.

zemlju svoju i k rodu mojemu,^a i da ćeš dovesti ženu za sina mojega Izaka!"

5 Ali sluga mu je rekao: "A što ako žena ne bude htjela poći sa mnom u ovu zemlju? Hoću li morati sina tvoga vratiti u zemlju iz koje si otišao?"^b **6** Nato mu je Abraham rekao: "Dobro pazi da ne vratiš sina mojega onamo!^c **7** Jehova, Bog nebeski, koji me odveo iz doma oca mojega i iz zemlje roda mojega,^d i koji mi je govorio i zakleo mi se:^e 'Potomstvu ću tvojemu^f dati ovu zemlju,^g on će poslati anđela svojega pred tobom,^h i ti ćeš odande dovesti ženu sinu mojemu.ⁱ **8** Ali ako žena ne bude htjela poći s tobom, bit ćeš oslobođen od zakletve koju si mi dao.^j Samo nemoj vratiti onamo sina mojega!" **9** I sluga je stavio ruku svoju pod bedro Abrahama, gospodara svojega, i zakleo mu se da će tako učiniti.^k

10 Potom je sluga uzeo deset deva iz stada gospodara svojega i spremio svakovrsna blaga gospodara svojega koja su i bila u rukama njegovim.^l Tada je ustao i krenuo u Mezopotamiju u Nahorov grad. **11** Stigavši tamo, pustio je deve da poliježu izvan grada kod bunara.^m Bilo je to u predvečerje, kad žene izlaze da zahvaćaju vodu.ⁿ **12** A onda je rekao: "Jehova, Bože gospodara mojega Abrahama,^o molim te, učini danas ovo djelo preda mnom i milostiv^{*p} budi

1Mo 24:12* Ili: "iskaži vjernu ljubav". O izrazima "milostiv" i "milost" u recima 12, 14, 27 i 49 vidi bilješku za 1Mo 19:19.

24. poglavlje

- a 1Mo 22:20
- b 1Mo 11:28
- 1Mo 15:7
- c He 11:15
- d 1Mo 12:1
- He 11:8
- e Mi 7:20
- Lk 1:73
- He 6:13
- f 1Mo 26:4
- Dj 7:5
- He 11:18
- g 1Mo 13:15
- 2Mo 32:13
- 5Mo 34:4
- h 2Mo 23:20
- Ps 34:7
- He 1:14
- i 1Mo 12:5
- Dj 7:4
- j Js 2:17
- k 1Mo 24:2
- 1Mo 47:29
- l 1Mo 24:35
- 1Mo 43:11
- m Izr 12:10
- n 2Mo 2:16
- 1Sa 9:11
- Iv 4:7
- o 1Mo 32:9
- 1Kr 18:36
- Mt 22:32
- p 1Sa 20:8
- Za 7:9

Desni stupac

- a Ne 1:11
- Ps 37:5
- Fip 4:6
- b 1Mo 29:10
- c Izr 19:14
- d Su 6:17
- Su 18:5
- e Ps 34:15
- Ps 65:2
- Iza 58:9
- Iza 65:24
- Iiv 5:14
- f 1Mo 22:23
- g 1Mo 11:29
- h 1Mo 11:26
- i 1Mo 21:14
- j 1Mo 26:7
- k 5Mo 22:20
- 2Ko 11:2
- l Iv 4:7
- m Mt 10:42
- Mt 25:35
- n Ri 12:13
- 1Pe 4:9
- o Izr 31:17
- Izr 31:31
- p Ps 107:43
- r Eze 16:12
- s Jr 2:32
- Eze 16:11

gospodaru mojemu Abrahamu!^a **13** Evo, stojim kraj izvora vode, a kćeri stanovnika grada ovoga dolaze zahvaćati vodu.^b **14** Neka djevojka kojoj kažem: 'Molim te, spusti vrč svoj da se napijem', a ona odgovori: 'Pij, i deve ću ti napojiti', bude ona koju si odredio za slugu svojega^c Izaka! Daj da po tome znam da si pokazao milost gospodaru mojemu!"^d

15 I još to nije dokraja ni izgovorio,^e kad evo, došla je Rebeka, kći Betuela,^f sina Milke,^g žene Abrahamova brata Nahora,^h s vrčem na ramenu.ⁱ

16 A djevojka je bila vrlo lijepa,^j djeвица s kojom muškarac još nije legao.^k Sišla je do izvora, napunila vrč, a onda se vratila gore. **17** I sluga joj je odmah potrčao u susret i rekao: "Daj mi, molim te, malo vode iz vrča svojega!"^l **18** A ona mu je odgovorila: "Pij, gospodaru!" I brzo je spustila vrč na ruku i dala mu da pije.^m **19** Kad se napio, rekla je: "I devama ću tvojim vode zahvaćati dok se sve ne napoje."ⁿ **20** Onda je brzo izlila vrč u korito i opet otrčala do bunara da zahvati vode,^o i nije stala dok nije nalila vode za sve deve njegove. **21** Cijelo to vrijeme čovjek ju je u čudu šutke promatrao, ne bi li saznao je li Jehova učinio put njegov uspješnim ili nije.^p

22 A kad su se deve napojile, čovjek je izvadio prsten nosni^r od zlata, težak pola šekela,^{*s} i za ruke njezine dvije zlatne narukvice,^s teške deset šekela, **23** a zatim je rekao:

1Mo 24:22* Šekel je težio 11,4 grama. Vidi dodatak 13.

“Kaži mi, molim te, čija si kći! Ima li u kući oca tvojega mjesta za nas da prenoćimo?”^a

24 A ona mu je odgovorila: “Ja sam kći Betuela,^b sina Milke, kojega je ona rodila Nahoru.”^c

25 Zatim mu je rekla: “Imamo i slame i mnogo hrane za stoku, a i mjesta da se prenoći.”^d

26 Čovjek se tada poklonio i pao ničice pred Jehovom^e

27 te je rekao: “Neka je blagoslovljen Jehova,^f Bog gospodara mojega Abrahama, koji nije uskratio milost svoju i vjernošću svoju gospodaru mojemu! Na putu me mojemu Jehova doveo u kuću braće gospodara mojega.”^g

28 I djevojka je otrčala i sve to ispričala u domu majke svoje.

29 A Rebeka je imala brata koji se zvao Laban.^h Tada je Laban otrčao k čovjeku koji je bio vani kod izvora. **30** Kad je on naime vidio prsten nosni i narukviceⁱ na rukama sestre svoje te čuo riječi sestre svoje Rebeke, koja je rekla: “Tako mi je kazao čovjek”, otišao je k čovjeku, koji je još stajao kod deva na izvoru, **31** i odmah mu rekao: “Dodi, blagoslovljeni od Jehove!^j Zašto stojiš tu vani kad sam ja pripravo kuću i mjesto za deve?” **32** I čovjek je došao u kuću, a on je rastovarilo deve, donio slamu i hranu devama te vodu da se operu noge njemu i ljudima koji su bili s njim.^k **33** Onda su mu postavili da jede, ali on je rekao: “Neću jesti dok ne kažem što imam kazati.” A Laban je rekao: “Onda kaži!”^l

34 Tada je počeo govoriti: “Ja sam sluga Abrahamov.”^m

24. poglavlje

- a 1Mo 19:2
Su 19:21
- b 1Mo 22:23
- c 1Mo 11:29
- d 1Mo 18:4
1Mo 19:3
1Mo 43:24
- e 1Lje 29:20
Ne 8:6
Ps 95:6
- f 1Mo 9:26
Ps 72:18
Lk 1:68
- g Ps 100:5
Mi 7:20
- h 1Mo 25:20
1Mo 29:10
- i Iza 3:21
Jr 2:32
Eze 16:11
- j 1Mo 26:29
Ru 3:10
Ps 115:15
- k Su 19:21
Lk 7:44
1Ti 5:10
- l Ri 12:11
Ef 6:5
- m 1Mo 15:2

Desni stupac

- a 1Mo 13:2
Ps 107:38
- b 1Mo 21:1
Ri 4:19
He 11:11
- c 1Mo 25:5
- d 1Mo 24:3
1Mo 28:1
Ezr 9:2
1Ko 7:39
- e 1Mo 22:20
- f 1Mo 24:4
- g 1Mo 24:5
- h 1Mo 48:15
1Kr 2:3
Ps 119:3
Iza 38:3
Dj 9:31
- i 2Mo 23:20
He 1:14
- j 1Mo 39:3
Ne 1:11
Ps 118:25
- k 1Mo 11:25
- l 1Mo 24:9
Jš 2:17
- m Ps 37:5
- n 1Mo 24:16
- o 1Mo 24:14
Izr 18:22
Izr 19:14

35 Jehova je veoma blagoslovio gospodara mojega tako što ga je učinio bogatim i dao mu ovaca i goveda, srebra i zlata, slugu i sluškinja, deva i magaraca.^a **36** A i Sara, žena gospodara mojega, rodila je sina gospodaru mojemu kad je već ostarjela,^b i on će mu dati sve što ima.^c **37** Tako me gospodar moj zakleo: ‘Ne smiješ uzeti ženu sinu mojemu od kćeri Kanaanaca u čijoj zemlji živim!’^d **38** Ne, nego idi u kuću oca mojega i k obitelji mojoj,^e i dovedi ženu sinu mojemu!”^f

39 Ali ja sam rekao gospodaru svome: ‘A što ako žena ne pođe sa mnom?’^g **40** Tada mi je rekao: ‘Jehova, kojemu služim,^h poslat će anđelaⁱ svojega s tobom i sigurno će dati da uspješan bude put tvoj,^j a ti dovedi ženu sinu mojemu iz obitelji moje i iz doma oca mojega.’^k **41** A moje ćeš zakletve biti oslobođen ako dođeš k obitelji mojoj, a oni ti je ne daju, tada ćeš biti slobodan od zakletve moje.’^l

42 Kad sam danas došao na izvor, rekao sam: ‘Jehova, Bože gospodara mojega Abrahama, ako zaista želiš da uspije put na koji sam krenuo,’^m **43** evo, ja stojim kraj izvora vode, pa neka djevojkaⁿ koja dođe da zahvati vodu i ja joj kažem: “Daj mi, molim te, da popijem malo vode iz vrča tvojega”, **44** a ona mi kaže: “Pij, a i devama ću tvojim vode zahvatiti”, ona neka bude žena koju je Jehova odredio za sina gospodara mojega.’^o

1Mo 24:40* Doslovno: “pred kojim hodim”.

45 Još to u srcu^a svoje-
mu nisam dokraja ni izgov-
orio,^b kad evo, došla je Rebeka s
vrčem na ramenu. I sišla je do
izvora i zahvatila vodu,^c a ja
sam joj rekao: 'Daj mi, molim
te, da se napijem!'^d 46 Ona je
brzo spustila vrč i rekla: 'Pij,^e a
i deve ću ti napojiti!' Tako sam
se ja napiro, a ona je napojila
i deve. 47 Potom sam je
upitao: 'Čija si kći?'^f a ona
je odgovorila: 'Kći sam Betu-
ela, sina Nahorova, kojega mu
je rodila Milka.' Tada sam joj
stavio prsten na nos i narukvi-
ce na ruke.^g 48 A onda sam
se poklonio i pao ničice pred
Jehovom i blagoslovio sam Jeh-
ovu, Boga gospodara moje-
ga Abrahama,^h koji me vodio
pravim putemⁱ da uzmem kćer
brata gospodara mojega za
sina njegovu. 49 A sada, ako
želite pokazati milost i vjer-
nost gospodaru mojemu,^j reci-
te mi! Ako li ne, i to mi recite,
da mogu krenuti desno ili lije-
vo!'^k

50 A Laban i Betuel odgo-
vorili su: "Od Jehove ovo dola-
zi.^l Ne možemo ti reći ni
zlo ni dobro.^m 51 Evo, Rebe-
ka je pred tobom. Uzmi je i idi,
i neka bude žena sinu gospo-
dara tvojega, kao što je Jeho-
va rekao!"ⁿ 52 A kad je sluga
Abrahamov čuo riječi njihove,
odmah je pao ničice na zem-
lju pred Jehovom.^o 53 I slu-
ga je izvadio predmete od srebra
i od zlata i haljine, i dao ih
je Rebeki, a vrijedne darove
dao je i njenom bratu i majci.^p
54 Potom su jeli i pili, on i lju-
di koji su bili s njim, i prenoći-
li su ondje, a ujutro su ustali.

24. poglavlje

- a 1Sa 1:13
Ne 2:4
- b Ps 65:2
Iza 58:9
Iza 65:24
Da 9:21
- c 1Mo 24:15
- d 1Mo 24:17
- e 1Mo 24:18
- f 1Mo 24:23
- g 1Mo 24:22
Eze 16:11
- h 1Mo 24:27
Lk 1:68
- i Iza 30:21
Iza 48:17
- j 1Mo 32:10
1Mo 47:29
Js 2:14
- k 1Mo 24:8
- l Ps 118:23
Mk 12:11
- m 1Mo 31:24
Iza 46:10
Dj 5:39
- n Izr 18:22
Izr 19:14
- o 1Lje 29:20
2Lje 20:18
- p 1Mo 34:12

Desni stupac

- a 1Mo 30:25
1Mo 31:27
- b 1Mo 39:3
Ps 1:3
Iza 48:15
- c Ps 123:2
Kol 3:22
1Pe 2:18
- d Iv 9:21
- e 1Mo 2:24
Ps 45:10
- f 1Mo 28:5
- g 1Mo 35:8
- h 1Mo 22:17
2Sa 12:29
- i Ps 45:14
- j 1Mo 31:17
1Mo 31:34
- k 1Mo 16:14
1Mo 25:11
- l 1Mo 12:9
1Mo 20:1
4Mo 13:22
Su 1:9
- m 2Sa 24:7
Ob 19
- n Ps 77:12
Ps 143:5
- o 1Ko 11:6

I on je rekao: "Pustite me
da se vratim gospodaru svo-
jemu!"^a 55 Nato su njen brat
i majka rekli: "Neka djevoj-
ka ostane s nama barem
deset dana! Poslije može ići."
56 Ali on im je rekao: "Ne za-
državajte me kad je Jehova dao
da uspije put moj!"^b Pustite me
da idem gospodaru svojemu!"^c
57 A oni su rekli: "Pozovimo
djevojku da iz njenih usta ču-
jemo što ona misli!"^d 58 I po-
zvali su Rebeku i rekli joj: "Ho-
ćeš li poći s ovim čovjekom?"
"Hoću",^e odgovorila je.

59 I tako su opremili se-
stru svoju Rebeku,^f dojkjinju
njezinu^g i slugu Abrahamova
s ljudima njegovim. 60 I bla-
goslovili su Rebeku, rekavši
joj: "Sestro naša, budi maj-
ka neprojenim tisućama i neka
potomstvo tvoje osvoji vrata*
onih koji ga mrze!"^h 61 Za-
tim su se Rebeka i sluškinjeⁱ
njezine digle, sjele na deve^j i
krenule za čovjekom. Tako je
sluga uzeo Rebeku i otišao.

62 A Izak se vraćao putem
koji vodi iz Beer-Lahaj-Roia,^k
jer je živio u području Negeba.^l
63 Izak je naime u predvečer-
je izašao u polje da razmiš-
lja.^m Podigavši oči, ugledao je
deve kako dolaze. 64 A kad
je Rebeka podigla oči i ugle-
dala Izaka, brzo se spustila s
deve, 65 pa je upitala slugu:
"Tko je onaj čovjek što ide pre-
ko polja nama u susret?" "To
je gospodar moj", odgovorio je
sluga. A ona je uzela koprenu i
pokrila se.ⁿ 66 I sluga je is-
pričao Izaku sve što je učinio.

67 Izak je potom Rebeku uveo
1Mo 24:60* To jest gradska vrata.

u šator majke svoje Sare.^a Tako ju je uzeo i ona mu je postala žena.^b Izak ju je zavolio,^c i tako je našao utjehu nakon smrti majke svoje.^d

25 A Abraham je uzeo još jednu ženu, po imenu Ketura.^e **2** Ona mu je rodila Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana,^f Išbaka i Šuaha.^g

3 Jokšanu su se rodili Šeba^h i Dedan.ⁱ

Dedanovi su sinovi Ašurci, Letušci i Leumci.

4 Midjanovi su sinovi Efa,^j Efer, Hanok, Abida i Eldaah.^k Sve su to sinovi Keturini.

5 A Abraham je sve što je imao dao Izaku.^l **6** a sinovima koje je dobio s inočama* svojim Abraham je dao darove.^m I još za života svojega otprovio ih je od sina svojega Izakaⁿ prema istoku, u Istočnu zemlju.^o **7** A ovo je broj godina Abrahamova života što ga je proživio: sto sedamdeset i pet godina. **8** Zatim je Abraham izdahnuo i umro u dubokoj starosti, star i zadovoljan, i pridružio se praocima svojim.^p **9** Sinovi njegovi Izak i Jišmael sahranili su ga u pećini Makpeli u polju Efrona, sina Sohara Hetita, nasuprot Mamreu,^r **10** u polju koje je Abraham kupio od sinova Hetovih. Ondje su sahranjeni Abraham i žena njegova Sara.^s **11** Poslije smrti Abrahamove Bog je blagoslivljao sina njegova Izaka,^t a Izak je živio blizu Beer-Lahaj-Roia.^u

12 A ovo su događaji iz života* Abrahamova sina Jiš-

1Mo 25:6* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.
12* Ili: "Ovo je povijest".

24. poglavlje

- a 1Mo 18:6
He 11:9
- b Mt 19:5
- c 1Mo 26:8
Ef 5:25
- d 1Mo 23:2
1Mo 23:19

25. poglavlje

- e Ri 7:2
- f 1Mo 37:28
2Mo 2:15
4Mo 22:4
4Mo 31:2
Su 6:2
- g 1Lje 1:32
Job 2:11
- h 1Kr 10:1
- i Jr 25:23
Eze 27:20
- j Iza 60:6
- k 1Lje 1:33
- l 1Mo 24:36
Izr 13:22
He 1:2
- m 2Lje 21:3
- n 1Mo 21:14
Iv 8:35
Ga 4:30
- o Su 6:3
- p 1Mo 35:29
Izr 9:11
- r 1Mo 23:9
1Mo 49:30
- s 1Mo 23:19
- t 1Mo 17:19
1Mo 26:13
- u 1Mo 16:14

Desni stupac

- a 1Mo 16:10
- b Ga 4:24
- c 1Mo 36:3
Iza 60:7
- d Ps 120:5
Jr 49:28
Eze 27:21
- e 1Lje 1:29
- f 1Lje 1:30
- g Job 2:11
Job 6:19
- h 1Lje 1:31
- i 1Mo 17:20
Ps 117:1
- j 1Mo 25:8
- k 1Mo 2:11
1Sa 15:7
- l 1Mo 16:7
- m 1Mo 16:12
- n 1Mo 22:2
Mt 1:2
- o 1Mo 22:23
- p 5Mo 26:5
- r 5Mo 4:29
- s 1Sa 1:5
- t 2Sa 21:14
2Lje 33:13
Lk 1:13
- u Ri 9:10
- v 1Sa 1:10
- z Ps 139:15
Pr 11:5

maela,^a kojeg je Abrahamu rodila Egipćanka Hagara, sluškinja Sarina.^b

13 Ovo su sinovi Jišmaelovi od kojih su potekle porodice njihove, po imenima njihovim: Jišmaelov prvorođeni Nabajot,^c zatim Kedar,^d Adbeel, Mibsam,^e **14** Mišma, Duma, Masa, **15** Hadad,^f Tema,^g Jetur, Nafiš i Kedema.^h

16 To su sinovi Jišmaelovi, i to su imena njihova po naseljima njihovim i po taborima njihovim: dvanaest knezova po plemenima njihovim.ⁱ **17** A ovo su godine Jišmaelova života: sto trideset i sedam godina. Zatim je izdahnuo i umro, i pridružio se praocima svojim.^j

18 Potomci su njegovi živjeli od Havile,^k blizu Šura,^l koji je pred Egiptom, pa sve do Asirije. Naselili su se pred svom braćom svojom.^m

19 A ovo su događaji iz života* Abrahamova sina Izaka.ⁿ

Abrahamu se rodio Izak. **20** A Izaku je bilo četrdeset godina kad je uzeo za ženu Rebeku, kćer Betuela^o Sirijca^p iz Padan-Arama, sestru Labana Sirijca. **21** A Izak nije prestajao usrdno se moliti Jehovi za ženu svoju,^r jer je bila nerotkinja.^s I Jehova je uslišio molitvu njegovu,^t te je žena njegova Rebeka zatrudnjela.

22 No sinovi u njoj počeli su udarati jedan u drugoga,^u tako da je rekla: "Ako je tako, zašto da živim?" Tada je otišla posavjetovati se s Jehovom.^v

23 A Jehova joj je rekao: "Dva su naroda u utrobi tvojoj,^z dva će se naroda iz utrobe tvoje

1Mo 25:19* Ili: "Ovo je povijest".

odijeliti.^a Jedan će narod biti jači od drugoga naroda,^b i stariji će služiti mlađemu.”^c

24 I došlo je vrijeme da rodi, kad gle — blizanci u utrobi njezinoj.^d **25** Prvi je izašao sav crven i dlakav kao ogrtač od dlake.^e Zato su mu dali ime Ezav.^{*f} **26** A poslije nje-ga izašao je brat njegov, držeći se rukom Ezavu za petu.^g Zato mu je Izak dao ime Jakov.^{*h} A Izaku je bilo šezdeset godina kad mu ih je Rebeka rodila.

27 I dječaci su odrasli, i Ezav je postao vješt lovac,ⁱ čovjek koji se držao polja, a Jakov je bio čovjek čestit^{*j} i živio je u šatorima.^k **28** Izaku je Ezav bio draži jer mu je donosio divljači koju je volio jesti, dok je Rebeka više voljela Jakova.^l **29** Jednom je Jakov kuhao neko varivo kad je Ezav došao iz polja umoran. **30** I Ezav je rekao Jakovu: “Daj mi brzo da jedem toga crvenog jela, toga crvenog što si skuhao, jer sam umoran!” Zato je dobio ime Edom.^{*m} **31** Nato je Jakov rekao: “Najprije mi prodaj svoje pravo prvorođstva!”ⁿ **32** A Ezav je odvratio: “Evo, samo što ne umrem, pa što će mi onda prvorođstvo?” **33** A Jakov je nastavio: “Najprije mi se zakuni!”^o I on mu se zakleo, i tako je prodao svoje pravo prvorođstva Jakovu.^p **34** Tada je Jakov dao Ezavu kruha i variva od leće, i on je jeo i pio.^r Onda se digao i otišao.

1Mo 25:25* “Ezav” znači “dlakav”.
26* “Jakov” znači “onaj koji se drži za petu; onaj koji potiskuje (izgurava)”.
27* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.
30* “Edom” znači “crven; rumen”.

25. poglavlje

- a 1Mo 36:31
4Mo 20:14
- b 1Mo 27:29
5Mo 2:4
- c 2Sa 8:14
Ml 1:2
Ri 9:12
- d 1Mo 38:27
- e 1Mo 27:11
2Kr 1:8
Za 13:4
- f 1Mo 27:32
1Mo 36:9
Ml 1:3
- g Ho 12:3
- h 1Mo 27:36
Dj 7:14
- i 1Mo 27:3
j Ps 37:37
- k He 11:9
- l 1Mo 27:6
1Mo 27:46
- m 1Mo 36:1
5Mo 2:4
Ml 1:4
- n 1Mo 43:33
5Mo 21:17
1Lje 5:1
- o 1Mo 14:22
He 6:16
- p He 12:16
- r 1Ko 15:32

Desni stupac

- a Job 21:15
Job 34:9

26. poglavlje

- b 1Mo 12:10
- c 1Mo 26:26
- d 2Mo 6:3
4Mo 12:6
1Iv 4:12
- e 2Mo 32:13
- f 1Mo 20:1
He 11:9
- g 1Mo 12:7
1Mo 15:18
Ri 15:8
Ga 4:28
- h 1Mo 22:16
Ps 105:9
Mi 7:20
He 6:13
- i 1Mo 15:5
5Mo 34:4
He 11:12
- j 1Mo 12:3
1Mo 22:18
Dj 3:25
Ga 3:8
- k 1Mo 17:23
He 11:8
Jk 2:21
- l 1Mo 26:17
- m 1Mo 12:13
- n 1Mo 24:16
- o 1Mo 24:67
Izr 5:18
Pr 9:9
- p 1Mo 20:11

Tako je Ezav prezreo prvorođstvo svoje.^a

26 A u zemlji je nastala glad, nakon one prve gladi koja je bila u danima Abrahama,^b pa se Izak uputio Abimeleku, kralju Filistejaca, u Gerar.^c **2** Tada mu se ukazao Jehova i rekao mu:^d “Ne silazi u Egipat! Boravi u zemlji za koju ću ti kazati!^e **3** Ostani u ovoj zemlji,^f a ja ću biti s tobom i blagosloviti te, jer ću tebi i potomstvu tvojemu dati sve ove zemlje,^g i ispunit ću zakletvu kojom sam se zakleo ocu tvojemu Abrahamu:^h

4 “Umnožit ću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu i dat ću potomstvu tvojemu sve ove zemlje,ⁱ i preko potomstva tvoga blagoslovit će se svi narodi na zemlji,^j **5** jer je Abraham poslušao glas moj i izvršavao dužnosti svoje prema meni, moje zapovijedi, odredbe i zakone.”^k **6** Tako je Izak ostao u Geraru.^l

7 A kad god bi se ljudi iz tog mjesta raspitali za ženu njegovu, on bi rekao: “To mi je sestra.”^m Jer se bojao reći: “Žena mi je”, kazavši sam sebi: “Ljudi iz ovoga mjesta mogli bi me ubiti zbog Rebeke”, jer je bila lijepa.ⁿ **8** I kako se ondje duže zadržao, jednom je Abimelek, kralj Filistejaca, gledao kroz prozor i vidio kako Izak miluje ženu svoju Rebeku.^o **9** Zato je Abimelek odmah pozvao Izaka i rekao mu: “Pa ona ti je žena! Zašto si onda rekao: ‘To mi je sestra?’” Izak mu je odgovorio: “Rekao sam to jer sam se bojao da ne poginem zbog nje.”^p

10 A Abimelek je nastavio: "Što si nam to učinio?^a Umallo netko od ljudi nije legao sa ženom tvojom, i ti bi tako navukao krivnju na nas!"^b

11 Tada je Abimelek zapovjedio cijelom narodu: "Tko god dirne ovoga čovjeka i ženu njegovu kaznit će se smrću!"

12 Potom je Izak posijao sjeme u onoj zemlji,^c i te je godine na jednu mjeru dobio sto mjera,^d jer ga je Jehova blagoslovio.^e **13** Tako je Izak postao bogat i sve je više napredovao i bivao je sve bogatiji dok nije postao vrlo bogat.^f

14 I stekao je stada ovaca i goveda i mnogo slugu,^g tako da su mu Filistejci počeli zavijediti.^h

15 I Filistejci su zasuli i napunili zemljomⁱ sve bunare koje su u danima oca njegova Abrahama iskopali sluge oca njegova.^j **16** Na koncu je Abimelek rekao Izaku: "Idi od nas jer si postao mnogo moćniji od nas!"^k **17** Tako je Izak otišao odande i utaborio se u dolini* Gerara,^l nastanivši se ondje. **18** I Izak je opet iskopao bunare za vodu koji su bili iskopani u danima oca njegova Abrahama, a koje su Filistejci zatrpali nakon smrti Abrahame.^m On ih je nazvao istim imenima kojima ih je zvao otac njegov.ⁿ

19 A kad su Izakovi sluge dalje kopali u dolini, našli su izvor pitke vode. **20** Ali pastiri iz Gerara posvadali su se s pastirima Izakovim,^o govoreći: "Voda je naša!" Zato je bunaru

26. poglavlje

- a 1Mo 12:18
- b 1Mo 20:9
1Mo 39:9
Izr 6:29
He 13:4
- c 1Mo 8:22
Iza 55:10
2Ko 9:10
- d 1Ko 3:6
- e 1Mo 24:1
Job 42:12
Ps 3:8
Ps 67:6
Izr 10:22
He 6:7
- f 1Mo 24:35
- g 1Mo 12:16
Job 1:3
- h 1Mo 37:11
1Sa 18:9
Izr 27:4
Ri 1:29
Tit 3:3
- i Izr 25:26
- j 1Mo 21:30
- k 2Mo 1:9
Ps 105:24
- l 1Mo 10:19
1Mo 20:1
- m 1Mo 21:25
- n 1Mo 21:31
- o 1Mo 13:7

Desni stupac

- a 1Mo 13:9
Izr 17:14
Ri 12:18
- b 3Mo 26:9
Ps 18:19
Ps 118:5
- c 1Mo 17:6
1Mo 28:3
Eze 36:11
- d 1Mo 21:31
- e 1Mo 17:1
1Mo 28:13
2Mo 3:6
Mt 22:32
Dj 7:32
- f 1Mo 15:1
5Mo 31:8
Ps 27:1
He 13:6
- g 1Mo 17:19
Ps 105:9
Ga 3:29
- h 1Mo 12:8
Ri 10:13
- i 1Mo 4:20
He 11:9
- j 1Mo 21:32
- k Su 11:7
- l 1Mo 21:22
1Mo 39:5
JŠ 3:7
Za 8:23
1Ko 14:25
- m 1Mo 21:31
- n 1Mo 21:27
1Mo 31:44
- o Izr 16:7

dao ime Esek,^{*} jer su se oni s njim svadali. **21** Potom su iskopali drugi bunar te su se i zbog njega posvadali. Zato mu je dao ime Sitna.^{*} **22** Odande je otišao i iskopao još jedan bunar.^a Zbog njega se nisu svadali, pa mu je dao ime Rehobot,^{*} govoreći: "Jer nam je sada Jehova dao dovoljno prostora^b i učinio nas je plodnima na zemlji."^c

23 Odande je otišao u Beer-Šebu.^d **24** I Jehova mu se iste noći ukazao i rekao mu: "Ja sam Bog oca tvojega Abrahama.^e Ne boj se,^f jer sam ja s tobom, i blagoslovit ću te i umnožiti potomstvo tvoje zbog sluge svojega Abrahama!"^g **25** Stoga je Izak ondje načinio žrtvenik i prizvao^{*} ime Jehovino.^h Tu je razapeo šator svoj,ⁱ a sluge njegovi počeli su ondje kopati bunar.

26 A iz Gerara je k njemu došao Abimelek s Ahuzatom, pouzdanim prijateljem svojim, i Fikolom, zapovjednikom vojske svoje.^j **27** A Izak ih je upitao: "Zašto ste došli k meni, kad me mrzite i otjerali ste me od sebe?"^k **28** Odgovorili su: "Jasno vidimo da je Jehova s tobom.^l Zato smo odlučili zamoliti te: 'Daj da se jedni drugima zakunemo^m zakletvom između nas i tebe i daj da sklopimo savez s tobom.ⁿ **29** da nam nećeš činiti zla, kao što ni mi nismo dirali tebe, nego smo ti činili samo dobro, pustivši te da odeš u miru!^o Ti si sada blagoslovljen

1Mo 26:20* "Esek" znači "natjecanje; svada". **21*** "Sitna" znači "optužba". **22*** "Rehobot" znači "široki prostori". **25*** Ili: "obznanjivao (propovijedao)".

od Jehove.”^a **30** Tada im je priredio gozbu te su jeli i pili.^b

31 Sljedećeg su jutro rano ustali i zakleli se jedni drugima.^c Potom ih je Izak otpustio i oni su otišli od njega u miru.^d

32 Toga istog dana Izakovi su sluge došli da ga obavijeste o bunaru koji su iskopali,^e pa su mu rekli: “Našli smo vodu!”

33 I dao mu je ime Šiba. Zato je ime onome gradu sve do danas Beer-Šeba.^f

34 A kad je Ezavu bilo četrdeset godina, uzeo je za ženu Juditu, kćer Hetita Beerija, i Basematu, kćer Elona Hetita.^g **35** One su zagorčavale život* Izaku i Rebeki.^h

27 A kad je Izak ostario i oči mu toliko oslabile da više nije vidio,ⁱ pozvao je svoga starijeg sina Ezava i rekao mu:^j “Sine moj!” On mu je odvratio: “Evo me!” **2** A on je nastavio: “Evo, ostario sam.^k Ne znam u koji ću dan umrijeti.^l **3** Zato te sad molim, uzmi opremu svoju, svoj tobolac i luk, pa idi u polje i ulovi mi divljači!^m **4** Onda mi pripremi ukusan obrok, onako kako volim, i donesi mi ga da jedem, pa da te duša moja blagoslovi prije nego što umrem!”ⁿ

5 Ali Rebeka je slušala dok je Izak govorio sinu svojemu Ezavu. I Ezav je otišao u polje da ulovi divljači i da je done-
se.^o **6** A Rebeka je rekla sinu svojemu Jakovu:^p “Upravo sam čula kako je otac tvoj razgovarao s bratom tvojim Ezavom i rekao mu: **7** ‘Donesi mi divljači i pripremi mi ukusan

26. poglavlje

- a 1Mo 12:2
- 1Mo 22:17
- Ps 115:15
- Iza 61:9
- Mt 25:34
- b 1Mo 19:3
- 2Kr 6:23
- c 1Mo 14:22
- 1Mo 21:23
- 1Sa 20:17
- d Ri 12:18
- He 12:14
- 1Pe 3:11
- e 1Mo 26:18
- f Su 20:1
- g 1Mo 36:2
- 5Mo 7:3
- h 1Mo 27:46
- 1Mo 28:8

27. poglavlje

- i 1Mo 48:10
- Pr 12:3
- j 1Mo 25:28
- k Iza 46:4
- l 1Mo 48:21
- Izr 27:1
- Pr 9:12
- Jk 4:14
- m 1Mo 25:27
- n 1Mo 48:9
- 1Mo 49:28
- He 11:20
- o 1Mo 27:30
- p 1Mo 25:28

Desni stupac

- a 1Mo 27:31
- 1Mo 49:1
- 5Mo 33:1
- b 1Mo 27:13
- 1Mo 27:43
- Izr 1:8
- Ef 6:1
- c 1Mo 25:25
- 1Mo 27:23
- d 1Mo 27:21
- e Jš 9:6
- f 5Mo 11:26
- 5Mo 23:5
- 5Mo 30:1
- g 1Mo 43:9
- h 1Mo 27:8
- Izr 6:20
- i 1Mo 25:23
- j 1Sa 28:8
- k 1Mo 25:26
- l 1Mo 25:25
- 1Mo 27:11
- m 1Mo 27:9
- n 1Mo 25:33
- Ri 9:12

obrok da jedem, pa da te blagoslovim pred Jehovom prije nego što umrem!”^a **8** A sada, sine, poslušaj glas moj i učini kako ti kažem!^b **9** Idi, molim te, k stadu i donesi mi odande dva dobra jareta da od njih pripremim ukusan obrok ocu tvojem, onako kako on voli! **10** Onda ćeš ga odnijeti ocu svojemu da jede, pa da te blagoslovi prije nego što umre.”

11 A Jakov je rekao majci svojoj Rebeki: “Ali brat je moj Ezav dlakav čovjek, a ja nisam.^c **12** Što ako me otac moj opipa?^d Onda će pomisliti da sam mu se htio narugati,^e pa ću navući na sebe prokletstvo, a ne blagoslov.”^f **13** Nato mu je majka rekla: “Sine moj, neka prokletstvo tvoje padne na mene!^g Ti samo poslušaj glas moj i idi, donesi mi ih!”^h **14** Tako je on otišao, uzeo ih i donio majci svojoj, a majka je njegova pripremila ukusan obrok, onako kako je otac njegov volio. **15** Potom je Rebeka uzela haljine svoga starijeg sina Ezava,ⁱ najljepše koje je imala u kući,^j i obukla ih svome mlađem sinu Jakovu.^k **16** A jarećim kožama omotala mu je ruke i goli dio vrata.^l **17** Zatim je ukusan obrok i kruh što ga je pripravila dala u ruke sinu svojemu Jakovu.^m

18 Tako je on ušao k ocu svojemu i rekao mu: “Oče!” A on je odgovorio: “Evo me! Koji si ti, sine moj?” **19** A Jakov je odgovorio ocu svojemu: “Ja sam Ezav, prvorođenac tvoj.”ⁿ Učinio sam kako si mi rekao. Uspravi se, molim te!

Sjedi i jedi lovine moje, pa da me onda duša tvoja blagoslovi!"^a **20** A Izak je upitao sina svojega: "Kako si je tako brzo našao, sine moj?" On mu je odgovorio: "Jehova, Bog tvoj, dao je da dođe preda me." **21** Tada je Izak rekao Jakovu: "Molim te, pridi bliže, da te opipam, sine moj, da znam jesi li ti zbilja sin moj Ezav ili nisi!"^b **22** I Jakov je prišao ocu svojemu Izaku, i on ga je opipao, a zatim je rekao: "Glas je Jakovljevi, ali ruke su Ezavove."^c **23** I nije ga prepoznao, jer su mu ruke bile dlakave kao ruke brata njegova Ezava. I tako ga je blagoslovio.^d

24 Potom je rekao: "Jesi li ti zaista sin moj Ezav?" On je odgovorio: "Jesam."^e **25** Izak mu je tada kazao: "Donesi preda me da jedem lovine sina svojega, pa da te onda duša moja blagoslovi!"^f I Jakov ga je poslužio, i on je jeo. Zatim mu je donio vina, pa je pio. **26** Onda mu je otac njegov Izak rekao: "Molim te, pridi bliže, sine moj, i poljubi me!"^g **27** A kad se primaknuo i poljubio ga, Izak je osjetio miris odjeće njegove.^h I blagoslovio ga je, govoreći:

"Gle, miris sina mojega nalik je mirisu polja koje Jehova blagoslovi. **28** Neka ti pravi Bog daje rose nebeskeⁱ i zemlje plodne,^j izobilje žita i mladoga vina!^k **29** Narodi ti služili, plemena ti se klanjala!^l Gospodar budi braći svojoj i neka ti se klanjaju sinovi majke tvoje!^m Proklet bio tko tebe proklinje, blagoslovljen tko tebe blagoslavlja!"ⁿ

27. poglavlje

- a 1Mo 27:4
He 11:20
- b 1Mo 27:11
- c 1Mo 27:16
- d 5Mo 21:17
Ri 9:11
He 11:20
- e 1Mo 25:33
- f 5Mo 33:28
Izr 10:6
- g 1Mo 48:10
- h 1Mo 25:27
1Mo 27:15
Pj 4:11
- i 5Mo 11:11
Iza 45:8
Ho 14:5
- j 1Mo 45:18
4Mo 13:27
- k 1Mo 27:37
5Mo 7:13
2Kr 18:32
Ps 104:15
- l 2Sa 8:1
Da 2:44
- m 1Mo 25:23
1Mo 49:8
- n 1Mo 12:3
1Mo 28:3
1Mo 31:42
4Mo 24:9
Eze 25:12

Desni stupac

- a 1Mo 27:3
- b He 7:7
- c 1Mo 25:25
1Mo 25:31
He 12:16
- d Ri 9:13
- e Lk 13:28
- f He 12:17
- g 5Mo 21:17
Mi 1:2
Ga 3:9
- h 1Mo 25:26
1Mo 32:28
Ho 12:3
- i 1Mo 25:34
Mt 5:33
He 6:16
- j 1Mo 27:28
- k 1Mo 25:23
1Mo 27:29
Ri 9:12
- l 1Mo 49:8
- m 5Mo 33:28
Jl 2:19

30 I tek što je Izak udijelio blagoslov Jakovu, a Jakov samo što se udaljio od oca svojega Izaka, njegov se brat Ezav vratio iz lova.^a **31** I on je pripremio ukusan obrok. Zatim ga je donio ocu svojemu, pa mu je rekao: "Ustani, oče moj, i jedi lovine sina svojega, pa da me onda duša tvoja blagoslovi!"^b **32** A njegov ga je otac Izak upitao: "Tko si ti?" On je odgovorio: "Ja sam sin tvoj, prvorođenac tvoj Ezav."^c **33** A Izak se silno prepao i počeo je jako drhtati, govoreći: "Pa tko je onda bio onaj koji je ulovio divljač i meni je donio? Jeo sam od svega prije nego što si ti došao i njega sam blagoslovio. On će i ostati blagoslovljen!"^d

34 Kad je Ezav čuo riječi oca svojega, stao je na sav glas ogorčeno jadikovati, pa je rekao ocu svojemu:^e "Blagoslovi i mene, oče!"^f **35** Ali on je odvratio: "Brat je tvoj došao na prijevaru da bi dobio blagoslov tvoj."^g **36** Nato je on rekao: "Nije li mu zato ime Jakov,^{*} jer me već dvaput izgurao?^h Već mi je oduzeo prvorođstvo,ⁱ a sada mi je oduzeo i blagoslov!"^j Zatim je dodao: "Zar za mene nisi sačuvao nikakav blagoslov?" **37** A Izak je odgovorio Ezavu: "Evo, postavio sam ga za gospodara tvoje,^k i svu braću njegovu dao sam mu za sluge,^l opskrbio sam ga žitom i mladim vinom,^m pa što bih sad još mogao učiniti za tebe, sine moj?"

38 A Ezav će ocu svojemu: "Zar imaš samo jedan blago-

1Mo 27:36* Vidi bilješku za 1Mo 25:26.

slov, oče? Blagoslovi i mene, oče moj!"^a Tada je Ezav stao glasno plakati.^b **39** A njegov mu je otac Izak odgovorio:

"Evo, daleko od plodne zemlje bit će prebivalište tvoje, daleko od rose s neba.^c **40** Od maća ćeš svojega živjeti^d i bratu ćeš svojemu služiti.^e Ali doći će vrijeme kad ćeš se pobuniti, pa ćeš zbaciti jaram njegov s vrata svojega."^f

41 A Ezav je zamrzio Jakova zbog blagoslova kojim ga je otac njegov blagoslovio,^g pa je u srcu svojemu govorio:^h "Bliže se dani tugovanja za ocem mojim.ⁱ Kad oni prođu, ubit ću brata svojega Jakova."^j **42** Kad su Rebeki javili te riječi njezina starijeg sina Ezava, odmah je poslala po svoga mlađeg sina Jakova te mu rekla: "Pazi! Brat tvoj Ezav tješi se mislju da će te ubiti.^k

43 Zato sada, sine moj, poslušaj glas moj i ustani,^l bježi k bratu mojemu Labanu u Haran!^m **44** I ostani kod njega neko vrijeme dok se bijes brata tvojega ne stiša,ⁿ **45** dok se gnjev brata tvojega ne odvрати od tebe i dok ne zaboravi što si mu učinio!^o A ja ću poslati po tebe i dovesti te odande. Zašto da ostanem bez vas obojice u isti dan?"

46 Potom je Rebeka rekla Izaku: "Omrznuo mi je život zbog kćeri Hetovih.^p Ako se i Jakov oženi kojom od kćeri ove zemlje kao što su ove kćeri Hetove, što će mi onda život?"^r

28 Stoga je Izak pozvao Jakova, blagoslovio ga i zapovjedio mu: "Nemoj uzeti ženu od kćeri kanaanskih.^s

27. poglavlje

- a He 12:17
- b Iza 65:14
- c Jš 24:4
- He 11:20
- d 1Mo 32:6
- 4Mo 20:18
- e 1Mo 25:23
- 2Sa 8:14
- f 2Kr 8:20
- 2Lje 28:17
- g 1Mo 4:5
- 1Mo 37:11
- Am 1:11
- 1Iv 2:11
- h Ps 140:2
- Mk 7:21
- i 1Mo 35:29
- j 1Mo 4:8
- 1Iv 3:15
- k 1Mo 37:18
- Ps 64:6
- Izr 6:17
- l Izr 1:8
- Kol 3:20
- m 1Mo 28:5
- n Ps 37:8
- o 2Mo 4:19
- Mt 5:22
- p 1Mo 26:35
- 1Mo 28:8
- r 1Mo 24:3

28. poglavlje

- s 1Mo 24:37
- 2Mo 34:15
- 1Kr 11:1
- 1Ko 7:39
- 2Ko 6:14

Desni stupac

- a 1Mo 29:16
- b 1Mo 17:5
- 1Mo 46:15
- 1Lje 2:1
- Ri 4:17
- c 1Mo 12:2
- d 1Mo 15:5
- Ri 9:7
- Ga 3:29
- e 1Mo 12:7
- 1Mo 15:13
- 1Mo 17:8
- f He 11:9
- g 1Mo 25:20
- h 1Mo 24:29
- i 1Mo 25:28
- j 1Mo 28:1
- 2Ko 6:14
- k 1Mo 27:43
- 2Mo 20:12
- 3Mo 19:3
- l 1Mo 24:3
- 1Mo 27:46
- m 1Mo 36:2
- n 1Mo 11:31
- 1Mo 27:43
- o 1Mo 28:19

2 Ustani, pođi u Padan-Aram u kuću Betuela, oca majke svoje, i odande uzmi sebi ženu od kćeri Labana, brata majke svoje!^a **3** A Bog će te Svemogućii blagosloviti, učiniti te plodnim i umnožiti, tako da od tebe postane velik narod.^b **4** I dat će ti blagoslov Abrahamov,^c tebi i potomstvu tvojemu s tobom,^d da zaposjedneš zemlju u kojoj si došljak,^e a koju je Bog dao Abrahamu."^f

5 Tako je Izak otpremio Jakova, i on je krenuo u Padan-Aram Labanu, sinu Betuela Sirijca,^g bratu Rebeke,^h majke Jakova i Ezava.ⁱ

6 A Ezav je vidio da je Izak blagoslovio Jakova i poslao ga u Padan-Aram da odande uzme sebi ženu i da mu je, kad ga je blagoslovio, zapovjedio: "Nemoj uzeti ženu od kćeri kanaanskih",^j **7** te da je Jakov poslušao oca svojega i majku svoju i krenuo u Padan-Aram.^k

8 Tada je shvatio da kćeri kanaanske nisu po volji ocu njegovu Izaku.^l **9** Zato je Ezav otišao Jišmaelu* te je, porred žena koje je već imao,^m uzeo sebi za ženu i Mahalatu, kćer Abrahamova sina Jišmaela, sestru Nebajotovu.

10 Jakov je, pak, otišao iz Beer-Šebe i krenuo u Haran.ⁿ

11 Naišavši na jedno mjesto, odlučio je tu prenočiti jer je sunce već zašlo. Tako je uzeo jedan kamen s onoga mjesta, stavio ga sebi pod glavu i na tom je mjestu legao.^o

1Mo 28:9* Odnosno "Jišmaelcima". Jišmael je već bio umro, a Ezav je po svoj prilici imao 77 godina. Vidi 1Mo 25:17, 26.

12 Uto je usnio san:^a Na zemlji su stajale ljestve što su vrhom dopirale do neba, i anđeli Božji po njima su se penjali i spuštali.^b **13** A nad njima je stajao Jehova, koji je rekao:^c

“Ja sam Jehova, Bog oca tvojega Abrahama i Bog Izakov.^d Zemlju na kojoj ležiš dat ću tebi i potomstvu tvojemu.^e

14 Potomstva će tvojega biti kao praha na zemlji,^f i raširit ćeš se na zapad, istok, sjever i jug.^g Preko tebe i preko potomstva tvojega blagoslovit će se svi narodi na zemlji.^h **15** Evo, ja sam s tobom i čuvat ću te cijelim putem kojim ideš i vratit ću te u ovu zemlju,ⁱ jer te neću ostaviti dok ne učinim sve što sam ti kazao.”^j

16 Uto se Jakov probudio iz sna i rekao: “Zaista je Jehova na ovome mjestu, a ja to nisam znao.” **17** Sav prestrašen, kazao je:^k “Kako je zastrašujuće ovo mjesto!^l To nije ništa drugo nego dom Božji,^m a ovo su vrata nebeska.”

18 Tako je Jakov ustao rano ujutro i uzeo kamen koji mu je bio pod glavom, uspravio ga kao stup i po vrhu mu izlio ulje.ⁿ **19** A onome je mjestu dao ime Betel,^o a prije je tome gradu ime bilo Luz.^p

20 I Jakov se zavjetovao: “Ako Bog ostane sa mnom i sačuva me na ovome putu kojim idem i ako mi da kruha da jedem i odjeću da se odjenem,^s **21** i ako se sretno vratim u kuću oca svojega, tada će Jehova dokazati da je Bog moj.^t **22** A ovaj kamen koji sam uspravio kao stup bit će dom Božji,^u i od svega što mi

28. poglavlje

- a 4Mo 12:6
Job 33:15
- b Mt 28:2
Iv 1:1
He 1:14
- c Da 7:9
- d 1Mo 26:24
Mk 12:26
Dj 7:32
- e 1Mo 12:7
1Mo 28:4
Ps 105:11
Dj 7:5
- f 1Mo 13:16
1Kr 4:20
- g 1Mo 13:14
- h 1Mo 18:18
1Mo 22:18
- i 1Mo 35:6
1Mo 46:4
- j 1Mo 31:3
4Mo 23:19
Jš 23:14
He 6:18
- k 2Mo 3:6
Su 13:22
Mt 17:6
- l Ps 47:2
Ps 66:5
Ps 68:35
- m 1Mo 35:1
Ps 27:4
- n 1Mo 31:13
o Su 4:5
Ho 12:4
- p 1Mo 35:6
Jš 16:2
Su 1:23
- r Pr 5:4
- s Mt 6:30
- t 2Mo 15:2
5Mo 26:17
- u 1Mo 35:1

Desni stupac

- a 1Mo 14:20
3Mo 27:30
Ml 3:8

29. poglavlje

- b Su 6:3
1Kr 4:30
Job 1:3
- c 1Mo 30:40
Pj 4:1
- d 1Mo 24:11
2Mo 2:15
Iv 4:6
- e 1Mo 27:43
Dj 7:2
- f 1Mo 24:29
- g 1Mo 24:24
1Mo 31:53
- h 1Mo 43:27
1Sa 17:22
- i 1Mo 31:4
1Mo 46:19
Ru 4:11
- j 2Mo 2:16
- k Ps 23:2
Pj 1:7
- l 1Mo 30:1
1Mo 35:19
- m 2Mo 2:16
- n 2Mo 2:17
- o 1Mo 33:4
1Mo 45:15
Lk 15:20
Ri 16:16

budeš davao desetinu ću davati tebi.”^a

29 Potom je Jakov krenuo dalje i otišao u zemlju sinova Istoka.^b **2** Kad je pogledao, ugledao je bunar u polju, a tri stada ovaca ležala su pored njega, jer s tog su se bunara napajala stada.^c A na otvoru bunara ležao je velik kamen.^d **3** Kad bi se ondje skupila sva stada, odvaljali bi kamen s otvora bunara i napojili stada, a poslije bi vratili kamen na mjesto njegovo, na otvor bunara.

4 I Jakov ih je upitao: “Odakle ste, braćo moja?” “Iz Harana”,^e odgovorili su. **5** “Poznajete li Labana,^f unuka Nahorova?”^g upitao ih je. “Poznajemo”, odgovorili su. **6** Tada ih je upitao: “Je li on dobro?”^h “Dobro je”, kazali su. “Evo, upravo dolazi kći njegova Rahelaⁱ s ovcama!”^j **7** Nato je on rekao: “Ali dan je još dug. Nije još vrijeme da se skuplja stoka. Napojite ovce, a onda ih odvedite da pasu!”^k **8** A oni su rekli: “Ne možemo to učiniti dok se ne skupe sva stada. Tek se tada odvaljuje kamen s otvora bunara. Tada možemo napojiti ovce.”

9 Dok je on još razgovarao s njima, došla je Rahela^l s ovcama oca svojega, jer je bila pastirica.^m **10** A kad je Jakov vidio Rahelu, kćer Labana, brata majke svoje, i ovce Labana, brata majke svoje, odmah je pristupio i odvaljao kamen s otvora bunara te napojio stada Labana, brata majke svoje.ⁿ **11** Onda je Jakov poljubio^o

Rahelu i glasno zaplakao.^a
12 Potom je Jakov kazao Raheli da je nećak^{*b} oca njezina i da je Rebekin sin. A ona je otrčala i javila to ocu.^c

13 Čim je Laban čuo vijest o Jakovu, sinu sestre svoje, otrčao mu je u susret.^d Zagrljio ga je i poljubio te ga doveo u kuću svoju.^e Tada je Jakov ispričao Labanu sve što mu se dogodilo.
14 Potom mu je Laban rekao: "Ti si zaista kost moja i meso moje."^f I Jakov je ostao kod njega mjesec dana.

15 Potom je Laban rekao Jakovu: "Zar da mi badava služiš^g jer si mi rođak?^h Reci mi što će ti biti plaća?"ⁱ
16 A Laban je imao dvije kćeri. Starijoj je bilo ime Lea,^j a mlađoj Rahela.
17 Ali Leine su oči bile bez sjaja, dok je Rahela^k bila lijepa stasa i lijepa lica.^l
18 I Jakov je zavolio Rahelu, pa je rekao: "Služit ću ti sedam godina za tvoju mlađu kćer Rahelu."^m
19 Laban je nato rekao: "Bolje da je dam tebi nego da je dam drugom čovjeku.ⁿ Ostani kod mene."
20 I Jakov je služio sedam godina za Rahelu,^o ali u očima je njegovim to bilo kao nekoliko dana, jer ju je volio.^p

21 Potom je Jakov rekao Labanu: "Daj mi ženu moju, jer je završilo vrijeme mojega služenja, pa da legnem s njom!"^r
22 Tada je Laban skupio sve ljude iz onoga mjesta i priredio gozbu.^s
23 Ali navečer je uzeo kćer svoju Leu, pa je nju uveo k njemu da legne s njom.
24 A kćeri svojoj Lei Laban je za sluškinju dao Zilpu, sluš-

29. poglavlje

a 1Mo 43:30
 1Mo 45:2
 b 1Mo 13:8
 1Mo 14:14
 c 1Mo 24:28
 d 1Mo 24:29
 e Dj 20:37
 f Su 9:2
 2Sa 5:1
 g 5Mo 25:4
 1Ti 5:18
 h 1Mo 27:43
 1Mo 28:5
 i 1Mo 30:28
 1Mo 31:7
 j 1Mo 30:19
 1Mo 46:15
 Ru 4:11
 k 1Mo 30:25
 1Mo 35:16
 l 1Mo 12:11
 1Mo 24:16
 Es 2:7
 m 1Mo 31:41
 1Mo 34:12
 n Ps 12:2
 o 1Mo 30:26
 Ho 12:12
 p Pj 8:6
 r Ru 4:13
 Izr 5:18
 1Ko 7:3
 s Su 14:10
 Mt 22:2
 Ot 19:9

Desni stupac

a 1Mo 16:1
 1Mo 30:9
 1Mo 46:18
 b 1Mo 31:7
 1Mo 31:42
 3Mo 19:11
 Mt 5:37
 2Ko 4:2
 c 5Mo 24:5
 Ps 19:5
 d 1Mo 31:41
 e 1Mo 30:3
 1Mo 35:22
 f 5Mo 21:15
 g Ho 12:12
 h 1Mo 46:15
 Ru 4:11
 i 1Mo 30:22
 j 1Mo 35:22
 1Mo 37:22
 1Mo 49:3
 2Mo 6:14
 1Lje 5:1
 Ot 7:5
 k 1Mo 30:20
 1Sa 1:6
 Lk 1:25
 l 1Mo 30:6
 Ps 34:15
 m 1Mo 34:25
 1Mo 42:24
 1Mo 49:5
 1Lje 4:24
 Ot 7:7
 n 1Mo 34:25
 1Mo 49:5
 2Mo 6:16
 4Mo 3:12
 1Lje 6:1
 Ot 7:7

kinju svoju.^a **25** I ujutro se vidjelo da je to Lea. Tada je on rekao Labanu: "Što si mi to učinio? Zar ti nisam služio za Rahelu? Zašto si me prevario?"^b **26** A Laban je odgovorio: "U našem mjestu nije običaj udati mlađu prije starije.
27 Proslavi^c do kraja ovaj tjeđan s ovom ženom, a onda ćeš dobiti i drugu ženu za drugih sedam godina službe koju ćeš služiti kod mene."^d **28** I Jakov je učinio tako i proslavio do kraja tjeđan s tom ženom, a onda mu je Laban dao i kćer svoju Rahelu za ženu. **29** A kćeri svojoj Raheli Laban je za sluškinju dao Bilhu, sluškinju svoju.^e

30 Potom je Jakov legao i s Rahelom, i više je volio Rahelu nego Leu.^f Tako je služio kod Labana još sedam godina.^g
31 Kad je Jehova vidio da Lea nije voljena,^{*} otvorio joj je maternicu,^h a Rahela je ostala nerotkinja.ⁱ **32** I Lea je zatrudnjela i rodila sina te mu dala ime Ruben,^{*j} rekavši: "Jehova je pogledao na nevolju moju,^k pa će me sada muž moj zaljeti."
33 I opet je zatrudnjela i rodila sina, te je rekla: "Jehova je čuo^l da nisam voljena, pa mi je dao i ovoga." Zato mu je dala ime Šimun.^{*m}
34 Potom je opet zatrudnjela i rodila sina, te je rekla: "Sad će mi muž biti privržen, jer sam mu rodila tri sina." Zato je dobio ime Levi.^{*n} **35** A kad je ponovno zatrudnjela i rodila

1Mo 29:31* Doslovno: "da je Lea omrznuta". **32*** "Ruben" znači "gledajte, sin!" **33*** "Šimun" znači "čuti" (u smislu: poslušati, uslišiti). **34*** "Levi" znači "privržen".

sina, rekla je: "Ovaj put hvalit ću Jehovu." Zato mu je dala ime Juda.*^a Poslije toga neko vrijeme nije radala.

30 Kad je Rahela vidjela da Jakovu ne rađa djece, postala je ljubomorna na sestru svoju, pa je rekla Jakovu:^b "Daj mi djece, inače ću umrijeti!"^c **2** Tada se Jakov razljutio na Rahelu, pa je rekao:^d "Zar sam ja na mjestu Boga, koji ti je uskratio plod utrobe?"^e **3** A ona je rekla: "Evo robinje moje Bilhe.^f Lezi s njom, pa neka rodi na koljenima mojim da po njoj i ja dobijem djecu."^g **4** Tako mu je dala sluškinju svoju Bilhu za ženu, i Jakov je legao s njom.^h **5** I Bilha je zatrudnjela i rodila Jakovu sina.ⁱ **6** Tada je Rahela rekla: "Bog je bio sudac moj,^j čuo je glas moj i dao mi sina." Zato mu je dala ime Dan.*^k **7** A Rahelina sluškinja Bilha opet je zatrudnjela i rodila Jakovu drugoga sina. **8** Tada je Rahela rekla: "Žestoko sam se borila sa sestrom svojom. I pobijedila sam!" Zato mu je dala ime Naftali.*^l

9 Kad je Lea vidjela da je prestala rađati, uzela je sluškinju svoju Zilpu i dala je Jakovu za ženu.^m **10** Tako je i Leina sluškinja Zilpa rodila Jakovu sina. **11** Tada je Lea rekla: "Kakva sreća!" Zato mu je dala ime Gad.*ⁿ **12** Potom je Leina sluškinja Zilpa rodila Jakovu drugoga sina. **13** Tada je Lea rekla: "Kako sam sretna!

1Mo 29:35* "Juda" znači "hvaljen; slavjen". **30:6*** "Dan" znači "sudac". **8*** "Naftali" znači "moje rvanje; moja borba". **11*** "Gad" znači "sreća".

29. poglavlje

a 1Mo 35:23
1Mo 37:26
1Mo 38:15
1Mo 44:18
1Mo 49:8
1Lje 2:3
Ot 5:5
Ot 7:5

30. poglavlje

b 1Mo 16:5
1Sa 1:6
Izr 14:30
Tit 3:3
c 4Mo 11:15
1Sa 1:10
Jr 20:18
d Ef 4:26
Kol 3:19
e 1Sa 1:5
Ps 127:3
Ho 9:11
f 1Mo 29:29
g 1Mo 16:2
1Mo 50:23
Ru 4:17
h 1Mo 22:24
1Mo 25:6
1Mo 35:22
i 1Mo 16:15
j Su 11:27
Ps 26:1
Ps 75:7
k 1Mo 35:25
1Mo 46:23
1Mo 49:16
l 1Mo 35:25
1Mo 46:24
1Mo 49:21
5Mo 33:23
Ot 7:6
m 1Mo 35:26
n 1Mo 49:19
4Mo 32:33
Ot 7:5

Desni stupac

a Pj 6:9
Lk 1:48
b 1Mo 35:26
1Mo 46:17
1Mo 49:20
5Mo 33:24
Ot 7:6
c 2Mo 34:22
Iv 4:35
d 1Mo 29:32
e Pj 7:13
f 1Mo 29:30
g Lk 2:8
h 1Ko 7:3
i Ps 65:2
Lk 1:13
j 1Mo 35:23
1Mo 46:13
1Mo 49:14
5Mo 33:18
1Lje 12:32
Ot 7:7
k Ru 4:11
l 1Mo 29:32
Ps 127:3
m 1Mo 35:23
1Mo 46:15
n 1Mo 46:14
1Mo 49:13
5Mo 33:18
Ot 7:8
o 1Mo 34:1

Žene će me zvati sretnom."^a Zato mu je dala ime Ašer.*^b

14 Jednoga dana u vrijeme žetve pšenice^c Ruben^d je u polju našao mandragore, pa ih je odnio majci svojoj Lei. Tada je Rahela rekla Lei: "Daj mi, molim te, nekoliko mandragora sina svojega!"^e **15** A ona joj je odgovorila: "Zar ti je malo što si mi uzela muža,^f pa mi sada hoćeš uzeti i mandragore sina mojega?" A Rahela joj je odgovorila: "Neka zato noćas legne s tobom u zamjenu za mandragore sina tvogaj!"

16 Kad je Jakov navečer dolazio iz polja,^g Lea mu je izašla u susret i rekla mu: "Sa mnom ćeš leći, jer sam te ja za sebe unajmila za mandragore sina svojega." Tako je te noći legao s njom.^h **17** I Bog je uslišio Leu, te je zatrudnjela i rodila Jakovu petoga sina.ⁱ **18** Tada je Lea rekla: "Bog mi je dao plaću, jer sam dala sluškinju svoju mužu svojemu." Zato mu je dala ime Isakar.*^j **19** I Lea je opet zatrudnjela i rodila Jakovu šestoga sina.^k **20** Tada je Lea rekla: "Mene je Bog obdario dobrim darom. Napokon će me muž moj prihvatiti,^l jer sam mu rodila šest sinova."^m Zato mu je dala ime Zebulun.*ⁿ **21** Poslije je rodila kćer i dala joj ime Dina.^o

1Mo 30:13* "Ašer" znači "sretan; sreća". **18*** "Isakar" znači "on je nagrada (plaća)". **20*** Ili: "Napokon će muž moj živjeti (stanovati) sa mnom". Vidi bilješku o značenju imena "Zebulun". **20*** "Zebulun" znači "stan; boravište"; moguće je i značenje: "prihvatiti; podnositi; gospodariti".

22 Na koncu se Bog sjetio Rahele. I Bog ju je uslišio otvoriš joj maternicu.^a **23** I ona je zatrudnjela i rodila sina. Tada je rekla: "Bog je uklonio sramotu moju!"^b **24** Zato mu je dala ime Josip,^{*c} rekavši: "Jehova mi dodaje još jednoga sina."

25 A kad je Rahela rodila Josipa, Jakov je rekao Labanu: "Pusti me da idem u mjesto svoje i u zemlju svoju!"^d

26 Daj mi žene moje i djecu moju, za koje sam ti služio, da mogu otići, jer ti dobro znaš kako sam ti služio!"^e **27** A Laban mu je rekao: "Ako sam našao milost u očima tvojim, ostani kod mene! Po znamenju sam shvatio da me Jehova blagoslivlja zbog tebe",^f **28** te je dodao: "Odredi plaću koju želiš od mene i dat ću ti je!"^g

29 A on mu je rekao: "Dobro znaš kako sam ti služio i kako sam se brinuo za stoku tvoju."^h

30 Ono malo što si imao prije nego sam ja došao, silno se umnožilo, jer te Jehova blagoslivljao otkad sam ja došao.ⁱ A kada ću nešto učiniti i za svoj dom?"^j

31 Nato je Laban upitao: "Što da ti dam?" A Jakov mu je odgovorio: "Nemoj mi dati ništa!"^k Ako mi učiniš što ću ti reći, opet ću pasti stoku tvoju.^l I dalje ću je čuvati.^m **32** Proći ću danas kroz cijelo stado tvoje. Odvoji iz njega svaku pjegavu i šarenu ovcu, i svakog tamnosmedeg mladog ovna i svaku šarenu i pjegavu kozu. Neka to odsad

30. poglavlje

a 1Mo 29:31

1Sa 1:6

Ps 113:9

b Iza 54:1

Lk 1:25

c 1Mo 35:24

1Mo 45:4

5Mo 33:13

Dj 7:9

Ot 7:8

d 1Mo 28:15

1Mo 31:13

e 1Mo 31:41

Ho 12:12

f 1Mo 12:3

1Mo 39:3

g 1Mo 31:7

3Mo 19:13

h 1Mo 31:38

Ef 6:8

i Ps 107:38

j 1Mo 32:10

1Ti 5:8

k Ps 118:8

He 13:5

l 1Mo 46:34

1Mo 47:3

m 1Sa 25:7

Ho 12:12

Desni stupac

a 1Mo 31:7

5Mo 24:15

1Kr 5:6

Job 7:2

Jr 22:13

1Ti 5:18

b Mt 3:5

c 2Mo 22:1

d 1Mo 31:8

e Ho 4:13

f 4Mo 17:8

Pr 12:5

g Eze 31:8

h 4Mo 21:18

Za 11:7

i 1Mo 24:20

j 1Mo 31:10

k Job 39:4

l 2Mo 2:16

bude plaća moja.^a **33** A poštenje moje posvjedočit će za mene kad danas-sutra dođeš da provjeriš plaću moju.^b Svaka koza koja nije pjegava i šarena, i svaki mladi ovan koji nije tamnosmed, neka se smatra ukradenim ako se nađe kod mene."^c

34 Tada je Laban kazao: "Dobro! Neka bude kako si rekao."^d **35** I toga je istoga dana odvojio prugaste i šarene jarce i sve pjegave i šarene koze, sve što je na sebi imalo nešto bijelo i sve tamnosmede mlade ovnove, pa ih je predao u ruke sinovima svojim. **36** Potom se udaljio tri dana hoda od Jakova, a Jakov je pasao preostalu Labanovu stoku.

37 I Jakov je uzeo zelenih prutova s drveta divize,^e bade-ma^f i platane^g i na nekim ih mjestima ogulio do bijelog, otkrivši bjelinu na prutovima.^h

38 Onda je oguljene prutove stavio pred stoku u žljebove, u korita s vodom,ⁱ gdje se stoka dolazila napajati, da bi se stoka tjerala pred njima kad dolazi na vodu.

39 Tako se stoka tjerala pred prutovima, i ono što je stoka radala bilo je prugasto, pjegavo i šareno.^j **40** I Jakov je odijelio mlade ovnove, a zatim je okrenuo stoku da gleda prema prugastima i svim tamnosmedim životinjama Labanova stada. Onda je odvojio stoku svoju i nije je stavljao s Labanovom stokom.

41 I kad bi se god jaka^k stoka tjerala, Jakov bi stavljao prutove u žljebove^l pred oči stoci,

1Mo 30:24* Skraćeni oblik imena "Josifja", koje znači "neka Jah pridoda (umnoži); Jah je pridodao (umnožio)".

da se tjera pored prutova. **42** Ali kad bi stoka bila slaba, nije ih stavljao tamo. Tako je slaba stoka uvijek zapadala Labana, a jaka Jakova.^a

43 I Jakov se sve više i više bogatio, i stekao je mnogo stoke, sluškinja i slugu, deva i magaraca.^b

31 Poslije nekog vremena čuo je da sinovi Labanovi govore: "Jakov je uzeo sve što je otac naš imao, i od onoga što je pripadalo ocu našem nagomilao je sve ovo bogatstvo."^c **2** A i na Labanovu licu Jakov je vidio da on nije prema njemu kao prije.^d **3** Tada je Jehova rekao Jakovu: "Vrati se u zemlju otaca svojih, k rodu svojem^e i ja ću biti s tobom!"^f **4** Tada je Jakov poslao po Rahelu i Leu da dođu u polje k stadu njegovu **5** i rekao im:

"Vidim na licu oca vašega da više nije prema meni kao prije.^g Ali je Bog oca mojega sa mnom.^h **6** A i vi dobro znate da sam služio ocu vašemu koliko sam god mogao.ⁱ **7** A vaš me otac varao i mijenjao mi plaću deset puta, ali Bog mu nije dopustio da mi nanese štetu.^j **8** Kad bi rekao: 'Pjegave će ti biti plaća', cijelo je stado radalo pjegave mlade, a kad bi rekao: 'Prugaste će ti biti plaća', cijelo je stado radalo prugaste mlade.^k **9** Tako je Bog uzimao stoku od oca vašega i davao je meni.^l **10** Jednom prilikom, kad se stoka tjerala, podigao sam oči i vidio u snu^m da su jarci što su skakali na ženke bili prugasti, pjegavi i šareni.ⁿ **11** Tada mi je

30. poglavlje

- a 1Mo 31:9
- 1Mo 32:5
- b 1Mo 32:5
- 1Mo 36:7

31. poglavlje

- c 1Mo 30:33
- Pr 4:4
- d 1Mo 30:27
- 1Sa 18:9
- e 1Mo 28:15
- 1Mo 32:9
- 1Mo 35:27
- f Iza 41:10
- Ri 8:31
- He 13:5
- g 1Mo 30:27
- h 1Mo 48:15
- i 1Mo 30:29
- Ef 6:8
- Kol 3:23
- j Ps 37:28
- Pr 8:12
- Iza 54:17
- 1Pe 3:13
- k 1Mo 30:32
- l Izr 13:22
- m 4Mo 12:6
- n 1Mo 30:39

Desni stupac

- a Iza 6:8
- b 1Mo 29:25
- 1Mo 31:39
- 5Mo 24:15
- c 1Mo 12:8
- 1Mo 35:15
- d 1Mo 28:18
- 1Mo 35:14
- e 1Mo 28:22
- 5Mo 23:21
- Pr 5:4
- f 1Mo 37:1
- g 4Mo 27:4
- h 1Mo 31:41
- Ho 12:12
- i 1Mo 31:1
- j 1Mo 31:3
- 1Mo 32:9
- Ps 45:10
- k 1Mo 33:13
- l 1Mo 30:43
- m 1Mo 35:27
- n 1Mo 31:14
- 1Mo 31:30
- 1Mo 35:2
- Jš 24:2
- Eze 21:21
- Za 10:2
- o 1Mo 15:18
- p 4Mo 32:1
- r Ps 10:2

andeo pravoga Boga rekao u snu: 'Jakove!' A ja sam se odazvao: 'Evo me!'^a **12** A on je nastavio: 'Podigni, molim te, oči svoje i pogledaj da su svi jarci što skaču na ženke prugasti, pjegavi i šareni, jer vidio sam sve što ti Laban čini!'^b **13** Ja sam pravi Bog Betela,^c gdje si uljem pomazao stup^d i gdje si mi učinio zavjet.^e Sada ustani, idi iz ove zemlje i vrati se u zemlju u kojoj si rođen!"^f

14 A Rahela i Lea odgovorile su mu: "Zar još imamo udio u nasljedstvu u kući oca svojega?"^g **15** Ne smatra li nas tuđinkama kad nas je prodao, pa jede novac što ga je dobio za nas?^h **16** Jer sve bogatstvo koje je Bog uzeo ocu našem pripada nama i djeci našoj.ⁱ Zato sada učini sve što ti je Bog rekao!"^j

17 I Jakov je ustao i posjeo djecu svoju i žene svoje na deve,^k **18** i poveo je svu stoku svoju, sva dobra koja je stekao,^l stoku što ju je stekao u Padan-Aramu, te je krenuo k ocu svojem Izaku u zemlju Kanaan.^m

19 A Laban je otišao da striže ovce svoje. Dotle je Rahela ukrala kućne idoleⁿ koji su pripadali ocu njezinu. **20** Tako je Jakov nadmudrio Labana Sirijca, jer mu je tajio da će bježati. **21** I pobjegao je i prešao Rijeku^o sa svime što je imao. Zatim se uputio prema brdima gileadskim.^p **22** Kasnije, trećega dana, javili su Labanu da je Jakov pobjegao. **23** A on je uzeo sa sobom braću svoju te je krenuo u potjeru^r za njim,

1Mo 31:21* To jest Euftrat.

prešavši udaljenost od sedam dana hoda, i dostigao ga je u brdima gileadskim. **24** Ali Bog je došao Labanu Sirijcu^a noću u snu^b i rekao mu: "Pazi da s Jakovom ne govoriš ni dobro ni zlo!"^c

25 I Laban je stigao Jakova. Jakov je bio razapeo šator svoj u brdima gileadskim, a i Laban je ondje postavio tabor za braću svoju. **26** Tada je Laban rekao Jakovu: "Što si to učinio? Zašto si me prevario i odveo mi kćeri kao zarobljenice uzete mačem?"^d **27** Zašto si potajno pobjegao i prevario me ne rekavši mi ništa? Otrpatrio bih te s veseljem i pjesmama,^e uz def i harfu.^f **28** Nisi mi dao priliku ni da izljubim unuke svoje i kćeri svoje.^g Doista si ludo postupio. **29** Moja je ruka dovoljno jaka da vam naudim,^h ali Bog oca vašega rekao mi je noćas: 'Pazi da s Jakovom ne govoriš ni dobro ni zlo!'ⁱ **30** Ali sada kad si već otišao jer si silno čeznuo za domom oca svojega, zašto si ukrao bogove moje?"^j

31 Jakov je odgovorio Labanu: "Bojao sam se,^k pa sam rekao sam sebi: 'Mogao bi mi oteti kćeri svoje.' **32** A kod koga nađeš bogove svoje, taj neka više ne živi.^l Pred braćom našom pretraži sve što imam kod sebe, pa ih uzmi sebi."^m Jakov naime nije znao da ih je Rahela ukrala.ⁿ **33** Tako je Laban ušao u šator Jakovljevi i u šator Leini i u šator obje robinje,^o ali nije ih našao. Na koncu je izašao iz šatora Leina i ušao u šator Rahelin. **34** A

31. poglavlje

- a 1Mo 25:20
5Mo 26:5
Ho 12:12
- b 1Mo 20:3
Mt 27:19
- c 1Mo 24:50
4Mo 24:13
Ps 105:15
- d 1Mo 2:24
e Ps 98:5
- f 2Mo 15:20
Job 21:12
Ps 149:3
- g 1Mo 31:55
- h Ps 52:1
Iv 19:10
- i 1Mo 31:7
1Mo 31:24
Dj 5:39
- j 1Mo 31:19
1Mo 35:2
Su 18:24
Iza 37:12
Dj 19:26
1Ko 10:14
- k 1Mo 31:43
- l 1Mo 44:9
- m 1Mo 30:33
- n 1Mo 31:19
- o 1Mo 46:18
1Mo 46:25

Desni stupac

- a 1Mo 18:12
3Mo 19:3
Ef 6:2
- b 3Mo 15:19
Eze 22:10
- c 1Mo 31:19
2Kr 23:24
Za 10:2
- d 1Mo 30:2
Izr 19:11
Ef 4:26
- e 1Sa 24:11
Ps 59:3
- f Tu 4:19
- g 2Mo 22:8
- h 1Mo 13:8
- i 1Sa 12:3
1Ti 5:19
- j 1Mo 30:27
Job 21:10
- k 2Mo 22:13
1Sa 17:34
- l Izr 29:7
Tu 3:36
- m 1Mo 47:9
Kol 3:23
- n 1Mo 31:7
- o 1Mo 28:13
1Mo 31:29
- p 1Mo 31:53
Iza 8:13
- r 1Mo 31:24
Ps 31:7

Rahela je uzela kućne idole, stavila ih u košaru u kakvoj su žene jahale na devama i sjela je na njih. I Laban je pretražio cijeli šator, ali ih nije našao. **35** Tada je ona rekla ocu: "Neka ne sijeve gnjev u očima gospodara mojega^a što ne mogu ustati pred tobom, jer imam ono što je uobičajeno kod žena!"^b I tako je on dalje pažljivo pretraživao, ali nije našao kućne idole.^c

36 Tada se Jakov razgnjevio^d te se počeo svadati s Labanom. Ovako je rekao Labanu: "Kakav je prijestup moj,^e koji je grijeh moj da me tako žestoko progoniš?"^f **37** Sad kad si pretražio sve moje stvari, koju si stvar našao iz kuće svoje?^g Stavi je ovdje pred moju i svoju braću,^h pa neka oni prosude između nas dvojice.ⁱ **38** Ovih dvadeset godina bio sam kod tebe. Ovce tvoje i koze tvoje nisu pobacivale^j niti sam ikada jeo ovnove iz stada tvojega. **39** Rastrganu životinju nisam ti donosio.^k Sam bih nadoknađivao taj gubitak. Iz moje si ruke tražio što je bilo ukradeno danju ili noću.^l **40** Danju me ubijala vrućina, a noću hladnoća, i san mi je bježao s očiju.^m **41** U kući sam tvojoj proveo dvadeset godina. Služio sam ti četrnaest godina za dvije kćeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, a plaću si mi mijenjao deset puta.ⁿ **42** Da Bog oca mojega^o — Bog Abrahamov i Strah Izakov^p — nije bio sa mnom, ti bi me sada otpustio praznih ruku. Ali Bog je vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te noćas ukorio."^r

43 Nato je Laban odgovorio Jakovu: "Ove su kćeri moje kćeri, ova su djeca moja djeca, ova su stada moja stada, i sve što gledaš pripada meni i kćerima mojim. Pa što bih danas učinio njima ili djeci koju su rodile? 44 Hajde da sada sklopimo savez, a ja i ti, da bude svjedok između mene i tebe."^b 45 Nato je Jakov uzeo kamen i uspravio ga kao stup.^c 46 Tada je Jakov rekao braći svojoj: "Skupite kamenja!" I oni su nakupili kamenja i načinili gomilu.^d Zatim su jeli na toj gomili. 47 I Laban ju je nazvao Jegar-Sahaduta,* a Jakov ju je nazvao Galed.^e

48 Potom je Laban rekao: "Ova je gomila danas svjedok između mene i tebe." Zato ju je nazvao Galed,^e 49 ali i Stražarska kula, jer je rekao: "Neka Jehova bude stražar između mene i tebe kad jedan drugoga ne budemo vidjeli!" 50 Ako budeš loše postupao s kćerima mojim^g i ako uzmeš druge žene uz kćeri moje, makar nijedan čovjek nije s nama, evo, Bog je svjedok između mene i tebe."^h 51 Potom je Laban Jakovu dodao: "Tu je ova gomila i tu je stup koji sam podigao između sebe i tebe. 52 Ova je gomila svjedok i ovaj je stup svjedočanstvoⁱ da neću prijeći ovu gomilu da bih išao na tebe i da ti nećeš prijeći ovu gomilu i ovaj stup da bi išao na mene u

1Mo 31:47* "Jegar-Sahaduta" je aramejski (sirijski) izraz koji znači "svjedok-gomila; gomila svjedočanstva". **47*** "Galed" je hebrejski izraz koji znači "svjedok-gomila; gomila svjedočanstva".

31. poglavlje

a 1Mo 26:28

Ga 3:15

b 1Mo 21:30

Jš 22:27

3Iv 12

c 1Mo 28:18

d Jš 4:7

Jš 4:20

Jš 24:26

e 1Mo 31:23

f 2Lje 16:9

Izr 5:21

Izr 15:3

g Ml 2:15

Kol 3:19

h Su 11:10

1Sa 12:5

Ml 2:14

i 1Mo 31:45

Desni stupac

a Jš 4:6

b 1Mo 17:7

Lk 20:37

c Jš 24:2

d 1Mo 31:42

e 1Mo 18:5

Ps 104:15

f 1Mo 31:28

g 1Mo 24:60

h 1Mo 27:43

1Mo 28:2

32. poglavlje

i Ps 34:7

j Lk 2:13

k 2Sa 17:24

Pj 6:13

l Lk 9:52

Lk 14:32

m 1Mo 27:39

1Mo 36:8

5Mo 2:5

Jš 24:4

n 1Mo 25:30

Su 5:4

o 1Mo 23:6

Ri 12:10

p 1Mo 31:41

r 1Mo 30:43

1Mo 33:11

s 1Mo 33:8

1Mo 47:25

zloj namjeri.^a 53 Neka bog* Abrahamov^b i bog Nahorov,^c bog^g oca njihova, sudi^Δ između nas." A Jakov se zakleo Strahom oca svojega Izaka.^d

54 Potom je Jakov prinio žrtvu na gori i pozvao braću svoju da jedu.^e Tako su jeli i proveli noć na gori. 55 A Laban je ustao rano ujutro, izljubio^f djecu svoju i kćeri svoje i blagoslovio ih.^g Potom je Laban krenuo natrag u mjesto svoje.^h

32 A kad je Jakov otišao svojim putem, sreli su ga anđeli Božji.ⁱ 2 Čim ih je ugledao, Jakov je rekao: "Ovo je tabor Božji!"^j Zato je tome mjestu dao ime Mahanajim.^{*k}

3 Tada je Jakov poslao pred sobom glasnike^l bratu svojemuz Ezaivu u zemlju Seir,^m u zemlju edomsku,ⁿ 4 i zapovjedio im je: "Ovakorecite gospodarujemomu^o Ezaivu: 'Sluga tvoj Jakov poručuje ti: 'Boravio sam kod Labana i dugo sam ostao, sve do sad.^p 5 Stekao sam goveda, magaraca, ovaca, slugu i sluškinja,^r pa to javljam gospodaru svojemu da bih našao milost u očima njegovim.'"^s

6 Poslije nekog vremena glasnici su se vratili Jakovu i rekli: "Došli smo k bratu tvoje-

1Mo 31:53* Ili: "bogovi". U hebrejskom tekstu korištena je množina *eloheh*. Razlog može biti taj što je Sirijac Laban vjerovao u terafe (kućne bogove). **53*** Ili: "bogovi". Hebrejska množina *eloheh* možda se ne odnosi samo na Jehovu jer je i glagol 'suditi' u množini. No u Samaritanskom *Pentateuhu*, *Septuaginti*, sirijskoj *Pešiti* i *Vulgati* glagol je u jedini ("sudi"), što bi se odnosilo na jednoga Boga. **53*** Ili: "Neka (...) sude". U hebrejskom je tekstu glagol u množini. **32:2*** "Mahanajim" znači "dva tabora".

mu Ezavu, i on ti ide u susret s četiri stotine ljudi.”^a **7** A Jakov se jako uplašio i zabrinuo.^b Zato je razdijelio ljude koji su bili s njim, sitnu stoku, goveda i deve u dva tabora,^c **8** rekavši: “Ako Ezav naide na jedan tabor i napadne ga, drugi će tabor još uvijek uspjeti pobjeći.”^d

9 Potom je Jakov rekao: “O, Bože oca mojega Abrahama i Bože oca mojega Izaka!^e O, Jehova, ti koji mi govoriš: ‘Vrati se u zemlju svoju i k rodu svojemu, i ja ću ti biti dobrotiv’,^f **10** ja nisam vrijedan sve milosti* i sve vjernosti koju si pokazao sluzi svojemu,^g jer sam samo sa štapom prešao ovaj Jordan, a sada imam dva tabora.^h **11** Izbavi me, molim te,ⁱ od ruke brata mojega, od ruke Ezavove, jer se bojim da ne dođe i ne napadne mene^j i majke s djecom! **12** A ti si mi sam rekao: ‘Zaista ću ti biti dobrotiv i učinit ću da potomstva tvojega bude kao pijeska morskoga, koji se ne može izbrojiti zbog množine.’”^k

13 I ondje je prenoćio. A od imetka svojega uzeo je za dar bratu svojemu Ezavu:^l **14** dvije stotine koza i dvadeset jaraca, dvije stotine ovaca i dvadeset ovnova, **15** trideset deva dojilica s mladima njihovim, četrdeset krava i deset bikova, dvadeset magarica i deset magaraca.^m

16 Zatim je stado po stado predavao slugama svojim i govorio im: “Prijedite rijeku ispred mene i držite razmak

1Mo 32:10* Ili: “vjerne ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

32. poglavlje

- a 1Mo 33:1
- b 1Mo 27:41
1Mo 32:11
- c Izr 2:11
Pr 9:18
- d 1Mo 33:1
- e 2Mo 3:6
1Pe 5:7
- f 1Mo 31:3
1Mo 31:13
- g 1Mo 28:15
Ps 100:5
Mi 7:20
- h 1Mo 28:10
1Mo 30:43
1Mo 32:7
Ps 113:7
- i Ps 34:4
Ps 107:19
2Pe 2:9
- j 1Mo 27:41
Ps 112:8
Izr 18:19
- k 1Mo 28:14
1Mo 46:3
2Mo 1:7
2Mo 32:13
Dj 7:17
- l 1Mo 33:10
Izr 18:16
Ri 12:20
- m 1Mo 30:43

Desni stupac

- a 1Mo 33:8
Mt 10:16
- b 1Mo 32:13
1Sa 25:27
- c 1Mo 33:8
Lk 14:32
- d Izr 13:17
- e Izr 25:13
- f 1Mo 43:11
1Sa 25:18
Izr 17:8
- g Ps 133:1
Izr 6:3
- h 1Mo 32:13
- i 1Mo 29:30
Ru 4:11
- j 1Mo 30:3
1Mo 30:9
- k 1Mo 30:26
- l 5Mo 3:16
Su 11:13
- m Jš 12:2
- n Ho 12:3
- o Ho 12:4
- p 1Mo 32:32
2Ko 12:7
- r 1Lje 4:10
Ps 115:12
Ho 12:4

među stadima!”^a **17** Tada je prvome zapovjedio: “Ako te sretne brat moj Ezav pa te upita: ‘Čiji si, kamo ideš i čije je ovo pred tobom?’ **18** onda mu reci: ‘Sluge tvojega Jakova. To je dar^b koji šalje gospodaru mojemu^c Ezavu, a, evo, i on ide za nama.’” **19** A tako je zapovjedio i drugomu i trećemu i svima koji su išli za stadima: “Tako recite Ezavu kad ga sretnete!”^d **20** I još mu recite: ‘Evo, sluga tvoj Jakov ide za nama.’”^e Jer sâm je sebi rekao: “Umirit ću ga darom koji ide ispred mene,^f pa ću onda vidjeti lice njegovo. Možda će me tada ljubazno primiti.”^g **21** Tako je dar prešao rijeku ispred njega, a on je ostao onu noć u taboru.^h

22 Još iste noći on je ustao, uzeo dvije žene svoje,ⁱ dvije sluškinje svoje^j i jedanaest sinova svojih^k i prešao Jabok^l preko gaza. **23** Tako ih je uzeo i preveo preko rijeke,^m i prebacio je sve što je imao.

24 Na koncu je Jakov ostao sam. Tada se neki čovjek hrvao s njim sve dok nije svanula zora.ⁿ **25** Kad je onaj vidio da ga ne može nadvladati,^o dodirnuo mu je bedro pri zglobu, te se Jakovu iščasio kuk dok se hrvao s njim.^p **26** Tada je onaj rekao: “Pusti me, jer sviće zora!” Ali Jakov mu je odgovorio: “Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.”^r **27** Nato ga je onaj upitao: “Kako ti je ime?” “Jakov”, odgovorio je. **28** A on mu je rekao: “Više se nećeš zvati Jakov, nego

1Mo 32:23* Vidi dodatak 12.

Izrael,^a jer si se borio^b s Bogom i s ljudima i nadvladao si.”

29 A Jakov ga je upitao: “Molim te, reci mi svoje ime!” Ali onaj je rekao: “Zašto pitaš za moje ime?”^c I ondje ga je blagoslovio. **30** Zato je Jakov nazvao to mjesto Peniel,^d jer, kao što je rekao: “Vidio sam Boga licem u lice, a ipak mi se duša izbacila.”^e

31 I sunce je zasjalo nad njim kad je prošao Penuel, ali hramao je zbog kuka.^f **32** Zato sinovi Izraelovi do danas ne jedu tetivu* koja se nalazi na bedrenom zglobu, jer je anđeo Jakovu dodirnuo bedreni zglob na mjestu gdje se nalazi tetiva.^g

33 Poslije nekog vremena Jakov je podigao oči i vidio kako dolazi Ezav i s njim četiri stotine ljudi.^h Stoga je razdijelio djecu i stavio ih uz Leu, Rahelu i dvije sluškinje.ⁱ **2** Sluškinje i djecu njihovu postavio je naprijed,^j Leu i djecu njezinu iza njih,^k a Rahelu i Josipa otraga.^l **3** A on je pošao ispred njih i poklonio se do zemlje sedam puta dok se nije približio bratu svomemu.^m

4 A Ezav mu je potrčao u susret,ⁿ zagrljio ga,^o pao mu oko vrata i poljubio ga, te su obojica briznula u plač. **5** Onda je podigao oči i vidio žene i djecu, pa je rekao: “Tko su ovi s tobom?” Jakov je odgovorio: “To su djeca kojom je Bog milostivo obdario slugu tvogega.”^p **6** Tada su naprijed stupile sluškinje s dje-

1Mo 32:28* “Izrael” znači “Bog se bori; onaj koji se (ustrajno) bori s Bogom”. **30*** “Peniel” znači “lice Božje”. **32*** Ili: “tetivu bedrenog (ishijatičnog) živca”.

32. poglavlje

a 1Mo 35:10
2Kr 17:34
Ps 22:23
Ps 78:71
b Ho 12:3
c Su 13:18
d Su 8:8
1Kr 12:25
e 1Mo 16:7
1Mo 16:13
Su 6:22
Iv 1:18
f 1Mo 32:25
g Job 10:11

33. poglavlje

h 1Mo 14:14
1Mo 32:6
i 1Mo 32:22
j 1Mo 30:7
1Mo 30:12
k 1Mo 30:19
l 1Mo 30:22
m Izr 6:3
Lk 14:11
n 1Mo 27:44
o Pr 3:5
p 1Mo 32:22
Ps 127:3

Desni stupac

a 1Mo 33:2
b 1Mo 32:16
c 1Mo 32:5
1Mo 33:15
Izr 18:16
d 1Mo 36:7
e 1Mo 47:29
f 1Mo 32:11
1Mo 32:20
Job 33:26
g 1Mo 32:13
Izr 18:16
h 1Mo 30:43
He 13:5
i Dj 16:15
j 1Mo 31:17
Iza 40:11
k Izr 12:10
l Izr 12:10
m Iza 40:11
Ri 15:1
n 1Mo 27:39
1Mo 32:3
o 1Mo 34:11
Ru 2:13

com svojom i poklonili su se. **7** Potom je naprijed stupila i Lea s djecom svojom te su se poklonili, a na kraju su stupili naprijed Josip i Rahela i poklonili se.^a

8 Tada je on rekao: “A što si namjeravao s onim taborom koji sam sreo?”^b “Naći milost u očima gospodara svojega”,^c odgovorio je. **9** No Ezav je rekao: “Ja imam mnogo svega, brate moj.^d Neka ostane tebi što je tvoje!” **10** Ali Jakov je rekao: “Nemoj, molim te! Ako sam našao milost u očima tvojim,^e uzmi dar iz ruke moje, jer kad sam vidio lice tvoje kao da sam vidio lice Božje, zato što si me lijepo primio!^f **11** Uzmi, molim te, taj dar kojim te blagoslivljam,^g jer mi je Bog ukazao milost i imam svega!”^h I uporno ga je nagovarao, tako da je Ezav prihvatio dar.ⁱ

12 Potom je Ezav rekao: “Ustanimo i krenimo, a ja ću ići ispred tebe!” **13** Ali on mu je kazao: “Gospodar moj zna da su djeca nejaka, a brinem se i za ovce i krave koje doje,^j jer ako bi ih se prebrzo tjeralo samo jedan dan, cijelo bi stado uginulo.^k **14** Molim te, gospodaru moj, podi ispred sluge svojega, a ja ću nastaviti put polako, koliko može stoka^l ispred mene i koliko mogu djeca,^m dok ne dođem gospodaru svomemu u Seir!”ⁿ **15** Tada je Ezav rekao: “Daj da ti ostavim nekoliko ljudi koji su sa mnom!” Ali on je odgovorio: “Čemu to? Neka samo nadem milost u očima gospodara svojega!”^o **16** Tako se Ezav toga dana vratio svojim putem u Seir.

17 A Jakov je otišao u Sukot,^a gdje je sebi sagradio kuću, a za stoku svoju napravio staje.^b Zato je tome mjestu dao ime Sukot.*

18 Došavši tako iz Padan-Arama,^c Jakov je poslije nekog vremena sretno stigao i do grada Šekema,^d u zemlji Kanaanu,^e i utaborio se pred gradom. **19** Zatim je iz ruke sinova Hamora, oca Šekemova, za stotinu srebrnjaka* kupio komad zemlje na kojem je razapeo šator svoj.^f **20** Potom je tu podigao žrtvenik i nazvao ga "Bog, Bog Izraelov".^g

34 A Dina, kći Leina,^h koju je ona rodila Jakovu, posjećivalaⁱ je kćeri one zemlje.^j **2** Ali opazio ju je Šekem, sin Hamora Hivijca,^k poglavara te zemlje, pa ju je uzeo, legao s njom i obeščastio je.^l **3** I duša je njegova prionula za Dinu, kćer Jakovljevu, i on se zaljubio u djevojku, pa je uvjerljivim riječima nastojao pridobiti srce djevojčino. **4** Na koncu je Šekem rekao ocu svojem Hamoru:^m "Uzmi mi ovu djevojku za ženu!"ⁿ

5 A Jakov je čuo da je on obeščastio kćer njegovu Dinu. Ali kako su sinovi njegovi bili sa stokom u polju,^o Jakov je šutio dok oni nisu došli.^p **6** Tada je Šekemov otac Hamor došao k Jakovu da razgovara s njim.^r **7** A sinovi Jakovljevi došli su iz polja čim su čuli što se dogodilo. To ih je jako pogodilo i žestoko raz-

1Mo 33:17* "Sukot" znači "sjenice; (natkrivene) štale". **19*** Doslovno: "kesita". *Kesit* je novčana jedinica nepoznate vrijednosti.

33. poglavlje

- a Jš 13:27
1Kr 7:46
Ps 60:6
- b He 11:9
- c 1Mo 25:20
1Mo 28:6
- d 1Mo 37:14
Jš 24:1
- e 1Mo 10:19
1Mo 12:6
- f Jš 24:32
Dj 7:16
- g 1Mo 35:1
1Mo 35:7

34. poglavlje

- h 1Mo 30:21
1Mo 46:15
- i 1Kr 11:2
1Ko 15:33
2Ko 6:14
- j 1Mo 26:35
1Mo 27:46
- k 5Mo 7:1
1Lje 1:15
- l 1Mo 6:2
1Mo 34:26
5Mo 22:29
2Sa 13:14
1Ko 6:18
- m 1Mo 33:19
- n 1Mo 21:21
Su 14:2
- o 1Mo 37:13
- p Ps 39:1
Pr 3:7
- r 5Mo 7:3
Ne 13:25

Desni stupac

- a Ps 37:8
Jk 1:20
- b 5Mo 22:21
2Sa 13:22
- c He 13:4
- d 5Mo 21:11
e 2Mo 22:16
- f 2Mo 34:12
Jš 23:12
Ezr 9:14
- g 1Mo 24:3
5Mo 7:3
1Kr 11:2
1Ko 7:39
- h 1Mo 42:34
Lk 19:15
- i 1Mo 24:53
1Sa 18:25
Ho 3:2
- j Izr 6:18
Izr 16:29
Izr 26:26
Mk 7:22
- k 1Mo 17:12
Ri 4:11
l 1Mo 17:10
2Mo 12:48
- m Izr 4:24
- n 1Mo 33:19
1Mo 34:2

gnjevalo,^a jer je Šekem bezumno postupio i nanio sramotu Izraelu, to jest Jakovu, legavši s kćeri njegovom,^b što se nije smjelo učiniti.^c

8 A Hamor im je rekao: "Sin moj Šekem svom se dušom vezao za kćer vašu.^d Molim vas, dajte mu je za ženu,^e **9** i sklajajte brakove s nama!^f Kćeri svoje davat ćete nama, a kćeri naše uzimati sebi.^g **10** Živite s nama i zemlja će vam biti otvorena! Ostanite ovdje i trgujte i tu se nastanite!"^h

11 Tada je Šekem rekao ocu njezinu i braći njezinoj: "Dajte da nađem milost u očima vašim i što god zatražite od mene, dat ću vam! **12** Slobodno tražite za nevjestu mnogo novca i velik dar,ⁱ i ja sam spreman dati sve što mi kažete, samo mi dajte djevojku za ženu!"

13 Tada su sinovi Jakovljevi prijevarno odgovorili Šekemu i ocu njegovu Hamoru, a tako su govorili jer je obeščastio sestru njihovu Dinu.^j **14** I rekli su im: "Ne možemo to učiniti i dati sestru svoju čovjeku koji nije obrezan,^k jer je to za nas sramota. **15** Možemo pristati samo pod uvjetom da postanete kao i mi, tako da obrežete svako muško među sobom.^l **16** Onda ćemo kćeri svoje davati vama, a kćeri vaše uzimati sebi, i živjet ćemo s vama i postati jedan narod.^m **17** Ali ako nas ne poslušate i ne obrežete se, uzet ćemo kćer svoju i otići."

18 I njihov se prijedlog dopao Hamoru i Šekemu, sinu Hamorovu,ⁿ **19** i mladić nije

oklijevao ispuniti zadani uvjet,^a jer mu je kći Jakovljeva vrlo omiljela. A on je bio najugledniji^b u svoj kući oca svojega.^c

20 Tako su Hamor i sin njegov Šekem otišli na vrata grada svojega i obratili se ljudima grada svojega^d i rekli: **21** “Ovi su ljudi miroljubivi prema nama.^e Neka se nasele u zemlji i trguju u njoj, jer zemlja je dovoljno prostrana i za njih.^f Kćeri njihove možemo uzimati sebi za žene, a kćeri svoje možemo davati njima.^g **22** No ti će ljudi pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod samo pod uvjetom da se svako muško među nama obreže kao što su oni obrezani.^h **23** Neće li onda sav imetak njihov i sve bogatstvo njihovo i sva stoka njihova pripasti nama?ⁱ Samo pristanimo, pa da žive među nama!”^j **24** Tada su svi koji su izlazili na vrata grada njegova poslušali Hamora i sina njegova Šekema, i sve se muško obrezalo, svi koji su izlazili na vrata grada njegova.

25 Ali trećega dana, dok su oni bili u bolovima,^k dva sina Jakovljeva, Šimun i Levi,^l braća Dinina,^m uzeli su svaki mač svoj, ušli u grad u kojem nitko nije ništa slutio i počeli ubijati sve muške stanovnike.ⁿ **26** Oštricom mača^o ubili su i Hamora i sina njegova Šekema, uzeli su Dinu iz kuće Šekemove i otišli.^p **27** Ostali sinovi Jakovljevi napali su smrtno ranjene muškarce i oplijenili grad, jer je ondje sestra njihova bila obeščašćena.^r **28** Uzeli su sitnu i krupnu sto-

34. poglavlje

- a 1Mo 34:15
- b Mi 7:4
- c 1Sa 22:14
- d 1Mo 23:10
- Ru 4:1
- Za 8:16
- e Izr 14:15
- f 1Mo 13:9
- g 1Mo 34:9
- 5Mo 7:3
- Ezr 9:1
- h 1Mo 17:11
- i Izr 23:4
- 1Ti 6:9
- j Ps 35:20
- k Jš 5:8
- l 1Mo 49:5
- m 1Mo 46:15
- n 1Mo 49:6
- 1Mo 49:7
- Ps 140:2
- Mi 2:1
- o 2Sa 2:26
- p 1Mo 34:2
- r 1Mo 34:2

Desni stupac

- a 4Mo 31:11
- b 5Mo 2:35
- 5Mo 20:14
- Jš 8:2
- c 1Mo 49:5
- d 2Mo 5:21
- Izr 11:17
- e 5Mo 7:1
- f 2Sa 13:32

35. poglavlje

- g 1Mo 28:19
- 1Mo 31:13
- h 1Mo 27:43
- i 1Mo 31:19
- 5Mo 5:7
- Jš 23:7
- 1Ko 10:14
- j 2Mo 19:10
- k 1Mo 28:13
- Ps 46:1
- l 1Mo 28:20
- 1Mo 31:42
- Izr 3:6
- Iza 43:2
- m Jš 24:23
- 1Iv 5:21
- n 5Mo 7:25
- o 2Mo 1:12
- 2Mo 23:27
- 5Mo 11:25
- Jš 2:9
- Ps 14:5
- p 1Mo 28:19

ku njihovu i magarce njihove i što je bilo u gradu i što je bilo u polju.^a **29** I sav imetak njihov, svu djecu njihovu i žene njihove zarobili su i odveli, i opljačkali su sve što je bilo u kućama.^b

30 Tada je Jakov rekao Šimun i Leviju:^c “Izložili ste me osudi i zbog vas sam postao mrzak stanovnicima ove zemlje,^d Kanaancima i Perižanima. Oni će se sigurno skupiti protiv mene i napasti me, jer ja imam malo ljudi,^e te će pobiti mene i dom moj.” **31** A oni su odgovorili: “Zar da se sa sestrom našom postupa kao s bludnicom?”^f

35 Poslije toga Bog je rekao Jakovu: “Ustani, idi u Betel i ostani ondje!^g Načini ondje žrtvenik pravome Bogu koji ti se ukazao kad si bježao od brata svojega Ezava!”^h

2 Tada je Jakov rekao domu svojemu i svima koji su bili s njim: “Uklonite tuđe bogove koje imate kod sebe,ⁱ očistite se i obucite drugu odjeću,^j **3** pa ustanimo i podimo u Betel! Ondje ću načiniti žrtvenik pravome Bogu koji me uslišio u dan nevolje moje,^k tako što je bio sa mnom na putu kojim sam išao.”^l **4** Tako su dali Jakovu sve tuđe bogove^m koje su imali i naušnice koje su im bile u ušima, i Jakov ih je zakopaoⁿ pod veliko stablo koje je blizu Šekema.

5 Potom su krenuli, a veliki strah od Boga obuzeo je gradove oko njih,^o te nisu išli u potjeru za sinovima Jakovljevim. **6** Tako je Jakov došao u Luz,^p u zemlji Kanaanu, to jest u Be-

tel, on i svi koji su bili s njim. **7** Ondje je sagradio žrtvenik i mjesto je prozvao El-Betel,* jer mu se ondje objavio pravi Bog kad je bježio od brata svojega.^a **8** Potom je umrla Debora,^b dojkinja Rebekina, te su je sahranili podno Betela pod golemim stablom. Zato mu je dao ime Alon-Bakut.*

9 A Bog se opet ukazao Jakovu na povratku njegovu iz Padan-Arama^c i blagoslovio ga.^d **10** Bog mu je rekao: "Ime ti je Jakov.^e Ali više se nećeš zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrael." Tako mu je dao ime Izrael.^f **11** Bog mu je zatim rekao: "Ja sam Bog Sve-mogući.^g Budi plodan i množi se! Narod, velik narod, nastat će od tebe, i kraljevi će poteći od tebe.^h **12** A zemlju koju sam dao Abrahamu i Izaku, dat ću tebi, i potomstvu tvojemuⁱ poslije tebe dat ću ovu zemlju."^j **13** Potom je Bog otišao od njega uzašavši s mjesta gdje je govorio s njim.^k

14 I Jakov je postavio stup na mjestu gdje je govorio s njim,^l stup od kamena, i izlio je na njega žrtvu ljevanicu i prelio ga uljem.^m **15** A mjesto gdje je Bog govorio s njim Jakov je i dalje zvao Betel.ⁿ

16 Zatim su krenuli iz Betela. I dok su još imali dobar komad puta do Efrata,^o Rahele se počela porađati, a porođaj je bio težak.^p **17** I dok se u mucu porađala, primalja joj je rekla: "Ne boj se, imat ćeš

35. poglavlje

- a 1Mo 28:22
- b 1Mo 24:59
- c 1Mo 25:20
- d Ho 12:4
- e 1Mo 25:26
- f 1Mo 27:36
- g 1Mo 32:28
- h 1Kr 18:31
- i 1Mo 17:1
- j 2Mo 6:3
- k 2Ko 6:18
- l Ot 15:3
- m 1Mo 17:5
- n 1Mo 48:4
- o Mk 15:32
- p Iv 12:13
- q Ga 3:16
- r 1Mo 15:18
- s 5Mo 34:4
- t Su 13:20
- u Lk 24:31
- v 1Mo 31:52
- w Su 9:6
- x 1Mo 28:18
- y 1Mo 28:19
- z 1Mo 48:7
- aa Mi 5:2
- ab Mt 2:6
- ac p 1Mo 3:16

Desni stupac

- a 1Mo 30:24
- b 1Sa 4:20
- c 1Mo 2:7
- d c Ps 146:4
- e Pr 9:5
- f d 1Mo 46:21
- g 1Mo 49:27
- h 5Mo 33:12
- i e 1Mo 48:7
- j f 1Sa 10:2
- k g Mi 4:8
- l h 1Mo 49:4
- m 3Mo 18:8
- n 1Lje 5:1
- o 1Ko 5:1
- p i 1Mo 49:3
- q j 1Mo 31:18
- r k 1Mo 23:2
- s l 1Mo 15:13
- t 2Mo 6:4
- u 2Mo 23:9
- v Dj 7:6
- w He 11:9
- x m 1Mo 25:20
- y 1Mo 25:26
- z n 1Mo 25:8
- aa 1Lje 29:28
- ab o 1Mo 49:31

36. poglavlje

- a p 1Mo 25:30
- b 5Mo 23:7
- c Eze 25:12
- d Ri 9:13

još jednoga sina!"^a **18** I dok se život u njoj gasio,^b jer je umirala,^c dala mu je ime Ben-Oni, ali ga je otac prozvao Benjamin.^d **19** Tako je Rahele umrla, i sahranili su je na putu za Efrat, to jest Betlehem.^e **20** A Jakov je postavio stup na grobu njezinu. Taj je stup na grobu Rahelinu sve do danas.^f

21 Potom je Izrael krenuo dalje i razapeo šator svoj s onu stranu kule Edera.^g **22** I dok je Izrael prebivao u toj zemlji, Ruben je otišao i legao s Bilhom, inoćom* oca svojega Izraela, i on je saznao za to.^h

A Jakov je imao dvanaest sinova. **23** Sinovi su Leini: Ruben,ⁱ prvorođenac Jakovljevi, zatim Šimun, Levi, Juda, Isakar i Zebulun. **24** Sinovi su Rahelini: Josip i Benjamin. **25** Sinovi su Bilhe, sluškinje Raheline: Dan i Naftali. **26** Sinovi su Zilpe, sluškinje Leine: Gad i Ašer. To su sinovi Jakovljevi koji su mu se rodili u Padan-Aramu.

27 Napoljetku je Jakov došao k ocu svojemu Izaku u Mamre,^j u Kirijat-Arbu,^k to jest u Hebron, gdje su Abraham i Izak boravili kao došljaci.^l **28** A Izak je doživio sto i osamdeset godina.^m **29** Potom je Izak izdahnuo i umro i pridružio se praocima svojim, star, nauživši se života.ⁿ Sahrnili su ga sinovi njegovi Ezav i Jakov.^o

36 Ovo su događaji iz života* Ezavova, to jest Edomova.^p

1Mo 35:7* "El-Betel" znači "Bog betela". **8*** "Alon-Bakut" znači "golemo stablo plača". **11*** Doslovno: "izaći iz bokova tvojih".

1Mo 35:18* Doslovno: "dok je duša njezina izlazila". **22*** Vidi bilješku za **1Mo 22:24**. **36:1*** Ili: "Ovo je povijest".

2 Ezav je uzeo sebi žene od kćeri kanaanskih:^a Adu,^b kćer Elona Hetita,^c Oholibamu,^d kćer Aninu, unuku Sibeona Hivijca, 3 i Basematu,^e kćer Jišmaelovu, sestru Nebajotovu.^f

4 Ada je Ezavu rodila Elifaza, Basemata je rodila Reuela,

5 a Oholibama je rodila Jeuš, Jalama i Koraha.^g

To su sinovi Ezavovi koji su mu se rodili u zemlji Kanaanu. 6 Potom je Ezav uzeo žene svoje, sinove svoje, kćeri svoje, sve duše doma svojega, stoku svoju i sve druge životinje i sve bogatstvo svoje^h koje je stekao u zemlji Kanaanu i otišao je od brata svojega Jakova u drugu zemlju.ⁱ 7 Oni su naime stekli toliko dobara da više nisu mogli ostatu zajedno, i zemlja u kojoj su boravili nije ih mogla izdržavati zbog stoke njihove.^j 8 Tako se Ezav naselio u brdima seirskim.^k Ezav je Edom.^l

9 Ovo su događaji iz života* Ezava, oca Edomaca, u brdima seirskim.^m

10 Ovo su imena sinova Ezavovih: Elifaz, sin Ezavove žene Ade, i Reuel, sin Ezavove žene Basemate.ⁿ

11 Elifazovi su sinovi: Teman,^o Omar, Sefo, Gatam i Kenaz.^p 12 Timnar^r je bila inoča* Ezavova sina Elifaza. Ona je Elifazu rodila Amaleka.^s To su sinovi Ezavove žene Ade.

13 Ovo su Reuelovi sinovi: Nahat, Zerah, Šama i Miza.^t

36. poglavlje

a 5Mo 7:3
5Mo 9:5
Su 3:5
b 1Mo 36:10
c 1Mo 26:34
d 1Mo 36:18
e 1Mo 36:17
f 1Mo 25:13
1Mo 28:9
g 1Lje 1:35
h 1Mo 33:9
Ob 6
i 1Mo 27:39
1Mo 32:3
j 1Mo 13:6
1Mo 28:4
k 1Mo 14:6
5Mo 2:5
l 1Mo 25:30
m 5Mo 2:12
Ob 8
n 1Lje 1:35
o 1Mo 36:34
Eze 25:13
Ob 9
p 1Mo 36:42
1Lje 1:36
r 1Lje 1:39
s 2Mo 17:8
4Mo 13:29
4Mo 24:20
5Mo 25:19
1Sa 15:8
1Sa 30:1
t 1Lje 1:37

Desni stupac

a 1Mo 26:34
b 1Lje 1:35
c 2Mo 15:15
d 1Lje 1:53
Job 4:1
Jr 49:20
e 1Lje 1:36
f 4Mo 20:23
Su 11:18
1Kr 9:26
g 1Mo 25:30
1Mo 32:3
Ml 1:3
h 1Mo 14:6
5Mo 2:12
5Mo 2:22
i 1Lje 1:40
j 1Lje 1:38
k 1Lje 1:39
l 1Mo 36:2

To su sinovi Ezavove žene Basemate.^a

14 Ovo su sinovi Ezavove žene Oholibame, kćeri Anine, unuke Sibeonove, koje je rodila Ezavu: Jeuš, Jalam i Korah.^b

15 Ovo su knezovi*^c sinova Ezavovih. Sinovi Elifaza, prvorođenca Ezavova: knez Teman,^d knez Omar, knez Sefo, knez Kenaz, 16 knez Korah, knez Gatam, knez Amalek. To su knezovi Elifazovi^e u zemlji Edomu. To su sinovi Adini.

17 Ovo su sinovi Ezavova sina Reuela: knez Nahat, knez Zerah, knez Šama i knez Miza. To su knezovi Reuelovi u zemlji Edomu.^f To su sinovi Ezavove žene Basemate.

18 A ovo su sinovi Ezavove žene Oholibame: knez Jeuš, knez Jalam i knez Korah. To su knezovi Ezavove žene Oholibame, kćeri Anine.

19 To su sinovi Ezavovi, i to su knezovi njihovi. On je Edom.^g

20 Ovo su sinovi Seira Horijca, stanovnici te zemlje:^h Lotan, Šobal, Sibeon, Ana,ⁱ 21 Dišon, Eser i Dišan.^j To su knezovi Horijca, sinovi Seirovi, u zemlji Edomu.

22 Lotanovi su sinovi: Hori i Hemam. Lotanova je sestra Timna.^k

23 Ovo su Šobalovi sinovi: Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam.

24 Ovo su Sibeonovi sinovi: Aja i Ana. To je onaj Ana koji je našao vruće izvore u pustari dok je čuvao magarce oca svojega Sibeona.^l

1Mo 36:9* Ili: "Ovo je povijest". 12* Vi-di bilješku za 1Mo 22:24.

1Mo 36:15* Ili: "šeići".

25 Ovo su Anina djeca: Dišon i Oholibama, kći Anina.

26 Ovo su Dišonovi sinovi: Hemdan, Ešban, Itran i Keran.^a

27 Ovo su Eserovi sinovi: Bilhan, Zaavan i Akan.

28 Ovo su Dišanovi sinovi: Us i Aran.^b

29 Ovo su knezovi Horijaca: knez Lotan, knez Šobal, knez Sibeon, knez Ana, **30** knez Dišon, knez Eser i knez Dišan.^c To su knezovi Horijaca, knezovi u zemlji Seiru.

31 A ovo su kraljevi koji su vladali u zemlji Edomu^d prije nego što su kraljevi počeli vladati nad sinovima Izraelovim.^e

32 Beorov sin Bela vladao je u Edomu,^f a gradu je njegovu bilo ime Dinhaba. **33** Kad je umro Bela, umjesto njega počeo je vladati Jobab, sin Zeraha^g iz Bosre.^h **34** Kad je umro Jobab, umjesto njega počeo je vladati Hušamⁱ iz zemlje Temanaca.^j **35** Kad je umro Hušam, umjesto njega počeo je vladati Hadad, sin Bedadov, koji je porazio Midjan-
ce^k u zemlji moapskoj,^l a gradu je njegovu bilo ime Avit.^m

36 Kad je umro Hadad, umjesto njega počeo je vladati Samla iz Masreke.ⁿ **37** Kad je umro Samla, umjesto njega počeo je vladati Šaul iz Rehobota na rijeci.^o **38** Kad je umro Šaul, umjesto njega počeo je vladati Baal-Hanan, sin Akborov.^p **39** Kad je umro Baal-Hanan, sin Akborov, umjesto njega počeo je vladati Hadar. Gradu je njegovu bilo ime Pau, a ženi mu je bilo ime Mehetabela. Ona je

36. poglavlje

a 1Lje 1:41

b 1Lje 1:42

c 1Lje 1:38

d 4Mo 20:14

e 5Mo 17:14

5Mo 17:15

1Sa 10:19

f 1Lje 1:43

g 1Lje 1:44

h Iza 34:6

Jr 49:13

i 1Lje 1:45

j Job 2:11

k 1Mo 25:2

2Mo 2:15

4Mo 31:2

l Ru 1:1

m 1Lje 1:46

n 1Lje 1:47

o 1Lje 1:48

p 1Lje 1:49

Desni stupac

a 1Lje 1:50

b 1Lje 1:51

c 1Lje 1:52

d 1Lje 1:53

e 1Lje 1:54

f 5Mo 2:5

g 1Mo 25:30

1Mo 36:8

37. poglavlje

h 1Mo 23:4

1Mo 28:4

He 11:9

i 1Mo 17:8

j 1Mo 30:25

1Mo 46:19

k 1Mo 47:3

l 1Mo 35:25

m 1Mo 35:26

n 3Mo 5:1

1Sa 2:24

Iv 7:7

o 1Lje 2:1

p 1Mo 37:32

r Izr 14:30

Izr 27:4

s Ga 5:20

Tit 3:3

t 1Mo 37:19

u 4Mo 12:6

bila kći Matrede, kćeri Meza-habove.^a

40 Ovo su imena knezova Ezavovih po porodicama njihovim, po mjestima njihovim, po imenima njihovim: knez Timna, knez Alva, knez Jetet,^b **41** knez Oholibama, knez Ela, knez Pinon,^c **42** knez Kenaz, knez Teman, knez Mib-sar,^d **43** knez Magdiel i knez Iram. To su knezovi Edomovi^e prema prebivalištima njihovim u zemlji koju su zaposjeli.^f To je Ezav, otac Edomaca.^g

37 A Jakov je ostao živjeti u zemlji u kojoj je otac njegov bio došljak,^h u zemlji Kanaanu.ⁱ

2 Ovo su događaji iz života* Jakovljeva.

Kad je Josip^j imao sedamnaest godina, čuvao je stada ovaca s braćom svojom,^k a budućići da je bio još vrlo mlad, bio je sa sinovima Bilhe^l i Zilpe,^m koje su bile žene oca njegova. I Josip je ocu svojemu donosio loš glas o njima.ⁿ **3** A Izrael je volio Josipa više od svih drugih sinova,^o jer mu se rodio u starosti njegovoj, i načinio mu je dugu prugastu haljinu s rukavima.^p **4** Kad su braća njegova vidjela da ga otac njihov voli više nego sve njih, zamrzili su ga^r te mu nisu mogli mirno ni riječ reći.^s

5 Potom je Josip usnio san i ispričao ga braći svojoj,^t a oni su ga zbog toga još više zamrzili. **6** On im je, naime, rekao: "Molim vas, poslušajte san koji sam usnio!^u **7** Evo, vezali smo snopove nasred polja,

1Mo 37:2* Ili: "Ovo je povijest".

kad se moj snop podigao i stao uspravno, a vaši su snopovi stali ukруг i poklonili se mome snopu.”^a **8** A braća su mu njegova rekla: “Namjeravaš li možda biti kralj nad nama?^b Hoćeš li možda gospodariti nad nama?”^c Tako su ga još više zamrzili zbog snova njegovih i riječi njegovih.

9 Poslije toga usnio je još jedan san i ispričao ga braći svojoj: “Opet sam usnio san, a to se sunce, mjesec i jedanaest zvijezda meni klanjaju.”^d

10 Kad je to ispričao ocu svojem i braći svojoj, otac ga je prekorio: “Što znači taj san što si ga usnio? Zar ćemo doći ja, majka tvoja i braća tvoja pa ti se do zemlje klanjati?”

11 I braća su njegova postala ljubomorna na njega,^e ali otac je njegov razmišljao o tim riječima.^f

12 Jednom su braća njegova otišla pasti stoku oca svoje-ga blizu Šekema.^h **13** Poslije nekog vremena Izrael je rekao Josipu: “Ne čuvaju li braća tvoja stada blizu Šekema? Hajde da te pošaljem k njima.” A on mu je odgovorio: “Evo me!”ⁱ **14** Tada mu je rekao: “Idi, molim te, i vidi jesu li ti braća živa i zdrava, i je li stoka dobro, pa mi onda javi!”^j Tako ga je poslao iz doline hebronske,^k i on je otišao prema Šekemu. **15** Kasnije ga je neki čovjek našao kako luđa poljem, pa ga je upitao: “Što tražiš?” **16** “Tražim braću svoju”, odgovorio je. “Molim te, kaži mi gdje čuvaju stada?” **17** Čovjek je odgovorio: “Otišli su odavde, jer sam ih čuo kako govore: ‘Hajdemo u Do-

37. poglavlje

- a 1Mo 42:6
1Mo 42:9
- b 1Mo 45:8
- c 1Mo 49:26
- d 1Mo 44:14
1Mo 45:9
- e Izr 17:10
Pr 7:5
- f Izr 14:30
Dj 7:9
Jk 3:14
- g Da 7:28
Lk 2:19
- h 1Mo 33:18
1Sa 3:4
Iza 6:8
- j 1Sa 17:17
Izr 15:30
- k 1Mo 23:19
1Mo 35:27

Desni stupac

- a Ps 37:14
Ps 94:21
Izr 6:17
Mt 15:19
- b 1Mo 37:5
- c Ps 64:5
Izr 1:11
Izr 27:4
- d 1Mo 31:39
2Mo 22:13
- e Ps 97:10
Da 3:17
- f 1Mo 9:5
2Mo 20:13
3Mo 24:17
1Iv 3:15
- g 1Mo 4:10
1Mo 42:22
Izr 6:17
- h 1Mo 42:21
Ps 37:8
Jr 22:3
- i 1Mo 37:3
- j Ps 69:8
- k Am 6:6
- l 1Mo 25:12
- m 1Mo 43:11
2Mo 25:6
- n 1Mo 4:10
2Mo 21:14
- o 2Mo 21:16
Ne 5:8
Dj 7:9
- p Jr 22:3

tan!” Tako je Josip otišao za braćom svojom i našao ih u Dotanu.

18 A oni su ga ugledali izdaleka, i prije nego im se približio, počeli su lukavo smišljati zavjeru da ga ubiju.^a **19** Tako su rekli jedan drugome: “Evo, dolazi onaj što sne sanja.^b

20 Hajde da ga sad ubijemo i bacimo u koju od jama za vodu!^c Reći ćemo da ga je proždrla divlja zvijer.^d Pa da vidimo onda što će biti sa snovima njegovim.”

21 Kad je to čuo Ruben, pokušao ga je izbaviti iz ruku njihovih.^e Zato je rekao: “Nemojmo ubiti dušu njegovu!”^f **22** Ruben im je dalje govorio: “Ne prolijevajte krvi!”^g Bacite ga u ovu jamu što je tu u pustari i ne dižite ruke na njega!”^h Naime, namjeravao ga je izbaviti iz ruku njihovih i vratiti ocu.

23 I čim je Josip došao k braći svojoj, oni su svukli s njega dugu haljinu njegovu, dugu prugastu haljinu što je bila na njemu,ⁱ **24** pa su ga uzeli i bacili u jamu za vodu.^j Jama je tada bila prazna, u njoj nije bilo vode.

25 Zatim su sjeli da jedu.^k Kad su podigli oči i pogledali, gle, karavana Jišmaelaca^l dolazila je iz Gileada s devama natovarenima ladanovom mirisnom smolom, balzomom i smolastom korom^m koje su nosili u Egiptu. **26** Tada je Juda rekao braći svojoj: “Kakva je korist ako ubijemo brata svoje-ga i sakrijemo krv njegovu?”ⁿ **27** Hajde da ga prodamo Jišmaelcima,^o da ne dižemo ruku na njega!^p Ipak je on brat naš, meso naše.” Tako su poslušali

brata svojega.^a **28** Uto su naišli midjanski trgovci.^b A Braća su izvukla Josipa, izvadivši ga iz jame,^c i prodala ga Jišmaelcima za dvadeset srebrnjaka,^d a ovi su Josipa odveli u Egipat.

29 Kad se Ruben vratio do jame i vidio da Josipa više nema u njoj, razderao je haljine svoje.^e **30** Vrativši se braći svojoj, povikao je: "Nema djeteta! A kamo ću ja sad?"^f

31 A oni su uzeli Josipovu dugu haljinu, zaklali jarca i više puta umočili haljinu u krv.^g **32** Potom su poslali dugu prugastu haljinu ocu svojem i poručili: "Ovo smo našli. Vidi,^h molimo te, je li ovo haljina sina tvojega ili nije!"ⁱ

33 A kad ju je on bolje pogledao, povikao je: "To je haljina sina mojeg! Divlja ga je zvijer proždrla!^j Na komade je Josip rastrgan!"^k **34** Tada je Jakov razderao ogrtač svoj, stavio kostrijet oko bokova i tugovao za sinom svojim mnogo dana.^l **35** I svi su ga sinovi njegovi i sve kćeri njegove nastojali utješiti,^m ali on se nije dao utješiti, nego je govorio: "Otići ću tugujući k sinu svojem u grob!"ⁿ Tako ga je otac njegov oplakivao.

36 A Midjanci su ga prodali u Egipat Potifaru, dvoraninu faraonovu,^o zapovjedniku tjelesne straže.^p

38 A u međuvremenu je Juda otišao od braće svoje i razapeo šator blizu nekog čovjeka Adulamca^r kojemu je ime bilo Hira. **2** Ondje je Juda zapazio kćer nekoga

Kanaanca,^a koji se zvao Šua. Uzeo ju je za ženu i legao s njom, **3** te je ona zatrudnjela i rodila sina, kojemu je on dao ime Er.^b **4** I opet je zatrudnjela i rodila sina, kojemu je dala ime Onan. **5** I još je jednom rodila sina i dala mu ime Šela. A kad je njega rodila, Juda je bio u Akzibu.^c

6 Juda je za prvorođenca svojega Era uzeo ženu kojoj je ime bilo Tamara.^d **7** Ali Er, prvorođenac Judin, bio je zao u očima Jehovinom,^e i Jehova ga je pogubio.^f **8** Stoga je Juda rekao Onanu: "Lezi sa ženom brata svojega, sklopi s njom djeverski* brak i podigni potomstvo bratu svojem!"^g

9 Ali Onan je znao da potomstvo neće pripadati njemu,^h i zato je prosipao sjeme svoje na zemlju kad je općio sa ženom brata svojega, da ne bi dao potomstvo bratu svojem.ⁱ

10 A to što je učinio bilo je zlo u očima Jehovinom,^j pa je on i njega pogubio.^k **11** Tada je Juda rekao snahi svojoj Tamari: "Živi kao udovica u kući oca svojega dok sin moj Šela ne odraste!"^l Jer je rekao u sebi: "I on bi mogao umrijeti kao braća njegova."^m Tako je Tamara otišla živjeti u kući oca svojega.ⁿ

12 A poslije mnogo dana umrla je kći Šuina, žena Judina,^o i Juda je prema običaju tugovao određeno vrijeme.^p Zatim je s prijateljem svojim Adulamcem Hirom^r otišao u Timnu^s k ljudima koji su strigli ovce njegove. **13** Tada su javili Tamari: "Evo, svekar ti

37. poglavlje

- a Izr 12:15
- b 1Mo 25:2
- c Jr 38:13
- d 1Mo 40:15
1Mo 45:4
5Mo 24:7
Ps 105:17
- e 1Mo 44:13
Dj 14:14
- f 1Mo 49:3
- g Izr 28:17
- h 1Mo 38:25
4Mo 35:24
- i 1Mo 37:3
1Ti 5:24
- j 1Mo 44:28
- k 2Mo 22:13
2Kr 2:24
- l 2Sa 1:11
Job 1:20
- m 1So 5:14
- n Ps 77:2
Mt 2:18
- o 1Mo 39:1
- p 1Mo 40:3

38. poglavlje

- r Jš 12:15
1Sa 22:1

Desni stupac

- a 1Mo 24:3
1Mo 28:1
- b 4Mo 26:19
- c Jš 19:29
Su 1:31
- d Mt 1:3
- e 5Mo 21:20
Ga 5:19
1Pe 3:12
- f 2Sa 6:7
Dj 12:23
- g 5Mo 25:5
5Mo 25:6
Ru 1:11
Mt 22:24
- h Ru 4:6
- i 5Mo 25:9
- j Iza 65:12
- k 1Lje 2:3
Ps 55:23
- l Ru 1:13
Mt 22:24
- m 4Mo 26:19
- n 3Mo 22:13
- o 1Mo 38:2
- p 4Mo 20:29
5Mo 34:8
- r 1Mo 38:1
- s Jš 15:10
Su 14:1

ide u Timnu da striže ovce.”^a

14 A ona je skinula sa sebe odjeću udovičku, pokrila se maramom i zastrla koprenom, pa je sjela na ulazu u Enajim, koji je na putu za Timnu. Jer je vidjela da je Šela odrastao, ali nju još nisu udali za njega.^b

15 Kad ju je Juda ugledao, odmah je pomislio da je bludnica,^c jer je pokrila lice.^d

16 Tako je skrenuo s puta k njoj i rekao joj: “Daj da legnem s tobom!”^e Jer nije znao da je to snaha njegovog.^f A ona je rekla: “Što ćeš mi dati da legneš sa mnom?”^g **17** On je odgovorio: “Poslat ću ti jare iz stada.” Ali ona je rekla: “Hoćeš li mi dati zalog dok ga ne pošalješ?”^h **18** “Kakav zalog da ti dam?” upitao je on. “Svoj pečatnjak,ⁱ vrpca i štap što ti je u ruci”, odgovorila je. Tada joj je dao sve to, te je legao s njom, i ona je zatrudnjela s njim. **19** Potom je ustala i otišla, skinula sa sebe maramu i opet obukla svoju odjeću udovičku.^j

20 A Juda je poslao jare po prijatelju svojemu Adulamcu^k da dobije natrag zalog iz ruke one žene, ali je on nije mogao naći. **21** Pitao je ljude iz mjesta njezina: “Gdje je ona hramska bludnica što je bila u Enajimu, pored puta?” Ali oni su mu odgovorili: “Ovdje nikad nije bilo hramske bludnice.”^l **22** Na koncu se vratio Judi i rekao: “Nisam je mogao naći, a i ljudi iz mjesta onoga rekli su: ‘Ovdje nikad nije bilo hramske bludnice.’” **23** Onda je Juda rekao: “Neka zadrži što sam joj dao, da ne navučemo na sebe prezir.”^m Evo, ja sam joj slao

38. poglavlje

a 1Sa 25:4

b 5Mo 25:5

Ru 1:11

Mt 22:24

c Jr 3:2

d Izr 7:10

e 1Ko 6:18

He 13:4

f 1Mo 38:11

g 5Mo 23:18

Eze 16:33

Lk 15:30

h Izr 20:16

i 1Mo 41:42

1Kr 21:8

Es 8:8

Da 6:17

j 2Sa 14:2

k 1Mo 38:1

l 5Mo 23:17

m Izr 6:33

Izr 12:14

Izr 18:3

Ri 6:21

2Ko 4:2

Ef 5:12

Desni stupac

a 1Mo 34:31

4Mo 5:12

b 1Mo 19:36

2Sa 11:5

c 3Mo 21:9

5Mo 24:16

d 1Mo 38:16

Izr 18:17

1Ko 4:5

e 1Mo 31:32

1Mo 37:32

3Mo 19:15

f 1Mo 38:18

g Ri 2:1

h 1Sa 24:17

Job 33:27

Izr 11:6

i 1Mo 38:11

5Mo 25:5

Ru 3:12

j Job 34:32

k 1Mo 46:12

Ru 4:12

1Lje 2:4

Lk 3:33

l 1Lje 9:6

Mt 1:3

39. poglavlje

m Ps 105:17

Dj 7:9

n 1Mo 37:36

o 1Mo 17:20

1Mo 37:25

p Ps 1:3

Ri 8:31

He 13:6

ovo jare, no ti je nisi mogao naći.”

24 Ali otprilike tri mjeseca kasnije javili su Judi: “Snaha tvoja Tamara odala se bludu^a i, evo, u bludu je svojemu zatrudnjela.”^b Nato je Juda rekao: “Izvedite je, pa neka je se pogubi i spali!”^c **25** Ali dok su je izvodili, poslala je stvari svekru svojemu, rekavši: “Zatrudnjela sam s čovjekom čije je ovo.”^d I još je rekla: “Vidi,^e molim te, čiji su ovaj pečatnjak, vrpca i štap!”^f **26** A kad ih je Juda pogledao, rekao je:^g “Pravednija je od mene,^h jer je nisam dao sinu svojemu Šeli.”ⁱ I poslije nije više legao s njom.^j

27 Kad joj je došlo vrijeme da rodi, pokazalo se da su joj u utrobi blizanci. **28** I kad je rađala, jedan je pružio ruku, a primalja je odmah uzela skerletnu vrpca i privezala je oko ruke njegove, rekavši: “Ovaj je izašao prvi.” **29** Ali tada je uvukao ruku i uto je izašao brat njegov, tako da je ona uzviknula: “Što si tako razderao medicu?” Zato je dobio ime Peres.^k **30** A poslije je izašao brat njegov koji je oko ruke imao skerletnu vrpca, i dobio je ime Zerah.^l

39 A Josipa su doveli u Egipat.^m I Egipćanin Potifar,ⁿ dvoranin faraonov, zapovjednik tjelesne straže, kupio ga je iz ruku Jišmaelaca^o koji su ga onamo doveli. **2** A Jehova je bio s Josipom, tako da je on u svemu imao uspjeha,^p i bio je postavljen nad kućom

1Mo 38:29* “Peres” znači “razdor medicine”.

gospodara svojega, Egipćanina. **3** I gospodar je njegov vidio da je Jehova s njim i da svemu što mu ruka poduzme Jehova daje uspjeh.

4 I Josip je stjecao njegovu naklonost i stalno ga je posluživao, tako da ga je ovaj postavio nad kućom svojom,^a i sve što je imao dao je njemu u ruke. **5** I otkad ga je postavio nad kućom svojom i nad svime što je imao, Jehova je blagoslivljao kuću Egipćaninu zbog Josipa, i Jehovin je blagoslov bio na svemu što je imao u kući i u polju.^b **6** Na koncu je sve što je imao prepustio u ruke Josipove^c te se više ni za što nije brinuo osim za hranu koju je jeo. A Josip je izrastao u mladića lijepa stasa i lijepa lica.

7 Poslije nekog vremena žena gospodara njegova zagledala se^d u Josipa i počela mu govoriti: "Lezi sa mnom!"^e **8** Ali on je to odbijao,^f govoreći ženi gospodara svojega: "Gledaj, gospodar moj ne brine se ni za što u kući, i sve što ima predao mi je u ruke."^g **9** Nitko u ovoj kući nije veći od mene i on mi nije uskratilo ništa, osim tebe, jer si mu žena.^h Pa kako bih mogao učiniti to veliko zlo i zgriješiti samome Bogu?"ⁱ

10 Iako je nagovarala Josipa iz dana u dan, on je nije poslušao i nije legao uz nju, niti se zadržavao kod nje.^j **11** Ali jednog je dana, kao i drugih dana, ušao u kuću da radi svoj posao, a u kući nije bilo nikoga od ukućana.^k **12** A ona ga je uhvatila za haljinu,^l govoreći:

39. poglavlje

- a Izr 14:35
- Lk 12:44
- 1Ko 4:2
- b 1Mo 30:27
- 5Mo 28:3
- 2Sa 6:11
- c Lk 16:10
- Lk 19:17
- d Mt 5:28
- 2Pe 2:14
- e 3Mo 20:10
- Izr 2:16
- 1Ko 6:9
- f Izr 1:10
- Izr 5:20
- Izr 22:6
- g Lk 16:12
- 1Ko 4:2
- h Izr 6:29
- Mk 10:8
- i 1Mo 2:24
- 1Mo 20:6
- Ps 51:4
- Ga 5:19
- He 13:4
- j Izr 5:3
- Izr 22:14
- k Job 24:15
- Jr 23:24
- 1 Pr 7:26
- Jk 1:14

Desni stupac

- a 2Sa 13:11
- b Izr 6:32
- 1Ko 6:18
- 2Ti 2:22
- c Ps 35:20
- Izr 6:19
- Izr 12:17
- d Ps 37:12
- e 2Mo 20:16
- Izr 12:22
- Izr 19:5
- f 5Mo 19:15
- Izr 6:34
- Izr 29:12
- g Ps 105:18
- 1Pe 2:20
- 1Pe 3:14
- h 1Mo 40:3
- Ps 105:19
- Izr 16:7
- Da 1:9
- Dj 7:9
- i 1Mo 39:6

"Lezi sa mnom!"^a No on je ostavio haljinu svoju u ruci njezinoj, otrgao se i istrčao van.^b

13 A kad je vidjela da joj je ostavio haljinu u ruci i da je pobjegao, **14** stala je vikati dozivajući ukućane, pa im je rekla: "Gledajte! Doveo nam je onog čovjeka, Hebreja, da nas izvrgne ruglu. Došao je k meni da legne sa mnom, ali ja sam povikala na sav glas.^c **15** A kad je čuo kako vičem, ostavio je haljinu svoju pokraj mene te je pobjegao i istrčao van." **16** I držala je haljinu njegovu pokraj sebe dok mu gospodar nije došao kući.^d

17 Onda je i njemu rekla iste riječi: "Onaj sluga, Hebrej, kojeg si nam doveo, došao je k meni da me izvrgne ruglu. **18** Ali kad sam počela vikati, ostavio je haljinu svoju pokraj mene i pobjegao van."^e **19** A kad je gospodar njegov čuo riječi žene svoje, koja je rekla: "To i to učinio mi je sluga tvoj", raspalio se gnjev njegov.^f **20** Tada je gospodar uhvatio Josipa i predao ga u zatvor — tamo gdje su bili zatvoreni kraljevi zatvorenici. I on je ostao ondje u zatvoru.^g

21 Ali Jehova je i dalje bio s Josipom i bio mu je milostiv* te je dao da nađe milost u očima upravitelja zatvora.^h **22** I upravitelj zatvora predao je Josipu u ruke sve zatvorenike koji su bili u zatvoru, i on je bio odgovoran za obavljanje svih poslova koje su oni tamo radili.ⁱ **23** Upravitelj zatvora nije više morao nadgledavati

1Mo 39:21* Ili: "iskazivao mu je vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

niti jednu jedinu stvar koja je bila u rukama njegovim, jer je Jehova bio s Josipom, i Jehova je uspjehom okrunio sve što je on radio.^a

40 A poslije toga peharnik^b i pekar kralja egipatskoga zgriješili su gospodaru svojemu, kralju egipatskom.^c **2** I faraon se razgnjevio na dva svoja dvoranina,^d na glavnog peharnika i na glavnog pekara.^e **3** I stavio ih je u zatvor u kući zapovjednika tjelesne straže,^f u isti zatvor^g gdje je bio zatvoren i Josip. **4** A zapovjednik tjelesne straže odredio je Josipa da bude s njima i da ih poslužuje.^h I oni su proveli u zatvoru neko vrijeme.

5 Obojica — peharnik i pekar kralja egipatskoga koji su bili zatvoreni u tom zatvoruⁱ — usnila su san,^j iste noći svaki je usnio svoj san,^k i svaki je san imao svoje značenje.^l **6** Kad je Josip ujutro došao k njima i vidio ih, izgledali su potišteno.^m **7** Zato je dvorane faraonove koji su bili s njim u zatvoru u kući gospodara njegova upitao: “Zašto vam je danas lice tako tužno?”ⁿ **8** Oni su mu odgovorili: “Usnili smo san, a nema nam ga tko protumačiti.” A Josip im je rekao: “Nije li Bog taj koji tumači snove?^o Ispričajte mi, molim vas, što ste sanjali!”

9 I glavni je peharnik ispričao svoj san Josipu: “U svom snu vidio sam pred sobom trs. **10** A na trsu su bile tri mladice.^p I on je potjerao i procvao, i na grozdovima su njegovim sazrele bobice. **11** I pehar

39. poglavlje

a 1Mo 49:22
Ps 1:3
Dj 7:10

40. poglavlje

b 1Mo 40:11
1Mo 41:9
c Dj 7:10
d 1Mo 41:10
Izr 16:14
Izr 19:12
e 1Mo 40:20
f 1Mo 37:36
g 1Mo 39:20
Ps 105:18
h 1Mo 39:22
i 1Mo 41:10
J Job 33:15
k 1Mo 41:11
l 1Mo 41:12
m Izr 15:13
Da 1:10
n Lk 24:17
o 1Mo 41:16
Ps 25:14
Da 2:28
Da 2:45
p 4Mo 13:23

Desni stupac

a Izr 3:10
b 1Mo 40:21
c 1Mo 41:12
Da 2:30
d 1Mo 40:21
1Mo 41:13
Jr 52:31
e Ne 2:1
f 1Sa 25:31
Lk 23:42
g 2Sa 9:1
h 1Mo 14:13
1Mo 37:28
1Mo 41:12
2Mo 21:16
Dj 7:9
i 1Mo 39:8
Ps 105:19
Ps 119:86
Da 6:22
Iv 15:25
He 12:11
1Pe 3:17
j 1Mo 49:20
1Lje 12:40
k 1Mo 15:11
l 1Mo 41:12
m 1Mo 41:13
5Mo 21:22
Jš 8:29
Jš 10:26
n 1Sa 17:44
2Sa 21:10
Jr 16:4
Eze 39:4
Ot 19:17
o Pr 7:1
Mk 6:21

faraonov bio mi je u ruci te sam uzeo grožđe i iscijedio ga u pehar faraonov.^a Zatim sam dao pehar faraonu u ruku.”^b **12** Tada mu je Josip rekao: “Ovo je značenje:^c Tri mladice tri su dana. **13** Još tri dana i faraon će te izvesti iz zatvora* i vratiti u službu.^d I opet ćeš faraonu davati pehar u ruku, kao što si to radio i prije kad si mu bio peharnik.^e **14** Ali sjeti me se kad ti bude dobro,^f i molim te, učini dobro djelo* pa me spomeni faraonu,^g i izvedi me iz zatvora ovoga! **15** Jer ja sam ustvari bio odet iz zemlje Hebreja,^h a ni ovdje nisam učinio ništa zbog čega bi me trebali baciti u zatvor.”ⁱ

16 Kad je glavni pekar vidio kako je Josip u svome tumačenju rekao dobre stvari, kazao mu je: “I ja sam usnio san, i gle, na glavi su mi bile tri košare bijeloga kruha. **17** U najgornjoj je košari bilo svakovrskih peciva za faraona^j što ih sprema pekar, i ptice^k su ih jele iz košare na glavi mojoj.” **18** Tada je Josip odgovorio: “Ovo je značenje:^l Tri košare tri su dana. **19** Još tri dana i faraon će te izvesti iz zatvora, pa će ti odrubiti glavu* i objesiti te na stup,^m a ptice će jesti meso s tebe.”ⁿ

20 Treći dan nakon toga bio je faraonov rodendan^o i on je priredio gozbu za sve sluge

1Mo 40:13* Doslovno: “faraon će ti uzdići glavu”. **14*** Ili: “iskaži mi vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **15*** Ili: “jamu”. Doslovno: “cisternu; nakapnicu”, odnosno jamu iskapanu u obliku cisterne koja je služila kao zatvor. **19*** Doslovno: “faraon će ti uzdići glavu”.

svoje te je izveo iz zatvora* glavnog peharnika i glavnog pekara među slugama svojim.^a

21 Glavnog je peharnika vratio u peharničku službu^b te je on i dalje davao pehar faraonu u ruku. **22** A glavnog je pekara objesio,^c kao što im je Josip i protumačio.^d **23** Ali glavni se peharnik nije sjetio Josipa, nego ga je zaboravio.^e

41 A kad su se navršile dvije godine, faraon je sanjao^f da stoji pokraj Nila. **2** I gle, iz Nila je izašlo sedam krava, lijepih i debelih, i počele su pasti travu pored rijeke.^g **3** A poslije njih iz Nila je izašlo sedam drugih krava, ružnih i mršavih,^h i stale su pored onih krava na obali Nila. **4** Tada su ružne i mršave krave pojele sedam lijepih i debelih krava.ⁱ Uto se faraon probudio.^j

5 No opet je zaspao i usnio drugi san. I gle, sedam klasova, krupnih i lijepih, izraslo je na jednoj stabljici.^k **6** A nakon njih izraslo je sedam klasova sitnih i istočnim vjetrom opaljenih.^l **7** I sitni klasovi progutali su sedam krupnih i punih klasova.^m Uto se faraon probudio, i gle, bio je to san.

8 Ali ujutro je bio uznemiren.ⁿ Stoga je poslao da pozovu sve svećenike egipatske koji se bave vraćanjem^o i sve mudrace,^p i faraon im je ispričao svoje snove.^r No nije se našao nitko tko bi ih faraonu mogao protumačiti.

9 Tada se glavni peharnik obratio faraonu:^s "Moram danas spomenuti grijeha svoje."^t

1Mo 40:20* Doslovno: "uzdigao glavu".
41:8* Doslovno: "duh mu se uznemirio".

40. poglavlje

- a Izr 16:14
- b Ne 2:1
- c 1Mo 41:13
Es 7:10
- d 1Mo 40:8
Da 2:30
- e 1Mo 40:14
Job 19:14

41. poglavlje

- f 1Mo 20:3
1Mo 40:5
Job 33:15
Da 2:1
- g 1Mo 1:30
1Mo 41:18
- h 1Mo 41:19
- i 1Mo 41:20
- j 1Mo 41:21
1Kr 3:15
- k 1Mo 41:22
- l 1Mo 41:23
2Kr 19:26
Eze 17:10
Ho 13:15
- m 1Mo 41:24
- n Da 2:1
- o 2Mo 7:11
- p Iza 19:11
Da 2:2
1Ko 3:20
- r Da 4:7
- s 1Mo 40:21
- t Izr 28:13

Desni stupac

- a 1Mo 40:2
- b 1Mo 37:36
1Mo 40:3
- c 1Mo 40:5
- d 1Mo 39:17
- e 1Mo 39:1
- f 1Mo 40:8
- g 1Mo 40:21
- h 1Mo 40:22
- i 1Sa 2:8
Ps 105:20
- j 1Mo 40:15
Da 2:25
- k Jr 9:26
- l Jr 52:33
- m Ps 25:14
Da 5:12
Dj 7:10
- n 1Mo 40:8
Da 2:23
Da 2:28
- o 1Mo 41:2
- p 1Mo 41:3
- r 1Mo 41:4

10 Faraon se jednom razljutio na sluge svoje.^a Zato me stavio u zatvor u kući zapovjednika tjelesne straže,^b mene i glavnog pekara. **11** Iste noći on i ja usnili smo san. Svaki je usnio san drugog značenja.^c **12** A ondje je s nama bio neki mladi Hebrej,^d sluga zapovjednika tjelesne straže.^e Kad smo mu ispričali snove,^f on nam ih je protumačio. Svakom je protumačio njegov san. **13** I kako nam ih je protumačio, tako se i dogodilo. Mene je faraon vratio u službu,^g a onoga je čovjeka objesio.^h

14 I faraon je poslao da pozovu Josipaⁱ i brzo ga dovedu iz zatvora.^j A on se obrijao,^{*k} obukao druge haljine^l i izašao pred faraona. **15** Onda je faraon rekao Josipu: "Usnio sam san, ali nitko ga ne može protumačiti. A čuo sam da se govori za tebe da možeš protumačiti san kad ga čuješ."^m

16 Nato je Josip odgovorio faraonu: "To nije u mojoj vlasti! Bog će faraonu objaviti dobro."ⁿ

17 Faraon je onda rekao Josipu: "U svom snu stajao sam na obali Nila. **18** I gle, iz Nila je izašlo sedam krava, debelih i lijepih, i počele su pasti travu pored rijeke.^o **19** A poslije njih izašlo je sedam drugih krava, jadnih, vrlo ružnih i mršavih.^p Tako ružnih nisam vidio u svoj zemlji egipatskoj. **20** I te mršave i ružne krave pojele su prvih sedam debelih krava.^r **21** A kad su im dospjele u trbuh, nije se moglo poznati da su im u trbuhu, jer su

1Mo 41:14* Ili: "obrijao i ošišao".

bile ružne kao i prije.^a Tada sam se probudio.

22 Zatim sam vidio u snu, i gle, sedam klasova, punih i lijepih, izraslo je na jednoj stabljici.^b **23** A nakon njih izraslo je sedam klasova sasušenih, sitnih i istočnim vjetrom opaljenih.^c **24** I sitni klasovi progutali su sedam lijepih klasova.^d Ispričao sam ovo svećenicima koji se bave vraćanjem,^e ali nijedan mi to nije mogao razjasniti.”^f

25 Tada je Josip rekao faraonu: “Oba faraonova sna imaju isto značenje. Pravi Bog javlja faraonu što će učiniti.”^g **26** Sedam lijepih krava znači sedam godina. I sedam lijepih klasova znači sedam godina. San je samo jedan. **27** Sedam mršavih i ružnih krava koje su se pojavile poslije onih znači sedam godina, a tako i sedam praznih klasova, opaljenih istočnim vjetrom,^h znači sedam godina gladi.ⁱ **28** Ovo sam već rekao faraonu: Pravi je Bog pokazao faraonu što će učiniti.^j

29 Evo, dolazi sedam godina velikog obilja u svoj zemlji egipatskoj. **30** Ali poslije njih nastat će sedam godina gladi, kad će se zaboraviti sve obilje u zemlji egipatskoj i glad će opustošiti zemlju.^k **31** Za obilje koje je bilo u zemlji više se neće znati, jer će glad koja će poslije njega doći biti vrlo velika. **32** A to što je faraon dvaput usnio san znači da je pravi Bog to čvrsto odlučio^l i da će pravi Bog to brzo učiniti.^m

33 Zato neka sada faraon potraži razboritog i mudrog

41. poglavlje

- a 3Mo 26:26
- Iza 9:20
- b 1Mo 41:5
- c 1Mo 41:6
- Ps 129:6
- d 1Mo 41:7
- e 1Mo 41:8
- 2Mo 7:11
- Da 2:2
- f Da 2:27
- Da 4:7
- g Ps 98:2
- Iza 41:22
- Da 2:28
- Am 3:7
- h 2Mo 14:21
- i 1Mo 12:10
- 2Kr 8:1
- j Da 2:28
- k Iza 24:4
- Mt 24:7
- Dj 7:11
- Dj 11:28
- l 5Mo 19:15
- Job 33:14
- Mt 18:16
- m 2So 3:1

Desni stupac

- a 5Mo 1:13
- 1Ko 4:2
- b 1Kr 11:28
- c 1Mo 41:47
- 1Mo 47:26
- d 1Mo 41:48
- Izr 8:21
- Dj 7:12
- e 1Mo 47:13
- f 1Mo 45:11
- 1Mo 47:19
- g Da 1:20
- h 4Mo 27:18
- Job 32:8
- Iza 61:1
- Da 4:8
- i Ps 32:8
- Izr 14:35
- 1Ko 1:27
- j Izr 2:6
- 1Ko 2:6
- k 1Mo 39:6
- Ps 105:21
- Dj 7:10
- l 1Mo 49:10
- m Es 10:3
- Da 6:3
- n Da 5:7
- o Es 8:10
- Da 6:17
- p Es 8:2
- Ps 75:7
- Da 5:29
- r 1Kr 1:38
- Es 6:11

čovjeka i postavi ga nad zemljom egipatskom!^a **34** Neka faraon postavi nadglednike u zemlji^b i ubire petinu od zemlje egipatske za tih sedam godina obilja!^c **35** Oni neka skupljaju od svega uroda tijekom tih sedam dobrih godina što dolaze, i neka sabiru žito pod ruku faraonovu za hranu u gradovima^d i pohranjuju ga! **36** I te će zalihe služiti za hranu u zemlji za sedam gladnih godina što će nastati u zemlji egipatskoj,^e da zemlja ne pomore od gladi.”^f

37 Te su se riječi svidjele faraonu i svim slugama njegovim.^g **38** Zato je faraon rekao slugama svojim: “Možemo li naći drugoga čovjeka kao što je ovaj, u kojem je duh Božji?”^h **39** A onda je faraon rekao Josipu: “Kad je Bog tebi dao da znaš sve to,ⁱ nitko nije tako razborit i mudar kao što si ti.”^j **40** Ti ćeš biti upravitelj dvora mojega^k i sav će ti se narod moj bezuvjetno pokoravati.^l Jedino ću prijestoljem ja biti veći od tebe.”^m

41 Potom je faraon kazao Josipu: “Evo, postavljam te nad svom zemljom egipatskom.”ⁿ **42** Tada je faraon skinuo pečatnjak^o s ruke svoje i stavio ga Josipu na ruku, obukao ga je u haljine od finog lana, a oko vrata mu je stavio zlatni lanac.^p **43** Dao je da ga se vozi u kolima koja su po časti bila odmah za njegovim^r i da pred njim kliču: “Abrek!”^s Tako ga je postavio nad svom zemljom egipatskom.

1Mo 41:43* Značenje ovog egipatskog izraza koji je transliteriran u hebrejskom tekstu dosad nije utvrđeno.

44 Potom je faraon rekao Josipu: "Ja sam faraon, ali bez odobrenja tvojega nitko ne smije dignuti ni ruku ni nogu u svoj zemlji egipatskoj."^a

45 Zatim je faraon dao Josipu ime Safenat-Paneah i dao mu je za ženu Asenatu,^b kćer Potifere, svećenika u Onu.^c I Josip je počeo obilaziti zemlju egipatsku.^d 46 A kad je stupio u službu faraona, kralja egipatskoga, Josip je imao trideset godina.^e

Tada je Josip otišao od faraona i proputovao svu zemlju egipatsku. 47 I za sedam godina obilja zemlja je bogato radala.^f 48 A on je skupljao od svega uroda u tih sedam godina što su došle na zemlju egipatsku i pohranjivao taj urod u gradove.^g U svaki je grad pohranjivao urod s okolnih polja.^h 49 I Josip je nagomilao žita vrlo mnogo,ⁱ kao pijeska morskoga, pa su ga na kraju prestali i mjeriti, jer se nije dalo izmjeriti.^j

50 I dok još nije nastupila prva godina gladi, Josip je dobio dva sina,^k koja mu je rodila Asenata, kći Potifere, svećenika u Onu. 51 Prvorodencu je Josip dao ime Manaše^{*1} jer, kako je rekao: "Bog mi je dao da zaboravim svu nevolju svoju i sav dom oca svojega."^m 52 A drugome je dao ime Efrajim^{*n} jer, kako je rekao: "Bog me učinio plodnim u zemlji nevolje moje."^o

1Mo 41:45* Ili: "Heliopolisu", što znači "grad sunca", zato što se u tamošnjem hramu obožavao bog Sunca Ra. 51* "Manaše" znači "uzročnik zaborava; onaj zbog kojeg se zaboravlja". 52* "Efrajim" znači "dvostruko plodan".

41. poglavlje

- a 1Mo 44:18
1Mo 45:8
Dj 7:10
- b 1Mo 46:20
- c Jr 43:13
Eze 30:17
- d Ps 105:21
- e 4Mo 4:3
2Sa 5:4
Lk 3:23
- f 1Mo 26:12
Ps 65:9
- g 2Mo 1:11
- h 1Kr 9:19
2Lje 32:28
- i Ps 107:37
- j 5Mo 28:11
Ml 3:10
- k 1Mo 48:5
- l 1Mo 50:23
4Mo 1:35
Ot 7:6
- m Ps 30:11
Iza 65:16
Ot 21:4
- n 1Mo 48:17
4Mo 1:33
5Mo 33:17
Jš 14:4
- o Ps 105:18
Ps 107:41
Am 6:6
Dj 7:10

Desni stupac

- a 1Mo 41:26
- b 1Mo 41:30
Dj 7:11
- c 1Mo 45:11
1Mo 47:17
- d 1Mo 47:13
Tu 5:10
- e Ps 105:21
Ps 146:7
- f 1Mo 43:1
Lk 4:25
- g 1Mo 41:48
1Mo 47:16
Izr 11:26
- h 1Mo 47:4
Ps 33:19

42. poglavlje

- i 1Mo 41:48
- j Dj 7:12
- k 1Lje 2:1
- l 1Mo 35:18
1Mo 42:38
1Mo 44:20
- m 1Mo 43:14
- n 1Mo 41:57
Dj 7:11
- o 1Mo 41:44
1Mo 45:8
Ps 105:21
Dj 7:10
- p 1Mo 47:14

53 Tako je sedam godina za kojih je vladalo obilje u zemlji egipatskoj došlo kraju,^a 54 a nastupilo je sedam godina gladi, kako je Josip i rekao.^b I nastala je glad u svim zemljama, no u svoj zemlji egipatskoj bilo je kruha.^c 55 Ali naposljetku je i sva zemlja egipatska osjetila glad i narod je zavapio faraonu za kruhom.^d Tada je faraon rekao svim Egipćanima: "Idite k Josipu! Što vam god kaže, učinite!"^e 56 I glad je zavladała po svoj zemlji.^f Tada je Josip otvorio sve žitnice koje su imali te je prodavao hranu Egipćanima,^g jer je zavladała teška glad u zemlji egipatskoj. 57 I ljudi iz svih zemalja išli su u Egipat kupovati hranu od Josipa, jer je teška glad vladala po svim zemljama.^h

42 A Jakov je doznao da u Egiptu ima žita,ⁱ pa je sinovima svojim rekao: "Što gledate jedan u drugoga?" 2 Onda je nastavio: "Čuo sam da ima žita u Egiptu.^j Otidite pa nam ga ondje kupite da ostanemo na životu i ne pomremo!" 3 Tako su desetorica braće^k Josipove otišla u Egipat kupiti žita. 4 Ali Jakov nije poslao Josipova brata Benjamina^l s ostalom braćom, jer je rekao: "Da ga ne bi zadesila smrt."^m

5 Tako su Izraelovi sinovi došli zajedno s drugima koji su dolazili kupovati, jer je u zemlji kanaanskoj vladala glad.ⁿ 6 A Josip je bio upravitelj u zemlji.^o On je prodavao žito ljudima iz svih zemalja.^p Tako su došla i braća Josipova

i poklonila mu se licem do zemlje.^a **7** Kad je Josip ugledao braću svoju, odmah ih je prepoznao, ali nije dao da oni prepoznaju njega.^b Stoga im se obratio oštrim riječima: “Odatle dolazite?” Oni su odgovorili: “Iz zemlje Kanaana da kupimo hrane.”^c

8 Iako je Josip prepoznao braću svoju, oni njega nisu prepoznali. **9** I Josip se odmah sjetio snova što ih je sanjao o njima.^d I rekao im je: “Vi ste uhode! Došli ste vidjeti gdje je zemlja nezaštićena!”^e **10** A oni su mu odgovorili: “Ne, gospodar!”^f Sluge su tvoji^g došli kupiti hrane. **11** Svi smo sinovi jednoga čovjeka. Čestiti smo ljudi. Tvoji sluge nisu uhode.”^h **12** Ali on im je rekao: “Nije istina, nego ste došli vidjeti gdje je zemlja nezaštićena!”ⁱ **13** Nato su odgovorili: “Slugu je tvojih dvanaest, svi smo braća^j i sinovi smo jednoga čovjeka^k u zemlji Kanaanu. Najmlađi je sada s ocem našim,^l a jednoga više nema.”^m

14 Ali Josip im je rekao: “Onako je kako sam vam već rekao: ‘Vi ste uhode!’” **15** Ovako ću vas iskušati: Tako živ bio faraon, nećete izaći odavde ako najmlađi brat vaš ne dođe ovamo.ⁿ **16** Pošaljite jednoga od vas da dovede brata vašega, a vi ćete ostati u zatvoru da se vidi jesu li riječi vaše istinite!^o Ako nisu, tako živ bio faraon, onda ste uhode.” **17** Zatim ih je sve zajedno bacio u zatvor na tri dana.

18 A treći dan Josip im je rekao: “Učinite tako i ostat ćete na životu, jer se ja bojim^p

42. poglavlje

- a 1Mo 37:7
- 1Mo 37:9
- b 1Mo 42:23
- Ps 81:5
- c 1Mo 37:1
- Dj 7:12
- d 1Mo 37:7
- 1Mo 37:9
- 4Mo 12:6
- e 1Mo 47:13
- f Ri 13:7
- g 1Mo 37:8
- h 1Mo 42:31
- i 1Mo 41:30
- j 1Lje 2:1
- k 2Mo 1:1
- l 1Mo 35:18
- 1Mo 42:38
- 1Mo 43:7
- m 1Mo 37:27
- 1Mo 37:35
- 1Mo 44:20
- 1Mo 45:26
- Dj 7:9
- n 1Mo 42:34
- 1Mo 43:29
- o Ps 7:9
- p 1Mo 20:11
- 3Mo 25:43
- Ne 5:15
- Izr 8:13
- 2Ko 7:1

Desni stupac

- a 1Mo 42:24
- b 1Mo 43:2
- 1Mo 45:23
- c 1Mo 43:5
- 1Mo 44:23
- d 1Mo 37:18
- 1Mo 37:28
- 1Mo 50:17
- Dj 7:9
- e 4Mo 32:23
- Izr 21:13
- Mt 7:2
- 1Ti 5:24
- f 1Mo 37:21
- Ri 2:15
- g 1Mo 9:5
- Ps 9:12
- Ot 6:10
- h 1Mo 43:30
- i 1Mo 42:19
- 1Mo 49:5
- j 1Mo 43:23
- Job 36:8
- k 1Mo 44:1
- l 1Mo 45:21
- 1Pe 3:9
- m 1Mo 43:21
- Izr 12:10
- Jr 9:2
- Jr 41:17
- n 1Mo 43:21
- o 3Mo 26:36
- Lk 19:21

pravoga Boga! **19** Ako ste čestiti, neka jedan od vas braće ostane svezan u zatvoru,^a a vi ostali idite i uzmite žita za domove svoje što gladuju!”^b **20** Onda mi dovedite najmlađeg brata svojega da se vaše riječi pokažu istinitima, i nećete umrijeti!”^c I oni su pristali da tako učine.

21 Tada su rekli jedan drugome: “Sigurno nas stiže krivica zbog brata našega,^d jer smo vidjeli kako mu je duša bila tjeskobna kad nas je molio za milost, ali mi smo se oglušili. Zato nas je snašla ova nevolja.”^e **22** Tada im je Ruben odgovorio: “Zar vam nisam govorio: ‘Ne ogrešujte se o dijete’? Ali vi niste slušali.”^f Sada se traži račun za krv njegovu.”^g

23 No nisu znali da ih Josip razumije, jer su s njim razgovarali preko tumača. **24** I on se udaljio od njih i zaplakao.^h Zatim se vratio k njima i s njima je razgovarao. A onda je odvojio Šimunaⁱ od njih i svezao ga na oči njihove.^j **25** Potom je Josip zapovjedio da im se napune vreće žitom te da se svakome vrati novac u vreću njegovu^k i da im se da hrana za put.^l I tako su im učinili.

26 Tada su natovarili žito na magarce svoje i krenuli odande. **27** Kad je jedan od njih na prenoćištu otvorio vreću svoju da nahrani magarca,^m ugledao je novac svoj odozgo u vreći.ⁿ **28** Onda je rekao braći svojoj: “Moj je novac vraćen i evo ga u vreći mojoj!” Tada im je srce premrlo od straha te su se drščući okrenuli jedan prema drugome,^o go-

voreći: "Što nam je to Bog učinio?"^a

29 Kad su došli k ocu svomemu Jakovu u zemlju Kanaan, ispričali su mu sve što im se dogodilo: **30** "Čovjek koji je gospodar one zemlje oštro je govorio s nama,^b jer je mislio da smo uhode koji izviđaju zemlju.^c **31** Ali mi smo mu rekli: 'Čestiti smo ljudi.^d Mi nismo uhode. **32** Dvanaest nas je braće^e i sinovi smo istoga oca.^f Jednog brata više nema,^g a najmladi je sada s ocem našim u zemlji Kanaanu.'^h **33** Ali čovjek koji je gospodar one zemlje rekao nam je:ⁱ 'Ovako ću znati jeste li čestiti:^j Neka jedan brat vaš ostane kod mene,^k a vi uzmete što vam treba za domove svoje što gladuju, pa idite!' **34** I dovedite mi najmlađeg brata svojega, tako da znam da niste uhode, nego da ste čestiti! Vratit ću vam brata vašega, a vi ćete moći trgovati u zemlji."^m

35 A kad su praznili vreće svoje, svatko je našao kesu s novcem u vreći svojoj. I vidjevši kese s novcem, uplašili su se i oni i otac njihov. **36** Tada je otac njihov Jakov rekao: "Ja zbog vas ostajem bez djece!ⁿ Josipa nema, nema ni Šimuna,^o a i Benjaminina mi hoćete uzeti! Sve se to na me svaljuje!" **37** A Ruben je rekao ocu svomemu: "Moja dva sina ubij ako ti ga ne dovedem natrag.^p Predaj ga meni u ruke i ja ću ti ga vratiti."^r **38** Ali on je odvratio: "Sin moj neće ići s vama, jer je brat njegov mrtav i on je ostao sam.^s Ako bi ga zadesila smrt na putu na koji

42. poglavlje

- a Iza 45:7
Am 3:6
He 10:30
- b 1Mo 42:7
- c Jš 2:1
Su 1:23
2Sa 10:3
- d 1Mo 42:11
Izr 11:6
Izr 14:2
- e 1Mo 42:13
- f Dj 7:8
- g 1Mo 37:28
1Mo 37:35
- h 1Mo 35:18
1Mo 42:4
i 1Mo 45:9
j Izr 14:9
- k 1Mo 42:19
- l 1Mo 42:2
Tu 4:9
- m 1Mo 34:10
1Mo 42:20
Jk 4:13
- n 1Mo 43:14
- o 1Mo 37:28
1Mo 37:35
1Mo 42:24
- p 1Mo 37:22
1Mo 46:9
- r 1Mo 43:9
1Mo 44:32
- s 1Mo 37:33
1Mo 44:20

Desni stupac

- a 1Mo 37:35
4Mo 16:30
1Kr 2:6
Ps 49:14
Ps 89:48
Pr 9:10
Ho 13:14
Dj 2:27
Ot 20:13

43. poglavlje

- b 1Mo 41:30
Dj 7:11
- c 1Mo 42:2
Dj 7:12
- d 5Mo 2:6
- e 1Mo 29:35
- f 1Mo 42:15
- g 1Mo 42:20
1Mo 42:36
- h 1Mo 42:15
1Mo 44:26
- i 1Mo 32:28
- j 1Mo 43:27
- k 1Mo 42:13
- l 1Mo 42:16
- m 1Mo 37:26
1Mo 42:38
- n 1Mo 42:2
Tu 4:9
- o Dj 7:14
- p 1Mo 44:32
Iv 15:13
- r 2Mo 21:23
1Kr 20:39
Ri 5:7
- s 1Ije 5:2
- t 2Kr 7:4
Dj 21:14

ćete poći, otpravili biste sijedu glavu moju s tugom u grob."^a

43 Glad je teško pritiskala zemlju.^b **2** A kad su pojeli žito koje su donijeli iz Egipta,^c otac im je njihov rekao: "Idite opet i kupite nam malo hrane!"^d **3** Nato mu je Juda rekao:^e "Onaj nas je čovjek jasno upozorio: 'Ne dolazite opet pred lice moje ako brat vaš ne bude s vama!'^f **4** Ako s nama pustiš brata našega,^g otići ćemo i kupit ćemo ti hrane. **5** Ali ako ga ne pustiš, nećemo otići, jer nam je čovjek rekao: 'Ne dolazite opet pred lice moje ako brat vaš ne bude s vama!'^h **6** A Izrael je odvratio:ⁱ "Zašto ste mi učinili zlo rekavši onom čovjeku da imate još jednoga brata?" **7** A oni su odgovorili: "Čovjek se potanko raspitivao o nama i o našoj obitelji: 'Je li vam otac još živ?'^j Imate li još kojega brata?' a mi smo mu na to odgovarali po istini.^k Kako smo mogli znati da će reći: 'Dovedite mi brata svojega?'"^l

8 Na koncu je Juda rekao ocu svomemu Izraelu: "Pusti dječaka sa mnom,^m pa da ustanemo i krenemo, da ostanemo na životu i ne pomremoⁿ i mi i ti i djeca naša.^o **9** Ja jamčim za njega.^p Iz moje ga ruke traži.^r Ako ti ga ne dovedem i ne postavim ga pred tebe, bit ću ti kriv za sva vremena. **10** Da nismo toliko oklijevali, mogli smo se već dvaput vratiti."^s

11 Tada im je otac njihov Izrael rekao: "Ako je tako,^t učinite ovo: Uzmite najbolje proizvode ove zemlje u vreće

svoje i odnesite ih onome čovjeku na dar:^a malo balzama,^b malo meda,^c ladanove mirisne smole i smolaste kore,^d pistacija i badema!^e **12** Uzmite sa sobom dvaput više novca, a odnesite natrag i novac koji je bio vraćen odozgo u vrećama!^f Možda je ono bila zabuna.^g **13** Uzmite brata svoga, pa ustanite i vratite se onome čovjeku! **14** A Bog Sve-mogući neka potakne onoga čovjeka da vam se smiluje^h i da vam pusti drugoga brata vašega i vašeg brata! A ja, ako moram ostati bez djece, neka ostanem!”ⁱ

15 Tako su oni uzeli taj dar, uzeli su sa sobom dvaput više novca i Benjamina. A onda su ustali, otišli u Egipat i stupili pred Josipa.^j **16** Kad je Josip vidio Benjamina s njima, odmah je rekao upravitelju doma svojega: “Odvedi ove ljude u kuću, nakoži stoke i pripremi jelo,^k jer će ovi ljudi jesti sa mnom u podne!” **17** Čovjek je odmah učinio kako mu je Josip rekao^l i odveo ih u dom Josipov. **18** A oni su se uplašili što ih vodi u dom Josipov,^m pa su rekli: “Zbog novca koji je prvi put bio vraćen u vreće naše vode nas ovamo da se okome na nas i napadnu nas te nas uzmu za robove i otmu magarce naše!”ⁿ

19 Stoga su pristupili upravitelju doma Josipova, te su mu se obratili na ulazu u kuću: **20** “Oprosti, gospodaru! Mi smo i prije jednom dolazili da kupimo hrane.”^o **21** Ali kad smo došli u prenoćište^p i otvorili vreće svoje, svatko od

43. poglavlje

- a 1Mo 32:20
Izr 18:16
- b 2Mo 25:6
Es 2:12
Jr 8:22
Jr 46:11
Eze 27:17
- c 1Sa 14:25
Izr 25:16
Mt 3:4
- d 1Mo 37:25
- e 4Mo 17:8
- f 1Mo 42:25
1Mo 42:35
- g Ri 13:8
2Ko 8:21
He 13:18
- h Ne 1:11
Lk 1:50
2Ko 5:10
- i 1Mo 27:45
1Mo 42:36
- j 1Mo 37:7
- k 1Mo 18:7
Izr 9:2
- l 1Mo 41:40
- m 1Mo 20:11
1Mo 42:21
- n 1Mo 42:25
1Mo 42:35
- o 1Mo 42:3
- p 1Mo 42:27
Lk 2:7

Desni stupac

- a 5Mo 22:2
Dj 20:33
Ri 13:8
He 13:5
1Pe 2:12
- b 1Mo 43:12
- c Su 6:23
- d Pr 5:19
Dj 17:25
- e 1Mo 42:24
- f 1Mo 18:4
1Mo 19:2
1Sa 25:41
Iv 13:12
- g 1Mo 24:32
Su 19:21
- h 1Mo 43:11
Izr 18:16
- i 1Mo 43:16
2Mo 2:20
Job 42:11
- j 1Mo 37:7
1Mo 42:6
- k 2Mo 18:7
1Sa 17:22
- l 1Mo 43:7
- m 1Mo 37:9
2Sa 1:2
2Lj 24:17
- n 1Mo 35:24
- o 1Mo 42:13
- p 4Mo 6:25
- r 1Kr 3:26
Flp 1:8
Kol 3:12
- s 1Mo 42:24
- t 1Mo 45:1

nas našao je novac svoj odozgo u vreći svojoj, novac u punoj težini. Zato ga svojim rukama želimo vratiti.^a **22** A donijeli smo sa sobom još novca da kupimo hrane. Mi ne znamo tko nam je stavio novac u vreće.”^b **23** Tada im je on rekao: “Sve je u redu. Ne bojte se!^c Bog vaš i Bog oca vašega stavio vam je blago u vreće.^d Vaš je novac stigao najprije k meni.” Potom im je izveo Šimuna.^e

24 Čovjek ih je zatim uveo u dom Josipov, donio je vode da im se operu noge,^f i nahranio je magarce njihove.^g **25** A oni su pripremili dar^h za Josipov dolazak u podne, jer su čuli da će ondje jesti.ⁱ **26** Kad je Josip došao kući, uručili su mu u kući dar koji su donijeli sa sobom, i pali su pred njim ničice na zemlju.^j **27** On ih je zatim upitao jesu li dobro, te je rekao:^k “Je li dobro vaš stari otac o kojem ste govorili? Je li još živ?”^l **28** Oni su odgovorili: “Dobro je sluga tvoj, otac naš. Još je živ.” Zatim su se poklonili i pali ničice.^m

29 Kad je podigao oči i vidio brata svojega Benjamina, sina majke svoje,ⁿ rekao je: “Je li ovo najmlađi brat vaš o kojem ste mi govorili?”^o Zatim je nastavio: “Bog ti bio milostiv,^p sine moj!” **30** Tada se Josip požurio van jer je bio duboko ganut zbog brata svojega.^r Zato je potražio mjesto gdje može plakati, pa je ušao u jednu odaju gdje je mogao biti sam te se ondje isplakao.^s **31** Onda je oprao lice, izašao i, svladavajući se, rekao:^t

“Poslužite jelo!”^a **32** I poslužili su posebno njemu, posebno njima, a posebno Egipćanima koji su jeli s njim, jer Egipćani nisu mogli jesti s Hebrejima, zato što je to Egipćanima mrsko.^b

33 Kad su ih posjedali pred njim, od prvorođenca prema njegovu pravu prvorodstva^c pa sve do najmlađega prema mladosti njegovoj, oni su se samo gledali u čudu. **34** A on je naređivao da od jela ispred njega nose njima, a Benjaminu je davao obrok pet puta veći nego svima ostalima.^d Tako su pili i gostili se s njim dok im nije bilo dosta.^e

44 Onda je zapovjedio upravitelju doma svojega:^f “Napuni vreće ovih ljudi hranom koliko mogu ponijeti i stavi novac svakome od njih odozgo u vreću njegovu!”^g **2** A pehar moj, onaj srebrni, stavi odozgo u vreću najmlađega zajedno s novcem njegovim za žito!” I on je učinio kako mu je Josip zapovjedio.^h

3 Kad je osvanulo jutro, otpremili su ljudeⁱ s magarcima njihovim. **4** Tako su oni otišli iz grada. Ali nisu još bili daleko odmakli kad je Josip rekao upravitelju doma svojega: “Ustani! Požuri za onim ljudima i kad ih stigneš, reci im: ‘Zašto vraćate zlo za dobro?’^j **5** Nije li to pehar iz kojega gospodar moj pije i iz kojega nepogrešivo proriče po znamenju?^k Zlo ste učinili.”

6 I kad ih je on stigao, ponio im je te riječi. **7** A oni su mu rekli: “Zašto gospodar naš govori takve riječi? Sluge tvo-

43. poglavlje

a 1Mo 43:25

b 1Mo 46:34
2Mo 8:26

c 1Mo 49:3
5Mo 21:17

d 1Mo 45:22
Mt 20:15

e Su 14:10
Job 1:4

44. poglavlje

f 1Mo 43:16

g 1Mo 42:25

h 1Mo 41:40

i 1Mo 19:2
Su 19:5

j Ps 109:5
Izr 17:13

k 1Mo 44:15
3Mo 19:26

Desni stupac

a 1Mo 43:12

b 3Mo 19:11
Izr 29:24
1Pe 3:16

c Dj 25:11

d Izr 6:2

e 2Mo 22:3
Mt 18:25

f 1Mo 44:2

g 1Mo 37:29
Jš 7:6
Dj 14:14

h 1Mo 43:8
1Mo 44:32

i 1Mo 37:7
1Mo 50:18

j 1Mo 44:5

k Mt 7:20

l 1Mo 37:28
1Mo 42:21
Izr 28:17
Dj 2:37

m 1Mo 50:18

n 1Mo 42:18

ji nikada ne bi učinili takvo što. **8** Eto, čak i novac koji smo našli odozgo u vrećama donijeli smo ti natrag iz zemlje kanaanske.^a Kako bismo onda mogli ukrasti srebra ili zlata iz kuće gospodara tvojega?^b **9** Kod koga se od robova tvojih pronađe ukradeno, taj neka umre, a mi drugi bit ćemo robovi gospodaru našem.”^c **10** A on je rekao: “Neka bude po riječima vašim!”^d Tako će onaj kod koga se pronađe ukradeno biti moj rob,^e a vi ćete biti nevini.” **11** Nato su brzo spustili svaki vreću svoju na zemlju, i svaki je otvorio vreću svoju. **12** A on je pažljivo pretraživao. Počeo je od najstarijega, a završio s najmlađim. I na koncu se pehar našao u vreći Benjaminovoj.^f

13 Nato su razderali ogrtače svoje^g i svaki je opet natovario magarca svojega, pa su se vratili u grad. **14** Kad su Juda^h i braća njegova došli u dom Josipov, on je još uvijek bio tamo. Tada su pali ničice pred njega na zemlju.ⁱ **15** A Josip im je rekao: “Kakvo je to djelo što ste ga učinili? Zar niste znali da čovjek kao ja može nepogrešivo proričati po znamenju?”^j **16** Nato je Juda odgovorio: “Što da kažemo gospodaru mojemu? Što možemo reći? I kako da se pokažemo pravednima?”^k Pravi je Bog otkrio prijestup robova tvojih.^l Evo, robovi smo gospodaru svojemu,^m i mi i onaj u čijoj se ruci pronašao pehar!” **17** Ali on je rekao: “Nikada ne bih učinio takvo što!”ⁿ Onaj u

čijoj se ruci pronašao moj pehar bit će mi rob,^a a vi ostali podite u miru k ocu svojemu.”^b

18 Onda mu je Juda pristupio i rekao mu: “Molim te, moj gospodar, dopusti robu svojemu da kaže riječ gospodaru svojemu,^c i nemoj se razgnjeviti^d na roba svojega, jer si ti kao sam faraon!^e **19** Moj je gospodar upitao robove svoje: ‘Imate li oca ili brata?’ **20** A mi smo odgovorili gospodaru svojemu: ‘Imamo staroga oca i dijete koje mu se rodilo u starosti, brata najmlađega.’^f Brat je njegov umro, tako da je on jedini ostao od majke svoje^g i otac ga njegov osobito voli.’ **21** Potom si rekao robovima svojim: ‘Dovedite ga k meni da ga vide oči moje!’^h **22** A mi smo rekli gospodaru svojemu: ‘Dječak ne može ostaviti oca. Kad bi ga ostavio, otac bi sigurno umro.’ⁱ **23** Nato si rekao robovima svojim: ‘Ako najmlađi brat vaš ne dođe s vama, nećete više vidjeti lica moje- ga.’^j

24 I tako smo otišli robu tvojemu, ocu mojemu, i kazali mu riječi gospodara moje- ga. **25** Kasnije nam je otac rekao: ‘Idite opet i kupite nam malo hrane!’^k **26** Ali mi smo rekli: ‘Ne možemo otići onamo. Ići ćemo samo ako najmlađi brat naš pođe s nama, jer ne možemo doći pred lice onoga čovjeka ako najmlađi brat naš nije s nama.’^l **27** Tada nam je rob tvoj, otac moj, rekao: ‘Dobro znate da mi je žena rodila samo dva sina.’^m **28** Jedan je otišao od mene i ja sam povikao: “Jao, sigurno je na komade rastrgan!”ⁿ i do danas

44. poglavlje

a 1Mo 44:9

b 1Mo 26:29

c 1Mo 18:30

d Izr 14:29

Izr 19:11

Izr 29:8

e 1Mo 41:44

1Mo 45:8

f 1Mo 42:13

1Mo 43:7

g 1Mo 35:18

1Mo 37:33

h 1Mo 42:15

1Mo 43:29

i 1Mo 42:38

j 1Mo 42:20

1Mo 43:3

k 1Mo 43:2

l 1Mo 43:5

m 1Mo 29:18

1Mo 30:23

1Mo 35:18

1Mo 46:19

n 1Mo 37:33

Desni stupac

a 1Mo 37:35

1Mo 42:38

Ps 16:10

Ps 88:3

Pr 9:10

Ho 13:14

Mt 11:23

Dj 2:31

Ot 20:13

b 1Sa 18:1

2Sa 18:33

c Ri 16:4

d 1Mo 43:9

1Kr 20:39

e Ri 9:3

f Es 8:6

45. poglavlje

g 1Mo 43:30

h Dj 7:13

i Ru 1:9

j Mk 6:50

ga više nisam vidio. **29** Ako i ovoga odvedete od očiju mojih pa ga zadesi smrt, svalit ćete nesreću na sijedu glavu moju i otpraviti je u grob.”^o

30 Ako sada dođem k robu tvojemu, ocu mojemu, a s nama ne bude dječaka — za čiju je dušu vezana duša njegova^b — **31** sigurno će umrijeti čim vidi da dječaka nema, i robovi će tvoji otpraviti sijedu glavu roba tvojega, oca našega, s tugom u grob.* **32** Jer je rob tvoj jamčio^c za dječaka ocu svojemu, rekavši: ‘Ako ti ga ne dovedem natrag, bit ću kriv ocu svojemu do vijeka.’^d

33 Zato te molim, daj da rob tvoj ostane umjesto dječaka kao rob gospodaru mojemu, a dječak neka ide s braćom svojom!^e **34** Jer kako mogu otići k ocu svojemu ako nema dječaka sa mnom, pa da gledam nevolju koja će snaći oca moje- ga?”^f

45 Kad je Josip to čuo, više se nije mogao svladavati pred svima onima koji su stajali oko njega.^g Zato je povikao: “Izadite svi!” Tako nitko drugi nije ostao s Josipom kad se otkrio braći svojoj.^h

2 I briznuo je u glasan plač,ⁱ tako da su ga čuli Egipćani, a doznalo se za to i na dvoru faraonovu. **3** Na koncu je Josip rekao braći svojoj: “Ja sam Josip. Je li mi otac još živ?” Ali mu braća nisu mogla ništa odgovoriti, jer ih je obuzeo strah.^j **4** Tada je Josip rekao braći svojoj: “Molim vas, pridite bliže!” Nato su mu prišli.

1Mo 44:29* Doslovno: “šeol”. **31*** Doslovno: “šeol”.

A on im je rekao: "Ja sam Josip, brat vaš kojega ste prodali u Egipat.^a **5** Ali sada se nemojte žalostiti^b niti se prekoravati što ste me prodali ovamo, jer me Bog poslao pred vama da vas sačuva na životu.^c **6** Jer ovo je druga godina kako vlada glad na zemlji,^d a još pet godina neće biti ni oranja ni žetve.^e **7** Zato me Bog poslao pred vama da vam sačuva ostatak^f na zemlji i da vam spasi život izbavljenjem velikim. **8** Tako me niste vi poslali ovamo,^g nego pravi Bog, da me postavi za oca^h faraonu i za gospodara nad svim dvorom njegovim i za upravitelja nad svom zemljom egipatskom.

9 Podite sada brže ocu mojemu i recite mu: 'Ovako poručuje sin tvoj Josip: "Bog me postavio za gospodara nad svim Egiptom.ⁱ Dodi k meni! Nemoj oklijevati. **10** Živjet ćeš u zemlji Gošenu^j i bit ćeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih i stoka tvoja sitna i krupna i sve što imaš. **11** I ja ću te ondje opskrbljivati hranom, jer će glad potrajati još pet godina,^k da ne propadneš ni ti, ni dom tvoj, ni išta tvoje." **12** Evo, i vi i brat moj Benjamin svojim očima vidite da vam to moja usta govore.^l **13** Zato pripovjedite ocu mojemu o svoj slavi mojoj u Egiptu i o svemu što ste vidjeli! Požurite i dovedite mi oca ovamo!"

14 Zatim je pao oko vrata bratu svojemu Benjaminu te je zaplakao, a plakao je i Benjamin o vratu njegovu.^m **15** Tada je izljubio svu braću svoju i isplakao se nad njima.ⁿ

45. poglavlje

- a 1Mo 37:28
Dj 7:9
- b 2Ko 2:7
- c 1Mo 47:25
1Mo 50:20
1Sa 2:6
Ps 33:19
Ps 105:17
- d 1Mo 41:30
1Mo 47:18
- e 1Ko 9:10
- f 1Mo 46:26
- g Ri 8:28
- h Su 17:10
Job 29:16
Ps 105:21
- i 1Mo 45:26
Dj 7:10
1Iv 4:14
- j 1Mo 46:34
1Mo 47:1
2Mo 8:22
2Mo 9:26
- k 1Mo 47:12
Izr 3:27
Dj 7:14
- l 1Mo 42:23
- m 1Mo 33:4
1Mo 46:29
- n 2Mo 4:27
1Sa 20:41
Lk 15:20

Desni stupac

- a 2Sa 3:36
Es 1:21
- b 1Mo 42:25
1Mo 43:18
- c 1Mo 27:28
1Mo 47:6
- d 1Mo 41:40
- e 1Mo 45:27
1Mo 46:5
4Mo 7:3
1Sa 6:14
- f 1Mo 47:9
- g 1Mo 46:6
- h Iza 1:19
- i 1Mo 21:14
1Mo 42:25
- j 2Kr 5:5
- k 1Mo 43:34
- l 1Mo 42:21
Ps 133:1

Potom su braća njegova razgovarala s njim.

16 I na dvoru faraonovu proćuo se glas: "Stigla su braća Josipova." Bilo je to drago faraonu i slugama njegovim.^a **17** Stoga je faraon rekao Josipu: "Reci braći svojoj: 'Učinite ovako: Natovarite životinje svoje i otidite u zemlju kanaanansku,^b **18** uzmite oca svojega i ukućane svoje i dodite k meni da vam dam što je dobro u zemlji egipatskoj, pa jedite ono što je najbolje u ovoj zemlji!"^c **19** A zapovjedi im i ovo:^d 'Učinite ovako: uzmite sebi kola^e iz zemlje egipatske za djecu svoju i za žene svoje, pa posjednite na jedna od njih oca svojega te dodite ovamo!^f **20** I neka vam oči ne žale za stvarima vašim,^g jer će sve što je dobro u zemlji egipatskoj biti vaše!"^h

21 I Izraelovi su sinovi tako učinili. Josip im je dao kola po zapovijedi faraonovoj, a dao im je i hraneⁱ za put. **22** Svakome od njih darovao je haljinu,^j a Benjaminu je darovao tri stotine srebrnjaka i pet haljina.^k **23** A ocu je svojemu poslao deset magaraca natovarenih dobrima egipatskim i deset magarica natovarenih žitom, kruhom i hranom ocu za put. **24** Tako je otpremio braću svoju i oni su krenuli. I još im je rekao: "Nemojte se putem svadati!"^l

25 Tako su otišli iz Egipta, te su na koncu stigli u zemlju Kanaan k ocu svojemu Jakovu. **26** Tada su mu sve ispričali: "Josip je još živ i čak upravlja svom zemljom

egipatskom!"^a Ali srce se njegovo skamenilo, jer im nije mogao vjerovati.^b **27** Kad su mu ispričali sve što im je Josip rekao i kad je vidio kola koja je Josip poslao da ga prevezu, oživio^c je duh oca njihova Jakova. **28** Tada je Izrael povikao: "Doista je! Moj sin Josip još je živ! Moram poći da ga vidim prije nego umrem!"^d

46 Tako je Izrael sa svima svojim krenuo na put i došao je u Beer-Šebu^e te prinio žrtve Bogu oca svojega Izaka.^f **2** A Bog se javio Izraelu u vidnjima noćnim:^g "Jakove! Jakove!" On je odgovorio: "Evo me!"^h **3** A on je nastavio: "Ja sam pravi Bog,ⁱ Bog oca tvoje. Ne boj se otići u Egipat, jer ću ondje načiniti od tebe velik narod!"^k **4** Ja ću ići s tobom u Egipat i ja ću te opet dovesti natrag,^l a Josip će ti rukom svojom oči zaklopiti."^m

5 Potom je Jakov krenuo iz Beer-Šebe, i Izraelovi su sinovi povezli oca svojega Jakova, djecu svoju i žene svoje u kolima koja je faraon poslao da ga prevezu.ⁿ **6** Uzeli su sa sobom stada svoja i dobra svoja što su ih stekli u zemlji Kanaanu.^o Na koncu su stigli u Egipat, Jakov i sve potomstvo njegovo s njim. **7** Sa sobom je doveo sinove svoje i sinove sinova svojih, kćeri svoje i kćeri sinova svojih, sve potomstvo svoje doveo je sa sobom u Egipat.^p

8 Ovo su imena Izraelovih sinova — Jakova i sinova njegovih — koji su došli u Egi-

1Mo 46:4* To je značilo da će ih zaklopiti kad Jakov umre.

45. poglavlje

a Ps 105:21
b 1Mo 42:38
1Mo 44:28
Lk 24:11
c Iza 57:15
1Ko 16:18
2Ko 7:13
d 1Mo 46:30
Lk 2:29

46. poglavlje

e 1Mo 21:31
f 1Mo 31:42
2Mo 3:6
Lk 20:37
g 4Mo 12:6
Job 33:15
h 1Sa 3:4
i 1Mo 5:22
1Kr 18:21
1Ko 8:6
j 1Mo 28:13
Mt 22:32
k 1Mo 12:2
2Mo 1:7
5Mo 26:5
Ps 105:12
Dj 7:17
l 1Mo 15:16
1Mo 28:15
1Mo 47:29
1Mo 50:13
2Mo 3:8
Ps 105:37
m 1Mo 50:1
n 1Mo 45:19
o 1Mo 31:18
1Mo 36:7
p 4Mo 20:15
Ps 105:23
Iza 52:4
Dj 7:15

Desni stupac

a 2Mo 1:1
b 1Mo 35:23
1Mo 49:3
1Lje 5:1
c 2Mo 6:14
4Mo 26:5
d 1Mo 29:33
e 4Mo 26:12
f 2Mo 6:15
1Lje 4:24
g 1Mo 29:34
1Lje 6:16
h 2Mo 6:16
4Mo 3:23
i 2Mo 6:18
4Mo 3:27
1Lje 9:32
j 4Mo 3:33
1Lje 6:63
k 1Mo 29:35
1Mo 49:10
Ot 5:5
l 1Mo 38:3
m 1Mo 38:4
n 1Mo 38:5
o Ru 4:12
Lk 3:33
p 1Mo 38:30
r 1Mo 38:7
1Mo 38:10
s 4Mo 26:21
t 1Lje 2:5
u 1Mo 49:14
Jš 19:17
v 4Mo 26:23
z 1Lje 7:1
a 4Mo 26:24

pat:^a Jakovljevi prvorodenac Ruben,^b

9 Rubenovi sinovi: Hanok, Palu, Hesron i Karmi.^c

10 Šimunovi^d sinovi: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin,^e Sohar i Šaul,^f sin jedne Kanaanke.

11 Levijevi^g sinovi: Geršon,^h Kehatⁱ i Merari.^j

12 Judini^k sinovi: Er,^l Onan,^m Šela,ⁿ Peres^o i Zerah.^p Ali su Er i Onan umrli u zemlji Kanaanu.^r

Peresovi sinovi: Hesron^s i Hamul.^t

13 Isakarovi^u sinovi: Tola,^v Puva,^z Job i Šimron.^a

14 Zebulunovi^b sinovi: Sered, Elon i Jahleel.^c

15 To su sinovi Leini^d koje je rodila Jakovu u Padan-Aramu, te kći njegova Dina.^e Tako je svih duša sinova njegovih i kćeri njegovih bilo trideset i tri.

16 Gadovi^f sinovi: Sifijon, Hagi, Šuni, Esbon, Eri, Arodi i Areli.^g

17 Ašerovi^h sinovi: Imnah, Išva, Išvi, Berijaⁱ i njihova sestra Seraha.

Berijini sinovi: Heber i Malkiel.^j

18 To su sinovi Zilpe,^k koju je Laban dao kćeri svojoj Lei. Ona ih je rodila Jakovu — šesnaest duša.

19 Sinovi Jakovljeve žene Rahele: Josip^m i Benjamin.ⁿ

20 Josipu su se u zemlji egipatskoj rodili Manaše^o i

b 1Mo 30:20; 1Mo 49:13; c 4Mo 26:26; d 1Mo 35:23; e 1Mo 30:21; f 1Mo 30:11; 1Mo 49:19; g 4Mo 26:15; h 1Mo 30:13; 1Mo 49:20; 5Mo 33:24; i 4Mo 26:44; j 4Mo 26:45; k 1Mo 29:24; 1Mo 35:26; l 1Mo 29:18; 1Mo 35:24; m 1Mo 30:24; 1Mo 49:22; n 1Mo 35:18; 1Mo 49:27; o 1Mo 41:51; 1Mo 48:14.

Efrajim,^a koje mu je rodila Asenata,^b kći Potifera, svećenika u Onu.

21 Benjaminovi sinovi: Bela,^c Beker,^d Ašbel, Gera,^e Naaman,^f Ehi, Roš, Mupim,^g Hupim^h i Ard.

22 To su sinovi Rahelini koji su se rodili Jakovu — ukupno četrnaest duša.

23 Danovi sin: * Hušim.^j

24 Naftalijevi^k sinovi: Jahseel, Guni,^l Jeser i Šilem.^m

25 To su sinovi Bilhe,ⁿ koju je Laban dao kćeri svojoj Raheli. Ona ih je rodila Jakovu — ukupno sedam duša.

26 Sve duše koje su s Jakovom došle u Egipat potekle su od njega,^o ne računajući žene sinova Jakovljevih. Bilo je ukupno šezdeset i šest duša.

27 I k tome još dvije duše — sinovi Josipovi, koji su mu se rodili u Egiptu. Tako je svih duša doma Jakovljeva koje su došle u Egipat bilo sedamdeset. ^{*p}

28 I poslao je Judu^r naprijed k Josipu da mu kaže o dolasku u Gošen. Potom su stigli u zemlju Gošen.^s **29** Tada je Josip dao upregnuti kola svoja, pa je krenuo u susret ocu svojemu Izraelu u Gošen.^t Kad se pojavio pred njim, pao mu je oko vrata te je dugo plakao o vratu njegovu.^u **30** Na koncu je Izrael rekao Josipu: "Sada mogu umrijeti,^v kad sam vidio lice tvoje i kad znam da si još živ."

1Mo 46:20* *Septuaginta* navodi još pet imena, a Stjepan je očito citirao iz nje kad je u Dj 7:14 umjesto 70 spomenuo 75 duša. **23*** Doslovno: "sinovi". **26*** Doslovno: "izašle su iz boka njegova". **27*** Ili: "sedamdeset i pet", prema *Septuaginti*. Vidi bilješku za 1Mo 46:20.

46. poglavlje

- a 1Mo 41:52
- b 1Mo 41:50
- c 4Mo 26:38
- d 1Lje 7:6
- e 1Lje 8:3
- f 4Mo 26:40
- g 4Mo 26:39
- h 1Lje 7:12
- i 1Mo 30:6
- l 1Mo 49:16
- j 4Mo 26:42
- k 1Mo 30:8
- l 1Mo 49:21
- l 4Mo 26:48
- m 4Mo 26:49
- n 1Mo 29:29
- o 1Mo 35:25
- o 1Mo 35:11
- p 2Mo 1:5
- 5Mo 10:22
- Dj 7:14
- r 1Mo 43:8
- 1Mo 44:18
- s 1Mo 45:10
- 1Mo 47:1
- t 1Mo 41:43
- u 1Mo 33:4
- 1Mo 45:14
- v 1Mo 45:28
- Lk 2:29

Desni stupac

- a 1Mo 41:40
- b 1Mo 45:19
- 1Mo 47:1
- Dj 7:13
- c 1Mo 31:18
- 1Mo 47:3
- d 1Mo 31:38
- e 1Mo 46:6
- f 1Mo 30:35
- 1Mo 34:5
- g 1Mo 45:18
- 1Mo 47:27
- h 1Mo 43:32

47. poglavlje

- i 1Mo 46:31
- j 1Mo 45:10
- 2Mo 8:22
- k Dj 7:13
- l 1Mo 46:33
- m 1Mo 31:18
- n 1Mo 12:16
- 1Mo 26:14
- 1Mo 46:34
- o 1Mo 15:13
- 5Mo 26:5
- Ps 105:23
- Iza 52:4
- Dj 7:6
- p JI 1:18
- r Dj 7:11
- s 1Mo 45:10
- t 1Mo 42:34
- u 1Mo 13:10
- 1Mo 45:18
- v 1Mo 46:34

31 Potom je Josip rekao braći svojoj i domu oca svojega: "Idem da javim faraonu i da mu kažem:^a 'Braća moja i dom oca mojega, koji su bili u zemlji Kanaanu, došli su k meni.'^b

32 Oni su pastiri^c i bave se stočarstvom.^d Dovedi su ovamo stoku svoju sitnu i krupnu i sve što imaju.^e **33** I kad vas faraon pozove i upita: 'Čime se bavite?' **34** odgovorite: 'Tvoji se sluge bave stočarstvom od mladosti svoje pa sve do sada, mi kao i preci naši',^f kako biste se mogli naseliti u zemlji Gošenu,^g jer su svi pastiri ovaca Egipćanima mrski."^h

47 Tako je Josip otišao i javio faraonu:ⁱ "Otac moj i braća moja došli su iz zemlje Kanaan sa stokom svojom sitnom i krupnom i sa svime što imaju, i eno ih u zemlji Gošenu."^j **2** I od braće svoje uzeo je petoricu da ih predstavi faraonu.^k

3 A faraon je upitao braću njegovu: "Čime se bavite?"^l Oni su odgovorili faraonu: "Tvoji su sluge pastiri ovaca,^m mi kao i preci naši."ⁿ **4** Zatim su rekli faraonu: "Došli smo da neko vrijeme proboravimo u ovoj zemlji,^o jer više nema pašne za stoku slugu tvojih,^p jer je velika glad u zemlji Kanaanu.^r A sada te molimo, dopusti da se sluge tvoje nasele u zemlji Gošenu!"^s **5** Tada je faraon rekao Josipu: "Otac tvoj i braća tvoja došli su k tebi. **6** Zemlja egipatska stoji ti na raspolaganju.^t Naseli oca svojega i braću svoju u najboljem kraju ove zemlje.^u Neka žive u zemlji Gošenu,^v a ako znaš da među

njima ima hrabrih ljudi,^a postavi ih da nadziru i moju stoku.”^b

7 Potom je Josip doveo oca svojega Jakova i predstavio ga faraonu, a Jakov je blagoslovio faraona.^c **8** Tada je faraon rekao Jakovu: “Koliko ti je godina?” **9** A Jakov je rekao faraonu: “Godina boravka mojega u tuđini ima sto i trideset.”^d Malo ih je i mučne su godine života mojega,^e i ne dostižu godine života očeva mojih što su ih proveli u tuđini.”^f **10** Potom je Jakov blagoslovio faraona te je otišao od njega.^g

11 Tako je Josip naselio oca svojega i braću svoju i dao im posjed u zemlji egipatskoj, u najboljem kraju zemlje, u zemlji Ramezesu,^h kao što je faraon naredio. **12** I Josip je opskrbljivao kruhom oca svojega i braću svoju i sav dom oca svojega,ⁱ prema broju djece.^j

13 I po svoj zemlji nije bilo kruha, jer je glad bila vrlo velika.^k Zemlja egipatska i zemlja kanaanska bile su iscrpljene od gladi.^l **14** A Josip je kupio sav novac što se našao u zemlji egipatskoj i u zemlji kanaanskoj za žito koje su ljudi kupovali.^m Taj je novac Josip donosio u dvor faraonov. **15** Poslije nekog vremena nestalo je novca u zemlji egipatskoj i u zemlji kanaanskoj, i svi Egipćani stali su dolaziti k Josipu, govoreći: “Daj nam kruha!”ⁿ Zašto da pomremo pred tobom sada kad novca više nema?”^o **16** A Josip je rekao: “Predajte mi stoku svoju i dat ću vam kruha u zamjenu za stoku, kad više nemate novca!” **17** I stali su dovoditi

47. poglavlje

- a Izr 22:29
- b 1Lje 27:31
- c 2Mo 12:32
1Sa 13:10
2Kr 10:15
- d 1Lje 29:15
Ps 39:12
He 11:9
- e Job 4:1
Jk 4:14
- f 1Mo 25:7
1Mo 35:28
2Mo 6:4
- g 2Sa 19:39
1Kr 8:66
- h 1Mo 45:10
2Mo 1:11
2Mo 12:37
4Mo 33:3
- i Izr 11:25
1Ti 5:8
- j 1Mo 50:8
- k 1Mo 41:31
- l 1Mo 41:30
- m 1Mo 41:56
1Mo 44:25
- n 2Mo 16:3
- o Pr 7:12
Tu 1:11

Desni stupac

- a 1Kr 10:28
- b Ne 5:3
- c Ne 5:2
Mk 8:37
- d Job 2:4
- e Tu 4:9
- f He 2:15
- g Izr 11:26
- h 1Mo 41:48
Ps 33:19
Ps 107:36
- i 1Mo 41:45
- j Ne 13:13
Mt 10:10
1Ko 9:13
- k Ezr 7:24
- l 1Mo 45:6
Ps 41:1
2Ko 9:10
- m Ps 85:12
Ps 107:37
- n 1Mo 41:34
1Sa 8:15
Ri 13:7

stoku svoju Josipu, a Josip im je davao kruha u zamjenu za konje, za sitnu stoku, za krupnu stoku i za magarce.^a Tako im je te godine davao kruha u zamjenu za svu stoku njihovu.

18 Kad je ona godina prošla, stali su dolaziti k njemu i sljedeće godine, govoreći mu: “Nećemo skrivati od gospodara svojega da smo sav novac i stoku već dali gospodaru svojemu.”^b Ništa više ne preostaje za gospodara našega osim tijela našega i zemlje naše.^c

19 Zašto da propadnemo pred očima tvojim,^d i mi i zemlja naša? Kupi nas i zemlju našu za kruh,^e a mi ćemo zajedno sa zemljom našom biti robovi faraonovi! I daj nam sjemena da ostanemo na životu i ne pomremo i da nam zemlja ne bude opustošena!”^f **20** Tako je Josip pokupovao svu zemlju egipatsku za faraona,^g jer su svi Egipćani prodali polja svoja zbog gladi koja ih je teško pritislula. Tako je zemlja postala vlasništvo faraonovo.

21 A narod se preselio u gradove od jednoga kraja zemlje egipatske do drugoga.^h

22 Samo zemlju svećeničku nije kupio,ⁱ jer je faraon davao određeni dio za svećenike i oni su se hranili od dijela svojega koji im je faraon davao.^j Zato nisu prodali zemlju svoju.^k **23** Onda je Josip rekao narodu: “Evo, danas sam kupio vas i zemlju vašu za faraona. Evo vam sjemena, pa zasijte zemlju.”^l **24** Kad doneše plod,^m petinu ćete dati faraonu,ⁿ a četiri petine ostat će vama kao sjeme za polje i

za hranu vama i onima koji su u domovima vašim i za hranu djeci vašoj.”^a **25** A oni su odgovorili: “Spasio si nam život.^b Samo da nademo milost u očima gospodara svojega i bit ćemo robovi faraonovi!”^c **26** I Josip je postavio zakon koji i danas vrijedi za zemljišni posjed u Egiptu, da faraonu pripada petina. Samo zemlja koja je pripadala svećenicima, kao posebnoj skupini, nije postala faraonova.^d

27 I Izraelci su živjeli u zemlji egipatskoj, u kraju gošenskom.^e Tu su se nastanili, bili su plodni i silno su se namnožili.^f **28** I Jakov je živio u zemlji egipatskoj sedamnaest godina, tako da je godina života Jakovljeva bilo sto četrdeset i sedam.^g

29 Naposljetku se približilo vrijeme da Izrael umre.^h Stoga je pozvao sina svojega Josipa i rekao mu: “Ako sam našao milost u očima tvojim, molim te, stavi ruku svoju pod bedro mojeⁱ i pokaži mi dobrotu* i vjernost!^j Molim te, nemoj me sahraniti u Egiptu!^k **30** Kod otaca svojih hoću da počinem,^l i zato me prenesi iz Egipta i sahrani me u grobu njihovom!”^m A on je odgovorio: “Učinit ću kako si rekao.” **31** Nato mu je Jakov rekao: “Zakuni mi se!” I on mu se zakleo.ⁿ Tada se Izrael poklonio nad uzglavljem postelje.^o

48 Poslije ovih događaja poručili su Josipu: “Otac ti je sve slabiji.” Nato je on uzeo sa sobom dva sina svoja, Mana-

1Mo 47:29* Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

47. poglavlje

- a Izr 12:11
1Ti 5:18
- b 1Mo 45:5
Izr 11:26
Dj 7:11
- c 1Mo 47:19
Izr 14:21
- d 1Mo 47:22
e 1Mo 47:4
f 2Mo 1:7
5Mo 10:22
Ps 105:24
Dj 7:17
- g 1Mo 47:9
- h 1Mo 49:33
He 11:21
- i 1Mo 24:9
- j 1Mo 24:49
- k 1Mo 46:4
1Mo 50:13
Dj 7:16
- l 1Mo 49:33
- m 1Mo 25:9
1Mo 49:29
- n 1Mo 50:5
- o 1Kr 1:47
He 11:21

Desni stupac**48. poglavlje**

- a 1Mo 41:50
Jš 14:4
- b 1Mo 28:19
- c 1Mo 28:13
Ho 12:4
- d 1Mo 28:14
1Mo 32:12
- e 1Mo 28:3
1Mo 35:11
Dj 7:17
- f 1Mo 28:13
5Mo 32:8
Am 9:15
Dj 7:5
- g Jš 14:4
1Lje 5:1
- h 1Mo 35:23
- i Jš 13:29
Jš 16:5
Ps 77:15
- j 1Mo 33:18
Ho 12:12
- k 1Mo 35:19
l Ru 4:11
Mi 5:2
- m 1Sa 17:12
Mt 2:6
- n 1Mo 27:18
o 1Mo 41:50
- p 1Mo 27:4
1Mo 28:1
5Mo 33:1
He 11:21
- r 1Mo 27:1
Pr 12:3
- s 1Mo 27:26
- t 1Mo 37:35
1Mo 42:36
1Mo 46:30
- u 1Mo 18:2
1Mo 33:3

šea i Efrajima.^a **2** Tada su javili Jakovu: “Došao ti je sin tvoj Josip.” A Izrael je skupio svu snagu te je sjeo na postelji. **3** I Jakov je rekao Josipu:

“Bog Svemogućí ukazao mi se u Luzu^b u zemlji Kanaanu da me blagoslovi.^c **4** I rekao mi je: ‘Učinit ću te plodnim^d i umnožiti te i načiniti od tebe velik narod,^e a potomstvu tvojemu nakon tebe dat ću ovu zemlju u trajan posjed.’^f **5** A sada, dva sina tvoja koja su ti se rodila u zemlji egipatskoj prije nego što sam došao k tebi u Egipt, moji su.^g Efrajim i Manaše neka budu moji kao Ruben i Šimun.^h

6 Potomstvo koje će ti se roditi poslije njih neka bude tvoje. Po imenu braće svoje zvat će se u nasljedstvu svojem.ⁱ **7** A meni je, kad sam se vraćao iz Padana,^j umrla Rahela^k u zemlji Kanaanu na putu, kad je ostao još dobar komad puta do Efrata,^l pa sam je sahranio na putu za Efrat, to jest Betlehem.”^m

8 Tada je Izrael opazio sinove Josipove i upitao: “Tko su ovi?”ⁿ **9** A Josip je odgovorio ocu svojem: “To su sinovi moji koje mi je Bog dao ovdje.”^o Nato je on rekao: “Približi mi ih, molim te, da ih blagoslovim!”^p **10** A Izraelove su oči oslabile od starosti,^r pa nije vidio. Zato mu ih je približio, a on ih je poljubio i zagrlio.^s

11 Potom je Izrael rekao Josipu: “Nisam mislio da ću vidjeti lice tvoje,^t a evo, Bog mi je dao da vidim i potomke tvoje.” **12** Tada ih je Josip odmaknuo od koljena svojih i poklonio se licem do zemlje.^u

13 Potom ih je Josip uzeo obojicu, Efrajima svojom desnicom, tako da je stajao Izraelu slijeva,^a a Manašea svojom ljevicom, tako da je stajao Izraelu zdesna,^b te mu ih je približio. 14 Ali Izrael je ispružio svoju desnicu i stavio je na glavu Efrajimu,^c iako je bio mladi,^d a svoju je ljevicu stavio na glavu Manašeu.^e Namjerno je tako položio ruke, iako je Manaše bio prvorođenac.^f 15 I blagoslovio je Josipa, govoreći:^g

“Pravi Bog, kojemu su služili* oci moji Abraham i Izak,^h

pravi Bog koji mi je bio pastir otkako postojim pa sve do danas,ⁱ

16 andeo koji me izbjavlja iz svake nevolje,^j neka blagoslovi ove dječake!^k

Neka nose ime moje i ime otaca mojih, Abrahama i Izaka,^l

i neka se silno namnože na zemlji!”^m

17 Kad je Josip vidio da je otac njegov stavio svoju desnicu na glavu Efrajimu, nije mu to bilo drago,ⁿ pa je primio očevu ruku da je premjesti s Efrajimove glave na glavu Manašeu.^o 18 Pritom je Josip rekao ocu svomemu: “Ne tako, oče, jer ovo je prvorođenac!” Stavi desnicu na njegovu glavu.” 19 Ali otac njegov to nije htio, nego je rekao: “Znam, sine, znam. I od njege će postati narod i on će biti velik.^r Ali njegov će mladi

1Mo 48:15* Doslovno: “pred kojim su hodili”.

48. poglavlje

a 1Mo 41:52

b 1Mo 41:51

Ps 89:13

Dj 2:34

Ef 1:20

c 2Mo 15:6

Ps 110:1

1Pe 3:22

Ot 1:17

d 1Mo 25:23

e Mk 10:16

f 1Mo 41:51

1Mo 46:20

g 1Lje 5:2

h 1Mo 17:1

1Mo 24:40

i 1Mo 28:13

Ps 23:1

1Pe 2:25

j 1Mo 28:15

1Mo 31:11

2Mo 15:13

Job 19:25

Ps 34:7

k 1Mo 32:26

l 1Mo 32:28

Iza 44:5

m 2Mo 1:7

4Mo 26:34

4Mo 26:37

n Ri 9:16

o 1Sa 16:7

p 1Mo 41:51

5Mo 21:17

r 1Mo 17:20

Desni stupac

a 4Mo 2:19

4Mo 2:21

b 1Mo 25:23

4Mo 1:33

4Mo 1:35

5Mo 33:17

Jr 31:9

c He 11:21

d 5Mo 10:22

e 5Mo 33:17

5Mo 34:2

Js 17:17

f 1Mo 50:24

g 1Mo 15:14

1Mo 26:3

5Mo 31:8

h 5Mo 21:17

Js 17:14

Eze 47:13

49. poglavlje

i 1Mo 49:28

j 1Mo 29:32

2Mo 6:14

1Lje 5:1

k 5Mo 21:17

Ps 78:51

l 5Mo 33:6

m 1Mo 35:22

n 3Mo 18:8

5Mo 27:20

1Ko 5:1

o 1Mo 29:33

1Mo 29:34

1Mo 35:23

p 1Mo 34:25

r Ps 64:2

s Ps 26:5

t 1Mo 34:7

Ri 12:19

brat ipak biti veći od njega,^a i potomstvo će njegovo postati brojno poput čitavih naroda.”^b

20 I blagoslovio ih je onoga dana,^c govoreći:

“Neka se tobom u Izraelu blagoslivlja riječima:

‘Neka te Bog učini kao Efrajima i Manašea!’”^d

Tako je stavio Efrajima ispred Manašea.^e

21 Potom je Izrael rekao Josipu: “Evo, ja ću uskoro umrijeti,^f ali Bog će biti s vama i vratit će vas u zemlju praotaca vaših.^g 22 A ja tebi dajem jedan dio zemlje više nego braći tvojoj,^h dio što sam ga uzeo iz ruke Amorejaca svojim mačem i lukom.”

49 Potom je Jakov pozvao sinove svoje i rekao im: “Skupite se da vam kažem što će vam se na kraju* dogoditi! 2 Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte oca svojega Izraela!”

3 Rubene, ti si prvorođenac moj,ⁱ snaga moja i prvenac muške snage moje,^k uzvišen u dostojanstvu i uzvišen u moći.

4 Poput vode neobuzdan, nemoj se uzvisivati,^l jer na postelju oca svojega popeo si se!^m Ležaj moj tada si obeščastio.ⁿ Na njega se on uspeo!

5 Šimun i Levi su braća.^o Mačevi su im oruđe nasilja.^p

6 U društvo njihovo ne dolazi,^r dušo moja! S njihovim se zborom ne udružuj,^s srce moje, jer su u gnjevu svomemu ljude ubijali,^t u objesti svojoj bikovima noge sakatili!* 7 Proklet bio

1Mo 49:1* Ili: “u posljednjim danima”. 6* Ili: “tetive na nogama rasijecali”.

gnjev njihov,^a jer je okrutan,^b i bijes njihov, jer je nemilosrdan!^c Razdijelit ću ih po Jakovu, raspršiti po Izraelu.^d

8 A tebe će, Juda,^e braća tvoja hvaliti.^f Ruka će tvoja biti na šiji neprijatelja tvojih.^g Sinovi oca tvojega tebi će se klanjati.^h **9** Lavić je Juda.ⁱ Od plijena ćeš se, sine, dizati. Spustio se, ispružio se kao lav; i kao lava, tkô ga se usuđuje dražiti?^j **10** Žezlo se neće odvojiti od Jude,^k ni palica zapovjednička od nogu njegovih dok ne dođe Šilo*^l – i njemu će se pokoravati narodi.^m **11** Vežući za trs magarca svojega, mlado magarice svoje za trs plemeniti, odjeću će svoju prati u vinu i haljine svoje u krvi od grožđa.ⁿ **12** Oči su mu tamnocrvene od vina, zubi bijeli od mlijeka.

13 Zebulun će prebivati blizu obale morske,^o blizu obale gdje su brodovi usidreni,^p i područje će se njegovo protezati prema Sidonu.^r

14 Isakar^s je magarac jakih kostiju, počiva među dva bremana bisaga svojih. **15** Vidjet će da je počivalište dobro i da je zemlja lijepa, pa će leđa svoja pognuti da teret nosi i na ropski će rad pristati.

16 Dan će suditi narodu svojem kao jedno od plemena Izraelovih.^t **17** Neka Dan bude zmija kraj puta, rogata zmija uz cestu, koja ujeta konja u petu, te jahač njegov unazad pada!^u **18** Tebe čekam da spasenje doneseš, o Jehova!^v

1Mo 49:10* "Šilo" je transliteracija hebrejske riječi koja znači "onaj kome to pripada".

49. poglavlje

- a Izr 22:24
- Ef 4:31
- b Izr 11:17
- c 1Mo 34:25
- d Jš 19:1
- Jš 21:41
- e 1Mo 29:35
- f 1Mo 43:9
- 1Mo 46:28
- 1Lje 5:2
- g Jš 10:24
- Su 1:2
- 2Sa 22:41
- h 4Mo 10:14
- 5Mo 33:7
- 2Sa 5:3
- i Ho 5:14
- Ot 5:5
- j 4Mo 24:9
- k 4Mo 24:17
- 2Sa 2:4
- 2Sa 7:16
- l Iza 9:6
- Eze 21:27
- Lk 1:32
- He 7:14
- m 5Mo 18:18
- Ps 2:8
- Iza 11:10
- Mt 2:6
- Iv 10:16
- Ot 7:9
- n Iza 63:2
- o 5Mo 33:19
- Iza 9:1
- p Mt 4:13
- r Jš 19:10
- s 5Mo 33:18
- Jš 19:17
- 1Lje 7:5
- t Su 13:2
- Su 13:24
- Su 15:20
- u 5Mo 33:22
- Su 14:19
- Su 15:15
- v Ps 14:7

Desni stupac

- a 5Mo 33:20
- Jš 13:8
- b 5Mo 32:14
- Ps 81:16
- c 5Mo 33:24
- Jš 19:24
- 1Kr 4:7
- 1Kr 4:16
- d 5Mo 33:23
- Jš 19:32
- Mt 4:15
- e Mt 4:13
- Iv 7:46
- f 2Mo 1:5
- g 5Mo 33:13
- Jš 16:1
- h 5Mo 33:17
- i 1Mo 37:8
- 1Mo 40:15
- j 1Mo 50:20
- k 4Mo 13:8
- Jš 1:6
- Jš 8:18
- Su 6:14
- Su 11:32
- l Ps 80:1
- m 1Mo 45:7
- 1Mo 50:20
- Iza 28:16
- Mt 21:42
- 1Pe 2:4
- n Iv 17:3
- o Flp 4:19
- p He 10:12
- r Ml 3:10

19 Gada će napadati razbojnici, ali on će njih straga udarati.^a

20 Od Ašera će hrana dolaziti obilna,^b i kraljevske poslastice on će davati.^c

21 Naftali^d je košuta okretna. Lijepe riječi on govori.^e

22 Mladica drveta rodno-ga,^f Josip je mladica drveta rodno-ga pokraj izvora,^g koje grane svoje širi preko zida.^h

23 Ali strijelci su ga napadali, gadali i mrzili.ⁱ

24 No luk je njegov čvrst ostao,^j jake mišice ruku njegovih bile su gipke.^k Iz ruku Snage Jakovljeve,^l odande je Pastir, Kamen Izraelov.^m

25 On je od Boga oca tvojega,ⁿ i pomoći će ti.^o On je sa Svemogućim^p i blagoslovit će te blagoslovima nebeskim odozgo,^r blagoslovima bezdana vodenog što leži odozdo,^s blagoslovima prsa i utrobe.^t **26** Blagoslovi oca tvojega nadmašit će blagoslove vječnih gora^u i ukras brda vjekovnih.^v Na glavi će Josipovoj oni ostati, na tjemenu izdvojenoga od braće svoje.^z

27 Benjamin će plijen kao vuk razdirati.^a Ujutro će lovniu jesti, a navečer plijen dijeliti.^b

28 Svi oni čine dvanaest plemena Izraelovih, i to im je otac rekao kad ih je blagoslivljao. Svakoga je njegovim blagoslovom blagoslovio.^c

29 Potom im je zapovjedio: "Uskoro ću se pridružiti pracom svojim.^d Sahrinite me kraj otaca mojih u pećini što

s 5Mo 33:13; Iza 11:9; t Iza 59:21; u Jš 17:14; v Iza 54:10; z 5Mo 33:16; Dj 7:9; a 5Mo 33:12; Su 20:16; 1Sa 9:16; b Es 2:5; Es 8:7; c He 11:21; d 1Mo 35:29; 1Mo 49:33.

se nalazi u polju Efrona Hetita,^a **30** u pećini što je u polju Makpeli nasuprot Mamreu u zemlji Kanaanu, u polju koje je Abraham kupio od Efrona Hetita za grob!^b **31** Ondje su sahranili Abrahama i ženu njegovu Saru.^c Ondje su sahranili Izaka i ženu njegovu Rebeku,^d i ondje sam ja sahranio Leu. **32** Kupljeno polje i pećina što je na njemu od sinova su Hetovih.”^e

33 Tako je Jakov izrekao zapovijedi sinovima svojim. Zatim je povukao noge na ležaj te izdahnuo i pridružio se praocima svojim.^f

50 Tada je Josip pao na lice oca svojega,^g briznuo u plač nad njim i izljubio ga.^h **2** Potom je Josip zapovjedio slugama svojim liječnicima da balzamirajuⁱ oca njegovu. I tako su liječnici balzamirali Izraela. **3** Trebalo im je za to punih četrdeset dana, jer toliko im obično treba za balzamiranje. I Egipćani su ga oplakivali sedamdeset dana.^j

4 A kad je prošlo vrijeme oplakivanja, Josip je rekao onima na dvoru faraonovu: “Ako sam našao milost u očima vašim,^k molim vas, prenesite ovo faraonu: **5** ‘Moj me otac zakleo:’^l ‘Evo, ja ću uskoro umrijeti.’^m Sahrani me u grobu momemu koji sam sebi iskopao u zemlji Kanaanu.”ⁿ Zato te sada molim, dopusti mi da odem i sahranim oca, a poslije ću se vratiti!” **6** A faraon je rekao: “Idi i sahrani oca svojega kao što te zakleo!”^o

7 Tako je Josip otišao sahraniti oca, a s njim su pošli

49. poglavlje

a 1Mo 23:17
b 1Mo 23:20
c 1Mo 23:19
1Mo 25:10
d 1Mo 35:29
e 1Mo 23:18
f 1Mo 25:8
Ps 116:15
Mt 22:32
Dj 7:15

50. poglavlje

g 1Mo 46:4
h Pr 7:2
Iv 11:35
Dj 8:2
i 1Mo 50:26
j 4Mo 20:29
k 1Mo 18:3
l 1Mo 47:31
Mt 5:33
He 6:16
m 1Mo 48:21
1Ko 15:22
n 1Mo 23:17
1Mo 46:4
1Mo 47:29
1Mo 49:30
Iv 19:38
o 1Mo 47:31

Desni stupac

a Ps 105:22
Dj 4:8
b 1Mo 32:5
1Mo 46:27
c 1Mo 41:43
1Mo 46:29
Dj 8:28
d Mt 3:12
e 5Mo 1:1
f 1Sa 31:13
Mk 5:38
g 1Mo 10:19
h 1Mo 47:29
1Mo 49:29
Ef 6:1
i 1Mo 23:17
1Mo 25:9
1Mo 35:27
1Mo 49:30
j 1Mo 27:41
3Mo 19:17
Izr 19:11
Izr 28:1
k 1Mo 37:28
1Mo 42:21
Ps 105:17
Izr 24:29
Lk 17:3
Ri 12:17
1Ko 13:5
l Mt 6:12
Mt 18:35
Lk 17:3
Ef 4:32

svi sluge faraonovi, starješine^a s dvora i svi starješine zemlje egipatske, **8** sav dom Josipov i sva braća njegova i dom oca njegovu.^b Samo su djecu svoju te stoku svoju sitnu i krupnu ostavili u zemlji Gošenu. **9** S njim su išla i kola^c i konjanici, pa je povorka bila vrlo velika. **10** Kad su stigli na gumno^d Atad, u kraju jordanskom,^e održali su ondje vrlo veliko i bolno naricanje. I Josip je održao sedmodnevno žalovanje za ocem svojim.^f **11** A stanovnici te zemlje, Kanaanci, vidjeli su žalovanje na gumnu Atadu, pa su rekli: “To je veliko žalovanje Egipćana!” Zato su to mjesto, što se nalazi u kraju jordanskom,^g nazvali Abel-Misrajim.*

12 I sinovi su mu učinili onako kako im je zapovjedio.^h **13** Naime, sinovi su ga njegovi odnijeli u zemlju Kanaan i sahranili ga u pećini u polju Makpeli nasuprot Mamreu, polju koje je Abraham kupio od Efrona Hetita za grob.ⁱ **14** Pošto je sahranio oca svojega, Josip se vratio u Egipat, on i braća njegova i svi koji su išli s njim da sahrane oca njegovu.

15 Kad su braća Josipova vidjela da im je otac umro, rekli su: “Možda nas Josip mrzi,^j pa će nam uzvratiti za sve zlo što smo mu učinili.”^k **16** Stoga su prenijeli Josipu zapovijed ovim riječima: “Pred svoju smrt tvoj je otac zapovjedio: **17** ‘Ovako recite Josipu: ‘Molim te, oprosti^l braći svojoj

1Mo 50:11* “Abel-Misrajim” znači “žalovanje Egipćana”. “Misrajim” je hebrejsko ime za Egipćane. Vidi 1Mo 10:13.

zločin i grijeh njihov kojim su ti zlo učinili!”^a I zato te sad molimo, oprost i zločin slugama Boga oca svojega!”^b A Josip je briznuo u plač kad su mu to rekli. **18** Tada su došla i braća njegova i bacila se pred njega, govoreći: “Evo, tvoji smorobovi!”^c **19** A Josip im je rekao: “Ne bojte se! Zar sam ja na mjestu Boga?”^d **20** Vi ste mi mislili nanijeti zlo, ali Bog je to okrenuo na dobro da učini ono što se događa danas – da sačuva na životu mnogi narod.”^e **21** Zato se sad ne bojte! Ja ću opskrbljivati vas i djecu vašu hranom.”^f Tako ih je utješio umirujućim riječima.

22 I Josip je ostao u Egiptu, on i dom oca njegova, i

50. poglavlje

- a 1Mo 37:28
- 1Sa 24:17
- Izr 28:13
- Ri 13:10
- b 2Ko 7:10
- c 1Mo 37:7
- Ef 6:7
- d 5Mo 32:35
- Ri 12:19
- e 1Mo 37:18
- 1Mo 45:5
- Ps 105:17
- Ps 119:71
- Ri 8:28
- f 1Mo 47:12
- 1Pe 3:9

Desni stupac

- a 1Lje 7:20
- b Jš 17:1
- 1Lje 7:14
- c 1Mo 30:3
- d 2Mo 4:31
- e 1Mo 12:7
- 1Mo 17:8
- 1Mo 26:3
- 1Mo 28:13
- f 2Mo 13:19
- Jš 24:32
- He 11:22
- g 1Mo 50:2

doživio je sto i deset godina. **23** Tako je Josip vidio sinove Efrajimove do trećega koljena,^a a i sinove Makira,^b sina Manašeova. Oni su se rodili na koljenima Josipovim.^c

24 Naposljetku je Josip rekao braći svojoj: “Ja ću uskoro umrijeti. Ali Bog će sigurno pogledati na vas^d i izvesti vas iz ove zemlje u zemlju koju je pod zakletvom obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu.”^e

25 I Josip je zakleo Izraelove sinove: “Bog će sigurno pogledati na vas. Tada ponosite moje kosti odavde!”^f **26** Potom je Josip umro u dobi od sto i deset godina, i dali su ga balzamirati^g te su ga stavili u lijes u Egiptu.

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA (IZLAZAK)

1 Ovo su imena* Izraelovih sinova koji su došli u Egipt s Jakovom, svaki s domom svojim:^a **2** Ruben,^b Šimun,^c Levi^d i Juda,^e **3** Isakar,^f Zebulun^g i Benjamin,^h **4** Danⁱ i Naftali,^j Gad^k i Ašer.^l **5** Svih duša koje su potekle od Jakova^m bilo je sedamdeset,ⁿ a Josip je već bio u Egiptu.ⁿ **6** Naposljetku je umro Josip,^o a i sva braća njegova i

2Mo 1:1* “Ovo su imena” – hebrejski: *Ve ele šemot*. Druga knjiga Biblije na hebrejskom se naziva po ovim uvodnim riječima, ponekad skraćeno *Šemot*. Ime “Izlazak” potječe iz *Septuaginte* i *Vulgate*. **5*** Doslovno: “izašle iz boka Jakovljeva”. **5*** Ili: “sedamdeset i pet”, prema *Septuaginti*. Vidi bilješke za 1Mo 46:20, 27.

1. poglavlje

- a 1Mo 46:8
- b 2Mo 6:14
- c 2Mo 6:15
- d 2Mo 2:1
- e 2Mo 6:16
- f 1Lje 2:3
- He 7:14
- f 1Mo 46:13
- g 1Mo 46:14
- h 1Mo 46:21
- i 1Mo 46:23
- j 1Lje 7:13
- k 1Mo 46:16
- l 1Lje 7:30
- m 1Mo 46:26
- n 5Mo 10:22
- Dj 7:14
- o 1Mo 50:26

Desni stupac

- a 1Mo 46:3
- 5Mo 26:5
- Dj 7:17
- b Dj 7:18
- c 4Mo 22:3
- Ps 105:24
- d Ps 105:25
- Izr 21:30
- Dj 7:19
- 1Ko 3:19

sav onaj naraštaj. **7** A sinovi su se Izraelovi radali i postali mnogobrojni, namnožili se i silno ojačali, tako da su napunili zemlju.^a

8 S vremenom je nad Egiptom zavladao novi kralj koji nije poznao Josipa.^b **9** On je rekao narodu svojemu: “Eto, narod sinova Izraelovih brojniji je i moćniji od nas.”^c **10** Hajde da postupimo mudro s njima^d da se ne namnože i da se, dođe li do rata, ne pridruže onima koji nas mrze te se stanju boriti protiv nas i na koncu odu iz zemlje!”

11 I postavili su nad njima nadglednike da ih tlače

i tjeraju na rad.^a Tako su faraonu gradili gradove Pitom i Raamzes^b da mu služe kao skladišta. **12** Ali što su ih više tlačili, to su se oni više množili i širili, tako da je Egipćane obuzeo silan strah od sinova Izraelovih.^c **13** Stoga su sinove Izraelove okrutno prisiljavali na ropski rad.^d **14** Zagorčavali su im život teškim radom: pravljenjem glinene žbuke^e i opeka* i različitim ropskim poslovima u polju,^f okrutno ih prisiljavajući na svakovrsni ropski rad.^g

15 Potom se kralj egipatski obratio hebrejskim primaljama,^h od kojih je jednoj bilo ime Šifra, a drugoj Pua, **16** i zapovjedio im: "Kad porađate Hebrejke, pa u porodu vidite* da je dijete muško, ubijte ga! Ako je žensko, neka živi!" **17** Ali primalje su se bojale pravoga Bogaⁱ i nisu činile kako im je zapovjedio kralj egipatski,^j nego su mušku djecu ostavljale na životu.^k **18** Nakon nekog vremena egipatski je kralj pozvao primalje i rekao im: "Zašto ste tako činile i mušku djecu ostavljale na životu?"^l **19** Nato su primalje odgovorile faraonu: "Hebrejke nisu kao Egipćanke. One su jače, pa rođe prije nego primalja dođe k njima."

20 Zato je Bog činio dobro primaljama.^m I narod je bio sve brojniji i postao je vrlo moćan. **21** A kako su se primalje boja-

2Mo 1:14* Radilo se o opekama sušenim na suncu. **16*** Ili: "pa dok su na porođajnoj stolici". Izraz "porođajna stolica" vjerojatno se odnosi na dva kamena ili opeke na kojima je rođilja sjedila ili čučala prilikom poroda.

1. poglavlje

- a 1Mo 15:13
2Mo 3:7
4Mo 20:15
5Mo 26:6
Dj 7:34
b 1Mo 47:11
c Ps 105:24
Ps 105:38
d 2Mo 2:23
Izr 14:31
Dj 7:6
e Na 3:14
f 2Mo 5:7
Ps 81:6
g 2Mo 20:2
3Mo 25:43
3Mo 26:13
Izr 29:2
Iza 14:6
h 1Mo 35:17
1Mo 38:28
Eze 16:4
i Ne 5:15
Izr 8:13
j Da 3:16
Da 6:13
Mt 10:28
Dj 5:29
k 1Mo 9:6
l Pr 8:4
m Ps 41:2
Izr 11:18
Izr 19:17
Pr 8:12
Iza 3:10
Lk 1:50
He 6:10

Desni stupac

- a Ps 107:41
Ps 127:3
b Ps 105:25
Mt 2:16
Dj 7:19

2. poglavlje

- c 2Mo 6:20
4Mo 26:59
d 2Kr 11:2
e Dj 7:20
He 11:23
f Dj 7:19
g 1Mo 6:14
1Mo 14:10
h Job 8:11
i 2Mo 15:20
1Lje 6:3
Mi 6:4
j Dj 7:21
k 1Kr 8:50
Ps 106:46
1Pe 3:8
l 2Mo 6:20
m 1Ti 5:18
n He 11:24

le pravoga Boga, on ih je obdario obiteljima.^a **22** Na koncu je faraon svemu narodu svemu zapovjedio: "Svako muško novorođenče bacite u Nil, a svako žensko ostavite na životu!"^b

2 Neki je čovjek iz doma Levijeva otišao i uzeo za ženu kćer Levijevu.^c **2** Žena je zatrudnjela i rodila sina. Kad je vidjela kako je lijep, krila ga je^d tri mjeseca.^{*e} **3** A kad ga više nije mogla skrivati,^f uzela je košaru od papirusove trske, premazala je i prelila smolom,^{*g} stavila u nju dijete te je položila u trsku^h na obali Nila. **4** Njegova je sestra stala podalje da vidi što će biti s njim.ⁱ

5 A kći faraonova sišla je do Nila da se okupa, dok su sluškinje njezine šetale uz obalu Nila. Tada je opazila košaru u trski, pa je odmah poslala robinju svoju da je donese.^j **6** Otvorila ju je i pogledala, a to u njoj dijete, dječak koji je plakao. I ona se sažalila na njega,^k iako je rekla: "To je hebrejsko dijete." **7** Onda je sestra njegova rekla kćeri faraonovoj: "Hoćeš li da idem i pozovem ti dojlju Hebrejku da ti doji dijete?" **8** A faraonova joj je kći rekla: "Idi!" I djevojka je odmah otišla i pozvala djetetovu majku.^l **9** "Uzmi ovo dijete sa sobom i doji mi ga", rekla joj je kći faraonova, "a ja ću ti za to platiti!"^m Tako je žena uzela dijete i dojila ga. **10** Kad je dijete poraslo, odvela ga je kćeri faraonovoj i ona ga je uzela za sina.ⁿ Dala mu je

2Mo 2:2* Ili: "lunarna mjeseca". Vidi dodatak 14. **3*** Ili: "bitumenom".

ime Mojsije,* rekavši: "Jer sam ga iz vode izvadila."^a

11 Jednog dana, kad je Mojsije već odrastao, izašao je k braći svojoj i vidio kako teško rade.^b Tada je ugledao nekog Egipćanina kako tuče jednoga od njegove braće Hebreja.^c

12 I obazrevši se na sve strane, vidio je da nikoga nema te je ubio Egipćanina i sakrio ga u pijesak.^d

13 Kad je sutradan izašao, zatekao je dvojicu Hebreja kako se tuku, pa je rekao onome koji je bio u krivu: "Zašto tučeš druga svojega?"^e **14** A ovaj mu je odvratio: "Tko je tebe postavio za kneza i suca nad nama?^f Misliš li ubiti i mene kao što si ubio onog Egipćanina?"^g Mojsije se tada uplašio i rekao: "Sigurno se saznalo za to!"^h

15 Kad je faraon to čuo, htio je pogubiti Mojsija.ⁱ Ali Mojsije je pobjegao^j od faraona i nastanio se u zemlji midjanskoj.^k Došavši tamo, sjeo je kraj nekog bunara.

16 A midjanski je svećenik^l imao sedam kćeri koje su po običaju svojemu došle zahvatiti vode i napuniti korita da napoje stado oca svojega.^m **17** No pastiri su kao i obično došli i otjerali ih. Nato je Mojsije ustao i obranio ih te im napojio stado.ⁿ **18** Kad su došle kući ocu svojemu Reuelu,^o on ih je upitao: "Kako to da ste danas tako brzo došle kući?" **19** A one su odgovorile: "Neki nas je Egipćanin^p izbavio iz ruku pastira i još nam zahvatio vode i napojio stado."

2Mo 2:10* "Mojsije" znači "izvaden; spašen iz vode".

2. poglavlje

- a Dj 7:21
- b 2Mo 1:11
- 2Mo 3:7
- Dj 7:23
- c 2Mo 5:14
- d Dj 7:24
- He 11:24
- e 1Mo 13:8
- Dj 7:26
- f 4Mo 16:13
- Dj 7:27
- g Dj 7:28
- h Izr 19:12
- i 2Mo 4:19
- j Izr 22:3
- He 11:27
- k 1Mo 25:2
- 2Mo 3:1
- l 2Mo 18:12
- m 1Mo 24:20
- n 1Mo 29:10
- o 2Mo 4:18
- 2Mo 18:1
- 4Mo 10:29
- p Dj 7:22

Desni stupac

- a 1Mo 19:3
- 1Mo 24:31
- Job 31:32
- Ri 12:13
- He 13:2
- b 2Mo 18:2
- 4Mo 12:1
- c 2Mo 18:3
- 1Lje 23:15
- d Dj 7:29
- e 2Mo 4:19
- 2Mo 7:7
- Dj 7:30
- f 2Mo 6:5
- 4Mo 20:16
- 5Mo 26:7
- Ps 12:5
- g 2Mo 3:7
- 1Kr 8:51
- Ne 9:9
- Ps 107:19
- h Su 2:18
- Ne 9:27
- 1Pe 5:7
- i Dj 7:34
- j 1Mo 15:14
- 2Kr 13:23
- Ps 105:8

3. poglavlje

- k 2Mo 2:16
- 2Mo 18:1
- l Su 1:16
- Su 4:11
- m 2Mo 24:13
- n 2Mo 17:6
- 1Kr 19:8
- Ml 4:4
- o 5Mo 33:16
- Dj 7:30
- p 1Mo 18:14
- Da 3:27
- Dj 7:31
- r 1Sa 3:4
- s Js 5:15
- Dj 7:33

20 Tada je on rekao kćerima svojim: "Pa gdje je? Zašto ste ostavile tog čovjeka? Pozovite ga da jede!"^a **21** I Mojsije je ostao živjeti kod tog čovjeka, koji mu je dao kćer svoju Sipuru.^b **22** I ona je rodila sina, a on mu je dao ime Geršom*^c jer, kao što je rekao: "Došljak sam u tuđoj zemlji."^d

23 Poslije mnogo vremena umro je kralj egipatski,^e ali sinovi Izraelovi još su uvijek uzdisali u ropstvu i jadikovali.^f I njihov se vapaj za izbavljenjem od ropstva uzdizao k pravome Bogu.^g **24** I Bog je čuo^h jecaje njihoveⁱ i sjetio se saveza svojega s Abrahamom, Izakom i Jakovom.^j **25** I pogledao je Bog na sinove Izraelove i sve je to vidio.

3 Mojsije je pasao stado midjanskoga svećenika Jitra,^k tasta svojega.^l Goneći stado prema zapadnom dijelu pustare, na koncu je stigao do gore pravoga Boga,^m do Horeba.ⁿ **2** Tada mu se ukazao anđeo Jehovin u rasplamtjeloj vatri iz grma.^o On se zagledao, a to grm sav u plamenu, a ipak ne izgara. **3** I Mojsije je rekao: "Prići ću da bolje pogledam taj čudesan prizor, zašto grm ne sagorijeva."^p **4** Kad je Jehova Bog vidio kako prilazi da bolje pogleda, pozvao ga je iz grma: "Mojsije! Mojsije!" A on je odvratio: "Evo me!"^r **5** Tada mu je rekao: "Ne prilazi ovamo! Skini sandale s nogu svojih, jer je tlo na kojem stojiš sveto!"^s

6 Zatim je nastavio: "Ja sam Bog oca tvojega, Bog

2Mo 2:22* "Geršom" znači "došljak u tuđoj zemlji".

Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljeva.”^a Mojsije je tada zaklonio lice svoje, jer se bojao gledati u pravoga Boga.

7 A Jehova je nastavio: “Vidio sam nevolju naroda svogega u Egiptu, čuo sam kako vape zbog onih koji ih tjeraju na rad i dobro znam boli njihove.”^b **8** Zato sam sišao da ih izbavim iz ruke egipatske^c i odvedem ih iz te zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju u kojoj teče med i mlijeko,^d u postojbinu Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Perizana, Hivijaca i Jebusejaca.^e **9** I sada, evo, vika sinova Izraelovih doprla je do mene i vidio sam kako ih Egipćani silno tlače.^f **10** Zato hajde sada, šaljem te faraonu da izvedeš narod moj, sinove Izraelove, iz Egipta.”^g

11 Ali Mojsije je rekao pravome Bogu: “Tko sam ja da idem k faraonu i da izvedem sinove Izraelove iz Egipta?”^h **12** “Ja ću biti s tobom”,ⁱ odgovorio mu je, “i ovo ti je znak da te ja šaljem: kad izvedeš narod iz Egipta, služiti ćete pravome Bogu na ovoj gori.”^k

13 No Mojsije je rekao pravome Bogu: “Ako dodem sinovima Izraelovim i kažem im: ‘Bog praotaca vaših poslao me k vama’, a oni me upitaju: ‘Kako mu je ime?’^l što ću im odgovoriti?” **14** Tada je Bog rekao Mojsiju: “POSTAT ĆU ŠTO GOD POŽELIM POSTATI.”^m Zatim

2Mo 3:14* U hebrejskom je tekstu glagol *ehjeh* (“postat ću”) nesvršenog vida i znači “ja ću postajati; ja ću bivati”. Njime se ne ukazuje na Božje postojanje (kao da piše: “ja sam koji jesam”), nego na to da on u odnosu na druge može postati što god poželi. Vidi dodatak 1.

3. poglavlje

- a 1Mo 26:24
1Mo 32:9
Mt 22:32
Dj 7:32
- b 2Mo 1:11
2Mo 6:5
Ps 106:44
Iza 63:9
Dj 7:34
- c 2Mo 12:51
- d 4Mo 13:27
5Mo 27:3
- e 1Mo 10:16
2Mo 33:2
5Mo 7:1
Jš 3:10
Ne 9:8
- f 2Mo 1:11
- g 1Sa 12:6
Ps 105:26
Iza 63:11
Dj 7:34
- h 2Mo 6:12
2Sa 7:18
Jr 1:6
- i 5Mo 31:23
Jš 1:5
Iza 41:10
Ri 8:31
Flp 4:13
- j Su 6:17
- k 2Mo 19:2
5Mo 4:11
- l 2Mo 15:3
1Sa 17:45
Ps 96:8
Ps 135:13
Ho 12:5
Mt 21:9
Iv 17:26
Ri 10:13
- m 3Mo 11:45
Job 23:13
Iza 14:27
Da 4:35
Iv 12:28

Desni stupac

- a 2Mo 6:3
2Mo 6:7
Ri 9:17
- b 1Mo 17:7
Mt 22:32
- c 1Mo 26:24
- d 1Mo 28:13
- e Ps 135:13
- f Ps 30:4
Ps 102:12
Ho 12:5
- g 1Mo 17:1
1Mo 48:15
- h 1Mo 50:24
2Mo 13:19
Ps 80:14
Lk 1:68
- i 1Mo 15:13
3Mo 26:13
Ne 9:9
Dj 7:34
- j 1Mo 15:16
- k 2Mo 23:27
- l 4Mo 13:27
5Mo 8:7
- m 2Mo 4:31
2Mo 20:19
- n 1Mo 14:13
1Mo 40:15
2Mo 10:3
- o 2Mo 5:3
- p 2Mo 7:16
2Mo 8:27
2Mo 10:26

je dodao: “Ovako kaži sinovima Izraelovim: ‘POSTAT ĆU poslao me k vama.’”^a **15** Tada je Bog još jednom rekao Mojsiju:

“Ovako kaži sinovima Izraelovim: ‘Jehova, Bog praotaca vaših, Bog Abrahamov,^b Bog Izakov^c i Bog Jakovljeva,^d poslao me k vama.’ To je ime koje dovijeka^e i to je spomen moj iz naraštaja u naraštaj.^f **16** Idi i skupi starješine Izraelove i reci im: ‘Jehova, Bog praotaca vaših, ukazao mi se,^g Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljeva, i rekao mi: “Pogledao sam^h na vas i na ono što vam se čini u Egiptu. **17** I odlučio sam izvesti vas iz nevoljeⁱ koju vam nanose Egipćani u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca,^j Perizana, Hivijaca i Jebusejaca,^k u zemlju u kojoj teče med i mlijeko.”’”^l

18 I oni će poslušati glas tvoj.^m A potom ti i starješine Izraelove podite ka kralju egipatskom i recite mu: ‘Jehova, Bog Hebreja,ⁿ javio nam se,^o pa te sada molimo, pusti nas da odemo tri dana hoda u pustinju i prinesemo žrtve Jehovi, Bogu svojemu.’^p **19** Ali ja dobro znam da vam kralj egipatski neće dopustiti da idete ako ga na to ne primora jaka ruka.^r **20** Zato ću ja podignuti ruku svoju^s i udariti Egipat svim čudesnim djelima svojim koja ću učiniti u njemu. I poslije će vas on pustiti.^t **21** I učinit ću da ovaj narod nade milost u očima Egipćana, pa kad pode-te, nećete poći praznih ruku.”^u

r 2Mo 5:2; 2Mo 7:4; 2Mo 14:8; Ri 9:17; s Ps 118:15; t 2Mo 7:3; 2Mo 12:33; 5Mo 6:22; Ps 135:9; Dj 7:36; u 2Mo 11:2; 2Mo 12:35.

22 Svaka žena neka traži od susjede svoje i od tuđinke što živi u kući njezinoj predmete od srebra i od zlata i odjeću! I stavite ih na sinove svoje i na kćeri svoje! Tako ćete oplijeni- ti Egipćane.”^a

4 A Mojsije je odgovorio: “A što ako mi ne povjeruju i ne poslušaju glas moj,^b nego kažu: ‘Nije ti se Jehova ukazao?’” **2** Tada ga je Jehova upitao: “Što ti je to u ruci?” A on je odgovorio: “Štap.”^c **3** “Baci ga na zemlju!” rekao mu je. I on ga je bacio na zemlju i štap se pretvorio u zmi-ju,^d a Mojsije je stao uzmicati pred njom. **4** Onda je Jehova rekao Mojsiju: “Pruži ruku i uhvati je za rep!” I on je pružio ruku i uhvatio je, a ona je postala štap u ruci njegovoj. **5** Tada mu je rekao: “Tako će ti vjerovati da se Jehova, Bog praotaca njihovih,^e Bog Abrahamov,^f Bog Izakov^g i Bog Jakovljevi,^h tebi ukazao.”ⁱ

6 Jehova mu je još rekao: “Stavi, molim te, ruku u njedra!” I stavio je ruku u njedra. Kad ju je izvukao, gle, ruka mu je bila gubava, bijela kao snijeg!^j **7** Zatim mu je rekao: “Stavi opet ruku u njedra!” I on je još jednom stavio ruku u njedra. Kad ju je izvukao iz njedra, gle, opet je bila kao i ostali dio tijela.^k **8** “Ako ti ne povjeruju”, rekao je, “i ne poslušaju nakon prvog čuda, povjerovat će nakon drugog čuda.”^l **9** A ako ni nakon ova dva čuda ne povjeruju i ne poslušaju glas tvoj,^m onda zahvati vode iz Nila i izlij je na tlo! Voda što je budeš zahvatio

3. poglavlje

a 1Mo 15:14
2Mo 12:36
Ps 105:37

4. poglavlje

b 2Mo 2:14
Dj 7:25
c 2Mo 8:5
2Mo 17:5
4Mo 20:11
d 2Mo 7:9
e 1Sa 2:27
Dj 7:32
f Dj 7:2
Ri 4:3
g 1Mo 28:13
Mk 12:26
h 1Mo 28:21
Lk 20:37
i 2Mo 3:16
2Mo 4:31
Jr 31:3
j 4Mo 12:10
2Kr 5:27
k 2Kr 5:14
Mt 8:3
l Iv 10:38
Dj 7:36
m 2So 3:2

Desni stupac

a 2Mo 4:30
b 2Mo 6:12
4Mo 12:3
Jr 1:6
Dj 7:22
2Ko 11:6
c Ps 94:9
Iza 6:10
Lk 1:20
Dj 13:11
d Ps 51:15
Ps 143:10
Iza 50:4
Mk 13:11
Lk 12:12
e 4Mo 26:59
f 1Mo 33:4
2Mo 4:27
Dj 7:30
g 2Mo 4:28
2Mo 7:1
h Jr 1:9
i Iza 54:13
1Ko 1:5
2Ko 3:5
j 2Mo 7:2
k 2Mo 7:1
Ps 82:6
Iv 10:34
l 2Mo 7:19
m 2Mo 2:18
2Mo 18:1
4Mo 10:29
n 1Mo 30:25
Dj 7:30
o 1Sa 1:17
p 2Mo 2:15

iz Nila na tlu će se pretvoriti u krv.”^a

10 Tada je Mojsije rekao Jehovi: “Oprosti, Jehova, ali ja nisam rječit čovjek, nikada to nisam bio, a nisam ni sada otkako govoriš sluzi svojemu, jer sam sporih usta i spora jezika.”^b **11** Nato mu je Jehova odvratio: “Tko je dao usta čovjeku, tko ga čini nijemim ili gluhim, tko mu daje da vidi ili da je slijep? Zar to nisam ja, Jehova?”^c **12** Zato sada idi i ja ću biti s ustima tvojim i naučit ću te što ćeš govoriti!”^d

13 Ali on je rekao: “Oprosti, Jehova, ali pošalji, molim te, koga drugoga!” **14** Tada se Jehova razgnjevio na Mojsiju i rekao mu: “Nije li Aron Levijevac brat tvoj?”^e Znam da je on vrlo rječit. I evo, baš ti izlazi u susret. Kad te vidi, obradovat će se u srcu.^f **15** Ti mu govori i stavlaj rječiti u usta njegovu,^g a ja ću biti s ustima tvojim i s ustima njegovim^h i poučit ću vas što ćete činiti.ⁱ **16** I on će umjesto tebe govoriti narodu. On će tebi biti umjesto usta,^j a ti ćeš njemu biti umjesto Boga.^k **17** A ovaj štap uzmi u ruku da njime činiš čuda!”^l

18 Tada je Mojsije otišao i vratio se tastu svojemu Jitru te mu rekao: “Htio bih otići i vratiti se braći svojoj u Egipat, da vidim jesu li još na životu.”ⁿ Nato je Jitro rekao Mojsiju: “Idi u miru!”^o **19** Potom je Jehova rekao Mojsiju u Midjanu: “Idi, vrati se u Egipat, jer su pomrli svi koji su progonili dušu tvoju!”^p

20 Tada je Mojsije uzeo ženu svoju i sinove svoje pa ih je posjeo na magarca i krenuo natrag u zemlju egipatsku. A u ruku je uzeo štap pravoga Boga.^a 21 I Jehova je rekao Mojsiju: “Kad odeš i vratiš se u Egipat, pobrini se da pred faraonom izvršiš sva čuda što sam ih stavio u ruku tvoju!”^b A ja ću dopustiti da mu otvrdne srce,^c tako da neće pustiti narod da ode.^d 22 A ti reci faraonu: ‘Ovako kaže Jehova: “Izrael je sin moj prvorođeni.”^e 23 Zato ti kažem: pusti sina mojega da ode i da mi služi! Ako ga ne budeš htio pustiti, ja ću ubiti tvogega sina prvorođenog.”’^f

24 A na putu, u prenoćištu,^g Jehova je došao pred njega^h i htio ga usmrtniti.ⁱ 25 Ali Sipora^j je uzela kremen, pa je obrezala^k sina svojega i bacila kožicu pred noge njegove i rekla: “Jer ti si mi krvavi mladoženja.” 26 Nato ga je pustio. Ona je tada rekla: “Krvavi mladoženja”, zbog obrezanja.

27 A Jehova je rekao Aronu: “Idi u pustinju u susret Mojsiju!” Tako je otišao i sreo ga na gori pravoga Boga^m i poljubio ga. 28 I Mojsije je ispričao Aronu sve što mu je rekao Jehova, koji ga je i poslao,ⁿ i sva čuda koja mu je naredio da učini.^o 29 Potom su Mojsije i Aron otišli i skupili sve starješine sinova Izraelovih.^p 30 I Aron im je prenio sve što je Jehova rekao Mojsiju,^r a Mojsije je učinio čuda^s na očigled naroda. 31 I narod je povjerovao.^t Kad su čuli da je Jehova pogledao^u na sinove Izraelove i da je vidio nevolju nji-

4. poglavlje

- a 2Mo 17:9
4Mo 20:8
- b 2Mo 7:9
- c 2Mo 7:3
2Mo 10:1
2Mo 11:10
3Mo 2:30
1Sa 6:6
Da 5:20
Ri 9:18
- d 2Mo 7:22
2Mo 8:15
- e 5Mo 7:6
5Mo 14:2
Jr 31:9
Ho 11:1
Ri 9:4
- f 2Mo 12:29
Ps 105:36
Ps 135:8
- g 1Mo 42:27
Jr 9:2
- h 4Mo 22:22
1Lje 21:16
- i 1Mo 17:14
- j 2Mo 2:21
2Mo 18:2
- k Jš 5:2
- l 2Mo 4:14
- m 2Mo 3:1
2Mo 20:18
2Mo 24:16
1Kr 19:8
- n 2Mo 4:15
2Mo 7:1
- o 2Mo 4:8
- p 2Mo 3:16
2Mo 24:1
- r 2Mo 3:16
- s 2Mo 4:3
2Mo 4:6
2Mo 4:9
- t 2Mo 3:18
2Mo 4:8
- u 1Mo 50:25
2Mo 13:19

Desni stupac

- a 2Mo 1:14
2Mo 3:7
5Mo 26:6
- b 1Mo 43:28
2Lje 7:3
Ne 8:6

5. poglavlje

- c 2Mo 7:1
2Mo 7:10
Ps 119:46
- d 2Mo 10:9
- e 2Mo 7:5
2Mo 9:16
1Sa 25:10
- f 2Kr 18:35
Job 21:15
Ri 1:21
- g 1Sa 2:12
Iv 16:3
2So 1:8
- h 2Mo 3:19
2Mo 7:3
- i 2Mo 3:18
Ri 3:29
- j 1Mo 46:1
2Mo 8:27
- k 5Mo 28:21
2Kr 17:25
- l Jr 38:4
Dj 16:20
- m 2Mo 1:11
2Mo 2:11
2Mo 1:9

hovu,^a poklonili su se i pali ničice.^b

5 Poslije toga su Mojsije i Aron otišli i rekli faraonu:^c “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Pusti narod moj da ode i da u pustinji održe svečanost meni u čast!’”^d 2 Ali faraon je rekao: “Tko je Jehova^e da poslušam glas njegov i pustim Izraela?”^f Ja ne poznam^g tog Jehovu i neću pustiti Izraela.”^h 3 Ali oni su odgovorili: “Bog Hebreja javio nam se.ⁱ Zato, molimo te, pusti nas da ode-mo tri dana hoda u pustinju i prinesemo žrtve Jehovi, Bogu svojemu,^j da ne pošalje na nas pošast ili mač.”^k 4 Nato im je kralj egipatski rekao: “Mojsije i Arone, zašto odvrćate narod od posla?^l Idite na svoj posao!”^m 5 Faraon je zatim nastavio: “Eto, sada kad je ovaj narod mnogobrojan u zemlji,ⁿ vi biste ga odvrtili od poslova njegovih!”^o

6 Faraon je još istog dana zapovjedio nadzornicima naroda i upraviteljima njegovim:^p 7 “Nemojte više davati narodu slame kao do sada da pravi opeke!^r Neka sami idu skupljati slamu! 8 A zahtijevajte od njih i dalje istu količinu opeka koju su pravili i do sada! Ne smanjujte je, jer su lijenčine!^s Zato i viču: ‘Hoćemo ići i prinijeti žrtve Bogu svojemu!’^t 9 Nametnite teške poslove tim ljudima, neka rade da ne obraćaju pažnju lažljivim riječima!”^u

^o 2Mo 6:6; ^p 2Mo 3:7; ^r 1Mo 11:3; 2Mo 1:14; Na 3:14; ^s 2Mo 5:17; ^t 2Mo 10:25; ^u 2Kr 18:20; Jr 43:2.

2Mo 5:5* Doslovno: “narod zemlje (hebrejski: *am laarec*) mnogobrojan je”.

10 Tako su nadzornici naroda^a i upravitelji njegovi otišli i rekli narodu: "Ovako kaže faraon: 'Više vam neću davati slame. **11** Idite i sami pribavite slamu gdje god je možete naći, no posao vam se neće nimalo smanjiti!'"^b **12** Stoga se narod razišao po svoj zemlji egipatskoj da skuplja strnjiku umjesto slame. **13** A nadzornici su ih tjerali,^c govoreći: "Svakoga dana morate završiti svaki svoj posao kao i onda kad ste dobivali slamu."^d

14 A upravitelje^e sinova Izraelovih, koje su nadzornici faraonovi postavili nad njima, tukli su^f i prigovarali im: "Zašto niste ni jučer ni danas dovršili posao koji vam je bio određen i napravili opeka^g koliko i prije?"^h

15 Tada su upraviteljiⁱ sinova Izraelovih otišli da se požale faraonu i rekli su mu: "Zašto tako postupaš sa slugama svojim? **16** Sluge tvoje više ne dobivaju slamu, a ipak se od nas traži: 'Pravite opeke!' Čak i tuku sluge tvoje, a kriv je tvoj narod."^j **17** Ali on je rekao: "Lijenčine ste vi! Lijenčine!"^k Zato i kažete: 'Hoćemo ići i prinijeti žrtve Jehovi.'^l **18** A sada idite na posao! Slama vam se neće davati, ali morate napraviti onoliko opeka koliko vam je određeno."^m

19 Tada su upravitelji sinova Izraelovih vidjeli da ih je snašlo zlo jer im je bilo rečeno:ⁿ "Ne smijete smanjiti dnevnu količinu opeka!"^o **20** Pošto su izašli od faraona, sreli su Mojsija i Arona,^p koji su ih čekali. **21** Odmah su im rekli: "Jehova neka vas vidi i

5. poglavlje

- a 2Mo 1:11
2Mo 3:7
- b 1Kr 12:10
Pr 7:7
- c 2Mo 3:9
- d 5Mo 26:7
Pr 4:1
- e 5Mo 29:10
2Mo 2:11
- f Dj 7:24
- g Na 3:14
- h 1Mo 15:13
i 4Mo 11:16
iv 18:12
- j Ps 37:12
- k 2Mo 5:8
- l 2Mo 3:18
2Mo 5:3
2Mo 10:25
- m 2Mo 1:14
- n 2Mo 5:7
- o 2Mo 5:8
- p 2Mo 7:1

Desni stupac

- a Su 11:27
1Sa 2:10
Iza 33:22
- b 1Mo 34:30
1Sa 13:4
1Lje 19:6
- c 2Mo 6:9
2Mo 17:3
- d 2Mo 17:4
Jr 12:1
- e 4Mo 11:11
1Sa 30:6
- f 2Mo 3:12
- g 2Mo 5:1
- h 2Mo 5:9
- i 2Mo 3:8

6. poglavlje

- j 2Mo 12:29
2Mo 14:13
Ps 125
- k 2Mo 9:3
2Mo 11:1
2Mo 12:31
- l Iza 43:11
- m 1Mo 18:1
- n 1Mo 26:2
- o 1Mo 28:13
- p 1Mo 17:1
1Mo 35:11
- r 2Mo 10:2
Ps 83:18
Lk 11:2
Iv 12:28
Dj 15:14
Ot 15:3
- s 1Mo 12:8
1Mo 27:27
1Mo 28:16
2Sa 7:23
Ps 9:16
Iza 52:6
Jr 16:21
Jr 32:20
- t 1Mo 15:18
1Mo 28:4
- u 2Mo 2:24
- v 1Mo 17:7
- z 5Mo 4:20
- a 2Mo 7:5
5Mo 26:8
1Lje 17:21
Dj 13:17
- b 5Mo 7:6
2Sa 7:24
Ps 33:12

neka sudi,^a jer smo zbog vas postali mrski^b faraonu i slugama njegovim! Dali ste im mač u ruku da nas pobiju."^c

22 Tada se Mojsije obratio Jehovi:^d "Jehova, zašto nanošiš zlo ovome narodu?^e Zašto si me poslao?^f **23** Jer otkako sam stupio pred faraona da govorim u ime tvoje,^g on čini zlo ovome narodu,^h a ti nikako da izbaviš svoj narod."ⁱ

6 A Jehova je rekao Mojsiju: "Sada ćeš vidjeti što ću učiniti faraonu.^j Prisiljen rukom jakom pustit će ih, prisiljen rukom jakom istjerat će ih iz zemlje svoje."^k

2 Bog je još rekao Mojsiju: "Ja sam Jehova.^l **3** Objavio sam se Abrahamu,^m Izakuⁿ i Jakovu^o kao Bog Svemogućí,^p ali imenom svojim Jehova^r nisam im se objavio.^s **4** I sklopio sam savez s njima da ću im dati zemlju Kanaan, zemlju u kojoj su bili došljaci.^t **5** I ja sam čuo jecaje sinova Izraelovih,^u koje Egipćani drže u ropstvu, i sjetio sam se saveza svojega.^v

6 Zato reci sinovima Izraelovim: 'Ja sam Jehova i oslobodit ću vas bremena koje su vam nametnuli Egipćani i izbavit vas iz ropstva u kojem vas drže.^z Spasit ću vas mišicom podignutom i kaznama strogim.^a **7** Uzet ću vas za svoj narod^b i bit ću vam Bog.^c I tada ćete znati da sam ja Jehova, Bog vaš, koji vas osloboda bremena egipatskoga.^d **8** I dovest ću vas u zemlju za koju sam se podignute

c 2Mo 29:45; 5Mo 20:4; d 2Mo 1:14; 2Mo 7:5; 2Mo 9:16; Ri 9:17.

ruke zakleo^a da ću je dati Abrahamu, Izaku i Jakovu, i dat ću vam je u posjed.^b Ja sam Jehova.”^c

9 I Mojsije je to kazao sinovima Izraelovim, ali oni ga nisu htjeli slušati jer su klonuli duhom zbog teškoga ropstva.^d

10 Tada je Jehova rekao Mojsiju: **11** “Idi, reci faraonu, kralju egipatskome,^e neka pušti sinove Izraelove da odu iz zemlje njegove!”^f **12** Ali Mojsije je rekao Jehovi: “Eto, ni sinovi Izraelovi me ne slušaju,^g pa kako će me onda poslušati faraon,^h kad ja teško govorim?”^h **13** Ali Jehova je i dalje govorio Mojsiju i Aronu i preko njih davao zapovijedi sinovima Izraelovim i faraonu, kralju egipatskome, jer je htio sinove Izraelove izvesti iz zemlje egipatske.ⁱ

14 Ovo su poglavari rodova njihovih: sinovi Rubena, prvorođenca Izraelova,^k jesu Hanok, Palu, Hesron i Karmi.^l To su porodice Rubenove.^m

15 Šimunovi su sinovi Jemel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar i Šaul, sin jedne Kanaanke.ⁿ To su porodice Šimunove.^o

16 A ovo su imena Levijevih^p sinova po rodovima njihovim:^q Geršon, Kehat i Merari.^s Levi je živio stotinu trideset i sedam godina.

17 Geršonovi su sinovi Libni i Šimi^t po porodicama svojim.^u

18 Kehatovi su sinovi Amram, Ishar, Hebron i Uziel.^v

2Mo 6:12* Doslovno: “kad sam neobrezanih usana”, kao da usne imaju neobrezanu kožicu (aluzija na prevlaku spolovila) pa su nespretni, te ne mogu razgovijetno govoriti.

6. poglavlje

- a He 6:13
b 1Mo 15:18
1Mo 26:3
1Mo 35:12
2Mo 32:13
c 2Mo 20:2
Iza 42:8
d 2Mo 5:21
e 2Mo 1:8
f 2Mo 3:10
2Mo 5:1
g 2Mo 5:21
2Mo 6:9
h 2Mo 5:2
i 2Mo 4:10
Jr 1:6
Dj 7:22
j 2Mo 7:4
2Mo 9:13
k 1Mo 49:3
l 1Mo 46:9
m 4Mo 26:7
Jš 13:15
n 1Lje 4:24
o 4Mo 26:14
Jš 21:9
p 1Mo 29:34
1Lje 6:1
r 4Mo 26:57
s 1Mo 46:11
t 1Lje 23:7
u 4Mo 3:18
v 4Mo 3:19
1Lje 23:12

Desni stupac

- a 4Mo 3:20
1Lje 23:21
b Jš 21:40
1Lje 6:19
c 2Mo 2:1
4Mo 26:59
d 1Lje 23:13
e 4Mo 16:1
4Mo 16:32
4Mo 26:10
f 3Mo 10:4
4Mo 3:30
g Ru 4:20
Mt 1:4
h 4Mo 3:2
i 4Mo 26:11
1Lje 6:37
j 4Mo 26:58
1Lje 9:19
k 4Mo 3:32
l 4Mo 25:7
4Mo 31:6
Jš 22:31
Su 20:28
m 2Mo 6:19
n Jš 24:5
1Sa 12:6
o 2Mo 7:4
2Mo 12:41
Dj 7:35
p 2Mo 33:1
Ps 77:20
Mi 6:4
r 2Mo 6:1
s 2Mo 6:2
t 2Mo 4:10
2Mo 6:12

Kehat je živio stotinu trideset i tri godine.

19 Merarijevi su sinovi Mahli i Muši.^a

To su porodice Levijeve po rodovima svojim.^b

20 Amram se oženio Jokebedom, sestrom oca svojega.^c I ona mu je rodila Arona i Mojsija.^d Amram je živio stotinu trideset i sedam godina.

21 Isharovi su sinovi Korah,^e Nefeg i Zikri.

22 Uzielovi su sinovi Mišael, Elsafan i Sitri.^f

23 Aron se oženio Elišebom, kćeri Aminadabovom, sestrom Nahšonovom.^g I ona mu je rodila Nadaba, Abihua, Eleazara i Itamara.^h

24 Korahovi su sinovi Asir, Elkana i Abiasaf.ⁱ To su porodice Korahovaca.^j

25 Eleazar, sin Aronov,^k oženio se jednom od Putielovih kćeri. I ona mu je rodila Pinhasa.^l

To su poglavari rodova plemena Levijeva po porodicama svojim.^m

26 To je onaj Aron i onaj Mojsije, kojima je Jehova rekao:ⁿ “Izvedite sinove Izraelove iz zemlje egipatske po četama njihovim!”^o **27** Oni su govorili faraonu, kralju egipatskome, da pušti sinove Izraelove iz Egipta.^p To su Mojsije i Aron.

28 U dan kad je Jehova govorio Mojsiju u zemlji egipatskoj,^r **29** Jehova je rekao Mojsiju: “Ja sam Jehova.^s Kaži faraonu, kralju egipatskome, sve što ti govorim.” **30** A Mojsije je rekao pred Jehovom: “Ja teško govorim, pa kako će faraon mene poslušati?”^t

7 Jehova je odgovorio Mojsiju: “Evo, postavljam te za boga faraonu,^a a brat tvoj Aron bit će ti prorok.^b **2** Ti ćeš govoriti sve što ti zapovjedim,^c a onda će brat tvoj Aron govoriti faraonu^d da pusti sinove Izraelove da odu iz zemlje njegove.^e **3** A ja ću dopustiti da otvrdne srce faraonu^f i umnožit ću znakove svoje i čuda svoja u zemlji egipatskoj.^g **4** Ali faraon vas neće poslušati.^h Stoga će Egipat osjetiti na sebi ruku moju. Kaznit ću ga strogoⁱ i izvest ću čete svoje,^j narod svoj,^k sinove Izraelove,^l iz zemlje egipatske. **5** I Egipćani će znati da sam ja Jehova kad podignem ruku svoju na Egipat^m i izvedem sinove Izraelove iz njihove sredine.”ⁿ **6** I učinili su Mojsije i Aron kako im je zapovjedio Jehova.^o Upravo su tako učinili.^p **7** Mojsiju je bilo osamdeset, a Aronu osamdeset i tri godine kad su govorili pred faraonom.^r

8 I Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **9** “Ako vam faraon kaže: ‘Učinite kakvo čudo!’^s onda reci Aronu: ‘Uzmi štap svoj^t i baci ga pred faraona!’ I štap će se pretvoriti u veliku zmiju.”^u **10** Tako su Mojsije i Aron došli pred faraona i učinili onako kako je Jehova zapovjedio. Aron je bacio štap svoj pred faraona i slugu njegove i štap se pretvorio u veliku zmiju. **11** Ali faraon je onda pozvao mudrace i vračare.^v I svećenici egipatski koji se bave vraćanjem učinili su to isto vraćanjem svojim.^z **12** Bacili su svaki štap svoj, i štapovi su se pretvorili

7. poglavlje

- a 2Mo 4:16
Ps 82:6
- b 2Mo 4:15
2Mo 4:30
- c 2Mo 4:12
- d 2Mo 4:15
- e 2Mo 6:11
- f 2Mo 4:21
2Mo 8:15
- g 2Mo 9:12
Ri 9:18
- h 2Mo 3:20
2Mo 11:9
Ps 105:27
Dj 7:36
- i 2Mo 9:35
- j 2Mo 6:6
2Mo 12:12
- k 2Mo 5:1
- l 2Mo 6:11
- m 2Mo 3:19
2Mo 8:19
2Mo 8:22
2Mo 14:4
Ps 83:18
- n 2Mo 3:20
- o 2Mo 4:28
- p 1Mo 6:22
2Mo 12:28
- r 5Mo 34:7
Dj 7:23
- s Iza 7:11
Mt 12:39
Iv 6:30
- t 2Mo 4:2
2Mo 9:23
- u 2Mo 4:3
- v 1Mo 41:8
Iza 19:11
Jr 27:9
Da 2:2
2Ti 3:8
Ot 21:38
- z 2Mo 7:22
2Mo 8:18
2Mo 9:11
Dj 8:9
2Šo 2:9

Desni stupac

- a 2Mo 4:21
2Mo 7:3
2Mo 8:15
Ri 9:18
- b 2Mo 10:1
1Sa 6:6
- c 2Mo 10:20
- d 2Mo 2:5
2Mo 8:20
- e 2Mo 9:13
- f 2Mo 4:3
- g 2Mo 3:18
2Mo 9:1
Ri 3:29
- h 2Mo 5:1
- i 1Kr 20:28
- j 2Mo 7:5
2Mo 8:22
Eze 25:17
- k 2Mo 4:9
- l Ps 78:44
- m Ps 105:29
- n Iza 50:2
- o 2Mo 7:24
- p 2Mo 9:22
2Mo 10:12
2Mo 14:21
- r 2Mo 8:5
- s 2Mo 7:6
2Mo 12:28
- t 2Mo 4:28
- u 2Mo 17:5
- v Ps 78:44

li u velike zmije. Ali Aronov je štap progutao njihove štapove. **13** No faraonovo je srce otvrdnulo^a i nije ih poslušao, kako je Jehova i rekao.

14 Tada je Jehova rekao Mojsiju: “Faraonovo je srce otvrdnulo.^b On ne želi pustiti narod.^c **15** Podi ujutro k faraonu! Evo, on će izaći na vodu,^d a ti stani pred njega na obali Nila^e i uzmi u ruku štap što se pretvorio u zmiju!^f **16** I reci mu: ‘Jehova, Bog Hebreja, poslao me k tebi,^g govoreći: “Pusti moj narod da ode i da mi služi u pustinji!”^h ali dosad, evo, nisi poslušao. **17** Ovako kaže Jehova:ⁱ “Po ovom ćeš znati da sam ja Jehova.^j Evo, štapom što mi je u ruci udarit ću po vodi Nila^k i voda će se pretvoriti u krv.^l **18** I ribe će u Nilu uginuti,^m a Nil će smrdjetiⁿ tako da će se gadići Egipćanima piti vodu iz Nila.”^o”

19 Jehova je još rekao Mojsiju: “Reci Aronu: ‘Uzmi štap svoj i pruži ruku^p povrh voda egipatskih, povrh rijeka njihovih, prokopa nilskih, močvara^r i povrh svih voda što su ih sakupili, da se pretvore u krv!’ I bit će krv po svojoj zemlji egipatskoj, i u drvenim i u kamenim posudama.” **20** A Mojsije i Aron odmah su učinili onako^s kako im je Jehova zapovjedio.^t I Aron je podigao štap i udario po vodi u Nilu pred očima faraona i slugu njegovih,^u a sva se voda u Nilu pretvorila u krv.^v **21** I uginule su ribe u Nilu,^z a Nil se usmrdio, tako da Egipćani nisu mogli piti vodu iz Nila.^a

z Ps 105:29; a 2Mo 7:18; 2Mo 7:24.

I krv je bila po svoj zemlji egipatskoj.

22 Ali svećenici egipatski koji se bave vraćanjem učinili su to isto svojim tajnim umijećima^a te je faraon ostao tvrdokorna srca^b i nije ih poslušao, kako je Jehova i rekao.^c

23 Faraon se okrenuo i otišao kući svojoj, i nije mario ni za to.^d **24** I svi su Egipćani kopali oko Nila tražeći vodu za piće, jer nisu mogli piti vodu iz Nila.^e **25** I prošlo je sedam dana otkako je Jehova udario Nil.

8 Onda je Jehova rekao Mojsiju: "Idi k faraonu i reci mu: 'Ovako kaže Jehova: "Pusti moj narod da ode i da mi služi!" **2** Ako ga ne budeš htio pustiti, evo, kaznit ću svu zemlju tvoju žabama.^g **3** I Nil će vrvjeti žabama, koje će izaći i ući u kuću tvoju, u spavaonicu tvoju, na ležaj tvoj, u kuće slugu tvojih i naroda tvojega, u peći tvoje i u posude u kojima kruh mijesiš.^h **4** Na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje doći će žabe."ⁱ

5 Potom je Jehova rekao Mojsiju: "Reci Aronu: 'Pruži ruku svoju sa štapom^j povrh rijeka, prokopa nilskih i močvara, pa izvedi žabe na zemlju egipatsku!"^k **6** Tada je Aron pružio ruku povrh voda egipatskih, i žabe su počele izlaziti te su prekrile zemlju egipatsku. **7** Ali svećenici koji se bave vraćanjem učinili su to isto svojim tajnim umijećima i izveli su žabe na zemlju egipatsku.^k **8** Tada je faraon pozvao Mojsija i Arona i rekao im: "Molite Jehovu^l da ukloni

7. poglavlje

- a 2Mo 7:11
- 2Mo 8:7
- Da 1:20
- Dj 8:9
- 2Ko 11:14
- 2Ti 3:8
- b 2Mo 4:21
- 2Mo 8:15
- Ri 9:18
- c 2Mo 3:19
- d 2Mo 9:21
- Izr 29:1
- Jr 5:3
- e 2Mo 7:18

8. poglavlje

- f 2Mo 3:12
- 2Mo 5:1
- g 2Mo 12:12
- Jš 24:5
- Ps 78:45
- h 2Mo 12:34
- Ps 105:30
- i Da 4:37
- j 2Mo 4:20
- 2Mo 17:9
- k 2Mo 7:11
- 2Mo 7:22
- 2Mo 8:18
- 2Ti 3:8
- l 1Mo 20:7
- 2Mo 10:17
- 4Mo 21:7
- 1Kr 13:6
- Dj 8:24

Desni stupac

- a 2Mo 8:15
- 2Mo 8:29
- 2Mo 10:8
- 2Mo 12:31
- b 2Mo 9:14
- 2Mo 15:11
- 2Sa 7:22
- Ps 83:18
- Ps 86:8
- Iza 46:9
- Jr 10:6
- Ri 9:17
- c 2Mo 8:3
- d 2Mo 8:30
- 2Mo 9:33
- Jk 5:16
- e 5Mo 34:10
- f 2Mo 7:21
- g 2Mo 4:21
- 2Mo 7:3
- Izr 21:29
- Ri 9:18
- h Iza 26:10
- Jr 34:11
- i 2Mo 17:9
- j Ps 105:31
- k 2Mo 7:11
- 2Mo 9:11
- Da 1:20
- 2Ti 3:8
- l 1Mo 41:8
- Da 2:10

žabe od mene i od naroda tvojega, a ja ću pustiti vaš narod da ode i prinese žrtve Jehovi!"^a

9 Nato je Mojsije rekao faraonu: "Prepuštam ti čast da mi kažeš kada hoćeš da molim za tebe, za slugu tvoje i za narod tvoj da se uklone žabe od tebe i kuća tvojih i da ostanu samo u Nilu." **10** A on je rekao: "Sutra." Mojsije je odvratio: "Neka bude kako si rekao, da znaš da nitko nije kao Jehova, Bog naš.^b **11** Žabe će otići od tebe, kuća tvojih, slugu tvojih i naroda tvojega. Ostat će samo u Nilu."^c

12 Nato su Mojsije i Aron otišli od faraona, a Mojsije je zazvao Jehovu^d zbog žaba koje je bio poslao na faraona.

13 I učinio je Jehova prema riječi Mojsijevoj^e i žabe su ugrabile po kućama, dvorištima i poljima. **14** I zgrtali su ih na gomile, a zemlja se usmrđela.^f **15** Kad je faraon vidio da je nastupilo olakšanje, otvrdnulo mu je srce^g i nije ih poslušao, kako je Jehova i rekao.^h

16 Onda je Jehova kazao Mojsiju: "Reci Aronu: 'Pruži štap svojiⁱ i udari po prahu zemaljskom, neka se pretvori u komarce po svoj zemlji egipatskoj!"^j **17** I učinili su tako. Aron je pružio ruku svoju sa štapom i udario po prahu zemaljskom i komarci su došli na ljude i životinje. Sav prah zemaljski pretvorio se u komarce po svoj zemlji egipatskoj.^j **18** A svećenici koji se bave vraćanjem pokušali su svojim tajnim umijećima^k isto tako načiniti komarce, ali nisu mogli.^l I tako su komarci došli na ljude i na životinje.

19 Tada su svećenici rekli faraonu: "To je prst^a Božji!"^b Ali faraon je ostao tvrdokorna srca^c i nije ih poslušao, kako je Jehova i rekao.

20 Potom je Jehova rekao Mojsiju: "Ustani rano ujutro i stani pred faraona!^d Evo, on će izaći na vodu, a ti mu reci: 'Ovako kaže Jehova: "Pusti moj narod da ode i da mi služi!"^e

21 Ako ne pustiš moj narod, ja ću, evo, pustiti obade^f na tebe, na sluge tvoje, na narod tvoj i na kuće tvoje. Kuće Egipćana, pa i tlo na kojem stoji, vrvjet će obadima. **22** Ali toga ću dana odvojiti zemlju Gošen u kojoj živi moj narod, da tamo ne bude obada,^g tako da znaš da sam ja, Jehova, usred ove zemlje.^h **23** I napraviti ću razliku između svojega naroda i tvogega narodaⁱ. To će se čudo dogoditi sutra."^j

24 I Jehova je učinio tako. Veliki rojevi obada preplavili su kuću faraonovu i kuće slugu njegovih i svu zemlju egipatsku.^j I zemlja je nastradala od obada.^k **25** Na koncu je faraon pozvao Mojsija i Arona, pa im je rekao: "Idite, prinesite žrtve Bogu svojem u ovoj zemlji!"^l **26** Ali Mojsije je odgovorio: "Ne možemo to učiniti, jer bismo Jehovi, Bogu svojem, prinosili žrtve koje su mrske Egipćanima.^m Kad bismo pred očima Egipćana prinosili žrtve koje su njima mrske, zar nas oni ne bi kamenovali? **27** Otići ćemo tri dana hoda u pustinju i prinijeti žrtve Jehovi, Bogu svojem, kako nam je i rekao."ⁿ

28 A faraon je rekao: "Pustit ću vas^o da odete u pusti-

8. poglavlje

- a 2Mo 31:18
- Mt 12:28
- Lk 11:20
- b 2Mo 12:12
- c 2Mo 14:8
- 5Mo 2:30
- Jš 11:20
- 1Sa 6:6
- d 2Mo 7:15
- e 2Mo 8:1
- f Ps 78:45
- Ps 105:31
- g 2Mo 9:4
- 2Mo 10:23
- 2Mo 11:7
- 2Mo 12:13
- h 2Mo 7:5
- 2Mo 8:10
- 1Sa 17:46
- 1Kr 20:28
- 2Kr 19:19
- Eze 34:30
- i Mt 3:18
- j 2Mo 8:3
- k Ps 78:45
- Ps 105:31
- l 2Mo 5:2
- 2Mo 7:2
- m 1Mo 43:32
- 1Mo 46:34
- 2Mo 10:26
- n 1Mo 8:20
- 2Mo 3:12
- 2Mo 3:18
- 2Mo 5:3
- o 2Mo 9:28

Desni stupac

- a 2Mo 7:16
- b 2Mo 8:8
- 2Mo 9:28
- 1Sa 12:19
- Dj 8:24
- c 2Mo 8:8
- 2Mo 8:15
- Ps 78:36
- Ga 6:7
- d 2Mo 9:33
- Jk 5:16
- e Ps 65:2
- f 1Kr 13:6
- g 2Mo 4:21
- Izr 28:14
- Dj 28:27
- Ri 2:5
- Ri 9:18

9. poglavlje

- h 2Mo 5:1
- 2Mo 8:1
- i 2Mo 4:23
- 2Mo 8:2
- Ps 68:21
- Izr 6:15
- j 2Mo 7:4
- 2Mo 8:19
- 1Sa 5:7
- Ps 39:10
- Dj 13:11
- k Ps 78:48
- l 2Mo 9:15
- Ps 78:50
- Eze 14:21
- Am 4:10
- m 2Mo 8:22
- 2Mo 10:23
- 2Mo 11:7
- 2Mo 12:13
- Iza 65:13
- Ml 3:18
- n 2Mo 8:23
- Ps 76:12
- o Ps 78:48

nju i prinesete žrtve Jehovi, Bogu svojem.^a Ali nemojte otići predaleko. I molite se za mene!"^b **29** Tada je Mojsije odgovorio: "Evo, odlazim od tebe i molit ću se Jehovi, i sutra će obadi otići od faraona, od slugu njegovih i od naroda njegova. Ali neka faraon više ne vara narod, ne puštajući ga da ode i prinese žrtve Jehovi!"^c

30 Potom je Mojsije otišao od faraona i pomolio se Jehovi.^d

31 I Jehova je učinio po riječi Mojsijevoje^e i obadi su otišli od faraona, od slugu njegovih i od naroda njegova.^f Nijedan nije ostao. **32** Ali faraonu je i ovaj put otvrdnulo srce i nije pustio narod da ode.^g

9 Tada je Jehova rekao Mojsiju: "Idi k faraonu i reci mu:^h 'Ovako kaže Jehova, Bog Hebreja: "Pusti moj narod da ode i da mi služi! **2** Ali ako ga ne budeš htio pustiti, nego ga i dalje budeš zadržavao,ⁱ **3** evo, Jehovina će ruka^j udariti stoku tvoju^k u polju. Na konje, magarce, deve, krupnu i sitnu stoku doći će velika pošast.^l **4** A Jehova će napraviti razliku između izraelske stoke i egipatske stoke, tako da ništa što pripada sinovima Izraelovim neće uginuti."^m **5** Jehova je odredio i vrijeme, rekavši: "Sutra će Jehova to učiniti u zemlji."ⁿ

6 Jehova je sutradan to i učinio. Sva stoka egipatska stala je ugibati,^o a od stoke sinova Izraelovih nije uginulo nijedno grlo. **7** Tada je faraon poslao sluge svoje da to izvide, i gle, nijedno grlo izraelske stoke nije uginulo.

No faraonovo je srce ipak ostalo tvrdokorno^a i nije pustio narod.

8 Potom je Jehova rekao Mojsiju i Aronu: "Uzmite pregršt čađe iz peći za opeku,^b pa neka je Mojsije pred očima faraonovim baci prema nebu! 9 I od toga će nastati prah po svoj zemlji egipatskoj, i od nje ga će izbijati čirevi i mjehuri^c na ljudima i na životinjama po svoj zemlji egipatskoj."

10 Tako su uzeli čađu iz peći i stali pred faraona. I Mojsije je bacio čađu prema nebu, a čirevi i mjehuri^d stali su izbijati na ljudima i na životinjama. 11 A svećenici koji se bave vraćanjem nisu se mogli pojaviti pred Mojsijem zbog čireva, jer su čirevi izbili i na njima i na svim ostalim Egipćanima.^e 12 Ali Jehova je dopustio da otvrdne srce faraonu i on ih nije poslušao, kako je Jehova i rekao Mojsiju.^f

13 Jehova je zatim rekao Mojsiju: "Ustani rano ujutro, stani pred faraona^g i reci mu: 'Ovako kaže Jehova, Bog Hebreja: "Pusti moj narod da ode i da mi služi!^h 14 Jer ovaj ću put sve svoje nevolje pustiti na tebe,ⁱ na sluge tvoje i na narod tvoj, da spoznaš da na svoj zemlji nitko nije kao ja.^j 15 Jer dosad sam već mogao pružiti ruku svoju i poslati pošast na tebe i tvoj narod da nestaneš sa zemlje.^k 16 Ali ostavio sam te na životu^k zato da ti pokažem moć svoju i da se ime moje objavi po svoj zemlji.^l 17 Hoćeš li

9. poglavlje

- a 2Mo 4:21
1Sa 6:6
Job 9:4
Izr 29:1
Da 5:20
Ri 9:18
- b 1Mo 11:3
1Mo 19:28
- c 3Mo 13:18
5Mo 28:35
Job 2:7
- d 5Mo 28:27
- e 2Mo 7:11
2Mo 8:18
2Ti 3:8
- f 2Mo 4:21
2Mo 8:32
2Mo 14:17
Jš 11:20
2Lje 36:13
Ps 75:5
- g 2Mo 7:15
- h 2Mo 7:16
- i 2Mo 8:10
5Mo 33:26
2Sa 7:22
Ps 71:19
Ps 83:18
Iza 45:5
Iza 46:9
Jr 10:7
- j 2Mo 3:20
2Mo 9:3
- k 2Mo 14:17
Izr 16:4
- l Jš 2:10
1Lje 16:24
Iza 63:12
Ml 1:11
Ri 9:17

Desni stupac

- a Job 9:4
Iza 37:23
- b Ps 78:47
Ps 105:32
- c Jš 10:11
- d Izr 22:3
Jn 3:5
- e 2Mo 7:23
- f 2Mo 7:19
2Mo 8:5
- g 2Mo 10:5
Job 38:22
Ps 78:47
Ps 105:32
- h Ps 148:8
Iza 30:30
i 2Mo 9:18
- j Ps 105:33
- k 2Mo 8:22
2Mo 9:4
- l 1Sa 26:21
Ps 122
Mt 27:4
- m Ps 129:4
Ps 145:17
Da 9:14
Ri 2:5

se i dalje oholo uzdizati nad mojim narodom, ne puštajući ga da ode?^a 18 Evo, sutra ću u ovo doba pustiti vrlo jaku tuču, kakve nije bilo u Egiptu od dana kad je postao pa do danas.^b 19 A sada pošalji sluge svoje da svu stoku tvoju i sve tvoje što je u polju dovedu pod krov! Jer će svi ljudi i životinje što se nađu u polju i ne zaklone se u kuću poginuti kad padne tuča^c na njih."^d

20 Sve sluge faraonove koje su se pobojale Jehovine riječi sklonile su sluge svoje i stoku svoju u kuće.^d 21 a oni koji nisu uzeli k srcu riječ Jehovinu ostavili su sluge svoje i stoku svoju u polju.^e

22 A Jehova je rekao Mojsiju: "Pruži ruku^f svoju prema nebu da udari tuča^g na svu zemlju egipatsku, na ljude i na životinje i na sve bilje po polju u zemlji egipatskoj!" 23 I Mojsije je pružio štap svoj prema nebu, a Jehova je poslao gromove i tuču,^h i vatra se spustila na zemlju. I pustio je Jehova da tuča pada na zemlju egipatsku. 24 Tuča je udarala, a kroz nju je vatra sijevala. Tako jake tuče nije bilo u svoj zemlji egipatskoj otako je u njoj naroda.ⁱ 25 Tuča je tukla po svoj zemlji egipatskoj. Potukla je sve što je bilo u polju, od čovjeka do životinje, sve bilje u polju i polomila sve drveće u polju.^j 26 Samo u zemlji Gošenu, gdje su živjeli sinovi Izraelovi, nije bilo tuče.^k

27 Tada je faraon poslao po Mojsija i Arona, pa im je rekao: "Ovaj put sam zgriješio.^l Jehova je pravedan,^m a ja i moj narod smo u krivu. 28 Moli-

2Mo 9:14* Doslovno: "ovaj put šaljem sve udarce svoje na srce tvoje".

te se Jehovi Bogu neka pre-
stanu gromovi i tuča koje je
poslao,^a pa ću vas pustiti da
idete! Nećete više morati ovdje
ostati.” **29** A Mojsije mu je
rekao: “Čim izadem iz grada,
u molitvi ću raširiti ruke svo-
je prema Jehovi.^b Gromovi će
prestati i tuča više neće pada-
ti, da spoznaš da zemlja pripa-
da Jehovi.^c **30** Ali znam da
se ni tada ti i sluge tvoje neće-
te bojati Jehove Boga.”^d

31 I tako je propao lan i je-
čam, jer je ječam bio u klasu,
a lan u cvatu.^e **32** Pšenica i
pir^{*f} nisu propali jer sazrijeva-
ju kasnije. **33** I Mojsije je oti-
šao od faraona izvan grada i u
molitvi raširio ruke prema Je-
hovi. Tada su prestali gromovi
i tuča, a ni kiša više nije pada-
la na zemlju.^g **34** Kad je fa-
raon vidio da su kiša, tuča i
gromovi prestali, opet je počeo
griješiti i srce mu je otvrdnu-
lo,^h njemu i slugama njegovim.
35 I faraon je ostao tvrdokor-
na srca i nije pustio sinove Iz-
raelove, kako je Jehova i rekao
preko Mojsija.ⁱ

10 A Jehova je rekao Moj-
siju: “Idi k faraonu, jer
sam ja dopustio da srce njego-
vo i srce slugu njegovih otvrd-
ne^j pa da učinim ova čuda
pred njim,^k **2** da možeš pri-
čati svojem sinu i sinu svoje-
ga sina kako sam udario Egip-
ćane i kakva sam čuda učinio
među njima! I tada ćete znati
da sam ja Jehova.”^m

3 Tako su Mojsije i Aron oti-
šli k faraonu i rekli mu: “Ova-

2Mo 9:32* Pir je vrsta žitarice koja
se uzgajala u starom Egiptu. Slabije je
kvalitete od pšenice.

9. poglavlje

- a 2Mo 8:8
2Mo 10:17
Dj 8:24
- b 1Kr 8:22
Ezr 9:5
Ps 143:6
- c 5Mo 10:14
Ps 24:1
Ps 50:12
1Ko 10:26
- d Izr 26:6
Iza 26:10
Lk 16:31
- e Ru 1:22
- f Iza 28:25
Eze 4:9
- g 2Mo 10:18
Jk 5:17
- h 2Mo 4:21
2Mo 8:15
5Mo 2:30
Jš 11:20
Ri 9:18
- i 2Mo 7:4
2Mo 8:15

10. poglavlje

- j 2Mo 4:21
2Mo 9:34
Ps 7:11
- k 2Mo 7:4
2Mo 9:16
1Sa 4:8
Ps 78:12
Ps 135:9
Ri 9:17
- l 2Mo 13:8
5Mo 4:9
5Mo 6:21
Ps 44:1
Ps 78:5
Jl 1:3
- m 2Mo 6:3

Desni stupac

- a 2Mo 9:17
2Mo 16:28
Izr 18:12
Iza 2:11
Jr 13:18
- b Ps 78:46
Ps 105:34
Izr 30:27
Jl 1:4
- c 2Mo 9:32
Ps 105:35
Jl 2:3
- d 2Mo 9:24
Jl 2:9
- e 2Mo 11:8
He 11:27
- f Izr 29:6
- g Ps 107:34
- h 2Mo 12:31
- i 5Mo 31:12
Ps 148:12
- j 1Mo 46:6
1Mo 50:8
2Mo 10:26
- k 2Mo 3:18
2Mo 5:1
- l 2Mo 12:31
- m 2Lje 32:15
- n 2Mo 10:28
- o 2Mo 7:19

ko kaže Jehova, Bog Hebre-
ja: ‘Dokle ćeš odbijati da mi se
podložiš?’^a Pusti moj narod da
ode i da mi služi! **4** Jer ako
ne pustiš moj narod, sutra ću
dovesti skakavce u tvoju zem-
lju.^b **5** I prekrit će površni-
nu zemlje tako da se zemlja
neće vidjeti. Izjest će ono što
je preostalo, ono što vam tuča
nije uništila. I ogolit će vam
sva stabla što rastu u polju.^c
6 Bit će ih pune kuće tvoje,
kuće svih slugu tvojih i kuće
svih Egipćana. Takvo što nisu
doživjeli očevi tvoji ni očevi
očeva tvojih otkako postoje na
zemlji pa do danas.”^d Zatim se
okrenuo i otišao od faraona.^e

7 Potom su faraonu rekle
sluge njegove: “Dokle će nam
ovaj čovjek biti zamka?^f Pu-
sti te ljude neka idu i služe
Jehovi, Bogu svojemu! Zar još
ne vidiš da je Egipat propao?”^g
8 Tako su Mojsija i Arona do-
veli natrag k faraonu i on im
je rekao: “Idite! Služite Jehovi,
Bogu svojemu!^h A tko će sve
ići?” **9** Nato je Mojsije rekao:
“Ići ćemo sa svojom djecom i
starcima, sa svojim sinovima
i kćerima,ⁱ sa svojom stokom
sitnom i krupnom,^j jer mora-
mo održati svečanost u čast
Jehovi.”^k **10** A on im je od-
vratio: “Ako ikada pustim vas
i djecu vašu, onda je Jehova za-
ista s vama!^l Očito namjerava-
te zlo učiniti!^m **11** Nema od
toga ništa! Idite vi, muškarci,
pa služite Jehovi, jer ste to i
tražili!” Tada su ih otjerali od
faraona.ⁿ

12 A Jehova je rekao Mojsi-
ju: “Pruži^o ruku svoju nad
zemljom egipatskom da dođu
skakavci na zemlju egipatsku

i pojedu sve bilje, sve što je poslije tuče ostalo u zemlji!"^a

13 I Mojsije je pružio štap nad zemljom egipatskom i Jehova je podigao istočni vjetar^b da puše na zemlju cijeli dan i cijelu noć. A kad je svanulo jutro, vjetar je donio skakavce.

14 I skakavci su došli na svu zemlju egipatsku i spustili se u silnome mnoštvu^c na sve krajeve egipatske.^d Nikada prije nije bilo toliko skakavaca niti će ih ikada više biti. **15** I prekrili su površinu cijele zemlje,^e tako da se zemlja od njih zacrnjela.^f Pojeli su sve bilje u zemlji i sve plodove sa stabala što su ostali poslije tuče.^g Ništa zeleno nije ostalo na stablima ni na bilju poljskom u svojoj zemlji egipatskoj.^h

16 Tada je faraon brzo pozvao Mojsija i Arona, pa im je rekao: "Zgriješio sam Jehovi, Bogu vašemu, i vama.ⁱ

17 Molim vas, oprostite^j mi moj grijeh još samo ovaj put i molite^k Jehovu, Boga svojega, da ukloni od mene samo još ovu pošast smrtonosnu!"

18 Kad je Mojsije otišao od faraona, pomolio se Jehovi.^l

19 Tada je Jehova promijenio vjetar u vrlo jak zapadnjak, koji je odnio skakavce i bacio ih u Crveno more. Nijedan skakavac nije ostao na cijelom području Egipta. **20** Ali Jehova je dopustio da otvrdne srce faraonu,^m tako da on nije pustio sinove Izraelove.

21 Jehova je zatim rekao Mojsiju: "Pruži ruku svoju prema nebuⁿ i tama će se spustiti na zemlju egipatsku, tama koja će se moći opipati!" **22** Mojsije je odmah pru-

10. poglavlje

a 5Mo 28:38

Jl 2:3

b 1Mo 41:6

2Mo 14:21

Ps 78:26

Jn 4:8

c Ps 78:46

Ps 105:34

d 2Mo 10:5

e Jl 1:6

f Jl 2:10

g Ps 105:35

h Jl 1:7

Jl 2:3

i 2Mo 9:27

1Sa 26:21

j Ps 76:12

k 2Mo 9:28

1Kr 13:6

Dj 8:24

l 2Mo 8:30

m 2Mo 7:3

2Mo 11:10

Iv 12:40

Ri 9:18

n 2Mo 8:5

Desni stupac

a Ps 105:28

Am 5:8

b 2Mo 8:22

2Mo 9:6

2Mo 9:26

Mi 3:18

c 2Mo 8:28

2Mo 9:28

d 1Mo 34:23

2Mo 10:10

e 2Mo 3:18

2Mo 5:3

2Mo 8:27

f 2Mo 12:32

g Mi 1:11

h Izr 3:9

i 2Mo 4:21

2Mo 14:4

Ri 9:18

j 2Mo 10:11

k 2Lje 16:10

l He 11:27

11. poglavlje

m 2Mo 12:31

5Mo 4:34

žio ruku prema nebu i po svoj zemlji egipatskoj spustila se gusta tama, koja je trajala tri dana.^a **23** Ljudi nisu vidjeli jedan drugoga i nitko se tri dana nije maknuo s mjesta svojega. A u svim mjestima gdje su živjeli sinovi Izraelovi bilo je svjetla.^b

24 Potom je faraon pozvao Mojsija i rekao mu: "Idite, služite Jehovi!^c Samo će vaša stoka sitna i krupna ostati ovdje. Neka i djeca vaša podu s vama!"^d **25** Ali Mojsije mu je odgovorio: "Daj nam da uzmemo i stoku za žrtve paljenice i druge žrtve koje ćemo prinijeti Jehovi, Bogu svojemu!"^e

26 Zato stoka naša mora ići s nama.^f Ni papak neće ostati, jer ćemo od nje uzeti što nam treba za službu* Jehovi, Bogu svojemu,^g a ni mi sami ne znamo što ćemo prinijeti kao žrtvu u čast^h

Jehovi dok ne stignemo onamo."^h **27** Tada je Jehova dopustio da otvrdne srce faraonu i on ih nije htio pustiti.ⁱ **28** I faraon mu je rekao: "Odlazi od mene!^j Čuvaj se da mi više ne dođeš na oči, jer češ onog dana kad mi dođeš na oči umrijeti!"^k **29** A Mojsije je odvratio: "Kako si rekao, tako će biti! Više ti neću dolaziti na oči."^l

11 I Jehova je rekao Mojsiju: "Još ću jednu nevolju pustiti na faraona i na Egipat. Poslije toga pustit će vas odavde."^m I kad vas pusti sa svime

2Mo 10:26* Ili: "da bismo iskazali štovanje; da izvršimo čin obožavanja".

26* Ili: "čime ćemo iskazati štovanje (izvršiti čin obožavanja)".

što imate, još će vas i tjera-
ti odavde.^a **2** Zato reci nara-
du neka svaki čovjek traži od
susjeda svojega i svaka žena
od susjede svoje predmete od
srebra i od zlata!^b **3** I Jeho-
va je dao da narod nađe milost
u očima Egipćana.^c A i sam
Mojsije bio je vrlo uvažen u
zemlji egipatskoj, u očima slu-
gu faraonovih i u očima na-
roda.^d

4 I Mojsije je rekao: "Ova-
ko kaže Jehova: 'Okolo ponoći
proći ću Egiptom.'^e **5** I sva-
ki će prvorođenac^f u zemlji
egipatskoj umrijeti, od prvo-
rođenca faraona koji sjedi
na prijestolju do prvorođe-
nca sluškinje za ručnim mli-
nom, a i sve prvorođeno od
životinja.^g **6** I nastat će veli-
ka vika u svoj zemlji egipat-
skoj, kakve još nije bilo niti će
je ikada više biti.^h **7** Ali na
sinove Izraelove ni pas neće
zalajati, ni na čovjeka ni na
životinju,ⁱ da spoznate da Jeho-
va može napraviti razliku iz-
među Egipćana i sinova Izra-
elovih.^j **8** I sve će ove sluge
tvoje doći k meni i pasti niči-
ce preda me,^k govoreći: 'Odlazi
i ti i sav narod koji ide za
tobom.' Poslije toga ću otići."^l
I otišao je od faraona plamteći
od gnjeva.

9 Tada je Jehova rekao Moj-
siju: "Faraon vas neće po-
slušati¹ da bi se umnožila ču-
da moja u zemlji egipatskoj."^m

10 Mojsije i Aron učinili su sva
ta čuda pred faraonom,ⁿ ali Jeho-
va je dopustio da otvrdne
srce faraonu i tako on nije pus-
tio sinove Izraelove da odu iz
zemlje njegove.^o

11. poglavlje

- a 2Mo 3:20
2Mo 12:32
- b 2Mo 3:22
2Mo 12:35
Ps 105:37
Izr 13:22
- c 2Mo 3:21
2Mo 12:36
- d 2Sa 7:9
Es 9:4
Dj 7:22
- e 2Mo 12:29
Am 4:10
- f 2Mo 4:23
2Mo 13:15
Ps 78:51
Ps 105:36
Ps 136:10
He 11:28
- g 2Mo 12:12
Ps 135:8
- h 2Mo 12:30
1 Jk 10:21
- i 2Mo 8:22
2Mo 9:4
2Mo 10:23
2Mo 12:13
Ps 91:7
Ml 3:18
- k 2Mo 12:33
- l 2Mo 3:19
2Mo 7:4
Ri 9:18
- m 2Mo 7:3
Jr 32:20
- n Ps 135:9
- o 2Mo 4:21
2Mo 9:16
2Mo 10:20
1Sa 6:6
Iza 26:10

Desni stupac

12. poglavlje

- a 2Mo 13:4
2Mo 23:15
2Mo 34:18
4Mo 28:16
5Mo 16:1
Es 3:7
- b 1Mo 22:8
Iv 1:29
1Ko 5:7
Ot 5:6
Ot 7:10
- c 3Mo 22:19
5Mo 17:1
Ml 1:14
He 7:26
He 9:14
1Pe 1:19
- d 3Mo 1:3
3Mo 23:12
- e 4Mo 28:16
Eze 45:21
- f 2Mo 12:18
2Mo 16:12
3Mo 23:5
4Mo 9:3
5Mo 16:6
- g 1Ko 5:7
Ef 1:7
He 11:28
1Pe 1:2
- h 5Mo 16:7
Mt 26:17
- i 2Mo 13:3
2Mo 34:25
5Mo 16:3
1Ko 5:8
- j 2Mo 1:14
4Mo 9:11

12 Jehova je rekao Mojsiju
i Aronu u zemlji egipat-
skoj: **2** "Ovaj mjesec neka
vam bude početak mjeseci-
ma. Neka vam bude prvi mje-
sec u godini.^a **3** Ovako objavi-
te svoj zajednici izraelskoj:
'Desetoga dana ovoga mje-
seca neka svaki od vas uzme
janje^b za svoj dom, po jedno
janje na dom. **4** Ako je pre-
malo ukućana za jedno janje,
neka ga uzme u svoj dom za-
jedno sa svojim najbližim su-
sjedom, prema broju duša.
Procijenite koliko svaki može
pojesti od janjeta. **5** Janje
neka bude bez mane,^c muško,
od jedne godine.^d Možete uzeti
bilo janje bilo jare. **6** Čuvajte
ga do četrnaestoga dana ovoga
mjeseca,^e a onda neka ga sav
zbor* zajednice izraelske zako-
lje u suton.^f **7** I neka uzmu
krvi i poškrope njome oba
dovratnika i nadvratnik ulaz-
nih vrata kuća u kojima će se
jesti.^g

8 Neka jedu meso te noći.^h
Neka ga jedu pečenog na vatri,
s beskvasnim kruhomⁱ i gor-
kim biljem.^j **9** Ništa od tog
mesa ne jedite sirovo ni ku-
hano u vodi, nego pečeno na
vatri, s glavom, goljenicama i

2Mo 12:6* Ili: "skupština; zajednica"
— hebrejski: *kahal*. Hebrejska imenica
kahal izvedena je iz glagola koji znači
"sazvati, okupiti" i označava skupinu
osoba sazvanu na okup radi organizir-
nog djelovanja ili s nekom drugom na-
mjerom. Usporedi bilješku za Mt 16:18.
6* "U suton" — doslovno: "između dvije
večeri". Karaitski Židovi, samaritanci i
neki učenjaci smatraju da se ovdje mi-
sli na vrijeme između zalaska sunca i
nastupanja potpune tame. No prema
mišljenju farizeja i rabina, prva večer
nastupa kad sunce krene prema zalas-
ku, a druga kad zade.

iznutricom. **10** Ništa od toga ne ostavljajte do jutra, nego ono što ostane do jutra spalite vatrom.^a **11** A jedite ga ova-ko: skutovi haljina vaših neka budu podvijeni,^b imajte sandale na nogama^c i štap u ruci! Jedite ga žurno! To je pashalna žrtva* Jehovi.^d **12** I proći ću zemljom egipatskom te noći^e i pobiti sve prvorođence u zemlji egipatskoj, od čovjeka do životinje.^f I presudit ću svim bogovima egipatskim.^g Ja sam Jehova.^h **13** Krv neka bude znak na kućama u kojima ćete biti. Kad vidim krv, proći ću vas,ⁱ i nevolja neće doći da vas pogubi kad udarim zemlju egipatsku.

14 I taj dan neka vam bude za spomen i slavite ga kao blagdan u čast Jehovi iz naraštaja u naraštaj. Slavite ga po trajnoj odredbi. **15** Sedam dana jedite beskvasni kruh. Prvoga dana uklonite ukvasano tijesto iz kuća svojih, jer tko bi god jeo što s kvascem, od prvoga do sedmoga dana,^j ta duša neka se pogubi i tako ukloni iz Izraela.^k **16** Prvoga dana održite sveti zbor, a i sedmoga dana održite sveti zbor.^l Nikakva posla nemojte raditi tih dana.^m Samo ono što svakoj duši treba za jelo, samo to smijete pripremiti.ⁿ

17 Držite Blagdan beskvasnih kruhova,^o jer je to dan u koji ću izvesti ćete vaše iz zemlje egipatske. Držite taj dan iz naraštaja u naraštaj. To je

12. poglavlje

- a 3Mo 7:15
3Mo 22:30
5Mo 16:4
- b Lk 12:35
Ef 6:14
1Pe 1:13
- c Ef 6:15
- d 4Mo 28:16
5Mo 16:6
- e 2Mo 11:4
Am 5:17
- f 2Mo 11:5
2Mo 12:29
- g 4Mo 33:4
Iza 19:1
Jr 43:13
Sf 2:11
- h 1Ko 8:6
- i Mt 20:28
Ri 5:9
He 11:28
1Iv 1:7
- j 2Mo 23:15
3Mo 23:6
- k 4Mo 9:13
- l 3Mo 23:4
- m 3Mo 23:8
- n Mt 12:1
- o 3Mo 23:6
Lk 22:1
1Ko 5:8

Desni stupac

- a 3Mo 23:5
3Mo 23:6
Eze 45:21
- b 2Mo 12:49
4Mo 9:14
5Mo 16:3
1Ko 5:7
- c 4Mo 9:13
- d 2Mo 3:16
2Mo 19:7
4Mo 11:16
- e 4Mo 9:2
Jš 5:10
2Kr 23:21
2Lj 35:6
Ezr 6:20
Lk 22:7
- f 3Mo 14:6
Ps 51:7
He 9:19
- g Iza 37:36
Eze 9:6
He 11:28
- h 3Mo 23:4
5Mo 16:3
Ef 2:15
Kol 2:14
He 8:13
- i Jš 5:10
Ps 105:45
- j 2Mo 13:8
5Mo 6:7
Jš 4:6
Ps 78:6
Ps 145:4
Ef 6:4
- k 2Mo 34:25
5Mo 16:2
1Ko 5:7

trajna odredba. **18** Od večeri četrnaestoga dana prvoga mjeseca pa sve do večeri dva-deset prvoga dana toga mjeseca jedite beskvasni kruh.^a **19** Sedam dana ne smije biti ukvasanoga tijesta u kućama vašim, jer tko bi god jeo što s kvascem, bilo došljak bilo rođeni Izraelac,^b ta duša neka se pogubi i tako ukloni iz zajednice izraelske.^c **20** Ništa s kvascem ne smijete jesti. U svim prebivalištima svojim jedite beskvasni kruh.^d

21 Mojsije je odmah sazvao sve starješine izraelske^d i rekao im: "Izaberite i uzmite sitnu stoku za porodice svoje i zakoljite pashalnu žrtvu.^e **22** I uzmite kitu izopa,^f umočite je u krv u posudi i poškropite krvlju iz posude nadvratnik ulaznih vrata i oba dovratnika. Neka nitko od vas ne izlazi na vrata kuće svoje do jutra. **23** Jehova će prolaziti da udari nevoljom Egipćane. Kad vidi krv na nadvratniku ulaznih vrata i na oba dovratnika, Jehova će proći mimo tih vrata i neće dopustiti da pogubljenje uđe u kuće vaše i udari na vas.^g

24 To neka bude trajna uredba^h za vas i sinove vaše. **25** I kad dođete u zemlju koju će vam Jehova dati, kako je i obećao, vršite ovu službu.ⁱ **26** Pa kad vas sinovi vaši upitaju: 'Što vam predstavlja ta služba?'^j **27** vi im recite: 'To je pashalna žrtva Jehovi,^k koji je prolazio mimo kuća sinova Izraelovih u Egiptu kad je Egipćane udario nevoljom, a naše kuće sačuvao.'^l

2Mo 12:11* Ili: "Pasha; Pesah". Doslovno: "prolazak (u smislu: mimoćići, preskočiti)".

Tada se narod poklonio i pao ničice.^a **28** Potom su sinovi Izraelovi otišli i učinili kako je Jehova zapovjedio Mojsiju i Aronu.^b Upravo su tako učinili.

29 Tako je u ponoć Jehova pogubio sve prvorođence u zemlji egipatskoj,^c od prvorođenca faraona koji je sjedio na prijestolju do prvorođenca zatvorenika u zatvoru,^{*} a i sve prvorođeno od životinja.^d **30** I faraon je ustao usred noći, on i sve slugе njegove i svi Egipćani, i nastala je velika vika među Egipćanima,^e jer nije bilo kuće u kojoj nije bilo mrtvaca. **31** Još u noći pozvao je^f Mojsija i Arona, te im rekao: "Ustajte, odlazite od naroda mojeg, i vi i svi sinovi Izraelovi! Idite, služite Jehovi kako ste tražili!^g **32** Uzmite i sitnu i krupnu stoku svoju, kako ste tražili,^h pa idite! A i mene blagoslovite!"

33 Egipćani su počeli navaljivati na narod da što prijeⁱ ode iz zemlje, i govorili su: "Inače ćemo svi pomrijeti!"^j **34** Tako je narod ponio neukvasano tijesto. Posude u kojima se kruh mijesi umotali su u ogrtače i ponijeli na ramenima. **35** I sinovi Izraelovi učinili su kako im je Mojsije rekao te su zatražili od Egipćana predmete od srebra i od zlata i odjeću.^k **36** I Jehova je dao da narod nade milost u očima Egipćana^l te su im dali što su tražili.^m Tako su oplijenili Egipćane.ⁿ

2Mo 12:29* Ili: "jami". Vidi bilješku za 1Mo 40:15.

12. poglavlje

- a 2Mo 4:31
Ne 8:6
- b He 11:28
- c 1Mo 15:14
4Mo 33:4
Ps 78:51
Ps 105:36
Ps 136:10
He 11:28
- d 2Mo 11:5
4Mo 3:13
Ps 135:8
- e 2Mo 11:6
f 2Mo 10:29
- g 2Mo 3:20
2Mo 6:1
2Mo 10:9
Ps 105:38
- h 2Mo 10:26
i 2Mo 12:11
- j 1Mo 20:3
2Mo 10:7
4Mo 17:12
- k 1Mo 15:14
2Mo 3:21
2Mo 11:2
Ps 105:37
- l 2Mo 11:3
Izr 16:7
- m 5Mo 15:15
- n 2Mo 3:22

Desni stupac

- a 1Mo 47:11
2Mo 1:11
- b 4Mo 33:5
- c 1Mo 12:2
1Mo 15:5
1Mo 46:3
2Mo 1:7
2Mo 38:26
4Mo 2:32
4Mo 11:21
- d 4Mo 11:4
Za 8:23
- e 2Mo 6:1
2Mo 11:1
2Mo 12:31
- f 1Mo 12:4
1Mo 21:5
1Mo 25:26
1Mo 47:9
- g 1Mo 46:3
1Mo 47:27
Dj 13:17
- h 1Mo 15:13
Dj 7:6
Ga 3:17
- i 2Mo 7:4
- j 2Mo 12:14
5Mo 16:1
- k 3Mo 23:5
4Mo 9:14
5Mo 16:2
Jš 5:10
Mk 14:1
1Ko 5:7
- l 3Mo 22:10
Ef 2:12
- m 1Mo 17:12
1Mo 17:23
- n 4Mo 9:12
Ps 34:20
Iv 19:33
Iv 19:36

37 I sinovi Izraelovi otišli su iz Ramezesa^a prema Suku.^b Pješaka je bilo šest stotina tisuća muškaraca, osim djece.^c **38** A s njima je pošlo i mnoštvo drugih ljudi^{*d} te sitne i krupne stoke vrlo mnogo. **39** Od tijesta što su ga ponijeli iz Egipta ispekli su beskvasne pogače. Tijesto se nije bilo ukvasalo jer su ih tjerali iz Egipta, pa se nisu mogli dulje zadržavati i tako nisu sebi pripremili hranu za put.^e

40 Sinovi Izraelovi, koji su boravili^f u Egiptu,^g u tuđini su boravili četiri stotine i trideset godina.^{*h} **41** A kad se navršilo četiri stotine i trideset godina, upravo tog dana, sve ćete Jehovine izašle su iz zemlje egipatske.ⁱ **42** To je noć koju treba svetkovati Jehovi, jer ih je izveo iz zemlje egipatske. Jehovi trebaju svetkovati tu noć svi sinovi Izraelovi iz naraštaja u naraštaj.^j

43 I Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: "Ovo je odredba za pashalnu žrtvu:^k nijedan tudinac ne smije ju jesti.^l **44** Svakog roba kupljenog za novac obrežite,^m i tek je tada može jesti. **45** Pridošlica i najamnik ne smiju je jesti. **46** Svi koji jedu janje neka ga jedu zajedno u istoj kući. Ne iznosite mesa iz kuće i nijednu kost na žrtvi nemojte slomiti."ⁿ

2Mo 12:38* Doslovno: "mješovito mnoštvo; mješavina naroda". **40*** Neki drevni prijevodi ukazuju na to da se spomenuti broj godina ne odnosi samo na boravak Izraelaca u Egiptu nego da obuhvaća i njihov boravak u Kanaanu. (Vidi "Sve je Pismo nadahnuto od Boga i korisno", dodatak 3, odlomak 9.)

47 Sva zajednica izraelska neka je slavi.^a 48 Ako bi među vama živio došljak koji bi htio slaviti Pashu u čast Jehovi, neka se obreže svako muško iz doma njegovog.^b Tek tada neka pristupi i slavi je i neka bude kao rođeni Izraelac. Ali nitko neobrezan ne smije ju jesti. 49 Jedan zakon neka vrijedi za rođenog Izraelca i za došljaka koji živi među vama.”^c

50 I svi su sinovi Izraelovi učinili kako je Jehova zapovjedio Mojsiju i Aronu. Upravo su tako učinili.^d 51 Toga istog dana Jehova je izveo sinove Izraelove iz zemlje egipatske po četama njihovim.^e

13 Jehova je dalje rekao Mojsiju: 2 “Posveti mi svakoga prvorodena, svakoga koji otvori maternicu među sinovima Izraelovim, i od ljudi i od životinja, jer meni pripada.”^f

3 I Mojsije je rekao narodu: “Sjećajte se ovoga dana u koji ste izašli iz Egipta,^g iz kuće ropske, jer vas je snagom ruke svoje Jehova izveo odande.^h Zato neka se ne jede ništa s kvascem.ⁱ 4 Danas izlazite, u mjesecu abibu.”^j 5 Kad te Jehova dovede u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Hivijaca i Jebusejaca,^k za koju se zakleo praocima tvojim da će ti je dati,^l u zemlju u kojoj teče med i mlijeko,^m onda vrši tu službu ovoga mjeseca. 6 Sedam dana jedi beskvasni kruh,ⁿ a sedmoga je dana blag-

2Mo 13:4* Nakon izgnanstva Židova u Babilon mjesec abib dobio je ime nisan. Vidi dodatak 14.

12. poglavlje

- a 4Mo 9:14
- b 1Mo 17:12
- c 3Mo 24:22
4Mo 15:16
Ga 3:28
Kol 3:11
- d 2Mo 7:6
2Mo 39:32
3Mo 12:32
- e 2Mo 6:26
2Mo 13:18

13. poglavlje

- f 3Mo 27:26
4Mo 3:13
4Mo 18:15
5Mo 15:19
Lk 2:23
- g 2Mo 12:42
5Mo 16:3
- h 2Mo 6:1
5Mo 4:34
Ne 9:10
- i 2Mo 12:20
1Ko 5:7
- j 2Mo 23:15
2Mo 34:18
5Mo 16:1
- k 2Mo 3:8
2Mo 34:11
1Kr 9:20
- l 1Mo 15:18
2Mo 6:8
Dj 7:5
- m 2Mo 3:17
5Mo 6:3
5Mo 8:8
- n 2Mo 12:15
2Mo 34:18
1Ko 5:8

Desni stupac

- a 2Mo 10:9
3Mo 23:8
Lk 22:1
- b 2Mo 23:15
- c 5Mo 16:3
- d 2Mo 12:19
- e 2Mo 12:27
f 2Mo 12:14
5Mo 6:8
5Mo 11:18
- g Izr 23:16
- h 2Mo 6:1
2Mo 7:4
- i 2Mo 12:24
2Mo 23:15
3Mo 23:6
5Mo 16:3
- j Ne 9:24
- k 1Mo 15:18
Ps 105:42
- l 4Mo 3:13
- m 3Mo 27:26
n 2Mo 22:29
2Mo 34:19
4Mo 8:17
5Mo 15:19
Lk 2:23
- o 2Mo 34:20
- p 4Mo 18:15
- r 2Mo 12:26
5Mo 6:20
Ps 145:4
- s 5Mo 26:8
- t 5Mo 7:8
- u 2Mo 5:2
- v Ps 78:51
Ps 135:8
- z 2Mo 11:5
2Mo 12:29

dan u čast Jehovi.^a 7 Beskvasni kruh neka se jede sedam dana.^b Ništa s kvascem neka se ne vidi kod tebe^c i ukvasano tijesto neka se ne vidi nigdje na području tvojem.^d 8 I toga dana reci sinu svojem: ‘To je zbog onoga što je Jehova učinio za mene kad sam izašao iz Egipta.’^e 9 I neka ti to bude kao znak na ruci i kao spomen na čelu,^f da Jehovin zakon bude u ustima tvojim.^g Jer te rukom jakom Jehova izveo iz Egipta.^h 10 I drži ovu odredbu od godine do godine u propisano vrijeme.ⁱ

11 A kad te Jehova dovede u zemlju Kanaanaca,^j kao što se zakleo tebi i praocima tvojim,^k i kad ti je preda, 12 posveti Jehovi svakog prvorodena,^l a tako i sve prvorodeno od stoke tvoje.^m Svako muško pripada Jehovi.ⁿ 13 I svako prvorodeno magare otkupi grlom sitne stoke, a ako ga ne otkupiš, slomi mu vrat.^o A otkupi i svakoga prvorodena između sinova svojih.^p

14 A ako te sin tvoj jednog dana upita: ‘Što to znači?’ odgovori mu: ‘Snagom ruke svoje Jehova nas je izveo iz Egipta,^s iz kuće ropske.’^t 15 Budući da je faraon postao tvrdokoran i nije nas htio pustiti da odemo,^u Jehova je pobio sve prvorodence u zemlji egipatskoj,^v od prvorodenaca ljudi do prvorodenog od životinja.^z Zato Jehovi žrtvujem sve muško prvorodeno,^a a svakoga prvorodena od svojih sinova otkupljujem.’^b 16 Neka ti to bude kao znak na ruci i kao

a 2Mo 13:2; 2Mo 13:12; 5Mo 21:17; b 2Mo 6:6.

povez na čelu,^a jer nas je snagom ruke svoje Jehova izveo iz Egipta.”^b

17 Kad je faraon pustio narod, Bog ga nije vodio putem kroz zemlju filistejsku, iako je onuda bilo bliže, jer je Bog rekao: “Mogao bi narod požaliti kad vidi rat, pa se vratiti u Egipat.”^c **18** Stoga je Bog poveo narod zaobilaznim putem, kroz pustinju pored Crvenoga mora.^d I sinovi Izraelovi napustili su zemlju egipatsku u bojnim redovima.^e **19** Mojsije je ponio sa sobom kosti Josipove, jer je Josip svečano zakleo sinove Izraelove: “Bog će sigurno pogledati na vas,^f a vi sa sobom ponesite odavde kosti moje.”^g **20** I otišli su iz Sukota i utaborili se u Etamu, na rubu pustinje.^h

21 I Jehova je išao pred njima danju u stupu od oblaka da ih vodi putem,ⁱ a noću u stupu od vatre da im svijetli, kako bi mogli putovati i danju i noću.^j **22** Stup od oblaka nije se odmicao od naroda danju ni stup od vatre noću.^k

14 Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Reci sinovima Izraelovim da se vrate i utabore pred Pihahirotom, između Migdola i mora, nasuprot Baal-Sefonu.¹ Utaborite se nasuprot tom mjestu, uz more. **3** Tada će faraon reći za sinove Izraelove: ‘Smeteno lutaju zemljom. Pustinja ih je zatorila.’^m **4** I dopustit ću da otvrdne srce faraonu,ⁿ pa će

2Mo 13:16* Doslovno: “među očima”. **18*** “U bojnim redovima”, po svemu sudeći, u formaciji poput vojske, s pet skupina: prethodnicom, zaštitnicom, središnjim dijelom i dva krila.

13. poglavlje

- a 5Mo 6:8
5Mo 11:18
- b 2Mo 6:1
Jd 5
- c 2Mo 14:11
2Mo 16:3
4Mo 14:3
Ne 9:17
Dj 7:39
- d 2Mo 14:2
4Mo 33:5
e 2Mo 12:51
- f Ps 135:4
Lk 1:68
Lk 7:16
- g 1Mo 50:25
Jš 24:32
He 11:22
- h 4Mo 33:6
- i 2Mo 14:19
4Mo 9:15
5Mo 1:33
Ne 9:12
Ps 99:7
- j 2Mo 14:24
4Mo 14:14
Ps 78:14
- k Ps 105:39
1Ko 10:1

14. poglavlje

- l 2Mo 13:18
4Mo 33:7
- m Ps 71:11
- n 2Mo 4:21
2Mo 7:13
Ri 9:18

Desni stupac

- a 2Mo 9:16
2Mo 15:11
2Mo 18:11
Jš 2:10
Ne 9:11
Iza 2:11
Ri 9:17
- b 2Mo 7:5
2Mo 8:22
Ps 83:18
Eze 26:6
- c 2Mo 12:33
Ps 105:25
- d Su 6:8
1Sa 2:27
1Sa 6:6
- e 2Mo 14:23
- f Jš 17:16
Su 4:3
- g 2Mo 7:3
5Mo 2:30
Jš 11:20
Ps 10:2
Izr 16:18
- h 4Mo 33:3
- i 2Mo 15:19
- j 2Mo 15:9
Jš 24:6
- k Jš 24:7
Ne 9:9
Ps 34:17
Ps 107:6
- l 2Mo 16:3
2Mo 17:3
4Mo 14:2
Ps 106:7
- m 2Mo 5:21
2Mo 6:9
He 3:16
He 10:38

krenuti u potjeru za njima. A ja ću se proslaviti na faraonu i na svoj vojsci njegovoj.^a Tada će Egipćani znati da sam ja Jehova.”^b I učinili su upravo tako.

5 Poslije nekog vremena javili su kralju egipatskom da je narod pobjegao. I odmah se srce faraona i slugu njegovih okrenulo protiv naroda,^c pa su rekli: “Što smo to učinili pustivši Izraela da nam više ne robuje?”^d **6** Zato je pripremio bojna kola svoja i poveo svoj narod.^e **7** Uzeo je šest stotina biranih kola^f i sva ostala kola u Egiptu, a u svima su bili ratnici. **8** A Jehova je dopustio da otvrdne srce faraonu,^g kralju egipatskome, i on je krenuo u potjeru za sinovima Izraelovim, dok su sinovi Izraelovi odlazili uzdignutih pesnica.^h **9** I Egipćani su tako krenuli u potjeru za njima, svi konji faraonovi s kolima svojim, konjanici njegoviⁱ i vojska njegova, i stigli su ih dok su bili utaboreni uz more, blizu Pihahirota nasuprot Baal-Sefonu.^j

10 Kad se faraon približio, sinovi Izraelovi pogledali su i opazili da Egipćani idu prema njima. I sinovi Izraelovi silno su se uplašili i zavapili k Jehovi.^k **11** I rekli su Mojsiju: “Zar nije bilo grobova u Egiptu, nego si nas izveo da pomremo u pustinji?! Što si nam to učinio izvevši nas iz Egipta? **12** Zar ti nismo rekli u Egiptu: ‘Pusti nas da služimo Egipćanima’? Jer nam je bolje da služimo Egipćanima nego da pomremo u pustinji.”^m **13** Tada je Mojsije

rekao narodu: "Ne bojte se!^a Stojte čvrsto i gledajte spasenje koje će vam Jehova danas donijeti!^b Jer Egipćane koje danas vidite nikad više nećete vidjeti.^c **14** Jehova će se boriti za vas,^d a vi ćete mirno stati."

15 Jehova je tada rekao Mojsiju: "Zašto vapiš k meni?^e Reci sinovima Izraelovim da se sprema za polazak. **16** A ti podigni štap svoj,^f pruži ruku nad morem i razdvoji ga^g da sinovi Izraelovi prođu posred mora po suhom.^h **17** I ja ću, evo, dopustiti da otvrdne srce Egipćanima,ⁱ pa će poći za njima, a ja ću se proslaviti na faraonu i na svoj vojski njegovoj, bojnim kolima njegovim i konjanicima njegovim.^j **18** I Egipćani će znati da sam ja Jehova kad se proslavim na faraonu, bojnim kolima njegovim i konjanicima njegovim."^k

19 Tada je anđeo^l pravoga Boga, koji je išao na čelu izraelskoga tabora, otišao i stao im za leđa, a i stup od oblaka što je bio ispred njih pomakao se i stao im za leđa.^m **20** I postavio se između egipatskog tabora i izraelskog tabora.ⁿ S jedne je strane oblak bio mračan, a s druge je strane rasvijetljavao noć.^o I nisu prišli jedni drugima cijele noći.

21 I Mojsije je pružio ruku nad morem,^p a Jehova je cijelu noć potiskivao more jakim istočnim vjetrom, pretvarajući morsko dno u suho tlo.^r I vode su se razdvojile.^s **22** Tada su sinovi Izraelovi pošli posred mora po suhom,^t a vode su im stajale kao zid zdesna i slije-

14. poglavlje

- a 4Mo 14:9
- 5Mo 20:3
- 2Lje 20:15
- Ps 27:1
- Ps 46:1
- Iza 41:10
- b 2Lje 20:17
- Izr 29:25
- c 2Mo 14:30
- 2Mo 15:5
- Ps 136:15
- Izr 16:4
- Ne 9:11
- d 5Mo 1:30
- 5Mo 20:4
- 2Lje 20:29
- e Js 7:10
- f 2Mo 4:20
- 2Mo 17:9
- g Ps 78:13
- h Ne 9:11
- i 2Mo 4:21
- 2Mo 7:13
- Ri 9:15
- j 2Mo 9:16
- Js 24:6
- Ri 9:17
- k 2Mo 14:4
- l 1Mo 48:16
- 2Mo 32:34
- 4Mo 20:16
- Jd 9
- m 2Mo 13:21
- Ps 34:7
- Iza 52:12
- n Js 24:7
- o Ps 105:39
- p 2Mo 14:16
- Dj 7:36
- r Js 2:10
- Ps 66:6
- Ps 106:9
- Ps 114:3
- Iza 51:10
- Ne 9:11
- s Ps 78:13
- Ps 136:13
- Iza 63:12
- t 2Mo 15:19
- 4Mo 33:8
- Iza 63:13
- 1Ko 10:1
- He 11:29

Desni stupac

- a 2Mo 15:8
- b 2Mo 14:17
- Ps 10:2
- c 2Mo 13:21
- d 2Mo 23:27
- 1Sa 5:11
- Ps 18:14
- e Ps 76:6
- f 2Mo 14:4
- 5Mo 3:22
- 1Sa 4:8
- g 2Mo 7:19
- 2Mo 8:5
- h 2Mo 15:1
- i 2Mo 15:10
- 5Mo 11:4
- Ne 9:11
- Ps 78:53
- He 11:29
- j 1Mo 15:14
- 2Mo 14:23
- Js 24:7
- k 2Mo 14:13
- Ps 106:11
- Ps 136:15
- l Ps 66:6
- Ps 77:19
- m 2Mo 14:22
- 2Mo 15:8

va.^a **23** I Egipćani su krenuli u potjeru, svi konji faraonovi, bojna kola njegova i konjanici njegovi pošli su za njima^b posred mora. **24** A za jutarnje straže^c Jehova je iz stupa od vatre i oblaka^e pogledao na egipatski tabor i u njemu stvorio pomutnju.^d **25** I zbacio je kotače s kola njihovih, tako da su se jedva pokretala.^e Tada su Egipćani povikali: "Bježimo od Izraelaca, jer se Jehova bori za njih protiv Egipćana!"^f

26 Na koncu je Jehova rekao Mojsiju: "Pruži ruku nad morem^g da se vode vrate na Egipćane, na bojna kola njihova i konjanike njihove!"

27 Mojsije je odmah pružio ruku nad morem i more se pred jutro počelo vraćati na mjesto svoje. Egipćani su bježali pred morem, ali Jehova ih je pobacio usred mora.^h

28 I vode su se vraćaleⁱ te su na koncu potopile bojna kola i konjanike, svu vojsku faraonovu što je pošla za Izraelcima u more.^j Nije ostao ni jedan od njih.^k

29 A sinovi Izraelovi išli su po suhom posred mora^l dok su im vode stajale kao zid zdesna i slijeva.^m **30** Tako je Jehova toga dana izbavio Izraela iz ruke egipatske.ⁿ I vidio je Izrael mrtve Egipćane na morskoj obali.^o **31** Vidio je Izrael i silnu ruku kojom se Jehova poslužio protiv Egipćana. I narod

n 5Mo 4:20; Ps 106:8; o Ps 58:10; Ps 59:10; Ps 91:8; Izr 16:4.

2Mo 14:24* Radi se o trećoj (posljednjoj) straži u hebrejskoj podjeli noći. Počinjala je otprilike u 2 sata, a završavala u 6 sati.

se stao bojati Jehove i povjerovao je Jehovi i služi njegovu Mojsiju.^a

15 Tada su Mojsije i sinovi Izraelovi zapjevali ovu pjesmu Jehovi i rekli ovako:^b

“Zapjevat ću Jehovi, jer se silno proslavio.^c

Konja s konjanikom u more je bacio.^d

2 Jah* je snaga moja i sila moja,^e jer on je spas moj.^f

On je Bog moj, njega ću hvaliti,^g on je Bog oca mojega,^h njega ću uzvisivati.ⁱ

3 Jehova je hrabar ratnik,^j Jehova je ime njegovo.^k

4 Kola faraonova i vojsku njegovu bacio je u more.^l

Izabrani ratnici njegovi potonuli su u Moru crvenome.^m

5 Uzburkane su ih vode prekrile,ⁿ poput kamena u dubine su potonuli.^o

6 Desnica tvoja, Jehova, silne je moći,^p desnica tvoja, Jehova, neprijatelja satrti može.^r

7 Silnim veličanstvom svojim obaraš one koji ustaju na tebe,^s

puštaš gnjev svoj usplamtjeti da ih kao strnjiku proždire.^t

8 Dahom nosnica tvojih^u vode su se sabrale, poput zida valovi su stajali,

2Mo 15:2* Ovo je prvo mjesto gdje se javlja ime Jah. To je skraćeni oblik imena Jehova, prvi dio tetragrama JHWH. Vidi dodatak 1.

14. poglavlje

a 2Mo 4:31
2Mo 19:9
Ps 106:12

15. poglavlje

b Su 5:1
2Sa 22:1
Ot 15:3
c 2Mo 9:16
2Mo 18:11
Ps 106:12
2Mo 15:21
d Ps 136:15
e 2Mo 17:16
Ps 18:1
Iza 12:2
Flp 4:13
f Ot 7:10
g 2Sa 22:47
Ps 99:5
Iza 25:1
h 2Mo 3:15
i Ps 83:18
Ps 148:13
j Ne 4:20
Ps 24:8
k 2Mo 6:3
Iza 42:8
l 2Mo 14:27
Jš 24:6
m 2Mo 14:7
n Jš 24:7
o Ne 9:11
p Ps 17:7
Ps 60:5
Ps 89:13
Ps 118:15
1Pe 5:6
r He 10:31
s Ps 148:13
Iza 5:16
Iza 37:23
t 5Mo 4:24
Ps 59:13
He 12:29
u 2Sa 22:16
Ps 18:15

Desni stupac

a 2Mo 14:8
b 2Mo 14:9
c Eze 38:12
d 2Mo 14:5
Iza 36:20
e 1Mo 8:1
2Mo 14:21
f 2Mo 14:28
5Mo 11:4
g 2Mo 15:5
Ne 9:11
h 5Mo 3:24
2Sa 7:22
1Ko 8:5
i 3Mo 19:2
Iza 6:3
1Pe 1:16
j He 2:12
k Lk 12:5
He 12:28
l 2Mo 11:9
m 2Mo 15:6
n Ps 78:53
He 11:29
o Ps 106:10
p Ps 78:54
r 4Mo 14:14
Jš 2:10
s Ps 99:1
t Ps 48:6
u 4Mo 22:3
v Jš 2:11
Jš 5:1

2. MOJSIJEVA 15:1-16

u srcu mora uzburkane su se vode stvrdnule.

9 Neprijatelj je rekao: ‘Gonit ću ih!’^a Stići ću ih!^b

Plijen ću dijeliti!^c Duša će ga se moja nasititi! Mač ću izvući! Ruka će ih moja tjerati!^d

10 Dahom svojim dahnuo si,^e more ih je prekrilo,^f potonuli su kao olovo u vodama silnim.^g

11 Tko je među bogovima kao ti, Jehova?^h

Tko je kao ti, kojega silna svetost krasi?ⁱ

Pjesmama hvale^j strah tebi iskazivati treba,^k djela čudesna ti činiš.^l

12 Desnicu si svoju podignuo^m i zemlja ih je progutala.ⁿ

13 Milošću* svojom vodio si narod koji si izbavio,^o snagom svojom vodit ćeš ga k svetom prebivalištu svojem.^p

14 Narodi će čuti^r i uznemiriti se,^s

teški će bolovi*^t spopasti stanovnike Filisteje.

15 Knezove* će edomske tada užas spopasti, silnike će moapske drhtanje obuzeti,^u svi će se stanovnici Kaanaa uplašiti.^v

16 Strah i jeza na njih će se oboriti.^z

Od siline mišice tvoje oni će se skameniti, dok ne prođe narod tvoj,^a Jehova,

z 5Mo 11:25; Jš 2:9; a 2Mo 19:5; 5Mo 32:9; 2Sa 7:23.

2Mo 15:13* Ili: “Vjernom ljubavlju”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **14*** Doslavno: “trudovi će”. **15*** Ili: “šeike”.

dok ne prođe^a narod tvoj koji si stvorio.^b

17 Dovest ćeš ga i zasaditi na gori nasljedstva svojega,^c

na mjestu koje si pripremio za prebivanje svoje,^d Jehova,

u svetištu,^e Jehova, što su ga ruke tvoje podigle.

18 Jehova će kraljevati dovijeka, u svu vječnost.^f

19 Kad su konji^g faraonovi, bojna kola njegova i konjanici njegovi ušli u more,^h

Jehova je na njih vratio vode morske,ⁱ

a sinovi su Izraelovi prošli po suhom posred mora.”^j

20 Tada je proročica Mirjam, sestra Aronova,^k uzela u ruku def,^l a sve su joj se žene pridružile s defom u ruci i plešući.^m **21** Mirjam je muškarcima pjesmom odgovarala:ⁿ

“Pjevajte Jehovi,^o jer se silno proslavio.^p

Konja s konjanikom u more je bacio.”^r

22 Potom je Mojsije poveo Izraelce, pa su od Crvenog mora pošli u pustinju Šur.^s Tri su dana putovali pustinjom, ali nisu našli vode.^t **23** Onda su došli u Maru,^u ali nisu mogli piti vodu u Mari jer je bila gorka. Zato se to mjesto i zove Mara.^v **24** I narod je stao gundati protiv Mojsija:^z “Što ćemo piti?” **25** A on je zavao k Jehovi.^a Jehova mu je pokazao neko drvo. On ga je ba-

2Mo 15:23* “Mara” znači “gorčina”.

15. poglavlje

a 4Mo 20:17

4Mo 21:22

5Mo 2:27

b Iza 43:1

c 5Mo 4:21

Ps 44:2

Ps 78:54

Ps 80:8

d 1Kr 8:27

e 2Mo 25:8

f Ps 10:16

Ps 146:10

Da 4:3

g 2Mo 14:23

Izr 21:31

h Js 24:6

i 2Mo 14:28

He 11:29

j 2Mo 14:22

k 4Mo 26:59

l Ps 81:2

m Su 11:34

1Sa 18:6

2Sa 6:5

Ps 150:4

Jr 31:4

n 1Sa 18:7

o Su 5:3

p 2Mo 14:17

2Mo 13:11

r 2Mo 14:27

s 1Mo 16:7

1Mo 25:18

t 2Mo 17:1

u 4Mo 33:8

v Ru 1:20

z 2Mo 16:2

2Mo 17:3

4Mo 11:1

1Ko 10:10

Jd 16

a 2Mo 17:4

Ps 50:15

Desni stupac

a 2Kr 2:21

b 2Mo 16:4

5Mo 8:2

1Pe 1:7

c 3Mo 26:3

5Mo 28:1

1Iv 5:3

d 2Mo 9:10

5Mo 7:15

e 2Mo 23:25

Ps 103:3

f 4Mo 33:9

16. poglavlje

g 4Mo 33:10

h 4Mo 33:11

i 2Mo 15:24

Ps 106:25

1Ko 10:10

j 4Mo 14:2

Jn 4:8

k 4Mo 11:4

l 2Mo 17:3

4Mo 16:13

5Mo 8:3

Tu 4:9

m Ps 78:24

Ps 105:40

Iv 6:31

1Ko 10:3

n Ne 11:23

Izr 30:8

Mt 6:11

o 5Mo 8:2

Jk 1:3

1Pe 1:7

p 2Mo 35:2

cio u vodu i voda je postala slatka.^a

Tu im je Bog dao pouku i zakon i tu ih je iskušao.^b

26 I rekao im je: “Budete li pomno slušali glas Jehove, Boga svojega, i budete li radili što je pravo u očima njegovim, slušali zapovijedi njegove i držali se svih uredbi njegovih,^c neću na vas pustiti nijednu bolest koju sam pustio na Egipćane.^d Jer ja sam Jehova koji vas liječi.”^e

27 Potom su došli u Elim, gdje je bilo dvanaest izvora vode i sedamdeset palmi.^f I utaborili su se ondje uz vodu.

16 Potom su otišli iz Elima^g i sva zajednica sinova Izraelovih došla je u pustinju Sin,^h koja je između Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca nakon izlaska iz zemlje egipatske.

2 I sva je zajednica sinova Izraelovih u pustinji počela gundati protiv Mojsija i Arona.ⁱ **3** Sinovi Izraelovi govorili su im: “Da smo barem pomrli^j od ruke Jehovine u zemlji egipatskoj dok smo sjedili kod lonaca s mesom,^k dok smo jeli kruha do sita, jer ste nas doveli u ovu pustinju da svu ovu zajednicu pomorite glađu.”^l

4 Tada je Jehova rekao Mojsiju: “Evo, pustit ću da vam pada kruh s neba.^m Neka narod ide i sebi skuplja svaki dan koliko mu za dan treba,ⁿ da ga iskušam i vidim hoće li živjeti * po zakonu mojemu ili neće.”^o

5 A šestoga dana^p neka pripreme ono što budu donijeli,

2Mo 16:4* Doslovno: “hoditi”.

i bit će dvaput onoliko koliko su skupljali svaki dan.”^a

6 Onda su Mojsije i Aron rekli svim sinovima Izraelovim: “Večeras ćete spoznati da je Jehova taj koji vas je izveo iz zemlje egipatske.”^b **7** A ujutro ćete vidjeti slavu Jehovinu,^c jer je čuo Jehova kako gundate protiv njega. Što smo mi da gundate protiv nas?” **8** Mojsije je zatim nastavio: “Večeras će vam Jehova dati mesa da jedete, a ujutro kruha da se nasitite, jer je Jehova čuo gundanje vaše, da gundate protiv njega. A što smo mi? Ne gundate vi protiv nas, nego protiv Jehove.”^d

9 Poslije toga Mojsije je rekao Aronu: “Reci svoj zajednici sinova Izraelovih: ‘Dodite pred Jehovu, jer je čuo gundanje vaše!’”^e **10** Kad je Aron to rekao svoj zajednici sinova Izraelovih, oni su se okrenuli licem prema pustinji, i gle, slava Jehovina pokazala se u oblaku.^f

11 I Jehova je rekao Mojsiju: **12** “Čuo sam gundanje sinova Izraelovih.^g Reci im ovako: ‘U suton* ćete jesti mesa i ujutro se nasititi kruha.^h Tada ćete znati da sam ja Jehova, Bog vaš.’”ⁱ

13 I uvečer su se pojavile prepelice^j i prekrile tabor, a ujutro je rosa prekrila sve oko tabora.^k **14** Kad je rosa isparila, po pustinji je ležalo nešto fino poput pahuljica,^l fino kao mraz^m kad se uhvati po zemlji. **15** Kad su to vidjeli sinovi Izraelovi, pitali su jedan dru-

2Mo 16:12* “U suton” – doslovno: “između dvije večeri”. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

16. poglavlje

- a 2Mo 16:22
- b 2Mo 6:7
4Mo 16:28
Ps 77:20
Iza 63:11
- c 2Mo 24:10
3Mo 9:6
4Mo 16:42
Iv 11:40
- d 4Mo 21:7
1Sa 8:7
Iza 32:6
Lk 10:16
- e 2Mo 16:2
4Mo 11:1
- f 2Mo 13:21
4Mo 16:19
1Kr 8:11
Mt 17:5
- g 4Mo 14:27
Jd 16
- h Ps 105:40
- i 2Mo 4:5
2Mo 6:7
Eze 34:31
- j 4Mo 11:31
Ps 78:27
- k 4Mo 11:9
- l 4Mo 11:7
5Mo 8:3
Ne 9:15
Ps 78:24
- m Ps 147:16

Desni stupac

- a 4Mo 21:5
5Mo 8:16
Jš 5:12
Iv 6:31
Iv 6:58
1Ko 10:3
He 9:4
- b 2Mo 16:36
- c 2Ko 8:15
- d 2Mo 12:10
Mt 6:34
- e Mt 6:19
- f 2Mo 32:19
4Mo 16:15
Ef 4:26
- g Mt 6:11
- h 2Mo 16:5
- i 2Mo 20:8
2Mo 31:15
2Mo 35:2
3Mo 23:3
Mk 2:27

goga: “Što je to?” Jer nisu znali što je. A Mojsije im je rekao: “To je kruh koji vam Jehova daje za hranu.”^a **16** Ovo je zapovijed koju daje Jehova: ‘Nakupite toga koliko kome treba za jelo! Uzmite omer*^b po osobi, svaki prema broju duša koje su mu u šatoru!’” **17** I sinovi Izraelovi učinili su tako. Neki su nakupili mnogo, a neki malo. **18** Kad bi izmjerili na omer, onaj koji je nakupio mnogo nije imao previše, a onaj koji je nakupio malo nije imao premalo.^c Svatko je nakupio koliko mu je trebalo za jelo.

19 Tada im je Mojsije rekao: “Neka nitko ne ostavlja ništa do jutra!”^d **20** Ali oni nisu poslušali Mojsija. Neki su ostavili nešto od toga do jutra, a to se ucervalo i usmrđjelo.^e Zato se Mojsije razljutio na njih.^f **21** I tako su to skupljali svakoga jutro,^g koliko kome treba za jelo. Kad bi sunce ugrijalo, to bi se rastopilo.

22 A šestoga dana nakupili su dvostruku količinu kruha,^h dva omera po osobi. I svi poglavari zajednice došli su i javili to Mojsiju. **23** Tada im je on rekao: “Ovako je rekao Jehova: Sutra je dan počinka, sveti dan šubotnji* posvećen Jehovi.ⁱ Što hoćete peći, ispecite, i što hoćete kuhati,

2Mo 16:16* Otrprike 2,2 litre. Vidi do-datak 13. **23*** Doslovno: “sveti šabat”. Hebrejska riječ “šabat” (od koje preko grčkog odnosno latinskog dolazi hrvatska riječ “subota”) znači “počinak, odmor, mirovanje”. Šabat počinje nakon zalaska sunca u petak i traje do zalaska sunca u subotu. Prema židovskom kalendaru subota je bila sedmi dan u tjednu.

skuhajte,^a a sav višak ostavite sebi i čuvajte za utjuro!" **24** Tako su to ostavili do jutra, kako je Mojsije zapovjedio. I nije se usmrdjelo niti su se u tome pojavili crvi.^b **25** Tada je Mojsije rekao: "Jedite to danas, jer je danas dan počinka^c posvećen Jehovi! Danas toga nećete naći u polju. **26** Šest ćete dana skupljati, ali sedmi je dan dan počinka.^d Tada toga neće biti." **27** No sedmoga su dana neki od naroda išli skupljati, ali ništa nisu našli.

28 Zato je Jehova rekao Mojsiju: "Dokle ćete odbijati da se pokorite mojim zapovijedima i zakonima?"^e **29** Ne zaboravite da vam je Jehova dao dan počinka!^f Zato vam šestoga dana daje kruha za dva dana. Svi ostanite gdje jeste!^g Sedmoga dana neka nitko ne odlazi s mjesta svojega!" **30** I narod je poživao sedmoga dana.^h

31 Dom je Izraelov tu hranu prozvao "mana".* Bila je bijela kao sjeme korijandra, a imala je okus medenih kolača.ⁱ **32** Tada je Mojsije rekao: "Ovo je zapovijed koju je dao Jehova: 'Uzmi pun omer toga da se čuva iz naraštaja u naraštaj,^j da potomci vaši vide kruh koji sam vam dao za jelo u pustinji kad sam vas izveo iz zemlje egipatske.'"^k **33** I Mojsije je rekao Aronu: "Uzmi posudu i stavi u nju omer mane, pa je metni pred Jehovu da se čuva iz naraštaja u naraštaj."^l

2Mo 16:31* "Mana", vjerojatno od hebrejskog izraza *man hu*, koji znači "Što je to?" Vidi 15. redak.

16. poglavlje

- a 4Mo 11:8
- b 2Mo 16:33
- c Ne 9:14
- d 2Mo 20:9
- 2Mo 31:13
- 5Mo 5:15
- Jr 17:22
- Mt 12:12
- Lk 13:15
- e 4Mo 14:11
- 2Kr 17:14
- Ps 78:10
- Ps 81:13
- Ps 106:13
- Lk 16:31
- f 2Mo 31:13
- Iza 58:13
- Eze 20:12
- g Lk 23:56
- h 3Mo 23:3
- 5Mo 5:14
- i 2Mo 16:15
- 4Mo 11:7
- j Ps 105:5
- Ps 111:4
- k Ps 78:20
- l He 9:4

Desni stupac

- a 2Mo 27:21
- 2Mo 30:6
- 2Mo 40:20
- 1Kr 8:9
- b 5Mo 8:2
- Ne 9:21
- Ps 78:24
- Iv 6:49
- c Js 5:12
- Ne 9:15
- d 4Mo 33:48
- 5Mo 1:8
- 5Mo 34:1

17. poglavlje

- e 4Mo 33:12
- f 4Mo 33:2
- g 4Mo 33:14
- h 2Mo 5:21
- 4Mo 14:2
- 4Mo 20:3
- i 4Mo 14:22
- Ps 78:18
- Ps 95:9
- Ps 106:14
- Lk 4:12
- 1Ko 10:9
- He 3:9
- j 2Mo 16:2
- k 1Sa 30:6
- Iv 10:31
- l Eze 2:6
- m 2Mo 7:20
- n 4Mo 20:8
- 5Mo 8:15
- Ne 9:15
- Ps 78:15
- Ps 105:41
- Ps 114:8
- Iza 48:21
- 1Ko 10:4

34 Kako je Jehova zapovjedio Mojsiju, tako ju je Aron stavio pred Svjedočanstvo^{*a} da se čuva. **35** I sinovi Izraelovi jeli su manu četrdeset godina,^b sve dok nisu došli u naseljenu zemlju.^c Manu su jeli sve dok nisu došli na granicu zemlje kanaanske.^d **36** Omer je desetina efe.*

17 Sva zajednica sinova Izraelovih krenula je iz pustinje Sina^e prelazeći dio po dio puta, kako im je Jehova zapovjedio.^f I utaborili su se u Refidimu.^g Ali tu nije bilo vode da narod pije.

2 I narod se stao prepirati s Mojsijem i govoriti mu:^h "Daj nam vode da pijemo!" A Mojsije im je rekao: "Zašto se prepirete sa mnogom? Zašto iskušavate Jehovu?"ⁱ **3** Ali narod je ondje žedao za vodom, pa je gundao protiv Mojsija i govorio mu: "Zar si nas izveo iz Egipta da nas i sinove naše i stoku našu pomoriš žedu?"^j **4** I Mojsije je zavapio k Jehovi: "Što ću s ovim narodom? Još malo pa će me kamenovati!"^k

5 Tada je Jehova rekao Mojsiju: "Izidi pred narod^l i uzmi sa sobom nekoliko starješina izraelskih i štap svoj kojim si udario po Nilu^m Uzmi ga u ruku i idi! **6** Evo, ja ću stajati pred tobom ondje, na stije-ni na Horebu.* Udari po stije-ni i iz nje će poteći voda, pa neka narod pije!"ⁿ I Mojsije je

2Mo 16:34* Izraz se, po svemu sudeći, odnosi na kovčeg u kojem su se čuvali važni zapisi. **36*** Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13. **17:6*** Ovdje se ne radi o gori na kojoj je Bog dao Deset zapovijedi, nego o brdovitom području u okolini gore Sinaja, koje se drugdje naziva Sinajskom pustinjom.

učinio tako naočigled starješina izraelskih. **7** To je mjesto prozvaao Masa^a i Meriba,^b zato što su se sinovi Izraelovi prepirali i zato što su iskušavali Jehovu,^c govoreći: “Je li Jehova među nama ili nije?”^d

8 Tada su došli Amalečane^e da se bore s Izraelom u Refidimu.^f **9** I Mojsije je rekao Jošui:^g “Izaberi nam ljude pa idi^h i bori se s Amalečanima! Su tra ću stati na vrh brda, sa štapom pravoga Boga u ruci.”ⁱ **10** I Jošua je učinio kako mu je Mojsije rekao^j i stao se boriti s Amalečanima, a Mojsije, Aron i Hur^k popeli su se na vrh brda.

11 I dok bi Mojsije držao ruke podignute, Izraelci bi nadjačavali,^l a kad bi ruke spustio, nadjačavali bi Amalečani. **12** Kad su Mojsiju ruke otežale, uzeli su kamen, stavili ga pod njega i on je sjeo. A Aron i Hur držali su mu ruke, jedan s jedne, a drugi s druge strane, tako da su mu ruke ostale podignute sve do zalaska sunca. **13** Tako je Jošua oštricom mača^m porazio Amalečane i vojsku što je bila s njima.

14 I Jehova je rekao Mojsiju: “Zapiši to u knjigu za spomenⁿ i kaži Jošui: ‘Izbrišat ću sjećanje na Amalečane pod nebom.’”^o **15** I Mojsije je sagradio žrtvenik i nazvaog ga Jehova-Nissi.* **16** I rekao je: “Zato što se ruka podigla na prijestolje^p Jahovo,^r Jehova će ratovati s Amalečanima iz naraštaja u naraštaj.”^s

2Mo 17:7* “Masa” znači “iskušavanje; kušnja”. **7*** “Meriba” znači “prepirka; svađa; sukob”. **15*** “Jehova-Nissi” vjerojatno znači “Jehova je moj stijeg”.

17. poglavlje

- a 5Mo 9:22
5Mo 33:8
- b Ps 81:7
- c 5Mo 6:16
Ps 95:8
He 3:8
- d 2Mo 34:9
5Mo 31:17
Dj 7:39
- e 1Mo 36:12
- f 5Mo 25:17
1Sa 15:2
- g 4Mo 11:28
5Mo 32:44
Dj 7:45
- h 4Mo 31:3
- i 2Mo 4:2
- j Jš 11:15
- k 2Mo 24:14
- l Ps 56:9
- m Jš 11:12
- n 2Mo 34:27
- o 4Mo 24:20
5Mo 25:19
1Lje 4:43
- p Iza 66:1
Dj 7:49
- r Ps 94:12
Iza 12:2
Iza 26:4
Ot 19:1
- s 1Sa 15:20
Es 3:1
Es 7:10
Es 9:24

Desni stupac

18. poglavlje

- a 2Mo 2:21
2Mo 3:1
- b Jš 2:10
Jš 9:9
- c Dj 7:29
- d 2Mo 2:22
- e 1Lje 23:15
- f 2Mo 2:15
2Ko 1:10
- g 2Mo 19:2
1Kr 19:8
- h 2Mo 4:18
4Mo 10:29
- i 1Mo 33:3
2Sa 14:33
Ri 12:10
- j 2Mo 7:3
2Mo 14:28
5Mo 4:34
Ne 9:10
- k 2Mo 15:22
2Mo 16:3
4Mo 20:14
- l Ps 81:7
Ps 102:2
Da 3:29
- m 5Mo 33:29
Ri 15:10
n 1Mo 14:20
Lk 1:68

18 A Jitro, svećenik midjanski, tast Mojsijev,^a čuo je sve što je Bog učinio Mojsiju i narodu svojem Izraelu, kako je Jehova izveo Izraela iz Egipta.^b **2** Tada je Jitro, tast Mojsijev, uzeo Mojsijevu ženu Sipuru, koju je on bio poslao natrag, **3** i oba sina njezina.^c Jednome je bilo ime Geršom,^d jer je bio rekao: “Došljak sam u tuđoj zemlji”, **4** a drugome je bilo ime Eliezer,^e jer je bio rekao: “Bog oca mojega moj je pomoćnik i on me izbavio od mača faraonova.”^f

5 Tako je Mojsijev tast Jitro došao sa sinovima njegovim i ženom njegovom k njemu u pustinju kod gore pravoga Boga, gdje se Mojsije bio utaborio.^g **6** I poručio je Mojsiju: “Ja, tast tvoj Jitro,^h dolazim k tebi sa ženom tvojom i s oba sina njezina.” **7** Mojsije je odmah izašao u susret tastu svojem, poklonio mu se i poljubio ga.ⁱ Pošto su se upitali za zdravlje, ušli su u šator.

8 I Mojsije je ispričao tastu svojemu sve što je Jehova učinio faraonu i Egiptu zbog Izraela,^j sve nevolje koje su ih snašle na putu^k i kako ih je Jehova izbavljao.^l **9** Jitro se radovao zbog svega dobra što je Jehova učinio Izraelu izbavivši ga iz ruke egipatske.^m **10** Tada je Jitro rekao: “Neka je blagoslovljen Jehova koji je vas izbavio iz ruke egipatske i iz ruke faraonove i koji je narod izbavio iz ruke egipatske.”ⁿ

2Mo 18:3* “Geršom” znači “došljak u tuđoj zemlji”. **4*** “Eliezer” znači “moj Bog je pomoćnik”.

11 Sada znam da je Jehova veći od svih drugih bogova,^a jer vidim što se dogodilo Egipćanima kad su drsko postupali s Izraelom.” **12** Tada je Mojsijev tast Jitro donio žrtvu paljenicu i druge žrtve da se prinesu Bogu.^b I došli su Aron i svi starješine izraelski da s tastom Mojsijevim jedu pred pravim Bogom.^c

13 A sutradan je Mojsije sjeo kao i obično da sudi narodu.^d I narod je stajao pred Mojsijem od jutra do mraka. **14** Mojsijev je tast vidio sve što je on činio za narod, pa mu je rekao: “Što se toliko baviš narodom? Zašto ti sam sjediš, a sav narod stoji pred tobom od jutra do mraka?” **15** A Mojsije je odgovorio tASTU svojemu: “Zato što narod dolazi k meni da pita Boga za savjet.” **16** Ako imaju kakav spor,^f iznesu ga meni da presudim između jedne i druge strane i da obznanim odluke pravoga Boga i zakone njegovih.”^g

17 Tada je Mojsiju rekao tast njegov: “Nije dobro kako radiš. **18** Iscrpit ćeš se i ti i narod koji je s tobom, jer je taj posao prevelik teret za tebe.”^h Ne možeš ga sam obavljati.ⁱ **19** Zato me sada poslušaj!^j Savjetovat ću te, i Bog će biti s tobom.^k Ti zastupaj narod pred pravim Bogom^l i iznesi Bogu njihove sporove!^m **20** Pouči ih uredbama i zakonima,ⁿ pokaži im put kojim trebaju ići i ono što trebaju raditi!^o **21** A iz svega naroda odaberi ljude sposobne,^p bogobojazne,^r pouzdane,^s koji mrze nepravedni dobitak,^t i postavi ih za poglavare: za tisućnike,^u

18. poglavlje

- a 2Mo 15:11
- 2Lje 2:5
- Ps 95:3
- Ps 97:9
- Da 2:47
- b Mi 1:11
- c 1Mo 31:54
- d Mt 23:2
- e 2Mo 20:19
- 4Mo 12:8
- 4Mo 27:5
- f 2Mo 24:14
- 3Mo 17:8
- 1Ko 6:1
- g 5Mo 4:5
- 5Mo 5:1
- 5Mo 6:1
- h 4Mo 11:11
- i 4Mo 11:14
- 5Mo 1:9
- Dj 6:2
- j 2Mo 18:24
- Izr 9:9
- k Jk 1:17
- l 2Mo 20:19
- 5Mo 5:5
- m 4Mo 27:5
- n 5Mo 7:11
- Ne 9:14
- Mk 10:3
- o 1Sa 12:23
- Ps 32:8
- Iza 30:21
- Jr 42:3
- Mi 4:2
- p 4Mo 11:17
- 5Mo 1:13
- Dj 6:3
- 1Ti 3:2
- Tit 1:9
- r 2Lje 6:31
- 2Lje 19:7
- Job 2:3
- Izr 8:13
- s Eze 18:8
- Da 6:5
- 1So 2:10
- 1Ti 3:7
- Tit 1:7
- t 2Mo 23:8
- Dj 20:33
- 1Ti 3:3
- 1Pe 5:2
- u 4Mo 10:4

Desni stupac

- a 5Mo 1:15
- Dj 14:23
- Tit 1:5
- b 3Mo 24:11
- 4Mo 15:33
- 5Mo 1:17
- c 4Mo 11:17
- d Izr 11:14
- e Izr 12:15
- f Dj 6:5
- g Dj 15:2
- h 4Mo 10:29

19. poglavlje

- i Es 8:9
- j 3Mo 7:38
- k 2Mo 17:1
- l 4Mo 33:15
- m 2Mo 3:12
- n Ne 9:13
- Dj 7:38
- o 5Mo 4:34
- p 5Mo 32:11
- Iza 63:9

stotnike, pedesetnike i desetnike!^a **22** Neka sude narodu kad god bude potrebno! Sva-ki veći spor neka iznesu tebi,^b a u svakom manjem sporu neka presude sami. Tako olakšaj teret sebi, a oni neka ga nose s tobom.^c **23** Ako tako učiniš, i Bog ti to odobri, moći ćeš izdržati, a i sav ovaj narod ići će kući svojoj u miru.”^d

24 Mojsije je odmah poslusašao tasta svojega i učinio sve što mu je rekao.^e **25** I Mojsije je izabrao sposobne ljude iz svega Izraela i postavio ih narodu za poglavare:^f tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike. **26** I oni su sudili narodu kad god je bilo potrebno. Teže sporove iznijeli bi Mojsiju,^g a u svima manjima presudili bi sami. **27** Potom je Mojsije ispratio tasta svojega^h i on je otišao u zemlju svoju.

19 Trećega mjeseca nakon izlaska iz zemlje egipatske,ⁱ toga dana došli su sinovi Izraelovi u Sinajsku pustinju.^j **2** Krenuvši iz Refidima,^k došli su u Sinajsku pustinju i utaborili se u pustinji.^l Izrael se utaborio ondje pred gorom.^m

3 I Mojsije se popeo k pravome Bogu, i Jehova ga je pozvao s goreⁿ i rekao mu: “Ovako kaži domu Jakovljevu i reci sinovima Izraelovim: **4** ‘Vidjeli ste što sam učinio Egipćanima,^o kako sam vas nosio na krilima orlovim i doveo vas k sebi.^p **5** A sada, budete li vjerno slušali^r glas moj i držali savez moj,^s bit ćete najdraže vlasništvo moje između

r Ps 119:4; Izr 19:16; 1Iv 5:3; s 1Kr 8:21; Ps 25:10; Ga 4:24.

svih drugih naroda,^a jer moja je sva zemlja.^b **6** I bit ćete mi kraljevstvo svećenika i sveti narod.^c To su riječi koje trebaš kazati sinovima Izraelovim.”

7 I Mojsije se vratio i sazvaoo starješine^d naroda te im izložio sve što mu je Jehova zapovjedio.^e **8** Potom je sav narod jednoglasno odgovorio: “Činit ćemo sve što je Jehova rekao.”^f Mojsije je odmah prenio Jehovi odgovor naroda.^g **9** A Jehova je rekao Mojsiju: “Evo, doći ću k tebi u tamnom oblaku^h da narod čuje kad budem s tobom govorioⁱ i da ti dovijeka vjeruje.”^j Tada je Mojsije prenio Jehovi odgovor naroda.

10 A Jehova je rekao Mojsiju: “Idi k narodu i posvećuj ga danas i sutra! Neka narod opere odjeću svoju!”^k **11** Neka bude spreman za treći dan, jer će trećega dana Jehova sići na goru Sinaj naočigled svega naroda!^l **12** A ti postavi granice za narod svuda unaokolo i reci: ‘Pazite da se ne penjete na goru i da se ne dotaknete njezina podnožja! Tko se god dotakne gore, bit će pogubljen.’^m **13** Ničija ruka neka se ne dotakne prijestupnika, nego neka bude kamenjem zasut ili strijelom ustrijeljen! Bila to životinja ili čovjek, neće ostati na životu.ⁿ Kad se oglasi rog ovnujski,^o onda mogu pristupiti gori.”

14 Nato je Mojsije sišao s gore k narodu i počeo posvećivati narod. I narod je prao odjeću svoju.^p **15** Zatim je rekao narodu: “Budite spremni^r za treći dan! Ne prilazite ženama!”^s

19. poglavlje

- a 1Kr 8:53
Ps 135:4
- b 5Mo 10:14
1Ko 10:26
- c 3Mo 11:44
5Mo 7:6
Iza 61:6
1Pe 2:9
Ot 5:10
- d 2Mo 3:16
- e 2Mo 24:3
- f 2Mo 24:7
5Mo 26:17
Jš 24:24
- g 4Mo 12:8
- h 5Mo 4:11
1Kr 8:12
Ps 97:2
He 12:18
- i 5Mo 4:12
5Mo 4:36
Dj 7:38
- j Lk 10:16
- k 4Mo 8:21
- l 2Mo 34:5
5Mo 33:2
Ps 18:9
- m 3Mo 10:2
2Sa 6:7
n He 12:20
- o 2Mo 20:18
Jš 6:4
- p 2Mo 19:10
Jš 7:13
1Sa 16:5
- r Am 4:12
- s 1Sa 21:4
1Ko 7:5

Desni stupac

- a Ps 77:18
- b 5Mo 4:11
1Kr 8:12
Ps 97:2
- c He 12:19
- d He 12:21
- e 5Mo 4:10
5Mo 5:5
- f 5Mo 4:11
5Mo 5:22
Ps 68:8
Ps 104:32
- g 2Mo 24:17
2Lje 7:3
- h 1Mo 19:28
Ps 144:5
- i 1Kr 19:11
Ps 68:8
J Ne 9:13
Ps 81:7
- k 2Mo 24:12
l 1Sa 6:19
- m 2Mo 28:41
- n 3Mo 10:2
1Lje 13:10
Dj 5:5
- o 2Mo 19:12
- p 4Mo 16:35
- r Dj 20:27

20. poglavlje

- s 5Mo 5:22
Dj 7:38
- t Ps 81:10
Ho 13:4
Ri 3:29
- u 2Mo 13:3

16 A kad je trećega dana osvanulo jutro, zagrmjeli su gromovi i zasijevale munje.^a Gust oblak^b nadvio se nad gorom i začuo se gromki zvuk roga,^c tako da je sav narod što je bio u taboru zadrhtao.^d **17** Mojsije je tada izveo narod iz tabora u susret pravome Bogu. I stali su u podnožju gore.^e **18** Sva gora Sinaj zavila se u dim,^f jer je Jehova sišao na nju u vatri.^g Dim se dizao kao dim iz peći u kojoj se opeke peku,^h a sva se gora silno tresla.ⁱ **19** Dok je glas roga bivao sve jači, Mojsije je govorio, a pravi mu je Bog jakim glasom odgovarao.^j

20 Tako je Jehova sišao na goru Sinaj, na vrh gore. Jehova je tada pozvao Mojsija na vrh gore, i Mojsije se popeo.^k

21 I Jehova je rekao Mojsiju: “Sidi i opomeni narod neka se ne pokušava probiti prema Jehovi da gleda, jer bi ih mnogo izginulo!” **22** A i svećenici, koji pristupaju Jehovi, neka se posvete,^m da ih Jehova ne bi pogubio!”ⁿ **23** Nato je Mojsije rekao Jehovi: “Narod ne može doći na goru Sinaj, jer si nas ti već upozorio: ‘Postavi granice oko gore i posveti je!’”^o **24** Ali Jehova mu je odvratio: “Podi dolje, pa se opet popni s Aronom! Ali neka svećenici i narod ne prestupaju granice da se popnu k Jehovi da ih ne bi pogubio!”^p **25** Tako je Mojsije sišao k narodu i sve mu to rekao.^r

20 Onda je Bog izgovorio sve ove zapovijedi:^s

2 “Ja sam Jehova, Bog tvoj,^t koji te izveo iz zemlje egiptске, iz kuće ropske.”^u

3 Nemoj imati drugih bogova^a uz mene.*

4 Ne pravi sebi lika rezana ni bilo što nalik onome što je gore na nebu ili dolje na zemlji ili u vodama ispod zemlje.^b 5 Ne klanjaj im se niti im služi,^c jer sam ja, Jehova, Bog tvoj, Bog koji zahtijeva da se odanost iskazuje isključivo njemu.*^d Ja kažnjavam prijestupe otaca na sinovima, do trećeg i četvrtog koljena, onih koji me mrze,^e 6 a milost* iskazujem i tisućitom koljenu onih koji me ljube i drže zapovijedi moje.^f

7 Ne spominji ime Jehove, Boga svojega, na nedostojan način,^g jer Jehova neće ostaviti nekažnjena onoga koji nedostojno spominje ime njegovo.^h

8 Sjećaj se dana počinka* i neka ti je svet.ⁱ 9 Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao.^j

10 A sedmog je dana dan počinka posvećen Jehovi, Bogu tvojemu.^k Nemoj raditi nikakva posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni rob tvoj, ni robinja tvoja, ni stoka tvoja, ni došljak koji s tobom živi u gradu tvojemu.^l 11 Jer je šest dana Jehova stvarao nebo, zemlju, more i sve što je u njima,^m a sedmog je dana stao počivati.ⁿ Zato je Jehova blagoslovio dan počinka i posvetio ga.^o

12 Poštuj oca svojega i majku svoju^p da ti se produže dani

2Mo 20:3* Ili: "pred licem mojim; te mi tako u lice prkositi". 5* Ili: "Bog ljubomorni (revni); Bog koji ne podnosi da mu itko bude suparnik". 6* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 8* Doslovno: "šabata". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

20. poglavlje

- a 5Mo 5:7
2Kr 17:35
Jr 25:6
b 3Mo 26:1
5Mo 4:16
5Mo 5:8
Iza 40:25
Dj 17:29
1Ko 8:4
Ot 9:20
c 1Mo 35:2
2Mo 23:24
1Ko 10:20
1Iv 5:21
d 2Mo 34:14
4Mo 25:11
Mt 4:10
Lk 10:27
e 5Mo 5:9
2Sa 21:6
1Kr 21:29
Mt 23:35
f 5Mo 4:37
5Mo 5:10
Pr 12:13
Ri 11:28
g 3Mo 19:12
Izr 30:9
Eze 36:21
h 3Mo 24:16
5Mo 5:11
Jš 9:20
i 2Mo 16:23
2Mo 31:13
5Mo 5:12
j 2Mo 23:12
5Mo 5:13
Lk 13:14
k 2Mo 34:21
l 2Mo 16:29
5Mo 5:14
Ne 13:16
Iv 7:23
m Dj 4:24
Dj 14:15
Ot 10:6
Ot 14:7
n 1Mo 2:2
He 4:4
o 5Mo 5:12
p 2Mo 21:15
Izr 1:8
Jr 35:18

Desni stupac

- a 3Mo 19:3
5Mo 5:16
Mt 15:4
Ef 6:2
b 1Mo 9:6
5Mo 5:17
Jk 2:11
1Iv 3:15
Ot 21:8
c 1Mo 39:9
5Mo 5:18
Izr 6:32
Mt 5:27
Mt 5:28
Ri 13:9
1Ko 6:18
He 13:4
d 3Mo 19:11
5Mo 5:19
Mk 10:19
1Ko 6:10
Ef 4:28
e 3Mo 19:16
5Mo 5:20
5Mo 19:16
Ps 15:3
f Mt 5:28

na zemlji koju ti daje Jehova, Bog tvoj.^a

13 Ne ubij!^b

14 Ne učini preljub!^c

15 Ne ukradi!^d

16 Ne svjedoči lažno protiv bližnjega svojega!^e

17 Ne poželi kuće bližnjega svojega! Ne poželi žene bližnjega svojega,^f ni roba njegova, ni robinje njegove, ni bika njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega!^g

18 I sav je narod vidio* gromove, munje, zvuk roga i goru kako se dimi. Kad je narod to vidio, zadržtao je i ostao podalje.^h 19 Tada su rekli Mojsiju: "Ti nam govori, a mi ćemo slušati! Neka nam ne govori Bog da ne pomremo!"ⁱ

20 A Mojsije je rekao narodu: "Ne bojte se, jer je pravi Bog došao da vas iskuša^j i da strah pred njim ostane s vama da ne biste griješili!"^k 21 I narod je stajao podalje, a Mojsije je pristupio gustom crnom oblaku gdje je bio pravi Bog.^l

22 I Jehova je rekao Mojsiju:^m "Ovako kaži sinovima Izraelovim: 'Vidjeli ste da sam vam s neba govorio.' 23 Ne pravite uza me bogove od srebra niti sebi pravite bogove od zlata.^o 24 Napravite

g Jš 7:21; Mi 2:2; Lk 12:15; Ri 7:7; h 2Mo 19:16; He 12:18; i 5Mo 18:16; Dj 7:38; Ga 3:19; j 1Mo 22:1; 5Mo 8:2; k Jš 24:14; Job 28:28; Izr 1:7; Iza 8:13; i 5Mo 5:5; Ps 97:2; m 2Mo 33:1; 4Mo 12:8; n 5Mo 4:36; Ne 9:13; o 2Mo 32:4; Da 5:4; Dj 17:29.

2Mo 20:18* Primjer zeugme (što znači "jaram"), govorne figure u kojoj se dvije ili više imenica povezuju s istim glagolom, premda bi gramatički bio potreban još neki glagol. Ovdje je glagol "vidjeti" upotrijebljen za sve imenice — gromove, munje, zvuk roga i dimljenje gore — iako se gromovi i zvuk roga opazaju sluhom.

mi žrtvenik od zemlje^a i na njemu prinosite svoje žrtve paljenice i žrtve zajedništva, svoju sitnu i krupnu stoku.^b Na svakome mjestu koje odredim da se na njemu moje ime spominje doći ću k tebi i blagoslovit ću te.^c **25** Ako mi budeš gradio žrtvenik od kamena, nemoj ga graditi od klesana kamena, jer budeš li ga dlijetom obrađivao, oskrvnut ćeš ga.^d **26** Ne pravi stepenice kojima ćeš se penjati do žrtvenika mojega, da se na njemu ne otkrije golotinja tvoja.^e

21 A ovo su zakoni koje im trebaš izložiti:^e

2 Ako za roba kupiš nekog Hebreja,^f neka bude rob šest godina, a sedme godine neka ode slobodan, bez otkupnine.^g **3** Ako dođe sam, neka sam i ode. Ako ima ženu,^{*} neka i žena njegova ide s njim. **4** Ako mu gospodar da ženu i ona mu rodi sinove ili kćeri, žena i djeca njezina neka pripadnu gospodaru njezinu,^h a on neka ode sam.ⁱ **5** Ali ako rob čvrsto odluči i kaže: 'Ja volim gospodara svojega, ženu svoju i sinove svoje, ne želim otići i biti slobodan',^j **6** onda neka ga gospodar njegov dovede pred pravoga Boga i neka ga dovede k vratima ili dovratniku. Ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu bude rob dovijeka.^k

7 Kad tko proda kćer svoju da bude robinja,^l ona neka ne bude oslobođena kao što se oslobađaju muški robovi. **8** Ako se ne sviđi gospodaru

2Mo 21:3* Doslovno: "Ako je vlasnik (gospodar) žene".

20. poglavlje

- a 2Kr 5:17
- b 3Mo 6:9
Job 1:5
- c 5Mo 12:5
2Lj 6:6
- d 5Mo 27:5
Jš 8:31

21. poglavlje

- e 2Mo 24:3
5Mo 4:14
Ot 15:4
- f 3Mo 25:39
2Kr 4:1
Mt 18:25
- g 5Mo 15:12
Jr 34:14
- h 3Mo 25:44
3Mo 25:46
- i 5Mo 15:12
- j 5Mo 15:16
- k 5Mo 15:17
- l Ne 5:5

Desni stupac

- a 1Mo 16:5
Ga 4:22
- b 4Mo 30:16
- c Ef 5:29
1Ti 5:8
- d 5Mo 25:5
1Ko 7:3
- e 1Mo 9:6
4Mo 35:30
Mt 5:21
- f 4Mo 35:22
5Mo 19:4
Pr 9:11
- g 4Mo 35:11
5Mo 4:42
5Mo 19:3
Jš 20:7
- h 4Mo 15:30
5Mo 19:11
2Sa 3:27
1Iv 3:15
- i 1Kr 1:50
1Kr 2:29
2Kr 11:15
- j 2Mo 20:12
1Ti 1:9
- k 1Mo 40:15
1Ti 1:10
- l 1Mo 37:28
- m 5Mo 24:7
- n 3Mo 20:9
Izr 20:20
Izr 30:11
Izr 30:17
Mt 15:4

svojemu i on je ne odredi sebi za inoću,^a nego je iznevjeri i dopusti da bude otkupljena, nema je pravo prodati tuđem narodu. **9** A ako je odredi sinu svojemu, neka postupa s njom po pravu koje pripada kćerima.^b **10** Ako sebi uzme drugu ženu, ne smije joj uskraćivati hranu, odjeću^c i bračnu dužnost.^d **11** Ako joj ne bude činio ovo troje, ona može slobodno otići, a da ne plati otkupninu.

12 Tko udari čovjeka tako da ovaj umre, neka se pogubi.^e **13** Ali ako ga nije vrebao, nego je pravi Bog dopustio da se to dogodi njegovom rukom,^f odredit ću ti mjesto kamo može pobjeći.^g **14** A ako se tko ražesti na bližnjega svojega te ga podmuklo ubije,^h odvedi ga i od žrtvenika mojega da se pogubi.ⁱ **15** Tko udari oca svojega ili majku svoju, neka se pogubi.^j

16 Tko otme čovjeka^k i proda ga,^l ili ako ga se nađe u njegovim rukama, neka se pogubi.^m

17 Tko prokune oca svojega ili majku svoju, neka se pogubi.ⁿ

18 Ako se ljudi posvađaju i jedan od njih udari bližnjega svojega kamenom ili motikom, a ovaj ne umre nego padne u postelju, **19** ali poslije ustane i može izlaziti van oslanjajući se na nešto, onda onaj koji ga je udario neće biti kažnjen. Samo neka mu plati naknadu za sve vrijeme u kojem nije mogao raditi dok potpuno ne ozdravi.

2Mo 21:8* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

20 Ako tko udari^a roba svojega ili robinju svoju štapom te rob umre pod njegovom rukom, mora biti osvećen.^b
21 Ali ako preživi dan ili dva, ne mora biti osvećen, jer se radi o njegovu novcu.

22 Ako se ljudi potuku i ozlijede trudnu ženu pa iz nje izade dijete,^c ali se ne dogodi smrt, onda krivac mora platiti odštetu koliku mu odredi muž* njezin. Neka plati preko sudaca.^d
23 Ali ako se dogodi smrt, tada ćeš uzeti život za život,^e **24** oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,^f **25** opeklinu za opeklinu, ranu za ranu, udarac za udarac.^g

26 Ako tko udari po oku roba svojega, ili robinju svoju, i oštetiti mu oko, neka ga pusti na slobodu zbog oka.^h **27** Ako izbije zub robu svojem, ili robinji svojoj, neka ga pusti na slobodu zbog zuba.

28 Ako bik ubode čovjeka ili ženu i usmrti ih, bik neka se kamenuje,ⁱ a njegovo se meso ne smije jesti. Vlasnik bika neće se kazniti. **29** Ali ako se i prije znalo da bik bode i vlasnik je bio opomenut, a ipak ga nije čuvao, pa bik usmrti čovjeka ili ženu, bik neka se kamenuje, a i vlasnik neka se pogubi. **30** Ako mu se odredi otkupnina, neka plati otkup za dušu svoju koliko mu se god odredi.^j **31** Ubode li bik sina ili kćer, neka se s njim postupi po ovome zakonu.^k **32** Ako je bik ubo roba ili robinju, neka vlasnik da gos-

21. poglavlje

a Izr 10:13

b 1Mo 9:5

3Mo 24:17

c Ps 139:16

Jr 1:5

d 2Mo 18:26

5Mo 16:18

5Mo 17:8

5Mo 22:18

2Lje 19:10

e 1Mo 9:6

3Mo 24:17

4Mo 35:31

Ot 21:8

f 3Mo 24:20

Su 1:7

Mt 5:38

g 1Sa 15:33

Mt 7:2

h Ef 6:9

Kol 4:1

i 1Mo 9:5

4Mo 35:33

j 5Mo 17:8

k 5Mo 1:17

Desni stupac

a Za 11:12

Mt 27:9

b Mt 12:11

1Ko 10:24

c 2Mo 22:6

2Mo 22:14

5Mo 22:8

d 3Mo 25:17

Mt 7:12

e Izr 22:3

f 3Mo 24:21

22. poglavlje

g 2Sa 12:6

Lk 19:8

h 2Mo 20:15

Ri 13:9

1Ko 6:10

Ef 4:28

1Pe 4:15

i Jr 2:26

Mt 6:20

Mt 24:43

j 4Mo 35:27

k Mt 18:25

l He 2:2

podaru njihovu iznos od trideset šekela,^a a bik neka se kamenuje.

33 Ako tko otkrije jamu ili ako tko iskopa jamu i ne pokrije ju, pa u nju upadne bik ili magarac,^b **34** vlasnik jame treba nadoknaditi štetu.^c Neka novac isplati vlasniku životinje, a uginula životinja neka pripadne njemu. **35** Ako čiji bik ozlijedi tuđeg bika te bik uquine, onda neka prodaju živoga bika i dobiveni novac podijele, a i uginulu životinju neka podijele.^d **36** Ali ako se i prije znalo da bik bode, a njegov ga vlasnik nije čuvao,^e onda neka nadoknadi^f bika za bika, dok će uginula životinja pripasti njemu.

22 Ako tko ukrade bika ili ovcu, pa ih zakolje ili proda, neka vrati pet bikova za jednoga bika, a četiri ovce za jednu ovcu.^g

2 Ako tko lopova^h zatekne kako provaljuje,ⁱ pa mu zada udarac i on umre, onaj koji ga je udario neće biti kriv za krv.^j **3** Ali ako je sunce već izašlo nad njim, onda će biti kriv za krv.

Lopov mora nadoknaditi štetu. Ako ništa nema, onda njega treba prodati za ono što je ukrao.^k **4** Nađe li se u njegovoj ruci živo ono što je ukradeno, bio to bik, magarac ili ovca, mora vratiti dvostruko.

5 Ako tko opustoši polje ili vinograd pustivši stoku svoju da popase tuđe polje, neka nadoknadi štetu^l najboljim s polja svojega ili iz vinograda svojega.

2Mo 21:22* Doslovno: "vlasnik (gospodar)". 23* Doslovno: "dušu za dušu".

6 Ako se vatra proširi i zahvati trnje, pa izgore snopovi žita ili nepožnjeveno žito ili kakvo polje,^a onaj tko je zapalio vatru mora nadoknaditi ono što je izgorjelo.

7 Kad netko da bližnjemu svojem novac ili stvari na čuvanje,^b pa to bude ukradeno iz kuće njegove, ako se nađe lopov, mora vratiti dvostruko.^c 8 Ako se lopov ne pronade, vlasnik kuće neka se dovede pred pravoga Boga^d da se utvrdi nije li on posegnuo rukom svojom za stvarima bližnjega svojega. 9 Kad god bi tko učinio prijestupe tako da za bika, magarca, ovcu, odjeću ili koju drugu izgublenu stvar kaže: "To je moje!" neka se njihov spor iznese pred pravoga Boga.^f Onaj koga Bog proglašuje krivim treba dvostruko nadoknaditi štetu bližnjemu svomemu.^g

10 Ako tko bližnjemu svomemu da na čuvanje magarca, bika, ovcu ili bilo koju drugu životinju, pa ona uquine ili bude osakaćena ili je tko odvede, a da nitko ne vidi, 11 onaj koji je čuvao životinju neka se zakune^h pred Jehovom da nije posegnuo rukom svojom za vlasništvom bližnjega svojega.ⁱ Vlasnik neka to prihvati, a onaj drugi ne treba nadoknaditi štetu. 12 Ali ako mu je bila ukradena, mora vlasniku nadoknaditi štetu.^j 13 Ako je zvijer rastrgla životinju,^k neka je donese za dokaz.^l Za ono što rastrga zvijer ne treba nadoknaditi štetu.

14 Ali ako tko posudi od bližnjega svojega^m neku životinju, pa ona bude osakaće-

22. poglavlje

- a 2Sa 14:30
- b Mt 25:14
- c 2Mo 22:4
- d 5Mo 16:18
5Mo 19:17
Ps 82:1
- e 2Mo 23:21
- f 2Mo 18:22
5Mo 16:18
5Mo 25:1
1Sa 2:25
2Lje 19:10
- g 2Mo 22:4
- h He 6:16
- i 3Mo 6:3
Izr 30:9
- j 1Mo 31:39
- k Eze 4:14
- l 1Mo 37:33
Am 3:12
- m Ps 37:21
Izr 22:7

Desni stupac

- a 2Mo 21:34
3Mo 24:18
- b 1Mo 34:2
5Mo 22:28
- c 1Mo 34:12
- d 5Mo 22:29
- e 3Mo 19:26
3Mo 20:6
5Mo 18:10
1Sa 28:3
Ga 5:20
Ot 22:15
- f 3Mo 18:23
3Mo 20:15
5Mo 27:21
- g 4Mo 25:3
1Kr 18:40
2Kr 10:25
1Ko 10:20
- h 3Mo 19:33
3Mo 25:35
Za 7:10
- i 5Mo 10:19
Dj 7:6
- j 5Mo 27:19
Ps 94:6
Iza 1:17
Eze 22:7
Jk 1:27
- k Job 34:28
Ps 10:18
Lk 18:7
Jk 5:4
- l Ps 69:24
He 10:31
- m 5Mo 32:35
Ps 109:9
- n 3Mo 25:35

na ili uquine dok vlasnik nije s njom, neka nadoknadi štetu.^a

15 Ako je vlasnik bio s njom, ne treba se nadoknaditi šteta. Ako je unajmljena, štetu će pokriti najam.

16 Ako tko zavede djevicu koja nije zaručena i legne s njom,^b mora je uzeti za ženu za cijenu koja je određena.^c 17 Ako mu je otac njezin nikako ne bi htio dati, onaj mora dati onoliko novca kolika je cijena za djevicu.^d

18 Vračaricu ne ostavljaj na životu.^e

19 Tko bi god legao sa životinjom, neka se pogubi.^f

20 Tko bi prinosis žrtve bilo kojem bogu osim Jehovi jedinoe, neka se pogubi.^g

21 S došljakom ne postupaj loše niti ga tlačiti,^h jer ste i vi bili došljaci u zemlji egipatskoj.ⁱ

22 Ne činite zla udovici ni djetetu^j bez oca.^j 23 Ako bi im učinio kakvo zlo, pa oni zavape k meni, sigurno ću čuti njihov vapaj.^k 24 Moj će se gnjev raspaliti^l i mačem ću vas pogubiti, pa će vaše žene biti udovice i vaša djeca bez oca.^m

25 Ako posудиš novac kome iz naroda mojega, nevoljniku koji je s tobom,ⁿ nemoj mu biti

2Mo 22:20* Ili: "neka postane *herem*". Ako je nešto postalo *herem*, to je značilo da je nepovratno pripalo Jehovi. Ako su to bili ljudi, to je značilo da moraju biti pogubljeni. A ako su to bile životinje, predmeti ili nekretnine (primjerice polja ili čak cijeli gradovi), to je značilo ili da ih se mora uništiti ili da ih se mora oduzeti i posvetiti da bi služili isključivo za svetu svrhu, za potrebe svećenstva ili svetišta, ovisno o tome što je Jehova odredio u određenom slučaju. **22*** Doslovno: "dječaku".

kao lihvar. Ne nameći mu kamate.^a

26 Ako uzmeš u zalog^b haljinu bližnjega svojega, vrati mu je do zalaska sunca.

27 Jer to mu je jedina odjeća,^c ogrtač kojim pokriva tijelo svoje. U čemu će leći? I zavapit će k meni, a ja ću ga čuti jer sam dobrostiv.^d

28 Ne proklinji Boga^e niti proklinji poglavare naroda svojega.^f

29 Ne oklijevaj davati od obilne ljetine svoje i od izobilja iz tjeska svojega.^g Prvorođenca od sinova svojih meni ćeš dati.^h **30** Ovako učini sa stokom svojom krupnom i sitnom:ⁱ sedam dana neka ostanu s majkom svojom,^j a osmoga dana dat ćeš ih meni.

31 Budite moj sveti narod.^k Ne jedite mesa životinje koju je rastrgala zvijer u polju,^l nego ga bacite psima.^m

23 Ne širi lažne vijesti.ⁿ Ne surađuj sa zlim svjedočeci krivo.^o **2** Ne povodi se za mnoštvom da činiš zlo.^p Ne svjedoči u sporu stajući na stranu mnoštva da se izvrće pravda.^r **3** Nemoj biti pristan prema siromahu u sporu njegovu.^s

4 Naideš li na zalutalog bika ili magarca neprijatelja svojega, odvedi mu ga natrag.^t

5 Ako vidiš da je onome koji te mrzi magarac plegao pod teretom, nemoj ga ostaviti. Pomoz mu da oslobodi magarca.^u

6 Ne izvrći zakon siromahu u sporu njegovu.^v

7 Kloni se lažljivih riječi.^z Nemoj ubiti nedužnoga i pra-

22. poglavlje

- a 3Mo 25:36
5Mo 23:19
Ne 5:7
Lk 6:35
b 5Mo 24:6
Job 24:9
Am 2:8
c 5Mo 10:18
5Mo 24:13
Job 24:10
d Ps 34:6
Ef 2:7
e 3Mo 24:14
Iv 10:36
Jd 15
f Pr 10:20
Dj 23:5
2Pe 2:10
Jd 8
g Izr 3:9
2Ko 9:7
h 2Mo 13:2
i 5Mo 15:19
j 3Mo 22:27
k 3Mo 19:2
4Mo 15:40
1Pe 1:15
l 3Mo 22:8
Eze 4:14
Dj 10:14
m 1Kr 14:11
Jr 15:3

23. poglavlje

- n 3Mo 19:16
Izr 6:19
Izr 10:18
Iv 8:44
o 5Mo 19:18
Izr 19:5
Mt 26:59
Dj 6:11
Ot 12:10
p Izr 1:10
Izr 1:11
1Ko 15:33
1Pe 4:4
r Job 31:34
Lk 23:23
Dj 25:9
Ri 1:32
s 3Mo 19:15
Jk 3:17
t Izr 25:21
1So 5:15
u 5Mo 22:4
Lk 6:27
Ri 12:21
v 5Mo 16:19
2Lj 19:7
Am 5:12
z 3Mo 19:11
Lk 3:14
Ef 4:25

Desni stupac

- a Izr 17:15
Na 1:3
Ri 1:18
Ri 2:6
b 1Sa 8:3
1Sa 12:3
Izr 17:23
Pr 7:7
c Eze 22:7
d 3Mo 19:34
5Mo 10:19
e 3Mo 25:3
f 3Mo 25:4
g Ps 147:9
h 2Mo 20:9
Lk 13:14
i 5Mo 5:14

vednoga, jer ja neću zloga proglasiti pravednim.^a

8 Ne primaj mita, jer mito zasljepljuje i one koji jasno vide i izvrće riječi pravednika.^b

9 Ne tlači došljaka.^c I sami znate kako je duši došljakovoj, jer ste bili došljaci u zemlji egiptskoj.^d

10 Šest godina zasijavaj zemlju svoju i skupljaj plodove njezine.^e **11** A sedme godine ostavi je neka počiva neobrađena,^f i siromašni iz naroda tvojega neka se hrane od nje. A što oni ostave, neka pojedu divlje životinje poljske.^g Tako radi i s vinogradom svojim i maslinikom svojim.

12 Šest dana radi svoj posao,^h ali sedmoga se dana posla ostavi, da bik tvoj i magarac tvoj otpočinu i da se sin robinje tvoje i došljak odmore.ⁱ

13 Pazite na sve što sam vam rekao.^j Ne spominjite imena drugih bogova. Neka se ne čuju iz usta tvojih.^k

14 Triput godišnje slavi blagdan meni u čast.^l **15** Drži Blagdan beskasnih kruhova.^m Sedam dana jedi beskasni kruh,ⁿ kako sam ti zapovjedio, u propisano vrijeme u mjesecu abibu,^o jer si tada izašao iz Egipta. Neka nitko ne dolazi preda me praznih ruku.^p **16** Drži i Blagdan žetve prvina^r truda svojega, od onoga što si zasijao u polju.^s Zatim Blagdan berbe na kraju godine, kad pokupiš

j 5Mo 4:9; 1Ti 4:16; He 12:15; k 5Mo 12:3; Jš 23:7; Ho 2:17; 15Mo 16:16; m 3Mo 23:6; Lk 22:7; n 1Ko 5:8; o 2Mo 12:18; p 5Mo 16:17; r Jk 1:18; Ot 14:4; s 3Mo 23:10; 4Mo 28:26; 5Mo 16:9; Dj 2:1.

plodove truda svojega s polja.^a

17 Triput godišnje neka svako muško tvoje dođe pred lice Gospodina Jehove.^b

18 Krv moje žrtve nemoj žrtvovati s onim što u sebi ima kvasca. Salo od blagdana mojega neka ne ostane preko noći do jutra.^c

19 Najbolje od prvina sa zemlje svoje donesi u dom Jehove, Boga svojega.^d

Ne kuhaj jare u mlijeku njegove majke.^e

20 Evo, šaljem pred tobom anđela^f da te čuva na putu i dovede te na mjesto koje sam pripremio.^g

21 Čuvaj ga se i slušaj glas njegov. Nemoj se buniti protiv njega, jer vam neće oprostiti prijestupe.^h On nosi ime moje. **22** Ali ako vjerno poslušáš glas njegov i učiniš sve što kažem,ⁱ ja ću biti neprijatelj tvojim neprijateljima i tlačit ću one koji tebe tlače.^j

23 Jer će moj anđeo ići pred tobom i dovest će te do Amorejaca, Hetita, Perizana, Kanaanaca, Hivijaca i Jebusejaca, i ja ću ih pobiti.^k

24 Nemoj se klanjati bogovima njihovim, nemoj im služiti i ne pravi ništa nalik onome što oni prave,^l nego to poruši i obori im obredne stupove.^m

25 Služite Jehovi, Bogu svojemu,ⁿ i on će blagosloviti kruh tvoj i vodu tvoju,^o i uklonit će bolest od tebe.^p

26 U tvojoj zemlji neće biti žene koja bi pobacila niti nerotkinje.^r Dat ću ti da se nauživáš dana svojih.^s

27 Poslat ću strah svoj pred tobom,^t bacit ću u pomutnju sav narod među koji dođeš i

23. poglavlje

- a 5Mo 16:13
Ne 8:14
Iv 7:2
Iv 7:37
b 5Mo 12:5
c 2Mo 12:10
3Mo 7:15
d 2Mo 34:26
4Mo 18:12
Ne 10:35
1Ko 15:20
e 5Mo 14:21
Izr 12:10
f 2Mo 14:19
g 4Mo 20:16
h 4Mo 14:35
Jš 24:19
He 12:25
i 2Mo 19:5
5Mo 30:8
j 1Mo 12:3
5Mo 30:7
k 2Mo 34:11
Jš 5:13
Jš 24:8
l 2Mo 20:5
3Mo 18:3
5Mo 12:30
2Lje 33:2
m 2Mo 20:3
4Mo 33:52
2Lje 34:3
n 5Mo 6:13
5Mo 10:12
Jš 22:5
Mt 4:10
o 5Mo 7:13
Mt 3:10
p 5Mo 7:15
Ps 103:3
r 5Mo 7:14
5Mo 28:4
s 2Mo 20:12
Ps 92:14
t 5Mo 2:25
Jš 2:9

Desni stupac

- a 5Mo 7:23
b 5Mo 7:20
Jš 2:11
c Jš 24:11
d 5Mo 7:22
e 5Mo 9:4
Ps 80:8
f 1Mo 15:18
5Mo 1:7
Jš 1:4
1Kr 4:21
g Su 1:4
Su 11:21
h 2Mo 34:12
4Mo 25:2
5Mo 7:2
2Ko 6:14
i Jš 23:13
Su 1:28
Su 2:3
Ps 106:36

24. poglavlje

- j 3Mo 10:1
1Lje 6:3
k 4Mo 11:16
l 2Mo 20:21
4Mo 12:8
m 2Mo 21:1
5Mo 4:1
He 8:6
n 5Mo 5:27
Jš 24:22
o 2Mo 34:27
5Mo 31:9

sve ću neprijatelje tvoje pred tobom u bijeg natjerati.^{*a}

28 Širit ću strah pred tobom^b da otjera Hivijce, Kanaance i Hetite ispred tebe.^c

29 Neću ih otjerati ispred tebe u jednoj godini, da zemlja ne opusti i da se divlje životinje poljske ne namnože tebi na štetu.^d

30 Malo-pomalo tjerat ću ih ispred tebe dok ne postaneš mnogobrojan i ne zaposjedneš zemlju.^e

31 I postaviti ću ti granicu od Crvenog mora do mora filistejskoga i od pustinje do Rijeke,^{*f} jer ću vam dati u ruke stanovnike te zemlje, a ti ćeš ih otjerati ispred sebe.^g

32 Ne sklapaj savez s njima niti s bogovima njihovim.^h

33 Neka ne ostanu u tvojoj zemlji da te ne navedu da mi zgriješiš. Ako bi služio bogovima njihovim, to bi ti bila zamka.ⁱ

24 Potom je rekao Mojsiju: "Popni se k Jehovi — ti, Aron, Nadab i Abihu^j i sedamdeset^k starješina izraelskih, pa se poklonite izdaleka!"

2 Neka Mojsije sam pristupi k Jehovi, a oni neka ne pristupaju i narod neka se ne penje s njim!^l

3 I Mojsije je došao i ispričao narodu sve riječi Jehovine i sve zakone njegove,^m a sav je narod jednoglasno odgovorio: "Vršit ćemo sve zapovijedi što ih je Jehova dao."ⁿ

4 I Mojsije je zapisao sve riječi Jehovine.^o A ujutro je poranio i u podnožju gore podigao žrtvenik i dvanaest

2Mo 23:27* Ili: "Dat (podložiti) ću ti šiju svih neprijatelja tvojih". **31*** To jest Eufrata.

stupova za dvanaest plemena Izraelovih.^a **5** I poslao je mladiće između sinova Izraelovih da prinesu žrtve paljenice i da žrtvuju junce kao žrtve zajedništva^b Jehovi. **6** Mojsije je zatim uzeo polovinu krvi i stavio je u posude,^c a drugom je polovinom poškropio žrtvenik.^d **7** Zatim je uzeo knjigu saveza^e i pročitao je pred narodom.^f A narod je rekao: "Činit ćemo i poslušat ćemo sve što je Jehova rekao."^g **8** Potom je Mojsije uzeo krv i poškropio narod,^h govoreći: "Ovo je krv savezaⁱ koji je Jehova sklopio s vama na temelju svih ovih riječi."

9 I tako su Mojsije, Aron, Nadab i Abihu i sedamdeset starješina izraelskih otišli gore, **10** i vidjeli su Boga Izraelova.^j Pod njegovim je nogama bilo nešto kao podnožje od kamena safira, po čistoći nalik samom nebu.^k **11** I on nije dignuo ruku svoju na ugledne ljude sinova Izraelovih,^l nego su oni u viđenju vidjeli pravoga Boga^m te su jeli i pili.ⁿ

12 I Jehova je rekao Mojsiju: "Popni se k meni na goru i ostani ondje, jer ću ti dati kamene ploče, zakon i zapovijedi koje ću napisati za njihovu pokuku!"^o **13** Tako su ustali Mojsije i sluga njegov Jošua te se Mojsije popeo na goru pravoga Boga.^p **14** A starješinama je rekao: "Čekajte nas ovdje dok se ne vratimo k vama!"^q Eto, Aron i Hur^s su s vama. Ako tko ima kakav spor, neka se obrati njima!"^t **15** Tako se Mojsije popeo na goru, a oblak je prekrrio goru.^u

24. poglavlje

- a Jš 4:8
- b 3Mo 3:1
- c 3Mo 7:11
- d He 9:18
- e 3Mo 17:11
- f 2Mo 34:27
- f 5Mo 31:11
- Dj 13:15
- g 2Mo 19:8
- h He 9:19
- h He 12:24
- i Ga 3:19
- h Ga 3:24
- Kol 2:17
- He 9:20
- He 10:1
- j 2Mo 24:11
- Iza 6:1
- Iv 1:18
- k Eze 1:26
- Ot 4:3
- l 2Mo 24:1
- m 4Mo 12:6
- n 1Mo 31:54
- 2Mo 18:12
- 1Ko 10:18
- o 5Mo 5:22
- Mt 5:19
- p 2Mo 24:2
- 4Mo 11:28
- r 2Mo 32:1
- s 2Mo 17:10
- t 2Mo 18:26
- u 2Mo 19:9

Desni stupac

- a 2Mo 16:10
- 3Mo 9:23
- 4Mo 16:42
- Eze 1:28
- b 2Mo 19:11
- c Mt 17:5
- d 2Mo 3:2
- 5Mo 4:24
- Eze 1:27
- He 12:29
- e 2Mo 19:20
- f 2Mo 34:28
- 5Mo 9:9
- 1Kr 19:8
- Mt 4:2

25. poglavlje

- g Dj 7:53
- Ga 3:19
- h 2Mo 35:5
- 1Lje 29:9
- 2Ko 9:7
- i 2Mo 38:24
- j 2Mo 38:25
- k 2Mo 38:3
- 2Mo 38:29
- l 2Mo 35:6
- m 2Mo 36:20
- n 2Mo 27:20
- o 2Mo 35:8
- p 2Mo 30:23
- r 2Mo 30:34
- s 2Mo 28:6
- t 2Mo 28:15
- u 2Mo 29:45
- 1Kr 6:13
- He 9:11
- v 1Lje 28:12
- Dj 7:44
- He 8:5
- He 9:9
- z 2Mo 37:1
- a 2Mo 37:2
- He 9:4
- b 2Mo 30:3

16 I Jehovina je slava^a počivala na gori Sinaju^b i oblak je prekrivao goru šest dana. A sedmoga je dana Bog pozvao Mojsija iz oblaka.^c **17** U očima sinova Izraelovih taj je prizor Jehovine slave bio kao vatara koja proždire^d navrh gore. **18** I Mojsije je ušao u oblak i popeo se na goru.^e I ostao je na gori četrdeset dana i četrdeset noći.^f

25 I Jehova je rekao Mojsiju:^g **2** "Reci sinovima Izraelovim da mi skupljaju prilog. Od svakoga koga srce potiče skupite mi prilog.^h **3** A ovo je prilog koji ćete od njih skupljati: zlato,ⁱ srebro^j i bakar,^k **4** zatim plavo predivo, crvenkastopurpurnu vunu, kermesov* grimiz, fini lan, kozju dlaku,^l **5** crveno obojene ovnujske kože, tuljanove kože, drvo akacije,^m **6** ulje za osvjetljenje,ⁿ balzam^o za ulje pomazanja^p i za mirisni kad,^r **7** a za svećeničku pregaču*^s i naprsnik^t oniks i drugo kamenje za umetanje. **8** Neka mi načine svetište jer ću prebivati među njima.^u **9** Sveti šator i svu njegovu opremu načinite točno prema prikazu što ću ti ga pokazati.^v **10** Neka načine kovčeg od drva akacije,^z dva i pol lakta* dug, lakat i pol širok te lakat i pol visok. **11** Obloži ga čistim zlatom,^a obloži ga iznutra i izvana, a oko ruba načini mu vijenac od zlata.^b **12** Salij za njega četiri kolu-

2Mo 25:4* Kermes je insekt od kojeg se dobivala grimizna boja. **7*** Doslovno: "efod". **10*** Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13.

ta od zlata i pričvrsti ih iznad četiri noge njegove, dva koluta s jedne strane, a dva koluta s druge strane.^a **13** Načini motke od drva akacije i obloži ih zlatom.^b **14** Provuci motke kroz kolutove s obje strane kovčega da se kovčeg može nositi. **15** Motke neka ostanu u kolutima kovčega. Neka se ne vade iz njih.^c **16** U kovčeg stavi svjedočanstvo što ću ti ga dati.^d

17 Načini poklopac od čistoga zlata, dva i pol lakta dug, a lakat i pol širok.^e **18** Načini i dva keruba* od kovanog zlata na oba kraja poklopca.^f **19** Jednoga keruba načini na jednom kraju, a drugoga keruba na drugom kraju.^g Na poklopcu načini kerube na oba kraja njegovog. **20** Kerubi neka imaju krila raširena uvis, zaklanjajući poklopac svojim krilima, licima okrenuti jedan prema drugome.^h Lica keruba neka gledaju prema poklopcu. **21** Stavi poklopacⁱ na kovčeg, a u kovčeg stavi svjedočanstvo što ću ti ga dati. **22** Tu ću se sastajati s tobom i odozgo ću ti, iznad poklopca,^j između dva keruba koja su na kovčegu svjedočanstva, govoriti sve zapovijedi za sinove Izraelove.^k

23 Načini stol^l od drva akacije, dva lakta dug, lakat širok, a lakat i pol visok. **24** I obloži ga čistim zlatom, a oko ruba mu načini vijenac od zlata.^m **25** Naokolo mu načini okvir, dlan* širok, i oko okvira načini

25. poglavlje

- a 2Mo 37:5
b 2Mo 30:5
1Lje 15:15
c 1Kr 8:8
d 2Mo 16:34
2Mo 31:18
2Mo 40:20
4Mo 17:10
5Mo 31:26
1Kr 8:9
He 9:4
e 2Mo 37:6
f 1Sa 4:4
He 9:5
g 1Mo 3:24
h 1Kr 8:7
1Lje 28:18
i 2Mo 40:20
1Lje 28:11
He 9:5
j 2Mo 30:6
3Mo 16:2
4Mo 7:89
Su 20:27
Ps 80:1
k 2Sa 6:2
2Kr 19:15
Iza 37:16
l 2Mo 40:22
3Mo 24:6
4Mo 3:31
He 9:2
m 2Mo 37:11

Desni stupac

- a 2Mo 37:12
b 2Mo 37:13
c 2Mo 37:14
d 2Mo 37:15
e 2Mo 37:16
4Mo 4:7
1Kr 7:50
f 3Mo 24:5
1Sa 21:6
1Lje 9:32
2Lje 13:11
Mt 12:4
g 2Mo 37:17
2Mo 40:24
1Kr 7:49
He 9:2
h 2Mo 37:18
i 2Mo 37:19
j 2Mo 37:20

mu vijenac od zlata.^a **26** Načini za njega četiri koluta od zlata pa pričvrsti te kolutove na četiri ugla gdje su četiri noge njegove.^b **27** Kolutovi neka budu uz sam okvir, kao držači za motke, da se stol može nositi.^c **28** Motke načini od drva akacije i obloži ih zlatom. O njima će se nositi stol.^d

29 I načini za njega zdjele, čaše, vrčeve i posude za izlivanje žrtava ljevanica. Načini ih od čistoga zlata.^e **30** Na stol redovito preda me stavlaj kruh.^f

31 Načini svijećnjak od čistoga zlata. Svijećnjak neka bude skovan.^g Njegovo postolje, zatim kraci, čaške, pupoljci i cvjetovi neka izlaze iz stupa njegovog. **32** Šest krakova neka mu se grana iz stupa, tri kraka svijećnjaka s jedne strane, a tri kraka s druge strane.^h **33** Tri čaške u obliku bademova cvijeta, s pupoljcima i cvjetovima naizmjenice, neka budu na svakom kraku s jedne strane, a tri čaške u obliku bademova cvijeta, s pupoljcima i cvjetovima naizmjenice, na svakom kraku s druge strane.ⁱ Tako neka bude na svih šest krakova što se granaju iz svijećnjaka. **34** Na stupu svijećnjaka neka budu četiri čaške u obliku bademova cvijeta, s pupoljcima i cvjetovima naizmjenice.^j **35** Jedan pupoljak neka bude ispod dva kraka što izlaze iz njega, jedan pupoljak ispod druga dva kraka što izlaze iz njega i jedan pupoljak ispod dva posljednja kraka što izlaze iz njega, jer se šest

2Mo 25:18* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. **25*** Dlan je 7,4 centimetra. Vidi dodatak 13.

krakova grana iz svijećnjaka.^a **36** Njihovi pupoljci i krakovi neka izlaze iz njega. Sve neka bude skovano u jednom komadu, od čistoga zlata.^b **37** Načini sedam svjetiljki na njemu. Svjetiljke neka se pale da osvijetljavaju prostor ispred njega.^c **38** Njegova klijesta za gašenje stijenja i njegovi peponici neka budu od čistoga zlata.^d **39** Od talenta* čistoga zlata neka bude izrađen svijećnjak i sav njegov pribor. **40** Gledaj da ih načiniš prema prikazu koji ti je pokazan na gori.^e

26 Sveti šator načini od deset komada šatorskog platna^f izrađenog od fino ispredenog lana, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune i kermesovog* grimiza.^g Na njima neka budu izvezeni kerubi.^h **2** Dužina svakog komada neka je dvadeset i osam lakata, a širina četiri lakta. Ista mjera neka bude za sve komade šatorskog platna.ⁱ **3** Pet komada neka bude sastavljeno u jednom nizu, a drugih pet komada u drugom nizu.^j **4** Načini petlje od plavog prediva na rubu zadnjeg komada platna u jednom nizu, a isto načini i na rubu zadnjeg komada platna u drugom nizu, na mjestu gdje će se nizovi sastavljati.^k **5** Načini pedeset petlji na rubu jednog niza i pedeset petlji na rubu drugog niza, na mjestu gdje će se nizovi sastavljati, tako da petlje stoje jedna prema drugoj.^l

2Mo 25:39* Talentat je težio 34,2 kilograma. Vidi dodatak 13. **26:1*** Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

25. poglavlje

a 2Mo 37:21

b 4Mo 8:4

c 2Mo 30:8

3Mo 24:3

4Mo 8:2

2Lje 13:11

d 2Mo 37:23

4Mo 4:9

e 2Mo 39:42

4Mo 8:4

Dj 7:44

He 8:5

26. poglavlje

f He 8:5

He 9:11

g 2Mo 36:8

h 1Mo 3:24

Ps 99:1

i 4Mo 4:25

1Lje 17:1

j 2Mo 36:10

k 2Mo 36:11

l 2Mo 36:12

Desni stupac

a 2Mo 36:13

2Mo 39:33

He 9:9

b 2Mo 35:26

c 5Mo 3:11

d 2Mo 36:16

e 5Mo 8:9

Job 28:2

f 2Mo 36:13

g 4Mo 4:31

6 I načini pedeset kuka od zlata i zatim kukama sastavi nizove jedan s drugim. Tako će šator biti sastavljen u cjelinu.^a

7 Načini šatorsko platno od kozje dlake^b za pokrov povrha šatora. Načini jedanaest komada takvog platna. **8** Dužina svakog komada neka bude trideset lakata,^c a širina četiri lakta. Ista mjera neka bude za svih jedanaest komada šatorskog platna. **9** Sastavi pet komada zasebno i ostalih šest komada zasebno,^d a šesti komad presavij na prednjoj strani šatora. **10** I načini pedeset petlji na rubu zadnjeg komada u jednom nizu i pedeset petlji na rubu zadnjeg komada u drugom nizu, na mjestu gdje će se nizovi sastavljati. **11** Načini pedeset kuka od bakra,^e utakni kuke u petlje i sastavi pokrov u cjelinu.^f **12** A što preostane od šatorskog platna neka visi, polovina komada platna što preostane neka visi preko stražnje strane šatora. **13** Od onoga što preostane od dužine platna neka po jedan lakat visi na obje strane šatora da ga pokriva s jedne i s druge strane.

14 Uz to načini pokrov za šator od crveno obojenih ovnujskih koža, a preko toga pokrov od tuljanovih koža.

15 Načini za šator zidne okvire*^g od drva akacije, koji će stajati uspravno. **16** Dužina svakog okvira neka bude deset lakata, a širina lakat i pol. **17** Svaki okvir neka ima

2Mo 26:15* Radilo se o montažnim zidovima koji su se sastojali od drvenih elemenata u obliku okvira.

dva klina jedan kraj drugoga. Tako načini na svim okvirima šatora. **18** Načini okvire za šator, dvadeset okvira za stranu što gleda prema Negebu, za južnu stranu.

19 Načini četrdeset postolja^a od srebra pod dvadeset okvira. Dva postolja pod jednim okvirom s njegova dva klina, i tako redom, dva postolja pod svakim okvirom s njegova dva klina. **20** I za drugu stranu šatora, za sjevernu stranu, dvadeset okvira^b **21** i njihovih četrdeset postolja od srebra, dva postolja pod jednim okvirom, i tako redom, dva postolja pod svakim okvirom.^c **22** Za stražnju stranu šatora, za zapadnu stranu, načini šest okvira.^d **23** A dva okvira načini kao ugaone stupove šatora^e na stražnjoj strani. **24** Neka budu udvostručeni pri dnu, oba neka budu udvostručena sve do vrha, do prvoga koluta. Tako neka budu načinjena oba. Neka čine dva ugaona stupa. **25** Neka bude osam okvira s njihovim postoljima od srebra, ukupno šesnaest postolja, dva postolja pod jednim okvirom, i tako redom, dva postolja pod svakim okvirom.

26 Načini prečke od drva akacije,^f pet za okvire s jedne strane šatora, **27** pet prečki za okvire s druge strane šatora i pet prečki za okvire na stražnjoj strani šatora, na zapadnoj strani.^g **28** Srednja prečka neka prolazi sredinom

2Mo 26:19* Radilo se o postoljima u koja su se utaknuli klinovi zidnih okvira.

26. poglavlje

- a 4Mo 3:36
- b 2Mo 36:25
- c 2Mo 36:26
- d 2Mo 36:20
2Mo 36:27
- e 2Mo 36:28
- f 2Mo 36:31
- g 2Mo 36:32

Desni stupac

- a 2Mo 12:35
2Mo 36:34
- b 2Mo 19:3
2Mo 25:9
2Mo 27:8
Dj 7:44
He 8:5
- c 2Mo 36:35
2Mo 40:21
3Mo 16:2
Lk 23:45
He 6:19
He 9:3
He 10:20
- d 1Mo 3:24
- e 1Kr 8:6
He 9:4
- f 2Mo 40:22
2Mo 40:26
He 9:2
- g 2Mo 40:21
3Mo 16:2
1Kr 8:6
He 9:3
He 9:12
He 9:24
- h 3Mo 24:3
1Kr 7:49
- i 2Mo 36:37

27. poglavlje

- j 2Mo 38:1
2Mo 40:29
2Lje 4:1
He 13:10
- k 3Mo 4:25
1Kr 2:28
Ps 118:27
- l 2Mo 38:2
4Mo 16:38
1Kr 8:64

zidnih okvira s jednoga kraja na drugi.

29 Okvire obloži zlatom^a i načini im kolutove od zlata kroz koje će se prečke provlačiti. I prečke obloži zlatom. **30** Podigni šator prema opisu koji si dobio na gori.^b

31 Načini zavjesu^c od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana. Na njoj neka budu izvezeni kerubi.^d **32** I objesi je na četiri stupa od drva akacije, obložena zlatom, s kopčama od zlata. Neka budu postavljeni na četiri postolja od srebra. **33** Objesi zavjesu ispod kuka i unesi kovčeg svjedočanstva^e iza zavjese. Zavjesa neka vam odjeljuje Svetinju^f od Svetinje nad svetinjama.^g **34** Stavi poklopac na kovčeg svjedočanstva u Svetinji nad svetinjama.

35 Postavi stol izvan zavjese i svijećnjak^h nasuprot stolu na južnoj strani šatora. Stol stavi na sjevernu stranu. **36** Na ulazu u šator načini zastorⁱ satkan od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana. **37** A za zastor načini pet stupova od drva akacije i obloži ih zlatom. Kopče na njima neka budu od zlata. Izlij za njih pet postolja od bakra.

27 Načini žrtvenik od drva akacije, pet lakata dug i pet lakata širok. Žrtvenik^j neka bude četverokutan, tri lakta visok. **2** Na njegova četiri ugla načini mu rogove.^k Rogovi neka izlaze iz njega, i obloži ga bakrom.^l **3** Načini

mu lonce za uklanjanje masnog pepela,* zatim lopate, zdjele, vilice i pepeonike. Sav njegov pribor načini od bakra.^a **4** Načini za njega rešetku, mrežu^b od bakra. Na četiri ugla mreže načini četiri koluta od bakra. **5** Stavi mrežu ispod rubnog pojasa, unutar žrtvenika, tako da bude na sredini žrtvenika.^c **6** Načini i motke za žrtvenik, motke od drva akacije, i obloži ih bakrom.^d **7** Neka se motke provuku kroz kolutove tako da motke budu s obje strane žrtvenika kad se bude nosio.^e **8** Načini ga šuplja, od dasaka. Kako ti je pokazao na gori, tako neka bude načinjen.^f

9 Načini i dvorište^g svetog šatora. Na strani što gleda prema Negebu, na južnoj strani dvorišta, neka budu zastori od fino ispredenog lana,^h sto lakata u dužinu s te strane. **10** Njegovih dvadeset stupova i dvadeset postolja neka budu od bakra. Kopče na stupovima i spone njihove neka budu od srebra.ⁱ **11** Isto tako po dužini sjeverne strane zastori neka budu sto lakata dugi. Dvadeset stupova i dvadeset postolja neka budu od bakra, a kopče na stupovima i spone njihove od srebra.^j **12** Po širini dvorišta sa zapadne strane zastori neka budu pedeset lakata dugi, s deset stupova i deset postolja.^k **13** Širina dvorišta s istočne strane, prema izlasku sunca, neka bude pedeset lakata.^l **14** Zastori s jedne strane neka budu petna-

27. poglavlje

- a 2Mo 38:3
3Mo 16:12
1Kr 7:45
- b 2Mo 35:16
- c 2Mo 38:4
- d 2Mo 38:6
4Mo 4:14
- e 2Mo 38:7
4Mo 4:15
- f 2Mo 25:40
1Lje 28:12
Dj 7:44
He 8:5
- g 2Mo 40:8
1Kr 6:36
1Kr 8:64
Ps 84:10
Ps 92:13
Ps 100:4
- h 2Mo 38:9
- i 2Mo 38:10
- j 2Mo 38:11
- k 2Mo 38:12
- l 2Mo 38:13

Desni stupac

- a 2Mo 38:14
2Mo 39:40
- b 2Mo 38:15
- c 2Mo 35:25
2Mo 38:18
- d 2Mo 38:19
- e 2Mo 38:17
- f 2Mo 27:9
- g 2Mo 38:20
4Mo 3:36
- h 2Mo 39:37
3Mo 24:2
- i 2Mo 26:33
2Mo 40:3
He 6:19
He 9:2
He 9:3
He 10:20
- j 2Mo 30:8
3Mo 24:3
2Lje 13:11
- k 2Mo 28:43
2Mo 40:15
- l 3Mo 21:21
4Mo 16:40
4Mo 18:23
2Lje 26:18

28. poglavlje

- m 3Mo 8:2
He 5:1
- n 2Mo 4:14
Ps 99:6
He 5:4
- o 2Mo 6:23
3Mo 10:1
4Mo 26:61
- p 2Mo 38:21
3Mo 10:16
1Lje 6:3
1Lje 24:2

est lakata dugi, s tri stupa i tri postolja.^a **15** Zastori s druge strane neka budu petnaest lakata dugi, s tri stupa i tri postolja.^b

16 Na ulazu u dvorište neka bude zastor dug dvadeset lakata, satkan od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog* grimiza i fino ispredenog lana,^c s četiri stupa i četiri postolja.^d **17** Svi stupovi unaokolo dvorišta neka imaju spojnice od srebra. I kopče neka su im od srebra, a postolja od bakra.^e **18** Dužina dvorišta neka je sto lakata,^f širina pedeset lakata i visina pet lakata. Zastori neka budu od fino ispredenog lana, a postolja od bakra. **19** Sav pribor u šatoru što se koristi za svu službu u njemu, svi njegovi klinovi, a tako i svi klinovi u dvorištu, neka budu od bakra.^g

20 A ti zapovjedi sinovima Izraelovim da ti donesu čistoga ulja od gnječenih maslina za osvjetljenje, tako da se svjetiljke neprestano pale.^h **21** U šatoru sastanka, izvan zavjeseⁱ što je pred Svjedočanstvom, neka ga Aron i sinovi njegovi poslužuju kako bi gorio od večeri do jutra pred Jehovom.^j To je trajna odredba za njihove naraštaje,^k da je izvršavaju sinovi Izraelovi.^l

28 Dovedi k sebi između sinova Izraelovih brata svojega Arona sa sinovima njegovim da mi služi kao svećenik:^m Aronⁿ i sinovi Aronovi Nadab i Abihu,^o Eleazar i Itamar.^p **2** Načini bratu svojem Aronu svetu odjeću na

2Mo 27:3* Radilo se o ostacima spaljenog drva natopljenima mašću žrtvenih životinja.

2Mo 27:16* Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

čast i za ukras.^a **3** I kaži svima vještima, koje sam obdario vještinom,^{*b} da načine Aronu odjeću da bi se posvetio i služio mi kao svećenik.^c

4 A ovo je odjeća koju će načiniti: naprsnik,^d pregaču,^e tuniku bez rukava,^f dugu haljinu s kockastim uzorkom, turban^g i pojas.^h Neka načine svetu odjeću za brata tvogega Arona i za sinove njegove, da mi služi kao svećenik. **5** Neka uzmu zlata, zatim plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog* grimiza i finog lana.

6 I neka načine pregaču od zlata, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana, vješto izvezenu.ⁱ **7** Dvije poramenice njezine neka budu spojene na dva kraja njezina. Tako neka bude sastavljena.^j **8** Pojas^k na njoj, kojim se pripasuje, neka bude izrađen kao i ona: od zlata, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana.

9 Uzmi dva kamena oniksa^l i ureži^m na njih imena Izraelovih sinova,ⁿ **10** šest njihovih imena na jednom kamenu, a imena preostalih šest na drugom kamenu, po redu kojim su rođeni.^o **11** Kao što kamenorezac urezuje pečat, tako ti ureži na ta dva kamena imena Izraelovih sinova.^p Okuj ih u okvire od zlata.^r **12** Pričvrsti ta dva kamena na poramenice pregače

28. poglavlje

- a 2Mo 29:5
- 3Mo 8:7
- b Ef 1:17
- c 2Mo 31:6
- 2Mo 36:1
- Izr 2:6
- d 2Mo 39:8
- 2Mo 39:15
- 3Mo 8:8
- e 2Mo 39:2
- f 2Mo 39:22
- g 2Mo 39:28
- 2Mo 39:30
- 3Mo 8:9
- h 2Mo 39:29
- 3Mo 8:7
- Iza 11:5
- i 2Mo 39:3
- j 2Mo 39:4
- k 2Mo 29:5
- l 1Mo 2:12
- 2Mo 35:9
- m 2Mo 39:6
- 2Lje 2:7
- n 2Mo 39:14
- o 1Mo 43:33
- 2Mo 1:1
- p 2Mo 35:27
- r 2Mo 39:13

Desni stupac

- a 2Mo 39:7
- b 2Mo 39:15
- c 2Mo 39:18
- d 2Mo 28:30
- 3Mo 8:8
- 4Mo 27:21
- e 2Mo 39:8
- f 2Mo 39:9
- g 2Mo 39:10
- h Eze 27:16
- i Ot 21:20
- j 2Mo 39:10
- Ot 21:19
- k 2Mo 39:11
- l 2Mo 24:10
- Eze 1:26
- m Ot 4:3
- Ot 21:11
- n 2Mo 39:12
- o Ot 21:20
- p Pj 5:14
- r 1Lje 29:2
- s 2Mo 39:13
- t 1Kr 18:31
- u 2Mo 1:1
- v 2Mo 39:15
- z 2Mo 39:16

da budu spomen-kamenje Izraelovim sinovima.^a Aron neka nosi njihova imena pred Jehovom na svoje dvije poramenice kao spomen. **13** Načini zlatne okvire **14** i dva lančića od čistoga zlata.^b Načini ih kao uzice, kao uže isprepletene. Potom te pletene lančice pričvrsti za okvire.^c

15 Načini naprsnik sudski^d da bude vješto izvezen. Izradi ga kao i pregaču. Izradi ga od zlata, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana.^e **16** Neka bude četverokutan kad se preklopi, pedalj* dug i pedalj širok.^f **17** U njega umetni kamenje, tako da budu četiri reda kamenja.^g Rubin,^h topazⁱ i smaragd^j neka budu u prvom redu. **18** U drugom redu tirkiz,^k safir^l i jaspis.^m **19** U trećem redu *lešem*,^{*} ahatⁿ i ametist.^o **20** A u četvrtom redu krizolit,^p oniks^r i žad. Neka budu ukovani u zlatne okvire.^s **21** Kamenova neka bude koliko i imena Izraelovih sinova, neka ih bude dvanaest, koliko i njihovih imena.^t Na svaki od njih neka se, kao na pečatu, ureže ime jednoga od dvanaest plemena.^u

22 Na naprsniku načini pletene lančice od čistoga zlata, kao uže pletene.^v **23** Zatim načini na naprsniku dva prstena od zlata^z i pričvrsti ih za dva kraja naprsnika. **24** Provuci dvije pletene uzice od zlata kroz ta dva

2Mo 28:3* Doslovno: "ispunio duhom mudrosti". **5*** Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

2Mo 28:16* Pedalj je 22,2 centimetra. Vidi dodatak 13. **19*** Nije poznato na koju se vrstu dragog kamena odnosi hebrejski izraz *lešem*.

prstena na krajevima naprsnika.^a **25** Dva kraja dviju uzica provuci kroz dva okvira i pričvrsti ih za poramenice pregače sprijeda.^b **26** Načini dva prstena od zlata i pričvrsti ih za dva kraja naprsnika, na unutrašnji rub koji je okrenut prema pregači.^c **27** Načini još dva prstena od zlata i pričvrsti ih za donji kraj dviju poramenica s vanjske strane pregače, blizu mjesta gdje je pregača sastavljena, iznad njezina pojasa.^d **28** Neka se naprsnik kroz svoje prstenove veže plavom vrpcom za prstenove na pregači, tako da naprsnik stoji iznad pojasa na pregači i da se ne odvaja od pregače.^e

29 Aron neka nosi imena Izraelovih sinova na naprsniku sudskom na srcu svojem kad ulazi u Svetinju, kao trajni spomen pred Jehovom. **30** U naprsnik sudski stavi Urim^f i Tumim* da budu na srcu Aronovu kad dolazi pred Jehovu. Tako neka Aron uvijek nosi presude^g za sinove Izraelove na srcu svojem pred Jehovom.

31 Tuniku bez rukava što će se nositi ispod pregače načini svu od plavog prediva.^h **32** Neka ima u sredini otvor za glavu. Otvor neka unaokolo ima rub istkan. Neka bude kao ovratnik na oklopu, tako da se ne podere.ⁱ **33** Na rubu joj načini šipke od plavog prediva, crvenkastopurpurne

2Mo 28:30* Urim i Tumim bili su predmeti koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu. Možda se radilo o kamenovima koji su se izvlačili kao ždrijeb.

28. poglavlje

- a 2Mo 39:17
3Mo 8:8
- b 2Mo 39:18
- c 2Mo 39:19
- d 2Mo 28:8
2Mo 39:20
3Mo 8:7
- e 2Mo 39:21
3Mo 8:8
4Mo 27:21
5Mo 33:8
1Sa 28:6
Ezr 2:63
- g Iza 58:2
Iv 8:16
He 4:15
He 5:1
- h 2Mo 39:22
3Mo 8:7
- i 2Mo 39:23

Desni stupac

- a 2Mo 39:25
- b 2Mo 39:26
- c 3Mo 16:2
4Mo 18:7
- d 2Mo 39:30
3Mo 8:9
1Lje 16:29
Ps 93:5
Za 14:20
He 7:26
1Pe 1:16
- e 2Mo 29:6
2Mo 39:31
- f 3Mo 10:17
3Mo 22:9
4Mo 18:1
Iza 53:11
2Ko 5:21
He 9:28
1Pe 2:24
- g 3Mo 23:11
Ri 8:34
He 7:25
- h 2Mo 28:4
Ot 19:8
- i 2Mo 39:29
- j 2Mo 39:27
3Mo 8:13
1Sa 2:18
- k 2Mo 39:28
3Mo 8:13
- l 2Mo 28:2
- m 2Mo 29:7
2Mo 30:30
3Mo 10:7
Dj 10:38
2Ko 1:21
1Iv 2:27
- n 2Mo 29:9
3Mo 8:33
4Mo 3:3
o 3Mo 6:10

vune i kermesovog grimiza, na rubu unaokolo, a između njih zvonca^a od zlata unaokolo, **34** zlatno zvonce pa šipak, zlatno zvonce pa šipak oko ruba tunike.^b **35** Neka je Aron nosi da u njoj vrši službu, da se čuje kad ulazi u svetište pred Jehovu i kad izlazi, da ne pogine.^c

36 Načini i sjajnu pločicu od čistoga zlata i na njoj, kao na pečatu, ureži: 'Jehova je svet.'^d **37** Priveži je plavom vrpcom da stoji na turbanu.^e Neka bude sprijeda na Aronovu čelu, a Aron neka odgovara za prijestupe počinjene protiv svetih stvari,^f to jest protiv svih njihovih svetih darova, koje će sinovi Izraelovi posvećivati. Neka mu uvijek bude na čelu da za njih stječe Jehovinu milost.^g

39 Od finoga lana otkaj dugu haljinu s kockastim uzorkom, načini turban od finoga lana^h i pojas,ⁱ sav istkan.

40 Za sinove Aronove načini duge haljine,^j načini im i pojase i kape,^k njima na čast i za ukas.^l **41** U njih obuci svoga brata Arona i sinove njegove s njim. Pomaži^m ih te ih ovlastiⁿ i posveti da mi služe kao svećenici. **42** Načini im gaće od lana da im pokriju golo tijelo.^o Neka sežu od bokova do bedara. **43** Neka ih Aron i sinovi njegovi nose kad ulaze u šator sastanka ili kad prilaze žrtveniku da služe na sve-

2Mo 28:41* Doslovno: "napuni im ruke". Ovaj hebrejski idiom označavao je da su čovjeku kojega se uvodilo u službu predane u ruke sve ovlasti potrebne da bi vršio svećeničku službu.

tome mjestu, da ne bi navukli na sebe krivnju i poginuli. To je trajna odredba za njega i njegovo potomstvo poslije njega.^a

29 Ovako učini da ih posvetiš meni za svećeničku službu: Uzmi jednog junca i dva ovna^b bez mane,^c 2 beskvasni kruh, zatim beskvasni kolutasti kruh zamiješen s uljem i beskvasne lep-nje namazane uljem.^d Napravi ih od finoga pšeničnog brašna. 3 Metni ih u jednu košaru i u toj ih košari prinesi,^e a uz to junca i dva ovna.

4 Dovedi Arona i sinove njegove na ulaz^f u šator sastanka i operi ih vodom.^g 5 Zatim uzmi odjeću^h i obuci Aronu dugu haljinu, tuniku bez rukava što se nosi ispod pregače, pregaču i naprsnik i pregaču pritegni njenim pojasom.ⁱ 6 Stavi mu turban na glavu, a na turban pričvrsti sveti znak predanja.^j 7 Potom uzmi ulje za pomazanje,^k izlij mu na glavu i pomaži ga.^l

8 Zatim dovedi sinove njegove i obuci ih u duge haljine.^m 9 Opaši ih pojasima, Arona i sinove njegove, i oko glave im omotaj povez kao kapu. Svećeništvo neka im pripada odredbom trajnom.ⁿ Tako ćeš Arona i sinove njegove ovladati da služe kao svećenici.^{*o}

10 Zatim dovedi junca pred šator sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka polože ruke juncu na glavu.^p 11 I zakolji

28. poglavlje
a 2Mo 27:21

29. poglavlje

b 3Mo 8:2
3Mo 9:2
2Lje 13:9
c 5Mo 15:21
5Mo 17:1
d 3Mo 6:20
3Mo 7:12
e 3Mo 8:26
f 2Mo 26:36
2Mo 40:28
3Mo 8:3
g 3Mo 8:6
He 7:26
He 10:22
h 2Mo 28:4
3Mo 8:7
3Mo 16:4
i 2Mo 28:8
j 2Mo 28:36
2Mo 39:30
3Mo 8:9
k 2Mo 30:25
l 3Mo 8:12
Ps 133:2
Iza 61:1
Dj 10:38
m 2Mo 28:40
3Mo 8:13
n 2Mo 28:1
2Mo 28:43
2Mo 40:15
o 2Mo 28:41
2Mo 32:29
p 3Mo 8:14

Desni stupac

a 3Mo 1:3
3Mo 1:5
b 3Mo 8:15
c 2Mo 27:2
d 3Mo 4:7
e 3Mo 3:17
3Mo 4:8
Ps 69:9
f 3Mo 1:9
3Mo 9:14
g 3Mo 8:16
3Mo 9:19
h 3Mo 17:6
i 3Mo 16:27
j 3Mo 8:18
k 3Mo 1:4
l 3Mo 8:19
He 9:22
m 3Mo 1:13
3Mo 8:21
n 1Mo 22:2
3Mo 9:24
o 1Mo 8:21
Ef 5:2
Flp 4:18
p 3Mo 8:22
r 3Mo 8:24
s 2Mo 30:25
Ps 133:2
Iza 61:1
t 3Mo 8:30

junca pred Jehovom, na ulazu u šator sastanka.^a 12 Uzmi junčeve krvi^b i svojim je prstom stavi na rogove žrtvenika,^c a svu ostalu krv izlij podno žrtvenika.^d 13 Uzmi sve salo^e što pokriva crijeva,^f salo na jetri,^g oba bubrega i salo što je na njima, pa ih spali na žrtveniku.^h 14 A meso od junca, njegovu kožu i balegu spali vatrom izvan tabora.ⁱ To je žrtva za grijeh.

15 Potom uzmi jednoga ovna,^j pa neka Aron i sinovi njegovi polože ruke na glavu ovnu.^k 16 I zakolji ovna, uzmi krvi njegove i poškropi njome žrtvenik sa svih strana.^l 17 Isijeci ovna na komade, operi mu crijeva^m i goljenice, i komade njegove položi jedan pored drugoga sve do glave njegove. 18 Onda cijeloga ovna spali na žrtveniku. To je žrtva paljenicaⁿ na umirujućim miris^o Jehovi. To je žrtva Jehovi paljena.

19 Zatim uzmi drugoga ovna, pa neka Aron i sinovi njegovi polože ruke na glavu ovnu.^p 20 Zakolji ovna, pa uzmi krvi njegove i stavi je na resicu Aronova desnoga uha, na resicu desnoga uha sinova njegovih, na palac njihove desne ruke i na palac njihove desne noge,^r a preostalom krvlju poškropi žrtvenik sa svih strana. 21 Onda uzmi krvi što je na žrtveniku i ulja za pomazanje,^s pa poškropi Arona i njegovu odjeću, a s njim i sinove njegove i njihovu odjeću, da budu sveti on i njegova odjeća, a s njim i sinovi njegovi i njihova odjeća.^t

2Mo 29:9* Doslovno: "tako ćeš [im] napuniti ruke". Vidi bilješke za 2Mo 28:41 i He 7:28.

22 Uzmi s ovna salo, pretili rep,^a salo što pokriva crijeva, salo s jetre, oba bubrega i salo što je na njima te desni but^b — jer je to ovan što se prinosi za uvođenje u svećeničku službu^{*c} — **23** zatim jedan okrugli kruh, jedan kolutasti kruh pripravljen s uljem i jednu lepinju iz košare s beskvasnim kruhom što stoji pred Jehovom.^d **24** Sve to stavi na ruke Aronu i na ruke sinovima njegovim,^e pa zanjiši kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom.^f **25** Onda to uzmi s ruku njihovih i spali na žrtveniku povrh žrtve paljenice na umirujućim miris pred Jehovom.^g To je žrtva Jehovi paljena.^h

26 Uzmi prsa od ovna prinesenog za Aronovo uvođenje u svećeničku službu,ⁱ pa ih zanjiši kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom. Neka to bude tvoj dio. **27** Posveti prsa^j što su prinesena kao žrtva zanjihana te but što je prinesen kao posvećeni dio, sve to što je uzeto od ovna prinesenog za uvođenje Arona i sinova njegovih u svećeničku službu.^k **28** Neka to pripada Aronu i sinovima njegovim uredbom tajnom što će je izvršavati sinovi Izraelovi, jer je to posvećeni dio.^l To je posvećeni dio koji će sinovi Izraelovi davati od svojih žrtava zajedništva^m kao dio posvećen Jehovi.

29 Aronova sveta odjećaⁿ neka pripadne sinovima njegovim^o poslije njega da budu u

2Mo 29:22* Doslovno: "ovan ispunjavanja [ruku]". Vidi bilješku za 2Mo 28:41.

29. poglavlje

- a 3Mo 3:9
3Mo 7:3
3Mo 9:19
- b 3Mo 7:32
3Mo 9:21
4Mo 18:18
- c 3Mo 8:22
- d 3Mo 8:26
1Ko 5:8
- e 3Mo 8:27
- f 3Mo 7:30
g 3Mo 8:28
Ef 5:2
- h 3Mo 10:13
1Sa 2:28
- i 3Mo 8:29
Ps 99:6
- j 3Mo 10:15
- k 2Mo 29:22
3Mo 7:37
- l 3Mo 7:34
3Mo 10:14
4Mo 15:19
4Mo 18:24
5Mo 18:3
- m 3Mo 7:11
- n 2Mo 28:4
- o 4Mo 20:26

Desni stupac

- a 2Mo 30:30
2Mo 40:15
3Mo 8:12
2Ko 1:21
- b 2Mo 28:41
3Mo 8:33
2Ko 3:5
- c 3Mo 8:35
3Mo 9:1
- d 3Mo 8:31
- e 1Ko 9:13
f 3Mo 10:13
- g 3Mo 22:10
4Mo 3:10
Mt 12:4
- h 2Mo 12:10
3Mo 8:32
- i 3Mo 8:4
- j 3Mo 8:33
- k 3Mo 4:20
l 2Mo 30:28
3Mo 8:11
4Mo 7:1
- m 2Mo 40:10
- n 2Mo 30:29
Mt 23:19
- o 2Mo 30:29
- p 1Lje 16:40
2Lje 2:4
2Lje 13:11
Da 9:27
He 7:27
He 10:11
- r 2Kr 16:15
Dj 26:7

njoj pomazani^a i da ih se u njoj ovlasti da služe kao svećenici.^b

30 Sedam dana^c neka je nosi onaj od njegovih sinova koji će ga naslijediti kao svećenik i koji će ulaziti u šator sastanka da služi na svetome mjestu.

31 A ti uzmi ovna što se prinosi za uvođenje u svećeničku službu i skuhaj meso njegovo na svetome mjestu.^d

32 A meso od ovna i kruh što je u košari Aron i sinovi njegovi neka jedu^e na ulazu u šator sastanka. **33** Neka jedu ono što je poslužilo za njihovo očišćenje da ih se ovlasti da služe kao svećenici i da budu posvećeni.^f Nitko iz običnog naroda neka to ne jede jer je sveto.^g

34 Ako bi što od mesa žrtve što se prinosi za uvođenje u svećeničku službu i od kruha ostalo do jutra, onda to što je ostalo spali vatrom.^h Ne smije se jesti, jer je sveto.

35 Aronu i sinovima njegovim sve učini kako sam ti zapovjedio.ⁱ Sedam će ti dana trebati da ih ovlastiš da služe kao svećenici.^j **36** Svakoga dana prinesi junca kao žrtvu za grijeh radi očišćenja.^k Očisti žrtvenik od grijeha vršeći nad njim obred očišćenja, a zatim ga pomaži^l da ga posvetiš. **37** Sedam dana vrši obred očišćenja nad žrtvenikom i posvećuj^m ga da žrtvenik bude nešto najsvetije.ⁿ Onaj tko se dotiče žrtvenika mora biti svet.^o

38 A ovo prinosi na žrtveniku: dva mlada jednogodišnja ovna, svaki dan bez prekida.^p

39 Jednoga ovna prinesi ujutro,^r a drugoga ovna prinesi

u suton.*^a **40** Sprvim ovnom prinesi desetinu efe* finoga brašna^b zamiješana s četvrtinom hina^c ulja od gnječenih maslina i žrtvu ljevanicu^c od četvrtine hina vina. **41** Drugoga ovna prinesi u suton. Prinesi ga kao i ujutro sa žitnom žrtvom^d i žrtvom ljevanicom, na umirujući miris, kao žrtvu Jehovi paljenu. **42** To neka se redovito prinosi^e kao žrtva paljenica iz naraštaja u naraštaj na ulazu u šator sastanka pred Jehovom, gdje ću se sastajati s vama da ondje govorim s tobom.^f

43 Tu ću se sastajati sa sinovima Izraelovim, i to će mjesto biti posvećeno slavom mojom.^g **44** Posvetit ću šator sastanka i žrtvenik, posvetit^h ću Arona i sinove njegove da mi služe kao svećenici. **45** Prebivat ću među sinovima Izraelovim i bit ću Bog njihov.ⁱ **46** I tada će znati da sam ja Jehova, Bog njihov, koji ih je izveo iz zemlje egipatske da prebiva među njima.^j Ja sam Jehova, Bog njihov.^k

30 Načini žrtvenik za paljenje kada,¹ načini ga od drva akacije. **2** Neka bude lakat dug i lakat širok, četverokutan, i dva lakta visok. Rogovi neka izlaze iz njega.^m **3** Obloži ga čistim zlatom: njegovu gornju plohu, njegove strane unaokolo i njegove robove. Oko ruba načini mu vijenac od zlata.ⁿ **4** Načini mu

2Mo 29:39* "U suton" – doslovno: "između dvije večeri". Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **40*** Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13. **40*** Hin je 3,67 litara. Vidi dodatak 13.

29. poglavlje

- a Da 9:21
- b 2Mo 16:36
4Mo 28:5
- c 1Mo 35:14
3Mo 23:13
Flp 2:17
- d 1Kr 18:29
Ps 141:2
- e 4Mo 28:6
- f 2Mo 25:22
3Mo 1:1
4Mo 17:4
- g 2Mo 40:34
4Mo 12:5
1Kr 8:11
- h 3Mo 21:15
3Mo 22:9
Iv 10:36
- i 2Mo 25:8
3Mo 26:12
Za 2:11
2Ko 6:16
Ef 2:22
- j 2Mo 20:2
- k 3Mo 11:44
3Mo 18:30
3Mo 19:2
Eze 20:5

30. poglavlje

- l 2Mo 40:5
Ps 141:2
- m 2Mo 27:2
2Mo 37:25
3Mo 4:7
- n 2Mo 37:26

Desni stupac

- a 2Mo 37:27
- b 2Mo 37:28
- c 2Mo 26:33
He 9:3
- d 2Mo 25:22
- e 2Mo 30:34
3Mo 16:13
4Mo 16:40
1Sa 2:28
1Lje 23:13
2Lje 13:11
Lk 1:9
Ot 8:4
- f 2Mo 27:20
1Sa 3:3
- g 3Mo 10:1
2Lje 26:18
Eze 8:11
- h 3Mo 16:18
3Mo 23:27
He 9:7
- i 3Mo 16:5
3Mo 16:6
3Mo 16:19
- j 2Mo 38:25
4Mo 1:2
- k 4Mo 31:50
- l 2Sa 24:10
2Sa 24:15
1Lje 21:12

po dva koluta od zlata. Pričvrsti ih ispod vijenca na dvije strane, na dvije suprotne strane, da se kroz njih provuku motke za nošenje.^a **5** Motke načini od drva akacije i obloži ih zlatom.^b **6** Postavi ga pred zavjesu što zastire kovčeg svjedočanstva,^c ispred poklopa što je nad Svjedočanstvom, gdje ću se sastajati s tobom.^d

7 Neka Aron na njemu pali mirisni kad.^e Svako jutro kad priprema svjetiljke^f neka ga pali. **8** I kad Aron u suton* pali svjetiljke, neka ga pali. Neka to bude kâd što će se stalno paliti pred Jehovom kroz vaše buduće naraštaje. **9** Ne prinosite na njemu nedozvoljenoga kada^g ni žrtve paljenice ni žitne žrtve i ne izlijevajte žrtve ljevanice na njemu. **10** Aron neka jednom u godini izvrši obred očišćenja na rogovima njegovim.^h Krvlju žrtve za grijeh,ⁱ što se prinosi za očišćenje, neka vrši obred očišćenja za žrtvenik jednom u godini. To neka se čini kroz vaše buduće naraštaje. Taj je žrtvenik nešto najsvetije pred Jehovom.^j

11 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **12** "Kad budeš prebrojavao sinove Izraelove i popisivao ih,^k neka svatko da Jehovi otkupninu za svoju dušu kad bude popisana,^k da ih ne snade kakva nevolja kod popisivanja.^l **13** Svaki koji bude popisana neka da ovoliko: pola šekela prema

2Mo 30:8* "U suton" – doslovno: "između dvije večeri".

svetom šekelu.^a Dvadeset gera[#] je jedan šekel. Pola šekela neka bude prilog Jehovi.^b **14** Svaki koji bude popisan, od dvadeset godina naviše, neka da prilog Jehovi.^c **15** Bogataš neka ne da više, a siromah neka ne da manje od pola šekela^d kad dajete prilog Jehovi da se izvrši obred očišćenja za duše vaše.^e **16** Uzmi od sinova Izraelovih srebrni novac za očišćenje i upotrijebi ga za službu u šatoru sastanka,^f i to neka bude kao spomen pred Jehovom za sinove Izraelove, za očišćenje duša vaših.”

17 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **18** “Načini umivaonik od bakra s postoljem od bakra za pranje.^g Postavi ga između šatora sastanka i žrtvenika i nalij u njega vode,^h **19** pa neka Aron i sinovi njegovi iz njega peru svoje ruke i noge.ⁱ **20** Kad ulaze u šator sastanka, neka se peru vodom da ne poginu, isto tako kad prilaze žrtveniku da služe i da spaljuju žrtvu Jehovi paljenu.^j **21** Neka peru svoje ruke i noge da ne poginu.^k To neka im bude uredba trajna, njemu i potomcima njegovim iz naraštaja u naraštaj.”^l

22 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **23** “A ti uzmi najboljih mirisa:^m pet stotina šekela smirneⁿ u skrnutim ka-

2Mo 30:13[#] Ili: “prema šekelu svetog mjesta”. Taj izraz može značiti da se radilo o standardnom utegu (pramjeri) koji se čuvao u svetom šatoru ili se njime željelo naglasiti da je težina morala biti točno izmjerena. Vidi bilješku za izraz “po kraljevskoj mjeri” u 2Sa 14:26 i dodatak 13. **13[#]** Vidi dodatak 13.

30. poglavlje

- a 3Mo 27:25
- b 2Lje 24:9
Ne 10:32
Mt 17:24
- c 2Mo 38:26
4Mo 1:3
4Mo 26:2
- d Job 34:19
Izr 22:2
Ef 6:9
- e 4Mo 31:50
- f 2Mo 38:25
- g 2Mo 38:8
3Mo 8:11
1Kr 7:38
- h 2Mo 40:7
- i 2Mo 40:31
Ef 5:26
He 10:22
- j 2Lje 13:11
- k 2Mo 40:31
- l 2Mo 28:43
2Lje 4:6
- m Pj 4:14
Jr 6:20
- n Ps 45:8
Pj 1:13
Pj 3:6

Desni stupac

- a Izr 7:17
Ot 18:13
- b Eze 27:19
- c Ps 45:8
- d 4Mo 3:47
- e 2Mo 29:40
3Mo 19:36
4Mo 15:5
- f 2Mo 37:29
- g 4Mo 35:25
Ps 89:20
Ps 133:2
He 1:9
- h 2Mo 40:9
4Mo 7:1
- i 3Mo 8:10
- j 2Mo 29:37
3Mo 6:18
- k 3Mo 8:12
Dj 10:38
- l 4Mo 3:3
2Ko 1:21
- m 2Mo 40:15
Ot 5:10
- n 2Mo 37:29
1Kr 1:39
Ps 89:20
- o 2Mo 30:38
- p 2Mo 25:6
2Mo 37:29
- r 3Mo 5:11
Ne 13:5
Pj 3:6
Mt 2:11
- s Ps 141:2
Ot 5:8
- t 3Mo 2:13

pima, pola te količine — dvije stotine i pedeset šekela — mirisnog cimeta,^a dvije stotine i pedeset šekela mirisne trske,^b **24** pet stotina šekela kasije,^c sve to prema svetom šekelu,^d i jedan hin^e maslinova ulja. **25** Od toga napravi sveto ulje za pomazanje, ulje mirisno, smjesu vješto pripremljenu.^f To neka bude sveto ulje za pomazanje.^g

26 Pomaži njime šator sastanka^h i kovčeg svjedočanstva, **27** stol i sav njegov pribor, svijećnjak i njegov pribor, kadioni žrtvenik, **28** žrtvenik za žrtve paljenice i sav njegov pribor te umivaonik i njegovo postolje. **29** Posveti ih da budu nešto najsvetije.ⁱ Onaj tko ih se dotiče mora biti svet.^j **30** Pomaži Arona^k i sinove njegove^l i posveti ih da mi služe kao svećenici.^m

31 I kaži sinovima Izraelovim: ‘Ovo neka mi bude sveto ulje za pomazanje kroz vaše buduće naraštaje.’ⁿ **32** Ne smije se mazati po tijelu čovječjem, niti smijete praviti ulja ovakva sastava. Ono je sveto i neka vam bude sveto. **33** Tko god napravi takvo ulje mirisno i stavi ga na koga iz običnog naroda, neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.”^o

34 Jehova je još rekao Mojsiju: ‘Uzmi sebi mirisa:^p kapi stakte, zatim onih, mirisnoga galbana i čistoga tamjana.^r Neka sve bude u jednanim dijelovima. **35** I od toga napravi kad,^s smjesu mirodija vješto pripremljenu, posoljenu,^t čistu, svetu. **36** Nešto

od toga smrvi u prah i dio stavi pred Svjedoćanstvo u šatoru sastanka,^a gdje ću se sastajati s tobom.^b Neka vam to bude nešto najsvetije. **37** Kād koji napraviš prema ovome sastavu ne smijete praviti za sebe.^c Neka ti to bude kao nešto što je sveto Jehovi.^d **38** Tko sebi napravi nešto takvo da mu miriše, neka se pogubi^e i tako ukloni iz svoga naroda.”

31 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **2** “Evo, pozvao sam po imenu Besalela,^f sina Urija, sina Hurova, iz plemena Judina.^g **3** Ispunit ću ga duhom Božjim da dobi je mudrost, razboritost* i znanje za svakovrsne zanatske poslove:^h **4** da pravi nacрте, da radi sa zlatom, srebrom i bakrom,ⁱ **5** da obrađuje kamene i umeće ga,^j da obrađuje drvo i izrađuje svakovrsne predmete.^k **6** Evo, dao sam mu za pomagaaću Oholiaba, sina Ahisamakova, iz plemena Danova.^l I sve druge koji su vješti obdario sam vještinom* da mogu načiniti sve što sam ti zapovjedio:^m **7** šator sastanka,ⁿ kovčeg^o za svjedoćanstvo i poklopac na njemu,^p sav pribor što pripada šatoru, **8** stol i njegov pribor,^r svijećnjak od čistoga zlata i sav njegov pribor,^s kadioni žrtvenik,^t **9** žrtvenik za žrtve paljenice i sav njegov pribor,^u umivaonik i njegovo postolje,^v **10** fino istkanu odjeću i svetu odjeću za svećenika Aro-na, odjeću za sinove njegove

2Mo 31:3* Vidi bilješku za Izr 3:5.
6* Doslovno: “u srce svih koji su mudra srea stavio sam mudrost”.

30. poglavlje

- a 2Mo 16:34
- b 2Mo 29:42
- 3Mo 16:2
- c 2Mo 30:32
- d 2Mo 29:37
- e 3Mo 24:16
- 4Mo 15:35

31. poglavlje

- f 2Mo 37:1
- g 2Mo 35:30
- 1Lje 2:20
- h 2Mo 35:31
- 1Kr 7:14
- i 2Lje 2:7
- j 2Mo 28:9
- k 2Mo 35:33
- l 2Mo 35:34
- 2Mo 38:23
- m 2Mo 36:1
- n 2Mo 36:8
- o 2Mo 37:1
- p 2Mo 37:6
- r 2Mo 37:10
- s 2Mo 35:14
- 2Mo 37:17
- t 2Mo 37:25
- u 2Mo 38:1
- 2Mo 40:6
- v 2Mo 30:18
- 2Mo 38:8

Desni stupac

- a 2Mo 28:2
- 2Mo 28:15
- 2Mo 39:1
- 2Mo 39:27
- 3Mo 8:7
- b 2Mo 30:25
- 2Mo 30:35
- 2Mo 37:29
- c 2Mo 20:8
- 3Mo 19:30
- Kol 2:17
- d Eze 20:12
- Iv 17:17
- 1So 5:23
- e 5Mo 5:12
- Iza 56:2
- f Eze 20:13
- g 2Mo 35:2
- 4Mo 15:32
- 4Mo 15:35
- h 2Mo 16:23
- 2Mo 20:10
- Lk 23:56
- i 3Mo 24:8
- j 2Mo 31:13
- k 1Mo 2:2
- Iza 40:28
- He 4:4
- l 2Mo 24:12
- 2Mo 32:15
- 5Mo 4:13
- 5Mo 9:15
- m 2Mo 8:19
- Mt 12:28
- Lk 11:20
- 2Ko 3:3

32. poglavlje

- n 2Mo 24:18
- 5Mo 9:9
- o 5Mo 4:15
- Iv 4:24
- Dj 7:40
- Dj 17:29

da služe kao svećenici^a **11** te ulje za pomazanje i mirisni kad za svetište.^b Sve neka načine kako sam ti zapovjedio.”

12 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **13** “Kaži sinovima Izraelovim: ‘Moje dane poćinka* svakako držite,^c jer je to znak između mene i vas iz naraštaja u naraštaj, kako biste spoznali da vas ja, Jehova, posvećujem.^d **14** Držite dan poćinka, jer vam je on svet.^e Tko ga oskrvrne, neka bude pogubljen.^f Ako bi tko radio kakav posao na dan poćinka, ta duša neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.^g **15** Šest dana neka se obavljaju poslovi, ali sedmi je dan dan poćinka, potpunog odmora,^h svet Jehovi. Tko bi god radio kakav posao na dan poćinka, neka se pogubi. **16** Sinovi Izraelovi neka drže dan poćinka, svetkujući ga iz naraštaja u naraštaj, kao savez trajan.ⁱ **17** To neka bude trajan znak između mene i sinova Izraelovih,^j jer je Jehova u šest dana stvorio nebo i zemlju, a sedmoga je dana prestao raditi i stao je počivati.’”^k

18 A kad je Bog završio svoj razgovor s Mojsijem na gori Sinaju, dao mu je dvije ploće Svjedoćanstva,^l ploće kamene ispisane prstom Božjim.^m

32 A kad je narod vidio da Mojsije dugo ne silazi s gore,ⁿ skupio se oko Aro-na i rekao mu: “Ustani i načini nam boga koji će ići pred nama,^o jer ne znamo što se dogodilo s tim Mojsijem,

2Mo 31:13* Doslovno: “šabate”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

s čovjekom koji nas je izveo iz zemlje egipatske!"^a

2 A Aron im je odgovorio: "Poskidajte zlatne naušnice^b što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kćeri vaših, pa ih meni donesite!" **3** I sav je narod stao skidati zlatne naušnice što ih je imao u ušima i donositi ih Aronu. **4** Uzevši zlato iz ruku njihovih, oblikovao ga je^c alatkom rezbarskom i načinio lijevano tele.^d A oni su povikali: "Ovo je Bog tvoj, Izraele, koji te izveo iz zemlje egipatske!"^e

5 Kad je to Aron vidio, sagradio je žrtvenik pred njim. Potom je povikao: "Sutra je svečanost u čast Jehovi!" **6** Tako su sutradan rano ustali i prinosili žrtve paljenice i žrtve zajedništva. Onda je narod sjeo da jede i pije. Potom su ustali da se zabavljaju.^f

7 A Jehova je rekao Mojsiju: "Pođi dolje, jer se tvoj narod koji si izveo iz zemlje egipatske pokvario!"^g **8** Brzo su skrenuli s puta koji sam im odredio.^h Načinili su sebi lijevano tele, pa mu se klanjaju i prinose mu žrtve, govoreći: "Ovo je Bog tvoj, Izraele, koji te izveo iz zemlje egipatske."ⁱ **9** Jehova je dalje rekao Mojsiju: "Pogledao sam na taj narod i vidim da je to narod nepokoran."^j **10** Pusti me sada da se gnjev moj raspali na njih i da ih istrijem,^k a od tebe ću učiniti velik narod!"^l

11 A Mojsije je nastojao umilostiviti* lice Jehove, Boga svojega,^m govoreći: "Jehova,

32. poglavlje

- a Ho 12:13
Mi 6:4
- b 2Mo 12:35
- c 5Mo 9:16
Iza 44:9
Iza 46:6
Dj 7:41
- d 1Kr 12:28
2Kr 10:29
Ps 106:19
Ho 13:2
- e 2Mo 20:4
Ne 9:18
Ps 106:20
Ri 1:23
- f Dj 7:41
1Ko 10:7
- g 5Mo 4:16
5Mo 9:12
5Mo 32:5
Su 2:19
- h 2Mo 18:20
2Mo 20:3
5Mo 9:16
Su 2:17
- i 1Kr 12:28
- j 2Mo 34:9
5Mo 9:6
Ne 9:16
Dj 7:51
He 3:15
- k 5Mo 9:14
- l 4Mo 14:12
- m 5Mo 9:18
Ps 106:23

Desni stupac

- a 5Mo 9:19
- b 4Mo 14:13
- c 5Mo 9:28
- d Jš 7:26
- e 5Mo 32:36
2Sa 24:16
- f 1Mo 22:16
He 6:13
- g 1Mo 22:17
1Mo 26:4
1Mo 35:11
- h Ri 9:7
- i 1Mo 13:15
- j Ps 106:45
Ho 11:9
Jl 2:13
- k 5Mo 9:15
- l 2Mo 40:20
5Mo 5:22
- m 2Mo 31:18
2Mo 34:1
5Mo 9:10
5Mo 10:2
2Ko 3:7
- n Jš 6:5
Am 1:14
- o 2Mo 15:1
- p 5Mo 9:16
Ne 9:18
Ps 106:19
Dj 7:41

zašto da se gnjev tvoj^a raspali na narod tvoj koji si izveo iz zemlje egipatske silom velikom i rukom jakom? **12** Zašto da Egipćani^b kažu: 'U zloj ih je namjeri izveo da ih pobije u brdima i istrijebi ih s lica zemlje'?^c Odvrati se od uplamtjeloga gnjeva svojega^d i neka ti bude žao^e zbog zla koje si htio nanijeti narodu svojemu! **13** Sjeti se Abrahama, Izaka i Izraela, slugu svojih, kojima si se samim sobom zakleo^f i rekao im: 'Umnožit ću potomstvo vaše da ga bude kao zvijezda na nebu,^g i svu ovu zemlju za koju sam govorio dat ću potomstvu vašemu^h u trajan posjed!'"ⁱ

14 I Jehova je požalio što je rekao da će nanijeti zlo narodu svojemu.^j

15 Potom se Mojsije okrenuo i sišao s gore^k s dvije ploče Svjedočanstva^l u rukama svojim, s pločama ispisanim a obje strane. I s jedne i s druge strane bile su ispisane.

16 Ploče su bile djelo Božje i pismo je bilo pismo Božje urezano na ploče.^m **17** A Jošua je čuo buku što se širila od naroda koji je vikao, pa je rekao Mojsiju: "Bojna je vikaⁿ u taboru."^o **18** Ali Mojsije mu je odgovorio:

"Nije to pjesma o junaštvu,^p

niti tužaljka zbog poraza.

Drugačiju ja pjesmu čujem."

19 Kad se približio taboru i vidio tele^q i ples, Mojsije se silno razgnjevio, te je iz ruku bacio ploče i razbio ih

2Mo 32:9* Ili: "tvrdovrat". 11* Doslavno: "smekšati".

u podnožju gore.^a **20** Zatim je uzeo tele koje su načinili, spalio ga vatrom i satio u prah.^b Onda je prah razbacio po vodi^c i natjerao sinove Izraelove da je piju.^d **21** Potom je Mojsije rekao Aronu: "Što ti je ovaj narod učinio da si na njega svalio tako velik grijeh?" **22** A Aron je odgovorio: "Neka se ne gnjevi gospodar moj! I sam dobro znaš kakav je ovaj narod, da je sklon zlu.^e **23** Rekli su mi: 'Načini nam boga koji će ići pred nama,^f jer ne znamo što se dogodilo s tim Mojsijem, s čovjekom koji nas je izveo iz zemlje egipatske!' **24** A ja sam im rekao: 'Tko ima zlata neka ga skine i done se mi.' I ja sam ga bacio u vrtu te je izašlo ovo tele."

25 I Mojsije je vidio da se narod razuzdao, jer ih je Aron pustio da se razuzdaju,^g na sramotu pred protivnicima svojim.^h **26** Tada je Mojsije stao na vrata tabora i rekao: "Tko je na Jehovinoj strani, k meni!"ⁱ I svi sinovi Levijevi stali su se skupljati oko njega. **27** A on im je rekao: "Ovakovo govori Jehova, Bog Izraelov: 'Neka svatko pripaše mač uz bok i prođe cijelim taborom od vrata do vrata, pa neka ubije svaki brata svojega, svaki bližnjega svojega i svaki druga svojega!'"^j **28** I sinovi Levijevi^k učinili su kako im je Mojsije rekao, tako da je toga dana palo naroda oko tri tisuće ljudi. **29** Tada je Mojsije rekao: "Osnažite danas ruke svoje* da služite Jehovi,^l jer

2Mo 32:29* Doslovno: "Napunite si (...) ruke".

32. poglavlje

- a 5Mo 9:17
- b 5Mo 7:25
- 5Mo 9:21
- 2Kr 23:6
- c 2Mo 17:6
- d Izr 1:31
- e 2Mo 15:24
- 2Mo 16:2
- 2Mo 17:2
- 5Mo 9:7
- f 5Mo 31:27
- 2Mo 32:1
- 5Mo 4:15
- Dj 7:40
- Dj 17:29
- g 2Lje 28:19
- h 2Mo 32:12
- 5Mo 28:37
- i Jš 24:15
- 2Kr 9:32
- 2Kr 10:15
- j 4Mo 25:5
- 5Mo 13:8
- Za 13:3
- k 5Mo 33:9
- Mi 2:4
- l 2Lje 29:31

Desni stupac

- a 4Mo 25:11
- 5Mo 13:6
- Za 13:3
- b 5Mo 33:11
- c 1Sa 2:17
- 1Sa 12:20
- d 4Mo 14:20
- 4Mo 16:47
- 4Mo 21:7
- 5Mo 9:18
- e 2Mo 20:23
- f 4Mo 14:19
- Iza 1:18
- g 5Mo 9:14
- Ri 9:3
- h Ps 69:28
- Da 12:1
- Flp 4:3
- Ot 3:5
- Ot 17:8
- i Jr 15:1
- Eze 18:4
- j 2Mo 23:20
- 2Mo 33:2
- k Am 3:14
- Ri 2:5
- l Dj 7:41

33. poglavlje

- m Dj 7:36
- n 1Mo 12:7
- 1Mo 15:6
- 1Mo 26:3
- He 11:9
- o 2Mo 23:20
- 2Mo 32:34
- p 5Mo 7:1
- 5Mo 7:22
- Jš 24:11
- r 2Mo 3:8
- 5Mo 8:7
- Jš 5:6
- Jr 11:5
- s 2Mo 32:9
- 5Mo 9:6
- Dj 7:51
- t 2Mo 32:10
- 4Mo 16:21
- u 4Mo 14:39
- Ho 7:14

se svaki od vas bori protiv sina svojega i protiv brata svojega,^a da bi vam on danas dao blagoslov!"^b

30 Sutradan je Mojsije rekao narodu: "Vi ste počinili velik grijeh.^c Sada ću se popeti k Jehovi. Možda pribavim oprostnje za vaš grijeh."^d **31** I tako se Mojsije vratio Jehovi i rekao: "Ah, ovaj je narod počinio velik grijeh načinivši sebi boga od zlata!^e **32** Kad bi im oprostio njihov grijeh...^f Ako nećeš, molim te, izbriši me^g iz knjige^h svoje koju si napisao!" **33** Ali Jehova je odgovorio Mojsiju: "Onoga koji mi je zgriješio izbrisat ću iz knjige svoje.ⁱ **34** A sad idi i povedi narod kuda sam ti rekao! Evo, moj će andeo ići pred tobom.^j Ali u dan kad budem kažnjavao, zbog njihova ću ih grijeha kazniti."^k **35** I Jehova je udario narod pomorom jer su načinili tele, koje je Aron izradio.^l

33 Jehova je zatim rekao Mojsiju: "Idi! Otidi odavde, ti i narod koji si izveo iz zemlje egipatske,^m u zemlju za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Jakovu: 'Tvojem ću je potomstvu dati.'ⁿ **2** Poslat ću pred tobom anđela^o i istjerati Kanaance, Amorejce, Hete, Perizane, Hivijce i Jebusejce.^p **3** Idi u zemlju u kojoj teče med i mlijeko!^r A ja neću ići među vama, jer ste narod nepokoran,^s da vas ne istrijebim putem."^t

4 Kad je narod čuo te teške riječi, počeo je tugovati.^u Nitko nije stavio na sebe svoj nakit. **5** I Jehova je rekao

2Mo 33:3* Ili: "tvrdovrat".

Mojsiju: "Reci sinovima Izraelovim: 'Vi ste narod nepokoran.'^a Kad bih samo jedan čas^b došao među vas, istrijebio bih vas. Stoga skinite sa sebe sav nakit da vidim što ću učiniti s vama!"^c **6** Tako su sinovi Izraelovi poskidali sa sebe svoj nakit na gori Horebu^d i otada ga više nisu nosili.

7 A Mojsije je uzeo svoj šator, razapeo ga izvan tabora, daleko od tabora, i nazvao ga šator sastanka. Tko bi god htio pitati^e što Jehovu, otišao bi do šatora sastanka, koji se nalazio izvan tabora. **8** Kad bi god Mojsije pošao u šator, sav bi narod ustao.^f Svatko bi stajao na ulazu u svoj šator i gledao za Mojsijem dok ne bi ušao u šator. **9** A kad bi Mojsije ušao u šator, stup od oblaka^g sišao bi i stajao na ulazu u šator dok je Bog razgovarao^h s Mojsijem. **10** I sav bi narod vidio stup od oblakaⁱ kako stoji na ulazu u šator, i tada bi sav narod ustao i svatko bi se poklonio na ulazu u svoj šator.^j **11** A Jehova bi razgovarao s Mojsijem licem u lice,^k kao što čovjek razgovara s bližnjim svojim. Potom bi se Mojsije vratio u tabor, a njegov sluga^l Jošua, sin Nunov,^m pomoćnik njegov, ne bi se micao iz šatora.

12 Mojsije je rekao Jehovi: "Evo, ti mi kažeš: 'Vodi ovaj narod', ali nisi mi objavio koga ćeš poslati sa mnom. Još si mi rekao: 'Znam te po imenu'ⁿ i našao si milost u očima mojim.' **13** Stoga te sada molim, ako sam našao milost u očima

33. poglavlje

- a 2Mo 34:9
Ps 78:8
Ps 106:25
b 4Mo 16:45
Ps 73:19
c 1Mo 18:21
5Mo 8:2
Ps 139:23
d 5Mo 9:8
e 2Mo 18:26
4Mo 27:5
f 3Mo 19:32
g 2Mo 13:21
Ps 99:7
h 4Mo 11:17
4Mo 12:5
i 2Mo 40:35
j 2Mo 4:31
k 1Mo 32:30
2Mo 33:23
4Mo 12:8
5Mo 34:10
Iv 1:18
Iv 6:46
Dj 7:38
l 2Mo 17:9
2Mo 24:13
m 4Mo 11:28
5Mo 1:38
Jš 1:1
n 1Mo 18:19
Ps 1:6
2Ti 2:19

Desni stupac

- a 2Mo 34:9
b Ps 25:4
Ps 27:11
Ps 86:11
Ps 119:33
Iza 30:21
c 5Mo 9:26
Ps 33:12
d 2Mo 13:21
2Mo 40:34
Jš 1:5
Iza 63:9
e Jš 21:44
Jš 23:1
Jf 6:16
f 4Mo 14:14
g 5Mo 4:34
2Sa 7:23
Ps 147:20
h Jk 5:16
1Iv 5:14
i 2Mo 16:10
2Mo 24:17
j Lk 2:9
Dj 7:38
Dj 7:53
k 2Mo 3:13
2Mo 6:3
2Mo 34:6
l Ri 9:15
Ri 9:18
m 5Mo 5:24
Iv 4:24
n 2Mo 33:20
Iv 1:18

34. poglavlje

- o 5Mo 10:1

tvojim,^a objavi mi puteve svoje,^b da te upoznam i nađem milost u očima tvojim! I sjeti se da je ovaj narod tvoj narod!"^c

14 A on mu je rekao: "Ja ću početi s tobom^d i dat ću ti da počineš."^e **15** "Ako ti ne podeš s nama", odgovorio je Mojsije, "nemoj nas ni voditi odavde!" **16** Po čemu će se znati da smo ja i tvoj narod našli milost u očima tvojim? Zar ne po tome da ti ideš s nama,^f da se ja i tvoj narod razlikujemo od svih drugih naroda koji su na licu zemlje?"^g

17 A Jehova je odgovorio Mojsiju: "I ovo što si rekao učinit ću,^h jer si našao milost u očima mojim i znam te po imenu." **18** Nato je Mojsije rekao: "Molim te, pokaži mi slavu svoju!"ⁱ **19** A on mu je odgovorio: "Učinit ću da sva moja dobrotu prođe ispred lica tvojega^j i pred tobom ću obznaniti ime Jehova.^k Bit ću milostiv kome hoću biti milostiv, i smilovat ću se kome se hoću smilovati."^l **20** Zatim je dodao: "Ali ne možeš vidjeti lica mojega, jer ne može čovjek mene vidjeti i ostati živ."^m

21 Jehova je nastavio: "Evo mjesta kod mene, pa stani na stijenu! **22** Dok moja slava bude prolazila, stavit ću te u šupljinu stijene i zakloniti te rukom svojom dok ne prođem. **23** Potom ću maknuti ruku svoju, pa ćeš me vidjeti s leđa. Ali moje se lice ne može vidjeti."ⁿ

34 Potom je Jehova rekao Mojsiju: "Iskleši sebi dvije kamene ploče, kao što su bile one prve,^o a ja ću na tim

pločama napisati riječi što su bile na prvim pločama,^a koje si razbio.^b **2** I budi spreman ujutro da se rano popneš na goru Sinaj i da ondje staneš preda me na vrh gore.^c **3** Nitko drugi neka se ne penje s tobom i neka se nikoga ne vidi na cijeloj gori.^d Ni sitna ni krupna stoka neka ne pase podno te gore.^e

4 I Mojsije je isklesao dvije kamene ploče kao što su bile prve. Ustavši rano ujutro, popeo se na goru Sinaj, kako mu je Jehova zapovjedio, a u ruke je uzeo dvije kamene ploče. **5** A Jehova je sišao^f u oblaku, stao tamo pored njega i obznanio ime Jehova.^g **6** I Jehova je prošao ispred njega objavljujući: "Jehova! Jehova! Bog milosrdan^h i dobrotiv,ⁱ spor na gnjev,^j pun milosti^{*k} i istine,^l **7** koji milost svoju čuva za tisuće,^m oprašta prijestupe, krivnju i grijehe,ⁿ ali od kazne ne oslobađa,^o kažnjavajući prijestupe otaca na sinovima i na unucima, do trećeg i četvrtog koljena."^p

8 Mojsije se brže poklonio sve do zemlje te je pao niče. **9** Onda je rekao: "Jehova, ako sam našao milost u očima tvojim, molim te, Jehova, pođi s nama,^s jer je narod nepokoran!^{*t} Oprosti nam prijestupe naše i grijehe naše^u i uzmi nas u posjed!"^v **10** A on mu je odgovorio: "Evo, ja sklapam savez s vama. Pred cijelim narodom tvojim učinit ću čudesa djela kakva se nisu

2Mo 34:6* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **9*** Ili: "tvrdovrat".

34. poglavlje

- a 5Mo 9:10
2Ko 3:3
- b 2Mo 32:19
5Mo 9:17
- c 2Mo 19:20
2Mo 24:12
- d 2Mo 19:12
- e 2Mo 19:13
He 12:20
- f Dj 7:38
Dj 7:53
- g 2Mo 6:3
2Mo 33:19
- h 2Lje 30:9
Ne 9:17
Jl 2:13
Lk 6:36
He 8:12
- i 2Mo 22:27
Ne 9:31
Ps 86:15
Jn 4:2
- j 4Mo 14:18
Na 1:3
Ri 9:22
2Pe 3:9
- k Jr 31:3
Tu 3:22
Mi 7:18
- l Ps 31:5
Ri 2:2
- m Jr 32:18
Da 9:4
- n Ps 103:12
Iza 55:7
Ef 4:32
1Iv 1:9
- o 5Mo 32:35
Jš 24:19
Ri 2:5
2Pe 2:4
Jd 15
- p 2Mo 20:5
4Mo 14:18
5Mo 30:19
1Sa 15:2
- r 5Mo 9:18
- s 2Mo 33:14
- t 2Mo 32:9
2Mo 33:3
- u 4Mo 14:19
- v Ps 33:12
Ps 94:14

Desni stupac

- a 1Sa 12:16
2Sa 7:23
1Lje 17:21
Ps 147:20
- b 2Mo 33:16
5Mo 10:21
Iza 64:3
- c 2Mo 19:5
5Mo 12:28
- d 1Mo 15:18
2Mo 3:8
2Mo 33:2
5Mo 7:1
- e 2Mo 23:32
5Mo 7:2
Su 2:2
- f 2Mo 23:33
Jš 23:13
- g 2Mo 23:24
5Mo 12:3
Su 6:25
2Kr 18:4
- h 2Mo 20:3
1Ko 10:14
1Iv 5:21
- i Jš 24:19
Eze 39:25
1Ko 10:22

dogodila nigdje na zemlji, ni u kojem narodu.^a Sav narod među kojim živiš vidjet će što Jehova čini, jer ću s tobom učiniti nešto zastrašujuće.^b

11 A ti drži što ti danas zapovijedam.^c Evo, protjerat ću ispred te Amorejce, Kanaanace, Hetite, Perizane, Hivijce i Jebusejce.^d **12** Čuvaj se da ne sklopiš savez sa stanovnicima zemlje u koju ideš,^e da to ne bude zamka među vama.^f

13 Nego porušite žrtvenike njihove, razbijte obredne stupove njihove i posijecite obredna debla^{*} njihovih.^g **14** Ne klanjaj se drugome bogu,^h jer Jehova je Bog koji traži da se odanost iskazuje isključivo njemu — takav je on Bog.^{*i} **15** Ne sklapaj zato saveza sa stanovnicima te zemlje, jer kad budu štovali bogove svoje^{*j} i prinostili žrtve bogovima svojim,^k pozvat će i tebe, pa ćeš i ti jesti od žrtve njihove.^l **16** Onda ćeš uzimati kćeri njihove za žene sinovima svojim,^m a one će štovati bogove svoje,^{*} pa će navesti i sinove tvoje da štuju bogove njihove.^{*n}

17 Ne pravi sebi lijevane bogove.^o

18 Drži Blagdan beskvasnih kruhova.^p Sedam dana jedi

j 3Mo 17:7; 5Mo 31:16; Su 2:17; Su 8:33; Jr 3:9; Eze 6:9; k 4Mo 25:2; 1Ko 10:20; 1 Ps 106:28; Eze 18:6; 2Ko 6:14; Ot 2:20; m Ezr 9:2; n 4Mo 25:2; 5Mo 7:4; 1Kr 11:2; Ne 13:26; o 2Mo 32:8; 3Mo 19:4; p 3Mo 23:6; 1Ko 5:8.

2Mo 34:13* Ili: "ašere". **14*** Doslovnije: "Jehova — čije je ime Ljubomorni — Bog je ljubomoran". Vidi bilješku za 2Mo 20:5. **15*** Doslovno: "bludničili sa svojim bogovima". Vidi dodatak 6. **16*** Doslovno: "bludničiti sa svojim bogovima". **16*** Doslovno: "bludniče sa njihovim bogovima".

beskvasni kruh, kako sam ti zapovjedio, u propisano vrijeme u mjesecu abibu,^a jer si u mjesecu abibu izašao iz Egipta.

19 Svaki prvorodenac meni pripada,^b a i svako prvorodeno muško od stoke tvoje, krupne i sitne.^c **20** Prvorodeno od magarca otkupi grlom sitne stoke.^d Ako ga ne otkupiš, slo mi mu vrat. Svakoga prvorodenca od sinova svojih otkupi.^e Nitko neka ne dolazi preda me praznih ruku.^f

21 Šest dana radi, a sedmog dana drži dan počinka.^{*g} I u vrijeme oranja i u vrijeme žetve drži dan počinka.^h

22 Slavi Blagdan tjedana* prinoseći prvine pšenične žetveⁱ i Blagdan berbe na prijelazu godine.^j

23 Triput na godinu neka svako muško tvoje dođe^k pred Gospodina Jehovu, Boga Izraelova. **24** Jer ću protjerati narode ispred tebe^l i proširiti ću granice tvoje.^m Nitko neće poželjati tvoje zemlje kad triput na godinu budeš išao da vidiš lice Jehove, Boga svojega.ⁿ

25 Ne prinosi krv moje žrtve s onim što u sebi ima kvasca.^o Žrtva prinesena na blagdan Pashe neka ne ostane preko noći do jutra.^p

26 Najbolje od prvina^r sa zemlje svoje donesi u dom Jehove, Boga svojega.^s

Ne kuhaj jare u mlijeku njegove majke.^t

2Mo 34:18* Vidi bilješku za 2Mo 13:4. **21*** Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **22*** Ili: "Pedesetnicu", 6. sivanja, 50. dan nakon 16. nisana. Vidi doatak 14.

34. poglavlje

- a 2Mo 23:15
- b 2Mo 13:2
Lk 2:23
- c 2Mo 22:30
- d 2Mo 13:13
- e 2Mo 13:15
4Mo 18:15
4Mo 18:16
- f 5Mo 16:16
- g 5Mo 5:12
Mt 12:8
Lk 13:14
- h Jr 17:22
- i 2Mo 23:16
- j 3Mo 23:34
- k 5Mo 16:16
- l 2Mo 34:11
Jš 24:8
- m 5Mo 12:20
Ps 78:55
- n 1Mo 35:5
Izr 16:7
- o 2Mo 23:18
- p 2Mo 12:10
4Mo 9:12
- r 4Mo 18:12
Ri 8:23
1Ko 15:23
Jk 1:18
Ot 14:4
- s 5Mo 26:2
Ne 10:35
Izr 3:9
Eze 44:30
- t 2Mo 23:19
5Mo 14:21

Desni stupac

- a 2Mo 24:4
5Mo 31:9
5Mo 31:11
- b 2Mo 24:8
5Mo 4:13
- c 5Mo 9:18
Mt 4:2
- d 2Mo 31:18
5Mo 10:2
2Ko 3:6
- e 2Mo 32:15
2Ko 3:3
He 9:4
- f Mt 17:2
- g 2Ko 3:7
- h 2Mo 24:3
5Mo 1:3
- i 2Ko 3:13
- j 2Ko 3:16
- k 5Mo 27:10
- l 2Ko 3:7
- m 2Ko 3:13

27 Jehova je dalje rekao Mojsiju: "Zapiši sebi te riječi,^a jer na temelju tih riječi sklapam savez s tobom i s Izraelom."^b **28** I ostao je ondje s Jehovom četrdeset dana i četrdeset noći. Niti je jeo kruha niti je pio vode.^c I Bog je napisao na ploče riječi saveza, Deset zapovijedi.^{*d}

29 Potom je Mojsije sišao s gore Sinaja. Silazeći s gore, nosio je u rukama svojim dvije ploče Svjedočanstva.^e Mojsije nije znao da koža na licu njegovu isijava svjetlost zbog toga što je razgovarao s Bogom.^f **30** Kad su Aron i svi sinovi Izraelovi ugledali Mojsiju i vidjeli da koža na licu njegovu isijava svjetlost, bojali su se pristupiti k njemu.^g

31 Stoga ih je Mojsije pozvao. Tada su Aron i svi poglavari zajednice došli k njemu i Mojsije je razgovarao s njima. **32** Potom su mu pristupili i svi sinovi Izraelovi, a on im je stao prenositi sve zapovijedi koje mu je dao Jehova na gori Sinaju.^h **33** I kad bi Mojsije završio razgovor s njima, preko lica bi stavio koprenu.ⁱ **34** A kad bi Mojsije ulazio pred Jehovu da s njim razgovara, skinuo bi koprenu dok opet ne bi izašao.^j I izašao bi i kazao sinovima Izraelovim što mu je zapovjedbano.^k **35** I sinovi Izraelovi vidjeli bi kako koža na Mojsijevu licu isijava svjetlost.^l Mojsije bi onda opet stavio koprenu preko lica svojega, dok ne bi ušao da razgovara s Bogom.^m

2Mo 34:28* Odnosno Dekalog. Doslovno: "Deset riječi".

35 Potom je Mojsije sazvao svu zajednicu sinova Izraelovih, pa im je rekao: "Ovo su riječi koje je Jehova zapovjedio da ih izvršavate:^a **2** Šest dana neka se obavljaju poslovi,^b ali sedmi dan neka vam bude svet, dan počinka,* potpunog odmora posvećen Jehovi. Tko bi god u taj dan radio kakav posao neka se pogubi.^c **3** Na dan počinka ne ložite vatre u domovima svojim."

4 Mojsije je nadalje rekao svoj zajednici sinova Izraelovih: "Ovo je riječ što je Jehova zapovjedio: **5** 'Skupite među sobom prilog Jehovi.^d Tko je god spremna srca^e neka donese kao prilog Jehovi zlata, srebra, bakra,^f **6** zatim plavog prediva, crvenkasto-purpurne vune, kermesovog* grimiza, finoga lana, kozje dlake,^g **7** crveno obojenih ovnujskih koža, tuljanovih koža, drva akacije, **8** ulja za osvjetljenje, balzama za ulje pomazanja i za mirisni kad,^h **9** a za svećeničku pregaču i naprsnikⁱ oniksa i drugog kamena za umetanje.^j

10 Neka svi koji su vješti*^k među vama dođu i načine sve što je Jehova zapovjedio: **11** sveti šator s njegovim pokrovima, njegove kuke i zidne okvire, njegove prečke, njegove stupove i njegova postolja; **12** kovčeg^l i njegove motke,^m poklopacⁿ i pregradnu zavjesu;^o **13** stol,^p njegove motke i sav njegov pribor te kruh

35. poglavlje

a 2Mo 34:32

Ri 2:13

Jk 1:22

b 2Mo 20:9

2Mo 31:15

3Mo 23:3

5Mo 5:13

Lk 13:14

c 2Mo 31:14

4Mo 15:32

4Mo 15:35

d 2Mo 35:29

e 2Ko 8:12

2Ko 9:7

f 2Mo 25:3

g 2Mo 25:4

2Mo 26:7

2Mo 36:8

h 2Mo 25:6

Ps 141:2

Ot 5:8

i 2Mo 28:15

j 2Mo 28:9

2Mo 39:14

k 2Mo 31:6

2Mo 36:1

l 2Mo 25:10

m 2Mo 25:13

n 2Mo 25:17

o 2Mo 26:31

p 2Mo 25:23

Desni stupac

a 2Mo 25:30

3Mo 24:5

b 2Mo 25:31

c 2Mo 27:20

d 2Mo 30:1

2Mo 37:25

2Mo 40:5

Ps 141:2

Ot 5:8

e 2Mo 30:34

f 2Mo 27:1

g 2Mo 30:18

2Mo 38:8

h 2Mo 27:9

i 2Mo 27:19

j 2Mo 31:10

2Mo 39:41

k 2Mo 39:1

l 2Mo 25:2

2Mo 36:2

2Ko 8:12

2Ko 9:7

m 2Mo 38:24

n 2Mo 25:4

koji će se staviti pred Boga;^a **14** svijećnjak^b za osvjetljenje, njegov pribor, njegove svjetiljke i ulje^c za osvjetljenje; **15** kationi žrtvenik^d i njegove motke; ulje za pomazanje i mirisni kad;^e zastor na ulazu u šator; **16** žrtvenik^f za žrtve paljenice s njegovom bakrenom rešetkom, njegove motke i sav njegov pribor; umivaonik^g i njegovo postolje; **17** zastore za dvorište,^h stupove i postolja; zastor na ulazu u dvorište; **18** klinove za šator i klinove za dvorište s njihovom užadi;ⁱ **19** fino istkanu odjeću^j za službu u svetištu, svetu odjeću^k za svećenika Arona i odjeću za sinove njegove da služe kao svećenici."

20 Tada je sva zajednica sinova Izraelovih otišla od Mojsija. **21** Potom je svatko koga je srce na to navelo,^l tko god je to poželio,* došao i donio prilog Jehovi za izgradnju šatora sastanka, za svu službu u njemu i za svetu odjeću. **22** Dolazili su i muškarci i žene, svi koji su bili spremna srca. I donosili su kopče ukrasne, naušnice, prstenje i ženski nakit, svakovrsne predmete od zlata — svi koji su Jehovi u zlatu prinijeli žrtvu zanjihanu.^m **23** I svi kod kojih se našlo plavog prediva, crvenkasto-purpurne vune, kermesovog grimiza, finoga lana, kozje dlake, crveno obojenih ovnujskih koža i tuljanovih koža donosili su što su imali.ⁿ **24** Tko je god davao kao prilog srebro i bakar, donosio je

2Mo 35:2* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **6*** Vidi bilješku za 2Mo 25:4. **10*** Doslovno: "mudri".

2Mo 35:21* Doslovno: "svatko koga je njegov duh na to poticao".

to kao prilog Jehovi. I svi kod kojih se našlo drva akacije za svaki posao u službi donosili su ga.

25 Sve vješte^a žene prele su rukama svojim i donosile ono što su isprele: plavo predivo, crvenkastopurpurnu vunu, kermesov grimiz i fini lan. **26** Sve vješte žene, koje je srce na to poticalo,^{*} prele su kozju dlaku.

27 Poglavlari su donosili oniks i drugo kamenje za ume-tanje za svećeničku pregaču i naprsnik,^b **28** zatim balzam, ulje za osvjetljenje, za pomazanje i za mirisni kad.^c **29** Svi muškarci i žene koje je srce poticalo da nešto donesu za sav posao koji je Jehova preko Mojsija zapovjedio da se izvrši učinili su to. Tako su sinovi Izraelovi donijeli dragovoljni prinos Jehovi.^d

30 Potom je Mojsije rekao sinovima Izraelovim: “Evo, Jehova je pozvao po imenu Besalela,^e sina Urija, sina Hurova, iz plemena Judina. **31** Ispunio ga je duhom Božjim dajući mu mudrost, razboritost^{*} i znanje za svakovrsne zanatske poslove: **32** da pravi nacрте, da radi sa zlatom, srebrom i bakrom,^f **33** da obrađuje kamenje i umeće ga, da obrađuje drvo i vješto izrađuje svakovrsne predmete.^g **34** Dao mu je sposobnost^{*} da poučava druge, njemu i Oholiabu,^h sinu Ahisamakovu, iz plemena Danova. **35** Obdario ih je

2Mo 35:25* Doslovno: “žene mudra srca”. **26*** Doslovno: “žene koje je na to poticalo mudro srce”. **31*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **34*** Doslovno: “Stavio mu je u srce”.

35. poglavlje

a 2Mo 28:3
2Mo 31:6
2Mo 36:8

b 2Mo 28:15
2Mo 28:29
2Mo 28:30
2Mo 39:15
2Mo 39:21

c 2Mo 30:23
2Mo 30:34

d 2Mo 36:5
Ezr 2:68
2Ko 9:7

e 2Mo 31:2

f 2Mo 31:4

g 2Mo 31:5

h 2Mo 31:6
2Mo 36:1

Desni stupac

a 2Mo 31:3

b 2Mo 26:1

36. poglavlje

c 2Mo 31:6

d 1Kr 4:29
Izr 2:6
2Pe 3:15

e Job 32:8

f 2Mo 25:9
2Mo 39:1

g 2Mo 28:3
2Mo 31:6
2Mo 35:10

h 2Mo 35:21
2Mo 35:26

i 2Mo 35:5
Izr 3:9
2Ko 9:7

j 2Mo 31:6

k 2Mo 25:9
2Mo 39:32
He 9:9

vještinom^{*a} da rade svaki zanatski posao, da vezu,^b da tkaju plavo predivo, crvenkastopurpurnu vunu, kermesov grimiz, fini lan i druge vrste tkanina, da znaju raditi svaki posao i da znaju praviti nacрте.

36 I Besalel neka radi, a s njim i Oholiab^c i svi vješti ljudi kojima je Jehova dao vještinu^d i znanje^{*e} da znaju raditi sve poslove u svetoj službi onako kako je Jehova zapovjedio.”^f

2 I Mojsije je pozvao Besalela i Oholiaba i sve vješte ljude koje je Jehova obdario vještinom,^g sve koje je srce poticalo da se prihvate posla i naprave ga.^h **3** Oni su preuzeli od Mojsija sve prilogeⁱ što su ih sinovi Izraelovi donijeli za posao u svetoj službi. A ovi su mu i dalje donosili dragovoljni prinos jutro za jutrom.

4 I svi vješti ljudi koji su radili sav taj sveti posao dolazili su, svaki s posla koji je radio, **5** govoreći Mojsiju: “Narod donosi mnogo više nego što je potrebno za posao u službi koji je Jehova zapovjedio da se napravi.” **6** Zato je Mojsije zapovjedio da oglase po taboru: “Muškarci i žene! Ne izrađujte ništa više za sveti prilog!” I narodu više nisu dali da išta donosi. **7** I svega je bilo dosta da se napravi sav posao, i još je pretjecalo.

8 Najvještiji^j ljudi među onima što su radili taj posao načinili su sveti šator^k od de-

2Mo 35:35* Doslovno: “Ispunio im je srce mudrošću”. **36:1*** Doslovno: “mudri ljudi kojima je Jehova dao mudrosti i razboritosti”. O izrazu “znanje (razboritost)” vidi bilješku za Izr 3:5.

set komada šatorskog platna od fino ispredenog lana, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune i kermesovog* grimiza. On[#] je na njima izvezo kerube.[△] **9** Dužina svakog komada iznosila je dvadeset i osam lakata, a širina četiri lakta. Ista mjera bila je za sve komade šatorskog platna. **10** Zatim je sastavio pet komada jedan s drugim,^a a i drugih pet komada sastavio je jedan s drugim. **11** Potom je načinio petlje od plavog prediva na rubu zadnjeg komada platna u jednom nizu, na mjestu gdje se nizovi sastavljaju. Isto je načinio i na rubu zadnjeg komada platna u drugom nizu, na mjestu gdje se nizovi sastavljaju.^b **12** Načinio je pedeset petlji na rubu jednog niza i pedeset petlji na rubu drugog niza, na mjestu gdje se nizovi sastavljaju, tako da petlje stoje jedna prema drugoj.^c **13** Zatim je načinio pedeset kuka od zlata, a onda je tim kukama sastavio nizove jedan s drugim. Tako je šator sastavljen u cjelinu.^d

14 Načinio je šatorsko platno od kozje dlake za pokrov površ šatora. Načinio je jedanaest komada takvog platna.^e **15** Dužina svakog komada iznosila je trideset lakata, a širina četiri lakta. Ista mjera bila je za svih jedanaest komada šatorskog platna.^f **16** Zatim je sastavio pet komada zasebno i ostalih šest komada zasebno.^g **17** Načinio je pedeset

36. poglavlje

a 2Mo 26:3

b 2Mo 26:4

c 2Mo 26:5

d 2Mo 26:6

He 8:5

He 9:9

e 2Mo 25:4

2Mo 26:7

f 2Mo 26:8

g 2Mo 26:9

Desni stupac

a 2Mo 26:10

b 2Mo 26:11

c 2Mo 25:5

2Mo 26:14

d 2Mo 25:10

2Mo 25:23

2Mo 26:15

2Mo 27:1

2Mo 30:5

2Mo 36:36

e 2Mo 26:16

f 2Mo 26:17

g 2Mo 26:18

h 2Mo 26:19

i 2Mo 26:20

j 2Mo 26:21

k 2Mo 26:22

l 2Mo 26:23

m 2Mo 26:24

petlji na rubu zadnjeg komada u jednom nizu, na mjestu gdje se nizovi sastavljaju, i pedeset petlji na rubu zadnjeg komada u drugom nizu, da se nizovi sastave.^a **18** Zatim je načinio pedeset kuka od bakra da se pokrov sastavi u cjelinu.^b

19 Načinio je pokrov za šator od crveno obojenih ovnujskih koža, a preko toga pokrov od tuljanovih koža.^c

20 Zatim je od drva akacije^d načinio za šator zidne okvire, što stoje uspravno. **21** Dužina svakog okvira iznosila je deset lakata, a širina lakat i pol.^e **22** Svaki je okvir imao dva klina jedan kraj drugoga. Tako je načinio na svim okvirima šatora.^f **23** Načinio je okvire za šator, dvadeset okvira za stranu što gleda prema Negebu, za južnu stranu.^g **24** Načinio je četrdeset postolja od srebra pod dvadeset okvira, dva postolja pod jednim okvirom s njegova dva klina, i tako redom, dva postolja pod svakim okvirom s njegova dva klina.^h **25** I za drugu stranu šatora, za sjevernu stranu, načinio je dvadeset okviraⁱ **26** i njihovih četrdeset postolja od srebra, dva postolja pod jednim okvirom, i tako redom, dva postolja pod svakim okvirom.^j

27 Za stražnju stranu šatora, za zapadnu stranu, načinio je šest okvira.^k **28** A dva okvira načinio je kao ugaone stupove šatora na stražnjoj strani.^l **29** Bili su udvostručeni pri dnu, oba su bila udvostručena sve do vrha, do prvoga koluta. Tako ih je načinio oba, da čine dva ugaona stupa.^m

2Mo 36:8* Vidi bilješku za 2Mo 25:4. **8*** Po svemu sudeći, Besalel. **8*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

30 Bilo je ukupno osam okvira s njihovih šesnaest postolja od srebra, po dva postolja pod svakim okvirom.^a

31 Načinio je prečke od drva akacije, pet za okvire s jedne strane šatora,^b **32** pet prečki za okvire s druge strane šatora i pet prečki za okvire na stražnjoj strani šatora, na zapadnoj strani.^c **33** Zatim je načinio srednju prečku što je prolazila sredinom zidnih okvira s jednoga kraja na drugi.^d **34** Okvire je obložio zlatom, načinio im je kolutove od zlata kroz koje su prečke bile provučene, a i prečke je obložio zlatom.^e

35 Načinio je zavjesu^f od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana. Na njoj je izvezao kerube.^g **36** Za nju je načinio četiri stupa od drva akacije i obložio ih zlatom. Kopče su im bile od zlata, a od srebra im je salio četiri postolja.^h **37** Na ulazu u šator načinio je zastor satkan od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana,ⁱ **38** i za njega pet stupova s kopčama. Vrhove stupova i spone njihove obložio je zlatom, dok je pet njihovih postolja bilo od bakra.^j

37 Besalel^k je načinio kovčeg^l od drva akacije, dva i pol lakta dug, lakat i pol širok, a lakat i pol visok.^m **2** Obložio ga je čistim zlatom, iznutra i izvana, a oko ruba načinio mu je vijenac od zlata.ⁿ **3** Potom je za njega salio četiri koluta od zla-

36. poglavlje

- a 2Mo 26:25
- b 2Mo 26:26
- c 2Mo 26:27
- d 2Mo 26:28
- e 2Mo 26:29
- f 2Mo 26:31
- 2Mo 40:21
- He 10:20
- g 1Mo 3:24
- h 2Mo 26:32
- i 2Mo 26:36
- j 2Mo 26:37

37. poglavlje

- k 2Mo 31:2
- 2Mo 38:22
- l 2Mo 40:3
- 4Mo 10:33
- m 2Mo 25:10
- n 2Mo 25:11
- He 9:4

Desni stupac

- a 2Mo 25:12
- b 2Mo 25:13
- 2Lje 5:9
- c 2Mo 25:14
- Jš 3:8
- d 3Mo 16:2
- 3Mo 16:14
- 1Lje 28:11
- e 2Mo 25:17
- f 2Mo 25:18
- 2Mo 40:20
- g 2Mo 25:19
- h 1Mo 3:24
- 2Mo 25:20
- He 9:5
- i 1Sa 4:4
- Ps 80:1
- j 2Mo 35:13
- 2Mo 40:4
- k 2Mo 25:23
- l 2Mo 25:24
- m 2Mo 25:25
- n 2Mo 25:26
- o 2Mo 25:27
- p 2Mo 25:28
- r 2Mo 25:29
- Jr 52:19

ta i pričvrstio ih iznad četiri noge njegove, dva koluta s jedne strane, a dva koluta s druge strane.^a **4** Načinio je i motke od drva akacije i obložio ih zlatom.^b **5** Zatim je provukao motke kroz kolutove s obje strane kovčega da se kovčeg može nositi.^c

6 Načinio je i poklopac^d od čistoga zlata, dva i pol lakta dug, a lakat i pol širok.^e **7** Zatim je načinio dva keruba od zlata. Izradio ih je od kovanog zlata na oba kraja poklopca.^f **8** Jedan je kerub bio na jednom kraju, a drugi je kerub bio na drugom kraju. Načinio je kerube na oba kraja poklopca.^g **9** Kerubi su imali krila raširena uvis, zaklanjajući poklopac svojim krilima,^h licima okrenuti jedan prema drugome. Lica keruba gledala su prema poklopcu.ⁱ

10 Načinio je stol od drva akacije,^j dva lakta dug, lakat širok, a lakat i pol visok.^k **11** Obložio ga je čistim zlatom, a oko ruba načinio mu je vijenac od zlata.^l **12** Zatim mu je naokolo načinio okvir, dlan širok, i oko okvira načinio mu je vijenac od zlata.^m **13** Salio mu je četiri koluta od zlata, pa je te kolutove pričvrstio na četiri ugla gdje su četiri noge njegove.ⁿ **14** Kolutovi su bili uz sam okvir, kao držači za motke, da se stol može nositi.^o **15** Motke je načinio od drva akacije i obložio ih zlatom da se stol može nositi.^p **16** Potom je načinio pribor što se drži na stolu — zdjele, čaše, posude i vrčeve za izlivanje žrtava ljevanica — sve od čistoga zlata.^r

17 Zatim je načinio svijećnjak^a od čistoga zlata. Svijećnjak je bio skovan. Njegov stup, zatim kraci, čaške, pupoljci i cvjetovi izlazili su iz njega.^b **18** Šest krakova granalo se iz njegova stupa, tri kraka svijećnjaka s jedne strane, a tri kraka s druge strane.^c **19** Tri čaške u obliku bademova cvijeta, s pupoljcima i cvjetovima naizmjenice, bile su na svakom kraku s jedne strane, a tri čaške u obliku bademova cvijeta, s pupoljcima i cvjetovima naizmjenice, na svakom kraku s druge strane. Tako je bilo na svih šest krakova što su se granali iz svijećnjaka.^d **20** Na stupu svijećnjaka bile su četiri čaške u obliku bademova cvijeta, s pupoljcima i cvjetovima naizmjenice.^e **21** Jedan je pupoljak bio ispod dva kraka što su izlazila iz njega, jedan je pupoljak bio ispod druga dva kraka što su izlazila iz njega i jedan je pupoljak bio ispod dva posljednja kraka što su izlazila iz njega, jer se šest krakova granalo iz svijećnjaka.^f **22** Njihovi pupoljci i krakovi izlazili su iz njega. Sve je bilo skovano u jednom komadu, od čistoga zlata.^g **23** Načinio je za njega sedam svjetiljki, zatim kliješta za gašenje stijenja i pepeonike od čistoga zlata.^h **24** Od talenta čistoga zlata načinio je svijećnjak i sav njegov pribor.

25 Načinio je kadioni žrtvenikⁱ od drva akacije,^j lakat* dug i lakat širok, četverokutan, i dva lakta visok. Rogovi

2Mo 37:25* Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13.

37. poglavlje

a 2Mo 40:24
3Mo 24:4
2Lje 13:11

b 2Mo 25:31

c 2Mo 25:32

d 2Mo 25:33

e 2Mo 25:34

f 2Mo 25:35

g 2Mo 25:36

h 2Mo 25:37

2Mo 25:38

4Mo 8:2

i 2Mo 30:7

2Mo 39:38

Ps 141:2

Lk 1:10

Ot 8:3

j 2Mo 30:1

2Mo 40:5

Desni stupac

a 2Mo 30:2

b 2Mo 30:3

c 2Mo 30:4

d 2Mo 30:5

e 2Mo 30:25

2Mo 30:33

2Mo 40:9

1Lje 9:30

Ps 45:7

He 1:9

f 2Mo 30:35

Ps 141:2

Ot 5:8

38. poglavlje

g 2Mo 27:1

2Mo 40:10

He 13:10

h 2Mo 27:2

i 2Lje 1:5

j 2Mo 27:3

k 2Mo 27:4

l 2Mo 27:6

m 2Mo 27:7

n 2Mo 27:8

su izlazili iz njega.^a **26** Obložio ga je čistim zlatom: njegovu gornju plohu, njegove strane unaokolo i njegove robove. Oko ruba načinio mu je vijenac od zlata.^b **27** Načinio mu je po dva koluta od zlata ispod vijenca na dvije strane, na dvije suprotne strane, da se kroz njih provuku motke za nošenje.^c **28** Potom je načinio motke od drva akacije i obložio ih zlatom.^d **29** I vješto je pripremio sveto ulje za pomazanje^e i čisti mirisni kad.^f

38 Od drva akacije načinio je žrtvenik za žrtve paljenice. Bio je pet lakata dug i pet lakata širok, četverokutan, i tri lakta visok.^g **2** Na njegova četiri ugla načinio mu je robove.^h Rogovi su izlazili iz njega. Zatim ga je obložio bakrom.ⁱ **3** Načinio je i sav pribor za žrtvenik: lonce, lopate, zdjele, vilice i pepeonike. Sav je njegov pribor načinio od bakra.^j **4** Za žrtvenik je zatim načinio rešetku, mrežu od bakra, ispod rubnog pojasa, tako da bude na sredini žrtvenika.^k **5** Salio je četiri koluta na četiri ugla blizu bakrene rešetke, da se kroz njih provuku motke. **6** Motke je načinio od drva akacije i obložio ih bakrom.^l **7** Provukao je motke kroz kolutove s obje strane žrtvenika, da se može nositi.^m Načinio ga je šuplja, od dasaka.ⁿ

8 Zatim je od ogledala* sluškinja koje su prema svome redu služile^o na ulazu u šator

2Mo 38:8* Radilo se o ogledalima od ulaštenog metala. **8*** Ili: "koje su na organizirani način služile".

sastanka^a načinio umivaonik od bakra^b s postoljem od bakra.

9 Načinio je i dvorište.^c Na strani što gleda prema Negebu, na južnoj strani, dvorišni su zastori bili od fino ispredenog lana, sto lakata u dužinu.^d

10 Njihovih dvadeset stupova i dvadeset postolja bili su od bakra. Kopče na stupovima i spone njihove bile su od srebra.^e **11** I na sjevernoj strani zastori su bili od sto lakata. Njihovih dvadeset stupova i dvadeset postolja bili su od bakra. Kopče na stupovima i spone njihove bile su od srebra.^f

12 Zastori sa zapadne strane bili su pedeset lakata dugi, s deset stupova i deset postolja.^g Kopče na stupovima i spone njihove bile su od srebra. **13** Istočna strana, prema izlasku sunca, bila je duga pedeset lakata.^h **14** Zastori s jedne strane ulaza bili su petnaest lakata dugi, s tri stupa i tri postolja.ⁱ **15** A tako i s druge strane ulaza u dvorište — dakle, na obje strane — zastori su bili petnaest lakata dugi, s tri stupa i tri postolja.^j

16 Svi zastori unaokolo dvorišta bili su od fino ispredenog lana. **17** Postolja za stupove bila su od bakra. Kopče na stupovima i spone njihove bile su od srebra. Vrhovi stupova bili su obloženi srebrom i svi dvorišni stupovi imali su srebrne spojnice.^k

18 Zastor na ulazu u dvorište bio je satkan od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog* grimiza i

2Mo 38:18* Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

38. poglavlje

a 1Sa 2:22

b 2Mo 30:18

2Mo 31:9

2Mo 40:7

3Mo 8:11

1Kr 7:23

c 2Mo 40:8

Ps 84:2

Ps 92:13

d 2Mo 27:9

e 2Mo 27:10

4Mo 3:37

f 2Mo 27:11

g 2Mo 27:12

h 2Mo 27:13

i 2Mo 27:14

j 2Mo 27:15

k 2Mo 27:17

Desni stupac

a 2Mo 35:6

b 2Mo 27:16

c 2Mo 27:19

d 2Mo 25:16

2Mo 31:18

2Mo 34:29

4Mo 17:7

e 4Mo 3:6

4Mo 4:47

f 2Mo 6:23

4Mo 4:28

1Lje 6:3

g 2Mo 31:2

2Mo 35:30

2Mo 36:1

2Mo 37:1

2Lje 1:5

h 2Mo 31:6

2Mo 35:34

2Mo 36:2

i 2Mo 35:22

j 2Mo 30:13

3Mo 5:15

3Mo 27:3

4Mo 3:47

4Mo 18:16

fino ispredenog lana.^a Dvadeset je lakata bio dug, a pet lakata visok, po cijeloj širini, kao i drugi dvorišni zastori.^b

19 Njegova četiri stupa s četiri postolja bila su od bakra. Klinovi su im bili od srebra, glave stupova bile su obložene srebrom, a spone su im isto tako bile od srebra. **20** Svi klinovi za šator i za dvorište unaokolo bili su od bakra.^c

21 Ovo je popis stvari za šator, šator Svjedočanstva,^d koji su po Mojsijevoj zapovijedi sastavili leviti u svojoj službi^e pod vodstvom Itamara,^f sina svećenika Arona. **22** Besalel,^g sin Urija, sina Hurova, iz plemena Judina, načinio je sve što je Jehova zapovjedio Mojsiju.

23 S njim je bio Oholiab,^h sin Ahisamakov, iz plemena Danova, vješt u zanatskim poslovima, vezenju i tkanju plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i finog lana.

24 Količina zlata utrošenog za ovaj posao, za sve radove oko svetoga mjesta, bila je jednaka količini zlata koje je bilo prineseno kao žrtva zanjihana,ⁱ a iznosila je dvadeset devet talenata i sedam stotina i trideset šekela prema svetom šekelu.^{*j} **25** A srebra dobivenog prilikom popisivanja zajednice bilo je sto talenata i tisuću sedam stotina sedamdeset i pet šekela prema svetom šekelu. **26** Pola šekela* po osobi, to jest pola šekela prema svetom šekelu, za svakoga

2Mo 38:24* Vidi dodatak 13. **26*** "Pola šekela" — doslovno: "beka [srebra]". Vidi dodatak 13.

koji je bio popisan, od dvadeset godina naviše,^a njih šesto tri tisuće pet stotina i pedeset.^b

27 Sto talenata srebra otišlo je za salijevanje postolja za sveto mjesto i postolja za zavjesu. Za sto postolja utrošeno je sto talenata, po talenat za postolje.^c **28** Od tisuću sedam stotina sedamdeset i pet šekela načinio je kopče za stupove, obložio vrhove stupova i sastavio ih.

29 Bakra koji je prinesen kao žrtva zanjihana bilo je sedamdeset talenata i dvije tisuće četiri stotine šekela. **30** Od njega je načinio postolja za ulaz u šator sastanka, bakreni žrtvenik i njegovu bakrenu rešetku i sav pribor za žrtvenik, **31** zatim postolja za dvorište unaokolo, postolja na ulazu u dvorište, sve klinove za šator i sve klinove za dvorište unaokolo.^d

39 Od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune i kermesovog grimiza^{*e} načinili su fino istkanu odjeću^f za službu na svetome mjestu.^g Načinili su svetu odjeću^h za Arona, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

2 I načinio je pregačuⁱ od zlata, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana. **3** Potom su od zlatnih ploča iskovali tanke listove, a on ih je izrezao na niti da ih uveze u plavo predivo, crvenkastopurpurnu vunu, kermesov grimiz i fino ispredeni lan.^j **4** Načinili su joj poramenice,

38. poglavlje
a 2Mo 30:15
b 2Mo 12:37
4Mo 1:46
c 2Mo 26:19
2Mo 26:25
2Mo 26:32
d 2Mo 27:19

39. poglavlje
e 2Mo 25:4
2Mo 35:23
f 2Mo 29:5
2Mo 31:10
2Mo 35:19
g 2Mo 25:8
3Mo 16:2
h 2Mo 28:4
i 2Mo 25:7
2Mo 28:6
3Mo 8:7
j 2Mo 26:1
2Mo 36:8

Desni stupac
a 2Mo 28:8
2Mo 29:5
Iza 11:5

b 2Mo 25:7
2Mo 35:9
c 2Mo 1:1
2Mo 28:9
2Mo 28:10
d 2Mo 28:12
e 2Mo 25:7
3Mo 8:8
f 2Mo 28:15
g 2Mo 28:16
h 2Mo 28:17
i 2Mo 28:18
j Job 28:6
k Ot 4:3
l 2Mo 28:19
m 2Mo 28:20
n 1Mo 2:12
1Lje 29:2
o 2Mo 28:21

koje su se spajale. Pregača je bila sastavljena na svoja dva kraja. **5** Pojas na njoj, kojim se pripasivala, bio je izrađen kao i ona: od zlata, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana,^a kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

6 Potom su kamenje oniksa^b ukovali u okvire od zlata. Na njima su, kao što se urezuje na pečatu, bila urezana imena Izraelovih sinova.^c **7** I pričvrstio ih je na poramenice pregače da budu spomenkamenje^d Izraelovim sinovima, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju. **8** Zatim je načinio naprsnik,^e vješto izvezen, i izradio ga kao i pregaču: od zlata, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza i fino ispredenog lana.^f **9** Bio je četverokutan kad se preklonio. Načinili su naprsnik, koji je preklopljen bio pedalj dug i pedalj širok.^g **10** U njega su umetnuli četiri reda kamenja. Rubin, topaz i smaragd bili su u prvom redu.^h **11** U drugomⁱ redu tirkiz, safir^j i jaspis.^k **12** U trećem^l redu *lešem*,^{*} ahat i ametist. **13** A u četvrtom^m redu krizolit, oniksⁿ i žad. Zlatnim su okvirima bili ukovani na svojim mjestima. **14** Kamenova je bilo koliko i imena Izraelovih sinova. Bilo ih je dvanaest, koliko i njihovih imena, a na svakome je, kao na pečatu, bilo urezano ime jednoga od dvanaest plemenata.^o

2Mo 39:1* Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

2Mo 39:12* Vidi bilješku za 2Mo 28:19.

15 Na naprsniku su načinili pletene lančice od čistoga zlata, kao uže pletene.^a 16 Zatim su načinili dva okvira od zlata i dva prstena od zlata, pa su ta dva prstena pričvrstili za dva kraja naprsnika.^b 17 Provucli su dvije pletene uzice od zlata kroz dva prstena na krajevima naprsnika.^c 18 Dva kraja dviju uzica provucli su kroz dva okvira i zatim ih pričvrstili za poramenice pregače sprijeda.^d 19 Potom su načinili dva prstena od zlata i pričvrstili ih za dva kraja naprsnika, na unutrašnji rub koji je okrenut prema pregači.^e 20 Načinili su još dva prstena od zlata i pričvrstili ih za donji kraj dviju poramenica s vanjske strane pregače, blizu mjesta gdje je pregača sastavljena, iznad njezina pojasa.^f 21 Naprsnik su kroz njegove prstenove plavom vrpcom vezali za prstenove na pregači, tako da je naprsnik stajao iznad pojasa na pregači i nije se odvajao od pregače, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.^g

22 Potom je načinio tuniku bez rukava^h što se nosi ispod pregače, svu satkanu od plavog prediva. 23 U sredini tunike bio je otvor za glavu, kao ovratnik na oklopu. Otvor je unaokolo bio porubljen, tako da se ne podere.ⁱ 24 Na rubu tunike načinili su šipke od plavog prediva, crvenkastopurpurne vune, kermesovog grimiza, zajedno ispredenih.^j 25 Zatim su načinili zvonca od čistoga zlata, pa su zvonca pričvrstili između šipaka,^k oko ruba tunike, između šipaka,

39. poglavlje

a 2Mo 28:22
b 2Mo 28:23
c 2Mo 28:24
d 2Mo 28:25
e 2Mo 28:26
f 2Mo 28:27
g 2Mo 28:28
h 2Mo 28:31
3Mo 8:7
i 2Mo 28:32
j 2Mo 28:33
k 2Kr 25:17

Desni stupac

a 2Mo 28:34
b 2Mo 28:39
3Mo 8:7
3Mo 8:13
Ot 19:8
c 2Mo 28:4
2Mo 28:39
d 2Mo 28:40
2Mo 29:9
3Mo 8:13
e 2Mo 28:42
Eze 44:18
f 2Mo 28:4
2Mo 28:39
Iza 11:5
g 2Mo 28:36
3Mo 8:9
Za 14:20
h 2Mo 28:37
i 2Mo 25:40
He 8:5
j 2Mo 36:8
k 2Mo 36:14
l 2Mo 31:7
m 2Mo 36:18
n 2Mo 36:20
o 2Mo 36:31
p 2Mo 36:24
r 2Mo 36:19
s 2Mo 26:14
t 2Mo 36:35
u 2Mo 37:1
v 2Mo 37:4
z 2Mo 37:6
a 2Mo 37:10
b 2Mo 37:16
c 2Mo 37:17
d 2Mo 37:23
e 2Mo 25:38
f 2Mo 35:28
g 2Mo 37:25

26 zvonca pa šipak, zvonca pa šipak oko ruba tunike^a u kojoj se vršila služba, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

27 Zatim su Aronu i sinovima njegovim načinili haljine istkane od finoga lana,^b 28 turban^c od finoga lana, ukrašene kape^d od finoga lana, gaće^e od fino ispredenog lana, 29 pojas^f istkan od fino ispredenog lana, plavog prediva, crvenkastopurpurne vune i kermesovog grimiza, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

30 Napoljetku su načinili sjajnu pločicu od čistoga zlata, sveti znak predanja, i na njoj su, kao na pečatu, urezali natpis: "Jehova je svet."^g 31 Na nju su pričvrstili vrpce od plavog prediva da je njome svežu na turban,^h kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

32 Tako je dovršen sav posao na šatoru, šatoru sastanka. Sinovi Izraelovi sve su učinili kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.ⁱ Upravo su tako učinili.

33 I donijeli su Mojsiju sveti šator,^j njegov pokrov^k i sav njegov pribor,^l njegove kuke,^m zidne okvire,ⁿ prečke,^o stupove i postolja;^p 34 zatim pokrov od crveno obojenih ovnujskih koža,^r pokrov od tuljanovih koža^s i pregradnu zavjesu;^t 35 kovčeg^u svjedočanstva s njegovim motkama^v i poklopcem;^z 36 stol^a sa svim njegovim priborom^b i kruh koji će se staviti pred Boga; 37 svijećnjak^c od čistoga zlata, njegove svjetiljke, svjetiljke u niz poredane,^d i sav njegov pribor^e i ulje za osvjetljenje;^f 38 žrtvenik^g

od zlata, ulje za pomazanje,^a mirisni kad^b i zastor^c na ulazu u šator; **39** žrtvenik^d od bakra s njegovom rešetkom^e od bakra, njegove motke^f i sav njegov pribor,^g umivaonik^h s njegovim postoljem;ⁱ **40** zastore^j za dvorište, njegove stupove^k i postolja^l i zastor^m na ulazu u dvorište, njegovu užadⁿ i klinove^o i sav pribor^p za službu u šatoru, šatoru sastanka; **41** fino istkanu odjeću^r za službu u svetišću, svetu^s odjeću za svećenika Arona i odjeću za sinove njegove da služe kao svećenici.^t

42 Onako kako je Jehova zapovjedio Mojsiju, tako su sinovi Izraelovi obavili sav taj posao.^u **43** I Mojsije je pregledao sve što je napravljeno, i vidio je da su učinili onako kako je Jehova zapovjedio, tako su učinili. I Mojsije ih je blagoslovio.^v

40 Jehova je rekao Mojsiju: **2** "Prvoga mjeseca,^z prvoga dana u mjesecu, podigni šator, šator sastanka.^a **3** U njega smjesti kovčeg svjedočanstva^b i zapriječiči zavjesom^c pristup kovčegu. **4** Zatim unesi stol^d i na njega poredaj ono što uz njega spada. Unesi i svijećnjak^e i upali svjetiljke na njemu.^f **5** Stavi zlatni žrtvenik za kad^g pred kovčeg svjedočanstva i objesi zastor na ulazu u šator.^h

6 Stavi žrtvenikⁱ za žrtve paljenice pred ulaz u šator, šator sastanka, **7** a između šatora sastanka i žrtvenika postavi umivaonik i nalij u njega vode.^j **8** Unaokolo načini dvorište^k i objesi zastor^l na ulazu u dvorište. **9** Zatim

39. poglavlje

a 2Mo 37:29
b 2Mo 30:35
c 2Mo 36:37
d 2Mo 38:1
e 2Mo 38:4
f 2Mo 38:6
g 2Mo 38:30
h 2Mo 38:8
i 2Mo 30:18
j 2Mo 38:9
k 2Mo 38:10
l 2Mo 38:11
m 2Mo 38:18
n 2Mo 35:18
o 2Mo 38:20
p 2Mo 27:19
r 2Mo 31:10
s 2Mo 28:5
t 2Mo 35:19
u 2Mo 35:10
v 2Mo 36:1
v 3Mo 9:23
4Mo 6:23
Jš 22:6
1Kr 8:14
2Lje 30:27

40. poglavlje

z 2Mo 12:2
2Mo 34:18
Es 3:7
a 4Mo 7:1
b 2Mo 25:21
c 4Mo 4:5
He 9:3
He 10:20
d 2Mo 26:35
e 2Mo 25:31
He 9:2
f 2Mo 25:37
g 2Mo 30:1
Ps 141:2
Lk 1:10
Ot 5:8
h 2Mo 26:36
2Mo 39:38
i 2Mo 38:1
1Ko 10:18
He 13:10
j 2Mo 30:18
k 2Mo 27:9
l 2Mo 27:16
2Mo 38:18

Desni stupac

a 2Mo 30:25
He 1:9
b 3Mo 8:10
4Mo 7:1
c 2Mo 29:36
3Mo 8:11
d 2Mo 29:37
e 3Mo 8:6
Ef 5:26
He 7:28
f 2Mo 29:5
3Mo 8:7
g 3Mo 8:12
Ps 133:2
Dj 10:38
h 3Mo 8:13
i 3Mo 8:30
2Ko 1:21
j 4Mo 25:13
He 7:11
He 7:23
k 2Mo 39:43
5Mo 4:2
l 4Mo 7:1
4Mo 9:15
m 2Mo 36:24
n 2Mo 26:15

uzmi ulje za pomazanje^a i pomaži šator i sve što je u njemu,^b posveti njega i sav njegov pribor, da bude svet. **10** Potom pomaži žrtvenik za žrtve paljenice i sav njegov pribor i posveti žrtvenik,^c da žrtvenik bude nešto najsvetije.^d **11** Pomaži umivaonik i njegov postolje i posveti ga.

12 Dovedi zatim Arona i sinove njegove na ulaz u šator sastanka i operi ih vodom.^e **13** Obuci Aronu svetu odjeću,^f pomaži ga^g i posveti ga, da mi služi kao svećenik.

14 Potom dovedi sinove njegove i obuci im duge haljine.^h

15 Pomaži ih kao što si pomažao i oca njihova,ⁱ da mi služe kao svećenici. Njihovo pomazanje neka služi za trajnu svećeničku službu kroz njihove buduće naraštaje.^j

16 Mojsije je sve učinio kako mu je Jehova zapovjedio.^k Upravo je tako učinio.

17 Tako je prvoga mjeseca druge godine, prvoga dana u mjesecu, sveti šator bio podignut.^l **18** Kad je Mojsije podizao šator, razmjestio je njegova postolja,^m postavio zidne okvire,ⁿ utaknuo prečke^o i podigao stupove.^p **19** Zatim je razapeo donji pokrov^r nad šatorom, a povrh njega stavio je gornji pokrov,^s kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

20 Onda je uzeo Svjedočanstvo^t i stavio ga u kovčeg,^u postavio je motke^v na kovčeg i stavio poklopac^z odozgo na kovčeg.^a **21** Potom je unio kovčeg u šator, objesio

o 2Mo 36:31; p 2Mo 35:11; r 2Mo 26:7; 2Mo 36:14; s 2Mo 26:14; t 2Mo 16:34; 2Mo 31:18; u 2Mo 25:22; 2Mo 37:1; v 2Mo 37:4; 1Kr 8:8; z 2Mo 37:6; 1Lje 28:11; a 3Mo 16:2.

pregradnu zavjesu^a i zapriječio pristup kovčegu svjedočanstva,^b kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

22 Zatim je postavio stol^c u šatoru sastanka, na sjevernoj strani šatora, izvan zavjese, **23** i na njemu je naslagao kruh^d pred Jehovom, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

24 Onda je stavio svijećnjak^e u šator sastanka nasuprot stolu, na južnoj strani šatora. **25** I upalio je svjetiljke^f pred Jehovom, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

26 Potom je postavio zlatni žrtvenik^g u šatoru sastanka, pred zavjesom, **27** da na njemu pali mirisni kad,^h kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

28 Na koncu je objesio zastorⁱ na ulazu u šator.

29 Pred ulazom u šator, šator sastanka, postavio je žrtvenik^j za žrtve paljenice da na njemu prinosi žrtve paljenice^k i žitne žrtve, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

30 Zatim je postavio umivaonik između šatora sastanka i žrtvenika i nalio je u njega

40. poglavlje

- a 2Mo 36:35
He 10:20
b He 9:3
He 10:19
c 2Mo 37:10
He 9:2
d 2Mo 25:30
Mt 12:4
e 2Mo 37:17
f 2Mo 25:37
2Mo 37:23
Ps 119:105
g 2Mo 30:1
2Mo 37:25
h 2Mo 30:7
2Mo 30:35
i 2Mo 26:36
2Mo 36:37
j 2Mo 38:1
He 13:10
k 2Mo 29:38

Desni stupac

- a 2Mo 30:18
He 10:22
b 2Mo 30:19
c 2Mo 27:9
2Mo 38:9
d 2Mo 38:18
e 3Mo 16:2
4Mo 9:15
4Mo 16:42
1Kr 8:10
Ot 15:8
f Ps 78:14
g 2Mo 29:43
2Lje 5:14
h 4Mo 10:11
Ne 9:19
i 4Mo 9:17
4Mo 9:22
j 2Mo 13:21
4Mo 9:16
Ps 78:14

vode za pranje.^a **31** Mojsije, Aron i sinovi njegovi prali su iz njega svoje ruke i noge. **32** Prali su se^b kad su ulazili u šator sastanka i kad su prilazili žrtveniku, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

33 Na koncu je načinio dvorište^c oko šatora i žrtvenika i objesio je zastor na ulazu u dvorište.^d

Tako je Mojsije završio taj posao. **34** Tada je oblak^e prekrrio šator sastanka i slava Jehovina ispunila je šator. **35** Mojsije nije mogao ući u šator sastanka jer je oblak^f stajao nad njim i slava Jehovina ispunila je šator.^g

36 Sve vrijeme putovanja njihova, kad god bi se oblak podigao sa šatora, sinovi Izraelovi krenuli bi na put.^h

37 Ali ako se oblak ne bi podizao, ni oni ne bi krenuli sve do dana kad bi se podigao.ⁱ **38** Jer sve vrijeme putovanja njihova nad šatorom je danju bio oblak Jehovin, a noću je nad njim bila vatra pred očima svemu domu Izraelovu.^j

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA

(LEVITSKI ZAKONIK)

1 I pozvao je* Jehova Mojsija i rekao mu iz šatora sastanka:^a **2** “Kaži sinovi-

3Mo 1:1* “I pozvao je” — hebrejski: *Vajikra*. Treća Mojsijeva knjiga na hebrejskom se naziva po ovom uvodnom izrazu. U *Septuaginti* i *Vulgati* naziva se “Levitiska”.

1. poglavlje

- a 2Mo 40:34
4Mo 12:5

Desni stupac

- a 3Mo 22:18
b 3Mo 12:6
4Mo 15:3

ma Izraelovim^a i reci im: ‘Kad tko od vas želi prinijeti Jehovi žrtvu od stoke, neka prinese žrtvu od krupne ili od sitne stoke.

3 Ako njegov prinos za žrtvu paljenicu^b bude od krupne stoke, neka prinese muško

bez mane.^a Neka ga drage volje dovede pred Jehovu na ulaz u šator sastanka.^b **4** I neka položi ruku na glavu žrtve paljenice, i ona će mu biti milostivo prihvaćena^c za njegovo očišćenje.^d

5 Onda neka se junca zakolje pred Jehovom. A sinovi Aronovi, svećenici,^e neka prinesu krv i neka krvlju sa svih strana poškrope žrtvenik^f što se nalazi na ulazu u šator sastanka. **6** A žrtvu paljenicu neka se odere i rasiječe na komade.^g **7** Neka sinovi Aronovi, svećenici, zapale vatru na žrtveniku^h i na vatru naslažu drva.ⁱ **8** Zatim neka sinovi Aronovi, svećenici, naslažu komade^j zajedno s glavom i lojem na drva što su na vatri na žrtveniku. **9** A crijeva^k i goljenice neka se operu vodom, i svećenik neka sve to spali na žrtveniku kao žrtvu paljenicu, žrtvu paljenu na umirujućim miris Jehovi.^l

10 Ako prinosi žrtvu paljenicu od sitne stoke,^m od ovaca ili od koza, neka prinese muškoⁿ bez mane.^o **11** Neka se žrtva zakolje pred Jehovom na sjevernoj strani žrtvenika, a sinovi Aronovi, svećenici, neka njenom krvlju poškrope žrtvenik sa svih strana.^p **12** Potom neka se isiječe na komade, a svećenik neka ih zajedno s glavom i lojem naslaže na drva što su na vatri na žrtveniku.^r **13** Crijeva^s i goljenice^t neka se operu vodom, i svećenik neka sve to prinese i spali^u na žrtveniku. To je žrtva paljenica, žrtva paljena na umirujućim miris Jehovi.^v

1. poglavlje

- a 2Mo 12:5
- 3Mo 22:20
- 5Mo 15:21
- MI 1:14
- He 9:14
- 1Pe 1:19
- b 2Ko 9:7
- c Iza 56:7
- d 4Mo 15:25
- Ri 3:25
- 1Iv 2:2
- e He 10:11
- f He 9:13
- 1Pe 1:2
- g 3Mo 7:8
- h 3Mo 6:12
- i 1Mo 22:9
- Ne 13:31
- j 2Mo 29:17
- 3Mo 9:13
- 1Kr 18:23
- k 3Mo 8:21
- 3Mo 9:14
- l 1Mo 8:21
- 2Mo 29:18
- 4Mo 15:3
- Ef 5:2
- Fip 4:18
- m 1Mo 4:4
- n 3Mo 22:19
- o 3Mo 22:20
- MI 1:14
- 1Pe 1:19
- p 3Mo 9:12
- 2Lje 29:22
- r 3Mo 9:13
- 1Kr 18:23
- s 3Mo 9:14
- t 2Mo 29:17
- u 2Mo 29:18
- v 2Mo 29:41
- 3Mo 1:9

Desni stupac

- a Lk 2:24
- b 3Mo 5:7
- 3Mo 12:8
- c 3Mo 5:8
- d 2Mo 27:3
- 3Mo 4:12
- 3Mo 6:10
- e 1Mo 15:10
- f 1Mo 8:20
- 2Mo 29:18
- g 3Mo 6:21
- 4Mo 28:8

2. poglavlje

- h 3Mo 6:14
- 3Mo 9:17
- 4Mo 15:4
- i 2Mo 29:2
- 4Mo 7:13
- j 3Mo 6:15
- 4Mo 5:26
- k 3Mo 7:9
- l 3Mo 10:12
- 4Mo 18:9
- m 2Mo 29:23
- 3Mo 8:26
- n 4Mo 6:19
- 1Ko 5:7
- o 2Mo 29:2
- 3Mo 7:10
- 4Mo 6:15
- p 3Mo 6:21
- 3Mo 7:9
- 1Lje 23:29

14 Ako Jehovi prinosi ptice kao žrtvu paljenicu, onda neka kao žrtvu prinosi grlice^a ili mlade golubove.^b **15** Neka svećenik žrtvu prinese k žrtveniku, zasiječe^c joj vrat i spali je na žrtveniku, ali krv neka joj iscijedi niz žrtvenik sa strane. **16** Neka joj gušu s perjem odstrani i baci pored žrtvenika, prema istoku, na mjesto za masni pepeo.^{*d} **17** Neka je raspori kod krila, ali neka je ne razreže na komade.^e Onda neka je svećenik na žrtveniku spali na drvima što su na vatri. To je žrtva paljenica,^f žrtva paljena na umirujućim miris Jehovi.^g

2 Kad tko^{*} želi kao žrtvu Jehovi prinijeti žitnu žrtvu,^h neka njegova žrtva bude fino brašnoⁱ koje će politi uljem i na njega staviti tamjana. **2** I neka ga donese sinovima Aronovim, svećenicima, pa neka svećenik zagrabi šaku od toga brašna i ulja i sav tamjan, i neka to spali na žrtveniku kao podsjetnik,^j kao žrtvu paljenu na umirujućim miris Jehovi. **3** A ono što od žitne žrtve ostane pripada Aronu i sinovima njegovim,^k kao nešto najsvetije^l od paljenih žrtava Jehovinih.

4 Ako kao žrtvu želiš prinijeti žitnu žrtvu pečenu u peći, neka to bude od finoga brašna — beskvasni kolutasti^m kruhovi zamiješeni s uljem ili beskvasneⁿ lepinje namazane uljem.^o

5 Ako prinosiš žitnu žrtvu pripravljenu na tavi,^p neka

3Mo 1:16* Vidi bilješku za 2Mo 27:3.
2:1* Doslovno: "koja duša".

bude od finoga brašna zami-
ješenog s uljem i beskvasna.
6 Neka se razlomi na komade,
a potom na nju izlij ulje.^a To je
žitna žrtva.

7 Ako prinosiš žitnu žrtvu
prženu u kotliću, neka bude
pripravljena od finoga brašna
s uljem. **8** Donesi Jehovi žit-
nu žrtvu koja je tako priprav-
ljena. Neka se preda sveće-
niku, a on će je odnijeti na
žrtvenik. **9** Potom neka sve-
ćenik odvoji od žitne žrtve dio
kao podsjetnik^b i neka to spali
na žrtveniku, kao žrtvu palje-
nu na umirujuć miris Jehovi.^c
10 A ono što od žitne žrtve
ostane pripada Aronu i sinovi-
ma njegovim, kao nešto naj-
svetije od paljenih žrtava Je-
hovinih.^d

11 Nijedna žitna žrtva koju
budete prinosili Jehovi neka
ne bude ukvasana,^e jer ukva-
sano tijesto i med* nipošto ne
smijete spaljivati kao žrtvu Je-
hovi paljenu.

12 Prinosite ih Jehovi kao
žrtvu od prvina,^f ali neka ne
dođu na žrtvenik kao umiruju-
ći miris.

13 Svaku žitnu žrtvu koju
prinosiš posoli.^g Tvoja žitna
žrtva ne smije biti bez soli sa-
veza^h Boga tvojega. Sa svakom
žrtvom svojom prinesi i sol.

14 Ako prinosiš Jehovi žit-
nu žrtvu od prvina, prinesi
mlade klasove pečene na vatri
i krupno samljeveno brašno od
novoga žita, kao žitnu žrtvu
od svojih prvina.ⁱ **15** Izlij na

3Mo 2:11* Budući da se "med" prinosio
kao prvina od plodova, očigledno se
nije radilo o pčelinjem medu, nego o
voćnom sirupu (3Mo 2:12; 2Lje 31:5).

2. poglavlje

- a 4Mo 28:9
- b 3Mo 2:2
- 3Mo 5:12
- c 2Mo 29:41
- 4Mo 28:8
- d 4Mo 18:9
- He 13:10
- e 2Mo 12:19
- 3Mo 6:17
- Mt 16:12
- 1Ko 5:7
- Ga 5:9
- f 2Mo 23:19
- 4Mo 15:20
- 2Lje 31:5
- Izr 3:9
- 1Ko 15:20
- Ot 14:4
- g Eze 43:24
- h 4Mo 18:19
- 2Lje 13:5
- i 2Mo 23:16
- 2Mo 34:22
- 4Mo 28:26

Desni stupac

- a Jr 17:26
- Jr 41:5
- b 2Mo 29:25
- 3Mo 5:12

3. poglavlje

- c 3Mo 22:21
- d 4Mo 6:14
- e 2Mo 29:10
- 3Mo 8:18
- f 2Mo 29:13
- 3Mo 7:23
- 3Mo 7:30
- 1Kr 8:64
- Eze 44:15
- g 3Mo 1:13
- h 3Mo 3:15
- 3Mo 7:4
- 3Mo 8:16
- i 4Mo 3:2
- Mi 2:4
- j 3Mo 1:9
- 3Mo 7:31
- 3Mo 9:10
- k 3Mo 6:12
- l 3Mo 1:17
- 3Mo 4:31
- Ef 5:2
- m 2Mo 12:5
- 4Mo 6:14
- 2Ko 5:21
- He 7:26
- 1Pe 1:19
- n He 9:14
- o 3Mo 4:4
- p 3Mo 4:15
- r 2Lje 7:7
- s 2Mo 29:22
- 3Mo 9:19

nju ulje i stavi na nju tamjana.
To je žitna žrtva.^a **16** Sve-
ćenik neka dio toga spali kao
podsjetnik,^b to jest dio krupno
samljevenog brašna i ulja i sav
tamjan, kao žrtvu Jehovi pa-
ljenu.

3 Ako tko prinosi žrtvu za-
jedništva,^c ako je prinosi
od krupne stoke, bilo muško
bilo žensko, neka je bez mane^d
što prinosi pred Jehovom.

2 Neka položi ruku na gla-
vu^e svoje žrtve i neka se ona
zakolje na ulazu u šator sas-
tanka. Potom neka sinovi Aro-
novi, svećenici, poškrope krv-
lju žrtvenik sa svih strana.

3 Dio žrtve zajedništva neka
prinese kao žrtvu Jehovi pa-
ljenu: salo^f što pokriva crije-
va, sve salo što je oko crijeva,^g

4 oba bubrega^h i salo što je
na njima i na slabinama. A sa-
lo što je na jetri neka izvadi
zajedno s bubrezima. **5** Sino-
vi Aronoviⁱ neka to spale^j na
žrtveniku, povrh žrtve paljenice
što je na drvima^k na vatri,
kao žrtvu paljenu na umiruju-
ći miris^l Jehovi.

6 Ako prinosi za žrtvu za-
jedništva Jehovi od sitne sto-
ke, bilo muško bilo žensko,
neka je bez mane^m što pri-
nosi. **7** Ako kao žrtvu prino-
si muško janje, neka ga pri-
nese pred Jehovom.ⁿ **8** Neka
položi ruku na glavu^o svoje
žrtve, pa neka se žrtvu za-
kolje^p pred šatorom sas-
tanka. Potom neka sinovi Aro-
novi poškrope njenom krvlju žrtve-
nik sa svih strana. **9** Od
žrtve zajedništva neka prinese
salo kao žrtvu Jehovi paljenu.^r

Neka odvoji cijeli pretili rep^s

tik uz kralježnicu i salo što pokriva crijeva, sve salo što je na crijevima,^a 10 oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama. A salo što je na jetri^b neka izvadi zajedno s bubrezima. 11 Svećenik neka to na žrtveniku spali^c kao hranu,^d kao žrtvu Jehovi paljenu.

12 Ako prinosi kozu,^e neka je prinese pred Jehovom. 13 Neka položi ruku na njevu glavu,^f pa neka se kozu zakolje^g pred šatorom sastanka. Potom neka sinovi Aronovi poškrope njenom krvlju žrtvenik sa svih strana. 14 I neka od nje prinese kao svoju žrtvu, kao žrtvu Jehovi paljenu, salo što pokriva crijeva, sve salo što je na crijevima,^h 15 oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama. A salo što je na jetri neka izvadi zajedno s bubrezima. 16 Svećenik neka sve to na žrtveniku spali kao hranu, kao žrtvu paljenu za umirujući miris. Sve salo pripada Jehovi.ⁱ

17 To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mjestima gdje živite: nipošto ne smijete jesti bilo kakvog sala ili krvi.”^j

4 Jehova je dalje rekao Mojsiju: 2 “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ako tko^{*k} nehotice zgriješi^l učinivši nešto što je Jehova zapovjedio da se ne čini:

3 Ako zgriješi^m svećenik, pomazanik,ⁿ pa tako navuče krivnju na narod, onda neka za grijeh koji je počinio^o prinese Jehovi junca bez mane kao

3. poglavlje

- a 3Mo 3:3
- b 3Mo 4:9
- 3Mo 9:10
- c 3Mo 3:5
- 3Mo 4:31
- d 3Mo 21:6
- e 3Mo 9:3
- 3Mo 22:19
- f 2Mo 29:10
- 3Mo 3:2
- g 2Mo 29:11
- 3Mo 3:8
- 3Mo 14:13
- h 3Mo 3:3
- 3Mo 3:9
- 3Mo 4:26
- Ps 20:3
- i 3Mo 7:23
- 1Sa 2:16
- j 1Mo 9:4
- 3Mo 17:10
- 3Mo 17:13
- 5Mo 12:23
- Eze 44:7
- Dj 15:20

4. poglavlje

- k 1Mo 46:26
- l 3Mo 5:17
- 4Mo 15:28
- Ps 119:67
- Ga 6:1
- Jk 2:10
- m 4Mo 12:1
- He 4:15
- He 7:26
- n 3Mo 8:12
- 3Mo 21:10
- Lk 4:18
- He 1:9
- o He 5:3
- He 7:27

Desni stupac

- a 3Mo 1:3
- 3Mo 6:25
- b 2Mo 29:10
- 3Mo 1:4
- c 2Mo 29:29
- 2Mo 30:30
- d 3Mo 8:15
- 3Mo 16:19
- e 3Mo 16:14
- f 2Mo 30:10
- g 3Mo 5:9
- h 3Mo 4:19
- 3Mo 4:26
- i 3Mo 3:4
- 3Mo 9:10
- j 3Mo 3:3
- k 3Mo 4:26
- Ps 20:3
- He 10:8
- l 2Mo 29:14
- 4Mo 19:5
- m 4Mo 5:3
- He 13:11
- n 3Mo 6:11
- o 3Mo 8:17
- p Jš 7:11
- Izr 14:34

žrtvu za grijeh. 4 Neka junca dovede pred Jehovu na ulaz u šator sastanka,^a neka položi ruku juncu na glavu^b i zakolje junca pred Jehovom. 5 Onda neka svećenik, pomazanik,^c uzme krvi od junca i unese je u šator sastanka. 6 Neka svećenik umoči svoj prst^d u krv i neka tom krvlju sedam puta poškropi^e pred Jehovom ispred zavjese svetoga mjesta. 7 Potom neka svećenik stavi nešto krvi na rogove^f žrtvenika za mirisni kad pred Jehovom u šatoru sastanka, a svu ostalu juncu krv neka izlije podno^g žrtvenika za žrtve paljenice, što se nalazi na ulazu u šator sastanka.

8 A sve salo junca koji se žrtvuje za grijeh neka izvadi iz njega, salo što pokriva crijeva, sve salo što je oko crijeva,^h 9 oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama. A salo što je na jetri neka izvadi zajedno s bubrezima.ⁱ 10 Neka to izvadi kao što se vadi i iz junca za žrtvu zajedništva.^j Zatim neka svećenik sve to spali na žrtveniku za žrtve paljenice.^k

11 A kožu junca i sve njegovo meso zajedno s glavom, goljenicama, crijevima i balegom^l 12 — cijeloga junca — neka iznese izvan tabora^m na čisto mjesto gdje se prosipa masni pepeo,ⁿ pa neka ga spali vatrom^o na drvima. Na mjestu gdje se prosipa masni pepeo neka se spali.

13 Ako sva izraelska zajednica* pogriješi,^p a ne bude

3Mo 4:2* Doslovno: “koja duša”.

3Mo 4:13* Hebrejski: *kahal*. Vidi bibliješku za 2Mo 12:6.

svjesna da je počinila nešto od svega onoga što je Jehova zapovjedio da se ne čini i da je tako na sebe navukla krivnju,^a **14** kad se sazna^b za grijeh što je počinjen protivno zapovijedi, onda neka zajednica prise junca kao žrtvu za grijeh i neka ga dovede pred šator sastanka. **15** Starješine zajednice neka pred Jehovom polože ruke juncu na glavu,^c i neka se junca zakolje pred Jehovom.

16 Potom neka svećenik, pomazanik,^d unese krvi od junca u šator sastanka.^e **17** Neka svećenik umoči svoj prst u krv i poškropi njome sedam puta pred Jehovom ispred zavjese.^f **18** Potom neka stavi nešto krvi na robove žrtvenika^g što se nalazi pred Jehovom u šatoru sastanka, a svu ostalu krv neka izlije podno žrtvenika za žrtve paljenice,^h što se nalazi na ulazu u šator sastanka. **19** Neka iz junca izvadi sve salo i spali ga na žrtveniku.ⁱ **20** Neka učini s juncem kako je učinio i s onim drugim juncem koji je žrtvovan za grijeh — tako neka učini s njim. I neka svećenik izvrši za narod obred očišćenja,^j i bit će im oprošteno. **21** Neka iznese junca izvan tabora i spali ga kako je spalio i prvoga junca.^k To je žrtva za grijeh zajednice.^l

22 Kad poglavar^m zgriješi učinivši nenamjerno nešto od svega onoga što je Jehova, Bog njegov, zapovjedio da se ne čini,ⁿ pa tako postane kriv, **23** ili kad mu se ukaže na grijeh^o koji je počinio protivno zapovijedi, onda neka

4. poglavlje

- a 2Mo 32:30
4Mo 15:24
b Pr 12:14
1Ti 5:24
c 2Mo 29:10
3Mo 1:4
3Mo 3:2
3Mo 16:21
Mt 8:17
He 9:28
1Pe 2:24
d 2Mo 40:15
e 3Mo 4:5
f 2Mo 26:31
2Mo 40:21
He 10:20
g 2Mo 30:1
2Mo 30:6
h 2Mo 27:1
2Mo 40:6
3Mo 4:7
i 3Mo 3:16
j 2Mo 32:30
3Mo 12:8
3Mo 16:17
4Mo 15:25
Ef 1:7
1Ti 2:5
He 2:17
k 3Mo 4:12
l 3Mo 16:15
Mt 20:28
Iv 1:29
1Iv 2:2
m 2Mo 18:21
4Mo 16:2
4Mo 34:18
Jš 22:14
2Sa 24:10
n 3Mo 5:4
3Mo 5:17
3Mo 6:2
o 2Sa 12:13

Desni stupac

- a 3Mo 23:19
4Mo 15:24
4Mo 28:15
4Mo 29:5
b 3Mo 1:4
3Mo 4:4
Izr 28:13
Iza 53:6
c 3Mo 1:11
3Mo 3:2
3Mo 6:25
3Mo 7:2
d 3Mo 4:3
e 3Mo 8:15
3Mo 9:9
3Mo 16:18
He 9:22
f 3Mo 3:5
g 2Mo 32:30
4Mo 15:28
h 2Mo 12:49
4Mo 5:6
4Mo 15:29
i 3Mo 5:6
j 3Mo 1:4
3Mo 3:2
3Mo 4:4
3Mo 16:21
Izr 28:13
Iza 53:6
Mt 8:17
1Pe 2:24
k 3Mo 1:11
3Mo 6:25
l 3Mo 4:25
m 3Mo 8:15
3Mo 9:9
He 9:22

kao svoju žrtvu dovede mužko^a jare bez mane. **24** Neka položi ruku jaretu na glavu^b i zakolje ga na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica pred Jehovom.^c To je žrtva za grijeh.^d **25** I neka svećenik uzme na svome prstu krvi od žrtve za grijeh i stavi je na robove^e žrtvenika za žrtve paljenice, a ostalu krv neka izlije podno žrtvenika za žrtve paljenice. **26** Sve salo neka spali na žrtveniku kao i salo žrtve zajedništva.^f I neka svećenik za njega izvrši obred očišćenja za njegov grijeh,^g i bit će mu oprošteno.

27 Ako tko^{*} od običnog naroda^h nenamjerno zgriješi učinivši nešto od onoga što je Jehova zapovjedio da se ne čini, pa tako postane kriv,^h **28** ili ako mu se ukaže na grijeh koji je počinio, onda neka kao svoju žrtvu za grijeh koji je počinio dovede ženskoⁱ jare bez mane. **29** Neka položi ruku na glavu^j žrtve za grijeh i zakolje žrtvu za grijeh na mjestu gdje se kolje i žrtva paljenica.^k **30** I neka svećenik uzme na svome prstu krvi i stavi je na robove^l žrtvenika za žrtve paljenice, a svu ostalu krv neka izlije podno žrtvenika.^m **31** Neka izvadi sve njezino salo,ⁿ kao što se vadi salo iz žrtve zajedništva.^o Neka ga onda svećenik spali na žrtveniku na umirujućim miris Jehovi.^p I neka svećenik za njega

n 3Mo 3:16; 3Mo 4:8; o 3Mo 3:3; p 2Mo 29:18; 3Mo 1:9; 3Mo 3:5; 3Mo 8:21; Ezr 6:10.

3Mo 4:27* Doslovno: "neka duša". **27*** Doslovno: "naroda zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

izvrši obred očišćenja, i bit će mu oprošteno.^a

32 Ako bi doveo janje^b da ga žrtvuje kao žrtvu za grijeh, neka dovede žensko janje bez mane.^c **33** Neka položi ruku na glavu žrtve za grijeh i neka je zakolje kao žrtvu za grijeh na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.^d **34** I neka svećenik uzme na svome prstu krvi žrtve za grijeh i stavi je na rogove žrtvenika za žrtve paljenice,^e a svu ostalu krv neka izlije podno žrtvenika. **35** Neka izvadi sve njezino salo kao što se vadi salo iz mladoga ovna koji se prinosi kao žrtva zajedništva. Zatim neka svećenik sve to spali na žrtveniku povrh paljenih žrtava Jehovinih.^f I neka za njega izvrši obred očišćenja^g za grijeh koji je počinio, i bit će mu oprošteno.^h

5 Ako tko^{*i} zgriješi tako što čuje javnu kletvu,^{*j} a svjedok je zlodjela ili ga je vidio ili zna nešto o njemu, ali ne želi to reći,^k odgovarat će za svoj prijestup.

2 Ili kad se tko* dotakne nečega nečistoga, strvine nečiste divlje životinje, strvine nečiste domaće životinje ili strvine drugih nečistih životinja što vrve unaokolo,^l ako toga i nije svjestan,^m ipak se onečisti i kriv je.ⁿ **3** Ili ako se dotakne nečistoće ljudske, bilo kakve nečistoće ljudske^o kojom se može onečistiti, a da toga nije svjestan, kad to sazna, kriv je.

3Mo 5:1* Doslovno: "neka duša". **1*** Ili: "tako što odbija svjedočiti kad čuje javnu kletvu koja ga obavezuje na to". **2*** Doslovno: "neka duša".

4. poglavlje

- a 3Mo 4:26
Ho 14:2
- b Iza 53:7
Iv 1:29
He 9:14
1Pe 1:19
- c 3Mo 3:6
He 7:26
He 9:14
1Pe 2:22
- d 3Mo 1:11
3Mo 4:4
- e 3Mo 4:25
3Mo 16:18
- f 2Mo 29:13
3Mo 3:3
3Mo 6:12
3Mo 9:10
- g 3Mo 1:4
3Mo 4:26
3Mo 4:31
3Mo 6:7
3Mo 16:30
4Mo 15:28
Kol 1:14
1Iv 2:2
- h 1Iv 1:7

5. poglavlje

- i 1Mo 2:7
1Mo 46:26
Eze 18:4
- j IZr 29:24
- k 1Mo 37:2
1Sa 2:24
Es 6:2
Izr 29:24
1Ko 1:11
1Ko 5:1
- l 3Mo 11:24
3Mo 17:15
3Mo 21:1
4Mo 19:11
5Mo 14:8
- m Ps 19:12
- n 3Mo 4:13
- o 3Mo 12:2
3Mo 13:3
3Mo 15:3
4Mo 19:11

Desni stupac

- a Jk 3:8
1Pe 3:10
- b Ml 3:5
- c Su 21:7
1Sa 14:24
Mt 5:33
Mk 6:23
- d 3Mo 26:40
4Mo 5:7
Jš 7:19
Ezr 10:11
Ps 32:5
Izr 28:13
1Iv 1:9
- e 3Mo 7:1
3Mo 14:12
3Mo 19:21
4Mo 6:12
- f 3Mo 4:28
- g 3Mo 4:20
Iv 1:29
1Ti 2:5
He 9:14
1Iv 4:10
- h 3Mo 12:8
3Mo 14:21
2Ko 8:12
Jk 2:5
- i 3Mo 1:14
3Mo 15:14

4 Ako se tko* nepromišljeno zakune^a svojim usnama da će učiniti zlo^b ili dobro — u vezi s bilo čime u čemu bi se čovjek mogao nepromišljeno zakleti^c — ako i nije bio svjestan posljedica, kad ih postane svjestan, kriv je.

5 A ako bude kriv za što od toga, onda neka prizna^d u čemu je zgriješio. **6** I za grijeh koji je počinio neka donese Jehovi žrtvu za krivnju,^e ženku od sitne stoke, janje ili jare,^f kao žrtvu za grijeh. I neka svećenik za njega izvrši obred očišćenja za njegov grijeh.^g

7 Ali ako nema novaca da pribavi grlo sitne stoke,^h onda neka za grijeh koji je počinio donese Jehovi kao žrtvu za krivnju dvije grliceⁱ ili dva mlada goluba, jedno kao žrtvu za grijeh,^j a drugo kao žrtvu paljenicu. **8** Neka ih donese svećeniku, a on neka prvo prinese ono što je određeno kao žrtva za grijeh. I neka mu sprijeđa zasiječe^k vrat, ali neka ne odvoji glavu. **9** Zatim neka krvlju žrtve za grijeh poškropi žrtvenik sa strane, a ostatak krvi neka se iscijedi podno žrtvenika.^l To je žrtva za grijeh. **10** A drugo će prinijeti kao žrtvu paljenicu prema propisu.^m I neka svećenik za njega izvrši obred očišćenjaⁿ za grijeh koji je počinio, i bit će mu oprošteno.^o

11 A ako nema novaca^p za dvije grlice ili dva mlada

j 3Mo 14:22; Lk 2:24; k 3Mo 1:15; 13Mo 1:5; 3Mo 7:2; He 9:22; m 3Mo 1:17; n 3Mo 6:7; He 2:17; 1Iv 2:2; o 2Mo 34:9; p 2Ko 8:12.

3Mo 5:4* Doslovno: "neka duša".

goluba, onda neka donese kao žrtvu za grijeh koji je počinio desetinu efe^a finoga brašna, kao žrtvu za grijeh. Neka na njega ne lijeva ulja^b i ne stavlja tamjana, jer je ono žrtva za grijeh.^c **12** Neka ga donese svećeniku, a svećenik neka zagrabi od njega punu šaku kao podsjetnik^d i spali na žrtveniku povrh paljenih žrtava Jehovinih.^e To je žrtva za grijeh.^f **13** I neka svećenik za tog čovjeka izvrši obred očišćenja^g za grijeh koji je počinio, za bilo koji od tih grijeha, i bit će mu oprošteno. A ono što od žrtve ostane neka pripadne svećeniku^h kao i kod žitne žrtve.”

14 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **15** “Ako tko* postupi nevjerno i nehotice se ogriješi o svete stvari Jehovine,ⁱ onda neka Jehovi kao svoju žrtvu za krivnju^j dovede iz stada ovna bez mane, čija vrijednost mora odgovarati onoj koja je određena u šekelima srebra,^k prema svetom šekelu.”^l To je žrtva za krivnju. **16** Neka da naknadu za to što se ogriješio o sveto mjesto i tome još doda petinu vrijednosti,^l pa neka to da svećeniku da svećenik za njega izvrši obred očišćenja^m ovnom koji se žrtvuje za krivnju, i bit će mu oprošteno.ⁿ

17 Ako tko* zgriješi učinivši nešto od svega onoga što je Jehova zapovjedio da se ne čini, ako je to i bilo u neznanju,^o ipak je kriv i od-

3Mo 5:11* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13. **15*** Doslovno: “neka duša”. **15*** Vidi bilješku za 2Mo 30:13 i dodatak 13. **17*** Doslovno: “neka duša”.

5. poglavlje

- a 2Mo 16:36
- b 4Mo 5:15
- c 3Mo 5:6
- Izr 28:13
- 2Ko 5:21
- d 3Mo 6:15
- 4Mo 5:26
- e 3Mo 4:35
- f 3Mo 4:3
- g 3Mo 4:26
- h 3Mo 2:10
- 3Mo 7:6
- 1Sa 2:28
- 1Ko 9:13
- i 3Mo 10:18
- 3Mo 22:14
- 4Mo 18:9
- j 3Mo 6:6
- k 2Mo 30:13
- 3Mo 27:25
- l 3Mo 6:5
- 3Mo 22:14
- 3Mo 27:13
- 4Mo 5:7
- m 2Mo 32:30
- 3Mo 12:8
- 4Mo 15:25
- He 2:17
- 1Iv 2:9
- n 2Mo 34:9
- 3Mo 4:20
- 3Mo 6:7
- 3Mo 19:22
- o Ps 19:12
- Lk 12:48
- He 5:2

Desni stupac

- a 3Mo 5:2
- 1Ti 5:24
- b 3Mo 5:7
- 3Mo 6:6
- c 3Mo 1:4
- d Iza 53:12
- e Ezr 10:2
- Ps 51:3

6. poglavlje

- f 3Mo 5:15
- 4Mo 5:6
- Ps 51:4
- g 3Mo 19:11
- h 2Mo 22:7
- i Job 24:2
- Mi 2:2
- Dj 13:10
- j 5Mo 22:1
- k 2Mo 22:11
- 3Mo 19:12
- Jr 7:9
- Mi 3:5
- Ef 4:25
- Kol 3:9
- 1Ti 1:10
- l 3Mo 4:13
- m 3Mo 5:16
- 4Mo 5:7
- 1Sa 12:3
- n 3Mo 5:15
- Iza 53:10
- He 9:14
- o 3Mo 7:1
- p 3Mo 4:20
- 3Mo 5:10
- 3Mo 5:18
- 1Iv 1:7
- 1Iv 2:2

govarat će za svoj prijestup.^a

18 Neka svećeniku kao žrtvu za krivnju^b dovede iz stada ovna bez mane, prema vrijednosti koja je određena. I neka svećenik za njega izvrši obred očišćenja^c za pogrešku koju je počinio nenamjerno, u neznanju, i bit će mu oprošteno.^d **19** To je žrtva za krivnju. Doista je skrivio Jehovi.”^e

6 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Ako tko* zgriješi i time postupi nevjerno prema Jehovi^f te slaže^g svome blišnjemu za nešto što mu je povjereno ili za polog što mu je predan u ruke^h ili za što oteto ili ako zakine svoga blišnjega,ⁱ **3** ili ako nađe što je bilo izgubljeno,^j pa to zataji i krivo se zakune^k za bilo koju stvar koju čovjek može učiniti i ogriješiti se, **4** ako tako zgriješi i bude kriv,^l onda neka vrati što je oteo ili što je na prijevaru iznudio ili ono što mu je bilo povjereno na čuvanje ili izgubljeno što je našao **5** ili sve ono za što se krivo zakleo, neka to u cijelosti nadoknadi^m i još neka doda petinu vrijednosti. Neka to vrati onome kome pripada istoga dana kad mu se dokaže krivnja. **6** Neka Jehovi kao svoju žrtvu za krivnju dovede iz stada ovna bez mane,ⁿ prema vrijednosti koja je određena, i preda ga svećeniku kao žrtvu za krivnju.^o **7** I neka svećenik za njega izvrši obred očišćenja^p pred Jehovom, i bit će mu oprošteno što god da je učinio od svih onih djela kojima se može navući krivnja.”

3Mo 6:2* Doslovno: “neka duša”.

8 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **9** “Zapovjedi Aronu i sinovima njegovim, i kaži im: ‘Ovo je zakon o žrtvi paljenici:^a žrtva paljenica neka bude na ognjištu žrtvenika cijelu noć do jutra, i neka na žrtveniku stalno gori vatra. **10** Neka svećenik odjene svoju službenu lanenu haljinu^b i na svoje tijelo obuče lanene gaće.^c Zatim neka zgrne masni pepeo^d žrtve paljenice što je vatra spaljuje na žrtveniku, i neka ga stavi pored žrtvenika. **11** Potom neka skine svoju odjeću^e i obuče drugu, pa neka odnese masni pepeo na čisto mjesto izvan tabora.^f **12** Vatra na žrtveniku neka stalno gori. Ne smije se ugasiti. I neka svećenik svako jutro naloži drva^g na vatru i preko toga naslaže žrtvu paljenicu. Neka na njoj spaljuje^h masne komade žrtava zajedništva. **13** Vatraⁱ neka stalno gori na žrtveniku. Ne smije se ugasiti.

14 A ovo je zakon o žitnoj žrtvi:^j neka je sinovi Aronovi prinose pred Jehovom ispred žrtvenika. **15** Neka jedan od njih šakom uzme dio finoga brašna od žitne žrtve i dio ulja i sav tamjan što je na žitnoj žrtvi, pa neka to spali na žrtveniku na umirujući miris Jehovi, kao podsjetnik^k na žrtvu. **16** A što od toga ostane, pojest će Aron i sinovi njegovi.^l Neka se to jede pripravljeno kao beskvasni kruh^m na svetome mjestu. Neka to jedu u dvorištu šatora sastanka. **17** To se ne smije peći s kvascem.ⁿ Dajem im to kao

6. poglavlje

- a 2Mo 29:42
4Mo 28:3
He 10:11
- b 2Mo 28:39
3Mo 16:32
Ezr 3:10
Eze 44:17
- c 2Mo 28:42
2Mo 39:28
- d 2Mo 27:3
3Mo 1:16
3Mo 4:12
- e 3Mo 16:23
- f Eze 44:19
- g 3Mo 4:12
3Mo 16:27
4Mo 19:9
He 13:12
- h 3Mo 1:7
3Mo 3:5
Ne 13:31
- i 3Mo 3:5
3Mo 3:16
4Mo 18:17
- j 4Mo 16:46
- k 3Mo 2:1
4Mo 15:4
- l 3Mo 2:2
3Mo 2:9
3Mo 5:12
- m 3Mo 2:3
3Mo 5:13
Eze 44:29
1Ko 9:13
- n 3Mo 10:12
- o 3Mo 2:11
Mt 16:12
1Pe 2:22

Desni stupac

- a 4Mo 18:9
- b 3Mo 2:3
3Mo 2:10
- c 4Mo 18:10
- d 3Mo 24:9
- e 2Mo 29:2
- f 2Mo 30:30
Ps 133:2
Lk 4:18
Dj 10:38
He 1:9
He 5:1
He 7:28
He 8:3
- g 2Mo 16:36
3Mo 5:11
- h 2Mo 29:40
3Mo 2:1
3Mo 9:17
4Mo 28:5
- i 3Mo 2:5
3Mo 7:9
11Je 23:29
- j 5Mo 10:6
He 7:23
- k 2Mo 29:41
l He 7:28
- m 3Mo 4:3
- n 3Mo 1:3
3Mo 1:11
o 3Mo 21:22
3Mo 22:7
- p 3Mo 10:17
4Mo 18:9
Eze 44:29
- r 3Mo 6:16
- s 2Mo 27:9
2Mo 38:9
2Mo 40:33
Eze 42:13
- t Mt 9:21
Mt 14:36
- u 1Pe 1:2

njihov dio od mojih paljenih žrtava.^a To je nešto najsvetije,^b kao i žrtva za grijeh i žrtva za krivnju. **18** Svaki muški^c Aronov potomak neka to jede. To vam je dio od paljenih žrtava Jehovinih za vjekove,^d kroz vaše buduće naraštaje. Što ih se god dotakne, postat će sveto.’”

19 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **20** “Ovo je žrtva^e koju Aron i sinovi njegovi trebaju prinijeti Jehovi na dan njegova pomazanja:^f desetinu efe^g finoga brašna kao redivitu žitnu žrtvu,^h polovicu ujutro, a polovicu uvečer. **21** Neka bude pripravljena s uljem na tavi.ⁱ Donesi je dobro umiješenu. Prinesi pečene komade žitne žrtve na umirujući miris Jehovi. **22** Neka je pripravi i svećenik, jedan između sinova njegovih koji bude pomazan umjesto njega.^j Ovo je trajna uredba: neka se ta žrtva cijela spali Jehovi.^k **23** Sva-ku svećenikovu^l žitnu žrtvu treba cijelu spaliti. Nitko je ne smije jesti.”

24 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **25** “Kaži Aronu i sinovima njegovim i reci im: ‘Ovo je zakon o žrtvi za grijeh:^m na mjestuⁿ gdje se kolje žrtva paljenica neka se kolje i žrtva za grijeh pred Jehovom. Ona je nešto najsvetije.^o **26** Svećenik koji je prinosi za grijeh neka je i jede.^p Neka se jede na svetome mjestu,^r u dvorištu^s šatora sastanka.

27 Što bi se god dotaknulo njezina mesa postat će sveto,^t i ako tko njenom krvlju poškropi haljinu,^u na svetome mjestu

operi ono što je poškropio krvlju.^a **28** Zemljana^b posuda u kojoj se kuhalo meso mora se razbiti. A ako se kuhalo u bakrenoj posudi, onda neka se posuda izriba i ispere vodom.

29 Svaki muškarac koji je svećenik neka to jede.^c To je nešto najsvetije.^d **30** Ali nijedna žrtva za grijeh čija se krv^e unese u šator sastanka da se na svetome mjestu izvrši obred očišćenja ne smije se jesti. Neka se spali vatrom.

7 Ovo je zakon o žrtvi za krivnju:^f ona je nešto najsvetije.^g **2** Na mjestu^h gdje se kolje žrtva paljenica neka se kolje i žrtva za krivnju, a njezinom krvljuⁱ neka svećenik poškropi^j žrtvenik sa svih strana. **3** A od svega njezina sala^k neka prinese pretili rep, salo što pokriva crijeva, **4** oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama. A salo što je na jetri neka izvadi zajedno s bubrezima.^l **5** Neka ih svećenik spali na žrtveniku kao žrtvu Jehovi paljenu.^m To je žrtva za krivnju. **6** Svaki muškarac koji je svećenik neka je jede.ⁿ Neka se jede na svetome mjestu. Ona je nešto najsvetije.^o **7** Što vrijedi za žrtvu za grijeh, vrijedi i za žrtvu za krivnju. Za njih je jedan zakon.^p Neka pripadne svećeniku koji njome vrši obred očišćenja.

8 Svećeniku koji za nekoga prinosi žrtvu paljenicu neka pripadne koža^r žrtve paljenice koju je prinio.

9 Svaka žitna žrtva pečena u peći^s i svaka pržena u kotli-

6. poglavlje

- a He 9:10
- b 3Mo 11:33
3Mo 15:12
- c 3Mo 6:18
4Mo 18:10
- d 3Mo 6:25
3Mo 21:22
- e 3Mo 4:5
3Mo 10:18
3Mo 16:27
He 13:11

7. poglavlje

- f 3Mo 5:6
3Mo 6:6
3Mo 14:12
3Mo 19:21
4Mo 6:12
- g 3Mo 6:17
3Mo 21:22
- h 3Mo 1:3
3Mo 6:25
- i 3Mo 5:9
He 9:22
- j 3Mo 1:5
3Mo 3:2
3Mo 5:9
1Pe 1:2
- k 2Mo 29:13
3Mo 3:9
3Mo 3:17
3Mo 4:8
3Mo 8:20
- l 3Mo 3:4
3Mo 4:9
- m 3Mo 1:9
3Mo 3:16
3Mo 5:12
- n 3Mo 5:13
3Mo 6:16
4Mo 18:9
- o 3Mo 2:3
- p 3Mo 6:25
3Mo 14:13
- r 2Mo 29:14
3Mo 1:6
4Mo 19:5
- s 3Mo 2:4

Desni stupac

- a 3Mo 2:7
- b 3Mo 2:5
3Mo 6:21
1Lje 23:29
- c 3Mo 2:3
4Mo 18:9
1Ko 9:13
- d 3Mo 2:4
3Mo 14:21
- e 3Mo 5:11
4Mo 5:15
- f 3Mo 3:1
3Mo 7:20
3Mo 22:21
1Ko 10:16
- g 3Mo 22:29
2Lje 29:31
Ne 12:43
Ps 50:14
2Ko 9:11
- h 3Mo 2:4
3Mo 6:16
4Mo 6:15
- i 3Mo 2:11
3Mo 23:17
- j 3Mo 10:14
- k 3Mo 6:26
3Mo 7:35
4Mo 18:8
1 3Mo 22:30

ću^a ili pečena na tavi^b pripada svećeniku koji ju je prinio. Neka pripadne njemu.^c **10** A svaka žitna žrtva zamiješana s uljem^d ili suha^e neka pripadne svim sinovima Aronovim, svakome jednako.

11 Ovo je zakon o žrtvi zajedništva^f koja će se prinositi Jehovi: **12** ako je tko prinosi kao izraz zahvalnosti,^g onda neka zajedno sa žrtvom zahvalnicom prinese beskvasne kolutaste kruhove zamiješene s uljem i beskvasne lepinje namazane uljem^h te dobro umiješane kolutaste kruhove napravljene od finog brašna pomiješanog s uljem.

13 S kolutastim kruhovima od ukvasanogaⁱ tijesta neka prinese svoju žrtvu zajedno sa žrtvom zajedništva koju prinosi kao zahvalnicu. **14** Po jedan od svake žrtve neka prinese kao dio posvećen Jehovi.^j To neka pripadne svećeniku^k koji škropi žrtvenik krvlju žrtava zajedništva. **15** Meso žrtve zajedništva prinesene kao zahvalnice neka se jede istoga dana kad je žrtvu prinio. Neka ništa od nje ne ostavlja do jutra.^l

16 Ako tko prinosi žrtvu radi zavjeta^m ili dragovoljnu žrtvu,ⁿ neka se njegova žrtva jede istoga dana kad je prinosi. Ako što od nje ostane, može se jesti i sutradan.

17 Ali meso žrtve što ostane treći dan, neka se spali vatrom.^o **18** Ako bi se meso njegove žrtve zajedništva jelo i treći dan, onaj tko je prinosi

m 3Mo 22:21; 4Mo 30:2; Su 11:30; 1Sa 1:11; Ps 66:13; Izr 20:25; Pr 5:4; Dj 21:23; n 3Mo 22:23; 5Mo 12:6; o 3Mo 19:6.

neće steći Božju milost.^a Ona mu se neće prihvatiti,^b nego će se smatrati nečim nečistim, i duša koja bi od nje jela odgovarat će za svoj prijestup.^c **19** Meso koje se dotakne bilo čega nečistoga^d ne smije se jesti. Neka se spali vatrom. A drugo meso može jesti tko je god čist.

20 A duša koja jede mesa žrtve zajedništva prinesene Jehovi, a nečistoća je njezina na njoj, ta duša neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.^e

21 Ako se koja duša dotakne čega nečistoga — nečistoće ljudske,^f kakve nečiste životinje^g ili čega drugoga što je nečisto i odvratno^h — pa zatim jede mesa žrtve zajedništva što je prinesena Jehovi, takva duša neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.”

22 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **23** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ne jedite salaⁱ od goveda ni od ovaca ni od koza. **24** Salo uginule životinje i salo rastrgane^j životinje može se upotrijebiti za bilo što, ali ga nipošto ne smijete jesti. **25** Tko god jede salo od životinje koju prinosi kao žrtvu Jehovi paljenu, onaj* koji ga jede neka se pogubi^k i tako ukloni iz svoga naroda.

26 Ni u jednom mjestu u kojem prebivate ne smijete jesti nikakve krvi,^l ni od ptica ni od drugih životinja. **27** Ako koja duša jede bilo kakvu krv, ta duša neka se pogubi^m i tako ukloni iz svoga naroda.”

3Mo 7:25* Doslovno: “duša”.

7. poglavlje

- a 1Mo 4:5
- b 3Mo 19:7
- c 3Mo 5:17
3Mo 19:8
4Mo 9:13
Eze 4:14
- d 3Mo 11:24
4Mo 19:15
- e 3Mo 15:3
4Mo 19:20
- f 3Mo 12:4
3Mo 15:2
- g 3Mo 11:24
5Mo 14:7
- h 3Mo 11:10
5Mo 14:10
Eze 4:14
- i 3Mo 3:16
3Mo 3:17
3Mo 4:8
1Sa 2:16
- j 2Mo 22:31
3Mo 17:15
- k 4Mo 15:31
- l 1Mo 9:4
3Mo 3:17
3Mo 17:10
5Mo 12:16
1Sa 14:33
Eze 33:25
Dj 15:20
Dj 15:29
- m 3Mo 17:14

Desni stupac

- a 3Mo 3:1
1Ko 10:18
- b 3Mo 3:3
- c 2Mo 29:24
3Mo 8:27
3Mo 9:21
4Mo 6:20
- d 3Mo 3:5
- e 3Mo 5:13
3Mo 6:16
3Mo 8:29
4Mo 18:18
- f 2Mo 29:27
3Mo 10:14
4Mo 6:20
- g 3Mo 6:26
5Mo 18:3
- h 2Mo 29:28
3Mo 10:14
4Mo 18:18
- i 2Mo 28:1
2Mo 29:7
2Mo 40:13
4Mo 18:7
- j 2Mo 40:15
3Mo 8:12
- k He 7:12
- l 3Mo 6:9
Am 5:22
Mk 12:33
He 10:5
He 10:6
- m 3Mo 2:1
3Mo 6:14
- n 3Mo 6:25
- o 3Mo 5:6
3Mo 7:1
- p 2Mo 29:1
3Mo 6:20
- r 3Mo 3:1
- s 2Mo 34:27
3Mo 25:1

28 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **29** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Tko prinosi Jehovi žrtvu zajedništva neka Jehovi prinese dio od svoje žrtve zajedništva.^a **30** Svojim rukama neka prinese salo^b na prsima kao paljenu žrtvu Jehovinu. Neka ga prinese s prsima, da se zanjiše kao žrtva zanjihana^c pred Jehovom. **31** Neka svećenik spali salo^d na žrtveniku, a prsa neka pripadnu Aronu i sinovima njegovim.^e

32 Desni but od svojih žrtava zajedništva daj svećeniku kao posvećeni dio.^f **33** Onome Aronovu sinu koji prinosi krv žrtava zajedništva i njihovo salo neka pripadne desni but.^g **34** Jer prsa što su prinesena kao žrtva zanjihana^h te but prinesen kao posvećeni dio ja uzimam od sinova Izraelovih, od njihovih žrtava zajedništva, i dajem ih svećeniku Aronu i sinovima njegovim. To je trajna uredba kojom ih uzimam od sinova Izraelovih.

35 To je svećenički dio Aronu i svećenički dio sinovima njegovim od paljenih žrtava Jehovinih, od dana kad ih je doveoⁱ da služe kao svećenici Jehovi, **36** kao što je Jehova i zapovjedio na dan njihova pozamanja^j da im to daju sinovi Izraelovi. To je trajna odredba za njihove naraštaje.”^k

37 To je zakon o žrtvi paljenici,^l žitnoj žrtvi,^m žrtvi za grijeh,ⁿ žrtvi za krivnju,^o žrtvi za uvođenje u svećeničku službu^p i žrtvi zajedništva,^r **38** kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju na gori Sinaju^s

onoga dana kad je zapovjedio sinovima Izraelovim da prinese svoje žrtve Jehovi u Sinajskoj pustinji.^a

8 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** "Uzmi Arona i sinove njegove s njim,^b zatim odjeću,^c ulje za pomazanje,^d junca za žrtvu za grijeh,^e dva ovna i košaru s beskvasnim kruhom,^f **3** pa skupi svu zajednicu^g na ulazu u šator sastanka."^h

4 I Mojsije je učinio kako mu je Jehova zapovjedio, i zajednica se skupila na ulazuⁱ u šator sastanka. **5** Tada je Mojsije rekao zajednici: "Ovo je Jehova zapovjedio da se učini."^j **6** I Mojsije je doveo Arona i sinove njegove i oprao^k ih vodom.^l **7** Potom je Aronu obukao dugu haljinu,^m opasao ga pojasom,ⁿ obukao mu tuniku bez rukava^o i stavio pregaču^p te ga opasao pojasom^r što je na pregači i pritegnuo je uz njega. **8** Zatim je na njega stavio naprsnik,^s a u naprsnik je metnuo Urim i Tumim.^{*t} **9** Na glavu mu je stavio turban,^u a sprijeda na turban pričvrstio je sjajnu zlatnu pločicu, sveti znak predanja,^v kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.

10 Mojsije je tada uzeo ulje za pomazanje i pomazao sveti šator^z i sve stvari u njemu te ih posvetio. **11** Potom je sedam puta poškropio njime žrtvenik i pomazao je žrtvenik^a i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo postolje da ih posveti. **12** Naposljetku je izlio ulje za pomazanje Aronu

7. poglavlje

a 2Mo 24:5
3Mo 1:2

8. poglavlje

b 2Mo 28:1
c 2Mo 28:4
2Mo 39:41
d 2Mo 30:23
2Mo 40:15
e 2Mo 29:1
f 2Mo 29:2
g Dj 7:38
h 4Mo 27:2
i 2Mo 36:37
j Iv 8:28
k 2Mo 40:12
1Ko 6:11
He 5:26
He 9:10
l 3Mo 29:4
m 2Mo 28:39
Ot 19:8
n 2Mo 39:29
Iza 11:5
o 2Mo 28:31
2Mo 39:22
4Mo 15:39
Ps 119:129
p 2Mo 28:6
2Mo 39:2
r 2Mo 28:8
2Mo 29:5
2Mo 39:20
s 2Mo 28:15
2Mo 39:9
t 2Mo 28:30
Ezr 2:63
Iv 5:30
u 2Mo 29:6
2Mo 39:28
1Ko 11:3
v 2Mo 28:36
2Mo 39:30
z 2Mo 30:26
a 2Mo 30:28

Desni stupac

a 2Mo 29:7
2Mo 30:30
2Mo 40:13
3Mo 21:10
Ps 133:2
Dj 10:38
b 2Mo 29:8
2Mo 40:14
c 2Mo 29:9
d 2Mo 28:40
e 2Mo 29:10
3Mo 4:3
3Mo 16:6
Eze 43:19
f 3Mo 1:4
3Mo 4:4
g 2Mo 29:11
h 2Mo 29:12
He 9:22
i 3Mo 6:7
3Mo 6:30
j 2Mo 29:13
3Mo 4:8
Ps 69:9
k 2Mo 29:14
3Mo 4:11
3Mo 16:27
He 13:12
l 2Mo 29:15
3Mo 1:4
m 2Mo 29:16
n 2Mo 29:17
o 2Mo 29:18
p 1Mo 8:21
Ef 5:2

na glavu te ga pomazao da ga posveti.^a

13 Potom je Mojsije doveo sinove Aronove^b i obukao im duge haljine, opasao ih pojasi-
ma^c i oko glave im omotao po-
vez kao kapu,^d kao što je Jeho-
va zapovjedio Mojsiju.

14 I doveo je junca^e da ga se žrtvuje za grijeh, a Aron i sino-
vi njegovi položili su ruke na
glavu^f junca, žrtve za grijeh.

15 Mojsije ga je zatim zak-
lao,^g uzeo njegove krvi^h i svo-
jim je prstom stavio na rogo-
ve sa svih strana žrtvenika i
tako očistio žrtvenik od grije-
ha, a ostalu krv izlio je podno
žrtvenika, posvetivši ga da na
njemu izvrši obred očišćenja.ⁱ

16 Potom je Mojsije uzeo sve
salo što je bilo na crijevima,
salo s jetre, oba bubrega i nji-
hovo salo, pa je to spalio na
žrtveniku.^j **17** A junca, nje-
govu kožu, meso i balegu dao je
spaliti vatrom izvan tabora,^k
kao što je Jehova zapovjedio
Mojsiju.

18 Zatim je doveo ovna za
žrtvu paljenicu, a Aron i si-
novi njegovi položili su ruke
na glavu ovnu.^l **19** I Mojsije
ga je zaklao i krvlju poškropio
žrtvenik sa svih strana.^m
20 Ovna je Mojsije isjekao na
komadeⁿ i spalio je glavu, ko-
made i loj. **21** Crijeva i golje-
nice Mojsije je oprao vodom,
a potom je cijeloga ovna spa-
lio na žrtveniku.^o Bila je to
žrtva paljenica za umirujući
miris,^p žrtva Jehovi paljena,
kao što je Jehova zapovjedio
Mojsiju.

22 Potom je doveo drugo-
ga ovna, ovna što se prinosi

3Mo 8:8* Vidi bilješku za 2Mo 28:30.

za uvođenje u svećeničku službu,^a a Aron i sinovi njegovi položili su ruke na glavu ovnu. **23** I Mojsije ga je zaklao, uzeo njegove krvi i stavio je na resicu Aronova desnoga uha, na palac njegove desne ruke i na palac njegove desne noge.^b **24** Mojsije je zatim doveo sinove Aronove i stavio im krvi na resicu desnoga uha, na palac desne ruke i na palac desne noge. A preostalom krvlju Mojsije je pošćkropio žrtvenik sa svih strana.^c

25 Poslije toga uzeo je salo, pretili rep, sve salo što je bilo na crijevima,^d salo s jetre, oba bubrega i njihovo salo i desni but.^e **26** A iz košare s beskvasnim kruhom, što je stajala pred Jehovom, uzeo je jedan beskvasni kolutasti kruh,^f jedan kolutasti kruh pripravljen s uljem^g i jednu lepinju.^h Zatim ih je stavio na masne komade i na desni but. **27** Sve je to stavio na ruke Aronu i na ruke sinovima njegovim, pa je to zanjihao kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom.ⁱ **28** Potom im je to Mojsije uzeo s ruku i spalio na žrtveniku povrh žrtve paljenice.^j Bila je to žrtva što se prilikom uvođenja u svećeničku službu^k prinosi za umirujućí miris,^l žrtva Jehovi paljena.^m

29 Mojsije je uzeo prsaⁿ te ih je zanjihao kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom.^o To je bio Mojsijev dio^p od ovna prinosenog za uvođenje u svećeničku službu, kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.

30 Mojsije je potom uzeo ulja za pomazanje^r i krvi što je

8. poglavlje

- a 2Mo 29:19
3Mo 8:33
- b 2Mo 29:20
3Mo 14:14
Lk 24:44
- c 2Mo 24:6
- d 3Mo 3:16
3Mo 4:9
3Mo 9:10
Eze 44:7
- e 2Mo 29:22
- f 3Mo 2:4
3Mo 7:12
1Ko 5:8
- g 2Mo 29:2
4Mo 6:15
- h 2Mo 29:23
- i 2Mo 29:24
4Mo 8:13
- j 2Mo 29:25
- k 2Mo 29:19
3Mo 7:37
- l 1Mo 8:21
2Mo 29:41
Ef 5:2
- m 3Mo 1:13
3Mo 3:5
- n Izr 23:26
- o 2Mo 29:26
3Mo 7:30
- p 2Mo 29:27
3Mo 7:35
- r 2Mo 29:21
2Mo 30:30
Ps 99:6

Desni stupac

- a 2Mo 29:37
- b 4Mo 3:3
- c 2Mo 29:31
3Mo 6:28
1Sa 2:13
- d 2Mo 29:32
3Mo 10:17
1Ko 9:13
Ga 6:6
- e 2Mo 29:34
- f 2Mo 29:30
- g 2Mo 29:35
4Mo 3:3
- h 2Mo 29:36
3Mo 17:11
He 2:17
- i 2Mo 29:37
- j 4Mo 1:53
4Mo 3:7
5Mo 11:1
Eze 48:11

9. poglavlje

- k 3Mo 8:35
Eze 43:27
- l 3Mo 4:3
- m 3Mo 8:18
- n 3Mo 8:14

bila na žrtveniku, pa je time pošćkropio Arona i njegovu odjeću, a s njim i njegove sinove i odjeću njegovih sinova. Tako je posvetio^a Arona i njegovu odjeću, a s njim i njegove sinove^b i odjeću njegovih sinova.

31 Potom je Mojsije rekao Aronu i sinovima njegovim: “Skuhajte^c meso na ulazu u šator sastanka i ondje ga jedite^d s kruhom iz košare koja se koristi prilikom uvođenja u svećeničku službu, kao što mi je bilo zapovjedbno, riječima: ‘Aron i sinovi njegovi neka to jedu.’ **32** A što od mesa i kruha ostane, spalite vatrom.^e

33 Sedam dana^f ne odlazite s ulaza u šator sastanka, sve dok se ne navrše dani vašega uvođenja u svećeničku službu, jer sedam dana treba da bi vas se ovlastilo da služite kao svećenici.^g **34** Kako se danas učinilo, tako je Jehova zapovjedio da se čini i ostale dane, da se za vas izvrši obred očišćenja.^h

35 Ostanite na ulazu u šator sastanka sedam dana,ⁱ danju i noću, i vršite Jehovi stražarsku dužnost,^j da ne poginete, jer tako mi je zapovjedbno.”

36 I Aron i sinovi njegovi učinili su sve što je Jehova zapovjedio preko Mojsija.

9 Osmoga^k dana Mojsije je pozvao Arona, sinove njegove i starješine Izraelove **2** i rekao je Aronu: “Uzmi za sebe tele kao žrtvu za grijeh^l i ovna kao žrtvu paljenicu,^m oboje bez mane, i dovedi ih pred Jehovu.ⁿ **3** A sinovima

3Mo 8:33* Doslovno: “da bi vam se napunile ruke”. Vidi bilješke za 2Mo 28:41 i He 5:9.

Izraelovim reci ovako: 'Kao žrtvu za grijeh uzmite jarca,^a kao žrtvu paljenicu tele i mladoga ovna,^b jednogodišnje životinje bez mane, 4 kao žrtvu zajedništva^c uzmite junca i ovna da ih žrtvujete pred Jehovom i žitnu žrtvu^d zamiješenu s uljem, jer će vam se danas ukazati Jehova."^e

5 I oni su doveli pred šator sastanka što je zapovjedio Mojsije. Potom je pristupila sva zajednica i stala pred Jehovu.^f 6 I Mojsije je rekao: "Ovo vam je Jehova zapovjedio da učinite da bi vam se pokazala slava Jehovina."^g 7 Zatim je Mojsije rekao Aronu: "Pristupi k žrtveniku i prinesi svoju žrtvu za grijeh^h i svoju žrtvu paljenicu, i izvrši obred očišćenjaⁱ za sebe i za svoj dom. Onda prinesi žrtvu naroda^j i za njega izvrši obred očišćenja,^k kao što je Jehova zapovjedio."

8 I Aron je odmah pristupio k žrtveniku i zaklao tele što je bilo određeno za njega kao žrtva za grijeh.^l 9 Potom su Aronu sinovi njegovi donijeli krvi^m i on je umočio svoj prst u krvⁿ i stavio je na robove žrtvenika,^o a ostalu je krv izlio podno žrtvenika. 10 Salo,^p bubrege i salo s jetre žrtve za grijeh spalio je na žrtveniku,^r kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju. 11 Meso i kožu spalio je vatrom izvan tabora.^s

12 Potom je Aron zaklao žrtvu paljenicu, a njegovi su mu sinovi dodali krv, i on je njome poškopio žrtvenik sa svih strana.^t 13 Dodali su

9. poglavlje

- a 3Mo 4:23
3Mo 16:15
Ezr 6:17
- b 3Mo 16:5
Ezr 10:19
- c 3Mo 3:1
- d 3Mo 2:4
3Mo 6:14
3Mo 29:43
- f 2Mo 19:17
3Mo 31:12
- g 2Mo 16:10
2Mo 24:16
2Mo 40:34
2Lje 5:14
- h 3Mo 4:3
- i 3Mo 8:34
He 5:3
He 7:27
He 5:1
- j He 5:1
- k 3Mo 16:33
He 9:7
- l 3Mo 4:4
- m He 9:22
- n 3Mo 8:15
- o 3Mo 4:7
3Mo 16:18
- p 3Mo 3:3
3Mo 4:8
- r 3Mo 8:16
- s 3Mo 4:12
3Mo 8:17
He 13:11
- t 3Mo 1:5
3Mo 8:19

Desni stupac

- a 3Mo 8:20
- b 3Mo 8:21
- c 3Mo 4:27
- Iza 53:10
Iv 1:29
1Ko 15:3
2Ko 5:21
Ga 1:4
Ef 5:2
Tit 2:14
He 2:17
1Pe 2:24
1Iv 2:2
- d 3Mo 1:3
3Mo 5:10
3Mo 6:9
3Mo 8:18
- e 3Mo 2:1
3Mo 2:4
3Mo 2:11
3Mo 2:13
- f 2Mo 29:39
- g 3Mo 3:1
3Mo 7:11
- h 3Mo 3:2
i 3Mo 3:3
j 2Mo 29:22
3Mo 9:9
3Mo 8:25
- k 3Mo 7:30
l 2Mo 29:27
3Mo 8:27
- m 4Mo 6:23
5Mo 10:8
5Mo 21:5
1Lje 23:13
Lk 24:50
Dj 3:26
He 7:7
- n 2Mo 20:26
- o 2Sa 6:18
2Lje 6:3
- p 3Mo 9:6
4Mo 14:10
4Mo 16:42

mu i žrtvu paljenicu u komadima i glavu, i on je to spalio na žrtveniku.^a 14 Zatim je oprao crijeva i goljenice, pa je i njih spalio na žrtveniku povrh žrtve paljenice.^b

15 Potom je prinio žrtvu naroda.^c Uzeo je jarca što je bio određen za narod kao žrtva za grijeh, zaklao ga i prinio ga kao žrtvu za grijeh, isto onako kao i prijašnju.

16 Onda je donio žrtvu paljenicu i prinio je prema propisu.^d

17 Zatim je prinio žitnu žrtvu,^e zagrabio od nje punu šaku i spalio na žrtveniku, iako je već bila prinesena jutarnja žrtva paljenica.^f

18 Potom je zaklao junca i ovna koji su bili određeni za narod kao žrtva zajedništva.^g Zatim su Aronu sinovi njegovi dodali krvi, a on je njome poškopio žrtvenik sa svih strana.^h 19 A masne komadeⁱ od junca, pretili rep^j od ovna, naslage sala na crijevima, bubrege i salo s jetre — 20 te su masne komade stavili povrh prsa,^k a onda je on te masne komade spalio na žrtveniku. 21 A prsa i desni but Aron je zanjihao kao žrtvu zanjihanu^l pred Jehovom, kao što je zapovjedio Mojsije.

22 Tada je Aron podigao ruke prema narodu i blagoslovio ga.^m I pošto je prinio žrtvu za grijeh, žrtvu paljenicu i žrtve zajedništva, sišao je.ⁿ 23 Naposljetku su Mojsije i Aron ušli u šator sastanka, a kad su izašli, blagoslovili su narod.^o

Uto se Jehovina slava^p pokazala svemu narodu. 24 I od

Jehove je izašla vatra^a i spalila žrtvu paljenicu i masne komade na žrtveniku. Kad je sav narod to vidio, stao je klicati^b i pao je ničice.

10 A sinovi Aronovi Nadab i Abihu^c uzeli su svaki svoju kadionicu,^d stavili u njih žara i na njega metnuli kada^e te su stali prinostiti pred Jehovom nedozvoljenu vatru,^f koju im nije propisao. **2** Tada je od Jehove izašla vatra i spalila ih,^g tako da su poginuli pred Jehovom.^h **3** Nato je Mojsije rekao Aronu: "To je ono što je kazao Jehova: 'Među onima koji su mi blizuⁱ posvetit ću se^j i pred licem svega naroda proslavit ću se.'"^k A Aron je šutio.

4 I Mojsije je pozvao Mišaela i Elsafana, sinove Aronova strica Uziela,^l pa im je rekao: "Pristupite i svoju braću koja su ispred svetoga mjesta iznesite izvan tabora."^m **5** I oni su pristupili i iznijeli ih u njihovim haljinama izvan tabora, kako je kazao Mojsije.

6 Potom je Mojsije rekao Aronu te Eleazaru i Itamaru, njegovim drugim sinovima: "Ne idite raščupane koseⁿ niti razdirite svoje haljine, da ne poginete i da se on ne razgnjevi na svu zajednicu.^o A braća vaša, sav dom Izraelov, neka plaču zbog vatre koju je Jehova zapalio. **7** Ne odlazite s ulaza u šator sastanka da ne poginete,^p jer je na vama Jehovino ulje za pomazanje."^r I oni su učinili po riječi Mojsijevoj.

8 Tada je Jehova rekao Aronu: **9** "Kad ulazite u šator sastanka, nemojte piti vina ni opojnoga pića,^s ni ti ni sinovi

9. poglavlje

a Su 6:21
1Kr 18:38
1Lje 21:26
2Lje 7:1
b 1Kr 18:39
2Lje 7:3

10. poglavlje

c 2Mo 6:23
1Lje 24:2
d 2Mo 27:3
3Mo 16:12
e 2Mo 30:35
3Mo 16:12
f 2Mo 30:9
3Mo 10:9
3Mo 16:2
Iza 28:7
g 4Mo 16:35
h 3Mo 22:9
4Mo 26:61
i 2Mo 19:22
Iza 52:11
j Iza 29:23
Eze 20:41
Mt 6:9
k Iza 49:3
Iv 13:31
2So 1:10
l 2Mo 6:18
m Dj 5:6
n 3Mo 21:10
4Mo 6:7
o 4Mo 16:22
Js 7:1
p 3Mo 21:12
r 2Mo 28:41
3Mo 8:12
s Izr 31:5
Iza 28:7
Eze 44:21
Ho 4:11
Ef 5:18
1Ti 3:3
1Ti 3:8
Tit 1:7

Desni stupac

a Eze 22:26
Eze 44:23
b 5Mo 24:8
5Mo 33:10
2Lje 17:9
Ne 8:8
Jr 18:18
Ml 2:7
c 2Mo 29:2
3Mo 6:16
d 3Mo 21:22
e 3Mo 6:26
4Mo 18:10
f 2Mo 29:26
3Mo 7:31
3Mo 9:21
4Mo 18:11
g 3Mo 7:34
h 3Mo 22:13
i 3Mo 8:29
4Mo 18:18
j 1Ko 9:13
k 3Mo 9:3
3Mo 9:15
l 3Mo 6:26
3Mo 7:6
Eze 44:29

tvoji s tobom, da ne poginete. To je trajna odredba za vaše naraštaje **10** da biste mogli razlikovati ono što je sveto od onoga što nije sveto i ono što je nečisto od onoga što je čisto,^a **11** i da biste učili sinove Izraelove^b svim uredbama koje im je Jehova dao preko Mojsija."

12 Potom je Mojsije rekao Aronu i njegovim preostalim sinovima Eleazaru i Itamaru: "Uzmite žitnu žrtvu^c što je ostala od paljenih žrtava Jehovinih i jedite je beskvasnu pokraj žrtvenika, jer je to nešto najsvetije.^d **13** Jedite je na svetome mjestu,^e jer je to dio što pripada tebi i sinovima tvojim od paljenih žrtava Jehovinih; jer mi je tako zapovjedbano. **14** Prsa što se prinose kao žrtva zanjihana^f te but što se prinosi kao posvećeni dio^g jedite na čistome mjestu, ti i s tobom sinovi tvoji i kćeri tvoje,^h jer je to dio koji pripada tebi i sinovima tvojim od žrtava zajedništva sinova Izraelovih. **15** Neka se donosi but što se prinosi kao posvećeni dio i prsa što se prinose kao žrtva zanjihanaⁱ zajedno s masnim komadima određenim za paljenu žrtvu, da se žrtva zanjihana prinese pred Jehovom. Taj dio neka kroz vjekove pripada tebi^j i sinovima tvojim s tobom, kao što je zapovjedio Jehova."

16 A Mojsije je pomno tražio jarca određenog za žrtvu za grijeh,^k ali gle, jarc je bio spaljen. Zato se on razljutio na Eleazara i Itamara, Aronove preostale sinove, pa je rekao: **17** "Zašto niste jeli žrtvu za grijeh na svetome mjestu?"^l

Jer ona je nešto najsvetije i on vam je nju dao da odgo-varate za prijestupe zajednice kako biste za zajednicu izvršili obred očišćenja pred Jehovom.^a **18** A evo, krv žrtve nije bila unesena u unutrašnjost svetoga mjesta.^b Žrtvu ste morali jesti na svetome mjestu, kako mi je bilo zapovjedeno.”^c **19** Nato je Aron rekao Mojsiju: “Evo, danas su prinijeli svoju žrtvu za grijeh i svoju žrtvu paljenicu pred Jehovom,^d poslije svega ovoga što mi se dogodilo. A da sam danas jeo žrtvu za grijeh, bi li Jehova time bio zadovoljan?”^e **20** Kad je Mojsije to čuo, bio je time zadovoljan.

11 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** “Kažite sinovima Izraelovim i recite im: ‘Od svih četveronožaca na zemlji možete jesti^f ove životinje: **3** među četveronošcima možete jesti svaku životinju koja ima posve razdvojene papke i koja preživa.^g

4 Samo ove koje preživaju ili imaju razdvojene papke ne smijete jesti: devu, jer iako preživa, nema razdvojene papke. Neka vam je nečista.^h **5** Zatim pećinara,ⁱ jer iako preživa, nema razdvojene papke. Neka vam je nečist. **6** I zeca,^j jer iako preživa, nema razdvojene papke. Neka vam je nečist. **7** Isto tako svinju,^k jer iako ima posve razdvojene papke, ne preživa. Neka vam je nečista. **8** Ne jedite njihova mesa niti se dotičite njihove strvine.^l Neka su vam nečisti.^m

9 Od svega što je u vodi ovo možete jesti:ⁿ sve u vodi — bilo

10. poglavlje

a 2Mo 28:38

4Mo 18:1

Iza 53:11

Iv 1:29

2Ko 5:21

He 9:28

1Pe 2:24

b 3Mo 6:30

c 3Mo 6:26

d 3Mo 9:8

3Mo 9:12

e 3Mo 6:29

11. poglavlje

f 5Mo 14:4

Eze 4:14

g 5Mo 14:6

h 5Mo 14:7

i Ps 104:18

Izr 30:26

j 5Mo 14:7

k 5Mo 14:8

Iza 65:4

Iza 66:3

Iza 66:17

l 3Mo 11:24

m Dj 10:14

n 5Mo 14:9

Desni stupac

a Mt 4:18

Lk 24:42

b 5Mo 14:3

5Mo 14:10

c 5Mo 14:12

d Job 39:30

Mt 24:28

e 5Mo 14:13

f 5Mo 14:14

g 5Mo 14:15

h 5Mo 14:16

i 5Mo 14:17

j 5Mo 14:18

k 5Mo 14:19

l 2Mo 10:12

Izr 30:27

Iza 33:4

m Mt 3:4

Mk 1:6

n 2Lje 7:13

o 5Mo 14:3

u morima bilo u rijekama — što ima peraje i ljuske^a možete jesti. **10** A sve što u morima i rijekama nema peraja i ljuska — između svih životinja što vrve vodom i svih živih duša što su u vodi — neka vam je odvratno. **11** Odvratno neka vam bude! Ne jedite njihova mesa^b i neka vam je odvratna njihova strvina. **12** Sve što je u vodi, a nema peraja i ljuska neka vam je odvratno.

13 A od letećih stvorenja neka su vam ova odvratna,^c i neka se ne jedu jer su odvratna: orao,^d orao ribar i smedeglavi sup; **14** crvena lunja i crna lunja^e po svojim vrstama; **15** svi gavrani^f po svojim vrstama; **16** noj,^g sova, galeb i sokol po svojim vrstama; **17** čuk, kormoran i ušara;^h **18** labud, pelikan i sup;ⁱ **19** roda i čaplja po svojim vrstama; pupavac i šišmiš.^j **20** Sva krilata stvorenja što vrve unaokolo i hodaju četveronoške neka su vam odvratna.^k

21 Od svih krilatih životinja što vrve unaokolo i hodaju četveronoške možete jesti samo one koje nad nogama za hodanje imaju i noge za skakanje kojima skaču po zemlji. **22** Od njih možete jesti ove: skakavca selca^l po njegovim vrstama, jestivog skakavca^m po njegovim vrstama, zrikavca po njegovim vrstama i skakavca skočcaⁿ po njegovim vrstama. **23** A sve druge krilate životinje što vrve unaokolo i hodaju četveronoške neka su vam odvratne.^o **24** Njima ćete se onečistiti. Tko se god dotakne njihove strvine, neka

je nečist do večeri.^a **25** I tko god ponese strvine bilo kojeg od njih, neka opere^b svoju odjeću i bude nečist do večeri.

26 Sve životinje koje imaju razdvojene papke, ali ne posve razdvojene, i koje ne preživaju neka su vam nečiste. Tko ih se god dotakne neka je nečist.^c **27** A od svih životinja što idu četveronoške, sve što ide na šapama neka vam je nečisto. Tko se god dotakne njihove strvine neka je nečist do večeri. **28** Tko ponese njihovu strvinu^d neka opere svoju odjeću^e i bude nečist do večeri. Neka su vam one nečiste.

29 Od životinja što vrve po zemlji neka su vam ove nečiste:^f sljepaš, skočimiš^g i gušter po svojim vrstama; **30** gekon,^{*} veliki gušter, vodenjak, pješčani gušter i kameleon. **31** Od svih životinja što vrve unaokolo te neka su vam nečiste.^h Tko ih se mrtvih dotakne neka je nečist do večeri.ⁱ

32 Sve na što koja od njih mrtva padne neka je nečisto, bila to kakva drvena posuda,^j odjeća, koža^k ili kostrijet.^l Svaka posuda koja se upotrebljava neka se stavi u vodu i bude nečista do večeri, a onda će opet biti čista. **33** Upadne li njihova strvina u kakvu zemljanu posudu,^m sve što je u njoj neka je nečisto, a posudu razbijte.ⁿ **34** A bilo kakva hrana što se jede, ako na nju dođe voda iz te posude, neka je nečista, i svaka tekućina što se pije iz kakve posude nečista je. **35** Sve na što padne njihova strvina neka je

11. poglavlje

- a 3Mo 17:15
- b 2Mo 19:10
3Mo 14:8
3Mo 15:5
4Mo 19:10
- c 5Mo 14:8
- d 3Mo 5:2
- e 3Mo 17:16
- f He 9:10
- g Iza 66:17
- h 3Mo 22:5
5Mo 14:19
- i 3Mo 11:24
- j 2Mo 7:19
- k 1Mo 21:14
- l 1Mo 37:34
- m 3Mo 6:28
Mk 14:13
- n 3Mo 15:12
Iza 30:14

Desni stupac

- a 3Mo 11:24
4Mo 19:11
4Mo 19:16
- b 3Mo 17:15
3Mo 22:8
5Mo 14:21
Eze 4:14
Eze 44:31
Dj 10:13
- c 3Mo 11:21
- d 1Mo 3:14
Mi 7:17
- e 5Mo 14:3
- f 3Mo 20:25
- g 2Mo 20:2
5Mo 5:6
- h 2Mo 19:6
3Mo 19:2
5Mo 14:2
1So 4:7
1Pe 1:15
- i 1Pe 1:16
Ot 4:8
- j 1Mo 46:4
2Mo 6:7
2Mo 29:46
Ps 81:10
Ho 11:1
- k 2Mo 22:31
3Mo 20:7
3Mo 20:26
4Mo 15:40
5Mo 7:6
- l Jš 24:19
1Sa 2:2
1Sa 6:20
- m 1Mo 1:21

nečisto. Bila to peč ili postolje za lonac, neka se razbije. Onečišćeni su, pa neka vam budu nečisti. **36** Samo izvor i jama gdje se skuplja voda ostaju čisti. Ali tko se dotakne strvine tih životinja neka je nečist. **37** Ako njihova strvina padne na sjeme kakve biljke što će se sijati, ono ostaje čisto. **38** Ali ako se sjeme namoči vodom, a onda na njega padne što od njihove strvine, neka vam je nečisto.

39 Ako uquine koja životinja što vam služi za hranu, tko dotakne njezinu strvinu neka je nečist do večeri.^a **40** Tko pojede^b nešto od njezine strvine neka opere svoju odjeću i bude nečist do večeri. I tko odnese njezinu strvinu neka opere svoju odjeću i bude nečist do večeri. **41** I sve male životinje što vrve po zemlji odvratne su.^c Ne smiju se jesti. **42** Ništa što puže po truhu,^d ništa što hoda četveronoške ili ima više nogu, od svih životinja što vrve po zemlji, nemojte jesti jer je odvratno.^e **43** Nemojte okaljati duše svoje nijednom od tih životinja što vrve unaokolo, nemojte se onečistiti njima da zbog njih ne postanete nečisti.^f **44** Jer ja sam Jehova, Bog vaš.^g Posvetite se i budite sveti,^h jer sam ja svet!ⁱ Zato ne onečišćujte svoje duše nijednom od životinja što vrve po zemlji. **45** Jer ja sam Jehova koji vas je izveo iz zemlje egipatske da vam budem Bog.^j Budite sveti,^k jer sam ja svet!^l

46 Ovo je zakon o četveronošcima, o letećim stvorenjima, o svim živim dušama što se miču u vodi^m i o svim

dušama što vrve po zemlji, **47** da se razlikuje^a nečisto od čistoga i životinju koja se može jesti od one koja se ne smije jesti.”

12 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Kad žena zatrudni^b i rodi muško dijete, neka je nečista sedam dana. Neka je nečista kao što je nečista u dane svoje mjesečnice.^c **3** Osmoga dana neka se dječaku obreže kožica s vrha uda.^d **4** A ona neka ostane kod kuće još trideset i tri dana da se očisti od svoje krvi. Ne smije dirati ništa sveto niti dolaziti na sveto mjesto dok ne prođu dani njezina čišćenja.^e

5 Ako rodi žensko dijete, neka je nečista četrnaest dana, kao za svoje mjesečnice. Neka ostane kod kuće još šezdeset i šest dana da se očisti od svoje krvi. **6** A kad prođu dani njezina čišćenja — bilo za sina bilo za kćer — neka donese svećeniku na ulaz u šator sastanka muško janje staro do godine dana kao žrtvu paljenicu^f i mladoga goluba ili grlicu^g kao žrtvu za grijeh. **7** Neka on to prinese pred Jehovom i za nju izvrši obred očišćenja, i tako će biti čist izvor krvi njezine.^h To je zakon za ženu kad rodi bilo muško bilo žensko dijete. **8** Ali ako nema novaca da pribavi grlo sitne stoke, neka onda uzme dvije grlice ili dva mlada goluba,ⁱ jedno kao žrtvu paljenicu, a drugo kao žrtvu za grijeh, pa neka svećenik za nju izvrši obred očišćenja,^j i bit će čista.”

11. poglavlje

a 3Mo 10:10
3Mo 20:25
Eze 22:26
Eze 44:23

12. poglavlje

b 1Mo 4:1
c 3Mo 15:19
d 1Mo 17:12
1Mo 21:4
Lk 1:59
Lk 2:21
Iv 7:22
e Lk 2:22
f 3Mo 1:4
3Mo 1:10
g 3Mo 15:14
h 3Mo 15:28
i 3Mo 1:14
3Mo 5:7
3Mo 14:22
Lk 2:24
j 3Mo 4:26
3Mo 6:7
4Mo 15:25

Desni stupac

13. poglavlje

a 3Mo 14:56
b 4Mo 12:10
2Lje 26:19
Mt 8:3
c 5Mo 24:8
Ml 2:7
Lk 17:14
d 3Mo 10:10
Eze 44:23
e 3Mo 14:38
4Mo 12:15
f 3Mo 14:46
g 3Mo 13:27
h 4Mo 12:12

13 Jehova je dalje rekao Mojsiju i Aronu: **2** “Ako se kome na koži njegova tijela pojavi osip ili krasta^a ili mrlja, pa bi izgledalo da je koža njegova tijela zaražena gubom,^b tog čovjeka treba dovesti k svećeniku Aronu ili k jednome od njegovih sinova svećenika.^c **3** I neka svećenik pregleda oboljelo mjesto na koži njegova tijela.^d Ako je dlaka na tom mjestu pobijelila i ako su tragovi bolesti na izgled dublji od kože njegova tijela, onda je ta bolest guba. Neka svećenik pogleda oboljelo mjesto, pa neka takvoga proglasi nečistim. **4** Ali ako je mrlja na koži njegova tijela bijela i na izgled nije dublja od kože, a dlaka na njoj nije pobijelila, neka onda svećenik odvoji takvoga od zajednice^e sedam dana. **5** Sedmoga dana neka ga svećenik pregleda, pa ako izgleda da se širenje bolesti zaustavilo, da se bolest nije proširila po koži, neka ga svećenik odvoji od zajednice^f još sedam dana.

6 Sedmoga dana neka ga svećenik po drugi put pregleda, pa ako je bolest izbljedjela i nije se proširila po koži, neka svećenik takvoga proglasi čistim. To je samo krasta. Neka taj čovjek opere svoju odjeću i bit će čist. **7** Ali ako mu se krasta proširi po koži nakon što je došao pred svećenika da bi ga on proglasio čistim, neka i drugi put dođe pred svećenika^g **8** i svećenik neka ga pregleda. Ako se krasta proširila po koži, neka ga svećenik proglasi nečistim. To je guba.^h

9 Ako se na čovjeku pojavi guba, neka ga dovedu k

svećeniku. **10** Neka ga svećenik pregleda.^a Ako po koži bude bijeli osip i ako je dlaka pobijelila, a na mjestu gdje je osip pojavila se otvorena rana,^b **11** to je dugotrajna guba^c na koži njegova tijela. Neka ga svećenik proglasi nečistim. Nema potrebe da ga privremeno odvaja od zajednice,^d jer je sigurno nečist. **12** Ako guba izbije po koži tako da bolesniku pokrije svu kožu od glave do pete, sve što svećenikove oči vide, **13** kad ga svećenik pregleda i vidi da je guba prekrila sve njegovo tijelo, neka bolesnika proglasi čistim. Budući da je sve pobijelilo, on je čist. **14** Ali onoga dana kad se na njemu pojavi otvorena rana, bit će nečist. **15** Neka svećenik^e pogleda otvorenu ranu, i neka ga proglasi nečistim. Otvorena je rana nečista. To je guba.^f **16** Ali ako otvorena rana zacijeli i pobijeli, neka čovjek dođe k svećeniku. **17** Svećenik neka ga pregleda^g i ako je oboljelo mjesto postalo bijelo, neka svećenik proglasi bolesnika čistim. On je čist.

18 Ako se kome na koži njegova tijela pojavi čir,^h pa zatim zacijeli, **19** a na mjestu čira pojavi se bijeli osip ili crvenkastobijela mrlja, neka se taj čovjek pokaže svećeniku. **20** Neka svećenik to pregleda,ⁱ pa ako su tragovi bolesti na izgled dublji od kože i ako je dlaka na tom mjestu pobijelila, neka svećenik takvoga proglasi nečistim. Ta je bolest guba. Izbila je u čiru. **21** Ali ako svećenik pregleda oboljelo mjesto i vidi da na njemu

13. poglavlje

a 3Mo 13:3
2Lje 26:20

b 3Mo 13:24

c 2Lje 26:21

d 3Mo 13:4

e 5Mo 24:8

f 3Mo 13:8

g Lk 5:14
Lk 17:14h 5Mo 28:27
2Kr 20:7
Job 2:7i 3Mo 10:10
Eze 44:23

Desni stupac

a 3Mo 13:4
3Mo 14:38
4Mo 12:15

b 5Mo 28:22

c Lk 5:14
Lk 17:14d 5Mo 24:8
MI 2:7

e 3Mo 14:54

nema bijele dlake, da mjesto nije dublje od kože i da je blijedo, neka svećenik takvoga odvoji od zajednice^a sedam dana. **22** Širi li se to po koži, neka ga svećenik proglasi nečistim. To je bolest. **23** Ali ako mrlja ostane na mjestu i ne proširi se, onda je to upala^b od čira. Neka ga svećenik proglasi čistim.^c

24 Ako tko ima opeklinu na koži svoga tijela, pa na živome mesu opeklina nastane crvenkastobijela ili bijela mrlja, **25** neka svećenik pregleda to mjesto, pa ako je dlaka na mrlji pobijelila i mrlja je na izgled dublja od kože, onda je to guba. Izbila je u opeklini i neka svećenik takvoga proglasi nečistim. Ta je bolest guba. **26** Ali ako svećenik pregleda to mjesto i vidi da nema bijele dlake na mrlji, da mjesto nije dublje od kože i da je blijedo, neka svećenik takvoga odvoji od zajednice sedam dana. **27** Sedmoga dana neka ga svećenik pregleda. Ako se mrlja širi po koži, neka ga svećenik proglasi nečistim. Ta je bolest guba. **28** Ali ako mrlja ostane na mjestu i ne proširi se po koži te bude blijeda, onda je to otok od opeklina. Neka ga svećenik proglasi čistim. To je upala od opeklina.

29 Ako čovjeku ili ženi izbije kakva bolest na glavi ili na bradi, **30** neka svećenik^d pogleda oboljelo mjesto. Ako su tragovi bolesti na izgled dublji od kože i ako je dlaka na tom mjestu žuta i rijetka, neka svećenik takvoga proglasi nečistim. To je neprirodno opadanje dlake.^e To je guba na glavi

ili na bradi. **31** Ali ako svećenik pogleda oboljelo mjesto s kojeg neprirodno opada dlaka pa ustanovi da tragovi bolesti nisu dublji od kože i da na njemu nema crne dlake, neka svećenik bolesnika kome opada dlaka odvoji od zajednice^a sedam dana.^b **32** Sedmoga dana neka svećenik pogleda oboljelo mjesto s kojeg neprirodno opada dlaka. Ako se ono nije proširilo i na njemu se nije pojavila žuta dlaka te ako mjesto s kojeg opada dlaka^c na izgled nije dublje od kože, **33** neka se bolesnik obrije, ali mjesto s kojeg neprirodno opada dlaka neka ne brije.^d I neka svećenik tog čovjeka kome opada dlaka opet odvoji od zajednice sedam dana.

34 Sedmoga dana neka svećenik pogleda mjesto s kojeg neprirodno opada dlaka. Ako se mjesto s kojeg neprirodno opada dlaka nije proširilo po koži i ako na izgled nije dublje od kože, neka svećenik takvo ga proglasi čistim,^e a on neka opere svoju odjeću i bit će čist. **35** Ali ako se neprirodno opadanje dlake proširilo po koži nakon što je proglašen čistim, **36** neka ga svećenik^f pregleda. I ako se neprirodno opadanje dlake proširilo po koži, svećenik ne treba tražiti žute dlake — čovjek je nečist. **37** Ali ako se vidi da je neprirodno opadanje dlake prestalo i da je na tom mjestu izrasla crna dlaka, neprirodno je opadanje dlake izliječeno. Čovjek je čist i neka ga svećenik proglasi čistim.^g

13. poglavlje

a 3Mo 14:38
4Mo 12:15

b 3Mo 13:4

c 3Mo 14:54

d 3Mo 14:8

e 3Mo 13:23
Mk 1:42
Lk 5:13f Eze 22:26
Lk 17:14g Mt 8:4
Mk 1:44

Desni stupac

a 3Mo 13:2

b 3Mo 10:10

c 2Kr 2:23

d Eze 44:23

e 2Sa 13:19
Ezr 9:5f 3Mo 10:6
3Mo 21:10g Eze 24:17
Mi 3:7

h Tu 4:15

i 4Mo 5:2
4Mo 12:14
2Kr 7:3
2Lje 26:21j 3Mo 13:53
3Mo 13:59k 1Mo 21:15
3Mo 13:53
Mk 2:22

38 Ako se čovjeku ili ženi pojave mrlje^a na koži njihova tijela, i ako su te mrlje bijele, **39** neka ih svećenik^b pregleda. Ako su mrlje na koži njihova tijela blijede i bijele, onda je to bezazlen osip. Izbio je na koži. Čovjek je čist.

40 Ako čovjeku opadne kosa s glave,^c to je ćelavost. On je čist. **41** Ako mu sprijeđa opadne kosa s glave, to je ćelavost na čeonom dijelu. On je čist. **42** Ali ako se po ćelavom dijelu tjemena ili čela pojavi crvenkastobijela bolest, to je guba što izbija na ćelavom dijelu tjemena ili čela. **43** Neka ga svećenik^d pregleda. Ako je na ćelavom dijelu tjemena ili čela crvenkastobijeli osip koji izgleda kao guba na koži čovjekova tijela, **44** čovjek je gubav. Nečist je. Svećenik neka ga proglasi nečistim. Bolest mu je na glavi. **45** A gubavac na kojem je ta bolest neka nosi razderanu odjeću^e i kosa neka mu je raščupana.^f Neka pokrije usta^g i viče: 'Nečist, nečist!'^h **46** Sve dane dok bolest bude na njemu bit će nečist. Nečist je. Neka stanuje odijeljeno. Neka mu je prebivalište izvan tabora.ⁱ

47 Ako se guba pojavi na odjeći — bilo na vunenoj odjeći bilo na lanenoj odjeći — **48** na osnovi^j ili na potki od lana ili vune, ili na koži ili kakvom predmetu od kože,^k **49** ako se žućkasto zelena ili crvenkasta bolest pojavi na odjeći, na koži, na osnovi ili potki, ili na kakvom predmetu od kože, to je guba i treba se

3Mo 13:45* Ili: "brkove; gornju usnu".

pokazati svećeniku. **50** Svećenik^a neka pogleda stvar na kojoj je bolest i neka zabrani pristup^b k njoj sedam dana.

51 Ako sedmoga dana vidi da se bolest proširila po odjeći, po osnovi ili potki,^c po koži — po kakvom god predmetu od kože — to je zarazna guba.^d Stvar je nečista. **52** Neka spali odjeću, osnovu ili potku od vune ili lana,^e ili bilo kakav kožni predmet na kojem se pojavila bolest, jer je to zarazna^f guba. Neka se u vatri spali.

53 Ali ako svećenik pogleda i ustanovi da se bolest nije proširila po odjeći, po osnovi ili potki, ili po bilo kakvom predmetu od kože,^g **54** neka svećenik zapovjedi da se opere stvar na kojoj je bolest i neka zabrani pristup k njoj drugih sedam dana. **55** I neka svećenik pogleda bolest pošto je stvar oprana, pa ako oboljelo mjesto izgleda isto, iako se bolest nije proširila, stvar je ipak nečista. Spali je u vatri. Bolest ju je progrizla, bilo to s unutarne ili vanjske strane.

56 Ali ako je svećenik pogledao i ustanovio da je bolest izbljedjela nakon pranja, neka taj dio otrgne s odjeće ili kože, s osnove ili potke. **57** Ali ako se još uvijek pojavljuje na odjeći, na osnovi ili potki,^h ili na kakvom god predmetu od kože, onda bolest nanovo izbijaju. Spaliⁱ u vatri ono na čemu je bolest, što god to bilo. **58** A odjeću, osnovu ili potku, ili kakav god predmet od kože što si oprao i s čega je nestala bolest, operi po drugi put i bit će čisto.

59 To je zakon o gubi na odjeći od vune ili lana,^a na osnovi ili potki, ili na kakvom predmetu od kože, zakon na temelju kojeg se neku stvar može proglasiti čistom ili nečistom.”

14 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Ovo je zakon za gubavca^b na dan njegova proglašenja čistim, kad ga treba dovesti k svećeniku.^c

3 Neka svećenik izađe iz tabora i pregleda ga. Ako je guba na gubavcu izliječena,^d

4 neka svećenik zapovjedi da za svoje očišćenje uzme dvije žive čiste ptice,^e cedrovinu,^f kermesov^g grimiz^h i izop.^h

5 I neka svećenik zapovjedi da se jedna ptica zakolje nad zemljanom posudom u kojoj je voda s potoka.ⁱ **6** Potom neka uzme živu pticu, cedrovinu, kermesov grimiz i izop, pa neka sve to zajedno sa živom pticom umoči u krv ptice zaklane nad vodom s potoka. **7** Zatim neka time sedam puta^j poškropi^k onoga koji se čisti od gube i proglasi ga čistim.^l A živu pticu neka pusti na plju.^m

8 A onaj koji se čisti neka opere svoju odjeću,ⁿ obrije sve svoje dlake i okupa se^o u vodi, i tako će biti čist. Potom može ući u tabor, ali neka stanuje izvan svoga šatora sedam dana.^p

9 Sedmoga dana neka obrije svu svoju kosu,^r bradu i obrve. Sve svoje dlake neka obrije, pa neka opere svoju odjeću i okupa svoje tijelo u vodi, i bit će čist.

3Mo 14:4* Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

13. poglavlje

a 3Mo 10:10

Eze 44:23

b 3Mo 13:4

c 3Mo 13:58

d 3Mo 14:44

e 2Mo 28:39

2Mo 39:28

f 3Mo 14:44

g 1Mo 3:21

1Mo 21:14

Eze 16:10

Mt 3:4

h 3Mo 13:48

i 3Mo 13:52

Desni stupac

a 3Mo 13:47

14. poglavlje

b 3Mo 13:2

c Mk 1:44

Lk 5:14

d Lk 7:22

Lk 17:15

e 3Mo 1:14

3Mo 14:30

3Mo 14:49

f 4Mo 19:6

g He 9:19

h 2Mo 12:22

3Mo 14:51

4Mo 19:18

1Kr 4:33

Ps 51:7

i 3Mo 14:50

3Mo 15:13

j 2Kr 5:10

k He 9:13

l 3Mo 13:23

m 3Mo 16:22

Ps 103:12

n 3Mo 13:6

o 3Mo 15:6

p 3Mo 13:5

4Mo 5:2

4Mo 12:15

r 3Mo 13:33

10 Osmoga^a dana neka uzme dva muška janjeta bez mane i jedno žensko janje bez mane,^b staro do godine dana, tri desetine efe finoga brašna za žitnu žrtvu^c zamiješenu s uljem i jedan log* ulja.^d 11 Svećenik koji ga proglašava čistim neka postavi onoga koji se čisti, zajedno s tim stvarima, pred Jehovu na ulaz u šator sastanka. 12 Potom neka svećenik uzme jedno muško janje i prinese ga kao žrtvu za krivnju^e zajedno s logom^f ulja i neka to zanjiše kao žrtvu zanjihanu^g pred Jehovom. 13 Neka muško janje zakolje na mjestu^h gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva paljenica, na svetome mjestu,ⁱ jer žrtva za krivnju, jednako kao i žrtva za grijeh, pripada svećeniku.^j To je nešto najsvetije.

14 Potom neka svećenik uzme krvi žrtve za krivnju i neka je stavi na resicu desnoga uha onoga koji se čisti, na palac njegove desne ruke i na palac njegove desne noge.^k 15 Neka zatim uzme od loga^l ulja i izlije ga na dlan svoje lijeve ruke. 16 I neka umoči svoj desni prst u ulje što mu je na lijevom dlanu, pa neka uljem sa svoga prsta sedam puta poškropi^m pred Jehovom. 17 Od preostalog ulja što mu je na dlanu neka svećenik stavi na resicu desnoga uha onoga koji se čisti, na palac njegove desne ruke i na palac njegove desne noge, povrh krvi žrtve za krivnju.ⁿ

3Mo 14:10* Log je 0,31 litra. Vidi dodatak 13.

14. poglavlje

- a 3Mo 15:14
- b 3Mo 4:32
- c 3Mo 2:1
- d Mk 1:44
- e 3Mo 5:2
3Mo 6:6
- f 3Mo 14:24
- g 2Mo 29:24
3Mo 7:30
4Mo 8:11
- h 3Mo 1:11
3Mo 4:4
3Mo 6:25
- i 3Mo 7:6
- j 3Mo 2:3
3Mo 7:7
1Ko 9:13
1Ko 10:18
- k 2Mo 29:20
- l 3Mo 14:10
3Mo 14:24
- m 3Mo 4:6
3Mo 4:17
- n 3Mo 8:24

Desni stupac

- a 3Mo 6:7
1Iv 1:7
1Iv 2:2
- b 3Mo 5:6
- c 3Mo 4:26
3Mo 10:10
He 2:17
- d 3Mo 2:1
3Mo 14:10
4Mo 15:4
- e Mt 8:4
Lk 5:14
- f 3Mo 14:9
- g Ps 72:13
Izr 17:5
Izr 22:2
Lk 6:20
- h 3Mo 5:7
3Mo 12:8
- i 3Mo 1:14
- j 3Mo 15:13
3Mo 15:14
4Mo 12:14
- k 3Mo 14:11
- l 3Mo 14:2
3Mo 14:7
- m 3Mo 5:2
3Mo 6:6
n 3Mo 14:12
- o 3Mo 8:23
3Mo 14:14
- p 3Mo 14:15

18 A ulje što mu preostane na dlanu neka izlije na glavu onome koji se čisti. Tako će svećenik za njega izvršiti obred očišćenja^a pred Jehovom.

19 I neka svećenik prinese žrtvu za grijeh^b i neka izvrši obred očišćenja za onoga koji se čisti od svoje nečistoće. Potom neka zakolje žrtvu paljenicu. 20 Neka svećenik^c potom prinese žrtvu paljenicu i žitnu žrtvu^d na žrtveniku, i neka za njega izvrši obred očišćenja,^e i čovjek će biti čist.^f

21 Ali ako je siromašan^g i nema novaca da sve to pribavi,^h neka uzme jedno muško janje kao žrtvu za krivnju da ga se prinese kao žrtvu zanjihanu kako bi se za njega izvršio obred očišćenja. I neka uzme desetinu efe finoga brašna zamiješana s uljem kao žitnu žrtvu, jedan log ulja, 22 te dvije grliceⁱ ili dva mlada goluba, prema svojim mogućnostima, jedno kao žrtvu za grijeh, a drugo kao žrtvu paljenicu. 23 Osmoga dana^j neka ih donese svećeniku na ulaz u šator sastanka^k pred Jehovu, da bi bio proglašen čistim.^l

24 Svećenik neka uzme janje za žrtvu za krivnju^m i log ulja, pa neka ih zanjiše kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom.ⁿ 25 I neka zakolje janje kao žrtvu za krivnju, pa neka uzme krvi žrtve za krivnju te je stavi na resicu desnoga uha onoga koji se čisti, na palac njegove desne ruke i na palac njegove desne noge.^o 26 Potom neka svećenik izlije ulja na dlan svoje lijeve ruke.^p 27 Desnim prstom neka

uzme ulja što mu je na lijevom dlanu, pa neka sedam puta poškropi^a pred Jehovom. **28** Onda neka nešto ulja što mu je na dlanu stavi na resicu desnoga uha onoga koji se čisti, na palac njegove desne ruke i na palac njegove desne noge, povrh krvi žrtve za krivnju.^b **29** A ulje što mu preostane na dlanu neka izlije na glavu^c onome koji se čisti da bi za njega izvršio obred očišćenja pred Jehovom.

30 I neka prinese jednu od grlica ili jednoga od mladih golubova, što je već mogao pribaviti,^d **31** jedno što je uspio pribaviti kao žrtvu za grijeh,^e a drugo kao žrtvu paljenicu^f zajedno sa žitnom žrtvom. I neka svećenik za onoga koji se čisti izvrši obred očišćenja^g pred Jehovom.

32 To je zakon za onoga koji je obolio od gube, a nema novaca da pribavi ono što se traži kad ga se proglašava čistim.”

33 Jehova je dalje rekao Mojsiju i Aronu: **34** “Kad dođete u zemlju Kanaan,^h koju vam ja dajem u posjed,ⁱ a ja pustim gubu na koju kuću u zemlji što je budete zaposjeli,^j **35** neka onaj čija je kuća dođe i javi to svećeniku, govoreći: ‘U kući mi se pojavilo nešto što izgleda kao bolest.’ **36** I neka svećenik naredi da se kuća isprazni prije nego on dođe pogledati bolest, da ne bi proglasio nečistim sve što je u kući. Potom neka svećenik dođe da pregleda kuću. **37** Ustanovi li pri pregledu da se bolest nalazi na zidovima kuće, i to u obliku žučkasto-

14. poglavlje

a 3Mo 14:7

b 3Mo 14:17

c 3Mo 14:10

3Mo 14:18

d 3Mo 12:8

3Mo 14:22

2Ko 8:12

e 3Mo 5:7

f 3Mo 1:14

g 3Mo 14:20

h 3Mo 23:10

4Mo 35:10

5Mo 26:1

i 1Mo 17:8

4Mo 32:22

5Mo 6:10

j 5Mo 7:12

5Mo 7:15

Izr 3:33

Desni stupac

a 4Mo 12:15

b 3Mo 10:10

3Mo 13:6

c 3Mo 13:56

d 3Mo 14:3

Eze 44:23

e 3Mo 13:51

f 3Mo 14:41

g 3Mo 14:38

h 3Mo 11:24

3Mo 15:8

3Mo 17:15

3Mo 22:6

4Mo 19:7

i 3Mo 11:25

3Mo 13:6

3Mo 15:5

4Mo 8:7

zelenih ili crvenkastih udubina, i da su one na izgled dublje od površine zida, **38** neka svećenik izade iz kuće na kućna vrata i zabrani pristup^a u kuću sedam dana.

39 Sedmi dan neka se svećenik vrati i pregleda^b kuću. Ako se bolest proširila po zidovima kuće, **40** neka svećenik naredi da se kamenje na kojemu je bolest izvadi^c i baci izvan grada na neko nečisto mjesto. **41** I neka zapovjedi da se sva kuća iznutra ostruže i da se glinena žbuka koju su ostrugali prospe izvan grada na neko nečisto mjesto. **42** Potom neka se uzme drugo kamenje i umetne na mjesto prijašnjega. I neka zapovjedi da se uzme druga glina i da se kuća ponovno ožbuka.

43 Ali ako se bolest vrati te opet izbije u kući pošto je kamenje bilo izvađeno, a kuća ostrugana i ponovno ožbukana, **44** onda neka svećenik^d dođe i pregleda kuću. Ako se bolest proširila po kući, onda je u kući zarazna guba.^e Kuća je nečista. **45** Neka zapovjedi da se kuća sruši, a njeno kamenje, drvena građa i sva glina kojom je kuća bila ožbukana da se odnese izvan grada na neko nečisto mjesto.^f

46 I tko uđe u kuću bilo kojeg dana dok je zabranjen pristup u nju,^g bit će nečist do večeri.^h

47 Tko u kući legne neka opere svoju odjeću,ⁱ i tko u kući jede neka opere svoju odjeću.

48 Ako svećenik dođe i pregleda kuću, pa vidi da se bolest nije proširila po kući pošto je

kuća bila ožbukana, neka svećenik kuću proglašio čistom, jer se bolest izliječila.^a **49** Da bi kuću obredno očistio* neka uzme dvije ptice,^b cedrovinu,^c kermesov grimiz^d i izop. **50** Neka zakolje jednu pticu nad zemljanom posudom u kojoj je voda s potoka.^e **51** Potom neka uzme cedrovinu, izop,^f kermesov grimiz i živu pticu i neka sve to umoči u krv zaklane ptice i u vodu s potoka, pa neka time poškropi^g prema kući sedam puta.^h **52** I neka obredno očisti kuću* krvlju ptice, vodom s potoka, živom pticom, cedrovinom, izopom i kermesovim grimizom. **53** Potom neka pusti živu pticu izvan grada na polju i neka za kuću izvrši obred očišćenja,ⁱ i bit će čista.

54 To je zakon za svaku vrstu gube,^j za neprirodno opadanje dlake,^k **55** za gubu na odjeći^l i na kući, **56** za osip, za kraste i za mrlje na koži,^m **57** da se pouči narodⁿ kad je što nečisto, a kad je čisto. To je zakon o gubi.”^o

15 Jehova je dalje rekao Mojsiju i Aronu: **2** “Kažite sinovima Izraelovim i recite im: ‘Kad koji čovjek ima izljev^p iz spolovila, njegov je izljev nečist. **3** U ovome je nečistoća njegova ako ima taj izljev: bilo da mu spolovilo ispušta izljev bilo da mu je izljev iz spolovila zapriječen, nečistoća je njegova na njemu.

4 Svaka postelja na koju legne onaj koji ima izljev neka

14. poglavlje

- a 3Mo 14:3
5Mo 32:39
- b 3Mo 1:14
- c 3Mo 14:4
4Mo 19:6
- d He 9:19
- e 3Mo 14:6
- f 2Mo 12:22
4Mo 19:18
1Kr 4:33
Ps 51:7
- g He 9:13
1Pe 1:2
- h 3Mo 14:7
- i 3Mo 12:8
3Mo 14:20
He 2:17
- j 3Mo 13:59
- k 3Mo 13:30
- l 3Mo 13:47
- m 3Mo 13:2
- n 3Mo 10:10
Eze 44:23
- o 5Mo 24:8

15. poglavlje

- p 3Mo 22:4
4Mo 5:2
2Sa 3:29

Desni stupac

- a 3Mo 11:25
3Mo 17:15
- b Iza 1:16
- c 3Mo 22:4
4Mo 5:2
2Sa 3:29
- d 3Mo 11:24
3Mo 17:15
- e 1Mo 31:34
- f 3Mo 15:2
- g 3Mo 6:28
3Mo 11:33
- h 2Mo 7:19
3Mo 11:32
- i 3Mo 14:8
3Mo 14:23
- j 3Mo 15:5
- k 3Mo 1:14
3Mo 14:22
4Mo 6:10

je nečista, i svaki predmet na koji sjedne neka je nečist. **5** Čovjek koji se dotakne njegove postelje neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri.^a **6** Tko god sjedne na predmet na kojemu je sjedio onaj koji ima izljev neka opere^b svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri. **7** I tko se god dotakne tijela onoga koji ima izljev^c neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri.^d **8** Ako onaj koji ima izljev pljune na koga tko je čist, neka taj opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri. **9** I svako sedlo^e u kojemu je jahao onaj koji ima izljev neka je nečisto. **10** I tko se god dotakne čega što je onaj imao pod sobom neka je nečist do večeri. Tko ponese takvo što neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri. **11** I svaki koga se dotaknuo onaj koji ima izljev^f ne opravši ruke svoje u vodi, neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri. **12** Zemljana posuda koje se dotakne onaj koji ima izljev neka se razbije,^g a svaka drvena^h posuda neka se opere vodom.

13 Ako se onaj koji ima izljev očisti od svoga izljeva, neka izbroji sedam dana za svoje očišćenje.ⁱ Neka opere svoju odjeću i okupa svoje tijelo u vodi s potoka^j i bit će čist. **14** A osmog dana neka uzme dvije grlice^k ili dva mlada goluba, pa neka dođe pred Jehovu na ulaz u šator sastanka i

3Mo 14:49* Doslovno: “Da bi kuću očistio od grijeha”. 52* Doslovno: “neka očisti kuću od grijeha”.

preda ih svećeniku. **15** Neka ih svećenik prinese — jedno kao žrtvu za grijeh, a drugo kao žrtvu paljenicu^a — i neka za njega izvrši obred očišćenja pred Jehovom zbog njegova izljeva.

16 Kad čovjeku isteče sjeme,^b neka okupa cijelo svoje tijelo u vodi i bude nečist do večeri. **17** Svaka haljina i svaka koža na koju bi isteklo sjeme neka se opere vodom i bude nečista do večeri.^c

18 Ako čovjek legne sa ženom pa mu istekne sjeme, neka se oboje okupaju u vodi i budu nečisti^d do večeri.

19 Kad žena ima izljev, i to izljev krvi iz svoga tijela,^e neka je zbog svoje mjesečnice nečista sedam dana.^f I tko je se god dotakne neka je nečist do večeri. **20** Na što god ona legne dok je zbog mjesečnice nečista neka je nečisto,^g i na što god sjedne neka je nečisto. **21** Tko se god dotakne njezine postelje neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri.^h **22** I tko se god dotakne bilo kojeg predmeta na kojem je ona sjedila, neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri.ⁱ **23** I ako je sjedila na postelji ili na nekom drugom predmetu, tko se god toga dotakne^j neka je nečist do večeri. **24** Ako muškarac legne s njom, pa nečistoća njezine mjesečnice dođe na njega,^k neka je nečist sedam dana, i svaka postelja na koju ona legne neka je nečista.

25 Ako žena krvari mnogo dana^l izvan uobičajenog vre-

15. poglavlje

a 3Mo 5:7

3Mo 14:19

3Mo 14:31

b 3Mo 22:4

5Mo 23:10

c 3Mo 11:25

d 2Mo 19:15

1Sa 21:5

e 3Mo 20:18

f 3Mo 12:2

3Mo 12:5

3Mo 15:26

Eze 22:10

Eze 36:17

g 3Mo 15:4

h 3Mo 15:5

i 3Mo 15:6

j 3Mo 15:10

k 3Mo 18:19

3Mo 20:18

l Mt 9:20

Mk 5:25

Lk 8:43

Desni stupac

a 3Mo 12:2

3Mo 15:19

b 3Mo 15:21

c 3Mo 15:10

3Mo 15:22

d 3Mo 15:13

e 3Mo 1:14

3Mo 15:14

f 4Mo 6:10

g 3Mo 5:7

3Mo 14:31

3Mo 15:15

h 3Mo 4:31

3Mo 12:7

1Iv 2:2

i 3Mo 19:30

4Mo 5:3

4Mo 19:20

j 3Mo 15:2

k 3Mo 15:16

l 3Mo 15:19

m 3Mo 15:25

mena svoje mjesečne nečistoće, ili ako joj krvarenje traje duže od razdoblja mjesečne nečistoće,^a onda se svi dani u kojima ima nečisto krvarenje smatraju danima njezine mjesečne nečistoće. Žena je nečista. **26** Za svaku postelju na koju legne bilo kojeg dana svoga krvarenja vrijedi isto što i za postelju u vrijeme njezine mjesečne nečistoće.^b I svaki predmet na koji sjedne neka je nečist kao što je nečist i za vrijeme njezine mjesečne nečistoće. **27** Tko ih se god dotakne^c neka je nečist. Neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri.

28 No ako se ona očisti od svoga krvarenja, neka izbroji sedam dana, a poslije toga neka je čista.^d **29** Osmoga dana neka uzme dvije grlice^e ili dva mlada goluba i donese ih svećeniku na ulaz u šator sastanka.^f **30** Svećenik neka jedno prinese kao žrtvu za grijeh, a drugo kao žrtvu paljenicu.^g I neka za nju izvrši obred očišćenja^h pred Jehovom zbog njezina nečistoga krvarenja.

31 Odvrćajte sinove Izraelove od nečistoće njihove, da ne poginu u nečistoći svojoj zato što su oskrvnuli moj sveti šator što je među njima.ⁱ

32 To je zakon za čovjeka koji ima izljev,^j za čovjeka kojem je isteklo sjeme^k pa je zbog toga postao nečist, **33** za ženu koja je nečista zbog svoje mjesečnice,^l za svakoga tko ima izljev^m — bilo muško bilo žensko — a tako i za čovjeka koji legne s nečistom ženom.”

16 Poslije smrti dvojice Aronovih sinova, koji su poginuli jer su nedostojno stupili pred Jehovu,^a Jehova se obratio Mojsiju. **2** I Jehova je rekao Mojsiju: “Kaži svome bratu Aronu da ne ulazi u svako doba na sveto mjesto^b iza zavjese,^c pred poklopac što je na kovčegu, da ne pogine.^d Jer ja ću biti prisutan u oblaku^e koji će se vidjeti nad poklopcem.^f

3 Neka Aron ulazi na sveto mjesto^g s ovim: s juncem kao žrtvom za grijeh^h i s ovnom kao žrtvom paljenicom.ⁱ **4** Neka odjene dugu svetu haljinu od lana,^j na svoje tijelo neka obuče lanene gaće,^k neka se opaše lanenim pojasom^l i oko glave smota laneni turban.^m To je sveta odjeća.ⁿ Neka okupa svoje tijelo u vodi,^o pa onda neka obuče tu odjeću.

5 Od zajednice sinova Izraelovih^p neka uzme dva mlada jarca kao žrtvu za grijeh^r i jednoga ovna kao žrtvu paljenicu.^s

6 I neka Aron prinese junca koji je određen za njega kao žrtva za grijeh,^t i neka izvrši obred očišćenja^u za sebe^v i svoj dom.^z

7 Potom neka uzme dva jarca i postavi ih pred Jehovu na ulaz u šator sastanka. **8** Neka Aron izvlači ždrijeb^a za ta dva jarca, jedan ždrijeb za Jehovu, a drugi za Azazela.^{*b} **9** I neka Aron prinese

3Mo 16:8* Točno značenje izraza “za Azazela” nije poznato. Izraz se u tekstu koristi u vezi s jarcem kojeg su poslali u pustinju. Usporedi 3Mo 16:10, 26.

16. poglavlje

- a 3Mo 10:2
- b 2Mo 30:10
3Mo 23:27
He 9:7
- c 2Mo 40:21
He 6:19
He 9:3
He 10:20
- d 4Mo 4:19
- e 2Mo 40:34
- f 2Mo 25:22
- g 2Mo 26:33
He 9:7
- h 3Mo 4:3
- i 3Mo 1:3
3Mo 8:18
- j 2Mo 28:39
Ot 19:8
- k 2Mo 28:42
- l 2Mo 39:29
- m 2Mo 28:4
1Ko 11:3
- n 2Mo 28:2
- o 2Mo 30:20
He 10:22
- p 3Mo 4:14
He 7:27
- r 4Mo 29:11
2Lje 29:21
Ezr 6:17
- s 3Mo 1:3
- t 3Mo 8:14
He 9:7
- u He 10:1
- v 3Mo 9:7
He 5:3
- z 2Mo 30:30
Ps 135:19
- a 4Mo 26:55
Jš 18:10
- b 3Mo 14:7
3Mo 14:53

Desni stupac

- a Izr 16:33
- b Dj 2:23
- c 3Mo 14:7
- d 3Mo 16:22
Iza 53:4
Ri 15:3
- e 3Mo 16:6
- f He 9:4
- g 2Mo 40:29
3Mo 6:13
4Mo 16:46
- h Ot 8:4
- i 2Mo 30:34
2Mo 30:36
Dj 10:4
Ot 5:8
Ot 8:3
- j 3Mo 16:2
He 6:19
He 10:20
- k 2Mo 25:22
4Mo 16:7
2Kr 19:15
- l 2Mo 25:18
2Mo 25:21
1Lje 28:11
- m 2Mo 25:21
2Mo 34:29
- n He 9:22
- o He 9:12
1Pe 1:2
- p Ri 3:25
He 9:24
He 9:25
He 10:4
He 10:12

jarca na kojega je pao ždrijeb^a za Jehovu, neka ga prinese kao žrtvu za grijeh.^b **10** A jarca na kojega je pao ždrijeb za Azazela neka živoga postavi pred Jehovu da za njega izvrši obred očišćenja i da ga zatim pošalje^c za Azazela u pustinju.^d

11 I neka Aron prinese junca koji je određen za njega kao žrtva za grijeh, i neka izvrši obred očišćenja za sebe i svoj dom. I neka zakolje junca koji je određen za njega kao žrtva za grijeh.^e

12 Potom neka uzme kadionicu^f punu užarena ugljevlja s vatre na žrtveniku^g što je pred Jehovom i pregršt^h punu finoga mirisnoga kadaⁱ i neka ih unese iza zavjese.^j **13** I neka stavi kad na vatru pred Jehovu^k da oblak od kada zastre poklopac kovčega^l što je na Svjedočanstvu,^m da ne pogine.

14 Poslije toga neka uzme krviⁿ od junca i neka krvlju sa svoga prsta poškropi pred poklopcem na istočnoj strani, neka krvlju sa svoga prsta poškropi^o pred poklopcem sedam puta.^p

15 Neka zakolje jarca određenog za žrtvu za grijeh naroda,^r i neka unese njegovu krv iza zavjese^s te s njegovom krvlju^t učini onako kako je učinio s krvlju junca. Neka njome poškropi prema poklopcu i pred poklopcem.

16 I neka izvrši obred očišćenja za sveto mjesto zbog nečistoća^u sinova Izraelovih,

r 3Mo 16:5; He 2:17; He 5:3; He 9:26; 11v 2:1; 11v 2:2; s He 6:19; He 9:3; He 9:7; He 10:20; t 3Mo 17:11; He 9:22; u Ps 51:5; Pr 7:20; Ri 3:23.

zbog prijestupa* što su ih počinili u svim grijesima svojim.^a Tako neka učini za šator sastanka što se nalazi među njima, usred njihovih nečistoća.

17 Nitko drugi ne smije biti u šatoru sastanka od časa kad on uđe da izvrši obred očišćenja na svetome mjestu, pa sve dok ne izađe. I neka izvrši obred očišćenja za sebe,^b za svoj dom i za cijelu izraelsku zajednicu.^c

18 Potom neka izađe k žrtveniku^d što je pred Jehovom i za njega izvrši obred očišćenja. Neka uzme krvi od junca i krvi od jarca i stavi je na rogove sa svih strana žrtvenika.^e **19** I neka krvlju sa svoga prsta poškropi^f žrtvenik sedam puta i tako ga očisti i posveti od nečistoća sinova Izraelovih.

20 Kad završi obred očišćenja^g za sveto mjesto, šator sastanka i žrtvenik, neka dovede živoga jarca.^h **21** I neka Aron položi obje rukeⁱ na glavu živoga jarca i prizna^j nad njim sve krivnje^k sinova Izraelovih i sve prijestupe što su ih počinili u svim grijesima svojim.^l Neka ih stavi jarcu na glavu^m i pošalje ga u pustinjuⁿ rukom čovjeka koji stoji spreman da ga odvede.^o **22** Tako će jarac odnijeti na sebi u pusti kraj^p sve njihove krivnje.^r Neka pošalje jarca u pustinju.^s

23 A Aron neka uđe u šator sastanka i skinе lanenu odjeću koju je obukao kad je ulazio na sveto mjesto, i neka je ondje

3Mo 16:16* Ili: "pobuna; buntovničkih prijestupa".

16. poglavlje

- a 5Mo 32:5
1Kr 8:46
- b 3Mo 9:7
3Mo 16:6
He 7:27
- c Iza 53:6
Mk 10:45
He 2:9
He 9:7
He 9:12
11v 2:2
Ot 1:5
- d 2Mo 38:1
3Mo 16:12
- e 3Mo 9:9
He 9:22
- f 3Mo 9:12
- g 2Mo 29:36
3Mo 8:15
3Mo 16:16
He 9:23
- h 3Mo 16:8
3Mo 16:10
Ot 5:9
- i 3Mo 1:4
- j Ne 1:6
- k Ps 69:9
Iza 53:5
Ef 2:3
- l 1Ko 15:3
1Pe 2:24
- m Iza 53:6
2Ko 5:21
- n 3Mo 14:7
- o Mt 4:1
Lk 4:1
- p Ps 103:12
Eze 18:22
Mi 7:19
He 13:12
- r Iza 53:12
Iv 1:29
Ri 15:3
Ef 1:7
He 9:28
1Pe 2:24
11v 3:5
- s 3Mo 16:10

Desni stupac

- a Eze 42:14
Eze 44:19
- b 2Mo 30:20
He 9:9
He 10:22
- c 3Mo 6:16
3Mo 6:26
- d 2Mo 28:4
3Mo 8:7
- e 3Mo 16:3
f 3Mo 16:5
g Ef 1:7
- h 2Mo 29:13
3Mo 3:16
i 3Mo 16:21
j 3Mo 16:8
- k 4Mo 19:7
He 9:10
- l 3Mo 4:12
3Mo 8:17
He 13:11
He 13:12
- m 2Mo 30:10
n 3Mo 23:27
4Mo 29:7
- o Ps 35:13
Iza 58:5
2Ko 7:10
- p 3Mo 23:28
- r Iv 3:16
Ri 8:32
Tit 2:14
11v 1:7
11v 3:16

odloži.^a **24** Potom neka okupa svoje tijelo u vodi^b na svetome mjestu,^c obuče svoju odjeću,^d pa neka izađe i prinese svoju žrtvu paljenicu^e i žrtvu paljenicu određenu za narod^f i neka izvrši obred očišćenja za sebe i za narod.^g **25** Salo žrtve za grijeh neka spali na žrtveniku.^h

26 A onajⁱ koji je odveo jarca za Azazela^j neka opere svoju odjeću i okupa svoje tijelo u vodi^k i poslije toga može ući u tabor.

27 Potom neka zapovjedi da se junca žrtve za grijeh i jarca žrtve za grijeh, čija je krv bila unesena da se izvrši obred očišćenja na svetome mjestu, odnese izvan tabora. I neka u vatri spale njihovu kožu, meso i balegu.^l **28** Tko ih bude spaljivao neka opere svoju odjeću, okupa svoje tijelo u vodi i poslije toga može ući u tabor.

29 Ovo neka vam je trajna odredba:^m sedmoga mjeseca,^{*} desetoga dana u mjesecu,ⁿ žalostite svoje duše^o i ne obavljajte nikakva posla,^p ni rodni Izraelac ni došljak koji živi među vama. **30** Jer toga dana za vas će se izvršiti obred očišćenja^r da budete proglašeni čistima. Bit ćete čisti pred Jehovom od svih svojih grijeha.^s **31** Neka vam je to dan počinka,^{tt} potpunog odmora, i toga dana žalostite duše svoje. To je trajna odredba.

s Ps 51:2; Jr 33:8; Eze 36:25; Ef 5:26; He 9:14; He 10:2; t 3Mo 23:32.

3Mo 16:29* Vidi dodatak 14. **29*** Postom i sličnim izrazima kajanja. **31*** Doslovno: "šabat". Vidi bilj. za 2Mo 16:23.

32 Svećenik koji bude pomazan^a i ovlašten* da služi kao svećenik^b koji je naslijedio^c svoga oca, neka izvrši obred očišćenja i neka obuče lanenu odjeću.^d To je sveta odjeća.^e 33 I neka izvrši obred očišćenja za sveto svetište,^f a i za šator^g sastanka i za žrtvenik^h neka izvrši obred očišćenja; za svećenike i za sav narod zajednice neka izvrši obred očišćenja.ⁱ 34 To neka vam je trajna odredba,^j da se jednom godišnje izvrši obred očišćenja za sinove Izraelove zbog svih njihovih grijeha.”^k

I on je učinio kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

17 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Kaži Aro- nu, sinovima njegovim i svim sinovima Izraelovim i reci im: ‘Evo što je zapovjedio Jehova:

3 “Svaki onaj od doma Izraelova koji zakolje govedo ili ovcu ili kozu u taboru ili koji ih zakolje izvan tabora, **4** a da ih nije doveo na ulaz u šator sastanka^l da ih prinesu kao žrtvu Jehovi pred šatorom Jehovinom, svaki takav bit će kriv za krv. Prolio je krv i zato neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda,^m **5** da bi sinovi Izraelovi dovodili životinje koje su dosad klali u polju.ⁿ Neka ih dovedu Jehovi na ulaz u šator sastanka, k svećeniku,^o i neka ih prinesu Jehovi kao žrtve zajedništva.^p **6** I svećenik neka krvlju poškropi Jehovin žrtvenik^r na ulazu u šator sastanka, a salo^s

3Mo 16:32* Doslovno: “i kojemu je ruka napunjena”. Vidi bilješku za 2Mo 28:41.

16. poglavlje

- a 2Mo 29:7
3Mo 8:12
Dj 10:38
He 1:9
- b 2Mo 29:29
3Mo 8:33
He 5:5
He 5:10
He 7:11
He 7:16
- c 4Mo 20:26
- d 2Mo 28:39
2Mo 39:28
3Mo 16:4
- e 2Mo 28:2
Ot 19:8
- f 3Mo 16:16
- g 3Mo 16:20
- h 2Mo 29:36
3Mo 8:15
3Mo 16:18
- i 3Mo 16:24
1Iv 2:2
- j 3Mo 23:31
4Mo 29:7
- k 2Mo 30:10
He 9:7

17. poglavlje

- l 3Mo 1:3
5Mo 6:1
5Mo 12:21
- m 3Mo 18:29
3Mo 20:2
- n 2Kr 16:4
Eze 20:28
- o 5Mo 12:5
5Mo 12:18
- p 3Mo 3:2
3Mo 7:11
- r 3Mo 3:8
- s 3Mo 3:16
3Mo 7:31

Desni stupac

- a 3Mo 3:5
3Mo 4:31
- b 5Mo 32:17
JŠ 24:14
2Lje 11:15
1Ko 10:20
- c 2Mo 34:15
3Mo 20:5
5Mo 31:16
Jr 3:1
Eze 23:8
Jk 4:4
- d 3Mo 1:3
- e 5Mo 12:6
5Mo 12:14
- f 3Mo 17:4
- g 1Mo 9:4
3Mo 3:17
3Mo 7:26
3Mo 19:26
5Mo 12:16
1Sa 14:33
Dj 15:29
- h 3Mo 20:3
Ps 34:16
Jr 44:11
1Pe 3:12
- i 1Mo 9:4
3Mo 17:14
5Mo 12:23
1Lje 11:19
- j 3Mo 8:15
3Mo 16:18

neka spali na umirujući miris Jehovi.^a **7** I neka više ne prinese svoje žrtve demonima jarčjeg lika^{*b} koje štiju.^c To vam je trajna odredba iz naraštaja u naraštaj.”

8 I reci im: ‘Svaki onaj od doma Izraelova ili od došljaka koji žive među vama koji prinesu žrtvu paljenicu^d ili neku drugu žrtvu, **9** a da je nije doveo na ulaz u šator sastanka da je prinesu Jehovi,^e svaki takav neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.^f

10 Ako bi tko od doma Izraelova ili od došljaka koji živi među vama jeo bilo kakve krvi,^g okrenut će se protiv takvog čovjeka^{*h} koji bi jeo krvi, pa će ga pogubiti i tako ukloniti iz njegova naroda. **11** Jer je duša tijela u krviⁱ i ja sam vam je odredio za žrtvenik za očišćenje^j vaših duša; krv^k je ono što vrši očišćenje^l jer je duša u njoj. **12** Zato sam rekao sinovima Izraelovim: “Nijedna duša među vama ne smije jesti krvi i nijedan došljak koji živi među vama^m ne smije jesti krvi.”ⁿ

13 Svaki onaj od sinova Izraelovih ili od došljaka koji žive među vama koji uhvati u lovu kakvu divljač ili pticu što se može jesti, neka joj prolije krv^o i zatrpa je zemljom.^p

14 Jer duša je svakome ti-

k Mt 26:28; Mk 14:24; Ri 3:25; Ri 5:9; Ef 1:7; Kol 1:20; 1 He 9:22; He 13:12; 1Pe 1:2; 1Iv 1:7; Ot 1:5; m 2Mo 12:49; n 1Mo 9:4; 5Mo 12:23; 1Lje 11:19; Dj 15:20; Dj 15:29; o 5Mo 12:16; 5Mo 15:23; p Eze 24:7.

3Mo 17:7* Vjerojatno su ih njihovi štovateљи zamišljali kao runjava bića nalik jarcima. 7* Doslovno: “s kojima bludniče”. Vidi dodatak 6. 10* Doslovno: “takve duše”.

jelu njegova krv, jer je duša u njoj. Zato sam rekao sinovima Izraelovim: "Ne smijete jesti krvi ni od kojega tijela, jer je duša svakome tijelu njegova krv.^a Tko bi je god jeo neka se pogubi."^b **15** Svatko tko* bi jeo što uginulo ili ono što je rastrgala zvijer,^c bio to rođeni Izraelac ili došljak, neka opere svoju odjeću, okupa se u vodi i bude nečist do večeri.^d Potom će biti čist. **16** Ali ako ne opere odjeću i ne okupa svoje tijelo, odgovarat će za svoj prijestup."^e

18 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** "Kaži sinovima Izraelovim i reci im: 'Ja sam Jehova, Bog vaš.'^f **3** Nemojte činiti ono što se čini u zemlji egipatskoj, u kojoj ste boravili;^g nemojte činiti ni ono što se čini u zemlji kanaanskoj, u koju vas vodim.^h Nemojte živjeti* po njihovim odredbama. **4** Po mojim zakonimaⁱ postupajte, držite moje odredbe^j i po njima živite.*^k Ja sam Jehova, Bog vaš. **5** Držite moje odredbe i moje zakone, jer onaj tko ih drži po njima će imati život.^l Ja sam Jehova."^m

6 Neka se nitko od vas ne približava svojem bliskom krvnom rođaku da otkrije njegovu golotinju.ⁿ Ja sam Jehova. **7** Ne otkrivaj golotinje svoga oca^o ni golotinje svoje majke. Ona ti je majka. Ne otkrivaj njezine golotinje.

8 Ne otkrivaj golotinje žene svoga oca.^p To je golotinja tvoga oca.

3Mo 17:15* Doslovno: "Svaka duša". **18:3*** Doslovno: "hoditi". **4*** Doslovno: "hodite".

17. poglavlje

- a 3Mo 17:11
5Mo 12:23
- b 3Mo 17:10
- c 2Mo 22:31
5Mo 14:21
- d 3Mo 11:40
- e 3Mo 7:18
4Mo 19:20

18. poglavlje

- f 1Mo 17:7
2Mo 6:7
3Mo 11:44
Mk 12:29
- g Ps 106:35
Eze 20:7
Jk 4:4
- h 2Mo 23:24
3Mo 20:23
5Mo 12:30
Jr 10:2
- i 3Mo 19:37
3Mo 20:22
5Mo 4:1
- j 5Mo 6:2
Ps 119:16
Eze 20:19
1Iv 5:3
- k Lk 1:6
- l Eze 20:11
Lk 10:28
Ri 10:5
Ga 3:12
- m 2Mo 6:2
Ml 3:6
- n 3Mo 20:17
Ga 5:19
- o 1Mo 9:22
Eze 22:10
- p 1Mo 35:22
3Mo 20:11
5Mo 22:30
5Mo 27:20
2Sa 16:21
1Ko 5:1

Desni stupac

- a 3Mo 20:17
5Mo 27:22
2Sa 13:12
Eze 22:11
- b 3Mo 20:19
- c 3Mo 20:20
- d 1Mo 38:26
3Mo 20:12
Eze 22:11
- e 3Mo 20:21
5Mo 25:5
Mk 6:17
Mk 12:19
- f 3Mo 20:14
5Mo 27:23
- g Ga 5:19
- h 1Mo 30:15
1Sa 1:6
- i 3Mo 15:19
3Mo 15:24
3Mo 20:18
Eze 22:10

3. MOJSIJEVA 17:15-18:19

9 Ne otkrivaj golotinje svoje sestre, kćeri svoga oca ili kćeri svoje majke, bila ona rođena u istoj kući ili izvan nje.^a

10 Ne otkrivaj golotinje kćeri svoga sina niti kćeri svoje kćeri, jer je to tvoja golotinja.

11 Ne otkrivaj golotinje kćeri žene svoga oca, koja je potomak tvoga oca, jer ti je sestra.

12 Ne otkrivaj golotinje sestre svoga oca. Ona je u krvnom srodstvu s tvojim ocem.^b

13 Ne otkrivaj golotinje sestre svoje majke, jer je u krvnom srodstvu s tvojom majkom.

14 Ne otkrivaj golotinje brata svoga oca. Nemoj se približavati njegovoj ženi. Ona ti je strina.^c

15 Ne otkrivaj golotinje svoje snahe.^d Ona je žena tvoga sina. Ne otkrivaj njezine golotinje.

16 Ne otkrivaj golotinje žene svoga brata.^e To je golotinja tvoga brata.

17 Ne otkrivaj golotinje žene i njezine kćeri.^f Nemoj uzeti kćer njezina sina niti kćer njezine kćeri da otkriješ njezinu golotinju. U krvnom su srodstvu. To bi bilo besramno.^g

18 Dok ti je žena živa nemoj uzeti uz nju i njezinu sestru da joj bude suparnica^h i da tako otkriješ njezinu golotinju.

19 Ne približavaj se ženi da otkriješ njezinu golotinju dok je nečista zbog svoje mjesečnice.ⁱ

20 Nemoj spolno općiti sa ženom* bližnjega svojega da time ne postaneš nečist.^a

21 Ne daj svojega djeteta da bude predano*^b Moleku.^c Ne oskvrnjuj^d tako ime Boga svojega. Ja sam Jehova.^e

22 Ne lijegaj s muškarcem^f kako liježeš sa ženom.^g To bi bilo odvratno.

23 Nemoj spolno općiti sa životinjom*^h da time ne postaneš nečist. Žena ne smije stati pred životinju da s njom opći.ⁱ To bi bilo protuprirodno.

24 Nemojte se onečistiti ničim takvim, jer su se svime time onečistili narodi koje ja tjeram ispred vas.^j **25** Zato je zemlja nečista, pa ću na nju svaliti kaznu za prijestupe njezine, i zemlja će izbljuvati svoje stanovnike.^k **26** A vi držite moje odredbe i moje zakone^l i ne činite nijednu od tih gadosti; neka ih ne čini ni rođeni Izraelac ni došljak koji živi među vama,^m **27** jer sve te gadosti čine ljudi što su u tu zemlju došli prije vas,ⁿ tako da je zemlja postala nečista. **28** Budete li ih držali, nećete okaljati zemlju i ona vas neće izbljuvati, kao što će izbljuvati narode koji su tamo došli prije vas.^o **29** Ako tko učini bilo koju od svih tih gadosti, oni* koji učine takvo što bit će pogubljeni i tako uklonjeni iz svoga naroda.^p **30** Izvršavajte svoje dužnosti prema meni i ne-

3Mo 18:20* Doslovno: "Ne daj svoga sjemena ženi". **21*** Ili: "da ga se provede [kroz vatru]". **23*** Doslovno: "Ne daj svoga sjemena životinji". **29*** Doslovno: "duše".

18. poglavlje

- a 2Mo 20:14
3Mo 20:10
5Mo 22:22
- 2Sa 11:4
Izr 6:29
Mt 5:27
1Ko 6:9
He 13:4
- b 5Mo 18:10
- c 3Mo 20:2
1Kr 11:7
2Kr 23:10
Dj 7:43
- d 2Mo 20:7
3Mo 19:12
3Mo 20:3
Eze 36:20
- e Iza 42:8
- f 1Ko 6:9
1Ti 1:10
Jd 7
- g 1Mo 19:5
3Mo 20:13
Su 19:22
Ri 1:27
- h 2Mo 22:19
3Mo 20:15
i 3Mo 20:16
- j 3Mo 20:23
5Mo 18:12
- k 1Mo 15:16
- l 3Mo 20:22
5Mo 4:1
5Mo 4:40
Ri 2:12
- m 2Mo 12:49
- n 5Mo 20:18
2Kr 16:3
2Kr 21:2
- o 3Mo 20:22
- p 3Mo 20:15

Desni stupac

- a 3Mo 18:3
3Mo 20:23
5Mo 18:9

19. poglavlje

- b 3Mo 11:44
Ef 1:4
1Pe 1:16
- c 3Mo 21:8
Iza 6:3
Ot 4:8
- d 2Mo 20:12
Ef 6:2
He 12:9
- e 2Mo 20:8
2Mo 20:11
2Mo 31:13
Lk 6:5
- f 2Mo 20:4
3Mo 26:1
Ps 96:5
Hb 2:18
1Ko 10:14
- g 2Mo 20:23
2Mo 32:4
5Mo 27:15
- h 3Mo 3:1
i 3Mo 7:12
- j 3Mo 7:17
- k Eze 4:14
- l 3Mo 7:18
- m 3Mo 5:17
- n 2Mo 23:11
3Mo 23:22
5Mo 24:19
- o Iza 17:6
Jr 49:9

mojte prihvatiti nijedan od odvratnih običaja što su se održavali prije vas,^a da se njima ne onečistite. Ja sam Jehova, Bog vaš.^b"

19 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** "Kaži svoj zajednici sinova Izraelovih i reci joj: 'Budite sveti,^b jer sam svet ja, Jehova, Bog vaš!'^c

3 Svatko neka se boji svoje majke i svoga oca.^d I moje dane počinka* držite.^e Ja sam Jehova, Bog vaš. **4** Ne obraćajte se bezvrijednim bogovima^f i ne pravite sebi lijevanih bogova.^g Ja sam Jehova, Bog vaš.

5 Ako Jehovi prinosite žrtvu zajedništva,^h prinesite je tako da steknete milost.ⁱ

6 Neka se jede na dan kad je žrtvujete ili sutradan, a što ostane do trećega dana neka se spali u vatri.^j **7** A ako bi se što od toga jelo trećega dana, nečisto je.^k Bog tu žrtvu neće prihvatiti.^l **8** A onaj tko je bude jeo odgovarat će za svoj prijestup,^m jer je oskvrnuo ono što je Jehovi sveto. Neka se takva duša pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.

9 Kad žetvu žanjete na svojoj zemlji, nemojte dokraja požeti rubove svoga polja i ne pabirčite ostatke poslije svoje žetve.ⁿ **10** Ni u svome vinogradu ne sakupljajte ostatke^o i ne kupite grožde razasuto po svome vinogradu. Ostavite ih nevoljniku i došljaku.^p Ja sam Jehova, Bog vaš.

p 3Mo 25:6; 5Mo 15:7; Ru 2:15; Ps 140:12.

3Mo 19:3* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

11 Ne kradite,^a ne lažite^b i ne varajte svoga blišnjega.^c

12 Ne kunite se lažljivo mojim imenom^d da ne oskvrnete ime Boga svojega. Ja sam Jehova. **13** Ne zakidaj svoga blišnjega^e i ne otimaj tuđe.^f Plaća najamnikova neka ne ostane kod tebe preko noći do jutra.^g

14 Nemoj proklinjati gluho-ga niti pred slijepoga stavljati zapreku.^h Boj se svoga Boga!ⁱ Ja sam Jehova.

15 Ne sudite nepravedno. Ne budi pristran prema siromahu,^j niti daj prednost velikome.^k Po pravdi sudi svome blišnjemu.

16 Ne raznosi klevete među svojim narodom.^l Ne ustaj da prolješ krv svoga blišnjega.^m Ja sam Jehova.

17 Ne mrzi svoga brata u svom srcu.ⁿ Dužan si ukoriti svoga blišnjega^o da ne bi snosio krivnju za grijeh zajedno s njim.

18 Ne osvećuj se^p i ne gaji srdžbe prema sinovima svoga naroda.^r Ljubi svoga blišnjeg kao samoga sebe.^s Ja sam Jehova.

19 Držite moje odredbe: nemoj križati svoju stoku s drugom vrstom. Ne zasijavaj svoga polja s dvije vrste sjemena.^t Ne stavljaj na sebe odjeće ot-kane od dvije vrste niti.^u

20 Ako čovjek legne sa ženom i izbaci sjeme, a ona je sluškinja koja je određena za drugoga no još nije otkupljena ni oslobođena, treba ih kazniti. Ali neka ne budu pogubljeni, jer nije bila oslobođena. **21** Neka on dovede svoju žrtvu

19. poglavlje

- a 2Mo 20:15
Ef 4:28
b 3Mo 6:2
Izr 12:22
Ef 4:25
c 1Kr 13:18
Jr 9:5
d 2Mo 20:7
5Mo 5:11
Mt 5:37
Jk 5:12
e Izr 22:16
Mk 10:19
f Izr 22:22
g 5Mo 24:15
Jr 22:13
Jk 5:4
h 5Mo 27:18
i 1Mo 42:18
3Mo 25:17
Ne 5:15
Izr 1:7
Izr 8:13
1Pe 2:17
j 2Mo 23:3
5Mo 16:19
2Lje 19:6
Izr 24:23
Ri 2:11
k 5Mo 1:17
Jk 2:9
l Ps 15:3
Izr 11:13
1Ti 3:11
2Ti 3:3
Tit 2:3
m 2Mo 20:16
1Kr 21:13
Izr 6:17
Mt 26:60
Dj 6:11
n 1Mo 27:41
Izr 10:18
1Iv 2:9
1Iv 3:15
o Ps 141:5
Izr 9:8
Mt 18:15
Ga 2:11
1Ti 5:20
Tit 1:13
p Izr 20:22
Ri 12:19
r 1Sa 18:29
Ps 55:3
s Mt 5:43
Mt 22:39
Ri 13:9
Ga 5:14
Jk 2:8
t 5Mo 22:9
u 5Mo 22:11

Desni stupac

- a 3Mo 6:6
b 3Mo 4:31
3Mo 6:7
c 4Mo 18:12
5Mo 18:4
d 5Mo 26:2
Izr 3:9
e 3Mo 26:4
f 3Mo 3:17
3Mo 17:13
5Mo 12:23
Dj 15:20
Dj 21:25
g 2Kr 17:17
h 2Mo 8:7
5Mo 18:10
2Kr 21:6
Ga 5:20
Ot 21:8

za krivnju Jehovi na ulaz u šator sastanka — ovna kao žrtvu za krivnju.^a **22** I neka svećenik tim ovnom što se prinosi kao žrtva za krivnju izvrši za njega obred očišćenja pred Jehovom za počinjeni grijeh. I grijeh koji je počinio bit će mu oprošten.^b

23 Kad uđete u zemlju i zasadite kakvu voćku, njezine plodove smatrajte nečistima, poput kože s muškoga uda. Tri godine smatrajte je “neobrezanom”. Nemojte s nje jesti. **24** Četvrte će godine svi njezini plodovi^c postati sveti za bldgansku svečanost u čast Jehovi.^d **25** A pete godine možete jesti njezine plodove i urod će vam se njezin povećati.^e Ja sam Jehova, Bog vaš.

26 Ništa ne jedite s krvlju.^f Ne proričite po znamenju^g i ne vraćajte.^h

27 Ne šišajte kosu na sljepo-očnicama i ne nagruđujte krajeve svoje brade.ⁱ

28 Ne režite se po tijelu svogemu za mrtvacem,^{*j} i nemojte po koži svojoj znakove[#] ucrtavati. Ja sam Jehova.

29 Ne obeščasćuj svoju kćer dajući je za javnu bludnicu^k da se zemlja ne bi podala bludu i da se ne bi ispunila razvratom.^l

30 Moje dane počinka držite^m i imajte strahopoštovanje prema mome svetištu.ⁿ Ja sam Jehova.

i 3Mo 21:5; Jr 9:26; j 3Mo 21:11; 4Mo 6:6; 5Mo 14:1; Jr 16:6; k 3Mo 21:7; 5Mo 23:17; He 13:4; l Izr 21:27; 1Pe 4:3; m 2Mo 20:10; 2Mo 31:13; n 3Mo 26:2.

3Mo 19:28* Doslovno: “za dušom”, to jest za mrtvom dušom. Vidi dodatak 2. **28*** Ili: “tetovaže”.

31 Ne obraćajte se onima koji prizivaju duhove^a i ne pitajte za savjet prorocatele događaja^b da zbog njih ne postanete nečisti. Ja sam Jehova, Bog vaš.

32 Pred sijedom glavom ustani,^c poštuju starog čovjeka^d i boj se Boga svojega.^e Ja sam Jehova.

33 Ako među vama živi došljak koji se naselio u vašoj zemlji, nemojte s njim loše postupati.^f **34** Došljak koji živi među vama neka vam bude kao da je rođeni Izraelac. Ljubite ga kao samoga sebe,^g jer ste i vi bili došljaci u zemlji egipatskoj.^h Ja sam Jehova, Bog vaš.

35 Ne činite nepravde kod suđenjaⁱ niti kod mjerenja duljine, težine^j ili tekućine.

36 Neka vam je vaga točna,^k utezi pravi, efa prava, hin prav. Ja sam Jehova, Bog vaš, koji vas je izveo iz zemlje egipatske. **37** Držite sve moje odredbe i sve moje zakone i vršite ih.^l Ja sam Jehova.”

20 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Ovako kaži sinovima Izraelovim: ‘Svaki onaj od sinova Izraelovih ili od došljaka koji žive u Izraelu koji bi svoje dijete dao Moleku,^m neka se pogubi. Narod* neka ga zaspe kamenjem, tako da umre. **3** A ja ću se okrenuti protiv tog čovjeka, pogubiti ga i tako ukloniti iz njegova naroda,ⁿ jer je dao svoje dijete Moleku da bi okaljao moje

3Mo 20:2* Doslovno: “Narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

19. poglavlje

- a 3Mo 20:6
5Mo 18:11
1Sa 28:7
1Lje 10:13
2Lje 33:6
Iza 8:19
Ga 5:20
Ot 21:8
- b 3Mo 20:27
Dj 16:16
- c Izr 16:31
Izr 20:29
- d Job 32:6
Izr 23:22
Tu 5:12
1Ti 5:1
- e Ne 5:9
Job 28:28
Izr 1:7
Izr 8:13
1Pe 2:17
- f 1Pe 23:9
Mt 5:5
- g 2Mo 12:49
5Mo 10:19
- h 2Mo 22:21
i Za 7:9
- j 5Mo 25:13
5Mo 25:15
Izr 20:10
- k Izr 11:1
Izr 16:11
- l 3Mo 18:5
5Mo 4:6

20. poglavlje

- m 3Mo 18:21
5Mo 18:10
- n 1Pe 3:12

Desni stupac

- a 2Mo 15:17
4Mo 19:20
5Mo 23:14
Eze 5:11
- b 3Mo 18:21
c 5Mo 13:8
d 2Mo 20:5
1Kr 20:42
- e Ps 106:39
Ho 2:13
- f 3Mo 19:31
5Mo 18:11
Ga 5:20
Ot 21:8
- g 3Mo 20:27
Dj 16:16
- h 1Lje 10:13
Eze 6:9
- i 3Mo 11:44
Ef 1:4
1Pe 1:16
- j 3Mo 18:4
Pr 12:13
Lk 1:6
- k 2Mo 31:13
3Mo 21:8
Eze 37:28
1So 5:23
2So 2:13
- l 5Mo 27:16
Izr 20:20
Mt 15:4
- m 2Mo 21:17
- n 2Sa 1:16
1Kr 2:32
- o 3Mo 18:20
5Mo 5:18
Jr 29:23
Ri 7:3
- p 5Mo 22:22
1Ko 6:9

sveto mjesto^a i oskvrnuo moje sveto ime.^b **4** A ako narod* namjerno zatvori svoje oči pred tim čovjekom kada on da svoje dijete Moleku i ne pogubi tog čovjeka,^c **5** onda ću se ja okrenuti protiv tog čovjeka i protiv njegova roda,^d pa ću pogubiti i tako ukloniti iz njegova naroda i njega i sve koji zajedno s njim štuju^e Moleka.*

6 Ako se koja duša obrati onima koji prizivaju duhove^f ili prorocatele događaja,^g postupajući time nevjerno prema meni,^h okrenut ću se protiv te duše i pogubiti je te tako ukloniti iz njezina naroda.^h

7 Posvetite se i budite sveti,ⁱ jer sam ja Jehova, Bog vaš.

8 Držite moje odredbe i vršite ih.^j Ja sam Jehova koji vas posvećujem.^k

9 Ako koji čovjek proku- ne oca svojega ili majku svoju,^l neka se pogubi.^m Prokleo je oca svojega i majku svoju. Neka njegova krv padne na njega.ⁿ

10 Čovjek koji počini preljub sa ženom drugog čovjeka, počinio je preljub sa ženom svoga bližnjega.^o Neka se takav pogubi — i preljubnik i preljubnica.^p **11** Čovjek koji legne sa ženom svoga oca otkrio je golotinju svoga oca.^r Neka se oboje pogube. Neka njihova krv padne na njih. **12** Ako

r 3Mo 18:8; 5Mo 27:20.

3Mo 20:4* Doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*). **5*** Doslovno: “bludniče s Molekom”. Vidi dodatak 6. **6*** “Postupajući time nevjerno prema meni”, ili doslovno: “da bi bludničila s njima”.

čovjek legne sa svojom snagom, neka se oboje pogube.^a Učinili su ono što je protuprirodno. Neka njihova krv padne na njih.^b

13 Ako muškarac legne s muškarcem kao što se liježe sa ženom, obojica su počinila odvratno djelo.^c Neka se pogube. Njihova krv neka padne na njih.

14 Ako čovjek uzme sebi ženu, a uz nju i njezinu majku, to je djelo besramno.^d Neka se pogube i u vatri spale^e i on i one, da se među vama ne bi činila djela besramna.^f

15 Čovjek koji bi spolno općio sa životinjom^{*g} neka se pogubi, a i životinju ubijte. **16** Ako bi žena prišla nekoj životinji da opći s njom,^h ubijte i ženu i životinju. Neka ih se ubije. Njihova krv neka padne na njih.

17 Ako čovjek uzme svoju sestru, kćer svoga oca ili kćer svoje majke, te vidi njezinu golotinju i ona vidi njegovu golotinju, to je sramota.ⁱ Neka se pogube pred očima sinova svoga naroda. Otkrio je golotinju svoje sestre. Neka odgovara za svoj prijestup.

18 Ako čovjek legne sa ženom za vrijeme njezine mjesečnice te otkrije njezinu golotinju, razotkrio je izvor njezin i ona sama razotkrila je izvor svoje krvi.^j Neka se oboje pogube i tako uklone iz svoga naroda.

19 Ne otkrivaj golotinje sestre svoje majke^k ni sestre svoga oca,^l jer bi razotkrio golo-

3Mo 20:15* Doslovno: "koji bi dao svoga sjemena životinji".

20. poglavlje

- a 3Mo 18:15
- b 3Mo 18:29
- c 1Mo 19:5
- 3Mo 18:22
- Su 19:22
- Ri 1:27
- 1Ko 6:9
- Jd 7
- d 3Mo 18:17
- 5Mo 27:23
- e 3Mo 21:9
- f Ga 5:19
- g 2Mo 22:19
- 5Mo 27:21
- h 3Mo 18:23
- i 3Mo 18:9
- 5Mo 27:22
- 2Sa 13:12
- Eze 22:11
- j 3Mo 15:24
- 3Mo 18:19
- Eze 22:10
- k 3Mo 18:13
- l 3Mo 18:12

Desni stupac

- a 3Mo 18:6
- b 3Mo 18:14
- c Ps 109:13
- d 3Mo 18:16
- 5Mo 25:5
- Mk 6:18
- Mk 12:19
- e 3Mo 18:26
- Ps 105:45
- Ps 119:80
- Pr 12:13
- f 2Mo 21:1
- 5Mo 5:1
- Ps 119:20
- Iza 26:9
- g 3Mo 18:28
- h 3Mo 18:3
- 3Mo 18:24
- 5Mo 12:30
- Jr 10:2
- i 3Mo 18:27
- 5Mo 9:5
- j 2Mo 3:17
- 2Mo 6:8
- k 5Mo 8:8
- Eze 20:6
- l 2Mo 19:5
- 2Mo 33:16
- 1Kr 8:53
- 2Ko 6:16
- 1Pe 2:9
- m 3Mo 11:47
- 5Mo 14:4
- Dj 10:14
- n 3Mo 11:43
- o 3Mo 19:2
- p Ps 99:5
- 1Pe 1:16
- Ot 4:8
- r 5Mo 7:6
- 5Mo 14:2
- Tit 2:14
- s 2Mo 22:18
- 3Mo 19:31
- 5Mo 18:10
- 1Sa 28:7
- Ot 21:8
- t 2Mo 22:18
- 3Mo 20:6
- Mi 5:12
- u 2Sa 1:16

tinju svojih krvnih srodnika.^a Neka odgovaraju za svoj prijestup. **20** Čovjek koji legne sa svojom strinom otkriva golotinju svoga strica.^b Neka odgovaraju za svoj grijeh. Umrijet će bez djece.^c **21** Ako čovjek uzme ženu svoga brata, to je nešto gadno.^d Otkrio je golotinju svoga brata. Ostat će bez djece.

22 Držite sve moje odredbe^e i sve moje zakone^f i vršite ih, da vas ne izbljuje zemlja u koju vas ja vodim da u njoj živite.^g **23** Nemojte živjeti* po običajima naroda koje ja tjeram ispred vas,^h jer su oni radili sve to i zato su mi mrski.ⁱ **24** Stoga sam vam rekao: "Vi ćete zaposjesti njihovu zemlju, i ja ću vam dati da je zaposjednete — zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^k Ja sam Jehova, Bog vaš, koji vas je odvojio od tih naroda."^l **25** Pravite razliku između čiste i nečiste životinje, i između nečiste i čiste ptice.^m Ne kaljajte svoju dušuⁿ bilo kojom životinjom ili pticom ili bilo čime što se miče po zemlji, što sam vam izdvojio proglašivši to nečistim. **26** Budite mi sveti,^o jer sam ja, Jehova, svet.^p I ja vas izdvajam od drugih naroda da budete moji.^r

27 A čovjek ili žena koji bi prizivali duhove ili gatali,^s neka se pogube.^t Neka ih zaspnu kamenjem, tako da umru. Njihova krv neka padne na njih."^u

21 Jehova je dalje rekao Mojsiju: "Govori svećenicima, sinovima Aronovim,

3Mo 20:23* Doslovno: "hoditi".

i kaži im: 'Za mrtvacem^{*a} neka se nitko ne okalja u svome narodu.^b **2** Ali za bliskim krvnim srođnicima, za svojom majkom, svojim ocem, svojim sinom, svojom kćeri, svojim bratom **3** i za svojom sestrom — djevicom koja mu je bliski član obitelji i još nema muža — za njom se može okaljati. **4** Ali neka se u svome narodu ne okalja za ženom koja pripada mužu,^{*} da se time ne bi oskvrnuo. **5** Neka ne briju svoju glavu^c niti podrezuju krajeve svoje brade,^d i neka ne prave ureze na svome tijelu.^e **6** Neka budu sveti svome Bogu^f i neka ne oskvrnjuju ime svoga Boga,^g jer oni prinose paljene žrtve Jehovine, hranu svoga Boga.^h Zato neka budu sveti.ⁱ **7** Neka se ne žene javnom bludnicom^j ni obeščašćenom ženom; niti ženom od koje se njezin muž razveo^k neka se ne žene,^l jer je svećenik svet svome Bogu. **8** Posveti ga,^m jer on prinosi hranu tvoga Boga. Neka ti bude svet,ⁿ jer sam svet ja, Jehova, koji vas posvećujem.^o

9 Ako se kći nekog svećenika obeščasti, podavši se javnom bludu, ona svoga oca obeščašćuje. Neka je se pogubi i u vatri spali.^p

10 A onaj koji je veliki svećenik među svojom braćom, na čiju je glavu izliveno ulje za pomazanje^r i koji je ovlašten^{*} da nosi svećeničku odjeću,^s

3Mo 21:1* Doslovno: "za dušom", to jest za mrtvom dušom. Vidi dodatak 2. **4*** Doslovno: "vlasniku (gospodaru)". **10*** Doslovno: "i kojemu je ruka napunjena". Vidi bilješke za 2Mo 28:41; He 5:9 i 7:28.

21. poglavlje

- a 3Mo 21:11
4Mo 6:6
- b 4Mo 19:14
- c 5Mo 14:1
Iza 15:2
Eze 44:20
- d 3Mo 19:27
Jr 48:37
- e 3Mo 19:28
1Kr 18:28
Jr 16:6
- f 2Mo 29:44
3Mo 10:3
Ezr 8:28
- g 3Mo 18:21
3Mo 19:12
3Mo 22:32
- h 3Mo 3:11
Mi 1:7
- i Iza 52:11
1Pe 1:16
- j 3Mo 19:29
- k 5Mo 24:1
Mt 19:8
- l Eze 44:22
- m 2Mo 28:41
3Mo 20:8
1Ko 6:11
He 9:13
- n 3Mo 11:44
- o 2Mo 28:36
3Mo 11:45
3Mo 20:7
Iza 43:15
- p 1Mo 38:24
3Mo 20:14
- r 3Mo 8:12
4Mo 35:25
Ps 133:2
- s 2Mo 28:2
2Mo 29:29
3Mo 16:32

Desni stupac

- a 3Mo 10:6
- b 1Mo 37:34
- c 4Mo 6:7
4Mo 19:11
4Mo 19:14
- d 3Mo 10:7
3Mo 21:23
- e 3Mo 8:12
Lk 4:18
Dj 10:38
- f Eze 44:22
2Ko 11:2
Ot 14:4
- g Ezr 9:2
- h 1So 5:23
2So 2:13
- i 3Mo 22:21
Ri 12:1
Ef 5:27
He 7:26
Ot 14:5
- j 3Mo 3:11
4Mo 16:5
- k 3Mo 22:23
- l 3Mo 22:24
5Mo 23:1
- m 3Mo 2:2
n 3Mo 22:25

neka ne ide raščupane kose^a i neka ne razdire svoje haljine.^b

11 Neka ne prilazi nijednome mrtvacu.^{*c} Ni za svojim ocem ni za svojom majkom ne smije se okaljati. **12** I neka ne izlazi iz svetišta da ne oskvrni svetište svoga Boga,^d jer on na sebi nosi znak predanja, Božje ulje za pomazanje.^e Ja sam Jehova.

13 On neka za ženu uzme djevicu.^f **14** Neka se ne ženi ni udovicom ni razvedenom ni obeščašćenom ni javnom bludnicom, već neka za ženu uzme djevicu iz svoga naroda. **15** Neka ne oskvrne svoga potomstva među svojim narodom,^g jer ja sam Jehova koji ga posvećujem.^h

16 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **17** "Kaži Aronu i reci mu: 'Nitko od bilo kojega budućeg naraštaja tvojeva potomstva tko ima kakvu tjelesnu manuⁱ ne smije pristupiti da prinese hranu svoga Boga.^j

18 Ako tko ima kakvu manu, ne smije pristupiti: nitko tko je slijep ili hrom ili osakaćena nosa ili kome je jedan od udova predug,^k **19** nitko tko ima slomljenu nogu ili slomljenu ruku, **20** tko je grbav, neprirodno mršav, bolesnih očiju, osut krastama ili lišajem ili ima zgnječene sje-menike.^l **21** Tko god od potomstva Arona svećenika ima manu, neka ne pristupa da prinese paljene žrtve Jehovine.^m Mana je na njemu. Neka ne pristupa da prinosi hranu svoga Boga.ⁿ **22** Takav može jesti

3Mo 21:11* Doslovno: "dušama mrtvacu". Vidi dodatak 2.

hranu svoga Boga — od stvari najsvetijih^a i od stvari svetih.^b **23** Ali neka ne ulazi k zavjesi^c niti pristupa žrtveniku,^d jer ima manu.^e Neka ne oskvrnjuje moje svetište,^f jer ja sam Jehova koji ih posvećujem.”^g

24 I Mojsije je sve to rekao Aronu, sinovima njegovim i svim sinovima Izraelovim.

22 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Kaži Aronu i sinovima njegovim neka se čuvaju da ne obeščaste svete stvari sinova Izraelovih i da ne oskvrnjuju moje sveto ime^h stvarima koje mi oni posvećuju.ⁱ Ja sam Jehova. **3** Reci im: ‘Tko bi god od svih potomaka vaših, u budućim naraštajima vašim, pristupio svetim stvarima, koje sinovi Izraelovi posvećuju Jehovi, dok je nečistoća njegova na njemu,^j neka se takav* pogubi i tako ukloni ispred lica mojega. Ja sam Jehova. **4** Neka nitko od Aronovih potomaka tko je gubav^k ili ima izljevi^l ne jede od svetih stvari dok ne postane čist;^m ni onaj tko se dotakne čovjeka koji se onečistio mrtvacemⁿ ni onaj kojemu je isteklo sjeme^o **5** ni onaj tko se dotakne neke od životinja što vrve unakolo i za njega su nečiste^p ni koji se dotakne čovjeka koji je za njega nečist zbog nečistoće što je na njemu.^r **6** Onaj tko* se dotakne čega takvoga neka je nečist do večeri i neka ne jede ništa od svetih stvari, nego neka okupa svoje tijelo u vodi.^s **7** A kad sunce zađe,

3Mo 22:3* Doslovno: “ta duša”. **4*** Doslovno: “dušom”, to jest mrtvom dušom. Vidi dodatak 2. **6*** Doslovno: “Duša”.

21. poglavlje

- a 3Mo 2:10
- 3Mo 6:16
- 3Mo 24:9
- 4Mo 18:9
- b 3Mo 22:10
- 4Mo 18:19
- c 2Mo 30:6
- He 10:20
- d 2Mo 38:1
- e 3Mo 21:17
- f 2Mo 25:8
- 3Mo 21:12
- g 2Mo 28:41

22. poglavlje

- h 3Mo 21:6
- Ps 83:18
- Ps 135:13
- i 2Mo 28:38
- 4Mo 18:32
- 5Mo 15:19
- j 3Mo 7:20
- k 3Mo 13:2
- l 3Mo 15:2
- m 3Mo 14:2
- 3Mo 15:13
- n 3Mo 21:1
- 4Mo 19:11
- 4Mo 19:22
- o 3Mo 15:16
- p 3Mo 11:24
- 3Mo 11:43
- r 3Mo 15:7
- 3Mo 15:19
- s 4Mo 19:7
- 1Ko 6:11
- He 10:22

Desni stupac

- a 3Mo 21:22
- 4Mo 18:11
- b 2Mo 22:31
- 3Mo 17:15
- 5Mo 14:21
- c 2Mo 28:43
- 3Mo 10:2
- d 2Mo 29:33
- Mt 12:4
- e 4Mo 18:11
- f 1Mo 38:11
- g 3Mo 10:14
- 4Mo 18:19
- h 3Mo 5:15
- i 3Mo 5:16
- 3Mo 27:13
- j 4Mo 18:32
- Eze 22:26

opet je čist, i poslije toga može jesti od svetih stvari, jer mu je to hrana.^a **8** Neka ne jede što je uginulo ni što su rastrgale zvjeri da se ne bi time onečistio.^b Ja sam Jehova.

9 Neka izvršavaju svoje dužnosti prema meni da ne navuku na sebe grijeh i da ne poginu^c zbog toga što oskvrnjuju svete stvari. Ja sam Jehova koji ih posvećujem.

10 Neka nitko iz običnog naroda ne jede ono što je sveto.^d Ni pridošlica koji je kod svećenika ni najamnik neka ne jede ono što je sveto.

11 Ali ako svećenik kupi neku dušu novcem, ona to smije jesti. I robovi rođeni u njegovoj kući smiju jesti njegov kruh.^e

12 Ako se svećenikova kći uda za nekoga iz običnog naroda, ona ne smije jesti od prinosenih svetih stvari. **13** Ali ako svećenikova kći ostane udovica ili se muž od nje razvede, a ona nema djece, i vrati se u očevu kuću kao u svojoj mladosti,^f onda smije jesti očeva kruha.^g Ali nitko iz običnog naroda ne smije ga jesti.

14 Ako bi tko nehotice jeo nešto sveto,^h neka tome doda petinu vrijednosti,ⁱ pa neka to što je sveto da svećeniku.

15 Svećenici ne smiju oskvrnuti svete stvari sinova Izraelovih, što ih ovi prinose Jehovi,^j **16** da ne bi na njih navukli kaznu za krivnju ako bi ovi jeli svoje svete stvari, jer ja sam Jehova koji ih posvećujem.”

17 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **18** “Kaži Aronu, sinovima njegovim i svim sinovima Izraelovim i reci im: ‘Svaki

onaj od doma Izraelova ili od došljaka u Izraelu koji prinosi svoju žrtvu^a — bilo kao zavjet^b bilo kao dragovoljnu žrtvu^c što se prinosi Jehovi kao žrtvu paljenicu — 19 da bi stekao milost,^d mora prinijeti muško bez mane,^e od goveda, ovaca ili koza. 20 Što bi god imalo kakvu manju nemojte prinositi,^f jer time nećete steći milost.

21 Ako tko prinosi Jehovi žrtvu zajedništva^g da bi izvršio zavjet^h ili dao dragovoljnu žrtvu, da bi stekao milost, mora prinijeti životinju bez mane, bilo od krupne bilo od sitne stoke. Na njoj ne smije biti nikakve mane. 22 Nikakvu životinju koja je slijepa ili ima prijelom, brazgotinu ili bradavicu ili je osuta kras-tama ili lišajemⁱ nemoj prinositi Jehovi niti je kao paljenu žrtvu^j stavljati na žrtvenik za Jehovu. 23 Grlo krupne ili sitne stoke kojem je jedan ud predug ili prekratak^k možeš prinijeti kao dragovoljnu žrtvu, ali ako ga prineseš radi zavjeta, Bog tu žrtvu neće prihvatiti. 24 Životinju sa zgnječanim, stučenim, otkinutim ili odrezanim sjemenicima^l nemojte žrtvovati Jehovi, u svojoj je zemlji ne prinosite. 25 Ništa takvo iz ruke tuđinca ne prinosite kao hranu svoga Boga, jer to su životinje s nedostatkom. Mana^m je na njima. Bog ih neće prihvatiti.”ⁿ

26 Jehova je dalje rekao Mojsiju: 27 “Kad se tele ote-li, janje ojanji ili jare ojadi, neka sedam dana ostane uz majku,^o a od osmoga dana mo-

22. poglavlje

- a 4Mo 15:14
4Mo 15:16
- b 3Mo 7:16
3Mo 23:38
4Mo 15:3
Ps 22:25
Ps 56:12
- c 5Mo 12:6
- d 3Mo 7:18
3Mo 23:11
- e 3Mo 1:3
3Mo 22:22
- f 5Mo 15:21
5Mo 17:1
Mi 1:8
He 9:14
1Pe 1:19
- g 3Mo 3:1
- h 4Mo 15:8
5Mo 23:21
Ps 20:14
Ps 61:8
Pr 5:4
- i 5Mo 15:21
Mi 1:8
- j 3Mo 3:3
3Mo 3:14
- k 3Mo 21:18
- l 3Mo 21:20
5Mo 23:1
- m 3Mo 21:21
- n 3Mo 7:18
3Mo 19:7
o 2Mo 22:30

Desni stupac

- a 2Mo 23:19
5Mo 22:6
Izr 12:10
- b 3Mo 7:12
Ps 107:22
Ps 116:17
Am 4:5
- c 3Mo 7:15
- d 2Mo 12:10
- e 3Mo 19:37
4Mo 15:40
5Mo 4:40
- f 3Mo 18:21
3Mo 19:12
Am 2:7
- g 3Mo 10:3
Iza 29:23
Lk 11:2
- h 2Mo 19:5
3Mo 20:8
3Mo 21:8
Iv 17:17
- i 2Mo 6:7
3Mo 11:45
4Mo 15:41

23. poglavlje

- j 2Mo 23:14
3Mo 23:37
- k 4Mo 10:10
- l 2Mo 16:30
2Mo 20:10
3Mo 19:3
Dj 15:21
- m Ne 13:22
Iza 56:2
Iza 58:13
- n 2Mo 23:14
- o 2Mo 12:16
4Mo 29:12
- p 4Mo 9:2
- r 4Mo 9:3
4Mo 28:16
- s 2Mo 12:6
5Mo 16:1
Jš 5:10
1Ko 5:7

že se prinositi na žrtvu, kao žrtva Jehovi paljena. 28 Ne koljite govedo ni ovcu u isti dan s njezinim mladim.^a

29 Ako Jehovi žrtvujete žrtvu zahvalnicu,^b žrtvujte je tako da steknete milost. 30 Neka se žrtva jede još istoga dana.^c Ne ostavljajte ništa od nje do jutra.^d Ja sam Jehova.

31 Držite moje zapovijedi i vršite ih.^e Ja sam Jehova.

32 Ne oskvrnjajte moje sveto ime,^f i ja ću se posvetiti među sinovima Izraelovim.^g Ja sam Jehova koji vas posvećujem,^h

33 koji vas izvodim iz zemlje egipatske da vam budem Bog.ⁱ Ja sam Jehova.”

23 Jehova je dalje rekao Mojsiju: 2 “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Blagdani^j Jehovini koje ćete oglašavati^k u određeno doba godine sveti su zborovi. A ovo su moji blagdani:

3 Šest dana neka se obavlja-ju poslovi, a sedmoga je dana dan počinka, * potpunog odmora,^l sveti zbor. Nemojte raditi nikakva posla. To je dan počinka posvećen Jehovi u svim mjestima gdje živite.^m

4 Ovo su blagdaniⁿ Jehovini, sveti zborovi,^o što ćete ih oglašavati kad u određeno doba godine za njih dođe vrijeme:^p 5 prvoga mjeseca, u suton * četrnaestoga dana u mjesecu^r Pasha^s je u čast Jehovi.

6 Petnaestoga dana toga mjeseca Blagdan je beskas-

3Mo 23:3* Doslovno: “šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **5*** “U suton” — doslovno: “između dvije večeri”. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

nih kruhova u čast Jehovi.^a Sedam dana jedite beskvasne kruhove.^b **7** Prvoga dana neka vam bude sveti zbor.^c Nemojte raditi nikakva teškog posla. **8** Sedam dana prinosite Jehovi žrtvu paljenu. Sedmoga dana neka bude sveti zbor. Nemojte raditi nikakva teškog posla.”

9 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **10** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Kad dođete u zemlju koju vam ja dajem i u njoj žetvu požanjete, snop* prvina^d od žetve svoje donesite svećeniku. **11** On neka snop zanjiše^e pred Jehovom da bi za vas stekao milost. Sutradan po danu počinka neka ga svećenik zanjiše. **12** Onoga dana kad budete dali snop da ga se zanjiše, prinesite Jehovi janje bez mane, staro do godine dana, kao žrtvu paljenu; **13** kao njezinu žitnu žrtvu dvije desetine efe finoga brašna zamiješene s uljem kao žrtvu Jehovi paljenu na umirujući miris; a kao njezinu žrtvu ljevanicu prinesite četvrtinu hina* vina. **14** Ne smijete jesti kruha ni pržena zrnja ni novoga zrnja sve do toga dana^f kad prinesete prinos svoga Boga. To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mjestima gdje živite.

15 Od prvoga dana poslije dana počinka, od dana kad donesete snop za žrtvu zanjihanu, izbrojite sedam dana počinka.*^g Neka bude punih

3Mo 23:10* Ili: “omer”, otprilike 2,2 litre. Vidi dodatak 13. **13*** Hin je 3,67 litara. Vidi dodatak 13. **15*** Ili: “tjedana”. Doslovno: “šabata”.

23. poglavlje

a 4Mo 28:17

Dj 12:3

1Ko 5:8

b 2Mo 12:15

2Mo 13:6

2Mo 34:18

c 2Mo 12:16

d 4Mo 18:12

Izr 3:9

Eze 44:30

1Ko 15:20

Jk 1:18

e 3Mo 23:15

1Ko 15:20

1Ko 15:23

f Jš 5:11

g 2Mo 34:22

5Mo 16:9

Desni stupac

a Dj 2:1

b 4Mo 28:26

5Mo 16:16

c Ef 2:16

Ef 2:18

d 3Mo 7:13

Ri 5:12

e 2Mo 23:16

2Mo 34:22

Jk 1:18

Ot 14:4

f 4Mo 28:27

g 3Mo 4:23

4Mo 28:30

h 3Mo 3:1

i 3Mo 7:30

j 3Mo 7:34

3Mo 10:14

4Mo 18:9

5Mo 18:4

1Ko 9:13

k 4Mo 10:10

l 3Mo 19:9

5Mo 24:19

Ru 2:3

m Iza 58:7

n 3Mo 19:33

4Mo 15:15

o 1Kr 8:2

p 4Mo 10:10

4Mo 29:1

sedam tjedana. **16** Brojite do dana poslije sedmoga dana počinka, pedeset dana,^a i prinesite Jehovi novu žitnu žrtvu.^b

17 Iz domova svojih donesite dva kruha^c kao žrtvu zanjihanu. Neka budu napravljeni od dvije desetine efe finoga brašna. Neka budu pečeni s kvascem,^d kao prvine Jehovi.^e

18 S kruhovima prinesite sedmero jednogodišnje muške janjadi bez mane,^f jednoga junca i dva ovna. To neka bude žrtva paljenica Jehovi zajedno sa žitnom žrtvom i žrtvama ljevanicama — to je žrtva paljena na umirujući miris Jehovi.

19 Prinesite jedno muško jare^g kao žrtvu za grijeh i dva muška janjeta, sve od godine dana, kao žrtvu zajedništva.^h

20 Neka svećenik ta dva janjeta zanjišeⁱ zajedno s kruhovima od prvina kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom. To je nešto sveto Jehovi i neka pripadne svećeniku.^j

21 Toga istoga dana oglasite^k sveti zbor. Nemojte raditi nikakva teškog posla. To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mjestima gdje živite.

22 Kad žetvu žanjete na svojoj zemlji, nemojte dokraja požeti rubove svoga polja i ne pabirčite ostatke poslije svoje žetve.^l Ostavite to nevoljniku^m i došljaku.ⁿ Ja sam Jehova, Bog vaš.”

23 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **24** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Sedmoga mjeseca,^o prvoga dana u mjesecu, neka vam je dan potpunog odmora, spomen oglasen trubljenjem u trube,^p sveti

zbor.^a **25** Nemojte raditi nikakva teškog posla i prinesite Jehovi žrtvu paljenu.”

26 Jehova je još rekao Mojsiju: **27** “A desetoga je dana toga sedmog mjeseca dan očišćenja.^b Tada održite sveti zbor; žalostite svoje duše^c i prinesite Jehovi žrtvu^d paljenu. **28** Toga dana nemojte raditi nikakva posla, jer je to dan očišćenja kad će se za vas izvršiti obred očišćenja^e pred Jehovom, Bogom vašim. **29** Zato neka se svaka duša koja se toga dana ne bude žalostila pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.^f **30** Svaku dušu koja bi radila kakav posao toga dana, tu ću dušu pogubiti i tako odstraniti iz naroda njezina.^g **31** Nemojte raditi nikakva posla.^h To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mjestima gdje živite. **32** Neka vam je to dan počinka, potpunog odmora,ⁱ i navečer devetoga dana u mjesecu žalostite^j svoje duše. Od večeri do večeri držite svoj dan počinka.”

33 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **34** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Od petnaestoga dana toga sedmog mjeseca neka se sedam dana drži Blagdan sjenica u čast Jehovi.^k **35** Prvoga je dana sveti zbor. Nemojte raditi nikakva teškog posla. **36** Sedam dana prinosite Jehovi žrtvu paljenu. Osmoga dana neka vam je sveti zbor,^l pa prinesite Jehovi žrtvu paljenu. To je svečani skup. Nemojte raditi nikakva teškog posla.

23. poglavlje

- a 4Mo 29:12
b 2Mo 30:10
3Mo 16:30
3Mo 25:9
1Iv 1:7
c 3Mo 16:29
4Mo 29:7
Ps 35:13
Iza 58:5
d 5Mo 16:16
Eze 45:17
e 3Mo 16:34
He 9:12
He 9:24
He 9:26
He 10:10
1Iv 2:2
f 4Mo 9:13
4Mo 15:30
g Dj 3:23
h 3Mo 23:28
Mt 12:12
Mk 3:4
i 3Mo 16:31
j 3Mo 16:29
3Mo 23:27
4Mo 29:7
Ps 35:13
k 2Mo 23:16
4Mo 29:12
5Mo 16:13
Ezr 3:4
Ne 8:14
Za 14:16
Iv 7:2
l Ne 8:18
Iv 7:37

Desni stupac

- a 2Mo 23:14
5Mo 16:16
b 3Mo 23:4
4Mo 28:26
4Mo 29:7
c 3Mo 1:9
3Mo 2:2
d 3Mo 1:3
e 3Mo 2:1
3Mo 2:11
f 2Mo 29:40
4Mo 15:5
4Mo 28:7
Flp 2:17
g 2Mo 16:23
2Mo 20:8
2Mo 31:13
Iza 56:2
h 2Mo 28:38
4Mo 18:29
i 4Mo 29:39
5Mo 12:11
j 5Mo 12:6
1Lje 29:9
2Lje 35:8
Ezr 2:68
k 5Mo 16:13
l Za 14:16
Mt 13:39
Mt 24:31
Mt 25:31
m 3Mo 23:7
3Mo 23:24
4Mo 29:12
n Ne 8:15
Iv 12:13
Ot 7:9
o 5Mo 16:15
Ne 8:10
p 4Mo 29:12
Ne 8:18
r 5Mo 31:10
s Ne 8:14
Ne 8:16
Ne 8:17

37 To su blagdani^a Jehovini koje ćete u određeno doba godine oglašavati kao svete zbrove,^b da se Jehovi prinesu žrtva paljena:^c žrtva paljenica,^d žitna žrtva^e zajedno sa životinjskom žrtvom i žrtva ljevanica,^f kako je određeno za svaki dan, **38** povrh Jehovinih dana počinka,^g povrh vaših darova,^h povrh svih vaših zavjetnih žrtavaⁱ i svih vaših dragovoljnih žrtava^j koje dajete Jehovi. **39** A petnaestoga dana sedmoga mjeseca, kad prikupite plodove zemlje, sedam dana^k slavite blagdan^l Jehovin. Prvi dan neka je dan potpunog odmora i osmi dan neka je dan potpunog odmora.^m **40** Prvoga dana uzmite plodova s lijepog drveća, palminog lišća,ⁿ grana s listnatog drveća i potočnih topola, pa se veselite^o sedam dana pred Jehovom, Bogom svojim. **41** I slavite ga kao blagdan u čast Jehovi sedam dana u godini.^p To je trajna odredba za vaše buduće naraštaje — slavite ga sedmoga mjeseca. **42** Sedam dana živite u sjenicama.^r Svi koji su rođeni u Izraelu neka žive u sjenicama,^s **43** da bi vaši budući naraštaji znali^t da sam ja učinio da sinovi Izraelovi žive u sjenicama kad sam ih izveo iz zemlje egipatske.^u Ja sam Jehova, Bog vaš.”

44 I tako je Mojsije dao upute sinovima Izraelovim o Jehovinin blagdanima^v koje su trebali slaviti u određeno doba godine.

t 2Mo 13:14; 5Mo 31:13; Ps 78:6; u 2Mo 12:38; 4Mo 24:5; Za 14:16; v 3Mo 23:2.

24 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** "Zapovjedi sinovima Izraelovim da ti donesu čistoga ulja od gnječenih maslina za osvjetljenje,^a da se svijećnjak neprestano pali.^b **3** Izvan zavjese Svjedočanstva u šatoru sastanka neka ga Aron neprestano poslužuje kako bi gorio od večeri do jutra pred Jehovom. To je trajna odredba za vaše buduće naraštaje. **4** Svjetiljke^c na svijećnjaku^d od čistoga zlata neka neprestano poslužuje pred Jehovom.^e

5 Uzmi finoga brašna i od njega ispeci dvanaest kolutastih kruhova. U svaki kruh neka idu dvije desetine efe. **6** Potom ih naslaži jednog na drugog u dva reda, po šest u redu,^f na stolu od čistoga zlata pred Jehovom.^g **7** Na svaki red stavi čistoga tamjana, i on neka služi kao kruh za podsjećanje,^h kao žrtva Jehovi paljena. **8** Na svaki dan počinka* neka ga on slaže pred Jehovu.ⁱ To je trajan savez sa sinovima Izraelovim. **9** Neka pripadne Aronu i sinovima njegovim,^j i oni neka ga jedu na svetome mjestu,^k jer je to nešto najsvetije što pripada svećeniku od žrtava Jehovi paljenih. To neka bude trajna uredba."

10 A sin jedne žene Izraelke, kojemu je otac bio Egipćanin,^l izašao je među sinove Izraelove, pa se on — sin Izraelke — potukao^m u taboru s nekim Izraelcem. **11** Tada je sin Izraelke stao huliti na ime Bož-

24. poglavlje

a 2Mo 27:20

b 4Mo 8:2

2Lje 13:11

c 2Mo 39:37

d 2Mo 25:31

Jr 52:19

He 9:2

e 2Mo 27:20

f 2Mo 40:23

1Sa 21:4

Mk 2:26

g 2Mo 25:24

1Kr 7:48

He 9:2

h 3Mo 2:2

3Mo 6:15

i 4Mo 4:7

1Lje 9:32

2Lje 2:4

Ne 10:33

j 3Mo 21:22

3Mo 22:10

1Sa 21:6

Mt 12:4

Lk 6:4

k 3Mo 6:16

l 2Mo 12:38

4Mo 11:4

m 2Mo 2:13

Desni stupac

a Ps 8:1

Ps 83:18

Ho 12:5

b 2Mo 20:7

2Mo 21:17

2Mo 22:28

3Mo 19:12

Iza 8:21

Ot 16:9

c 2Mo 18:22

d 4Mo 15:34

e 2Mo 18:15

f 3Mo 13:46

4Mo 5:3

g 5Mo 13:9

5Mo 17:7

h 3Mo 5:1

4Mo 15:35

5Mo 13:10

i 5Mo 5:11

j 1Kr 21:10

Ps 74:10

k 1Mo 9:6

2Mo 21:12

4Mo 35:31

5Mo 19:13

l 2Mo 21:35

m 2Mo 21:23

n 2Mo 21:24

5Mo 19:21

Mt 5:38

o 2Mo 21:33

p 2Mo 21:34

2Mo 22:1

r 1Mo 9:6

2Mo 21:12

je^a i proklinjati ga.^b Zato su ga doveli k Mojsiju.^c A majci mu je bilo ime Šelomita, bila je kći Dibrija iz plemena Danova. **12** I stavili su ga pod stražu^d dok im se jasno ne kaže što će činiti s njim po riječi Jehovinoj.^e

13 A Jehova je rekao Mojsiju: **14** "Onoga koji je proklinjao izvedi izvan tabora.^f I neka svi oni koji su ga čuli polože ruke^g na njegovu glavu, i neka ga sva zajednica kamenuje.^h **15** A ti kaži sinovima Izraelovim i reci im: 'Ako tko prokune svoga Boga, mora odgovarati za svoj grijeh. **16** Onaj tko pohuli na ime Jehovino neka se pogubi.ⁱ Neka ga sva zajednica zaspe kamenjem. Bio došljak ili rođeni Izraelac, ako pohuli na ime Božje, neka se pogubi.^j

17 Ako tko udari drugog čovjeka* tako da on umre, neka se pogubi.^k **18** Tko udari domaću životinju* tako da ona ugine, neka da naknadu za nju — dušu za dušu.^l **19** Ako tko ozlijedi svoga bližnjega, neka mu se učini onako kako je on učinio njemu.^m **20** Prijelom za prijelom, oko za oko, zub za zub — ista ozljeda kakvu je on nanio drugome neka se nanese i njemu.ⁿ **21** Tko udari životinju tako da ona ugine,^o neka da naknadu^p za nju, ali tko smrtni udarc zad a čovjeku, neka se pogubi.^r

22 Neka za vas vrijedi jedan zakon. Došljaku neka bude jednako kao i rodenome

3Mo 24:8* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

3Mo 24:17* Doslovno: "dušu ljudsku". 18* Doslovno: "dušu domaće životinje".

Izraelcu,^a jer sam ja Jehova, Bog vaš.”^b

23 Potom je Mojsije to prenio sinovima Izraelovim, i oni su izveli iz tabora onoga koji je proklinjao te su ga zasuli kamenjem.^c Tako su sinovi Izraelovi učinili kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

25 Jehova je dalje rekao Mojsiju na gori Sinaju: **2** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Kad uđete u zemlju koju vam dajem,^d neka zemlja ima vrijeme počinka* posvećeno Jehovi.’ **3** Šest godina zasijavaj svoje polje, šest godina obrezuj svoj vinograd i skupljaj plodove zemlje.^f **4** Ali sedme godine neka bude počinak, vrijeme potpunog odmora za zemlju,^g počinak posvećen Jehovi. Nemoj zasijavati svoje polje niti obrezivati svoj vinograd. **5** Nemoj žeti što uzraste od prosutog sjemenja prijašnje žetve niti beri grožđe s neobrezane loze. Neka to bude godina potpunog odmora za zemlju. **6** Što rodi zemlja za počivanja svojega neka vam bude za hranu: tebi, tvome robu, tvojoj robinji, tvome najamniku i pridošlici — došljacima što žive s tobom — **7** i tvojoj stoci i divljim životinjama što su u tvojoj zemlji. Svi njezini plodovi neka budu za jelo.

8 Nabroji sedam godišnjih tjedana,* sedam puta po sedam godina, tako će ti sedam godišnjih tjedana izno-

3Mo 25:2* Doslovno: “držti šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **8*** Doslovno: “godišnjih šabata”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

24. poglavlje

- a 2Mo 12:49
- 3Mo 17:10
- 3Mo 19:34
- 4Mo 9:14
- 4Mo 15:16
- b Ri 3:29
- c 4Mo 15:36
- 5Mo 17:7

25. poglavlje

- d 1Mo 15:16
- 5Mo 32:8
- Ps 24:1
- e 3Mo 26:34
- 2Lje 36:21
- f 2Mo 23:10
- g 2Mo 23:11
- 3Mo 26:34

Desni stupac

- a 3Mo 23:27
- b 4Mo 10:2
- 4Mo 10:10
- c 3Mo 16:30
- 3Mo 23:28
- d Ps 146:7
- Iza 61:1
- Iza 63:4
- Jr 34:8
- Lk 4:18
- Ri 8:21
- e 3Mo 27:17
- 3Mo 27:24
- f 3Mo 25:13
- 4Mo 36:4
- 5Mo 15:1
- g Mt 12:8
- Mt 12:12
- Ri 8:21
- h 3Mo 25:5
- i 2Mo 23:11
- 3Mo 25:6
- j 3Mo 25:30
- 3Mo 27:24
- k 1Sa 12:3
- Izr 14:31
- Am 5:11
- Mi 2:2
- 1Ko 6:8
- l 3Mo 27:18
- m 3Mo 27:23
- n 3Mo 19:13
- Izr 22:22
- Jr 7:6
- o 1Mo 20:11
- 1Mo 22:12
- 3Mo 25:43
- 1Sa 12:24
- Ne 5:9
- Izr 1:7
- Izr 8:13
- Dj 9:31
- p Iza 33:22

siti četrdeset i devet godina. **9** A u sedmome mjesecu, desetoga dana u mjesecu,^a zapovjedi da se glasno oglasi rog.^b Na dan očišćenja^c neka se oglasi rog po svojoj zemlji vašoj. **10** Posvetite pedesetu godinu i proglasite u zemlji slobodu svim njezinim stanovnicima.^d To neka vam bude oprosna godina,^e pa se vratite svaki na svoje nasljedstvo, vratite se svaki k svome rodu.^f **11** Neka vam pedeseta godina bude oprosna.^g Nemojte sijati, nemojte žeti što uzraste od prosutog sjemenja niti berite grožđe s neobrezane loze.^h **12** Jer to je oprosna godina. Neka vam bude sveta. S polja jedite ono što zemlja rodi.ⁱ

13 Te oprosne godine vratite se svaki na svoje nasljedstvo.^j **14** Zato, kad prodajete imovinu svome bližnjemu ili kupujete što iz ruke svoga bližnjega, nemojte zakidati jedan drugoga.^k **15** Po broju godina od posljednje oprosne godine kupuj od svoga bližnjega i po broju godina u kojima ćeš ubirati ljetinu neka on prodaje tebi.^l **16** Što više godina, viša će biti i cijena za koju će ti je prodavati,^m a što manje godina, i cijena prodaje bit će niža, jer on ti zapravo prodaje broj ljetina. **17** Neka nitko od vas ne zakida svoga bližnjega,ⁿ nego se bojte svoga Boga,^o jer ja sam Jehova, Bog vaš.^p **18** Po odredbama mojim postupajte, zakone moje držite i po njima postupajte.

3Mo 25:10* Ili: “jubilej; jubilarna godina”.

Tada ćete bez straha živjeti u zemlji svojoj.^a **19** I zemlja će davati svoj plod,^b a vi ćete jesti do sitosti i bez straha ćete živjeti na njoj.^c

20 Ali ako biste rekli: "Što ćemo jesti sedme godine kad ne budemo ni sijali ni prikupljali ljetine?"^d **21** znajte da ću vam udijeliti blagoslov šeste godine, tako da će zemlja roditi roda svojega za tri godine.^e **22** Osme ćete godine sijati, ali jest ćete od staroga roda do devete godine. Dok ne prispije njezin rod, jest ćete stari.

23 Stoga se zemlja ne smije prodati zauvijek,^f jer zemlja pripada meni,^g a vi ste u mojim očima došljaci i pridošlice.^h **24** Zato u svoj zemlji koju posjedujete morate dopustiti pravo otkupa zemlje.ⁱ

25 Ako tvoj brat osiromaši, pa mora prodati dio svog nasljedstva, neka dođe njegov bliski rođak kao otkupitelj i otkupi što je njegov brat prodao.^j **26** Ako tko nema otkupitelja, ali svojom rukom stekne novac i pribavi dovoljno za otkup, **27** neka prebroji godine što su protekle otkad ga je prodao i neka ostatak novca vrati onome kome je prodao, pa neka se vrati na svoje nasljedstvo.^k

28 Ali ako ne može pribaviti dovoljno da mu vrati, neka ono što je prodao ostane u rukama kupca do oprosne godine.^l A za oprosne godine neka se nasljedstvo vrati, tako da on ponovno dođe do svog nasljedstva.^m

29 Ako tko proda kuću za stanovanje u obzidanome gra-

25. poglavlje

- a 5Mo 12:10
- Ps 4:8
- Izr 1:33
- b 3Mo 26:5
- Ps 67:6
- Eze 34:27
- Jl 2:24
- c Eze 34:25
- d 3Mo 25:5
- Mt 6:25
- e 1Mo 26:12
- 5Mo 28:8
- Ml 3:10
- f 1Kr 21:3
- Eze 48:14
- g 2Lje 7:20
- Ps 24:1
- Ps 85:1
- Jl 2:18
- h 1Lje 29:15
- Ps 39:12
- 1Pe 2:11
- i 3Mo 25:51
- j Ru 2:20
- Ru 4:4
- Ru 4:6
- Jr 32:7
- k 3Mo 25:50
- l 3Mo 25:10
- 3Mo 25:13
- 3Mo 27:24
- m 3Mo 25:10

Desni stupac

- a 3Mo 25:25
- 3Mo 25:51
- b 3Mo 25:48
- c 3Mo 25:10
- d Jr 32:8
- e 4Mo 35:2
- 4Mo 35:8
- Jš 21:2
- f 3Mo 25:28
- g 4Mo 18:20
- 4Mo 35:4
- 5Mo 18:1
- h 4Mo 35:7
- Jš 14:4
- Jš 21:2
- i 3Mo 25:25
- 5Mo 15:7
- Ps 41:1
- Izr 14:20
- Izr 17:5
- Izr 19:17
- Mk 14:7
- j Ps 37:26
- Ps 112:5
- Izr 3:27
- Izr 14:31
- Lk 6:35
- Dj 11:29
- 1Ti 6:18
- 1Iv 3:17
- k 2Mo 22:21
- 2Mo 23:9
- 3Mo 19:34
- 5Mo 10:18
- l 2Mo 22:25
- 5Mo 23:19
- Ne 5:7
- Ps 155
- Izr 28:8
- Eze 18:13
- m Ps 89:7
- Izr 8:13
- He 12:28
- n 5Mo 23:20
- Ne 5:10
- Lk 6:35
- o 2Mo 20:2
- 1Kr 8:51
- p 2Mo 6:7
- 4Mo 15:41

du, ima je pravo otkupiti dok se ne navrši godina dana od prodaje. Njegovo pravo otkupa^a traje godinu dana. **30** Ali ako je ne otkupi u roku od godine dana, kuća u gradu opasnom zidom ostaje zauvijek u vlasništvu kupca iz naraštaja u naraštaj. Ni za oprosne godine neka je se ne vraća. **31** No kuće u mjestima koja nemaju zidova oko sebe neka se smatraju kao posjedi u polju. One se mogu otkupljivati,^b i za oprosne godine^c moraju biti vraćene.

32 A u levitskim gradovima leviti imaju trajno pravo otkupa^d gradskih kuća koje su njihovo nasljedstvo.^e **33** Ako levitska imovina ne bude otkupljena, prodanu kuću u gradu u kojem levit ima svoje nasljedstvo također treba vratiti za oprosne godine.^f Jer kuće u levitskim gradovima njihovo su nasljedstvo među sinovima Izraelovim.^g **34** A polje za ispašu^h oko njihovih gradova ne može se prodati, jer ono mora trajno ostati u njihovom posjedu.

35 Ako tvoj brat koji je kraj tebe osiromaši i ponestane mu novca,ⁱ pomози mu.^j Neka živi s tobom kao došljak ili pridošlica.^k **36** Ne uzimaj od njege kamate niti dobit,^l nego se boj svoga Boga;^m i neka tvoj brat živi s tobom. **37** Nemoj mu pozajmljivati novac uz kamateⁿ niti mu davati hranu za dobit. **38** Ja sam Jehova, Bog vaš, koji vas je izveo iz zemlje egipatske da vam da zemlju kanaansku^o i da vam bude Bog.^p

39 Ako tvoj brat koji je kraj tebe osiromaši te se mora tebi prodati,^a ne iskorištavaj ga da ti služi kao rob.^b **40** Neka bude kod tebe kao najamnik^c i kao pridošlica. Neka ti služi do oprosne godine. **41** Potom neka otide od tebe, on i sinovi njegovi s njim, pa neka ode natrag svome rodu i vrati se na posjed svojih predaka.^d **42** Jer oni su moji robovi koje sam izveo iz zemlje egipatske.^e Neka sebe ne prodaju kao što se prodaje robove. **43** Nemoj ga tlačiti i s njim okrutno postupati,^f nego se boj svoga Boga.^g **44** Tvoj rob i tvoja robinja koje stekneš neka budu iz naroda što su oko vas – od njih možete kupiti roba i robinju. **45** Možete ih kupovati i od sinova pridošlica što kao došljaci žive među vama^h i od njihovih obitelji što žive među vama i rodile su im se u vašoj zemlji. Oni neka postanu vaše vlasništvo. **46** Predajte ih u nasljedstvo svojim sinovima poslije vas da ih naslijede kao trajno vlasništvo.ⁱ Oni mogu raditi za vas. Ali ne smijete tlačiti svoju braću, sinove Izraelove, niti okrutno postupati jedan s drugim.^j

47 Ako se došljak ili pridošlica koji je s tobom obogati, a tvoj brat kraj njega osiromaši i mora se prodati došljaku ili pridošlici koji je s tobom ili nekom članu došljakove obitelji, **48** pošto se proda,^k on zadržava pravo da bude otkupljen.^l Netko od njegove braće može ga otkupiti.^m **49** Može ga otkupiti i njegov stric ili sin njegova strica, a i bilo koji drugi krvni rođak koji je od njegova

tijela,^a netko iz njegove obitelji, također ga može otkupiti.

Ili ako se sam obogati, neka sam sebe otkupi.^b **50** I neka sa svojim kupcem proračuna vrijeme od godine kad mu se prodao do oprosne godine,^c a novac za koji se prodao mora odgovarati broju godina.^d Vrijeme koje on ostane kod njega neka mu se računa kao što se računaju dani najamniku.^e **51** Ako je ostalo još mnogo godina, neka za svoj otkup plati cijenu razmjernu novcu za koji je bio kupljen. **52** Ali ako je ostalo samo nekoliko godina do oprosne godine,^f neka sebi izračuna iznos. Razmjerno godinama što su mu ostale, neka plati za svoj otkup. **53** Neka bude kod njega kao najamnik^g godinu za godinom. Neka ga se na tvoje oči ne tlači i neka se s njim ne postupa okrutno.^h **54** Ali ako se ne može ovako otkupiti, onda neka bude oslobođen u oprosnoj godini,ⁱ i on i sinovi njegovi s njim.

55 Jer meni robuju sinovi Izraelovi. Oni su moji robovi^j koje sam izveo iz zemlje egipatske.^k Ja sam Jehova, Bog vaš.^l

26 Ne pravite sebi bezvrijednih bogova,^m ne podžite sebi rezane likoveⁿ ni obredne stupove i ne postavljajte u svojoj zemlji kamenove ukrašene slikama^o da se pred njima klanjate,^p jer ja sam Jehova, Bog vaš. **2** Držite moje dane počinka^{*r} i imajte strahopoštovanje prema mome svetištu. Ja sam Jehova.

3Mo 26:2* Doslovno: "šabate". Vidi biblijsku za 2Mo 16:23.

25. poglavlje

- a 2Mo 21:2
- 5Mo 15:12
- 2Kr 4:1
- Ne 5:5
- b 2Mo 1:14
- c 3Mo 25:53
- 1Kr 9:22
- d 2Mo 21:3
- 3Mo 25:10
- e 2Mo 19:5
- 3Mo 25:55
- f 2Mo 1:13
- 2Mo 3:7
- Iza 47:6
- Ef 6:9
- Kol 4:1
- g 2Mo 1:17
- 3Mo 25:17
- Pr 12:13
- h 2Mo 12:38
- Jš 9:21
- i Iza 14:2
- J 3Mo 25:39
- 3Mo 25:43
- k Ne 5:5
- l 3Mo 25:25
- m Ne 5:8

Desni stupac

- a Ru 2:20
- b 3Mo 25:26
- 1Ko 7:21
- c 3Mo 25:10
- 3Mo 25:16
- d 3Mo 25:27
- e 5Mo 15:18
- Iza 16:14
- Iza 21:16
- f 3Mo 25:16
- 3Mo 27:18
- g 3Mo 25:40
- h 3Mo 25:43
- Kol 4:1
- i 2Mo 21:3
- 3Mo 25:40
- j 3Mo 25:42
- k 2Mo 13:3
- 2Mo 20:2
- Lk 1:74
- l 5Mo 1:21
- Jš 1:9

26. poglavlje

- m 2Mo 20:4
- 3Mo 19:4
- Ps 96:5
- Dj 17:29
- 1Ko 8:4
- n 5Mo 5:8
- o 4Mo 33:52
- p Da 3:18
- l 1Ko 10:14
- r 3Mo 19:30

3 Budete li živjeli* po mojim odredbama, držali moje zapovijedi i po njima postupali,^a **4** davat ću vam kišu u pravo vrijeme,^b te će zemlja davati svoj rod,^c a drveće poljsko donositi svoje plodove.^d **5** I vršidba će vam stizati berbu grožđa, a berba grožđa stizat će sjetvu. Jest ćete kruh svoj do sitosti^e i u svojoj ćete zemlji živjeti bez straha.^f **6** I zemlji ću dati mir,^g tako da ćete počivati, i nitko vas neće plašiti.^h I uklonit ću iz zemlje sve zvijeri opasne,ⁱ i mač neće prolaziti vašom zemljom.^j **7** U bijeg ćete tjerati svoje neprijatelje,^k a oni će pred vama padati od mača. **8** Petorica vas tjerat će u bijeg stotinu, a stotina vas tjerat će u bijeg deset tisuća, i vaši će neprijatelji padati pred vama od mača.^l

9 K vama ću se okrenuti^m i učiniti vas plodnima i umnožiti vas,ⁿ i držat ću se svoga saveza s vama.^o **10** Hranit ćete se starom ljetinom od pretahodne godine,^p i iznosit ćete staru da napravite mjesta za novu. **11** Među vama ću postaviti svoj sveti šator^r i mojoj duši nećete biti mrski.^s **12** I bit ću među vama i bit ću vaš Bog,^t a vi ćete biti moj narod.^u **13** Ja sam Jehova, Bog vaš, koji vas je izveo iz zemlje egipatske da im više ne služite kao robovi.^v Polomio sam jaram vaš i učinio da hodate uspravno.^z

14 Ali ako me ne poslušate i ne izvršite sve ove zapovijedi,^a **15** ako odbacite moje odredbe^b i ako vašoj duši

26. poglavlje

- a 5Mo 11:13
Pr 12:13
Iza 48:18
- b 5Mo 28:12
Iza 30:23
Eze 34:26
Jl 2:23
Am 4:7
- c Ps 67:6
- d Ps 85:12
Za 8:12
- e Eze 34:27
Eze 36:30
- f 5Mo 11:15
Jl 2:19
- g 3Mo 25:18
Izr 1:33
Jr 23:6
- h 1Lje 22:9
Ps 29:11
Hg 2:9
Flp 4:9
- i Job 11:19
Ps 4:8
Jr 30:10
Mi 4:4
- j 2Kr 17:26
J Eze 14:17
- k Ps 18:37
- l 5Mo 28:7
3Mo 32:30
Jš 23:10
Su 7:16
Su 15:15
1Lje 11:20
- m 2Mo 2:25
2Kr 13:23
- n 5Mo 28:4
Ne 9:23
Ps 107:38
- o 2Mo 6:4
- p 3Mo 25:22
- r 2Mo 25:8
Jš 22:19
Eze 37:26
Ot 21:3
- s 3Mo 20:23
Jr 14:21
- t 2Mo 6:7
5Mo 23:14
2Ko 6:16
- u Jr 7:23
Eze 11:20
- v 2Mo 20:2
3Mo 25:38
Jr 11:4
- z Jr 2:20
- a 5Mo 28:15
Mi 2:2
- b 2Kr 17:15
Jr 13:10

Desni stupac

- a 2Mo 24:7
5Mo 31:16
Jr 11:10
He 8:9
- b 5Mo 28:22
- c 1Sa 2:33
- d Eze 33:10
- e 5Mo 28:33
Su 6:3
- f 5Mo 28:25
Su 2:14
1Sa 4:10
Tu 2:17
- g Ps 106:41
Tu 1:5
- h 3Mo 26:36
Izr 28:1
- i 3Mo 26:21
Ps 76:7
Ps 79:12

postanu mrski moji zakoni te ne izvršite sve moje zapovijedi i tako prekršite moj savez,^a **16** onda ću ja vama učiniti ovo: dok vas budem kažnjavao, pustit ću na vas strah — sušicu^{ps} i jaku vrućicu što će vam gasiti oči^e i moriti dušu.^d Uzalud ćete sjeme sijati, jer će ga vaši neprijatelji pojesti.^e **17** Okrenut ću se protiv vas, pa će vas poraziti neprijatelji vaši.^f Gazit će vas oni koji vas mrze,^g i bježat ćete kad vas nitko ne bude progonio.^h

18 Ako me i unatoč tome ne poslušate, sedmerostruko ću vas kazniti za grijehе vaše.ⁱ **19** Slomit ću silni ponos vaš i učiniti da nebesa vaša budu poput željeza,^j a zemlja vaša poput bakra. **20** Uzalud će se trošiti snaga vaša, jer zemlja vaša neće davati svoga roda^k niti će drveće zemaljsko davati svojih plodova.^l

21 Budete li mi se i dalje suprotstavljali i ne budete li me htjeli poslušati, sedmerostruko ću vas udariti zbog grijehа vaših.^m **22** Poslat ću na vas divlje životinje poljske,ⁿ i one će vam djecu pobiti,^o poklati vam stoku, a vas pririjediti, tako da će vam putevi opustjeti.^p

23 A ako vas ni time ne popravim,^r nego mi se nastavite suprotstavljati, **24** onda ću se i ja suprotstaviti vama^s i sam ću vas sedmerostruko udariti zbog grijehа vaših.^t

j 5Mo 11:17; 1Kr 17:1; k Jr 12:13; Hg 1:6; 15Mo 11:17; 5Mo 28:18; Hg 1:10; m 3Mo 26:18; n 5Mo 32:24; 2Kr 17:25; Jr 15:3; o 2Kr 2:24; Eze 5:17; p Su 5:6; Iza 33:8; Eze 14:15; Za 7:14; r Iza 1:16; Jr 2:30; Jr 5:3; He 12:6; s Job 9:4; Ps 18:26; t 3Mo 26:18.

25 Dovest ću na vas mač da izvrši osvetu^a zbog saveza.^b A vi ćete se skupiti u svoje gradove, i ja ću poslati pošast među vas^c i bit ćete predani u ruke neprijatelju.^d **26** I kad vam zalihe kruha* uništim,^e deset će vam žena peći kruh u samo jednoj peći i davat će vam kruh na mjeru.^f I vi ćete jesti, ali se nećete nasititi.^g

27 Ako me ni tada ne poslušate, nego mi se i dalje budete suprotstavljali,^h **28** i ja ću se vama žestoko suprotstaviti,ⁱ i sam ću vas sedmerostruko kazniti zbog vaših grijeha.^j **29** Jest ćete meso sinova svojih i jest ćete meso kćeri svojih.^k **30** Uništit ću vaše svete uzvišice,^l oboriti vaše kadijne stalke i položiti vaša trupla na trupla vaših odvratnih idola,^m i postat ćete mrski mojoj duši.ⁿ **31** Vaše ću gradove predati maču,^o vaše ću svetište opustošiti^p i umirujuće mirise vaše neću mirisati.^r **32** Ja ću opustošiti zemlju,^s tako da će se vaši neprijatelji koji budu živjeli u njoj zaprepastiti nad njom.^t **33** A vas ću rasijati među narode^u i izvući ću protiv vas mač iz korica,^v pa će vam se zemlja pretvoriti u pustoš,^z a gradovi u puste ruševine.

34 Tada će zemlja nadoknaditi počinke* svoje za sve dane dok bude pusta, a vi budete u zemlji svojih neprijatelja. Tada će zemlja počivati, jer mora nadoknaditi počinke svoje.^a

3Mo 26:26* Ili: "štapove o koje su obješeni kolutasti kruhovi". Doslovno: "krušne štapove". **30*** Ili: "balegavih idola". **34*** Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

26. poglavlje

- a Eze 6:9
He 10:30
- b 2Mo 24:7
- c 5Mo 28:21
2Sa 24:15
Jr 24:10
Am 4:10
- d Su 2:14
1Sa 4:10
- e Ps 105:16
Eze 5:16
- f Eze 4:16
- g Iza 9:20
Mi 6:14
Hg 1:6
- h 3Mo 26:21
i Iza 59:18
Jr 21:5
- j 3Mo 26:18
3Mo 26:21
- k 5Mo 28:53
2Kr 6:29
Jr 19:9
Tu 2:20
Tu 4:10
Eze 5:10
- l 1Kr 13:2
2Kr 23:8
2Lje 34:3
Iza 27:9
- m 2Kr 23:20
Jr 16:18
Eze 6:5
- n Ps 78:59
o 2Kr 25:9
2Lje 36:17
Ne 2:3
Iza 1:7
Jr 4:7
- p Ps 74:7
Jr 52:13
Tu 1:10
Mk 13:2
- r 1Mo 8:21
- s 5Mo 29:23
Jr 9:11
Lk 21:20
- t 5Mo 28:37
Jr 18:16
Tu 2:15
Eze 5:15
- u Ps 44:11
Jr 9:16
- v Eze 12:14
- z Jr 9:11
Za 7:14
- a 2Lje 36:21

Desni stupac

- a Iza 24:6
- b 3Mo 26:17
Izr 28:1
Iza 30:17
Eze 21:7
- c Jš 7:12
Su 2:14
Iza 10:4
Jr 37:10
- d 5Mo 4:27
5Mo 28:48
Jr 42:17
- e 5Mo 4:27
5Mo 28:65
Eze 6:9
- f 2Mo 20:5
4Mo 14:18
5Mo 5:9
- g 1Kr 8:33
Ne 9:2
Da 9:5
- h Jr 31:19
Eze 36:31
- i 3Mo 26:24

35 Sve dane dok bude pusta počivat će zato što nije počivala za vaših počinaka dok ste vi živjeli u njoj.

36 A onima od vas koji ostanu na životu,^a njima ću utjerati strah u srce u zemljama njihovih neprijatelja. Natjerat će ih u bijeg i šuštaj lista kojega nosi vjetar, pa će bježati kao da bježe od mača i padati iako ih nitko neće progoniti.^b **37** Spoticat će se jedan o drugoga kao da bježe ispred mača, iako ih nitko neće progoniti. Nećete se moći održati pred svojim neprijateljima.^c **38** Izginut ćete među narodima^d i proždrijet će vas zemlja vaših neprijatelja. **39** A koji od vas ostanu, trunut će^e zbog svojih prijestupa u zemljama svojih neprijatelja. I zbog prijestupa svojih otaca^f istrunut će kao i oni. **40** Tada će priznati svoj prijestup^g i prijestup svojih otaca, priznat će kako su mi nevjerni bili i kako su mi se suprotstavljali.^h **41** Zato ću se i ja morati suprotstaviti njimaⁱ i odvesti ih u zemlju njihovih neprijatelja.^j

Možda će se tada njihovo neobrezano srce^k poniziti,^l i oni će tada namiriti dug prijestupa svojega. **42** I ja ću se sjetiti svoga saveza s Jakovom;^m sjetit ću se i svoga saveza s Izakomⁿ i svoga saveza s Abrahamom,^o a i zemlje ću se sjetiti. **43** Za sve to vrijeće zemlja će biti napuštena, jer njh neće biti, i nadok-

j 1Kr 8:47; 2Lje 36:20; k 5Mo 30:6; Jr 4:4; Jr 9:26; Eze 44:7; Dj 7:51; Ri 2:29; 12Lje 12:7; m 1Mo 28:13; 4Mo 32:11; n 1Mo 26:3; o 1Mo 12:7; 2Mo 2:24; 5Mo 4:31; Ps 106:45; Lk 1:72.

nadivat će počinke svoje^a dok bude bez njih ležala pusta i dok oni budu plaćali za svoj prijestup^b zato što su odbacili moje zakone^c i zato što su dušama njihovim mrske postale moje odredbe.^d **44** Ali ni uza sve to, dok budu u zemlji svojih neprijatelja, neću ih odbaciti^e niti će mi mrski postati,^f pa da ih pobijem i prekršim svoj savez^g s njima. Jer ja sam Jehova, Bog njihov. **45** Radi njih ću se sjetiti saveza s njihovim precima^h koje sam izveo iz zemlje egipatske pred očima drugih narodaⁱ da budem njihov Bog. Ja sam Jehova.”

46 To su uredbe, zakonske odluke i zakoni^j koje je Jehova preko Mojsija postavio između sebe i sinova Izraelovih na gori Sinaju.^k

27 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ako tko učini poseban zavjet^l posvećujući Jehovi duše prema vrijednosti koja je određena, **3** onda neka se za muško u dobi od dvadeset do šezdeset godina odredi vrijednost od pedeset šekela* srebra, prema svetom šekelu.^m **4** A za žensko neka se odredi vrijednost od trideset šekela. **5** U dobi od pet do dvadeset godina neka se za muško odredi vrijednost od dvadeset šekela, a za žensko od deset šekela. **6** U dobi od mjesec dana do pet godina neka se za muško odredi vrijednost od petⁿ šekela srebra, a za žensko od tri šekela srebra.

3Mo 27:3* Vidi dodatak 13. **3*** Vidi bilješku za 2Mo 30:13.

26. poglavlje

- a 3Mo 26:34
- 2Lje 36:21
- b 3Mo 26:41
- 4Mo 14:34
- c 2Kr 17:15
- d 3Mo 26:15
- e 5Mo 4:31
- 2Kr 13:23
- Ne 9:31
- Ri 11:2
- f 3Mo 26:11
- g 5Mo 4:13
- Jr 14:21
- h 2Mo 24:3
- 2Mo 24:8
- 5Mo 9:9
- i Ps 98:2
- Eze 20:9
- j 5Mo 6:1
- k 3Mo 27:34
- Iv 1:17

27. poglavlje

- l 4Mo 6:2
- 5Mo 23:21
- Su 11:30
- 1Sa 1:11
- Pr 5:4
- m 4Mo 18:16

Desni stupac

- a 3Mo 5:7
- 3Mo 5:11
- 3Mo 12:8
- 3Mo 14:21
- b 4Mo 3:6
- 2Kr 12:4
- c Lk 21:2
- 2Ko 8:12
- d 3Mo 2:3
- 4Mo 18:9
- e 3Mo 20:25
- 5Mo 14:7
- f Mi 1:11
- g 3Mo 10:10
- 4Mo 3:6
- Eze 44:23
- h 3Mo 5:15
- 3Mo 6:6
- i 3Mo 5:16
- 3Mo 6:5
- 3Mo 22:14
- 3Mo 27:19
- j 3Mo 27:12
- k 3Mo 27:13

7 Ako je u dobi od šezdeset godina ili više, neka se za muško odredi vrijednost od petnaest šekela, a za žensko od deset šekela. **8** Ali ako je tko previše siromašan da plati prema vrijednosti koja je određena,^a neka osobu dovede pred svećenika, pa neka je svećenik procijeni.^b Svećenik će je procijeniti prema onome što može dati onaj tko se zavjetuje.^c

9 Ako se radi o životinji kakvu se prinosi Jehovi na žrtvu, svaka životinja koju daje Jehovi bit će sveta.^d **10** Ne može je nadomjestiti niti je može zamijeniti — bilo dobru za lošu bilo lošu za dobru. Ali ako jednu životinju ipak zamijeni za drugu, onda će i prva životinja i ona kojom je zamijenjena biti svete. **11** Ako prinos bude neka nečista^e životinja kakva se ne može prinositi Jehovi na žrtvu,^f neka životinju postavi pred svećenika,^g **12** pa neka svećenik procijeni je li dobra ili loša. Kako svećenik odredi vrijednost,^h tako neka bude. **13** I ako je čovjek ipak zaželi otkupiti, neka doda petinuⁱ na vrijednost koja je određena.

14 Ako tko posveti svoju kuću da bude sveta Jehovi, neka svećenik procijeni je li dobra ili loša.^j Na koliko je svećenik procijeni, tolika joj treba biti cijena. **15** Ali ako onaj koji je svoju kuću posvetio zaželi otkupiti je, neka u novcu doda petinu na njezinu procijenjenu vrijednost,^k pa neka bude njegova.

16 Ako tko posveti Jehovi komad zemlje od svoga nasljedstva,^a neka se vrijednost procijeni razmjerno količini sjemena potrebnog da se zasije: za jedan homer^b ječmena sjemena pedeset šekela srebra.* **17** Ako posveti svoj komad zemlje od oprosne godine,^c neka cijena zemlji bude prema procijenjenoj vrijednosti. **18** Ali ako svoju zemlju posvećuje poslije oprosne godine, neka mu svećenik proračuna cijenu prema godinama što preostaju do sljedeće oprosne godine i neka se razmjerno tome smanji procijenjena vrijednost.^d **19** Ako onaj koji je zemlju posvetio zaželi otkupiti je, neka u novcu doda petinu na njezinu procijenjenu vrijednost, i time se potvrđuje da je njegov.^e **20** Ali ako ne otkupi zemlju, nego ona bude prodana drugome, ne može se više otkupiti. **21** Kad zemlja bude vraćena za oprosne godine, neka bude sveta Jehovi, kao zemlja određena za svetu svrhu.*^f Neka postane svećeničko vlasništvo.^g

22 Ako tko Jehovi posveti zemlju koju je kupio i koja nije dio njegova nasljedstva,^h **23** neka mu svećenik proračuna vrijednost razmjerno broju godina preostalih do oprosne godine, pa neka on toga dana isplati procijenjenu vri-

3Mo 27:16* Računalo se da komad zemlje za čije zasijavanje treba homer ječmenog sjemena vrijedi 50 šekela srebra. **17*** Ili: "jubileja; jubilarne godine". **21*** Ili: "zemlja koja je herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

27. poglavlje

- a Dj 4:34
- b Eze 45:11
Ho 3:2
- c 3Mo 25:10
3Mo 25:50
- d 3Mo 25:15
3Mo 25:16
3Mo 25:27
- e 3Mo 27:13
- f 5Mo 22:9
Eze 44:29
- g 4Mo 18:14
- h 3Mo 25:10
3Mo 25:25

Desni stupac

- a 3Mo 27:12
3Mo 27:18
- b 3Mo 27:9
- c 3Mo 25:28
- d 2Mo 30:13
4Mo 3:47
4Mo 18:16
Eze 45:12
- e 2Mo 31:2
4Mo 18:17
- f 2Mo 22:30
5Mo 15:19
- g 5Mo 15:21
- h 3Mo 27:13
- i 2Mo 22:20
5Mo 7:25
5Mo 7:26
Jš 6:17
Jš 7:1
1Sa 15:3
- j 4Mo 18:14
- k 4Mo 21:2
1Sa 15:18
- l 1Sa 15:33
- m 1Mo 14:20
1Mo 28:22
4Mo 18:21
4Mo 18:26
5Mo 12:6
5Mo 14:22
2Lje 31:5
Ne 13:12
Ml 3:10
Lk 11:42
He 7:5
- n 3Mo 27:13

jednost.^a To je nešto sveto Jehovi.^b **24** U oprosnoj godini zemlja će se vratiti onome od koga je kupljena, kome pripada kao nasljedstvo.^c

25 Svaka procjena vrijednosti neka se vrši prema svetoj šekelu. Jedan šekel ima dvadeset gera.*^d

26 Samo prvorodeno od životinja, što kao prvorodeno i inače pripada Jehovi,^e neka nitko ne posvećuje. Bilo to grlo krupne ili sitne stoke, ono pripada Jehovi.^f **27** Ali ako je životinja nečista^g i on je želi otkupiti prema vrijednosti koja je određena, neka na njezinu vrijednost doda petinu.^h A ako se ne otkupi, neka se proda prema vrijednosti koja je određena.

28 Ali ništa što netko od svog posjeda sasvim posveti* Jehoviⁱ — bio to čovjek ili životinja ili zemlja koju posjeduje — ne može se prodati niti se išta što je za tu svrhu određeno^j može otkupiti.^j To je nešto najsvetije Jehovi. **29** Nijedan čovjek koji bude određen za pogubljenje* ne može se otkupiti.^k Mora ga se pogubiti.^l

30 Svaka desetina^m od zemlje, bilo od poljskih usjeva bilo od plodova s drveća, pripada Jehovi. To je nešto sveto Jehovi. **31** A ako tko zaželi otkupiti koji dio svoje desetine, neka na njezinu vrijednost doda petinu.ⁿ **32** Svaka desetina od krupne ili sitne

3Mo 27:25* Vidi dodatak 13. **28*** Ili: "odredi za herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **28*** Ili: "što je herem". **29*** Ili: "koji bude herem".

stoke, sve što prolazi ispod pastirskog štapa,^a svako deseto grlo neka bude sveto Jehovi. **33** Neka se ne pregledava je li stoka dobra ili loša i neka se ne zamjenjuje. Ako se ipak zamijeni, onda će i prva životinja i

27. poglavlje

a Jr 33:13

Desni stupac

a 3Mo 27:10

b 3Mo 26:46
5Mo 4:45

c 2Mo 3:1

4Mo 1:1

Iv 1:17

ona kojom je zamijenjena biti svete.^a Ne smiju se otkupljivati.”

34 To su zapovijedi^b koje je Jehova dao Mojsiju na gori Sinaju^c kao zapovijedi za sinove Izraelove.

ČETVRTA KNJIGA MOJSIJEVA (BROJEVI)

1 Prvoga dana drugoga mjeseca druge godine po izlasku iz zemlje egipatske^a Jehova je govorio Mojsiju u Sinajskoj pustinji,^{*b} u šatoru sastanka,^c i rekao mu je: **2** “Prebrojite^d svu zajednicu sinova Izraelovih po porodicama njihovim, po domovima otaca njihovih, brojeći po imenima sve muškarce, glavu po glavu, **3** od dvadeset godina naviše,^e sve sposobne za vojsku u Izraelu.^f Popišite ih, ti i Aron, po četaama njihovim.

4 I neka s vama bude još ljudi, po jedan čovjek iz svakoga plemena, koji je poglavar roda svojega.^g **5** Ovo su imena ljudi koji će vam pomagati: od Rubena^h Elisur,ⁱ sin Sedeurov; **6** od Šimuna^j Šelumiel,^k sin Surišadajev; **7** od Jude^l Nahšon,^m sin Aminadabov; **8** od Isakaraⁿ Netanel,^o sin Suarov; **9** od Zebuluna^p Elijab,^r sin Helonov; **10** od sinova Josipovih:^s od Efrajima^t

4Mo 1:1* “U pustinji” — hebrejski: *Be-midbar*. Četvrta Mojsijeva knjiga na hebrejskom se naziva po ovoj riječi. Ime “Brojevi” potječe iz *Septuaginte* i *Vulgate*.

1. poglavlje

a 2Mo 40:17

b 2Mo 19:1

5Mo 33:2

Dj 7:38

c 2Mo 25:22

d 2Mo 30:12

e 2Mo 30:14

f 5Mo 3:18

g 2Mo 18:25

4Mo 1:16

Jš 22:14

Jš 23:2

1Lje 27:1

h 1Mo 49:3

i 4Mo 2:10

j 1Mo 29:33

1Mo 49:5

k 4Mo 7:36

l 1Mo 29:35

1Mo 49:10

m Ru 4:20

Lk 3:32

n 1Mo 30:18

1Mo 49:14

o 4Mo 10:15

p 1Mo 30:20

1Mo 49:13

r 4Mo 7:24

s 1Mo 30:24

1Mo 49:22

1Lje 5:1

t 1Mo 41:52

1Mo 48:20

Desni stupac

a 1Mo 41:51

b 1Mo 35:18

1Mo 49:27

c 4Mo 2:22

d 1Mo 30:6

1Mo 49:17

e 4Mo 7:66

f 1Mo 30:13

1Mo 49:20

g 4Mo 7:72

h 1Mo 30:11

1Mo 49:19

i 4Mo 7:42

4Mo 10:20

j 4Mo 2:14

k 1Mo 30:8

1Mo 49:21

l 4Mo 2:29

4Mo 10:27

m 2Mo 18:21

4Mo 7:2

n 5Mo 1:15

Elišama, sin Amihudov; od Manašea^a Gamalijel, sin Pedahsuror; **11** od Benjamina^b Abidan,^c sin Gidonijev; **12** od Dana^d Ahiezer,^e sin Amišadajev; **13** od Ašera^f Pagiel,^g sin Okranov; **14** od Gada^h Elijasaf,ⁱ sin Deuelov;^j **15** od Naf-talija^k Ahira,^l sin Enanov. **16** To su oni koji su bili pozvani iz zajednice, poglavari^m plemenâ otaca svojih. Oni su poglavari tisuća Izraelovih.”ⁿ

17 Tako su Mojsije i Aron uzeli te ljude što su bili poimence određeni. **18** I prvoga dana drugoga mjeseca skupili su svu zajednicu da se ubilježi njihovo porijeklo^o po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše,^p glavu po glavu, **19** kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju. Tako ih je on popisao^r u Sinajskoj pustinji.

20 Sinova Rubena, prvorođenca Izraelova,^s potomaka njihovih po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima sve

o Ezr 2:62; Ne 7:61; p 2Mo 30:14; 4Mo 14:29; r 4Mo 26:2; s 1Mo 29:32; 1Mo 49:3; 4Mo 2:10; 1Lje 5:1.

muškarce, glavu po glavu, od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **21** popisanih od plemena Rubenova bilo je četrdeset šest tisuća i pet stotina.^a

22 Potomaka sinova Šimunovih^b po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima sve muškarce od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **23** popisanih od plemena Šimunova bilo je pedeset devet tisuća i tri stotine.^c

24 Potomaka sinova Gadovih^d po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **25** popisanih od plemena Gadova^e bilo je četrdeset pet tisuća šest stotina i pedeset.^f

26 Potomaka sinova Judinih^g po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **27** popisanih od plemena Judina bilo je sedamdeset četiri tisuće i šest stotina.^h

28 Potomaka sinova Isakarovihⁱ po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **29** popisanih od plemena Isakarova bilo je pedeset četiri tisuće i četiri stotine.^j

30 Potomaka sinova Zebulunovih^k po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od

dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **31** popisanih od plemena Zebulunova bilo je pedeset sedam tisuća i četiri stotine.^a

32 Od sinova Josipovih: potomaka sinova Efrajimovih^b po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **33** popisanih od plemena Efrajimova^c bilo je četrdeset tisuća i pet stotina.^d

34 Potomaka sinova Manaševih^e po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **35** popisanih od plemena Manaševa bilo je trideset dvije tisuće i dvije stotine.^f

36 Potomaka sinova Benjaminovih^g po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **37** popisanih od plemena Benjamina bilo je trideset pet tisuća i četiri stotine.^h

38 Potomaka sinova Danovihⁱ po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **39** popisanih od plemena Danova bilo je šezdeset dvije tisuće i sedam stotina.^j

40 Potomaka sinova Ašerovih^k po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **41** popisanih

1. poglavlje

- a 4Mo 2:11
- b 1Mo 29:33
1Mo 46:10
4Mo 2:12
4Mo 26:12
- c 4Mo 2:13
- d 1Mo 30:11
1Mo 46:16
4Mo 26:15
- e 4Mo 26:18
- f 4Mo 2:15
- g 1Mo 29:35
1Mo 46:12
1Mo 49:10
4Mo 2:3
1Lje 5:2
Mt 1:2
He 7:14
Ot 5:5
- h 4Mo 2:4
4Mo 26:22
- i 1Mo 30:18
1Mo 46:13
4Mo 2:5
4Mo 26:23
- j 4Mo 2:6
- k 1Mo 30:20

Desni stupac

- a 4Mo 2:8
- b 1Mo 41:52
1Mo 46:20
1Mo 48:19
4Mo 2:18
4Mo 26:35
5Mo 33:17
Su 12:6
Jr 7:15
- c 1Mo 48:5
- d 4Mo 2:19
- e 4Mo 2:20
4Mo 26:29
- f 4Mo 2:21
- g 1Mo 43:29
1Mo 46:21
4Mo 26:38
- h 4Mo 2:23
- i 1Mo 30:6
1Mo 46:23
4Mo 2:25
4Mo 10:25
4Mo 26:42
- j 4Mo 2:26
- k 1Mo 35:26
4Mo 2:27

od plemena Ašerova bilo je četrdeset jedna tisuća i pet stotina.^a

42 Potomaka sinova Naftalijevih^b po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, brojeći po imenima one od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku, **43** popisanih od plemena Naftalijeva bilo je pedeset tri tisuće i četiri stotine.^c

44 To su popisani, što ih je popisao Mojsije s Aronom i dvanaest poglavara Izraelovih. Svaki je od njih predstavljao dom otaca svojih.

45 Svih sinova Izraelovih koji su bili popisani po domovima otaca svojih, od dvadeset godina naviše, svih sposobnih za vojsku u Izraelu, **46** svih popisanih bilo je šesto tri tisuće pet stotina i pedeset.^d

47 Ali među njih nisu bili ubrojani sinovi Levijevi^e prema plemenu otaca svojih.^f

48 Jehova je, naime, rekao Mojsiju: **49** "Samo Levijevo pleme nemoj popisati i nemoj ga pribrojiti sinovima Izraelovim.^g **50** Postavi levite nad šatorom Svjedočanstva,^h nad svim njegovim priborom i nad svim što mu pripada.ⁱ Oni neka nose sveti šator i sav njegov pribor,^j neka u njemu služe^k i neka tabore oko njega.^l **51** Kad se šator treba premjestiti, neka ga leviti rastave.^m Kad se šator treba razapeti, neka ga leviti podignu. Ako se tko iz običnog naroda približi, neka se pogubi.ⁿ

52 Neka se sinovi Izraelovi utabore svaki u svome taboru i svaki u svojoj troplemenskoj

1. poglavlje

- a 4Mo 2:28
- b 1Mo 30:8
- 1Mo 46:24
- 4Mo 26:48
- c 4Mo 2:30
- d 1Mo 13:16
- 1Mo 22:17
- 1Mo 46:3
- 2Mo 12:37
- 2Mo 38:26
- 4Mo 2:32
- e 1Mo 29:34
- 1Mo 46:11
- 4Mo 3:12
- 1Lje 6:1
- f 4Mo 2:33
- 4Mo 26:64
- g 4Mo 26:62
- h 2Mo 31:18
- i 2Mo 38:21
- 4Mo 3:8
- j 4Mo 4:15
- 4Mo 4:25
- 4Mo 4:33
- k 4Mo 3:31
- 4Mo 4:12
- l 4Mo 2:17
- 4Mo 3:23
- 4Mo 3:29
- 4Mo 3:35
- 4Mo 3:38
- m 4Mo 10:17
- 4Mo 10:21
- n 4Mo 3:10
- 4Mo 18:22
- 1Sa 6:19

Desni stupac

- a 4Mo 2:2
- 4Mo 2:34
- b 1Ko 14:40
- c 3Mo 10:6
- 4Mo 8:19
- 4Mo 16:46
- 4Mo 18:5
- d 4Mo 8:24
- 4Mo 18:3
- 4Mo 31:30
- 1Lje 23:32
- 2Lje 13:10
- e 2Mo 39:32

2. poglavlje

- f 4Mo 1:52
- 4Mo 24:2
- g 4Mo 7:12
- 4Mo 10:14
- Ru 4:20
- 1Lje 2:10
- Mt 1:4
- h 4Mo 1:27
- i 1Mo 35:23
- j 4Mo 1:8
- 4Mo 7:18
- 4Mo 10:15
- k 4Mo 1:29
- l 4Mo 1:9
- 4Mo 7:24
- 4Mo 10:16
- m 4Mo 1:31
- n 4Mo 10:14
- 1Lje 5:2
- o 4Mo 1:20

skupini,^a po četama svojim.^b **53** A pleme Levijevo neka se utabori oko šatora Svjedočanstva, da se ne podigne gnjev^c na zajednicu sinova Izraelovih. Leviti neka vrše službu u šatoru Svjedočanstva."^d

54 I sinovi Izraelovi sve su učinili kako je Jehova zapovjedio Mojsiju. Upravo su tako učinili.^e

2 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** "Neka se sinovi Izraelovi utabore svaki u svojoj troplemenskoj skupini,^f pod znakovima domova svojih otaca. Neka se utabore oko šatora sastanka, okrenuti prema njemu.

3 S istoka, prema izlasku sunca, neka bude utaborena troplemenska skupina Judina tabora, po četama svojim. Poglavari sinova Judinih je Nahšon,^g sin Aminadabov.

4 Njegova vojska broji sedamdeset četiri tisuće i šest stotina popisanih.^h **5** Do njega neka bude utaboreno Isakarovⁱ pleme. Poglavari sinova Isakarovih je Netanel,^j sin Suarov. **6** Njegova vojska broji pedeset četiri tisuće i četiri stotine popisanih.^k **7** Zatim Zebulunovo pleme; poglavari sinova Zebulunovih je Elijab,^l sin Helonov. **8** Njegova vojska broji pedeset sedam tisuća i četiri stotine popisanih.^m

9 Svih je popisanih u Judinu taboru stotinu osamdeset šest tisuća i četiri stotine, po četama njihovim. Oni neka krenu prvi.ⁿ

10 S juga neka bude troplemenska skupina Rubenova^o tabora po četama svojim.

Poglar sinova Rubenovih je Elisur,^a sin Šedeurov. **11** Njegova vojska broji četrdeset šest tisuća i pet stotina popisanih.^b **12** Do njega neka bude utaboreno Šimunovo pleme. Poglar sinova Šimunovih je Šelumiel,^c sin Surišadajev. **13** Njegova vojska broji pedeset devet tisuća i tri stotine popisanih.^d **14** Zatim Gadovo pleme; poglar sinova Gadovih je Elijasaf,^e sin Reuelov.* **15** Njegova vojska broji četrdeset pet tisuća šest stotina i pedeset popisanih.^f

16 Svih je popisanih u Rubenovu taboru stotinu pedeset jedna tisuća četiri stotine i pedeset, po četama njihovim. Oni neka krenu drugi.^g

17 Kad šator sastanka^h treba krenuti, neka Levijevⁱ tabor bude usred drugih tabora.

Kako su utaboreni, tako neka krenu,^j svaki na svome mjestu i po svojim troplemenskim skupinama.

18 Sa zapada neka bude troplemenska skupina Efrajimova^k tabora po četama svojim. Poglar sinova Efrajimovih je Elišama,^l sin Amihudov. **19** Njegova vojska broji četrdeset tisuća i pet stotina popisanih.^m **20** Do njega neka bude Manašeovoⁿ pleme. Poglar sinova Manaševih je Gamalijel,^o sin Pedahsurov. **21** Njegova vojska broji trideset dvije tisuće i dvije stotine popisanih.^p **22** Zatim Benjaminovo^r pleme; poglar sinova Benjaminovih je Abidan,^s sin Gidonijev. **23** Njegova voj-

4Mo 2:14* U 4Mo 1:14; 7:42, 47; 10:20 "Deuelov".

2. poglavlje

- a 4Mo 1:5
4Mo 7:30
4Mo 10:18
- b 4Mo 1:21
- c 4Mo 1:6
4Mo 7:36
4Mo 10:19
- d 4Mo 1:23
- e 4Mo 1:14
4Mo 7:42
4Mo 10:20
- f 4Mo 1:25
- g 4Mo 10:18
1Lje 5:1
- h 4Mo 1:51
Dj 7:44
He 8:5
He 9:11
- i 4Mo 3:6
4Mo 3:12
- j 1Ko 14:33
1Ko 14:40
- k 4Mo 1:33
- l 4Mo 1:10
4Mo 7:48
4Mo 10:22
- m 4Mo 1:33
- n 1Mo 48:20
- o 4Mo 1:10
4Mo 7:54
4Mo 10:23
- p 4Mo 1:35
- r 1Mo 35:18
Ps 68:27
- s 4Mo 1:11
4Mo 7:60
4Mo 10:24

Desni stupac

- a 4Mo 1:37
- b 4Mo 10:22
- c 4Mo 1:12
4Mo 7:66
4Mo 10:25
- d 4Mo 1:39
- e 4Mo 1:13
4Mo 7:72
4Mo 10:26
- f 4Mo 1:41
- g 1Mo 46:24
- h 4Mo 1:15
4Mo 7:78
4Mo 10:27
- i 4Mo 1:43
4Mo 10:25
- j 1Mo 15:5
2Mo 12:37
2Mo 38:26
4Mo 1:46
4Mo 11:21
4Mo 14:29
4Mo 26:51
- l 4Mo 1:47
4Mo 3:15
4Mo 26:62
- m 4Mo 1:54
- n 4Mo 1:52
4Mo 2:2
4Mo 24:2
- o 4Mo 10:28

ska broji trideset pet tisuća i četiri stotine popisanih.^a

24 Svih je popisanih u Efrajimovu taboru sto osam tisuća i sto, po četama njihovim. Oni neka krenu treći.^b

25 Sa sjevera neka bude troplemenska skupina Danova tabora po četama svojim. Poglar sinova Danovih je Ahiezer,^c sin Amišadajev. **26** Njegova vojska broji šezdeset dvije tisuće i sedam stotina popisanih.^d **27** Do njega neka bude utaboreno Ašerovo pleme. Poglar sinova Ašerovih je Pagiel,^e sin Okranov.

28 Njegova vojska broji četrdeset jednu tisuću i pet stotina popisanih.^f **29** Zatim Naftalijevo^g pleme; poglar sinova Naftalijevih je Ahira,^h sin Enanov. **30** Njegova vojska broji pedeset tri tisuće i četiri stotine popisanih.ⁱ

31 Svih je popisanih u Danovu taboru stotinu pedeset sedam tisuća i šest stotina. Oni neka krenu posljednji^j — svi po svojim troplemenskim skupinama.”

32 To su sinovi Izraelovi što su popisani po domovima otaca svojih. Svih popisanih u taborima, po četama njihovim, bilo je šesto tri tisuće pet stotina i pedeset.^k **33** Ali Levijevo pleme nije bilo ubrojeno^l među sinove Izraelove, kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.

34 I sinovi Izraelovi učinili su sve kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.^m Tako su taborovali po troplemenskim skupinamaⁿ i tako su kretali,^o svaki u svojoj porodici prema domovima otaca svojih.

3 Ovo je bilo Aronovo i Mojsijevo potomstvo u vrijeme kada je Jehova govorio Mojsiju na gori Sinaju.^a **2** I ovo su imena sinova Aronovih: prvorođenac Nadab, zatim Abihu,^b Eleazar^c i Itamar.^d **3** To su imena sinova Aronovih, pozvanih svećenika koji su bili ovlašteni* da služe kao svećenici.^e **4** Ali Nadab i Abihu poginuli su pred Jehovom kad su u Sinajskoj pustinji prinijeli pred Jehovom nedozvoljenu vatru.^f Oni nisu imali sinova. A Eleazar^g i Itamar^h nastavili su služiti kao svećenici sa svojim ocem Aronom.

5 I Jehova je rekao Mojsiju: **6** "Dovedi Levijevoⁱ pleme i postavi ga pred svećenika Arona da mu služi.^j **7** Neka čine što su dužni njemu i što su dužni svoj zajednici pred šatorom sastanka, vršeći službu u svetom šatoru. **8** I neka se brinu za sav pribor^k što pripada šatoru sastanka i neka obavljaju dužnosti sinova Izraelovih vršeći službu u svetom šatoru.^l **9** Daruj levite Aronu i sinovima njegovim. Oni su darovani,* darovani su mu između sinova Izraelovih.^m **10** Postavi Arona i sinove njegove da vrše svoju svećeničku službu.ⁿ Ako bi se tko iz običnog naroda približio svetištu, neka se pogubi."^o

11 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **12** "Ja, evo, uzimam levite između sinova Izraelovih umjesto svih prvorođenaca,

4Mo 3:3* Doslovno: "kojima su ruke napunjene". Vidi bilješku za 2Mo 28:41. **9*** "Darovani" — hebrejski: *netunim*, riječ srodna nazivu "netini". Vidi Ezr 2:43.

3. poglavlje

- a 2Mo 19:2
- 3Mo 25:1
- b 2Mo 6:23
- 3Mo 10:1
- 1Lje 24:2
- c 2Mo 6:25
- 5Mo 10:6
- d 2Mo 38:21
- 1Lje 6:3
- e 2Mo 28:1
- 3Mo 8:2
- f 3Mo 10:1
- 4Mo 26:61
- g 4Mo 3:32
- 4Mo 20:26
- h 4Mo 4:28
- 4Mo 7:8
- i 2Mo 32:26
- 4Mo 8:6
- 4Mo 18:2
- Mi 2:4
- j 4Mo 1:50
- 4Mo 8:11
- 4Mo 16:9
- k 4Mo 4:12
- l 4Mo 1:51
- Iza 52:11
- m 4Mo 8:16
- 4Mo 18:6
- n 2Mo 40:15
- 4Mo 18:7
- He 7:11
- o 4Mo 16:40
- 1Sa 6:19
- 2Lje 26:16

Desni stupac

- a 4Mo 3:41
- 4Mo 3:45
- 4Mo 8:18
- b 2Mo 13:2
- 2Mo 34:19
- 4Mo 8:17
- 4Mo 18:15
- Lk 2:23
- c 2Mo 13:15
- d 3Mo 27:26
- Ne 10:36
- e 2Mo 19:1
- f 4Mo 3:39
- g 2Mo 6:16
- 1Lje 6:1
- h 4Mo 26:57
- 1Lje 23:6
- i 2Mo 6:17
- 1Lje 6:17
- 1Lje 23:9
- j 2Mo 6:18
- 1Lje 6:18
- k 1Lje 6:38
- l 2Mo 6:19
- m 1Lje 6:29
- n 1Lje 24:30
- o 1Lje 6:20
- p 1Lje 23:9
- r 4Mo 3:15
- s 4Mo 4:39
- 4Mo 4:40
- t 4Mo 1:53

ca,^a svih što otvaraju maternicu, među sinovima Izraelovim. Leviti neka meni pripadnu. **13** Jer meni pripada svaki prvorođenac.^b Onoga dana kad sam pogubio svakog prvorođenca u zemlji egipatskoj,^c sebi sam posvetio svakog prvorođenca u Izraelu — i od čovjeka i od životinje.^d Oni neka meni pripadnu. Ja sam Jehova."^e

14 Jehova je zatim rekao Mojsiju u Sinajskoj pustinji:^e **15** "Popiši sinove Levijeve po domovima otaca njihovih, po porodicama njihovim. Popiši sve muško od jednog mjeseca naviše."^f **16** I Mojsije ih je popisao po naredbi Jehovinoj, kao što mu je bilo zapovjedbno. **17** Ovo su bili sinovi Levijevi^g poimence: Geršon, Kehat i Merari.^h

18 A ovo su imena sinova Geršonovih po porodicama njihovim: Libni i Šimi.ⁱ

19 A sinovi Kehatovi^j po porodicama njihovim jesu Amram, Ishar,^k Hebron i Uziel.

20 Sinovi Merarijevi^l po porodicama njihovim jesu Mahli^m i Muši.ⁿ

To su porodice Levijeve po domovima otaca njihovih.

21 Od Geršona potječe porodica Libnjevaca^o i porodica Šimijevaca.^p To su porodice Geršonovaca. **22** Broj svih njihovih popisanih muških osoba od jednog mjeseca naviše^r iznosio je sedam tisuća i pet stotina.^s **23** Porodice Geršonovaca nalazile su se iza svetog šatora.^t Bile su utaborene sa zapadne strane. **24** Poglavar roda

Geršonovaca bio je Elijasaf, sin Laelov. **25** Geršonovi^a su sinovi u šatoru sastanka bili zaduženi za šator i njegove pokrove,^b za zastor^c na ulazu u šator sastanka, **26** onda za dvorišne zastore^d i za zastor^e na ulazu u dvorište što je oko šatora i žrtvenika, za šatorsku užad^f — za sve što spada u tu službu.

27 Od Kehata potječe porodica Amramovaca, porodica Isharovaca, porodica Hebronovaca i porodica Uzielovaca. To su bile porodice Kehatovaca.^g

28 Broj svih muških osoba od jednog mjeseca naviše iznosio je osam tisuća i šest* stotina. Oni su bili zaduženi da vode brigu o svetome mjestu.^h

29 Porodice sinova Kehatovih bile su utaborene s južne strane šatora.ⁱ **30** Poglavar roda u porodicama Kehatovaca bio je Elisafan, sin Uzielov.^j

31 Oni su bili zaduženi^k za kovčeg,^l stol,^m svijećnjak,ⁿ žrtvenike^o i pribor^p što pripada svetome mjestu koji su koristili u službi te za zastor^r — za sve što spada u tu službu.

32 Poglavar svih poglavara levitskih bio je Eleazar,^s sin svećenika Arona, koji je nadgledavao one koji su bili zaduženi da vode brigu o svetome mjestu.

33 Od Merarija potječe porodica Mahlijevaca^t i porodica Mušijevaca.^u To su porodice Merarijeve.^v **34** Broj svih njihovih popisanih muških

4Mo 3:28* Ili: "tri", prema nekim rukopisima *Septuaginte*, što pribrojeno zbrojevima iz 22. i 34. retka daje ukupan broj od 22 000, kao što i stoji u 39. retku.

3. poglavlje

- a 4Mo 4:24
- b 2Mo 26:7
2Mo 26:14
2Mo 35:11
4Mo 4:25
- c 2Mo 26:36
- d 2Mo 27:9
- e 2Mo 27:16
- f 2Mo 35:18
- g 4Mo 3:19
- h 4Mo 4:35
4Mo 4:36
- i 4Mo 1:53
- j 2Mo 6:22
1Lje 6:18
- k 4Mo 4:15
- l 2Mo 25:10
He 9:4
- m 2Mo 25:23
He 9:2
- n 2Mo 25:31
- o 2Mo 27:1
2Mo 30:1
- p 2Mo 38:3
- r 2Mo 26:31
2Mo 36:35
- s 4Mo 4:16
4Mo 20:28
- t 4Mo 26:58
- u 1Lje 24:30
- v 4Mo 3:20

Desni stupac

- a 4Mo 4:43
4Mo 4:44
- b 4Mo 1:53
- c 2Mo 36:20
- d 2Mo 36:31
- e 2Mo 26:32
2Mo 26:37
2Mo 36:38
- f 2Mo 27:19
- g 4Mo 4:31
- h 2Mo 27:10
- i 2Mo 27:11
- j 4Mo 18:5
- k 4Mo 3:10
- l 4Mo 3:15
- m 4Mo 3:12
4Mo 8:16
- n 2Mo 13:2
4Mo 18:15

osoba od jednog mjeseca naviše iznosio je šest tisuća i dvije stotine.^a **35** Poglavar roda u porodicama Merarijevim bio je Suriel, sin Abihajilov. Oni su bili utaboreni sa sjeverne strane šatora.^b **36** Sinovi Merarijevi bili su zaduženi da se brinu za zidne okvire^c šatora, za njegove prečke,^d stupove,^e postolja i za sav pribor^f — za sve što spada u tu službu^g — **37** za stupove^h unaokolo dvorišta, njihova postolja,ⁱ šatorske klinove i uzid.

38 A pred svetim šatorom s istočne strane, to jest pred šatorom sastanka na strani što gleda prema izlasku sunca, bili su utaboreni Mojsije, Aron i sinovi njegovi, koji su u ime sinova Izraelovih bili zaduženi da vode brigu o svetištu.^j Ako bi se tko iz običnog naroda približio, bio bi pogubljen.^k

39 Svih popisanih sinova Levijevih koje su na Jehovinu zapovijed po njihovim porodicama popisali Mojsije i Aron, svih muških osoba od jednog mjeseca naviše bilo je dvadeset i dvije tisuće.

40 Potom je Jehova rekao Mojsiju: "Popiši sve muške prvorodence sinova Izraelovih od jednog mjeseca naviše^l i utvrdi broj njihovih imena.

41 A levite uzmi za mene — ja sam Jehova — umjesto svih prvorodenaca sinova Izraelovih,^m i stoku levitsku umjesto svega prvorodenoga od stoke sinova Izraelovih."ⁿ

42 I Mojsije je popisao sve prvorodence sinova Izraelovih kao što mu je zapovjedio Jehova. **43** Svih muških prvorodenaca prebrojenih po imeni-

ma od jednog mjeseca naviše bilo je dvadeset dvije tisuće dvije stotine sedamdeset i tri.

44 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **45** "Uzmi levite umjesto svih prvorodenaca sinova Izraelovih, i stoku levitsku umjesto stoke njihove; leviti neka meni pripadnu.^a Ja sam Jehova. **46** A za otkupninu^b onih dvije stotine sedamdeset i tri prvorodenca sinova Izraelovih kojih ima više nego levita^c **47** uzmi pet šekela po osobi.^d Uzmi ih prema svetom šekelu — jedan šekel ima dvadeset gera.^e **48** Daj taj novac Aronu i sinovima njegovim kao otkupninu za one kojih ima više nego levita." **49** Tako je Mojsije primio novac za otkupninu od prvorodenaca koji su premašivali broj onih koje su leviti otkupili. **50** Od prvorodenaca sinova Izraelovih primio je novac — tisuću tri stotine šezdeset i pet šekela, prema svetom šekelu. **51** Potom je Mojsije po Jehovinoj naredbi dao novac od otkupnine Aronu i sinovima njegovim, kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.

4 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** "Neka se sinovi Kehatovi^f prebroje između sinova Levijevih, po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih, **3** od trideset godina^g naviše pa do pedeset godina,^h svi koji ulaze u skupinu onih što služeⁱ obavljajući poslove u šatoru sastanka.

4 A ovo je služba sinova Kehatovih u šatoru sastanka,^j nešto najsvetije: **5** Kad tabor kreće na put, neka Aron i sinovi njegovi uđu u ša-

3. poglavlje

- a 4Mo 3:41
- b 4Mo 18:15
- c 4Mo 3:39
- d 3Mo 27:6
4Mo 18:16
- e 2Mo 30:13
3Mo 27:25

4. poglavlje

- f 4Mo 3:19
4Mo 3:27
- g 1Lje 23:3
Lk 3:23
- h 4Mo 8:25
- i 4Mo 4:30
1Lje 6:48
1Lje 23:24
1Lje 28:13
- j 4Mo 3:31
4Mo 4:15
4Mo 4:19

Desni stupac

- a 2Mo 26:31
2Mo 36:35
2Mo 40:3
3Mo 16:2
4Mo 3:31
He 9:3
- b 2Mo 25:10
2Mo 37:1
- c 2Mo 25:5
- d 2Mo 25:13
- e 2Mo 25:23
3Mo 24:6
- f 2Mo 25:29
- g 2Mo 37:16
- h 3Mo 24:5
- i 2Mo 25:4
- j 2Mo 25:5
- k 2Mo 25:28
- l 2Mo 25:31
- m 2Mo 25:37
- n 2Mo 25:38
- o 2Mo 37:23
- p 2Mo 37:24
- r 4Mo 4:6
- s 2Mo 30:1
2Mo 37:25
- t 2Mo 25:5
- u 2Mo 30:5
- v 4Mo 3:31
- z 2Mo 35:23
a 3Mo 6:12

tor i skinu pregradnu zavjesu^a te njome pokriju kovčeg^b svjedočanstva. **6** I neka preko njega stave pokrivalo od tuljanovih koža^c i povrh njega razastru plavo platno i zatim namjestite motke.^d

7 Po stolu^e na kojem stoji kruh stavljen pred Boga neka prostru plavo platno i na njega stave zdjele,^f čaše, posude^g i vrčeve za žrtve ljevaniće. Kruh što se stalno prinosi^h neka bude na njemu. **8** Preko toga neka prostru platno obojeno kermesovim^{*i} grimizom. Potom neka stol prekriju pokrivalom od tuljanovih koža^j i zatim namjestite motke.^k **9** Neka uzmu plavo platno i prekriju svijećnjak^l za osvjetljenje i njegove svjetiljke,^m njegova kliješta za gašenje stijenja,ⁿ njegove pepeonike^o i sve posude^p za ulje kojima poslužuju svijećnjak.

10 I neka ga sa svim njegovim priborom stave u pokrivalo od tuljanovih koža^r i polože na nosiljku. **11** Preko zlatnoga žrtvenika^s neka razastru plavo platno, neka ga prekriju pokrivalom od tuljanovih koža^t i zatim namjestite motke.^u **12** Neka uzmu sav pribor^v za službu koji koriste u službi na svetome mjestu i stave ga u plavo platno, prekriju pokrivalom od tuljanovih koža^z i polože na nosiljku.

13 Neka uklone masni pepeo^{*} sa žrtvenika^a i neka razastru preko žrtvenika tkaninu od crvenkastopurpurne vune.

14 I neka na njega metnu sav

4Mo 4:8* Vidi bilješku za 2Mo 25:4.
13* Vidi bilješku za 2Mo 27:3.

pribor koji koriste za službu na njemu: pepeonike, vilice, lopate i zdjele — sav pribor za žrtvenik.^a Neka ga prekriju pokrivalom od tuljanovih koža i zatim namjestite motke.^b

15 Kad tabor kreće na put, neka Aron i sinovi njegovi dovrše pokrivanje svetoga mjesta^c i svega pribora^d što pripada svetome mjestu. Potom neka dođu sinovi Kehatovi da to ponesu,^e ali ne smiju dodirnuti^f sveto mjesto da ne poginu. To su stvari u šatoru sastanka koje će nositi sinovi Kehatovi.^g

16 A Eleazar, sin svećenika Arona, neka se brine^h za uljeⁱ što služi za osvjetljenje, mirisni kad,^j redovitu žitnu žrtvu^k i ulje za pomazanje.^l Neka se brine za sav šator, za sve što je u njemu — za sveto mjesto i njegov pribor.”

17 Jehova je dalje rekao Mojsiju i Aronu: **18** “Nemojte dopustiti da pleme porodica Kehatovih^m bude istrijebljeno između levita. **19** Nego im ovako učinite da ostanu na životu i ne poginu kad pristupaju k stvarima najsvetijim:ⁿ neka Aron i sinovi njegovi uđu i odrede svakome kako će služiti i što će nositi. **20** A oni neka ne ulaze ni da na tren pogledaju svete stvari da ne poginu.”^o

21 Potom je Jehova rekao Mojsiju: **22** “Neka se sinovi Geršonovi^p prebroje po domovima otaca svojih, po porodicama svojim. **23** Prebroji one od trideset godina naviše pa do pedeset godina,^r sve koji ulaze u skupinu

4. poglavlje

- a 2Mo 27:3
- b 2Mo 27:6
- c 4Mo 4:5
- d 4Mo 3:8
- e 4Mo 7:9
- 4Mo 10:21
- 5Mo 31:9
- 1Lje 15:2
- f 2Sa 6:6
- g 4Mo 3:31
- h 4Mo 3:32
- i 2Mo 27:20
- 3Mo 24:2
- j 2Mo 30:34
- Ps 141:2
- Ot 5:8
- k 2Mo 29:40
- l 2Mo 29:7
- 2Mo 30:23
- 3Mo 8:12
- Ps 133:2
- m 4Mo 3:27
- n 4Mo 4:4
- o 2Mo 19:21
- 1Sa 6:19
- p 4Mo 3:21
- r 4Mo 4:3

Desni stupac

- a 4Mo 3:25
- b 2Mo 26:1
- 2Mo 36:8
- c 2Mo 26:7
- 2Mo 36:14
- d 2Mo 26:14
- e 2Mo 36:19
- f 2Mo 26:36
- 2Mo 36:37
- g 2Mo 27:9
- 2Mo 38:9
- h 2Mo 27:16
- 2Mo 38:18
- i 4Mo 3:21
- 4Mo 3:23
- j 4Mo 3:3
- 4Mo 3:10
- k 4Mo 3:25
- l 2Mo 6:23
- 4Mo 3:4
- 4Mo 4:33
- 4Mo 7:8
- m 2Mo 6:19
- 4Mo 3:33
- n 4Mo 4:3
- 4Mo 4:23
- o 4Mo 3:36
- p 2Mo 26:15
- 2Mo 36:20
- r 2Mo 26:26
- 2Mo 36:31
- s 2Mo 26:37
- 2Mo 36:38
- t 2Mo 26:19
- 2Mo 38:27
- u 2Mo 27:10
- v 2Mo 27:11
- z 2Mo 27:19
- a 4Mo 3:8

onih što služe u šatoru sastanka. **24** A ovo je služba porodica Geršonovih, služba koju će vršiti i stvari koje će nositi:^a

25 neka nose šatorska platna^b svetog šatora, to jest šator sastanka^c s njegovim pokrovom^d i pokrov od tuljanovih koža^e što je povrh njega, zastor^f što je na ulazu u šator sastanka, **26** dvorišne zastore,^g zastor na ulazu^h u dvorište što je oko šatora i žrtvenika, šatorsku užad, sav pribor za njihovu službu i sve stvari koje koriste za posao. To neka je njihova služba. **27** Neka sinovi Geršonoviⁱ obavljaju svu svoju službu, sve što trebaju nositi i svu službu koju trebaju vršiti, po naredbi Arona i sinova njegovih.^j Odredite im sve što su dužni nositi. **28** To je služba porodica sinova Geršonovih^k u šatoru sastanka. Služba za koju su zaduženi neka bude pod vodstvom Itamara,^l sina svećenika Arona.

29 I sinove Merarijeve^m popiši po porodicama njihovim u domovima otaca njihovih. **30** Popiši ih od trideset godina naviše pa do pedeset godina, sve koji ulaze u skupinu onih što služe vršeći službu u šatoru sastanka.ⁿ **31** A ovo je njihova dužnost, stvari koje će nositi,^o dok vrše svu svoju službu u šatoru sastanka: zidne okvire^p šatora, njegove prečke,^r stupove^s i postolja,^t **32** zatim dvorišne stupove^u što su unaokolo dvorišta, njihova postolja,^v klinove^z i užad sa svim priborom za svu njihovu službu. Poimence odredite predmete za koje su zaduženi da ih nose.^a **33** To je

služba porodica sinova Merarijevih,^a sva njihova služba u šatoru sastanka pod vodstvom Itamara, sina svećenika Aro-
na.”^b

34 Mojsije, Aron i poglavari^c zajednice popisali su sinove Kehatove^d po porodicama njihovim i po domovima otaca njihovih, **35** od trideset^e godina naviše pa do pedeset godina,^f sve koji ulaze u skupinu onih što služe vršeći službu u šatoru sastanka.^g **36** I popisanih po porodicama njihovim bilo je dvije tisuće sedam stotina i pedeset.^h **37** To su popisaniⁱ iz porodica Kehatovih, svi što služe u šatoru sastanka, koje su Mojsije i Aron popisali po naredbi koju je Jehova dao preko Mojsija.

38 A popisanih od sinova Geršonovih^j po porodicama njihovim i po domovima otaca njihovih, **39** od trideset godina naviše pa do pedeset godina, svih koji ulaze u skupinu onih što služe vršeći službu u šatoru sastanka,^k **40** popisanih po porodicama njihovim, po domovima otaca njihovih, bilo je dvije tisuće šest stotina i trideset.^l **41** To su popisani iz porodica sinova Geršonovih, svi što služe u šatoru sastanka, koje su Mojsije i Aron popisali po Jehovinoj naredbi.^m

42 A popisanih iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovim, po domovima otaca njihovih, **43** od trideset godina naviše pa do pedeset godina, svih koji ulaze u skupinu onih što služe vršeći službu u šatoru sastanka,ⁿ **44** popisanih po porodicama njihovim bilo je tri tisuće i dvi-

4. poglavlje

- a 4Mo 3:33
- b 4Mo 4:28
- c 4Mo 1:16
Js 22:14
- d 4Mo 3:19
4Mo 3:27
4Mo 3:29
- e 4Mo 4:47
- f 4Mo 8:25
- g 4Mo 4:3
4Mo 8:26
- h 4Mo 3:28
- i 4Mo 3:15
- j 4Mo 3:21
- k 4Mo 4:3
4Mo 4:23
- l 4Mo 3:22
- m 4Mo 3:15
4Mo 4:22
- n 4Mo 4:3
4Mo 4:23
4Mo 4:30
4Mo 4:35
4Mo 4:39
4Mo 8:26

Desni stupac

- a 4Mo 3:34
- b 4Mo 3:15
4Mo 4:29
- c 4Mo 4:3
4Mo 4:23
4Mo 4:30
- d 4Mo 4:15
4Mo 4:24
4Mo 4:31
- e 4Mo 3:39
- f 4Mo 4:37
4Mo 4:41
4Mo 4:45

5. poglavlje

- g 3Mo 13:46
4Mo 12:14
2Lje 26:21
- h 3Mo 15:2
- i 3Mo 22:4
4Mo 19:11
4Mo 31:19
- j 2Kr 7:3
- k 4Mo 19:22
- l 2Mo 25:8
3Mo 26:11
Js 22:19
2Ko 6:16
- m 3Mo 5:1
3Mo 5:17
3Mo 6:2

je stotine.^a **45** To su popisani iz porodica sinova Merarijevih, koje su Mojsije i Aron popisali po naredbi koju je Jehova dao preko Mojsija.^b

46 Svih popisanih koje su Mojsije, Aron i poglavari Izraelovi popisali kao levite po porodicama njihovim i po domovima otaca njihovih, **47** od trideset godina naviše pa do pedeset godina,^c svih što dolaze obavljati tešku službu i službu nošenja tereta u šatoru sastanka,^d **48** svih popisanih bilo je osam tisuća pet stotina i osamdeset.^e **49** Bili su popisani po naredbi koju je Jehova dao preko Mojsija, svaki prema svojoj službi i prema onome što je nosio. Bili su popisani kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.^f

5 Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Zapovjedi sinovima Izraelovim da iz tabora odstrane svakoga tko je gubav,^g svakoga tko ima izljevi^h i svakoga tko se onečistio mrtvacem.ⁱ **3** Odstranite i muško i žensko! Pošaljite ih van iz tabora^j da ne onečiste^k tabore onih među kojima ja prebivam.”^l **4** Sinovi Izraelovi učinili su tako i poslali ih van iz tabora. Kako je Jehova rekao Mojsiju, tako su sinovi Izraelovi učinili.

5 A Jehova je dalje rekao Mojsiju: **6** “Ovako kaži sinovima Izraelovim: ‘Ako tko, čovjek ili žena, učini bilo kakav grijeh ljudski postupajući nevjerno prema Jehovi, taj* je navukao krivnju na sebe.^m

4Mo 5:2* Doslovno: “dušom”, to jest mrtvom dušom. Vidi dodatak 2.
6* Doslovno: “ta je duša”.

7 Neka prizna^a počinjeni grijeh i neka da naknadu za svoju krivnju u punoj vrijednosti i neka tome doda još petinu vrijednosti,^b pa neka to da onome kome je nanesena nepravda. **8** A ako ovaj nema bližeg rodaka kome bi se mogla dati naknada za krivnju, neka naknada za krivnju koja se daje Jehovi pripadne svećeniku, porodovna za očišćenje kojim će svećenik izvršiti obred očišćenja za njega.^c

9 Svaki prilog^d od svih stvarih stvari^e sinova Izraelovih što ih oni prinose svećeniku neka pripadne njemu.^f **10** I svete stvari koje netko prinese ostaju njemu. Svećeniku neka pripadne što god mu tko da.”

11 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **12** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ako nečija žena zastrani i poćini nevjeru,^g **13** i netko drugi legne s njom i istekne drugi sjeme,^h ali to bude sakriveno od očiju njezina mužaⁱ i ostane neotkriveno iako se ona okaljala, ali protiv nje nema svjedoka i ne bude uhvaćena, **14** a muža obuzme ljubomora^{aj} i on počne sumnjati u vjernost svoje žene koja se zaista okaljala, ili ako ga obuzme ljubomora i on počne sumnjati u vjernost svoje žene iako se ona ustvari nije okaljala, **15** onda neka muž dovede svoju ženu svećeniku^k i ustvo neka donese njezinu žrtvu: desetinu efe* ječmenoga brašna. Neka na to ne izlijeva ulje niti stavlja tamjan,^l jer je to žitna žrtva za lju-

5. poglavlje

- a 3Mo 5:5
Jš 7:19
Ps 32:5
Jk 5:16
- b 3Mo 6:5
- c 3Mo 5:16
3Mo 6:7
3Mo 7:7
- d 2Mo 29:28
4Mo 18:8
- e 3Mo 6:17
3Mo 7:6
3Mo 10:13
- f 5Mo 18:3
Eze 44:29
1Ko 9:13
- g 4Mo 5:20
Ho 4:13
- h 3Mo 18:20
5Mo 5:18
- i Ps 26:4
Izr 30:20
- j Izr 6:34
Pj 8:6
- k 4Mo 5:30
- l 3Mo 5:11

Desni stupac

- a Jr 17:10
Mi 3:5
He 13:4
- b 4Mo 5:15
4Mo 5:25
- c 4Mo 5:22
4Mo 5:24
- d Ri 7:2
He 13:4
- e 4Mo 5:12
1Ko 6:9
- f 3Mo 18:20
4Mo 5:13
- g Jš 6:26
1Sa 14:24
1Kr 8:31
- h 2Lje 34:24
Jr 51:60
- i Dj 3:19

bomoru, žitna žrtva za spomen da podsjeti na prijestup.

16 Neka je svećenik dovede i postavi pred Jehovu.^a **17** Potom neka svećenik uzme svete vode u zemljanu posudu i neka uzme zemlje s poda u svetom šatoru te je stavi u vodu. **18** Svećenik neka ženu postavi pred Jehovu, raspusti joj kosu i na ruke joj stavi žitnu žrtvu za spomen, to jest žitnu žrtvu za ljubomoru.^b A svećenik neka drži u ruci gorku vodu što donosi prokletstvo.^c

19 Zatim neka svećenik zakune ženu i kaže joj: “Ako nijedan čovjek nije legao s tobom i ako nisi zastranila i onećistila se dok si bila pod vlašću svoga muža,^d neka ti ništa ne bude od ove gorke vode koja donosi prokletstvo. **20** Ali ako si zastranila dok si bila pod vlašću svoga muža^e i ako si se okaljala te je netko drugi osim tvoga muža stavio u tebe sjeme svoje...”^f **21** Neka svećenik zakune ženu kletvom^g i kaže joj: “Neka te Jehova postavi kao primjer za prokletstvo i za kletvu među tvojim narodom, neka Jehova učini da ti bedra* uvenu i trbuh da ti se nadme. **22** Ova voda što donosi prokletstvo neka ude u tvoju utrobu da ti se trbuh od nje nadme i bedra ti uvenu.” A žena neka kaže: “Neka bude, neka bude tako!”

23 Svećenik neka zapiše te kletve u knjigu^h pa ih ispereⁱ u gorkoj vodi. **24** I neka da ženi da pije gorku vodu što do-

4Mo 5:14* Doslovno: “duh ljubomore”.
15* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13.

4Mo 5:21* Izraz “bedra” vjerojatno označava spolne organe.

nosi prokletstvo,^a i neka voda što donosi prokletstvo ude u nju i bude joj gorka. **25** Potom neka svećenik uzme žitnu žrtvu^b za ljubomoru iz ženine ruke, neka zanjiše žitnu žrtvu pred Jehovom i prinese je k žrtveniku. **26** I neka svećenik zagrabi od žitne žrtve kao podsjetnik^c i neka to spali na žrtveniku. Potom neka da ženi da pije vodu. **27** Pošto joj je dao da pije vodu, ako se okaljala i bila nevjerna svome mužu,^d voda što donosi prokletstvo ući će u nju i biti joj gorka, trbuh će joj se naduti, a bedra uvenuti, pa će žena postati prokletstvo među svojim narodom.^e **28** A ako se žena nije okaljala nego je čista, neće biti kažnjena^f i zatrudnjet će.

29 To je zakon o ljubomori^g kad žena zastrani^h dok je pod vlašću svoga mužaⁱ i okalja se, **30** ili kad kojega čovjeka obuzme ljubomora pa posumnja da mu je žena nevjerna. Neka tada postavi ženu pred Jehovu, a svećenik neka s njom postupi po svemu ovom zakonu. **31** A taj čovjek neka bude slobodan od krivnje, a žena neka odgovara za svoj prijestup.”

6 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ako čovjek ili žena učini poseban zavjet da živi kao nazirej^{*j} pred Jehovom, **3** neka se uzdržava od vina i opojnog pića. Neka ne pije octa od vina niti octa od opojnog pića,^k neka ne pije kakvoga pića napravljeno-

4Mo 6:2* “Nazirej” znači “izdvojen; posvećen; predan”.

5. poglavlje

a 4Mo 5:18

b 4Mo 5:15

c 3Mo 2:9
3Mo 5:12d 4Mo 5:13
4Mo 5:20e 5Mo 27:26
Ga 3:10

f 4Mo 5:19

g 4Mo 5:14
4Mo 5:15h 4Mo 5:12
4Mo 5:19

i Ri 7:2

6. poglavlje

j Su 13:5

k 3Mo 10:9
Su 13:14
Am 2:12
Lk 1:15
Lk 7:33

Desni stupac

a Su 13:5
Su 16:17
1Sa 1:11

b Su 16:19

c 3Mo 21:1
3Mo 21:11

d 3Mo 21:11

e 4Mo 19:14

f 4Mo 6:18

g 3Mo 14:22

h 3Mo 5:8

i 3Mo 5:10
3Mo 14:31

j 4Mo 6:2

Su 13:5
Su 16:17

4. MOJSIJEVA 5:25–6:12

ga od grožđa i neka ne jede grožđa, ni svježega ni suhoga. **4** Sve vrijeme svoga nazirejstva ne smije jesti ništa što se pravi od vinove loze, ni nezrelo grožđe ni kožicu.

5 Sve vrijeme njegova nazirejskoga zavjeta neka ne prelazi britva preko glave njegove.^a Dok se ne navrši vrijeme za koje se obavezao da će biti odvojen za Jehovu, neka bude svet puštajući da mu kosa^b na glavi slobodno raste. **6** Sve vrijeme dok je odvojen za Jehovu neka ne prilazi mrtvacu.^{*c} **7** Neka se ne okalja ni za svojim ocem, ni za svojom majkom, ni za svojim bratom, ni za svojom sestrom ako bi umrli,^d jer na glavi svojoj nosi znak nazirejstva pred Bogom svojim.

8 Sve vrijeme svoga nazirejstva on je svet pred Jehovom. **9** Ali umre li tko iznenađeno pokraj njega,^e pa on tako okalja glavu na kojoj je znak nazirejstva njegov, neka obrije^f glavu svoju na dan kad bude proglašen čistim. Sedmoga dana neka je obrije. **10** Osmoga dana neka donese svećeniku na ulaz u šator sastanka dvije grlice ili dva mlada goluba.^g **11** Neka svećenik jedno prinese kao žrtvu za grijeh,^h a drugo kao žrtvu paljenicu,ⁱ i neka za njega izvrši obred očišćenja jer je prišavši mrtvacu^{*} zgriješio. Toga dana neka posveti glavu svoju. **12** I neka živi kao nazirej pred Jehovom sve vrijeme svoga nazirejstva, i neka

4Mo 6:6* Doslovno: “duši mrtvacu”.
Vidi dodatak 2. **11*** Doslovno: “duši”.

prinese muško janje staro do godine dana kao žrtvu za krivnju.^a A prijašnje se vrijeme neće računati jer je okaljao svoje nazirejstvo.

13 A ovo je zakon za nazireja: kad se navršše dani njegova nazirejstva^b neka ga dovedu* na ulaz u šator sastanka.

14 I neka kao svoju žrtvu Jehovi prinese jedno muško janje bez mane staro do godine dana kao žrtvu paljenicu,^c jedno žensko janje bez mane staro do godine dana kao žrtvu za grijeh,^d jednoga ovna bez mane kao žrtvu zajedništva,^e **15** košaru s beskvasnim kolutastim kruhovima od finoga brašna^f zamiješenima s uljem^g i s beskvasnim lepinjama namazanima uljem^h i njihovu žitnu žrtvuⁱ i žrtve ljevanice.^j **16** Neka ih svećenik donese pred Jehovu i prinese njegovu žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu.^k **17** I neka ovna prinese Jehovi kao žrtvu zajedništva^l zajedno s košarom s beskvasnim kruhom; svećenik neka prinese i njegovu žitnu žrtvu^m te njegovu žrtvu ljevanicu.

18 Nazirej neka na ulazu u šator sastanka obrijeⁿ znak nazirejstva s glave svoje i neka uzme kosu s glave svoje što mu je znak nazirejstva i stavi je na vatru što gori pod žrtvom zajedništva. **19** Potom neka svećenik uzme kuhanu^o plečku ovna, jedan beskvasni kolutasti kruh iz košare, jednu beskvasnu lepinju^p i stavi sve to na ruke nazireju pošto

4Mo 6:13* Doslovno: "neka to donese", odnosno neka pokaže neobrijanu glavu kao znak svog nazirejstva.

6. poglavlje

- a 3Mo 14:24
- b 4Mo 30:2
Pr 5:4
Dj 21:26
- c 3Mo 1:10
- d 3Mo 4:32
3Mo 5:6
- e 3Mo 3:1
- f 3Mo 2:4
- g 3Mo 2:5
- h 2Mo 29:2
- i 3Mo 2:1
3Mo 6:14
- j 4Mo 15:10
- k 3Mo 1:3
- l 3Mo 3:1
- m 3Mo 2:9
- n 4Mo 6:5
Dj 18:18
Dj 21:24
- o 3Mo 8:31
1Sa 2:15
- p 2Mo 29:23

Desni stupac

- a 2Mo 29:24
3Mo 10:15
- b 4Mo 18:18
- c 3Mo 7:34
- d Pr 9:7
Pr 10:19
- e 4Mo 6:2
Su 13:5
Su 16:17
- f 3Mo 9:22
5Mo 10:8
5Mo 21:5
Lk 24:50
- g Ru 2:4
Ps 134:3
- h Ps 91:11
Ps 121:7
Iv 17:11
1Pe 1:5
- i Ps 31:16
Ps 67:1
Ps 80:3
- j 1Mo 43:29
- k Ps 4:6
l Ps 29:11
Lk 2:14
Iv 14:27
- m 5Mo 28:10
2Lje 7:14
Iza 43:7
Iza 43:10
Da 9:19
- n 4Mo 23:20
Ps 5:12
Ps 67:7
Ps 115:12
Ef 1:3

7. poglavlje

- o 2Mo 40:17
- p 2Mo 30:26
3Mo 8:10
- r 2Mo 40:10
- s 2Mo 25:2
2Mo 35:27
Ne 7:70
- t 2Mo 18:21
4Mo 1:4
4Mo 1:16

je ovaj dao obrijati znak svoga nazirejstva. **20** Neka to svećenik zanjíše kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom.^a To je nešto sveto što pripada svećeniku, zajedno s prsima^b žrtve zanjihane i butom od priloga.^c Poslije toga nazirej može piti vina.^d

21 To je zakon za nazireja^e koji se zavjetuje, za njegovu žrtvu Jehovi zbog njegova nazirejstva, ne računajući ono što još može dati. Kako se zavjetovao, tako neka postupi po zakonu o nazirejstvu svojem.”

22 Jehova je još rekao Mojsiju: **23** “Kaži Aronu i sinovima njegovim i reci im: ‘Ovako blagoslivljajte^f sinove Izraelove:

24 “Neka te blagoslovi Jehova^g i neka te čuva.^h

25 Neka te Jehova obasja licem svojimⁱ i milostiv ti bude.^j

26 Neka Jehova obrati lice svoje k tebi^k i mir ti donese.”^l

27 I neka imenom mojim^m blagoslivljaju sinove Izraelove da ih ja blagoslovim.”ⁿ

7 Onoga dana kad je Mojsije završio podizanje svetog šatora,^o pomazao ga je^p i posvetio sa svom njegovom opremom, a tako i žrtvenik sa svim njegovim priborom. Pomazao ih je i posvetio.^r **2** Potom su priložili svoj dar^s poglavari Izraelovi,^t glavari rodova svojih, to jest knezovi plemenski koji su vodili popisivanje, **3** i donijeli su svoj prilog pred Jehovu: šest pokrivenih kola i dvanaest goveda — po jedna kola

za dvojicu poglavara i bika za svakoga. Dovedi su ih pred sveti šator. **4** Tada je Jehova rekao Mojsiju: **5** "Primi to od njih da se upotrijebi za službu oko šatora sastanka. Daj to levitima, svakome prema njegovoj službi."

6 Tako je Mojsije primio kola i goveda i dao ih levitima. **7** Dvoja kola i četiri goveda dao je sinovima Geršonovim prema njihovoj službi,^a **8** četvera kola i osam goveda dao je sinovima Merarijevim prema njihovoj službi^b pod vodstvom Itamara, sina svećenika Arona.^c **9** A sinovima Kehatovim nije dao ništa, jer njima je bila povjerena služba na svetome mjestu.^d Oni su nosili stvari na ramenima.^e

10 Poglavari su potom priložili svoj dar na svečanosti^f povodom postavljanja žrtvenika na dan njegova pomazanja. I poglavari su donosili svoj prilog pred žrtvenik. **11** I Jehova je rekao Mojsiju: "Svakoga dana neka po jedan poglavar donese svoj prilog na svečanost povodom postavljanja žrtvenika."^g

12 Prvoga je dana svoj prilog donio Nahšon,^h sin Aminadabov, od plemena Judina. **13** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu,ⁱ obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^j **14** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada;^k **15** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^l **16** jedno

7. poglavlje

- a 4Mo 3:25
- 4Mo 4:25
- b 4Mo 3:36
- 4Mo 4:31
- c 4Mo 4:33
- d 4Mo 3:31
- 4Mo 4:15
- e 2Sa 6:13
- 1Lje 15:15
- f 1Kr 8:63
- 2Lje 7:5
- g 1Ko 14:33
- 1Ko 14:40
- h 4Mo 1:7
- 4Mo 2:3
- 4Mo 10:14
- Ru 4:20
- Mt 1:4
- i 2Mo 30:13
- 3Mo 27:25
- j 3Mo 2:1
- 4Mo 7:19
- 4Mo 7:25
- 4Mo 7:31
- 4Mo 7:37
- 4Mo 7:43
- 4Mo 7:49
- 4Mo 7:55
- 4Mo 7:61
- 4Mo 7:67
- 4Mo 7:73
- 4Mo 7:79
- 4Mo 7:87
- k 2Mo 30:34
- 5Mo 33:10
- l 3Mo 1:3
- Ps 20:3

Desni stupac

- a 3Mo 4:23
- b 3Mo 3:1
- 3Mo 7:11
- Ml 3:4
- c 2Mo 6:23
- Lk 3:33
- d 4Mo 1:8
- 4Mo 2:5
- 4Mo 10:15
- e 4Mo 7:13
- f 3Mo 1:3
- g 3Mo 4:23
- h 3Mo 3:1
- i 4Mo 2:7
- 4Mo 10:16
- j 3Mo 1:3
- k 3Mo 4:23
- l 3Mo 3:1
- m 4Mo 1:9

zare za žrtvu za grijeh;^a **17** a za žrtvu zajedništva^b dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Nahšona, sina Aminadabova.^c

18 Drugoga je dana Netanel,^d sin Suarov, poglavar plemena Isakarova, priložio svoj dar. **19** Kao svoj prilog donio je jednu srebrnu posudu tešku stotinu i trideset šekela, jednu srebrnu zdjelu od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^e **20** jednu zlatnu čašu od deset šekela punu kada; **21** jednoga junca, jednoga ovna, jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^f **22** jedno jare za žrtvu za grijeh,^g **23** a za žrtvu zajedništva^h dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Netanela, sina Suarova.

24 Trećega je dana bio na redu poglavar sinova Zebulunovih Elijab,ⁱ sin Helonov. **25** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu; **26** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada; **27** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^j **28** jedno jare za žrtvu za grijeh,^k **29** a za žrtvu zajedništva^l dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Elijaba, sina Helonova.^m

30 Četvrtoga je dana bio na redu poglavar sinova Rubenovih Elisur,^a sin Šedeurov.

31 Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^b

32 jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada; **33** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^c **34** jedno jare za žrtvu za grijeh,^d **35** a za žrtvu zajedništva^e dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Elisura, sina Šedeurova.^f

36 Petoga je dana bio na redu poglavar sinova Šimunovih Šelumiel,^g sin Surišadajev.

37 Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^h **38** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada; **39** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;ⁱ **40** jedno jare za žrtvu za grijeh,^j **41** a za žrtvu zajedništva^k dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Šelumie-la, sina Surišadajeva.^l

42 Šestoga je dana bio na redu poglavar sinova Gadovih Elijasaf,^m sin Deuelov. **43** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebr-

7. poglavlje

a 4Mo 2:10
4Mo 10:18

b 4Mo 7:13

c 3Mo 1:3
Ps 20:3

d 3Mo 4:23

e 3Mo 3:1

f 4Mo 1:5

g 4Mo 2:12

h 4Mo 7:13

i 3Mo 1:3

j 3Mo 4:23

k 3Mo 3:1
3Mo 7:11

l 4Mo 1:6

m 4Mo 2:14
4Mo 10:20

Desni stupac

a 4Mo 7:13

b 5Mo 33:10

c 3Mo 1:3

d 3Mo 4:23

e 3Mo 3:1

f 4Mo 1:14

g 4Mo 2:18
4Mo 10:22
1Lje 7:26

h 4Mo 7:13

i 3Mo 1:3

j 3Mo 4:23

k 3Mo 3:1

l 4Mo 1:10

m 4Mo 2:20
4Mo 10:23

n 4Mo 7:13

o 5Mo 33:10

na zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^a

44 jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada;^b **45** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^c **46** jedno jare za žrtvu za grijeh,^d **47** a za žrtvu zajedništva^e dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Elijasafa, sina Deuelova.^f

48 Sedmoga je dana bio na redu poglavar sinova Efrajimovih Elišama,^g sin Amihudov. **49** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^h **50** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada; **51** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;ⁱ **52** jedno jare za žrtvu za grijeh,^j **53** a za žrtvu zajedništva^k dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Elišame, sina Amihudova.^l

54 Osmoga je dana bio na redu poglavar sinova Manaševih Gamalijel,^m sin Pedahsuror. **55** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;ⁿ **56** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada;^o **57** jedan

junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^a **58** jedno jare za žrtvu za grijeh,^b **59** a za žrtvu zajedništva^c dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Gama-lijela, sina Pedahsurova.^d

60 Devetoga je dana bio na redu poglavar^e sinova Benjaminovih Abidan,^f sin Gidonijev. **61** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^g **62** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada; **63** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^h **64** jedno jare za žrtvu za grijeh,ⁱ **65** a za žrtvu zajedništva^j dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Abidana, sina Gidonijeva.^k

66 Desetoga je dana bio na redu poglavar sinova Danovih Ahiezer,^l sin Amišadajev. **67** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^m **68** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada; **69** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;ⁿ **70** jedno jare za žrtvu za grijeh,^o **71** a za žrtvu zajedništva^p dva goveda, pet ovnova, pet jaraca

7. poglavlje

a 3Mo 1:3

b 3Mo 4:23

c 3Mo 3:1

d 4Mo 1:10

e 4Mo 1:16

f 4Mo 2:22

4Mo 10:24

g 4Mo 7:13

h 3Mo 1:3

i 3Mo 4:23

j 3Mo 3:1

3Mo 7:11

k 4Mo 1:11

l 4Mo 2:25

4Mo 10:25

m 4Mo 7:13

n 3Mo 1:3

o 3Mo 4:23

p 3Mo 3:1

Desni stupac

a 4Mo 1:12

b 4Mo 2:27

4Mo 10:26

c 4Mo 7:13

d 4Mo 7:44

e 3Mo 1:3

f 3Mo 4:23

g 3Mo 3:1

3Mo 7:11

h 4Mo 1:13

i 4Mo 2:29

4Mo 10:27

j 4Mo 7:13

k 4Mo 7:14

l 3Mo 1:3

m 3Mo 4:23

n 3Mo 3:1

o 4Mo 1:15

p 4Mo 7:10

Ezr 2:68

r Jš 22:14

i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Ahieze-
ra, sina Amišadajeva.^a

72 Jedanaestoga je dana bio na redu poglavar sinova Ašerovih Pagiel,^b sin Okranov. **73** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^c **74** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada;^d **75** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^e **76** jedno jare za žrtvu za grijeh,^f **77** a za žrtvu zajedništva^g dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Pagie-la, sina Okranova.^h

78 Dvanaestoga je dana bio na redu poglavar sinova Naf-talijevih Ahira,ⁱ sin Enanov. **79** Njegov je prilog bio: jedna srebrna posuda teška stotinu i trideset šekela, jedna srebrna zdjela od sedamdeset šekela, prema svetom šekelu, obje pune finoga brašna zamiješana s uljem, za žitnu žrtvu;^j **80** jedna zlatna čaša od deset šekela puna kada;^k **81** jedan junac, jedan ovan i jedno muško janje staro do godine dana, za žrtvu paljenicu;^l **82** jedno jare za žrtvu za grijeh,^m **83** a za žrtvu zajedništvaⁿ dva goveda, pet ovnova, pet jaraca i petero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog Ahire, sina Enanova.^o

84 Ovo je bio prilog^p poglavara^r Izraelovih koji su

prinijeli povodom postavljanja žrtvenika na dan njegova pomazanja: dvanaest srebrnih posuda, dvanaest srebrnih zdjela^a i dvanaest zlatnih čaša. **85** Svaka srebrna posuda težila je stotinu i trideset šekela, a svaka zdjela sedamdeset. Svega srebra u posudu bilo je dvije tisuće i četiri stotine šekela, prema svetom šekelu.^b **86** Zlatnih čaša^c punih kada bilo je dvanaest i svaka je čaša težila deset šekela, prema svetom šekelu. Svega zlata u čašama bilo je stotinu i dvadeset šekela. **87** Sve stoke za žrtvu paljenicu^d bilo je: dvanaest junaca, dvanaest ovnova, dvanaestero jednogodišnje muške janjadi s njihovim žitnim žrtvama^e i dvanaestero jaradi za žrtvu za grijeh.^f **88** Sve stoke za žrtvu zajedništva^g bilo je dvadeset i četiri junca, šezdeset ovnova, šezdeset jaraca i šezdesetero jednogodišnje muške janjadi. To je bio prilog za svečanost povodom postavljanja žrtvenika^h pošto je bio pomazan.ⁱ

89 Kad bi Mojsije ulazio u šator sastanka da razgovara s Bogom,^j čuo bi glas koji mu je govorio odozgo iznad poklopa^k na kovčegu svjedočanstva, između dva keruba.^{*1} Tako bi mu govorio.

8 Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Kaži Aronu i reci mu: ‘Kad budeš palio svjetiljke na svijećnjaku, neka sedam svjetiljki osvjetljava prostor ispred njega.’”^m **3** I Aron je učinio tako. Upalio je svjetilj-

7. poglavlje

- a 4Mo 7:13
- b 2Mo 30:13
3Mo 27:25
- c 4Mo 7:14
- d 4Mo 7:15
- e 4Mo 7:13
- f 4Mo 7:16
- g 4Mo 7:17
- h 4Mo 7:10
4Mo 7:84
- i 4Mo 7:1
- j 2Mo 33:9
4Mo 11:17
4Mo 12:8
- k 2Mo 25:22
2Mo 37:6
- l 2Mo 25:18
1Sa 4:4
Ps 80:1

8. poglavlje

- m 2Mo 25:37
2Mo 40:25
3Mo 24:2

Desni stupac

- a He 9:2
- b 2Mo 37:17
- c 2Mo 25:9
2Mo 25:40
1Lje 28:12
1Lje 28:19
He 8:5
- d 2Mo 29:4
Ps 26:6
Iza 52:11
2Ko 7:1
- e 2Mo 30:18
Eze 36:25
- f 3Mo 14:8
- g 2Mo 19:10
3Mo 16:28
4Mo 19:7
- h Ps 51:2
- i 3Mo 1:3
- j 3Mo 2:1
4Mo 15:9
- k 3Mo 4:3
Ri 8:3
2Ko 5:21
- l 3Mo 8:3
- m 3Mo 1:4
4Mo 3:9
n 4Mo 3:41
4Mo 3:45
- o 3Mo 7:30
3Mo 8:27
4Mo 8:21
- p 4Mo 1:50
4Mo 3:6
- r 2Mo 29:10
- s 3Mo 1:4
- t 4Mo 3:45
4Mo 16:9
- u 4Mo 4:3
4Mo 8:11

ke da osvjetljavaju prostor ispred svijećnjaka,^a kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju. **4** A svijećnjak je bio izrađen ovako: bio je skovan od zlata, od stupa do cvjetova bio je skovan.^b Mojsije je izradio svijećnjak prema prikazu^c koji mu je pokazao Jehova.

5 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **6** “Uzmi levite između sinova Izraelovih i očisti ih.”^d **7** Ovako s njima postupi da ih očistiš: poškropi ih vodom koja čisti od grijeha,^e a oni neka obriju cijelo svoje tijelo,^f operu svoju odjeću^g i očiste se.^h **8** Neka zatim uzmu juncaⁱ s njegovom žitnom žrtvom^j od finoga brašna zamiješana s uljem, a ti uzmi drugoga junca kao žrtvu za grijeh.^k **9** I dovedi levite pred šator sastanka i sakupi svu zajednicu sinova Izraelovih.^l **10** Dovedi levite pred Jehovu, pa neka sinovi Izraelovi polože^m ruke na levite.ⁿ **11** I neka Aron učini da se leviti zanjišu pred Jehovom kao žrtva zanjihana^o što je prinosi sinovi Izraelovi. Neka njihov posao bude da vrše službu Jehovi.^p

12 Potom neka leviti polože ruke juncima na glavu.^r Zatim jednoga prinesi kao žrtvu za grijeh, a drugoga kao žrtvu paljenicu Jehovi, da izvršiš obred očišćenja^s za levite. **13** I postavi levite pred Arona i sinove njegove i zanjiši ih kao žrtvu zanjihanu koju prinosiš Jehovi. **14** Odvoji levite između sinova Izraelovih; i leviti neka meni pripadnu.^t **15** Potom neka leviti dođu da služe u šatoru sastanka.^u Dakle, očisti ih i zanjiši ih kao

4Mo 7:89* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

žrtvu zanjihanu.^a **16** Jer oni su darovani,* darovani su meni između sinova Izraelovih.^b Njih sam sebi uzeo umjesto svih što otvaraju maternicu, svih prvorođenaca sinova Izraelovih.^c **17** Jer meni pripada svaki prvorođenac između sinova Izraelovih — i od ljudi i od životinja.^d Onoga dana kad sam pobio sve prvorođence u zemlji egipatskoj,^e sebi sam ih posvetio.^f **18** I uzet ću levite umjesto svih prvorođenaca među sinovima Izraelovim.^g **19** I dat ću levite Aronu i sinovima njegovim kao darovane između sinova Izraelovih^h da vrše službu sinova Izraelovih u šatoru sastankaⁱ i da vrše obred očišćenja za sinove Izraelove, da kakva nevolja ne bi pogodila sinove Izraelove^j jer su se približili svetome mjestu.”

20 Mojsije, Aron i sva zajednica sinova Izraelovih učinili su tako s levitima. Kako je god Jehova zapovjedio Mojsiju za levite, tako su sinovi Izraelovi učinili s njima. **21** Pošto su se leviti očistili^k i oprali svoje haljine, Aron ih je zanjihao kao žrtvu zanjihanu pred Jehovom.^l I Aron je za njih izvršio obred očišćenja da budu čisti.^m **22** Potom su leviti ušli da vrše svoju službu u šatoru sastanka pred Aronom i sinovima njegovim.ⁿ Kako je Jehova zapovjedio Mojsiju za levite, tako su učinili s njima.

23 Tada je Jehova rekao Mojsiju: **24** “I ovo vrijedi za levite: od dvadeset pet godi-

8. poglavlje

- a 2Mo 29:24
- b 4Mo 3:45
- c 4Mo 3:12
- d 2Mo 13:2
2Mo 13:12
4Mo 3:13
Lk 2:23
- e 2Mo 12:29
Ps 78:51
Ps 105:36
Ps 135:8
He 11:28
- f 2Mo 13:15
3Mo 27:26
- g 4Mo 3:12
- h 4Mo 3:9
4Mo 18:6
- i 1Lje 23:32
Eze 44:11
- j 4Mo 1:53
4Mo 18:5
1Sa 6:19
2Lje 26:16
- k 4Mo 8:7
- l 4Mo 8:11
- m 4Mo 8:12
- n 4Mo 8:15
2Lje 31:2

Desni stupac

- a 4Mo 1:53
- 4Mo 3:32
- 4Mo 18:4
- 1Lje 23:32
- Eze 44:11

9. poglavlje

- b 2Mo 40:2
4Mo 1:1
- c 2Mo 12:27
- d 2Mo 12:6
3Mo 23:5
4Mo 28:16
5Mo 16:1
Jš 5:10
Mk 14:12
1Ko 5:7
- e 2Mo 12:6
- f 2Mo 12:8
- g 5Mo 30:8
Pr 12:13
- h 3Mo 21:11
4Mo 5:2
4Mo 6:6
4Mo 19:14
4Mo 19:16
- i 2Mo 18:15
4Mo 15:33
4Mo 27:2
- j 3Mo 7:21
5Mo 16:2

na navise, levit stupa u redove onih koji služe u šatoru sastanka. **25** A kad mu bude pedeset godina, neka istupi iz redova onih koji služe i neka više ne služi. **26** Neka pomaže svojoj braći u šatoru sastanka pri obavljanju njihovih dužnosti, ali sam neka ne vrši službe. Tako učini s levitima i njihovim dužnostima.”^a

9 Prvoga mjeseca,^b druge godine po izlasku iz zemlje egipatske, Jehova je govorio Mojsiju u Sinajskoj pustinji, i rekao mu je: **2** “Neka sinovi Izraelovi pripreme pashalnu žrtvu^c u propisano vrijeme.^d **3** Pripremite je u propisano vrijeme, u suton* četrnaestoga dana ovoga mjeseca.^e Pripremite je prema svim njezinim odredbama i propisima.”^f

4 Tako je Mojsije rekao sinovima Izraelovim da pripreme pashalnu žrtvu. **5** I pripremili su pashalnu žrtvu u Sinajskoj pustinji, prvoga mjeseca, u suton četrnaestoga dana u mjesecu. Kako je god Jehova zapovjedio Mojsiju, tako su sinovi Izraelovi učinili.^g

6 A bilo je ljudi koji su se onečistili mrtvacem,^h tako da onoga dana nisu mogli pripremiti pashalnu žrtvu. Zato su istoga dana došli pred Mojsija i Arona.ⁱ **7** I ti su mu ljudi rekli: “Onečistili smo se mrtvacem.* Zašto da nam bude uskraćeno prinijeti žrtvu^j Jehovi u propisano

4Mo 8:16* “Darovani” — hebrejski: *netunim*, riječ srodna nazivu “netini”. Vidi 1Lje 9:2.

4Mo 9:3* “U suton” — doslovno: “između dvije večeri”. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **6*** Doslovno: “ljudskom dušom”. **7*** Doslovno: “ljudskom dušom”.

vrijeme zajedno s ostalim sinovima Izraelovim?” **8** Tada im je Mojsije rekao: “Stanite da čujem što će Jehova zapovjediti za vas.”^a

9 A Jehova je rekao Mojsiju: **10** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ako se tko od vas ili od vaših potomaka onečisti mrtvacem^{*b} ili je na dalekom putu, neka ipak pripremi pashalnu žrtvu Jehovi. **11** Neka je pripreme drugoga mjeseca,^c u suton četrnaestoga dana. Neka je jedu s beskasnim kruhom i gorkim biljem.^d **12** Ništa od nje neka ne ostave do sutra^e i neka ne slome nijednu kost na njoj.^f Neka je pripreme prema svim odredbama za pashalnu žrtvu.^{*g} **13** Ali ako je tko čist i nije na putu, a ipak je propustio pripremiti pashalnu žrtvu, takav^{*} neka se pogubi i tako ukloni iz svoga naroda,^h jer nije prinio Jehovi žrtvu u propisano vrijeme. Takav čovjek neka odgovara za svoj grijeh.ⁱ

14 Ako s vama živi došljak, neka i on priprema pashalnu žrtvu Jehovi.^j Neka je pripremi prema odredbama i propisima za pashalnu žrtvu.^k Iste odredbe neka vrijede za sve vas — i za došljaka i za rođenog Izraelca.”^l

15 Na dan kad je podignut sveti šator^m oblak je prekrio šator, šator Svjedočanstva,ⁿ a od večeri do jutra nad šatorom je bilo nešto nalik vatri.^o **16** Tako je bilo stalno: oblak

9. poglavlje

- a 2Mo 25:22
3Mo 16:2
Ps 99:6
- b 4Mo 5:2
- c 2Lje 30:2
2Lje 30:15
- d 2Mo 12:8
- e 2Mo 12:10
- f 2Mo 12:46
Ps 34:20
Iv 19:36
- g 2Mo 12:43
- h 2Mo 12:15
- i Jk 4:17
- j 2Mo 12:19
2Mo 12:48
- k 2Mo 12:8
- l 2Mo 12:49
3Mo 24:22
5Mo 29:11
5Mo 31:12
Ri 2:11
- m 2Mo 40:2
2Mo 40:17
- n 2Mo 14:24
2Mo 40:34
Ne 9:12
- o 2Mo 13:21
2Mo 40:38
4Mo 14:14

Desni stupac

- a 2Mo 13:22
5Mo 1:33
Ne 9:19
- b 2Mo 40:36
4Mo 10:11
4Mo 10:34
- c 2Mo 33:14
2Mo 40:37
- d 2Mo 17:1
4Mo 10:13
- e 2Mo 40:37
4Mo 1:52
- f Ps 48:14
- g Ps 78:14
- h 2Mo 40:36
4Mo 9:17
- i 5Mo 1:7
5Mo 2:3
- j 2Mo 24:3
4Mo 9:19
5Mo 11:1
Jš 22:3
- k 2Mo 39:42

10. poglavlje

- l 3Mo 23:24
3Mo 25:9
- m Ps 81:3
Jl 1:14

ga je prekrivao danju, a nešto kao vatra noću.^a **17** Kad bi se god oblak digao sa šatora, sinovi Izraelovi odmah bi krenuli.^b A na mjestu gdje bi oblak stao, tu bi se sinovi Izraelovi utaborili.^c **18** Na Jehovinu bi zapovijed sinovi Izraelovi krenuli i na Jehovinu bi se zapovijed utaborili.^d Sve vrijeme dok bi oblak stajao nad šatorom, oni bi ostali utaboreni. **19** Ako bi se oblak zadržao nad šatorom dugo vremena, sinovi Izraelovi činili bi što je Jehova tražio od njih i ne bi kretali na put.^e **20** Ponekad bi oblak ostao nad šatorom nekoliko dana. Na Jehovinu bi zapovijed^f ostali utaboreni i na Jehovinu bi zapovijed krenuli. **21** Ponekad bi oblak^g stajao od večeri do jutra, a ujutro bi se oblak podigao i oni bi krenuli. Danju ili noću, kad god bi se oblak podigao, oni bi krenuli na put.^h **22** Ako bi se oblak zadržao nad šatorom dva dana ili mjesec dana ili duže vremena prebivajući nad njim, sinovi Izraelovi ostali bi utaboreni i ne bi kretali, ali čim bi se podigao, oni bi krenuli.ⁱ **23** Na Jehovinu bi se zapovijed utaborili i na Jehovinu bi zapovijed krenuli. Činili su što je Jehova tražio od njih,^j kako je Jehova zapovjedio preko Mojsija.^k

10 Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Napravi sebi dvije srebrne trube.^l Napravi ih od kovanog srebra. Neka ti služe za sazivanje^m zajednice i za objavu polaska. **3** Kad za trubite u obje, neka se sva zajednica skupi k tebi na ulazu

4Mo 9:10* Doslovno: “dušom”. 12* Doslovno: “Pashu”. 13* Doslovno: “takva duša”.

u šator sastanka.^a **4** Ako zatrubite samo u jednu, poglavaru koji su postavljeni nad tisućama Izraelovim neka se skupe k tebi.^b

5 Kad zatrubite tako da se truba oglasi promjenjivim zvukom, neka krenu tabori smješteni na istočnoj strani.^c

6 Kad po drugi put zatrubite tako da se truba oglasi promjenjivim zvukom, neka krenu tabori smješteni na južnoj strani.^d Neka tako zatrupe svaki put kad jedna skupina treba krenuti.

7 Trubite i kad sazivate zajednicu,^e ali neka to ne bude promjenjivi zvuk. **8** Neka sinovi Aronovi, svećenici, trube u trube.^f Neka vam to bude trajna odredba iz naraštaja u naraštaj.

9 Ako u svojoj zemlji pođete u rat protiv tlačitelja koji vas ugnjetava,^g neka trube vaše oglase ratni poziv^h i Jehova, Bog vaš, sjetit će vas se i izbatiti vas od vaših neprijatelja.ⁱ

10 Na dan veselja svojega,^j na blagdane svoje^k i na početku mjeseci svojih,^l trubite u trube nad svojim žrtvama paljenicama^m i žrtvama zajedništva.ⁿ Neka to bude spomen na vas pred Bogom vašim. Ja sam Jehova, Bog vaš.^o

11 Druge godine, drugoga mjeseca, dvadesetoga dana u mjesecu^p oblak se podigao sa šatora^r Svjedočanstva. **12** Tada su Izraelovi krenuli svojim redom^s iz Sinajske pustinje i putovali su sve dok se oblak nije zaustavio

4Mo 10:7* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

10. poglavlje

- a 4Mo 1:18
5Mo 29:10
Jr 4:5
b 2Mo 18:21
4Mo 1:16
4Mo 7:2
5Mo 1:15
5Mo 5:23
5Mo 31:9
c 4Mo 2:3
d 4Mo 2:10
e 4Mo 10:3
Jl 2:15
f 4Mo 31:6
1Lje 15:24
1Lje 16:6
2Lje 29:26
Ne 12:35
Ne 12:41
g Su 2:18
Su 6:9
h Su 3:27
Su 7:20
2Lje 13:12
1Ko 14:8
i Ps 106:4
j 1Lje 15:28
2Lje 5:12
2Lje 7:6
Ezr 3:10
k 3Mo 23:24
4Mo 29:1
l Ps 81:3
m 4Mo 28:11
n 3Mo 3:1
4Mo 29:39
o 2Mo 6:7
3Mo 11:45
p 4Mo 1:1
r Ps 78:14
s 2Mo 40:36
4Mo 2:9
4Mo 2:16
4Mo 2:17
4Mo 2:24
4Mo 2:31

Desni stupac

- a 1Mo 21:21
4Mo 12:16
4Mo 13:26
5Mo 1:2
b 4Mo 2:34
4Mo 9:23
c 4Mo 2:3
d 4Mo 1:7
e 4Mo 1:8
4Mo 2:5
f 4Mo 2:7
g 4Mo 1:51
h 4Mo 3:25
i 4Mo 3:36
j 4Mo 2:10
k 4Mo 1:5
l 4Mo 2:12
m 4Mo 1:6
n 4Mo 1:14
4Mo 2:14
o 4Mo 3:31
4Mo 4:4
4Mo 4:15
4Mo 7:9
p 4Mo 2:24
r 4Mo 1:10
4Mo 2:18
s 4Mo 2:20
t 4Mo 1:10
u 4Mo 2:22
v 4Mo 1:11
z 4Mo 2:25
4Mo 2:31

u pustinji Paranu.^a **13** Tako su krenuli prvi put, na Jehovinu zapovijed koju je dao preko Mojsija.^b

14 Prva je krenula troplemenska skupina tabora sinova Judinih po svojim četama,^c a nad njihovom je vojskom bio Nahšon,^d sin Aminadabov.

15 Nad vojskom plemena sinova Isakarovih bio je Netanel,^e sin Suarov. **16** A nad vojskom plemena sinova Zebulovih bio je Elijab, sin Helonov.^f

17 Pošto je šator bio rastavljen,^g krenuli su sinovi Geršonovi^h i sinovi Merarijeviⁱ noseći šator.

18 Zatim je krenula troplemenska skupina Rubenova^j tabora po svojim četama, a nad njihovom je vojskom bio Elisur,^k sin Šedeurov. **19** Nad vojskom plemena sinova Šimunovih^l bio je Šelumiel,^m sin Surišadajev. **20** A nad vojskom plemena sinova Gadovih bio je Elijasaf,ⁿ sin Deuelov.

21 Potom su krenuli Kehatovci noseći posvećene stvari iz svetišta,^o a do njihova je dolaska šator već bio podignut.

22 Zatim je krenula troplemenska skupina tabora sinova Efrajimovih^p po svojim četama, a nad njihovom je vojskom bio Elišama,^r sin Amihudov. **23** Nad vojskom plemena sinova Manaševih^s bio je Gamalijel,^t sin Pedahsurov. **24** A nad vojskom plemena sinova Benjaminovih^u bio je Abidan,^v sin Gidonijev.

25 Troplemenska skupina tabora sinova Danovih^z krenula je po svojim četama kao

zaštitna straža^a svim taborima, a nad njihovom je vojskom bio Ahiezer,^b sin Amišadajev. **26** Nad vojskom plemena sinova Ašerovih^c bio je Pagiel,^d sin Okranov. **27** A nad vojskom plemena sinova Naftalijevih^e bio je Ahira,^f sin Enanov. **28** Tim su redom polazili sinovi Izraelovi po svojim četama kad su kretali na put.^g

29 I Mojsije je rekao Hobabu, sinu Midjanca Reuela,^h Mojsijeva tasta: “Zaputili smo se u kraj za koji je Jehova rekao: ‘Vama ću ga dati.’ⁱ Podi s nama i dobro ćemo ti učiniti,^j jer je Jehova obećao dobro Izraelu.”^k **30** Ali on mu je odgovorio: “Neću ići s vama, nego ću se vratiti u svoju zemlju,^l k svome rodu.” **31** Nato je Mojsije rekao: “Molim te, ne ostavljaj nas, jer ti znaš gdje se možemo u pustinji utaboriti, pa ćeš nam ti biti kao oči. **32** Ako pođeš s nama,^m kao što će Jehova činiti dobro nama, tako ćemo, znaj, i mi činiti dobro tebi.”

33 Tako su otišli od gore Jehovineⁿ tri dana hoda, a kovčeg saveza Jehovina^o išao je tri dana hoda pred njima da im potraži mjesto gdje bi počinuli.^p **34** I Jehovin je oblak^r bio nad njima danju, kad su kretali iz tabora.

35 Kad bi kovčeg kretao, Mojsije bi rekao: “Ustani Jehova! Neka se rasiju neprijatelji tvoji^s i neka oni što te silno mrze pobjegnu pred tobom!”^t **36** A kad bi se zaustavljao, rekao bi: “Vrati se, Jehova, nebrojenim tisućama Izraelovim!”^u

10. poglavlje

- a Jš 6:9
- b 4Mo 1:12
- c 4Mo 2:27
- d 4Mo 1:13
- e 4Mo 2:29
- f 4Mo 1:15
- g 4Mo 2:34
- h 2Mo 2:18
- 2Mo 3:1
- 2Mo 18:1
- 2Mo 18:27
- i 1Mo 12:7
- 1Mo 13:15
- 1Mo 15:18
- Dj 7:5
- J Su 1:16
- Su 4:11
- 1Sa 15:6
- k 1Mo 32:12
- 2Mo 3:8
- 2Mo 6:7
- 4Mo 23:19
- l 2Mo 3:1
- m Su 1:16
- Su 4:11
- n 2Mo 3:1
- 2Mo 19:3
- 2Mo 24:16
- 5Mo 5:2
- 1Kr 19:8
- Mi 4:4
- o 2Mo 25:10
- 2Mo 25:17
- p 5Mo 1:33
- Jš 3:3
- Jš 3:4
- r 2Mo 13:21
- Ne 9:12
- Ps 78:14
- Ps 105:39
- s Ps 17:13
- Ps 132:8
- t Ps 68:1
- u 5Mo 1:10

Desni stupac

11. poglavlje

- a 5Mo 9:22
- b Ps 78:21
- Ps 106:18
- c 2Mo 32:11
- 5Mo 9:19
- Ps 106:23
- Jk 5:16
- d 5Mo 9:22
- e 2Mo 12:38
- 3Mo 24:10
- f 1Ko 10:10
- g Ps 78:18
- Ps 78:22
- Ps 106:14
- h 2Mo 16:3
- i 2Mo 16:35
- 4Mo 21:5
- j 2Mo 16:14
- Ne 9:20
- Iv 6:31
- Iv 6:33
- Iv 6:51
- k 2Mo 16:31
- l 1Mo 2:12
- m 2Mo 16:16
- n 2Mo 16:23
- o 2Mo 16:31
- p Ps 78:24
- r 4Mo 11:1
- 5Mo 32:22
- Ps 78:21
- s Izr 29:27

11 I narod se stao tužiti pred Jehovom kako mu je teško.^a Kad je Jehova to čuo, raspalio se njegov gnjev. Vatra od Jehove planula je na njih te proždrla neke na rubnim dijelovima tabora.^b **2** A narod je povikao k Mojsiju te se on usrdno pomolio Jehovi^c i vatra se ugasila. **3** Ono je mjesto dobilo ime Tabera,^d jer je ondje na njih planula vatra od Jehove.

4 Mnoštvo drugih ljudi^e što je bilo među njima stalo je sebično žudjeti za jelom,^f pa su i sinovi Izraelovi opet stali plakati, govoreći: “Tko će nam dati da jedemo mesa?”^g **5** Dobro se sjećamo riba što smo ih badava jeli u Egiptu,^h i krastavaca, lubenica, poriluka, luka i češnjaka! **6** A sada nam je duša uahnuła. Pred očima našim nema ničega osim mane.”ⁱ

7 A mana^j je bila poput sjemena korijandra,^k a izgledom je bila nalik na smolu bdelijaja.^l **8** Narod je išao naokolo, skupljao je^m i mljeo u ručnim mlinovima ili tucao u mužaru, kuhao u loncuⁿ ili od nje pravo pogače. Okus joj je bio kao okus slatkog kolača pripravljenog s uljem.^o **9** Kad bi se noću spuštala rosa po taboru, s njom bi se spuštala i mana.^p

10 Mojsije je čuo kako narod plače u svojim obiteljima, svatko na ulazu u svoj šator. I Jehovin se gnjev silno raspalio,^r a i u Mojsijevim je očima sve to bilo zlo.^s **11** Tada je Mojsije rekao Jehovi: “Zašto nanosiš zlo sluzi svojemu?”

4Mo 11:3* “Tabera” znači “izgaranje; požar; plamen”.

Zašto nisam našao milost u očima tvojim, nego si na mene stavio teret svega ovog naroda?^a **12** Jesam li ja začeo sav ovaj narod? Jesam li ih ja rodio, pa da mi kažeš: 'Nosi ih u njedrima svojim,^b kao što hranitelj nosi dojenče',^c u zemlju koju si pod zakletvom obećao njihovim praocima?^d **13** Odakle mi meso da ga dam svemu ovom narodu? Jer plaću preda mnom, govoreći: 'Daj nam mesa da jedemo!' **14** Ja sâm ne mogu nositi sav ovaj narod, jer je pretežak za mene.^e **15** Ako ćeš tako postupati sa mnom, molim te, radije me ubij^f ako sam našao milost u očima tvojim, da više ne gledam svoju nevolju."

16 A Jehova je rekao Mojsiju: "Skupi mi sedamdeset muževa između starješina Izraelovih,^g za koje znaš da su starješine naroda i njegovi upravitelji.^h Dovedi ih k šatoru sastanka pa neka ondje stanu s tobom. **17** Ja ću sićiⁱ i ondje s tobom govoriti.^j Uzet ću nešto duha^k što je na tebi i stavit ću ga na njih pa će oni s tobom nositi teret naroda da ga ne nosiš sam.^l **18** A narodu kaži: 'Posvetite se za sutra^m jer ćete jesti mesa, zato što ste plakali pred Jehovom,ⁿ govoreći: "Tko će nam dati da jedemo mesa? Jer nam je dobro bilo u Egiptu."^o Jehova će vam zato dati mesa i jest ćete ga.^p **19** Nećete ga jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana, **20** nego cijelih mjesec dana, dok vam ne izbije na nosnice i ne ogadi vam se,^r jer ste odbacili Jehovu, koji je među vama,

11. poglavlje

- a 2Mo 17:4
- 5Mo 1:12
- b Iza 40:11
- c 1So 2:7
- d 1Mo 13:15
- 1Mo 26:3
- 1Mo 50:24
- 2Mo 13:5
- e 2Mo 18:18
- 5Mo 1:9
- f 1Kr 19:4
- Job 6:9
- g 2Mo 24:1
- 2Mo 24:9
- h 5Mo 16:18
- i 1Mo 17:22
- 2Mo 19:11
- 2Mo 25:22
- 2Mo 34:5
- 4Mo 12:5
- j 4Mo 11:25
- 4Mo 12:8
- k 4Mo 27:18
- 1Sa 10:6
- 2Kr 2:15
- Ne 9:20
- Dj 2:17
- l 2Mo 18:22
- m 2Mo 19:10
- n 2Mo 16:7
- o 4Mo 11:4
- 4Mo 11:5
- p 2Mo 16:8
- r Ps 78:29
- Ps 106:15

Desni stupac

- a 4Mo 21:5
- b 1Mo 12:2
- 2Mo 12:37
- 2Mo 38:26
- 4Mo 1:46
- c Mt 15:33
- d 1Mo 18:14
- Iza 50:2
- Iza 59:1
- Mk 10:27
- Lk 1:37
- e Iza 55:11
- Jr 44:28
- Tit 1:2
- He 6:18
- f 4Mo 11:16
- g 2Mo 33:9
- 4Mo 12:5
- 5Mo 31:15
- h Ps 99:7
- i 4Mo 11:17
- 2Kr 2:9
- 2Kr 2:15
- j 1Sa 10:6
- 1Sa 19:20
- k 2Mo 17:9
- 2Mo 24:13
- 2Mo 33:11
- 4Mo 27:18
- 5Mo 31:3

i plakali ste pred njim, govoreći: "Zašto smo uopće izašli iz Egipta?"^a

21 A Mojsije je odvratio: "Naroda među kojim se nalazim ima šest stotina tisuća^b pješaka, a ti kažeš: 'Mesa ću im dati i jest će ga mjesec dana!' **22** Hoće li im se naklati sitne i krupne stoke da im bude dosta?^c Ili će im se pohvatati sve ribe iz mora da im bude dosta?"

23 Nato je Jehova rekao Mojsiju: "Zar je ruka Jehovina postala prekratka?^d Sada ćeš vidjeti hoće li se dogoditi što sam rekao ili neće."^e

24 Potom je Mojsije izašao i kazao narodu riječi Jehovine. Skupio je sedamdeset muževa između starješina narodnih i postavio ih oko šatora.^f

25 I Jehova je sišao u oblaku^g i govorio je s njim^h te je uzeo nešto duhaⁱ što je bio na njemu i stavio ga na svakoga od sedamdesetorice starješina. I čim je duh sišao na njih, stali su se ponašati neobično — kao proroci kad padnu u proročki zanos. Ali to se više nikad nije ponovilo.^j

26 A dvojica su ostala u taboru. Jednome je ime bilo Eldad, a drugome Medad. I duh je sišao na njih, jer su i oni bili među popisanimima, ali nisu došli k šatoru, nego su se u taboru stali ponašati neobično — kao proroci kad padnu u proročki zanos. **27** Neki je mladić otrčao i javio Mojsiju: "Eldad i Medad ponašaju se u taboru kao proroci!" **28** Nato je Jošua, sin Nunov, koji je bio sluga^k Mojsijev od svoje mladosti, rekao: "Mojsije,

gospodar u moj, zabrani im!”^a

29 A Mojsije mu je odvratio: “Zar si ljubomoran zbog mene? Nemoj biti! Volio bih da svi među Jehovinom narodom budu proroci, jer bi tada Jehova stavio svoj duh na njih!”^b
30 Potom se Mojsije vratio u tabor zajedno sa starješinama Izraelovim.

31 I podigao se vjetar^c od Jehove koji je nanio prepelice od mora^d i razasuo ih nad taborom, na dan hoda s jedne strane i na dan hoda s druge strane, oko cijelog tabora, na dva lakta* iznad zemlje. **32** Narod je ustao te je cijeli taj dan, cijelu noć i cijeli sutrašnji dan skupljao prepelice. Onaj tko je skupio najmanje skupio je deset homera.^e I razastrli su ih oko cijelog tabora. **33** Još im je meso bilo među zubima,^f nisu ga ni prožvakali, kad se Jehovim gnjev raspalio^g na narod. Jehova je udario narod vrlo velikim pomorom.^h

34 To je mjesto dobilo ime Kibrot-Hataava,ⁱ jer su ondje pokopali narod koji je sebično žudio za jelom.^j **35** Iz Kibrot-Hataave narod je krenuo prema Haserotu. U Haserotu su i ostali.^k

12 Mirjam i Aron stali su govoriti protiv Mojsija zbog žene Kušanke kojom se oženio, jer je za ženu uzeo Kušanku.^l **2** I govorili su: “Zar Jehova govori samo preko Mojsija? Ne govori li i preko nas?”^m

4Mo 11:31* Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13. **32*** Homer je 220 litara. Vidi dodatak 13. **34*** “Kibrot-Hataava” znači “grobovi požude”.

11. poglavlje

- a Mk 9:38
- b JI 2:28
Dj 26:29
- c Ps 78:26
Ps 135:7
- d 2Mo 16:13
Ps 78:27
Ps 105:40
- e 2Mo 16:36
Eze 45:11
- f Ps 78:30
Ps 106:15
- g Ps 78:31
- h 1Ko 10:10
- i 4Mo 33:16
5Mo 9:22
- j 1Ko 10:6
- k 4Mo 33:17
5Mo 1:1

12. poglavlje

- l 2Mo 2:16
2Mo 2:21
- m 2Mo 4:15
2Mo 4:30
2Mo 15:20
2Mo 28:30
Mi 6:4

Desni stupac

- a 4Mo 11:1
2Kr 19:4
- b Ps 147:6
Ps 149:4
Mt 11:29
Mt 21:5
1Pe 3:4
- c 2Mo 34:5
4Mo 11:25
Ps 99:7
- d 1Mo 15:1
1Mo 46:2
2Mo 24:11
Job 33:15
- e 1Mo 31:10
Jr 23:28
- f Ps 105:26
- g He 3:2
- h 2Mo 33:11
5Mo 34:10
- i Ps 49:4
1Ko 13:12
- j 2Mo 24:10
- k 2Mo 34:30
2Pe 2:10
Jd 8
- l 5Mo 24:9
- m 2Lj 26:19
- n 2Sa 24:10
Izr 30:32
Mk 7:20
- o 3Mo 13:45
- p 2Mo 32:11
Jk 5:16
- r Job 30:10
Iza 50:6

I Jehova je to slušao.^a **3** A Mojsije je bio vrlo krotak čovjek, najkrotkiji^b od svih ljudi na zemlji.

4 I Jehova je odmah rekao Mojsiju, Aronu i Mirjam: “Vas troje idite k šatoru sastanka.” Tako je njih troje otišlo. **5** Potom je Jehova sišao u stupu od oblaka^c i stao na ulaz u šator te je pozvao Arona i Mirjam. I oboje su istupili naprijed. **6** Zatim im je rekao: “Molim vas, poslušajte riječi moje. Da se među vama pojavio Jehovin prorok, ja bih mu se objavio u vide-nju.^d U snu bih mu govorio.^e **7** Ali nije tako s mojim slugom Mojsijem!^f Njemu je povjeren sav moj dom.^g **8** Licem u lice s njim ja razgovaram,^h jasnim riječima, a ne u zagonetkama.ⁱ I pojavu Jehovinu on gleda.^j Kako se onda niste bojali govoriti protiv sluge mojega, protiv Mojsija?”^k

9 Tada se Jehova silno razgnjevio na njih te je otišao. **10** I oblak se udaljio od šatora, i gle, Mirjam je postala gubava, bijela kao snijeg.^l I Aron se okrenuo prema Mirjam i vidio da je gubava.^m **11** Tada je Aron rekao Mojsiju: “Oprosti mi, gospodaru! Molim te, ne uzimaj nam za grijeh tu ludost koju smo počinili!ⁿ **12** Molim te, nemoj da ostane kao kakav mrtvac,^o kojemu je tijelo već na izlasku iz majčine utrobe napola izjedeno!” **13** I Mojsije je zavapio k Jehovi: “O, Bože, molim te, daj da ozdravi!”^p

14 A Jehova je rekao Mojsiju: “Da joj je otac pljunuo^r u

lice, ne bi li bila posramljena sedam dana? Neka bude sedam dana izvan tabora,^a odvojena od zajednice,^b a poslije neka bude primljena.”^c **15** Tako je Mirjam sedam dana bila izvan tabora, odvojena od zajednice.^d Narod nije kretao na put dok Mirjam nije opet bila primljena. **16** Potom je narod krenuo iz Haserota^e i utaborio se u pustinji Paranu.^f

13 Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Pošalji ljude da izvide zemlju Kanaan, koju ja dajem sinovima Izraelovim.^g Pošalji po jednoga čovjeka iz svakog plemena otaca njegovih; svaki neka je poglavar^h među njima.”

3 I Mojsije ih je poslao iz pustinje Paranaⁱ po zapovijedi Jehovinoj. Svi ti ljudi bili su poglavari sinova Izraelovih. **4** A ovo su njihova imena: od plemena Rubenova Šamua, sin Zakurov; **5** od plemena Šimunova Šafat, sin Horijev; **6** od plemena Judina Kaleb,^j sin Jefuneov; **7** od plemena Isakarova Igal, sin Josipov; **8** od plemena Efrajimova Hošea,^k sin Nunov; **9** od plemena Benjaminova Palti, sin Rafuov; **10** od plemena Zebulunova Gadiel, sin Sodikjev; **11** od plemena Josipova,^l za pleme Manašeovo,^m Gadi, sin Susijev; **12** od plemena Danova Amiel, sin Gemalijev; **13** od plemena Ašerova Setur, sin Mihaelov; **14** od plemena Naftalijeva Nahbi, sin Vofsijev; **15** od plemena Gadova Geuel, sin Makijev. **16** To su imena ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju. A Hošeu,

12. poglavlje

- a 3Mo 13:46
- 4Mo 5:2
- b 3Mo 13:4
- c 3Mo 14:9
- d 5Mo 24:9
- e 4Mo 11:35
- 4Mo 33:18
- 5Mo 1:1
- f 4Mo 10:12
- 4Mo 13:26

13. poglavlje

- g 4Mo 32:8
- 5Mo 1:22
- h 2Mo 18:25
- 5Mo 1:15
- i 4Mo 12:16
- 5Mo 1:19
- j 4Mo 13:30
- 4Mo 14:30
- 4Mo 14:38
- 4Mo 34:19
- 1Lje 4:15
- k 4Mo 11:28
- 4Mo 13:16
- 4Mo 14:30
- 4Mo 34:17
- l 1Mo 48:5
- m 1Mo 48:19

Desni stupac

- a 2Mo 17:9
- b 1Mo 20:1
- c 5Mo 1:7
- Su 1:9
- d 2Mo 3:8
- 5Mo 8:7
- e Ne 9:25
- Ne 9:35
- Eze 20:6
- f 5Mo 31:6
- Jš 1:6
- g 4Mo 13:23
- h 4Mo 34:3
- Jš 15:1
- i 2Sa 10:6
- 2Sa 10:8
- j 4Mo 34:8
- Jš 13:5
- Am 6:2
- k 4Mo 13:17
- l 1Mo 13:18
- m Su 1:10
- n 5Mo 9:2
- Jš 11:21
- Jš 15:13
- o Jš 21:11
- p Ps 78:12
- Iza 19:11
- r 4Mo 32:9
- s 5Mo 1:25
- t 5Mo 8:8
- u 5Mo 1:24
- v 4Mo 14:34
- z 5Mo 1:19
- Jš 14:6
- Ps 29:8

sina Nunova, Mojsije je prozvao Jošua.^{*a}

17 Kad ih je poslao da izvide zemlju Kanaan, Mojsije im je rekao: “Idite ovuda u Negeb,^{*b} pa se onda popnite u brda.^c **18** Pogledajte kakva je zemlja^d i kakav je narod što živi u njoj, je li jak ili slab, malobrojan ili mnogobrojan; **19** kakva je zemlja u kojoj žive, je li dobra ili loša; u kakvim gradovima žive, u taborima ili u utvrđenim gradovima; **20** i kakvo je tlo, je li plodno ili siromašno,^e ima li na njemu drveća ili nema. Budite hrabri^f i donesite plodova te zemlje.” A upravo je bilo vrijeme prvome grožđu.^g

21 Tako su otišli da izvide zemlju od pustinje Zina^h do Rehobaⁱ na ulazu u Hamat.^j **22** Popeli su se u Negeb^k i potom došli do Hebrona.^l Ondje su živjeli Ahiman, Šešaj i Talmaj,^m Anakovi potomci.ⁿ A Hebron^o je bio sagrađen sedam godina prije Soana^p u Egiptu. **23** Kad su došli u dolinu^{*} Eškola,^r ondje su odrezali mladicu s jednim grozdom^s i dvojica su ga ponijela na motki; ponijeli su i šipaka^t i smokava. **24** Onome su mjestu dali ime dolina Eškola^{*u} zbog grozda što su ga ondje odrezali sinovi Izraelovi.

25 Nakon četrdeset dana^v vratili su se iz zemlje koju su izviđali. **26** Idući tako, došli su k Mojsiju i Aronu i svoj zajednici sinova Izraelovih u Kadeš,^z u pustinji Paranu.

4Mo 13:16* Ili: “Jehošua”. **17*** Ili: “na jug”, odnosno prema južnom dijelu Obećane zemlje. **23*** Vidi dodatak 12. **24*** “Eškol” znači “grozd”.

Podnijeli su njima i svoj zajednici izvještaj i pokazali su im plodove one zemlje. **27** Izvijestili su Mojsija: "Otišli smo u zemlju u koju si nas poslao. Zaista u njoj teče med i mlijeko,^a a ovo su njezini plodovi.^b **28** Ali je jak narod koji živi u toj zemlji, gradovi su utvrđeni i vrlo veliki.^c A vidjeli smo ondje i Anakove potomke.^d **29** Amalečani^e žive u području Negeba,^f Hetiti, Jebusejci^g i Amorejci^h žive u brdima, a Kanaanciⁱ žive uz more i duž Jordana."

30 Kaleb^j je tada pred Mojsijem pokušao umiriti narod: "Pođimo gore ne oklijevajući i osvojimo je, jer je sigurno možemo nadvladati!"^k **31** Ali ljudi što su išli s njim rekli su: "Ne možemo ići protiv onoga naroda, jer je jači od nas."^l **32** I stali su loše govoriti^m sinovima Izraelovim o zemlji koju su izviđali: "Zemlja kojom smo prošli da je izvidimo zemlja je koja proždire svoje stanovnike. Sav narod što smo ga u njoj vidjeli ljudi su neobično krupna stasa.ⁿ **33** Ondje smo vidjeli divove, sinove Anakove,^o roda divovskog. * Činilo nam se da smo prema njima kao skakavci, a takvi smo se činili i mi njima."^p

14 Tada je sva zajednica stala vikati i narod je svu tu noć vikao i plakao.^r **2** I svi sinovi Izraelovi gundali su protiv Mojsija i Arona,^s sva im je zajednica govorila: "Da smo barem pomrli u zemlji egipatskoj ili da smo barem

13. poglavlje

- a 2Mo 3:8
- 3Mo 20:24
- b 5Mo 1:25
- c 5Mo 1:28
- d 4Mo 13:22
- 4Mo 13:33
- e 1Mo 36:12
- 2Mo 17:8
- 1Sa 15:3
- f 4Mo 13:17
- g 1Mo 10:16
- 2Mo 23:23
- 5Mo 7:1
- Su 1:21
- 2Sa 5:8
- h Js 3:10
- i 1Mo 10:19
- 5Mo 20:17
- j 4Mo 14:6
- k Js 14:7
- Ps 60:12
- l 4Mo 32:9
- 5Mo 1:28
- Jš 14:8
- m 4Mo 14:36
- 4Mo 32:9
- n Am 2:9
- o 5Mo 1:28
- 5Mo 9:2
- p 5Mo 2:10

14. poglavlje

- r 5Mo 1:32
- s 5Mo 1:27
- Ps 106:25

Desni stupac

- a 4Mo 14:29
- Ps 78:40
- b 4Mo 14:31
- 5Mo 1:39
- c 4Mo 11:5
- d 5Mo 1:34
- Ne 9:17
- He 10:38
- e 5Mo 9:26
- f 4Mo 13:8
- 4Mo 13:16
- g 4Mo 13:6
- 4Mo 14:30
- h Js 7:6
- i 4Mo 13:27
- 5Mo 1:25
- 5Mo 8:7
- 5Mo 11:14
- j 5Mo 9:5
- 5Mo 10:15
- k 2Mo 3:8
- l 5Mo 9:7
- m 5Mo 7:18
- 5Mo 20:3
- n 4Mo 24:8
- o 1Mo 48:21
- 2Mo 33:16
- 5Mo 20:1
- Iza 41:10
- Ri 8:31
- p Ps 27:14
- r 2Mo 17:4
- s 2Mo 16:10
- 2Mo 24:17
- t 2Mo 16:28
- u 4Mo 14:23
- v 5Mo 9:23
- Ps 78:42
- Ps 106:24
- Iv 12:37
- He 3:19
- z 2Mo 32:10

pomrli u ovoj pustinji! **3** Zašto nas Jehova vodi u tu zemlju da padnemo od mača?^a Žene naše i djeca naša postat će plijen.^b Nije li bolje da se vratimo u Egipat?"^c **4** I čak su među sobom govorili: "Postavimo sebi vođu i vratimo se u Egipat!"^d

5 Nato su Mojsije i Aron pali ničice^e pred svom zajednicom sinova Izraelovih. **6** A Jošua, sin Nunov,^f i Kaleb, sin Jefuneov,^g koji su bili među onima što su izviđali zemlju, razderali su svoje haljine.^h **7** I rekli su ovako svoj zajednici sinova Izraelovih: "Zemlja kojom smo prošli da je izvidimo doista je vrlo dobra zemlja.ⁱ **8** Ako smo po volji Jehovi,^j on će nas dovesti u tu zemlju i dat će nam je — zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^k **9** Samo se nemojte buniti protiv Jehove!^l Ne bojte se naroda one zemlje^m jer ih možemo pojesti kao kruh! Zaklon je njihov odstupio od njih,ⁿ a s nama je Jehova.^o Ne bojte ih se!"^p

10 No sva je zajednica govorila da će ih zasuti kamenjem.^r Ali slava Jehovina pokazala se nad šatorom sastanka svim sinovima Izraelovim.^s

11 I Jehova je rekao Mojsiju: "Dokle^t će me ovaj narod prezirati?"^u Dokle mi neće vjerovati usprkos svim čudima koja sam učinio među njima?^v **12** Udarit ću ih pomorom i protjerati, a od tebe ću učiniti narod veći i moćniji od njih."^z

4Mo 13:33* Doslovno: "nefile, sinove Anakove, koji su od nefila".

4Mo 14:9* "Naroda one zemlje" hebrejski: *am haarec*.

13 Nato je Mojsije rekao Jehovi: "Ali to će čuti Egipćani, između kojih si silom svojom izveo ovaj narod.^a 14 I kazat će to stanovnicima ove zemlje. Oni su čuli da si ti, Jehova, među ovim narodom^b i da muž se javljaš licem u lice.^c Čuli su da si ti Jehova i da tvoj oblak stoji nad njima, da ideš pred njima u stupu od oblaka danju i u stupu od vatre noću.^d 15 Ako pobiješ ovaj narod kao jednoga čovjeka,^e onda će narodi koji su čuli o tvojoj slavi reći: 16 'Jehova nije mogao dovesti ovaj narod u zemlju koju mu je pod zakletvom obećao, pa ih je zato pobio u pustinji.'^f 17 Zato te sada molim, Jehova, neka se pokaže veličina sile tvoje,^g kao što si i rekao: 18 'Jehova, spor na gnjev^h i pun milosti,ⁱ koji oprašta prijestupe i krivnju,^j ali od kazne ne oslobađa,^k kažnjavajući prijestupe otaca na sinovima, do trećeg i četvrtog koljena.'^l 19 Molim te, oprosti prijestupe ovome narodu zbog velike milosti svoje, kao što si opraštao ovome narodu od Egipta pa sve do sada."^m

20 Nato je Jehova rekao: "Opraštam po riječi tvojoj."ⁿ 21 Ali, tako ja živ bio, sva će zemlja biti puna slave Jehovine.^o 22 A svi oni koji su vidjeli moju slavu^p i čuda^r koja sam činio u Egiptu i u pustinji, a ipak su me već deset puta iskušavali^s i nisu slušali moj glas,^t 23 oni neće vidjeti zemlje koju sam pod zakletvom obećao ocima njihovi-

4Mo 14:18* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

14. poglavlje

- a 2Mo 32:12
Eze 20:9
- b 2Mo 15:14
Jš 2:10
Jš 5:1
- c 5Mo 4:12
5Mo 5:4
- d 2Mo 13:21
Ne 9:12
Ps 78:14
Ps 105:39
- e Su 6:16
- f 5Mo 9:28
5Mo 32:27
Jš 7:9
- g Ps 62:11
Ps 147:5
- h 2Mo 34:6
Ri 9:22
i Ps 103:8
Jn 4:2
Mt 7:18
- j 2Mo 34:7
1Iv 1:9
- k Na 1:3
Ri 2:5
- l 2Mo 34:7
- m 2Mo 34:9
Ps 78:38
- n Jk 5:16
- o Ps 72:19
Hb 2:14
- p 5Mo 1:31
- r Ne 9:17
- s 2Mo 17:2
Ps 95:9
Ps 106:14
He 3:16
- t Ps 81:11

Desni stupac

- a 4Mo 26:64
4Mo 32:11
5Mo 1:35
Ps 95:11
Ps 106:26
He 3:18
He 4:3
- b 4Mo 13:30
4Mo 26:65
- c Jš 14:9
- d Jš 14:14
- e 4Mo 13:29
f 5Mo 1:40
- g 2Mo 16:28
4Mo 14:11
- h 1Ko 10:10
- i 4Mo 14:2
4Mo 26:64
4Mo 32:11
5Mo 1:35
- j 1Ko 10:5
He 3:17
- k 4Mo 1:45
Jd 5
- l 2Mo 6:8
- m 4Mo 26:65
4Mo 32:12
5Mo 1:36
5Mo 1:38
- n 4Mo 14:3
5Mo 1:39
- o Ps 106:24
- p Ps 106:26
1Ko 10:5
He 3:17
Jd 5
- r 4Mo 32:13
Jš 14:10
- s Eze 16:26
Jk 4:4
- t 5Mo 1:3
5Mo 2:14
- u 4Mo 13:25

vim — nitko od onih koji me preziru neće je vidjeti.^a 24 A slugu svojega Kaleba,^b jer je u njemu bio drugačiji duh i u svemu me slušao,^c njega ću dovesti u zemlju u koju je išao i njegovi će je potomci zaposjesti.^d 25 Budući da Amalečani i Kanaanci^e žive u dolini, sutra se okrenite i podite u pustinju Crvenomorskim putem."^f

26 I Jehova je dalje rekao Mojsiju i Aronu: 27 "Dokle će ova zla zajednica gundati protiv mene?^g Čuo sam gundanje sinova Izraelovih, da gundaju protiv mene.^h 28 Kaži im: "Tako ja živ bio", kaže Jehova, "učinit ću vam onako kako ste na uši moje govorili!ⁱ 29 U ovoj će pustinji popadati mrtva tijela vaša^j — svi koji ste popisani od dvadeset godina naviše, koji ste gundali protiv mene.^k 30 I vi nećete ući u zemlju za koju sam se podignute ruke zakleo^l da ću u njoj prebivati s vama, osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova."^m

31 A djecu vašu, za koju ste rekli da će postati plijen,ⁿ njih ću uvesti i oni će upoznati zemlju koju ste vi prezreli.^o 32 A vaša će mrtva tijela popadati u ovoj pustinji.^p 33 Sinovi će vaši biti pastiri u pustinji^r četrdeset godina i odgovarat će za nevjernost vašu^s dok vaša mrtva tijela ne propadnu u ovoj pustinji.^t 34 Prema broju dana u kojima ste izvidali zemlju — četrdeset dana,^u dan za godinu, za

4Mo 14:33* Vidi dodatak 12. 33^r Doslavno: "za blud vaš".

svaki dan jednu godinu^a — odgovarat ćete za svoje prijestupe četrdeset godina,^b da znate što znači kad se ja otuđim od vas.^c

35 Ja, Jehova, kažem: tako ću učiniti svoj ovoj zloj zajednici,^d onima što su se skupili protiv mene — u ovoj će pustini izginuti, ovdje će pomrijeti.^e **36** A oni ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju i koji su nakon povratka naveli svu zajednicu da gunda protiv njega govoreći loše o zemlji,^f **37** dakle, ljudi koji su loše govorili o zemlji, od poštasti će pomrijeti pred Jehovom.^g **38** A od tih ljudi što su išli da izvide zemlju na životu će ostati Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov.”””^h

39 Kad je Mojsije kazao te riječi svim sinovima Izraelovim, narod je stao silno tugovati.ⁱ **40** I ujutro su rano ustali i htjeli se popeti na vrh brda, govoreći: “Evo, popnimo se na mjesto o kojem je Jehova govorio, jer smo zgriješili.”^j **41** Ali Mojsije je rekao: “Zašto prestupate Jehovinu zapovijed?^k Nećete uspjeti! **42** Nemojte ići gore, jer Jehova nije među vama, da vas ne poraze neprijatelji vaši!”^l **43** Jer ondje su pred vama Amalečani i Kanaanci,^m pa ćete od mača pasti jer ste se odvratili od Jehove i Jehova više neće biti s vama.”ⁿ

44 Ali oni su se ipak drznuli krenuti na vrh brda,^o no kovčeg saveza Jehovina i Mojsije nisu se micali iz tabora.^p **45** Tada su se spustili Amalečani^r i Kanaanci koji su živje-

14. poglavlje

- a Eze 4:6
- b Ps 95:10
- Dj 7:36
- Dj 13:18
- c Ps 60:1
- Ps 108:11
- d 4Mo 23:19
- e 4Mo 14:29
- He 3:17
- f 4Mo 13:32
- g 1Ko 10:10
- Jd 5
- h 4Mo 14:30
- 4Mo 26:65
- 4Mo 32:12
- 5Mo 1:36
- Jš 14:6
- i 2Mo 33:4
- j 5Mo 1:41
- k 3Mo 26:14
- 2Kr 21:15
- 2Lje 24:20
- l 3Mo 26:17
- 5Mo 1:42
- 5Mo 28:25
- m 4Mo 13:29
- n Jš 6:13
- 2Lje 15:2
- o 5Mo 1:43
- Izr 21:24
- p 4Mo 10:33
- r 5Mo 1:44

Desni stupac

- a 4Mo 21:3

15. poglavlje

- b 1Mo 15:18
- 5Mo 7:1
- c 3Mo 1:2
- d 3Mo 1:3
- e 3Mo 7:16
- 3Mo 22:18
- 3Mo 22:21
- f 3Mo 23:4
- 4Mo 28:16
- 4Mo 29:1
- 5Mo 16:13
- 5Mo 16:16
- g 1Mo 8:21
- 3Mo 1:9
- Ef 5:2
- h 2Mo 29:40
- 3Mo 2:1
- 3Mo 2:11
- i 4Mo 28:7
- 4Mo 28:14
- 2Ti 4:6
- j 3Mo 1:3
- k 3Mo 7:16
- l 3Mo 3:1
- 3Mo 3:3
- 3Mo 7:11
- m 3Mo 6:14
- 3Mo 7:37
- 4Mo 28:12
- 4Mo 29:6
- 1Lje 21:23
- n 4Mo 28:14

li na onome brdu, udarili su na njih i rastjerali ih sve do Horme.^a

15 Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Kad dođete u zemlju gdje ćete živjeti, koju vam ja dajem,^b **3** pa budete prinosili žrtvu Jehovi paljenju,^c žrtvu paljenicu^d ili žrtvu što se prinosi radi posebnog zavjeta ili dragovoljno^e ili za vaše godišnje blagdane,^f priređujući tako od krupne ili od sitne stoke umirujući miris Jehovi,^g **4** neka onaj koji prinosi svoju žrtvu prinese Jehovi i žitnu žrtvu, desetinu efe^{*} finoga brašna^h zamiješana s četvrtinom hina ulja. **5** Uz žrtvu paljenicu ili uz neku drugu žrtvu prinesi i četvrtinu hina vina kao žrtvu ljevanicuⁱ na svako muško janje. **6** A uz ovna prinesi žitnu žrtvu od dvije desetine finoga brašna zamiješana s trećinom hina ulja. **7** Prinesi trećinu hina vina kao žrtvu ljevanicu na umirujući miris Jehovi.

8 Ako Jehovi prinosiš junca kao žrtvu paljenicu^j ili kao neku drugu žrtvu radi posebnog zavjeta^k ili kao žrtvu zajedništva,^l **9** onda uz muško od krupne stoke prinesi i žitnu žrtvu^m od tri desetine finoga brašna zamiješana s pola hina ulja. **10** Prinesi i pola hina vina kao žrtvu ljevanicu;ⁿ to je žrtva paljena na umirujući miris Jehovi. **11** Neka se tako pripremi svaki junac i svaki ovan i svako muško janje ili jare. **12** Koliko ih god prine-

4Mo 15:4* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13.

sete, tako pripremite svakoga od njih, prema njihovu broju. **13** Svaki rođeni Izraelac neka ovako učini kad prinosi žrtvu paljenu na umirujućim miris Jehovi.^a

14 Ako došljak koji živi među vama ili onaj koji je među vama već naraštajima hoće prinijeti žrtvu paljenu na umirujućim miris Jehovi, neka čini kako i vi činite.^b **15** Ista odredba neka vrijedi za vas koji pripadate zajednici i za došljaka koji živi među vama.^c To neka bude trajna odredba za vaše naraštaje. Došljak neka bude kao i vi pred Jehovom.^d **16** Neka vrijedi jedan zakon i jedan propis za vas i za došljaka koji živi među vama.”^e

17 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **18** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Kad dođete u zemlju u koju vas ja vodim^f **19** i kad budete jeli kruh te zemlje,^g dajte prilog Jehovi. **20** Kao prilog od prvina^h svojega grubog brašna prinesite kolutasti kruh. Prinesite ga kao i prilog s gumna. **21** Od prvina svojega grubog brašna dajte prilog Jehovi iz naraštaja u naraštaj.

22 Ako pogriješite i ne postupite po svim ovim zapovijedimaⁱ koje je Jehova objavio Mojsiju, **23** po svemu što vam je Jehova zapovjedio preko Mojsija od dana kad je Jehova izdao zapovijedi pa nadalje kroz sve vaše naraštaje, **24** ako je to zajednica učinila nehotice, a da toga i nije bila svjesna, neka sva zajednica prinese junca kao žrtvu paljenu za umirujućim miris Jeho-

15. poglavlje

- a 1Mo 8:21
3Mo 1:9
3Mo 3:16
Eze 20:41
- b 2Mo 12:49
3Mo 22:18
3Mo 24:22
4Mo 9:14
- c 4Mo 15:29
- d 3Mo 19:34
3Mo 20:2
3Mo 24:16
Ri 3:29
- e 3Mo 16:29
3Mo 17:15
4Mo 15:14
f 3Mo 23:10
5Mo 7:1
5Mo 26:1
- g Jš 5:11
Jš 5:12
- h 2Mo 23:19
3Mo 2:14
4Mo 18:12
5Mo 26:2
5Mo 26:10
Ne 10:37
Izr 3:9
- i Ps 19:12
Jk 4:17

Desni stupac

- a 4Mo 15:8
4Mo 15:10
- b 3Mo 4:23
4Mo 28:15
2Lje 29:21
Ezr 6:17
Ezr 8:35
- c 3Mo 4:20
He 2:17
1Iv 2:2
- d He 10:17
Jk 4:17
- e 2Mo 34:9
3Mo 16:30
- f Ps 19:12
Dj 17:30
- g 3Mo 4:28
3Mo 4:35
- h 2Mo 12:49
3Mo 24:22
4Mo 9:14
4Mo 15:15
- j 2Mo 21:14
5Mo 1:43
5Mo 17:12
He 10:26
- k 3Mo 24:11
Iza 37:23
- l 3Mo 24:14
- m Iza 30:12
1So 4:8
- n 3Mo 26:15
o 4Mo 14:18
He 10:28
- p 3Mo 5:1
4Mo 27:3
Eze 18:20

vi, zajedno sa žitnom žrtvom i žrtvom ljevanicom prema propisu^a te jedno jare kao žrtvu za grijeh.^b **25** Neka svećenik izvrši obred očišćenja^c za svu zajednicu sinova Izraelovih i bit će im oprošteno, jer je bilo nehotice,^d i oni su kao svoju žrtvu prinijeli žrtvu Jehovi paljenu i svoju žrtvu za grijeh pred Jehovom zbog onoga što su nehotice učinili. **26** I bit će oprošteno^e svoj zajednici sinova Izraelovih i došljaku koji živi među njima, jer je sav narod nehotice pogriješio.

27 Ako tko* zgriješi nehotice,^f neka prinese žensko jare staro do godine dana kao žrtvu za grijeh.^g **28** I neka svećenik izvrši obred očišćenja za čovjeka* koji je pogriješio nenamjerno počinivši grijeh pred Jehovom, neka izvrši obred očišćenja i bit će mu oprošteno.^h **29** Neka vrijedi jedan zakon za sinove Izraelove i za došljaka koji živi među njima kad tko počinio nešto nenamjerno.ⁱ

30 Ali ako tko* počinio nešto namjerno,^j bio to rođeni Izraelac ili došljak, takav huli na Jehovu.^k Neka se takav* pogubi i tako ukloni iz svoga naroda.^l **31** Budući da je prezreo riječ Jehovinu^m i prekršio njegovu zapovijed,ⁿ takav* neka se pogubi.^o Neka odgovara za svoj prijestup.”^p

32 Kad su sinovi Izraelovi bili u pustinji, jednom su prilikom zatekli nekog čovjeka kako skuplja drva na dan

4Mo 15:27* Doslovno: “koja duša”.
28* Doslovno: “dušu”. 30* Doslovno: “koja duša”. 30* Doslovno: “takva duša”. 31* Doslovno: “takva duša”.

počinka.^a **33** Oni koji su ga zatekli kako skuplja drva doveli su ga Mojsiju i Aronu i svoj zajednici. **34** Stavili su ga pod stražu,^b jer još nije bilo jasno određeno što treba s njim učiniti.

35 A Jehova je rekao Mojsiju: “Toga čovjeka treba pogubiti!^c Neka ga sva zajednica zaspje kamenjem izvan tabora.”^d

36 Tako ga je sva zajednica izvela izvan tabora i zasula kamenjem te je poginuo, kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.

37 I Jehova je dalje rekao Mojsiju: **38** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im neka prave sebi rese na skutovima haljina svojih iz naraštaja u naraštaj i neka iznad resa na skutu stavljaju plavu vrpču.”^e

39 ‘Imat ćete rese da se, kad ih pogledate, sjetite svih zapovijedi^f Jehovinih i izvršavate ih, i da se ne povodite za scem svojim i očima svojim,^g što vas navode da budete nevjerni Bogu svojemu.”^h **40** Tako ćete se sjećati svih mojih zapovijedi i izvršavati ih, i bit ćete sveti Bogu svojemu.ⁱ **41** Ja sam Jehova, Bog vaš, koji vas je izveo iz zemlje egipatske da vam bude Bog.^j Ja sam Jehova, Bog vaš.”^k

16 Korah,^l sin Ishara,^m sina Kehata,ⁿ sina Levijeva,^o pobunio se s Datanom^p i Abiramom,^r sinovima Elijabovim,^s te Onom, sinom Peletovim – potomcima Rubenovim.^t **2** I oni su ustali na Mojsija zajedno s dvije stotine

4Mo 15:32* Doslovno: “šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **39*** Doslovno: “da blud činite”. Vidi dodatak 6.

15. poglavlje

- a 2Mo 20:10
- 2Mo 35:2
- 5Mo 5:14
- b 3Mo 24:12
- c 2Mo 31:14
- d 3Mo 24:14
- e 5Mo 22:12
- Mt 23:5
- Lk 8:44
- f 5Mo 11:18
- g 5Mo 29:19
- Su 17:6
- Job 31:7
- Jr 9:14
- h 2Mo 34:15
- Ps 106:39
- Jk 4:4
- i 3Mo 11:44
- Ri 12:1
- 1Pe 1:15
- j 1Mo 17:8
- 2Mo 29:45
- 3Mo 25:38
- k 2Mo 3:15
- 2Mo 6:2
- 3Mo 22:33

16. poglavlje

- l 4Mo 26:9
- 4Mo 27:3
- Jd 11
- m 2Mo 6:21
- 4Mo 3:19
- n 2Mo 6:18
- o 2Mo 6:16
- 4Mo 3:17
- p 4Mo 26:9
- r 5Mo 11:6
- s 4Mo 26:8
- t 1Mo 46:8
- 1Lj 5:1

Desni stupac

- a 4Mo 12:1
- 4Mo 14:2
- 1Sa 15:23
- Ps 106:16
- b 2Mo 19:6
- c 2Mo 29:45
- 4Mo 14:14
- d 4Mo 12:2
- e 2Ti 2:19
- f 3Mo 21:6
- g 2Mo 28:43
- 3Mo 10:3
- h 2Mo 28:1
- 4Mo 17:5
- 1Sa 2:28
- Ps 105:26
- i 3Mo 10:1
- 4Mo 16:38
- j 4Mo 16:2
- k 4Mo 3:10
- l 4Mo 16:1
- m 4Mo 3:9
- 4Mo 3:41
- n 4Mo 1:53
- 4Mo 3:6
- 4Mo 4:4
- 5Mo 10:8
- o Izr 13:10
- Fip 2:3
- p Lk 10:16
- r 2Mo 16:8
- Ps 106:16
- s 4Mo 16:1
- t 1Sa 15:23
- Jd 8

i pedeset ljudi između sinova Izraelovih, poglavara zajednice, koje se pozivalo na skupštinu i koji su bili ljudi na glasu.

3 Skupili su se protiv^a Mojsija i Arona, govoreći im: “Dosta je bilo! Jer sva je zajednica sveta,^b svi u njoj, i Jehova je među njima.^c Zašto se onda uzvisujete nad zajednicom Jehovinom?”^d

4 Kad je Mojsije to čuo, pao je ničice. **5** Zatim je rekao Korahu i svojoj njegovoj družini: “Ujutro će Jehova pokazati tko je njegov,^e tko je svet^f i tko mu se smije približiti.^g Koga on izabere,^h taj će mu se približiti.

6 Učinite ovako: uzmite sebi kadioniceⁱ – ti, Korahu, i sva tvoja družina^j – **7** pa sutra stavite u njih vatre i odozgo metnite kada pred Jehovom. Koga Jehova izabere,^k taj će biti svet. Dosta je bilo, sinovi Levijevi!”^l

8 Mojsije je još rekao Korahu: “Molim vas, poslušajte, sinovi Levijevi! **9** Zar vam je malo što vas je Bog Izraelov odvojio^m od zajednice izraelske da vas dovede k sebi da vršite službu u Jehovinu šatoru i da stojite pred zajednicom i služite joj,ⁿ **10** i što je tebe i svu tvoju braću, sinove Levijeve, doveo k sebi? Morate li tražiti još i svećeništvo?”^o

11 Zato ste se ti i sva tvoja družina skupili protiv Jehove.^p Jer što je Aron da protiv njega gundate?”^r

12 Potom je Mojsije poslao po Datana i Abirama,^s sinove Elijabove, ali oni su odgovorili: “Nećemo doći!” **13** Zar je malo što si nas izveo iz zemlje u kojoj teče med i mlijeko

da nas pobiješ u ovoj pustinji,^a nego još hoćeš i kneza izigravati nad nama?^b **14** I evo, nisi nas doveo u zemlju u kojoj teče med i mljeko^c niti si nam dao u nasljedstvo polja i vinograde. Misliš li ovim ljudima oči iskopati? Nećemo doći!”

15 Nato se Mojsije silno razgnjevio pa je rekao Jehovi: “Nemoj se obazirati na njihovu žitnu žrtvu!^d Nijednoga margarca nisam im uzeo niti sam oštetio ijednoga od njih.”^e

16 Potom je Mojsije rekao Korahu:^f “Ti i sva tvoja družina sutra dodite pred Jehovu:^g ti, oni i Aron. **17** Neka svaki uzme svoju kadionicu i stavi u nju kada, pa neka svaki donese svoju kadionicu pred Jehovu, dvije stotine i pedeset kadionica. I ti i Aron donesite svaki svoju kadionicu.” **18** I uzeli su svaki svoju kadionicu, stavili u nju vatre i odozgo metnuli kada, pa su s Mojsijem i Aronom stali na ulaz u šator sastanka. **19** Kad je Korah skupio protiv njih svu zajednicu^h na ulazu u šator sastanka, svoj se zajednici pokazala slava Jehovina.ⁱ

20 I Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **21** “Odvojite se^j od te zajednice da ih odmah pobijem!”^k **22** A oni su pali ničice i rekli: “O Bože! Bože duha životnoga u svakome tijelu! Zar ćeš se zbog grijeha jednog čovjeka razgnjevit^l na svu zajednicu?”^m

23 Jehova je nato rekao Mojsiju: **24** “Kaži zajednici i reci: ‘Udaljite se iz okolice šatora Korahova, Datanova i Abiramova!’”ⁿ

16. poglavlje

- a 2Mo 16:3
- 4Mo 14:29
- b 2Mo 22:28
- Dj 7:35
- c 2Mo 3:8
- 3Mo 20:24
- d 1Mo 4:5
- e 1Sa 12:3
- Dj 20:33
- 2Ko 7:2
- 1Pe 3:16
- f 4Mo 16:6
- g 1Sa 12:7
- h 4Mo 16:2
- 4Mo 16:40
- i 4Mo 12:5
- 4Mo 14:10
- j 1Mo 19:15
- Ot 18:4
- k 4Mo 3:10
- 4Mo 3:38
- 4Mo 16:45
- Ps 73:19
- l 4Mo 27:16
- Job 12:10
- Pr 3:19
- Pr 12:7
- Za 12:1
- m 1Mo 18:23
- 2Sa 24:17
- n 4Mo 16:1

Desni stupac

- a 4Mo 11:16
- b 2Mo 23:2
- c Job 9:4
- Izr 16:18
- Izr 18:12
- d 2Mo 3:12
- 5Mo 18:22
- Iv 5:36
- e 2Mo 7:2
- 2Mo 25:22
- 5Mo 18:18
- Iv 5:30
- f Pr 3:19
- Pr 9:5
- Eze 18:4
- Ri 5:12
- g 5Mo 18:21
- h Iza 45:7
- i Job 31:3
- j Ps 55:15
- Izr 1:12
- k Ps 74:18
- Ps 107:11
- l 4Mo 26:10
- 5Mo 11:6
- Ps 106:17
- m 4Mo 26:11
- 1Lje 6:31
- 1Lje 6:37
- n Ps 55:23
- o Jd 11
- p 4Mo 17:13
- r 3Mo 10:2
- 4Mo 11:1

25 Potom je Mojsije ustao i otišao k Datanu i Abiramu, a s njim su krenuli i starješine^a Izraelove. **26** I rekao je zajednici: “Odstupite od šatora ovih zlih ljudi i ne dotičite se ničega što je njihovo,^b da ne poginete zbog svih njihovih grijeha!” **27** I odmah su se udaljili od šatora Korahova, Datanova i Abiramova. A Datan i Abiram izašli su i stali na ulazu svojih šatora^c sa svojim ženama, sa svojim sinovima i malom djecom.

28 Tada je Mojsije rekao: “Po ovom ćete znati da me Jehova poslao da činim sva ova djela^d i da to ne činim po srcu svojem^e.” **29** ako ovi ljudi umru kao što umiru svi ljudi i ako budu kažnjeni kao što se kažnjavaju svi ljudi,^f onda me nije poslao Jehova.^g **30** Ali ako Jehova učini nešto novo^h te zemlja otvori usta svoja i proguta ihⁱ sa svime što je njihovo te živi odu u grob,^{*j} onda znajte da su ti ljudi prezirali Jehovu.”^k

31 Samo što je izgovorio sve te riječi, zemlja se pod njima rastvorila.^l **32** I zemlja je otvorila usta svoja i progutala njih, njihove obitelji, sve Korahove ljude i sav njihov imetak.^m **33** Živi su otišli u grob,^{*} oni i svi njihovi, i zemlja ih je prekrilaⁿ te su nestali iz zajednice.^o **34** Svi Izraelci što su stajali oko njih razbježali su se na njihov vrisak, govoreći: “Da i nas zemlja ne proguta!”^p **35** I izašla je vatra od Jehove^r te spalila dvije

4Mo 16:30* Doslovno: “šeol”. **33*** Doslovno: “šeol”.

stotine i pedeset ljudi što su prinosili kad.^a

36 Jehova je tada rekao Mojsiju: **37** “Kaži Eleazaru, sinu svećenika Arona, da kupi kadionice^b sa zgarišta, i reci mu: ‘Razbacaj vatru podalje; jer su svete **38** čak i kadionice tih ljudi, koji su zgriješili vlastitoj duši.^c Neka se od njih naprave tanke metalne ploče da se njima obloži žrtvenik,^d jer su ih donijeli pred Jehovu i zato su postale svete. Neka služe kao znak sinovima Izraelovim.’”^e **39** Tako je svećenik Eleazar uzeo bakrene kadionice^f što su ih bili donijeli oni koji su izgorjeli, pa su ih prekovali da njima oblože žrtvenik **40** za spomen sinovima Izraelovim da nitko iz običnog naroda^g — nitko tko ne pripada Aronovom potomstvu — ne smije pristupiti da pali kad pred Jehovom,^h da ne bude poput Koraha i njegove družine,ⁱ kao što mu je Jehova rekao preko Mojsija.

41 Ali već je sutradan sva zajednica sinova Izraelovih stala gundati protiv Mojsija i Arona:^j “Vi ste pobili Jehovin narod!” **42** A kad se zajednica sakupila protiv Mojsija i Arona, okrenuli su se prema šatoru sastanka, i gle, oblak je pokrio šator i slava se Jehovinu pokazala.^k

43 A Mojsije i Aron otišli su pred šator sastanka.^l **44** I Jehova je rekao Mojsiju: **45** “Udaljite se od te zajednice da ih odmah pobijem.”^m A oni su pali ničice.ⁿ **46** I Mojsije je rekao Aronu: “Uzmi kadionicu i stavi u nju vatre sa

16. poglavlje

- a 4Mo 16:17
4Mo 26:10
Ps 106:18
b 4Mo 16:6
c 1Kr 2:23
Izr 8:36
d 2Mo 38:1
e 4Mo 16:5
4Mo 17:10
4Mo 26:10
1Ti 5:20
f 4Mo 16:6
g 4Mo 3:10
4Mo 18:7
2Lje 26:18
h 2Lje 26:16
i Ps 106:17
Jd 11
j 4Mo 14:2
Ps 106:13
2Pe 2:10
k 2Mo 16:7
4Mo 14:10
4Mo 16:19
l 4Mo 20:6
m 2Mo 23:21
4Mo 16:21
1Ko 10:10
n 4Mo 16:22

Desni stupac

- a 3Mo 6:12
b 2Mo 34:9
4Mo 8:19
c 3Mo 10:6
4Mo 1:53
4Mo 18:5
1Lje 27:24
d 2Sa 24:16
e 2Mo 23:21
4Mo 25:8

17. poglavlje

- f 2Mo 4:2
g 4Mo 1:4
4Mo 1:16
h 2Mo 34:29
i 2Mo 25:22
2Mo 29:42
2Mo 30:36
3Mo 16:2
j 4Mo 16:5
Lk 9:35
k 4Mo 11:1
4Mo 14:27
4Mo 16:11
4Mo 16:41
1Ko 10:10
l 4Mo 14:2
4Mo 16:13
m 4Mo 17:2
n 4Mo 17:3

žrtvenika,^a odozgo metni kada pa otidi brže k zajednici i za nju izvrši obred očišćenja,^b jer se raspalio gnjev Jehovin^c i pomor je počeo!” **47** Aron je odmah uzeo kadionicu, kao što je Mojsije rekao, i otrčao je k zajednici, a kad tamo, pomor među narodom već je počeo. A on je zapalio kad i stao vršiti obred očišćenja za narod. **48** Stajao je između mrtvih i živih,^d i pošast je prestala.^e **49** Od pošasti je pomrlo četrnaest tisuća i sedam stotina ljudi, osim onih što su poginuli zbog Koraha. **50** Kad se Aron vratio k Mojsiju na ulaz u šator sastanka, pošast je bila prestala.

17 I Jehova je rekao Mojsiju: **2** “Govori sinovima Izraelovim i uzmi od njih po jedan štap^f za svako pleme od svih njihovih poglavara,^g prema domovima otaca njihovih — dvanaest štapova. Ime svakoga napiši na njegovu štapu. **3** Aronovo ime napiši na Levijevu štapu, jer je jedan štap za svakog poglavara plemena. **4** I položi ih u šator sastanka pred Svjedočanstvo,^h gdje se sastajem s vama.ⁱ **5** I štap onoga koga izaberem^j propu- nat će i tako će utišati gundanje^k sinova Izraelovih protiv vas.”^l

6 Kad je to Mojsije rekao sinovima Izraelovim, svi njihovi poglavari dali su mu po jedan štap za svakog poglavara, prema plemenima njihovim, po jedan štap za svakog poglavara — dvanaest štapova.^m Među njihovim štapovima bio je i Aronov štap.ⁿ **7** I Mojsije

je položio štapove pred Jehovu u šator Svjedočanstva.^a

8 Sutradan je Mojsije ušao u šator Svjedočanstva, a kad tamo, Aronov je štap za dom Levijev propupao! Potjerali su pupoljci, procvjetali cvjetovi i rodili na njemu zreli bademi. 9 Tada je Mojsije sve štapove što su bili pred Jehovom iznio pred sve sinove Izraelove, a oni su ih stali gledati i svaki je uzeo svoj štap.

10 I Jehova je rekao Mojsiju: "Vrati Aronov štap^b pred Svjedočanstvo da se čuva kao znak^c buntovničkim sinovima, da prestane njihovo gundanje protiv mene i da ne poginu." 11 Mojsije je odmah učinio kako mu je Jehova zapovjedio. Upravo je tako učinio.

12 A sinovi su Izraelovi rekli Mojsiju: "Pomrijet ćemo! Izginut ćemo, svi ćemo izginuti!^e 13 Tko god dođe i približi se^f Jehovinom šatoru, poginut će!^g Moramo li svi tako završiti i pomrijeti?"^h

18 Tada je Jehova rekao Aronu: "Ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega s tobom odgovarat ćete za prijestupe počinjene protiv svetišta;ⁱ ti i sinovi tvoji s tobom odgovarat ćete za prijestupe počinjene protiv vašega svećeništva.^j 2 Dovedi sa sobom i svoju braću iz plemena Levijeva, iz doma oca svojega, da ti se pridruže i da ti služe,^k tebi i sinovima tvojim s tobom, pred šatorom Svjedočanstva.^l 3 I neka čine što su dužni tebi i neka vode brigu o svemu šatoru.^m Samo neka ne prilaze priboru sveto-

17. poglavlje

- a 2Mo 38:21
4Mo 17:4
4Mo 18:2
- b He 9:4
- c 4Mo 16:38
- d 4Mo 20:10
5Mo 9:7
5Mo 31:27
Iza 1:2
- e Ps 90:7
- f 4Mo 1:51
4Mo 18:4
- g 4Mo 18:7
- h 4Mo 16:26
4Mo 16:41
4Mo 16:49

18. poglavlje

- i 2Mo 25:8
3Mo 21:12
- j 2Mo 28:38
3Mo 22:9
4Mo 18:23
He 5:2
- k 4Mo 3:6
4Mo 8:22
4Mo 16:9
- l 4Mo 1:53
- m 4Mo 3:25
4Mo 3:31
4Mo 3:36

Desni stupac

- a 4Mo 4:15
4Mo 4:20
4Mo 16:40
- b 4Mo 1:51
4Mo 3:10
- c 2Mo 27:21
2Mo 30:7
3Mo 24:3
4Mo 3:32
- d 3Mo 1:17
3Mo 21:17
- e 4Mo 16:46
- f 4Mo 3:12
4Mo 3:45
- g 4Mo 3:9
4Mo 8:16
- h 4Mo 8:19
- i 3Mo 16:2
3Mo 16:12
He 9:3
He 9:7
- j 1Sa 2:28
He 5:4
- k 4Mo 3:10
4Mo 16:40
- l 2Mo 23:19
3Mo 27:28
3Mo 27:30
4Mo 18:11
4Mo 18:26
- m 3Mo 7:34
4Mo 5:9
- n 3Mo 2:3
3Mo 6:16
3Mo 10:12
- o 3Mo 5:12
3Mo 6:26
3Mo 6:29
- p 3Mo 5:6
3Mo 7:1
3Mo 7:7
- r 2Mo 29:32
3Mo 6:16
3Mo 10:13
- s 3Mo 6:18
3Mo 7:6
- t 3Mo 14:13
3Mo 21:22

ga mjesta ni žrtveniku, da ne poginu^a i oni i vi. 4 Neka ti se pridruže i neka vode brigu o šatoru sastanka i o svojoj službi u šatoru. Nitko iz običnog naroda neka vam ne prilazi.^b

5 A vi vodite brigu o svetome mjestu^c i o žrtveniku,^d da se više ne izlijeva gnjev^e na sinove Izraelove. 6 Ja sam, evo, uzeo braću vašu, levite, između sinova Izraelovih^f vama za dar,^g kao one koji su darovani Jehovi da obavljaju službu u šatoru sastanka.^h 7 Ti i sinovi tvoji s tobom vršite svoju svećeničku službu, sve poslove oko žrtvenika i onoga što je iza zavjese.ⁱ Tako obavljajte svoju službu.^j Vaše je svećeništvo služba koju dajem kao dar, i ako pristupi tko iz običnog naroda, neka se pogubi."^k

8 Jehova je još rekao Aronu: "Evo, povjeravam ti priloge što se meni donose.^l Sve svete stvari sinova Izraelovih dajem tebi i sinovima tvojim kao baštinu, kao tvoj dio za vjekove.^m 9 Od stvari najsvetijih, od žrtava paljenih, ovo neka bude tvoje: svaka njihova žrtva, svaka žitna žrtva,ⁿ svaka žrtva za grijeh^o i svaka žrtva za krivnju^p što ih budu meni donosili. To neka bude nešto najsvetije što pripada tebi i sinovima tvojim. 10 Jedi ih na svetome mjestu.^r Sve muško treba ih jesti.^s Neka ti budu svete.^t 11 Ovo neka bude tvoje: priloga^u od njihova dara zajedno sa svim žrtvama zanjihanim^v što ih prinose sinovi Izraelovi.

u 2Mo 29:27; 4Mo 15:20; Eze 44:30; v 2Mo 29:27; 3Mo 7:34.

To dajem tebi i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom,^a kao tvoj dio za vjekove. Tko je god čist u tvome domu može to jesti.^b

12 Sve što je najbolje od ulja i od mladoga vina i od žita — prvine^c što ih budu davali Jehovi — ja dajem tebi.^d

13 Prvine od svega uroda njihove zemlje, što ih budu donosili Jehovi, neka budu tvoje.^e Tko je god čist u tvome domu može ih jesti.

14 Svaka stvar u Izraelu određena za svetu svrhu* neka bude tvoja.^f

15 Sve što je prvorođeno,^g od svake vrste stvorenja, što budu prinosisi Jehovi, i od ljudi i od životinja, neka bude tvoje. Ali prvorođenca od ljudi otkupi;^h otkupi i prvorođeno od nečiste životinje.ⁱ **16** One u dobi od mjesec dana naviše otkupi po otkupnoj cijeni, prema vrijednosti koja je određena: pet šekela srebra prema svetom šekelu.^j To je dvadeset gera.^k **17** Samo prvorođenog junca, muško janje ili jare nemoj otkupiti.^l Oni su nešto sveto. Njihovom krvlju^m poškropi žrtvenik i njihovo salo spali kao žrtvu paljenu za umirujući miris Jehovi.ⁿ **18** Meso njihovo neka pripadne tebi. Kao i prsa žrtve zanjihane i desni but, ono neka pripadne tebi.^o **19** Sve svete priloge^p koje sinovi Izraelovi budu donosili Jehovi ja dajem tebi i sinovima tvojim i kćerima tvojim, kao tvoj dio za vjekove.^r To je savez osoljen, trajan pred Jehovom,

4Mo 18:14* Ili: "koja bude herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

18. poglavlje

- a 3Mo 10:14
- 5Mo 18:3
- b 3Mo 22:6
- c Izr 3:9
- d 3Mo 2:14
- 5Mo 18:4
- Ne 10:35
- e 2Mo 23:19
- f 3Mo 27:21
- 3Mo 27:28
- g 2Mo 13:2
- 3Mo 27:26
- 4Mo 3:13
- Lk 2:23
- h 2Mo 13:13
- i 2Mo 34:20
- 3Mo 27:27
- j 3Mo 27:2
- 3Mo 27:6
- k 2Mo 30:13
- 3Mo 27:25
- l 2Mo 22:30
- 5Mo 15:19
- m 3Mo 17:11
- n 3Mo 3:16
- o 2Mo 29:26
- 3Mo 7:31
- 3Mo 7:34
- p 2Mo 23:19
- 4Mo 15:19
- 4Mo 18:11
- 4Mo 18:26
- 4Mo 31:29
- r 4Mo 18:8
- 2Lje 31:4

Desni stupac

- a 3Mo 2:13
- 2Lje 13:5
- b 4Mo 26:62
- 5Mo 10:9
- 5Mo 12:12
- 5Mo 14:27
- Jš 14:3
- c 5Mo 18:2
- Jš 13:14
- Jš 18:7
- Eze 44:28
- d 3Mo 27:30
- 2Lje 31:5
- Ne 10:37
- Ne 12:44
- Ne 13:12
- Ga 6:6
- He 7:5
- e 4Mo 16:40
- 4Mo 17:13
- f 4Mo 3:7
- 4Mo 18:1
- g Jš 13:33
- h 5Mo 10:9
- i 4Mo 18:21
- 5Mo 12:19
- j Ne 10:38
- He 7:9
- k 4Mo 15:20

tebi i potomstvu tvome s tobom."^a

20 Jehova je dalje rekao Aronu: "U zemlji njihovoj nećeš imati nasljedstva, niti ćeš dobiti svoj dio među njima.^b Ja sam tvoj dio i tvoje nasljedstvo među sinovima Izraelovim.^c

21 A sinovima Levijevim, evo, dajem u nasljedstvo svaku desetinu^d u Izraelu za službu koju obavljaju, službu u šatoru sastanka. **22** Sinovi Izraelovi neka više ne prilaze šatoru sastanka da na sebe ne navuku grijeh i ne poginu.^e

23 Samo leviti neka obavljaju službu u šatoru sastanka i neka odgovaraju za njihove prijestupe.^f To vam je trajna odredba iz naraštaja u naraštaj: neka nemaju nasljedstva među sinovima Izraelovim.^g

24 Desetinu što će sinovi Izraelovi donositi kao prilog Jehovi ja dajem levitima u nasljedstvo. Zato sam im rekao: 'Neka nemaju nasljedstva među sinovima Izraelovim.'^h

25 Potom je Jehova rekao Mojsiju: **26** "Kaži levitima i reci im: 'Od sinova Izraelovih dobiti ćete desetinu koju od njih dajem vama u nasljedstvo,ⁱ a vi onda od toga dajte prilog Jehovi, desetinu od desetine.'^j **27** I to će vam se uračunati kao vaš prilog, kao žito s gumna^k ili kao prinos od obilnog uroda iz tiješka za vino ili ulje. **28** Tako ćete i vi davati Jehovi prilog od svih svojih desetina koje ćete dobiti od sinova Izraelovih, a onda ćete od toga davati svećeniku Aronu prilog za Jehovu. **29** Od svih darova što dobije-

te, davat ćete svakovrsne priloge Jehovi, od svega ono najbolje,^a kao sveti dio od darova.’

30 Još im reci: ‘Kad prinosite najbolji dio,^b to će se levitima uračunati kao urod s gumna i kao urod iz tiješka za vino ili ulje. **31** Jedito to na svakome mjestu, vi i vaš dom, jer vam je to plaća za vašu službu u šatoru sastanka.^c **32** Prinoseći najbolji dio, nećete navući na sebe grijeh niti ćete oskvrnuti svete stvari sinova Izraelovih te nećete poginuti.’^d

19 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** “Ovo je zakonska odredba što ju je Jehova izdao: ‘Reci sinovima Izraelovim neka ti dovedu zdravu crvenu junicu na kojoj nema mane^e i na koju još nije stavljen jaram.^f **3** I predajte je svećeniku Eleazaru, a on neka je odvede izvan tabora pa neka je zakolju pred njim. **4** Potom neka svećenik Eleazar prstom svojim uzme njezine krvi i njome poškropi sedam puta prema prednjoj strani šatora sastanka.^g **5** Neka se onda junica spali pred njegovim očima. Njezina koža, meso i krv neka se spale zajedno s njezinom balegom.^h **6** A svećenik neka uzme cedrovine,ⁱ izopa^j i kermesova* grimiza,^k pa neka to baci u vatru u kojoj se spaljuje junica. **7** Neka svećenik opere svoju odjeću i okupa svoje tijelo u vodi, pa onda može ući u tabor; ali neka je nečist do večeri.

8 I onaj koji ju je spalio neka opere u vodi svoju odjeću

4Mo 19:6* Vidi bilješku za 2Mo 25:4.

18. poglavlje

a 4Mo 18:12

b Izr 3:9

c Mt 10:10

Lk 10:7

1Ko 9:9

1Ko 9:13

Ga 6:6

1Ti 5:18

d 3Mo 22:2

3Mo 22:15

19. poglavlje

e 3Mo 22:20

Mi 1:14

1Pe 2:22

f 5Mo 21:3

g He 9:13

1Pe 1:2

h 2Mo 29:14

3Mo 4:11

i 3Mo 14:4

3Mo 14:49

j Ps 51:7

k Iza 1:18

Desni stupac

a 3Mo 16:28

b He 9:13

c 4Mo 19:13

4Mo 19:21

4Mo 31:23

d 4Mo 19:8

e 2Mo 12:49

3Mo 24:22

4Mo 15:15

f 3Mo 21:1

3Mo 21:11

4Mo 5:2

4Mo 6:9

4Mo 9:6

g 4Mo 31:19

Hg 2:13

h 4Mo 31:19

i 3Mo 15:31

j He 2:2

He 10:28

k 4Mo 19:9

4Mo 31:23

l 3Mo 22:3

m 3Mo 11:32

n 4Mo 31:19

o 4Mo 19:11

i okupa svoje tijelo u vodi^a te bude nečist do večeri.

9 A netko tko je čist neka sakupi pepeo^b junice i odloži ga na čisto mjesto izvan tabora, da se čuva zajednici sinova Izraelovih za vodu očišćenja.^c To je žrtva za grijeh. **10** I onaj koji skupi pepeo junice neka opere svoju odjeću i bude nečist do večeri.^d

To neka bude trajna odredba sinovima Izraelovim i došljaku koji živi među njima.^e **11** Tko se god dotakne leša ljudskoga*^f neka je nečist sedam dana.^g **12** Takav neka se očisti tom vodom trećega dana,^h i sedmoga će dana biti čist. Ali ako se ne očisti trećega dana, onda sedmoga dana neće biti čist. **13** Tko se god dotakne leša, tijela* preminula čovjeka, a ne očisti se, okaljao je Jehovin šator.ⁱ Takav[#] neka se pogubi i tako ukloni iz Izraela.^j Budući da nije bio poškropljen vodom očišćenja,^k ostaje nečist. Njegova je nečistoća još na njemu.^l

14 Ovo je zakon kad tko umre u šatoru: tko god ude u šator i tko god bude u šatoru neka je nečist sedam dana. **15** Svaka otvorena posuda^m na kojoj nema pričvršćenoga poklopca nečista je. **16** Tko se god na polju dotakne čovjeka ubijenog mačem,ⁿ ili leša, ili kosti^o ljudske, ili groba, neka je nečist sedam dana. **17** Neka se za onoga tko je nečist uzme pepeo od spaljene žrtve za grijeh i

4Mo 19:11* Doslovno: “ljudske duše”. **13*** Doslovno: “duše”. **13*** Doslovno: “Takva duša”.

na njega u kakvu posudu naliže vode s potoka. **18** Potom neka netko tko je čist^a uzme izopa,^b umoči ga u vodu i poškropi šator i sve posude i duše što su bile u njemu, a tako i onoga koji se dotaknuo kosti, ili ubijenoga, ili leša, ili groba. **19** I neka čisti poškropi nečistoga trećega i sedmoga dana i tako ga sedmoga dana očisti od grijeha.^c Potom neka ovaj opere svoju odjeću i okupa se u vodi, i navečer će biti čist.

20 A bude li tko nečist pa se ne očisti, neka se takav* pogubi i tako ukloni^d iz zajednice, jer je oskvrnuo Jehovino svetište. Nije bio poškropljen vodom očišćenja. Nečist je.

21 Neka im ovo bude trajna odredba: onaj koji je škropio vodom očišćenja neka opere svoju odjeću,^e a isto tako i onaj koji se dotaknuo vode očišćenja. Neka je nečist do večeri. **22** Čega bi se god nečisti dotaknuo, neka je nečisto;^f i duša koja se čega takvoga dotakne neka je nečista do večeri.^g

20 Sva zajednica sinova Izraelovih stigla je prvoga mjeseca u pustinju Zin^h i narod se nastanio u Kadešu.ⁱ Ondje je umrla Mirjam^j i ondje je sahranjena.

2 A zajednica nije imala vode,^k pa se skupila protiv Mojsija i Arona.^l **3** I narod se stao prepirati^m s Mojsijem: “Da smo barem izginuli kad su izginula naša braća pred Jehovom!ⁿ **4** Zašto ste doveli Jehovinu zajednicu u ovu pustinju da pomremu ovdje i mi i

19. poglavlje

- a 4Mo 19:9
- b Ps 51:7
- c 3Mo 14:9
4Mo 19:12
4Mo 31:19
- d 1Mo 17:14
4Mo 19:13
- e 4Mo 19:18
He 9:10
He 9:13
- f Hg 2:13
- g 3Mo 15:5

20. poglavlje

- h 4Mo 13:21
4Mo 33:36
- i 4Mo 13:26
4Mo 20:22
5Mo 1:46
5Mo 2:14
Su 11:16
- j 2Mo 15:20
4Mo 26:59
Mi 6:4
- k 2Mo 17:1
- l 4Mo 16:42
- m 2Mo 17:2
- n 4Mo 16:35
4Mo 16:41
4Mo 16:49

Desni stupac

- a 2Mo 14:11
2Mo 17:3
4Mo 16:13
4Mo 21:5
- b 4Mo 16:14
5Mo 8:15
Ne 9:21
- c 2Mo 3:17
2Mo 13:5
5Mo 8:8
Jr 2:2
- d 4Mo 14:5
- e 2Mo 16:10
4Mo 14:10
- f 2Mo 17:5
- g Ne 9:15
Ps 78:15
Ps 105:41
Ps 114:8
Iza 43:20
Iza 48:21
- h 2Mo 7:12
2Mo 7:19
4Mo 17:10
He 9:4
- i 5Mo 9:24
Ps 106:32
- j Ps 106:33
- k 2Mo 17:6
5Mo 8:15
1Ko 10:4
- l 3Mo 10:3
4Mo 27:14
5Mo 32:51
Iza 8:13
Ot 4:11
- m 5Mo 1:37
5Mo 3:26
5Mo 34:4
Jš 1:2
- n 5Mo 33:8
Ps 95:8
Ps 106:32
He 3:8
- o Su 11:17
- p 1Mo 36:8
5Mo 2:4
5Mo 23:7

stoka naša?^a **5** Zašto ste nas izveli iz Egipta da nas dovedete na ovo zlo mjesto?^b Ovdje nema ni žita ni smokava ni loze ni šipaka,^c a nema ni vode za piće.” **6** Potom su Mojsije i Aron otišli od zajednice do ulaza u šator sastanka i pali su ničice.^d Tada im se pokazala slava Jehovina.^e

7 I Jehova je rekao Mojsiju: **8** “Uzmi štap^f i sazovi zajednicu, ti i tvoj brat Aron, pa pred očima njihovim recite stijeni da im da svoju vodu. Izvedi im vodu iz stijene te napoji zajednicu i stoku njezinu.”^g

9 I Mojsije je uzeo štap što je bio pred Jehovom,^h kao što mu je on zapovjedio. **10** Potom su Mojsije i Aron saziali zajednicu pred stijenu, pa im je on rekao: “Čujte sada, buntovnici!ⁱ Hoćemo li vam iz ove stijene izvesti vodu?”^j **11** I Mojsije je podigao svoju ruku i dvaput udario štapom po stijeni; i poteklo je mnogo vode, tako da je pila i zajednica i stoka njezina.^k

12 A onda je Jehova rekao Mojsiju i Aronu: “Budući da mi niste vjerovali i niste me posvetili^l pred očima sinova Izraelovih, nećete dovesti ovu zajednicu u zemlju koju ću im dati.”^m **13** To su vode mериpske,ⁿ jer su se sinovi Izraelovi prepirali s Jehovom, a on se posvetio među njima.

14 Potom je Mojsije iz Kadeša poslao glasnike kralju edomskom:^o “Ovakoo kaže tvoj brat Izrael:^p ‘Ti dobro znaš kakve su nas sve nevolje

4Mo 20:13* “Meriba” znači “svada; sukob”.

snašle.^a **15** Naši su oci otišli u Egipat^b te smo boravili u Egiptu mnogo vremena.^c Ali Egipćani su loše postupali s nama i s našim ocima.^d **16** Stoga smo zavapili k Jehovi^e i on je čuo naš glas te je poslao anđela^f i izveo nas iz Egipta. Evo nas sada u Kadešu, gradu na granici tvoga područja. **17** Molimo te, pusti nas da prodemo preko tvoje zemlje. Nećemo prolaziti preko polja ni preko vinograda niti ćemo piti vode iz bunara. Ići ćemo kraljevskim putem,^g ne skrećući ni desno ni lijevo,^h dok ne prodemo tvoje područje.”

18 Ali Edom mu je odgovorio: “Ne prolazi preko moje zemlje da ne izađem pred tebe s mačem.” **19** Nato su mu sinovi Izraelovi rekli: “Ići ćemo cestom, a budemo li ja ili stoka moja pili tvoje vode, platit ću ti koliko vrijedi.ⁱ Ne želim ništa više, samo da prođem pješice.”^j **20** Ali on je odvratio: “Ne prolazi!”^k I Edom^l je izašao pred njega s mnogo ljudi i sa silom velikom. **21** Tako Edom nije dao Izraelu da prođe njegovim područjem.^m Stoga se Izrael okrenuo od njega.ⁿ

22 Sva zajednica sinova Izraelovih krenula je iz Kadeša^o i došla do gore Hora.^p **23** I Jehova je na gori Horu, koja je na granici zemlje edomske, ovako rekao Mojsiju i Aronu: **24** “Aron će se pridružiti svojim praocima,^r jer neće ući u zemlju koju ću dati sinovima Izraelovim zato što ste se pobunili protiv moje zapovijedi koju sam dao kod voda meripskih.^s **25** Uzmi Arona i nje-

20. poglavlje

- a 2Mo 18:8
- b 1Mo 46:6
Dj 7:15
- c 1Mo 15:13
2Mo 12:40
- d 2Mo 1:11
2Mo 1:14
5Mo 26:6
Dj 7:19
- e 2Mo 2:23
2Mo 3:7
- f 2Mo 14:19
2Mo 23:20
2Mo 33:2
Dj 7:35
- g 4Mo 21:22
- h 5Mo 2:27
i 5Mo 2:6
j 5Mo 2:28
- k Su 11:17
- l 1Mo 36:1
- m 5Mo 2:29
- n 5Mo 2:8
Su 11:18
- o 4Mo 13:26
4Mo 33:37
- p 4Mo 21:4
4Mo 34:7
- r 1Mo 25:8
4Mo 33:38
5Mo 32:50
- s 4Mo 20:12
5Mo 32:51

Desni stupac

- a 2Mo 28:2
2Mo 29:29
He 7:23
- b 2Mo 6:23
4Mo 4:16
- c 4Mo 33:38
- d 4Mo 33:39
5Mo 10:6
5Mo 32:50
- e 5Mo 34:8

21. poglavlje

- f 4Mo 33:40
Jš 12:14
- g 4Mo 13:22
- h 5Mo 23:21
- i 3Mo 27:28
5Mo 20:17
Jš 6:18
- j 4Mo 14:45
Su 1:17
- k 4Mo 33:41
- l 4Mo 20:21
5Mo 2:8
Su 11:18
- m Ps 78:19
- n 2Mo 14:11
2Mo 15:24
4Mo 16:13
- o 4Mo 14:28
4Mo 14:34
- p 4Mo 20:5

gova sina Eleazara, pa ih odvedu na goru Hor. **26** I svuci s Arona haljine njegove,^a pa ih obuci njegovu sinu Eleazaru.^b A Aron će se pridružiti svojim praocima i ondje će umrijeti.”^c

27 I Mojsije je učinio kao što je Jehova zapovjedio. Pred očima sve zajednice popeli su se na goru Hor. **28** Mojsije je potom svukao s Arona njegove haljine i obukao ih njegovu sinu Eleazaru. Potom je Aron umro ondje na vrhu gore.^d A Mojsije i Eleazar sišli su s gore. **29** Kad je sva zajednica vidjela da je Aron umro, sav je dom Izraelov oplakivao Arona trideset dana.^e

21 A kad je kralj aradski,^f Kanaanac koji je živio u Negebu,^g čuo da Izrael dolazi putem atarimskim, napao je Izraelce i neke od njih zarobio. **2** Tada se Izrael ovako zavjetovao Jehovi:^h “Ako daš ovaj narod u moje ruke, uništit ću njegove gradove.”ⁱ **3** I Jehova je uslišio glas Izraela i predao mu Kanaanca. A Izrael je uništio^{*} i njih i gradove njihove. Stoga je ono mjesto dobilo ime Horma.^j

4 Dok su od gore Hora^k išli Crvenomorskim putem da zaobidu zemlju edomsku,^l duša se narodu umorila od puta. **5** I narod je stao govoriti protiv Boga^m i Mojsija:ⁿ “Zašto ste nas izveli iz Egipta da pomremo u ovoj pustinji?^o Jer nema ni kruha ni vode,^p a ovaj

4Mo 21:1* Ili: “na jugu”, odnosno u južnom dijelu Obećane zemlje. **2*** Ili: “bit će herem gradovi njezini”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **3*** Ili: “uništio kao herem”. **3*** “Horma” znači “predavanje uništenju; uništenje”.

bijedni kruh^a već se ogadio duši našoj.” **6** Zato je Jehova poslao među narod zmije otrovnice,^b koje su ih ujedale, tako da je pomrlo mnogo naroda izraelskog.^c

7 Na koncu je narod došao k Mojsiju, govoreći: “Sagriješili smo^d što smo govorili protiv Jehove i protiv tebe. Moli Jehovu da ukloni zmije od nas!”^e I Mojsije se pomolio za narod.^f

8 A Jehova je rekao Mojsiju: “Načini sebi lik zmije ljutice i postavi ga na stup, pa kad tko bude ujedan, neka ga pogleda i ostat će živ.”^g **9** Mojsije je odmah načinio bakrenu zmiju^h i postavio je na stup,ⁱ pa ako bi koga ujela zmija a taj bi pogledao^j bakrenu zmiju, ostao bi živ.^k

10 Potom su sinovi Izraelovi pošli i utaborili se u Obotu.^l

11 Zatim su krenuli iz Obota i utaborili se u Ije-Abarimu,^{*m} u pustinji nasuprot Moabu, prema istoku. **12** Odande su pošli i utaborili se u dolini Zereda.ⁿ **13** Odande su krenuli i utaborili se u području Arnona,^o koji je u pustinji što se proteže od granice amorejske. Jer je Arnon granica moapska između Moabaca i Amorejaca. **14** Zato se u Knjizi Jehovinih ratova kaže:

“Vaheb u Sufi i potoci* arnonski **15** i ušće potoka koje se pruža prema mjestu gdje se nalazi Ar^p i naslanja se na granicu moapsku.”

4Mo 21:11* “Ije-Abarim” znači “ruševine gazova (prijelaza); ruševine graničnog područja (područja s one strane)”. Bio je smješten blizu doline Zereda, no njegova točna lokacija nije poznata. **14*** Vidi dodatak 12.

21. poglavlje

- a 2Mo 16:15
4Mo 11:6
Ps 78:24
b 5Mo 8:15
c Ps 106:43
1Ko 10:9
d Ps 78:34
e 3Mo 26:40
f 2Mo 32:11
g Ps 106:44
h 2Kr 18:4
i Iv 3:14
Iv 8:28
Iv 12:32
Ga 3:13
1Pe 2:24
j Iv 1:29
He 12:2
k Iv 3:14
Iv 3:15
Iv 6:40
Ri 1:17
l 4Mo 33:43
m 4Mo 33:44
n 5Mo 2:13
o 4Mo 22:36
5Mo 2:24
Su 11:18
p 4Mo 21:28
5Mo 2:18
5Mo 2:29
Iza 15:1

Desni stupac

- a Iza 15:8
b Ps 78:52
c Ps 105:2
d 1Mo 49:10
e Jš 13:17
f 4Mo 26:63
4Mo 33:49
g 5Mo 3:27
5Mo 34:1
h 4Mo 23:28
Jš 12:3
i 5Mo 2:26
Su 11:19
j 4Mo 20:17
k 5Mo 2:30
5Mo 29:7
Su 11:20
l 5Mo 2:32
Jš 13:18
m Jš 12:2
Su 11:21
Ps 135:10
Ps 136:19
Am 2:9
n 4Mo 32:33
Ne 9:22
o 4Mo 21:13
5Mo 3:16
p Su 11:22
r 4Mo 32:1
1Lje 6:81
s Jš 12:2

16 Odande su otišli u Beer.^{*a} To je bunar za koji je Jehova rekao Mojsiju: “Skupi narod da im dam vode!”^b

17 Tada je Izrael zapjevao ovu pjesmu:^c

“Izviri, studenče! A vi mu pjesmom odgovarajte!

18 Studenac su knezovi iskopali, dostojanstvenici narodni izdubili ga palicom zapovjedničkom,^d štapovima svojim.”

Potom su iz pustinje otišli u Matanu, **19** iz Matane u Nahaliel, iz Nahaliela u Bamot,^e

20 a iz Bamota u dolinu što se prostire u zemlji moapskoj,^f kod vrha Pisce,^g koji se izdiže nad Ješimonom.^{*h}

21 Izrael je tada poslao glasnike Sihonu,ⁱ amorejskome kralju, da mu poruče:

22 “Pusti da prođem preko tvoje zemlje. Nećemo skretati ni u polja ni u vinograde. Nećemo piti vode iz bunara. Ići ćemo kraljevskim putem dok ne prođemo tvoje područje.”^j

23 Ali Sihon nije dopustio da Izrael prođe njegovim područjem,^k nego je skupio sav svoj narod i krenuo u pustinju da izađe pred Izraela. Kad je došao do Jahasa,^l napao je Izraela. **24** Ali Izrael ga je potukao oštricom mača^m i zaposjeo njegovu zemljuⁿ od Arnona^o do Jaboka,^p do sinova Amonovih; Jazer^r je granica sinova Amonovih.^s

25 Tako je Izrael zauzeo sve one gradove i nastanio se u svim gradovima amorej-

4Mo 21:16* “Beer” znači “izvor; bunar; jama”. **20*** Ili: “pustinjom”.

skim,^a u Hešbonu^b i svim okolnim gradovima. **26** A Hešbon je bio grad amorejskoga kralja Sihona,^c koji se borio s prijašnjim moapskim kraljem i osvojio svu njegovu zemlju do Arnona.^d **27** Zato oni što govore podrugljive stihove kažu:

“Dodite u Hešbon!

Neka se izgradi i utvrdi grad Sihonov!

28 Jer je iz Hešbona vatra plamula,^e plamen iz grada Sihonova.

Proždrla je Ar-Moab,^f vlasnike uzvišica arnonskih.

29 Teško tebi, Moabe! Propast ćeš, narode Kemošev!^g

Od sinova će svojih bje-gunce učiniti, od kćeri svojih zarobljenice Sihona, kralja amorejskoga.

30 Odapnimo strijele na njih! Hešbon će propasti sve do Dibona,^h

žene do Nofaha, muškarci do Medebe.”ⁱ

31 Tako se Izrael nastanio u zemlji Amorejaca.^j **32** I Mojsije je poslao uhode da izvide Jazer.^k Potom su osvojili njegove okolne gradove i otjerali Amorejce koji su bili ondje.^l **33** Onda su se okrenuli i otišli putem bašanskim.^m A bašanski kralj Ogⁿ izašao je pred njih, on i sav njegov narod, da započne bitku kod Edreja.^o **34** Jehova je tada rekao Mojsiju: “Ne boj ga se,^p jer ću u ruke tvoje predati njega, sav njegov narod i zemlju njegovu.^r Učini s njim kao što si učinio s amorejskim kraljem Sihonom, koji je

21. poglavlje

- a 1Mo 10:16
1Mo 15:16
2Mo 3:8
5Mo 7:1
b 5Mo 2:26
Su 11:19
Pj 7:4
c Su 11:19
Ps 135:11
d 4Mo 21:13
e Jr 48:45
f 4Mo 21:15
5Mo 2:9
g Su 11:24
1Kr 11:7
2Kr 23:13
Jr 48:7
h 4Mo 32:34
Jš 13:17
Jr 48:18
i Jš 13:9
j 5Mo 3:8
k 4Mo 32:1
l 4Mo 21:25
m 5Mo 3:1
n 5Mo 1:4
5Mo 3:11
5Mo 4:47
Jš 9:10
o 5Mo 3:10
Jš 13:12
p 5Mo 3:2
5Mo 3:22
5Mo 20:3
r 2Mo 23:27
5Mo 7:24

Desni stupac

- a Ps 135:11
b 5Mo 3:3
Jš 13:12
c Jš 12:4
Jš 12:6

22. poglavlje

- d 4Mo 33:48
e Jš 24:9
Su 11:25
f 2Mo 15:15
5Mo 2:25
g 4Mo 31:8
Jš 13:21
h Mi 6:5
Ot 2:14
i Jš 13:22
Jš 24:9
2Pe 2:15
Jd 11
j 5Mo 23:4
k 1Mo 15:18
l 1Mo 13:16
m 1Mo 12:3
4Mo 23:7
Jš 24:9
Ne 13:2
n Ps 109:28
o Mi 3:11
Dj 16:16
1Ti 6:10
p 2Pe 2:15
Jd 11

živio u Hešbonu.”^a **35** I udarali su na njega i na sinove njegove i na sav njegov narod, dok niti jedan više nije ostao na životu.^b Potom su zaposjeli njegovu zemlju.^c

22 Poslije toga sinovi Izraelovi pošli su dalje i utaborili se u pustari, u ravninama moapskim,^d s druge strane Jordana, nasuprot Jerihonu. **2** A Balak,^e sin Siporov, vidio je sve što je Izrael učinio Amorejcima. **3** I Moab se veoma uplašio tog naroda, jer je bio brojan; i obuzeo ga je silan strah od sinova Izraelovih.^f **4** Stoga je Moab rekao starješinama midjanskim:^g “Sada će ova zajednica sve oko nas popasti kao što bik pase travu po polju.”

A Balak,^h sin Siporov, bio je u ono vrijeme moapski kralj. **5** I on je poslao glasnike Bileamu,ⁱ sinu Beorovu, u Pektor,^j što leži na Rijeci^{*k} u zemlji sinova njegova naroda, da ga pozovu i da mu kažu: “Gle, neki je narod izašao iz Egipta. Prekrio je, evo, zemlju dokle pogled seže^l i tu se preda mnogom naselio. **6** Zato te sada molim, dođi i prokuni^m mi ovaj narod, jer je jači od mene. Možda ću ih moći svladati i istjerati iz zemlje. Jer dobro znam da je blagoslovljen onaj koga blagosloviš, a proklet onaj koga prokuneš.”ⁿ

7 I tako su starješine moapske i starješine midjanske pošli, noseći darove za gatanje.^o I došli su k Bileamu^p i prenijeli mu Balakove riječi.

4Mo 22:5* To jest Eufratu.

8 A on im je nato rekao: “Pre-noćite ovdje, a ja ću vam odgo-voriti kako mi Jehova kaže.”^a Tako su knezovi moapski osta-li kod Bileama.

9 Potom je Bog došao Bile-amu i upitao ga:^b “Tko su ovi ljudi s tobom?” 10 A Bileam je odgovorio pravome Bogu: “Balak,^c sin Sipurov, moapski kralj, poslao ih je k meni, govoreći: 11 ‘Evo, narod je izašao iz Egipta i prekrio zemlju do-kle pogled seže.’^d Dođi sada i prokuni mi ga.^e Možda ću se moći boriti protiv njega i istje-rati ga.” 12 Ali Bog je rekao Bileamu: “Nemoj ići s njima! Nemoj prokleti taj narod,^f jer je blagoslovljen.”^g

13 Ujutro je Bileam ustao i rekao knezovima Balakovim: “Idite u svoju zemlju, jer mi ne da Jehova da idem s vama.” 14 Nato su knezovi moapski ustali, otišli Balaku i rekli mu: “Bileam nije htio poći s nama.”^h

15 Ali Balak je opet poslao druge knezove, brojnije i uglednije od prvih. 16 Oni su došli k Bileamu i rekli mu: “Ovako je poručio Balak, sin Sipurov: ‘Nemoj oklijevati, molim te, nego dođi k meni. 17 Jer ću ti iskazati veliku častⁱ i sve što mi kažeš učini-t ću.’^j Zato dođi, molim te, i prokuni mi ovaj narod.” 18 Ali Bileam je odgovorio Balakovim slugama: “Da mi Balak da kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao pre-stupiti naredbu Jehove, Boga svojega, da učinim nešto malo ili veliko.”^k 19 Ali molim vas, ostanite i vi ovdje ovu noć da

22. poglavlje

a 4Mo 12:6
4Mo 23:12

b 4Mo 22:20

c 4Mo 22:4

d 4Mo 22:5

e 4Mo 22:6
4Mo 23:7
4Mo 23:11
4Mo 24:10

f Mi 6:5

g 1Mo 12:2
1Mo 22:17
4Mo 23:20
5Mo 23:5
5Mo 33:29

h 4Mo 22:37

i 4Mo 24:11
Izr 17:23

j Izr 15:27

k 4Mo 24:13

Desni stupac

a 4Mo 22:8

b 4Mo 22:35
4Mo 23:12
4Mo 24:13c Jk 1:14
2Pe 2:15
Jd 11

d 2Mo 23:21

e 2Kr 6:17
1Lje 21:16f Izr 14:16
Izr 27:4g Mt 19:26
2Pe 2:16

h 4Mo 22:32

doznam što će mi Jehova još reći.”^a

20 I noću je Bog došao Bi-leamu te mu rekao: “Ako su ti ljudi došli da te pozovu, ustani i pođi s njima. Ali go-vorit ćeš samo ono što ti ja kažem.”^b 21 I ujutro je Bile-am ustao, osedlao svoju maga-ricu i pošao s knezovima mo-apskim.^c

22 No Božji se gnjev raspa-lio zato što je on pošao. I Jeho-vin je andeo stao na put da mu se suprotstavi.^d A on je ja-hao na svojoj magarici i s njim su bila dvojica njegovih slu-gu. 23 Kad je magarica ug-leđala Jehovinog anđela kako stoji na putu s isukanim ma-čem u ruci,^e pokušala je skre-nuti s puta i otići u polje. Nato je Bileam počeo tući magaricu da je vrati na put. 24 A Jeho-vin je andeo stajao na uskom putu među vinogradima, gdje je s obje strane bio kameni zid. 25 Magarica je vidjela Jehovi-nog anđela i počela se stiskati uza zid, pa je uza zid pritisnu-la i Bileamovu nogu. On ju je opet počeo tući.

26 Tada je Jehovin andeo pošao naprijed i stao na usko mjesto gdje se nije mo-glo skrenuti ni desno ni lije-vo. 27 Kad je magarica vid-jela Jehovinog anđela, legla je pod Bileamom. A Bileam se razgnjevio^f i stao tući magari-cu štapom. 28 Na koncu je Jehova otvorio usta magarici,^g pa je ona rekla Bileamu: “Što sam ti učinila da me već tre-ći put tuče?”^h 29 A Bileam joj je odgovorio: “Zato što mi prkosiš. Da imam mač u ruci,

sad bih te ubio!”^a **30** A magarica je odvrátila Bileamu: “Nisam li ja tvoja magarica na kojoj jašeš cijeli svoj život sve do danas? Jesam li ti ikada takvo što učinila?”^b Nato je on odgovorio: “Nisi!” **31** Tada je Jehova otvorio oči^c Bileamu. I Bileam je vidio Jehovinog anđela kako stoji na putu s isukanim mačem u ruci. I odmah se poklonio i pao ničice licem k zemlji.

32 I Jehovin mu je anđeo rekao: “Zašto si tri puta tukao svoju magaricu? Evo, ja sam izašao da ti se suprotstavim jer srljaš svojim putem koji je protiv moje volje.”^d **33** A magarica me vidjela i pokušala se preda mnom ukloniti sva tri puta.^e Zamisli samo da se nije uklanjala preda mnom! Tebe bih dosad već ubio,^f a nju bih ostavio na životu.” **34** Nato je Bileam rekao Jehovinom anđelu: “Sagriješio sam,^g jer nisam znao da ti stojiš na putu preda mnom. Ali sada, ako je to zlo u tvojim očima, pusti me da se vratim.” **35** Ali Jehovin je anđeo rekao Bileamu: “Idi s ovim ljudima,^h ali govorit ćeš samo ono što ti ja kažem.”ⁱ Tako je Bileam otišao dalje s Balakovim knezovima.

36 Kad je Balak čuo da Bileam dolazi, izašao mu je u susret u grad moapski, što leži na rubu Arnona,^j na granici njegova područja. **37** I Balak je rekao Bileamu: “Zar nisam slao po tebe i pozivao te? Zašto mi nisi došao? Zar zaista misliš da ti ne mogu iskazati čast?”^k **38** A Bileam je odgovorio Balaku: “Evo, sada sam došao k tebi. Hoću li uopće moći što ka-

22. poglavlje

a Izr 12:10

b 2Pe 2:16

c 2Kr 6:17

d 4Mo 22:12

5Mo 23:4

Pr 9:3

2Pe 2:15

e 4Mo 22:23

4Mo 22:25

4Mo 22:27

f Izr 16:25

g 1Sa 15:24

h Ps 81:12

i 4Mo 22:20

j 4Mo 21:26

k 4Mo 22:17

4Mo 24:11

Desni stupac

a Izr 19:21

b 4Mo 23:26

4Mo 24:13

c 4Mo 23:14

d Jš 13:15

Jš 13:17

e 4Mo 23:13

23. poglavlje

f 4Mo 22:41

g 4Mo 23:14

4Mo 23:30

h 4Mo 23:15

i 4Mo 23:16

4Mo 24:1

j 4Mo 22:20

k 4Mo 23:2

l 4Mo 22:35

m 4Mo 23:3

n 4Mo 23:18

4Mo 24:3

o 1Mo 10:22

4Mo 22:5

5Mo 23:4

4. MOJSIJEVA 22:30-23:7

zati?^a Što mi Bog stavi u usta, to ću govoriti.”^b

39 I Bileam je otišao s Balakom i došli su u Kirijat-Husot. **40** Balak je žrtvovao krupnu i sitnu stoku^c te je od toga poslao Bileamu i knezovima što su bili s njim. **41** A ujutro je Balak uzeo Bileama i odveo ga u Bamot-Baal^{*d} da odande vidi sav narod.^e

23 I Bileam je rekao Balaku: “Načini mi ovdje sedam žrtvenika^f i pripremi mi ovdje sedam junaca i sedam ovnova.” **2** Balak je odmah učinio kako je Bileam rekao. Potom su Balak i Bileam prinijeli po jednoga junca i jednoga ovna na svakome žrtveniku.^g **3** I Bileam je rekao Balaku: “Stani pored svoje žrtve paljenice,^h a ja idem. Možda će mi se Jehova javiti i sastati se sa mnom.ⁱ A ja ću ti onda kazati sve što mi pokaže.” I otišao je na golo brdo.

4 Kad se Bog javio Bileamu,^j ovaj mu je rekao: “Podigao sam sedam žrtvenika u nizu i prinio sam po jednoga junca i jednoga ovna na svakome žrtveniku.”^k **5** A Jehova je stavio riječi u usta Bileamu^l te mu rekao: “Vrati se Balaku i tako mu kaži.”^m **6** I Bileam se vratio k njemu i našao ga kako stoji pored svoje žrtve paljenice zajedno sa svim knezovima moapskim. **7** Tada je počeo svoju priču^{*n} i rekao:

“Iz Arama^o htio me povesti
Balak, kralj moapski,
iz gora istočnih:

4Mo 22:41* “Bamot-Baal” znači “uzvišice Baalove”. **23:7*** Ili: “poslovične (mudre) riječi”.

‘Dodi, prokuni mi Jakova!
Dodi, osudi Izraela!’^a

8 Kako mogu prokleti one
koje Bog ne proklin-
nje?^b

Kako mogu osuditi one
koje Jehova ne osu-
đuje?^c

9 Jer s vrha stijena ja ih vi-
dim,
i s bregova ih gledam.

Evo, narod su što živi odvo-
jeno,^d

među druge se narode ne
ubrajaju.^e

10 Tko je izbrojio prah Jakov-
ljevi?^f

i tko je prebrojio četvrtinu
Izraelovu?

Neka mi duša umre kako
čestiti umiru,^g

neka kraj moj bude kao
njihov!”^h

11 Nato je Balak rekao Bile-
amu: “Što mi to radiš? Do-
veo sam te da prokuneš moje
neprijatelje, a ti ih, evo, oba-
sipaš blagoslovom!”ⁱ 12 A on
mu je odvratio: “Zar neću pa-
ziti da govorim ono što mi Je-
hova stavlja u usta?”^j

13 A Balak će njemu: “Mo-
lim te, pođi sa mnom na drugo
mjesto odakle ih možeš vidjeti.
Vidjet ćeš im samo kraj,^k ne-
ćeš ih sve vidjeti. I prokuni mi
ih odande.”^l 14 I odveo ga je
u polje Sofim, na vrh Pisge.^m
Tu je načinio sedam žrtvenika
i prinio po jednoga junca i jed-
noga ovna na svakome žrtve-
niku.ⁿ 15 Potom je Bileam
rekao Balaku: “Stani pored
svoje žrtve paljenice, a ja ću
otići onamo na susret s njim.”
16 I Jehova se javio Bileamu,
stavio riječi u usta njegovu i

23. poglavlje

- a 4Mo 22:6
b 4Mo 22:12
4Mo 24:10
c Izr 21:30
d 3Mo 20:24
5Mo 33:28
1Kr 8:53
Es 3:8
e 2Mo 33:16
5Mo 32:8
f 1Mo 13:16
1Mo 22:17
2Mo 1:7
g Ps 37:37
Ps 116:15
Izr 10:7
h Jš 14:14
Iza 26:19
1Ko 15:55
He 11:35
i 4Mo 22:11
4Mo 24:10
Jš 24:10
Ne 13:2
Ps 109:28
Mi 6:5
j 4Mo 22:38
4Mo 24:13
k 4Mo 22:11
l Jš 24:9
m 5Mo 34:1
n 4Mo 23:1
4Mo 23:29

Desni stupac

- a 4Mo 22:35
4Mo 23:5
4Mo 24:1
b 4Mo 22:10
c 4Mo 23:7
4Mo 24:3
d 4Mo 22:2
Jš 24:9
e Ps 89:35
Tit 1:2
f 1Sa 15:29
Ri 11:29
g Iza 14:24
Iza 46:10
Mi 7:20
h 1Mo 12:2
1Mo 22:17
4Mo 22:12
i 4Mo 22:18
Mi 3:6
j 1Sa 15:23
k 2Mo 13:21
2Mo 23:20
2Mo 29:45
2Mo 34:9
Iza 8:10
l 2Mo 20:2
m 4Mo 24:8
n 1Mo 12:3
4Mo 22:6
o 4Mo 22:7
5Mo 18:10
5Mo 18:12
p Ps 31:19
Ps 44:1
Ps 126:3
Ri 11:33
r 1Mo 49:9
4Mo 24:9
Izr 30:30
s Iza 31:4
Mi 5:8

rekao mu:^a “Vrati se Balaku^b i
tako mu kaži.” 17 I vratio se
k njemu i našao ga kako stoji
pored svoje žrtve paljenice za-
jedno s knezovima moapskim.
I Balak ga je upitao: “Što je Je-
hova rekao?” 18 Tada je Bi-
leam počeo svoju priču^c i re-
kao:

“Ustani, Balače, i poslušaj!
Čuj me, sine Siporov!”^d

19 Bog nije čovjek da laže,^e
ni sin čovječji da zbog
čega požali.^f

Zar je on što rekao, a da
nije učinio,
zar je kazao, a da nije ispu-
nio?^g

20 Evo, određeno mi je da bla-
goslovim,
jer je Bog blagoslovio^h i ja
to neću poreći.ⁱ

21 Nikakvog vraćanja^j protiv
Jakova nije vidio,
niti kakve nevolje protiv
Izraela.

Jehova, Bog njegov, s nji-
me je,^k
klicanje kralju u njemu
odzvanja.

22 Bog ga izvodi iz Egipta.^l
Brz je kao divlji bik.^m

23 Jer nema uroka protiv Ja-
kova,ⁿ
niti kakvoga gatanja pro-
tiv Izraela.^o

U to će se vrijeme reći za
Jakova i Izraela:
‘Što li je to Bog učinio!’^p

24 Gle, narod će ustati kao lav,
poput lava će se dići.^r
Neće leći dok plijen ne pro-
guta,
i krv će pobijenih piti.”^s

25 Nato je Balak rekao Bi-
leamu: “Ako ga već ne mo-
žeš prokleti, nemoj ga ni

blagoslivljati.” **26** A Bileam je odgovorio Balaku: “Zar ti nisam rekao: ‘Sve što Jehova kaže, to ću učiniti?’”^a

27 Potom je Balak rekao Bileamu: “Hodi, molim te, da te odvedem na još jedno mjesto. Možda će biti dobro u očima pravoga Boga da mi ga odande prokuneš.”^b **28** Tada je Balak odveo Bileama na vrh Peora, odakle se pruža pogled na Ješimon.^c **29** I Bileam^d je rekao Balaku: “Načini mi ovdje sedam žrtvenika i pripremi mi ovdje sedam junaca i sedam ovnova.”^e **30** I Balak je učinio kako je Bileam rekao i prinio je po jednoga junca i jednoga ovna na svakome žrtveniku.^f

24 Kad je Bileam vidio da je dobro u Jehovininim očima da blagoslovi Izraela, nije više išao kao prije^g tražiti zlokobno znamenje,^h nego je okrenuo lice prema pustinji. **2** I kad je Bileam podigao oči svoje i vidio kako je Izrael utaboren po svojim plemenima,ⁱ duh Božji sišao je na njega.^j **3** I počeo je svoju priču^k te je rekao:

“Riječ Bileama, sina Beorova,
riječ čovjeka otvorenih
očiju,^l

4 riječ onoga koji sluša riječi
Božje,^m

koji je vidio videnje Sve-
mogućegaⁿ

dok je padao očiju otvore-
nih:^o

5 Kako su lijepi šatori tvo-
ji, Jakove, prebivališta
tvoja, Izraela!^p

23. poglavlje

a 4Mo 22:38
4Mo 23:12
4Mo 24:13
b 4Mo 23:13
c 4Mo 21:20
d 4Mo 22:5
e 4Mo 23:1
f 4Mo 23:2
4Mo 23:14

24. poglavlje

g 4Mo 23:3
4Mo 23:15
h 1Mo 30:27
3Mo 19:26
4Mo 23:23
i 4Mo 2:2
4Mo 23:9
j 4Mo 11:25
1Sa 19:20
2Lje 15:1
1Ko 12:10
k 4Mo 23:7
l Am 3:7
m 4Mo 24:16
n 4Mo 12:6
o Eze 1:28
p 4Mo 1:52
4Mo 2:2

Desni stupac

a 4Mo 2:32
4Mo 22:11
b Iza 58:11
Jr 31:12
c Ps 1:3
Ps 92:12
Jr 17:8
d 5Mo 8:7
e 1Mo 49:10
Ps 2:6
Iv 1:49
Flp 2:10
Ot 19:16
f 4Mo 24:20
g 1Lje 14:2
Da 2:44
Dj 5:31
Ot 11:15
h 4Mo 23:22
i 2Mo 23:27
5Mo 9:5
Ot 19:15
j Iza 38:13
k 5Mo 32:42
Ps 2:9
l 1Mo 49:9
m 1Mo 12:3
n 1Mo 27:29
o Job 27:23
Na 3:19
p 4Mo 22:11
4Mo 23:11
5Mo 23:4
Jš 24:9
Ne 13:2
r 4Mo 22:17
Jd 11

4. MOJSIJEVA 23:26-24:13

6 Kao doline nadaleko se
pružaju,^a

kao vrtovi pored rijeke.^b

Kao aloje što ih je Jehova
posadio,

kao cedrovi pored voda.^c

7 Voda teče iz mjehova nje-
govih,

sjeme je njegovo pored
mnogih voda posijano.^d

Kralj^e će njegov navdvisiti
Agaga^f

i kraljevstvo će se njegovo
uzdignuti.^g

8 Bog ga izvodi iz Egipta;
brz je kao divlji bik.^h

Proždrijet će narode, tlači-
telje svoje,ⁱ

kosti će im zdrobiti,^j raz-
bit će ih strijelama svo-
jim.^k

9 Spustio se, legao kao lav;
i kao lava, tko ga se usuđu-
je dražiti!^l

Blagoslovljeni su koji te
blagoslivlju,^m

prokleti koji te prokli-
nju.ⁿ

10 Tada se gnjev Balakov
raspalio na Bileama, pa je
Balak, ljutito pljesnuvši ruka-
ma,^o rekao Bileamu: “Pozvao
sam te da prokuneš^p moje
neprijatelje, a ti si ih, evo, već
triput obasuo blagoslovom!

11 Bježi sad odakle si i došao!
Rekao sam da ću ti iskazati
čast,^r ali, evo, Jehova ti je čast
uskratio.”

12 Nato je Bileam rekao Ba-
laku: “Nisam li i tvojim glas-
nicima koje si poslao k meni
rekao: **13** ‘Da mi Balak da
kuću svoju punu srebra i zlata,
ne bih mogao prestupiti nared-
bu Jehovinu da učinim nešto

dobro ili loše po srcu svojemu. Što Jehova kaže, to ću govoriti?^a **14** A sada, evo, odlazim k svome narodu. Hajde da ti objavim^b što će ovaj narod učiniti tvome narodu na svršetku danâ.^c **15** I počeo je svoju priču^d te je rekao:

“Riječ Bileama, sina Beorova,
riječ čovjeka otvorenih
očiju,^e

16 riječ onoga koji sluša riječi
Božje,^f
koji znanje Svevišnjega
poznaje...

Videnje Svemogućega vidio je^g

dok je padao očiju otvorenih:^h

17 Vidjet ću ga,ⁱ ali ne sada,
gledat ću ga, ali ne izbliza.
Zvijezda^j će izaći iz Jakova,
žezlo se podići iz Izraela.^k
On će razbiti sljepoočnice
Moabove,^l

lubanju svih sinova ratobornih.

18 Edom će biti osvojen,^m
Seirⁿ će osvojiti neprijatelji
njegovi,^o

a Izrael će pokazivati
hrabrost svoju.

19 Iz Jakova će izaći onaj koji
pokorava^p
i pobit će sve preživjele iz
grada.”^r

20 Kad je vidio Amaleka,
nastavio je svoju priču:^s

“Amalek je bio prvi među
narodima,^t
ali će na kraju propasti.”^u

21 Kad je vidio Kenijce,^v
nastavio je svoju priču:

“Postojano ti je prebivalište,
na stijeni ti je stan.

24. poglavlje

a 4Mo 22:18

4Mo 22:38

b Mi 6:5

c Jr 48:46

d 4Mo 23:7

4Mo 24:3

e 4Mo 24:3

f 4Mo 24:4

g 4Mo 12:6

h Eze 1:28

i 2Mo 33:20

Iv 1:18

j 2Sa 7:16

Iza 9:7

Iza 14:13

Jr 23:5

Eze 21:27

2Pe 1:19

Ot 22:16

k 1Mo 49:10

Ps 45:6

Ps 108:8

Ps 110:2

He 1:8

l 2Sa 8:2

1Lje 18:2

Ps 108:9

Ps 110:6

Jr 48:45

m 1Mo 27:37

2Sa 8:14

1Lje 18:13

Ps 60:8

Iza 34:5

Am 9:12

n 1Mo 36:8

Jš 24:4

o 1Lje 4:42

Eze 25:14

p 1Mo 49:10

Ps 2:9

Ps 72:11

Ot 6:2

Ot 19:15

r Ot 19:21

s 4Mo 23:7

t 2Mo 17:8

2Mo 17:14

u 5Mo 25:19

1Sa 15:3

1Lje 4:43

v 1Mo 15:19

Su 1:16

Desni stupac

a Su 4:11

b 2Kr 15:29

Ezr 4:2

c 5Mo 32:39

d 1Mo 10:4

Iza 23:1

Eze 27:6

Da 11:30

e Na 1:1

Na 3:18

f 4Mo 31:8

25. poglavlje

g Jš 2:1

Mi 6:5

h 4Mo 31:16

1Ko 10:8

Ot 2:14

i 2Mo 34:15

1Kr 11:2

Dj 15:29

1Ko 10:20

j 2Mo 20:5

Jš 23:7

1Ko 10:7

22 Ali Kajin* će biti spaljen.^a

Kad će te Asirija u zarobljeništvo odvesti?”^b

23 I nastavio je svoju priču
te je rekao:

“Ja! Tko će preživjeti kad
to Bog učini?”^c

24 Doplovit će brodovi s obale
Kitima^d

i tlačit će Asiriju,^e

tlačit će i Eber.

Ali i njega će na kraju
propast stići.”

25 Potom je Bileam ustao i
otišao odande.^f A i Balak je
otišao svojim putem.

25 Dok je Izrael boravio u
Šitimu,^g narod se upustio
u blud s kćerima moapskim.^h **2** I one su pozivale
narod na žrtve svojim bogovi-
ma,ⁱ i narod je jeo i klanjao se
njihovim bogovima.^j **3** Tako
se Izrael priklonio Baalu peor-
skom;^k i gnjev Jehovin raspa-
lio se na Izraela.^l **4** I Jehova
je rekao Mojsiju: “Uzmi sve po-
glavare narodne i javno izloži
tijela njihova pred Jehovom,^m
prema suncu, da se odvrati od
Izraela usplamtjeli gnjev Jeho-
vin.” **5** Potom je Mojsije re-
kao sucima Izraelovim:ⁿ “Neka
svatko pobije^o svoje ljude koji
su se priklonili Baalu peor-
skom.”

6 I gle, jedan^p je od sinova
Izraelovih došao i doveo k svo-
joj braći jednu Midjanku^r naočigled
Mojsija i naočigled sve
zajednice sinova Izraelovih,
koji su plakali na ulazu u ša-
-

k 5Mo 4:3; Jš 22:17; Ps 106:28; Ho 9:10; 1 Ps 106:29;
m 2Sa 21:6; n 2Mo 18:21; o 2Mo 22:20; 2Mo 32:27; 5Mo
13:8; 5Mo 13:9; 1Kr 18:40; p 4Mo 25:14; r 4Mo 25:15.

4Mo 24:22* Izraz “Kajin” odnosi se na
pleme Kenijaca.

tor sastanka. **7** Kad je to video Pinhas,^a sin Eleazara, sina svećenika Arona, odmah je ustao usred zajednice i uzeo koplje u ruku. **8** I ušao je za onim Izraelcem u šator* te ih je oboje probo, Izraelca i onu ženu, nju kroz trbuh.[#] Tada je prestala pošast među sinovima Izraelovim.^b **9** A onih koji su pomrli od pošasti bilo je dvadeset i četiri tisuće.^c

10 Potom je Jehova rekao Mojsiju: **11** "Pinhas,^d sin Eleazara, sina svećenika Arona, odvratio je moju srdžbu^e od sinova Izraelovih jer nije dozvolio da itko bude moj suparnik;^f inače bih istrijebio sinove Izraelove, jer ja zahtijevam da se odanost iskazuje isključivo meni.^g **12** Stoga kaži: 'Evo, s njim sklapam svoj savez mira. **13** Neka to bude trajan savez svećeništva za njega i za njegove potomke poslije njega,^h jer nije mogao podnijeti da itko bude suparnik Bogu njegovuⁱ i izvršio je očišćenje za sinove Izraelove.'^j"

14 A ubijenom Izraelcu, koji je bio ubijen zajedno s Midjancom, bilo je ime Zimri, sin Šalua; on je bio poglavara^k roda Šimunovaca. **15** A ubijenoj je Midjanki bilo ime Kozbi. Ona je bila kći Sura,^l poglavara porodica jednog od plemena u Midjanu.^m

16 Potom je Jehova rekao Mojsiju: **17** "Navalite na Midjance i potucite ih,ⁿ **18** jer su i oni navaljivali na vas svojim lukavstvima^o kad su vam lukavo učinili zlo onim

4Mo 25:8* Ili: "u ženski dio (šatora)".
8[#] Ili: "kroz spolne organe".

25. poglavlje

- a 2Mo 6:25
Jš 22:30
1Lje 6:4
- b 2Mo 23:21
Ps 106:30
- c 4Mo 25:4
5Mo 4:3
1Ko 10:8
- d 4Mo 25:7
e Ps 106:30
- f Ps 106:31
2Ko 11:2
- g 2Mo 20:5
2Mo 34:14
5Mo 4:24
Jš 24:19
- h 1Lje 6:4
1Lje 6:50
Ezr 7:5
Ezr 8:2
- i 1Kr 19:10
- j 2Mo 32:30
- k 4Mo 1:16
- l 4Mo 31:8
Jš 13:21
- m 1Mo 25:2
1Lje 1:32
- n 4Mo 31:2
- o 4Mo 31:16
2Pe 2:14
Ot 2:14

Desni stupac

- a 4Mo 25:3
Ne 13:2
2Pe 2:15
Jd 11
- b 4Mo 25:15
- c 4Mo 25:8
- d 4Mo 25:9

26. poglavlje

- e 4Mo 25:5
4Mo 25:8
- f 2Mo 30:12
2Mo 38:26
4Mo 1:2
- g 4Mo 20:26
- h 4Mo 22:1
4Mo 31:12
4Mo 33:48
- i 5Mo 34:3
Jš 6:1
- j 4Mo 1:3
- k 1Mo 29:32
1Mo 46:8
1Lje 5:1
l 2Mo 6:14
- m 1Mo 46:9
n 1Lje 5:3
o 2Mo 6:14
- p 4Mo 1:21
- r 4Mo 16:24
5Mo 11:6
s 4Mo 16:1
4Mo 16:12
4Mo 16:27
Ps 106:17
- t 4Mo 16:5
4Mo 16:19
Jd 11
- u 4Mo 16:32

što se zbilo kod Peora^a i s Kozbi,^b kćeri poglavara midjanskoga, sestre njihove, koja je bila ubijena^c u vrijeme pošasti zbog Peora.^d

26 Poslije te pošasti^e Jehova je ovako rekao Mojsiju i Eleazaru, sinu svećenika Arona: **2** "Prebrojite svu zajednicu sinova Izraelovih od dvadeset godina naviše po domovima otaca njihovih, sve sposobne za vojsku u Izraelu."^f **3** I tako su im Mojsije i svećenik Eleazar^g rekli u pustari, u ravnicama moapskim,^h uz Jordan, nasuprot Jerihonu:ⁱ **4** "Prebrojite one od dvadeset godina naviše, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju."^j

A sinovi Izraelovi koji su izašli iz zemlje egipatske bili su: **5** Ruben, prvorođenac Izraelov;^k Rubenovi sinovi: od Hanoka^l porodica Hanokovaca; od Palua^m porodica Paluovaca; **6** od Hesronaⁿ porodica Hesronovaca; od Karmija^o porodica Karmijevaca. **7** To su porodice Rubenovaca. Broj popisanih među njima iznosio je četrdeset tri tisuće sedam stotina i trideset.^p

8 Paluov sin bio je Elijab. **9** Sinovi Elijabovi: Nemuel, Datan i Abiram. Taj Datan^r i Abiram^s bili su od onih koje se pozivalo na skupštinu, i oni su sudjelovali u pobuni protiv Mojsija i Arona zajedno s Korahovom družinom,^t kad su se pobunili protiv Jehove.

10 I zemlja je otvorila svoja usta i progutala ih.^u A Korah je poginuo kad je smrt zadesila njegovu družinu i vatra proždrla dvije stotine i pedeset

ljudi.^a Tako su postali primjer za opomenu.^b **11** No sinovi Korahovi nisu poginuli.^c

12 Sinovi Šimunovi^d po svojim porodicama: od Nemuela^e porodica Nemuelovaca; od Jamina^f porodica Jaminovaca; od Jakina^g porodica Jakinovaca; **13** od Zeraha^{*} porodica Zerahovaca; od Šaula^h porodica Šaulovaca. **14** To su porodice Šimunovaca, njih dvadeset dvije tisuće i dvije stotine popisanih.ⁱ

15 Sinovi Gadovi^j po svojim porodicama: od Sefona^{*} porodica Sefonovaca; od Ħagija porodica Ħagijevaca; od Šunija porodica Šunijevaca; **16** od Oznija^{*} porodica Oznijevaca; od Erija porodica Erijevaca; **17** od Aroda^{*} porodica Arodovaca; od Arelija^k porodica Arelijevaca. **18** To su porodice sinova Gadovih, njih četrdeset tisuća i pet stotina popisanih.^l

19 Sinovi Judini^m bili su Erⁿ i Onan.^o Ali Er i Onan umrli su u zemlji kanaanskoj.^p **20** Sinovi Judini po porodicama svojim bili su: od Šele^r porodica Šelinovaca; od Peresa^s porodica Peresovaca; od Zeraha^t porodica Zerahovaca. **21** Sinovi Peresovi bili su: od Hesrona^u porodica Hesronovaca; od Hamula^v porodica Hamulovaca. **22** To su porodice Judine,^z njih sedamdeset šest tisuća i pet stotina popisanih.^a

23 Sinovi Isakarovi^b po svojim porodicama bili su: od

4Mo 26:12* U 1Mo 46:10 i 2Mo 6:15 "Jemuel". 13* U 1Mo 46:10 i 2Mo 6:15 "Sohar". 15* U 1Mo 46:16 "Sifijon". 16* U 1Mo 46:16 "Esbon". 17* U 1Mo 46:16 "Arodi".

26. poglavlje

- a 4Mo 16:35
Ps 106:18
b 4Mo 16:38
Eze 14:8
1Ko 10:11
2Pe 2:6
c 2Mo 6:24
4Mo 26:58
Ps 42:0
Ps 45:0
d 1Mo 35:23
1Mo 46:10
e 1Mo 46:10
f 1Lje 4:24
g 2Mo 6:15
h 1Lje 4:24
i 4Mo 1:23
j 1Mo 35:26
k 1Mo 46:16
l 4Mo 1:25
m 1Mo 29:35
1Mo 49:10
1Lje 5:2
He 7:14
n 1Mo 38:3
o 1Mo 38:4
1Lje 2:3
p 1Mo 38:7
1Mo 38:9
1Mo 38:10
r 1Mo 38:5
1Mo 38:26
1Lje 4:21
s 1Mo 38:29
1Mo 46:12
Ru 4:18
Mt 1:3
t 1Mo 38:30
1Lje 2:4
u Ru 4:19
v 1Mo 46:12
1Lje 2:5
z 1Mo 49:8
a 4Mo 1:27
b 1Mo 30:18
1Mo 35:23
1Mo 46:13

Desni stupac

- a 1Lje 7:2
b 1Lje 7:1
c 4Mo 1:29
d 1Mo 30:20
e 1Mo 46:14
f 4Mo 1:31
g 1Mo 30:24
1Mo 35:24
h 1Mo 41:52
1Mo 46:20
5Mo 33:17
i 1Mo 41:51
1Mo 48:5
j 1Mo 50:23
4Mo 36:1
5Mo 3:15
1Lje 7:14
k Js 17:1
l Js 17:2
m Js 17:2
n 4Mo 27:1
o 4Mo 27:7
4Mo 36:2
Js 17:3
1Lje 7:15
p 4Mo 27:1
4Mo 36:11
r 4Mo 1:35
s 1Mo 41:52
t 1Lje 7:20
u 1Lje 7:25

Tole^a porodica Tolaovaca; od Puve porodica Puvinovaca; **24** od Jašuba^{*} porodica Jašubovaca; od Šimrona^b porodica Šimronovaca. **25** To su porodice Isakarove, njih šezdeset četiri tisuće i tri stotine popisanih.^c

26 Sinovi Zebulunovi^d po svojim porodicama bili su: od Sereda porodica Seredovaca; od Elona porodica Elonovaca; od Jahleela^e porodica Jahleelovaca. **27** To su porodice Zebulunovaca, njih šezdeset tisuća i pet stotina popisanih.^f

28 Sinovi Josipovi^g po svojim porodicama bili su Manaše i Efrajim.^h **29** Sinovi Manašeoviⁱ bili su: od Makira^j porodica Makirovaca. A Makiru se rodio Gilead.^k Od Gileada porodica Gileadovaca. **30** A ovo su bili sinovi Gileadovi: od Jezera^l porodica Jezerovaca; od Heleka porodica Helekovaca; **31** od Asriela porodica Asrielovaca, od Šekema porodica Šekemovaca; **32** od Šemide^m porodica Šemidovaca; od Heferaⁿ porodica Heferovaca. **33** A Selofhad, sin Heferov, nije imao sinova, nego samo kćeri.^o Imena kćeri Selofhadovih bila su Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsu.^p **34** To su porodice Manašeove, njih pedeset dvije tisuće i sedam stotina popisanih.^r

35 A ovo su bili sinovi Efrajimovi^s po svojim porodicama: od Šutelaha^t porodica Šutelahovaca; od Bekera porodica Bekerovaca; od Tahana^u porodica Tahanovaca. **36** A sinovi Šutelahovi bili su: od Erana

4Mo 26:24* U 1Mo 46:13 "Job".

porodica Eranovaca. **37** To su porodice sinova Efrajimovih,^a njih trideset dvije tisuće i pet stotina popisanih. To su sinovi Josipovi po svojim porodicama.^b

38 Sinovi Benjaminovi^c po svojim porodicama bili su: od Bele^d porodica Belovaca; od Ašbela^e porodica Ašbelovaca, od Ahirama* porodica Ahiramovaca; **39** od Šefufama* porodica Šefufamovaca; od Hufama^{ff} porodica Hufamovaca. **40** Sinovi Belini bili su Ard i Naaman:^g od Arda porodica Ardovaca; od Naamana porodica Naamanovaca. **41** To su sinovi Benjaminovi^h po svojim porodicama, njih četrdeset pet tisuća i šest stotina popisanih.ⁱ

42 A ovo su bili sinovi Danovi^j po svojim porodicama: od Šuhama* porodica Šuhamovaca. To su porodice Danove^k po svojim porodicama. **43** U svim porodicama Šuhamovaca bilo je šezdeset četiri tisuće i četiri stotine popisanih.^l

44 Sinovi Ašerovi^m po svojim porodicama bili su: od Imnahaⁿ porodica Imnahovaca; od Išvija^o porodica Išvijevaca; od Berije porodica Berijevaca; **45** od sinova Berijinih; od Hebera porodica Heberovaca; od Malkiela^p porodica Malkielovaca. **46** A Ašerovoj kćeri bilo je ime Seraha.^r **47** To su porodice sinova Ašerovih,^s njih pedeset tri tisuće i četiri stotine popisanih.^t

4Mo 26:38* U 1Mo 46:21 "Ehi". **39*** U 1Mo 46:21 "Mupim", a u 1Lje 7:12 "Šupim". **39*** U 1Mo 46:21 i 1Lje 7:12 "Hupim". **42*** U 1Mo 46:23 "Hušim".

26. poglavlje

- a 1Mo 48:20
- Jš 17:17
- b 4Mo 1:33
- c 1Mo 35:24
- d 1Lje 7:6
- e 1Lje 8:1
- f 1Mo 46:21
- g 1Mo 46:21
- 1Lje 8:7
- h 1Mo 49:27
- Su 1:21
- i 4Mo 1:37
- j 1Mo 30:6
- k 1Mo 49:16
- l 4Mo 1:39
- m 1Mo 30:13
- 1Mo 35:26
- n 1Mo 46:17
- o 1Lje 7:30
- p 1Mo 46:17
- r 1Lje 7:30
- s 1Mo 49:20
- 5Mo 33:24
- t 4Mo 1:41

Desni stupac

- a 1Mo 30:8
- 1Mo 35:25
- b 1Mo 46:24
- c 1Lje 7:13
- d 1Mo 46:24
- e 1Lje 7:13
- f 1Mo 49:21
- g 4Mo 1:43
- h 2Mo 38:26
- 4Mo 1:46
- 4Mo 1:49
- 4Mo 2:32
- 4Mo 14:29
- Ne 9:23
- i Jš 11:23
- Jš 14:1
- j 4Mo 33:54
- Jš 17:14
- k 4Mo 34:13
- Jš 14:2
- Jš 17:4
- Jš 18:6
- Izr 16:33
- l 2Mo 6:19
- 4Mo 3:15
- Jš 18:7
- m 1Mo 46:11
- 4Mo 3:17
- Jš 21:6
- n 2Mo 6:16
- 4Mo 3:19
- Jš 21:4
- o Jš 21:7
- 1Lje 6:1
- p 2Mo 6:17
- 4Mo 3:18
- r 4Mo 3:27
- 1Lje 6:2
- s 2Mo 6:19
- 4Mo 3:33
- 1Lje 23:21
- t 4Mo 3:20
- 1Lje 23:23
- u 2Mo 6:24
- 1Lje 6:33
- 1Lje 6:37
- v 1Lje 23:12
- z 2Mo 6:18
- 4Mo 3:19
- a 2Mo 2:1
- 2Mo 6:20

48 Sinovi Naftalijevi^a po svojim porodicama bili su: od Jahseela^b porodica Jahseelovaca; od Gunija^c porodica Gunijevaca; **49** od Jesera^d porodica Jeserovaca; od Šilema^e porodica Šilemovaca. **50** To su porodice Naftalijeve^f po svojim porodicama, njih četrdeset pet tisuća i četiri stotine popisanih.^g

51 Broj popisanih sinova Izraelovih iznosio je šesto jednu tisuću sedam stotina i trideset.^h

52 Potom je Jehova rekao Mojsiju: **53** "Njima neka se podijeli zemlja u nasljedstvo prema broju imena.ⁱ **54** Onima kojih je mnogo povećaj nasljedstvo, a onima koji su malobrojni smanji nasljedstvo.^j Neka se svakome da nasljedstvo prema broju popisanih. **55** Ali zemlja neka se podijeli ždrijebom.^k Neka dobiju nasljedstvo prema imenima plemena otaca svojih. **56** Kako odluči ždrijeb, tako neka se podijeli nasljedstvo između onih kojih je mnogo i onih kojih je malo."

57 A ovo su popisani iz plemena Levijeva^l po svojim porodicama: od Geršona^m porodica Geršonovaca; od Kehataⁿ porodica Kehatovaca; od Merarija^o porodica Merarijevaca. **58** Ovo su bile porodice sinova Levijevih: porodica Libnijevaca,^p porodica Hebronovaca,^r porodica Mahlijevaca,^s porodica Mušijevaca,^t porodica Korahovaca.^u

A Kehatu^v se rodio Amram.^z **59** Amramovoj je ženi bilo ime Jokebeda,^a kći Levijeva,

koja se Leviju rodila u Egiptu. Ona je Amramu rodila Arona, Mojsija i Mirjam, sestru njihovu.^a **60** A Aronu su se rodili Nadab i Abihu,^b Eleazar i Itamar.^c **61** Ali Nadab i Abihu poginuli su jer su prinostili nedozvoljenu vatru pred Jehovom.^d

62 Broj svih popisanih među njima iznosio je dvadeset i tri tisuće muških osoba od jednog mjeseca naviše.^e Oni nime nisu bili popisani sa sinovima Izraelovim,^f jer nisu dobili nasljedstva među sinovima Izraelovim.^g

63 To su oni koje su popisali Mojsije i svećenik Eleazar kad su popisivali sinove Izraelove u pustari, u ravnicama moapskim, uz Jordan, nasuprot Jerihonu.^h **64** Ali među njima nije bilo ni jednoga kojeg su popisali Mojsije i svećenik Aron kad su popisivali sinove Izraelove u Sinajskoj pustinji.ⁱ **65** Jer je Jehova za njih rekao: “Pomrijet će u pustinji.”^j Tako nije ostao nijedan od njih osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova.^k

27 Tada su pristupile kćeri Selofhada,^l sina Hefera, sina Gileada, sina Makira, sina Manašeova,^m iz porodica Josipova sina Manaše. A imena njegovih kćeri bila su: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsu.ⁿ **2** One su stale pred Mojsija i pred svećenika Eleazara,^o pred poglavare i svu zajednicu na ulazu u šator sastanka, pa su rekle: **3** “Naš je otac umro u pustinji,^p ali nije pripadao onoj družini koja se postavila protiv Jehove, Kora-

hovoju družini,^a nego je umro zbog svoga vlastitog grijeha,^b a nije imao sinova. **4** Zašto da ime našega oca bude izbrisano iz njegove porodice zato što nije imao sina?^c Daj nam nasljedstvo među braćom našega oca!”^d **5** I Mojsije je iznio njihov slučaj pred Jehovom.^e

6 A Jehova je rekao Mojsiju: **7** “Kćeri Selofhadove pravo govore. Daj im svakako posjed koji će biti njihovo nasljedstvo među braćom njihova oca i prenesi na njih nasljedstvo njihova oca.”^f **8** A sinovima Izraelovim reci: “Kad tko umre a nema sina, prenesite njegovo nasljedstvo na njegovu kćer. **9** Ako nema kćeri, dajte njegovo nasljedstvo njegovoj braći. **10** Ako nema braće, dajte njegovo nasljedstvo braći njegovu oca. **11** A ako njegov otac nema braće, dajte njegovo nasljedstvo njegovom krvnom srodniku^g koji mu je najbliži rod; neka on dobije nasljedstvo. To neka bude zakonska odredba sinovima Izraelovim, kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.”

27. poglavlje

- l 4Mo 26:33
- 1Lje 7:15
- m 4Mo 26:28
- n Jš 17:3
- o 2Mo 18:26
- 5Mo 17:8
- p 4Mo 14:35

Desni stupac

- a 4Mo 16:2
- 4Mo 16:19
- 4Mo 16:35
- b Eze 18:4
- Ri 5:12
- Ri 6:23
- c 4Mo 26:64
- d Jš 17:4
- e 2Mo 18:15
- 2Mo 33:11
- 3Mo 24:12
- f 4Mo 36:2
- Jš 17:6
- g 3Mo 25:25
- 3Mo 25:49
- Ru 4:3
- Jr 32:8
- h 4Mo 33:47
- 5Mo 32:49
- i 1Mo 13:15
- 5Mo 3:27
- 5Mo 32:52
- 5Mo 34:1
- j 4Mo 31:2
- 5Mo 34:7
- k 4Mo 20:24
- 4Mo 20:28
- 4Mo 33:38
- 5Mo 10:6
- 5Mo 32:50
- l 4Mo 20:10
- 5Mo 1:37
- Ps 106:33
- m 4Mo 20:12
- n Ps 106:32
- o 5Mo 1:2
- 5Mo 32:51
- p 4Mo 13:21
- Jš 15:1

hovoju družini,^a nego je umro zbog svoga vlastitog grijeha,^b a nije imao sinova. **4** Zašto da ime našega oca bude izbrisano iz njegove porodice zato što nije imao sina?^c Daj nam nasljedstvo među braćom našega oca!”^d **5** I Mojsije je iznio njihov slučaj pred Jehovom.^e

6 A Jehova je rekao Mojsiju: **7** “Kćeri Selofhadove pravo govore. Daj im svakako posjed koji će biti njihovo nasljedstvo među braćom njihova oca i prenesi na njih nasljedstvo njihova oca.”^f **8** A sinovima Izraelovim reci: “Kad tko umre a nema sina, prenesite njegovo nasljedstvo na njegovu kćer. **9** Ako nema kćeri, dajte njegovo nasljedstvo njegovoj braći. **10** Ako nema braće, dajte njegovo nasljedstvo braći njegovu oca. **11** A ako njegov otac nema braće, dajte njegovo nasljedstvo njegovom krvnom srodniku^g koji mu je najbliži rod; neka on dobije nasljedstvo. To neka bude zakonska odredba sinovima Izraelovim, kao što je Jehova zapovjedio Mojsiju.”

12 Jehova je potom rekao Mojsiju: “Popni se na ovu goru abarimsku^h i pogledaj zemlju koju dajem sinovima Izraelovim.ⁱ **13** Kad je budeš vidio, i ti ćeš se pridružiti svojim pracima,^j kao što im se pridružio i tvoj brat Aron,^k **14** jer ste se pobunili protiv moje naredbe u pustinji Zinu kad se zajednica prepirala sa mnom,^l umjesto da ste me posvetili^m pred očima njihovim kod voda, voda meripskihⁿ kod Kadeša,^o u pustinji Zinu.”^p

15 A Mojsije je rekao Jehovi: **16** "Neka Jehova, Bog duha^a životnoga u svakome tijelu,^b postavi nad ovom zajednicom čovjeka^c **17** koji će ih voditi u svemu i kojega će slijediti u svemu,^d da zajednica naroda Jehovina ne bude kao ovce koje nemaju pastira."^e **18** A Jehova je rekao Mojsiju: "Uzmi Jošuu, sina Nunova, čovjeka koji ima duha,^f i položi ruku svoju na njega."^g **19** I dovedi ga pred svećenika Eleazara i pred svu zajednicu te ga postavi za vođu pred očima njihovim.^h **20** Predaj mu dio svoje časti,ⁱ da ga sluša sva zajednica sinova Izraelovih.^j **21** Neka dolazi pred svećenika Eleazara da on za njega traži^k odluke Urima^l pred Jehovom. Njegovu će zapovijed u svemu slušati, on i svi sinovi Izraelovi s njim, sva zajednica."

22 I Mojsije je učinio kako mu je Jehova zapovjedio. Uzeo je Jošuu, doveo ga pred svećenika Eleazara^m i pred svu zajednicu, **23** položio je ruke svoje na njega i postavio ga za vođu,ⁿ kao što je Jehova rekao preko Mojsija.^o

28 I Jehova je dalje rekao Mojsiju: **2** "Zapovjedi sinovima Izraelovim i reci im: 'Pazite da mi prinosite u propisano vrijeme^p prinose moje, hranu moju,^r žrtve što se meni pale na umirujući miris.'^s

3 Kaži im ovako: 'Ovo je žrtva paljena koju ćete prinositi Jehovi: svaki dan dva jednogodišnja muška janjeta bez mane kao redovitu žrtvu pa-

4Mo 27:21* Vidi bilješku za 2Mo 28:30.

27. poglavlje

- a 4Mo 27:18
Ps 31:5
Ps 104:29
- b 4Mo 16:22
Job 12:10
- c 5Mo 31:14
- d 5Mo 31:2
- e 1Kr 22:17
Mt 9:36
- f 4Mo 14:24
2Kr 2:9
- g 5Mo 34:9
Dj 6:6
1Ti 4:14
- h 5Mo 31:7
- i 5Mo 1:38
5Mo 31:3
5Mo 34:10
- j Js 1:17
- k 1Sa 22:10
1Sa 28:6
12Mo 28:30
3Mo 8:8
5Mo 33:8
1Sa 23:9
1Sa 28:6
Ne 7:65
- m 4Mo 20:28
- n 4Mo 27:18
5Mo 31:14
- o 5Mo 3:28
5Mo 31:23

28. poglavlje

- p 2Mo 23:14
2Lj 8:13
Ezr 3:5
Ne 10:33
- r 3Mo 3:11
3Mo 21:6
4Mo 28:24
Mt 1:7
- s 1Mo 8:21
2Mo 29:18
Ef 5:2
Flp 4:18

Desni stupac

- a 2Mo 29:38
3Mo 6:9
4Mo 29:11
Eze 46:15
- b 2Mo 12:6
2Mo 29:39
5Mo 16:6
- c 2Mo 16:36
- d 4Mo 15:4
- e 2Mo 29:40
- f 2Mo 29:42
2Lj 2:4
Ezr 3:3
- g 3Mo 8:21
- h 3Mo 23:13
- i 2Mo 29:40
- j 4Mo 15:10
4Mo 28:14
5Mo 14:26
- k 2Mo 29:41
- l 2Mo 16:29
2Mo 20:10
Eze 20:12
- m 4Mo 28:3
- n 4Mo 28:7
- o 4Mo 10:10
1Lj 23:31
2Lj 2:4
Ne 10:33
Kol 2:16
p 3Mo 2:11
r 3Mo 1:10

4. MOJSIJEVA 27:15-28:13

ljenicu.^a **4** Jedno janje prinesi ujutro, a drugo janje prinesi u suton;^b **5** uz to i desetinu efe^c finoga brašna kao žitnu žrtvu^d zamiješenu s četvrtinom hina ulja od gnječanih maslina.^e **6** To je redovita žrtva paljenica,^f koja je bila već na gori Sinaju prinesena na umirujući miris, žrtva Jehovi paljena;^g **7** prinesi je zajedno s njezinom žrtvom ljevanicom^h od četvrtine hina na svako janje.ⁱ Izlij Jehovi na svetome mjestu opojno piće^j kao žrtvu ljevanicu. **8** Drugo janje prinesi u suton. Prinesi ga kao i ujutro, s istom žitnom žrtvom i istom žrtvom ljevanicom, kao žrtvu paljenu na umirujući miris Jehovi.^k

9 A na dan počinka^l prinesi dva jednogodišnja muška janjeta bez mane i dvije desetine efe finoga brašna kao žitnu žrtvu zamiješenu s uljem, a s tim i žrtvu ljevanicu. **10** To je žrtva paljenica koja se treba prinositi na dan počinka, uz redovitu žrtvu paljenicu^m i njezinu žrtvu ljevanicu.ⁿ

11 Na početku svojih mjeseci prinosite Jehovi kao žrtvu paljenicu dva junca, jednoga ovna i sedmero jednogodišnje muške janjadi bez mane;^o **12** tri desetine efe finoga brašna kao žitnu žrtvu^p zamiješenu s uljem za svakoga junca, dvije desetine efe finoga brašna kao žitnu žrtvu zamiješenu s uljem za ovna^r **13** i jednu desetinu efe finoga brašna

4Mo 28:4* "U suton" — doslovno: "između dvije večeri". Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **9*** Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

kao žitnu žrtvu zamiješenu s uljem za svako janje. To je žrtva paljenica na umirujućim mirisima,^a žrtva Jehovi paljena. **14** Njihove žrtve ljevanice neka budu pola^b hina vina na junca, trećina^c hina na ovna i četvrtina^d hina na janje. To je mjesečna žrtva paljenica koja se svakoga mjeseca prinosi za svaki mjesec u godini.^e **15** Neka se Jehovi prinese i jedno jare^f kao žrtva za grijeh, uz redovitu žrtvu paljenicu i njezinu žrtvu ljevanicu.^g

16 Prvoga mjeseca, četnaestoga dana u mjesecu, Jehovina je Pasha,^h **17** a petnaestoga dana toga mjeseca je blagdan. Neka se sedam dana jede beskvasni kruh.ⁱ **18** Prvoga dana neka bude sveti zbor.^j Nemojte raditi nikakva teškog posla.^k **19** Prinesite kao žrtvu paljenicu, žrtvu Jehovi paljenu,^l dva junca, jednoga ovna i sedmero jednogodišnje muške janjadi.^m Neka vam budu bez mane.ⁿ **20** Kao njihove žitne žrtve^o od finoga brašna zamiješena s uljem prinesite tri desetine efe za junca i dvije desetine efe^p za ovna. **21** Prinesite i jednu desetinu efe^r za svako od sedmero janjadi **22** te jednoga jarca kao žrtvu za grijeh, da se za vas izvrši obred očišćenja.^s **23** Ovo prinosite uz jutarnju žrtvu paljenicu, što se prinosi kao redovita^t žrtva paljenica.^u **24** Prinosite to kao hranu^v sedam dana svaki dan, kao žrtvu paljenu na umirujućim mirisima Jehovi.^z To neka se prinosi uz redovitu žrtvu paljenicu i njezinu žrtvu ljevanicu. **25** A sed-

28. poglavlje

- a 3Mo 1:13
- b 4Mo 15:10
- c 4Mo 15:7
- d 4Mo 15:5
- e 4Mo 29:6
- f 3Mo 4:23
- g 4Mo 15:24
- h 4Mo 28:22
- i 4Mo 29:19
- j 2Mo 12:14
- k 3Mo 23:5
- l 5Mo 16:1
- m Eze 45:21
- n Lk 22:7
- o 1Ko 5:7
- p i 2Mo 12:15
- q 3Mo 23:6
- r 1Ko 5:8
- s j 3Mo 23:2
- t k 3Mo 23:7
- u l 3Mo 1:9
- v m 4Mo 28:11
- w n 3Mo 22:20
- x 3Mo 22:22
- y 5Mo 15:21
- z o 3Mo 2:1
- aa p 4Mo 28:12
- ab r 4Mo 28:13
- ac s 4Mo 28:15
- ad 4Mo 29:5
- ae t 4Mo 28:3
- af Da 8:11
- ag Da 11:31
- ah Da 12:11
- ai u 4Mo 28:6
- aj v 3Mo 3:11
- ak 3Mo 21:6
- al 4Mo 28:2
- am z 4Mo 28:8

Desni stupac

- a 2Mo 12:16
- b 2Mo 13:6
- c 3Mo 23:8
- d b 5Mo 16:8
- e c 2Mo 23:16
- f d 2Mo 34:22
- g 3Mo 23:16
- h 3Mo 23:21
- i 5Mo 16:10
- j Dj 2:1
- k e 2Mo 31:14
- l 4Mo 28:18
- m f 3Mo 23:18
- n g 4Mo 28:12
- o h 4Mo 28:13
- p i 3Mo 23:19
- q 4Mo 28:15
- r j 4Mo 28:3
- s 4Mo 28:5
- t 4Mo 28:23
- u k 3Mo 1:3
- v 4Mo 28:19
- w l 4Mo 28:7

29. poglavlje

- m 3Mo 23:24
- n 3Mo 23:25
- o 4Mo 10:2
- p Ps 81:3
- q p 4Mo 28:19
- r 4Mo 28:20
- s 4Mo 28:21
- t 4Mo 28:15
- u 4Mo 28:22

moga dana održite sveti zbor.^a Nemojte raditi nikakva teškog posla.^b

26 Na dan prvina,^c kad Jehovi prinosite novu žitnu žrtvu, na Blagdan tjedana,^d održite sveti zbor. Nemojte raditi nikakva teškog posla.^e

27 Kao žrtvu paljenicu za umirujućim mirisima Jehovi prinesite dva junca, jednoga ovna i sedmero jednogodišnje muške janjadi;^f **28** njihova žitna žrtva od finoga brašna zamiješena s uljem neka bude tri desetine efe za svakoga junca, dvije desetine efe^g za ovna **29** i jedna desetina efe^h za svako od sedmero janjadi; **30** uz to i jedno jare, da se za vas izvrši obred očišćenja.ⁱ **31** Prinesite ih uz redovitu žrtvu paljenicu i njezinu žitnu žrtvu^j – neka vam budu bez mane^k – s njihovim žrtvama ljevanicama.^l

29 Sedmoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, održite sveti zbor.^m Nemojte raditi nikakva teškog posla.ⁿ To neka vam bude dan kad se oglašavaju trube.^o **2** Prinesite kao žrtvu paljenicu za umirujućim mirisima Jehovi jednoga junca, jednoga ovna i sedmero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane.^p **3** Njihova žitna žrtva od finoga brašna zamiješena s uljem neka bude tri desetine efe za junca, dvije desetine efe za ovna^r **4** i jedna desetina efe za svako od sedmero janjadi;^s **5** uz to prinesite i jedno muško jare kao žrtvu za grijeh, da se za vas izvrši obred očišćenja.^t **6** Neka to bude žrtva palje-

na na umirujući miris Jehovi,^a uz mjesecnu žrtvu paljenicu^b i njezinu žitnu žrtvu^c i uz redovitu žrtvu paljenicu^d i njezinu žitnu žrtvu,^e zajedno s njihovim žrtvama ljevanicama,^f kako je propisano za njih.

7 A desetoga dana toga sedmog mjeseca održite sveti zbor^g i žalostite svoje duše.^h Nemojte raditi nikakva posla.ⁱ **8** Prinesite kao žrtvu paljenicu na umirujući miris Jehovi jednoga junca, jednoga ovna i sedmero jednogodišnje muške janjadi.^j Neka vam budu bez mane.^k **9** Njihova žitna žrtva od finoga brašna zamiješana s uljem neka bude tri desetine efe za junca, dvije desetine efe za ovna^l **10** i jedna desetina efe za svako od sedmero janjadi;^m **11** uz to prinesite i jedno jare kao žrtvu za grijeh, uz žrtvu za grijeh radi očišćenjaⁿ i uz redovitu žrtvu paljenicu i njezinu žitnu žrtvu, zajedno s njihovim žrtvama ljevanicama.^o

12 A petnaestoga dana sedmoga mjeseca^p održite sveti zbor.^r Nemojte raditi nikakva teškog posla,^s nego sedam dana slavite blagdan u čast Jehovi.^t **13** Prinesite kao žrtvu paljenicu,^u žrtvu paljenu na umirujući miris Jehovi, trinaest junaca, dva ovna i četrnaestero jednogodišnje muške janjadi. Neka vam budu bez mane.^v **14** Njihova žitna žrtva od finoga brašna zamiješana s uljem neka bude tri desetine efe za svakoga od trinaest junaca, dvije desetine efe za svakoga od dva ovna^z **15** i jedna desetina efe za svako od četrnaeste-

29. poglavlje

- a 3Mo 23:25
4Mo 28:6
- b 4Mo 28:11
- c 4Mo 28:12
- d 4Mo 28:3
- e 4Mo 28:5
- f 4Mo 28:7
- g 3Mo 16:29
3Mo 23:27
- h 3Mo 16:29
3Mo 23:29
- Ps 35:13
Iza 58:5
- i 3Mo 23:31
- j 4Mo 29:2
- k 3Mo 1:3
3Mo 22:22
5Mo 15:21
5Mo 17:1
- l 4Mo 28:12
4Mo 29:3
- m 4Mo 28:13
4Mo 29:4
- n 3Mo 16:3
- o 4Mo 28:7
- p 2Mo 23:16
3Mo 23:34
5Mo 16:13
Ne 8:14
- r 3Mo 23:37
Ne 8:18
- s 3Mo 23:35
- t 5Mo 16:15
- u 3Mo 1:3
Ezr 3:4
- v 3Mo 22:22
5Mo 17:1
- z 4Mo 28:12
4Mo 29:3

Desni stupac

- a 4Mo 28:13
4Mo 29:4
- b 4Mo 28:3
4Mo 28:5
4Mo 28:7
- c 5Mo 15:21
- d 4Mo 29:3
4Mo 29:14
- e 4Mo 28:14
- f 4Mo 28:12
- g 4Mo 28:15
- h 4Mo 28:3
4Mo 28:5
4Mo 28:7
- i 4Mo 29:13
- j 4Mo 29:9
4Mo 29:14
- k 4Mo 28:14
- l 4Mo 28:15
- m 3Mo 22:22
4Mo 29:13
- n 4Mo 29:14
- o 4Mo 28:14
- p 4Mo 28:12
- r 3Mo 4:23
4Mo 28:15
- s 4Mo 28:3
- t 4Mo 28:7
- u 5Mo 15:21
5Mo 17:1
- v 4Mo 29:14
- z 4Mo 28:14

ro janjadi;^a **16** uz to prinesite i jedno jare kao žrtvu za grijeh, uz redovitu žrtvu paljenicu, njezinu žitnu žrtvu i njezinu žrtvu ljevanicu.^b

17 Drugoga dana dvanaestero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;^c **18** njihovu žitnu žrtvu^d i njihove žrtve ljevanice^e za junce, ovnove i janjad prema njihovu broju, kako je propisano;^f **19** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,^g uz redovitu žrtvu paljenicu i njezinu žitnu žrtvu, zajedno s njihovim žrtvama ljevanicama.^h

20 Trećega dana jedanaestero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;ⁱ **21** njihovu žitnu žrtvu^j i njihove žrtve ljevanice^k za junce, ovnove i janjad prema njihovu broju, kako je propisano; **22** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,^l uz redovitu žrtvu paljenicu, njezinu žitnu žrtvu i njezinu žrtvu ljevanicu.

23 Četvrtoga dana deset junaca, dva ovna i četrnaestero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;^m **24** njihovu žitnu žrtvuⁿ i njihove žrtve ljevanice^o za junce, ovnove i janjad prema njihovu broju, kako je propisano;^p **25** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,^r uz redovitu žrtvu paljenicu,^s njezinu žitnu žrtvu i njezinu žrtvu ljevanicu.^t

26 Petoga dana devet junaca, dva ovna i četrnaestero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;^u **27** njihovu žitnu žrtvu^v i njihove žrtve ljevanice^z za junce, ovnove

i janjad prema njihovu broju, kako je propisano;^a **28** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,^b uz redovitu žrtvu paljenicu, njezinu žitnu žrtvu i njezinu žrtvu ljevanicu.^c

29 Šestoga dana osam junaca, dva ovna i četrnaestero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;^d **30** njihovu žitnu žrtvu^e i njihove žrtve ljevanice^f za junce, ovnove i janjad prema njihovu broju, kako je propisano;^g **31** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,^h uz redovitu žrtvu paljenicu, njezinu žitnu žrtvu i njezine žrtve ljevanice.ⁱ

32 Sedmoga dana sedam junaca, dva ovna i četrnaestero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;^j **33** njihovu žitnu žrtvu^k i njihove žrtve ljevanice^l za junce, ovnove i janjad prema njihovu broju, kako je propisano;^m **34** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,ⁿ uz redovitu žrtvu paljenicu, njezinu žitnu žrtvu i njezinu žrtvu ljevanicu.^o

35 A osmoga dana održite svečani skup.^p Nemojte raditi nikakva teškog posla.^r

36 Prinesite kao žrtvu paljenicu, žrtvu paljenu na umirujuću miris Jehovi, jednoga junca, jednoga ovna, sedmero jednogodišnje muške janjadi, sve bez mane;^s **37** njihovu žitnu žrtvu^t i njihove žrtve ljevanice^u za junca, ovna i janjad prema njihovu broju, kako je propisano;^v **38** i jedno jare kao žrtvu za grijeh,^z uz redovitu žrtvu paljenicu, njezinu žitnu žrtvu i njezinu žrtvu ljevanicu.^a

29. poglavlje

- a 4Mo 28:12
- b 3Mo 4:23
- 4Mo 28:15
- c 4Mo 28:7
- d 3Mo 1:3
- 4Mo 29:8
- e 4Mo 29:3
- 4Mo 29:14
- f 4Mo 28:14
- g 4Mo 28:12
- h 3Mo 4:23
- 4Mo 28:15
- i 4Mo 28:7
- j 3Mo 1:3
- 3Mo 22:22
- k 4Mo 29:3
- 4Mo 29:14
- l 4Mo 28:14
- m 4Mo 28:12
- n 3Mo 4:23
- 4Mo 28:15
- o 4Mo 28:7
- p 3Mo 23:36
- r 3Mo 23:39
- s 4Mo 29:2
- t 4Mo 29:3
- 4Mo 29:14
- u 4Mo 28:14
- v 4Mo 28:12
- z 3Mo 4:23
- 4Mo 28:15
- a 4Mo 28:7

Desni stupac

- a 3Mo 23:2
- 5Mo 16:16
- b 4Mo 15:3
- 5Mo 12:6
- c 3Mo 7:16
- 3Mo 22:21
- d 3Mo 1:3
- e 3Mo 2:1
- f 4Mo 15:5
- g 3Mo 3:1
- h 2Mo 40:16
- 5Mo 4:5

30. poglavlje

- i 2Mo 18:25
- j 1Mo 28:20
- 3Mo 27:2
- Su 11:30
- k 4Mo 30:10
- Ps 132:2
- l 4Mo 30:11
- Dj 23:14
- m 5Mo 23:21
- Ps 76:11
- Ps 116:14
- Ps 119:106
- Pr 5:4
- Mt 5:33
- n Ps 22:25
- Ps 50:14
- Ps 66:13
- Na 1:15
- o 1Sa 1:11
- p 4Mo 30:10
- 4Mo 30:13
- r Mk 7:1
- Ef 6:1
- s 1Sa 1:11
- 1Sa 1:22

39 To prinosite Jehovi na svoje godišnje blagdane,^a uz svoje zavjetne žrtve^b i dragovoljne žrtve^c što ih prinosite kao žrtve paljenice,^d žitne žrtve,^e žrtve ljevanice^f i žrtve zajedništva.^g **40** I Mojsije je prenio sinovima Izraelovim sve što mu je Jehova zapovjedio.^h

30 Potom je Mojsije rekao poglavarimaⁱ plemena sinova Izraelovih: “Ovako je zapovjedio Jehova: **2** Ako se koji čovjek zavjetuje^j Jehovi ili zakletvom^k obaveže dušu svoju zavjetom uzdržanja,^l ne smije prekršiti svoju riječ.^m Neka učini sve što izađe iz usta njegovih.ⁿ

3 Ako se koja žena u mladosti svojoj, dok je još u kući oca svojega, zavjetuje Jehovi^o ili se obaveže zavjetom uzdržanja, **4** a otac joj čuje za njezin zavjet ili za zavjet uzdržanja kojim je obavezala dušu svoju pa joj ništa ne kaže, tada vrijede svi njezini zavjeti i svaki zavjet uzdržanja^p kojim je obavezala dušu svoju. **5** Ali ako joj otac onoga dana kad čuje za njih zabrani sve njezine zavjete ili zavjete uzdržanja kojima je obavezala dušu svoju, onda oni ne vrijede, ali Jehova će joj oprostiti, jer joj je otac zabranio.^r

6 Ako se uda dok je pod svojim zavjetom^s ili pod nepromišljenim obećanjem usta svojih kojim je obavezala dušu svoju, **7** pa muž njezin čuje za njih i ništa joj ne kaže toga dana kad je za njih čuo, onda vrijede njezini zavjeti i zavjeti uzdržanja kojima je obaveza-

la dušu svoju.^a **8** Ali ako joj ih muž njezin zabrani^b onoga dana kad čuje za njih, onda je poništio zavjet pod kojim je bila ili nepromišljeno obećanje usta njezinih kojim je obavezala dušu svoju, i Jehova će joj oprostiti.^c

9 Zavjet udovice ili razvedene žene, sve čime je obavezala dušu svoju, vrijedi za nju.

10 Ali ako se zavjetuje ili uz zakletvu obaveže dušu svoju kakvim zavjetom uzdržanja^d u kući muža svojega, **11** pa muž njezin čuje za to i ništa joj ne kaže, onda joj to nije zabranio; vrijede svi njezini zavjeti i svaki zavjet uzdržanja kojim je obavezala dušu svoju. **12** Ali ako ih muž njezin poništi onoga dana kad čuje za njih, onda ne vrijedi ništa od onoga što je izašlo iz njezinih usta, bili to zavjeti njezini ili zavjet uzdržanja duše njezine.^e Njezin ih je muž poništio, i Jehova će joj oprostiti.^f **13** Svaki zavjet ili svaku zakletvu kojom se obavezuje na zavjet uzdržanja da žalosti dušu svoju,^g muž njezin treba potvrditi ili poništiti. **14** A ako joj muž iz dana u dan ne govori baš ništa, potvrdio je sve njezine zavjete ili sve zavjete uzdržanja što ih je položila.^h Potvrdio ih je jer joj ništa nije rekao onoga dana kad je čuo za njih. **15** Ali ako ih poništi nakon što već neko vrijeme zna za njih, on će snositi njezinu krivnju.ⁱ

16 Ovo su uredbe što ih je Jehova dao Mojsiju za muža i njegovu ženu^j te za oca i njegovu kćer u mladosti njezinoj, dok je još u kući oca svojega.^k

30. poglavlje

- a 1Sa 1:23
- b Ri 7:2
- 1Ko 11:3
- Ef 5:22
- c 4Mo 30:5
- d 4Mo 30:6
- e 1Ko 11:3
- 1Pe 3:1
- f 4Mo 30:5
- 4Mo 30:8
- g Ps 35:13
- Iza 58:5
- h 4Mo 30:7
- i 5Mo 23:21
- j 4Mo 30:6
- 4Mo 30:10
- k 4Mo 30:3

Desni stupac

31. poglavlje

- a 5Mo 32:41
- Ps 94:1
- Iza 1:24
- Na 1:2
- b 4Mo 25:2
- 4Mo 25:17
- c 4Mo 27:13
- 5Mo 32:50
- d 4Mo 22:7
- 4Mo 25:18
- 1Ko 10:8
- Ot 2:14
- e 4Mo 26:51
- f 3Mo 26:8
- g 4Mo 25:7
- 4Mo 25:11
- h 4Mo 10:2
- 4Mo 10:9
- i 5Mo 20:13
- j Jš 13:21
- k 4Mo 22:12
- 4Mo 24:25
- Jš 13:22
- 2Pe 2:15
- Jd 11
- Ot 2:14
- i 5Mo 20:14
- m Jš 6:24
- n 5Mo 2:35
- Jš 8:2
- o 4Mo 22:1

31 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **2** "Osveti^a sinove Izraelove na Midjancima,^b a potom ćeš se pridružiti svojim praocima."^c

3 Tada je Mojsije rekao narodu: "Opremite ljude između sebe za vojsku, da napadnu Midjance i izvrše Jehovinu osvetu na Midjanu.^d **4** Po tisuću od svakog plemena, od svih plemena Izraelovih, pošaljite u vojsku." **5** I tako je od tisuća^e Izraelovih bilo određeno po tisuću iz svakog plemena, ukupno dvanaest tisuća opremljenih za boj.^f

6 I Mojsije ih je poslao u rat, po tisuću od svakog plemena, a s vojskom je poslao i Pinhasa,^g sina svećenika Eleazara. On je nosio sveti pribor i trube^h za trubni zov. **7** I zaratili su se s Midjanom, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju, te su pobili svako muško.ⁱ **8** Među onima koje su pobili bili su i midjanski kraljevi Evi, Rekem, Sur, Hur i Reba, pet kraljeva midjanskih,^j a Bileama,^k sina Beorova, pogubili su mačem. **9** A Midjanke i djecu njihovu sinovi su Izraelovi zarobili;^l i zaplijenili su sve životinje njihove, svu stoku njihovu i sav imetak njihov. **10** I sve gradove njihove u kojima su živjeli i sva naselja njihova spalili su vatrom.^m **11** Pokupili su sav plijenⁿ i sve što su opljačkali, i ljude i životinje. **12** I doveli su zarobljenike i sve što su opljačkali i oplijenili Mojsiju, svećeniku Eleazaru i zajednici sinova Izraelovih u tabor u pustari, u ravninama moapskim^o uz Jordan, nasuprot Jerihonu.

13 A Mojsije, svećenik Eleazar i svi poglavari zajednice izašli su im u susret izvan tabora. **14** I Mojsije se razljutio na vojne zapovjednike,^a na tisućnike i stotnike, koji su se vratili iz vojnog pohoda, **15** pa im je rekao: “Zar ste ostavili na životu sve žene?^b **16** A evo, baš su one, po riječi Bileamovoj, navele sinove Izraelove da budu nevjerni^c Jehovi kod Peora,^d tako da je došla pošast na zajednicu naroda Jehovina.^e **17** Zato sada pobijte svu mušku djecu i sve žene koje su legle s muškarcem.^f **18** Sve djevojke koje nisu legle s muškarcem ostavite na životu za sebe.^g **19** A vi ostanite izvan tabora sedam dana. Svi vi koji ste koga* ubili^h i koji ste se dotakli ubijenogaⁱ očistite se^j trećega i sedmoga dana, i vi i vaši zarobljenici. **20** Očistite od grijeha svu odjeću, sve predmete od kože, sve načinjeno od kozje dlake i sve drvene predmete.”^k

21 Tada je svećenik Eleazar rekao vojnicima koji su bili u bici: “Ovo je zakonska odredba koju je Jehova dao Mojsiju: **22** ‘Samo neka zlato, srebro, bakar, željezo, kositar i olovo — **23** sve što podnosi vatru^l — prođe kroz vatru i bit će čisto. Ali neka se ipak očistiti i vodom očišćenja.^m A sve što ne podnosi vatru neka prođe kroz vodu.’ⁿ **24** I sedmoga dana operite odjeću svoju i bit ćete čisti. Potom možete ući u tabor.”^o

4Mo 31:19* Doslovno: “dušu”.

31. poglavlje

a 4Mo 31:5

b Jr 48:10

c 4Mo 25:2
2Pe 2:15
Ot 2:14

d 4Mo 25:18
5Mo 4:3
Jš 22:17

e 4Mo 25:9
1Ko 10:8

f Su 21:11

g 4Mo 31:35

h 4Mo 5:2
4Mo 19:11

i 4Mo 19:16

j 4Mo 19:20

k 4Mo 31:23
1 Izr 17:3
Izr 25:4

m 4Mo 19:9

n 4Mo 31:20

o 4Mo 19:19
4Mo 19:20

Desni stupac

a Jš 22:8

1Sa 30:24
Ps 68:12

b 1Mo 14:20
1Lje 26:27

c 4Mo 18:20
4Mo 18:29

d 5Mo 12:12
5Mo 12:19
Jš 13:14

e 4Mo 3:7
4Mo 18:3
1Lje 23:32

f 1Mo 2:7
1Ko 15:45

g 4Mo 31:18

h 1Mo 14:20
1Lje 26:27

25 I Jehova je ovako rekao Mojsiju: **26** “Prebroji plijen, zarobljene ljude i životinje, ti i svećenik Eleazar i poglavari rodova zajednice. **27** Razdijeli plijen na dva dijela — na one koji su sudjelovali u bici i išli u pohod te na svu ostalu zajednicu.^a **28** Od ratnika koji su išli u pohod uzmi kao dio^b za Jehovu po jednu dušu od pet stotina — od ljudi, od krupne stoke, od magaraca i od sitne stoke. **29** Uzmite to od njihove polovice i dajte svećeniku Eleazaru kao prilog Jehovi.^c **30** A od polovice što pripadne sinovima Izraelovim uzmi po jednu dušu od pedeset — od ljudi, od krupne stoke, od magaraca i od sitne stoke, od svake vrste životinja — pa ih daj levitima,^d koji su zaduženi da vode brigu o Jehovinom šatoru.”^e

31 Mojsije i svećenik Eleazar učinili su kako je Jehova zapovjedio Mojsiju. **32** A plijena, koji je ostao od onoga što je zaplijenila vojska, bilo je šest stotina sedamdeset i pet tisuća grla sitne stoke, **33** sedamdeset i dvije tisuće grla krupne stoke **34** i šezdeset i jedna tisuća magaraca. **35** A ljudskih duša^f — žena koje još nisu legle s muškarcem^g — bilo je ukupno trideset i dvije tisuće. **36** Polovica koja je pripala onima koji su išli u pohod iznosila je tri stotine trideset sedam tisuća i pet stotina grla sitne stoke. **37** Dio^h za Jehovu od sitne stoke iznosio je šest stotina sedamdeset i pet grla. **38** Krupne stoke bilo je trideset i šest tisuća grla, a dio za

Jehovu iznosio je sedamdeset i dva grla. **39** Magaraca je bilo trideset tisuća i pet stotina, a dio za Jehovu iznosio je šezdeset i jedno grlo. **40** Ljudskih duša bilo je šesnaest tisuća, a dio za Jehovu iznosio je trideset i dvije duše. **41** I Mojsije je predao svećeniku Eleazaru dio određen za prilog Jehovi,^a kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.^b

42 A polovica što je pripala sinovima Izraelovim, koju je Mojsije odvojio od one što je pripala ljudima koji su ratovali, **43** dakle, polovica što je pripala zajednici iznosila je tri stotine trideset sedam tisuća i pet stotina grla sitne stoke, **44** trideset i šest tisuća grla krupne stoke, **45** trideset tisuća i pet stotina magaraca **46** i šesnaest tisuća ljudskih duša. **47** Od te polovice što je pripala sinovima Izraelovim Mojsije je uzeo po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od životinja, i dao ih levitima,^c koji su bili zaduženi da vode brigu^d o Jehovinom šatoru, kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.

48 Potom su Mojsiju pristupili zapovjednici četa^e — tisućnici i stotnici^f — **49** pa su mu rekli: “Tvoji su sluge prebrojili ratnike koji su pod našim zapovjedništvom i nijedan od naših ljudi nije izgubljen.^g **50** Prinesimo sada kao dar Jehovi što je tko zaplijenio:^h predmete od zlata, lančice što se nose oko gležnja, narukvice, pečatnjake,ⁱ naušnice i drugi ženski nakit,^j da se izvrši obred očišćenja za duše naše pred Jehovom.”

31. poglavlje

- a 4Mo 18:8
- 4Mo 18:19
- 1Ko 9:14
- Ga 6:6
- He 7:5
- b 4Mo 5:9
- c 5Mo 12:12
- 5Mo 12:19
- d 4Mo 3:7
- 4Mo 18:3
- 4Mo 31:30
- 1Lje 23:32
- e 4Mo 31:4
- f 4Mo 1:4
- 4Mo 1:16
- 4Mo 31:14
- 5Mo 1:15
- g 2Mo 23:27
- 3Mo 26:7
- h Ps 96:8
- i 1Mo 41:42
- j 2Mo 35:22

Desni stupac

- a 4Mo 18:8
- 4Mo 18:19
- b 5Mo 20:14
- c 2Mo 30:16

32. poglavlje

- d 4Mo 26:7
- Jš 13:15
- e 4Mo 26:18
- Jš 13:24
- f 4Mo 21:32
- Jš 13:25
- Iza 16:8
- g 4Mo 32:34
- h 4Mo 21:30
- Jš 13:9
- i 4Mo 32:36
- j 4Mo 21:26
- k 4Mo 32:37
- Jr 48:34
- l 4Mo 33:47
- m 4Mo 32:38
- n 4Mo 21:24
- 5Mo 2:24
- 5Mo 3:18
- o 1Mo 46:34
- 5Mo 2:35
- p Jš 1:12
- Jš 1:14
- Jš 13:8
- r Flp 2:4
- s 4Mo 13:31
- Jš 14:8
- t Jš 14:7
- u 4Mo 13:23
- 5Mo 1:24

51 Tako su Mojsije i svećenik Eleazar primili od njih zlato,^a sav taj nakit. **52** Svega zlata što su kao prilog Jehovi dali tisućnici i stotnici bilo je šesnaest tisuća sedam stotina i pedeset šekela. **53** Vojnici su zadržali svaki svoj plijen.^b **54** Tako su Mojsije i svećenik Eleazar primili zlato od tisućnika i stotnika te su ga donijeli u šator sastanka za spomen^c sinovima Izraelovim pred Jehovom.

32 A sinovi Rubenovi^d i sinovi Gadovi^e imali su mnogo, vrlo mnogo stoke. Kad su vidjeli da su zemlja jazerska^f i zemlja gileadska pogodno mjesto za stoku, **2** sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi otišli su k Mojsiju, svećeniku Eleazaru i poglavarima zajednice, pa su im rekli ovako: **3** “Atarot,^g Dibon,^h Jazer, Nimra,ⁱ Hešbon,^j Eleale,^k Sebam, Nebo^l i Beon,^m **4** zemlja koju je Jehova pokorioⁿ pred izraelском zajednicom dobra je za stoku, a sluge tvoji imaju stoke.”^o **5** Zatim su nastavili: “Ako smo našli milost u očima tvojim, neka se ova zemlja da u posjed slugama tvojim. Nemoj nas slati preko Jordana.”^p

6 A Mojsije je odgovorio sinovima Gadovim i sinovima Rubenovim: “Zar da vaša braća idu u rat, a vi da ostanete ovdje?” **7** Zašto odvrćate srca sinova Izraelovih da ne prijeđu u zemlju koju im Jehova daje? **8** Tako su činili oci vaši^s kad sam ih poslao iz Kadeš-Barnee^t da izvide zemlju. **9** Kad su otišli od doline Eškola^u i izvidjeli zemlju, odvrtili

su srca sinova Izraelovih da ne idu u zemlju koju im je Jehova dao.^a **10** Zato se toga dana raspalio gnjev Jehovin i on se zakleo:^b **11** 'Ljudi koji su izašli iz Egipta, od dvadeset godina naviše,^c neće vidjeti zemlju koju sam pod zakletvom obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu,^d jer me nisu u svemu slušali, **12** osim Kaleba,^e sina Jefunea Kenazovca, i Jošue,^f sina Nunova, jer su oni u svemu slušali Jehovu.' **13** I Jehovin se gnjev raspalio na Izraela, i on je učinio da lutaju pustinjom četrdeset godina,^g dok nije pomro sav naraštaj što je u očima Jehovinim zlo činio.^h **14** A sad, evo, vi ustajete umjesto otaca svojih kao rod grešnički da još više raspalujete gnjev Jehovinⁱ na Izraela. **15** Ako se odvratite od njega,^j onda će ih on još duže ostaviti u pustinji,^k a vi ćete upropastiti sav ovaj narod."^l

16 Potom su mu opet pristupili i rekli: "Podignut ćemo ovdje kamene torove za svoju sitnu stoku i gradove za svoju djecu. **17** A mi ćemo naoružani poći u bojnim redovima^m pred sinovima Izraelovim dok ih ne dovedemo na njihovo mjesto. Dotle će naša djeca biti u utvrđenim gradovima, daleko od stanovnika ove zemlje. **18** Nećemo se vratiti svojim kućama dok sinovi Izraelovi ne zaposjednu svoju zemlju, svaki svoje nasljedstvo."ⁿ **19** A mi nećemo s njima dijeliti nasljedstvo s onu stranu Jordana niti dalje, jer je naše nasljedstvo s ovu stranu Jordana, prema istoku."^o

32. poglavlje

- a 4Mo 13:32
- 5Mo 1:26
- b 4Mo 14:28
- 5Mo 1:34
- Ps 95:11
- Eze 20:15
- He 3:18
- c 4Mo 14:29
- 5Mo 1:35
- 5Mo 2:14
- d 1Mo 13:15
- 1Mo 26:3
- 1Mo 28:13
- e 4Mo 13:30
- 4Mo 14:24
- 5Mo 1:36
- Jš 14:8
- f 4Mo 14:30
- 5Mo 1:38
- Jš 19:49
- g 4Mo 14:33
- 5Mo 29:5
- Jš 5:6
- Ps 95:10
- Dj 7:36
- Dj 13:18
- h 4Mo 26:64
- 5Mo 2:14
- 1Ko 10:5
- He 3:17
- i 5Mo 1:34
- Dj 7:51
- j He 10:38
- k 2Mo 23:21
- l 2Ije 15:2
- m 5Mo 3:18
- Jš 4:12
- n Jš 22:4
- o 4Mo 32:33
- Jš 12:1
- Jš 13:8
- 2Kr 10:33

Desni stupac

- a 5Mo 3:18
- Jš 1:14
- Jš 4:13
- b Ps 78:55
- c 5Mo 3:20
- Jš 11:23
- Jš 18:1
- Ps 44:2
- d Jš 22:4
- Jš 22:9
- e 5Mo 3:12
- Jš 1:15
- Jš 13:8
- f 4Mo 15:22
- Jk 4:17
- g Izr 13:21
- Iza 59:12
- Ga 6:7
- h 4Mo 32:16
- 4Mo 32:34
- 4Mo 32:37
- i Jš 1:13
- j Jš 1:14
- k Jš 4:12
- l 4Mo 32:20
- m Jš 1:15
- Jš 13:15
- Jš 13:24
- n 4Mo 32:5

20 Nato im je Mojsije rekao: "Ako tako učinite, ako se naoružate pred Jehovom za rat,^a **21** i ako svi vi naoružani prijedete Jordan pred Jehovom, dok on ne otjera neprijatelje svoje ispred sebe^b **22** i dok zemlja ne bude pokorena pred Jehovom,^c pa se poslije vratite,^d onda ćete biti slobodni od krivnje pred Jehovom i pred Izraelom, a ova će zemlja postati vaše vlasništvo pred Jehovom.^e **23** Ali ako ne učinite tako, zgriješit ćete Jehovi^f i znajte da će vas grijeh vaš dostići.^g **24** Sagradite sebi gradove za djecu svoju i kamene torove za stada svoja i izvršite sve što je izišlo iz usta vaših."^h

25 Tada su sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi ovako rekli Mojsiju: "Tvoji će sluge učiniti kako gospodar naš zapovijeda.ⁱ **26** Naša djeca, žene, stoka i sve naše životinje ostat će ovdje u gradovima gileadskim,^j **27** a tvoji će sluge, svi što su za boj opremljeni,^k poći pred Jehovom u rat, kako gospodar naš govori."

28 Tada je Mojsije za njih izdao zapovijed svećeniku Eleazaru i Jošui, sinu Nunovu, i poglavarima rodova izraelskih plemena. **29** I Mojsije im je rekao: "Ako sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi, svi što su naoružani za rat,^l prijedu s vama preko Jordana pred Jehovom i vi pokorite zemlju, onda im dajte zemlju gileadsku u vlasništvo.^m **30** Ali ako ne prijedu naoružani s vama, onda neka se nastane među vama u zemlji kanaanskoj."ⁿ

31 Nato su sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi rekli: "Što

je god Jehova rekao tvojim slugama, to ćemo učiniti.^a

32 Prijeći ćemo naoružani pred Jehovom u zemlju kanaansku,^b ali neka nam posjed naš koji dobivamo u nasljedstvo bude s ovu stranu Jordana.^c **33** Tada je Mojsije dao njima — sinovima Gadovim,^d sinovima Rubenovim^e i polovini plemena Manašea,^f sina Josipova — kraljevstvo Sihona,^g amorejskog kralja, i kraljevstvo Oga,^h bašanskog kralja, zemlju što pripada gradovima na tim područjima i gradove po zemlji unaokolo.

34 Sinovi Gadovi sagradili su Dibon,ⁱ Atarot,^j Aroer,^k **35** Atrot-Šofan, Jazer,^l Jogbehu,^m **36** Bet-Nimruⁿ i Bet-Haran,^o utvrđene gradove^p i kamene torove za stada.^r **37** A sinovi Rubenovi sagradili su Hešbon,^s Eleale,^t Kirijatajim,^u **38** Nebo,^v Baal-Meon^z — imena su im promijenili — i Sibmu. Dali su svoja imena gradovima koje su sagradili.

39 Sinovi Makira,^a sina Manašeova, krenuli su na Gilead, osvojili ga i protjerali Amorejce koji su bili ondje. **40** I Mojsije je dao Gilead Makiru, sinu Manašeovu, i on se naselio u njemu.^b **41** Jair, sin Manašeov, otišao je i osvojio sela njihova u kojima su živjeli pod šatorima i dao im ime Havot-Jair.^c **42** A Nobah je otišao i osvojio Kenat^d s okolnim gradovima i dao mu svoje ime, Nobah.

33 Ovo su putovanja sinova Izraelovih koji su izašli iz zemlje egipatske^e po četa ma svojim^f pod vodstvom Mojsija i Arona.^g **2** Mojsije je po

32. poglavlje

a 4Mo 32:25
b Jš 4:13
c Jš 1:15
d 2Kf 10:33
e 5Mo 3:12
f Jš 13:8
g 5Mo 29:8
h Jš 12:6
i Jš 22:7
j 1Lje 5:18
k 4Mo 21:23
l 4Mo 21:24
m 5Mo 1:31
n Ps 136:19
o 5Mo 3:4
p Ps 135:11
q 4Mo 21:30
r 4Mo 33:45
s Jš 13:17
t 4Mo 32:3
u 5Mo 2:36
v Jš 12:2
w Su 11:26
x 4Mo 21:32
y Jš 13:25
z Su 8:11
aa 4Mo 32:3
ab Jš 13:27
ac 4Mo 32:17
ad 4Mo 32:24
ae 4Mo 21:26
af Jš 13:17
ag t 4Mo 32:3
ah Jr 48:34
ai u Jš 13:19
aj v 4Mo 32:3
ak z Jš 13:17
al Eze 25:9
am a 4Mo 26:29
an b 5Mo 3:13
ao Jš 13:31
ap Jš 17:1
aq c 5Mo 3:14
ar Jš 13:30
as d 1Lje 2:23

33. poglavlje

e 2Mo 12:51
f 2Mo 13:18
g Jš 24:5
h 1Sa 12:8
i Ps 77:20
j Mi 6:4

Desni stupac

a 4Mo 9:17
b 1Mo 47:11
c 2Mo 12:37
d 2Mo 12:2
e 2Mo 13:4
f 2Mo 12:6
g 4Mo 9:3
h 5Mo 16:1
i 2Mo 14:8
j 2Mo 12:29
k Ps 78:51
l 2Mo 12:12
m 2Mo 18:11
n 1Mo 47:11
o 2Mo 12:37
p 2Mo 13:20
q 2Mo 14:2
r 2Mo 14:9
s 2Mo 14:2
t 2Mo 14:22
u Ps 106:9
v He 11:29
w o 2Mo 15:22
x p 2Mo 13:20
y r 2Mo 15:23
z s 2Mo 15:27
aa t 2Mo 16:1

naredbi Jehovinoj bilježio polazne točke njihova putovanja.

Ovo su putovanja njihova od jedne polazne točke do druge:^a

3 Krenuli su iz Ramezesa^b u prvome mjesecu, petnaestoga dana prvoga mjeseca.^c Odmah sutradan poslije Pashe^d izašli su sinovi Izraelovi uzdignutih pesnica pred očima svih Egipćana,^e **4** dok su Egipćani pokapali one koje je Jehova između njih pobio, sve prvorođenice.^f I tako je Jehova presudio bogovima njihovim.^g

5 Dakle, sinovi Izraelovi krenuli su iz Ramezesa^h i utaborili se u Sukotu.ⁱ **6** Zatim su otišli iz Sukota i utaborili se u Etamu,^j koji je na rubu pustinje. **7** Otišavši iz Etama, zaokrenuli su prema Pihahirotu,^k koji se nalazi nasuprot Baal-Sefonu,^l i utaborili su se pred Migdolom.^m **8** Potom su otišli iz Pihahirota i prošli posred moraⁿ u pustinju.^o Putovali su tri dana po pustinji Etamu,^p a onda su se utaborili u Mari.^r

9 Otišavši iz Mare, došli su u Elim.^s A u Elimu je bilo dvanaest izvora vode i sedamdeset palmi. I tu su se utaborili.

10 Potom su otišli iz Elima i utaborili se pored Crvenog mora. **11** Otišavši od Crvenog mora, utaborili su se u pustinji Sinu.^t **12** Zatim su otišli iz pustinje Sina i utaborili se u Dofki. **13** Otišavši iz Dofke, utaborili su se u Alušu. **14** Potom su otišli iz Aluša i utaborili se u Refidimu.^u Tamo narod nije imao vode da pije. **15** Otišavši iz Refidima,

u 2Mo 17:1; 2Mo 17:8.

utaborili su se u Sinajskoj pustinji.^a

16 Zatim su krenuli iz Sinajske pustinje i utaborili se u Kibrot-Hataavi.^b **17** Otišavši iz Kibrot-Hataave, utaborili su se u Haserotu.^c **18** Potom su otišli iz Haserota i utaborili se u Ritmi. **19** Otišavši iz Ritme, utaborili su se u Rimon-Peresu. **20** Zatim su otišli iz Rimon-Peresa i utaborili se u Libni. **21** Otišavši iz Libne, utaborili su se u Risi. **22** Potom su otišli iz Rise i utaborili se u Kehelati. **23** A otišavši iz Kehelate, utaborili su se na gori Šeferu.

24 Potom su otišli s gore Šefera i utaborili se^d u Haradi. **25** Otišavši iz Harade, utaborili su se u Makhelotu. **26** A otišavši^e iz Makhelota, utaborili su se u Tahatu. **27** Zatim su otišli iz Tahata i utaborili se u Terahu. **28** Otišavši iz Teraha, utaborili su se u Mitki. **29** Potom su otišli iz Mitke i utaborili se u Hašmoni. **30** Zatim su otišli iz Hašmone i utaborili se u Moserotu. **31** Otišavši iz Moserota, utaborili su se u Bene-Jaakanu.^f **32** Zatim su otišli iz Bene-Jaakana i utaborili se u Hor-Hagidgadu. **33** Otišavši iz Hor-Hagidgada, utaborili su se u Jotbati.^g **34** Potom su otišli iz Jotbate i utaborili se u Abroni. **35** Otišavši iz Abrone, utaborili su se u Esjon-Geberu.^h **36** Zatim su otišli iz Esjon-Gebera i utaborili se u pustinji Zinu,ⁱ to jest u Kadešu.

37 Potom su krenuli iz Kadeša i utaborili se na gori Horu,^j

33. poglavlje

- a 2Mo 18:5
- 2Mo 19:1
- 2Mo 19:2
- 4Mo 1:1
- 4Mo 3:4
- 4Mo 9:1
- b 4Mo 11:34
- 5Mo 9:22
- c 4Mo 11:35
- 4Mo 12:16
- 5Mo 1:1
- d 4Mo 2:3
- 4Mo 2:10
- 4Mo 2:18
- 4Mo 2:25
- 4Mo 2:34
- e 4Mo 9:17
- f 5Mo 10:6
- g 5Mo 10:7
- h 5Mo 2:8
- 1Kr 9:26
- 2Lje 8:17
- i 4Mo 13:21
- 4Mo 14:25
- 4Mo 20:1
- 4Mo 27:14
- 5Mo 32:51
- Jš 15:1
- j 4Mo 20:22
- 4Mo 20:23
- 5Mo 32:50

Desni stupac

- a 5Mo 10:6
- b 4Mo 21:1
- Su 1:16
- c 4Mo 13:17
- Jš 10:40
- d 4Mo 21:4
- e 4Mo 21:10
- f 1Mo 19:37
- 4Mo 21:11
- 4Mo 21:13
- g 4Mo 21:30
- 4Mo 32:34
- h Jr 48:22
- i 4Mo 27:12
- 5Mo 32:49
- j 5Mo 34:1
- k 4Mo 22:1
- l Jš 12:3
- Jš 13:20
- m 4Mo 25:1
- Jš 2:1
- Mi 6:5
- n 4Mo 22:1
- Jš 2:2
- He 11:30

na granici zemlje edomske. **38** A svećenik Aron popeo se na goru Hor po naredbi Jehovinoj i ondje je umro četrdesete godine nakon izlaska sinova Izraelovih iz zemlje egiptске, petoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu.^a **39** Aron je imao stotinu dvadeset i tri godine kad je umro na gori Horu.

40 A kralj aradski,^b Kanaanac, koji je živio u Negebu,^c u zemlji kanaanskoj, čuo je da dolaze sinovi Izraelovi.

41 Potom su otišli s gore Hora^d i utaborili se u Salmoni.

42 Otišavši iz Salmone, utaborili su se u Punonu. **43** Zatim su otišli iz Punona i utaborili se u Obotu.^e **44** Otišavši iz Obota, utaborili su se u Ije-Abarimu* na moapskoj granici.^f **45** Zatim su otišli iz Ijima i utaborili se u Dibon-Gadu.^g

46 Otišavši iz Dibon-Gada, utaborili su se u Almon-Diblatajimu. **47** Potom su otišli iz Almon-Diblatajima^h i utaborili se na gorama abarimskim,ⁱ pred Nebom.^j **48** Na koncu su otišli s gora abarimskih i utaborili se u pustari, u ravnicama moapskim,^k uz Jordan, nasuprot Jerihonu. **49** I taborovali su uz Jordan od Bet-Ješimota^l do Abel-Šitima,^m u pustari, u ravnicama moapskim.

50 I Jehova je rekao Mojsiju u pustari, u ravnicama moapskim, uz Jordan, nasuprot Jerihonu:ⁿ **51** "Kaži sinovima Izraelovim i reci im: 'Prijedite

4Mo 33:44* Doslovno: "Ijim (Ruševine) Abarima". U 45. retku naziva se skraćeno "Ijim". Vidi bilješku za 4Mo 21:11.

preko Jordana u zemlju kanaansku^a 52 i protjerajte ispred sebe sve stanovnike te zemlje, uništite sve njihove kamene kipove,^b sve lijevane likove njihove^c uništite i sve svete uzvišice njihove opustošite.^d 53 I zaposjednite tu zemlju i živite u njoj, jer vama dajem tu zemlju da je zaposjednete.^e 54 Ždrijebom^f razdijelite zemlju u nasljedstvo po porodicama svojim.^g Brojnoj porodici povećajte nasljedstvo, a manjoj smanjite nasljedstvo.^h Gdje kojoj padne ždrijeb, to neka bude njezino.ⁱ 1 Po plemenima svojih otaca razdijelite sebi zemlju.^j

55 Ako ne protjerate ispred sebe stanovnike te zemlje,^k onda će oni od njih koje ostavite biti kao bodljike u očima vašim i kao trnje u bokovima vašim, i ugnjetavat će vas u zemlji u kojoj budete živjeli.^l 56 I što sam mislio učiniti njima, učinit ću vama.”^m

34 Jehova je dalje rekao Mojsiju: 2 “Zapovjedi sinovima Izraelovim i reci im: ‘Ući ćete u zemlju kanaansku.’” To je zemlja koja će vam pripasti u nasljedstvo,^o zemlja kanaanska sa svojim granicama.^p

3 Južna strana protezat će vam se od pustinje Zina uz Edom,^r i južna će vam granica početi od kraja Slanoga mora^s na istoku. 4 Granica će vam skrenuti južno od uspona Akrabima^t i pružat će se do Zina i sve do svoje krajnje točke južno od Kadeš-Barnee;^u zatim će ići dalje prema Hasar-Adaru^v i nastaviti se do

33. poglavlje

- a 5Mo 7:1
5Mo 9:1
Jš 3:17
- b 3Mo 26:1
- c 2Mo 34:17
3Mo 19:4
5Mo 27:15
- d 2Mo 23:24
2Mo 34:13
5Mo 7:5
5Mo 12:3
- e 5Mo 32:8
Jr 27:5
Da 4:35
- f Izr 16:33
- g 4Mo 26:53
- h 4Mo 26:54
- i Jš 15:1
Jš 16:1
Jš 18:11
- k Su 1:21
Ps 106:34
- l 2Mo 23:33
5Mo 7:4
Jš 23:13
Su 2:3
Ps 106:36
- m 3Mo 18:28
Jš 23:15

34. poglavlje

- n 1Mo 15:18
1Mo 17:8
Ps 105:11
- o 5Mo 4:38
Jš 1:4
Jš 14:1
Jr 3:19
- p 1Mo 10:19
Dj 17:26
- r Jš 15:1
- s 1Mo 14:3
Jš 15:2
t Su 1:36
- u 4Mo 13:26
4Mo 32:8
- v Jš 15:3

Desni stupac

- a Jš 15:4
Jš 15:47
- b 2Mo 23:31
- c Jš 1:4
Jš 15:12
- d 4Mo 33:37
5Mo 32:50
- e 4Mo 13:21
2Kr 14:25
- f Eze 47:15
- g Eze 47:17
- h 5Mo 3:17
Jš 11:2
Lk 5:1
Iv 6:1
- i Jš 15:2
- j 5Mo 8:7
- k 4Mo 26:55
4Mo 33:54
Jš 14:2
Jš 18:6
Izr 16:33
I Jš 14:2

Asmona. 5 Od Asmona granica će skrenuti prema dolini Egipta,^a i na kraju će izbiti na More.^{ab}

6 Zapadna granica^c bit će vam obala Velikog mora. To neka vam je zapadna granica.

7 A ovo će vam biti sjeverna granica: od Velikog mora povucite sebi granicu do gore Hora.^{ad} 8 Od gore Hora povucite sebi granicu do ulaza u Hamat,^e a krajnja točka granice neka bude kod Sedada.^f 9 Granica će zatim ići dalje prema Zifronu i završiti u Hasar-Enanu.^g To neka vam je sjeverna granica.

10 Na istoku povucite sebi granicu od Hasar-Enana do Šefama. 11 Granica će se spuštati od Šefama do Ribla,^{*} istočno od Ajina. Odande će se granica spuštati i doprijeti do obronka na istočnoj strani Kineretskog mora.^h 12 Zatim će se granica spuštati prema Jordanu, a kraj će joj biti Slano more.ⁱ To će biti vaša zemlja^j s granicama svojim unaokolo.”

13 I Mojsije je zapovjedio sinovima Izraelovim: “Ovo je zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti u nasljedstvo,^k za koju je Jehova zapovjedio da je dobije devet i pol plemena.^l 14 Jer je pleme

4Mo 34:5* To jest Veliko more, odnosno Sredozemno more. **7*** Ne radi se o gori Hor iz 4Mo 33:37 i 5Mo 32:50. Točan položaj ovog mjesta nije poznat; vjerojatno se radi o jednom od većih vrhova libanonskog gorja. **11*** Radi se o Ribli koja se nalazila na istočnoj granici Kanaana, a ne o Ribli u hamatskoj zemlji. **11*** Zapravo se radi o jezeru, koje Biblija naziva i Genezaretsko jezero, Galilejsko more i Tiberijadsko more.

sinova Rubenovih prema domovima otaca svojih i pleme sinova Gadovih prema domovima otaca svojih već primilo svoje nasljedstvo, kao što ga je primilo i pola plemena Manašeova.^a **15** Ta dva i pol plemena već su primila svoje nasljedstvo u kraju jordanском, nasuprot Jerihonu, s istočne strane, prema izlasku sunca.”^b

16 I Jehova je rekao Mojsiju: **17** “Ovo su imena ljudi koji će vam razdijeliti zemlju u nasljedstvo: svećenik Eleazar^c i Jošua, sin Nunov.^d **18** Uzmite po jednog poglavara iz svakog plemena da razdijeli zemlju u nasljedstvo.”^e **19** A ovo su imena tih ljudi: od plemena Judina^f Kaleb, sin Jefuneov;^g **20** od plemena sinova Šimunovih^h Šemuel, sin Amihudov; **21** od plemena Benjaminovaⁱ Elidad, sin Kisonov; **22** od plemena sinova Danovih^j poglavar Buki, sin Joglijev; **23** od sinova Josipovih:^k od plemena sinova Manaševih^l poglavar Haniel, sin Efordov; **24** od plemena sinova Efrajimovih^m poglavar Kemuel, sin Šiftanov; **25** od plemena sinova Zebulunovihⁿ poglavar Elisafan, sin Parnakov; **26** od plemena sinova Isakarovih^o poglavar Paltiel, sin Azanov; **27** od plemena sinova Ašerovih^p poglavar Ahihud, sin Šelomijev; **28** od plemena sinova Naftalijevih^r poglavar Pedahel, sin Amihudov.” **29** To su oni kojima je Jehova zapovjedio da razdijele nasljedstvo sinovima Izraelovim u zemlji kanaanskoj.^s

34. poglavlje

- a 4Mo 32:33
- 5Mo 3:12
- 5Mo 3:13
- Jš 13:8
- b 4Mo 32:5
- 4Mo 32:32
- c 4Mo 3:32
- 4Mo 20:26
- Jš 14:1
- Jš 19:51
- d 4Mo 14:38
- 4Mo 27:18
- e 4Mo 1:4
- 4Mo 1:16
- f Jš 15:1
- g 4Mo 14:30
- 4Mo 26:65
- h Jš 19:1
- i Jš 18:11
- j Jš 19:40
- k 1Mo 46:20
- 1Mo 48:5
- Jš 16:1
- l Jš 17:1
- m Jš 16:5
- n Jš 19:10
- o Jš 19:17
- p Jš 19:24
- r Jš 19:32
- s 4Mo 34:18
- 5Mo 32:8
- Jš 19:51
- Dj 17:26

Desni stupac

35. poglavlje

- a 4Mo 22:1
- 4Mo 31:12
- 4Mo 36:13
- b 1Mo 49:7
- 3Mo 25:32
- 5Mo 18:1
- Jš 14:4
- Jš 21:2
- c 3Mo 25:34
- Jš 21:3
- Jš 21:11
- 1Lje 6:64
- 2Lje 11:14
- d 4Mo 35:13
- Jš 20:2
- Jš 20:7
- Jš 20:8
- Jš 21:13
- Jš 21:21
- Jš 21:27
- Jš 21:32
- Jš 21:36
- Jš 21:38
- e 5Mo 4:41
- 5Mo 4:42
- Jš 20:3
- f Jš 21:3
- g 1Mo 49:7
- h 4Mo 26:54
- 4Mo 33:54

35 I Jehova je dalje rekao Mojsiju u pustari, u ravninama moapskim, uz Jordan,^a nasuprot Jerihonu: **2** “Zapovjedi sinovima Izraelovim da od svojega nasljedstva daju sinovima Levijevim gradove^b u kojima će živjeti; i pašnjake oko gradova neka daju sinovima Levijevim.”^c **3** Neka im gradovi budu za stanovanje, a pašnjaci neka im budu za stoku i za sve ostale životinje i za imovinu njihovu. **4** Pašnjaci uz gradove, koje ćete dati sinovima Levijevim, neka se protežu od gradskoga zida tisuću lakata unaokolo. **5** Izmjerite izvan grada dvije tisuće lakata na istočnoj strani, dvije tisuće lakata na južnoj strani, dvije tisuće lakata na zapadnoj strani i dvije tisuće lakata na sjevernoj strani, tako da grad bude u sredini. To neka im budu gradski pašnjaci.

6 Ovo su gradovi koje ćete dati sinovima Levijevim: šest gradova-utočišta,^d koje ćete dati da ubojica može tamo pobjeći,^e i uz to ćete dati još četrdeset i dva grada. **7** Svih gradova koje ćete dati sinovima Levijevim neka bude četrdeset i osam gradova s pašnjacima.^f **8** Te ćete gradove izdvojiti od posjeda sinova Izraelovih.^g Od onih koji ih imaju mnogo uzmite više, a od onih koji ih imaju malo uzmite manje.^h Neka svatko da od gradova svojih sinovima Levijevim prema nasljedstvu koje bude primio.”

9 Jehova je dalje rekao Mojsiju: **10** “Kaži sinovima Izraelovim i reci im: ‘Prijeđite preko Jordana u zem-

lju kanaansku,^a **11** i izaberite sebi pogodne gradove. Neka vam služe kao gradovi-utočišta, da u njih može pobjeći ubojica koji nenamjerno koga* ubije.^b **12** Ti gradovi neka vam služe kao utočište od krvnoga osvetnika,^c da ubojica ne pogine prije nego što stane na sud pred zajednicu.^d **13** Neka vam za to služe gradovi koje ćete dati, šest gradova-utočišta. **14** Tri grada odvojite s ove strane Jordana,^e a tri grada u zemlji kanaanskoj.^f Neka to budu gradovi-utočišta. **15** Tih šest gradova neka budu utočišta sinovima Izraelovim, došljacima^g i pridošli-cama koji žive među njima, da u njih pobjegne svaki koji ubije koga* nenamjerno.^h

16 Ali ako tko udari koga nekim željeznim predmetom tako da ovaj umre, onda je ubojica.ⁱ Ubojica neka se pogubi.^j **17** Ako ga udari kakvim manjim kamenom od kojega čovjek može poginuti i ovaj doista pogine, onda je ubojica. Ubojica neka se pogubi. **18** Ako ga udari kakvim manjim drvenim predmetom od kojega čovjek može poginuti i ovaj doista pogine, onda je ubojica. Ubojica neka se pogubi.

19 Krvni osvetnik^k neka pogubi ubojicu. Kad ga sretne, neka ga pogubi. **20** Ako tko koga gurne iz mržnje^l ili na njega nešto baci iz zasjede^m tako da ovaj umre, **21** ili ga iz neprijateljstva udari rukom tako da ovaj umre, onaj koji ga je udario neka se pogubi, uboji-

4Mo 35:11* Doslovno: "neku dušu".
15* Doslovno: "neku dušu".

35. poglavlje

- a 2Mo 3:8
2Mo 23:23
4Mo 34:2
b 2Mo 21:13
5Mo 4:42
5Mo 19:4
c 4Mo 35:19
5Mo 19:6
Jš 20:9
d 5Mo 19:11
5Mo 19:12
Jš 20:5
e 5Mo 4:41
5Mo 19:9
f Jš 20:7
g 2Mo 12:49
3Mo 19:34
3Mo 24:22
4Mo 15:16
h Jš 20:3
i 5Mo 19:11
j 1Mo 9:5
2Mo 21:12
3Mo 24:17
5Mo 19:12
k 4Mo 35:12
5Mo 19:6
l 1Mo 4:8
2Sa 20:10
m 2Mo 21:14
5Mo 19:11
Ps 10:8
Izr 1:18
Mk 6:19
Dj 23:21

Desni stupac

- a 4Mo 35:19
b 2Mo 21:13
5Mo 19:5
Jš 20:3
Jš 20:5
c 4Mo 35:12
Jš 20:4
d Su 20:13
e 2Mo 29:7
3Mo 21:10
He 3:1
f 4Mo 35:12
4Mo 35:19
g Jš 20:6
h 1Mo 9:6
2Mo 20:13
5Mo 5:17
i 5Mo 17:6
5Mo 19:15
Mt 18:16
Iv 8:17
2Ko 13:1
1Ti 5:19
He 10:28
j 1Iv 3:15

ca je. Krvni osvetnik neka pogubi ubojicu kad ga sretne.^a

22 Ali ako ga gurne slučajno, ne iz neprijateljstva, ili baci nešto na njega, ali ne iz zasjede,^b **23** ili ne videći ga, baci ili ispusti na njega kakav kamen od kojega čovjek može poginuti i ovaj doista pogine, a nije mu bio neprijatelj niti mu je htio nanijeti zlo, **24** onda neka zajednica sudi između ubojice i krvnoga osvetnika po ovom zakonu.^c **25** Zajednica^d neka izbavi ubojicu od ruku krvnoga osvetnika i neka ga vrati u grad-utočište u koji je bio pobjegao. Ondje neka ostane do smrti velikog svećenika, koji je pomazan svetim uljem.^e

26 Ali ako ubojica izađe izvan granice grada-utočišta u koji je pobjegao, **27** pa ga krvni osvetnik^f nađe izvan granice njegovoga grada-utočišta te krvni osvetnik pogubi ubojicu, nije kriv za krv. **28** Jer ubojica mora ostati u svome gradu-utočištu do smrti velikog svećenika,^g a kad umre veliki svećenik, može se vratiti na zemlju koju posjeduje. **29** To neka vam bude sudska odredba iz naraštaja u naraštaj u svim mjestima gdje budete živjeli.

30 Svatko tko ubije čovjeka* neka bude pogubljen^h kao ubojica na temelju izjava svjedoka,ⁱ ali nitko[†] se ne može pogubiti na temelju izjave jednog svjedoka. **31** Ne uzimajte otkupnine za život ubojice koji je zaslužio smrt,^j jer on

4Mo 35:30* Doslovno: "neku dušu".
30* Doslovno: "nijedna duša".

mora biti pogubljen.^a **32** Ne uzimajte otkupnine za onoga koji je pobjegao u svoj grad-utočište i hoće se vratiti da živi u zemlji prije smrti velikog svećenika.

33 Nemojte onečistiti zemlju u kojoj živite, jer krv onečišćuje zemlju^b i zemlja se ne može očistiti od krvi što je prolivena na njoj, osim krvlju onoga koji ju je prolio.^c **34** Nemojte okaljati zemlju u kojoj živite i usred koje ja prebivam. Jer ja, Jehova, prebivam među sinovima Izraelovim.”^d

36 Tada su pristupili poglavari rodova od porodice sinova Gileada, sina Makira,^e sina Manašeova, od porodice sinova Josipovih, te su rekli pred Mojsijem i pred knezovima, plemenskim poglavarima sinova Izraelovih: **2** “Jehova je zapovjedio gospodar našemu da ždrijebom podijeli zemlju^f u nasljedstvo sinovima Izraelovim. Gospodaru našem Jehova je zapovjedio i da nasljedstvo našega brata Selofhada da njegovim kćerima.^g **3** Ako ih tko iz drugih plemena sinova Izraelovih uzme za ženu, onda će se njihovo nasljedstvo oduzeti od nasljedstva otaca naših i dodati se nasljedstvu plemena u koje su se udale, i tako će se oduzeti od nasljedstva koje nam je bilo dodijeljeno ždrijebom.^h **4** I kad bude oprosna godina^{*i} sinovima Izraelovim, nasljedstvo tih žena dodat će se nasljedstvu plemena kojemu pripadnu. Tako će njihovo

4Mo 36:4* Ili: “jubilej; jubilarna godina”.

35. poglavlje

a 1Mo 9:5
2Mo 21:14
5Mo 19:13

b 1Mo 4:10
Ps 106:38
Lk 11:50

c 1Mo 9:6

d 2Mo 25:8
2Mo 29:46
3Mo 26:12
1Kr 6:13

36. poglavlje

e 4Mo 26:29
Jš 17:1

f 4Mo 26:55
4Mo 33:54

g 4Mo 27:1
4Mo 27:7

h 4Mo 27:4

i 3Mo 25:10

Desni stupac

a 4Mo 36:2

b 4Mo 36:12

c 1Lje 23:22

d 4Mo 36:6

e 4Mo 27:1

f 5Mo 30:8
Jš 22:5
Pr 12:13

g 4Mo 26:3
4Mo 33:50
4Mo 35:1

nasljedstvo biti oduzeto od nasljedstva što pripada plemenu otaca naših.”

5 Nato je Mojsije, po zapovijedi Jehovinoj, zapovjedio sinovima Izraelovim: “Pleme sinova Josipovih pravo govori. **6** Ovako zapovijeda Jehova kćerima Selofhadovim:^a ‘Neka se udaju za koga hoće, ali neka se udaju samo u porodicu plemena oca svojega.’ **7** Neka nasljedstvo sinova Izraelovih ne prelazi s jednog plemena na drugo, jer sinovi Izraelovi moraju zadržati svaki svoje nasljedstvo što pripada plemenu otaca njihovih. **8** Neka se svaka kći koja stekne nasljedstvo u kojem od plemena sinova Izraelovih uda u jednu od porodica iz plemena oca svojega,^c da sinovi Izraelovi zadrže u posjedu svaki nasljedstvo otaca svojih. **9** Neka nasljedstvo ne prelazi s jednog plemena na drugo, jer plemena sinova Izraelovih moraju zadržati svaki svoje nasljedstvo.”

10 Kako je Jehova zapovjedio Mojsiju, tako su učinile kćeri Selofhadove.^d **11** Mahla, Tirska, Hogla, Milka i Noa, kćeri Selofhadove,^e udale su se za sinove svojih stričeva. **12** Udale su se u porodice sinova Manaše, sina Josipova, i tako je njihovo nasljedstvo ostalo u plemenu kojemu je pripadala porodica oca njihova.

13 To su zapovijedi^f i zakoni koje je Jehova dao preko Mojsija sinovima Izraelovim u pustari, u ravnicama moapskim, uz Jordan, nasuprot Jerihonu.^g

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

(PONOVLJENI ZAKON)

1 Ovo su riječi* koje je Mojsije uputio svemu Izraelu u kraju jordanskom^a u pustinji, u ravnicama pustim nasuprot Sufu, između Parana,^b Tofela, Labana, Haserota^c i Dizahaba, **2** jedanaest dana hoda od Horeba putem preko gore Seira do Kadeš-Barnee.^d **3** Tako se četrdesete^e godine, jedanaestoga mjeseca, prvoga dana toga mjeseca, Mojsije obratio sinovima Izraelovim i prenio im sve što mu je Jehova zapovjedio za njih, **4** a bilo je to nakon što je u Edreju^f porazio amorejskoga kralja Sihona,^g koji je živio u Hešbonu, i bašanskoga kralja Oga,^h koji je živio u Aštarotu.ⁱ **5** U kraju jordanskom, u zemlji moapskoj, počeo je Mojsije objašnjavati ovaj zakon,^j govoreći:

6 "Jehova, Bog naš, rekao nam je na Horebu:^k 'Dosta ste živjeli u ovim brdima.' **7** Okrenite se i pođite na put te idite u brdoviti kraj Amorejaca^m i k svim susjedima njihovim u Arabi,ⁿ u brdima,^o u Šefeli,^{*} u Negebu^p i na obali morskoj,^r u zemlju Kanaanaca^s i na Libanon,^t do velike rijeke, rijeke Eufrata.^u **8** Evo, pred vas stavljam ovu zem-

5Mo 1:1* "Ovo su riječi" – hebrejski: *Ele haddevarim*. Peta Mojsijeva knjiga na hebrejskom se naziva po ovim uvodnim riječima, skraćeno *Devarim*. U *Septuaginti* i *Vulgati* naziva se "Drugi zakon", to jest objašnjavanje Zakona (vidi 5. redak). **7*** Ili: "u nizini". **7*** Ili: "na jugu", odnosno u južnom dijelu Obećane zemlje.

1. poglavlje

- a Jš 22:4
- b 4Mo 10:12
- c 4Mo 33:18
- d 4Mo 13:26
- e 5Mo 9:23
- f Jš 14:7
- g 4Mo 32:13
- h 4Mo 33:38
- i Jš 13:12
- j 4Mo 21:23
- k Jš 12:2
- l 4Mo 21:33
- m Ne 9:22
- n Ps 135:11
- o Jš 9:10
- p Jš 5Mo 4:8
- q 5Mo 17:18
- r Ne 8:7
- s 5Mo 4:15
- t 1Kr 8:9
- u 12Mo 19:1
- v 4Mo 10:11
- w 4Mo 10:12
- x 1Mo 15:16
- y Jš 10:6
- z 5Mo 3:17
- aa 5Mo 4:49
- ab Jš 12:3
- ac 4Mo 13:17
- ad 1Mo 12:9
- ae 4Mo 21:1
- af Jš 9:1
- ag 4Mo 34:2
- ah Jš 13:1
- ai Jš 13:5
- aj 1Kr 9:19
- ak 1Mo 15:18

Desni stupac

- a 1Mo 26:3
- b 1Mo 28:13
- c 1Mo 12:7
- d 1Mo 13:15
- e 1Mo 17:7
- f 2Mo 18:18
- g 1Mo 15:5
- h 2Mo 32:13
- i 4Mo 26:51
- j 5Mo 10:22
- k 1Kr 3:8
- l 1Lj 27:23
- m Ps 115:14
- n 1Mo 26:4
- o 2Mo 23:25
- p Izr 10:22
- q 1Mo 12:2
- r 1Mo 22:17
- s 2Mo 18:18
- t 4Mo 11:11
- u 4Mo 20:3
- v 4Mo 27:14
- w 1Ti 3:2
- x 1Ti 3:4
- y 1Ti 3:6
- z 12Mo 18:21
- aa 2Mo 18:25
- ab 2Mo 23:8
- ac 5Mo 16:18
- ad Iv 7:24
- ae 2Mo 22:21
- af 3Mo 19:34
- ag 3Mo 24:22

lju. Idite i zaposjednite zemlju za koju se Jehova zakleo ocima vašim, Abrahamu, Izaku^a i Jakovu,^b da će je dati njima i potomstvu njihovu poslije njih.^c

9 I tada sam vam rekao: 'Ne mogu vas sam nositi.^d **10** Jehova, Bog vaš, umnožio vas je i, evo, danas vas ima mnogo kao zvijezda na nebu.^e **11** Neka vas Jehova, Bog pratoca vaših, umnoži^f još tisuću puta i neka vas blagoslovi^g kao što vam je obećao.^h **12** Kako da ja sam nosim vas, to breme i taj teret i prepirke vaše?ⁱ **13** Izaberite iz svojih plemena ljude mudre, razborite^j i iskusne^k da vam ih postavim za poglavare.'^l **14** A vi ste mi odgovorili: 'Dobro je to što si nam rekao da učinimo.'

15 Tako sam uzeo poglavare iz plemena vaših, ljude mudre i iskusne, i postavio sam vam ih za tisućnike, stotnike, pedesetnike, desetnike i upravitelje plemena vaših.^m

16 Tada sam zapovjedio sucima vašim: 'Kad saslušavate braću svoju u raspravi njihovoj, sudite pravednoⁿ između čovjeka i brata njegova ili došljaka koji je s njim.^o **17** U sudenju ne budite pristrani.^p Saslušajte jednako i maloga i velikoga.^r Ne bojte se ljudi,^s jer je sud Božji,^t a spor koji vam bude pretežak,

p 3Mo 19:15; 1Sa 16:7; Izr 24:23; Lk 20:21; Ri 2:11; r 2Mo 23:3; Jk 2:4; s Izr 29:25; t 2Lj 19:6.

iznesite preda me da ga saslušam.^a **18** I tako sam vam tada zapovjedio sve što treba-te činiti.

19 Potom smo krenuli od Horeba i prošli svu onu veliku i zastrašujuću pustinju^b koju ste vidjeli na putu do brdovitog kraja Amorejaca,^c kao što nam je Jehova, Bog naš, za-povjedio. Na koncu smo stig-li u Kadeš-Barneu.^d **20** Tada sam vam rekao: 'Došli ste u brdoviti kraj Amorejaca, koji nam daje Jehova, Bog naš.^e **21** Evo, Jehova, Bog tvoj, pre-dao ti je tu zemlju.^f Idi, zapo-sjedni je, kao što ti je rekao Jehova, Bog praotaca tvojih.^g Ne boj se i ne plaši se!^h

22 Ali vi ste svi došli k meni i rekli: 'Pošaljimo pred sobom ljude da izvide zemlju i da nas izvijeste o putu kojim ćemo ići i o gradovima u koje ćemo doći.ⁱ **23** I to je bilo dobro u očima mojim, pa sam između vas uzео dvanaest lju-di, po jednoga iz svakog ple-mena.^j **24** I oni su krenuli i otišavši u brda,^k došli su do do-line Eškola^l i stali su izvidati taj kraj. **25** I uzeli su plo-dova te zemlje^m u ruke svoje i donijeli nam ih. I izvijestili su nas: 'Dobra je zemlja koju nam daje Jehova, Bog naš.ⁿ **26** Ali vi niste htjeli poči,^o nego ste se pobunili protiv naredbe Jehove, Boga svoje-ga.^p **27** I gundali ste u šato-rima svojim: 'Jehova nas mrzi' i zato nas je izveo iz zem-lje egipatske^s da nas preda u ruke Amorejcima, da nas is-trijebe.^t **28** Kamo to idemo? Braća naša posijala su strah u

1. poglavlje

- a 2Mo 18:26
b 4Mo 10:12
5Mo 8:15
Jr 2:6
c 1Mo 15:16
4Mo 13:29
d 4Mo 13:26
4Mo 32:8
e 5Mo 1:7
f 5Mo 1:8
5Mo 31:6
g 2Mo 23:27
h 4Mo 14:9
Jš 1:9
Ps 27:1
Iza 41:10
He 13:6
i 4Mo 13:2
j 4Mo 13:3
k 4Mo 13:17
l 4Mo 13:24
m 4Mo 13:23
4Mo 13:26
n 4Mo 13:27
o He 10:38
p 4Mo 14:1
4Mo 14:4
Ps 106:24
r Izr 19:3
s 2Mo 3:8
Eze 20:6
t 4Mo 14:3

Desni stupac

- a 4Mo 32:9
5Mo 20:8
Jš 14:8
b 4Mo 13:33
5Mo 2:10
c 4Mo 13:28
5Mo 9:1
d 4Mo 13:22
Jš 11:21
e 4Mo 14:9
f 2Mo 14:14
5Mo 20:4
Jš 10:42
2Lje 14:11
Ps 46:11
g 4Mo 14:22
Ps 78:12
Ps 105:27
h Ps 78:15
i 2Mo 19:4
5Mo 32:11
j Ps 77:20
k Ps 78:22
Ps 106:24
He 3:16
He 3:19
Jš 5
l 4Mo 10:33
m 2Mo 13:21
2Mo 40:36
4Mo 10:34
Ne 9:12
Ps 78:14
Ps 105:39
n 4Mo 14:28
4Mo 14:35
4Mo 32:10
5Mo 2:14
Ps 95:11
He 3:11
o 4Mo 14:29
Dj 13:18
1Ko 10:5
He 3:17
p 4Mo 14:30
r 4Mo 14:24
Jš 14:9

srca naša,^a govoreći: "Narod je to veći od nas i viša je ras-ta,^b gradovi su veliki i do neba utvrđeni,^c a vidjeli smo ondje i sinove Anakove."^d

29 Tada sam vam rekao: 'Ne plašite se i ne bojte ih se!^e **30** Jehova, Bog vaš, ide pred vama. On će se boriti za vas^f onako kako je to učinio za vas u Egiptu pred očima vašim,^g **31** i u pustinji,^h gdje si vidio kako te Jehova, Bog tvoj, no-sioⁱ kao što čovjek nosi sina svojega, cijelim putem kojim ste išli dok niste došli do ova-ga mjesta.^j **32** Ali usprkos svemu tome niste vjerovali Je-hovi, Bogu svojemu,^k **33** koji je išao pred vama putem da vam potraži mjesto za tabor^l — noću u vatri da vidite put ko-jim trebate ići, a danju u oblaku.^m

34 Cijelo to vrijeme Jehova je slušao glas riječi vaših. I za-to se razgnjevio i zakleo se:ⁿ **35** 'Nijedan od ovoga zlog na-raštaja neće vidjeti dobru zemlju za koju sam se za-kleo da ću je dati ocima va-šim,^o **36** osim Kaleba, sina Jefuneova.^p On će je vidjeti, i njemu i sinovima njegovim dat ću zemlju kojom je išao, jer je u svemu slušao Jeho-vu.^r **37** I na mene se Jeho-va zbog vas razgnjevio i re-kao mi: "Ni ti nećeš ući u nju!^s **38** Jošua, sin Nunov, koji ti služi, ući će u nju."^t Njega je ojačao,^u jer će on Izraelu predati u nasljedstvo tu zem-lju. **39** A vaša djeca za koju ste rekli: "Plijen će postati!"^v

s 4Mo 20:12; 4Mo 27:13; 5Mo 3:26; Ps 106:32; t 2Mo 33:11; 4Mo 11:28; 4Mo 14:38; u 4Mo 27:18; 5Mo 31:7; Jš 1:6; v 4Mo 14:3; 4Mo 14:31.

i sinovi vaši koji danas ne znaju što je dobro, a što zlo, oni će u nju ući, njima ću je dati i oni će je zaposjesti. **40** A vi se okrenite i podite u pustinju Crvenomorskim putem.^a

41 Nato ste mi odgovorili: 'Zgriješili smo Jehovi.^b Poći ćemo gore i boriti se onako kako nam je Jehova, Bog naš, zapovjedio!' I tako ste pripasali svaki svoje oružje za rat i mislili ste da će biti lako doći gore na brdo.^c **42** Ali Jehova mi je rekao: 'Kaži im: "Ne idite gore i ne započinite borbu, jer ja nisam među vama,^d da vas ne poraze neprijatelji vaši."^e **43** I ja sam vam govorio, ali vi niste slušali, nego ste se pobunili^f protiv naredbe Jehovine i u drskosti svojoj krenuli ste na brdo.^g **44** Ali dočekali su vas Amorejci koji su živjeli na onom brdu, gonili su vas^h poput pčela te su vas rastjerali u Seiru sve do Hor-me.ⁱ **45** A onda ste se vratili i plakali pred Jehovom, ali Jehova nije slušao glas vaš^j niti je k vama okrenuo uho svoje.^k **46** Tako ste u Kadešu ostali dugo vremena, onoliko koliko ste ondje ostali.^l

2 Potom smo se okrenuli i pošli u pustinju Crvenomorskim putem, kao što mi je Jehova rekao,^m i dugo smo vremena putovali oko gore Seira. **2** Na koncu mi je Jehova rekao: **3** 'Dosta ste putovali oko ove gore.ⁿ Skrenite na sjever. **4** Ovako zapovjedi narodu: "Sada ćete proći uz granicu braće svoje,^o sinova Ezavovih,^p koji žive u Seiru.^r Oni će vas se bojati,^s ali vi

1. poglavlje

a 4Mo 14:25
b 4Mo 14:39
c 4Mo 14:40
d 3Mo 26:17
4Mo 14:42
e 4Mo 14:43
f 4Mo 14:41
Iza 63:10
Jr 1:18
Dj 7:51
g 4Mo 14:44
h 5Mo 28:25
5Mo 32:30
i 4Mo 14:45
j Ps 78:34
Izr 28:9
k Ps 66:18
l 4Mo 13:25

2. poglavlje

m 4Mo 14:25
5Mo 1:40
n 5Mo 2:7
o 1Mo 36:8
4Mo 20:14
5Mo 23:7
p 1Mo 27:40
1Mo 36:10
r 1Mo 27:39
1Mo 36:9
5Mo 2:8
s 2Mo 15:15
2Mo 23:27
5Mo 2:25

Desni stupac

a 1Mo 32:3
1Mo 36:8
5Mo 32:8
Jš 24:4
2Lje 20:10
Dj 17:26
b 4Mo 20:19
c 1Mo 12:2
Izr 10:22
d 5Mo 8:2
5Mo 29:5
Ps 95:10
Dj 13:18
e Ne 9:21
Ps 23:1
Ps 34:9
Ps 34:10
Ps 37:25
Flp 4:19
f 4Mo 20:20
4Mo 20:21
4Mo 21:4
Su 11:18
g 5Mo 11:30
h 2Lje 8:17
i 4Mo 21:13
Su 11:17
2Lje 20:10
j 4Mo 21:15
5Mo 2:18
Iza 15:1
k 1Mo 19:37
l 1Mo 14:5
m 4Mo 13:33
Jš 14:15
n 1Mo 14:5
5Mo 3:11
1Lje 20:6
o 4Mo 13:22
4Mo 13:28
4Mo 13:33
5Mo 1:28
5Mo 9:2
p 1Mo 14:6
1Mo 36:20
1Lje 1:39

dobro pazite. **5** Ne upuštajte se s njima u borbu, jer vam neću dati od zemlje njihove ni koliko je stopalo široko, jer sam Ezavu dao u posjed goru Seir.^a **6** Jedite hranu koju od njih kupite za novac, i pijte vodu koju od njih kupite za novac.^b **7** Jer Jehova, Bog tvoj, blagoslovio te je u svakom djelu ruku tvojih.^c On dobro zna kako si putovao kroz ovu pustinju* veliku. Ovih četrdeset^d godina Jehova, Bog tvoj, bio je s tobom. Ništa ti nije nedostajalo."^e **8** Tako smo otišli od braće svoje, sinova Ezavovih,^f koji žive u Seiru, i od puta što vodi u Arabu,^g od Elata i Esjon-Gebera.^h

Potom smo se okrenuli i pošli putem preko pustinje moapske.ⁱ **9** I Jehova mi je rekao: 'Ne uznemiravaj Moapce i ne kreći u rat protiv njih, jer ti neću dati u posjed ništa od zemlje njihove, budući da sam dao Ar^j u posjed sinovima Lotovim.^k **10** (Prije su ondje živjeli Emijci,^l narod moćan, brojani i visoka rasta kao Anakovci.^m **11** I na Refaimceⁿ se gledalo kao da su Anakovci,^o a Moapci su ih zvali Emijci. **12** U Seiru su prije živjeli Horijci,^p ali su ih sinovi Ezavovi^r otjerali s posjeda, istrijebili ih pred sobom i naselili se na mjesto njihovo,^s kao što će Izrael učiniti sa zemljom koja im pripada, koju će im dati Jehova.) **13** A sada ustanite i prijedite dolinu* Zereda.'

r 1Mo 36:10; s 1Mo 27:39; 1Mo 27:40.

5Mo 2:7* Vidi dodatak 12. **13*** Vidi dodatak 12.

I tako smo prešli dolinu Zereda.^a **14** Naše putovanje od Kadeš-Barnee pa dok nismo prešli dolinu Zereda trajalo je trideset i osam godina. Do tada je u taboru pomro sav naraštaj muškaraca sposobnih za rat, kao što im se zakleo Jehova.^b **15** A još je i ruka^c Jehovina bila na njima i nije im davala mira sve dok nisu pomrli i nestali iz tabora.^d

16 A kad su u narodu pomrli svi muškarci sposobni za rat,^e **17** Jehova mi je rekao: **18** 'Danas prelaziš područje moapsko, to jest Ar,^f **19** i približit ćeš se sinovima Amonovim. Ne uznemiravaj ih i ne kreći u rat protiv njih, jer ti neću dati u posjed ništa od zemlje sinova Amonovih, jer sam je dao u posjed sinovima Lotovim.^g **20** I nju se smatralo zemljom refaimskom.^h (Prije su u njoj živjeli Refaimci, a Amonci su ih zvali Zamzumijci. **21** Bio je to narod moćan, brojna i visoka rasta kao Anakovci.ⁱ I Jehova ih je istrijebio^j pred njima da mogu uzeti posjed njihov i naseliti se na mjesto njihovo, **22** kao što je učinio i sinovima Ezavovim, koji žive u Seiru,^k kad je pred njima istrijebio Horijce^l da mogu uzeti posjed njihov i naseliti se na mjesto njihovo gdje žive sve do danas. **23** A Avimce,^m koji su živjeli u mjestima sve do Gaze,ⁿ istrijebili su Kaftorci,^o koji su došli s Kaftora,^p da bi se naselili na mjesto njihov.)

24 Ustanite, krenite i prijeđite dolinu Arnona!^r Evo, dajem ti u ruke Sihona,^s kra-

2. poglavlje

- a 4Mo 21:12
- b 4Mo 14:33
4Mo 32:11
5Mo 1:35
Ps 95:11
Ps 106:26
Eze 20:15
He 3:18
Jd 5
- c He 10:31
- d 1Ko 10:5
- e 4Mo 26:64
- f 4Mo 21:15
4Mo 21:28
- g 1Mo 19:38
5Mo 2:9
Su 11:15
2Lje 20:10
Dj 17:26
- h 1Mo 15:20
5Mo 3:11
Jš 17:15
- i 4Mo 13:33
5Mo 2:10
5Mo 9:2
- j 2Mo 15:3
Ps 24:8
- k 1Mo 36:8
- l 1Mo 14:6
1Mo 36:20
5Mo 2:12
- m Jš 13:3
- n 1Mo 10:19
Jš 11:22
- o 1Mo 10:14
1Lje 1:12
- p Jr 47:4
Am 9:7
Dj 27:13
- r 4Mo 21:13
Su 11:18
- s 4Mo 21:23
Jš 9:10

Desni stupac

- a 2Mo 15:14
2Mo 23:27
5Mo 11:25
Jš 2:9
- b Jš 13:18
Jš 21:37
- c 4Mo 21:21
- d 5Mo 20:10
- e 4Mo 21:22
Su 11:19
- f 4Mo 20:19
- g 5Mo 2:8
- h 5Mo 2:9
5Mo 2:18
- i 5Mo 9:5
Jš 1:11
- j Job 34:11
Ri 9:18
- k 4Mo 21:25
Ps 135:10
Ps 136:18
- l 4Mo 32:33
Ps 135:12
- m 4Mo 21:23
Su 11:20
- n 5Mo 20:13
Ne 9:22
Ps 135:11
Ps 136:18
- o 4Mo 21:24
5Mo 29:7

lja hešbonskoga, Amorejca. Počni osvajati zemlju njegovu, kreni u rat protiv njega! **25** Od danas ću početi širiti strah i trepet pred tobom među narodima pod cijelim nebom, koji će čuti glas o tebi, tako da će se uznemiriti i zbog tebe će ih obuzeti bolovi poput porodajnih.^a

26 Potom sam iz pustinje Kedemota^b poslao glasnike Sihonu,^c kralju hešbonskome, s riječima miroljubivim:^d **27** 'Pusti da prođem preko tvoje zemlje. Ići ću samo putem. Neću skretati ni desno ni lijevo.^e **28** Jest ću hranu koju mi prodaš za novac i pit ću vodu koju mi daš za novac. Samo me pusti da prođem pješice,^f **29** kao što su me pustili sinovi Ezavovi što žive u Seiru^g i Moapci^h što žive u Aru, dok ne prijedem preko Jordana u zemlju koju nam daje Jehova, Bog naš.ⁱ **30** Ali Sihon, kralj hešbonski, nije nas pustio da prođemo preko njegove zemlje, jer je Jehova, Bog tvoj, dopustio da postane* tvrdokoran^j i da mu srce odrveni, da ga preda tebi u ruke, kao što se vidi danas.^k

31 Tada mi je Jehova rekao: 'Evo, počeo sam ti predavati Sihona i zemlju njegovu. Počni osvajati zemlju njegovu.^l **32** Kad je Sihon izašao pred nas, on i sav njegov narod, da započne bitku kod Jahasa,^m **33** predao nam ga je Jehova, Bog naš,ⁿ tako da smo porazili njega,^o sinove njegove i sav narod njegov. **34** Tada

5Mo 2:30* Doslovno: "da duh njegov postane".

smo osvojili sve gradove njegove i sve smo gradove uništili, *^a pobivši muškarce, žene i djecu u njima. Nikoga nismo ostavili na životu. **35** Samo smo stoku uzeli sebi kao plijen, zajedno s plijenom iz gradova koje smo osvojili.^b **36** Od Aroera,^c koji se nalazi na rubu doline Arnona, i od grada koji je u toj dolini pa sve do Gileada nije bilo grada čije su zidine za nas bile previsoke.^d Sve nam ih je predao Jehova, Bog naš. **37** Jedino se nisi približio zemlji sinova Amonovih,^e duž cijele doline Jaboka,^f niti gradovima u brdima, niti bilo čemu što je Jehova, Bog naš, zabranio.

3 Potom smo se okrenuli i otišli putem bašanskim. A bašanski kralj Og^g izašao je pred nas, on i sav narod njegov, da započne bitku kod Edreja.^h **2** A Jehova mi je rekao: 'Ne boj ga se,ⁱ jer ću u ruke tvoje predati njega, sav narod njegov i zemlju njegovu. Učini s njim kao što si učinio s amorejskim kraljem Sihonom,^j koji je živio u Hešbonu.' **3** Tako nam je Jehova, Bog naš, predao u ruke i bašanskoga kralja Oga sa svim narodom njegovim, i tukli smo ga tako da mu nitko na životu nije ostao.^k **4** Tada smo osvojili sve gradove njegove. Nije bilo grada koji im nismo uzeli — šezdeset gradova,^l sav argopski kraj,^m Ogovo kraljevstvo u Bašanu.ⁿ **5** Svi ti gradovi bili su utvrđeni visokim zidinama, vratima i zasunima.

5Mo 2:34* Ili: "uništili kao *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

2. poglavlje

- a 4Mo 31:17
- 5Mo 20:16
- 5Mo 20:17
- b Jš 8:27
- c 5Mo 3:12
- 5Mo 4:48
- Jš 13:9
- d Jš 1:5
- Ps 44:3
- e 5Mo 3:16
- Su 11:15
- f 4Mo 21:24
- Jš 12:2

3. poglavlje

- g 4Mo 21:33
- 5Mo 29:7
- Jš 9:10
- Ne 9:22
- h Jš 12:4
- Jš 13:12
- i 4Mo 14:9
- 4Mo 21:34
- 5Mo 20:3
- j 4Mo 21:24
- k 4Mo 21:35
- Jš 13:12
- l 4Mo 32:33
- Jš 13:30
- m 1Kr 4:13
- n 5Mo 29:8

Desni stupac

- a 3Mo 27:29
- b 3Mo 18:25
- 5Mo 2:34
- Eze 9:6
- c 5Mo 2:35
- Jš 8:27
- d 4Mo 32:33
- e Jš 12:2
- Jš 13:9
- f Jš 11:3
- Pj 4:8
- g Ps 29:6
- h 1Lje 5:23
- Eze 27:5
- i Jš 12:5
- Jš 13:11
- j 4Mo 21:33
- Jš 13:12
- k 1Mo 14:5
- l 2Sa 12:26
- Jr 49:2
- m 4Mo 32:34
- 5Mo 4:48
- Jš 12:2
- n 4Mo 32:33
- o 1Mo 31:21
- 4Mo 32:39
- Jš 13:31
- Su 10:4
- p Jš 13:30
- 1Lje 5:23
- r 1Kr 4:13
- s 1Mo 15:20
- t 1Lje 2:22
- u 5Mo 3:4

Bilo je i vrlo mnogo neutvrđenih seoskih naselja. **6** Ali mi smo ih uništili, *^a kao što smo učinili i hešbonskome kralju Sihonu, pobivši[#] u svakome gradu muškarce, žene i djecu.^b **7** A svu stoku i plijen iz gradova zaplijenili smo za sebe.^c

8 Tako smo tada uzeli zemlju iz ruku dvojice kraljeva amorejskih^d koji su bili u kraju jordanskome, od doline Arnona^e do gore Hermona^f **9** (Sidonci su Hermon zvali Sirjon,^g a Amorejci su ga zvali Senir),^h **10** sve gradove na visoravni, sav Gilead i sav Bašan sve do Salekeⁱ i Edreja,^j gradova u Ogovom kraljevstvu u Bašanu. **11** Jer je bašanski kralj Og posljednji preostao od Refaimaca.^k Gle, odar je njegov odar od željeza.* Nije li u Rabi^l sinova Amonovih? Devet je lakata[#] dug, a širok je četiri lakta, lakta čovječja. **12** To je zemlja koju smo tada zaposjeli. Područje od Aroera,^m koji leži na rubu doline Arnona, i polovica brda gileadskih s gradovima njihovim dao sam Rubenovcima i Gadovcima.ⁿ **13** Ostali dio Gileada^o i sav Bašan,^p Ogovo kraljevstvo, dao sam polovini plemena Manašeova. Ne zove li se sav argopski kraj,^r to jest sav Bašan, zemlja refaimaca?^s

14 Jair,^t sin Manašeov, uzeo je sav argopski kraj^u sve do

5Mo 3:6* Ili: "uništili kao *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **6*** Ili: "pobivši kao *herem*". **11*** Ili: "sarkofag od crnog bazalta". Arapi i danas bazalt nazivaju željezom. **11*** Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13.

granice s Gešurcima^a i Maa-kaćanima,^b i osvojena sela bašanska nazvao je svojim imenom Havot-Jair,^c i tako se zovu sve do danas. **15** A Makiru^d sam dao Gilead.^e **16** Rubenovcima^f i Gadovcima^g dao sam zemlju od Gileada^g do doline Arnona — sredina doline je granica — i do doline Jaboka, koja je granica sinova Amonovih,^h **17** i Arabu i granično područje Jordana od Kineretaⁱ do mora Arabe, to jest Slanog mora,^j u podnožju obronaka Pisge^k prema istoku.

18 Tada sam vam zapovjedio: 'Jehova, Bog vaš, dao vam je da zaposjednete ovu zemlju. Svi vi, hrabri muževi, podite naoružani ispred braće svoje, sinova Izraelovih.^l **19** Samo žene vaše, djeca vaša i stoka vaša — znam da imate mnogo stoke — neka ostanu u gradovima vašim, koje sam vam dao,^m **20** dok Jehova ne da braći vašoj da počinu kao i vi, tako da i oni zaposjednu zemlju koju im Jehova, Bog vaš, daje s onu stranu Jordana. Potom se vratite svaki na svoj posjed koji sam vam dao.'ⁿ

21 I u to sam vrijeme zapovjedio Jošui:^o 'Svojim očima vidio si sve što je Jehova, Bog vaš, učinio onoj dvojici kraljeva. Isto tako Jehova će učiniti svim kraljevstvima u koja prijedeš.^p **22** Ne bojte ih se, jer se Jehova, Bog vaš, bori za vas.'^r

23 Tada sam zamolio milost od Jehove: **24** 'Svevišnji

3. poglavlje

- a Jš 13:13
2Sa 3:3
- b Jš 12:5
- c 4Mo 32:41
- d 1Mo 50:23
Jš 17:1
- e 4Mo 32:39
- f 4Mo 32:33
- g 5Mo 3:8
Jš 22:9
- h 4Mo 21:24
Jš 12:2
- i 4Mo 34:11
- j 1Mo 14:3
4Mo 34:12
Jš 12:3
- k 5Mo 34:1
1 4Mo 32:20
- l Jš 1:14
- n Jš 1:15
Jš 22:4
Jš 22:8
- o 4Mo 11:28
4Mo 14:30
4Mo 27:18
- p Jš 10:25
- r 2Mo 14:14
2Mo 15:3
4Mo 21:34
5Mo 1:30
5Mo 20:4
Jš 10:42

Desni stupac

- a 2Mo 34:6
5Mo 11:2
Ps 145:3
Jr 32:18
- b 2Mo 15:16
Ps 44:3
- c 2Mo 15:11
2Sa 7:22
1Kr 8:23
Ps 71:19
Ps 86:8
Jr 10:6
Jr 49:19
- d 2Mo 3:8
5Mo 4:22
5Mo 11:12
Eze 20:6
- e 5Mo 1:7
- f Jš 13:5
1Kr 9:19
- g 4Mo 20:12
4Mo 27:14
5Mo 31:2
Ps 106:32
- h 4Mo 21:20
4Mo 27:12
5Mo 34:1
- i 5Mo 34:4
- j 4Mo 27:19
5Mo 1:38
5Mo 31:7
- k Jš 1:2
Dj 7:45
1 Jš 3:7
- m 5Mo 4:46
5Mo 34:6
Jš 13:20

4. poglavlje

- n 3Mo 18:5
Eze 20:11
Ri 10:5
- o 5Mo 12:32
Jš 1:7
Izr 30:6
Ot 22:18

Gospodine Jehova! Ti si počeo pokazivati sluzi svojemu veličinu svoju^a i jaku mišicu svoju.^b Jer koji bog na nebu ili na zemlji čini djela kao što su tvoja i koji je moćan kao ti?^c **25** Daj da prijedem onamo, molim te, i da vidim onu dobru zemlju^d preko Jordana, ta krasna brda^e i Libanon.^f **26** Ali Jehova se i dalje gnjevio na mene zbog vas^g i nije me uslišio. I Jehova mi je rekao: 'Dosta! Ne govori mi više o tome! **27** Popni se navrh Pisge^h i podigni oči svoje na zapad, sjever, jug i istok i pogledaj očima svojim, jer preko ovoga Jordana nećeš prijeći.ⁱ **28** I postavi Jošuu za vođu,^j ohrabri ga i ojačaj, jer će on prijeći onamo^k na čelu ovoga naroda i on će im predati u nasljedstvo zemlju koju ćeš vidjeti.^l **29** Tako smo ostali u dolini nasuprot Bet-Peoru.^m

4 A sada, Izraele, poslušaj uredbu i zakone kojima vas učim da po njima postupate, da biste živjeliⁿ i ušli u zemlju koju vam daje Jehova, Bog praotaca vaših, i zaposjeli je. **2** Ništa ne dodajte riječi koju vam zapovijedam niti što oduzimajte od nje,^o nego držite zapovijedi Jehove, Boga svojega, koje vam ja dajem.

3 Svojim ste očima vidjeli što je Jehova učinio zbog Baala peorskog,^p da je svakoga tko je pošao za Baalom peorskim Jehova, Bog tvoj, iskorigenio iz tvoje sredine.^r **4** Avi

p 4Mo 25:3; Jš 22:17; Ps 106:28; Ho 9:10; 1Ko 10:7;
r 4Mo 25:5; 4Mo 25:9; 1Ko 10:8.

5Mo 3:14* "Havot-Jair" znači "Jairova šatorska sela".

koji se čvrsto držite^a Jehove, Boga svojega, svi ste danas živi. **5** Evo, poučio sam vas uredbama^b i zakonima,^c kao što mi je zapovjedio Jehova, Bog moj, da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zaposjednete. **6** Držite ih i postupajte po njima, jer ćete tako biti mudri^d i razboriti^e u očima svih naroda koji će čuti za sve te uredbe, pa će reći: 'Ovaj veliki narod zaista je narod mudar i razborit.'^f **7** Jer koji je to velik narod^g kojemu su bogovi tako blizu kao što je Jehova, Bog naš, nama kad god ga prizovemo?^h **8** I koji je to velik narod koji ima pravedne uredbe i zakone kao što je sav ovaj zakon koji danas pred vas iznosim?!

9 Samo se čuvaj i dobro pazi na dušu svoju^j da ne zaboraviš ono što su vidjele oči tvoje^k i da ti to ne iščezne iz srca sve dane života tvoga.^l I poučavaj o tome sinove svoje i unuke svoje,^m **10** o svemu što se zbilo onoga dana kad si stajao pred Jehovom, Bogom svojim, na Horebu,ⁿ kad mi je Jehova rekao: 'Skupi mi narod! Hoću da čuju riječi moje,^o da nauče boriti me se^p sve dane dok žive na zemlji i da o tome pouče sinove svoje.'^r

11 Tada ste pristupili i stali u podnožje gore, a gora je u ognju plamtjela sve do neba. I obavio ju je mrak, oblak i gusta tama.^s **12** I Jehova vam je progovorio iz vatre.^t Čuli ste zvuk riječi, ali lika^u niste vidjeli — samo se glas čuo.^v **13** I objavio vam je svoj savez^z i zapovjedio vam da ga držite

4. poglavlje

- a 5Mo 10:20
5Mo 13:4
Jš 22:5
- b 3Mo 10:11
3Mo 26:46
4Mo 30:16
- c 3Mo 25:18
4Mo 36:13
5Mo 6:1
- d 1Kr 2:3
Ps 19:7
Ps 107:43
Ps 111:10
Ps 119:98
Izr 10:8
Jr 8:9
- e Ps 119:100
Izr 4:7
- f 1Kr 4:34
1Kr 10:7
Da 1:20
2Sa 7:23
- g 2Mo 25:8
h 3Mo 26:12
5Mo 5:26
Ps 46:1
Ps 145:18
- i Ps 78:5
Ps 147:19
- j Izr 4:23
Izr 19:16
- k Izr 4:21
l Izr 3:1
Izr 7:1
He 2:1
- m 1Mo 18:19
5Mo 6:7
Ps 78:5
n 5Mo 5:2
- o 2Mo 19:9
He 12:25
- p 2Mo 20:20
2Mo 5:29
1Sa 12:24
Lk 1:50
- r Izr 22:6
Ef 6:4
- s 2Mo 19:18
5Mo 5:23
He 12:18
- t 5Mo 9:10
5Mo 10:4
- u 5Mo 4:15
Iza 40:18
Iv 1:18
Iv 4:24
- v 2Mo 20:22
He 12:19
- z 2Mo 19:5
5Mo 5:2
5Mo 9:9
He 9:20

Desni stupac

- a 2Mo 20:1
2Mo 34:28
5Mo 10:4
- b 2Mo 24:12
2Mo 31:18
2Mo 32:19
2Mo 34:1
- c Ps 105:44
- d 5Mo 6:24
Jš 23:11
- e 5Mo 4:12
f 2Mo 32:7
g 2Mo 20:4
5Mo 27:15
Iza 40:18
Dj 17:29
1Ko 10:14
- h Ri 1:23
- i 5Mo 5:8
- j 1Sa 5:4

— Deset zapovijedi,^a koje je potom napisao na dvije kamene ploče.^b **14** A meni je tada Jehova zapovjedio da vas poučim uredbama i zakonima, da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zaposjednete.^c

15 Dobro pazite na duše svoje,^d jer nikakva lika niste vidjeli^e onoga dana kad vam je Jehova govorio iz vatre na Horebu, **16** da se ne biste pokvarili^f i napravili sebi lik rezan, lik bilo kakva idola, bio to lik muškarca ili žene,^g **17** lik kakve životinje što je na zemlji,^h kakve ptice krilate što leti nebom,ⁱ **18** lik bilo čega što se miče po zemlji, lik kakve ribe^j što je u vodama ispod zemlje, **19** i da se ne bi, kad podigneš oči svoje prema nebu i vidiš sunce, mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, dao zavesti da im se klanjaš i služiš im,^k a njih je Jehova, Bog tvoj, dao svim narodima pod cijelim nebom.^l **20** A vas je Jehova uzeo da vas izvede iz Egipta, iz te peći u kojoj se željezo tali,^m da budete narod koji je njegovo vlasništvo,ⁿ kao što ste danas.

21 Ali Jehova se razgnjevio na mene zbog vas.^o I Jehova, Bog tvoj, zakleo se da neću prijeći preko Jordana niti ući u dobru zemlju koju ti daje u nasljedstvo.^p **22** Zato ću umrijeti u ovoj zemlji^r i neću prijeći preko Jordana, ali vi

k 5Mo 17:3; 2Kr 17:16; Jr 8:2; Eze 8:16; Sf 1:5; Dj 7:43; l Ps 136:7; Jr 31:35; m 1Kr 8:51; Jr 11:4; n 2Mo 19:5; 5Mo 9:26; 1Kr 8:53; Ps 135:4; o 4Mo 20:12; 5Mo 3:26; p 5Mo 31:2; Ps 106:32; r 5Mo 3:27.

ćete prijeći i zaposjest ćete ovu dobru zemlju. **23** Čuvajte se da ne zaboravite savez koji je Jehova, Bog vaš, sklopio s vama^a i da ne napravite sebi lika rezana u obliku bilo čega što ti je Jehova, Bog tvoj, zabranio.^b **24** Jer je Jehova, Bog tvoj, vatra koja proždire,^c Bog koji zahtijeva da se odanost iskazuje isključivo njemu.^d

25 Kad ti se rode sinovi i unuci i kad budete dugo živjeli u onoj zemlji, pa se dogodi da se pokvarite^e i napravite sebi lik rezan^f u kakvom god obliku i učinite što je zlo u očima Jehove, Boga svojega, ^g i tako ga uvrijedite, **26** znajte — za svjedoke protiv vas uzimam danas nebo i zemlju^h — da ćete brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je zaposjednete. Nećete u njoj dugo živjeti, jer ćete biti istrijebljeni.ⁱ **27** I Jehova će vas rasijati među narode.^j Ostatak će vas mali broj^k među narodima u koje će vas Jehova odvesti. **28** I ondje ćete služiti bogovima^l drvenim i kamenim,^m djelujući ruku ljudskih, koji ne mogu vidjeti ni čuti ni jesti ni mirisati.ⁿ

29 Budeš li ondje tražio Jehovu, Boga svojega, naći ćeš ga^o jer ćeš ga tražiti svim srcem svojim i svom dušom svojom.^p **30** Kad budeš u nevolji, pa te na svršetku tih dana snađu sve ove riječi, onda ćeš se vratiti Jehovi, Bogu svojem, ^r i poslušati glas njegov.^s **31** Jer Jehova, Bog tvoj, Bog je milosrdan.^t Neće te ostaviti niti zatrti niti će

4. poglavlje

- a 2Mo 19:5
2Mo 24:3
- b 2Mo 20:4
5Mo 4:16
1Ko 10:14
- c 2Mo 20:17
5Mo 9:3
He 12:29
- d 2Mo 20:5
2Mo 34:14
4Mo 25:11
Jš 24:19
Na 1:2
Lk 10:27
- e 2Mo 32:7
5Mo 4:16
- f Su 18:30
2Kr 17:16
2Kr 21:7
Iza 42:8
- g 2Kr 17:17
- h 5Mo 30:19
5Mo 31:28
Iza 1:2
- i 3Mo 18:28
3Mo 26:32
5Mo 29:28
Jš 23:16
Iza 24:1
- j 5Mo 28:64
Ne 1:8
Eze 12:15
- k 5Mo 28:62
- l Jr 16:13
Eze 20:39
- m 5Mo 28:36
Eze 20:32
- n Ps 115:5
Ps 135:16
Iza 44:9
Ot 9:20
- o 5Mo 30:10
2Lje 15:4
2Lje 15:15
- p 5Mo 30:2
1Kr 8:48
Jr 29:13
Jl 2:12
- r 5Mo 30:10
2Lje 33:13
Ne 1:9
- s Jr 7:23
- t 2Mo 34:6
5Mo 30:3
2Lje 30:9
Ne 9:31
Ps 86:15
Iza 54:7
Iza 55:7
2Ko 1:3

Desni stupac

- a 3Mo 26:42
Ps 105:8
Lk 1:72
- b Ps 44:1
- c 1Mo 2:7
- d 2Mo 15:11
- e 5Mo 5:26
- f 5Mo 7:9
- g 2Mo 7:3
- h Ps 105:27
- i 2Mo 15:3
- j 2Mo 13:3
- k 5Mo 6:21
- l 2Mo 6:6
- m 5Mo 26:8
Ps 78:49
Jr 32:21
- n 2Mo 3:14
2Mo 6:7
1Kr 18:37
2Kr 19:19
Ps 83:18

zaboraviti saveza^a s praocima tvojim, za koji im se zakleo.

32 A sada pitaj, molim te, o danima prijašnjim^b što su bili prije tebe, od dana kad je Bog stvorio čovjeka na zemlji,^c pitaj od jednog kraja neba do drugog: Je li se ikada dogodilo nešto tako veliko, je li se čulo takvo što?^d **33** Je li ikada koji narod čuo glas Božji kako govori iz vatre kao što si ga ti čuo i ostao živ?^e **34** I je li ikada Bog pokušao doći i uzeti sebi narod iz nekog drugog naroda kušnjama,^f znakovima,^g čudima,^h ratom,ⁱ rukom snažnom,^j mišicom podignutom^k i strahotama velikim,^l kao što je sve to Jehova, Bog vaš, učinio za vas u Egiptu pred očima tvojim? **35** Tebi je to pokazano da znaš da je Jehova pravi Bog,^m nema drugoga osim njega.ⁿ **36** Dao ti je da čuješ glas njegov s neba da te pouči, dao ti je da na zemlji vidiš vatru njegovu veliku, i iz vatre si čuo riječi njegove.^o

37 I živ si ostao jer je on ljubio praoce tvoje, pa je izabrao potomstvo njihovo poslije njih^p i pod budnim okom svojim izveo te iz Egipta silom svojom velikom,^r **38** i otjerao je pred tobom narode veće i moćnije od tebe, da te dovede u zemlju njihovu i preda je tebi u nasljedstvo, kao što vidiš da je to već počeo činiti.^s **39** Zato danas spoznaj i sjeti se u srcu svojem da je Jehova pravi Bog gore na nebu i do-

n 2Mo 15:11; 5Mo 32:39; 1Sa 2:2; Iza 45:18; Mk 12:32;
o 2Mo 19:18; 2Mo 20:22; 5Mo 4:12; 5Mo 4:15; 5Mo 4:33;
Ne 9:13; He 12:18; He 12:25; p 5Mo 10:15; Ps 105:6;
r 2Mo 13:14; Jr 32:21; s 2Mo 23:28; 5Mo 7:1; 5Mo 9:1; Jš 3:10; Ps 44:2.

lje na zemlji.^a Nema drugoga.^b **40** Drži uredbe^c njegove i zapovijedi njegove koje ti danas dajem, da dobro bude tebi^d i sinovima tvojim poslije tebe, i da produžiš dane svoje na zemlji koju ti daje Jehova, Bog tvoj.”^e

41 Tada je Mojsije odvojio tri grada s one strane Jordana što je prema istoku,^f **42** da u njih pobjegne ubojica koji ne namjerno ubije bližnjega svojega,^g a da ga prije toga nije mrzio.^h Neka pobjegne u jedan od ovih gradova da ostane živ:ⁱ **43** Beser^j u pustinji na visoravni za Rubenovce, Ramot^k u Gileadu za Gadovce i Golan^l u Bašanu za Manašeovce.^m

44 A ovo je zakonⁿ koji je Mojsije postavio pred sinove Izraelove. **45** To su opomene,^o uredbe^p i zakoni^r koje je Mojsije objavio sinovima Izraelovim kad su izašli iz Egipta, **46** u kraju jordanskom, u dolini nasuprot Bet-Peoru,^s u zemlji amorejskoga kralja Sihona, koji je živio u Hešbonu,^t kojega su Mojsije i sinovi Izraelovi porazili kad su izašli iz Egipta.^u **47** I zaposjeli su zemlju njegovu i zemlju bašanskoga kralja Oga,^v dvojice kraljeva amorejskih koji su živjeli u kraju istočno od Jordana, **48** od Aroera,^z koji se nalazi na rubu doline Arnona, do gore Siona, to jest Hermona,^a **49** i svu Arabu^b u kraju jordanskom prema istoku sve do mora Arabe^c u podnožju obronaka Pisege.^d

5 I Mojsije je pozvao sav Izrael^e i rekao im: “Čuj, Izraeli, uredbe i zakone^f koje danas objavljujem na uši vaše!

4. poglavlje

- a Jš 2:11
2Lje 20:6
Ps 135:6
Da 4:35
b 5Mo 4:35
Iza 44:5
c 5Mo 4:5
d 5Mo 5:16
e 1Mo 48:4
f 4Mo 35:14
g 4Mo 35:11
4Mo 35:22
h 5Mo 19:4
i 4Mo 35:25
j Jš 21:36
k Jš 21:38
l Jš 21:27
m Jš 20:8
n 5Mo 17:18
5Mo 27:3
Ml 4:4
Iv 1:17
Ga 3:24
o 5Mo 6:17
1Kr 2:3
p 3Mo 26:46
5Mo 4:1
r 3Mo 18:5
5Mo 4:5
Ne 9:13
Ps 119:164
Eze 20:11
s 5Mo 1:5
5Mo 3:29
t 4Mo 21:26
u 4Mo 21:24
v 4Mo 21:33
5Mo 3:4
5Mo 29:7
z 5Mo 2:36
5Mo 3:12
a 5Mo 3:9
Jš 11:3
b 5Mo 1:7
Jš 12:3
c 1Mo 14:3
5Mo 3:17
d 5Mo 34:1

5. poglavlje

- e 5Mo 1:1
5Mo 29:10
f 5Mo 4:5

Desni stupac

- a 5Mo 4:1
b 2Mo 19:5
5Mo 4:23
He 9:19
c 2Mo 19:9
2Mo 19:18
2Mo 20:22
5Mo 4:33
Dj 7:38
d 2Mo 20:19
5Mo 34:10
Ga 3:19
e 2Mo 19:16
f Ps 81:10
Ho 13:4
g 2Mo 13:3
2Mo 20:2
h 2Mo 20:3
2Kr 17:35
Jr 25:6
i 2Mo 20:4
3Mo 26:1
5Mo 4:16
5Mo 4:23
5Mo 27:15
Dj 17:29

Naučite ih i pazite da postupate po njima.^a **2** Jehova, Bog naš, sklopio je s nama savez na Horebu.^b **3** Jehova nije s praocima našim sklopio taj savez, nego s nama, svima koji smo danas ovdje živi. **4** Licem u lice Jehova je iz vatre govorio s vama na gori.^c **5** Ja sam tada stajao između Jehove i vas^d da vam objavim riječ Jehovinu, jer ste se bojali vatre i niste se popeli na goru.^e I riječ je glasila:

6 ‘Ja sam Jehova, Bog tvoj,’^f koji te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropske.^g **7** Nemoj imati drugih bogova uz mene.^h

8 Ne pravi sebi lika rezana,ⁱ ništa nalik^j onome što je gore na nebu ili dolje na zemlji ili u vodama ispod zemlje. **9** Ne klanjaj im se niti im služi,^k jer sam ja, Jehova, Bog tvoj, Bog koji zahtijeva da se odanost iskazuje isključivo njemu.^l Ja kažnjavam prijestupe otaca na sinovima, i do trećeg i do četvrtog koljena, onih koji me mrze,^m **10** a milostⁿ iskazujem i tisućitom koljenu onih koji me ljube i drže moje zapovijedi.ⁿ

11 Ne spominji ime Jehove, Boga svojega, na nedostojan način,^o jer Jehova neće ostaviti nekažnjena onoga koji nedostojno spominje ime njegovo.^p

k 2Mo 23:24; Da 3:18; 1Ko 10:14; 1 2Mo 34:14; 5Mo 4:24; Jš 24:19; Iza 42:8; Na 1:2; Mt 4:10; m 2Mo 20:5; 2Mo 34:7; 1Kr 21:29; Mt 23:35; n 2Mo 20:6; Jr 32:18; Da 9:4; Ri 11:28; o 2Mo 20:7; 2Mo 22:28; 3Mo 19:12; p 3Mo 24:16.

5Mo 5:9 Ili: “Bog ljubomorni (revni); Bog koji ne podnosi da mu itko bude suparnik”. **10** Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

12 Drži dan počinka* i neka ti je svet, kao što ti je Jehova, Bog tvoj, zapovjedio.^a

13 Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao.^b 14 A sedmoga je dana dan počinka posvećen Jehovi, Bogu tvojem.^c Nemoj raditi nikakva posla,^d ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni rob tvoj, ni robinja tvoja, ni bik tvoj, ni magarac tvoj, ni sva stoka tvoja, ni došljak koji s tobom živi u gradu tvojem,^e da se rob tvoj i robinja tvoja mogu odmoriti kao i ti.^f

15 Sjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj^g i da te Jehova, Bog tvoj, izveo odande rukom snažnom i mišicom podignutom.^h Zato ti je Jehova, Bog tvoj, zapovjedio da držiš dan počinka.ⁱ

16 Poštuj oca svojega i majku svoju,^j kao što ti je Jehova, Bog tvoj, zapovjedio, da ti se produže dani i da ti dobro bude^k na zemlji koju ti daje Jehova, Bog tvoj.

17 Ne ubij!^l

18 Ne učini preljub!^m

19 Ne ukradi!ⁿ

20 Ne svjedoči lažno protiv bližnjega svojega!^o

21 Ne poželi žene bližnjega svojega!^p Nemoj sebično žudjeti za kućom bližnjega svojega, ni za poljem njegovim, ni za robom njegovim, ni za robinjom njegovom, ni za bikom njegovim, ni za magarcem njegovim, ni za bilo čim što je bližnjega svojega.^r

22 Te je zapovijedi* na gori izgovorio Jehova jakim glasom

5Mo 5:12* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23. 22* Doslovno: "riječi". Vidi bilješku za 2Mo 34:28.

5. poglavlje

- a 2Mo 16:23
2Mo 20:8
2Mo 31:13
b 2Mo 20:9
2Mo 23:12
2Mo 34:21
c 2Mo 16:29
d Ne 13:15
e 2Mo 20:10
2Mo 23:12
3Mo 24:22
f 5Mo 10:17
Ri 2:11
Ef 6:9
g 5Mo 15:15
5Mo 24:18
h 2Mo 6:6
5Mo 4:34
Iza 63:12
i 2Mo 31:17
j 2Mo 21:15
3Mo 19:3
5Mo 27:16
Izr 1:8
Mk 7:10
k 2Mo 20:12
Ef 6:3
l 1Mo 9:6
2Mo 20:13
4Mo 35:21
Mt 5:21
Ri 13:9
m 2Mo 20:14
Izr 6:32
1Ko 6:18
He 13:4
n 2Mo 20:15
3Mo 19:11
Izr 30:9
1Ko 6:10
Ef 4:28
o 2Mo 20:16
2Mo 23:1
3Mo 19:16
5Mo 19:16
Izr 6:19
Izr 19:5
p 2Sa 11:3
Mt 5:28
r 2Mo 20:17
1Kr 21:4
Lk 12:15
Ri 7:7

Desni stupac

- a 2Mo 19:9
2Mo 19:18
5Mo 4:12
b 2Mo 24:12
2Mo 31:18
5Mo 4:13
c 2Mo 20:18
He 12:18
d 2Mo 19:18
2Mo 24:17
5Mo 4:36
e 5Mo 4:33
f He 12:29
g 2Mo 20:19
5Mo 18:16
Dj 7:38
Ga 3:19
h 5Mo 4:33
5Mo 5:5
Ps 29:4
1So 1:9
i 2Mo 20:19
He 12:19
j 5Mo 18:17
k 5Mo 10:12
Job 28:28
Izr 1:7
Mt 10:27
1Pe 2:18

svoj zajednici* vašoj iz vatre,^a oblaka i guste tame, i ništa nije dodao. Potom ih je napisao na dvije kamene ploče koje je meni dao.^b

23 A kad ste čuli glas iz mraka, dok je gora u ognju plamtjela,^c pristupili ste k meni, svi poglavari plemena vaših i starješine vaše.

24 I rekli ste: 'Evo, Jehova, Bog naš, pokazao nam je slavu svoju i veličinu svoju, i čuli smo glas njegov iz vatre.^d Danas smo vidjeli da čovjek može ostati živ iako Bog s njim govori.^e 25 A sada, zašto da pomremo? Ova nas vatra velika može proždrijeti.^f Bude mo li i dalje slušali glas Jehove, Boga svojega, pomrijet ćemo.^g

26 Jer tko je od svih ljudi čuo glas Boga živoga^h kako govori iz vatre, kao što smo mi čuli, a da je ostao živ? 27 Ti pođi bliže i poslušaj sve što će reći Jehova, Bog naš, pa onda ti nama prenesi sve što tebi kaže Jehova, Bog naš,ⁱ a mi ćemo to poslušati i po tome postupiti.'

28 I Jehova je čuo glas riječi vaših kad ste mi govorili, i Jehova mi je rekao: 'Čuo sam glas riječi koje je ovaj narod tebi rekao. Dobro je sve što su rekli.^j 29 Kad bi im samo srce uvijek bilo takvo da me se boje^k i drže sve zapovijedi moje! Tada bi dobro bilo i njima i sinovima njihovim dovjeka.^m 30 Idi i reci im: "Vratite se u šatore svoje!" 31 A ti

1 Izr 4:4; Izr 7:2; Pr 12:13; Iza 48:18; 1Iv 5:3; m Ps 19:11; Jk 1:25.

5Mo 5:22* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

ostani ovdje kod mene da ti objavim sve zapovijedi, uredbe i zakone kojima ćeš ih poučiti^a i po kojima će postupati u zemlji koju im dajem da je zaposjednu.⁷ **32** Zato pazite da činite kao što vam je zapovjedio Jehova, Bog vaš.^b Ne odstupajte ni desno ni lijevo.^c **33** U svemu idite putem koji vam je Jehova, Bog vaš, odredio,^d da ostanete na životu i da vam dobro bude^e i da produžite dane svoje u zemlji koju ćete zaposjesti.

6 A ovo su zapovijedi, uredbe i zakoni, koje je Jehova, Bog vaš, dao da bi vas poučio,^f tako da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zaposjednete, **2** da se sve dane života svojega bojiš^g Jehove, Boga svojega, i da držiš sve odredbe njegove i zapovijedi njegove koje ti dajem, ti i sin tvoj i unuk tvoj,^h da ti se produže dani.ⁱ **3** Poslušaj, Izraele, i pazi da postupaš po njima,^j da ti dobro bude^k i da se veoma umnožiš u zemlji u kojoj teče med i mlijeko, kao što ti je obećao Jehova, Bog pratoca tvojih.^l

4 Čuj, Izraele: Jehova, Bog naš, jedan je Jehova.^m **5** Ljubi Jehovu, Boga svojega, svim srcem svojimⁿ i svom dušom svojom^o i svom snagom svojom.^p **6** I neka se ove riječi koje ti danas zapovijedam urežu u srce tvoje.^r **7** Usaduj ih u djecu* svoju^s i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad lije-

5Mo 6:4* Ili: "Jehova je Bog naš, Jehova je jedan [ili: jedini]". **7*** Doslovno: "sinove".

5. poglavlje

- a** 5Mo 4:45
5Mo 6:1
Eze 20:11
Mt 4:4
Ga 3:19
b 5Mo 6:3
5Mo 6:25
5Mo 8:1
c 5Mo 12:32
Js 1:7
Izr 4:27
d 5Mo 10:12
Jr 7:23
e 5Mo 4:40
5Mo 12:28
Izr 19:16
Ri 10:5

6. poglavlje

- f** 5Mo 4:1
5Mo 4:10
g 2Mo 20:20
Js 24:14
Job 28:28
Ps 111:10
Ps 128:1
h 1Mo 18:19
5Mo 4:9
i 5Mo 5:16
Izr 3:2
j 5Mo 5:32
2Kr 21:8
k Pr 8:12
Iza 3:10
l 1Mo 13:16
m 5Mo 5:7
Iza 42:8
Za 14:9
Mk 12:29
1Ko 8:6
n 5Mo 10:12
Mt 22:37
o 5Mo 11:13
5Mo 30:6
p Mk 12:30
Lk 10:27
r 5Mo 11:18
Izr 7:3
s 1Mo 18:19
5Mo 4:9
5Mo 11:19
Izr 22:6
Ef 6:4

Desni stupac

- a** Izr 6:22
b Izr 3:3
Izr 7:3
c 2Mo 13:9
2Mo 13:16
5Mo 11:18
d 5Mo 11:20
e 1Mo 15:18
f Js 24:13
Ps 105:44
g 5Mo 8:10
h Su 3:7
Jr 2:32
i 5Mo 10:12
5Mo 13:4
Ps 34:9
Ps 128:1
j Lk 4:8
k 5Mo 10:20
Su 21:7
Jr 12:16
l 2Mo 34:14
5Mo 8:19
Jr 25:6
m 2Mo 20:5
5Mo 4:24
Js 24:19
Na 1:2

5. MOJSIJEVA 5:32-6:18

žeš^a i kad ustaješ. **8** I priveži ih kao znak na ruku svoju^b i neka ti budu kao povež na čelu,^{*c} **9** napiši ih na dovratnicima kuće svoje i na vratima svojim.^d

10 A kad te Jehova, Bog tvoj, dovede u zemlju za koju se zakleo praocima tvojim Abrahamu, Izaku i Jakovu da će ti je dati^e — u kojoj su veliki i lijepi gradovi koje nisi gradio,^f **11** kuće pune svakojakih dobara koje nisi punio, nakapnice* iskopane koje nisi kopao, vinogradi i maslinice koje nisi sadio — i kad se do sita najedješ,^g **12** čuvaj se da ne zaboraviš^h Jehovu, koji te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropske. **13** Boj se Jehove, Boga svojega,ⁱ njemu služi^j i njegovim se imenom zaklinji.^k **14** Ne idite za drugim bogovima, za bogovima naroda što su oko vas^l — **15** jer je Jehova, Bog tvoj, koji je usred tebe, Bog koji zahtijeva da se odanost iskazuje isključivo njemu^m — da se gnjev Jehove, Boga tvojega, ne bi raspalio na tebeⁿ i da te on ne bi istrijebio s lica zemlje.^o

16 Ne iskušavajte Jehovu, Boga svojega,^p kao što ste ga iskušavali u Masi.^{*r} **17** Pazite da se držite zapovijedi Jehove, Boga svojega,^s opomena njegovih^t i uredaba njegovih^u koje vam je dao.^v **18** I čini što je pravo i dobro u očima

n 2Mo 32:10; 4Mo 25:3; 5Mo 11:17; Su 2:14; o 1Kr 13:34; 2Kr 17:18; p Mt 4:7; Lk 4:12; 1Ko 10:9; r 2Mo 17:2; 5Mo 33:8; Ps 95:8; He 3:8; s 5Mo 11:13; Eze 20:11; t 1Kr 2:3; u 5Mo 4:1; Ne 9:13; v 5Mo 11:22; Ps 119:4.

5Mo 6:8* Doslovno: "među očima". **11*** Ili: "cisterne". **16*** "Masa" znači "iskušavanje; kušnja".

Jehovinom. Tada će ti dobro biti^a i ući ćeš u dobru zemlju koju je Jehova pod zakletvom obećao praocima tvojim te ćeš je zaposjesti.^b **19** Otjerat ćeš pred sobom sve neprijatelje svoje, kao što je obećao Jehova.^c

20 Ako te jednog dana sin tvoj upita:^d ‘Kakve su to opomene, uredbe i zakoni koje vam je dao Jehova, Bog naš?’ **21** onda kaži sinu svojem: ‘Bili smo robovi faraonovi u Egiptu, ali Jehova nas je rukom jakom izveo iz Egipta.’^e

22 I Jehova je pred očima našim učinio velike i strašne znakove i čuda^f na Egiptu, na faraonu i na svemu domu njegovu.^g **23** A nas je izveo ondande da nas dovede ovamo i dade nam zemlju koju je pod zakletvom obećao praocima našim.^h **24** Zato nam je Jehova zapovjedio da držimo sve ove uredbe.ⁱ Jehova, Bog naš, zapovjedio nam je da ga se bojimo da bi nam uvijek bilo dobro^j i da bismo ostali na životu, kao danas.^k **25** I uračunat će nam se u pravednost^l ako pazimo da postupamo po svim ovim zapovijedima pred Jehovom, Bogom svojim, kao što nam je on zapovjedio.^m

7 Kad te Jehova, Bog tvoj, naposljetku dovede u zemlju u koju ideš da je zaposjedneš,ⁿ pred tobom će otjerati velike narode:^o Hetite,^p Girašane,^r Amorejce,^s Kanaance,^t Perizane,^u Hivijce^v i Jebusejce,^z sedam naroda većih i moćnijih od tebe.^a **2** I Jehova, Bog tvoj, predat će ih

6. poglavlje

- a 5Mo 5:33
- b 1Mo 15:18
- c 2Mo 23:30
- 4Mo 33:52
- d 2Mo 13:14
- e 2Mo 15:6
- f 2Mo 7:3
- 5Mo 7:19
- g 5Mo 4:34
- h 2Mo 13:5
- 5Mo 1:8
- i 5Mo 5:1
- 1Kr 2:3
- j 5Mo 10:12
- Ps 111:10
- Izr 14:27
- Pr 8:12
- k 5Mo 4:1
- Lk 10:28
- Ga 3:12
- l Ri 10:5
- m 3Mo 18:5
- Pr 12:13

7. poglavlje

- n 5Mo 31:3
- Ps 44:2
- o 2Mo 33:2
- Jš 3:10
- p 1Mo 10:15
- r 1Mo 10:16
- s 1Mo 15:16
- t 1Mo 10:19
- u Jš 11:3
- v 1Mo 10:17
- z 1Lje 1:14
- a 5Mo 20:1

Desni stupac

- a 4Mo 33:52
- Dj 13:19
- b 3Mo 27:29
- 5Mo 20:17
- Jš 6:17
- Jš 10:28
- c 2Mo 23:32
- 2Mo 34:15
- 5Mo 20:16
- Su 2:2
- d Jš 23:12
- 1Kr 11:2
- Ezr 9:2
- Ne 10:30
- e 2Mo 34:16
- 1Kr 11:4
- f 5Mo 6:15
- g 2Mo 34:13
- 5Mo 12:2
- h 2Mo 23:24
- 5Mo 12:3
- 5Mo 16:22
- i 5Mo 16:21
- j Su 6:25
- 5Mo 7:25
- 5Mo 12:3
- l 2Mo 19:6
- 5Mo 14:2
- Jr 2:3
- m 2Mo 19:5
- Ps 135:4
- Am 3:2
- MI 3:17
- n 5Mo 4:37
- 5Mo 10:15
- Ps 105:6
- Ri 9:11
- o 5Mo 10:22
- Ps 105:12
- Iza 51:2
- p 5Mo 23:5

tebi, a ti ih porazi^a i pobij ih.^{*b} Nemoj s njima sklapati saveza niti im se smilovati.^c **3** Ne sklapaj brakove s njima. Kćer svoju nemoj dati sinu njihovu, i kćer njihovu nemoj uzeti za sina svojega.^d **4** Jer će odvratiti sina tvojega od mene, pa će služiti drugim bogovima.^e I Jehovin će se gnjev na vas raspaliti i on će te brzo istrijebiti.^f

5 Nego ovako učinite s njima: žrtvenike njihove porušite,^g obredne stupove njihove oborite,^h obredna debela^{*i} njihova posijecite,^j a rezbarene likove njihove vatrom spalite.^k **6** Jer ti si narod svet pred Jehovom, Bogom svojim.^l Tebe je Jehova, Bog tvoj, izabrao između svih naroda što su na licu zemlje da budeš njegov narod, njegovo najdraže vlasništvo.^m

7 Nije vam Jehova pokazao naklonost i izabrao vasⁿ zato što ste bili najveći od svih naroda, jer vi ste bili najmanji od svih naroda.^o **8** Jehova vas je izabrao zato što vas je ljubio^p i želio je održati zakletvu kojom se zakleo praocima vašim.^r Zato vas je Jehova izveo rukom jakom^s i otkupio vas iz kuće ropske,^t iz ruke faraona, kralja egipatskoga. **9** I zato znaj da je Jehova, Bog tvoj, pravi Bog,^u Bog vjerniv koji čuva savez^z i iskazuje milost^{*} i tisućitom koljenu onih

r 1Mo 22:16; 2Mo 32:13; 5Mo 10:15; Ps 105:9; Lk 1:73; s 2Mo 13:14; t 2Mo 6:6; 2Mo 13:3; Iza 51:10; u 3Mo 26:45; 5Mo 4:35; Ps 68:20; v Iza 49:7; 1Ko 10:13; 2Ko 1:18; He 11:11; z Ne 1:5; Da 9:4.

5Mo 7:2* Ili: “pobij ih kao *herem*”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **5*** Ili: “aše-re”. **9*** Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

koji ga ljube i drže zapovijedi njegove.^a **10** ali plaća izravno onima koji ga mrze i zatire ih.^b Neće oklijevati učiniti to onima koji ga mrze, nego će platiti izravno njima. **11** Stoga drži zapovijedi, uredbe i zakone koje ti danas dajem, i postupaj po njima.^c

12 I zato što slušate ove zakone, držite ih i po njima postupate,^d Jehova, Bog tvoj, održat će savez s tobom^e i bit će vam milostiv* kao što se zakleo praocima tvojim.^f **13** Ljubit će te, blagosloviti^g i umnožiti,^h i blagoslovit će plod utrobe tvojeⁱ i rod zemlje tvoje,^j žito tvoje, mlado vino tvoje, ulje tvoje, mlado od krava tvojih i mlado sve stoke tvoje^k u zemlji za koju se zakleo praocima tvojim da će ti je dati.^l **14** I bit ćeš blagoslovljen više od svih drugih naroda.^m Neće biti među tobom ni među stokom tvojom ni muškog ni ženskog koji ne bi imali potomstva.ⁿ **15** I Jehova će ukloniti od tebe svaku bolest, i neće pustiti na tebe nijedne opake bolesti egipatske za koju znaš,^o nego će ih pustiti na sve one koji te mrze. **16** A ti pobij sve narode koje ti daje Jehova, Bog tvoj.^p Neka ih ne žali oko tvoje.^r Nemoj služiti bogovima njihovim,^s jer će ti to biti zamka.^t

17 Ako kažeš u srcu svojem: 'Ovi su narodi preveliki za mene. Kako ću ih protjerati?'^u **18** ne boj ih se.^v Sjeti se što je Jehova, Bog tvoj, učinio faraonu i svemu Egiptu,^z **19** sje-

5Mo 7:12* Ili: "iskazat će vam vjernu ljubav".

7. poglavlje

- a 2Mo 34:7
5Mo 5:10
b Ps 21:9
Ps 68:2
Izr 2:22
Iza 59:18
Na 1:2
2Pe 3:7
c 5Mo 5:32
Iv 13:17
Jk 1:22
d 2Mo 15:26
5Mo 28:1
e Ps 105:8
f Mi 7:20
Lk 1:55
Lk 1:72
g 2Mo 23:25
Izr 10:22
h 3Mo 26:9
i 5Mo 28:4
j 3Mo 26:4
k Ps 107:38
l 1Mo 13:15
m 5Mo 33:29
Ps 115:15
Ps 147:20
n 2Mo 23:26
5Mo 28:11
Ps 127:3
o 5Mo 28:27
5Mo 28:60
Am 4:10
p 5Mo 7:2
5Mo 20:16
Jš 10:28
r 1Mo 15:16
3Mo 18:25
5Mo 9:5
s 2Mo 20:3
t 2Mo 23:33
5Mo 12:30
Su 2:3
u 4Mo 13:31
v 5Mo 1:29
5Mo 31:6
Ps 27:1
Iza 41:10
z 2Mo 14:13
Ps 105:27
Ps 135:8
Dj 13:17

Desni stupac

- a 5Mo 29:3
Ne 9:11
b Ne 9:10
Jr 32:20
c 2Mo 13:3
d 5Mo 11:2
e 5Mo 4:34
f 2Mo 23:28
Jš 3:10
g 5Mo 2:25
Jš 2:9
Jš 24:12
h 2Mo 23:29
i 4Mo 14:9
Ps 46:5
j 5Mo 10:17
1Sa 4:8
Ne 1:5
Ne 9:32
k 2Mo 23:30
l 5Mo 9:3
m Jš 10:24
Jš 12:1
n 2Mo 17:14
Ps 9:5
o 5Mo 11:25
Jš 1:5
Jš 23:9
Ri 8:31

ti se velikih kušnji što su ih vidjele oči tvoje,^a znakova, čuda,^b ruke snažne^c i mišice podignute^d kojom te izveo Jehova, Bog tvoj.^e Tako će Jehova, Bog tvoj, učiniti svim narodima kojih se bojiš.^f **20** Osim toga, Jehova, Bog tvoj, poslat će na njihov strah da ih svlada,^g dok ne izginu oni koji su ostali^h i skrivali se pred tobom. **21** Ne plaši ih se, jer je Jehova, Bog tvoj, usred tebe,ⁱ Bog veliki koji ulijeva strah.^j

22 I Jehova, Bog tvoj, tjerat će te narode pred tobom malo-pomalo.^k Nećeš ih smjeti istrijebiti odjednom, da se divlje životinje ne bi namnožile tebi na štetu. **23** Jehova, Bog tvoj, predat će ih tebi i u velikoj pomutnji natjerati u bijeg, dok ne budu istrijebljeni.^l **24** I njihove će kraljeve predati u ruke tvoje^m da zatreš ime njihovo pod nebom.ⁿ Nitko se pred tobom neće moći održati,^o dok ih ne istrijebiš.^p **25** Rezbarene likove bogova njihovih spalite u vatri.^r Ne poželi srebra ni zlata što je na njima^s i ne uzimaj ga za sebe^t da ti ne bude zamka,^u jer je to odvratno^v Jehovi, Bogu tvojemu. **26** Ne unosi ono što je odvratno u kuću svoju da ne budeš uništen* kao i to. Neka ti se duboko gadi i neka ti je odvratno,^z jer to je nešto što treba uništiti.^{aa}

p Jš 11:14; r 2Mo 32:20; 5Mo 12:3; 1Lje 14:12; s Iza 30:22; t Jš 7:21; u 5Mo 7:16; Su 8:27; v 5Mo 27:15; 5Mo 29:17; z Ri 2:22; a 5Mo 13:17.

5Mo 7:26* Ili: "da ne postaneš herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. 26* Ili: "jer to je herem".

8 Pazite da držite sve zapovijedi koje vam danas dajem,^a da biste živjeli,^b umnožili se i ušli u zemlju koju je Jehova pod zakletvom obećao praocima vašim i da biste je zaposjeli.^c **2** Sjećaj se svega puta kojim te Jehova, Bog tvoj, vodio pustinjom ovih četrdeset godina,^d da bi te naučio poniznosti,^e iskušao te^f i tako doznao što je u srcu tvojemu,^g hoćeš li držati zapovijedi njegove ili nećeš. **3** Učio te poniznosti, morio te gladu^h i hranio te manom,ⁱ za koju nisi znao ni ti ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi samo o kruhu nego da čovjek živi i o svakoj riječi što izlazi iz usta Jehovinih.^j **4** Odjeća se tvoja nije istrošila na tebi niti su ti noge oticale ovih četrdeset godina.^k **5** I ti dobro znaš u srcu svojemu da te Jehova, Bog tvoj, ukoravao kao što čovjek ukorava sina svojega.^l

6 Zato drži zapovijedi Jehove, Boga svojega, hodeći putevima njegovim^m i bojeći se njega.ⁿ **7** Jer te Jehova, Bog tvoj, vodi u dobru zemlju,^o u zemlju potoka,^{*} izvora i voda dubinskih što izvire u dolinama^p i u brdima, **8** u zemlju pšenice, ječma, vinove loze, smokava i šipaka,^r u zemlju maslina, što daju ulje, i meda,^s **9** u zemlju u kojoj nećeš u oskudici kruha jesti, u kojoj ti ništa neće nedostajati, u zemlju gdje kamenje ima željeza i gdje ćeš iz brda bakar vaditi.

10 Kad se do sita najedeš,^t blagoslovi^u Jehovu, Boga svo-

8. poglavlje

- a 5Mo 5:32
Ps 119:4
1So 4:1
- b Izr 3:2
- c 1Mo 15:18
- d 5Mo 2:7
5Mo 29:5
Am 2:10
- e Ps 101:5
Lk 18:14
1Pe 5:6
- f 2Mo 16:4
2Mo 20:20
- g 5Mo 13:3
Ps 139:23
Izr 17:3
- h 2Mo 16:3
i 2Mo 16:31
Ps 78:24
- j Mt 4:4
- k 5Mo 29:5
Ne 9:21
i 2Sa 7:14
Izr 3:12
1Ko 11:32
He 12:6
Ot 3:19
- m 5Mo 5:33
2Lje 6:31
Ps 128:1
Lk 1:6
- n 1Sa 12:24
- o 2Mo 3:8
3Mo 26:4
5Mo 11:12
Ne 9:25
- p 5Mo 11:11
- r 4Mo 13:23
- s Eze 20:6
- t 5Mo 6:11
- u Ps 103:2
Ps 134:1

Desni stupac

- a 1Lje 29:14
- b Ps 106:21
- c 5Mo 6:12
- d 5Mo 32:15
Jr 22:14
Ho 13:6
- e 5Mo 9:4
1Ko 4:7
- f Ps 106:21
- g 5Mo 1:19
Jr 2:6
- h 4Mo 21:6
i 4Mo 20:11
Ps 78:15
Ps 105:41
Ps 114:8
1Ko 10:4
- j 2Mo 16:35
Iv 6:31
Iv 6:49
- k 5Mo 8:2
i 2Ko 4:17
He 12:11
1Pe 1:7
- m Ho 12:8
Hb 1:16
1Ko 4:7
- n Ps 127:1
Izr 10:22
Ho 2:8
- o 5Mo 7:12
- p 5Mo 4:26
5Mo 30:18
Jš 23:13
1Sa 12:25
- r Da 9:11
Da 9:12
Am 3:2

jega, zbog dobre zemlje koju ti je dao.^a **11** Čuvaj se da ne zaboraviš^b Jehovu, Boga svojega, i da ne zanemariš zapovijedi njegove, zakone njegove i odredbe njegove koje ti danas dajem,^c **12** da se ne bi dogodilo da se do sita najedeš, sagradiš lijepe kuće i nastaniš se u njima,^d **13** da ti se namnoži krupna i sitna stoka, da ti se nagomila srebro i zlato i umnoži se sve što je tvoje, **14** pa da se onda srce tvoje uzoholi^e i da zaboraviš Jehovu, Boga svojega, koji te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropske,^f **15** koji te vodio kroz pustinju veliku i zastrašujuću,^g u kojoj su zmije otrovnice^h i škorpioni i žedna zemlja bez vode, koji ti je izveo vodu iz stijene tvrde kao kremen,ⁱ **16** koji te u pustinji hranio manom,^j za koju nisi znali oci tvoji, da bi te naučio poniznosti^k i iskušao te, i na kraju ti dobro činio.^l **17** Nemoj tada reći u srcu svojemu: 'Moja snaga i moja silna ruka pribavile su mi ovo bogatstvo.'^m **18** Sjeti se Jehove, Boga svojega, jer ti on daje snagu da stječeš bogatstvo,ⁿ da tako ispuni savez svoj za koji se zakleo praocima tvojim, kao što se vidi danas.^o

19 Ako zaboraviš Jehovu, Boga svojega, i ako podeš za drugim bogovima te im staneš služiti i klanjati im se, danas vas upozoravam da ćete zacijelo propasti.^p **20** Poput naroda koje Jehova zatire pred vama, tako ćete i vi propasti, jer niste slušali glasa Jehove, Boga svojega.^r

9 Čuj, Izraele! Danas prela-
ziš preko Jordana^a da udeš
u tu zemlju i osvojiš narode
veće i moćnije od sebe,^b grado-
ve velike i do neba utvrđene,^c
2 velik narod visoka rasta, si-
noje Anakove,^d koje znaš i za
koje si čuo da se o njima govori:
‘Tko može odoljeti sinovi-
ma Anakovim?’ **3** Znaj, dak-
le, danas da Jehova, Bog tvoj,
ide pred tobom.^e On je vatra
koja proždire.^f Istrijebit će ih^g
i pred tobom ih pokoriti, a ti
uzmi posjed njihov i brzo ih
pobij, kao što ti je rekao Je-
hova.^h

4 Kad ih Jehova, Bog tvoj,
bude tjerao pred tobom, nemoj
reći u srcu svojemu: ‘Zbog pra-
vednosti moje Jehova me do-
veo u ovu zemlju da je zapo-
sjednem’,ⁱ jer Jehova tjera te
narode pred tobom zbog zlo-
će njihove.^j **5** Ne ideš zapo-
sjesti zemlju njihovu zbog
pravednosti svoje^k ili zbog čes-
titosti srca svojega,^l nego Je-
hova, Bog tvoj, tjera te narode
pred tobom zbog zloće
njihove^m i da održi riječ ko-
jom se Jehova zakleo praoci-
ma tvojim Abrahamu,ⁿ Izaku^o
i Jakovu.^p **6** Znaj, dakle, da
ti Jehova, Bog tvoj, ne daje da
zaposjedneš ovu dobru zemlju
zbog pravednosti tvoje, jer si
narod nepokoran.^{*r}

7 Upamti i nikad ne za-
boravi kako si u pustinji iza-
zivao Jehovu, Boga svojega.^s
Od dana kad ste izašli iz
zemlje egipatske dok niste do-
šli na ovo mjesto bunili ste
se protiv Jehove.^t **8** I na Ho-
rebu ste izazvali gnjev Jeho-

9. poglavlje

- a 5Mo 11:31
Jš 4:19
b 5Mo 4:38
5Mo 7:1
c 5Mo 11:23
d 4Mo 13:28
4Mo 13:33
5Mo 1:28
5Mo 2:21
e 5Mo 1:30
5Mo 20:4
5Mo 31:3
Jš 3:11
f 5Mo 4:24
Na 1:6
He 12:29
g 5Mo 7:23
5Mo 20:16
h 2Mo 23:31
5Mo 7:24
i 5Mo 7:8
Eze 36:22
j 1Mo 15:16
5Mo 12:31
5Mo 18:12
k 1Kr 8:46
Ps 51:5
Ri 3:23
Ri 5:12
Tit 3:5
l Jr 17:9
m 3Mo 8:25
n 1Mo 13:15
1Mo 17:8
o 1Mo 26:3
p 1Mo 28:13
r 2Mo 34:9
Ps 78:8
Iza 48:4
Dj 7:51
s 5Mo 9:22
Ps 78:40
He 3:16
t 2Mo 17:2
4Mo 11:4
4Mo 16:2
4Mo 25:2
5Mo 31:27
5Mo 32:5
Ne 9:16

Desni stupac

- a 2Mo 32:4
2Mo 32:10
Ps 106:19
b 2Mo 24:12
2Mo 31:18
2Mo 32:16
c 2Mo 24:7
Ga 4:24
d 2Mo 24:18
e 2Mo 31:18
Ps 8:3
Mt 12:28
Lk 11:20
f 2Mo 19:19
5Mo 4:10
5Mo 4:12
g 2Mo 31:18
5Mo 4:13
h 2Mo 32:7
5Mo 4:16
i 2Mo 32:4
j 2Mo 32:9
k 2Mo 32:10
l 5Mo 7:24
Ps 9:5
m 4Mo 14:12
n 2Mo 19:18
5Mo 4:11
o 2Mo 32:15
p Dj 7:40

vin tako da se Jehova toliko na-
vas razgnjevio da vas je htio is-
trijebiti.^a **9** Kad sam se po-
peo na goru da dobijem ploče
kamene,^b ploče saveza koji je
Jehova sklopio s vama,^c ostao
sam na gori četrdeset dana i
četrdeset noći^d — ni kruha ni-
sam jeo ni vode pio. **10** I ta-
da mi je Jehova Bog dao
dvije ploče kamene koje je is-
pisao prstom svojim.^e Na nji-
ma su bile sve riječi koje
vam je Jehova na gori izre-
kao iz vatre na dan okuplja-
nja zajednice vaše.^f **11** Posli-
je četrdeset dana i četrdeset
noći Jehova mi je dao dvije
ploče kamene, ploče saveza.^g
12 I rekao mi je Jehova: ‘Us-
taj, brzo siđi odavde, jer se na-
rod tvoj koji si izveo iz Egipta
pokvario.^h Brzo su skrenuli s
puta koji sam im odredio. Na-
činili su sebi lik lijevan.ⁱ
13 I Jehova mi je još rekao:
‘Promatrao sam ovaj narod i
vidim da je to narod nepoko-
ran.^{*j} **14** Pusti me da ih istri-
jebim^k i izbrisem ime njihovo
pod nebom,^l a od tebe ću učini-
ti narod moćniji i brojniji od
njih.’^m

15 Potom sam se okrenuo
i sišao s gore, dok je gora
u ognju plamtjela.ⁿ Dvije plo-
če saveza držao sam u ru-
kama.^o **16** I pogledao sam,
a kad tamo, zgriješili ste Je-
hovi, Bogu svojemu! Načini-
li ste sebi tele lijevano.^p Brzo
ste skrenuli s puta koji vam
je odredio Jehova.^r **17** Tada
sam uzeo dvije ploče, bacio

r 2Mo 20:3; 2Mo 20:4; 5Mo 5:8; Dj 7:41.

ih iz ruku svojih i razbio pred očima vašim.^a **18** I pao sam ničice pred Jehovom kao i prvi put, i ostao sam pred njim četrdeset dana i četrdeset noći. Ni kruha nisam jeo ni vode pio^b zbog svih grijeha vaših koje ste počinili radeći zlo u očima Jehovinim i vrijeđajući ga.^c **19** Jer sam se bojao žestokoga gnjeva kojim se Jehova razgnjevio na vas tako da vas je htio istrijebiti.^d Ali Jehova me i taj put uslišio.^e

20 I na Arona se Jehova silno razgnjevio tako da ga je htio pogubiti,^f ali ja sam se tada i za Arona usrdno pomolio.^g **21** A grijeh vaš, tele koje ste načinili,^h uzeo sam, spalio ga u vatri, razbio i satro ga, tako da je od njega ostao samo prah, a potom sam prah njegov bacio u potok što teče s gore.ⁱ

22 I u Taberi,^j Masi^k i Kibrot-Hataavi^l izazivali ste gnjev Jehovin.^m **23** I kad vas je Jehova poslao iz Kadeš-Barnee,ⁿ govoreći: 'Podite gore i zauzmite zemlju koju vam dajem!' pobunili ste se protiv naredbe Jehove, Boga svojega,^o i niste mu vjerovali^p niti ste slušali glasa njegovog.^r **24** Bunite se protiv Jehove^s otkad vas poznajem.

25 Zato sam padao ničice pred Jehovom četrdeset dana i četrdeset noći,^t a činio sam to jer je Jehova rekao da će vas istrijebiti.^u **26** I stao sam se usrdno moliti^v Jehovi: 'Svevišnji Gospodine Jehova, nemoj zatrti naroda svojega, vlasništva svojega^z koje si u veličini svojoj otkupio i koje si iz-

9. poglavlje

- a 2Mo 32:19
- b 2Mo 34:28
- c Ne 9:18
- d 2Mo 32:10
- e 2Mo 32:11
- f 2Mo 32:14
- g 5Mo 10:10
- h Ps 106:23
- i 2Mo 32:2
- j 2Mo 32:21
- k 2Mo 32:35
- l Izr 15:29
- m Jk 5:16
- n 2Mo 32:4
- o 2Mo 32:20
- p Iza 30:22
- q 4Mo 11:3
- r 2Mo 17:7
- s 5Mo 6:16
- t 4Mo 11:4
- u 4Mo 11:34
- v 5Mo 9:7
- w 4Mo 13:26
- x 5Mo 1:19
- y 4Mo 14:3
- z 4Mo 14:4
- aa Iza 63:10
- ab 5Mo 1:32
- ac Ps 106:24
- ad He 3:19
- ae r Ps 106:25
- af s 5Mo 31:27
- ag Dj 7:51
- ah t 2Mo 34:28
- ai 5Mo 9:18
- aj Mt 4:2
- ak u 5Mo 9:19
- al v Ps 99:6
- am Izr 15:29
- an Jk 5:16
- ao z 2Mo 19:5
- ap 5Mo 32:9
- aq Ps 135:4
- ar Am 3:2

Desni stupac

- a 1Kr 8:51
- b 2Mo 32:11
- c Ps 99:6
- d 2Mo 3:6
- e 2Mo 6:8
- f 5Mo 9:5
- g 2Mo 32:31
- h Ps 78:8
- i Mi 7:18
- j 5Mo 5:6
- k f 2Mo 32:12
- l 4Mo 14:16
- m Ps 115:2
- n g 5Mo 4:20
- o 1Kr 8:51
- p Ne 1:10
- q Ps 74:2
- r Ps 95:7
- s Ps 100:3
- t h 2Mo 6:6
- u 5Mo 4:34
- v Iza 63:12

10. poglavlje

- i 2Mo 34:1
- j 5Mo 10:3
- k 2Mo 34:4
- l 2Mo 32:15
- m 2Mo 34:28
- n 2Mo 20:1
- o 5Mo 4:13
- p n 5Mo 4:36
- q 5Mo 5:4
- r o 2Mo 19:17
- s 5Mo 5:22
- t p 2Mo 34:29

veo iz Egipta^a rukom jakom.^b **27** Sjeti se slugu svojih Abrahama, Izaka i Jakova.^c Ne obaziri se na tvrdokornost naroda ovoga, na zloću njihovu i na grijeh njihov,^d **28** da se ne bi govorilo u zemlji^e iz koje si nas izveo: "Jehova ih nije mogao dovesti u zemlju koju im je obećao i on ih mrzi, pa ih je zato izveo da ih pobije u pustinji."^f **29** A oni su ipak tvoj narod i tvoje vlasništvo,^g i izveo si ih silom velikom i mišicom podignutom.^h

10 Tada mi je Jehova rekao: 'Iskleši sebi dvije ploče kamene, kao što su bile one prve,ⁱ i popni se k meni na goru. Napravi sebi i kovčeg od drva.^j **2** I na tim ću pločama napisati riječi što su bile i na prvim pločama, koje si razbio, a ti ih stavi u kovčeg.'^k **3** Tako sam napravio kovčeg od drva akacije i isklesao dvije ploče kamene kao što su bile one prve,^k pa sam se popeo na goru noseći dvije ploče u rukama. **4** I Jehova je na ploče napisao iste riječi kao i prije,^l Deset zapovijedi,^m koje vam je izrekao na gori iz vatreⁿ na dan okupljanja zajednice vaše.^o Potom ih je Jehova dao meni. **5** I ja sam se okrenuo, sišao s gore^p i stavio ploče u kovčeg koji sam napravio, da ondje i ostanu, kao što mi je Jehova zapovjedio.^r

6 A stanovci Izraelovi otišli su iz Beerot-Bene-Jaakana^s u Moseru. Ondje je umro Aron i

r 5Mo 10:2; s 4Mo 33:31.

ondje je pokopan.^a A Eleazar, sin njegov, počeo je služiti kao svećenik umjesto njega.^b **7** Odande su otišli u Gudgodu, a iz Gudgode u Jotbatu,^c u zemlju u kojoj ima potoka.

8 Tada je Jehova odvojio pleme Levijevo.^d Ono je trebalo nositi kovčeg saveza Jehovina,^e stajati pred Jehovom služeći mu^f i izricati blagoslove u ime njegovo, kako radi i danas.^g **9** Zato Levi nema dijela ni nasljedstva^h s braćom svojom, nego je Jehova nasljedstvo njegovo. Tako mu je i rekao Jehova, Bog tvoj.ⁱ **10** A ja sam ostao na gori kao i prvi put, četrdeset dana i četrdeset noći,^j i Jehova me i taj put uslišio.^k Nije te Jehova htio istrijebiti.^l **11** I rekao mi je Jehova: 'Ustani! Povedi narod na put da uđu u zemlju za koju sam se zakleo praocima njihovim da ću im je dati te da je zaposjednu.'^m

12 I sada, Izraele, što Jehova, Bog tvoj, traži od tebe,ⁿ osim da se bojiš^o Jehove, Boga svojega, da ideš svim putevima njegovim,^p da ga ljubiš^r i da služiš Jehovi, Bogu svojemu, svim srcem svojim i svom dušom svojom,^s **13** da držiš zapovijedi Jehovine i odredbe njegove^t koje ti danas dajem da ti dobro bude?^u **14** Evo, Jehovi, Bogu tvom, pripada nebo^v i nebo nad nebesima, zemlja^z i sve što je na njoj. **15** Ali samo je praocima tvojim Jehova bio privržen i njih je ljubio, i poslije njih izabrao je vas, potomstvo njihovo,^a iz svih naroda, kao što se vidi danas. **16** Obrežite srce svo-

10. poglavlje

- a 4Mo 20:23
- 4Mo 20:24
- 4Mo 33:38
- b 4Mo 20:28
- c 4Mo 33:33
- d 4Mo 1:50
- 4Mo 3:6
- 4Mo 8:14
- 4Mo 16:9
- e 4Mo 3:31
- 4Mo 4:15
- 1Lje 15:15
- f 5Mo 18:5
- 2Lje 29:11
- g 4Mo 6:23
- 5Mo 21:5
- 2Lje 30:27
- h 4Mo 18:24
- 4Mo 26:62
- 5Mo 18:1
- i 4Mo 18:20
- j 2Mo 24:18
- 2Mo 34:28
- k 2Mo 32:14
- l Eze 33:11
- m 1Mo 15:18
- n Mi 6:8
- o 5Mo 5:29
- 5Mo 6:13
- Ps 34:9
- Izr 8:13
- p 5Mo 5:33
- Jš 22:5
- Eze 11:20
- r 5Mo 30:16
- s 5Mo 6:5
- 5Mo 11:13
- Lk 10:27
- t 2Mo 24:7
- u 5Mo 6:24
- v Ps 89:11
- Ps 115:16
- Iza 66:1
- z 1Lje 29:11
- Ps 24:1
- 1Ko 10:26
- a 5Mo 4:37
- Ps 105:6

Desni stupac

- a 5Mo 30:6
- Jr 4:4
- Ri 2:29
- Flp 3:3
- Kol 2:11
- b 2Mo 34:9
- 5Mo 9:6
- 5Mo 31:27
- c 2Mo 18:11
- 2Lje 2:5
- Ps 97:9
- d Ps 136:3
- e 5Mo 7:21
- Ne 1:5
- Ne 9:32
- f Job 34:19
- Dj 10:34
- Dj 2:11
- Ef 6:9
- g 2Lje 19:7
- h Ps 68:5
- Ps 146:9
- Jk 1:27
- i 3Mo 19:10
- 5Mo 24:14
- j 3Mo 19:34
- k 2Mo 22:21
- l 5Mo 6:13
- m Lk 4:8
- n 5Mo 13:4
- o 5Mo 6:13
- p 2Mo 15:2
- Ps 105:45
- Ot 19:6

je,^a ne budite više nepokorni!^{ab} **17** Jer Jehova, Bog vaš, Bog je nad bogovima^c i Gospodar nad gospodarima,^d Bog velik i moćan, koji ulijeva strah,^e nije pristran^f i ne prima mita,^g **18** koji daje pravdu djetetu bez oca i udovici,^h ljubi došljakaⁱ i daje mu hranu i odjeću. **19** Tako i vi ljubite došljaka,^j jer ste i sami bili došljaci u zemlji egipatskoj.^k

20 Boj se Jehove, Boga svojega.^l Njemu služi,^m njega se držiⁿ i njegovim se imenom zaklinji.^o **21** Njega trebaš hvatiti,^p on je Bog tvoj, koji je na tebi učinio ona velika i zastrašujuća djela što su ih vidjele oči tvoje.^r **22** Tvojih je praotaca bilo sedamdeset duša kad su otišli u Egipat,^s a sada je Jehova, Bog tvoj, učinio da te bude mnogo kao zvižda na nebu.^t

11 Ljubi Jehovu, Boga svojega,^u i uvijek izvršavaj sve dužnosti svoje prema njemu, njegove odredbe, zakone^v i zapovijedi. **2** I znajte danas ovo: ne obraćam se sinovima vašim koji nisu upoznali ni vidjeli pouke Jehove,^z Boga vašega, veličinu njegovu,^a snažnu ruku njegovu^b ni mišicu njegovu podignutu,^c **3** ni znakove njegove ni čuda njegova koja je učinio usred Egipta^d na faraonu, kralju egipatskom, i na svoj zemlji njegovoj, **4** ni što je

r 2Sa 7:23; s 1Mo 46:27; 2Mo 1:5; Dj 7:14; t 1Mo 15:5; 5Mo 1:10; Ne 9:23; **11. poglavlje** u 5Mo 6:5; 5Mo 10:12; Mk 12:30; v 5Mo 4:45; z 5Mo 8:5; He 12:6; a 5Mo 5:24; 5Mo 9:26; b 2Mo 13:3; e 5Mo 7:19; Iza 63:12; d 5Mo 4:34; Ne 9:10; Ps 105:27.

5Mo 10:16* Ili: "tvrdovrati". Doslovno: "ne ukrućujte šiju (vrat)".

učinio vojsci egipatskoj, konjima njihovim i kolima bojnim koje je preplavio vodama Crvenoga mora kad su vas progonili,^a pa ih je Jehova sve zatro^b — što se vidi još i danas — 5 ni što je za vas činio u pustinji dok niste došli do ovoga mjesta, 6 ni što je učinio Datanu i Abiramu,^c sinovima Elijaba, sina Rubenova, kad je zemlja otvorila usta svoja i usred svega Izraela progutala njih, obitelji njihove, šatore njihove i sve što je pošlo za njima.^d 7 Jer vaše su oči vidjele sva velika djela koja je učinio Jehova.^e

8 Držite sve zapovijedi^f koje vam danas dajem, da postanete jaki i da uđete u zemlju i zaposjednete je, zemlju u koju idete da je uzmete u posjed,^g 9 i da vam se produže dani^h na zemlji za koju se Jehova zakleo praocima vašim da će je dati njima i potomstvu njihovu,ⁱ zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^j

10 Jer zemlja u koju ideš da je zaposjedneš nije kao zemlja egipatska iz koje ste izašli, gdje si posijano sjeme morao navodnjavati nogom* svojom kao povrtnjak. 11 Zemlja u koju idete da je zaposjednete zemlja je brda i dolina,^k koju natapa kiša nebeska. 12 To je zemlja za koju se brine Jehova, Bog tvoj. Oči^l Jehove, Boga tvoga, stalno su na nju upravljene, od početka do kraja godine.

5Mo 11:10* Izraz se odnosi na navodnjavanje spravom na nožni pogon, na primjer neku vrstu vodenog kola, ili na nožno oblikovanje i otvaranje kanalića za vodu.

11. poglavlje

- a 2Mo 14:23
Ps 136:15
He 11:29
- b 2Mo 14:28
2Mo 15:4
- c 4Mo 16:1
Ps 106:17
- d 4Mo 16:32
5Mo 7:19
5Mo 29:3
- f Mt 5:19
- g 5Mo 1:38
- h 5Mo 4:40
Ps 91:16
Izr 3:2
Izr 10:27
- i 1Mo 13:15
1Mo 26:3
1Mo 28:13
5Mo 9:5
- j 2Mo 3:8
Eze 20:6
- k 5Mo 1:7
5Mo 8:7
5Mo 8:9
- l 1Kr 9:3
Ps 33:18
Ps 34:15

Desni stupac

- a 2Mo 15:26
5Mo 6:17
- b 5Mo 4:29
5Mo 6:5
5Mo 10:12
Mt 22:37
- c 3Mo 26:4
5Mo 28:12
Ps 65:10
Iza 30:23
Jr 14:22
- d Jr 5:24
Jl 2:23
Jk 5:7
- e Ps 104:14
- f 5Mo 6:11
5Mo 8:10
Jl 2:19
- g 5Mo 29:18
Job 31:27
He 3:12
- h 5Mo 8:19
5Mo 30:17
- i 5Mo 28:23
1Kr 8:35
2Lje 7:13
Am 4:7
- j 5Mo 4:26
5Mo 8:19
5Mo 30:18
Jš 23:13
- k 5Mo 6:6
Ps 37:31
Izr 7:3
Iza 51:7
- l 2Mo 13:9
2Mo 13:16
5Mo 6:8
- m 5Mo 4:9
5Mo 6:7
Ps 34:11
Ps 78:5
Izr 22:6
Ef 6:4
- n 5Mo 6:9
- o 1Mo 13:15
- p 5Mo 4:40
5Mo 6:2
Izr 3:2
Izr 4:10
Izr 9:11
- r Ps 72:5
Ps 89:29

13 Ako budete slušali zapovijedi moje^a koje vam danas dajem i ljubili Jehovu, Boga svojega, te mu služili svim srcem svojim i svom dušom svojom,^b 14 davat ću kišu zemlji vašoj u pravo vrijeme,^c kišu jesenju i proljetnu,^d da možeš skupljati žito svoje, vino* svoje i ulje svoje. 15 I davat ću travu u polju tvomemu za stoku tvoju,^e i jest ćeš do sitosti.^f 16 Čuvajte se da se ne prevari srce vaše,^g da ne zastranite i ne počnete obožavati druge bogove i klanjati im se,^h 17 da se ne bi Jehova razgnjevio na vas i zatvorio nebo da ne bude kiše,ⁱ pa zemlja ne bi davala ploda svojega i vi biste brzo nestali s dobre zemlje koju vam daje Jehova.^j

18 Ove riječi moje usadite u srce svoje^k i u dušu svoju, vežite ih kao znak na ruku svoju i neka vam budu kao povež na čelu.*^l 19 Poučite o njima sinove svoje, govoreći o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad liježeš i kad ustaješ.^m 20 Napiši ih na do vratnicima kuće svoje i na vratima svojim,ⁿ 21 da dani vaši i dani sinova vaših na zemlji za koju se Jehova zakleo praocima vašim da će im je dati^o budu brojni^p kao dani nebesa nad zemljom.^r

22 Jer ako budete vjerno držali sve ove zapovijedi^s koje vam dajem i izvršavali ih, ljubili Jehovu, Boga svojega,^t išli svim putevima njegovim^u

s 5Mo 6:17; 5Mo 11:13; Pr 12:13; t 5Mo 6:5; Lk 10:27; u Jš 22:5; Ps 81:13; Eze 11:20.

5Mo 11:14* Ili: "slatko vino". 18* Doslavno: "među očima".

i njega se držali,^a **23** Jehova će zbog vas otjerati sve te narode,^b a vi ćete uzeti posjede naroda većih i brojnijih od sebe.^c **24** Svako mjesto na koje stupi noga vaša bit će vaše.^d Od pustinje do Libana, od Rijeke, rijeke Eufrata, do mora zapadnoga protezat će se granica vaša.^e **25** Nitko se neće moći održati pred vama.^f Strah i trepet širit će Jehova, Bog vaš, pred vama po svoj zemlji^g u koju stupite, kao što vam je obećao.

26 Evo, danas stavljam pred vas blagoslov i prokletstvo:^h **27** blagoslov ako poslušate zapovijedi Jehove, Boga svojega,ⁱ koje vam danas dajem, **28** a prokletstvo^j ako ne poslušate zapovijedi Jehove, Boga svojega,^k nego skrenete s puta koji vam ja danas određujem te podete za drugim bogovima koje niste poznavali.

29 Kad te Jehova, Bog tvoj, dovede u zemlju u koju ideš da je zaposjedneš,^l tada izreci blagoslov na gori Gerizim,^m a prokletstvo na gori Ebalu.ⁿ **30** Nisu li one s onu stranu Jordana što gleda prema zapadu, u zemlji Kanaanaca koji žive u Arabi,^o nasuprot Gilgalu,^p pokraj velikih stabala More?^r **31** Evo, prijeći ćete preko Jordana da uđete u zemlju koju vam daje Jehova i da je zaposjednete. Zaposjednite je i živite u njoj!^s **32** Pazite da postupate po svim uredbama i zakonima^t koje danas iznosim pred vas.^u

12 Pazite da postupate^v po ovim uredbama^z i zakonima^a u zemlji koju ti Jeho-

11. poglavlje

- a 5Mo 10:20
5Mo 13:4
b 2Mo 23:28
5Mo 9:5
Js 3:10
Ps 44:2
c 5Mo 4:38
5Mo 7:1
5Mo 9:1
d Js 1:3
Js 14:9
e 1Mo 15:18
2Mo 23:31
f 5Mo 7:24
Js 1:5
g 2Mo 23:27
5Mo 2:25
Js 2:9
Js 5:1
h 5Mo 28:2
5Mo 28:15
5Mo 30:1
5Mo 30:15
5Mo 28:1
i Ps 19:11
Iza 1:19
j 3Mo 26:16
Iza 1:20
k Ri 2:8
Ri 2:9
l 2Mo 23:23
5Mo 9:1
m 5Mo 27:12
Js 8:33
n 5Mo 27:13
Js 8:34
o 5Mo 1:7
5Mo 3:17
Js 12:3
p 2Kr 4:38
r 1Mo 12:6
s 5Mo 9:1
Js 1:11
t 5Mo 4:45
u 5Mo 5:32
5Mo 12:32
Ps 119:4
1Iv 5:3

12. poglavlje

- v 5Mo 4:40
5Mo 6:1
Jk 1:22
z 3Mo 26:46
5Mo 4:5
a 3Mo 19:37
3Mo 25:18

Desni stupac

- a 5Mo 4:10
1Kr 8:40
b 2Mo 34:13
c Eze 20:28
d Su 2:2
Su 6:25
e 2Mo 23:24
2Kr 18:4
f 2Mo 34:13
1Kr 15:13
2Kr 23:14
2Lj 14:3
g 4Mo 33:52
5Mo 7:5
5Mo 7:25
h 2Mo 23:13
Js 23:7
i 3Mo 18:3
5Mo 12:31
2Kr 17:15
j 5Mo 26:2
2Lj 7:12
k 3Mo 1:3

va, Bog praotaca tvojih, daje u posjed za sve dane dok živite na zemlji.^a **2** Uništite do temelja^b sva mjesta na kojima narodi koje ćete otjerati služe bogovima svojim, na visokim brdima, na bregovima i pod svakim drvetom što se zeleni.^c **3** Porušite žrtvenike njihove^d i razbijte obredne stupove njihove,^e spalite u vatri obredna debla njihova,^f posijecite rezbarene likove^g bogova njihovih i zatrite imena njihova na tom mjestu.^h

4 Ne činite Jehovi, Bogu svojemu, kako oni čine,ⁱ **5** nego idite na mjesto koje izabere Jehova, Bog vaš, između svih plemena vaših da ondje stavi ime svoje da bi ondje prebivalo, i onamo dolazite.^j **6** Onamo donosite žrtve svoje paljenice^k i druge žrtve svoje, desetine svoje,^l priloge ruku svojih,^m zavjetne žrtve svoje,ⁿ dragovoljne žrtve svoje^o i prvorođeno od stoke svoje krupne i sitne.^p **7** I jedite ondje pred Jehovom, Bogom svojim,^r i radujte se svemu što poduzimate,^s vi i ukućani vaši, jer te blagoslovió Jehova, Bog tvoj.

8 Ne postupajte ubuduće onako kako mi danas ovdje postupamo, svatko kako misli da je pravo,^t **9** jer još niste došli na mjesto počinka^u i do nasljedstva koje ti daje Jehova, Bog tvoj. **10** Ali prijeći ćete preko Jordana^v i nastaniti se u zemlji koju vam Jehova,

l 5Mo 12:17; 5Mo 14:22; m 4Mo 18:19; 5Mo 12:11; n 3Mo 7:16; 3Mo 22:18; o 3Mo 23:38; 1Lj 29:9; Eze 2:68; p 5Mo 12:17; 5Mo 15:19; r 5Mo 14:23; 5Mo 15:20; s 3Mo 23:40; 5Mo 12:12; 5Mo 12:18; 5Mo 14:26; Ps 32:11; Ps 100:2; Flp 4:4; t 4Mo 15:39; Su 17:6; Izr 21:2; u 1Kr 8:56; 1Lj 23:25; He 4:8; v Js 3:17.

Bog vaš, daje u posjed.^a On će vam dati da počinete od svih neprijatelja svojih unaokolo i da živite bez straha.^b **11** I na mjesto^c koje Jehova, Bog vaš, izabere da ondje prebiva ime njegovo donosit ćete sve što vam zapovijedam: žrtve svoje paljenice^d i druge žrtve svoje, desetine svoje,^e priloge ruku svojih^f i sve što odlučite zavjetovati^g Jehovi kao zavjetne žrtve svoje. **12** I radujte se pred Jehovom, Bogom svojim,^h vi i sinovi vaši i kćeri vaše, robovi vaši i robinje vaše i svaki sin Levijev koji živi u gradovima vašim, jer on nema dijela ni nasljedstva s vama.ⁱ **13** Čuvaj se da ne prinosiš žrtve paljenice na kojem drugom mjestu što ga ugledaš,^j **14** nego na mjestu koje Jehova izabere u jednom od plemena tvojih, ondje prinosi svoje žrtve paljenice i ondje čini sve što ti zapovijedam.^k

15 Ali kad god ti duša želi, možeš klati^l i jesti mesa prema blagoslovu koji ti daje Jehova, Bog tvoj, u svim gradovima tvojim. I nečist^m i čist smiju ga jesti, kao da je od gazele ili jelena.ⁿ **16** Samo krvi ne smijete jesti.^o Prolij je na zemlju kao vodu.^p **17** U gradu svojemu ne smiješ jesti desetine od žita svojega,^r ni od mladoga vina svojega, ni od ulja svojega, ni prvorođeno od stoke svoje krupne ili sitne,^s niti išta od zavjetnih žrtava svojih koje ćeš zavjetovati, ni dragovoljne žrtve svoje,^t ni priloge ruku svojih,^u **18** nego to jedi pred Jehovom, Bogom svojim, na mjestu koje izabere Jehova, Bog tvoj,^v ti i

12. poglavlje

- a 5Mo 4:22
5Mo 9:1
b 5Mo 33:28
1Kr 4:25
Ps 4:8
Izr 1:33
c 5Mo 12:6
5Mo 14:23
5Mo 16:2
5Mo 26:2
d 3Mo 1:3
e 5Mo 14:22
5Mo 26:12
f 4Mo 18:19
5Mo 12:6
g 3Mo 7:16
3Mo 22:18
h 5Mo 14:26
1Kr 8:66
Ne 8:10
Flp 4:4
i 4Mo 18:24
5Mo 10:9
3Mo 14:29
Jš 13:14
j 3Mo 17:4
1Kr 12:28
k 2Lje 7:12
l 5Mo 12:21
5Mo 14:26
m 3Mo 5:2
3Mo 13:3
n 5Mo 14:5
5Mo 15:22
o 1Mo 9:4
3Mo 7:26
3Mo 17:10
5Mo 15:23
1Sa 14:33
Eze 35:25
Dj 15:29
p 3Mo 17:13
5Mo 15:23
r 5Mo 14:22
s 5Mo 12:6
5Mo 14:23
t 3Mo 23:38
u 4Mo 18:11
v 5Mo 12:11
5Mo 14:23

Desni stupac

- a 5Mo 12:7
5Mo 12:12
Flp 3:1
b 4Mo 18:21
5Mo 14:27
2Lje 31:4
Ne 10:38
Ml 3:8
c 1Kr 4:21
d 1Mo 15:18
2Mo 34:24
5Mo 11:24
e 3Mo 11:2
5Mo 14:4
f 5Mo 14:23
2Lje 7:12
g 5Mo 12:15
h 5Mo 14:5
5Mo 15:22
i 3Mo 15:3
3Mo 15:16
j 3Mo 3:17
5Mo 12:16
k 1Mo 9:4
3Mo 17:11
3Mo 17:14
l 3Mo 17:13
5Mo 15:23
m 5Mo 4:40
Iza 3:10
n 5Mo 6:18
5Mo 13:18

sin tvoj i kći tvoja, rob tvoj i robinja tvoja i svaki sin Levijev koji živi u gradu tvojemu. I raduj se^a pred Jehovom, Bogom svojim, svemu što poduzimaš. **19** Čuvaj se da ne zaboraviš sinove Levijeve^b dok god živiš na zemlji svojoj.

20 Kad Jehova, Bog tvoj, proširi granice tvoje,^c kao što ti je obećao,^d i ti kažeš: 'Htio bih jesti mesa', jer duša tvoja želi jesti mesa, možeš ga jesti kad god ti duša želi.^e **21** Bude li daleko od tebe mjesto koje Jehova, Bog tvoj, izabere da ondje prebiva ime njegovo,^f zakolji nešto od stoke svoje krupne ili sitne koju ti Jehova daje, kao što sam ti zapovjedio, te jedi u gradu svojemu kad god ti duša želi.^g **22** Ali jedi to samo onako kako se jede gazela ili jelen:^h i nečistiⁱ i čist smiju to jesti. **23** Samo budi čvrsti u odluci svojoj da ne jedeš krvi,^j jer je krv duša.^k Ne jedi dušu s mesom. **24** Ne jedi je! Prolij je na zemlju kao vodu.^l **25** Ne jedi je, da bude dobro tebi^m i sinovima tvojim poslije tebe, jer činiš što je pravo u očima Jehovimim.ⁿ **26** Samo svete stvari svoje^o što ćeš ih prinijeti i zavjetne žrtve svoje^p uzmi i dodi na mjesto koje Jehova izabere.^r **27** I prinesi svoje žrtve paljenice,^s meso i krv,^t na žrtveniku Jehove, Boga svojega. Krv žrtava tvojih neka se prolije podno žrtvenika Jehove,^u Boga tvojega, a meso smiješ jesti.

o 4Mo 5:9; 4Mo 18:19; p 3Mo 22:18; r 5Mo 12:11; s 3Mo 1:9; t 3Mo 17:11; u 3Mo 4:30.

28 Pazi da slušaš sve riječi ove koje ti zapovijedam,^a da dovijeka dobro bude tebi^b i sinovima tvojim poslije tebe, jer činiš što je dobro i pravo u očima Jehove, Boga svojega.^c

29 Kad Jehova, Bog tvoj, istrijebi pred tobom narode na koje ideš da uzmeš posjed njihov,^d tada uzmi posjed njihov i nastani se u zemlji njihovoj.^e

30 Čuvaj se da se ne bi poveo za njima i pao u zamku^f pošto budu istrijebljeni pred tobom, i da se ne počneš raspitivati o bogovima njihovim, govoreći: 'Kako su ti narodi služili bogovima svojim? I ja ću tako činiti.' **31** Ne čini tako Jehovi, Bogu svojemu,^g jer sve što je Jehovi odvratno i mrsko oni čine bogovima svojim, čak sinove svoje i kćeri svoje spaljuju u vatri bogovima svojim.^h **32** Pazite da držite svaku riječ koju vam zapovijedam.ⁱ Ništa tome ne dodajte niti što od toga oduzimate.^j

13 Ako se u tvojoj sredini pojavi kakav prorok^k ili čovjek koji snove sanja^l i dade ti kakav znak ili znamenje,^m **2** pa se obistinili taj znak ili znamenje o kojem ti je govorio,ⁿ rekavši: 'Podimo za drugim bogovima koje ne poznaješ i njima služimo!' **3** ne slušaj riječi toga proroka ni čovjeka koji je usnio taj san,^o jer vas Jehova, Bog vaš, iskušava^p da vidi ljubiteli Jehovu, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom.^r **4** Za Jehovom, Bogom svojim, idite i njega se bojte, zapovijedi njegove drži-

12. poglavlje

- a Ps 89:31
Ps 105:45
11v 5:3
- b Ga 6:7
- c Izr 4:4
- d 2Mo 23:23
5Mo 9:3
5Mo 19:1
Ps 44:2
Ps 78:55
- e 5Mo 6:10
Ps 105:44
- f 5Mo 7:16
Ps 106:36
Eze 20:28
Ef 4:17
- g 3Mo 18:3
5Mo 12:4
- h 3Mo 18:21
3Mo 20:2
5Mo 18:10
2Kr 17:15
Jr 32:35
- i 5Mo 5:1
Jš 22:5
Ps 119:4
- j 5Mo 4:2
Jš 1:7
Izr 30:6

13. poglavlje

- k 5Mo 18:22
Jr 6:13
Eze 13:2
Za 13:4
- l Jr 23:25
Jr 27:9
- m Mk 13:22
2So 2:9
- n Jr 28:9
Mt 7:22
- o Iza 8:19
- p 5Mo 8:2
Ps 66:10
Mt 24:24
1Ko 11:19
2So 2:11
- r 5Mo 6:5
5Mo 10:12
Mt 22:37

Desni stupac

- a 5Mo 10:20
- b Iza 9:15
- c 5Mo 18:20
Jr 14:14
Za 13:3
- d 5Mo 6:14
- e 5Mo 17:7
1Ko 5:13
- f 1Sa 18:1
- g 1Kr 11:4
2Pe 2:1
- h Izr 1:10
Ga 1:8
i Eze 9:5
- j 2Mo 22:20
2Mo 32:27
4Mo 25:5
- k 5Mo 17:7
- l 3Mo 20:2
3Mo 20:27
5Mo 17:5
- m 2Mo 13:3
- n 5Mo 17:13
5Mo 19:20
1Ti 1:20
1Ti 5:20
- o 1Sa 2:12
1Kr 21:10
Jd 19
- p 2Kr 17:21

te i glas njegov slušajte, njemu služite i njega se držite.^a

5 A onaj prorok^b ili onaj čovjek koji je usnio san neka se pogubi,^c jer je poticao na pobunu protiv Jehove, Boga vašega, koji vas je izveo iz zemlje egipatske i otkupio vas iz kuće ropske. Htio te odvratiti od puta kojim ti je Jehova, Bog tvoj, zapovjedio da ideš.^d Uklo ni zlo iz svoje sredine!^e

6 Ako bi te brat tvoj, sin majke tvoje, ili sin tvoj ili kći tvoja ili žena tvoja mila ili drug tvoj kojega ljubiš kao dušu svoju,^f pokušao u tajnosti nagovarati: 'Hajde da služimo drugim bogovima',^g koje nisi poznavao ni ti ni praci tvoji, **7** bogovima naroda što su oko vas, u blizini tvojoj ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga, **8** nemoj pristati na ono što želi i nemoj ga slušati.^h Neka ga ne žali oko tvoje, nemoj se sažaliti na njegaⁱ niti ga štittiti, **9** nego ga pogubi.^j Ruka tvoja neka se prva digne na njega da ga pogubiš, a onda ruka svega naroda.^k **10** Zaspi ga kamenjem da pogine,^l jer te htio odvratiti od Jehove, Boga tvojega, koji te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropske.^m **11** I to će čuti sav Izrael i strah će ga spopasti te se više neće činiti takvo zlo u tvojoj sredini.ⁿ

12 Ako u nekom od gradova svojih koje ti daje Jehova, Bog tvoj, da u njima prebivaš, čuješ da se govori: **13** 'Ljudi nevaljali iz tvoje su sredine izašli^o kako bi zaveli stanovnike grada svojega,^p govoreći:

“Hajde da služimo drugim bogovima”, koje ne poznajete’, **14** tada to istraži, izvidi i temeljito se raspitaj o tome,^a pa ako se utvrdi da je to istina i da se nešto tako odvratno doista dogodilo u tvojoj sredini, **15** udari stanovnike toga grada oštricom mača.^b Uništi grad i oštricom mača pobij sve* što je u njemu, zajedno sa svom stokom njegovom.^c **16** Sav plijen iz njega skupi nasred trga, i vatrom spali grad^d i sav plijen iz njega kao paljenicu cijelu Jehovi, Bogu svojemu. Neka od njega dovijeka ostanu samo ruševine^e i neka se nikada ne obnovi! **17** I ništa od onoga što je određeno za uništenje* neka ne prione za ruku tvoju,^f da se Jehova odvrati od usplamtjeloga gnjeva svojega^g i da ti bude milosrdan, smiluje ti se^h i umnoži te, kao što se zakleo praocima tvojim.ⁱ **18** Zato slušaj glas Jehove, Boga svojega, i drži sve zapovijedi njegove^j koje ti danas dajem, da bi činio što je pravo u očima Jehove, Boga svojega.^k

14 Vi ste sinovi Jehove, Boga svojega.^l Ne režite se^m po tijelu svojemu niti brijteⁿ čelo* za mrtvacem. **2** Jer ti si narod svet^o pred Jehovom, Bogom svojim, i Jehova te izabrao da budeš njegov narod, njegovo najdraže vlasništvo,^p između svih naroda što su na licu zemlje.

5Mo 13:15* Ili: “Uništi oštricom mača kao *herem* grad i sve”. Vidi bilješku za **2Mo 22:20**. **17*** Ili: “što je *herem*”. **14:1*** Doslovno: “niti se brijte između očiju”. Izraz se odnosi na brijanje obrva.

13. poglavlje

- a 5Mo 17:4
5Mo 19:15
1Ti 5:19
He 10:28
- b 2Lje 28:6
- c 2Mo 22:20
- d Jš 6:24
- e Jš 8:28
Jr 49:2
Mi 1:6
- f Jš 6:18
Jš 7:1
- g Jš 7:26
Jš 22:20
- h 2Mo 33:19
Ps 78:38
- i 1Mo 22:17
1Mo 26:4
1Mo 28:14
- j 5Mo 12:32
Ne 1:5
Ps 119:4
1Iv 5:3
- k 2Mo 15:26
5Mo 6:18

14. poglavlje

- l Iza 63:16
Iza 64:8
Jr 3:19
1Ko 8:6
- m 3Mo 19:28
Jr 16:6
- n 3Mo 21:5
- o 2Mo 19:6
3Mo 19:2
3Mo 20:26
5Mo 28:9
Ezr 9:2
1Pe 1:15
- p 2Mo 19:5
5Mo 7:6
5Mo 26:18

Desni stupac

- a 3Mo 11:43
3Mo 20:25
Eze 4:14
Dj 10:14
- b 3Mo 11:2
- c 1Kr 4:23
- d 3Mo 11:3
- e 3Mo 11:4
- f 3Mo 11:6
- g 3Mo 11:5
- h 3Mo 11:7
Iza 65:4
Iza 66:17
- i 3Mo 11:8
- j 3Mo 11:9
- k 3Mo 11:10
- l 3Mo 11:13
- m 3Mo 11:14
- n 3Mo 11:15
- o 3Mo 11:16
- p 3Mo 11:17
- r 3Mo 11:18
- s 3Mo 11:19
- t 3Mo 11:20
- u 2Mo 22:31
3Mo 17:15
3Mo 22:8
Eze 4:14

3 Nemoj jesti ništa odvratno.^a **4** Ovo su životinje koje smijete jesti:^b govedo, ovca, koza, **5** jelen, gazela, srndač,^c divlja koza, antilopa, divlja ovca i divokoza, **6** i sve životinje koje imaju posve razdvojene papke i koje preživaju.^d Njih smijete jesti. **7** Od onih koje preživaju ili imaju posve razdvojene papke samo ove ne smijete jesti: devu,^e zeca^f i pećinara,^g jer iako preživaju, nemaju razdvojene papke. Neka su vam nečisti. **8** Isto tako i svinju,^h jer iako ima razdvojene papke, ne preživa. Neka vam je nečista. Ne jedite mesa njihova niti se dotičite strvine njihove.ⁱ

9 Od svega što je u vodi ovo smijete jesti: sve što ima peraje i ljuske smijete jesti.^j **10** A sve što nema peraja i ljusaka ne smijete jesti.^k Neka vam je to nečisto.

11 Svaku čistu pticu smijete jesti. **12** Ali ove ne smijete jesti: orla, orla ribara, smeđglavog supa,^l **13** crvenu lunju, crnu lunju^m i jastreba po vrstama njihovim; **14** sve gavraneⁿ po vrstama njihovim; **15** noja,^o sovu, galeba i sokola po vrstama njihovim; **16** čuka, ušaru,^p labuda, **17** pelikana,^r supa, kormorana, **18** rodu i čaplju po vrstama njihovim, pupavca i šišmiša.^s **19** Sva krilata stvorenja što vrve unaokolo neka su vam nečista.^t Neka se ne jedu. **20** Svako čisto leteće stvorenje smijete jesti.

21 Ne smijete jesti ono što je uginulo.^u Došljaku koji živi u gradu tvome smiješ to dati

da jede ili to prodaj tuđincu, jer ti si narod svet pred Jehovom, Bogom svojim.

Ne kuhaj jare u mlijeku njegove majke.^a

22 Odvajaj desetinu od svega uroda sjemena svojega, što ga svake godine donosi polje tvoje.^b **23** I pred Jehovom, Bogom svojim, na mjestu koje on izabere da ondje prebiva ime njegovo jedi desetinu od žita svojega,^c od mladoga vina svojega, od ulja svojega i od prvorođene stoke svoje krupne i sitne,^d da naučiš uvijek bogovati se Jehove, Boga svojega.^e

24 Bude li ti put predug,^f jer je mjesto koje izabere Jehova, Bog tvoj, da ondje prebiva ime njegovo^g predaleko od tebe, pa to nećeš moći nositi, jer će te blagosloviti Jehova, Bog tvoj,^h **25** prodaj to za novac pa novac sveži i uzmi u ruku svoju i otputuj na mjesto koje izabere Jehova, Bog tvoj. **26** I za taj novac kupi što god ti duša zaželi:ⁱ goveda, situ stoku, vino i opojno piće^j i sve što ti duša želi. I jedi ondje pred Jehovom, Bogom svojim, i raduj se,^k ti i dom tvoj. **27** I ne zaboravljalj sinove Levijevе koji žive u gradu tvojem,^l jer oni nemaju ni dijela ni nasljedstva s tobom.^m

28 Na kraju treće godine iznesi svu desetinu svoga uroda od te godineⁿ i pohrani je u gradu svojemu. **29** I neka dođe sin Levijev^o — jer nema dijela ni nasljedstva s tobom — i došljak^p i dijete bez oca i udovica,^r koji žive u gradu tvojem, i neka se do sita najedu, da bi te blagoslovio^s Jehova, Bog

14. poglavlje

- a 2Mo 23:19
2Mo 34:26
b 5Mo 12:11
5Mo 26:12
c 5Mo 12:6
d 5Mo 12:17
5Mo 15:19
e Ps 5:7
Ps 19:9
Ps 111:10
Izr 8:13
Iza 8:13
He 12:28
f 2Mo 23:31
5Mo 11:24
5Mo 12:21
g 5Mo 12:5
h 2Mo 23:25
5Mo 28:5
Izr 10:22
Ml 3:10
i 5Mo 12:15
j 4Mo 28:7
k 5Mo 12:7
5Mo 26:11
Ps 100:2
l 4Mo 18:21
5Mo 12:19
2Lk 2 31:4
1Ko 9:13
m 4Mo 18:20
4Mo 26:62
5Mo 10:9
Jš 14:3
n 5Mo 26:12
o 5Mo 12:12
p 2Mo 22:21
5Mo 10:18
r 5Mo 26:12
Jk 1:27
s 5Mo 15:10
Ps 41:1
Ml 3:10

Desni stupac

- a Izr 11:24
Izr 19:17
Lk 6:35

15. poglavlje

- b 3Mo 25:2
c Jk 2:13
d 5Mo 31:10
e 2Mo 12:43
5Mo 14:21
5Mo 23:20
f 5Mo 14:29
5Mo 28:8
Izr 11:25
Izr 14:21
Izr 28:27
g 4Mo 33:53
Ps 135:12
h 5Mo 4:40
Jš 1:7
Iza 1:19
i 5Mo 28:12
Izr 22:7
j 5Mo 28:13
1Kr 4:24
k Izr 21:13
Jk 2:16
1Iv 3:17
l 3Mo 25:35
Ps 37:26
Izr 19:17
Mt 5:42
Lk 6:35
Ga 2:10
m Izr 4:23
Jr 17:10
Mt 15:19

tvoj, u svakom djelu^a ruku tvojih što ga obavljaš.

15 Svake sedme godine proglasi opraštanje dugova. **2** A opraštanje neka bude na ovaj način:^b svaki vjerovnik neka oprosti dug kojim se njegov bližnji zadužio kod njega. Neka ne utjeruje dug od bližnjega svojega ili brata svojega,^c jer je proglašeno opraštanje dugova u čast Jehovi.^d

3 Od tuđinca^e smiješ utjerivati dug, ali sve tvoje što se nađe kod brata tvojega neka mu oprosti ruka tvoja. **4** A nitko među tobom ne bi trebao biti siromašan, jer će te Jehova blagosloviti^f u zemlji koju ti Jehova, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš kao nasljedstvo.^g

5 Jehova, Bog tvoj, blagoslovit će te samo ako budeš slušao glas njegov i pazio da postupaš po svim ovim zapovijedima koje ti danas dajem.^h **6** Blagoslovit će te Jehova, Bog tvoj, kao što ti je obećao, te ćeš mnogim narodima pozajmljivatiⁱ uz zalag, a sam nećeš uzimati u zajam. I gospodarit ćeš nad mnogim narodima, a oni nad tobom neće gospodariti.^j

7 Ako tko od braće tvoje osiromaši među tobom u jednom od gradova tvojih, u zemlji tvojoj koju ti daje Jehova, Bog tvoj, nemoj da otvrdne srce tvoje i nemoj zatvoriti ruku svoju siromašnom bratu svojemu.^k **8** Nego mu darežljivo otvori ruku svoju^l i pozajmi mu uz zalag ono što mu nedostaje, koliko mu god treba. **9** Pazi da se u srcu tvojem ne pojavi opaka misao,^m

pa da kažeš: 'Približava se sedma godina, godina opraštanja',^a i da oko tvoje ne postane škrto prema siromašnom bratu tvojemu,^b pa da mu ništa ne daš. Jer on će zavapiti k Jehovi tužeći se na tebe,^c i to će ti biti grijeh.^d **10** Daj mu^e i neka srce tvoje ne bude škrto kad mu daješ, jer će te zbog toga Jehova, Bog tvoj, blagosloviti u svakom djelu tvojemu i u svemu što poduzimaš.^f **11** Jer siromašnoga neće nikada nestati iz zemlje.^g Zato ti zapovijedam: 'Darežljivo otvori ruku svoju bratu svojemu nevoljniku i siromahu u zemlji svojoj.'^h

12 Ako se tebi proda brat tvoj, Hebrej ili Hebrejka,ⁱ i služi ti šest godina, sedme ga godine otpusti od sebe kao slobodna čovjeka.^j **13** I ako ga slobodna otpustiš od sebe, nemoj ga otpustiti praznih ruku.^k **14** Daruj mu nešto od stoke svoje, s gumna svojega i iz tijeska svojega za ulje i vino. Kao što je Jehova, Bog tvoj, blagoslovio tebe, tako i ti daj njemu.^l **15** Sjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj i da te Jehova, Bog tvoj, otkupio.^m Zato ti sve ovo danas zapovijedam.

16 Ali ako ti on kaže: 'Ne želim otići od tebe!' zato što voli tebe i dom tvoj, jer mu je dobro bilo kod tebe,ⁿ **17** uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i neka ti bude rob do vijeka.^o I robinji svojoj učini isto tako. **18** Neka ti ne bude teško kad ga slobodna otpustiš od sebe,^p jer je zavrijedio dvostruku najamničku plaću^r za šest godina što ti je služio,

15. poglavlje

- a 5Mo 15:1
b Izr 28:22
1Pe 4:9
c 2Mo 22:23
5Mo 24:15
Job 34:28
Izr 21:13
Jk 5:4
d Mt 25:45
Jk 4:17
e Dj 20:35
2Ko 9:7
1Ti 6:18
He 13:16
f 5Mo 15:4
5Mo 24:19
Ps 41:1
Izr 22:9
Iza 52:8
2Ko 9:8
g Mt 26:11
h Izr 3:27
Mt 5:42
Lk 12:33
Dj 2:45
i 2Mo 21:2
3Mo 25:39
j 5Mo 15:1
Jr 34:14
k 2Mo 3:21
2Mo 12:36
Izr 3:27
Kol 4:1
l Izr 10:22
Dj 20:35
m 2Mo 20:2
5Mo 5:15
Mt 18:33
n 2Mo 21:5
o 2Mo 21:6
p 5Mo 15:10
r 3Mo 19:13
5Mo 24:15

Desni stupac

- a 1Mo 30:30
b 2Mo 13:2
2Mo 34:19
3Mo 27:26
4Mo 3:13
4Mo 18:15
4Mo 18:17
c 2Mo 22:30
5Mo 12:6
d 5Mo 12:5
5Mo 14:23
5Mo 16:11
e 3Mo 22:20
5Mo 17:1
Mt 1:8
He 9:14
f 5Mo 12:15
5Mo 12:22
g 5Mo 14:5
1Kr 4:23
h 1Mo 9:4
3Mo 7:26
3Mo 17:10
1Sa 14:33
Dj 15:20
i 3Mo 17:13
5Mo 12:16

16. poglavlje

- j 2Mo 12:2
2Mo 13:4
k 2Mo 12:14
3Mo 23:5
4Mo 9:2
4Mo 28:16
1Ko 5:7
He 11:28
l 2Mo 34:18

a Jehova, Bog tvoj, blagoslovio te u svemu što si radio.^a

19 Svako prvorodeno mužko među stokom tvojom krupnom i sitnom posveti Jehovi, Bogu svojemu.^b Ne obavljaj nikakva posla s prvorodeniškom niti striži prvorodeno od sitne stoke svoje.^c **20** Pred Jehovom, Bogom svojim, jedi ga ti i dom tvoj svake godine na mjestu koje izabere Jehova.^d **21** Ako bi na njemu bila kakva mana, bilo da je hrom bilo slijep bilo da ima kakvu god ružnu manu, ne smiješ ga žrtvovati Jehovi, Bogu svojemu.^e **22** Jedi ga u gradu svojemu, i onaj tko je nečist i onaj tko je čist,^f kao što se jede gazela ili jelen.^g **23** Samo krvi njegove ne smiješ jesti.^h Prolij je na zemlju kao vodu.ⁱ

16 Drži mjesec abib^j i slavi Pashu u čast Jehovi, Bogu svojemu,^k jer te u mjesecu abibu Jehova, Bog tvoj, izveo noću iz Egipta.^l **2** I prinesi pashalnu žrtvu Jehovi, Bogu svojemu,^m od stoke svoje sitne i krupne,ⁿ na mjestu koje izabere Jehova da ondje prebiva ime njegovo.^o **3** Ništa s kvascem nemoj s njom jesti.^p Sedam dana jedi beskvasni kruh, kruh nevoljnički, jer ste u žurbi izašli iz zemlje egipatske,^r da se sve dane života svojega sjećate dana kad ste izašli iz zemlje egipatske.^s **4** Neka se sedam dana kod tebe ne vidi ukvasano tijesto na cijelom području tvojemu,^t i ništa od mesa što ćeš

m Mt 26:17; Lk 22:7; n 2Mo 12:5; 2Lje 35:7; o 5Mo 12:5; 1Kr 8:29; p 2Mo 13:3; 3Mo 23:6; 4Mo 28:17; 1Ko 5:8; r 2Mo 12:33; s 2Mo 12:14; 2Mo 13:8; 2Mo 13:9; t 2Mo 12:15; 2Mo 13:7.

žrtvovati uvečer prvoga dana neka ne ostane preko noći do jutra.^a **5** Ne smiješ prinositi pashalnu žrtvu u bilo kojem od gradova svojih što ti ih daje Jehova, Bog tvoj, **6** nego na mjestu koje izabere Jehova, Bog tvoj, da ondje prebiva ime njegovo,^b ondje prinesi pashalnu žrtvu uvečer kad zađe sunce,^c u vrijeme kad si izašao iz Egipta. **7** Prigotovi je i pojedj^d na mjestu koje izabere Jehova, Bog tvoj,^e a ujutro se okreni i podi svojim šatorima. **8** Šest dana jedi beskvasni kruh, a sedmoga dana neka bude svečani skup u čast Jehovi, Bogu tvojemu.^f Nemoj raditi nikakva posla!

9 Nabroji sedam tjedana. Od dana kad srp počne žeti žito počni brojati sedam tjedana.^g **10** Tada slavi Blagdan tjedana u čast Jehovi, Bogu tvojemu,^h prinoseći dragovoljnu žrtvu ruku svojih, kako te bude blagoslovio Jehova, Bog tvoj.ⁱ **11** I raduj se pred Jehovom, Bogom svojim,^j na mjestu koje izabere Jehova, Bog tvoj, da ondje prebiva ime njegovo,^k ti i sin tvoj i kći tvoja i rob tvoj i robinja tvoja i svaki sin Levijev koji živi u gradu tvojemu i došljak^l i dijete bez oca^m i udovica,ⁿ koji su u tvojoj sredini. **12** Sjeti se da si bio rob u Egiptu!^o Drži te uredbe i postupaj po njima.^p

13 Blagdan sjenica^r slavi sedam dana kad pokupiš urod s gumna svojega i iz tjeska svojega za ulje i vino. **14** I raduj se na blagdan svoj,^s ti i sin tvoj i kći tvoja i rob tvoj i robinja tvoja i svaki sin Levijev i došljak i dijete bez oca i udovi-

16. poglavlje

- a 2Mo 12:10
2Mo 34:25
- b 5Mo 16:2
- c 2Mo 12:6
4Mo 9:3
Mt 26:20
- d 2Mo 12:8
- e 2Lje 35:13
2Kt 23:23
- f Iv 2:13
Iv 11:55
- g 2Mo 12:16
3Mo 23:8
- h 2Mo 23:16
2Mo 34:22
3Mo 23:15
- i 4Mo 28:26
2Lje 8:13
- j 5Mo 16:17
1Ko 16:2
2Ko 8:12
- k 5Mo 12:7
- l 4Mo 15:16
- m 5Mo 10:18
- n Jk 1:27
- o 1Mo 15:13
2Mo 3:7
5Mo 5:15
- p Pr 12:13
1Iv 5:3
- r 2Mo 23:16
3Mo 23:34
4Mo 29:12
5Mo 31:10
Za 14:16
Iv 7:2
- s 3Mo 23:40
5Mo 12:12
5Mo 26:11
Ne 8:10
Ne 8:17
Pr 5:18

Desni stupac

- a 3Mo 23:36
Ne 8:18
- b 5Mo 7:13
5Mo 28:8
5Mo 30:16
- c Flp 4:4
1So 5:16
- d 2Mo 23:14
2Mo 34:23
- e 2Mo 23:15
3Mo 23:6
4Mo 28:17
- f 5Mo 16:10
g 5Mo 16:13
- h 2Mo 23:15
2Mo 34:20
Ps 96:8
- i 5Mo 16:10
2Ko 8:12
- j 2Mo 18:26
5Mo 1:16
2Lje 19:5
- k 4Mo 11:16
1Lje 23:4
- l 2Mo 23:2
3Mo 19:15
1Sa 8:3
- m 5Mo 1:17
Izr 24:23
Dj 10:34
- n 2Mo 23:8
1Sa 12:3
Pr 7:7
Am 5:12
- o 5Mo 25:16
Eze 18:8
Mi 6:8
- p 5Mo 4:1

ca, koji žive u gradu tvojemu. **15** Sedam dana slavi blagdan^a u čast Jehovi, Bogu tvojemu, na mjestu koje izabere Jehova, jer će te Jehova, Bog tvoj, blagosloviti^b u svojoj ljetini tvojoj i u svakom djelu ruku tvojih. I budi veseo!^c

16 Triput na godinu neka svako muško tvoje dode pred Jehovu, Boga tvojega, na mjesto koje on izabere:^d na Blagdan beskvasnih kruhova,^e na Blagdan tjedana^f i na Blagdan sjenica.^g Nitko neka ne dolazi pred Jehovu praznih ruku.^h **17** Neka svatko prinese dar prema blagoslovu koji ti daje Jehova, Bog tvoj.ⁱ

18 Postavi sebi suce^j i upravitelje^k u svim gradovima svojim koje ti daje Jehova, Bog tvoj, po plemenima tvojim, da sude narodu odlukama pravednim. **19** Ne izvrći pravdu.^l Ne budi pristran^m i ne primaj mita, jer mita zasljepljuje oči mudrimaⁿ i izvrće riječi pravednima. **20** Samo za pravdom idi,^o da budeš živ i da zaposjedneš zemlju koju ti daje Jehova, Bog tvoj.^p

21 Ne sadi sebi nikakva drveta da ti bude kao obredno deblo* kod žrtvenika Jehove, Boga tvojega, koji ćeš načiniti.^r

22 Ne postavljaš sebi nikakav obredni stup,^s jer to silno mrzi Jehova, Bog tvoj.^t

17 Ne žrtvuju Jehovi, Bogu tvojemu, grlo krupne ili sitne stoke na kojem je mana

r 2Mo 34:13; Su 3:7; 2Lje 33:3; s 2Mo 23:24; 3Mo 26:1; 5Mo 12:3; t 5Mo 12:31; Jr 44:4.

5Mo 16:21* Ili: "ašera".

ili što loše, jer je to odvratno Jehovi, Bogu tvojemu.^a

2 Ako se nade u tvojoj sredini, u jednome od gradova tvojih koje ti daje Jehova, Bog tvoj, muškarac ili žena koji čine što je zlo u očima Jehove, Boga tvojega, i prestupaju savez njegov^b **3** te počnu obožavati druge bogove i klanjati se njima ili suncu ili mjesecu ili svoj vojsci nebeskoj,^c što nisam zapovjedio,^d **4** a tebi se to javi i ti to čuješ i temeljito istražiš, i gle, pokaže se da je to istina^e i da se ta gadost doista dogodila u Izraelu, **5** onda tog muškarca ili tu ženu koji su počinili takvo zlo izvedi na gradska vrata, bio to muškarac ili žena, i zaspri ih kamenjem da poginu.^f **6** Na temelju izjave dva ili tri svjedoka^g neka bude pogubljen onaj tko zaslužuje smrt. Ne smije se pogubiti na temelju izjave jednog svjedoka.^h **7** Svjedoci neka prvi dignu ruku svoju na njega da ga pogube, a onda neka digne ruku sav narod.ⁱ Ukloni zlo iz svoje sredine!^j

8 Ako ti je u čemu preteško presuditi,^k bilo to prolivanje krvi,^l kakva tužba^m ili nasilno djelo — sporⁿ u gradu tvojemu — tada ustani i pođi u mjesto koje izabere Jehova, Bog tvoj,^o **9** i otidi svećenicima^p levitskim i sucu^r koji budu služili u to vrijeme, pa pitaj njih, a oni će ti kazati riječi presude.^s **10** I učini prema riječima koje ti budu kazali u onome mjestu koje izabere Jehova. Pazi da učiniš sve kako te pouče. **11** Učini

17. poglavlje

- a 3Mo 22:20
5Mo 15:21
Mi 1:8
- b 5Mo 4:23
5Mo 13:6
Su 2:20
- c 5Mo 4:19
Jr 8:2
Eze 8:16
- d Jr 7:18
Jr 19:5
- e 5Mo 13:14
Iv 7:51
- f 5Mo 13:10
- g 4Mo 35:30
Mt 18:16
Iv 8:17
2Ko 13:1
1Ti 5:19
He 10:28
- h 5Mo 19:15
1 5Mo 13:9
J 5Mo 13:5
1Ko 5:13
- k 5Mo 1:17
- l 4Mo 35:11
- m 1Kr 3:28
Iza 1:17
Jr 5:28
- n 1Kr 3:16
- o 5Mo 12:5
Ps 122:2
Ps 122:5
- p 5Mo 19:17
5Mo 21:5
Hg 2:11
Mi 2:7
- r 1Sa 7:16
- s 5Mo 19:17
5Mo 21:5

Desni stupac

- a Mi 2:7
- b 5Mo 5:32
5Mo 12:32
Jš 1:7
Izr 4:27
- c Ps 19:13
Izr 11:2
Ho 4:4
- d He 10:28
- e 5Mo 13:5
1Ko 5:13
- f 4Mo 15:31
5Mo 13:11
3Mo 19:20
- g 5Mo 7:1
Jš 1:3
Ps 44:2
- h 1Sa 8:5
1Sa 8:20
1Sa 10:19
1Sa 9:17
1Sa 10:24
1Sa 16:12
- j 5Mo 20:1
2Sa 8:4
Ps 20:7
Izr 21:31
- k Iza 31:1
Iza 36:9
Eze 17:15
- l 1Kr 11:3
Ne 13:25
- m Job 31:24
Ps 62:10
1Ti 6:9
- n 5Mo 31:9
5Mo 31:26
2Kr 22:8
- o 2Lje 34:18
- p 5Mo 11:18
Ps 1:2
Ps 119:97

po zakonu na koji ti ukažu i po presudi koju izreknu.^a Od riječi koje ti kažu ne odstupaj ni desno ni lijevo.^b **12** Ako bi se tko drsko odupro i ne bi poslušao svećenika koji ondje stoji da služi Jehovi, Bogu tvojemu, ili suca,^c taj čovjek neka se pogubi!^d Ukloni zlo iz Izraela!^e **13** I to će čuti sav narod i strah će ga spopasti^f te više neće drsko postupati.

14 Kad naposljetku dođeš u zemlju koju ti daje Jehova, Bog tvoj, kad je zaposjedneš i nastaniš se u njoj,^g pa kažeš: 'Postavit ću nad sobom kralja kao što ga imaju svi narodi oko mene',^h **15** onda postavi nad sobom kralja kojega izabere Jehova, Bog tvoj.ⁱ Nekoga od braće svoje postavi za kralja nad sobom. Ne smiješ nad sobom postaviti tudinca koji nije brat tvoj. **16** Samo neka ne drži mnogo konja^j i neka ne šalje narod natrag u Egipat da bi imao više konja,^k jer vam je Jehova rekao: 'Nikada se više ne vraćajte ovim putem!' **17** I neka nema mnogo žena, da mu srce ne krene stranputicom,^l i neka ne gomila sebi mnogo srebra ni zlata.^m **18** A kad sjedne na prijestolje kraljevstva svojega, neka sebi u knjigu prepíše ovaj zakon što ga čuvaju svećenici levitski.ⁿ

19 I neka ga drži kod sebe i čita ga u sve dane života svojega,^o da nauči bojati se Jehove, Boga svojega, držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe i postupati po njima,^p **20** da se srce njegovo ne bi uzvisilo iznad braće njegove^r i da ne bi

r 1Sa 15:17; 2Lje 32:25; Ps 131:1; Mk 10:42; 1Pe 5:5.

odstupio od ove zapovijedi ni desno ni lijevo,^a da bi produžio dane kraljevanja svojega,^b i sebi i svim sinovima svojim usred Izraela.

18 Svećenici i leviti, cijelo pleme Levijevo, da nemaju dijela ni nasljedstva s Izraelom.^c Neka jedu paljene žrtve Jehovine, nasljedstvo njegovo.^d **2** Neka, dakle, Levi nema nasljedstva među braćom svojom. Jehova je nasljedstvo njegovo,^e kao što mu je i rekao.

3 A ovo je što svećenici imaju pravo dobiti od naroda, od onih što prinose žrtvu, bilo od krupne bilo od sitne stoke: svećeniku treba dati plečku, obje vilice i želudac. **4** Daj mu i prvine od žita svojega, od mladoga vina svojega, od ulja svojega i prvine od strižene vune ovaca svojih.^f **5** Jer je njega izabrao Jehova, Bog tvoj, od svih plemena tvojih da uvijek stoji i služi u ime Jehovino, on i sinovi njegovi.^g

6 Ako levit ode iz nekog od gradova tvojih u svemu Izraelu, u kojem je neko vrijeme živio,^h i po želji duše svoje dođe u mjesto koje izabere Jehova,ⁱ **7** neka služi u ime Jehove, Boga svojega, kao i sva braća njegova, leviti, koji ondje stoje pred Jehovom.^j **8** Neka jede jednak dio,^k uz ono što dobije od prodaje očevine.

9 Kad uđeš u zemlju koju ti daje Jehova, Bog tvoj, ne uči se činiti gadosti onih naroda.^l **10** Neka se ne nađe kod tebe nitko tko bi sina svojega ili kćer svoju provodio kroz vatru,^m ni koji gata,ⁿ ni koji

17. poglavlje

a 5Mo 5:32
1Sa 13:13
1Kr 15:5
b Izr 10:27

18. poglavlje

c 4Mo 18:24
5Mo 10:9
Jš 13:33
d 4Mo 18:8
Jš 13:14
1Ko 9:13
e 4Mo 18:20
f 2Mo 23:19
4Mo 18:12
5Mo 26:10
2Lj 31:4
Ne 12:44
g 2Mo 28:1
4Mo 3:10
5Mo 10:8
5Mo 17:12
h 4Mo 35:2
i 5Mo 12:5
5Mo 16:2
Ps 26:8
j 2Lj 31:2
k 3Mo 7:10
Lk 10:7
1Ti 5:18
l 3Mo 18:26
5Mo 12:30
m 3Mo 18:21
5Mo 12:31
2Kr 16:3
2Lj 28:3
Ps 106:37
Jr 19:5
Jr 32:35
n 2Kr 17:17
Dj 16:16

Desni stupac

a 3Mo 19:26
Dj 19:19
b Eze 21:21
c 2Mo 22:18
d Iza 47:9
e 3Mo 20:27
1Lj 10:13
f 3Mo 19:31
2Lj 33:6
g 1Sa 28:3
1Sa 28:11
Iza 8:19
Ga 5:20
h 3Mo 18:24
5Mo 9:4
i 2Sa 22:24
Ps 37:18
Mt 5:48
2Pe 3:14
j 3Mo 19:26
2Kr 21:2
2Kr 21:6
k Jš 13:22
l Ps 147:20
Dj 14:16
m 1Mo 49:10
4Mo 24:17
Lk 7:16
Lk 24:19
Iv 1:45
Iv 6:14
Dj 3:22
Dj 7:37
n 2Mo 19:17
5Mo 9:10
o 2Mo 20:19
p 5Mo 5:28

čara,^a ni koji proriče po znamenju,^b ni koji vrača,^c **11** ni koji baca uroke,^d ni koji priziva duhove,^e ni koji proriče događaje,^f ni koji pita mrtve.^g **12** Jer tko god takvo što čini odvratn je Jehovi, i zbog takvih gadosti Jehova, Bog tvoj, tjera ih ispred tebe.^h **13** Budi čestit* pred Jehovom, Bogom svojim.ⁱ

14 Jer ti narodi što ćeš ih otjerati s posjeda njihova slušaju vračare^j i gataoce,^k ali tebi Jehova, Bog tvoj, ništa takvoga ne dopušta.^l

15 Proroka iz tvoje sredine, od braće tvoje, kao što sam ja, podignut će ti Jehova, Bog tvoj. Njega slušajte!^m **16** Tako si i tražio od Jehove, Boga svojega, na Horebu, na dan okupljanja,ⁿ kad si rekao: 'Da ne čujem više glas Jehove, Boga svojega, i da ne gledam više ovu vatru veliku, da ne poginem.'^o **17** Tada mi je Jehova rekao: 'Dobro je to što su rekli.^p **18** Podignut ću im proroka između braće njihove, kao što si ti.^r I stavit ću riječi svoje u usta njegovas da im govori sve što mu zapovjedim.^t **19** A onaj koji ne posluša riječi mojih koje će on govoriti u ime moje, taj će preda mnom odgovarati za to.^u

20 Ali prorok koji bi se usudio govoriti u ime moje ono što mu nisam zapovjedio da govori^v ili koji bi govorio u ime drugih bogova,^z takav prorok

r 2Mo 34:28; 4Mo 12:3; Ml 3:1; Mt 4:2; Mt 11:29; Lk 24:27; Lk 24:44; Iv 5:46; s Iv 8:28; Iv 17:8; t Iv 12:49; Iv 15:15; He 1:2; u Dj 3:23; v 5Mo 13:1; Jr 14:14; Jr 28:11; Eze 13:6; Mt 7:15; z 5Mo 13:2; 1Kr 18:19; Jr 23:13.

neka se pogubi.^a **21** A ako kažeš u srcu svojemu: “Kako ćemo prepoznati riječ koju Jehova nije rekao?”^b **22** onda znaj: kad prorok govori u ime Jehovino, a ne dogodi se i ne ispuni što je rekao, to je riječ koju nije rekao Jehova. To je iz drskosti rekao onaj prorok.^c Ne boj ga se!^d

19 Kad Jehova, Bog tvoj, is- trijebi narode^e čiju ti zemlju daje Jehova, Bog tvoj, i ti ih otjeraš s posjeda njihova i naseliš se u gradovima njihovim i u kućama njihovim,^f **2** odvoji sebi tri grada usred zemlje svoje koju ti Jehova, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš.^g **3** Načini sebi put, i na tri dijela razdijeli područje zemlje svoje koju ti Jehova, Bog tvoj, daje u posjed, da onamo može pobjeći svaki ubojica.^h

4 A ubojica može onamo pobjeći i ostati živ ako nenamjerno ubije bližnjega svojega, a da ga prije nije mrzio,ⁱ **5** ili ako ode s bližnjim svojim u šumu po drva pa zamahne sjekiricom u ruci svojoj da posiječe drvo, ali željezo sklizne s drvene drške^j i udari bližnjega njegova pa ovaj umre, onda neka pobjegne u jedan od tih gradova da ostane živ.^k **6** Inače bi krvni osvetnik,^l raspalivši se u srcu svojemu, mogao prgoniti ubojicu i sustići ga — jer je put dug — i udariti ga* tako da ovaj umre, iako ne zaslužuje smrtnu kaznu^m jer ubijeno- ga nije otprije mrzio. **7** Zato ti ovako zapovijedam: ‘Odvoji sebi tri grada!’ⁿ

5Mo 19:6* Doslovno: “njegovu dušu”.

18. poglavlje

- a 5Mo 13:5
Jr 27:15
Za 13:3
b 1Iv 4:1
c Jr 28:15
d Izr 29:25

19. poglavlje

- e 2Mo 34:24
Jš 24:8
f 5Mo 6:10
5Mo 7:1
5Mo 9:1
5Mo 12:29
g 2Mo 21:13
4Mo 35:14
Jš 20:7
h Jš 20:9
i 4Mo 35:15
5Mo 4:42
j 2Kr 6:5
k 4Mo 35:25
l 4Mo 35:12
4Mo 35:19
Jš 20:5
2Sa 14:7
m 5Mo 17:8
Jš 20:4
2Lje 19:10
n 5Mo 19:2

Desni stupac

- a 1Mo 15:18
2Mo 23:31
5Mo 11:24
b 1Mo 28:14
5Mo 12:20
c 5Mo 11:22
5Mo 12:32
1Iv 5:3
d Jš 20:8
e 5Mo 21:9
2Kr 21:16
Izr 6:17
Jr 7:6
Jn 1:14
Mt 27:4
f Ps 5:6
Ps 55:23
Dj 20:26
g Mt 15:19
1Iv 3:15
h 2Mo 21:12
4Mo 35:16
5Mo 27:24
i 1Mo 9:6
1Kr 2:5
1Kr 2:31
j 5Mo 19:21
k 3Mo 24:17
3Mo 24:21
4Mo 35:33
5Mo 21:9
2Sa 21:1
l 5Mo 27:17
Job 24:2
Izr 23:10
m 4Mo 35:30
5Mo 17:6
n 1Kr 21:10
Mt 18:16
Mt 26:60
Iv 8:17
2Ko 13:1
1Ti 5:19
He 10:28
o 2Mo 23:1
1Kr 21:13
Ps 27:12
Mk 14:56

8 A kad Jehova, Bog tvoj, proširi područje tvoje, kao što se zakleo praocima tvojim,^a i dade ti svu zemlju koju je obećao dati praocima tvojim^b — **9** zato što ćeš držati sve ove zapovijedi koje ti danas dajem i po njima postupati, ljubi- ti Jehovu, Boga svojega, i ići putevima njegovim dovijeka^c — onda dodaj onim gradovima još druga tri grada,^d **10** da se ne prolijeva nevinna krv^e usred zemlje tvoje koju ti Jehova, Bog tvoj, daje u nasljedstvo i da ne bude kriv za krv.^f

11 Ali ako tko mrzi^g bližnjega svojega, vreba ga i napadne te ga* udari tako da ovaj umre,^h a onda pobjegne u jedan od tih gradova, **12** neka starješine grada njegova pošalju ljude da ga izvedu odande i predaju ga u ruke krvnome osvetniku da se pogubi.ⁱ **13** Neka ga ne žali oko tvoje,^j nego ukloni krivnju za nevinu krv iz Izraela,^k da ti bude dobro.

14 Nemoj pomicati međe bližnjega svojega^l koje će očevi tvoji odrediti kao granice nasljedstva tvojega koje ćeš naslijediti u zemlji koju ti Jehova, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš.

15 Jedan svjedok neka ne ustaje protiv čovjeka ni za kakav prijestup ili grijeh,^m kakav god grijeh da je počinio. Neka svaka tvrdnja bude potvrđena izjavom dva ili tri svjedoka.ⁿ

16 Ako kakav lažan svjedok ustane protiv koga da ga optuži za prestupanje zakona,^o **17** onda neka ta dvojica među

5Mo 19:11* Doslovno: “njegovu dušu”.

kojima je nastao spor stanu pred Jehovu, pred svećenike i pred suce koji budu služili u to vrijeme.^a **18** I neka suci provedu temeljitu istragu,^b pa ako je onaj svjedok lažan svjedok i ako je iznio lažnu optužbu protiv brata svojega, **19** učinite mu onako kako je on namjeravao učiniti bratu svojemu.^c Ukloni zlo iz svoje sredine!^d **20** I to će čuti ostali i strah će ih spopasti, te više neće činiti takvoga zla u tvojoj sredini.^e **21** Neka ne žali oko tvoje:^f duša za dušu, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu.^g

20 Ako podeš u bitku protiv neprijatelja svojih i vidiš konje i bojna kola^h i narod brojniji od sebe, ne boj ih se, jer je s tobom Jehova, Bog tvoj,ⁱ koji te izveo iz zemlje egipatske.^j **2** Prije bitke neka svećenik pristupi i govori narodu.^k **3** I neka im kaže: 'Čuj, Izraele! Vi danas idete u bitku protiv neprijatelja svojih. Neka se ne plaši srce vaše! Ne bojte se, nemojte prestravljeni bježati niti drhtati pred njima,^m **4** jer Jehova, Bog vaš, ide s vama da se bori za vas protiv neprijatelja vaših i da vas spasi.'ⁿ

5 Neka se i upravitelji^o obrate narodu i kažu: 'Ima li koga da je sagradio novu kuću, a nije proslavio useljenje u nju? Neka ide i vrati se kući svojoj, da ne pogine u bici, pa da netko drugi ne slavi useljenje u nju.^p **6** Ima li koga da je zasadio vinograd, a još ga nije brao? Neka ide i vrati se kući svojoj, da ne pogine u bici, pa da ga netko

drugi ne bere.^a **7** Ima li koga da se zaručio sa ženom, a još je nije uzeo k sebi? Neka ide i vrati se kući svojoj,^b da ne pogine u bici, pa da je netko drugi ne uzme.'^c **8** Upravitelji neka kažu narodu još i ovo: 'Ima li koga da se boji i da je strašljiva srca?^c Neka ide i vrati se kući svojoj, da ne posije strah u srce braće svoje, da se ne bi bojali kao i on.'^d **9** Kad upravitelji završe govor narodu, neka postave vojne zapovjednike na čelo naroda.

10 Ako se približiš kojem gradu da ga napadneš, najprije mu ponudi mir.^e **11** Ako prihvati mir i otvori ti vrata svojega, sav narod što se nađe u njemu neka ti bude za ropski rad i neka ti služi.^f **12** Ali ako ne sklopi mir s tobom,^g nego se zarat i s tobom i ti ga budeš morao opsjedati, **13** Jehova, Bog tvoj, predat će ti ga u ruke, pa ti pobij svako muško u njemu oštricom mača.^h

14 A žene, djecu,ⁱ stoku^j i sve što se nađe u gradu, sav plijen iz njega uzmi za sebe.^k I jedi plijen neprijatelja svojih, koje ti daje Jehova, Bog tvoj.^l

15 Tako učini svim gradovima koji su jako daleko od tebe i koji ne pripadaju gradovima ovih naroda. **16** Samo u gradovima ovih naroda koje ti Jehova, Bog tvoj, daje u nasljedstvo ne ostavljaj na životu ništa što diše,^m **17** jer ih moraš pobiti:* Hetite i Amorejce, Kanaance i Perizane, Hivijce i Jebusejce,ⁿ kao što ti je zapovjedio Jehova, Bog tvoj,

5Mo 20:17* Ili: "pobiti kao *herem*".
Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

19. poglavlje

- a 5Mo 17:9
5Mo 21:5
- b 5Mo 13:14
5Mo 17:4
2Lje 19:6
Job 29:16
- c Izr 19:5
Da 6:24
- d 5Mo 21:21
5Mo 24:7
1Ko 5:13
- e 5Mo 13:11
5Mo 17:13
1Ti 5:20
- f 5Mo 19:13
- g 2Mo 21:23
3Mo 24:20
Mt 5:38

20. poglavlje

- h Jš 11:4
- i 5Mo 3:22
5Mo 31:6
Ps 20:7
Ps 46:7
Izr 21:31
Ri 8:31
- j 2Mo 13:3
- k 4Mo 31:6
Su 20:28
1Sa 30:7
2Lje 13:12
- l Ps 27:3
Iza 35:4
Iza 41:10
- m Ps 3:6
- n 2Mo 14:14
5Mo 32:30
Jš 23:10
- o 4Mo 31:14
5Mo 16:18
- p Pr 2:24

Desni stupac

- a Ps 145:9
Pr 3:13
- b 5Mo 24:5
- c Su 7:3
- d 4Mo 13:33
4Mo 14:1
4Mo 32:9
5Mo 1:28
Dj 21:13
- e Jš 11:19
- f 3Mo 25:46
5Mo 20:15
Jš 9:22
Jš 9:27
- g Ps 120:7
- h 4Mo 31:7
- i 4Mo 31:9
4Mo 31:18
- j Jš 8:2
- k 4Mo 31:12
4Mo 31:27
2Lje 14:13
Ps 68:12
- l Jš 22:8
- m Jš 6:17
Jš 10:28
Jš 11:11
- n 5Mo 7:1

18 da vas ne nauče činiti sve te gadosti koje oni čine bogovima svojim i da ne zgriješite Jehovi, Bogu svojemu.^a

19 Ako opsjedaš neki grad mnogo dana boreći se da ga osvojiš, nemoj sjeći sjekirom drveće njegovo i tako ga uništavati, jer možeš jesti plod njegov, pa ga zato nemoj obarati.^b Zar je drvo u polju čovjek da ga opsjedaš? 20 Samo drvo za koje znaš da mu se plod ne jede možeš oboriti. Posijeci ga i načini utvrde opsadne^c oko grada koji se zaratio s tobom, dok ne padne.

21 Ako se u zemlji koju ti Jehova, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš nađe ubijen čovjek kako leži u polju, a ne zna se tko ga je ubio,^d 2 onda neka starješine tvoji i suci^e tvoji izađu i izmjere udaljenost do gradova koji su oko ubijenoga, 3 da se utvrdi koji je grad najbliže ubijenom. I neka starješine toga grada uzmu junicu iz krda s kojom se još nije radilo, koja još nije vukla jaram. 4 I neka zatim starješine toga grada odvedu junicu u riječnu dolinu* kad u njoj ima vode, na mjesto koje se ne obrađuje i ne zasijava, i neka ondje u dolini slome vrat junici.^f

5 I neka pristupe svećeniци, sinovi Levijevi, jer je njih Jehova, Bog tvoj, izabrao da mu služe.^g Jehova ih je izabrao da u ime njegovo izriču blagoslov,^h i da se po riječi njihovoj rješava svaki spor zbog kakvog nasilnog djela.ⁱ 6 Potom neka svi starješine onoga gra-

20. poglavlje

- a 2Mo 34:15
- 5Mo 7:4
- Jš 23:12
- Ps 106:35
- Iza 2:6
- 1Ko 5:6
- 1Ko 15:33
- b Ne 9:25
- c 2Lje 26:15
- Pr 9:14
- Iza 37:33
- Jr 6:6
- Eze 17:17

21. poglavlje

- d Is 9:12
- Izr 28:17
- Iza 26:21
- e 5Mo 16:18
- f 4Mo 35:33
- g 2Mo 28:1
- 5Mo 18:5
- h 4Mo 6:23
- 1Lje 23:13
- i 5Mo 17:9
- 5Mo 19:17
- Mi 2:7

Desni stupac

- a Ps 26:6
- Mt 27:24
- b 2Sa 3:28
- Ps 7:3
- c 5Mo 13:5
- 2Sa 7:23
- d 4Mo 16:22
- Jr 26:15
- Jn 1:14
- e 5Mo 19:13
- f 5Mo 13:18
- Ps 11:4
- Izr 15:3
- He 4:13
- g 5Mo 20:13
- Jš 21:44
- h 4Mo 31:9
- 5Mo 20:14
- i 1Mo 29:20
- 1Mo 34:3
- Su 14:2
- j Iza 3:24
- 1Ko 11:6
- k 4Mo 20:29
- 5Mo 34:8
- l 5Mo 24:1
- m 3Mo 25:46
- n 1Mo 29:30
- 1Mo 29:33
- 1Sa 1:4

da koji je najbliže ubijeno me operu ruke^a svoje nad junicom, kojoj je vrat slomljen u dolini, 7 i neka izjave: 'Naše ruke nisu prolife tu krv, niti su naše oči išta vidjele.^b 8 Jehova, nemoj to pripisati narodu svojemu Izraelu, koji si otkupio,^c i ne daj da krivnja za nevinu krv^d bude na narodu tvojemu Izraelu.' Tako im se neće pripisati krivnja za krv. 9 A ti ćeš ukloniti krivnju za nevinu krv iz svoje sredine,^e jer ćeš činiti što je pravo u očima Jehovinim.^f

10 Ako izađeš u bitku protiv neprijatelja svojih i Jehova, Bog tvoj, preda ih u ruke tvoje^g te ih zarobiš,^h 11 i među zarobljenicima ugledaš lijepu ženu i ona ti se sviđiⁱ te je uzmeš sebi za ženu, 12 dovedi je u kuću svoju. I neka obrije glavu svoju^j i odreže nokte svoje, 13 i neka skinе haljine u kojima je zarobljena i neka živi u kući tvojoj oplakujući oca svojega i majku svoju mjesec dana.^{*k} Poslije toga lezi s njom i budi joj muž, a ona neka ti bude žena. 14 Ako ti ne bude po volji, pusti je da ide^l kuda joj duša želi, ali ne smiješ je prodati za novac. Ne smiješ s njom okrutno postupati^m jer si je osramotio.

15 Ako tko ima dvije žene, jednu koju više voli i drugu koju manje voli,^{*} pa mu obje, i ona koju više voli i ona koju manje voli, rode sinove, a prvorodenac bude od one koju manje voli,ⁿ 16 kad

5Mo 21:13* Ili: "jedan lunarni mjesec". Vidi dodatak 14. 15* Doslovno: "jednu koju voli i jednu koju mrzi".

dode dan da sinovima svojim razdijeli u nasljedstvo ono što ima, ne smije učiniti prvorodencem svojim sina one koju više voli na štetu sina one koju manje voli, a koji je prvorodenač.^a **17** Nego mora za prvorodenača priznati sina one koju manje voli i dati mu dvostruki dio svega što ima,^b jer je on prvi sin njegov.^c Njemu pripada pravo prvorodstva.^d

18 Ako tko ima sina tvrdokorna i buntovna,^e koji ne sluša glasa oca svojega niti glasa majke svoje,^f i kojega oni ukoravaju, ali ih on opet ne sluša,^g **19** neka ga uzmu otac njegov i majka njegova i neka ga izvedu starješinama grada njegova, na vrata mjesta njegova,^h **20** pa neka kažu starješinama grada njegova: 'Ovaj sin naš tvrdokoran je i buntovan. Ne sluša glasa našega,ⁱ izjelica^j je i pijanica.'^k **21** Tada neka ga svi ljudi grada njegova zaspnu kamenjem da pogine. Tako uklonite zlo iz svoje sredine! To će čuti sav Izrael i strah će ga spopasti.^l

22 Ako tko učini grijeh koji zaslužuje smrtnu kaznu te bude pogubljen^m i obješen na stup,ⁿ **23** neka njegovo mrtvo tijelo ne ostane na stupu preko noći,^o nego ga pokopaj istoga dana, jer je proklet pred Bogom onaj koji je obješen.^p Nemoj okaljati zemlju svoju, koju ti Jehova, Bog tvoj, daje u nasljedstvo.^r

22 Ako vidiš govedo ili ovcu brata svojega da luta, nemoj samo proći mimo njih.^s Odvedi ih natrag bratu svojemu.^t **2** Ako ti brat nije blizu

21. poglavlje

- a 2Lje 21:3
- b 1Lje 5:1
- c 1Mo 49:3
Ps 105:36
- d 1Mo 25:31
He 12:16
- e Izr 30:11
- f 2Mo 20:12
5Mo 27:16
Izr 1:8
Izr 20:20
Eze 22:7
Ef 6:1
- g 5Mo 8:5
Izr 13:24
Izr 19:18
Izr 23:13
He 12:9
- h 5Mo 16:18
- i Izr 15:5
Izr 19:26
Izr 30:17
- j Izr 23:20
Izr 28:7
- k Izr 20:1
Izr 23:21
Ri 13:13
1Ko 6:10
Ef 5:18
1 5Mo 13:11
- m 4Mo 25:5
2Sa 4:12
- n Js 10:26
Dj 10:39
- o Js 8:29
Iv 19:31
- p 2Ko 5:21
Ga 3:13
- r 4Mo 35:34

22. poglavlje

- s 2Mo 23:4
- t Za 7:9

Desni stupac

- a Izr 24:12
Mt 7:12
- b 2Mo 23:5
3Mo 19:18
Lk 10:27
Ga 6:10
- c 1Ti 2:9
- d Lk 12:6
- e 3Mo 22:28
Ps 36:6
Ps 145:9
Izr 12:10
Mt 10:29
- f 5Mo 4:40
Izr 3:2
- g 2Sa 11:2
Dj 10:9
- h 3Mo 19:19
- i Izr 12:10
- j 3Mo 19:19
- k 4Mo 15:38
Mt 23:5

i ti ga ne poznaješ, odvedi ih kući svojoj, i neka budu kod tebe dok ih brat tvoj ne potraži. Tada mu ih vrati.^a **3** Tako učini i s magarcem njegovim, tako učini s ogrtačem njegovim i tako učini sa svakom izgubljenom stvari brata svojega, koju on izgubi, a ti je pronadeš. Ne smiješ samo proći mimo toga.

4 Ako vidiš da su magarac brata tvojega ili govedo njegovo pali na putu, nemoj samo proći mimo njih. Pomozi mu da ih podigne.^b

5 Žena ne smije nositi muške odjeće, niti muškarac smije nositi ženske odjeće,^c jer tko god takvo što čini odvratn je Jehovi, Bogu tvojemu.

6 Ako putem naiđeš na ptičje gnijezdo s ptićima^d ili s jajima, na drvetu ili na zemlji, a majka bude ležala na ptićima ili na jajima, ne smiješ uzeti majku s ptićima.^e **7** Majku pusti da odleti, a ptiće možeš uzeti, da ti dobro bude i da produžiš dane svoje.^f

8 Ako sagradiš novu kuću, načini i ogradu na krovu,^g da ne navučeš krivnju za krv na kuću svoju ako bi tko pao s nje. **9** Ne zasijavaj vinograda svojega s dvije vrste sjemena,^h da ti sav urod od sjemena koje posiješ i rod vinogradarski ne budu oduzeti i predani svetišću.

10 Ne ori s bikom i magarcem zajedno.ⁱ

11 Ne nosi tkaninu otkanu od vune i lana zajedno.^j

12 Načini sebi rese svezane u kite na četiri kraja ogrtača svojega kojim se zaogrćeš.^k

13 Ako koji čovjek uzme ženu i legne s njom, ali je potom zamrzi,^a 14 i optuži je za sramotna djela te je dovede na zao glas,^b govoreći: 'Uzeo sam ovu ženu, ali kad sam legao s njom, nisam našao dokaz djevičanstva na njoj',^c 15 tada neka otac djevojčin i majka njezina uzmu dokaz djevičanstva njezina i donesu ga na vrata pred starješine gradske.^d 16 I neka otac djevojčin kaže starješinama: 'Svoju kćer dao sam za ženu ovome čovjeku, a on ju je zamrzio'.^e 17 I evo, sada je optužuje za sramotna djela,^f govoreći: "Nisam našao dokaz djevičanstva na kćeri tvojoj."^g Ali evo dokaza djevičanstva kćeri moje! I neka rašire ogrtač pred starješinama gradskim. 18 A starješine^h toga grada neka uzmu muža i kazne ga.ⁱ 19 Neka im plati kaznu od stotinu šekela* srebra, a oni neka ih daju ocu djevojčinu, jer je na zao glas doveo djevicu u Izraelu,^j i ona neka mu i dalje bude žena. Ne smije se razvesti od nje dok je živ.

20 Ali ako se pokaže da je optužba istinita, da se na djevojci nije našao dokaz djevičanstva,^k 21 neka djevojku izvedu na vrata kuće oca njezina, i neka je ljudi grada njezina zaspu kamenjem da pogine, jer je počinila sramotno i bezumno djelo^l u Izraelu odujući se bludu u kući oca svojega.^m Tako ukloni zlo iz svoje sredine!ⁿ

22 Ako se kojeg čovjeka zatekne gdje leži sa ženom koja

22. poglavlje

- a Ef 5:28
Ef 5:33
- b Izr 22:1
Pr 7:1
- c 2Mo 20:16
2Mo 23:1
Izr 18:21
- d 5Mo 16:18
- e 3Mo 19:17
5Mo 22:13
- f 1Mo 38:24
5Mo 22:21
Ps 141:4
Ho 1:2
- g 5Mo 22:20
- h 2Mo 18:21
5Mo 1:13
5Mo 16:18
5Mo 21:19
- i 5Mo 25:2
Izr 10:13
Izr 19:29
Izr 20:30
- j Ml 2:16
- k 5Mo 22:14
5Mo 22:17
- l Su 20:6
Su 20:10
2Sa 13:12
He 13:4
- m 3Mo 21:9
- n 3Mo 11:45
5Mo 17:7
Pr 8:13
1Ko 5:13

Desni stupac

- a 1Mo 20:3
2Mo 21:3
Iza 62:5
- b 2Mo 20:14
3Mo 20:10
Ml 3:5
1Ko 6:9
1Ko 6:18
- c 5Mo 22:24
- d 5Mo 20:7
Mt 1:18
- e 5Mo 5:18
- f 3Mo 20:10
1So 4:6
He 13:4
- g 1Ko 5:2
- h 1Mo 4:8
4Mo 35:20
Jk 2:11
- i 1Mo 34:2
2Sa 13:14
- j 1Mo 34:5
2Mo 22:16
- k 1Mo 34:11
- l 5Mo 22:19
- m 3Mo 18:8
3Mo 20:11
5Mo 27:20
1Ko 5:1

23. poglavlje

- n 3Mo 21:20

pripada drugom čovjeku,^{*a} neka se oboje pogube, i čovjek koji je ležao sa ženom i žena.^b Tako ukloni zlo iz Izraela!^c

23 Ako koji čovjek u gradu naide na djevicu zaručenu za koga^d i legne s njom,^e 24 oboje ih izvedite na vrata toga grada i zaspate ih kamenjem da poginu — djevojku zato što nije vikala u gradu, a čovjeka zato što je osramotio ženu bližnjega svojega.^f Tako ukloni zlo iz svoje sredine!^g

25 Ali ako u polju čovjek naide na zaručenu djevojku, pa je uhvati i legne s njom, neka se pogubi samo čovjek koji je legao s njom, 26 a djevojci nemoj učiniti ništa. Djevojka nije počinila grijeh koji zaslužuje smrt, jer je to kao kad tko napadne bližnjega svojega i ubije ga.^{*h} 27 Jer na nju je naišao u polju. Zaručena djevojka je vikala, ali nije bilo nikoga da joj priskoči u pomoć.

28 Ako čovjek naide na djevojku, na djevicu koja nije zaručena, te je uhvati i legne s njom,ⁱ pa budu uhvaćeni,^j 29 čovjek koji je legao s njom neka ocu djevojčinu da pedeset šekela srebra,^k a nju neka uzme za ženu jer ju je osramotio. Ne smije se razvesti od nje dok je živ.^l

30 Nitko ne smije uzeti ženu oca svojega, da ne otkrije skut oca svojega.^m

23 Nitko tko je osakaćen tako što su mu zdrobljeni sjemeniciⁿ ili odrezan

5Mo 22:22* Ili: "koja je u vlasništvu [svog] vlasnika (gospodara)". 26* Doslavno: "njegovu dušu".

ki ud,^a ne smije biti primljen u zajednicu Jehovinu.

2 Ni nezakoniti^b sin ne smije biti primljen u zajednicu Jehovinu. Ni do desetog naraštaja nitko njegov ne smije biti primljen u zajednicu Jehovinu.

3 Ni Amonac ni Moabac ne smiju biti primljeni u zajednicu Jehovinu.^c Ni do desetog naraštaja nitko njihov ne smije biti primljen u zajednicu Jehovinu do vijeka, 4 zato što vam nisu došli u pomoć^d s kruhom i vodom kad ste bili na putu izašavši iz Egipta^e i zato što su protiv tebe unajmili Bileama, sina Beorova, iz Petora u Mezopotamiji* da te prokune.^f 5 Ali Jehova, Bog tvoj, nije htio poslušati Bileama,^g nego ti je Jehova, Bog tvoj, promijenio prokletstvo u blagoslov,^h jer te ljubio Jehova, Bog tvoj.ⁱ 6 Nemoj doprinositi miru njihovu ni blagostanju njihovu u sve dane svoje do vijeka.^j

7 Neka ti se ne gadi Edomac, jer ti je brat.^k

Neka ti se ne gadi Egipćanin, jer si bio došljak u zemlji njegovoj.^l 8 Sinovi koji im se rode u trećem naraštaju smiju biti primljeni u zajednicu Jehovinu.

9 Ako podeš s vojskom na neprijatelje svoje, čuvaj se svakoga zla.^m 10 Ako među vama netko postane nečist zbog noćnog izljeva,ⁿ neka izađe iz tabora. Ne smije ući u tabor.^o 11 A kad padne večer, neka se opere vodom, pa na-

5Mo 23:4* Ili: prema hebrejskom: "Aram-Naharajimu".

23. poglavlje

- a Iza 56:4
Mt 19:12
- b 2Mo 20:14
3Mo 20:10
Iv 8:41
He 12:8
- c Ne 13:1
- d Mt 25:45
- e 5Mo 2:29
Su 11:18
- f 4Mo 22:6
Jš 24:9
Ne 13:2
- g 4Mo 22:35
Mi 6:5
- h 4Mo 23:11
4Mo 23:25
4Mo 24:10
Ps 3:8
- i 5Mo 7:7
5Mo 33:3
Eze 16:8
Mi 1:2
- j 2Sa 8:2
2Sa 12:31
- k 1Mo 25:24
1Mo 36:1
4Mo 20:14
Ob 10
- l 1Mo 15:13
1Mo 46:6
2Mo 22:21
3Mo 19:34
Ps 105:23
- m 1Sa 21:5
2Sa 11:11
- n 3Mo 15:16
- o 1Sa 20:26

Desni stupac

- a 3Mo 15:31
- b 1Sa 24:3
- c 3Mo 26:12
- d 5Mo 7:2
5Mo 7:23
- e 1Pe 1:16
- f 3Mo 26:17
2Pe 3:14
- g 1Sa 30:15
- h Iza 16:3
- i 2Mo 22:21
Jr 7:5
Za 7:9
Mi 3:5
- j 3Mo 19:29
3Mo 21:9
- k 1Kr 14:24
1Kr 15:12
2Kr 23:7
- l Eze 16:33
- m 1Mo 19:5
Ri 1:27
1Ti 1:10
Ot 22:15
- n 2Mo 22:25
3Mo 25:36
Ne 5:10
Ps 15:5
Eze 18:8
Eze 22:12
- o 3Mo 25:37
- p 5Mo 15:6
- r Izr 28:8
Eze 18:17

kon zalaska sunca može ući u tabor.^a 12 Izvan tabora imaj skrovito mjesto gdje ćeš izlaziti. 13 Među opremom svojom imaj i lopaticu, pa kad ideš van da vršiš nuždu, njome iskopaj rupu, pa se okreni i pokrij izmet svoj.^b 14 Jer Jehova, Bog tvoj, ide posred tabora tvoga da te izbavi^c i da ti preda neprijatelje tvoje.^d Zato neka tabor tvoj bude svet,^e da ne bi našao kod tebe ništa nedolično i da se ne bi odvratio od tebe.^f

15 Nemoj predati roba gospodaru njegovu, kad od gospodara svojega pobjegne k tebi.^g 16 Neka ostane s tobom u bilo kojem mjestu koje izabere u jednom od gradova tvojih,^h gdje god želi. Nemoj s njim loše postupati.ⁱ

17 Neka ne bude hramske bludnice^j među kćerima Izraelovim niti hramskog bludnika*^k među sinovima Izraelovim. 18 Ne donosi plaće^l bludničke niti cijene za psa*^m u dom Jehove, Boga svojega, ni zbog kakvog zavjeta, jer se oboje gadi Jehovi, Bogu tvomeju.

19 Ne traži od brata svojega kamate:ⁿ ni kamate na novac, ni kamate na hranu,^o ni kamate na išta za što se traže kamate. 20 Od tuđinca^p smiješ tražiti kamate, ali od brata svojega ne smiješ tražiti kamate,^r da bi te blagoslovio Jehova, Bog tvoj, u svemu što

5Mo 23:17* Odnosno dječaka kojeg koriste za zadovoljavanje spolne nastrotnosti. 18* Izraz "pas" po svemu sudeći odnosi se na homoseksualca koji se upušta u analne spolne odnose, posebno sklonog dječacima.

poduzmeš u zemlji u koju ideš da je zaposjedneš.^a

21 Ako zavjetuješ kakav zavjet Jehovi,^b Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga,^c jer će to Jehova, Bog tvoj, tražiti od tebe. Ako ga ne ispuniš, to će ti biti grijeh.^d **22** A ako se ne zavjetuješ, neće ti biti grijeh.^e **23** Izvrši ono što prijeđe preko usana tvojih^f i učini sve što si zavjetovao Jehovi, Bogu svojemu, kao dragovoljnu žrtvu koju si izrekao ustima svojim.^g

24 Ako udeš u vinograd bližnjega svojega, jedi grožđa dok se ne nasiti duša tvoja, ali ništa ne stavlaj u posudu svoju.^h

25 Ako udeš u nepožnjeveno žito bližnjega svojega, rukom svojom smiješ trgati zrelo klasje, ali nemoj prinostiti srpa žitu bližnjega svojega.ⁱ

24 Ako neki čovjek uzme ženu i oženi se njome, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji jer je našao na njoj nešto nedolično,^j neka joj napiše potvrdu o razvodu,^k preda joj je u ruke i otpusti je iz kuće svoje.^l **2** A ona neka izađe iz kuće njegove, i neka ode i uda se za drugoga.^m **3** Ako omrzne i ovom drugom i on joj napiše potvrdu o razvodu, preda joj je u ruke i otpusti je iz kuće svoje, ili ako umre ovaj drugi koji ju je uzeo za ženu, **4** prvi kojemu je pripadala* i koji ju je otpustio ne smije ju ponovno uzeti za ženu nakon što je bila okaljana,ⁿ jer je

5Mo 24:4* Doslovno: "prvi vlasnik (gospodar)".

23. poglavlje

- a 5Mo 15:4
5Mo 15:10
Izr 19:17
Lk 6:35
- b Su 11:30
1Sa 1:11
- c Job 22:27
Ps 66:13
Ps 116:18
Pr 5:4
Jn 2:9
Na 1:15
- d Pr 5:6
Ri 1:31
Jk 4:17
- e Pr 5:5
- f 4Mo 30:2
Ps 15:4
Izr 20:25
- g Su 11:35
1Sa 14:24
Mt 5:33
- h Mt 6:11
Ri 13:10
i Mt 12:1
Lk 6:1

24. poglavlje

- j Mt 19:3
Mt 19:8
- k Jr 3:8
Mt 5:31
Mk 10:4
- l Ml 2:16
Mt 1:19
- m 3Mo 21:7
Mt 5:32
Mk 10:11
- n Jr 3:1

Desni stupac

- a 5Mo 20:7
Lk 14:20
- b Izr 5:18
Pr 9:9
- c 2Mo 22:26
2Mo 22:27
- d 1Mo 40:15
2Mo 21:16
1Ti 1:10
- e 1Mo 37:28
- f 5Mo 19:19
5Mo 21:21
- g 3Mo 13:9
3Mo 14:2
3Mo 14:34
- h 3Mo 13:2
3Mo 13:15
2Lj 26:20
Ml 2:7
Mk 1:44
Lk 17:14
- i Ps 119:4
- j 4Mo 12:10
4Mo 12:15
- k 5Mo 15:8
Izr 3:27
- l Job 24:3
- m Job 24:9
Job 24:10
- n 2Mo 22:26
Eze 18:7
Eze 33:15
- o 2Mo 22:27
- p 1Sa 25:14
Eze 33:15
2Ko 9:13
- r 5Mo 6:25
Ps 112:9
Da 4:27

to odvratno pred Jehovom. Ne daj da se grijeh čini u zemlji koju ti Jehova, Bog tvoj, daje u nasljedstvo.

5 Ako se tko nedavno oženio,^a ne treba ići u vojsku, i neka mu se ne nameće kakva druga obaveza. Godinu dana neka je slobodan kod kuće svoje i neka razveseljava ženu svoju koju je uzeo.^b

6 Neka nitko ne uzima u zalog ručni mlin ili njegov žrvanj,^c jer bi tako uzeo u zalog sam život.*

7 Ako se tko nađe da je oteo^d čovjeka* između braće svoje, sinova Izraelovih, i da je s njim okrutno postupao i prodao ga,^e taj otmičar neka se pogubi. Ukloni zlo iz svoje sredine!^f

8 Ako se pojavi guba,^g pazi da se točno držiš svega čemu će vas poučiti svećenici levitski i da tako činiš.^h Pazite da sve činite kako sam im zapovjedio.ⁱ **9** Sjeti se što je Jehova, Bog tvoj, učinio Mirjam na putu kad ste izašli iz Egipta.^j

10 Ako bližnjemu svojemu daš kakav zajam,^k nemoj ulaziti u kuću njegovu da od njega uzmeš ono što je dao u zalog.^l

11 Stoj vani, a onaj kojem si dao zajam neka ti iznese zalog.^m **12** Ako je taj čovjek u nevolji, nemoj ići na spavanje sa zalogom njegovim.ⁿ **13** Vra ti mu zalog čim sunce zađe,ⁿ da ode na spavanje u haljini svojoj^o i da te blagoslivlja.^p To će ti se uračunati u pravednost pred Jehovom, Bogom tvojim.^r

5Mo 24:6* Ili: "sredstva za život". Doslovno: "dušu". **7*** Doslovno: "dušu".

14 Nemoj zakidati najamnika koji je nevoljnik i siromah, bio on brat tvoj ili došljak koji živi s tobom u zemlji tvojoj, u gradu tvojemu.^a **15** Daj mu plaću njegovu isti dan,^b da sunce ne zađe nad njom, jer je on u nevolji i duša mu željno iščekuje plaću svoju, da ne bi zavapio k Jehovi zbog tebe,^c i to bi ti bio grijeh.^d

16 Neka očevi ne budu pogubljeni zbog djece i djeca neka ne budu pogubljena zbog očeva.^e Neka se svatko pogubi zbog vlastitoga grijeha.^f

17 Ne izvrći pravde došljaku^g ni djetetu bez oca,^h i ne uzimaj u zalog haljinu udovici.ⁱ **18** Sjeti se da si bio rob u Egiptu i da te Jehova, Bog tvoj, otkupio odande.^j Zato ti zapovijedam da ovo činiš.

19 Kad žanješ žetvu na polju svojemu^k pa zaboraviš snop na polju, nemoj se vraćati po njega. Neka ostane došljaku, djetetu bez oca i udovici,^l da bi te blagoslovio Jehova, Bog tvoj, u svakom djelu ruku tvojih.^m

20 Kad trešeš maslinu svoju, nemoj iza sebe pretraživati po granama njezinim. Neka ostane došljaku, djetetu bez oca i udovici.ⁿ

21 Kad bereš grožđe u vinogradu svojemu, nemoj sakupljati ostatke iza sebe. Neka ostanu došljaku, djetetu bez oca i udovici. **22** Sjeti se da si bio rob u zemlji egipatskoj.^o Zato ti zapovijedam da ovo činiš.^p

25 Ako nastane spor među ljudima^r pa dođu na sud,^s neka im se sudi, i praved-

24. poglavlje

- a 3Mo 25:40
3Mo 25:43
Izr 14:31
Ml 3:5
- b 3Mo 19:13
Jr 22:13
Mt 20:8
- c 2Mo 22:23
Job 34:28
Ps 25:1
Ps 86:4
Izr 22:23
Jk 5:4
- d Jk 4:17
- e 2Lje 25:4
Jr 31:30
- f Eze 18:20
- g 2Mo 22:21
Eze 22:29
- h 2Mo 22:22
Iza 1:23
Jr 5:28
Ml 3:5
- i 2Mo 22:27
Job 24:3
- j 5Mo 5:15
5Mo 15:15
5Mo 16:12
- k 3Mo 19:9
- l 3Mo 23:22
Ru 2:16
Ps 41:1
- m 5Mo 15:10
Izr 11:24
Izr 14:21
Izr 19:17
Lk 6:38
2Ko 9:6
1Iv 3:17
- n 3Mo 19:10
5Mo 26:13
- o 2Mo 13:3
- p 2Ko 8:8

25. poglavlje

- r 5Mo 17:8
5Mo 19:17
5Mo 21:5
- s 5Mo 16:18
5Mo 17:9

Desni stupac

- a 2Mo 23:6
2Lje 19:6
Izr 17:15
Izr 31:9
Iza 5:23
- b Izr 19:29
Lk 12:48
- c Izr 10:13
Izr 20:30
Izr 26:3
He 2:2
- d 2Ko 11:24
- e Izr 12:10
1Ko 9:9
1Ti 5:18
- f 1Mo 38:8
Ru 4:5
Mk 12:19
- g 1Mo 38:9
Ru 4:10
Ru 4:14
- h 4Mo 27:4
2Sa 18:18
- i Ru 4:4
- j Ru 4:6
- k Ru 4:7
- l 4Mo 12:14
- m 5Mo 25:5

noga neka se proglasi pravednim, a zloga zlim.^a **2** Ako zao zaslužuje udarce,^b neka sudac naredi da ga polegnu i da mu pred njim daju onoliko udaraca^c koliko odgovara njegovu zlodjelu. **3** Može mu dati četrdeset udaraca, ali ne više od toga, da ne bi brat tvoj, ako bi mu zadao još mnogo udaraca,^d bio prezren u očima tvojim.

4 Ne zavezuj usta biku koji vrši žito.^e

5 Ako braća žive zajedno pa jedan od njih umre, a da nije imao sina, neka se žena umrloga ne uda za čovjeka izvan obitelji. Neka joj pristupi djever njezin i uzme je za ženu i tako s njom sklopi djeverski brak.^f **6** I prvorođenac kojega ona rodi neka naslijedi ime umrloga brata njegovog,^g da se ime njegovo ne izbriše iz Izraela.^h

7 Ali ako onaj čovjek ne želi uzeti udovicu brata svojega, neka udovica brata njegovog ode na vrata gradska pred starješineⁱ i kaže: 'Moj djever ne želi sačuvati ime bratu svojemu u Izraelu. Ne želi sa mnom sklopiti djeverski brak.'^j **8** I neka ga pozovu starješine grada njegovog i razgovaraju s njim, a on neka stane pred njih i kaže: 'Ne želim je uzeti.'^k

9 Tada neka mu pristupi udovica brata njegovog naočigled starješina i izuje mu sandalu s noge,^k pljune mu u lice^l i kaže: 'Tako neka bude čovjeku koji ne želi podići dom bratu svojemu.'^m **10** I neka ga u Izraelu zovu imenom 'Dom onoga kojemu je izuvena sandala'.

11 Ako se dvojica potuku, pa žena jednoga pride da izbavi muža svojega iz ruku onoga koji ga tuče i pritom pruži ruku svoju i uhvati onoga za spolovilo,^a **12** odsijeci joj ruku. Neka ne žali oko tvoje.^b

13 Nemoj imati u kesi svojjoj dvojake utege,^c velike i male.

14 Nemoj imati u kući svojoj dvojaku efu,^d veliku i malu.

15 Neka ti je uteg prav i pravedan. Neka ti je efa prava i pravedna da bi ti se produžili dani na zemlji koju ti daje Jehova, Bog tvoj.^e **16** Jer tko god čini tako, svatko tko čini nepravdu, odvratan je Jehovi, Bogu tvojemu.^f

17 Sjeti se što ti je učinio Amalek kad si bio na putu izašavši iz Egipta,^g **18** kako te dočekao na putu i udario na tebe s leđa i pobio sve koji su zaostajali, kad si bio iscrpljen i umoran, i nije se Boga bojao.^h **19** I kad ti Jehova, Bog tvoj, dade da počineš od svih neprijatelja svojih unaokolo u zemlji koju ti Jehova, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš kao nasljedstvo,ⁱ tada izbriši pod nebom spomen na Amaleka.^j Ne zaboravi to!

26 Kad dođe vrijeme da uđeš u zemlju koju ti Jehova, Bog tvoj, daje u nasljedstvo, i kad je zaposjedneš te se naseliš u njoj,^k **2** uzmi dio prvina^l od svih plodova zemaljskih što ćeš ih ubirati sa zemlje svoje koju ti daje Jehova, Bog tvoj, i stavi ih u koš pa otidi na mjesto koje izabere Jehova, Bog tvoj, da ondje prebiva ime njegovo.^m **3** I dođi k svećenikuⁿ koji bude u te dane

25. poglavlje

- a 3Mo 21:20
5Mo 23:1
b 5Mo 19:13
5Mo 19:21
c Izr 11:1
Izr 16:11
Izr 20:10
Mi 6:11
d 2Mo 16:36
3Mo 19:36
Eze 45:10
Am 8:5
e 5Mo 4:40
1Pe 3:10
f 3Mo 19:35
Ri 9:14
g 2Mo 17:8
4Mo 24:20
h 2Mo 15:16
Ps 36:1
Ri 3:18
i JŠ 22:4
j 2Mo 17:14
1Sa 14:48
1Sa 15:3
1Lje 4:43
Es 3:1
Es 7:10

26. poglavlje

- k 5Mo 6:1
5Mo 18:9
l 2Mo 23:19
3Mo 23:10
4Mo 18:12
2Lje 31:5
Ne 10:35
Izr 3:9
m 5Mo 12:5
2Lje 6:6
n 4Mo 18:28

Desni stupac

- a 1Mo 17:8
1Mo 26:3
Ps 105:11
He 6:13
b 1Mo 28:5
1Mo 31:41
1Mo 31:42
Ho 12:12
c 1Mo 46:27
5Mo 7:7
d 1Mo 46:3
Dj 7:15
e 2Mo 1:7
5Mo 10:22
Ps 105:24
f 2Mo 1:11
5Mo 4:20
g 2Mo 3:9
Ps 116:1
h Ps 102:20
Iza 59:1
1Iv 5:15
i 2Mo 4:31
Dj 7:34
j 2Mo 13:3
5Mo 6:21
k 2Mo 6:6
5Mo 4:34
l 2Mo 15:16
Jr 32:21
m 2Mo 7:3
n 2Mo 3:8
5Mo 8:8
Eze 20:6
o 5Mo 26:2
p Ps 95:6

vršio službu i reci mu: 'Izjavljujem danas pred Jehovom, Bogom tvojim, da sam došao u zemlju za koju se Jehova zakleo praocima našim da će nam je dati.'^a

4 I neka svećenik uzme koš iz ruke tvoje i položi ga pred žrtvenik Jehove, Boga tvojega.

5 A ti onda nastavi i reci pred Jehovom, Bogom svojim: 'Moj je otac bio Sirijac kojemu je život bio u opasnosti.^b S malo je ljudi^c otišao u Egipat^d i ondje se privremeno nastanio. Ali ondje je od njega postao narod velik, moćan i brojčan.^e

6 A Egipćani su loše postupali s nama, tlačili nas i nametnuli nam teško ropstvo.^f **7** I zavapili smo k Jehovi, Bogu praotaca naših,^g i Jehova je čuo glas naš^h i pogledao na nevolju našu, na muku našu i na patnju našu.ⁱ **8** I Jehova nas je izveo iz Egipta rukom snažnom^j i mišicom podignutom,^k strahotama velikim,^l znakovima i čudima.^m **9** A onda nas je doveo na ovo mjesto i dao nam ovu zemlju, zemlju u kojoj teče med i mlijeko.ⁿ **10** I sada, evo, donio sam prvine plodova sa zemlje koju mi je dao Jehova.^o

Tada ih položi pred Jehovu, Boga svojega, i pokloni se pred Jehovom, Bogom svojim.^p **11** I raduj se^r svakom dobru koje je Jehova, Bog tvoj, dao tebi i domu tvojemu, ti i svaki sin Levijev i došljak u tvojoj sredini.^s

12 Kad treće godine,^t koja je godina desetine, završiš

r 5Mo 12:7; Ps 32:11; Ps 63:5; Ps 68:3; Flp 4:4; s 5Mo 16:14; t 5Mo 14:28.

odjeljivanje sve desetine^a plodova svojih, daj je sinu Levijevu, došljaku, djetetu bez oca i udovici da jedu u gradu tvojemu i da se nasite.^b **13** I reci pred Jehovom, Bogom svojim: 'Iz kuće sam uklonio što je sveto i dao sam to sinu Levijevu i došljaku, djetetu bez oca i udovici,^c prema svim zapovijedima tvojim koje si mi dao. Nisam prestupio zapovijedi tvoje niti sam ih zaboravio.^d **14** Nisam jeo od toga dok sam tugovao, niti sam uklonio što od toga dok sam bio nečist, niti sam dao što od toga za mrtvaca. Slušao sam glas Jehove, Boga svojega. Učinio sam sve kako si mi zapovjedio. **15** Pogledaj iz svetoga prebivališta svojega,^e s neba, i blagoslovi narod svoj, Izraela,^f i zemlju koju si nam dao, kao što si se zakleo praocima našim,^g zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^h

16 Danas ti Jehova, Bog tvoj, zapovijeda da izvršavaš ove uredbe i zakone.ⁱ Drži ih i izvršavaj ih svim srcem svojim^j i svom dušom svojom.^k **17** Danas si obavezao Jehovu da obeća da će biti Bog tvoj dok budeš išao putevima njegovim, držao uredbe njegove,^l zapovijedi njegove^m i zakone njegoveⁿ te slušao glas njegov.^o **18** I Jehova je danas obavezao tebe da obećaš da ćeš ti biti narod njegov, najdraže vlasništvo njegovo,^p kao što ti je obećao,^r i da ćeš se držati svih zapovijedi njegovih, **19** i da će te uzvisiti iznad svih drugih naroda koje je stvorio.^s I donosit ćeš mu hvalu, slavu i čast, i bit ćeš narod svet Jeho-

26. poglavlje

- a 5Mo 12:6
5Mo 14:22
- b 5Mo 14:29
Izr 14:21
1Iv 3:17
- c Jk 1:27
- d Ps 119:141
Izr 3:1
Dj 24:16
- e Ps 102:19
Iza 40:22
Iza 63:15
- f 2Mo 23:25
Ps 28:9
Ps 115:12
- g 1Mo 15:18
1Mo 26:3
He 6:13
- h 5Mo 8:8
- i 5Mo 4:1
5Mo 6:1
5Mo 11:1
- j 5Mo 6:6
Ps 78:7
Ps 119:34
1Iv 5:3
- k 5Mo 13:3
l 3Mo 10:11
3Mo 26:46
Ps 119:5
- m 5Mo 13:18
Pr 12:13
- n 3Mo 19:37
Ps 19:9
- o 5Mo 15:5
- p 2Mo 19:5
5Mo 14:2
Ps 135:4
- r 5Mo 29:13
- s 5Mo 4:8
5Mo 28:1
Ps 148:14

Desni stupac

- a 5Mo 7:6
5Mo 28:9

27. poglavlje

- b 5Mo 11:32
5Mo 26:16
Lk 11:28
- c 5Mo 6:1
Jš 4:1
- d 2Mo 24:12
- e Jš 8:32
- f 3Mo 20:24
4Mo 13:27
4Mo 14:8
5Mo 26:9
Jr 11:5
Jr 32:22
- g 5Mo 11:29
Jš 8:30
- h 5Mo 27:2
- i 2Mo 20:25
Jš 8:31
- j 3Mo 1:9
- k 3Mo 3:1
- l 3Mo 7:15
- m 5Mo 12:7
5Mo 16:11
- n 2Mo 24:12
- o Hb 2:2
- p 2Mo 19:5
5Mo 26:18
- r 2Mo 20:6
1Kr 2:3
Mt 19:17
1Iv 5:3
s 1Kr 8:61

vi, Bogu svojemu,^a kao što je obećao.^b

27 Potom je Mojsije sa starješinama Izraelovim zapovjedio narodu: "Držite sve zapovijedi koje vam danas dajem.^b **2** Kad prijedete preko Jordana^c u zemlju koju ti daje Jehova, Bog tvoj, postavi sebi kamenje veliko i namaži ga vapnom. **3** I napiši na njemu sve riječi ovoga zakona^d kad prijedeš^e i udeš u zemlju koju ti daje Jehova, Bog tvoj, u zemlju u kojoj teče med i mlijeko, kao što ti je rekao Jehova, Bog praotaca tvojih.^f **4** Kad prijedete Jordan, postavite to kamenje na gori Ebalu,^g kao što vam danas zapovijedam, i namaži ga vapnom.^h **5** Sagradi ondje i žrtvenik Jehovi, Bogu svojemu, žrtvenik od kamenja koje nisi obrađivao željeznim alatom.ⁱ **6** Od neklesana kamenja sagradi žrtvenik Jehovi, Bogu svojemu, i na njemu prinosi žrtve paljenice Jehovi, Bogu svojemu.^j **7** Prinosi i žrtve zajedništva^k i jedi ih ondje,^l i raduj se pred Jehovom, Bogom svojim.^m **8** A na kamenju napiši sve riječi ovoga zakona,ⁿ da budu sasvim jasne."^o

9 Zatim je Mojsije sa svećenicima levitskim rekao svemu Izraelu: "Šuti i slušaj, Izrael! Danas si postao narod Jehove, Boga svojega.^p **10** Slušaj glas Jehove, Boga svojega, i drži zapovijedi njegove^r i uredbe njegove^s koje ti danas dajem."^o

11 I Mojsije je toga dana zapovjedio narodu: **12** "Kad prijedete Jordan, ovi neka

stanu na gori Gerizimu^a da blagoslivlju narod: Šimun, Levi, Juda, Isakar, Josip i Benjamin. **13** A ovi neka stanu na gori Ebalu^b da proklinju:^c Ruben, Gad, Ašer, Zebulun, Dan i Naftali. **14** A leviti neka progovore i jakim glasom kažu svim Izraelcima:^d

15 'Proklet bio tko načini lik rezan^e ili kip lijevan,^f ono što je odvratno Jehovi,^g djelo ruku čovjeka što drvo i metal obrađuje,^h i postavi ga na skriveno mjesto.' A sav narod neka odgovori i kaže: 'Amen!'^{*i}

16 'Proklet bio tko prezire oca svojega ili majku svoju.'^j A sav narod neka kaže: 'Amen!'

17 'Proklet bio tko pomakne među bližnjega svojega.'^k A sav narod neka kaže: 'Amen!'

18 'Proklet bio tko slijepca odvede na stranputicu.'^l A sav narod neka kaže: 'Amen!'

19 'Proklet bio tko izvrće^m pravduⁿ došljaku,^o djetetu bez oca i udovici.'^p A sav narod neka kaže: 'Amen!'

20 'Proklet bio tko legne sa ženom oca svojega, jer je otkrio skut oca svojega.'^r A sav narod neka kaže: 'Amen!'

21 'Proklet bio tko legne s kakvom god životinjom.'^s A sav narod neka kaže: 'Amen!'

22 'Proklet bio tko legne sa sestrom svojom, s kćeri oca svojega ili kćeri majke svoje.'^t A sav narod neka kaže: 'Amen!'

23 'Proklet bio tko legne s punicom svojom.'^u A sav narod neka kaže: 'Amen!'

5Mo 27:15* Hebrejska riječ "amen" znači "zaista je tako; neka bude tako".

27. poglavlje

- a 5Mo 11:29
b Jš 8:33
c Da 9:11
d 5Mo 33:10
Ne 8:7
e 2Mo 20:4
5Mo 4:16
Iza 44:9
f 3Mo 34:17
3Mo 13:4
4Mo 33:52
g 5Mo 7:25
5Mo 29:17
h Ho 13:2
i 4Mo 5:22
Ne 5:13
j 2Mo 20:12
3Mo 19:3
5Mo 21:18
5Mo 21:21
Izr 20:20
Izr 30:17
Mt 15:4
k 5Mo 19:14
Izr 22:28
Izr 23:10
l 3Mo 19:14
m Izr 17:23
Mi 3:11
n 5Mo 16:20
o 2Mo 22:21
p 2Mo 22:22
5Mo 10:18
5Mo 24:17
Mi 3:5
Jk 1:27
r 3Mo 18:8
2Sa 16:22
1Ko 5:1
s 2Mo 22:19
3Mo 18:23
3Mo 20:15
t 3Mo 18:9
3Mo 20:17
2Sa 13:14
Eze 22:11
u 3Mo 18:17
3Mo 20:14

Desni stupac

- a 2Mo 20:13
2Mo 21:12
3Mo 24:17
4Mo 35:31
b 5Mo 10:17
Eze 22:12
Mt 27:4
Dt 1:18
c 5Mo 28:15
Ps 119:21
Jr 11:3
Ga 3:10

28. poglavlje

- d 2Mo 15:26
3Mo 26:5
Iza 1:19
Lk 1:6
e 5Mo 26:19
f Izr 10:22
g Ps 107:36
h 5Mo 11:14
i 3Mo 26:9
5Mo 7:13
Ps 127:3
Ps 128:3
j 5Mo 30:9
k Ps 107:38
l 5Mo 26:2
m 2Mo 12:34
2Mo 23:25
Ru 1:6

24 'Proklet bio tko ubije bližnjega svojega iz potaje.'^a A sav narod neka kaže: 'Amen!'

25 'Proklet bio tko prima mito da ubije nevinu dušu i prolije krv njezinu.'^b A sav narod neka kaže: 'Amen!'

26 'Proklet bio tko ne drži riječi ovoga zakona i ne postupa po njima.'^c A sav narod neka kaže: 'Amen!'

28 Ako budeš slušao glas Jehove, Boga svojega, i pazio da izvršavaš sve zapovijedi njegove koje ti danas dajem,^d Jehova, Bog tvoj, uzvisit će te iznad svih drugih naroda na zemlji.^e **2** Svi ovi blagoslovi doći će na tebe i stići će te,^f budeš li slušao glas Jehove, Boga svojega:

3 Blagoslovljen ćeš biti u gradu^g i blagoslovljen u polju.^h

4 Blagoslovljen će biti plod utrobe tvoje,ⁱ plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje,^j mlado krupne stoke tvoje i mlado sitne stoke tvoje.^k

5 Blagoslovljen će biti koš tvoj^l i posuda u kojoj kruh mijesiš.^m

6 Blagoslovljen ćeš biti u svemu što budeš činio.ⁿ

7 Jehova će poraziti pred tobom neprijatelje tvoje koji se podignu na tebe.^o Jednim će putem doći na tebe, a na sedam će puteva bježati pred tobom.^p **8** Jehova će poslati blagoslov na spremišta tvoja^r i na sve što poduzimaš.^s Jehova, Bog tvoj, blagoslovit će te u zemlji koju ti daje. **9** Jehova će te učiniti svetim naro-

n Ps 91:14; Ps 121:8; o 3Mo 26:7; 5Mo 32:30; Jš 10:11; 2Sa 22:38; Ps 89:23; p 5Mo 7:23; 2Lje 14:13; He 11:34; r 3Mo 26:10; Izr 3:10; Mi 3:10; s 5Mo 15:10.

dom svojim,^a kao što ti se zakleo.^b Jehova, Bog tvoj, učinit će to ako budeš držao zapovijedi^c njegove i išao putevima njegovim. **10** I svi narodi na zemlji vidjet će da nosiš ime Jehovino,^d i bojat će te se.^e

11 Jehova će dati da obiluješ svakim dobrom. Obilovat ćeš plodom utrobe svoje,^f plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje,^g u zemlji za koju se Jehova zakleo praocima tvojim da će ti je dati.^h **12** Jehova će ti otvoriti dobru riznicu svoju, nebo, da na vrijeme daje kišu zemlji tvojojⁱ i da blagoslovi svako djelo ruku tvojih.^j I mnogim ćeš narodima davati u zajam, a sam nećeš uzimati u zajam.^k **13** Jehova će te postaviti da budeš glava, a ne rep. Bit ćeš uvijek na vrhu,^l a ne na dnu, ako budeš slušao zapovijedi^m Jehove, Boga svojega, koje ti danas dajem da ih držiš i da po njima postupaš. **14** Ni od jedne riječi koju ti danas zapovijedam nemoj odstupati ni desno ni lijevo,ⁿ idući za drugim bogovima i služeći im.^o

15 Ako ne budeš slušao glas Jehove, Boga svojega, i ne budeš pazio da postupaš po svim zapovijedima njegovim i odredbama njegovim koje ti ja danas dajem, sva će ova prokletstva doći na tebe i stići će te:^p

16 Proklet ćeš biti u gradu^r i proklet u polju.^s

17 Proklet će biti koš tvoj^t i posuda u kojoj kruh mijesiš.^u

18 Proklet će biti plod utrobe tvoje^v i plod zemlje tvoje,^z mlado krupne stoke tvoje i mlado sitne stoke tvoje.^a

28. poglavlje

- a 5Mo 7:6
1Pe 1:15
b 1Mo 17:7
2Mo 19:6
5Mo 7:8
He 6:13
c 5Mo 27:1
d 4Mo 6:27
2Lje 7:14
Iza 43:10
Iza 53:19
Da 9:19
Dj 15:17
e 4Mo 22:3
5Mo 11:25
Jš 5:1
f 5Mo 28:4
g 5Mo 30:9
Ps 65:9
h 1Mo 15:18
i 3Mo 26:4
5Mo 11:14
Jr 14:22
j 5Mo 14:29
5Mo 15:10
Ps 67:7
Ps 115:13
k 5Mo 15:6
1Kr 4:21
l 5Mo 19:98
m 5Mo 5:32
n Jš 1:7
Izr 4:27
Iza 30:21
o 3Mo 19:4
5Mo 11:16
Ps 96:5
1Ko 8:4
p 3Mo 26:16
Da 9:11
Ml 2:2
Ga 3:13
r Jr 7:12
Jr 26:6
Tu 1:1
s 1Kr 17:1
Jl 1:4
Hg 1:6
t 5Mo 26:2
u 3Mo 26:26
Mi 6:14
v 5Mo 5:9
Tu 2:11
Tu 2:19
Tu 4:10
Ho 9:12
z 3Mo 26:20
a 3Mo 26:22

Desni stupac

- a Ml 2:2
b 1Sa 4:10
2Kr 14:12
c Ps 39:11
Ps 80:16
Iza 30:17
Iza 51:20
Eze 5:15
d 3Mo 26:31
5Mo 4:26
Jš 23:16
e 3Mo 26:25
Jr 21:6
Jr 24:10
f 3Mo 26:16
g 3Mo 26:33
Jr 16:4
h 1Kr 8:37
i 2Lje 6:28
Am 4:9
Hg 2:17

19 Proklet ćeš biti u svemu što budeš činio.

20 Jehova će slati na tebe prokletstvo^a i pomutnju^b i kažnjavat će te^c u svemu što god poduzmeš, dok ne budeš istrijebljen i dok brzo ne propadneš zbog zlih djela svojih kojima si me napustio.^d

21 Jehova će dati da se pošast prilijepi za tebe, dok te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je zaposjedneš.^e **22** Jehova će te udariti sušicom,^f jakom vrućicom, upalom, groznicom, mačem,^g sušom^h i plijesni,ⁱ i to će te progoniti dok ne propadneš. **23** Nebo što je nad glavom tvojom postat će bakar, a zemlja što je pod tobom postat će željezo.^j **24** Jehova će dati da prah i pijesak pada kao kiša na zemlju tvoju. S neba će padati na tebe dok te ne istrijebi. **25** Jehova će dati da te poraze neprijatelji tvoji.^k Jednim ćeš putem izaći na njih, a na sedam ćeš puteva bježati pred njima. I postat ćeš jezovit prizor svim kraljevstvima zemaljskim.^l **26** Tvoje će mrtvo tijelo biti hrana svim letećim stvorenjima nebeskim i zvijerima poljskim, i nitko ih neće plašiti.^m

27 Jehova će te udariti čiorom egipatskim,ⁿ šuljevima,^{*} krastama[#] i osipom, od kojih se nećeš moći izliječiti. **28** Jehova će te udariti ludilom,^o sljepilom^p i smetenošću.^r

J 3Mo 26:19; 5Mo 11:17; 1Kr 8:35; 1Kr 17:1; Jr 14:4; Am 4:7; k 3Mo 26:17; 5Mo 32:30; l Jr 24:9; Jr 29:18; Eze 23:46; Lk 21:24; m 1Sa 17:44; Ps 79:2; Jr 7:33; n 5Mo 7:15; Am 4:10; o Pr 7:7; p 2Mo 4:11; 3Mo 26:16; r Jr 4:9.

5Mo 28:22* "Tuberkulozom". **27*** "Hemoroidima". **27#** "Ekcemom".

29 I u podne ćeš pipati uokolo kao što slijepac pipa u mraku,^a i nećeš biti uspješan na putevima svojim. Uvijek će te samo zakidati i pljačkati, a neće biti nikoga da te spasi.^b **30** Zaručit ćeš se sa ženom, ali drugi će je uzeti i silovati.^c Sagrađit ćeš kuću, ali nećeš živjeti u njoj.^d Zasadit ćeš vinograd, ali ga nećeš brati.^e **31** Bika tvojega na oči će ti zaklati, ali ti ga nećeš jesti. Magarca će tvojega pred tobom oteti i neće ti se vratiti. Ovice tvoje dat će se neprijateljima tvojim i neće biti nikoga da ti pomogne.^f **32** Sinovi tvoji i kćeri tvoje bit će predani drugome narodu^g i oči tvoje to će gledati i zauvijek čeznuti za njima, ali ruke će tvoje biti nemoćne.^h **33** Plod zemlje tvoje i svega truda tvojega jest će narod koji ne poznaješ.ⁱ I uvijek će te samo zakidati i gaziti.^j **34** I poludjet ćeš od onoga što će gledati oči tvoje.^k

35 Jehova će te udariti bolnim čirom po koljenima i po bedrima, udarit će te od tabana do tjemena, tako da se nećeš moći izliječiti.^l **36** Jehova će tebe^m i kralja tvojegaⁿ kojega ćeš postaviti nad sobom odvesti u narod nepoznat i tebi i praocima tvojim, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, drvenim i kamenim.^o **37** Nad tobom će se ljudi zgražati^p i s prezirom će te spominjati,^q rugat će ti se svi narodi među koje će te odvesti Jehova.

5Mo 28:37* Doslovno: "Bit ćeš zgražanje i izreka (poslovica)".

28. poglavlje

- a Iza 59:10
Sf 1:17
- b Su 3:14
Su 6:4
Ne 9:27
Ps 106:42
- c Jr 8:10
- d Iza 5:9
Tu 5:2
Sf 1:13
- e Am 5:11
Mi 6:15
- f 2Sa 22:42
- g 2Lje 29:9
Jl 3:6
- h Ne 5:5
- i 3Mo 26:16
5Mo 28:51
Ne 9:37
Iza 1:7
Jr 5:17
Za 11:6
- j Za 11:6
- k 5Mo 28:67
- l 5Mo 28:27
Job 2:7
- m 2Kr 17:6
2Kr 25:26
Iza 39:7
- n 2Kr 25:7
2Lje 33:11
2Lje 36:6
Jr 22:11
- o 5Mo 4:28
Jr 16:13
- p 1Kr 9:8
Jr 25:9
- r 2Lje 7:20
Ps 44:14
Jr 24:9

Desni stupac

- a Iza 5:10
Hg 1:6
- b 1Kr 8:37
2Lje 6:28
Jl 2:3
Jl 2:25
- c Sf 1:13
- d Jn 4:7
- e Mi 6:15
- f 5Mo 28:32
2Kr 24:14
Jr 52:15
Jr 52:30
Tu 1:5
- g 3Mo 25:47
- h 5Mo 15:5
5Mo 15:6
Izr 22:7
- i Ezr 9:7
- j 5Mo 28:15
5Mo 29:27
Jr 26:6
- k 3Mo 26:28
2Kr 17:20
Iza 1:20
Jr 24:10
- l 5Mo 11:28
Ps 119:21
Jr 7:24
- m Jr 25:18
Eze 14:8
1Ko 10:11
- n Ne 8:10
Ps 100:2
- o 5Mo 12:7
5Mo 32:15
Ne 9:35
- p 2Lje 12:8
Jr 5:19
Jr 17:4

38 Mnogo ćeš sjemena iznijeti u polje, ali malo ćeš požeti,^a jer će skakavci urod proždrijeti.^b **39** Vinograde ćeš saditi i obrađivati, ali vina nećeš piti niti ćeš što brati,^c jer će ih crv izjesti.^d **40** Imat ćeš maslina po cijelome području svojem, ali se uljem nećeš mazati, jer će opasti masline tvoje.^e **41** Radat ćeš sinove i kćeri, ali neće biti tvoji, jer će u zarobljeništvu otići.^f **42** Sve drveće tvoje i plodovi zemlje tvoje postat će plijen kukaca zujećih. **43** Došljak koji je u tvojoj sredini uzdizat će se nad tobom sve više, a ti ćeš padati sve niže.^g **44** On će tebi davati u zajam, a ti njemu nećeš davati u zajam.^h On će biti glava, a ti ćeš biti rep.ⁱ

45 Sva ta prokletstva^j doći će na tebe, progonit će te i stizati dok te ne istrijebe,^k jer nisi slušao glas Jehove, Boga svojega, i nisi držao zapovijedi njegove i odredbe njegove koje ti je dao.^l **46** I ona će biti kao znak i kao znamenje tebi i potomstvu tvojemu do vijeka,^m **47** jer nisi služio Jehovi, Bogu svojemu, vesela i radosna srcaⁿ uza sve obilje svoje.^o **48** I služit ćeš neprijateljima svojim^p koje će Jehova poslati na tebe, u glad,^r žedi, golotinji i oskudici u svemu. Na vratu ćeš nositi željezni jaram njihov dok ne budeš istrijebljen.^s

49 Jehova će podignuti na tebe narod što dolazi izdaleka,^t s kraja zemlje, narod koji će se kao orao na tebe obru-

r Jr 44:27; s Jr 28:14; t Jr 6:22; Hb 1:6.

šiti,^a kojemu jezika nećeš razumjeti,^b **50** narod okrutna lica,^c koji neće imati obzira prema starcu niti će milostiv biti prema mladiću.^d **51** I oni će jesti plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dok ne budeš istrijebljen.^e Neće ti ostavljati ni žita ni mladoga vina ni ulja ni mlado krupne stoke ni mlado sitne stoke, dok te ne zatru.^f **52** I opkolit će te u svim gradovima tvojim dok po svoj zemlji tvojoj ne padnu zidine tvoje visoke i utvrđene u koje se uzdaš. Opkolit će te u svim gradovima tvojim u svoj zemlji tvojoj koju ti daje Jehova, Bog tvoj.^g **53** Tada ćeš jesti plod utrobe svoje, meso sinova svojih i kćeri svojih,^h koje ti daje Jehova, Bog tvoj, zbog tjeskobe i nevolje kojima će te pritisnuti neprijatelj tvoj.

54 Čovjek vrlo nježan i osjetljiv među vama zlobnim će okomⁱ gledati brata svojega i ženu svoju milu i preostale sinove svoje koji mu ostanu, **55** i nikome od njih neće dati mesa sinova svojih koje će jesti, jer ništa drugo neće imati zbog tjeskobe i nevolje kojima će te pritisnuti neprijatelj tvoj u svim gradovima tvojim.^j **56** Žena vrlo nježna i osjetljiva među vama koja se zbog osjetljivosti svoje i nježnosti svoje nikada nije usudila nogom svojom stati na zemlju,^k zlobnim će okom gledati muža svojega milog, sina svojega i kćer svoju, **57** i posteljicu svoju što joj izade između nogu i sinove svoje koje rodi,^l zato što će ih potajno jesti jer će vladati oskudica u sve-

28. poglavlje

- a Jr 4:13
Tu 4:19
Ho 8:1
- b Iza 28:11
Jr 5:15
- c Eze 21:31
- d 2Lje 36:17
Iza 47:6
Lk 19:44
- e 5Mo 28:33
- f 3Mo 26:26
Jr 15:13
- g 2Kr 17:5
2Kr 25:1
Jr 39:1
Lk 19:43
- h 3Mo 26:29
2Kr 6:28
Jr 19:9
Tu 2:20
Tu 4:10
Eze 5:10
- i 5Mo 15:9
Izr 23:6
- j 5Mo 28:48
Jr 52:6
- k Tu 4:5
- l Iza 49:15

Desni stupac

- a 5Mo 28:53
- b 2Mo 24:7
3Mo 26:15
5Mo 31:26
- c 2Mo 14:4
3Mo 10:3
Ps 72:19
- d 5Mo 10:17
Ne 1:5
Ps 99:3
Iza 29:23
- e 2Mo 3:15
2Mo 6:3
2Mo 20:2
Ps 83:18
Ps 113:3
Iza 42:8
Mi 2:2
- f 3Mo 26:21
2Lje 21:14
Da 9:12
- g 5Mo 28:22
2Lje 21:15
- h 5Mo 7:12
5Mo 7:15
5Mo 28:27
Am 4:10
- i 5Mo 4:27
- j 5Mo 10:22
5Mo 26:5
Ne 9:23
- k 5Mo 30:9
- l Izr 12:6
- m Jr 12:14
Jr 18:7
- n 3Mo 26:33
5Mo 4:27
Ne 1:8
Lk 21:24
- o 5Mo 4:28
5Mo 28:36
Jr 16:13
- p Eze 5:12
Am 9:4
- r 3Mo 26:36
Eze 12:19
- s 3Mo 26:16

mu zbog tjeskobe i nevolje kojima će te pritisnuti neprijatelj tvoj u gradovima tvojim.^a

58 Ako ne budeš pazio da držiš sve riječi zakona ovoga što su zapisane u knjizi ovoj^b i ako se ne budeš bojao imena ovoga slavnog^c koje strah ulijeva,^d imena Jehove,^e Boga svojega, **59** Jehova će učiniti da nevolje tvoje i nevolje potomaka tvojih budu posebno teške, nevolje velike i dugotrajne,^f bolesti opake i dugotrajne.^g **60** I vratit će na tebe sve bolesti egipatske kojih si se bojao, i one će se prilijepiti za tebe.^h **61** A i svaku drugu bolest i svaku nevolju koja nije zapisana u knjizi ovoga zakona Jehova će puštati na tebe dok te ne istrijebe. **62** I ostat će vas vrlo malo,ⁱ iako vas je bilo mnogo kao zvijezda na nebu,^j jer niste slušali glas Jehove, Boga svojega.

63 I kao što vam se Jehova radovao čineći vam dobro i umnožavajući vas,^k tako će vam se Jehova radovati zatirući vas i istrebljujući vas.^l I bit ćete iščupani iz zemlje u koju idete da je zaposjednete.^m

64 I Jehova će te rasijati po svim narodima od jednoga kraja zemlje do drugoga,ⁿ i ondje ćeš služiti drugim bogovima, drvenim i kamenim, koji su nepoznati i tebi i praocima tvojim.^o **65** Među tim narodima nećeš imati mira^p i neće se naći mjesta gdje bi noga tvoja počinula. Jehova će ti ondje dati srce uzdrhtalo,^r oči ugašle^s i dušu očajnu. **66** I život će ti biti u smrtnoj opasnosti, bit ćeš u strahu noć i dan i

nećeš biti siguran hoćeš li živ ostati.^a **67** Ujutro ćeš govoriti: 'Da je barem večer!' a uvečer ćeš govoriti: 'Da je barem jutro!' zbog straha što će ti srce ispuniti i zbog onoga što će oči tvoje gledati.^b **68** I Jehova će te brodovima odvesti natrag u Egipat putem za koji sam ti rekao: 'Nikada ga više nećeš vidjeti',^c i ondje ćete se prodavati neprijateljima svojim za robove i robinje,^d ali neće biti kupca."

29 Ovo su riječi saveza koji je Mojsije po zapovijedi Jehovinoj sklopio sa sinovima Izraelovim u zemlji moapskoj, osim saveza koji je bio sklopio s njima na Horebu.^e

2 I Mojsije je sazvaio sav Izrael i rekao im je: "Vidjeli ste sve što je Jehova učinio pred očima vašim u zemlji egipatskoj faraonu i svim slugama njegovim i svoj zemlji njegovoj,^f **3** kušnje velike što su ih vidjeli oči tvoje,^g one znakove velike i čuda.^h **4** Ali vam Jehova sve do današnjeg dana nije dao srce razborito da shvatite, oči da vidite i uši da čujete.ⁱ **5** 'Dok sam vas četrdeset godina vodio pustinjom,^j odjeća se vaša nije istrošila na vama niti su se sandale vaše istrošile na nogama vašim.^k **6** Kruha niste jeli,^l vina i opojna pića niste pili, da biste znali da sam ja Jehova, Bog vaš.' **7** I kad ste došli na ovo mjesto, Sihon, kralj hešbonski,^m i Og,ⁿ kralj bašanski, izašli su pred nas da započnu bitku, ali porazili smo ih.^o **8** Potom smo uzeli zemlju njihovu i dali je u nasljedstvo Ru-

28. poglavlje

- a He 10:27
- b 5Mo 28:34
- c 2Mo 14:13
- Jr 44:12
- Ho 9:3
- d Ne 5:8

29. poglavlje

- e 2Mo 24:8
- 3Mo 26:45
- 5Mo 5:2
- f 2Mo 19:4
- 5Mo 7:18
- Jš 24:5
- g 5Mo 4:34
- 5Mo 7:19
- Ne 9:17
- Ne 9:19
- h 4Mo 14:11
- Ne 9:10
- Ps 78:43
- Ps 105:27
- i Izr 20:12
- Iza 6:10
- Mk 4:12
- Ri 11:8
- Ef 4:18
- j 5Mo 1:3
- 5Mo 8:2
- Am 2:10
- k 5Mo 8:4
- Ne 9:21
- Mt 6:31
- l 2Mo 16:12
- 2Mo 16:31
- Ne 9:15
- m 4Mo 21:26
- n 4Mo 21:33
- o Ps 135:10
- Ps 135:11

Desni stupac

- a 4Mo 32:33
- 5Mo 3:12
- b 5Mo 4:6
- 5Mo 8:18
- Jš 1:7
- 1Kr 2:3
- Ps 103:17
- Ps 103:18
- Lk 11:28
- c 5Mo 31:12
- d Ne 8:2
- e 2Mo 12:38
- 4Mo 11:4
- f Jš 9:21
- g 5Mo 29:1
- 5Mo 29:29
- h 5Mo 1:3
- i 2Mo 19:5
- 5Mo 7:6
- 5Mo 27:9
- 5Mo 28:9
- j 2Mo 6:7
- 2Mo 29:45
- k 1Mo 17:7
- 1Mo 22:16
- Jr 11:5
- He 6:13
- l 1Mo 26:3
- 2Mo 2:24
- Ps 105:9
- m 1Mo 28:13
- n 5Mo 5:3
- Eze 16:60
- o Jr 32:39
- p 5Mo 2:4
- r 4Mo 25:2
- Eze 20:8
- s 5Mo 11:16
- 5Mo 17:3
- He 3:12

benovcima i Gadovcima i polovini plemena Manašeova.^a **9** Zato držite riječi ovoga saveza i postupajte po njima, da budete uspješni u svemu što činite.^b

10 Danas stojite pred Jehovom, Bogom svojim, svi vi, poglavari plemena vaših, starješine vaši i upravitelji vaši, svi muževi Izraelovi,^c **11** djeca vaša, žene vaše^d i došljak^e što živi s tobom usred tabora tvoje, od onoga koji ti drva siječe do onoga koji ti vodu donosi,^f **12** da stupite u savez^g s Jehovom, Bogom svojim, savez zakletvom potvrđen, koji Jehova, Bog tvoj, danas sklapa s tobom,^h **13** da tako od tebe danas učini narod svojⁱ i da on bude Bog tvoj,^j kao što ti je obećao i kao što se zakleo pracom tvojim Abrahamu,^k Izaku^l i Jakovu.^m

14 Ovaj savez zakletvom potvrđen ne sklapam samo s vamaⁿ **15** nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Jehovom, Bogom našim, i s onima koji danas nisu ovdje s nama.^o **16** Jer dobro znate kako smo živjeli u zemlji egipatskoj i kako smo prošli usred naroda.^p I prolazeći usred njih, **17** vidjeli ste gadosti njihove i odvratne idole* njihove^r od drva i kamena, srebra i zlata, što su ih imali. **18** Neka ne bude među vama čovjeka ni žene ni obitelji ni plemena kojima bi se srce danas odvratilo od Jehove, Boga našega, pa da ide služiti bogovima onih naroda.^s Neka ne bude među vama korijena koji

5Mo 29:17* Ili: "balegave idole".

bi donosio otrovan plod i pelin.^a

19 Ako tko čuje riječi ove zakletve^b i samouvjerenost u srcu svojemu kaže: 'Imat ću mir^c iako ću ići za željama tvrdokornog srca svojega',^d a namjerom da zatre sve, i natopljeno tlo i ono suho, **20** Jehova mu to neće oprostiti,^e nego će se gnjev Jehovin^f i srdžba njegovog^g raspaliti na tog čovjeka,^h i sva prokletstva zapisana u knjizi ovojⁱ doći će na njega i Jehova će izbrisati ime njegovo pod nebom. **21** Tako će ga Jehova odvojiti^j na propast njegovu od svih plemena Izraelovih, prema svim prokletstvima saveza, što su zapisana u ovoj knjizi zakona.

22 Budući naraštaj, sinovi vaši koji će doći poslije vas, i tuđinac koji će doći iz daleke zemlje, pitat će kad vide nevolje u zemlji ovoj i bolesti njezine što joj ih Jehova nanosi,^k **23** sumpor, sol^l i palež,^m tako da se na svojoj zemlji ne sije niti da što na njoj niče niti da kakvo raslinje na njoj raste, kao kad je uništena Sodoma i Gomora,ⁿ Adma^o i Sebojim,^p koje je Jehova uništio u gnjevu svojem u i u srdžbi svojoj,^r **24** doista, svi će narodi pitati: 'Zašto je Jehova učinio tako zemlji ovoj?'^s Čemu taj gnjev tako žestok i silan? **25** Tada će im odgovoriti: 'Zato što su ostavili savez^t koji je Jehova, Bog praotaca njihovih, sklopio s njima kad ih je izveo iz zemlje egipatske.' **26** I otišli su da služe drugim bogovima i klanjaju im se, bogovi-

29. poglavlje

- a Jr 9:15
Ho 10:4
Am 6:12
Dj 8:23
He 12:15
- b 5Mo 29:12
- c Ps 10:6
Jr 5:12
Jr 14:19
- d Ne 9:29
Izr 28:14
Iza 30:1
Jr 3:17
Jr 6:28
Za 7:12
Ri 1:21
Ri 2:5
- e 2Mo 34:7
Js 24:19
Iza 27:11
- f Ps 74:1
- g 2Mo 34:14
Ps 79:5
Eze 23:25
- h Ps 188
He 12:29
- i 5Mo 27:26
5Mo 28:15
- j Ri 2:5
- k 5Mo 28:59
I Su 9:45
Ps 107:34
Jr 17:6
- m Ps 11:6
- n 1Mo 19:24
Jd 7
- o 1Mo 10:19
- p 1Mo 14:2
Ho 11:8
- r Jr 20:16
Am 4:11
- s 1Kr 9:8
2Lj 7:21
Jr 22:8
- t 5Mo 29:12
1Kr 19:10
- u Jr 22:9
Jr 31:32

Desni stupac

- a Su 2:12
1Kr 9:9
2Kr 17:7
2Lj 7:22
Jr 19:4
- b 3Mo 26:16
5Mo 27:26
5Mo 29:20
- c 5Mo 28:63
1Kr 14:15
2Kr 17:18
Ps 52:5
Lk 21:24
- d Ezr 9:7
Da 9:7
- e Iza 55:8
Ri 11:33
1Ko 2:16
- f Am 3:7
Mt 11:27
Ef 3:5
- g Ps 78:5
Pr 12:13
Iv 5:3

30. poglavlje

- h 5Mo 11:27
5Mo 28:2
5Mo 11:28
5Mo 28:15

ma koje nisu poznavali i koje im on nije odredio.^a **27** Tada se raspalio gnjev Jehovin na ovu zemlju i on je pustio na nju sva prokletstva zapisana u knjizi ovoj.^b **28** Zato ih je Jehova iščupao iz zemlje njihove u gnjevu,^c bijesu i srdžbi velikoj i bacio ih je u drugu zemlju, gdje su i danas.^d

29 Ono što je sakriveno^e pripada Jehovi, Bogu našem, a ono što je otkriveno^f pripada nama i sinovima našim dovijskega, da izvršavamo sve riječi ovoga zakona.^g

30 Kad dođu na tebe sve ove riječi, blagoslov^h i prokletstvoⁱ što ih stavljam pred tebe, i ti ih opet uzmeš k srcu svojemu^j među svim narodima u koje te rasije Jehova, Bog tvoj,^k **2** i vratiš se k Jehovi, Bogu svojemu,^l i poslušaj glas njegov, ti i sinovi tvoji, svim srcem svojim i svom dušom svojom u svemu što ti danas zapovijedam,^m **3** tada će Jehova, Bog tvoj, vratiti zarobljeni narod tvojⁿ i smilovati će ti se,^o i opet će te skupiti iz svih naroda u koje te bude rasijao Jehova, Bog tvoj.^p **4** Ako bi rasijani narod tvoj bio i nakraj neba, i odande će te skupiti Jehova, Bog tvoj, odande će te uzeti.^r **5** Jehova, Bog tvoj, odvest će te u zemlju koju su zaposjeli oci tvoji, i uzet ćeš je u posjed. On će ti činiti dobro i umnožiti te više nego očeve tvoje.^s **6** I Jehova, Bog tvoj, obrezat će srce tvoje^t i

j 1Kr 8:47; Ne 1:9; Eze 18:28; Jl 2:13; k 2Kr 17:6; 2Kr 17:23; 2Kr 25:26; 2Lj 36:20; l Iza 55:7; Ho 3:5; 1lv 1:9; m 5Mo 4:29; n Jr 29:14; o Tu 3:22; p Ezr 1:3; Ps 147:2; Iza 56:8; Jr 32:37; Eze 34:13; r 5Mo 28:64; Iza 11:11; Sf 3:20; Za 8:7; s Ne 1:9; t 5Mo 10:16; Ri 2:29.

srce potomaka tvojih,^a da ljubiš Jehovu, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom, da bi živ bio.^b **7** I Jehova, Bog tvoj, poslat će sva ova prokletstva na neprijatelje tvoje, na one koji te mrze i koji te progone.^c

8 A ti ćeš se obratiti i poslušati glas Jehovin i vršiti sve zapovijedi njegove koje ti danas dajem.^d **9** I Jehova, Bog tvoj, izobilno će blagosloviti svako djelo ruku tvojih^e i izobilno će umnožiti plod utrobe tvoje, plod stoke tvoje^f i plod zemlje tvoje,^g tako da ćeš uživati blagostanje.^h Jehova će ti se opet radovati čineći ti dobro, kao što se radovao praocima tvojim.ⁱ **10** Tako će ti biti kad poslušаш glas Jehove, Boga svojega, držeći zapovijedi njegove i odredbe njegove zapisane u ovoj knjizi zakona,^j i kad se vratiš Jehovi, Bogu svojemu, svim srcem svojim i svom dušom svojom.^k

11 Jer ova zapovijed koju ti danas dajem nije za tebe preteška niti je predaleko od tebe.^l **12** Nije na nebu da bi morao reći: 'Tko će se za nas popeti na nebo, skinuti nam je i objaviti je da po njoj postupamo?'^m **13** Nije ni preko mora da bi morao reći: 'Tko će za nas preko mora prijeći, donijeti nam je i objaviti je da po njoj postupamo?' **14** Jer je ta riječ posve blizu tebe, u ustima tvojim i u srcu tvojemu,ⁿ da bi postupao po njoj.^o

15 Evo, danas stavljam pred tebe život i dobro, smrt i zlo.^p **16** Ako budeš slušao zapovijedi Jehove, Boga svojega, koje ti danas dajem, da ljubiš

30. poglavlje

a Jr 32:39
b 5Mo 6:5
c 1Mo 12:3
Iza 10:12
Jr 25:12
Tu 3:64
Ri 12:19
d 5Mo 30:2
e Iza 65:21
Mi 3:10
Mt 6:53
Flp 4:19
f 5Mo 7:14
5Mo 28:4
Ps 107:38
g 3Mo 26:4
Ps 67:6
2Ko 9:10
h 5Mo 15:4
Izr 10:22
i 5Mo 28:63
Jr 32:41
j 5Mo 26:17
5Mo 30:2
k Ne 1:9
Eze 18:21
Eze 33:11
Dj 3:19
l Ps 147:19
Izr 2:4
Iza 45:19
m Ri 10:6
n Ri 10:8
o Mt 7:21
Jk 1:25
p 5Mo 11:26
5Mo 32:47

Desni stupac

a 5Mo 6:5
5Mo 30:6
b Izr 19:16
1Ko 7:19
c 3Mo 25:18
5Mo 4:45
Ps 19:9
d 3Mo 18:5
Ne 9:29
Ga 3:12
e 5Mo 30:5
f 5Mo 29:18
1Sa 12:25
He 3:12
g 5Mo 4:19
5Mo 31:29
Ps 96:5
h 5Mo 8:19
Jš 23:15
i 5Mo 4:26
5Mo 31:28
Iza 1:2
j 5Mo 32:47
k 5Mo 11:26
5Mo 28:2
l 5Mo 27:26
5Mo 28:15
m Jš 24:15
n 5Mo 6:2
Jr 32:39
o 5Mo 10:12
p 5Mo 4:4
r 5Mo 4:40
s 1Mo 12:7
1Mo 15:18

31. poglavlje

t 2Mo 7:7
5Mo 34:7
Dj 7:23
u 4Mo 27:17

Jehovu, Boga svojega,^a da ideš putevima njegovim i držiš zapovijedi njegove,^b odredbe njegove i zakone njegove,^c ostat ćeš na životu^d i umnožiti se, i Jehova, Bog tvoj, blagoslovit će te u zemlji u koju ideš da je zaposjedneš.^e

17 Ali ako se odvrti srce tvoje i ne poslušаш,^f nego se daš zavesti i staneš se klanjati drugim bogovima i služiti im,^g **18** objavljujem vam danas da ćete zacijelo propasti.^h Nećete dugo živjeti u zemlji u koju idete preko Jordana da je zaposjednete. **19** Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju,ⁱ da stavljam pred vas život i smrt,^j blagoslov^k i prokletstvo.^l Zato izaberi život da ostaneš na životu,^m ti i potomstvo tvoje,ⁿ **20** ljubeći Jehovu, Boga svojega,^o slušajući glas njegov i držeći se njega,^p jer on ti daje život i dugi vijek,^q da bi mogao živjeti na zemlji za koju se Jehova zakleo praocima tvojim Abrahamu, Izaku i Jakovu da će im je dati."^s

31 Potom je Mojsije došao i kazao ove riječi svemu Izraelu: **2** "Meni je danas sto i dvadeset godina.^t Više mi nije dopušteno da idem pred vama kao vođa,^u jer mi je Jehova rekao: 'Nećeš prijeći ovaj Jordan.'^v **3** Jehova, Bog tvoj, ići će pred tobom.^z On će istrijebiti one narode pred tobom, a ti ćeš uzeti posjed njihov.^a Jošua će ići pred tobom,^b kao što je rekao Jehova. **4** I Jehova će im učiniti kao što je uči-

v 4Mo 20:12; 5Mo 3:27; 5Mo 4:21; z 5Mo 9:3; a Ps 44:2; b 4Mo 27:18; 5Mo 3:28; Jš 1:2; Jš 4:14; Dj 7:45.

nio Sihonu^a i Ogu,^b kraljevima amorejskim, i zemlji njihovoj, kad ih je zatro.^c **5** Jehova ih predaje vama,^d a vi s njima postupite prema svim zapovijedima koje sam vam dao.^e **6** Budite hrabri i jaki!^f Ne boj se i ne plaši ih se,^g jer Jehova, Bog tvoj, ide s tobom. Neće te napustiti niti će te ostaviti.”^h

7 I Mojsije je pozvao Jošuu i rekao mu pred očima svega Izraela: “Budi hrabar i jak, i jer ćeš ti dovesti ovaj narod u zemlju za koju se zakleo Jehova praocima njihovim da će im je dati, i ti ćeš im je dati u nasljedstvo.^j **8** Jehova ide pred tobom. On će biti s tobom.^k Neće te napustiti niti će te ostaviti. Ne boj se i ne plaši se!”^l

9 Potom je Mojsije napisao ovaj zakon^m i dao ga svećenicima levitskim,ⁿ koji su nosili kovčeg saveza Jehovina,^o i svim starješinama Izraelovim.

10 I Mojsije im je zapovjedio: “Na kraju svake sedme godine, u propisano vrijeme u godini oprastanja dugova,^p na Blagdan sjenica,^r **11** kad sav Izrael dođe da vidi lice Jehove,^s Boga tvojega, na mjesto koje on izabere,^t čitaj ovaj zakon pred svim Izraelom da ga mogu čuti.”^u **12** Skupi narod^v — muškarce, žene, djecu i došljake koji žive s tobom u gradu tvojemu — da čuju i da nauče^z bojati se Jehove, Boga vašega,^a i da paze da drže sve riječi zakona ovoga. **13** I sinovi njihovi koji još ne poznaju taj zakon neka slušaju^b i neka uče bojati se Jehove, Boga vašega, u sve dane dok živite na

31. poglavlje

- a 4Mo 21:24
- b 4Mo 21:35
- c 2Mo 23:23
- 5Mo 29:7
- d 5Mo 3:21
- 5Mo 7:2
- e 4Mo 33:52
- 5Mo 7:24
- 5Mo 20:16
- f Js 1:6
- Ps 27:14
- Ps 118:6
- g 4Mo 14:9
- 5Mo 1:29
- 5Mo 7:18
- Ps 56:3
- h 5Mo 4:31
- Jš 1:5
- He 13:5
- i Js 10:25
- Ef 6:10
- j 5Mo 1:38
- k 2Mo 33:14
- l Js 1:9
- m 2Mo 34:27
- Da 9:13
- n 5Mo 17:18
- o 4Mo 4:15
- 5Mo 31:25
- p 5Mo 15:1
- r 3Mo 23:34
- s 2Mo 23:17
- 5Mo 16:16
- t 5Mo 12:5
- u Ne 8:7
- v 5Mo 4:10
- He 10:25
- z 5Mo 29:29
- a Ps 34:11
- Izr 8:13
- b 5Mo 6:7
- 5Mo 11:2
- Ps 78:6
- Izr 22:6
- Ef 6:4

Desni stupac

- a 5Mo 30:16
- b 4Mo 27:13
- 5Mo 31:2
- c 5Mo 3:28
- d 2Mo 40:2
- e 2Mo 33:9
- 2Mo 40:38
- Ps 99:7
- f 2Sa 7:12
- Iv 3:13
- g 2Mo 32:6
- h 2Mo 34:15
- Su 2:17
- Ps 106:37
- Ps 106:39
- Jr 3:1
- Eze 16:15
- i 5Mo 32:15
- Su 2:12
- 1Kr 11:33
- j Su 2:20
- Jr 31:32
- He 8:9
- k 5Mo 29:20
- Ps 74:1
- l 1Lj 28:9
- 2Lj 15:2
- 2Lj 24:20
- m 5Mo 32:20
- Job 34:29
- Ps 27:9
- Ps 104:29
- Eze 39:23
- n 5Mo 31:21
- 5Mo 32:23
- Ne 9:27
- Izr 1:27

zemlji u koju idete preko Jordana da je zaposjednete.”^a

14 Potom je Jehova rekao Mojsiju: “Evo, bliži se vrijeme da umreš.^b Pozovi Jošuu pa stanite u šatoru sastanka da ga postavim za vođu.”^c Tako su Mojsije i Jošua došli i stali u šatoru sastanka.^d **15** Tada se Jehova pojavio u šatoru u stupu od oblaka. Stup od oblaka stajao je na ulazu u šator.^e

16 I Jehova je rekao Mojsiju: “Evo, počinit ćeš s praocima svojim.^f A ovaj će se narod podići^g i u svojoj će sredini štovati tuđe bogove,^{*} bogove zemlje u koju idu.^h Ostavit će meⁱ i prekršit će savez moj koji sam sklopio s njima.^j

17 U taj će se dan gnjev moj raspaliti na njih,^k i ostavit ću ih^l i okrenut ću lice svoje od njih^m da budu progutani. Mnoga će zla i nevolje doći na njihⁿ i reći će u taj dan: ‘Nisu li nas snašle ove nevolje zato što Bog naš nije među nama?’^o **18** A ja ću okrenuti lice svoje u taj dan zbog svega zla koje čine, jer su se okrenuli drugim bogovima.^p

19 A sada napišite sebi ovu pjesmu!^r Neka je nauče sinovi Izraelovi!^s Stavi je u usta njihova da mi ova pjesma bude svjedok protiv sinova Izraelovih.^t **20** Jer ću ih dovesti u zemlju koju sam pod zakletvom obećao praocima njihovim,^u zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^v I ondje će

o Su 6:13; p Iza 8:17; Iza 59:2; r 5Mo 31:30; 5Mo 32:44; Kol 3:16; s 5Mo 4:9; 5Mo 11:19; t 5Mo 31:21; u 1Mo 15:18; 5Mo 6:10; v 2Mo 3:8; 4Mo 13:27; Eze 20:6.

5Mo 31:16* Doslovno: “bludničiti s tuđim bogovima”. Vidi dodatak 6.

jesti,^a nasititi se i ugojiti,^b pa će se okrenuti drugim bogovima^c i služiti im, a mene će prezirati i savez će moj prekršiti.^d

21 I kad ih snađu mnoga zla i nevolje,^e ova će pjesma svjedočiti protiv njih jer je zaborav neće oteti iz usta potomaka njihovih. Jer dobro znam čemu su skloni^f već danas, kad ih još nisam doveo u zemlju koju sam im pod zakletvom obećao.”

22 Tako je Mojsije toga dana napisao ovu pjesmu i naučio je sinove Izraelove.^g

23 I Bog je Jošuu, sina Nunova, postavio za vođu^h i rekao je: “Budi hrabar i jak,ⁱ jer ćeš ti dovesti sinove Izraelove u zemlju koju sam im pod zakletvom obećao,^j a ja ću biti s tobom.”

24 I kad je Mojsije u cijelosti završio zapisivanje riječi ovoga zakona u knjigu,^k

25 zapovjedio je Mojsije sinovima Levijevim, koji su nosili kovčeg saveza Jehovina:^l

26 “Uzmite ovu knjigu zakona^m i stavite je uz kovčegⁿ saveza Jehove, Boga svojega, da ondje bude svjedok protiv tebe.^o **27** Jer ja dobro poznajem buntovnost tvoju^p i nepokornost tvoju.^{*r} Ako se bunite protiv Jehove^s već danas dok sam još živ među vama, koliko ćete se tek buniti kad umrem!

28 Skupite k meni sve starješine plemena vaših i upravitelje vaše^t da pred njima kažem ove riječi i da za svjedoke protiv njih uzmem nebo i zemlju.^u

29 Jer znam da ćete se nakon moje smrti pokarivati^v i da ćete

31. poglavlje

- a 5Mo 8:12
Ne 9:25
b 5Mo 32:15
c 5Mo 32:16
d 2Mo 24:7
5Mo 29:1
Ne 9:26
e 5Mo 28:59
3Mo 29:22
f 1Mo 8:21
2Mo 16:4
1Lje 28:9
Ps 139:2
g 5Mo 31:19
h 4Mo 27:18
5Mo 31:14
i Jš 1:6
Ps 27:14
Ps 118:6
j 5Mo 1:38
5Mo 3:28
k 2Mo 34:27
5Mo 31:9
l 4Mo 4:15
1Lje 15:12
m 5Mo 17:18
5Mo 31:9
2Kr 22:8
2Lje 34:14
n 1Kr 8:9
He 9:4
o 5Mo 31:19
p 5Mo 9:24
5Mo 32:20
Jš 1:18
Ne 9:26
r 2Mo 32:9
5Mo 9:6
Ps 75:5
Izr 29:1
Iza 48:4
s 5Mo 9:24
Ps 78:8
t 5Mo 29:10
u 5Mo 4:26
5Mo 30:19
5Mo 32:1
v 5Mo 32:5
Su 2:19
Ho 9:9

Desni stupac

- a 5Mo 28:15
b Jr 44:8
c 5Mo 32:44

32. poglavlje

- d 5Mo 4:26
5Mo 30:19
e Job 29:22
Iza 55:10
f Izr 19:12
Ho 14:5
g Ps 72:6
h Mi 5:7
i 2Mo 34:5
Ps 105:1
Iv 17:26
j 1Lje 29:11
Ps 145:3
k 2Sa 22:31
Ps 18:2
Ps 19:7
Jk 1:17
l Ps 33:5
Ps 67:4
Da 4:37
m 5Mo 7:9
Ne 9:33
Ps 98:3
He 10:23
1Pe 4:19

skrenuti s puta koji sam vam odredio. I nevolja^a će vas snaći na svršetku tih dana, jer ćete činiti što je zlo u očima Jehovinim i vrijeđat ćete ga djelima ruku svojih.”^b

30 I dok ga je sva zajednica izraelska slušala, Mojsije je izgovorio riječi ove pjesme do kraja:^c

32 “Slušajte, nebesa, što ću govoriti!

Zemlja neka čuje riječi usta mojih!^d

2 Pouka će moja kao kiša kapati,^e

rijeći će moje kao rosa sipiti,^f

kao sitna kiša po travi,^g
kao obilan pljusak po raslinju.^h

3 Jer ću objavljivati ime Jehovino.ⁱ

Veličajte Boga našega!^j

4 On je Stijena, djelo mu je savršeno,^k

jer su svi putevi njegovi pravda.^l

Bog je na vjeran,^m bez nepravedan,ⁿ

pravedan je i istinoljubiv.^o

5 Oni su se pokvarili,^p
nisu mu djeca, krivnja je njihova.^r

Naraštaj je to pokvaren i izopačen!^s

6 Zar Jehovi tako činite,^t
narode bezumni koji mudrosti nema?^u

Nije li on Otac tvoj koji te stvorio,^v

koji te načinio i utvrdio?^z

n 5Mo 25:16; Job 34:10; Ri 3:5; o 1Mo 18:25; Ps 92:15; Ps 99:4; Ho 14:9; p 5Mo 31:27; Su 2:19; Ps 14:1; r Iza 1:4; Jr 15:6; Jk 1:14; s Ps 78:8; Lk 9:41; Flp 2:15; t Iza 1:2; u Jr 4:22; v 2Mo 4:22; 5Mo 32:18; 2Sa 7:23; Iza 63:16; z Ps 55:22.

- 7 Sjeti se dana davnih,^a
razmišljaj o godinama
naraštaja prošlih!
Upitaj oca svojega i reći
će ti,^b
starce svoje i kazat će ti!^c
- 8 Kad je Svevišnji dao na-
sljedstvo narodima,^d
kad je razdvojio sinove
Adamove,^e
postavio je granicu naro-
dima^f
prema broju sinova Izra-
elovih.^g
- 9 Jer je baština Jehovina nar-
od njegov.^h
Jakov je dio koji on na-
sljeđuje.ⁱ
- 10 Našao ga je u zemlji pustoji,^j
u pustinji praznoj, gdje se
zavijanje čuje.^k
Ogradio ga je,^l za njega se
brinuo,^m
čuvao ga kao zjenicu oka
svojega.ⁿ
- 11 Kao što orao podiže orličie
iz gnijezda svojega,
lebdí nad pticima svo-
jim,^o
širi krila svoja, uzima ih
i na krilima ih svojim
nosi,^p
- 12 tako je Jehova sam njega
vodio,^r
i tuđeg boga nije bilo s
njim.^s
- 13 Izveo ga je na uzvišice zema-
ljske,^t
da jede plodove poljske.^u
Davao mu je med iz stijene
da siše,^v
ulje iz stijene kremene,^z
- 14 maslac kravljí i mlijeko
ovčje^a
sa salom ovnujskim,
ovnové, pasminu bašan-
sku, i jarce^b
sa pšenicom najboljom.^c

32. poglavlje

- a Iza 63:11
b 2Mo 13:14
Ps 44:1
c Ps 78:3
d 1Mo 10:5
Ps 115:16
e 1Mo 11:9
f 5Mo 2:5
5Mo 2:19
Dj 17:26
g 1Mo 15:18
2Mo 23:31
Ps 105:44
h 2Mo 15:16
2Mo 19:5
5Mo 7:6
5Mo 26:19
i 1Sa 10:1
Ps 74:2
Ps 78:71
j 5Mo 8:15
Ho 13:5
k Ps 107:4
Jr 2:6
l Ne 9:19
m Ne 9:20
Ps 8:4
n Ps 17:8
Za 2:8
o Iza 31:5
p 2Mo 19:4
r 5Mo 1:31
s Iza 43:12
t 5Mo 33:29
Iza 58:14
u 5Mo 8:8
v Ps 81:16
z Job 29:6
a 1Mo 18:8
b Eze 39:18
c Ps 147:14

Desni stupac

- a 1Mo 49:11
b 5Mo 33:5
Iza 44:2
c Ho 4:16
d 5Mo 31:20
Ne 9:25
Ps 73:7
e Iza 1:4
Iza 51:13
Ho 13:6
f 2Sa 22:47
Ps 89:26
Ps 95:1
g Su 2:12
h 1Kr 14:22
1Ko 10:22
i 2Kr 23:13
Eze 8:17
j 3Mo 17:7
Ps 106:37
1Ko 10:20
k 5Mo 28:64
l Su 5:8
m Ps 106:21
Iza 17:10
Jr 2:32
Jr 3:21
n 5Mo 4:34
o Su 2:14
Ps 78:59
Ps 106:40
p 5Mo 31:17
Job 34:29
Ps 30:7
r 5Mo 32:5
Iza 65:2
Mt 17:17
s Iza 1:2
Iza 30:9

5. MOJSIJEVA 32:7-21

- I pio je vino, krv od
grožđa.^a
- 15 Kad se Ješurun^{*b} ugojio,
počeo se ritati.^c
(Ugojio si se, Ješurune,
udebljao, usalio!)^d
I ostavio je Boga koji ga je
načinio,^e
prezreo je Stijenu^f spase-
nja svojega.
- 16 Tudim su bogovima^g lju-
bomoru njegovu izazi-
vali,^h
gadostima su ga vrije-
dali.ⁱ
- 17 Žrtve su prinostili demoni-
ma, a ne Bogu,^j
bogovima koje nisu po-
znavali,^k
novima koji su se nedavno
pojavili,^l
za koje nisu znali praoci
vaši.
- 18 Zaboravio si Stijenu koja te
rodila,^m
izgubio si iz sjećanja
Boga, koji te rodio
u bolovima porodaj-
nim.ⁿ
- 19 Kad je to Jehova vidio, pre-
zreo ih je,^o
jer su ga rasrdili sinovi
njegovi i kćeri njegove.
- 20 I rekao je: 'Okrenut ću lice
svoje od njih,^p
vidjet ću kakav će biti
kraj njihov.
Jer su naraštaj izopačen,^r
sinovi u kojima vjernosti
nema.^s
- 21 Izazivali su ljubomoru mo-
ju onim što nije bog,^t

t Ps 96:5; Iza 44:10; 1Ko 8:4; 1Ko 10:20.

5Mo 32:15* "Ješurun", što znači "uzdignuti; čestiti", počasni je naziv za Izrael.

- rasrdili su me idolima ništavnim.^a
- I ja ću njihovu ljubomoru izazivati onim što nije narod,^b
- narodom bezumnim vrijeđat ću ih.^c
- 22 Jer gnjev se moj kao vatra raspalio,^d
- i gorjet će do groba,^e do mjesta najdubljega,^e
- proždrijet će zemlju i rod njezin,^f
- zapaliti temelje gorama.^g
- 23 Nevolje ću im umnožiti,^h
- strijele ću svoje na njih potrošiti.ⁱ
- 24 Iscrpljeni bit će od gladi,^j
- proždirat će ih vrućica jaka^k
- i pošast strašna.^l
- Zube zvjerinje na njih ću poslati,^m
- s otrovom gmazova što po prahu gmižu.ⁿ
- 25 Vani će im mač,^o
- a unutra strah,^p
- ubijati mladiće i djevojke,^r
- dojenčad i starce.^s
- 26 Trebao sam reći: "Rasijat ću ih,^t
- izbrisat ću spomen njihov među ljudima smrtnim",^u
- 27 ali bojao sam se rujanja neprijateljeva,^v
- da to ne bi pogrešno protumačili protivnici njihovi^z
- i da ne bi rekli: "Naša je ruka nadmoćnija,^a
- nije Jehova učinio sve ovo."^b
- 28 Jer Izrael je narod bez razuma,^c

32. poglavlje

- a 1Sa 12:10
1Sa 12:21
1Kr 16:13
Dj 14:15
- b Ho 1:10
Ho 2:23
Ri 9:25
Ri 11:11
1Pe 2:10
- c Ri 10:19
- d Ps 21:9
Jr 15:14
Tu 4:11
- e Am 9:2
f Sf 3:8
- g Hb 3:10
- h 3Mo 26:24
5Mo 28:15
- i Ps 7:13
Eze 5:16
- j 5Mo 28:53
- k 5Mo 28:22
- l 5Mo 28:21
Am 4:10
- m 3Mo 26:22
Jr 15:3
Eze 5:17
- n 4Mo 21:6
Jr 8:17
Am 9:3
- o Jr 9:16
Tu 1:20
- p Jr 9:21
Eze 7:15
- r 2Lje 36:17
- s Tu 2:21
- t 3Mo 26:33
5Mo 28:25
Eze 20:23
Lk 21:24
- u 5Mo 9:14
- v 1Sa 12:22
Eze 20:14
- z 2Mo 32:12
4Mo 14:16
- a Ps 115:2
Ps 140:8
- b Iza 37:24
- c Ps 106:13
Ps 107:11
Lk 7:30

Desni stupac

- a Iza 6:10
Iza 27:11
Mt 13:15
- b Ps 81:13
Izr 1:5
Izr 27:11
- c Ps 107:43
Ho 14:9
1Ti 4:15
- d Jr 2:19
Tu 1:9
- e 2Lje 24:24
Iza 30:17
- f Su 2:14
1Sa 12:9
Ps 44:12
Iza 50:1
- g 2Mo 14:25
1Sa 2:2
- h 1Sa 4:8
Ezr 1:3
Da 2:47
- i Iza 1:10
Jd 7
- j Iza 5:4
Jr 2:21
- k Ps 58:4
Ps 140:3
1Ho 13:12
Ri 2:5

nema među njima razboritosti.^a

- 29 Da su barem mudri!^b
- Tada bi promišljali o ovome.^c
- Razmišljali bi kakav će biti kraj njihov.^d
- 30 Kako bi jedan mogao progoniti tisuću,^e
- i dvojica potjerati deset tisuća,^e
- da ih Stijena njihova nije prodala,
- da ih Jehova nije predao?^f
- 31 (Jer stijena njihova nije kao naša Stijena,^g
- čak i neprijatelji naši to priznaju.)^h
- 32 Jer loza je njihova od loze sodomske
- i s polja* gomorskih.ⁱ
- Grožđe je njihovo grožđe otrovno,
- grozdovi su njihovi goraki.^j
- 33 Vino je njihovo otrov zmije velike,
- strašan otrov kobrin.^k
- 34 Nije li sve to kod mene pohranjeno,
- zapečaćeno u riznicama mojim?^l
- 35 Moja je osveta i kazna.^m
- Doći će vrijeme da im noga posrne,ⁿ
- jer je blizu dan propasti njihove,^o
- i brzo se primiće ono što im se sprema.^p
- 36 Jer Jehova će suditi narodu svojemu^r

m Ps 94:1; Na 1:2; Ri 12:19; He 10:30; n Ps 9:15; Ps 73:18; Iza 8:15; o Jr 10:15; Lk 19:44; p Iza 30:13; Hb 2:3; 2Pe 2:3; r Ps 7:8; Ps 96:13; He 10:30.

5Mo 32:32* Ili: "terasa; terasastih polja".

- i sažalit će se na sluge svoje,^a
 kad vidi da je snage njihove nestalo,
 i da je ostao samo čovjek bespomoćan i bezvrijedan.
- 37** I reći će: 'Gdje su bogovi njihovi,^b stijena u kojoj su zaklon tražili,^c
- 38** oni što su jeli salo žrtava njihovih^d i pili vino ljevanica njihovih?^e
 Neka ustanu i pomognu vam!^f
 Neka vam zaklon budu!^g
- 39** Vidite sada da sam ja Bog^h i nema drugih bogova pred mene.ⁱ
 Ja usmrćujem i oživljujem.^j
 Tešku sam ranu zadao^k i ja ću je izliječiti,^l
 i nitko se iz ruke moje ne može istrgnuti.^m
- 40** Jer zaklinjući se podižem ruku svoju prema nebuⁿ
 i kažem: "Tako ja živ bio do vijeka",^o
- 41** kad naoštirim mač svoj blistavi,^p
 i u ruku svoju sud uzmem,^r
 izvršit ću osvetu nad protivnicima svojim^s
 i naplatiti onima koji me silno mrže.^t
- 42** Strijele ću svoje krvlju opiti,^u
 krvlju pobijenih i zarobljenih.
 Mač će moj meso jesti,^v
 glave voda neprijateljskih.^w

32. poglavlje

- a Su 2:18
 Ps 90:13
 Ps 106:45
 Ps 135:14
b Su 10:14
 Jr 2:28
c 5Mo 32:31
d Eze 16:19
 1Ko 10:20
e Ho 2:8
 1Ko 10:21
f Su 10:14
g Am 9:2
h Iza 41:4
 Iza 48:12
i 5Mo 4:35
 Iza 45:5
j 1Sa 2:6
 2Kr 5:7
 Ps 68:20
k 4Mo 12:13
 2Lje 21:18
l Jr 17:14
 Ho 6:1
m Iza 43:13
n 2Mo 6:8
 Iza 45:23
 He 6:13
o Ps 90:2
 1Ti 1:17
 Ot 10:6
p Ps 7:12
 Eze 21:10
r Iza 66:16
 Na 1:3
s 5Mo 32:35
 Iza 1:24
 Iza 59:18
 Iza 66:6
 Na 1:2
t 2Mo 20:5
u 5Mo 32:23
v Iza 34:6
 Eze 38:21
z Jš 10:17
 Jš 10:26
 1Sa 15:33

Desni stupac

- a 1Mo 12:3
 1Kr 8:43
 Ri 3:29
 Ri 15:10
b 2Kr 9:7
 Ot 6:10
c 5Mo 32:41
 Mi 5:15
 Lk 21:22
d 5Mo 31:22
 Ot 15:3
e 4Mo 11:28
 5Mo 31:23
f 5Mo 6:6
 5Mo 11:18
g 5Mo 6:7
h 2Ti 3:16
 He 4:12
i 3Mo 18:5
 5Mo 30:19
 Ri 10:5
j Izr 3:2
k 4Mo 27:12
 1Mo 34:1
l 1Mo 10:19
 1Mo 15:18
 Jš 1:3
n 5Mo 34:5
o 4Mo 20:28
 4Mo 33:38
p 4Mo 20:12
 4Mo 27:14
 4Mo 20:13

- 43** Veselite se, narodi, s narodom njegovim,^{*a}
 jer će osvetiti krv slugu svojih,^b
 izvršit će osvetu nad protivnicima svojim^c
 i očišćenje za zemlju naroda svojega.^d

44 Tako je Mojsije došao i izrekao sve riječi ove pjesme da ga je čuo narod,^d on i Hošea,^{*a} sin Nunov.^e **45** Kad je Mojsije izgovorio sve ove riječi svemu Izraelu, **46** rekao im je: "Usadite u srce svoje sve riječi kojima vas danas opominjem,^f da biste zapovjedili sinovima svojim da paze kako bi izvršavali sve riječi ovoga zakona.^g

47 Jer za vas to nije prazna riječ,^h nego vam ona znači život,ⁱ i držeći riječ ovu produžit ćete dane svoje u zemlji u koju idete preko Jordana da je zaposjednete."^j

48 Toga istog dana Jehova je rekao Mojsiju: **49** "Popni se na ovu goru abarimsku,^k na goru Nebo,^l koja je u zemlji moapskoj, nasuprot Jerihonu, i pogledaj zemlju kanaansku, koju dajem u posjed sinovima Izraelovim.^m **50** Onda umri na gori na koju se popneš i pridruži se praocima svojim,ⁿ kao što je brat tvoj Aron umro na gori Horu^o i pridružio se praocima svojim. **51** Jer ste me iznevjerili^p među sinovima Izraelovim kod voda mernipskih^r u Kadešu, u pustinji

5Mo 32:43* Ili: "Veselite se, nebesa, s njim i neka ga obožavaju svi anđeli Božji. Veselite se, narodi, s narodom njegovim i neka se svi sinovi Božji ojačaju u njemu", prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi He 1:6. **44*** Prvobitno Jošuinu ime.

Zinu, i jer me niste posvetili među sinovima Izraelovim.^a
52 Zato ćeš izdaleka vidjeti zemlju, ali nećeš ući u zemlju koju dajem sinovima Izraelovim.”^b

33 A ovo je blagoslov^c kojim je Mojsije, čovjek Božji,^d blagoslovio sinove Izraelove pred svoju smrt. **2** I rekao je:

“Jehova je došao sa Sinaja,^e obasjao ih je sa Seira.^f

Zasjao je s brda paranskih,^g

s nebrojenim tisućama svetih anđela svojih,^h

a zdesna su mu bili ratnici njihovi.ⁱ

3 On doista ljubi narod svoj.^j Svi sveti njihovi u ruci su tvojoj, Bože.^k

Okupili su se kod nogu tvojih^l

da prime riječi tvoje.^m

4 (Mojsije nam je zakon odredio,ⁿ

zajednici Jakovljevoju pripao je.)^o

5 I Bog je postao kralj u Ješurunu,^{*p}

kad su se skupili poglavari narodni,^r

sva plemena Izraelova na broj.^s

6 Neka živi Ruben i neka ne izumre nikada!^t

Neka ne bude malo ljudi njegovih!”^u

7 A ovo je blagoslov što ga je za Judu izrekao:^v

“Čuj, Jehova, glas Judin,^z odvedi ga k narodu njegovu.

32. poglavlje

- a 3Mo 10:3
- 3Mo 22:32
- 1Za 8:13
- Mi 6:9
- b 4Mo 27:13
- 5Mo 3:27
- 5Mo 34:4

33. poglavlje

- c 1Mo 49:28
- Lk 24:50
- d Jš 14:6
- Ps 90:0
- e 2Mo 19:18
- f Su 5:4
- g Hb 3:3
- h Da 7:10
- Ga 3:19
- Jd 14
- i Ps 68:17
- j 5Mo 7:8
- 5Mo 23:5
- Ps 47:4
- Ho 11:1
- k 2Mo 19:6
- Ps 50:5
- l 2Mo 19:23
- m 2Mo 20:19
- n 2Mo 24:8
- Iv 1:17
- Dj 15:5
- 1Ko 9:9
- o 5Mo 4:8
- Dj 7:53
- p 5Mo 32:15
- Iza 44:2
- r 2Mo 18:25
- 2Mo 19:7
- 4Mo 1:44
- s 4Mo 1:46
- t 1Mo 49:3
- Jš 22:1
- 1Lje 5:1
- u 4Mo 26:7
- Jš 13:15
- v 1Mo 49:8
- 1Lje 5:2
- z Ps 78:68

Desni stupac

- a Su 1:2
- 2Sa 7:1
- 2Sa 7:9
- b 1Mo 49:5
- 4Mo 3:12
- 4Mo 18:24
- c 2Mo 28:30
- 3Mo 8:8
- Ezr 2:63
- d 2Mo 32:26
- He 7:26
- e 2Mo 17:7
- 5Mo 6:16
- f 4Mo 20:13
- g 2Mo 32:27
- 3Mo 10:6
- h 3Mo 10:7
- i Mi 2:5
- j 3Mo 10:11
- 5Mo 17:9
- Jr 18:18
- k 2Lje 15:3
- 2Lje 17:9
- Mi 2:7
- l 2Mo 30:7
- 4Mo 16:40
- m 3Mo 1:9
- Ps 51:19
- n Ps 18:32
- Iza 40:29
- Hb 3:19
- Flp 4:13

Mišice se njegove bore za ono što mu pripada, pomozi mu protiv neprijatelja njegovih.”^a

8 A za Levija je rekao:^b

“Tumim tvoj i Urim”^c tvoj pripadaju čovjeku koji ti je vjeran,^d

kojega si u Masi iskušao.^e Prepirao si se s njim kod voda meripskih,^f

9 i on je rekao o ocu svojem i majci svojoj: ‘Nisam ih vidio.’

Ni braću svoju nije poznavao,^g

i nije znao za sinove svoje,

jer je vršio riječ tvoju,^h i savez je tvoj držao.ⁱ

10 Neka poučava Jakova zapovijedima tvojim^j

i Izraela zakonu tvojemu.^k

Neka prinosi kâd pred nosnicama tvojim,^l

i cijele žrtve paljenice na žrtveniku tvojem.^m

11 Blagoslovi, Jehova, snagu njegovu,ⁿ

neka ti je ugodno djelo ruku njegovih.^o

Polomi bedra onima koji se dižu na njega,^p

i onima koji ga silno mrze, da više ne ustanu.”^r

12 Za Benjamina je rekao:^s

“Uz Jehovu neka ljubimac njegov^t živi bez straha.^u

Neka ga Bog štiti cijeli dan,^v

^o 5Mo 18:5; ^{ml} 2:6; ^p Dj 23:4; ^r Ps 37; ^{am} 5:10; ^s 1Mo 49:27; ^t 2Sa 7:16; ^u Ps 4:8; ^v Jš 18:11; ^{ps} 68:27.

5Mo 33:5* Vidi bilješku za 5Mo 32:15.

5Mo 33:8* Vidi bilješku za 2Mo 28:30.

među ramenima njegovim neka prebiva.”^a

13 Za Josipa je rekao:^b

“Zemlju njegovu neka Jehova blagoslivlja^c dobrim darom nebeskim, rosom,^d

i bezdanom vodenim što leži odozdo,^e

14 najboljim plodovima što ih sunce daje^f

i najboljim urodom svakog mjeseca,^{*g}

15 onim što je najbolje s gora istočnih^h

i što je najbolje s bregova vječnih,

16 najboljim plodovima zemlje i obiljem njezinimⁱ

i milošću onoga koji je u grmu prebivao.^j

Na glavu Josipovu neka sve to dođe,^k

na tjeme izdvojenoga od braće svoje.^l

17 Veličanstven je kao prvorođenac bika,^m

rogovi su njegovi rogovi bika divljeg.ⁿ

Njima će bosti sve narode^o do krajeva zemaljskih.

Takva su mnoštva tisuća Efrajimovih,^p

takve su tisuće Manaševe.”

18 Za Zebuluna je rekao:^r

“Raduj se, Zebulune, na putovanjima svojim^s

i ti, Isakare, u šatorima svojim!^t

19 Narode će na goru oni zvati,

ondje će žrtve pravедnosti prinositi.^u

5Mo 33:14* Ili: “lunarnog mjeseca”. Vidi dodatak 14.

33. poglavlje

- a Jš 18:28
Su 1:21
2Sa 5:9
Ps 125:2
b 1Mo 49:22
c Jš 16:1
Izr 10:22
d 1Mo 27:28
Za 8:12
e 1Mo 49:25
f 2Sa 23:4
g 3Mo 26:5
Ps 65:9
h 1Mo 37:25
Jš 17:18
i 5Mo 8:8
Ps 24:1
j 2Mo 3:4
Dj 7:30
k 1Mo 49:26
1Lje 5:1
l 1Mo 37:7
1Lje 5:2
m Jš 17:1
n Ps 22:21
Ps 92:10
o 1Kr 22:11
Ps 44:5
p 1Mo 48:19
r 1Mo 49:13
s Jš 19:10
Su 5:14
t 1Mo 49:14
Jš 19:17
u Ps 4:5

Desni stupac

- a 1Mo 49:13
Mt 4:13
b 1Mo 49:19
c Jš 13:8
Jš 13:24
d 1Lje 12:8
Izr 28:1
e 1Lje 5:18
1Lje 5:20
f 4Mo 32:1
g 4Mo 32:21
4Mo 32:27
4Mo 32:33
Jš 1:14
Jš 1:15
Jš 4:12
Jš 22:1
h 1Mo 49:16
i Su 13:2
Su 13:24
Su 15:8
Su 15:20
Su 16:30
j Jš 19:47
Su 18:27
Su 18:29
1Lje 12:35
k 1Mo 49:21
l Jš 19:32
m 1Mo 49:20
n Ps 127:3
Ps 128:3
o Izr 3:4
p 5Mo 32:13
Job 29:6
r 5Mo 8:9
s 2Mo 15:11
Ps 86:8
Ps 89:6
Jr 10:6
t 5Mo 32:15
5Mo 33:5
Iza 44:2

5. MOJSIJEVA 33:13-26

Jer će sisati obilno bogatstvo morsko^a i blago u pijesku skriveno.”

20 Za Gada je rekao:^b

“Neka je blagoslovljen onaj koji širi granice Gadove!^c

Kao lav će počivati,^d

i rastrgat će mišicu i tjeme.^e

21 Najbolju zemlju za sebe će izabrati,^f

jer ondje mu je sačuvao dio onaj koji je zakon prenio.^g

Skupit će se poglavari narodni,

pravdu Jehovinu on će pro voditi

i zakone njegove u Izraelu.”

22 Za Dana je rekao:^h

“Dan je lavičⁱ što će skočiti iz Bašana.”^j

23 Za Naftalija je rekao:^k

“Naftalija Jehova milošću svojom siti

i obasipa blagoslovom svojim.

Osvoji zapad i jug!”^l

24 Za Ašera je rekao:^m

“Ašer je sinovima blagoslovljen.ⁿ

Neka stekne priznanje braće svoje,^o

i neka nogu svoju u ulje umače!^p

25 Željezo i bakar tvoji su zasuni,^r

bezbriznost* tvoja traje koliko i dani tvoji.

26 Nitko nije kao pravi Bog^s Ješurunov,^t

5Mo 33:25* Ili: “korak; lagani hod”.

koji nebom jaše da ti pomogne^a

i na oblacima nebeskim u uzvišenosti svojoj.^b

27 Bog je pradavni zaklon tvoj,^c

pod tobom su ruke vječne.^d

On će pred tobom neprijatelje tjerati,^e

i reći će: 'Pobij ih!'^f

28 I Izrael će bez straha živjeti,^g

izvor će Jakovljevi u miru počivati^h

u zemlji žita i mladoga vina.ⁱ

S nebesa će njegovih rosa sipiti.^j

29 Sretan si, Izraele!^k

Tko je kao ti,^l

narod koji Jehova spašava?^m

On je štit koji ti pomaže,ⁿ uzvišeni mač tvoj.^o

Zato će neprijatelji tvoji puzati pred tobom,^p

a ti ćeš gaziti po uzvišicama njihovim."^r

34 Potom je Mojsije otišao iz pustare, iz ravnica moapskih, na goru Nebo,^s na vrh Pisege,^t što je nasuprot Jerihonu.^u I Jehova mu je pokazao svu zemlju: Gilead do Dana,^v **2** i sav Naftali i zemlju Efrajimovu i Manaševu i svu zemlju Judinu do zapadnog mora^z **3** te Negeb^a i Jordansku dolinu,^{*b} ravnicu oko Jerihona, grada palmi,^c sve do Soara.^d

4 I Jehova mu je rekao: "Ovo je zemlja za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Ja-

5Mo 34:3* Vidi bilješku za 1Mo 13:10.

33. poglavlje

- a Ps 68:33
- b Ps 68:34
- Ps 93:1
- Ps 104:3
- c Ps 46:1
- Ps 90:1
- Ps 91:2
- Ps 125:2
- d Iza 40:11
- Ho 11:3
- e 5Mo 9:3
- f 5Mo 31:4
- g Jr 23:6
- Jr 33:16
- h Ps 68:26
- Iza 48:1
- i 5Mo 8:8
- j 5Mo 11:11
- 5Mo 33:13
- k Ps 33:12
- Ps 144:15
- Ps 146:5
- l 5Mo 4:7
- 2Sa 7:23
- Ps 147:20
- m Ps 27:1
- Iza 12:2
- n 1Mo 15:1
- Ps 115:9
- o Su 7:20
- p 2Sa 22:45
- Ps 66:3
- Ps 81:15
- r 5Mo 32:13

34. poglavlje

- s 4Mo 27:12
- 5Mo 32:49
- t 4Mo 21:20
- 5Mo 3:27
- u 4Mo 36:13
- v Jš 19:47
- Su 18:29
- z 2Mo 23:31
- 4Mo 34:6
- 5Mo 11:24
- a Jš 15:1
- b 1Mo 13:10
- 1Kr 7:46
- c 2Lje 28:15
- d 1Mo 19:22
- Iza 15:5

Desni stupac

- a 1Mo 12:7
- 1Mo 26:3
- 1Mo 28:13
- b 4Mo 20:12
- 5Mo 32:52
- c 4Mo 12:7
- Ml 4:4
- d 5Mo 32:50
- Jš 1:2
- e 5Mo 3:29
- f Dj 2:31
- Jd 9
- g 5Mo 31:2
- Dj 7:23
- Dj 7:30
- Dj 7:36
- h 1Mo 27:1
- 1Mo 48:10
- i Jš 14:11
- 4Mo 20:29
- k Su 3:10
- Su 6:34
- 1Kr 3:12
- l 4Mo 27:18
- 5Mo 31:14
- Dj 6:6
- 1Ti 4:14

kovu: 'Tvojemu ću je potomstvu dati.'^a Dao sam ti da je vidiš očima svojim, jer u nju nećeš ući."^b

5 Potom je Mojsije, sluga Jehovin,^c umro ondje u zemlji moapskoj, po zapovijedi Jehovinoj.^d **6** I on* ga je pokopao u dolini u zemlji moapskoj nasuprot Bet-Peoru,^e i nitko nije doznao za grob njegov do današnjeg dana.^f **7** Mojsije je imao sto i dvadeset godina kad je umro.^g Oko njegovo nije oslabilo^h niti ga je snaga izdala.ⁱ **8** I sinovi Izraelovi oplakivali su Mojsija trideset dana^j u pustari, u ravnica moapskim. Potom su završili dani oplakivanja i tugovanja za Mojsijem.

9 A Jošua, sin Nunov, bio je pun duha mudrosti,^k jer je Mojsije položio ruku svoju na njega.^l Sinovi Izraelovi slušali su ga i činili kako je Jehova zapovjedio Mojsiju.^m **10** Ali u Izraelu se više nije pojavio prorok kao što je bio Mojsije,ⁿ kojega je Jehova poznao licem u lice,^o **11** sa svim znakovima i čudima što mu ih je Jehova kao poslaniku svojem dao da čini u zemlji egipatskoj na faraonu i na svim slugama njegovim i na svoj zemlji njegovoj,^p **12** i sa svime što je učinila jaka ruka njegova i svim velikim, zastrašujućim djelima koja je Mojsije činio pred očima svega Izraela.^r

m 4Mo 27:21; Jš 1:16; He 13:17; n 5Mo 18:15; Dj 3:22; Dj 7:37; o 2Mo 33:11; 2Mo 33:20; 4Mo 12:8; p 5Mo 4:34; Ps 78:43; r 2Mo 3:19; 5Mo 26:8; Lk 24:19.

5Mo 34:6* Očito je riječ o Jehovi.

JOŠUA

1 Poslije smrti Mojsija, sluga Jehovinog, Jehova je rekao Jošui,^a sinu Nunovu, pomoćniku^b Mojsijevu: **2** “Moj je sluga Mojsije umro.^c Zato sada ustani, prijedi preko ovoga Jordana, ti i sav ovaj narod, u zemlju koju dajem njima, sinovima Izraelovim!^d **3** Svakomjesto na koje stupi noga vaša dat ću vam, kao što sam i obećao Mojsiju.^e **4** Od pustinje i ovoga Libanona pa sve do velike rijeke, rijeke Eufrata, da, sva zemlja hetitska,^f i sve do Velikoga mora* na zapadu, sve će to biti vaše područje.^g **5** Nitko se neće moći održati pred tobom u sve dane života tvoga.^h Ja ću biti s tobom kao što sam bio s Mojsijem.ⁱ Neću te napustiti niti ću te ostaviti.^j **6** Budi hrabar i jak,^k jer ti ćeš tome narodu predati u nasljedstvo^l zemlju za koju sam se zakleo praocima njihovim da ću im je dati!^m

7 Samo budi hrabar i vrlo jak da savjesno činiš sve što ti je zapovjedbano u zakonu koji ti je dao sluga moj Mojsije!ⁿ Ne odstupaj od njega ni desno ni lijevo,^o da bi postupao mudro kamo god da pođeš!^p **8** Neka se ova knjiga zakona ne odvaja od usta tvojih!^r Pažljivo je čitaj* dan i noć, da bi savjesno činio sve što je u njoj napisano,^s jer tada ćeš biti uspješan na putu svojem i tada ćeš postupati mudro!^t **9** Opet ti zapo-

JŠ 1:4* To jest Sredozemnoga mora. **8*** Ili: “Prigušenijaj je glasom čitaj”; “duboko razmišljaj [o pročitanome]”.

1. poglavlje

- a 5Mo 31:14
- b 2Mo 24:13
- 4Mo 11:28
- c 5Mo 34:5
- d 4Mo 27:21
- 5Mo 3:28
- e 5Mo 11:24
- f 4Mo 13:29
- JŠ 11:3
- g 1Mo 15:18
- 2Mo 23:31
- 4Mo 34:3
- 5Mo 1:7
- JŠ 15:4
- h 5Mo 7:24
- 5Mo 11:25
- Ri 8:31
- i 2Mo 3:12
- JŠ 3:7
- j 5Mo 31:6
- He 13:5
- k 5Mo 1:38
- 5Mo 31:23
- Ps 27:14
- l 4Mo 34:17
- m 1Mo 12:7
- 1Mo 15:18
- 1Mo 26:3
- n 5Mo 31:7
- o 5Mo 5:32
- 5Mo 28:14
- p 5Mo 29:9
- 1Kr 2:3
- r 5Mo 6:6
- 5Mo 30:14
- s 5Mo 17:19
- Ps 1:2
- 1Ti 4:15
- Jk 1:25
- t 1Lje 22:13

Desni stupac

- a 5Mo 31:7
- b 5Mo 31:8
- JŠ 8:1
- c 2Mo 23:27
- Ps 46:7
- d 5Mo 9:1
- 5Mo 11:31
- JŠ 3:2
- e 4Mo 32:20
- JŠ 22:2
- f 5Mo 3:19
- 5Mo 29:8
- JŠ 13:8
- g 4Mo 1:3
- 4Mo 26:2
- h 2Mo 13:18
- 4Mo 32:21
- 5Mo 3:18
- i 4Mo 32:17
- 4Mo 32:22
- 5Mo 3:20
- j JŠ 22:4
- k 4Mo 32:33
- JŠ 22:9
- l 4Mo 32:25
- He 13:17

vijedam:^a Budi hrabar i jak! Ne boj se i ne plaši se,^b jer s tobom je Jehova, Bog tvoj, kamo god da pođeš!^c

10 Tada je Jošua zapovjedio upraviteljima narodnim: **11** “Prodite posred tabora i ovako zapovjedite narodu: ‘Spremite sebi hrane, jer ćete za tri dana prijeći preko ovoga Jordana da biste ušli u zemlju koju vam u posjed daje Jehova, Bog vaš, i da biste je zaposjeli!’”^d

12 A Rubenovcima i Gadovcima i polovini plemena Manašeova Jošua je rekao: **13** “Sjetite se riječi koju vam je zapovjedio Mojsije, sluga Jehovin:^e ‘Jehova, Bog vaš, hoće da počinete i daje vam ovu zemlju. **14** Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša ostat će u zemlji koju vam je Mojsije dao s ove strane Jordana.^f A svi vi koji ste odvažni i za rat sposobni^g svrstajte se u bojne redove,^h pa prijedite pred braćom svojom i pomozite im! **15** Kad Jehova braći vašoj dade da počinu kao i vi, i kad i oni zaposjednu zemlju koju im daje Jehova, Bog vaš,ⁱ onda se i vi vratite u zemlju koja vam pripada i zaposjednite je,^j zemlju koju vam je dao Mojsije, sluga Jehovin, s ove strane Jordana što je prema istoku.”^k

16 A oni su odgovorili Jošui: “Što si nam god zapovjedio činit ćemo, i kamo nas god pošalješ ići ćemo.”^l **17** Kao što smo u svemu slušali Mojsija, tako ćemo slušati i tebe. Samo

neka Jehova, Bog tvoj, bude s tobom^a kao što je bio s Mojsijem.^b **18** I tko bi se god pobunio protiv naredbe tvoje^c i tko ne bi poslušao riječi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi!^d Samo budi hrabar i jak!”^e

2 Tada je Jošua, sin Nunov, potajno poslao iz Šitima^f dvojicu uhoda i rekao im: “Idite, izvidite zemlju u Jerihon!” I oni su otišli i došli su u kuću bludnice kojoj je ime bilo Rahaba,^g te su se ondje smjestili. **2** No kralju Jerihona bilo je dojavljeno: “Evo, neki ljudi od sinova Izraelovih došli su noćas ovdama da izvide zemlju!” **3** Nato je kralj Jerihona poslao ljude k Rahabi i poručio joj: “Izvedi ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuću, jer su došli da izvide svu zemlju!”^h

4 Ali žena je u međuvremenu uzela onu dvojicu i sakrila ih, pa je rekla: “Istina, ti su ljudi došli k meni, ali ja nisam znala odakle su. **5** Otišli su kad su se u sumrak zatvarala gradska vrata.ⁱ Ne znam kamo su krenuli. Brzo idite u potjeru za njima, jer ih još možete stići!” **6** No ona ih je bila odvela na krov^j i sakrila pod stavljike lana koje su joj bile razastrte po krovu. **7** I ljudi su krenuli u potjeru za njima prema gazovima jordanskim.^k I čim je potjera izašla, gradska su se vrata zatvorila.

8 A prije nego su uhode legle, ona se popela k njima na krov. **9** Tada im je rekla: “Znam da će vam Jehova sigurno dati ovu zemlju,^l jer nas je uhvatio strah od vas^m i

1. poglavlje

- a 1Sa 16:18
1Sa 17:37
- b 4Mo 27:20
5Mo 34:9
- c 1Sa 12:15
1Sa 15:23
Izr 17:11
- d 5Mo 17:12
1Sa 11:12
- e 5Mo 31:7
Js 1:6

2. poglavlje

- f 4Mo 25:1
4Mo 33:49
- g Js 6:17
Mt 1:5
He 11:31
Jk 2:25
- h 1Mo 42:9
2Sa 10:3
i Ne 13:19
- j 5Mo 22:8
2Sa 11:2
Dj 10:9
- k Su 3:28
Su 12:5
- l 1Mo 13:15
1Mo 15:18
2Mo 3:8
- m 2Mo 23:27
5Mo 2:25
5Mo 11:25

Desni stupac

- a 2Mo 15:15
Js 5:1
Ps 112:10
- b 2Mo 14:21
2Mo 15:14
Js 4:23
Js 9:9
- c 4Mo 21:21
4Mo 21:24
- d 4Mo 21:34
5Mo 3:3
Js 9:10
Ps 135:11
- e 3Mo 27:29
f Js 5:1
- g 2Mo 15:15
- h 5Mo 4:39
2Lj 20:6
Ps 83:18
Ps 135:6
Da 4:35
- i 5Mo 10:20
- j Es 8:6
- k 2Mo 12:13
Js 2:18
Su 6:17
- l Ef 6:2
- m Js 6:23
- n 4Mo 30:2
Mt 5:33
- o Su 1:24
1Sa 30:15
Mt 10:41
- p He 11:31

svi su vas se stanovnici ove zemlje uplašili.^a **10** Jer smo čuli kako je Jehova pred vama isušio vode Crvenog mora kad ste izlazili iz Egipta,^b i što ste učinili dvojici kraljeva amorejskih koji su bili s one strane Jordana — Sihonu^c i Ogu^d — koje ste pogubili.^e **11** Kad smo to čuli, srce se u nama počelo topiti od straha,^f i ni u kome nije ostalo hrabrosti* zbog vas,^g jer je Jehova, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji.^h **12** Stoga vas sad molim, zakunite mi se Jehovomⁱ da ćete zbog milosti* koju sam vam iskazala i vi iskazati milost domu oca mojega,^j i dajte mi pouzdan znak!^k **13** Ostavite na životu oca mojega^l i majku moju, braću moju i sestre moje i sve njihove, i izbavite duše naše od smrti!”^m

14 Nato su joj ljudi rekli: “Naše će duše poginuti umjesto vas!ⁿ Ako nikome ne kažete za ovaj naš dogovor, mi ćemo vam iskazati milost i nećemo vas iznevjeriti^o kad nam Jehova preda zemlju.” **15** Potom ih je ona po užetu spustila kroz prozor, jer joj je dom bio u gradskom zidu, zapravo živjela je na vrhu gradskog zida.^p **16** Još im je rekla: “Idite u brda da vas potjera ne nađe i krijte se tamo tri dana dok se potjera ne vrati, a onda možete ići svojim putem.”

17 Nato su joj ljudi odgovorili: “Mi nećemo biti krivi za kršenje zakletve kojom si nas

Js 2:10* Ili: “koje ste kao *herem* pobili”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **11*** Doslavno: “duha”. **12*** Ili: “vjerne ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

zaklela.^a **18** Evo, mi ćemo ući u zemlju. Veži ovu vrpca od skerletnoga konca na prozor kroz koji nas spuštaš, a oca svojega, majku svoju, braću svoju i sav dom oca svojega sakupi k sebi u kuću.^b **19** I tko god stupi van preko praga tvoje kuće,^c krv će njegova pasti na njegovu glavu, i krivica neće biti na nama. A tko god ostane s tobom u kući, krv će njegova pasti na naše glave ako tko digne ruku na njega. **20** I ako ovaj naš dogovor nekomе odaš,^d ni tada neće moći biti krivi s obzirom na zakletvu kojom si nas zaklela.” **21** A ona je nato rekla: “Neka bude kako ste rekli!”

Tada ih je otpustila i oni su otišli svojim putem. Potom je na prozor privezala skerletnu vrpca. **22** A oni su krenuli i došli su u brda, gdje su i ostali tri dana, dok se potjera nije vratila. A potjera ih je tražila na svim putevima, ali ih nigdje nije našla. **23** A ona dvojica sišla su s brda, prešla rijeku i došla su k Jošui, sinu Nunovu, pa su mu ispričala sve što im se dogodilo. **24** I rekli su Jošui: “Jehova je svu tu zemlju predao u naše ruke,^e i svi su nas se stanovnici one zemlje uplašili.”^f

3 A rano ujutro Jošua je ustao, te su on i svi sinovi Izraelovi krenuli iz Šitima^g i došli do Jordana. Tamo su proveli noć prije prelaska.

2 Na kraju trećega dana^h upraviteljiⁱ su prošli posred tabora **3** i zapovjedili narodu: “Kad vidite kovčeg saveza Jehove, Boga svojega, i svećeni-

2. poglavlje

a 4Mo 30:2

b Jš 6:23

Es 8:6

c 4Mo 35:26

d Jš 2:14

e 2Mo 23:31

Jš 6:2

Jš 21:44

Ne 9:24

f 2Mo 15:15

Jš 2:9

Jš 2:11

Jš 5:1

3. poglavlje

g 4Mo 25:1

Jš 2:1

h Jš 1:11

i 5Mo 1:15

5Mo 20:5

5Mo 31:28

Jš 1:10

Desni stupac

a 4Mo 4:15

5Mo 31:9

1Lje 15:2

b 2Mo 19:12

c 2Mo 19:10

3Mo 20:7

d 2Mo 34:10

Ps 72:18

Ps 86:10

e 2Mo 25:10

4Mo 4:15

f Jš 4:14

g 2Mo 3:12

2Mo 14:31

5Mo 31:8

Jš 1:5

Jš 1:17

h Jš 1:18

i Jš 3:17

j 2Mo 17:7

3Mo 26:11

4Mo 11:20

5Mo 7:21

k 2Mo 3:8

5Mo 7:1

Ps 24:1

Ps 44:2

Za 4:14

l Jš 4:2

ke levitske kako ga nose,^a tada krenite i vi s mjesta svojega i slijedite ga **4** da biste znali put kojim trebate ići, jer još nikad niste išli tim putem! Samo pazite da između vas i kovčega bude razmak od oko dvije tisuće lakata^{*b} i ne približujte mu se!”

5 Potom je Jošua rekao narodu: “Posvetite se,^c jer sutra će Jehova među vama čudesna djela učiniti!”^d

6 Svećenicima je, pak, Jošua rekao: “Uzmite kovčeg saveza^e i podite pred narodom!” I oni su uzeli kovčeg saveza i krenuli pred narodom.

7 A Jehova je rekao Jošui: “Danas te počinjem uzvisivati u očima svega Izraela,^f da bi znali da ću biti s tobom kao što sam bio s Mojsijem.^g **8** A ti ovako zapovjedi^h svećenicima koji nose kovčeg saveza: ‘Čim dođete do ruba vode jordanke, udite u Jordan i mirno stanite!’”ⁱ

9 Tada je Jošua rekao sinovima Izraelovim: “Pristupite ovamo i čujte riječi Jehove, Boga svojega!” **10** Potom je Jošua kazao: “Po ovome ćete znati da je živi Bog među vama^j i da će doista otjerati ispred vas Kanaance, Hete, Hivijce, Perizane, Girašane, Amorejce i Jebusejce.^k **11** Evo, kovčeg saveza Gospodara cijele zemlje poći će pred vama u Jordan. **12** Zato sad dovedite dvanaest ljudi iz plemena Izraelovih, po jednoga čovjeka iz svakog plemena!”

13 I čim svećenici koji nose

Jš 3:4* Nešto manje od 900 metara. Vidi bilješku za Dj 1:12.

kovčeg Jehove, Gospodara cijele zemlje, stopalima nogu svojih stanu u vodu jordanску, voda će jordanска prestati teći, ona voda što dolazi odozgo, i stajat će na jednome mjestu poput zida.”^a

14 I narod je krenuo iz svojih šatora da bi prešao Jordan, a svećenici su ponijeli kovčeg^b saveza pred narodom.

15 I čim su nosači kovčega došli do Jordana, čim su noge svećenika koji su nosili kovčeg zagazile u vodu uz rub rijeke — a Jordan se posvuda prelijeva preko svojih obala^c za sve dane dok traje žetva — **16** voda koja je tekla odozgo zaustavila se. Zaustavila se poput zida na jednome mjestu,^d jako daleko odande, kod Adama, grada pored Saretana.^e A ona što je tekla prema moru Arabi, prema Slanom moru,^f sasvim je otekla. Prestala je teći, a narod je prelazio nasuprot Jerihonu. **17** A svećenici koji su nosili kovčeg saveza Jehovina mirno su stajali na suhu^g usred Jordana dok je sav Izrael prelazio po suhom tlu,^h i tako su ostali sve dok sav narod nije prešao preko Jordana.

4 I kad je sav narod prešao preko Jordana,ⁱ Jehova je rekao Jošui: **2** “Dovedite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena,^j **3** i ovako im zapovjedite: ‘Uzmite sebi iz sredine Jordana, s mjesta na kojem stoje noge svećenika,^k dvanaest kamenova,^l pa ih ponesite sa sobom i ostavite na mjestu gdje ćete noćas prenoćiti!’”^m

3. poglavlje

a 2Mo 15:8

Ps 114:3

b 2Mo 25:10

Jš 3:6

Dj 7:45

c Jš 4:18

1Lje 12:15

d Jš 3:13

e 1Kr 7:46

f 1Mo 14:3

4Mo 34:3

5Mo 3:17

Jš 12:3

g Jš 4:3

2Kr 2:8

h Ps 66:6

4. poglavlje

i 4Mo 14:29

4Mo 26:51

4Mo 26:65

j Jš 3:12

k Jš 3:17

l 5Mo 27:2

m Jš 4:19

Jš 4:20

Desni stupac

a Jš 3:12

b 1Mo 31:45

c 2Mo 12:26

2Mo 13:14

5Mo 6:20

Jš 4:21

Ps 78:3

Iza 38:19

d Jš 3:13

Jš 3:16

e 5Mo 4:9

f Jš 4:2

Dj 26:7

g 5Mo 27:2

Jš 4:3

Jš 4:19

h Jš 3:17

i Jš 3:13

j 5Mo 27:2

5Mo 34:9

k Ps 119:60

l Jš 3:8

Jš 3:17

4 I Jošua je pozvao dvanaest ljudi^a koje je odredio između sinova Izraelovih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena. **5** Njima je Jošua rekao: “Idite pred kovčeg Jehove, Boga svojega, do sredine Jordana, i uzmite sebi svaki po jedan kamen na rame, po broju plemena sinova Izraelovih, **6** da budu znak među vama!^b Ako vas sinovi vaši jednoga dana upitaju: ‘Što vam znači ovo kamenje?’^c **7** recite im: ‘Postavljeno je zato što je voda jordanска prestala teći pred kovčegom saveza Jehovina.^d Kad je prelazio preko Jordana, voda je jordanска prestala teći, a ovo je kamenje trajan spomen sinovima Izraelovim.’”^e

8 I sinovi Izraelovi učinili su kako im je Jošua zapovjedio, i uzeli su dvanaest kamenova iz sredine Jordana, kako je Jehova rekao Jošui, prema broju plemena sinova Izraelovih,^f pa su ih odnijeli na mjesto na kojem su prenoćili^g i tamo su ih položili.

9 A drugih dvanaest kamenova Jošua je postavio usred Jordana na mjestu gdje su stajale noge svećenika^h koji su nosili kovčeg saveza. Ondje se nalaze sve do danas.

10 I tako su svećenici koji su nosili kovčeg stajali usredⁱ Jordana dok se nije izvršilo sve što je Jehova zapovjedio Jošui da prenese narodu, upravo kako je Mojsije bio zapovjedio Jošui.^j A narod je žurno^k prelazio. **11** I kad je sav narod prešao, tada su prešli i svećenici s kovčegom^l Jehovinim, a narod je to gledao.

12 A sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova^a prešli su svrstani u bojne redove^b pred očima sinova Izraelovih, kako im je Mojsije i naredio.^c **13** Oko četrdeset tisuća ljudi opremljenih za boj prešlo je pred Jehovom da ratuje i stupilo je na pustu ravnicu kod Jerihona.

14 Toga je dana Jehova uzvisio Jošuu u očima svega Izraela,^d i oni su ga se počeli bojati kao što su se bojali i Mojsija u sve dane života njegovoga.^e

15 Tada je Jehova rekao Jošui: **16** "Zapovjedi svećenicima koji nose kovčeg svjedočanstva^f da izađu iz Jordana!"

17 I Jošua je zapovjedio svećenicima: "Izađite iz Jordana!"

18 I kad su svećenici koji su nosili kovčeg^g saveza Jehovina izašli iz sredine Jordana, i kad su stopala^h nogu njihovih stala na suho tlo, voda se jordanska počela vraćati na svoje mjesto i prelila seⁱ kao i prije posvuda preko njegovih obala.

19 I narod je izašao iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca i utaborio se u Gilgalu,^j istočno od Jerihona.

20 A onih dvanaest kame-nova što su ih uzeli iz Jordana Jošua je postavio u Gilgalu.^k

21 A sinovima je Izraelovim rekao: "Kada jednog dana sinovi vaši upitaju očeve svoje: 'Što znači ovo kamenje?'"

22 poučite sinove svoje i recite im: 'Po suhom je tlu Izrael prešao preko ovoga Jordana,^m **23** kad je Jehova, Bog vaš, pred njima isušio vodu Jordana dok ga nisu prešli, kao što je Jehova, Bog vaš, učinio i

4. poglavlje

- a Jš 1:12
- b 2Mo 13:18
4Mo 32:27
Jš 1:14
- c 4Mo 32:21
4Mo 32:29
- d Jš 3:7
Ps 75:7
- e 2Mo 14:31
- f 2Mo 25:22
- g 4Mo 4:15
- h Jš 3:13
- i Jš 3:15
- j Jš 4:3
Jš 5:9
Jš 10:6
Mi 6:5
- k 5Mo 27:2
Jš 4:8
- l Jš 4:6
Ps 44:1
- m Jš 3:17
Ps 66:6

Desni stupac

- a 2Mo 14:21
Ne 9:11
Ps 78:13
Iza 43:16
Iza 63:12
He 11:29
- b 2Mo 15:6
Ps 89:13
Ps 106:8
- c 2Mo 9:16
5Mo 28:10
1Sa 17:46
1Kr 8:42
2Kr 5:15
2Kr 19:19
- d 5Mo 6:2
Ps 76:7
Jr 10:7
1Pe 2:17

5. poglavlje

- e 1Mo 10:16
- f 1Mo 12:6
4Mo 13:29
Su 3:3
- g 2Mo 15:15
Jš 2:9
Jš 2:11
- h Jš 2:24
- i 1Mo 17:11
2Mo 4:25
- j Jš 5:9
- k 4Mo 14:29
4Mo 26:65
5Mo 2:14
1Ko 10:5
He 3:17
- l 4Mo 14:33
5Mo 1:3
Ps 95:10
- m 4Mo 14:23
5Mo 1:35
Ps 106:26

s Crvenim morem kad ga je isušio pred njima dok ga nisu prešli,^a **24** da bi svi narodi na zemlji znali kako je moćna^b ruka Jehovina,^c a vi sami da se uvijek bojite Jehove, Boga svojega."^d

5 Kad su svi kraljevi amorejski,^e koji su bili na zapadnoj strani Jordana, i svi kraljevi kanaanski,^f koji su bili uz more, čuli da je Jehova isušio vodu Jordana pred sinovima Izraelovim dok ga nisu prešli, srce im se počelo topiti od straha^g i u njima više nije ostalo hrabrosti* zbog sinova Izraelovih.^h

2 U to je vrijeme Jehova rekao Jošui: "Napravi sebi noževe kremene i ponovno obrežiⁱ sinove Izraelove, po drugi put!"

3 I Jošua je napravio sebi noževe kremene i obrezao je sinove Izraelove kod Gibeat-Haaralota.*^j **4** A evo zašto ih je Jošua obrezao: Sav narod što je izašao iz Egipta, sve muško, svi muškarci koji su bili sposobni za rat, pomrli su^k u pustinji na putu nakon što su izašli iz Egipta. **5** Sav taj narod koji je izašao bio je obrezan, ali sav onaj narod što se rodio u pustinji na putu nakon što su izašli iz Egipta nije bio obrezan. **6** Jer sinovi su Izraelovi išli po pustinji* četrdeset godina,^l dok nisu pomrli svi muškarci sposobni za rat koji su izašli iz Egipta i koji nisu poslušali glasa Jehovina. Njima se Jehova zakleo da im neće dati da vide zemlju^m za

Jš 5:1* Doslovno: "duha". 3* "Gibeat-Haaralot" znači "brdo (obrezanih) kožica". 6* Vidi dodatak 12.

koju se Jehova zakleo praocima njihovim da će im* je dati,^a zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^b **7** Na njihovo je mjesto podigao sinove njihove.^c Njih je Jošua obrezao, jer su bili neobrezani, budući da ih se nije obrezivalo na putu.

8 I kad je sav narod bio obrezan, počivali su na svom mjestu u taboru dok se nisu oporavili.^d

9 Tada je Jehova rekao Jošui: "Danas sam skinuo s vas sramotu egipatsku."^e Zato je ono mjesto dobilo ime Gilgal,^{*f} koje nosi do današnjega dana.

10 I sinovi Izraelovi ostali su utaboreni u Gilgalu i ondje, na pustoj ravnici kod Jerihona, proslavili su Pashu uvečer četrnaestoga dana u mjesecu.^g

11 A sutradan poslije Pashe počeli su jesti od plodova zemlje — beskvasni kruh^h i prženo zrnje — upravo na taj dan. **12** I mana je prestala padati toga sljedećeg dana kad su jeli od plodova zemlje. Tako sinovi Izraelovi više nisu dobivali manu,ⁱ i te su godine počeli jesti plodove zemlje kanaanske.^j

13 A kad se Jošua našao kod Jerihona, podigao je oči i pogledao, a pred njim je stajao čovjek^k s isukanim mačem u ruci.^l I Jošua mu je prišao i rekao: "Jesi li na našoj strani ili na strani neprijatelja naših?"

14 A on mu je nato rekao: "Ni na jednoj, nego ja sada dolazim kao knez vojske Jehovine."^m Tada je Jošua pun strahopošto-

5. poglavlje

- a 1Mo 13:15
2Mo 33:1
Dj 7:5
b 2Mo 3:8
4Mo 13:27
5Mo 27:3
Eze 20:6
c 4Mo 14:31
5Mo 1:39
d 1Mo 34:25
e 1Mo 34:14
Ps 119:39
Jr 9:25
Jr 9:26
f Jš 4:19
Jš 5:3
g 2Mo 12:24
4Mo 9:5
h 2Mo 12:18
2Mo 13:6
3Mo 23:6
i 2Mo 16:35
j 5Mo 6:11
5Mo 8:10
k 1Mo 18:2
2Mo 23:23
Su 13:6
Dj 1:10
l 4Mo 22:23
1Lje 21:16
m 2Mo 23:20
1Kr 22:19
Ps 103:20
Ps 148:2
Da 10:13

Desni stupac

- a 1Mo 17:3
b 2Mo 3:5

6. poglavlje

- c Jš 2:9
d 4Mo 14:9
5Mo 7:24
Su 11:24
Ne 9:24
e Su 3:27
Su 7:22
2Sa 2:28
Sf 1:16
f Jr 50:15
Ho 5:8
g He 11:30
h 5Mo 20:2
i 5Mo 31:25
j 4Mo 4:15
k 4Mo 10:14
4Mo 10:18
4Mo 10:22
Jš 1:14
Jš 4:13

vanja pao ničice na zemlju^a te mu je rekao: "Što zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu?"

15 A knez vojske Jehovine odgovorio je Jošui: "Skinu sandale s nogu svojih, jer je mjesto na kojem stojiš sveto!" I Jošua je smjesta to učinio.^b

6 A Jerihon se zatvorio i utvrdio zbog sinova Izraelovih, pa nitko nije izlazio niti je tko ulazio.^c

2 I Jehova je Jošui rekao: "Evo, dajem ti u ruke Jerihon i kralja njegova s hrabrim junacima njegovim.^d **3** Svi vi, ratnici, obidite oko grada jedanput na dan. Tako činite šest dana. **4** Sedam svećenika neka pred kovčegom nosi sedam rogova ovnujskih. A sedmoga dana obidite oko grada sedam puta i svećenici neka zapušu u rogove.^e

5 I kad se oni oglase rogom ovnujskim i vi začujete zvuk roga, neka se sav narod oglasi snažnim ratnim poklikom,^f i gradski će se zidovi do temelja srušiti.^g Narod neka se tada uspne u grad, svaki pravo naprijed s mjesta na kojem se zatekne."

6 Tako je Jošua, sin Nunov, pozvao svećenike^h i rekao im: "Uzmite kovčeg saveza,ⁱ a sedam svećenika neka pones pred kovčegom^j Jehovinom sedam rogova ovnujskih!"

7 Narodu je, pak, rekao: "Podite i obidite oko grada, a naručani ratnici^k neka idu pred kovčegom Jehovinom!"

8 I učinili su kako je Jošua rekao narodu. Sedam svećenika koji su pred Jehovom nosili sedam ovnujskih rogova kre-

Jš 5:6* Doslovno: "nam". 9* Ime "Gilgal" izvedeno je od glagola koji znači "skinuti; svaliti".

nulo je i zapuhalo u rogove, a kovčeg saveza Jehovina išao je za njima. **9** Naoružani ratnici išli su pred svećenicima koji su puhali u rogove, dok je zaštitna straža^a išla iza kovčega, a za sve to vrijeme puhalo se u rogove.

10 A narodu je Jošua zapovjedio:^b "Ne vičite, nemojte da vam se čuje glas i nijedna riječ ne smije izići iz usta vaših sve do dana kad vam kažem: "Vičite!" Tada ćete vikati."^c

11 A kovčeg Jehovin poslao je da ide oko grada i da ga jednom cijelog obiđe. Potom su se vratili u tabor i u taboru su prenoćili.

12 A rano ujutro Jošua je ustao^d i svećenici su ponijeli kovčeg^e Jehovin. **13** Sedam svećenika što su nosili sedam rogova ovnujskih hodalo je pred kovčegom Jehovinom, stalno pušuci u rogove. Naoružani ratnici hodali su pred njima, a zaštitna straža išla je iza kovčega Jehovina. Za sve to vrijeme puhalo se u rogove.^f

14 I drugog su dana jednom obišli oko grada, a potom su se vratili u tabor. Tako su činili šest dana.^g

15 Sedmoga su dana ustali rano, čim je svanula zora, i sedam su puta isto onako obišli oko grada. Jedino su toga dana obišli oko grada sedam puta.^h

16 A kad su sedmi put obilazili grad, svećenici su zapuhali u rogove i Jošua je rekao narodu: "Vičite,ⁱ jer Jehova vam je predao grad!^j **17** Grad je udaren prokletstvom uništenja,^k

6. poglavlje

a 4Mo 10:25

b 5Mo 34:9

c Jš 1:18

d Jš 3:1

e 4Mo 3:31

4Mo 4:15

5Mo 31:9

1Lje 15:2

f Jš 6:4

g Jš 6:3

h Jš 6:4

i Jš 6:5

Jš 6:10

2Lje 13:15

j 5Mo 9:1

Jš 6:1

k 3Mo 27:28

4Mo 21:3

5Mo 7:2

5Mo 20:16

Desni stupac

a Jš 2:1

Mt 1:5

He 11:31

b 1Mo 12:3

Jš 2:4

Jš 2:6

Mt 25:40

He 6:10

Jk 2:25

c 5Mo 7:26

d 5Mo 13:17

Jš 7:21

He 13:5

e Jš 7:11

f Jš 7:25

1Lje 2:7

g 4Mo 31:22

h Jš 6:24

2Sa 8:11

1Kr 7:51

1Lje 18:11

i Jš 6:4

Jš 6:16

j Jš 6:5

He 11:30

k 3Mo 27:29

5Mo 7:2

5Mo 20:16

1Sa 15:3

l Jš 2:14

He 11:31

m Jš 2:13

Jš 2:18

n 5Mo 13:16

o Jš 6:19

on i sve što je u njemu pripada Jehovi. Samo bludnica Rahaba^a neka ostane na životu, ona i svi koji su s njom u kući, jer je sakrila ljude koje smo poslali.^b **18** Zato se čuvajte prokletih stvari,^c da ne biste poželjeli^d i uzeli što proklete,^e pa da na tabor izraelski naučete prokletstvo uništenja i osudu!^f **19** A sve srebro, zlato te predmeti od bakra i željeza sveti su Jehovi.^g Trebaju doći u Jehovinu riznicu."^h

20 I kad su zapuhali u rogove, narod je povikao.ⁱ I kad je narod začuo zvuk roga i oglasio se snažnim ratnim poklikom, zidine su se počele rušiti.^j Potom se narod uspeo u grad, svatko pravo naprijed s mjesta na kojem se zatekao, i osvojili su grad. **21** Sve što je bilo u gradu, muško i žensko, mlado i staro, govoda i ovce i magarce pobili su* oštricom mača.^k

22 A onoj dvojici koji su izviđali zemlju Jošua je rekao: "Idite u kuću one žene bludnice i izvedite odande ženu i sve njezine kako ste joj se zakleli!"^l **23** I mladići koji su izviđali zemlju otišli su i izveli su Rahabu, njenog oca, majku, braću i sve njezine, svu su rodbinu njezinu izveli,^m pa su ih odveli izvan izraelskog tabora.

24 A grad i sve što je bilo u njemu spalili su vatrom.ⁿ Samo su srebro, zlato te predmete od bakra i željeza predali u riznicu doma Jehovina.^o

Jš 6:18* Ili: "i uzeli ono što je *herem*, pa da i tabor izraelski sam postane *herem* i osuđen". **21*** Ili: "pobili su kao *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

Jš 6:17* Ili: "grad je *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

25 A bludnicu Rahabu i dom oca njezina i sve njezine Jošua je ostavio na životu,^a i tako je ona ostala među Izraelcima sve do današnjeg dana,^b jer je sakrila ljude koje je Jošua poslao da izviđaju Jerihon.^c

26 U to je vrijeme Jošua naredio da se izrekne ova kletva: "Proklet neka je pred Jehovom čovjek koji bi ustao da sagradi ovaj grad, grad Jerihon! Prvorodencem svojim neka plati ako mu temelj položi, i najmlađim sinom svojim neka plati ako mu vrata postavi!"^d

27 I Jehova je bio s Jošuum,^e i slavan je postao po svojoj zemlji.^f

7 No sinovi su Izraelovi nevjerno postupili s prokletim stvarima,^{*} jer je Akan,^g sin Karmija, sina Zabdija, sina Zerahova, iz plemena Judina, uzeo od prokletih stvari.^h Zato se gnjev Jehovin raspalio na sinove Izraelove.ⁱ

2 A Jošua je poslao ljude iz Jerihona u Aj,^j koji je blizu Bet-Avena,^k istočno od Betela,^l i rekao im je: "Idite i izvidite zemlju!" I ljudi su otišli i izvidjeli su Aj.^m **3** Potom su se vratili k Jošui i rekli mu: "Neka ne ide sav narod. Neka ide dvije do tri tisuće ljudi i udari na Aj. Ne muči sav narod da ide onamo, jer ih je ondje malo."

4 I tako je otišlo oko tri tisuće ljudi iz naroda, ali su mora-

Jš 7:1* Ili: "s heremom". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **1*** U 1Lje 2:7 "Akar". Oba imena znače "onaj koji navlači osudu (izaziva zlo)". Vidi bilješke za 1Lje 2:7.

6. poglavlje

- a Jš 2:14
- Jš 6:17
- Jš 6:22
- b Mt 1:5
- c He 6:10
- Jk 2:25
- d 1Kr 16:34
- e 5Mo 31:6
- Jš 1:5
- Ri 8:31
- f Jš 9:1
- Jš 9:9

7. poglavlje

- g Jš 22:20
- 1Lje 2:7
- h 5Mo 7:26
- Jš 6:17
- i Jš 6:18
- j 1Mo 12:8
- Jš 12:9
- k Jš 18:12
- l 1Mo 28:19
- m Jš 2:1

Desni stupac

- a 3Mo 26:17
- 5Mo 28:25
- 5Mo 32:30
- Iza 30:17
- Iza 59:2
- b 5Mo 28:45
- c 3Mo 26:36
- Iza 13:7
- d 4Mo 16:22
- 4Mo 20:6
- e Ne 9:1
- Job 2:12
- f Jš 3:1
- g Ps 83:4
- h 2Mo 32:12
- 5Mo 32:27
- Ps 106:8
- Ps 143:11
- Eze 20:9
- i 2Mo 24:7
- 1Sa 2:25
- j Jš 6:17
- k 2Mo 20:15
- Iza 61:8
- Mt 15:19
- l Jr 32:19
- He 4:13
- m Jš 7:21
- n Su 2:14

li pobjeći pred ljudima iz Aja.^a **5** I Ajani su ubili trideset i šest njihovih ljudi, te su ih progonili^b od gradskih vrata pa sve do Šebarima,^{*} i nastavili ih ubijati i na padini. Stoga se srce narodu počelo topiti od straha i postalo je kao voda.^c

6 Tada je Jošua razderao haljine svoje i pao ničice^d na zemlju pred kovčegom Jehovininim, te su on i starješine Izraelove ostali tako sve do večeri, posipajući glave prahom.^e

7 Potom je Jošua rekao: "Jao, Svevišnji Gospodine Jehova, zašto si narod ovaj doveo preko Jordana? Zar zato da nas predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju? Da smo barem ostali s one strane Jordana!^f **8** Oprostite mi, Jehova, ali što da kažem kad je Izrael okrenuo leđa bježeći pred neprijateljima svojim? **9** Sada će Kanaanci i svi stanovnici ove zemlje čuti za to, pa će nas okružiti i zatrt će ime naše na zemlji.^g I što ćeš ti učiniti za veliko ime svoje?"^h

10 No Jehova je rekao Jošui: "Ustani! Zašto si pao ničice?"

11 Zgriješio je Izrael i prestupio savez koji sam ih obavezao. Uzeli su od prokletih stvari,^j ukrali su ih^k i sakrili^l i stavili među svoje stvari.^m

12 Zato se sinovi Izraelovi neće moći oduprijeti neprijateljima svojim.ⁿ Leda će u bijegu okretati pred neprijateljima svojim jer su na sebe navukli prokletstvo uništenja.^{*} Neću biti s vama dok iz svo-

Jš 7:5* "Šebarim" znači "kamenolomni". **12*** Ili: "jer su sami postali herem".

je sredine ne uklonite ono što je prokleta.*^a **13** Ustani! Posveti narod^b i objavi: ‘Sutra se posvetite, jer ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: “Stvari proklete usred tebe su, Izraele.^c Nećete se moći oduprijeti neprijateljima svojim dok iz svoje sredine ne uklonite ono što je prokleta. **14** Ujutro pristupite po plemenima svojim, i pleme koje Jehova izdvoji^d pristupit će po porodicama svojim; i porodica koju Jehova izdvoji pristupit će po domovima svojim; a iz doma koji Jehova izdvoji pristupit će muževi jedan po jedan. **15** I tko se nade s prokletom stvari, neka ga se pogubi i vatrom spali,^e njega i sve njegovo, zato što je prestupio savez^f Jehovin i što je sramotno i bezumno djelo počinio u Izraelu.”’^g

16 I tako je rano ujutro Jošua ustao i zapovjedio da Izrael pristupi po svojim plemenima, i izbor je pao na pleme Judino. **17** Potom je zapovjedio da pristupe porodice Judine i izbor je pao na porodicu Zerahovaca.^h Nato je zapovjedio da iz porodice Zerahovaca pristupe muževi jedan po jedan, i izbor je pao na Zabdija. **18** Naposljetku je zapovjedio da iz doma njegova pristupe muževi jedan po jedan i izbor je paoⁱ na Akana, sina Karmija, sina Zabdija, sina Zerahova, iz plemena Judina. **19** Jošua je tada rekao Akanu: “Sine moj, molim te, daj slavu Jehovi, Bogu Izraelovu^j i priznaj mu grijeh svoj!^k Reci mi,^l molim te,

7. poglavlje

- a 5Mo 7:26
Jš 6:18
- b 2Mo 19:10
c Jš 6:18
- d Izr 16:33
- e Jš 1:18
Jš 7:25
- f 2Mo 24:7
Jš 7:11
Su 2:20
- g Su 20:6
2Sa 13:12
- h 1Mo 38:30
4Mo 26:20
1Lje 2:4
- i 1Sa 14:42
Izr 13:21
Izr 16:33
Jr 2:26
Jn 1:7
Dj 5:3
- j 2Lje 19:6
Jr 13:16
- k Ps 32:5
Ps 51:4
1Ti 5:24
- l 1Sa 14:43
Izr 28:13

Desni stupac

- a Job 31:33
- b 1Sa 2:25
- c 1Iv 2:16
- d 1Mo 10:10
- e 2Mo 20:17
Lk 12:15
2Pe 2:14
- f Mi 2:2
Jk 1:15
- g Ps 10:11
Iza 29:15
- h Jš 7:1
Jš 22:20
- i Jš 6:19
- j Jš 15:7
Iza 65:10
Ho 2:15
- k Jš 6:18
1Lje 2:7
- l 3Mo 24:14
Jš 1:18
- m 1Mo 38:24
3Mo 20:14
3Mo 21:9
Jš 7:15
- n Jš 8:29
Jš 10:27
2Sa 18:17
- o 5Mo 13:17
- p Jš 15:7
Iza 65:10
Ho 2:15

što si učinio! Ne krij^a to od mene!”

20 I Akan je odgovorio Jošui: “Zaista, ja sam zgriješio Jehovi, Bogu Izraelovu.^b Evo što sam učinio. **21** Kad sam među plijenom ugledao^c lijepi skupocjeni ogrtač iz Šinara,^d dvjesto šekela* srebra i jednu zlatnu polugu, pedeset šekela tešku, poželio sam ih^e i uzeo.^f Eno, skrivene su u zemlji usred moga šatora, a srebrni je novac odozdo.”^g

22 I Jošua je odmah uputio ljude, koji su otrčali u šator, i gle, sve je bilo skriveno u njegovu šatoru, a srebrni novac bio je odozdo. **23** I uzevši sve što je bilo usred šatora, odnijeli su to Jošui i svim sinovima Izraelovim i prostrli pred Jehovu. **24** Tada su Jošua i sav Izrael s njim uzeli Akana,^h sina Zerahova, srebro, skupocjeni ogrtač i zlatnu polugu,ⁱ sinove njegove, kćeri njegove, goveda njegova, magarce njegove, sitnu stoku njegovu, šator njegov i sve što je bilo njegovo, pa su ih izveli u dolinu Akor.^j **25** Tamo je Jošua rekao: “Zašto si na nas navukao osudu?^k Jehova će danas osudu svaliti na tebe.” Tada ih je sav Izrael kamenovao,^l a zatim su ih spalili vatrom.^m Tako su ih zasuli kamenjem. **26** Nabacali su na njega veliku gomilu kamenja, koja stoji do današnjega dana.ⁿ Tako se Jehova odvratio od žestokoga gnjeva svojega.^o Zato je ona dolina dobila ime Akor,^p koje nosi sve do današnjega dana.

Jš 7:21* Vidi dodatak 13. **26*** “Akor” znači “osuda; nesreća”.

8 Tada je Jehova rekao Jošui: "Ne boj se i ne plaši se!^a Uzmi sa sobom sve ratnike, pa ustani i idi na Aj! Evo, dajem ti u ruke kralja ajškoga i narod njegov, grad njegov i zemlju njegovu.^b **2** Učini s Ajem i kraljem njegovim kao što si učinio i s Jerihonom i s kraljem njegovim!^c Samo plijen i stoku slobodno uzmite sebi.^d Postavi zasjedu gradu s leđa!"^e

3 I tako su Jošua i svi ratnici^f ustali da idu na Aj. I Jošua je odabrao trideset tisuća ljudi, hrabrih junaka,^g i poslao ih noću, **4** te im je zapovjedio: "Evo, vi se postavite u zasjedu^h gradu s leđa! Ne idite predaleko od grada, i budite svi spremni! **5** A ja i sav narod koji je sa mnom približit ćemo se gradu. I ako oni iziđu na nas kao i prvi put,ⁱ mi ćemo se dati u bijeg pred njima. **6** A oni će izaći i goniti nas dok ih ne odvučemo od grada, jer će reći: 'Bježe pred nama kao i prvi put!'^j A mi ćemo bježati pred njima. **7** Tada se vi dignite iz zasjede i zauzmite grad, i Jehova, Bog vaš, predat će vam ga u ruke!^k **8** Čim osvojite grad, zapalite ga!^l Učinite po riječi Jehovinoj! Eto, to je zapovijed koju vam dajem."^m

9 Potom ih je Jošua otpustio i oni su se uputili na mjesto gdje su se trebali postaviti u zasjedu, te su se utaborili između Betela i Aja, zapadno od Aja. A Jošua je tu noć proveo među narodom.

10 Sljedećeg jutra Jošua je rano ustao,ⁿ izvršio smotru naroda i zajedno sa starješ-

8. poglavlje

- a 5Mo 1:21
5Mo 7:18
5Mo 31:8
Jš 1:9
Ps 27:1
Iza 12:2
Ri 8:31
- b Jš 2:24
Ps 44:3
Dj 7:45
- c Jš 6:21
- d Job 27:17
Izr 13:22
Pr 2:26
- e Izr 20:18
- f Jš 8:11
- g 5Mo 3:18
5Mo 20:8
He 11:34
- h Su 20:29
2Lje 13:13
- i Jš 7:5
- j 2Mo 15:9
Jš 8:16
- k Jš 2:24
Izr 21:31
- l Jš 8:19
Jš 8:28
- m Jš 1:9
Jš 1:16
- n Jš 3:1
Jš 6:12

Desni stupac

- a Jš 8:1
Jš 8:3
- b Jš 8:2
Su 20:29
- c 1Mo 28:19
- d Jš 8:5
- e Jš 8:4
- f Su 20:34
Izr 14:15
- g Jš 8:6
Jš 16:1
Jš 18:12
- h Su 20:36
- i 2Mo 15:9
Su 20:31
Ps 9:16
- j 2Mo 17:11
Jš 8:7
Jš 8:26
- k 5Mo 7:24
Jš 1:5
l Jš 8:7
- m Jš 8:8
Jš 8:28

nama Izraelovim krenuo pred narodom prema Aju. **11** I svi ratnici^a koji su bili s njim pošli su da se primaknu gradu sprijeda. Utaborili su se sjeverno od Aja, tako da je između njih i Aja bila dolina. **12** A u međuvremenu je Jošua uzeo oko pet tisuća ljudi i namjestio ih u zasjedu^b između Betela^c i Aja, zapadno od grada. **13** Tako su glavni tabor postavili sjeverno od grada,^d a oni koji su bili u pozadini utaborili su se zapadno od grada.^e I Jošua je te noći pošao prema sredini doline.

14 I čim je ajski kralj to vidio, ljudi iz grada požurili su, rano ustavši, te je on sa svim svojim narodom u dogovoreno vrijeme krenuo da se sukobi s Izraelom ispred puste ravnice. A on nije znao da je iza grada postavljena zasjeda.^f **15** A Jošua i sav Izrael stali su pred njima bježati prema pustinji^g kao da su potučeni.^h

16 Tada je bio pozvan sav narod iz grada da krene za njima u potjeru. I tako su se, goneći Jošuu, udaljili od grada.ⁱ

17 U Aju i Betelu nije ostalo čovjeka koji nije krenuo za Izraelcima. Tako su, goneći Izraelce, ostavili grad širom otvoren.

18 Jehova je tada rekao Jošui: "Koplje što ti je u ruci pruži prema Aju,^j jer ga dajem tebi u ruke!"^k I Jošua je prema gradu pružio koplje što mu je bilo u ruci. **19** I zasjeda se odmah podigla sa svoga mjesta i počela trčati čim je on ispružio ruku. I tako su ušli u grad, osvojili ga^l i odmah zapalili.^m

20 Kad su se Ajani obazreli, gle, dim se iz grada dizao prema nebu, i više nisu mogli pobjeći ni amo ni tamo. Tada se narod koji je bježao prema pustinji okrenuo prema svojim progoniteljima. **21** I kad su Jošua i sav Izrael vidjeli da je zasjeda^a osvojila grad i da se diže dim iz grada, okrenuli su se i udarili na Ajane. **22** A i oni što su zauzeli grad krenuli su prema njima, tako da su se Ajani našli opkoljeni Izraelcima, koji su im bili i s jedne i s druge strane. I tako su ih potukli da nitko nije preživio niti utekao.^b **23** A kralja^c ajskog uhvatili su živog i doveli ga k Jošui.

24 I Izrael je pobio sve stanovnike Aja u polju, u pustinji u koju su ih gonili. Padali su od oštrice mača, dok svi nisu izginuli. Potom se sav Izrael vratio u Aj i sve u njemu pobio oštricom mača. **25** Toga je dana izginulo dvanaest tisuća ljudi, muškaraca i žena, svi ljudi iz Aja. **26** I Jošua nije spuštao ispruženu ruku u kojoj je držao koplje^d sve dok svi stanovnici Aja nisu bili pobijeni.^e **27** Samo su stoku i plijen iz toga grada Izraelci uzeli sebi, prema riječi Jehovinoj koju je zapovjedio Jošui.^f

28 Potom je Jošua spalio Aj tako da je od njega za vijeke ostalo samo brdo ruševina,^g pustoš sve do danas. **29** A kralja je ajskoga^h objesio na stup do večeri.ⁱ A kad je sunce zalazilo, po Jošuinom

8. poglavlje

- a Jš 8:2
Su 20:29
- b 3Mo 27:29
5Mo 7:2
- c Jš 8:29
Jš 12:9
- d 2Mo 17:11
Jš 8:18
- e 3Mo 27:29
- f 4Mo 31:26
Jš 8:2
Job 27:17
Izr 13:22
Pr 2:26
- g Jš 8:8
- h Jš 12:9
- i 5Mo 21:22

Desni stupac

- a 5Mo 21:23
Jš 10:27
- b 5Mo 11:29
- c 2Mo 20:24
5Mo 27:5
- d 5Mo 31:9
Jš 1:8
2Lje 34:14
Da 9:13
Ml 4:4
- e 2Mo 20:25
5Mo 27:6
- f 2Mo 20:24
5Mo 27:7
- g 5Mo 27:3
5Mo 27:8
2Ko 3:3
- h 2Mo 24:4
2Mo 34:27
- i 5Mo 29:10
- j 5Mo 31:9
- k 5Mo 31:25
- l 3Mo 24:22
4Mo 15:16
- m 5Mo 27:12
- n 5Mo 27:13
- o 5Mo 11:29
- p Izr 10:6
- r 5Mo 31:9
Ne 8:3
- s 3Mo 26:3
5Mo 28:2
- t 5Mo 27:15
5Mo 28:15
5Mo 29:21
- u 5Mo 4:2
5Mo 12:32
- v 5Mo 31:12
Ne 8:2
- z 5Mo 29:11
- a 3Mo 24:22
4Mo 15:16

su zapovijedi njegovo truplo^a skinuli sa stupa i bacili pred gradska vrata, te na njega nabacali veliku gomilu kamenja, koja stoji do danas.

30 Tada je Jošua na gori Ebalu^b sagradio Jehovi, Bogu Izraelovu, žrtvenik^c **31** kako je Mojsije, sluga Jehovin, i zapovjedio sinovima Izraelovim i kako je napisano u knjizi zakona^d Mojsijeva: "Žrtvenik od cijeloga kamenja, koje željeznim alatom nije bilo obrađivano."^e Na njemu su tada prinijeli žrtve paljenice Jehovi i žrtvovali žrtve zajedništva.^f

32 Tu je on na kamenju napisao^g zakon Mojsijev, što ga je on bio napisao pred sinovima Izraelovim.^h **33** Sav Izrael i starješine njegove,ⁱ upravitelji i suci njegovi stajali su s obje strane kovčega pred svećenicima levitskim,^j koji su nosili kovčeg saveza Jehovina^k — kako došljaci tako i rođeni Izraelci^l — jedna polovina pred gorom Gerizimom,^m a druga polovina pred gorom Ebalom,ⁿ kako je Mojsije, sluga Jehovin, i zapovjedio,^o da bi se najprije blagoslovio^p narod izraelski. **34** Tada je naglas pročitao sve riječi zakona^r — blagoslove^s i prokletstva^t — sve kako je napisano u knjizi zakona. **35** Nije bilo nijedne riječi od svega što je Mojsije zapovjedio, da je Jošua nije naglas pročitao pred cijelom zajednicom^u izraelskom,^u i pred ženama,^v djecom^z i došljacima^a koji su išli s njima.

Jš 8:26* Ili: "sve dok sve stanovnike Aja nije pobio kao *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

Jš 8:35* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

9 Kad su to čuli svi kraljevi^a koji su bili s ove strane Jordana u brdima, u Šefeli,^{*} duž čitave obale Velikoga mora^{#b} i pod Libanonom^c — Hetiti,^d Amorejci, Kanaanai,^e Perizani,^f Hivijci i Jebusejci^g — **2** udružili su se da svi zajedno krenu u rat protiv Jošue i Izraela.^h

3 I stanovnici Gibeonaⁱ čuli su što je Jošua učinio Jerihonu^j i Aju.^k **4** Stoga su se mudro^l dosjetili što da učine. Otišli su i prikupili sebi hrane, uzeli istrošene vreće za svoje magarce, istrošene vinske mjevove koji su bili proderani pa zakrpani,^m **5** obuli su iznošene i pokrpane sandale, obukli iznošene haljine, a sav kruh što su ga ponijeli bio je suh i razdrobljen. **6** Potom su došli k Jošui u tabor u Gilgalⁿ i rekli njemu i muževima izraelskim: “Dolazimo iz daleke zemlje. Sklopite savez^o s nama!” **7** No Izraelci su rekli tim Hivijcima:^p “Možda živite negdje blizu nas. Kako ćemo onda sklopiti savez s vama?”^r **8** Nato su oni odgovorili Jošui: “Tvoje smo sluge.”^s

A Jošua ih je upitao: “Tko ste i odakle dolazite?” **9** Odgovorili su mu: “Iz zemlje vrlo daleke^t dolaze sluge tvoje zbog imena^u Jehove, Boga tvojega. Jer čuli smo za slavu njegovu, za sve što je učinio u Egiptu^v **10** i za sve što je učinio dvojici kraljeva amorejčkih koji su bili s one strane Jordana — Sihonu,^z kralju

9. poglavlje

- a Jš 12:7
- b 4Mo 34:6
- c 5Mo 1:7
- d 1Mo 15:20
- e 2Mo 3:17
2Mo 23:23
- f 5Mo 7:1
- g 2Mo 13:5
- h Jš 24:11
Ps 83:4
Ps 83:5
- i Jš 10:2
- j Jš 11:19
- k Jš 6:20
- l Izr 14:15
Izr 22:3
- m Mt 9:17
- n Jš 5:10
- o Jš 10:43
- p 1Mo 10:17
1Mo 34:2
2Mo 3:8
- r 2Mo 23:32
2Mo 34:12
5Mo 7:2
5Mo 20:16
5Mo 20:18
Su 2:2
- s 2Kr 10:5
- t 5Mo 20:15
- u 1Kr 8:41
2Lj 6:32
Izr 18:10
- v 2Mo 9:16
2Mo 15:14
Jš 2:10
- z 4Mo 21:21
4Mo 21:24
5Mo 2:34

Desni stupac

- a 4Mo 21:33
4Mo 21:35
5Mo 3:3
- b 5Mo 1:4
Jš 12:4
- c Job 12:12
Job 32:7
- d 5Mo 20:11
- e Jš 9:6
- f Jš 9:5
- g Jš 9:4
Mk 2:22
- h 2Mo 28:30
4Mo 27:21
1Sa 30:7
Izr 3:5
Izr 3:6
i Jš 11:19
- j 4Mo 34:18
2Lj 5:2
- k 2Sa 21:2
- l Jš 10:2
Jš 18:25
- m Ezr 2:25
- n Ne 7:29
- o Jš 15:9
Jš 18:14
1Sa 7:1
1Lj 13:5
- p 4Mo 30:2
Mt 5:33
- r 5Mo 6:13
- s 2Mo 22:28
Flp 2:14
- t Ps 15:4
Pr 5:4
Pr 5:6

hešbonskom, i Ogu,^a kralju bašanskom, koji je bio u Aštartu.^b **11** Tada su nam starješine naše i svi stanovnici zemlje naše ovako rekli: “Uzmite sebi hrane na put, pa im podite u susret i recite im: “Vaše smo sluge.”^d Sklopite savez s nama!”^e **12** Ovaj kruh naš bio je vruć kad smo ga iz domova svojih ponijeli na put, onoga dana kad smo krenuli k vama, a sada je, evo, suh i razdrobljen.^f **13** A ovo su vinski mjevovi koje smo nove napunili, a sad su, evo, proderani.^g A i ove haljine i sandale naše istrošile su se od daleka puta.”

14 Tada su Izraelci uzeli nešto od hrane njihove da to provjere, a Jehovu nisu pitali za savjet.^h **15** I Jošua je učinio mir s njimaⁱ i sklopio savez da će ih ostaviti na životu, a poglavari^j zajednice zakleli su im se.^k

16 No poslije tri dana, nakon što su s njima sklopili savez, čuli su da su im to susjedi i da žive u njihovoj blizini. **17** Tako su trećega dana sinovi Izraelovi krenuli i došli u njihove gradove — a njihovi su gradovi bili Gibeon,^l Kefira,^m Beerotⁿ i Kirijat-Jearim.^o **18** No sinovi ih Izraelovi nisu napali, jer su im se poglavari zajednice bili zakleli^p Jehovom, Bogom Izraelovim.^r I sav je narod počeo gundati protiv poglavara.^s **19** Tada su svi poglavari rekli čitavoj zajednici: “Mi smo im se zakleli Jehovom, Bogom Izraelovim, i zato ih sada ne smijemo dirati.^t **20** Ovako ćemo im učiniti kad ih već ostavljamo na ži-

Jš 9:1* Ili: “u nizini”. 1[#] To jest Sredozemnoga mora.

votu, da nas ne stigne gnjev Božji zbog zakletve kojom smo im se zakleli.”^a **21** Stoga smo im mi, poglavari, rekli: “Neka ostanu na životu, pa neka sijeku drva i donose vodu za svu zajednicu,^b kako smo im i obećali.”^c

22 Jošua ih je potom pozvao i rekao im: “Zašto ste nas prevarili, rekavši: ‘Živimo vrlo daleko od vas’,^d a živite među nama?”^e **23** Zato, sada, neka ste proklet^f narod! Dovijeka ćete biti robovi^g i sjeći drva i donositi vodu za dom Boga mogega.”^h **24** A oni su odgovorili Jošui: “Sluge su tvoje mnogo toga čule o tome kako je Jehova, Bog tvoj, zapovjedio Mojsiju, sluzi svojemu, da vam preda svu ovu zemlju i da pred vama istrijebi sve stanovnike ove zemlje,ⁱ pa smo se zbog vas jako uplašili da duše svoje.^j Zato smo to učinili.”^k **25** I sada smo, evo, u tvojim rukama. Učini s nama što misliš da je dobro i pravo.”^l **26** I on im je tako i učinio, i izbavio ih je iz ruku sinova Izraelovih, te ih nisu pobili.”^m **27** Toga je dana Jošua odredioⁿ da sijeku drva i donose vodu za zajednicu^o i za žrtvenik Jehovin na mjestu koje On odabere.^p To oni i čine sve do danas.

10 A kad je Adoni-Sedek, kralj jeruzalemski, čuo da je Jošua osvojio Aj^r i uništio ga,^s da je isto što je učinio s Jerihonom^t i kraljem njegovim^u učinio i s Ajem i kraljem njegovim,^v te da su stanovnici Gibeona sklopili mir s Izraelom^z pa

Jš 10:1* Ili: “uništio ga kao herem”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

9. poglavlje

- a 2Sa 21:1
- l 1Zr 6:17
- l 1Zr 8:13
- z 3:4
- z 8:17
- 1Ml 3:5
- b 5Mo 29:11
- c Jš 9:15
- d Jš 9:6
- e Jš 9:16
- f 1Mo 9:25
- 1Mo 9:26
- g 1Kr 9:21
- h 5Mo 29:11
- Ezr 8:17
- i 2Mo 23:31
- 4Mo 33:52
- 5Mo 7:1
- 5Mo 20:16
- j 2Mo 15:15
- 5Mo 2:25
- 5Mo 11:25
- Jš 5:1
- k Jn 3:9
- Ri 3:29
- He 11:31
- l 1Mo 16:6
- Su 10:15
- 2Sa 24:14
- Jr 26:14
- m Jr 39:18
- n 1Lj 9:2
- Ezr 7:24
- Ezr 8:17
- Ne 3:26
- Ne 7:60
- o 5Mo 29:11
- Jš 9:21
- p 5Mo 12:5
- 1Kr 8:29
- 2Lj 6:6

10. poglavlje

- r Jš 8:2
- s Jš 8:24
- t Jš 6:21
- u Jš 6:2
- v Jš 8:29
- z Jš 9:15
- Jš 11:19

Desni stupac

- a 2Mo 15:16
- 5Mo 2:25
- 5Mo 11:25
- Jš 2:11
- Jš 5:1
- b Jš 8:25
- c Jš 12:10
- Jš 18:28
- d 1Mo 23:2
- 4Mo 13:22
- e Jš 12:11
- f 2Kr 18:14
- g Jš 12:12
- Jš 15:29
- h Jš 9:15
- Jš 11:19
- i 1Mo 15:16
- j Jš 5:10
- Jš 9:6
- k Jš 9:15
- Jš 9:25
- l Jš 8:1
- m Jš 8:3
- n 5Mo 3:2
- 5Mo 20:1
- o 5Mo 7:24
- Jš 11:6
- p Jš 1:5
- r Ps 44:3
- Ps 78:55

žive među njima, **2** jako se uplašio,^a jer je Gibeon bio veliki grad, kao kakav kraljevski grad, i jer je bio veći od Aja,^b a svi muškarci njegovi bili su junaci. **3** Stoga je Adoni-Sedek, kralj jeruzalemski,^c ovako poručio Hohamu, kralju hebronskom,^d Piramu, kralju jarmutskom,^e Jafiji, kralju lakiškom^f i Debiru, kralju eglonskom:^g **4** “Dodite k meni i pomozite mi, pa da udarimo na Gibeon jer je sklopio mir s Jošuum i sa sinovima Izraelovim!”^h **5** Tako su se okupili i krenuli, pet kraljeva amorejskih:ⁱ kralj jeruzalemski, kralj hebronski, kralj jarmutski, kralj lakiški i kralj eglonski, oni i sva vojska njihova, te su se utaborili pod Gibeonom i napali ga.

6 Tada su ljudi iz Gibeona poručili Jošui u tabor u Gilgal:^j “Nemoj uskratiti pomoć robovima svojim!^k Brzo dodi, spasi nas i pomози nam, jer su se protiv nas skupili svi kraljevi amorejski koji žive u brdima!”^l **7** I Jošua je krenuo iz Gilgala, on i s njim svi ratniciⁱ i svi hrabri junaci.^m

8 A Jehova je rekao Jošui: “Ne boj ih se,ⁿ jer ih dajem tebi u ruke!^o Nijedan čovjek njihov neće se održati pred tobom.”^p

9 I Jošua ih je napao iznenada, pošto je svu noć išao iz Gilgala. **10** I Jehova ih je smeo pred Izraelom,^r tako da su ih kod Gibeona pobili u pokolju velikome,^s te su ih nastavili goniti putem koji se penje prema Bet-Horonu. Tukli su ih sve do Azeke^t i Makede.^u **11** I dok

s Iza 28:21; t Jš 15:35; u Jš 15:41.

su bježali pred Izraelom niz brdo bethoronsko, Jehova je s neba na njih sipao krupnu tuču^a sve do Azeke, tako da su izginuli. I više ih je izginulo od tuče nego što su ih sinovi Izraelovi pobili mačem.

12 Tada se Jošua obratio Jehovi — onoga dana kad je Jehova Amorejce predao sinovima Izraelovim — te je pred Izraelcima povikao:

“Stani, sunce,^b nad Gibenom^c

i, mjesec, nad dolinom ajalonskom!”^d

13 I sunce je stalo, a mjesec se zaustavio dok se narod nije osvetio neprijateljima svojim.^e Ne piše li to u knjizi Jašarovoj?^{*,f} I sunce je stajalo nasred neba i skoro cijeli dan nije pohitjelo da zađe.^g **14** Nije bilo takvog dana ni prije ni poslije da bi Jehova tako poslušao glas ljudski,^h jer se Jehova borio za Izraela.ⁱ

15 Potom se Jošua i sav Izrael s njim vratio u tabor u Gilgal.^j

16 A dok se sve to zbivalo, pet je kraljeva pobjeglo^k i sakrilo se u pećini kod Makede.^l **17** A Jošui je bilo objavljeno: “Pronašli su petoricu kraljeva kako se kriju u pećini kod Makede.”^m **18** Tada je Jošua rekao: “Navalajte veliko kamenje na ulaz u pećinu i postavite ljude da ih čuvaju! **19** A vi ne stojte! Gonite neprijatelje svoje i tucite ih s leđa!ⁿ Ne dajte im da uđu u svoje gradove, jer ih Jehova, Bog vaš, daje u vaše ruke!”^o

Jš 10:13* “Jašar” znači “pravednik; čestiti”.

10. poglavlje

- a Job 38:22
Ps 18:13
Ps 148:8
Iza 30:30
- b 1Mo 1:16
2Kr 20:10
Ps 135:6
Iza 38:8
- c Iza 28:21
- d Jš 19:42
- e Jš 21:44
- f 2Sa 1:18
- g Ps 74:16
Ps 135:6
Ps 136:8
Mt 19:26
- h 5Mo 9:19
1Kr 17:22
Ps 113:6
Jk 5:16
- i 2Mo 14:14
5Mo 1:30
5Mo 3:22
Jš 23:3
Ps 33:20
Iza 42:13
Za 14:3
- j Jš 5:10
Jš 9:6
- k Ps 48:5
- l Jš 10:10
- m Jš 10:28
Ps 139:7
Am 9:3
- n 5Mo 28:7
- o 3Mo 26:8
Ne 9:24

Desni stupac

- a Jš 8:24
- b 2Sa 20:6
- c 2Mo 11:7
- d Jš 10:3
Jš 12:10
- e Jš 15:13
- f Jš 12:11
- g Jš 10:5
Jš 12:12
- h 1Mo 49:8
2Sa 22:41
Ps 18:40
- i 2Mo 23:27
5Mo 33:29
Ps 110:1
- j 5Mo 1:29
5Mo 31:6
Jš 1:9
Ps 27:14
- k 5Mo 3:21
5Mo 7:19
- l 5Mo 21:22
- m 5Mo 21:23
Jš 8:29
- n Jš 10:10
Jš 12:16
Jš 15:41

20 A kad su ih Jošua i sinovi Izraelovi dokraja pobili u pokolju vrlo velikom, kad su svi izginuli,^a a oni koji su uspjeli preživjeti pobjegli i ušli u utvrđene gradove,^b **21** sav se narod sretno vratio k Jošui u tabor u Makedi. I nitko se više nije usudio ni ružnu riječ reći protiv sinova Izraelovih.^c **22** Tada je Jošua rekao: “Otvorite ulaz u pećinu i izvedite preda me onih pet kraljeva iz pećine!” **23** I učinili su tako i izveli su pred nje ga iz pećine onih pet kraljeva: kralja jeruzalemskog,^d kralja hebronskog,^e kralja jarmutskog, kralja lakiškog^f i kralja eglonskog.^g **24** A kad su te kraljeve izveli pred Jošuu, Jošua je pozvao sve Izraelce, a zapovjednicima vojske koji su ga pratili rekao je: “Pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovih kraljeva!”^h I pristupili su i stali nogama svojim na njihove vratove.ⁱ

25 Tada im je Jošua rekao: “Ne bojte se i ne plašite se!^j Budite hrabri i jaki, jer ovako će Jehova učiniti svim neprijateljima vašim protiv kojih ratujete!”^k

26 I udarivši ih, Jošua ih je pogubio, a potom ih je objesio na pet stupova. Na tim su stupovima visjeli do večeri.^l

27 A kad je sunce zalazilo, po Jošuinoj su ih zapovijedi skinuli sa stupova,^m te su ih bacili u pećinu u koju su se bili sakrili. Zatim su na ulaz u pećinu metnuli veliko kamenje, koje ondje stoji i danas.

28 Toga je dana Jošua osvojio Makeduⁿ i sve u njoj pobio oštricom mača. Kralja je njezi-

na pogubio* zajedno sa svim dušama koje su bile u njoj.^a Nikoga nije ostavio na životu. Tako je s kraljem makedskim^b učinio isto što je učinio i s kraljem jerihonskim.

29 Potom su Jošua i sav Izrael s njim krenuli iz Makede u Libnu. Zatim su napali Libnu.^c **30** I Jehova je i nju i kralja njezina predao u ruke Izraelu, koji ju je pobio oštricom mača — sve duše koje su bile u njoj. Nikoga u njoj nisu ostavili na životu. Tako su s kraljem njezinim učinili isto što su učinili i s kraljem jerihonskim.^d

31 Zatim su Jošua i sav Izrael s njim krenuli iz Libne u Lakiš.^e Utaborili su se pod njim, a onda su ga napali. **32** I Jehova je Lakiš dao Izraelu u ruke, tako da su ga drugoga dana osvojili, te su ga pobili oštricom mača — sve duše što su bile u njemu^f — isto onako kako su učinili i s Libnom.

33 Tada je Horam, kralj gezerski,^g došao da pomogne Lakišu, ali Jošua je pobio njega i narod njegov, tako da nitko od njih nije ostao na životu.^h

34 Potom su Jošua i sav Izrael s njim krenuli iz Lakiša u Eglon.ⁱ Utaborili su se pod njim, a onda su ga napali. **35** Toga su ga dana osvojili i sve u njemu pobili oštricom mača. Sve duše koje su bile u njemu toga su dana pogubili, isto onako kako su učinili i s Lakišem.^j

36 Potom su Jošua i sav Izrael s njim otišli iz Eglona u Hebron^k i stali ga napada-

10. poglavlje

- a 3Mo 27:29
5Mo 20:16
Ps 21:8
- b Jš 12:16
- c Jš 12:15
Jš 15:42
Jš 21:13
- d Jš 6:21
Jš 8:2
Jš 8:29
- e Jš 10:3
Jš 12:11
Jš 15:39
- f 5Mo 7:2
5Mo 20:16
- g Jš 12:12
Jš 16:10
Jš 21:21
Su 1:29
1Kr 9:16
- h 3Mo 27:29
- i Jš 10:3
Jš 12:12
Jš 15:39
- j 5Mo 20:16
Jš 10:32
- k 1Mo 13:18
1Mo 23:19
4Mo 13:22
Jš 10:3
Jš 14:13
Jš 15:13
Jš 21:13
Su 1:10

Desni stupac

- a 3Mo 27:29
Jš 6:21
- b Jš 12:13
Jš 15:15
Su 1:11
- c 5Mo 7:2
5Mo 20:16
- d Jš 11:14
- e Jš 10:30
Jš 10:32
- f 5Mo 1:7
g 1Mo 20:1
- h Jš 9:1
Jš 15:33
Su 1:9
- i Jš 12:8
- j 5Mo 20:16
Jš 11:14
- k 3Mo 27:29
- l 5Mo 7:2
5Mo 9:5
- m 4Mo 34:4
5Mo 9:23
Jš 15:3
- n 1Mo 10:19
5Mo 2:23
- o Jš 11:16
Jš 15:51
- p Jš 11:19
- r Jš 11:18
s 2Mo 14:14
5Mo 1:30
5Mo 3:22
- t Jš 4:19

11. poglavlje

- u Jš 12:19

ti. **37** Osvojili su ga te su ga pobili oštricom mača — kralja njegova, sve okolne gradove njegove i sve duše koje su bile ondje. Nikoga nije ostavio na životu, učinio je s njim isto onako kako je učinio i s Eglonom. Tako je pobio čitav grad, sve duše koje su bile u njemu.^a

38 Na koncu je Jošua i sav Izrael s njim krenuo na Debir^b i stao ga napadati. **39** Porazio je grad i kralja njegova i sve okolne gradove njegove, i pobio ih je oštricom mača — pogubio je sve duše koje su bile u njemu.^c Nikoga nije ostavio na životu.^d S Debirom i kraljem njegovim učinio je isto što je učinio i s Hebronom, te isto što je učinio s Libnom i kraljem njezinim.^e

40 I Jošua je pobio sve što je bilo u zemlji — u brdima,^f u Negebu,^g u Šefeli^{*h} i po obroncima brda,ⁱ a i sve kraljeve njihove. Nikoga nije ostavio na životu. Sve što je disalo^j pobio je,^k kako je Jehova, Bog Izraelov, i zapovjedio.^l

41 Jošua je pobio sve, osvojivši područje od Kadeš-Barnee^m do Gaze,ⁿ sav kraj gošenski^o i sve krajeve do Gibeona.^p **42** Sve je te kraljeve i zemlju njihovu Jošua pokorio u jednom pohodu,^r jer se Jehova, Bog Izraelov, borio za Izraela.^s **43** Potom su se Jošua i sav Izrael s njim vratili u tabor u Gilgal.^t

11 A kad je to čuo Jabin, kralj hasorski, poslao je glasnike madonskome^u kralju Jobabu, kralju šimronskom,

Jš 10:28* Ili: "pogubio kao herem".

Jš 10:40* Ili: "u nizini".

kralju akšafskom,^a **2** kraljevima u brdima na sjeveru i u pustim ravninama južno od Kinereta,^b u Šefeli^c i u brdima kod Dora^d na zapadu, **3** Kanaancima^e na istoku i zapadu, Amorejcima,^f Hetitima,^g Perizanima,^h Jebusejcimaⁱ u brdima i Hivijcima^j u podnožju Hermona^k u zemlji Mispil.^l **4** I svi su oni krenuli sa svojim vojskama, s mnoštvom kojega je bilo mnogo kao pijeska na obali morskoj,^m te s vrlo mnogo konjaⁿ i bojnih kola. **5** Potom su se ti kraljevi prema svome dogovoru sastali te su se zajednički utaborili kod voda meromskih da se bore s Izraelom.^o

6 Tada je Jehova rekao Jošui: "Ne boj ih se,^p jer sutra u ovo doba sve ću predati Izraelu da ih pobije! Konjima njihovim prereži tetive na nogama,^r a kola njihova u vatri spalil!"^s **7** I Jošua i svi ratnici s njim iznenada su došli na njih kod voda meromskih i napali ih. **8** I Jehova ih je dao Izraelu u ruke,^t te su ih tukli i gonili sve do mnogoljudnog Sidona^u i Misrefot-Majima^v te do ravnice Mispez^w na istoku. Potukli su ih tako da nikoga od njih nisu ostavili na životu.^a **9** Potom im je Jošua učinio ono što mu je Jehova zapovjedio: konjima je njihovim presjekao tetive na nogama,^b a kola je njihova spalio u vatri.^c

10 Povrh toga, Jošua se u to vrijeme vratio^d te je osvojio Hasor,^e a kralja je njegova pogubio mačem,^f jer je Hasor prije bio glava svim tim kra-

11. poglavlje

- a Jš 12:20
- b 4Mo 34:11
- c Jš 10:40
- d Jš 12:23
Jš 17:11
Su 1:27
- e 5Mo 20:17
- f 1Mo 15:16
Am 2:9
- g 5Mo 7:1
- h 2Mo 3:8
- i 4Mo 13:29
- j Su 3:3
- k 5Mo 4:48
- l Jš 13:11
Jš 11:8
- m 1Sa 13:5
- n Ps 33:17
Izr 21:31
- o Ps 3:6
Ps 118:10
- p Jš 10:8
Ps 27:1
Ps 46:1
- r 5Mo 17:16
Jš 11:9
2Sa 8:4
- s Ps 20:7
Iza 31:1
- t Jš 21:44
Jš 23:10
Ne 9:24
- u 1Mo 10:19
Jš 19:28
- v Jš 13:6
- z Jš 11:3
- a 5Mo 20:16
- b 5Mo 17:16
Jš 11:6
- c Iza 31:1
- d Jš 11:18
- e Jš 19:36
- f Jš 12:19
Ps 136:17

Desni stupac

- a 3Mo 27:29
Jš 11:14
- b 5Mo 20:16
Jš 10:40
- c 5Mo 9:5
- d 5Mo 7:16
Jš 11:20
- e 4Mo 33:52
5Mo 7:2
Jš 9:24
- f 4Mo 31:23
5Mo 20:16
Jš 8:2
Jš 8:27
- g 5Mo 7:2
- h 5Mo 20:16
- i 5Mo 3:28
5Mo 4:5
5Mo 7:1
5Mo 31:7
- j 5Mo 4:2
5Mo 12:32
Ps 119:4
- k 4Mo 13:17
5Mo 1:7
Jš 10:40
Jš 12:8
- l Jš 10:41
Jš 15:51
- m Su 1:9
- n 5Mo 3:17
Jš 12:1
Jš 12:8
Jš 18:18
- o Jš 9:1
- p Jš 12:7

ljevstvima. **11** Sve duše koje su u njemu bile pobili su oštricom mača, sve su ih pogubili. ^a Nije ostalo ništa što diše.^b Potom je on Hasor spalio vatrom. **12** Tako je Jošua osvojio i pobio oštricom mača sve gradove onih kraljeva i sve kraljeve njihove.^c Sve je pogubio,^d kako je Mojsije, sluga Jehovin, i zapovjedio.^e **13** Ali Izraelci nisu spalili nijedan grad koji je stajao sam na svojoj uzvišici, izuzev Hasora koji je spalio Jošua. **14** A sav plijen iz tih gradova i svu stoku sinovi su Izraelovi uzeli sebi.^f No sve ljude pobili su oštricom mača, tako da su ih istrijebili.^g Nikoga nisu ostavili na životu.^h **15** Ono što je Jehova zapovjedio Mojsiju, službi svojemu, to je Mojsije zapovjedio Jošui,ⁱ a Jošua je to učinio. Neizvršenom nije ostavio niti jednu jedinu riječ od svega onoga što je Jehova zapovjedio Mojsiju.^j

16 Tako je Jošua zauzeo svu tu zemlju, brda, sav Negeb,^k sav kraj gošenski,^l Šefelu,^m Arabuⁿ te brda izraelska i Šefelu njihovu,^o **17** od gore Halaka,^p koja se diže prema Seiru,^r pa sve do Baal-Gada^s u ravnici libanonskoj u podnožju gore Hermona,^t a sve je njihove kraljeve potukao i zarobio te ih je pogubio.^u **18** Dugo je vremena Jošua vodio rat sa svim tim kraljevima. **19** I nije bilo nijednoga grada koji je sklopio mir sa sinovima

r 1Mo 32:3; 5Mo 2:1; s Jš 13:5; t 5Mo 4:48; Jš 13:11; u 5Mo 7:24; Ps 136:18.

Jš 11:11* Ili: "pogubili kao herem".
Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

Izraelovim, osim Hivijaca^a koji su živjeli u Gibeonu.^b Sve druge zauzeli su ratom,^c **20** jer Jehova je dao da im otvrdnu srca^d i da objave rat Izraelu, da bi ih mogao pobiti i da za njih ne bi bilo milosti,^e nego da ih istrijebi. Učinili su kako je Jehova i zapovjedio Mojsiju.^f

21 U to je vrijeme Jošua izašao te je istrijebio i Anakovce^g koji su živjeli u brdima, u Hebronu, u Debiru, u Anabu,^h u svim brdima Judinim i u svim brdima Izraelovim.ⁱ Jošua ih je zatro* zajedno s gradovima njihovim.^j **22** Nijedan Anakovac nije ostao u zemlji sinova Izraelovih. Ostalo ih je^k samo u Gazi,^l Gat^m i Ašdodu.ⁿ **23** Tako je Jošua zauzeo svu zemlju, kako je Jehova bio zapovjedio Mojsiju.^o Potom ju je Jošua dao u nasljedstvo Izraelu po plemenima njegovim, svakome njegovu dio.^p I zemlja je počivala od rata.^r

12 Ovo su kraljevi one zemlje koje su sinovi Izraelovi porazili i čiju su zemlju zauzeli s istočne strane Jordana,^s od doline* Arnona^t pa sve do gore Hermona^u i svu Arabu^v prema istoku: **2** Sihon,^z kralj amorejski, koji je živio u Hešbonu.^a Njegovo se kraljevstvo protezalo od Aroera,^b koji leži na rubu doline Arnona,^c te sredinom doline i polovinom Gileada sve do doline Jaboka,^d koji je granica prema sinovima Amonovim, **3** zatim Arabom^e na istočnoj

Jš 11:21* Ili: "zatro kao herem".
12:1* Vidi dodatak 12.

11. poglavlje

- a Jš 9:7
- b Jš 9:15
- Jš 10:4
- c 5Mo 20:17
- d 5Mo 2:30
- RI 9:18
- e 2Mo 34:12
- 5Mo 7:2
- f 5Mo 20:16
- Jš 11:14
- g 4Mo 13:22
- 5Mo 1:28
- Jš 15:13
- h Jš 15:50
- i Jš 11:16
- j 3Mo 27:29
- Jš 11:12
- Jš 24:11
- k 2Mo 23:29
- 2Mo 23:30
- Ps 105:44
- l Jš 10:41
- Su 1:18
- m 1Sa 17:4
- n Jš 15:46
- 2Lj 26:46
- Ne 13:23
- o 2Mo 23:27
- 4Mo 34:2
- 5Mo 11:23
- p 4Mo 26:53
- Jš 14:1
- Jš 15:1
- Jš 16:1
- Jš 17:1
- r Jš 14:15
- Jš 21:44
- Jš 23:1
- Ps 29:11
- Izr 16:7

12. poglavlje

- s 5Mo 4:47
- Jš 1:15
- t 4Mo 21:24
- 5Mo 2:24
- u 5Mo 3:8
- 5Mo 4:48
- v 5Mo 4:49
- z 4Mo 21:23
- Ne 9:22
- a 5Mo 2:26
- b 5Mo 3:12
- Su 11:26
- c 4Mo 21:13
- Jš 13:9
- d Su 11:13
- e 5Mo 3:17

Desni stupac

- a Iv 6:1
- b Jš 3:16
- c Jš 13:20
- d 5Mo 3:27
- e 4Mo 21:33
- 5Mo 3:1
- f 5Mo 3:11
- Jš 13:12
- g 5Mo 1:4
- h 5Mo 3:10
- i Jš 12:1
- j 5Mo 29:7
- Jš 9:10
- k 5Mo 3:14
- l Jš 13:13
- m Jš 12:2
- n 4Mo 21:26
- 5Mo 3:6
- o 4Mo 21:24
- 4Mo 21:35
- p 5Mo 3:12
- r 4Mo 32:33

strani, do Kineretskog mora,^{*a} te njenom istočnom stranom do mora Arabe, ili Slanog mora,^b u smjeru Bet-Ješimota^c i prema jugu sve do obronaka Pisge.^d

4 I područje koje je pripadalo Ogu,^e kralju bašan-skom, preostalom od Refaimaca,^f koji je živio u Aštarotu^g i Edreju,^h **5** i koji je vladao gorom Hermonom,ⁱ Salekom i svim Bašanom^j sve do granice s Gešurcima^k i Maakaćanima,^l te polovinom Gileada do područja koje je pripadalo Sihonu,^m kralju hešbonskom.ⁿ

6 Njih su porazili Mojsije, sluga Jehovin, i sinovi Izraelovi.^o Potom je Mojsije, sluga Jehovin, njihovu zemlju dao u posjed Rubenovcima,^p Gadovcima^r i polovini plemena Manašeova.^s

7 A ovo su kraljevi zemaljski koje su Jošua i sinovi Izraelovi porazili na zapadnoj strani Jordana, od Baal-Gada^t u ravnicu libanonskoju^u pa do gore Halaka,^v koja se diže prema Seiru,^z nakon čega je Jošua tu zemlju dao u posjed plemenima Izraelovim, svakome njegov dio,^a **8** u brdima, u Šefeli, u Arabi, po obroncima brda, u pustinji i u Negebu^b — zemlju Hetita, Amorejaca^c i Kanaanaca, Perizana, Hivijaca i Jebusejaca.^d

9 kralj Jerihona,^e jedan;
kralj Aja,^f koji je kod
Betela, jedan;

s 5Mo 3:13; t Jš 13:5; u Jš 1:4; v Jš 11:17; z 5Mo 2:12;
a Jš 11:23; b Jš 10:40; Jš 11:16; c 1Mo 15:16; 2Mo 3:8;
Ps 136:19; d 2Mo 23:23; 5Mo 7:1; e Jš 6:2; f Jš 8:29.

Jš 12:3* Vidi bilješku za 4Mo 34:11.

- 10 kralj Jeruzalema,^a jedan; kralj Hebrona,^b jedan;
- 11 kralj Jarmuta,^c jedan; kralj Lakiša,^d jedan;
- 12 kralj Eglona,^e jedan; kralj Gezera,^f jedan;
- 13 kralj Debira,^g jedan; kralj Gedera, jedan;
- 14 kralj Horme, jedan; kralj Arada, jedan;
- 15 kralj Libne,^h jedan; kralj Adulama, jedan;
- 16 kralj Makede,ⁱ jedan; kralj Betela,^j jedan;
- 17 kralj Tapuaha, jedan; kralj Hefera,^k jedan;
- 18 kralj Afeka, jedan; kralj Lašarona, jedan;
- 19 kralj Madona,^l jedan; kralj Hasora,^m jedan;
- 20 kralj Šimron-Merona, jedan; kralj Akšafa,ⁿ jedan;
- 21 kralj Taanaka, jedan; kralj Megida,^o jedan;
- 22 kralj Kedeša, jedan; kralj Jokneama^p na Karmelu, jedan;
- 23 kralj Dora kod brda dorskih,^r jedan; kralj Gojima iz Gilgala, jedan;
- 24 kralj Tirse, jedan. Ukupno trideset i jedan kralj.^s

13 Jošua je već bio star i u podmaklim godina. ^t Stoga mu je Jehova rekao: "Ti si ostario i zašao u godine, a još je mnogo zemlje ostalo neosvojeno. ^u **2** Ovo je zemlja što je još ostala: ^v svi krajevi filistejski^z i svi gešurski^a **3** (od rukavca nilskog koji je pred Egiptom pa sve do granice ekronske na sjeveru,^b sve se to računalo kao područje kanaansko);^c područje pet filistejskih knezova-

12. poglavlje

- a Jš 10:1
b Jš 10:23
c Jš 10:3
d Jš 10:23
e Jš 10:23
f Jš 10:33
g Jš 10:38
h Jš 10:29
i Jš 10:28
j Jš 8:17
Su 1:22
k 1Kr 4:10
l Jš 11:1
m Jš 11:10
n Jš 11:1
o 1Lje 7:29
p Jš 21:34
r Jš 11:2
s 5Mo 28:1

13. poglavlje

- t Jš 23:1
Jš 24:29
u Jš 12:7
v 2Mo 23:29
z 2Mo 23:31
Sf 2:5
a 1Sa 27:8
b Jš 15:11
c 1Mo 10:19

Desni stupac

- a Su 3:3
1Sa 6:4
b Jš 10:41
c Jš 15:46
d Su 14:19
e 2Sa 21:19
f 1Sa 5:10
g 5Mo 2:23
h Su 1:31
i 1Kr 5:18
Eze 27:9
j Jš 11:17
k 4Mo 34:8
l 5Mo 3:25
m Jš 11:8
n Su 3:3
o 2Mo 23:30
p 4Mo 34:17
Jš 14:1
r 4Mo 33:54
s 4Mo 32:33
Jš 22:4
t 5Mo 3:12
Jš 12:2
u 4Mo 21:13
v 4Mo 21:30
z 4Mo 32:3
a 4Mo 21:24
b 5Mo 3:14
Jš 12:5
c 5Mo 4:48
d Jš 17:1
e 1Lje 5:11
f 5Mo 3:10
g Jš 12:4
h 5Mo 3:11
i 4Mo 21:24
4Mo 21:35
j 4Mo 33:55
Jš 23:12

-saveznika,^a onih iz Gaze,^b Ašdoda,^c Aškelona,^d Gata^e i Ekrona;^f zatim područje Avimaca.^g **4** Na jugu sva zemlja kanaanska; i Meara, koja pripada Sidoncima,^h sve do Afeka, do granice amorejske; **5** i zemlja Gebaljanaⁱ i sav Libanon prema istoku, od Baal-Gada^j u podnožju gore Hermona sve do ulazu u Hamat;^k **6** svi koji žive u brdima, od Libanona^l do Misrefot-Majima,^m svi Sidonci.ⁿ Ja ću ih protjerati pred sinovima Izraelovim.^o Samo razdijeli tu zemlju Izraelu u nasljedstvo, kao što sam ti zapovjedio!^p **7** Razdijeli sada tu zemlju u nasljedstvo među devet plemena i polovinu plemena Manašeova!^q^r

8 A druga polovina plemena, a s njom i Rubenovci i Gadovci, dobili su svoje nasljedstvo koje im je Mojsije dao na istočnoj strani Jordana, upravo onako kako im ga je dodijelio Mojsije, sluga Jehovin:^s **9** zemlju koja se proteže od Aroera,^t koji leži na rubu doline Arnona,^u grad koji je usred doline i svu visoravan medepsku^v do Dibona;^z **10** sve gradove Sihona, kralja amorejskoga, koji je vladao u Hešbonu, sve do granice sinova Amonovih;^a **11** Gilead i područje koje je pripadalo Gešurcima^b i Maakaćanima, svu goru Hermon^c i sav Bašan^d do Saleke;^e **12** cijelo kraljevstvo bašanskoga kralja Oga,^f koji je vladao u Aštarotu i u Edreju^g — on je posljednji preostao od Refaimaca.^h Njih je Mojsije porazio i protjerao.ⁱ **13** Ali sinovi Izraelovi nisu protjerali

Gešurce i Maakačane, pa tako stanovnici Gešura^a i Maakata žive među sinovima Izraelovim sve do danas.

14 Samo plemenu Levijevu nije dao nasljedstva.^b Žrtve paljene^c Jehovi, Bogu Izraelovu, njihovo su nasljedstvo,^d kako im je i obećao.^e

15 I Mojsije je dao nasljedstvo plemenu sinova Rubenovih, po porodicama njegovim, **16** te su dobili područje od Aroera,^f koji leži na rubu doline Arnona, grad koji je usred doline i svu visoravan medepsku;^g **17** Hešbon^h sa svim okolnim gradovima njegovimⁱ koji su na visoravni: Dibon,^j Bamot-Baal,^k Bet-Baal-Meon,^l **18** Jahas,^m Kedemot,ⁿ Mefaat,^o **19** Kirijatajim,^p Sibmu,^r Seret-Šahar u gori iznad doline, **20** Bet-Peor, obronke Pisce,^s Bet-Ješimot,^t **21** sve gradove na visoravni^u i cijelo kraljevstvo Sihona, kralja amorejskoga, koji je vladao u Hešbonu,^v i kojeg je Mojsije porazio^z kao i poglavare midjanske — Evija, Rekema, Sura, Hura i Rebu^a — knezove Sihonove, koji su živjeli u toj zemlji. **22** I vrača^b Bileama, sina Beorova,^c sinovi su Izraelovi ubili mačem zajedno s ostalima koje su pobili. **23** A Jordan je postao granica sinova Rubenovih. To je područje nasljedstvo sinova Rubenovih^d po porodicama njihovim, s gradovima i okolnim mjestima njihovim.

24 Mojsije je dao nasljedstvo i plemenu Gadovu, sinovima Gadovim po porodicama njihovim,^e **25** i oni su

13. poglavlje

- a 5Mo 3:14
- b 4Mo 18:20
- 5Mo 10:9
- 5Mo 12:12
- Jš 14:3
- c 3Mo 7:33
- 1Ko 9:13
- d 3Mo 7:35
- 5Mo 18:1
- e 4Mo 18:24
- Jš 21:45
- f 5Mo 3:12
- Jš 12:2
- g Jš 13:9
- h 4Mo 21:26
- i 4Mo 21:25
- j 4Mo 32:3
- k 4Mo 21:20
- l 4Mo 32:38
- m 4Mo 21:23
- n 5Mo 2:26
- o Jš 21:37
- p 4Mo 32:37
- r 4Mo 32:38
- s 5Mo 3:17
- Jš 12:3
- t 4Mo 33:49
- u 5Mo 3:10
- v 4Mo 21:25
- z 5Mo 2:30
- Ps 135:10
- a 4Mo 31:8
- b 4Mo 22:7
- 5Mo 18:10
- c 4Mo 22:5
- 2Pe 2:15
- d 4Mo 32:33
- e 5Mo 3:12

Desni stupac

- a 4Mo 32:35
- b 4Mo 32:26
- c Jš 12:2
- Su 11:13
- d 5Mo 2:36
- Su 11:26
- e 5Mo 3:11
- 2Sa 11:1
- f 4Mo 21:26
- g 1Mo 32:2
- Jš 21:38
- h 2Sa 9:5
- i 4Mo 32:36
- j 4Mo 32:36
- k 1Mo 33:17
- Su 8:5
- 1Kr 7:46
- Ps 60:6
- l 4Mo 21:26
- m 4Mo 34:11
- 5Mo 3:17
- Iv 6:1
- n 5Mo 3:16
- o 5Mo 3:13
- p 1Lje 6:80
- r 4Mo 32:33
- s 4Mo 32:41
- 5Mo 3:14
- t Jš 12:4
- u 4Mo 21:33
- v 4Mo 32:39
- z 4Mo 32:33
- 5Mo 3:12
- a 5Mo 10:9
- Jš 13:14
- Jš 18:7
- b 4Mo 18:24
- 4Mo 26:62
- 5Mo 18:1
- Jš 14:3

dobili ovo područje: Jazer,^a sve gradove gileadske,^b polovinu zemlje sinova Amonovih^c sve do Aroera,^d koji je prema Rabi;^e **26** područje od Hešbona^f do Ramat-Mispe i Betonima i od Mahanajima^g do granice debirske;^h **27** a u dolini Bet-Haram,ⁱ Bet-Nimru,^j Sukot^k i Safon, ostali dio kraljevstva Sihona, kralja hešbonskoga.^l Jordan je omeđivao to područje sve do kraja Kineretskoga mora.^m Granica je išla istočnom stranom Jordana. **28** To je nasljedstvo sinova Gadovihⁿ po porodicama njihovim, s gradovima i okolnim mjestima njihovim.

29 Mojsije je dao nasljedstvo i polovini plemena Manašeova, i ono je pripalo polovini plemena sinova Manaševih, po porodicama njihovim.^o **30** Dobili su područje koje se proteže od Mahanajima,^p sav Bašan, cijelo kraljevstvo Oga, kralja bašanskog,^r sva bašanska sela Jairova u kojima se živjelo pod šatorima,^s šezdeset gradova. **31** A polovina Gileada, Aštartot^t i Edrej,^u gradovi kraljevstva Ogova u Bašanu, pripali su sinovima Makira,^v sina Manašeova, i to polovini sinova Makirovih po porodicama njihovim.

32 To im je Mojsije predao u nasljedstvo kad su bili u pustari, u ravnica moapskim na istočnoj strani Jordana, nasuprot Jerihonu.^z

33 A plemenu Levijevu Mojsije nije dao nasljedstva.^a Jehova, Bog Izraelov, njihovo je nasljedstvo, kako im je i obećao.^b

14 Ovo je što su sinovi Izraelovi primili kao nasljedstvo u zemlji kanaanskoj,^a što su im predali u nasljedstvo svećenik Eleazar, Jošua, sin Nunov, i poglavari rodova izraelskih plemena.^b **2** Ždrijebom su razdijelili nasljedstvo,^c kako je Jehova i zapovjedio preko Mojsija, među devet i pol plemena.^d **3** Jer Mojsije je već prije odredio nasljedstvo za dva i pol plemena s druge strane Jordana.^e No plemenu Levijevu nije dao nasljedstva među njima.^f **4** A od sinova Josipovih postala su dva plemena^g — Manaše^h i Efrajim.ⁱ A plemenu Levijevu nije u zemlji dano nikakvo nasljedstvo, osim gradova^j za prebivanje i okolnih pašnjaka za njihovu stoku i za svu imovinu njihovu.^k **5** Kako je Jehova zapovjedio Mojsiju, tako su sinovi Izraelovi i učinili te su razdijelili zemlju.

6 Tada su sinovi Judini pristupili k Jošui u Gilgalu,^l a Kaleb,^m sin Jefunea Kenazovca,ⁿ rekao mu je: "Ti dobro znaš što je u Kadeš-Barnei^o Jehova rekao^p Mojsiju, čovjeku Božjem,^r za mene i za tebe. **7** Bilo mi je četrdeset godina kad me Mojsije, sluga Jehovin, poslao iz Kadeš-Barnee da izvidim zemlju,^s i ja sam ga o svemu što sam vidio izvijestio kako mi je srce govorilo.^t **8** A braća koja su pošla sa mnom uplašila su srce naroda.^u Ali ja sam u svemu slušao Jehovu, Boga svojega.^v **9** Zato se Mojsije toga dana zakleo: 'Zemlja na koju je stupila noga tvoja^z pripast će tebi i sinovima tvo-

14. poglavlje

- a 4Mo 34:2
- b 4Mo 34:17
- Js 19:51
- c 4Mo 26:55
- 4Mo 33:54
- Ne 11:1
- Izr 16:33
- Dj 13:19
- d 4Mo 34:13
- e 4Mo 32:29
- Js 13:8
- f 5Mo 10:9
- Js 13:14
- g 1Mo 48:5
- 1Lje 5:2
- h 1Mo 48:19
- i 1Mo 48:20
- j 4Mo 35:7
- Js 21:2
- 1Lje 6:54
- k 3Mo 25:34
- 4Mo 35:2
- 4Mo 35:5
- l Js 4:19
- Js 10:43
- m 4Mo 13:6
- 4Mo 14:30
- n 4Mo 32:12
- Js 15:17
- o 4Mo 13:26
- 5Mo 1:19
- p 5Mo 1:36
- r 4Mo 12:7
- 5Mo 33:1
- Ps 90:0
- s 4Mo 13:2
- 4Mo 13:6
- Eze 20:6
- t 4Mo 13:30
- 4Mo 14:6
- u 4Mo 13:32
- v 4Mo 14:24
- 4Mo 32:12
- z 5Mo 1:36

Desni stupac

- a Ps 101:6
- Izr 28:20
- b 4Mo 14:29
- c 4Mo 14:30
- Js 21:45
- d 4Mo 14:33
- Js 11:18
- e Ps 90:10
- f 5Mo 31:2
- g Js 14:9
- h 4Mo 13:22
- 4Mo 13:33
- Js 11:21
- i 4Mo 13:28
- j 4Mo 14:8
- Ps 60:12
- Ri 8:31
- Fip 4:13
- k Js 15:14
- Su 1:20
- l Js 10:37
- Js 15:13
- Js 21:11
- 1Lje 6:56
- m 4Mo 14:24
- 5Mo 1:36
- Js 14:8
- n 1Mo 23:2
- Js 15:13
- o Js 21:11
- p 3Mo 26:6
- Js 11:23

15. poglavlje

- r 4Mo 26:55
- s 1Mo 36:19

jim u trajno nasljedstvo, jer si u svemu slušao Jehovu, Boga mojega.^a **10** I Jehova me, evo, sačuvao na životu,^b kako je i obećao.^c Već je prošlo četrdeset i pet godina otkad je Jehova to obećao Mojsiju, dok je Izrael još išao po pustinji,^d i danas, evo, imam osamdeset i pet godina. **11** No i danas sam još jak kao što sam bio onoga dana kad me Mojsije poslao kao uходу.^e Kako sam onda imao snage, tako i danas imam snage za rat, da odem i da se vratim.^f **12** Zato mi sada daj ova brda, za koja je Jehova i dao obećanje onoga dana,^g jer si sam čuo onoga dana da su tamo Anakovci^h i veliki utvrđeni gradovi.ⁱ Sigurno će Jehova biti sa mnom^j i protjerat ih ih. Jehova je i obećao da će tako biti."^k

13 Tada je Jošua blagoslovio Kaleba, sina Jefunea, i dao mu je Hebron u nasljedstvo.^l **14** Zato sve do danas Hebron pripada Kaleb, sinu Jefunea Kenazovca, kao nasljedstvo, jer je u svemu slušao Jehovu, Boga Izraelova.^m **15** A Hebron se prije zvao Kirijat-Arbaⁿ (a Arba^o je bio velik čovjek među Anakovcima). I zemlja je počinula od rata.^p

15 Dio što je ždrijebom pripao^r plemenu sinova Judinih po porodicama njihovim išao je do granice edomske,^s po pustinji Zinu^t i do Negeba^u na njegovom južnom kraju. **2** A južna im je granica išla od kraja Slanoga mora,^v od njegova južnog kraja. **3** Odande je izlazila južno na uspon Akra-

t 4Mo 33:36; u 5Mo 1:7; v 4Mo 34:3.

bim.^a Zatim je išla do Zina,^b nakon čega je s juga išla gore do Kadeš-Barnee,^c pa je išla do Hesrona, a onda je išla gore do Adara i zaokretala prema Karki. **4** Potom je išla do Asmona^d i izlazila u dolinu Egipta.^e Na kraju je izbijala na more. To im je bila južna granica.

5 Istočna je granica bilo Slano more sve do ušća Jordana, a sjeverna je granica počinjala pri sjevernom kraju mora kod ušća Jordana.^f **6** Ta je granica išla gore do Bet-Hogle^g i prolazila je sjeverno od Bet-Arabe.^h Potom je granica išla gore do kame- na Bohana,ⁱ sina Rubenova. **7** Granica je zatim išla gore do Debira koji leži u dolini Akor,^j pa je zaokretala na sjever prema Gilgalu,^k koji leži ispred uspona Adumima, južno od riječne doline. Dalje je granica išla prema vodama En-Šemeša^l i dopirala je do En-Rogela.^m **8** Odatle je granica išla gore do doline sina Hinomova,ⁿ do jebusejskog^o obronka na jugu, to jest do Jeruzalema.^p Potom se granica uspinjala do vrha gore koja gleda na dolinu Hinom sa zapada, a ta se gora nalazi na sjevernom kraju doline refaimske.^r **9** Granica je išla s vrha gore k Neftoahu, gdje izvire voda,^s te je izlazila na gradove na gori Efronu. Granica je išla do Baale^t (to jest do Kirijat-Jearima).^u **10** Kod Baale je granica zaokretala na zapad prema gori Seiru i išla je do sjevernog obronka gore Jearima, to jest do Kesalona. Potom je išla dolje do Bet-Šemeša^v i dalje do Timne.^z **11** Odatle je

15. poglavlje

- a Su 1:36
b 4Mo 34:4
c 4Mo 32:8
d 4Mo 34:5
e 1Mo 15:18
Jš 13:3
1Kr 8:65
f 4Mo 34:12
g Jš 18:19
h Jš 18:22
i Jš 18:17
j Jš 7:26
k Jš 4:19
Jš 5:9
l Jš 18:17
m 1Kr 1:9
n Jš 18:16
2Kr 23:10
Jr 7:31
Mt 5:22
o Jš 18:28
Su 1:21
p Su 19:10
2Sa 5:6
r Jš 18:16
2Sa 5:18
s Jš 18:15
t 2Sa 6:2
1Lje 13:6
u Jš 9:17
v Jš 21:16
1Sa 6:12
2Kr 14:11
1Lje 6:59
z Jš 19:43
Su 14:2
2Lje 28:18

Desni stupac

- a Jš 19:43
1Sa 5:10
1Sa 7:14
2Kr 1:2
b 4Mo 34:6
5Mo 11:24
Jš 15:47
c 4Mo 13:30
5Mo 1:36
Jš 14:13
Jš 21:12
d 1Mo 23:2
1Mo 35:27
Jš 14:15
Jš 20:7
e 4Mo 13:33
Jš 11:21
f 4Mo 13:22
g Su 1:10
h Su 1:20
i Jš 10:39
j Su 1:11
k Su 1:13
l Su 3:9
m Su 3:11
Su 1:13
n 1Lje 4:13
o 1Lje 2:49
p Su 1:14
r 4Mo 33:54
s 1Mo 49:8
5Mo 33:7

granica izlazila na sjeverni obronak Ekrona.^a Zatim se pružala prema Šikeronu, potom je išla do gore Baale, a onda je izlazila na Jabneel. Na kraju je izbijala na more.

12 Zapadna granica bila je obala Velikoga mora.^{*b} To je bila granica sinova Judinih unaokolo, po porodicama njihovim.

13 A Kaleb,^c sinu Jefunovu, dao je dio među sinovima Judinim, kako je Jehova i zapovjedio Jošui, naime Kirijat-Arbu (a Arba je bio otac Anakov), to jest Hebron.^d

14 Odande je Kaleb protjerao tri sina Anakova:^e Šešaja,^f Ahimana i Talmaja,^g potomke Anakove.^h **15** Odatle je krenuo na stanovnike Debira.ⁱ (A Debir se prije zvao Kirijat-Sefer.)^j **16** Tada je Kaleb rekao: "Onome tko udari na Kirijat-Sefer i osvoji ga dat ću svoju kćer Aksu^k za ženu." **17** I osvojio ga je Otniel,^l sin Kenaza,^m brata Kalebova. I on mu je dao svoju kćer Aksuⁿ za ženu. **18** I kad je polazila u svoj dom, nagovarala je muža svojega da zatraži polje od oca njezina. I dok je sjedila na magarcu, pljesnula je rukama da dozove oca svojega Kalebua. Nato ju je on upitao: "Što želiš?"^o **19** Ona mu je odgovorila: "Daj mi blagoslov! Kad si mi već dao zemlju na jugu, daj mi i Gulot-Majim!" I on joj je dao Gornji Gulot i Donji Gulot.^p

20 To je nasljedstvo^r plemena sinova Judinih^s po porodicama njihovim.

Jš 15:12* To jest Sredozemnoga mora.

21 Gradovi u rubnom području plemena sinova Judinih prema granici s Edomom^a na jugu bili su: Kabseel,^b Eder, Jagur, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kedeš, Hasor, Itnan, **24** Zif, Telem,^c Bealot, **25** Hasor-Hadata, Kerijot-Hesron (to jest Hasor), **26** Amam, Šema, Molada,^d **27** Hasar-Gada, Hešmon, Bet-Pelet,^e **28** Hasar-Šual,^f Beer-Šeba,^g Bizjotija, **29** Baala,^h Ijim, Esem,ⁱ **30** Eltolad, Kesil, Horma,^j **31** Siklag,^k Madmana, Sansana, **32** Lebaot, Šilhim, Ajin^l i Rimon^m — ukupno dvadeset i devet gradova s okolnim mjestima.

33 U Šefeli:ⁿ Eštaol,^o Sora,^p Ašna, **34** Zanoah,^r En-Ganim, Tapuah, Enam, **35** Jarlut,^s Adulam,^t Soko,^u Azeka,^v **36** Saarajim,^z Aditajim, Geder i Gederotajim — četrnaest gradova s okolnim mjestima.

37 Senan, Hadaša, Migdal-Gad, **38** Dilean, Mispa, Jokteel, **39** Lakiš,^a Boskat,^b Egolon,^c **40** Kabon, Lahmam, Kitliš, **41** Gederot, Bet-Dagon, Naama, Makeda^d — šesnaest gradova s okolnim mjestima.

42 Libna,^e Eter,^f Ašan, **43** Iftah, Ašna, Nesib, **44** Keila,^g Akzib,^h Marešaⁱ — devet gradova s okolnim mjestima.

45 Ekron^j s okolnim gradovima i mjestima. **46** Od Ekrona prema zapadu sve što se nalazi pokraj Ašdoda i okolnih mjesta.

47 Ašdod^k s okolnim gradovima i mjestima. Gaza^l s okolnim gradovima i mjestima,

15. poglavlje

- a 4Mo 34:3
- 5Mo 2:5
- b Ne 11:25
- c 1Sa 15:4
- d Jš 19:2
- 1Lje 4:28
- e Ne 11:26
- f Jš 19:3
- 1Lje 4:28
- g 1Mo 21:31
- Jš 19:2
- h Jš 19:3
- i 1Lje 4:29
- j 4Mo 14:45
- 5Mo 1:44
- Jš 19:4
- Su 1:17
- k Jš 19:5
- 1Sa 27:6
- 1Lje 12:1
- l 1Lje 4:32
- m Jš 19:7
- Ne 11:29
- n 5Mo 1:7
- Jš 9:1
- Su 1:9
- o Jš 19:41
- Su 13:25
- Su 16:31
- p Ne 11:29
- r Ne 11:30
- s Jš 10:3
- t Jš 12:15
- 1Sa 22:1
- u 1Sa 17:1
- v Jš 10:10
- z 1Sa 17:52
- a Jš 10:3
- 2Kr 18:14
- b 2Kr 22:1
- c Jš 10:3
- d Jš 10:28
- e Jš 10:29
- 2Kr 8:22
- f Jš 19:7
- g 1Sa 23:1
- h 1Mo 38:5
- i Mi 1:15
- j Jš 13:3
- k 1Sa 5:1
- l 1Mo 10:19

Desni stupac

- a 1Mo 15:18
- 4Mo 34:5
- b Jš 21:14
- c 1Sa 30:28
- 1Lje 6:57
- d Jš 10:41
- Jš 11:16
- e 2Sa 15:12
- f 1Mo 23:2
- Jš 14:15
- Jš 15:13
- g 1Sa 23:25
- 1Sa 25:2
- h 1Sa 23:14
- i 1Mo 38:12
- j Jš 18:14
- k Jš 9:17
- 1Sa 7:1
- l Jš 18:22
- m 1Sa 23:29
- 2Lje 20:2
- n 1Mo 10:16
- Su 1:21
- o Su 1:8
- 1Lje 11:4

sve do doline Egipta i Velikog mora s obalnim područjem.^a

48 A u brdima: Šamir, Jatir,^b Soko, **49** Dana, Kirijat-Sana (to jest Debir), **50** Anab, Eštemo,^c Anim, **51** Gošen,^d Holon i Gilo^e — jedanaest gradova s okolnim mjestima.

52 Arab, Duma, Ešan, **53** Janim, Bet-Tapuah, Afeka, **54** Humta, Kirijat-Arba (to jest Hebron)^f i Sior — devet gradova s okolnim mjestima.

55 Maon,^g Karmel, Zif,^h Jutta, **56** Jizreel, Jokdeam, Zanoah, **57** Kajin, Gibeia i Timnaⁱ — deset gradova s okolnim mjestima.

58 Halhul, Bet-Sur, Gedor, **59** Maarat, Bet-Anot i Eltekon — šest gradova s okolnim mjestima.

60 Kirijat-Baal^j (to jest Kirijat-Jearim)^k i Raba — dva grada s okolnim mjestima.

61 A u pustinji: Bet-Araba,^l Midin, Sekaka, **62** Nibšan, Grad Soli i En-Gedi^m — šest gradova s okolnim mjestima.

63 A Jebusejceⁿ koji su živjeli u Jeruzalemu^o sinovi Judini nisu mogli protjerati.^p Stoga Jebusejci žive sa sinovima Judinim u Jeruzalemu sve do danas.

16 Sinovima Josipovim^r ždri jebom je pripao^s dio koji se prostire od Jordana^t kod Jerihona do voda jerihonskih s njihove istočne strane, te preko pustinje koja se diže od Jerihona prema brdima betelskim.^u **2** Od Betela koji

p 2Mo 23:29; 4Mo 33:55; Su 1:21; Su 2:23; Su 3:4; Su 19:11; 2Sa 5:6; **16. poglavlje** r 1Mo 49:22; 5Mo 33:13; s 4Mo 26:55; 4Mo 33:54; Izr 16:33; t 4Mo 35:1; Jš 18:12; u Jš 18:13.

je kod Luza^a to se područje pružalo do granice s Arkijcima^b kod Atarota. **3** Potom se spuštalo na zapad do granice s Jafletovcima, sve do pograničnih mjesta Donjeg Bet-Horona^c i Gezera,^d i na kraju je izlazilo na more.^e

4 Tako su sinovi Josipovi^f — Manaše i Efrajim^g — zaposjeli zemlju.^h **5** Granica sinova Efrajimovih po porodicama njihovim — granica nasljedstva njihova na istoku — bila je kod Atarot-Adaraⁱ i išla je do Gornjeg Bet-Horona.^j **6** Odande se granica pružala prema moru. Na sjeveru je granica išla do Mikmetata.^k Potom je zaokretala na istok prema Taanat-Šilu, te je išla na istok prema Janoahu. **7** Od Janoaha je išla dolje do Atarota i Naare, sezala je do Jerihona^l i na kraju je izlazila na Jordan. **8** Od Tapuaha^m granica je išla na zapad prema dolini Kane,ⁿ i na kraju je izbijala na more.^o To je nasljedstvo plemena sinova Efrajimovih po porodicama njihovim. **9** A sinovima Efrajimovim pripadali su i neki izdvojeni gradovi^p koji su se nalazili unutar nasljedstva sinova Manašeovih, svi takvi gradovi s okolnim mjestima.

10 Ali nisu protjerali Kanaance^r koji su živjeli u Gezeru.^s Stoga Kanaanci žive među sinovima Efrajimovim sve do danas,^t no primorani su na ropski rad.^u

17 Ždrijebom je pripao dio^v i plemenu Manašeovu,^z jer on je bio Josipov prvorođenac,^a to jest Makiru,^b prvo-

16. poglavlje

- a 1Mo 28:19
- b 2Sa 16:16
- c Jš 18:13
- 1Lje 7:24
- d 1Lje 7:28
- e 4Mo 34:6
- f 1Mo 48:5
- Jš 17:14
- g Jš 14:4
- h 5Mo 33:15
- i Jš 18:13
- j 2Lje 8:5
- k Jš 17:7
- l Jš 6:20
- Jš 6:26
- m Jš 17:8
- n Jš 17:9
- o 4Mo 34:6
- Jš 16:3
- p Jš 17:9
- r 2Mo 23:29
- 4Mo 33:55
- 5Mo 7:22
- Jš 23:13
- Su 1:29
- s Jš 16:3
- t 4Mo 33:52
- 5Mo 7:1
- Su 3:1
- u Jš 17:13
- 1Kr 9:21

17. poglavlje

- v 4Mo 26:55
- 4Mo 33:54
- Izr 16:33
- z 1Mo 46:20
- a 1Mo 41:51
- 1Mo 48:18
- 5Mo 21:17
- b 1Mo 50:23
- 4Mo 32:40

Desni stupac

- a 4Mo 26:29
- 1Lje 2:23
- 1Lje 7:14
- b 1Mo 49:24
- c 5Mo 3:13
- Jš 13:31
- d Su 6:11
- Su 8:2
- 1Lje 7:18
- e 4Mo 26:30
- f 4Mo 26:31
- g 4Mo 26:32
- h 4Mo 26:33
- 4Mo 36:2
- i 4Mo 27:1
- j 4Mo 27:2
- 4Mo 34:17
- Jš 14:1
- k 4Mo 27:7
- l 4Mo 27:11
- 4Mo 36:2
- 4Mo 36:6
- 4Mo 36:12
- m Jš 13:29
- n Jš 16:6
- o Jš 20:7
- Jš 24:1
- 1Lje 6:67
- p Jš 16:8
- r Jš 16:9

rođencu Manašeovu, ocu Gileadovu,^a jer on je bio ratnik.^b Njemu su pripali Gilead^c i Bašan. **2** I ostali sinovi Manašeovi ždrijebom su dobili svoj dio po porodicama svojim: sinovi Abi-Ezerovi,^d sinovi Helekovi,^e sinovi Asrielovi, sinovi Šekemovi,^f sinovi Heferovi i sinovi Šemidini.^g To su sinovi Manašea, sina Josipova, muški potomci po porodicama svojim. **3** A Selofhad,^h sin Hefera, sina Gileada, sina Makira, sina Manašeova, nije imao sinova, nego samo kćeri. Njihova su imena bila: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsu.ⁱ **4** One su došle pred svećenika Eleazara,^j pred Jošuu, sina Nunova, i pred poglavare, te su im rekly: "Jehova je Moj-siju zapovjedio da nam se da nasljedstvo među braćom našom."^k I on im je po zapovijedi Jehovinoj dao nasljedstvo među braćom oca njihovih.^l

5 Deset je dijelova dopalo Manašeu, povrh zemlje gileadske i bašanske, koje su s druge strane Jordana,^m **6** jer kćeri su Manašeove dobile nasljedstvo među sinovima njegovim, a zemlja gileadska pripala je ostalim sinovima Manašeovim.

7 Granica je Manašeova išla od Ašera do Mikmetata,ⁿ koji je nasuprot Šekemu,^o a potom je granica zavijala desno prema stanovnicima En-Tapuaha. **8** Kraj oko Tapuaha^p pripao je Manašeu, ali je sam Tapuah na granici Manašeovoj pripao sinovima Efrajimovim. **9** Granica je išla dolje do doline Kane, na jug prema dolini duž koje su se nalazili gradovi^r

Efrajimovi što su među gradovima Manaševim. A Manaševa je granica išla sjeverno od doline, i na kraju je izbijala na more.^a **10** Područje na jugu pripadalo je Efrajimu, a na sjeveru Manašeu, i more mu je bilo granica.^b Na sjeveru je Manaše graničio s Ašerom, a na istoku s Isakarom.

11 A unutar područja Isakara i Ašera Manašeu^c su pripali: Bet-Šean^d s okolnim gradovima, Ibleam^e s okolnim gradovima, stanovnici Dora^f s okolnim gradovima, stanovnici En-Dora^g s okolnim gradovima, stanovnici Taanaka^h s okolnim gradovima i stanovnici Megidaⁱ s okolnim gradovima, tri brda.

12 Ali sinovi Manaševci nisu mogli osvojiti te gradove,^j nego su se Kanaanci oduprli i ostali su živjeti u toj zemlji.^k **13** No kad su sinovi Izraelovi ojačali,^l natjerali su Kanaance na ropski rad,^m ali ih nisu uspjeli posve protjerati.ⁿ

14 A sinovi su Josipovi upitali Jošua: "Zašto si nam ždrijebom odredio samo jedno nasljedstvo,^o samo jedan dio, kad smo mi brojan narod jer nas Jehova sve do sad blagoslivlja?"^p **15** A Jošua im je odgovorio: "Kad ste brojan narod, idite u šumu i iskrčite sebi zemlju ondje u kraju u kojem žive Perizani^r i Refaimci,^s jer su vam brda efrajimska^t pretijesna." **16** Nato su sinovi Josipovi odgovorili: "Brda nam nisu dovoljna, a svi Kanaanci koji žive u dolini imaju bojna kola^u sa željeznim oštricama, kako oni koji

17. poglavlje

- a Jš 16:3
Jš 16:8
- b 4Mo 34:6
- c 1Lje 7:29
- d 1Sa 31:10
1Kr 4:12
- e 2Kr 9:27
- f Jš 12:23
Su 1:27
- g 1Sa 28:7
Ps 83:10
- h Jš 12:21
Su 5:19
- i 1Lje 7:29
- j Su 1:27
- k 2Mo 23:29
- l Su 1:28
- m 5Mo 20:16
Jš 16:10
Su 1:30
2Lje 8:8
- n 2Mo 23:33
4Mo 33:55
5Mo 20:17
Jš 23:13
Su 2:23
Su 3:2
- o 4Mo 33:54
- p 1Mo 48:19
4Mo 26:34
4Mo 26:37
5Mo 33:17
- r 2Mo 33:2
Ezr 9:1
- s 1Mo 15:20
- t Jš 19:50
Jš 24:33
Su 7:24
- u 5Mo 20:1
Su 1:19
Su 4:3
Izr 21:31

Desni stupac

- a Jš 17:11
1Kr 4:12
- b Jš 19:18
Su 6:33
- c 1Mo 49:24
- d Jš 17:14
- e 4Mo 33:53
Su 20:7
Su 4:5
- f 5Mo 20:1
5Mo 31:6
Jš 13:6
Ps 27:1
Ri 8:31
He 13:6

18. poglavlje

- g Jš 19:51
Jš 21:2
Jš 22:9
Su 21:19
- h 1Sa 1:3
1Sa 4:3
Ps 78:60
Jr 7:12
- i 4Mo 14:8
5Mo 7:22
5Mo 33:29
Jš 13:2
Dj 7:45
- j 4Mo 33:53
5Mo 20:16
- k 4Mo 33:55
Su 18:9
Izr 10:4
- l 4Mo 27:20
4Mo 34:17
- m 4Mo 34:13
Jš 19:51

su u Bet-Šeanu^a i okolnim gradovima tako i oni koji su u dolini jizreelskoj."^b **17** Tada je Jošua rekao domu Josipovu — Efrajimu i Manašeu: "Brojan ste narod, i veoma ste snažni.^c Ne biste smjeli dobiti samo jedan dio,^d **18** nego će vam pripasti i brda.^e Šumovita su, pa ih iskrčite, i ona će činiti granicu područja vašega. Istjerajte Kanaance premda imaju bojna kola sa željeznim oštricama i premda su jaki!"^f

18 Potom se sva zajednica sinova Izraelovih okupila u Šilu.^g Tamo su postavili šator sastanka,^h pošto su pokorili zemlju.ⁱ **2** No među sinovima Izraelovim ostalo je još sedam plemena kojima nije bilo podijeljeno nasljedstvo. **3** Zato je Jošua rekao sinovima Izraelovim: "Dokle ćete oklijevati da podete i zaposjednete zemlju^j koju vam je dao Jehova, Bog praotaca vaših?"^k **4** Izaberite sebi po tri čovjeka iz svakog plemena, a ja ću ih poslati, pa neka ustanu i prođu zemlju i neka je popišu za podjelu nasljedstva, a onda neka se vrate k meni.^l **5** Neka je podijele među sobom na sedam dijelova.^m Juda neka ostane na području svojemu na jugu,ⁿ a dom Josipov neka ostane na području svojemu na sjeveru.^o **6** A vi popišite zemlju i podijelite je na sedam dijelova. A onda popis donesite ovamo k meni, i ja ću ovdje za vas baciti ždrijeb^p pred Jehovom, Bogom našim. **7** Jer sinovi Levijevi nemaju

n Jš 15:1; o Jš 16:1; Jš 16:4; p 4Mo 26:55; 4Mo 33:54; Jš 14:2; Izr 16:33; Dj 13:19.

dijela među vama,^a jer je svećeništvo Jehovino njihovo nasljedstvo.^b A Gad, Ruben^c i polovina plemena Manašeova^d primili su svoje nasljedstvo na istočnoj strani Jordana, ono koje im je dao Mojsije, sluga Jehovin.”^e

8 I tako su ti ljudi ustali da pođu, a Jošua je njima koji su krenuli popisati zemlju zapovjedio: ^f“Idite i prodite zemlju i popišite je, a onda se vratite k meni, i ja ću ovdje u Šilu^g za vas baciti ždrijeb^h pred Jehovom!” 9 I ljudi su otišli, prošli zemljom i sve su gradove upisali u knjiguⁱ u sedam dijelova. Potom su se vratili k Jošui u tabor u Šilu. 10 Tada je Jošua u Šilu za njih stao baciti ždrijeb pred Jehovom.^j Tako je Jošua dijelio zemlju sinovima Izraelovim po dijelovima njihovim.^k

11 I ždrijeb^l je pao na pleme sinova Benjaminovih^m po porodicama njihovim, i područje koje im je ždrijeb odredio bilo je između sinova Judinihⁿ i sinova Josipovih.^o 12 Granica im je na sjevernom kraju počinjala od Jordana. Potom se granica uspinjala uz sjeverni obronak Jerihona^p te se uspinjala na goru prema zapadu, i dopirala je do pustinje betavenske.^r 13 Odande je granica išla do Luza,^s na južni obronak Luza (to jest Betela).^t Dalje je granica išla dolje do Atarot-Adara^u na gori koja je južno od Donjeg Bet-Horona.^v 14 Zapadna granica što je bila određena zaokretala je prema jugu kod gore koja gleda na Bet-Horon s juga. Za-

18. poglavlje

- a 4Mo 18:20
- Jš 13:33
- b 5Mo 10:9
- 5Mo 18:1
- c 5Mo 3:12
- d 5Mo 3:13
- e 5Mo 4:47
- f 4Mo 27:21
- g Su 21:19
- h Jš 19:51
- i Jš 18:4
- j Izr 16:33
- k 4Mo 33:54
- Dj 13:19
- l 4Mo 26:55
- m 5Mo 33:12
- n Jš 15:1
- o Jš 16:1
- p Jš 2:1
- Jš 3:16
- Jš 6:1
- r Jš 7:2
- s Jš 16:2
- t 1Mo 28:19
- u Jš 16:5
- v Jš 10:11
- Jš 16:3
- Jš 21:22

Desni stupac

- a Jš 15:9
- Jš 15:60
- 2Sa 6:2
- 1Lje 13:6
- b Jš 15:9
- c Jš 15:8
- 2Lje 28:3
- Jr 7:31
- Jr 19:2
- Mt 5:22
- d 5Mo 2:11
- 2Sa 5:18
- Iza 17:5
- e Jš 15:63
- Su 1:8
- Su 19:10
- f Jš 15:7
- 1Kr 1:9
- g Jš 15:7
- h 5Mo 19:14
- i Jš 15:6
- j Jš 15:6
- k 4Mo 34:12
- 5Mo 3:17
- l Jš 6:21
- Jš 6:24
- m Jš 15:6
- n 1Mo 12:8
- Jš 8:17
- 1Kr 12:29
- o 1Sa 13:17
- p Jš 21:17
- Ezr 2:26
- r Jš 9:17
- 1Kr 3:4
- s Su 20:3
- t Ezr 2:25

vršavala je kod Kirijat-Baala (to jest Kirijat-Jearima),^a grada sinova Judinih. To je zapadna strana.

15 Južna je strana počinjala od ruba Kirijat-Jearima, a potom je granica izlazila na zapad i išla je k Neftoahu, gdje izvire voda.^b 16 Granica je zatim išla dolje do ruba gore što gleda na dolinu sina Hinomova^c i nalazi se na sjeveru doline refaimske.^d Odande je išla dolje u dolinu Hinom, do jebusejskog^e obronka na jugu, te je išla dolje u En-Rogel.^f 17 Zatim je išla na sjever i izlazila je na En-Šemeš; izlazila je i na Gelilot, koji leži ispred uspona Adumima,^g te je išla dolje do kame-^hna^h Bohana,ⁱ sina Rubenova. 18 Zatim je išla na sjeverni obronak koji je ispred Arabe, a onda je išla dolje u Arabu. 19 Granica je išla na sjeverni obronak Bet-Hogle.^j Kraj je granici bio pri sjevernom kraju Slanoga mora^k na južnom kraju Jordana. To je bila južna granica. 20 Jordan je pak bio granica s istočne strane. To je nasljedstvo sinova Benjaminovih po porodicama njihovim, po granicama njihovim unaokolo.

21 Gradovi plemena sinova Benjaminovih po porodicama njihovim jesu: Jerihon,^l Bet-Hogla, Emek-Kesis, 22 Bet-Araba,^m Semarajim, Betel,ⁿ 23 Avim, Para, Ofra,^o 24 Kefar-Amoni, Ofni i Geba^p — dvanaest gradova s okolnim mjestima.

25 Gibeon,^r Rama, Beerot, 26 Mispa,^s Kefira,^t Mosa,

27 Rekem, Irpeel, Tarala, **28** Sela,^a Ha-Elef, Jebusi (to jest Jeruzalem),^b Gibeac i Kirijat — četrnaest gradova s okolnim mjestima.

To je nasljedstvo sinova Benjaminskih po porodicama njihovim.^d

19 Drugi ždrijeb^e pao je na Šimuna, na pleme sinova Šimunovih^f po porodicama njihovim. Njihovo je nasljedstvo bilo usred nasljedstva sinova Judinih.^g **2** Dodijeljeni su im kao nasljedstvo: Beer-Šeba^h sa Šebom, Molada,ⁱ **3** Hasar-Šual,^j Bala, Esem,^k **4** Eltolad,^l Betul, Horma, **5** Siklag,^m Bet-Markabot, Hašar-Susa,ⁿ **6** Bet-Lebaot^o i Šaruhen — trinaest gradova s okolnim mjestima. **7** Ajin,^p Rimon,^r Eter i Ašan^s — četiri grada s okolnim mjestima **8** i sva mjesta što su posvuda unaokolo tih gradova sve do Baalat-Beera^t (to jest Rame^u južne). To je nasljedstvo plemena sinova Šimunovih po porodicama njihovim. **9** Nasljedstvo sinova Šimunovih bilo je od dijela sinova Judinih, jer je sinovima Judinim dio koji su dobili bio prevelik.^v Stoga su sinovi Šimunovi dobili posjed usred njihova nasljedstva.^z

10 Treći ždrijeb^a pao je na sinove Zebulunove^b po porodicama njihovim, a granica njihova nasljedstva sezala je sve do Sarida. **11** Potom je njihova granica išla gore na zapad i prema Marealu i sezala je do Dabešeta; sezala je i do riječne doline koja je ispred Jokneama.^c **12** Od Sa-

18. poglavlje

- a 2Sa 21:14
- b Jš 15:8
Su 19:10
1Lje 11:4
2Lje 3:1
- c Su 19:12
1Sa 10:26
- d 4Mo 26:54
4Mo 33:54

19. poglavlje

- e 4Mo 26:56
Jš 18:6
- f 1Mo 46:10
- g 1Mo 49:7
- h 1Mo 21:31
1Mo 26:33
Jš 15:28
- i Jš 15:26
Ne 11:26
- j Jš 15:28
1Lje 4:28
- k Jš 15:29
- l Jš 15:30
1Lje 4:29
- m Jš 15:31
1Sa 27:6
1Sa 30:1
1Lje 4:30
- n 1Lje 4:31
- o Jš 15:32
- p 1Lje 4:32
- r Ne 11:29
- s Jš 15:42
1Lje 4:32
1Lje 6:59
- t 1Lje 4:33
- u 1Sa 30:27
- v 4Mo 33:54
- z Su 1:3
- a Jš 18:6
- b 1Mo 49:13
5Mo 33:18
- c Jš 12:22

Desni stupac

- a Jš 21:28
1Lje 6:72
- b 2Kr 14:25
- c Jš 11:1
Jš 12:20
- d Su 12:8
- e 4Mo 26:55
- f 4Mo 26:27
- g 1Mo 49:14
4Mo 33:54
5Mo 33:18
- h Jš 17:16
Su 6:33
1Kr 21:1
- i 1Sa 28:4
1Kr 1:3
1Kr 2:17
2Kr 4:8
- j Jš 21:29
- k Su 4:6
Jr 46:18
- l 4Mo 26:25
- m 4Mo 26:55
Jš 18:6
- n 1Mo 49:20
5Mo 33:24
Lk 2:36
- o Jš 21:31
1Lje 6:75
- p Jš 11:1
Jš 12:20
- r Jš 21:30
1Lje 6:74

rida je okretala na istok, prema izlasku sunčevu, do granice Kislot-Tabora, pa je izlazila na Daberat^a i išla je gore do Jafie. **13** Odande je išla na istok, prema izlasku sunčevu, do Gat-Hefera^b i Et-Kasina te je izlazila na Rimon i pružala se do Nea. **14** Sjeverno od nje granica je zaokretala prema Hanatonu, a završetak joj je bio dolina Iftah-El; **15** tu spadaju i Katat, Nahalal, Šimron,^c Idala i Betlehem^d — dvanaest gradova s okolnim mjestima. **16** To je nasljedstvo^e sinova Zebulunovih po porodicama njihovim.^f To su gradovi s okolnim mjestima.

17 Četvrti ždrijeb pao je na Isakara,^g na sinove Isakarove po porodicama njihovim. **18** Njihovu su granicu činili: Jizreel,^h Kesulot, Šunem,ⁱ **19** Hafarajim, Šion, Anaharat, **20** Rabit, Kišion, Ebes, **21** Remet, En-Ganim,^j En-Hadu i Bet-Pases. **22** Granica je sezala do Tabora,^k Šahasume i Bet-Šemeša, a na kraju je granica izlazila na Jordan — bilo je tu šesnaest gradova s okolnim mjestima. **23** To je nasljedstvo plemena sinova Isakarovih po porodicama njihovim,^l ti gradovi s okolnim mjestima.

24 Peti ždrijeb^m pao je na pleme sinova Ašerovihⁿ po porodicama njihovim. **25** Njihovu su granicu činili: Helkat,^o Hali, Beten, Akšaf,^p **26** Alamelek, Amad i Mišal.^r Ona je na zapadu sezala do Karmela^s i do Šihor-Libnata, **27** a zatim je okretala

s 1Kr 18:19; 2Kr 2:25; Iza 35:2; Jr 46:18.

prema istoku do Bet-Dagona i sezala do Zebuluna,^a i do sjeverne strane doline Iftah-Ela, do Bet-Emeka i Neiela, a onda je izlazila lijevo od Kabula, **28** pa na Ebron, Rehob, Hamon, Kanu i sve do mnogoljudnog Sidona.^b **29** Granica je tada okretala prema Rami i išla sve do utvrđenoga grada Tira.^c Odatle je granica okretala prema Hosi, a na kraju je izbijala na more u kraju kod Akziba;^d **30** tu spadaju i Uma, Afek^e i Rehob^f — dvadeset i dva grada s okolnim mjestima. **31** To je nasljedstvo plemena sinova Ašerovih po porodicama njihovim.^g To su gradovi s okolnim mjestima.

32 Šesti ždrijeb^h pao je na sinove Naftalijeve,ⁱ na sinove Naftalijeve po porodicama njihovim. **33** Njihova je granica išla od Helefa, od velikog stabla u Saananimu,^j od Adami-Nekeba i Jabneela pa sve do Lakuma. Na kraju je izbijala na Jordan. **34** A na zapad je granica išla prema Aznot-Taboru, odande je izlazila na Hukok i sezala do Zebuluna^k na jugu, do Ašera^l je sezala na zapadu, a na istočnoj strani do Jude^m na Jordanu. **35** Utvrđeni gradovi bili su: Sidim, Ser, Hamat,ⁿ Rakat, Kineret,^o **36** Adama, Rama, Hasor,^p **37** Kedeš,^r Edrej, En-Hasor, **38** Jiron, Migdal-El, Horem, Bet-Anat i Bet-Šemeš^s — devetnaest gradova s okolnim mjestima. **39** To je nasljedstvo^t plemena sinova Naftalijevih po porodicama njihovim,^u ti gradovi i okolna mjesta.

19. poglavlje

- a Jš 19:10
- b 1Mo 10:15
Jš 11:8
Su 1:31
Mt 11:21
- c 2Sa 5:11
Iza 23:17
Dj 12:20
- d Su 1:31
- e Su 1:31
- f Jš 21:31
1Lje 6:75
- g 4Mo 26:47
- h 4Mo 26:55
Jš 18:6
- i 5Mo 33:23
- j Su 4:11
- k Jš 19:10
- l Jš 19:24
- m Jš 13:30
1Lje 2:22
- n Jš 21:32
- o 5Mo 3:17
- p Jš 11:1
Jš 11:10
Su 4:2
1Sa 12:9
- r Jš 20:7
- s Su 1:33
- t 4Mo 26:54
- u 4Mo 26:50

Desni stupac

- a Jš 18:6
- b 1Mo 49:17
5Mo 33:22
- c Jš 15:33
Su 13:2
2Lje 11:10
- d Su 1:35
1Kr 4:9
- e Jš 10:12
Jš 21:24
- f Jš 15:10
Su 14:1
- g Jš 15:45
- h Jš 21:23
i 1Kr 9:18
- j Jš 21:24
- k Jn 1:3
Dj 9:36
Dj 10:8
- l 4Mo 26:54
4Mo 33:54
- m Su 18:7
- n Su 18:29
- o Ps 21:2
Ps 37:4
- p Jš 24:30
Su 2:9
- r 4Mo 34:17
Jš 14:1
- s Jš 18:1
Su 21:19
1Sa 1:3
Jr 7:12
- t Jš 18:8

40 Sedmi ždrijeb^a pao je na pleme sinova Danovih^b po porodicama njihovim. **41** Granicu nasljedstva njihova činili su: Sora,^c Eštaol, Ir-Šemeš,^d Šaalabin,^e Ajalon,^e Itla, **43** Elon, Timna,^f Ekron,^g **44** Elteke, Gibeton,^h Baalat,ⁱ **45** Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimon,^j **46** Me-Jarkon i Rakon, a granica se protezala i ispred Jope.^k **47** Ali sinovima je Danovim područje koje su dobili bilo premalo.^l Zato su sinovi Danovi krenuli u rat protiv Lešema.^m Osvojili su ga i sve u njemu pobili oštricom mača. Potom su ga zaposjeli i nastanili se u njemu. Tada su Lešem prozvali Dan, po imenu Dana, praoca svojega.ⁿ **48** To je nasljedstvo plemena sinova Danovih po porodicama njihovim. To su gradovi njihovi s okolnim mjestima.

49 Tako su završili diobu zemlje kako bi je mogli zaposjesti po područjima. Tada su sinovi Izraelovi dali među sobom nasljedstvo Jošui, sinu Nunovu. **50** Po zapovijedi Jehovinoj dali su mu grad koji je tražio,^o Timnat-Serah^p u brdima efrajimskim. I on je obnovio grad i nastanio se u njemu.

51 To su nasljedstva koja su svećenik Eleazar, Jošua, sin Nunov, i poglavari rodova izraelskih plemena ždrijebom razdijelili^r pred Jehovom u Šilu,^s na ulazu u šator sastanka.^t Tako je završena podjela zemlje.

20 Tada je Jehova rekao Jošui: **2** "Kaži sinovima Izraelovim i reci im: 'Odredite

sebi gradove-utočišta^a za koje sam vam govorio preko Mojsija, **3** da bi onamo mogao pobjeći ubojica^b koji ubije koga* nehotice, bez namjere. Neka vam oni služe kao utočišta od krvnog osvetnika.^c **4** Neka ubojica pobjegne^d u koji od tih gradova, pa neka stane na vratima gradskim^e i neka iznese svoj slučaj starješinama^f toga grada. I oni neka ga prime k sebi u grad i daju mu boravište, a on neka ostane živjeti kod njih. **5** Ako bi krvni osvetnik progonio ubojicu, ne smiju ga izručiti njemu u ruke,^g jer je nenamjerno ubio bližnjega svojega, a da ga prije nije mrzio.^h **6** I on neka ostane u tom gradu dok ne stane na sud pred zajednicuⁱ i dok ne umre veliki svećenik^j koji bude služio u to vrijeme. Tada se ubojica može vratiti^k u svoj grad i u svoj dom, u grad iz kojega je pobjegao.”

7 I posvetili su Kedeš^l u Galileji u brdima Naftalijevim, Škem^m u brdima Efrajimovim i Kirijat-Arbuⁿ (to jest Hebron) u brdima Judinim. **8** A u kraju istočno od Jordana, u okolini Jerihona, na visoravni pustinjskoj odredili su Beser^o od plemena Rubenova,^p Ramot^r u Gileadu od plemena Gadova i Golan^s u Bašanu od plemena Manašeova.

9 To su bili gradovi određeni svim sinovima Izraelovim i došljacima koji su živjeli među njima. Onamo je mogao pobjeći svatko tko je nekoga* ubio nehotice,^t da sam ne bi pogi-

Jš 20:3* Doslovno: "neku dušu". 9* Doslovno: "neku dušu".

20. poglavlje

- a 2Mo 21:13
4Mo 35:6
4Mo 35:14
5Mo 4:41
- b 4Mo 35:15
- c 1Mo 9:6
2Mo 21:23
4Mo 35:27
- d 5Mo 19:3
- e 5Mo 16:18
5Mo 22:15
Ru 4:1
Job 29:7
Izr 1:23
- f 5Mo 17:8
- g 4Mo 35:25
5Mo 19:10
- h 3Mo 19:17
4Mo 35:22
5Mo 19:6
- i 4Mo 35:12
4Mo 35:24
- j 4Mo 35:25
He 7:23
- k 4Mo 35:28
- l Jš 21:32
2Kr 15:29
- m 1Mo 33:18
Jš 21:21
2Lje 10:1
- n Jš 14:15
Jš 21:13
- o 5Mo 4:43
Jš 21:36
1Lje 6:78
- p 5Mo 4:43
- r Jš 21:38
1Kr 22:3
2Kr 8:28
1Lje 6:80
- s 5Mo 4:43
Jš 21:27
1Lje 6:71
- t 4Mo 35:11
4Mo 35:15

Desni stupac

- a 4Mo 35:12
4Mo 35:24
5Mo 21:5

21. poglavlje

- b 4Mo 34:17
Jš 14:1
- c Jš 17:4
- d Jš 18:1
- e 3Mo 25:34
4Mo 35:2
4Mo 35:4
Jš 14:4
1Lje 6:64
- f 1Mo 49:7
5Mo 33:8
- g 4Mo 35:8
- h 1Mo 46:11
4Mo 3:27
4Mo 3:28
4Mo 3:31
- i Jš 15:1
1Lje 6:55
- j Jš 19:1
- k Jš 18:11
1Lje 6:60
- l 1Lje 6:61
- m Jš 16:5
1Lje 6:66
- n Jš 19:40
- o Jš 17:1
1Lje 6:70
- p 2Mo 6:17
4Mo 3:22
1Lje 6:62

nuo od ruke krvnog osvetnika dok ne stane na sud pred zajednicu.^a

21 A poglavari rodova sinova Levijevih pristupili su svećeniku Eleazaru,^b Jošui,^c sinu Nunovu, i poglavarima rodova izraelskih plemena, **2** pa su im rekli u Šilu,^d u zemlji kanaanskoj: "Jehova je preko Mojsija zapovjedio da nam se daju gradovi gdje ćemo živjeti i pašnjaci oko njih za stoku našu."^e **3** Stoga su sinovi Izraelovi po zapovijedi Jehovinoj od nasljedstva svojega dali sinovima Levijevim^f te gradove s okolnim pašnjacima.^g

4 I ždrijeb je pao na porodicu Kehatovaca.^h I sinovi svećenika Arona, iz plemena Levijeva, dobili su ždrijebom trinaest gradova od plemena Judina,ⁱ od plemena Šimunova^j i od plemena Benjaminova.^k

5 A ostalim sinovima Kehatovim^l ždrijebom je pripalo deset gradova od porodica plemena Efrajimova,^m od plemena Danovaⁿ i od polovine plemena Manašeova.^o

6 Sinovima Geršonovim^p ždrijebom je pripalo trinaest gradova od porodica plemena Isakarova,^r od plemena Ašerova,^s od plemena Naftalijeva^t i od polovine plemena Manašeova u Bašanu.^u

7 A sinovima Merarijevim^v po porodicama njihovim pripalo je dvanaest gradova od plemena Rubenova,^z od plemena Gadova^a i od plemena Zebulunova.^b

r Jš 19:17; s Jš 19:24; t Jš 19:32; u 4Mo 32:33; v 2Mo 6:19; 4Mo 3:20; 1Lje 6:63; z Jš 13:15; a Jš 13:24; b Jš 19:10.

8 Tako su sinovi Izraelovi ždrijebom^a dodijelili sinovima Levijevim te gradove s okolnim pašnjacima,^b kako je Jehova i zapovjedio preko Mojsija.^c

9 Tako su od plemena sinova Judinih i od plemena sinova Šimunovih dodijeljeni bili ovi gradovi koji se poimence navode,^d 10 te su između sinova Levijevih pripali sinovima Aronovim iz porodica Kehatovaca, jer je na njih pao prvi ždrijeb:^e 11 dali su im Kirijat-Arbu^f (a Arba je bio otac Anakov)^g, to jest Hebron,^h u brdima Judinim,ⁱ i sve pašnjake ukolo grada. 12 A polje i mjesta oko toga grada dali su u baštinu Kalebu, sinu Jefuneovu.^j

13 Sinovima svećenika Arona dali su: Hebron^k s pašnjacima kao grad-utočište^l za ubojice,^m Libnuⁿ s pašnjacima, 14 Jatur^o s pašnjacima, Eštemou^p s pašnjacima, 15 Holon^{*r} s pašnjacima, Debirs^s s pašnjacima, 16 Ajin^{*t} s pašnjacima, Jutu^u s pašnjacima i Bet-Šemeš^v s pašnjacima — devet gradova od ta dva plemena.

17 Od plemena Benjaminova: Gibeon^z s pašnjacima, Gebu^a s pašnjacima, 18 Anatot^b s pašnjacima i Almon^{*c} s pašnjacima — četiri grada.

19 Tako su svećenici, sinovi Aronovi,^d dobili ukupno trinaest gradova s pašnjacima.^e

20 A porodicama sinova Kehatovih, preostalim levitima od sinova Kehatovih, ždrije-

21. poglavlje

- a Izr 16:33
- b 4Mo 35:5
- c 4Mo 35:2
- d 1Lje 6:65
- e Jš 21:4
- f 1Mo 23:2
- g 1Mo 35:27
- h Jš 15:13
- i Su 1:10
- j Jš 14:15
- k 2Sa 2:1
- l 2Sa 15:10
- m i Jš 20:7
- n Jš 15:13
- o Su 1:20
- p 1Lje 6:56
- q Jš 15:54
- r 4Mo 35:6
- s 4Mo 35:15
- t Jš 20:3
- u 1Lje 6:57
- v Jš 10:29
- w Jš 15:42
- x Iza 37:8
- y Jš 15:48
- z 1Sa 30:27
- aa Jš 15:50
- ab Jš 15:51
- ac 1Lje 6:58
- ad Jš 15:49
- ae Jš 15:42
- af Jš 19:7
- ag 1Lje 6:59
- ah Jš 15:55
- ai 1Sa 6:9
- aj Jš 9:3
- ak Jš 18:25
- al Jš 18:24
- am 1Kr 2:26
- an Iza 10:30
- ao Jr 1:1
- ap c 1Lje 6:60
- aq d 2Mo 6:23
- ar 2Mo 6:25
- as 4Mo 3:4
- at e 3Mo 25:34
- au 4Mo 35:4

Desni stupac

- a 1Lje 6:66
- b Jš 20:7
- c Su 9:1
- d 1Kr 12:1
- e c 3Mo 25:34
- f 4Mo 35:4
- g d 4Mo 35:11
- h e 4Mo 35:15
- i Jš 20:3
- j f Jš 16:10
- k Su 1:29
- l 1Kr 9:15
- m 1Lje 6:67
- n g 1Lje 6:68
- o h Jš 16:3
- p Jš 18:13
- q i Jš 19:44
- r j Jš 10:12
- s Jš 19:42
- t Su 1:35
- u 1Lje 8:13
- v 2Lje 28:18
- w k Jš 19:45
- x 1Lje 6:69
- y l Jš 17:11
- z Su 5:19
- aa m Jš 21:6
- ab n Jš 13:29
- ac o Jš 20:8
- ad p 1Lje 6:71
- ae r Jš 19:17
- af s Jš 19:20

bom su pripali gradovi od plemena Efrajimova.^a 21 Dali su im: Škem^b s pašnjacima,^c u brdima efrajimskim, kao grad-utočište^d za ubojice,^e Gezer^f s pašnjacima, 22 Kibsajim^{*g} s pašnjacima i Bet-Horon^h s pašnjacima — četiri grada.

23 Od plemena Danova: Elteke s pašnjacima, Gibetonⁱ s pašnjacima, 24 Ajalon^j s pašnjacima i Gat-Rimon^k s pašnjacima — četiri grada.

25 A od polovine plemena Manaševa: Taanak^l s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima — dva grada.

26 Tako su porodice ostalih sinova Kehatovih dobile ukupno deset gradova s pašnjacima.

27 A sinovima Geršonovim,^m porodicama levitskim, dali su od polovine plemena Manaševaⁿ Golan^o u Bašan^u s pašnjacima kao grad-utočište za ubojice i Beešteru^{*p} s pašnjacima — dva grada.

28 Od plemena Isakarova:^r Kišion^s s pašnjacima, Daberat^t s pašnjacima, 29 Jarmut^{*u} s pašnjacima i En-Ganim^v s pašnjacima — četiri grada.

30 Od plemena Ašerova:^z Mišal^a s pašnjacima, Abdon^b s pašnjacima, 31 Helkat^c s pašnjacima i Rehob^d s pašnjacima — četiri grada.

32 Od plemena Naftalijeva:^e Kedeš^f u Galileji s pašnjacima kao grad-utočište^g za ubojice,^h Hamot-Dori

t Jš 19:12; 1Lje 6:72; u Jš 19:21; 1Lje 6:73; v Jš 19:21; z Jš 19:24; a Jš 19:26; b 1Lje 6:74; c Jš 19:25; d Jš 19:28; Su 1:31; 1Lje 6:75; e Jš 19:32; f Jš 19:37; Jš 20:7; g 4Mo 35:14; h 4Mo 35:15; i Jš 19:35.

Jš 21:15* U 1Lje 6:58 "Hilen". 16* U 1Lje 6:59 "Ašan". 18* U 1Lje 6:60 "Alemet".

Jš 21:22* U 1Lje 6:68 "Jokmeam". 27* U 1Lje 6:71 "Aštarot". 29* U 19:21 "Remet", a u 1Lje 6:73 "Ramot".

s pašnjacima i Kartan* s pašnjacima — tri grada.

33 Tako su Geršonovci po porodicama svojim dobili ukupno trinaest gradova s pašnjacima.

34 Porodice sinova Merarijevih,^a preostali leviti, dobili su od plemena Zebulunova:^b Jokneam^c s pašnjacima, Kartu s pašnjacima, **35** Dimnu^{*d} s pašnjacima i Nahalal^e s pašnjacima — četiri grada.

36 Od plemena Rubenova:^f Beser^g s pašnjacima, Jahas^h s pašnjacima, **37** Kedemotⁱ s pašnjacima i Mefaat^j s pašnjacima — četiri grada.

38 Od plemena Gadova:^k Ramot u Gileadu^l s pašnjacima kao grad-utočište za ubojice, Mahanajim^m s pašnjacima, **39** Hešbonⁿ s pašnjacima i Jazer^o s pašnjacima — ukupno četiri grada.

40 Tako su sinovi Merarijevi,^p koji su preostali od porodica levitskih, po porodicama svojim ždriježbom dobili ukupno dvanaest gradova.

41 Ukupni broj gradova sinova Levijevih usred baštine sinova Izraelovih bio je četrdeset i osam gradova^r s pašnjacima.^s **42** Svi su ti gradovi imali pašnjake unaokolo. Tako je bilo sa svim tim gradovima.^t

43 Tako je Jehova Izraelu dao svu zemlju za koju se zakleo praocima njihovim da će im je dati,^u i oni su je zaposjeli^v i nastanili se u njoj. **44** Jehova im je dao i mir^z na svim granicama njihovim, upravo kako se zakleo^a praocima njihovim,

Jš 21:32* U 1Lje 6:76 "Kirijatajim".
35* U 1Lje 6:77 "Rimono".

21. poglavlje

- a Jš 21:7
1Lje 6:77
- b Jš 19:10
- c Jš 12:22
Jš 19:11
- d Jš 19:13
1Lje 6:77
- e Su 1:30
- f Jš 13:15
- g 5Mo 4:43
Jš 20:8
1Lje 6:78
- h Jš 13:18
- i 5Mo 2:26
Jš 13:18
- j 1Lje 6:79
- k Jš 13:24
1Mo 4:43
Jš 20:8
1Kr 22:3
1Lje 6:80
- m 1Mo 32:2
2Sa 2:8
- n 4Mo 21:26
4Mo 32:37
Jš 13:17
1Lje 6:81
- o 4Mo 32:1
Jš 13:25
1Lje 6:8
Iza 16:8
Jr 48:32
- p 1Lje 6:63
- r 4Mo 35:7
- s 4Mo 35:5
- t 4Mo 35:5
- u 1Mo 13:15
1Mo 15:18
1Mo 26:3
1Mo 28:4
- v 2Mo 23:30
Ps 44:3
- z 2Mo 33:14
Jš 1:13
Jš 11:23
Jš 22:4
Izr 16:7
- a 5Mo 12:10
5Mo 25:19

Desni stupac

- a 5Mo 28:7
- b 5Mo 7:24
5Mo 31:3
- c Jš 23:14
1Sa 15:29
1Kr 8:56
He 6:18

22. poglavlje

- d 4Mo 32:33
- e 4Mo 32:20
5Mo 3:18
- f Jš 1:16
- g Jš 11:18
- h 4Mo 32:27
- i Jš 21:44
j 4Mo 32:33
5Mo 29:8
Jš 13:8
- k 5Mo 5:1
5Mo 6:6
5Mo 12:32
2Kr 21:8
- l 2Mo 20:6
5Mo 6:5
5Mo 11:1
Mt 22:37
- m 5Mo 8:6
5Mo 10:12
1So 2:12

te se nijedan neprijatelj njihov nije mogao održati pred njima.^a Sve im je neprijatelje njihove Jehova predao u ruke.^b

45 Nije ostalo neispunjeno niti jedno obećanje od svih dobrih obećanja što ih je Jehova dao domu Izraelovu. Sve se ispunilo.^c

22 Tada je Jošua pozvao Rubenovce, Gadovce i polovinu plemena Manašeova^d pa im je rekao: "Vi ste izvršili sve što vam je Mojsije, sluga Jehovin, zapovjedio^e i poslušali ste moj glas u svemu što sam vam ja zapovjedio.^f **3** Niste ostavljali braću svoju za sve ovo dugo vrijeme^g do današnjega dana i izvršavali ste što ste bili dužni po zapovijedi Jehove, Boga svojega.^h **4** Sada je Jehova, Bog vaš, braći vašoj dao mir, kako im je i obećao.ⁱ Zato se vi sada vratite i idite u šatore svoje u zemlju koju vam je Mojsije, sluga Jehovin, dao u baštinu s one strane Jordana!^j **5** Samo dobro pazite da postupate po zapovijedima^k i Zakonu koji vam je dao Mojsije, sluga Jehovin — da ljubite Jehovu, Boga svojega,^l da idete svim putevima njegovim,^m da izvršavate zapovijedi njegove,ⁿ da se čvrsto držite njega^o te da mu služite^p svim srcem svojim^r i svom dušom svojom!"^s

6 Tako ih je Jošua blagoslovio^t i otpustio da odu u svoje šatore. **7** Polovini plemena Manašeova Mojsije je dao nasljedstvo u Bašanu,^u dok

n 5Mo 11:22; 5Mo 13:4; 1Iv 5:3; o 5Mo 4:4; 5Mo 10:20; Jš 23:8; p 5Mo 6:13; Jš 24:15; Lk 4:8; r 1Sa 12:20; s 5Mo 4:29; 5Mo 6:5; 5Mo 11:13; Mk 12:30; t 2Mo 39:43; Jš 14:13; 2Sa 6:18; u Jš 13:30.

je drugoj polovini Jošua dao nasljedstvo kao i braći njihovoj na zapadnoj strani Jordana.^a I kad ih je Jošua otpustio da odu u svoje šatore, i njih je blagoslovio. **8** Rekao im je: "Vratite se u šatore svoje s velikim blagom i mnogobrojnom stokom, sa srebrom, zlatom, bakrom, željezom i haljinama nebrojenim.^b Podijelite plijen^c neprijatelja svojih s braćom svojom!"

9 Potom su sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova krenuli i otišli od drugih sinova Izraelovih iz Šila u zemlji kanaanskoj, zaputivši se u zemlju gileadsku,^d na svoju baštinu koju su zaposjeli, kako im je Jehova preko Mojsija i zapovjedio.^e **10** Kad su sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova došli u krajeve jordanske u zemlji kanaanskoj, podigli su tamo pored Jordana žrtvenik. Taj žrtvenik^f bio je velik i vrlo uočljiv. **11** Nakon nekog vremena, ostali su sinovi Izraelovi čuli^g kako se govori: "Eno, sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova podigli su žrtvenik kod granice zemlje kanaanske u kraju jordanskom, s one strane koja pripada sinovima Izraelovim!" **12** Kad su sinovi Izraelovi to čuli, sva zajednica sinova Izraelovih^h skupila se u Šiluⁱ da pođe u rat protiv njih.^j

13 Tada su sinovi Izraelovi poslali^k k sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i polovini plemena Manašeova u zemlju gileadsku Pinha-

22. poglavlje

- a Jš 17:5
- b 5Mo 28:8
Izr 10:22
- c 4Mo 31:27
1Sa 30:24
Ps 68:12
- d 4Mo 32:1
5Mo 3:15
Jš 13:25
Ps 60:7
- e 4Mo 32:33
5Mo 3:12
- f Jš 22:28
- g 5Mo 13:12
- h Su 20:1
- i Jš 18:1
Jš 19:51
- j Izr 14:15
- k 5Mo 13:14

Desni stupac

- a 2Mo 6:25
4Mo 25:11
Su 20:28
- b 4Mo 1:16
5Mo 1:13
Jš 14:1
Jš 22:21
- c 5Mo 13:14
Izr 18:13
Jk 1:19
- d Jš 22:12
- e Jš 22:11
- f 5Mo 12:13
- g 3Mo 17:9
5Mo 12:11
5Mo 12:14
5Mo 12:27
- h 4Mo 25:2
4Mo 25:3
5Mo 4:3
- i 4Mo 25:9
- j 4Mo 16:22
Jš 7:1
1Lje 21:14
- k 3Mo 18:25
1 4Mo 34:2
Jš 1:11
- m Jš 18:1
- n 5Mo 12:13
5Mo 12:27
Jš 22:11
1Kr 12:28
- o Jš 7:1
- p Jš 7:11
Jš 7:15
- r Jš 7:5
- Jš 7:24
Jš 7:25

sa,^a sina svećenika Eleazara, **14** i deset poglavara s njim, po jednoga poglavara za svaki rod — za svako pleme izraelsko — a svaki od njih bio je glavar roda svojega, postavljen nad tisućama Izraelovim.^b **15** I oni su došli k sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i polovini plemena Manašeova u zemlju gileadsku, i rekli su im:^c

16 "Ovako kaže sva zajednica naroda Jehovina:^d 'Kakva je to nevjera^e što je činite Bogu Izraelovu? Zašto ste se odvratili^f danas od Jehove i sagradili sebi žrtvenik^g buneći se danas protiv Jehove?' **17** Zar nam je malo grijeha peorskoga,^h od kojega se ni do danas još nismo očistili mada je pomor došao na zajednicu naroda Jehovina?ⁱ **18** A vi se danas odvrćate od Jehove. Ako se vi danas bunite protiv Jehove, sutra će se on razgnjeviti na svu zajednicu izraelsku.^j **19** Ako je zemlja koju ste dobili u baštinu doista nečista,^k prijedite preko u zemlju baštine Jehovine^l u kojoj se nalazi šator Jehovin,^m pa se naselite među nama. Ali nemojte se buniti protiv Jehove i ne činite i nas buntovnicima gradeći sebi drugi žrtvenik mimo žrtvenika Jehove, Boga našega.ⁿ **20** Nije li Akan,^o sin Zerahov, nevjerno postupio s prokletim stvarima^{*} i nije li se gnjev izlio na svu zajednicu izraelsku?^p A on nije sam poginuo zbog prijestupa svojega!"^r

Jš 22:20* Ili: "s heremom". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

21 Tada su sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova odgovorili^a poglavarima tisuća Izraelovih:^b 22 “Moćni^c Bog^d Jehova, da, Moćni Bog Jehova^e zna za to,^f i Izrael neka zna.^g Ako smo to učinili zbog pobune^h i zbog nevjernosti prema Jehovi,ⁱ neka nas danas ne poštedi. 23 Ako smo sebi podigli žrtvenik da bismo se odvratili od Jehove, ako smo ga podigli da bismo na njemu prinostili žrtve paljenice i žitne žrtve^j i da bismo na njemu prinostili žrtve zajedništva, Jehova će to otkriti.^k 24 Ne, mi smo to učinili iz bojazni, jer smo rekli: ‘Jednoga će dana sinovi vaši reći sinovima našim: “Što vi imate s Jehovom, Bogom Izraelovim? 25 Jehova je između nas i vas, sinova Rubenovih i sinova Gadovih, postavio granicu — Jordan. Vi nemate ništa s Jehovom!”^l I tako bi sinovi vaši naveli sinove naše da se odvrte od Jehove i da ga se prestanu bojati.’^m

26 Zato smo rekli: ‘Podignimo sebi žrtvenik, ali ne za žrtve paljenice niti za druge žrtve, 27 nego da bude svjedok između nasⁿ i vas, i među naraštajima našim poslije nas da ćemo služiti Jehovi pred licem njegovim paljenicama, prinostima i žrtvama zajedništva,^o da ne bi sinovi vaši jednoga dana rekli sinovima našim: “Vi nemate ništa s Jehovom!” 28 Stoga smo rekli: ‘Ako ikada to kažu nama ili budućim naraštajima našim, mi ćemo tada odgovoriti: “Pogledajte prikaz žrtvenika Jehovina koji su oci naši načinili, ali ne za žrtve

22. poglavlje

- a Izr 15:1
Izr 18:17
b Jš 22:14
c Ps 50:1
d 1Mo 2:4
Jr 10:10
e 2Mo 3:15
2Mo 6:3
5Mo 10:17
Ps 83:18
f 1Kr 8:39
Ps 139:3
Jr 12:3
g Ps 37:6
h 1Sa 15:23
i Job 31:5
Ps 7:3
j 5Mo 12:11
5Mo 12:13
k Ps 44:21
Pr 12:14
Jr 32:19
He 4:13
l 1Kr 12:16
m 5Mo 13:4
Pr 8:13
n 1Mo 31:48
Jš 24:27
o 5Mo 12:6
5Mo 12:27

Desni stupac

- a 5Mo 6:14
b 5Mo 12:14
2Lje 32:12
c Jš 22:13
d 4Mo 1:16
Jš 22:14
e 2Lje 15:2
f 5Mo 1:13
g Jš 22:12
h Izr 12:25
Izr 25:13
i Da 2:20
j 1Mo 5:22
Jš 24:1
Iza 44:8

paljenice niti za kakve druge žrtve, nego da bude svjedok između nas i vas!” 29 Nipošto se ne želimo buniti protiv Jehove i odvratiti se danas od Jehove^a gradeći žrtvenik za paljenice, žitne žrtve i druge žrtve mimo žrtvenika Jehove, Boga našega, koji je pred šatorom njegovim!”^b

30 A kad su svećenik Pinhas,^c poglavari zajednice^d i poglavari tisuća Izraelovih koji su bili s njim čuli te riječi sinova Rubenovih, sinova Gadovih i sinova Manaševih, bilo im je drago da je tako. 31 Zato je Pinhas, sin svećenika Eleazara, rekao sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i sinovima Manaševim: “Danas smo spoznali da je Jehova među nama,^e jer niste postupili nevjerno prema Jehovi. Izbavili ste sinove Izraelove iz ruke Jehovine.”^f

32 Potom su se Pinhas, sin svećenika Eleazara, i poglavari vratili^g od sinova Rubenovih i sinova Gadovih iz zemlje gileadske u zemlju kanaansku k drugim sinovima Izraelovim i prenijeli im odgovor.^h 33 I te su se riječi svidjele sinovima Izraelovim, te su sinovi Izraelovi stali blagoslivljati Bogaⁱ i odustali su od namjere da idu u rat protiv njih i da opustoše zemlju u kojoj su živjeli sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi.

34 A sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi dali su žrtveniku ime, jer “on je svjedok između nas da je Jehova pravi Bog”.^j

Jš 22:34* Sudeći po danom objašnjenju, žrtvenik je vjerojatno dobio ime “Svjedok”.

23 Protaklo je dosta vremena otkako je Jehova dao Izraelu da počine^a od svih neprijatelja unaokolo, i Jošua je ostario i zašao u godine.^b

2 Zato je Jošua sazvaio sav Izrael,^c sazvaio je starješine njegove — poglavare, suce i upravitelje^d — pa im je rekao: “Ja sam ostario i zašao u godine.

3 Vi ste vidjeli sve što je Jehova, Bog vaš, učinio svim tim narodima radi vas,^e jer se Jehova, Bog vaš, borio za vas.^f

4 Evo, ždrijebom^g sam plemenima vašim u nasljedstvo razdijelio ove narode koji su ostali i sve one narode koje sam istrijebio^h od Jordana do Velikoga mora* na zapadu.ⁱ **5** Sam Jehova, Bog vaš, gonio ih je ispred vas,^j i radi vas ih je protjerao, a vi ste zaposjeli zemlju njihovu, kako vam je Jehova, Bog vaš, i obećao.^k

6 Zato budite vrlo hrabri! da držite i vršite sve što je napisano u knjizi^m zakona Mojsijeva, tako da od toga ne odstupate ni desno ni lijevo,ⁿ

7 i da se ne miješate s tim narodima,^o s narodima koji su preostali među vama! Ne spominjite imena bogova njihovih^p niti se kunite njima,^r ne služite im niti im se klanjajte,^s

8 nego se čvrsto držite Jehove, Boga svojega,^t kako ste to činili sve do danas! **9** I Jehova će pred vama otjerati narode velike i moćne.^u (A nitko se do danas pred vama nije održao.)^v

10 Jedan čovjek vaš tjerat će tisuću,^z jer će se Jehova, Bog vaš, boriti za vas,^a kako vam je i obećao.^b

23. poglavlje

a 2Mo 33:14

3Mo 26:6

Jš 21:44

b Jš 13:1

c 5Mo 31:28

d 5Mo 16:18

e 3Mo 26:7

5Mo 4:9

Jš 10:11

Jš 10:13

Jš 10:40

Jš 11:17

f 5Mo 20:4

Jš 10:14

Jš 10:42

Ps 44:3

g 4Mo 26:55

Jš 18:10

h 5Mo 7:1

i Jš 13:2

Jš 13:6

j 2Mo 23:30

2Mo 33:2

2Mo 34:11

5Mo 11:23

k 4Mo 33:53

l Jš 1:7

m 2Mo 24:7

5Mo 17:18

5Mo 31:26

Jš 1:8

n 5Mo 5:32

5Mo 12:32

Izr 30:6

o 2Mo 23:33

5Mo 7:2

Izr 4:14

p 2Mo 23:13

r Jr 5:7

s 2Mo 20:5

t 5Mo 10:20

5Mo 11:22

Jš 22:5

u 5Mo 11:23

v Jš 1:5

z 3Mo 26:8

Su 3:31

1Sa 14:6

2Sa 23:8

a 2Mo 23:27

5Mo 3:22

5Mo 20:4

Ri 8:31

b 5Mo 28:7

Desni stupac

a 5Mo 4:9

Jš 22:5

b 2Mo 20:6

5Mo 6:5

Mt 22:37

1Ko 8:3

c He 10:38

2Pe 2:20

d 2Mo 23:29

Jš 13:2

e 2Mo 34:16

5Mo 7:3

Su 3:6

1Kr 11:4

Ezr 9:2

Ne 13:23

f Su 2:3

Su 2:21

Su 3:8

g 4Mo 33:55

5Mo 7:16

h 5Mo 4:26

5Mo 28:63

i 1Kr 2:2

Pr 9:10

j Jš 21:45

1Kr 8:56

11 Zato stalno pazite^a na duše svoje, da biste ljubili Jehovu, Boga svojega!^b

12 Ali ako se odmetnete^c i združite s ostatkom tih naroda,^d naroda koji su preostali među vama, te počnete s njima sklapati brakove^e i pomiješate se s njima i oni s vama, **13** znajte dobro da Jehova, Bog vaš, neće više pred vama protjerivati te narode,^f nego će vam oni biti stupica i zamka, bič bokovima vašim^g i trnje očima vašim, dok vas ne nestane s ove dobre zemlje koju vam je dao Jehova, Bog vaš.^h

14 Evo, ja danas idem kam idu svi na zemlji.ⁱ Vi dobro znate svim srcem svojim i svom dušom svojom da nije ostalo neispunjeno niti jedno obećanje od svih dobrih obećanja koja vam je dao Jehova, Bog vaš. Sve vam se ispunilo. Niti jedno obećanje nije ostalo neispunjeno.^j

15 I kao što ste doživjeli sva dobra koja vam je obećao Jehova, Bog vaš,^k tako će Jehova na vas puštati i sva zla o kojima je govorio, dok vas ne istrijebi s ove dobre zemlje koju vam je dao Jehova, Bog vaš.^l **16** Tako će vam biti ako prestupite savez Jehove, Boga svojega, za koji vam je zapovjedio da ga se držite, i ako podete za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate.^m Rasplit će se na vas gnjev Jehovinⁿ i brzo će vas nestati s dobre zemlje koju vam je dao.”^o

k 3Mo 26:3; 5Mo 28:1; 1 3Mo 26:14; 5Mo 28:15; 5Mo 28:63; 2Lje 36:16; Lk 21:24; m Su 3:6; Ps 106:36; Jr 5:19; n 2Kr 24:20; o Jš 23:13.

24 I Jošua je okupio sva plemena izraelska u Šekemu,^a te je pozvao starješine Izraelove^b — poglavare, suce i upravitelje — i oni su stali pred pravoga Boga.^c **2** Tada je Jošua rekao svemu narodu: “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Nekoć su praoci vaši,^d a među njima i Terah, otac Abrahamov i otac Nahorov,^e živjeli s one strane Rijeke,^f i služili drugim bogovima.

3 Ali ja sam uzeo praoca vašega Abrahama^g s one strane Rijeke,^h proveo ga kroz svu zemlju kanaansku i potomstvo mu umnožio,ⁱ davši mu Izaka.^j **4** Izaku sam dao Jakova i Ezava.^k Potom sam Ezavu u baštinu dao goru Seir,^l a Jakov i sinovi njegovi otišli su u Egipat.^m **5** Potom sam poslao Mojsija i Aronaⁿ i udario sam Egipat nevoljama koje sam mu nanio.^o Zatim sam vas izveo.^p **6** Kad sam oce vaše vodio iz Egipta^r i kad su došli do mora, Egipćani su s bojnim kolima i konjanicima krenuli u potjeru^s za ocima vašim prema Crvenome moru. **7** A oni su zavapili k meni, k Jehovi,^t i ja sam postavio tamu između vas i Egipćana^u i oborio na njih more i njime ih prekrio.^v Svojim ste očima vidjeli što sam učinio u Egiptu.^z A potom ste dugo boravili u pustinji.^a

8 Onda sam vas doveo u zemlju Amorejaca koji su živjeli s one strane Jordana, i oni su vas napali.^b Ali ja sam ih dao u ruke vaše da biste zaposjeli zemlju njihovu i istrijebilo

24. poglavlje

- a 1Kr 12:1
- b 2Mo 18:25
4Mo 1:16
Jš 23:2
- c Iza 44:8
1Ko 8:4
- d 1Mo 11:26
- e 1Mo 11:27
- f 1Mo 11:28
1Mo 11:31
1Mo 15:18
Jš 24:15
- g 1Mo 12:1
Ne 9:7
Dj 7:2
- h Jš 1:4
- i 1Mo 15:5
Ri 4:18
He 6:14
- j 1Mo 21:3
Ps 127:3
- k 1Mo 25:26
- l 1Mo 36:8
5Mo 2:5
- m 1Mo 46:3
Ps 105:23
Dj 7:15
- n 2Mo 3:10
- o 2Mo 11:1
- p Ps 78:52
- r 2Mo 12:37
Mi 6:4
- s 2Mo 14:9
- t 2Mo 14:10
- u 2Mo 14:20
Ps 78:14
Ps 105:39
- v 2Mo 14:27
Ps 78:53
Ps 106:11
Ps 136:15
- z 2Mo 3:20
5Mo 4:34
- a 4Mo 14:34
Dj 13:18
- b 4Mo 21:23

Desni stupac

- a Ne 9:22
Ps 135:11
- b 4Mo 22:2
- c Su 11:25
- d 4Mo 22:5
- e 4Mo 22:12
Mi 6:5
- f 4Mo 23:11
4Mo 23:25
4Mo 24:10
- g 1Mo 12:3
4Mo 25:17
4Mo 31:7
4Mo 31:49
- h Jš 3:17
Ps 114:3
- i Jš 5:10
- j Jš 11:16
Jš 21:44
Ne 9:24
Ps 78:55
Ps 105:44
Dj 7:45
Dj 13:19
He 11:30
- k 2Mo 23:28
5Mo 7:20
Jš 2:9
- l Ps 44:3
- m 5Mo 6:10
Jš 11:14
Izr 13:22
n 5Mo 6:11
5Mo 8:8

sam ih ispred vas.^a **9** Potom se digao Balak, sin Siporov,^b kralj moapski, da ratuje protiv Izraela.^c On je poslao po Bileama, sina Beorova, da dođe i da vas prokune.^d **10** Ali ja nisam htio poslušati Bileama.^e Zato vas je više puta morao blagosloviti.^f Tako sam vas izbavio iz ruke njegove.^g

11 Potom ste prešli Jordan^h i došli do Jerihona.ⁱ A građani Jerihona, Amorejci, Perizani, Kanaanci, Hetiti, Girgašani, Hivijci i Jebusejci, zaratili su se s vama, no ja sam ih dao u vaše ruke.^j **12** Dao sam da se pred vama širi strah, koji ih je — kao i dva kralja amorejska — otjerao ispred vas.^k Nije to učinio mač vaš ni luk vaš.^l **13** Tako sam vam dao zemlju za koju se niste trudili i gradove koje niste gradili,^m i u njima ste se naselili. Iz vinograda i maslinika koje niste sadili sada jedete.ⁿ

14 Zato se sada bojte Jehove^o i služite mu čestito* i vjerno!^p Uklonite bogove kojima su praoci vaši služili s one strane Rijeke i u Egiptu^r i služite Jehovi! **15** Ako vam nije po volji služiti Jehovi, izaberite sebi danas kome ćete služiti^s — da li bogovima kojima su služili praoci vaši s one strane Rijeke^t ili bogovima Amorejaca u čijoj zemlji živite.^u A ja i dom moj služit ćemo Jehovi!^v

o 5Mo 10:12; 1Sa 12:24; Dj 9:31; p 1Mo 17:1; 5Mo 18:13; Ps 119:80; Iv 4:24; r 3Mo 17:7; Eze 23:8; s 5Mo 30:19; 1Kr 18:21; t Jš 24:2; u 2Mo 23:32; 5Mo 7:25; 5Mo 13:7; Su 6:10; Su 10:6; v 1Mo 18:19; 5Mo 30:19.

Jš 24:14* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **14^r** Ili: “po istini; istinito”. **15*** Odnosno istočno od Eufrata.

16 Nato je narod odgovorio: "Nipošto nećemo ostaviti Jehovu kako bismo služili drugim bogovima! **17** Jer je Jehova, Bog naš, onaj koji je izveo nas i oce naše iz zemlje egipatske,^a iz kuće ropske,^b koji je učinio pred očima našim ta čuda velika^c i koji nas je čuvao cijelim putem kojim smo išli i među svim narodima kroz koje smo prolazili.^d **18** Jehova je pred nama otjerao sve one narode,^e sve Amorejce koji su živjeli u ovoj zemlji. I mi ćemo služiti Jehovi, jer on je Bog naš!"^f

19 Tada je Jošua narodu rekao: "Vi ne možete služiti Jehovi, jer on je sveti Bog,^g Bog koji zahtijeva da se odanost iskazuje isključivo njemu.^h On neće opraštati buntovničke prijestupe vaše i grijehе vaše.ⁱ **20** Ako vi ostavite Jehovu^j i počnete služiti tuđim bogovima,^k i on će se okrenuti od vas, zlo će vam učiniti i istrijebiti vas nakon svega dobra što vam je činio."^l

21 A narod je Jošui odvratio: "Neće biti tako, nego ćemo služiti Jehovi!"^m **22** Nato je Jošua narodu rekao: "Sami ste protiv sebe svjedociⁿ da ste po svojoj volji izabrali Jehovu da mu služite."^o A oni su rekli: "Svjedoci smo!"

23 "Zato sad uklonite tuđe bogove koji su među vama^p i priklonite srca svoja Jehovi, Bogu Izraelovu!" **24** A narod je Jošui odgovorio: "Jehovi, Bogu svojem, služit ćemo i glas ćemo njegov slušati!"^r

25 I Jošua je toga dana u Šekemu s narodom sklopio savez

24. poglavlje

- a 2Mo 19:4
5Mo 32:12
Am 2:10
- b 5Mo 6:12
1Sa 2:27
- c 2Mo 14:31
5Mo 4:34
5Mo 29:2
- d 2Mo 23:23
- e Jš 24:8
- f 2Mo 15:2
Jš 24:15
Mi 4:5
- g 3Mo 19:2
1Sa 6:20
Ps 99:5
Iza 6:3
1Pe 1:15
- h 2Mo 20:5
2Mo 34:14
4Mo 25:11
5Mo 6:13
Na 1:2
Mt 4:10
- i 2Mo 23:21
4Mo 14:35
1Sa 3:14
2Pe 2:9
- j Jš 23:12
2Lje 15:2
Ezr 8:22
Iza 1:28
Jr 17:13
- k Jš 23:16
- l 5Mo 28:20
Iza 63:10
- m 2Mo 19:8
Jš 24:18
Iza 44:5
- n 5Mo 26:17
Pr 5:4
- o Jš 24:15
Ps 119:57
- p 2Mo 20:23
Su 10:16
1Sa 7:3
1Ko 8:5
- r 5Mo 5:27
5Mo 28:1

Desni stupac

- a 2Mo 24:3
- b 5Mo 31:26
- c 1Mo 31:45
- d 1Mo 12:6
1Mo 35:4
- e 1Mo 31:48
- f Su 2:6
- g Su 2:8
- h Jš 19:50
Su 2:9
i Su 2:7
- j 5Mo 11:2
5Mo 31:13
- k 1Mo 50:25
2Mo 13:19
He 11:22
- l Dj 7:16
- m 1Mo 33:19
- n Jš 20:7
- o 4Mo 3:4
4Mo 20:26
- p 2Mo 6:25
Su 20:28

i dao mu je uredbu i zakon.^a

26 Potom je Jošua te riječi napisao u knjigu zakona^b Božjega, a onda je uzeo veliki kamen^c i postavio ga tamo pod golemim stablom^d pored svećišta Jehovina.

27 I Jošua je cijelom narodu rekao: "Evo, ovaj će kamen svjedočiti protiv nas,^e jer je čuo sve riječi koje nam je Jehova rekao. Taj će kamen svjedočiti protiv vas ako biste se odrekli Boga svojega."

28 Tada je Jošua otpustio narod, svakoga na nasljedstvo njegovo.^f

29 Poslije ovih događaja Jošua, sin Nunov, sluga Jehovin, umro je u dobi od sto i deset godina.^g **30** Sahranili su ga u području koje je pripadalo njegovu nasljedstvu u Timnat-Serahu,^h koji se nalazi u brdima efrajimskim, sjeverno od gore Gaša. **31** A Izrael je služio Jehovi svega vijeka Jošua i svega vijeka starješina koji su nadživjeli Jošuuⁱ i koji su znali sva djela koja je Jehova učinio za Izraela.^j

32 A kosti Josipove,^k koje su sinovi Izraelovi donijeli iz Egipta, sahranili su u Šekemu, na polju što ga je Jakov kupio od sinova Hamora,^l oca Šekemova, za stotinu srebrnjaka.^m Ono je pripalo u nasljedstvo sinovima Josipovim.ⁿ

33 Umro je i Eleazar, sin Aronov,^o i sahranili su ga na Brdu Pinhasa, sina njegovog,^p koji je dobio u brdima efrajimskim.

Jš 24:32* Doslovno: "kesita". Kesit je novčana jedinica nepoznate vrijednosti.

KNJIGA O SUCIMA

1 Poslije smrti^a Jošui^ane upitali^b su sinovi Izraelovi Jehovu: "Tko će od nas prvi krenuti na Kanaan^c da se bori protiv njih?" **2** A Jehova je odgovorio: "Neka krene Juda!^c Evo, dajem zemlju u ruke njegove!" **3** Tada je Juda rekao bratu svojem Šimunu: "Pođi sa mnom u zemlju koja mi je ždrijebom određena^d da se borimo protiv Kanaanaca, a ja ću onda ići s tobom u zemlju koja je tebi ždrijebom određena!"^e I Šimun je pošao s njim.^f

4 Tako su sinovi Judini krenuli, a Jehova je dao Kanaan^cce i Perizane u ruke njihove^g i pobili su u Bezeku deset tisuća ljudi. **5** U Bezeku su naime našli Adoni-Bezeka, borili se protiv njega i porazili Kanaan^cce^h i Perizane.ⁱ **6** Kad je Adoni-Bezek pobjegao, krenuli su u potjeru za njim, uhvatili ga i odrezali mu palce na rukama i na nogama. **7** Tada je Adoni-Bezek rekao: "Sedamdeset kraljeva odrezanih palčeva na rukama i na nogama kupilo je hranu pod mojim stolom. Kako sam činio, tako mi Bog vraća."^j I odveli su ga u Jeruzalem,^k gdje je i umro.

8 Zatim su sinovi Judini ratovali protiv Jeruzalema^l i osvojili ga. I pobili su stanovnike njegove oštricom mača, a grad spalili vatrom. **9** Potom su sinovi Judini otišli da se bore protiv Kanaanaca koji su živjeli u brdima, u Negebu^m i u Šefeli.ⁿ **10** I Juda je krenuo na Kanaan^cce koji su živje-

1. poglavlje

- a Jš 24:29
- b 4Mo 27:21
Su 20:18
Izr 3:5
- c 1Mo 49:8
5Mo 33:7
1Lje 5:2
1Lje 28:4
- d Jš 15:1
- e Jš 19:1
- f Jš 19:9
- g Su 1:17
5Mo 9:3
Jš 10:8
- h 1Mo 10:6
5Mo 20:17
- i 1Mo 15:20
2Mo 3:8
Jš 9:1
Su 3:5
1Kr 9:20
- j 2Mo 21:23
3Mo 24:19
5Mo 19:21
1Sa 15:33
- k Ri 2:6
Ga 6:7
- l Jš 15:8
- m Jš 15:63
Su 1:21
- n 4Mo 21:1
5Mo 1:7
Jš 11:16
Jš 15:33

Desni stupac

- a Jš 11:21
- b Jš 15:13
- c Jš 14:15
- d Jš 15:14
- e Jš 10:38
- f 4Mo 13:6
4Mo 14:24
5Mo 1:36
Jš 14:13
- g 1Lje 2:49
- h Jš 15:16
- i Jš 15:17
Su 3:9
- j 1Lje 4:13
k Su 3:9
- l 1Sa 17:25
- m Jš 15:18
- n Jš 14:13
Jš 21:12
- o Jš 15:19
- p 4Mo 24:21
Su 4:11
- r 2Mo 3:1
2Mo 4:18
2Mo 18:1
4Mo 10:29
- s 5Mo 34:3
Su 3:13
2Lje 28:15
- t 4Mo 21:1
- u 4Mo 10:32
- v 3Mo 27:29
5Mo 20:16
Jš 6:21
- z 4Mo 21:3
Jš 19:4
1Lje 4:30
- a 1Mo 10:19
Jš 11:22
Jr 25:20

li u Hebronu^a (Hebron se prije zvao Kirijat-Arba),^b i pobili su Šešaja, Ahimana i Talmaja.^c

11 Odande su krenuli na stanovnike Debira.^d (A Debir se prije zvao Kirijat-Sefer.)^e

12 Tada je Kaleb^f rekao: "Onome tko udari na Kirijat-Sefer i osvoji ga dat ću kćer svoju Aksu^g za ženu."^h **13** I osvojio ga je Otniel,ⁱ sin Kenaza,^j mlađeg brata Kalebova.^k Zato mu je on dao kćer svoju Aksu za ženu.^l **14** I kad je polazila u svoj dom, nagovarala je muža svojega da zatraži polje od oca njezina. I dok je sjedila na magarcu, pljesnula je rukama da dozove oca svojega Kaleba.^m Nato ju je on upitao: "Što želiš?" **15** Ona mu je odgovorila: "Daj mi blagoslov!ⁿ Kad si mi već dao zemlju na jugu, daj mi i Gulot-Majim!" I Kaleb joj je dao Gornji Gulot^o i Donji Gulot.

16 A sinovi Kenijca,^p tasta Mojsijeva,^r otišli su iz grada palmi^s sa sinovima Judinim u Judejsku pustinju, koja je južno od Arada.^t Došli su i nastanili se kod onog naroda.^u **17** A Juda je krenuo dalje s bratom svojim Šimunom te su udarili na Kanaan^cce koji su živjeli u Sefatu i uništili* grad.^v Stoga je grad dobio ime Horma.^w **18** Juda je potom osvojio Gazu^a s područjem njezinim, Aškelon^b s područjem

b Jš 13:3; Su 14:19; Jr 47:5.

Su 1:17* Ili: "uništili kao herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. 17* "Horma" znači "uništenje".

njegovim i Ekron^a s područjem njegovim. **19** I Jehova je bio s Judom tako da je ovaj zaposjeo brda, ali nije mogao otjerati stanovnike doline jer su imali bojna kola^b sa željeznim oštricama.^c **20** Kad su Kalebu dali Hebron, kao što je obećao Mojsije,^d on je odande otjerao tri sina Anakova.^e

21 A sinovi Benjaminovi nisu otjerali Jebusejce koji su živjeli u Jeruzalemu.^f Stoga Jebusejci žive sa sinovima Benjaminovim u Jeruzalemu sve do danas.^g

22 I dom Josipov^h krenuo je na Betel,ⁱ i Jehova je bio s njima.^j **23** Kad je dom Josipov stao izvidati^k Betel (grad se prije zvao Luz),^l **24** uhode su vidjele čovjeka kako izlazi iz grada. I rekli su mu: "Pokaži nam kuda se može u grad, pa ćemo biti milostivi* prema tebi!"^m **25** I čovjek im je pokazao kuda se može u grad. A oni su pobili stanovnike grada oštricom mača,ⁿ ali onoga čovjeka sa svom obitelji njegovom pustili su da ode.^o **26** I čovjek je otišao u zemlju hetitsku,^p sagradio grad i dao mu ime Luz. Tako se zove sve do danas.

27 A Manaše^r nije zaposjeo Bet-Šean^s i okolne gradove ni Taanak^t i okolne gradove, i nije otjerao stanovnike Dora^u i okolnih gradova ni stanovnike Ibleama^v i okolnih gradova ni stanovnike Megida^z i okolnih gradova, nego su se Kanaanci oduprli i ostali živjeti u toj zemlji.^a **28** A Izrael je ojačao^b i primorao Kanaance

Su 1:24* Ili: "pa ćemo ti iskazati vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19

1. poglavlje

- a Jš 13:3
Jš 15:45
- b 5Mo 20:1
- c Jš 17:16
- d 4Mo 14:24
Jš 14:9
- e 4Mo 13:22
- f Su 3:5
- g Jš 15:63
2Sa 5:6
- h Jš 14:4
Jš 16:1
- i Su 21:19
- j 1Mo 49:24
Ps 44:3
- k 4Mo 13:2
Jš 2:1
Jš 7:2
- l 1Mo 35:6
- m Jš 2:14
1Sa 20:14
1Sa 30:15
- n Jš 8:24
- o Jš 6:25
1Sa 15:6
- p 5Mo 7:1
Jš 9:1
- r Jš 17:1
- s Jš 17:11
- t Jš 21:25
Su 5:19
- u Jš 12:23
Jš 17:12
- v 2Kr 9:27
1Lje 6:70
- z 1Kr 9:15
2Kr 9:27
- a Jš 16:10
Jš 17:12
Su 1:19
- b 5Mo 11:8

Desni stupac

- a 1Mo 9:25
Jš 17:13
1Kr 9:21
- b 4Mo 33:55
5Mo 7:2
5Mo 20:16
- c Jš 16:10
1Kr 9:16
- d Jš 19:10
- e Jš 19:15
- f 5Mo 20:17
- g Su 2:2
- h Jš 19:24
- i Jš 11:8
Jš 19:28
- j Jš 19:29
- k Jš 19:30
- l Jš 21:31
- m Ps 106:34
Jr 48:10
- n Jš 19:32
- o Jš 19:38
- p 5Mo 7:2
- r Su 1:28
- s Jš 19:40
- t Jš 19:47
Su 18:1
- u Jš 10:12
- v Jš 19:42
- z Jš 16:10
Jš 17:13
- a 4Mo 34:4
Jš 15:3

2. poglavlje

- b 2Mo 3:2
- 2Mo 23:20
- 2Mo 23:23
- Jš 5:13

na ropski rad,^a ali nije ih uspio posve otjerati.^b

29 Ni Efrajim nije otjerao Kanaance koji su živjeli u Gezeru, nego su Kanaanci ostali među njima u Gezeru.^c

30 Zebulun^d nije otjerao stanovnike Kitrona ni stanovnike Nahalola,^e nego su Kanaanci ostali među njima,^f ali bio im je nametnut ropski rad.^g

31 Ašer^h nije otjerao stanovnike Akka* ni stanovnike Sidonaⁱ ni Ahlaba ni Akziba^j ni Helbe ni Afika^k ni Rehoba.^l

32 I tako su Ašerovci živjeli među Kanaancima, koji su ostali u toj zemlji, jer ih nisu otjerali.^m

33 Naftaliⁿ nije otjerao stanovnike Bet-Šemeša ni stanovnike Bet-Anata,^o nego je ostao među Kanaancima koji su živjeli u toj zemlji.^p Stanovnike Bet-Šemeša i Bet-Anata primorali su na ropski rad.^r

34 A Amorejci su potiskivali sinove Danove^s u brda i nisu im dali da siđu u dolinu.^t

35 Tako su se Amorejci oduprli i ostali živjeti na gori Heresu, u Ajalonu^u i u Šaalbimu.^v Ali kad je ruka doma Josipova ojačala, nametnuli su Amorejcima prisilni rad.^z **36** Područje Amorejaca protezalo se od uspona Akrabima,^a od Sele pa naviše.

2 I andeo^b Jehovin došao je iz Gilgala^c u Bokim^d i rekao je: "Izveo sam vas iz Egipta i doveo vas u zemlju koju

c Jš 5:9; d Su 2:5.

Su 1:31* Akko je kasnije nazvan Ptolemaida. Vidi Dj 21:7.

sam pod zakletvom obećao praocima vašim.^a I rekao sam: 'Nikada neću raskinuti savez svoj s vama.'^b **2** A vi ne sklapajte saveza sa stanovnicima ove zemlje!^c Porušite žrtvenike njihove!^d Ali vi niste poslušali glas moj.^e Zašto ste tako činili?^f **3** Zato vam kažem: 'Neću ih otjerati pred vama, nego će vam biti zamka^g i bogovi njihovi bit će vam mamac.'^h

4 A kad je andeo Jehovin izgovorio ove riječi svim sinovima Izraelovim, narod je stao glasno plakati.ⁱ **5** Zato su prozvali ono mjesto Bokim.^{*} I ondje su prinijeli žrtve Jehovi.

6 Kad je Jošua otpustio narod, sinovi Izraelovi otišli su da zaposjednu zemlju, svaki svoje nasljedstvo.^j **7** I narod je služio Jehovi svega vijeka Jošua i svega vijeka starješina koji su nadživjeli Jošuu, a vidjeli su sva velika djela Jehovina što ih je učinio za Izraela.^k **8** A Jošua, sin Nunov, sluga Jehovin, umro je u dobi od sto i deset godina.^l **9** I sahranili su ga u području koje je pripadalo njegovu nasljedstvu u Timnat-Heresu^{*m} u brdima efrajimskim, sjeverno od gore Gaaša.ⁿ **10** A i sav onaj naraštaj pridružio se ocima svojim.^o Poslije njih došao je drugi naraštaj koji nije poznao Jehovu ni djela što ih je učinio za Izraela.^p

11 I sinovi Izraelovi počeli su činiti što je zlo u očima Jehovim^r i služiti Baali-

2. poglavlje

- a 1Mo 12:7
1Mo 26:3
- b 1Mo 17:7
3Mo 26:42
Ps 105:8
Mt 3:6
He 6:18
- c 2Mo 23:32
5Mo 7:2
- d 2Ko 6:14
- e 2Mo 34:13
4Mo 33:52
- f Jš 17:13
Su 1:19
Su 1:28
Ps 106:34
- g 2Mo 23:21
4Mo 33:55
Jš 23:13
- h 2Mo 23:33
2Mo 34:12
5Mo 7:16
1Kr 11:2
Ps 78:58
Ps 106:36
- i 1Sa 7:6
j Jš 24:28
- k Jš 23:3
Jš 24:31
- l Jš 24:29
- m Jš 19:50
- n Jš 24:30
- o Su 2:7
Pr 1:4
- p 5Mo 6:12
5Mo 31:13
Su 2:17
1Lje 28:9
- r Su 6:1
2Lje 33:2

Desni stupac

- a Su 3:7
Su 10:6
1Kr 18:18
2Lje 28:2
Jr 2:29
Ho 2:13
- b 5Mo 13:5
5Mo 28:15
5Mo 31:16
- c 5Mo 6:14
Su 10:6
- d 2Mo 20:5
5Mo 7:4
- e Su 3:7
Su 10:6
1Sa 7:3
1Kr 11:5
2Kr 23:13
Ps 106:36
- f Su 3:8
2Lje 36:16
Ps 106:40
- g 3Mo 26:17
2Kr 17:20
Ps 106:41
- h Su 4:2
Ps 44:12
Iza 50:1
- i 3Mo 26:37
5Mo 28:25
j 5Mo 28:15
Jr 21:10
- k 5Mo 4:25
5Mo 4:26
5Mo 7:4
- l 5Mo 4:30
Su 10:9
- m Su 3:9
1Sa 12:11
- n Ne 9:27
Ps 106:43

ma.^a **12** I ostavili su Jehovu, Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje egipatske,^b i pošli su za drugim bogovima između bogova naroda što su bili oko njih^c i počeli im se klanjati, vrijeđajući tako Jehovu.^d **13** Ostavili su Jehovu i počeli služiti Baalu i Astartama.^e **14** Tada se raspalio gnjev Jehovin na Izraela,^f i on ih je predao u ruke pljačkašima, koji su ih pljačkali.^g I predao^{*} ih je u ruke neprijateljima njihovim što su živjeli unaokolo,^h tako da se više nisu mogli odupirati neprijateljima svojim.ⁱ **15** Kuda su god pošli, ruka Jehovina dizala se na njih na propast njihovu,^j kao što je Jehova rekao i kao što im se Jehova zakleo.^k I bili su u nevolji velikoj.^l **16** Stoga im je Jehova podizao suce,^m koji su ih izbavljali iz ruku onih što su ih pljačkali.ⁿ

17 Ali nisu slušali ni suce svoje, nego su štovali^o druge bogove^{*p} i klanjali im se. Brzo su skrenuli s puta kojim su išli praoci njihovi, koji su slušali zapovijedi Jehovine.^r A oni nisu tako činili. **18** I kad im je Jehova podizao suce,^s bio je sa svakim sucem. Jehova ih je izbavljao iz ruku neprijatelja njihovih za svega vijeka sučeva. Kad je čuo jecaje njihove, Jehova se sažalio^t na njih zbog onih koji su ih tlačili^u i ugnjetavali.

o Ps 73:27; Jr 3:8; Jr 3:14; Eze 23:3; Eze 23:30; Jk 4:4; p 2Mo 34:15; 3Mo 17:7; r 2Mo 32:8; 5Mo 9:12; Su 2:7; s Su 3:9; t 5Mo 32:36; Ps 90:13; Ps 106:45; u 2Mo 2:24; Su 4:3; 2Kr 13:4.

Su 2:5* "Bokim" znači "oni koji plaču".
9* U Jš 19:50; 24:30 "Timnat-Serah".

Su 2:14* Doslovno: "prodado". 17* Doslovno: "bludničili s drugim bogovima".
Vidi dodatak 6.

19 A kad bi umro sudac, oni bi se opet odvratili od njega i postupali još gore nego oci njihovi i išli za drugim bogovima, služili im i klanjali im se.^a Nisu odustali od djela svojih ni od postupaka svojih tvrdokornih.^b 20 Tada se raspalio gnjev^c Jehovin na Izraela i on je rekao: “Zato što je ovaj narod prestupio savez^d koji sam sklopio s praocima njihovim i nije poslušao glas moj,^e 21 ni ja više neću pred njima tjerati nijednoga od onih naroda koje je ostavio Jošua kad je umro,^f 22 da bih njima iskušavao^g Izraela, hoće li se držati puta Jehovina i ići njime kao što su to činili oci njegovi ili neće.” 23 Zato je Jehova ostavio te narode i nije ih odmah otjerao^h niti ih je predao u ruke Jošui.

3 A ovo su narodiⁱ koje je Jehova ostavio da njima iskušava^j sve one sinove Izraelove koji nisu iskusili nijedan od ratova kanaanskih,^k 2 a ostavio ih je samo zato da bi pokoljenja sinova Izraelovih, koja takvo što prije nisu iskusila, stekla ratno iskustvo i naučila se ratovanju: 3 pet knezova-saveznika^l filistejskih,^m sve Kanaanceⁿ te Sidonce^o i Hivijce^p koji su živjeli na gorju libanonskom^r od gore Baal-Hermona^s do ulaza u Hamat.^t 4 Oni su ostali da se iskušaju^u Izraela i da se vidi hoće li slušati zapovijedi koje je Jehova dao ocima njihovim preko Mojsija.^v 5 Tako su sinovi Izraelovi živjeli među Kanaancima,^z Hetitima, Amorejcima,

2. poglavlje

- a Su 4:1
Su 8:33
- b Ps 78:8
Iza 48:4
- c 2Mo 32:10
3Mo 7:4
3Mo 32:22
Su 10:7
Ps 106:40
- d 2Mo 24:3
2Mo 24:8
2Mo 34:27
5Mo 29:1
Jš 23:16
- e 3Mo 26:14
5Mo 28:15
Ps 106:34
- f Jš 13:2
- g 4Mo 33:55
5Mo 8:2
Jš 23:13
Su 3:4
Izr 17:3
- h 2Mo 23:30
5Mo 7:22

3. poglavlje

- i 2Mo 23:30
J 5Mo 8:2
2Lje 32:31
- k Su 2:10
l Jš 13:3
1Sa 6:18
- m 1Mo 21:32
Su 1:19
- n 1Mo 10:15
o Jš 13:4
Su 1:31
- p 1Mo 10:17
2Mo 3:17
Jš 9:1
- r 5Mo 1:7
Jš 13:6
s 5Mo 3:9
Jš 13:5
t 4Mo 34:8
- u 2Mo 23:33
4Mo 33:55
- v Su 2:22
- z Su 1:29
Ps 106:34

Desni stupac

- a 2Mo 3:8
2Mo 3:17
5Mo 7:1
Jš 9:1
- b 2Mo 34:16
- c 5Mo 7:3
Ezr 9:12
- d 4Mo 25:2
1Kr 11:4
- e Su 2:11
- f 5Mo 31:16
Su 10:6
- g 2Mo 34:13
5Mo 12:3
3Mo 16:21
1Kr 16:33
- h Su 2:20
- i 3Mo 26:17
Su 2:14
1Sa 12:9
- j 1Mo 24:10
- k 5Mo 4:30
Su 2:18
Su 3:15
Ps 107:19
- l Su 2:16
- m Jš 15:17
- n 1Lje 4:13
o Su 1:13

Perižanima, Hivijcima i Jebusejcima.^a 6 I uzimali su kćeri njihove sebi za žene,^b a svoje su kćeri davali sinovima njihovim^c i počeli su služiti bogovima njihovim.^d

7 I sinovi Izraelovi činili su što je zlo u očima Jehovinim i zaboravili su Jehovu, Boga svojega,^e te su služili Baalima^f i obrednim deblima.^g 8 Zato se raspalio gnjev Jehovin na Izraela,^h i on ih je predao^{*} u rukeⁱ Kušan-Rišatajimu, kralju Mezopotamije.^j I sinovi Izraelovi služili su Kušan-Rišatajimu osam godina. 9 Tada su sinovi Izraelovi stali prizivati Jehovu da im pomogne.^k I Jehova je podignuo sinovima Izraelovim spasitelja^l da ih spasi, Otniela,^m sina Kenaza,ⁿ mladeg brata Kalebova.^o 10 Duh^p Jehovin došao je na njega i on je postao sudac u Izraelu. Kad je izašao u boj, Jehova je predao Kušan-Rišatajima, kralja sirijskoga, u ruke njegove, i ruka je njegova nadjačala^r Kušan-Rišatajima. 11 Otada je zemlja bila u miru četrdeset godina. Potom je umro Otniel, sin Kenazov.

12 A sinovi Izraelovi opet su činili ono što je zlo u očima Jehovinim.^s Zato je Jehova dao da se Eglon, kralj moapski,^t osili protiv Izraela.^u Jehova je to dopustio jer su činili ono što je zlo u očima njegovim.^v 13 I on je skupio

p 4Mo 11:17; Su 6:34; Su 11:29; Su 14:6; Su 15:14; 1Sa 11:6; 1Sa 16:13; 2Lje 15:1; Iza 63:11; r Za 4:6; He 11:33; s Su 2:19; Ho 6:4; t 1Mo 19:37; u Su 2:14; Iv 19:11; v 3Mo 26:14.

Su 3:7* Ili: “ašerama”. 8* Doslovno: “prodao”.

protiv njih sinove Amonove^a i Amalečane.^b Tada su oni izašli i udarili na Izraela i osvojili grad palmi.^c **14** Sinovi Izraelovi služili su Eglonu, kralju moapskom, osamnaest godina.^d **15** I sinovi Izraelovi prizivali su Jehovu da im pomogne.^e Tada im je Jehova podignuo spasitelja, Ehuda,^f sina Gere Benjaminovca,^g koji je bio ljevak.^h Po njemu su sinovi Izraelovi poslali danak Eglonu, kralju moapskom. **16** A Ehud je sebi načinio mač s dvije oštrice,ⁱ lakat* dug, i pripasao ga pod haljinu uz desni bok.^j **17** I donio je danak Eglonu, kralju moapskom.^k A Eglon je bio vrlo de-
beo.

18 Kad je bio gotov s predajom danka,^l otpustio je ljude koji su nosili danak. **19** A on se, došavši do kamenolomâ kod Gilgala,^m vratio i rekao: "Kralju, imam za tebe tajnu poruku!" A ovaj je odvratio: "Tiho!" Tada su svi što su stajali uz njega otišli od njega.ⁿ **20** A Ehud je ušao k njemu dok je ovaj sam sjedio u hladovini svoje gornje sobe. I Ehud je rekao: "Poruku od Boga imam za tebe!" Nato je on ustao s prijestolja. **21** Tada je Ehud posegnuo lijevom rukom za mačem što ga je imao uz desni bok, izvukao ga i zatjerao mu ga u trbuh. **22** Za oštricom je ušla i drška tako da se salo sklopilo nad oštricom,

Su 3:16* Hebrejski: *gomed*. Ne zna se točno koliko je iznosila ta hebrejska mjera. Neki smatraju da se radilo o kratkom laktu, dugačkom otprilike 38 centimetara, mjereno od lakta do korijena prstiju na stisnutoj šaci.

3. poglavlje

- a 1Mo 19:38
Su 11:4
- b 2Mo 17:8
Su 6:3
Ps 83:7
- c 5Mo 34:3
Su 1:16
2Lje 28:15
- d 3Mo 26:25
5Mo 28:48
- e Su 3:9
Ps 50:15
Ps 78:34
Ps 107:13
Jr 29:12
- f Su 4:1
- g 1Mo 49:27
- h Su 20:16
1Lje 12:2
- i Ps 149:6
- j Ps 45:3
- k Su 11:18
1 2Kr 23:35
- m Jš 4:19
Jš 5:9
- n Izr 14:15

Desni stupac

- a Pr 10:10
- b 1Sa 24:3
1Kr 18:27
- c Su 3:19
- d Jš 6:5
Su 6:34
1Sa 13:3
2Sa 2:28
Jl 2:1
- e Jš 16:5
Su 7:24
- f Su 2:16
- g Su 7:15
1Sa 17:47
- h Jš 2:7
Su 12:5
- i 3Mo 26:8
5Mo 28:7
- j 3Mo 26:7
- k 3Mo 26:6
Su 3:11
- l Su 5:6
- m 2Mo 23:31
Jš 13:2
Su 15:3
- n Su 15:15
1Sa 13:19
1Sa 13:22
1Sa 17:47
1Sa 17:50

4. poglavlje

- o Su 2:19

jer nije izvukao mač iz trbuha, i počeo je izlaziti izmet. **23** A Ehud je zatvorio za sobom vrata gornje sobe i zaključao ih te izašao kroz otvor za zrak. **24** Tako je otišao.^a

I došli su sluge njegovi i pogledali, a kad tamo, vrata gornje sobe bila su zaključana. Stoga su rekli: "Sigurno obavljaju nuždu^b u hladovini gornje sobe." **25** I čekali su dugo, a kad su vidjeli da se vrata gornje sobe ne otvaraju, obuzeo ih je nemir. Tada su uzeli ključ i otvorili, kad gle, gospodar im je mrtav ležao na zemlji!

26 Dok su oni čekali, Ehud je pobjegao, prošao kamenolome^c i sklonio se u Seiru. **27** Kad je došao onamo, stao je puhati u rog^d u brdima efrajimskim.^e I sinovi Izraelovi spustili su se s njim s brda, a on im je bio na čelu. **28** I rekao im je: "Pođite za mnom,^f jer je Jehova predao neprijatelje vaše, Moapce, u ruke vaše!"^g I pošli su za njim i osvojili gazove^h jordanske nasuprot Moapcima i nisu dali nikome da prijede. **29** Tada su pobili oko deset tisućaⁱ Moabaca, sve kršnih i hrabrih ljudi, nijedan nije pobjegao.^j **30** Toga je dana Moab bio pokoren pod ruku Izraelovu i zemlja je bila u miru osamdeset godina.^k

31 Poslije njega je Šamgar,^l sin Anatov, izbavio Izraela, pobivši šest stotina Filistejaca^m ostanom za govoda.ⁿ

4 A poslije smrti Ehudove sinovi Izraelovi počeli su opet činiti što je zlo u očima Jehovinom.^o **2** I Jehova ih je

predao* u ruke^a Jabinu, kralju kanaanskom, koji je vladao u Hasoru.^b Zapovjednik vojske njegove bio je Sisera,^c koji je živio u Harošetu^d neznabožačkom. **3** I sinovi Izraelovi zavapili su k Jehovi,^e jer je ovaj imao devet stotina bojnih kola sa željeznim oštricama^f i okrutno je tlačio sinove Izraelove^g dvadeset godina.

4 U to je vrijeme proročica^h Debora, žena Lapidotova, sudila Izraelu. **5** Živjela je pod Deborinom palmom između Rameⁱ i Betela^j u brdima efrajimskim. Sinovi Izraelovi dolazili su k njoj na sud. **6** I ona je poslala po Baraka,^k sina Abinoamova, iz Kedeš-Naftalija^l i rekla mu: "Nije li Jehova, Bog Izraelov, izdao zapovijed: 'Idi i raširi se na gori Taboru,^m a sa sobom uzmi deset tisuća ljudi od sinova Naftalijevihⁿ i od sinova Zebulunovih,^o **7** a ja ću k tebi u dolinu* Kišona^p dovesti^r Sisera,^s zapovjednika Jabinove^t vojske, bojna kola njegova i mnoštvo njegovo, i predat ću ga tebi u ruke?'"^u

8 Nato joj je Barak rekao: "Ako pođeš sa mnom, ići ću, ali ako ne pođeš sa mnom, neću ići." **9** A ona je odgovorila: "Ići ću s tobom! Ali na putu kojim ćeš ići slava neće pripasti tebi, jer će ženi^v u ruke Jehova predati* Sisera." Tada je Debora ustala i otišla s Barakom u Kedeš.^z **10** I Barak je savzao Zebuluna^a i Naftalija u Kedeš, i deset tisuća ljudi pošlo je za njim.^b I Debora je išla s njim.

Su 4:2* Doslovno: "prodao". 7* Vidi dodatak 12. 9* Doslovno: "prodati".

4. poglavlje

- a 3Mo 26:17
5Mo 28:25
5Mo 32:30
Su 2:14
Su 3:3
Su 10:7
b Jš 19:36
c 1Sa 12:9
d Su 4:16
e Su 2:18
Su 3:9
Ps 107:19
Ps 145:19
f 5Mo 20:1
Jš 17:16
Su 1:19
g 5Mo 28:48
Ps 106:42
h 2Mo 15:20
2Kr 22:14
Lk 2:36
Dj 21:9
i 1Ko 11:5
Jš 18:25
Su 19:13
1Kr 15:17
Jr 40:1
j 1Mo 28:17
1Mo 28:19
Jr 48:13
Am 3:14
k He 11:32
l Jš 21:32
m Ps 89:12
Jr 46:18
n 1Mo 30:8
1Mo 35:25
Jš 19:32
o 1Mo 30:20
1Mo 35:23
Jš 19:10
p 1Kr 18:40
Ps 83:9
r 2Mo 14:4
s 1Sa 12:9
t Su 4:2
u 5Mo 20:1
v Su 5:24
Su 5:26
Su 9:54
z Jš 20:7
Jš 21:32
Su 4:6
a Su 5:18
b Su 4:6

Desni stupac

- a Su 1:16
b 1Mo 15:19
4Mo 24:21
1Sa 15:6
c 4Mo 10:29
d Su 5:12
e Su 4:6
f 5Mo 20:1
Su 4:3
g Su 4:7
Su 5:21
Ps 83:9
h 5Mo 9:3
Ri 8:31
i 2Mo 14:24
Jš 10:10
2Kr 7:6
j 3Mo 26:7
Jš 19:19
k Iza 43:17
l 5Mo 7:23
m Su 4:2
1Sa 12:9
n Su 5:6
Su 5:24

11 A Heber^a Kenijac odvojio se od Kenijaca,^b sinova Hobaba, tasta Mojsijeva,^c i razapeo je svoj šator u blizini velikog stabla u Saanimu, kod Kedeša.

12 I javili su Siseri da je Barak, sin Abinoamov,^d došao na goru Tabor.^e **13** Tada je Sisera skupio sva bojna kola svoja, devet stotina bojnih kola sa željeznim oštricama,^f i sve ljude što su bili s njim i odveo ih iz Harošeta neznabožačkog do doline Kišona.^g **14** I Debora je rekla Baraku: "Ustani, jer je ovo dan kad će ti Jehova predati u ruke Sisera! Ne ide li Jehova pred tobom?"^h I Barak se spustio s gore Tabora s deset tisuća ljudi što je išlo za njim. **15** I Jehova je smeoⁱ Sisera, sva bojna kola njegova i svu vojsku njegovu i porazio ih oštricom Barakova mača. A Sisera je sišao s kola i pobjegao pješice. **16** I Barak je išao u potjeru^j za bojnim kolima^k i za vojskom sve do Harošeta neznabožačkog i sva je vojska Sisera pala od oštrice mača. Nije ostao nijedan.^l

17 A Sisera^m je pješice pobjegao do šatora Jaele,ⁿ žene Hebera Kenijca,^o jer je Jabin, kralj hasorski,^p bio u miru s domom Hebera Kenijca. **18** Tada je Jaela izašla u susret Siseri i rekla mu: "Svra ti ovamo, gospodaru, svrati k meni! Ne boj se!" I on je svratio k njoj u šator, a ona ga je pokrila pokrivačem. **19** I on joj je rekao: "Daj mi, molim te, da popijem malo vode,

o 4Mo 24:21; Su 1:16; Su 4:11; p Su 4:2.

jer sam žedan!" A ona je otvorila mijeh^a mlijeka i dala mu da pije,^b pa ga je opet pokrila. **20** On joj je nato rekao: "Stani na ulaz u šator, pa ako tko dođe i pita te: 'Ima li tu koga?' ti odgovori: 'Nema!'"

21 I Jaela, žena Heberova, dohvatila je šatorski klin i uzela čekić u ruke. Kad je od umora čvrsto zaspao, prišla mu je kradom i zatjerala mu klin u sljepoočnice^c tako da se klin zabio u zemlju. I on je umro.^d

22 I gle, došao je Barak koji je progonio Siseru. Jaela mu je izašla u susret i rekla mu: "Dodaj da ti pokažem čovjeka kojeg tražiš!" I ušao je k njoj, kad gle, Sisera je ležao mrtav, s klinom u sljepoočnicama.

23 Tako je Bog toga dana pokorio^e Jabina, kralja kanaanskog, pred sinovima Izraelovih. **24** I ruka sinova Izraelovih sve je više pritiskala Jabina, kralja kanaanskog,^f dok na koncu nisu pogubili Jabina, kralja^g kanaanskog.

5 Toga su dana Debora^h i Barak,ⁱ sin Abinoamov,^j zapjevali ovu pjesmu:^k

2 "Rasuli su kose svoje u Izraelu, spremni za boj, dragovoljno se narod odazvao,^l

blagoslivljajte stoga Jehovu!^m

3 Poslušajte, kraljevi!ⁿ Čujete, vladari!

Ja ću Jehovi pjevati, pjesmom ću hvaliti^o Jehovu, Boga Izraelova.^p

4 Jehova, kad si dolazio sa Seira,^r kad si išao iz polja edomskog,^s

4. poglavlje

- a 1Mo 21:19
b Su 5:25
c Su 5:26
d Su 4:9
Su 5:27
e 1Lje 22:18
Ne 9:24
Ps 18:47
Ps 47:3
Ps 81:14
He 11:33
f 1Mo 9:25
5Mo 28:13
g 3Mo 26:7
5Mo 7:24

5. poglavlje

- h Su 4:4
i He 11:32
j Su 4:6
k 2Mo 15:1
5Mo 31:19
5Mo 31:30
1Lje 16:9
Ps 180
l Su 4:10
Ps 110:3
m 2Mo 18:10
2Lje 20:26
Ps 145:2
n Ps 119:46
o 2Sa 22:50
Ps 7:17
p 2Mo 5:1
2Mo 20:2
r 5Mo 33:2
Ps 68:7
s Hb 3:3

Desni stupac

- a 2Sa 22:8
b Ps 68:8
c 5Mo 4:11
Ps 97:5
d Ne 9:13
e 2Mo 19:18
f 2Mo 5:1
2Mo 20:2
g Su 3:31
h Su 4:17
i 3Mo 26:22
Iza 33:8
j Su 4:2
k Su 4:4
l Su 4:5
m 5Mo 32:16
Su 2:12
Su 4:1
n 4Mo 33:56
Su 4:2
o Su 4:3
1Sa 13:19
p Su 4:6
r Su 4:10
Ps 110:3
s Su 5:2
Ps 103:1
t Su 10:4
Su 12:14
u Ps 105:2
Ps 145:5
v 2Mo 2:16
z 5Mo 32:4
1Sa 12:7
Ps 145:7
Mi 6:5

zemlja se tresla^a i nebesa su se izlila,^b oblaci su kišom lili.

5 Brda su se rastopila pred licem Jehovinom^c i Sinaj^d ovaj pred licem Jehove,^e Boga Izraelova.^f

6 U danima Šamgara,^g sina Anatova, u danima Jaele,^h putevi su opustjeli, a oni koji su putovali išli su putevima zaobilaznim.ⁱ

7 Pusta su bila sela izraelska, pusta su bila,^j dok nisam ustala ja, Debora,^k dok nisam ustala kao majka u Izraelu.^l

8 Bogove nove oni su izabrali.^m Rat je tada bio na vratima.ⁿ

Ni štit ni koplje nisu se vidjeli među četrdeset tisuća u Izraelu.^o

9 Srce je moje sa zapovjednicima izraelskim^p što su se dragovoljno javili među narodom.^r Blagoslivljajte Jehovu!^s

10 Vi što na ridim magaricama jašete,^t što na raskošnim sagovima sjedite i što putevima idete, razmislite!^u

11 Čuli su se glasovi onih što vodu dijele na pojilištima.^v

Nabrajali su ondje pravedna djela Jehovina,^z pravedna djela naroda njegova što živi u selima izraelskim.

Tada je narod Jehovin na vrata sišao.

12 Probudi se, Deboro,^a probudi se!

Probudi se, probudi se i pjesmu zapjevaj!^b

Ustani, Barače,^c i odvedi zarobljenike svoje, sine Abinoamov!^d

13 Tada su preživjeli k junacima sišli.

Narod Jehovin k meni je sišao da se protiv silnika bori.

14 Iz Efrajima su potekli oni što su u ravnicu došli,^e oni su s tobom, Benjamine su, među narodom tvojim.

Iz Makira^f su zapovjednici izašli,

iz Zebulunja oni što se pisarskim priborom služe.^g

15 Knezovi Isakarovi^h s Deborom su bili,

kao Isakar, i Barakⁱ je bio, u ravnicu je pješice poslan bio.^j

Dugo se kolebalo srce sinova Rubenovih.^k

16 Zašto si sjeo među bisage da zvuk frule slušaš što se stadima svira?^l

Dugo se kolebalo srce sinova Rubenovih.^m

17 Gilead je ostao u boravištu svojemu s onu stranu Jordana.ⁿ

A zašto je Dan u to vrijeme na brodovima ostao?^o

Ašer je besposleno na obali sjedio, i u stanicištima je svojim prebivao.^p

5. poglavlje

a Su 4:4

b Su 5:1

c Su 4:6

d Su 5:1

e Jš 16:4

f 4Mo 32:39

g 2Kr 25:19

2Lje 26:11

h 1Mo 49:15

1Lje 12:32

i Su 4:6

He 11:32

j Su 4:14

k Izr 3:27

l 4Mo 32:1

4Mo 32:24

m Jk 4:17

n Jš 22:9

o Jš 19:46

Jn 1:3

p Jš 19:24

Desni stupac

a Su 4:10

Su 6:35

1Lje 12:33

Ps 68:27

b Su 4:6

c Su 4:14

d 5Mo 7:24

Su 4:13

e Su 1:27

f Jš 12:21

g Su 4:16

Su 5:30

h 1Mo 18:14

Jš 10:11

Su 4:15

1Sa 7:10

Ps 135:7

i Su 4:7

Ps 83:9

j Su 4:13

Ps 44:3

k Ps 44:5

Iza 25:10

Mi 7:10

l Ps 20:7

Ps 147:10

Izr 21:31

Iza 5:28

m Jr 48:10

n 2Mo 23:23

Su 2:1

o Su 4:17

p 4Mo 24:21

Su 1:16

Su 4:11

r Izr 31:31

s Su 4:19

t Izr 31:17

18 Zebulun je narod što dušu svoju smrti izlaže,^a a tako i Naftali,^b na uzvisinama poljskim.^c

19 Kraljevi su u boj došli.

Kraljevi kanaanski tada su se borili^d

u Taanaku,^e kod voda megidskih,^f

ali srebra nisu zaplijenili.^g

20 S neba su se zvijezde borile,^h

sa staza su se svojih protiv Sisere borile.

21 Potok Kišon sve ih je otplavio,ⁱ

potok pradavni, potok Kišon.^j

Dužo moja, silnike si gazila!^k

22 Tada se čuo topot konja,^l silovita jurnjava pastuhâ.

23 'Proklinjite^m Meroz!' rekao je anđeo Jehovin.ⁿ

'Proklinjite stanovnike njegove,

jer nisu Jehovi u pomoć pritekli,

Jehovi u pomoć sa silnicima!'

24 Blagoslovljena bila Jaela,^o žena Hebera Kenijca,^p više od svih žena,

blagoslovljena bila više od svih žena u šatorima!'

25 Vode je tražio, mlijeka mu je dala.

U veliku zdjelu gospodsku nalila mu je mlijeka kisela.^s

26 Rukom je svojom za klinom posegnula, a desnicom svojom za maljem kovačkim.^t

I udarila je Siseru, glavu mu probila,^a sljepoočnice mu smrskala i probola.

27 Među noge joj se srušio, pao je, legao.

Među noge joj se srušio, pao je.

Gdje se srušio, ondje je mrtav ostao.^b

28 S prozora je gledala majka Siserina, pogledom ga tražila kroz rešetku prozorsku:^c

‘Zašto mu se kola tako dugo ne vraćaju?’^d

Zašto kasni topot zaprege njegove?’^e

29 Mudre plemkinje^f njezine odgovarale su joj,

a i sama je sebi odgovarala riječima svojim:

30 ‘Nisu li plijen našli pa ga dijele,^g

po djevojku, po dvije djevojke na svakoga čovjeka,^h

tkanine raznobojne zaplijenili su za Siseru, tkanine raznobojne zaplijenili su,

haljinu vezenu, tkaninu obojenu, dvije haljine vezene

da budu ukras oko vrata onima što su plijen našli?’

31 Neka tako propadnu svi neprijatelji tvoji,ⁱ Jehova! A oni koji te ljube^j neka budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj!’^k

I zemlja je bila u miru četrdeset godina.^l

6 Tada su sinovi Izraelovi stali činiti što je zlo u očima Jehovinim.^m Zato ih je Je-

5. poglavlje

- a Su 4:21
b Su 4:22
c Izr 7:6
Pj 2:9
d Su 4:15
1Sa 15:33
e Su 4:16
f 2Sa 14:2
2Sa 20:16
g 2Mo 15:9
h 5Mo 20:14
5Mo 21:11
i Ps 68:2
Ps 83:9
Ps 92:9
j 2Mo 20:6
Ps 91:14
Ps 97:10
Ri 8:28
1Ko 8:3
k Ps 110:3
Da 12:3
Mt 13:43
l 3Mo 26:6
Su 3:11
Su 3:30

6. poglavlje

- m 5Mo 28:15
Su 2:19
Ne 9:28

Desni stupac

- a 1Mo 25:2
3Mo 26:17
4Mo 25:17
5Mo 28:48
Su 2:14
b 3Mo 26:21
4Mo 33:55
5Mo 28:51
c 1Sa 13:6
d 3Mo 26:16
5Mo 28:33
e Su 3:13
f 1Mo 29:1
Su 8:10
1Kr 4:30
g 5Mo 28:31
5Mo 28:48
Mi 6:15
h Su 8:10
i Su 7:12
j Ps 83:4
k 5Mo 4:30
Ps 50:15
l Su 2:18
Ps 86:7
Ps 107:19
Ho 5:15
m 4Mo 12:6
Am 3:7
n 2Mo 20:2
3Mo 26:13
o Su 2:1
Ps 78:52
Ps 136:11
p 5Mo 7:2
Jš 10:42
Ne 9:24
Ps 44:2
Ps 78:55
r 5Mo 6:4
Ps 81:10
Ho 13:4
s 2Kr 17:35
Jr 10:2
t Jš 24:15
u 5Mo 28:15
Su 2:2
Jr 3:13
Sf 3:2
v Su 2:1

hova dao u ruke Midjancima^a na sedam godina. **2** I ruka je midjanska nadjačala Izraela.^b Zbog Midjanaca su sinovi Izraelovi načinili sebi podzemna spremišta u brdima i sklanjali se po pećinama i vrltima.^c **3** I kad bi Izraelci posijali sjeme,^d došli bi Midjanci, Amalečani^e i narodi s Istoka^f i napali ih. **4** I utaborili bi se na njihovoj zemlji i uništili urod zemlje sve do Gaze. Nisu ostavljali u Izraelu ni hrane ni stoke sitne ni goveda ni magaraca.^g **5** I dolazili su sa stokom svojom i sa šatorima svojim. Bili su brojni kao skakavci,^h nije bilo broja ni njima ni devama njihovim.ⁱ Dolazili su u zemlju da je opustoše.^j **6** Tako je Izrael zbog Midjanaca upao u veliku bijedu, i sinovi Izraelovi stali su prizivati Jehovu u pomoć.^k

7 A kad su sinovi Izraelovi prizvali Jehovu u pomoć zbog Midjanaca,^l **8** Jehova je poslao sinovima Izraelovim jednog čovjeka, proroka,^m i rekao im: “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Ja sam vas izveo iz Egiptaⁿ i izbavio vas iz kuće ropske.’ **9** Izbavio sam vas iz ruke egipatske i iz ruke svih tlačitelja vaših i otjerao sam ih pred vama i dao vam zemlju njihovu.^p **10** I rekao sam vam: “Ja sam Jehova, Bog vaš.^r Nemojte štovati bogove Amorejaca^s u čijoj zemlji živite!”^t Ali vi niste poslušali glas moj.”^u

11 Potom je došao andeo Jehovin^v i sjeo pod veliko stablo u Ofri koje je pripadalo Joašu

Abiezerovcu.^a Njegov sin Gideon^b mlatio je pšenicu u vinskome tijesku da je brzo skloni od Midjanaca. **12** Tada mu se ukazao anđeo Jehovin i rekao mu: "Jehova je s tobom,^c hrabri junaće!" **13** A Gideon mu je odgovorio: "Oprosti, gospodaru, ali ako je Jehova s nama, zašto nas je sve ovo snašlo^d i gdje su sva ćudesa djela njegova^e o kojima su nam pričali oci naši,^f govoreći: 'Nije li nas iz Egipta izveo Jehova?'"^g A sada nas je Jehova napustio^h i predao nas u ruke Midjancima." **14** Tada se Jehova okrenuo prema njemu i rekao: "Idi u toj snazi svojojⁱ i izbavit ćeš Izraela iz ruku midjanskih!^j Ne šaljem li te ja?"^k **15** A on mu je odvratio: "Oprosti, Jehova! Ćime ću izbaviti Izraela?^l Evo, moj je rod* najslabiji u Manašeu, a ja sam najmanji u kući oca svojega."^m **16** No Jehova mu je rekao: "Ja ću biti s tobomⁿ i zato ćeš pobiti Midjance^o kao jednog ćovjeka."

17 Nato mu je odgovorio: "Ako sam našao milost u očima tvojim,^p daj mi znak da ti govoriš sa mnogim!"^q **18** Molim te, nemoj otići odavde dok se ne vratim k tebi^s i donesem ti dar svoj i stavim ga pred tebe!"^t A on mu je rekao: "Sjedit ću ovdje dok se ne vratiš."^u **19** Tada je Gideon otišao i pripremio jare^v i od efe* brašna zamijesio beskvasne kruhove.^v Meso je stavio u košaru, a juhu u lonac, pa je to donio

Su 6:15* Doslovno: "moja je tisuća".
19* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13.

6. poglavlje

- a Jš 17:2
Su 6:24
Su 8:32
b 1Mo 49:24
He 11:32
c Jš 1:5
Su 2:18
d Su 6:2
e Iza 63:15
f 5Mo 4:9
5Mo 6:7
Ps 44:1
Ps 78:3
g 2Mo 13:14
h 5Mo 31:17
2Lje 15:2
i 1Mo 49:24
j Su 6:32
Su 8:22
1Sa 12:11
He 11:32
k Jš 1:9
Su 4:6
Ri 8:31
1 Ps 44:3
m 1Sa 9:21
Lk 14:11
Flp 2:3
n 5Mo 3:22
5Mo 20:4
Su 2:18
Iza 41:10
o 3Mo 26:8
Ps 83:9
p 2Mo 33:13
r 2Mo 3:12
s 1Mo 18:3
1Mo 19:3
Su 13:15
t 1Mo 18:5
Su 6:19
u 1Mo 18:7
v 1Mo 18:6

Desni stupac

- a Su 13:19
b 3Mo 9:24
Su 13:20
1Kr 18:38
1Lje 21:26
2Lje 7:1
c Su 13:8
Su 13:9
Su 13:21
He 13:2
d 1Mo 16:7
1Mo 16:13
1Mo 32:24
1Mo 32:30
Su 13:22
Lk 1:12
e Lk 24:36
f Da 10:19
g 1Mo 32:30
h Su 13:20
i 1Mo 22:14
2Mo 17:15
j Su 8:32
Su 9:5
k 2Mo 23:24
5Mo 12:3
l 2Mo 34:13
5Mo 7:5
1Ko 8:4

k njemu pod veliko stablo i poslužio.

20 A anđeo pravoga Boga rekao mu je: "Uzmi meso i beskvasne kruhove, pa ih stavi na onu veliku stijenu,^a a juhu prolij!" I učinio je tako. **21** Tada je anđeo Jehovin pružio vrh štapa koji mu je bio u ruci i dodirnuo meso i beskvasne kruhove. I planula je vatra iz stijene te spalila meso i beskvasne kruhove.^b A anđeo Jehovin nestao je ispred očiju njegovih. **22** Tada je Gideon shvatio da je to bio anđeo Jehovin.^c

I rekao je: "Jao, Svevišnji Gospodine Jehova! Vidio sam anđela tvojega, Jehova, licem u lice!"^d **23** A Jehova mu je odgovorio: "Mir tebi!^e Ne boj se!^f Nećeš umrijeti."^g **24** I Gideon je ondje sagradio Jehovi žrtvenik^h koji nosi ime! Jehova-Šalom* do današnjeg dana. Još uvijek stoji u Ofri,^j koja pripada Abiezerovcima.

25 I te mu je noći Jehova rekao: "Uzmi junca, junca što pripada ocu tvojemu, junca* od sedam godina, i sruši žrtvenik Baalov^k što ga ima otac tvoj i posijeci obredno deblo^l što je pokraj njega!"^l **26** I sagradi žrtvenik Jehovi, Bogu svojemu, na vrhu ove utvrde, slažući kamenje u redove, pa uzmi onog junca* i prinesi ga kao žrtvu paljenicu na drvi- ma od obrednoga debila što ćeš ga posjeći!" **27** Tada je Gideon uzeo deset ljudi između slugu svojih i učinio kako mu je

Su 6:24* "Jehova-Šalom" znači "Jehova je mir". **25*** Doslovno: "drugog junca". **25^l** Ili: "ašeru". **26*** Doslovno: "drugog junca".

Jehova rekao.^a Ali kako se bo-
jao doma oca svojega i ljudi
iz grada, nije to učinio danju,
nego noću.^b

28 Kad su sutradan ljudi iz
grada po običaju rano ustali,
gle, žrtvenik Baalov bio je
srušen i obredno deblo^c pokraj
njega posječeno, a junac je bio
prinesen na novom žrtveniku.

29 I pitali su jedni druge: "Tko
je to učinio?" I stali su se raspi-
tivati i tražiti. Naposljetku su
rekli: "Učinio je to Gideon, sin
Joašev."³⁰ Tada su ljudi iz
grada rekli Joašu: "Izvedi sina
svojega da umre,^d jer je sru-
šio žrtvenik Baalov i posje-
kao obredno deblo što je bilo
pokraj njega!"³¹ A Joaš^e je
svima što su ustali protiv nje-
ga rekao:^f "Zar ćete vi brani-
ti Baala? Zar ćete ga vi spa-
siti? Tko ga god brani, neka
se pogubi još ovog jutra."^g Ako
je on pravi bog,^h neka se sam
braniⁱ jer mu je netko srušio
žrtvenik!"³² I toga je dana
prozvao Gideona Jerubaal,^{3j}
rekavši: "Neka se Baal sam
brani jer mu je netko srušio
žrtvenik!"^k

33 A svi Midjanci,^l Amale-
čani^m i narodi s Istokaⁿ skupi-
li su se kao jedan,^o prešli u do-
linu jizreelsku^p i utaborili se u
njoj. **34** I duh^r Jehovin obu-
zeo je Gideona tako da je stao
puhati u rog^s i Abiezerovci^t su
se skupili oko njega. **35** I ra-
zaslao je glasnike^u po svemu
plemenu Manaševu te su se i
oni skupili oko njega. Razaslao
je glasnike i po plemenu Aše-
rovu, Zebulunovu i Naftalije-

vu te su mu i oni krenuli u su-
sret.

36 Tada je Gideon rekao
pravome Bogu: "Ako ćeš mo-
jom rukom izbaviti Izraela,
kao što si obećao," **37** evo,
ostavit ću runo na gumnu.
Ako rosa bude samo na runu, a
sva zemlja ostane suha, onda
ću znati da ćeš izbaviti Izraela
mojom rukom, kao što si obe-
ćao." **38** I bilo je tako. Kad je
sutradan rano ustao i ocijedio
runo, iscijedio je iz runa do-
voljno rose da njome napuni
veliku zdjelu. **39** Ali Gideon
je rekao pravome Bogu: "Ne-
moj da se raspali gnjev tvoj na
mene, nego mi dopusti da pro-
govorim još jednom! Dopusti
mi, molim te, da samo još jed-
nom pokušam s runom! Molim
te, neka samo runo bude suho,
a po svoj zemlji neka bude
rosa!" **40** I Bog je tako učinio
te noći. Samo je runo ostalo
suho, a po svoj je zemlji bila
rosa.

7 I uranio je Jerubaal,^b to
jest Gideon,^c i sav narod
što je bio s njim, i utaborio
se kod izvora Haroda. A ta-
bor midjanski nalazio se sje-
verno od njega, u podnožju
brda More, u dolini. **2** I Jeho-
va je rekao Gideonu: "Previše
je naroda s tobom da bih pre-
dao Midjance u ruke njihove."^d
Možda bi se Izrael uzoholio^e
pređa mnom i hvalio se: 'Moja
me ruka izbavila.'^f **3** A sa-
da, molim te, oglasi da čuje na-
rod i reci: 'Tko se boji i ko-
ga je strah, neka se vrati!'^g I
Gideon ih je iskušao. I vratio
se do dvadeset i dvije tisuće lju-
di, a deset tisuća ih je ostalo.

6. poglavlje

- a 5Mo 12:1
- b Mt 10:16
- c 5Mo 12:3
- d 2Kr 18:4
- e 2Lje 31:1
- f Jr 26:11
- g Iv 16:2
- h e Su 6:11
- i f 2Mo 23:2
- j Su 6:28
- k g 5Mo 13:5
- l 5Mo 17:3
- m 5Mo 17:5
- n h 2Mo 15:11
- o Ps 115:5
- p Da 2:47
- q 1Ko 8:5
- r i 1Kr 18:26
- s 1Kr 18:39
- t Iza 41:23
- u Jr 10:5
- v 1Ko 8:4
- w j 1Sa 12:11
- x 2Sa 11:21
- y k 1Kr 18:27
- z l 1Mo 25:2
- aa 4Mo 25:17
- ab Su 6:2
- ac m 1Mo 36:12
- ad 2Mo 17:16
- ae 4Mo 24:20
- af 5Mo 25:19
- ag n 1Mo 29:1
- ah Su 6:3
- ai o Su 7:12
- aj p Jš 17:16
- ak Jš 19:18
- al r Su 3:10
- am Su 11:29
- an Su 13:25
- ao Su 14:6
- ap Su 15:14
- aq Iza 63:11
- ar Za 4:6
- as s Su 3:27
- at Sf 1:16
- au t Jš 17:2
- av Su 8:2
- aw u Su 11:12
- ax 2Lje 30:6

Desni stupac

- a Su 6:14

7. poglavlje

- b Su 6:32
- c 1Sa 12:11
- d c Su 6:11
- e d 1Sa 14:6
- f 2Lje 14:11
- g e Iza 2:11
- h f 1Sa 17:47
- i Ps 44:7
- j Iza 10:13
- k 1Ko 1:29
- l 2Ko 4:7
- m g 5Mo 20:8

Su 6:32* "Jerubaal" znači "neka se Baal brani".

4 Ali Jehova je rekao Gideonu: "Još uvijek je previše naroda.^a Odvedi ih na vodu, pa ću ti ih ja ondje iskušati! I za koga ti kažem: 'Ovaj će ići s tobom', taj će ići s tobom, a za koga ti kažem: 'Ovaj neće ići s tobom', taj neće ići."^b Tako je odveo narod na vodu.^b

Tada je Jehova rekao Gideonu: "Svakoga koji lapće vodu jezikom svojim kao što pas lapće odvoji na stranu, a tako i svakoga koji klekne na koljena da pije!"^c 6 Onih što su laptali, prinoseći vodu rukom k ustima, bilo je tri stotine. A sav je ostali narod kleknuo na koljena da pije vodu.

7 I Jehova je rekao Gideonu: "S ovih tri stotine što su laptali ja ću vas izbaviti i predat ću Midjance u ruke vaše."^d A sav ostali narod neka se vrati, svatko u mjesto svoje!"

8 I ovi su uzeli hrane i rogove^e od naroda, a ostale Izraelce poslao je da idu svaki kući svojoj. Zadržao je tri stotine ljudi. A tabor midjanski bio je niže njega u dolini.^f

9 I te mu je noći^g Jehova rekao: "Ustani, napadni tabor, jer ti ga predajem u ruke!"^h

10 A ako se bojiš, sidi s Purom, slugom svojim, i izvidi tabor!"ⁱ

11 I slušaj što govore,^j pa češ se ohrabriti^k i napasti tabor!" Tada su on i Pura, sluga njegov, sišli do prvih bojnih redova u taboru.

12 A Midjanci, Amalečani i svi narodi s Istoka^l raširili su se po dolini, brojni kao skakavci.^m Devama njihovim nije bilo broja,ⁿ bilo ih je mnogo kao pijeska na obali morskoj.

7. poglavlje

a 2Lje 32:8

Ps 33:16

b Ps 7:9

c 1Pe 5:8

d Su 7:2

1Sa 14:6

Iza 41:14

He 11:34

e Jš 6:4

Su 3:27

f Su 6:33

g Job 4:13

Job 33:15

h 5Mo 7:2

Su 3:10

Su 4:14

2Lje 16:8

2Lje 20:17

i 2Ko 13:5

j Su 7:13

k 1Sa 23:16

Ezr 6:22

Ne 6:9

Iza 35:3

l Su 6:33

m Jr 46:23

n Su 6:5

Desni stupac

a Mt 2:12

b Su 6:16

c 4Mo 23:5

d Su 6:11

Su 6:14

e Iza 42:8

f Su 7:7

g 1Mo 40:8

Su 7:11

h 2Mo 4:31

2Lje 20:18

Ps 95:6

i Su 4:14

j Su 7:8

Izr 20:18

k Su 7:20

l 1Sa 17:47

2Lje 20:17

m Ps 63:6

Lk 12:38

n Su 7:8

o Su 7:16

p Jš 6:4

Su 7:18

13 Kad je Gideon došao, gle, neki je čovjek pričao san drugu svojemu i rekao je: "Evo, usnio sam san.^a I gle, ječmena pogača kotrljala se u tabor midjanski. I došla je do šatora i pogodila ga tako da je pao,^b prevrnuo se i srušio."

14 A drug mu je odgovorio:^c "To nije ništa drugo nego mač Gideona,^d sina Joaševa, Izraelca. Pravi mu je Boga^e predao u ruke Midjance i sav tabor."^f

15 Kad je Gideon čuo kako je onaj ispričao san, a drugi ga protumačio,^g pao je ničice.^{*h} Potom se vratio u tabor izraelski i rekao: "Ustajte,ⁱ jer vam je Jehova predao u ruke tabor midjanski!" 16 I razdijelio je tri stotine ljudi u tri čete, svima je u ruke dao rogove,^j prazne čupove i baklje u čupovima. 17 I rekao im je: "Gledajte mene i činite isto što i ja! Kad dođem na rub tabora, činite isto što i ja budem činio!"

18 Kad zapušem u rog, ja i svi koji su sa mnom, i vi zapužite u rog oko svega tabora^k i uzviknite: 'Mač Jehovin' i Gideonov!'"

19 Tako su Gideon i stotinu ljudi što su bili s njim došli na rub tabora u početku srednje noćne straže,^{*m} baš kad su se mijenjale straže. I stali su puhati u rogoveⁿ i razbijati čupove što su im bili u ruci.^o 20 Tako su tri čete zupuhale u rogove^p i razbile čupove. I lijevom su rukom

Su 7:15* Ili: "iskazao je štovanje Bogu; izvršio je čin obožavanja Boga". 19* Srednja noćna straža počinjala je otprilike u 22 sata, a završavala u 2 sata.

uhvatili baklje, a desnom rogo-
ve da pušu u njih i stali su vika-
ti: "Mač Jehovin^a i Gideonov!"
21 I stajali su svaki na svo-
me mjestu oko tabora, a sav se
tabor ustrčao te počeo vikati
i bježati.^b **22** Tri stotine^c
ljudi puhalo je u rogove,^d a Je-
hova je u svemu taboru okre-
nuo mač jednoga protiv drug-
gog.^e I svi iz tabora razbježali
su se sve do Bet-Šite, prema
Sereri,^{*} do ruba Abel-Mehole^f
kod Tabata.

23 A Izraelci iz plemena
Naftalijeva,^g Ašerova^h i iz sve-
ga plemena Manašeovaⁱ sku-
pili su se i krenuli u potjeru^j
za Midjancima. **24** I Gideon
je poslao glasnike po svim
brdima efrajimskim^k da govo-
re: "Sidite pred Midjance i os-
vojite prije njih gazove preko
rijeka sve do Bet-Bare i pre-
ko Jordana!" Tako su se sku-
pili svi Efrajimovci i osvoji-
li gazove preko rijeka^l sve
do Bet-Bare i preko Jordana.
25 Zarobili su i dva kneza mid-
janska, Oreba i Zeeba.^m Oreba
su ubili na stijeni Orebovoj,ⁿ
a Zeeba su ubili kod tijeska
Zeebova. I progonili su Midjan-
ce^o i donijeli glavu Orebovu i
Zeebovu Gideonu u kraj jor-
danski.^p

8 Tada su mu Efrajimovci
rekli: "Što si nam to učini-
o te nas nisi zvao kad si po-
šao u boj protiv Midjanaca?"^r
I žestoko su mu prigovarali.^s
2 Na koncu im je rekao: "Pa
što sam ja učinio u uspored-
bi s vama?^t Nije li pabirče-
nje Efrajimovo^u bolje od ber-

Su 7:22* Serera je vjerojatno isto što i
Saretan iz 1Kr 4:12.

7. poglavlje

- a 2Mo 14:13
2Lje 20:17
b 2Mo 14:25
5Mo 28:7
2Kr 7:7
c Jš 7:4
Su 7:6
d Jš 6:6
Su 7:8
Su 7:16
e 1Sa 14:20
2Lje 20:23
Iza 19:2
Eze 38:21
Za 14:13
f 1Kr 4:12
1Kr 19:16
g Jš 19:32
Su 6:35
h Jš 19:24
I 17:1
j 1Sa 14:22
k Su 3:27
l Su 3:28
m Su 8:3
Ps 83:11
n Iza 10:26
o Su 8:4
p 1Sa 17:54

8. poglavlje

- r Su 7:2
Izr 8:13
Izr 16:18
s Su 12:1
2Sa 19:41
2Lje 25:10
t Izr 15:28
Flp 2:24
2Ti 2:24
u Su 7:25
Izr 11:2

Desni stupac

- a Su 6:11
Su 6:34
b Su 7:25
Ps 83:11
c Izr 14:29
Izr 15:1
Izr 25:15
Pr 10:4
Ga 5:23
d 1Mo 33:17
Jš 13:27
Ps 108:7
e 1Sa 25:8
2Sa 17:28
f Su 8:21
g Ps 83:11
h 5Mo 23:4
Su 5:23
1Sa 25:10
1Sa 25:11
Izr 3:27
Jk 2:16
i Su 8:16
Ga 6:7
j 1Mo 32:31
1Kr 12:25
k Su 8:17
l Su 8:5
Ps 83:11
m Su 7:12
He 11:34
n 5Mo 28:7
o 4Mo 32:35

be Abi-Ezerove?^a **3** Vama je
u ruke Bog predao knezove
midjanske Oreba i Zeeba,^b pa
što sam ja učinio u usporedbi s
vama?" Kad im je rekao te ri-
ječi, utišala se srdžba^{*} njihova
prema njemu.^c

4 Tako je Gideon došao na
Jordan i prešao ga, on i tri sto-
tine ljudi s njim. Bili su
umorni, ali nastavili su s po-
tjerom. **5** Potom je rekao
ljudima u Sukotu:^d "Molim vas,
dajte kruha ljudima što idu za
mnom,^e jer su umorni, a ja
progonim Zebaha^f i Salmunu,^g
kraljeve midjanske!" **6** Ali
knezovi sukotski rekli su: "Zar
su Zebah i Salmuna već u tvo-
joj ruci pa da moramo dati kru-
ha vojsci tvojoj?"^h **7** Nato je
Gideon rekao: "Zbog ovoga ću,
kad mi Jehova preda u ruke
Zebaha i Salmunu, rastrgati
meso na tijelu vašem trnjem
pustinjskim i grmljem bod-
ljikavim."ⁱ **8** Odande je oti-
šao u Penuel^j i zatražio isto
od ljudi u Penuelu, ali oni
su mu odgovorili kao i Sukoća-
ni. **9** Stoga je zaprijetio i lju-
dima u Penuelu: "Kad se vra-
tim kao pobjednik, srušit ću
ovu kulu."^k

10 A Zebah i Salmuna^l bili
su u Karkoru s vojskom svo-
jom, oko petnaest tisuća ljudi
koji su ostali od sve vojske na-
roda s Istoka.^m Dotad je već
palo stotinu i dvadeset tisu-
ća ljudi naoružanih mačem.ⁿ
11 I Gideon je otišao putem
kojim prolaze oni što žive pod
šatorima, istočno od Nobaha i
Jogbehe,^o i udario je na tabor
dok je tabor bio nesproman

Su 8:3* Doslovno: "duh".

za napad.^a **12** Kad su Zebah i Salmuna pobjegli, on je odmah krenuo u potjeru za njima. I zarobio je dva kralja midjanska, Zebaha i Salmunu.^b I izazvao je strah u cijelom taboru.

13 A kad se Gideon, sin Joašev, vraćao iz rata preko uspona koji vodi na Heres, **14** putem je zarobio nekog mladića iz Sukota^c i stao ga ispitivati.^d I ovaj mu je popisao imena knezova^e i starješina sukotskih, sedamdeset i sedam ljudi. **15** Potom je otišao Sukoćanima i rekao im: "Evo Zebaha i Salmune zbog kojih ste mi se rugali govoreći: 'Zar su Zebah i Salmuna već u tvojoj ruci pa da moramo dati kruha tvojim iznemoglim ljudima?'"^f **16** Tada je uhvatio starješine gradske i uzeo trnje pustinjsko i grmlje bodljikavo te je njima kaznio Sukoćane.^g **17** A kulu u Penuelu^h je srušioⁱ i ljude u gradu pobio.

18 I upitao je Zebaha i Salmunu:^j "Kakvi su bili ljudi koje ste pobili na Taboru?"^k A oni su odgovorili: "Bili su takvi kao ti, svaki je izgledao kao kraljev sin." **19** Nato je rekao: "To su bila moja braća, sinovi moje majke. Tako živ bio Jehova, da ste ih ostavili na životu, ne bih vas ubio!"^l **20** Tada je rekao Jeteru, prvorođencu svojemu: "Ustani, pogubi ih!" Ali mladić nije izvukao mač svoj, jer se bojao, bio je još mlad.^m **21** A Zebah i Salmuna rekli su: "Ustani ti i navali na nas, jer kakav je čovjek, takva mu je i snaga!"ⁿ Tada je Gideon ustao i pogubio^o Zebaha i Salmunu

8. poglavlje

- a Su 18:27
Izr 20:18
- b Ps 83:11
- c Su 8:5
- d Su 1:24
1Sa 30:15
- e Su 8:6
- f Su 8:6
Izr 3:27
- g Su 8:7
Izr 10:13
Izr 19:29
- h 1Mo 32:31
Su 8:8
1Kr 12:25
- i Su 8:9
- j Ps 83:11
K Ps 89:12
- l 1Mo 9:6
4Mo 35:19
- m 1Sa 17:33
- n Su 6:12
- o 1Sa 15:33
Ps 83:11

Desni stupac

- a 5Mo 17:14
Su 9:8
1Sa 8:6
1Sa 12:12
Ho 13:10
- b Su 6:14
- c 2Sa 22:26
Izr 2:8
- d 2Mo 15:18
1Sa 10:19
Ps 10:16
Ps 29:10
Ps 146:10
Iza 33:22
Iza 43:15
Da 4:3
- e 1Mo 24:22
- f 1Mo 16:11
1Mo 25:13
1Mo 28:9
1Mo 37:28
- g Su 8:21
Iza 3:18
- h Es 8:15
Jr 10:9
Eze 27:7
i Su 8:21
- j 2Mo 28:6
Su 17:5
Su 18:14
- k Su 6:11
- l 2Mo 23:33
Su 2:17
Ps 106:39
Ho 4:12
- m Su 8:33
- n Su 6:1
Ps 83:9
- o 3Mo 26:6
Su 3:11
Su 5:31
p Su 6:32
1Sa 12:11

te uzeo mjesečice što su visjeli oko vrata deva njihovih.

22 Potom su Izraelci rekli Gideonu: "Vladaj nad nama,^a ti i sin tvoj i unuk tvoj, jer si nas izbavio iz ruke midjanske!"^b **23** Ali Gideon im je rekao: "Ja neću vladati nad vama, niti će sin moj vladati nad vama.^c Jehova će vladati nad vama!"^d **24** I Gideon im je još rekao: "Jedino vas molim da mi svaki od vas da nosni prsten^e od plijena svojega." (Naime, poraženi su nosili zlatne prstenove u nosu, jer su bili Jišmaelci.)^f **25** A oni su rekli: "Rado ćemo ti ih dati." I raširili su ogrtač i svaki je bacio na njega nosni prsten od plijena svojega. **26** Težina zlatnih prstenova što ih je zatražio iznosila je tisuću i sedam stotina šekela* zlata, osim mjesečica,^g naušnica i haljina od crvenkastopurpurne vune^h koje su nosili kraljevi midjanski i osim ogrlica što su bile devama oko vrata.ⁱ

27 Gideon je od toga načinio svećeničku pregaču^j i izložio je u svome gradu Ofri.^k Sav ju je Izrael ondje štovao^l i to je bila zamka Gideonu i domu njegovu.^m

28 Tako su Midjanciⁿ bili pokoreni pred sinovima Izraelovim i više nisu podizali glave svoje. I zemlja je bila u miru četrdeset godina, za vijeka Gideonova.^o

29 I Jerubaal,^p sin Joašev, otišao je i živio u kući svojoj.

Su 8:26* Vidi dodatak 13. 27* Doslovno: "I sav je Izrael ondje bludničio s njom". Vidi dodatak 6.

30 Gideonu se rodilo sedamdeset sinova,^a jer je imao mnogo žena. 31 A i inoča* njegova što je živjela u Šekemu rodila mu je sina kojemu je dao ime Abimelek.^b 32 Naposljedku je Gideon, sin Joašev, umro u dubokoj starosti i sahranili su ga u grobu oca njegova Joaša u Ofri, koja pripada Abiezerovcima.^c

33 Kad je umro Gideon, sinovi Izraelovi opet su štovali Baale^d i postavili se sebi za boga Baal-Berita.^e 34 I sinovi Izraelovi nisu se sjećali Jehove, Boga svojega,^f koji ih je izbavio iz ruke svih neprijatelja njihovih unaokolo.^g 35 I nisu uzvratili dobrotom^h domu Jerubaala, to jest Gidiona, za sve dobro koje je učinio Izraelu.ⁱ

9 Abimelek,^j sin Jerubaalov, otišao je u Šekem^k k braći majke svoje i rekao je njima i svemu rodu očinskoga doma majke svoje: 2 "Kažite, molim vas, svim građanima Šekema: 'Što vam je bolje, da nad vama vlada sedamdeset ljudi,^l svi sinovi Jerubaalovi, ili da jedan čovjek vlada nad vama?' Setite se da sam ja kost vaša i meso vaše!"^m

3 Tako su braća majke njegove prenijela sve riječi njegove svim građanima Šekema i srce se njihovo priklonilo Abimeleku,ⁿ jer su rekli: "On je brat naš!"^o 4 I dali su mu sedamdeset srebrnjaka iz hra-

Su 8:30* Doslovno: "sinova koji su izišli iz njegova boka". **31*** Vidi bilješku za 1Mo 22:24. **33*** Doslovno: "bludničili s Baalima". Vidi dodatak 6. **35*** Ili: "vjernom ljubavju". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

8. poglavlje

- a Su 9:2
- b Su 9:1
- 2Sa 11:21
- c Su 6:11
- Su 6:24
- d Su 2:17
- Su 2:19
- Su 10:6
- e Su 9:4
- f Su 3:7
- Ps 106:36
- g Ps 106:43
- h 1Mo 40:23
- Izr 3:27
- i Su 9:16
- Pr 9:15
- 2Ti 3:2

9. poglavlje

- J Su 8:31
- 2Sa 11:21
- k 1Mo 12:6
- 1Mo 33:18
- 1Mo 34:27
- 1Kr 12:1
- Dj 7:16
- l Su 8:30
- m 1Mo 29:14
- 1Lj 11:1
- n 2Sa 15:6
- o Su 8:31

Desni stupac

- a Su 8:33
- Su 9:46
- b 2Lj 13:7
- Dj 17:5
- c Su 6:11
- Su 8:27
- d 2Kr 11:1
- 2Lj 21:4
- e Su 9:20
- f 5Mo 17:14
- Su 8:22
- 1Sa 8:7
- g 1Mo 35:4
- Js 24:26
- h Su 9:1
- i 5Mo 11:29
- Js 8:33
- Iv 4:20
- j Ho 14:6
- k Su 8:22
- l 2Mo 29:2
- 3Mo 2:1
- m Izr 29:23
- Mt 23:12
- Ri 12:16
- n JI 2:22
- o Izr 16:19
- p Ps 104:15
- Izr 31:6
- Pr 2:3
- Pr 10:19
- r Su 9:6
- 2Kr 14:9
- Ps 58:9
- Izr 15:25
- Izr 16:18

ma Baal-Beritova.^a Time je Abimelek unajmio besposlene i obijesne ljude,^b koji su mu se pridružili. 5 Potom je otišao u dom oca svojega u Ofri^c i pobio braću svoju,^d sinove Jerubaalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu. Ali ostao je Jotam, najmlađi sin Jerubaalov, jer se sakrio.

6 I skupili su se svi građani Šekema i svi stanovnici Mila^e te su otišli i postavili Abimeleka za kralja^f kod velikog stabla,^g kod stupa koji je stajao u Šekemu.^h

7 Kad su to javili Jotamu, otišao je i stao navrh gore Gerizimaⁱ i povikao im na sav glas: "Čujte me, građani Šekema, i neka Bog čuje vas!"

8 Jednom su pošla stabla da pomažu sebi kralja. Tako su rekla maslini:^j 'Budi nam kralj!'^k 9 Ali maslina im je odgovorila: 'Zar da se odrekнем ulja svojega koje je na slavu^l Bogu i ljudima, pa da se ljuljam nad drugim stablima?'^m 10 Potom su stabla rekla smokvi:ⁿ 'Dodi ti i budi nam kralj!' 11 Ali smokva im je rekla: 'Zar da se odrekнем slatkoće svoje i krasnog ploda svojega, pa da se ljuljam nad drugim stablima?'^o 12 Onda su stabla rekla vinovoj lozi: 'Dodi ti i budi nam kralj!' 13 A vinova loza im je odgovorila: 'Zar da se odrekнем mladoga vina svojega koje veseli Boga i ljude,^p pa da se ljuljam nad stablima?' 14 Na koncu su sva stabla rekla grmu trnovitu:^r 'Dodi ti i budi nam kralj!' 15 A trnoviti je grm odgovorio stablima: 'Ako me zaista hoće-

te pomazati sebi za kralja, dođite i u moju se sjenu sklonite!^a A ako nećete, neka izađe vatra^b iz grma trnovita i spali cedre^c libanonske!^d

16 A sada, ako ste iskreno i pošteno postupili kad ste Abimeleka postavili za kralja^e i ako ste dobro učinili Jerubaalu i domu njegovu i ako ste mu učinili kako je zaslužio za djela ruku svojih — **17** jer se otac moj borio^f za vas i dušu je svoju izložio opasnosti^g da bi vas izbavio iz ruku midjanskih,^h **18** a vi ste danas ustali na dom oca mogega i pobili sinove njegove,ⁱ sedamdeset ljudi,^j na jednome kamenu, i postavili ste Abimeleka, sina robinje njegove,^k za kralja^l nad građanima Šekema samo zato što je brat vaš — **19** dakle, ako ste danas iskreno i pošteno postupili prema Jerubaalu i domu njegovu, radujte se s Abimelekom, a i on neka se raduje s vama!^m **20** Ali ako niste, neka izađe vatraⁿ od Abimeleka i spali građane Šekema i stanovnike Mila,^o i neka izađe vatra^p od građana Šekema i od stanovnika Mila i spali Abimeleka!^r

21 Tada se Jotam^s dao u bijeg i pobjegavši došao je u Beer i ondje je ostao zbog brata svogega Abimeleka.

22 I Abimelek je oholo vladao kao knez nad Izraelom tri godine.^t **23** Tada je Bog dopustio da razdor* zavlada^u između Abimeleka i građana Šekema, i građani Šekema iznevjerili^v su Abimeleka. **24** Bilo je to zato da se osve-

9. poglavlje

- a Su 9:19
Ga 6:3
b Su 9:20
Su 9:45
Su 9:49
Iza 13:11
c 2Kr 14:9
Iza 2:13
Iza 37:24
Eze 31:3
Am 2:9
Za 11:2
d 5Mo 11:24
Jš 1:4
e 5Mo 17:15
Su 9:6
Su 9:15
f Su 7:9
g Es 4:16
Ri 16:4
h Su 8:28
Ps 83:9
i Su 9:5
j Su 8:30
k Su 8:31
l Su 9:6
m Izr 10:28
Izr 29:2
n Su 9:15
o Su 9:6
Su 9:45
Su 9:49
p Ps 28:4
r Su 9:39
Su 9:53
s Su 9:5
t Izr 28:2
u 1Sa 16:14
1Kr 12:15
v Izr 13:15
Iza 33:1
Mt 7:2
Ga 6:7

Desni stupac

- a 5Mo 32:35
1Sa 15:33
Es 9:25
b 1Mo 9:6
4Mo 35:16
Su 9:5
1Kr 2:32
Ps 7:16
Mt 23:35
c 2Mo 23:7
Su 9:3
d Su 9:28
Su 9:41
e 1Mo 33:18
1Mo 35:4
Jš 21:21
Jš 24:1
Su 9:1
f Ps 146:3
g Iza 16:10
Jr 25:30
Jr 48:33
h Su 8:33
Su 9:4
Su 9:46
i 2Mo 32:6
Da 5:4
Am 2:8
j 1Sa 17:43
2Sa 16:5
Ps 4:4
Ps 39:1
k 1Sa 25:10
2Sa 20:1
1Kr 12:16
l Su 6:32
1Sa 12:11
m Su 9:41
n 1Mo 34:2

ti zločin^a počinjen na sedamdeset sinova Jerubaalovih i da krv njihova padne na brata njihova Abimeleka, jer ih je ubio,^b i na građane Šekema, jer su mu pomogli^c da ubije braću svoju. **25** I građani Šekema postavljali su mu zasede po vrhovima gorskim i pljačkali su svakoga tko bi prošao mimo njih onim putem. I Abimelek je doznao za to.

26 Potom je Gaal,^d sin Ebedov, došao s braćom svojom i prešao u Šekem.^e I građani Šekema s pouzdanjem su mu se priklonili.^f **27** I otišli su u polje, brali grožđe u vinogradima svojim, gazili ga i veselili se.^g Zatim su otišli u dom boga svojega^h te su jeli, piliⁱ i proklinjali^j Abimeleka. **28** A Gaal, sin Ebedov, rekao je: "Tko je Abimelek?^k Nije li on sin Jerubaalov?^l I tko je Zebul,^m povjerenik njegov u Šekemu? Zašto da služimo njima? Služite radije ljudima Hamora,ⁿ oca Šekemova! Zašto da služimo Abimeleku? **29** Kad bi ovaj narod bio pod mojom rukom,^o svrgnuo bih Abimeleka!" I poručio je Abimeleku: "Skupi veliku vojsku i izađi u boj!"^p

30 Kad je Zebul, knez gradski, čuo riječi Gaala, sina Ebedova,^r silno se razgnjevio.

31 I u tajnosti je poslao glasnike Abimeleku i poručio mu: "Evo, Gaal, sin Ebedov, i braća njegova došli su u Šekem^s i sada bune grad protiv tebe. **32** Zato ustani noću,^t ti i narod što je s tobom, i postavi zasjedu^u u polju! **33** A rano

o 2Sa 15:4; Ps 10:3; Ri 1:30; p Izr 30:33; r Su 9:26; s Jš 21:21; Jš 24:1; Su 8:31; t Job 24:14; u Jš 8:4.

ujutro, kad ograne sunce, ustani i udari na grad! Kad on i narod što je s njim izađu na tebe, učini s njim što god želiš!”

34 Tako je Abimelek i sav narod što je bio s njim ustao noću, i postavili su zasjedu oko Šekema u četiri čete.

35 A Gaal,^a sin Ebedov, izašao je i stao pred gradska vrata. Tada su Abimelek i narod što je bio s njim izašli iz zasjede.

36 Kad je Gaal ugledao narod, rekao je Zebulu: “Gle, narod silazi s vrhova gorskih!” A Zebul mu je odvratio: “Od sjena gorskih što ih vidiš čine ti se ljudi.”^b

37 A Gaal je opet rekao: “Gle, narod silazi s uzvisine što je usred zemlje, a jedna četa dolazi putem od velikog stabla Meonenima.” **38** Nato mu je Zebul rekao: “Gdje su sada riječi tvoje kojima si se hvalio:^c ‘Tko je Abimelek da mu služimo?’^d Nije li ovo narod koji si prezirao?^e Izadi sad i bori se protiv njih!”

39 I Gaal je izašao na čelu građana Šekema i stao se boriti protiv Abimeleka. **40** Ali Abimelek ga je natjerao u bijeg te je on pobjegao pred njim. I mnogi su padali pobijeni, sve do vrata gradskih.

41 I Abimelek je ostao u Arumi, a Zebul^f je protjerao Gaala^g i braću njegovu, te više nisu mogli ostati u Šekemu.^h **42** Sljedećeg je dana narod izašao u polje. To su javili Abimeleku.ⁱ **43** A on je uzeo svoje ljude, podijelio ih u tri čete^j i postavio zasjedu u polju. Kad je vidio da narod izlazi iz grada, ustao je na

9. poglavlje

a Su 9:26

b Su 9:32

c Ps 94:4
Izr 21:24
Jk 3:5

d Su 9:28

e Su 9:29

f Su 9:30

g Su 9:26

h 1Mo 35:4
Jš 21:21
Jš 24:1

i Su 8:31
Su 9:1
Su 9:6

J Izr 20:18

Desni stupac

a Su 9:15

b Su 9:20

c 1Kr 12:25

d 5Mo 29:23
Job 39:6
Ps 107:34
Jr 17:6

e Su 8:33
Su 9:4
Su 9:27

f Ps 68:14

g Su 7:17

h Su 9:15
Su 9:20

i 2Sa 11:21

j Su 9:48
Su 9:49

njih i pobio ih. **44** Abimelek i čete koje su bile s njim udarili su kod vrata gradskih i ondje se postavili, dok su dvije čete udarile na sve koji su bili u polju i pobile ih.^a **45** I Abimelek se borio protiv grada cijeli taj dan i na koncu ga osvojio. Pobio je ljude u njemu,^b a potom je razorio grad^c i posuo sol po njemu.^d

46 Kad su to čuli svi stanovnici kule šekemske, otišli su u podrum hrama El-Beritova.^e **47** I kad su Abimeleku javili da su se skupili svi stanovnici kule šekemske, **48** Abimelek je otišao na goru Salmon,^f on i sav narod što je bio s njim. I uzeo je Abimelek sjekiru u ruke, odsjekao granu drveta, podigao je, stavio na rame i rekao narodu što je bio s njim: “Što ste vidjeli da sam ja učinio, brzo učinite i vi!”^g **49** Tada je i sav narod odsjekao sebi po granu i krenuo za Abimelekom. I nabacali su granje nad podrumom i zapalili ga nad onima što su bili u podrumu. Tako su poginuli i svi stanovnici kule šekemske, oko tisuću muškaraca i žena.^h

50 Abimelek je potom otišao na Tebes,ⁱ opsjedao ga i osvojio. **51** Usred grada bila je jaka kula u koju su pobjegli svi muškarci i žene, svi građani toga grada. Zatvorili su vrata za sobom i popeli se na krov kule. **52** I Abimelek je došao do kule i napao je. Kad je došao gotovo do vrata kule da ih spali vatrom,^j **53** neka je žena bacila mlinski kamen na glavu Abimeleku i razbila

mu lubanju.^a **54** A on je brzo pozvao slugu što mu je nosio oružje i rekao mu: "Izvuci mač svoj i ubij me,^b da se ne govori o meni: 'Žena ga je ubila!'" I njegov ga je sluga odmah probio, tako da je umro.^c

55 Kad su Izraelci vidjeli da je Abimelek poginuo, svaki se vratio u mjesto svoje.

56 Tako je Bog vratio Abimeleku zlo što ga je ovaj učinio ocu svojemu pobivši sedamdesetero braće svoje.^d **57** I sve zlo stanovnika Šekema vratilo je Bog na glavu njihovu, i tako je došlo na njih prokletstvo^e Jotama,^f sina Jerubaalova.^g

10 Poslije Abimeleka ustao je Tola, sin Pue, sina Dodina, iz plemena Isakarova, da izbavi^h Izraela, a živio je u Šamiru u brdima efrajimskim.ⁱ **2** Sudio je Izraelu dvadeset i tri godine, a potom je umro i bio pokopan u Šamiru.

3 Poslije njega ustao je Jair Gileadovac,^j koji je sudio Izraelu dvadeset i dvije godine. **4** Imao je trideset sinova koji su jahali na trideset magaraca^k i imali trideset gradova koji se do današnjeg dana zovu Havot-Jair,^l a nalaze se u zemlji gileadskoj. **5** Potom je Jair umro i bio pokopan u Kamonu.

6 A sinovi Izraelovi opet su činili što je zlo u očima Jehovim^m i služili su Baalima,ⁿ Aštartama,^o bogovima sirijskim,^p bogovima sidonskim,^r bogovima moapskim,^s bogovima sinova Amonovih^t i bogovima filistejskim.^u Ostavili su Jehovu i nisu mu služili.^v **7** Tada se raspalio gnjev Jehovin na

9. poglavlje

a Su 4:9
Su 5:26
2Sa 11:21
2Sa 20:22
Job 31:3
b 1Sa 31:4
c Ps 37:2
d 1Mo 9:6
Su 9:5
Su 9:24
1Sa 25:39
Ps 58:10
Ps 94:23
Izr 5:22
Ga 6:7
e Su 9:20
Su 9:45
f Su 9:7
g Su 6:32
Su 7:1
Su 8:35

10. poglavlje

h Su 2:16
i Jš 17:15
j 1Mo 31:48
4Mo 32:29
k Su 5:10
Su 12:14
l 5Mo 3:14
m 5Mo 28:15
Su 2:11
Su 2:19
Su 4:1
Su 6:1
Ne 9:28
n Su 3:7
Ps 106:36
Ps 106:38
o 5Mo 27:15
Su 2:13
1Sa 7:3
p Su 2:12
2Lje 28:23
r 1Kr 11:33
1Kr 16:31
s 4Mo 25:2
Ru 1:15
2Kr 23:13
t 1Kr 11:5
u Su 16:23
1Sa 5:4
2Kr 1:2
v 5Mo 32:18
2Lje 15:2

Desni stupac

a 3Mo 26:18
5Mo 31:17
Su 2:14
b 5Mo 28:48
Su 4:2
Ps 44:12
c 1Sa 12:9
d 4Mo 33:56
Su 3:13
e 5Mo 28:25
2Lje 15:6
f 5Mo 4:30
Su 2:18
Ps 106:44
Ps 107:13
g 1Sa 12:10
h Su 2:13
Su 3:7
i 2Mo 14:30
1Sa 12:8
Ps 78:51
He 11:29
j 4Mo 21:25
Ps 135:11

Izraela,^a i on ih je predao^{*} u ruke^b Filistejcima^c i u ruke sinovima Amonovim.^d **8** I od te su godine osamnaest godina satirali i teško tlačili sinove Izraelove, sve sinove Izraelove što su bili s onu stranu Jordana u zemlji amorejskoj, u Gileadu. **9** A sinovi Amonovi prešli su Jordan da se bore i protiv Jude, Benjamina i doma Efrajimova. I Izrael se našao u velikoj nevolji.^e **10** Tada su sinovi Izraelovi stali prizivati Jehovu da im pomogne:^f "Zgriješili smo ti,^g jer smo ostavili tebe, Boga svojega, da bismo služili Baalima!"^h

11 A Jehova je rekao sinovima Izraelovim: "Nisam li vas izbavljao od Egipćana,ⁱ Amorejaca,^j sinova Amonovih,^k Filistejaca,^l **12** Sidonaca,^m Amalečanaⁿ i Midjanaca^o koji su vas tlačili?^p Nisam li vas izbavljao iz ruke njihove kad ste vapili k meni? **13** Ali vi ste me ostavili^r i počeli ste služiti drugim bogovima.^s Zato vas neću više izbavljati.^t **14** Idite i prizivajte u pomoć bogove^u koje ste izabrali!^v Neka vas oni izbavljaju iz nevolje vaše!" **15** A sinovi Izraelovi odgovorili su Jehovi: "Zgriješili smo!^z Učini s nama što misliš da je dobro!^a Samo nas danas izbavi, molimo te!"^b **16** I stali su uklanjati tuđe bogove iz svoje sredine^c i služiti Jehovi,^d tako da duša njegova^e

k Su 3:13; l Su 3:31; m Su 3:3; Su 5:19; n Su 6:3; o Su 6:1; p Ps 106:42; r 5Mo 32:15; 2Lje 15:2; s Su 2:12; t Tu 3:4; Mi 3:4; u Ps 115:6; Iza 45:20; Iza 46:7; v 5Mo 32:37; 1Kr 18:27; Jr 2:28; z 1Kr 8:46; Jr 3:25; a 1Sa 3:18; 1Sa 12:10; 2Sa 15:26; b 5Mo 4:29; Su 10:8; c 5Mo 7:26; 2Lje 7:14; 2Lje 15:8; 2Lje 33:15; d 2Mo 20:2; Jr 18:8; e 3Mo 26:11; Iza 1:14; Iza 42:1.

Su 10:7* Doslovno: "prodao".

nije više mogla gledati nevolju Izraelovu.^a

17 A sinovi Amonovi^b skupili su se i utaborili u Gileadu.^c Tada su se skupili i sinovi Izraelovi i utaborili se u Mispi.^d **18** Narod i knezovi gileadski govorili su jedni drugima: "Tko će povesti boj protiv sinova Amonovih?"^e Neka taj bude poglavar svim stanovnicima Gileada!"^f

11 A Jiftah^g Gileadovac^h bio je silan i odvažan čovjek.ⁱ Bio je sin jedne bludnice,^j a otac Jiftahov bio je Gilead. **2** Ali Gileadu je i žena njegova rodila sinove. Kad su sinovi te žene odrasli, otjerali su Jiftaha, govoreći mu: "Nećeš imati nasljedstva u domu oca našega,^k jer si sin druge žene." **3** Zato je Jiftah pobjegao od braće svoje i naselio se u zemlji Tobu.^l Oko Jiftaha su se okupili ljudi što su bili bez posla i s njim su odlazili u pljačku.^m

4 Poslije nekog vremena sinovi Amonovi napali su Izraela.ⁿ **5** A kad su sinovi Amonovi napali Izraela,^o starješine gileadski otišli su da dovedu Jiftaha iz zemlje Toba.^p **6** I rekli su Jiftahu: "Dođi i budi nam zapovjednik, da se borimo protiv sinova Amonovih!" **7** Ali Jiftah je rekao starješinama^r gileadskim: "Niste li me vi mrzili i otjerali me iz doma oca mojega?"^s Zašto dolazite k meni sada kad ste u nevolji?"^t **8** Tada su starješine gileadski rekli Jiftahu: "Došli smo k tebi^u zato da podeš s nama i boriš se protiv sinova Amonovih i da budeš pogla-

10. poglavlje

- a 2Lje 33:13
Ps 106:44
Iza 63:9
Jr 31:20
- b 1Mo 19:38
Su 3:13
Su 10:7
- c 1Mo 31:21
4Mo 32:29
- d Su 11:29
- e Su 11:1
- f Su 11:11
Su 12:7

11. poglavlje

- g 1Sa 12:11
He 11:32
- h Su 12:7
- i Su 6:12
2Kr 5:1
- j Jš 2:1
1Ko 6:11
- k 1Mo 21:10
5Mo 21:15
- l Su 11:5
- m 1Sa 22:2
- n Su 10:17
o Su 10:9
p Su 11:3
- r Jš 20:4
Su 8:14
- s 1Mo 26:27
5Mo 21:17
Su 11:2
- t Izr 17:17
- u Lk 17:4

Desni stupac

- a Su 10:18
- b 5Mo 7:23
Ps 44:3
Izr 3:6
- c 1Mo 31:50
1Sa 12:5
Jr 42:5
- d 2Mo 20:7
3Mo 19:12
- e Su 11:8
- f 5Mo 6:13
g Su 10:17
Su 11:34
- h 1Mo 19:38
Su 10:17
- i Jš 22:24
2Sa 16:10
- j 4Mo 21:24
Izr 19:5
- k 4Mo 21:26
l 5Mo 3:16
5Mo 3:17
- m 1Mo 19:37
5Mo 2:9
- n 5Mo 2:19
5Mo 2:37
2Lje 20:10
- o 4Mo 14:25
5Mo 1:40
- p 1Mo 16:14
4Mo 20:1
- r 1Mo 36:1
4Mo 20:14
5Mo 2:4
- s 1Mo 19:37
5Mo 2:9
- t 4Mo 20:22

var nama i svim stanovnicima Gileada."^a **9** A Jiftah je rekao starješinama gileadskim: "Ako me odvedete natrag da se borim protiv sinova Amonovih i ako mi ih preda Jehova,^b bit ću vam poglavar!" **10** Nato su starješine gileadski rekli Jiftahu: "Jehova nas čuje i neka on sudi između nas^c ako ne učinimo kako si rekao!"^d **11** Tako je Jiftah otišao sa starješinama gileadskim i narod ga je postavio sebi za poglavara i zapovjednika.^e I Jiftah je ponovio sve riječi svoje pred Jehovom^f u Mispi.^g

12 Potom je Jiftah poslao glasnike kralju sinova Amonovih^h i poručio mu: "Što imaš protiv meneⁱ da si došao boriti se sa mnom u mojoj zemlji?"

13 Nato je kralj sinova Amonovih rekao glasnicima Jiftahovim: "Kad je Izrael izašao iz Egipta, uzeo je moju zemlju^j od Arnona^k do Jaboka i do Jordana.^l Zato je sada mirno vrati!" **14** Ali Jiftah je opet poslao glasnike kralju sinova Amonovih **15** i rekao mu:

"Ovako kaže Jiftah: 'Izrael nije uzeo ni zemlju moapsku^m ni zemlju sinova Amonovih.ⁿ **16** Jer kad je Izrael izašao iz Egipta, išao je pustinjom do Crvenog mora^o i došao u Kadeš.^p **17** Tada je Izrael poslao glasnike kralju edomskom^r i poručio mu: "Molim te, pusti da prođem preko tvoje zemlje!" Ali kralj edomski nije poslušao. Poslao je glasnike i kralju moapskom,^s ali i on je odbio. Tako je Izrael ostao u Kadešu.^t **18** Idući pustinjom, zaobišli su zemlju

edomsku^a i zemlju moapsku. Išli su istočno od zemlje moapske^b i utaborili se u području Arnona. I nisu prešli granicu moapsku,^c jer je Arnon bio granica moapska.^d

19 Potom je Izrael poslao glasnike Sihonu, kralju amorejskom, koji je vladao u Hešbonu.^e I Izrael mu je poručio: "Molim te, pusti nas da prodemo preko tvoje zemlje do mjesta svojega!"^f **20** Ali Sihon nije vjerovao Izraelu da će samo proći preko njegova područja. Stoga je Sihon skupio sav svoj narod, utaborio se u Jahasu^g i napao Izraela.^h **21** Tada je Jehova, Bog Izraelov, dao Sihona i sav narod njegov u ruke Izraelu, koji ih je porazio. I Izrael je zaposeo svu zemlju Amorejaca koji su prebivali u onoj zemlji.ⁱ **22** Tako je osvojio svu zemlju amorejsku od Arnona do Jaboka i od pustinje do Jordana.^j

23 I sada kad je Jehova, Bog Izraelov, otjerao Amorejce pred narodom svojim Izraelom,^k ti želiš otjerati njih. **24** Nećeš li otjerati sve one koje ti Kemoš,^l bog tvoj, dade da ih otjeraš? A mi ćemo otjerati svakoga koga Jehova, Bog naš, otjera pred nama.^m **25** Zar si ti bolji od Balaka, sina Sipurova, kralja moapskog?ⁿ Je li se on prepirao s Izraelom? Je li se borio protiv njega? **26** Izrael već tri stotine godina živi u Hešbonu i svim okolnim gradovima,^o u Aroeru^p i svim okolnim gradovima, a i u svim gradovima na rubu Arnona, pa zašto im sve to niste oteli za sve to vrijeme?^r **27** Nisam ja zgriješio

11. poglavlje

- a 4Mo 21:4
- b 4Mo 21:11
- c 4Mo 21:13
- d 4Mo 22:36
- e 4Mo 21:21
- 5Mo 2:26
- Jš 13:10
- f 4Mo 21:22
- 5Mo 2:27
- g 5Mo 2:32
- h 4Mo 21:23
- i 4Mo 21:24
- 5Mo 2:33
- Jš 13:15
- Jš 13:21
- Ps 135:11
- j 5Mo 2:36
- Jš 12:2
- k 4Mo 21:26
- Ne 9:22
- l 4Mo 21:29
- 1Kr 11:7
- Jr 48:7
- m 2Mo 23:28
- 2Mo 34:11
- 4Mo 33:53
- 5Mo 7:16
- 5Mo 9:5
- 5Mo 18:12
- 2Lj 20:7
- Ps 44:2
- n 4Mo 22:2
- 5Mo 23:3
- Jš 24:9
- o 4Mo 21:25
- 5Mo 2:24
- 5Mo 3:2
- Jš 12:2
- Jš 13:10
- p 5Mo 2:36
- 5Mo 3:12
- r 4Mo 21:26

Desni stupac

- a 1Mo 18:25
- 1Sa 24:15
- Iza 33:22
- b Su 11:14
- c Su 3:10
- Za 4:6
- d Su 10:17
- e 1Mo 28:20
- 4Mo 30:2
- 5Mo 23:21
- 1Sa 1:11
- Pr 5:4
- f Su 13:5
- 1Sa 1:11
- 1Sa 1:22
- g 1Mo 28:21
- Jš 10:21
- h 5Mo 18:10
- 1Sa 1:24
- 1Sa 1:28
- Ps 66:13
- Jr 7:31
- i Eze 27:17
- j Su 10:17
- Su 11:11
- k 2Mo 15:20
- 1Sa 18:6
- Ps 68:25
- l 1Mo 37:34
- m Ps 15:4
- Ps 76:11
- Mt 5:33

tebi, nego ti meni krivo činiš boreći se protiv mene. Neka Jehova, Sudac,^a danas sudi između sinova Izraelovih i sinova Amonovih!"^b

28 Ali kralj sinova Amonovih nije poslušao riječi što mu ih je poručio Jiftah.^b

29 Tada je duh Jehovin sišao na Jiftaha^c i on je prošao kroz Gilead i područje Manašeovo, prošao je i kroz Mispu u Gileadu,^d a od Misper u Gileadu došao je do sinova Amonovih.

30 I Jiftah se zavjetovao^e Jehovi: "Ako mi predaš u ruke sinove Amonove, **31** neka Jehovi pripadne^f onaj tko izađe na vrata doma mojega, tko izađe meni u susret kad se vratim kao pobjednik^g od sinova Amonovih i njega ću prinijeti kao žrtvu paljenicu!"^h

32 Tako je Jiftah došao do sinova Amonovih da se bori protiv njih i Jehova mu ih je predao u ruke. **33** I porazio ih je od Aroera do Minita,ⁱ u dvadeset gradova, i sve do Abel-Keramima u pokolju vrlo velikom. Tako su sinovi Amonovi bili pokoreni pred sinovima Izraelovim.

34 Potom se Jiftah vratio kući svojoj u Mispu,^j kad gle, kći njegova izašla mu je u susret udarajući u def i plešući!^k A ona mu je bila jedino dijete. Osim nje nije imao ni sina ni kćeri. **35** Kad ju je ugledao, razderao je haljine svoje,^l govoreći: "Jao, kćeri moja! Doista si me u tugu bacila i baš si ti ta kojoj sam nevolju nanio! Jer sam se zavjetovao Jehovi i ne mogu poreći što sam zavjetovao."^m

36 A ona mu je odgovorila: “Oče moj, ako si se zavjetovao Jehovi, učini sa mnom prema zavjetu svojemu,^a jer je Jehova izvršio osvetu nad neprijateljima tvojim, sinovima Amonovim!” **37** I još je rekla ocu svojemu: “Učini mi samo ovo: daj mi još dva mjeseca i pusti me da odem u gore i da s prijateljicama svojim oplaćem djevičanstvo svoje!”^b

38 Nato je rekao: “Idi!” Tako ju je pustio na dva mjeseca. I ona je otišla s prijateljicama svojim i oplakivala na gorama djevičanstvo svoje. **39** Kad su prošla dva mjeseca, vratila se ocu svojemu i on je postupio s njom prema zavjetu koji je zavjetovao.^c I ona nikad nije legla s muškarcem. Otada je postao običaj u Izraelu **40** da svake godine, četiri dana u godini, kćeri Izraelove idu da pohvale kćer Jiftaha Gileadovca.^d

12 Tada su se skupili Efrajimovci, otišli na sjever i rekli Jiftahu: “Zašto si otišao u boj protiv sinova Amonovih, a nas nisi pozvao da idemo s tobom?”^e Spalit ćemo i tvoju kuću i tebe!”^f **2** Ali Jiftah im je rekao: “Žestoko sam se sukobio sa sinovima Amonovim,^g ja i narod moj. I pozivao sam vas u pomoć, ali me niste izbavili iz ruku njihovih. **3** Kad sam vidio da me ne izbavljate, odlučio sam izložiti opasnosti dušu svoju^h i krenuti na sinove Amonove.ⁱ I Jehova mi ih je predao u ruke. Pa zašto ste

Su 12:3* Doslovno: “staviti dušu svoju na dlan svoj”.

11. poglavlje

a Su 11:30
Su 11:31
Ef 6:1
Kol 3:20

b 1Mo 24:16

1Mo 30:23
Ru 4:14
1Sa 1:6

c 1Sa 1:22

1Sa 1:24

d 1Ko 7:34

1Ko 7:37

12. poglavlje

e Su 8:1

Izr 8:13
Izr 16:18
Jk 3:16

f Su 14:15

Su 15:6
2Lje 25:10

g Su 11:6

Su 11:9

h Su 9:17

1Sa 19:5
1Sa 28:21
2Sa 23:17
Job 13:14
Ps 119:109

i Su 11:29

Desni stupac

a 5Mo 3:12
5Mo 3:13

b Jš 2:7

Su 3:28
Su 7:24

c Mt 26:73

d Izr 16:5
Izr 17:19
Pr 10:12

e Su 2:16

f Jš 19:10
Jš 19:15

g 1Mo 30:20

Jš 19:10
Su 5:14

h Su 12:15

2Sa 23:30
1Lje 27:14

onda izašli na mene danas da se borite protiv mene?”

4 Jiftah je tada skupio sve ljude iz Gileada^a i stao se boriti s Efrajimom. I Gileadovci su pobili Efrajimovce, jer su ovi rekli: “Vi ste bjegunci iz Efrajima, Gileade, i usred Efrajima i usred Manašea živite!” **5** I Gilead je osvojio gazove jordanske^b pred Efrajimom. I kad bi koji bjegunac Efrajimov rekao: “Pustite me da prijedem!” Gileadovci bi svakoga pitali: “Jesi li ti Efrajimovac?” Kad bi ovaj odgovorio: “Nisam”, **6** oni bi mu rekli: “Hajde, reci Šibolet!”^c A ovaj bi rekao: “Šibolet”, jer nije mogao ispravno izgovoriti riječ. Tada bi ga uhvatili i pogubili na gazovima jordanskim. Tako je u to vrijeme palo četrdeset i dvije tisuće ljudi iz Efrajima.^d

7 I Jiftah je sudio Izraelu šest godina. Potom je umro Jiftah Gileadovac i bio je pokopan u gradu svojemu u Gileadu.

8 Poslije njega sudio je Izraelu^e Ibsan iz Betlehema.^f

9 Imao je trideset sinova i trideset kćeri. Poslao je ljude da dovedu trideset žena iz drugoga roda za sinove njegove. I sudio je Izraelu sedam godina. **10** Potom je umro Ibsan i bio je pokopan u Betlehemu.

11 Poslije njega sudio je Izraelu Elon Zebulunovac.^g I sudio je Izraelu deset godina.

12 Potom je umro Elon Zebulunovac i bio je pokopan u Ajalonu u zemlji Zebulunovoj.

13 Poslije njega sudio je Izraelu Abdon, sin Hilela Piratonjanina.^h **14** Imao je četrde-

set sinova i trideset unuka koji su jahali na sedamdeset magaraca.^a I sudio je Izraelu osam godina. **15** Potom je umro Abdon, sin Hilela Piratonjani, i bio je pokopan u Piratonu u zemlji Efrajimovoj, u brdima amalečkim.^b

13 I sinovi Izraelovi opet su činili što je zlo u očima Jehovinom^c tako da ih je Jehova predao u ruke Filistejcima^d na četrdeset godina.

2 A bio je neki čovjek iz Sore,^e od porodice Danovaca,^f po imenu Manoah.^g Žena mu je bila nerotkinja te nije imala djece.^h **3** Poslije nekog vremena ženi se ukazao anđeo Jehovinⁱ i rekao joj: "Evo, ti si nerotkinja i nemaš djece. Ali zatrudnjet ćeš i rodit ćeš sina."^j **4** Zato te molim da odsada paziš na sebe! Nemoj piti vina ni opojnog pića^k i nemoj jesti ništa nečisto!^l **5** Jer, evo, zatrudnjet ćeš i rodit ćeš sina. I britva neka ne prijede preko glave njegove,^m jer će dijete biti nazirejⁿ Božji od utrobe majčine!^o I on će predvoditi u izbavljanju Izraela iz ruku filistejskih."^p

6 Tada je žena došla i rekla mužu svojemu: "Čovjek Božji došao je k meni. Izgledao je kao anđeo pravoga Boga,^r veoma zastrašujuće.^s Nisam ga pitala odakle je, niti mi je on rekao ime svoje."^t **7** Ali rekao mi je: 'Evo, zatrudnjet ćeš i rodit ćeš sina."^u Zato sada nemoj piti vina ni opojnog pića i nemoj jesti ništa nečisto, jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe majčine do dana smrti svoje!"^v

12. poglavlje

a Su 5:10
Su 10:4
b 1Mo 36:12
2Mo 17:16
4Mo 13:29
1Sa 15:2

13. poglavlje

c Su 2:11
Su 2:19
Su 10:6
d 2Mo 13:17
Jš 13:2
Jš 13:3
Su 10:7
1Sa 12:9
e Jš 15:33
Jš 19:41
2Lje 11:10
f 1Mo 49:16
5Mo 33:22
Jš 19:40
g Su 16:31
h 1Mo 16:1
1Mo 25:21
Lk 1:7
i 1Mo 16:7
Lk 1:11
j 1Mo 18:10
1Sa 1:20
2Kr 4:16
Lk 1:13
k 4Mo 6:3
Lk 1:15
l 3Mo 11:27
3Mo 11:47
m 4Mo 6:5
1Sa 1:11
n 4Mo 6:2
Su 16:17
o Lk 1:15
p Su 2:16
Su 13:1
Ne 9:27
r Mt 28:3
Dj 6:15
s 1Mo 28:17
2Mo 3:6
Da 8:17
t 1Mo 32:29
Su 13:17
Su 13:18
u Su 13:3
v Su 13:4

Desni stupac

a 2Mo 4:10
Su 6:15
b Izr 3:6
Izr 16:20
c 5Mo 4:9
5Mo 6:7
d Ps 65:2
Ps 66:19
e 1Ko 11:3
Ef 5:24
1Pe 3:5
f Su 13:3
g Su 13:5
h 1Mo 18:19
Su 13:8
Izr 22:6
Ef 6:4
i Su 13:4
j 4Mo 6:3
k 3Mo 11:27
3Mo 11:47
l 5Mo 12:32
m 1Mo 18:5
1Mo 18:7
Su 6:18
He 13:2

8 I Manoah se usrdno pomolio Jehovi: "Oprosti, Jehova!^a Molim te, neka nam opet dođe čovjek Božji kojega si poslao i poučib nas što trebamo činiti s djetetom koje će se roditi!"^c **9** I pravi je Bog poslušao glas Manoahov.^d Anđeo pravoga Boga opet je došao k ženi dok je sjedila u polju, a Manoah, muž njezin, nije bio s njom. **10** Žena je brzo otrčala i rekla mužu svojemu:^e "Evo, ukazao mi se čovjek koji mi je došao neki dan."^f

11 Nato je Manoah ustao i pošao sa ženom svojom i kad je došao do čovjeka, upitao ga je: "Jesi li ti čovjek koji je razgovarao s ovom ženom?"^g A on je odgovorio: "Jesam." **12** Tada je Manoah rekao: "Neka se ispune riječi tvoje! Kako će dijete živjeti i što će raditi?"^h **13** A anđeo Jehovin rekao je Manoahu: "Neka se žena čuva svega što sam joj rekao!"ⁱ **14** Neka ne jede ništa što dolazi od vinove loze, neka ne pije vina ni opojnog pića^j i neka ne jede ništa nečisto!^k Neka drži sve što sam joj zapovjedio!"^l

15 Manoah je tada rekao anđelu Jehovinom: "Dopusti da te zadržimo i pripravimo ti jare!"^m **16** Ali anđeo Jehovin rekao je Manoahu: "Ako me i zadržiš, neću jesti jela tvojega. Ali ako želiš Jehovi priinijeti žrtvu paljenicu,ⁿ možeš je žrtvovati." A Manoah nije znao da je to bio anđeo Jehovin. **17** Tada je Manoah rekao anđelu Jehovinom: "Kako ti je ime?"^o Htjeli bismo ti iskazati čast kad se ispuni riječ

n Su 6:26; o 1Mo 32:29; Su 13:6.

tvoja.” **18** Ali anđeo Jehovin mu je rekao: “Zašto pitaš za ime moje kad je čudesno?”

19 I Manoah je uzeo jare i žitnu žrtvu te ih na stijeni prinio Jehovi.^a I Bog je učinio čudo, a Manoah i žena njegova to su promatrali. **20** Kad se plamen podigao sa žrtvenika prema nebu, podigao se i anđeo Jehovin u tom plamenu sa žrtvenika. Vidjevši to,^b Manoah i žena njegova pali su ničice na zemlju.^c **21** I anđeo Jehovin nije se više ukazivao Manoahu i ženi njegovoj. Tada je Manoah shvatio da je to bio anđeo Jehovin.^d **22** I Manoah je rekao ženi svojoj: “Sigurno ćemo umrijeti,^e jer smo vidjeli Boga.”^f **23** A žena mu je odgovorila: “Da nas je Jehova htio usmrtiti, ne bi prihvatio žrtvu paljenicu i žitnu žrtvu iz ruke naše^g i ne bi nam pokazao sve ovo niti bi nam dopustio da takvo što čujemo.”^h

24 I žena je rodila sina i dala mu ime Samson.ⁱ I dječak je rastao, a Jehova ga je blagoslivljao.^j **25** Poslije nekog vremena duh Jehovin^k počeo je djelovati na njega u Mahan-Danu,^l između Sore^m i Eš-
taola.ⁿ

14 I Samson je otišao u Timnu.^o U Timni je vidio jednu ženu između kćeri filistejskih. **2** Kad se vratio, rekao je ocu svojem i majci svojoj: “Vidio sam jednu ženu u Timni između kćeri filistejskih. Oženite me njome!”^p **3** A otac njegov i majka njegova rekli su mu: “Zar nema žene među kćerima braće tvoje i među svim narodom mo-

13. poglavlje

- a Su 6:20
- b Dj 1:9
- c 1Mo 17:3
1Lje 21:16
Mt 17:6
- d Su 6:22
- e Su 6:23
- f 1Mo 16:7
1Mo 16:13
1Mo 32:24
1Mo 32:30
2Mo 33:20
Iv 1:18
- g 1Mo 4:4
Su 13:16
- h Ps 25:14
Izr 3:32
- i He 11:32
- j 1Sa 3:19
Lk 1:80
Lk 2:52
- k Su 3:10
Su 6:34
Su 11:29
1Sa 11:6
Mt 4:1
- l Su 18:12
- m Su 18:11
- n Jš 15:33

14. poglavlje

- o Jš 15:10
Jš 19:43
- p 1Mo 21:21
1Mo 34:4
1Mo 38:6

Desni stupac

- a 2Mo 34:16
5Mo 7:3
Ne 13:27
1Ko 7:39
- b 1Mo 34:14
1Sa 14:6
1Sa 17:26
1Sa 31:4
2Sa 1:20
- c Jš 11:20
1Kr 12:15
- d 5Mo 28:48
Su 13:1
Su 15:11
e Su 14:1
- f Su 13:25
Za 4:6
- g Su 14:2
- h 1Mo 24:67
Mt 1:24
- i 1Mo 43:11
2Mo 3:8
5Mo 32:13
Izr 24:13
Mt 3:4
- j 1Sa 14:27
Izr 25:16
- k 1Mo 29:22
Mt 22:4
- l Ps 49:4
Ps 78:2
Izr 1:6
Eze 17:2
- m 1Mo 29:27

jim^a pa moraš uzeti ženu između neobrezanih Filistejaca?”^b Ali Samson je rekao ocu svojem: “Njome me oženi, jer to je žena za mene!” **4** A otac njegov i majka njegova nisu znali da je to od Jehove^c i da on traži priliku da se sukobi s Filistejcima, jer su u to vrijeme Filistejci vladali Izraelom.^d

5 Tako je Samson otišao s ocem svojim i majkom svojom u Timnu.^e Kad je došao do vinograda timnjanskih, gle, mladi lav izašao je pred njega ričući. **6** Tada je duh Jehovin došao na njega^f i on je rastrgao lava kao da trga jare, a nije imao ništa u ruci svojoj. Ali nije rekao ocu svojem ni majci svojoj što je učinio. **7** Potom je Samson otišao dalje i razgovarao s onom ženom. Još je uvijek smatrao da je to žena za njega.^g

8 Poslije nekog vremena vratio se da je odveo kući.^h Putem je svratio da pogleda mrtvog lava, kad gle, u mrtvom lavu bio je roj pčela i med.ⁱ **9** I uzeo je meda u ruke svoje i idući dalje, jeo ga je putem.^j Kad je opet došao k ocu i majci, dao je i njima te su i oni jeli. Ali nije im rekao da je med izvadio iz mrtvog lava.

10 Zatim je otac njegov otišao k onoj ženi i Samson je ondje priredio gozbu,^k jer su tako činili mladići. **11** Kad su ga ljudi vidjeli, izabrali su trideset svadbenih drugova da budu s njim. **12** I Samson im je rekao: “Dajte da vam zadam zagonetku! Ako mi za sedam dana^m gozbe kažete o čemu se radi i odgonetnete je, dat ću

vam trideset donjih i trideset gornjih haljina.^a **13** Ali ako je nećete moći odgonetnuti, onda ćete vi meni dati trideset donjih i trideset gornjih haljina.” Nato su mu rekli: “Zadačaj nam zagonetku da je čujemo!”

14 I on im je rekao:

“Iz onoga koji jede^b izašlo je jelo,

i iz jakoga je izašlo slatko.”^c

I tri dana nisu mogli odgonetnuti zagonetku. **15** A četvrtoga su dana rekli ženi Samsonovoj: “Izvuci na prijevartu od muža svojega rješenje zagonetke,^d inače ćemo vatrom spaliti i tebe i dom oca tvojega!^e Zar ste nas pozvali ovamo da nam imetak uzmete?”^f **16** Tada je žena Samsonova stala plakati pred njim,^g govoreći: “Ti me samo mrziš i ne voliš me!^h Zadao si zagonetku sinovima naroda mojega,ⁱ a meni je nisi otkrio.” Nato joj je rekao: “Gle, ni ocu svojemu ni majci svojoj nisam je otkrio,^j a tebi da je otkrijem?”

17 Ali ona je plakala pred njim sedam dana, koliko je trajala gozba njihova. Sedmoga dana konačno joj je rekao, jer je navaljivala na njega.^k A ona je zagonetku otkrila sinovima naroda svojega.^l **18** I ljudi onoga grada rekli su mu sedmi dan, prije nego što je ušao u njezinu sobu:^m

“Što je slade od meda, i što je jače od lava?”ⁿ

A on im je odgovorio:

“Da niste mojom junicom orali,^o

ne biste zagonetku odgonetnuli.”^p

14. poglavlje

a 1Mo 45:22

Su 14:19

2Kr 5:5

2Kr 5:22

b Su 14:8

c Su 14:9

d Su 16:5

e Su 12:1

Su 15:6

f Izr 28:20

g Izr 27:15

h Su 16:15

i Su 14:14

j Su 14:9

k Su 16:16

Izr 19:13

Izr 21:19

Lk 11:8

l Su 16:18

Izr 6:18

Izr 25:9

m Su 15:1

n Su 14:14

o Su 14:15

p Su 14:14

Desni stupac

a Su 13:25

Su 14:6

Su 15:14

1Ko 12:4

b Jš 13:3

Su 1:18

Jr 47:5

c Su 14:13

d Su 14:2

e Su 14:11

Su 15:2

15. poglavlje

f 1Mo 38:17

1Sa 16:20

Lk 15:29

g Su 14:18

h Su 14:17

i Su 14:11

Su 14:20

j Su 14:4

Su 15:5

k Pj 2:15

Tu 5:18

l 2Sa 14:30

m Su 14:11

Su 14:20

Su 15:2

n 5Mo 9:5

Su 12:1

Su 14:15

Izr 22:8

19 I duh Jehovin došao je na njega^a i on je otišao u Aškelon,^b pobio trideset njihovih ljudi, uzeo odjeću što je skinuo s njih i dao haljine onima koji su odgonetnuli zagonetku.^c Silno se razgnjevio i otišao kući oca svojega.

20 A ženu Samsonovu^d dobio je jedan od svadbenih drugova^e njegovih, koji mu je bio pratilac.

15 Poslije nekog vremena, u danima žetve pšenice, Samson je otišao posjetiti ženu svoju, noseći joj jare.^f I rekao je: “Želim ući k ženi svojoj u sobu njezinu!”^g Ali otac njezin nije mu dopustio da uđe, **2** nego je rekao: “Mislio sam: ‘Sigurno je mrziš!’^h Zato sam je dao svadbenom drugu tvojemu.ⁱ Nije li mlađa sestra njezina bolja od nje? Molim te, uzmi nju umjesto one!” **3** Ali Samson im je rekao: “Ovaj put neću biti kriv Filistejcima ako im naneseš zlo.”^j

4 I Samson je otišao, ulovio tri stotine lisica,^k uzeo baklje i okrenuo rep prema repu te stavio po jednu baklju među dva repa, točno u sredinu. **5** Tada je zapalio baklje i pustio lisice u filistejska polja nepožnjavenog žita. Tako je zapalio sve, od snopova do nepožnjavenog žita, i vinograde i maslinike.^l

6 A Filistejci su pitali: “Tko je to učinio?” Tada su im odgovorili: “Samson, zet Timnjani-
nov, jer je ovaj uzeo ženu njegovu i dao je svadbenom drugu njegovu.”^m Nato su Filistejci otišli i vatrom spalili i nju i oca njezina.ⁿ **7** A Samson im

je rekao: "Kad ste tako učinili, ne preostaje mi ništa drugo nego da vam se osvetim,^a a onda ću prestati." **8** I pobio ih je u velikom pokolju, potukavši ih jednog za drugim,^{*} a potom je otišao i nastanio se u pećini Etamu.^b

9 Poslije nekog vremena došli su Filistejci,^c utaborili se u Judi^d i stali tumarati po području oko Lehija.^e **10** I sinovi su Judini pitali: "Zašto ste izašli na nas?" A oni su odgovorili: "Izašli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo kako je on učinio nama."

11 Tada se tri tisuće sinova Judinih spustilo do pećine Etama^f i pitalo Samsona: "Zar ne znaš da Filistejci vladaju nad nama?^g Pa zašto si nam onda ovo učinio?" A on im je odgovorio: "Kako su oni učinili meni, tako sam ja učinio njima."^h **12** Ali oni su mu rekli: "Došli smo te svezati i predati u ruke Filistejcima." A Samson im je odvratio: "Zakunite mi se da vi nećete dignuti ruku na mene!" **13** Oni su mu rekli: "Nećemo, nego ćemo te samo svezati i predati u ruke njihov. Ali sigurno te nećemo ubiti."

Tako su ga svezali s dva nova užetaⁱ i izveli iz pećine. **14** Kad je došao u Lehi, Filistejci su, ugledavši ga, počeli radosno klicati.^j Tada je duh Jehovin^k došao na njega i užad na rukama njegovim postala je kao konci laneni spaljeni vatrom,^l i spale su sveze s ruku njegovih. **15** I našavši još

Su 15:8* Doslovno: "[naslagavši] noge po bedrima".

15. poglavlje

- a 1Mo 9:6
4Mo 35:16
Su 14:4
- b Su 15:11
- c Jš 13:2
Su 14:4
- d Jš 15:20
- e Su 15:17
Su 15:19
2Sa 23:11
- f Su 15:8
- g 5Mo 28:48
Su 13:1
Su 14:4
Ps 106:41
- h 3Mo 24:17
Su 1:7
Su 15:7
- i Su 16:11
- j Pr 7:8
Mi 7:8
- k Su 13:25
Su 14:6
Za 4:6
- l Su 16:9
Su 16:12

Desni stupac

- a 3Mo 26:8
Jš 23:10
1Sa 14:6
- b Su 16:30
- c Su 15:9
- d Ps 3:7
Ps 18:31
Ps 44:3
- e Su 14:3
1Sa 17:26
2Sa 1:20
- f 1Mo 21:19
2Mo 17:6
Mt 19:26
- g 1Mo 45:27
1Sa 30:12
Iza 40:29
- h Ps 34:6
Ps 120:1
- i 1Mo 49:16
Su 2:16
Su 13:1
Su 13:5
Su 16:31
Ne 9:27
He 11:32

16. poglavlje

- j Jš 13:3
Jš 15:47
- k Jš 2:1
Su 14:4
- l Ps 118:11
- m Dj 9:24
2Ko 11:32
- n Su 15:10
- o 1Mo 22:17
1Mo 24:60

svježu magareću čeljust, pružio je ruku i dohvatio je i pobio njome tisuću ljudi.^a **16** Tada je Samson rekao:

"Čeljusti magarećom pobio sam jednu gomilu, dvije gomile!

Čeljusti magarećom tisuću sam ljudi pobio!"^b

17 Kad je to rekao, bacio je čeljust iz ruke svoje i prozvao ono mjesto Ramat-Lehi.^c **18** Budući da je jako ožednio, zavapio je k Jehovi: "Ti si dao ovo veliko spasenje u ruke sluzi svojemu,^d pa zar da sada umrem od žeđi i padnem u ruke neobrezanima?"^e

19 Tada je Bog u Lehiju načinio rascjep i iz nje je potekla voda.^f Kad se Samson napio, povratila mu se snaga^g i oporavio se.^h Zato je tome izvoru dao ime En-Hakore,ⁱ i on još danas postoji u Lehiju.

20 I Samson je sudio Izraelu u danima Filistejaca dvadeset godina.ⁱ

16 Jednom je Samson došao u Gazu^j i vidio ondje neku bludnicu, pa je ušao k njoj.^k **2** I stanovnicima Gaze javili su: "Samson je došao ovamo!" A oni su ga opkolili^l i vrebali ga cijelu noć na vratima gradskim.^m I cijelu su noć mirno čekali, govoreći: "Ubit ćemo ga čim svane zora."ⁿ

3 Ali Samson je ležao samo do ponoći, a u ponoć je ustao, uhvatio gradska vrata^o s oba dovratnika, iščupao ih zajedno sa zasunom te stavio na rame-

Su 15:17* "Ramat-Lehi" znači "čeljustna uzvisina". **19*** Doslovno: "duh". **19*** "En-Hakore" znači "izvor onoga koji zove".

na i odnio^a na vrh gore koja je nasuprot Hebronu.^b

4 Poslije toga zaljubio se u ženu iz doline Soreka, koja se zvala Dalila.^c 5 Filistejski knezovi-saveznici^d došli su k njoj, govoreći joj: "Prevari^e ga i saznaj gdje se krije velika snaga njegova, kako ga možemo nadvladati i čime da ga svežemo da bismo ga svladali! A mi ćemo ti onda dati svaki po tisuću i sto srebrnjaka."^f

6 Potom je Dalila rekla Samsonu: "Molim te, reci mi gdje se krije velika snaga tvoja i čime bi te trebalo vezati da te se svlada?"^g 7 A Samson joj je odgovorio: "Da me svežu sa sedam još vlažnih, neosušenih žila,^{*h} izgubio bih snagu i bio kao svaki drugi čovjek." 8 Tada su joj filistejski knezovi-savezniciⁱ donijeli sedam još vlažnih, neosušenih žila i ona ga je vezala njima. 9 I dok su u njezinoj sobi sjedili ljudi u zasjedi,^j ona mu je rekla: "Samsone, evo Filistejaca^k na tebe!" A on je pokidao žile, kao što se kida nit kućine kad osjeti vatru.^l I nije se saznalo gdje se krije snaga njegova.^m

10 Tada je Dalilaⁿ rekla Samsonu: "Evo, prevario si me i slagao mi.^o Molim te, reci mi sada čime bi te trebalo vezati!" 11 A on joj je odgovorio: "Da me čvrsto svežu novom užadi, koja se još nije koristila u radu, izgubio bih snagu i bio kao svaki drugi čovjek." 12 I Dalila je uzela novu užad, svezala ga njome i rekla mu: "Samsone, evo Filistejaca na tebe!" A u njezinoj sobi sjedili

16. poglavlje

- a Za 4:6
- b 1Mo 23:2
- Jš 15:13
- Jš 21:11
- Su 1:10
- c Su 16:18
- d Jš 13:3
- Su 3:3
- e Su 14:15
- f 2Mo 23:8
- 4Mo 22:17
- Su 16:18
- Izr 17:23
- Pr 7:7
- Mt 26:15
- 1Ti 6:10
- g Ps 12:2
- Mi 7:5
- h 1Mo 32:32
- Job 10:11
- i Jš 13:3
- j Su 16:12
- k Jš 13:1
- Jš 13:2
- Su 14:4
- l Su 15:14
- m Su 16:5
- n Su 16:4
- o Su 16:7
- Su 16:13
- Su 16:15

Desni stupac

- a Su 16:9
- b Su 15:14
- c Su 16:7
- Su 16:11
- d Su 16:5
- e 3Mo 13:48
- f Su 16:9
- g Su 14:16
- h Su 16:7
- Su 16:11
- Su 16:13
- i Su 14:17
- Lk 11:8
- j Izr 21:19
- Izr 25:24
- Izr 27:15
- Lk 11:8
- k Su 14:17
- Mi 7:5
- l 4Mo 6:5
- Su 13:5
- 1Sa 1:11
- m Su 13:7
- n Izr 13:3
- o Jš 13:3
- Su 3:3
- Su 16:5
- Su 16:30
- 1Sa 5:8
- 1Sa 6:4
- 1Sa 29:2
- 1Lje 12:19
- p Su 14:17
- Su 16:17
- Izr 25:9
- Jf 9:4
- Mi 7:5
- r Su 16:5
- Mt 26:15

su ljudi u zasjedi.^a Ali on je pokidao užad s ruku svojih kao da su konci.^b

13 Potom je Dalila rekla Samsonu: "Do sada si me varao i lagao mi.^c Reci mi čime bi te trebalo vezati!"^d A on joj je odgovorio: "Sedam pletenica s glave moje trebaš utkati u osnovu^e tkanja." 14 I ona ih je učvrstila klinom i rekla mu: "Samsone, evo Filistejaca na tebe!"^f A on se probudio iz sna i istrgnuo klin tkalački i osnovu.

15 Nato mu je rekla: "Kako možeš govoriti: 'Volim te',^g kad srce tvoje nije sa mnom? Već si me tripud prevario i nisi mi rekao gdje se krije velika snaga tvoja."^h 16 Budući da ga je sve vrijeme salijetalaⁱ riječima i navaljivala na njega, to je nasmrtno izjedalo dušu njegovu.^j 17 Na koncu joj je otvorio cijelo srce svoje^k i rekao joj: "Britva^l nikada nije prešla preko glave moje, jer sam nazirej Božji od utrobe majčine.^m Da me obriju, moja bi me snaga ostavila, oslabio bih i bio kao svaki drugi čovjek."ⁿ

18 Kad je Dalila vidjela da joj je otvorio cijelo srce svoje, poslala je ljude da pozovu filistejske knezove-saveznike,^o poručivši im: "Dodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje!"^p I knezovi filistejski došli su k njoj i donijeli novac sa sobom.^r 19 A ona ga je uspavala na koljenima svojim i potom pozvala čovjeka da obrije sedam pletenica s glave njegove. Tako ga je svladala i snaga ga je ostavila. 20 Tada je rekla: "Samsone, evo Filistejaca

na tebe!" A on se probudio iz sna i pomislio: "Izvući ću se kao i prije^a i oslobodit ću se!" Ali nije znao da je Jehova odstupio od njega.^b **21** I Filistejci su ga uhvatili, iskopali mu oči^c te ga odveli u Gazu^d i okovali u dvostruke bakrene okove^e te je morao okretati mlin^f u zatvoru.^g **22** Ali nakon što su mu obrijali glavu,^h počela mu je rasti gusta kosa.

23 A filistejski knezovi-saveznici skupili su se da prinesu veliku žrtvu bogu svomemu Dagonuⁱ i da se raduju. I govorili su: "Bog* naš dao nam je u ruke neprijatelja našega Samsona!"^j **24** Kad ga je narod vidio, počeo je hvaliti boga svojega,^k govoreći: "Bog naš dao nam je u ruke neprijatelja našega,^l koji je pustošio zemlju našu^m i koji je pobio mnoge od nas."ⁿ

25 Budući da im se srce razveselilo,^o rekli su: "Pozovite Samsona da nas zabavlja!"^p Tako su doveli Samsona iz zaptvora da ih nasmijava.^r I postavili su ga između stupova. **26** Tada je Samson rekao dječaku koji ga je vodio za ruku: "Pusti me da opipam stupove na kojima stoji ovo zdanje i da se naslonim na njih!" **27** A hram je bio pun muškaraca i žena, i svi filistejski knezovi-saveznici bili su ondje.^s Na krovu je bilo oko tri tisuće muškaraca i žena koji su gledali kako ih Samson zabavlja.^t

Su 16:23* Doslovno: "Bogovi". Ova se imenica odnosi na Dagona. Množinom se naglašava veličanstvo, a uz nju se nalazi glagol u jednini. Vidi 1Sa 5:7; 2Kr 19:37.

16. poglavlje

- a Su 16:9
- Su 16:12
- Su 16:14
- b 4Mo 14:42
- 1Sa 18:12
- 2Lje 15:2
- c 1Sa 11:2
- 2Kr 25:7
- d Su 16:1
- e 2Lje 33:11
- f Mk 9:42
- g 1Mo 39:20
- 2Kr 17:4
- h 4Mo 6:5
- i Su 13:5
- i 1Sa 5:4
- j 5Mo 32:27
- Su 13:5
- k Ps 135:15
- Da 5:4
- 1Ko 8:5
- l Su 15:10
- m Su 15:5
- n Su 15:8
- o Su 15:16
- o 2Sa 13:28
- p Izr 14:13
- Mt 27:29
- r Job 30:9
- Ps 35:15
- Ps 69:12
- He 11:36
- s Su 16:18
- t Su 16:25

Desni stupac

- a He 11:32
- b Ps 50:15
- Ps 91:15
- c Ps 74:18
- Jr 15:15
- d Su 14:6
- Su 14:19
- Su 15:14
- e Su 16:21
- Ps 58:10
- Ps 143:12
- f Eze 18:4
- Mt 10:28
- Ot 12:11
- g Su 16:27
- Job 31:3
- h Su 14:19
- Su 15:8
- Su 15:15
- i Su 13:2
- Su 13:25
- j JS 19:41
- k Su 13:8
- l 1Mo 49:16
- Su 2:16
- Su 15:20

17. poglavlje

- m JS 17:15
- Su 10:1
- n 1Sa 14:24
- 1Sa 26:19
- o 2Mo 20:12
- 2Mo 20:15
- 3Mo 6:4
- p Izr 19:18
- r 3Mo 6:4
- s 2Mo 20:4
- 3Mo 26:1
- Ps 115:4
- t 3Mo 19:4
- Iza 40:19
- Hb 2:18

28 A Samson^a je zazvao Jehovu:^b "Svevišnji Gospodine Jehova, sjeti me se,^c molim te, i daj mi snage^d samo još ovaj put, molim te, Bože pravi, daj da se osvetim Filistejcima za jedno od dva oka svoja!"^e

29 Tada je Samson uhvatio dva središnja stupa na kojima je stajalo zdanje i upro se o njih, o jednog desnom, a o drugog lijevom rukom. **30** I povikao je: "Neka duša moja pogine^f s Filistejcima!" Nato je upro iz sve snage i zdanje se srušilo na knezove-saveznike i na sav narod što je bio u njemu.^g Tako je broj mrtvih koje je pobio umirući bio veći od broja onih koje je pobio za života.^h

31 Potom su braća njegova i sav dom oca njegova otišli i uzeli ga te ga odnijeli i pokopali između Soreⁱ i Eštaola,^j u grobu oca njegova Manoaha.^k Samson je sudio Izraelu dvadeset godina.^l

17 U brdima efrajimskim^m živio je jedan čovjek po imenu Mika. **2** Jednom je rekao majci svojoj: "Tisuću i sto srebrnjaka što su ti bili ukradeni i zbog kojih si kletvu izgovorilaⁿ tako da sam je i ja čuo, evo, to je srebro kod mene. Ja sam ga uzeo."^o Nato je majka njegova rekla: "Neka Jehova blagoslovi sina mojeg!"^p **3** Tada je vratio majci svojoj tisuću i sto srebrnjaka,^r a majka je rekla: "Posvetit ću srebro Jehovi iz ruke svoje za sina svojega, da se napravi lik rezan^s i kip lijevan.^t Zato ti ga sada dajem natrag."

4 On je srebro vratio majci svojoj, a ona je uzela dvije stotine srebrnjaka i dala ih srebraru.^a I on je načinio lik rezan^b i kip lijevan,^c koji su stajali u kući Mikinoj. 5 A taj je Mika imao kuću za bogove.^d I načinio je svećeničku pregaču^e i kućne idole,^f a jednoga od sinova svojih ovlastio^{*g} je da mu služi kao svećenik.^h 6 U ono vrijeme nije bilo kralja u Izraelu.ⁱ Svatko je činio ono što je smatrao ispravnim.^j

7 A bio je neki mladić iz Betlehema^k u Judi, levit^l koji je neko vrijeme živio među plemenom Judinim. 8 Taj je čovjek otišao iz grada Betlehema u Judi da nađe kakvo mjesto gdje će neko vrijeme živjeti. Tako je na svome putu došao u brda efrajimska do kuće Mikine.^m 9 I Mika ga je upitao: "Odakle dolaziš?" On mu je odgovorio: "Ja sam levit iz Betlehema u Judi i putujem kako bih našao kakvo mjesto gdje ću neko vrijeme živjeti." 10 A Mika mu je rekao: "Ostani kod mene i budi mi otacⁿ i svećenik,^o a ja ću ti dati deset srebrnjaka na godinu, svećeničku odjeću i hranu!" I levit je otišao k njemu. 11 Tako je levit odlučio ostanuti kod njega, i mladić mu je bio kao jedan od sinova njegovih. 12 Potom je Mika ovlastio^p levita da mu služi kao svećenik.^r I mladić je živio u kući Mikinoj. 13 I Mika je rekao: "Sada znam da će mi Jehova učiniti dobro, jer imam levita za svećenika."^s

Su 17:5* Doslovno: "napunio [mu] je ruku". Vidi bilješku za 2Mo 28:41.

17. poglavlje

- a Iza 46:6
Jr 10:9
- b 5Mo 5:8
5Mo 27:15
e 5Mo 9:12
- d 1Mo 31:30
5Mo 13:6
Ezr 1:7
1Ko 8:5
- e 2Mo 28:6
Su 8:27
- f 1Mo 31:19
Su 18:14
Ho 3:4
- g 2Mo 29:9
Su 17:12
1Kr 13:33
2Lje 13:9
- h 4Mo 3:10
5Mo 12:11
- i 1Mo 36:31
5Mo 33:5
Su 18:1
- j 5Mo 12:8
5Mo 28:1
Su 21:25
Izr 14:12
Izr 16:2
Izr 21:2
- k 1Mo 35:19
Su 19:1
Ru 1:1
Mi 5:2
Mt 2:1
- l 4Mo 3:45
Jš 14:3
Jš 18:7
Su 18:30
- m Su 17:1
- n 1Mo 45:8
2Kr 6:21
Iza 22:21
- o Su 18:19
Su 18:27
- p Su 17:5
- r 4Mo 3:10
1Kr 12:31
1Kr 13:33
2Lje 13:9
- s Izr 14:12
Iza 44:20
Mt 15:9

Desni stupac

18. poglavlje

- a 1Mo 36:31
5Mo 33:5
Su 8:23
Su 17:6
Su 19:1
Su 21:25
- b Jš 19:40
- c 4Mo 33:55
Jš 19:47
Su 1:34
- d Jš 19:41
Su 13:2
Su 13:25
- e Su 16:31
- f 4Mo 13:17
Jš 2:1
Jš 7:2
Su 1:23
1Sa 26:4
- g Jš 17:15
Su 19:1
- h Su 17:1
- i Su 17:10
Mi 3:11

18 U ono vrijeme nije bilo kralja u Izraelu.^a Pleme Danovo^b u ono je vrijeme tražilo zemlju koja bi mu pripala u nasljedstvo, gdje bi se naselilo, jer mu do tada nije dopalo nasljedstvo među plemenima Izraelovim.^c

2 Zato su sinovi Danovi poslali petoricu ljudi iz porodice svoje, hrabre ljude svoje iz Sora^d i Eštaola,^e da izvide^f zemlju i istraže je. I rekli su im: "Idite, istražite zemlju!" I oni su došli u brda efrajimska^g do kuće Mikine^h i ondje prenoćili. 3 Kad su bili blizu kuće Mikine, prepoznali su glas mladoga levita, pa su svratili onamo i upitali ga: "Tko te doveo ovamo? Što radiš tu i zašto si ovdje?" 4 Nato im je odgovorio: "Tako i tako učinio mi je Mika i unajmio meⁱ da mu služim kao svećenik."^j 5 A oni su mu rekli: "Molimo te, upitaj^k Boga^l da znamo hoće li biti uspješan put na koji smo krenuli!" 6 Tada im je svećenik rekao: "Idite u miru! Po volji je Jehovi put na koji ste krenuli."

7 I tako je onih pet ljudi otišlo i stiglo u Lajiš.^m I vidjeli su da narod ondje živi po običaju sidonskom bez straha, uzdajući se samo u sebe, da živi mirno i bezbrižnoⁿ te da u zemlji nema osvajača koji bi ih ugnjetavao i napadao. Osim toga, bili su daleko od Sidonaca^o i nisu imali nikakve veze s drugim narodima.

j Su 17:5; Su 18:27; 1Kr 13:33; 2Lje 13:9; k 1Kr 22:5; l Su 17:13; m Jš 19:47; Su 18:29; n Su 18:27; o Jš 13:4; Jš 19:28; Su 3:3; Su 10:12.

8 Kad su se vratili k braći svojoj u Soru^a i Eštaol,^b braća su ih upitala: "Kako je bilo?"

9 A oni su odgovorili: "Ustanite i pođimo na njih! Jer zemlja koju smo vidjeli vrlo je dobra.^c Nemojte oklijevati i ne budite neodlučni, nego krenite da zaposjednete tu zemlju!^d

10 Kad dođete onamo, doći ćete k narodu bezbrižnu^e i u zemlju prostranu. Bog predaje u ruke vaše^f tu zemlju u kojoj ne manjka nikakvih dobara zemaljskih."^g

11 Tada je šest stotina ljudi iz porodice Danovaca^h pripasalo svoje oružje za rat i krenulo odande, to jest iz Sore i Eštaola.ⁱ 12 I otišli su i utaborili se u Kirijat-Jearimu^j u Judi. Zato se to mjesto do današnjeg dana naziva Mahane-Dan.^{*k} A to je zapadno od Kirijat-Jearima. 13 Potom su odande krenuli u brda efrajimska i došli do kuće Mikine.^l

14 Tada su petorica što su prije izviđala^m zemlju oko Lajišaⁿ rekla braći svojoj: "Znate li da se u ovim kućama nalaze svećenička pregača, kućni idoli,^o lik rezan^p i kip lijevan?^r Sada promislite što ćete činiti!"^s 15 I tako su svratili onamo i došli u kuću mladoga levita,^t u Mikinu kuću, i upitali ga kako je.^u 16 Dotle je šest stotina ljudi od sinova Danovih^v s pripasanim oružjem za rat^z stajalo pred vratima. 17 Petorica onih što su išli izviđati zemlju^a otišli su gore da uđu onamo i uzmu lik rezan,^b svećeničku prega-

Su 18:12* "Mahane-Dan" znači "Danov tabor".

18. poglavlje

- a Su 13:2
Su 16:31
- b Jš 15:33
Su 18:2
- c 4Mo 14:7
5Mo 8:7
- d 2Mo 23:30
4Mo 13:30
Jš 18:3
- e Su 18:7
Su 18:27
- f 5Mo 4:1
Ps 81:14
- g 2Mo 3:8
5Mo 8:9
Eze 20:6
- h Jš 19:40
- i Su 16:31
Su 18:2
- j Jš 15:60
1Sa 7:1
2Lje 1:4
- k Su 13:25
- l Su 17:1
- m Su 18:2
- n Su 18:7
Su 18:29
- o Su 17:5
- p 5Mo 5:8
Su 17:4
- r 5Mo 27:15
11v 5:21
- s Su 18:18
- t Su 17:7
Su 17:12
Su 18:30
- u 1Mo 29:6
1Mo 43:27
- v Su 18:11
- z 1Sa 17:5
2Lje 26:14
- a Su 18:2
- b 2Mo 20:4
3Mo 26:1
Su 17:4
Ps 115:4

Desni stupac

- a 2Mo 28:6
Su 8:27
- b 1Mo 31:19
1Mo 31:30
Su 17:5
Ho 3:4
- c 3Mo 19:4
5Mo 27:15
Su 17:3
11v 5:21
- d Su 17:12
- e Su 17:4
Su 18:30
- f Su 17:12
Su 18:4
- g Su 17:10
- h Su 18:4
Su 18:27
Mi 3:11
- i Su 17:12
- j Su 18:30
- k Ps 103
Iza 56:11
He 5:4
- l Su 17:4
Su 17:5
Su 18:14
Su 18:18
- m 1Mo 33:2
5Mo 25:18
- n Su 17:1
- o 1Mo 21:17
2Sa 14:5
2Kr 6:28
- p Su 17:4
Su 17:5

ču,^a kućne idole^b i lik lijevan.^c

A svećenik^d je stajao pred vratima sa šest stotina ljudi koji su imali pripasano oružje za rat. 18 I ovi su ušli u kuću Mikinu te uzeli lik rezan, svećeničku pregaču, kućne idole i lik lijevan.^e Nato im je svećenik^f rekao: "Što to činite?"

19 A oni su mu odgovorili: "Šuti! Stavi ruku na usta i pođi s nama, pa nam budi otac^g i svećenik!^h Je li ti bolje da budeš svećenik domu jednog čovjekaⁱ ili da budeš svećenik plemenu i porodici u Izraelu?"^j 20 Kad je to čuo, svećenik se obradovao u srcu svojemu,^k pa je uzeo svećeničku pregaču, kućne idole i lik rezan^l te se pridružio narodu.

21 Potom su se okrenuli i otišli, a djecu, stoku i dragocjenosti postavili su naprijed.^m 22 Kad su se već bili udaljili od kuće Mikine, ljudi što su živjeli u kućama blizu kuće Mikineⁿ skupili su se i krenuli da dostignu sinove Danove. 23 I stali su vikati za sinovima Danovim, a ovi su se okrenuli i rekli Miki: "Što ti je^o da si skupio tolike ljude?"

24 A on je odgovorio: "Uzeli ste bogove^p moje koje sam načinio^r i svećenika^s i otišli. A što je meni ostalo?^t Kako me još možete pitati: 'Što ti je?'"

25 Nato su mu sinovi Danovi rekli: "Da te više nismo čuli! Jer ako vas napadnu gnjevni ljudi, izgubit ćeš svoju dušu i duše doma svojega." 26 I sinovi Danovi otišli su dalje, a Mika se, vidjevši da su jači od

r Ps 115:8; Ps 135:18; Iza 44:17; Jr 51:17; s Su 17:12; t Su 17:5.

njega,^a okrenuo i vratio kući svojoj.

27 Tako su uzeli ono što je Mika načinio i svećenika^b njegova i otišli u Lajiš^c da napadnu narod miran i bezbrižan.^d I pobili su ih oštricom mača,^e a grad spalili vatrom.^f

28 I nije bilo nikoga da izbavi građane, jer su bili daleko od Sidona^g i nisu imali nikakve veze s drugim narodima. Grad se nalazio u ravnici Bet-Rehoba.^h Potom su opet sagradili grad i nastanili se u njemu.ⁱ

29 I nazvali su ga Dan po imenu oca svojega Dana,^j koji se rodio Izraelu.^k A grad se prije zvao Lajiš.^l **30** Potom su sinovi Danovi sebi postavili lik rezan.^m A Jonatan,ⁿ sin Geršoma,^o sina Mojsijeva, i sinovi njegovi bili su svećenici plemenu Danovaca do dana kad je zemlja bila odvedena u izgnanstvo.^p **31** I onaj lik reznani što ga je načinio Mika stajao je među njima sve vrijeme dok je dom^r pravoga Boga bio u Šilu.^s

19 U ono vrijeme, kad još nije bilo kralja u Izraelu,^t neki je levit živio duboko u brdima efrajimskim.^u On je uzeo za inoću^{*v} ženu iz Betlehema^z u Judi. **2** A inoča njegova bila mu je nevjerna.^a Na koncu je otišla od njega kući oca svojega u Betlehem u Judi i ondje je ostala puna četiri mjeseca. **3** Tada je muž njezin ustao i otišao za njom da ljubazno razgovara s njom i vratiti je natrag. Imao je sa sobom slugu svojega^b i dva magarca. I ona ga je uvela u kuću

18. poglavlje

- a Lk 14:31
b Su 17:12
c Su 18:19
d Jš 19:47
e Su 18:7
f Su 18:10
g Jš 19:47
h Jš 11:13
i 1Mo 10:15
j 1Mo 49:13
k Jš 11:8
l Su 10:12
m Su 18:7
n 4Mo 13:21
o 2Sa 10:6
p 4Mo 33:53
q 1Mo 14:14
r 5Mo 34:1
s Jš 19:47
t Su 20:1
u 2Sa 17:11
v 1Kr 12:29
w 1Mo 30:6
x 1Mo 32:28
y Jš 19:47
z Su 18:7
aa 2Mo 20:4
ab 3Mo 26:1
ac 5Mo 17:3
ad 5Mo 27:15
ae Su 17:4
af Su 18:18
ag n Su 17:12
ah o 2Mo 2:22
ai 2Mo 18:3
aj p 1Sa 4:11
ak 1Sa 4:22
al Ps 78:61
am r 2Mo 40:2
an Jš 18:1
ao 1Sa 1:3
ap 1Sa 4:3
aq Ps 78:80
ar Jr 7:12

19. poglavlje

- t Su 17:6
u Su 18:1
v Su 21:25
w 1Sa 8:4
x 1Sa 8:5
y u Jš 17:15
z Jš 17:16
aa v 1Mo 16:3
ab 2Mo 21:8
ac 2Sa 5:13
ad 2Lj 11:21
ae z 1Mo 35:19
af Su 17:7
ag Mi 5:2
ah Mt 2:6
ai a 3Mo 20:10
aj 5Mo 22:22
ak Ga 5:19
al Kol 3:5
am b 4Mo 22:22

Desni stupac

- a 1Mo 24:54
b Ri 12:13
c He 13:2
d 1Mo 18:5
e Ps 104:15
f Izr 11:25
g c 1Mo 19:2
h d Su 19:9
i Su 19:22
j e Su 19:4
k 1Pe 4:9
l f 1Mo 18:5
m Su 19:5
n Ru 3:7
o Ps 104:15

oca svojega. Kad ga je ugledao otac mlade žene, obradovao se što ga vidi. **4** I tast njegov, otac mlade žene, zadržao ga je, tako da je ostao s njim tri dana. Jeli su i pili, i on je noćio ondje.^a

5 A četvrtoga dana, kad su po običaju ustali rano ujutro, on se spremio da pođe. Ali otac mlade žene rekao je zetu svojemu: "Okrijepi srce svoje zalogačem kruha,^b pa onda idite!" **6** Tako su sjeli i obojica su jela i pila. Potom je otac mlade žene rekao čovjeku: "Hajde, molim te, prenoći ovdje^c i neka se veseli srce tvoje!"^d **7** A kad je čovjek ustao da pođe, njegov ga je tast stao nagovarati da ostane te je on još jednom prenoćio ondje.^e

8 Kad je petoga dana uranio da pođe, otac mlade žene rekao mu je: "Molim te, okrijepi srce svoje!"^f I tako su se zadržali jedući zajedno sve dok se dan nije primaknuo kraju. **9** Tada je čovjek^g ustao da pođe, zajedno s inoćom svojom^h i slugom svojim.ⁱ Ali tast njegov, otac mlade žene, rekao mu je: "Evo, kraj je dana i uskoro će večer. Molim te, prenoćite ovdje!^j Evo, dan je na izmaku, prenoći ovdje i neka ti srce bude veselo!"^k A sutra uranite, pa podite na put i vratite se šatoru svojemu!" **10** Ali čovjek nije htio prenoćiti, nego je ustao, krenuo na put i došao pred Jebus,^l to jest Jeruzalem.^m Imao je sa sobom dva osedlana magarca, inoću i slugu.

g Su 19:1; h Su 19:2; 2Sa 5:13; i 4Mo 22:22; Su 19:3; j Lk 24:29; Ri 12:13; k Su 19:6; l Jš 15:8; Jš 15:63; m Jš 18:28; Su 1:8.

11 Kad su bili blizu Jebusa, bio je već skoro mrak,^a pa je sluga rekao gospodaru svojemu: "Hajde sada da svratimo u ovaj grad jebusejski^b i prenoćimo u njemu!" **12** Ali gospodar mu je rekao: "Nećemo svraćati u grad tuđinaca^c koji nisu sinovi Izraelovi, nego ćemo otići do Gibee."^d **13** I još je rekao sluzi svojemu: "Požurimo da stignemo u koje od tih mjesta i da prenoćimo u Gibei ili u Rami!"^e **14** Tako su pošli dalje i nastavili put, a sunce je stalo zalaziti kad su došli blizu Gibee Benjaminove.

15 I svratili su onamo da prenoće u Gibei. Ušli su u grad te sjeli na gradski trg, ali nitko ih nije primio u kuću da prenoće.^f **16** I gle, neki se starac uvečer vraćao s posla u polju,^g a bio je iz brda efrajimskih^h i živio je u Gibei. A stanovnici toga mjesta bili su Benjaminovci.ⁱ **17** Kad je podigao oči svoje, vidio je čovjeka, putnika, na gradskom trgu. I starac ga je upitao: "Kamo ideš i odakle dolaziš?"^j **18** A on mu je odgovorio: "Na putu smo iz Betlehema u Judi i idemo duboko u brda efrajimska.^k Ja sam odande, ali išao sam u Betlehem u Judi.^l Sada se vraćam svojoj kući, ali nema nikoga da me primi u kuću svoju."^m **19** A imam i slame i hraneⁿ za magarce te kruha^o i vina za sebe i za robinju tvoju^p i za momka^r što je sa mnom, slugom tvojim. Ništa ne manjka." **20** Tada je starac rekao: "Mir tebi!"^s Što ti god nedostaje, moja je briga.^t Samo nemoj ostati preko

19. poglavlje

- a Su 19:14
- b 1Mo 10:16
- c 2Mo 23:33
4Mo 33:55
5Mo 20:18
Su 1:21
- d Jš 18:28
1Sa 10:26
Iza 10:29
Ho 5:8
- e Jš 18:25
1Kr 15:17
Ne 11:33
Jr 40:1
- f 1Mo 19:2
Su 19:20
Iza 58:7
- g Mt 20:8
- h Jš 17:15
Su 19:1
- i Jš 18:21
Jš 18:28
- j 1Mo 16:8
- k Su 19:1
I Su 19:2
- m Su 19:15
- n 1Mo 24:32
1Mo 43:24
- o 1Mo 18:5
- p Su 19:2
R Su 19:3
Su 19:9
- s 6:23
1Sa 25:6
1Lje 12:18
- t Su 19:15
Ri 12:13
He 13:2
1Pe 4:9

Desni stupac

- a 1Mo 19:3
Dj 16:15
- b Su 19:19
- c 1Mo 18:4
1Sa 25:41
2Sa 11:8
Lk 7:44
Iv 13:5
1Ti 5:10
- d Su 19:6
Su 19:9
Ps 104:15
- e 5Mo 13:13
Su 20:13
Izr 6:12
Izr 16:27
Na 1:15
- f 1Mo 19:4
Su 20:5
- g 1Mo 19:5
3Mo 20:13
Ri 1:27
1Ko 6:9
Jd 7
- h 1Mo 19:6
- i 1Mo 19:7
- j 1Mo 34:7
Su 20:6
- k 1Mo 19:8
- l Su 19:2
- m 3Mo 20:10
- n Jr 5:8
Ho 9:9
Ho 10:9
Ef 4:19
- o Su 19:21
- p Su 19:2
Su 19:25
R Su 20:5
- s Su 19:18

noći na trgu!" **21** I doveo ga je u kuću svoju^a i bacio hranu magarcima.^b Potom su oprali noge^c svoje te su jeli i pili.

22 Dok su se oni veselili,^d gle, stanovnici grada, nevaljali ljudi,^e okružili su kuću,^f gurajući se na vrata. I vikali su starcu, vlasniku one kuće: "Izvedi čovjeka što je ušao u kuću tvoju da općimo s njim!"^g **23** Tada je vlasnik kuće izašao k njima i rekao im:^h "Ne, braćo moja,ⁱ ne činite zla, molim vas, jer je taj čovjek ušao u moju kuću! Ne činite takvo sramotno i bezumno djelo!"^j **24** Evo moje kćeri djevice i inoče njegove! Dajte da vam njih izvedem, pa ih silujte^k i činite im što vam je drago! Ali ovome čovjeku ne činite takvo sramotno i bezumno djelo!"

25 No ljudi ga nisu htjeli slušati. Tada je onaj čovjek uzeo inoču svoju^l i izveo im je. I oni su općili s njom^m i zlostavljaliⁿ je cijelu noć do jutra, a kad je počela svitati zora, pustili su je. **26** I žena je došla kad je svitalo jutro, pala je pred vratima kuće onog čovjeka gdje je bio gospodar njezin^o i ostala ležati dok nije svanulo. **27** Ujutro je gospodar njezin ustao, otvorio kućna vrata i izašao da ide svojim putem, kad gle, žena, inoča njegova,^p ležala je na ulazu u kuću s rukama na pragu. **28** A on joj je rekao: "Ustani, idemo!" Ali nije bilo odgovora.^r Tada ju je čovjek stavio na magarca i krenuo na put da se vrati u svoje mjesto.^s

29 Kad je ušao u kuću svoju, dohvatio je nož, uzeo inoču

svoju i rasjekao je na dvanaest komada,^a koje je poslao u sve krajeve Izraela.^b **30** I svi koji su to vidjeli rekli su: "Takvo što nikad se nije dogodilo niti se vidjelo od dana kad su sinovi Izraelovi izašli iz zemlje egipatske, pa do danas. Razmisлите o tome, posavjetujte se^c i kažite što ste odlučili!"

20 Tada su izašli svi sinovi Izraelovi,^d od Dana^e do Beer-Sebe,^f zajedno sa zemljom gileadskom,^g i zajednica se skupila kao jedan^h pred Jehovom u Mispi.ⁱ **2** I glavari svega naroda, svih plemena Izraelovih, zauzeli su svoje mjesto na skupu* naroda pravoga Boga,^j kojega je bilo četrina stotine tisuća pješaka naoružanih mačem.^k

3 A sinovi Benjaminovi čuli su da su sinovi Izraelovi otišli u Mispu.^l

Tada su sinovi Izraelovi rekli: "Govorite! Kako se dogodilo to zlo?"^m **4** Tada je onaj čovjek, levit,ⁿ muž ubijene žene, ovako odgovorio: "Došao sam u Gibeu^o Benjaminovu s inoćom* svojom^p da prenoćim. **5** A građani Gibee ustali su na mene i noću okružili kuću u kojoj sam bio. Htjeli su mene ubiti, ali su umjesto toga silovali moju inoću^r i ona je umrla.^s **6** Zato sam uzeo inoću svoju, rasjekao je na komade i poslao ih u sve krajeve nasljedstva Izraelova,^t jer su u besramnosti^u svojoj počinili djelo sramotno i bezumno u Izraelu.^v **7** I sada, svi sinovi

19. poglavlje

a Su 20:6
b Js 14:1
1Sa 11:7
c Su 20:7
Izr 15:22

20. poglavlje

d 5Mo 13:12
Js 22:12
Su 21:5
e Js 19:47
Su 18:29
2Sa 3:10
11Je 21:2
2LJe 30:5
f 1Sa 3:20
2Sa 24:2
g Js 22:9
h 1Sa 11:7
2Sa 19:14
i 1Sa 7:5
1Sa 10:17
2Kr 25:23
j Ps 83:18
Iza 44:8
k Su 20:17
2Sa 24:9
2Kr 3:26
l Su 20:1
m Su 19:22
n Su 19:1
o Su 19:12
p Su 19:2
r Su 19:25
s Su 19:26
t Su 19:29
u 3Mo 19:29
3Mo 20:14
Ps 119:150
Izr 10:23
1Pe 4:3
v Su 19:23

Desni stupac

a Su 19:30
Izr 11:14
Izr 13:10
Izr 20:18
Izr 24:6
b Su 20:1
c Izr 21:3
d Su 1:1
Su 20:18
1Sa 14:42
Ne 11:1
Izr 16:33
Dj 1:26
e 1Mo 34:7
Su 19:23
Su 19:25
2Sa 13:12
f Js 18:11
g 5Mo 13:14
Js 22:16
Ef 5:11
h 2Sa 20:21
i Su 19:22
Su 19:25
j Su 19:12
k 3Mo 20:10
l 5Mo 13:5
5Mo 17:7
5Mo 22:22
1Ko 5:6
1Ko 5:13
m 1Sa 2:25
Izr 29:1
Ho 9:9
Ho 10:9
Ri 9:18
n 4Mo 26:41
o Su 3:15

Izraelovi, posavjetujte se ovdje i recite što ste odlučili!"^a

8 Tada je sav narod ustao kao jedan,^b govoreći: "Nitko od nas neće se vratiti u šator svoj i nitko neće otići kući svojoj,^c **9** nego ćemo ovako učiniti Gibei: ždrijebom ćemo odlučiti^d kako da krenemo na nju! **10** Uzet ćemo po deset ljudi od stotine iz svih plemena Izraelovih, po stotinu od tisuće i po tisuću od deset tisuća koji će nabavljati hranu za ljude koji će krenuti na Gibeu Benjaminovu zbog svega onog sramotnog i bezumnog djela^e što ga je počinila u Izraelu." **11** Tako su se svi Izraelci ujediniili i skupili kao jedan protiv toga grada.

12 Tada su plemena Izraelova poslala ljude po svemu plemenu Benjaminovu^f s porukom: "Kakvo se to zlo dogodilo među vama?^g **13** Zato sada predajte^h te nevaljale ljude! što su u Gibei^j da ih pogubimo^k i tako uklonimo zlo iz Izraela!"^l Ali sinovi Benjaminovi nisu htjeli poslušati glasa braće svoje, sinova Izraelovih.^m

14 Tada su sinovi Benjaminovi došli iz gradova svojih i skupili se u Gibei da izađu u boj protiv sinova Izraelovih. **15** Tako se toga dana skupilo sinova Benjaminovih iz gradova njihovih dvadeset i šest tisuća ljudi naoružanih mačem,ⁿ osim stanovnika Gibee, kojih se skupilo sedam stotina ljudi izabranih. **16** Od svega toga naroda bilo je sedam stotina ljudi izabranih, koji su bili ljevaci.^o Svaki je kamenom

Su 20:2* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. 4* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

iz pračke^a pogadao u dlaku, ne promašujući cilj.

17 A Izraelaca se skupilo, osim sinova Benjaminovih, četiri stotine tisuća ljudi naoružanih mačem,^b sve samih ratnika. **18** I sinovi Izraelovi ustali su i pošli u Betel da traže savjet od Boga.^c I pitali su: "Tko će od nas prvi krenuti u boj protiv sinova Benjaminovih?"^d A Jehova je odgovorio: "Juda neka krene prvi!"^e

19 Tako su ujutro sinovi Izraelovi ustali i utaborili se pred Gibeom.

20 I Izraelci su izašli u boj protiv Benjamin. I pred Gibeom su se Izraelci svrstali u bojne redove protiv njih. **21** A sinovi Benjaminovi izašli su iz Gibee^f i toga su dana pobili dvadeset i dvije tisuće Izraelaca.^g **22** Ali sinovi Izraelovi bili su hrabri i opet su se svrstali u bojne redove na mjestu na kojem su se bili svrstali prvoga dana. **23** Tada su sinovi Izraelovi otišli i plakali^h pred Jehovom sve do večeri. I tražili su savjet od Jehove, govoreći: "Da li da opet izađemo u boj protiv sinova Benjamin, brata svojega?"ⁱ A Jehova je odgovorio: "Izađite protiv njega!"

24 Drugoga su se dana sinovi Izraelovi približili sinovima Benjaminovim.^j **25** A Benjamin je i drugoga dana izašao iz Gibee pred njih i pobio još osamnaest tisuća ljudi između sinova Izraelovih,^k sve samih ratnika naoružanih mačem.^l **26** Tada su svi sinovi Izraelovi,^m sav narod, otišli u Betel i došavši onamo, plakaliⁿ su i

20. poglavlje

- a 1Mo 49:27
1Sa 17:40
1Sa 17:49
1Lje 12:2
2Lje 26:14
- b Su 20:2
- c 2Mo 28:30
4Mo 27:21
Su 20:27
Izr 3:6
- d Su 1:1
- e 1Mo 49:8
4Mo 10:14
Su 1:2
1Lje 5:2
- f Su 19:12
Ho 10:9
- g 1Mo 49:27
Ps 33:16
Jr 12:1
- h Su 20:26
Izr 3:5
Izr 16:3
- i Su 20:28
- j Su 20:19
- k Su 20:21
- l Su 20:17
- m Su 20:2
- n Su 20:23

Desni stupac

- a 2Lje 20:3
Ezr 8:21
Jl 1:14
- b 3Mo 1:3
- c 3Mo 3:1
3Mo 19:5
Su 21:4
1Sa 10:8
- d 4Mo 27:21
Su 20:18
Ps 85:8
Izr 16:3
- e Js 18:1
1Sa 4:3
- f 2Mo 6:25
4Mo 25:7
Js 22:13
Js 24:33
Ps 106:30
- g 2Mo 28:43
2Mo 29:9
- h Su 20:23
- i 2Sa 5:19
- j Js 8:4
1Sa 15:5
Izr 24:6
Pr 9:18
- k Su 20:20
Su 20:22
- l Js 8:16
Su 20:36
- m 1Mo 28:19
Js 18:22
Su 20:26
- n Su 19:12
1Sa 10:26
- o Su 20:39
- p Su 20:21
Su 20:25
- r Js 8:15
- s Js 8:19
t Su 19:12
- u Js 8:14
Su 20:41
Izr 4:19
Izr 28:14
Izr 29:1

sjedili pred Jehovom. I toga su dana postili^a do večeri i prinosili žrtve paljenice^b i žrtve zajedništva^c pred Jehovom. **27** Potom su sinovi Izraelovi tražili savjet od Jehove, pravoga Boga,^d jer se kovčeg sa veza^e njegova u to vrijeme nalazio ondje. **28** A Pinhas,^f sin Eleazara, sina Aronova, služio je u to vrijeme pred kovčegom.^g I on je upitao: "Hoćemo li opet izaći u boj protiv sinova Benjamin, brata svojega, ili da odustanemo?"^h A Jehova je odgovorio: "Idite, jer ću ga sutra dati u ruke vaše!"ⁱ **29** Tada je Izrael postavio zasjedu^j oko Gibee.

30 I trećega dana izašli su sinovi Izraelovi protiv sinova Benjaminovih i svrstali se u bojne redove pred Gibeom, kao i prije.^k **31** Kad su sinovi Benjaminovi izašli na njih, ovi su ih odmamlili od grada.^l A onda su Benjaminovci kao i prije stali ubijati neke od njih po putevima poljskim, od kojih jedan ide u Betel,^m a drugi u Gibeu,ⁿ i tako su ubili oko trideset Izraelaca.^o **32** I sinovi Benjaminovi govorili su: "Padaju pred nama kao i prije."^p A sinovi Izraelovi rekli su: "Bježimo^r da ih odmavimo od grada na puteve!" **33** I svi su se Izraelci podigli s mjesta svojih i svrstali se u bojne redove kod Baal-Tamara, a oni Izraelci koji su bili u zasjedi^s krenuli su na juriš s mjesta svojih blizu Gibee.^t **34** Tako je pred Gibeu došlo deset tisuća ljudi izabranih iz svega Izraela i boj je bio žestok. A Benjaminovci nisu znali da će ih zadesiti zlo.^u

35 I Jehova je porazio Benjamina^a pred Izraelom, tako da su sinovi Izraelovi toga dana pobili Benjaminu dvadeset i pet tisuća i stotinu ljudi, sve samih ratnika naoružanih mačem.^b

36 Sinovi Benjaminovi mislili su da su porazili Izraelce kad su se ovi stali povlačiti pred njima^c uzdajući se u zasjedu koju su bili postavili pred Gibeom. **37** A ljudi u zasjedi^d brzo su se podigli i udarili na Gibeu.^e Raširili su se po gradu i pobili sve u njemu oštricom mača.^f

38 Izraelci su se dogovorili s onima u zasjedi da im daju dimni znak iz grada.^g

39 Kad su se sinovi Izraelovi stali povlačiti iz boja, Benjamin ih je počeo ubijati i pobio je oko trideset ljudi između Izraelaca,^h govoreći: "Padaju pred nama kao i u prvome boju."ⁱ

40 Tada se kao znak^j iz grada stao dizati stup dima.^k Kad se Benjamin obazreo, gle, sav je grad bio u plamenu i plamen se dizao prema nebu.^l **41** Tada su se Izraelci okrenuli,^m a Benjaminovce je obuzeo strahⁿ jer su vidjeli da ih je snašlo zlo.^o

42 I bježali su pred Izraelcima prema pustinji, ali ratnici su im bili za petama, a i oni Izraelci što su dolazili iz grada ubijali su ih među sobom. **43** Tako su opkolili Benjamina.^p Progonili su ih bez predaha^q i pobili točno pred Gibeom,^s prema istoku. **44** I palo je osamnaest tisuća ljudi od Benjamina, sve samih odvažnih muževa.^t

45 Tada su se okrenuli i objegli u pustinju do stijene Ri-

20. poglavlje

- a 4Mo 26:41
Su 20:14
Su 20:28
Su 20:48
b 3Mo 18:29
Su 20:15
Su 20:46
c Jš 8:16
Su 20:31
d Jš 8:7
Su 20:29
e Jš 8:19
f Jš 8:24
g Jš 8:19
h Su 20:31
i Su 20:21
Su 20:25
j Su 20:38
k 1Mo 19:28
l Jš 8:20
m Jš 8:21
n Iza 13:8
o Su 20:34
p Jš 8:22
r Jš 10:19
s Ho 9:9
Ho 10:9
t Su 11:1
Su 20:15

Desni stupac

- a Su 20:47
Su 21:13
b Su 20:31
c Su 20:15
Su 20:35
d Su 20:45
Su 21:13
e 5Mo 13:15
Su 20:34
f Jš 8:19

21. poglavlje

- g Su 20:1
1Sa 7:5
1Kr 15:22
Jr 40:6
h Su 21:18
i Su 20:18
Su 20:26
j Su 20:2
Ps 83:18
k 1Sa 30:4
Pr 3:4
l 5Mo 28:63
Su 21:6
m 2Mo 10:25
3Mo 1:3
n 3Mo 3:1
3Mo 19:5
Su 20:26
2Sa 24:25
o Su 21:7
p Su 5:23
Su 21:10

mona.^a Izraelci su potom na putevima pobili^b još pet tisuća njihovih ljudi, a zatim su ih progonili sve do Gidoma i pobili još dvije tisuće ljudi.

46 Toga je dana palo ukupno dvadeset i pet tisuća Benjaminovaca naoružanih mačem,^c sve samih odvažnih muževa.

47 A šest stotina ljudi se okrenulo i pobjeglo u pustinju do stijene Rimona, i živjeli su na stijeni Rimonu^d četiri mjeseca.

48 A Izraelci su se vratili i ponovno napali sinove Benjaminove i pobili oštricom mača sve što je bilo u gradovima, od čovjeka do stoke, sve na što su naišli.^e A i sve gradove na koje su naišli spalili su vatrom.^f

21 Izraelci su se zakleli u Mispi:^g "Nitko od nas neće dati kćer svoju za ženu sinu Benjaminovu."^h **2** Potom je narod došao u Beteliⁱ i ondje je sjedio pred pravim Bogom^j do večeri, naričući i gorko plačući.^k **3** I rekli su: "Jehova, Bože Izraelov, zašto se dogodilo u Izraelu da danas nestane jedno pleme iz Izraela?"^l **4** Sutradan je narod uranio, sagradio ondje žrtvenik i prinio žrtve paljenice^m i žrtve zajedništva.ⁿ

5 Tada su sinovi Izraelovi rekli: "Ima li koga među svim plemenima Izraelovim da nije došao na skup Jehovin? Jer smo se svečano zakleli^o da se pogubi svaki koji nije došao pred Jehovu u Mispu."^p

6 A sinovi Izraelovi sažalili su se na Benjamina, brata svojege, i rekli su: "Danas je odsječeno jedno pleme od Izraela.

7 Što ćemo učiniti da oni što su preostali dobiju žene, kad smo se zakleli^a Jehovom da im nećemo dati kćeri svoje za žene?"^b

8 Zato su pitali: "Ima li koga među plemenima Izraelovim da nije došao pred Jehovu u Mispu?"^c E i gle, nitko iz Jabeš-Gileada^d nije došao u tabor na skup. **9** Jer kad se narod prebrojao, vidjelo se da ondje nema nikoga od stanovnika Jabeš-Gileada. **10** Stoga je zajednica poslala onamo dvanaest tisuća najhrabrijih ljudi i zapovjedila im: "Idite i pobijte stanovnike Jabeš-Gileada oštricom mača, i žene i djecu!"^e **11** I ovako učinite: pobijte* sve muškarce i sve žene koje su legle s muškarcem!"^f **12** I našli su među stanovnicima Jabeš-Gileada^g četiri stotine djevojaka, djevica^h koje nisu legle s muškarcem. I doveli su ih u tabor u Šilo,ⁱ u zemlji Kanaanu.

13 Sva je zajednica tada poslala glasnike da razgovaraju sa sinovima Benjaminovim što su bili na stijeni Rimonu^j i da im ponude mir. **14** Tada su se sinovi Benjaminovi vratili. I dali su im žene iz Jabeš-Gileada^k koje su ostavili na životu. Ali nije ih bilo dovoljno za sve njih.^l **15** I narod se sažalio na Benjamina,^m jer je Jehova načinio razdor među plemenima Izraelovim. **16** I starješine zajednice rekli su: "Što ćemo učiniti da oni što su preostali dobiju žene, kad su žene istrijebljene iz Benjamina?"

Su 21:11* Ili: "pobijte kao herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

21. poglavlje

- a 3Mo 5:4
3Mo 19:12
Ps 15:4
Mt 5:33
b Su 21:1
Su 21:18
c Su 20:1
d 1Sa 11:1
1Sa 31:11
2Sa 21:12
1Lje 10:11
e Su 21:5
f 4Mo 31:17
g Su 21:8
h 1Mo 24:16
Es 2:3
i Js 18:1
Su 18:31
1Sa 1:3
j Su 20:47
k Su 21:8
l Su 20:47
Su 21:12
m Su 21:6

Desni stupac

- a Su 20:47
b 3Mo 19:12
Su 21:1
Ps 15:4
Mt 5:33
c Js 18:1
Su 21:12
d 1Mo 33:18
Su 9:6
Su 9:45
1Kr 12:1
e 2Mo 15:20
Su 11:34
1Sa 18:6
Ps 149:3
Ps 150:4
f Su 21:12
Su 21:14
g Su 21:1
Su 21:18
h Su 21:21
i Su 20:47
Su 21:12
j Su 20:48
k Js 14:2
Su 2:6
Su 20:8
l Su 8:23
Su 17:6
Su 18:1
Su 19:1
m 5Mo 12:8
5Mo 16:18
Su 17:6
1Sa 9:17
Izr 3:5

17 A onda su rekli: "Ostatak Benjaminov^a neka dobije zemlju svoju, da se ne bi zatrla jedno pleme u Izraelu! **18** Ali mi im ne smijemo dati kćeri svoje za žene, jer su se sinovi Izraelovi zakleli: 'Proklet bio onaj koji da ženu Benjaminu!'"^b

19 Potom su rekli: "Evo, svake se godine slavi blagdan u čast Jehovi u Šilu,^c sjeverno od Betela, istočno od puta što vodi od Betela u Šekem^d i južno od Lebone." **20** Stoga su zapovjedili sinovima Benjaminovim: "Idite i čekajte u zasjedi u vinogradima! **21** I čim vidite da djevojke iz Šila izlaze plesati^e kolo, iskočite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu od djevojaka iz Šila, pa onda otidite u zemlju Benjaminovu!" **22** A kad očevi njihovi ili braća njihova dođu k nama da se sude, mi ćemo im reći: 'Smilujte im se zbog nas, jer nismo uspjeli za svakoga od njih uzeti ženu u ratu!' A vi im ih niste dali, tako da sada niste krivi.'"^g

23 I sinovi Benjaminovi učinili su tako i od otetih djevojaka što su plesale^h uzeli su sebi onoliko žena koliko je njih bilo.ⁱ Potom su otišli i vratili se na nasljedstvo svoje, opet su sagradili gradove^j i naselili se u njima.

24 A sinovi Izraelovi tada su se razišli odande, svaki u pleme svoje i u porodicu svoju. I otišli su odande, svaki na nasljedstvo svoje.^k

25 U ono vrijeme nije bilo kralja u Izraelu.^l Svatko je činio ono što je smatrao ispravnim.^m

KNJIGA O RUTI

1 U danima kad su suci^a služili kao upravitelji zavlada-la je glad u zemlji,^b pa je jedan čovjek iz Betlehema^c u Judi otišao sa svojom ženom i svoja dva sina da se nastani u zemlji moapskoj.^d **2** Tom je čovjeku ime bilo Elimelek, ženi je njegovoj ime bilo Naomi, a ime-na njegovih dvaju sinova bila su Mahlon i Kiljon. Oni su bili Efraćani^e iz Betlehema u Judi. Kad su stigli u zemlju moapsku, nastanili su se ondje.

3 Nakon nekog vremena umro je Naomin muž Elimelek, i ona je ostala sa svoja dva sina. **4** Kasnije su se oni oženili Moapkama.^f Jednoj je ime bilo Orpa, a drugoj Ruta.^g I ondje su živjeli oko deset godina. **5** Potom su umrla i njih dvojica, Mahlon i Kiljon, pa je Naomi ostala bez svoja dva sina i bez svojega muža. **6** Tada je ustala sa svojim snahama da se vrati iz zemlje moapske, jer je u zemlji moapskoj čula da je Jehova pogledao na svoj narod^h i dao mu kruha.ⁱ

7 I izašla je iz mjesta gdje je živjela,^j a s njom i obje snahe njezine, i pošla putem natrag u zemlju Judinu. **8** Na koncu je Naomi rekla svojim dvjema snahama: "Idite, vratite se svaka u dom svoje majke! Neka vam Jehova pokaže dobrotu,^{*k} kao što ste je vi pokazale umrlima i meni.^l **9** Neka vas Jehova obdari^m time da nađe-

Ru 1:8* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

1. poglavlje

- a Su 2:16
- b 5Mo 28:15
5Mo 28:38
- c 1Mo 35:19
Su 17:7
Mi 5:2
- d 1Mo 19:37
4Mo 21:20
5Mo 2:9
5Mo 34:1
Su 3:30
- e 1Mo 35:19
1Mo 48:7
1Sa 17:12
- f 1Kr 11:1
- g Mt 1:5
- h 5Mo 4:31
5Mo 28:11
- i Ps 37:25
Ps 104:14
Ps 132:15
Mt 6:11
- j Ru 1:4
2Kr 8:3
- k 2Mo 34:6
Ru 2:20
Ps 31:16
Ps 31:21
- l Izr 11:17
Izr 19:22
- m Jk 1:17

Desni stupac

- a Ru 3:1
- b 1Mo 31:55
Dj 20:37
- c Ps 119:63
- d 1Mo 38:11
5Mo 25:5
- e 1Mo 17:17
- f Ru 1:20
1Sa 3:18
Job 19:21
- g Ru 1:16
Izr 17:17
Izr 18:24
He 10:39
- h 4Mo 21:29
Ps 96:5
1Ko 8:5
2Pe 2:22
- i 2Sa 15:19
- j 2Kr 2:2
He 11:15
- k Ru 2:11
Es 8:17
Ps 45:10
Iza 14:1
- l 5Mo 4:4
5Mo 10:20
Ru 2:12
1Kr 8:41
- m 2Sa 15:21
- n 1Sa 3:17
2Sa 19:13

te mir,^a svaka u domu muža svojega!" Tada ih je poljubila,^b a one su počele glasno plakati, **10** govoreći joj: "Ne, nego ćemo se s tobom vratiti narodu tvojemu."^c **11** Ali Naomi je rekla: "Vratite se, kćeri moje! Zašto da idete sa mnom? Zar još imam sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi?"^d **12** Vratite se, kćeri moje, idite, jer ja sam prestara za udaju! Pa i kad bih rekla da imam nade da ću se još večeras udati i da ću roditi sinove,^e **13** zar biste ih čekale dok ne odrastu? Zar biste zbog njih ostale osamljene i neudate? Ne, kćeri moje, velika je gorčina u meni zbog vas, jer se ruka Jehovina podigla na mene."^f

14 Nato su one stale još jače plakati. Orpa je zatim poljubila svoju svekrvu i otišla, a Ruta je ostala s njom.^g **15** A Naomi joj je rekla: "Evo, šogorica tvoja, koja je kao i ti ostala udovica, vratila se narodu svojemu i bogovima^h svojim. Vрати se i ti s njom!"ⁱ

16 Ali Ruta joj je odgovorila: "Nemoj me nagovarati da te ostavim i da odem od tebe, jer kamo ti ideš, idem i ja, i gdje se ti nastaniš, nastanit ću se i ja.^j Tvoj će narod biti moj narod^k i tvoj Bog moj Bog.^l **17** Gdje ti umreš, umrijet ću i ja^m i ondje ću biti pokopana. Neka mi Jehova učini tako i neka mi još dodaⁿ ako me išta osim smrti rastavi od tebe."

18 Kad je Naomi vidjela da je ona čvrsto odlučila ići

s njom,^a nije ju više odvrćala. **19** Tako su obje išle dalje dok nisu stigle u Betlehem.^b A kad su stigle u Betlehem, sav se grad uskomešao zbog njih,^c i žene su govorele: "Je li to Naomi?"^d **20** A ona im je govorila: "Ne zovite me Naomi!^e Zovite me Mara,^f jer me Svemogući^g velikom gorčinom ispunio.^f **21** Puna sam otišla,^g a praznu me Jehova vraća.^h Zašto da me zovete Naomi kad me Jehova ponizioⁱ i kad mi je Svemogući nevolju nanio?"^j

22 Tako se Naomi vratila, a s njom se iz zemlje moapske^k vratila i Ruta Moapka, snaha njezina. U Betlehem^l su stigle na početku žetve ječma.^m

2 Naomi je imala rodakaⁿ po mužu, vrlo bogatog^o čovjeka iz porodice Elimelebove, kojemu je ime bilo Boaz.^p

2 Jednog je dana Ruta Moapka rekla Naomi: "Pusti me, molim te, da idem u polje i pabirčim^r klasje za onim u čijim očima nađem milost." A ona joj je odgovorila: "Idi, kćeri moja!" **3** Nato je otišla i, ušavši u polje, počela je pabirčiti za žeteocima.^s A došla je na polje koje je pripadalo Boazu,^t iz porodice Elimelebove.^u **4** I gle, Boaz je došao iz Betlehema i rekao žeteocima: "Jehova s vama!"^v A oni su mu odgovorili: "Jehova te blagoslovio!"^z

5 Tada je Boaz^a rekao momku koji je bio nad žeteocima: "Čija je ona mlada žena?"

Ru 1:20* "Naomi" znači "moje veselje". **20^r** "Mara" znači "gorčina".

1. poglavlje

- a Dj 21:14
- b Ru 1:1
- c Mt 21:10
- d Ru 1:2
- e 1Mo 17:1
- 2Mo 6:3
- Iza 46:9
- f Ru 1:13
- 1Sa 3:18
- Job 19:21
- Iza 12:1
- g 1Sa 2:7
- h Job 1:21
- i Ru 1:5
- j Job 10:17
- Iza 54:8
- k 4Mo 21:13
- Ru 1:1
- l 1Mo 35:19
- Mi 5:2
- m Ru 2:23

2. poglavlje

- n Ru 3:2
- Ru 3:12
- o 5Mo 8:18
- p Ru 4:21
- 1Lje 2:11
- Mt 1:5
- Lk 3:32
- r 3Mo 19:9
- 3Mo 23:22
- 5Mo 24:19
- s 2So 3:10
- t Ru 2:20
- Izr 16:9
- u Ru 1:2
- v Su 6:12
- 2Ti 4:22
- z 4Mo 6:24
- a Ru 2:1
- Ru 4:21
- 1Lje 2:11

Desni stupac

- a Ru 1:4
- b Ru 1:16
- Ru 1:22
- c 3Mo 23:22
- Ru 2:2
- d Izr 13:4
- Izr 31:27
- Izr 31:31
- 1So 4:11
- e Izr 28:27
- 1Ti 6:18
- f Ru 2:22
- g 1Ti 5:2
- h Izr 11:25
- Jk 1:27
- i 1Sa 25:23
- j 2Mo 22:21
- 2Mo 23:9
- 3Mo 19:34
- k Izr 31:31
- l Ru 1:14
- Ru 1:16
- m Ps 45:10
- n 1Sa 24:19
- Job 34:11
- Izr 28:20
- He 6:10
- o Ru 4:11
- Ru 4:17
- Ps 20:5
- Mt 1:5
- Mt 1:16
- He 11:6

6 A momak koji je bio nad žeteocima odgovorio je: "To je mlada Moapka^a što se s Naomi vratila iz zemlje moapske.^b

7 Rekla je: 'Dopusti mi, molim te, da pabirčim!^c Skupljat ću požnjeveno klasje što ostane iza žetelaca.' Potom je otišla i, eto, na nogama je od jutra pa sve do malo prije, kad je tek nakratko sjela da se odmori."^d

8 Potom je Boaz rekao Rut: "Slušaj, kćeri moja! Ne idi pabirčiti na drugo polje,^e ne odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka.^f **9** Gledaj na kojem polju žanju, pa idi za njima. Zapovjedio sam momcima da te ne diraju.^g Kad ožedniš, idi k posudama i pij što momci zahvate."^h

10 Tada je ona pala ničice i poklonila se sve do zemlje,ⁱ rekavši mu: "Kako to da sam našla milost u očima tvojim te si pogledao na mene, kad sam tuđinka?"^j **11** A Boaz joj je odgovorio: "Čuo sam^k sve što si učinila za svekrvu svoju nakon što ti je umro muž,^l i kako si ostavila oca svojega i majku svoju i zemlju roda svojega i pošla k narodu koji prije nisi poznavala.^m **12** Neka Jehova nagradi djelaⁿ tvoja i neka ti potpunu plaću^o da Jehova, Bog Izraelov, pod čijim si krilima došla potražiti utočište!"^p **13** A ona je rekla: "Daj mi da ostanem u milosti tvojoj, gospodar, jer si me utješio i jer si svojim riječima umirio sluškinju svoju,^r premda i nisam kao jedna od sluškinja tvojih."^s

p Ps 17:8; Ps 36:7; Ps 57:1; Ps 63:7; Ps 91:4; r 1Mo 50:21; s 1Sa 25:41; Flp 2:3.

14 Kad je bilo vrijeme jelu, Boaz joj je rekao: "Dodaj ovamo, jedi kruha^a i umoči svoj zalogaj u ocat!" Tako je sjela pokraj žetelaca, a on joj je pružio prženoga zrnja^b i ona je jela i nasitila se i još joj je preostalo.

15 Potom je ustala da pabirči.^c A Boaz je zapovjedio svojim momcima: "Pustite je da pabirči i među požnjevenim klasjem i ne uznemiravajte^d je, **16** nego joj čak iz svojih rukoveti izvlačite klasje i ostavljajte za sobom da ga pokupi^e i ne mojte joj prigovarati!"

17 Tako je pabirčila na polju sve do večeri,^f a onda je izmlatila^g što je napabirčila, i bilo je oko efe^h ječma. **18** Uzevši to, otišla je u grad i svekrva je njezina vidjela koliko je napabirčila. Tada je izvadila i dala joj hranu što joj je ostalaⁱ kad se bila nasitila.

19 A svekrva ju je upitala: "Gdje si danas pabirčila i gdje si radila? Neka je blagoslovljen onaj koji je pogledao na tebe!"^j I ona je kazala svekrvi svojoj kod koga je radila: "Čovjek kod kojega sam danas radila zove se Boaz." **20** Nato je Naomi rekla snahi svojoj: "Neka ga blagoslovi Jehova,^k koji nije uskratio dobrotu^l svoju ni živima ni umrlima!"^m I još je rekla: "Taj nam je čovjek rod.ⁿ On je jedan od naših otkupitelja."^o **21** Nato je Ruta Moapka dodala: "Još mi je rekao: 'Drži se mojih ljudi dok ne dovrše cijelu moju žetvu.'"^p **22** A Naomi^r je rekla Rutu, snahi^s svo-

2. poglavlje

- a Ps 112:9
Izr 22:9
Iza 58:7
Eze 18:7
- b 1Sa 17:17
1Sa 25:18
2Sa 17:28
- c 3Mo 19:9
Ru 2:2
- d Ru 2:9
1Ti 5:2
- e Izr 14:21
Izr 19:17
Dj 20:35
- f Ru 2:7
Izr 31:27
- g Iza 28:27
- h 2Mo 16:36
Eze 45:11
- i Ru 2:14
Iv 6:12
1Ti 5:4
- j Ps 41:1
- k Ru 2:4
Ru 3:10
2Sa 2:5
- l 2Mo 34:6
Ru 1:8
Ps 36:7
Ps 62:12
Tu 3:22
- m Ru 1:8
- n Ru 2:1
- o 3Mo 25:25
5Mo 25:5
Ru 3:9
Ru 3:12
Ef 1:7
He 2:14
- p Ru 2:8
- r Ru 1:2
- s Ru 1:4

Desni stupac

- a Job 12:12
Izr 12:15
1Ko 15:33
Tit 2:3
- b Ru 1:22
- c Ru 1:14
Ru 1:16
Ru 3:11

3. poglavlje

- d 5Mo 25:6
Ru 1:9
- e 3Mo 25:25
5Mo 25:5
Ru 2:1
Ru 2:20
Ru 3:12
- f Iza 30:24
- g 2Sa 12:20
2Sa 14:2
Pr 9:8
- h 1Ti 2:9
- i Su 19:6
Ps 104:15
Pr 3:13
Pr 10:19
- j 3Mo 25:25
5Mo 25:5
Ru 2:20
- k Ru 2:4
- l Izr 11:17
Izr 19:22

joj: "Bolje je, kćeri moja, da ideš s njegovim djevojkama da te ne bi uznemiravali na nekom drugom polju."^a

23 I tako se držala Boazovih djevojaka i pabirčila dok nije završila i žetva ječma^b i žetva pšenice. I živjela je kod svoje svekrve.^c

3 Onda joj je Naomi, svekrva njezina, rekla: "Kćeri moja, ne trebam li ti potražiti miran dom,^d da bi ti bilo dobro? **2** Evo, nije li Boaz, s čijim si djevojkama bila, naš rođak?^e Eto, on večeras vije^f ječma na gumnu. **3** Operi se i namaži se uljem,^g obuci haljine^h svoje i otiđi na gumno. Ali gledaj da te on ne vidi dok ne završi s jelom i pićem. **4** A kad bude lijegao, pazi gdje će leći. Onda idi, otkrij mu noge i leži. On će ti već reći što ti je činiti."

5 A ona joj je odgovorila: "Učinit ću sve što mi kažeš."

6 I otišla je na gumno te učinila sve što joj je svekrva zapovjedila. **7** A pošto je Boaz jeo i pio, srce mu je bilo veselo.ⁱ Tada je otišao nakraj hrpe žita i tamo legao. A ona je kradom došla, otkrila mu noge i legla. **8** Oko ponoći čovjek se trznuo iz sna,^{*} pa se nagnuo naprijed i vidio ženu kako leži kod nogu njegovih. **9** "Tko si ti?" upitao je, a ona mu je odgovorila: "Ja sam Ruta, robinja tvoja. Raširi skut svoj na robinju svoju, jer si ti otkupitelj."^j **10** Nato je rekao: "Jehova te blagoslovio,^k kćeri moja! Dobrota^l koju ovim pokazuješ

Ru 3:8* Ili: "čovjek je počeo drhtati".
10* Ili: "Vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ru 2:17* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13. **20*** Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

veća je od one prve,^a jer nisi išla za mladićima, bili oni siromašni ili bogati. **11** I sada, kćeri moja, ne boj se! Sve što kažeš učinit ću za tebe,^b jer zna svatko u gradu mojemu* da si uzorna žena.^c **12** Iстина je da sam ja otkupitelj,^d ali postoji otkupitelj koji je u bližem srodstvu nego ja.^e **13** Ostani noćas ovdje, pa ako te on sutra ujutro otkupi,^f dobro, neka otkupi. Ali ako te on ne bude htio otkupiti onda ću te ja otkupiti, tako živ bio Jehova!^g Lezi tu do jutra!”

14 I ona je ležala kod njegovih nogu do jutra i ustala je dok još čovjek čovjeka nije mogao raspoznati. A on joj je rekao: “Pazi da se ne dozna da je žena došla na gumno!”^h **15** Još je dodao: “Daj mi ogrtač što je na tebi i raširi ga!” I ona ga je raširila i pridržala, a on joj je odmjerio šest mjera* ječma i stavio na nju. Zatim je otišao u grad.

16 Kad je došla svekrvi svojoj, ona ju je upitala: “Jesi li to ti,* kćeri moja?” A ona joj je ispričala sve što je onaj čovjek učinio za nju. **17** I još je rekla: “Dao mi je ovih šest mjera ječma, rekavši: ‘Nemoj k svekrvi svojoj doći praznih ruku!’”ⁱ **18** Nato joj je Naomi rekla: “Čekaj mirno, kćeri moja, dok ne doznaš kako će to završiti, jer čovjek neće imati mira dok sve to još danas ne završi!”^j

Ru 3:11* Doslovno: “na vratima naroda mojega”. **15*** Prema rabinskim izvorima, radilo se o šest seaha, ili 44 litre, jer više od toga vjerojatno ne bi mogla ponijeti na glavi. Vidi dodatak 13. **16*** Doslovno: “Tko si”.

3. poglavlje

- a Ru 1:16
- b Ru 3:9
- c Izr 31:30
Izr 31:31
1Ti 2:10
1Pe 3:4
- d 3Mo 25:25
Ru 2:20
- e Ru 4:1
- f Ru 3:9
Ru 4:5
Mt 22:24
- g 5Mo 6:13
Su 8:19
1Sa 14:39
2Ko 1:23
- h Ri 12:17
Ri 14:16
1Ko 10:32
- i Ps 37:5
Jk 1:27
- j Ps 138:8
Ri 8:28
1Pe 5:7

Desni stupac

4. poglavlje

- a 5Mo 16:18
5Mo 21:19
5Mo 22:15
5Mo 25:7
- b Ru 3:12
- c 5Mo 19:12
5Mo 29:10
Jš 20:4
Su 8:14
1Kr 21:8
Izr 31:23
Dj 6:12
- d 3Mo 25:25
5Mo 25:5
Ru 2:20
- e Ru 1:1
Ru 1:6
- f Ru 1:2
- g Jr 32:7
- h 1Mo 23:18
Jr 32:10
- i 3Mo 25:25
Ru 2:20
- j Ru 3:13
- k 1Mo 38:8
5Mo 25:5
Lk 20:28
- l 5Mo 25:9
- m 5Mo 25:9

4 A Boaz je otišao na gradska vrata^a i sjeo ondje. I gle, kad je naišao onaj otkupitelj o kome je Boaz bio govorio,^b on ga je dozvao: “Čovječe,* dođi ovamo i sjedni!” I on je došao i sjeo. **2** Zatim je Boaz uzeo deset ljudi između starješina^c gradskih i rekao: “Sjednite ovdje!” I oni su sjeli.

3 Tada je rekao otkupitelju:^d “Naomi, koja se vratila iz zemlje moapske,^e mora prodati polje što je pripadalo bratu našem Elimeleku.^f **4** Mislio sam da ti to trebam javiti i kazati: ‘Kupi ga^g pred mještanima i starješinama naroda mojega!’^h Ako ga želiš otkupiti, otkupi ga; ako ga ne želiš otkupiti, kaži mi da znam, jer prije tebe nema nitko pravo na otkup,ⁱ a iza tebe dolazim ja.”

A on je odgovorio: “Ja ću ga otkupiti.”^j **5** Nato je Boaz rekao: “Onoga dana kad kupiš polje iz ruke Naomine, kupit ćeš ga i iz ruke Rute Moapke, žene umrloga, tako da umrlome podigneš ime na nasljedstvu njegovom.”^k **6** Tada je otkupitelj rekao: “Ne mogu ga ja otkupiti, da ne upropastim svoje nasljedstvo. Ti ga otkupi za sebe mojim pravom otkupa, jer ga ja ne mogu otkupiti.”

7 A u staro je vrijeme u Izraelu bio običaj da se svaki otkup i zamjena potvrde ovako: Čovjek je morao izuti svoju sandalu^l i dati je svome bližnjemu. To je u Izraelu vrijedilo kao potvrda. **8** Kad je dakle otkupitelj rekao Boazu: “Ti ga kupi za sebe”, izuo je svoju sandalu.^m **9** Tada je Boaz

Ru 4:1* Ili: “Ti, taj i taj”.

rekao starješinama i svim ljudima: “Vi ste danas svjedoci^a da iz Naomine ruke kupujem sve što je bilo Elimelekovo i sve što je bilo Kiljonovo i Mahlonovo. **10** I Rutu Moapku, ženu Mahlonovu, kupujem za sebe da podignem ime umrlome^b na nasljedstvu njegovu da se ime umrloga ne bi zatrla među braćom njegovom i nestalo s vrata mjesta njegova. Vi ste danas tome svjedoci.”^c

11 Nato su svi ljudi što su bili na vratima i starješine rekli: “Svjedoci smo! Neka da Jehova da žena koja dođe u dom tvoj bude kao Rahela^d i Lea,^e koje su obje podigle dom Izraelov.^f Dokaži čestitost svoju u Efrati^g i slavno si ime stekni u Betlehemu.^h **12** Neka dom tvoj, od potomstva koje će ti Jehova datiⁱ od ove mlade žene, bude kao dom Peresa, kojega je Tamara rodila Judi!”^j

13 Tako je Boaz uzeo Rutu i ona mu je postala žena i on je legao s njom. A Jehova joj je dao da zatrudni^k i rodila je

4. poglavlje

- a 1Mo 23:18
5Mo 19:15
Ru 4:4
Jr 32:12
b 1Mo 38:8
3Mo 25:5
Ru 2:20
Ru 4:5
c Ru 4:4
Iza 8:2
d 1Mo 29:30
e 1Mo 29:23
f 1Mo 28:3
1Mo 35:23
1Mo 35:24
1Mo 46:15
1Mo 46:18
1Mo 46:22
1Mo 46:25
g 1Mo 35:19
1Mo 48:7
h Ru 1:1
Mt 5:2
i 5Mo 28:4
Ps 127:3
j 1Mo 38:29
4Mo 26:20
1Lje 2:4
Mt 1:3
k 1Mo 29:31
1Sa 1:27
Ps 127:3

Desni stupac

- a Lk 1:58
Ri 12:15
b 1Mo 24:27
Ps 145:1
Lk 1:68
c Ps 55:22
Iza 46:4
He 11:6
d Ru 1:16
1Ko 13:5
e 1Sa 1:8
f 2Sa 4:4
g Lk 1:58
h Mt 1:5
Lk 3:32
i 1Sa 17:12
Iza 11:1
Ri 15:12

sina. **14** Tada su žene govori-
le^a Naomi: “Neka je blagoslov-
ljen Jehova^b koji te danas nije
ostavio bez otkupitelja, da se
ime njegovo obznani u Izraelu!
15 Taj će sin biti okrepa duši
tvojoi i skrbnik tvoj u staro-
sti,^c jer ga je rodila snaha tvo-
ja koja te ljubi^d i koja ti je bolja
od sedam sinova.”^e **16** I Na-
omi je uzela dijete, stavila ga
sebi u krilo i postala mu da-
diljom.^f **17** A susjede^g su mu
dale ime, rekavši: “Naomi se
rodio sin!” I nazvale su ga ime-
nom Obed.^h On je otac Jišaja,ⁱ
oca Davida.

18 A ovo su naraštaji po-
tomaka Peresovih:^j Peresu se
rodio Hesron,^k **19** Hesronu
se rodio Ram, Ramu^l se rodio
Aminadab, **20** Aminadabu^m
se rodio Nahšon,ⁿ Nahšonu se
rodio Salmon, **21** Salmonu^o
se rodio Boaz, Boazu^p se rodio
Obed, **22** Obedu se rodio Ji-
šaj,^r a Jišaju se rodio David.^s

j Ru 4:12; k 1Mo 46:12; 4Mo 26:21; 1Lje 2:5; 11Lje 2:9;
Mt 1:3; m 2Mo 6:23; 1Lje 2:10; Lk 3:33; n 4Mo 1:7;
o 1Lje 2:11; Lk 3:32; p 1Lje 2:12; r Ru 4:17; 1Sa 16:1;
s 2Sa 7:12; 1Lje 2:15; Mt 1:6; Lk 3:31.

PRVA KNJIGA

SAMUELOVA

(ili, prema grčkoj *Septuaginti*,
PRVA KNJIGA O KRALJEVIMA)

1 Bio je jedan čovjek u Ra-
matajim-Sofimu^a u brdima
efrajimskim^b po imenu Elka-
na,^c sin Jerohama, sina Eli-
hua,* sina Tohua, sina Sufo-

1. poglavlje

- a 1Sa 1:19
1Sa 7:17
1Sa 28:3
b Jš 16:5
Jš 17:16
c 1Lje 6:27

Desni stupac

- a 1Lje 6:35

va,^a Efrajimljanin. **2** Imao je
dviije žene. Jednoj je ime bilo
Hana, a drugoj Penina. Penina
je imala djece, a Hana ih nije
imala.^b **3** Taj je čovjek svake
godine išao iz grada svojega

- b 1Mo 16:1; 1Mo 29:31.

1Sa 1:1* U 1Lje 6:27 “Elijab”; u 1Lje
6:34 “Elieil”.

da se u Šilu pokloni^a Jehovi nad vojskama* i prinese mu žrtve.^b Ondje su dva sina Elijeva, Hofni i Pinhas,^c služila kao svećenici Jehovini.^d

4 Jednog je dana Elkana prinio žrtvu, pa je ženi svojoj Penini i svim sinovima njezinim i kćerima njezinim dao više dijelova žrtve,^e 5 a Hani je dao samo jedan dio. No Hanu je više volio,^f iako joj je Jehova zatvorio maternicu.^g 6 Usto ju je suparnica njezina stalno izazivala,^h uznemiravajući je zato što joj je Jehova zatvorio maternicu. 7 Tako je činila svake godineⁱ kad bi god išli u dom Jehovin.^j Toliko ju je izazivala, da je ova plakala i nije jela. 8 A Elkana, muž njezin, rekao joj je: "Hana, zašto plačeš? Zašto ne jedeš? I zašto ti je srce žalosno?^k Nisam li ti ja bolji nego deset sinova?"^l

9 Pošto su u Šilu jeli i pili, Hana je ustala, a svećenik Eli sjedio je na stolici kod dovratnika hrama^m Jehovina. 10 Bila je ogorčena u dušiⁿ i stala se moliti Jehovi,^o plačući gorko.^p 11 I zavjetovala se^r ovako: "Jehova nad vojskama, ako pogledaš na nevolju robinje svoje^s i sjetiš me se^t i ako ne zaboraviš robinju svoju i daš muško dijete robinji svojoj, ja ću ga dati tebi, Jehova, za sve dane života njegova i britva neće prijeći preko glave njegove."^u

12 Tako se ona dugo molila^v Jehovi, a Eli je promatrao njezina usta. 13 A Hana je govorila u srcu svojem^z i sa-

1Sa 1:3* Ili: "Jehovi Sebaotu".

1. poglavlje

- a Ps 95:6
- b 2Mo 23:14
2Mo 34:23
5Mo 12:5
Js 18:7
Su 21:19
Lk 2:41
- c 1Sa 2:12
1Sa 2:22
1Sa 2:34
1Sa 4:17
- d 4Mo 3:10
5Mo 33:10
Ml 2:7
- e 3Mo 7:15
5Mo 12:6
- f 1Mo 29:30
5Mo 21:15
- g 1Mo 20:18
1Mo 30:2
- h 1Mo 16:4
i 5Mo 16:16
1Sa 1:3
- j 1Sa 2:19
- k 1Mo 30:1
l Ru 4:15
Pj 8:6
- m 2Mo 25:8
2Mo 40:2
1Sa 1:24
1Sa 3:3
2Sa 7:2
2Sa 22:7
Ps 27:4
- n Job 7:11
Iza 38:15
- o Ps 55:22
Ps 65:2
- p 2Kr 20:3
- r 4Mo 30:7
4Mo 30:14
5Mo 23:23
Pr 5:4
- s Iza 66:2
Lk 1:38
He 4:16
- t 1Mo 30:22
- u 4Mo 6:5
Su 13:5
Lk 1:15
- v Lk 18:1
Kol 4:2
1So 5:17
- z 1Mo 24:45
Ne 2:4

Desni stupac

- a Dj 2:13
- b Izr 18:13
Jk 1:19
- c Ps 42:4
Ps 42:6
Ps 62:8
Ps 142:2
- d 5Mo 13:13
1Sa 10:27
1Sa 25:25
1Sa 30:22
- e Job 6:2
Job 10:1
- f Su 18:6
1Sa 25:35
Mk 5:34
Lk 7:50
Lk 8:48
- g 1Sa 1:11
Ps 20:4
Ps 65:2
- h 1Mo 33:15
Ru 2:13
i Pr 9:7
j Flp 4:7
1Pe 5:7
- k 1Sa 1:1

mo su joj usne podrhtavale, ali glas se nije čuo. Zato je Eli mislio da je pijana.^a 14 I Eli joj je rekao: "Dokle ćeš biti pijana?"^b Otrijezni se od vina svojega!" 15 A Hana mu je odgovorila: "Nisam pijana, gospodar, nego sam vrlo tužna.^{*} Nisam pila ni vina ni opojna pića, nego izlijevam dušu svoju pred Jehovom.^c 16 Nemoj misliti da je robinja tvoja neka nevaljala žena!^d Zbog velike brige i žalosti govorila sam sve do sada."^e 17 Tada joj je Eli odvratio: "Idi u miru!"^f I neka ti Bog Izraelov usliši molitvu koju si mu uputila!"^g 18 A ona je rekla: "Neka sluškinja tvoja nađe milost u očima tvojim!"^h Potom je otišla svojim putem te je jelaⁱ i lice joj više nije bilo tužno.^j

19 Ujutro su rano ustali i poklonili se pred Jehovom, a onda su se vratili i došli kući svojoj u Ramu.^k I Elkana je legao^l s Hanom, ženom svojom, i Jehova je se sjetio.^m 20 Kad je prošla godina dana, Hana, koja je bila zatrudnjela, rodila je sina i dala mu imeⁿ Samuel,^{*} jer je rekla: "Izmolila^o sam ga od Jehove."

21 Potom je Elkana otišao sa svim domom svojim da prinese Jehovi godišnju žrtvu^p i zavjetnu žrtvu^q svoju. 22 A Hana nije išla,^r jer je rekla mužu svojem: "Kad dječak bude odbijen od prsa,^t odvest ću ga da se pokaže pred

l 1Mo 4:1; Ru 4:13; m 1Sa 1:11; Ps 66:19; Izr 55:29; n 1Mo 5:29; 1Mo 41:51; 2Mo 2:22; Mt 1:21; o Mt 7:7; 1Iv 5:14; p 1Sa 1:3; r 4Mo 15:3; 4Mo 15:8; 5Mo 23:23; s 5Mo 16:16; t 2Lj 31:16; Iza 28:9.

1Sa 1:15* Ili: "očajna u duhu". 20* "Samuel" znači "[prizivati] ime Božje".

Jehovom i da ostane ondje zavijek.”^a **23** Nato joj je Elkana, muž njezin,^b rekao: “Učini što je dobro u očima tvojim!^c Ostani kod kuće dok ga ne odbiješ od prsa! Samo neka Jehova ispuni svoju riječ!”^d Tako je žena ostala kod kuće i dojila sina svojega, dok ga nije odbila od prsa.^e

24 Kad ga je odbila od prsa, povela ga je sa sobom uzevši i trogodišnjeg junca, efu* brašna i velik ćup vina.^f I ušla je u dom Jehovom u Šilu,^g a dječak je bio s njom. **25** Tada su zaklali junca, a dječaka su odveli k Eliju.^h **26** I ona je rekla: “Oprosti, gospodar! Tako živa bila duša tvoja,ⁱ gospodar, ja sam žena što je stajala s tobom na ovome mjestu moleći se Jehovi!^j **27** Za ovog sam se dječaka molila, da mi Jehova usliši molitvu^k koju sam mu uputila.^l **28** Zato ga sada darujem Jehovi.^m Sve dane života svojega neka bude posvećen Jehovi.”

I Elkana se ondje poklonio Jehovi.ⁿ

2 A Hana se pomolila:^o
 “Srce moje kliče zbog Jehove,^p
 rog moj uzdigao je Jehova.^r
 Usta svoja širom otvaram na neprijatelje svoje,
 jer se radujem spasenju tvojemu.^s
2 Nitko nije svet kao Jehova,
 jer nema drugoga osim tebe,^t
 i nema stijene kao što je Bog naš.^u

1Sa 1:24* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13.

1. poglavlje

- a 1Sa 1:11
 1Sa 2:11
 1Sa 3:1
 b Ef 5:25
 1Pe 3:7
 c 4Mo 30:7
 d Iza 55:11
 Tit 1:2
 He 6:18
 e 2Lje 31:16
 Iza 28:9
 f 4Mo 15:10
 g Jš 18:1
 1Sa 1:9
 h 1Sa 1:3
 i 1Sa 17:55
 1Sa 20:3
 2Sa 11:11
 2Kr 2:2
 2Kr 4:30
 Pr 9:5
 j 1Sa 1:15
 k Ps 21:2
 Ps 37:4
 l 1Sa 1:11
 1Sa 1:17
 Ps 66:19
 Mt 7:7
 1Iv 5:15
 m Su 11:31
 n Ps 95:6

2. poglavlje

- o Flp 4:6
 p Ps 136
 Lk 1:46
 Ri 5:11
 r Ps 18:2
 Ps 89:17
 Ps 92:10
 s Ps 9:14
 Ps 13:5
 t 2Mo 15:11
 5Mo 3:24
 5Mo 4:35
 Ps 73:25
 Ps 86:8
 Ps 89:6
 u 5Mo 32:4
 2Sa 22:32

Desni stupac

- a Ps 94:4
 Jk 1:26
 Jk 3:8
 b Job 36:4
 Job 37:16
 Ps 147:5
 Ri 11:33
 c Izr 16:2
 Izr 24:12
 d Ps 37:15
 Ps 76:3
 e Iza 40:29
 f Ps 34:10
 g Lk 1:53
 h 1Sa 1:11
 1Sa 1:20
 Ps 113:9
 i Iza 54:1
 Ga 4:27
 j 5Mo 32:39
 Ps 68:20
 k Ps 89:48
 l Job 14:13
 Ps 30:3
 Ps 49:15
 Ps 86:13
 Iv 11:24
 1Ko 15:55
 m 5Mo 28:15

- 3** Ne govorite mnogo riječi oholih,
 neka ne izlaze iz usta vaših riječi neobuzdane,^a
 jer je Jehova Bog koji sve zna,^b
 on ispravno djela prosuđuje!^c
4 Junaci s lukovima straha su puni,^d
 a oni što posreću snagom se opasuju.^e
5 Koji su siti bili, u najam se za kruh daju,^f
 a gladni ne gladuju više.^g
 Čak je i nerotkinja sedmero rodila,^h
 a koja je mnogo sinova imala klonula je.ⁱ
6 Jehova smrt donosi i na životu čuva,^j
 u grob* obara^k i odande podiže.^l
7 Jehova osiromašuje^m i obojačuje,ⁿ
 ponizuje i uzvisuje,^o
8 ubogoga iz prašine podiže,^p
 iz pepela siromaha diže,^r
 da ih posjedne s dostojanstvenicima i dade im prijestolje slave.^s
 Jer Jehovi pripadaju stupovi zemaljski,^t
 na njih je zemlju* postavio.
9 On čuva korake vjernih slugu svojih,^u
 a zlikovce u tami propast stiže,^v
 jer ne može čovjek snagom svojom nadjačati.^z

n 5Mo 8:18; 5Mo 28:12; 2Lje 1:12; Job 42:12; Izr 10:22; 2Ko 9:11; o Ps 75:7; Flp 2:9; p Ps 113:7; r Lk 1:52; 1Pe 5:6; s 1Mo 41:40; 1Kr 3:13; Mt 18:4; t Job 38:4; Ps 102:25; u Ps 91:11; Ps 97:10; Ps 121:3; Izr 2:8; Lk 1:79; v Ps 37:28; Sf 1:15; z 1Sa 14:6; 1Sa 17:50; Ps 33:16.

1Sa 2:6* Doslovno: “šeol”. **8*** Doslovno: “plodno tlo”. **9*** Doslovno: “zlikovci su u tami usutkani”.

10 Zadrhtat će koji se Jehovi protive,^a
s nebesa će na njih on za-
grmjati.^b

Jehova će suditi krajevi-
ma zemaljskim,^c
snagu će dati kralju svo-
jemu,^d
uzdignut će rog pomaza-
nika svojega.”^e

11 Potom je Elkana otišao u Ramu kući svojoj, a dječak je ostao služiti^f Jehovi pred svećenikom Elijem.

12 A sinovi Elijevi bili su nevaljali ljudi.^g Nisu marili za Jehovu.^h **13** A svećenici su imali pravo dobiti od naroda dio žrtve,ⁱ ali kad bi tko prinosio žrtvu, došao bi sluga svećenikov, dok se meso još kuhalo, s trorogom vilicom u ruci^j **14** i zabadao je u kotao ili u lonac ili u kotlić ili u tavu. I što bi se nabolo na vilicu svećenik je uzimao sebi. Tako su činili u Šilu svim Izraelcima koji su onamo dolazili.^k **15** Isto tako i prije nego bi se salo spalilo,^l došao bi sluga svećenikov i rekao čovjeku koji je prinosio žrtvu: “Daj ovamo mesa da se ispeče svećeniku! On neće primiti od tebe kuhana mesa, nego sirova.”^m **16** Ako bi mu čovjek odgovorio: “Neka se najprije spali salo,ⁿ pa onda uzmi što ti duša želi”,^o ovaj bi rekao: “Ne, nego daj odmah! A ako ne daš, uzet ću silom!”^p **17** I grijeh tih slugu* bio je vrlo velik pred Jehovom,^r jer su ti ljudi prezirali žrtve Jehovine.^s

1Sa 2:17* Ili: “mladića”.

2. poglavlje

- a 2Mo 15:6
Ps 21:8
Ps 92:9
b 1Sa 7:10
2Sa 22:14
Ps 18:13
c Ps 50:4
Ps 96:13
Dj 17:31
d Ps 2:6
Ps 45:1
Ps 110:1
Iza 32:1
Mt 28:18
e Ps 75:10
Ps 89:17
Lk 1:69
Dj 4:27
Dj 10:38
f 1Sa 1:11
1Sa 3:1
1Sa 3:15
g 1Sa 2:22
Izr 17:25
h Tit 1:16
He 3:12
i 3Mo 7:34
j 3Mo 6:28
4Mo 6:19
k Ml 1:6
l 3Mo 3:5
m Flp 3:19
Jd 12
n 3Mo 3:16
3Mo 7:25
3Mo 7:31
o 5Mo 12:15
p Su 18:25
Ne 5:15
Ml 2:1
1Pe 5:2
r 1Sa 2:29
Iza 9:16
s 1Sa 2:14
Ml 2:8

Desni stupac

- a 1Sa 2:11
1Sa 3:15
Izr 20:11
b 1Sa 22:18
2Sa 6:14
c 2Mo 23:14
1Sa 1:3
1Sa 1:21
d 1Mo 14:19
4Mo 6:23
e 1Sa 1:28
f 1Mo 21:1
5Mo 7:14
1Sa 1:19
g Ps 127:3
h Su 13:24
1Sa 2:26
1Sa 3:19
Lk 1:80
Lk 2:52
i 5Mo 13:12
j 1Sa 2:14
1Sa 2:17
1Ti 5:20
k 3Mo 21:6
l Jr 7:10
Eze 22:26
m Izr 13:24
Izr 19:13
Izr 19:18
n 1Sa 2:14
1Sa 2:17
1Sa 2:22
1Kr 1:6
Jk 5:20

18 A dječak Samuel služio je^a pred Jehovom, opasan lanenom pregačom.^b **19** Majka bi mu načinila malenu tuniku, pa bi mu je donijela svake godine kad bi s mužem dolazila prinijeti godišnju žrtvu.^c **20** I Eli je blagoslovio^d Elkanu i ženu njegovu rječim: “Neka ti Jehova da potomstvo od ove žene umjesto ovoga koji je darovan, koji je darovan Jehovi!”^e Potom su se vratili u svoje mjesto. **21** Tada se Jehova smilovao Hani^f i ona je zatrudnjela i rodila tri sina i dvije kćeri.^g A dječak Samuel rastao je pred Jehovom.^h

22 Eli je bio vrlo star i čuo jeⁱ sve što su sinovi njegovi činili^j svemu Izraelu i kako su općili sa ženama^k što su služile na ulazu u šator sastanka.^l **23** I govorio im je:^m “Zašto činite takvo što?ⁿ Jer čujem da sav narod o vama loše govori.^o **24** Nemojte tako,^p sinovi moji! Nisu dobre vijesti što ih čujem, koje širi narod Jehovin.^r **25** Ako čovjek zgriješi čovjeku,^s Bog se može zauzeti za njega.^t Ali ako čovjek zgriješi Jehovi,^u tko će se zauzeti za njega?”^v No oni nisu poslušali glas oca svojega,^z jer je Jehova odlučio pogubiti ih.^a **26** A dječak Samuel rastao je i sve se više dopadao Jehovi i ljudima.^b

27 Jednog je dana neki čovjek Božji^c došao Eliju i rekao mu: “Ovako kaže Jehova: ‘Nisam li se objavio domu

o Izr 13:14; Iza 3:9; Jr 8:12; Flp 3:19; p Mt 5:37; Jk 5:12; r 1Ti 3:7; Tit 1:7; s 5Mo 25:1; t 5Mo 17:12; 1Kr 8:31; u 4Mo 15:31; 4Mo 18:22; 5Mo 28:15; 1Sa 2:17; 1Sa 3:14; 2Kr 22:17; v He 10:26; z Izr 29:1; Izr 30:17; a Jš 11:20; Job 34:11; Izr 15:10; Ri 9:18; He 3:13; b 1Sa 2:21; Izr 3:4; Lk 2:52; c Su 6:8; He 1:1.

praoca tvogega dok su bili robovi u Egiptu, u kući faraonovoj?^a **28** I njega sam izabrao od svih plemena Izraelovih^b da mi služi kao svećenik i penje se na žrtvenik moj^c da spaljuje prinose i da nosi pregaču svećeničku preda mnom. I dao sam domu praoca tvogega sve žrtve paljene što ih prinose sinovi Izraelovi.^d **29** Zašto onda prezirete žrtve moje^e i prinose moje što sam ih odredio za prebivalište svoje?^f I zašto sinovima svojim iskazuješ veću čast nego meni, pa se gojite^g od najboljih dijelova svih žrtava naroda mojega Izraela?^h

30 Zato ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: "Istina, rekao sam da će mi dom tvoj i dom praoca tvogega dovijeka vršiti službu svećeničku."ⁱ Ali sada Jehova kaže: "Neće biti tako! Jer ja iskazujem čast^j onima koji meni iskazuju čast,^k a koji mene preziru, bit će prezreni."^l **31** Evo, dolaze dani kad ću odsjeći mišicu tvoju i mišicu doma praoca tvogega, tako da više neće biti starca u domu tvomeju.^m **32** Usred svega dobra u kojem će uživati Izrael, gledat ćeš neprijatelja u prebivalištu momemu.ⁿ I neće biti starca u domu tvomeju. **33** Ali jednoga od tvojih ipak ću ostaviti kod žrtvenika svojega da mu oči gasnu i duša mu gine. A veći dio doma tvogega poginut će od mača ljudskoga.^o **34** I ovo ti je znak što će doći na dva sina tvoja, Hofnija i Pinhasa:^p u je-

1Sa 2:30* Doslovno: "dovijeka hoditi preda mnom".

2. poglavlje

- a 2Mo 4:14
2Mo 4:27
- b 2Mo 28:1
2Mo 39:1
3Mo 8:12
4Mo 16:5
4Mo 17:5
4Mo 17:8
Ps 99:6
- c 4Mo 18:7
- d 3Mo 2:3
3Mo 6:16
3Mo 10:14
4Mo 5:9
4Mo 18:9
- e Mi 1:6
- f 2Mo 25:8
Jš 18:1
1Sa 1:3
- g Ho 4:9
- h 1Sa 2:14
i 2Mo 28:43
- j Ps 18:20
Ps 91:14
Iv 12:26
- k Ps 50:23
Izr 3:9
1Ti 1:17
- l 5Mo 28:45
2Kr 2:24
Eze 18:24
Mi 2:9
- m 1Sa 3:14
1Sa 4:11
1Sa 4:18
1Sa 14:3
1Sa 22:18
1Kr 2:27
1Lje 24:3
Ps 37:17
- n 1Sa 4:22
Ps 78:61
- o 1Sa 22:18
1Sa 22:21
- p 1Sa 1:3

Desni stupac

- a 1Sa 4:11
1Sa 4:17
- b 1Kr 2:35
1Lje 29:22
- c 1Sa 2:10
1Sa 24:6
2Lje 6:42
- d 1Kr 2:27
- e 3Mo 2:3
4Mo 5:9

3. poglavlje

- f 1Sa 2:11
1Sa 2:18
- g 2Sa 7:4
- h Ps 74:9
- i 4Mo 12:6
1Lje 17:15
- j 1Mo 27:1
1Sa 4:15
Pr 12:3
- k 1Sa 1:9
1Sa 3:15
Ps 5:7
- l 1Mo 22:1
- m Ps 99:6
- n 1Sa 3:16
1Sa 4:16
- o Am 3:7

dan će dan obojica poginuti.^a

35 A ja ću sebi podignuti svećenika vjernoga,^b koji će sve činiti po srcu momemu i po duši mojoj. I sagradit ću mu dom trajni i on će zauvijek služiti kao svećenik pomazaniku^c momemu.* **36** A tko god ostane^d od doma tvogega, doći će i pokloniti mu se za plaću i za kruh, i reći će: "Molim te, primi me u kakvu svećeničku službu da imam komad kruha!"^e

3 A dječak Samuel služio je^f Jehovi pred Elijem. U ono je vrijeme riječ Jehovina^g rijetko dolazila^h i videnjaⁱ nisu bila česta.

2 Jednog je dana Eli spavao u svojoj sobi. Oči su mu oslabile^j tako da više nije vidio.

3 Svijećnjak Božji nije se još ugasio, a Samuel je spavao u hramu^k Jehovinu, gdje je bio kovačeg Božji. **4** I Jehova je pozvao Samuela, a on je odgovorio: "Evo me!"^l **5** I otrčao je k Eliju i rekao: "Evo me, zvao si me!" Ali on je rekao: "Nisam te zvao. Idi i lezi!" I on je otišao i legao. **6** No Jehova ga je opet pozvao: "Samuele!"^m A Samuel je ustao i otišao k Eliju te mu rekao: "Evo me, zvao si me!" Ali on je rekao: "Nisam te zvao, sine!ⁿ Idi i lezi!" **7** Samuel naime još nije poznavao Jehovu i riječ Jehovina nije mu se još objavila.^o **8** I Jehova ga je pozvao treći put: "Samuele!" A on je ustao i otišao k Eliju te mu rekao: "Evo me, sigurno si me zvao!"

1Sa 2:35* Doslovno: "zauvijek hoditi pred pomazanikom mojim".

Tada je Eli shvatio da Jehova zove dječaka. **9** Zato je Eli rekao Samuelu: "Idi i leži, pa ako te ponovno pozove, reci: 'Govori, Jehova, jer sluša sluga tvoj!'" I Samuel je otišao i legao na svoje mjesto.

10 Tada je došao Jehova, stao ondje i pozvao ga kao i prije: "Samuele! Samuele!" A Samuel je odgovorio: "Govori, jer sluša sluga tvoj!"^a **11** I Jehova je rekao Samuelu: "Evo, učinit ću^b u Izraelu nešto od čega će se zaprepastiti svi koji čuju o tome."^c **12** U taj ću dan izvršiti na Eliju sve što sam rekao za dom njegov, od početka do kraja.^d **13** Reci mu da će osuda moja biti na domu njegovu^e dovijeka radi krivnje za koju je znao,^f jer sinovi njegovi hule na Boga,^g a on ih nije ukorio.^h **14** Zato sam se zakleo domu Elijevu da se krivnja doma Elijeva neće očititi nikakvom žrtvom niti prinosem dovijeka."ⁱ

15 Samuel je ostao ležati do jutra, a onda je otvorio vrata doma Jehovina.^j Ali Samuel se bojao ispričati viđenje Eliju.^k **16** No Eli je pozvao Samuela: "Samuele, sine moj!" A on je odgovorio: "Evo me!" **17** Nato ga je upitao: "Kakva je riječ koju ti je rekao? Molim te, nemoj mi ništa tajiti!" Neka ti Bog učini tako i neka ti još doda^m ako mi zatajiš ijednu riječ od svega što ti je rekao!" **18** Tada mu je Samuel sve ispričao i ništa mu nije zatajio. A on je rekao: "To je Jehovina

1Sa 3:11* Doslovno: "od čega će svima koji čuju o tome zujati u oba uha".

3. poglavlje

- a Ps 85:8
Iza 55:2
Da 10:19
- b Am 3:7
Hb 1:5
- c 2Kr 21:12
Jr 19:3
- d 4Mo 23:19
1Sa 2:31
Iza 46:11
Iza 55:11
Za 1:6
- e Eze 7:8
Eze 18:30
- f 3Mo 5:1
1Sa 2:22
Iv 15:22
Jk 4:17
- g 4Mo 15:30
1Sa 2:12
1Sa 2:17
1Sa 2:30
- h 1Sa 2:23
Izr 19:18
Pr 8:11
1Ti 5:20
- i 5Mo 5:9
1Sa 2:24
1Sa 4:11
1Sa 22:21
1Kr 2:27
He 10:26
- j 1Sa 2:11
1Sa 3:1
- k Jr 1:6
- l Ps 141:5
- m Ru 1:17
1Sa 20:13
2Sa 19:13

Desni stupac

- a Job 1:21
Tu 3:39
Dj 21:14
- b 1Mo 39:3
1Sa 2:21
- c 1Sa 9:6
Iza 44:26
- d Su 20:1
- e 1Sa 2:7
Ps 75:7
- f 1Sa 3:1
- g 1Sa 3:4
Ps 99:6
Am 3:7

4. poglavlje

- h 1Sa 5:1
- i Jš 12:18
- j 1Sa 17:21
- k Jš 7:12
Ps 44:9
Ps 79:7
Ps 106:41
- l 5Mo 28:25
5Mo 32:30
Su 2:14
- m 4Mo 14:44
Jš 6:4
1Sa 14:18
2Sa 15:25
- n 2Mo 25:18
4Mo 7:89
2Sa 6:2
2Kr 19:15
Ps 80:1
Ps 99:1
- o 4Mo 4:15
1Sa 2:12
- p Jr 7:4

volja! Neka učini što je dobro u očima njegovim!"^a

19 I Samuel je rastao, a Jehova je bio s njim^b i nije dopustio da ijedna riječ njegova ostane neispunjena.^c **20** I sav je Izrael, od Dana do Beer-Šebe,^d spoznao da je Samuel postavljen za proroka Jehovina.^e **21** I Jehova se opet počeo javljati^f u Šilu. Jehova se u Šilu objavljivao Samuelu, po riječi Jehovinoj.^g

4 I Samuel je prenosio Božje riječi svemu Izraelu.

Tada su sinovi Izraelovi izašli u boj protiv Filistejaca i utaborili su se kod Ebenezer^h, a Filistejci su se utaborili u Afeku.ⁱ **2** Filistejci su se svrstali u bojne redove^j protiv Izraela i započela je bitka u kojoj su Filistejci bili jači, te su porazili Izraela,^k pobivši oko četiri tisuće ljudi na bojnome polju. **3** Kad je narod došao u tabor, starješine Izraelovi rekli su: "Zašto nas je danas Jehova porazio pred Filistejcima?^l Uzмимо iz Šila kovčeg saveza Jehovina^m da bude među nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših!" **4** Tako je narod poslao ljude u Šilo i odande su donijeli kovčeg saveza Jehove nad vojskama, koji sjedi nad kerubima.ⁿ A dva sina Elijeva, Hofni i Pinhas, pratila su kovčeg saveza pravoga Boga.^o

5 Kad je kovčeg saveza Jehovina stigao u tabor, svi Izraelci stali su glasno klicati,^p tako da je zemlja podrhtavala. **6** I Filistejci su čuli veli-

1Sa 3:19* Doslovno: "da nijedna njegova riječ ne padne na zemlju". **4:4*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

ku viku, pa su rekli: "Kakva je to velika vika^a u taboru hebrejskome?" Na koncu su saznali da je kovčeg Jehovin stigao u tabor. **7** Tada su se Filistejci uplašili te su rekli: "Bog je došao u tabor!"^b I rekli su: "Teško nama, jer se takvo što nikada prije nije dogodilo! **8** Teško nama! Tko će nas izbaviti iz ruke tog moćnog Boga? Taj je Bog udario Egipat svakovrsnim pomorom u pustinji.^c **9** Budite hrabri i držite se junački, Filistejci, da ne služite Hebrejima kao što su oni služili vama!"^d Držite se junački i borite se!" **10** Tada su Filistejci krenuli u boj i porazili Izraelce,^e tako da je svaki pobjegao u svoj šator.^f I pokolj je bio vrlo velik^g i palo je trideset tisuća pješaka Izraelovih.^h **11** Kovčeg Božji bio je otet,ⁱ a oba sina Elijeva, Hofni i Pinhas, poginula su.^j

12 A neki je Benjamivac otrčao s bojnoga polja i još istoga dana stigao u Šilo razderanih haljina^k i glave posute prahom.^l **13** Kad je stigao, Eli je iščekujući sjedio na stolici pokraj puta, jer mu je srce strepilo zbog kovčega pravoga Boga.^m I kad je onaj čovjek došao i o svemu obavijestio grad, nastala je vika po svemu gradu. **14** A Eli je čuo veliku viku, pa je upitao: "Kakav je to metež?"ⁿ I onaj je čovjek brzo došao da o svemu obavijesti Elija. **15** A Eli je imao devedeset i osam godina i više nije vidio jer je bio oslijepio.^o **16** I čovjek je rekao Eliju: "Dolazim s bojnoga polja, s bojnoga sam polja danas pobjegao." Nato ga je on upitao: "Što se

4. poglavlje

- a 2Mo 32:17
b 2Mo 14:25
2Mo 15:14
c 2Mo 7:5
Ps 78:43
Ps 78:51
d 4Mo 33:56
5Mo 28:48
Su 10:7
Su 13:1
e 3Mo 26:17
5Mo 28:25
1Sa 4:2
f 1Kr 22:36
g 5Mo 28:25
Su 2:14
h Ps 78:62
i 1Sa 4:3
Ps 78:61
Tu 2:17
j 1Sa 2:31
1Sa 2:34
1Sa 4:17
Ps 78:64
Pr 8:8
Pr 8:13
k 2Sa 1:2
l Jš 7:6
2Sa 13:19
2Sa 15:32
Ne 9:1
Job 2:12
m 1Sa 4:4
n 1Sa 4:10
o 1Sa 3:2
Ps 90:10

Desni stupac

- a 1Sa 3:11
1Sa 4:10
b 1Sa 2:34
Ps 78:64
c 1Sa 4:11
Ps 78:61
Tu 2:17
d 1Mo 35:16
e 1Mo 35:17
f 1Sa 14:3
g 1Sa 4:5
1Sa 4:11
Ps 78:61
h 1Sa 2:32
1Sa 2:34
i 5Mo 28:15
j 1Sa 4:11
2Lje 8:11
Jr 7:12

5. poglavlje

- k 1Sa 4:11
1Sa 4:17
Ps 78:61
l Jš 11:22
1Sa 6:17
Dj 8:40
m Su 16:23
1Lje 10:10
Ps 115:4

dogodilo, sine?" **17** A glasnik je odgovorio: "Izrael je pobjegao pred Filistejcima i narod je doživio težak poraz.^a Poginula su i oba sina tvoja, Hofni i Pinhas,^b a kovčeg pravoga Boga je otet."^c

18 Kad je ovaj spomenuo kovčeg pravoga Boga, Eli je pao natraške sa stolice kraj gradskih vrata, slomio vrat i umro, jer je bio čovjek star i težak. Bio je sudac u Izraelu četrdeset godina. **19** A snaha njegova, žena Pinhasova, bila je trudna i pred porodom. Kad je čula vijest da je kovčeg pravoga Boga otet i da su joj poginuli svekar i muž, savila se i stala se poradati, jer su je iznenada uhvatili trudovi.^d **20** I dok je umirala, žene što su stajale pored nje rekle su joj: "Ne boj se, jer si rodila sina!"^e Ali ona nije odgovorila niti je marila za to. **21** Dječaku je dala ime Ikabod,^f rekavši: "Slava je iz Izraela u izgnanstvo otišla."^g Time je mislila na oteti kovčeg pravoga Boga i na svekra svojega i muža svojega.^h **22** I rekla je: "Slava je iz Izraela u izgnanstvo otišla,ⁱ jer je otet kovčeg pravoga Boga."^j

5 A Filistejci su oteli kovčeg^k pravoga Boga i odnijeli ga iz Ebenezero u Ašdod.^l **2** I Filistejci su uzeli kovčeg pravoga Boga, unijeli ga u hram Dagonov i postavili pored Dagona.^m **3** Kad su sutradan rano ujutro stanovnici Ašdoda ustali, gle, Dagon je ležao licem na zemlji pred

1Sa 4:21* "Ikabod" znači "gdje je slava?"

kovčegom Jehovinom.^a I uzeli su Dagona i vratili ga na mjesto njegovo.^b **4** A kad su opet sutradan rano ujutro ustali, gle, Dagon je ležao licem na zemlji pred kovčegom Jehovinom, a glava Dagonova i dlanovi obje ruke njegove ležali su odsječeni na pragu.^c Samo mu je riblji dio* ostao. **5** Zato svećenici Dagonovi i svi što ulaze u hram Dagonov ne staju na prag Dagonov u Ašdodu sve do današnjeg dana.

6 I ruka Jehovina^d pritisnula je stanovnike Ašdoda. On je izazvao velik strah među njima i udario ih šuljevima,^{*e} Ašdod i područje njegovo. **7** Kad su ljudi u Ašdodu vidjeli što se događa, rekli su: "Ne dajte da kovčeg Boga Izraelova ostane među nama, jer ruka njegova pritišće nas i Dagona, boga* našega!"^f **8** I poslali su poziv da se skupe k njima svi knezovi-saveznici filistejski i upitali su: "Što da radimo s kovčegom Boga Izraelova?" A oni su odgovorili: "Neka se kovčeg Boga Izraelova prenese u Gat!"^g Tako su onamo prenijeli kovčeg Boga Izraelova.

9 Ali kad su ga prenijeli onamo, ruka Jehovina^h spustila se na grad i izazvala vrlo veliku pomutnju. I on je udario stanovnike grada, od maloga do velikoga, tako da su im stali izbijati šuljevi.ⁱ **10** Zato

1Sa 5:4* Doslovno: "Samo je Dagon". Dagonov je idol, po svemu sudeći, bio napola čovjek, a napola riba. **6*** "Hemoroidima". **7*** Doslovno: "bogove". Imenica se odnosi na Dagona, a množinom se naglašava veličanstvo. Vidi bilješku za Su 16:23.

- 5. poglavlje
- a 2Mo 12:12
- 1Lje 16:26
- Ps 95:3
- Ps 96:5
- Ps 97:7
- Iza 19:1
- Sf 2:11
- b Iza 46:7
- c Iza 2:18
- Jr 10:11
- d 2Mo 9:3
- 1Sa 5:9
- 1Sa 5:11
- 1Sa 7:13
- e 5Mo 28:27
- 1Sa 6:5
- f 1Ko 8:5
- g 1Sa 17:4
- h 5Mo 2:15
- 1Sa 7:13
- i 1Sa 5:6

Desni stupac

- a Jš 15:45
- Su 1:18
- 2Kr 1:2
- Am 1:8
- b 1Sa 5:7
- c He 10:31
- d 1Sa 5:9
- e 5Mo 28:27
- f Ps 115:6
- Da 5:23
- Hb 2:19
- 6. poglavlje
- g 1Sa 4:11
- 1Sa 5:1
- Ps 78:61
- h 2Mo 7:11
- 3Mo 19:31
- 5Mo 18:12
- Iza 2:6
- i 1Sa 6:4
- 1Sa 6:17
- j Jš 13:3
- Su 3:3
- 1Sa 6:16
- k 3Mo 11:29
- 1Sa 6:18
- Iza 66:17

su poslali kovčeg pravoga Boga u Ekron.^a Ali kad je kovčeg pravoga Boga stigao u Ekron, Ekronjani su povikali: "Donijeli su kovčeg Boga Izraelova k nama da pogube i nas i naš narod!"^b **11** Zato su poslali poziv da se skupe svi knezovi-saveznici filistejski i rekli su: "Pošaljite natrag kovčeg Boga Izraelova, neka se vrati na mjesto svoje, da ne pogubi nas i naš narod!" Jer u svemu je gradu zavladao smrtni strah^c i veoma je teška bila ruka pravoga Boga na njemu.^d **12** Ljudi koji nisu poginuli bili su udareni šuljevima.^e Vapaj^f grada dizao se sve do neba.

6 Kovčeg^g Jehovin bio je u zemlji filistejskoj sedam mjeseci. **2** I Filistejci su pozvali svećenike i gataoce,^h govoreći: "Što da radimo s kovčegom Jehovinom? Kažite nam kako da ga pošaljemo na mjesto njegovo!" **3** A oni su odgovorili: "Ako šaljete natrag kovčeg Boga Izraelova, nemojte ga slati bez žrtve, nego uz njega pošaljite i žrtvu za krivnju!" Tada ćete ozdraviti i saznat ćete zašto se ruka njegova nije odvrtila od vas."ⁱ **4** Nato su oni upitali: "Kakvu mu žrtvu za krivnju trebamo poslati?" A oni su odgovorili: "Pet zlatnih šuljeva^{*} i pet zlatnih skočiševa, prema broju knezova-saveznika^j filistejskih, jer je ista pošast i na vama i na vašim knezovima-saveznicima. **5** Načinite likove šuljeva svojih i likove skočiševa^k svojih što uništavaju

1Sa 6:4* "Hemoroida".

zemlju i dajte slavu^a Bogu Izraelovu! Možda će maknuti ruku svoju od vas, od boga vašega i od zemlje vaše.^b **6** Zašto da budete tvrda srca kao što su tvrda srca bili Egipćani i faraon?^c A kad ih je Bog udario,^d nisu li pustili Izraelce da odu?^e **7** Zato sada načinite nova kola^f i uzmite dvije krave dojljice na koje još nije stavljen jaram,^g pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući! **8** Uzmite kovčeg Jehovin i stavite ga na kola, a zlatne predmete^h koje mu šalžete kao žrtvu za krivnjuⁱ stavite u kovčežić pokraj njega i pošaljite ga neka ide! **9** Zatim gledajte: ako krene putem prema kraju svojemu, prema Bet-Šemešu,^j onda nam je on učinio ovo veliko zlo. Ali ako ne krene, znat ćemo da nas nije dodirnula ruka njegova, nego nam se to dogodilo slučajno.”^k

10 I ljudi su tako učinili. Uzeli su dvije krave dojljice i upegnuli ih u kola, a telad njihovu zatvorili su kod kuće. **11** Potom su na kola stavili kovčeg Jehovin^l i kovčežić sa zlatnim skočimiševima i s likovima šuljeva svojih. **12** I krave su krenule ravno putem prema Bet-Šemešu.^m Istom su cestom išle, mukale su idući i nisu skretale ni desno ni lijevo. A knezovi-savezniciⁿ filistejski išli su za njima sve do granice Bet-Šemeša. **13** Stanovnici Bet-Šemeša upravo su želi pšenicu^o u dolini. Kad su podigli oči svoje i ugledali kovčeg, obradovali su se vidjevši ga. **14** I kola su došla u polje

6. poglavlje

- a 1Lje 16:28
Ps 18:44
Iza 42:12
b 2Mo 9:3
1Sa 5:6
1Sa 5:11
c 2Mo 7:13
2Mo 8:15
2Mo 14:17
Ri 9:18
d 2Mo 9:14
2Mo 9:16
Ri 9:17
e 2Mo 6:1
2Mo 11:1
2Mo 12:33
Ps 105:38
f 2Sa 6:3
1Lje 13:7
g 4Mo 19:2
h 1Sa 6:4
i 1Sa 6:3
j Jš 15:10
Jš 21:16
2Kr 14:11
1Lje 6:59
2Lje 28:18
k Pr 9:11
l 2Sa 6:3
1Lje 13:7
m 1Sa 6:9
n Jš 13:3
Su 3:3
1Sa 6:4
o Ru 2:2
Ru 2:23

Desni stupac

- a 1Mo 15:9
1Sa 6:7
1Sa 16:2
b 2Mo 20:24
Su 21:4
c 4Mo 3:31
d Jš 21:16
e 1Sa 6:12
f 1Sa 6:4
g 1Sa 5:1
2Lje 26:6
Jr 25:20
Za 9:6
Dj 8:40
h Su 16:1
Su 16:21
Am 1:7
Dj 8:26
i Su 1:18
Za 9:5
j 1Sa 5:8
1Sa 17:4
2Sa 21:22
k Jš 13:3
1Sa 5:10
2Kr 1:2
Am 1:8
l Jš 15:10
Jš 21:16
1Sa 6:9
m 4Mo 4:6
4Mo 4:15
4Mo 4:20
1Lje 13:10
n 3Mo 11:45
1Sa 2:2
o 4Mo 17:12
2Sa 6:9
1Lje 13:12
Ps 76:7

Jošue Bet-Šemešanina i zaustavila se ondje. A ondje je bio velik kamen. Tada su iscijepali drvo od kola, a krave^a su prinijeli kao žrtvu paljenicu Jehovi.^b

15 Leviti^c su skinuli kovčeg Jehovin i kovčežić što je bio kraj njega, u kojem su bili zlatni predmeti, i stavili ga na veliki kamen. I stanovnici Bet-Šemeša^d prinosili su Jehovi toga dana žrtve paljenice i druge žrtve.

16 Kad je to vidjelo pet knezova-saveznika^e filistejskih, vratili su se u Ekron isti dan. **17** A ovo su zlatni šuljevi što su ih Filistejci poslali Jehovi kao žrtvu za krivnju:^f za Ašdod^g jedan, za Gazu^h jedan, za Aškelonⁱ jedan, za Gat^j jedan i za Ekron^k jedan. **18** A zlatnih skočimiševa bilo je prema broju svih gradova filistejskih što su pripadali petorici knezova-saveznika, od utvrđenih gradova do neograđenih sela.

Veliki kamen na koji su položili kovčeg Jehovin do današnjeg je dana svjedok u polju Jošue Bet-Šemešanina. **19** Ali stanovnici Bet-Šemeša^l gledali su kovčeg Jehovin i zato ih je on pobio. Tako je među narodom pobio sedamdeset ljudi — pedeset tisuća ljudi* — i narod je tugovao jer je Jehova pobio narod pomorom velikim.^m **20** A stanovnici Bet-Šemeša rekli su: “Tko može opstati pred Jehovom, ovim Bogom svetim?ⁿ Kome da otide sada od nas?”^o

1Sa 6:19* Neki smatraju da je izraz “pedeset tisuća ljudi” kasnije umetnut u tekst.

21 I poslali su glasnike stanovnicima Kirijat-Jearima^a i poručili im: "Filistejci su vratili kovčeg Jehovin. Sidite i odnesite ga k sebi!"^b

7 Tada su došli ljudi iz Kirijat-Jearima^c i odnijeli kovčeg Jehovin. Unijeli su ga u kuću Abinadabovu^d na brijevu, a Eleazara, sina njegova, posvetili su da čuva kovčeg Jehovin.

2 Od dana kad je kovčeg bio postavljen u Kirijat-Jearimu prošlo je mnogo vremena, ukupno dvadeset godina, i sav je dom Izraelov plaćući prizivao Jehovu.^e **3** I Samuel je rekao svemu domu Izraelovu: "Ako se svim srcem svojim vraćate Jehovi,^f uklonite iz svoje sredine tuđe bogove^g i Aštarte^h te odlučno upravite srce svoje Jehovi i njemu jedinome služite!" I on će vas izbaviti iz ruke filistejske."^j **4** Tada su sinovi Izraelovi uklonili Baale^k i Aštarte^l i služili jedino Jehovi.

5 A Samuel je rekao: "Skupite sav Izrael^m u Mispiⁿ da se pomolim^o Jehovi za vas!" **6** Kad su se skupili u Mispi, vadili su vodu i izlivali je pred Jehovom, i taj su dan postili.^p I govorili su ondje: "Zgriješili smo Jehovi."^q I Samuel je stao suditi^s sinovima Izraelovim u Mispi.

7 A Filistejci su čuli da su se sinovi Izraelovi skupili u Mispi, pa su knezovi-saveznici^t filistejski krenuli na Izraela. Kad su to čuli sinovi Izraelovi, uplašili su se Filistejaca.^u **8** I sinovi Izraelovi rekli su Samuelu: "Ne pre-

6. poglavlje

- a Jš 18:14
Su 18:12
1Lje 13:5
- b 1Lje 13:6
1Lje 16:1
2Lje 1:4

7. poglavlje

- c 2Sa 6:2
1Lje 13:5
- d 2Sa 6:4
1Lje 13:7
- e Su 2:4
Ne 9:28
2Ko 7:10
- f 5Mo 30:2
1Sa 12:24
1Kr 8:48
Iza 55:7
Jl 2:12
- g Jš 24:14
Jš 24:23
Su 3:7
Su 10:6
- h Su 2:13
- i 5Mo 6:13
5Mo 10:20
5Mo 13:4
Lk 4:8
- j 5Mo 28:1
- k Su 10:16
- l 1Kr 11:33
- m Jl 2:16
- n Jš 18:26
Su 20:1
Su 21:1
1Sa 10:17
1Kr 15:22
2Kr 25:23
Jr 40:6
- o 1Sa 12:23
Izr 15:8
Jk 5:16
- p 2Lje 20:3
Ne 9:1
Jl 2:12
- r 3Mo 26:40
Su 10:10
1Kr 8:47
Ps 106:6
- s Su 2:18
- t Jš 13:3
1Sa 6:4
- u Ps 56:3
Izr 29:25
Mt 10:28

Desni stupac

- a 1Sa 12:19
Ps 78:34
Ps 86:7
Iza 37:4
- b 3Mo 1:10
Su 6:26
1Kr 18:38
- c Ps 99:6
- d Ps 28:6
Ps 50:15
1Iv 5:14
- e 1Sa 2:10
2Sa 22:14
- f Jš 10:10
Su 4:15
- g 5Mo 20:4
5Mo 28:7
- h 1Mo 31:45
1Mo 35:14
Jš 4:9
Jš 24:26
- i Ps 44:3
Dj 26:22

staj za nas u pomoć prizivati Jehovu, Boga našega,^a da nas izbavi iz ruke filistejske!" **9** Tada je Samuel uzeo janje koje je još sisalo i prinio ga Jehovi kao žrtvu paljenicu, cijelu ju je spalio.^b I Samuel je stao prizivati Jehovu u pomoć radi Izraela^c i Jehova ga je uslišio.^d **10** I dok je Samuel prinosiso žrtvu paljenicu, Filistejci su se približili da krenu u boj protiv Izraela. Ali Jehova je toga dana zagrmio na Filistejce silnom grmljavinom^e i smeo ih,^f i tako ih je Izrael porazio.^g **11** Izraelci su izašli iz Mispe i krenuli u potjeru za Filistejcima i tukli ih sve do mjesta južno od Bet-Kara. **12** A Samuel je uzeo kamen,^h postavio ga između Mispe i Ješane i nazvao ga Ebenezer,ⁱ rekavši: "Sve do sada Jehova nam je pomagao."ⁱ **13** Tako su Filistejci bili pokoreni i više nisu dolazili na područje Izraela.^j A ruka Jehovina dizala se na Filistejce svega vijeka Samuelova.^k **14** Gradovi koje su Filistejci oduzeli Izraelu vraćeni su opet Izraelu, od Ekrona do Gata, i Izrael je osloboodio područje njihovo iz ruke filistejske.

I vladao je mir između Izraela i Amorejaca.^l

15 I Samuel je sudio Izraelu sve dane života svojega.^m **16** Svake je godine putovao i

j 1Sa 9:16; 1Sa 13:5; k 1Sa 14:23; 1Sa 17:51; 1I Mo 15:18; 1Mo 15:21; Su 11:23; m Su 2:16; 1Sa 3:20; 1Sa 12:11; 1Sa 25:1; Dj 13:20.

1Sa 7:12* "Ebenezer" znači "kamen pomoći". Ne treba ga brkati s istoime-nim mjestom iz 1Sa 4:1 i 5:1.

obilazio Betel,^a Gilgal^b i Mispuc^c i sudio Izraelu^d u svim tim mjestima. **17** Potom se vraćao u Ramu,^e jer mu je ondje bila kuća i ondje je sudio Izraelu. Sagrađio je ondje žrtvenik Jehovi.^f

8 Kad je Samuel ostario, postavio^g je sinove svoje za suce Izraelu. **2** Sin njegov prvenac zvao se Joel, a drugi se zvao Abija,^h Oni su sudili u Beer-Šebi. **3** Ali sinovi njegovi nisu išli putevima njegovim,ⁱ nego su radije išli za nepravednim dobitkom,^j primali su mito^k i izvrtali pravdu.^l

4 Poslije nekog vremena skupili su se svi starješine Izraelovi^m i došli k Samuelu u Ramu **5** i rekli mu: “Evo, ti si ostario, a sinovi tvoji ne idu putevima tvojim. Zato nam postavi kraljaⁿ da nam sudi, kao što je to kod svih naroda!”

6 Ali u očima Samuelovim bilo je zlo što su rekli: “Daj nam kralja da nam sudi!” I Samuel se stao moliti Jehovi.^o

7 Tada je Jehova rekao Samuelu:^p “Poslušaj glas naroda u svemu što ti govori,^r jer nisu odbacili tebe, nego su odbacili mene da ne kraljujem^s nad njima! **8** Kako su neprestano činili od dana kad sam ih izveo iz Egipta^t pa do danas — mene su ostavljali^u i služili drugim bogovima^v — tako sada čine i tebi. **9** Zato sada poslušaj glas njihov, ali ih ozbiljno opomeni i kaži im koja će prava imati kralj što će vladati nad njima!”^z

10 Tako je Samuel objavio sve riječi Jehovine narodu koji je od njega tražio kralja.

7. poglavlje

- a Jš 16:1
- b Jš 15:7
- 1Sa 11:15
- c 1Sa 7:5
- d 1Sa 3:20
- 1Sa 12:11
- e 1Sa 1:1
- 1Sa 8:4
- 1Sa 19:18
- f 2Mo 20:25

8. poglavlje

- g 1Ti 5:22
- h 1Lje 6:28
- i Pr 2:19
- j 2Mo 18:21
- 1Ti 3:3
- 1Pe 5:2
- k 2Mo 23:8
- 5Mo 16:19
- Ps 155
- Ps 26:10
- Izr 29:4
- Iza 1:23
- Iza 33:15
- Mi 3:11
- l 5Mo 24:17
- Job 34:12
- Izr 31:5
- Jr 22:17
- m 2Mo 18:25
- Su 21:16
- 1Sa 4:3
- 2Sa 5:3
- 1Kr 20:7
- n 5Mo 17:14
- 1Sa 12:13
- Ho 13:10
- Dj 13:21
- o Ps 143:10
- Mt 6:10
- p 1Sa 15:10
- Ps 99:6
- r Ps 81:12
- s Su 8:23
- 1Sa 10:19
- 1Sa 12:12
- Ps 74:12
- Iza 33:22
- t 2Mo 14:30
- u 5Mo 9:24
- Jr 22:21
- v 5Mo 32:16
- Su 2:19
- Ps 78:58
- z 5Mo 17:15

Desni stupac

- a 1Sa 10:25
- b 1Sa 14:52
- 1Kr 12:4
- c 1Kr 9:22
- 1Kr 10:26
- d 1Kr 4:26
- e 2Sa 8:4
- 2Sa 15:1
- 1Kr 1:5
- f 2Sa 18:1
- 1Lje 27:1
- g 2Kr 1:14
- h 1Lje 27:26
- i 1Kr 4:7
- j 1Lje 12:37
- k 1Kr 4:26
- l 1Kr 4:22
- m 1Kr 21:7
- n 1Lje 27:28
- o 1Kr 12:10
- p 1Mo 37:36
- 1Lje 28:1
- r 1Kr 5:16

11 I rekao je: “Ovo su prava^a koja će imati kralj što će vladati nad vama: uzimat će sinove vaše^b da ih stavi u kola svoja^c i među konjanike svoje,^d a neki će kao straža njegova trčati pred kolima njegovim.^e **12** I postaviti će sebi poglavare, tisućnike^f i pedesetnike.^g Neki će orati^h i žeti žetvu njegovu,ⁱ izrađivati mu oružje^j i opremu za kola njegova.^k **13** Kćeri će vaše uzimati da mu priređuju mirisna ulja, da mu budu kuharice i pekarice.^l **14** Najbolja polja vaša, vinograde^m vaše i maslinikeⁿ vaše uzimat će i davati ih slugama svojim. **15** I od žitnih polja vaših i vinograda vaših uzimat će desetinu^o i davati je dvoranima svojim^p i slugama svojim. **16** Uzimat će sluge vaše i sluškinje vaše, najbolju stoku vašu i magarce vaše i za svoj će ih posao koristiti.^r **17** Od sitne stoke^s vaše uzimat će desetinu, a vi ćete mu postati sluge. **18** I u taj ćete dan zavapiti radi kralja svojega,^t kojega ste sami izabrali, ali Jehova vam neće odgovoriti u taj dan.”^u

19 Ali narod nije htio poslušati glasa Samuelova,^v nego je rekao: “Neka kralj bude nad nama! **20** Tako ćemo i mi biti kao svi narodi.^z Neka nam kralj naš sudi i ide pred nama i vodi bitke naše!” **21** I Samuel je saslušao sve što je narod rekao, a onda je to kazao Jehovi.^a **22** I Jehova je rekao Samuelu: “Poslušaj glas njihov i postavi im kralja da vlada

s 1Kr 4:23; t 1Kr 12:4; u Job 27:9; Ps 18:41; Izr 1:26; Mi 3:4; v Ps 81:11; Jr 7:13; Eze 33:31; z 3Mo 20:24; 4Mo 23:9; 5Mo 7:6; 1Sa 8:5; Ps 106:35; a Ps 99:6.

nad njima!"^a Tada je Samuel rekao Izraelcima: "Idite svaki u svoj grad!"

9 Bio je jedan čovjek od plemena Benjaminova po imenu Kiš,^b sin Abiela, sina Serora, sina Bekorata, sina Afiahova. Taj je Benjaminovac^c bio vrlo bogat.^d **2** Imao je sina po imenu Šaul,^e mladog i lijepog, i među sinovima Izraelovim nije bilo ljepšeg čovjeka od njega. Bio je za glavu viši od svega naroda.^f

3 Jednoga dana izgubile su se magarice^g Šaulova oca Kiša. Zato je Kiš rekao Šaulu, sinu svojemu: "Uzmi sa sobom jednoga slugu pa ustani i idi tražiti magarice!" **4** I prošli su brda efrajimska^h i prošli su zemlju Šališu,ⁱ ali nisu ih pronašli. Zatim su prošli zemlju Šaalim, ali nisu bile niti ondje. Prošli su i zemlju Benjaminovaca, ali nisu ih pronašli.

5 Kad su došli u zemlju Suf, Šaul je rekao sluzi svojemu koji ga je pratio: "Hajde, vratimo se da se otac moj ne bi prestao brinuti za magarice i da se ne bi zabrinuo za nas!"^j **6** A on mu je rekao: "Evo, u ovome je gradu čovjek Božji^k kojega svi poštuju. Sve što kaže sigurno se ispunjava.^l Pođimo sada onamo! Možda će nam reći kojim putem da krenemo." **7** A Šaul je rekao sluzi svojemu: "Ako pođemo, što ćemo donijeti tom čovjeku?"^m Jer kruha je nestalo u torbama našim i nemamo ništa što bismo donijeli na darⁿ čovjeku Božjem. Što mu možemo dati?" **8** Tada je sluga opet odgovorio Šaulu i rekao mu:

8. poglavlje

a 1Sa 8:7
Ho 13:11

9. poglavlje

b 1Sa 14:51
1Lje 8:33

1Lje 9:39
Dj 13:21

c Su 21:17

d 1Sa 25:2
2Sa 19:32

Job 1:3

e 1Sa 11:15
1Sa 13:13

1Sa 15:26
1Sa 16:23

1Sa 28:7
1Sa 31:4

2Sa 1:23
Dj 13:21

f 1Sa 10:23

g Su 5:10
Su 10:4

h Js 17:10
Js 17:16

i 2Kr 4:42

j 1Sa 9:20
1Sa 10:2

k 5Mo 33:1
1Sa 2:27

1Kr 13:1
Dj 6:6

l 1Sa 3:19
Iza 44:26

Za 1:6
He 1:1

m 1Kr 14:3
2Kr 4:42

Ga 6:6

n 2Kr 5:15
2Kr 8:8

Izr 17:8
Izr 18:16

Desni stupac

a 1Mo 24:22

b 1Sa 9:19
2Sa 15:27

1Lje 9:22
1Lje 29:29

c Izr 13:10
Izr 15:22

d 1Mo 24:20
2Mo 2:16

e 1Sa 9:19
2Sa 15:27

f 1Mo 31:54
1Sa 7:9

1Sa 16:5

g 1Kr 3:2
1Lje 16:39

2Lje 1:3

h Mk 6:41
Lk 9:16

i 2Sa 7:27
Job 33:16

Ps 25:14
Ps 99:6

Am 3:7
J Js 18:11

k 1Sa 10:1
1Sa 15:1

2Kr 9:3

l 1Mo 49:27

m 2Mo 2:25
Ps 106:44

Ps 107:19

"Evo, imam četvrt šekela^{*a} srebra. To ću dati čovjeku Božjem, a on će nam reći put naš."

9 (Nekad se u Izraelu, kad bi se išlo pitati Boga, ovako govorilo: "Hajde, pođimo k vidio-cu!"^b Jer tko se danas zove prorok, nekad se zvao vidjelac.) **10** Nato je Šaul rekao sluzi svojemu: "Dobro kažeš.^c Hajde, pođimo!" I pošli su u grad u kojem je bio čovjek Božji.

11 Kad su se penjali usponom prema gradu, naišli su na djevojke što su izašle zahvaćati vodu.^d I upitali su ih: "Je li ovdje vidjelac?"^e **12** A one su im odgovorile: "Da, eno ga pred vama! Požurite sada, jer je danas došao u grad. Naime, danas se prinosi žrtva^f za narod na uzvišici!"^g **13** Kad ude-te u grad, naći ćete ga još prije nego što se popne na uzvišicu da jede žrtvu. Jer narod neće jesti dok on ne dođe, jer on treba blagosloviti žrtvu.^h Tek će potom uzvanici jesti. Zato idite odmah, jer ćete ga sada još naći!" **14** Tako su otišli u grad. Kad su došli u grad, gle, Samuel im je dolazio u susret polazeći na uzvišicu.

15 A dan prije nego što je Šaul došao, Jehova je javioⁱ Samuelu: **16** "Sutra u ovo doba poslat ću k tebi čovjeka iz zemlje Benjaminove,^j a ti ga pomaži^k za vodu naroda mojega Izraela. On će izbaviti narod moj iz ruke filistejske,^l jer vidio sam nevolju naroda svojega i njegov je vapaj dopro do mene."^m **17** Kad je Samuel vidio Šaula, Jehova mu je rekao: "Evo čovjeka za kojega

1Sa 9:8* Vidi dodatak 13.

sam ti rekao: 'On će vladati nad mojim narodom.'"^a

18 I Šaul je pristupio Samuelu na vratima gradskim i rekao mu: "Molim te, reci mi gdje je kuća vidiočeva!" **19** A Samuel je odgovorio Šaulu: "Ja sam vidjelac. Podi predamnom na uzvišicu! Danas ćete sa mnom jesti.^b A ujutro ću te otpustiti i reći ću ti sve što ti je na srcu.^c **20** A za magarice koje su ti se izgubile prije tri dana^d nemoj se brinuti jer su pronađene. Pa kome pripada sve što je dragocjeno u Izraelu?^e Zar ne tebi i svemu domu oca tvoje-ga?" **21** A Šaul je odgovorio: "Nisam li ja Benjaminovac, iz najmanjega^f od svih plemena Izraelovih,^g i nije li dom moj najneznatniji od svih domova plemena Benjaminova?^h Zašto mi onda govoriš takvo što?"ⁱ

22 Potom je Samuel uzeo Šaula i slugu njegovu i odveo ih u blagovaonicu te im dao mjesto na čelu^j među uzvancima, kojih je bilo tridesetak. **23** Samuel je zatim rekao kuharu: "Donesi dio koji sam ti dao i za koji sam ti rekao da ga staviš na stranu!" **24** Tada je kuhar uzeo but i što je bilo na njemu i stavio ga pred Šaula. I Samuel je rekao: "Evo, ovo ti je sačuvano. Stavi to predase i jedi, jer se to za tebe čuvalo baš za ovu prigodu da možeš jesti s uzvancima!" Tako je Šaul onoga dana jeo sa Samuelom. **25** Potom su sišli s uzvišice^k u grad. I on je nastavio razgovarati sa Šaulom na krovu.^l **26** Ustali su rano i čim je zora svanula, Sa-

9. poglavlje

- a 1Sa 10:24
1Sa 15:17
Dj 13:21
b 1Sa 9:13
1Sa 9:24
c 1Lj 28:9
He 4:13
d 1Sa 9:3
1Sa 8:5
1Sa 8:19
1Sa 12:13
f Su 20:46
Su 20:47
Su 21:6
Ps 68:27
g Su 21:3
h Su 6:15
Izr 3:34
Izr 11:2
Izr 18:12
Izr 22:4
Lk 14:11
Jk 4:6
1Pe 5:5
i 1Sa 2:8
j Lk 14:10
k 1Sa 9:13
1Sa 9:19
1Kr 3:2
1Kr 3:3
l Ne 8:16
Dj 10:9

Desni stupac

- a 1Sa 9:3
1Sa 9:10
1Sa 20:38

10. poglavlje

- b 1Sa 16:13
2Kr 9:3
c 1Mo 31:55
1Mo 48:10
1Mo 50:1
2Sa 19:39
d 1Mo 49:27
1Sa 8:9
1Sa 9:16
Dj 13:21
e 2Mo 19:5
5Mo 32:9
f 1Mo 35:19
g 1Sa 9:3
1Sa 10:16
h 1Sa 9:5
i 1Mo 28:19
1Mo 28:22
1Sa 7:16
j Su 6:19
Su 15:1
k Jr 37:21
l 3Mo 23:13
4Mo 15:5
m Su 18:15
n 1Mo 5:22
o 1Sa 13:3
p 1Sa 19:20
2Kr 2:3
2Kr 4:38
2Kr 6:1
r 1Sa 9:12
s 1Lj 13:8
t 1Sa 18:6
u 1Kr 1:40
Iza 5:12
v 2Sa 6:5
1Kr 10:12
1Lj 16:5
z 4Mo 11:25
Dj 28:25
2Pe 1:21

muel je pozvao Šaula, koji je bio na krovu, govoreći: "Ustani da te otpustim!" I Šaul je ustao te su obojica, i on i Samuel, izašli van. **27** Kad su izašli iz grada, Samuel je rekao Šaulu: "Reci sluzi^a da ide ispred nas!" I sluga je otišao. Samuel je zatim nastavio: "A ti sada stani da ti javim riječ Božju!"

10 Tada je Samuel uzeo bocu^b ulja i izlio je na glavu njegovu, poljubio^c ga i rekao: "Jehova te pomazao da budeš vođa^d nasljedstvu njegovu.^e **2** Kada danas odeš od mene, naći ćeš dva čovjeka kod Rahelina groba^f na području Benjaminovu kod Selsaha. I oni će ti reći: 'Pronađene su magarice koje si išao tražiti, ali otac tvoj sada više ne misli na magarice,^g nego se zabrinuo za vas i govori: "Što da učinim zbog sina svojega?"'^h

3 A kad odane produžiš dalje i dođeš do velikog stabla taborskog, ondje će ti u susret doći tri čovjeka koja će ići k pravome Bogu u Betel.ⁱ Jedan će nositi tri jareta,^j drugi će nositi tri okrugla kruha,^k a treći će nositi veliki čup vina.^l **4** Oni će te upitati jesi li dobro^m i dat će ti dva kruha, a ti ih prihvati iz ruke njihove. **5** Potom ćeš doći na brdo pravoga Boga,ⁿ gdje je voj-ska^o filistejska. Kad budeš ulazio u grad, srest ćeš skupinu proroka^p kako silazi s uzvišice.^r I dok budu govorili u pro-ročkom zanosu, pred njima će ići svirači sa psaltirima,^s defovima,^t frulama^u i harfama.^v **6** I duh^z Jehovin doći će na tebe pa ćeš zajedno s njima

i ti tako proricati^a i postat ćeš drugi čovjek. **7** Kad ti se ispune ti znakovi,^b onda učini što god budeš mogao,^c jer je pravi Bog s tobom.^d **8** Zatim otidi prije mene u Gilgal.^e I evo, ja ću doći k tebi da prinesem žrtve paljenice i žrtve zajedništva.^f Sedam^g dana čekaj dok ne dođem k tebi, pa ću ti javiti što trebaš učiniti.”

9 I čim je Šaul okrenuo leđa da ode od Samuela, Bog mu je promijenio srce.^h I toga su se dana ispunili svi oni znakovi.ⁱ **10** Kad su odande otišli na brdo, gle, u susret mu je došla skupina proroka. I odmah je duh Božji došao na nje^g te je usred njih stao govoriti u proročkom zanosu.^k **11** Kad su ga vidjeli svi koji su ga otprije poznavali, gle, on je prorokovao s prorocima. Stoga su ljudi govorili jedan drugome: “Što se to dogodio sa sinom Kiševim? Zar je i Šaul među prorocima?”^l **12** Tada je neki čovjek odande odgovorio: “Tko im je otac?” Otuda je nastala izreka:^m “Zar je i Šaul među prorocima?”

13 Naposljetku je prestao proricati i došao je na uzvišicu. **14** Potom je Šaulov stric upitao Šaula i slugu njegova: “Kamo ste išli?” A on je odgovorio: “Išli smo tražiti magarice,ⁿ a kad smo vidjeli da ih nema, otišli smo Samuelu.” **15** Nato je Šaula stric njegov zamolio: “Kaži mi što vam je Samuel rekao!” **16** A Šaul je odgovorio stricu svojemu: “Rekao nam je da su magarice pronađene.” Ali nije mu rekao ništa^o o kraljevskoj vlasti o kojoj mu je govorio Samuel.

10. poglavlje

- a 1Sa 10:10
1Sa 19:23
1Kr 18:29
1Kr 22:10
b 2Mo 4:8
1Sa 10:9
Jr 44:29
c Su 9:33
d 5Mo 20:1
Su 6:12
e 1Sa 7:16
1Sa 11:14
f 1Sa 13:9
g 1Sa 13:8
h 1Sa 10:6
1Kr 3:12
Ps 51:10
i 1Sa 10:7
Iza 38:7
j Su 14:6
1Sa 11:6
1Sa 16:13
Za 4:6
2Ko 3:5
k 1Sa 10:6
1Sa 19:23
l 1Sa 19:24
Mt 13:54
Dj 6:15
m Job 27:1
Ps 78:2
n 1Sa 9:3
o Ps 141:3
Izr 10:19
Izr 13:3
Izr 21:23
Izr 27:2
Jr 9:23

Desni stupac

- a 1Sa 7:5
b 5Mo 18:20
c 2Mo 13:14
2Mo 14:30
5Mo 4:34
Su 6:8
Ne 9:9
d Ne 9:27
Ps 107:19
e 1Sa 8:7
1Sa 12:12
f 2Lje 30:6
g J8 7:14
Dj 1:24
h J8 7:16
1Sa 9:21
i J8 7:17
j J8 7:18
Dj 13:21
k Su 1:1
Su 20:18
Su 20:28
1Sa 23:2
l 1Sa 9:21
Izr 11:2
Lk 9:48
m 1Sa 9:2
n 5Mo 17:15
1Sa 9:17
o 1Kr 1:25
1Kr 1:39
2Kr 11:12
Mt 21:9
p 1Sa 8:11
r J8 18:28
Su 20:14
1Sa 11:4
1Sa 13:2
2Sa 21:6

17 A Samuel je sazvaio narod pred Jehovu u Mispu^a **18** i rekao sinovima Izraelovim: “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov:^b ‘Ja sam izveo Izraela iz Egipta i izbavio vas iz ruke egipatske^c i iz ruke svih kraljevstava koja su vas tlačila.^d **19** A vi ste danas odbacili Boga svojega^e koji vas je izbavljao od svih zala vaših i iz svih nevolja vaših, i rekli ste: “Postavi kralja nad nama!” Zato sada stanite pred Jehovu po plemenima svojim^f i po tisućama svojim!”

20 Tada je Samuel pozvao sva plemena Izraelova da pristupe^g i izbor je pao na pleme Benjaminovo.^h **21** Potom je pozvao pleme Benjaminovo da pristupi po porodicama svojim i izbor je pao na porodicu Matrijevaca.ⁱ Naposljetku je bio izabran Šaul, sin Kišev.^j Ali kad su ga išli tražiti, nisu ga mogli naći. **22** Stoga su opet pitali^k Jehovu: “Je li taj čovjek uopće došao ovamo?” A Jehova je odgovorio: “Eno ga, skriva se^l među prtljagom.” **23** Nato su otrčali i doveli ga odande. Kad je stao usred naroda, bio je za glavu viši od svih.^m **24** Tada je Samuel rekao svemu narodu: “Jeste li vidjeli onoga koga je Jehova izabrao?ⁿ Nitko nije kao on u svemu narodu.” I sav je narod stao klicati: “Živio kralj!”^o

25 Tada je Samuel objavio narodu prava kraljevska^p i zapisao ih u knjigu koju je položio pred Jehovu. Potom je Samuel otpustio sav narod i svatko je otišao kući svojoj. **26** I Šaul je otišao kući svojoj u Gibeu,^r a s njim su pošli i

hrabri ljudi kojima je Bog potaknuo srce.^a **27** A nevaljali su ljudi^b rekli: "Kako će nas ovaj spasiti?"^c I prezirali su ga^d i nisu mu donijeli nikakav dar.^e Ali on nije rekao ni riječ.^f

11 Nahaš Amonac^g došao je i utaborio se pred Jabešom^h u Gileadu. Svi stanovnici Jabeša rekli su Nahašu: "Sklopi savez s nama da ti služimo!"ⁱ

2 Ali Nahaš Amonac odgovorio im je: "Sklopit ću savez s vama pod uvjetom da svakome od vas iskopam^j desno oko i tako naneseš sramotu svemu Izraelu."^k **3** A starješine jabeški ovako su mu rekli: "Daj nam sedam dana da pošaljemo glasnike u sve krajeve Izraelove, pa ako ne bude nikoga da nas izbavi,^l predat ćemo ti se!"

4 I glasnici su došli u Gibeu^m Šaulovu i prenijeli te riječi narodu. I sav je narod stao glasno plakati.ⁿ

5 I gle, Šaul je upravo išao za stadom iz polja, pa je upitao: "Što je narodu da plače?" A oni su mu ispričali sve što su rekli Jabešani.

6 Kad je Šaul čuo te riječi, duh^o Božji došao je na njega i on se silno razgnjevio.^p **7** I uzeo je par bikova, isjekao ih na komade i preko glasnika poslao u sve krajeve Izraelove,^r poručivši: "Tko god ne izađe i ne pođe za Šaulom i Samuelom, ovako će biti sa stotom njegovom!"^s I strah^t Jehovin^u obuzeo je narod, tako da su pošli svi kao jedan.^v

8 Kad ih je potom prebrojio^z u Bezeku, sinova Izraelovih bilo je tri stotine tisuća, a Judinih ljudi trideset tisuća. **9** I rekli su glasnici koji su

10. poglavlje

a Ezr 1:5
b 2Sa 20:1
2Lj 13:7
Na 1:15
c 1Sa 11:12
Dj 7:51
d Pr 10:20
e 1Kr 10:10
2Lj 17:5
Izr 18:16
Mt 2:11
f Izr 17:27
Ga 5:23
Jk 1:19

11. poglavlje

g 5Mo 2:19
h Su 21:8
1Sa 31:11
i 5Mo 23:3
j Su 16:21
2Kr 25:7
k Izr 18:3
l Su 3:9
m 1Sa 10:26
1Sa 14:2
n Su 2:4
Su 21:2
1Sa 30:4
o Su 3:10
Su 6:34
Su 11:29
Su 14:6
1Sa 10:10
1Sa 16:13
p 2Mo 11:8
2Mo 32:19
Ri 12:9
r Su 19:29
s Su 21:5
t 1Lj 14:17
u 1Mo 35:5
2Lj 14:14
2Lj 17:10
v Su 20:8
z 1Sa 13:15

Desni stupac

a Ps 18:17
b 1Sa 11:3
c 1Sa 9:16
d Su 7:16
Su 9:43
Izr 24:6
e 2Mo 14:24
f 1Sa 11:1
g 5Mo 28:7
Ps 21:8
Ps 21:12
h 1Sa 10:27
Izr 24:21
i Izr 25:5
Lk 19:27
j 2Sa 19:22
Izr 20:28
Ri 12:19
k 1Sa 19:5
1Lj 11:14
Ps 44:7
Iza 59:16
l 1Sa 7:16
m 1Sa 10:17
1Sa 10:24
n 3Mo 7:11
1Sa 10:8
o 1Kr 1:40
2Kr 11:14
1Lj 12:40
Ot 19:6

došli: "Ovako kažite stanovnicima Jabeša u Gileadu: 'Sutra, kad sunce pripeče, doći će spasenje vaše.'"^a Tada su glasnici otišli i prenijeli to Jabešanima, a oni su se obradovali. **10** I tako su Jabešani poručili: "Sutra ćemo vam se predati, a vi učinite s nama što god vam je drago."^b

11 Sljedećeg je dana Šaul^c razdjelio narod u tri čete.^d Za jutarnje straže^e ušli su u tabor i tukli Amonce^f do najveće dnevne vrućine. Preživjeli su se razbježali, tako da ni dvojica među njima nisu ostala zajedno.^g **12** I narod je rekao Samuelu: "Tko kaže: 'Zar će Šaul kraljevati nad nama?'"^h Dovedite te ljude da ih pogubimo!"ⁱ **13** Ali Šaul je rekao: "Nitko ne smije biti pogubljen u ovaj dan,^j jer je danas Jehova donio spasenje Izraelu."^k

14 Potom je Samuel rekao narodu: "Hajde, podimo u Gilgal^l da ondje potvrdimo kraljevstvo!"^m **15** Tako je sav narod krenuo u Gilgal i ondje su postavili Šaula za kralja pred Jehovom u Gilgalu. Potom su ondje pred Jehovom prinijeli žrtve zajedništvaⁿ i ondje se Šaul i sav Izrael silno radovao.^o

12 I Samuel je rekao svemu Izraelu: "Evo, poslušao sam glas vaš u svemu što ste mi rekli^p i postavio sam kralja da vlada nad vama.^r **2** I sad, evo, kralj ide pred vama!^s A ja sam ostario^t i osijedio^u

12. poglavlje p 1Sa 8:5; 1Sa 8:21; r 1Sa 10:24; 1Sa 11:14; s 4Mo 27:17; 1Sa 8:20; t 1Sa 8:1; u Ps 71:18; Izr 16:31; Izr 20:29; Iza 46:4.

1Sa 11:11* Vidi bilješku za 2Mo 14:24.

i sinovi su moji tu među vama.^a Ja sam išao pred vama od mladosti svoje pa do današnjeg dana.^b **3** Evo me! Svjedočite protiv mene pred Jehovom i pred pomazanikom^c njegovim! Kome sam uzeo bika? Kome sam uzeo magarca?^d Koga sam prevario? Koga sam tlačio? Iz čije sam ruke primio mito da bih zbog toga zažmorio na jedno oko?^e Sve ću vam to vratiti!”^f **4** A oni su odgovorili: “Nisi nas varao, nisi nas tlačio niti si išta primio iz nečije ruke.”^g **5** Nato im je rekao: “Jehova je svjedok protiv vas i pomazanik^h je njegov svjedok u ovaj dan da ništa niste našli u ruci mojoj.”ⁱ A oni su odgovorili: “On je svjedok!”

6 I Samuel je rekao narodu: “Jehova je svjedok, koji je izabrao Mojsija i Arona i koji je izveo praocce vaše iz zemlje egipatske.”^j **7** Zato sada stanite da vam sudim pred Jehovom i da vas podsjetim na sva pravedna djela^k Jehovina koja je činio vama i praocima vašim!

8 Kad je Jakov došao u Egipat^l i kad su praoci vaši stali prizivati Jehovu da im pomogne,^m Jehova je poslao Mojsijaⁿ i Arona da izvedu praocce vaše iz Egipta i nasele ih na ovome mjestu.^o **9** Ali oni su zaboravili Jehovu, Boga svojega,^p te ih je on predao^q u ruke^r Siseri,^s zapovjedniku vojske hasorske, i u ruke Filistejcima^t i u ruke kralju moapskome,^u koji su ratovali protiv njih. **10** I prizivali su Jehovu da im pomogne:^v ‘Zgriješili smo^z jer smo ostavili Jehovu i služili Baali-

12. poglavlje

- a 1Sa 8:3
- Eze 18:20
- b 1Sa 3:19
- Ps 99:6
- c 1Sa 9:16
- 1Sa 10:1
- 1Sa 24:6
- 2Sa 1:14
- Dj 4:27
- Dj 10:38
- d 4Mo 16:15
- e 5Mo 16:19
- f 2Mo 22:4
- 3Mo 6:4
- Lk 19:8
- g Ps 37:6
- Da 6:4
- 1Ti 3:2
- h 1Sa 26:11
- i Ps 17:3
- Ps 37:37
- Iv 18:38
- Dj 20:33
- 1So 2:5
- j 2Mo 6:26
- Ne 9:14
- Ps 77:20
- Ps 105:26
- Ho 12:13
- Mi 6:4
- k Su 5:11
- l 1Mo 46:6
- 4Mo 20:15
- Dj 7:15
- m 2Mo 2:23
- 2Mo 3:9
- n 2Mo 3:10
- o Jš 1:2
- Jš 11:23
- Ps 44:3
- p 5Mo 32:18
- Su 2:12
- Ps 106:39
- r 5Mo 32:30
- Su 2:14
- s Su 4:2
- t Su 10:7
- Su 13:1
- u Su 3:12
- v Su 2:18
- Su 3:9
- Su 6:7
- z Su 10:10

Desni stupac

- a Su 3:7
- b Su 2:13
- c Su 10:15
- d Su 6:32
- e Su 11:1
- f He 11:32
- g 3Mo 26:6
- Ps 4:8
- h 1Sa 11:1
- 1Sa 8:5
- 1Sa 8:19
- j 5Mo 33:5
- Su 8:23
- 1Sa 8:7
- Ps 74:12
- Iza 33:22
- k 1Sa 8:5
- l 1Sa 9:16
- 1Sa 10:24
- Ho 13:11
- m 5Mo 10:12
- 5Mo 17:19
- n 5Mo 6:13
- Jš 24:14
- o 5Mo 13:4
- 5Mo 28:2
- p 4Mo 14:9
- Jš 22:29

ma^a i Aštartama.^b Ali izbavi nas^c sada iz ruku neprijatelja naših, da ti služimo!” **11** I Jehova je poslao Jerubaala^d i Bedana i Jiftaha^e i Samuela^f i izbavio vas je iz ruku neprijatelja vaših unaokolo, tako da ste mogli živjeti bez straha.^g **12** A kad ste vidjeli da je Nahaš,^h kralj sinova Amonovih, izašao na vas, govorili ste mi: ‘Ne, nego kralj neka vlada nad nama!’ⁱ premda je Jehova, Bog vaš, sve vrijeme bio Kralj vaš.^j **13** I evo vam sada kralja kojega ste izabrali, kojega ste tražili!^k Evo, Jehova je postavio kralja nad vama.^l **14** Ako se budete bojali Jehove,^m služili muⁿ i slušali glas njegov^o i ako se ne budete bunili^p protiv naredbe Jehovine, i vi i kralj koji će vladati nad vama pokazat ćete da u svemu slušate Jehovu, Boga svojega. **15** Ali ako ne budete slušali glasa Jehovina^r i ako se budete bunili protiv naredbe Jehovine,^s ruka će se Jehovina dignuti na vas i na očeve vaše.^t **16** Sada, dakle, stanite i gledajte ovaj veliki znak koji Jehova čini pred očima vašim! **17** Nije li danas žetva^u pšenice? Prizvat^v ću Jehovu da pošalje gromove i kišu.^z Tada ćete spoznati i vidjeti da je veliko u očima Jehovinom zlo^a koje ste učinili tražeći sebi kralja.”

18 Tada je Samuel prizvao Jehovu^b i Jehova je poslao gromove i kišu u taj dan,^c tako da je sav narod obuzeo velik strah pred Jehovom i Samu-

r 3Mo 26:14; 5Mo 28:15; s Jš 24:20; t 3Mo 26:17; 4Mo 33:56; 5Mo 28:45; u Izr 26:1; v 1Sa 7:9; Jk 5:16; z Jk 5:17; a 1Sa 8:7; Ho 13:11; b 1Kr 18:37; c 1Kr 18:1.

elom. **19** I sav je narod rekao Samuelu: "Moli se^a Jehovi, Bogu svojemu, za sluge svoje da ne pomremo! Jer smo svim grijesima svojim dodali još jedno zlo tražeći sebi kralja."

20 A Samuel je rekao narodu: "Ne bojte se!^b Vi ste, doduše, učinili sve ovo zlo, ali sada nemojte odstupiti od Jehove,^c nego služite Jehovi svim srcem svojim!^d **21** Nemojte odstupiti i povesti se za idoli- ma ništavnim^e od kojih nema koristi^f i koji ne izbavljaju, jer su ništavni! **22** A Jehova neće ostaviti^g narod svoj zbog velikog imena svojega,^h jer je Jehova odlučio da vas učini svojim narodom.ⁱ **23** A ja ni pošto ne želim zgriješiti Jehovi i prestati moliti se za vas.^j Poučit^k ću vas putu dobrom i pravom.^l **24** Samo se bojte^m Jehove i služite mu vjerno* svim srcem svojim!ⁿ Ne zaboravite kakva je velika djela učinio za vas!^o **25** Ali ako budete uporno činili zlo, izginut ćete^p i vi i kralj vaš."^r

13 Šaul je imao...* godina kad je počeo vladati^s i vladao je dvije godine nad Izraelom. **2** I Šaul je izabrao sebi tri tisuće Izraelaca. Dvije tisuće bile su sa Šaulom u Mikmašu^t i u brdima betelskim, a jedna tisuća bila je s Jonatanom^u u Gibeju Benjaminovoj. Ostali je narod otpustio, svakoga u njegov šator. **3** A Jonatan je pobio vojsku^z filistejsku^a koja je bila u Gebi^b i Filistejci su to saznali. I Šaul je

1Sa 12:24* Ili: "po istini; istinito". **13:1*** U izvornom hebrejskom tekstu nedostaje broj.

zapovjedio da se po svoj zemlji oglasi rog^a i rekao je: "Neka čuju Hebreji!" **4** I sav je Izrael čuo kako se govori: "Šaul je pobio vojsku filistejsku i sada je Izrael postao mrzak^b Filistejcima." I narod se skupio da ide za Šaulom u Gilgal.^c

5 A Filistejci su se skupili da se bore protiv Izraela: trideset* tisuća bojnih kola,^d šest tisuća konjanika i naroda mnogo kao pijeska na obali morskoj.^e I izašli su i utaborili se u Mikmašu, istočno od Bet-Avena.^f **6** Kad su Izraelci vidjeli da su u nevolji^g i da je neprijatelj snažno pritisnuo narod, posakrivali su se u pećine,^h jame, stijene, rupe i jame za vodu. **7** Hebreji su čak prešli preko Jordanaⁱ u zemlju Gadovu^j i Gileadovu. No Šaul je još uvijek bio u Gilgalu, a sav narod što je bio s njim drhtao je od straha.^k **8** I on je čekao sedam dana do vremena koje je odredio Samuel.^l Ali Samuel nije došao u Gilgal i narod se stao razilaziti od Šaula. **9** Na koncu je Šaul rekao: "Donesite mi žrtvu paljenicu i žrtve zajedništva!" I tada je prinio žrtvu paljenicu.^m

10 Samo što je završio prinošenje žrtve paljenice, gle, stigao je Samuel. I Šaul mu je izašao u susret i blagoslovio ga.ⁿ **11** A Samuel ga je upitao: "Što si učinio?"^o Šaul je nato odgovorio: "Kad sam

g 5Mo 4:30; **h** 5Mo 20:3; 1Sa 14:11; 1 3Mo 26:36; **j** 4Mo 32:1; **js** 13:24; **k** 1Sa 10:26; **l** 24:10; 1 1Sa 10:8; **m** 1Sa 15:11; 1Sa 15:22; 1Sa 15:23; **Ps** 37:7; **l** 11:2; **l** 13:10; **l** 21:24; **n** 1Mo 47:7; **Ru** 2:4; 1Sa 15:13; 1Sa 25:14; **o** **js** 7:19; **Ri** 14:12.

1Sa 13:5* U nekim rukopisima *Septuaginte* i u sirijskoj *Pešiti* stoji "tri".

12. poglavlje

- a 1Sa 7:5
1Sa 12:23
Dj 1:58
Dj 8:24
Jk 5:16
- b 2Mo 20:20
- c 5Mo 11:16
5Mo 31:29
Js 23:6
1Sa 12:15
- d 5Mo 6:5
Mt 22:37
- e 5Mo 32:21
Jr 2:5
Jr 2:11
1Ko 8:4
- f Ps 115:5
Jr 10:15
Jr 16:19
Hb 2:18
- g 1Kr 6:13
Ps 94:14
Ri 11:1
- h Js 7:9
Ps 23:3
Ps 106:8
Jr 14:21
Eze 20:14
- i 2Mo 19:5
5Mo 7:7
5Mo 14:2
5Mo 32:9
Iza 43:21
Jr 11:9
Kol 1:9
2Ti 1:3
- k Ps 34:11
Izr 4:11
1 1Kr 8:36
2Lj 6:27
- m 1Sa 12:14
Ps 111:10
Pr 12:13
- n 5Mo 10:12
o 5Mo 10:21
- p Js 24:20
r 5Mo 28:36

13. poglavlje

- s Dj 13:21
- t 1Sa 14:5
Iza 10:28
- u 1Sa 18:1
2Sa 1:4
2Sa 21:7
- v Js 18:28
1Sa 10:26
1Sa 15:34
- z 1Sa 10:5
2Sa 23:14
- a Js 13:2
1Sa 9:16
- b Js 18:24
Js 21:17
Za 14:10

Desni stupac

- a Su 3:27
Su 6:34
2Sa 2:28
2Sa 20:1
- b 1Mo 34:30
2Mo 5:21
- c Js 5:9
1Sa 7:16
1Sa 11:14
- d 5Mo 20:1
- e 1Mo 22:17
Js 11:4
Su 7:12
- f Js 7:2
Js 18:12
1Sa 14:23

vidio da se narod razilazi od mene^a i da ti nisi došao do dogovorenog vremena,^b a Filistejci su se skupili u Mikmašu,^c **12** rekao sam u sebi:^d 'Sada će Filistejci doći na mene u Gilgal, a ja nisam umilostivio* lice Jehovino.' Zato sam bio prisiljen^e prinijeti žrtvu paljenicu."

13 Tada je Samuel rekao Šaulu: "Ludo si postupio!^f Nisi držao zapovijed^g Jehove, Boga svojega, koju ti je dao.^h Da si je držao, Jehova bi učvrstio tvoje kraljevstvo nad Izraelom dvijsjeka. **14** A sada se tvoje kraljevstvo neće održati.ⁱ Jehova će sebi naći čovjeka po srcu svojemu.^j Postavit će ga Jehova za vođu^k narodu svojemu, jer ti nisi držao ono što ti je Jehova zapovjedio."^l

15 Tada je Samuel ustao i otišao iz Gilgala u Gibeu Benjaminovu, a Šaul je prebrojio narod koji je ostao s njim, i bilo je otprilike šest stotina ljudi.^m

16 Šaul i Jonatan, sin njegov, i narod što je ostao s njima boravili su u Gebiⁿ Benjaminovoj. A Filistejci su se utaborili u Mikmašu.^o **17** I pljačkaši su izašli iz tabora filistejskoga u tri čete.^p Jedna je četa krenula putem prema Ofri,^r u zemlji Šualu, **18** druga je četa krenula putem prema Bet-Horonu,^s a treća je četa krenula putem prema granici što gleda na dolinu Seboim, prema pustinji.

19 A u svoj zemlji Izraelovoj nije bilo kovača, jer su Filistejci rekli: "Da Hebreji ne bi načinili mač ili koplje."^t **20** I svi Izraelci silazili su k Fi-

13. poglavlje

- a 5Mo 20:1
- 1Sa 13:6
- b 1Sa 13:8
- c 1Sa 13:5
- d Izr 3:5
- Izr 14:12
- Izr 19:21
- e Izr 11:2
- Izr 21:24
- Mi 6:8
- f Izr 13:21
- Pr 7:17
- Jr 5:4
- g Ps 119:4
- Pr 12:13
- 1Iv 5:3
- h 1Sa 10:8
- 1Sa 15:11
- i 5Mo 17:20
- 1Sa 15:28
- j 1Sa 16:1
- 2Sa 7:15
- Ps 78:70
- Ps 89:20
- Dj 13:22
- k 1Mo 49:10
- 2Sa 5:2
- 2Sa 7:8
- 1Lje 28:4
- l 1Sa 10:8
- Jr 7:23
- Jr 11:7
- m 1Sa 13:7
- 1Sa 14:2
- n Jš 18:24
- 1Sa 13:3
- o 1Sa 13:2
- Iza 10:28
- p 1Sa 11:11
- r Jš 18:23
- s Jš 10:11
- Jš 18:13
- 1Lje 6:68
- 2Lje 8:5
- t 2Kr 24:14

Desni stupac

- a 1Mo 4:22
- Izr 27:17
- b Su 3:31
- c Su 7:20
- 1Sa 17:47
- 1Sa 17:50
- Ps 44:3
- Za 4:6
- d 1Sa 9:16
- e 1Sa 14:4
- f 1Sa 13:2
- 1Sa 14:5
- Iza 10:28

14. poglavlje

- g 1Sa 13:22
- 1Sa 14:49
- 1Sa 18:1
- 2Sa 1:4
- 2Sa 21:7
- h Su 14:6
- i 1Sa 10:26
- j 1Sa 13:15
- k 1Sa 22:9
- l 1Sa 4:21
- m 1Sa 2:12
- 1Sa 4:17
- n 1Sa 1:9
- o Jš 18:1
- 1Sa 1:3
- p 2Mo 29:5
- 4Mo 27:21
- r 1Sa 13:23
- s 1Sa 13:2
- t 1Sa 13:3

listejcima kad bi tko htio naoštiriti svoj raonik ili motiku ili sjekiru ili srp.^a **21** A cijena oštrenja bila je jedan pim* za raonike, motike, trozube alatke, sjekire i za učvršćivanje ostana za goveda.^b **22** Tako na dan bitke nitko od naroda koji je bio sa Šaulom i Jonatanom nije imao ni mača^c ni koplja. Samo su Šaul^d i sin njegov Jonatan imali oružje.

23 I straža^e filistejska krenula je prema prijelazu preko klanca kod Mikmaša.^f

14 Jednog je dana Jonatan,^g sin Šaulov, rekao sluzi koji mu je nosio oružje: "Hajde da prijedemo do filistejske straže koja je ondje prijeke!" A ocu svojemu nije rekao ništa.^h **2** Šaul je boravio u okolici Gibee,ⁱ pod šipkom što je u Migronu. S njim je bilo otprilike šest stotina ljudi.^j **3** (A Ahija, sin Ahituba,^k brata Ikabodova,^l sina Pinhasa,^m sina Elijeva,ⁿ koji je bio svećenik Jehovin u Šilu,^o nosio je svećeničku pregaču.)^p I narod nije znao da je Jonatan otišao.

4 A između prijelaza što ih je Jonatan tražio da prijede do filistejske straže^r bila je litičica nalik zubu s jedne strane i litičica nalik zubu s druge strane. Jednoj je ime bilo Boses, a drugoj Sene. **5** Jedna se litičica izdizala kao stup na sjevernoj strani nasuprot Mikmašu,^s a druga je bila na južnoj strani nasuprot Gebi.^t

6 I Jonatan je rekao sluzi, štitonoši svojemu: "Hajde da

1Sa 13:21* Mjera za težinu, otprilike dvije trećine šekela.

prijedemo do straže onih neobrezanih!^a Možda će Jehova učiniti nešto za nas, jer Jehovu ništa ne može spriječiti da spasi, bilo s mnogo ili s malo ljudi.”^b **7** A štitonoša mu je odgovorio: “Učini što ti je god na srcu! Idi kuda želiš! Evo, ja sam s tobom, a ti učini što ti je god na srcu!”^c **8** Tada je Jonatan rekao: “Evo, prijeći ćemo k njima i pokazat ćemo im se. **9** Ako nam kažu: ‘Stojte dok ne dođemo do vas!’ ostat ćemo na mjestu svojemu i nećemo ići k njima. **10** Ali ako nam kažu: ‘Popnite se k nama!’ tada ćemo otići gore, jer nam ih Jehova daje u ruke. To će nam biti znak.”^d

11 Tada su se obojica pokazala straži filistejskoj. A Filistejci su rekli: “Gle, Hebreji izlaze iz rupa u koje su se sakrili!”^e **12** I stražari su doviknuli Jonatanu i štitonoši njegovom: “Popnite se k nama da vam nešto kažemo!”^f Nato je Jonatan rekao štitonoši svojemu: “Pođi za mnom, jer ih je Jehova predao u ruke Izraelu!”^g **13** I Jonatan se stao penjati puzajući na rukama i nogama,^h a za njim i štitonoša njegov. I ovi su počeli padati pred Jonatanom,ⁱ a njegov ih je štitonoša ubijao za njim.^j **14** I u tom prvom pokolju Jonatan i štitonoša njegov pobili su dvadesetak ljudi na oko pola jutra* zemlje.

15 Tada je strah^k zavladao u taboru u polju i među

1Sa 14:14* Odnosno četvrt hektara. ‘Jutro (ral) zemlje’ (doslovno: “[volovska] zaprega zemlje”) površina je koju jedan par volova može izorati u jednome danu.

14. poglavlje

- a 1Mo 17:10
Su 14:3
Su 15:18
1Sa 17:36
2Sa 1:20
1Lje 10:4
Jr 9:26
b Su 7:2
2Kr 6:16
2Lje 14:11
Ps 115:11
He 11:33
c 2Kr 10:15
Izr 17:17
d 1Mo 24:14
Su 7:11
1Sa 10:7
e 1Sa 13:6
1Sa 14:22
f 1Sa 14:10
1Sa 17:44
2Kr 14:8
g 1Sa 14:6
2Sa 5:24
2Kr 6:16
Izr 3:5
Izr 16:3
h Ps 18:29
He 11:34
i 2Sa 1:23
j 3Mo 26:7
Jš 23:10
Ps 44:3
Ri 8:31
k Su 7:21
2Kr 7:6

Desni stupac

- a 1Sa 13:17
b 2Mo 19:18
Na 1:5
Mt 27:51
Dj 16:26
c 1Mo 35:5
Ps 48:5
Da 5:6
d 1Sa 10:26
1Sa 14:2
e Su 7:22
1Sa 14:20
2Lje 20:23
f 1Sa 14:3
g 2Mo 25:22
h 1Sa 4:3
1Sa 5:2
1Sa 7:1
i 4Mo 27:21
J 4Mo 10:9
k Su 7:22
2Lje 20:23
Iza 19:2
Eze 38:21
l Su 15:11
m 1Sa 13:6
1Sa 14:11
n 5Mo 33:29
Su 2:13
2Kr 19:34
Ps 17:7
Ps 44:7
Iza 63:8
Ho 1:7
1Ti 4:10
o 1Sa 13:5
p 3Mo 5:4
4Mo 30:2
Su 21:1
Izr 20:25
Pr 5:6
r Jš 10:13
Su 11:36
Su 16:28

svim stražarima. Četa pljačkaša^a drhtala je od straha, a usto se i zemlja zatresla.^b To je bio strah od Boga.^c **16** A stražari Šaulovi u Gibe^d Benjaminovoj vidjeli su to, i gle, metež se širio posvuda.^e

17 I Šaul je rekao narodu što je bio s njim: “Prebrojite ljude i vidite tko je otišao od nas!” Kad su prebrojili ljude, gle, nije bilo Jonatana i štitonoše njegova. **18** Tada je Šaul rekao Ahiji:^f “Donesi kovčeg pravoga Boga!”^g Jer u to je vrijeme kovčeg pravoga Boga bio kod sinova Izraelovih.^h **19** I dok je Šaul razgovarao sa svećenikom,ⁱ metež u taboru filistejskom postajao je sve veći. Zato je Šaul rekao svećeniku: “Pusti sad to!”

20 A Šaul i sav narod što je bio s njim skupili su se^j i krenuli u bitku, i gle, ondje se mač svakoga bio okrenuo na bližnjega njegovak^k te je pomutnija bila vrlo velika. **21** A i oni Hebreji koji su već otprije stali na stranu Filistejaca^l i bili s njima u taboru njihovom, sada su se pridružili Izraelcima koji su bili sa Šaulom i Jonatanom. **22** I svi Izraelci što su se skrivali^m u brdima efrajimskim čuli su da Filistejci bježe, pa su i oni odmah pojurili za njima u bitku. **23** I Jehova je toga dana izbavioⁿ Izraela, a bitka se nastavila i dalje od Bet-Avena.^o

24 Izraelci su toga dana bili vrlo iscrpljeni, ali Šaul je ipak narod vezao zakletvom,^p rekavši: “Proklet bio čovjek koji bi jeo štogod prije večeri, dok se ne osvetim^r

neprijateljima svojim!" I nitko od naroda nije okusio ništa.^a

25 I sav je narod došao u šumu, gdje je bilo meda^b po polju. **26** Kad je narod došao u šumu, gle, med je kapao iz saća,^c ali nitko nije prinio ruku k ustima svojim, jer se narod bojao zakletve.^d **27** A Jonatan nije čuo kad je otac njegov zakletvom vezao narod,^e pa je pružio vrh štapa što mu je bio u ruci, umočio ga u saće meda i prinio ruku ustima svojim. I oči su mu zasjale.^f **28** Tada je netko od naroda progovorio i rekao: "Tvoj je otac zakletvom vezao narod, rekavši: 'Proklet bio čovjek koji bi danas jeo štogod!'"^g (A narod se bio umorio.)^h **29** Nato je Jonatan odvratio: "Moj je otac nanio nevoljuⁱ zemlji. Pogledajte kako su mi oči zasjale jer sam okusio ovo malo meda!^j **30** Što bi tek bilo da je narod danas jeo^k od plijena koji je uzeo od neprijatelja svojih!^l A ovako pokolj Filistejaca nije velik."^m

31 Toga su dana tukli Filistejce od Mikmašaⁿ do Ajalona^o i narod se veoma umorio.^p **32** Tada je narod pohlepno navalio na plijen^r i uzeo sitne stoke, govoda i teladi te ih stao klati na zemlji. I narod je jeo meso s krvlju.^s **33** Zato su javili Šaulu: "Gle, narod griješi Jehovi jedući meso s krvlju!"^t A on je odvratio: "Nevjerno ste postupili! Dovaljajte mi najprije velik kamen!" **34** Potom je Šaul rekao: "Razidite se među narod i recite svima: 'Dovedite k meni svaki svojega junca i svaki svoju ovcu pa ih

14. poglavlje

- a 5Mo 23:21
Su 8:5
2Sa 17:29
Ps 15:4
- b 5Mo 8:8
5Mo 27:3
Jš 5:6
- c 2Mo 3:8
3Mo 20:24
4Mo 13:27
Mt 3:4
- d Ps 15:4
- e 1Sa 14:17
- f 1Sa 30:12
- g 1Sa 14:24
- h Su 8:4
2Sa 17:29
- i 1Kr 18:18
- j 1Sa 14:27
- k 1Sa 14:26
Dj 9:19
- l 5Mo 20:14
- m Pr 9:18
- n 1Sa 13:2
- o Jš 10:12
Jš 19:42
- p Su 8:5
Iza 44:12
- r 5Mo 20:14
1Sa 15:19
- s 1Mo 9:4
3Mo 3:17
3Mo 17:10
5Mo 12:16
Eze 33:25
Dj 15:29
- t 5Mo 12:23
5Mo 15:23

Desni stupac

- a 1Sa 14:32
- b 1Sa 7:17
2Sa 24:18
2Sa 24:25
- c 1Mo 4:26
- d Jš 10:9
1Sa 11:11
Jr 6:5
- e 5Mo 7:2
5Mo 7:16
- f 4Mo 27:21
1Sa 30:7
Ps 65:4
Ps 73:28
Ml 2:7
- g Su 1:1
1Sa 30:8
2Sa 5:19
- h Izr 3:5
- i 4Mo 27:21
- i 1Sa 28:6
Ps 66:18
Iza 1:15
Eze 20:3
- j Jš 7:14
1Sa 10:19
- k Su 20:2
- l Pr 5:2
- m 2Sa 15:15
Pr 8:4
- n 2Mo 28:30
3Mo 8:8
5Mo 33:8
Ezr 2:63
- o Jš 7:16
1Sa 10:21
- p Izr 16:33
Jn 1:7

ovdje zakoljite i jedite! Nemojte griješiti Jehovi jedući meso s krvlju!"^a Tako je sav narod doveo svaki junca svojega koji se te noći našao u ruci njegovoj i zaklao ga ondje. **35** I Šaul je sagrađio žrtvenik^b Jehovi. Bio je to prvi žrtvenik koji je sagrađio Jehovi.^c

36 Potom je Šaul rekao: "Podimo noćas za Filistejcima i pljačkajmo ih dok ne svane jutro!"^d Nijednoga od njih neće mo ostaviti!"^e A oni su odvratili: "Čini što je god dobro u očima tvojim!" Tada je svećenik rekao: "Pristupimo ovdje pravome Bogu!"^f **37** I Šaul je upitao Boga: "Da li da pođem za Filistejcima?"^g Hoćeš li ih dati u ruke Izraelu?"^h Ali nije mu odgovorio taj dan.ⁱ **38** Zato je Šaul rekao: "Pristupite ovamo,^j svi glavari naroda,^k pa ispitajte i vidite kako je danas počinjen ovaj grijeh! **39** Jer tako živ bio Jehova, Izbavitelj Izraelov, ako ga je počinio i Jonatan, sin moj, umrijet će!"^l Ali nitko iz svega naroda nije mu odgovorio. **40** I on je rekao svemu Izraelu: "Vi stanite na jednu stranu, a ja i moj sin Jonatan stat ćemo na drugu stranu!" Nato je narod rekao Šaulu: "Čini što je dobro u očima tvojim!"^m

41 Tada je Šaul rekao Jehovi: "Bože Izraelov, odgovori nam preko Tumima!"ⁿ I izbor je pao na Jonatana i Šaula, a narod je izašao slobodan.^o **42** Šaul je nastavio: "Bacite ždrijeb^p da odluči između mene i mojega sina Jonatana!" I izbor je pao na Jona-

1Sa 14:41* Vidi bilješku za 2Mo 28:30.

tana. **43** Tada je Šaul rekao Jonatanu: "Reci mi što si učinio!"^a A Jonatan mu je odgovorio: "Okusio sam malo meda s vrha štapa što mi je u ruci.^b Evo me, spreman sam umrijeti!"

44 Nato je Šaul rekao: "Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda^c ako ne umreš,^d Jonatane!" **45** Ali narod je rekao Šaulu: "Zar da umre Jonatan, koji je donio ovu veliku pobjedu^e Izraelu? Nipošto!^f Tako živ bio Jehova,^g nijedna vlas s glave njegove^h neće pasti na zemlju, jer je s Bogom danas izvršio ovo djelo!"ⁱ Tako je narod izbavio^j Jonatana te nije poginuo.

46 I Šaul je odustao od potjere za Filistejcima, a Filistejci su otišli u svoj kraj.^k

47 Kad je Šaul učvrstio kraljevsku vlast nad Izraelom,^l ratovao je protiv svih neprijatelja svojih unaokolo: protiv Moaba,^m protiv sinova Amonovih,ⁿ protiv Edoma,^o protiv kraljeva sopskih^p i protiv Filistejaca.^r I kud bi se god okrenuo, presudio bi svojim neprijateljima.^s **48** Činio je mnoga hrabra djela,^t pobio Amaleka^u i izbavio Izraela iz ruku onih koji su ga pljačkali.

49 Sinovi Šaulovi bili su Jonatan,^v Išvi i Malki-Šua,^z a od dviju kćeri njegovih, starija se zvala Meraba,^a a mlada Mikala.^b **50** Šaulova žena zvala se Ahinoama i bila je kći Ahimaasova, a zapovjednik vojske njegove zvao se Abner^c i bio je sin Nerov i stric Šaulov. **51** Kiš^d je bio otac Šaulov, a Ner,^e otac Abnerov, bio je sin Abielov.

52 I svega vijeka Šaulova vodio se žestok rat protiv Filistejaca.^a Kad bi Šaul vidio kakvog snažnog ili hrabrog čovjeka, uzeo bi ga k sebi.^b

15 Jednom je Samuel rekao Šaulu: "Mene je Jehova poslao da te pomažem^c za kralja nad narodom njegovim Izraelom. Zato sada poslušaj glas riječi Jehovinih!^d **2** Ovakvo kaže Jehova nad vojskama:^e 'Kaznit^f ću Amaleka zbog onoga što je učinio Izraelu kad mu se ispriječio na putu dok je ovaj izlazio iz Egipta.^g **3** Sada idi i udari na Amaleka^h te pogubiⁱ i njega i sve što ima! Nemoj mu se smilovati, nego pobij muškarce i žene, djecu i dojenčad,^k goveda i ovce, đeve i magarce!"^l **4** Tada je Šaul sazvao narod i prebrojao ga u Telaimu.^m Bilo je dvije stotine tisuća pješaka i deset tisuća sinova Judinih.ⁿ

5 I Šaul je došao do grada amalečkoga i postavio zasjedu u riječnoj dolini.^{*} **6** Potom je Šaul poručio Kenijcima:^o "Idite, odvojite se^p od Amalećana i otidite od njih da i vas ne zatrem s njima! Jer vi ste bili milostivi^q svim sinovima Izraelovim^r kad su izlazili iz Egipta."^s Tako su Kenijci otišli od Amalećana. **7** Potom je Šaul pobio Amalećane^t od Havile^u

14. poglavlje

- a Jš 7:19
- b 1Sa 14:27
- c Ru 1:17
- 1Sa 3:17
- 2Sa 15:22
- 2Sa 3:9
- 2Sa 19:13
- d 1Mo 38:24
- 1Sa 14:24
- 2Sa 12:5
- Jk 2:13
- e 1Sa 11:13
- 1Sa 14:14
- 1Sa 19:5
- Ne 9:27
- f 1Mo 44:7
- Jš 22:29
- g 1Sa 19:6
- 1Sa 28:10
- h 1Kr 1:52
- Lk 21:18
- Dj 27:34
- i 1Sa 14:6
- j Job 6:23
- k 4Mo 33:55
- Su 2:3
- l 1Sa 13:1
- m 1Sa 12:9
- n 5Mo 12:9
- 1Sa 11:11
- o 1Mo 36:8
- 1Mo 36:43
- Ml 1:4
- p 2Sa 10:6
- 1Kr 11:23
- r 1Sa 9:16
- s Jš 13:1
- Jš 23:10
- t 2Sa 1:23
- u 2Mo 17:14
- 5Mo 25:19
- 1Sa 15:3
- v 1Sa 13:2
- 1Sa 14:1
- 1Lje 9:39
- z 1Sa 31:2
- 1Lje 8:33
- a 1Sa 18:17
- b 1Sa 18:27
- 1Sa 25:44
- 2Sa 3:13
- 2Sa 6:20
- c 1Sa 17:55
- 2Sa 2:8
- 2Sa 3:27
- d 1Sa 9:1
- 1Lje 9:39
- Dj 13:21
- e 1Kr 2:5

Desni stupac

- a 1Mo 49:27
- 1Sa 9:16
- b 1Sa 8:11
- 1Sa 10:26

15. poglavlje

- c 1Sa 9:16
- 1Sa 10:1
- d 5Mo 17:20
- 1Sa 12:14
- Pr 12:13
- e 2Sa 7:26
- f 1Mo 12:3
- Za 2:8
- g 2Mo 17:8
- 4Mo 24:20
- 5Mo 25:17
- 5Mo 25:18
- h 2Mo 17:14
- 5Mo 25:19
- 1Lje 4:43

- i 3Mo 27:28; 3Mo 27:29; 1Sa 15:18; j 5Mo 9:3;
- k 2Mo 20:5; lza 14:21; i 5Mo 13:17; Jš 6:18; m Jš 15:24;
- n 1Sa 11:8; 1Sa 13:15; o 4Mo 10:29; 4Mo 10:32; 4Mo 24:21; Su 1:16; Su 4:11; p 1Mo 18:25; 1Mo 19:12; 4Mo 16:26; 1Kr 20:31; lza 20:28; r 1Mo 12:3; 2Mo 18:9;
- 2Mo 18:12; 4Mo 10:29; He 6:10; s 5Mo 5:15; 5Mo 16:3;
- t 5Mo 25:19; 1Sa 14:48; u 1Mo 25:18.

1Sa 15:3* Ili: "pogubi kao *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **5*** Vidi doatak 12. **6*** Ili: "iskazali vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

do Šura,^a koji je pred Egiptom. **8** Agaga,^b kralja amalečkoga, uhvatio je živoga, a sav ostali narod pobio je oštricom mača.^c **9** Ali Šaul i narod poštedjeli su Agaga i najbolju stoku sitnu i krupnu^d i stoku ugojenu i ovnove i sve što je bilo dobro te ih nisu pobili.^e A sve što je bilo prezreno i odbačeno, to su pobili.

10 I riječ Jehovina došla je Samuelu: **11** “Žao^f mi je što sam postavio Šaula za kralja, jer se odvratio^g od mene i riječi moje nije izvršio.”^h To je pogodilo Samuelaⁱ i svu je noć vapio k Jehovi.^j **12** Potom je Samuel ustao rano ujutro da pođe pred Šaula. Ali Samuelu su javili: “Šaul je došao u Karmel,^k i gle, podigao je sebi spomenik,^l a potom se okrenuo i otišao te došao u Gilgal.” **13** I Samuel je došao k Šaulu, a Šaul mu je rekao: “Blagoslovljen^m da si od Jehove! Izvršio sam riječ Jehovinu.”ⁿ **14** Ali Samuel je odvratio: “Kakvo je to onda blebanje ovaca i koza što dopire do mojih ušiju i mukanje goveda što čujem?”^o **15** A Šaul je odgovorio: “Doveli su ih od Amalečana, jer je narod^p poštedio najbolju stoku sitnu i krupnu da je žrtvuje Jehovi, Bogu tvome. ^r Ali sve ostalo smo pobili.” **16** Nato je Samuel rekao Šaulu: “Stani da ti kažem što mi je noćas rekao Jehova!”^s A on mu je odvratio: “Govori!”

17 I Samuel je rekao: “Nisi li postao poglavar plemena Izraelovih dok si bio malen u očima svojim?^t I nije li te Je-

15. poglavlje

- a 1Mo 16:7
1Sa 27:8
- b 1Sa 15:33
- c 3Mo 27:29
1Sa 15:3
- d 3Mo 27:28
Jš 7:12
1Sa 15:9
Izr 11:2
Izr 14:12
Izr 21:24
- e Jr 48:10
- f 1Mo 6:6
1Sa 15:26
1Sa 15:35
Jr 18:8
- g Ps 36:2
Ps 125:5
Pr 4:13
Ml 3:7
- h 1Sa 13:13
1Sa 15:3
- i 1Sa 16:1
Ps 119:136
- j Ps 55:2
- k Jš 15:55
1Sa 25:2
- l 2Sa 18:18
Ps 49:11
Izr 8:13
Izr 15:25
- m 1Sa 13:10
- n Izr 12:15
Izr 18:17
Izr 26:12
- o 1Sa 15:3
Ps 36:2
- p 1Mo 3:12
2Mo 32:22
1Sa 15:21
- r 1Lje 28:9
Izr 28:13
- s 1Sa 15:10
- t 1Sa 9:21
1Sa 10:22

Desni stupac

- a 1Sa 9:16
1Sa 10:1
- b 1Sa 15:3
Job 31:3
Izr 10:29
Izr 13:21
- c 5Mo 25:19
- d 5Mo 13:17
1Sa 15:9
Izr 28:20
Ez 5:5
- e 1Sa 15:24
f Izr 21:29
Izr 28:14
- g 3Mo 27:29
1Kr 20:42
Jr 48:10
- h 5Mo 7:16
1Sa 15:3
- i 2Mo 32:22
1Sa 15:15
- j Pr 5:1
- k 1Sa 13:4
- l Ps 50:8
Iza 1:11
Mi 6:6
- m Jr 7:23
Jr 38:20
- n Izr 21:3
Ho 6:6
Mk 12:33
- o 3Mo 3:16
- p 4Mo 14:9
5Mo 9:7
1Sa 12:15

hova pomazao^a za kralja nad Izraelom? **18** Potom te Jehova poslao na zadatak, govoreći: ‘Idi, i pobij grešnike,^b Amalečane, i bori se protiv njih dok ih ne istrijebiš!’^c **19** Zašto onda nisi poslušao glasa Jehovina, nego si pohlepno navlialo na plijen^d i učinio što je zlo u očima Jehovinom?’^e

20 A Šaul je odgovorio Samuelu: “Ali ja sam poslušao^f glas Jehovin i otišao na zadatak na koji me Jehova poslao i doveo sam Agaga,^g kralja amalečkoga, a Amalečane sam pobio.^h **21** A narodⁱ je od plijena uzeo ovaca i goveda, i to najbolje od onoga što je bilo određeno da se pobije, da žrtvuje^j Jehovi, Bogu tvome, u Gilgalu.”^k

22 A Samuel je odvratio: “Zar su Jehovi žrtve paljenice^l i druge žrtve jednako mile kao i poslušnost glasu Jehovinu? Znaj, poslušnost^m je bolja od žrtveⁿ i pokornost je bolja od sala^o ovnujskog. **23** Jer buntovnost^p je grijeh jednak gatanju^r i samovolja je jednaka vraćanju i idolopoklonstvu.^{*s} Budući da si odbacio riječ Jehovinu,^t i on je odbacio tebe da ne budeš više kralj.”^u

24 Tada je Šaul rekao Samuelu: “Zgriješio sam^v što sam prestupio naredbu Jehovinu i riječi tvoje, jer sam se bojao naroda^w te sam poslušao glas njegov. **25** Zato te sada molim da mi oprostiš^a grijeh

r 3Mo 20:6; 5Mo 18:10; 1Sa 28:3; 1Lje 10:13; Iza 8:19; s 1Mo 31:19; 1Mo 31:30; 2Kr 23:24; t 1Sa 15:3; u 1Sa 13:14; 1Sa 16:1; 1Lje 28:9; Dj 13:22; v 1Sa 2:25; 2Ko 7:10; Jk 4:17; z Izr 29:25; Iza 51:12; a 1Sa 2:25.

1Sa 15:23* Doslovno: “terafima”. Terafi su bili obiteljski bogovi ili idoli.

moj i vratiš se sa mnom da se poklonim^a Jehovi.” **26** Ali Samuel je rekao Šaulu: “Neću se vratiti s tobom, jer si odbacio riječ Jehovinu i zato je Jehova odbacio tebe da više ne budeš kralj nad Izraelom.”^b **27** Kad se Samuel okrenuo da ode, Šaul je zgrabio skut ogrtača njegova, ali mu se skut istrgnuo^c iz ruke. **28** Samuel mu je tada rekao: “Jehova je danas otrgnuo^d od tebe kraljevstvo Izraelovo i dat će ga bližnjemu tvojemu koji je bolji od tebe.”^e **29** Ali Uzvišeni Bog Izraelov^f neće slagati^g niti će požaliti, jer on nije čovjek zemaljski da zbog čega požali.”^h

30 A on je nato rekao: “Zgriješio sam. Ali, molim te, iskaži mi častⁱ pred starješinama naroda mojega i pred Izraelom i vrati se sa mnom da se poklonim Jehovi, Bogu tvojemu!”^j **31** I Samuel se vratio idući za Šaulom i Šaul se poklonio Jehovi. **32** Potom je Samuel rekao: “Dovedite mi Agaga, kralja amalečkoga!” I Agag je došao k njemu nerado, ali pomislio je u sebi: “Zaista, prošla je gorčina smrti.” **33** No Samuel je rekao: “Kao što je mač tvoj^k žene ostavljao bez djece, tako će i majka tvoja^l bez djece ostati među ženama.”^m Tada je Samuel isjekao Agaga pred Jehovom u Gilgalu.ⁿ

34 Potom je Samuel otišao u Ramu, a Šaul je otišao kući svojoj u Gibeu^o Šaulovu. **35** I Samuel nije vidio Šaula sve do smrti svoje, jer je Samuel tugovao^p za Šaulom. A Jehovi je bilo žao što je postavio Šaula za kralja nad Izraelom.^r

15. poglavlje

- a 1Sa 15:30
- b 5Mo 17:20
1Sa 12:25
1Sa 13:14
1Sa 16:1
- c 1Kr 11:30
- d 1Kr 11:31
- e 1Sa 13:14
1Sa 16:12
1Sa 28:17
Dj 13:22
- f 1Lje 29:11
Job 37:22
Iza 43:3
Iza 44:6
- g Ps 89:35
Tit 1:2
He 6:18
- h 4Mo 23:19
Ps 110:4
Eze 24:14
i Izr 26:1
j 1Sa 15:25
Iza 29:13
Mt 15:8
- k Mt 26:52
- l 1Su 5:28
- m 1Mo 9:6
3Mo 24:17
5Mo 19:21
Su 1:7
Mt 7:2
- n 2Mo 17:14
5Mo 25:19
1Sa 15:3
- o 1Sa 11:4
- p 1Sa 16:1
- r 1Sa 15:11

Desni stupac

16. poglavlje

- a 1Sa 15:35
Pr 3:4
- b 1Sa 15:23
1Sa 15:26
c 2Mo 30:25
1Kr 1:39
Ps 133:2
- d Ru 4:17
1Lje 2:12
Iza 11:1
- e 1Mo 49:10
1Sa 13:14
Ps 78:70
Ps 89:20
Dj 13:22
- f 1Sa 22:17
- g 1Sa 9:12
1Sa 20:29
Mt 10:16
- h Am 3:7
i Ps 89:20
- j Ru 4:11
1Sa 20:6
- k 1Sa 21:1
Lk 8:37
- l 1Kr 2:13
2Kr 9:22
- m 2Mo 19:10
3Mo 11:44
3Mo 20:7
- n 1Sa 17:28
1Lje 2:13
- o 1Sa 10:23
- p Job 10:4
Iza 55:8
- r 2Ko 5:12
2Ko 10:7

16 Jednog dana Jehova je rekao Samuelu: “Dokle ćeš tugovati za Šaulom,^a kad sam ga ja odbacio da više ne kraljuje nad Izraelom?”^b Napuni uljem^c rog svoj i kreni na put! Šaljem te Jišaju^d iz Betlehema, jer sam među sinovima njegovim izabrao sebi kralja.”^e **2** Ali Samuel je rekao: “Kako da idem? Ako to čuje Šaul, ubit će me!”^f A Jehova je odvratio: “Uzmi sa sobom junicu iz krda, pa reci: ‘Došao sam da prinesem žrtvu Jehovi!’”^g **3** I pozovi Jišaja na žrtvu, a ja ću ti reći što ćeš činiti!^h Pomažiⁱ mi onoga kojega ti pokazem!”

4 I Samuel je učinio što mu je rekao Jehova. Kad je došao u Betlehem,^j starješine gradski došli su mu drščući^k u susret i upitali su: “Dolaziš li u miru?”^l **5** A on je odgovorio: “Da, dolazim u miru. Došao sam prinijeti žrtvu Jehovi. Posvetite se,^m pa dodite sa mnom na žrtvu!” Potom je posvetio Jišaja i sinove njegove i pozvao ih na žrtvu. **6** Kad su došli i kad je ugledao Eljaba,ⁿ pomislio je: “Sigurno je pred Jehovom pomazanik njegov!” **7** Ali Jehova je rekao Samuelu: “Ne gledaj na vanjštinu njegovu niti na visoki stas njegov,^o jer sam ga odbacio! Bog ne gleda na što čovjek gleda,^p jer čovjek gleda ono što oči vide,^r a Jehova gleda što je u srcu.”^s **8** Jišaj je zatim pozvao Abinadaba^t i doveo ga pred Samuela, ali on je rekao: “Ni ovoga Jehova nije izabrao.” **9** Potom je

s 1Kr 8:39; 1Lje 28:9; 2Lje 16:9; Ps 7:9; Izr 24:12; Jr 17:10; Dj 1:24; t 1Sa 17:13; 1Lje 2:13.

Jišaj doveo Šamu,^a ali Samuel je rekao: "Ni ovoga Jehova nije izabrao." **10** Tako je Jišaj doveo pred Samuela sedam sinova svojih, ali Samuel je rekao Jišaju: "Jehova nije izabrao nijednoga od njih."

11 Na koncu je Samuel upitao Jišaja: "Jesu li to svi tvoji sinovi?" A on je odgovorio: "Ostao je još najmlađi,^b ali on pase ovce."^c Nato je Samuel rekao Jišaju: "Pošalji po njega, jer nećemo sjesti za stol dok on ne dođe!" **12** I Jišaj je poslao po njega. A mladić je bio rumen,^d lijepih očiju i krasna stasa. I Jehova je rekao: "Ustani i pomaži ga, jer to je taj!"^e **13** Tada je Samuel uzeo rog s uljem^f i pomazao ga usred braće njegove. I duh Jehovin došao je na Davida i od toga je dana ostao na njemu.^g Potom je Samuel ustao i otišao u Ramu.^h

14 I duh Jehovin odstupio jeⁱ od Šaula. Tada je Jehova dao da ga počne mučiti zlovolja.^j **15** A sluge su rekle Šaulu: "Evo, Bog je dopustio da te muči zlovolja.* **16** Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim što stoje pred tobom da potraže čovjeka^k koji zna dobro svirati harfu,^l pa kad Bog dopusti da te obuzme zlovolja,* on će svirati i tebi će biti bolje!" **17** I Šaul je rekao slugama svojim: "Nađite mi čovjeka koji zna dobro svirati i dovedite mi ga!"^m

1Sa 16:14* Doslovno: "i počeo ga je uznemiravati zao duh od Jehove". **15*** Doslovno: "Evo, uznemirava te zao duh Božji". **16*** Doslovno: "kad na tebe dođe zao duh Božji".

16. poglavlje

- a 2Sa 13:3
- b 1Sa 17:14
- c 2Sa 7:8
Ps 78:70
- d 1Sa 17:42
Pj 5:10
Tu 4:7
- e 1Sa 13:14
1Sa 16:1
Ps 89:20
Dj 13:22
- f 1Sa 16:1
1Kr 1:39
- g 4Mo 11:1-17
Su 3:10
1Sa 10:6
2Sa 23:2
- h 1Sa 1:1
1Sa 1:19
- i 1Sa 18:12
1Sa 28:15
- j 1Sa 18:10
1Sa 19:9
Job 34:11
Job 34:12
Ri 2:6
He 3:12
Jk 1:13
- k Izr 22:29
- l 1Mo 4:21
Ps 33:2
- m 1Sa 8:11

Desni stupac

- a 1Sa 16:23
- b 1Sa 14:52
1Sa 17:36
- c 1Sa 17:32
1Sa 17:46
- d 1Sa 26:19
Izr 16:23
- e 1Sa 16:12
f 1Sa 18:12
- g 1Sa 17:15
Ps 78:70
- h Mt 9:17
- i 1Sa 10:27
2Lje 17:5
Izr 17:8
Izr 18:16
- j Izr 22:29
- k Su 9:54
1Sa 14:13
1Sa 31:4
- l 1Sa 16:14
1Sa 18:10
2Kr 3:15

17. poglavlje

- m Jš 13:2
Su 3:1
Su 3:3
1Sa 9:16
1Sa 14:52
Am 9:7
- n 2Lje 11:7
2Lje 28:18
- o Jš 15:35
Jr 34:7
- p 1Lje 11:13
r 1Sa 21:9

18 A jedan od slugu njegovih odvratio je: "Evo, vidio sam da jedan od sinova Jišaja iz Betlehema zna dobro svirati.^a On je hrabar čovjek, junak^b i ratnik,^c a usto mudro govori,^d lijepa je stasa^e i Jehova je s njim."^f **19** Tada je Šaul poslao glasnike Jišaju i poručio mu: "Pošalji mi svojega sina Davida, koji je kod stada!"^g **20** I Jišaj je uzeo magarca, natovario na njega kruh, mijeh^h vina i jare i poslao to Šaulu po sinu svojemu Davidu.ⁱ **21** Tako je David došao k Šaulu i stupio u njegovu službu.^j On ga je veoma zavolio i postavio ga za štitonošu.^k **22** Potom je Šaul poručio Jišaju: "Pusti da David ostane kod mene u službi, jer je stekao moju naklonost!" **23** I kad bi Bog dopustio da Šaula obuzme zlovolja,* David bi uzeo harfu i svirao. Tada bi Šaul osjetio olakšanje i bilo bi mu bolje, a zlovolja bi ga prošla.^{#1}

17 Filistejci^m su skupili vojsku svoju za rat i sastali se kod Soka,ⁿ u Judi. Utaborili su se između Soka i Azeke^o u Efes-Damimu.^p **2** A Šaul i Izraelci skupili su se i utaborili u ravnicu Eli^r i svrstali se u bojne redove protiv Filistejaca. **3** Filistejci su stajali na brdu s jedne strane, a Izraelci na brdu s druge strane, tako da je između njih bila dolina.

4 Iz tabora filistejskoga izašao je jedan izazivač koji se

1Sa 16:23* Doslovno: "Božji duh došao na Šaula". **23*** Doslovno: "zao bi duh otišao od njega".

zvaao Golijat,^a a bio je iz Gata.^b Bio je visok šest lakata i jedan pedalj.^{*c} **5** Na glavi je imao kacigu od bakra i bio je obučen u oklop s ljuskama koje se preklapaju. Bakreni oklop^d bio je težak pet tisuća šekela.^{*} **6** Na nogama je imao bakrene štitnike za potkoljenice, a na leđima kratko koplje^e od bakra. **7** Drveni držak njegovog dugačkog koplja bio je kao vratilo tkalačko,^f a željezna oštrica toga koplja bila je teška šest stotina šekela.^{*} Štitonoša koji je nosio veliki štit išao je pred njim. **8** I Filistejac se postavio pred čete Izraelove^g i stao im dovikivati: "Zašto ste izašli da se svrstate u bojne redove? Nisam li ja Filistejac, a vi sluge^h Šaulove? Izaberite jednoga čovjeka između sebe pa neka dođe k meni! **9** Ako me nadjača u borbi i ubije me, mi ćemo biti vaši sluge. Ali ako ja nadjačam njega i ubijem ga, onda ćete vi biti naši sluge i služiti ćete nam."ⁱ **10** Filistejac je još rekao: "Ja danas izazivam^j čete Izraelove. Dajte mi čovjeka da se borimo!"^k

11 Kad su Šaul^l i sav Izrael čuli što je rekao Filistejac, uplašili su se i obuzeo ih je velik strah.^m

12 A David je bio sin onoga Efraćaninaⁿ iz Betlehema Judina koji se zvaao Jišaj, a imao je osam sinova.^o U vrijeme Šaulovo taj je čovjek već bio star. **13** Tri najstarija Jišajeva sina otišla su za Šaulom u rat.^p I ta tri sina njegova što su oti-

1Sa 17:4* Oko 2,90 metara. Vidi dodatak 13. **5*** Oko 57 kilograma. Vidi dodatak 13. **7*** Nešto manje od 7 kilograma.

17. poglavlje

- a 1Sa 17:23
- b Js 11:22
- 2Sa 21:22
- 1Lje 20:8
- c 1Mo 6:15
- 5Mo 3:11
- 2Sa 21:20
- d 1Sa 17:38
- 1Kr 22:34
- 2Lje 26:14
- Jr 51:3
- e 1Sa 17:45
- f 1Lje 11:23
- 1Lje 20:5
- g 4Mo 33:55
- h 1Sa 8:17
- 1Lje 21:3
- i 5Mo 28:15
- 5Mo 28:48
- j 1Sa 17:26
- 2Kr 19:22
- Ps 80:6
- k Ps 33:16
- Izr 16:18
- Jr 9:23
- l 1Sa 8:20
- m 5Mo 20:1
- Js 1:9
- 1Sa 17:24
- Ps 27:1
- Iza 51:12
- n 1Mo 35:16
- 1Mo 35:19
- Ru 1:2
- Ru 4:22
- 1Sa 16:1
- 1Sa 17:58
- Mi 5:2
- Mt 2:6
- o 1Sa 16:10
- 1Lje 2:13
- p 4Mo 1:3

Desni stupac

- a 1Sa 16:6
- b 1Sa 16:8
- 1Lje 2:13
- c 1Sa 16:9
- 2Sa 13:3
- d 1Lje 2:15
- e 1Sa 16:11
- 1Sa 16:19
- f Ru 2:14
- 1Sa 25:18
- 2Sa 17:28
- g 1Sa 16:20
- Izr 3:27
- Izr 18:16
- h 1Mo 37:14
- i 1Sa 17:2
- 1Sa 21:9
- j 1Sa 9:16
- k Kol 3:20
- l 1Sa 26:5
- m 1Sa 4:2
- 1Sa 23:3
- n 1Sa 10:22
- 1Sa 17:17
- o 1Sa 30:24
- p 1Mo 37:14
- 1Sa 17:18
- r 1Sa 17:4
- 1Lje 20:5
- s Js 11:22
- 2Sa 21:22
- 1Lje 20:8

šla u rat zvala su se: prvorođenaac Elijab,^a drugi Abinadab,^b a treći Šama.^c **14** David je bio najmlađi,^d a ona tri najstarija otišla su za Šaulom.

15 I David je odlazio k Šaulu, a potom se opet vraćao da pase ovce^e oca svojega u Betlehemu. **16** A Filistejac je izlazio rano ujutro i uvečer i postavljao se tako četrdeset dana.

17 Jednog dana Jišaj je rekao sinu svojemu Davidu: "Uzmi za svoju braću ovu efu^{*} pržena zrnja^f i ovih deset kruhova pa ih brže odnesi braći svojoj u tabor! **18** A ovih deset sireva^{*} odnesi tisućniku njihovu!^g I vidi jesu li dobro braća tvoja^h i donesi od njih nešto po čemu ću vidjeti da su dobro!" **19** A oni su u to vrijeme bili sa Šaulom i svim Izraelcima u ravnici Eli,ⁱ u ratu protiv Filistejaca.^j

20 I David je ustao rano ujutro, ostavio ovce jednome čuvaru, spremio se i otišao kako mu je zapovjedio Jišaj.^k Kad je stigao do tabora,^l vojska je izlazila na bojno polje,^m uzvikujući bojni poklik. **21** Izraelci i Filistejci svrstavali su se u bojne redove jedni prema drugima. **22** A David je ostavio svoje stvariⁿ čuvaru prtljage^o i otrčao na bojno polje. Kad je došao, pitao je braću svoju kako su.^p

23 I dok je razgovarao s njima, gle, onaj izazivač, koji se zvaao Golijat,^r Filistejac iz Gata,^s izašao je iz četa filistejskih

1Sa 17:17* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13. **18*** Doslovno: "mlijeka", što se po svemu sudeći odnosi na neku vrstu mliječnih proizvoda.

istao govoriti isto što i prije,^a a David je to slušao. **24** Čim su Izraelci ugledali tog čovjeka, svi su pobjegli od njega i veoma su se uplašili.^b **25** Izraelci su govorili: "Jeste li vidjeli onoga čovjeka što izlazi pred nas? On izlazi da se ruga^c Izraelu. Onome tko njega ubije, kralj će dati veliko bogatstvo i dat će mu kćer svoju,^d a dom oca njegovu u Izraelu oslobodit će danka."^e

26 Tada je David upitao ljude što su stajali oko njega: "Što će dobiti čovjek koji ubije tog Filistejca^f i skine sramotu s Izraela?^g Jer tko je taj neobrezani^h Filistejac da se rugaⁱ četama Boga živoga?"^j

27 A ljudi su mu odgovorili istim riječima: "To će dobiti čovjek koji ga ubije."^k **28** Ali Elijab,^k najstariji brat njegov, čuo je kako David razgovara s ljudima. I Elijab se razgnjevio na njega^l i rekao mu: "Zašto si došao ovamo? Kome si ostavio ono malo ovaca u pustinja?^m Znam ja tvoju drskost i zloću srca tvoje!ⁿ Došao si ovamo da gledaš bitku!"^o **29** David je nato rekao: "Što sam sad učinio? Samo sam pitao!"^p **30** Tada se okrenuo od njega k drugome i postavio mu isto pitanje,^r a ljudi su mu odgovorili isto što i prije.^s

31 Kad se pročulo što je David govorio, javili su to Šaulu, a on ga je pozvao k sebi. **32** I David je rekao Šaulu: "Neka nikome ne klone srce! Sluga će tvoj izaći i boriti se s tim Filistejcem!"^u **33** Ali Šaul je odvratio Davidu: "Ne možeš ti ići na tog Filistejca i boriti se s njim,^v jer ti si

17. poglavlje

- a 1Sa 17:10
- b 4Mo 13:33
- 5Mo 20:3
- 1Sa 17:11
- Iza 7:2
- c 1Sa 17:10
- 2Kr 19:22
- d Jš 15:16
- 1Sa 14:49
- 1Sa 18:17
- 1Sa 18:21
- e 1Sa 8:11
- Mt 17:26
- f 1Sa 17:37
- g Ps 74:18
- Ps 74:22
- Ps 79:12
- h 1Sa 14:6
- 1Sa 18:25
- i 1Sa 17:10
- j Jr 10:10
- 1So 1:9
- k 1Sa 16:6
- 1Lje 2:13
- l Ps 37:8
- Izr 14:17
- Izr 14:29
- Izr 27:4
- m 1Sa 17:20
- n 1Sa 16:7
- 2Lje 6:30
- o Izr 18:13
- Pr 7:9
- Mt 7:1
- Ri 14:4
- Jk 4:12
- p Izr 15:1
- 1Pe 3:9
- r 1Sa 17:26
- s 1Sa 17:25
- t 5Mo 20:3
- Ps 27:3
- u 1Sa 16:18
- Ps 118:6
- Izr 28:1
- v 4Mo 13:31
- 5Mo 9:2

Desni stupac

- a 1Sa 17:42
- b Su 14:5
- Izr 30:30
- Iza 31:4
- Am 3:12
- c Su 14:6
- 2Sa 23:20
- d 1Sa 17:26
- e 1Sa 17:10
- 2Kr 19:22
- f 1Sa 17:20
- 1Lje 12:38
- g Jr 10:10
- 1So 1:9
- h 5Mo 7:21
- 2Kr 6:16
- Ps 18:3
- Ps 115:11
- 2Ko 1:10
- He 11:34
- i 1Sa 14:6
- Ps 97:10
- Ps 124:8
- j Za 4:6
- k Su 20:16
- 1Sa 25:29
- 2Lje 26:14
- l Ps 123:4
- m 1Sa 17:33
- n Pj 5:10
- Tu 4:7
- o 1Sa 16:12

još dijete,^a a on je ratnik od mladosti svoje!" **34** A David je rekao Šaulu: "Sluga je tvoj čuvao ovce oca svojega, pa kad je došao lav^b ili medvjed i odnio ovcu iz stada, **35** potrčao sam za njim, udario ga^c i izbavio ovcu iz ralja njegovih. A kad se on dignuo na mene, uhvatio sam ga za vrat i udario ga, tako da sam ga ubio. **36** I lava i medvjeda ubio je sluga tvoj, pa će i taj neobrezani Filistejac^d proći kao jedan od njih, jer se rugao^e četama^f Boga živoga!"^g **37** David je još rekao: "Jehova, koji me izbavio iz šapa lavljih i iz šapa medvjedih, izbavit će me i iz ruku tog Filistejca!"^h Tada je Šaul rekao Davidu: "Idi i Jehova neka bude s tobom!"ⁱ

38 I Šaul je obukao Davida u ratnu odoru svoju, metnuo mu na glavu kacigu od bakra i stavio na njega oklop. **39** Tada je David pripasao mač njegov preko odore i pokušao hodati, ali nije mogao jer nikad prije nije nosio takvu opremu. Na koncu je David rekao Šaulu: "Ne mogu hodati u tome, jer nisam na to navikao." I David ju je skinuo sa sebe.^j **40** Uzeo je u ruku štap svoj i izabrao pet glatkih kamenova iz potoka i stavio ih u pastirsku torbu koju je nosio sa sobom, te je s praćkom u ruci^k pošao prema Filistejcu.

41 I Filistejac je prilazio sve bliže Davidu, a pred njim je išao štitonoša koji mu je nosio veliki štit. **42** Kad je Filistejac ugledao Davida, prezirno ga je pogledao^l jer je još bio dijete,^m rumenⁿ i krasna stasa.^o

43 I Filistejac je rekao Davidu: "Zar sam ja pas^a da ideš na mene sa štapovima?" I stao je proklinjati Davida zazivajući bogove svoje.^b 44 Zatim je Filistejac rekao Davidu: "Dodi k meni da dam meso tvoje pticama nebeskim i zvijerima poljskim!"^c

45 A David je odvratio Filistejcu: "Ti ideš na mene s mačem, kopljem i sulicom,^d a ja idem na tebe u ime Jehove nad vojskama,^e Boga četa Izraelovih, kojemu si se ti rugao.^f 46 Danas će te Jehova predati meni u ruke^g i ja ću te ubiti i skinuti glavu tvoju. Mrtva tijela vojske filistejske danas ću dati pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.^h I svi narodi na zemlji znat će da Izrael ima Boga.ⁱ 47 I znat će sve ovo mnoštvo* da Jehova ne spašava ni mačem ni kopljem,^j jer je bitka Jehovina^k i on će vas predati nama u ruke."^l

48 Kad je Filistejac pošao naprijed, dolazeći sve bliže Davidu, David je brže potrčao prema bojnome polju u susret Filistejcu.^m 49 Tada je David gurnuo ruku u torbu, izvadio iz nje kamen i bacio ga iz pračke. I pogodio je Filistejca u čelo,ⁿ tako da mu se kamen zabio u čelo i on je pao licem na zemlju.^o 50 Tako je David nadjačao Filistejca pračkom i kamenom. David je udario Filistejca i ubio ga, a nije imao mača u ruci.^p 51 Zatim je dotrčao i stao kraj Filistejca. Uhvatio je njegov mač,^r izvukao ga iz korica i pogubio ga

1Sa 17:47* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

17. poglavlje

- a 1Sa 24:14
2Sa 9:8
2Sa 16:9
2Kr 8:13
Lk 14:11
b Su 16:23
2Kr 1:2
c Izr 18:12
Jr 9:23
d 1Sa 17:6
Iza 54:17
e 2Sa 5:10
2Sa 22:33
Ps 44:5
Ps 125:1
He 11:34
f 1Sa 17:10
2Kr 19:22
g 5Mo 7:2
5Mo 9:3
Js 10:8
h Iza 56:9
Ot 19:17
i 2Mo 9:16
5Mo 28:10
1Kr 8:43
1Kr 18:36
2Kr 19:19
Ps 46:10
Iza 52:10
Da 3:29
j Ps 44:6
Ho 1:7
Za 4:6
k 2Lje 20:15
Ps 46:11
Izr 21:31
l 5Mo 20:4
m Ps 27:1
Izr 28:1
n 1Sa 17:57
o 1Sa 17:37
2Sa 21:22
2Sa 22:39
Ps 44:7
p Su 3:31
Su 15:15
1Sa 13:22
1Sa 17:47
r 1Sa 21:9

Desni stupac

- a Ps 18:40
b 5Mo 28:7
Js 23:10
He 11:34
c Ps 18:37
d 1Sa 17:2
1Sa 17:19
e Js 15:45
f Js 15:36
g Jr 30:16
h 1Sa 31:9
i 1Sa 21:9
j 1Sa 14:50
k 2Mo 5:2
1Sa 25:10
l 1Sa 16:19
1Sa 16:21
m 1Sa 17:54
n Ru 4:22
1Sa 16:1
1Lje 2:13
Iza 11:1
Mt 1:6
Lk 3:32
Dj 13:22
Ri 15:12
o 1Sa 17:12
1Sa 20:6

odsjekavši mu glavu.^a Kad su Filistejci vidjeli da je poginuo junak njihov, dali su se u bijeg.^b

52 Tada su se podigli sinovi Izraelovi i Judini i uz bojne su poklike potjerali^c Filistejce do doline^d i do vrata Ekrona.^e Filistejci su padali mrtvi po putu do Šaarajima^f do Gata i do Ekrona. 53 Potom su se sinovi Izraelovi vratili iz žestoke potjere za Filistejcima i opljačkali^g njihov tabor.

54 A David je uzeo glavu^h Filistejčevu i odnio je u Jeruzalem, a oružje je njegovo stavio u svoj šator.ⁱ

55 Kad je Šaul vidio Davida kako ide u susret Filistejcu, upitao je Abnera,^j zapovjednika vojske: "Čiji^k je sin taj mladić,^l Abner?" A Abner je odgovorio: "Tako živa bila duša tvoja, kralju, ne znam!" 56 Nato je kralj rekao: "Raspi^m taj se čiji je sin taj mladić!" 57 I kad se David vratio pogubivši Filistejca, Abner ga je uzeo sa sobom i doveo pred Šaula, a on je držao glavu^m Filistejčevu u ruci svojoj. 58 I Šaul ga je upitao: "Čiji si ti sin, mladiću?" A David je odgovorio: "Ja sam sin slugu tvoje-ga Jišajaⁿ iz Betlehema."^o

18 Kad je David završio razgovor sa Šaulom, duša Jonatanova^p vezala se^r za dušu Davidovu i Jonatan ga je zavolio kao svoju dušu.^s 2 Onoga dana Šaul ga je uzeo k sebi i nije mu dao da se vrati kući oca svojega.^t 3 Jonatan je sklopio savez s Davidom^u

18. poglavlje p 1Sa 14:1; 1Sa 14:49; 2Sa 1:4; r 1Mo 44:30; 1Pe 1:22; s 1Sa 19:2; 1Sa 20:17; 1Sa 20:41; 2Sa 1:26; t 1Sa 8:11; 1Sa 16:22; 1Sa 17:15; u 1Sa 20:8; 1Sa 20:42; 1Sa 23:18; 2Sa 9:1; 2Sa 21:7.

jer ga je ljubio kao svoju dušu.^a **4** I Jonatan je skinuo ogrtač što ga je nosio i dao ga Davidu, a tako i odoru svoju, čak i svoj mač, luk i pojas. **5** I David je odlazio u vojne pohode. Kamo bi ga god Šaul poslao, on je postupao razborito^b tako da ga je Šaul postavio nad ratnicima svojim.^c To je bilo po volji svemu narodu i svim slugama Šaulovim.

6 Za vrijeme njihova povratka, kad se David vraćao pobivši Filistejce, izašle su žene iz svih gradova Izraelovih da pjesmom^d i plesom dočekaju kralja Šaula, radosno kličući^e uz zvuke defa^f i psaltira. **7** Žene što su slavile pobjedu pjesmom su odgovarale jedna drugoj:

“Šaul je pobio tisuće,
a David desetke tisuća neprijatelja svojih.”^g

8 A Šaul se veoma razgnjevio,^h jer mu ta pjesma nije bila po volji. I rekao je: “Davidu su dale desetke tisuća, a meni su dale samo tisuće. Još mu samo treba kraljevstvo dati!”ⁱ

9 Od toga je dana Šaul nepovjerljivo gledao na Davida.^j

10 Sutrardan^k je Bog dopustio da Šaula obuzme zlovolja,^{*1} pa se ovaj počeo neobično ponašati u kući — kao da je pao u proročki zanos.^m David je dotle svirao harfuⁿ kao i prije, a Šaul je u ruci imao koplje.^o

11 I Šaul je bacio koplje,^p govoreći u sebi: “Pribit ću Davida uza zid!”^r Ali David mu se dvaput izmaknuo.^s **12** I Šaul se počeo bojati^t Davida, jer je

1Sa 18:10* Doslovno: “Božji zao duh počeo djelovati na Šaula”.

18. poglavlje

- a Izr 17:17
Izr 18:24
Kol 3:14
- b Jš 1:7
1Sa 18:30
Izr 14:35
1Sa 14:52
- c 1Sa 14:52
Izr 20:18
- d 2Mo 15:21
Su 5:1
- e Jr 31:13
- f 2Mo 15:20
Su 11:34
Ps 68:25
- g 1Sa 21:11
1Sa 29:5
Izr 15:30
- h 1Mo 4:5
Izr 14:30
Izr 27:4
Jk 3:16
- i 1Sa 13:14
1Sa 15:28
1Sa 16:13
1Sa 20:31
1Sa 24:20
- j 1Sa 20:33
1Sa 21:10
Izr 27:4
1Ti 6:4
- k Ef 4:26
- l Su 9:23
1Sa 16:14
1Sa 19:9
Job 34:12
- m 1Sa 10:6
1Sa 10:11
1Sa 19:24
n 1Sa 16:16
1Sa 16:23
o 1Sa 19:9
p 1Sa 19:10
1Sa 20:33
- r Izr 27:4
1Iv 3:15
1Iv 4:20
s Ps 37:32
Lk 4:30
Iv 8:59
- t 1Sa 18:29

Desni stupac

- a 1Sa 16:13
- b 1Sa 16:14
1Sa 28:15
- c 1Sa 18:5
- d 4Mo 27:17
2Sa 5:2
Ps 121:8
e 1Sa 18:5
- f 1Mo 39:2
Jš 6:27
1Sa 10:7
1Sa 16:18
- g Jš 1:7
Izr 20:18
- h 1Sa 14:49
- i 1Sa 17:25
- j 1Sa 25:28
- k 1Sa 18:25
2Sa 11:15
2Sa 12:9
Ps 7:16
- l 2Sa 7:18
Izr 15:33
Izr 18:12
Izr 22:4
Jk 4:6
1Pe 5:6
- m 2Sa 21:8
n Su 7:22
2Sa 21:8

Jehova bio s njim,^a a od Šaula je bio odstupio.^b **13** Zato ga je Šaul uklonio iz svoje blizine^c i postavio ga za tisućnika. Tako je David vodio narod u vojne pohode.^d **14** I postupao je razborito^e na svim putevima svojim i Jehova je bio s njim.^f **15** A Šaul je vidio da on postupa vrlo razborito^g i zato ga se bojao. **16** Ali sav Izrael i Juda voljeli su Davida, jer ih je vodio u vojne pohode.

17 Naposljetku je Šaul rekao Davidu: “Evo, najstariju kćer svoju Merabu^h dat ću ti za ženu!ⁱ Samo mi budi hrabar i vodi ratove Jehovine!”^j Ali Šaul je rekao u sebi: “Neka se ne digne na njega moja ruka, nego ruka filistejska neka se digne na njega!”^k **18** A David je odvratio Šaulu: “Tko sam ja i tko je rod moj, dom oca mojeg u Izraelu, da budem zet kraljev?”^l **19** Ali kad je Merabu, kćer Šaulovu, trebalo dati Davidu, dali su je za ženu Adrielu^m Meholjaninu.ⁿ

20 A Mikala,^o kći Šaulova, bila je zaljubljena u Davida. Kad su to javili Šaulu, bilo mu je po volji. **21** I Šaul je pomislio: “Dat ću mu je da mu bude zamka^p i da se ruka filistejska digne na njega.” Tako je Šaul rekao Davidu: “Danas ćeš mi postati zet s drugom.” **22** Tada je Šaul zapovjedio slugama svojim: “Razgovarajte s Davidom povjerljivo i recite mu: ‘Gle, drag si kralju i svi te sluge njegovi vole. Zato budi sada zet kraljev!’” **23** I sluge Šaulovi

o 1Sa 14:49; 1Sa 19:11; 1Sa 25:44; 2Sa 3:13; 2Sa 6:16; 1IJe 15:29; p 2Mo 10:7; 1Sa 18:17; Ps 7:14; Ps 38:12; Izr 26:24; Jr 9:8.

prenijeli su te riječi Davidu, ali David je rekao: "Mislite li da je lako postati zet kraljev? Ja sam samo siromah^a i mali čovjek!"^b **24** Tada su sluge obavijestili Šaula: "Ovakvo je rekao David."

25 A Šaul je odvratio: "Ovakvo recite Davidu: 'Kralj ne želi novac za nevjestu,^c nego stotinu obrezaka^d filistejskih, da se osveti^e kralj neprijateljima svojim.'" Šaul je naime mislio da će David poginuti od ruke filistejske. **26** Kad su sluge javili Davidu te riječi, Davidu je bilo po volji da postane zet kraljev. I još prije određenog roka, **27** David se sa svojim ljudima spremio te otišao i pobio^g Filistejcima dvije stotine ljudi. I David je donio obreske njihove^h i predao ih kralju na broj, da bi postao zet kraljev. Tada mu je Šaul dao za ženu kćer svoju Mikalu.ⁱ **28** I Šaul je shvatio da je Jehova s Davidom.^j A Mikala, kći Šaulova, voljela je Davida.^k **29** I Šaul se sve više bojao Davida i otada pa do kraja svog života bio mu je neprijatelj.^l

30 Kad bi knezovi^m filistejski odlazili u vojne pohode, David bi svaki put postupio razboritijeⁿ od svih slugu Šaulovih. I ime je njegovo postalo vrlo slavno.^o

19 Šaul je govorio sinu svomemu Jonatanu i svim slugama svojim da namjerava ubiti Davida.^p **2** A Jonatan, sin Šaulov, jako je volio Davida.^r Zato je Jonatan rekao Davidu: "Otac moj Šaul namjerava te ubiti. Molim te, budi na oprezu sutra ujutro, negdje se

18. poglavlje

- a 1Sa 18:18
- b Ps 119:141
- c 1Mo 29:18
- 1Mo 34:12
- 2Mo 22:16
- d Su 14:3
- 1Sa 17:26
- 1Sa 17:36
- 1Sa 21:11
- 2Sa 1:20
- 2Sa 3:14
- e 1Sa 14:24
- f 1Sa 18:21
- g Su 14:19
- h 2Sa 3:14
- i 1Sa 17:25
- j 1Sa 16:13
- 1Sa 24:20
- k 1Sa 18:20
- l 1Sa 18:9
- 1Sa 18:12
- 1Sa 20:33
- Ps 37:12
- m 1Sa 29:3
- n 1Sa 18:5
- 1Kr 2:3
- Ps 119:99
- o 2Sa 7:9
- r Izr 22:1
- Pr 7:1

19. poglavlje

- p 1Sa 18:9
- Izr 27:4
- Jk 1:20
- r 1Sa 18:1
- Izr 18:24

Desni stupac

- a Izr 22:3
- Izr 27:12
- b 1Sa 20:9
- 1Sa 20:13
- Izr 17:17
- c 1Sa 20:32
- 1Sa 22:14
- Izr 31:9
- d 1Mo 42:22
- 2Lj 6:23
- 1Iv 3:15
- e Ps 35:12
- Ps 109:5
- Izr 17:13
- Jr 18:20
- f Su 9:17
- Su 12:3
- 1Sa 28:21
- Ps 119:109
- Dj 20:24
- Flp 2:30
- g 1Sa 17:49
- h 2Mo 14:13
- 1Sa 11:13
- 1Sa 14:45
- 1Lje 11:14
- i 1Sa 20:32
- Jr 26:15
- Mt 27:4
- j Ps 69:4
- Iv 15:25
- k 5Mo 6:13
- 1Sa 14:39
- Jr 10:10
- l 1Sa 16:21
- 1Sa 18:2
- 1Sa 18:13
- m 5Mo 7:2
- Ps 27:3
- n 3Mo 26:7
- o 1Sa 16:14
- 1Sa 18:10
- Job 34:12
- He 3:12

skloni i pritaji se.^a **3** A ja ću izaći u polje gdje ti budeš, stajat ću pored oca svojega i govorit ću za tebe ocu svojemu. Kad saznam što se događa, javit ću ti."^b

4 I Jonatan je ocu svojemu Šaulu govorio dobro^c o Davidu i rekao mu: "Neka se kralj ne ogriješi^d o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe i ono što je radio bilo je vrlo dobro za tebe."^e

5 Dušu je svoju doveo u opasnost^f i ubio je Filistejca,^g tako da je Jehova donio veliku pobjedu^h svemu Izraelu. Vidio si to i radovao si se. Pa zašto bi se onda ogriješio o nevinu krv i ubioⁱ Davida bez razloga?"^j

6 I Šaul je poslušao glas Jonatanov i zakleo se: "Tako živ bio Jehova,^k on neće umrijeti!"

7 Tada je Jonatan pozvao Davida i prenio mu sve te riječi. Zatim je Jonatan doveo Davida Šaulu i David mu je služio kao i prije.^l

8 Poslije nekog vremena opet je izbio rat i David je izašao u boj protiv Filistejaca. I pobio ih je u velikom pokolju^m tako da su se dali u bijeg pred njim.ⁿ

9 Jednog je dana Jehova dopustio da Šaula obuzme zlovolja^o dok je ovaj sjedio u kući svojoj s kopljem u ruci, a David je svirao harfu. **10** I Šaul je pokušao kopljem pribiti Davida uza zid,^p ali on se izmaknuo^r Šaulu te se koplje zabilo u zid.

p 1Sa 18:11; 1Sa 19:6; Ps 5:6; Pr 4:13; r Ps 18:17; Ps 34:19; Iza 54:17.

1Sa 19:5* Doslovno: "stavio na dlan svoj". **9*** Doslovno: "Jehovin zao duh došao na Šaula".

I David je te noći pobjegao i spasio se.^a **11** Šaul je potom poslao ljude da nadziru kuću Davidovu^b jer ga je ujutro htio ubiti.^c Ali Davidu je Mikala, žena njegova, rekla: "Ako noćas ne pobjegneš, sutra ćeš biti mrtav." **12** Tada je Mikala spustila Davida kroz prozor i on je otišao i spasio se bijegom.^d **13** A Mikala je uzela kućnog idola^e i položila ga u postelju, stavila sukno od kozje dlake na mjesto gdje mu je trebala biti glava, a idola pokrila pokrivačem.

14 I Šaul je poslao ljude da uhvate Davida, no ona je rekla: "Bolestan je."^f **15** Ali Šaul je ponovno poslao ljude da vide Davida, rekavši im: "Donesite mi ga u postelji da ga ubijem!"^g **16** Kad su ljudi ušli, gle, u postelji je bio kućni idol, a na mjestu gdje mu je trebala biti glava sukno od kozje dlake. **17** Tada je Šaul rekao Mikali: "Zašto si me tako prevarila^h i pustila neprijatelja mojegaⁱ da pobjegne?" A Mikala je odgovorila Šaulu: "On mi je rekao: 'Pusti me da odem ili ću te ubiti!'"

18 A David se spasio bijegom^j i otišao k Samuelu u Ramu^k te mu ispričao sve što mu je učinio Šaul. Potom je otišao sa Samuelom i ostali su u Najotu.^l **19** Nakon nekog vremena javili su Šaulu: "Eno Davida u Najotu u Rami!" **20** Šaul je odmah poslao ljude da uhvate Davida. Ali kad su Šaulovi ljudi vidjeli skupinu starijih proroka kako prorokuju i Samuelu na čelu njihovih, duh^m Božji došao je na njih, pa su se i oni počeli ponašati

19. poglavlje

- a Ps 18:2
- Ps 18:48
- Ps 59:16
- Ps 124:7
- Mt 10:23
- b Ps 59:0
- Ps 59:3
- c Su 16:2
- d Jš 2:15
- Dj 9:25
- 2Ko 11:33
- e 1Mo 31:19
- 1Mo 31:30
- Su 17:5
- 1Sa 15:23
- 2Kr 23:24
- Ho 3:4
- f Jš 2:5
- Mt 10:16
- g 1Sa 18:9
- Ps 37:12
- Izr 27:4
- h 1Sa 28:12
- i 1Sa 18:29
- j Ps 144:2
- k 1Sa 7:17
- Izr 17:17
- l 1Sa 20:1
- m 4Mo 11:25
- Jl 2:28

Desni stupac

- a 1Sa 10:5
- 1Sa 10:6
- 1Sa 10:10
- b 1Sa 19:18
- c 1Sa 19:20
- d Iza 20:2
- Mi 1:8
- e 1Sa 10:11

20. poglavlje

- f 1Sa 19:10
- 1Sa 23:26
- 2Pe 2:9
- g 1Sa 12:3
- 1Sa 24:11
- Ps 7:3
- Ps 18:20
- h 1Sa 19:6
- i 1Sa 20:12
- j 5Mo 6:13
- He 6:16
- k 1Sa 18:1
- 1Sa 19:2

neobično — poput tih proroka što su pali u proročki zanos.^a

21 Kad su to javili Šaulu, on je poslao druge ljude, ali i oni su se počeli ponašati kao proroci. Tada je Šaul i treći put poslao ljude, ali isto se dogodilo i njima. **22** Naposljetku je i on otišao u Ramu. Kad je došao do velike nakapnice* u Sekuu, raspitivao se: "Gdje su Samuel i David?" A ljudi su mu odgovorili: "Eno ih u Najotu^b u Rami!" **23** I on se odande uputio prema Najotu u Rami. A duh^c Božji došao je i na nje ga te se počeo ponašati neobično kao da je i on pao u proročki zanos. I tako je išao sve dok nije došao u Najot u Rami. **24** Tamo je i on skinuo haljine svoje pa se i on pred Samuelom ponašao kao da je u proročkom zanosu. Zatim je pao i oskudno odjeven* ležao cijeli onaj dan i cijelu noć.^d Zato se kaže: "Zar je i Šaul među prorocima?"^e

20 David je pobjegao^f iz Najota u Rami i došao pred Jonatana te ga upitao: "Što sam učinio?^g Kakva je moja krivnja i što sam zgriješio ocu tvojemu da traži dušu moju?" **2** A on mu je odgovorio: "Ti nipošto nećeš umrijeti!^h Evo, moj otac ne čini ništa, ni veliko ni malo, a da mi to ne otkrije! Zašto bi otac moj krio takvo što od mene?ⁱ Neće se to dogoditi!" **3** Ali David se još i zakleo,^j rekavši: "Otac tvoj sigurno zna da sam stekao tvoju naklonost,^k pa kaže: 'Jonatan ne treba znati ništa o tome,

1Sa 19:22* Ili: "cisterne". 24* Doslovno: "gol".

da ne bude žalostan.' Ali tako živ bio Jehova^a i tako živa bila duša tvoja,^b samo me korak dijeli od smrti!"^c

4 Nato je Jonatan rekao Davidu: "Učinit ću ti što god želi duša tvoja." 5 A David je rekao Jonatanu: "Evo, sutra je mladak^d i ja bih morao s kraljem sjediti za stolom i jesti. Ali ti me pusti da odem, da se sakrijem^e u polju do prekосуtra uvečer. 6 Ako bi otac tvoj primijetio da me nema, reci mu ovako: 'David me uporno molio da ga pustim da odmah ode u svoj grad Betlehem,^f jer se ondje održava godišnja žrtva za svu njegovu obitelj.'^g 7 Ako on kaže: 'Dobro!' onda može biti miran sluga tvoj. Ali ako se razgnjevi, znaj da mi zlo sprema.^h 8 Iskaži milost* služi svojemu,ⁱ jer si sa slugom svojim sklopio savez^j pred Jehovom! Ali ako ima kakva krivnja na meni,^k ti me ubij! Zašto bi me vodio oću svojemu?"

9 A Jonatan mu je odgovorio: "Nikada ti ne bih učinio takvo što! Zar ti ne bih javio kad bih doznao da ti otac moj sprema zlo?"^l 10 Nato je David upitao Jonatana: "Tko će mi javiti ako ti otac tvoj oštro odgovori?" 11 A Jonatan je odgovorio Davidu: "Dodi, izađimo u polje!" Tako su obojica izašla u polje. 12 I Jonatan je rekao Davidu: "Jehova, Bog Izraelov,^m neka bude svjedokⁿ da ću sutra ili prekосуtra otkriti što misli otac moj! I ako je otac moj na-

20. poglavlje

- a 2Sa 15:21
2Kr 2:2
Jr 10:10
Jr 38:16
- b 1Sa 1:26
1Sa 17:55
- c 1Sa 27:1
Ps 116:3
2Ko 1:9
- d 4Mo 10:10
4Mo 28:11
2Kr 4:23
1Lje 23:31
2Lje 2:4
Ne 10:33
Kol 2:16
- e 1Sa 19:2
Izr 22:3
- f 1Sa 16:4
1Sa 16:18
Iv 7:42
- g 1Sa 9:12
1Sa 20:29
- h Es 7:7
Pr 4:13
- i Jš 2:14
Ru 1:8
Izr 17:17
Izr 19:22
- j 4Mo 30:2
1Sa 18:3
1Sa 23:18
- k 1Sa 20:1
- l 1Sa 19:2
- m 2Mo 34:23
5Mo 6:13
Jš 24:23
- n Job 31:4
Ps 17:3
Ps 139:1

Desni stupac

- a Ru 1:17
1Sa 3:17
1Sa 25:22
2Sa 3:9
- b 1Sa 16:13
1Sa 17:37
- c 1Sa 10:7
1Sa 11:6
1Sa 14:47
2Sa 1:22
- d Iv 15:13
- e 2Sa 9:3
2Sa 9:7
- f 2Sa 9:1
2Sa 21:7
- g 1Sa 18:3
2Sa 21:7
- h 1Sa 18:1
2Sa 1:26
Izr 18:24
- i 1Sa 20:5
Ezr 3:5
Iza 1:13
j 1Sa 19:2
1Sa 20:5
- k 5Mo 6:13
5Mo 10:20
Su 8:19
1Sa 14:39
1Sa 19:6
1Sa 20:3
1Sa 25:26
Mt 5:33

klonjen tebi, kako onda ne bih poslao nekoga k tebi da ti javim? 13 Neka Jehova učini tako meni i neka mi još doda^a ako ti ne javim da ti otac moj sprema zlo i ne pustim te da odeš u miru! Neka Jehova bude s tobom,^b kao što je bio s ocem mojim!"^c 14 A ako ja još budem živ,^d nećeš li onda ti meni iskazati milost kakvu Jehova iskazuje, da ne poginem?^e 15 I ne uskra-ti milost svoju domu mojemu dovijeka!^f Ni onda kad Jehova istrijebi sve neprijatelje Davidove s lica zemlje, 16 neka ime Jonatanovo ne nestane iz doma Davidova!^g Neka se Jehova osveti neprijateljima Davidovim!" 17 Tako se Jonatan još jednom zakleo Davidu zbog ljubavi svoje prema njemu, jer ga je ljubio kao svoju dušu.^h

18 I Jonatan mu je rekao: "Sutra je mladakⁱ i sigurno će se primijetiti da te nema, jer će tvoje mjesto biti prazno. 19 A prekосуtra će se još više primijetiti da te nema. Zato otidi na mjesto gdje si se neki dan* bio sakrio^j i ostani tamo kod kamena! 20 A ja ću odapeti tri strijele pokraj kamena kao da gađam metu. 21 I evo, poslat ću slugu i reći mu: 'Idi! Pronadi strijele!' Ako kažem služi: 'Gle, strijele su ti s ove strane, donesi ih!' ti onda dodi, jer je sve dobro po tebe i nema opasnosti, tako živ bio Jehova!^k 22 Ali ako kažem mladiću: 'Gle, strijele su ondje dalje od tebe!'

1Sa 20:8* Ili: "vjernu ljubav". O izrazu "milost" u recima 8, 14 i 15 vidi bilješku za 1Mo 19:19.

1Sa 20:19* Doslovno: "onog radnog dana".

ti onda idi, jer te Jehova šalje odavde. **23** A za ove riječi što smo izrekli^a ja i ti neka je Jehova svjedok između mene i tebe dovijeka!”^b

24 I David se sakrio u polju.^c Kad je došao mladač, kralj je sjeo za stol da jede.^d **25** I kralj je sjeo na svoje uobičajeno mjesto, na mjesto uza zid, Jonatan je bio nasuprot njemu, Abner^e je sjedio kraj Šaula, a Davidovo je mjesto bilo prazno. **26** I Šaul nije ništa rekao onaj dan, jer je pomislio: “Nešto mu se dogodilo pa nije čist,^f sigurno se nije očistio.” **27** A dan poslije mladača, drugoga dana, Davidovo je mjesto i dalje bilo prazno. Tada je Šaul upitao sina svojega Jonatana: “Zašto Jišajev sin^g nije došao na objed ni jučer ni danas?” **28** A Jonatan je odgovorio Šaulu: “David me uporno molio da ga pustim da ode u Betlehem.^h **29** Rekao je: ‘Molim te, pusti me jer u gradu imamo obiteljsku žrtvu i brat mi je zapovjedio da dođem! Zato, ako sam stekao tvoju naklonost, molim te, pusti me da odem i vidim braću svoj!’ Zato nije došao za kraljev stol.” **30** Tada se Šaul žestoko razgnjevioⁱ na Jonatana pa mu je rekao: “Buntovniče!”^j Zar misliš da ne znam da si se udružio sa sinom Jišajevim na svoju sramotu i na sramotu majke svoje?^k **31** Jer sve dok je živ sin Jišajev na zemlji, nećeš se utvrditi ni ti ni kraljevstvo tvoje.^l Zato sada pošalji

1Sa 20:30* Doslovno: “Sine sluškinje buntovne!”

20. poglavlje

- a 1Sa 20:14
- b 1Mo 16:5
1Sa 20:42
- c Izr 27:12
- d 1Sa 20:5
- e 1Sa 14:50
1Sa 17:55
- f 3Mo 11:24
3Mo 15:5
3Mo 15:16
3Mo 15:18
4Mo 19:16
- g Ru 4:22
1Sa 17:12
1Sa 22:7
- h 1Sa 20:6
- i Izr 14:29
Izr 22:24
- j Izr 15:2
Izr 21:24
Ef 4:31
- k 1Sa 14:50
- l 1Sa 18:8

Desni stupac

- a 1Sa 19:6
Ps 79:11
Pr 4:13
Pr 8:4
- b 1Sa 19:5
Ps 69:4
Izr 17:17
Izr 18:24
- c Mt 27:23
Lk 23:22
- d 1Sa 18:11
1Sa 19:10
Iv 15:13
- e 1Sa 20:7
f 2Mo 11:8
2Mo 32:19
Ef 4:26
- g 1Sa 18:1
- h 1Sa 20:33
- i 1Sa 20:19
- j 1Sa 20:20
- k 1Sa 20:22
l 1Mo 43:28
1Sa 24:8
1Sa 25:23
2Sa 9:6
- m 1Mo 29:13
1Mo 45:15
1Sa 10:1
2Sa 19:39
Dj 20:37
- n 2Sa 1:26
- o 4Mo 6:26
1Sa 1:17
Lk 7:50
Dj 16:36
- p 1Sa 20:17
1Sa 20:23

ljude i dovedi mi ga, jer mora umrijeti!”^a

32 Ali Jonatan je odgovorio ocu svojemu Šaulu i rekao mu: “Zašto mora umrijeti?”^b Što je učinio?”^c **33** Nato je Šaul bacio koplje svoje na njega da ga probode.^d I Jonatan je vidio da je otac njegov odlučio ubiti Davida.^e **34** Tada je Jonatan ustao od stola silno gnjevan^f i nije ništa jeo toga drugog dana u mjesecu jer je bio žalostan zbog Davida,^g zato što ga je otac njegov osramotio.^h

35 I Jonatan je ujutro izašao u polje, ondje gdje se dogovorio s Davidom,ⁱ a s njim je išao i njegov mladi sluga. **36** I on je rekao sluzi svojemu: “Molim te, otrči i prođi strijele koje ću odapeti!”^j I sluga je otrčao, a on je odapeo strijelu tako da je preletjela preko njega. **37** Kad je sluga došao do mjesta gdje je bila strijela koju je Jonatan odapeo, Jonatan je povikao za slugom: “Nije li strijela dalje od tebe?”^k **38** I Jonatan je vikao za slugom: “Brže! Požuri! Ne stoji!” I sluga Jonatanov kupio je strijele i vratio se gospodaru svojemu. **39** A sluga nije znao ništa, samo su Jonatan i David znali o čemu se radi. **40** Tada je Jonatan dao oružje svoje sluzi svojemu i rekao mu: “Idi, odnesi to u grad!”

41 Kad je sluga otišao, David je ustao s mjesta gdje je bio, s južne strane, pao ničice na zemlju^l i poklonio se tri puta. Potom su se izljubili^m i obojica su plakala, a osobito David.ⁿ **42** I Jonatan je rekao Davidu: “Idi u miru!”^o Jer obojica smo se zakleli^p

u ime Jehovino: 'Jehova je svjedok između mene i tebe i između mogega potomstva i tvojega potomstva dovijeka.'"a

I David je ustao i otišao, a Jonatan se vratio u grad.

21 Potom je David došao u Nob^b k svećeniku Ahimeleku. A Ahimelek^c je drščući došao u susret Davidu i upitao ga: "Zašto si sam i nema nikoga s tobom?"^d **2** Nato je David rekao svećeniku Ahimeleku: "Kralj mi je dao zapovijed^e i rekao mi: 'Nitko ne smije ništa znati o tome zašto te šaljem i što sam ti zapovjedio.' Zato sam se dogovorio sa svojim ljudima da se nademo na tom i tom mjestu. **3** A sada, ako imaš što pri ruci, daj mi! Možda pet kruhova ili nešto drugo što se nade."^f **4** Ali svećenik je odgovorio Davidu i rekao mu: "Nemam pri ruci običnoga kruha, nego samo sveti kruh^g — ali samo ako su se ljudi uzdržavali od žena."^h **5** A David je odvratio svećeniku i rekao mu: "Uzdržavali smo se od žena kao i uvijek kad idem u vojni pohod.ⁱ Tijela ljudi sveta su i kad idu na običan zadatak, a kamoli ne danas kad je zadatak poseban!" **6** Tada mu je svećenik dao ono što je sveto,^j jer ondje nije bilo drugoga kruha osim kruha koji je bio stavljen pred Jehovu,^k a potom uklonjen ispred njega da se zamijeni svježim kruhom u dan kad se onaj uzme.

7 A toga je dana ondje bio jedan sluga Šaulov, koji se zadržao^l pred Jehovom. Zvao se Doeg^m Edomac,ⁿ a bio je glavni Šaulov pastir.^o

1. SAMUELOVA 21:1-22:1

8 I David je rekao Ahimeleku: "Imaš li ovdje pri ruci kakvo koplje ili mač? Nisam uzeo sa sobom ni vlastiti mač ni oružje svoje, jer je zadatak kraljev bio hitan." **9** Nato je svećenik rekao: "Evo, mač Golijata^a Filistejca, kojega si ubio u ravnici Eli,^b leži ovdje, umotan u ogrtač, iza pregače svećeničke.^c Ako ga želiš uzeti, uzmi ga, jer osim njega drugoga nema ovdje!" A David je odvratio: "Takvoga više nema. Daj mi ga!"

10 I David je ustao i pobjegao^d onaj dan od Šaula te došao k Akišu, kralju gatskom.^e

11 A sluge Akiševe rekle su kralju: "Nije li to David, kralj^f zemlje? Nisu li o njemu plešući pjevali:^g

'Šaul je pobio tisuće,
a David desetke tisuća neprijatelja svojih?'"^h

12 I David se zamislio u srcu svojemu nad tim riječima i vema se uplašio!ⁱ Akiša, kralja gatskoga. **13** Zato se počeo pred njima^j pretvarati da je lud^k i ponašao se kao ludak dok je bio u njihovim rukama. Šarao je po vratima gradskim i puštao slinu da mu se cijedi niz bradu. **14** Naposljetku je Akiš rekao slugama svojim: "Evo, vidite da je čovjek lud! Zašto ste mi ga doveli? **15** Zar nemam dosta ludih, nego ste mi doveli još i ovoga da luduje preda mnom? Zar će taj ući u kuću moju?"

22 I David je otišao odande^l i sklonio se^m u pećinuⁿ adulamsku.^o Kad su to čula braća njegova i sav dom oca njegova, otišli su onamo

20. poglavlje

a 1Sa 20:23
1Sa 23:18
2Sa 9:7

21. poglavlje

b 1Sa 22:19
Ne 11:32
Iza 10:32
c 1Sa 22:9
d 1Sa 18:13
e Mt 10:16
f Ps 37:25
g 2Mo 25:30
3Mo 24:5
3Mo 24:9
Mt 12:4
Lk 6:4
h 2Mo 19:15
3Mo 15:16
2Sa 11:11
i 3Mo 15:18
5Mo 23:10
j 3Mo 24:9
Mt 12:4
Mk 2:26
Lk 6:4
k 3Mo 24:8
l 3Mo 13:2
4Mo 5:2
Ps 66:13
m 1Sa 22:9
Ps 52:0
n 1Mo 36:1
2Mo 12:49
3Mo 19:34
5Mo 2:4
1Sa 14:47
o 1Sa 8:17
1Sa 11:5
1Lje 27:29
2Lje 26:10

Desni stupac

a 1Sa 17:51
1Sa 17:54
b 1Sa 17:2
1Sa 17:50
c 2Mo 28:6
d 1Sa 27:1
e Jš 11:22
1Sa 5:8
1Sa 17:4
1Sa 27:2
1Kr 2:39
2Kr 12:17
Ps 56:0
f 1Sa 16:1
1Sa 16:13
1Sa 18:8
g 1Sa 18:6
Ps 150:4
Jr 31:4
h 1Sa 18:7
1Sa 29:5
i Ps 56:3
j Ps 56:6
k Ps 34:0
Mt 10:16

22. poglavlje

l 1Sa 21:10
m Ps 34:19
Ps 56:13
Ps 57:0
n Ps 142:0
He 11:38
o 1Mo 38:1
Jš 15:35
2Sa 23:13
1Lje 11:15
Mi 1:15

k njemu. **2** I skupili su se oko njega^a svi što su bili u nevolji,^b svi što su bili u dugovima^c i svi što su bili ogorčeni u duši te im je on postao vođa.^d I pridružilo mu se oko četiri stotine ljudi.

3 Potom je David odande otišao u Mispu u Moabu i rekao kralju moapskom:^e “Molim te, dopusti da otac moj i majka moja^f ostanu kod vas dok ne vidim što će Bog učiniti sa mnom!” **4** I tako ih je smjestio kod kralja moapskog i ostali su kod njega sve vrijeme dok je David bio u skrovištu.^g

5 Potom je prorok Gad^h rekao Davidu: “Nemoj ostati u tom skrovištu, nego ustani i idi u zemlju Judinu!”ⁱ Tako je David otišao i došao u šumu heretsku.

6 I Šaul je čuo da se pojavio David s ljudima što su bili s njim. A Šaul je bio u Gibei. Sjedio je pod stablom tamarisa^j na uzvišici, s kopljem^k u ruci, a svi sluge njegovi stajali su oko njega. **7** Tada je Šaul rekao slugama svojim što su stajali oko njega: “Čujete sinovi Benjaminovi! Hoće li i sin Jišajev^l svima vama dati polja i vinograde?^m Hoće li sve vas postaviti za tisućnikeⁿ i stoltnike? **8** Svi ste se urotili protiv mene i nema nikoga da mi otkrije^o kad moj vlastiti sin sklapa savez^p sa sinom Jišajevim. Nema nikoga među vama da suosjeća sa mnom i da mi otkrije da je moj sin podjario slugu mojega protiv mene da mi zasjedu postavlja, kao što se vidi danas.”

9 Tada je progovorio Doeg^r Edomac, koji je bio postavljen

22. poglavlje

- a Ps 142:7
- b Su 11:3
- Mt 11:28
- c Am 2:6
- Mt 18:26
- d 1Sa 30:22
- 2Sa 5:2
- 1Lje 11:15
- e Ru 4:10
- Ru 4:17
- 1Sa 14:47
- 1Sa 20:33
- f 1Mo 47:11
- 2Mo 20:12
- Izr 23:24
- Mt 19:19
- g 1Sa 22:1
- 2Sa 23:13
- Ps 57:1
- Ps 142:0
- h 2Sa 24:11
- 1Lje 21:9
- 1Lje 29:29
- 2Lje 29:25
- i 1Sa 23:3
- j 1Mo 21:33
- 1Sa 31:13
- 1Lje 10:12
- k 1Sa 18:10
- 1Sa 19:9
- 1Sa 20:33
- l Ru 4:22
- 1Sa 20:27
- 1Sa 25:10
- m 1Sa 8:14
- n 2Mo 18:21
- 1Sa 8:12
- o 1Sa 17:31
- Izr 15:22
- p 1Sa 18:3
- 1Sa 20:17
- r 1Sa 21:7
- Ps 32:0

Desni stupac

- a 1Sa 21:1
- b 1Sa 14:3
- 1Sa 22:20
- c 2Mo 20:16
- Ps 52:2
- Ps 52:3
- Izr 19:5
- Izr 25:18
- Izr 29:12
- Eze 22:9
- Mt 26:59
- d 1Sa 21:6
- e 1Sa 21:9
- f 1Sa 21:1
- g 4Mo 35:30
- 5Mo 19:15
- 1Ti 5:19
- h Ps 119:69
- i 1Sa 19:4
- 1Sa 20:32
- j 1Sa 24:11
- 1Sa 26:23
- 2Sa 22:23
- k 1Sa 17:25
- 1Sa 18:27
- l 1Sa 18:5
- 1Sa 18:13
- m 1Sa 22:10
- 1Sa 28:6
- n 1Sa 21:1
- 1Sa 21:2
- o 1Sa 14:44
- 1Sa 20:31
- Izr 28:5
- Izr 28:15
- p 5Mo 24:16
- 1Sa 2:32

nad slugama Šaulovim, i rekao je: “Vidio sam da je sin Jišajev došao u Nob k Ahimeleku,^a sinu Ahitubovu.^b **10** I ovaj je za njega tražio savjet^c od Jehove, dao mu je hranu^d i predao mač^e Golijata Filistejca.” **11** Nato je kralj poslao da pozovu svećenika Ahimeleka, sina Ahitubova, i sav dom oca njegova, svećenike što su bili u Nobu.^f I svi su došli pred kralja.

12 I Šaul je rekao: “Čuj, sine Ahitubov!” A on je odvratio: “Evo me, gospodaru!”

13 Šaul ga je zatim upitao: “Zašto ste se ti i sin Jišajev urotili protiv mene?^g Zašto si mu dao kruh i mač i tražio za njega savjet od Boga, tako da se dignuo na mene i zasjedu mi postavio, kao što se vidi danas?”^h **14** Tada je Ahimelek odgovorio kralju i rekao mu:

“Pa tko je među svim slugama tvojim kao David,ⁱ koji je tako vjeran,^j a usto je i zet^k kraljev i zapovjednik tjelesne straže tvoje, poštovan u kući tvojoj?”^l

15 Zar sam danas prvi put od Boga tražio savjet^m za njega? Nikako ne! Neka kralj ni za što ne okrivljuje slugu svojega i sav dom oca mojega, jer sluga tvoj nije znao ništa od svega toga, ni malo ni veliko!”ⁿ

16 Ali kralj je odvratio: “Umrijet ćeš,^o Ahimeleče, i ti i sav dom oca tvojega!”^p

17 I kralj je zapovjedio svojoj tjelesnoj straži^{*r} što je stajala oko njega: “Pristupite i

r 1Sa 8:11; 2Sa 15:1; 1Kr 1:5; 2Kr 10:25.

1Sa 22:17* Ili: “glasonošama”. Doslovno: “trkačima”.

pogubite svećenike Jehovine, jer je i njihova ruka s Davidom! Znali su da je pobjegao, a nisu mi to javili.”^a Ali sluge kraljevi nisu htjeli dignuti ruku svoju na svećenike Jehovine da ih pogube.^b **18** Tada je kralj rekao Doegu:^c “Pristupi ti i pogubi svećenike!” Nato je Doeg Edomac^d pristupio i pogubio svećenike te je u onaj dan smaknuo^e osamdeset i pet ljudi što su nosili lanenu pregaču svećeničku.^f **19** I u Nobu,^g gradu svećeničkom, pobio je oštricom mača muškarce i žene, djecu i dojenčad, goveda, magarce i ovce, sve je pobio oštricom mača.

20 Ali jedan sin Ahimeleka, sina Ahitubova, po imenu Ebjatar,^h uspio je umaknuti i pobjeći k Davidu. **21** I Ebjatar je rekao Davidu: “Šaul je pobio svećenike Jehovine.” **22** A David je rekao Ebjataru: “Znao sam još onoga danaⁱ kad je Doeg Edomac bio ondje da će on to sigurno javiti Šaulu.^j Ja sam kriv za svaku dušu u domu oca tvojega. **23** Ostani sa mnom i ne boj se, jer tko bude tražio moju dušu, tražit će i tvoju! Pod mojom si zaštitom!”^k

23 Poslije nekog vremena javili su Davidu: “Evo, Filistejci ratuju protiv Keile^l i pljačkaju gumna!”^m **2** I David je upitao Jehovu za savjet: “Da li da idem i udarim na te Filistejce?” A Jehova je odgovorio Davidu: “Idi, udari na Filistejce i izbavi Keilu!” **3** Nato su Davidu rekli ljudi njegovi: “Gle, u strahu smo već ovdje u Judi,^o a što će tek

22. poglavlje

- a Izr 28:16
Pr 4:13
b 2Mo 1:17
5Mo 19:10
Dj 4:19
Dj 5:29
c 1Sa 22:9
Ps 52:0
d 1Mo 25:30
1Mo 36:43
4Mo 24:18
2Kr 8:21
e 1Sa 2:31
2Lj 24:21
Izr 29:10
f 1Sa 2:28
g 1Sa 21:1
1Sa 22:9
h 1Sa 2:31
1Sa 14:3
1Sa 23:6
1Sa 30:7
2Sa 20:25
1Kr 2:27
i 1Sa 21:7
j Izr 14:15
k 1Kr 2:26

23. poglavlje

- l Jš 15:44
1Lje 4:19
Ne 3:17
m 3Mo 26:16
5Mo 28:33
Su 6:6
n Su 1:1
1Sa 28:6
1Sa 30:8
2Sa 5:19
Ps 37:5
Izr 3:5
o 1Sa 22:5

Desni stupac

- a 1Sa 13:5
1Sa 14:52
b Su 6:39
c Jš 8:7
Su 7:7
1Sa 14:6
2Sa 5:19
2Kr 3:18
d 1Sa 22:5
1Sa 23:1
e 1Sa 22:20
f 2Mo 28:30
1Sa 14:3
g 1Sa 23:1
h 2Mo 15:9
1Sa 23:14
Ps 71:11
i Izr 12:20
Izr 14:22
Izr 16:30
Izr 24:8
j 4Mo 27:21
1Sa 30:7
k Ps 17:6
Ps 50:15
Jr 33:3
l 1Sa 22:19
Izr 28:15
m Ps 118:21
n Ps 31:8
Ps 62:2
Ps 94:11
Ps 118:8

1. SAMUELOVA 22:18-23:12

biti ako odemo u Keilu protiv četa filistejskih!”^a **4** Zato je David još jednom upitao Jehovu za savjet.^b I Jehova mu je odgovorio ovako: “Ustani i idi u Keilu, jer ću predati Filistejce u ruke tvoje!”^c **5** I David je otišao s ljudima svojim u Keilu i borio se protiv Filistejaca. Otjerao je stoku njihovu, a njih je pobio u pokolju velikom. Tako je David izbavio stanovnike Keile.^d

6 A kad je ono Ebjatar,^e sin Ahimelekov, bio pobjegao k Davidu u Keilu, ponio je pregaču svećeničku^f u ruci svojoj. **7** Poslije nekog vremena javili su Šaulu: “David je došao u Keilu.”^g A Šaul je rekao: “Bog mi ga je predao^h u ruke,^h jer se sam uhvatio u zamku došavši u grad koji ima vrata i zasune.” **8** I Šaul je pozvao sav narod u rat, da ide na Keilu i opkoli Davida i ljude njegove. **9** A David je saznao da mu Šaul smišlja zlo.ⁱ Stoga je rekao svećeniku Ebjataru: “Donesi ovamo pregaču svećeničku!”^j **10** David je zatim rekao: “Jehova, Bože Izraelov,^k sluga je tvoj čuo da Šaul namjerava doći u Keilu da razori grad zbog mene.^l **11** Hoće li me građani Keile predati u ruke njegove? Hoće li doći Šaul, kao što je čuo sluga tvoj? Jehova, Bože Izraelov, molim te, reci sluzi svojem!” A Jehova je odgovorio: “Doći će.”^m **12** Nato je David rekao: “Hoće li građani Keile predati mene i moje ljude u ruke Šaulove?” A Jehova je odgovorio: “Predat će vas.”ⁿ

1Sa 23:7* Doslovno: “prodao”.

13 Tada je David ustao s ljudima svojim, kojih je bilo oko šest stotina,^a i otišli su iz Keile te lutali posvuda. Kad su Šaulu javili da je David pobjegao iz Keile, on je odustao od pohoda. **14** I David je boravio u pustinji, na skrovitim mjestima, i nastanio se u brdima u pustinji zifskoj.^b Šaul ga je neprestano tražio,^c ali Bog ga nije predao u ruke njegove.^d **15** A David se bojao jer je Šaul izašao da traži dušu njegovu dok je David bio u pustinji zifskoj, u Horešu.^{e*}

16 Tada je Jonatan, sin Šaulov, ustao i otišao k Davidu u Horeš da ga ohrabri^f u ime Božje.^g **17** I rekao mu je: "Ne boj se,^h jer te neće stići ruka oca mogega Šaula! Ti ćeš kraljevatiⁱ nad Izraelom, a ja ću biti drugi, odmah od tebe. Moj otac Šaul zna to dobro."^j **18** Tada su obojica sklopila savez^k pred Jehovom. I David je ostao u Horešu, a Jonatan se vratio kući svojoj.

19 Jednog su dana ljudi iz Zifa^l došli k Šaulu u Gibeu^m i rekli mu: "Ne krije li se Davidⁿ kod nas po vrletima u Horešu,^o na brdu Hakili,^p što je s desne strane* Ješimona?"^{q*} **20** I sada kralju, kad god duša tvoja zaželi doći,^s ti dođi, a mi ćemo ga predati u ruke kraljeve."^t **21** A Šaul je odvratio: "Neka vas Jehova blagoslovi^u što ste mi se smilovali! **22** Molim vas, idite i budite još uporniji, ispitajte i vidite mjesta kamo stupa noga njegova i tko ga je

1Sa 23:15* "Horeš" znači "šuma". **19*** Izraz "s desne strane" po svemu sudeći znači "južno od" Ješimona. Vidi 24. redak. **19^q** Ili: "pustinje".

23. poglavlje

- a 1Sa 22:2
1Sa 25:13
1Sa 30:9
b Jš 15:55
1Sa 23:24
1Sa 26:1
1Lje 2:42
Ps 54:0
c 1Sa 18:29
1Sa 20:33
1Sa 27:1
Ps 54:3
d 1Sa 2:9
Ps 33:18
Ps 54:4
Ps 124:7
Izr 21:30
Ri 8:31
e 1Sa 23:18
f 5Mo 3:28
Ne 2:18
Job 16:5
Izr 17:17
Izr 27:9
Lk 22:32
Dj 15:32
He 10:25
g Ps 37:5
1Pe 5:7
h Ps 27:1
Iza 41:10
i 1Sa 16:13
2Sa 2:4
2Sa 5:3
j 1Sa 20:31
1Sa 24:20
k 1Sa 18:3
1Sa 20:42
1Sa 22:8
2Sa 21:7
l 1Lje 2:42
m 1Sa 10:26
1Sa 15:34
n 1Sa 22:17
1Sa 26:1
Ps 54:0
o 1Sa 23:15
p 1Sa 26:3
r 1Sa 23:24
1Sa 26:1
s 1Sa 18:29
1Sa 20:33
Ps 112:10
Izr 11:23
t Ps 54:3
Ps 70:2
Izr 29:26
u Su 17:2

Desni stupac

- a Mt 10:16
b Jš 22:30
1Sa 10:19
c 1Sa 23:14
d Jš 15:55
1Sa 25:2
e 5Mo 1:7
f 1Sa 26:2
Ps 54:3
g 1Sa 23:28
h Izr 11:19
i 1Sa 19:12
2Sa 15:14
Ps 31:22
j 2Lje 20:12
Ps 17:9
2Ko 1:8
k 2Sa 22:1
Ps 18:0
Ps 18:2
Ps 54:7

ondje vidio, jer su mi rekli da je vrlo lukav!^a **23** Pogledajte i provjerite sva skrovišta gdje se skriva, pa mi se vratite kad budete sve pouzdano znali, a ja ću poći s vama! Ako je u zemlji, pretražit ću zbog njega sve tisuće^b Judine."

24 Tako su ustali i otišli u Zif^c prije Šaula, a David je s ljudima svojim bio u pustinji maonskoj^d u Arabi,^{e*} južno od Ješimona. **25** Potom je došao Šaul s ljudima svojim da ga traži.^f Kad su to javili Davidu, on je otišao do stijene^g i ostao u pustinji maonskoj. Šaul je to čuo pa je krenuo u potjeru^h za Davidom u pustinju maonsku. **26** Šaul je išao jednom stranom brda, a David je sa svojim ljudima išao drugom stranom brda. I David se žurio da umakneⁱ Šaulu jer je Šaul sa svojim ljudima opkoljavao Davida i ljude njegove kako bi ih uhvatio.^j **27** Ali došao je glasnik Šaulu i rekao mu: "Dodi brže, jer su Filistejci napali zemlju!" **28** Tada je Šaul odustao od potjere za Davidom^k i otišao dočekati Filistejce. Zato su prozvali ono mjesto Stijena razdvajanja.

29 A David je otišao odande i boravio po vrletima enged-skim.^l

24 Kad se Šaul vratio iz potjere za Filistejcima,^m javili su mu: "Eno Davida u pustinji engedskoj!"ⁿ

l Jš 15:62; 2Lje 20:2; Pj 1:14; Eze 47:10; **24. poglavlje** m 1Sa 23:28; n 1Sa 23:29.

1Sa 23:24* Ovdje se izraz "Araba" odnosi na onaj dio rasjedne doline koji se proteže na jug od Akapskog zaljeva na Crvenom moru.

2 I Šaul je uzeo tri tisuće izabranih ljudi^a iz svega Izraela i pošao u potragu za Davidom^b i ljudima njegovim po golim stijenama gdje su kozorazi.^c 3 Poslije nekog vremena došao je do kamenih torova pokraj puta, gdje je bila neka pećina. I Šaul je ušao da obavi nuždu,^d a David i ljudi njegovi sjedili su u dnu pećine.^e 4 Tada su Davidu rekli ljudi njegovi: "Evo dana za koji ti je rekao Jehova: 'Gle, predajem neprijatelja tvoga u ruke tvoje!'^f Učini s njim što misliš da je dobro!"^g A David je ustao i neprimjetno odrezao skut ogrtača Šaulova. 5 Ali poslije je Davida osuđivalo srce njegovo^h zato što je odrezao skut ogrtača Šaulova. 6 I rekao je svojim ljudima: "Ne želim učiniti takvo što gospodaru svojem, pomazanikuⁱ Jehovinu, i dignuti ruku na njega, jer je on pomazanik Jehovin."^j U Jehovinom bi očima to bilo neispravno." 7 I David je tim riječima zaustavio svoje ljude i nije im dopustio da ustanu na Šaula.^k A Šaul je izašao iz pećine i pošao svojim putem.

8 Potom je David ustao, izašao iz pećine i povikao za Šaulom: "Gospodaru,^l kralju!" Nato se Šaul osvrnuo, a David se poklonio i pao ničice, licem do zemlje.^m 9 I David je rekao Šaulu: "Zašto slušaš ljude koji ti govore:ⁿ 'Gle, David ti želi zlo'?" 10 Evo, u ovaj su dan oči tvoje vidjele da te Jehova danas u pećini predao meni u ruke! I rekli su mi da te ubijem,^o ali ja sam se

24. poglavlje

- a 1Sa 13:2
- b Ps 37:32
- Ps 38:12
- c Ps 104:18
- d 5Mo 23:13
- Su 3:24
- 1Kr 18:27
- e Ps 57:4
- Ps 142:4
- f 1Sa 26:8
- 1Sa 26:23
- g Izr 24:29
- Mt 7:12
- h 2Sa 24:10
- Ri 2:15
- 1Iv 3:20
- i 1Sa 26:11
- 2Sa 1:14
- j 2Mo 22:28
- 1Lje 16:22
- Ps 105:15
- Dj 23:5
- k 3Mo 19:18
- Ps 7:4
- Mt 5:44
- Ri 12:17
- Ri 12:19
- Ri 12:21
- l 1Sa 26:17
- m 1Sa 20:41
- 1Sa 25:23
- Ri 12:10
- Ri 13:7
- n 3Mo 19:16
- 1Sa 26:19
- Ps 101:5
- Izr 16:28
- Izr 17:4
- o 1Sa 24:4

Desni stupac

- a 1Sa 9:16
- 1Sa 10:1
- 1Sa 26:9
- Ps 105:15
- b 1Sa 18:27
- 1Sa 22:14
- Izr 15:1
- Izr 25:15
- c 1Sa 26:18
- Ps 7:3
- Ps 35:7
- d 1Sa 23:14
- Ps 140:1
- e 1Sa 26:23
- Ps 7:8
- f 5Mo 32:35
- Ps 94:1
- Na 1:2
- Ri 12:19
- He 10:30
- g 1Sa 26:11
- h 1Mo 4:7
- Izr 11:5
- Mt 7:17
- Ga 6:7
- i 1Sa 17:43
- 2Sa 9:8
- Izr 22:4
- Mt 23:12
- j 1Sa 26:20
- k Ps 35:1
- Ps 43:1
- Ps 119:154
- Mi 7:9
- l 1Sa 26:17
- m 1Mo 27:38
- n 1Sa 26:21
- o Izr 25:21
- Ri 12:17
- p 1Sa 24:4
- 1Sa 24:10
- 1Sa 26:8

sažalio na tebe i rekao sam: 'Neću dignuti ruku na gospodara svojega, jer je on pomazanik^a Jehovin.' 11 Evo, oče moj,^b pogledaj skut ogrtača svojega u ruci mojoj, jer kad sam odrezao skut ogrtača tvoga, nisam te ubio! Spoznaj i vidi da u ruci mojoj nema zloće^c ni buntovnosti i da se nisam ogriješio o tebe, a ti vrebaš dušu moju da mi je uzmeš!^d 12 Jehova neka presudi između mene i tebe!^e Neka me Jehova osveti^f na tebi, ali moja se ruka neće dignuti na tebe!^g 13 Kao što kaže stara izreka: 'Od zloga izlazi zlo',^h a moja se ruka neće dignuti na tebe. 14 Za kim je izašao kralj Izraelov? Koga progoni? Zar mrtva psa,ⁱ običnu buhu?^j 15 Jehova neka bude sudac i neka presudi između mene i tebe! On neka vidi i neka vodi parnicu moju!^k Neka mi sudi i izbavi me iz ruke tvoje!"

16 A kad je David izgovorio sve te riječi Šaulu, Šaul je odvratio: "Je li to tvoj glas, sine moj Davide?"^l I Šaul je glasno zaplakao.^m 17 Zatim je rekao Davidu: "Pravedniji si od mene,ⁿ jer ti si meni činio dobro,^o a ja sam tebi činio zlo. 18 Evo, sâm si danas rekao kakvo si mi dobro učinio, jer me Jehova predao tebi u ruke,^p a ti me nisi ubio. 19 Kad čovjek naide na neprijatelja svojega, hoće li ga pustiti da mirno ide putem svojim?^r Neka ti Jehova uzvрати dobrom^s za ovo što si mi danas učinio! 20 I sad, evo, znam da ćeš

sigurno biti kralj^a i da će se kraljevstvo Izraelovo trajno održati u ruci tvojoj! **21** Zato mi se sada zakuni Jehovom^b da nećeš istrijebiti potomstvo moje poslije mene i da nećeš zatrti ime moje iz doma oca mojega.”^c **22** I David se zakleo Šaulu. Tada je Šaul otišao kući svojoj,^d a David je s ljudima svojim otišao na skrovito mjesto.^e

25 Poslije nekog vremena umro je Samuel.^f I sav se Izrael sakupio i oplakao ga,^g i pokopali su ga kod doma njegova u Rami.^h Tada je David ustao i otišao u pustinju Paran.ⁱ

2 A bio je neki čovjek u Maonu^j koji je imao stoku u Karmelu.^{*k} Bio je jako bogat, imao je tri tisuće ovaca i tisuću koza. Upravo je tada strigao^l svoje ovce u Karmelu.³ Čovjek se zvao Nabal,^m a žena mu se zvala Abigajila.ⁿ Žena je bila vrlo razborita^o i lijepa, ali muž je bio grub i zao.^p Bio je od roda Kalebova.^r **4** David je u pustinji čuo da Nabal striže ovce.^s **5** Stoga je David poslao deset svojih ljudi kojima je rekao: “Idite u Karmel i otidite k Nabalu pa ga u moje ime pitajte kako je!^t **6** I ovako kažite bratu mojemu: ‘Mir tebi’ i mir domu tvojemu, mir svemu što imaš! **7** Evo, čuo sam da strižeš ovce. Jednom su prilikom tvoji pastiri bili kod nas^v i mi ih nismo uznemiravali^z niti

1Sa 25:2* Karmel je grad u brdovitom području Jude, 12 kilometara južno od Hebrona. Ne treba ga brkati s gorom Karmelom. Vidi Jš 15:20, 54, 55.

24. poglavlje

a 1Sa 13:14
1Sa 15:28
1Sa 18:8
1Sa 20:31
1Sa 23:17
b 3Mo 19:12
5Mo 6:13
c 2Sa 9:1
2Sa 21:7
d 1Sa 15:34
e 1Sa 23:29
Izr 14:15
Mt 10:16

25. poglavlje

f 1Sa 1:20
1Sa 2:18
1Sa 3:20
Ps 99:6
g 4Mo 20:29
5Mo 34:8
Dj 8:2
h 1Sa 7:17
1Sa 28:3
i 1Mo 21:21
4Mo 13:26
j 1Sa 23:24
k Jš 15:1
Jš 15:48
Jš 15:55
l 2Sa 13:23
m 1Sa 25:25
1Sa 25:38
n 1Sa 27:3
1Sa 30:5
o Izr 14:1
Izr 24:3
Izr 31:26
p 1Sa 25:17
1Sa 25:21
Iza 32:5
r 4Mo 13:6
4Mo 32:12
s 2Sa 13:23
t 1Sa 17:22
u Mt 10:12
Lk 10:5
v 1Sa 22:2
z 1Sa 25:15
Lk 3:14

Desni stupac

a 5Mo 15:7
Izr 3:27
Lk 11:41
Dj 20:35
He 13:16
b 2Mo 5:2
Ps 123:4
c 1Sa 22:2
Iza 32:6
d 5Mo 8:17
Su 8:6
2Ko 9:10
e Izr 21:13
Pr 9:15
Iza 32:6
Lk 6:38
Jk 2:16
f Ps 37:8
Izr 15:1
Pr 7:9
g 1Sa 10:22
1Sa 17:22
1Sa 30:24
h 1Sa 25:10
2Sa 16:7
i 1Sa 25:7
j 1Sa 23:1
Job 1:10
Izr 18:11

im je išta nestalo sve vrijeme dok su bili u Karmelu. **8** Pitaj svoje ljude i oni će ti reći! Neka moji ljudi nađu milost u očima tvojim jer smo došli u dobar dan! Molim te, daj slugama svojim i sinu svojemu Davidu što ti se nađe pri ruci!”^a

9 I tako su Davidovi ljudi došli i rekli Nabal^u sve te riječi u ime Davidovo, a onda su pričekali. **10** A Nabal je ovako odgovorio slugama Davidovim: “Tko je David,^b tko je sin Jišajev? Danas ima mnogo slugu što bježe od gospodara svojih.^c **11** Zar da uzmem kruh svoj,^d vodu svoju i stoku koju sam poklao za one što mi strigu ovce i dam to ljudima za koje ne znam ni odakle su?”^e

12 Nato su se Davidovi ljudi okrenuli i vratili svojim putem. Kad su stigli, javili su Davidu sve te riječi. **13** A David je rekao svojim ljudima: “Pripašite svaki svoj mač!”^f I pripasali su svaki svoj mač, a i David je pripasao svoj mač. I pošli su za Davidom, njih oko četiri stotine, dok ih je dvije stotine ostalo kod prtljage.^g

14 Dotle je jedan sluga javio Abigajili, ženi Nabalovoj: “Evo, David je poslao iz pustinje glasnik da zažele dobro gospodaru našem, ali on se izvikao na njih.^h **15** A ljudi su bili vrlo dobri prema nama, nisu nas uznemiravali niti nam je išta nestalo sve vrijeme dok smo bili s njima u polju.ⁱ **16** Bili su kao zid^j oko nas noću i danju, sve vrijeme dok smo bili s njima pasući stada. **17** Sada razmisli i vidi što ćeš

učiniti, jer se zlo prema^a gospodaru našem i svemu domu njegovu, a on je tako nevaljao čovjek^b da se ne može ni razgovarati s njim.”

18 Nato je Abigajila^c brzo uzela dvije stotine kruhova, dva velika čupa vina,^d pet pripravljenih ovaca,^e pet seaha* prženoga zrnja,^f stotinu gruda groždica^g i dvije stotine gruda smokava,^h pa je sve to nатовarila na magarce. **19** I rekla je svojim ljudima: “Podite ispred mene!ⁱ Evo, ja ću ići za vama!” Ali mužu svojemu Nabalu nije ništa rekla.

20 I dok je jašući na magarcu^j silazila iza gorskog zavoja, gle, u susret joj je došao David sa svojim ljudima, tako da se srela s njima. **21** A David je bio rekao: “Dakle, uzalud sam u pustinji čuvao sve što pripada tom čovjeku. Nije mu nestalo ništa od svega što posjeduje,^k a on mi sada vraća zlo za dobro.^l **22** Neka Bog učini tako neprijateljima Davidovim i neka im još doda^m ako mu do sutra jutroⁿ ostavim ijedno muško!”*o

23 Kad je Abigajila ugledala Davida, brže je sišla s magarca, pala ničice pred Davida i poklonila mu se do zemlje.^p **24** Pala je k nogama njegovim^r i rekla: “Gospodaru, neka na mene padne krivnja!^s Molim te, dopusti da robinja tvoja progovori pred tobom^t i poslušaj riječi robinje svoje!” **25** Molim te, neka gospodar moj ne gleda na tog

1Sa 25:18* Seah je 7,33 litre. Vidi dodatak 13. **22*** Doslovno: “išta što mokri uza zid”.

25. poglavlje

- a 1Sa 20:9
1Sa 25:13
Es 7:7
- b 1Sa 25:3
2Lje 13:7
Iza 32:7
- c 1Sa 25:3
1Sa 25:23
1Sa 25:32
- d 1Mo 32:13
- e 2Sa 17:29
- f Ru 2:14
1Sa 17:17
2Sa 17:28
- g 1Sa 30:12
2Sa 16:1
- h 1Lje 12:40
Izr 25:21
Izr 25:22
- i 1Mo 32:16
- j Js 15:18
2Kr 4:24
- k 1Sa 25:7
l 1Sa 25:10
Ps 35:12
Ps 38:20
Ps 109:5
Izr 17:13
- m Ru 1:17
1Sa 3:17
1Sa 14:44
1Sa 20:13
2Sa 3:9
- n Izr 12:16
Izr 14:17
Izr 26:4
Ri 12:21
- o 1Kr 14:10
1Kr 16:11
1Kr 21:21
2Kr 9:8
2Kr 10:7
- p 1Sa 24:8
1Sa 25:41
- r 2Kr 4:37
Es 8:3
- s 2Sa 14:9
- t 1Mo 44:18
2Sa 14:12

Desni stupac

- a 1Sa 25:17
- b Iza 32:6
- c 1Sa 20:21
1Kr 2:24
- d 1Sa 1:26
2Sa 14:19
2Kr 2:2
- e 1Mo 20:6
Mt 6:13
- f 1Mo 9:6
4Mo 35:30
- g Ri 12:19
- h 1Sa 25:25
Jr 29:22
- i 1Mo 33:11
1Sa 25:18
1Sa 30:26
2Kr 5:15
Izr 18:16
Izr 25:21
Izr 25:22
- j 1Sa 22:2
- k Izr 18:12
Izr 22:4
- l 1Sa 15:28
2Sa 7:11
1Kr 9:5
- m 1Sa 17:45
1Sa 18:17
2Sa 5:2
- n 1Sa 24:11
1Kr 15:5
Ps 119:1

nevaljaloga^a čovjeka Nabala, jer kakvo mu je ime, takav je i on! Nabal* mu je ime i bezumlje je s njim.^b A robinja tvoja nije vidjela ljude koje je poslao gospodar moj. **26** Zato sada, gospodaru, tako živ bio Jehova^c i tako živa bila duša tvoja,^d Jehova te zadržao^e da ne budeš kriv za krv^f i da ne pribaviš sebi osvetu* vlastitom rukom.^g Neka neprijateljima tvojim i svima koji žele zlo gospodaru mojemu bude kao Nabalu!^h **27** A ovaj dar što je donijela sluškinja tvoja kao blagoslovⁱ gospodaru svojemu, neka se da ljudima što idu za gospodarom mojim!^j **28** Oprosti, molim te, prijestup robinji svojoj,^k jer će Jehova sigurno načiniti trajni dom^l gospodaru mojemu zato što gospodar moj vodi ratove Jehovine!^m A zlo se neće naći na tebi za svega života tvojeja.ⁿ **29** Kad ustanu da te progone i da traže dušu tvoju, duša gospodara mojega bit će svezana u svežnju života^o kod Jehove, Boga tvojeja,^p a duše neprijatelja tvojih on će izbaciti kao iz pračke.^r **30** I Jehova će tebi, gospodaru mojemu, učiniti sve dobro koje ti je obećao i postaviti će te za vođu Izraelu.^s **31** Gospodaru moj, nemoj sada zbog tog čovjeka učiniti nešto što ćeš kasnije požaliti i što će uznemiravati srce tvoje! Nemoj proliti krv bez razloga^t niti pribaviti

o Ps 41:2; p 1Mo 15:1; 5Mo 33:29; Ps 66:9; r Jr 10:18; s 1Sa 13:14; 1Sa 15:28; 1Sa 23:17; 2Sa 6:21; 2Sa 7:8; 1Lje 17:7; Ps 89:20; t 1Sa 25:26; Ef 4:26.

1Sa 25:25* “Nabal” znači “bezuman”. **26*** Doslovno: “spasenje”.

sebi osvetu vlastitom rukom!^a I kad Jehova učini dobro gospodaru mojemu, sjeti se tada^b robinje svoje.”

32 Nato je David rekao Abigajili: “Neka je blagoslovljen Jehova, Bog Izraelov,^c koji te danas poslao meni u susret!

33 Blagoslovljena bila razumnost tvoja^d i blagoslovljena bila ti koja si me zadržala danas da ne budem kriv za krv^e i da ne pribavim sebi osvetu vlastitom rukom!^f **34** Ali, tako živ bio Jehova, Bog Izraelov, koji me zadržao da ti ne učinim zlo,^g da mi nisi tako brzo došla u susret,^h Nabalu ne bi do jutra ostalo nijedno muško!”ⁱ

35 Tada je David primio iz ruke njezine što mu je donijela i rekao joj: “Idi u miru^j kući svojoj! Evo, poslušat ću glas tvoj i smilovat ću ti se!”^k

36 I Abigajila se vratila k Nabalu, a on je upravo imao gozbu u kući svojoj, pravu kraljevsku gozbu.^l Bio je vesela srca i potpuno pijan.^m Zato mu ona nije rekla ništa dok nije svanulo jutro. **37** A ujutro, kad se Nabal otriježnio od vina, žena mu je rekla što se dogodilo. Nato je obamrlo srceⁿ njegovo u njemu i postao je kao kamen. **38** Desetak dana poslije toga Jehova je udario^o Nabala, tako da je on umro.

39 Kad je David čuo da je Nabal umro, rekao je: “Neka je blagoslovljen Jehova koji je vodio parnicu moju^p i skinuo sramotu moju^r koju mi je nanio Nabal rukom svojom i koji je zadržao slugu svojega da ne učini zlo,^s a zloću Nabalovu

25. poglavlje

- a 5Mo 32:35
1Sa 24:15
Ps 94:1
Ri 12:19
b 1Mo 40:14
c Ps 41:13
Ps 72:18
d Ps 141:5
Izr 9:9
Izr 25:12
e 5Mo 19:10
1Sa 25:26
Ps 73:2
Izr 15:1
Jk 5:20
f 1Sa 25:31
Ps 56:13
Ri 12:19
g 1Sa 25:24
h 1Sa 25:18
Izr 29:8
i 1Sa 25:22
j 1Sa 20:42
2Sa 15:9
2Kr 5:19
k 1Mo 19:21
Izr 28:23
l 2Sa 13:23
1Kr 4:22
Es 1:5
m 1Kr 20:16
Izr 20:1
Ho 4:11
1Ko 6:10
Ef 5:18
n 5Mo 28:28
Ps 102:4
Ps 143:4
o 1Mo 38:7
1Mo 38:10
2Sa 6:7
2Kr 19:35
Dj 12:23
p 5Mo 32:35
1Sa 24:15
Ps 35:1
Ps 43:1
Izr 22:23
r 1Sa 25:10
1Sa 25:14
s 1Sa 25:34

Desni stupac

- a Su 9:57
1Kr 2:44
Ps 7:16
b Izr 18:22
Izr 31:10
Izr 31:31
c Ru 2:10
d 1Mo 18:4
Lk 7:44
Iv 13:5
1Ti 5:10
e Izr 15:33
Izr 18:12
f 1Sa 25:3
g 1Mo 24:61
h 1Sa 27:3
2Sa 3:2
1Lje 3:1
i Jš 15:56
j 1Sa 30:5
2Sa 5:13
2Sa 12:8
k 1Sa 18:20
l 2Sa 3:15
m Iza 10:30

26. poglavlje

- n Jš 15:55
1Sa 23:14
Ps 54:0

obratio je Jehova na glavu nje-govu!”^a I David je poslao poruku Abigajili i ponudio joj da mu bude žena.^b **40** Tako su slugе Davidovi došli k Abigajili u Karmel i rekli joj: “David nas je poslao k tebi da te uzme sebi za ženu.” **41** A ona je ustala, poklonila se licem do zemlje^c i rekla: “Evo robinje tvoje koja će kao sluškinja prati noge^d slugama gospodara svojega!”^e **42** I Abigajila^f je brže ustala i sjela^g na magarca, a pet sluškinja njezinih išlo je za njom. I otišla je s glasniciма Davidovim i postala mu žena.

43 David je uzeo i Ahinoamu^h iz Jizreela,ⁱ i tako su obje postale njegove žene.^j

44 A Šaul je kćer svoju Mikalu,^k ženu Davidovu, dao Paltiju,^l sinu Lajiševu, koji je bio iz Galima.^m

26 Poslije nekog vremena došli su ljudi iz Zifaⁿ k Šaulu u Gibeu^o i rekli mu: “Ne krije li se David na brdu Hakili,^p nasuprot Ješimonu?”^q **2** I Šaul je ustao^s te otišao u pustinju zifsku s tri tisuće izabраних Izraelaca^t da traži Davida u pustinji zifskoj. **3** Šaul se utaborio kraj puta na brdu Hakili, koje je nasuprot Ješimonu, a David je dotle bio u pustinji. I David je saznao da je Šaul došao za njim u pustinju. **4** Zato je David poslao uhode^u da provjeri je li Šaul zaista već došao. **5** David je zatim ustao i otišao do mjesta gdje se

o Su 19:14; 1Sa 10:26; 1Sa 11:4; p 1Sa 23:19; r 1Sa 23:24; s 1Sa 23:23; 1Sa 24:17; t 1Sa 24:2; u Jš 2:1; Mt 10:16.

Šaul utaborio. David je vidio mjesto gdje su ležali Šaul i Abner,^a sin Nerov, zapovjednik vojske. Šaul je ležao u ograđenom dijelu tabora,^b a vojska je bila utaborena svuda oko nje. 6 Tada se David obratio Ahimeleku Hetitu^c i Abišaju,^d sinu Serujinu,^e bratu Joabovu, i upitao: "Tko će otići sa mnom k Šaulu u tabor?" A Abišaj je odgovorio: "Ja ću otići s tobom."^f 7 I David je s Abišajem otišao noću do vojske. I gle, Šaul je ležao u ograđenom dijelu tabora i spavao, a koplje mu je bilo pored glave zabijeno u zemlju. Abner i vojnici ležali su oko nje.

8 I Abišaj je rekao Davidu: "Bog ti je danas predao u ruke neprijatelja tvojega.^g Molim te, dopusti mi da ga kopljem pribijem za zemlju jednim udarcem! Drugi mi udarac neće ni trebati!" 9 Ali David je odvratio Abišaju: "Nemoj ga ubiti! Jer tko će dignuti ruku na pomazanika Jehovina^h i ostati nedužan?"ⁱ 10 David je zatim nastavio: "Tako živ bio Jehova,^j Jehova će ga udariti,^k bilo da će doći njegov dan^l da umre, bilo da će otići u bitku^m i poginuti!ⁿ 11 Ne želim dignuti ruku^o na pomazanika Jehovina^p jer znam da bito u Jehovinom očima bilo neispravno!^r Molim te, uzmi sada koplje što mu je pored glave i vrč za vodu, pa hajdemo!" 12 I David je uzeo koplje i vrč za vodu što su bili pored Šaulove glave, a zatim su otišli. Nitko nije ništa vidio^s niti opazio i nitko se nije probudio, jer su svi spavali zato što ih je obuzeo dubok san^t od Je-

26. poglavlje

- a 1Sa 14:50
1Sa 17:55
2Sa 2:8
2Sa 3:27
- b 1Sa 17:20
- c 1Mo 10:15
1Mo 15:20
- d 2Sa 16:9
2Sa 18:5
e 2Sa 2:18
2Sa 23:18
1Lj 2:16
- f Su 7:10
1Sa 14:7
- g 1Sa 24:4
1Sa 26:23
- h 1Sa 10:1
1Sa 24:6
2Sa 1:14
- i 1Lj 16:22
Ps 20:6
Ps 105:15
Lk 18:7
- j 1Sa 20:21
1Sa 25:26
- k 5Mo 32:35
1Sa 24:12
1Sa 25:38
Ps 94:1
Ps 94:23
Ri 12:19
Jd 9
- l Job 14:5
Ps 37:13
Ps 90:10
Pr 8:13
- m 1Sa 31:3
1Sa 31:6
- n 1Sa 12:25
- o 3Mo 19:18
Izr 24:29
Ri 12:17
- p 1Lj 16:22
Ps 20:6
Ps 105:15
- r 1Sa 24:6
Ps 40:8
Ps 119:97
- s 1Sa 24:4
- t 1Mo 2:21
1Mo 15:12

Desni stupac

- a 1Sa 14:50
1Sa 17:55
2Sa 2:8
2Sa 3:8
- b 1Sa 26:8
c 1Sa 14:45
- d 2Sa 12:5
2Sa 19:28
- e 1Sa 14:16
- f 1Sa 9:16
1Sa 10:1
- g 1Sa 26:11
1Kr 19:6
- h 1Sa 24:8
1Sa 24:16
- i Ps 35:7
Ps 69:4
- j 1Sa 24:9
1Sa 24:11
Ps 7:3
Iv 10:32
Iv 18:23
- k 3Mo 19:5
2Sa 24:25
- l 1Sa 24:9
- m Izr 30:10

hove. 13 Tada je David prešao na drugu stranu i stao podalje navrh gore, tako da je između bio velik prostor.

14 I David je stao dozivati vojnike i Abnera, sina Nerova, govoreći: "Zar se nećeš odazvati, Abner?" A Abner^a je odgovorio: "Tko si ti što dozivaš kralja?" 15 Nato je David rekao Abneru: "Nisi li ti junak? Tko je kao ti u Izraelu? Zašto onda nisi čuvao gospodara svojega, kralja? Jer jedan od vojnika došao je da ubije^b kralja, gospodara tvojega. 16 Nije dobro to što si učinio. Tako živ bio Jehova,^c zaslužili ste smrt^d jer niste čuvali^e gospodara svojega, pomazanika Jehovina!^f Pogledaj sada gdje je koplje kraljevo i vrč za vodu^g što su mu bili pored glave!"

17 I Šaul je prepoznao glas Davidov pa je rekao: "Je li to tvoj glas, sine moj Davide?"^h A David je odgovorio: "Da, to je moj glas, gospodaru moj, kralju!" 18 Zatim je nastavio: "Zašto gospodar moj progoni slugu svojega?ⁱ Što sam učinio i kakva je zloća u rukama mojim?^j 19 Molim te sada, gospodaru moj, kralju, poslušaj riječi sluge svojega! Ako te Jehova podigao na mene, neka mu bude ugodan miris žitne žrtve,^k ali ako su to učinili sinovi ljudski,^l neka su prokleti pred Jehovom^m jer su me danas otjerali kako ne bih imao udjela u nasljedstvu Jehovinuⁿ i još govore: 'Idi, služi drugim bogovima!'^o 20 Zato nemoj dopustiti da krv moja

n 2Mo 19:5; 5Mo 26:18; 5Mo 32:9; 2Sa 20:19; Ps 135:4; o Ri 14:13.

padne na zemlju pred licem Jehovininim!^a Jer kralj Izraelov izašao je da traži običnu buhu,^b kao kad tko progona jarebicu po brdima.”^c

21 Tada je Šaul rekao: “Zgriješio sam!^d Vрати se, sine moj Davide, jer ti neću više činiti zla zato što je duša moja danas bila dragocjena^e u očima tvojim! Evo, ludo sam postupio i veoma sam pogriješio!”

22 A David je odvratio: “Evo kraljeva koplja! Neka dođe jedan od ljudi i uzme ga!”

23 Jehova će svakome uzvratiti po pravедnosti njegovoj^f i po vjernosti njegovoj. Premda te Jehova danas predao meni u ruke, nisam htio dignuti ruku svoju na pomazanika Jehovina.^g

24 I gle, kao što je duša tvoja danas bila dragocjena u mojim očima, tako neka duša moja bude dragocjena u Jehovininim očima,^h i neka me on izbavi iz svih nevolja!”ⁱ

25 Nato je Šaul rekao Davidu: “Blagoslovljen bio, sine moj Davide! Ne samo da ćeš izvršiti djelo svoje nego ćeš izaći kao pobjednik.”^j I David je otišao svojim putem, a Šaul se vratio u svoje mjesto.^k

27 Ali David je rekao u srcu svojem: “Ipak ću jednoga dana poginuti od ruke Šaulove. Za mene je najbolje da pobjegnem^l u zemlju filistejsku.^m Tada će Šaul odustatu od toga da me dalje traži po svim krajevima izraelskimⁿ i ja ću se izbaviti iz ruke njegove.”

2 Tako je David ustao sa šest stotina ljudi^o što su bili s njim te prešao k Akišu,^p sinu Maokovu, kralju gat-

26. poglavlje

- a Jk 5:6
- b 1Sa 24:14
- c Tu 3:52
- d 2Mo 9:27
1Sa 15:24
1Sa 24:17
Mt 27:4
- e 1Sa 24:10
1Sa 26:11
- f 1Kr 8:32
Ps 7:8
Ps 18:20
Ps 28:4
- g 1Sa 24:6
1Sa 26:9
- h Ps 18:25
Mt 5:7
Mt 7:2
- i 1Mo 48:16
Ps 34:19
2Pe 2:9
- j 1Sa 24:19
Iza 54:17
- k 1Mo 18:33
4Mo 24:25
1Sa 24:22
1Sa 27:4
2Sa 19:39

27. poglavlje

- l 1Sa 19:18
1Sa 22:1
1Sa 22:5
- m 1Sa 28:1
1Sa 29:2
- n 1Sa 18:29
1Sa 23:23
- o 1Sa 25:13
1Sa 30:9
- p 1Sa 21:10
1Sa 27:12

Desni stupac

- a 1Ti 5:8
- b 1Sa 25:43
- c 1Sa 25:39
1Sa 25:42
- d 1Sa 23:14
1Sa 26:25
- e Jš 19:5
1Sa 30:1
2Sa 1:1
1Lje 4:30
1Lje 12:1
1Lje 12:20
Ne 11:28
- f 1Sa 29:3
- g Jš 13:2
- h 1Mo 36:12
2Mo 17:8
2Mo 17:14
4Mo 13:29
1Sa 15:2
2Sa 1:1
1Lje 4:43
- i 1Sa 15:4
- j 1Mo 25:18
2Mo 15:22
- k 5Mo 25:19
1Sa 15:3
1 Mt 10:16
- m Jš 15:2
- n 1Lje 2:9
- o 4Mo 24:21
1Sa 15:6
p Izr 22:3

skom. **3** I David je boravio kod Akiša u Gatu, on i ljudi njegovi, svaki sa svojom obitelji,^a a David s dvije žene svoje — Ahinoamom^b Jizreelkom i Abigajilom,^c ženom Nabalovom, iz Karmela. **4** Poslije nekog vremena javili su Šaulu da je David pobjegao u Gat, tako da ga je prestao tražiti.^d

5 A David je rekao Akišu: “Ako sam sada našao milost u očima tvojim, neka mi se ustupi jedan grad u zemlji da se naselim u njemu. Zašto da sluga tvoj stanuje kod tebe u kraljevskom gradu?”

6 I Akiš mu je toga dana dao Siklag.^e Zato Siklag pripada kraljevima Judinim sve do današnjeg dana.

7 David je ostao u zemlji filistejskoj godinu dana i četiri mjeseca.^f

8 I David je odlazio sa svojim ljudima u vojne pohode na Gešurce,^g Girzizce i Amalečane,^h jer su oni živjeli na području od Telamaⁱ do Šura,^j pa sve do zemlje egipatske. **9** David je pustošio zemlju i nije ostavljao na životu ni muškarca ni žene.^k Otimalo je sitnu i krupnu stoku, magarce, deve i odjeću. Potom bi se vratio i došao k Akišu. **10** I Akiš bi ga pitao: “Gdje ste danas išli u pohod?” A David bi mu odgovorio: “Na jug Jude,^m na jug zemlje Jerahmeelovacaⁿ i na jug zemlje Kenijaca.”^o

11 David nije ostavljao na životu ni muškarca ni žene, da ih ne bi morao dovesti u Gat, jer je mislio: “Mogli bi nas odati, govoreći: ‘Tako je radio David.’”^p I činio je tako sve vrijeme dok je boravio u zemlji filistejskoj.

12 A Akiš je vjerovao^a Davidu i govorio se sebi: "Doista je postao mrzak narodu svojemu Izraelu!^b Zato će mi biti sluga do vijeka!"

28 U ono su vrijeme Filistejci skupili vojsku svoju za rat protiv Izraela.^c I Akiš je rekao Davidu: "Znaj da ćeš ići sa mnom u rat, ti i tvoji ljudi!"^d **2** A David je rekao Akišu: "Dobro znaš što će učiniti sluga tvoj." Nato je Akiš odvratio Davidu: "Zato ću te postaviti da budeš čuvar moj zauvijek."^e

3 U to vrijeme Samuel je već bio mrtav i sav ga je Izrael oplakao i pokopao u njegovu gradu Rami.^f A Šaul je istrijebio iz zemlje one koji su prizivali duhove i proricali događaje.^g

4 I Filistejci su se skupili te su došli i utaborili se u Šunemu.^h A Šaul je skupio sav Izrael i utaborio se na Gilboi.ⁱ **5** Kad je Šaul vidio tabor filistejski, uplašio se i srce mu je snažno zadrhtalo.^j **6** Iako je Šaul pitao Jehovu za savjet,^k Jehova mu nije odgovarao^l — ni u snovima,^m ni preko Urima,ⁿ ni preko proroka.^o **7** Na koncu je Šaul rekao slugama svojim: "Potražite mi ženu koja zna prizivati duhove^p da odem k njoj i pitam je za savjet!" A sluge su mu rekli: "Evo, u En-Doru^r ima jedna žena koja zna prizivati duhove!"

8 Tada se Šaul prerušio,^s obukao druge haljine i otišao s dva čovjeka. Kad su noću^t

27. poglavlje

a Izr 14:15
b 1Mo 34:30
1Sa 13:4

28. poglavlje

c Su 3:2
1Sa 14:52
d 1Sa 27:12
1Sa 29:3
e 1Sa 29:2
f 1Sa 25:1
Iza 57:1
g 2Mo 22:18
3Mo 19:31
3Mo 20:6
3Mo 20:27
3Mo 18:11
Ot 21:8
h Jš 19:18
1Kr 1:3
2Kr 4:8
Pj 6:13
i 1Sa 31:1
2Sa 1:21
2Sa 21:12
j 5Mo 28:20
1Sa 28:20
Izr 10:24
Iza 57:21
k 1Sa 14:37
1Lje 10:14
l Izr 1:28
Izr 28:9
Iza 1:15
Eze 20:3
Mi 3:4
m 4Mo 12:6
Mt 1:20
n 2Mo 28:30
4Mo 27:21
5Mo 33:8
o Ps 74:9
Tu 2:9
p 2Mo 22:18
3Mo 19:31
3Mo 20:6
1Sa 15:23
1Sa 28:3
Iza 8:19
He 3:12
r Jš 17:11
Ps 83:10
s 1Kr 14:2
1Kr 22:30
t 1Sa 28:25

Desni stupac

a 5Mo 18:10
1Lje 10:13
Iza 8:19
b 1Sa 28:3
c 2Mo 22:18
3Mo 20:27
d 1Sa 14:39
Iza 48:1
Jr 44:26
e Ri 1:28
f 1Sa 28:3
Ps 146:4
Pr 9:5
2Ko 4:4
2Ko 11:14
g Ps 82:6
Iv 10:34
h 1Sa 15:27
i 2So 2:10
2So 2:11
j 2Sa 12:23
Ps 115:17
Ps 146:4
Pr 9:5
Pr 9:10

1. SAMUELOVA 27:12-28:16

stigli k onoj ženi, on joj je rekao: "Molim te, gataj mi^a pomoću duha i dozovi mi onoga kojega ti kažem!" **9** Ali žena mu je rekla: "Pa ti dobro znaš što je učinio Šaul, kako je istrijebio iz zemlje one koji prizivaju duhove i proriču događaje.^b Zašto onda postavljaš zamku duši mojoj da me pogubiš?"^c **10** A Šaul joj se zakleo Jehovom: "Tako živ bio Jehova,^d nećeš biti kriva za ovo!" **11** Nato je žena upitala: "Koga da ti dozovem?" A on je odgovorio: "Dozovi mi Samuela!"^e **12** Kad je žena ugledala "Samuela",^f stala je vikati na sav glas, a onda je rekla Šaulu: "Zašto si me prevario? Pa ti si Šaul!" **13** A kralj joj je odgovorio: "Ne boj se! Nego reci, što si vidjela?" Žena je nato rekla Šaulu: "Vidjela sam jednog boga^g kako izlazi iz zemlje." **14** Šaul ju je upitao: "Kako izgleda?" A ona je odgovorila: "Izlazi jedan starac zaogrnut ogrtačem."^h Tada je Šaul zaključio da je to "Samuel",ⁱ pa se poklonio i pao ničice, licem do zemlje.

15 A "Samuel" je upitao Šaula: "Zašto si me uznemirio dozivajući me gore?"^j Nato je Šaul rekao: "U velikoj sam nevolji^k jer su se Filistejci zaratili sa mnom, a Bog je odstupio od mene^l i više mi ne odgovara ni preko proroka ni u snovima.^m Zato sam dozvao tebe da mi kažeš što da radim."ⁿ

16 A "Samuel" je odvratio: "Zašto mene pitaš za savjet kad je Jehova odstupio

k Izr 14:14; Jr 2:17; Ga 6:7; 1Sa 15:23; m 1Sa 28:6; n 3Mo 19:31.

od tebe^a i postao ti protivnik?^b **17** Jehova će učiniti kako ti je rekao preko mene. Istrgnut će Jehova kraljevstvo iz tvoje ruke^c i dati ga bližnjemu tvojemu Davidu.^d **18** Zato što nisi poslušao glasa Jehovina^e i nisi učinio što si trebao da Amalek osjeti usplamtjeli gnjev njegov,^f Jehova će ti danas tako učiniti. **19** Jehova će i Izraela predati zajedno s tobom u ruke Filistejcima^g i sutra ćeš ti^h sa sinovima svojimⁱ biti sa mnom. I tabor izraelski Jehova će predati u ruke Filistejcima.^j

20 Nato je Šaul odjednom pao na zemlju koliko je dug, jer se silno uplašio zbog riječi "Samuelovih". A ponestalo mu je i snage, jer nije ništa jeo cijeli dan i cijelu noć. **21** Kad je žena pristupila Šaulu, vidjela je da je silno potresen pa mu je rekla: "Evo, sluškinja je tvoja poslušala glas tvoj! Dovela sam u opasnost dušu svoju^{*k} i poslušala sve što si mi rekao. **22** A sada te molim da ti poslušáš glas sluškinje svoje! Dopusti da pred tebe stavim komad kruha, pa jeđi da ti se vrati snaga i da možeš poći putem svojim!" **23** Ali on nije htio, nego je rekao: "Neću jesti!" No sluge su ga njegovi zajedno sa ženom nagovarali te je na koncu poslušao glas njihov, ustao sa zemlje i sjeo na postelju. **24** A žena je u kući imala ugojeno tele.^l Brzo ga je zaklala, ^m uzela brašna, umjese sila tijesto i ispekla beskvas-

1Sa 28:21* Doslovno: "Stavila sam dušu svoju na dlan svoj". **24*** Doslovno: "prinijela na žrtvu".

28. poglavlje

- a 1Sa 15:23
1Sa 16:14
2Kr 6:27
b 5Mo 28:15
c 1Sa 13:14
1Sa 15:28
d 1Sa 16:13
1Sa 24:20
e 1Sa 13:11
1Lje 10:13
f 1Sa 15:9
Jr 48:10
g 1Sa 12:25
1Sa 28:1
1Sa 31:1
h 1Sa 31:5
i 1Sa 31:2
2Sa 2:8
j 1Sa 31:7
k 3Mo 20:27
Su 12:3
1Sa 19:5
Job 13:14
l 1Mo 18:7
Lk 15:23
m 5Mo 12:15

Desni stupac

- a 1Sa 28:8

29. poglavlje

- b 1Sa 28:1
c Jš 19:18
1Sa 29:11
2Sa 4:4
d Jš 13:3
Su 3:3
1Sa 5:8
e 1Sa 28:2
f 1Sa 13:19
2Ko 11:22
g 1Sa 27:7
h 1Sa 27:12
Izr 14:15
i 1Lje 12:19
j 1Sa 14:21
k 1Sa 18:7
1Sa 21:11
l 1Sa 21:10
1Sa 27:2
m 1Sa 20:21
Jr 12:16
n 1Sa 27:11
1Sa 27:12
1Sa 28:2
1Sa 29:3
Mt 10:16
o 1Sa 29:2

ni kruh. **25** Sve je to stavila pred Šaula i sluge njegove te su jeli. Potom su ustali i još iste noći^a otišli.

29 Filistejci^b su skupili svu vojsku svoju kod Afe-ka, a Izraelci su se utaborili kod izvora što je u Jizreelu.^c **2** Knezovi-saveznici^d filistejski krenuli su sa svojim stotinama i tisućama, a David i ljudi njegovi išli su otraga s Akišem.^e **3** I knezovi filistejski upitali su: "Što će ovdje ti Hebreji?"^f Nato je Akiš odgovorio knezovima filistejskim: "Pa ovo je David, sluga izraelskoga kralja Šaula, koji je sa mnom već godinu ili dvije!^g Nisam našao^h nikakva zla na njemu od onoga dana kad je prebjegao k meni pa sve do današnjeg dana." **4** Ali knezovi filistejski razljutili su se na njega i rekli mu: "Pošalji tog čovjeka natrag,ⁱ neka se vrati na mjesto koje si mu odredio! Neka ne ide s nama u boj, da se ne bi okrenuo protiv nas^j u boju! Čime bi taj mogao opet steći naklonost gospodara svojega ako ne glavama ovih naših ljudi? **5** Nije li to onaj David^k o kojemu su plešuću pjevali: 'Šaul je pobio tisuće, a David desetke tisuća neprijatelja svojih?'"^k

6 Tada je Akiš^l pozvao Davida i rekao mu: "Tako živ bio Jehova,^m ti si čestit čovjek i volio bih da ideš sa mnom u boj, jer nisam našao nikakva zla na tebi od onoga dana kad si došao k meni pa sve do današnjeg dana!ⁿ Ali nisi po volji knezovima-saveznicima.^o **7** Zato se sada vrati

i idi u miru da ne učiniš kakvo zlo u očima knezova-saveznika filistejskih!" **8** A David je odvratio Akišu: "Zašto? Što sam učinio^a i kakvo si zlo našao na sluzi svojem od onoga dana kad sam došao da ti služim pa sve do današnjeg dana,^b da ne mogu ići i boriti se protiv neprijatelja gospodara svojega, kralja?" **9** A Akiš je odgovorio Davidu i rekao mu: "Znam da si mi bio dobar, kao andeo Božji.^c Ali knezovi filistejski rekli su: 'Neka ne ide s nama u boj!'" **10** Zato ustani rano ujutro, ti i sluge gospodara tvojega što su došli s tobom! Ustanite rano ujutro, čim svane, pa idite!"^d

11 I tako je David uranio s ljudima svojim i ujutro otišao^e te se vratio u zemlju filistejsku. A Filistejci su otišli prema Jizreelu.^f

30 David je sa svojim ljudima trećega dana stigao u Siklag.^g A Amalečani^h su bili napali područje Negeba i Siklag. Udarili su na Siklag, spalili ga vatrom **2** i zarobili ženeⁱ i sve koji su bili ondje, od najmanjega do najvećega. Nikoga nisu ubili, nego su ih sve odveli sa sobom i otišli svojim putem. **3** Kad je David došao sa svojim ljudima u grad, gle, grad je bio spaljen, a žene njihove, sinovi njihovi i kćeri njihove odvedeni u zarobljeništvo. **4** Tada su David i ljudi što su bili s njim stali glasno plakati^j dok im nije pone-stalo snage za plač. **5** I obje žene Davidove bile su zarobljene — Ahinoama^k Jizreelka i Abigajila,^l žena Nabalova, iz

29. poglavlje

- a 1Sa 27:11
- b 1Sa 28:2
- c 1Sa 27:12
- 2Sa 14:17
- 2Sa 14:20
- 2Sa 19:27
- Izr 14:35
- Ga 4:14
- d Ps 37:23
- Izr 16:9
- Izr 21:1
- Jr 10:23
- 2Pe 2:9
- e Ps 91:11
- Ps 119:133
- f Jš 19:18
- 1Sa 29:1
- 2Sa 4:4

30. poglavlje

- g Jš 15:31
- 1Sa 27:6
- h 1Mo 36:12
- 2Mo 17:14
- 1Sa 15:2
- 1Sa 27:8
- i Su 5:30
- 1Sa 27:3
- j Su 21:2
- k 1Sa 25:43
- 2Sa 2:2
- l 1Sa 25:42
- 1Sa 27:3

Desni stupac

- a Ps 25:17
- Ps 116:3
- b 2Mo 17:4
- 4Mo 14:10
- c Su 18:25
- 1Sa 22:2
- 2Sa 17:8
- 2Kr 4:27
- d Ps 18:6
- Ps 27:1
- Ps 31:1
- Ps 31:9
- Ps 34:19
- Ps 43:5
- Ps 56:4
- Ps 143:5
- Izr 18:10
- Hb 3:18
- Lk 22:43
- e 1Sa 22:20
- 1Kr 2:26
- f 1Sa 23:9
- g 4Mo 27:21
- Su 18:5
- Su 20:28
- 1Sa 23:2
- 1Sa 23:11
- 1Sa 28:6
- Izr 3:5
- h 1Sa 14:37
- Ps 28:6
- i 1Sa 30:18
- Ps 34:19
- Izr 11:8
- Izr 24:16
- j 1Sa 23:13
- 1Sa 27:2
- k Su 8:4
- l 1Sa 30:21
- m 5Mo 23:7
- n 1Sa 25:18
- o Su 15:19
- p Izr 12:10

Karmela. **6** I David se našao na velikoj mucij^a jer su ljudi govorili da će ga kamenovati,^b budući da su svi bili ogorčeni u duši,^c svaki zbog sinova svojih i kćeri svojih. Ali David se ohrabrio uz pomoć Jehove, Boga svojega.^d

7 I David je rekao svećeniku Ebjataru,^e sinu Ahimelekovu: "Molim te, donesi mi ovamo pregaču svećeničku!"^f I Ebjatar je donio pregaču Davidu. **8** Tada je David upitao Jehovu za savjet:^g "Da li da pođem u potjeru za tim razbojnicima? Hoću li ih stići?" A on mu je odgovorio:^h "Idi u potjeru jer ćeš ih stići i izbaviti zarobljene!"ⁱ

9 Nato je David krenuo sa šest stotina ljudi^j što su bili s njim i došli su do doline Besora. Ondje su morali ostaviti neke ljude. **10** David je nastavio potjeru^k s četiri stotine ljudi, a dvije stotine onih što zbog iznemoglosti nisu mogli prijeći dolinu Besora^l ostali su ondje.

11 U polju su našli nekog Egipćanina.^m Dovelii su ga k Davidu i dali mu kruha da jede i vode da pije. **12** Potom su mu dali grudu smokava te dvije grude groždica.ⁿ Kad je to pojeo, povratila mu se snaga,^o jer tri dana i tri noći nije ništa jeo ni pio. **13** Tada ga je David upitao: "Čiji si ti i odakle si?" A on mu je odgovorio: "Ja sam Egipćanin, rob jednoga Amalečanina, ali moj me gospodar ostavio jer sam se prije tri dana razbolio."^p **14** Napali smo južni dio zemlje

1Sa 30:12* Doslovno: "duh".

kerećanske^a i zemlje Judine i južni dio zemlje Kalebove,^b a Siklag smo spalili vatrom.”

15 Nato ga je David upitao: “Hoćeš li me odvesti k tim razbojnicima?” A on mu je odgovorio: “Zakuni^c mi se Bogom da me nećeš pogubiti i da me nećeš predati u ruke gospodaru mojemu,^d pa ću te odvesti k njima!”

16 I tako ga je on odveo k njima.^e A oni su se bili rasijali po svemu onome kraju, jedući, pijući i slaveći^f zbog velikog plijena koji su oteli iz zemlje filistejske i iz zemlje Judine.^g **17** I David ih je tukao od zore pa sve do večeri, tako da ih je sve pobio.^{*} Nitko nije umaknuo,^h osim četiri stotine ljudi što su zajahali deve i pobjegli. **18** I David je izbavio sve što su oteli Amalećani.ⁱ I obje svoje žene izbavio je David. **19** Nitko njihov nije nedostajao, od najmanjega do najvećega, ni sinovi ni kćeri, niti što od plijena što su ovi bili uzeli sa sobom.^j Sve je vratio David. **20** Tada je David uzeo svu njihovu stoku sitnu i krupnu. I gonili su je pred drugom stokom, govoreći: “Ovo je plijen^k Davidov!”

21 I David se vratio k onih dvije stotine ljudi^l što zbog iznemoglosti nisu mogli ići s Davidom i koje su bili ostavili kod doline Besora. A oni su došli u susret Davidu i ljudima što su bili s njim. Kad im se David približio, pozdravio ih je. **22** Tada su svi zli i nevaljali ljudi^m između onih što su išli

1Sa 30:17* Ili: “pobio kao herem”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

30. poglavlje

- a 2Sa 8:18
- 1Kr 1:38
- 1Lje 18:17
- Eze 25:16
- Sf 2:5
- b Jš 14:13
- Jš 21:12
- c 5Mo 6:13
- Jš 2:12
- Jš 9:15
- d 5Mo 23:15
- 5Mo 23:16
- e Su 1:25
- f Da 5:1
- Lk 12:19
- g Jš 15:1
- Job 20:5
- h 2Mo 17:14
- Ps 73:19
- i 1Sa 30:3
- j 1Sa 30:8
- Ps 34:19
- k 4Mo 31:9
- 2Lje 20:25
- l 1Sa 30:10
- m 1Sa 10:27
- Na 1:15

Desni stupac

- a 1Lje 29:12
- Ps 33:16
- b 4Mo 31:49
- c 1Sa 30:8
- Ps 44:3
- d 1Sa 10:22
- 1Sa 17:22
- 1Sa 25:13
- 1Sa 30:10
- e 4Mo 31:27
- Jš 22:8
- Ps 68:12
- 1Ti 6:18
- f 4Mo 27:11
- g Iza 32:8
- h 1Mo 33:11
- 2Kr 5:15
- Izr 11:24
- Izr 18:16
- Dj 20:35
- i Jš 19:4
- j Jš 19:8
- k Jš 15:48
- Jš 21:14
- l Jš 15:50
- Jš 21:14
- m 1Sa 27:10
- 1Lje 2:9
- 1Lje 2:26
- n Su 1:16
- 1Sa 15:6
- o Jš 19:4
- Su 1:17
- p Jš 19:7
- r Jš 14:13
- 2Sa 2:1

31. poglavlje

- s 1Sa 14:52
- 1Sa 29:1
- t 1Sa 12:25
- 1Lje 10:1
- u 1Sa 28:4
- 2Sa 1:21
- v 1Sa 13:2
- z 1Lje 8:33
- a 1Lje 9:39

s Davidom rekli: “Budući da nisu išli s nama, nećemo im dati ništa od plijena koji smo izbavili, samo svakome ženu njegovu i sinove njegove. Neka ih povedu sa sobom i idu!” **23** Ali David je odvratio: “Ne činite tako, braćo moja, s onim što nam je dao Jehova!^a On nas je čuvao^b i dao nam je u ruke razbojnika što su izišli na nas.^c **24** Tko bi vas poslao u tome? Jer koliki dio pripada onome koji je išao u boj, toliki će biti dio i onome koji je sjedio kod prtljage!^d Svi će dobiti jednako!”^e **25** I od toga dana učinio je to uredbom i zakonom^f u Izraelu, što vrijedi sve do današnjeg dana.

26 Kad je David došao u Siklag, poslao je dio plijena starješinama Judinim, prijateljima svojim,^g i poručio im: “Evo vam kao blagoslov dar^h od plijena neprijatelja Jehovinih!”

27 I poslao je dar onima u Betelu,ⁱ onima u Ramotu^j južnom, onima u Jatiru,^k **28** onima u Aroeru, onima u Sifmotu, onima u Eštemoi,^l **29** onima u Rakalu, onima u gradovima gdje su Jerahmeelovci,^m onima u gradovima gdje su Kenijci,ⁿ **30** onima u Hormi,^o onima u Borašanu,^p onima u Ataku, **31** onima u Hebronu^r i u sva mjesta u koja je dolazio David s ljudima svojim.

31 Filistejci su se zaratili s Izraelom,^s a Izraelci su bježali pred Filistejcima i padali pobijeni^t na gori Gilboi.^u **2** I Filistejci su došli nadomak Šaula i sinova njegovih te su ubili Jonatana,^v Abinadaba^z i Malki-Šuu,^a sinove Šaulove.

3 Boj je postajao sve žešći oko Šaula. Naposljetku su ga strijelci s lukovima našli i teško ranili.^a 4 Tada je Šaul rekao štitonoši svojemu: "Izvuci mač svoj^b i probodi me njime da ne dođu ti neobrezani,^c probodu me i narugaju mi se!" Ali štitonoša nije htio,^d jer se veoma bojao. Zato je Šaul uzeo mač i bacio se na njega.^e 5 Kad je štitonoša vidio da je Šaul umro,^f i on se bacio na svoj mač i umro s njim.^g 6 Tako su toga dana zajedno poginuli Šaul, tri sina njegova, štitonoša njegov i svi ljudi njegovi.^h 7 Kad su Izraelci koji su bili u dolini i oni koji su bili u kraju jordanskom vidjeli da je vojska izraelska pobjegla i da su Šaul i sinovi njegovi poginuli, stali su napuštati gradove i bježati.ⁱ I Filistejci su došli i naseлили se u njima.^j

8 Kad su sutradan Filistejci došli oplijeniti pobijene,^k na-

31. poglavlje

- a 2Sa 1:4
2Sa 1:6
b Su 9:54
1Lje 10:4
c 1Sa 14:6
1Sa 17:26
2Sa 1:20
Eze 44:7
d 1Sa 22:17
2Sa 1:14
Ps 105:15
e 2Mo 20:13
2Sa 17:23
1Kr 16:18
1Lje 10:4
Mt 27:5
f 1Sa 26:10
1Lje 10:13
Ho 13:11
g 1Lje 10:5
h 1Sa 28:19
1Lje 10:6
i 5Mo 28:25
1Sa 13:6
j 4Mo 33:56
5Mo 28:33
1Lje 10:7
k 1Lje 10:8
2Lje 20:25

Desni stupac

- a 1Sa 28:4
1Sa 31:1
2Sa 1:6
2Sa 21:12
b 1Sa 17:51
1Lje 10:9
c 2Sa 1:20
d Su 16:23
e 1Sa 21:9
1Lje 10:10
f Su 2:13
g Jš 17:11
Su 1:27
2Sa 21:12

šli su Šaula i tri sina njegova gdje leže na gori Gilboi.^a

9 I odsjekli su Šaulu glavu^b i skinuli s njega oružje, te su poslali glasnike po svoj zemlji filistejskoj da objave vijest^c u hramovima svojih idola^d i u narodu. 10 Na koncu su oružje njegovo^e stavili u hram lukova Aštartinih,^f a tijelo njegovo objesili su na zid grada Bet-Šana.^g 11 Kad su stanovnici Jabeš-Gileada^h čuli što su Filistejci učinili Šaulu, 12 ustali su svi hrabri ljudi i nakon što su svu noć putovali, skinuli su tijelo Šaulovo i tijela sinova njegovih sa zida grada Bet-Šana. I vratili su se u Jabeš i ondje ih spalili.ⁱ 13 Potom su uzeli kosti njihove^j te ih pokopali^k pod tamarisom^l u Jabešu. I postili su sedam dana.^m

h 1Sa 11:1; 2Sa 2:4; 2Sa 21:12; 1Lje 10:11; i Am 6:10; j 2Sa 21:12; k 1Mo 35:8; 2Sa 2:5; l 1Mo 21:33; 1Sa 22:6; 1Lje 10:12; m 1Mo 50:10.

DRUGA KNJIGA

SAMUELOVA

(ili, prema grčkoj *Septuaginti*,
DRUGA KNJIGA O KRALJEVIMA)

1 Poslije smrti Šaulove David se vratio pobivši Amaleke^a i dva je dana proveo u Siklagu.^b 2 A trećega je dana došao neki čovjek^c iz tabora Šaulova, razderanih haljina^d i glave posute prahom.^e I kad je došao k Davidu, pao je ničice i poklonio se do zemlje.^f

3 I David ga je upitao: "Odatkle dolaziš?" A on mu je od-

1. poglavlje

- a 1Sa 30:17
b 1Sa 27:6
1Sa 30:26
c 2Sa 4:10
d 1Mo 37:29
4Mo 14:6
Jš 7:6
e 1Sa 4:12
f 1Sa 25:23
2Sa 14:4

Desni stupac

- a 1Sa 31:1
b 1Sa 31:6
1Lje 10:4

govorio: "Pobjegao sam iz tabora izraelskoga." 4 Nato ga je David upitao: "Što se dogodilo? Hajde, ispričaj mi!" A on mu je odgovorio: "Vojska je bježala iz bitke i mnogo je ljudi palo i izginulo.^a Poginuli su i Šaul^b i Jonatan,^c sin njegov." 5 Tada je David upitao

c 1Sa 31:2; 1Lje 10:6.

mladića koji mu je javio tu vijest: "Kako znaš da su poginuli Šaul i Jonatan, sin njegov?"^a

6 A mladić koji mu je to javio odgovorio je: "Slučajno sam se našao na gori Gilboi^b i ugledao Šaula kako se oslanja na koplje svoje.^c I gle, kola i konjanici samo što ga nisu dostigli!^d **7** Tada se on okrenuo i ugledao me, pa me pozvao, a ja sam mu rekao: 'Evo me!' **8** Zatim me upitao: 'Tko si ti?' A ja sam mu odgovorio: 'Amalećanin^e sam.' **9** Tada mi je rekao: 'Molim te, dodaj ovamo i ubij me, jer me obuzeo smrtni grč, a duša^f je još sva u meni!' **10** I došao sam k njemu i ubio ga,^g jer sam znao da neće ostati živ nakon što je ranjen pao. Zatim sam uzeo krunu^h s glave njegove i narukvicu s ruke njegove da ih donesem ovamo gospodaru svojemu."

11 Tada je David uhvatio haljine svoje i razderao ih,ⁱ a tako su učinili i svi ljudi što su bili s njim. **12** I naricali su, plakali^j i postili^k do večeri za Šaulom i za Jonatanom, sinom njegovim, i za narodom Jehovinim i za domom Izraelovim,^l jer su izginuli od mača.

13 Potom je David upitao mladića koji mu je to javio: "Odakle si?" A on je odgovorio: "Ja sam sin jednoga došljaka, Amalećanina."^m **14** Tada mu je David rekao: "Kako se nisi bojaoⁿ dignuti ruku na pomazanika^o Jehovina i ubiti ga?" **15** I David je pozvao jednoga od svojih ljudi i zapovjedio mu: "Dodi ovamo i pogubi ga!" I on ga je udario tako da je ovaj

1. poglavlje

- a Izr 14:15
Izr 25:2
- b 1Sa 28:4
1Lje 10:1
- c 1Sa 18:10
1Sa 19:9
1Sa 22:6
1Sa 26:12
- d 1Sa 31:3
1Lje 10:3
- e 2Mo 17:16
4Mo 24:20
5Mo 25:19
1Sa 15:20
1Sa 30:1
1Sa 30:18
- f 1Mo 2:7
- g 1Sa 31:4
Ps 5:6
Iv 8:44
- h 2Kr 11:12
- i 2Sa 3:31
2Sa 13:31
2Lje 34:27
Dj 14:14
- j 5Mo 34:8
- k 1Sa 31:13
- l 1Sa 31:1
2Sa 1:4
- m 2Sa 1:8
- n 4Mo 10:28
1Sa 31:4
- o 1Sa 24:6
1Sa 26:9
Ps 105:15

Desni stupac

- a 2Sa 4:1
1Kr 2:25
- b Jš 2:19
Su 9:24
2Sa 4:11
1Kr 2:37
Eze 18:13
Dj 18:6
- c Izr 19:5
Izr 21:28
- d 2Sa 1:10
- e 2Sa 3:33
2Lje 35:25
- f 1Sa 31:6
- g 1Mo 49:8
1Sa 30:26
- h 1Sa 20:36
1Sa 31:3
2Sa 1:22
- i Jš 10:13
- j 1Sa 31:8
Tu 2:1
- k 5Mo 32:27
1Sa 31:9
- l Jš 13:3
Su 16:23
1Sa 6:17
- m 5Mo 28:37
- n 1Sa 31:1
1Lje 10:1
- o 3Mo 27:16
- p Iza 21:5
- r 1Sa 18:4
1Sa 20:20
- s 1Sa 14:47
- t 1Sa 18:1
u 1Sa 31:6
1Lje 10:6

umro.^a **16** A David mu je rekao: "Krv tvoja neka padne na glavu tvoju,^b jer su usta tvoja svjedočila protiv tebe^c kad si rekao: 'Ja sam ubio pomazanika Jehovina.'"^d

17 I David je zapjevao tužaljku^e za Šaulom i za sinom njegovim Jonatanom,^f **18** i zapovjedio je da sinovi Judini^g uče tužaljku "Luk".^h I evo, zapisana je u knjizi Jašarovoju:^{h1}

19 "Ljepota je tvoja, Izraele, pobijena na uzvišicama tvojim!"

Kako su samo izginuli junaci!

20 Ne pričajte o tome u Gat,^k ne razglašujte to po ulicama aškelonskim,^l

da se ne bi radovale kćeri filistejske, da ne bi klicale kćeri neobrezanih!^m

21 Gore gilbojske,ⁿ rosa na vas ne padala, kiša vas ne natapala, polja vaša za prinos^o ne rađala!

Jer ondje je okaljšan štit junakâ,

pa i štit Šaulov, tako da više nema štita uljem pomazana.^p

22 Bez krvi pobijenih, bez masti junaka nije se vraćao luk Jonatanov,^r

niti je mač Šaulov bez uspjeha natrag dolazio!^s

23 Šaul i Jonatan,^t ljubljeni i dragi za života svojega, ni u smrti se razdvojili nisu!^u

2Sa 1:18* "Jašar" znači "pravednik; čestiti".

Od orlova su brži bili,^a
od lavova jači!^b

24 Kćerj izraelske oplakujte Šaula,
koji vas je u skerlet ras-
košan oblačio,
koji je zlatom kitio halji-
ne vaše!^c

25 Kako su usred boja junaci
pali!^d

Poginuo je Jonatan na uz-
višicama tvojim!^e

26 Žao mi je za tobom, brate
Jonatane!

Kako si mi drag bio!^f

Ljubav mi je tvoja ču-
desnija bila od ljubavi
ženske!^g

27 Kako su samo izginuli ju-
naci!^h

i kako je samo propalo
oružje bojno!ⁱ

2 Poslije toga David je upi-
tao Jehovu za savjet:ⁱ "Da
li da pođem u koji od gradova
Judinih?" A Jehova mu je od-
govorio: "Pođi!" David je zatim
nastavio: "Kamo da pođem?"
Nato mu je on rekao: "U Hebr-
ron."^j 2 Tako je David otišao
onamo, a s njim i dvije žene
njegove — Ahinoama^k Jizreel-
ka i Abigajila,^l žena Nabalova,
iz Karmela. 3 David je poveo
i ljude^m što su bili s njim, sva-
koga s obitelji njegovom, i na-
stanili su se u gradovima oko
Hebrona. 4 Tada su došli si-
novi Judiniⁿ i pomazali^o ondje
Davida za kralja nad domom
Judinim.^p

A Davidu je stigla vijest
da su ljudi iz Jabeš-Gileada po-
kopali Šaula. 5 Nato je Dav-
id poslao glasnike k ljudima
u Jabeš-Gileadu^r i poručio im:
"Neka vas Jehova blagoslovi,^s

1. poglavlje

a Job 9:26
Jr 4:13
Tu 4:19
Hb 1:8
b Su 14:18
Izr 30:30
c 1Mo 24:53
d 2Sa 1:19
e 1Sa 31:8
2Sa 1:19
f 1Sa 18:1
g Ru 1:17
1Sa 18:3
1Sa 19:2
1Sa 20:17
1Sa 20:41
1Sa 23:16
Izr 17:17
Izr 18:24
h 2Sa 1:19

2. poglavlje

i 4Mo 27:21
Su 1:1
1Sa 28:6
1Sa 30:8
j 1Mo 23:2
4Mo 13:22
Jš 14:14
Jš 20:7
Jš 21:11
Jš 21:12
1Sa 30:31
2Sa 5:1
1Kr 2:11
k 1Sa 25:43
1Sa 30:5
l 1Sa 25:42
m 1Sa 22:2
1Sa 27:2
1Lje 12:1
n 1Mo 49:10
2Sa 19:11
2Sa 19:42
o 1Sa 16:13
p 1Sa 15:28
2Sa 5:5
1Lje 11:3
r 1Sa 31:11
s Ru 3:10

Desni stupac

a 1Sa 15:6
Izr 19:22
Ho 6:6
Mi 6:8
b 1Sa 31:13
c 2Sa 15:20
Ps 40:11
Ps 57:3
d 2Sa 9:7
2Sa 10:2
Izr 11:10
e 2Sa 10:12
f 1Mo 49:10
2Sa 2:4
g 1Sa 14:50
1Sa 17:55
1Sa 26:5
2Sa 4:1
1Kr 2:5
1Lje 26:28
h 2Sa 3:7
2Sa 4:5
2Sa 4:12
i 1Mo 32:2
Jš 13:30
2Sa 17:24
j 4Mo 32:1
Jš 13:11
k Jš 19:18
l Jš 16:5
m Jš 18:11

jer ste iskazali milost^a gospo-
daru svajemu Šaulu i pokopali
ga!^b 6 Neka vam Jehova is-
kaže milost^c i vjernost, a i ja
ću vam učiniti dobro jer ste
tako postupili!^d 7 Ohrabrite
se i budite odvažni!^e Jer iako
je mrtav gospodar vaš Šaul,
mene je dom Judin pomazao za
svojega kralja!"^f

8 Ali Abner,^g sin Nerov,
zapovjednik Šaulove vojske,
uzeo je Iš-Bošeta,^h sina Šaulo-
va, odveo ga preko u Maha-
najimⁱ 9 i postavio za kralja
nad Gileadom,^j nad Ašurov-
cima, nad Jizreelom,^k nad Ef-
rajimom,^l nad Benjaminom^m i
nad svim Izraelom. 10 Iš-Bo-
šet, sin Šaulov, imao je četr-
deset godina kad je postao
kralj nad Izraelom i kralje-
vao je dvije godine. Samo je
dom Judinⁿ pristao uz Davida.

11 David je kraljevao u Hebr-
ronu nad domom Judinim sedam
godina i šest mjeseci.^o

12 Poslije nekog vremena
izišao je Abner, sin Nerov,
sa slugama Iš-Bošeta, sina Ša-
ulova, iz Mahanajima^p u Gibe-
on.^r 13 A Joab,^s sin Serujin,^t
izišao je sa slugama Davidovim
i sreo se s ovima kod jezer-
ca gibeonskog. Jedni su stali
s jedne strane jezerca, a dru-
gi s druge strane. 14 Tada je
Abner rekao Joabu: "Neka us-
tanu ljudi i neka se bore
pred nama!" A Joab je odvr-
tatio: "Neka ustanu!" 15 I tako
su ustali i prešli u jednakom

n 2Sa 2:4; o 2Sa 5:5; 1Kr 2:11; 1Lje 3:4; 1Lje 29:27;
p 2Sa 2:8; r Jš 10:1; Jš 10:12; Jš 18:25; Jš 21:17; 2Sa
20:8; 1Kr 3:5; 1Lje 14:16; 2Lje 1:3; Iza 28:21; s 2Sa
8:16; 2Sa 20:23; 1Kr 1:7; t 1Lje 2:16.

2Sa 2:5ⁱ Ili: "vjernu ljubav". Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19.

broju, dvanaest od Benjamina za Iš-Bošeta,^a sina Šaulova, i dvanaest od slugu Davidovih. **16** I svaki je uhvatio protivnika svojega za glavu i zabio mu mač u bok, tako da su popadali zajedno. Zato je to mjesto dobilo ime Helkat-Hasurim,^{*} a nazivi se kod Gibeona.^b

17 I toga se dana zametnuo žestok boj i sluge Davidovi porazili su Abnera^c i Izraelce. **18** A ondje su bila i tri sina Serujina:^d Joab,^e Abišaj^f i Asahel.^g A Asahel je bio brzonog kao gazela^h u polju. **19** I Asahel je krenuo u potjeru za Abnerom. Slijedio ga je u stopu, ne skrećući ni desno ni lijevo. **20** I Abner se osvrnuo i upitao: "Jesi li to ti Asahelu?" A on je odgovorio: "Ja sam." **21** Tada mu je Abner rekao: "Skreni desno ili lijevo i uhvati jednoga od mladića pa uzmi nešto skineš s njega!"ⁱ Ali Asahel ga nije htio prestati proginiti. **22** Abner je opet rekao Asahelu: "Prestani me proginiti! Zašto da te sastavim sa zemljom?"^j Kako bih onda pogledao u oči bratu tvojemu Joabu?" **23** Ali on nije htio odstupiti od njega. Zato ga je Abner udario u trbuh^k stražnjim krajem koplja, tako da mu je koplje izašlo kroz leđa. I on je pao ondje i umro na mjestu. Svi koji su došli na mjesto gdje je Asahel pao i umro, zaustavljali su se ondje.^l

24 Ali Joab i Abišaj krenuli su u potjeru za Abnerom.

^{2Sa 2:16*} "Helkat-Hasurim" znači "polje kremenih noževa". Ili prema drugačijem čitanju "polje bokova".

2. poglavlje

- a 2Sa 2:8
- b 2Sa 2:12
- c 2Sa 2:8
- d 1Lje 2:16
- e 2Sa 10:7
- 2Sa 18:2
- 2Sa 24:2
- 1Kr 11:15
- 1Lje 11:6
- f 1Sa 26:6
- 2Sa 10:10
- 2Sa 20:6
- 1Lje 11:20
- 1Lje 19:11
- g 2Sa 3:27
- 2Sa 23:24
- 1Lje 11:26
- 1Lje 27:7
- h 1Lje 12:8
- Pj 2:17
- Pj 8:14
- i Sl 14:19
- 2Lje 20:25
- j Izr 29:1
- Pr 6:10
- k 2Sa 3:27
- 2Sa 4:6
- 2Sa 20:10
- l 2Sa 20:12

Desni stupac

- a 2Sa 2:12
- b 2Sa 11:25
- Iza 1:20
- Jr 2:30
- Jr 12:12
- Jr 46:10
- c Izr 17:14
- d Dj 7:26
- e 1Sa 25:26
- 1Kr 2:24
- 2Kr 2:2
- f Izr 20:18
- Lk 14:31
- g 1Sa 13:3
- 2Sa 18:16
- 2Sa 20:22
- h 5Mo 17:7
- Jš 12:3
- i 1Mo 32:10
- Jš 4:1
- j 1Mo 32:2
- Jš 21:38
- 2Sa 2:8
- 2Sa 17:24
- k 2Sa 2:26
- l 2Sa 2:18
- 1Lje 2:15
- 1Lje 2:16
- m 1Mo 47:30
- Su 8:32
- Su 16:31
- 2Sa 17:23
- 2Sa 19:37
- n 1Mo 35:19
- Su 17:7
- Ru 1:19
- Ru 4:11
- 1Sa 16:1
- o 2Sa 2:1
- 2Sa 2:3
- 1Lje 11:1

3. poglavlje

- p 1Kr 14:30
- 1Kr 15:16
- r 1Sa 15:28
- 1Sa 24:20
- 1Sa 26:25
- Job 17:9
- s 2Sa 2:17
- t Ps 127:3
- u 1Lje 3:4

Kad je sunce zalazilo, došli su do brda Ame, što je nasuprot Gijahu, na putu prema pustinji gibeonskoj.^a **25** A sinovi Benjaminovi skupili su se iza Abnera te se svrstali u jednu četvu i stali navrh jednog brda. **26** I Abner je viknuo Joabu: "Hoće li mač proždirati^b dovijeka? Ne znaš li da će na kraju gorčina ostati?"^c Kad ćeš napokon reći svojim ljudima da prestanu proginiti braću svoju?"^d **27** A Joab je odgovorio: "Tako živ bio pravi Bog,^e da nisi progovorio,^f tek bi ujutro ljudi prestali proginiti braću svoju!" **28** Tada je Joab zapuhao u rog^g i sva je vojska stala. Prestali su proginiti Izraela i više nisu započinjali boj.

29 Abner i njegovi ljudi išli su kroz Arabu^h cijelu onu noć, prešli Jordan,ⁱ prošli cijelom dolinom i na koncu stigli u Mahanajim.^j **30** Kad je prestao proginiti Abnera, Joab je skupio svu vojsku. Od slugu Davidovih nedostajalo je devetnaest ljudi i Asahel. **31** A sluge Davidovi pobili su tri stotine i šezdeset ljudi od Benjamina i od ostalih ljudi Abnerovih.^k **32** I ponijeli su Asahela^l i pokopali ga u grobu oca njegovog^m u Betlehemu.ⁿ Potom su Joab i njegovi ljudi išli svu noć i kad se razdanilo, stigli su u Hebron.^o

3 Rat između doma Šaulova i doma Davidova potrajao je još dugo vremena.^p David je bio vođe sve jači,^r a dom Šaulov postajao je sve slabiji.^s

2 I Davidu su se rodili sinovi^t u Hebronu.^u Prvenac mu

je bio Amnon,^a od Ahinoame^b Jizreelke, **3** drugi je bio Kileab,^c od Abigajile,^d žene Nabalove iz Karmela, treći Abšalom,^e sin Maake, kćeri gešurskoga kralja Talmaja,^f **4** četvrti Adonija,^g sin Hagitin,^h peti Šefatija,ⁱ sin Abitalin,^j **5** i šesti Iream,^k od Davidove žene Egle. Oni su se rodili Davidu u Hebronu.

6 I dok je trajao rat između doma Šaulova i doma Davidova, Abner^k je sve više učvršćivao svoj položaj u domu Šaulovu. **7** A Šaul je bio imao inoču* po imenu Rišpa,^l kćer Ajinu.^m Jednog dana Iš-Bošetⁿ je upitao Abnera: "Zašto si legao s inočom^o oca moje-ga?" **8** A Abner se vrlo razgnjevio^p na riječi Iš-Bošetove, pa mu je rekao: "Jesam li ja pasja^r glava u Judi? Do danas sam bio odan* domu oca tvoje-ga Šaula, braći njegovoj i prijateljima njegovim i nisam dopustio da padneš u ruke Davidove, a ti me sada optužuješ za grijeh zbog jedne žene!" **9** Zato neka Bog učini tako Abneru i neka mu još doda^s ako ne učinim Davidu ono za što mu se Jehova zakleo^t — **10** da će oduzeti kraljevstvo domu Šaulovu i utvrditi prijestolje Davidovo nad Izraelom i nad Judom od Dana do Beer-Šebe!"^u **11** I on se nije usudio odgovoriti ni riječi Abneru jer ga se bojao.^v

12 A Abner je smjesta poslao glasnike Davidu i poručio mu: "Čija je zemlja?" I još je

3. poglavlje

- a 2Sa 13:1
- b 1Sa 25:43
- c 1Lje 3:1
- d 1Sa 25:42
- e 2Sa 15:12
- f 2Sa 13:37
- g 1Kr 1:5
- h 1Lje 3:2
- i 1Lje 3:3
- j 1Lje 3:3
- k 2Sa 2:8
- l 2Sa 21:8
- m 2Sa 21:11
- n 2Sa 2:10
- o 2Sa 16:21
- 2Sa 16:22
- 1Kr 2:22
- Izr 9:7
- p Izr 9:8
- r 1Sa 17:43
- 1Sa 24:14
- 2Sa 16:9
- s Ru 1:17
- 1Sa 3:17
- 1Sa 14:44
- t 1Sa 15:28
- 1Sa 28:17
- 1Lje 12:23
- Ps 78:70
- Ps 89:20
- u Su 20:1
- 2Sa 17:11
- 2Sa 24:2
- 1Kr 4:25
- v 2Sa 3:39
- Izr 29:25

Desni stupac

- a 2Sa 5:3
- 1Lje 11:3
- Dj 13:22
- b 1Sa 18:20
- 1Sa 18:27
- 1Sa 19:11
- 1Sa 25:44
- 1Lje 15:29
- c 1Mo 43:3
- 1Mo 44:26
- d 2Sa 2:10
- e 1Sa 18:25
- 1Sa 18:27
- f 1Sa 25:44
- g 2Sa 16:5
- 2Sa 17:18
- 1Kr 2:8
- h 1Sa 13:14
- 1Sa 15:28
- 1Sa 16:1
- 1Sa 16:13
- Ps 89:3
- Ps 89:20
- Ps 132:17
- Dj 13:22
- i 1Sa 10:20
- 1Sa 10:21
- 1Lje 12:29
- j 1Mo 26:30

rekao: "Sklopi sa mnom savez i, evo, moja će ruka biti s tobom i obratit ću k tebi sav Izrael!"^a **13** A on mu je odgovorio: "Dobro, sklopit ću savez s tobom. Samo jedno tražim od tebe: ne dolazi preda me ako ne dovedeš sa sobom Mikalu,^b kćer Šaulovu, kad budeš dolazio vidjeti lice moje!"^c **14** David je usto poslao glasnike i Šaulovu sinu Iš-Bošet^d i poručio mu: "Vrati mi moju ženu Mikalu, koju sam isprosis za stotinu obrezaka^e filistejskih!" **15** I Iš-Bošet je poslao po nju i uzeo je od muža njezina Paltielu,^f sina Lajiševa. **16** A muž je njezin pošao za njom i pratio je plačući sve do Bahurima.^g Tada mu je Abner rekao: "Idi, vrati se natrag!" I on se vratio.

17 A Abner je već bio poslao glasnike starješinama Izraelovim i poručio im: "I prije ste željeli Davida postaviti za svojega kralja. **18** Učinite to sada, jer je Jehova rekao Davidu: 'Rukom Davida,^h slugе svojega, izbavit ću Izraela, narod svoj, iz ruke filistejske i iz ruke svih neprijatelja njegovih.'" **19** Tako je Abner govorio i sinovima Benjaminovim,ⁱ a onda je Abner otišao i u Hebron da javi Davidu sve što želi Izrael i sav dom Benjaminov.

20 Kad je Abner s dvadeset ljudi došao k Davidu u Hebron, David je priredio gozbu^j za Abnera i za ljude što su bili s njim. **21** Tada je Abner rekao Davidu: "Dopusti mi da ustanem i da idem okupiti sav Izrael oko gospodara svojega,

²2Sa 3:7* Vidi bilješku za 1Mo 22:24. ⁸* Ili: "iskazivao vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

²2Sa 3:15* U 1Sa 25:44 "Palti".

kralja, da sklopi savez s tobom! I kraljevati ćeš nad svime što ti duša želi.”^a Tako je David otpustio Abnera i on je otišao u miru.^b

22 I gle, Davidovi slugi i Joab vraćali su se iz vojnog pohoda i sa sobom su nosili bogat plijen.^c A Abner više nije bio kod Davida u Hebronu, jer ga je David pustio da ode u miru. **23** Kad je stigao Joab^d i sva vojska što je bila s njim, javili su Joabu: “Abner,^e sin Nerov,^f bio je kod kralja i kralj ga je pustio da ode u miru.” **24** Tada je Joab došao pred kralja i rekao mu: “Što si to učinio?”^g Gle, Abner je bio kod tebe! Zašto si ga pustio da ode u miru? **25** Dobro znaš kakav je Abner, sin Nerov, i da je došao ovamo da te prevari, da dozna korake tvoje i sve što radiš.”^h

26 Tada je Joab otišao od Davida i poslao glasnike za Abnerom, koji su ga vratiliⁱ od nakapnice* Sire. A David nije znao ništa o tome. **27** Kad se Abner vratio u Hebron,^j Joab ga je odveo na stranu, u nadsvodeni prolaz gradskih vrata, da razgovara s njim nasamo.^k Ali ondje mu je zabio mač u trbuh,^l tako da je ovaj umro zbog krvi brata njegovoga Asahela.^m **28** Kad je to David poslije čuo, rekao je: “Ja i moje kraljevstvo nevinim smo dovijeka u očima Jehovininim, nismo krivi za krvⁿ Abnera, sina Nerova. **29** Neka krivnja padne na glavu^o Joabovu i na sav dom oca njegovoga! Neka dom^p Joabov nikada ne bude bez muš-

3. poglavlje

- a 5Mo 14:26
1Kr 11:37
Ps 20:4
- b Ri 12:18
- c 1Sa 30:22
1Sa 30:24
- d 2Sa 8:16
- e 1Sa 14:50
1Sa 20:25
2Sa 2:8
2Sa 2:22
- f 1Sa 14:51
- g 2Sa 19:6
- h 1Mo 42:12
1Mo 42:16
- i Izr 26:24
- j 2Sa 2:1
2Sa 3:20
- k Ps 55:21
Izr 26:23
Izr 26:25
- l 5Mo 27:24
1Kr 2:5
- m 2Sa 2:22
2Sa 2:23
- n 1Mo 4:10
1Mo 9:6
2Mo 21:12
4Mo 35:21
4Mo 35:33
5Mo 21:9
- o 5Mo 32:43
Su 9:57
2Sa 1:16
1Kr 2:37
Ps 7:16
Ps 55:23
Ps 94:23
Izr 5:22
Izr 28:17
- p 2Mo 34:7

Desni stupac

- a 3Mo 15:2
4Mo 5:2
- b 3Mo 13:44
2Kr 5:27
- c 3Mo 21:18
- d 5Mo 27:24
Ps 109:10
- e 2Sa 2:24
f 2Sa 2:8
2Sa 2:14
2Sa 3:27
- g 3Mo 19:18
2Sa 2:23
Ri 12:19
- h JS 7:6
2Sa 1:11
- i 1Mo 37:34
2Kr 19:1
- j 1Sa 30:4
2Sa 1:12
- k 2Sa 13:13
l Ps 107:10
- m Su 16:21
- n 1Kr 2:32
- o Pr 7:2
- p Jr 16:7
Eze 24:17
- r Ru 1:17
- s Su 20:26
2Sa 1:12
- t 2Sa 2:10
- u 2Sa 3:28
1Kr 2:5

karaca što imaju izljev,^a bez gubavaca,^b bez muškaraca što se vretena hvataju,^c bez onih što od mača padaju i onih što kruha nemaju!”^d **30** Tako su Joab i Abišaj,^e brat njegov, ubili Abnera^f jer je on pogubio brata njihovoga Asahela u bici kod Gibeona.^g

31 Tada je David rekao Joabu i svim ljudima što su bili s njim: “Razderite haljine svoje,^h opašite kostrijetⁱ i naričite za Abnerom!” I kralj David pošao je za nosilima. **32** Kad su pokopali Abnera u Hebronu, kralj je stao glasno plakati na grobu Abnerovu, a plakao je i sav narod.^j **33** I kralj je naricao za Abnerom:

“Zar je Abner morao umrijeti kako umire bezumnik?^k

34 Ruke tvoje nisu bile vezane^l

niti su noge tvoje bile okovane u okove bakrene.^m

Pao si kao što se pada od ruke nepravednika.”ⁿ

Nato je sav narod još jače zaplakao^o za njim.

35 Potom je sav narod došao još istoga dana da ponudi Davidu kruha^p kako bi se utješio, ali David se zakleo: “Neka mi Bog učini tako^r i neka mi još doda ako prije nego što sunce zađe^s okusim kruha ili što-god drugo!” **36** I sav je narod to čuo i bilo mu je to po volji, kao što je i sve drugo što je kralj činio bilo po volji svemu narodu.^t **37** Toga je dana saznao sav narod i sav Izrael da nije kralj dao pogubiti Abnera, sina Nerova.^u

38 I kralj je rekao slugama svojim: "Ne znate li da je danas u Izraelu pao knez i velik čovjek?"^a 39 Ali ja sam sada još slab, iako sam pomazani^b kralj, a ovi ljudi, sinovi Serujini,^c suviše su okrutni.^d Neka Jehova plati zločincu po zločinu njegova!"^e

4 Kad je sin^f Šaulov čuo da je Abner poginuo u Hebronu,^g ruke su mu klonule^h i sav se Izrael smeo. **2** A sin Šaulov imao je dva čovjeka koji su zapovijedali razbojničkim družinama.ⁱ Jedan se zvao Baanah, a drugi se zvao Rekab. Bili su sinovi Rimona Beeroćanina, iz plemena Benjaminova, jer je i Beerot^j pripadao Benjaminu. **3** Beeroćani su pobjegli u Gitajim,^k gdje su ostali kao došljaci sve do današnjeg dana.

4 A Jonatan,^l sin Šaulov, imao je sina hroma na obje noge.^m Dječak je imao pet godina kad je iz Jizreelaⁿ došao glas o Šaulu i Jonatanu. Dadi-lja^o ga je njegova uzela i pobjegla, ali dok je u strahu i žurbi bježala, on je pao i ostao hrom. Ime mu je bilo Mefibošet.^p

5 I sinovi Rimona Beeroćanina, Rekab i Baanah, ustali su i došli do kuće Iš-Bošetove^r za najveće dnevne vrućine, kad je on počivao u podne. **6** I ušli su u kuću kao da će uzeti pšenicu, a onda su mu zabili mač u trbuh.^s Potom su Rekab i brat njegov Baanah^t neprimjetno pobjegli. **7** Kad su bili ušli u kuću, on je ležao na postelji u svojoj spa-vaonici. Oni su ga napali i

3. poglavlje

a 1Sa 14:50
2Sa 2:8
2Sa 3:12
b 2Sa 2:4
c 1Lje 2:16
d 2Sa 19:13
2Sa 20:10
2Sa 20:23
e 2Sa 3:29
1Kr 2:6
1Kr 2:24
Ps 28:4
Ps 62:12
Ga 6:7

4. poglavlje

f 2Sa 2:8
2Sa 3:7
g 2Sa 3:27
h 2Sa 17:2
Ezr 4:4
Iza 13:7
i 2Kr 5:2
2Kr 6:23
j Jš 9:17
Jš 18:25
k Ne 11:33
l 1Sa 20:16
m 2Sa 9:3
n 1Sa 29:1
1Sa 29:11
o Ru 4:16
p 2Sa 9:13
1Lje 8:34
1Lje 9:40
r 2Sa 2:8
2Sa 3:7
s 2Sa 2:23
2Sa 3:27
2Sa 20:10
t 2Sa 4:2

Desni stupac

a 2Lje 24:25
2Lje 33:24
b 1Sa 17:54
1Sa 31:9
2Kr 10:6
Mk 6:28
c 2Sa 2:10
d 1Sa 18:11
1Sa 18:29
1Sa 19:2
e 1Sa 20:1
1Sa 20:33
1Sa 23:15
f 5Mo 32:35
2Sa 22:48
Ri 12:19
g 1Sa 20:3
h Ps 71:23
i 1Sa 24:12
1Sa 26:25
2Sa 12:7
j 1Kr 1:29
Ps 34:7
k 2Sa 1:2
l 2Sa 1:15
m 2Sa 4:5
1Kr 8:32
n 1Mo 9:6
2Mo 21:12
4Mo 35:16
4Mo 35:30
o 2Mo 9:15
Ps 109:15
p 2Sa 1:15
Ps 55:23
r 5Mo 21:22
s 2Sa 3:32

2. SAMUELOVA 3:38-5:2

ubili ga^a te mu odsjekli glavu.^b Potom su uzeli glavu njegovu i cijelu su noć išli putem kroz Arabu. **8** I donijeli su glavu Iš-Bošetovu^c Davidu u Hebron i rekli su kralju: "Evo glave Iš-Bošeta, sina Šaula, neprijatelja tvojega^d koji je tražio dušu tvoju.^e Jehova je danas osvetio^f gospodara našega, kralja, na Šaulu i na potomstvu njegovu."

9 Ali David je odvratio Rekabu i bratu njegovu Baanahu, sinovima Rimona Beeroćanina, i rekao im: "Tako živ bio Jehova^g koji je dušu moju^h izbioⁱ iz svih nevolja,^j **10** kad sam onoga koji mi je javio^k da je Šaul mrtav i koji je mislio da mi dobru vijest nosi dao uhvatiti i pogubiti^l u Siklagu da mu platim za vijest njegovu, **11** što li ću tek učiniti zločincima^m koji su ubili pravedna čovjeka u kući njegovoj, na postelji njegovoj? Zar da sada ne tražim krv njegovu iz ruku vašihⁿ i da vas ne istrijem sa zemlje?"^o **12** Tada je David zapovjedio svojim ljudima da ih pogube.^p Potom su im odsjekli ruke i noge te ih objesili^r kod jezerca u Hebronu. A Iš-Bošetovu su glavu uzeli i pokopali u grobu Abnerovu u Hebronu.^s

5 Poslije nekog vremena došla su dva plemena Izraelova k Davidu^t u Hebron^u i rekla mu: "Evo, mi smo kost tvoja i meso tvoje.^v **2** I prije, dok je još Šaul bio kralj naš, ti si vodio Izraela u vojne pohode.^z I Jehova ti je rekao:

5. poglavlje t 1Lje 11:1; 1Lje 12:23; u 2Sa 2:1; 2Sa 2:11; v 1Mo 29:14; 5Mo 17:15; Su 9:2; 2Sa 19:12; z 4Mo 27:17; 1Sa 18:13; 1Sa 25:28.

‘Ti ćeš biti pastir^a narodu kojemu Izraelu i ti ćeš biti vođa^b Izraelu.’” **3** Tako su svi starješine^c Izraelovi došli kralju u Hebron i kralj David sklopio je s njima savez^d u Hebronu pred Jehovom. Potom su pomazali^e Davida za kralja nad Izraelom.^f

4 Trideset godina imao je David kad je postao kralj, a kraljevaio je četrdeset godina.^g **5** U Hebronu je kraljevaio nad Judom sedam godina i šest mjeseci,^h a u Jeruzalemuⁱ je kraljevaio trideset i tri godine nad svim Izraelom i nad Judom. **6** I kralj je krenuo sa svojim ljudima na Jeruzalem protiv Jebusejaca,^j koji su živjeli u toj zemlji. A oni su poručili Davidu: “Nećeš ući ovamo! Slijepi i hromi će te otjerati!”^k Time su htjeli reći: “David neće ući ovamo.” **7** Ali David je ipak osvojio utvrdu Sion,^l to jest Davidov grad.^m **8** I David je toga dana rekao: “Tko god krene u napad na Jebusejce,ⁿ neka prođe kroz tunel za vodu^o i napadne te hrome i slijepce, koje mrzi duša Davidova!” Zato se kaže: “Slijepi i hromi neka ne ulaze u dom!” **9** I David se nastanio u utvrdi, koja je dobila ime Davidov grad. Tada je David stao podizati građevine svuda unakolo, od Mila^p prema unutra. **10** I David je bivao sve moćniji,^r a Jehova, Bog nad vojskama,^s bio je s njim.^t

11 A Hiram,^u kralj tirski, poslao je Davidu glasnike,^v a s njima i cedrovo drvo,^z tesare i zidare koji su radili s ka-

5. poglavlje

- a 1Sa 16:1
2Sa 7:7
Ps 78:71
b 1Mo 49:10
1Sa 25:30
2Sa 6:21
2Sa 7:8
11Je 28:4
c 2Mo 3:16
11Je 11:3
d 2Kr 11:17
e 1Sa 16:13
2Sa 2:4
f Dj 13:22
g 11Je 29:27
h 2Sa 2:11
i 1Mo 14:18
j 2Mo 23:23
Jš 15:63
Su 1:8
Su 1:21
k Ps 5:5
l 11Je 11:5
m 2Sa 12:28
1Kr 2:10
Ne 12:37
n 11Je 11:6
o 2Kr 20:20
2Lje 32:30
p 1Kr 9:15
1Kr 9:24
1Kr 11:27
11Je 11:8
2Lje 32:5
r 1Sa 16:13
2Sa 3:1
Job 17:9
s 1Sa 17:45
t Ps 46:7
Ri 8:31
u 1Kr 5:1
1Kr 5:8
11Je 14:1
v 1Kr 20:9
z 2Lje 2:3

Desni stupac

- a 2Sa 7:2
b 2Sa 7:16
11Je 14:2
Ps 41:11
Ps 89:21
c Ps 89:27
d 1Kr 10:9
2Lje 2:11
e 1Mo 25:6
2Sa 15:16
11Je 3:9
f 11Je 14:3
g 11Je 14:4
h 11Je 3:5
i Za 12:12
Lk 3:31
j 2Sa 12:24
k 11Je 14:5
l 11Je 14:6
m 11Je 3:7
n 11Je 14:7
o 1Lje 3:8
p 2Sa 5:3
11Je 14:8
Ps 2:2
r 1Sa 22:1
1Sa 22:5
1Sa 24:22
2Sa 23:14
s Jš 15:8
11Je 11:15
11Je 14:9
Iza 17:5

menom, i oni su počeli graditi dvor Davidov.^a **12** I David je spoznao da ga je Jehova utvrdio za kralja nad Izraelom^b i da je uzvisio^c kraljevstvo njegovo radi naroda svojega Izraela.^d

13 Nakon dolaska iz Hebrona David je uzeo još inoča^e i žena^f iz Jeruzalema. Tako se Davidu rodilo još sinova i kćeri. **14** Ovo su imena onih koji su mu se rodili u Jeruzalemu: Šamua,^g Šobab,^h Natan,ⁱ Salamun,^j **15** Ibhara, Elišua,^k Nefeg,^l Jafia,^m **16** Elišama,ⁿ Elijada i Elifelet.^o

17 A Filistejci su čuli da je David pomazan za kralja nad Izraelom,^p pa su svi izišli da traže Davida. Kad je to David čuo, otišao je na skrovito mjesto.^r **18** A Filistejci su došli i stali turmarati dolinom refaimskom.^s **19** I David je upitao Jehovu za savjet:^t “Da li da napadnem Filistejce? Hoće li ih predati u moje ruke?” A Jehova je odgovorio Davidu: “Idi, jer ću predati Filistejce u tvoje ruke!”^u **20** Tada je David došao u Baal-Perasim^v i ondje ih pobio. I David je rekao: “Jehova je preda mnom prodro kroz redove neprijatelja mojih^z kao što voda prodire kroz nasip.” Zato je nazvao ono mjesto Baal-Perasim.^a **21** A oni su ostavili ondje idole svoje,^b tako da su ih David i njegovi ljudi odnijeli.^c

^t 4Mo 27:21; 1Sa 23:2; 2Sa 2:1; 11Je 14:10; Izr 36:6; u Su 20:28; 1Sa 30:8; v 1Lje 14:11; z 2Sa 22:41; Ps 29:2; a 1Lje 14:11; Iza 28:21; b 1Sa 31:9; Ps 115:7; Iza 2:20; Hb 2:18; 1Ko 8:4; c 5Mo 7:5; 5Mo 7:25; 11Je 14:12.

2Sa 5:13* Vidi bilješku za 1Mo 22:24. **20*** “Baal-Perasim” znači “gospodar prodiranja, proboja”.

22 Poslije nekog vremena Filistejci su opet došli^a i stali tumarati dolinom refaimskom.^b **23** Tada je David opet zatražio savjet^c od Jehove, a on mu je odgovorio: "Nemoj ići pred njih, nego im dođi s leđa, pa udari na njih s one strane gdje su grmovi *bake*."^d **24** Kad začuješ topot koraka u vrhovima grmova *bake*, odmah kreni odlučno,^e jer će tada Jehova ići pred tobom da pobije tabor filistejski!"^f **25** I David je učinio kako mu je Jehova zapovjedio^g i pobio je^h Filistejce od Gebe^{*i} pa sve do Gezera.^j

6 Jednog dana David je opet skupio sve izabrane ljude u Izraelu,^k njih trideset tisuća. **2** Potom je ustao David sa svim ljudima što su bili s njim i pošao u Baale-Judu^l da odande donese kovčeg^m pravoga Boga, što nosi imeⁿ Jehove nad vojskama^o koji sjedi nad kerubima.^{*p} **3** Kovčeg pravoga Boga stavili su na nova kola^r da ga odvezu iz kuće Abinadabove,^s koja se nalazila na brijegu. A Uza i Ahjo,^t sinovi Abinadabovi, upravljali su kolima.

4 Tako su kovčeg pravoga Boga odvezli iz kuće Abinadabove, koja se nalazila na brijegu, a Ahjo je išao pred kovčegom. **5** David i sav dom Izraelov veselili su se pred Jehovom svirajući svakakva glazbala načinjena od drva

2Sa 5:23* Ime *baka* je transliteracija hebrejske riječi. Nije poznato na koju se vrstu grma odnosi. **25*** U 1Lje 14:16 "Gibeon". **6:2*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

5. poglavlje

a 1Lje 14:13
b Js 15:8
2Sa 5:18
1Lje 11:15
c 1Sa 30:8
2Sa 5:19
Izr 3:5
d 1Lje 14:14
Ps 84:6
e Su 7:15
Jr 48:10
f 1Lje 14:15
g 1Lje 14:16
Ps 119:4
h 3Mo 26:7
i Js 18:24
j Js 16:10

6. poglavlje

k 2Sa 5:1
1Kr 8:1
1Lje 13:1
l 1Sa 7:2
m 1Lje 13:6
n 2Mo 6:3
3Mo 24:11
Iza 42:8
o 5Mo 20:4
1Sa 1:3
1Sa 15:2
1Kr 18:15
1Lje 17:24
p 2Mo 25:22
1Sa 4:4
Ps 80:1
r 2Mo 25:14
4Mo 7:9
Js 3:14
s 1Sa 7:1
t 1Lje 13:7

Desni stupac

a 1Sa 16:16
b 1Sa 10:5
Ps 150:3
c 2Mo 15:20
Ps 150:4
d 1Lje 13:8
Ps 150:5
e 1Lje 13:9
f 4Mo 4:15
4Mo 4:19
4Mo 4:20
1Lje 15:2
Izr 11:2
Izr 21:24
g 4Mo 12:9
2Kr 24:20
h 3Mo 10:2
1Sa 6:19
i 1Lje 13:10
j 1Lje 13:11
k 1Sa 6:20
Ps 119:120
l 1Lje 13:12
m 2Sa 5:7
n 1Lje 13:14
1Lje 15:25
o 1Lje 13:13
p 1Mo 30:27
1Mo 39:5
Izr 10:22
Ml 3:10
r 1Lje 13:14
s 1Lje 15:25
Ps 24:7
Ps 68:24

borovice, zatim harfe^a i psaltire,^b defove,^c zvečke i činele.^d **6** Kad su došli do Nakonova^{*} gumna, Uza^e je pružio ruku i uhvatio kovčeg pravoga Boga,^f jer su ga goveda skoro prevrnula. **7** Ali tada se raspalio gnjev Jehovin^g na Uzu i pravi ga je Bog na mjestu udario^h zbog nepoštovanja koje je pokazao, tako da je umro ondje, kraj kovčega pravoga Boga.ⁱ **8** I David se rarsrdio što je Jehova u gnjevu svojemu pogubio Uzu. A ono je mjesto dobilo ime Peres-Uza,^{*} koje nosi do današnjeg dana.^j **9** Toga se dana David uplašio Jehove^k i pomislio je: "Kako će doći k meni kovčeg Jehovin?"^l **10** I David nije htio preseliti kovčeg Jehovin k sebi u Davidov grad,^m nego ga je dao skloniti u kuću Obed-Edomaⁿ iz Gata.^o

11 I ostao je kovčeg Jehovin u kući Obed-Edoma iz Gata tri mjeseca i Jehova je blagoslivljao^p Obed-Edoma i sav dom njegov.^r **12** Naposljetku su ovako javili kralju Davidu: "Jehova je blagoslovio Obed-Edomov dom i sve što ima zbog kovčega pravoga Boga." Tada je David otišao u velikom veselju da prenese kovčeg pravoga Boga iz kuće Obed-Edomove u Davidov grad.^s **13** Kad su oni što su nosili^t kovčeg Jehovin napravili šest koraka, on je prinio na žrtvu junca i utovljeno tele.^u

t 4Mo 4:15; 4Mo 7:9; Js 3:3; 1Lje 15:2; 1Lje 15:15; u 1Lje 15:26.

2Sa 6:6* U 1Lje 13:9 "Kidon". **8*** "Peres-Uza" znači "provala [gnjeva] na Uzu".

14 I David je iz sve snage plesao pred Jehovom, a bio je opasan lanenom pregačom.^a

15 Tako su David i sav dom Izraelov pratili kovčeg^b Jehovin radosno kličući^c i pušući u rog.^d 16 A kad je kovčeg Jehovin ulazio u Davidov grad, Šaulova kći Mikala^e gledala je kroz prozor i vidjela kralja Davida kako poskaakuje i pleše pred Jehovom. I prezrela^f ga je u srcu svojemu.^g 17 I unijeli su kovčeg Jehovin i postavili ga na mjesto njegovo u šatoru koji je David za njega podigao.^h Potom je David prinio pred Jehovom žrtve paljeniceⁱ i žrtve zajedništva.^j 18 Kad je David prinio žrtve paljenice i žrtve zajedništva, blagoslovio^k je narod u ime Jehove^l nad vojskama. 19 Zatim je razdijelio^m svemu narodu, svemu mnoštvu Izraelovu, muškarcima i ženama, svakome po jedan kolutasti kruh te datulje i groždice.ⁿ Potom je sav narod otišao, svaki kući svojoj.

20 Kad se David vratio da blagoslovi svoj dom,^o Šaulova kći Mikala^p izišla je u susret Davidu i rekla mu: “Kako li se danas proslavio^r kralj Izraelov kad se otkrio pred robinjama slugu svojih kao što se otkriva ju bezumni ljudi!”^s 21 Nato je David odvratio Mikali: “Učinio sam to pred Jehovom, koji me izabrao umjesto oca tvoje ga i umjesto svega doma njegova te me postavio za vođu^t narodu Jehovinu, Izraelu. Veselit ću se pred Jehovom^u 22 i još ću se više poniziti^v i bit ću neznan u očima svojim, a pred

6. poglavlje

- a 1Sa 2:18
1Lje 15:27
b 2Mo 37:1
Ps 132:8
c 1Lje 15:16
1Lje 15:28
Ps 47:1
d 2Lje 15:14
Ps 150:3
e 1Sa 14:49
1Sa 18:20
1Sa 18:27
2Sa 3:14
f 1Lje 15:29
g Jr 17:9
Mt 15:19
h 1Lje 15:1
1Lje 16:1
2Lje 1:4
i 3Mo 1:3
j 3Mo 3:1
3Mo 19:5
k 1Kr 8:55
l 1Lje 16:2
m 2Sa 3:36
He 13:16
n 1Lje 16:3
o 1Lje 16:43
p 1Sa 18:27
r Ps 69:7
s 2Mo 22:28
1Lje 15:29
Ef 5:33
t 1Sa 13:14
1Sa 15:28
1Sa 16:1
1Sa 16:12
Dj 13:22
u 2Sa 6:5
2Sa 6:14
v Iza 51:7
Mt 5:11

Desni stupac

- a 1Sa 2:30
2Sa 5:13
Ps 127:3
b 1Sa 14:49
2Sa 6:16

7. poglavlje

- c 1Lje 17:1
d 3Mo 26:6
1Kr 5:4
e 2Sa 12:1
1Lje 29:29
f 2Sa 5:11
1Lje 14:1
g 2Sa 6:17
1Lje 15:1
1Lje 16:1
h 1Kr 8:17
1Lje 17:2
1Lje 22:7
i 4Mo 12:6
1Lje 17:3
He 1:1
j 1Kr 5:3
1Kr 8:19
1Lje 17:4
1Lje 22:8
k Jš 18:1
1Kr 8:16
l 2Mo 33:14
5Mo 23:14
m 2Mo 40:18
2Mo 40:34
1Lje 17:5
Dj 7:44
n 3Mo 26:12
o 1Lje 17:6

onim robinjama o kojima govoriš, pred njima ću se proslaviti.”^a 23 I Mikala,^b kći Šaulova, nije imala djece do svoje smrti.

7 Kad se kralj nastanio u dvoru svojemu^c i kad mu je Jehova dao da počine od svih neprijatelja njegovih unaokolo,^d 2 kralj je rekao proroku Natanu:^e “Pogledaj! Ja živim u dvoru od cedrovine,^f a kovčeg pravoga Boga nalazi se pod šatorom.”^g 3 Tada je Natan rekao kralju: “Idi i učini sve što ti je na srcu,^h jer je Jehova s tobom!”

4 Ali te je noći došla riječⁱ Jehovina Natanu: 5 “Idi i reci sluzi mojemu Davidu: ‘Ovako kaže Jehova: “Zar ćeš mi ti sagraditi kuću da u njoj prebivam?’^j 6 Ja nisam prebivao u kući od dana kad sam izveo sinove Izraelove iz Egipta pa do današnjeg dana,^k nego sam stalno putovao uokolo^l i bio pod šatorom.^m 7 Dok sam putovao uokolo sa svim sinovima Izraelovim,ⁿ jesam li onome plemenu Izraelovu^o kojemu sam zapovjedio da bude pastir narodu mojemu Izraelu ikada rekao: ‘Zašto mi niste sagradili dom od cedrovine?’” 8 Zato sada ovako kaži sluzi mojemu Davidu: ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Ja sam te uzeo s pašnjaka, od stada koje si čuvao,^p da budeš vođa^r narodu mojemu Izraelu. 9 I bit ću s tobom kuda god podeš^s i istrijebit ću pred tobom sve neprijatelje tvoje.”

p 1Sa 16:11; 1Lje 17:7; Ps 78:70; r 2Sa 5:2; 2Sa 6:21; 1Lje 28:4; Ps 78:71; s 1Sa 18:14; 2Sa 5:10; t 5Mo 28:7; 2Sa 22:1; Ps 18:37.

Stvorit ću ti veliko ime,^a kao što je ime velikih ljudi što su na zemlji. **10** I odredit ću mjesto^b narodu svojemu Izraelu, zasadit^c ću ga da prebiva na mjestu svojemu i nitko ga više neće uznemiravati. Nepravednici ga neće više tlačiti kao prije,^d **11** kad sam postavljao suce^e narodu svojemu Izraelu. Ja ću ti dati da počineš od svih neprijatelja svojih.^f

Jehova ti javlja: Jehova će ti dom^g načiniti. **12** Kad dođe vrijeme^h da počineš s praocima svojim,ⁱ podignut ću nakon tebe potomka tvojega, koji će od tebe poteći, i utvrdit ću kraljevstvo njegovo.^j **13** On će sagraditi dom imenu mojemu,^k a ja ću utvrditi prijestolje kraljevstva njegova do vijeka.^l **14** Ja ću njemu biti otac,^m a on će meni biti sin.ⁿ Ako postupi krivo, ukorit ću ga prutom^o ljudskim i udarcima sinova čovječjih.* **15** Milost* svoju neću odvratiti od njega kao što sam je odvratio od Šaula,^p kojega sam uklonio ispred tebe. **16** Dom tvoj i kraljevstvo tvoje trajat će do vijeka. Prijestolje tvoje čvrsto će stajati do vijeka.””^r

17 Tako je Natan prenio Davidu sve ove riječi i cijelo videenje.^s

18 Nato je kralj David došao, sjeo pred Jehovu i rekao: “Tko sam ja,^t Svevišnji Gospodine Jehova, i što je dom moj da si me dovde doveo? **19** I kao da je i to premalo u očima tvojim, Svevišnji Gospo-

2Sa 7:14* Ili: “sinova čovjeka zemaljskog; sinova Adamovih”. **15*** Ili: “Vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

7. poglavlje

- a 1Sa 2:7
1Lje 14:2
1Lje 14:17
1Lje 17:8
Pr 7:1
b Eze 20:6
c 1Lje 17:9
Ps 80:8
d Su 2:14
Su 3:4
Ps 89:22
e Su 2:16
f 5Mo 25:19
g 2Sa 7:27
1Kr 2:24
1Lje 17:10
1Lje 22:10
Ps 89:4
h 1Kr 2:1
1Lje 17:11
Dj 2:29
i 5Mo 31:16
1Kr 1:21
Dj 13:36
j 1Mo 49:10
1Kr 8:20
Ps 132:11
Iza 9:7
Iza 11:1
Mt 21:9
Mt 22:42
Lk 1:32
Iv 7:42
Dj 2:30
k 1Kr 5:5
1Kr 6:12
1Lje 17:12
1Lje 22:10
Za 6:13
He 3:6
1Pe 2:5
l 1Kr 1:37
1Lje 28:7
Ps 89:4
Ps 89:36
Lk 1:33
m 1Lje 17:13
1Lje 28:6
He 1:5
n Mt 3:17
o 3Mo 26:18
1Kr 8:46
Ps 89:30
Ps 89:32
Jr 52:3
p 1Sa 15:23
r 2Sa 7:12
1Lje 17:14
Ps 45:6
Ps 89:36
Da 2:44
He 1:8
Ot 11:15
s 2Sa 7:4
1Lje 17:15
2Pe 1:21
t 1Mo 32:10
1Sa 2:8
1Sa 18:18
1Lje 17:16
Mt 6:8

Desni stupac

- a 1Lje 17:17
b 1Mo 15:2
c 1Sa 16:7
1Lje 17:18
Ps 17:3
Ps 139:1
He 4:13

dine Jehova, pa još govoriš što će biti s domom sluge tvojega u dalekoj budućnosti!^a I to je zakon za sve ljude, Svevišnji Gospodine Jehova.^b **20** Što bi ti još David mogao reći, kad ti dobro poznaješ slugu svojega,^c Svevišnji Gospodine Jehova? **21** Radi riječi svoje^d i po srcu svojemu^e ti si učinio sva ova velika djela i obznanio ih sluzi svojemu.^f **22** Zato i jesi velik,^g Svevišnji Gospodine Jehova! Nitko nije kao ti^h i nitko nije Bog osim tebe,ⁱ nitko od bogova o kojima smo slušali ušima svojim. **23** Koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrael?^j Njega si, Bože, otkupio da bude tvoj narod^k i stekao si sebi ime^l učinivši za njega velika i zastrašujuća djela^m — zbog naroda svojega, koji si sebi otkupioⁿ iz Egipta, istjerao si druge narode i bogove njihove. **24** I odredio si narod svoj, Izraela,^o da bude tvoj narod do vijeka, a ti si, Jehova, postao njegov Bog.^p

25 Zato sada, Jehova Bože, ispuni za sva vremena ono što si rekao o sluzi svojemu i o domu njegovu i učini kako si obećao!^r **26** Neka je veliko ime tvoje do vijeka^s i neka se govori: ‘Jehova nad vojskama Bog je Izraelov!’^t Neka dom sluge tvojega Davida čvrsto stoji pred tobom!^u **27** Jer ti si, Jehova nad vojskama, Bože Izraelov, javio sluzi svojemu:

d 1Mo 49:10; 4Mo 24:17; 5Mo 9:5; Js 23:14; Iza 55:11; Lk 1:55; e 1Lje 17:19; f Ps 25:14; Am 3:7; g 5Mo 32:4; 1Lje 16:25; Ps 86:10; Ps 96:4; h 2Mo 15:11; 1Sa 2:2; 1Lje 17:20; Ps 83:18; Ps 89:6; Jr 10:6; i 5Mo 4:35; Iza 45:5; 1Ko 8:4; j 5Mo 4:7; 1Lje 17:21; Ps 147:20; k 2Mo 3:8; 2Mo 19:5; Iza 63:9; 12Mo 9:16; m 5Mo 10:21; n 5Mo 9:26; Ne 1:10; o 5Mo 26:18; 1Lje 17:22; p 2Mo 15:2; r 1Lje 17:23; Ps 89:28; s 1Lje 17:24; 1Lje 29:11; Ps 72:19; Mt 6:9; Iv 12:28; t 2Sa 6:18; Iza 9:7; u 1Mo 49:10; Jr 33:22.

'Dom ću ti sagraditi.'^a Zato se sluga tvoj odvažio da ti se obrati ovom molitvom.^b **28** Doista, Svevišnji Gospodine Jehova, ti si pravi Bog! Neka riječi tvoje budu istinite,^c jer si sluzi svojemu dao ovo dobro obećanje!^d **29** Molim te, blagoslovi^e dom sluge tvoje da ostane dovijeka pred tobom!^f Jer ti si to obećao, Svevišnji Gospodine Jehova, i neka blagoslovom tvojim bude blagoslovljen dom sluge tvoga dovijeka!"^g

8 Poslije toga David je udario na Filistejce^h i pokorio ih.ⁱ I uzeo je David Meteg-Amu iz ruku filistejskih.

2 Porazio je i Moapce^j i izmjerio ih užetom. Polegnuo ih je na zemlju, pa je odmjerio dvije dužine užeta onih koje treba pogubiti i jednu punu dužinu užeta onih koje treba ostaviti na životu.^k Tako su Moapci postali Davidovi sluge^l i plaćali mu danak.^m

3 David je porazio i Hadadezera,ⁿ sina Rehobova, kralja sopskoga,^o kad je ovaj išao da opet uspostavi svoju vlast na rijeci Eufratu.^p **4** I David mu je zarobio tisuću sedam stotina konjanika i dvadeset tisuća pješaka.^r Svim konjima upregnutima u bojna kola^s David je prerezao tetive na nogama,^t samo je stotinu konja ostavio.

5 Kad su Sirijci iz Damska^u došli u pomoć sopskome kralju Hadadezeru, David je pobio dvadeset i dvije tisuće Sirijaca.^v **6** Potom je David postavio vojsku^w u Damsku, u Siriji. I Sirijci su po-

7. poglavlje

- a 2Sa 7:11
- b 1Lje 17:25
- Ps 10:17
- c 4Mo 23:19
- 1Kr 2:4
- Ps 89:35
- Ps 132:11
- Iza 55:11
- Iv 17:17
- Tit 1:2
- d 1Lje 17:26
- e 1Lje 17:27
- f Ps 89:36
- Ps 132:12
- g 2Sa 22:51
- Ps 72:17

8. poglavlje

- h Jš 13:2
- 2Sa 21:15
- i 2Sa 22:18
- 1Lje 18:1
- j 4Mo 24:17
- Su 3:29
- 1Sa 14:47
- Ps 60:8
- k 5Mo 23:4
- 5Mo 23:6
- l 1Lje 18:2
- m 2Kr 3:4
- 2Lje 26:8
- Ps 72:10
- n 1Lje 18:3
- o 1Sa 14:47
- 2Sa 10:6
- 1Kr 11:23
- Ps 60:0
- p 1Mo 15:18
- 2Mo 23:31
- 5Mo 11:24
- 1Kr 4:21
- Ps 72:8
- r 1Lje 18:4
- s 5Mo 17:16
- Ps 20:7
- Ps 33:17
- t Jš 11:6
- u 1Kr 11:24
- Iza 7:8
- v 1Lje 18:5
- z 1Sa 13:3

Desni stupac

- a 1Lje 18:6
- b 5Mo 7:24
- 2Sa 8:14
- 1Lje 18:13
- c 1Lje 18:7
- Lk 11:22
- d 1Lje 18:8
- e 2Kr 14:28
- f 1Lje 18:9
- g 1Mo 43:27
- Iza 39:1
- h 1Lje 18:10
- i Jš 6:19
- 1Kr 7:51
- 1Lje 18:11
- 1Lje 22:14
- 1Lje 26:27
- j 2Sa 8:2
- k 2Sa 8:1
- l 1Sa 30:18
- m 2Sa 8:7
- 1Lje 18:7
- n Ps 60:0
- o 1Lje 18:12
- p 2Sa 8:6
- r 1Mo 25:23
- 1Mo 27:29
- 1Mo 27:37
- 4Mo 24:18

stali Davidovi sluga i plaćali mu danak.^a Jehova je pomagao Davidu kuda god je on išao.^b **7** I David je uzeo okrugle štitove^c od zlata koje su nosili sluga Hadadezerovi i donio ih u Jeruzalem. **8** Iz Betaha^{*} i Berotaja, gradova Hadadezerovih, odnio je kralj David vrlo mnogo bakra.^d

9 A Toj,^{*} kralj hamatski,^e čuo je da je David porazio svu vojsku Hadadezerovu.^f **10** Zato je Toj poslao sina svojega Jorama kralju Davidu da ga pita kako je^g i čestita mu što je ratovao protiv Hadadezera i porazio ga, jer je Hadadezer često ratovao s Tojem. Joram je donio predmete od srebra, zlata i bakra.^h **11** I to je kralj David posvetio Jehovi, kao što je posvetio srebro i zlato što ga je bio uzeo od svih naroda koje je pokorio,ⁱ **12** od Sirijaca, Moabaca,^j sinova Amonovih, Filistejaca,^k Amalečana^l i od plijena što ga je uzeo od Hadadezera, sina Rehobova, kralja sopskoga.^m **13** I David je stekao slavu kad se vratio nakon što je pobio Edomce u Slanoj doliniⁿ — osamnaest tisuća ljudi.^o **14** I rasporedio je svoju vojsku u Edomu.^p Po svemu Edomu rasporedio je vojsku, a svi su Edomci postali Davidovi sluga.^r Jehova je pomagao Davidu kuda god je on išao.^s

15 I David je kraljevao nad svim Izraelom.^t Svemu narodu svojem David je sudio i dije-

s 1Lje 18:13; Ps 37:28; Ps 60:12; t 2Sa 5:3; 2Sa 5:5.

2Sa 8:8* U 1Lje 18:8 "Tibhat". 9* U 1Lje 18:9, 10 "Tou".

lio pravdu.^a **16** Joab,^b sin Serujin, zapovijedao je vojskom, a Jošafat,^c sin Ahiludov, bio je ljetopisac. **17** Sadok,^d sin Ahitubov, i Ahimelek,^e sin Ebjatarov, bili su svećenici, a Seraja je bio pisar. **18** Benaja,^f sin Jojadin,^{*} zapovijedao je Kerećanima^g i Pelećanima,^h a sinovi Davidovi bili su namjesnici.^{#i}

9 Jednog dana David je upitao: "Je li još tko živ od doma Šaulova, da mu učinim dobro^{*j} zbog Jonatana?"^k

2 A u domu Šaulovu bio je neki sluga po imenu Siba,^l kojega su pozvali k Davidu. I kralj ga je upitao: "Jesi li ti Siba?" A on mu je odgovorio: "Jesam, sluga sam tvoj!" **3** Kralj je zatim nastavio: "Zar nema više nikoga od doma Šaulova da mu učinim dobro^{*} kako Bog i želi?"^m A Siba je odgovorio kralju: "Ima još Jonatanov sin, koji je hrom na obje noge."ⁿ **4** Tada ga je kralj upitao: "Gdje je on?" Nato je Siba odgovorio kralju: "Eno ga u kući Makira,^o sina Amielova, u Lo-Debaru."^p

5 I kralj David poslao je sluge da ga dovedu iz kuće Makira, sina Amielova, u Lo-Debaru. **6** Kad je Mefibošet, sin Jonatana, sina Šaulova, došao k Davidu, pao je ničice, licem do zemlje.^r A David je rekao: "Mefibošete!" Nato mu je on odvratio: "Evo sluge tvojega!" **7** David mu je zatim rekao: "Ne boj se, jer ću ti učiniti do-

2Sa 8:16* Ili: "Jehošafat". **18*** Ili: "Jehojadin". **18*** Doslovno: "svećenici". **9:1*** Ili: "iskazem vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **3*** Ili: "iskazem vjernu ljubav".

8. poglavlje

- a 2Sa 23:3
1Kr 3:6
1Lje 18:14
Izr 29:4
Izr 29:14
- b 2Sa 20:23
1Lje 11:6
- c 2Sa 20:24
1Kr 4:3
1Lje 18:15
- d 2Sa 15:27
1Lje 6:8
1Lje 6:53
1Lje 18:16
1Lje 24:3
- e 1Lje 24:31
- f 2Sa 23:20
1Kr 1:44
1Kr 2:35
1Lje 18:17
- g 2Sa 15:18
- h 2Sa 20:7
- i 2Sa 20:26
1Kr 4:5
1Lje 18:17

9. poglavlje

- j Izr 19:22
Mi 6:8
Za 7:9
- k 1Sa 18:3
1Sa 20:15
1Sa 20:42
Izr 17:17
- l 2Sa 16:1
2Sa 19:17
- m 1Sa 20:14
- n 2Sa 4:4
2Sa 9:13
2Sa 19:26
- o 2Sa 17:27
- p Jk 13:26
- r 1Sa 24:8
1Sa 25:23

Desni stupac

- a Job 6:14
Izr 11:17
- b 2Sa 9:1
- c Ru 4:5
- d 2Sa 19:28
1Kr 2:7
Izr 11:25
Iza 32:8
- e 1Sa 24:14
Lk 14:11
- f 2Sa 9:1
2Sa 16:4
2Sa 19:29
- g 2Sa 9:7
2Sa 19:28
- h 2Sa 19:17
- i 2Sa 9:3
j 1Lje 8:34
1Lje 9:40
- k 2Sa 9:7
2Sa 19:28
- l 2Sa 4:4

10. poglavlje

- m 1Mo 19:38
Su 10:7
Su 11:12
Su 11:33
1Sa 11:1

bro^{*a} zbog oca tvojega Jonatana!^b Vratit ću ti sva polja^c djeda tvojega Šaula, a ti ćeš uvijek jesti za mojim stolom."^d

8 Nato je Mefibošet pao ničice i rekao: "Što je sluga tvoj da si pogledao na mrtvoga psa^e kao što sam ja?" **9** Kralj je tada pozvao Sibu, slugu Šaulova, i rekao mu: "Sve što je pripadalo Šaulu i svemu domu njegovu dajem^f sada unuku gospodara tvojega. **10** A ti ćeš mu sa sinovima svojim i slugama svojim obrađivati zemlju. Skupljat ćeš ljetinu da obitelj unuka gospodara tvojega ima hrane da jede. A Mefibošet, unuk gospodara tvoje- ga, uvijek će jesti za mojim stolom."^g

A Siba je imao petnaest sinova i dvadeset slugu.^h **11** Nato je Siba rekao kralju: "Sluga će tvoj učiniti sve što je gospodar moj, kralj, zapovjedio sluzi svojemu. A Mefibošetⁱ će jesti za mojim stolom^{*} kao jedan od sinova kraljevih."

12 Mefibošet je imao maloga sina po imenu Mika.^j A svi koji su živjeli u kući Sibinoj bili su sluge Mefibošetovi. **13** I Mefibošet je živio u Jeruzalemu, jer je uvijek jeo za stolom kraljevim.^k A bio je hrom na obje noge.^l

10 Poslije nekog vremena umro je kralj sinova Amonovih,^m a Hanun, sin njegov, počeo je vladati umjesto

2Sa 9:7* Ili: "iskazati vjernu ljubav". **11*** Neki smatraju da bi tekst trebao glasiti "za Davidovim stolom", kako ga *Septuaginta* i prevodi. *Sirijska Pešita* prevodi ga "za kraljevim stolom". Drugi smatraju da je Siba ustvari ponovio Davidove riječi.

njega.^a **2** Tada je David pomislio: "Učinit ću dobro" Hanunu, sinu Nahaševu, kao što je njegov otac meni učinio dobro."^b I David je poslao sluge svoje^c da mu prenesu izraze sućuti zbog oca njegovoga. I sluge Davidovi došli su u zemlju sinova Amonovih. **3** Ali knezovi sinova Amonovih rekli su gospodaru svomemu Hanunu: "Zar misliš da je David poslao sluge svoje da ti izraze sućut zato što želi iskazati čast ocu tvojemu? Nije li David poslao sluge svoje k tebi zato da promotri i izvidi grad,^d pa da ga potom razori?"^e **4** Tada je Hanun uhvatio sluge Davidove, obrijao im pola brade^f i odsjekao haljine dopola, sve do stražnjice, pa ih je tako poslao natrag.^g **5** Kad je to čuo David, poslao je sluge svoje pred njih, jer su ti ljudi bili silno osramoćeni. I kralj im je poručio: "Ostanite u Jerihonu^h dok vam ne naraste brada, pa se onda vratite!"

6 Tada su sinovi Amonovi vidjeli da su postali mrskiⁱ Davidu. I poslali su sinovi Amonovi glasnike da unajme Sirijce iz Bet-Rehoba^j i Sirijce iz Sobe,^k dvadeset tisuća pješaka, zatim kralja Maake^l s tisuću ljudi i dvanaest tisuća ljudi iz Ištoba. **7** Kad je to čuo David, poslao je Joaba sa svom vojskom i junacima svojim.^m **8** I sinovi Amonovi izašli su i svrstali se u bojne redove pred vratima gradskim, a Sirijci iz Sobe, Rehoba,ⁿ Ištoba i Maake svrstali su se zasebno u polju.^o

2Sa 10:2* Ili: "Iskazat ću vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

10. poglavlje

- a 1Lje 19:1
- b 1Lje 19:2
- c 2Sa 2:5
- d 1Mo 42:9
- 4Mo 13:2
- Jš 2:1
- e 1Lje 19:3
- f 3Mo 19:27
- g 1Lje 19:4
- h Jš 6:24
- Jš 18:21
- 1Lje 19:5
- i 1Mo 34:30
- 2Mo 5:21
- 1Sa 13:4
- 1Sa 27:12
- j 4Mo 13:21
- k 2Sa 8:5
- 1Lje 19:6
- l Jš 13:13
- 1Lje 19:7
- m 2Sa 23:8
- 1Lje 19:8
- n 4Mo 13:21
- o 1Lje 19:9

Desni stupac

- a 1Lje 19:10
- b 1Sa 26:6
- 2Sa 2:18
- 2Sa 23:18
- 1Lje 2:16
- c 1Mo 19:38
- 4Mo 21:24
- 1Lje 19:11
- d 1Lje 19:12
- Izr 20:18
- e 5Mo 31:6
- 2Lje 32:7
- f 1Lje 19:13
- g 1Sa 3:18
- 1Sa 14:6
- 2Sa 15:26
- Ps 37:5
- Ps 44:5
- Izr 29:25
- h 1Lje 19:14
- i 1Lje 19:15
- j 2Sa 5:5
- k 2Sa 8:3
- l 1Mo 15:18
- 2Mo 23:31
- 5Mo 11:24
- 2Sa 8:5
- 1Kr 4:21
- Ps 72:8
- m 1Lje 19:16
- n 1Lje 19:17
- o 2Sa 8:4
- p 5Mo 20:1
- Ps 18:38

9 Kad je Joab vidio jurišne redove postavljene prema njemu i sprijeda i straga, izabrao je najbolje^a ljude među Izraelcima i svrstao ih u bojne redove protiv Sirijaca. **10** Ostalu vojsku predao je Abišaju,^b bratu svomemu, da je svrstava u bojne redove protiv sinova Amonovih.^c **11** I rekao mu je: "Ako Sirijci budu jači od mene, dođi mi u pomoć! A ako sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć."^d **12** Budi jak! Borimo se hrabro^e za svoj narod i za gradove Boga svojega!^f A Jehova će učiniti što je dobro u očima njegovim."^g

13 Tada je Joab s vojskom što je bila s njim krenuo u boj protiv Sirijaca, a oni su se razbježali pred njim.^h **14** Kad su sinovi Amonovi vidjeli da su se Sirijci razbježali, i oni su se dali u bijeg pred Abišajem i povukli se u grad.ⁱ Tada je Joab otišao od sinova Amonovih i vratio se u Jeruzalem.^j

15 Kad su Sirijci vidjeli da su ih Izraelci porazili, ponovno su se skupili. **16** I Hadadezer^k je poslao glasnike i doveo Sirijce što su živjeli pokraj Rijeke.^l Oni su došli u Helam pod vodstvom Šobaka,^m zapovjednika Hadadezerove vojske.

17 Kad je to čuo David, skupo je sav Izrael, prešao Jordan i došao u Helam. A Sirijci su se svrstali u bojne redove protiv Davida i stali se boriti s njim.ⁿ

18 Ali Sirijci su se razbježali^o pred Izraelcima i David im je pobio sedam stotina vozača kola^p i četrdeset tisuća konjanika. I Šobaka, zapovjedni-

2Sa 10:16* To jest Eufрата.

ka vojske njihove, smrtno je ranio te je ovaj ondje poginuo.^a **19** Kad su svi kraljevi,^b sluge Hadadezerovi, vidjeli da su ih Izraelci porazili,^c sklopili su mir s Izraelcima i počeli im služiti.^d I Sirijci se više nisu usudivali pomagati sinovima Amonovim.^e

11 Početkom sljedeće godine,^{*f} u doba kad kraljevi izlaze u rat,^g David je poslao Joaba i s njim sluge svoje i sav Izrael da pobiju sinove Amonove^h i opsjedaju Rabu.ⁱ A David je ostao u Jeruzalemu.

2 Jedne večeri David je ustao s postelje svoje i dok se šetao na krovu^j kraljevskoga dvora, s krova je ugledao^k ženu kako se kupa. A žena je bila vrlo lijepa.^l **3** I David je poslao sluge da se raspitaju za ženu^m i rekli su mu: "Nije li to Bat-Šeba,ⁿ kći Eliamova,^{*o} žena Urije^p Hetita?"^r **4** I David je poslao glasnike da mu je dovedu.^s Tako je ona došla k njemu^t i on je legao s njom,^u a ona se upravo čistila od nečistoće svoje.^v Poslije toga ona se vratila kući svojoj.

5 I žena je zatrudnjela, pa je poručila Davidu: "Trudna sam!" **6** Tada je David poslao poruku Joabu: "Pošalji mi Uriju Hetita!" I Joab je poslao Uriju k Davidu. **7** Kad je Urija došao k njemu, David ga je stao ispitivati kako je Joab, kako je vojska i kako napreduje rat. **8** Na koncu je David rekao Uriji: "Idi kući svojoj i operi noge svoje!"^z I Urija je otišao iz dvora kraljeva,

2Sa 11:1* Ili: "Sljedećeg proljeća".
3* U 1LJe 3:5 "Amiel".

10. poglavlje

- a 1LJe 19:18
- b 2Sa 10:6
- c Ps 18:37
- d 1Mo 15:18
- 5Mo 20:11
- Jš 1:4
- e 1LJe 19:19

11. poglavlje

- f 1Kr 20:22
- 2LJe 36:10
- g 1Sa 8:20
- Pr 3:8
- h 1LJe 20:1
- i 2Sa 12:26
- j 1Sa 9:26
- Dj 10:9
- k Job 31:1
- Izr 5:20
- Mt 5:28
- l Izr 6:25
- m 1Ko 10:12
- Jk 1:14
- n 2Sa 12:24
- 1Kr 1:11
- o 1LJe 3:5
- p 2Sa 23:39
- 1Kr 15:5
- 1LJe 11:41
- r 1Mo 10:15
- 1Mo 15:20
- 5Mo 20:17
- s 2Mo 20:17
- 3Mo 19:11
- 1Ko 7:1
- t Pr 8:4
- u 2Mo 20:14
- 3Mo 18:20
- 3Mo 20:10
- 5Mo 22:22
- Izr 6:32
- He 13:4
- Jk 1:15
- v 3Mo 12:2
- 3Mo 15:19
- 3Mo 15:29
- 3Mo 18:19
- z 1Sa 25:41

Desni stupac

- a 2Sa 6:17
- 2Sa 7:2
- b 2Sa 20:6
- c 3Mo 15:16
- 5Mo 23:9
- 1Sa 21:5
- d 1Sa 17:55
- 1Sa 20:3
- 1Sa 25:26
- 2Sa 14:19
- e 1Mo 19:33
- Izr 20:1
- Ho 4:11
- f Ps 19:13
- g Pr 8:4
- h 1Sa 18:17
- 1Sa 18:25
- i 2Sa 12:9
- Ps 51:14
- Izr 3:29
- Izr 17:13
- Za 8:17
- Mk 7:21
- j 3Mo 19:17
- 1LJe 21:3
- k 2Sa 12:9

a za njim su iznijeli dar koji mu je dao kralj. **9** Ali Urija je ostao spavati na ulazu u dvor kraljev sa svim drugim slugama gospodara svojega i nije otišao kući svojoj. **10** I javili su Davidu: "Urija nije otišao kući svojoj." Tada je David upitao Uriju: "Zar nisi došao s puta? Zašto onda nisi otišao kući svojoj?" **11** A Urija je rekao Davidu: "Kovčeg,^a Izrael i Juda borave pod šatorima, moj gospodar Joab i sluge gospodara mojega^b borave u taboru u polju, pa zar da onda ja odem kući svojoj da jedem i pijem i zatim legnem sa ženom svojom?^c Tako živ bio ti i tako živa bila duša tvoja,^d neću to učiniti!"

12 Tada je David rekao Uriji: "Ostani još danas ovdje, pa ću te sutra poslati natrag!" I tako je Urija ostao u Jeruzalemu još onaj dan i sutradan. **13** I David ga je pozvao da jede i pije s njim te ga je napio.^e Ali Urija je uvečer izašao i legao na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a svojoj kući nije otišao. **14** Ujutro je David napisao pismo^f Joabu i poslao ga po Uriji. **15** A u pismu je napisao ovako:^g "Postavite Uriju naprijed, gdje je boj najžešći,^h pa se odmaknite od njega da bude pogoden i da pogine!"ⁱ

16 I dok je Joab opsjedao grad, postavio je Uriju tamo gdje je znao da su najhrabriji ljudi.^j **17** Kad su izašli ljudi iz grada da se bore protiv Joaba, poginulo je nekoliko ljudi, slugu Davidovih, a poginuo je i Urija Hetit.^k **18** Potom je Joab poslao glasnika da

obavijesti Davida o svemu što se dogodilo u boju. **19** I on je zapovjedio glasniku: "Kad izvijestiš kralja o svemu što se dogodilo u boju, **20** možda će se kralj razgnjeviti i reći ti: 'Zašto ste se toliko primaknuli gradu da se borite? Zar niste znali da će vas gađati strijelama s vrha zida?' **21** Tko je ubio Abimeleka, ^a sina Jerubešetova? ^{*b} Nije li jedna žena bacila mlinski kamen na njega ^c s vrha zida te je poginuo u Tebesu? ^d Zašto ste se toliko primaknuli zidu?" A ti mu onda reci: "Poginuo je i sluga tvoj Urija Hetit."^e

22 Tako je glasnik otišao, došao k Davidu i rekao mu sve što mu je Joab zapovjedio. **23** I glasnik je rekao Davidu: "Ti su ljudi bili jači od nas i izašli su protiv nas na polje, ali mi smo ih potisnuli sve do gradskih vrata. **24** Tada su strijelci gađali tvoje sluge s vrha zida, ^f tako da je nekoliko slugu kraljevih poginulo, a poginuo je i sluga tvoj Urija Hetit."^g **25** Nato je David rekao glasniku: "Ovakvo kaži Joabu: 'Nemoj to uzimati toliko k srcu, jer mač može proždrijeti ^h svakoga! Još jače navali na grad i razori ga! ⁱ Tako ćeš ga ohrabriti."

26 A kad je žena Urijina čula da je poginuo muž njezin Urija, oplakivala ^j je gospodara svojega. ^k **27** Kad je prošlo vrijeme oplakivanja, ^l David je poslao po nju i doveo je u svoj dvor i ona mu je postala žena. ^m Poslije nekog vremena rodila

2Sa 11:21* U Su 6:32; 7:1; 9:1, 16, 24, 28 "Jerubaal".

11. poglavlje

- a Su 9:52
- b Su 6:32
Su 7:1
- c Su 9:53
- d Su 9:50
- e 2Sa 3:34
2Sa 11:3
- f 2Lje 26:15
- g 2Sa 11:17
- h 2Sa 2:26
Iza 1:20
Jr 2:30
Jr 46:10
- i 2Sa 12:26
- j 2Sa 3:31
- k 1Mo 20:3
5Mo 24:1
5Mo 24:4
Jl 1:8
- l 1Sa 31:13
- m 2Sa 5:13
2Sa 12:9

Desni stupac

- a 1Mo 39:9
Ps 5:6
He 13:4
- b 1Kr 15:5
1Lje 21:7
Ps 11:4
Jr 32:19
He 4:13

12. poglavlje

- c 1Kr 1:8
1Lje 17:1
1Lje 29:29
- d Ps 51:0
- e 2Sa 5:13
2Sa 15:16
- f 2Sa 11:3
Izr 5:15
- g 2Sa 11:4
- h Lk 6:41
- i 5Mo 6:13
- j 1Sa 26:16
- k 2Mo 21:34
- l 2Mo 22:1
- m 2Sa 21:7
- n 1Sa 16:13
2Sa 7:8
- o 1Sa 18:11
1Sa 19:10
1Sa 23:14
Ps 18:0
- p 1Sa 13:14
1Sa 15:28
- r 2Sa 3:7
1Kr 2:22
- s 2Sa 2:4
2Sa 5:5
- t 2Sa 7:19
Ps 84:11
Jk 1:17

mu je sina. Ali ono što je David učinio bilo je zlo ^a u očima ^b Jehovinim.

12 I Jehova je poslao Natana ^c k Davidu. Kad je došao k njemu, ^d rekao mu je: "U nekom su gradu živjela dva čovjeka, jedan bogat, a drugi siromašan. **2** Bogataš je imao vrlo mnogo ovaca i goveda, ^e **3** a siromah nije imao ništa, osim jedne ovčice, koju je kupio. ^f Hranio ju je i ona je rasla uz njega i uz sinove njegove. Jela je od zalogaja njegova, pila iz čaše njegove i spavala mu u njedrima. Bila mu je kao kći. **4** Poslije nekog vremena došao je bogatašu neki čovjek u posjet. A bogatašu je bilo žao uzeti od svojih ovaca ili goveda da pripravi putniku koji je došao k njemu, nego je uzeo ovčicu onoga siromaha i pripravo je čovjeku koji je došao k njemu."^g

5 Tada se David razgnjevio na onoga čovjeka, ^h pa je rekao Natanu: "Tako živ bio Jehova, ⁱ čovjek koji je to učinio zaslužuje smrt! ^j **6** A ovcu neka nadoknadi ^k četverostruko, ^l zato što je učinio takvo što i nije se smilovao!"^m

7 Tada je Natan rekao Davidu: "Ti si taj čovjek! Ovakvo kaže Jehova, Bog Izraelov: 'Ja sam te pomazao ⁿ za kralja nad Izraelom i ja sam te izbavio ^o iz ruke Šaulove. **8** Dao sam ti kuću gospodara tvojega, ^p žene gospodara tvojega ^r položio sam u krilo tvoje i dao sam ti dom Izraelov i dom Judin. ^s I da to nije bilo dovoljno, još bih ti dodao. ^t **9** Zašto si onda prezreo riječ Jehovinu

i učinio što je zlo^a u očima njegovim? Uriju Hetita pogubio si mačem,^b a ženu njegovu uzeo sebi za ženu.^c Ubio si ga mačem sinova Amonovih.

10 Zato se mač^d neće udaljiti od doma tvoga uvijek,^e jer si me prezreo uzevši ženu Urije Hetita da ti bude žena.^f

11 Ovako kaže Jehova: 'Evo, podignut ću na tebe zlo iz doma tvoga.^f Uzet ću žene tvoje na tvoje oči i dati ih bližnjemu tvomemu.^g I on će leći sa ženama tvojim pred svima.^h

12 Ti si radio tajno,ⁱ a ja ću to učiniti pred svim Izraelom,^j da svi vide.'^k

13 David je nato rekao^l Natanu: "Zgriješio sam Jehovi."^m A Natan je odvratio Davidu: "Jehova ti je oprostio grijeh tvoj.ⁿ Nećeš umrijeti.^o **14** Ali zato što si prezreo Jehovu^p onim što si učinio, umrijet će sin koji ti se rodio."^r

15 Potom je Natan otišao kući svojoj.

A Jehova je bolešću udario^s dijete koje je žena Urijina rodila Davidu. **16** I David se molio pravome Bogu za dječaka, strogo je postio,^t a kad bi ušao u kuću, ležao bi preko noći na zemlji.^u **17** Starješine doma njegova, stojeći oko njega, nastojali su ga podignuti sa zemlje, ali on nije htio niti je htio jesti^v s njima. **18** A sedmoga dana dijete je umrlo. Sluge su se bojali reći Davidu da je dijete umrlo, jer su govorili: "Dok je dijete još bilo živo, govorili smo mu, a on nas nije htio slušati. Pa kako da mu sada kažemo: 'Dijete je umrlo'? Učinit će kakvo zlo!"

12. poglavlje

- a 2Mo 20:13
2Mo 20:14
2Mo 20:17
- b 2Sa 11:15
2Sa 11:27
He 13:4
- d 2Sa 13:32
2Sa 18:33
- e 4Mo 14:18
Ga 6:7
- f 2Sa 12:19
2Sa 13:14
2Sa 15:14
- g 2Mo 21:24
Job 31:10
Job 34:11
- h 2Sa 16:21
- i 2Sa 11:4
2Sa 11:8
2Sa 11:13
2Sa 11:15
- j 2Sa 16:22
- k Mt 10:26
Lk 12:2
1 Ps 51:0
- m 1Mo 39:9
Ps 32:5
Ps 38:3
Ps 51:4
Izr 28:13
- n 2Mo 34:6
Ps 32:1
Ps 130:4
Mi 7:18
- o 3Mo 20:10
Ps 103:10
- p Ps 51:4
- r 2Mo 34:7
5Mo 23:2
Ps 89:32
Izr 3:11
He 12:6
- s 1Sa 25:38
2Sa 24:15
2Sa 12:22
Jn 3:9
- u 2Sa 13:31
- v 2Sa 3:35

Desni stupac

- a Ru 3:3
2Sa 14:2
- b 2Sa 6:17
Ps 5:7
- c 1Mo 24:26
1Lje 29:20
Ne 8:6
Ps 95:6
- d 2Sa 12:16
Jl 1:14
- e Iza 38:3
- f Iza 38:5
Jl 2:14
Am 5:15
Jn 3:9
- g Pr 9:6
Iza 26:14
- h Job 30:23
Pr 3:20
Pr 9:10
Dj 2:29
Dj 13:36
Ri 5:12
- i Pr 9:5
- j 2Sa 11:3
2Sa 12:9
- k Ps 127:3
- l 1Lje 3:5
1Lje 22:9
1Lje 28:5
Mt 1:6
- m 2Sa 7:12
1Lje 29:1

19 Kad je David vidio da sluge njegovi šapću među sobom, shvatio je da je dijete umrlo. Zato je David upitao sluge svoje: "Je li dijete umrlo?" A oni su mu odgovorili: "Umrlo je." **20** Tada se David digao sa zemlje, oprao se, namazao uljem^a i obukao druge haljine. Zatim je otišao u dom^b Jehovin i ondje se poklonio.^c Potom se vratio kući svojoj i zatražio jesti. I postavili su jelo pred njega i on je jeo. **21** A sluge su ga njegovi upitali: "Što to sada znači? Dok je dijete bilo živo, postio si i plakao, a sada, kad je dijete umrlo, ustaješ i jedeš." **22** A on je odgovorio: "Dok je dijete bilo živo, postio^d sam i plakao^e jer sam mislio: 'Tko zna, možda će mi se Jehova smilovati i dijete će ostati živo!'^f **23** A sada, kad je umrlo, čemu da postim? Mogu li ga vratiti?^g Ja ću otići k njemu,^h ali ono se neće vratiti k meni."ⁱ

24 I David je tješio ženu svoju Bat-Šebu.^j Potom je došao k njoj i legao s njom. I ona je rodila sina^k kojemu su dali ime Salamon.^l **25** I Jehova ga je volio.^m **25** Zato je poslao proroka Natanaⁿ da ga nazove Jedidija,^o jer ga je Jehova volio.

26 A Joab^o se borio protiv Rabe^p sinova Amonovih i na koncu osvojio taj kraljevski grad. **27** I Joab je poslao glasnike Davidu, poručivši mu: "Napao sam Raba^r i

n 2Sa 7:4; 2Sa 12:1; 1Kr 1:8; o 2Sa 11:25; 1Lje 20:1; p 5Mo 3:11; 5Mo 23:6; Jš 13:25; Jr 49:3; r 2Sa 11:1.

2Sa 12:24* Poznat i kao Salamon, Salomon ili Solomon. **25*** "Jedidija" znači "Jahov ljubljeni".

osvojio dio grada gdje je voda. **28** Zato sada skupi ostalu vojsku, opkoli grad i osvoji ga, da ne bih ja osvojio grad pa da grad nosi moje ime.”

29 I David je skupio svu vojsku i krenuo na Rabu. Napao je grad i osvojio ga. **30** Skinuo je s Malkamove* glave krunu^a od zlata tešku jedan talenat,[#] ukrašenu dragim kamenjem. I stavili su krunu na glavu Davidovu. On je odnio vrlo mnogo plijena^b iz grada. **31** A narod što je bio u njemu odveo je i postavio da radi s pilama za kamen, oštrim željeznim alatkama,^c željeznim sjekirama i da izrađuje opeke. Tako je učinio u svim gradovima sinova Amonovih. Naposljetku se David sa svom vojskom vratio u Jeruzalem.

13 A Abšalom,^d sin Davidov, imao je lijepu sestru po imenu Tamara.^e Poslije nekog vremena Amnon,^f sin Davidov, zaljubio se^g u nju. **2** To je toliko mučilo Amnona da se gotovo razbolio^h zbog sestre svoje Tamare. Budući da je ona bila djevica, Amnonu se činilo nemogućim da učini s njom ono što je želio.ⁱ **3** No Amnon je imao prijatelja po imenu Jonadab,^j koji je bio sin Šimeje,^k brata Davidova. Jonadab je bio vrlo lukav. **4** I on mu je rekao: “Zašto si svakog jutra tako potišten, sine kraljev? Zar mi nećeš reći?”^l Nato mu je Amnon rekao:

2Sa 12:30* Po svemu sudeći, radi se o amonskom bogu koji se drugdje naziva Milkom ili Molek. **30*** Talenat je težio 34,2 kilograma. Vidi dodatak 13. **13:3*** Ili: “Jehonadab”.

12. poglavlje

a 1Lje 20:2

b Jš 22:8
1Sa 30:20
2Sa 3:22
2Sa 8:11

c 1Lje 20:3

13. poglavlje

d 2Sa 3:3
1Lje 3:2

e 1Lje 3:9

f 2Sa 3:2
1Lje 3:1

g 1Mo 34:3
Mt 5:28

h Izr 4:23
Kol 3:5

i Izr 11:19
2Pe 2:14

j 2Sa 13:35

k 1Sa 16:9
1Lje 2:13

l 1Kr 21:5

Desni stupac

a 3Mo 18:9

b 3Mo 20:17
Mt 15:19
1So 4:5

c Izr 24:8

d Ps 50:19

e Ps 10:9

f 1Lje 3:1
1Lje 3:9

g Job 24:15
Iv 3:20

h 1Mo 39:12

i 1Mo 39:7

“Zaljubljen sam u Tamaru, sestru^a svojega brata Abšaloma.”^b

5 A Jonadab mu je rekao: “Lezi u postelju i pravi se da si bolestan!^c Kad dođe otac tvoj da te posjeti, kaži mu: ‘Molim te, neka dođe sestra moja Tamara da mi da jesti jer sam bolestan! Neka pred očima mojim pripravi jelo da to gledam, pa ću onda jesti iz ruke njezine!’”^d

6 Tako je Amnon legao i pravio se bolesnim,^e a kralj je došao da ga posjeti. I Amnon je rekao kralju: “Molim te, neka dođe sestra moja Tamara i ispeče dva peciva* pred očima mojim da jedem iz ruke njezine jer sam bolestan.” **7** Tada je David poslao glasnike k Tamari u kuću i poručio joj: “Molim te, otiđi u dom brata svojega Amnona i pripravi mu jelo!” **8** I Tamara je otišla u dom brata svojega Amnona,^f koji je ležao u postelji. Uzela je brašna, umijesila tijesto i pred očima njegovim napravila peciva i ispekla ih. **9** Potom je uzela duboku tavu i istresla je pred njim, ali Amnon nije htio jesti, nego je rekao: “Neka svi izađu odavde!”^g I svi su se udaljili od njega.

10 Tada je Amnon rekao Tamari: “Donesi mi jelo u sobu da jedem iz ruke tvoje!” I Tamara je uzela peciva koja je napravila i odnijela ih bratu svojemu Amnonu u sobu. **11** Kad se približila da mu dade jesti, on ju je uhvatio^h i rekao joj: “Dodaj, leziⁱ sa mnom,

2Sa 13:6* Ili: “srcolika peciva”. Hebrejski se izraz vjerojatno odnosi na peciva slična ušticipcima, pržena u ulju, a ne pečena u pećnici.

sestro moja!"^a **12** Ali ona mu je odvrtila: "Nemoj, brate moj! Nemoj me osramotiti,^b jer se tako ne radi u Izraelu!^c Ne čini takvo sramotno i bezumno djelo!"^d **13** Kuda bih ja sa sramotom svojom? A ti bi bio kao bezumnik u Izraelu. Molim te, govori s kraljem! On me neće tebi uskratiti!" **14** Ali on je nije htio poslušati, nego ju je svladao i legao s njom^e te je osramotio.^f **15** A potom ju je Amnon silno zamrzio, te je mržnja kojom ju je mrzio bila veća od ljubavi kojom ju je prije ljubio. I Amnon joj je rekao: "Ustani! Odlazi!" **16** Nato mu je ona rekla: "Nemoj, brate moj! Ako me otjeraš, učinit ćeš veće zlo od onoga koje si mi već učinio!" Ali on je nije htio poslušati.

17 Tada je pozvao slugu svojega koji ga je posluživao i zapovjedio mu: "Vodi ovu od mene, izbaci je i zaključaj vrata za njom!" **18** (A ona je imala na sebi dugu prugastu haljinu,^g jer su kćeri kraljeve, djevice, nosile takve haljine.) I poslužitelj njegov izveo ju je van i zaključao vrata za njom. **19** A Tamara se posula pepelom^h po glavi i razderala prugastu haljinu koju je imala na sebi. Pokrila je rukama glavuⁱ i otišla odande plačući glasno putem.

20 A Abšalom,^j brat njezin, rekao joj je: "Da nije brat tvoj Amnon^k bio s tobom? Sada, sestro moja, šuti, jer ti je brat!! Nemoj to uzimati k srcu!" I Tamara je ostala u kući brata svojega Abšaloma, povučena u osamu. **21** Kad je kralj

13. poglavlje

- a 5Mo 27:22
- Eze 22:11
- b 1Mo 34:2
- c 3Mo 18:9
- 3Mo 20:17
- d 1Mo 34:7
- Su 20:6
- Izr 7:7
- e 3Mo 18:9
- 3Mo 18:29
- f Jk 1:15
- g 1Mo 37:3
- h Jš 7:6
- Es 4:1
- Job 2:8
- Jr 6:26
- i Jr 2:37
- j 2Sa 3:3
- 2Sa 13:1
- k 2Sa 3:2
- 1Lje 3:1
- l 3Mo 18:9
- 5Mo 27:22

Desni stupac

- a 1Sa 2:24
- b Izr 19:13
- c 1Mo 34:7
- 3Mo 19:17
- Izr 18:19
- Izr 26:24
- Ef 4:26
- 1Iv 3:15
- d 1Sa 25:4
- 1Sa 25:11
- e Iv 11:54
- f 1Kr 1:9
- 1Kr 1:19
- 1Kr 1:25
- g Dj 18:20
- h Ru 2:4
- i Ps 55:21
- Izr 10:18
- Izr 26:24
- J Izr 26:25
- Izr 26:26
- k Ru 3:7
- 1Sa 25:36
- Es 1:10
- Ps 104:15
- Pr 2:3
- Pr 10:19
- l 1Sa 28:10
- 1Sa 28:13
- m 1Sa 22:18
- 1Kr 21:11

David čuo sve što se dogodilo,^a vrlo se razgnjevio.^b **22** A Abšalom nije govorio s Amnonom ni ružno ni lijepo, jer je Abšalom mrzio^c Amnona zato što je osramotio sestru njegovu Tamaru.

23 A poslije dvije godine Abšalom je strigao ovce^d u Baal-Hasoru, blizu Efrajima,^e i pozvao je sve sinove kraljeve.^f **24** Tako je Abšalom došao kralju i rekao mu: "Evo, sluga tvoj striže ovce. Molim te, neka kralj i sluge njegovi pođu sa slugom tvojim!" **25** Ali kralj je odgovorio Abšalomu: "Ne, sine, nećemo svi doći da ti ne budemo na teret!" Iako ga je Abšalom nagovarao,^g kralj nije htio ići, nego ga je blagoslovio.^h **26** Na koncu je Abšalom rekao: "Ako nećeš ti ići, molim te, dopusti da barem brat moj Amnon pođe s nama!"ⁱ A kralj ga je upitao: "Zašto da ide s tobom?" **27** Ali Abšalom ga je nagovarao^j tako da je kralj naposljetku pustio s njim Amnona i sve sinove svoje.

28 Tada je Abšalom zapovjedio slugama svojim: "Pazite! Kad se srce Amnonovo razveseli od vina^k i ja vam kažem: 'Ubijte Amnona!' tada ga pogubite! Ne bojte se! Nisam li vam ja tako zapovjedio? Budite jaki i hrabri!" **29** I sluge Abšalomovi učinili su Amnonu kako im je zapovjedio Abšalom.^m Tada su skočili svi ostali sinovi kraljevi, uzjahali svaki svoju mulu i pobjegli. **30** I dok su oni još bili na putu, do Davida je stigla vijest: "Abšalom je pobio sve sinove kraljeve, nije ostao nijedan od njih." **31** Tada

je kralj ustao, razderao haljine svoje^a i legao na zemlju,^b a svi sluge njegovi stajali su oko nje- ga razderanih haljina.^c

32 Ali Jonadab,^d sin Šime- je,^e brata Davidova, rekao je: "Neka gospodar moj ne misli da su svi mladići, sinovi kra- ljevi, pobijeni, jer je poginuo samo Amnon.^f Abšalom je ta- ko naredio, jer je to smiš- ljao^g još od onoga dana kad je Amnon osramotio^h sestru nje- govu Tamaru.ⁱ **33** Zato neka sada gospodar moj, kralj, ne uzima k srcu vijest da su pogi- nuli svi sinovi kraljevi! Pogi- nuo je samo Amnon."

34 Abšalom je u međuvre- menu pobjegao.^j A mladić koji je bio na straži^k podigao je oči svoje i ugledao mnoštvo ljudi kako dolazi putem koji je pro- lazio obroncima gore, a nalazio se iza nje.^l **35** Tada je Jona- dab^l rekao kralju: "Evo, dola- ze sinovi kraljevi! Dogodilo se kako je rekao sluga tvoj."^m

36 Tek što je on to izgovor- io, ušli su sinovi kraljevi i sta- li glasno plakati. A i kralj i svi sluge njegovi gorko su plakali.

37 A Abšalom je pobjegao i otišao k Talmaju,ⁿ sinu Amihu- dovu, kralju gešurskom.^o Dav- id je cijelo vrijeme tugovao^p za sinom svojim. **38** Tako je Abšalom pobjegao u Gešur^r i ondje ostao tri godine.

39 Naposljetku je David po- želio otići k Abšalomu, jer se utješio za Amnom, koji je bio mrtav.

14 A Joab,^s sin Serujin,^t opazio je da se srce kra- ljevo priklonilo Abšalomu.^u

13. poglavlje

- a 1Mo 37:34
- 2Sa 3:31
- b 2Sa 12:16
- c 2Sa 1:11
- d 2Sa 13:3
- e 1Sa 16:9
- 1Lje 2:13
- f 2Sa 12:10
- g 1Mo 27:41
- Ps 7:14
- Izr 18:19
- h 2Sa 13:14
- i 3Mo 18:9
- 3Mo 18:29
- j 2Sa 13:38
- Izr 28:17
- k 2Sa 18:24
- 2Kr 9:17
- l 2Sa 13:3
- m 2Sa 13:32
- n 2Sa 3:3
- o 1Lje 3:2
- p Pr 7:2
- r 5Mo 3:14
- Jš 12:5
- 2Sa 14:23
- 2Sa 15:8

14. poglavlje

- s 2Sa 2:18
- t 1Lje 2:16
- u 2Sa 13:39
- 2Sa 18:33
- 2Sa 19:2

Desni stupac

- a 2Lje 11:6
- 2Lje 20:20
- Ne 3:5
- Am 1:1
- b 2Sa 20:16
- c Pr 9:8
- Da 10:3
- d 1Mo 27:41
- e 2Sa 14:19
- f 1Sa 24:8
- 2Sa 1:2
- g 2Kr 6:26
- Mt 21:9
- h 2Mo 22:22
- Jk 1:27
- i 1Mo 4:8
- 2Mo 2:13
- j 2Mo 2:14
- k 1Mo 4:14
- l 4Mo 35:19
- 5Mo 19:12
- m 4Mo 27:4
- 5Mo 25:6
- n 1Sa 8:20
- o 1Mo 27:13
- 1Sa 25:24

2 Tada je Joab poslao sluge u Tekou^a da dovedu odande jed- nu mudru ženu,^b pa joj je re- kao: "Učini se kao da si u ža- losti, obuci haljine žalobne i nemoj se mazati uljem,^c nego budi kao žena koja je već dugo u žalosti za mrtvim!^d **3** Zam- tim otići kralju i kaži mu tako i tako!" I Joab joj je rekao što će govoriti.^e

4 I žena iz Tekoe došla je pred kralja, pala ničice, li- cem do zemlje,^f i rekla: "Pomo- zi,^g kralju!" **5** Nato ju je kralj upitao: "Što ti se dogodilo?" A ona je odgovorila: "Evo, ja sam udovica,^h umro mi je muž. **6** Sluškinja tvoja imala je dva sina. Jednom su se njih dvoji- ca posvađala u polju,ⁱ a nije bilo nikoga da ih razdvoji.^j Na koncu je jedan od njih udario drugoga i ubio ga. **7** I sada se podigao sav rod protiv sluš- kinje tvoje, govoreći: 'Predaj nam onoga koji je ubio brata svojega, da ga pogubimo za ži- vot brata njegovog^k kojega je ubio^l i da istrijebimo nasljed- nika!' Oni će ugasiti žeravicu koja mi je preostala i neće os- taviti mužu mojemu ni imena ni potomstva na zemlji."^m

8 Tada je kralj rekao ženi: "Idi kući svojoj, a ja ću zapov- jediti da ti se učini što treba!"ⁿ

9 A žena iz Tekoe rekla je kra- lju: "Gospodaru moj, kralju, neka na mene i na dom oca mo- jega padne krivnja,^o a kralj i prijestolje njegovo neka su ne- dužni!" **10** Kralj je zatim na- stavio: "Ako ti tko što kaže, dovedi ga k meni i više te nika- da neće dirnuti!" **11** A ona je rekla: "Molim te, neka se kralj

sjeti Jehove, Boga svojega,^a da krvni osvetnik^b ne bi učinio još veće zlo i da mi ne bi pogubili i drugog sina!" On je odvratio: "Tako živ bio Jehova,^c ni vlas s glave^d sina tvojega neće pasti na zemlju!" **12** Ali žena je nastavila: "Molim te, dopusti da sluškinja tvoja^e kaže još jednu riječ^f gospodaru svojem, kralju!" A on je odvratio: "Govori!"^g

13 I žena je nastavila: "Zašto si onda donio takvu odluku^h protiv naroda Božjeg?ⁱ Kad kralj ovako govori, kao da sam sebe osuđuje^j što nije doveo natrag onoga kojega je prognao.^k **14** Jer svi ćemo umrijeti^l i bit ćemo kao voda koja se prolje na zemlju i više se ne može skupiti. Ali Bog ne oduzima život,^m nego je omogućio da onaj koji je prognan ne ostane takav pred njim. **15** A ja sam došla kazati ovo kralju, gospodaru svojem, jer su me ljudi uplašili. Zato je sluškinja tvoja pomislila: 'Moram govoriti s kraljem! Možda će kralj učiniti po riječi robinje svoje. **16** Jer kralj je poslušao robinju svoju i obećao da će je izbaviti iz ruku onoga koji želi mene i sina koji mi je ostao ukloniti iz nasljedstva koje nam je dao Bog.'ⁿ **17** Zato je pomislila sluškinja tvoja: 'Neka me umiri riječ gospodara mojega, kralja!' Jer moj je gospodar, kralj, kao anđeo^o pravoga Boga i razlikuje dobro i zlo.^p Neka Jehova, Bog tvoj, bude s tobom!"

2Sa 14:14* Doslovno: "dušu".

14. poglavlje

- a 1Mo 14:22
1Mo 24:3
- b 4Mo 35:19
4Mo 35:27
5Mo 19:6
- c 5Mo 6:13
1Sa 28:10
Pr 8:4
- d 1Sa 14:45
1Kr 1:52
Dj 27:34
- e 1Sa 25:41
- f 1Mo 44:18
- g Dj 26:1
- h 5Mo 1:17
- i 2Mo 19:5
4Mo 6:27
- j 2Sa 12:7
- k 2Sa 13:38
- l Pr 3:19
Pr 9:5
- m 5Mo 10:17
- n 2Sa 14:2
2Sa 14:7
- o 1Sa 29:9
2Sa 19:27
- p 1Kr 3:9
1Kr 3:28

Desni stupac

- a 1Sa 3:17
Ef 4:25
- b 2Sa 14:1
- c Izr 20:5
- d 1Sa 1:26
1Sa 17:55
- e 2Sa 14:3
- f 2Sa 14:17
- g 2Sa 14:13
- h 2Sa 13:38
- i 4Mo 6:23
- j Ru 2:2
1Sa 20:3
Es 5:8
- k 5Mo 3:14
2Sa 3:3
2Sa 13:37
- l 2Sa 5:5
- m 2Mo 10:28
2Sa 3:13
- n 1Sa 9:2
- o Pr 9:8

18 Kralj je nato odgovorio ženi: "Nemoj mi zatajiti ono što ću te sada pitati!"^a A žena je rekla: "Neka govori gospodar moj, kralj!" **19** Tada je kralj upitao: "Je li ruka Joabova^b s tobom u svemu ovome?"^c A žena je odgovorila: "Tako živa bila duša tvoja,^d gospodaru moj, kralju, ne može se ni desno ni lijevo od svega što je rekao gospodar moj, kralj! Da, sluga tvoj Joab zapovjedio mi je to i on je rekao sluškinji tvojoj da kaže sve ovo.^e **20** Sluga tvoj Joab učinio je to da bi svemu ovom dao drugo lice, ali moj je gospodar mudar kao što je mudar anđeo^f pravoga Boga i zna sve što se zbiva na zemlji."

21 Tada je kralj rekao Joabu: "Evo, učinit ću to.^g Idi i dovedi natrag sina mojega Abšaloma!"^h **22** A Joab je pao ničice, licem do zemlje, i blagoslovio je kralja.ⁱ Zatim je Joab rekao: "Danas zna sluga tvoj da je našao milost u očima tvojim,^j gospodaru moj, kralju, jer je kralj postupio po riječi slugu svojega." **23** Tada je Joab ustao i otišao u Gešur^k te doveo Abšaloma u Jeruzalem.^l **24** Ali kralj je rekao: "Neka se vrati kući svojoj, ali moje lice ne može vidjeti!"^m Tako se Abšalom vratio kući svojoj, ali lice kraljevo nije vidio.

25 A u svemu Izraelu nije bilo čovjeka kojega su toliko hvalili zbog ljepoteⁿ njegove kao Abšaloma. Od stopala do tjemena nije bilo na njemu mane. **26** Kad je išao kosu — a išao ju je krajem svake godine jer mu je bila preteška,^o

pa ju je morao šišati — vagao je kosu s glave svoje i bila je teška dvije stotine šekela,* po kraljevskoj mjeri.²⁷ Abšalomu su se rodila tri sina^a i jedna kći po imenu Tamara. Ona je bila vrlo lijepa žena.^b

28 Abšalom je živio u Jeruzalemu dvije godine, ali nije vidio lice kraljevo.^c **29** Stoga je Abšalom poslao po Joaba da ga pošalje kralju, ali on nije htio doći k njemu. Poslao je i drugi put po njega, ali on opet nije htio doći.

30 Naposljetku je Abšalom rekao slugama svojim: "Znate da Joab ima polje pokraj mogega, na kojemu raste ječam. Idite i zapalite ga!"^d I sluge Abšalomove zapalile su ono polje.^e **31** Tada je Joab ustao i otišao k Abšalomu u kuću njegovu te ga upitao: "Zašto su sluge tvoje zapalile moje polje?"

32 A Abšalom je rekao Joabu: "Evo, poslao sam po tebe i poručio ti: 'Dodi ova-mo da te pošaljem kralju da mu kažeš: "Zašto sam se vratio iz Gešura?'^f Bilo bi mi bolje da sam ostao ondje. Zato bih sada htio vidjeti lice kraljevo, pa ako ima na meni kakva krivnja,^g neka me pogubi!"^h

33 I Joab je otišao kralju i rekao mu sve to. Tada je kralj pozvao Abšaloma, koji je došao pred njega i pao ničice, licem do zemlje. I kralj je poljubio Abšaloma.^h

2Sa 14:26* Otrprikele 2,3 kilograma. Vidi dodatak 13. **26*** "Po kraljevskoj mjeri" — možda se radilo o standardnom utegu koji se čuvao u kraljevskoj palači ili je postojao "kraljevski" šekel koji se razlikovao od običnog. Usporedi bilješku za izraz "prema svetom šekelu" u 2Mo 30:13.

14. poglavlje

a 2Sa 18:18

b Es 2:7

c 2Sa 14:24

d 2Mo 22:6
Su 15:5

e 1Kr 21:11

f 2Sa 14:23

g Ps 36:2

h 1Mo 45:15

Desni stupac

15. poglavlje

a 1Sa 8:11

1Kr 1:5
Izr 11:2

b Izr 1:16

c 5Mo 22:15
5Mo 25:7
Ru 4:1d 1Sa 8:20
2Sa 8:15e Ps 12:2
Izr 30:17
Mt 15:4
2Pe 2:10f 2Mo 20:17
Izr 25:6
Mk 7:22g Ps 12:2
Izr 27:2
2Pe 2:19h Ps 10:9
Ps 55:21
Izr 26:25i Izr 11:9
Ri 16:18
2Pe 2:3

j 2Sa 3:2

k Izr 21:27

l 3Mo 22:21

m 2Sa 13:38
2Sa 14:23

n Jr 9:3

o 1Sa 1:17

15 Poslije toga Abšalom je sebi nabavio kola, konje i pedeset ljudi što su kao straža njegova trčali pred njim.^a **2** I Abšalom bi rano ustao^b i zatim stao kraj puta što vodi prema gradskim vratima.^c I svakoga tko je imao kakvu parnicu te je išao kralju na sud,^d Abšalom bi pozvao k sebi i upitao ga: "Iz kojeg si grada?" A čovjek bi odgovorio: "Sluga je tvoj iz jednog od plemena Izraelovih." **3** Tada bi mu Abšalom rekao: "Vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali nema te tko saslušati kod kralja."^e **4** Abšalom bi zatim nastavio: "Kad bi mene postavili za suca u zemlji,^f da k meni dolazi svatko tko ima kakvu parnicu ili spor, ja bih mu udjelio pravdu!"^g

5 I kad bi se tko približio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, privukao ga k sebi^h i poljubio. **6** Abšalom je tako činio svim Izraelcima koji su dolazili kralju na sud. Tako je Abšalom pridobivao srce Izraelaca.ⁱ

7 Kad je prošlo četrdeset godina,^{*} Abšalom je rekao kralju: "Molim te, dopusti mi da odem u Hebron^j da izvršim zavjet koji sam zavjetovao Jehovi!"^k **8** Jer sluga se tvoj zavjetovao^l Jehovi kad je bio u Gešuru^m u Siriji: 'Ako me Jehova odvede natrag u Jeruzalem, prinijet ću mu žrtve.'ⁿ **9** A kralj mu je odgovorio: "Idi u miru!"^o I on je ustao i otišao u Hebron.

2Sa 15:7* Vjerojatno 40 godina otkako je David pomazan za kralja. Vidi 1Sa 16:13.

10 Tada je Abšalom razaslao uhode^a po svim plemenima Izraelovim i poručio im: "Kad čujete zvuk roga, povičite: 'Abšalom je postao kralj^b u Hebronu!'"^c 11 A s Abšalomom je iz Jeruzalema otišlo dvije stotine ljudi, uzvanika koji su bezazleno^d pošli, ne znajući što se sprema. 12 Kad je prinio žrtve, Abšalom je poslao po Ahitofela^e Gilonjanina,^f Davidova savjetnika,^g da dođe iz svojega grada Gila.^h I urotaⁱ je bivala sve jača i sve je više ljudi^j pristajalo uz Abšaloma.

13 Poslije nekog vremena k Davidu je stigao glasnik i javio mu: "Srce^k Izraelaca priklonilo se Abšalomu." 14 Tada je David rekao svim slugama svojim što su bili s njim u Jeruzalemu: "Ustanite! Bježimo,^l jer inače nećemo umaknuti Abšalomu! Požurite se, da on ne bude brži i ne dostigne nas, da ne obori na nas zlo i ne udari na grad oštricom mača!"^m 15 Tada su sluge kraljevi rekli kralju: "Sluge će tvoji učiniti sve što želi gospodar naš, kralj."ⁿ 16 Tako je kralj otišao sa svim domom svojim^o i ostavio je samo deset žena, inoča^{*} svojih,^p da čuvaju dvor. 17 I kralj je otišao sa svim narodom i zaustavili su se u Bet-Merhaku.

18 I svi sluge njegovi prošli su pred njim da bi prešli dolinu Kidrona. Svi Kerećani i svi Pelećani^r i svi iz Gata,^s šest stotina ljudi što ga je pratilo iz Gata,^t prošlo je pred licem kraljevim. 19 Tada je kralj

2Sa 15:16* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

15. poglavlje

- a 2Sa 13:28
2Sa 14:30
b Job 20:5
Ps 73:18
Mt 7:6
Mt 23:12
c 2Sa 2:1
2Sa 5:1
2Sa 5:5
1Lje 3:4
d Ri 16:18
e 2Sa 16:23
2Sa 17:14
f 2Sa 23:34
g Ps 41:9
Ps 55:13
Mt 7:5
Iv 13:18
h Js 15:51
i 2Kr 12:20
2Kr 17:4
2Lje 25:27
j Ps 3:1
Ps 43:1
Izr 24:21
k Su 9:3
l 2Sa 19:9
Ps 3:0
Izr 19:26
m 2Sa 12:11
n Izr 18:24
Lk 22:28
Iv 15:14
1Ko 4:2
o Su 4:10
1Sa 25:27
p 2Sa 12:11
2Sa 16:21
2Sa 20:3
r 2Sa 8:18
2Sa 20:7
1Kr 1:38
1Lje 18:17
s Js 13:3
t 1Sa 27:4
1Lje 18:1

Desni stupac

- a 2Sa 18:2
b Ru 1:8
c He 11:38
d Ps 25:10
Ps 37:3
Ps 61:7
Ps 85:10
Ps 89:14
e 2Sa 2:6
f 1Sa 20:3
1Sa 25:26
g Ru 1:17
Izr 17:17
Izr 18:24
Mt 8:19
h 2Sa 18:2
i Ri 12:15
j 1Kr 2:37
2Lje 30:14
Iv 18:1
k 2Sa 8:17
2Sa 20:25
1Kr 1:8
1Kr 2:35
1Kr 4:2
1Lje 6:8
l 4Mo 8:19
1Lje 23:32
m 4Mo 4:15
4Mo 7:9
1Sa 4:4
1Lje 15:2
n 2Mo 37:1
3Mo 16:2
o 1Sa 22:20
1Sa 30:7

rekao Itaju^a iz Gata: "Zašto i ti ideš s nama? Vрати se^b i ostani kod kralja! Uostalom, ti si tuđinac, a i sam si izgnan iz svoje zemlje. 20 Jučer si došao, pa zar da te danas povedem da lutaš^c s nama, da ideš svuda kuda ja idem? Vрати se i povedi sa sobom braću svoju, a Jehova neka ti iskaže milost^{*d} i vjernost!"^e 21 Ali Itaj je odvratio kralju: "Tako živ bio Jehova i tako živ bio gospodar moj, kralj,^f gdje god bude gospodar moj, kralj, bilo na smrt bilo na život, ondje će biti i sluga tvoj!"^g 22 Tada je David rekao Itaju:^h "Hajde, prođi!" I tako je Itaj iz Gata prošao sa svim ljudima svojim i sa svom djecom svojom što su bila s njim.

23 Sva je zemlja^{*} glasno plakalaⁱ dok je sav narod prelazio dolinu.^h Kralj je stajao u dolini Kidrona,^j a sav je narod prolazio putem prema pustinji. 24 Bio je ondje i Sadok^k sa svim levitima^l što su nosili^m kovčegⁿ saveza pravoga Boga. I oni su spustili kovčeg pravoga Boga kraj Ebjataro^o dok sav narod nije izašao iz grada. 25 Tada je kralj rekao Sadoku: "Ondesi kovčeg^p pravoga Boga natrag u grad!" Ako nađem milost u očima Jehovinim, on će me dovesti natrag i dopustiti mi da opet vidim kovčeg i prebivalište njegovo.^s 26 A ako kaže: 'Nisi mi po volji', evo, neka mi učini

p 1Sa 4:3; r 2Sa 6:17; s 2Sa 7:2; Ps 26:8; Ps 27:4.

2Sa 15:20* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19 23* Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*). 23^r Vidi dodatak 12.

što je dobro u očima njegovim!"^a **27** Kralj je još rekao svećeniku Sadoku: "Nisi li ti vidjelac?"^b Vрати se u miru u grad s Ahimaasom, sinom svojim, i s Jonatanom,^c sinom Ebjatarovim! Vratite se i vi i dvojica sinova vaših! **28** Evo, ja ću se zadržati kraj gazova u pustome kraju dok ne dođe od vas glasnik i ne donese mi vijesti."^d **29** Tako su Sadok i Ebjatar odnijeli kovčeg pravoga Boga natrag u Jeruzalem i ostali su ondje.

30 A David se uspinjao na Maslinsku goru.^e Išao je plaćući i pokrivene glave.^f Hodao je bos, a sav narod što je bio s njim pokrio je glavu i penjao se plaćući.^g **31** Tada su Davidu javili da se i Ahitofel urotio^h s Abšalomom.ⁱ Nato je David rekao: "Jehova, molim te,^k pretvori u ludost savjet Ahitofelov!"^l

32 Kad je David došao na vrh gore, ondje gdje se narod klanja Bogu, u susret mu je došao Hušaj^m Arkijac,ⁿ razderane haljine i glave posute prahom.^o **33** A David mu je rekao: "Ako podeš sa mnom, bit ćeš mi na teret."^p **34** Ali ako se vratiš u grad i kažeš Abšalomu: 'Kralju, tvoj sam sluga! Prije sam služio ocu tvojemu, ali sada ću služiti tebi',^r tada ćeš moći osujetiti^s Ahitofelove savjete i okrenuti ih u svoju korist. **35** Neće li s tobom biti i svećenici Sadok i Ebjatar?^t Sve što čuješ na dvoru kraljevu kaži svećenicima Sadoku i Ebjataru!"^u **36** Evo, s njima su dva sina njihova: Ahimaas,^v sin Sadokov, i Jo-

15. poglavlje

- a 1Sa 3:18
- 1Pe 5:6
- b 1Sa 9:9
- 2Lj 16:7
- c 2Sa 17:17
- d 2Sa 15:36
- 2Sa 17:16
- 2Sa 17:21
- e Mt 21:1
- Mt 24:3
- Lk 19:29
- Dj 1:12
- f Es 6:12
- Jr 14:5
- g Ri 12:15
- h Ps 41:9
- Ps 55:12
- Mt 26:15
- Iv 13:18
- i Ps 3:0
- j Flp 4:6
- k Ps 3:7
- Ps 50:15
- l 2Sa 16:23
- 2Sa 17:14
- Job 12:20
- 1Ko 3:19
- m 2Sa 16:16
- n Jš 16:2
- o 1Sa 4:12
- 2Sa 1:2
- p 2Sa 19:35
- r 2Sa 16:19
- s 2Sa 17:7
- 2Sa 17:14
- t 2Sa 17:15
- u 2Sa 17:16
- v 2Sa 15:27
- 2Sa 18:19

Desni stupac

- a 2Sa 17:17
- 1Kr 1:42
- b 2Sa 16:16
- 1Lj 27:33
- Izr 17:17
- c 2Sa 16:15

16. poglavlje

- d 2Sa 15:30
- e 2Sa 9:2
- 2Sa 9:9
- f 2Sa 9:6
- g 1Sa 25:18
- h 1Sa 17:17
- 2Sa 17:28
- i 1Sa 30:12
- j Jr 40:10
- Am 8:1
- Mi 7:1
- k 1Sa 10:3
- l Izr 17:8
- Izr 18:16
- m 1Sa 25:27
- n 2Sa 17:29
- o 2Sa 15:23
- p 2Sa 9:3
- r 3Mo 19:16
- 2Sa 19:27
- Ps 15:3
- Izr 6:19
- Izr 26:22
- s 5Mo 19:15
- 2Sa 9:10
- t 2Sa 14:22
- u 2Sa 3:16
- 1Kr 2:8
- v 2Sa 19:16
- 1Kr 2:44

natan,^a sin Ebjatarov. Po njima mi javljajte sve što čujete!"^b **37** Tako se Davidov prijatelj Hušaj^b vratio u grad, a i Abšalom^c je došao u Jeruzalem.

16 Upravo kad je David prešao vrh,^d došao mu je u susret Siba,^e sluga Mefibošetov,^f s dva osedlana magarca^g natovarena s dvije stotine kruhova,^h stotinu gruda grožđica,ⁱ stotinu gruda ljetnoga voća^{*j} i velikim ćupom vina.^k

2 I kralj je upitao Sibua: "Što ćeš s tim?"^l A Siba je odgovorio: "Magarci će biti kraljevovj oritelji za jahanje, kruh i ljetno voće ljudima^m za jelo, a vino za piće onima koji se umoreⁿ u pustinji."^o **3** Tada je kralj upitao: "Gdje je sin gospodara tvojega?"^p A Siba je odgovorio kralju: "Eno ga, ostao je u Jeruzalemu, jer je pomislio: 'Danas će mi dom Izraelov vratiti kraljevstvo oca mojega.'"^r **4** Nato je kralj rekao Sibiu: "Evo, tvoje je sve što pripada Mefibošetu!"^s A Siba je odvratio: "Klanjam ti se!^t Daj mi da ostanem u milosti tvojoj, gospodaru moj, kralju!"

5 Kad je kralj David došao do Bahurima,^u odande je izišao neki čovjek od roda Šaulova po imenu Šimi,^v sin Gerin, i dok se približavao, neprestano ga je proklinjao.^z **6** I počeo je bacati kamenje na Davida i na sve sluge kralja Davida. A sav narod i svi junaci bili su kralju zdesna i slijeva. **7** I Šimi ga je proklinjao: "Odlazi! Odlazi,

z 2Mo 22:28; 1Sa 17:43; Izr 1:22; Izr 26:2; Pr 10:20; Dj 23:5.

2Sa 16:1* Vjerojatno smokava, a možda i datulja.

krvniče,^a nitkove!^b **8** Jehova je okrenuo na tebe svu krivnju za krv doma Šaulova, umjesto kojega si počeo kraljevati. I predao je Jehova kraljevstvo u ruke sina tvojega Abšaloma. Evo, sada te snašla nevolja jer si kriv za krv!”^c

9 Tada je Abišaj, sin Serujin,^d rekao kralju: “Zar da ovaj mrtav pas^e proklinje gospodara mojega, kralja?”^f Molim te, dopusti da odem preko i skinem mu glavu!”^g **10** Ali kralj je odgovorio: “Što vi imate s tim,^h sinovi Serujini?”ⁱ Neka proklinje,^j jer mu je Jehova rekao da me proklinje!^k Tko onda smije pitati: ‘Zašto činiš tako?’”^l **11** David je zatim rekao Abišaju i svim slugama svojim: “Evo, moj sin, koji je od mene izašao, traži dušu moju,^m pa kako onda ne bi ovaj Benjaminovac!ⁿ Pustite ga neka me proklinje, jer mu je Jehova tako rekao! **12** Možda će Jehova vidjeti^o očima svojim, pa će mi Jehova uzvratiti dobro za riječi kojima me ovaj danas proklinje.”^p **13** I David je sa svojim ljudima išao dalje putem, a Šimi je išao obronkom brda usporedno s njim i proklinjao ga.^r I dok je tako išao usporedno s njim, bacao je kamenje i mnogo prašine.^s

14 Naposljetku su kralj i sav narod što je bio s njim stigli umorni na svoje odredište i ondje su se odmorili.^t

15 A Abšalom i sav narod izraelci ušli su u Jeruzalem.^u I Ahitofel^v je bio s njim. **16** Kad je Hušaj^w Arkijac,^a prijatelj Davidov,^b došao pred Abšaloma, Hušaj je rekao Abšalo-

mu: “Živio kralj!^a Živio kralj!” **17** Nato je Abšalom rekao Hušaju: “Je li to odanost* koju iskazuješ prijatelju svojemu? Zašto nisi otišao s prijateljem svojim?”^b **18** A Hušaj je odgovorio Abšalomu: “Nisam otišao zato što želim služiti onome kojega je izabrao Jehova i ovaj narod i svi Izraelci, i s njim ću ostati. **19** Osim toga, kome ću služiti? Zar ne sinu njegovu? Kao što sam služio ocu tvojemu, tako ću služiti i tebi.”^c

20 Potom je Abšalom rekao Ahitofelu: “Savjetuj^d nas što da radimo!” **21** Tada je Ahitofel rekao Abšalomu: “Lezi s inočama* oca svojega^e koje je ostavio da čuvaju dvor!^f I sav će Izrael čuti da si postao mraz^g ocu svojemu,^h pa će se ohrabritiⁱ svi oni što su s tobom.” **22** I razapeli su za Abšaloma šator na krovu^j i Abšalom je legao s inočama oca svojega^k pred očima svega Izraela.^l

23 Savjet što ga je davao Ahitofel u ono vrijeme bio je kao da bi tko tražio savjet od pravoga Boga. Takav je bio svaki savjet^m Ahitofelovⁿ i Davidu i Abšalomu.

17 Ahitofel je zatim rekao Abšalomu: “Molim te, dopusti mi da odaberem dvanaest tisuća ljudi, pa da još noćas krenem u potjeru za Davidom!^o **2** Napast ću ga dok je umoran i iznemoglih ruku^p

m 2Sa 17:14; **n** 2Sa 15:12; 2Sa 17:23; **17. poglavlje**
o Izr 1:16; Izr 4:16; **p** 5Mo 25:18; 2Sa 16:14.

2Sa 16:17* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19 **21*** Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

16. poglavlje

- a** 1Sa 24:6
1Sa 26:11
b 5Mo 13:13
1Sa 2:12
1Sa 25:17
Job 34:18
c Ps 3:1
Ps 3:2
Ps 7:1
Ps 71:11
d 1Lje 2:16
e 1Sa 24:14
2Sa 3:8
f 2Mo 22:28
Dj 23:5
g 1Sa 26:8
Lk 9:54
Ri 12:19
h 2Sa 19:22
2Kr 3:13
Lk 9:55
i 1Kr 2:5
j Ps 37:8
1Pe 2:23
k 2Sa 12:10
l Ri 9:20
m 2Sa 12:11
2Sa 15:14
2Sa 17:12
n 2Sa 19:16
o 1Mo 29:32
2Mo 2:25
2Mo 3:7
Ps 25:18
Izr 15:3
p 5Mo 23:5
Ps 109:28
r 2Mo 22:28
2Sa 16:5
Pr 10:20
s Dj 22:23
t 2Sa 16:2
u 2Sa 15:37
v 2Sa 15:12
2Sa 15:31
z 2Sa 15:32
a Jš 16:2
b 2Sa 15:37
1Lje 27:33

Desni stupac

- a** 1Sa 10:24
1Kr 1:25
2Kr 11:12
Da 2:4
b 1Mo 26:26
1Kr 4:5
Izr 17:17
Izr 18:24
c 2Sa 15:34
Izr 14:15
d Ps 37:12
Izr 21:30
Iza 8:10
Mt 27:1
e 3Mo 18:8
3Mo 20:11
2Sa 12:11
1Kr 2:22
Job 31:10
f 2Sa 15:16
g 1Mo 34:30
1Sa 13:4
1Sa 27:12
h 1Mo 49:4
i 2Sa 2:7
j 2Sa 11:2
k 5Mo 22:30
2Sa 12:11
2Sa 20:3
l 4Mo 25:6
2Sa 12:12
Iza 3:9

i uplašit ću ga. Kad se razbježi sav narod što je s njim, ubit ću kralja,^a **3** a sav ću narod dovesti natrag k tebi. Povratak svih ljudi ovisi o čovjeku kojega tražiš. Tada će sav narod biti miran.” **4** To se svidjelo Abšalomu^b i svim starješinama Izraelovim.

5 Ali Abšalom je rekao: “Pozovite i Hušaja^c Arkijca da čujemo što će nam on reći!” **6** Kad je Hušaj došao pred Abšaloma, Abšalom mu je rekao: “Ahitofel je savjetovao tako i tako. Hoćemo li učiniti kako je rekao? Ako ne, što ti kažeš?” **7** Tada je Hušaj rekao Abšalomu: “Savjet što ga je dao Ahitofel ovaj put nije dobar.”^d

8 Hušaj je zatim nastavio: “Ti znaš da su tvoj otac i njegovi ljudi junaci^e i da su ljuti^f kao medvjedica koja je izgubila mladunčad svoju u polju.^g Tvoj je otac ratnik^h i neće noći s narodom. **9** Gle, on se sada krijeⁱ u kakvoj jami ili na kakvom drugom mjestu. Ako on prvi napadne naše ljude, tko god to čuje reći će: ‘Porazen je narod koji je pristao uz Abšaloma!’ **10** Tada će i najhrabriji, u kojega je srce kao u lava,^j izgubiti srčanost.^k Jer sav Izrael zna da je tvoj otac junak^l i da su hrabri oni što su s njim.^m **11** Zato ja savjetujem ovako: neka se sav Izrael, od Dana do Beer-Šebe,ⁿ skupi oko tebe, mnogobrojan kao pijesak na obali morskoj,^o a i ti sam kreni u boj!^p **12** Napast ćemo ga ondje gdje se nalazi^q i oborit ćemo se na njega, kao što rosa^r pada na zemlju. I nećemo ostaviti na životu ni njega ni ikoga od ljudi što su s

17. poglavlje

- a 1Kr 22:31
Ps 37:12
Ps 41:9
Ps 55:12
- b Mt 15:4
2Ti 3:3
- c 2Sa 15:32
2Sa 16:16
- d 2Sa 15:34
- e 1Sa 16:18
2Sa 15:18
2Sa 23:8
2Sa 23:18
1Lje 11:26
- f Su 18:25
- g 2Kr 2:24
Izr 17:12
Ho 13:8
- h 1Sa 17:50
1Sa 18:7
1Sa 19:8
2Sa 10:18
- i 1Sa 22:1
1Sa 23:19
- j 1Mo 49:9
4Mo 24:9
2Sa 1:23
Iza 31:4
- k 5Mo 1:28
Jš 2:9
Jš 7:5
1Sa 17:11
- l 1Sa 18:5
He 11:34
- m 2Sa 17:8
- n Su 20:1
- o 1Mo 32:12
1Kr 4:20
- p Ps 7:15
Ps 9:16
- r 1Sa 23:23
2Sa 17:9
s Ps 110:3

Desni stupac

- a Mt 24:2
- b Izr 21:1
- c 5Mo 2:30
2Lje 25:20
Ps 91:11
- d 2Sa 15:31
2Sa 15:34
Job 5:12
Izr 19:21
Izr 21:30
Iza 8:10
1Ko 3:19
- e 2Sa 16:23
- f 1Sa 2:6
Job 34:11
Iza 46:10
- g 2Sa 8:17
2Sa 15:35
1Lje 12:28
- h 2Sa 15:28
- i 2Sa 15:14
- j 2Sa 15:27
1Kr 1:42
- k 2Sa 15:36
2Sa 18:19
- l Jš 15:7
Jš 18:16
- m 1Kr 1:9
2Sa 3:16
2Sa 16:5
2Sa 19:16
- n Jš 2:6

njim. **13** A ako se povuče u koji grad, sav će Izrael donijeti užad pod taj grad, pa ćemo ga odvući u riječnu dolinu, tako da ni kamenčić neće ostati od njega.”^a

14 Tada su Abšalom i svi Izraelci rekli: “Savjet Hušaja Arkijca bolji je^b od savjeta Ahitofelova!” Jer Jehova je bio odredio^c da se osujeti^d dobar savjet Ahitofelov.^e Jehova je to učinio kako bi navukao nevolju^f na Abšaloma.

15 Potom je Hušaj rekao svećenicima Sadoku^g i Ebjataru: “Ahitofel je tako i tako savjetovao Abšaloma i starješine Izraelove, a ja sam savjetovao tako i tako. **16** Zato sada brzo poručite Davidu:^h ‘Noćas nemoj noćiti u ravnicama pustinja, nego odmah prijedi na drugu stranu,ⁱ da ne poginu kralj i sav narod što je s njim!’”

17 A Jonatan^j i Ahimaas^k nalazili su se kod En-Rogela.^l Jedna je sluškinja došla k njima i donijela im vijesti, a oni su zatim otišli da to jave kralju Davidu. Oni naime nisu smjeli ući u grad da ih ne bi tko vidio. **18** Ali opazio ih je neki mladić i javio to Abšalomu. A njih su dvojica brzo otišla i došla u kuću nekoga čovjeka u Bahurimu,^m koji je u dvorištu imao bunar. I oni su se spustili u taj bunar. **19** Potom je došla žena onoga čovjeka, uzela pokrivač i raširila ga preko otvora bunara te po njemu rasula stučeno zrnje,ⁿ tako da se ništa nije moglo primijetiti. **20** Sluge Abšalomovi došli su k toj ženi u kuću i upitali je: “Gdje su Ahimaas i

Jonatan?" A žena im je odgovorila: "Oдавde su otišli prema vodi."^a I oni su ih nastavili tražiti, ali ih nisu našli^b pa su se vratili u Jeruzalem.

21 Kad su sluge otišli, oni su izašli iz bunara i otišli obavijestiti kralja Davida. I rekli su Davidu: "Ustanite i brzo prijedite preko vode, jer je tako i tako savjetovao^c Ahitofel protiv vas!" **22** I David je odmah krenuo na put zajedno sa svim narodom što je bio s njim i prešao Jordan.^d Kad je svanulo, više nije bilo nijednoga koji nije prešao Jordan.

23 Kad je Ahitofel vidio da nisu postupili prema njegovu savjetu,^e osedlao je magarca, krenuo na put i otišao kući svojoj u svoj grad.^f Nakon što je izdao potrebne zapovijedi domu svojemu,^g objesio se^h i tako umro.ⁱ I pokopali^j su ga u grobu praotaca njegovih.

24 David je došao u Mahanajim.^k Abšalom je pak prešao Jordan sa svim Izraelcima što su bili s njim. **25** Abšalom je postavio Amasu^l nad vojskom umjesto Joaba.^m Amasa je bio sin nekog Izraelca po imenu Itra,ⁿ koji je legao s Abigailom,^o kćeri Nahaševom, sestrom Joabove majke Seruje. **26** Izrael i Abšalom utaborili su se u zemlji gileadskoj.^p

27 Kad je David došao u Mahanajim, tada su Šobi, sin Nahašev iz Rabe^r sinova Amonovih,^s zatim Makir,^t sin Amielov^u iz Lo-Debara, te Barzilaj^v Gileadovac iz Rogelima^z **28** donijeli postelja, zdjela, posuda lončarskog, pšenice, ječma, brašna,^a prženoga

17. poglavlje

- a 2Mo 1:19
- Jš 2:5
- 1Sa 19:14
- 1Sa 21:2
- Mt 10:16
- b Jš 2:22
- c 2Sa 17:2
- d Izr 27:12
- e Izr 16:18
- f Jš 15:51
- 2Sa 15:12
- g 2Kr 20:1
- h 2Mo 20:13
- 1Sa 31:4
- 1Kr 16:18
- Mt 27:5
- Dj 1:18
- i Ps 5:10
- Ps 55:23
- j Pr 8:10
- k 1Mo 32:2
- Jš 13:26
- 2Sa 2:8
- l 2Sa 19:13
- 2Sa 20:4
- 2Sa 20:10
- m 2Sa 8:16
- n 1Lje 2:17
- o 1Lje 2:16
- p 4Mo 32:1
- 5Mo 3:15
- r 5Mo 3:11
- Jš 13:25
- 2Sa 12:29
- s 2Sa 12:26
- t 2Sa 9:4
- u 2Sa 9:5
- v 2Sa 19:32
- 1Kr 2:7
- z 2Sa 19:31
- a 1Mo 18:6
- 1Sa 18:24

Desni stupac

- a 1Sa 25:18
- b Eze 4:9
- c 1Mo 25:34
- 2Sa 23:11
- d 2Mo 3:8
- e 1Mo 18:8
- Izr 30:33
- f Izr 11:25
- Dj 28:2
- g 2Sa 16:2

18. poglavlje

- h 1Sa 8:12
- 1Lje 13:1
- 1Ko 14:40
- i Su 7:16
- Izr 20:18
- j 2Sa 8:16
- 2Sa 10:7
- k 2Sa 23:18
- l 1Lje 2:16
- m 2Sa 15:19
- 2Sa 15:21
- n 2Sa 21:17
- o 2Sa 17:2
- 1Kr 22:31
- p 2Sa 17:3
- Tu 4:20
- r 2Mo 17:10
- s Ru 3:5
- Jk 3:17
- t 2Sa 18:24
- u 1Sa 29:2
- v 2Sa 18:12
- z 2Sa 17:26
- a 2Sa 16:15

zrnja,^a boba,^b leće,^c prepečenoga zrnja, **29** meda,^d maslaca,^e ovaca i sira kravljega. Sve su to donijeli Davidu i narodu što je bio s njim da jedu,^f jer su mislili: "Narod je u pustinji ogladnio, umorio se i ožednio."^g

18 Potom je David prebrogio ljude što su bili s njim i postavio nad njima tisućnike i stotnike.^h **2** David je zatim jednu trećinuⁱ stavio pod zapovjedništvo Joabovo,^j jednu trećinu pod zapovjedništvo Abišaja,^k sina Serujina, brata Joabova,^l a jednu trećinu pod zapovjedništvo Itaja^m iz Gata. I kralj je rekao ljudima: "I ja ću poći s vama!" **3** Ali oni su rekli: "Ti ne smiješ ići!ⁿ Jer ako mi i pobjegnemo, nitko neće za to mariti.^o Ili ako pola nas i izgine, nitko neće za to mariti. Ali ti sam vrijediš kao nas deset tisuća.^p Bilo bi bolje da nam pomažeš^r iz grada."

4 A kralj im je rekao: "Učinit ću sve što mislite da je dobro."^s I kralj je stajao kod gradskih vrata,^t a sva je vojska izlazila po stotinama svojim i po tisućama svojim.^u **5** Kralj je zapovjedio Joabu, Abišaju i Itaju: "Pazite^v mi na sina Abšaloma!" I sva je vojska čula što je kralj zapovjedio svim zapovjednicima za Abšaloma.

6 I vojska je izišla u polje u susret Izraelu i boj se zametnuo u šumi Efrajimovoj.^z

7 Naposljetku je vojska izraelska^a doživjela poraz^b od slugu Davidovih i toga je dana ondje poginulo mnogo ljudi — dvadeset tisuća. **8** Boj se

b 2Sa 2:17; 2Lje 13:16; 2Lje 28:6; Ps 3:7; Izr 24:22.

proširio po svemu onome kraju. I više je ljudi toga dana progutala šuma nego mač.

9 Na kraju se i sam Abšalom našao pred slugama Davidovim. Abšalom je jahao na muli, ali kad je mula došla pod isprepletene grane vrlo velikog stabla, glava mu je zapela o stablo i on je ostao visjeti između neba i zemlje,^a dok je mula što je bila pod njim otišla dalje. **10** To je vidio neki čovjek, pa je javio Joabu:^b "Gle, vidio sam Abšaloma kako visi o stablu!"

11 Nato je Joab rekao čovjeku koji mu je to javio: "Kad si ga vidio, zašto ga nisi ondje sastavio sa zemljom? Tada bih ti morao dati deset srebrnjaka i jedan pojas."^c **12** Ali čovjek je odvratio Joabu: "Kad bi mi na ruku izbrojio i tisuću srebrnjaka, ne bih podigao ruku na sina kraljeva. Jer na svoje smo uši čuli da je kralj tebi, Abišaju i Itaju zapovjedio: 'Čuvajte mi svi sina Abšaloma!'"^d **13** Da sam kao izdajnik audio duši njegovoj, ništa se ne bi moglo sakriti od kralja,^e a ti bi se držao po strani."

14 A Joab je odvratio: "Neću ja ovdje gubiti vrijeme s tobom!" I uzeo je tri strijele u ruku i zabio^f ih u srce Abšalomu, koji je još bio živ među granama^g velikog stabla. **15** Nato je prišlo deset slugu Joabovih, koji su mu nosili oružje, i oni su navalili na Abšaloma i ubili ga.^h

16 Tada je Joab zapuhao u rogⁱ i vojska je prestala progoniti Izraela, jer je Joab zaustavio vojsku. **17** Potom su uzeli Abšaloma, bacili ga u veliku

jamu usred šume i nabacali na njega vrlo veliku gomilu kame-nja.^a A sav se Izrael razbježao, svaki kući svojoj.

18 A Abšalom je još za života sebi u čast podigao stup^b u Kraljevoj dolini,^c jer je rekao: "Nemam sina koji bi sačuvao sjećanje na moje ime."^d Tako je taj stup nazvao svojim imenom^e i sve do današnjeg dana on se zove Spomenik Abšalomov.

19 Ahimaas,^f sin Sadokov, rekao je Joabu: "Molim te, dopusti mi da otrčim i javim vijest kralju, jer mu je Jehova udijelio pravdu i izbavio ga iz ruku neprijatelja njegovih!"^g

20 Ali Joab mu je odvratio: "Nemoj danas nositi nikakve vijesti. Javit ćeš je koji drugi dan. A danas nemoj nositi nikakve vijesti, jer je poginuo sin kraljev."^h

21 Tada je Joab rekao jednome Kušaninu:ⁱ "Idi i javi kralju što si vidio!" A Kušanin se poklonio Joabu i otrčao.

22 A Ahimaas, sin Sadokov, opet je zamolio Joaba: "Neka bude što mu drago, ali molim te, dopusti mi da i ja otrčim za Kušaninom!" Ali Joab mu je odgovorio: "Zašto bi ti trčao, sine moj, kad nemaš što javiti?" **23** Ali on je ponovio: "Neka bude što mu drago, dopusti mi da otrčim!" Tada mu je on rekao: "Trči!" I Ahimaas je otrčao putem kroz Jordansku dolinu^j i pretekao Kušanina.

24 David je upravo sjedio među dvojim gradskim vratima.^k A stražar^l se popeo na zid, na krov iznad vrata. Kad

18. poglavlje
a 1Lje 21:16
b 2Sa 8:16
2Sa 18:2
c 1Sa 17:25
1Lje 11:6
d 2Sa 18:5
e Izr 16:14
Izr 24:21
f Su 4:21
Su 5:31
Ps 45:5
g 2Sa 18:9
h 5Mo 27:16
5Mo 27:20
2Sa 12:10
Ps 63:9
Izr 2:22
Izr 20:20
Izr 30:17
i 2Sa 2:28

Desni stupac

- a Js 7:26
Js 8:29
Js 10:27
b 1Sa 15:12
c 1Mo 14:17
d 4Mo 27:4
2Sa 14:27
e Ps 49:11
f 2Sa 15:36
2Sa 17:17
g 2Sa 15:25
Ps 9:4
h 2Sa 18:5
i 1Mo 10:6
4Mo 12:1
2Lje 14:9
j 1Kr 7:46
2Lje 4:17
k 2Sa 18:4
l 2Sa 13:34
2Kr 9:17
Iza 21:6

2Sa 18:23* Vidi bilješku za 1Mo 13:10.

je podigao oči svoje i pogledao, vidio je jednog čovjeka kako trči sam. **25** Stražar je povikao i javio to kralju, a kralj je rekao: "Ako je sam, znači da donosi vijest." A čovjek je dolazio sve bliže. **26** Uto je stražar ugledao još jednog čovjeka gdje trči. I stražar je povikao vrataru: "Gle, još jedan čovjek trči sam!" A kralj je odvratio: "I taj donosi vijest." **27** Stražar je nastavio: "Prvi trči kao^a Ahimaas,^b sin Sadokov." A kralj je odvratio: "To je dobar čovjek^c i sigurno donosi dobru vijest."^d **28** Kad se približio, Ahimaas je povikao kralju: "Sve je dobro!" Tada se poklonio pred kraljem licem do zemlje. Zatim je nastavio: "Neka je blagoslovljen^e Jehova, Bog tvoj, koji je gospodaru mojemu, kralju, predao^f ljude što su podigli ruku svoju na njega!"

29 Ali kralj je upitao: "Je li dobro sin moj Abšalom?" A Ahimaas je odgovorio: "Vidio sam veliko komešanje kad je Joab poslao kraljeva slugu i mene, slugu tvojega, ali ne znam što je bilo."^g **30** Kralj mu je nato rekao: "Odstupi i stani ondje!" I on je odstupio i stao ondje.

31 Uto je stigao i Kušanin^h te je rekao: "Neka gospodar moj, kralj, primi vijest da ti je danas Jehova udijelio pravdu i izbavio te iz ruku svih onih koji su ustali na tebe!"ⁱ **32** Ali kralj je upitao Kušanina: "Je li dobro sin moj Abšalom?" A Kušanin je odgovorio: "Neka svi neprijatelji gospodara mojega, kralja, i svi koji us-

taju na tebe u zloj namjeri prođu kao taj mladić!"^a

33 Nato se kralj, sav potrešen, popeo u gornju sobu^b iznad gradskih vrata i stao plakati. I dok je išao, jadikovao je: "Sine moj, Abšalome! Sine moj! Sine moj,^c Abšalome! Da sam barem ja umro umjesto tebe, Abšalome, sine moj, sine moj!"^d

19 I Joabu su javili: "Eno, kralj plače i tuguje za Abšalomom."^e **2** Tako se pobjeda onoga dana pretvorila u tugu za sav narod, jer je narod toga dana čuo da kralj žali za sinom svojim. **3** I ljudi su toga dana kradom ulazili u grad,^f kao što se kradom šuljaju oni koji se stide jer su pobjegli iz boja. **4** A kralj je pokrio lice svoje i glasno jadikovao: "Sine moj, Abšalome! Abšalome, sine moj, sine moj!"^g

5 Na koncu je Joab došao kralju u kuću i rekao mu: "Danas si posramio sve sluge svoje, one koji su danas izbavili tvoju dušu^h i dušu sinova tvojihⁱ i kćeri tvojih,^j dušu žena tvojih^k i dušu inoča^l tvojih,^l **6** jer ljubiš one koji te mrze, a mrziš one koji te ljube. Danas si pokazao da ti ništa ne znače ni zapovjednici ni sluge. Jer sada znam da bi ti bilo sasvim pravo da je Abšalom živ, a svi mi da smo poginuli. **7** Zato sada ustani i iziđi te utješi srce^m slugu svojih, jer ako ne izideš, kunem ti se Jehovom, nijedan čovjek neće ostati noćas s tobom!"ⁿ To će ti biti gore nego sva zla koja su te snašla od mladosti tvoje pa do danas." **8** Tada je kralj

18. poglavlje

a 2Kr 9:20

b 2Sa 18:19

c Izr 25:13

d 1Kr 1:42
Izr 25:25e 1Mo 14:20
2Sa 22:47
Ps 124:6
Ps 144:1f 1Sa 26:8
Ps 31:8

g 2Sa 18:19

h 2Sa 18:21

i 2Sa 22:49
Ps 55:18
Ps 94:1
Ps 124:2

Desni stupac

a Su 5:31
Ps 27:2
Ps 68:1

b 2Sa 18:24

c 2Sa 19:1

d 2Sa 12:10
2Sa 17:14
Izr 10:1
Izr 19:13

19. poglavlje

e 2Sa 18:5
2Sa 18:14f 2Sa 17:24
2Sa 19:32

g 2Sa 18:33

h Ps 18:48

i 2Sa 3:3
2Sa 5:14

j 2Sa 13:1

k 2Sa 5:13

l 2Sa 15:16

m Iza 40:2

n Izr 14:28

2Sa 19:5* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

ustao i sjeo kod gradskih vrata.^a I svemu su narodu javili: "Kralj sjedi na vratima." I sav je narod došao pred kralja.

A Izraelci su bili pobjegli svaki kući svojoj.^b **9** I sav se narod po svim plemenima Izraelovim stao pripraviti, govoreći: "Kralj nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših,^c on nas je izbavio iz ruku filistejskih, a sada je morao pobjeći iz zemlje zbog Abšaloma.^d **10** A Abšalom, kojega smo pomazali sebi za kralja,^e poginuo je u boju.^f Zašto onda ništa ne poduzimate da dovedete kralja natrag?"^g

11 A kralj David poručio je svećenicima Sadoku^h i Ebjataru:ⁱ "Ovakvo kažite starješinama Judinim:^j 'Zašto da vi budete posljednji koji će kralja dovesti natrag na dvor njegov, kad je ono što se govori po svemu Izraelu došlo i do kralja u kuću njegovu?' **12** Vi ste moja braća, vi ste kost moja i meso moje.^k Zašto da budete posljednji koji će kralja dovesti natrag?' **13** A Amasi^l kažite: 'Nisi li ti kost moja i meso moje? Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda^m ako mi ne budeš vojni zapovjednik umjesto Joabaⁿ dok si god živ!'"

14 I svi su mu se sinovi Judini u srcu priklonili kao jedan,^o tako da su poručili kralju: "Vrati se sa svim slugama svojim!"

15 I tako je kralj krenuo natrag i došao do Jordana. A sinovi Judini stigli su u Gilgal,^p dolazeći u susret kralju, da prevedu kralja preko Jordana. **16** I Šimi,^r sin Gere^s Benja-

19. poglavlje

- a 2Sa 18:4
- 2Sa 18:24
- 1Kr 22:10
- Jr 38:7
- b 2Sa 18:17
- 1Kr 22:36
- c 1Sa 17:50
- 1Sa 18:7
- 1Sa 19:5
- 2Sa 5:25
- 2Sa 8:5
- d 2Sa 15:14
- e 2Sa 15:10
- 2Sa 15:12
- f 2Sa 18:14
- g 2Sa 3:17
- h 2Sa 8:17
- 2Sa 15:25
- 1Kr 1:8
- i 1Sa 22:20
- 1Sa 30:7
- 2Sa 15:24
- 1Lje 15:11
- j 2Sa 2:4
- k Su 9:2
- 2Sa 5:1
- l 2Sa 17:25
- 1Lje 2:17
- m Ru 1:17
- 1Sa 3:17
- n 2Sa 8:16
- 2Sa 18:5
- 2Sa 18:14
- o Su 20:1
- p Jš 5:9
- 1Sa 11:14
- r 2Sa 16:5
- 1Kr 2:36
- 1Kr 2:44
- s 1Kr 2:8

Desni stupac

- a 2Sa 3:16
- 2Sa 17:18
- b 2Sa 9:2
- 2Sa 16:1
- c 2Sa 9:10
- d 2Sa 15:28
- e Ps 66:3
- Ps 81:15
- Pr 10:4
- f 1Sa 26:21
- 2Sa 16:5
- g 2Sa 13:20
- 2Sa 13:33
- h 2Sa 19:43
- 1Lje 5:2
- i 2Sa 23:18
- j 2Sa 2:18
- k 2Mo 22:28
- 2Sa 16:7
- 1Kr 21:13
- Ps 105:15
- Pr 10:20
- Dj 23:5
- 2Pe 2:10
- l 2Sa 3:39
- 2Sa 16:10
- m 1Sa 29:4
- 1Kr 5:4
- Mt 16:23
- Jk 1:20
- n 1Sa 11:13
- o 1Kr 2:8
- 1Kr 2:37
- 1Kr 2:46
- He 6:16
- p 2Sa 9:6
- 2Sa 16:4
- r 2Sa 9:3
- s Ezr 9:3

minovca iz Bahurima,^a požurio se da pođe sa sinovima Judinim u susret kralju Davidu.

17 S njim je bilo tisuću ljudi iz plemena Benjaminova. (Bio je s njim i Siba,^b sluga doma Šaulova, s petnaest sinova svojih^c i dvadeset slugu. Oni su uspjele doći na Jordan prije kralja.

18 Siba je prešao Jordan preko gaza^d da pomogne domu kraljevu prijeći rijeku i da učini što god bude kralju po volji.) A Šimi, sin Gerin, pao je ničice pred kralja kad je kralj htio prijeći Jordan.^e **19** I rekao je kralju: "Neka mi gospodar moj ne uzme za grijeh i neka se ne spominje zla koje je učinio sluga tvoj^f onoga dana kad je gospodar moj, kralj, odlazio iz Jeruzalema! Neka to kralj ne uzima k srcu!^g **20** Jer sluga tvoj zna da je zgriješio. Zato sam danas došao prvi od svega doma Josipova^h da podem u susret gospodaru svojem, kralju."

21 Tada je Abišaj,ⁱ sin Serujin,^j odvratio: "Zar Šimi ne zaslužuje smrt zato što je proklinjao pomazanika Jehovina?"^k **22** Ali David je rekao: "Što vi imate s tim,^l sinovi Serujini, te mi se danas protivite?"^m Zar da se danas tko u Izraelu pogubi?ⁿ Zar ja ne znam da sam danas opet kralj nad Izraelom?" **23** Tada je kralj rekao Šimiju: "Nećeš poginuti!" I kralj mu se zakleo.^o

24 I Mefibošet,^p unuk Šaulov, došao je u susret kralju. On nije prao^{*} noge svoje,^r nije uređivao bradu[#] svoju^s

2Sa 19:24* Ili: "uređivao". **24^r** Ili: "brkove".

ni prao haljine svoje od onoga dana kad je kralj otišao pa sve do dana kad se vratio u miru. **25** Kad je došao u Jeruzalem u susret kralju, kralj ga je upitao: "Zašto nisi pošao sa mnom, Mefibošete?" **26** A on je odgovorio: "Gospodaru moj, kralju, moj me sluga^a prevario. Jer tvoj mu je sluga rekao: 'Osedlaj mi magaricu da je uzjašem i pođem s kraljem!' jer je sluga tvoj hrom." **27** No on je oklevetao^c slugu tvoga pred gospodarom mojim, kraljem. Ali je gospodar moj, kralj, kao anđeo^d pravoga Boga. Zato čini što je dobro u očima tvojim! **28** Jer sav dom oca mojega nije zaslužio ništa drugo nego smrt od gospodara mojega, kralja, a ti si ipak postavio slugu svojega među one koji jedu za stolom tvojim.^e Kako bih se onda još imao pravo tužiti kralju?"^f

29 A kralj mu je rekao: "Čemu da dalje govoriš? Odrеđujem da ti i Siba podijelite zemlju!"^g **30** Nato je Mefibošet rekao kralju: "Neka uzme sve,^h kad se gospodar moj, kralj, vratio u miru kući svojoj!"

31 I Barzilajⁱ Gileadovac došao je iz Rogelima da pođe s kraljem na Jordan i isprati ga do Jordana. **32** A Barzilaj je bio vrlo star, bilo mu je osamdeset godina.^j On je kralja opskrbljivao hranom dok je kralj boravio u Mahanajimu,^k jer je bio vrlo bogat.^l **33** I kralj je rekao Barzilaju: "Pođi sa mnom i ostani kod mene u Jeruzalemu, a ja ću se brinuti za tebe!"^m **34** Ali Barzilaj je rekao kralju: "Koli-

ko mi je još godina života ostalo, pa da idem s kraljem u Jeruzalem? **35** Sada mi je osamdeset godina.^a Mogu li razabrati što je dobro, a što zlo? Može li sluga tvoj osjetiti okus onoga što jede i pije?^b Mogu li još slušati^c glas pjevača i pjevačica?^d Zašto bi onda sluga tvoj bio na teret^e gospodaru mojemu, kralju? **36** Sluga tvoj može kralja otpratiti samo mali komad puta do Jordana. Zašto bi mi kralj uzvratilo takvom nagradom?^f **37** Molim te, dopusti sluzi svojem da se vrati, da umrem^g u gradu svojem kod groba oca svojega i majke svoje.^h Ali evo sluge tvoga Kimhama,ⁱ pa neka on pođe s gospodarom mojim, kraljem! Učini mu što je dobro u očima tvojim!"

38 A kralj je rekao: "Kimham će poći sa mnom i ja ću mu učiniti što god bude tebi drago. Učinit ću ti što god tražiš od mene." **39** Tada je sav narod počeo prelaziti Jordan, a prešao je i kralj. Kralj je poljubio^j Barzilaja i blagoslovio ga,^k a on se vratio u mjesto svoje. **40** Kad je kralj prešao rijeku na putu u Gilgal,^l s njim je prešao Kimham, sav narod Judin i polovica naroda Izraelova. Tako su s kraljem prešli rijeku.

41 I gle, svi Izraelci došli su kralju i rekli mu: "Zašto^m su te braća naša, sinovi Judini, kradom odvela? Zašto su preveli preko Jordana kralja i dom njegov i sve ljude Davidove s njim?"ⁿ **42** Tada su svi sinovi Judini odgovorili sinovima Izraelovim: "Zato što je kralj

19. poglavlje

- a 2Sa 9:9
- b 2Sa 4:4
- c 3Mo 19:16
2Sa 16:3
Ps 101:5
Izr 6:19
Izr 21:6
- d 1Sa 29:9
2Sa 14:17
- e 2Sa 9:1
2Sa 9:7
2Sa 9:10
2Sa 9:13
- f 2Sa 9:8
- g 2Sa 16:4
Izr 18:17
Izr 29:4
- h Mt 5:40
1Ko 6:7
- i 2Sa 17:27
1Kr 2:7
- j Ps 90:10
- k 2Sa 17:28
Izr 3:27
He 13:16
- l 1Sa 25:2
Job 1:3
- m 2Sa 9:10
Izr 11:25
Mt 7:12
Lk 6:38

Desni stupac

- a Ps 90:10
- b Pr 8:15
Pr 12:5
- c Job 12:11
Pr 12:4
- d Ezr 2:65
Ne 7:67
Pr 2:8
- e 2Sa 13:25
2Sa 15:33
- f Lk 6:38
- g Jš 23:14
Lk 2:29
- h 1Mo 47:30
1Mo 49:29
1Mo 50:13
- i 1Kr 2:7
- j 1Mo 31:55
Ru 1:14
1Sa 20:41
1Kr 19:20
Dj 20:37
- k 1Mo 14:19
1Mo 47:7
Jš 22:6
- l 1Sa 11:14
- m Su 8:1
Su 12:1
- n 2Sa 19:15

u bliskome srodstvu s nama!^a Pa zašto se vi ljutite zbog toga? Jesmo li jeli na kraljev trošak? Jesmo li dobili kakav dar?”

43 Ali sinovi Izraelovi odgovorili su sinovima Judinim: “Mi imamo deset puta više prava na kralja,^b pa tako i na Davida imamo više prava od vas. Zašto ste nas onda prezreli? Nismo li mi prvi^c trebali kralja dovesti natrag?” Ali riječi sinova Judinih bile su oštrije od riječi sinova Izraelovih.

20 A ondje se našao neki nevaljali čovjek^d po imenu Šeba,^e sin Bikrija Benjaminsovca. On je zapuhao u rog^f i povikao: “Mi nemamo ništa s Davidom! Nemamo mi nasljedstva sa sinom Jišajevim!^g Vra- ti se k bogovima svojim,^h Izraele!” **2** Nato su svi Izraelci otišli od Davida i pošli za Šebom, sinom Bikrijevim.ⁱ Ali sinovi Judini ostali su uz svojega kralja i otpratili ga od Jordana do Jeruzalema.^j

3 Kad je kralj David došao u svoj dvor u Jeruzalemu,^k uzeo je deset žena,^l inoča* koje je bio ostavio da čuvaju dvor, i odveo ih u kuću što je bila pod stražom. I brinuo se za njihovo uzdržavanje, ali više nije legao s njima,^m nego su ostale zatvorene sve do svoje smrti, kao udovice živoga muža.

4 Potom je kralj rekao Amasi:ⁿ “Sazovi mi sve sinove Judine za tri dana, a i ti budi ovdje!” **5** I Amasa je otišao da sazove Judu, ali zadržao se preko roka koji mu je kralj

19. poglavlje

- a Ru 4:12
Ru 4:22
2Sa 2:4
Ps 78:68
Mt 1:3
Mt 1:6
- b 1Kr 11:31
1Kr 12:16
- c Pr 4:4
Lk 22:24
Lk 22:26
Ga 5:26
Flp 2:3

20. poglavlje

- d 5Mo 13:13
1Sa 2:12
- e 2Sa 20:21
- f Su 3:27
2Sa 15:10
- g 2Sa 19:43
h 5Mo 13:6
5Mo 13:9
1Kr 12:16
2Lje 10:16
- i 2Sa 15:12
Izr 6:19
Izr 24:21
Ga 5:20
- j 2Sa 19:15
2Sa 19:42
- k 2Sa 5:11
- l 2Sa 15:16
2Sa 16:21
- m 2Sa 16:22
- n 2Sa 17:25
2Sa 19:13
1Lje 2:17

Desni stupac

- a 1Sa 26:6
2Sa 10:10
2Sa 23:18
1Lje 11:20
1Lje 18:12
- b 2Sa 20:1
- c 2Sa 15:12
- d 2Sa 11:11
1Kr 1:33
- e 2Sa 8:16
- f 2Sa 8:18
1Lje 18:17
- g 2Sa 15:18
1Kr 1:38
- h Js 18:25
Js 21:17
- i 2Sa 17:25
2Sa 19:13
- j Ps 55:21
Izr 26:24
Mi 7:2
- k Lk 22:47
- l 4Mo 35:16
2Sa 3:27
1Kr 2:5
Ps 55:23
- m 2Sa 20:2
2Sa 20:4
- n 1Mo 4:10
1Mo 9:5
o 2Sa 2:23
p 2Sa 20:1

odredio. **6** A David je rekao Abišaju:^a “Sada će nam Šeba,^b sin Bikrijevi, biti gori nego Abšalom.^c Uzmi slugu^d gospodara svojega i pođi u potjeru za njim da ne nađe kakav utvrđeni grad i ne umakne nam pred očima!” **7** Tako su pod njegovim vodstvom pošli Joabovi^e ljudi, Kerećani,^f Pelećani^g i svi junaci. Oni su otišli iz Jeruzalema u potjeru za Šebom, sinom Bikrijevim. **8** Kad su bili blizu velikoga kamena što je u Gibeonu,^h u susret im je došao Amasa.ⁱ A Joab je imao na sebi ratnu odoru i opasač, a uz bok pripasan mač u koricama. Kad je pošao naprijed, mač mu je ispao.

9 I Joab je rekao Amasi: “Jesi li dobro, brate?”^j Tada je Joab desnom rukom uhvatio Amasu za bradu kao da će ga poljubiti.^k **10** A Amasa se nije obazirao na mač koji je bio Joabu u ruci i Joab mu ga je zabio^l u trbuh i prosuo mu crijeva na zemlju. Nije morao ponoviti udarac jer je ovaj umro. A Joab i Abišaj, brat njegov, nastavili su potjeru za Šebom, sinom Bikrijevim.

11 A jedan od Joabovih ljudi ostao je kod Amase, govoreći: “Tko je za Joaba i tko je za Davida,^m neka pođe za Joabom!” **12** A Amasa je ležao u krviⁿ nasred puta. Kad je onaj čovjek vidio da se svi ljudi zaustavljaju, odvukao je Amasu s puta u polje. Na koncu je bacio preko njega haljinu, jer je vidio da se zaustavlja svatko tko bi prošao pored njega.^o **13** Kad ga je maknuo s puta, svi su pošli za Joabom da progone Šebu,^p sina Bikrijeva.

2Sa 20:3* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

14 A Šeba je prošao kroz sva plemena Izraelova sve do Abel Bet-Maake.^a Tada su se skupili svi Bikrijevci, pa su i oni za njim ušli u grad.

15 A Joabovi su ljudi došli i opkolili ga u Abel Bet-Maaki. I nasuli su opasni nasip oko grada,^b jer je grad bio opasan zidom. Svi ljudi što su bili s Joabom potkopavali su zid da ga sruše. **16** Tada je jedna mudra žena^c povikala s gradskog zida: "Čujte! Čujte! Molim vas, recite Joabu da pride ovamo da govorim s njim!" **17** Kad se on približio, žena je upitala: "Jesi li ti Joab?" On je odgovorio: "Jesam." Tada mu je rekla: "Poslušaj riječi robinje svoje!"^d On joj je odvratio: "Slušam." **18** A ona je nastavila: "Nekada se govorilo ovako: 'Neka se samo raspitaju u Abelu i stvar će se riješiti.'" **19** Ja govorim u ime miroljubivih^e i vjernih^f u Izraelu. Ti želiš pobiti grad^g koji je majka u Izraelu. Zašto da zatreš nasljedstvo^h Jehovino?" **20** Nato joj je Joab odgovorio: "Nipošto ne želim zatirati i uništavati. **21** Ne radi se o tome, nego se jedan čovjek iz brda efrajmskihⁱ po imenu Šeba,^j sin Bikrijev, pobunio protiv kralja Davida.^k Predajte samo njega^l pa ću otići od grada!"^m Tada je žena rekla Joabu: "Evo, glavu njegovuⁿ bacit ćemo ti preko zida!"

22 I ta je mudra^o žena otišla i obratila se svemu narodu, te su odsjekli glavu Šebi, sinu Bikrijevu, i bacili je Joabu. On je tada zapuhao u rog^p i vojnici su se razišli od grada, svaki kući svojoj. A Joab se vratio kralju u Jeruzalem.

20. poglavlje

- a 1Kr 15:20
2Kr 15:29
2Lje 16:4
- b Pr 9:14
Jr 33:4
Lk 19:43
- c 1Sa 25:3
2Sa 14:2
- d 1Sa 25:24
- e Izr 12:20
- f 1Mo 18:23
- g 5Mo 20:10
- h 2Mo 19:5
5Mo 32:9
2Sa 21:3
- i Jš 17:15
Su 2:9
- j 2Sa 20:1
- k 2Sa 20:6
- l 4Mo 16:24
Jš 7:13
Izr 17:11
- m 4Mo 16:26
- n 1Sa 17:51
1Sa 31:9
2Kr 10:7
- o Pr 9:15
Pr 9:18
- p 2Sa 2:28
2Sa 18:16

Desni stupac

- a 2Sa 8:16
2Sa 19:13
1Lje 18:15
- b 2Sa 23:20
1Kr 1:38
1Lje 27:5
- c 1Lje 12:27
- d 2Sa 8:18
- e 2Sa 15:18
1Kr 1:44
f 1Kr 4:6
1Kr 12:18
- g 1Kr 4:3
- h 1Lje 18:16
- i 2Sa 8:17
- j 2Sa 15:27
2Sa 17:15
1Kr 4:4
- k 2Sa 19:11
- l 1Lje 18:17

21. poglavlje

- m 3Mo 26:20
5Mo 11:17
- n 1Mo 9:6
2Mo 20:13
2Mo 21:23
4Mo 35:30
4Mo 35:33
- o Jš 9:3
Jš 9:17
Jš 9:27
- p 1Mo 10:16
1Mo 48:22
- r Jš 9:15
- s Eze 17:18
- t Izr 27:4
- u 2Mo 32:30
3Mo 1:4
- v 2Sa 20:19
- z 4Mo 35:31
- a 2Sa 21:1
Mt 7:2
- b Es 9:24

23 Joab je zapovijedao svom vojskom^a izraelskom, a Bena-ja,^b sin Jojadin,^c zapovijedao je Kerećanima^d i Pelećanima.^e

24 Adoram^f je nadgledavao one koji su bili određeni za rad, a Jošafat,^g sin Ahiludov, bio je ljetopisac. **25** Ševa^h je bio pisar,ⁱ a Sadok^j i Ebjatar^k bili su svećenici. **26** Ira Jairovac postao je namjesnik^l Davidov.

21 Jednom je u danima Davidovim tri godine uzastopno vladala glad.^m I David se obratio Jehovi za savjet, a Jehova mu je rekao: "Na Šaulu i na domu njegovu leži krivnja za krv zbog Gibeonjana koje je pobio."ⁿ **2** Tada je kralj pozvao Gibeonjane^o i razgovarao s njima. (A Gibeonjani nisu bili Izraelci, nego ostatak Amorejaca.^p Premda su im se sinovi Izraelovi bili obavezali zakletvom,^r Šaul ih je htio pobiti^s u svojoj revnosti^t za sinove Izraelove i Judine.) **3** I David je rekao Gibeonjanima: "Što da vam učinim? Čime da očistim taj grijeh^u da biste blagoslovili nasljedstvo^v Jehovino?"

4 A Gibeonjani su mu odgovorili: "Ne tražimo ni srebra ni zlata^z od Šaula i doma njegova, a nemamo ni pravo pogubiti koga u Izraelu." On je nato rekao: "Učinit ću vam što god tražite!" **5** A oni su rekli kralju: "Budući da nas je taj čovjek zatirao^a i da je smišljao^b kako da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje na području Izraelovu, **6** neka nam se preda sedam ljudi od

2Sa 20:26* Doslovno: "svećenik".

sinova njegovih^a da javno izložimo tijela njihova^b pred Jehovom u Gibeicu Šaulovoj, gradu izabranika Jehovina.^d Nato je kralj rekao: "Predat ću vam ih."

7 Ali kralj se smilovao Mefibošetu,^e sinu Jonatana, sina Šaulova. David je to učinio zbog zakletve^f kojom su se on i Jonatan, sin Šaulov, jedan drugome zakleli pred Jehovom.

8 Tako je kralj uzeo dva sina koja je Rispa,^g kći Ajina, rodila Šaulu, to jest Armonija i Mefibošeta, te pet sinova koje je Mikala,^h kći Šaulova, rodila Adrielu,ⁱ sinu Barzilaja Meholjanina. **9** I dao ih je u ruke Gibeonjanima koji su javno izložili tijela njihova na gori pred Jehovom.^j Tako su sva sedmorica poginula zajedno. Bili su pogubljeni prvih dana žetve, na početku žetve ječma.^k **10** A Rispa, kći Ajina,^l uzela je kostrijet^m i prostrla je sebi na stijeni, i ostala je ondje od početka žetve pa dok kiša s neba nije pala na njih.ⁿ I nije dala da se ptice^o nebeske spuste na njih danju niti da im se zvijeri^p poljske približe noću.

11 Poslije nekog vremena javili su^r Davidu što je učinila Rispa, kći Ajina, inoča* Šaulova. **12** I David je otišao i uzeo kosti Šaulove^s i kosti njegova sina Jonatana od građana Jabeš-Gileada,^t koji su ih potajno odnijeli s trga u Bet-Šanu,^u gdje su ih Filistejci

2Sa 21:8* U parafraziranom prijevodu hebrejskog teksta na aramejski (targumima) ovaj dio retka glasi: "te pet sinova Merabinih (koje je Mikala, kći Šaulova, odgojila)". Vidi 2Sa 6:23. **11*** Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

21. poglavlje

- a 5Mo 19:21
Ps 9:12
- b 1Mo 40:19
4Mo 25:4
5Mo 21:22
- c 1Sa 10:26
- d 1Sa 9:17
- e 2Sa 4:4
2Sa 9:10
2Sa 19:24
- f 1Sa 18:3
1Sa 20:42
- g 2Sa 3:7
- h 1Sa 18:20
1Sa 25:44
2Sa 3:14
2Sa 6:23
- i 1Sa 18:19
- j 4Mo 35:31
5Mo 19:21
1Sa 15:33
- k Ru 1:22
1 2Sa 3:7
- m 1Kr 21:27
Jl 1:13
- n 5Mo 11:14
Jr 5:24
- o 1Mo 40:19
- p Eze 39:4
r Ru 2:11
- s 1Sa 31:13
- t 2Sa 2:5
u 1Sa 31:10

Desni stupac

- a 1Sa 31:12
- b 1Sa 28:4
1Sa 31:1
2Sa 1:6
2Sa 1:21
1Lje 10:8
- c 2Sa 21:9
- d Jš 18:28
- e 1Sa 9:1
1Sa 10:11
- f Jš 7:26
2Sa 24:25
- g 2Sa 5:17
2Sa 5:22
- h 5Mo 2:11
- i 1Sa 17:7
1Lje 11:23
- j 2Sa 23:18
- k 2Sa 22:19
- l 2Sa 18:3
- m 2Sa 14:7
- n 1Kr 11:36
1Kr 15:4
2Kr 8:19
- o 1Lje 11:29
1Lje 20:4
1Lje 27:11
- p 2Sa 23:27
- r 1Mo 14:5
2Sa 21:16
- s 1Lje 20:5
t 1Sa 17:7
u 1Lje 20:6

objesili^a onoga dana kad su porazili Šaula na Gilboju.^b

13 Odnio je odande kosti Šaulove i kosti njegova sina Jonatana, a skupili su i kosti onih što su bili javno izloženi.^c **14** Potom su pokopali kosti Šaula i njegova sina Jonatana u zemlji Benjaminovoj, u Seli,^d u grobu Kiša,^e oca Šaulova, i tako su izvršili sve što im je kralj zapovjedio. Poslije toga Bog je uslišio njihove usrdne molitve za zemlju.^f

15 A Filistejci^g su se opet zaratili s Izraelom, tako da je David otišao sa slugama svojim u boj protiv Filistejaca. I David se umorio. **16** A Išbi-Benob, jedan od Refaimaca,^h čije je bakreno kopljeⁱ bilo teško tri stotine šekela^u i koji je imao pripasan novi mač, htio je ubiti Davida. **17** Ali Abi-šaj,^j sin Serujin, priskočio je Davidu u pomoć,^k udario Filistejca i ubio ga. Tada su se Davidovi ljudi zakleli: "Nećeš više ići s nama u boj,^l da ne ugasiš^m svjetiljkuⁿ Izraelovu!"

18 Poslije toga opet je izbio rat s Filistejcima u Gobu.* Tada je Sibekaj^o Hušanin^p ubio Safa, jednog od Refaimaca.^r

19 Kad je opet izbio rat s Filistejcima u Gobu, Elhanan,^s sin Jaare-Oregima, iz Betlehema, ubio je Golijata iz Gata, čije je koplje imalo držak kao vratilo tkalačko.^t

20 Potom je opet izbio rat u Gatu,^u gdje je bio neki čovjek

2Sa 21:16* Doslovno: "jedan od Rafe [Rafinih potomaka]". Rafino ime ovdje se koristi kao opći naziv za sve ljude divovskog rasta. **16*** Otrpilik 3,42 kilograma. Vidi dodatak 13. **18*** U 1Lje 20:4 "Gezer".

neobično krupna stasa, koji je imao šest prstiju na svakoj ruci i na svakoj nozi, ukupno dvadeset i četiri. I on je bio jedan od Refaimaca.^a **21** Kad se počeo rugati^b Izraelu, ubio ga je Jonatan,^c sin Davidova brata Šimija.^{*d}

22 Ta četvorica bili su Refaimci iz Gata,^e a poginuli su od ruke Davidove i od ruku slugu njegovih.^f

22 David je ispjevao Jehovi ovu pjesmu^g u vrijeme kad ga je Jehova izbavio iz ruke svih neprijatelja njegovih^h i iz ruke Šaulove,ⁱ **2** i rekao je:

“Jehova je hrid moja,^j tvrđava moja^k i izbavitelj moj.^l

3 Bog je moj stijena moja.^m On je utočište moje, štit mojⁿ i rogo^o spasenja mojega, moja sigurna utvrda gorska,^p zaklon moj,^r spasitelj moj^s koji me od nasilja izbavlja.^t

4 Prizvat ću Jehovu, koji je hvale dostojan,^u i izbavljen ću biti od neprijatelja svojih.^v

5 Pobjesnjeli valovi smrti okružili su me,^z bujice nevaljalih ljudi plašile su me.^a

6 Užad groba* okružila me,^b zamke smrti ispriječile su se preda mnom.^c

7 U nevolji svojoj prizivao sam Jehovu,^d k Bogu sam svojemu vapio.^e

2Sa 21:21* U 1Lje 20:7 “Šimea”; u 1Sa 16:9 “Šama”. **22:6*** Doslovno: “šeola”.

21. poglavlje

a 2Sa 21:16
b 1Sa 17:10
1Sa 17:45
2Kr 19:22
c 1Lje 20:7
d 1Sa 16:9
1Sa 17:13
1Lje 2:13
e 1Lje 20:8
f Ps 60:12
Ps 108:13
Eze 32:27

22. poglavlje

g 2Mo 15:1
Su 5:1
h Ps 180
Ps 34:19
i 1Sa 23:14
j Ps 182
k Ps 31:3
l Ps 144:2
m 5Mo 32:4
1Sa 2:2
Ps 144:1
n 1Mo 15:1
5Mo 33:29
Ps 3:3
o 1Sa 2:1
p Ps 9:9
Ps 182
Ps 61:3
Izr 18:10
r Ps 59:16
Jr 16:19
s Iza 12:2
Lk 1:47
Tit 3:4
t Ps 72:14
u Ps 148:1
v Ps 183
z Ps 69:14
a Ps 184
b Ps 116:3
c Ps 185
d Ps 120:1
Ps 142:1
Jn 2:2
e Ps 116:4

Desni stupac

a Ps 186
b 2Mo 3:7
Ps 94:15
c Su 5:4
d Job 26:11
e Ps 187
Ps 77:18
Ps 97:4
f Ps 97:3
Iza 30:27
g Ps 188
h Ps 144:5
Iza 64:1
i 5Mo 4:11
1Kr 8:12
Ps 189
Ps 97:2
j 1Sa 4:4
Ps 80:1
Ps 99:1
k Ps 18:10
He 1:7
l Job 36:29
m Ps 18:11
n Ps 18:12
o 2Mo 19:16
1Sa 2:10
p Ps 18:13
Iza 30:30

2. SAMUELOVA 21:21-22:16

Iz hrama svojega on je čuo glas moj,^a vapaj je moj došao do ušiju njegovih.^b

8 Zemlja se zaljuljala i uzdrimala,^c temelji su se nebeski pokrenuli,^d zaljuljali su se jer se on razgnjevio.^e

9 Dim je suknuo iz nosnica njegovih i iz usta je njegovih izašla vatra što proždire,^f razareno ugljevlje iskalo je od njega.^g

10 Nagnuo je nebesa i sišao,^h tamni su oblaci bili pod nogama njegovim.ⁱ

11 Sjeo je na keruba*^j i doletio, pokazao se na krilima andela.^{#k}

12 Tamu je podigao oko sebe kao šator,^l crne kišne oblake.^m

13 Od sijevanja munja pred njim plamtjelo je ugljevlje razgorjelo.ⁿ

14 Zagrmio je Jehova s nebesa,^o Svevišnji je pustio glas svoj.^p

15 Slao je strijele da ih rasprši,^r munje da ih smete.^s

16 Morska su se dna pokazala^t i otkrili su se temelji zemaljski*^u od prijetnje Jehovine, od silovitog daha nosnica njegovih.^v

r Ps 7:13; Ps 77:17; s Ps 18:14; Ps 144:6; t 2Mo 14:21; Ps 106:9; Ps 114:3; Na 1:4; u 1Sa 2:8; 1Lje 16:30; Ps 9:8; Ps 33:8; Ps 77:18; v 2Mo 15:8; Ps 18:15.

2Sa 22:11* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. **11*** Ili: “vjetra; duha”. **16*** Doslovno: “plodnoga tla”.

- 17** On je pružio ruku s visine,
uhvatio me^a
i izvukao iz vode du-
boke.^b
- 18** Izbavio me od jakog nepri-
jatelja mojega,^c
od onih što me mrže, jer
su jači bili od mene.^d
- 19** Ustajali su na mene u dan
nevolje moje,^e
ali Jehova mi je bio pot-
pora.^f
- 20** Izveo me na čistinu,^g
izbavio me, jer sam mu
drag.^h
- 21** Jehova me nagrađuje pre-
ma pravednosti mojoj,ⁱ
prema čistoći ruku mojih
on mi uzvrća.^j
- 22** Jer držao sam se puteva Je-
hovinih^k
i nisam se odmetnuo od
Boga svojega.^l
- 23** Jer svi su zakoni^m njegovi
preda mnom
i od odredaba njegovih
ne odstupam.ⁿ
- 24** Čestit^o sam pred njim
i čuvam se da prijestup
ne učinim.^p
- 25** A Jehova neka mi uzvra-
ti prema pravednosti
mojoj,^r
prema čistoći mojoj pred
očima njegovim.^s
- 26** S vjernim postupaš
vjerno,^t
s čovjekom čestitim če-
stito,^u
- 27** s onim tko je čist postupaš
čisto,^v
a pokvarenoga nadmud-
ruješ.^{*z}

2Sa 22:24* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.
27* Ili: "a s pokvarenim bezumno",
to jest na način koji se pokvarenome
čini bezumnim.

22. poglavlje

- a** Ps 18:16
Ps 144:7
b Ps 32:6
Ps 124:4
Tu 5:4
c Ps 37
Ps 56:9
d Ps 18:17
e 1Sa 19:11
1Sa 23:26
2Sa 15:10
f Ps 18:18
Ps 118:10
Iza 50:10
g Ps 31:8
Ps 118:5
h Ps 18:19
Ps 149:4
i 1Sa 26:23
1Kr 8:32
j Ps 18:20
Ps 24:4
k Izr 8:32
Pr 12:13
l Ps 18:21
m 5Mo 6:1
5Mo 7:12
Ps 19:9
Ps 119:30
n 5Mo 8:11
Ps 18:22
o 1Mo 6:9
1Mo 17:1
5Mo 18:13
Ps 84:11
p Ps 18:23
Izr 14:16
r Job 34:11
Ps 7:8
Iza 3:10
He 11:6
s Ps 18:24
Izr 5:21
t Ps 37:28
Ps 86:2
Ps 97:10
Jr 3:12
u Ps 18:25
v Ps 18:26
Mt 5:8
1Pe 1:16
z 5Mo 28:62
Ps 125:5
Ri 1:28

Desni stupac

- a** Job 34:28
Sf 3:12
b Job 40:11
Ps 18:27
Ps 101:5
Da 4:37
1Pe 5:5
c Job 29:3
Ps 27:1
Iza 60:19
d Ps 18:28
Ps 97:11
Mt 13:43
e Flp 4:13
He 11:34
f 5Mo 2:36
Ps 18:29
g 5Mo 32:4
Ps 126
h Ps 119:140
Izr 30:5
i 2Sa 22:3
Ps 18:30
Ps 35:2
Ps 91:4
j Iza 44:6
Iza 45:5
1Ko 8:4

- 28** Narod ponizan ti spaša-
vaš,^a
a na ohole motre oči tvo-
je da bi ih ponizio.^b
- 29** Jer ti si svjetiljka moja, Je-
hova,^c
Jehova tamu moju ra-
svjetljava.^d
- 30** Jer uz pomoć tvoju udariti
mogu i na družinu raz-
bojničku,^e
uz pomoć Boga svoje-
ga i na zidine se popeti
mogu.^f
- 31** Put je pravoga Boga savr-
šen,^g
riječ je Jehovina čista.^h
On je štit svima koji kod
njega utočište traže.ⁱ
- 32** Jer tko je Bog osim Je-
hove?^j
I tko je stijena osim Boga
našega?^k
- 33** Pravi je Bog jaka utvrda
moja,^l
savršenim čini put moj,^m
- 34** jer mi daje noge kao u ko-
šuteⁿ
i daje mi da stojim na
mjestima za mene vi-
sokim.^o
- 35** Ruke moje uči ratovanju,^p
pa mišice moje napinju
luk bakreni.^r
- 36** Ti mi daješ svoj štit spase-
nja,^s
poniznost me tvoja veli-
kim čini.^t
- 37** Praviš mjesta koracima
mojim^u
i gležnjevi moji ne popu-
štaju.^v
- 38** Progonim neprijatelje svo-
je i zatirem ih,

k 5Mo 32:31; 1Sa 2:2; Ps 18:31; Ps 94:22; Ps 95:1; 1 Ps 27:1; Ps 31:4; Iza 12:2; **m** Ps 18:32; Iza 26:7; **n** Ps 18:33; Hb 3:19; **o** 5Mo 32:13; Iza 33:16; Iza 58:14; **p** Ps 144:1; **r** Ps 18:34; **s** Ps 18:35; **t** Ps 113:6; **u** Ps 4:1; Ps 18:36; **v** Ps 17:5.

- ne vraćam se dok ih ne istrijebim.^a
- 39 Istrebljujem ih i razbijam^b da ne mogu ustati,^c padaju pod noge moje.^d
- 40 Ti me opasuješ snagom za rat,^e rušiš poda me one koji na mene ustaju,^f
- 41 neprijatelje moje predamnom u bijeg tjeraš.^{*g} One koji me silno mrze ja satirem.^{#h}
- 42 Oni vape, ali spasitelja nema,ⁱ k Jehovi vape, ali on ih ne uslišava.^j
- 43 Satirem ih kao prah zemaljski, gazim ih i gnječim kao blato ulično.^k
- 44 Ti me izbavljaš od prigovaranja naroda mojega,^l kao poglavara narodima, štitiš me.^m Narod koji nisam poznavao služi mi.ⁿ
- 45 Tuđinci podložno k meni dolaze,^o pokoravaju mi se i slušaju me.^p
- 46 Tuđinci venu, dršćući izlaze iz utvrda svojih.^r
- 47 Živ je Jehova!^s Neka je blagoslovljena Stijena moja^t i neka je uzvišen Bog, stijena spasenja mojega!^u
- 48 Pravi Bog daje mi osvetu^v i pokorava mi narode,^z
- 49 izbavlja me od neprijatelja mojih.^a Iznad svih koji ustaju na mene ti me podižeš,^b

2Sa 22:41* Ili: "daješ (podlažeš) mi šiju neprijatelja mojih". 41* Doslovno: "ja ću usutkati".

22. poglavlje

- a Ps 18:37
b Ps 110:6
c 2Mo 14:13
d Ps 18:38
Ps 110:1
Mi 4:3
e 1Sa 23:5
Ps 44:3
f 1Sa 17:49
Ps 18:39
Ps 44:5
Ps 144:2
g 1Mo 49:8
2Mo 23:27
Jš 10:24
h Ps 18:40
Ps 21:8
i Ps 18:41
j 1Sa 28:6
Job 27:9
Izr 1:28
Iza 1:15
Eze 20:3
Mi 3:4
k Ps 18:42
Iza 10:6
Mi 7:10
Za 10:5
l 1Sa 30:6
2Sa 15:12
m 5Mo 28:13
2Sa 8:3
Ps 2:8
Ps 60:8
n Ps 18:43
Iza 55:5
Iza 65:1
Ho 2:23
Dj 15:14
o 5Mo 33:29
1Kr 10:24
Iza 61:5
Za 8:23
p Ps 18:44
r Ps 18:45
Mi 7:17
s 5Mo 32:40
t 5Mo 32:4
u Ps 18:46
Ps 89:26
v 1Sa 25:29
2Sa 18:19
Ps 94:1
z Ps 18:47
Ps 110:1
Ps 144:2
1Ko 15:25
a Ps 18:48
b 2Sa 5:12
2Sa 7:9

Desni stupac

- a Ps 140:1
b 5Mo 32:43
Ps 18:49
Ps 117:1
Ri 15:9
c 1Lje 16:9
Ps 145:2
Ps 146:2
d Ps 2:6
Ps 21:1
e Ps 18:50
Ps 89:20
f Ps 89:29
Ps 89:36
Lk 1:33

23. poglavlje

- g 1Mo 49:1
5Mo 33:1

od čovjeka nasilnika izbavljaš me.^a

- 50 Zato te hvalim među narodima,^b Jehova, pjesmom slavim ime tvoje,^c
- 51 tebe koji velike pobjede daješ kralju svojemu^d i milost* iskazuješ pomazaniku svojemu^e — Davidu i potomstvu njegovu dovijeka."^f

23 Ovo su posljednje Davidove riječi:^g

"Riječ Davida, sina Jišajeva,^h riječ čovjeka koji je bio uzdignut visoko,ⁱ

pomazanika^j Boga Jakovljeva,^k koji je omiljen u Izraelu i u pjesmama opjevan.^k

- 2 Duh Jehovin govorio je preko mene,^l riječ Božja bila je na mom jeziku.^m

- 3 Bog je Izraelov rekao, Stijena mi je Izraelova rekla:ⁿ

'Kad ljudima vlada pravednik,^o koji vlada u strahu Božjem,^p

- 4 vladanje je njegovo kao svjetlost jutarnja kad zasja sunce,^r kao jutro bez oblaka. Od svjetla i od kiše trava niče iz zemlje.^s

h Ru 4:22; 1Sa 17:58; Mt 1:6; 1Sa 7:8; J1Sa 16:13; Ps 89:20; k 1Lje 16:9; Am 6:5; 1Za 7:12; Mk 12:36; 2Ti 3:16; m Dj 1:16; 2Pe 1:21; n 5Mo 32:4; Ps 144:1; o Izr 29:2; Iza 9:7; Iza 32:1; p 2Mo 18:21; 2Lje 19:7; Ne 5:15; Iza 11:3; r Mi 4:2; Mt 17:2; Ot 1:16; s 5Mo 32:2; 5Mo 33:14; Ps 72:6; Iza 55:10; Mi 5:7.

2Sa 22:51* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bibliješku za 1Mo 19:19.

5 Nije li takav dom moj pred Bogom?^a

Jer savez vječni^b sklopio je on sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen.^c

Taj je savez sve spasenje moje^d i sva radost moja.

Neće li ga Bog zbog toga učiniti uspješnim?^e

6 A svi su nevaljali ljudi^f kao trnje^g iščupano,^h koje nitko rukom ne hvata.

7 Tko ga želi dodirnuti, uzeti treba alat željezni i koplje.

Ono će biti vatrom spaljeno.”ⁱ

8 Ovo su imena junaka^j Davidovih: Jošeb-Bašebet^k Tahkemonac, glavni među trojicom. On je vitlajući kopljem svojim odjednom pobio osam stotina ljudi. 9 Zatim Eleazar,^l sin Dode,^m sina Aho-hijeva, koji je bio među trojicom junaka Davidovih kad su osramotili Filistejce. Filistejci su se ondje bili skupili za boj, a Izraelci su se povukli.ⁿ 10 Ali on se podigao i udarao na Filistejce sve dok mu se ruka nije umorila i ostala kao prilijepljena uz mač.^o Tako je Jehova dao veliku pobjedu u onaj dan.^p A ljudi su se vratili za Eleazarom samo da oplijene pobijene.^r

11 Zatim je tu bio Šama, sin Age Hararca.^s Jednom su se Filistejci skupili u Lehiju, gdje je tada bilo polje puno leće.^t I dok je vojska bježala pred Filistejcima, 12 on je stao nasred polja, obranio ga i pobio

23. poglavlje

a 2Sa 7:19
b 2Sa 7:16
1Kr 9:5
1Lje 17:11
Ps 89:3
Ps 89:28
Ps 132:11
c 1Kr 11:38
d Ps 62:2
e Iza 9:7
Iza 11:1
Am 9:11
f 2Sa 20:1
2Sa 22:5
Ps 18:4
g Iza 33:12
h Ps 37:10
Na 1:15
i Iza 27:4
Mt 13:40
Iv 15:6
He 6:8
j 2Sa 10:7
2Sa 20:7
1Lje 11:10
k 1Lje 11:11
1Lje 27:2
l 1Lje 11:12
m 1Lje 27:4
n 1Lje 11:13
o Su 8:4
p Su 15:14
1Sa 14:6
1Sa 19:5
1Lje 11:14
Ps 144:10
r Ps 68:12
s 2Sa 23:33
1Lje 11:34
t 1Mo 25:34
2Sa 17:28
Eze 4:9

Desni stupac

a Ps 3:8
Ps 44:3
Izr 21:31
b 1Lje 11:15
c Jš 15:35
1Sa 22:1
Mi 1:15
d Jš 15:8
2Sa 5:22
1Lje 14:9
e 1Sa 22:4
1Lje 12:16
f 1Sa 13:23
1Sa 14:4
1Lje 11:16
g 1Lje 11:17
h 1Lje 11:18
i 3Mo 9:9
3Mo 17:13
j 1Lje 11:19
k 1Mo 9:4
3Mo 17:10
3Mo 12:23
Dj 15:29
l 1Sa 26:6
2Sa 21:17
m 2Sa 2:18
1Lje 2:16
n 1Lje 11:20
o 1Lje 11:21
p 2Sa 8:18
2Sa 20:23
1Kr 1:8
1Kr 2:29
1Lje 18:17
r 1Lje 27:5
s Jš 15:21
t 1Lje 11:22
u Izr 30:30

Filistejce. Tako im je Jehova dao veliku pobjedu.^a

13 Jednom su pošla ta trojica od tridesetorice zapovjednika^b i u vrijeme žetve došla k Davidu u pećinu adulamsku.^c

A Filistejci su se utaborili pod šatorima u dolini refaimskoj.^d

14 David je tada bio u svom skrovištu,^e a straža^f filistejska bila je u to vrijeme u Betlehemu.

15 I David je zaželio: “Da se barem mogu napiti vode iz nakapnice* betlehemske što je kod gradskih vrata!”^g

16 Nato su ona tri junaka prodrli u tabor filistejski, zahvatila vodu iz nakapnice betlehemske što je kod gradskih vrata te je donijela i dala Davidu.^h Ali on je nije htio piti, nego ju je izlioⁱ pred Jehovom.

17 I rekao je: “Nikada ne bih takvo što učinio,^j Jehova! Zar da pijem krv^k ovih ljudi što su izložili opasnosti dušu svoju?” I nije htio piti.

To su učinila ta tri junaka.

18 A Abišaj,^l brat Joabov, sin Serujin,^m bio je zapovjednik tridesetorice. On je vitlajući kopljem svojim pobio tri stotine ljudi. Bio je čovjek na glasu kao i ona trojica.ⁿ

19 Premda je bio najistaknutiji među tridesetoricom i bio im zapovjednik, nije dostigao prvu trojicu.^o

20 Benaja,^p sin Jojadin,^r sin hrabroga čovjeka, koji je učinio velika djela u Kabseelu,^s ubio je dva sina Arijela Moapca. Jednog je snježnog dana^t sišao u jamu za vodu i ubio lava.^u

21 Ubio je i nekog

2Sa 23:15* Ili: “cisterne”.

Egipćanina neobično krupna stasa.^a Premda je Egipćanin u ruci imao koplje, on je izašao na njega sa štapom, izbio mu koplje iz ruke i zatim ga ubio njegovim vlastitim kopljem.^b **22** To je učinio Bena-ja,^c sin Jojadin. Bio je čovjek na glasu kao i ona tri junaka.^d **23** Premda je bio istaknutiji od tridesetorice, nije dostigao onu trojicu. Ali David ga je postavio za zapovjednika tjelesne straže.^e

24 Asahel,^f brat Joabov, bio je među tridesetoricom. Zatim Elhanan,^g sin Dode iz Betlehema, **25** Šama^h iz Haroda, Elika iz Haroda **26** Helesⁱ Pelećanin, Ira,^j sin Ikeša^k Tekoanca, **27** Abi-Ezer^l Anatoćanin,^m Mebunaj Hušanin,ⁿ **28** Salmon Ahošanin,^o Mahraj^p Netofljanin, **29** Heleb,^r sin Baanaha Netofljanina, Itaj,^s sin Ribaja iz Gibee sinova Benjaminovih, **30** Bena-ja^t Piratonjanin, Hidaj iz gaaških^u dolina, **31** Abi-Albon iz Bet-Arabe, Azmavet^v Barhumljanin, **32** Elijahba iz Šaalbona, sinovi Jašenovi, Jonatan,^z **33** Šama Hararac, Ahiam,^a sin Šarara Hararaca, **34** Elifelet, sin Ahasbaja, sina nekog Maakaćanina, Eliam, sin Ahitofela^b Gilonjanina, **35** Hesro^c iz Karmela, Paaraj iz Araba, **36** Igal, sin Natana^d iz Sobe, Bani Gadovac, **37** Selek^e Amonac, Naharaj Beeroćanin, koji je bio štitonoša Serujina sina Joaba, **38** Ira Itrijac,^f Gareb^g Itrijac, **39** Urija^h Hetit — ukupno trideset i sedam ljudi.

23. poglavlje

a 1Lje 11:23
b 1Sa 17:51
c 2Sa 23:20
1Lje 27:6
d 1Lje 11:24
e 1Lje 11:25
f 2Sa 2:18
2Sa 2:23
1Lje 27:16
1Lje 27:7
g 1Lje 11:26
h 1Lje 27:8
i 1Lje 27:10
j 1Lje 27:9
k 1Lje 11:28
l 1Lje 27:12
m Jš 21:18
1Lje 6:60
Jr 1:1
n 1Lje 27:11
o 1Lje 11:29
p 1Lje 27:13
r 1Lje 11:30
s 1Lje 11:31
t 1Lje 27:14
u Su 2:9
1Lje 11:32
v 1Lje 11:33
z 1Lje 11:34
a 1Lje 11:35
b 2Sa 15:31
2Sa 16:23
2Sa 17:23
1Lje 27:33
c 1Lje 11:37
d 1Lje 11:38
e 1Lje 11:39
f 1Lje 2:53
g 1Lje 11:40
h 2Sa 11:3
1Kr 15:5
1Lje 11:41

Desni stupac

24. poglavlje

a 2Sa 21:1
b 1Lje 21:1
1Lje 27:23
c 2Sa 8:16
2Sa 20:23
d Su 20:1
2Sa 3:10
e 1Lje 21:2
f 2Lje 32:25
Izr 18:12
Jr 17:5
g 1Lje 21:3
h 1Lje 21:4
Pr 8:4
i 4Mo 1:2
j 5Mo 2:36
Jš 13:9
k 4Mo 32:34
1 4Mo 32:1
4Mo 32:35
m 1Mo 31:21
4Mo 32:40
n 1Mo 10:15
1Mo 49:13
Jš 11:8
o Jš 19:29
p Jš 9:7
Jš 11:19
r Jš 15:1
s 1Mo 21:31
Jš 15:28
t 1Lje 21:5
u 4Mo 2:32
4Mo 26:51
1Lje 27:23

24 Gnjev Jehovin opet^a se raspalio na Izraelce kad je David bio izazvan* da prebroji^b Izraela i Judu. **2** Tako je kralj rekao Joabu,^c svom zapovjedniku vojske što je bio s njim: “Obidi sva plemena Izraelova, od Dana do Beer-Šebe,^d i popišite narod^e da znam koliko ima naroda!”^f **3** Ali Joab je rekao kralju: “Neka Jehova, Bog tvoj, doda ovome narodu još sto puta ovoliko koliko ga je sada i neka to gospodar moj, kralj, vidi svojim očima. Ali zašto gospodar moj, kralj, želi učiniti takvo što?”^g

4 Ali kraljeva je riječ bila jača^h od Joabove i od riječi vojnih zapovjednika. I tako su Joab i vojni zapovjednici otišli od kralja da popišuⁱ narod Izraelov. **5** Prešli su Jordan i utaborili se kod Aroera,^j desno od grada što je usred doline, a zatim su krenuli prema Gadovcima^k i Jazeru.^l **6** Potom su došli u Gilead^m i zemlju Tah-tim-Hodši, nastavili do Dan-Jaana, a onda skrenuli prema Sidonu.ⁿ **7** Zatim su došli do utvrđenoga grada Tira^o i u sve gradove hivijske^p i kanaanske, a svoj su put završili u Negebu^r Judinu, u Beer-Šebi.^s **8** Tako su obišli svu zemlju i poslije devet mjeseci i dvadeset dana došli u Jeruzalem. **9** I Joab je dao kralju broj popisannog naroda: sinova Izraelovih bilo je osam stotina tisuća odvažnih ljudi naoružanih mačem, a sinova Judinih pet stotina tisuća.^u

2Sa 24:1* Doslovno: “kad je izazvao Davida”. Vidi 1Lje 21:1.

10 Ali Davida je srce njegovo stalo osuđivati^a nakon što je prebrojao narod. I David je rekao Jehovi: "Veoma sam zgriješio^b što sam to učinio! Molim te, Jehova, oprosti ovaj grijeh^c služi svojemu, jer sam veoma ludo postupio!"^d

11 Kad je David ujutro ustao, riječ Jehovina došla je proroku Gadu,^e Davidovu vidiocu:^f

12 "Idi i reci Davidu: 'Ovako kaže Jehova: "Troje stavljam pred tebe,^g a ti izaberi jedno od toga da ti tako učinim!"'^h 13 I Gad je došao k Davidu i rekao mu:ⁱ "Hoćeš li da dođe sedam gladnih godina na zemlju tvoju^j ili da tri mjeseca bježiš pred protivnicima svojim^k i oni da te progone ili da tri dana bude pošast u zemlji tvojoj?^l Sada dobro razmisli što ću odgovoriti onome tko me šalje!" 14 A David je rekao Gadu: "Na mucu sam velikoj! Neka padnemo u ruke Jehovine,^m jer je veliko milosrđe njegovo,ⁿ a ljudima u ruke neka ne padnem!"^o

15 I Jehova je pustio pošast^p na Izraela od jutra do određenoga vremena, tako da je poginulo sedamdeset tisuća ljudi^r od Dana do Beer-Šebe.^s 16 A kad je anđeo^t pružio ruku svoju prema Jeruzalemu da ga opustoši, Jehova se sažalio^u zbog nevolje, pa je rekao anđelu koji je ubijao narod: "Dosta! Povuci sada ruku svoju!" A anđeo Jehovin bio je kod gumna Araune^v Jebusejca.^z

17 Kad je David vidio anđela koji je ubijao narod, rekao je Jehovi: "Evo, ja sam zgriješio i ja sam zlo učinio! Ali što su ove

24. poglavlje

- a 1Sa 24:5
Dj 2:37
Ri 2:15
2Ko 7:10
1Iv 3:20
b 2Sa 12:13
1Lje 21:8
c Ps 130:3
Ho 14:2
1Iv 1:9
d 1Sa 13:13
Ps 107:17
Pr 10:1
e 1Sa 22:5
1Lje 21:9
f 1Lje 29:29
g 1Lje 21:10
h Izr 3:12
i 1Lje 21:11
j 3Mo 26:20
5Mo 28:23
2Sa 21:1
1Lje 21:12
k 3Mo 26:17
3Mo 26:36
5Mo 28:25
1 3Mo 26:16
3Mo 26:25
5Mo 28:22
m 1Lje 21:13
He 12:6
n Ne 9:17
Ps 103:8
Ps 119:156
o Sa 5:6
2Lje 28:5
Iza 47:6
p 4Mo 16:46
5Mo 28:21
1Lje 21:14
1Lje 27:24
r 5Mo 32:4
Job 34:12
Tu 3:22
s 2Sa 24:2
t 1Lje 21:15
u Ps 78:38
Jr 26:19
Jl 2:13
v 2Lje 3:1
z 1Mo 10:16
Jš 15:8
2Sa 5:9

Desni stupac

- a 1Kr 22:17
Ps 44:11
Ps 95:7
b 1Mo 44:33
1Lje 21:17
c 1Lje 21:18
2Lje 3:1
d 1Lje 21:19
e Ru 2:10
2Sa 9:8
f 1Lje 21:21
g 1Lje 21:22
h 4Mo 16:47
4Mo 25:8
2Sa 24:15
i 1Mo 23:11
1Sa 6:14
1Kr 19:21
1Lje 21:23
k Ps 20:3
l 1Mo 23:13
1Lje 21:24
m 1Lje 21:25
n 2Mo 30:25
o 1Lje 21:26
1Lje 22:1
p 2Sa 21:14
1Lje 21:27
2Lje 33:13
Iza 19:22

ovce^a učinile? Molim te, neka ruka tvoja dođe na mene^b i na dom oca mojega!"

18 Potom je Gad još istoga dana došao k Davidu i rekao mu: "Idi i podigni Jehovi žrtvenik na gumnu Araune Jebusejca!"^c 19 I David je otišao prema riječi Gadovoj, kako mu je zapovjedio Jehova.^d 20 Kad je Arauna pogledao i vidio kralja i sluge njegove kako idu prema njemu, odmah je došao i poklonio se^e kralju licem do zemlje.^f

21 I Arauna je upitao: "Zašto je gospodar moj, kralj, došao k služi svojemu?" A David je odgovorio: "Da kupim^g od tebe to gumno i sagradim žrtvenik Jehovi, kako bi prestala pošast^h među narodom." 22 Nato je Arauna rekao Davidu: "Neka ga uzme gospodar moj, kralj,ⁱ i neka žrtvuje što je dobro u očima njegovim! Evo goveda za žrtvu paljenicu, a za dva uzmi spravu za vršidbu, plug i jaram!^j 23 Sve to, kralju, Arauna poklanja tebi." Arauna je još rekao kralju: "Neka ti Jehova, Bog tvoj, bude milostiv!"^k

24 Ali kralj je rekao Arauni: "Ne, nego ću to kupiti od tebe za novac!^l Neću prinostiti Jehovi, Bogu svojemu, žrtve paljenice koje nisam platio!"^m Tako je David kupioⁿ gumno i goveda za pedeset šekela* srebra. 25 I David je sagradio ondje žrtvenik^o Jehovi i prinio mu žrtve paljenice i žrtve zajedništva. I Jehova je uslišio usrdne molitve^p za zemlju i prestala je pošast u Izraelu.

2Sa 24:24* Vidi dodatak 13.

KRALJEVIMA(ili, prema grčkoj *Septuaginti*,
TREĆA KNJIGA O KRALJEVIMA)

1 Kralj David bio je star,^a u poodmaklim godinama, i premda su ga pokrivali mnogim haljinama, nije se mogao ugrijati. **2** Stoga su mu sluge njegovi rekli: "Neka se potraži djevojka za kralja, gospodar našega, djevica^b koja će posluživati^c kralja i njegovati ga. Neka leži u krilu njegovu,^d pa će se sigurno gospodar naš, kralj, ugrijati."^e **3** I tako su pošli tražiti lijepu djevojkicu po svojoj zemlji izraelskoj i naposljetku su našli Abišagu^f Šunamku^g te je doveli kralju. **4** A djevojka je bila izuzetno lijepa.^h Njegovala je kralja i posluživala ga, ali kralj nije općio s njom.

5 U to se vrijeme Adonija,ⁱ sin Hagitin,^j stao uzdizati^k i govoriti: "Ja ću biti kralj!"^l I nabavio je sebi kola s konjanicima i pedeset ljudi što su kao straža njegova trčali pred njim.^m **6** A otac njegov, da ga ne bi povrijedio, nikada ga nije ukorio niti pitao: "Zašto tako činiš?"ⁿ Bio je usto i vrlo lijep,^o a majka ga je rodila nakon Abšaloma. **7** Adonija se povezoao s Joabom, sinom Serujinim, i sa svećenikom Ebjatarom,^p koji su mu pomagali i koji su pristali uz njega.^r **8** Ali svećenik Sadok^s i Benaja,^t sin Jojadin, zatim prorok Natan^u te Šimi,^v Rei i junaci^z Davidovi nisu pristali uz Adoniju.^a

1. poglavlje

- a 2Sa 5:4
- 1Kr 2:11
- 1Lje 23:1
- 1Lje 29:27
- Ps 90:10
- b Es 2:2
- c 2Sa 13:5
- 1Kr 1:15
- d 1Mo 16:5
- e Pr 4:11
- f 1Kr 2:17
- 1Kr 2:22
- g Jš 19:18
- 2Kr 4:8
- h Pj 4:7
- i 2Sa 3:4
- j 1Lje 3:2
- k Izr 16:18
- Lk 14:11
- Ri 12:16
- l 5Mo 17:15
- m 2Sa 15:1
- n Izr 13:24
- Izr 29:17
- Ga 6:1
- o 2Sa 14:25
- p 2Sa 20:25
- r 1Kr 2:22
- s 2Sa 8:17
- Eze 44:15
- t 2Sa 20:23
- 1Lje 27:5
- u 2Sa 7:2
- 2Sa 12:1
- v 1Kr 4:18
- z 2Sa 23:8
- 1Lje 11:10
- a Izr 24:21

Desni stupac

- a 2Sa 17:17
- b 2Sa 15:12
- c 2Sa 13:23
- d 2Sa 7:4
- 2Sa 7:17
- e 2Sa 11:3
- 2Sa 11:27
- f 2Sa 12:24
- g 2Sa 3:4
- h Izr 20:18
- Izr 27:9
- He 1:1
- i Su 9:5
- 1Kr 1:21
- 2Kr 11:1
- Mt 21:38
- j 1Lje 22:9
- 1Lje 28:5
- 1Lje 29:1
- Ps 132:11
- k 5Mo 19:15
- 2Ko 13:1
- l 1Kr 1:1
- m 1Kr 1:3
- n 1Sa 25:23
- o 1Kr 2:20
- Es 7:2
- p 1Mo 18:12
- 1Pe 3:6

9 Nakon nekog vremena Adonija je kraj kamena Zoheleta, koji je blizu En-Rogela,^a prinio na žrtvu^b ovce i goveda i utovljenu telad, i pozvao je svu braću svoju, sinove kraljeve,^c i sve ljude u Judi, sluge kraljeve. **10** Ali nije pozvao proroka Natana, ni Benaju, ni junake Davidove, ni Salamuna, brata svojega. **11** Tada je Natan^d rekao Bat-Šebi,^e majci Salamunovoj:^f "Zar nisi čula da je Adonija, sin Hagitin,^g postao kralj, a gospodar naš David o tome ništa ne zna? **12** Zato, molim te, dođi da ti dam savjet^h da izbaviš dušu svoju i dušu Salamuna, sina svojega!ⁱ **13** Hajde, otiđi kralju Davidu i reci mu: 'Nisi li se ti, gospodaru moj, kralju, zakleo robinji svojoj: "Salamun, sin tvoj, bit će kralj poslije mene i on će sjediti na prijestolju mojemu"?'^j Zašto je onda Adonija postao kralj?" **14** I dok ti još budeš ondje razgovarala s kraljem, ja ću doći za tobom i potvrdit ću riječi tvoje."^k

15 Tako je Bat-Šeba otišla kralju u spavaonicu. A kralj je bio vrlo star^l i posluživala ga je Abišaga^m Šunamka. **16** I Bat-Šeba se poklonila i pala ničiceⁿ pred kraljem, a kralj je upitao: "Što želiš?"^o **17** Nato mu je odgovorila: "Gospodaru moj,^p ti si se zakleo robinji svojoj Jehovom,

Bogom svojim: 'Salamun, sin tvoj, bit će kralj poslije mene i on će sjediti na prijestolju mojemu.'^a **18** Ali sad je, evo, Adonija^b postao kralj, a gospodar moj, kralj, o tome ništa ne zna.^c **19** Prinio je na žrtvu vrlo mnogo goveda, utovljene teladi i ovaca i pozvao je sve sinove kraljeve,^d svećenika Ebjataru^e i Joaba,^f zapovjednika vojske, ali slugu tvojega Salamuna nije pozvao.^g **20** U tebe su, gospodaru moj, kralju, uprte oči^h svega Izraela, da im kažeš tko će poslije tebe sjesti na prijestolje gospodara mojega, kralja.ⁱ **21** Inače će se, čim gospodar moj, kralj, počine s praocima svojim,^j na mene i na sina mojega Salamuna gledati kao na prijestupnike."

22 I gle, dok je ona još razgovarala s kraljem, došao je prorok Natan.^k **23** I odmah su javili kralju: "Prorok Natan je ovdje!" I on je došao pred kralja i pao ničice pred njim, licem do zemlje.^l **24** I Natan je rekao: "Gospodaru moj, kralju, jesi li ti rekao: 'Adonija će biti kralj poslije mene i on će sjediti na prijestolju mojemu?'"^m **25** Jer danas je otišao da prinese na žrtvuⁿ vrlo mnogo goveda, utovljene teladi i ovaca i pozvao je sve sinove kraljeve, vojne zapovjednike i svećenika Ebjataru.^o I eno ih, jedu i piju s njim i govore: 'Živio kralj Adonija!'^p **26** Ali nije pozvao mene, slugu tvojega, ni svećenika Sadoka,^r ni Benaju,^s sina Jojadina, ni slugu tvojega Salamuna.^t **27** Ako je tako naredio gospo-

1. poglavlje

- a 1Kr 1:13
1Lje 22:10
- b 1Kr 1:5
- c 1Kr 1:11
- d 1Kr 1:9
- e 2Sa 20:25
1Kr 1:7
- f 2Sa 8:16
1Kr 2:28
- g 1Kr 1:10
- h Ps 123:2
- i 2Sa 23:2
1Kr 2:15
1Kr 2:24
1Lje 29:1
- j 1Mo 15:15
1Kr 2:10
- k 1Kr 1:14
- l 1Sa 24:8
Ri 13:7
1Pe 2:17
- m 1Kr 1:5
1Kr 1:18
- n 2Sa 15:12
1Kr 1:9
- o 1Kr 1:7
- p 2Sa 16:16
2Lje 23:11
- r 1Kr 1:8
- s 1Lje 27:5
- t 1Kr 1:10

Desni stupac

- a Iv 15:15
- b 2Sa 12:24
1Kr 1:15
- c 4Mo 30:2
Pr 5:4
Mt 5:33
- d 1Sa 20:21
- e Ps 19:14
Ps 31:5
Ps 103:4
- f Ps 71:23
- g 2Sa 4:9
2Ko 1:10
- h 1Kr 1:13
1Kr 1:17
- i 1Kr 1:16
- j Ne 2:3
Da 2:4
- k 1Kr 1:8
- l 2Sa 20:23
2Sa 23:20
1Lje 27:5
- m 2Sa 20:6
- n 1Mo 41:43
1Kr 1:38
Es 6:8
Za 9:9
Lk 19:35
- o 2Sa 5:8
2Lje 32:30
- p 1Sa 10:1
1Sa 16:13
2Kr 9:3
- r 2Sa 15:10
- s 1Sa 10:24
2Kr 11:12
2Lje 23:11
- t Ps 72:19
- u 1Lje 17:27
Jr 11:5
Jr 28:6

dar moj, kralj, tada nisi obavijestio^a slugu svojega tko će poslije tebe sjesti na prijestolje gospodara mojega, kralja."

28 Nato je kralj David odgovorio: "Pozovite mi Bat-Šebu!"^b I ona je došla i stala pred kralja. **29** A kralj se tada zakleo:^c "Tako živ bio Jehova^d koji je izbavio^e dušu moju^f iz svih nevolja,^g **30** danas ću ispuniti ono za što sam ti se zakleo Jehovom, Bogom Izraelovim, rekavši: 'Salamun, sin tvoj, bit će kralj poslije mene i on će sjediti na prijestolju mojemu umjesto mene!'"^h **31** A Bat-Šeba se poklonila pred kraljem i pala ničice, licem do zemlje,ⁱ i rekla: "Neka je gospodar moj, kralj David, živ dovijeka!"^j

32 Nato je kralj David naredio: "Pozovite mi svećenika Sadoka,^k proroka Natana i Benaju,^l sina Jojadina." I oni su došli pred kralja. **33** A kralj im je rekao: "Uzmite sa sobom slugu^m gospodara svojega, posjednite sina mojega Salamuna na moju muluⁿ i odvedite ga do Gihona.^o **34** Tamo neka ga svećenik Sadok i prorok Natan pomažu^p za kralja nad Izraelom. A vi zapušite u rog^r i recite: 'Živio kralj Salamun!'"^s **35** Potom se popnite ovamo za njim, a on neka dođe i sjedne na prijestolje moje. On će kraljevati umjesto mene i njega ću postaviti za vođu Izraelu i Judi." **36** Nato je Benaja, sin Jojadin, odgovorio kralju i rekao: "Neka bude tako!^t Tako neka potvrdi^u Jehova, Bog gospodara mojega, kralja. **37** Kako je

Jehova bio s gospodarom mojim, kraljem,^a tako neka bude i sa Salamunom^b i neka uzvisi prijestolje njegovo još više^c nego prijestolje kralja Davida, gospodara mojega.”

38 I tako su svećenik Sadok,^d prorok Natan,^e Jojadin sin Benaja,^f Kerećani^g i Pelećani^h otišli i posjeli Salamuna na mulu kralja Davidaⁱ te ga odveli do Gihona.^j **39** Svećenik Sadok uzeo je iz šatora^k rog s uljem^l i pomazao^m Salamuna. Onda su počeli puhati u rog, a sav je narod povikao: “Živio kralj Salamun!”ⁿ **40** Potom je sav narod pošao za njim. I narod je svirao frule^o i silno se veselio,^p tako da se zemlja^r tresla od vike njihove.

41 A Adonija i svi uzvanici što su bili s njim čuli su to upravo kad su završili s jelom.^s I čim je Joab začuo zvuk roga, upitao je: “Kakva je to vika i vreva u gradu?”^t **42** Dok je on još govorio, gle, došao je Jonatan,^u sin svećenika Ebjatara. I Adonija je rekao: “Dodi, jer si čestit čovjek i dobru vijest nosiš!”^v **43** Ali Jonatan je odvratio Adoniji: “Ne nosim! Gospodar naš, kralj David, postavio je Salamuna za kralja!”^w **44** Kralj je poslao s njim svećenika Sadoka, proroka Natana, Jojadina sina Benaju, Kerećane i Pelećane i oni su ga posjeli na kraljevu mulu.^a **45** Svećenik Sadok i prorok Natan pomazali su ga na Gihonu za kralja,^b a potom su svi otišli odande veseleći se, i sav se grad uskomešao. To je vika koju ste čuli.^c **46** I Sala-

1. poglavlje

- a 1Sa 16:13
- b 1Lje 28:20
- c 1Kr 3:12
1Kr 10:23
2Lje 9:22
Ps 72:8
- d 1Kr 1:8
- e 2Sa 7:2
- f 1Lje 27:5
- g 1Sa 30:14
2Sa 8:18
- h 2Sa 15:18
1Lje 18:17
- i 1Kr 1:33
Mt 21:7
- j 2Lje 32:30
- k 2Sa 6:17
1Mo 30:25
1Sa 16:13
- m 1Sa 10:1
1Lje 29:22
- n 1Kr 1:34
- o Iza 5:12
Iza 30:29
- p 1Sa 11:15
2Kr 11:14
Ps 97:1
- r 1Sa 4:5
- s 1Kr 1:9
- t Dj 21:30
- u 2Sa 15:36
2Sa 17:17
- v 2Sa 18:27
- z 1Kr 1:30
- a 1Kr 1:33
- b 1Kr 1:34
- c 1Kr 1:40

Desni stupac

- a 1Kr 2:12
1Lje 29:23
Ps 132:11
- b 1Kr 1:37
Lk 19:38
- c 1Mo 47:31
He 11:21
- d 1Lje 29:10
Ne 9:5
Ps 34:1
Ps 72:18
Da 4:34
Ef 1:3
- e 2Sa 24:3
- f Izr 28:1
- g 2Mo 21:14
2Mo 38:2
1Kr 2:28
- h 1Sa 14:45
2Sa 14:11
Dj 27:34
- i 5Mo 1:17
1Kr 2:23
Izr 13:6
Izr 21:12
- j Eze 3:19
- k Izr 16:15

2. poglavlje

- l Ps 89:48
Pr 12:7
- m Jš 23:14
Job 30:23
Pr 9:10
He 9:27
- n 5Mo 31:6
Jš 1:6
1Lje 28:20
Ef 6:10
o 1Kr 3:7

mun je već sjeo na kraljevsko prijestolje.^a **47** A i kraljevi sluge došli su zaželjeti dobro gospodaru našem, kralju Davidu, govoreći: ‘Neka Bog tvoj proslavi ime Salamunovo više od imena tvojega i uzvisi prijestolje njegovo više od prijestolja tvojega!’^b Kralj se nato poklonio na postelji svojoj.^c **48** I još je kralj ovako rekao: ‘Neka je blagoslovljen^d Jehova, Bog Izraelov, koji je danas dao da očima svojim vidim tko će sjediti na prijestolju mojemu!’”^e

49 Tada su svi uzvanici što su bili s Adonijom zadržali od straha, te su ustali i otišli svaki svojim putem.^f **50** I Adonija se uplašio Salamuna. Zato je ustao i otišao te se uhvatio za robove žrtvenika.^g **51** Tada su Salamunu javili: ‘Gle, Adonija se uplašio kralja Salamuna pa se, eno, uhvatio za robove žrtvenika, govoreći: ‘Neka mi se kralj Salamun prvo zakune da neće slugu svojega pogubiti mačem!’” **52** A Salamun je odvratio: “Ako se pokaže čestitim čovjekom, ni vlas s glave^h neće mu pasti na zemlju. Ali ako se zlo nađe na njemu,ⁱ poginut će.”^j **53** Tada je kralj Salamun poslao sluge svoje da ga odvedu od žrtvenika. I on je došao te se poklonio kralju Salamunu, a Salamun mu je rekao: “Idi kući svojoj!”^k

2 Kad se Davidu približilo vrijeme da umre,^l zapovjedio je Salamunu, sinu svomemu: **2** “Ja idem kamo idu svi na zemlji.^m A ti budi jakⁿ i budi hrabar!^o **3** Izvršavaj

dužnosti svoje prema Jehovi, Bogu svojemu, hodeći putevima njegovim,^a držeći se odredbi njegovih, zapovijedi njegovih,^b i opomena njegovih, kako je zapisano u zakonu Mojsijevu,^c da bi postupao razborito u svemu što činiš i kamo god da pođeš i da bi Jehova ispunio riječ koju je rekao za mene,^d govoreći: 'Budu li sinovi tvoji^e pazili na put svoj i vjerno^f mi služili^g svim srcem svojim^h i svom dušom svojom, neće ti nestati nasljednika na prijestolju Izraelovu.'ⁱ

5 I sam dobro znaš što mi je učinio Joab, sin Serujin,^j što je učinio dvojici zapovjednika vojske izraelske, Abneru,^k sinu Nerovu, i Amasi,^l sinu Jeterovu,^m kad ih je ubio prolivši krvⁿ u miru kao u ratu, te je tako prolivenom krvlju natopio pojas oko bokova svojih i sandale na nogama svojim. 6 Zato postupi po mudrosti svojoj^o i ne daj da se sijeda glava njegova s mirom^p spusti u grob.*^r

7 A sinovima Barzilaja^s Gileadovca budi milostiv* i neka budu među onima koji jedu za stolom tvojim,^t jer tako su i oni meni pomogli^u kad sam bježao pred Abšalomom, bratom tvojim.^v

8 Evo, tu je i Šimi,^z sin Gere Benjaminovca iz Bahurima,^a koji me proklinjao teškim kletvama^b onoga dana kad sam išao u Mahanajim.^c

1Kr 2:4* Ili: "po istini; istinito". **4*** Doslovno: "hodili preda mnom". **6*** Doslovno: "šeol". **7*** Ili: "iskaži vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

2. poglavlje

- a 5Mo 17:19
5Mo 29:9
Pr 12:13
b 5Mo 4:1
c 5Mo 17:20
d 2Sa 7:16
1Lje 17:11
1Lje 22:9
1Lje 28:7
Ps 89:35
Ps 132:11
e 2Sa 7:19
f Ps 15:2
Iv 4:24
g 1Mo 17:1
3Mo 26:3
2Kr 20:3
2Kr 23:3
2Lje 17:3
Lk 1:6
h 5Mo 6:5
5Mo 10:12
Mt 22:37
i 2Sa 7:12
1Kr 8:25
Ps 89:29
Ps 132:12
j 2Sa 3:39
k 2Sa 3:27
l 2Sa 20:10
m 2Sa 17:25
1Lje 2:17
n 4Mo 35:33
2Sa 3:28
2Sa 3:30
1Kr 2:31
o Izr 20:26
p 2Sa 3:29
1Kr 2:34
Izr 28:17
Iza 48:22
Mt 26:52
r 1Mo 37:35
1Mo 42:38
Job 7:9
Ot 20:13
s 2Sa 19:31
t 2Sa 9:7
2Sa 19:28
u 2Sa 17:27
v 2Sa 15:14
z 2Sa 16:7
a 2Sa 16:5
b 2Sa 16:7
c 2Sa 17:24

Desni stupac

- a 2Sa 19:17
b 2Sa 19:23
c 2Mo 22:28
Ps 105:15
Izr 11:21
2Pe 2:9
d 1Kr 3:12
1Kr 3:28
Izr 2:6
e 1Mo 42:38
1Mo 44:31
f 1Kr 2:46
g 1Lje 29:28
Job 14:1
Pr 12:5
Dj 13:36
h 2Sa 5:7
1Kr 3:1
1Kr 11:43
1Lje 11:7
Dj 2:29
i 2Sa 5:4
j 1Lje 12:23
k 1Lje 29:27
l 2Sa 5:5
1Lje 3:4

Ali došao mi je u susret kod Jordana,^a pa sam mu se Jehovom zakleo: 'Neću te pogubiti mačem!'^b 9 A ti ga ne ostavi nekažnjena,^c jer si mudar^d čovjek i dobro znaš što ti je činiti s njim, i sijedu glavu njegovu^e s krvlju otpremi u grob."^f

10 Potom je David počivao s praocima svojim^g i bio je pokopan u Davidovu gradu.^h

11 David je vladao nad Izraelom četrdeset godina.ⁱ U Hebronu^j je vladao sedam godina,^k a u Jeruzalemu je vladao trideset i tri godine.^l

12 I Salamun je sjeo na prijestolje Davida, oca svojega,^m i kraljevstvo se njegovo veoma utvrdilo.ⁿ

13 A Adonija, sin Hagitin, došao je Bat-Šebi,^o majci Salamunovoj. Kad ga je upitala: "Dolaziš li u miru?"^p odgovorio je: "Da, dolazim u miru." 14 Zatim je nastavio: "Htio bih ti nešto reći." A ona je odvratila: "Govori!"^r

15 On je rekao: "Ti dobro znaš da je kraljevstvo trebalo biti moje i da je sav Izrael očekivao da ja budem kralj.^s Ali zbilo se drukčije i kraljevstvo je pripalo bratu mojemu, jer mu ga je Jehova dao.^t

16 I sada te samo jedno molim. Nemoj me odbiti!"^u A ona mu je odvratila: "Govori!"

17 On je nastavio: "Molim te, kaži kralju Salamunu, jer tebe neće odbiti, neka mi da za ženu Abišagu^v Šunamku."^z

m 1Kr 1:46; 1Lje 29:23; 2Lje 1:1; Ps 132:12; n 2Sa 7:12; Ps 89:37; o 2Sa 12:24; p 1Sa 16:4; 1Lje 12:17; r 2Sa 14:12; s 1Kr 1:5; 1Kr 1:25; t 1Lje 22:9; 1Lje 28:5; Izr 21:30; Da 2:21; u 2Lje 29:6; Jr 2:27; Jr 18:17; v 1Kr 1:3; z Jš 19:18.

1Kr 2:9* Doslovno: "šeol".

18 A Bat-Šeba mu je rekla: "Dobro, ja ću govoriti kralju za tebe."

19 I tako je Bat-Šeba došla kralju Salamunu da mu govori za Adoniju.^a Kralj je odmah ustao,^b pošao joj u susret i poklonio joj se.^c Zatim je sjeo na prijestolje svoje i zapovjedio da postave prijestolje za njegovu majku, da sjedne njemu zdesna.^d **20** I ona je rekla: "Zamolila bih te za jednu malu uslugu. Nemoj me odbiti!" A kralj joj je odgovorio: "Kaži, majko, jer te neću odbiti!" **21** I nastavila je: "Neka se da Abišaga Šunamka bratu tvojem Adoniji za ženu!" **22** Nato je kralj Salamun odgovorio majci svojoj: "Zašto tražiš Abišagu Šunamku za Adoniju? Traži i kraljevstvo za njega^e — jer on je brat moj stariji^f — za njega i za svećenika Ebjataras^g i za Joaba,^h sina Serujina!"ⁱ

23 Tada se kralj Salamun zakleo Jehovom: "Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda,^j ako Adonija neće dušom svojom platiti to što je rekao!^k **24** I sada, tako živ bio Jehova,^l koji me utvrdio^m da sjedim na prijestolju oca svojega Davidaⁿ i načinio mi dom,^o kao što je i rekao,^p Adonija će još danas biti pogubljen."^r **25** I odmah je kralj Salamun poslao Benaju,^s sina Jojadina, koji je udario Adoniju, te je ovaj umro.^t

26 A svećeniku Ebjataru^u kralj je rekao: "Idi u Anatot^v na posjed svoj! Zasluzio si smrt,^z ali neću te danas pogubiti, jer si nosio kovčeg Svevišnjega Gospodina Jehove^a pred

Davidom, ocem mojim,^a i jer si podnosio nevolje sve vrijeme dok je i otac moj podnosio nevolje."^b **27** Tako je Salamun otjerao Ebjataru da više ne služi kao svećenik Jehovin, da se ispuni riječ Jehovina koju je izrekao u Silu^c protiv doma Elijeva.^d

28 A glas o tome stigao je i do Joaba^e — jer je Joab pristao uz Adoniju,^f premda uz Abšaloma nije bio pristao^g — i Joab je pobjegao do šatora^h Jehovina i čvrsto se uhvatio za robove žrtvenika.ⁱ **29** Tada su javili kralju Salamunu: "Joab je pobjegao do šatora Jehovina i eno ga kraj žrtvenika." A Salamun je poslao Benaju, sina Jojadina, rekavši mu: "Idi i pogubi ga!"^j **30** I Benaja je otišao do šatora Jehovina i rekao Joabu: "Po naredbi kraljevoj: 'Izadi!'" Ali on je odvratio: "Neću! Jer ovdje^k želim umrijeti." Nato je Benaja javio kralju: "Tako mi je rekao Joab i tako mi je odgovorio." **31** A kralj mu je zapovjedio: "Učini kako je rekao i pogubi ga! Pokopaj ga i skini s mene i s doma oca mojega krv^l koju je Joab bez razloga prolio!^m **32** Jehova će učiniti da krv njegova padne na glavu njegovu,ⁿ jer je pogubio dvojicu ljudi pravednijih i boljih od sebe^o i ubio ih mačem bez znanja Davida, oca mojega:^p Abnera,^r sina Nerova, zapovjednika vojske Izraelove,^s i Amasu,^t sina Jeterova, zapovjednika vojske Judine.^u **33** Krv njihova neka padne na glavu Joabovu i na glavu potomstva

2. poglavlje

- a 1Kr 1:7
- b 2Mo 20:12
- 3Mo 19:32
- Izr 23:22
- c 1Mo 33:3
- 1Mo 48:12
- 2Mo 18:7
- d Ps 110:1
- Mt 25:33
- e 2Sa 12:8
- 2Sa 16:21
- f 1Lj 3:2
- 1Lj 3:5
- g 1Kr 1:7
- h 2Sa 8:16
- i 2Sa 2:18
- j 5Mo 6:13
- Ru 1:17
- 1Sa 3:17
- 2Sa 19:13
- k Ps 64:8
- Ps 140:9
- l 1Sa 20:21
- m 1Kr 10:9
- 1Lj 22:10
- n 1Lj 29:23
- 2Lj 1:8
- o 1Sa 25:28
- 2Sa 7:11
- 1Lj 17:10
- Ps 127:1
- p 1za 55:11
- r 1Kr 1:52
- Pr 8:11
- s 2Sa 8:18
- 1Kr 1:8
- 1Lj 27:5
- t 1Kr 2:34
- u 1Sa 22:20
- 1Kr 1:7
- v Jš 21:18
- 1Lj 6:60
- Jr 1:1
- z 1Kr 2:22
- a 1Mo 15:2

Desni stupac

- a 1Sa 23:6
- 2Sa 15:24
- 1Lj 15:12
- b 1Sa 22:23
- c Jš 18:1
- d 1Sa 2:31
- 1Sa 3:12
- e 1Kr 2:22
- f 1Kr 1:7
- g 2Sa 18:14
- h 1Kr 3:4
- 1Lj 16:39
- 1Lj 21:29
- i 1Kr 1:50
- j 1Kr 2:25
- k 2Mo 21:14
- l 1Mo 9:6
- 4Mo 35:33
- 5Mo 19:13
- 5Mo 21:9
- 2Kr 9:26
- Izr 28:17
- m 2Sa 3:28
- 1Kr 2:5
- n Su 9:57
- Ps 7:16
- Ps 9:16
- o 2Mo 23:7
- 2Sa 4:11
- 2Lj 21:13
- p 2Sa 3:26
- r 2Sa 3:27
- s 2Sa 2:8
- t 2Sa 20:10
- u 2Sa 17:25

njegova dovijeka!^a A na Davidu^b i potomstvu njegovu, domu njegovu i prijestolju njegovu neka dovijeka počiva mir od Jehove!”^c **34** Tako je Benaja, sin Jojadin, otišao^d i udario ga te ga pogubio.^e Pokopali su ga kod doma njegova u pustinji. **35** Tada je kralj postavio Benaju,^f sina Jojadina, nad vojskom umjesto njega,^g a svećenika Sadoka postavio je kralj na mjesto Ebjatarovo.^h

36 Potom je kralj poslao po Šimijaⁱ i rekao mu: “Sagradi sebi kuću u Jeruzalemu i stanuj ovdje i nikamo ne odlazi odavde! **37** Onoga dana kad izađeš i prijedeš dolinu* Kidrona,^j znaj sigurno da ćeš poginuti!”^k Krv tvoja past će na glavu tvoju.”^l **38** A Šimi je odgovorio kralju: “Dobro. Kako je gospodar moj, kralj, rekao, tako će sluga tvoj i učiniti.” I Šimi je dugo živio u Jeruzalemu.

39 Ali poslije tri godine dva su roba^m Šimijeva pobjegla k Akišu,ⁿ sinu Maakinu, kralju gatskom.^o I Šimiju su javili: “Eno, robovi su tvoji u Gat.” **40** A Šimi je odmah ustao, osedlao magarca svojega i otišao u Gat k Akišu da potraži robove svoje. Potom se Šimi vratio i doveo robove svoje iz Gata. **41** I Salamunu su javili: “Šimi je otišao iz Jeruzalema u Gat i vratio se.” **42** Nato je kralj poslao^p po Šimija i rekao mu: “Nisam li te zakleo Jehovom i upozorio te:”^r “Onoga dana kad izađeš i pođeš bilo kamo, znaj sigurno da ćeš poginuti”, i nisi li mi

2. poglavlje

- a 2Sa 3:29
Ps 109:9
Mt 27:25
b 2Sa 3:28
c Ps 89:29
Ps 132:12
Izr 25:5
Iza 9:7
d 1Kr 2:28
1Lje 21:29
e 1Kr 2:25
Ps 37:38
Pr 12:14
f 1Lje 11:24
1Lje 27:5
g Job 34:24
h 1Sa 2:35
1Lje 6:53
1Lje 12:28
1Lje 16:39
1Lje 24:3
Ps 109:8
i 1Kr 2:8
j 2Sa 15:23
2Kr 23:6
Iv 18:1
k 4Mo 35:27
Izr 20:8
Izr 20:26
l 4Mo 35:26
Jš 2:19
Eze 18:13
m 5Mo 23:15
n 1Sa 21:10
o 1Sa 27:2
p Izr 16:14
r Tit 3:1

Desni stupac

- a 1Kr 2:38
b Eze 17:19
c Izr 16:12
Pr 8:2
d 2Sa 16:5
2Sa 16:13
e 1Kr 2:37
Ps 7:16
Izr 5:22
Eze 18:20
f Ps 21:6
Ps 72:17
g 1Kr 2:24
Izr 25:5
Iza 9:7
h 1Kr 2:9
1Kr 2:25
1Kr 2:34
i 1Kr 2:12
2Lje 1:1
Izr 16:12
Izr 29:4

3. poglavlje

- j Ezr 9:2
Ezr 9:14
k 5Mo 7:4
1Kr 7:8
1Kr 9:24
1Kr 11:1
Ezr 10:10
Ne 13:27
l 2Sa 5:7
1Lje 11:7
m 1Kr 7:1
n 1Kr 8:19
o 1Kr 9:15
p 3Mo 17:4
3Mo 26:30
5Mo 12:6
1Kr 15:14
1Kr 22:43
2Lje 33:17

rekao: ‘Dobro, razumio sam’?^a **43** Zašto se onda nisi držao zakletve kojom si se zakleo Jehovi^b i stroge zapovijedi koju sam ti dao?”^c **44** I kralj je dalje rekao Šimiju: “I sam znaš kakvo si sve zlo nanio Davidu, ocu mojemu,^d dobro to znaš u srcu svojemu. Ali Jehova će zlo koje si nanio vratiti na glavu tvoju.”^e **45** A kralj Salamun bit će blagoslovljen^f i prijestolje Davidovo bit će utvrđeno pred Jehovom dovijeka.”^g **46** Tada je kralj dao zapovijed Benaji, sinu Jojadinu, koji je izašao i udario Šimija, te je ovaj umro.^h

A kraljevstvo se utvrdilo u ruci Salamunovoju.ⁱ

3 A Salamun se ženidbom povezo^j s faraonom, kraljem egipatskim, oženivši se kćeri faraonovom.^k Doveo ju je u Davidov grad^l da ondje prebiva dok ne dovrši gradnju dvora svojega,^m doma Jehovinaⁿ i zida oko Jeruzalema.^o **2** Ali narod je prinosiso žrtve na uzvišicama,^p jer dotad još nije bio sagrađen dom imenu Jehovinu.^r **3** A Salamun je ljubio^s Jehovu i živio* po odredbama Davida, oca svojega.^t Jedino što je na uzvišicama^u prinosiso žrtve i spaljivao prinose.

4 Tako je kralj otišao u Gibeon^v da tamo prinese žrtve, jer je to bila najznačajnija uzvišica.^z Tisuću žrtava paljenica prinio je Salamun on-

r 1Kr 5:3; 1Lje 17:4; 1Lje 17:12; 1Lje 28:6; Dj 7:47; s 5Mo 6:5; 5Mo 10:12; Ps 145:20; Mt 22:37; 1Ko 8:3; 1Iv 5:3; t 2Lje 17:3; u 1Sa 7:9; 1Sa 10:8; 1Kr 15:14; 1Kr 22:43; 1Lje 21:26; 2Lje 1:3; v Jš 9:3; 1Kr 9:2; z 1Lje 16:39; 1Lje 21:29.

dje na žrtveniku.^a **5** I Jehova se u Gibeonu ukazao^b Salamunu noću u snu.^c I Bog mu je rekao: "Traži što hoćeš da ti dam!"^d **6** A Salamun je odgovorio: "Velika je milost* tvoja^e koju si iskazao služi svojemu Davidu, oca mojemu, jer ti je služio^f vjerno^g i pravedno^f i bio je srca čestita pred tobom. Pokazivao si mu milost veliku i dao si mu sina da sjedi na prijestolju njegovu, kao što se vidi danas.^g **7** I sada, Jehova, Bože moj, ti si slugu svojega učinio kraljem umjesto Davida, oca mojeg, a ja sam još dijete^h i nemam još iskustva. **8** I sluga je tvoj među narodom tvojim koji si izabrao,ⁱ narodom toliko brojnim da se od mnoštva ne može izbrojiti niti mu se broj može odrediti.^j **9** Zato daј služi svojemu srce poslušno da može suditi^k narodu tvojemu i razlikovati dobro od zla,^l jer tko može suditi^m ovome narodu tvojemu tako tvrdoglavom?"ⁿ

10 A Jehovi je bilo milo što je Salamun to zatražio.^o **11** I Bog mu je odgovorio: "Zato što si to tražio, a nisi tražio dug život niti si tražio bogatstvo^p niti si tražio duše neprijatelja svojih, nego si tražio razbor* da možeš ispravno suditi,^r **12** evo, učinit ću po riječima tvojim.^s Dat ću ti, evo, srce mudro i razumno,^t da takvoga kakav si ti nije bilo prije tebe niti će poslije tebe takvoga biti.^u **13** A dat

1Kr 3:6* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **6*** Doslovno: "hodio pred tobom". **6*** Ili: "po istini; istinito". **11*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **12*** Vidi bilješku za Izr 3:5.

3. poglavlje

- a 2Lje 1:6
- b 1Kr 9:2
- 2Lje 1:3
- c 4Mo 12:6
- Job 33:15
- d 2Lje 1:7
- e 2Lje 1:8
- f Ps 11:7
- g 1Kr 2:4
- h 1Lje 29:1
- Jr 1:6
- Mt 23:12
- 2Ko 12:9
- i 2Mo 19:6
- 5Mo 7:6
- j 1Mo 13:16
- 1Mo 22:17
- k 2Lje 1:10
- Ps 72:1
- Ps 119:34
- l 2Sa 14:17
- He 5:14
- m 1Sa 8:6
- n 2Mo 32:9
- 5Mo 9:6
- o Izr 15:8
- p Izr 27:24
- 1Ti 6:9
- r 1Lje 22:12
- 1Lje 29:19
- Izr 16:16
- s Ps 10:17
- Pr 1:16
- Iza 65:24
- 1Iv 5:14
- t 1Kr 4:29
- 1Kr 5:12
- 2Lje 1:11
- Izr 3:13
- u Mt 12:42

Desni stupac

- a Ps 84:11
- Mt 6:33
- Ef 3:20
- b 1Kr 4:21
- Izr 3:16
- Pr 7:11
- c 1Kr 10:23
- 2Lje 1:12
- d 1Lje 22:12
- e 1Kr 15:5
- 2Lje 7:17
- f 5Mo 25:15
- Ps 21:4
- Ps 91:16
- Izr 3:16
- g 1Mo 41:7
- Jr 31:26
- h 2Sa 6:17
- 1Lje 16:1
- i 3Mo 7:11
- 2Sa 6:18
- 1Lje 21:29
- j 1Mo 31:54
- Es 1:3
- Da 5:1
- k 1Kr 1:33
- l 1Mo 38:15
- 5Mo 23:17
- Jš 6:17
- Su 11:1
- m 1Sa 8:20
- n Ri 13:7
- 1Pe 2:17
- o 1Sa 1:23
- 1So 2:7

ću ti i ono što nisi tražio,^a i bogatstvo^b i slavu, tako da među kraljevima neće biti takvoga kao što si ti, dokle god si živ.^c **14** Budeš li išao putevima mojim, držeći se uredbi mojih^d i zapovijedi mojih, kao što je išao i otac tvoj David,^e produžit ću dane tvoje."^f

15 Tada se Salamun probudio,^g i gle, bio je to san. Potom je otišao u Jeruzalem, stao pred kovčeg^h saveza Jehovina i prinio žrtve paljenice i žrtve zajedništvaⁱ i priredio gozbu^j za sve sluge svoje.^k

16 A u to su vrijeme dvije žene, bludnice,^l došle kralju i stale pred njega.^m **17** I jedna je žena rekla: "Oprosti, gospodar moj,ⁿ ja i ova žena stanujemo u istoj kući i ja sam rodila kraj nje u kući. **18** A trećega dana nakon mojeg rođaka rodila je i ova žena. Bile smo zajedno i nije bilo nikoga drugog s nama u kući, samo smo nas dvije bile u kući. **19** A onda je jedne noći sin ove žene umro, jer je legla na nje. **20** I ona je ustala usred noći i, dok je robinja tvoja spavala, uzela mojeg sina što je bio uz mene i stavila ga sebi u naručje, a svojega je mrtvog sina stavila meni u naručje. **21** I kad sam ujutro ustala da podojim^o sina svojega, gle, on je bio mrtav! A kad se razdani- lo, bolje sam ga pogledala i vidjela da to nije moj sin kojega sam rodila." **22** Ali druga je žena rekla: "Nije tako, nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je ovaj mrtvi!" No prva je žena govorila: "Nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je ovaj živi!"

I tako su se prepirale pred kraljem.^a

23 Na koncu je kralj rekao: "Ova kaže: 'Moj je sin ovaj živi, a tvoj je onaj mrtvi!' a ona kaže: 'Nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je ovaj živi!'" **24** Kralj je zatim naredio:^b "Donesite mi mač!" I donijeli su mač pred kralja. **25** A kralj je rekao: "Rasijecite živo dijete na dva dijela, pa polovicu dajte jednoj, a polovicu drugoj ženi!" **26** Tada je ženi čiji je sin bio živ nutrina^c uzdrhtala zbog sina njezina,^d pa je rekla kralju: "Oprosti,^e gospodaru moj! Neka njoj daju živo dijete! Samo ga nemojte ubiti!" A druga je žena govorila: "Neka ne bude ni moj ni tvoj! Rasijecite ga!"^f **27** Nato je kralj rekao: "Dajte prvoj živo dijete, nemojte ga ubiti! Ona mu je majka."

28 I sav je Izrael čuo kakvu je presudu^g izrekao kralj i počeli su se bojati kralja,^h jer su vidjeli da je u njemu mudrostiⁱ Božja da izriče pravdu.

4 Kralj Salamun kraljevao je nad svim Izraelom.^j **2** A ovo su knezovi^k njegovi: svećenik Azarija, sin Sadokov;^l **3** pisari^m Elihoref i Ahija, sinovi Šišini; ljetopisac Jošafat,ⁿ sin Ahiludov. **4** Benaja,^o sin Jojadin, zapovijedao je vojskom,^p a Sadok i Ebjatar^r bili su svećenici. **5** Azarija, sin Natanov,^s bio je nad namjesnicima, a Zabud, sin Natanov, bio je svećenik i prijatelj^t kraljev; **6** Ahisar je bio upravitelj dvora, a Adoniram,^u sin Abdin, nadgledavao je one koji su bili određeni za rad.^v

3. poglavlje

a Izr 20:8
b Izr 20:26
c 1Mo 43:30
Iza 49:15
Jr 31:20
Ho 11:8
d 1So 2:7
e 1Sa 1:26
1Kr 3:17
f Ri 1:31
2Ti 3:3
g 1Kr 2:3
1Kr 3:9
h Jš 4:14
1Sa 12:18
1Lje 29:24
Ps 72:5
Izr 24:21
i Ezr 7:25
Izr 2:3
Pr 7:19
Kol 2:3
Jk 1:5

4. poglavlje

j 1Kr 1:20
2Lje 9:30
Pr 1:12
k 2Mo 18:21
l 1Lje 6:8
1Lje 27:17
Eze 44:15
m 2Sa 8:17
1Lje 27:32
n 2Sa 8:16
2Sa 20:24
1Lje 18:15
o 1Kr 1:8
1Lje 27:5
p 1Kr 2:35
r 1Kr 2:26
s 2Sa 12:1
1Kr 1:10
t 2Sa 15:37
1Lje 27:33
u 2Sa 20:24
1Kr 5:14
1Kr 12:18
v 1Kr 9:15

Desni stupac

a 1Lje 27:1
b Jš 17:18
c Jš 19:42
d 1Sa 6:12
e Jš 12:17
f Jš 12:23
g Jš 17:11
h 2Kr 23:29
i 1Sa 31:10
j Jš 3:16
k 1Kr 18:46
l 1Kr 19:16
m Jš 21:34
n 5Mo 4:43
Jš 20:8
1Kr 22:3
2Kr 9:1
o 4Mo 32:41
5Mo 3:14
p 4Mo 32:1
Jš 22:9
r 5Mo 3:4
s 4Mo 21:33
Jš 13:11
Ps 22:12
t 1Mo 32:2
2Sa 2:8
2Sa 17:24
u Jš 19:32
v 1Sa 18:18

7 Salamun je imao dvanaest namjesnika nad svim Izraelom i oni su opskrbljivali hranom kralja i dvor njegov. Svaki je po mjesec dana u godini bio zadužen za opskrbljivanje hranom.^a **8** Ovo su imena njihova: sin Hurov u brdima efrajimskim;^b **9** sin Dekerov u Makasu, Šaalbimu,^c Bet-Šemešu^d i Elon-Bet-Hananu; **10** sin Hesedov u Arubotu (imao je Soko i sve područje Hefera);^e **11** sin Abinadabov u brdima kod Dora^f (žena mu je bila Tafata, kći Salamunova); **12** Baana, sin Ahiludov, u Taanaču,^g Megidu^h i u svemu Bet-Šeanu,ⁱ koji se nalazi kraj Saretana^j niže Jizreela,^k od Bet-Šeana do Abel-Mehole^l i do kraja jokmeamskog;^m **13** sin Geberov u Ramot-Gileaduⁿ (imao je sela u kojima se živjelo pod šatorima, što ih je bio osvojio Jair,^o sin Manašev, koja su u Gileadu,^p a imao je i kraj argopski^r koji je u Bašanu;^s šezdeset velikih gradova opasnih zidinama i s bakrenim zasunima na vratima); **14** Ahinadab, sin Idov, u Mahanajimu;^t **15** Ahimaas u Naftaliju^u (i on je uzeo za ženu jednu od kćeri Salamunovih, Basematu);^v **16** Baana, sin Hušajev, u Ašeru^z i Bealotu; **17** Jošafat,^{*} sin Paruahov, u Isakaru;^a **18** Šimi,^b sin Elin, u Benjaminu;^c **19** Geber, sin Urijev, u zemlji gileadskoj,^d zemlji Sihona,^e kralja amorejskog,^f i Oga,^g kralja bašanskog.^h A jedan je

z Jš 19:24; a Jš 19:17; b 1Kr 1:8; c Jš 18:11; d Jš 17:1; e 5Mo 2:26; f 4Mo 21:21; g 5Mo 3:4; h 5Mo 1:4.

namjesnik bio nad svim ostalim namjesnicima u zemlji.

20 Jude i Izraela bilo je mnogo, kao što je pijeska mnogo na obali morskoj.^a Jeli su, pili i veselili se.^b

21 A Salamun je vladao nad svim kraljevstvima od Rijeke^{*c} do zemlje filistejske i do granice egipatske. I ta su kraljevstva donosila darove i služila Salamunu sve dane života njegova.^d

22 Salamunu je za hranu svaki dan trebalo trideset kora^{*e} finoga brašna i šezdeset kora običnoga brašna, **23** deset ugojenih goveda, dvadeset goveda s paše i sto grla sitne stoke, a uz to i jelena,^f gazela,^g srndača i ugojenih kukavica. **24** Jer vladao je nad svime s ovu stranu Rijeke,^h od Tifsa ha do Gaze,ⁱ i nad svim kraljevima s ovu stranu Rijeke,^j i mir^k je vladao u svoj zemlji njegovoj, posvuda unaokolo. **25** Juda^l i Izrael živjeli su bez straha,^m svatko pod svojom lozom i pod svojom smokvom,ⁿ od Dana do Beer-Šebe,^o u sve dane Salamunove.

26 I imao je Salamun četrdeset tisuća jaslara za konje^p koje je uprezao u kola svoja^r i dvanaest tisuća konjanika.

27 Spomenuti namjesnici^s hranom su opskrbljivali kralja Salamuna i sve koji su jeli za stolom kralja Salamuna, i to svaki svojega mjeseca. Nisu dali da ičega nedostaje. **28** Ječma i slame za zaprežne i ostale konje^t donosili su

1Kr 4:21* To jest Eufrata. **22*** Kor je 220 litara. Vidi Eze 45:14 i dodatak 13.

4. poglavlje

- a 1Mo 22:17
Izr 14:28
- b Pr 2:24
Pr 9:7
- c 1Mo 15:18
2Mo 23:31
5Mo 11:24
2Sa 8:3
1Lje 19:16
Ps 72:8
- d Ps 72:10
- e 1Kr 5:11
- f 5Mo 14:5
Tu 1:6
- g 5Mo 12:15
5Mo 15:22
- h 1Mo 2:14
5Mo 1:7
Js 1:4
- i 1Mo 10:19
5Mo 28:13
- k 1Kr 5:4
1Lje 22:9
Ps 72:7
- l 2Kr 8:19
- m Iz 60:18
- n Mi 4:4
Za 3:10
- o Su 20:1
2Sa 17:11
2Sa 24:15
- p 5Mo 17:16
2Sa 8:4
1Kr 10:25
2Lje 1:17
- r 2Lje 1:14
- s 1Kr 4:7
- t Es 8:14
Mi 1:13

Desni stupac

- a 1Ko 10:40
- b 1Kr 10:23
2Lje 1:10
Izr 2:6
- c Izr 4:7
- d Ps 119:32
- e 1Mo 41:49
- f Lk 11:31
Kol 2:3
- g 1Mo 25:6
Job 1:3
Mt 2:1
- h Iza 19:11
Dj 7:22
- i 1Lje 2:8
Ps 89:0
- j Ps 88:0
- k 1Lje 2:6
- l 1Kr 10:1
1Kr 10:7
- m Izr 1:1
Pr 12:9
- n Pj 1:1
- o 2Kr 19:23
Ps 92:12
- p 2Mo 12:22
4Mo 19:18
Ps 51:7
He 9:19
- r 1Mo 1:24
Izr 30:30
- s 1Mo 1:20
Job 12:7
Izr 7:23
Izr 30:19
- t 1Mo 1:25
Izr 6:6
Izr 30:25
- u 1Mo 1:21
- v Izr 13:20
- z 2Lje 9:1
2Lje 9:23

gdje god je trebalo, svaki kako mu je bilo određeno.^a

29 A Bog je Salamunu davao mudrost^b i razboritost^{*c} vrlo veliku i u srce razuma mnogo,^d kao što ima pijeska na obali morskoj.^e **30** Mudrost Salamunova bila je veća^f od mudrosti svih ljudi na Istoku^g i od sve mudrosti egipatske.^h **31** Bio je mudriji od svih ljudi, od Etanaⁱ Ezrahovca, od Hemana,^j Kalkola^k i Darde, sinova Maholovih. Bio je slavan među svim narodima unaokolo.^l **32** Izrekao je tri tisuće mudrih izreka,^m a pjesama njegovihⁿ bilo je tisuću i pet. **33** Govorio je o drveću, od cedra što je na Libanonu^o do izopa^p što niče na zidu. Govorio je o zvijerima,^r o stvorenjima što lete,^s o onima što se miču po zemlji^t i o ribama.^u **34** I dolazili su ljudi iz svih naroda da čuju mudrost Salamunovu,^v od svih kraljeva na zemlji koji su čuli za mudrost njegovu.^z

5 A Hiram,^a kralj tirski,^b poslao je sluge svoje^c k Salamunu kad je čuo da je on pomazan za kralja umjesto oca svojega, jer Hiram je od uvijek volio Davida.^d **2** Nato je Salamun poručio Hiramu:^e **3** "Ti dobro znaš da David, otac moj, nije mogao sagrađiti dom imenu Jehove, Boga svojega, zbog ratova^f kojima su ga opkolili neprijatelji njegovi, dok ih Jehova nije podložio pod noge njegove.

5. poglavlje a 2Lje 2:3; 2Lje 2:12; b Eze 26:15; Eze 27:3; c 1Kr 9:27; d 2Sa 5:11; 1Lje 14:1; e 2Lje 2:3; f 2Sa 7:5; 1Lje 22:8; 2Lje 6:8.

1Kr 4:29* Vidi bilješku za Izr 3:5.

4 A meni je sada Jehova, Bog moj, dao mir na svim granicama mojim.^a Nemam protivnika i nikakvo se zlo ne događa.^b

5 Zato, evo, namjeravam sagraditi dom imenu Jehove, Boga svojega,^c kao što je Jehova obećao Davidu, ocu mojemu: 'Sin tvoj kojega ću postaviti umjesto tebe na prijestolje tvoje, on će sagraditi dom imenu mojemu.'^d

6 Zato zapovjedi sada da mi nasijeku cedre na Libanonu!^e Moji će sluge biti sa slugama tvojim i dat ću ti plaću za sluge tvoje koliko god odrediš, jer dobro znaš da među nama nema ljudi koji znaju sjeći drva kao Sidonci.^f

7 Kad je Hiram^g čuo riječi Salamunove, veoma se obradovao te je rekao: "Neka je blagoslovljen^h danas Jehova, jer je dao Davidu mudrogaⁱ sina da vlada nad tim velikim narodom!"^j 8 I Hiram je poslao Salamunu ovaj odgovor: "Čuo sam što si mi poručio. Ispunit ću sve želje tvoje u vezi s drvom cedrovim i drvom borovice.^k 9 Moji će ih sluge donijeti s Libanona^l na more. Ja ću ih dati povezati u splavi i morem dovesti do mjesta koje mi odrediš.^m Tamo ću ih dati rastaviti, pa ih ti odnesi. A ti ćeš ispuniti moju želju i davati hranu za dom moj."ⁿ

10 Tako je Hiram davao Salamunu drva cedrova i drva borovice koliko god je ovaj želio. 11 A Salamun je Hiram davao dvadeset tisuća kora^o pšenice za hranu domu njegovu i dvadeset kora ulja od

5. poglavlje

- a 1Kr 4:24
Iza 9:7
Dj 9:31
- b Izr 16:7
- c 2Lje 2:4
- d 2Sa 7:13
1Lje 17:12
1Lje 22:10
1Lje 28:6
Za 6:12
- e 1Kr 6:9
1Kr 6:20
2Lje 2:8
Ps 104:16
- f Jš 19:28
Ezr 3:7
- g 2Sa 5:11
- h 1Kr 10:9
2Lje 2:12
- i 1Kr 3:9
Izr 10:1
Izr 13:1
Izr 15:20
Izr 23:24
- j 2Lje 2:11
- k 2Sa 6:5
1Kr 6:15
2Lje 3:5
- l 5Mo 3:25
- m 2Lje 2:16
- n 2Lje 2:15
Ezr 3:7
Dj 12:20
- o 1Kr 4:22
2Lje 2:10

Desni stupac

- a 2Mo 29:40
3Mo 24:2
- b Mt 10:12
1Ti 5:18
- c 1Kr 3:12
1Kr 4:29
2Lje 1:12
Jk 1:5
- d 1Kr 4:6
1Kr 9:15
1Kr 9:21
- e Pr 4:6
- f 2Sa 20:24
1Kr 4:6
- g 1Kr 12:18
- h Jš 16:30
Jš 17:13
Su 1:28
1Kr 9:22
2Lje 8:9
- i 2Lje 2:17
- j 2Lje 2:18
1Lje 22:15
- k 1Lje 2:2
- l 1Kr 9:23
- m 1Kr 9:22
- n 2Lje 2:18
- o 1Kr 7:9
1Lje 22:2
- p 1Kr 6:7
- r Iza 28:16
1Ko 3:11
1Pe 2:6
Ot 21:14
- s Jš 13:5
Eze 27:9

6. poglavlje

- t 2Mo 12:14
2Mo 12:51
- u 2Lje 3:2
- v 1Kr 6:37
- z 4Mo 1:1

gnječeni maslina.^{a*} To je Salamun davao Hiramu svake godine.^b 12 A Jehova je Salamunu dao mudrost, kako mu je i bio obećao.^c I mir je vladao između Hirama i Salamuna, i sklopili su savez među sobom.

13 Kralj Salamun odredio je u svemu Izraelu ljude za rad. Onih koji su bili određeni za rad^d bilo je trideset tisuća ljudi. 14 Slao ih je naizmjenice na Libanon, po deset tisuća svaki mjesec. Mjesec dana bili bi na Libanonu, a dva mjeseca kod kuće.^e Adoniram^f je nadgledavao one koji su bili određeni^g za rad.^h 15 Salamun je imaoⁱ sedamdeset tisuća nosača^j i osamdeset tisuća klesara^k u planini,^l 16 pored Salamunovih kneževskih namjesnika^m koji su nadgledavali posao, njih tri tisuće i tri stotine što su nadzirali ljude koji su obavljali posao.ⁿ 17 Kralj im je zapovjedio da izlome gromade kamena, kamena skupocjena,^o da se od klesana kamena^p položi temelj^q domu. 18 Tako su Salamunovi graditelji, Hiramovi graditelji i Gebaljani^s klesali kamen i pripremali drvenu građu i kamenje za izgradnju doma.

6 I tako je četiri stotine i osamdesete godine nakon izlaska sinova Izraelovih iz zemlje egipatske,^t četvrte godine kraljevanja svojega nad Izraelom,^u u mjesecu zivu^v — to je drugi mjesec^z — Salamun

1Kr 5:11* Radilo se o vrlo kvalitetnom i skupocjenom ulju koje se dobivalo tištenjem ili gnječeni maslina u stupi. Ponekad su se masline gazile i no-gama.

počeo graditi dom Jehovi.^a

2 Dom što ga je kralj Salamun gradio^b Jehovi bio je dug šezdeset lakata,^c širok dvadeset lakata i visok trideset lakata.^d

3 Predvorje^e ispred hrama,^{*} s prednje strane doma, bilo je dugo dvadeset lakata, koliko je bio širok dom, a široko deset lakata, s prednje strane doma.

4 I načinio je na domu prozore kojima su otvori s jedne strane bili užji, a s druge širi.^f

5 Zatim je uza zid doma svuda unaokolo izgradio pobočnu zgradu, uza zidove doma oko hrama^{*} i najskrovitije prostorije,^g i načinio je pokrajnje prostorije^h svuda unaokolo. **6** Donji kat s pokrajnjim prostorijama bio je širok pet lakata, srednji je bio širok šest lakata, a treći je bio širok sedam lakata. On je, naime, unaokolo s vanjske strane doma načinio stepeničaste zasjekaⁱ da se grede ne moraju ugradivati u zidove doma.^j

7 A kad se gradio dom, gradio se od kamena već oklesanog^k u kamenolomu, tako da se za vrijeme gradnje^l nisu čuli ni čekić ni sjekira ni bilo kakvo željezno oruđe. **8** Na donji kat s pokrajnjim prostorijama ulazilo se^m s desne^{*} strane doma, a zavojitim stepenicama penjalo se na srednji, a sa srednjeg na treći. **9** Tako je gradio dom i dovršio ga.ⁿ Prekrio

1Kr 6:2* Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13. **3*** "Hram" se vjerojatno odnosi na Svetinju. **5*** Vidi bilješku za 1Kr 6:3. **5*** "Najskrovitija prostorija" vjerojatno se odnosi na Svetinju nad svetinjama. **8*** Ili: "južne", odnosno desne promatraču koji gleda na istok.

6. poglavlje

- a 1Lje 28:12
1Lje 29:19
- b Dj 7:47
- c 2Lje 3:3
- d Ezr 6:3
- e 1Lje 28:11
2Lje 3:4
- f Eze 40:16
Eze 41:26
- g 3Mo 16:2
2Lje 4:20
2Lje 5:7
He 9:3
- h 1Kr 6:10
Eze 41:5
Eze 41:26
- i Eze 41:7
j Eze 41:6
- k 1Kr 5:17
1Pe 2:5
l Ef 2:21
1Pe 2:5
- m Eze 41:11
- n 1Kr 6:38

Desni stupac

- a 1Kr 5:6
1Kr 6:20
2Lje 2:8
- b 1Kr 6:5
- c Eze 41:6
- d 1Lje 17:12
- e Ps 11:4
Izr 15:3
- f 5Mo 6:2
5Mo 10:13
5Mo 17:19
- g 5Mo 11:1
- h 1Sa 12:14
1Kr 8:25
1Lje 28:9
- i 2Sa 7:13
1Lje 22:9
- j 2Mo 25:8
3Mo 26:12
Ps 132:13
2Ko 6:16
Ot 21:3
- k 1Sa 12:22
1Lje 28:20
He 13:5
- l Dj 7:47
- m 1Kr 5:8
2Lje 3:5
- n 1Kr 6:5
2Lje 3:8
- o He 9:3
- p He 9:2
- r 1Kr 6:5
- s 1Kr 7:24
- t 2Mo 25:33
1Kr 7:26
1Kr 7:49
- u 1Kr 6:5
He 9:3
- v 2Mo 40:21
1Kr 8:6
2Lje 5:7

1. KRALJEVIMA 6:2-19

ga je gredama i redovima dasaka od cedrovine.^a **10** Usto je još duž cijelog doma izgradio pokrajnje prostorije^b visoke pet lakata, koje su cedrovim gredama bile spojene s domom.^c

11 Tada je Salamunu^d došla riječ Jehovina:^e **12** "Budeš li živio^{*} po odredbama mojim^f i izvršavao zakone moje^g i držao se svih zapovijedi mojih živeći po njima,^h onda ću i ja ispuniti na tebi obećanja koja sam dao Davidu, ocu tvojemu,ⁱ a naročito obećanje za ovaj dom koji gradiš. **13** Prebit će među sinovima Izraelovim^j i neću ostaviti naroda svojega Izraela."^k

14 I tako je Salamun gradio dom i dovršio ga.^l **15** Zidove unutar doma obložio je cedrovim daskama, unutrašnjost doma od poda do stropnih greda obložio je drvom, a pod u domu obložio je daskama od borovice.^m **16** Sa stražnje strane doma odijelio je dio od dvadeset lakata, obloživši ga cedrovim daskama od poda do stropnih greda, i tako je unutar doma načinio najskrovitiju prostoriju,ⁿ Svetinju nad svetinjama.^o **17** Četrdeset lakata imao je dom, to jest hram^{*p} koji je bio ispred nje.^r **18** Na cedrovini unutar doma bili su izrezbareni ukrasi u obliku tikve^s i cvjetni^t vijenci. Sve je bilo od cedrovine, kamen se nigdje nije vidio.

19 A najskrovitiju prostoriju^u u unutrašnjosti doma uređio je da u nju stavi kovčeg^v

1Kr 6:12* Doslovno: "hodio". **17*** Vidi bilješku za 1Kr 6:3.

saveza^a Jehovina. **20** Najskrovitija prostorija bila je dvadeset lakata duga, dvadeset lakata široka^b i dvadeset lakata visoka. Obložio ju je čistim zlatom,^c a žrtvenik^d je obložio cedrovinom. **21** Salamun je unutrašnjost doma obložio^e čistim zlatom^f i rastegnulo je lanac^g od zlata ispred najskrovitije prostorije,^h koju je također obložio zlatom. **22** Cijeli je dom u potpunosti obložio zlatomⁱ i sav žrtvenik^j ispred najskrovitije prostorije obložio je zlatom.^k

23 A u najskrovitijoj prostoriji načinio je dva keruba^{*1} od drva uljanog stabla. Svaki je bio visok deset lakata.^m

24 Jedno krilo keruba imalo je pet lakata, a i drugo krilo keruba imalo je pet lakata. Deset lakata bilo je od kraja jednog krila do kraja drugog krila.ⁿ

25 I drugi je kerub imao deset lakata. Oba su keruba bila iste mjere i istog oblika. **26** Visina jednog keruba bila je deset lakata, a tako i drugog keruba.

27 Postavio je kerube u unutrašnjosti doma. A kerubima su krila bila raširena,^o tako da je krilo jednoga dodirivalo jedan zid, a krilo drugog keruba dodirivalo je drugi zid, dok su u sredini doma krila dodirivala jedno drugo.^p **28** I kerube je obložio zlatom.^r

29 Na svim zidovima doma unaokolo, u prednjem i u stražnjem dijelu, izrezbario je ukrase u obliku keruba,^s palmi^t i cvjetova,^u **30** a pod^v u domu, u prednjem i u straž-

6. poglavlje

- a 2Mo 24:7
- 5Mo 4:13
- 5Mo 9:9
- 1Kr 8:9
- b 1Kr 6:16
- c 2Lje 3:8
- d 2Mo 30:1
- 1Kr 7:48
- e 2Mo 26:29
- f 2Lje 3:7
- g 1Kr 7:17
- h 2Mo 26:33
- i 2Lje 3:7
- j 2Mo 40:5
- k 2Mo 30:3
- l 1Mo 3:24
- 2Kr 19:15
- 2Lje 3:10
- Ps 99:1
- m 2Lje 5:8
- n 2Lje 3:11
- o Ps 80:1
- Iza 37:16
- He 9:5
- p 2Lje 3:12
- 2Lje 5:8
- r 2Lje 3:10
- s 2Kr 19:15
- 2Lje 3:14
- t Eze 40:16
- Eze 41:18
- u 2Mo 25:33
- 1Kr 6:18
- 1Kr 7:26
- v Ot 21:21

Desni stupac

- a Iv 10:9
- Iv 14:6
- b 1Kr 6:23
- c 2Sa 6:5
- 1Kr 6:15
- d Eze 41:24
- e Eze 41:25
- f 2Mo 27:9
- 2Lje 4:9
- 2Lje 7:7
- g 1Kr 7:12
- h 1Kr 6:1
- 2Lje 3:2
- i 1Pe 2:6
- j 2Mo 40:2
- Ezr 6:14
- k 1Lje 28:11
- 1Lje 28:12

7. poglavlje

- l 1Kr 9:10
- m Pr 2:4
- Pr 2:5

njem dijelu, obložio je zlatom. **31** Na ulazu u najskrovitiju prostoriju načinio je dvokrilna vrata^a od drva uljanog stabla:^b polustupove i dovratnike, petinu zida.* **32** Ta su dvokrilna vrata bila od drva uljanog stabla i na njima je izrezbario ukrase u obliku keruba, palmi i cvjetova te ih obložio zlatom. Zlatom je okovao kerube i palme. **33** Tako je i za ulaz u hram* načinio četverokutne dovratnike od drva uljanog stabla, **34** a dvokrilna vrata od drva borovice.^c Jedno krilo ovih vrata preklapalo se na dva dijela i okretalo na nosačima, a i drugo se krilo preklapalo na dva dijela i okretalo na nosačima.^d **35** Izrezbario je ukrase u obliku keruba, palmi i cvjetova, a onda je sve što je izrezbario obložio zlatom.^e

36 Zatim je izgradio unutarne dvorište, načinivši zid od tri reda^g klesanog kamena i jednog reda cedrovih greda.

37 Četvrte godine, u mjesecu zivu,^{*h} bio je položen temelji doma Jehovina, **38** a jedanaeste godine, u mjesecu bulu* — to je osmi mjesec — dom je bio dovršen^j sa svim pojedinostima svojim, prema svemu što je bilo određeno za njega.^k Salamun ga je gradio sedam godina.

7 A svoj je dvor Salamun gradio trinaest godina,^l dok nije dovršio cijeli dvor svoj.^m

1Kr 6:31* 'Petina zida' jedan je od mogućih prijevoda. Doslovno: "peti dio". **33*** Vidi bilješku za 1Kr 6:3. **37*** Ili: "lunarnom mjesecu zivu". Vidi dodatak 14. **38*** Ili: "lunarnom mjesecu bulu". Vidi dodatak 14.

1Kr 6:23* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

2 Sagrađio je i kuću zvanu Libanonska šuma^a dugu stotinu lakata,* široku pedeset lakata i visoku trideset lakata, na četiri reda cedrovih stupova, a na stupovima su bile cedrove grede.^b 3 Gornji dio kuće iznad greda što su ležale na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu, bio je obložen cedrovinom.^c 4 Imao je tri reda uokvirenih prozora, tako da su otvori za svjetlost^d u tri niza stajali jedan nasuprot drugome. 5 Sva vrata i dovratnici bili su četverokutni,^e kao i prednja strana otvora za svjetlost koji su u tri niza stajali jedan nasuprot drugome.

6 Načinio je i Trijem od stupova dug pedeset lakata i širok trideset lakata. Sprijeda, ispred stupova njegovih, bio je drugi trijem sa stupovima i nadstrešnicom.

7 Potom je načinio Prijestolni trijem^f gdje je sudio, trijem sudski,^g koji je od poda do stropnih greda bio obložen cedrovinom.^h

8 A dvor njegov u kojem je trebao živjeti, u drugom dvorištu,ⁱ bio je iza Prijestolnog trijema. Bio je građen na isti način kao i taj trijem. Salamun je sagrađio i kuću nalik tom trijemu za kćer faraonovu,^j kojom se bio oženio.

9 Sve te građevine bile su sagrađene od skupocjenog kamena,^k po mjeri klesanog i rezanog pilom za kamen sa svih strana, od temelja do vijenca na vrhu zida, a i ono što je bilo

7. poglavlje

- a 1Kr 10:17
- 2Lje 9:16
- Iza 22:8
- b 1Kr 5:8
- c 1Kr 6:18
- d 1Mo 6:16
- e 2Mo 12:22
- f 1Kr 10:18
- Ps 122:5
- Iza 9:7
- g 1Kr 3:9
- 1Kr 3:28
- Izr 16:12
- Izr 20:8
- h 1Kr 6:15
- i 2Kr 20:4
- j 1Kr 3:1
- 1Kr 9:24
- 2Lje 8:11
- k 1Kr 5:17

Desni stupac

- a 2Lje 4:9
- b 1Kr 6:36
- Iv 10:23
- Dj 5:12
- c 2Mo 27:9
- 1Kr 6:36
- 2Lje 4:9
- 2Lje 7:7
- Ot 11:2
- d 1Kr 6:1
- e 1Kr 6:3
- f 1Kr 7:40
- 2Lje 2:13
- 2Lje 4:11
- g 2Lje 2:14
- h 2Lje 4:16
- i 2Mo 31:3
- 2Mo 35:31
- 2Mo 36:1
- Da 1:17
- j 1Kr 7:21
- 2Kr 25:17
- 2Lje 3:15
- Jr 52:21
- k 2Kr 25:13
- 2Lje 4:12
- l 2Mo 36:38
- 2Mo 38:17
- 2Mo 38:28
- m 2Lje 4:12
- n 2Mo 28:14
- 2Kr 25:17
- o 2Lje 4:13

vani, sve do velikog dvorišta.^a 10 Temelji su im bili od velikih komada skupocjenog kamena, komada od deset lakata i od osam lakata. 11 A odozgo se stavljalo skupocjeni kamen, po mjeri klesan, i cedrovinu. 12 Veliko dvorište bilo je okruženo zidom od tri reda^b klesanog kamena i jednim redom cedrovih greda, a tako i unutarne^c dvorište doma^d Jehovina i predvorje^e doma.

13 I kralj Salamun poslao je sluge svoje da dovedu Hiram^f iz Tira. 14 On je bio sin jedne udovice iz plemena Naftalijeva, a otac mu je bio iz Tira^g i radio je s bakrom.^h Hiram je bio vrlo mudar i razboritⁱ i znao je izrađivati svakojake predmete od bakra. Tako je došao kralju Salamunu i napravio mu sav posao.

15 Salio je dva stupa od bakra.^j Svaki je stup bio visok osamnaest lakata, a da bi se svaki od ta dva stupa^k obuhvatilo, trebao je konop od dvanaest lakata. 16 Načinio je i dvije glave* salivene od bakra da se stave na vrh stupova.^l Pet lakata bila je visoka jedna glava i pet lakata bila je visoka druga glava. 17 Potom je za glave na vrhu stupova^m načinio mreže što su tvorile mrežasti oplet s pletenim ukrasima u obliku lančića,ⁿ sedam za glavu jednog stupa i sedam za glavu drugog stupa. 18 Načinio je i dva reda šipaka na svakom opletu unaokolo da prekriju glave na vrhu stupova. Tako je načinio za glave oba stupa.^o

1Kr 7:2* Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13.

1Kr 7:16* Ili: "dva kapitela".

19 Dio glava na vrhu stupova koji su stajali uz predvorje bio je u obliku ljiljana,^a četiri lakta visok. **20** Glave su stajale na oba stupa, iznad zaobljene izbočine oko koje se nalazio mrežasti oplet. Oko svake glave bilo je dvije stotine šipaka^b u redovima.

21 Stupove^c je postavio uz predvorje^d hrama. Jedan je stup postavio s desne strane* i nazvao ga Jakin,^e a drugi je stup postavio s lijeve strane^f i nazvao ga Boaz.^g **22** Vrh stupova bio je ukrašen ljiljanima. Tako je rad na stupovima priveden kraju.

23 Potom je načinio lijevano more,^e koje je od jednog do drugog ruba imalo deset lakata. Bilo je okruglo, visoko pet lakata, a trebalo je uže od trideset lakata da ga se obuhvati.^f **24** Unaokolo ispod ruba imalo je ukrase^g u obliku tikve^h koji su ga okruživali, po deset na lakat okruživalo je more.ⁱ Bila su dva reda ukrasa u obliku tikve, salivenih zajedno s morem. **25** Stajalo je na dvanaest bikova,^j od kojih su tri gledala prema sjeveru, tri prema zapadu, tri prema jugu, a tri prema istoku. More je stajalo odozgo na njima, a svojim su stražnjim dijelom svi bili okrenuti unutra.^k **26** Bilo je dlan* debelo,^l

1Kr 7:21* Ili: "na jug", odnosno zdesna promatraču koji gleda na istok. **21*** "Jakin" znači "on će utemeljiti". **21^a** Ili: "na sjever", odnosno slijeva promatraču koji gleda na istok. **21^g** "Boaz" vjerojatno znači "jakost; u snazi". Imena oba stupa po svemu sudeći čitala su se u cjelini zdesna nalijevo. **26*** Dlan je 7,4 centimetra. Vidi dodatak 13.

7. poglavlje

- a 1Kr 6:35
- b 2Kr 25:17
2Lje 3:16
2Lje 4:13
Jr 52:23
- c 2Lje 3:17
Ot 3:12
- d 1Kr 6:3
1Kr 7:12
Eze 40:48
- e 2Mo 30:18
2Mo 38:8
2Kr 25:13
Jr 52:17
- f 2Lje 4:2
- g 2Mo 33:4
2Sa 1:24
- h 1Kr 6:18
2Kr 4:39
- i 2Lje 4:3
- j 2Lje 4:15
Jr 52:20
Ot 4:7
- k 2Lje 4:4
1 Jr 52:21

Desni stupac

- a 1Kr 6:18
1Kr 6:35
- b 2Lje 4:5
- c Eze 45:14
- d 2Kr 25:16
2Lje 4:14
Jr 52:17
- e 1Kr 10:19
2Lje 9:19
Eze 41:19
Ho 5:14
- f Eze 1:10
Ot 4:7
- g 1Mo 3:24
2Mo 25:18
1Kr 6:27
1Lje 28:18
2Lje 3:7
Eze 41:18
- h Izr 1:9
Izr 4:9
- i 2Mo 14:25
Iza 5:28
Iza 28:27

a rub mu je bio izrađen kao rub čaše, nalik ljiljanovu cvijetu.^a Obično je primalo dvije tisuće^b bata.^{*c}

27 Načinio je i deset kolica^d od bakra. Svaka su kolica bila duga četiri lakta, široka četiri lakta i visoka tri lakta. **28** Ovako je izradio kolica: imala su stranice, a stranice su bile umetnute u okvire. **29** Stranice u okvirima bile su ukrašene lavovima,^e bikovima^f i kerubima,^g a isto tako i okviri. Iznad i ispod lavova i bikova bili su ukrasi u obliku vijenaca.^h **30** Svaka su kolica imala četiri kotača od bakra, s osovinama od bakra, a na svoja četiri ugla imala su nosače za osovine. Ispod spremnika za vodu nosači su bili saliveni zajedno s vijencima što su ih međusobno spajali. **31** Otvor spremnika iznutra, od nosača do vrha, bio je...* lakata. Otvor na kojem je stajao bio je okrugao, izrađen poput postolja od lakta i pol, i ukrašen rezbarijama. Stranice su bile četverokutne, a ne okrugle. **32** Četiri kotača i držači kotača bili su ispod stranica kolica. Svaki je kotač bio visok lakat i pol. **33** Kotači su bili izrađeni poput kotača na običnim kolima.ⁱ Njihovi držači, obruč, žbice i glavčine, sve je bilo saliveno. **34** Na četiri ugla svakih kolica bila su četiri nosača. Nosači i kolica sačinjavali su jednu cjelinu. **35** A na vrhu kolica bilo je po-

1Kr 7:26* Otprilike 44 000 litara. Usporedi bilješku za "bat" u 2Lje 4:5 i dodatak 13. **31*** U izvornom hebrejskom tekstu nedostaje broj.

stolje visoko pola lakta, posve okruglo. Potpornji i stranice što su se nalazili na vrhu kolicca sačinjavali su jednu cjelinu s njima. **36** Na pločicama povrhu potpornja i na stranicama izrezbario^a je kerube, lavove i palme, već prema veličini prazne površine, i vijence unakolo.^b **37** Na taj je način izradio svih deset kolicca.^c Sva su bila jednako salivena,^d jednake mjere i jednakog oblika.

38 Načinio je i deset bakrenih spremnika za vodu.^e Svaki je spremnik mogao primiti četrdeset bata* i svaki je imao četiri lakta. Po jedan spremnik stajao je na svakim od deset kolicca. **39** Zatim je pet kolicca postavio s desne* strane doma, a pet s lijeve^f strane doma.^f More je postavio s desne strane doma prema jugoistoku.^g

40 Hiram^h je načinio spremnike za vodu,ⁱ lopate^j i zdjele.^k Naposljetku je Hiram dovršio^l sav posao što ga je obavljao kralju Salamunu za dom Jehovin: **41** dva stupa,^m zdjelaste glaveⁿ što su bile na vrhu dva stupa, dva mrežasta opleta^o što su prekrivala te dvije okrugle glave na vrhu stupova, **42** četiri stotine šipaka^p za dva mrežasta opleta, za svaki oplet po dva reda šipaka da prekriju dvije zdjelaste glave na vrhu dva stupa, **43** deset kolicca^r i deset spremnika za vodu^s na kolicima, **44** jedno more^t i dvanaest bikova ispod

1Kr 7:38* Otprilike 880 litara. Vidi dodatak 13. **39*** Ili: "južne", odnosno zdesna promatraču koji gleda na istok. **39*** Ili: "sjeverne", odnosno slijeva promatraču koji gleda na istok.

7. poglavlje

- a 2Mo 28:9
- 2Mo 39:6
- 2Mo 39:30
- 1Kr 6:29
- 1Kr 6:32
- b 1Kr 7:29
- c 1Kr 7:27
- d 1Kr 7:15
- 1Kr 7:46
- 2Lj 4:3
- e 2Mo 30:18
- He 9:10
- f 2Lj 4:6
- g 2Lj 4:10
- h 1Kr 7:13
- 2Lj 2:13
- 2Lj 4:11
- i 2Lj 4:6
- j 2Mo 27:3
- 2Kr 25:14
- 2Lj 4:16
- Jr 52:18
- k 2Mo 24:6
- 2Lj 4:8
- l 2Mo 39:32
- 2Mo 39:43
- m 1Kr 7:15
- n 2Lj 4:12
- o 1Kr 7:17
- p 1Kr 7:20
- r 1Kr 7:27
- s 1Kr 7:38
- t 1Kr 7:23

Desni stupac

- a 2Lj 4:15
- b 1Kr 7:40
- c 2Lj 4:17
- d 1Mo 33:17
- e Jš 3:16
- 1Kr 4:12
- f 2Mo 38:3
- g 2Lj 4:18
- h 1Lj 22:14
- 1Lj 22:16
- i 2Mo 37:25
- j 2Mo 37:10
- 2Lj 4:19
- k 2Mo 25:37
- Ot 1:20
- Ot 2:5
- l 2Mo 37:17
- 2Lj 4:20
- m 1Kr 6:18
- n 2Mo 37:23
- 4Mo 8:2
- 2Lj 29:7
- Lk 12:35
- o 2Mo 25:38
- 4Mo 4:9
- 2Lj 4:21
- p 2Kr 12:13
- Jr 52:18
- r 2Lj 4:22
- s 2Mo 25:29
- 4Mo 7:86
- t 3Mo 16:12
- u 1Kr 6:31
- v 1Kr 6:33
- z 1Kr 6:5
- a 2Mo 40:33
- b 2Sa 8:11
- c 2Lj 5:1

8. poglavlje

- d 2Lj 5:2
- e 1Lj 28:1
- Pr 1:1
- f Jš 2:32

mora,^a **45** lonce, lopate, zdjele i sav pribor^b koji je Hiram od ugladenog bakra načinio kralju Salamunu za dom Jehovin. **46** Kralj ih je dao saliti u kalupima od gline u Jordanskoj dolini,^{*c} između Sukota^d i Saretana.^e

47 Salamun nije ni vagao sav taj pribor,^f jer ga je bilo izuzetno mnogo.^g Težina bakra nije bila utvrđena.^h **48** Salamun je načinio i sav drugi pribor za dom Jehovin: zlatni žrtvenik,ⁱ zlatni stol^j na koji se kruh stavljao pred Boga, **49** svijećnjake^k od čistoga zlata,^l pet s desne strane i pet s lijeve strane pred najskrovitijom prostorijom,^{*} zlatne cvjetove,^m svjetiljke,ⁿ kliješta za gašenje stijenja,^o **50** zatim posude, podreziivače stijenja,^p zdjele,^r čaše,^s pepeonike,^t sve od čistoga zlata, i zlatna ležišta za vrata^u unutarnje prostorije, to jest Svetinje nad svetinjama, i za vrata^v hrama* u domu.^z

51 Tako je kralj Salamun dovršio sav posao oko doma Jehovina,^a te je počeo donositi stvari koje je posvetio David, otac njegov^b — srebro, zlato i druge predmete. I stavio ih je u riznice doma Jehovina.^c

8 Tada je kralj Salamun^d pozvao k sebi^e u Jeruzalem starješine^f Izraelove, sve plemenske glavare^g i poglavare rodova^h sinova Izraelovih, da se donese kovčeg savezaⁱ

g Jš 24:1; h 4Mo 7:2; i 2Sa 6:17.

1Kr 7:46* Vidi bilješku za 1Mo 13:10. **49*** Vidi bilješku za 1Kr 6:5. **50*** Vidi bilješku za 1Kr 6:3.

Jehovina iz Davidova grada,^a to jest Siona.^b **2** Tako su se svi ljudi Izraelovi sakupili kod kralja Salamuna na blagdan u mjesecu etanimu,^{*c} a to je sedmi mjesec.^d **3** Kad su došli svi starješine Izraelovi, svećenici su ponijeli^e kovčeg.^f **4** Donijeli su kovčeg Jehovin, šator^g sastanka^h i sav sveti pribor što je bio u šatoru. Sve su to donijeli svećenici i leviti.ⁱ **5** A kralj Salamun i s njim sva zajednica izraelska, oni što su se skupili oko njega, žrtvovali su pred kovčegom toliko ovaca i govoda da ih se nije moglo izbrojiti niti im se broj mogao odrediti.^k

6 Potom su svećenici unijeli kovčeg^l saveza Jehovina na mjesto njegovo,^m u najskrovitiju prostoriju doma, u Svetinjnu nad svetinjama, pod krila kerubima.ⁿ

7 Jer kerubima su krila bila raširena iznad mjesta gdje je stajao kovčeg, tako da su kerubi odozgo zaklanjali kovčeg i motke njegove.^o **8** No motke^p su bile tako duge da su se krajevi motki vidjeli iz Svetinje pred najskrovitijom prostorijom,^{*q} ali izvana se nisu vidjeli. Ondje stoje sve do današnjeg dana.^r **9** U kovčegu nije bilo ničega osim dvije kamene ploče^s koje je Mojsije stavio u njega^t na Horebu, kad je Jehova sklopio savez^u sa sinovima Izraelovim prilikom njihova izlaska iz zemlje egipatske.^v

1Kr 8:2* Ili: "lunarnom mjesecu etanimu". Vidi dodatak 14. **8*** Vidi bilješku za 1Kr 6:5.

8. poglavlje

- a 2Sa 5:7
- b 1Lje 11:5
- c 2Lje 5:3
- d 3Mo 16:29
3Mo 23:34
5Mo 16:13
- e 1Lje 15:2
- f 2Lje 5:4
- g 2Lje 1:13
- h 2Mo 40:2
- i 1Lje 23:27
2Lje 5:5
- j 1Lje 16:1
Izr 3:9
- k 2Lje 5:6
- l 2Sa 6:17
Ot 11:19
- m 2Mo 26:33
2Mo 40:21
- n 1Kr 6:27
Ps 80:1
Eze 10:5
- o 2Mo 25:20
2Mo 37:9
2Lje 5:8
- p 2Mo 25:14
2Mo 37:4
- r 2Lje 5:9
- s 5Mo 4:13
5Mo 10:5
He 9:4
- t 2Mo 40:20
- u 2Mo 24:8
- v 2Mo 19:1
4Mo 10:11

Desni stupac

- a 2Mo 40:34
3Mo 16:2
2Lje 5:14
- b 4Mo 3:10
- c 4Mo 3:6
1Lje 26:12
- d Eze 10:4
Eze 43:4
Dj 7:55
2Ko 3:18
Ot 21:23
- e 2Mo 40:35
2Lje 5:14
Eze 44:4
- f 2Mo 20:21
5Mo 5:22
Ps 18:11
Ps 97:2
- g 2Sa 7:13
1Lje 17:12
- h Ps 78:69
- i 2Kr 21:7
Ps 132:14
- j 4Mo 6:23
1Lje 16:2
2Lje 6:3
- k 1Lje 29:10
2Lje 6:4
Ne 9:5
Ps 41:13
Lk 1:68
Ot 4:11
- l 2Sa 7:5
1Lje 17:12
- m Iza 44:26
Iza 55:11
Tit 1:2
He 6:18
- n 1Lje 17:5
- o 2Sa 7:6
2Lje 6:5
- p 5Mo 12:11
2Kr 23:27
- r 2Sa 7:8

10 A kad su svećenici izašli iz svetoga mjesta, oblak^a je ispunio dom Jehovin. **11** Svećenici^b nisu mogli od oblaka stajati ondje i vršiti svoju službu,^c jer je slava^d Jehovina ispunila dom Jehovin.^e **12** Tada je Salamun rekao: "Jehova, ti si rekao da ćeš prebivati u gus-toj tami.^f **13** Ja sam sagradio dom da bude uzvišeno prebivalište tvoje,^g mjesto^h gdje ćeš stanovati dovijeka."ⁱ

14 Potom se kralj okrenuo i stao blagoslivljati^j svu zajednicu^{*} izraelsku, a sva je zajednica izraelska stajala ondje. **15** I rekao je: "Neka je blagoslovljen Jehova,^k Bog Izraelov, koji je ustima svojim govorio s Davidom,^l ocem mojim, i rukom svojom ispunio obećanja svoja,^m govoreći: **16** 'Od dana kad sam iz Egipta izveo narod svoj, Izraela, nisam izabraoⁿ grad ni iz kojeg plemena Izraelova da se u njemu sagradi dom^o gdje bi prebivalo ime moje.^p Ali izabrao sam Davida da vlada nad narodom mojim Izraelom.'^r **17** I David, otac moj, poželio je u srcu svojem da sagradi dom imenu Jehove, Boga Izraelova.^s **18** No Jehova je Davidu, ocu mojemu, rekao: 'Želja je srca tvojega sagraditi dom imenu mojemu, i dobro je što ti je to na srcu.^t **19** Ali nećeš ti sagraditi taj dom, nego sin tvoj koji će ti se roditi,^{*u} on će sagraditi dom

s 2Sa 7:2; 1Lje 17:2; t 5Mo 6:5; 2Lje 6:8; 2Ko 8:12.

1Kr 8:14* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **19*** Doslovno: "koji će izaći iz bokova tvojih".

imenu mojemu.^a **20** I Jehova je ispunio riječ^b koju je dao i ja sam došao na mjesto Davida, oca svojega, i sjeo na prijestolje Izraelovo,^c kao što je rekao Jehova, te sam sagradio dom imenu Jehove, Boga Izraelova,^d **21** i odredio u njemu mjesto za kovčeg u kojem je savez^e Jehovin što ga je sklopio s praocima našim kad ih je izveo iz zemlje egipatske.”

22 Potom je Salamun stao pred žrtvenik^f Jehovin pred svom zajednicom izraelskom i raširio ruke svoje prema nebu,^g **23** govoreći: “Jehova, Bože Izraelov,^h nema Boga kao što si tiⁱ gore na nebu ili dolje na zemlji, koji čuvaš savez i iskazuješ milost^j slugama svojim^k koji ti služe^l svim srcem svojim.^l **24** Ispunio si sluzi svojemu Davidu, ocu mojemu, ono što si mu obećao. Dao si mu obećanje ustima svojim, a rukom si ga svojom ispunio, kao što se vidi danas.^m **25** I sada, Jehova, Bože Izraelov, ispuni sluzi svojemu Davidu, ocu mojemu, ono što si mu obećao, govoreći: ‘Neće ti nestati nasljednika da sjedi preda mnom na prijestolju Izraelovu,ⁿ samo ako sinovi tvoji budu pazili na put svoj, služeći mi kao što si mi ti služio.’^o **26** Molim te sada, Bože Izraelov, neka se obistini obećanje^o koje si dao sluzi svojemu Davidu, ocu mojemu!

27 Ali hoće li doista Bog stanovati na zemlji?^p Evo, ni

1Kr 8:23^a Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **23^c** Doslovno: “hode pred tobom”. **25^c** Doslovno: “hodeći preda mnom kao što si ti hodio preda mnom”.

8. poglavlje

- a 2Sa 7:13
- 2Lj 6:9
- b 1Za 55:11
- c 1Lj 28:5
- d 1Lj 28:6
- 2Lj 6:10
- e 2Mo 34:28
- 5Mo 9:9
- 5Mo 31:26
- f 2Lj 6:12
- g 2Mo 9:29
- Ezr 9:5
- Ps 63:4
- h 1Mo 32:28
- 2Mo 3:15
- 1Lj 29:10
- i 2Mo 15:11
- 1Sa 2:2
- 2Sa 7:22
- Ps 86:8
- Jr 10:6
- Mi 7:18
- j 5Mo 7:9
- Ne 1:5
- k 2Lj 6:42
- l 1Mo 17:1
- 2Kr 20:3
- m 2Sa 7:16
- 2Lj 6:15
- n 1Lj 28:8
- 2Lj 6:16
- o 2Sa 7:25
- 1Lj 17:14
- 2Lj 1:9
- Ps 119:49
- p 2Lj 6:18
- Iza 66:1

Desni stupac

- a 2Kr 2:1
- b 5Mo 10:14
- 2Lj 2:6
- Ne 9:6
- 2Ko 12:2
- c Ps 113:4
- Ps 148:13
- Jr 23:24
- Dj 7:49
- d Dj 17:24
- e Ps 141:2
- Da 9:17
- Lk 18:1
- f 2Lj 6:29
- 2Lj 33:13
- Ps 6:9
- g 2Lj 6:19
- h 2Kr 19:16
- Za 4:10
- 1Pe 3:12
- i 2Mo 20:24
- 2Sa 7:13
- Ne 1:9
- j 2Lj 6:20
- Da 6:10
- k 2Lj 20:9
- Ne 1:6
- l 2Lj 6:21
- Ps 33:13
- m 2Mo 34:7
- 2Lj 7:14
- Ps 103:3
- Da 9:19
- n 1Sa 2:25
- o 4Mo 5:21
- 5Mo 29:20
- 2Lj 34:24
- p 4Mo 5:27
- Izr 1:31
- r 5Mo 25:1
- s 2Mo 23:7
- Job 34:11
- Izr 17:15
- Iza 3:10
- Ga 6:7

1. KRALJEVIMA 8:20-34

nebesa^a ni nebo nad nebesima^b ne mogu te obuhvatiti,^c a kamoli ovaj dom^d što sam ga sagradio! **28** Jehova, Bože moj, obazri se na molitvu^e slugu svojega i na molbu njezgovu kojom za milost molim^f te poslušaj vapaj i molitvu koju ti danas upućuje sluga tvoj!^g **29** Neka oči tvoje budno motre^h ovaj dom noć i dan, ovo mjesto za koje si rekao: ‘Tamo će prebivati ime moje’,ⁱ i poslušaj molitvu koju ti upućuje sluga tvoj okrenut prema ovome mjestu.^j **30** Poslušaj molbu kojom za milost mole^k sluga tvoj i narod tvoj Izrael okrenuti prema ovome mjestu! Čuj s mjesta gdje prebivaš, s neba,^l čuj i oprostimo!

31 Ako tko zgriješ bližnjemu svojemu,ⁿ pa ovaj zatraži od njega da se zakune i izloži prokletstvu,^o i ako pod zakletvom dođe pred žrtvenik tvoj u ovome domu, **32** tada čuj s neba te budi sudac slugama svojim: zloga proglasi zlim, obarajući djela njegova na glavu njegovu,^p a pravednoga proglasi pravednim,^r nagrađujući ga po pravednosti njegovoj.^s

33 Ako narod tvoj, Izraela, poraze neprijatelji njegovi^t zato što ti je griješio,^u ali se opet vrati k tebi^v i počne hvaliti ime tvoje,^z moliti se tebi^a i tražiti od tebe milost u ovome domu,^b **34** tada čuj s neba, oprostimo grijeh narodu svojemu Izraelu^c i vrati ga^d u zemlju koju si dao praocima njegovim.^e

t 3Mo 26:17; 5Mo 28:25; Jš 7:8; u Jš 7:11; 2Kr 17:7; v 3Mo 26:40; 2Kr 22:19; Ne 9:2; z Ne 1:11; Da 9:19; a 2Kr 19:20; Ezr 9:5; Da 9:3; b 2Lj 6:24; c 2Lj 6:25; d Ps 106:47; e 1Mo 13:15; 2Mo 6:8; Jš 21:43.

35 Ako se zatvori nebo i ne bude kiše^a jer su ti grijehišili,^b pa ti se pomole okrenuti prema ovome mjestu,^c dajući hvalu imenu tvojemu, i odvrate se od grijeha svojega jer si im nanosio nevolje,^d **36** tada čuj s neba i oprosti grijeh slugama svojim, narodu svojemu Izraelu, jer ti ih učiše^e pravome putu kojim trebaju ići,^f i pusti kišu^g na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u nasljedstvo.

37 Ako u zemlji zavlada glad^h ili je snade pošast,ⁱ suša, plijesan^j ili navale skakavci^k ili žohari,^l ako ih opkoli neprijatelj u zemlji gdje su gradovi njihovi, ako ih snade kakva god nevolja ili bolest, **38** svaku molitvu,^m svaku molbu kojom za milost moliⁿ koji god čovjek ili sav narod tvoj Izrael^o — jer svaki poznaje bol u srcu svojemu^p — šireći u molitvi ruke svoje prema ovome domu,^r **39** ti čuj s neba,^s iz prebivališta svojega,^t i oprosti,^u postupi po tome^v i daj svakome prema svim putevima njegovim,^z jer ti poznaješ srce njegovo,^a jer samo ti poznaješ srce svih sinova ljudskih,^b **40** da bi te se bojali^c sve dane dok žive na zemlji koju si dao praocima našim.^d

41 Pa i kad tudinac,^e koji ne pripada narodu tvojemu Izraelu, nego je došao iz daleke zemlje zbog imena tvojega^f — **42** jer će se čuti za ime tvoje veliko,^g za snažnu ruku tvoju^h i mišicu podignutu — dođe i pomoli se okrenut prema ovome domu,ⁱ **43** tada čuj s neba, iz prebivališta svojega,^j i učini sve što te zamoli onaj tuđi-

8. poglavlje

- a 3Mo 26:19
5Mo 11:17
5Mo 28:23
b Eze 14:13
c 2Lje 6:26
d Su 2:15
Iza 9:13
Eze 18:30
e Ps 25:4
Ps 27:11
Ps 86:11
Ps 94:12
Ps 119:102
Iza 30:20
Iza 54:13
f 2Lje 6:27
g 1Kr 18:1
Ps 68:9
h 3Mo 26:16
2Kr 6:25
i 5Mo 28:21
j 5Mo 28:22
Am 4:9
k Ps 105:34
l Ps 78:46
m 2Lje 20:6
n 2Lje 33:13
Ps 6:9
Ps 119:170
o 2Lje 6:29
p Job 7:11
Ps 73:21
Izr 14:10
Ri 7:24
r 1Kr 8:22
s Ps 103:19
Mt 23:22
t Ps 33:14
Iza 63:15
u Ps 130:4
v 5Mo 32:4
z Job 34:11
Ps 18:20
a Jr 17:10
b 1Sa 16:7
1Lje 28:9
2Lje 6:30
Jr 17:10
Dj 1:24
c 2Mo 20:20
5Mo 6:2
Izr 8:13
d 1Mo 12:7
Jš 1:2
2Lje 6:31
e Ru 1:16
f 4Mo 9:14
2Kr 5:15
2Lje 6:32
Iza 56:6
Dj 8:27
g Ne 9:10
h 5Mo 3:24
Ps 93:1
i 2Lje 6:33
j Ps 11:4
He 9:24

Desni stupac

- a Ri 3:29
b 1Sa 17:46
Ps 67:2
Ps 102:15
c 1Kr 14:28
2Lje 24:16
d 2Mo 23:31
1Kr 20:13
f 2Lje 14:11
2Lje 20:6
g Ps 78:68
Ps 132:13
Da 9:16
h 2Lje 6:34

nac,^a da bi svi narodi na zemlji upoznali ime tvoje^b i bojali se tebe kao i narod tvoj Izrael, i da bi znali da ovaj dom što sam ga sagradio nosi ime tvoje.^c

44 Ako narod tvoj pođe u rat^d protiv neprijatelja svojih putem kojim ga pošalješ^e i pomoli se tebi,^f Jehova, okrenut prema gradu koji si izabrao^g i prema ovome domu koji sam sagradio imenu tvojemu,^h **45** tada čuj s neba molitvu njihovu i molbu njihovu kojom za milost mole i daj im pravdu.ⁱ

46 Ako ti zgriješ^j, jer nema čovjeka koji ne grijehiši,^k i ti se razgnjeviš na njih i predaš ih neprijateljima, pa ih problrivači njihovi odvedu u zarobljeništvo u zemlju neprijateljsku, daleko ili blizu,^l **47** a oni se urazume u zemlji u koju budu odvedeni u zarobljeništvo,^m obrate seⁿ i stanu te moliti^o za milost u zemlji problrivača svojih,^p govoreći: 'Zgriješili smo,^r krivo smo postupali,^s zlo smo činili',^t **48** ako se doista obrate k tebi svim srcem svojim^u i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih koji su ih odveli u zarobljeništvo i pomole ti se okrenuti prema zemlji svojoj koju si dao praocima njihovim, prema gradu koji si izabrao i prema domu koji sam sagradio imenu tvojemu,^v **49** tada čuj s neba, iz prebivališta svojega,^z molitvu njihovu i molbu njihovu kojom za milost mole,

i 2Lje 6:35; Ps 34; Ps 94; j 2Lje 6:36; k Ps 51:5; Ps 130:3; Ps 143:2; Izr 20:9; Pr 7:20; Iza 53:6; Ri 3:23; Ga 3:22; 1Iv 1:8; 15Mo 28:36; 2Kr 17:5; 2Kr 25:21; Da 9:7; Lk 21:24; m 3Mo 26:40; 2Lje 33:13; n 5Mo 30:2; o 5Mo 4:29; 2Lje 33:12; p 2Lje 6:37; r Ne 1:6; Ps 106:6; s Da 9:5; t Ezr 9:6; Izr 28:13; u 5Mo 4:29; Su 10:15; 1Sa 7:3; Jr 29:13; v 2Lje 6:38; Da 6:10; z 2Lje 6:39; Iza 63:15; He 9:24.

daj im pravdu^a 50 i oprosti^b narodu svojemu koji ti je zgriješio,^c oprosti mu sve prijestupe,^d sve što ti je skrivio.^e Daj da im budu milostivi^f porobljivači njihovi i da im se smiluju, 51 jer su narod tvoj i nasljedstvo tvoje^g koje si izveo iz Egipta,^h iz te peći u kojoj se željezo tali.ⁱ 52 Neka oči tvoje budu otvorene na molbu kojom za milost moli sluga tvoj i na molbu kojom za milost moli^j narod tvoj Izrael, i usliši ih kad god te prizovu.^k 53 Jer ti si ih odvojio od svih naroda na zemlji sebi za nasljedstvo,^l kao što si i rekao preko Mojsija,^m sluge svojega, kada si praoc naše izveo iz Egipta, Svevišnji Gospodine Jehova!”

54 A kad je Salamun izvršio svu ovu molitvu i molbu kojom je za milost molio Jehovu, ustao je ispred žrtvenika Jehovina, gdje je klečaoⁿ ruku raširenih prema nebu,^o 55 i stojeći^p tako blagoslivljao^r je svu zajednicu izraelsku, govoreći jakim glasom: 56 “Neka je blagoslovljen Jehova,^s koji je narodu svojemu Izraelu dao mjesto počinka, ispunivši sve što je obećao.^t Nije ostalo neispunjeno niti jedno obećanje^u od svih dobrih obećanja njegovih koje je dao preko Mojsija, sluge svojega.^v 57 Neka Jehova, Bog naš, bude s nama^z kao što je bio i s praocima našim.^a Neka nas nikada ne ostavi i ne napusti,^b 58 nego neka prikloni srce naše^c k sebi da idemo svim putevima njegovim^d i držimo zapovijedi njegove,^e uredbne njegove^f i zakone njegove,^g koje je dao praoci-

8. poglavlje

- a 1Mo 15:14
5Mo 30:3
2Kr 19:19
b 1Kr 8:30
c 1Kr 8:35
d Ps 25:7
e Mt 3:28
Lk 23:34
f 2Lj 30:9
Ezr 7:28
Ne 2:8
Ps 106:46
g 2Mo 19:5
5Mo 9:26
5Mo 32:8
h 2Mo 14:30
Ne 1:10
i 5Mo 4:20
Jr 11:4
j 2Lj 6:40
k Ps 86:5
Ps 145:18
l 2Mo 19:6
4Mo 23:9
5Mo 4:34
5Mo 32:9
m 4Mo 12:8
Ps 103:7
n 2Lj 6:13
Ps 95:6
Lk 22:41
Dj 20:36
o 2Lj 6:12
Ezr 9:5
p Ne 9:5
r 4Mo 6:23
2Sa 6:18
s 1Lj 29:10
2Lj 20:26
Ps 41:13
t 1Kr 4:24
2Lj 14:6
He 4:3
u Js 21:45
1Sa 3:19
He 6:18
v 5Mo 10:11
z Mt 1:23
a 2Lj 32:7
Ps 46:7
b 5Mo 31:6
Js 1:5
Iza 41:10
He 13:5
c Ps 86:11
Ps 119:36
2So 3:5
d Iza 55:9
Jr 10:23
e 5Mo 6:1
f 5Mo 4:45
g 5Mo 4:1
1Kr 6:12

Desni stupac

- a Ps 102:1
Ps 141:2
b Ps 101:8
c Js 4:24
1Sa 17:46
d 5Mo 4:39
1Kr 18:39
Jr 10:10
Eze 36:23
Eze 39:7
e 5Mo 4:35
Iza 44:6
Iza 45:5
f 5Mo 18:13
1Kr 11:4
2Kr 20:3
1Lj 28:9
Ps 37:37
Mt 22:37
g 2Sa 6:17

1. KRALJEVIMA 8:50-65

ma našim. 59 I neka ove riječi moje kojima sam molio Jehovu za milost pamti^a Jehova, Bog naš, danju i noću, da daje pravdu slugama svojim i narodu svojemu Izraelu, kako već bude potrebno svaki dan,^b 60 da bi svi narodi na zemlji znali^c da je Jehova pravi Bog^d i da nema drugoga.^e 61 Svim srcem svojim budite odani^f Jehovi, Bogu našem, živeći^g po uredbama njegovim i držeći zapovijedi njegove kao danas!”

62 Tada su kralj i sav Izrael s njim prinijeli veliku žrtvu pred Jehovom.^g 63 Kao žrtvu zajedništva,^h koju je trebao prinijeti Jehovi, Salamun je prinio dvadeset i dvije tisuće goveda te stotinu i dvadeset tisuća ovaca.ⁱ Tako su kralj i svi sinovi Izraelovi svečano otvorili^j dom Jehovin. 64 Tog je dana kralj morao posvetiti središnji dio dvorišta što je ispred doma Jehovina,^k budući da je tamo morao prinostiti žrtve paljenice, žitne žrtve i masne komade žrtava zajedništva, jer je bakreni žrtvenik^l što stoji pred Jehovom bio premlen za tolike žrtve paljenice, žitne žrtve i masne^m komade žrtava zajedništva. 65 I u to je vrijeme Salamun slavio blagdan,ⁿ a s njim i sav Izrael, mnoštvo naroda^o iz cijele zemlje, od ulaza u Hamat^p do doline Egipta,^r pred Jehovom, Bogom našim, sedam dana i

h 3Mo 3:1; i 2Lj 7:5; j 2Lj 2:4; 2Lj 7:5; Ezr 6:16; Ne 12:27; k 2Lj 7:7; l 2Mo 38:2; 4Mo 16:38; 2Lj 4:1; m 3Mo 3:16; n 3Mo 23:34; 2Lj 7:8; o 2Lj 30:13; Ps 40:9; p 4Mo 34:8; Js 13:5; 2Kr 14:25; Am 6:14; r 1Mo 15:18; 4Mo 34:5.

još sedam dana,^a ukupno četrnaest dana. **66** Osmoga je dana otpustio ljude,^b a oni su blagoslivljali kralja i odlazili kućama svojim radosni^c i vesela srca^d zbog svega dobra^e što ga je Jehova učinio sluzi svojemu Davidu i narodu svojemu Izraelu.

9 Kad je Salamun završio gradnju doma Jehovina,^f kraljevskog dvora^g i svega što je Salamun poželio sagraditi,^h **2** Jehova se po drugi put ukazao Salamunu, kao što mu se bio ukazao u Gibeonu.ⁱ **3** I Jehova mu je rekao: "Uslišio sam molitvu tvoju^j i molbu tvoju za milost kojom si preda mnom za milost molio. Posvetio^k sam ovaj dom koji si mi sagradio jer će u njemu prebivati ime moje^l do vijeka. Oči moje^m i srce moje uvijek će biti ondje.ⁿ **4** A ti, budeš li mi služio^o kao što mi je služio^{*} otac tvoj David,^p čista^q srca i čestito,^r čineći sve što sam ti zapovjedio,^s i budeš li držao uredbu moje^t i zakone moje,^u **5** utvrdit ću do vijeka prijestolje kraljevstva tvoga nad Izraelom, kao što sam obećao ocu tvomej Davidu, rekavši: 'Neće ti nestati nasljednika na prijestolju Izraelovu.'^v **6** Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene^z i ako ne budete držali zapovijedi moje i odredbe moje koje sam stavio pred vas, nego pođete za drugim bogovima^a da im služite i da im se klanjate, **7** istrijebit ću Izraela s lica zemlje koju

1Kr 9:4* Doslovno: "budeš li preda mnom hodio kao što je hodio". **4*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

8. poglavlje

- a 2Lj 7:9
- b 2Lj 7:10
- c 5Mo 16:11
- Ps 95:1
- d Sf 3:14
- e Ps 31:19
- Iza 63:7
- Jr 31:12

9. poglavlje

- f 2Lj 7:11
- g 2Lj 8:1
- Pr 2:4
- h 2Lj 8:6
- i 1Kr 3:5
- 1Kr 11:9
- j Ps 5:2
- Ps 10:17
- Ps 65:2
- k Mt 6:9
- l 5Mo 12:5
- 1Kr 8:29
- m 5Mo 11:12
- 2Lj 6:40
- 2Lj 16:9
- n Ps 132:13
- o 1Kr 2:4
- 2Kr 20:3
- Ps 128:1
- p 1Kr 3:6
- r 1Lj 29:17
- Ps 7:8
- Ps 78:72
- Izr 10:9
- Izr 28:18
- s Pr 12:13
- 1Iv 5:3
- t 5Mo 4:45
- u 5Mo 4:1
- v 2Sa 7:16
- 1Kr 2:4
- Ps 89:29
- z 2Sa 7:14
- 2Lj 15:2
- Ps 89:30
- a Jš 23:16
- 1Kr 11:4

Desni stupac

- a 3Mo 18:28
- 5Mo 4:26
- 2Kr 17:23
- b 2Kr 25:9
- Jr 7:14
- c 5Mo 28:37
- Ps 44:14
- Jl 2:17
- d 2Lj 36:19
- Iza 64:11
- Jr 52:13
- e 2Lj 7:21
- f 5Mo 29:24
- Jr 22:8
- g 5Mo 29:25
- 2Lj 7:22
- h Jr 2:11
- Jr 5:19
- i 5Mo 28:64
- Jr 12:7
- j 1Kr 6:37
- 1Kr 6:38
- k 1Kr 7:1
- 2Lj 8:1
- l 1Kr 5:1
- 1Kr 5:7
- 2Lj 2:3
- m 2Lj 8:2
- n 1Kr 5:8
- o Jš 20:7
- Iza 9:1

sam im dao.^a I dom koji sam posvetio imenu svojemu odbacit ću od sebe,^b a Izraela će s prezirom spominjati^{*c} i rugat će mu se svi narodi. **8** Od doma ovoga ostat će samo ruševine.^d Tko god bude prolazio pokraj njega, ostat će zaprepašten^e te će u čudu zviždati i pitati: 'Zašto je Jehova učinio takvo što zemlji ovoj i domu ovome?'^f **9** I odgovorit će im se: 'Zato što su ostavili Jehovu, Boga svojega, koji je praoce njihove izveo iz zemlje egipatske,^g i priklonili se drugim bogovima,^h klanjali im se i služili im. Zato im je Jehova nanio svu tu nevolju.'^h

10 A kad je prošlo dvadeset godina tijekom kojih je Salamun sagradio ove dvije građevine, dom Jehovin^j i dvor kraljev^k — **11** a Hiram,^l kralj tirske, dobavljaao je Salamunu^m drva cedrova, drva borovice i zlata koliko je god želioⁿ — tada je kralj Salamun dao Hiramu dvadeset gradova u zemlji galilejskoj.^o **12** I Hiram je otišao iz Tira da vidi gradove koje mu je dao Salamun, ali nisu mu se dopali. **13** Stoga je rekao: "Kakve si mi to gradove dao, brate moj?" Zato se zovu zemlja Kabul^{*} sve do današnjeg dana.

14 A Hiram je bio poslao kralju stotinu i dvadeset talenta^{*} zlata.^p

15 I kralj Salamun odredio je ljude za rad^r što ga je

p 1Kr 9:11; 1Kr 10:10; 1Kr 10:21; r 1Kr 4:6; 1Kr 5:13.

1Kr 9:7* Doslovno: "Izrael će biti izreka (poslovica)". **13*** Ili: "zemlja koja ništa ne vrijedi". **14*** Vidi dodatak 13.

uveo da sagradi dom Jehovin,^a svoj dvor, Milo,^{*b} zid jeruzalemski,^c Hasor,^d Megido^e i Gezer.^f **16** Naime faraon, kralj egipatski, bio je došao i osvojio Gezer te ga spalio vatrom i pobio Kanaance^g što su živjeli u gradu. Potom ga je dao u miraz kćeri svojoj,^h ženi Salamunovoj. **17** A Salamun je ponovno sagradio Gezer i Donji Bet-Horon,ⁱ **18** Baalat^j i Tamar, koji je u pustinjском dijelu zemlje, **19** sve gradove što su mu pripali a služili su kao skladišta,^k gradove za bojna kola,^l gradove za konjanike i sve što je god Salamun poželio^m graditi u Jeruzalemu, na Libanonu i u svoj zemlji kojom je vladao. **20** A sve koji su preostali od Amorejaca,ⁿ Hetita,^o Perizana,^p Hivijaca^r i Jebusejaca,^s koji nisu bili Izraelci,^t **21** sinove njihove koji su ostali nakon njih u zemlji, a koje sinovi Izraelovi nisu mogli istrijebiti,^{*u} Salamun je uzimao za ropski rad, i tako je sve do danas.^v **22** A nikoga od sinova Izraelovih Salamun nije učinio robom,^z nego su oni bili ratnici te sluge njegovi, knezovi njegovi, pobočnici njegovi i zapovjednici bojnih kola njegovih i konjanika njegovih.^a **23** Glavnih namjesnika koji su nadgledavali Salamunove radove i nadzirali ljude što su obavljali te radove bilo je pet stotina i pedeset.^b

24 A kći faraonova^c otišla je iz Davidova grada^d u svoju

1Kr 9:15* Ili: "Humak". **21*** Ili: "istrijebiti kao herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

9. poglavlje

- a 1Kr 6:37
- b 2Sa 5:9
- 1Kr 11:27
- 2Kr 12:20
- c 2Kr 14:13
- 2Lje 36:19
- Ps 51:18
- d Jš 19:36
- 2Kr 15:29
- e Jš 17:11
- Su 5:19
- 1Kr 4:12
- 2Kr 9:27
- f Jš 10:33
- Su 1:29
- g Jš 16:10
- h 1Kr 3:1
- i Jš 16:3
- 2Lje 8:5
- j Jš 19:44
- k 1Mo 41:48
- 2Mo 1:11
- l 1Kr 4:26
- m Pr 2:10
- n 1Mo 15:21
- o 2Mo 23:23
- p 2Mo 34:11
- r 5Mo 7:1
- s 4Mo 13:29
- Su 1:21
- t 2Lje 8:7
- u Jš 17:12
- v 1Mo 9:25
- z 3Mo 25:39
- Jr 2:14
- a 1Sa 8:11
- 2Lje 8:9
- b 1Kr 5:16
- 2Lje 2:18
- 2Lje 8:10
- c 1Kr 3:1
- 1Kr 7:8
- 2Lje 8:11
- d 2Sa 5:9

Desni stupac

- a 1Kr 9:15
- b 2Mo 23:14
- 5Mo 16:16
- 2Lje 8:13
- c 2Lje 8:12
- d 2Mo 29:38
- 1Lje 23:13
- e 1Kr 6:38
- 2Lje 8:16
- f 4Mo 33:35
- 5Mo 2:8
- 1Kr 22:48
- g 2Kr 14:22
- h 2Lje 8:17
- i 1Kr 5:12
- 1Kr 22:49
- 2Lje 8:18
- j 1Mo 10:29
- 1Kr 10:11
- 1Lje 29:4
- 2Lje 9:10
- Job 22:24
- Ps 45:9
- k 2Lje 8:18
- 1Pe 1:7
- Ot 3:18

10. poglavlje

- l 1Mo 10:28
- m 1Kr 4:29
- n 2Lje 9:1
- Mt 12:42
- o 2Kr 8:9
- Ps 72:10
- p Iza 60:6

kuću koju je za nju sagradio. U to je vrijeme sagradio Milo.^a

25 Salamun je tri puta na godinu^b prinosiso žrtve paljenice i žrtve zajedništva na žrtveniku koji je podigao Jehovi^c i spaljivao prinose na žrtveniku^d što je bio pred Jehovom. Tako je dovršio dom.^e

26 I brodovlje je imao kralj Salamun što ga je sagradio u Esjon-Geberu,^f koji je kraj Eleta,^g na obali Crvenog mora u zemlji edomskoj.^h **27** Na tim je brodovima Hiram slao sluge svoje,ⁱ mornare koji su poznavali more, zajedno sa slugama Salamunovim. **28** Plovili bi u Ofir^j i odande bi uzeli četiri stotine i dvadeset talenata zlata^k i donijeli ga kralju Salamunu.

10 A kraljica od Sabe^l čula je o slavi Salamunovoj, koju je stekao zbog imena Jehovina.^m Stoga je došla da ga iskuša zagonetnim pitanjima.ⁿ **2** Došla je u Jeruzalem s pratnjom vrlo velikom,^o s devama^p koje su nosile balzama,^r zlata vrlo mnogo i dragog kamenja. Došavši k Salamunu, razgovarala je s njim o svemu što joj je bilo na srcu.^s **3** A Salamun joj je odgovorio na sve što ga je pitala.^t Nije bilo ničega što je kralju bilo sakriveno i na što joj nije znao odgovoriti.^u

4 Kad je kraljica od Sabe vidjela svu mudrost Salamunovu,^v dom koji je sagradio,^z **5** jela na stolu njegovu,^a sluge njegove kako sjede za stolom,

r 2Mo 25:6; 2Kr 20:13; s 2Lje 9:1; t 2Lje 9:2; Izr 1:5; Izr 13:20; u 2Sa 14:20; v 1Kr 3:28; 2Lje 9:3; Pr 12:9; z 1Kr 6:1; a 1Kr 4:22.

poslužitelje njegove što su dvorili kod stola i odjeću njihovu, piće njegovo^a i žrtve paljenice koje je prinosiso u domu Jehovinu, zastao joj je dah.^{*b} **6** Stoga je rekla kralju: "Istina je to što sam čula u zemlji svojoj o tebi i o mudrosti tvojoj."^c

7 Ali nisam povjerovala tome što se govori dok nisam došla i vidjela svojim očima. Doista, ni pola mi nije bilo rečeno!^d Mudročću svojom i blagostanjem ti nadmašuješ ono što sam čula o tebi.^e **8** Sretni su ljudi tvoji,^f sretni^g su ovi sluge tvoji koji stalno pred tobom stoje i slušaju mudrost tvoju!^h **9** Neka je blagoslovljen Jehova,ⁱ Bog tvoj, kojemu si tako omililo^j da te postavio na prijestolje Izraelovo!^k Jehova zauvijek ljubi Izraela^l i zato te postavio za kralja^m da sudišⁿ i dijeliš pravdu."^o

10 Potom je dala^p kralju stotinu i dvadeset talenata zlata,^r balzama^s vrlo mnogo i dragog kamenja. Nikada više nije došlo toliko balzama koliko je kraljica od Sabe dala kralju Salamunu.

11 Brodovlje Hiramovo,^t kojim se dovozilo zlato iz Ofira,^u donosilo je iz Ofira i algumovog drva^v vrlo mnogo te skupocjenog kamena.^z **12** I kralj je od algumovog drva načinio potpornje u domu Jehovinu^a i u dvoru kraljevskom, te harfe^b i psaltire^c za pjevače. Nikada se više nije dovezlo toliko algumovog drva niti ga se toliko vidjelo sve do današnjeg dana.

1Kr 10:5* Doslovno: "u njoj više nije bilo duha".

10. poglavlje

- a 2Lje 9:4
- b J8 5:1
- c 2Lje 9:5
- d Iv 7:46
- Ri 11:33
- e 2Lje 9:6
- f 1Kr 4:20
- Ps 33:12
- Ps 144:15
- g 5Mo 33:29
- Izr 3:13
- Izr 8:34
- h 2Lje 9:7
- i 1Kr 5:7
- Ps 72:18
- j Ps 18:19
- k Ps 2:6
- l 5Mo 7:8
- 1Lje 17:22
- 2Lje 2:11
- m 1Kr 2:45
- 2Lje 9:8
- Lk 11:31
- Iv 1:49
- n 2Sa 8:15
- Iza 9:7
- o 2Sa 23:3
- Ps 72:2
- Iza 11:4
- Jr 22:15
- p Ps 72:10
- r 2Lje 9:9
- s 1Mo 43:11
- t 1Kr 9:27
- u 2Lje 8:18
- Ps 45:9
- v 2Lje 2:8
- z 2Lje 9:10
- a 2Lje 9:11
- b 1Lje 13:8
- 1Lje 25:1
- Ps 92:3
- Ps 150:3
- c 2Sa 6:5
- 2Lje 5:12

Desni stupac

- a Izr 11:25
- b 2Lje 9:12
- c 1Lje 29:4
- d 2Lje 9:13
- e 2Lje 9:14
- Ps 72:10
- f 2Lje 9:14
- 2Lje 21:16
- g 1Kr 14:26
- 2Lje 12:9
- h 2Lje 9:15
- i 2Lje 9:16
- j 1Kr 7:2
- k Ps 122:5
- l 1Kr 22:39
- Ps 45:8
- Am 6:4
- Ot 18:12
- m 2Lje 9:17
- n 1Mo 49:9
- 4Mo 23:24
- 4Mo 24:9
- Izr 28:1
- Ot 5:5
- o 2Lje 9:18
- p 2Lje 9:19
- r 1Kr 7:2

13 A kralj Salamun dao je kraljici od Sabe sve što je poželjela i zatražila, ne računajući ono što joj je on, kralj Salamun, dao zato što je bio podatne ruke.^a Potom je otišla i vratila se u zemlju svoju, ona i sluga njezini s njom.^b

14 Zlato^c što je svake godine stizalo Salamunu težilo je šest stotina šezdeset i šest talenata,^{*d} **15** ne računajući ono što je pristizalo od putujućih trgovaca i prihod od prodavača, od svih kraljeva^e arapskih^f i od upravitelja zemlje.

16 Kralj Salamun načinio je dvije stotine velikih štitova od zlatne slitine^g (svaki je štit obložio sa šest stotina šekela* zlata)^h **17** i tri stotine malih štitova od zlatne slitine (svaki je štit obložio s tri mine* zlata).ⁱ Zatim ih je kralj stavio u kuću zvanu Libanonska šuma.^j

18 Načinio je kralj i veliko prijestolje^k od bjelokosti^l i obložio ga čistim zlatom.^m

19 Do prijestolja je vodilo šest stepenica, a straga je prijestolje bilo natkriveno okruglim svodom. S obje strane sjedala imalo je naslone za ruke, a dva lavaⁿ stajala su uz naslone.^o **20** Dvanaest lavova stajalo je s obje strane onih šest stepenica. Takvo što nije bilo načinjeno ni u jednom drugom kraljevstvu.^p

21 Sve posude iz kojih je pio kralj Salamun bile su od zlata i sve posude u kući zvanj Libanonska šuma^r bile su od

1Kr 10:14* Nešto manje od 23 tone. Vidi dodatak 13. **16*** Vidi dodatak 13. **17*** Vidi dodatak 13.

čistoga zlata.^a Ništa nije bilo od srebra, jer se ono u dani-
ma Salamuna smatralo bezvri-
jednim. **22** Jer kralj je osim
Hiramova brodovlja na moru
imao i taršiško brodovlje.^b
Svake treće godine taršiško je
brodovlje dovozilo zlato,^c sre-
bro, bjelokost,^d majmune i pa-
unove.

23 Tako je kralj Salamun
bogatstvom^e i mudročću^f nad-
mašio sve druge kraljeve ze-
maljske. **24** I sav je svijet že-
lio doći pred lice Salamunovo i
čuti mudrost njegovu koju mu
je Bog dao u srce.^g **25** I sva-
ke su godine donosili svaki
svoj dar,^h predmete od srebraⁱ
i predmete od zlata, haljine,
oružje,^j balzam, konje i mule.^k

26 Kralj Salamun nakupio
je i mnogo bojnih kola i konja.
Imao je tisuću i četiri stotine
kola i dvanaest tisuća konja^l i
rasporedio ih je po gradovima
gdje je držao kola i kod sebe u
Jeruzalemu.^m

27 I kralj je nakupio u Jeru-
zalemu toliko mnogo srebra da
ga je bilo kao kamenja,ⁿ a ced-
rovine kao divljih smokava u
Šefeli.^o

28 Salamun je uvezio kon-
nje iz Egipta. Trgovci kralje-
vi nabavljali su konje po odre-
denoj cijeni.^p **29** Jedna kola
dovezena iz Egipta bila su po
šest stotina srebrnjaka i konj
po stotinu i pedeset. Preko tih
su trgovaca uvozili i svi kralje-
vi hetitski^r i sirijski.

11 A kralj Salamun je, osim
kćeri faraonove,^s volio
i mnoge žene tudinke:^t Mo-

1Krl 10:27* Ili: "nizini".

10. poglavlje

- a 2Lje 9:20
- b 1Mo 10:4
2Lje 20:36
Ps 72:10
Iza 23:1
Iza 60:9
Eze 27:12
Jn 1:3
- c 2Lje 9:21
- d 1Krl 10:18
- e 1Krl 3:13
2Lje 9:22
Pr 5:19
- f 1Krl 3:12
1Krl 4:29
1Krl 4:34
Kol 2:3
- g 2Lje 9:23
Izr 2:6
- h Ps 68:29
Izr 18:16
i 11lje 29:4
- j Iza 22:8
- k 1Krl 1:33
2Lje 9:24
Ezr 2:66
- l 5Mo 17:16
1Krl 4:26
- m 2Lje 9:25
- n 2Lje 1:15
- o 2Lje 9:27
- p 5Mo 17:16
2Lje 9:28
- r Jš 1:4
2Krl 7:6

11. poglavlje

- s 1Krl 3:1
- t 5Mo 17:17
Ne 13:26

Desni stupac

- a 1Mo 19:37
Ru 4:10
- b 1Krl 14:21
- c 5Mo 23:7
- d 1Krl 16:31
- e 1Mo 26:34
- f 5Mo 7:3
- g 2Mo 34:16
Jš 23:12
Ezr 9:12
Ezr 10:2
- h 2Krl 6:14
- i 1Mo 34:3
Izr 28:14
Jr 18:12
He 3:12
- j 1Krl 11:42
- k 5Mo 7:4
5Mo 17:17
Ne 13:26
- l 5Mo 31:16
5Mo 32:21
1Ko 8:4
- m Ot 2:4
- n Su 2:13
1Sa 12:10
- o 3Mo 18:21
2Krl 23:13
- p 2Sa 7:14
- r 1Krl 15:5
- s 3Mo 26:30
4Mo 33:52
2Krl 21:3
- t 4Mo 21:29
Jr 48:13
- u 5Mo 13:14
5Mo 27:15
Ot 17:4

apke,^a Amonke,^b Edomke,^c Si-
donke^d i Hetitkinje,^e **2** iz na-
roda za koje je Jehova rekao
sinovima Izraelovim: "Ne odla-
zite k njima^f i oni neka ne do-
laze k vama! Oni će sigurno na-
vesti srce vaše da se okrene
bogovima njihovim."^g Njima se
Salamun priklonio^h i ljubio ih.

3 Imao je sedam stotina žena,
kneginja, i tri stotine inoča,^{*}
i žene su njegove na koncuⁱ
zavele srce njegovo. **4** I kad
je Salamun ostaro,^j žene su
njegove navele^k srce njegovo
da se okrene drugim bo-
govima^l i srce njegovo više
nije bilo potpuno odano^m Jeho-
vi, Bogu njegovu, kao što je
bilo srce Davida, oca njegova.

5 I Salamun je pošao za Aš-
tartom,ⁿ božicom sidonskom,
i za Milkomom,^o gadnim bo-
gom amonskim. **6** Salamun
je počeo činiti što je zlo^p u oči-
ma Jehovinim i nije u svemu
slušao Jehovu kao David, otac
njegov.^r

7 Tada je Salamun sagra-
dio obrednu uzvišicu^s Kemo-
šu,^t gadnom^u bogu moapskom,
na gori^v nasuprot^z Jeruzale-
mu, i Moleku, gadnom bogu si-
nova Amonovih. **8** Učinio je
tako za sve svoje žene tudin-
ke,^a koje su spaljivale prinose
bogovima svojim i prinosile im
žrtve.^b

9 I Jehova se razgnjevio^c na
Salamuna jer je odvratio srce
svoje od Jehove, Boga Izrae-
lova,^d koji mu se dvaput ukazao.^e **10** I zapovjedio mu je

v 2Krl 23:13; Mt 26:30; Dj 1:12; z Eze 11:23; a Ne 13:26;
b Jr 1:16; Jr 7:18; c Ps 90:7; d 5Mo 7:4; Izr 4:23; He
3:12; e 1Krl 3:5; 1Krl 9:2.

1Krl 11:3* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

da ne ide za drugim bogovima,^a ali on se nije držao toga što mu je Jehova zapovjedio. **11** Tada je Jehova rekao Salamunu: "Budući da si to učinio i nisi se držao saveza mojega ni odredbi mojih koje sam ti dao, otrgnut ću kraljevstvo od tebe i dati ga sluzi tvojemu."^b **12** Ali neću to učiniti za života tvogega^c zbog Davida, oca tvogega.^d Otrgnut ću ga iz ruke sina tvogega.^e **13** No neću mu otrgnuti cijelo kraljevstvo.^f Jedno ću pleme dati sinu tvojemu, zbog Davida, sluge mojega,^g i zbog Jeruzalema, koji sam izabrao."^h

14 I Jehova je podigao protivnikaⁱ Salamunu,^j Hadada Edomca, od kraljevskog roda u Edomu.^k **15** Kad je David bio porazio Edom,^l došao je Joab, zapovjednik vojske, da pokopa pobijene i gledao je da pobije sve muškarce u Edomu.^m **16** Naime, šest mjeseci su Joab i sav Izrael boravili tamo dok nije istrijebio sve muškarce u Edomu. **17** Ali Hadad je pobjegao s nekim Edomcima, slugama oca svojega, i otišao u Egipat. Hadad je tada bio još malen dječak. **18** Otišavši iz Midjana,ⁿ došli su u Paran. I uzeli su sa sobom ljude iz Parana^o i otišli u Egipat faraonu, kralju egipatskom, koji mu je dao kuću. Odredio mu je i hranu i dao zemlju. **19** I Hadad je stekao toliku naklonost^p kod faraona da mu je on za ženu dao^r sestru svoje žene, sestru kraljice Tafnesa. **20** Tafnesina sestra rodila mu je sina Genubata, a Tafnesa se pobrinula da se dijete odgoji

11. poglavlje

- a 1Kr 6:12
2Lje 7:19
- b 2Kr 17:21
- c 1Kr 21:29
- d Ps 89:35
- e 2Lje 10:18
- f 2Sa 7:15
1Lje 17:13
Ps 89:33
- g 1Kr 12:20
2Lje 11:1
- h 5Mo 12:11
1Kr 11:32
Iza 60:14
- i 1Mo 27:40
1Sa 29:4
1Kr 5:4
- j 5Mo 31:17
2Sa 7:14
- k 2Sa 8:14
1Lje 18:12
Ps 60:0
1 2Sa 8:13
- m 5Mo 20:13
- n 1Mo 25:2
- o 1Mo 21:21
4Mo 10:12
5Mo 33:2
- p 1Mo 39:4
- r 1Mo 41:45

Desni stupac

- a 1Kr 2:10
- b 1Kr 2:34
- c 1Mo 24:56
1Mo 30:25
2Mo 5:1
- d 1Sa 26:19
2Sa 24:1
1Kr 11:14
1Lje 5:26
- e 2Sa 8:3
- f 2Sa 10:8
1Lje 19:6
- g 2Sa 10:18
- h 1Mo 14:15
1Kr 19:15
1Kr 20:34
Iza 7:8
Dj 9:2
- i 1Kr 5:4
- j 1Mo 34:30
Ps 68:1
- k 1Kr 11:31
1Kr 12:2
1Kr 12:32
1Kr 14:10
2Lje 11:14
2Lje 13:3
2Lje 13:20
- l 1Kr 9:22
2Lje 13:6
- m Izr 30:32
- n 1Kr 9:15
1Kr 9:24
- o 2Sa 5:7
- p 1Sa 14:52
- r Izr 22:29
Ri 12:11
- s 1Kr 5:16
Izr 12:24

na dvoru faraonovu, tako da je Genubat ostao na dvoru faraonovu među sinovima faraonovim.

21 A kad je Hadad čuo u Egiptu da je David počnuo s praocima svojim^a i da je umro Joab,^b zapovjednik vojske, rekao je Hadad faraonu: "Pusti me da idem^c u svoju zemlju!"

22 Ali faraon mu je rekao: "Što ti nedostaje kod mene da sada želiš ići u svoju zemlju?" A on je odgovorio: "Ništa, ali me pusti da idem!"

23 Bog je Salamunu podigao još jednog protivnika,^d Rezona, sina Elijadina, koji je bio pobjegao od gospodara svojega Hadadezera,^e kralja sopskoga.^f **24** I taj je skupio ljude oko sebe i postao vođa razbojničke družine u vrijeme kad je David pobio vojsku sopsku.^g Tada su otišli u Damask,^h nastanili se tamo i počeli vladati u Damasku. **25** Bio je protivnik Izraelu svega vijeka Salamunova,ⁱ u isto vrijeme kad je i Hadad činio zlo. Mrzio^j je Izraela dokle god je vladao nad Sirijom.

26 Bio je tu i Jeroboam,^k sin Nebatov, Efrajimovac iz Sere-de, sluga Salamunov,^l a majka mu se zvala Serua i bila je udovica. On se također pobunio protiv kralja.^m **27** A evo zašto se pobunio protiv kralja: Salamun je bio gradio Milo.ⁿ Zatvarao je dio zida u gradu Davida, oca svojega.^o **28** A Jeroboam je bio odvažan i silan čovjek.^p Kada je Salamun vidio kako se mladić trudi u poslu,^r postavio ga je nad^s svima onima iz doma

Josipova^a što su bili određeni za rad.^b **29** A u to je vrijeme Jeroboam otišao iz Jeruzalema i na putu ga je susreo prorok Ahija^c iz Šila,^d koji je imao na sebi novi ogrtač. Njih su dvojica bili sami u polju. **30** Tada je Ahija uzeo novi ogrtač što je bio na njemu i razderao ga^e na dvanaest^f komada. **31** I rekao je Jeroboamu:

“Uzmi sebi deset komada, jer ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Evo, otrgnut ću kraljevstvo iz ruke Salamunove i tebi ću dati deset plemena.’^g **32** Jedno će pleme^h njemu ostati zbog Davida, sluge mojega,ⁱ i zbog Jeruzalema,^j grada koji sam izabrao između svih plemena Izraelovih. **33** To je zato što su me ostavili^k i počeli se klanjati Aštarti,^l božici Sidonaca, Kemošu,^m bogu mopskom, i Milkomu,ⁿ bogu sinova Amonovih. Nisu išli putevima mojim, nisu činili što je pravo u očima mojim niti su držali odredbe moje i zakone moje kao David, otac Salamunov. **34** Ali neću uzeti cijelo kraljevstvo iz ruke njegove, nego ću ga ostaviti da bude poglavar sve dane života svojega, zbog Davida, sluge mojega kojega sam izabrao,^o jer je držao zapovijedi moje i odredbe moje. **35** Iz ruke sina njegova uzet ću kraljevstvo, to jest deset plemena, i tebi ću ga dati.^p **36** A sinu ću njegovu dati jedno pleme, da bi David, sluga moj, uvijek imao svjetiljku preda mnom u Jeruzalemu,^r gradu koji sam sebi izabrao da u njemu prebiva ime moje.^s **37** A tebe ću

11. poglavlje

- a Su 1:22
2Sa 19:20
Am 5:6
- b 2Kr 25:12
Jr 39:10
- c 1Kr 12:15
1Kr 14:2
2Lj 9:29
- d Jš 18:1
- e 1Sa 15:27
- f 1Mo 49:28
2Mo 24:4
- g 1Kr 12:16
2Lj 11:1
- i 1Mo 49:10
1Kr 6:12
1Kr 12:20
- j 5Mo 12:5
1Kr 11:13
2Kr 21:4
2Kr 23:27
Ps 132:13
- k 5Mo 28:15
2Lj 15:2
- l Su 2:13
Su 10:6
1Sa 7:3
- m 4Mo 21:29
Jr 48:13
- n 3Mo 18:21
3Mo 20:2
Sf 1:5
Dj 7:43
- o 1Kr 9:4
1Kr 11:4
Ps 89:49
Ps 132:17
Iza 9:7
- p 1Kr 12:20
2Lj 10:16
- r 2Sa 7:29
2Sa 14:7
1Kr 15:4
2Kr 8:19
Lk 1:69
Dj 15:16
- s 1Kr 11:32

Desni stupac

- a 2Sa 3:21
- b 1Kr 3:14
1Kr 15:5
- c Jš 1:5
- d 2Sa 7:11
1Lj 17:10
Ps 89:33
- e 1Kr 12:16
1Kr 14:8
- f 1Mo 49:10
Iza 11:1
Lk 1:32
- g Izr 19:21
Izr 21:30
- h 2Lj 10:2
1Kr 14:25
- i 2Lj 12:2
j 2Lj 9:30
- k 1Kr 1:21
2Lj 9:31
- l 1Kr 2:10
2Lj 21:20
- m 1Lj 3:10
2Lj 13:7
Mt 1:7

12. poglavlje

- n 2Lj 10:1
- o 1Mo 12:6
1Mo 33:18
Jš 20:7
Su 9:1
Dj 7:16
- p 1Kr 11:26

1. KRALJEVIMA 11:29–12:4

uzeti da vladaš nad svim što ti duša želi^a i bit ćeš kralj nad Izraelom. **38** Budeš li poslušao sve što ti zapovjedim i išao putevima mojim te činio što je pravo u očima mojim, držeći odredbe moje i zapovijedi moje, kao što je to činio David, sluga moj,^b ja ću biti s tobom^c i sagradit ću ti trajan dom, kao što sam sagradio Davidu,^d i dat ću ti Izraela. **39** Ponizit ću potomke Davidove zbog zlih djela njihovih,^e ali ne zauvijek.”^f

40 Zato je Salamun htio pogubiti Jeroboama,^g ali je Jeroboam ustao i pobjegao^h u Egipat Šišaku,ⁱ kralju egipatskom, i ostao je u Egiptu sve do smrti Salamunove.

41 A ostala povijest Salamunova, sva djela njegova i mudrost njegova, nije li sve to zapisano u knjizi povijesti Salamunove? **42** Salamun je četrdeset godina vladao u Jeruzalemu nad svim Izraelom.^j

43 Potom je Salamun počinio s praocima svojim^k i bio je pokopan u gradu Davida,^l oca svojega, a Roboam,^m sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

12 Roboamⁿ je otišao u Šekem, jer je u Šekem^o došao sav Izrael da ga postavi za kralja. **2** To je čuo Jeroboam,^p sin Nebatov, dok je još bio u Egiptu. Jeroboam je naime pobjegao od kralja Salamuna i boravio je u Egiptu.^r **3** Tada su poslali po njega i pozvali ga. Tako su Jeroboam i sva zajednica izraelska došli i rekli Roboamu:^s **4** “Tvoj je otac

r 1Kr 11:40; 2Lj 10:2; s 2Lj 10:3.

stavio na nas težak jaram,^a a ti nam sada olakšaj^b tešku službu oca svojega i težak jaram koji je stavio na nas, pa ćemo ti služiti!”^c

5 A on im je odgovorio: “Idite, pa za tri dana opet dodite k meni!”^d I narod je otišao. 6 A kralj Roboam posavjetovao se sa starijim muževima^e koji su služili ocu njegovu Salamunu dok je bio živ i upitao ih je: “Što savjetujete da odgovorim ovome narodu?”^f 7 A oni su mu ovako odgovorili: “Ako danas pokažeš da si spreman biti sluga ovome narodu i služiti mu,^g ako udovoljiš tim ljudima i obratiš im se lijepim riječima,^h oni će ti zauvijek biti sluge.”ⁱ

8 Ali on je zanemario savjet što su mu ga dali stariji muževi i posavjetovao se s mladim muževima koji su odrasli s njim^j i koji su bili u njegovoj službi.^k 9 Upitao ih je: “Što savjetujete^l da odgovorimo tome narodu koji mi je rekao: ‘Olakšaj jaram koji je otac tvoj stavio na nas?’”^m 10 A mladi muževi koji su odrasli s njim odgovorili su mu: “Narodu koji ti je rekao: ‘Tvoj je otac stavio na nas težak jaram, a ti nam ga olakšaj’, kaži ovako:”ⁿ ‘Moj je mali prst deblji od bedara oca mogega.’ 11 Evo, otac moj stavio je na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim.^p Otac moj kažnjavao vas je bičevima, a ja ću vas kažnjavati bodljikavim bičevima.”^r

12 I treći dan došli su Jeroboam i sav narod k Roboamu, jer je kralj rekao: “Dodite opet k meni trećega dana!”^s

12. poglavlje

- a 1Sa 8:11
1Sa 8:18
1Kr 4:7
b Mt 11:30
c 2Lje 10:4
d 1Kr 12:12
2Lje 10:5
e 2Sa 16:20
Izr 11:14
Izr 20:29
f 2Lje 10:6
Izr 22:17
g Pr 4:13
Mk 10:43
h Izr 15:1
i 2Lje 10:7
j Izr 13:20
Izr 24:7
Iza 3:4
k 2Lje 10:8
l 2Sa 17:6
m 2Lje 10:9
n 2Sa 17:7
o 2Lje 10:10
Ps 140:11
Izr 18:6
Izr 29:23
p 2Lje 16:10
Izr 11:17
r 2Lje 10:11
Iza 3:5
s 2Lje 10:12

Desni stupac

- a 1Mo 42:30
Izr 15:1
Izr 18:23
Pr 10:12
b 2Lje 10:13
Izr 13:20
c Izr 12:5
d 2Lje 10:14
Izr 29:2
e Izr 21:13
f 5Mo 2:30
2Lje 10:15
2Lje 22:7
Ps 5:10
Izr 21:1
Am 3:6
Ri 9:18
g 1Sa 15:29
Iza 55:11
h 1Kr 11:31
i 2Sa 20:1
2Lje 10:16
j 2Mo 20:3
Izr 11:9
k 2Sa 7:15
l 1Kr 11:13
2Lje 10:17
2Lje 11:13
2Lje 11:16
m 2Sa 20:24
1Kr 4:6
n 1Kr 5:14
o 2Mo 17:4
4Mo 14:10
2Lje 10:18
2Lje 24:21
Dj 5:26
p 2Kr 17:21
r 2Lje 10:19
s 1Kr 11:31
t 1Kr 11:13
2Lje 13:10
2Lje 25:5
Ho 11:12

13 I kralj je oštro odgovorio narodu,^a zanemariivši savjet što su mu ga dali stariji muževi.^b 14 Odgovorio im je kako su ga savjetovali mladi muževi:^c “Otac moj stavio je na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Otac moj kažnjavao vas je bičevima, a ja ću vas kažnjavati bodljikavim bičevima.”^d 15 Kralj, dakle, nije poslušao narod,^e jer je Jehova tako vodio događaje.^f Jehova je to učinio kako bi ispunio riječ svoju^g koju je preko Ahije^h iz Šila rekao Jeroboamu, sinu Nebatovu.

16 Kad je sav Izrael vidio da ih kralj nije poslušao, narod je odgovorio kralju i rekao: “Što mi imamo s Davidom?ⁱ Nema-mo mi nasljedstva sa sinom Jišajevim! Vрати se k bogovima svojim,^j Izraele! A ti se, Davide, brini za svoj dom!”^k I sav je Izrael otišao u šatore svoje. 17 A Roboam je vladao nad sinovima Izraelovim koji su živjeli u gradovima Judinim.^l

18 Potom je kralj Roboam k njima poslao Adorama,^m koji je nadgledavao one koji su bili određeni za rad,ⁿ ali sav ga je Izrael zasuo kamenjem^o te je poginuo. A kralj Roboam uspio je uskočiti u kola i pobjeći u Jeruzalem. 19 I Izraelci su ustrajali u svojoj pobuni^p protiv doma Davidova, i to traje sve do današnjeg dana.^r

20 Kad je sav Izrael čuo da se Jeroboam vratio, poslali su po njega i pozvali ga u zajednicu te su ga postavili za kralja nad svim Izraelom.^s Nitko nije pristao uz dom Davidov, osim samoga plemena Judina.^t

21 Čim je Roboam došao u Jeruzalem,^a okupio je sav dom Judin i pleme Benjaminovo,^b stotinu i osamdeset tisuća izabranih ljudi sposobnih za rat, da se bore protiv doma Izraelova i da vrate kraljevstvo Roboamu, sinu Salamuovu. **22** Tada je Šemaji,^c čovjeku Božjem,^d došla riječ pravoga Boga: **23** "Kaži Roboamu, sinu Salamunovu, kralju Judinu, i svemu domu Judinu i Benjaminovu i ostalom narodu: **24** 'Ovako kaže Jehova: "Ne idite i ne borite se protiv braće svoje, sinova Izraelovih!^e Vratite se svaki kući svojoj, jer je to od mene došlo!"'"^f I oni su poslušali riječ Jehovinu^g i vratili se kako im je Jehova rekao.^h

25 A Jeroboam je utvrdio Škemⁱ u brdima efrajimskim i nastanio se u njemu. Potom je otišao odande i utvrdio Penuel.^j **26** I Jeroboam je rekao u srcu svojem:^k "Sad će se kraljevstvo vratiti domu Davidovu.^l **27** Bude li ovaj narod nastavio odlaziti u Jeruzalem da prinosi žrtve u domu Jehovinu,^m srce naroda ovoga vratit će se gospodaru njihovu Roboamu, kralju Judinu, pa će me ubitiⁿ i vratiti se Roboamu, kralju Judinu." **28** Pošto se kralj posavjetovao,^o načinio je dva zlatna teleta^p i rekao narodu: "Preteško vam je da odlazite u Jeruzalem. Evo, Izraele, Boga tvojega^r koji te izveo iz zemlje egipatske!"^s **29** I jedno je postavio u Betelu,^t a drugo u Danu.^u **30** To je bio povod za grijeh,^v i narod je k jednome odlazio sve do Dana.

12. poglavlje

- a 2Lje 11:1
- b 2Lje 14:8
2Lje 17:17
- c 2Lje 11:2
2Lje 12:5
- d 1Kr 13:1
1Kr 17:18
He 1:1
- e 4Mo 14:42
- f 1Kr 11:31
Izr 16:9
Dj 5:39
- g 2Lje 11:4
- i 1Kr 12:1
- j 1Mo 32:31
Su 8:9
Su 8:17
- k Ps 14:1
- l 1Kr 11:38
- m 5Mo 12:5
1Kr 8:29
1Kr 11:32
- n Izr 29:25
- o Iza 30:1
- p 2Mo 20:4
2Kr 10:29
2Lje 11:15
Dj 17:29
- r 2Mo 32:4
2Kr 17:41
- s 2Mo 32:8
- t 1Mo 12:8
1Mo 28:19
- u 1Mo 14:14
5Mo 34:1
Su 18:29
Su 20:1
2Kr 10:29
- v 1Kr 13:34
2Kr 10:31
2Kr 17:21

Desni stupac

- a 1Kr 13:32
Eze 16:25
- b 4Mo 3:10
1Kr 13:33
2Lje 11:14
2Lje 13:9
- c 3Mo 23:34
4Mo 29:12
1Kr 8:2
- d Am 7:13
- e 2Ko 11:14
f 1Ko 10:20

13. poglavlje

- g 2Kr 23:17
- h 1Kr 20:35
Iza 1:2
Jr 25:3
- i 1Kr 12:32
Am 3:14
- j 4Mo 16:40
2Lje 26:18
Jr 11:12
- k 2Kr 21:24
2Kr 22:1
2Kr 23:15
2Kr 23:29
2Lje 34:33
- l 2Kr 23:16
2Lje 34:5
- m 5Mo 13:1
Su 6:17
1Sa 2:34
Iza 20:3
1Ko 1:22

1. KRALJEVIMA 12:21-13:4

31 I načinio je svetište, uzvišicu,^a i postavio za svećenike ljude iz običnog naroda, koji nisu bili od sinova Levijevih.^b **32** Osim toga, Jeroboam je uveo blagdan u osmome mjesecu, petnaestoga dana u mjesecu, kao što je bio blagdan koji se slavio u Judi,^c da prinese žrtve na žrtveniku koji je načinio u Betelu, da prinese žrtve likovima teleta što ih je načinio. I postavio je svećenike u Betelu^d da služe na obrednim uzvišicama koje je načinio. **33** Petnaestoga dana osmoga mjeseca, mjeseca koji je sam odredio,^e prinio je žrtve na žrtveniku koji je načinio u Betelu. I uveo je blagdan za sinove Izraelove i prinosio je na žrtveniku žrtve i spaljivao prinosе.^f

13 I gle, neki je čovjek Božji^g po riječi Jehovinoj^h došao iz Jude u Betel kada je Jeroboam stajao kraj žrtvenikaⁱ da spaljuje prinosе.^j **2** I po riječi Jehovinoj povikao je prema žrtveniku: "Žrtveniče, žrtveniče! Ovako kaže Jehova: 'Evo, rodit će se u domu Davidovu sin po imenu Jošija!^k On će na tebi žrtvovati svećenike s obrednih uzvišica koji na tebi spaljuju prinosе i kosti ljudske spalit će na tebi.'" **3** I dao im je znak^m toga dana, rekavši: "Ovo je znak koji je Jehova dao: Evo, žrtvenik će se raspasti i prosut će se masni pepeo* što je na njemu!"

4 Kad je kralj Jeroboam čuo riječi koje je čovjek Božji objavio protiv žrtvenika u Betelu,

1KR 13:3* Vidi bilješku za 2Mo 27:3.

ispružio je ruku svoju stojeći kraj žrtvenika i rekao je: "Uhvatite ga!"^a Ali čim je ispružio ruku prema onom čovjeku, ruka mu se osušila i nije ju više mogao privući k sebi.^b **5** A žrtvenik se raspao i prosuo se masni pepeo sa žrtvenika, prema znaku što ga je dao čovjek Božji po riječi Jehovinoj.^c

6 Nato je kralj ovako rekao čovjeku Božjem: "Umilostivi,* molim te, lice Jehove, Boga svojega, i moli se za mene da ozdravi ruka moja!"^d Tada je čovjek Božji umilostivio^e lice Jehovino i kralju je ozdravila ruka te je bila kao i prije.^f

7 I kralj je rekao čovjeku Božjem: "Pođi sa mnom kući mojoj da se okrijepiš,^g a dat ću ti i dar!"^h **8** Ali čovjek Božji odgovorio je kralju: "Da mi daš polovinu kuće svoje,ⁱ ne bih pošao s tobom^j niti bih jeo ili pio na ovome mjestu. **9** Jer ovako mi je zapovjedbano po riječi Jehovinoj: 'Ne jedi^k i ne pij niti se vraćaj putem kojim si došao!'" **10** I otišao je drugim putem, nije se vratio putem kojim je došao u Betel.

11 A u Betelu je živio neki stari prorok,^l kojemu su došli sinovi njegovi i ispričali mu sve što je čovjek Božji učinio toga dana u Betelu i riječi koje je rekao kralju, sve su ispričali ocu svojemu. **12** Nato ih je otac upitao: "Kojim je putem otišao?" I sinovi njegovi pokazali su mu put kojim je otišao čovjek Božji što je bio došao iz Jude. **13** A on je rekao sinovima svojim: "Osedlajte mi

13. poglavlje

- a 2Lje 16:10
Ps 105:15
Jr 20:2
- b 2Kr 6:18
Dj 5:39
Dj 13:11
- c 5Mo 18:22
- d 2Mo 10:17
4Mo 21:7
- Jr 37:3
Dj 8:24
Jk 5:16
- e 1Sa 12:23
- f 2Mo 4:7
4Mo 12:13
- g Su 13:15
Su 19:21
- h 1Kr 14:3
2Kr 5:15
Jr 40:5
- i 4Mo 22:18
Es 5:3
Es 7:2
Mk 6:23
- j 2Kr 5:16
Ps 139:21
- k Ps 141:4
1Ko 5:11
Ef 5:11
2Iv 11
Ot 18:4
- l 1Sa 10:10
Eze 13:2
Am 3:7

Desni stupac

- a 4Mo 22:21
Su 5:10
2Sa 19:26
- b 1Kr 19:4
- c 1Kr 13:1
- d 4Mo 22:13
- e 5Mo 13:3
- f 1Kr 13:9
- g 4Mo 22:35
Su 6:11
Ga 1:8
- h 3Mo 19:11
5Mo 18:20
Jr 29:31
Eze 13:9
Mt 7:15
2Pe 2:1
1Iv 4:1
- i Izr 23:8
- j 4Mo 23:5
4Mo 23:16
4Mo 24:4
- k 4Mo 20:24
4Mo 22:32
- l Ps 119:4
Izr 19:16
1Iv 5:3
- m 1Kr 13:30
2Kr 23:18
- n 1Kr 20:36
2Kr 17:25
Am 5:19
- o 2Sa 6:7
Na 1:2

magarca!" I osedlali su mu magarca,^a a on ga je uzjahao.

14 Pošao je za čovjekom Božjim i našao ga kako sjedi pod velikim stablom.^b I upitao ga je: "Jesi li ti čovjek Božji koji je došao iz Jude?"^c A ovaj je odgovorio: "Jesam."

15 Tada mu je rekao: "Pođi sa mnom kući da štogod pojedeš!" **16** Ali on je odgovorio: "Ne mogu se vratiti s tobom niti ući u kuću tvoju i ne mogu jesti niti piti s tobom na ovome mjestu."^d **17** Jer mi je po riječi Jehovinoj rečeno:^e "Nemoj ondje ni jesti ni piti! Ne vraćaj se putem kojim si došao!"^f

18 On mu je nato rekao: "I ja sam prorok kao i ti, i andeo^g mi se po riječi Jehovinoj obratio, govoreći: 'Vrati ga sa sobom kući da jede i da pije!'" Ali prevario ga je.^h **19** Tako se ovaj vratio s njim da u kući njegovoj jede i pije.ⁱ

20 A dok su sjedili za stolom, riječ^j Jehovina došla je proroku koji ga je doveo natrag **21** i on je povikao čovjeku Božjem što je došao iz Jude: "Ovako kaže Jehova: 'Zato što si se pobunio^k protiv naredbe Jehovine i nisi se držao zapovijedi koju ti je dao Jehova, Bog tvoj,^l **22** nego si se vratio da jedeš i piješ na mjestu za koje ti je rekao: 'Ne jedi i ne pij', mrtvo tijelo tvoje neće doći u grob praotaca tvojih.'"^m

23 Pošto je prorok kojega je bio doveo natrag jeo i pio, osedlao mu je magarca, **24** i ovaj je krenuo. No na putu ga je napao lavⁿ i usmrtio ga.^o Tijelo je njegovo ležalo bačeno na putu. Magarac je stajao kraj njega, a i lav je stajao kraj mrtvog

tijela. **25** I gle, ljudi što su prolazili onuda vidjeli su mrtvo tijelo bačeno na putu i lava kako stoji kraj tijela. Otišavši odande, ispričali su to u gradu gdje je živio stari prorok.

26 Kad je to čuo prorok koji ga je bio vratio s puta, rekao je: "To je čovjek Božji koji se pobunio protiv naredbe Jehovine,^a i Jehova ga je dao lavu da ga rastrgne i usmrti, po riječi koju mu je Jehova rekao."^b **27** Potom je rekao sinovima svojim: "Osedlajte mi magarca!" I osedlali su ga.^c **28** Tako je otišao i našao mrtvo tijelo njegovo bačeno na putu i magarca i lava kako stoje kraj tijela. Lav nije pojeo tijelo niti je rastrgao magarca.^d **29** I prorok je podigao tijelo čovjeka Božjeg, položio ga na magarca i vratio natrag. Zatim je stari prorok došao u svoj grad da ga oplache i pokopa. **30** Položio je tijelo u svoj grob, a onda su ga oplakivali,^e govoreći: "Jao, brate moj!" **31** Nakon što ga je pokopao, sinovima je svojim rekao: "Kad umrem, pokopajte me u grob gdje je pokopan čovjek Božji. Moje kosti položite kraj njegovih kostiju!" **32** Jer će se sigurno ispuniti^g ono što je po riječi Jehovinoj objavio protiv žrtvenika^h u Betelu i protiv svih svetišta, svih uzvišica,ⁱ u gradovima samarijskim."^j

33 Ni poslije ovog događaja nije se Jeroboam vratio sa zloga puta svojega, već je i dalje ljude iz običnog naroda postavljao za svećenike^k na obrednim uzvišicama. Svako ga tko je god htio ovlastio je da

služi kao svećenik,^{*a} govoreći: "Neka bude svećenik na obrednim uzvišicama!" **34** To je odvelo u grijeh dom Jeroboamov^b i to je bio razlog da ih se zatre i istrijebi s lica zemlje.^c

14 U to vrijeme razbolio se^d Abija, sin Jeroboamov. **2** I Jeroboam je rekao ženi svojoj: "Ustani, molim te, i pruruši se^e da ne bi prepoznali da si žena Jeroboamova, pa pođi u Šilo! Eno, ondje je prorok Ahija.^f On mi je rekao da ću postati kralj nad ovim narodom.^g **3** Ponesi deset kruhova,^h kolače posute i vrči meda, pa idi k njemu!" On će ti sigurno reći što će biti s dječakom."^k

4 I učinila je tako žena Jeroboamova. Ustala je, otišla u Šiloⁱ i došla u kuću Ahijinu. A Ahija više nije mogao vidjeti, jer je izgubio vid zbog starosti.^m

5 Ali Jehova je rekao Ahiji: "Evo, dolazi žena Jeroboamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan. Ti joj reci tako i tako. A kad dođe, pretvarat će se da je neka druga."ⁿ

6 Čim je Ahija čuo korake njezine kad je ušla na vrata, rekao je: "Udi, ženo Jeroboamova!^o Zašto se pretvaraš da si neka druga kad sam poslan da ti tešku poruku prenesem? **7** Idi i reci Jeroboamu: 'Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: "Podigao sam te iz naroda tvoje ga da te postavim za vođu naroda svoje ga Izraela"^p **8** i otrgnuo^r sam kraljevstvo od doma Davidova

1Kr 13:33* Doslovno: "napunio [mu] je ruku". Vidi bilješku za 2Mo 28:41.

13. poglavlje

- a 1Kr 13:9
- b 1Kr 13:21
- Izr 11:31
- He 12:29
- c 1Kr 13:13
- d Da 6:22
- e Dj 8:2
- f 2Kr 23:18
- He 11:22
- g 4Mo 23:19
- Iza 55:11
- h 1Kr 12:29
- 2Kr 23:15
- i 3Mo 26:30
- 1Kr 12:31
- j 2Kr 23:19
- k 1Kr 12:31
- 2Lje 11:14

Desni stupac

- a 2Lje 11:15
- b 1Kr 12:30
- 1Kr 16:31
- 2Kr 3:3
- 2Kr 10:31
- 2Kr 13:2
- 2Kr 17:21
- c 1Kr 14:10
- 1Kr 15:29
- 2Kr 17:23

14. poglavlje

- d 2Sa 12:15
- 1Kr 14:12
- e 1Sa 28:8
- 2Sa 14:2
- 1Kr 22:30
- f 1Kr 12:15
- g 1Kr 11:31
- h 1Sa 9:7
- 1Kr 13:7
- 2Kr 4:42
- i Jr 19:1
- j 1Mo 33:8
- 2Kr 5:15
- k 2Kr 8:8
- l Js 18:1
- 1Sa 4:3
- 1Kr 11:29
- Jr 7:12
- m 1Mo 27:1
- 1Mo 48:10
- 5Mo 27:18
- 1Sa 3:2
- Ps 90:10
- Pr 12:3
- n Izr 21:30
- Jr 32:19
- Lk 20:20
- He 4:13
- o Job 5:13
- Ps 33:10
- p 1Kr 11:31
- 1Kr 12:20
- 1Kr 16:2
- r 1Kr 12:16

i dao ga tebi. Ali ti nisi bio kao sluga moj David, koji je držao zapovijedi moje i bio mi odan* svim srcem svojim, čineći samo ono što je pravo u očima mojim,^a **9** nego si počeo činiti gore od svih prethodnika svojih, otišao si i načinio sebi drugoga boga^b i likove lijevane^c da me vrijeđaš,^d a meni si leđa okrenuo.^e **10** Zato ću, evo, nanijeti nevolju domu Jeroboamovu i zatrt ću Jeroboamu sve što je muško,^{*f} čak i one najmanje i bezvrijedne u Izraelu,^g i pomest ću dom Jeroboamov^h kao što se čisti izmet dok se posve ne ukloni.ⁱ **11** Onoga tko iz doma Jeroboamova umre u gradu, pojest će psi,^j a onoga tko umre u polju, pojest će ptice nebeske,^k jer tako kaže Jehova.”

12 A ti ustani i podi kući! Kad nogama svojim kročiš u grad, dijete će umrijeti. **13** Sav će ga Izrael oplakivati^l i pokopat će ga, i on će jedini iz doma Jeroboamova biti položen u grob, jer se samo na njemu u domu Jeroboamovu našlo nešto dobra pred Jehovom, Bogom Izraelovim.^m **14** I Jehova će podignuti sebi kraljaⁿ nad Izraelom koji će istrijebiti dom Jeroboamov u onaj dan. I ne zbiva li se to već sada?^o **15** Jehova će udariti Izraela te će se zaljuljati kao trska u vodi.^p Iščupat^r će Izraela iz ove dobre zemlje^s koju je dao praocima njihovim i rasijati^t ih s onu stranu Rijeke,^u jer su načinili

1Kr 14:8* Doslovno: “i išao za mnom”.
10* Doslovno: “sve što mokri uža zid”.

14. poglavlje

- a 1Kr 11:33
1Kr 15:5
Dj 13:22
- b 5Mo 32:16
Ps 96:5
Ps 115:4
Iza 44:9
Jr 10:14
- c 5Mo 27:15
2Lj 11:15
Iza 41:29
1Ko 8:4
- d 5Mo 9:8
Ps 78:40
- e Ne 9:26
Ps 50:17
Eze 23:35
- f 1Sa 25:34
1Kr 16:11
2Kr 9:8
- g 5Mo 32:36
- h 1Kr 15:29
i 2Kr 21:13
- j 1Kr 16:4
1Kr 21:24
- k 1Sa 17:46
Jr 15:3
Ot 19:21
- l 1Sa 25:1
- m 2Lj 12:12
Eze 18:14
- n 1Kr 15:29
- o Ps 103:10
Pr 8:11
2Pe 2:3
- p 1Sa 12:25
Jr 15:2
- r 5Mo 29:28
2Kr 17:6
Mt 15:13
- s 5Mo 8:7
Jš 23:15
- t 5Mo 28:64
2Kr 15:29
2Kr 18:11
- u 2Sa 8:3

Desni stupac

- a 5Mo 12:3
- b 1Kr 14:9
- c 5Mo 28:63
- d 1Kr 12:30
1Kr 13:34
1Kr 14:9
Mt 18:7
- e Jš 12:24
1Kr 15:33
1Kr 16:8
- f 2Lj 12:15
2Lj 13:3
- g 1Kr 15:31
1Kr 16:5
1Kr 22:39
- h 2Lj 13:20
Job 14:12
- i 1Kr 15:25
- j 1Kr 11:43
2Lj 12:1
- k 1Kr 8:16
1Kr 11:36
2Lj 12:13
- l Ps 78:68
Ps 132:13
- m 2Mo 20:24
5Mo 12:5
- n 1Kr 11:1
2Lj 12:13
- o Su 3:7
2Kr 17:19
2Lj 12:1
Jr 3:8

sebi obredna debla^{*a} i tako vrijeđali^b Jehovu. **16** I napustit će Izraela^c zbog grijeha koje je učinio Jeroboam i kojima je Izraela naveo na grijeh.”^d

17 Tada je žena Jeroboamova ustala i otišla u Tirsu.^e Čim je stupila na kućni prag, dječak je umro. **18** Pokopali su ga i sav ga je Izrael oplakivao, po riječi Jehovinoj koju je rekao preko proroka Ahije, sluga svojega.

19 A ostala povijest Jeroboamova, kako je ratovao^f i kako je vladao, sve to zapisano je u ljetopisima^g kraljeva izraelskih. **20** Jeroboam je vladao dvadeset i dvije godine, a onda je počinio s praocima svojim.^h Nadab,ⁱ sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

21 Roboam,^j sin Salamunov, bio je kralj Judin. Četrdeset i jednu godinu imao je Roboam kad je počeo vladati i sedamnaest je godina vladao u Jeruzalemu, gradu^k koji je Jehova izabrao između svih plemena^l Izraelovih da ondje prebiva ime njegovu.^m Majka mu se zvala Naama i bila je Amonka.ⁿ **22** A narod Judin činio je što je zlo u očima Jehovininim.^o Izazivali su ljubomoru njegovu^p više nego svi praoci njihovi grijesima koje su počinili.^r **23** Jer i oni su gradili sebi obredne uzvišice,^s obredne stupove^t i obredna debla^u na svakome brdu visokom^v i pod svakim stablom

p 2Mo 34:14; 5Mo 4:24; Ps 78:58; Iza 65:2; 1Ko 10:22;
r Su 3:7; 1Kr 11:7; s 5Mo 12:3; t 3Mo 26:1; 2Kr 3:2;
u 2Kr 21:3; v Iza 65:7; Jr 2:20; Ho 4:13.

što se zeleni.^a **24** Bilo je čak i hramskih bludnika u zemlji.^b Činili su sve gadosti naroda koje je Jehova otjerao ispred sinova Izraelovih.^c

25 A pete godine kraljevanja Roboamova egipatski kralj Šišak^d došao je na Jeruzalem. **26** Uzeo je blago iz doma kraljeva, e sve je uzeo. f Uzeo je i sve zlatne štitove koje je načinio Salamun. g **27** Umjesto njih kralj Roboam načinio je bakrene štitove i povjerio ih zapovjednicima tjelesne straže* h što je stražarila na ulazu u dvor kraljev, da ih čuva. i **28** Kad je god kralj išao u dom Jehovin, njegovi su ih tjelesni stražari nosili, a potom su ih vraćali u stražarnicu tjelesne straže. j

29 Ostala povijest Roboamova i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima k kraljeva Judinih? **30** A sve vrijeme vodio se rat između Roboama i Jeroboama. l **31** Naposljetku je Roboam počnuo s praocima svojim i bio je pokopan s praocima svojim u Davidovu gradu. m Majka mu se zvala Naama, a bila je Amonka. n Abijam, o sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

15 Osamnaeste godine kraljevanja Jeroboama, p sina Nebatova, r Abijam je postao kralj nad Judom. s **2** Tri je godine vladao u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Maaka t i bila je unuka Abišalomova. u *

1Kr 14:27* Ili: "glasonoša". Doslovno: "trkača". **15:2*** U 2Lje 11:20, 21 "Abšalom".

14. poglavlje

- a 5Mo 12:2
2Lje 28:4
Iza 57:5
- b 5Mo 23:17
1Kr 15:12
1Kr 22:46
- c 2Kr 23:7
Ho 4:14
- d 1Kr 11:40
2Lje 12:2
- e 1Kr 7:51
1Kr 15:18
2Kr 18:15
2Kr 24:13
- f 2Lje 12:9
Ps 39:6
- g 1Kr 10:17
2Lje 9:15
- h 1Sa 8:11
1Sa 22:17
2Sa 15:1
- i 2Lje 12:10
- j 2Lje 12:11
- k 1Kr 11:41
1Kr 15:23
1Lje 27:24
2Lje 12:15
- l 1Kr 12:24
1Kr 15:6
- m 1Kr 11:43
1Kr 15:24
1Kr 22:50
- n 1Kr 11:1
2Lje 12:13
- o 1Lje 3:10
Mt 1:7

15. poglavlje

- p 1Kr 12:20
- r 1Kr 12:2
- s 2Lje 11:22
2Lje 13:1
- t 2Lje 11:20
2Lje 13:2
- u 2Lje 11:21

Desni stupac

- a 2Kr 20:3
2Lje 25:2
2Lje 31:20
Ps 119:80
- b 1Kr 11:4
- c 2Sa 7:12
Ps 89:35
Iza 37:35
Jr 33:21
- d 1Kr 11:36
2Lje 21:7
Ps 132:17
Lk 1:69
Lk 2:32
Iv 1:9
Ot 22:16
- e Ps 87:5
- f 1Kr 14:8
2Kr 22:2
- g 2Sa 11:4
2Sa 11:15
Ps 51:0
- h 1Kr 14:30
2Lje 12:15
- i 2Lje 13:22
- j 2Lje 13:3
- k 2Lje 14:1
1Lje 3:10
Mt 1:7
- m 1Kr 15:2
2Lje 11:20
2Lje 13:2
- n 1Kr 15:2
2Lje 11:21

3 Činio je sve grijeh* koje je činio i otac njegov prije njega, i srce njegovo nije bilo potpuno odano^a Jehovi, Bogu njegovu, kao što je bilo srce Davida, praoca njegovog. b **4** Ali Jehova, Bog njegov, dao mu je zbog Davida^c svjetiljku^d u Jeruzalemu tako što je podignuo sina njegovog nakon njega i sačuvao Jeruzalem, e **5** jer je David činio što je pravo u očima Jehovinim i za svega života svojega nije odstupio ni od čega što mu je on zapovjedio, f osim onoga što je bilo s Urijom Hetitom. g **6** A između Roboama i Jeroboama vodio se rat svega vijeka Roboamova. h

7 Ostala povijest Abijamova i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima i kraljeva Judinih? A i između Abijama i Jeroboama vodio se rat. j **8** Naposljetku je Abijam počnuo s praocima svojim i pokopao su ga u Davidovu gradu, k a Asa, l sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

9 Dvadesete godine Jeroboamova kraljevanja nad Izraelom Asa je postao kralj Judin. **10** Četrdeset i jednu godinu vladao je u Jeruzalemu. Baka njegova zvala se Maaka m i bila je unuka Abišalomova. n **11** Asa je činio što je pravo u očima Jehovinim, poput Davida, praoca svojega. o **12** Protjerao je iz zemlje hramske bludnike p i uklonio sve odvratne idole* r

o 2Lje 14:2; 2Lje 14:11; 2Lje 15:17; p 5Mo 23:17; 1Kr 14:24; 1Kr 22:46; 1Ko 6:3; r 2Mo 20:4; 2Lje 14:3; Jr 10:14.

1Kr 15:3* Doslovno: "Hodio je u svim grijesima". **12*** Ili: "balegave idole".

što su ih načinili praoci njegovi.^a **13** I baku svoju Maaku^b svrgnuo je s položaja kraljice majke,^c jer je načinila jezivog idola za štovanje obrednoga debila.* Asa je posjekao jezivog idola njezinog^d i spalio ga^e u dolini Kidrona.^f **14** Ali obredne uzvišice^g nije uklonio.^h Ipak, Asino je srce bilo potpuno odano Jehovi svega vijeka njegova.ⁱ **15** I unio je u dom Jehovin stvari koje je bio posvetio otac njegov i stvari koje je sam posvetio: srebro, zlato i posude.^j

16 Između Ase i Baše,^k kralja izraelskog, vodio se rat svega vijeka njihova. **17** Baša, kralj Izraelov, došao je na Judu i počeo utvrđivati Ramu^l da nitko ne bi mogao odlaziti od Ase, kralja Judina, niti dolaziti k njemu.^m **18** Tada je kralj Asa uzeo sve srebro i zlato što je ostalo u riznicama doma Jehovina i u riznicama dvora kraljeva i dao ga slugama svojim. Potom ih je poslao sirijskome kraljuⁿ Ben-Hadadu,^o sinu Tabrimona, sina Hezjona, koji je živio u Damasku,^p te mu poručio: **19** "Savez postoji između mene i tebe, između oca mojega i oca tvojega. Evo, šaljem ti na dar^r srebra i zlata. Hajde, raskini savez svoj s Bašom, kraljem izraelskim, da otide od mene!"^s **20** I Ben-Hadad je poslušao kralja Asu i poslao zapovjednike vojske svoje na gradove izraelske te je udario na Ijon,^t Dan,^u Abel-Bet-Maaku^v i na sav Kineret, na svu zemlju Naftalijevu.^z **21** Kad je

1Kr 15:13* Ili: "ašere".

15. poglavlje

- a 1Kr 11:7
1Kr 14:23
Eze 20:18
- b 2Lje 11:20
- c 5Mo 13:6
2Lje 15:16
Za 13:3
Mt 10:37
Lk 12:53
- d 5Mo 7:5
2Kr 18:4
2Lje 34:4
- e 5Mo 9:21
- f 2Sa 15:23
Iv 18:1
- g 4Mo 33:52
5Mo 12:2
1Kr 22:43
- h 1Sa 9:12
- i 1Kr 8:61
2Lje 15:17
- j 1Lje 26:26
2Lje 15:18
1Kr 15:32
- k 1Kr 16:3
1Kr 16:12
2Lje 16:3
- l Jš 18:25
2Lje 16:1
- m 1Kr 12:27
2Lje 11:14
- n 2Lje 16:7
2Lje 16:9
- o 2Lje 16:2
- p 1Mo 15:2
1Kr 11:24
Jr 49:27
Am 1:5
- r Izr 17:8
- s 2Lje 16:3
- t 2Kr 15:29
- u Su 18:29
1Kr 15:29
- v 2Sa 20:14
- z 2Lje 16:4

Desni stupac

- a 2Lje 16:5
- b 1Kr 14:17
Pj 6:4
- c 2Lje 16:6
- d Jš 18:24
Jš 21:17
- e Jš 18:26
Su 20:1
1Sa 7:5
Jr 40:6
- f 1Kr 14:29
2Lje 16:11
- g Ps 90:10
- h 2Lje 16:12
Pr 12:1
- i 2Lje 16:13
- j 2Lje 16:14
- k 1Kr 22:42
2Lje 17:4
2Lje 18:1
2Lje 19:4
2Lje 20:25
Mt 1:8
- l 1Kr 14:20
- m 1Kr 14:9
1Kr 16:7
1Kr 16:25
1Kr 16:30
- n 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- o 1Kr 12:30
1Kr 14:16
- p 1Kr 15:16
- r Jš 19:44
Jš 21:23
1Kr 16:15
- s 1Kr 14:6

Baša to doznao, odmah je pre-stao utvrđivati Ramu^a i vratio se u Tirsu.^b **22** A kralj Asa okupio je sav narod Judin,^c ne izuzimajući nikoga. I odnijeli su kamenje i drvenu građu kojima je Baša utvrđivao Ramu. I kralj Asa je time počeo utvrđivati Gebu^d Benjaminovu i Mispu.^e

23 Ostala povijest Asina, svi pothvati njegovi, sve što je činio i gradovi koje je gradio, nije li sve to zapisano u ljetopisima^f kraljeva Judinih? A u starosti^g je obolio na noge.^h **24** Naposljetku je Asa počinnuo s praocima svojimⁱ i bio je pokopan s praocima svojim u gradu Davida, praoca svojega,^j a Jošafat,^{*k} sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

25 Nadab,^l sin Jeroboamov, postao je kralj nad Izraelom druge godine Asina kraljevanja nad Judom i vladao je dvije godine nad Izraelom. **26** Činio je što je zlo^m u očima Jehovinim i išao putem oca svojega,ⁿ čineći grijehe njegove kojima je Izraela naveo na grijeh.^o **27** A Baša,^p sin Ahijin iz doma Isakarova, počeo je kovati urotu protiv njega, i ubio ga je Baša kod Gibetona,^r koji je pripadao Filistejcima, dok su Nadab i sav Izrael opsjedali Gibeton. **28** Baša ga je ubio treće godine Asina kraljevanja nad Judom te je počeo vladati umjesto njega.^s **29** I čim je postao kralj, pobio je sav dom Jeroboamov. Nije ostavio ništa što diše od doma Jeroboamova dok ih nije sve istrijebio, prema rije-

1Kr 15:24* Ili: "Jehošafat".

či Jehovinoj koju je rekao preko sluge svojega Ahije iz Šila,^a **30** zbog grijeha Jeroboamovih koje je počinio^b i kojima je Izraela naveo na grijeh i zbog uvreda njegovih kojima je vrijeđao Jehovu, Boga Izraelova.^c **31** Ostala povijest Nadabova i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima^d kraljeva izraelskih? **32** A između Ase i Baše, kralja izraelskog, vodio se rat svega vijeka njihova.^e

33 Treće godine Asina kraljevanja nad Judom postao je Baša, sin Ahijin, kralj nad svim Izraelom u Tirsi i vladao je dvadeset i četiri godine.^f **34** Činio je što je zlo u očima Jehovinim^g i išao putem Jeroboamovim,^h čineći grijehe njegove kojima je Izraela naveo na grijeh.ⁱ

16 Tada je Jehuu,^j sinu Hananijevu,^k došla riječ Jehovina protiv Baše: **2** "Budući da sam te podigao iz prašine^l da te postavim za vođu naroda svojega Izraela,^m a ti si pošao putem Jeroboamovimⁿ i naveo narod moj, Izraela, da griješi vrijeđajući me grijesima svojim,^o **3** ja ću, evo, pomesti Bašu i dom njegov i učiniti ću s domom njegovim kao s domom Jeroboama, sina Nebatova.^p **4** Tko iz doma Bašina umre u gradu, pojest će ga psi, a tko iz doma njegova umre u polju, pojest će ga ptice nebeske."^r

5 Ostala povijest Bašina, sva djela i pothvati njegovi, nije li sve to zapisano u ljetopisima^s kraljeva izraelskih? **6** Naposljetku je Baša poč-

15. poglavlje

- a 1Kr 14:10
- Ps 21:10
- b 1Kr 14:9
- c Jr 7:19
- d 1Kr 14:19
- e 2Lje 12:15
- f 1Kr 16:8
- g 1Kr 16:7
- h 1Kr 12:28
- 1Kr 13:33
- i 1Kr 14:9
- Iza 1:4

16. poglavlje

- j 2Lje 19:2
- 2Lje 20:34
- k 2Lje 16:7
- l 1Sa 2:8
- Ps 113:7
- m Ps 75:7
- Lk 1:52
- n 1Kr 13:33
- o 1Kr 14:16
- p 1Kr 14:10
- 1Kr 15:29
- r 1Kr 14:11
- Job 21:19
- s 1Kr 14:19
- 1Kr 15:31

Desni stupac

- a 1Kr 15:21
- 1Kr 15:33
- b 2Mo 20:5
- 2Mo 34:7
- c 1Kr 16:13
- d Ps 115:4
- Iza 2:8
- Iza 44:9
- e 1Kr 14:14
- 1Kr 15:27
- f 2Kr 9:31
- g Izr 20:1
- Izr 31:4
- Lk 21:34
- h 1Mo 24:2
- 1Mo 39:4
- i 2Kr 9:31
- j 1Sa 25:22
- 1Kr 14:10
- 2Kr 9:8
- k 4Mo 35:19
- 4Mo 35:31
- l Ps 9:5
- Ps 109:13
- m 1Kr 16:3
- n 1Kr 16:1
- o 1Kr 16:6
- p 5Mo 32:21
- 1Sa 12:21
- 2Kr 17:15
- Iza 41:29
- Jr 10:14
- Dj 14:15
- Ri 1:23
- 1Ko 8:4
- 1Ko 10:19

nuo s praocima svojim i bio je pokopan u Tirsi,^a a Ela, sin njegov, počeo je vladati umjesto njega. **7** A riječ Jehovina došla je preko proroka Jehua, sina Hananijeva, protiv Baše i doma njegova^b zbog svega zla koje je počinio pred Jehovom, vrijeđajući ga^c djelima ruku svojih,^d postavši tako kao dom Jeroboamov, a i zbog toga što je ubio Nadaba.^e

8 Dvadeset i šeste godine Asina kraljevanja nad Judom postao je Ela, sin Bašin, kralj nad Izraelom u Tirsi i vladao je dvije godine. **9** A Zimri,^f sluga njegov, koji je zapovijedao polovinom bojnih kola, urotio se protiv njega. Dok je Ela bio u Tirsi, opijajući se^g u kući Arse, upravitelja dvora^h njegova u Tirsi, **10** došao je Zimri, napao ga i ubioⁱ dvadeset i sedme godine Asina kraljevanja nad Judom, te je počeo vladati umjesto njega. **11** Čim je počeo vladati i čim je sjeo na prijestolje, pobio je sav dom Bašin. Nije mu ostavio nijedno muško,^{*j} ni krvnoga osvetnika njegova^k ni prijatelja njegova. **12** Tako je Zimri istrijebio sav dom Bašin,^l po riječi Jehovinoj^m koju je rekao protiv Baše preko proroka Jehua,ⁿ **13** zbog svih grijeha Baše i grijeha Ele,^o sina njegova, koje su počinili i kojima su Izraela naveli na grijeh, vrijeđajući Jehovu, Boga Izraelova, ništavnim idolima svojim.^p **14** Ostala povijest Elina i sve što je činio, nije li sve

1Kr 16:11* Doslovno: "ništa što mokri uza zid".

to zapisano u ljetopisima^a kraljeva izraelskih?

15 Dvadeset i sedme godine Asina kraljevanja nad Judom Zimri je postao kralj i vladao je sedam dana^b u Tirsu, a narod je u to vrijeme opsjeđao Gibeton,^c koji je pripadao Filistejcima. **16** Kad je narod u taboru čuo vijest da je Zimri skovao urotu i ubio kralja, sav je Izrael istoga dana u taboru postavio Omrija,^d zapovjednika vojske, za kralja nad Izraelom. **17** Tada su Omri i sav Izrael s njim otišli od Gibetona i stali opsjeđati^e Tirsu. **18** Kad je Zimri vidio da je grad osvojen, otišao je u utvrdu dvora kraljevskoga i zapalio nad sobom dvor kraljevski. Tako je poginuo^f **19** zbog grijeha svojih koje je počinio, radeći što je zlo u očima Jehovinom^g i hodeći putem Jeroboamovim i čineći grijeha koje je i on činio i kojima je Izraela navodio na grijeh.^h **20** Ostala povijest Zimrijeva i urota koju je skovao, nije li sve to zapisano u ljetopisimaⁱ kraljeva izraelskih?

21 Tada se narod izraelski razdjelio na dvije strane.^j Jedan dio naroda pristao je uz Tibnija, sina Ginatova, da ga postavi za kralja, a drugi je dio pristao uz Omrija. **22** Na koncu je narod što je pristao uz Omrija nadjačao one što su pristali uz Tibnija, sina Ginatova. Tibni je umro, a Omri je počeo vladati.

23 Trideset i prve godine Asina kraljevanja nad Judom postao je Omri kralj nad Izraelom i vladao je dvanaest godina. Šest je godi-

16. poglavlje

- a 1Kr 14:19
- b Job 20:5
- c Jš 19:44
- Jš 21:23
- 1Kr 15:27
- d 2Kr 8:26
- Izr 28:2
- Mi 6:16
- e 5Mo 20:19
- f Su 9:54
- 1Sa 31:4
- 2Sa 17:23
- Mt 27:5
- g 1Kr 15:30
- Ps 9:16
- h 1Kr 12:28
- 1Kr 14:9
- i 1Kr 14:19
- 1Kr 15:31
- 1Kr 16:5
- 1Kr 22:39
- j Izr 28:2
- Mt 12:25

Desni stupac

- a 1Kr 20:1
- 1Kr 22:37
- 2Kr 17:24
- Am 6:1
- Dj 8:5
- b 1Kr 14:9
- Mi 6:16
- c 1Kr 12:28
- 1Kr 13:33
- d 1Kr 16:13
- e 1Kr 14:19
- f 1Kr 16:33
- 1Kr 21:4
- 1Kr 21:21
- 2Kr 10:1
- 2Lje 18:1
- g 1Kr 16:24
- 1Kr 20:10
- Iza 7:9
- h 1Kr 16:25
- 1Kr 21:25
- 2Kr 3:2
- i Sf 3:2
- j 1Kr 12:28
- k 5Mo 7:3
- Jš 23:12
- l 1Kr 18:4
- 1Kr 18:19
- 1Kr 19:1
- 1Kr 21:7
- 1Kr 21:25
- 2Kr 9:30
- Ot 2:20
- m 1Mo 10:15
- 1Kr 11:1
- n Su 2:11
- Su 10:6
- 2Kr 10:19
- 2Kr 17:16
- o 2Kr 10:21
- 2Kr 10:27

na vladao u Tirsu. **24** Potom je od Šemera kupio goru samarijsku za dva talenta* srebra i počeo je graditi grad na gori te je grad što ga je izgradio nazvao Samarija^{na} po imenu Šemera, gospodara te gore.

25 I Omri je činio što je zlo u očima Jehovinom i bio je gori od svih prethodnika svojih.^b

26 U svemu je išao putem Jeroboama, sina Nebatova,^c i činio grijeha njegove kojima je Izraela naveo na grijeh, vrijeđajući Jehovu, Boga Izraelova, ništavnim idolima svojim.^d

27 Ostala povijest Omrijeva, sva djela i pothvati njegovi, nije li sve to zapisano u ljetopisima^e kraljeva izraelskih? **28** Napoljetku je Omri počinnuo s praocima svojim i bio je pokopan u Samariji, a Ahab,^f sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

29 Ahab, sin Omrijeva, postao je kralj nad Izraelom trideset i osme godine Asina kraljevanja nad Judom, i vladao je Ahab, sin Omrijeva, dvadeset i dvije godine nad Izraelom u Samariji.^g **30** I Ahab, sin Omrijeva, činio je gore zlo u očima Jehovinom nego svi prethodnici njegovi.^h **31** I kao da mu je bilo maloⁱ što je činio iste grijeha* kao i Jeroboam,^j sin Nebatov, nego je još uzeo za ženu^k Izebelu,^l kćer Etbaala, kralja sidonskog,^m te je počeo služiti Baaluⁿ i klanjati mu se. **32** Usto je podigao i žrtvenik Baalu u hramu^o Baalovu što ga je sagradio u Samariji.

1Kr 16:24* Vidi dodatak 13. **24*** "Samarija" znači "posjed Šemerova roda". **31*** Doslovno: "hodio u istim grijesima".

33 Ahab je načinio i obredno deblo.^a I vrijeđao je^b Ahab Jehovu, Boga Izraelova, više od svih kraljeva izraelskih što su bili prije njega.

34 Za njegova je vremena Hiel Beteljanin sagradio Jerihon. Abiramom, prvorođencem svojim, platio je što mu je temelj položio, a Segubom, najmlađim sinom svojim, platio je što mu je vrata postavio, po riječi koju je Jehova rekao preko Jošue, sina Nunova.^c

17 Ilija^d Tišbijac, jedan od stanovnika Gileada,^e rekao je Ahabu: "Tako živ bio Jehova,^f Bog Izraelov, pred kojim stojim,^g ovih godina neće biti ni rose ni kiše,^h osim po mojoj naredbi!"ⁱ

2 Potom mu je došla riječ^j Jehovina: **3** "Idi odavde i kreni na istok, pa se sakrij^k kod potoka* Kerita, koji je istočno od Jordana. **4** Iz potoka ćeš piti,^l a gavranima^m ću zapovjediti da te ondje hrane."ⁿ **5** I on je otišao i učinio po riječi Jehovinoj.^o Otišao je i nastanio se kod potoka Kerita, koji je istočno od Jordana. **6** Gavrani su mu donosili kruha i mesa ujutro i isto tako kruha i mesa uvečer, a iz potoka je pio.^p **7** Ali nakon nekog vremena potok je presušio,^r jer nije bilo kiše u zemlji.

8 Tada mu je došla riječ Jehovina:^s **9** "Ustani i pođi u Sarfatu,^t koja pripada Sidonu, pa ostani tamo! Evo, zapovjedio sam ondje jednoj ženi, udovici, da te hrani." **10** I ustaviši, otišao je u Sarfatu. Kad je

1Kr 16:33* Ili: "ašeru". **17:3*** Vidi do-datak 12.

16. poglavlje

- a 2Mo 34:13
2Kr 10:26
2Kr 13:6
b 1Kr 14:9
c Js 6:26
Js 23:14
Za 1:6

17. poglavlje

- d 1Kr 17:16
1Kr 17:22
1Kr 18:36
1Kr 18:46
2Kr 2:8
2Kr 2:11
2Lje 21:12
Lk 1:17
Iv 1:21
e Js 22:9
2Kr 10:33
f 5Mo 6:13
1Sa 19:6
1Kr 22:14
2Kr 3:14
g 3Mo 10:8
Lk 1:19
h 3Mo 26:21
5Mo 28:23
i Jr 14:22
Lk 4:25
Jk 5:17
j 4Mo 12:6
k Ps 31:20
Ps 83:3
l Ps 110:7
m Ps 147:9
Ri 8:28
n Ps 37:5
Ps 37:25
Mt 6:11
2Pe 2:9
o Ps 119:60
Izr 3:5
p 4Mo 15:23
Su 15:19
Ps 37:19
r 1Kr 18:5
Job 6:15
s Ps 36:10
t Ob 20
Lk 4:26

Desni stupac

- a 1Mo 24:17
Mt 10:42
Iv 4:7
He 11:37
b 1Mo 18:5
c 5Mo 6:13
Jr 4:2
d 1Mo 18:6
e Mt 15:33
f 2Kr 4:2
g Tu 4:9
h Iza 41:10
i Izr 3:9
Mt 19:21
1Pe 1:7
j Ps 34:10
Izr 3:10
Flp 4:19
k 2Lje 20:20
Mt 10:41
Lk 4:25
l Ps 37:19
Izr 11:24
Lk 18:27
2Ko 9:10
m 1Mo 2:7
2Kr 4:20
Job 34:14
Pr 9:11

1. KRALJEVIMA 16:33-17:18

došao do gradskih vrata, ugledao je tamo jednu ženu, udovicu, koja je skupljala drva. Dozvao ju je i rekao joj: "Donesi mi, molim te, malo vode u posudi da pijem!"^a **11** Kad je pošla da je donese, on joj je doviknuo: "Donesi mi, molim te, i malo kruha!"^b **12** A ona je nato rekla: "Tako živ bio Jehova,^c Bog tvoj, nemam kruha^d već samo šaku^e brašna u ćupu i malo ulja u vruću.^f I evo, skupljam malo drva da idem i pripremiti nešto za sebe i za sina svojega da to pojedemo, pa da umremo."^g

13 Tada joj je Ilija rekao: "Ne boj se!"^h Udi i učini kako si rekla! Samo najprije od toga napravi malenu pogaču za meneⁱ pa mi je iznesi, a poslije možeš pripremiti nešto za sebe i za sina svojega! **14** Jer ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: "Brašno u ćupu neće se potrošiti niti će ulja u vruću nestati sve do dana kad Jehova pusti kišu na zemlju."^j **15** I ona je otišla i učinila kako je rekao Ilija, i mnogo je dana imala što jesti ona, on i dom njezin.^k **16** Brašno u ćupu nije se potrošilo niti je ulja u vruću nestalo,^l prema riječi Jehovinoj koju je rekao preko Ilije.

17 A poslije toga razbolio se sin te žene, kod koje je boravio, i bolest je njegova bila sve teža te je na koncu izdahnuo.^m **18** Tada je žena rekla Iliji: "Zašto si mi to učinio,ⁿ Božji čovječe? Došao si k meni da me podsjetiš na grijeh moj^o i da mi usmretiš

n 2Sa 16:10; 2Sa 19:22; 2Kr 3:13; Mt 8:29; Mk 1:24; Iv 2:4; o Job 13:26.

sina.” **19** No on joj je odgovorio: “Daj mi sina svojega!” Tada ga je uzeo iz njezina naručja i odnio ga u gornju sobu^a gdje je stanovao te ga položio na postelju svoju.^b **20** I stao je zazivati Jehovu: “Jehova, Bože moj,^c zar ćeš doista i ovoj udovici kod koje boravam nanijeti zlo i usmrtniti joj sina?” **21** I ispruživši se nad dječakom^d tri puta, povikao je k Jehovi: “Jehova, Bože moj, molim te neka se vrati život^e u dijete ovo!” **22** I Jehova je uslišio glas Ilijin^f te se život dječakov vratio u njega i on je oživio.^g **23** Tada je Ilija uzeo dječaka, donio ga iz gornje sobe u kuću i dao ga majci njegovoj, govoreći: “Evo, sin je tvoj živ!”^h **24** A žena je odgovorila Iliji: “Sada zaista znam da si ti čovjek Božjiⁱ i da je riječ Jehovina u ustima tvojim istinita.”^j

18 Nakon mnogo vremena,^k to jest treće godine, došla je Iliji riječ Jehovina: “Idi i pokaži se Ahabu, jer sam odlučio pustiti kišu na zemlju!”^l **2** I Ilija je otišao da se pokaže Ahabu. A u Samariji je vladala velika glad.^m

3 I Ahab je pozvao Obadiju, koji je bio upravitelj dvora njegova.ⁿ (A Obadija se veoma bojao^o Jehove. **4** Kad je Izebela^p ubijala Jehovine proroke,^r Obadija je uzeo stotinu proroka i sakrio ih po pedeset u jednu pećinu te im donosio kruha i vode.)^s **5** I Ahab je rekao Obadiji: “Obidi sve izvore vodene i sve potoke u

1Kr 17:21* Doslovno: “duša”. Vidi dodatka 2.

17. poglavlje

- a 2Kr 4:10
Dj 9:37
- b 2Kr 4:21
2Kr 4:32
- c 1Kr 18:36
Ps 99:6
Mt 21:22
- d 2Kr 4:34
Dj 20:10
- e 1Mo 35:18
Jr 15:9
- f Ps 65:2
Izr 15:8
Dj 9:40
He 11:19
Jk 5:16
- g 5Mo 32:39
1Sa 2:6
2Kr 4:34
2Kr 13:21
Lk 7:15
Lk 8:55
Iv 5:28
Iv 11:44
Dj 9:41
Dj 20:10
Ri 14:9
- h He 11:35
- i Iv 3:2
- j 1So 2:13
1Iv 2:21

18. poglavlje

- k Lk 4:25
Jk 5:17
- l Ps 65:9
Ps 65:10
Jr 14:22
Mt 5:45
- m 3Mo 26:26
5Mo 28:24
Tu 4:9
- n 1Mo 24:2
1Mo 39:4
- o Izr 8:13
Izr 14:26
Ml 3:16
Dj 10:2
- p 1Kr 16:31
- r Ne 9:26
Ps 105:15
- s Izr 19:17
Mt 10:42

Desni stupac

- a Ps 104:14
- b Jr 14:5
Jl 1:18
- c Jr 14:3
- d 2Kr 1:8
- e 1Sa 25:23
- f 2Kr 8:12
- g 1Pe 2:17
- h 1Kr 17:18
1Kr 1:29
- i 5Mo 6:13
1Kr 17:3
1Kr 17:9
- k 2Kr 2:16
Eze 3:12
Mt 4:1
Dj 8:39
- l Izr 16:14
- m Ps 18:21
Ps 71:17
Izr 8:13
Pr 7:18
Pr 12:1
Iza 50:10
- n 1Kr 18:4
o Mt 25:35
- p Izr 22:3

zemlji! Možda pronađemo nešto zelene trave^a da sačuvamo konje i mule na životu i da nam više ne ugiba stoka naša.”^b

6 Tako su podijelili među sobom zemlju koju će obići. Ahab je sam otišao jednim putem, a Obadija je otišao drugim putem, isto sam.^c

7 Dok je Obadija bio na putu, gle, u susret mu je došao Ilija.^d Prepoznavši ga, pao je ničice,^e govoreći: “Jesi li to ti, gospodaru moj^f Ilija?” **8** A on mu je odgovorio: “Ja sam! Idi i reci gospodaru svojem: ‘Evo Ilije!’” **9** Ali on mu je rekao: “Koji sam grijeh^h počinio da slugu svojega predaješ u ruke Ahabu da me pogubi?” **10** Tako živ bio Jehova,ⁱ Bog tvoj, nema naroda ni kraljevstva kamo gospodar moj nije slao da te traže. Kad su mu rekli: ‘Nije ovdje’, tražio je od tog kraljevstva ili naroda da se zakunu da te nisu našli.^j

11 A ti sad kažeš: ‘Idi i reci gospodaru svojem: “Evo Ilije!”’ **12** Ali kad ja odem od tebe, duh^k Jehovin odnijet će te tko zna kamo, pa kad dođem Ahabu i javim mu, a on te ne nađe, ubit će me.^l A sluga se tvoj od mladosti svoje boji Jehove.^m **13** Nije li gospodar moj čuo što sam učinio kad je Izebela ubijala proroke Jehovine, kako sam sakrio stotinu proroka Jehovinih, po pedeset u jednu pećinu,ⁿ i donosio im kruha i vode?^o **14** A ti sada kažeš: ‘Idi i reci gospodaru svojem: “Evo Ilije!”’ On će me ubiti!”^p **15** No Ilija je rekao: “Tako živ bio^r Jehova nad

r 5Mo 6:13; Iza 49:18.

vojskama^a pred kojim stojim, danas ću mu se pokazati.”

16 Tada je Obadija pošao u susret Ahabu i javio mu vijest. I Ahab je pošao da se sastane s Ilijom.

17 I čim je Ahab ugledao Iliju, rekao mu je: “Jesi li ti onaj što nevolju navlači na Izraela?”^b

18 A on je odgovorio: “Ne navlačim ja nevolju^c na Izraela, nego ti i dom oca tvoje-
ga,^d jer ste ostavili zapovijedi Jehovine^e i pošli za Baalima.^f

19 Nego sada zapovjedi da se k meni na goru Karmel^g sakupi sav Izrael zajedno s četiri stotine i pedeset proroka Baalovih^h i četiri stotine proroka koji štiju obredno deblo^{*i} i jedu za stolom Izebelinim.”^j
20 I Ahab je pozvao sve sinove Izraelove i sakupio proroke^k na gori Karmelu.

21 Tada je Ilija pristupio svemu narodu i rekao: “Dokle ćete hramiti na obje strane? Ako je Jehova pravi Bog, idite za njim,^m a ako je Baal, idite za njim!” Ali narod mu nije odgovorio ni riječi. **22** A Ilija je rekao narodu: “Ja sam jedini još ostao kao prorok Jehovin,ⁿ a proroka Baalovih ima četiri stotine i pedeset. **23** I sada neka nam daju dva junca pa neka oni izaberu sebi jednoga junca, isjeku ga na komade i stave na drva, ali neka ne podmeću vatre. A ja ću pripremiti drugoga junca i staviti ga na drva, ali neću podmetati vatre. **24** Tada vi prizovite ime svojega boga,^o a ja ću prizvati

1Kr 18:19* Ili: “ašeru”.

18. poglavlje

- a 1Sa 4:4
Ps 24:10
- b Dj 24:13
2Pe 2:10
Jd 8
- c Jš 7:25
- d Eze 3:8
- e 2Mo 20:4
1Kr 9:9
Jr 2:13
- f 1Kr 16:31
- g Jš 19:26
2Kr 2:25
Jr 46:18
Am 1:2
- h Eze 13:3
- i 1Kr 16:33
- j 1Kr 19:1
- k 1Kr 22:6
- l 5Mo 4:35
2Kr 17:41
Iza 42:8
Jr 2:11
Ho 10:2
Mt 12:30
1Ko 10:21
2Ko 6:14
- m 2Mo 20:5
Jš 24:15
1Sa 7:3
Ps 100:3
- n 1Kr 19:10
- o Su 6:31

Desni stupac

- a 5Mo 4:24
- b 3Mo 9:24
Su 6:21
1Lje 21:26
2Lje 7:1
- c Ps 115:7
- d Ps 115:5
Ps 135:16
Iza 44:18
Iza 45:20
Jr 10:5
Da 5:23
Hb 2:18
1Ko 8:4
1Ko 10:19
1Ko 12:2
- e Jr 10:15
- f Iza 41:23
- g Su 3:24
1Sa 24:3
- h Mt 15:17
- i Ps 121:4
Ps 135:17
Iza 40:28
- j 3Mo 19:28
5Mo 14:1
- k 1Sa 18:10
1Kr 22:10
- l Iza 44:20
Ga 4:8
- m 1Kr 19:14
- n 2Mo 24:4
Jš 4:3
- o 1Mo 32:28
1Mo 33:20
1Mo 35:10
2Kr 17:34
Iza 48:1
- p 2Mo 20:25
5Mo 27:6
- r 1Mo 13:18
5Mo 12:27
1Kr 18:24

ime Jehovino. Bog koji odgovori vatrom^a pravi je Bog.”^b Nato je sav narod odgovorio: “Dobro si rekao!”

25 Potom je Ilija rekao prorocima Baalovim: “Izaberite sebi jednoga junca i prvi ga pripremite, jer vas je više. I prizovite ime boga svoje-
ga, ali ne podmećite vatre.”

26 I uzeli su junca kojeg im je dao. Pripremili su ga i prizivali su ime Baalovo od jutra do podneva, govoreći: “Baale, usliši nas!” Ali nije bilo ni glasa^c ni odgovora.^d A oni su hramajući plesali oko žrtvenika što su ga načinili. **27** U podne im se Ilija stao rugati:^e “Vi čite na sav glas, jer on je bog!^f Valjda se nešto zamislio ili treba obaviti nuždu^g pa je otišao na zahod!^h Ili možda spava pa se treba probuditi!”ⁱ **28** A oni su počeli vikati na sav glas i rezati se^j bodežima i kopljima, po svom običaju, dok ih nije oblila krv. **29** Kad je prošlo podne, oni su se i dalje ponašali mah-nito kao da su pali u proročki zanos^k sve dok nije došlo vrijeme da se prinese žitna žrtva, ali nije bilo ni glasa ni odgovora ni znaka da itko sluša.^l

30 Naposljetku je Ilija rekao svemu narodu: “Pristupite k meni!” I sav mu je narod pristupio. Tada je počeo popravljati žrtvenik Jehovin koji je bio srušen.^m **31** I uzeo je Ilija dvanaest kamenova, prema broju plemena sinova Jakova, kojemu je došla riječ Jehovina:ⁿ “Izrael će biti ime tvoje!”^o **32** I od tog je kamenja sagrađio žrtvenik^p u ime Jehovino^r i oko žrtvenika načinio je jakrak što je opasivao područje

koje bi se moglo zasijati s dva seaha* sjemena. **33** Zatim je naslagao drva,^a isjekao junca na komade i položio ga na drva. Tada je rekao: "Napunite četiri čupa vode i izlijte je na žrtvu paljenicu i na drva!" **34** Potom je rekao: "Učinite to još jednom!" I učinili su to još jednom. A on je rekao: "Učinite to i treći put!" I učinili su to i treći put. **35** I voda je potekla svuda oko žrtvenika. Tako je i jarak napunio vodom.

36 Kad je došlo vrijeme^b da se prinese žitna žrtva, prorok Ilija pristupio je i rekao: "Jehova, Bože Abrahamov,^c Izakov^d i Izraelov,^e neka se danas obznani da si ti Bog u Izraelu^f i da sam ja sluga tvoj te da sam po riječi tvojoj^g sve ovo učinio!" **37** Usliši me, Jehova, usliši me da bi znao ovaj narod da si ti, Jehova, h^h pravi Bog i da ti obraćaš srce njihovo!"ⁱ

38 Tada je sišla vatra^j od Jehove i spalila žrtvu paljenicu,^k drva, kamenje i prašinu te popila vodu u jarku.^l **39** Vidjevši to, sav je narod pao ničice^m i rekao: "Jehova je pravi Bog! Jehova je pravi Bog!" **40** A Ilija im je rekao: "Pohvaljajte proroke Baalove! Ne dajte da ijedan utekne!" I pohvaljali su ih, a Ilija ih je potom odveo u dolinu Kišonaⁿ i ondje pobio.^o

41 Potom je Ilija rekao Ahabu: "Idi gore, jedi i pij,^p jer čuje se hujanje što pljusak javlja!"^r **42** I Ahab je otišao gore da jede i pije. A Ilija se popeo na vrh Karmela, prignuo se k

18. poglavlje

- a 1Mo 22:9
3Mo 1:7
- b 2Mo 29:41
Ps 141:2
Dj 3:1
- c 1Mo 26:24
2Lj 20:7
- d 1Mo 28:13
1Mo 31:53
1Mo 32:9
1Mo 46:3
- e 1Lj 29:18
Mt 22:32
- f 2Mo 20:2
Ps 83:18
Eze 36:23
- g 4Mo 16:28
2Sa 7:21
Iv 11:42
- h 2Lj 14:11
Ps 96:5
Iza 44:6
Da 4:37
- i Jr 31:18
Eze 18:32
Eze 33:11
- j 3Mo 9:24
Su 6:21
2Lj 7:1
- k 1Kr 18:23
1Kr 18:24
- m 2Lj 7:3
Jk 4:10
- n Su 5:21
Ps 83:9
- o 5Mo 13:5
5Mo 18:20
- p Pr 9:7
- r 1Kr 17:1
Za 10:1

Desni stupac

- a Jš 7:6
Jk 5:16
- b Ps 89:7
He 12:28
Jk 5:17
- c Lk 18:7
- d Lk 12:54
- e Mi 1:13
- f Ps 107:25
Ps 147:18
Jk 5:18
- g 1Sa 12:18
Job 38:37
Ps 68:9
- h Jš 19:18
1Kr 21:1
- i Iza 8:11
Eze 3:14
- j 2Mo 12:11
2Kr 4:29
2Kr 9:1
1Pe 1:13
- k 1Sa 8:11
1Pe 2:17

19. poglavlje

- l 1Kr 16:29
1Kr 21:25
- m 1Kr 16:31
- n 1Kr 18:40
- o 1Kr 20:10
- p Dj 23:13
- r 2Mo 2:15
1Sa 27:1
Izr 16:14
Izr 22:3
Mt 10:23
s 1Mo 21:31
t Jš 15:28

zemlji^a i stavio lice svoje među koljena.^b **43** Zatim je služi svojemu rekao: "Molim te, idi gore i pogledaj prema moru!" I otišao je gore i pogledao te je rekao: "Ništa se ne vidi." A on je odgovorio: "Idi ponovno!" i tako sedam puta.^c

44 A sedmi je put javio: "Eno, oblak malen kao dlan ljudski diže se s mora!"^d Tada je Ilija rekao: "Idi i reci Ahabu: 'Upregni konje^e i podi dolje da te ne uhvati pljusak!'"

45 Uto se nebo zračilo od oblaka i vjetrova^f i spustio se jak pljusak.^g A Ahab se popeo na kola i odveo u Jizreel.^h

46 Ruka Jehovina bila je nad Ilijomⁱ i on je podvio skute haljine svoje^j i otrčao pred Ahabom sve do Jizreela.^k

19 Ahab^l je ispričao Izebeli^m sve što je Ilija učinio i kako je mačem pobio sve proroke.ⁿ **2** Tada je Izebela poslala glasnika k Iliji i poručila mu: "Neka mi bogovi učine tako^o i neka tome još dodaju^p ako sutra u ovo doba ne učinim s dušom tvojom kao što si ti učinio s dušom svakoga od njih!" **3** I on se uplašio, pa je ustao i otišao da spasi dušu svoju.^r Kad je došao u Beeršebu,^s koja je u Judi,^t ostavio je ondje slugu svojega. **4** A sam je otišao dan hoda u pustinju i došavši onamo, sjeo je pod neko drvo.^u Tada je počeo moliti da umre.* "Dosta mi je! Jehova, uzmi sada dušu moju,^v jer nisam ništa bolji od praotaca svojih!"

u Jn 4:6; v 4Mo 11:15; Job 3:21; Jn 4:3.

1Kr 19:4* Doslovno: "da mu duša umre".

1Kr 18:32* Seah je 7,33 litre. Vidi do-datak 13.

5 Zatim je legao i zaspao pod tim drvetom.^a Ali, gle, anđeo^b ga je dotaknuo^c i rekao mu: "Ustani i jedi!" 6 I on je pogledao, a kad tamo, kraj glave mu pogača^d na užarenom kamenju i vrč vode. Tako je jeo i pio, pa opet legao. 7 A anđeo^e Jehovin došao je po drugi put, dotaknuo ga i rekao: "Ustani i jedi, jer je put pretežak za tebe!"^f 8 Tako je ustao, jeo i pio te je okrijepljen tom hranom hodao četrdeset dana^g i četrdeset noći sve do gore pravoga Boga, do Horeba.^h

9 Ondje je ušao u neku pećinuⁱ da u njoj prenoći. I gle, došla mu je riječ Jehovina: "Što radiš ovdje, Ilija?"^j 10 A on je odgovorio: "Revnovao sam^k za* Jehovu, Boga nad vojskama, jer su sinovi Izraelovi ostavili savez tvoj,^l žrtvenike su tvoje porušili,^m a proroke tvoje mačem pobili.ⁿ Samo sam ja ostao,^o a sada i moju dušu traže da mi je uzmu."^p 11 Ali glas mu je rekao: "Izadi i na gori stani pred Jehovu!"^r I gle, Jehova je prolazio onuda,^s a vjetar silan i jak razdirao je gore i lomio litice pred Jehovom.^t Ali Jehova nije bio u vjetru. Nakon vjetra došao je potres.^u Ali Jehova nije bio u potresu. 12 Nakon potresa došla je vatra.^v Ali Jehova nije bio u vatri. A nakon vatre došao je glas, tih i blag.^z 13 Kad ga je Ilija čuo, pokrio je lice ogrtačem svojim^a te izašao i stao na ulaz u pećinu. I gle, glas što mu je došao rekao je: "Što radiš ovdje, Ilija?"^b

1Kr 19:10* Ili: "ljubomorno sam branio".

19. poglavlje

- a Job 30:4
- b Ps 34:7
- c Da 10:10
- Dj 12:7
- d 1Kr 17:12
- Iza 33:16
- e He 1:14
- f Ps 103:13
- g 2Mo 24:18
- 5Mo 9:9
- Lk 4:2
- h 2Mo 3:1
- 2Mo 19:18
- Ml 4:4
- i 2Mo 33:22
- He 11:38
- j 1Mo 16:8
- Ps 139:7
- k 2Mo 20:5
- 4Mo 25:11
- 2Kr 10:16
- Ps 69:9
- Ps 119:139
- 2Ko 11:2
- l 5Mo 29:25
- Su 2:20
- 1Kr 8:9
- 2Kr 17:15
- He 9:9
- m Ri 11:3
- n 1Kr 18:4
- o 1Kr 18:22
- Izr 24:10
- Ri 11:3
- p 1Kr 19:2
- r 2Mo 34:2
- s 2Mo 33:22
- Hb 3:3
- t Job 38:1
- Ps 50:3
- Iza 29:6
- u 1Sa 14:15
- Job 9:6
- Ps 68:8
- Na 1:5
- v 5Mo 4:11
- z 2Mo 34:6
- 5Mo 4:33
- a 2Mo 3:6
- b 1Kr 19:9

Desni stupac

- a 5Mo 31:20
- Ps 78:37
- Iza 1:4
- Jr 22:9
- Ri 11:3
- b 1Kr 19:10
- c 2Kr 8:7
- d 1Sa 2:7
- e 2Kr 8:8
- 2Kr 8:12
- Am 1:4
- f 2Kr 9:2
- 2Kr 9:30
- g 2Kr 9:14
- h 2Kr 2:9
- Lk 4:27
- i Su 7:22
- j 1Kr 4:12
- 2Kr 2:15
- k 2Kr 8:12
- 2Kr 9:14
- 2Kr 10:32
- 2Kr 13:3
- l 2Kr 9:24
- 2Kr 10:6
- 2Kr 10:25
- m 2Kr 2:24
- n Iza 1:9
- Ri 11:4
- Ri 11:5
- 2Ti 2:19

14 A on je odgovorio: "Revnovao sam za* Jehovu, Boga nad vojskama, jer su sinovi Izraelovi ostavili savez tvoj,^a žrtvenike su tvoje porušili, a proroke tvoje mačem pobili. Samo sam ja ostao, a sada i moju dušu traže da mi je uzmu."^b

15 Tada mu je Jehova rekao: "Idi, vrati se putem svojim u pustinju damašćansku^c i kad dođeš tamo, pomaži^d Hazaela^e za kralja nad Sirijom!

16 Jehua,^f unuka Nimšijeva,^g pomaži za kralja nad Izraelom, a Elizeja,^h sina Šafatova iz Abel-Mehole,ⁱ pomaži za proroka umjesto sebe.^j 17 I onoga tko umakne maču Hazaelovu,^k pogubit će Jehu,^l a onoga tko umakne maču Jehuovu, pogubit će Elizej.^m 18 Ostavio sam u Izraelu sedam tisuća ljudi,ⁿ sva koljena koja se nisu prignula pred Baalom^o i sva usta koja ga nisu poljubila."^p

19 I otišavši odande, našao je Elizeja, sina Šafatova, kako ore.^r Dvanaest je jarmova imao pred sobom, a sam je bio kod dvanaestoga. Ilija je otišao k njemu i bacio na njega svoj proročki ogrtač.^s 20 A on je ostavio bikove i potrčao za Ilijom, govoreći: "Dopusti mi, molim te, da poljubim oca svojega i majku svoju,^t pa ću onda poći za tobom!" A on mu je odgovorio: "Idi, vrati se, zar te ja sprečavam u tome?" 21 I on se vratio od njega te je uzeo jaram bikova i žrtvovao ih,^u a na drvim od pluga i jarma^v u koji

^o 2Mo 20:5; ^p Ho 13:2; ^r 2Mo 3:1; ^s Su 6:11; ^t 2Sa 7:8; ^u 2Kr 2:8; ^v 1Mo 31:28; ^w 3Mo 19:5; ^x 2Sa 24:22.

1Kr 19:14* Ili: "ljubomorno sam branio".

su bili upregnuti bikovi skuhao je meso njihovo i dao ga narodu da jede. Potom je ustao i otišao za Ilijom te mu postao sluga.^a

20 Ben-Hadad,^b kralj sirijski, skupio je svu vojsku svoju, a s njim su bila i trideset i dva kralja^c s konjima^d i kolima,^e pa je otišao opsjedati^f Samariju^g i boriti se protiv nje. **2** Poslao je glasnike^h u grad izraelskom kralju Ahabu i poručio mu: "Ovako kaže Ben-Hadad: **3** 'Srebro tvoje i zlato tvoje moje je, a i najljepše žene tvoje i najljepši sinovi tvoji moji su!'"ⁱ **4** A kralj izraelski odgovorio je: "Kao što si rekao, gospodar moj, kralju, tvoj sam sa svime što mi pripada."^j

5 No glasnici su ponovno došli i rekli: "Ovako kaže Ben-Hadad: 'Poslao sam glasnike k tebi i poručio ti: "Srebro svoje, zlato svoje, žene svoje i sinove svoje meni ćeš dati!'" **6** Ali ja ću ipak sutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da dobro pretraže dvor tvoj i kuće slugu tvojih. I sve što je dragocjeno^k u očima tvojim oni će uzeti i odnijeti!"

7 Tada je kralj izraelski savvao sve starješine u zemlji^l i rekao im: "Pogledajte, molim vas, i vidite kako ovaj traži nevolju,^m jer je poslao k meni po žene moje, sinove moje, srebro moje i zlato moje, i nisam mu to uskratilo!" **8** A sve starješine i sav narod rekli su mu: "Nemoj poslušati i nemoj pristati!" **9** Stoga je rekao glasnincima Ben-Hadadovim: "Ovako recite gospodaru mojemu,

19. poglavlje

a 2Mo 24:13
2Kr 2:3
2Kr 3:11

20. poglavlje

b 2Kr 6:24
2Kr 8:7
c Iza 10:8
Eze 26:7
d Izr 21:31
e 5Mo 20:1
f 3Mo 26:25
5Mo 28:52
g 2Kr 6:24
2Kr 17:5
h 2Kr 19:9
2Kr 19:23
Iza 37:9
i 2Mo 15:9
Job 40:12
Iza 10:13
j 3Mo 26:28
5Mo 28:48
k Su 5:30
Ezr 8:27
l Izr 11:14
m Izr 11:27

Desni stupac

a 1Kr 19:2
Jr 5:7
b Dj 23:12
c Izr 16:18
Iza 37:24
d 1Sa 2:3
1Sa 25:13
Ps 45:3
e Izr 27:1
Pr 7:8
Pr 8:7
f Izr 31:4
g 1Kr 16:29
h Iza 55:11
i 2Mo 14:18
Ps 37:20
j 1Sa 14:6
2Lje 14:11
k Izr 31:4
Pr 10:17
Ho 4:11
l 1Kr 20:14

kralju: 'Sve što si prvi put poručio služi svojemu učinit ću, ali ovo ne mogu učiniti.'" I glasnici su otišli i odnijeli mu odgovor.

10 Tada je Ben-Hadad poslao k njemu glasnike i poručio mu: "Neka mi bogovi^a učine tako i neka mi još dodaju^b ako bude praha od Samarije dosta da sav narod što je sa mnom dobije po šaku!"^c **11** A kralj izraelski odgovorio mu je: "Ovako mu recite: 'Neka se ne hvali onaj koji se još opasuje^d kao onaj koji se već raspasuje!'"^e **12** Kad je on čuo taj odgovor, a upravo je s kraljevima^f u šatorima, naredio je slugama svojim: "Zauzmite položaje!" I počeli su zauzimati položaje da napadnu grad.

13 I gle, jedan je prorok pristupio Ahabu, kralju izraelskom,^g i rekao: "Ovako kaže Jehova:^h 'Jesi li vidio sve ovo silno mnoštvo? Evo, predat ću ga danas tebi u ruke i tada ćeš znati da sam ja Jehova!'"ⁱ

14 Nato je Ahab upitao: "Preko koga?" A ovaj je odgovorio: "Ovako kaže Jehova: 'Preko mladića što su u službi knezova pokrajinskih.'" Na koncu je još upitao: "Tko će započeti bitku?" A on je odgovorio: "Ti!"

15 Tada je prebrojio mladiće knezova pokrajinskih i bilo ih je dvije stotine trideset i dva.^j Potom je prebrojio sav narod, sve sinove Izraelove, i bilo ih je sedam tisuća. **16** Izašli su u podne dok se Ben-Hadad opijao^k u šatorima s trideset i dva kralja koji su mu došli pomoći. **17** Prvi su izašli mladići^l knezova po-

krajinskih. A Ben-Hadad je poslao ljude svoje i oni su mu javili: "Izašli su ljudi iz Samarije." **18** Nato je rekao: "Ako su izašli radi mira, pohvatajte ih žive, ako li su izašli radi bitke, opet ih pohvatajte žive!"^a **19** A iz grada su izašli mladići knezova pokrajinskih i vojska koja je išla za njima. **20** I svaki je napao protivnika svojega, tako da su Sirijci^b stali bježati,^c a Izrael je krenuo u potjeru za njima. No Ben-Hadad, kralj sirijski, uspio je pobjeći na konju s konjanicima. **21** Tada je izašao i kralj izraelski i udario na konje i kola^d te pobio Sirijce u pokolju velikome.

22 Poslije toga je prorok^e došao kralju izraelskom i rekao mu: "Idi, ojačaj snage svoje,^f promislj pa vidi što ćeš učiniti,^g jer će početkom godine* kralj sirijski doći na tebe!"^h

23 A sluge kralja sirijskog rekli su kralju svojemu: "Njihov Bog je Bog gora.ⁱ Zato su bili jači od nas. Ali budemo li se borili protiv njih u ravnicima, vidjet ćeš da ćemo biti jači od njih." **24** Učini dakle ovako: Makni kraljeve^j s mjesta njihovih i postavi upravitelje umjesto njih.^k **25** A ti skupi sebi vojsku jednaku onoj koju si izgubio, uzmi konja za konja i kola za kola. I pobijmo se s njima u ravnicima, pa ćeš vidjeti da ćemo biti jači od njih."^l I on je poslušao glas njihov i učinio tako.

26 I tako je početkom godine Ben-Hadad skupio Sirijce^m

20. poglavlje

- a Izr 16:18
Izr 18:12
Lk 14:11
b 1Mo 25:20
5Mo 26:5
2Sa 8:6
2Kr 5:2
Iza 9:12
c 3Mo 26:8
5Mo 28:7
Ps 33:16
Ps 46:6
d Jš 11:6
e 1Kr 20:13
Am 3:7
f 2Lje 25:8
Ps 25:8
Ps 27:14
g Izr 20:18
h 2Sa 11:1
1Lje 20:1
2Lje 36:10
i Ps 47:7
Ps 83:18
Ps 97:9
Ps 115:2
Ri 1:21
1Ko 8:4
j 1Kr 20:1
1Kr 20:16
k Izr 21:30
l Ps 10:3
m 1Kr 20:20

Desni stupac

- a 1Sa 29:1
2Kr 13:17
b Jš 1:11
c Su 6:5
1Sa 13:5
2Lje 32:7
He 11:34
d Ps 18:30
e 5Mo 32:27
Ps 58:10
Eze 20:9
Eze 36:22
f 2Mo 6:7
2Mo 7:5
2Mo 8:10
Eze 6:14
Eze 39:7
g Jš 6:15
h 1Kr 20:26
i Iza 24:18
Jr 48:44
Am 2:14
Am 9:3
j 1Kr 20:20
k 1Kr 22:25
l Izr 20:28
Iza 16:5
m Jn 3:8
n 1Mo 37:34
1Kr 21:27
Es 4:1
Iza 22:12
Ot 11:3
o Jn 3:9

i krenuo u Afek^a u bitku protiv Izraela. **27** A i sinovi Izraelovi skupili su se, opskrbili svime što im je bilo potrebno^b i izašli im u susret. Utaborili su se sinovi Izraelovi ispred njih kao dva mala stada koza, a Sirijci su prekrili zemlju.^c **28** Tada je čovjek Božji^d došao kralju izraelskom i rekao mu: "Ovako kaže Jehova: 'Zato što Sirijci kažu: "Jehova je Bog gora, a ne Bog ravnica", sve ovo mnoštvo veliko predat ću tebi u ruke,^e i tada ćete znati da sam ja Jehova."^f

29 Sedam su dana bili utaboreni, jedni prema drugima.^g A sedmoga dana započela je bitka i sinovi Izraelovi pobili su Sirijce, stotinu tisuća pješaka u jednome danu. **30** Oni koji su preostali pobjegli su u Afek,^h u sam grad, ali srušile su se zidine na dvadeset i sedam tisuća ljudi što su preostali.ⁱ I Ben-Hadad je pobjegao^j u grad i sakrio se u najskrovitiju sobu.^k

31 I njegovi su mu sluge rekli: "Evo, čuli smo da su kraljevi iz doma Izraelova milostivi^l kraljevi. Zato nam dopusti, molimo te, da stavimo kostrijet^m oko bokova svojihⁿ i konopce oko glava svojih, pa da izađemo pred kralja izraelskog! Možda će sačuvati na životu dušu tvoju."^o **32** I tako su opasali kostrijeću bokove svoje i vezali konopce oko glava svojih, pa su došli pred kralja izraelskog i rekli: "Sluga tvoj Ben-Hadad rekao je: 'Molim te, ostavi na životu dušu

1Kr 20:31* Ili: "puni vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

1Kr 20:22* Odnosno sljedećeg proljeća. Vidi 2Lje 36:10.

moju!” Nato je on upitao: “Je li još živ? On mi je brat.”

33 A oni^a su to shvatili kao dobar znak i da doista tako misli, pa su rekli: “Ben-Hadad ti je brat.” A on je rekao: “Idite i dovedite ga!” Tada je Ben-Hadad došao k njemu i on ga je uzeo na kola.^b

34 A Ben-Hadad mu je rekao: “Vratit ću gradove^c koje je otac moj uzeo ocu tvojemu, a ti izaberi sebi ulice u Damasku kao što je otac moj sebi izabrao u Samariji!”

Nato je Ahab odvratio: “Sklopimo savez^d pod tim uvjetima i pustit ću te da ideš!”

Tako je sklopio savez s njim i pustio ga da ide.

35 A jedan od sinova proročkih^{*e} rekao je drugu svojemu po riječi^f Jehovinoj: “Molim te, udari me!” Ali ovaj ga nije htio udariti. **36** A on mu je rekao: “Budući da nisi poslušao glas Jehovin, evo, kad odeš od mene, lav će te ubiti.” I kad je ovaj otišao od nje, napao ga je lav^g i ubio ga.^h

37 Potom je našao drugog čovjeka i rekao mu: “Molim te, udari me!” I ovaj ga je izudarao i izranjavao.

38 Tada je prorok otišao i stao kraj puta da dočeka kralja, a preko očiju je stavio povež da ga se ne prepozna.ⁱ **39** I kad je kralj prolazio onuda, on je povikao kralju: “Sluga je tvoj izišao u najžešću bitku, i gle, jedan je

1Kr 20:35* Izraz “sinovi proročki” vjerojatno se odnosi na zajednicu u kojoj su se proroci školovali za svoju službu ili na skupinu proroka koji su međusobno surađivali.

20. poglavlje

- a Izr 25:13
- b 2Kr 10:15
- c 1Kr 15:20
- 2Lje 16:4
- d 2Mo 23:32
- e 2Kr 2:3
- Am 7:14
- f 1Kr 17:14
- g 1Kr 13:24
- h Izr 16:25
- i 2Sa 14:2
- j 2Sa 12:1
- 2Sa 14:4

Desni stupac

- a 1Mo 2:7
- 3Mo 17:11
- b 2Kr 10:24
- Dj 12:19
- Dj 16:27
- c 2Mo 21:30
- Izr 13:8
- d Job 34:4
- Lk 19:22
- Ga 6:7
- e 1Kr 20:35
- f 3Mo 27:29
- Jš 6:18
- 1Sa 15:9
- 1Lje 2:7
- Jr 48:10
- g 1Kr 22:31
- 1Kr 22:35
- 2Lje 18:33
- h 2Kr 6:24
- 2Kr 8:12
- 2Lje 18:16
- i 1Kr 21:4
- Ps 2:10
- j 1Kr 16:29

21. poglavlje

- k Jš 19:18
- 1Kr 18:45
- Ho 2:22
- l 2Mo 20:17
- 5Mo 5:21
- Hb 2:9
- Lk 12:15
- Ri 7:7
- Jk 1:14
- 2Pe 2:14
- m 1Sa 8:14
- n 5Mo 11:10
- Pr 2:5
- o 3Mo 25:23
- 4Mo 36:7
- Eze 46:18
- p 3Mo 25:18
- Jš 22:5
- 1Sa 24:6
- 1Sa 26:11
- Ps 97:10
- Am 5:15

čovjek istupio iz bojnih redova i doveo mi nekog čovjeka, govoreći: ‘Čuvaj ovog čovjeka! Ako nestane, tvoja će duša^a biti umjesto njegove duše^b ili ćeš izvagati talenat^{*} srebra.’^c **40** I dok je sluga tvoj bio zaposlen ovdje i ondje, ovaj je nestao.” Nato mu je kralj izraelski rekao: “To ti je presuda. Sam si je donio!”^d **41** Tada je ovaj brže skinuo povež s očiju i kralj je izraelski prepoznao da je on jedan od proroka.^e **42** I rekao je kralju: “Ovako kaže Jehova: ‘Budući da si pustio iz ruke svoje čovjeka kojega sam odredio da se pogubi,^{*f} tvoja će duša biti umjesto njegove duše^g i tvoj narod umjesto njegova naroda!”^h **43** Tako se kralj izraelski uputio kući svojoj oneraspoložen i potišten,ⁱ i došao je u Samariju.^j

21 A poslije toga dogodilo se ovo: Nabet Jizreelac imao je vinograd u Jizreelu,^k kraj palače Ahaba, kralja samarijskog. **2** I Ahab je rekao Nabotu: “Daj^l mi svoj vinograd^m da mi služi kao povrtnjak,ⁿ jer je blizu kuće moje, a ja ću ti za njega dati bolji vinograd! Ili ako ti je draže, platit ću ti ga u novcu.” **3** Ali Nabet je odgovorio Ahabu: “Ne mogu ti dati nasljedstvo praotaca svojih^o jer znam da bi to u Jehovinim očima bilo neispravno.”^p **4** Tako se Ahab vratio kući oneraspoložen i potišten zbog odgovora koji mu je dao Nabet Jizreelac, rekavši mu: “Neću ti

1Kr 20:39* Vidi dodatak 13. **42*** Ili: “da bude *herem*”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

dati nasljedstvo praotaca svojih." Legao je na postelju svoju, okrenuo lice svoje^a i ništa nije htio jesti.

5 A Izebela,^b žena njegova, došla je k njemu i upitala ga: "Zašto si žalostan^{*c} i nećeš jesti?"

6 A on joj je odgovorio: "Zato što sam razgovarao s Nabotom Jizreelcem i rekao su: 'Daj mi vinograd svoj za novac! Ili ako ti je draže, dat ću ti za njega drugi vinograd.' Ali on je rekao: 'Neću ti dati vinograda svojega!'"^d

7 Tada mu je Izebela, žena njegova, rekla: "Zar nisi ti kralj nad Izraelom?^e Ustani, jedi i neka bude veselo srce tvoje! Ja ću ti dati vinograd Nabota Jizreelca."^f

8 Potom je napisala pisma^g u ime Ahabovo i zapečatila ih pečatom^h njegovim. Pisma je poslala starješinamaⁱ i dostojanstvenicima što su živjeli s Nabotom u istom gradu. **9** A u pismima je napisala ovako:^j "Oglasite post i posjednite Nabota na čelo naroda. **10** Nasuprot njemu posjednite dva^k nevaljala čovjeka^l koji će svjedočiti protiv njega,^m govoreći: 'Prokleo si Boga i kralja!'"ⁿ Tada ga izvedite van i kame-
nujte ga da pogine."^o

11 I ljudi iz grada njegova, starješine i dostojanstvenici koji su živjeli u gradu njegovu, učinili su kako im je poručila Izebela i kako je poslala. **12** Oglasili su post^r i posjeli Nabota na čelo naroda. **13** Potom su došla dva nevaljala čovjeka i sjela nasuprot njemu. I ti su nevaljali ljudi

21. poglavlje

- a Izr 15:13
- Izr 18:14
- b 1Kr 16:31
- 1Kr 18:4
- 1Kr 19:2
- 1Kr 21:25
- 2Kr 9:34
- c Ne 2:2
- d 1Kr 21:3
- e 1Sa 8:14
- f Mi 2:1
- Mi 7:3
- g 2Sa 11:14
- h Ne 9:38
- Es 8:8
- i 4Mo 11:16
- 5Mo 16:18
- j Izr 6:18
- k 5Mo 17:6
- l 1Sa 2:12
- 2Sa 20:1
- Izr 17:23
- m 2Mo 20:16
- 5Mo 5:20
- Izr 6:19
- Izr 24:28
- Iza 32:7
- Dj 6:13
- n 2Mo 22:28
- 3Mo 24:16
- Mt 26:65
- Dj 23:5
- o 3Mo 24:16
- Iv 10:33
- Dj 7:58
- p 2Mo 23:1
- 3Mo 19:15
- r Iza 58:4

Desni stupac

- a 1Kr 21:10
- Pr 3:16
- Am 5:12
- Hb 1:4
- b 2Kr 9:26
- Pr 4:1
- c Pr 5:8
- Pr 8:14
- Hb 1:13
- d 1Kr 21:7
- Izr 4:17
- Jr 22:17
- e Ps 50:18
- Hb 2:12
- Ri 1:32
- 2Pe 2:15
- f Ps 9:12
- Iza 26:21
- g 1Kr 17:1
- h 1Kr 16:29
- i 1Mo 4:10
- j Hb 2:9
- k 2Mo 21:23
- Ps 7:15
- l 1Kr 22:38
- 2Kr 9:25
- Mt 7:2
- m 1Kr 18:17
- Am 5:10
- Ga 4:16
- n 1Kr 16:30
- o 2Kr 9:7
- p 2Mo 20:5
- 2Kr 9:8
- 2Kr 10:7
- r 2Kr 10:17
- 2Kr 10:30
- s 1Kr 15:29

pred narodom svjedočili protiv njega, protiv Nabota, govoreći: "Nabot je prokleo Boga i kralja!"^a Zatim su ga izveli izvan grada i zasuli kamenjem, tako da je poginuo.^b **14** Tada su poručili Izebeli: "Nabot je kamenovan i mrtav je."^c

15 Kad je Izebela čula da je Nabot kamenovan i da je mrtav, rekla je Ahabu: "Ustani i uzmi u posjed vinograd Nabota Jizreelca,^d koji ti nije htio dati za novac, jer Nabot više nije živ nego je mrtav!"

16 Kad je Ahab čuo da je Nabot mrtav, odmah je ustao i otišao u vinograd Nabota Jizreelca da ga uzme u posjed.^e

17 A riječ Jehovina^f došla je Iliji^g Tišbijcu: **18** "Ustani i pođi u susret Ahabu, kralju izraelskom, koji je u Samariji!"^h Eno ga u vinogradu Nabotovu! Otišao je onamo da ga uzme sebi u posjed. **19** I reci mu: 'Ovako kaže Jehova: "Jesi li ubioⁱ i oteo posjed?"'^j I još mu reci: 'Ovako kaže Jehova: "Na mjestu^k gdje su psi lizali krv Nabotovu, psi će lizati i tvoju krv!"'^l

20 A Ahab je rekao Iliji: "Jesi li me pronašao, neprijatelju moj?"^m A ovaj je odgovorio: "Pronašao sam te! 'Zato što si se prodao čineći što je zlo u očima Jehovinim,ⁿ **21** ja ću ti, evo, nanijeti nevolju.^o Pomest ću te^p i istrijebit ću u domu Ahabovu sve što je muško,^{*r} čak i one najmanje i bezvrijedne u Izraelu. **22** Učinit ću s domom tvojim kao s domom Jeroboama,^s

1Kr 21:21* Doslovno: "sve što mokri uza zid".

sina Nebatova, i kao s domom Baše,^a sina Ahijina, zbog uvreda vaših kojima ste me vrijeđali i Izraela naveli na grijeh.”^b **23** I za Izebelu ovako kaže Jehova: ‘Psi će proždrijeti Izebelu na polju jizreelskom!’^c **24** Tko god iz doma Ahabova umre u gradu, pojest će ga psi, a tko god umre u polju, pojest će ga ptice nebeske!^d **25** Nikada se nitko nije prodao tako kao Ahab^e da čini što je zlo u očima Jehovininim, jer ga je na to navodila! Izebela,^g žena njegovga. **26** Činio je gadna djela, povodeći se za idolima odvratnim,^h kao što su činili Amorejci, koje je Jehova otjerao pred sinovima Izraelovim.”ⁱ

27 Kad je Ahab čuo te riječi, razderao je haljine svoje i stavio kostrijet!^j na tijelo svoje. Postio je, spavao u kostrijeti i hodao potišteno.^k **28** I riječ Jehovina došla je Iliji Tišbijcu: **29** “Jesi li vidio kako se Ahab ponizio preda mnom?^l Zato što se ponizio preda mnom, neću nanijeti onu nevolju za života njegovga.^m U vrijeme sina njegovga nanijet ću nevolju domu njegovu.”ⁿ

22 Tri godine nije bilo rata između Sirije i Izraela. **2** Treće je godine Jošafat,^o kralj Judin, došao kralju izraelskom. **3** I kralj izraelski rekao je slugama svojim: “Znate li da Ramot-Gilead^p pripada nama? A mi oklijevamo uzeti ga iz ruke kralja sirijskoga.” **4** Zatim je upitao Jošafata: “Hoćeš li poći sa mnom u bitku protiv Ramot-Gileada?”^r

1Kr 21:26* Ili: “idolima balegavim”.

21. poglavlje

- a 1Kr 16:3
1Kr 16:11
- b 1Kr 16:26
- c 2Kr 9:10
2Kr 9:35
Ps 7:16
- d 1Kr 14:11
1Kr 16:4
Jr 15:3
Ot 19:18
- e 1Kr 16:30
- f 5Mo 13:6
Su 16:16
2Lj 22:3
Ot 2:20
- g 1Kr 16:31
- h 1Sa 12:21
Ps 96:5
Jr 10:14
1Ko 8:4
- i 2Mo 23:28
5Mo 9:5
2Lj 33:2
- j 1Kr 20:31
2Ko 7:10
- k 1Zr 15:13
1Ps 78:34
- m Ps 86:15
Mi 7:18
- n 2Mo 20:5
2Kr 9:25
2Kr 10:7
2Kr 10:11

22. poglavlje

- o 1Kr 15:24
2Lj 18:3
- p 5Mo 4:43
Js 20:8
1Kr 4:13
- r 2Lj 18:2

Desni stupac

- a 2Kr 3:7
2Lj 18:3
1Zr 13:20
2Ko 6:14
- b 4Mo 27:21
1Zr 3:6
- c 1Kr 18:19
Mt 15:14
- d 2Lj 18:5
Jr 5:31
Jr 23:30
- e 2Kr 3:11
2Lj 18:6
- f 1Kr 18:4
- g 1Kr 21:20
2Lj 36:16
Ps 34:21
1Zr 9:8
- h 2Lj 18:7
1Za 30:10
Jr 38:4
- i 1Zr 5:12
1Zr 5:13
Tit 1:13
- j 1Sa 8:16
2Kr 9:32
- k 2Lj 18:8
- l Es 6:8
Mt 11:8
Dj 12:21
- m 2Lj 18:9
Eze 13:2
- n 5Mo 18:20
Jr 23:16
Jr 23:17
Eze 13:6
- o 2Lj 18:10
- p 2Lj 18:11

A Jošafat je odgovorio kralju izraelskom: “Ja sam kao i ti, moj je narod kao i tvoj,^a moji su konji kao i tvoji.”

5 Ali Jošafat je još rekao kralju izraelskom: “Molim te, upitaj^b najprije što kaže Jehova!” **6** Tako je kralj izraelski okupio proroke,^c oko četiri stotine ljudi, i upitao ih: “Hoću li se zaratiti s Ramot-Gileadom ili da odustanem od toga?” A oni su odgovorili: “Idi^d i Jehova će ga predati kralju u ruke!”

7 Ali Jošafat je upitao: “Nema li ovdje još koji prorok Jehovin? Pitajmo i preko njegga.”^e **8** Nato je kralj izraelski rekao Jošafatu: “Ima još jedan čovjek preko kojega možemo pitati Jehovu za savjet,^f ali ja ga mrzim^g jer mi ne proriče dobro, nego zlo.^h To je Mikaja, sin Imlin.” Ali Jošafat je odvratio: “Neka kralj ne govori tako!”ⁱ

9 Tada je kralj izraelski dozvao nekog dvoranina^j te mu rekao: “Dovedi brzo Mikaju, sina Imlina!”^k **10** A kralj izraelski i Jošafat, kralj Judin, sjedili su svaki na prijestolju svojemu, odjeveni u kraljevske haljine,^l na gumnu kod vrata samarijskih, a svi su proroci pred njima prorokovali.^m **11** I Sidkija, sin Kenaanin, načinio je sebi željezne rogove i rekao: “Ovako kaže Jehova:ⁿ ‘Njima ćeš bosti Sirijce dok ih ne istrijebiš.’”^o **12** I svi drugi proroci prorokovali su isto tako: “Idi na Ramot-Gilead i pobijedit ćeš! Jehova će ga predati kralju u ruke.”^p

13 A Mikaji je ovako rekao glasnik što je bio otišao da ga pozove: “Evo, proroci složno

navješćuju dobro kralju. Molim te, neka i tvoja riječ bude kao i riječ njihova i proroci dobro!"^a **14** Ali Mikaja je odgovorio: "Tako živ bio Jehova,^b što mi Jehova kaže, to ću govoriti!"^c **15** Kad je došao pred kralja, kralj ga je upitao: "Mikaja, hoćemo li ići u bitku protiv Ramot-Gileada ili da odustanemo od toga?" A on mu je odgovorio: "Idi i pobijedit ćeš! Jehova će ga predati kralju u ruke."^d **16** Nato mu je kralj rekao: "Koliko ću te puta zaklinjati da mi govoriš samo istinu u ime Jehovino?"^e **17** Tada je on odvratio: "Vidim sve Izraelce rasijane^f po gorama kao ovce koje nemaju pastira.^g I Jehova je rekao: 'Ovi nemaju gospodara. Neka se svi u miru vrate kući svojoj!'"^h

18 Tada je kralj izraelski rekao Jošafatu: "Nisam li ti rekao da mi neće prorokovati dobro, nego zlo?"ⁱ

19 A Mikaja je nastavio: "Zato čuj riječ Jehovinu: Vidim Jehovu kako sjedi na prijestolju svojem^k i sva vojska nebeska stoji mu zdesna i slijeva.^l **20** I Jehova je rekao: 'Tko će prevariti Ahaba da krene na Ramot-Gilead i da padne ondje?' I jedan je rekao ovako, a drugi onako.^m **21** Naposljetku je izašao jedan duh,ⁿ stao pred Jehovu i rekao: 'Ja ću ga prevariti.' A Jehova ga je upitao: 'Kako?'^o **22** On je odgovorio: 'Otići ću i bit ću prijevaran duh u ustima svih proroka njegovih.'^p A on je rekao: 'Prevarit ćeš ga i nadvladat ćeš.^r Idi i učini tako!'^s **23** I tako je, eto, Jehova stavio duh prijevaran

22. poglavlje

- a 2Lje 18:12
- b 5Mo 6:13
- Jr 12:16
- c 4Mo 22:35
- 2Lje 18:13
- Jr 1:7
- Jr 23:28
- Eze 2:4
- 2Pe 1:21
- d 2Lje 18:14
- e 5Mo 5:11
- 2Lje 18:15
- f 5Mo 28:25
- g Izr 10:24
- Za 10:2
- Za 13:7
- Mt 9:36
- h 2Lje 18:16
- i 2Lje 18:17
- j 2Lje 18:18
- k Iza 6:1
- Eze 1:26
- Da 7:9
- l Job 1:6
- Da 7:10
- Mt 18:10
- Ot 5:11
- m 2Lje 18:19
- n Ps 104:4
- He 1:7
- He 1:14
- o 2Lje 18:20
- p 1Kr 22:6
- r 2So 2:11
- 1Iv 4:1
- s 2Lje 18:21

Desni stupac

- a Eze 14:9
- b 4Mo 23:19
- 1Kr 20:42
- 2Lje 18:22
- Iza 55:11
- c 1Lje 16:22
- Ps 105:15
- d 2Lje 18:23
- e 1Kr 20:30
- f 2Lje 18:24
- g 2Lje 18:25
- h Ri 9:18
- i He 11:36
- j Ps 104:15
- k 2Lje 18:26
- l 4Mo 16:29
- m 2Lje 18:27
- n 2Lje 18:28
- o 1Sa 8:20
- p 1Kr 22:10
- r 2Lje 35:22
- Izr 21:30
- s 2Lje 18:29
- t 1Kr 20:1
- u 2Lje 18:30
- v 2Lje 18:31
- z Ps 50:15
- Ps 91:15
- Ps 130:1
- a 2Lje 18:32

u usta svih ovih proroka tvojih,^a ali Jehova ti navješćuje nevolju."^b

24 Tada je Sidkija, sin Keanaanin, pristupio Mikaji i udario ga po obrazu,^c rekavši: "Kako je to duh Jehovin otišao od mene da tebi govori?"^d **25** A Mikaja je odgovorio: "Evo, vidjet ćeš to onoga dana kad udeš u najskrovitiju^e sobu da se sakriješ."^f **26** Tada je kralj izraelski rekao: "Uzmi Mikaju i odvedi ga Amonu, zapovjedniku gradskom, i Joašu, sinu kraljevu!"^g **27** I reci im: 'Ovakvo kaže kralj:^h "Metnite ovoga u zatvorⁱ i držite ga na malo kruha^j i vode dok se sretno ne vratim!'"^k **28** Mikaja je nato rekao: "Ako se zaista sretno vratiš, onda Jehova nije govorio preko mene."^l I dodao je: "Čuj to, sav narode!"^m

29 Tako su kralj izraelski i Jošafat, kralj Judin, otišli na Ramot-Gilead.ⁿ **30** Kralj izraelski rekao je Jošafatu: "Ja ću prurušen ući u bitku,^o ali ti obuci svoje kraljevske haljine!"^p Tako se kralj izraelski prurušio^r i otišao u bitku.^s **31** A kralj sirijski zapovjedio je trideset i dvojici zapovjednika^t bojnih kola svojih: "Ne napadajte ni maloga ni velikoga, nego samo kralja izraelskoga!"^u **32** I kad su zapovjednici kola vidjeli Jošafata, pomislili su: "To je sigurno kralj izraelski!"^v I krenuli su na njega, a Jošafat je stao vikati u pomoć.^z **33** No kad su zapovjednici kola vidjeli da to nije kralj izraelski, prestali su ga progoniti.^a

1Kr 22:28* Doslovno: "svi narodi".

34 A neki je čovjek odapeo luk i slučajno pogodio kralja izraelskoga, i to tamo gdje se oklop sastavlja. Tada je kralj rekao vozaču svojemu: ^a "Okreni kola i izvedi me iz boja jer sam teško ranjen!" **35** A bitka je toga dana bivala sve žešća, i kralja su morali držati uspravno u kolima nasuprot Sirijcima, no navečer je umro. ^b Krv iz rane njegove tekla je u kola. ^c **36** A o zalasku sunca taborom je odjeknuo povik: "Svaki u grad svoj i svaki u zemlju svoju!" ^d **37** Tako je kralj umro. Odnijeli su ga u Samariju i pokopali u Samariji. ^e **38** I kad su prali bojna kola kraj jezera samarijskog, psi su lizali krv njegovu ^f (i bludnice su se ondje kupale), po riječi koju je Jehova rekao. ^g

39 Ostala povijest Ahabova, sve što je činio i kako je izgradio kuću od bjelokosti ^h i kako je izgradio sve gradove svoje, nije li sve to zapisano u ljetopisima ⁱ kraljeva izraelskih? **40** Naposljedku je Ahab počnuo s praocima svojim, ^j a Ahazija, ^k sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

41 Jošafat, ^l sin Asin, postao je kralj nad Judom četvrte godine Ahabova kraljevanja nad Izraelom. **42** Jošafat je imao trideset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je dvadeset i pet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Azuba, a bila je kći Šilhijeva. **43** U svemu je išao putem Ase, oca svojega. Nije odstupio od puta njegova, nego je činio što je pravo u očima Jehovimim. ^m Jedino što obredne uzvišice nisu bile uklonjene.

22. poglavlje

a 2Lje 18:33
b 1Kr 20:42
2Lje 18:34
c 1Mo 9:6
d 1Kr 22:17
e 1Kr 16:28
f 1Kr 21:19
g 5Mo 32:35
Ps 119:89
Iza 14:27
Iza 46:10
Iza 48:3
h 1Kr 10:22
Eze 27:15
i 1Kr 14:19
1Kr 16:5
1Kr 16:27
j 1Kr 16:28
k 2Kr 1:2
2Lje 20:35
l 1Lje 3:10
2Lje 17:1
2Lje 20:31
Mt 1:8
m 1Kr 15:11
2Lje 14:2
2Lje 14:11
2Lje 15:8
2Lje 17:3
Pr 12:13

Desni stupac

a 5Mo 12:14
1Kr 14:23
1Kr 15:14
2Kr 12:3
2Kr 14:4
2Kr 15:4
2Kr 18:22
2Lje 20:33
b 2Kr 8:18
2Lje 18:1
2Lje 19:2
c 1Kr 14:29
d 3Mo 20:13
Ri 1:27
1Ko 6:9
1Ti 1:10
Jd 7
e 1Kr 15:12
f 1Mo 36:1
1Mo 36:9
g 2Sa 8:14
2Kr 8:20
Ps 108:9
h 1Kr 10:22
2Lje 9:21
i 1Kr 9:26
2Lje 20:37
j Izr 1:10
2Ko 6:14
k 1Kr 2:10
2Lje 21:1
l 1Kr 11:43
1Kr 14:31
1Kr 15:24
m 2Kr 8:16
2Lje 21:5
n 2Kr 1:2
o 5Mo 28:15
p 1Kr 16:30
2Kr 8:27
2Lje 22:3
r 1Kr 21:25
s 1Kr 12:28
1Kr 13:33
t 1Kr 14:9
2Kr 3:3
u Su 2:11
1Kr 16:32
2Kr 1:2
v 2Mo 20:3
2Mo 34:14

Narod je još uvijek na tim uzvišicama prinoseo žrtve i spaljivao prinose. ^a **44** I Jošafat je bio u miru s kraljem izraelskim. ^b **45** Ostala povijest Jošafatova, pothvati njegovi i ratovi koje je vodio, nije li sve to zapisano u ljetopisima ^c kraljeva Judinih? **46** I hramske bludnike ^d koji su ostali od vremena Ase, oca njegova, odstranio je iz zemlje. ^e

47 A u Edomu ^f nije bilo kralja. Namjesnik je služio kao kralj. ^g

48 Jošafat je načinio brodeve taršiške ^h da idu u Ofir po zlato. Ali brodovi nisu otišli, jer su se razbili kod Esjon-Gebera. ⁱ **49** Tada je Ahazija, sin Ahabov, rekao Jošafatu: "Neka sluge moje idu s tvojim slugama na brodove", ali Jošafat nije pristao. ^j

50 Naposljedku je Jošafat počinuo s praocima svojim ^k i bio je pokopan s praocima svojim u gradu Davida, ^l praoca svojega, a Joram, ^m sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

51 Ahazija, ⁿ sin Ahabov, postao je kralj nad Izraelom u Samariji sedamnaeste godine Jošafatova kraljevanja nad Judom i vladao je nad Izraelom dvije godine. **52** Činio je što je zlo ^o u očima Jehovimim i išao je putem oca svojega ^p i majke svoje, ^r i putem Jeroboama, ^s sina Nebatova, koji je Izraela naveo na grijeh. ^t **53** Služio je Baalu ^u i klanjao mu se, vrijeđajući ^v Jehovu, Boga Izraelova, i čineći sve kao što je činio i otac njegov.

1Kr 22:50 Ili: "Jehoram".

KRALJEVIMA(ili, prema grčkoj *Septuaginti*,
ČETVRTA KNJIGA O KRALJEVIMA)

1 Nakon smrti Ahabove Moab^a se pobunio protiv Izraela.^b

2 Jednoga dana Ahazija je pao^c kroz rešetku u gornjoj sobi^d svojoj u Samariji i ozlijedio se. Stoga je poslao glasnike i rekao im: "Idite i pitajte^e Baal-Zebuba,^{*f} boga ekronskog,^g hoću li se oporaviti od ove ozljede!"^h **3** A anđeoⁱ Jehovin rekao je Iliji Tišbijcu:^j "Ustani i pođi u susret glasnici kralja samarijskog i kaži im: 'Zar u Izraelu nema Boga,^k nego se idete savjetovati s Baal-Zebubom, bogom ekronskim? **4** Zato ovako kaže Jehova: "Nećeš sići s postelje na koju si se popeo, nego ćeš umrijeti!"^l""^m Rekavši to, Ilija je otišao.

5 Kad su se glasnici vratili kralju, on ih je upitao: "Zašto ste se vratili?" **6** A oni su mu odgovorili: "Došao nam je u susret neki čovjek i rekao nam: 'Idite i vratite se kralju koji vas je poslao te mu recite: "Ovako kaže Jehova:"^m 'Zar u Izraelu nema Boga, nego šalješ ljude da se savjetuju s Baal-Zebubom, bogom ekronskim? Zato nećeš sići s postelje na koju si se popeo, nego ćeš umrijeti!"^l""ⁿ **7** Nato ih je upitao: "Kako je izgledao taj čovjek koji vam je došao

2Kr 1:2* "Baal-Zebub" znači "Gospodar muhā". Vidi bilješku za Mt 12:24.

1. poglavlje

- a 1Mo 19:37
4Mo 24:17
Ps 60:8
b 2Kr 3:5
2Kr 8:22
c Pr 9:11
d Su 3:20
1Kr 17:19
e 2Mo 20:3
1Sa 15:23
f 2Kr 1:16
g Jš 13:3
1Sa 5:10
h 1Sa 28:7
1Kr 14:3
2Kr 8:8
i 2Kr 1:15
Dj 8:26
j 1Kr 17:1
k 1Kr 18:36
Iza 8:19
Jr 2:11
Jn 2:8
l Izr 11:19
Izr 14:32
Pr 8:13
m Iza 46:10
Iza 55:11
n 1Lje 10:14

Desni stupac

- a 1Kr 19:19
Za 13:4
b Mt 3:4
He 11:37
c Ps 105:15
d 5Mo 33:1
1Sa 2:27
e 4Mo 11:1
4Mo 16:35
Ps 106:18
Lk 9:54
Jd 7
f Izr 13:17
g Iza 26:11
h Ps 140:11
Izr 22:3
i Izr 27:22
Jr 5:3
j Mt 17:14
Mk 1:40
Mk 10:17
k Iza 60:14
l 1Sa 26:21
Ps 72:14
m 1Mo 2:7

u susret i rekao vam te riječi?" **8** A oni su mu odgovorili: "Imao je ogrtač od dlake^a i kožni pojas opasan oko struka."^b Tada je rekao: "To je Ilija Tišbijac."

9 Tada je poslao k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom.^c Otišavši k njemu, našao ga je kako sjedi na vrhu brda. I rekao mu je: "Božji čovječe,^d kralj je naredio: 'Sidi!'"

10 Ali Ilija je odvratio pedesetniku: "Ako sam ja čovjek Božji, neka side vatra^e s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu!" I vatra je sišla s neba i proždrla njega i njegovu pedesetoricu.^f

11 Potom je opet poslao k njemu drugog pedesetnika s njegovom pedesetoricom.^g I ovaj mu se obratio i rekao: "Božji čovječe, kralj je ovako naredio: 'Brže sidi!'"^h **12** Ali Ilija im je odvratio: "Ako sam ja čovjek Božji, neka side vatra s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu!" I vatra Božja sišla je s neba i proždrla njega i njegovu pedesetoricu.

13 Tada je opet poslao trećega pedesetnika s njegovom pedesetoricom.ⁱ A kad je treći pedesetnik otišao gore i došao pred Iliju, pao je na koljena^j i zamolio ga za milost:^k "Božji čovječe, molim te, neka bude dragocjena^l u očima tvojim duša^m moja i duše ove pedesetorice slugu tvojih!"

14 Eto, vatra je sišla s neba i proždrla^a prvu dvojicu pedesetnika i pedesetorice njihove, ali neka duša moja bude dragocjena u očima tvojim!”

15 Tada je anđeo Jehovin rekao Iliji: “Siđi s njim! Ne boj ga se!”^b Tako je ustao i otišao s njim pred kralja. 16 I rekao mu je: “Ovakvo kaže Jehova: ‘Zar u Izraelu nema Boga da se savjetuješ s njim, nego si poslao glasnike^c da se savjetuju s Baal-Zebubom, bogom ekronskim?’^d Zato nećeš sići s postelje na koju si se popeo, nego ćeš umrijeti!” 17 Naposljetku je i umro,^e prema riječi^f Jehovinoj koju je objavio Ilija. Budući da nije imao sina, umjesto njega počeo je vladati Joram^g druge godine kraljevanja Jorama,^h sina Jošafata, kralja Judina.

18 Ostala povijest Ahazijinaⁱ i djela njegovog, nije li sve to zapisano u ljetopisima^j kraljeva izraelskih?

2 Prije nego što je Jehova uzeo Iliju^k u olujnom vjetrovu na nebo,^l Ilija i Elizej^m otišli su iz Gilgala.ⁿ 2 I Ilija je rekao Elizeju: “Molim te, ostani ovdje, jer mene Jehova šalje do Betela!” Ali Elizej je rekao: “Tako živ bio Jehova^o i tako živa bila duša tvoja,^p neću te ostaviti!”^r I otišli su u Betel.^s 3 A sinovi proročki^t što su bili u Betelu došli su k Elizeju i rekli mu: “Znaš li da će danas Jehova uzeti gospodara tvoga da ti više ne

1. poglavlje

- a 2Kr 1:10
- b Ps 27:1
- Jr 1:17
- Eze 2:6
- c 2Kr 1:3
- d Jš 13:3
- e Izr 13:21
- f Iza 44:26
- g 2Kr 3:1
- 2Kr 9:22
- h 2Kr 8:16
- i 1Kr 22:51
- j 1Kr 14:19
- 1Kr 22:39

2. poglavlje

- k 1Kr 17:1
- l 2Kr 2:11
- m 1Kr 19:16
- n 2Kr 4:38
- o 5Mo 6:13
- Jr 4:2
- Jr 12:16
- p 1Sa 17:55
- 2Kr 4:30
- r 2Sa 15:21
- Izr 18:24
- s 1Mo 28:19
- 1Kr 12:29
- 1Kr 13:1
- 2Kr 2:23
- t 1Kr 18:13
- 1Kr 20:35
- 2Kr 4:1

Desni stupac

- a 1Kr 19:16
- b Am 3:7
- c Jš 6:26
- 1Kr 16:34
- d 2Kr 2:3
- e 2Sa 19:15
- f 1Mo 32:26
- Ru 1:16
- 2Kr 2:2
- g 1Kr 18:13
- h 1Kr 19:19
- 2Kr 2:13
- i 2Mo 14:22
- Jš 3:17
- 2Kr 2:14
- Ps 114:5
- Iza 11:15
- j Lk 24:51
- He 7:7
- k 1Kr 19:16
- l 5Mo 21:17
- m 5Mo 34:9
- Lk 1:17
- Dj 1:8
- Dj 8:17
- n Mt 7:7
- 1Iv 5:14
- o 2Kr 6:17
- Ps 68:17
- Hb 3:8

bude učitelj?”^a On je odgovorio: “Znam,^b štitite!”

4 Potom mu je Ilija rekao: “Elizeju, molim te, ostani ovdje, jer mene Jehova šalje u Jerihon!”^c Ali on je rekao: “Tako živ bio Jehova i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti!” I otišli su u Jerihon.

5 A sinovi proročki što su bili u Jerihonu pristupili su Elizeju i rekli mu: “Znaš li da će danas Jehova uzeti gospodara tvoga da ti više ne bude učitelj?” On je odgovorio: “Znam, štitite!”^d

6 Ilija mu je opet rekao: “Molim te, ostani ovdje, jer mene Jehova šalje do Jordana!”^e Ali on je rekao: “Tako živ bio Jehova i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti!”^f I obojica su otišla. 7 A pedeset ljudi između sinova proročkih pošlo je za njima, i kad su se njih dvojica zaustavila kraj Jordana, oni su stali podalje i promatrali ih.^g 8 Tada je Ilija uzeo svoj proročki ogrtač,^h smotao ga i udario njime po vodi, a voda se razdjelila na dvije strane te su obojica prešla po suhom.ⁱ

9 A kad su prešli na drugu stranu, Ilija je rekao Elizeju: “Reci što želiš da ti učinim prije nego što budem uzet od tebe!”^j I Elizej je rekao: “Molim te, neka mi pripadne^k dvostruki dio^l duha tvoga!”^m 10 A on je odgovorio: “Mного tražiš.” Ako me budeš vidio kad budem uzet od tebe, bit će ti tako, ako li ne, neće ti biti.”

11 I dok su tako išli i razgovarali, gle, vatrena bojna kola^o s vatrenim konjima stala su

2Kr 1:17* Ili: “Jehorama”. 2:1* Ne radi se o Gilgalu blizu Jerihona, nego o istoimenom mjestu u brdima iznad Betela. 3* Vidi bilješku za 1Kr 20:35.

između njih i Ilija je u olujnom vjetru uzašao na nebo.^a **12** A Elizej je to gledao i vikao: "Oče moj, oče moj!"^b Bojna kola Izraelova i konjanici njegovi!^c I više ga nije vidio. Tada je uhvatio haljine svoje i razderao ih nadvoje.^d **13** I podignuo je proročki ogrtač^e Ilijin koji je bio spao s njega, te se vratio i stao na obali Jordana. **14** Tada je uzeo proročki ogrtač Ilijin koji je bio spao s njega i udario njime po vodi,^f govoreći: "Gdje je Jehova, Bog Ilijin, gdje je on?"^g Kad je udario po vodi, voda se razdjelila na dvije strane i Elizej je prešao.

15 Kad su ga sinovi proročki iz Jerihona vidjeli izdaleka, rekli su: "Duh^h Ilijin sišao je na Elizeja." Stoga su mu izašli u susret i poklonili mu seⁱ do zemlje. **16** I rekli su mu: "Evo, ovdje je sa slugama tvojim pedeset hrabrih ljudi. Daj da idu i traže gospodara tvoje-ga! Možda ga je duh^j Jehovin podigao i bacio na kakvu goru ili u kakvu dolinu." Ali on je rekao: "Ne šalžite ih!" **17** No oni su ga uporno nagovarali dok mu nije postalo neugodno, te je rekao: "Pošaljite ih!" I poslali su pedeseticu. Oni su ga tri dana tražili, ali ga nisu našli. **18** Kad su se vratili k njemu u Jerihon,^k gdje je boravio, on im je rekao: "Zar vam nisam rekao da ne idete?"

19 Nakon nekog vremena ljudi iz grada rekli su Elizeju: "Gle, grad je na dobrom položaju,^l kao što i sam vidiš, gospodaru, ali voda^m je loša i uzrokuje pobačaje u žen-lji."ⁿ **20** A on je rekao: "Do-

2. poglavlje

- a 2Lj 21:12
- b 2Kr 5:13
Dj 7:2
1Ko 4:15
- c 2Kr 13:14
- d 2Sa 1:11
Job 1:20
- e 1Kr 19:19
2Kr 1:8
Za 13:4
Mt 3:4
- f Jš 3:13
2Kr 2:8
- g 1Kr 18:36
He 10:39
- h 4Mo 11:25
4Mo 27:20
2Kr 2:9
Iza 11:2
- i Jš 4:14
Ri 12:10
- j 1Kr 18:12
- k Jš 6:26
1Kr 16:34
- l 5Mo 34:3
- m 2Mo 15:23
- n 5Mo 28:18
Ho 9:14

Desni stupac

- a 2Mo 15:25
2Kr 4:41
- b Eze 47:8
c Pr 3:14
- d 2Kr 2:2
- e Izr 20:11
Izr 22:15
- f 1Mo 21:9
2Lj 36:16
Lk 10:16
1So 4:8
- g Iza 22:12
- h Su 9:20
Su 9:57
2Kr 1:10
Dj 8:20
- i Izr 17:12
Izr 28:15
Ho 13:8
- j 1Kr 19:17
Izr 9:12
Izr 19:25
Izr 19:29
Na 1:2
- k 2Kr 4:25

3. poglavlje

- l 2Kr 1:17
- m Job 34:21
- n 1Kr 16:30
- o 2Mo 23:24
2Mo 34:13
- p 1Kr 16:33
- r 1Kr 12:28
2Kr 10:29
- s 1Kr 14:16
- t 2Kr 3:27
- u 1Kr 22:37
- v 2Sa 8:2
2Kr 1:1
- z 1Kr 20:27

nesite mi novu zdjelicu i stavite u nju soli!" I donijeli su mu je. **21** A on je otišao na izvor vode i bacio u njega soli,^a govoreći: "Ovako kaže Jehova: 'Ozdravljam ovu vodu.'^b Neće više uzrokovati ni smrti ni pobačaja."^c **22** I voda je postala zdrava i takva je sve do današnjega dana,^e prema riječi koju je izrekao Elizej.

23 Odande je otišao u Betel.^d Dok se penjao putem, iz grada su izašli dječaci^e i stali mu se rugati:^f "Idi, ćelavi!^g Idi, ćelavi!" **24** A on se okrenuo i kad ih je vidio, prokleo^h ih je u ime Jehovino. Tada su iz šume izašle dvije medvjediceⁱ i ras-trgale četrdeset i dvoje djece.^j **25** Odande je otišao na goru Karmel,^k a odatle se vratio u Samariju.

3 Joram,^l sin Ahabov, postao je kralj nad Izraelom u Samariji osamnaeste godine Jošafatova kraljevanja nad Judom i vladao je dvanaest godina. **2** Činio je što je zlo u očima Jehovinim,^m ali ne kao otac njegovⁿ i majka njegova. On je naime uklonio obredni stup^o Baalov što ga je bio načinio otac njegov.^p **3** No držao se grijeha kojima je Jeroboam,^r sin Nebatov, Izraela naveo na grijeh.^s Nije odstupio od njih.

4 Meša,^t kralj moapski, bavio se ovčarstvom i plaćao je kralju izraelskom danak od stotinu tisuća janjadi i stotinu tisuća nestriženih umrova. **5** A kad je Ahab umro,^u kralj moapski pobunio se^v protiv kralja izraelskog. **6** U to je vrijeme kralj Joram izišao iz Samarije i okupio^z sav Izrael.

7 Potom je poslao glasnike Jošafatu, kralju Judinu, i poručio mu: "Kralj moapski pobunio se protiv mene. Hoćeš li poći sa mnom u rat protiv Moaba?" A ovaj je odgovorio: "Poći ću!^a Ja sam kao i ti, moj narod kao i tvoj,^b moji konji kao i tvoji." 8 Zatim je upitao: "Kojim ćemo putem ići?" A on je odgovorio: "Kroz pustinju edomsku."^c

9 Tako su krenuli kralj izraelski, kralj Judin i kralj edomski.^d Išli su sedam dana zaobilaznim putem, no nije bilo vode za tabor ni za stoku koja je išla za njima. 10 Tada je kralj izraelski povikao: "Jao, Jehova je pozvao nas, tri kralja, da nas preda u ruke Moapcima!"^e

11 A Jošafat je rekao:^f "Nema li tu koji prorok Jehovin^g da se preko njega posavjetujemo s Jehovom?"^h Tada je jedan od slugu kralja izraelskoga odgovorio: "Tu je Elizej,ⁱ sin Šafatov, koji je polijevao vodom ruke Ilijine."^j 12 A Jošafat je rekao: "Riječ Jehovina je s njim." Tako su kralj izraelski te Jošafat i kralj edomski otišli k njemu.

13 A Elizej je rekao kralju izraelskom: "Što ja imam s tobom?^k Idi k prorocima^l oca svojega i k prorocima majke svoje!" Ali kralj izraelski rekao mu je: "Nemoj me odbiti, jer je Jehova pozvao nas, tri kralja, da nas preda u ruke Moapcima."^m 14 A Elizej je odvratio: "Tako živ bioⁿ Jehova nad vojskama kojemu služim, da nije ovdje Jošafat, kralj Judin, kojeg poštujem,^o ne bih se obazirao na tebe

3. poglavlje

- a 2Lje 19:2
- b 1Kr 22:4
- 2Ko 6:14
- c 4Mo 21:4
- d 2Sa 8:14
- 1Kr 22:47
- Pr 4:12
- e 1Lje 15:13
- Ps 78:34
- Izr 19:3
- Iza 8:21
- f 1Kr 22:7
- g Am 3:7
- h Su 20:18
- i 1Kr 19:16
- 2Kr 2:15
- j 1Kr 19:21
- Lk 22:26
- k 1Sa 2:30
- Eze 14:3
- 1Ko 10:21
- l Su 10:14
- 1Kr 18:19
- 1Kr 22:6
- 1Kr 22:22
- m 5Mo 32:39
- Ho 6:1
- n 5Mo 6:13
- Jr 12:16
- o 2Lje 17:3
- 2Lje 19:4

Desni stupac

- a Job 34:18
- Izr 15:29
- Mi 3:4
- b 1Sa 10:5
- 1Lje 25:1
- c 1Kr 18:46
- Eze 1:3
- Eze 3:14
- Eze 8:1
- Dj 11:21
- d Jr 14:3
- e Ps 84:6
- Ps 107:35
- f Iza 41:17
- g Jr 32:17
- Mk 10:27
- h 5Mo 28:7
- i 5Mo 3:5
- j 5Mo 20:19
- k 2Kr 3:25
- l 2Mo 29:39
- m 2Mo 29:41
- n 1Kr 20:11
- o 2Mo 15:9
- Su 5:30
- p 1Kr 12:19
- r 3Mo 26:7
- 1So 5:3

niti bih te pogledao!^a 15 Dovedite mi sada svirača na glazbalu žičanom!"^b I dok je svirač svirao, ruka^c Jehovina došla je na Elizeja. 16 I on je rekao: "Ovako kaže Jehova: 'Iskopajte u ovoj riječnoj dolini* mnogo jama,^d 17 jer ovako kaže Jehova: "Nećete vidjeti vjetra niti ćete vidjeti kiše, a ova će se dolina ipak napuniti vodom,^e pa ćete piti^f i vi i stoka vaša i ostale životinje vaše!" 18 Bit će to doista lako Jehovi^g i predat će Moab u ruke vaše.^h 19 A vi razorite sve utvrđene gradoveⁱ i sve izabrane gradove, sva stabla dobra^j posijecite,^k sve izvore vodene zatrpajte i svaki dobar komad zemlje zaspite kamenjem i tako pokvarite!"

20 I doista, ujutro,^l u vrijeme prinošenja žitne žrtve,^m došla je voda od Edoma, i zemlja se napunila vodom.

21 A svi su Moapci čuli da su kraljevi došli boriti se protiv njih. Stoga su sazvali sve koji su počeli opasivatiⁿ pojas vojnički i one starije, te su se postavili na granicu. 22 Kad su rano ujutro ustali i kad je sunce zasjalo nad vodom, Moapcima sa suprotne strane voda se učinila crvenom kao krv. 23 I rekli su: "To je krv! Sigurno su se kraljevi pobili i jedan drugoga pogubili. A sada na plijen,^o Moabe!" 24 Ali kad su Moapci došli u tabor izraelski, Izraelci^p su ustali i udarili na njih, tako da su ovi stali bježati pred njima.^r I ušli su u Moab, i kako su napredovali, tako su ubijali Moapce.

2Kr 3:16* Vidi dodatak 12.

25 Gradove su srušili,^a na svaki dobar komad zemlje bacili su svaki po kamen dok je nisu zasuli, sve su izvore vodene zatrpali^b i sva stabla dobra posjekli.^c Ostalo je samo kamenje Kir-Hareseta,^d koji su pračakari opkolili i napadali ga.

26 Kad je kralj moapski vidio da gubi bitku, uzeo je sa sobom sedam stotina ljudi naoružanih mačem kako bi se probio do kralja edomskoga.^e Ali nisu uspjeli. 27 Na koncu je uzeo prvorođenca svoje-ga koji je trebao vladati umjesto njega i prinio ga^f na zidu kao žrtvu paljenicu. Tada se podigao silan gnjev protiv Izraelaca. I oni su otišli od njega i vratili se u zemlju svoju.

4 Jednom je žena jednoga od sinova proročkih^{*g} povikala k Elizeju: "Moj muž, sluga tvoj, umro je, a ti dobro znaš da se sluga tvoj uvijek bojao^h Jehove! No sada je došao vjerovnikⁱ da mi uzme oba sina sebi za robove." 2 Elizej joj je nato rekao: "Što da ti učinim?^j Reci mi što imaš u kući?" A ona je rekla: "Sluškinja tvoja nema ništa u kući osim vrča ulja."^k 3 Tada joj je rekao: "Idi i posudi od svih susjeda svojih prazne posude! Nemoj da ih bude malo. 4 Onda otidi i zatvori vrata za sobom i za sinovima svojim, pa nalijevaj ulje u sve te posude, a pune stavljalj na stranu!" 5 I ona je otišla od njega.

Kad je zatvorila vrata za sobom i za sinovima svojim, oni su joj donosili posude, a ona ih je punila.^l 6 Kad je napu-

3. poglavlje

- a Iza 37:26
- b 1Mo 26:15
2Lje 32:4
- c 2Kr 3:19
- d Iza 15:1
Iza 16:7
- e 2Kr 3:9
- f 5Mo 12:31
1Kr 11:7
2Kr 17:17
2Lje 28:3
Ps 106:37
Jr 7:31
Eze 16:20
1Ko 10:20

4. poglavlje

- g 2Kr 2:3
2Kr 2:5
- h 1Kr 19:18
Izr 8:13
- i 1Sa 22:2
- j Izr 3:27
Ga 6:10
He 13:16
Jk 1:27
- k 1Kr 17:12
- l Mk 6:41
Mk 8:6
Iv 2:9

Desni stupac

- a Mt 14:19
Mt 15:37
- b Jš 5:12
1Kr 17:14
Iv 6:12
- c Ps 37:21
Ri 13:8
- d Ps 128:4
- e Jš 19:18
1Kr 1:3
Pj 6:13
- f 1Mo 19:3
Su 13:15
Dj 16:15
- g Izr 31:11
1Ko 11:3
- h 2Kr 2:9
- i Su 3:20
1Kr 17:19
- j Mk 4:21
- k Mt 10:41
Ri 12:13
He 13:2
- l 2Kr 4:29
2Kr 5:20
2Kr 5:27
2Kr 8:4
- m Jš 19:18
1Sa 28:4
- n Ri 16:6
He 6:10
- o 2Kr 2:9
2Kr 4:2
- p 2Kr 8:3
- r 2Kr 9:5
- s 2Kr 8:1
- t 1Mo 15:2
1Mo 30:1
- u 1Mo 18:10

nila posude, rekla je jednome od sinova svojih: "Donesi mi još koju posudu!"^a Ali on joj je odvratio: "Nema više posuda." Tada je ulje prestalo teći.^b 7 I ona je otišla i javila to čovjeku Božjem, a on je rekao: "Idi, prodaj ulje i podmiri dugove,^c a od ostatka živite ti i sinovi tvoji!"^d

8 Jednoga je dana Elizej prolazio kroz Šunem,^e gdje je živjela jedna ugledna žena koja ga je stalno pozivala^f na jelo. I kad god bi prolazio onuda, svraćao je onamo da jede. 9 Nakon nekog vremena ona je rekla mužu svojemu:^g "Evo, znam da je svet ovaj čovjek Božji^h što stalno prolazi pokraj nas! 10 Daj da mu načinimo sobicu uza zid na krovuⁱ i stavimo mu ondje postelju, stol, stolicu i svijećnjak,^j pa kad dođe k nama, može se ondje skloniti!"^k

11 Jednoga je dana opet došao onamo te je otišao u gornju sobu i ondje počinuo. 12 Potom je sluzi svojemu Gehaziju^l rekao: "Pozovi Šunamku!"^m I on ju je pozvao da dođe pred njega. 13 I još mu je rekao: "Molim te, reci joj ovako: 'Evo, ti se toliko brineš za nas!ⁿ Što želiš da ti učinim?'^o Želiš li da kažem što za tebe kralju^p ili zapovjedniku^r vojske?" A ona je odgovorila: "Ja živim među svojim narodom."^s 14 Potom je rekao: "Što bi se onda moglo učiniti za nju?" Tada je Gehazi rekao: "Eto, nema sina,^t a muž joj je star." 15 A on je rekao: "Pozovi je!" I on ju je pozvao, a ona je stala na ulazu. 16 I rekao joj je: "Dogodi-ne u ovo doba grlit ćeš sina!"^u

2Kr 4:1* Vidi bilješku za 1Kr 20:35.

A ona je odgovorila: "Ne, gospodaru moj, Božji čovječe! Nemoj lagati sluškinji svojoj!"

17 I doista, žena je zatrudnjela i rodila sina^a dogodine u isto doba, kao što joj je rekao Elizej.^b **18** I dječak je rastao. Jednoga je dana po običaju otišao k ocu svojemu kod žetelaca.^c **19** I žalio se ocu: "Glava moja, jao glava moja!"^d A on je rekao sluzi svojemu: "Ondesi ga majci njegovoj!"^e **20** I ovaj ga je uzeo i odnio majci njegovoj. I on je sjedio na koljenima njezinim do podneva, a onda je umro.^f **21** Ona je tada otišla gore i položila ga na postelju^g čovjeka Božjeg,^h zatvorila vrata i izišla. **22** Potom je pozvala muža svojega i rekla mu: "Molim te, pošalji mi jednoga slugu i jednu magaricu i dopusti mi da otrčim k čovjeku Božjem, pa da se vratim!"ⁱ **23** Ali on je upitao: "Zašto danas ideš k njemu? Nije ni mladak^j ni dan počinka."* A ona je odgovorila: "Ne brini se, sve je u redu!" **24** Tako je osedlala magaricu^k i rekla sluzi: "Potjeraj je i kreni! Nemoj zbog mene zastajati, nego jaši, osim ako ti kažem!"

25 Tako je otišla i došla k čovjeku Božjem na goru Karmel. A kad ju je čovjek Božji ugledao izdaleka, rekao je Gehaziju, sluzi svojemu:^l "Evo Šunamke! **26** Otrči sada, molim te, pred nju i upitaj je: 'Jesi li dobro? Je li muž tvoj dobro? Je li dijete dobro?'" A ona je odgovorila: "Sve je u redu." **27** Kad je došla k čovjeku Bož-

4. poglavlje

- a Ps 127:3
- Mt 10:41
- b 5Mo 18:22
- c Mt 13:30
- d Job 14:1
- e Iza 49:15
- Iza 66:13
- f 1Kr 17:17
- Pr 9:12
- g 2Kr 4:10
- h 2Kr 4:9
- i Iv 11:3
- Dj 9:38
- j 4Mo 10:10
- 4Mo 28:11
- Eze 46:3
- k 2Mo 4:20
- 1Sa 25:20
- l 2Kr 4:12

Desni stupac

- a Mt 28:9
- b Mk 10:13
- c 2Kr 4:9
- d Job 29:25
- 2Ko 1:4
- 1So 5:11
- e Izr 15:13
- Izr 17:22
- f 1Mo 18:17
- Am 3:7
- g 2Kr 4:16
- h 2Kr 4:12
- i 1Kr 18:46
- j 2Mo 4:17
- k Lk 10:4
- l Dj 19:12
- m 5Mo 6:13
- Jr 12:16
- n 1Sa 1:26
- 2Kr 2:4
- o Mt 15:28
- Iv 11:40
- p Mt 17:16
- Mk 9:18
- r Mk 5:39
- Lk 8:52
- Iv 11:11
- s 2Kr 4:21
- t 1Kr 17:19
- Mt 6:6
- u 1Kr 17:20
- Iv 11:41
- Dj 9:40
- v 1Kr 17:21
- Dj 20:10

jem na goru, uhvatila mu se za noge.^a Nato je Gehazi prišao da je odgurne,^b ali je čovjek Božji^c rekao: "Pusti je,^d jer joj je duša ogorčena,^e a Jehova je to sakrio^f od mene i nije mi javio!" **28** A ona je rekla: "Jesam li tražila sina od gospodara svojega? Nisam li ti rekla: 'Nemoj mi buditi lažnu nadu?'"^g

29 A on je odmah rekao Gehaziju:^h "Podvij skute haljine svoje,ⁱ uzmi u ruku štap^j moj i kreni! Ako koga sretnoš, nemoj ga pozdravljati,^k a ako tko tebe pozdravi, nemoj mu odgovarati! Štap moj položi dječaku na lice!"^l **30** Nato je majka dječakova rekla: "Tako živ bio Jehova^m i tako živa bila duša tvoja,ⁿ neću te ostaviti!"^o Tada je ustao i otišao s njom. **31** A Gehazi je otišao naprijed i došavši k dječaku, metnuo mu je štap na lice, ali nije bilo ni glasa ni odaziva.^p Zato se vratio Elizeju u susret i rekao mu: "Dječak se nije probudio."^r

32 Kad je Elizej došao u kuću, dječak je mrtav ležao na postelji njegovoj.^s **33** I ušavši, zatvorio je vrata za sobom^t i za dječakom i stao se moliti Jehovi.^u **34** Zatim se popeo na postelju, legao na dijete^v i stavio usta svoja na usta njegova, oči svoje na oči njegove, dlanove svoje na dlanove njegove. I dok je bio tako ispružen nad njim, djetetovo se tijelo ugrijalo. **35** Potom je ustao i ponovno stao hodati po kući, jednom tamo i jednom amo, a onda se opet popeo na postelju i ispružio nad dječakom. I dječak je kihnuo

2Kr 4:23* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

sedam puta, a zatim je otvorio oči.^a **36** Onda je Elizej pozvao Gehazija i rekao mu: "Pozovi Šunamku!"^b On ju je pozvao i ona je došla k njemu. I on joj je rekao: "Uzmi sina svojega!"^c **37** A ona je došla i pala pred noge njegove i poklonila mu se do zemlje.^d Zatim je uzela sina svojega i izašla.^e

38 Elizej se vratio u Gilgal,^f a u zemlji je vladala glad.^g I dok su sinovi proročki^h sjedili pred njim,ⁱ on je rekao služi svojemu:^j "Pristavi veliki lonac i skuhaj varivo za sinove proročke!"^k **39** A jedan je otišao u polje da nabere sljeza,^l ali je našao divlju lozu te je nabrao s nje punu haljinu divljih tikvica. Kad se vratio, narezao ih je u lonac, jer nisu znali kakve su. **40** Potom su usuli ljudima da jedu. No kad su počeli jesti varivo, povikali su: "Smrt je u loncu,^m Božji čovječe!"ⁿ I nisu mogli jesti. **41** A on je rekao: "Donesite brašna!" Kad ga je bacio u lonac, rekao je: "Uspite ljudima da jedu!" I ništa više nije bilo štetno u loncu.^o

42 Neki je čovjek došao iz Baal-Šališe^p i donio^r čovjeka Božjem kruha od prvina,^s dvadeset ječmenih kruhova,^t i novoga žita u svojoj vreći za kruh. A on je rekao: "Daj ljudima da jedu!"^u **43** No sluga je njegov upitao: "Kako da to stavim pred stotinu ljudi?"^v A on je odgovorio: "Daj ljudima da jedu, jer ovako kaže Jehova: 'Jest će i još će ostati!'"^w **44** Tada je postavio jelo pred njih, te su jeli i još im je ostalo, prema riječi Jehovinoj.^a

4. poglavlje

- a 2Kr 8:1
- 2Kr 8:5
- b 2Kr 4:12
- c He 11:35
- d 1Sa 25:23
- e 1Kr 17:24
- Dj 20:12
- f 2Kr 2:1
- g 5Mo 28:23
- 2Kr 8:1
- Eze 14:13
- h 2Kr 2:3
- 2Kr 2:5
- i Izr 8:34
- Dj 22:3
- j 2Kr 4:12
- k Ps 37:19
- Ps 37:25
- l Iza 26:19
- m Job 12:11
- n 1Kr 17:24
- Iza 44:26
- o 2Mo 15:25
- 2Kr 2:21
- p 1Sa 9:4
- r He 13:16
- s 2Mo 23:16
- 1Sa 9:7
- Ga 6:6
- t 5Mo 8:8
- Iv 6:9
- u 1Ko 9:11
- v Mt 14:17
- Mk 8:4
- z Ps 132:15
- Mt 14:20
- Mk 8:8
- a Lk 9:17
- Iv 6:13

Desni stupac

5. poglavlje

- a 2Kr 5:14
- Lk 4:27
- b Izr 21:31
- c Su 9:34
- 1Sa 13:17
- 2Kr 6:23
- d 1Sa 30:2
- e Ps 148:12
- Ps 148:13
- f 4Mo 11:29
- 1Kr 19:16
- g Mt 8:2
- Mt 11:5
- Lk 4:27
- h Ps 8:2
- i 4Mo 22:7
- 1Sa 9:8
- j 1Kr 10:16
- k 1Mo 45:22
- Su 14:12
- l 2Sa 11:14
- m 4Mo 14:6
- Mt 26:65
- n 1Mo 30:2
- 5Mo 32:39
- o 1Sa 2:6
- Da 5:19
- Ho 6:1
- p 2Sa 10:3
- Pr 7:9
- r Job 2:12

5 Naaman,^a zapovjednik vojske kralja sirijskoga, bio je pred gospodarom svojim čovjek velik i vrlo cijenjen, jer je preko njega Jehova dao pobjedu Siriji.^b Ali taj je odvažan i silan čovjek bio gubav. **2** Jednom su čete Sirijaca išle u pljačku^c i u zemlji izraelskoj zarobile djevojčicu,^d koja je postala sluškinja ženi Naamanovoj. **3** I ona je rekla^e gospodarici svojoj: "Kad bi se samo gospodar moj obratio proroku^f koji je u Samariji! On bi ga izliječio od gube."^g **4** Potom je gospodaru njegovu ovako bilo javljeno: "Tako i tako rekla je^h djevojčica iz zemlje izraelske."

5 A kralj sirijski rekao je: "Hajde, idi! Ja ću poslati pismo kralju izraelskom." Tako je otišao, ponijevšiⁱ deset talenta srebra, šest tisuća zlatnika^j i deset haljina.^k **6** I došao je kralju izraelskom noseći mu pismo^l u kojem je pisalo: "S ovim pismom šaljem ti, evo, i slugu svojega Naamana da ga izliječiš od gube."^m **7** Kad je kralj izraelski pročitao pismo, razderao je haljine svojeⁿ i rekao: "Zar sam ja Bogⁿ da mogu život oduzeti ili ga sačuvati,^o pa ovaj šalje k meni čovjeka da ga izliječim od gube? Pogledajte, molim vas, pogledajte kako ovaj traži svađu sa mnom!"^p

8 A kad je Elizej, čovjek Božji, čuo da je kralj izraelski razderao haljine svoje,^r odmah je poslao kralju ovu poruku: "Zašto si razderao haljine svoje? Molim te, neka taj čovjek dođe k meni i uvjeri se da ima

prorok u Izraelu!"^a **9** Tako je Naaman došao s konjima i bojnim kolima svojim i stao na ulazu u kuću Elizejevu. **10** A Elizej je poslao k njemu glasnika i poručio mu: "Idi, okupaj se^b sedam puta^c u Jordanu da ozdravi tijelo tvoje,^d i bit ćeš čist!" **11** Nato se Naaman razljutio^e i okrenuo se da pode, govoreći: "Gle, ja sam mislio^f da će izaći preda me, pa će stati i zavzati ime Jehove, Boga svojega, te će prelaziti rukom iznad oboljelog mjesta i izliječiti gubu. **12** Nisu li Abana i Parpar, rijeke u Damasku,^g bolje od svih voda^h izraelskih? Zar se ne mogu okupati u njima i biti čist?"ⁱ Potom se okrenuo i ljutito otišao.^j

13 Ali tada su mu pristupili slugе njegovi i rekli mu: "Oče,^k da je prorok tražio od tebe nešto veliko, zar ne bi to učinio? Pa zašto onda ne učiniš to što ti je rekao: 'Okupaj se i bit ćeš čist?'" **14** Tada je sišao i zaronio u Jordan sedam puta, prema riječi čovjeka Božjeg.^l I tijelo je njegovo postalo kao tijelo maloga djeteta,^m i očistio se.ⁿ

15 Potom se vratio čovjeku Božjem^o sa svom pratnjom svojom i došavši onamo, stao je pred njega te mu rekao: "Evo, sada znam da nema Boga nigdje na zemlji osim u Izraelu.^p Primi sada, molim te, ovaj dar kao blagoslov^r od slugе svojega!" **16** Ali on je odvratio: "Tako živ bio Jehova^s kojemu služim, neću ga primiti!"^t I ovaj ga je stao nagovarati da primi, ali on nije htio. **17** Na koncu je Naaman re-

5. poglavlje

- a 1Kr 17:24
1Kr 19:16
2Kr 3:12
2Kr 4:9
2Kr 6:32
2Kr 8:4
- b 5Mo 8:2
Iv 9:7
- c 3Mo 14:7
4Mo 19:4
- d 2Mo 4:7
- e Izr 8:13
Jk 4:10
- f Iza 55:8
g 2Sa 8:5
Dj 9:2
- h Jš 3:15
i Jn 2:8
- j Izr 14:17
Pr 7:9
- k 2Kr 2:12
2Kr 6:21
- l 2Kr 5:10
2Lje 20:20
1Pe 5:5
- m Job 33:25
- n Lk 4:27
Lk 5:13
- o Lk 17:15
- p Ps 96:5
Iza 43:10
Iza 44:6
Iza 45:5
1Ko 8:4
- r 1Sa 25:27
- s 5Mo 6:13
Jr 12:16
- t Mt 10:8
1Ko 9:18
2Ko 11:9
Ot 22:17

Desni stupac

- a 2Mo 20:24
2Mo 20:25
- b 1So 1:9
- c Jr 10:14
1Ko 8:5
- d 2Kr 7:2
- e 2Mo 20:5
1Kr 19:18
2Kr 17:35
- f 2Lje 30:18
2Lje 30:19
- g 2Sa 3:22
h 2Kr 4:12
2Kr 8:4
- i 1Kr 17:24
Iza 44:26
- j 2Kr 5:1
Lk 4:27
- k 2Sa 12:5
- l Ps 10:3
Jr 17:9
Lk 12:15
1Ti 6:10
- m 2Kr 4:26
- n 2Kr 2:3
- o Iv 8:44
Ef 4:25
- p Izr 6:17
Izr 21:6
Kol 3:9
r 2Kr 5:5
s 2Kr 5:16

kao: "Ako je tako, onda, molim te, dopusti da se služi tvoje-
mu dade malo zemlje,^a koliko par mula može ponijeti, jer sluga tvoj neće više prinostiti paljenice ni druge žrtve bogovima drugim, nego samo Jehovi!"^b **18** Ali neka Jehova oprosti ovo služi tvojemu: Kad gospodar moj uđe u hram Rimonov^c da se ondje pokloni pa se osloni^d na ruku moju te se i ja moram pokloniti^e u hramu Rimonovu, molim te, neka Jehova oprosti služi tvojemu kad se pokloni u hramu Rimonovu!"^f **19** Nato mu je rekao: "Idi u miru!"^g I ovaj je otišao od njega dobar komad puta.

20 Tada je Gehazi,^h sluga Elizeja, čovjeka Božjeg,ⁱ rekao: "Evo, gospodar moj pošte-
dio je tog Sirijca Naamana^j i nije htio primiti iz ruke njegove ono što je donio. Tako živ bio Jehova,^k ja ću potčrati za njim i uzeti štogod od njega!"^l

21 I Gehazi je potrčao za Naamanom. Kad je Naaman vidio da netko trči za njim, sišao je s kola svojih i pošao mu u susret te upitao: "Je li sve dobro?"^m **22** A on je odgovorio: "Sve je dobro. Gospodar mojⁿ šalje me^o da ti kažem: 'Evo, upravo su došla k meni dvojica mladića iz brda efrajmskih, sinovi proročki.'^p Molim te, daj mi za njih talenat^q srebra i dvije haljine!"^r **23** A Naaman je rekao: "Evo, uzmi dva talenta!" I stao ga je nagovarati da uzme^s te je na koncu svezao dva talenta srebra u dvije kese,

2Kr 5:22* Vidi bilješku za 1Kr 20:35.
22* Talenat je težio 34,2 kilograma.
Vidi dodatak 13.

zajedno s dvije haljine, i dao je dvojici slugu svojih da nose pred njim.

24 Kad je stigao na Ofel,* uzeo je stvari iz ruku njihovih i pohranio ih u kući,^a a ljude je poslao natrag. Tako su otišli. **25** A on je ušao i stao kraj gospodarstva svojega.^b I Elizej ga je upitao: "Odakle dolaziš, Gehazi?" On je odgovorio: "Nije sluga tvoj nikamo išao."^c **26** No on mu je rekao: "Nisam li u duhu bio s tobom kad se čovjek okrenuo, sišao s kola svojih i pošao ti u susret? Zar je sada vrijeme da se prima srebro ili da se primaju haljine, maslinici, vinogradi, ovce, stoka, sluge ili sluškinje?"^d **27** Zato će guba^e Naamanova prionuti uz tebe i potomke tvoje dovijeka!"^f I ovaj je otišao od njega gubav, bijel kao snijeg.^g

6 Sinovi proročki^h rekli su Elizeju: "Gle, pretijesno nam je mjestoⁱ gdje boravimo kod tebe!^j **2** Dopusti nam, molimo te, da odemo do Jordana i uzmemo tamo svaki po brvno te načinimo sebi^k ondje mjesto gdje ćemo stanovati!" A on je rekao: "Idite!" **3** Ali jedan od njih rekao mu je: "Molim te, hajde podi sa slugama svojim!" A on je rekao: "Idem." **4** I tako je otišao s njima. Kad su došli do Jordana, počeli su sjeći drva.^l **5** I dok je jedan od njih sjekao drvo, sjekira^m mu je pala u vodu. A on je povikao: "Jao, gospodaru,ⁿ bila je posuđena!"^o **6** Tada je

2Kr 5:24* "Ofel" znači "ispupčenje; brežuljak; izbočina; uzvišenje". Ovaj se Ofel nalazio u Samariji. **6:1*** Vidi bilješku za 1Kr 20:35.

čovjek Božji upitao: "Gdje je pala?" Kad mu je pokazao mjesto, on je odsjekao komad drva te ga bacio tamo i učinio da sjekira ispliva.^a **7** I rekao je: "Izvadi je!" I ovaj je pružio ruku i uzeo je.

8 Kralj sirijski^b zaratio se s Izraelom. I posavjetovao se sa slugama svojim^c i rekao im: "Utaborit ćete se sa mnom na tom i tom mjestu!"^d **9** Tada je čovjek Božji^e poručio kralju izraelskom: "Čuvaj se da ne prolaziš onuda,^f jer onamo dolaze Sirijci!"^g **10** Tako je kralj izraelski poslao poruku u ono mjesto za koje mu je rekao čovjek Božji.^h Elizej ga je upozoravao,ⁱ a kralj se držao podalje od mjesta za koje ga je upozorio. I to nije bilo samo jedanput ili dvaput.

11 A kralj sirijski razgnjevio se u srcu svojemu zbog toga,^j te je pozvao sluge svoje i rekao im: "Zar mi nećete reći tko je od naših za kralja izraelskoga?"^k **12** A jedan od slugu njegovih odgovorio je: "Nitko, gospodaru moj, kralju, nego Elizej,^l prorok u Izraelu, govori^m kralju izraelskom ono što ti kažeš i u spavaonici svojite."ⁿ **13** Nato je rekao: "Pođite i vidite gdje je da pošaljemo ljude i uhvatim ga!"^o Kasnije su mu javili: "Eno ga u Dotanu!"^p **14** I poslao je onamo konje, bojna kola i jaku vojsku.^r I došli su noću i opkolili grad.

15 Kad je rano ujutro sluga^s čovjeka Božjeg ustao i izašao van, ugledao je vojsku što je opkolila grad s konjima i bojnim kolima. I sluga

5. poglavlje

- a Jš 7:21
- b 2Kr 2:3
Jr 6:15
- c Ps 63:11
Izr 12:19
Izr 12:22
Iza 59:3
Ho 12:8
Dj 5:9
- d Mt 10:8
Iv 12:6
Dj 20:33
- e 2Kr 5:1
1Ti 6:9
- f 2Sa 3:29
- g 2Mo 4:6
4Mo 12:10
Izr 21:6

6. poglavlje

- h 2Kr 2:3
2Kr 2:5
2Kr 9:1
- i Iza 49:20
- j 2Kr 4:38
- k 2Ko 9:8
2So 3:8
- l 5Mo 19:5
- m Iza 10:34
- n 2Kr 6:15
- o 2Mo 22:14
2Kr 4:7

Desni stupac

- a Lk 18:27
- b 1Kr 20:1
1Kr 20:34
1Kr 22:31
- c 1Kr 20:23
Izr 21:30
- d Ne 4:11
- e 1Kr 17:24
Iza 44:26
- f Izr 20:18
- g Am 3:7
- h 2Mo 9:20
Izr 27:12
- i Eze 3:18
Mt 2:12
He 11:7
- j Iza 57:20
- k 1Sa 22:8
- l 2Kr 5:3
2Kr 5:8
Am 3:7
- m Da 2:28
Da 4:9
- n Ps 139:2
Pr 10:20
Da 2:22
- o Ps 37:12
- p 1Mo 37:17
- r 2Kr 1:9
Mt 26:55
- s 1Kr 19:21
2Kr 3:11

mu je rekao: "Jao, gospodaru!^a Što ćemo učiniti?" **16** A on je odgovorio: "Ne boj se,^b jer naših ima više nego njihovih!"^c **17** I Elizej se pomolio:^d "Jehova, molim te, otvori mu oči^e da vidi!" I Jehova je otvorio oči sluzi, i gle, vidio je brda oko Elizeja puna vatrenih konja i kola.^f

18 Kad su Sirijci stali silaziti k njemu, Elizej se pomolio Jehovi: "Molim te, udari ovaj narod sljepilom!"^g I udario ih je sljepilom, prema riječi Elizejevoj. **19** Tada im je Elizej rekao: "Nije ovo pravi put niti je ovo pravi grad. Pođite za mnom i ja ću vas odvesti do čovjeka kojeg tražite!" Ali odveo ih je u Samariju.^h

20 Kad su stigli u Samariju, Elizej je rekao: "Jehova, otvori ovima oči da vide!"ⁱ I Jehova im je otvorio oči te su vidjeli da su usred Samarije. **21** A kad ih je ugledao kralj izraelski, rekao je Elizeju: "Hoću li ih pobiti,^j oče moj?^k Hoću li ih pobiti?" **22** Ali on je odgovorio: "Nemoj ih pobiti! Zar ubijaš one koje zarobiš mačem svojim i lukom svojim?^l Iznesi pred njih kruha i vode da jedu i piju,^m pa neka se vrate gospodaru svojem!" **23** Tako im je priredio veliku gozbu. Nakon što su jeli i pili otpustio ih je te su se vratili gospodaru svojem. Otada sirijske čete više nisu dolazile pljačkatiⁿ zemlju izraelsku.

24 Poslije toga je Ben-Hadad, kralj sirijski, sabrao svu vojsku svoju, krenuo na Samariju i opkolio je.^o **25** I u Samariji je nastala velika glad^p jer je opsada trajala tako dugo

6. poglavlje

- a Mt 8:25
- b 2Mo 14:13
- Ps 3:6
- Ps 11:1
- Ps 18:2
- Ps 118:11
- c 2Sa 22:31
- 2Lje 32:7
- Ps 27:3
- Ps 46:7
- Ps 55:18
- Ri 8:31
- d 2Lje 20:12
- Ps 91:15
- e Dj 7:56
- f 2Kr 2:11
- Ps 34:7
- Ps 68:17
- Za 6:1
- Mt 26:53
- g 1Mo 19:11
- Izr 4:19
- Iza 59:10
- Iv 9:39
- h 1Kr 16:29
- i Lk 24:31
- j 1Sa 24:19
- k 2Kr 2:12
- 2Kr 5:13
- 2Kr 13:14
- l 5Mo 20:11
- m Izr 25:21
- Mt 5:44
- Lk 6:35
- Ri 12:20
- n 2Kr 5:2
- o 5Mo 28:52
- 1Kr 20:1
- p 3Mo 26:26
- 5Mo 28:17
- 2Kr 7:4
- Tu 4:9

Desni stupac

- a 5Mo 14:3
- Eze 4:14
- Dj 10:12
- b Eze 4:15
- c 2Sa 14:4
- Lk 18:3
- d Ps 60:11
- Ps 118:8
- Ps 146:3
- Iza 2:22
- Jr 17:5
- e 3Mo 26:29
- 5Mo 28:53
- Iza 49:15
- Eze 5:10
- f Tu 4:10
- g 5Mo 28:55
- 5Mo 28:57
- h 1Mo 37:29
- 1Kr 21:27
- 2Kr 19:1
- i Ps 105:15
- Jr 38:4
- j Eze 8:1
- Eze 14:1
- Eze 20:1
- k 1Kr 18:13
- 1Kr 21:10
- l 1Kr 14:6

da je magareća glava^a stajala čak osamdeset srebrnjaka, a četvrtina kaba* golubinjeg izmeta^b čak pet srebrnjaka. **26** Kad je jednom kralj izraelski hodao po zidinama, neka je žena povikala k njemu: "Pomozi mi, gospodaru moj, kralju!"^c **27** A on je odgovorio: "Ako ti Jehova ne pomogne, kako ću ti ja pomoći?^d Možda nečim s gumna ili iz tijeska za vino ili ulje?" **28** Potom ju je kralj upitao: "Što ti je?" A ona je odgovorila: "Ova mi je žena rekla: 'Daj svojega sina da ga pojedemo danas, a mojega ćemo pojesti sutra!'^e **29** Tako smo sku hale^f mojega sina i pojele ga.^g A sljedećeg sam joj dana rekla: 'Daj ovamo svojega sina da ga pojedemo!' Ali ona je sakrila sina svojega."

30 Kad je kralj čuo riječi te žene, razderao je haljine svoje.^h I dok je hodao po zidinama, ljudi su vidjeli da ima kostrijet na tijelu svojem. **31** I kralj je rekao: "Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda ako glava Elizeja, sina Šafatova, ostane danas na njemu!"ⁱ

32 A Elizej je sjedio u kući svojoj i starješine su sjedile s njime.^j Tada je kralj poslao pred sobom jednog od svojih ljudi. Ali prije nego što je taj glasnik došao k njemu, Elizej je rekao starješinama: "Vidite li kako je ovaj sin krvnički^k poslao čovjeka da mi skine glavu? Kad dođe glasnik, gledajte da zatvorite vrata i da se uprete o njih! Zar se ne čuju!

2Kr 6:25* Kab je 1,22 litre. Vidi dodatak 13.

za njim koraci gospodara njegova?" **33** Dok im je on još govorio, gle, k njemu je došao glasnik, i kralj je rekao: "Evo, ova je nevolja od Jehove!^a Zašto da još čekam Jehovu?"^b

7 Tada je Elizej rekao: "Slušajte riječ Jehovinu!^c Ova-ko kaže Jehova: 'Sutra će u ovo doba na vratima samarijskim jedan seah* finoga brašna stajati samo jedan šekel,[#] a dva seaha ječma samo jedan šekel.'^d **2** Nato je pobočnik, na čiju se ruku kralj oslanjao,^e odgovorio čovjeku Božjem: "I kad bi Jehova otvorio ustave nebeske,^f bi li se to moglo dogoditi?"^g A on je odgovorio: "Evo, vidjet ćeš to svojim očima,^h ali nećeš jesti!"ⁱ

3 A na gradskim vratima bila su četiri gubavca.^j I rekli su jedan drugome: "Zašto da sjedimo ovdje dok ne umremo?" **4** Ako odemo u grad, u gradu je glad pa ćemo ondje umrijeti.^k A ako ostanemo ovdje, opet ćemo umrijeti. Zato hajde da odemo u tabor sirijski! Ako nas ostave na životu, živjet ćemo, a ako nas pogube, umrijet ćemo."^l **5** I tako su u sumrak ustali i uputili se u tabor sirijski. Kad su došli do ruba tabora, gle, u njemu nije bilo nikoga!

6 Jehova je naime bio učinio da se u taboru sirijskom čuje^m tutnjava bojnih kola i topot konja, buka vojske velike,ⁿ tako da su govorili jedan drugome: "Gle, kralj izraelski unajmio je protiv nas kraljeve hetitske^o i kraljeve egipatske^p da uda-

2Kr 7:1* Seah je 7,33 litre. Vidi dodatak 13. **1[#]** Vidi dodatak 13.

6. poglavlje

a Izr 19:3
Iza 8:21
Am 3:6
b Ps 27:14
Izr 14:29
Izr 30:9
2Pe 3:9
Ot 16:9

7. poglavlje

c Am 3:7
He 1:1
d 5Mo 32:36
Su 5:11
2Kr 7:18
e 2Kr 5:18
f 1Mo 7:11
Ps 78:23
Ml 3:10
g 4Mo 14:11
2So 3:2
h 4Mo 11:23
2Lje 20:20
i 2Kr 7:17
j 3Mo 13:46
5Mo 24:8
k 2Kr 6:25
l Tu 4:9
m Izr 20:12
n 5Mo 28:7
2Sa 5:24
2Kr 19:7
o 1Kr 10:29
2Lje 1:17
p 2Lje 12:2

Desni stupac

a Ps 48:5
Izr 28:1
b Ps 33:17
Izr 21:31
c 1Mo 2:7
d Jr 41:8
e Na 1:15
1Ko 10:24
Flp 2:4
1So 5:15
f 1Ti 6:10
g 2Sa 18:26
Ps 127:1
Mk 13:34
h 2Kr 7:7
i 2Kr 6:8
j Izr 14:15
k 2Kr 6:25
2Kr 6:29
l Jš 8:4
Jš 8:12
Su 20:29
Su 20:37
m 2Kr 6:25

re na nas!" **7** I u sumrak su ustali i pobjegli,^a ostavivši šatore svoje, konje svoje^b i margarce svoje, sav tabor kako je bio. Pobjegli su da spase duše svoje.^c

8 Kad su oni gubavci došli do ruba tabora, ušli su u jedan šator, najeli se i napili te pokupili iz njega srebro, zlato i haljine, a onda su otišli i to sakrili. Potom su se vratili, ušli u drugi šator, odnijeli stvari iz njega te otišli i sakrili ih.^d

9 No tada su rekli jedan drugome: "Nije dobro to što radimo. Danas je dan dobrih vijesti!^e Budemo li oklijevali i čekali dok ne svane jutro, bit ćemo krivi.^f Zato sada hajde da idemo i javimo to u dvor kraljev!" **10** Tako su otišli i pozvali vratarske gradske i javili im: "Otišli smo u tabor sirijski, i gle, tamo nije bilo nikoga niti se čuo glas ljudski. Ostali su samo konji i margarci privezani i šatori kako su i bili."^h **11** Nato su vratari gradski viknuli i javili to u dvor kraljev.

12 A kralj je ustao usred noći i rekao slugama svojim:ⁱ "Ja ću vam reći što su nam Sirijci učinili.^j Oni dobro znaju da smo gladni^k i zato su otišli iz tabora i sakrili se u polju,^l govoreći: 'Kad izađu iz grada, uhvatit ćemo ih žive i ući u grad!'" **13** Nato je jedan od slugu njegovih rekao: "Izaberi ljude koji će uzeti pet konja od onih što su još preostali u gradu!^m Jer, gle, bit će im isto kao i svemu mnoštvu izraelskom što je preostalo i kao svemu mnoštvu

izraelskom što je izginulo!^a Pošaljimo ih pa ćemo vidjeti!”

14 Tako su uzeli dvojica kola s konjima i kralj ih je poslao u tabor sirijski, govoreći: “Idite i izvidite!” **15** I išli su za njima sve do Jordana, i gle, sav je put bio prekriven haljinama i stvarima^b koje su Sirijci u bijegu pobacali.^c Potom su se glasnici vratili i javili to kralju.

16 I narod je izašao i opljačkao^d tabor sirijski, tako da je seah finoga brašna stajao samo jedan šekel i dva seaha ječma samo jedan šekel, prema riječi^e Jehovinoj. **17** A kralj je postavio onog pobočnika na čiju se ruku oslanjao^f da nadgledava gradska vrata, ali narod ga je izgazio^g na vratima te je umro, prema riječi čovjeka Božjeg^h koju je kazao kad je kralj bio došao k njemu. **18** Tako se ispunilo ono što je čovjek Božji rekao kralju: “Sutra će u ovo doba na vratima samarijskim dva seaha ječma stajati samo jedan šekel, a jedan seah finoga brašna samo jedan šekel.”ⁱ **19** Ali pobočnik je ovako odgovorio čovjeku Božjem: “I kad bi Jehova otvorio ustave nebeske, bi li se moglo dogoditi to što kažeš?”^j A on je rekao: “Evo, vidjet ćeš to svojim očima, ali nećeš jesti!”^k **20** Tako mu se i dogodilo,^l jer ga je narod izgazio^m na vratima te je umro.

8 Elizej je ovako rekao ženi kojoj je oživio sina:ⁿ “Ustani i idi s domom svojim i nastani se kao tuđinka negdje u tuđini,^o jer je Jehova dozvao glad,^p koja će vladati u zemlji sedam godina!”^r **2** I žena

7. poglavlje

- a Tu 4:9
- b Es 1:7
- Iza 22:24
- c Ps 68:12
- Iza 2:20
- Mt 16:26
- d 2Lje 20:25
- Ps 68:12
- Iza 33:1
- e 4Mo 23:19
- 2Kr 7:1
- Iza 44:26
- Iza 55:11
- f 2Kr 5:18
- g 2Kr 9:33
- Iza 25:10
- h 5Mo 32:35
- 2Kr 7:2
- 2Lje 36:16
- Iza 5:24
- Iza 28:22
- Na 1:2
- i 2Kr 7:1
- Iza 44:26
- j 4Mo 20:12
- Ps 78:19
- k 2Kr 7:2
- l 2Lje 20:20
- m Iza 41:25

8. poglavlje

- n 2Kr 4:35
- o 1Mo 12:10
- 1Mo 26:1
- 1Mo 47:4
- Ru 1:1
- p 3Mo 26:19
- 5Mo 28:23
- 2Sa 21:1
- 1Kr 17:1
- Ps 105:16
- Dj 11:28
- r 1Mo 41:27
- 2Sa 24:13
- Am 3:2

Desni stupac

- a Izr 27:12
- b 1Mo 15:3
- 1Ti 5:8
- c Jš 13:3
- 1Sa 27:1
- d 1Sa 8:5
- 2Sa 14:4
- 2Kr 6:26
- Lk 18:3
- e 2Kr 4:12
- f 2Kr 2:14
- 2Kr 2:20
- 2Kr 3:17
- 2Kr 4:4
- 2Kr 5:14
- 2Kr 5:27
- 2Kr 6:6
- 2Kr 7:1
- g 2Kr 4:35
- h 4Mo 36:9
- i 1Sa 26:17
- 2Kr 6:26
- 1Pe 2:17
- j 2Kr 4:32
- k 2Kr 9:32
- l Ps 82:3
- Izr 21:1
- Izr 29:4
- Izr 31:9
- m Iza 7:8
- n 1Kr 20:1
- 2Kr 6:24
- o 1Kr 17:24
- p 1Kr 19:15

je ustala i učinila po riječi čovjeka Božjeg. Otišla je^a s domom svojim^b i nastanila se kao tuđinka u zemlji filistejskoj,^c i boravila je ondje sedam godina.

3 Kad je prošlo sedam godina, žena se vratila iz zemlje filistejske i otišla kralju^d da ga zamoli za kuću svoju i za polje svoje. **4** A kralj je upravo razgovarao s Gehazijem,^e slugom čovjeka Božjeg, i rekao mu je: “Ispričaj mi, molim te, sva velika djela koja je učinio Elizej!”^f **5** I kad je pripovijedao kralju kako je Elizej oživio mrtvoga,^g gle, došla je žena čijeg je sina oživio da moli kralja za kuću svoju i za polje svoje.^h Tada je Gehazi rekao: “Gospodaru moj,ⁱ kralju, ovo je ta žena i ovo je sin njezin kojega je Elizej oživio!” **6** Nato je kralj upitao ženu o tome i ona mu je sve ispričala.^j Tada joj je kralj dao jednog dvoranina^k i rekao mu: “Vrati joj sve što joj pripada i sav prihod od polja njezina od dana kad je ostavila zemlju do sada!”^l

7 Elizej je došao u Damask,^m a Ben-Hadad,ⁿ kralj sirijski, bio je bolestan. I javili su mu: “Čovjek Božji^o došao je ovamo.” **8** A kralj je rekao Hazaelu:^p “Uzmi dar^r pa otidi u susret čovjeku Božjem i pitaj^s preko njega Jehovu hoću li se oporaviti od ove bolesti!” **9** Tako mu je Hazael otišao u susret, uzevši sa sobom na dar svakojaka dobra iz Damaska, koja je natovarao na četrdeset deva. I kad je došao, stao je pred njega i rekao: “Sin tvoj^t

r 1Sa 9:8; 1Kr 14:3; 2Kr 5:5; s 1Mo 25:22; 1Kr 14:2; 2Kr 3:11; 2Kr 22:13; t 1Sa 25:8; 2Kr 6:21; 2Kr 13:14.

Ben-Hadad, kralj sirijski, poslao me k tebi i pita hoće li se oporaviti od ove bolesti.”

10 A Elizej mu je odgovorio: “Idi i reci mu: ‘Oporavit ćeš se’, ali Jehova mi je pokazao^a da će umrijeti!”^b **11** I čovjek Božji zagledao se nepomično u njega i ostao je tako sve dok ovome nije postalo neugodno, a onda je zaplakao.^c **12** I Hazael je upitao: “Zašto plače gospodar moj?” A on je odgovorio: “Zato što dobro znam kakvo ćeš zlo^d nanijeti sinovima Izraelovim. Utvrde njihove vatrom ćeš paliti, najbolje vojnike njihove mačem ćeš ubijati, djecu ćeš njihovu satirati^e i trudne žene njihove parati.”^f **13** Nato je Hazael upitao: “Ali što je sluga tvoj? Ja sam običan pas,^g pa kako bih mogao tako veliku stvar učiniti?” A Elizej je odgovorio: “Jehova mi je pokazao da ćeš ti biti kralj nad Sirijom.”^h

14 Potom je otišao od Elizeja i došao gospodaru svojemu, koji ga je upitao: “Što ti je rekao Elizej?” A on je odgovorio: “Rekao mi je da ćeš se oporaviti.”ⁱ **15** Ali sutradan je uzeo pokrivač, umočio ga u vodu i pokrio kralja preko lica,^j tako da je umro.^k I Hazael^l je počeo vladati umjesto njega.

16 A pete godine kraljevanja Jorama,^m sina Ahabova, nad Izraelom, dok je Jošafat još bio kralj nad Judom, počeo je kraljevati Joram,ⁿ sin Jošafata, kralja Judina. **17** Imao je trideset i dvije godine kad je postao kralj i osam je godina vladao u Jeruzalemu.^o **18** Išao je putem kraljeva izraelskih,^p kao što je činio i dom

8. poglavlje

- a Iza 44:26
Am 3:7
b 2Kr 8:15
c Jr 9:1
Lk 19:41
Dj 20:19
d 2Kr 10:32
2Kr 12:17
2Kr 13:3
Am 1:3
e 5Mo 28:45
5Mo 28:63
2Kr 15:16
Ho 10:14
f Iza 13:16
Ho 13:16
Am 1:13
g 1Sa 17:43
2Sa 9:8
Ps 22:20
h 1Sa 2:7
1Kr 19:15
i 2Kr 8:10
j Ps 36:1
Mi 2:1
k 1Kr 16:10
2Kr 11:1
2Kr 15:10
Iza 33:1
l 1Kr 19:15
m 2Kr 1:17
n 1Kr 22:50
2Lje 21:3
o 2Lje 21:5
p 1Kr 12:28
1Kr 16:32

Desni stupac

- a 1Kr 16:33
1Kr 21:25
2Kr 21:3
2Lje 21:13
b 2Kr 8:26
2Lje 18:1
2Lje 21:6
c 1Mo 49:10
d 2Sa 7:16
2Lje 21:7
e 1Kr 11:36
Ps 132:17
Lk 1:69
Dj 15:16
f 1Mo 27:40
2Sa 8:14
2Kr 3:9
2Lje 21:8
g 2Sa 8:14
1Kr 22:47
h Jš 21:13
2Kr 19:8
2Lje 21:10
i 1Kr 14:29
1Kr 15:23
2Kr 15:6
2Kr 15:36
j 1Kr 2:10
1Kr 11:43
1Kr 14:31
2Lje 21:19
k 2Lje 21:20
l 1Lje 3:11
2Lje 21:17
m 2Kr 9:29
2Lje 22:1
n 2Lje 22:2
o 2Kr 8:18
2Kr 11:1
2Kr 11:13
2Kr 11:16
p 1Kr 16:16
1Kr 16:23
1Kr 16:27
2Lje 22:2

Ahabov,^a jer mu je kći Ahabova bila žena,^b i činio je što je zlo u očima Jehovinim.

19 Ali Jehova nije htio zatrti Judu^c zbog Davida, slugu svojega,^d jer mu je obećao da će dati svjetiljku^e njemu i sinovima njegovim zauvijek.

20 U njegovo se vrijeme Edom^f pobunio protiv vlasti Judine i postavio je sebi kralja.^g **21** Zato je Joram otišao u Sair sa svim bojnim kolima svojim. I ustao je noću i pobio Edomce koji su bili opkolili njega i zapovjednike kola, a narod je pobjegao u šatore svoje. **22** No Edom je ustrajao u pobuni protiv vlasti Judine sve do danas. U to se vrijeme pobunila i Libna.^h

23 Ostala povijest Jorama i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisimaⁱ kraljeva Judinih? **24** Naposlijetku je Joram počnuo s praocima svojim^j i bio je pokopan s praocima svojim u Davido-
vu gradu.^k A Ahazija,^l sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

25 Dvanaeste godine kraljevanja Jorama, sina Ahabova, nad Izraelom, Ahazija, sin Jorama, kralja Judina, postao je kralj.^m **26** Ahazija je imao dvadeset i dvije godine kad je počeo vladati i vladao je godinu dana u Jeruzalemu.ⁿ Majka mu se zvala Atalija^o i bila je unuka Omrija,^p kralja izraelskog. **27** On je išao putem doma Ahabova^r i činio što je zlo u očima Jehovinim,^s kao i dom Ahabov, jer je ženidbom došao u srodstvo s domom

r 1Kr 16:33; 2Lje 22:3; s 2Kr 19:22.

Ahabovim.^a **28** Zato je krenuo s Joramom, sinom Ahabovim, u rat protiv Hazaela,^b kralja sirijskoga, kod Ramot-Gileada.^c Ali Sirijci su ranili^d Jorama. **29** Tako se kralj Joram^e vratio u Jizreel^f da se oporavi od rana koje su mu zadali Sirijci kod Rame,^g kad se borio protiv sirijskoga kralja Hazaela. A Ahazija,^g sin Joramov, kralj Judin, otišao je u Jizreel da posjeti Ahabova sina Jorama, jer je ovaj bio bolestan.

9 Prorok Elizej pozvao je jednog od sinova prorokih^h te mu rekao: "Podvij skute haljine svojeⁱ i uzmi u ruku ovu bocu^j s uljem pa idi u Ramot-Gilead!^k **2** Kad dođeš tamo, potraži ondje Jehua,^l sina Jošafata,^m sina Nimšijeva! Otidu tamo i izvedi ga između braće njegove i odvedi ga u najskrovitiju sobu!^m **3** Potom uzmi bocu s uljem i izlij mu je na glavuⁿ i reci: 'Ovako kaže Jehova: "Pomazujem^o te za kralja^p nad Izraelom!"' Zatim otvori vrata i bježi, nemoj čekati!"

4 Tako je sluga, sluga prorokov, otišao u Ramot-Gilead. **5** Kad je stigao, gle, zapovjednici vojske sjedili su na okupu. I on je rekao: "Imam ti nešto reći,^r zapovjedniče!" A Jehu je upitao: "Kome od svih nas?" On je odgovorio: "Tebi, zapovjedniče!" **6** Tada je ustao i ušao u kuću, a on mu je izlio ulje na glavu i rekao mu: "Ovako kaže Jehova, Bog Izra-

8. poglavlje

- a 2Kr 8:18
- 2Ko 6:14
- b 2Kr 9:15
- 2Lje 22:5
- c Jš 21:38
- 1Kr 22:3
- d 1Kr 19:17
- e 2Kr 9:15
- f Jš 19:18
- 1Kr 21:1
- 2Lje 22:6
- g 2Kr 9:16

9. poglavlje

- h 2Kr 4:1
- 2Kr 6:1
- i 1Kr 18:46
- 2Kr 4:29
- Lk 12:35
- j 1Sa 10:1
- k 2Kr 8:28
- 2Lje 22:5
- l 1Kr 19:17
- m 1Kr 20:30
- 1Kr 22:25
- n 2Mo 29:7
- 1Kr 19:16
- o 2Lje 22:7
- p Jr 27:5
- Da 2:21
- r Su 3:19

Desni stupac

- a 1Kr 19:16
- 2Lje 22:7
- b 1Kr 16:2
- c 5Mo 32:35
- 5Mo 32:43
- Ps 94:1
- Lk 18:7
- Ri 12:19
- Ri 13:4
- He 10:30
- d 1Kr 18:4
- 1Kr 19:2
- 1Kr 21:15
- 1Kr 21:25
- e 1Kr 21:21
- f 1Kr 14:10
- g 5Mo 32:36
- 1Kr 21:21
- h 1Kr 15:29
- i 1Kr 16:11
- j 1Kr 21:23
- k 2Kr 9:3
- l 2Kr 4:26
- m 1Sa 21:14
- n 2Kr 9:6
- o Mt 21:7
- p 2Sa 15:10
- 1Kr 1:34
- r 1Kr 1:39
- s 1Kr 19:16
- t 2Kr 9:2
- u 2Kr 10:9
- v 1Kr 22:3
- 2Kr 8:28
- z 1Kr 19:15
- 2Kr 8:15
- 2Kr 10:32
- a 2Kr 8:29
- b Jš 19:18
- 1Kr 21:1

elov: 'Pomazujem te za kralja^a nad narodom Jehovininim,^b nad Izraelom! **7** Pobij dom Ahaba, gospodara svojega, jer ću osvetiti^c krv slugu svojih pro-roka i krv svih slugu Jehovinih na Izebeli!^d **8** Sav će dom Ahabov nestati. Istrijebit ću u domu Ahabovu^e sve što je muško,^f čak i one najmanje i bezvrijedne^g u Izraelu. **9** I učinit ću da dom Ahabov bude kao dom Jeroboama,^h sina Nebatova, i kao dom Baše,ⁱ sina Ahijina. **10** A Izebelu će proždrijeti psi^j na polju jizreelskom i neće biti nikoga da je pokopa." Tada je otvorio vrata i pobjegao.^k

11 Kad je Jehu izašao k slugama gospodara svojega, oni su ga upitali: "Je li sve u redu? Zašto je taj ludak^m došao k tebi?" A on im je odgovorio: "Znate tog čovjeka i kako on govori!" **12** No oni su rekli: "Ne govoriš istinu! Hajde, kaži nam!" Tada je rekao: "Govorio mi je tako i tako i rekao mi: 'Ovako kaže Jehova: "Pomazujem te za kralja nad Izraelom!"'"ⁿ **13** Nato su oni brže uzeli svaki haljinu svoju^o i prostrli je pred njim po golim stepenicama te su zapuhali u rog^p i rekli: "Jehu je postao kralj!"^r **14** Tako se Jehu,^s sin Jošafata, sina Nimšijeva,^t urotio^u protiv Jorama.

A Joram je u to vrijeme čuvao Ramot-Gilead^v sa svim Izraelom od Hazaela,^z kralja sirijskog. **15** Ali kasnije se kralj Joram^a vratio u Jizreel^b da se oporavi od rana koje

2Kr 8:29* Skraćeno ime Ramot-Gileada. **9:1*** Vidi bilješku za 1Kr 20:35. **2*** Ili: "Jehošafata".

2Kr 9:8* Doslovno: "sve što mokri uza zid".

su mu zadali Sirijci kad se borio protiv sirijskoga kralja Hazaela.^a

Tada je Jehu rekao: "Ako je po volji duše vaše,^b neka nitko ne pobjegne iz grada da ne bi otišao i javio to u Jizreel!"¹⁶ I Jehu se popeo na kola i otišao u Jizreel, jer je Joram ležao tamo. A Ahazija,^c kralj Judin, došao je posjetiti Jorama. ¹⁷ Kad je stražar^d koji je stajao na kuli^e u Jizreelu^f vidio mnoštvo Jehuovih ljudi kako navire, javio je: "Vidim mnoštvo ljudi kako navire." A Joram je rekao: "Uzmi konjanika i pošalji ga pred njh da ih pita dolaze li u miru!"^g ¹⁸ Tako mu je konjanik došao u susret i rekao: "Kralj pita dolazite li u miru." Ali Jehu je odgovorio: "Što je tebe briga dolazim li u miru?"^h Hajde za mnom!"

A stražarⁱ je javio: "Glasnik je došao do njih, ali se ne vraća."¹⁹ Tada je poslao drugog konjanika koji je, došavši do njih, rekao: "Kralj pita dolazite li u miru?" Ali Jehu je odgovorio: "Što je tebe briga dolazim li u miru?"^j Hajde za mnom!"

²⁰ I stražar je opet javio: "Došao je do njih, ali se ne vraća. A onaj što vozi, vozi kao Jehu,^k unuk Nimšijev,^l jer vozi mahnitom."^m ²¹ Tada je Joram naredio: "Upregni!"ⁿ I upregnuti su bojna kola njegova te su Joram, kralj izraelski, i Ahazija,^o kralj Judin, izašli svaki u svojim bojnim kolima. Otišli su u susret Jehuu i zatekli ga na zemlji Nabota^p Jizreelca.

9. poglavlje

- a 2Lj 22:6
- b Izr 20:18
- c 2Lj 22:7
- d Iza 21:6
- Iza 62:6
- Eze 33:2
- e 2Lj 14:7
- f 1Kr 21:1
- g 1Sa 16:4
- 1Kr 2:13
- h Iza 48:22
- Ri 3:17
- i 2Sa 18:24
- 2Sa 18:26
- j Iza 57:21
- k 1Kr 19:16
- l 2Kr 9:2
- m Za 12:4
- n Mi 1:13
- o 2Kr 8:25
- 2Kr 8:29
- 2Lj 22:7
- p 1Kr 21:1
- 1Kr 21:15
- 1Kr 21:19

Desni stupac

- a Iza 48:22
- Iza 57:21
- Iza 59:8
- Jr 16:5
- Ri 3:17
- b 1Kr 16:31
- 1Kr 18:4
- 1Kr 19:2
- 1Kr 21:7
- Ot 9:21
- c 3Mo 20:6
- 5Mo 18:10
- 1Kr 18:19
- Ml 3:5
- d 2Kr 11:14
- e Ps 7:12
- f 1Lj 28:9
- Ps 50:22
- Pr 8:13
- g 2Kr 7:17
- h 2Kr 9:21
- i 1Kr 21:29
- 1Lj 16:12
- j 1Mo 4:10
- Ps 9:12
- Ps 72:14
- Iza 26:21
- k 2Lj 24:25
- 2Lj 25:4
- l 1Mo 9:5
- 2Mo 20:5
- 3Mo 24:17
- 5Mo 5:9
- m 1Kr 21:24
- n 2Kr 8:29
- 2Lj 22:7
- o 1Kr 21:2
- p Js 17:11
- Su 1:27
- r 1Kr 9:15
- s 2Lj 22:7
- t 2Sa 5:7
- u 2Kr 8:24
- 2Lj 22:2
- v 2Kr 8:25

²² Kad je Joram ugledao Jehua, upitao je: "Dolaziš li u miru, Jehu?" Ali on je odgovorio: "Kako može biti mir^a dok je bludništva majke tvoje Izebele^b i silnog vraćanja njezina?"^c ²³ Nato je Joram okrenuo svoja kola da bježi, dovikujući Ahaziji: "Prijevara,^d Ahazija!" ²⁴ A Jehu je dohvatio luk svoj^e i ustrijelio Jorama među pleća tako da mu je strijela prošla kroz srce, i on se srušio u kolima svojim.^f ²⁵ Tada je Jehu rekao Bidkaru, pobočniku svojemu:^g "Podigni ga i baci na polje Nabota Jizreelca!"^h Sjeti se da smo ja i ti vozili dvopreg iza Ahaba, oca njegova, kad je sam Jehova izrekao protiv njega ovu objavu:ⁱ ²⁶ "Znaj da sam jučer vidio krv^j Nabotovu i krv sinova njegovih",^k kaže Jehova, "i da ću ti to naplatiti^l na zemlji ovoj!" kaže Jehova.^l Zato ga sada podigni i baci na zemlju ovu, prema riječi Jehovinoj!"^m

²⁷ Kad je to vidio Ahazija,ⁿ kralj Judin, pobjegao je putem što vodi prema kući u vrtu.^o (Kasnije je Jehu krenuo u potjeru za njim, govoreći: "Ubijte i njega!") I ranili su ga dok je bio u kolima na putu prema Guru, što se nalazi kraj Ibleama.^p Ali uspio je pobjeći u Megidu,^r gdje je na koncu i umro.^s ²⁸ Njegovi su ga sluge u kolima prevezli u Jeruzalem i pokopali ga u grobu njegovu s praocima njegovim u Davidovu gradu.^t ²⁹ A Ahazija^u je bio postao kralj nad Judom jedanaeste godine kraljevanja Jorama,^v sina Ahabova.)

30 Poslije toga Jehu je došao u Jizreel.^a Kad je to čula Izabela,^b namazala je oči crnom bojom i lijepo uredila glavu svoju,^d pa je gledala s prozora.^e 31 Kad je Jehu ulazio na vrata gradska, rekla je: "Je li dobro prošao Zimri,^f ubojica gospodara svojega?" 32 Nato je on pogledao prema prozoru i upitao: "Tko je sa mnom? Tko?"^g Tada su dva ili tri dvoranina^h pogledala prema njemu. 33 A on je rekao: "Bacite je dolje!"ⁱ I bacili su je, a krv je njezina poprskala zid i konje. I konji su je pregazili.^j 34 Potom je ušao te jeo i pio, a zatim je rekao: "Pobrinite se za tu prokletnicu^k i pokopajte je, jer je kći kraljeva!"^l 35 I kad su otišli da je pokopaju, nisu našli ništa od nje, osim lubanje, stopala i šaka.^m 36 Pošto su se vratili i javili mu to, on je rekao: "To je riječ Jehovina koju je rekao prekoⁿ Ilije Tišbijca, sluge svojega: 'Na polju jizreelskom psi će proždrijeti tijelo Izabelino.'^o 37 Truplo će Izabelino biti kao gnoj^p na polju jizreelskom, da se neće moći reći: "To je Izabela.""^r

10 Ahab je imao sedamdeset^s sinova u Samariji.^t Stoga je Jehu napisao pisma i poslao ih u Samariju knezovima^u jizreelskim, starješinama^v i skrbcima djece Ahabove, poručivši im: 2 "Sada, kad vam stigne ovo pismo — vama kod kojih su sinovi gospodara vašega i koji imate bojna kola, konje,^z grad utvrđeni i oružje — 3 vidite tko je najbolji i najdostojniji od sinova

9. poglavlje

- a 1Kr 21:1
- b 1Kr 16:31
1Kr 21:25
- c Jr 4:30
Eze 23:40
- d Iza 3:18
1Pe 3:3
- e Izr 7:6
- f 1Kr 16:16
1Kr 16:18
- g 2Mo 32:26
1Lje 12:18
Ps 94:16
- h 1Mo 37:36
1Sa 8:15
2Kr 8:6
Es 1:10
- i Job 31:3
- j 2Kr 7:20
Iza 25:10
Ml 4:3
Ri 16:20
- k 5Mo 27:15
5Mo 27:25
1Kr 21:25
Ps 119:21
- l 1Kr 16:31
- m 2Kr 9:10
Iza 14:20
Jr 22:19
- n Iza 44:26
Iza 55:11
o 1Kr 21:23
- p Ps 83:10
Jr 8:2
Jr 16:4
r Izr 10:7

10. poglavlje

- s Su 8:30
Su 12:14
- t 1Kr 16:29
- u 5Mo 16:18
- v 1Kr 21:8
- z Izr 21:31

Desni stupac

- a 2Kr 10:1
- b 2Kr 9:24
2Kr 9:27
- c Lk 14:31
- d 2Kr 10:1
- e 2Kr 9:32
- f 5Mo 5:9
Job 21:19
Iza 14:21
Ot 2:23
- g 2Kr 9:30
- h Su 9:5
1Kr 21:21
Ps 109:13
- i 2Sa 4:10
2Sa 11:19
- j 2Sa 20:22
- k 5Mo 21:23
- l 1Sa 24:17
- m 2Kr 9:14
- n 2Kr 9:24
- o 1Sa 15:29
Iza 14:27
Iza 44:26
Iza 55:11
- p 1Kr 21:24

gospodara vašega te ga postavite na prijestolje oca njegova^a i borite se za dom gospodara svojega!"

4 A oni su se silno uplašili i rekli: "Evo, dva kralja^b nisu mu se mogla oduprijeti, pa kako ćemo mu se mi oduprijeti?"^c 5 Stoga su upravitelj dvora, zapovjednik grada, starješine i skrbnici^d poslali odgovor Jehuu: "Mi smo sluge tvoji i učinit ćemo sve što nam kažeš. Nikoga nećemo postavljati za kralja. Učini što misliš da je dobro!"

6 Potom im je napisao drugo pismo i u njemu rekao: "Ako ste moji^e i slušate glas moj, uzmite glave sinova^f gospodara svojega i dodite k meni sutra u ovo doba u Jizreel!"^g

A sinovi kraljevi, njih sedamdeset, bili su kod uglednih ljudi u gradu koji su ih odgajali. 7 Kad im je stiglo pismo, uzeli su sinove kraljeve i pobili ih, njih sedamdeset.^h Potom su glave njihove stavili u košare i poslali mu u Jizreel. 8 I došao je glasnikⁱ i javio mu: "Donijeli su glave^j sinova kraljevih." A on je rekao: "Stavite ih u dvije hrpe na vratima gradskim, neka stoje do jutra!"^k 9 A ujutro je izašao, stao pred sav narod i rekao: "Vi ste pravedni!! Evo, ja sam se urotio^m protiv gospodara svojega i ubio ga.ⁿ Ali tko je pobio sve ove? 10 Znajte, dakle, da neće ostati neispunjena^{*} nijedna riječ Jehovina^o koju je Jehova izrekao protiv doma Ahabova!"^p

2Kr 10:10* Doslovno: "da neće pasti na zemlju".

Jehova je učinio sve što je rekao preko sluge svojega Ilije.”^a

11 I Jehu je pobio sve koji su preostali od doma Ahabova u Jizreelu, sve uglednike njegove,^b znance njegove i svećenike njegove,^c dok nitko njegov više nije preostao.^d

12 Potom je ustao i krenuo u Samariju. Na putu je prolazio pokraj pastirske kuće u kojoj se vežu ovce. **13** Ondje je Jehu naišao na braću^e Ahazije,^f kralja Judina. “Tko ste?” upitao ih je. A oni su odgovorili: “Mi smo braća Ahazijina i idemo da se raspitamo jesu li dobro sinovi kraljevi i sinovi kraljice majke.” **14** Tada je naredio: “Pohvatajte ih žive!”^g I pohvatali su ih žive te ih pobili kraj nakapnice* uz kuću u kojoj se vežu ovce, njih četrdeset i dvojicu. Niti jednoga nije ostavio na životu.^h

15 Otišavši odande, naišao je na Jonadaba,ⁱ sina Rekabova,^j koji mu je izašao u susret. Nakon što ga je blagoslovio,^k upitao ga je: “Jesi li svim srcem sa mnom kao što sam ja svim srcem s tobom?”^l

A Jonadab je odgovorio: “Jesam!”

“Ako jesi, pruži mi ruku!”

I pružio mu je ruku, a on ga je uzeo k sebi u kola.^m **16** I rekao je: “Pođi sa mnom i vidjet ćeš da neću dozvoliti da itko bude suparnikⁿ Jehovi!” Tako se odvezao s njim u bojnim kolima njegovim. **17** Kad je došao u Samariju, stao je ubijati sve iz doma Ahabova koji su još

10. poglavlje

a 1Kr 21:19

1Kr 21:22

2Kr 9:7

2Kr 9:36

b Ps 125:5

Izr 13:20

c 1Kr 18:19

1Kr 22:6

2Kr 23:20

d 1Kr 21:21

e 2Lje 22:8

f 2Kr 8:29

2Kr 9:21

2Lje 22:1

g 1Kr 20:18

h 2Lje 22:8

i Jr 35:6

Jr 35:19

j 1Lje 2:55

k 1Mo 47:7

4Mo 6:23

Ru 2:4

Ri 12:14

l 1Lje 12:17

Izr 17:17

m Za 8:23

n 4Mo 25:11

1Kr 19:10

Desni stupac

a 2Kr 9:8

2Lje 22:7

Ps 58:10

b 1Kr 21:21

2Kr 9:26

Ps 9:16

c 1Kr 16:32

1Kr 18:22

1Kr 18:40

2Kr 3:2

d 2Kr 3:13

e 2Kr 10:21

f 2Kr 10:11

g Izr 24:6

Pr 9:12

h 1Kr 11:35

i 1Kr 16:32

j 2Kr 10:15

Jr 35:6

Jr 35:19

k 1Kr 18:22

l 1Kr 20:39

preostali u Samariji dok ih nije istrijebio,^a prema riječi koju je Jehova rekao Iliji.^b

18 Potom je Jehu skupio sav narod i rekao mu: “Ahab je premalo štovao* Baala.^c Jehu će ga štovati više. **19** Zato sada pozovite k meni sve proroke^d Baalove, sve štovatelje*^e njegove i sve svećenike^f njegove! Neka ne izostane niti jedan, jer ću prinijeti Baalu žrtvu veliku! Tko god izostane, neće ostati na životu!” A Jehu je postupao lukavo,^g jer je htio istrijebiti štovatelje Baalove.

20 Jehu je nadalje rekao: “Oglasite svečani skup u čast Baalu!” I oni su ga oglasili.

21 Potom je Jehu poslao glasnike po svemu Izraelu^h te su došli svi štovatelji Baalovi, nije izostao nijedan. Stizali su u hram Baalovⁱ tako da se hram Baalov napunio od jednoga kraja do drugoga. **22** Tada je rekao čuvaru odjeće: “Iznesi haljine za sve štovatelje Baalove!” I on im je iznio odjeću. **23** Potom je Jehu s Jonadabom,^j sinom Rekabovim, ušao u hram Baalov i rekao štovateljima Baalovim: “Pogledajte pažljivo da nije ovdje među vama koji od štovatelja Jehovinih, nego samo štovatelji Baalovi!”^k **24** I tako su došli da prinesu žrtve paljenice i druge žrtve, a Jehu je vani postavio osamdeset svojih ljudi, rekavši: “Ako pobjegne tko od ovih ljudi što ih predajem u ruke vaše, svojom ćete dušom platiti za dušu njegovu!”^l

2Kr 10:14* Ili: “cisterne”. **15*** Ili: “Jehonadaba”.

2Kr 10:18* Ili: “obožavao”. **19*** Ili: “sve koji ga obožavaju”.

25 Kad je završio prinošenje žrtve paljenice, Jehu je naredio kraljevskoj tjelesnoj straži* i pobočnicima: "Udite i pobijte ih! Ne dajte da ijedan izide!"^a Tako su ih stražari i pobočnici^b pobili oštricom mača i pobacali ih van. Prodrli su sve do svetišta^c hrama Baalova. 26 Iznijeli su obredne stupove^e iz hrama Baalova i sve ih spalili.^d 27 Zatim su srušili obredni stup Baalov^e i razrušili hram Baalov^f te ga pretvorili u zahode,^g koji postoje sve do danas.

28 Tako je Jehu istrijebio Baala iz Izraela. 29 Ali Jehu nije odstupio od grijeha Jeroboama,^h sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh,ⁱ na ime od šovanja zlatne teladi.^j Jedno je tele bilo u Betelu, a drugo u Danu.^k 30 I Jehova je rekao Jehuu: "Zato što si postupao dobro, čineći što je pravo u očima mojim,^l i što si izvršio na domu Ahabovu sve što mi je bilo u srcu,^m sinovi će tvoji sve do četvrtog koljena sjediti na prijestolju Izraelovu!"ⁿ 31 Ali Jehu se nije trudio svim srcem postupati* po zakonu Jehove, Boga Izraelova.^o Nije odstupio od grijeha Jeroboamovih, kojima je Izraela naveo na grijeh.^p

32 U to je vrijeme Jehova počeo komadati zemlju Izraelovu. I Hazael^r ih je napadao na svemu području Izraelovu, 33 od Jordana prema istoku, svu zemlju gileadsku,^s Ga-

2Kr 10:25* Ili: "glasonošama". Doslovno: "trkačima". 25* Doslovno: "grada". Vjerojatno se odnosi na građevinu koja je sličila utvrdi. 31* Doslovno: "hoditi".

10. poglavlje

- a 2Mo 32:27
5Mo 13:6
5Mo 13:8
Eze 9:5
b 2Kr 7:17
2Kr 9:25
c 3Mo 26:1
1Kr 14:23
d 5Mo 7:25
2Sa 5:21
2Kr 19:18
e 3Mo 26:30
5Mo 7:5
f 1Kr 16:32
g Ezr 6:11
Da 2:5
h 1Kr 13:33
i 1Kr 14:16
2Kr 14:24
j 1Kr 12:28
Ho 8:6
k 1Kr 12:29
l Eze 29:20
m 1Kr 21:21
n 2Kr 13:1
2Kr 13:10
2Kr 14:23
2Kr 15:8
2Kr 15:12
Job 34:11
He 6:10
o 5Mo 10:12
1Kr 2:4
Ps 78:10
Izr 4:23
Ho 1:4
He 10:38
p 1Kr 12:30
1Kr 13:34
1Kr 14:16
r 1Kr 19:17
2Kr 8:12
2Kr 13:22
Am 1:4
s 5Mo 3:15
Js 22:9

Desni stupac

- a 5Mo 3:16
b 4Mo 32:33
c 5Mo 3:13
d Js 13:9
e 5Mo 28:63
Js 13:12
f 1Kr 14:19
2Kr 13:8
g 2Sa 7:12
h 2Kr 13:1
2Kr 13:7

11. poglavlje

- i 2Kr 8:26
2Kr 11:20
2Lje 21:6
2Lje 22:10
2Lje 24:7
j 2Kr 9:27
2Lje 22:1
k 2Lje 21:4
Rl 1:29
l 2Lje 22:11
m 2Kr 12:1
n Su 9:5
2Kr 8:19
Ps 27:5
o 2Lje 22:12
Ps 128
Iza 3:12
Ml 3:15
1Ti 2:12
p 2Kr 11:9
2Lje 23:1

dovce,^a Rubenovce^b i Manaševce,^c od Aroera,^d koji leži na rubu doline Arnona, i Gilead i Bašan.^e

34 A ostala povijest Jehuova, sva djela njegova i svi pothvati njegovi, nije li sve to zapisano u ljetopisima^f kraljeva izraelskih? 35 Napoljetku je Jehu počnuo s praocima svojim^g i pokopali su ga u Samariji, a Joahaz,^h sin njegov, počeo je vladati umjesto nje. 36 Dvadeset i osam godina vladao je Jehu nad Izraelom u Samariji.

11 Kad je Atalija,ⁱ majka Ahazijina,^j vidjela da joj je sin mrtav, ustala je i pobila sav rod kraljevski.^k 2 Ali Jošeba,^l kći kralja Jorama, sestra Ahazijina, uzela je Joaša,^m sina Ahazijina, i ukrala ga između sinova kraljevih koji su trebali biti ubijeni, te je njege i dadilju njegovu sakrilaⁿ od Atalije u spavaonicu i tako nije bio pogubljen. 3 Ostao je šest godina sakriven kod nje u domu Jehovinu, dok je Atalija vladala zemljom.^o

4 A sedme je godine Jojada^p poslao po stotnike Karijaca^r i po zapovjednike ostale tjelesne straže^s te ih doveo k sebi u dom Jehovin. Sklopio je savez^t s njima i zakleo^u ih u domu Jehovinu, a zatim im je pokazao kraljeva sina. 5 I zapovjedio im je: "Ova-ko ćete učiniti: Trećina vas

r 2Kr 11:15; 2Kr 11:19; s 1Sa 8:11; 1Sa 22:17; 2Sa 18:19; 1Kr 14:27; t 1Sa 18:3; 2Kr 23:3; 2Lje 15:12; u 5Mo 6:13; Jr 12:16; He 6:16.

2Kr 10:35* Ili: "Jehoahaz". 11:2* Ili: "Jehošeba". 2* Ili: "Jehoša". 4* Ili: "Jehojada". 4* Ili: "glasonoša". Doslovno: "trkača".

doći će u subotu* i čuvati stražu u dvoru kraljevu,^a 6 trećina će biti kod Vrata temelja,^b a trećina kod vrata što su iza tjelesne straže. I tako nazmjenice dobro čuvajte dom!^c 7 I dvije skupine vaše kojima služba završava u subotu neka ostanu čuvati stražu u domu Jehovinu zbog kralja! 8 Okružite kralja, svaki s oružjem u ruci, i pogubite svakoga tko pokuša proći kroz redove vaše! Budite uz kralja kada god pođe!”

9 Stotnici^d su učinili sve kako im je zapovjedio svećenik Jojada. Svaki je od njih uzeo svoje ljude kojima je služba započinjala u subotu^e i one kojima je završavala u subotu, te su došli k svećeniku Jojadi. 10 Svećenik je tada dao stotnicima koplja i okrugle štitive kralja Davida, što su bili u domu Jehovinu.^f 11 A tjelesni stražari^g stajali su svaki s oružjem u ruci, od desne* strane doma sve do lijeve# strane doma, kod žrtvenika^h i kod doma, tako da su okružili kralja. 12 Tada je on izveo kraljeva sina,ⁱ stavio mu krunu^{*j} i položio na njega Svjedočanstvo.^k Tako su ga postavili za kralja^l i pomazali ga.^m Pljeskajući rukama,ⁿ uzvikivali su: “Živio kralj!”^o

13 A kad je Atalija čula ljude kako trče i viču, pohitala je k narodu u dom Jehovin.^p 14 Ondje je ugledala kralja

2Kr 11:5* Doslovno: “na šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. 11* Ili: “južne”, odnosno desne promatraču koji gleda na istok. 11* Ili: “sjeverne”, odnosno lijeve promatraču koji gleda na istok. 12* Ili: “dijademu”.

11. poglavlje

- a 1Kr 7:1
- b 2Lje 23:5
- c 1Kr 6:1
- d 2Kr 11:4
- e 2Lje 23:8
- f 2Lje 23:9
- g 1Sa 8:11
2Sa 15:1
1Kr 14:27
- h 2Mo 40:6
1Kr 8:22
2Lje 4:1
- i 2Kr 11:2
2Lje 23:11
- j 2Sa 1:10
Ps 132:18
- k 2Mo 25:21
2Mo 31:18
- l 1Kr 1:38
- m 2Mo 30:23
1Kr 1:39
- n 1Kr 1:40
Ps 47:1
- o 1Kr 1:34
Ps 72:15
Pr 10:17
- p 2Lje 23:12

Desni stupac

- a 2Kr 23:3
2Lje 34:31
- b 2Lje 5:12
- c 1Kr 1:40
Izr 29:2
- d 2Kr 11:1
2Kr 11:3
- e 2Lje 23:13
- f 2Kr 11:4
2Lje 23:9
- g 2Lje 23:14
- h 2Lje 23:15
i 1Kr 7:1
j 1Mo 9:6
2Mo 21:12
3Mo 24:17
4Mo 35:30
- k Jš 24:25
l 5Mo 5:3
- m 1Sa 10:25
2Sa 5:3
- n 2Lje 23:16
o 5Mo 12:3
- p 5Mo 7:25
- r 2Lje 23:17
- s 5Mo 13:5
5Mo 13:9
- t 2Lje 23:18
- u 2Kr 11:4
2Kr 11:5
- v 1Kr 14:27
- z 2Lje 23:20
- a 2Sa 7:16
1Lje 29:23
Jr 17:25
Jr 22:4
- b Izr 11:10
Izr 29:2
- c 2Lje 23:21
- d 2Kr 11:2
- e 2Lje 24:1

12. poglavlje

- f 1Kr 19:16
2Kr 10:30
- g 2Kr 11:2
1Lje 3:11
2Lje 24:1

kako po običaju stoji kod stupa,^a i uz kralja zapovjednike i trubače,^b a sav se narod* veselio^c i trubio u trube. Tada je Atalija^d razderala haljine svoje i povikala: “Urota! Urota!”^e 15 A svećenik Jojada zapovjedio je stotnicima, zapovjednicima vojske:^f “Izvedite je iz redova svojih i tko bi god pošao za njom, neka se pogubi mačem!”^g Svećenik je naime bio naredio: “Neka se ne pogubi u domu Jehovinu!” 16 I uhvatili su je i odveli do ulaza za kornje^h kod kraljeva dvoraⁱ i tamo su je pogubili.^j

17 Tada je Jojada sklopio savez^k između Jehove,^l kralja^m i naroda, da će biti narod Jehovin, a i između kralja i naroda.ⁿ 18 Zatim je sav narod otišao u hram Baalov i srušio žrtvenike njegove.^o Likove je njegove polomio,^p a Matana,^r svećenika Baalova, pogubio pred žrtvenicima.^s

Potom je svećenik postavio nadglednike nad domom Jehovinim.^t 19 I odredio je stotnike te Karijce^u i ostalu tjelesnu stražu^v i sav narod da dovedu kralja iz doma Jehovina. Ušli su u dvor kraljev kroz vrata^z tjelesne straže i on je sjeo na kraljevsko prijestolje.^a 20 I sav se narod radovao^b i grad je bio u miru, a Ataliju su pogubili mačem u dvoru kraljevu.^c

21 Joaš^d je imao sedam godina kad je počeo vladati.^e

12 Sedme godine Jehuova^f kraljevanja Joaš^g je postao kralj i vladao je četrdeset

2Kr 11:14* “Narod” (i u recima 18-20) — doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Sibija i bila je iz Beer-Šebe. **2** Joaš je činio što je pravo u očima Jehovinom dokle ga je god poučavao svećenik Jojada.^a **3** Jedino što obredne uzvišice nisu bile uklonjene.^b Narod je još uvijek na tim uzvišicama prinosiso žrtve i spaljivao prinose.

4 I Joaš je rekao svećenicima:^c "Sav novac od svetih prinosa^d što se donosi u dom Jehovin,^e naime novac što je svakome određen kao porez,^f novac za duše prema vrijednosti koja je određena^g i sav novac koji netko donese u dom Jehovin jer ga na to potiče srce njegovo,^h **5** neka svećenici uzmu svaki od znanca svojegaⁱ i neka poprave sva oštećenja na domu koja nađu!"^j

6 Ali do dvadeset i treće godine kraljevanja Joaševa svećenici još nisu popravili oštećenja na domu.^k **7** Stoga je kralj Joaš pozvao svećenika Jojadu^l i ostale svećenike te ih upitao: "Zašto ne popravljate oštećenja na domu? Odsada više ne smijete skupljati novac od znanaca svojih, nego ga morate predati za popravak doma!"^m **8** I svećenici su pristali da više ne skupljaju novac od naroda i da ne popravljaju oštećenja na domu.

9 Tada je svećenik Jojada uzeo jedan kovčeg,ⁿ prorezao rupu na poklopcu i stavio ga kraj žrtvenika, da bude s desne strane onome tko ulazi u dom Jehovin. I u njega su svećenici koji su služili kao vratari^o stavljali sav novac^p koji se donosio u dom Jehovin. **10** Kad bi vidjeli da u kovčegu ima

12. poglavlje
 a 2Kr 14:3
 2Lje 24:2
 b 4Mo 33:52
 Jr 2:20
 c 2Mo 28:1
 2Lje 35:2
 d 1Lje 18:11
 2Lje 31:12
 e 1Kr 7:51
 f 2Mo 30:13
 2Lje 24:9
 g 3Mo 27:2
 3Mo 27:12
 h 2Mo 25:2
 2Mo 35:21
 Ne 10:39
 2Ko 9:11
 i 4Mo 18:8
 4Mo 18:28
 j 2Lje 24:7
 k 2Lje 24:5
 Ri 12:11
 Kol 3:23
 l 2Kr 11:4
 2Lje 23:1
 2Lje 24:15
 m 2Lje 24:6
 n 2Lje 24:8
 Mk 12:41
 Lk 21:1
 o 2Kr 11:6
 Ps 84:10
 p 2Lje 24:10
 Mt 6:4
 2Ko 9:7

Desni stupac

- a 2Sa 20:25
 2Kr 18:18
 b 2Lje 24:11
 c 2Kr 22:5
 2Lje 24:12
 2Lje 34:10
 d 1Kr 5:17
 Ezr 5:8
 e 1Kr 7:50
 f 2Lje 4:22
 g 4Mo 10:2
 2Lje 5:12
 h 2Lje 24:14
 i 2Lje 24:13
 j 2Lje 34:12
 k 2Kr 22:7
 l 1Ko 4:2
 m 3Mo 5:15
 3Mo 7:7
 n 4Mo 18:8
 o 1Kr 19:15
 2Kr 8:13
 2Kr 10:32
 Am 1:4
 p 1Lje 18:1
 r 2Lje 24:23
 s 1Kr 15:18
 t 2Kr 16:8
 2Kr 18:15

mного novca, pisar^a kraljev i veliki svećenik došli bi prebrojiti i svezati novac što se našao u domu Jehovinu.^b **11** Prebrojeni su novac predali u ruke ljudima koji su bili postavljeni da nadgledavaju poslove^c u domu Jehovinu, a oni su ga isplaćivali tesarima i graditeljima koji su radili na domu Jehovinu **12** i zidarima i klesarima,^d i za kupovinu drvene građe i klesana kamena za popravak oštećenja na domu Jehovinu i za sve troškove oko popravka doma.

13 Ali novac što se donosio u dom Jehovin nije se koristio za izradu srebrnih posuda, podrezivača stijenja,^e zdjela,^f trubi^g niti bilo kakvih predmeta od zlata ili od srebra za dom Jehovin,^h **14** nego se davao ljudima koji su nadgledavali poslove da njime poprave dom Jehovin.ⁱ **15** I od ljudi kojima su predavali novac da ga daju radnicima^j nisu tražili da polažu račune za to kako ga troše,^k jer su radili vjerno.^l **16** A novac od žrtava za krivnju^m i novac od žrtava za grijeh nije se donosio u dom Jehovin, nego je pripadao svećenicima.ⁿ

17 U to je vrijeme Hazael,^o kralj sirijski, krenuo u rat protiv Gata^p i osvojio ga. Potom se Hazael okrenuo da ide na Jeruzalem.^r **18** A Joaš, kralj Judin, uzeo je sve svete prinose^s koje su posvetili praoci njegovi Jošafat, Joram i Ahazija, kraljevi Judini, te svoje svete prinose i sve zlato koje je našao u riznicama doma Jehovina i dvora kraljeva i poslao^t ih Hazaelu, kralju sirijskom.

Tako je ovaj otišao od Jeruzalema.

19 Ostala povijest Joaševa i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima^a kraljeva Judinih? 20 Na koncu su sluge Joaševi^b ustali i urotili se^c protiv njega i ubili ga u tvrđavi Milu,^d kuda se silazi prema Sili. 21 Jozakar,^e sin Šimatein, i Jozabad,^e sin Šomerov, sluge njegovi, zadali su mu smrtni udarac. Pokopali su ga s praocima njegovim u Davidovu gradu, a Amasija,^f sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

13 Dvadeset i treće godine kraljevanja Joaša,^g sina Ahazijina,^h nad Judom, Joahaz,ⁱ sin Jehuov,^j postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je sedamnaest godina. 2 Činio je što je zlo u očima Jehovininim^k i poveo se* za grijesima Jeroboama,^l sina Nebatova, kojim je Izraela naveo na grijeh.^m Nije odstupio od njih. 3 I raspalio se gnjevⁿ Jehovin na Izraela, tako da ih je on za svega vijeka njihova predao u ruke Hazaelu,^o kralju sirijskom, i u ruke Ben-Hadadu,^p sinu Hazaelovu.

4 Ali Joahaz je umilostivio*^r lice Jehovino i Jehova ga je uslišio,^s jer je vidio kako je potlačen Izrael^t zato što ga je tlačio kralj sirijski.^u 5 Zato je Jehova dao Izraelu spasitelja,^v tako da su se sinovi Izraelovi izbacili iz ruke sirijske i nastavili živjeti u domovinu svojim kao i prije.^z 6 Ali

2Kr 12:21* U 2Lje 24:26 "Zabad". 21* Ili: "Jehozabad". 13:2* Doslovno: "hodio je". 4* Doslovno: "smekšao".

12. poglavlje

- a 1Kr 14:29
2Kr 8:23
- b 2Kr 14:5
- c 2Lje 24:25
2Lje 25:27
- d 2Sa 5:9
1Kr 9:15
1Kr 9:24
1Kr 11:27
2Lje 32:5
- e 2Lje 24:26
f 2Lje 24:27

13. poglavlje

- g 2Kr 11:2
2Kr 11:21
- h 2Kr 8:26
2Kr 9:27
- i 2Kr 10:35
- j 2Kr 10:30
- k 5Mo 28:15
- l 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- m 1Kr 14:16
- n 3Mo 26:17
5Mo 6:15
5Mo 7:4
Ps 7:11
He 12:29
- o 1Kr 19:17
2Kr 8:12
- p 2Kr 13:24
- r Su 6:6
Su 10:10
2Lje 33:13
Ps 78:34
- s 5Mo 4:7
Ps 50:15
Ps 65:2
1Iv 5:14
- t 1Mo 31:42
2Mo 3:7
Su 10:16
u 2Kr 14:26
v Ne 9:27
z Ps 130:4

Desni stupac

- a 2Kr 10:29
2Kr 17:21
- b 1Kr 16:26
- c 5Mo 7:5
1Kr 14:15
1Kr 16:33
- d 2Kr 10:32
- e 5Mo 28:45
2Kr 8:12
- f Am 1:3
- g 1Kr 14:19
2Kr 10:34
- h 2Kr 10:35
- i 2Kr 14:8
- j 2Kr 14:1
- k 2Kr 13:2
Ho 5:11
- l 2Kr 10:29
- m 2Kr 14:8
2Kr 14:13
2Lje 25:17
- n 1Kr 14:19
2Kr 10:34
- o 2Kr 14:28
- p 2Kr 10:35
2Kr 13:9
1Kr 19:16
2Kr 5:8

nisu odstupili od grijeha doma Jeroboamova kojim je Izraela naveo na grijeh,^a nego su ustrajali* u njemu.^b I obredno je deblo^c stajalo u Samariji. 7 A Joahazu je od vojske ostalo samo pedeset konjanika, deset bojnih kola i deset tisuća pješaka,^d jer je ostalu vojsku kralj sirijski razbio^e i zgazio je u prah kao za vršidbe.^f

8 A ostala povijest Joahazova, sva djela i pothvati njegovi, nije li sve to zapisano u ljetopisima^g kraljeva izraelskih? 9 Naposljetku je Joahaz počimno s praocima svojim i pokopali su ga u Samariji,^h a Joaš,ⁱ sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

10 Trideset i sedme godine kraljevanja Joaševa nad Judom, Joaš,^j sin Joahazov, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je šesnaest godina. 11 Činio je što je zlo u očima Jehovininim.^k Nije odstupio ni od jednoga grijeha Jeroboama, sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh,^l nego je ustrajao u njima.

12 Ostala povijest Joaševa, sva djela njegova, pothvati njegovi i kako je ratovao s Amasijom,^m kraljem Judinim, nije li sve to zapisano u ljetopisimaⁿ kraljeva izraelskih? 13 Naposljetku je Joaš počimno s praocima svojim, a Jeroboam^o je sjeo na prijestolje njegovo. Joaš je bio pokopan u Samariji s kraljevima izraelskim.^p

14 Kad se Elizej^r razbolio od bolesti od koje je kasnije

2Kr 13:6* Doslovno: "nego je hodio". 6* Ili: "ašera". 9* Ili: "Jehoaš". 13* Radi se o Jeroboamu II.

i umro,^a došao mu je Joaš, kralj izraelski, i plačući nad licem njegovim, rekao mu: "Oče moj,^b oče moj! Bojna kola Izraelova i konjanici njegovi!"^c

15 A Elizej mu je rekao: "Uzmi luk i strijele!" I on je uzeo luk i strijele. **16** Tada je rekao kralju izraelskom: "Stavi ruku svoju na luk!" I on je stavio ruku na luk, a Elizej je stavio svoje ruke na ruke^d kraljeve. **17** I rekao je: "Otvori prozor prema istoku!" I on ga je otvorio. "Odapni!" rekao je Elizej. I on je odapeo strijelju. Zatim je rekao: "Jehovina strijela spasenja, strijela što spašava^e od Sirije! Kod Afeka^f ćeš potpuno potući Siriju!"

18 Onda je rekao: "Uzmi strijele!" I on ih je uzeo. Tada je rekao kralju izraelskom: "Udaraj o zemlju!" I ovaj je udario tri puta, a onda je stao.^g

19 Tada se čovjek Božji^h razljutio na njega i rekao: "Rebalo si udariti pet ili šest puta! Tada bi potpuno potukao Siriju, a ovako ćeš samo tri puta poraziti Siriju."ⁱ

20 Potom je Elizej umro i pokopali su ga.^j A čete moapskih^k razbojnika^l obično bi početkom godine napadale zemlju. **21** Kad su jednom neki ljudi htjeli pokopati nekog čovjeka, ugledali su razbojnice. I smjesta su bacili mrtvaca u grob Elizejev i otišli. Kad se mrtvac dotakao kostiju Elizejevih, odmah je oživio^m i stao na noge svoje.ⁿ

22 A Hazael,^o kralj sirijski, tlačio^p je Izraela svega vijeka Joahazova. **23** Ali Jehova im se smilovao^r i bio

13. poglavlje

- a Za 1:5
- b 2Kr 5:13
- c 2Kr 2:12
- d Ps 144:1
- e Ps 18:14
- f 1Sa 29:1
- 1Kr 20:26
- g Ga 6:9
- h Iza 44:26
- i 2Kr 13:25
- j Ps 139:8
- k 2Kr 1:1
- l 2Kr 24:2
- m Iv 11:44
- He 11:35
- n Ot 11:11
- o 1Kr 19:15
- 2Kr 10:32
- p 2Kr 8:12
- Ps 106:41
- r Su 10:16
- 2Kr 14:27
- Ne 9:31
- Ps 86:15
- Iza 30:18
- Tu 3:32

Desni stupac

- a Ps 145:8
- 2Ko 1:3
- Ef 2:4
- b 2Mo 2:24
- c 1Mo 17:7
- 1Mo 22:17
- 2Mo 32:13
- d 1Mo 26:3
- e 1Mo 28:13
- 3Mo 26:42
- f Ps 105:8
- Mi 7:20
- He 6:18
- g 2Kr 13:19

14. poglavlje

- h 2Kr 13:10
- i 1Lje 3:12
- j 2Lje 25:1
- k 2Lje 25:2
- l 1Kr 15:5
- m 2Lje 24:2
- 2Lje 24:18
- Za 1:4
- n 1Kr 15:14
- 2Kr 12:3
- o 2Kr 15:4
- 2Kr 15:35
- p 1Mo 9:6
- 2Mo 21:12
- 3Mo 24:17
- 4Mo 35:33
- r 2Kr 12:20
- 2Lje 24:25
- 2Lje 25:3
- s 2Lje 25:4

im milosrdan.^a I pogledao je na njih zbog saveza svojega^b s Abrahamom,^c Izakom^d i Jakovom.^e Nije ih htio zatrti^f i nije ih odbacio od lica svojega do sada. **24** Naposljetku je Hazael, kralj sirijski, umro, a Ben-Hadad, sin njegov, počeo je vladati umjesto njega. **25** I Joaš, sin Joahazov, vratio je iz ruke Ben-Hadada, sina Hazaelova, gradove koje je Hazael u ratu bio uzeo Joahazu, ocu njegovu. Joaš ga je tri puta porazio i tako je vratio gradove izraelske.^g

14 Druge godine kraljevanja Joaša,^h sina Joahazova, nad Izraelom, Amasija,ⁱ sin Joaša, kralja Judina, postao je kralj. **2** Imao je dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Joadina^{*j} i bila je iz Jeruzalema. **3** Činio je što je pravo u očima Jehovinim,^k ali ne kao David, praotac njegov.^l Činio je sve kao i Joaš, otac njegov.^m **4** Jedino što obredne uzvišice nisu bile uklonjene.ⁿ Narod je još uvijek na tim uzvišicama prinosiso žrtve i spaljivao prinose.^o **5** A kad se kraljevstvo učvrstilo u ruci njegovoj, pobio^p je sluge svoje koji su ubili kralja, oca njegova.^r **6** Ali sinove tih ubojica nije pogubio, nego je postupio kako je zapisano u knjizi zakona Mojsijeva u kojem je Jehova zapovjedio:^s "Neka očevi ne budu pogubljeni zbog sinova i sinovi neka ne budu pogubljeni zbog očeva! Neka se

2Kr 14:2* Ili: "Jehoadina".

svatko pogubi zbog vlastitoga grijeha!"^a **7** On je pobio deset tisuća Edomaca^b u Slanoj dolini^c i u ratu je osvojio grad Selu, koji je dobio ime Jokteel, što ga nosi sve do danas.

8 Tada je Amasija poslao glasnike izraelskom kralju Joašu, sinu Joahaza, sina Jehuova, i poručio mu: "Dodi da se ogledamo!"^d **9** A Joaš, kralj izraelski, poslao je Amasiji, kralju Judinu, ovakav odgovor: "Korov trnoviti na Libanonu poručio je cedru^e na Libanonu: 'Daj kćer svoju sinu momu za ženu!' Ali zvijer poljska na Libanonu prošla je preko korova trnovita i izgazila ga."^f **10** Potukao si Edom,^g pa ti se srce uzoholilo.^h Uživaj u slavi svojojⁱ i ostani kod kuće! Zašto da se upuštaš u sukob^j i budeš poražen?^k Zar hoćeš da propadneš i ti i Juda s tobom?" **11** Ali Amasija nije poslušao.^l

Tako je došao Joaš, kralj izraelski, te su se on i Amasija, kralj Judin, ogledali^m kod Bet-Šemeša,ⁿ što pripada Judi. **12** I sinovi Izraelovi porazili su sinove Judine,^o tako da su ovi pobjegli svaki u svoj šator. **13** A Amasiju, kralja Judina, sina Joaša, sina Ahazijina, zarobio je Joaš, kralj izraelski, kod Bet-Šemeša i zatim ga doveo u Jeruzalem. Potom je probio jeruzalemski zid od Efrajimovih vrata^p pa do Ugaonih vrata,^r u dužini od četiri stotine lakata.* **14** Uzeo je sve zlato, srebro i sve predmete što su se našli u domu Jehovinu^s

14. poglavlje

- a 5Mo 24:16
Eze 18:20
b 2Kr 8:20
2Lje 25:11
c 2Sa 8:13
1Lje 18:12
Ps 60:0
d 2Sa 2:14
2Lje 25:17
Izr 13:10
Izr 18:6
e Su 9:15
f 2Lje 25:18
g 2Kr 14:7
h 2Lje 26:16
Izr 16:18
Hb 2:4
Ga 6:3
Jk 4:6
i 1Sa 18:8
j 2Lje 35:21
Izr 3:30
Izr 20:3
k Lk 14:31
l 2Lje 25:16
2Lje 25:20
m 2Lje 25:21
n Js 15:10
Jš 21:16
1Sa 6:9
1Lje 6:59
o 2Lje 25:22
Izr 16:18
p 2Lje 25:23
Ne 8:16
Ne 12:39
r Jr 31:38
Za 14:10
s 2Kr 12:13

Desni stupac

- a 1Kr 14:19
2Kr 13:12
b 2Kr 10:35
c 2Kr 13:9
d 2Kr 13:13
Ho 1:1
Am 1:1
Am 7:10
e 2Kr 14:1
f 2Kr 13:10
g 2Lje 25:25
h 1Kr 14:29
2Kr 12:19
2Kr 20:20
i 2Lje 25:26
j 2Kr 12:20
k Jš 10:31
Mi 1:13
l 2Lje 25:27
m 2Lje 25:28
n 1Kr 2:10
2Kr 12:21
o 2Lje 26:1
Mt 1:8
p 2Kr 15:2
r 1Lje 3:12
s 5Mo 2:8
1Kr 9:26
2Kr 16:6
2Lje 26:2
t Ho 1:1
Am 1:1

i u riznici dvora kraljeva, a usto i taoce, pa se vratio u Samariju.

15 Ostala povijest Joaševa, sva djela njegova, pothvati njegovi i kako je ratovao protiv Amasije, kralja Judina, nije li sve to zapisano u ljetopisima^a kraljeva izraelskih? **16** Napoljetku je Joaš počnuo s praocima svojim^b i bio je pokopan u Samariji^c s kraljevima izraelskim, a Jeroboam,^{*d} sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

17 Amasija,^e sin Joašev, kralj Judin, živio je još petnaest godina nakon smrti Joaša,^f sina Joahazova, kralja izraelskoga.^g **18** A ostala povijest Amasijina, nije li zapisana u ljetopisima^h kraljeva Judinih?ⁱ **19** Na koncu su protiv njega skovali urotu^j u Jeruzalemu te je pobjegao u Lakiš.^k Ali poslali su za njim u Lakiš ljude koji su ga tamo ubili.^l **20** Odande su ga donijeli na konjima i bio je pokopan^m u Jeruzalemu s praocima svojim u Davidovu gradu.ⁿ **21** Tada je sav narod Judin uzeo Azariju,^{*o} koji je u to vrijeme imao šesnaest godina,^p i postavio ga za kralja umjesto njegova oca Amasije.^r **22** On je ponovno sagradio Elat^s i vratio ga Judi nakon što je kralj počnuo s praocima svojim.

23 Petnaeste godine kraljevanja Amasije, sina Joaševa, nad Judom, Jeroboam,^t sin Joaša, kralja izraelskog, postao je kralj u Samariji i

2Kr 14:13* Otrprike 178 metara. Vidi dodatak 13.

2Kr 14:16* Radi se o Jeroboamu II. 21* U 2Kr 15:13; 2Lje 26:1-23; Iza 6:1; Za 14:5 "Uzija".

vladao je četrdeset i jednu godinu. **24** Činio je što je zlo u očima Jehovininim. Nije odstupio ni od jednoga grijeha Jeroboama, sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh.^a **25** On je ponovno uspostavio granicu izraelsku od ulaza u Hamat^b do mora Arabe,^c prema riječi Jehove, Boga Izraelova, koji je govorio preko sluge svojega Jone,^d sina Amitajeva, proroka iz Gat-Hefera.^e **26** Jer je vidio Jehova gorku nevolju Izraelovu.^f Nije ostalo ni bespomoćnoga ni bezvrijednoga, niti je bilo pomoćnika Izraelu.^g **27** Ali Jehova je obećao da neće izbrisati ime Izraelovo pod nebom.^h Zato ih je spasioⁱ rukom Jeroboama, sina Joaševa.

28 Ostala povijest Jeroboamova, sva djela i pothvati njegovi, kako je ratovao i kako je vratio Damask^j i Hamat^k pod vlast Judina i Izraelovu, nije li sve to zapisano u ljetopisima kraljeva izraelskih? **29** Naposljetku je Jeroboam počinuo s praocima svojim, kraljevima izraelskim, a Zaharija,^l sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

15 Dvadeset i sedme godine kraljevanja Jeroboamova nad Izraelom, Azarija,^m sin Amasije,ⁿ kralja Judina, postao je kralj. **2** Imao je šesnaest godina kad je počeo vladati i vladao je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu.^o Majka mu se zvala Jekolija i bila je iz Jeruzalema. **3** Činio je što je pravo u očima Jehovininim, sve kako je činio i Amasija, otac njegov.^p **4** Jedino što obred-

14. poglavlje

- a 1Kr 12:28
1Kr 13:34
Ps 106:20
- b 4Mo 13:21
4Mo 34:8
Eze 47:16
Am 6:14
- c 1Mo 14:3
5Mo 3:17
- d Jn 1:1
Mt 12:39
e Jš 19:13
- f 2Mo 3:7
Su 10:16
Ps 106:44
- g 1Kr 14:10
1Kr 21:21
- h 5Mo 25:19
5Mo 29:20
- i 2Kr 13:5
Ps 86:15
Jr 31:20
Ho 1:7
- j 2Sa 8:6
- k 2Lje 8:3
l 2Kr 15:8

15. poglavlje

- m 2Kr 14:21
2Lje 26:1
- n 2Kr 14:1
- o 2Lje 26:3
- p 2Kr 14:3
2Lje 26:4

Desni stupac

- a 4Mo 33:52
5Mo 12:14
2Lje 6:6
2Lje 32:12
- b 1Sa 14:35
1Kr 22:43
2Kr 14:4
- c 2Lje 26:19
Job 34:19
- d 4Mo 12:10
2Kr 5:27
- e 3Mo 13:46
5Mo 24:8
- f 2Kr 15:32
1Lje 3:12
2Lje 26:21
- g 1Sa 8:5
1Kr 3:9
Ps 72:1
- h 1Kr 14:29
2Lje 26:22
i Iza 6:1
J 2Lje 26:23
k 2Kr 14:21
l 2Kr 14:29
- m 2Kr 13:2
2Kr 14:24
- n 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- o 2Mo 32:21
1Kr 14:16
- p 4Mo 35:20
5Mo 19:11
r Ho 1:4
Am 7:9
- s Jš 17:11
2Kr 9:27
- t 1Kr 14:19
- u Iza 14:27
Iza 44:26
Iza 55:11
v 2Kr 10:30

ne uzvišice nisu bile uklonjene.^a Narod je još uvijek na tim uzvišicama prinosiso žrtve i spaljivao prinose.^b **5** A Jehova je udario kralja bolešću^c te je ovaj ostao gubav^d sve do svoje smrti. I živio je u kući svojoj izuzet od dužnosti svojih,^e a Jotam,^f sin kraljev, upravljao je dvorom i sudio^g narodu.^{*} **6** Ostala povijest Azarijina i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima^h kraljeva Judinih? **7** Naposljetku je Azarija počinuo s praocima svojimⁱ i pokopali su ga s praocima njegovim u Davidovu gradu, a Jotam, sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.^j

8 Trideset i osme godine kraljevanja Azarijina^k nad Judom, Zaharija,^l sin Jeroboamov, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je šest mjeseci. **9** Činio je što je zlo u očima Jehovininim, kao što su činili i praoci njegovi.^m Nije odstupio od grijeha Jeroboama,ⁿ sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh.^o **10** Tada se Šalum, sin Jabešev, urotio^p protiv njega, napao^r ga u Ibleamu^s te ga ubio i počeo vladati umjesto njega. **11** Ostala povijest Zaharijina zapisana je u ljetopisima^t kraljeva izraelskih. **12** Tako se ispunila riječ^u koju je Jehova rekao Jehuu:^v “Sinovi će tvoji^z sve do četvrtog koljena sjediti na prijestolju Izraelovu.” I bilo je tako.^a

^z 2Kr 13:1; 2Kr 13:10; 2Kr 14:23; 2Kr 14:29; a 4Mo 23:19.

2Kr 15:5* Doslovno: “narodu zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

13 Šalum, sin Jabešev, postao je kralj trideset i devete godine kraljevanja Uzijina^a nad Judom i vladao je mjesec dana^{*b} u Samariji. 14 Tada je Menahem,^c sin Gadijev, došao iz Tirse^d u Samariju. Napao je Šaluma,^e sina Jabeševa, u Samariji i ubio ga te počeo vladati umjesto njega. 15 Ostala povijest Šalumova i urota^f njegova koju je skovao, sve je to zapisano u ljetopisima kraljeva izraelskih. 16 Menahem je, došavši iz Tirse, razorio Tifisah, sve što je bilo u njemu i u okolici njegovoj. Razorio ga je zato što mu nisu otvorili vrata gradska i rasporio je sve trudne žene u njemu.^g

17 Trideset i devete^h godine kraljevanja Azarijina nad Judom, Menahem, sin Gadijev, postao je kralj nad Izraelom i vladao je deset godina u Samariji. 18 Činio je što je zlo u očima Jehovininim.ⁱ Svega vijeka svojega nije odstupio ni od jednoga grijeha Jeroboama,^j sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh.^k 19 A Pul,^l kralj asirski,^m došao je u zemlju. I Menahem je daoⁿ Pulu tisuću talenata srebra^o da mu ovaj pomogne utvrditi kraljevstvo u ruci njegovoj.^p 20 A srebro je Menahem ubrao od Izraela, od svih bogatih ljudi,^r i dao je kralju asirskom pedeset šekela^{*} srebra po čovjeku. Tada se kralj asirski vratio i nije ostao ondje u zemlji. 21 Ostala povijest Menahemova^s i sve što je činio, nije li sve to zapisa-

15. poglavlje

- a 2Lj 26:1
Mt 1:8
- b Ho 5:7
- c 2Kr 15:17
- d 1Kr 14:17
1Kr 15:21
1Kr 16:8
1Kr 16:17
- e 2Kr 15:10
- f 5Mo 19:11
- g 2Kr 8:12
Am 1:13
- h 2Kr 15:13
i 1Kr 11:38
- j 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- k 2Mo 32:21
1Kr 14:16
- l 1Lj 5:26
- m 1Mo 2:14
2Kr 17:23
- n 5Mo 28:45
2Kr 12:18
2Kr 16:8
- o 1Kr 16:24
- p Jr 17:5
- r 2Kr 23:35
- s 2Kr 15:14

Desni stupac

- a 1Kr 14:19
1Ko 10:11
- b 2Kr 15:26
- c Job 20:5
Izr 28:2
- d 1Kr 11:38
2Kr 15:28
- e 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- f 1Kr 14:16
- g 2Kr 7:17
2Kr 9:25
- h 2Lj 28:6
- i 4Mo 35:20
5Mo 19:11
- j 1Kr 16:18
- k 1Kr 14:19
- l 2Lj 28:6
Iza 7:1
- m Iza 7:4
Iza 7:9
- n Pr 12:13
- o 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- p 2Mo 20:3
1Kr 14:16
- r 2Kr 16:7
1Lj 5:6
1Lj 5:26
2Lj 28:20
- s Iza 8:4
- t 1Kr 15:20
- u 2Sa 20:18
1Kr 15:20
- v Jš 19:37
Jš 20:7
- z Jš 11:10
Su 4:2
- a 4Mo 32:40
5Mo 3:15
- b Jš 20:7
1Kr 9:11
Iza 9:1
Mt 4:15
- c Jš 19:32
- d 3Mo 26:38
5Mo 28:64
2Kr 17:23
e 2Kr 17:1
f 5Mo 19:11

no u ljetopisima^a kraljeva izraelskih? 22 Naposljetku je Menahem počnuo s praocima svojim, a Pekahija,^b sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

23 Pedesete godine kraljevanja Azarijina nad Judom, Pekahija, sin Menahemov, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je dvije^c godine. 24 Činio je što je zlo u očima Jehovininim.^d Nije odstupio od grijeha Jeroboama,^e sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh.^f 25 No tada se pobočnik^g njegov Pekah,^h sin Remalijin, urotioⁱ protiv njega i ubio ga u Samariji, u tvrdi dvora kraljevskoga,^j zajedno s Argobom i Arjeom i s pedeset ljudi iz Gileada. Ubio ga je i počeo vladati umjesto njega. 26 Ostala povijest Pekahijina i sve što je činio zapisano je u ljetopisima^k kraljeva izraelskih.

27 Pedeset i druge godine kraljevanja Azarijina nad Judom, Pekah,^l sin Remalijin,^m postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je dvadeset godina. 28 Činio je što je zlo u očima Jehovininim.ⁿ Nije odstupio od grijeha Jeroboama,^o sina Nebatova, kojima je Izraela naveo na grijeh.^p 29 U vrijeme Pekaha, kralja izraelskog, došao je Tiglat-Pileser,^r kralj asirski,^s i osvojio Ijon,^t Abel-Bet-Maaku,^u Janoah, Kedeš,^v Hasor,^z Gilead^a i Galileju,^b svu zemlju Naftalijevu,^c i stanovnike njihove odveo je u izgnanstvo u Asiriju.^d 30 Tada je Hošea,^e sin Elin, skovao urotu^f protiv Pekaha, sina Remalijina,

2Kr 15:13* Ili: "jedan lunarni mjesec".
Vidi dodatak 14. 20* Vidi dodatak 13.

pa ga je napao^a i ubio. I počeo je vladati umjesto njega dvadesete godine kraljevanja Jotama,^b sina Uzijina. **31** Ostala povijest Pekahova i sve što je činio zapisano je u ljetopisima^c kraljeva izraelskih.

32 Druge godine kraljevanja Pekaha, sina Remalijina, nad Izraelom, Jotam,^d sin Uzije,^e kralja Judina, postao je kralj. **33** Imao je dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Jeruša, a bila je kći Sadokova.^f **34** Činio je što je pravo u očima Jehovinim.^g Činio je sve kao i Uzija, otac njegov.^h **35** Jedino što obredne uzvišice nisu bile uklonjene. Narod je još uvijek na tim uzvišicama prinosiso žrtve i spaljivao prinose.ⁱ On je sagradio gornja vrata na domu Jehovinu.^j **36** Ostala povijest Jotamova i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima kraljeva Judinih?^k **37** U to je vrijeme Jehova na Judu poslao^l Resina,^m kralja sirijskog, i Pekaha,ⁿ sina Remalijina. **38** Naposljetku je Jotam počnuo s praocima svojim i bio je pokopan s praocima svojim u gradu Davida, praoca svojega,^o a Ahaz,^p sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

16 Sedamnaeste godine kraljevanja Pekaha, sina Remalijina, Ahaz,^r sin Jotama, kralja Judina, postao je kralj. **2** Ahaz je imao dvadeset godina kad je počeo vladati i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu. Nije činio što je pravo u očima Jehove, Boga njegova,

15. poglavlje

- a Mt 26:52
- b 2Lje 27:1
- c 1Kr 14:19
- d 1Lje 3:12
2Lje 27:7
Mt 1:9
- e 2Kr 14:21
2Kr 15:1
1Lje 3:12
- f 2Lje 27:1
- g 5Mo 28:1
Pr 12:13
- h 2Lje 27:2
- i 4Mo 33:52
5Mo 12:14
2Lje 6:6
2Lje 32:12
- j 2Lje 27:3
- k 2Kr 15:6
2Lje 27:7
- l 5Mo 28:49
Ps 78:49
Iza 10:5
Jr 43:10
- m 2Kr 16:5
Iza 7:2
- n 2Kr 15:27
2Lje 28:6
Iza 7:1
- o 1Kr 14:31
- p 1Lje 3:13

16. poglavlje

- r Iza 1:1
Iza 7:1
Ho 1:1
Mi 1:1
Mt 1:9

Desni stupac

- a 2Lje 28:1
- b 1Kr 12:28
1Kr 16:33
1Kr 21:26
2Kr 8:18
2Lje 28:2
- c 3Mo 20:2
5Mo 18:10
2Kr 23:10
2Lje 28:3
2Lje 33:6
Ps 106:37
Iza 57:5
Jr 7:31
Eze 16:20
Eze 23:37
- d 5Mo 12:31
Ps 106:35
Eze 16:47
- e 4Mo 33:52
- f 1Kr 14:23
Jr 17:2
- g 5Mo 12:2
- h 2Kr 15:37
- i 2Lje 28:6
- j 2Lje 28:5
- k 2Kr 14:22
l 2Kr 15:29
- m 1Kr 20:4
- n Ps 146:3
Jr 17:5
Tu 4:17
- o 1Kr 15:18
2Kr 14:14
2Lje 16:2
- p 2Lje 19:7
- r 2Sa 8:6
2Kr 14:28
2Lje 28:5
Iza 7:6
s Am 1:5

kao što je činio David, praotac njegov.^a **3** Išao je putem kraljeva izraelskih^b i čak je sina svojega proveo kroz vatru,^c po odvratnom^d običaju naroda koje je Jehova otjerao pred sinovima Izraelovim. **4** Prinosiso na obrednim uzvišicama,^e po bregovima^f i pod svakim stablom što se zeleni.^g

5 U to su vrijeme Resin,^h kralj sirijski, i Pekah,ⁱ sin Remalijin, kralj izraelski, došli na Jeruzalem da ratuju protiv njega. I opkolili su Ahaza, ali nisu imali uspjeha u boju.^j

6 Tada je Resin, kralj sirijski, Edomu vratio Elat,^k a potom je Judejce* protjerao iz Elata. I Edomci su ušli u Elat i ostali u njemu sve do danas.

7 A Ahaz je poslao glasnike Tiglat-Pileseru,^l kralju asirskom, i poručio mu: "Ja sam sluga tvoj^m i sin tvoj. Dođi i izbavi meⁿ iz ruke kralja sirijskog i iz ruke kralja izraelskog, koji su ustali na mene!"

8 I Ahaz je uzeo srebro i zlato što se našlo u domu Jehovinu i u riznicama dvora kraljeva^o i poslao ga kralju asirskom na dar.^p **9** I kralj asirski ga je poslušao. Tako je otišao kralj asirski u Damask,^r osvojio ga^s i odveo stanovnike njegove u izgnanstvo u Kir,^t a Resina^u je pogubio.

10 Tada je kralj Ahaz^v otišao u Damask da se sastane s Tiglat-Pileserom,^z kraljem asirskim. Kad je vidio žrtvenik^a što je bio u Damasku,

t Iza 22:6; Am 9:7; u Iza 7:1; Iza 9:11; v 2Kr 16:7; z 2Kr 15:29; a 5Mo 12:30; 2Lje 28:23; Jr 10:2.

poslao je kralj Ahaz svećeniku Uriji nacrt žrtvenika i prikaz svih pojedinosti na njemu.^a **11** Tako je svećenik Urija^b načinio žrtvenik.^c Načinio ga je svećenik Urija točno po uputama što mu ih je poslao kralj Ahaz iz Damaska, prije nego što se kralj Ahaz vratio iz Damaska. **12** Kad se kralj vratio iz Damaska, vidio je žrtvenik. I kralj je pristupio žrtveniku^d i prinio žrtve na njemu.^e **13** Spalio je^f žrtvu paljenicu^g svoju i žitnu žrtvu^h svoju, izlio žrtvu ljevanicuⁱ svoju i poškropio žrtvenik krvlju žrtava zajedništva što ih je prinio. **14** A bakreni žrtvenik^j što je bio pred Jehovom dao je maknuti s mjesta njegova ispred doma, između njegova žrtvenika i doma Jehovina,^k i postavio ga je sa sjeverne strane svojega žrtvenika. **15** I kralj Ahaz je zapovjedio svećeniku Uriji:^l "Na velikom žrtveniku spaljuj jutarnju žrtvu paljenicu^m i večernjuⁿ žitnu žrtvu, kraljevu^o žrtvu paljenicu i žitnu žrtvu njegovu, žrtve paljenice svega naroda* te žitne žrtve i ljevanice njihove. Škropi ga krvlju svih žrtava paljenica i svih drugih žrtava. A o bakrenom ću žrtveniku još razmisliti." **16** Svećenik Urija^p učinio je sve kako mu je zapovjedio kralj Ahaz.^r

17 Povrh toga, kralj Ahaz je isjekao na komade^s stranice^t kolica^u i skinuo s kolica spremnike za vodu.^v A more^z je

2Kr 16:15* Doslovno: "naroda zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

16. poglavlje

- a Ps 106:39
- b Iza 8:2
- c Jr 23:11
- Eze 22:26
- d 2Lje 26:16
- 2Lje 28:25
- e 4Mo 18:4
- 4Mo 18:7
- f 3Mo 2:2
- g 3Mo 1:3
- h 3Mo 2:1
- 1Lje 23:29
- i 3Mo 23:13
- j 1Lje 28:12
- 2Lje 4:1
- k 1Kr 6:1
- l Iza 8:2
- m 2Mo 29:39
- 4Mo 28:2
- 2Lje 28:23
- n 4Mo 28:4
- o 3Mo 4:22
- 3Mo 22:21
- 2Lje 7:4
- 2Lje 29:21
- p Iza 8:2
- r 2Kr 16:11
- s 2Lje 28:24
- 2Lje 29:19
- t 1Kr 7:28
- u 1Kr 7:27
- v 1Kr 7:38
- 2Lje 4:6
- Jr 52:20
- z 1Kr 7:23
- 2Kr 25:13

Desni stupac

- a 1Kr 7:25
- Jr 52:20
- b 1Kr 14:29
- 2Lje 28:26
- c 2Lje 28:27
- d 2Kr 18:1
- 1Lje 3:13
- 2Lje 29:1
- Iza 1:1
- Ho 1:1
- Mt 1:9

17. poglavlje

- e 2Kr 15:30
- f Iza 7:9
- g 1Kr 12:28
- 1Kr 13:33
- 1Kr 16:33
- h 2Kr 18:9
- Ho 10:14
- i Iza 10:5
- j 5Mo 28:45
- 2Kr 18:14
- Ezr 7:24
- k 2Kr 24:1
- 2Kr 24:20
- Eze 17:15
- l Iza 30:2
- Iza 31:1
- m 5Mo 28:36
- n 5Mo 28:52
- o 2Kr 18:10
- Ho 13:16
- p 3Mo 26:32
- 5Mo 4:27
- 5Mo 28:64
- 1Kr 14:15

skinuo s bakrenih bikova^a što su bili ispod njega i stavio ga na kameni pod. **18** Natkriveni hodnik subotnji* što su ga bili sagradili u domu i vanjski prilaz za kralja uklonio je iz doma Jehovina zbog kralja asirskog.

19 Ostala povijest Ahazova i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima^b kraljeva Judinih? **20** Naposljetku je Ahaz počinuo s praocima svojim i bio je pokopan s praocima svojim u Davido-vo gradu,^c a Ezekija,^d sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

17 Dvanaeste godine kraljevanja Ahazova nad Judom, Hošea,^e sin Elin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji^f i vladao je devet godina. **2** Činio je što je zlo u očima Jehovimim, ali ne kao kraljevi izraelski što su bili prije njega.^g **3** Na njega je došao Salmanasar,^h kralj asirski,ⁱ i Hošea mu je postao sluga i plaćao mu danak.^j **4** Ali kralj asirski otkrio je da Hošea kuje urotu,^k jer je Hošea poslao glasnike Sou, kralju egipatskom,^l i nije donio danak kralju asirskom kao svake godine. Zato ga je kralj asirski zatvorio i svezanog držao u zatvoru.^m

5 Kralj asirski krenuo je na svu zemlju i došavši do Samarije, opsjedaoⁿ ju je tri godine. **6** Devete godine kraljevanja Hošeina osvojio je kralj asirski Samariju^o i odveo Izraelce u izgnanstvo^p u Asiriju

2Kr 16:18* Doslovno: "šabatni". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

te ih naselio u Halahu^a i Haboru na rijeci Gozanu^b i u gradovima medijskim.^c

7 A to se dogodilo zato što su sinovi Izraelovi zgriješili^d Jehovi, Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje egipatske i izbavio iz ruke faraona, kralja egipatskog.^e I počeli su štovati druge bogove^f **8** i živjeli^g su po običajima^h naroda koje je Jehova otjerao pred sinovima Izraelovim i po običajima koje su uveli kraljevi izraelski. **9** Činili su sinovi Izraelovi ono što nije pravo u očima Jehove, Boga njihova,^h i gradili su sebi obredne uzvišiceⁱ po svim mjestima svojim, od kule stražarske^j do utvrđena grada. **10** Podizali su sebi obredne stupove^k i obredna debela^l na svakom brijegu visokom^m i pod svakim stablom što se zeleni.ⁿ **11** I ondje su, po svim obrednim uzvišicama, spaljivali prinose kao narodi^o koje je Jehova otjerao pred njima, i činili su zla djela da bi vrijedali^p Jehovu.

12 Služili su idolima odvratnim^q iako im je Jehova rekao: "Ne činite to!"^s **13** I Jehova je upozoravao^t Izraela^u i Judu^v preko svih proroka^z svojih i preko svih vidjelaca^a svojih: "Odvratite se od zlih puteva svojih^b i držite zapovijedi moje^c i odredbe moje,^d čineći sve prema zakonu^e koji sam dao praocima vašim^f i koji sam vam prenio preko slugu svojih, proroka!"^g **14** Ali oni nisu poslušali, nego su ostali nepo-

2Kr 17:8* Doslovno: "hodili". **10*** Ili: "ašere". **12*** Ili: "idolima balegavim".

17. poglavlje

- a 1Lje 5:26
- b 2Kr 18:11
- c 2Kr 18:11
- d 5Mo 31:29
5Mo 32:15
Jš 23:16
Ne 9:26
Ps 106:35
Am 5:7
- e 2Mo 20:2
- f 2Mo 20:5
- g 2Kr 17:35
Jr 10:5
- h Ps 89:31
- i 5Mo 13:6
5Mo 27:15
Eze 8:12
- j 2Kr 16:4
Ho 12:11
- k 2Kr 18:8
- l 2Mo 34:13
3Mo 26:1
- m 5Mo 7:5
5Mo 16:21
Mi 5:14
- n 5Mo 12:2
- o 2Kr 16:4
Iza 57:5
- p 3Mo 20:23
Jr 44:17
- q Izr 15:8
- r 2Mo 34:14
3Mo 26:30
1Kr 12:28
1Kr 21:26
- s 2Mo 20:3
3Mo 26:1
5Mo 4:23
- t 5Mo 8:19
5Mo 32:46
Ps 81:8
- u Ho 4:15
- v Jr 3:11
- z 2Lje 24:19
2Lje 36:16
He 1:1
- a 1Sa 9:9
1Lje 29:29
- b Iza 55:7
Jr 18:11
Jr 25:4
Eze 18:31
- c 2Mo 24:7
5Mo 6:1
- d 3Mo 8:11
- e 2Mo 20:1
2Mo 21:1
- f 5Mo 5:1
- g Jr 7:25

Desni stupac

- a 5Mo 31:27
Jr 5:29
- b 5Mo 1:32
- c 5Mo 5:2
5Mo 29:12
- d Ps 19:7
Ho 4:6
- e 5Mo 32:21
1Sa 12:21
Jr 10:15
1Ko 8:4
- f Ps 115:8
Iza 44:9
Jr 2:5
Ri 1:21
- g 5Mo 12:30
- h 5Mo 4:2
i 1Kr 12:28
2Lje 13:8
- j 2Lje 28:2
- k 1Kr 14:15
1Kr 16:33

korni^{*a} kao što su bili nepokorni i praoci njihovi koji nisu vjerovali^b Jehovi, Bogu svojemu. **15** I odbacili su uredbe njegove, savez^c koji je sklopio s praocima njihovim i opomene^{*d} njegove^d kojima ih je upozoravao. Povodili su se za idolima ništavnim,^e pa su i sami postali ništavni^f oponašajući narode što su bili oko njih, premda im je Jehova zapovjedio da ne budu poput njih.^g

16 Ostavili su sve zapovijedi^h Jehove, Boga svojega, i načinili su sebi dva teletaⁱ lijevanja^j i obredno deblo^k te su se klanjali svoj vojsci nebeskoj^l i služili Baalu.^m **17** I provodili su sinove svoje i kćeri svoje kroz vatru,ⁿ gatali^o su i proricali^p su znamenju,^p i prodali su se^q čineći što je zlo u očima Jehovinom da bi ga vrijedali.^s

18 Zato se Jehova silno razgnjevio^t na Izraela i odbacio ga od lica svojega.^u Nije ostavio nikoga osim plemena Judina.^v

19 Ali ni Juda nije držao zapovijedi^{*w} Jehove, Boga svojega,^z nego je držao običaje koje je uveo Izrael.^a **20** Zato je Jehova odbacio sav rod^b Izraelov, nanosio mu je nevolje i predavao ga u ruke pljačkašima, dok ga nije posve odbacio od sebe.^c **21** Jer je otrgnuo Izraelce od doma Davidova, a oni su sebi

1 5Mo 4:19; 2Kr 23:5; Jr 8:2; m 1Kr 16:31; 1Kr 22:53; 2Kr 10:21; n 2Kr 16:3; 2Kr 21:6; Iza 57:5; o 5Mo 18:10; 2Lje 33:6; Mi 5:12; Dj 16:16; p 3Mo 19:26; 2Kr 21:6; r 1Kr 21:20; s 2Mo 34:14; 1Kr 15:30; t 5Mo 9:8; 5Mo 29:20; 1Kr 8:46; u Jš 23:13; Iza 42:24; Jr 15:1; v 1Kr 11:32; 1Kr 12:20; z 1Kr 14:22; 2Lje 21:10; Jr 3:8; a Eze 23:11; b 2Lje 20:7; Jr 6:30; c 2Kr 13:3.

2Kr 17:14* Ili: "tvrdovrati". Doslovno: "ukručivali šiju (vrat)". **15*** Vidi bilješku za Ps 119:2. **19*** Doslovno: "hodi po zapovijedima".

za kralja postavili Jeroboama, sina Nebatova. I Jeroboam^a je odvratio Izraelce od Jehove i naveo ih na velik grijeh.^b **22** Sinovi Izraelovi činili su* sve grijehe koje je činio i Jeroboam.^c Nisu odstupili od njih, **23** dok Jehova nije odbacio Izraela od lica svojega,^d kao što je bio rekao preko svih slugu svojih, proroka.^e Tako je Izrael otišao sa zemlje svoje u izgnanstvo u Asiriju, gdje je do današnjega dana.^f

24 Potom je kralj asirski doveo ljude iz Babilona,^g Kute, Ave,^h Hamataⁱ i Sefarvajima^j i naselio ih u gradovima samarijskim^k umjesto sinova Izraelovih. Oni su zaposjeli Samariju i živjeli u gradovima njezinim. **25** A kad su počeli živjeti ondje, nisu štivali Jehovu.^l I Jehova je poslao među njih lavove,^m koji su ih ubijali. **26** Zato su javili kralju asirskom: "Narodi koje si odveo u izgnanstvo i zatim naselio po gradovima samarijskim ne znaju kako treba štovati Boga te zemlje, pa on šalje na njih lavove,ⁿ koji ih, evo, ubijaju, jer nitko ne zna kako treba štovati Boga te zemlje."

27 Tada je kralj asirski zapovjedio: "Pošaljite tamo jednoga od svećenika^o koje ste odande odveli u izgnanstvo! Neka ide i ondje se nastani i neka ih pouči kako trebaju štovati Boga one zemlje!" **28** Tako je došao jedan od svećenika što su bili odvedeni iz Samarije u izgnanstvo i nastanio se u Betelu.^p I on ih je učio kako da se boje Jehove.^r

2Kr 17:22* Doslovno: "hodili su u".

17. poglavlje

- a 1Kr 11:31
1Kr 12:20
- b 2Mo 32:31
1Sa 2:17
1Kr 14:16
- c 1Kr 12:28
1Kr 13:33
- d 5Mo 32:26
2Kr 13:23
2Kr 23:27
- e 5Mo 28:63
1Kr 14:16
Ho 1:4
Am 5:27
Mi 1:6
- f 2Kr 18:11
- g 2Kr 17:30
- h 2Kr 17:31
Iza 37:13
- i 2Kr 19:13
Iza 10:9
- j 2Kr 18:34
Iza 36:19
- k Mt 10:5
- l Izr 8:13
Pr 12:13
Jr 10:7
Da 6:26
- m 2Mo 23:29
Jr 5:6
- n Izr 30:30
- o Ezr 7:10
Ml 2:7
- p 1Mo 28:19
Jš 16:1
1Sa 7:16
1Kr 12:29
- r Pr 8:12
Iza 29:13
Iv 4:22

Desni stupac

- a Ps 96:5
Ps 135:15
Iza 44:9
Jr 10:5
Mi 4:5
Ri 1:23
1Ko 8:4
- b 2Kr 17:24
- c 2Kr 17:24
- d 2Kr 18:34
- e 2Kr 17:17
2Lje 28:3
Ps 106:37
Iza 57:5
Eze 20:31
- f 1Kr 12:31
1Kr 13:33
- g 2Kr 17:41
Iza 29:13
- h Lk 16:13
2Ko 6:16
- i 2Kr 17:24
- j Iza 44:8
1Ko 10:20
- k 2Kr 17:25
- l 5Mo 5:1
5Mo 8:11
2Kr 17:13
- m 5Mo 1:5
- n 5Mo 6:2
- o 1Mo 28:14
1Mo 46:2
1Mo 35:10
Iza 48:1
- r 2Mo 19:5
2Mo 24:7
5Mo 5:2
5Mo 29:1
Jr 31:31
- s 2Mo 20:4
Su 6:10

29 Ali svaki je narod načinio sebi svojega boga^a i postavio ga u svetišta, uzvišice, koje su načinili Samarićani, svaki narod u gradovima svojim u kojima je živio. **30** Ljudi iz Babilona načinili su Sukot-Benota, oni iz Kuta^b načinili su Nergala, a oni iz Hamata načinili su Ašimu. **31** Avijci^c su načinili Nibhaza i Tartaka, a Sefarvajimci^d su u vatri spaljivali sinove svoje^e u čast Adrameleku i Anameleku, bogovima sefarvajimskim. **32** A štivali su i Jehovu,^{*} pa su postavili sebi ljude iz svog naroda za svećenike^f obrednih uzvišica, koji su za njih vršili službu u svetištima, uzvišicama. **33** Štivali su Jehovu,^g ali su obožavali i svoje bogove^h kako je bio običaj među narodima iz kojih su bili odvedeni u izgnanstvo.ⁱ

34 Sve do današnjega dana oni se drže starih običaja svojih.^j Ne štiju Jehovu^k niti postupaju prema odredbama njegovim, naredbama njegovim,^l zakonu^m i zapovijedimaⁿ što ih je Jehova dao sinovima Jakova,^o kojega je nazvao Izrael,^p **35** kada je Jehova sklopio savez^r s njima i zapovjedio im: "Ne smijete štovati druge bogove,^s klanjati im se, služiti im niti im žrtve prinositi,^t **36** nego trebate štovati Jehovu,^u koji vas je izveo iz zemlje egipatske silom velikom i mišicom podignutom,^v

t 2Mo 20:5; 2Mo 23:24; 2Mo 34:14; 5Mo 4:25; 5Mo 5:9; u 5Mo 6:13; Ps 34:3; Izr 8:13; v 2Mo 6:6; 5Mo 5:15; Jr 32:21.

2Kr 17:32* Doslovno: "bojali su se i Jehove".

njemu se klanjati^a i njemu žrtve prinostiti!^b **37** Uredbe,^c naredbe, zakon^d i zapovijedi koje vam je napisao^e uvijek držite!^f Ne smijete štovati druge bogove! **38** Savez koji sam sklopio s vama ne smijete zaboraviti!^g Ne smijete štovati druge bogove,^h **39** nego trebate štovati Jehovu,ⁱ Boga svojega, jer će vas on izbaviti iz ruku svih neprijatelja vaših!^j

40 Ali oni nisu poslušali, nego su se držali starih običaja svojih.^k **41** Tako su ti narodi štovali Jehovu,^l ali su služili i likovima svojim rezbarenim. Sinovi njihovi i unuci njihovi sve do današnjega dana čine sve kako su činili i praoci njihovi.

18 Treće godine kraljevanja Hošee,^m sina Elina, nad Izraelom, Ezekija,ⁿ sin Ahaza,^o kralja Judina, postao je kralj. **2** Imao je dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Abi,^{*} a bila je kći Zaharijina.^p **3** Činio je što je pravo u očima Jehovim,^r sve kako je činio i David, praotac njegov.^s **4** On je uklonio obredne uzvišice,^t porazbijao obredne stupove,^u posjekao obredno deblu^v i razbio bakrenu zmiju^z koju je bio načinio Mojsije,^a jer su joj sve do tada sinovi Izraelovi spaljivali prinose^b i zvali su je Nehušan.^{*c} **5** Uzdao se u Jehovu,^d Boga Izraelova, i nije bilo takvoga među svim kra-

2Kr 18:2* "Abi" je skraćeni oblik imena "Abija", koje se javlja u 2Lje 29:1. **4*** Ili: "idolska bakrena zmija".

17. poglavlje

- a Ps 96:6
Ps 96:9
- b 3Mo 19:5
5Mo 12:6
- c 5Mo 12:1
- d 5Mo 11:32
- e 5Mo 31:9
- f 5Mo 5:29
g 5Mo 4:23
- h 5Mo 5:9
i 1za 42:8
- j Ne 9:27
- k 5Mo 4:28
2Kr 17:34
- l Jš 24:14
Ezr 4:2

18. poglavlje

- m 2Kr 15:30
2Kr 17:1
- n 1Lje 3:13
2Lje 28:27
Mt 1:9
- o 2Kr 16:2
2Kr 16:20
- p 2Lje 29:1
- r 2Kr 20:3
2Lje 31:20
2Lje 31:21
Ps 119:128
- s 1Kr 3:14
1Kr 15:5
2Lje 29:2
- t 3Mo 26:30
4Mo 33:52
1Kr 3:2
2Kr 14:4
Ps 78:58
- u 5Mo 7:5
2Lje 31:1
- v 5Mo 12:3
- z 4Mo 21:8
a 4Mo 21:9
- b Izr 15:8
- c 1Ko 8:4
- d 2Lje 16:9
2Lje 32:7
Ps 91:2
Jr 17:7

Desni stupac

- a 2Kr 19:15
- b 2Lje 15:17
2Lje 20:33
- c 5Mo 10:20
Jš 23:8
- d 2Kr 17:13
Jr 11:4
- e 2Lje 15:2
Ps 46:11
Ps 60:12
- f 1Sa 18:14
Izr 20:18
- g 2Kr 16:7
- h 2Lje 28:18
Iza 14:29
- i Jš 13:3
- j 2Kr 17:9
2Lje 26:10
- k 2Kr 17:1
- l 2Kr 17:4
- m 2Kr 17:5
- n Ho 13:16
Am 3:11
Mi 1:6
Mi 6:16
Mi 7:13
- o 2Kr 17:6
- p 2Kr 19:11
Iza 8:4
Ho 8:9

ljevima Judinim poslije njega,^a a ni među onima prije njega.^b

6 Čvrsto se držao Jehove^c i nije odstupio od njega, nego je držao zapovijedi koje je Jehova dao Mojsiju.^d **7** I Jehova je bio s njim,^e te je postupao razborito^f u svemu što je poduzimao. I pobunio se protiv kralja asirskog i nije mu više služio.^g **8** On je pobio Filistejce^h do Gazeⁱ i područja njezina, od kule^j stražarske do utvrđena grada.

9 Četvrte godine kraljevanja Ezekijina, odnosno sedme godine kraljevanja Hošee,^k sina Elina, nad Izraelom, došao je Salmanasar,^l kralj asirski, na Samariju i opkolio je.^m

10 Osvojio ju jeⁿ nakon tri godine. Šeste godine kraljevanja Ezekijina, odnosno devete godine kraljevanja Hošaina nad Izraelom, pala je Samarija.^o

11 Potom je kralj asirski^p odveo Izraelce u izgnanstvo^r u Asiriju u naselio ih u Halahu^s i Haboru^t na rijeci Gozanu i u gradovima medijskim,^u **12** zato što nisu poslušali^v glas Jehove, Boga svojega, nego su prestupali savez njegov,^z sve što je zapovjedio Mojsije, sluga Jehovin.^a Nisu to slušali niti izvršavali.

13 Četrnaeste godine kraljevanja Ezekijina došao je Sanherib,^b kralj asirski,^c na sve utvrđene gradove Judine i osvojio ih. **14** Tada je Ezekija, kralj Judin, poručio kralju asirskome u Lakiš: "Zgriješio sam! Odvrti se od mene i što

r Am 6:7; Am 9:4; s 2Kr 17:6; t 1Lje 5:26; u 2Kr 17:6; v 5Mo 8:20; 1Kr 14:15; 2Kr 17:7; Ne 9:17; z 5Mo 29:25; 2Kr 17:15; Ne 9:26; Jr 34:18; a 2Mo 19:3; 2Mo 24:12; 5Mo 5:1; b 2Lje 32:1; Iza 36:1; c Iza 10:5.

god mi nametneš, nosit ću!"^a
 A kralj asirski zatražio je od Ezekije, kralja Judina, tri stotine talenata* srebra^b i trideset talenata zlata. **15** I Ezekija je dao sve srebro što se našlo u domu Jehovinu^c i u riznicama dvora kraljeva.^d
16 Tada je Ezekija, kralj Judin, skinuo vrata hrama Jehovina^e i dovratnike koje je sam bio obložio zlatom^f te je zlato s njih dao kralju asirskom.

17 A kralj asirski^g poslao je tartana,^h rabsarisaⁱ i rabšaka^j iz Lakiša^k u Jeruzalem kralju Ezekiji s jakom vojskom. I oni su ustali i pošli u Jeruzalem. Kad su stigli, stali su kod vodovoda^k gornjega jezera^l na cesti koja vodi do polja bjelilaca rublja.^m **18** I pozvali su kralja, ali su k njima izašli Elijakim,ⁿ sin Hilkin, upravitelj dvorski, Šebna,^o pisar, i Joah, sin Asafov, ljetopisac.

19 I rabšak^p im je rekao: "Recite Ezekiji: 'Ovako kaže veliki kralj,^r kralj asirski: 'Kakva je to uzdanica u koju se uzdaš?'^s **20** Ti kažeš: 'Imam vještinu^t i silu potrebnu za rat', ali to su samo prazne riječi. U koga se uzdaš, pa si se pobunio^u protiv mene? **21** Eto, uzdaš se u podršku Egipta,^v trske slomljene,^z koja probada dlan onome tko se na nju nasloni. Takav je faraon,^a kralj egipatski, svima koji se uzdaju u njega. **22** A ako mi kažete: 'Uzdamo se u Jehovu, Boga svojega',^b

2Kr 18:14^a Vidi dodatak 13. **17^a** Titula vrhovnog zapovjednika vojske. **17^b** Titula glavnog dvorskog službenika. **17^a** Titula visokog službenika u carstvu.

18. poglavlje

- a 2Kr 18:7
Izr 29:25
Lk 14:32
- b 1Kr 16:24
c 2Kr 16:8
- d 2Kr 12:18
2Lj 16:2
- e 1Kr 6:33
1Kr 6:35
- f 2Lj 29:3
- g 2Lj 32:9
- h Iza 20:1
- i Iza 36:2
Iza 37:8
- j JS 15:39
2Lj 11:9
- k 2Kr 20:20
- l Iza 7:3
- m Iza 36:2
- n 2Kr 19:2
Iza 22:20
Iza 36:3
Mt 10:16
- o Iza 22:15
- p Iza 36:4
- r Iza 10:8
- s 2Kr 19:10
2Lj 32:10
Ps 4:2
Iza 36:7
Iza 37:10
- t Izr 20:18
- u 2Kr 18:7
Ezr 4:15
- v Iza 30:2
Iza 31:1
- z Iza 36:6
Eze 29:6
- a 2Kr 17:4
b 2Kr 18:19
2Lj 32:8

Desni stupac

- a 2Lj 31:1
2Lj 32:12
- b Iza 36:7
- c 5Mo 12:11
5Mo 12:13
2Lj 7:12
- d Iza 36:8
- e Ps 123:4
Iza 10:13
- f Iza 10:8
- g Ps 20:7
- h 5Mo 17:16
Iza 31:1
Iza 36:9
- i 2Kr 19:6
2Kr 19:22
j 2Kr 18:18
Iza 22:20
- k Iza 22:15
- l Iza 36:11
- m 2Kr 18:17
Iza 36:2
- n Ezr 4:7
Da 2:4
- o Ne 13:24
Dj 22:2
- p 5Mo 28:53
2Kr 6:25
Eze 4:15
- r 2Lj 32:11
Iza 36:12
- s 2Lj 32:18
Iza 36:13
- t 2Kr 18:13
- u 1Kr 20:11
2Lj 32:15
Da 3:15

nije li upravo njegove uzvišice^a i žrtvenike Ezekija uklonio,^b pa govori Judi i Jeruzalemu: 'Pred ovim se žrtvenikom klanjajte u Jeruzalemu?'"^c

23 Hajde, okladi se^d s gospodarom mojim, kraljem asirskim: dat ću ti dvije tisuće konja, pa da vidimo možeš li naći jahače za njih.^e **24** Kako ćeš, dakle, poraziti jednog jedinog upravitelja među najmanjim slugama gospodara mojeg,^f kad se u Egipat uzdaš da će ti dati kola^g i konjanike?^h
25 Uostalom, jesam li bezodobrenja Jehovina krenuo na mjesto ovo da ga opustošim? Sam Jehova rekao mi je:ⁱ 'Idi na tu zemlju i opustoši je!'"

26 Nato su Elijakim,^j sin Hilkin, Šebna^k i Joah^l rekli rabšaku:^m "Molimo te, govori slugama svojim jezikom sirijskim,ⁿ jer mi razumijemo! Nemoj nam govoriti jezikom judejskim^o da čuje narod koji je na zidu!" **27** Ali rabšak im je rekao: "Zar me gospodar moj poslao da riječi ove kažem gospodaru tvojemu i tebi? Nije li me poslao ljudima koji na zidu stoje, koji će zajedno s vama morati izmet svoj jesti^p i mokraću svoju piti?"^r

28 Potom je rabšak, stojeći i dalje na tome mjestu, stao na sav glas vikati na jeziku judejskom^s ove riječi: "Čujte riječ velikoga kralja,^t kralja asirskog!^u **29** Ovako kaže kralj: 'Ne dajte da vas zavera Ezekija, jer vas ne može izbaviti iz moje ruke!^u **30** Ne dajte da vas nagovori Ezekija

2Kr 18:26^a Ili: "aramejskim". **26^a** Ili: "židovskim".

da se pouzdate u Jehovu,^a govoreći vam: “Jehova će nas sigurno izbaviti^b i ovaj grad neće biti predan u ruke kralju asirskom.”^c **31** Ne slušajte Ezekiju, jer ovako kaže kralj asirski: “Predajte mi se i izadite k meni, pa neka svaki od vas jede s trsa svojega i svaki sa smokve svoje^d i neka svaki od vas pije vodu iz nakapnice* svoje,^e **32** dok ne dođem i odvedem vas u zemlju kao što je vaša,^f u zemlju žita i vina mladoga, u zemlju kruha^g i vinograda,^h u zemlju maslina i meda!ⁱ Tako ćete ostati živi i nećete umrijeti. Ne slušajte Ezekiju, jer vas zavodi, govoreći: ‘Jehova će nas izbaviti!’^j **33** Je li ijedan bog drugih naroda izbavio^k svoju zemlju iz ruke kralja asirskog?^l **34** Gdje su bogovi hamatski^m i arpadski?ⁿ Gdje su bogovi sefarvajimski,^o henski^p i ivski?^r Jesu li izbacili Samariju iz ruke moje?^s **35** Koji je od svih bogova tih zemalja izbavio zemlju svoju iz ruke moje,^t pa da sad Jehova izbavi Jeruzalem iz ruke moje?”^u

36 A narod je šutio^v i nije mu odgovorio^z ni riječi, jer je kraljeva zapovijed glasila: “Nemojte mu odgovarati!”^a **37** Potom su Elijakim,^b sin Hilkijom, upravitelj dvorski, Šebna,^c pisar, i Joah,^d sin Asafov, ljetopisac, razderali haljine svoje^e i otišli k Ezekiji te mu kazali riječi rabšakove.

19 Čim je to čuo kralj Ezekija,^f razderao je haljine svoje,^g ogrnuo kostrijet^h i otišao u dom Jehovin.ⁱ **2** I po-

2Kr 18:31* Ili: “cisterne”.

18. poglavlje

- a 2Kr 18:19
2Kr 19:22
Ps 11:1
Ps 22:8
b 1Sa 14:6
Ps 71:12
Ps 125:1
c 2Kr 19:32
Iza 36:15
d 1Kr 4:20
1Kr 4:25
e Iza 36:16
f 2Kr 17:6
2Kr 17:23
g 1Lje 16:3
h 5Mo 8:8
Iza 36:17
i Izr 24:13
j 2Kr 18:29
k Iza 36:18
l 2Kr 18:30
m 4Mo 13:21
2Sa 8:9
n 2Kr 19:13
o Jr 49:23
o 2Kr 17:24
Iza 36:19
p Iza 37:13
r 2Kr 19:13
s 2Kr 17:6
2Kr 17:23
t 2Kr 19:17
u 2Kr 19:19
2Lje 32:15
Job 15:25
Ps 2:2
Iza 36:20
Iza 37:23
v Ps 38:13
Ps 39:1
Pr 3:7
z Izr 9:7
Izr 26:4
Iza 36:21
2Ti 2:24
a Ps 38:15
b 2Kr 18:18
c Iza 22:15
d Iza 36:3
Iza 36:22
e 1Mo 37:29
2Kr 22:11

19. poglavlje

- f Iza 37:1
g 1Sa 4:12
2Kr 18:37
Ezr 9:3
Job 1:20
h 1Mo 37:34
1Kr 21:27
2Kr 6:30
Es 4:1
Ps 35:13
Iza 22:12
i 2Lje 7:16
Ps 73:17

Desni stupac

- a 2Kr 18:18
b Iza 37:2
c Iza 1:1
d Iza 2:1
e 2Sa 22:7
2Lje 20:9
Job 5:19
Ho 5:15
f He 3:15
g 2Kr 18:32
Ne 4:4
h Iza 26:17
i Iza 37:3

slao je Elijakima,^a upravite-lja dvorskoga, Šebnu,^b pisara, i starješine svećeničke, ogrnu-te kostrijeću, k proroku Iza-iji,^c sinu Amosovu.^d **3** Oni su mu rekli: “Ovako kaže Ezekija: ‘Ovaj je dan dan nevo-lja,^e ukora^f i drskogoga ruganja,^g jer sinovi su došli do poroda-ja,^h a nema snage da se rode.’ⁱ **4** Možda će Jehova, Bog tvoj, čuti^j sve riječi rabšaka, * kojeg je kralj asirski, gospodar nje-gov, poslao da se ruga^k Bogu živome, pa će ga Jehova, Bog tvoj, pozvati na odgovornost zbog riječi koje je čuo.^l Pomoli se^m za ostatakⁿ koji je još živ!”

5 I kad su sluge kralja Eze-kije otišle k Izaiji,^o **6** Iza-ija im je rekao: “Ovako kaži-te gospodaru svojemu: ‘Ovako kaže Jehova:’^p “Ne boj se^r rije-či koje si čuo, kojima su slu-ge kralja asirskoga hulile na mene!^s **7** Smest ću ga,^t i on će čuti vijest^u i vratit će se u zemlju svoju. I učinit ću da padne od mača u zemlji svo-joj.”^v

8 Kad je rabšak^z čuo da je kralj asirski otišao iz La-kiša,^a vratio se k njemu i našao ga kako se bori protiv Libne.^b **9** Naime, kralj je čuo da se govori za Tirhaku, kra-lja etiopskoga: “Evo, došao je u boj protiv tebe.” Zato je ponov-no poslao glasnik^c Ezekiji, poručivši: **10** “Ovako recite Ezekiji, kralju Judinu: ‘Ne daj

j Ps 65:2; k 1Sa 17:45; 2Kr 18:35; 1 Ps 74:22; m 2Lje 32:20; Ps 50:15; Jk 5:16; n Iza 37:4; o Iza 37:5; p Iza 37:6; r 5Mo 20:3; Iza 41:10; Iza 51:7; s 2Kr 18:17; Ps 74:18; t Job 4:9; Iza 37:7; u Job 15:21; Izr 21:1; Ob 1; v 2Lje 32:21; Iza 37:38; z 2Kr 18:17; a 2Kr 18:14; Mi 1:13; b Jš 10:29; 2Kr 8:22; Iza 37:8; c 2Kr 18:17.

2Kr 19:4* Vidi bilješku za 2Kr 18:17.
7* Doslovno: “Stavit ću duh u njega”.

da te zavara Bog tvoj u kojega se uzdaš,^a kada ti kaže: "Jeruzalem^b neće biti predan u ruke kralju asirskom!"^c

11 Eto, sam si čuo što su kraljevi asirski učinili svim zemljama koje su opustošili,^d a ti li ćeš se izbaviti?^e **12** Jesu li ih izbavili bogovi^f naroda onih koje su praoci moji potukli — Gozance,^g Harance,^h Resefce i sinove Edenoveⁱ koji su u Tel-Asaru?^j **13** Gdje je kralj Hamata,^k kralj Arpada,^l kraljevi gradova Sefarvajima, Hene i Ive?"^m

14 Ezekija je primio pismo koje su mu donijeli glasnici i pročitao ga.ⁿ Potom je Ezekija otišao u dom Jehovin i razvio ga pred Jehovom.^o **15** Tada se Ezekija pomolio^p Jehovi: "Jehova, Bože Izraelov,^r koji sjediš nad kerubima,^s ti si jedini pravi Bog nad svim kraljevstvima^t zemaljskim.^u Ti si stvorio nebo^v i zemlju.^z **16** Prigni, Jehova, uho svoje i čuj!^a Otvori, Jehova, oči svoje^b i vidi, i čuj riječi Sanheribove koje je poručio da bi se rugao^c Bogu živome! **17** Istina je, Jehova, da su kraljevi asirski opustošili narode i zemlju njihovih.^d **18** I pobacali su bogove njihove u vatru, jer to nisu bili bogovi,^e nego djelo ruku ljudskih,^f drvo i kamen. Zato su ih uništili. **19** A sada, Jehova, Bože naš,^g izbavi nas,^h molim te, iz ruke njegove, da sva kraljevstva zemaljska spoznaju da si ti, Jehova, Bog jedini!"ⁱ

2Kr 19:11* Ili: "opustošili kao herem".
15* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

19. poglavlje

- a 2Kr 18:5
2Kr 18:30
2Lje 32:15
b 2Lje 32:2
c Iza 37:10
d 2Kr 17:5
2Lje 32:13
Iza 10:11
e Iza 37:11
f 1Lje 16:26
1Ko 8:4
g Iza 37:12
h 1Mo 11:31
1Mo 29:4
i Eze 27:23
j Iza 37:12
k 2Kr 17:24
l 2Kr 18:34
m Iza 37:13
n Iza 37:14
o 1Kr 8:30
Ezr 9:5
Ps 74:10
p 2Lje 32:20
Da 9:3
Flp 4:6
r 1Kr 8:23
s 2Mo 25:22
3Mo 16:2
1Sa 4:4
Ps 80:1
t 1Lje 29:11
u 2Kr 5:15
Iza 44:6
Da 4:25
v 1Mo 1:1
Ps 96:5
Ps 102:25
Iv 1:3
z Iza 37:16
a 1Kr 8:29
Ps 31:2
Ps 65:2
b 2Lje 16:9
Da 9:18
c Izr 27:11
Iza 37:4
Iza 37:17
d 2Kr 16:9
2Kr 17:6
2Kr 17:24
e Ps 96:5
Iza 37:19
Iza 41:29
1Ko 8:4
f Ps 115:4
Jr 10:3
Dj 17:29
g Ps 135:4
h Iza 37:20
i Ps 83:18
Iza 45:5

Desni stupac

- a Iza 37:21
b 2Kr 19:15
Izr 15:8
c Iza 58:9
d Job 22:19
e Tu 1:15
Tu 2:13
Mi 4:8
Za 9:9
f Job 16:4
Ps 22:7
Ps 109:25
Mt 27:39
g Iza 37:22
h 2Kr 19:10
i 4Mo 15:30
j 2Kr 18:30
Iza 10:13
Iza 14:13
Mt 23:12

20 Tada je Izaija, sin Amosov, poručio Ezekiji: "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov:^a 'Čuo sam molitvu tvoju^b koju si mi uputio^c zbog Sanheriba, kralja asirskoga. **21** Evo riječi koju Jehova objavljuje protiv njega:

"Prezire te i ruga ti se^d djevice, kći sionska.^e

Za tobom podrugljivo glavom odmahuje^f kći jeruzalemska.^g

22 Kome se rugaš^h i na koga huliš?ⁱ

Na koga vičeš^j i na koga oholo dižeš pogled svoj?^k

Na Sveca Izraelova!"

23 Preko glasnika svojih^m rugaš se Jehovi i kažeš:ⁿ 'Ja ću se s mnoštvom bojnih kola svojih^o

popeti na vrh gora,^p na najdalje obronke Libanona,^r

i posjeći ću visoke cedre njegove,^s krasne borovice njegove.^t

Doći ću u najdalje prebivalište njegovo, u gustu šumu njegovu.^u

24 Kopat ću i tude ću vode piti, i isušit ću stopalima svojim sve prokope nilske u Egiptu.^v

25 Nisi li čuo^z što od davnine namjeravam učiniti?^a Davnih dana to sam smislilo.^b

Sada ću to učiniti.^c

k Izr 30:13; Iza 37:23; 1Ps 71:22; Ps 89:18; Jr 51:5; m 2Kr 18:17; n 2Kr 19:4; 2Lje 32:17; o Job 40:11; Ps 20:7; Ps 68:17; p Iza 10:10; r 1Kr 5:6; s Su 9:15; 2Kr 14:9; t Iza 14:8; Iza 37:24; Iza 60:13; Eze 31:8; u Iza 37:24; v Iza 37:25; z 2Mo 9:14; Jš 9:9; 1Sa 4:8; Iza 37:26; a Iza 14:24; b 3Mo 26:33; Ps 33:11; Iza 46:11; c Iza 46:10.

A na tebi je da opustošiš gradove utvrđene i pretvoriš ih u ruševine.^a

26 Stanovnicima njihovim ručke će klonuti,^b

prestrašit će se i posramiti.^c

Bit će kao bilje u polju i mlada trava zelena,^d

kao trava po krovovima^e opaljena vjetrom istočnim.^f

27 Dobro znam kad sjediš mirno i kad bilo što činiš^g i kako bjesniš na mene,^h

28 jer ti bjesniš na meneⁱ i rika je tvoja došla do ušiju mojih.^j

Stavit ću kuku svoju u nos tvoj i uzde svoje među usne tvoje,^k

i vratit ću te putem kojim si došao.^l

29 A ovo će ti biti znak:^m Ove godine jest će se što uzraste od prosuta sjemenja,ⁿ druge godine žito koje samo uzraste, a treće godine sijte i žanjite,^o sadite vinograde i jedite rod njihov!^p 30 Preživjeli iz doma Judina, oni koji preostanu,^r pustit će korijen u dubinu i radati plod u visinu.^s 31 Jer iz Jeruzalema će doći ostatak^t i preživjeli s gore Siona.^u To će učiniti revnost^v Jehove nad vojskama.

32 Zato ovako kaže Jehova za kralja asirskog:z “Neće on ući u grad ovaj,^a niti će ovamo odapeti strijelju,^b neće mu se sa štitom primaknuti, niti će opasni nasip pred njim nasuti.^c

33 Vratit će se putem kojim je došao, i u grad ovaj neće ući, kaže Jehova.^d 34 Branit ću grad ovaj^e i spasiti ga radi

19. poglavlje

- a 3Mo 26:32
- Iza 10:5
- Iza 37:26
- b Ps 48:6
- Jr 51:30
- c Ps 48:5
- d Ps 92:7
- Iza 40:7
- Jk 1:11
- e Ps 129:6
- f Ps 102:11
- Iza 37:27
- g 2Lje 16:9
- Izr 5:21
- Jr 23:24
- He 4:13
- 1Pe 3:12
- h Iza 37:28
- i Ps 10:13
- Ps 46:6
- Iza 10:15
- j 2Kr 18:35
- Ps 74:4
- Ps 83:2
- Iza 10:13
- k Ps 32:9
- Eze 38:4
- Am 4:2
- l 2Kr 19:33
- Iza 37:29
- m 2Kr 20:8
- Ps 65:8
- Iza 7:11
- n 3Mo 25:5
- o 1Mo 8:22
- p Iza 37:30
- r 2Lje 32:22
- Iza 10:20
- s Iza 37:31
- t Iza 10:21
- Jr 44:14
- Ri 9:27
- Ri 11:5
- u Iza 37:32
- v Iza 9:7
- Iza 59:17
- Eze 5:13
- Za 1:14
- z Iza 10:24
- a 2Lje 32:22
- b Iza 37:33
- c 2Sa 20:15
- Eze 21:22
- d Iza 37:34
- e 2Kr 20:6
- Iza 31:5
- Iza 37:35

Desni stupac

- a 1Sa 12:22
- Iza 43:25
- Eze 36:22
- b Jr 23:5
- c 1Lje 12:22
- d 2Lje 32:21
- Iza 31:8
- Iza 37:36
- e 2Mo 12:30
- Ps 76:6
- f 2Kr 19:7
- 2Kr 19:28
- g Iza 37:37
- h 1Mo 10:11
- Jn 1:2
- Na 2:8
- Sf 2:13
- i Iza 37:38
- j 5Mo 32:31
- 2Lje 32:21
- k Izr 3:33
- Izr 13:21
- l 1Mo 8:4
- Jr 51:27
- m Ezr 4:2

sebe^a i radi Davida, sluge svojega.”””^b

35 Te iste noći iziđao je anđeo Jehovin i pobio sto osamdeset i pet tisuća ljudi u taboru^c asirskom.^d A kad su ljudi ustali rano ujutro, oko njih su bili sve sami mrtvaci.^e

36 Potom je Sanherib,^f kralj asirski, ustao i otiđao.^g I vrativši se, ostao je u Ninivi.^h

37 Jednog dana, dok se klanjao u hramu Nisroka,ⁱ boga svojega,^j Adramelek i Sareser, sinovi njegovi, ubili su ga marčenk^k i pobjegli u zemlju aratarsku.^l A Esar-Hadon,^m sin njegov, počeo je kraljevati umjesto njega.

20 U to vrijeme Ezekija se nasmrt razbolio.ⁿ Tada je prorok Izaija,^o sin Amosov, došao k njemu i rekao mu: “Ovako kaže Jehova: ‘Izdaj potrebne zapovijedi domu svojemu,^p jer ćeš umrijeti, nećeš ostati živ!’”^r 2 Nato je on okrenuo lice svoje k zidu^s i pomolio se Jehovi:^t 3 “Molim te, Jehova, molim te, sjeti se^u kako sam ti služio^v vjerno”^z i bio ti odan cijelim srcem^a i činio što je dobro u očima tvojim!”^b I Ezekija je briznuo u gorak plač.^c

4 Izaija još nije bio izašao do središnjeg dvorišta kad mu je došla riječ Jehovina:^d

5 “Vrati se i reci Ezekiji, vodi^e naroda mojega: ‘Ovako kaže Jehova, Bog^f Davida,

20. poglavlje n 2Lje 32:24; o 2Kr 19:2; p 2Sa 17:23; r Iza 38:1; s Mt 23:12; t Ps 50:15; Ps 116:2; Iza 38:2; Mt 6:6; Flp 4:6; u Ps 25:7; Ps 119:49; He 6:10; v 1Mo 17:1; 1Kr 2:4; 1Kr 3:6; Lk 1:6; z Ps 145:18; Iv 4:24; a 2Lje 31:21; Ps 119:4; b 2Lje 31:20; c 2Sa 12:22; Iza 38:3; d Iza 38:4; e 1Sa 9:16; 1Sa 10:1; 2Sa 5:2; f Mt 22:32.

2Kr 20:3* Doslovno: “hodio pred tobom”. 3* Ili: “po istini; istinito”.

praoca tvoga: "Čuo sam^a molitvu tvoju^b i vidio sam suze tvoje.^c Evo, izliječit ću te^d i za tri dana ići ćeš u dom Jehovin.^e **6** Dodat ću vijeku tvomemu petnaest godina i izbatit ću iz ruke kralja asirskoga tebe i grad ovaj, i branit ću grad ovaj^f radi sebe i radi Davida, sluga svojega."^g

7 A Izaija je rekao: "Donesite oblog od suhih smokava!"^h I oni su ga donijeli i stavili na čir,ⁱ tako da je ozdravio.^j

8 U međuvremenu, Ezekija je upitao Izaiju: "Što je znak^k da će me Jehova izliječiti i da ću za tri dana otići u dom Jehovin?" **9** A Izaija je odgovorio: "Ovo ti je znak^l od Jehove da će Jehova ispuniti riječ koju je rekao: Hoćeš li da se sjena pomakne deset stepenica naprijed ili da se vrati deset stepenica unatrag?" **10** A Ezekija je odgovorio: "Lako je sjeni produžiti se za deset stepenica, ali nije lako da se vrati deset stepenica unatrag!"^m **11** Tada je prorok Izaija zazvao Jehovu koji je sjenu na stepenicama, što se spustila niz stepenice Ahazove, vratio deset stepenica unatrag.ⁿ

12 U to vrijeme Berodak-Baladan,^o sin Baladanov, kralj babilonski,^p poslao je pisma^r i dar Ezekiji, jer je čuo da je Ezekija bio bolestan. **13** A Ezekija je saslušao poslanike njegove i pokazao im svu riznicu svoju,^s srebro, zlato,^t balzam,^u ulje skupocjeno, oružanicu svoju i sve što je bilo u riznicama njegovim. Nije bilo ničega u domu njegovu i u cijelom kraljevstvu

20. poglavlje

- a Ps 65:2
Ps 66:19
- b 2Kr 20:2
- c Job 16:16
Ps 39:12
Ps 126:5
- d 5Mo 32:39
2Lj 7:14
Ps 41:3
Ps 103:3
Ps 147:3
- e Ps 66:13
Ps 116:14
Ps 121:1
- f 2Lj 32:22
Iza 10:24
Iza 38:6
- g 2Kr 19:34
Iza 37:35
- h 1Sa 25:18
1Sa 30:12
1Lj 12:40
- i Job 2:7
- j Iza 38:21
- k Su 6:17
Iza 7:11
Iza 38:22
- l Iza 38:7
- m Mk 10:27
- n Js 10:12
2Lj 32:31
Iza 38:8
- o Iza 39:1
- p 1Mo 10:10
1Mo 11:9
- r 2Sa 10:2
- s 2Lj 32:27
Ps 49:6
Jr 9:23
Jk 4:16
- t 1Kr 10:15
- u 1Kr 10:10
Jr 46:11

Desni stupac

- a Iza 39:2
- b Iza 39:3
- c Ps 141:5
Izr 25:12
- d Iza 39:4
- e Iza 39:5
Iza 55:1
- f Izr 15:25
- g 2Kr 24:13
2Kr 25:13
2Lj 36:18
Jr 27:21
Jr 52:17
Da 1:2
- h Iza 39:6
- i 5Mo 28:48
5Mo 29:22
2Kr 24:12
2Kr 25:6
2Lj 33:11
- j Da 1:19
Da 2:49
- k Iza 39:7
- l Ps 39:9
Tu 3:22
Tu 3:38
- m Es 9:30
Ps 25:5
Ps 38:3
Ps 43:3
Ps 86:11
Iza 38:3
- n Iza 39:8
- o Iv 9:11
- p 2Lj 32:30
Iza 7:3
- r 1Kr 14:29
2Kr 16:19

njegovu što im Ezekija nije pokazao.^a

14 Potom je prorok Izaija došao kralju Ezekiji i upitao ga: "Što su rekli ti ljudi i odakle su došli k tebi?"^c A Ezekija je odgovorio: "Iz daleke su zemlje došli, iz Babilona." **15** Nato ga je on upitao: "Što su vidjeli u domu tvomemu?" A Ezekija je odgovorio: "Vidjeli su sve što je u domu mojemu. U riznicama mojim nema ničega što im nisam pokazao."^d

16 Tada je Izaija rekao Ezekiji: "Čuj riječ Jehovinu:^e **17** 'Evo, dolaze dani kada će sve što je u domu tvomemu^f i što su praoci tvoji do danas nakupili biti odneseno u Babilon.^g Ništa neće ostati',^h kaže Jehova. **18** 'I neki od sinova tvojih koji će poteći od tebe, koji će ti se roditi, bit će odvedeniⁱ i postat će dvorani^j u palači kralja babilonskoga."^k

19 Nato je Ezekija rekao Izaiji: "Dobra je riječ Jehovina koju si rekao."^l Potom je dodao: "Dobra je, zar ne? Jer mir i istina^m trajat će za života mojega."ⁿ

20 Ostala povijest Ezekijina i svi pothvati njegovi, kako je sagradio jezerce^o i vodovod^p te doveo vodu u grad, nije li sve to zapisano u ljetopisima^r kraljeva Judinih? **21** Napoljetku je Ezekija počnuo s praocima svojim,^s a Manaše,^t sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

21 Manaše je imao dvanaest godina kad je počeo vladati^u i vladao je pedeset

s 1Kr 2:10; 2Lj 32:33; t 2Kr 21:16; 2Kr 23:26; 2Lj 33:11; 2Lj 33:13; **21. poglavlje** u 1Lj 3:13; 2Lj 33:1; Pr 10:16; Mt 1:10.

i pet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Hefsiba. **2** Činio je što je zlo u očima Jehovinom, ^a po odvratnim običajima naroda ^b koje je Jehova otjerao pred sinovima Izraelovim. **3** Ponovno je načinio obredne uzvišice koje je bio uništio Ezekija, ^c otac njegov, podigao je žrtvenike Baalu i načinio obredno deblo, ^{*} kao što je bio učinio i Ahab, ^d kralj izraelski. I stao se klanjati ^e svoj vojsci nebeskoj ^f i služiti joj. ^g **4** Načinio je žrtvenike u domu Jehovinu, ^h za koji je Jehova rekao: "U Jeruzalemu će prebivati ime moje." ⁱ **5** Načinio je i žrtvenike svoj vojsci nebeskoj ^j u oba dvorišta doma Jehovina. ^k **6** Sina je svojega proveo kroz vatru, ^l vraćao je, ^m proricao po znamenju i postavio ljude da prizivaju duhove ⁿ i proriču događaje. ^o Mnogo je zla činio pred Jehovom i vrijeđao ga.

7 Načinio je i rezani lik ^p obrednoga debela te ga postavio u dom ^r za koji je Jehova rekao Davidu i Salamunu, sinu njegovu: "U domu ovom i u Jeruzalemu, koji sam izabrao između svih plemena Izraelovih, prebivat će ime moje do vijeka. ^s **8** I neću više dati da se noga sinova Izraelovih makne sa zemlje koju sam dao praocima njihovim, ^t samo ako budu pazili da drže sve što sam im zapovjedio, ^u sav zakon koji im je dao Mojsije, sluga moj." **9** Ali oni nisu poslušali, ^v jer ih je Manaše navodio da čine još veće zlo ^z nego narodi koje je Jehova istrijebio pred sinovima Izraelovim. ^a

2Kr 21:3* Ili: "ašeru".

21. poglavlje

- a 3Mo 18:28
5Mo 28:15
2Lje 33:2
- b 3Mo 18:25
5Mo 12:31
2Lje 36:14
Eze 16:51
- c 2Kr 18:4
2Kr 18:22
2Lje 32:12
- d 1Kr 16:32
- e 5Mo 4:19
5Mo 17:3
- f 2Kr 23:4
Job 31:26
- g 2Lje 33:3
- h Jr 32:34
- i 5Mo 12:5
2Sa 7:13
1Kr 8:29
1Kr 9:3
Ps 78:68
Ps 132:13
- j Jr 8:2
Eze 8:16
1Kr 6:36
1Kr 7:12
- l 2Lje 33:6
- m 3Mo 19:26
- n 3Mo 20:27
o 5Mo 18:11
- p Ps 97:7
1Ko 8:4
- r 2Kr 23:6
- s 1Kr 8:29
2Kr 23:27
2Lje 7:16
- t 1Lje 17:9
2Lje 33:8
- u 3Mo 26:3
5Mo 28:1
- v 2Lje 36:16
Ezr 9:10
- z 2Lje 33:9
Izr 16:29
Eze 16:47
- a 5Mo 7:1

Desni stupac

- a 2Lje 33:10
2Lje 36:15
Jr 7:25
Mt 23:37
- b 1Kr 21:26
- c 2Kr 23:26
2Kr 24:3
Jr 15:4
- d 1Mo 15:16
3Mo 18:25
Eze 16:3
- e Pr 9:18
- f 2Kr 22:16
Da 9:12
Mi 3:12
- g Jr 19:3
- h 2Sa 8:2
Iza 28:17
Iza 34:11
Tu 2:8
- i 2Kr 17:6
Eze 23:33
- j 1Kr 21:21
2Kr 10:11
- k 3Mo 18:28
- l Jr 25:9
- m 2Kr 17:23
- n 2Mo 19:5
5Mo 32:9
- o 3Mo 26:25
5Mo 28:63
2Pe 2:9

10 A Jehova je ovako govorio preko slugu svojih, proroka: ^a **11** "Čineći te gadosti, ^b Manaše, ^c kralj Judin, učinio je veće zlo nego što su ga činili Amorejci ^d prije njega. Čak je i Judu naveo na grijeh ^e idolima svojim odvratnim. ^{*} **12** Zato ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: 'Evo, dovodim na Jeruzalem ^f i na Judu takvu nevolju da će se svatko tko čuje za nju zaprepastiti. ^g **13** Rastegnuto ću nad Jeruzalemom isto mjerno uže ^h kao nad Samarijom ⁱ i istu spravu mjernu ^{*} kao nad domom Ahabovim. ^j I izbrisat ću ^k Jeruzaleom kao što se briše zdjela — obriše se pa se izvrne. ^l **14** Ostavit ću ostatak ^m nasljedstva svojega ⁿ i predat ću ih u ruke neprijatelja njihovih da budu plijen i grabež svim neprijateljima svojim, ^o **15** jer su činili što je zlo u očima mojim i vrijeđali me od dana kad su praoci njihovi izašli iz Egipta pa sve do danas.'" ^p

16 I mnogo je krvi nevine prolio Manaše, ^r toliko da je njome napunio Jeruzalem od jednoga kraja do drugoga. Usto je i grijehom svojim Judu naveo na grijeh, da čini što je zlo u očima Jehovinom. ^s **17** Ostala povijest Manaševa, sve što je činio i grijesi koje je počinio, nije li sve to

p 5Mo 9:21; 5Mo 31:29; Su 2:13; Ps 106:36; Eze 20:4; Dj 7:53; r 1Mo 9:6; 4Mo 35:33; 2Kr 24:4; Izr 6:17; Iza 59:3; Jr 2:34; Mt 23:30; He 11:37; s 2Lje 33:9.

2Kr 21:11* Ili: "idolima svojim balegavim". **12*** Doslovno: "da će svakome tko čuje za nju zujati u oba uha". **13*** Ili: "razulju; spravu za niveliranje".

zapisano u ljetopisima^a kraljeva Judinih? **18** Naposljetku je Manaše počinuo s praocima svojim^b i bio je pokopan u vrtu dvora svojega, u vrtu Uzinu,^c a Amon, sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

19 Amon^d je imao dvadeset i dvije godine kad je počeo vladati i vladao je dvije godine u Jeruzalemu.^e Majka mu se zvala Mešulemeta i bila je kći Harusa iz Jotbe. **20** Činio je što je zlo u očima Jehovim, kao što je činio i Manaše, otac njegov.^f **21** U svemu je išao putem kojim je išao i otac njegov,^g služio je idolima odvratnim,^h kojima je služio i otac njegov, i klanjao im se. **22** I ostavio je Jehovu,ⁱ Boga praotaca svojih, i nije išao putem Jehovim.^j **23** Na koncu su se sluge Amonovi urotili protiv njega i ubili kralja^k u dvoru njegovu. **24** A narod* je pobio sve koji su se bili urotili^l protiv kralja Amona. Zatim je narod umjesto njega postavio za kralja Jošiju,^m sina njegova. **25** Ostala povijest Amonova i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisimaⁿ kraljeva Judinih? **26** Pokopali su ga u grobu njegovu u vrtu Uzinu,^o a Jošija,^p sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

22 Jošija^r je imao osam godina kad je počeo vladati i vladao je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Jedida i bila je kći Adaje iz Boskata.^s **2** Činio je

2Kr 21:24* Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

21. poglavlje

- a 1Kr 14:19
- b 1Kr 2:10
- c 2Kr 20:21
- d 2Kr 21:26
- e 1Lj 3:14
- f Mt 1:10
- g 2Lj 33:21
- f 4Mo 32:14
- 2Lj 33:22
- Dj 7:51
- g 2Kr 21:3
- h 3Mo 26:30
- 5Mo 29:17
- 2Kr 17:12
- Jr 10:15
- 1Ko 8:4
- i Ps 73:27
- j Su 2:12
- 2Kr 22:17
- 1Lj 28:9
- Jr 2:13
- k 1Zr 28:2
- l 1Zr 5:22
- m 2Lj 33:25
- n 1Kr 14:19
- o 2Kr 21:18
- p Mt 1:10

22. poglavlje

- r 1Kr 13:2
- 1Lj 3:14
- 2Lj 34:1
- Jr 1:2
- Sf 1:1
- s Js 15:39

Desni stupac

- a 2Lj 17:3
- Eze 18:14
- b 1Kr 3:6
- 1Kr 15:5
- c 5Mo 5:32
- Jš 1:7
- 1Zr 4:27
- d 2Kr 22:9
- 2Lj 34:8
- e 2Lj 34:9
- f 1Lj 6:13
- 1Lj 9:11
- g 2Kr 12:4
- h 2Lj 24:8
- i 2Kr 12:9
- 1Lj 26:12
- 2Lj 8:14
- j 2Kr 12:11
- k 2Lj 34:10
- l 2Lj 24:12
- 2Lj 34:11
- m 2Kr 12:15
- n 2Lj 34:12
- 1Zr 20:6
- 1Ko 4:2
- o 1Lj 6:13
- p 2Kr 22:3
- r 2Lj 34:8
- Jr 41:2
- s 5Mo 31:24
- 5Mo 31:26
- 2Lj 34:14
- t 2Lj 34:17
- u 5Mo 31:9
- 2Lj 34:16
- Ne 13:1

što je pravo u očima Jehovim^a i u svemu je išao putem Davida, praoca svojega,^b ne skrećući ni desno ni lijevo.^c

3 Osamnaeste godine kraljevanja svojega poslao je kralj Jošija pisara svojega Šafana,^d sina Asalije, sina Mešulamova, u dom Jehovin, govoreći: **4** "Idi k velikom svećeniku^e Hilkiji!^f Neka pripremi novac^g što se donosi u dom Jehovin^h i što ga vratariⁱ sakupljaju od naroda. **5** Neka se novac uruči onima koji su postavljeni da nadgledavaju poslove^j u domu Jehovinu, a oni neka ga daju onima što rade na domu Jehovinu da se poprave oštećenja na domu,^k **6** graditeljima, zidarima i drugim zanatlijama, i da se kupi drvena građa i klesani kamen za popravak doma.^l **7** Ali neka se od onih kojima je uručen novac ne traži da polažu račune za to kako ga troše,^m jer rade vjerno."ⁿ

8 Potom je veliki svećenik Hilkija^o rekao pisaru^p Šafanu:^r "Pronašao sam knjigu zakona^s u domu Jehovinu." I Hilkija je knjigu dao Šafanu, koji ju je počeo čitati. **9** Tada je pisar Šafan otišao kralju i izvijestio kralja: "Sluge tvoje iz kovčega istresaju novac donesen u dom i predaju ga onima koji su postavljeni da nadgledavaju poslove u domu Jehovinu."^t **10** Pisar Šafan dalje je rekao kralju: "Svećenik Hilkija dao mi je jednu knjigu."^u I Šafan ju je počeo čitati pred kraljem.

11 Kad je kralj čuo riječi zapisane u knjizi zakona,

razderao je haljine svoje.^a

12 I zapovjedio je Hilkiji, svećeniku, zatim Ahikamu,^b sinu Šafanovu, Akboru, sinu Mikajinu, Šafanu, pisaru, i Asaji,^c sluzi kraljevu: **13** "Idite i upitajte^d Jehovu za mene, za narod i za svu zemlju Judinu! Pitajte za riječi zapisane u knjizi ovoj što je pronađena, jer je silan gnjev Jehovin^e koji se raspalio na nas zato što praci naši^f nisu slušali riječi knjige ove niti su činili sve što nam je zapisano u njoj!"^g

14 Tako su svećenik Hilkija, Ahikam, Akbor, Šafan i Asaja otišli k proročici^h Huldi, ženi Šaluma, čuvara ođeće,ⁱ sina Tikve, sina Harhasova. Ona je živjela u Jeruzalemu, u novom dijelu grada.* Kad su joj sve to kazali,^j **15** ona im je rekla: "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov:^k 'Recite čovjeku koji vas je poslao k meni: **16** "Ovako kaže Jehova: 'Evo, nanijet ću nevolju^l mjestu ovome i stanovnicima njegovim,^m i ispunit ću sveⁿ što stoji u knjizi koju je pročitao kralj Judin,^o **17** jer su me ostavili i drugim bogovima^p spaljivali prinose da bi me vrijedali svim djelima ruku svojih.^r Zato se raspalio gnjev moj na mjesto ovo i neće se ugasiti.'"^s **18** A kralju Judinu, koji vas šalje da pitate Jehovu, recite ovo: 'Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov, za riječi koje si čuo:^t **19** "Budući da je omekšalo srce tvoje^u te si se ponizio^v pred Jehovom kad si čuo što sam objavio protiv mjesta ovoga i stanovnika

22. poglavlje

- a 1Mo 44:13
2Sa 1:11
2Lje 34:19
Jr 36:24
Jl 2:13
- b 2Kr 25:22
Jr 26:24
- c 2Lje 34:20
- d Ps 25:14
- e 5Mo 4:24
5Mo 29:27
5Mo 31:17
Ps 76:7
Ri 4:15
- f 2Lje 29:6
Ps 106:6
Jr 16:12
Da 9:8
- g 2Lje 34:21
He 2:2
- h 2Mo 15:20
Su 4:4
Ne 6:14
Lk 2:36
Dj 21:9
- i 2Kr 10:22
Ne 7:72
- j 2Lje 34:22
Su 4:4
- k Job 34:11
Jr 23:28
- l 2Kr 21:12
- m 2Lje 34:24
- n 3Mo 26:15
5Mo 28:63
Da 9:11
- o 2Kr 22:8
- p 2Mo 20:3
5Mo 32:17
Su 2:12
1Kr 9:6
Ps 106:36
Jr 2:11
- r Ps 115:4
Iza 2:8
Iza 44:17
Mi 5:13
- s 5Mo 32:22
2Lje 36:16
Iza 33:14
Jr 7:20
Jr 17:27
Eze 20:48
- t 2Lje 34:26
- u Ps 34:18
Ps 51:17
Iza 57:15
- v 3Mo 26:40
1Kr 21:29
Mi 6:8
Jk 4:6

Desni stupac

- a 5Mo 28:45
Ps 109:17
Jr 26:6
- b 2Kr 22:11
- c 2Lje 34:27
- d Iza 57:1
- e 2Lje 34:28

23. poglavlje

- f 2Lje 34:29
- g 4Mo 3:10
- h 1Sa 5:9
1Sa 30:2
- i 5Mo 31:11
- j 5Mo 31:26
- k 2Mo 24:8
- l 2Kr 22:8
2Lje 34:30
- m 2Kr 11:14
2Lje 23:13

njegovih, naime da će biti na zgražanje i da će ih snaći prokletstvo,^a te si razderao haljine svoje^b i plakao preda mnom, ja sam te uslišio", kaže Jehova.^c **20** "Zato ću te, evo, pribrati k praocima tvojim^d i u miru ćeš biti položen u grob svoj.^e Oči tvoje neće vidjeti svu tu nevolju koju ću nanijeti mjestu ovome.""^f I javili su taj odgovor kralju.

23 Tada je kralj poslao da se sakupe k njemu svi starješine Judini i jeruzalemski.^f **2** Potom je kralj otišao u dom Jehovin, a s njim i svi ljudi iz Jude i svi stanovnici Jeruzalema, svećenici^g i proroci, sav narod, malo i veliko.^h I pročitao jeⁱ pred njima sve riječi knjige^j saveza^k što je pronađena u domu Jehovinu.^l **3** I kralj je, stojeći kraj stupa,^m sklopio savezⁿ pred Jehovom da će slušati* Jehovu^o i držati se zapovijedi njegovih,^p opomena njegovih^r i odredbi njegovih^s svim srcem^t i svom dušom,^u izvršavajući riječi saveza ovoga koje su zapisane u knjizi ovoj.^v I sav je narod stupio u savez.^z

4 Potom je kralj zapovjedio velikom svećeniku Hilkiji,^a ostalim svećenicima i vratari^b da iznesu iz hrama Jehovina sve predmete načinjene za Baala,^c za obredno deblo^{*d} i za svu vojsku nebesku.^e I spalio ih je izvan Jeruzalema u

n Jš 24:25; 2Lje 15:12; 2Lje 23:16; o 5Mo 8:19; p 5Mo 5:1; r 5Mo 4:45; 1Kr 2:3; s 5Mo 8:11; 2Kr 17:13; t 5Mo 6:5; 5Mo 10:12; u 5Mo 11:13; v 2Lje 34:31; z Jš 24:24; 2Lje 34:32; Jr 4:2; a 2Kr 22:4; 1Lje 6:13; b 2Kr 12:9; c 2Kr 21:7; d 2Lje 33:3; 2Lje 34:4; e 2Lje 34:33.

2Kr 23:3* Doslovno: "slijediti". **4*** Ili: "ašeru".

poljima* kidronskim,^a a prah je njihov odnio u Betel.^b **5** Raspustio je svećenike tuda bogova, koje su kraljevi Judini bili postavili da spaljuju prinose na obrednim uzvišicama u gradovima Judinim i u okolici Jeruzalema, a tako i one koji su spaljivali prinose Baalu,^c suncu, mjesecu, zvijezdima* i svoj vojsci nebeskoj.^d **6** Iznio je obredno deblo^e iz doma Jehovina i odnio ga izvan Jeruzalema u dolinu Kidrona, spalio^f u dolini Kidrona i satro u prah, a prah je bacio na grobove^g običnoga naroda. **7** Porušio je stanove hramskih bludnika^h što su se nalazili u domu Jehovinu, u kojima su žene tkale platno za svetišta obrednog debila.

8 I doveo je sve svećenike iz gradova Judinih, a onda je oskvrnuo obredne uzvišice gdje su ti svećenici spaljivali prinose, od Gebeⁱ do Beer-Šebe.^j Zatim je porušio obredne uzvišice na vratima, one što su bile kod vrata Jošue, zapovjednika gradskogoga, s lijeve strane kad se ude na gradska vrata. **9** Ali svećenici^k s obrednih uzvišica nisu dolazili pred žrtvenik Jehovin u Jeruzalemu, nego su jeli beskvasne^l kruhove među braćom svojom. **10** Oskvrnuo je i Tofet,^m u dolini sinova Hinomovih,ⁿ da više nitko ne bi sina svojega ili kćer svoju provodio kroz vatru^o u čast Moleku.^p **11** I nije više do-

2Kr 23:4* Ili: "na terasama; terasastim poljima". **5*** Ili: "zvijezdima zodijska".

23. poglavlje

- a Iv 18:1
- b 1Kr 12:29
- c 2Kr 17:16
- d 2Kr 21:3
- Job 31:26
- Jr 8:2
- e Su 3:7
- 2Kr 21:7
- f 5Mo 7:25
- 5Mo 9:21
- g 2Lje 34:4
- h 3Mo 18:22
- Ri 1:27
- 1Ko 6:9
- 1Ti 1:10
- Jd 7
- i Js 21:17
- 1Kr 15:22
- j 1Mo 21:31
- 1Kr 19:3
- k Eze 44:10
- Mi 2:8
- l 1Sa 2:36
- Eze 44:29
- m Iza 30:33
- Jr 7:31
- Jr 19:6
- Jr 19:11
- n Js 15:8
- o 2Kr 16:3
- p Jr 32:35

Desni stupac

- a 1Sa 1:9
- Ne 10:38
- Jr 35:2
- b 5Mo 4:19
- Eze 8:16
- c Jr 19:13
- Sf 1:5
- d 2Kr 21:5
- 2Lje 33:5
- e Za 14:4
- Dj 1:12
- f 1Kr 11:7
- g 1Kr 11:5
- 1Kr 11:33
- h 4Mo 21:29
- Jr 48:13
- i Sf 1:5
- j 2Mo 23:24
- 5Mo 7:5
- 2Lje 34:3
- k 1Kr 12:33
- l 1Kr 12:28
- 2Lje 34:6
- m 1Kr 14:16
- 1Kr 15:30
- n 2Lje 34:5

puštao da konji koje su kraljevi Judini posvetili suncu ulaze u dom Jehovin kroz blagovaonicu^a dvorani-na Natan-Meleka, koja se nalazila u trijemu, a kola posvećena suncu^b spalio je vatrom. **12** Žrtvenike što su bili na krovu^c gornje sobe Ahazove, koje su načinili kraljevi Judini, i žrtvenike^d koje je Manaše načinio u oba dvorišta doma Jehovina kralj je porušio i ondje ih satro, a prah je njihov bacio u dolinu Kidrona. **13** Kralj je oskvrnuo i obredne uzvišice što su bile nasuprot Jeruzalemu,^e desno* od Gore uništenja,^f koje je Salamun,^f kralj izraelski, bio načinio Aštarti,^g gadnoj božici sidonskoj, Kemošu,^h gadnom bogu moapskom, i Milkomu,ⁱ gadnom bogu sinova Amonovih. **14** Porazbijao^j je obredne stupove, posjekao obredna debila, a mjesta gdje su stajali napunio je kostima ljudskim. **15** Isto tako srušio je i žrtvenik koji je bio u Betelu^k i obrednu uzvišicu koju je bio načinio Jerobam,^l sin Nebatov, koji je Izraela naveo na grijeh.^m Srušio je i žrtvenik i obrednu uzvišicu. Potom je tu uzvišicu spalio i satro u prah, a spalio je i obredno deblo.

16 Kad se Jošija okrenuo i vidio grobove što su bili ondje na gori, poslao je da se izvade kosti iz grobova. I spalio ih je na žrtvenikuⁿ kako bi ga

2Kr 23:13* Ili: "južno", odnosno desno promatraču koji gleda na istok. **13*** To jest Maslinske gore, osobito njegov južnog kraja koji se naziva i Gora prijestupa.

oskvrnuo, prema riječi Jehovinoj^a koju je objavio čovjek Božji,^b koji je unaprijed rekao sve to. **17** Potom je upitao: "Kakav je ono nadgrobni spomenik što ga vidim?" A ljudi iz grada odgovorili su mu: "To je grob^c čovjeka Božjeg koji je došao iz Jude^d i objavio sve ovo što si ti učinio sa žrtvenikom betelskim."^e **18** Nato je rekao: "Pustite ga da počiva!^f Nitko da ne dira kosti njegove!" Tako su ostavili kosti njegove netaknute zajedno s kostima proroka^g koji je došao iz Samarije.

19 Jošija je uklonio i sva svetišta, uzvišice,^h po gradovimaⁱ samarijskim, koja su podigli kraljevi^j izraelski da bi vrijeđali Boga,^k i učinio je s njima sve što je učinio i u Betelu.^l **20** A sve svećenike^m s obrednih uzvišica koji su bili ondje pogubio je na žrtvenicima i spalio je kosti ljudske na žrtvenicima.ⁿ Potom se vratio u Jeruzalem.

21 Tada je kralj zapovjedio svemu narodu: "Proslavite Pashu^o u čast Jehovi, Bogu svojemu, kako je zapisano u ovoj knjizi saveza!"^p **22** Jer takva se Pasha nije slavila od vremena sudaca koji su sudili Izraelu^q niti za sve vrijeme kraljeva izraelskih i kraljeva Judinih.^s **23** Ali osamnaeste godine kraljevanja Jošijina proslavljena je takva Pasha u čast Jehovi u Jeruzalemu.^t

24 A i one koji prizivaju duhove^u i proriču događaje,^v kućne idole,^w odvratne idole^{*a} i sve

2Kr 23:24* Ili: "balegave idole".

23. poglavlje

- a 4Mo 23:19
Iza 44:26
- b 1Kr 13:2
- c 1Kr 13:30
1Kr 13:31
- d 1Kr 13:1
- e 1Kr 12:33
- f Iza 57:2
- g 1Kr 13:29
- h 1Kr 12:31
1Kr 13:32
- i 2Kr 17:9
2Lje 34:6
- j 1Kr 13:33
1Kr 16:33
Mi 6:16
- k 2Kr 17:17
Ps 78:58
Jr 7:18
- l 1Kr 12:29
2Kr 10:29
- m 2Mo 22:20
5Mo 13:5
- n 1Kr 13:2
2Lje 34:5
- o 2Lje 35:1
- p 2Mo 12:3
2Mo 12:14
3Mo 23:5
4Mo 9:13
4Mo 28:16
5Mo 16:1
- q 2Lje 35:18
- s 2Lje 30:1
2Lje 30:13
- t 2Lje 35:19
- u 3Mo 19:31
3Mo 20:27
1Sa 28:3
- v 5Mo 18:11
2Kr 21:6
Iza 8:19
Dj 16:16
- z 1Mo 31:19
1Mo 31:30
Ho 3:4
- a 3Mo 26:30
Jr 10:15

Desni stupac

- a 5Mo 29:17
1Kr 11:5
1Kr 11:7
- b 4Mo 33:52
- c 2Kr 22:8
- d 2Lje 34:14
- e 2Kr 18:5
- f 5Mo 4:29
- g 2Kr 21:12
2Kr 22:17
2Lje 36:16
- h 2Kr 21:11
2Kr 24:4
Jr 15:4
- i 2Kr 25:11
Eze 23:33
- j 5Mo 29:28
2Kr 24:3
- k 2Kr 17:18
2Kr 18:11
2Kr 21:13
- l 5Mo 12:5
1Kr 8:29
1Kr 9:3
- m 1Kr 14:29
2Kr 21:17
n 2Kr 23:33
Jr 46:2
- o 1Mo 15:18
- p 2Lje 35:20
Izr 26:17
Lk 14:31
- r Iza 57:1

gadne bogove^{*a} koji su se mogli vidjeti u zemlji Judinoj i u Jeruzalemu, Jošija je istrijebio da bi izvršio riječi zakona^b zapisane u knjizi^c koju je svećenik Hilkija bio pronašao u domu Jehovinu.^d **25** Nije bilo prije njega takvoga kralja koji se vratio Jehovi^e svim srcem svojim, svom dušom svojom^f i svom snagom svojom, čineći sve prema zakonu Mojsijevu, a ni poslije njega nije bilo takvoga kao on.

26 Ipak, Jehova se nije odvratio od žestine silnoga gnjeva svojega koji se raspalio na Judu,^g zbog svih uvreda kojima ga je vrijeđao Manaše.^h

27 Jehova je rekao: "I Juduⁱ ću odbaciti od lica svojega,^j kao što sam odbacio Izraela.^k I odbacit ću ovaj grad koji sam izabrao, Jeruzalem, i dom za koji sam rekao: 'Tamo će prebivati ime moje.'^l"

28 Ostala povijest Jošijina i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisima^m kraljeva Judinih? **29** U njegovo je vrijeme faraon Neho,ⁿ kralj egipatski, pošao kralju asirskom, prema rijeci Eufratu.^o I kralj Jošija izašao je na njega,^p ali ga je ovaj ubio^r kod Megida^s čim ga je ugledao. **30** Sluge njegovi stavili su ga mrtvog na kola, odvezli ga iz Megida u Jeruzalem^t i pokopali u grobu njegovu. Potom je narod^{*} uzeo Joahaza,^{*u} sina Jošijina, te ga pomazao i po-

s 1Kr 9:15; Za 12:11; t 2Lje 35:24; u 2Lje 36:1.

2Kr 23:24* Doslovno: "sve gadosti".
30* "Narod" (i u 35. retku) — doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).
30* Ili: "Jehoahaza".

stavio za kralja umjesto oca njegova.

31 Joahaz^a je imao dvadeset i tri godine kad je počeo vladati i vladao je tri mjeseca u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Hamutala,^b a bila je kći Jeremije iz Libne. **32** Činio je što je zlo u očima Jehovininim, sve kako su činili i praoci njegovi.^c

33 Faraon Neho^d bacio ga je u okove^e u Ribli,^f u zemlji hamatskoj, da ne bi više vladao u Jeruzalemu, a zemlji je nametnuo danak^g od stotinu talenata* srebra^h i jednog talenta zlata.ⁱ **34** Potom je faraon Neho postavio Elijakima,^j sina Jošijina, za kralja umjesto Jošije, oca njegova, i promijenio mu je ime u Jojakim,* a Joahaza je uzeo i odveo u Egipat, gdje je i umro.^k **35** Jojakim je dao faraonu srebro^l i zlato. Ali nametnuo je zemlji porez^m da bi mogao dati srebro koje je zahtijevao faraon. Prema visini poreza koji je svakome bio određen,ⁿ uzimao je srebro i zlato od naroda da bi ga dao faraonu Nehu.

36 Jojakim^o je imao dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je jedanaest godina u Jeruzalemu.^p Majka mu se zvala Zebida i bila je kći Pedaje iz Rume. **37** Činio je što je zlo^r u očima Jehovininim, sve kako su činili i praoci njegovi.^s

24 U njegovo je vrijeme došao Nebukadnezar,*^t kralj babilonski, i Jojakim mu je bio sluga^u tri godine. Po-

23. poglavlje

- a 1Lje 3:15
Jr 22:11
- b 2Kr 24:18
- c 2Kr 21:2
2Kr 21:21
3Iv 11
- d 2Kr 23:29
- e 2Lje 36:3
- f 2Kr 25:6
Jr 39:5
Jr 52:10
Jr 52:26
- g 2Lje 36:3
- h 1Kr 16:24
- i 2Kr 18:14
- j 2Lje 36:4
- k Jr 22:12
- l 2Kr 23:33
- m 2Kr 15:20
- n Ri 13:1
Ri 13:7
- o 1Lje 3:15
Jr 1:3
Jr 22:19
- p 2Lje 36:5
- r Jr 26:21
Jr 36:24
- s 2Lje 28:25
2Lje 33:4

24. poglavlje

- t Jr 25:1
Jr 46:2
Da 1:1
Da 3:1
Da 4:33
Da 4:37
- u 2Lje 12:8

Desni stupac

- a 5Mo 28:63
Job 1:17
Hb 1:6
- b 2Kr 13:20
- c 3Mo 26:27
5Mo 28:15
2Kr 23:27
- d 3Mo 26:33
5Mo 4:26
5Mo 28:63
2Kr 23:27
- e 2Kr 21:2
- f 4Mo 35:33
5Mo 19:10
2Kr 21:16
Ps 106:38
Jr 2:34
Jr 19:4
Jr 22:17
- g Jr 15:1
Tu 3:42
Eze 33:25
- h Jr 22:18
- i 2Lje 36:8
- j 2Lje 36:6
Jr 22:19
Jr 36:30
- k Jr 46:2
1 Jr 37:7
- m Jr 37:5
- n 1Mo 15:18
4Mo 34:5
Js 15:4
- o 1Kr 4:21
Iza 27:12
- p 1Lje 3:16
Jr 24:1
Jr 37:1
Mt 1:11
- r 2Lje 36:9

tom se pobunio protiv njega i odmetnuo se. **2** I Jehova je slao na Jojakima čete kaldejskih razbojnika,^a sirijskih razbojnika, moapskih razbojnika^b i razbojničke čete sinova Amonovih. Slao ih je na Judu da ga pobiju, prema riječi Jehovinoj^c koju je objavio preko slugu svojih, proroka. **3** To je snašlo Judu jer je Jehova tako naredio, da bi ga odbacio^d od lica svojega zbog grijeha Manašeovih,^e zbog svega što je učinio **4** i zbog krvi nevine^f koju je prolio, kad je krvlju nevinom napunio Jeruzalem. Zato mu Jehova nije htio oprostiti.^g

5 Ostala povijest Jojakimova^h i sve što je činio, nije li sve to zapisano u ljetopisimaⁱ kraljeva Judinih? **6** Naposljetku je Jojakim počinuo s praocima svojim,^j a Jojakin,* sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

7 A kralj egipatski nije više^k izlazio iz zemlje svoje,^l jer je kralj babilonski uzeo sve što je pripadalo kralju egipatskom,^m od doline Egipataⁿ do rijeke Eufrata.^o

8 Jojakin^p je imao osamnaest godina kad je počeo vladati i vladao je tri mjeseca u Jeruzalemu.^r Majka mu se zvala Nehušta i bila je kći Elnatana iz Jeruzalema. **9** Činio je što je zlo u očima Jehovininim, sve kako je činio i otac njegov.^s **10** U to su vrijeme sluge Nebukadnezara, kralja babilonskog, došli na Jeruzalem i opkolili grad.^t

s 2Kr 21:3; 2Kr 21:6; t Da 1:1.

2Kr 24:6* Ili: "Jehojakin".

2Kr 23:33* Vidi dodatak 13. **34*** Ili: "Jehojakim". **24:1*** Ili: "Nabukodonozor".

11 A i Nebukadnezar, kralj babilonski, došao je da napadne grad dok su ga sluge njegovi opsjedali.^a

12 Tada je Jojakin, kralj Judin, izašao pred kralja babilonskog^b s majkom svojom,^c slugama svojim, knezovima svojim i dvoranima svojim. I kralj babilonski zarobio ga je osme^d godine kraljevanja svojega. **13** Potom je odnio sve blago iz doma Jehovina i blago iz dvora kraljeva,^e i položio je sav pribor zlatni^f koji je Salamun, kralj izraelski, načinio za hram Jehovin, kao što je rekao Jehova. **14** Odveo je u izgnanstvo^g sav Jeruzalem, sve knezove,^h sve hrabre junake,ⁱ sve zanatlije^j i graditelje utvrda — deset tisuća ljudi odveo je u izgnanstvo. Nije ostao nitko osim siromašnoga naroda.*^k **15** Tako je odveo Jojakina^l u izgnanstvo u Babilon^m zajedno s majkom kraljevom,ⁿ ženama kraljevim, dvoranima^o njegovim i najistaknutijim ljudima u zemlji. Sve ih je odveo iz Jeruzalema u izgnanstvo u Babilon.

16 Sve hrabre ljude, njih sedam tisuća, te zanatlije i graditelje utvrda, njih tisuću, sve odvažne ljude i za rat sposobne odveo je kralj babilonski u izgnanstvo u Babilon.^p **17** I postavio je kralj babilonski^r Mataniju, strica njegova,^s za kralja umjesto njega. Ime mu je promijenio u Sidkija.^t

18 Sidkija je imao dvadeset i jednu godinu^u kad je počeo vladati i vladao je jedana-

2Kr 24:14* Doslovno: “naroda zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

24. poglavlje

- a 2Kr 25:2
- b 2Lje 36:10
Jr 24:1
Eze 17:12
- c Jr 29:2
- d Jr 25:1
Jr 52:28
- e 2Kr 20:13
2Kr 20:17
Iza 39:6
- f 1Kr 7:48
2Lje 4:7
2Lje 36:10
Ezr 1:7
- g Jr 28:3
Da 5:2
- h Eze 1:2
- i Ne 9:32
- j Es 2:6
Eze 1:2
Da 1:6
- k Jr 24:1
- l 2Kr 25:12
- m 2Kr 25:27
1Lje 3:17
Jr 22:24
Jr 52:31
- n 2Lje 36:10
Es 2:6
Jr 22:25
- o 2Kr 24:12
- p Jr 29:2
Jr 52:28
- r Jr 37:1
- s 1Lje 3:15
- t 2Lje 36:10
Jr 52:1
- u 2Lje 36:11

Desni stupac

- a 2Kr 23:31
- b 2Kr 23:37
2Lje 36:12
Jr 24:8
Jr 37:2
Jr 38:5
Eze 21:25
- c 5Mo 4:24
2Kr 22:17
2Kr 23:26
- d 2Kr 23:27
- e 2Lje 36:13
Jr 27:12
Jr 38:17
Eze 17:15

25. poglavlje

- f Jr 39:1
- g Eze 24:1
- h 2Kr 24:1
Jr 27:8
Jr 32:28
Jr 43:10
Eze 26:7
Da 4:1
- i 2Lje 36:17
Jr 34:2
- j Iza 29:3
Jr 32:2
Jr 37:11
Jr 52:4
Eze 4:2
Eze 21:22
- k Jr 52:6
- l 3Mo 26:26
5Mo 28:53
5Mo 28:63
Eze 4:16
Eze 5:10

est godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Hamutala,^a a bila je kći Jeremije iz Libne. **19** Činio je što je zlo u očima Jehovinom, sve kako je činio i Jojakim.^b **20** To što se dogodilo u Jeruzalemu i Judi izazvalo je gnjev Jehovin,^c pa ih je on odbacio od lica svojega.^d A Sidkija se pobunio protiv kralja babilonskog.^e

25 Tako je devete^f godine kraljevanja njegova, desetoga mjeseca, desetoga^g dana u mjesecu, došao Nebukadnezar,^h kralj babilonski,ⁱ sa svom vojskom svojom na Jeruzalem. Utaborili su se pred gradom i sagradili zid opasni oko njega.^j **2** Grad je bio pod opsadom sve do jedanaeste godine kraljevanja Sidkijina. **3** Devetoga^k dana četvrtoga mjeseca u gradu je vladala velika glad^l i narod* nije imao kruha.^m **4** Tada je gradski zid bio provaljenⁿ i svi su ratnici noću pobjegli na vrata između dvostrukog zida, koji je kraj vrta kraljeva,^o a Kaldejci^p su bili posvuda oko grada. I kralj je krenuo^r prema Arabi.^s **5** Ali vojska kaldejska^t krenula je u potjeru za kraljem i stigla ga^u u pustoju ravnici kod Jerihona,^v a sva se vojska njegova razbježala od njega. **6** I uhvatili su kralja^z i odveli ga kralju babilonskom u Riblu^a da mu sude. **7** Sinove Sidkijine pogubili su pred

m Jr 37:21; Jr 38:2; Tu 4:4; Eze 5:12; Eze 7:15; Eze 14:21; n Jr 39:2; Jr 52:7; Eze 33:21; o Jr 39:4; p Jr 21:4; r Eze 12:12; s Jš 3:16; t Jr 39:5; u Iza 30:16; Jr 24:8; v Jr 52:8; z Jr 21:7; a 2Kr 23:33; Jr 52:10; Jr 52:26.

2Kr 25:3* “Narod” (i u 12. i 19. retku) — doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

očima njegovim.^a Sidkiju je oslijepio^b i potom ga okovao u okove bakrene^c te odveo u Babilon.^d

8 Petoga mjeseca, sedmoga dana u mjesecu, to jest devetnaeste^e godine kraljevanja Nebukadnezara, kralja babilonskoga, došao je do Jeruzalema^f Nebuzaradan,^g zapovjednik tjelesne straže, sluga kralja babilonskoga. 9 On je spalio dom Jehovin,^h dvor kraljevⁱ i sve kuće u Jeruzalemu.^j Kuće svih velikaša spalio je vatrom.^k 10 I sve zidine oko Jeruzalema srušila je sva vojska kaldejska što je došla sa zapovjednikom tjelesne straže.^l 11 A ostatak naroda^m koji je još preostao u gradu i one koji su prebjegli kralju babilonskom i ostalo stanovništvo odveo je u izgnanstvo Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže.ⁿ 12 Neke od siromaha iz naroda^o zapovjednik tjelesne straže ostavio je i odredio da rade kao vinogradari i ratari.^p 13 Stupove^r bakrene u domu Jehovinu, kolica^s i more bakreno^t što su bili u domu Jehovinu Kaldejci su porazbijali i sav bakar odnijeli u Babilon.^u 14 Uzeli su i lonce, lopate, podvezivače stijenja, čaše i sav pribor^v bakreni koji se koristio za službu. 15 I zapovjednik tjelesne straže uzeo je pepeonike i zdjele, sve od čistoga zlata^z i od čistoga srebra.^a 16 I nije se mogao izvagati bakar od dva stupa, jednoga mora i kolica, od svega pribora što je Salammun načinio za dom Jehovin.^b 17 Osamnaest lakata^c bio je

25. poglavlje

- a 5Mo 28:34
Jr 39:6
b Eze 12:13
c 2Lje 33:11
2Lje 36:6
d Jr 32:5
Jr 34:3
Eze 17:16
e Jr 52:12
f Tu 4:12
g Jr 39:9
Jr 40:1
h 1Kr 9:8
2Lje 36:19
Ps 74:3
Ps 79:1
Iza 64:11
Jr 7:14
Tu 1:10
Tu 2:7
Mi 3:12
i 1Kr 7:1
Am 2:5
j Jr 34:22
Jr 37:8
k Jr 52:13
l Ne 1:3
Jr 39:8
Jr 52:14
m Jr 15:2
Eze 5:2
n Jr 39:9
Jr 52:30
Eze 12:15
Eze 22:15
o 2Kr 24:14
Jr 39:10
Jr 40:7
p Jr 52:16
r 1Kr 7:15
2Lje 4:12
s 1Kr 7:27
2Lje 4:14
t 1Kr 7:23
2Lje 4:15
u 2Kr 20:17
v 2Lje 4:19
z 1Kr 7:50
Ezr 1:10
a 2Lje 24:14
2Lje 36:18
Ezr 1:11
Da 5:2
b 1Kr 7:47
c 1Kr 7:15
Jr 52:21

Desni stupac

- a 1Kr 7:16
Jr 52:22
b 1Kr 7:20
Jr 52:23
c 1Lje 6:14
Ezr 7:1
Jr 52:24
d Jr 21:1
Jr 29:25
Jr 29:29
e 2Kr 22:4
1Lje 26:12
f Jr 52:25
g 2Kr 25:8
Jr 39:9
Jr 40:1
h Jr 52:26
i 2Kr 23:33
Jr 39:5
Jr 52:9
j Jr 52:27
Am 3:2
k 4Mo 13:21
4Mo 34:8
1Kr 8:65

visok svaki stup, a glava^{*a} na njemu bila je od bakra. Glava je bila visoka tri lakta. Mrežasti oplet i šipci^b oko glave bili su od bakra. Takav je bio i drugi stup s mrežastim opletom.

18 Osim toga, zapovjednik tjelesne straže odveo je Seraju,^c glavara svećeničkoga, Serafiju,^d drugoga svećenika, i trojicu vratara.^e 19 Iz grada je odveo jednog dvorani-
na koji je nadzirao vojnike, pet ljudi koji su imali pristup kralju, a koji su se zatekli u gradu, zatim pisara vojnog zapovjednika koji je narod pozivao u vojsku i šezdeset ljudi od naroda što su se zatekli u gradu.^f 20 Nebuzaradan,^g zapovjednik tjelesne straže, uzeo ih je sa sobom^h i odveo kralju babilonskom u Riblu.ⁱ 21 I pobio ih je kralj babilonski,^j pogubio ih je u Ribli, u zemlji hamatskoj.^k Tako je Juda otišao u izgnanstvo iz zemlje svoje.^l

22 A nad narodom^m što je ostao u zemlji Judinoj, što ga je ostavio Nebukadnezar, kralj babilonski, postavio je kralj Gedaliju,ⁿ sina Ahikama,^o sina Šafanova.^p 23 Kad su svi vojni zapovjednici^r i ljudi njihovi čuli da je kralj babilonski postavio Gedaliju, došli su Gedaliji u Mispu.^s I došli su ovi: Jišmael, sin Netanijin, Johanan, sin Kareahov, Seraja, sin Tanhumeta Netofljanina i Jaazania, sin nekog

l 3Mo 26:33; 5Mo 4:26; 5Mo 28:36; 5Mo 28:64; 2Kr 23:27; Jr 24:9; Jr 25:11; Eze 12:25; Eze 24:14; m Jr 40:6; n 2Kr 25:25; Jr 39:14; Jr 41:2; o 2Kr 22:12; Jr 26:24; p 2Kr 22:8; 2Lje 34:20; Jr 40:7; s Jr 40:8.

Maakačanina — oni i ljudi njihovi. **24** Tada se Gedalija zakleo^a njima i ljudima njihovim i rekao im: “Ne bojte se služiti Kaldejcima! Ostanite u zemlji i služite kralju babilonskom, i bit će vam dobro!”^b

25 A sedmoga^c mjeseca došao je Jišmael,^d sin Netanije, sina Elišamina, od roda kraljevskoga, i deset ljudi s njim, i napali su Gedaliju i ubili ga,^e kao i Judejce* i Kaldejce što su bili s njim u Mispil.^f **26** Tada je ustao sav narod, malo i veliko, a s njim i vojni zapovjednici, i otišli su u Egipat,^g jer su se uplašili Kaldejaca.^h

2Kr 25:25* Ili: “Židove”.

25. poglavlje

- a 5Mo 6:13
Jr 4:2
Jr 12:16
b Jr 27:12
Jr 40:9
c Jr 41:1
d Jr 40:15
e Jr 41:2
f Jr 41:16
g 5Mo 28:68
Jr 41:17
Jr 42:14
Jr 43:7
h Jr 41:18

Desni stupac

- a 2Kr 24:8
2Kr 24:12
Jr 24:1
Jr 37:1
Mt 1:11
b Izr 21:1
Jr 52:31
c 1Mo 40:13
d Ps 90:15
Jr 52:32
e 1Mo 41:14
1Mo 41:42
f 2Sa 9:7
g Ne 11:23

27 Trideset i sedme godine izgnanstva Jojakina,^a kralja Judina, dvanaestoga mjeseca, dvadeset i sedmoga dana u mjesecu, Evil-Merodak,^b kralj babilonski, u prvoj godini kraljevanja svojega pomilovao^c je Jojakina, kralja Judina, i pustio ga iz zatvora. **28** I lije po je razgovarao s njim i postavio je prijestolje njegovo da bude više od prijestolja drugih kraljeva što su bili s njim u Babilonu.^d **29** I on je skinuo zatvorske haljine svoje^e i jeo je za stolom njegovim^f sve dane života svojega. **30** I svaki je dan od kralja dobivao hrane koliko mu je trebalo,^g sve dane života svojega.

PRVA KNJIGA

LJETOPIISA*

- 1** Adam,^a
Šet,^b
Enoš,^c
2 Kenan,^d
Mahalalel,^e
Jared,^f
3 Henok,^g
Metušalah,^h
Lamek,ⁱ
4 Noa,^j
Šem,^k Ham^l i Jafet.^m

Ilje naslov* Doslovno: “dnevnika; dnevnih događaja”. *Septuaginta* i *Vulgata* nazivaju ove knjige “Paralipomenon”, što znači “propuštene (nespomenute, izostavljene) stvari”, to jest nespomenute u Samuelovim knjigama i Kraljevima. Jeronim (prevoditelj *Vulgate*) predložio je da ih se nazove “Chronicon”, to jest “Kronika”, što zaправо znači “Ljetopisi”.

1. poglavlje

- a Lk 3:38
1Ko 15:45
b 1Mo 4:25
c 1Mo 5:9
d 1Mo 5:12
e 1Mo 5:15
f 1Mo 5:18
g He 11:5
Jd 14
h 1Mo 5:25
i 1Mo 5:28
j 1Mo 5:29
1Mo 6:8
Iza 54:9
Eze 14:14
Mt 24:37
k 1Mo 11:10
l 1Mo 6:10
m 1Mo 10:21

Desni stupac

- a 1Mo 10:2
b 2Kr 17:6
c Iza 66:19
Jl 3:6
d Eze 27:13
e 1Mo 10:2
f Jr 51:27
g 1Mo 10:3
h Eze 27:14
i Eze 27:7
j 1Kr 10:22

5 Jafetovi su sinovi Gomer, Magog,^a Madaj,^b Javan,^c Tubal, Mešek^d i Tiras.^e

6 Gomerovi su sinovi Ašenaz,^f Rifat^g i Togarma.^h

7 Javanovi su sinovi Eliša,ⁱ Taršiš,^j Kitim^k i Rodanim.*^l

8 Hamovi su sinovi Kuš,^m Misrajim,ⁿ Put^o i Kanaan.^p

9 Kuševi su sinovi Seba,^r Havila, Sabta,^s Raama^t i Sabteka.^u

Raamini su sinovi Šeba i Dedan.^v

k Iza 23:1; l 1Mo 10:4; m Iza 11:11; n 1Mo 10:6; o Jr 46:9; Na 3:9; p 1Mo 12:5; r Ps 72:10; s 1Mo 10:7; t Eze 27:22; u 1Mo 10:7; v 1Mo 10:7.

Ilje 1:7* U 1Mo 10:4 “Dodanim”.

10 A Kušu se rodio i Nimrod.^a On je postao prvi silnik na zemlji.^b

11 Od Misrajima su potekli Ludim,^c Anamim, Lehabim, Naftuhim,^d **12** Patrusim,^e Kasluhim^f (od kojega su potekli Filistejci)^g i Kaptorim.^{*h}

13 Od Kanaana je potekao Sidon,ⁱ prvenac njegov, i Het,^j **14** zatim Jebusejci,^k Amorejci,^l Girgašani,^m **15** Hivijci,ⁿ Arkijci, Sinijci,^o **16** Arvadijci,^p Semarijci^r i Hamačani.^s

17 Šemovi^t su sinovi Elam,^u Ašur,^v Arpakšad,^z Lud,^a Aram,

Us, Hul, Geter i Maš.^b

18 Arpakšadu se rodio Šelah,^c a Šelahu se rodio Eber.^d

19 Eberu su se rodila dva sina. Jednome je ime bilo Peleg,^{*e} jer se u njegovu vrijeme zemlja razdijelila. Bratu je njegovu ime bilo Joktan.

20 Joktanu su se rodili Almodad, Šelef, Hasarmavet, Jerah,^f **21** Hadoram, Uzal, Dikla,^g **22** Obal, Abimael, Šeba,^h **23** Ofir,ⁱ Havila^j i Jobab.^k Sve su to sinovi Joktanovi.

24 Šem,^l Arpakšad,^m Šelah,ⁿ

25 Eber,^o Peleg,^p Reu,^r

1. poglavlje

a 1Mo 10:8
Ml 5:6
b 1Mo 10:9
c Jr 46:9
d 1Mo 10:13
e Eze 29:14
f 1Mo 10:14
g Js 13:3
h 5Mo 2:23
Jr 47:4
Am 9:7
i Iza 23:2
j 1Mo 25:10
1Mo 27:46
k 4Mo 13:29
Su 1:21
l 1Mo 15:16
5Mo 3:8
m 1Mo 10:16
5Mo 7:1
n 2Mo 3:8
Js 9:7
o 1Mo 10:17
p Eze 27:11
r 1Mo 10:18
s Js 13:5
t 1Mo 5:32
u Eze 49
Dj 2:9
v Eze 27:23
z 1Mo 11:10
a 1Mo 10:22
b 1Mo 10:23
c 1Mo 11:14
d Lk 3:35
e 1Mo 11:19
f 1Mo 10:26
g 1Mo 10:27
h 1Mo 10:28
i 1Kr 9:28
Job 22:24
Ps 45:9
j 1Mo 2:11
1Mo 25:18
k 1Mo 10:29
l 1Mo 11:10
Lk 3:36
m 1Mo 10:22
n 1Mo 11:13
Lk 3:35
o 1Mo 11:17
4Mo 24:24
p 1Mo 11:19
r 1Mo 11:21

Desni stupac

a 1Mo 11:23
b 1Mo 11:25
c 1Mo 11:26
d 1Mo 11:26
1Mo 12:7
e 1Mo 17:5
Ne 9:7
Jk 2:23
f 1Mo 21:3
Ri 9:7
g 1Mo 16:11
h 1Mo 28:9
Iza 60:7
i Pj 1:5
j Iza 21:17
Eze 27:21
j 1Mo 25:13
k 1Mo 25:14
l 1Mo 25:15
m 1Mo 25:15
n 1Mo 25:1
o 1Mo 25:6
p 1Mo 25:2
r 1Mo 37:28
2Mo 2:15
4Mo 22:7
s 1Mo 25:2

26 Serug,^a

Nahor,^b

Terah,^c

27 Abram,^d to jest Abraham.^e

28 Abrahamovi su sinovi Izak^f i Jišmael.^g

29 Ovo su njihovi potomci: Jišmaelov prvorođenac Nebajot,^h zatim Kedar,ⁱ Adbeel, Mibsam,^j **30** Mišma, Duma,^k Masa, Hadad,^l Tema, **31** Jetur, Nafiš i Kedema.^m To su sinovi Jišmaelovi.

32 Sinovi koje je rodila Ketura,ⁿ Abrahamova inoča,^{*o} jesu Zimran, Jokšan, Medan,^p Midjan,^r Išbak^s i Šuah.^t

Jokšanovi su sinovi Šeba i Dedan.^u

33 Midjanovi su sinovi Efa,^v Efer, Hanok, Abida i Eldaah.^z Sve su to sinovi Keturini.

34 Abrahamu se rodio Izak.^a Izakovi su sinovi Ezav^b i Izrael.^c

35 Ezavovi su sinovi Eli-faz, Reuel,^d Jeuš, Jalam i Korah.^e

36 Elifazovi su sinovi Teman,^f Omar, Sefo, Gatam i Kenaz,^g te Amalek od Timne.^h

37 Reuelovi su sinovi Nahat, Zeruah, Šama i Miza.ⁱ

38 Seirovi^j su sinovi Lotan, Šobal, Sibeon, Ana,^k Dišon, Eser i Dišan.^l

39 Lotanovi su sinovi Hori i Homam.^{*m} Lotanova je sestra Timna.^m

t Job 2:11; u 1Mo 25:3; Iza 21:13; v Iza 60:6; z 1Mo 25:4; a Lk 3:34; Dj 7:8; b 1Mo 25:25; Ml 1:3; c 1Mo 32:28; d 1Mo 36:4; e 1Mo 36:5; 1Mo 36:14; f Jr 49:7; Am 1:12; Ob 9; g 1Mo 36:11; h 1Mo 36:12; i 1Mo 36:13; j 1Mo 36:8; k 1Mo 36:20; l 1Mo 36:21; m 1Mo 36:22.

1Lje 1:12* O imenima potomaka spomenutih u 11. i 12. retku vidi bilješke za 1Mo 10:13, 14. **19*** "Peleg" znači "podjela; struja".

1Lje 1:32* Vidi bilješku za 1Mo 22:24. **39*** U 1Mo 36:22 "Hemam".

40 Šobalovi su sinovi Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam.^a

Sibeonovi su sinovi Aja i Ana.^b

41 Anin je sin* Dišon.^c

Dišonovi su sinovi Hemdan, Ešban, Itran i Keran.^d

42 Eserovi^e su sinovi Bilhan, Zaavan i Akan.^f

Dišonovi su sinovi Us i Aran.^g

43 A ovo su kraljevi koji su vladali u zemlji Edomu^h prije nego što su kraljeviⁱ počeli vladati nad sinovima Izraelovim: Bela, sin Beorov, a gradu je njegovu bilo ime Dinhaba.^j 44 Kad je umro Bela, umjesto njega počeo je vladati Jobab, sin Zeraha^k iz Bosre.^l 45 Kad je umro Jobab, umjesto njega počeo je vladati Hušam^m iz zemlje Temanaca.ⁿ 46 Kad je umro Hušam, umjesto njega počeo je vladati Hadad,^o sin Bedadov, koji je porazio Midjance^p u zemlji mopskoj. Gradu je njegovu bilo ime Avit.^r 47 Kad je umro Hadad, umjesto njega počeo je vladati Samla iz Masreke.^s 48 Kad je umro Samla, umjesto njega počeo je vladati Šaul iz Rehobotā na rijeci.^t 49 Kad je umro Šaul, umjesto njega počeo je vladati Baal-Hanan, sin Akborov.^u 50 Kad je umro Baal-Hanan, umjesto njega počeo je vladati Hadad.* Gradu je njegovu bilo ime Pau, a ženi mu je bilo ime Mehatabela. Ona je bila kći Matrede, kćeri Mezahabove.^v 51 Potom je umro i Hadad.

1Lje 1:41* Doslovno: "sinovi". 50* U 1Mo 36:39 "Hadar".

1. poglavlje

a 1Mo 36:23
b 1Mo 36:24
c 1Mo 36:25
d 1Mo 36:26
e 1Lje 1:38
f 1Mo 36:27
g 1Mo 36:28
h 1Mo 32:3
i 1Mo 49:10
4Mo 24:17
j 1Mo 36:32
k 1Mo 36:33
l Iza 34:6
Iza 63:1
Jr 49:13
Am 1:12
m 1Mo 36:34
n Job 2:11
o 1Mo 36:35
p 1Mo 25:2
2Mo 2:15
4Mo 22:7
Su 6:2
r 1Mo 36:35
s 1Mo 36:36
t 1Mo 36:37
u 1Mo 36:38
v 1Mo 36:39

Desni stupac

a 1Mo 36:40
b 1Mo 36:41
c 1Mo 36:42
d 1Mo 36:43
e 2Mo 15:15

2. poglavlje

f 1Mo 32:28
1Mo 49:2
g 1Mo 35:23
1Mo 49:3
1Lje 5:1
h 1Mo 29:33
1Mo 49:5
i 1Mo 29:34
j 1Mo 29:35
1Mo 49:8
He 7:14
k 1Mo 30:18
1Mo 49:14
l 1Mo 30:20
1Mo 49:13
m 1Mo 30:6
1Mo 49:16
n 1Mo 30:24
1Mo 49:22
o 1Mo 35:18
1Mo 49:27
p 1Mo 30:8
1Mo 49:21
r 1Mo 30:11
1Mo 49:19
s 1Mo 30:13
1Mo 49:20
t 1Mo 38:3
u 1Mo 38:4
v 1Mo 38:5
z 1Mo 38:7
a 1Mo 38:11
b Lk 3:33
c 4Mo 26:21
d Jš 7:1
e 1Kr 4:31
f 1Lje 4:1
g Jš 7:25
h 5Mo 7:26
Jš 6:18
Jš 7:11
Jš 22:20
i 1Kr 4:31

Knezovi* u Edomu bili su knez Timna, knez Alva, knez Jetet,^a 52 knez Oholibama, knez Ela, knez Pinon,^b 53 knez Kenaz, knez Teman, knez Mibsar,^c 54 knez Magdiel i knez Iram.^d To su bili knezovi u Edomu.^e

2 Ovo su Izraelovi^f sinovi: Ruben,^g Šimun,^h Levi,ⁱ Juda,^j Isakar,^k Zebulun,^l 2 Dan,^m Josip,ⁿ Benjamin,^o Naftali,^p Gad^r i Ašer.^s

3 Judini su sinovi Er,^t Onan^u i Šela.^v Ovu trojicu rodila mu je kći Šuina, Kanaanka. Ali Er, prvorođenac Judin, bio je zao u očima Jehovininim i on ga je pogubio.^z 4 Tamara,^a snaha njegova, rodila mu je Peresa^b i Zeraha. Juda je imao ukupno pet sinova.

5 Peresovi su sinovi Hesron i Hamul.^c

6 Zerahovi^d su sinovi Zimri, Etan, Heman, Kalkol i Dara.^e Ukupno ih je bilo pet.

7 Karmijev^f je sin* Akar,^g koji je navukao osudu^h na Izraela,^g jer je nevjerno postupio s prokletim stvarima.^h

8 Etanoviⁱ je sin* Azarija.

9 Hesronu^j su se rodili sinovi Jerahmeel,^k Ram^l i Kelubaj.*

j 1Mo 46:12; k 1Sa 27:10; 1 Ru 4:19; Mt 1:3.

1Lje 1:51* Ili: "šeici". 2:7* Doslovno: "sinovi". 7* U Jš 7:1, 18 "Akan". Oba imena znače "onaj koji navlači osudu (izaziva zlo)". 7* Ili: "koji je izazvao zlo". Hebrejski: *oker*. Igra riječi s njegovim imenom Akar. 7* Ili: "s *heremom*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. 8* Doslovno: "sinovi". 9* "Kaleb" u recima 18, 19, 42.

10 Ramu se rodio Aminadab.^a Aminadabu se rodio Nahšon,^b poglavar sinova Judinih. **11** Nahšonu se rodio Salma.^c Salmi se rodio Boaz.^d **12** Boazu se rodio Obed.^e Obedu se rodio Jišaj.^f **13** Jišaju se rodio prvorodenac Elijab,^g drugi Abinadab,^h treći Šimea,ⁱ **14** četvrti Natan, peti Radaj, **15** šesti Osem i sedmi David.^j **16** Sestre su im Seruja i Abigajila.^k Serujini su sinovi Abišaj,^l Joab^m i Asahel,ⁿ trojica. **17** Abigajila je rodila Amasu.^o Amasin je otac bio Jeter^p Jišmaelac.

18 Kaleb, sin Hesronov,^r imao je sinove sa ženom svojom Azubom i s Jeriotom. Njezini su sinovi Ješer, Šobab i Ardon. **19** Kad je umrla Azuba, Kaleb je uzeo Efratu,^s koja mu je rodila Hura.^t **20** Huru se rodio Uri.^u Uriju se rodio Besalel.^v

21 Potom je Hesron legao s kćeri Makira,^z oca Gileadova.^a Uzeo ju je kad je imao šezdeset godina i rodila mu je Seguba. **22** Segubu se rodio Jair,^b koji je imao dvadeset i tri grada^c u zemlji gileadskoj. **23** (Poslije su Gešurci^d i Sirijci^e uzeli od njih Havot-Jair^f te Kenat^g s okolnim gradovima, šezdeset gradova.) To su sve sinovi Makira, oca Gileadova.

24 Kad je Hesron^h umro u Kaleb-Efrati, Hesronova žena Abija rodila mu je Ašhura, oca Tekoe.ⁱ

2. poglavlje

- a Ru 4:20
Mt 1:4
b 4Mo 2:3
Lk 3:32
c Ru 4:21
Lk 3:32
d Ru 2:1
Mt 1:5
e Ru 4:17
f Ru 4:22
1Sa 16:1
Iza 11:1
g 1Sa 16:6
1Sa 17:13
1Lje 27:18
h 1Sa 16:8
1Sa 17:13
i 1Sa 16:9
1Lje 20:7
j 1Sa 16:13
1Sa 17:12
Mt 1:6
Ri 1:3
k 2Sa 17:25
l 2Sa 16:9
2Sa 20:6
2Sa 21:17
2Sa 23:18
1Lje 18:12
m 2Sa 3:39
2Sa 8:16
2Sa 20:10
1Lje 11:6
n 2Sa 2:18
2Sa 3:30
2Sa 23:24
o 2Sa 19:13
2Sa 20:4
1Kr 2:5
p 1Kr 2:32
r 1Lje 2:5
s 1Lje 2:50
1Lje 4:4
t 2Mo 17:12
2Mo 24:14
u 2Mo 31:2
v 2Mo 35:30
2Mo 36:1
2Mo 37:1
2Lje 1:5
z 1Mo 50:23
5Mo 3:15
1Lje 7:14
a 4Mo 26:29
Jš 17:1
b 5Mo 3:14
Jš 13:30
c 4Mo 32:41
d 2Sa 3:3
2Sa 13:38
e 2Sa 8:6
f 1Kr 4:13
g 4Mo 32:42
h 1Mo 46:12
4Mo 26:21
Ru 4:18
Mt 1:3
i 1Lje 4:5
Ne 3:5
Am 1:1

Desni stupac

- a 1Lje 2:9
b 1Lje 2:27
c 1Lje 2:25
d 1Lje 2:26
e 1Lje 2:28
f 1Lje 2:34
g 1Lje 2:31
h 1Mo 16:1
1Sa 30:13
i 1Lje 11:41

1. LJETOPISA 2:10-40

25 Sinovi Jerahmeela,^a prvorodenca Hesronova, jesu prvorodenac Ram,^b zatim Buna, Oren, Osem i Ahija. **26** Jerahmeel je imao i drugu ženu po imenu Atara. Ona je majka Onamova. **27** Sinovi Rama,^c prvorodenca Jerahmeelova, jesu Maas, Jamin i Eker. **28** Onamovi^d su sinovi Šamaj i Jada. Šamajevi su sinovi Nadab i Abišur. **29** Abišurovoj je ženi bilo ime Abihajila i ona mu je rodila Ahbana i Molida. **30** Nadabovi^e su sinovi Seled i Apajim, ali Seled je umro bez djece. **31** Apajimov je sin* Iši. Išijev je sin Šešan.^f Šešanov je sin Ahlaj. **32** Sinovi Jade, brata Šamajeva, jesu Jeter i Jonatan, ali Jeter je umro bez djece. **33** Jonatanovi su sinovi Pelet i Zaza. To su sinovi Jerahmeelovi.

34 Šešan^g nije imao sinova, nego kćeri. A Šešan je imao slugu Egipćanina^h po imenu Jarha. **35** I Šešan je sluzi svojem Jarhi dao za ženu kćer svoju i ona mu je rodila Ataja. **36** Ataju se rodio Natan. Natanu se rodio Zabad.ⁱ **37** Zabadu se rodio Eflal. Eflalu se rodio Obed. **38** Obedu se rodio Jehu. Jehuu se rodio Azarija. **39** Azariji se rodio Heles. Helesu se rodio Eleasa. **40** Eleasi se rodio Sismaj. Sismaju se

1Lje 2:31* Doslovno: "sinovi".

rodio Šalum. **41** Šalum su rodio Jekamija. Jekamiji se rodio Elišama.

42 Sinovi Kaleba,^a brata Jerahmeelova, jesu prvorođenac Meša, otac Zifa, a tu su i sinovi Mareše, oca Hebronova.

43 Hebronovi su sinovi Korah, Tapuah, Rekem i Šema. **44** Šemi se rodio Raham, otac Jorkeama.

Rekemu se rodio Šamaj.

45 Šamajev je sin Maon, a Maon je otac Bet-Sura.^b

46 Efa, inoča* Kalebova, rodila je Harana, Mosu i Gazeza. Haranu se rodio Gazez. **47** Jahdajevi su sinovi Regem, Joṭam, Gešan, Pelet, Efa i Šaaf.

48 Kalebova inoča Maa-ka rodila je Šebera i Tirhanu. **49** Rodila je i Šaafa, oca Madmane,^c Ševu, oca Makbene i oca Gibee.^d

Kalebova^e kći je Aksa.^f

50 To su sinovi Kalebovi. Sinovi Hura,^g prvorođenca Efratina,^h jesu: Šobal,ⁱ otac Kirijat-Jearima,^j

51 Salma, otac Betlehe-^kma,^k Haref, otac Bet-Gadera. **52** Sinovi Šobala,^l oca Kirijat-Jearima, jesu: Haroe i polovina Menuhoćana.

53 Kirijat-Jearimske su porodice Itrijci,^m Pućani, Šumaćani i Mišrani. Od njih su potekli Soraćaniⁿ i Eštaoljani.^o

54 Salmini su sinovi Betlehem,^p Netofljani,^r Atrot-Bet-Joab i polovina Manahaćana te Sorani.

55 Porodice pisarske koje

2. poglavlje

- a 1Lje 2:9
b Jš 15:58
2Lje 11:7
Ne 3:16
c Jš 15:31
d Jš 15:57
e 1Lje 2:18
f Jš 15:17
Su 1:13
g 2Mo 17:12
2Mo 24:14
h 1Lje 2:19
i 1Lje 4:1
j Jš 15:9
Jš 15:60
1Lje 13:5
k 1Mo 35:19
Ru 1:19
Ru 2:4
Mt 2:1
Iv 7:42
l 1Lje 4:1
m 2Sa 23:38
1Lje 11:40
n Su 13:2
1Lje 4:2
o Jš 15:33
Jš 19:41
Su 13:25
Su 16:31
p 1Mo 35:19
Ru 1:19
Ru 2:4
Mt 2:1
Iv 7:42
r 2Sa 23:29

Desni stupac

- a 1Lje 4:9
b Su 1:16
Su 4:11
1Sa 15:6
c 2Kr 10:15
Jr 35:6
Jr 35:19

3. poglavlje

- d Ps 127:5
e 2Sa 3:2
f 2Sa 13:32
g 1Sa 25:43
h Jš 15:56
i 1Sa 25:39
j 1Sa 25:2
k 2Sa 13:28
2Sa 14:1
2Sa 15:10
2Sa 18:14
l 2Sa 3:3
m Jš 12:5
n 2Sa 13:37
o 1Kr 1:11
1Kr 2:24
p 1Kr 1:5
r 2Sa 3:4
s 2Sa 3:5
t 2Sa 5:5
u 2Sa 5:13
v 1Lje 14:4
z 2Sa 5:14
a Lk 3:31
b Mt 1:7
c 2Sa 11:27
1Kr 1:11
d 2Sa 11:3
e 1Lje 14:5
f 2Sa 5:15
g 1Lje 14:5
h 1Lje 14:6
i 1Lje 14:7
j 2Sa 5:16

su živjele u Jabesu^a jesu Tiraćani, Šimeatijci i Sukatijci. To su Kenijci^b koji su potekli od Hamata, oca doma Rekabova.^c

3 Ovo su Davidovi sinovi^d koji su mu se rodili u Hebronu:^e prvorođenac Amnon^f od Ahinoame^g Jizreelke,^h drugi Daniel od Abigajileⁱ iz Karmela,^j 2 treći Abšalom,^k sin Maa-ke,^l kćeri gešurskoga^m kralja Talmaja,ⁿ četvrti Adonija,^o sin Hagitin,^p **3** peti Šefatija, od Abitale,^r i šesti Itream, od žene njegove Egle.^s **4** Šestorica su mu se rodila u Hebronu, gdje je kraljevao sedam godina i šest mjeseci, a trideset i tri je godine kraljevao u Jeruzalemu.^t

5 Ovi su mu se rodili u Jeruzalemu:^u Šimea,^v Šobab,^z Natan^a i Salamun,^b četvorica od Bat-Šebe,^c kćeri Amielove,^d

6 zatim Ibhar,^e Elišama,^{fr} Elifelet,^g **7** Nogah, Nefeg, Jafia,^h **8** Elišama,ⁱ Elijada i Elifelet,^j njih devet. **9** Sve su to sinovi Davidovi, a Tamara im je bila sestra.^k Imao je sinove i s inoćama* svojim.

10 Salamunov je sin Roboam,^l njegov sin Abija,^m njegov sin Asa,ⁿ njegov sin Jošafat,^o **11** njegov sin Joram,^p njegov sin Ahazija,^r njegov sin Joaš,^s **12** njegov sin Amasija,^t njegov sin Azarija,^u njegov sin Jotam,^v **13** njegov sin Ahaz,^z njegov sin Ezekija,^a

k 2Sa 13:1; 11Kr 11:43; m 2Lje 13:1; n 2Lje 14:1; o 2Lje 20:31; p 2Lje 21:5; r 2Lje 22:2; s 2Lje 24:1; t 2Lje 25:1; u 2Kr 14:21; 2Lje 26:3; Mt 1:8; v 2Lje 27:1; z 2Lje 28:1; Mt 1:9; a 2Lje 29:1; Mt 1:9.

1Lje 3:6* U 1Lje 14:5 i 2Sa 5:15 "Elišua". 9* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

1Lje 2:46* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

njegov sin Manaše,^a **14** njegov sin Amon,^b njegov sin Jošija.^c **15** Jošijini su sinovi prvorođenac Johanana,^{*} drugi Jojakim,^d treći Sidkija,^e četvrti Šalum. **16** Jojakimovi su sinovi: Jekonija,^{*f} sin njegov, i Jekonijin koji su mu se rodili u zarobljeništvu jesu Šealtiel,^g sin njegov, **18** Malkiram, Pedaja, Šenasar, Jekamija, Hošama i Nedabija. **19** Pedajini su sinovi Zerubabel^h i Šimi. Zerubabelovi su sinovi Mešulam i Hananija, a Šelomita im je bila sestra. **20** Zatim Hašuba, Ohel, Berekija, Hasadija i Jušab-Hesed, njih pet. **21** Hananijini su sinovi Pelatijaⁱ i Ješaja, Ješajin sin Refaja, Refajin sin Arnan, Arnanov sin Obadija, Obadijin sin Šekanja. **22** Šekanjini je sin Šemaja, a Šemajini su sinovi Hatuš, Igal, Bariah, Nearija i Šafat, njih šest. **23** Nearijini su sinovi Elijoenaj, Hizkija i Azrikam, njih tri. **24** Elijoenajevi su sinovi Hodavija, Elijašib, Pelaja, Akub, Johanana, Delaja i Anani, njihovih sedam.

4 Judini su sinovi Peres,^j Hesron,^k Karmi,^l Hur^m i Šobal.ⁿ **2** Reaji,^o sinu Šobalovu, rodio se Jahat, a Jahatu su se rodili Ahumaj i Lahad. To su porodice Soračana.^p **3** Ovo su sinovi oca Etama:^r Jizreel,^s Išma, Idbaš (njihovoj je sestri bilo ime Haseleponi), **4** Penuel, otac Gedora,^t i Ezer, otac Huše. To su sinovi Hura,^u prvorođenca Efratina, oca Betlehema.^v **5** Aš-

1Lje 3:15* Ili: "Joahaz". **16*** Vidi bilješku za Jr 22:24.

3. poglavlje

- a 2Kr 21:1
Mt 1:10
- b 2Kr 21:19
- c 2Kr 22:1
Mt 1:10
- d 2Kr 23:34
2Lje 36:5
- e 2Kr 24:17
2Lje 36:11
- f 2Kr 24:6
2Kr 25:27
Mt 1:11
- g Mt 1:12
- h Ezr 1:8
Ezr 5:2
Hg 2:2
Hg 2:4
Za 4:6
Mt 1:12
Lk 3:27
- i Ne 10:22

4. poglavlje

- j 1Mo 38:29
4Mo 26:20
Ru 4:18
Mt 1:3
- k 1Mo 46:12
1Lje 2:5
- l Js 7:1
1Lje 2:7
- m 2Mo 17:12
2Mo 24:14
1Lje 2:19
- n 1Lje 2:50
- o 1Lje 2:52
- p Js 15:33
Su 13:25
1Lje 2:53
- r 2Lje 11:6
- s Js 15:56
- t Js 15:58
1Lje 4:18
- u 1Lje 2:19
- v 1Sa 16:1
Mi 5:2
Iv 7:42

Desni stupac

- a 1Lje 2:24
- b 2Lje 11:6
Ne 3:5
Am 1:1
- c 1Lje 2:55
- d Izr 15:20
- e 1Mo 3:16
- f 1Mo 12:8
Ps 55:16
Ps 99:6
Jr 33:3
- g 1Mo 32:26
4Mo 22:6
Izr 10:22
- h 5Mo 12:20
- i Ps 119:173
Iza 41:10
- j 1Mo 48:16
Ps 50:15
- k Izr 12:21
- l Ps 21:2
Ps 66:19
Mt 7:7
Mt 21:22
1Pe 3:12
1Iv 5:14
- m Js 15:17
- n Su 1:13
Su 3:9
Su 3:11
o 2Kr 24:14
Ne 11:35

hur,^a otac Tekoe,^b imao je dvije žene, Helu i Naaru. **6** Naara mu je rodila Ahuzama, Hefera, Temenija i Hahaštarija. To su sinovi Naarini. **7** Helini su sinovi Seret, Ishar i Etnan. **8** Kosu su se rodili Anub, Sobeba i porodice Aharhela, sina Harumova.

9 Jabes^c je bio ugledniji^d od braće svoje. Majka mu je dala ime Jabes, rekavši: "Rodila sam ga u bolovima."^e **10** I Jabes je prizivao Boga^f Izraelova, govoreći: "Kad bi me barem blagoslovio^g i proširio područje moje,^h kad bi ruka tvoja bila sa mnomⁱ i kad bi me sačuvao od zla^j da mi ne naudi..."^k I Bog je uslišio molitvu njegovu.^l

11 Kelubu, bratu Šuhinu, rodio se Mehira, koji je otac Eštonov. **12** Eštonu su se rodili Bet-Rafa, Paseah i Tehina, otac Ir-Nahaša. To su ljudi Rekini. **13** Kenazovi^m su sinovi Otnielⁿ i Seraja, a Otnielov je sin Hatat. **14** Meonotaju se rodio Ofra. Seraji se rodio Joab, otac Ge-Harašima.^{*} Oni su bili zanatlije.^o

15 Sinovi Kaleba,^p sina Jefuneova,^r jesu Iru, Ela i Naam. Elin je sin Kenaz. **16** Jehalelelovi su sinovi Zif, Zifa, Tirijsa i Asarel. **17** Ezrini su sinovi Jeter, Mered, Efer i Jalon. Njegova žena rodila je Mirjama, Šamaja i Išbaha, oca Eštemoe.^s **18** Njegova žena Judejka^{*} rodila je Jereda, oca Gedora, Hebera, oca Soka,

p 4Mo 32:12; **Jš** 15:13; **r** 4Mo 13:6; 4Mo 14:6; **Jš** 14:6; **s** **Jš** 21:14; 1Sa 30:28; 1Lje 6:57.

1Lje 4:14* "Ge-Harašim" znači "dolina zanatlija (obrtnika)". **18*** Ili: "Židovka".

i Jekutiela, oca Zanoaha. To su sinovi Bitije, kćeri faraonove, koju je uzeo Mered.

19 Sinovi žene Hodijine, sestre Nahamove, jesu otac Keile^a garmijske i Eštemoa Maakačanin. **20** Šimunovi su sinovi Amnon, Rina, Ben-Hanan i Tilon. Išijevi su sinovi Zohet i Ben-Zohet.

21 Sinovi Šele,^b sina Judina, jesu Er, otac Leke, i Lada, otac Mareše, i porodice izrađivača finoga platna^c iz doma Ašbeina, **22** zatim Jokim i ljudi iz Kozebe i Joaš i Saraf, koji su uzeli za žene Moapke,^{*d} te Jašubi-Lehem. O tome govore stare predaje.^e **23** Oni su bili lončari^f i živjeli su u Netaimu i Gederi. Ondje su živjeli i radili su za kralja.^g

24 Šimunovi su sinovi Nemuel,^h Jamin,ⁱ Jarib, Zerah, Šaul,^j **25** njegov sin Šalum, njegov sin Mibsam, njegov sin Mišma. **26** Mišmini su sinovi Hamuel, sin njegov, njegov sin Zakur, njegov sin Šimi. **27** Šimi je imao šesnaest sinova i šest kćeri. Braća njegova nisu imala mnogo sinova, tako da nijedne porodice njihove nije bilo toliko mnogo kao sinova Judinih.^k **28** Živjeli su u Beer-Šebi,^l Moladi,^m Hasar-Šualu,ⁿ **29** Bilhi,^o Esemu,^p Toladu,^r **30** Betuelu,^s Hormi,^t Siklagu,^u **31** Bet-Markabotu, Hasar-Su-simu,^v Bet-Biriju i Šaarajimu.^z To su bili gradovi njihovih do Davidova kraljevanja.

32 Naselili su se i u Etamu, Ajinu, Rimonu, Tokenu i Aša-

4. poglavlje

- a Jš 15:44
- 1Sa 23:1
- b 1Mo 38:5
- 4Mo 26:20
- c 1Lje 15:27
- 2Lje 3:14
- d Ru 4:10
- e 2So 2:15
- f Izr 26:23
- Iza 41:25
- Tu 4:2
- g Izr 22:29
- h 1Mo 46:10
- 2Mo 6:15
- i 4Mo 26:12
- j 4Mo 26:13
- k 1Mo 49:8
- 4Mo 26:22
- l 1Mo 21:14
- Jš 19:2
- m Jš 15:26
- Ne 11:26
- n Jš 15:28
- Jš 19:3
- Ne 11:27
- o Jš 19:3
- p Jš 15:29
- r Jš 15:30
- s Jš 19:4
- t Su 1:17
- u Jš 15:31
- Jš 19:5
- 1Sa 27:6
- 1Sa 30:1
- 1Lje 12:1
- v Jš 19:5
- z Jš 19:6

Desni stupac

- a Jš 19:7
- b Jš 19:8
- c 1Lje 5:24
- d Ps 65:12
- e Jš 11:23
- Jš 14:15
- Su 18:7
- f 1Mo 10:6
- 1Mo 10:20
- g 2Lje 29:1
- h 2Kr 18:8
- 2Kr 19:11
- 2Lje 20:23
- i 4Mo 32:1
- j 1Mo 36:8
- 5Mo 1:2
- k 2Mo 17:14
- 1Sa 15:7
- 2Sa 8:12

5. poglavlje

- l 1Mo 29:32
- m 1Mo 49:3
- n 1Mo 35:22
- 1Mo 49:4
- 3Mo 20:11
- 5Mo 27:20
- 1Ko 5:1

nu,^a u pet gradova. **33** I oko tih gradova imali su mjesta svoja sve do Baala.^b To su mjesta u kojima su živjeli i njihovi rodoslovni zapisi. **34** Mešobab, Jamlek i Joša, sin Amasijin, **35** Joel i Jehu, sin Jošibije, sina Seraje, sina Asielova, **36** zatim Elijoenaj, Jaakoba, Ješohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel, Benaja **37** i Ziza, sin Šifija, sina Alona, sina Jedaje, sina Šimrija, sina Šemajina. **38** Ovi koji su poimence navedeni bili su poglavari u porodicama svojim.^c Rod njihov veoma se umnožio. **39** Zato su otišli do ulaza u Gedor, na istočnu stranu doline, da traže pašu za svoja stada. **40** I našli su obilatu i dobru pašu,^d a zemlja je bila prostrana, mirna i sigurna.^e Ondje su prije živjeli potomci Hamovi.^f **41** Ovi koji su poimence navedeni došli su u vrijeme Ezekije,^g kralja Judina, i udarili su na Hamite i Meunimce koji su ondje boravili u šatorima svojim te ih istrijebili,^h tako da i dan-danas nema nijednoga. I naselili su se na mjesto njihovo, jer je ondje bilo paše za stada njihova.ⁱ

42 Neki od sinova Šimunovih otišli su u goru Seir,^j njih pet stotina ljudi, na čelu s Pelatijom, Nearijom, Refajom i Uzielom, sinovima Išijevim.

43 Oni su pobili ostatak Amalečana^k koji je još uvijek bio na životu i ostali su ondje sve do današnjeg dana.

5 Sinovi Rubena,^l prvorođenca Izraelova (naime, on je bio prvorođenac,^m ali je oskrvnuo postelju očevu,ⁿ pa

1Lje 4:22* Doslovno: "koji su postali vlasnici (gospodari) Moapki".

1Lje 4:41* Ili: "istrijebili kao herem".

je njegovo pravo prvorođstva bilo dano sinovima Josipa,^a sina Izraelova, tako da on nije bio upisan u rodoslovlje kao prvorođena; **2** Juda^b je bio nadmoćniji od braće svoje i od njega je potekao vođa,^c ali pravo prvorođstva dobio je Josip,^d **3** dakle, sinovi Rubena, prvorođenca Izraelova, jesu Hanok,^e Palu,^f Hesron i Karmi.^g **4** Joelovi su sinovi Šemaja, sin njegov, njegov sin Gog, njegov sin Šimi, **5** njegov sin Mika, njegov sin Reaja, njegov sin Baal, **6** njegov sin Beerah, kojega je Tilgat-Pilneser,^h kralj asirski, odveo u izgnanstvo. On je bio poglavar Rubenovaca. **7** Braća njegova po porodicama njihovim, kako su upisani u rodoslovnom zapisuⁱ po naraštajima svojim, bili su poglavar Jeiel te Zaharija **8** i Bela, sin Azaza, sina Šeme, sina Joelova,^j koji je s obitelji svojom živio u Aroeru^k i sve do Neba^l i Baal-Meona.^m **9** Na istoku su živjeli sve do ruba pustinje što se proteže do rijeke Eufrata,ⁿ jer se namnožila stoka njihova u zemlji gileadskoj.^o **10** U danima Šaulovim ratovali su s Hagrijcima,^p koji su izginuli od ruke njihove. I naselili su se u šatore njihove po svoj zemlji istočno od Gileada.

11 Sinovi Gadovi^r živjeli su blizu njih u zemlji bašanskoj^s sve do Saleke.^t **12** Bili su to Joel, poglavar, Šafam drugi, te Janaj i Šafat, u Bašanu. **13** Njihova su braća iz roda njihovog Mihael, Mešulam, Šeba, Joraj, Jakan, Zia i Eber, njih sedam. **14** To su sinovi Abihajila, sina Hurija, sina Ja-

5. poglavlje

- a 1Mo 49:26
5Mo 21:17
Jš 14:4
b 1Mo 49:8
1Mo 49:10
4Mo 2:3
4Mo 10:14
Su 1:2
Ps 60:7
c Mt 2:6
He 7:14
d 1Mo 49:26
e 1Mo 46:9
f 2Mo 6:14
g 4Mo 26:6
h 2Kr 16:7
i 1Lje 7:40
j 1Lje 5:4
k 4Mo 32:34
5Mo 2:36
l 4Mo 32:38
Iza 15:2
m Jš 13:17
Eze 25:9
n 1Mo 15:18
5Mo 1:7
Jš 1:4
2Sa 8:3
o Jš 22:9
Pj 4:1
p 2Mo 23:30
r Jš 13:24
s 5Mo 3:10
t Jš 12:5
Jš 13:11

Desni stupac

- a 1Mo 31:21
4Mo 32:1
5Mo 3:10
b 5Mo 3:13
5Mo 32:14
Jr 50:19
c 5Mo 3:4
5Mo 4:43
Jš 12:4
Jš 20:8
d 2Kr 15:32
2Lje 27:1
Iza 1:1
Ho 1:1
Mi 1:1
e 2Kr 14:16
2Kr 14:28
f 2Sa 17:10
g Jš 4:12
h 1Lje 5:10
Ps 83:6
i 1Mo 25:15
j 1Lje 1:31
k 2Lje 14:11
Ps 44:3
l Ps 9:10
Ps 20:7
Ps 22:4
He 11:33
m 4Mo 31:32
n 4Mo 31:35
o 5Mo 20:4
Jš 10:42
Jš 23:10
1Sa 17:47
2Lje 20:15
Ri 8:31
p 2Kr 15:29
2Kr 17:6
r 4Mo 32:33
Jš 13:29
s Jš 13:30
t Su 3:3
u Pj 4:8
Eze 27:5

roaha, sina Gileada, sina Mihaela, sina Ješišaja, sina Jahde, sina Buzova. **15** Ahi, sin Abdiela, sina Gunijeva, bio je poglavar roda njihova. **16** Živjeli su u Gileadu,^a u Bašanu^b i gradovima njegovim^c i po svim pašnjacima šaronskim do granica njihovih. **17** Svi su oni bili upisani u rodoslovlje u danima Jotama,^d kralja Judina, i u danima Jeroboama,^e kralja Izraelova.

18 Sinova Rubenovih i Gadovih te polovine plemena Manaševa, hrabrih junaka^f koji su nosili štit i mač te napinjali luk i bili uvježbani za rat, bilo je četrdeset četiri tisuće sedam stotina i šezdeset vojnika.^g **19** I ratovali su s Hagrijcima,^h Jeturom,ⁱ Nafišem^j i Nodabom. **20** Ali dobili su pomoć u ratu protiv njih, tako da su Hagrijci i svi što su bili s njima pali u ruke njihove. U ratu su naime Boga prizivali u pomoć^k i on je uslišio molitve njihove jer su se pouzdali u njega.^l **21** Zaplijenili su stoku njihovom:^m pedeset tisuća deva, dvije stotine i pedeset tisuća ovaca, dvije tisuće magaraca i zarobili stotinu tisuća ljudskih duša.ⁿ **22** Bilo je mnogo pobijenih, jer je pravi Bog vodio taj rat.^o I naselili su se na mjesto njihovo i ostali ondje sve do izgnanstva.^p

23 A sinovi polovine plemena Manaševa^r nastanili su se u zemlji od Bašana^s do Baal-Hermona,^t Senira^u i gore Hermona.^v I veoma su se umnožili.

v 5Mo 4:48; Ps 42:6; Ps 133:3.

1Lje 5:17* Radi se o Jeroboamu II. Vidi 2Kr 14:16-29.

24 Ovo su poglavari rodova njihovih: Efer, Iši, Eliel, Azriel, Jeremija, Hodavija i Jahdiel, hrabri junaci, ljudi na glasu, poglavari rodova svojih. **25** Ali počeli su postupati nevjerno prema Bogu praotaca svojih i štovati^a bogove^{*b} naroda što su živjeli u onoj zemlji,[#] koje je Bog istrijebio pred njima. **26** Zato je Bog Izraelov potaknuo^c Pula,^d kralja asirskog,^e to jest Tilgat-Pilnesera,^{*f} kralja asirskog, da odvede u izgnanstvo^g Rubenovce, Gadovce i polovinu plemena Manašeova. I doveo ih je u Halah,^h Habor, Haru i na rijeku Gozan, gdje su ostali do današnjeg dana.

6 Levijeviⁱ su sinovi Geršom,^j Kehat^k i Merari.^l **2** Kehatovi su sinovi Amram,^m Ishar,ⁿ Hebron^o i Uziel.^p **3** Amramovi^r su sinovi Aron^s i Mojsije,^t a Mirjam^u je sestra njihovih. Aronovi su sinovi Nadab,^v Abihu,^z Eleazar^a i Itamar.^b **4** Eleazaru^c se rodio Pinhas.^d Pinhasu se rodio Abišua.^e **5** Abišui se rodio Buki, Bukiju se rodio Uzi.^f **6** Uziju se rodio Zerahija, Zerahiji se rodio Merajot.^g **7** Merajotu se rodio Amarija, Amariji se rodio Ahitub.^h **8** Ahitubu se rodio Sadok,ⁱ Sadoku se rodio Ahimaas.^j **9** Ahimaasu se rodio Azarija. Azariji se rodio Johanan. **10** Johananu se rodio Azarija.^k On je služio kao svećenik u domu koji

1Lje 5:25* Doslovno: "bludničiti s bogovima". Vidi dodatak 6. **25*** Doslovno: "narodâ zemlje" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*). **26*** Doslovno: "duh Pula, kralja asirskog, i duh Tilgat-Pilnesera".

5. poglavlje

- a Su 2:17
Su 8:33
2Kr 17:10
- b 5Mo 5:9
Su 2:2
Ps 106:36
- c Ezr 1:1
Ezr 21:1
- d 2Kr 15:19
- e Iza 10:5
f 2Kr 15:29
2Kr 16:7
- g 2Kr 17:23
- h 2Kr 17:6
2Kr 18:11

6. poglavlje

- i 1Mo 29:34
2Mo 6:16
- j 4Mo 3:17
1Lje 6:16
- k 2Mo 6:18
4Mo 3:27
- l 4Mo 26:57
- m 1Lje 23:13
- n 2Mo 6:21
- o 1Lje 15:9
1Lje 15:30
- p 2Mo 6:22
3Mo 10:4
1Lje 15:10
- r 2Mo 6:20
- s 1Lje 23:13
- t 2Mo 6:26
Dj 7:38
He 3:2
- u 2Mo 2:4
2Mo 15:20
4Mo 12:10
- v 2Mo 6:23
2Mo 24:1
3Mo 10:1
- z 2Mo 28:1
1Lje 24:2
- a 4Mo 3:32
5Mo 10:6
- b 4Mo 4:28
1Lje 24:4
- c 2Mo 6:25
- d 4Mo 25:11
1Lje 9:20
Ps 106:30
- e Ezr 7:5
- f Ezr 7:4
- g Ezr 7:3
- h 2Sa 8:17
- i 2Sa 15:27
2Sa 20:25
1Kr 1:8
1Kr 2:35
- j 2Sa 15:36
2Sa 17:17
2Sa 18:19
- k 2Lje 26:20

Desni stupac

- a Ezr 7:3
- b Ezr 7:2
- c Ne 11:11
- d 2Lje 34:14
- e 2Kr 25:18
- f Hg 1:1
- g 2Mo 6:16
- h 4Mo 3:18
- i 1Lje 23:7
- j 1Lje 6:2
- k 2Mo 6:20
1Lje 23:13
1Mo 6:22
4Mo 3:19

je Salamun sagradio u Jeruzalemu.

11 Azariji se rodio Amarija.^a Amariji se rodio Ahitub.^b **12** Ahitubu se rodio Sadok.^c Sadoku se rodio Šalum. **13** Šalumu se rodio Hilkija. Hilkiji^d se rodio Azarija. **14** Azariji se rodio Seraja.^e Seraji se rodio Josadak.^{*f} **15** Josadak je otišao kad je Jehova odveo u izgnanstvo Judu i Jeruzalem rukom Nebukadnezarovom.*

16 Levijevi^g su sinovi Geršom,^{*h} Kehat i Merari. **17** Ovo su imena sinova Geršomovih: Libni^h i Šimi.ⁱ **18** Kehatovi^j su sinovi Amram,^k Ishar, Hebron i Uziel.^l **19** Merarijevi su sinovi Mahli i Muši.^m

Ovo su porodice sinova Levijevih po imenima praotaca njihovih:ⁿ **20** od Geršoma Libni,^o sin njegov, njegov sin Jahat, njegov sin Zima, **21** njegov sin Joah,^p njegov sin Ido, njegov sin Zerah, njegov sin Jeatraj. **22** Kehatovi su sinovi Aminadab, sin njegov, njegov sin Korah,^r njegovi sinovi Asir, **23** Elkana i Ebjasaf,^s njegov sin Asir, **24** njegov sin Tahat, njegov sin Uriel, njegov sin Uzija, njegov sin Šaul. **25** Elkanini^t su sinovi Amasaj i Ahimot. **26** Zattim Elkana, a njegovi su sinovi Sofaj,^u sin njegov, njegov sin Nahat, **27** njegov sin Elijah,^v

m 4Mo 3:20; 1Lje 23:21; n 4Mo 26:57; o 4Mo 3:18; p 2Lje 29:12; r 4Mo 16:1; 4Mo 16:32; 4Mo 26:10; Jd 11; s 2Mo 6:24; t 1Lje 6:36; u 1Lje 6:35; v 1Lje 6:34.

1Lje 6:14* Ili: "Jehosadak". **15*** Ili: "Nabukodonozorovom". **16*** U 1. retku "Geršom".

njegov sin Jeroham, njegov sin Elkana.^a **28** Samuelovi^b su sinovi prvorođenac Joel i drugi Abija.^c **29** Merarijevi su sinovi Mahli,^d njegov sin Libni, njegov sin Šimi, njegov sin Uza, **30** njegov sin Šimea, njegov sin Hagija, njegov sin Asaja.

31 Ovo su oni koje je David postavio da vode pjevanje^e u domu Jehovinu nakon što je kovčeg dobio počivalište svoje.^f **32** I oni su služili^g kao pjevači^h pred šatorom, šatorom sastanka, dok Salamun nije sagradio dom Jehovin u Jeruzalemu.ⁱ Vršili su svoju službu kako im je bilo propisano.^j **33** Evo onih koji su bili postavljeni u službu i sinova njihovih: od sinova Kehatovih Heman,^k pjevač, sin Joela,^l sina Samuela,^m **34** sina Elkane,ⁿ sina Jerohama, sina Eliela,^o sina Toaha, **35** sina Sufa,^p sina Elkane, sina Mahata, sina Amasaja, **36** sina Elkane, sina Joela, sina Azarije, sina Sefanije, **37** sina Tahata, sina Asira, sina Ebjasafa,^r sina Koraha,^s **38** sina Ishara,^t sina Kehata, sina Levija, sina Izraelova.

39 Njegov brat Asaf^u služio je njemu zdesna. Asaf je sin Berekije,^v sina Šimee, **40** sina Mihaela, sina Baaseja, sina Malkija, **41** sina Et-nija, sina Zeraha, sina Adaje, **42** sina Etana, sina Zime, sina Šimija, **43** sina Jahata,^z sina Gošoma,^a sina Levijeva.

44 Ovo su sinovi Merarijevi,^b braća njihova koja su stajala s lijeve strane: Etan,^c

6. poglavlje

- a 1Sa 1:1
- b 1Sa 1:20
- c 1Sa 8:2
- d 2Mo 6:19
4Mo 3:33
1Lj 23:21
- e 1Lj 15:16
- f 2Sa 6:17
Ps 132:14
- g 1Lj 16:4
1Lj 16:37
- h 1Lj 16:42
Ps 68:25
- i 1Kr 6:14
- j 2Lj 35:15
Ezr 3:10
1Ko 14:40
- k 1Lj 15:19
1Lj 16:41
1Lj 25:1
2Lj 5:12
- l 1Sa 8:2
- m 1Lj 6:28
1Sa 1:20
1Sa 8:1
- n 1Sa 1:19
- o 1Lj 6:27
- p 1Sa 1:1
1Lj 6:26
- r 2Mo 6:24
- s 4Mo 26:11
Ps 42:0
- t 4Mo 3:19
- u 1Lj 25:1
2Lj 5:12
2Lj 29:30
Ps 50:0
- v 1Lj 15:17
- z 1Lj 6:20
- a 2Mo 6:16
- b 1Lj 23:6
- c 1Lj 15:19

Desni stupac

- a 1Lj 15:17
- b 4Mo 3:20
- c 2Mo 6:16
- d 1Lj 23:2
1Lj 26:20
- e 4Mo 3:7
4Mo 16:9
1Pe 4:10
- f 2Mo 28:1
4Mo 3:10
- g Ef 5:2
- h 2Mo 29:38
3Mo 9:2
- i 2Mo 30:7
2Lj 26:18
- j 2Mo 30:10
2Lj 29:24
- k 3Mo 4:20
3Mo 17:11
4Mo 15:25
- l 2Mo 6:23
- m 2Mo 28:1
4Mo 3:32
- n 1Lj 6:4
1Lj 9:20
- o Ezr 7:5
- p Ezr 7:4
- r Ezr 7:3
- s 2Sa 8:17
- t 2Sa 15:27
1Kr 1:8
1Kr 2:35
- u 2Sa 17:17
- v Jš 21:3
- z Jš 21:5
- a 4Mo 13:22
Jš 21:11
- b 3Mo 25:31

sin Kišija,^a sina Abdija, sina Maluka, **45** sina Hašabije, sina Amasije, sina Hilkije, **46** sina Amsija, sina Banija, sina Šemera, **47** sina Mahlija, sina Mušija,^b sina Merarija,^c sina Levijeva.

48 Braća njihova, leviti,^d bili su darovani za svu službu^e u šatoru, u domu pravoga Boga. **49** Aron^f i sinovi njegovi spaljivali^g su prinose na žrtveniku za žrtve paljenice^h i na kadionom žrtvenikuⁱ da ispune sve najsvetije dužnosti svoje i da izvrše očišćenje^j za Izraela^k prema svemu onome što je zapovjedio Mojsije, sluga pravoga Boga. **50** Ovo su sinovi Aronovi:^l Eleazar,^m sin njegov, njegov sin Pinhas,ⁿ njegov sin Abišua,^o **51** njegov sin Buki, njegov sin Uzi, njegov sin Zerahija,^p **52** njegov sin Mera-jot,^r njegov sin Amarija, njegov sin Ahitub,^s **53** njegov sin Sadok,^t njegov sin Ahimaas.^u

54 Ovo su mjesta u kojima su živjeli na području svojem^v, koja su ždrijećom dobili sinovi Aronovi iz porodice Kehatovaca.^z **55** Dalí su im Hebron^a u zemlji Judinoj s pašnjacima oko njega. **56** Polje i mjesta oko toga grada^b dali su Kalebu,^c sinu Jefuneovu.^d **57** Sinovima Aronovim dali su grad-utočište^e Hebron,^f zatim Libnu^g s pašnjacima, Jatir,^h Eštemouⁱ s pašnjacima,

c 5Mo 1:36; Jš 14:13; Su 1:20; d Jš 21:12; e 4Mo 35:13; f Jš 20:7; Jš 21:13; g Jš 15:42; Jš 21:13; h Jš 15:48; 1Sa 30:27; i Jš 21:14.

1Lj 6:57* Doslovno: "gradove-utočišta".

58 Hilen^a s pašnjacima, Debir^b s pašnjacima, 59 Ašan^c s pašnjacima i Bet-Šemeš^d s pašnjacima. 60 Od plemena Benjaminova dobili su Gebu^e s pašnjacima, Alemet^f s pašnjacima i Anatot^g s pašnjacima. Ukupno trinaest^h gradova po porodicama njihovim.

61 A ostalim sinovima Kehatovim ždrijebom je pripalo desetⁱ gradova od porodica nekog drugog plemena i od plemena Manašeova, od polovine plemena.

62 Sinovima Geršomovim^j po porodicama njihovim pripalo je trinaest gradova od plemena Isakarova,^k od plemena Ašerova,^l od plemena Naftalijeva^m i od plemena Manašeovaⁿ u Bašanu.

63 Sinovima Merarijevim^o po porodicama njihovim ždrijebom je pripalo dvanaest gradova od plemena Rubenova,^p od plemena Gadova^r i od plemena Zebulunova.^s

64 Tako su sinovi Izraelovi dali sinovima Levijevim^t gradove s okolnim pašnjacima.^u 65 Od plemena sinova Judinih,^v od plemena sinova Šimunovih^w i od plemena sinova Benjaminovih^x ždrijebom su im bili dodijeljeni ti poimence navedeni gradovi.

66 Neke porodice sinova Kehatovih dobile su gradove na području plemena Efrajima.^y 67 Dali su im grad-utočište* Šekem^c s pašnjacima, u brdima efrajimskim, zatim Gezer^d s pašnjacima, 68 Jokmeam^e s pašnjacima,

1LJe 6:67* Doslovno: "gradove-utočišta".

6. poglavlje

a Jš 15:51
Jš 21:15
b Jš 15:15
Su 1:11
c Jš 21:16
1LJe 4:32
d Jš 15:10
1Sa 6:12
e Jš 18:24
Jš 21:17
f Jš 21:18
g 1Kr 2:26
Iza 10:30
Jr 1:1
h Jš 21:4
i Jš 21:5
j 1LJe 6:17
k Jš 21:28
l Jš 21:30
m Jš 21:32
n Jš 21:27
o Jš 21:40
p Jš 21:36
r Jš 21:38
s Jš 21:34
t Jš 21:41
u 4Mo 35:4
v 1LJe 6:57
1LJe 6:58
z Jš 19:1
a 1LJe 6:60
b Jš 21:20
c Jš 20:7
Su 9:1
Su 9:45
1Kr 12:1
d Jš 16:10
Jš 21:21
e Jš 21:22

Desni stupac

a Jš 10:11
Jš 16:5
Jš 21:22
b Jš 10:12
Jš 21:24
Su 1:35
2LJe 28:18
c Jš 19:45
Jš 21:24
d Jš 21:25
e Jš 17:11
2Kr 9:27
f Jš 21:26
g Jš 21:27
h 5Mo 4:43
Jš 20:8
i 5Mo 1:4
j Jš 21:28
k Jš 19:12
l Jš 21:29
m Jš 21:29
n Jš 21:30
o Jš 19:25
Jš 21:31
p Jš 19:28
Su 1:31
r Jš 21:32
s Jš 20:7
Su 4:6
t Mt 3:13
u Jš 21:32
v Jš 21:34
z Jš 19:13
Jš 21:35
a Jš 21:36
b 5Mo 4:43
Jš 20:8
c 4Mo 21:23
Jš 13:18
d 5Mo 2:26
Jš 13:18

Bet-Horon^a s pašnjacima, 69 Ajalon^b s pašnjacima i Gat-Rimon^c s pašnjacima. 70 Od polovine plemena Manašeova Aner^d s pašnjacima i Bileam^e s pašnjacima za porodice ostalih sinova Kehatovih.^f

71 Sinovima Geršomovim^g dali su od porodica polovine plemena Manašeova Golan^h u Bašanu s pašnjacima i Aštarotⁱ s pašnjacima.

72 Od plemena Isakarova Kedeš^j s pašnjacima, Daberat^k s pašnjacima, 73 Ramot^l s pašnjacima i Anem^m s pašnjacima. 74 Od plemena Ašerova Mašal s pašnjacima, Abdonⁿ s pašnjacima, 75 Hukok^o s pašnjacima i Rehob^p s pašnjacima. 76 Od plemena Naftalijeva^r Kedeš^s u Galileji^t s pašnjacima, Hamon s pašnjacima i Kirijatajim^u s pašnjacima.

77 Preostalim sinovima Merarijevim dali su od plemena Zebulunova^v Rimono^z s pašnjacima i Tabor s pašnjacima.

78 U jordanском kraju kod Jerihona, s istočne strane Jordana, od plemena Rubenova^a dali su im Beser^b u pustinji s pašnjacima, Jahas^c s pašnjacima, 79 Kedemot^d s pašnjacima i Mefaat^e s pašnjacima. 80 Od plemena Gadova^f Ramot^g u Gileadu s pašnjacima, Mahanajim^h s pašnjacima, 81 Hešbonⁱ s pašnjacima i Jazer^j s pašnjacima.

7 Isakarovi su sinovi Tola,^k Pua,^l Jašub i Šimron,^m njih četiri. 2 Tolini su sinovi Uzi, Refaja, Jeriel, Jahmaj, Ibsam i

e Jš 21:37; f Jš 21:38; g Jš 20:8; 1Kr 4:13; h 1Mo 32:2; 2Sa 2:8; 2Sa 19:32; i 4Mo 21:26; Jš 13:17; j 4Mo 32:1; Jš 21:39; 7. poglavlje k 4Mo 26:23; l 1Mo 46:13; m 4Mo 26:24.

Šemuel, poglavari rodova svojih. Od Tole su potekli hrabri junaci. U danima Davidovim^a broj njihov iznosio je dvadeset dvije tisuće i šest stotina. **3** Uzijev je sin* Izrahija. Izrahijini su sinovi Mihael, Obadija, Joel, Išija...[#] njih pet. Svi su oni bili poglavari. **4** Među potomcima njihovim, po rodovima njihovim, u vojnim četama spremnima za rat, bilo je trideset i šest tisuća ljudi, jer su imali mnogo žena i sinova.^b **5** Braća njihova u svim porodicama Isakarovim bili su hrabri junaci.^c Bilo ih je ukupno osamdeset i sedam tisuća prema rodoslovnom zapisu.^d

6 Benjaminovi^e su sinovi Bela,^f Beker^g i Jediael,^h njih tri. **7** Beliniⁱ su sinovi Esbon, Uzi, Uziel, Jerimot i Iri, njih pet, koji su bili poglavari rodova svojih, hrabri junaci. U njihovom rodoslovnom zapisu^j bila su dvadeset dvije tisuće trideset i četiri upisana. **8** Bekerovi su sinovi Zemira, Joaš, Eliezer, Elijoenaj, Omri, Jeremot, Abija, Anatot i Alemet. Sve su to sinovi Beke-
9 U njihovom je rodoslovnom zapisu,^k prema porijeklu njihovom, po poglavarima rodova njihovih, hrabrim junacima, bilo dvadeset tisuća i dvije stotine upisanih. **10** Jediaelov^l je sin Bilhan. Bilhanovi su sinovi Jeuš, Benjamin, Ehud, Kenaana, Zetan, Taršiš i Ahišahar. **11** Svih sinova Jediaelovih, prema poglavarima rodova njihovih, hrabrim

7. poglavlje

- a 2Sa 24:1
- 1Lje 21:5
- b 1Lje 12:32
- c Pr 9:11
- d 4Mo 26:25
- e 1Mo 35:18
- 1Mo 49:27
- 4Mo 26:41
- f 4Mo 26:38
- 1Lje 8:1
- g 1Mo 46:21
- h 1Lje 7:10
- i 4Mo 26:38
- 1Lje 8:1
- j 1Lje 21:2
- k 1Lje 21:2
- l 1Lje 7:6

Desni stupac

- a Ps 33:16
- b 1Mo 46:21
- 4Mo 26:39
- 1Lje 8:5
- c 1Mo 46:21
- 4Mo 26:39
- 1Lje 8:5
- d 1Lje 7:7
- e 1Mo 30:8
- 1Mo 49:21
- f 1Mo 46:24
- g 4Mo 26:48
- h 4Mo 26:49
- i 1Mo 30:3
- 1Mo 35:22
- 1Mo 46:25
- j 1Mo 41:51
- k 1Mo 50:23
- 4Mo 26:29
- 4Mo 27:1
- 5Mo 3:15
- l 4Mo 26:33
- m 4Mo 27:7
- 4Mo 36:2
- n 4Mo 26:30
- Su 6:11
- Su 8:2
- o 4Mo 1:33
- 5Mo 33:17
- Ps 60:7
- p 4Mo 26:35
- r 1Sa 5:8
- 1Sa 7:14
- 1Sa 17:4
- s 1Mo 37:34
- t Ps 128:3

junacima,^a bilo je sedamnaest tisuća i dvije stotine vojnika spremnih za rat.

12 Šupim^b i Hupim^c su sinovi Irovi.^d Hušimci su sinovi Aherovi.

13 Naftalijevi^e su sinovi Jahasiel,^f Guni,^g Jeser i Šalum,^{*h} sinovi Bilhini.ⁱ

14 Manaševj je sin Asriel, kojega je rodila njegova inoča* Sirijka. (Ona je rodila i Makira,^k oca Gileadova. **15** Makir je oženio Hupima i Šupima, čija se sestra zvala Maaka.) Drugome je ime Selofhad,^l a Selofhad je imao kćeri.^m **16** Maaka, žena Makirova, rodila je sina i dala mu ime Pereš. Brat mu se zvao Šareš, a njegovi su sinovi Ulam i Rekem. **17** Ulamov je sin Bedan. To su sinovi Gileada, sina Makira, sina Manašeova. **18** Njegova sestra Hamoleketa rodila je Išhoda, Abi-Ezeraⁿ i Mahlu. **19** Šemidini su sinovi Ahijan, Šekem, Likhi i Aniam.

20 Efrajimovi^o su sinovi Šutelah,^p njegov sin Bered, njegov sin Tahat, njegov sin Elada, njegov sin Tahat, **21** njegov sin Zabad, njegov sin Šutelah te Ezer i Elad. Njih dvojicu ubili su ljudi iz Gata,^r rođeni u zemlji, jer su ovi došli da im uzmu stoku. **22** Efrajim, otac njihov, tugovao je dugo vremena,^s a braća njegova dolazila su mu da ga utješe. **23** Onda je legao sa ženom svojom i ona je zatrudnjela^t i rodila sina. On mu je dao ime Berija,^{*} jer se

1Lje 7:3* Doslovno: "sinovi". **3*** U hebrejskom tekstu nedostaje jedno ime.

1Lje 7:13* U 1Mo 46:24 i 4Mo 26:49 "Šilem". **14*** Vidi bilješku za 1Mo 22:24. **23*** "Berija" znači "u nesreći".

nesreća^a dogodila u domu njegovu. **24** Kći mu je Šeera, koja je sagradila Bet-Horon^b donji^c i gornji^d i Uzen-Šeeru. **25** Sin mu je Refah, i Rešef, njegov sin Telah, njegov sin Tahan, **26** njegov sin Ladan, njegov sin Amihud, njegov sin Elišama, **27** njegov sin Nun,^e njegov sin Jošua.^f

28 Njihov posjed i mjesta gdje su se naselili jesu Betel^g s okolnim gradovima, Naaran^h na istoku, Gezerⁱ s okolnim gradovima na zapadu, Škem^j s okolnim gradovima sve do Gaze* s okolnim gradovima. **29** Pokraj sinova Manaševih: Bet-Šean^k s okolnim gradovima, Taanak^l s okolnim gradovima, Megido^m s okolnim gradovima, Dorⁿ s okolnim gradovima. U njima su živjeli sinovi Josipa,^o sina Izraelova.

30 Ašerovi^p su sinovi Imnah,^r Išva, Išvi^s i Berija^t te sestra njihova Seraha. **31** Berijini su sinovi Heber i Malkiel, otac Birzajita. **32** Heberu su se rodili Jaflet, Šomer* i Hotam te sestra njihova Šua. **33** Jafletovi su sinovi Pasak, Bimhal i Ašvat. To su sinovi Jafletovi. **34** Šemerovi su sinovi Ahi, Rohga, Jehuba i Aram. **35** Sinovi Helema, braća njegova, jesu Sofah, Imna, Šeleš i Amal. **36** Sofahovi su sinovi Suah, Harnefer, Šual, Beri, Imra, **37** Besser, Hod, Šama, Šilša, Itran i Beera. **38** Jeterovi su sinovi Jefune, Pispa i Ara.

1Lje 7:28* Ne radi se o Gazi u Filistetriji, koja je bila dodijeljena Judinom plemenu. **32*** U 34. retku "Šemer".

7. poglavlje

- a 1Lje 4:10
- b Jš 10:10
- Jš 21:22
- c Jš 16:3
- d Jš 16:5
- 2Lje 8:5
- e 2Mo 33:11
- Jš 1:1
- f 4Mo 11:28
- 4Mo 14:6
- 4Mo 32:12
- 5Mo 34:9
- g 1Mo 28:19
- Jš 16:2
- h Jš 16:7
- i Jš 16:3
- j Jš 17:7
- k Jš 17:11
- 1Sa 31:10
- l Su 5:19
- 1Kr 4:12
- m Su 1:27
- 1Kr 9:15
- 2Kr 23:29
- Za 12:11
- n Jš 12:23
- 1Kr 4:11
- o Su 1:22
- p 1Mo 49:20
- 5Mo 33:24
- r 4Mo 26:44
- s 1Mo 46:17
- t 4Mo 26:45

Desni stupac

- a 5Mo 1:15
- 1Kr 8:1
- b 1Sa 16:18
- 2Sa 23:20
- c 2Mo 30:14
- d 4Mo 1:41
- 4Mo 2:28
- 4Mo 26:47

8. poglavlje

- e 1Mo 35:18
- 1Mo 43:14
- 1Mo 49:27
- f 1Lje 7:6
- g 1Mo 46:21
- h 4Mo 26:38
- i 4Mo 26:39
- j 1Mo 46:21
- k 1Lje 7:12
- l 4Mo 26:39
- m Jš 21:17
- 1Sa 13:16
- 1Lje 6:60
- n Ru 1:1
- o Ezer 2:33
- Ne 6:2
- p Ne 11:35
- Dj 9:32
- r Jš 19:42
- Jš 21:24
- s 1Lje 8:13

39 Ulini su sinovi Arah, Haniel i Risija. **40** Sve su to sinovi Ašerovi, poglavari^a rodova svojih, birani hrabri junaci,^b poglavari među knezovima. Broj upisanih u njihovom rodoslovnom zapisu^c iznosio je dvadeset i šest tisuća vojnika spremnih za rat.^d

8 Benjaminu^e se rodio prvo-rođenac Bela,^f drugi Ašbel,^g treći Aharah,^h **2** četvrti Nohaⁱ i peti Raha. **3** Belini su sinovi Adar, Gera,^j Abihud, **4** Abišua, Naaman, Ahoah, **5** Gera, Šefufan^k i Huram.^l **6** A sinovi Ehudovi bili su poglavari porodica koje su živjele u Gebi,^m odakle su bile odvedene u izgnanstvo u Manahat. **7** U izgnanstvo su ih odveli Naaman, Ahija i Gera, koji je predvodio. Njemu su se rodili Uza i Ahihud. **8** Šaharajimu su se rodila djeca u zemlji moapskojⁿ nakon što je otkrario Moapce. Hušima i Baara bile su mu žene. **9** Hodeša, žena njegova, rodila mu je Jobaba, Sibiju, Mešu, Malkama, **10** Jeusa, Sakiju i Mirmu. To su sinovi njegovi, poglavari rodova svojih.

11 Hušima mu je rodila Abituba i Elpaala. **12** Elpaalovi su sinovi Eber, Mišam i Šamed, koji je sagradio Ono^o i Lod^p s okolnim gradovima, **13** zatim Berija i Šema. Oni su poglavari porodica svojih koje su živjele u Ajalonu.^r Oni su istjerali stanovnike Gata. **14** Ahjo, Šašak, Jeremot, **15** Zebadija, Arad, Eder, **16** Mihael, Išpa i Joha sinovi su Berijini.^s **17** Zebadija, Mešulam, Hizki, Heber,

18 Išmeraj, Izlija i Jobab sinovi su Elpaalovi. 19 Jakim, Zikri, Zabdi, 20 Elienaj, Siletaj, Eliel, 21 Adaja, Beraja i Šimrat sinovi su Šimijeji.^a 22 Išpan, Eber, Eliel, 23 Abdon, Zikri, Hanan, 24 Hana-nija, Elam, Antotija, 25 Ifdeja i Penuel sinovi su Šašakovi. 26 Šamšeraj, Šeharija, Atalija, 27 Jaarešija, Ilija i Zikri sinovi su Jerohamovi. 28 To su poglavari rodova svojih, kako su bili upisani u rodoslovne zapise. Ti su glavari živjeli u Jeruzalemu.^b

29 U Gibeonu^c je živio Jeiel, otac Gibeona, a žena mu se zvala Maaka.^d 30 Njegov sin prvorođenac bio je Abdon, zatim Sur, Kiš, Baal, Nadab,^e 31 Gedor, Ahjo i Zaker.^f 32 Miklotu se rodio Šimeja.^g Oni su zajedno s braćom svojom živjeli u Jeruzalemu, blizu ostale braće svoje.

33 Neru^h se rodio Kiš,ⁱ a Kišu se rodio Šaul.^j Šaulu su se rodili Jonatan,^k Malki-Šua,^l Abinadab^m i Ešbaal.ⁿ 34 Jonatanov je sin Merib-Baal.^o Merib-Baalu se rodio Mika.^p 35 Mikini su sinovi Piton, Melek, Tarea^q i Ahaz. 36 Ahazu se rodio Joada.^r Joadi su se rodili Alemet, Azmavet i Zimri. Zimriju se rodio Mosa. 37 Mosi se rodio Bina, njegov je sin Rafah,^s njegov sin Eleasa, njegov sin Asel. 38 Asel je imao šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Bokeru, Jišmael, Šearija, Obadija i Hanan. Sve su to sinovi Aselovi. 39 Sinovi Ešeka, brata nje-

1Lje 8:36* Ili: "Jehoada".

8. poglavlje

- a 1Lje 8:13
- b Jš 18:28
- 1Kr 2:36
- Ne 11:4
- c Jš 9:17
- Jš 21:17
- 1Lje 21:29
- d 1Lje 9:35
- e 1Lje 9:36
- f 1Lje 9:37
- g 1Lje 9:38
- h 1Sa 14:50
- i 1Sa 9:1
- Dj 13:21
- j 1Sa 9:2
- 1Sa 10:11
- 1Sa 11:15
- 1Sa 14:47
- 1Sa 15:23
- k 1Sa 14:45
- 1Sa 18:1
- 2Sa 1:23
- l 1Sa 14:49
- m 1Sa 31:2
- 1Lje 9:39
- n 2Sa 2:8
- 2Sa 4:12
- o 2Sa 4:4
- 2Sa 9:6
- 2Sa 19:24
- p 2Sa 9:12
- r 1Lje 9:41
- s 1Lje 9:43

Desni stupac

- a 1Sa 16:18
- 2Sa 23:20
- b 1Lje 12:2
- c Ps 127:3
- Ps 128:3
- Ps 128:6

9. poglavlje

- d 1Lje 7:9
- 1Lje 7:40
- Ezr 2:59
- e 3Mo 26:33
- Jr 39:9
- f Ne 7:73
- g Ne 11:3
- h Ezr 2:70
- i Jš 9:27
- Ezr 2:43
- Ezr 8:20
- Ne 3:26
- j Ne 11:1
- Eze 37:22
- Ho 1:11
- k Ne 11:4
- l Ne 11:7
- m 1Lje 2:5
- Ne 11:4
- n 1Mo 46:12
- 1Lje 2:4
- o Ne 11:5
- p 1Lje 2:4
- 1Lje 2:6

gova, jesu prvorođenac Ulam, drugi Jeuš i treći Elifelet. 40 Ulamovi su sinovi bili hrabri junaci,^a koji su napinjali luk^b i imali mnogo sinova^c i unuka, stotinu i pedeset. Sve su to sinovi Benjaminovi.

9 Svi su Izraelci bili upisani u rodoslovni zapis.^d Zapisani su u Knjigu o kraljevima Izraelovim. A Juda je zbog nevjernosti svoje bio odveden u izgnanstvo^e u Babilon.

2 Prvi stanovnici koji su se vratili na posjede svoje u gradovima svojim bili su svećenici,^f leviti,^g ostali Izraelci^h i netini.^{*i} 3 U Jeruzalemu^j su se nastanili neki od sinova Judinih,^k neki od sinova Benjaminskih^l i neki od sinova Efrajmovih i Manaševih: 4 Utaj, sin Amihuda, sina Omrija, sina Imrija, sina Banija, sina Peresa,^m sina Judina.ⁿ 5 Od Šilonaca^{*o} prvorođenac Asaja i sinovi njegovi. 6 Od sinova Zerahovih^p Jeuel i šest stotina i devedeset braće njihove.

7 Od sinova Benjaminovih Salu, sin Mešulama, sina Hodavije, sina Hasenuina, 8 Ibneja, sin Jerohamov, Ela, sin Uzija, sina Mikrijeva, i Mešulam, sin Šefatije, sina Reuela, sina Ibnijeva. 9 Braće njihove, upisane u rodoslovne zapise, bilo je devet stotina pedeset i šest ljudi. Svi oni bili su poglavari porodica u rodovima svojim.

1Lje 9:2* "I netini (hramski robovi)"; doslovno: "i darovani"; hebrejski: *netinim*. Usporedi bilješku za 4Mo 3:9. 5* Izraz "Šilonci" ne odnosi se na stanovnike Šila, nego na potomke Šele, Judinog trećeg sina. Vidi 1Mo 46:12.

10 Od svećenika Jedaja, Jojarib,* Jakin,^a 11 Azarija,^b sin Hilkije, sina Mešulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitubova, predstojnik doma pravoga Boga, 12 Adaja, sin Jerohama, sina Pašura, sina Malkijina, Masaj, sin Adiela, sina Jahzere, sina Mešulama, sina Mešilemita,^c sina Imerova, 13 i braća njihova, poglavari domova svojih, tisuću sedam stotina i šezdeset ljudi veoma sposobnih^d za vršenje službe u domu pravoga Boga.

14 Od levita Šemaja, sin Hašuba, sina Azrikama, sina Hašabijina,^e od sinova Merarijevih, 15 zatim Bakbakar, Hereš, Galal, Matanija,^f sin Mike,^g sina Zikrija,^h sina Asafova,ⁱ 16 Obadija, sin Šemaje,^j sina Galala, sina Jedutunova,^k Berekija, sin Ase, sina Elkanina. On je živio u mjestima u kojima su živjeli Netofljani.^l

17 Vratari:^m Šalum,ⁿ Akub, Talmon, Ahiman. Brat njihov Šalum bio je poglavar 18 i ranije je služio na kraljevim vratima^o na istoku. Oni su bili vratari u taboru sinova Levijevih.^p 19 Šalum, sin Korea, sina Ebjasafa,^r sina^s Korahova,^t i braća njegova Korahovci,^u iz doma oca njegova, nadgledavali su posao. Čuvali su ulaz^v u šator, kao što su očevi njihovi čuvali ulaz u tabor Jehovin. 20 Pinhas,^z sin Eleazarov,^a bio je nekada njihov predstojnik. Jehova je bio s njim.^b 21 Zaharija,^c sin

9. poglavlje

- a Ne 11:10
- b Ne 11:11
- c Ne 11:13
- d 2Mo 18:21
1Lje 26:6
1Lje 26:30
- e 1Lje 6:45
Ne 11:15
- f Ne 13:13
- g Ne 11:22
- h 1Lje 25:2
- i Ne 11:17
Ne 12:35
- j Ne 11:17
- k 1Lje 25:3
- l 1Lje 2:54
Ne 12:28
Ne 11:19
- m Ezr 2:42
- o Ne 3:29
- p 1Lje 26:12
- r 1Lje 6:23
- s 4Mo 26:11
Ps 42:0
Ps 44:0
Ps 49:0
- t 4Mo 26:9
- u 1Lje 6:37
- v Ps 84:10
- z 4Mo 25:11
Jš 22:30
Ps 20:28
Ps 106:30
- a 2Mo 6:25
3Mo 10:6
4Mo 3:32
Jš 14:1
- b 4Mo 25:13
Dj 7:9
- c 1Lje 26:14

Desni stupac

- a Ne 12:28
Ne 12:29
- b 1Lje 9:1
- c 1Lje 25:1
- d 1Sa 9:9
- e 2Mo 18:21
- f 1Lje 23:32
2Lje 23:19
Ne 12:45
- g 1Lje 26:17
- h 1Lje 26:16
- i 1Lje 26:14
- j 1Lje 26:15
- k 2Lje 23:8
- l 1Lje 23:28
1Lje 28:12
- m 1Lje 26:20
2Lje 31:12
- n 1Lje 23:32
- o 1Sa 3:15
Mi 1:10
- p 4Mo 1:50
4Mo 3:36
- r 1Kr 8:4
1Lje 22:19
- s 3Mo 2:1
1Lje 23:29
- t 3Mo 23:13
- u 2Mo 27:20
4Mo 18:12
- v 3Mo 2:2
Ne 13:5
- z 2Mo 25:6
a 2Mo 30:25
- b Jr 35:4
- c 3Mo 2:5
3Mo 2:7
3Mo 6:21
- d 3Mo 24:6
2Lje 2:4
2Lje 13:11

Mešelemijin, bio je vratar na vratima šatora sastanka.

22 Svih onih koji su bili odabrani za vratare na pragovima bilo je dvije stotine i dvanaest. Živjeli su u svojim selima,^a prema rodoslovnom zapisu.^b Njima su David^c i Samuel vidjelac^d dali odgovornu službu.^e

23 Oni i sinovi njihovi čuvali su stražu na vratima doma Jehovina, na vratima šatora.^f

24 Vratari su stajali na četiri strane: na istoku,^g na zapadu,^h na sjeveruⁱ i na jugu.^j

25 Braća njihova dolazila su s vremena na vrijeme iz svojih mjesta da im se pridruže po sedam dana.^k 26 Četiri glavna vratara, levita, bila su stalno u toj odgovornoj službi. Oni su bili postavljeni nad blagovaonicama^l i riznicama^m doma pravoga Boga. 27 Noćivali su oko doma pravoga Boga, jer im je dužnost bila da stražare.ⁿ Bili su zaduženi da otključavaju vrata svako jutro.^o

28 Neki od njih bili su odgovorni za pribor^p što se koristio u službi. Prebrojavali su ga kad su ga unosili i kad su ga iznosili. 29 Neki od njih brinuli su se za drugi pribor, za sav sveti pribor,^r za fino brašno,^s vino,^t ulje,^u tamjan^v i mirisno bilje.^z 30 Neki od sinova svećeničkih pravili su smjesu^a od mirisnog bilja. 31 Matitija, jedan od levita, prvorođenac Šaluma^b Korahovca, bio je postavljen nad onim što se peklo u tavi.^c 32 Neki od sinova Kehatovih, braće njihove, bili su odgovorni za naslagane kruhove,^d

da ih pripravljaју na svaki dan počinka.^a

33 To su bili pjevači,^b poglavari rodova Levijeva plemena. Oni su bili u blagovaonicama.^c Bili su oslobođeni drugih dužnosti,^d jer su dan i noć trebali obavljati svoj posao.^e **34** To su bili poglavari rodova Levijeva plemena, kako su bili upisani u rodoslovne zapise, glavari. Oni su živjeli u Jeruzalemu.^f

35 U Gibeonu^g je živio Jael, otac Gibeona. Žena mu se zvala Maaka. **36** Njegov sin prvorođena bio je Abdon, zatim Sur, Kiš, Baal, Ner, Nadab, **37** Gedor, Ahjo, Zaharija^h i Miklot. **38** Miklotu se rodio Šimeam. Oni su zajedno s braćom svojom živjeli u Jeruzalemu, blizu ostale braće svoje. **39** Neruⁱ se rodio Kiš,^j a Kišu se rodio Šaul.^k Šaulu su se rodili Jonatan,^l Malki-Šua,^m Abinadabⁿ i Ešbaal.^o **40** Jonatanov je sin Merib-Baal.^p Merib-Baalu se rodio Mika.^r **41** Mikini su sinovi Piton, Melek, Tahrea i Ahaz.^s **42** Ahazu se rodio Jara. Jari su se rodili Alemet, Azmavet i Zimri. Zimriju se rodio Mosa. **43** Mosi se rodio Bina, njegov je sin Refaja,^t njegov sin Eleasa, njegov sin Asel. **44** Asel je imao šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Bokeru, Jišmael, Šearija, Obadija i Hanan. To su sinovi Aselovi.^u

10 Filistejci^v su se zaratili s Izraelom, a Izraelci su bježali pred Filistejcima i padali pobijeni na gori Gilboi.^z **2** I Filistejci su došli nado-

1Lje 9:32* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

9. poglavlje

- a 2Mo 25:30
- 3Mo 24:8
- 1Sa 21:6
- b 1Lje 6:31
- c 1Lje 9:26
- d Ne 11:22
- e Ps 84:4
- f Ne 11:1
- g Jš 21:17
- h 1Lje 8:31
- i 1Sa 14:50
- Dj 13:21
- k 1Sa 9:2
- 1Sa 10:11
- 1Sa 11:15
- 1Sa 14:47
- 1Sa 15:23
- l 1Sa 14:45
- 1Sa 18:1
- 2Sa 1:23
- m 1Sa 14:49
- 1Lje 8:33
- n 1Sa 31:2
- o 2Sa 2:8
- 2Sa 4:12
- p 2Sa 4:4
- 2Sa 9:6
- 2Sa 19:24
- r 2Sa 9:12
- s 1Lje 8:35
- t 1Lje 8:37
- u 1Lje 8:37

10. poglavlje

- v 1Sa 31:1
- z 3Mo 26:17
- 5Mo 32:30
- 2Sa 1:21

Desni stupac

- a 2Sa 1:25
- b 1Lje 8:33
- c 1Lje 9:39
- d 1Sa 31:2
- e 1Sa 26:10
- 1Sa 31:3
- f 1Sa 31:4
- g Su 9:54
- 2Sa 1:9
- h Su 15:18
- 2Sa 1:20
- i Su 16:21
- Su 16:23
- j 1Sa 31:4
- k 2Mo 20:13
- 1Lje 10:13
- Mt 27:5
- l 1Sa 31:5
- m 1Sa 12:25
- Ho 13:11
- n 5Mo 28:25
- 1Sa 13:6
- 1Sa 31:7
- o 1Sa 31:8
- p 1Sa 28:4
- r 1Sa 31:9
- s 2Sa 1:20
- t Su 16:24
- Da 5:23
- u 1Sa 31:10
- v Su 16:23
- 1Sa 5:2
- z Su 21:8
- 1Sa 11:1
- 1Sa 31:12
- a 1Sa 31:9
- b 1Mo 35:8
- c 2Sa 2:5
- 2Sa 21:12
- d 1Mo 50:10
- 2Sa 3:35

mak Šaula i sinova njegovih te su ubili Jonatana,^a Abinadaba^b i Malki-Šuu,^c sinove Šaulove.^d **3** Boj je postajao sve žešći oko Šaula. Naposljetku su ga strijelci s lukovima našli i ranili.^e **4** Tada je Šaul rekao štitonoši svojemu:^f "Izvući mač svojs^g i probodi me njime da ne dođu ti neobrezani^h i ne narugajuⁱ mi se!" Ali štitonoša nije htio,^j jer se veoma bojao. Zato je Šaul uzeo mač i bacio se na njega.^k **5** Kad je štitonoša vidio da je Šaul umro,^l i on se bacio na mač i umro.^l **6** Tako su zajedno poginuli^m Šaul i tri sina njegova i svi iz doma njegova što su bili s njim. **7** Kad su svi Izraelci koji su bili u dolini vidjeli da je njihova vojska pobjegla i da su Šaul i sinovi njegovi poginuli, stali su napuštati gradove svoje i bježati.ⁿ I Filistejci su došli i naselili se u njima.

8 Kad su sutradan Filistejci došli oplijeniti pobijene,^o našli su Šaula i sinove njegove gdje leže na gori Gilboi.^p **9** I Šaula su svukli, odsjekli mu glavu^r i skinuli s njega oružje, te su poslali glasnike po svoj zemlji filistejskoj da objave vijest^s idolima svojim^t i narodu. **10** Na koncu su oružje njegovo stavili u hram boga svojega,^u a lubanju su njegovu objesili na zid hrama Dagonova.^v

11 Kad su svi stanovnici Jabeša^z u Gileadu čuli sve što su Filistejci učinili Šaulu,^a **12** ustali su svi hrabri ljudi i uzeli tijelo Šaulovo i tijela sinova njegovih te ih donijeli u Jabeš i pokopali kosti njihove pod velikim stablom^b u Jabešu.^c I postili su^d sedam dana.

13 Tako je poginuo Šaul zbog nevjernosti svoje, jer je iznevjerio^a Jehovu time što nije držao riječ Jehovinu i što je pitao za savjet ženu koja priziva duhove.^b 14 A Jehovu nije pitao za savjet.^c Zato ga je on pogubio i predao kraljevstvo Davidu, sinu Jišajevu.^d

11 Poslije nekog vremena skupili su se svi Izraelci^e kod Davida u Hebronu^f i rekli mu: "Evo, mi smo kost tvoja i meso tvoje.^g 2 I prije, dok je još Šaul bio kralj, ti si vodio Izraela u vojne pohode.^h I Jehova, Bog tvoj, rekao ti je: 'Ti ćeš biti pastirⁱ narodu mojemu Izraelu i ti ćeš biti vođa^j narodu mojemu Izraelu.'" 3 Tako su svi starješine Izraelovi došli kralju u Hebron i David je sklopio s njima savez u Hebronu pred Jehovom. Potom su pomazali^k Davida za kralja nad Izraelom, prema riječi Jehovinoj^l koju je izrekao preko Samuela.^m

4 Potom je David krenuo sa svim Izraelom na Jeruzalem,ⁿ to jest na Jebus,^o u kojem su bili Jebusejci^p što su živjeli u toj zemlji. 5 A stanovnici Jebusa poručili su Davidu: "Nećeš ući ovamo!"^r Ali David je ipak osvojio utvrdu Sion,^s to jest Davidov grad.^t 6 I David je rekao: "Tko prvi napadne^u Jebusejce, bit će zapovjednik i knez." I Joab,^v sin Serujin, prvi se popeo i postao zapovjednik. 7 Potom se David nastanio na tom teško pristupačnom mjestu.^z Zato su ga prozvali Davidov grad.^a 8 I stao je podizati građevine svuda una-

10. poglavlje
 a 1Sa 13:13
 1Sa 15:23
 b 3Mo 19:31
 3Mo 20:6
 1Sa 28:7
 Iza 8:19
 Dj 16:16
 c 1Sa 14:19
 d Ru 4:17
 1Sa 13:14
 1Sa 15:28
 2Sa 3:10
 2Sa 5:3

okolo, od Mila* unaokolo, a Joab je obnovio^a ostali dio grada. 9 David je bivao sve moćniji,^b jer je Jehova nad vojskama bio s njim.^c 10 A ovo su zapovjednici junaka^d Davidovih, koji su junački podupirali njega i njegovo kraljevstvo zajedno sa svim Izraelom i postavili ga za kralja po obećanju Jehovinom^e koje je dao Izraelu. 11 Ovo je popis junaka Davidovih: Jašobam,^f sin nekog Hakmonca, glavni među trojicom. On je vitlajući kopljem svojim odjednom pobio tri stotine ljudi.^g

12 Zatim Eleazar,^h sin Dodin, Ahošanin,ⁱ koji je bio među trojicom junaka.^j 13 On je bio s Davidom u Pas-Damimu,^k gdje su se Filistejci skupili za rat. Ondje je bilo polje puno ječma, a vojska je bježala pred Filistejcima.^l 14 A on je stao nasred polja, obranio ga i pobio Filistejce. Tako im je Jehova dao veliku pobjedu.^m

15 Jednom su ta trojica od tridesetorice zapovjednikaⁿ otišla do stijene k Davidu u pećinu adulamsku,^o a Filistejci su bili utaboreni u dolini refaimskoj.^p 16 David je tada bio u svom skrovištu,^r a vojska filistejska^s bila je u to vrijeme u Betlehemu. 17 I David je zaželio: "Da se barem mogu napiti vode^t iz nakapnice* betlehemske^u što je kod gradskih vrata!" 18 Nato su ona trojica prodrli u tabor filistejski, zahvatila vodu iz

Desni stupac

a Ne 4:2
 b 2Sa 3:1
 2Sa 5:10
 c 1Lje 9:20
 Ps 46:7
 Iza 8:10
 d 2Sa 23:9
 e 1Sa 16:12
 f 2Sa 23:8
 1Lje 27:2
 g Jš 23:10
 h 2Sa 23:9
 i 1Lje 8:4
 j 2Sa 23:10
 2Sa 23:17
 k 1Sa 17:1
 l 5Mo 28:25
 m 1Sa 19:5
 2Sa 23:10
 Ps 18:50
 Ps 144:10
 Izr 21:31
 Lk 1:71
 n 2Sa 23:13
 o 1Sa 22:1

p Jš 15:8; Iza 17:5; r 1Sa 23:25; s 1Sa 10:5; 1Sa 13:4; 1Sa 13:23; t 2Sa 23:15; u 1Sa 20:6.

1Lje 11:8* Ili: "Humka". 17* Ili: "cis-terne".

nakapnice betlehemske što je kod gradskih vrata te je donijela i dala Davidu.^a Ali David je nije htio piti, nego ju je izlio pred Jehovom.^b **19** I rekao je: "Zbog Boga svojega ne bih nikada takvo što učinio! Zar da pijem krv^c ovih ljudi što su izložili opasnosti dušu svoju? Jer oni su dušu svoju izložili opasnosti da bi donijeli tu vodu." I nije htio piti.^d To su učinila ta tri junaka.

20 A Abišaj,^e brat Joabov,^f bio je vođa druge trojice. On je vitlajući kopljem svojim pobio tri stotine ljudi. Bio je čovjek na glasu kao i ona trojica. **21** Među trojicom bio je istaknutiji od druge dvojice te im je bio zapovjednik, ali nije dostigao prvu trojicu.^g

22 Benaja,^h sin Jojadin,ⁱ sin hrabroga čovjeka, koji je učinio velika djela u Kabseelu,^j ubio je dva sina Arijela Moapca. Jednog je snježnog dana sišao u jamu za vodu i ubio lava.^k

23 Ubio je i nekog Egipćanina neobično krupna stasa, pet lakata* visokog.^l Premda je Egipćanin u ruci imao koplje^m čiji je držak bio kao vratilo tkalačko, on je izašao na njega sa štapom, izbio mu koplje iz ruke i zatim ga ubio njegovim vlastitim kopljem.ⁿ

24 To je učinio Benaja, sin Jojadin, i tako stekao sebi ime među drugom trojicom junaka. **25** Premda je bio istaknutiji od tridesetorice, nije dostigao prvu trojicu.^o Ali David ga je postavio za zapovjednika tjelesne straže.^p

1Lje 11:23* Otprilike 220 centimetara. Vidi dodatak 13.

11. poglavlje

- a 2Sa 23:16
- b 1Sa 7:6
- c 1Mo 9:4
- 3Mo 17:10
- 5Mo 12:27
- Dj 15:29
- d 2Sa 23:17
- e 1Sa 26:6
- 2Sa 2:18
- 2Sa 18:2
- 2Sa 23:18
- f 2Sa 3:30
- g 2Sa 23:19
- h 2Sa 23:20
- 1Lje 27:5
- i 1Kr 4:4
- 1Lje 27:5
- j Jš 15:21
- k Su 14:6
- 1Sa 17:36
- 1Sa 1:23
- l 1Sa 17:4
- m 1Sa 17:7
- n 1Sa 17:51
- o 1Lje 11:19
- p 2Sa 20:23

Desni stupac

- a 2Sa 2:18
- 2Sa 2:23
- 2Sa 23:24
- 1Lje 27:7
- b 2Sa 23:24
- c 2Sa 23:25
- 1Lje 27:8
- d 2Sa 23:26
- e 1Lje 27:9
- f 2Sa 23:27
- 1Lje 27:12
- g 2Sa 21:18
- 1Lje 27:11
- h 1Lje 11:12
- i 2Sa 23:28
- j 1Lje 27:13
- k 1Lje 27:15
- l 2Sa 23:29
- m Su 19:13
- n 1Mo 49:27
- Su 19:14
- Su 20:15
- 1Lje 12:2
- o 2Sa 23:30
- p Jš 24:30
- Su 2:9
- r 2Sa 23:31
- s 2Sa 23:32
- t 2Sa 23:33
- u 2Sa 23:34
- v 2Sa 23:35
- z 2Sa 23:36
- a 2Sa 23:38
- b 2Sa 11:3
- 2Sa 11:17
- 2Sa 12:9
- 2Sa 23:39
- 1Kr 15:5
- c 1Sa 26:6
- Ezr 9:1
- Ne 9:8

12. poglavlje

- d 1Sa 27:6
- 2Sa 1:1
- e 1Sa 27:1
- f 2Sa 17:8
- 1Lje 11:10

26 Hrabri junaci u vojsci bili su Asahel,^a brat Joabov, Elhanan,^b sin Dode iz Betlehema, **27** Šamot^c iz Harora, Heles Pelonjanin,^d **28** Ira,^e sin Ikeša Tekoanca, Abi-Ezer Anatoćanin,^f **29** Sibekaj^g Hušanin, Ilaj Ahošanin,^h **30** Mahraji Netofljanin,^j Heled,^k sin Baanaha Netofljanina, **31** Itaj, sin Ribaja^l iz Gibee^m sinova Benjaminovih,ⁿ Benaja Pira-tonjanin,^o **32** Huraj iz gaaških dolina,^p Abiel iz Bet-Arabe, **33** Azmavet Baharumljanin,^r Elijahba iz Šaalbona, **34** sinovi Hašema Gizonca, Jonatan,^s sin Šage Hararca, **35** Ahiam, sin Sakara^t Hararca, Elifal,^u sin Urov, **36** Hefer Mekeranin, Ahija Pelonjanin, **37** Hesro iz Karmela,^v Naaraj, sin Ezbajev, **38** Joel, brat Natanov,^z Mibhar, sin Hagrijev, **39** Seleak Amonac, Naharaj Berocanin, koji je bio štitonoša Serujina sina Joaba, **40** Ira Itrijac, Gareb^a Itrijac, **41** Urija^b Hetit,^c Zabad, sin Ahlajev, **42** Adina, sin Šize Rubenovca, poglavar Rubenovca, i s njim trideset ljudi, **43** zatim Hanan, sin Maakin, Jošafat Mitnjanin, **44** Uzija Aštaroćanin, Šama i Jeiel, sinovi Hotama Aroerca, **45** Jediael, sin Šimrijev, i brat njegov Joha Tišanin, **46** Eliel Mahavac, Jeribaj i Jošavija, sinovi Elnaamovi, Itma Moabac, **47** Eliel, Obed i Jaasiel Mesobajanin.

12 A ovo su oni što su došli k Davidu u Siklag^d dok se još nije mogao slobodno kretati zbog Šaula,^e sina Kiševa, junaci^f koji su mu pomagali

u boju, **2** naoružani lukom, koji su i desnicom i ljevicom^a znali gađati kamenjem^b te odapinjati strijele^c iz luka,^d a bili su od braće Šaulove, Benjamineci: **3** poglavar Ahiezer i Joaš, sinovi Šemaaha Gibeana, ^e Jeziel i Pelet, sinovi Azmavetovi, ^f Beraka, Jehu Anatočanin, ^g **4** Išmaja Gibeonjanin, ^h junak među tridesetoricomⁱ i vođa tridesetorice, zatim Jeremija, Jahaziel, Johanan, Jozabad Gederanač, ^j **5** Eluzaj, Jerimot, Bealija, Šemarija, Šefatija Harifejac, **6** potom Elkana, Išija, Azarel, Joezer, Jašobam, Korahovci, ^k **7** te Joela i Zebadija, sinovi Jerohama iz Gedora.

8 I neki od Gadovaca prešli su k Davidu koji je bio u svojem skrovištu u pustinji.^l Bili su to hrabri junaci, ratnici, koji su uz sebe uvijek imali velike štitove i koplja.^m Lice im je bilo kao lice lavlje,ⁿ a bili su brzi kao gazele po brdima.^o **9** Ezer je bio glavni, Obadija drugi, Elijab treći, **10** Mišmana četvrti, Jeremija peti, **11** Ataj šesti, Eliel sedmi, **12** Johanan osmi, Elzabad deveti, **13** Jeremija deseti i Makbanaj jedanaesti. **14** Bili su to sinovi Gadovi,^p vojni zapovjednici. Najmanji je bio dorastao stotini ljudi, a najveći tisući.^r **15** To su oni koji su prešli Jordan^s prvoga mjeseca, kad se posvuda prelijevao preko svojih obala,^t i rastjerali sve stanovnike iz dolina na istok i na zapad.

16 Neki od sinova Benjamine i Judinih došli su k Davidu u skrovište.^u **17** I David

12. poglavlje

- a Su 3:15
Su 20:16
- b 1Sa 17:49
- c 1Sa 20:20
- d 1Mo 49:27
1Sa 18:4
- e 1Sa 11:4
- f 1Lje 11:33
- g 1Lje 11:28
- h Jš 9:3
- i 1Lje 11:15
- J 1Lje 27:28
- k 4Mo 26:11
1Lje 9:19
- l 1Sa 23:14
1Sa 23:29
1Sa 24:22
1Lje 11:16
- m 2Lje 25:5
- n 2Sa 1:23
2Sa 17:10
- o 2Sa 2:18
- p 1Mo 49:19
5Mo 33:20
- r 3Mo 26:8
Ps 18:39
- s Jš 4:12
- t Jš 3:15
- u 1Sa 22:4
1Sa 23:14
1Sa 24:22

Desni stupac

- a 1Sa 16:4
- 1Kr 2:13
- b 2Kr 10:15
Dj 4:32
- c 1Sa 24:12
- d 1Mo 31:42
1Sa 26:23
Ps 7:6
- e 1Sa 24:15
- f Su 6:34
Su 13:25
- g 2Sa 15:21
- h Ps 54:4
- i 1Sa 8:12
1Sa 22:7
- J 1Sa 29:2
- k Su 3:3
- l 1Sa 29:4
- m 1Sa 30:1
- n 5Mo 1:15
5Mo 33:17
- o 1Sa 30:1
- p 1Lje 5:24
1Lje 11:10
- r 2Sa 2:3
- s 2Sa 3:1
Job 17:9
- t 1Mo 32:2
Jš 5:14
- u 2Sa 2:1
2Sa 5:1
- v 1Lje 10:14

je izišao pred njih i rekao im ovako: "Ako dolazite k meni u miru^a da mi pomognete, moje će se srce ujediniti s vama.^b Ali ako ste došli da me izdate protivnicima mojim, premda nema krivnje na rukama mojim,^c neka to vidi Bog^d pratoca naših i neka nam sudi!"^e **18** Tada je duh Božji^f obuzeo Amasaja, zapovjednika tridesetorice, i on je rekao:

"Tvoji smo, Davide, s tobom smo,^g sine Jišajev. Mir, mir tebi, mir onome koji ti pomaže, jer tebi Bog tvoj pomaže!"^h

I David ih je primio i postavio među vojne zapovjednike.ⁱ

19 I neki od Manašea prebjegli su k Davidu kad je s Filištejcima^j izišao u boj protiv Šaula. Ali nije pomogao Filištejcima jer su se njihovi knezovi-saveznici^k međusobno posavjetovali da ga vrate, govoreći: "Mogao bi prebjeći gospodaru svomemu Šaulu, a to bi nas stajalo glave."^l **20** Kad se vratio u Siklag,^m prebjegli su k njemu od Manašea: Adnah, Jozabad, Jediael, Mihael, Jozabad, Elihu i Siletaj, tisućniciⁿ Manašeoivi. **21** Oni su pomogli Davidu u borbi protiv razbojnika,^o jer su svi bili hrabri junaci^p te su postali zapovjednici u vojsci njegovoj. **22** Iz dana u dan dolazili su ljudi^r k Davidu da mu pomognu, dok njegova vojska nije postala velika^s kao vojska Božja.^t

23 Ovo je broj ljudi naoružanih za rat koji su došli k Davidu u Hebron^u da mu predaju kraljevstvo^v Šau-

lovo prema naredbi Jehovinoj:^a **24** sinova Judinih koji su nosili veliki štit i koplje bilo je šest tisuća i osam stotina, naoružanih za rat. **25** Od sinova Šimunovih sedam tisuća i sto hrabrih junaka, ratnika.

26 Od sinova Levijevih četrnaest tisuća i šest stotina. **27** Jodaja je bio vođa^b sinova Aronovih^c i s njim je bilo tri tisuće i sedam stotina ljudi. **28** Isto tako i mladi Sadok,^d hrabri junak, i s njim dvadeset i dva zapovjednika od roda njegova.

29 Od sinova Benjaminitovih,^e braće Šaulove,^f tri tisuće ljudi, jer je dotad većina njih još uvijek brižno čuvala dom Šaulov. **30** Od sinova Efrajimovih dvadeset tisuća i osam stotina hrabrih junaka,^g ljudi na glasu u domu praotaca svojih.

31 Od polovine plemena Manašeova^h osamnaest tisuća ljudi poimeine određenih da dođu postaviti Davida za kralja. **32** Od sinova Isakarovih,ⁱ koji su u svakoj prilici znali razabrati^j što Izrael treba učiniti,^k bilo je dvije stotine zapovjednika. Sva braća njihova bila su pod zapovjedištvom njihovim. **33** Od Zebuluna^l pedeset tisuća ljudi sposobnih za vojsku, spremnih za boj, naoružanih svakojakim oružjem. Oni su se skupili oko Davida da mu iskažu svoju potpunu odanost.* **34** Od Naftalija^m tisuću zapovjednika i s njima trideset i sedam tisuća ljudi s velikim štitovima i kop-

12. poglavlje

- a 1Sa 16:1
- 1Sa 16:13
- 1Lje 11:10
- b 1Lje 27:5
- c 1Lje 6:49
- 1Lje 27:17
- d 2Sa 8:17
- 1Kr 1:8
- 1Kr 2:35
- 1Lje 6:8
- e 1Lje 8:1
- 1Lje 12:2
- f 1Lje 8:33
- g 2Sa 17:10
- h Jš 17:2
- i 5Mo 33:18
- j Es 1:13
- Lk 12:56
- k Izr 14:8
- Pr 7:19
- Pr 9:18
- 1 Jš 19:10
- m Jš 19:32

Desni stupac

- a Jš 19:24
- b 4Mo 32:33
- Jš 13:8
- c 1Lje 11:10
- d 1Mo 49:8
- 1Mo 49:10
- 2Lje 30:12
- Ps 110:3
- e 1Kr 1:25
- f Jš 19:17
- g Jš 19:10
- h Jš 19:32
- i 2Sa 16:2
- j 2Sa 17:28
- k 1Sa 25:18
- l 2Sa 6:19
- m 1Mo 49:12
- n 5Mo 33:24
- o 2Sa 17:29
- p 1Sa 25:18
- r Izr 11:10
- Izr 29:2
- Pr 10:19

13. poglavlje

- s 1Lje 15:25
- Izr 15:22
- t 1Kr 12:7
- u 2Mo 29:9
- v 4Mo 3:6
- 4Mo 16:10
- 1Lje 15:2
- z 4Mo 35:2
- 1Lje 6:54
- a 1Sa 7:2

ljima. **35** Od Danovaca dva deset osam tisuća i šest stotina ljudi spremnih za boj. **36** Od Ašera^a četrdeset tisuća ljudi sposobnih za vojsku, spremnih za boj.

37 Od onih s druge strane Jordana,^b od Rubenovaca, Gadovaca i polovine plemena Manašeova, stotinu i dvadeset tisuća ljudi naoružanih svakojakim oružjem. **38** Svi su oni bili ratnici, spremni za boj. Došli su u Hebron odlučni^{*c} da Davida postave za kralja nad svim Izraelom. I svi ostali Izraelci bili su složni da Davida postave za kralja.^d **39** Ostali su ondje s Davidom tri dana, jedući i pijući,^e jer su braća njihova sve pripremila za njih. **40** A i oni što su živjeli blizu njih, sve do Isakara,^f Zebuluna^g i Naftalija,^h donosili su hranu na magarcima,ⁱ devama, mulama i govovima: brašna,^j suhih smokava,^k grožđica,^l vina,^m ulja,ⁿ govoda^o i ovaca^p vrlo mnogo, jer je vladalo veselje^r u Izraelu.

13 David je vijećao s tisućnicima, stotnicima i sa svim vodama.^s **2** I rekao je David svoj zajednici* izraelskoj: "Ako je vama po volji i ako je ugodno Jehovi, Bogu našem, pošaljimo glasnike k braći svojoj koja su ostala po svim krajevima izraelskim,^t a isto tako i k svećenicima^u i levitima^v u njihove gradove^x s pašnjacima, da se skupe k nama, **3** pa ćemo prenijeti k sebi kovčeg^a Boga našega."

1Lje 12:33* Ili: "Kad se trebalo skupiti oko Davida, nisu bili dvostruka srca". Vidi bilješku za Ps 12:2.

1Lje 12:33* Doslovno: "cijela srca". **13:2*** Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

Jer u Šaulovo vrijeme nisu se brinuli za njega.^a **4** I sva je zajednica rekla da se učini tako, jer je to bilo pravo u očima svega naroda.^b **5** Tako je David skupio sav Izrael^c od rijeke Egipta^d pa do ulaza u Hamat,^e da se donese kovčeg^f pravoga Boga iz Kirijat-Jearima.^g

6 David i sav Izrael pošli su u Baalu,^h to jest Kirijat-Jearim, koji je u Judi, da odande donesu kovčeg pravoga Boga, što nosi ime Jehove koji sjedi nad kerubima.^{*1}

7 Kovčeg pravoga Boga stavili su na nova kolaⁱ da ga odvezu iz kuće Abinadabove, a Uza i Ahjo^k upravljali su kolima. **8** David i sav Izrael silno su se veselili^l pred pravim Bogom pjevajući^m i svirajući harfe,ⁿ psaltire,^o defove,^p činele i trube.^r **9** Kad su došli do Kidonova gumna,^s Uza je pružio ruku da pridrži kovčeg,^t jer su ga goveda skoro prevrnula. **10** Ali tada se raspalio gnjev Jehovin na Uzu i on ga je udario zato što je pružio ruku i uhvatio kovčeg,^u tako da je umro ondje pred Bogom.^v **11** I David se rasrdio^z što je Jehova u gnjevu svojem pogubio Uzu. A ono je mjesto dobilo ime Peres-Uza,^{*} koje nosi do današnjeg dana.

12 Toga se dana David uplašio pravoga Boga^a i pomislio je: "Kako ću donijeti k sebi kovčeg pravoga Boga?"^b

13 I David nije preselio kovčeg k sebi u Davidov grad, nego ga je dao skloniti u

11Je 13:6* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. **11*** "Peres-Uza" znači "provala [gnjeva] na Uzu".

13. poglavlje

- a 1Sa 14:18
- b 2Sa 3:36
- c 1Lje 15:3
- d 4Mo 34:5
- Js 13:3
- e 4Mo 34:8
- Za 9:2
- f 1Sa 6:21
- g 1Sa 7:1
- h Js 15:9
- Js 15:60
- i 2Mo 25:22
- 4Mo 7:89
- 1Sa 4:4
- 2Sa 6:2
- 2Kr 19:15
- j 2Mo 37:5
- 1Sa 6:7
- k 2Sa 6:3
- l 2Sa 6:5
- m 2Lje 23:18
- n 1Lje 25:1
- o 1Sa 10:5
- p 2Mo 15:20
- r 2Lje 5:13
- s 2Sa 6:6
- t Izr 11:2
- Izr 13:10
- u 4Mo 4:15
- v 3Mo 10:2
- 2Sa 6:7
- z 2Sa 6:8
- a Ps 119:20
- b 2Sa 6:9

Desni stupac

- a 2Sa 6:10
- b Js 21:24
- c 2Sa 6:11
- d 1Mo 30:27
- 1Mo 39:5
- 1Lje 26:5
- Izr 3:10
- Izr 10:22
- Ml 3:10

14. poglavlje

- e 1Kr 5:1
- f Eze 28:2
- g 1Kr 5:6
- h 2Lje 2:3
- i 1Lje 22:2
- Ps 89:21
- j 4Mo 24:7
- 2Sa 7:8
- 1Kr 10:9
- k 5Mo 17:17
- l 2Sa 5:13
- Ps 127:5
- m 1Lje 3:5
- n 2Sa 5:14
- o Lk 3:31
- p 1Kr 1:47
- Mt 1:6
- r 2Sa 5:15
- s 1Lje 3:6
- t 1Lje 3:7
- u 2Sa 5:16
- v 1Lje 3:8
- z 2Sa 5:17
- 1Lje 11:3
- a Ps 2:2
- b 2Sa 5:18
- 2Sa 5:22
- 2Sa 23:13
- c 1Sa 23:2
- 1Sa 30:8
- 2Sa 5:19
- Izr 3:6

kuću Obed-Edoma^a iz Gata.^b

14 I ostao je kovčeg pravoga Boga tri mjeseca u domu Obed-Edomovu,^c u kući njegovoj. I Jehova je blagoslivljao^d Obed-Edomov dom i sve što je imao.

14 A Hiram,^e kralj tirski,^f poslao je Davidu glasnike, a s njima i cedrovo drvo,^g zidare i tesare da mu sagrade dvor.^h **2** I David je spoznao da ga je Jehova utvrdioⁱ za kralja nad Izraelom i da je uzvisio kraljevstvo njegovo radi naroda svojega Izraela.^j

3 David je uzeo još žena^k u Jeruzalemu, tako da mu se rodilo još sinova i kćeri.^l **4** Ovo su imena djece koja su mu se rodila u Jeruzalemu: Šamua,^m Šobab,ⁿ Natan,^o Salamun,^p **5** Ibhar,^r Elišua, Elpalet,^s **6** Nogah, Nefeg,^t Jafia, **7** Elišama,^u Beelijada i Elifelet.^v

8 A Filistejci su čuli da je David pomazan za kralja nad svim Izraelom,^z pa su svi izišli da traže Davida.^a Kad je to David čuo, izišao je pred njih. **9** A Filistejci su došli i stali pljačkati po dolini refaimskoj.^b **10** I David je upitao Boga za savjet:^c "Da li da napadnem Filistejce? Hoćeš li ih predati u moje ruke?" A Jehova mu je odgovorio: "Idi i predat ću ih u tvoje ruke!" **11** Tada je David otišao u Baal-Perasim^d i ondje ih pobio. I David je rekao: "Pravi je Bog mojom rukom prodro kroz redove neprijatelja mojih kao što voda prodire kroz nasip." Zato su nazvali ono mjesto Baal-Perasim.^e **12** I oni su ostavili

d 2Sa 5:20; Iza 28:21; e 2Sa 5:20.

ondje bogove svoje,^a a David je zapovjedio da se spale vatrom.^b

13 Poslije nekog vremena Filistejci su opet stali pljačkati po dolini.^c **14** Tada je David opet zatražio savjet^d od Boga, a pravi mu je Bog ovaj put rekao: "Nemoj ići za njima, nego ih zaobidi, pa udari na njih s one strane gdje su grmovi *bake*.^e **15** Kad začuješ topot koraka u vrhovima grmova *bake*,^f onda kreni u boj^g jer će pravi Bog ići pred tobom^h da pobije tabor filistejski!" **16** I David je učinio kako mu je pravi Bog zapovjedio.ⁱ I pobili su vojsku filistejsku od Gibeona^j do Gezera.^k **17** Slava^l Davidova proširila se po svim zemljama i Jehova je učinio da se Davida boje svi narodi.^m

15 David je sagradio sebi kućeⁿ u Davidovu gradu, pripremio mjesto^o za kovčeg pravoga Boga i razapeo mu šator. **2** Tada je David rekao: "Nitko osim levita ne smije nositi kovčeg pravoga Boga, Jehove, jer je njih izabrao Jehova da nose kovčeg njegov^p i da mu služe^r dovijeka." **3** I David je okupio sav Izrael u Jeruzalemu^s da prenesu kovčeg^t Jehovin na mjesto koje mu je pripremio.

4 Skupio je David i sinove Aronove^u i levite: **5** od sinova Kehatovih poglavara Uriela^v i braću njegovu, stotinu i dvadeset ljudi, **6** od sinova Merarijevih^z poglavara Asaju^a i braću njegovu, dvije stotine i dvadeset ljudi, **7** od sino-

14. poglavlje

a 2Sa 5:21
b 2Mo 32:20
5Mo 7:25
2Kr 19:18
1Ko 10:14
c 2Sa 5:22
d 2Sa 5:23
Izr 3:5
e Jš 8:2
f Ps 18:34
g 2Sa 5:24
h Su 7:9
1Sa 14:10
i 5Mo 23:14
Su 4:14
Iza 45:2
j 1Mo 6:22
2Mo 39:32
1Iv 5:3
k 2Sa 5:25
l Jš 16:10
m 5Mo 2:25
5Mo 11:25
Jš 2:9

15. poglavlje

n 2Sa 7:1
o 1Lje 16:1
Ps 132:5
Dj 7:46
p 4Mo 4:15
5Mo 10:8
5Mo 31:9
Jš 3:3
1Lje 15:15
r 2Mo 40:15
4Mo 8:15
4Mo 18:2
5Mo 21:5
s 1Lje 13:5
t 2Sa 6:12
u 4Mo 3:3
4Mo 3:9
1Lje 6:49
v 1Lje 15:11
z 1Lje 6:1
a 1Lje 6:30

Desni stupac

a 4Mo 3:17
b 1Lje 23:8
c 2Mo 6:22
d 1Lje 15:11
e 2Mo 6:18
1Lje 6:18
f 2Sa 8:17
1Lje 12:28
g 1Sa 22:20
1Kr 2:35
h 1Lje 15:5
i 1Lje 6:30
j 1Lje 15:7
k 1Lje 15:8
l 1Lje 15:9
m 1Lje 9:34
1Lje 24:31
n 1Sa 7:1
o 2Sa 6:3
1Lje 13:7
p 2Sa 6:8
1Lje 13:11
r 4Mo 4:15
4Mo 7:9
5Mo 31:9
s 2Lje 29:15
2Lje 29:34
t 2Mo 25:14
u 2Mo 37:5
4Mo 4:6
2Lje 5:9

va Geršomovih^a poglavara Joela^b i braću njegovu, stotinu i trideset ljudi, **8** od sinova Elisafanovih^c poglavara Šemaju^d i braću njegovu, dvije stotine ljudi, **9** od sinova Hebronovih poglavara Eliela i braću njegovu, osamdeset ljudi, **10** od sinova Uzielovih^e poglavara Aminadaba i braću njegovu, stotinu i dvanaest ljudi. **11** Potom je David pozvao svećenike Sadoka^f i Ebjataru^g te levite Uriela,^h Asaju,ⁱ Joela,^j Šemaju,^k Eliela^l i Aminadaba, **12** pa im je rekao: "Vi ste poglavari^m roduva Levijeva plemena. Posvetiteⁿ se, vi i braća vaša, pa prenesite kovčeg Jehove, Boga Izraelova, na mjesto koje sam mu pripremio! **13** Zato što prvi put to niste učinili,^o Jehova, Bog naš, nasrnuo je na nas,^p jer ga nismo tražili onako kako treba."^r **14** Tada su se svećenici i leviti posvetili^s da prenesu kovčeg Jehove, Boga Izraelova.

15 I sinovi Levijevi ponijeli^t su kovčeg pravoga Boga na ramenima svojim, o motkama,^u kao što je zapovjedio Mojsije po riječi Jehovinoj. **16** Tada je David rekao poglavarima sinova Levijevih da postave braću svoju pjevače^v s glazbalima,^z sa psaltirima,^a harfama^b i činelama^c da glasno sviraju i da se razliježe radosno pjevanje.

17 I sinovi Levijevi postavili su Hemana,^d sina Joe-lova, i od braće njegove Asafa,^e sina Berekijina, i od

v 1Lje 6:31; 1Lje 15:27; z 1Kr 10:12; 2Lje 5:13; a 1Lje 16:5; Ps 33:2; b Ps 149:3; c 2Lje 5:12; d 1Lje 6:33; 1Lje 25:5; e 1Lje 6:39; 1Lje 25:2; Ps 83:0.

sinova Merarijevih, braće njihove, Etana,^a sina Kušajina, **18** i s njima braću njihovu iz druge skupine:^b Zahariju,^c Bena, Jaaziela, Šemiramota, Jehiela, Unija, Elijaba, Benaju, Maaseju, Matitiju, Elifelehua, Mikneju i vratare Obed-Edoma^d i Jeiela. **19** Pjevače Hemana,^e Asafa^f i Etana postavili su da glasno udaraju u bakrene činele,^g **20** Zahariju, Aziela,^h Šemiramota, Jehiela, Unija, Elijaba, Maaseju i Benaju da sviraju psaltire ugodene prema alamotu.^{*i} **21** Matitiju,^j Elifelehua, Mikneju, Obed-Edoma, Jeiela i Azaziju s harfama^k ugodenima prema šeminitu^{*i} da upravljaju pjevanjem, **22** Kenaniju,^m poglavara levita zaduženih za nošenje kovčega, da daje upute o nošenju, jer je bio vješt u tome,ⁿ **23** Berekiju i Elkanu da budu vratari^o kod kovčega, **24** svećenike Šebaniju, Jošafata, Netanela, Amasaja, Zahariju, Benaju i Eliezera da glasno trube u trube^p pred kovčegom pravoga Boga, te Obed-Edoma i Jehiju da budu vratari kod kovčega.

25 Tako su David,^r starješine Izraelovi^s i tisućnici^t otišli u velikom veselju^u da prenesu kovčeg saveza Jehovina iz kuće Obed-Edomove.^v **26** I pravi Bog, Jehova, pomogao^z je levitima koji su nosili kovčeg saveza njegovoga. Zato su prinijeli na žrtvu se-

1Lje 15:20* "Alamot" — doslovno: "djevotke"; hebrejski glazbeni izraz čije je točno značenje nepoznato; vjerojatno se odnosi na ženski sopran ili muški falset. **21*** "Seminit" — hebrejski izraz koji vjerojatno označava donju oktavu.

15. poglavlje

- a 1Lje 6:44
- b 1Lje 25:9
- c 1Lje 16:5
- d 1Lje 15:21
1Lje 16:5
- e 1Lje 6:33
1Lje 25:1
2Lje 5:12
- f 1Lje 15:17
- g 1Lje 13:8
- h 1Lje 15:18
- i Ps 46:0
- j 1Lje 16:5
- k 1Sa 10:5
1Lje 25:6
Ps 92:3
- l Ps 6:0
- m 1Lje 15:27
- n 1Lje 25:7
Izr 22:29
- o 1Lje 9:21
- p 1Lje 16:6
2Lje 15:14
2Lje 23:13
- r 2Sa 6:12
- s 1Kr 8:1
- t 4Mo 31:14
1Sa 8:12
- u 2Sa 6:5
- v 1Lje 13:14
z Dj 26:22

Desni stupac

- a 2Sa 6:13
- b 1Lje 15:22
- c 1Kr 10:12
1Lje 9:33
2Lje 5:12
- d 1Sa 2:18
- e 2Sa 6:15
1Lje 13:8
- f 2Sa 6:15
- g 1Lje 16:6
- h 1Lje 15:16
- i 2Sa 6:5
- j 4Mo 10:33
1Lje 17:1
He 9:4
- k 1Sa 18:27
2Sa 3:13
- l 2Mo 15:20
Ps 20:11
- m 2Sa 6:16
Izr 11:12

16. poglavlje

- n 2Sa 6:17
- o 1Kr 8:1
1Lje 15:1
2Lje 1:4
- p 1Kr 8:5
2Lje 5:6
- r 3Mo 1:3
- s 3Mo 3:1
- t 4Mo 6:23
Jš 22:6
2Sa 6:18
1Kr 8:14
- u 2Sa 6:18
- v 2Sa 6:19
- z 1Lje 15:16
- a 4Mo 18:2
- b Ps 38:0
Ps 103:2
- c 1Lje 16:7
- d 1Lje 23:5
- e 1Lje 6:39
- f 1Lje 15:18
- g 1Lje 15:21
h 1Lje 15:17
i 1Lje 15:16

dam junaca i sedam ovnova.^a **27** David je imao na sebi ogrtač bez rukava od finoga platna, a isto tako i svi leviti koji su nosili kovčeg, pjevači i Kenanija,^b koji je upravljao pjevačima^c koji su bili i nosači. David je imao na sebi i lanenu pregaču.^d **28** Tako su svi Izraelci pratili kovčeg saveza Jehovina radosno kličući^e uz zvuke rogova,^f truba^g i činela,^h glasno svirajući na psaltirima i harfama.ⁱ

29 A kad je kovčeg saveza^j Jehovina ulazio u Davidov grad, Šaulova kći Mikala^k gledala je kroz prozor i vidjela kralja Davida kako poskakuje i veseli se.^l I prezrela^m ga je u srcu svojemu.

16 I unijeli su kovčeg pravoga Bogaⁿ i postavili ga u šatoru koji je David za njega podigao.^o Onda su počeli prinositi žrtve paljenice i žrtve zajedništva pred pravim Bogom.^p **2** Kad je David prinio žrtve paljenice^r i žrtve zajedništva,^s blagoslovio^t je narod u ime Jehovino.^u **3** Zatim je razdjelio^v svim Izraelcima, muškarcima i ženama, svakome po jedan kolutasti kruh te datulje i groždice. **4** I postavio je neke levite^z da služe^a pred kovčegom Jehovinom, da podsjećaju^b narod na djela Jehove, Boga Izraelova, zahvaljuju^c mu i slave^d ga: **5** poglavara Asafa,^e odmah do njega Zahariju, zatim Jeiela, Šemiramota, Jehiela, Matitiju, Elijaba, Benaju, Obed-Edoma i Jeiela^f sa psaltirima i harfama,^g Asafa^h koji je glasno udarao u čineleⁱ **6** i svećeni-

ke Benaju i Jahaziela koji su s trubama^a stalno bili pred kovčegom saveza pravoga Boga.

7 Toga je dana David prvi put dao Asafu^b i braći njegovoj svoj psalam da njime zahvale^c Jehovi:

8 "Zahvaljujte Jehovi,^d prizivajte ime njegovo,^e objavljujte među narodima djela njegova!^f

9 Pjevajte mu,^g pjesmom ga hvalite,^h razmišljajte o svim čudesnim djelima njegovim!ⁱ

10 Dičite se svetim^j imenom njegovim,^k neka se raduje srce onih koji traže Jehovu!^l

11 Tražite Jehovu i snagu njegovu,^m stalno tražite lice njegovo!ⁿ

12 Sjećajte se čudesnih djela koja je učinio,^o čuda njegovih i zakona iz usta njegovih,^p

13 vi, potomci Izraela, sluge njegovu,^r sinovi Jakovljevi, izabranici njegovih!^s

14 On je Jehova, Bog naš,^t zakoni su njegovi po svojoj zemlji.^u

15 Dovijeka se sjećajte saveza njegova,^v riječi koju je zapovjedio, kroz tisuću naraštaja,^z

16 saveza koji je sklopio s Abrahamom^a i zakletve njegove Izaku,^b

17 koju je postavio kao uredbu Jakovu,^c

18 govoreći: 'Tebi ću dati zemlju kanaansku,^e

16. poglavlje

- a 2Lje 15:14
2Lje 23:13
b 1Lje 6:39
c 2Sa 22:1
2Sa 23:1
1Lje 16:4
2Ko 9:12
d Ps 105:1
Ps 106:1
Kol 4:2
e Iza 12:4
Ri 10:13
f Ps 67:2
Dj 2:14
g Ef 5:19
h 2Sa 22:50
2Sa 23:1
i Ps 71:17
Ps 107:43
j 3Mo 22:32
k Ps 105:3
Iza 45:25
Jr 9:24
2Ko 10:17
l 1Lje 28:9
Ps 104:34
Flp 4:4
m Am 5:6
Sf 2:3
n Ps 24:6
Ps 27:8
Ho 5:15
o Ps 106:2
Ps 111:4
p Ps 105:5
Ps 119:137
r Iza 41:8
s Ps 33:12
Ps 135:4
1Pe 5:13
t 2Mo 15:2
Ps 95:7
u Ps 119:164
v Ps 105:8
z 5Mo 7:9
a 1Mo 15:18
1Mo 17:2
b 1Mo 26:3
c 1Mo 28:14
d Ps 105:10
e 1Mo 12:7
1Mo 17:8
1Mo 35:12

Desni stupac

- a 5Mo 32:8
b 1Mo 34:30
3Mo 26:5
c He 11:13
d 1Mo 20:1
1Mo 46:6
e Ps 105:13
f 1Mo 31:42
g 1Mo 12:17
1Mo 20:3
h 1Mo 20:7
Ps 105:15
i Ps 96:1
j Ps 40:10
k Ps 145:3
2Ko 11:31
l 2Mo 15:11
m 3Mo 19:4
Iza 45:20
1Ko 8:4
n 1Mo 1:1
Ps 102:25
Iza 44:24
o 5Mo 33:26
Ps 8:1
p Ps 28:7
1Ti 1:11

1. LJETOPISA 16:7-29

u nasljedstvo ću vam je dodijeliti.^a

19 Bilo je to kad su još bili malobrojni,^b kad ih je vrlo malo bilo i kad su bili došljaci u njoj.^c

20 I išli su od naroda do naroda^d i iz jednoga kraljevstva k drugome narodu.^e

21 Nikome nije dao da ih prevari,^f nego je zbog njih ukoravao kraljeve,^g

22 govoreći: 'Ne dirajte pomazanike moje, prorocima mojim ne činite zla!^h

23 Pjevajte Jehovi, svi ljudi na zemlji!ⁱ Iz dana u dan objavljujte spasenje njegovo!^j

24 Pripovijedajte među narodima o slavi njegovoj, među svim narodima o čudesnim djelima njegovim!^k

25 Jer velik je Jehova i dostojan hvale najveće,^k treba ga se bojati više od svih drugih bogova.^l

26 Jer bezvrijedni su svi bogovi naroda drugih,^m a Jehova je načinio nebesa.ⁿ

27 Čast i veličanstvo pred njim su,^o snaga i radost u njegovu su svetištu.^p

28 Priznajte Jehovu, plemena svih naroda, dajte slavu Jehovi i priznajte moć njegovu!^q

29 Dajte Jehovi slavu dostojnu imena njegovu,^s

r Ps 63:2; Ps 68:34; Ps 115:1; s 5Mo 28:58; Ne 9:5; Ps 66:2; Ps 148:13.

ponesite dar i dodite pred njega!^a

Poklonite se Jehovi u krasnom i svetom ruhu!^b

30 Neka zbog njega sve vas, ljudi zemaljski, bol teška obuzme!

Čvrsto stoji zemlja,*

nikada se poljuljati neće.^c

31 Neka se raduju nebesa i neka se veseli zemlja!^d

Neka govore među narodima: 'Jehova je počeo kraljevati!'^e

32 Neka hući more i sve što je u njemu,^f

neka kliče polje i sve što je na njemu!^g

33 Neka i drveće šumsko usklikuje radosno zbog Jehove,^h

jer je došao suditi zemlji!ⁱ

34 Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar,^j

jer dovijeka traje milost* njegova!^k

35 I recite: 'Spasi nas, Bože spasenja našega,^l

sakupi nas i izbavi nas od naroda drugih,^m

da bismo zahvaljivali svetome imenu tvojemu,ⁿ

da bismo govorili radosno tebi na hvalu!^o

36 Neka je blagoslovljen Jehova, Bog Izraelov, odvijeka i dovijeka!"^p

I sav je narod rekao: "Amen!"* i hvalili su Jehovu.^r

37 Potom je ostavio ondje pred kovčegom saveza Jehovi-

1Lje 16:30* Doslovno: "plodno tlo".
34* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **36*** Hebrejska riječ "amen" znači "tako je", "neka bude tako".

16. poglavlje

a 1Lje 29:5

Iza 18:7

Mt 5:23

b 5Mo 26:10

Ps 95:6

c Ps 104:5

Pr 1:4

d Ps 97:1

Ps 98:4

e Ps 96:10

Ot 19:6

f Ps 93:4

g Ps 98:7

h Ps 96:12

Iza 55:12

i Ps 96:13

j 2Lje 5:13

Lk 18:19

k Ps 103:17

Jr 31:3

Tu 3:22

l Ps 68:20

m Dj 26:17

n Ps 122:4

o Ps 149:1

Iza 43:21

Kol 3:16

p Ne 9:5

Ps 69:30

Ps 69:31

Ps 72:19

r Ne 8:6

Desni stupac

a 1Lje 15:17

b 1Lje 16:4

c 2Mo 29:38

2Lje 13:11

Ezr 3:4

d 1Lje 12:28

e 1Kr 3:4

2Lje 1:3

f 2Mo 29:39

4Mo 28:3

2Lje 2:4

2Lje 31:3

g 1Lje 25:1

h Ezr 8:20

i 1Lje 16:4

2Lje 5:13

j Ezr 3:11

Ps 86:15

Ps 103:17

k 1Lje 6:33

l 1Lje 15:17

m 2Lje 29:26

n 1Lje 25:3

o 2Sa 6:19

1Kr 8:66

17. poglavlje

p 2Sa 7:1

r 1Kr 1:8

1Lje 29:29

s 1Lje 14:1

t He 9:4

u 2Sa 7:2

1Lje 15:1

2Lje 1:4

v 1Lje 22:7

z 2Sa 7:3

a 4Mo 12:6

na Asafa^a i braću njegovu da bez prestanka služe^b pred kovčegom, kako je propisano za svaki dan,^c **38** zatim Obed-Edoma i braću njegovu, njih šezdeset i osam, te Obed-Edoma, sina Jedutunova, i Hosu, da budu vratari. **39** Svećenika Sadoka^d i braću njegovu, svećenike, postavio je pred šatorom Jehovinim na uzvišici u Gibeonu^e **40** da Jehovi bez prestanka prinose žrtve paljenice na žrtveniku za žrtve paljenice, ujutro i uvečer, i da vrše sve što je zapisano u zakonu koji je Jehova dao Izraelu.^f **41** S njima su bili Heman^g i Jedutun i ostali izabrani, koji su poimence bili određeni^h da upućuju hvale Jehovi,ⁱ jer "dovijeka traje milost* njegovu".^j **42** Heman^k i Jedutun^l bili su s njima da trube u trube, ^m udaraju u činele i sviraju drugi glazbala Bogu na čast. Sinoviⁿ Jedutunovi bili su na vratima. **43** I sav se narod razišao, svaki kući svojoj.^o Potom je David otišao da blagoslovi svoj dom.

17 Kad se David nastanio u dvoru svojem,^p rekao je proroku Natanu:^r "Evo, ja živim u dvoru od cedrovine,^s a kovčeg^t saveza Jehovina nalazi se pod šatorom."^u **2** Tada je Natan rekao Davidu: "Učini sve što ti je na srcu,^v jer je pravi Bog s tobom!"^z

3 Ali te je noći došla riječ^a Božja Natanu: **4** "Idi i reci sluzi mojemu Davidu: 'Ovako kaže Jehova: "Nećeš mi ti sagraditi kuću da u njoj pre-

1Lje 16:41* Ili: "vjerna ljubav".

bivam.^a **5** Ja nisam prebivao u kući od dana kad sam izveo Izraela pa do današnjeg dana,^b nego sam stalno išao od šatora do šatora i od jednog mjesta do drugog.^c **6** Dok sam putovao uokolo sa svim Izraelom,^d jesam li nekome od sudaca Izraelovih, kojima sam zapovjedio da budu pastiri narodu mojemu, ikada rekao: 'Zašto mi niste sagradili dom od cedrovine?'"^e

7 Zato sada ovako kaže sluzi mojemu Davidu: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: "Ja sam te uzeo s pašnjaka, od stada koje si čuvao,^f da budeš vođa^g narodu mojemu Izraelu. **8** I bit ću s tobom kuda god odeš^h i istrijebit ću pred tobom sve neprijatelje tvoje.ⁱ Stvorit ću ti ime,^j kao što je ime velikih ljudi što su na zemlji.^k **9** I odredit ću mjesto narodu svojem u Izraelu, zasadiću ga^l da prebiva na mjestu svojem u i nitko ga više neće uznemiravati. Nepravednici^m ga neće više ugnjetavati kao prije,ⁿ **10** kao kad sam postavio suce^o narodu svojem u Izraelu. Ponizit ću sve neprijatelje tvoje.^p I javljam ti da ću ti ja, Jehova, dom^{*} sagraditi.^r

11 Kad dode vrijeme da odeš k praocima svojim,^s podignut ću nakon tebe potomka tvojega, jednoga od sinova tvojih,^t i utvrdit ću kraljevstvo njegovo.^u **12** On će mi sagraditi dom,^v a ja ću utvrditi prijestolje njegovo do vijeka.^z **13** Ja ću njemu biti otac,^a a on

1Lje 17:10* Izraz "dom" ovdje se odnosi na kraljevsku lozu, to jest dinastiju.

17. poglavlje

- a 2Sa 7:5
1Kr 8:19
1Lje 22:8
- b 2Sa 7:6
- c 2Mo 40:2
4Mo 4:25
2Sa 6:17
Ps 78:60
- d 3Mo 26:12
- e 2Sa 7:7
- f 1Sa 16:12
1Sa 17:15
Ps 78:70
- g 1Sa 25:30
2Sa 6:21
- h 1Sa 18:14
2Sa 8:6
- i 1Sa 25:29
1Sa 26:10
- j 1Mo 12:2
1Sa 18:30
Ps 75:7
Lk 1:52
- k 2Sa 7:9
- l Ps 44:2
Iza 61:3
- m Ps 89:22
- n 2Mo 2:23
2Sa 7:10
- o Su 2:16
- p Ps 18:40
- r 2Sa 7:11
Ps 127:1
- s 1Kr 2:10
Dj 2:29
- t 1Kr 8:20
Ps 132:11
- u 1Kr 9:5
1Lje 28:5
Jr 23:5
- v 1Kr 5:5
1Lje 22:10
- z Ps 89:4
Iza 9:7
Da 2:44
- a 2Sa 7:14
Ps 89:26
He 1:5

Desni stupac

- a Ps 2:7
Lk 9:35
- b 2Sa 7:15
Iza 55:3
- c 1Sa 15:28
1Lje 10:14
- d 2Sa 7:16
Lk 1:33
- e Ps 2:6
Da 2:44
Iv 1:49
2Pe 1:11
- f Ps 89:36
Jr 33:21
Lk 1:32
He 1:8
Ot 3:21
- g 2Sa 7:17
h 2Sa 7:18
i 1Mo 32:10
- j 1Sa 9:21
- k 2Sa 7:8
- l 2Sa 7:19
m Ef 3:30
- n Mt 22:42
Dj 13:34
Ot 22:16
- o 1Sa 2:8
Ps 89:19
- p 1Sa 2:30
2Sa 7:20
- r Ps 139:1
Izr 15:11
He 4:13

će meni biti sin.^a Milost^{*} svoju neću odvratiti od njega^b kao što sam je odvratio od pret-hodnika tvojega.^c **14** I utvrdit ću ga u domu svojem^d i u kraljevstvu svojem^e do vijeka. Prijestolje^f će njegovo trajati do vijeka."^g

15 Tako je Natan prenio Davidu sve ove riječi i cijelo vide-nje.^g

16 Potom je kralj David došao, sjeo pred Jehovu^h i rekao: "Tko sam ja,ⁱ Jehova Bože, i što je dom moj^j da si me dovde doveo?^k **17** I kao da je i to premalo u očima tvojim,^l Bože,^m pa još govoriš što će biti s domom sluge tvoje-ga u dalekoj budućnostiⁿ i pogledao si na mene kao na ugledna čovjeka,^o Jehova Bože. **18** Što bi ti još David mogao reći o časti koju iskazuješ sluzi svojem^p, kad ti dobro poznaješ slugu svojega?^r

19 Jehova, radi sluge svojega i po srcu svojem^s ti si učinio sva ova velika djela, i sva si ih obznanio.^t **20** Jehova, nitko nije kao ti^u i osim tebe nema Boga^v — sve što smo čuli ušima svojim to potvrdjuje. **21** Koji je drugi narod na zemlji kao tvoj narod Izrael?^z Njega si, pravi Bože, otkupio da bude tvoj narod^a i stekao si sebi ime učinivši velika i zastrašujuća djela,^b jer si istjerao druge narode^c pred narodom svojim, koji si

s 2Sa 7:21; Ps 135:6; t Am 3:7; u 2Mo 15:11; 5Mo 3:24; Ps 86:8; v 5Mo 4:35; 1Sa 2:2; Iza 43:10; z 5Mo 4:7; 5Mo 33:28; Ps 147:20; a 2Mo 19:5; Ps 77:15; Tit 2:14; b 5Mo 4:34; Ne 9:10; Iza 63:12; Eze 20:9; c 5Mo 7:1; Js 10:42; Js 21:44; Js 24:12; Ps 44:2.

1Lje 17:13* Ili: "Vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

otkupio iz Egipta. **22** I odredio si narod svoj, Izraela, da bude tvoj narod^a do vijeka, a ti si, Jehova, postao njegov Bog.^b **23** Zato sada, Jehova, neka se za sva vremena ispuni ono što si rekao sluzi svojemu i domu njegovu i učini kako si obećao! **24** Neka je vjerodostojno i veliko^c ime tvoje^d do vijeka i neka se govori: 'Jehova nad vojskama,^e Bog Izraelov,^f uistinu je Bog nad Izraelom!'^g Neka dom sluge tvogega Davida uvijek stoji pred tobom!^h **25** Jer ti si, Bože moj, otkrio sluzi svojemu da ćeš mu sagraditi dom.ⁱ Zato se sluga tvoj moli tebi. **26** Doista, Jehova, ti si pravi Bog^j i ti si sluzi svojemu dao ovo dobro obećanje.^k **27** Molim te, blagoslovi dom sluge svojega da ostane do vijeka pred tobom!^l Jer kad ga ti, Jehova, blagosloviš, bit će blagoslovljen do vijeka."^m

18 Poslije toga David je udario na Filistejceⁿ i pokorio ih. I uzeo je Gat^o s okolnim gradovima iz ruku filistejskih. **2** Porazio je i Moapce^p i oni su postali Davidovi sluge i plaćali mu danak.^r

3 David je kod Hamata^s porazio Hadadezera,^t kralja sopskoga,^u kad je ovaj išao da uspostavi svoju vlast na rijeci Eufratu.^v **4** I David mu je zarobio tisuću bojnih kola, sedam tisuća konjanika i dvadeset tisuća pješaka.^z I svim je konjima^a upregnutima u bojna kola prerezao tetive na nogama,^b samo je stotinu konja ostavio. **5** Kad su Sirijci iz Damaska došli u pomoć sopskome kralju^c Hadadezeru, David je

17. poglavlje

a 5Mo 7:6
5Mo 26:18
1Sa 12:22
b 1Mo 17:7
5Mo 7:9
Jr 31:33
c Ps 99:3
Iv 12:28
d 2Lje 6:33
Ps 72:19
Mt 6:9
e 1Sa 1:11
f Ps 33:12
g Jr 31:1
He 11:16
h Ps 89:36
i 2Sa 7:27
j 1Mo 5:22
k 2Sa 7:28
l 2Sa 7:29
m Izr 10:6

18. poglavlje

n 2Sa 8:1
o 1Sa 5:8
1Sa 27:4
2Sa 1:20
p 4Mo 24:17
Ps 60:8
r 2Sa 8:2
2Kr 3:4
s 2Lje 8:3
t 2Sa 8:3
1Kr 11:23
u 1Sa 14:47
2Sa 10:6
Ps 60:0
v 1Mo 15:18
2Mo 23:31
z 2Sa 8:4
Ps 20:7
a Ps 33:17
b 5Mo 17:16
Jš 11:6
c 1Sa 14:47

Desni stupac

a Iza 7:8
b 2Sa 8:6
Izr 13:22
c 1Lje 17:8
d 1Kr 10:16
e 2Sa 8:7
f 2Sa 8:8
g 1Kr 7:23
h 1Kr 7:15
Jr 52:20
i 1Kr 7:45
j 2Sa 8:9
k 2Sa 8:3
l 2Sa 8:10
m 2Lje 9:24
n Jš 6:19
1Lje 29:14
2Lje 5:1
o 2Sa 8:11
p 2Sa 8:12
r 1Lje 20:1
s 2Sa 5:25
t 1Sa 27:8
1Sa 30:20
u 1Sa 26:6
2Sa 3:30
2Sa 10:10
2Sa 20:6
v 2Sa 21:17
1Lje 2:16
z 2Sa 8:13
a 1Mo 25:23
1Mo 27:40

pobio dvadeset i dvije tisuće Sirijaca. **6** Potom je David postavio vojsku u Damasku, u Siriji.^a I Sirijci su postali Davidovi sluge i plaćali mu danak.^b Jehova je čuvao Davida kuda god je on išao.^c **7** I David je uzeo okrugle štitove^d od zlata koje su nosili sluge Hadadezerovi i donio ih u Jeruzalem.^e **8** Iz Tibhata^f i Kuna, gradova Hadadezerovih, odnio je David vrlo mnogo bakra od kojega je Salamun načinio bakreno more,^g stupove^h i bakreni pribor.ⁱ

9 Kad je Tou,^{*} kralj hamatski,^j čuo da je David porazio svu vojsku Hadadezera,^k kralja sopskoga, **10** poslao je sina svojega Hadorama^l kralju Davidu da ga pita kako je i čestita mu što je ratovao protiv Hadadezera i porazio ga, jer je Hadadezer često ratovao s Touom. Hadoram je donio svakojakih predmeta od zlata, srebra^m i bakra. **11** I to je kralj David posvetioⁿ Jehovi, kao što je posvetio srebro i zlato što ga je bio uzeo od svih naroda,^o od Edomaca, Moabaca,^p sinova Amonovih,^r Filistejaca^s i Amalečana.^t

12 A Abišaj,^u sin Serujin,^v pobio je Edomce u Slanoj dolini^z — osamnaest tisuća ljudi. **13** I rasporedio je vojsku po Edomu i svi su Edomci postali Davidovi sluge.^a Jehova je čuvao Davida kuda god je on išao.^b **14** I David je kraljevao nad svim Izraelom^c i u svemu narodu svojemu

b 2Sa 8:14; Ps 18:48; Ps 144:10; c 1Kr 2:11.

provodio je zakon i pravdu.^a

15 Joab, sin Serujin, zapovijedao je vojskom,^b a Jošafat,^c sin Ahiludov, bio je ljetopisac.

16 Sadok,^d sin Ahitubov, i Ahimelek,^e sin Ebjatarov, bili su svećenici, a Šavša^f je bio pisar.

17 Benaja,^g sin Jojadin,^h zapovijedao je Kerećanimaⁱ i Pelećanima,^j a sinovi Davidovi bili su prvi do kralja.^k

19 Poslije nekog vremena umro je Nahaš,^l kralj sinova Amonovih, a njegov sin počeo je vladati umjesto njega.^m **2** Tada je David pomislio: "Učinit ću dobro"ⁿ Hanunu, sinu Nahaševu, jer je njegov otac meni učinio dobro."^o I David je poslao glasnike da mu prenesu izraze sućuti zbog oca njegovga. I sluge Davidovi došli su u zemlju sinova Amonovih^p k Hanunu da mu izraze sućut. **3** Ali knezovi sinova Amonovih rekli su Hanunu: "Zar misliš da je David poslao sluge svoje da ti izraze sućut zato što želi iskazati čast osu tvojemu? Nisu li sluge njegove došle k tebi zato da promotre i izvide zemlju,^r pa da je potom razore?"^s **4** Tada je Hanun uhvatio sluge Davidove,^t obrijao^u ih i odsjekao im haljine dopola, sve do stražnjice,^v pa ih je tako poslao natrag.^z **5** Kad je David čuo što se dogodilo tim ljudima, poslao je sluge svoje pred njih, jer su bili silno osramoćeni. I kralj im je poručio: "Ostanite u Jerihonu^a dok vam ne naraste brada, pa se onda vratite!"

1Lje 19:2* Ili: "Iskazat ću vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

18. poglavlje

- a 2Sa 8:15
- 2Sa 23:3
- Ps 78:72
- b 2Sa 8:16
- 1Lje 11:6
- c 1Kr 4:3
- d 2Sa 20:25
- e 2Sa 8:17
- f 2Sa 20:25
- g 2Sa 8:18
- h 1Kr 1:38
- i 1Sa 30:14
- Sf 2:5
- j 1Kr 1:44
- k 2Sa 8:18

19. poglavlje

- l 1Sa 11:1
- m 2Sa 10:1
- n 2Sa 9:7
- o 2Sa 10:2
- p 1Mo 19:38
- r Js 2:1
- s Iza 32:7
- t Ps 35:12
- u 3Mo 19:27
- v Iza 20:4
- z 2Sa 10:4
- a 1Kr 16:34

Desni stupac

- a 1Sa 13:4
- b 2Sa 10:1
- c 2Lje 25:6
- d Ps 20:7
- e 2Sa 10:6
- f 1Sa 14:47
- 2Sa 8:3
- g Iza 31:1
- h 2Sa 10:6
- i Js 13:9
- j 2Sa 8:16
- k 2Sa 23:8
- l 2Sa 10:8
- m 2Sa 10:9
- Izr 20:18
- n 1Lje 11:20
- o 2Sa 8:12
- p 2Sa 8:5
- r Pr 4:9
- s 2Sa 10:11
- t 5Mo 31:6
- Js 1:7
- u 2Sa 10:12
- v Iza 46:10
- z 2Sa 10:13
- a 3Mo 26:7
- 5Mo 28:7

6 Tada su sinovi Amonovi vidjeli da su postali mrski^a Davidu. I poslali su Hanun^b i sinovi Amonovi tisuću talenta^c srebra^c da unajme bojna kola^d i konjanike iz Mezopotamije, Aram-Maake^e i Sobe.^f **7** Tako su unajmili trideset i dvije tisuće bojnih kola^g te kralja Maake i njegove ljude.^h I oni su došli i utaborili se pred Medebom.ⁱ A sinovi Amonovi skupili su se iz gradova svojih i došli u boj.

8 Kad je to čuo David, poslao je Joaba^j sa svom vojskom i junacima svojim.^k **9** I sinovi Amonovi izašli su i svrstali se u bojne redove pred vratima gradskim, a kraljevi^l koji su došli svrstali su se zasebno u polju.

10 Kad je Joab vidio jurišne redove postavljene prema njemu i sprijeda i straga, izabrao je najbolje ljude među Izraelcima i svrstao ih u bojne redove protiv Sirijaca.^m **11** Ostalu vojsku predao je Abišaju,ⁿ bratu svojemu, da se svrstaju u bojne redove protiv sinova Amonovih.^o **12** I rekao mu je: "Ako Sirijci^p budu jači od mene, dođi mi u pomoć!^r A ako sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć.^s **13** Budi jak!^t Borimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega!^u A Jehova će učiniti što je dobro u očima njegovim."^v

14 Tada je Joab s vojskom što je bila s njim krenuo pred Sirijce u boj,^z ali oni su se razbježali^a pred njim. **15** Kad su sinovi Amonovi vidjeli da su se

1Lje 19:6* Vidi dodatak 13.

Sirijci razbježali, i oni su se dali u bijeg^a pred bratom njegovim Abišajem i povukli se u grad.^b Tada se Joab vratio u Jeruzalem.

16 Kad su Sirijci vidjeli da su ih Izraelci porazili,^c poslali su glasnike i doveli Sirijce što su živjeli pokraj Rijeke,^{*d} pod vodstvom Šofaka,[#] zapovjednika Hadadezerove vojske.

17 Kad je to čuo David, skupo je sav Izrael, prešao Jordan i došao pred njih te svrstao vojsku u bojne redove protiv njih.^e Pošto je David svrstao vojsku u bojne redove protiv Sirijaca, oni su se stali boriti s njim. **18** Ali Sirijci su se razbježali^f pred Izraelcima i David im je pobio sedam tisuća vozača kola i četrdeset tisuća pješaka. Pogubio je i Šofaka, zapovjednika vojske.^g **19** Kad su sluge Hadadezerovi vidjeli da su ih Izraelci porazili,^h sklopili su mir s Davidom i počeli mu služiti.ⁱ I Sirijci više nisu htjeli pomagati sinovima Amonovim.^j

20 Početkom sljedeće godine,^k u doba kad kraljevi izlaze u rat,^l Joab je poveo vojsku u boj^m i opustošio zemlju sinova Amonovih. Došao je do Rabeⁿ i stao je opsjedati, a David je bio u Jeruzalemu. Joab je osvojio Rabu^o i razorio je. **2** Tada je David skinuo s Malkamove^{*} glave krunu^p od zlata i dragog kamenja tešku jedan talenat.[#] I stavili su krunu na glavu Davidovu. David je odnio vrlo mnogo plijena iz gra-

11Je 19:16* To jest Eufрата. **16*** U 2Sa 10:16 "Šobak". **20:2*** Vidi bilješku za 2Sa 12:30. **2*** Vidi dodatak 13.

19. poglavlje

- a 3Mo 26:8
- b 2Sa 10:14
- c 2Sa 10:15
- d 2Sa 8:3
- e 2Sa 10:17
- f 1Lje 19:14
- Ps 33:16
- g 2Sa 10:18
- h 5Mo 28:7
- Ps 18:39
- i 1Lje 14:17
- Ps 18:44
- j 2Sa 10:19

20. poglavlje

- k 1Kr 20:26
- l 2Sa 11:1
- Pr 3:8
- m 1Lje 11:6
- n 5Mo 3:11
- o 2Sa 12:26
- p 2Sa 12:30

Desni stupac

- a 2Sa 8:11
- 1Lje 18:11
- b 1Kr 9:21
- c 2Sa 12:31
- d 2Sa 21:15
- e 2Sa 21:18
- f 1Lje 11:29
- g 5Mo 3:13
- h 2Sa 21:19
- i 1Sa 17:4
- 1Sa 21:9
- 1Sa 22:10
- j 1Sa 17:7
- 1Lje 11:23
- k Js 11:22
- 1Sa 7:14
- l 4Mo 13:33
- 5Mo 2:10
- 5Mo 3:11
- m 2Sa 21:20
- n 2Sa 21:16
- o 5Mo 32:27
- 1Sa 17:10
- 2Kr 19:22
- p 1Lje 2:13
- r 5Mo 2:11
- s 1Sa 17:4
- t 1Sa 20:15

21. poglavlje

- u 2Sa 24:1
- v 2Sa 8:16
- z 1Lje 27:23
- a 2Sa 17:11
- b Su 18:29
- 2Sa 3:10
- c 2Sa 24:2
- d 5Mo 1:11

da.^a **3** A narod što je bio u njemu odveo je i postavio da radi^b s pilama za kamen, oštrim željeznim alatkama i sjekirama.^c Tako je učinio u svim gradovima sinova Amonovih. Naposljetku se David sa svom vojskom vratio u Jeruzalem.

4 Poslije toga izbio je rat s Filistejcima^d u Gezeru.^e Tada je Sibekaj^f Hušanin ubio Sipaja,^{*} jednog od Refaimaca,^g i tako su bili pokoreni.

5 Kad je opet izbio rat s Filistejcima, Elhanan,^h sin Jairov, ubio je Lahmija, brata Golijataⁱ iz Gata, čije je koplje imalo držak kao vratilo tkalačko.^j

6 Potom je opet izbio rat u Gatu,^k gdje je bio neki čovjek neobično krupna stasa,^l koji je imao po šest prstiju na svakoj ruci i nozi, ukupno dva-deset i četiri.^m I on je bio jedan od Refaimaca.^{*n} **7** Kad se počeo rugati^o Izraelu, ubio ga je Jonatan, sin Davidova brata Šimee.^p

8 To su bili Refaimci^r iz Gata,^s a poginuli su^t od ruke Davidove i od ruku slugu njegovih.

21 A Sotona^{*} je ustao na Izraela i izazvao^u Davida da prebroji Izraelce. **2** Tako je David rekao Joabu^v i poglavarima naroda: "Idite, prebrojite^z Izraelce od Beer-Šebe^a do Dana,^b pa mi javite da znam koliko ih ima!"^c **3** Ali Joab je rekao: "Neka Jehova poda svojemu narodu još sto puta ovoliko koliko ga je sada!"^d Nisu li,

11Je 20:4* U 2Sa 21:18 "Saf". **6*** Usporedi bilješku za 2Sa 21:16. **21:1*** Ili: "protivnik" (hebrejski: *satan*).

gospodar moj, kralju, svi oni sluge gospodara mojega? Zašto gospodar moj traži takvo što?^a Zašto da navuče krivnju na Izraela?"

4 Ali kraljeva je riječ^b bila jača od Joabove. Tako je Joab otišao^c i obišao sav Izrael, a potom se vratio u Jeruzalem.^d 5 I Joab je dao Davidu broj popisnog naroda: svih sinova Izraelovih bilo je milijun i stotinu tisuća ljudi naoružanih mačem,^e a sinova Judinih četiri stotine i sedamdeset tisuća ljudi naoružanih mačem. 6 Ali Levija^f i Benjamina nije popisao s njima,^g jer je kraljeva zapovijed bila mrska Joabu.

7 Bilo je to zlo i u očima pravoga Boga^h i zato je udario Izraela. 8 I David je rekao pravome Bogu: "Veoma sam zgriješioⁱ što sam to učinio! Molim te, oprosti ovaj grijeh sluzi svojemu,^j jer sam veoma ludo postupio!"^k 9 A Jehova je rekao Gadu,^l Davidovu vidiocu:^m 10 "Idi i reci Davidu: 'Ovako kaže Jehova: "Troje stavljam pred tebe,ⁿ a ti izaberi jedno od toga da ti tako učinim!"'^o 11 I Gad je došao k Davidu i rekao mu:^p "Ovako kaže Jehova: 'Biraj, 12 želiš li da tri godine bude glad,^r ili da te tri mjeseca zatiru protivnici tvoji^s i da te stiže mač neprijatelja tvojih, ili da tri dana mač Jehovin^t i pošast^u budu u zemlji i da anđeo Jehovin ubija^v po svim krajevima Izraelovim.' Sada promisli što ću odgovoriti onome tko me šalje!" 13 A David je rekao Gadu: "Na mucu sam velikoj! Neka padnem u ruke Jehovine,^z jer je vrlo veliko milosrđe

21. poglavlje

a 2Sa 24:3
b Pr 8:4
c 2Sa 24:4
d 2Sa 24:8
e 2Sa 24:9
f 4Mo 1:47
g 1Lje 27:24
h 2Sa 11:27
i 2Sa 12:13
j Ps 25:11
Ps 51:1
k 2Sa 24:10
l 2Sa 24:11
1Lje 29:29
m 1Sa 9:9
n 2Sa 24:12
o Izr 3:12
p 2Sa 24:13
r 3Mo 26:26
s 3Mo 26:17
5Mo 28:25
t 3Mo 26:25
u 5Mo 28:22
5Mo 28:27
2Sa 24:13
v 2Kr 19:35
z 2Sa 24:14

Desni stupac

a 2Mo 4:6
Ps 51:1
Iza 55:7
Tu 3:22
b 2Lje 28:9
c 4Mo 16:46
d 2Sa 24:15
e 2Sa 24:16
f 2Mo 32:14
5Mo 32:36
g Ps 90:13
h 2Sa 24:18
2Lje 3:1
i 2Sa 5:6
j 4Mo 22:31
k Jš 5:13
l 4Mo 16:22
m 1Kr 21:27
2Kr 19:1
Ps 35:13
n 2Sa 24:17
Ps 51:4
o Ps 44:11
p 2Mo 32:12
r 2Sa 24:11
s 2Sa 24:18
2Lje 3:1
t 2Sa 24:19
u 1Lje 21:15
v 2Sa 24:20

njegovo,^a a ljudima u ruke da ne padnem!"^b

14 I Jehova je pustio pošast^c na Izraela, tako da je u Izraelu poginulo sedamdeset tisuća ljudi.^d 15 Pravi je Bog poslao anđela i u Jeruzalem da ga opustoši.^e I kad je on stao pustošiti, Jehova je pogledao i sažalio se zbog nevolje,^f pa je rekao anđelu koji je pustošio: "Dosta!^g Povuci sada ruku svoju!" A anđeo Jehovin stajao je kod gumna Ornana^h Jebusejca.ⁱ

16 Kad je David podigao oči svoje, vidio je anđela Jehovina^j kako stoji između zemlje i neba s isukanim mačem u ruci,^k ispruženim prema Jeruzalemu. Nato su David i starješine pali ničice,^l obučeni u kostrijet.^m 17 I David je rekao pravome Bogu: "Nisam li ja zapovjedio da se prebroji narod? Nisam li ja zgriješio i zlo učinio?ⁿ Što su ove ovce^o učinile? Jehova, Bože moj, neka ruka tvoja dođe na mene i na dom oca mojega, a ne na tvoj narod^p da ga pomori!"

18 I anđeo Jehovin rekao je Gadu^r da kaže Davidu neka ode gore i podigne žrtvenik Jehovi na gumnu Ornana Jebusejca.^s 19 Tako je David otišao po riječi koju mu je Gad javio u ime Jehovino.^t 20 I Ornan^u je, okretnuvši se, ugledao anđela, a njegova četiri sina što su bila s njim odmah su se sakrila. Ornan je upravo vršio pšenicu. 21 I David je došao do Ornana. Kad je Ornan pogledao i vidio Davida,^v odmah je došao

1Lje 21:15* U 2Sa 24:16 "Arauna".

s gumna i poklonio se Davidu licem do zemlje. **22** Tada je David rekao Ornanu: "Daj mi to gumno da na njemu sagradim žrtvenik Jehovi! Daj mi ga za punu cijenu,^a kako bi prestala pošast^b među narodom!" **23** Nato je Ornan rekao Davidu: "Uzmi ga!^c Neka gospodar moj, kralj, čini što je dobro u očima njegovim! Evo, dajem ti i goveda^d za žrtve paljenice, spravu za vršidbu^e da ti bude za drva^f i pšenicu za žitnu žrtvu. Sve ti to poklanjam!"^g

24 Ali kralj David rekao je Ornanu: "Ne, nego ću to kupiti od tebe za punu cijenu,^h jer neću donijeti Jehovi ono što je tvoje niti ću mu prinostiti žrtve paljenice koje nisam platio." **25** Tako je David dao Ornanu za ono mjesto šest stotina šekela* zлата.ⁱ **26** Tada je David sagradio ondje žrtvenik^j Jehovi i prinio mu žrtve paljenice i žrtve zajedništva. I prizvao je Jehovu,^k a on mu je odgovorio vatrom^l što se s neba spustila na žrtvenik za žrtve paljenice. **27** I Jehova je zapovjedio anđelu^m da vrati mač u korice. **28** Tada je David vidio da ga je Jehova uslišio na gumnu Ornana Jebusejca te je otada ondje prinostio žrtve.ⁿ **29** Ali šator Jehovin koji je Mojsije načinio u pustinji i žrtvenik za žrtve paljenice u to su se vrijeme nalazili na uzvišici u Gibeonu.^o **30** A David nije mogao ići onamo da traži savjet od Boga, jer ga je spopao strah^p zbog mača anđela Jehovina.

1Lje 21:25* Vidi dodatak 13.

21. poglavlje

- a 1Mo 23:9
- 2Sa 24:21
- b 4Mo 25:8
- c 1Mo 23:11
- d 1Sa 6:14
- 1Kr 19:21
- e Iza 28:27
- f 2Sa 24:22
- g 2Sa 24:23
- h 1Mo 23:13
- i 2Sa 24:24
- j 2Mo 20:25
- 2Sa 24:25
- k 1Sa 7:9
- Ps 91:15
- l 3Mo 9:24
- 1Kr 18:38
- 2Lje 7:1
- m 2Sa 24:16
- Ps 103:20
- n 2Sa 24:25
- o 1Kr 3:4
- 1Lje 16:39
- 2Lje 1:3
- p 2Sa 6:9
- Ps 119:120

Desni stupac

22. poglavlje

- a 5Mo 12:5
- 2Lje 3:1
- b 2Sa 24:18
- c 1Kr 9:21
- 2Lje 2:17
- d 1Kr 5:17
- e 1Kr 6:7
- 1Kr 7:9
- f 1Kr 7:47
- g 2Sa 5:11
- h 1Kr 5:6
- i 2Lje 2:3
- j 1Kr 3:7
- 1Lje 29:1
- k 2Lje 2:5
- Ps 68:29
- l Iza 64:11
- Hg 2:3
- m Pr 9:10
- n 2Sa 7:2
- 1Kr 8:17
- Ps 132:5
- o 5Mo 12:5
- p 1Lje 28:3
- r 1Kr 5:3
- s 1Lje 17:4
- 2Lje 6:9
- t 2Sa 7:12
- 1Lje 28:5
- u 1Kr 4:25
- 1Kr 5:4
- v 2Sa 12:24
- z Ps 72:7
- Iza 9:7

22 I David je rekao: "Ovo je dom^a Jehove, pravoga Boga, i ovo je Izraelu žrtvenik^b za žrtve paljenice!"

2 Potom je David zapovjedio da se dovedu došljaci^c što su bili u zemlji Izraelovoj, pa ih je odredio za klesare,^d da klešu kamenje^e za gradnju doma pravoga Boga. **3** David je pripremio mnogo željeza za čavle na gradskim vratima te za spone, i toliko bakra da ga se nije moglo izvagati,^f

4 a i cedrova drva^g bez broja, jer su Sidonci^h i Tirciⁱ donosili Davidu mnogo cedrovine. **5** I David je rekao: "Moj je sin Salamun mlad i neiskusani,^j a dom koji treba sagraditi Jehovi mora biti posebno veličanstven,^k u svim zemljama na glasu po ljepoti svojoj.^l Zato ću mu sada pripremiti sve što treba." I David je mnogo toga pripremio prije svoje smrti.^m

6 I pozvao je sina svojega Salamuna i zapovjedio mu da sagradi dom Jehovi, Bogu Izraelovu. **7** I David je rekao sinu svomemu Salamunu: "Poželio sam u srcu svojemⁿ da sagradim dom imenu^o Jehove, Boga svojega. **8** Ali došla mi je riječ Jehovina: 'Mnogo si krvi prolio^p i velike si ratove vodio.^r Nećeš ti sagraditi dom imenu mojemu,^s jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom. **9** Evo, rodit će ti se sin.^t On će biti miran čovjek i dat će mu da počine od svih neprijatelja svojih unaokolo.^u Ime će mu biti Salamun,^v i mir^z i spokojstvo dat će Izraelu

1Lje 22:9* Korijen imena "Salamun" znači "mir".

u danima njegovim. **10** On će sagraditi dom imenu mojemu,^a on će meni biti sin,^b a ja ću njemu biti otac.^c Utvrdit ću kraljevsko prijestolje^d njegovo nad Izraelom do vijeka.'

11 A sada, sine moj, neka Jehova bude s tobom da u svemu budeš uspješan i da sagradiš dom Jehovi, Bogu svojemu, kao što je i rekao za tebe.^e

12 Samo neka ti Jehova da razboritosti i razuma^{af} i neka ti dade da vodiš Izraela i da se držiš zakona Jehove, Boga svojega.^g **13** U svemu ćeš biti uspješan^h ako budeš savjesno postupao po uredbamaⁱ i zakonima^j koje je Jehova dao^k Mojsiju za Izraela. Budi hrabar i jak!^l Ne boj se^m i ne plaši se!ⁿ **14** Evo, ja sam u nevolji svojoj^o pripremio za dom Jehovinu stotinu tisuća talenata^{*} zlata,^p milijun talenata srebra, a bakra^r i željeza^s toliko da ih se ne može izvagati. Pripremio sam drvene građe i kamenja, a ti tome još dodaj! **15** Imaš i mnogo radnika, klesara, zidara,^t tesara te raznih ljudi vješitih u svakom poslu.^u **16** Zlata, srebra, bakra i željeza ima toliko da se ne može izvagati.^v Idi i gradi!^z Neka Jehova bude s tobom!^{aa}

17 I David je zapovjedio svim knezovima izraelskim da pomažu sinu njegovu Salamunu: **18** "Nije li s vama Jehova, Bog vaš?^b Nije li vam dao mir na svim granicama vašim?^c On je predao meni u ruke stanovnike ove zemlje i zemlja je pokorena pred

11Je 22:12* Vidi bilješku za Izr 3:5. **14*** Vidi dodatak 13.

22. poglavlje

- a 1Kr 5:5
- 1Lje 17:12
- b 1Lje 17:13
- c 2Sa 7:14
- He 1:5
- d 1Lje 17:14
- Ps 89:36
- e 1Lje 28:20
- f 2Lje 1:10
- Ps 72:1
- g 5Mo 4:6
- Ps 19:11
- h Jš 1:8
- 1Kr 2:3
- i 5Mo 12:1
- 5Mo 17:19
- j 3Mo 19:37
- 1Lje 28:7
- k 4Mo 36:13
- l Jš 1:6
- 1Lje 28:20
- m 5Mo 31:6
- n Jš 1:9
- 2Ti 1:7
- o Job 14:1
- Ri 8:22
- p 1Lje 29:4
- r 1Lje 29:2
- s 1Lje 29:7
- t 1Kr 5:17
- 1Kr 6:7
- 1Kr 7:9
- u 1Kr 7:14
- Izr 22:29
- v 1Lje 22:3
- z Flp 2:13
- a 2Lje 1:1
- Ri 8:31
- b Su 6:12
- c 2Sa 7:1
- Izr 16:7

Desni stupac

- a 2Sa 5:20
- Ps 44:2
- b 2Lje 20:3
- Da 9:3
- c 5Mo 4:29
- d 2Lje 20:8
- e 1Kr 6:1
- f 1Kr 8:6
- 1Kr 8:21
- 2Lje 5:7
- g 5Mo 12:21
- 1Kr 8:29
- 1Kr 9:3

23. poglavlje

- h 1Kr 1:1
- i 1Kr 1:33
- 1Kr 1:39
- 1Lje 28:5
- j 1Lje 22:17
- 1Lje 28:1
- k 2Mo 29:9
- l 4Mo 3:6
- 1Lje 13:2
- m 4Mo 4:3
- n 1Lje 26:29
- o 5Mo 16:18
- 2Lje 19:8
- p 1Lje 26:12
- r 1Lje 6:31
- 1Lje 9:33
- s 1Kr 10:12
- t 2Lje 8:14
- 2Lje 31:2
- u 2Mo 6:16
- v 1Lje 26:21
- z 1Lje 26:22

Jehovom^a i pred narodom njegovim. **19** Sada, dakle, tražite Jehovu, Boga svojega,^b svim srcem i dušom!^c Idite i gradite svetište^d Jehove, pravoga Boga,^e da se kovčeg^f saveza Jehovina i sveti pribor pravoga Boga donesu u dom sagraden imenu^g Jehovinu!"

23 Kad je David ostaro^h i naužio se života, postavio je sina svojega Salamunaⁱ za kralja nad Izraelom. **2** I skupio je sve knezove^j izraelske, svećenike^k i levite.^l **3** Bili su izbrojeni leviti od trideset godina naviše,^m svaki muškarac pojedinačno, i bilo ih je trideset i osam tisuća. **4** Između njih bilo je dvadeset i četiri tisuće onih koji su trebali nadgledavati posao u domu Jehovinu, zatim šest tisuća upraviteljaⁿ i sudaca,^o **5** četiri tisuće vratara^p i četiri tisuće onih koji su trebali hvaliti^r Jehovu uz glazbala^s za koja je David rekao da ih je načinio za davanje hvale.

6 I David ih je razdijelio u skupine^t prema sinovima Levijevim:^u Geršonu, Kehatu i Merariju. **7** Od Geršonovaca bili su Ladan i Šimi. **8** Sinovi Ladanovi bili su poglavar Jehiel,^v zatim Zetam i Joel,^z njih trojica. **9** Sinovi Šimijevi bili su Šelomot, Hazieli i Haran, njih trojica. To su bili poglavari rođova Ladanovih. **10** Sinovi Šimijevi bili su Jahat, Zina,^{*} Jeuš i Berija. Njih četvorica bili su sinovi Šimijevi. **11** Jahat je bio poglavar, a Ziza drugi. Jeuš i Berija nisu imali mnogo sinova i zato

11Je 23:10* U 11. retku "Ziza".

su se brojili u jedan rod^a s istim zaduženjima.

12 Sinovi Kehatovi^b bili su Amram, Ishar,^c Hebron^d i Uziel,^e njih četvorica. **13** Sinovi Amramovi bili su Aron^f i Mojsije.^g Aron je bio odvojen^h da posvećuje Svetinju nad svetinjama,ⁱ on i sinovi njegovi do vijeka, da spaljuju prinose^j pred Jehovom, da mu služe^k i da u ime njegovo blagoslivlju^l do vijeka. **14** I sinovi Mojsija, čovjeka Božjeg,^m ubrajali su se u pleme Levijevo.ⁿ **15** Sinovi Mojsijevi bili su Geršom^o i Eliezer.^p **16** Sin Geršomov bio je poglavar Šebuel.^{*r} **17** Sin Eliezerov bio je poglavar Rehabija.^s Eliezer nije imao drugih sinova, ali su se sinovi Rehabijini vrlo namnožili. **18** Sin Isharov^t bio je poglavar Šelomit.^u **19** Sinovi Hebronovi bili su poglavar Jerija, drugi Amarija, treći Jahaziel i četvrti Jekamam.^v **20** Sinovi Uzielovi^z bili su poglavar Mika i drugi Išija.

21 Sinovi Merarijevi^a bili su Mahli i Muši.^b Sinovi Mahlijevi bili su Eleazar^c i Kiš. **22** Ali Eleazar je umro, a nije imao sinova, nego samo kćeri. Zato su ih sinovi Kiševi, braća njihova, uzeli za žene.^d **23** Sinovi Mušijevi bili su Mahli, Eder i Jeremot,^e njih trojica.

24 To su bili sinovi Levijevi po rodovima svojim,^f poglavari rodova kojima su bile povjerenne razne odgovornosti, popisani svaki poimence, koji su trebali obavljati službu^g u domu Jehovinu, od dvadeset godina naviše.^h **25** David je naime

23. poglavlje

- a 1Lje 24:4
- b 2Mo 6:18
- c 2Mo 6:21
- d 4Mo 3:27
- e 1Lje 6:2
- f 2Mo 4:14
- g 2Mo 6:20
- h 2Mo 28:1
- i He 5:4
- j He 9:7
- k 1Sa 2:28
- l 3Mo 21:5
- m 3Mo 9:22
- n 4Mo 6:23
- o Ps 90:0
- p 1Lje 26:24
- q 2Mo 2:22
- r 2Mo 18:4
- s 1Lje 26:24
- t 1Lje 26:25
- u 4Mo 3:27
- v 1Lje 24:22
- w 1Lje 24:23
- z 2Mo 6:22
- a 2Mo 6:19
- b 4Mo 26:58
- c 1Lje 24:28
- d 4Mo 36:11
- e 1Lje 24:30
- f 4Mo 26:58
- g 1Lje 28:13
- h Ezr 3:8

Desni stupac

- a 2Sa 7:1
- b 1Lje 22:18
- c 1Kr 8:13
- d Ps 135:21
- e 4Mo 4:15
- f 4Mo 4:49
- g 2Sa 23:2
- h 4Mo 3:9
- i 1Kr 6:36
- j 1Lje 9:26
- k Ne 12:45
- l 3Mo 24:6
- m 1Lje 9:32
- n 1Lje 9:29
- o 2Mo 29:2
- p 2Mo 29:23
- q 3Mo 2:4
- r 1Mo 7:9
- s 3Mo 7:12
- t 3Mo 19:36
- u 2Mo 29:39
- v 1Lje 16:37
- w 3Mo 22:29
- x Ps 105:1
- y Flp 4:6
- z 1Lje 16:4
- aa Ps 69:30
- ab 2Ko 11:31
- ac 2Mo 20:10
- ad 4Mo 10:10
- ae Ps 81:3
- af 3Mo 23:4
- ag 4Mo 1:53
- ah 1Lje 9:27
- ai 4Mo 3:9

24. poglavlje

- a 2Mo 6:23
- b 3Mo 10:1
- c 2Mo 28:1
- d 4Mo 3:2
- e 2Mo 6:23
- f 4Mo 26:61
- g 4Mo 16:39

rekao: "Jehova, Bog Izraelov, dao je mir narodu svojemu^a i prebivat će u Jeruzalemu do vijeka.^b **26** Zato leviti neće više trebati nositi sveti šator niti ikakav pribor za službu u njemu."^c **27** Jer prema posljednjim Davidovim zapovijedima^d bili su izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina naviše. **28** Njihov je zadatak bio da pomažu sinovima Aronovim^e u službi u domu Jehovinu, da se brinu za dvorišta^f i za blagovaonice,^g da čiste sve svete stvari,^h da izvršavaju službu u domu pravoga Boga, **29** da se brinu za naslagane kruhove,ⁱ fino brašno^j za žitnu žrtvu, beskvasne lepinje,^k ono što se peče na tavi,^l umiješeno tijesto^m i za sve mjere za količinu i dužinu.ⁿ **30** Trebali su svako jutro^o biti u službi^p kako bi zahvaljivali^r Jehovi i hvalili^s ga, a jednako tako i uvečer. **31** I kad su se god Jehovi prinosile žrtve paljenice na dane počinka,^{*t} na mladake^u i na blagdane,^v trebali su prema svojem broju stalno služiti pred Jehovom, kako je propisano. **32** Dužnost im je bila da se brinu^z za šator sastanka i čuvaju ga, da čuvaju sveto mjesto^a i sinove Aronove, braću svoju, u službi za dom Jehovin.^b

24 Sinovi Aronovi bili su podijeljeni u skupine. Aronovi sinovi bili su Nadab,^c Abihu,^d Eleazar^e i Itamar.^f **2** Ali Nadab i Abihu^g umrli su prije oca svojega^h i nisu imali sinova, pa su Eleazarⁱ i Itamar

1Lje 23:31* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

služili kao svećenici. **3** David ih je, zajedno sa Sadokom,^a od sinova Eleazarovih, i Ahimelekom,^b od sinova Itamarovih, podijelio u skupine po njihovim zaduženjima u službi.^c **4** Ali sinovi Eleazarovi imali su više poglavara od sinova Itamarovih. Zato su ih podijelili tako da su sinovi Eleazarovi imali šesnaest poglavara rodova svojih, a sinovi Itamarovi osam poglavara rodova svojih.

5 Zatim su ih podijelili ždrijebom,^d i jedne i druge, jer su poglavari koji su nadzirali sveto mjesto^e i poglavari koji su služili pravome Bogu trebali biti i od sinova Eleazarovih i od sinova Itamarovih. **6** Šemaja, sin Netanelov, pisar,^f od sinova Levijevih, popisao ih je pred kraljem, knezovima, svećenikom Sadokom,^g pred Ahimelekom,^h sinom Ebjatarovim,ⁱ te poglavarima rodova svećeničkih i levitskih.^j Jedan rod birali su od Eleazara,^k a potom jedan od Itamara.^l

7 Prvi je ždrijeb pao na Jojariba,^m drugi na Jedaju, **8** treći na Harima, četvrti na Seorima, **9** peti na Malkiju, šesti na Mijamina, **10** sedmi na Hakosa, osmi na Abiju,ⁿ **11** deveti na Ješuu, deseti na Šekaniju, **12** jedanaesti na Elijašiba, dvanaesti na Jakima, **13** trinaesti na Hupu, četrnaesti na Ješebaba, **14** petnaesti na Bilgu, šesnaesti na Imera, **15** sedamnaesti na Hezira, osamnaesti na Hapisesa, **16** devetnaesti na Petahiju, dvadeseti na Jehezkela, **17** dvadeset i

24. poglavlje

- a 1Lje 6:8
- b 2Sa 8:17
- c 1Ko 14:33
- d Izr 16:33
Izr 18:18
Dj 1:26
- e Mt 26:3
- f 1Kr 4:3
2Lje 34:13
- g 1Kr 2:35
- h 2Sa 8:17
- i 2Sa 19:11
1Kr 1:7
- j 1Lje 23:24
- k 3Mo 10:12
4Mo 16:39
- l 1Lje 6:3
- m Ne 11:10
- n Lk 1:5

Desni stupac

- a 1Lje 9:25
2Lje 23:18
Lk 1:8
Lk 1:23
- b 2Kr 11:9
1Ko 14:40
- c 2Mo 6:18
- d 1Lje 23:16
1Lje 26:24
- e 1Lje 23:17
f 4Mo 3:27
- g 1Lje 23:18
- h 4Mo 26:58
1Lje 15:9
- i 1Lje 23:19
1Lje 26:31
- j 1Lje 23:20
- k 1Mo 46:11
2Mo 6:19
- l 1Lje 6:19
- m 1Lje 23:21
- n 1Lje 23:22
- o 1Lje 6:47
- p 1Lje 23:23
- r 1Lje 23:11
- s Jš 18:10
1Lje 25:8
Izr 16:33
Dj 1:26
- t 1Lje 26:13

prvi na Jakina, dvadeset i drugi na Gamula, **18** dvadeset i treći na Delaju te dvadeset i četvrti na Maaziju.

19 Tako su bili raspoređeni za službu,^a da dolaze u dom Jehovin po odredbi^b koju im je dao praotac njihov Aron, kao što mu je zapovjedio Jehova, Bog Izraelov.

20 Od ostalih sinova Levijevih bili su: od Amramovih^c sinova Šubael,^d od Šubaelovih sinova Jehdeja, **21** zatim od Rehabije:^e od Rehabijinih sinova poglavar Išija, **22** od Isharovaca^f Šelomot,^g od Šelomotovih sinova Jahat, **23** zatim Hebronovi^h sinovi: poglavar Jerija,ⁱ drugi Amarija, treći Jahaziel i četvrti Jakamam. **24** Od Uzielovih sinova Mika,^j od Mikinih sinova Šamir. **25** Mikin brat bio je Išija, od Išijinih sinova Zaharija.

26 Merarijevi^k sinovi bili su Mahliⁱ i Muši,^m od Jaazijinih sinova Beno. **27** Merarijevi sinovi: od Jaazije Beno, Šoham, Zakur i Ibri. **28** Od Mahlija Eleazar, koji nije imao sinova.ⁿ **29** Od Kiša: od Kiševih sinova Jerahmeel. **30** Mušijevi sinovi bili su Mahli,^o Eder i Jerimot.^p

To su bili sinovi Levijevi po rodovima svojim.^r **31** I oni su bacali ždrijeb^s kao što su to činila braća njihova, sinovi Aronovi, pred kraljem Davidom, Sadokom, Ahimelekom te poglavarima rodova svećeničkih i levitskih, i to jednako poglavari većih rodova kao i mlada braća njihova, poglavari manjih rodova.^t

25 David je zatim s poglavarima^a skupina^b odvojio za službu neke sinove Asafa, Hemana^c i Jedutuna,^d koji su proricali uz harfe,^e psaltire^f i činele.^g Ovo su oni kojima je bila povjerena služba: **2** od Asafovih sinova Zakur, Josip,^h Netanija i Asarela,ⁱ sinovi Asafovi pod vodstvom Asafa,^j koji je proricao po kraljevoj uredbi. **3** Od Jedutuna:^k Jedutunovi sinovi Gedalija,^l Seri,^m Ješaja,ⁿ Šimi, Hašabija i Matitija,^o njih šestorica pod vodstvom svojega oca Jedutuna, koji je proricao uz harfu zahvaljujući Jehovi i hvaleći ga.^p **4** Od Hemana:^r Hemanovi sinovi Bukija,^s Matanija,^t Uziel,^u Šebuel,^v Jerimot, Hananija,^w Hanani, Elijata,^x Gidalti,^a Romamti-Ezer,^b Jošbekaša,^c Maloti,^d Hotir^e i Mahaziot. **5** Svi su oni bili sinovi Hemana, vidioca^f kraljeva koji je javljao riječi pravoga Boga i podizao rog svoj da slavi Boga. I pravi je Bog dao Hemanu četrnaest sinova i tri kćeri.^g **6** Svi su oni pod vodstvom oca svojega pjevali u domu Jehovinu uz činele,^h psaltireⁱ i harfe,^j služeći u domu pravoga Boga.

Asaf, Jedutun i Heman^k dobivali su naredbe od kralja.

7 Bilo ih je, zajedno s braćom njihovom, dvije stotine osamdeset i osam i svi su bili uvijekzban i vješti^l u pjevanju pjesama u čast Jehovi.^m

8 I bacali su ždrijebⁿ da odrede dužnosti svoje, najmanji kao i najveći,^o učitelj kao i učenik.

1Lje 25:4* U 1Lje 24:20 i 25:20 "Šubael".

25. poglavlje

a 1Lje 24:5
b 1Lje 27:3
c 1Lje 16:41
2Lje 5:12
d 2Lje 35:15
e 1Kr 10:12
Ps 81:2
f 1Sa 10:5
1Lje 15:16
g 2Lje 29:25
Ps 150:5
h 1Lje 25:9
i 1Lje 25:14
j Ne 12:46
k 1Lje 16:42
l 1Lje 25:9
m 1Lje 25:11
n 1Lje 25:15
o 1Lje 15:18
p Ps 92:1
Jr 33:11
Ef 5:19
r 1Lje 15:19
s 1Lje 25:13
t 1Lje 25:16
u 1Lje 24:24
v 1Lje 25:23
z 1Lje 25:27
a 1Lje 25:29
b 1Lje 25:31
c 1Lje 25:24
d 1Lje 25:26
e 1Lje 25:28
f 1Sa 9:9
g Ps 127:3
Iza 8:18
h 1Lje 13:8
i 1Lje 15:16
j 1Lje 16:5
k 1Lje 25:1
l 1Lje 15:22
m Ps 150:1
n Izr 16:33
Izr 18:18
Dj 1:26
o 1Lje 24:31

Desni stupac

a 1Lje 25:2
b 1Lje 25:3
c 1Lje 25:2
d 1Lje 25:3
e 1Lje 25:2
f 1Lje 25:2
g 1Lje 25:4
h 1Lje 25:4

9 Prvi je ždrijeb pao na Asafova sina Josipa,^a drugi na Gedaliju,^b na braću njegovu i sinove njegove, njih dvanaest, **10** treći na Zakura,^c sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **11** četvrti na Isrija,^d sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **12** peti na Netaniju,^e sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **13** šesti na Bukiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **14** sedmi na Jesarelu,^f sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **15** osmi na Ješaju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **16** deveti na Mataniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **17** deseti na Šimija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **18** jedanaesti na Azarela,^g sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **19** dvanaesti na Hašabiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **20** trinaesti na Šubaela,^h sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **21** četrnaesti na Matitiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **22** petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **23** šesnaesti na Hananiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **24** sedamnaesti na Jošbekašu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **25** osamnaesti na Hananija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **26** devetnaesti na Malotija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **27** dvadeseti na Elijatu, sinove njegove

i braću njegovu, njih dvanaest, **28** dvadeset i prvi na Hotira, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **29** dvadeset i drugi na Gidaltija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **30** dvadeset i treći na Mahaziota,^a sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest, **31** dvadeset i četvrti na Romamti-Ezera,^b sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest.

26 Skupine vratara^c bile su: od Korahovaca^d Mešelemija,^e sin Korin, od sinova Asafovih. **2** Mešelemijini sinovi bili su: prvorođenac Zaharija, drugi Jediael, treći Zebadija, četvrti Jatniel, **3** peti Elam, šesti Johanan,* sedmi Elijo-Enaj. **4** Obed-Edomovi^f sinovi bili su prvorođenac Šemaja, drugi Jozabad,* treći Joah, četvrti Sakar, peti Netanel, **5** šesti Amiel, sedmi Isakar, osmi Peuletaj — jer ga je Bog blagoslovio.^g

6 Njegovu sinu Šemaji rodili su se sinovi koji su bili poglavari u domu oca svojega, jer su bili sposobni i hrabri ljudi. **7** Šemajini sinovi bili su Otni, Refael, Obed i Elzabad, čija su braća, Elihu i Semakija, bili sposobni ljudi. **8** Sve su to bili sinovi Obed-Edomovi, oni i sinovi njihovi i braća njihova, vrsni ljudi sposobni za službu. Bilo ih je šezdeset i dva od Obed-Edoma. **9** Mešelemija^h je imao sinove i braću, sposobne ljude. Bilo ih je osamnaest. **10** Hosa, od sinova Merarijevih, imao je si-

1Lje 26:3* Ili: "Jehohanan". **4*** Ili: "Jehozabad".

25. poglavlje

a 1Lje 25:4

b 1Lje 25:4

26. poglavlje

c 1Lje 9:22

2Lje 23:19

d 4Mo 26:11

Ps 44:0

Ps 49:0

e 1Lje 26:14

f 1Lje 16:38

g 5Mo 28:11

Ps 127:3

h 1Lje 26:14

Desni stupac

a 5Mo 21:17

b 1Lje 5:1

c 1Lje 25:8

d Izr 16:33

Izr 18:18

Dj 1:26

e 1Lje 23:11

f 1Lje 26:1

g 1Lje 26:2

h 1Lje 27:32

Izr 12:8

1Ti 3:13

i 1Lje 9:24

j 1Lje 26:4

k 2Lje 25:24

l 1Lje 26:10

m 1Lje 23:32

n Ne 12:24

o 2Lje 8:14

p 1Lje 26:15

r 1Lje 26:16

s 4Mo 26:11

Ps 44:0

Ps 49:0

t 1Lje 23:6

u 1Kr 14:26

1Lje 9:26

v 1Kr 7:51

1Lje 18:11

z 1Lje 23:7

a 1Lje 29:8

novu. Šimri je bio poglavar — iako nije bio prvorođenac,^a otac ga je postavio za poglavara^b — **11** drugi Hilkija, treći Tebalija i četvrti Zaharija. Svih sinova i braće Hosine bilo je trinaest.

12 U tim skupinama vratara poglavari su imali svoje dužnosti jednako kao i braća njihova^c i služili su u domu Jehovinu. **13** I bacao se ždrijež^d za najmanjeg jednako kao i za najvećeg, po rodovima njihovim^e za svaka pojedina vrata. **14** I ždrijež za istočnu stranu pao je na Šelemiju.^f Bacali su ždrijež i za njegova sina Zahariju,^g razborita savjetnika,^h i njegov je ždrijež pao na sjevernu stranu.ⁱ **15** Obed-Edomov je pao na južnu stranu, a njegovih sinova^j na spremišta.^k **16** Šupimov i Hošin^l na zapadnu stranu, kod Šaleketskih vrata na putu što ide uzbrdo. Jedna straža^m stajala je uz drugu stražu.ⁿ **17** Na istočnoj je strani bilo šest levita, na sjevernoj svaki dan četiri, na južnoj svaki dan^o četiri, kod spremišta^p po dva para, **18** kod trijema na zapadnoj strani četiri na putu^r i dva kod trijema. **19** To su bile skupine vratara sinova Korahovih^s i sinova Merarijevih.^t

20 Od ostalih je levita Ahija bio nad riznicama^u doma pravoga Boga i nad riznicama posvećenih stvari.^v **21** Od Ladanovih^z sinova, to jest od Geršonovih sinova po Ladanu, od obiteljskih poglavara iz roda Ladana Geršonovca, bio je Jehieli.^a **22** Jehielijevi

sinovi, Zetam i njegov brat Joel,^a bili su nad riznicama^b doma Jehovina. **23** Od Amramovaca, Isharovaca, Hebronovaca i Uzielovaca^c bili su: **24** Šebuel,^{*d} sin Geršoma, sina Mojsijeve, nadzornik nad spremištima. **25** Od braće njegove po Eliezeru:^e njegov sin Rehabija,^f njegov sin Ješaja, njegov sin Joram, njegov sin Zikri i njegov sin Šelomot. **26** Taj Šelomot i braća njegova bili su nad svim riznicama posvećenih stvari^g koje su posvetili kralj David,^h poglavari rodova,ⁱ tisućnici, stotnici i drugi vojni zapovjednici. **27** Jer dio plijena koji su donosili iz ratova^j posvetili su da se održava dom Jehovin. **28** Bili su i nad svime što su posvetili vidjelac^k Samuel i Šaul, sin Kišev, i Abner,^l sin Nerov, i Joab,^m sin Serujin.ⁿ Sve posvećeno bilo je pod nadzorom Šelomita^{*} i braće njegove.

29 Od Isharovaca,^o Kenanija i sinovi njegovi bili su upravitelji i suci^p u Izraelu i vršili su te dužnosti izvan doma Božjeg.^r

30 Od Hebronovaca,^s Hašabija i braća njegova, tisuću i sedam stotina sposobnih ljudi,^t upravljali su Izraelom na području zapadno od Jordana obavljajući sve poslove u službi Jehovinoj i kraljevoj. **31** Od Hebronovaca, Jerija^u koji je bio poglavar rodova i porodica Hebronovaca. Četrdesete^v godine Davidova kraljevanja tražili su Davidovi sluge hrab-

1Lje 26:24* Vidi bilješku za 1Lje 23:16. **28*** U 25. i 26. retku "Šelomot".

26. poglavlje

- a 1Lje 23:8
- b 1Kr 15:18
- c 4Mo 3:27
- d 1Lje 24:20
- e 2Mo 18:4
- f 1Lje 23:17
- g 4Mo 31:50
- h 1Lje 18:11
- i 1Lje 29:3
- j 1Lje 29:7
- k 4Mo 31:28
- l Jš 6:19
- m 1Sa 9:9
- n 1Sa 14:50
- o 2Sa 20:23
- p 2Sa 2:18
- q 1Lje 23:12
- r 5Mo 17:9
- s 2Lje 19:8
- t Ne 11:16
- u 1Lje 23:12
- v 1Lje 23:19
- w 1Lje 26:6
- x 1Lje 23:19
- y 2Sa 5:4
- z 1Lje 29:27

Desni stupac

- a Jš 13:25
- b Jš 21:39
- c 1Mo 31:21
- d 1Sa 13:7
- e 1Lje 26:9
- f 1Lje 24:31
- g 1Lje 12:37
- h 2Lje 19:11

27. poglavlje

- a 1Lje 5:24
- b 2Mo 18:25
- c 1Sa 8:12
- d 1Lje 13:1
- e 2Lje 1:2
- f 5Mo 1:15
- g 1Lje 28:1
- h 2Sa 23:8
- i 1Lje 11:11
- j 4Mo 26:21
- k 2Sa 23:9
- l 1Lje 11:12
- m 1Lje 8:4
- n 2Sa 23:20
- o 1Kr 4:4
- p 1Lje 12:27
- q 2Sa 23:20
- r 2Sa 23:23
- s 2Sa 23:23

re ljude među Hebronovcima, i našli su ih u Jazeru^a u Gileadu.^b **32** Braće Jerijine, sposobnih ljudi,^c bilo je dvije tisuće i sedam stotina poglavara domova njihovih.^d I kralj David postavio ih je nad Rube-novcima, Gadovcima i polovinom plemena Manašeova^e da obavljaju sve poslove u službi pravoga Boga i sve poslove kraljeve.^f

27 Ovo je popis sinova Izraelovih, poglavara rodova,^g tisućnika,^h stotnikaⁱ i drugih zapovjednika njihovih koji su služili kralju^j upravljajući svim poslovima oko vojske koja je po skupinama dolazila i odlazila od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini. Svaka je skupina imala dvadeset i četiri tisuće ljudi.

2 Nad prvom skupinom, prvoga mjeseca, bio je Jašobam,^k sin Zabdielov. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **3** Neki od sinova Peresovih^l — među kojima je bio poglavar zapovjednika svih skupina — služili su prvoga mjeseca. **4** Nad skupinom koja je služila drugoga mjeseca bio je Dodaj^m Ahošanin,ⁿ a Miklot je bio vođa u njegovoj skupini. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **5** Zapovjednik treće skupine, trećega mjeseca, bio je Benaja,^o sin Jojade,^p glavara svećeničkoga. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **6** Taj je Benaja^r bio junak među tridesetoricom^s i bio je nad tridesetoricom. Nad njegovom je skupi-

nom bio njegov sin Amizabad. **7** Četvrti, četvrtoga mjeseca, bio je Asahel,^a brat Joabov,^b a poslije njega Zebadija, sin njegov. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **8** Peti zapovjednik, petoga mjeseca, bio je Šamhut^c Izrahovac. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **9** Šesti, šestoga mjeseca, bio je Ira,^d sin Ikeša^e Tekoanca.^f U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **10** Sedmi, sedmoga mjeseca, bio je Heles^g Pelonjanin,^h od sinova Efrajimovih. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **11** Osmi, osmoga mjeseca, bio je Sibekaji Hušanin, Zerahovac.^j U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **12** Deveti, devetoga mjeseca, bio je Abi-Ezer^k Anatoćanin,^l Benjaminovac. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **13** Deseti, desetoga mjeseca, bio je Mahraj^m Netofljanin, Zerahovac.ⁿ U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **14** Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, bio je Benaja^o Piratonjanin, od sinova Efrajimovih.^p U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi. **15** Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, bio je Heldaj^r Netofljanin, Otnielovac. U njegovoj je skupini bilo dvadeset i četiri tisuće ljudi.

16 Nad plemenima Izraelovim^s bili su: nad Rubenovcima bjo je Eliezer, sin Zikrijeva, nad Šimunovcima Šefatija, sin Maakin, **17** nad Levijem Hašabija, sin Kemuelov, nad Aro-

27. poglavlje

- a 2Sa 2:18
2Sa 23:24
- b 1Lje 2:16
- c 2Sa 23:25
1Lje 11:27
- d 2Sa 23:26
- e 1Lje 11:28
- f 2Lje 11:6
2Lje 20:20
Am 1:1
- g 1Lje 11:27
- h 2Sa 23:26
- i 2Sa 21:18
- j 4Mo 26:20
- k 2Sa 23:27
1Lje 6:60
- m 2Sa 23:28
- n 4Mo 26:20
- o 2Sa 23:30
- p Su 12:15
- r 2Sa 23:29
- s Dj 26:7

Desni stupac

- a 1Lje 24:31
- b 1Sa 17:28
- c 1Sa 16:6
- d 1Sa 14:50
2Sa 3:27
- e 1Lje 22:17
1Lje 28:1
- f 1Mo 15:5
He 11:12
- g 2Sa 24:2
- h 1Lje 21:6
- i 2Sa 24:15
1Lje 21:7
- j 2Kr 18:15
- k 1Sa 8:14
2Lje 26:10
- l 1Kr 9:19
- m Pr 5:9
- n 1Sa 8:14
1Sa 22:7
- o 2Lje 9:27
- p 2Lje 26:10
- r 1Kr 5:11
2Lje 32:28
- s Iza 35:2

nom Sadok,^a **18** nad Judom Elihu,^b jedan od braće Davidove,^c nad Isakarom Omri, sin Mihaelov, **19** nad Zebulunom Išmaja, sin Obadijin, nad Naftalijem Jerimot, sin Azriellov, **20** nad sinovima Efrajimovim Hošea, sin Azazijin, nad polovinom plemena Manašeova Joel, sin Pedajin, **21** nad drugom polovinom plemena Manašeova u Gileadu Ido, sin Zaharijin, nad Benjaminom Jaasiel, sin Abnerov,^d **22** nad Danom Azarel, sin Jerohamov. To su bili knezovi^e plemena Izraelovih.

23 A David nije prebrojao one koji su imali dvadeset godina i manje, jer je Jehova obećao da će umnožiti Izraela da ga bude kao zvijezda na nebu.^f **24** Joab,^g sin Serujin, počeo je prebrojavati narod, ali nije završio,^h jer se podigao gnjevⁱ na Izraela. Zato broj nije zabilježen u ljetopisima kralja Davida.

25 Nad riznicama kraljev^j bio je Azmavet, sin Adielov. Nad spremištima u polju,^k u gradovima,^l selima i kulama bio je Jonatan, sin Uzijin. **26** Nad ratarima^m koji su obrađivali zemlju bio je Ezri, sin Kelubov. **27** Nad vinogradimaⁿ je bio Šimi iz Rame. Nad zalihama vina u vinogradima bio je Zabdi Šifmejac. **28** Nad maslinicima i smokvama^o u Šefeli^p bio je Baal-Hanan Gederac, a nad zalihama ulja^r Joaš. **29** Nad govedima što su pasla u Šaronu^s bio je Šitraj Šaronac, a nad govedima u dolinama bio je Šafat,

1Lje 27:28* Ili: "nizini".

sin Adlajev. **30** Nad devama^a je bio Obil Jišmaelac,^b a nad magarcima Jehdeja Meronočanin. **31** Nad sitnom stokom bio je Jaziz Hagrijac. Svi su oni nadzirali imetak kralja Davida.

32 Jonatan,^c Davidov nećak, razuman čovjek,^d bio je savjetnik i pisar. Jehiel, sin Hakmonijev,^e bio je s kraljevim sinovima.^f **33** Ahitofel^g je bio kraljev savjetnik,^h a Hušajⁱ Arkijac^j bio je kraljev prijatelj.^k **34** Poslije Ahitofela savjetnici su bili Jojada,^{*} sin Benajin,ⁱ i Ebjatar,^m a Joabⁿ je bio zapovjednik kraljeve vojske.

28 David je skupio u Jeruzalemu sve knezove^o Izraelove, plemenske knezove,^p zapovjednike skupina^r onih koji su služili kralju, tisućnike,^s stotnike,^t one koji su nadzirali sav imetak^u i stoku^v kralja i sinova njegovih,^z zajedno s dvoranima^a i junacima^b i svim drugim hrabrim ljudima. **2** Tada je kralj David ustao i rekao:

“Čujte me, braćo moja i narode moj! Poželio sam u srcu svojem^c da sagradim dom u kojem će počivati kovčeg saveza Jehovina i koji će biti podnožje nogama^d Boga našega te sam pripremio što treba za gradnju.^e **3** Ali pravi mi je Bog rekao: ‘Nećeš ti sagraditi dom imenu mojemu^f jer si ratnik i proljevao si krv.’^g **4** Jehova, Bog Izraelov, izabrao me od svega doma oca mojega^h da budem kraljⁱ nad Izraelom dovijeka. Jer Judu je izabrao za vođu,^j i u domu Ju-

27. poglavlje

a 1Sa 27:9
b 1Mo 37:25
c 2Sa 13:3
d 2Sa 21:21
e Izr 1:5
f Izr 10:13
g Izr 16:21
h 1Lje 11:11
i 1Lje 3:2
j 1Lje 3:5
k 2Sa 15:12
l 2Sa 16:23
m 2Sa 17:23
n Ps 119:24
o 2Sa 15:37
p 2Sa 16:16
q 2Sa 16:17
r 2Sa 23:20
s 1Kr 2:35
t 1Kr 1:7
u 1Lje 11:6

28. poglavlje

o 5Mo 31:28
p Jš 23:2
q 1Lje 27:16
r 1Lje 27:1
s 2Mo 18:25
t 1Sa 8:12
u 5Mo 1:15
v 1Lje 27:25
w 1Lje 27:29
z 2Sa 3:2
1Lje 3:5
a 1Sa 8:15
b 1Lje 11:10
c 1Kr 8:17
d Ps 132:5
e 1Lje 22:3
f 2Sa 7:13
g 1Kr 5:3
h 1Lje 17:4
i 1Lje 22:8
j 1Sa 16:1
k 1Sa 16:13
l 2Sa 7:8
m Ps 89:20
n 1Mo 49:10
o 1Lje 5:2
p Ps 60:7

Desni stupac

a Ru 4:22
b 1Sa 16:11
c 1Sa 13:14
d 1Sa 16:12
e 2Sa 3:2
f 1Lje 3:5
g 1Lje 22:9
h 1Lje 17:14
i 2Lje 1:8
j 2Sa 7:13
k 1Lje 17:13
l 2Sa 7:14
m 1Lje 17:14
n Ps 72:8
o 1Kr 6:12
p 5Mo 12:1
q 1Ti 3:15
r 1Ti 5:21
s 5Mo 6:3
t Ps 9:10
u Jr 9:24
v He 8:11
w 5Mo 10:12
x 1Kr 8:61
y 2Kr 20:3
z Ps 101:2
aa Ps 37:4
ab Ps 73:25

dinu dom oca mojega,^a a između sinova oca mojega^b bilo mu je po volji da mene postavi za kralja^c nad svim Izraelom. **5** A od svih sinova mojih, jer mi je mnogo sinova dao Jehova,^d izabrao je sina mojega Salamuna^e da sjedi na prijestolju^f kraljevstva Jehovina nad Izraelom.

6 I rekao mi je: ‘Sin tvoj Salamun sagradit će dom moj^g i dvorišta moja, jer sam njega izabrao da mi bude sin,^h a ja ću njemu biti otac.’ⁱ **7** Utvrdit ću kraljevstvo njegovo^j dovijeka ako bude odlučio izvršavao moje zapovijedi^k i držao moje zakone^l kao danas.’ **8** Sada, dakle, pred očima svega Izraela, pred zajednicom Jehovinom,^m pred Bogom našim koji nas sluša,ⁿ kažem vam: pazite da držite sve zapovijedi Jehove, Boga svojega, da biste zadržali u posjedu ovu dobru zemlju^o i dovijeka je ostavili u nasljedstvo sinovima svojim nakon sebe!

9 A ti, sine moj Salamune, upoznaj^p Boga oca svojega te mu služi^r srca potpuno odana^s i duše radosne,^t jer sva srca ispituje Jehova^u i svaku pomisao i želju razabire!^v Ako ga budeš tražio, dat će ti da ga nađeš.^z Ali ako ga ostaviš,^a odbacit će te zauvijek.^b **10** Znaj sada da te Jehova izabrao da sagradiš dom koji će biti svetište!^c Budi hrabar i počni graditi!”^c

11 David je dao sinu svojem Salamunu nacrt^d pred-

u 1Sa 16:7; 1Lje 29:17; Izr 17:3; Ot 2:23; v 1Mo 6:5; 5Mo 31:21; Ps 139:2; z 2Lje 15:2; Mt 7:7; He 11:6; Jk 4:8; a 2Lje 15:2; Ezr 8:22; b 5Mo 31:17; Ps 73:27; Iza 1:28; He 10:38; c 1Lje 22:16; d He 8:5.

vorja,^a prostorija u hramu, spremišta,^b gornjih soba,^c unutarnjih prostorija, prostorije za pomirbeni poklopac^d **12** i nacrt svega drugog za što je dobio upute pod nadahnućem:^e za dvorišta^f doma Jehovina i za sve blagovaonice^g unaokolo, za riznice doma pravoga Boga i za riznice posvećenih stvari.^h **13** Dao mu je upute za skupineⁱ svećenika i levita, za sav posao u službi u domu Jehovinu i za sav pribor za službu u domu Jehovinu. **14** Odredio je količinu zlata potrebnog za sav zlatni pribor za obavljanje različitih službi, i količinu srebra za sav srebrni pribor, za sav pribor^j za obavljanje različitih službi. **15** Odredio je težinu zlata za zlatne svijećnjake^k i njihove svjetiljke, prema težini svakog svijećnjaka i njegovih svjetiljki, isto tako i težinu srebra za srebrne svijećnjake, prema težini svakog svijećnjaka i njegovih svjetiljki i prema namjeni svakog svijećnjaka. **16** Odredio je količinu zlata za stolove na kojima će stajati naslagani kruhovi,^l za svaki stol, i količinu srebra za srebrne stolove, **17** i količinu čistoga zlata za vilice, zdjele,^m vrčeve, za zlatne zdjelice,ⁿ prema težini svake zdjelice, i srebra za zdjelice, prema težini svake zdjelice, **18** količinu čistoga zlata za kadičoni žrtvenik^o i za zlatne kerube^{*p} što predočavaju kola,^r koji će raširenih krila zaklanjati kovčeg saveza Jehovina.

1Lje 28:18* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

28. poglavlje

- a 2Lje 3:4
- b 1Lje 26:24
- c 1Kr 6:5
- d 3Mo 16:2
- 1Kr 6:19
- e 2Sa 23:2
- He 8:5
- f 1Kr 6:36
- 1Kr 7:12
- g 1Lje 9:26
- h 1Lje 26:20
- i 1Lje 24:1
- j 1Lje 9:29
- k 2Lje 4:7
- l 2Lje 4:8
- 2Lje 4:19
- m 2Kr 25:15
- n 1Kr 7:50
- o 1Kr 7:48
- p 2Mo 25:20
- 1Sa 4:4
- 1Kr 6:23
- Ps 80:1
- r Ps 18:10

Desni stupac

- a 2Mo 25:40
- b 1Lje 28:11
- c Jš 1:6
- 2Ko 5:6
- d 5Mo 31:6
- 1Lje 22:13
- e Jš 1:9
- f 5Mo 31:8
- Ri 8:31
- g Jš 1:5
- h 1Lje 24:1
- i 1Lje 24:20
- 1Lje 25:1
- j 2Mo 35:26
- 2Mo 36:2
- Ps 110:3
- k 2Mo 36:1
- l 1Lje 22:17
- 1Lje 28:1

29. poglavlje

- m 1Lje 28:8
- n 1Kr 8:19
- 1Lje 28:5
- o 1Kr 3:7
- Izr 4:3
- p 2Lje 2:4
- r 1Lje 22:3
- s Pr 9:10
- t 1Lje 22:16
- u 1Lje 22:14
- v 1Lje 22:4
- z 2Mo 28:9
- a Ps 26:8
- Ps 27:4
- Ps 122:1
- b 1Lje 21:24
- Izr 3:9
- c 1Lje 22:5
- 1Lje 22:16

19 I David je rekao: "Jehova mi je dao da razumijem sve to što je bilo zapisano^a njegovom rukom, koja je bila na meni, sve što treba izraditi prema nacrtu."^b

20 I David je rekao sinu svomejemu Salamunu: "Budi hrabar^c i jak i počni graditi! Ne boj se^d i ne plaši se,^e jer je s tobom Jehova Bog,^f moj Bog! Neće te napustiti^g niti će te ostaviti dok ne bude završen sav posao za službu u domu Jehovinu. **21** Tu su skupine svećenika^h i levitaⁱ koji će izvršavati svu službu u domu pravoga Boga. Imaš uza se za sav posao spremne^j ljude koji su vješti u svakom poslu,^k a tu su i knezovi^l i sav narod, koji će izvršiti svaku zapovijed tvoju."

29 Potom je kralj David rekao svoj zajednici:^m "Moj sin Salamun, kojega je Bog izabrao,ⁿ mlad je^o i neiskusn, a posao je velik, jer taj dvor nije za čovjeka,^p nego za Jehovu Boga. **2** Pripremio sam^r za dom Boga svojega koliko sam god mogao^s zlata^t za stvari zlatne, srebra za srebrne, bakra za bakrene, željeza^u za željezne i drva^v za drvene, zatim kamena oniksa,^z kamenja što se veže žbukom, raznobojnog kamenja za slaganje ukrasa,^{*} svakojakoga skupocjenog kamena i mnogo alabastera. **3** Iz ljubavi^a prema domu Boga svojega dajem još i svojega vlastitog^b zlata i srebra za dom Boga svojega, povrh svega što sam već pripremio za taj sveti dom:^c **4** tri tisuće talenata

1Lje 29:2* Ili: "mozaika".

zlata, zlata ofirskog,^a sedam tisuća talenata čistoga srebra da se oblože zidovi prostorija, 5 zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne i za sve radove koje će izvesti vješti ljudi. Bi li još tko htio danas dragovoljno priložiti rukom svojom dar Jehovi?"^b

6 I knezovi^c rodova,^d knezovi plemena izraelskih,^e tisućnici,^f stotnici^g i oni koji su nadzirali kraljeve poslove^h prilagali su dragovoljno. 7 I dali su za službu u domu pravoga Boga zlata pet tisuća talenata* i deset tisuća darika,^g sreb- ra deset tisuća talenata, bakra osamnaest tisuća talenata i željeza stotinu tisuća talenata.ⁱ 8 Svi koji su imali drago kamenje davali su ga u riznicu doma Jehovina, pod nadzor Jehielai^j Geršonovca.^k 9 I narod se radovao što su dragovoljno prilagali, jer su cijelim srcem dragovoljno prilagali Jehovi.^l I kralj David silno se radovao.^m

10 Potom je David blagoslovioⁿ Jehovu pred svom zajednicom^o i rekao je: "Blagoslovljen da si,^p Jehova, Bože Izraela,^r oca našega, odvijeka i dovijeka! 11 Tvoja je, Jehova, veličina^s i moć^t i ljepota^u i uzvišenost^v i čast,^z jer je tvoje sve na nebu i na zemlji.^a Tvoje je kraljevstvo,^b Jehova, ti si uzvišen kao poglavar svima.^c 12 Od tebe je bogatstvo^d i slava,^e ti vladaš nad svim.^f U tvojoj je ruci sila^g i moć,^h u tvojoj je ruci da uzvisišⁱ i daš snagu svima.^j 13 Zato ti

1Lje 29:7* Vidi dodatak 13. 7* Perzijski zlatnik. Vidi dodatak 13.

29. poglavlje

a Job 28:16
b 2Mo 35:5
c 1Lje 27:1
d 1Lje 23:11
e 1Lje 28:1
f 2Mo 18:25
1Lje 13:1
g 5Mo 1:15
1Lje 27:1
h 1Lje 27:25
1Lje 27:29
1Lje 27:31
i 2Ko 9:11
j 1Lje 26:22
k 1Lje 6:1
1Ko 9:7
l 2Mo 35:5
m Dj 20:35
n 2Lje 31:8
o 1Kr 8:14
2Lje 6:3
p 1Kr 8:15
r 1Mo 32:28
Ps 68:35
s Ps 145:3
1Ti 1:17
t 1Mo 17:1
Ot 5:13
u 1Lje 29:13
Ps 71:8
v 1Sa 15:29
z 1Lje 16:27
Ps 8:1
a Ps 24:1
Ps 115:15
Iza 42:5
Jr 10:12
b Ps 103:19
Mt 6:10
c Ne 9:5
Ps 97:9
d 5Mo 8:18
Izr 10:22
Flp 4:19
e 1Kr 3:13
Iv 17:5
f 2Lje 20:6
g Izr 18:10
Iza 40:26
h 5Mo 3:24
Ef 1:19
Ot 15:3
i 2Lje 1:12
Ps 75:7
j 2Lje 16:9
Ps 18:32
Ps 28:8
Iza 40:29
1Pe 4:11

Desni stupac

a Ps 105:1
b Ps 106:1
c Iza 63:14
d 2Sa 7:18
e Ps 115:1
Flp 2:13
f Ps 50:12
g 3Mo 25:23
He 11:13
h Job 14:2
Jk 4:14
i Ps 24:1
j 1Lje 28:9
k Izr 11:20
Izr 15:8
Dj 24:16
He 1:9
l Ps 7:10
Ps 94:15
m 2Mo 3:6
n 1Lje 28:9

sada zahvaljujemo,^a Bože naš, i hvalimo^b divno ime tvoje.^c

14 Jer tko sam ja^d i što je narod moj da bismo ti mogli dragovoljno priložiti sve ovo?^e Od tebe sve dolazi^f i primivši iz tvoje ruke, dali smo ti. 15 Mi smo pred tobom došli^g kao i svi praoci naši. Naši su dani na zemlji kao sjena,^h bez nade. 16 Jehova, Bože naš, sve ovo izobilje što smo pripremili da ti sagradimo dom za sveto ime tvoje dolazi iz tvoje ruke i sve je tvoje.ⁱ 17 Znam, Bože moj, da ti ispituješ srca^j i da ljubiš čestitost.^k Ja sam čestita srca^l dragovoljno prinio sve ovo i sada radosno gledam kako ti tvoj narod koji se nalazi ovdje dragovoljno prinosi darove. 18 Jehova, Bože praotca naših Abrahama, Izaka i Izraela,^m sačuvaj dovijeka takve misli i takvu želju u srcu naroda svojegaⁿ i usmjeri srce njegovo k sebi!^o 19 A sinu mojemu Salamunu daj srce koje će ti biti potpuno odano,^p da se drži zapovijedi tvojih,^r opomena tvojih,^s uredaba tvojih^t te da izvrši sve što treba i sagradi taj dvor^u za koji sam sve pripremio!^v

20 Tada je David rekao svoj zajednici:^z "Blagoslivljajte^a sada Jehovu, Boga svojega!" I sva je zajednica blagoslivljala Jehovu, Boga praotca svojih, te su se poklonili^b i pali ničice^c pred Jehovom i pred kraljem. 21 I sutra-

o Ps 10:17; Ps 86:11; 2So 2:17; p 1Kr 8:61; 2Kr 20:3; Mk 12:30; r 1Kr 6:12; 1Lje 28:7; s 5Mo 4:45; 5Mo 6:17; 1Kr 2:3; t 5Mo 7:11; 5Mo 12:1; u 1Lje 29:1; v 1Lje 22:14; z 1Lje 28:8; a 1Lje 16:36; Ps 134:2; Ps 145:1; Ef 1:3; b 1Mo 24:26; 2Mo 4:31; c 2Lje 7:3; Ot 7:11.

dan su prinosili žrtve paljenice^a Jehovi, a i druge su žrtve prinosili^b Jehovi: tisuću junaca, tisuću ovnova, tisuću jaganjaca sa žrtvama ljevanicama njihovim.^c Prinosili su mnogo žrtava za sav Izrael.^d **22** Toga su dana jeli i pili pred Jehovom silno se radujući.^e I po drugi su put postavili za kralja Salamuna, sina Davidova,^f i pomazali ga pred Jehovom za vođu,^g a Sadoka^h za svećenika. **23** I Salamun je sjeo na prijestolje Jehovinoⁱ kao kralj umjesto oca svojega Davida. Uspješno^j je kraljevao i svi su mu Izraelci bili poslušni. **24** Svi knezovi^k i junaci^l i svi sinovi kralja Davida^m podložili su se kralju Salamunu. **25** I Jehova je veoma uzvisio Salamunaⁿ pred očima svega Izraela i dao mu takvu kraljevsku čast kakvu prije njega nije imao nijedan kralj nad Izraelom.^o

29. poglavlje

- a 3Mo 1:3
- 1Kr 8:64
- b 2Lje 7:4
- Ezr 6:17
- c 3Mo 23:13
- 4Mo 15:5
- d 1Kr 8:63
- e 5Mo 12:7
- 2Lje 7:10
- Ne 8:12
- f 1Lje 23:1
- g 1Kr 1:35
- h 1Kr 2:35
- i 1Lje 28:5
- j 1Lje 22:11
- k 1Lje 22:17
- 1Lje 28:21
- l 1Lje 28:1
- m 2Sa 3:2
- 1Lje 3:5
- n 1Kr 3:12
- 2Lje 1:1
- o 2Lje 1:12
- Pr 2:9

Desni stupac

- a 1Lje 18:14
- Ps 78:71
- b 2Sa 5:4
- 1Kr 2:11
- c 2Sa 2:11
- d 2Sa 5:5
- e 1Kr 1:1
- Izr 16:31
- f 1Lje 29:12
- g Izr 29:23
- h 1Kr 2:1
- 1Kr 2:10
- i 1Kr 2:12
- 1Sa 9:9
- j 2Sa 7:2
- 2Sa 12:1
- k 1Lje 21:9
- l Da 2:21
- m 1Kr 2:11

26 Tako je David, sin Jišajev, vladao nad svim Izraelom.^a **27** Četrdeset je godina vladao nad Izraelom.^b U Hebronu je vladao sedam godina,^c a u Jeruzalemu je vladao tri-deset i tri godine.^d **28** Umro je u dubokoj starosti,^e nauživši se života, bogatstva^f i slave.^g Sin njegov Salamun počeo je vladati umjesto njega.^h **29** Povijest kralja Davida, od početka do kraja, zapisana je u zapisima vidio-caⁿⁱ Samuela, u zapisima proroka Natana^j i u zapisima vidio-ca[#] Gada.^k **30** Zapisano je sve o kraljevanju njegovu, pot-hvatima njegovim i događajima^l koji su se za njegova vremena zbivali u Izraelu i u svim kraljevstvima zemaljskim.^m

1Lje 29:29* Hebrejski: *haroeh*. **29[#]Ili:** "onoga koji vidi viđenja" (hebrejski: *hakoze*h), to jest onoga kojemu Bog u vizijama otkriva ono što je nepoznato ili što leži u budućnosti.

DRUGA KNJIGA

LJETOPIISA

1 Salamun, sin Davidov, učvrstio se u svojemu kraljevstvu^a i Jehova, Bog njegov, bio je s njim^b i veoma ga uzvisio.^c

2 I Salamun se obratio svemu Izraelu, tisućnicima,^d stotnicima,^e sucima^f i svim knezovima u svemu Izraelu,^g poglavarima rodova.^h **3** Potom su Salamun i sva zajednica^{*}

1. poglavlje

- a 1Kr 2:12
- b 2Sa 7:12
- c 1Kr 3:13
- 1Lje 29:25
- Pr 2:9
- Mt 6:29
- Mt 12:42
- d 2Mo 18:25
- e 5Mo 1:15
- f 1Lje 23:4
- 1Lje 26:29
- g 1Lje 28:1
- h 1Lje 24:31
- 1Lje 27:1

Desni stupac

- a 1Kr 3:5
- 1Lje 16:39
- 1Lje 21:29

s njim otišli na uzvišicu koja je bila u Gibeonu,^a jer je ondje bio šator sastanka^b koji je pripadao pravome Bogu, a koji je Mojsije, sluga^c Jehovin, načinio u pustinji. **4** A kovčeg^d pravoga Boga David je bio prenio iz Kirijat-Jearima^e na mjesto koje je pripremio za njega,^f jer je za njega bio razapeo šator u Jeruzalemu.^g

2Lje 1:3* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

b 2Mo 40:2; 3Mo 1:1; c 5Mo 34:5; He 3:5; d 2Sa 6:2; e 1Lje 13:5; f 1Lje 15:1; g 1Lje 16:1; Ps 132:5.

5 Bakreni žrtvenik^a koji je načinio Besalel,^b sin Urija, sina Hurova,^c nalazio se pred šatorom Jehovinim. Salamun i sva zajednica došli su onamo da se kao i obično posavjetuju s Bogom. 6 Salamun je ondje, na bakrenom žrtveniku što je bio pred šatorom sastanka, prinio žrtve pred Jehovom, prinio je na njemu tisuću žrtava paljenica.^d

7 Te se noći Bog ukazao Salamunu i rekao mu: "Traži što hoćeš da ti dam!"^e 8 A Salamun je odgovorio Bogu: "Ti si veliku milost* iskazao ocu mojemu Davidu^f i postavio si me za kralja umjesto njega.^g 9 Jehova Bože, neka se sada ispuni obećanje koje si dao ocu mojemu Davidu,^h jer si me postavio za kraljaⁱ nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji!"^j 10 Daj mi sada mudrosti i znanja^k da mogu voditi ovaj narod,^l jer tko može suditi ovome narodu tvojemu tako velikom?"^m

11 Tada je Bog rekao Salamunu: "Zato što si to poželio u srcu svojem,ⁿ a nisi tražio izobilje, ni bogatstvo, ni slavu, ni duše onih što te mrze niti si tražio dug život,^o nego si tražio mudrost i znanje da možeš suditi narodu mojemu nad kojim sam te postavio kraljem,^p 12 zato ti dajem mudrost i znanje.^r Ali dajem ti i izobilje i bogatstvo i čast kakvu nije imao nijedan kralj prije tebe^s i kakvu neće imati nijedan poslije tebe."^t

2Lje 1:8* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

1. poglavlje

- a 2Mo 38:1
- b 2Mo 31:2
- c 1Lje 2:20
- d 1Kr 3:4
- e 1Kr 3:5
- f 2Sa 7:8
- Ps 89:28
- g 1Lje 28:5
- h 2Sa 7:12
- 1Lje 17:25
- 1Lje 28:6
- Ps 132:11
- i 1Sa 2:7
- 1Kr 7:17
- j 1Mo 13:16
- k 1Kr 3:9
- Izr 2:6
- Izr 3:13
- Jk 1:5
- l 4Mo 27:17
- 2Sa 5:2
- m 1Kr 3:8
- Ps 72:2
- n 1Sa 16:7
- 1Lje 29:17
- o 1Kr 3:11
- p 1Kr 3:28
- Izr 14:8
- r 1Kr 3:12
- Ps 34:10
- Ef 3:20
- 1Iv 5:15
- s 1Lje 29:25
- 2Lje 9:22
- Pr 2:9
- t 1Kr 3:13

Desni stupac

- a 1Kr 3:4
- 1Lje 16:39
- 1Lje 21:29
- b 2Mo 40:2
- c 1Kr 4:25
- d 5Mo 17:16
- 1Kr 4:26
- e 2Lje 8:6
- 2Lje 9:25
- f 1Kr 10:21
- g 1Kr 10:27
- h 2Lje 9:27
- 2Lje 26:10
- i 2Lje 9:28
- j 1Kr 10:28
- k 1Kr 10:29

2. poglavlje

- l 1Kr 5:5
- m 5Mo 12:11
- 1Lje 22:10
- n 1Kr 7:1
- o 1Kr 5:15
- p 1Kr 5:16
- 1Kr 9:22
- 2Lje 2:18
- r 1Kr 5:1
- s 2Sa 5:11
- 1Lje 14:1
- t 1Kr 8:19
- u 2Lje 6:33
- v 1Kr 8:64
- z 2Mo 30:7
- a 2Mo 25:30
- 3Mo 24:8
- Mt 12:4
- b 4Mo 28:4
- c 2Mo 20:10
- 4Mo 28:9
- d 4Mo 10:10
- 4Mo 28:11

13 I Salamun se s uzvišice u Gibeonu,^a od šatora sastanka,^b vratio u Jeruzalem i kraljevao je nad Izraelom.^c 14 Salamun je sakupljao bojna kola i konje, tako da je imao tisuću i četiri stotine kola i dvanaest tisuća konja^d i raspredio ih je po gradovima gdje je držao kola^e i kod sebe u Jeruzalemu. 15 I kralj je nakupio u Jeruzalemu toliko mnogo srebra i zlata da ga je bilo kao kamenja,^f a cedrovine kao divljih smokava^g u Šefeli.^{*h} 16 Salamun je uvozio konje iz Egipta.ⁱ Trgovci kraljevi nabavljali su konje po određenoj cijeni.^j 17 Jedna kola dovezena iz Egipta bila su po šest stotina srebrnjaka i konj po stotinu i pedeset. Preko tih su trgovaca uvozili i svi kraljevi hetitski i sirijski.^k

2 Salamun je izdao zapovijed da se sagradi dom^l imenu Jehovinu^m i kraljevski dvor njemu samom.ⁿ 2 I Salamun je odredio sedamdeset tisuća nosača, osamdeset tisuća ljudi za klesare u planini^o i tri tisuće i šest stotina nadglednika nad njima.^p 3 Potom je Salamun poručio Hiram,^r kralju tirkom: "Ocu mojemu Davidu^s slao si cedrovine da sagradi sebi dvor za stanovanje. 4 Evo, ja namjeravam sagraditi^t dom imenu^u Jehove, Boga svojega, i posvetiti^v ga njemu, da se pred licem njegovim pali mirisni kad,^z da se redovito postavljaju naslagani kruhovi^a i da se prinose žrtve paljenice ujutro i uvečer,^b na dane počinka,^{*c} na mladake^d

2Lje 1:15* Ili: "u nizini". 2:4* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

i na blagdane^a Jehove, Boga našega. Neka se tako dovijeka^b čini u Izraelu! **5** Dom koji ću graditi bit će velik,^c jer je naš Bog veći od svih drugih bogova.^d **6** Tko bi mu mogao sagraditi dom^e kad ga nebesa i nebo nad nebesima ne mogu obuhvatiti?^f Tko sam ja^g da mu sagradim dom — osim da to bude mjesto gdje će se prinosi spaljivati pred licem njegovim?^h **7** Zato mi sada pošalji čovjeka vješta koji zna raditi sa zlatom, srebrom, bakrom,ⁱ željezom, crvenkastopurpurnom vunom, grimizom i plavim predivom te koji zna rezbariti. On će raditi zajedno s vještima ljudima što su kod mene u Judi i u Jeruzalemu, koje je izabrao otac moj David.^j **8** Pošalji mi iz Libanona^k drva cedrova,^l drva borovice^m i algumova drva,ⁿ jer znam da su sluge tvoji vješti u sječi drva libanonskih,^o a moji će sluge raditi s tvojim slugama. **9** Morat će mi se pripremiti mnogo drva, jer će dom koji namjeravam graditi biti izuzetno velik. **10** Evo, slugama tvojim, drvosječama što će obarati drva, dat ću za hranu dvadeset tisuća kora pšenice,^p dvadeset tisuća kora ječma, dvadeset tisuća bata vina^r i dvadeset tisuća bata ulja.”

11 Tada je Hiram, kralj tirski,^s poslao Salamunu ovaj pismeni odgovor: “Zato što ljubi svoj narod,^t Jehova te postavio za kralja nad njim.”^u **12** Hiram je još rekao: “Neka je blagoslovljen Jehova, Bog Izraelov,^v koji je stvorio nebasa i zemlju,^z jer je dao kralju Davi-

2. poglavlje

- a 3Mo 23:4
1Lje 23:31
- b 3Mo 23:14
3Mo 23:41
- c 1Lje 29:1
Ps 68:29
- d 2Mo 15:11
Ps 86:8
Ps 95:3
Ps 135:5
- e Iza 66:1
- f 1Kr 8:27
Dj 17:24
- g 2Sa 7:18
1Lje 29:14
- h 5Mo 12:6
i 2Mo 31:3
1Kr 7:14
- j 1Lje 22:15
- k 1Kr 5:14
l 1Kr 5:6
m 1Kr 5:8
2Lje 3:5
- n 1Kr 10:11
- o 1Kr 5:9
- p 1Kr 5:11
r Ezr 7:22
- s 1Kr 5:1
1Kr 9:11
1Lje 14:1
- t 5Mo 7:8
5Mo 33:3
- u 1Kr 10:9
- v 1Kr 5:7
Ps 72:18
- z 1Mo 1:1
Ps 33:6
Dj 17:24
Ot 4:11
Ot 10:6

Desni stupac

- a 2Lje 1:12
- b 2Lje 2:1
- c 1Kr 7:13
1Kr 7:40
2Lje 4:11
2Lje 4:16
Izr 22:29
- d 1Kr 7:14
- e 2Mo 31:5
- f 2Mo 39:1
- g 2Mo 39:2
- h 2Mo 39:5
- i 2Lje 3:14
- j 2Mo 39:6
- k 2Mo 31:4
2Mo 35:32
- l 2Lje 2:10
- m 1Kr 5:6
n 1Kr 5:8
o 1Kr 5:9
- p Jš 19:46
Ezr 3:7
Dj 9:36
- r 1Kr 5:13
1Kr 5:14
2Lje 8:8
- s 1Lje 22:2
- t 1Kr 5:15
- u 1Kr 5:17
1Kr 5:18
1Lje 22:15
- v 1Kr 5:16

3. poglavlje

- z 1Kr 6:14
1Lje 29:19
- a 1Mo 22:2
1Mo 22:14
b 2Sa 24:25
1Lje 21:18

du mudroga sina, obdarenog razboritošću i razumom,^{*a} koji će sagraditi dom Jehovi i kraljevski dvor sebi.^b **13** Zato ti sada šaljem Hiram-Abija,^c čovjeka vještog i razumnog, **14** sina jedne žene iz plemena Danova, kojemu je otac iz Tira. On zna raditi sa zlatom, srebrom, bakrom,^d željezom, kamenom,^e drvom, crvenkastopurpurnom vunom,^f plavim predivom,^g finim^h platnom, grimizom,ⁱ zna rezbariti^j sva-kovrsne rezbarije i praviti nar-crte^k za sve što mu se povjeri da načini. On će raditi s tvojim vještima ljudima i s ljudima gospodara mojega Davida, oca tvojega. **15** Neka sada gospodar moj pošalje slugama svojim pšenice, ječma, ulja i vina, kao što je obećao!^l

16 A mi ćemo posjeći drva^m na Libanonu koliko ti god trebaⁿ i dovest ćemo ti ih u splavima morem^o do Jope,^p a ti ih onda otpremi u Jeruzalem.”

17 Salamun je prebrojio sve došljake koji su bili u zemlji Izraelovoj^r poslije popisa koji je bio proveo otac njegov David^s i bilo ih je stotinu pedeset tri tisuće i šest stotina. **18** I od njih je odredio sedamdeset tisuća ljudi za nosače,^t osamdeset tisuća za klesare^u u planini i tri tisuće i šest stotina za nadglednike koji će nadzirati ljude u službi.^v

3 I tako je Salamun počeo graditi dom Jehovin^z u Jeruzalemu na brdu Moriji,^a gdje se Jehova ukazao ocu njegovu Davidu,^b na mjestu koje je pripremio David, na gumnu

2Lje 2:12* Vidi bilješku za Izr 3:5.

Ornana^a Jebusejca. **2** Počeo je graditi drugoga dana drugoga mjeseca četvrte godine kraljevanja svojega.^b **3** Ovo su temelji koje je položio Salamon za gradnju doma pravoga Boga: dužina im je bila šezdeset lakata, po staroj mjeri lakata,* a širina dvadeset lakata.^c **4** Predvorje^d s prednje strane doma bilo je dugo dvadeset lakata, koliko je bio širok dom, a visoko stotinu i dvadeset. Iznutra ga je obložio čistim zlatom. **5** Veliki dom^{*e} obložio je drvom borovice, prekrivio ga čistim zlatom,^f a potom je načinio ukrase u obliku palmi^g te lance.^h **6** Zatim je obložio dom skupocjenim kamenom i tako ga ukrasio.ⁱ Zlatom^j je bilo iz zemlje zlata. **7** Tako je dom obložio zlatom:^k stropne grede, pragove, zidove i vrata. Na zidovima je izrezbario ukrase u obliku keruba.^{*l}

8 Načinio je i Svetinju nad svetinjama.^m Bila je duga dvadeset lakata, koliko je bio širok dom, a široka dvadeset lakata.ⁿ Obložio ju je sa šest stotina talenata čistoga zlata. **9** Zlato za čavle^o težilo je pedeset šekela.* I gornje sobe obložio je zlatom.

10 U unutrašnjosti Svetinje nad svetinjama načinio je dva keruba,^p kiparski rad, i obložio ih zlatom.^r **11** Krila tih keruba^s protezala su se dvadeset lakata u dužinu. Jed-

2Lje 3:3* "Stara mjera lakta" je vjerojatno isto što i dugi lakat, koji je imao 51,8 centimetara. Vidi bilješku za Eze 40:5 i dodatak 13. **5*** "Veliki dom" vjerojatno se odnosi na Svetinju. **7*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. **9*** Vidi dodatak 13.

3. poglavlje

- a 2Sa 24:18
1Lje 21:22
b 1Kr 6:1
c 1Kr 6:2
d 1Kr 6:3
2Lje 29:7
e 1Kr 6:15
f 1Kr 6:22
1Lje 29:4
g 1Kr 6:29
h 1Kr 6:21
i 1Lje 29:2
1Lje 29:8
j 1Lje 29:4
k 2Mo 26:29
l 2Mo 26:1
1Kr 6:29
m 2Mo 26:33
1Kr 8:6
He 9:3
He 9:24
n 1Kr 6:20
o 1Lje 22:3
p 1Kr 6:23
r 1Kr 6:28
s 1Kr 8:6
1Lje 28:18
2Lje 5:7

Desni stupac

- a 1Kr 6:24
b 1Kr 6:25
1Kr 6:27
c Mt 27:51
He 10:20
d 2Mo 26:31
e 2Mo 36:35
f 1Kr 7:15
1Kr 7:21
2Kr 25:13
2Lje 4:12
Ot 3:12
g 1Kr 7:16
2Kr 25:17
Jr 52:22
h 1Kr 7:17
i 1Kr 7:20
2Kr 25:17
2Lje 4:13
Jr 52:23
j 1Kr 7:21

4. poglavlje

- k 2Mo 38:2
1Kr 8:22
2Kr 16:14
l 2Mo 20:26
m 2Mo 30:20
2Mo 38:8
2Lje 4:6

no krilo, dugo pet lakata, do-dirivalo je zid doma, a drugo krilo, dugo pet lakata, dodirivalo je krilo drugog keruba.^a **12** Tako je i jedno krilo drugog keruba, dugo pet lakata, dodirivalo zid doma, a drugo krilo, dugo pet lakata, doticalo je krilo prvog keruba.^b **13** Raširena krila tih keruba imala su dvadeset lakata. Kerubi su stajali na nogama, lica okrenutih prema unutrašnjosti doma.

14 Načinio je i zavjesu^c od plavog prediva,^d crvenkastopurpurne vune, grimiza i finog platna, i na njoj je izvezao kerube.^e

15 Pred domom je načinio dva stupa^f dugačka trideset i pet lakata, a na svakome je bila glava^{*g} od pet lakata. **16** Potom je načinio lančice^h izradene poput ogrlice i stavio ih na vrh stupova. Načinio je stotinu šipakaⁱ i objesio ih na lančice. **17** Stupove je postavio pred hramom, jedan s desne strane, a drugi s lijeve. Desni^{*j} je nazvao Jakin,[#] a lijevi[△] Boaz.^{Ⓜj}

4 Načinio je bakreni žrtvenik^k dvadeset lakata dug, dvadeset lakata širok i deset lakata visok.^l

2 Potom je načinio lijevano more,^m koje je od jednog do drugog ruba imalo deset lakata. Bilo je okruglo, visoko pet lakata, a trebalo je uže od

2Lje 3:15* Ili: "kapitel". **17*** Ili: "južni", odnosno desni promatraču koji gleda na istok. **17^s** "Jakin" znači "on će utemeljiti". **17^a** Ili: "sjeverni", odnosno lijevi promatraču koji gleda na istok. **17^s** "Boaz" vjerojatno znači "jako; u snazi". Po svemu sudeći, imena oba stupa čitala su se zajedno, zdesna naljevo.

trideset lakata da ga se obuhvati.^a **3** Unaokolo ispod ruba imalo je ukrase u obliku tikve^b koji su ga okruživali, po deset na lakat okruživalo je more.^c Bila su dva reda ukrasa u obliku tikve, salivenih zajedno s morem. **4** Stajalo je na dvanaest bikova,^d od kojih su tri gledala prema sjeveru, tri prema zapadu, tri prema jugu, a tri prema istoku. More je stajalo odozgo na njima, a svojim su stražnjim dijelom svi bili okrenuti unutra.^e **5** Bilo je dlan* debelo, a rub mu je bio izrađen kao rub čaše, nalik ljljanovu cvijetu.^f Moglo je primiti tri tisuće bata.^g

6 Načinio je i deset spremnika za vodu i pet je stavio s desne strane, a pet s lijeve,^h da služe za pranje.ⁱ Vodom iz njih pralo se što je trebalo za žrtve paljenice.^j A more je bilo namijenjeno svećenicima da se peru vodom iz njega.^k

7 Zatim je načinio deset zlatnih svijećnjaka^l prema istom nacrtu^m i stavio ih u hram, pet s desne strane, a pet s lijeve.ⁿ

8 Potom je načinio deset stolova i postavio ih u hramu, pet s desne strane, a pet s lijeve.^o Načinio je i stotinu zlatnih zdjela.

9 Onda je načinio dvorište^p za svećenike,^r veliko dvorište^s i vrata u velikom dvorištu, a vrata je obložio bakrom.

10 More je postavio s desne strane, prema jugoistoku.^t

2Lje 4:5* Dlan je 7,4 centimetra. Vidi dodatak 13. **5*** Otprilike 66 000 litara. Radi se o maksimalnom kapacitetu kad ga se napunilo do ruba. Usporedi bilješku za 1Kr 7:26 i dodatak 13.

4. poglavlje

- a 1Kr 7:23
- b 1Kr 6:18
- c 1Kr 7:24
- d Jr 52:20
- e 1Kr 7:25
- f 1Kr 6:35
- g 1Kr 7:26
- Eze 45:14
- h 1Kr 7:39
- i 3Mo 9:14
- J 3Mo 1:9
- k 2Mo 29:4
- l 2Mo 37:17
- 2Lje 4:20
- Za 4:2
- m 1Lje 28:12
- n 2Mo 40:24
- o 2Lje 4:19
- p 2Mo 27:9
- 3Mo 6:16
- r 1Kr 6:36
- s 1Kr 7:12
- t 1Kr 7:39

Desni stupac

- a 2Mo 27:3
- 1Kr 7:45
- b 2Mo 38:3
- 2Kr 25:14
- c 1Kr 7:40
- d 2Lje 3:17
- e 1Kr 7:41
- f 1Kr 7:17
- g 1Kr 7:20
- h 1Kr 7:42
- Jr 52:22
- i 1Kr 7:27
- 2Kr 25:16
- Jr 52:17
- j 1Kr 7:38
- k 1Kr 7:23
- l 1Kr 7:25
- m 1Kr 7:40
- n 2Mo 38:3
- o Jr 52:19
- p 2Lje 2:13
- r JS 13:24
- JS 13:27
- s 1Kr 7:46
- t 1Kr 7:47
- 1Lje 22:3
- 1Lje 22:14
- Jr 52:20
- u 2Kr 24:13
- Ezr 1:7
- Jr 28:3
- v 2Mo 37:26
- 1Kr 7:48
- 2Lje 26:16
- Ot 8:3
- z 2Mo 25:24
- 2Lje 4:8
- a 2Mo 37:17
- 1Kr 7:49
- b 2Mo 25:37
- 1Kr 6:16
- d 2Mo 37:23
- e 1Kr 7:50
- f 1Kr 6:32

11 Naposljetku je Hiram načinio lonce,^a lopate^b i zdjele.^c

Tako je Hiram dovršio posao što ga je obavljao kralju Salamunu za dom pravoga Boga: **12** dva stupa,^d okrugle glave^e što su bile na vrhu dva stupa, dva mrežasta opleta^f što su prekrivala te dvije okrugle glave na vrhu stupova, **13** četiri stotine šipaka^g za dva mrežasta opleta, za svaki oplet po dva reda šipaka da prekriju dvije okrugle glave na vrhu stupova,^h **14** deset kolicaⁱ i deset spremnika za vodu^j na kolicima, **15** jedno more^k i dvanaest bikova ispod njega,^l **16** lonce, lopate,^m viliceⁿ i sav drugi pribor^o načinio je Hiram-Abiv^p od ugladenog bakra kralju Salamunu za dom Jehovin. **17** Kralj ih je dao saliti u ilovači, u Jordanskoj dolini* između Sukota^r i Serede.^s **18** I Salamun je načinio izuzetno mnogo svega tog pribora, tako da bakar nisu ni vaginali.^t

19 Salamun je načinio i sav drugi pribor^u za dom pravoga Boga: zlatni žrtvenik,^v stolove^z na koje se kruh stavljao pred Boga, **20** svijećnjake^a sa svjetiljkama^b od čistoga zlata što su se prema propisu trebali paliti pred najskrovitijom prostorijom,^{*c} **21** zlatne cvjetove, svjetiljke, klijesta za gašenje stijenja,^d sve od najčišćeg zlata, **22** podrezivače stijenja, zdjele, čaše, pepeonike, sve od čistoga zlata.^e I ulaz u dom,^f unutarnja vrata

2Lje 4:17* Vidi bilješku za 1Mo 13:10. **20*** Vidi bilješku za 1Kr 6:5.

Svetinje nad svetinjama i vrata^a hrama* u domu bila su od zlata.

5 Tako je Salamun dovršio sav posao oko doma Jehovina,^b te je počeo donositi stvari koje je posvetio David, otac njegov^c — srebro, zlato i sve druge predmete. I stavio ih je u riznice doma pravoga Boga.^d **2** Tada je Salamun pozvao k sebi u Jeruzalem starješine Izraelove,^e sve plemenske glavare^f i poglavare rodova^g sinova Izraelovih, da se donese kovčeg^h saveza Jehovina iz Davidova grada,ⁱ to jest Siona.^j **3** Tako su se svi ljudi Izraelovi skupili kod kralja na blagdan što se slavi u sedmome mjesecu.^k

4 Kad su došli svi starješine Izraelovi,^l sinovi Levijevi ponijeli su kovčeg.^m **5** I donijeli su kovčeg,ⁿ šator sastanka^o i sav sveti pribor^p što je bio u šatoru. Sve su to donijeli svećenici, leviti.^q **6** A kralj Salamun i sva zajednica izraelska što se skupila oko njega žrtvovali^s su pred kovčegom toliko ovaca i govoda da ih se nije moglo izbrojiti niti im se broj mogao odrediti. **7** Potom su svećenici unijeli kovčeg saveza Jehovina na mjesto njegovo, u najskrovitiju prostoriju^t doma, u Svetinju nad svetinjama,^u pod krila kerubima.^v **8** Kerubi su imali krila raširena iznad mjesta gdje je stajao kovčeg, tako da su kerubi odozgo zaklanjali kovčeg i motke njegove.^z **9** No motke su bile tako duge da su

2Lje 4:22* Vidi bilješku za 1Kr 6:3. **5:5*** Ili: "svećenici i leviti".

4. poglavlje

a 1Kr 6:34

5. poglavlje

b 1Kr 6:38

1Kr 7:51

c 1Lje 22:14

d 1Lje 26:26

Mt 23:17

e 1Kr 8:1

f 5Mo 1:13

g 1Lje 24:6

1Lje 24:31

2Lje 1:2

h 2Mo 25:10

4Mo 10:33

2Sa 6:12

2Lje 1:4

i 2Sa 5:7

2Sa 5:9

j Ps 2:6

Iza 35:10

Mt 21:5

k 3Mo 23:34

1Kr 8:2

2Lje 7:8

l Jš 23:2

m 2Mo 25:14

4Mo 4:15

1Lje 15:15

n 2Mo 37:1

o 2Mo 40:35

4Mo 4:31

p 4Mo 4:15

1Kr 7:48

r 1Kr 8:4

s 2Sa 6:13

1Kr 8:5

t 1Kr 6:23

u 1Kr 6:20

v 1Kr 8:6

z 2Mo 25:14

1Kr 8:7

Desni stupac

a 1Kr 8:8

b 2Mo 34:1

2Mo 40:20

5Mo 10:2

c 5Mo 4:15

d 2Mo 19:5

2Mo 24:7

5Mo 29:1

2Lje 6:11

Jr 31:32

e 2Mo 19:1

f 2Mo 19:10

4Mo 8:21

2Lje 29:34

2Lje 30:24

g 1Lje 24:1

2Lje 35:4

h 1Lje 15:16

1Lje 16:4

1Lje 23:3

1Lje 25:1

2Lje 29:25

Ezr 3:10

i 1Lje 6:39

1Lje 15:19

j 1Lje 6:33

1Lje 15:17

1Lje 25:6

k 1Lje 16:41

1Lje 25:3

l 1Lje 15:16

m 2Sa 6:5

n 2Lje 9:11

o 1Lje 15:24

p Iza 52:7

Flp 1:28

r Ps 69:30

s Ps 84:4

se krajevi motki vidjeli iz Svetinje pred najskrovitijom prostorijom,^{*} ali izvana se nisu vidjeli. Ondje stoje sve do današnjeg dana.^a **10** U kovčegu nije bilo ničega osim dvije ploče^b koje je Mojsije stavio u njega na Horebu,^c kad je Jehova sklopio savez^d sa sinovima Izraelovim prilikom njihova izlaska iz Egipta.^e

11 I svećenici su izašli iz svetoga mjesta (jer su se svi svećenici koji su se ondje našli posvetili,^f ne držeći se podjele na skupine).^g **12** Levitski^h pjevači, svi koji su pripadali Asafu,ⁱ Hemanu,^j Jedutunu,^k sinovima njihovim i braći njihovoj, u haljinama od finoga platna stajali su s činelama,^l psaltirima^m i harfamaⁿ istočno od žrtvenika, a s njima je bilo stotinu i dvadeset svećenika koji su trubili u trube.^o

13 I dok su trubači i pjevači složno u jedan glas^p hvalili Jehovu i zahvaljivali mu i dok je odjekivao zvuk truba, činela i drugih glazbala^q te hvaleospjev^r Jehovi: "Jer je dobar,^t jer dovijeka traje milost^{*} njegova",^u oblak je ispunio dom,^v dom Jehovin.^z **14** I svećenici nisu mogli od oblaka stajati ondje^a i vršiti službu, jer je slava^b Jehove, pravoga Boga, ispunila dom njegov.

6 Tada je Salamun rekao:^c "Jehova, ti si rekao da ćeš prebivati u gustoj tami,^d

t 1Lje 16:34; 2Lje 7:10; u 2Mo 34:6; v 1Kr 8:10; z 2Mo 40:34; 1Kr 8:11; a 2Mo 40:35; 2Lje 7:2; b 2Mo 16:10; Eze 10:4; Ot 21:23; 6. poglavlje c 1Kr 8:12; d 2Mo 20:21; 5Mo 4:11; Ps 97:2; He 12:18.

2Lje 5:9* Vidi bilješku za 1Kr 6:5. **13*** Ili: "vjevna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

2 a ja sam sagradio dom da bude uzvišeno prebivalište tvoje^a i mjesto gdje ćeš stanovati dovijeka.”^b

3 Potom se kralj okrenuo i stao blagoslivljati^c svu zajednicu izraelsku, a sva je zajednica izraelska stajala ondje.^d

4 I rekao je: “Neka je blagoslovljen Jehova, Bog Izraelov,^e koji je ustima svojim govorio s Davidom, ocem mojim,^f i rukom svojom ispunio obećanja svoja,^g govoreći: 5 ‘Od dana kad sam izveo narod svoj iz zemlje egipatske nisam izabrao grad ni iz kojeg plemena Izraelova da se u njemu sagradi dom gdje bi prebivalo ime moje,^h niti sam izabrao ikoga za vođu narodu svojemu Izraelu.’ⁱ 6 Ali sada sam izabrao Jeruzalem^j da u njemu prebiva ime moje i izabrao sam Davida da vlada nad narodom mojim Izraelom.’^k 7 I David, otac moj, poželio je u srcu svojem da sagradi dom imenu Jehove, Boga Izraelova.^l 8 No Jehova je Davidu, ocu mojemu, rekao: ‘Želja je srca tvogjega sagraditi dom imenu mojemu, i dobro je što ti je to na srcu.’^m 9 Ali nećeš ti sagraditi taj dom,ⁿ nego sin tvoj koji će ti se roditi,^o on će sagraditi dom imenu mojemu.’^p 10 I Jehova je ispunio riječ^q koju je dao i ja sam došao na mjesto Davida, oca svojega,^r i sjeo na prijestolje^s Izraelova, kao što je rekao Jehova,^t te sam sagradio dom imenu Jehove, Boga Izraelova,^u 11 i namjestio ondje kovčeg^v u kojem

2Lje 6:9* Doslovno: “koji će izaći iz bokova tvojih”.

6. poglavlje

- a 1Kr 8:13
- b 2Lje 2:4
Ps 132:14
- c 1Kr 8:55
- d Ne 8:5
- e Ps 41:13
Ps 145:10
Jk 3:9
- f 1Lje 17:12
- g 1Kr 8:15
Iza 55:11
- h 5Mo 12:5
- i 1Kr 8:16
- j 2Lje 12:13
Ps 48:1
- k 2Sa 7:8
1Lje 28:4
- l 2Sa 7:2
1Kr 5:3
- m 1Kr 8:18
2Ko 8:12
- n 1Kr 8:19
- o 2Sa 7:12
1Lje 17:4
- p Jš 21:45
Ne 9:8
- r 1Lje 29:23
- s 1Lje 28:5
He 1:8
- t 1Lje 17:11
- u 1Kr 8:20
- v 2Mo 40:20
1Kr 8:9
2Lje 5:10

Desni stupac

- a 1Kr 8:21
- b 1Kr 8:22
- c 2Mo 9:33
Ps 28:2
1Ti 2:8
- d Ne 8:4
- e 1Kr 6:36
- f 1Kr 8:54
Ps 95:6
Dj 20:36
- g Ezr 9:5
- h 1Lje 29:11
1Sa 2:2
Ps 86:8
Mi 7:18
- j 1Kr 8:23
- k 5Mo 7:9
2Kr 20:3
2Lje 16:9
Ne 1:5
- l 1Kr 3:6
1Kr 6:12
- m 2Sa 7:12
1Lje 22:10
- n 1Kr 8:24
- o 1Kr 6:12
- p Ps 132:12
- r Ps 26:3
- s 2Mo 24:10
- t 2Sa 7:25
Ps 119:49
- u 1Kr 8:26
- v 1Kr 8:27
Dj 7:48
- z 2Lje 2:6
Ne 9:6
Ps 148:13
Iza 40:12
Dj 17:24

je savez Jehovin što ga je sklopio sa sinovima Izraelovim.”^a

12 Potom je stao pred žrtvenik Jehovin pred svom zajednicom izraelskom^b i raširio ruke svoje.^c 13 (Salamun je naime načinio bakreno postolje^d i postavio ga nasred dvorišta.^e Bilo je pet lakata* dugo, pet lakata široko i tri lakta visoko. I Salamun je stajao na njemu.) I kleknuo^f je pred svom zajednicom izraelskom i raširio ruke svoje prema nebu,^g 14 govoreći: “Jehova, Bože Izraelov,^h nema Boga kao što si tiⁱ na nebu ili na zemlji, koji čuvaš savez^j i iskazuješ milost* slugama svojim koji ti služe^k svim srcem svojim.”^k

15 Ispunio si sluzi svojemu Davidu, ocu mojemu, ono što si mu obećao.^l Dao si mu obećanje ustima svojim, a rukom si ga svojom ispunio, kao što se vidi danas.^m 16 I sada, Jehova, Bože Izraelov, ispuni sluzi svojemu Davidu, ocu mojemu, ono što si mu obećao, govoreći: ‘Neće ti nestati nasljednika da sjedi preda mnoom na prijestolju Izraelovu,ⁿ samo ako sinovi tvoji^o budu pazili na put svoj i živjeli* po zakonu mojemu^p kao što si ti po mojoj volji živio.’^r 17 Molim te sada, Jehova, Bože Izraelov,^s neka se obistini obećanje^t koje si dao sluzi svojemu Davidu!^u

18 Ali hoće li doista Bog stanovati s ljudima na zemlji?^v Evo, ni nebo, ni nebo nad nebesima ne može te obuhvatiti,^z

2Lje 6:13* Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13. 14* Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 14* Doslovno: “koji hode pred tobom”. 16* Doslovno: “hodili”.

a kamoli ovaj dom što sam ga sagradio!^a **19** Jehova, Bože moj, obazri se na molitvu slugu svojega^b i na molbu njegovu kojom za milost moli^c te poslušaj vapaj^d i molitvu koju ti danas upućuje sluga tvoj!^e **20** Neka oči tvoje budno motre^f ovaj dom dan i noć, ovo mjesto za koje si rekao da će u njemu prebivati ime tvoje!^g Poslušaj molitvu koju ti upućuje sluga tvoj okrenut prema ovome mjestu!^h **21** Poslušaj molbe koje ti upućuju sluga tvojⁱ i narod tvoj Izrael okrenuti prema ovome mjestu!^j Čuj s mjesta gdje prebivaš, s neba,^k čuj i oprosti!

22 Ako tko zgriješi bližnjemu svojemu,^m pa ovaj zatraži od njega da se zakune i izloži prokletstvu,ⁿ i ako pod zakletvom dođe pred žrtvenik tvoj u ovome domu,^o **23** tada čuj s neba^p te budi sudac^r slugama svojim i naplati zlobe, obarajući djela njegova na glavu njegovu,^s a pravednoga proglasi pravednim,^t nagrađujući ga po pravednosti njegovoj.^u

24 Ako narod tvoj, Izraela, poraze neprijatelji njegovi^v zato što ti je grijeshio,^z ali se opet vrati k tebi^a i počne hvalliti ime tvoje,^b moliti se tebi^c i tražiti od tebe milost u ovome domu,^d **25** tada čuj s neba,^e oprosti grijeh narodu svojemu Izraelu^f i vrati ga^g u zemlju koju si dao njemu i praocima njegovim.^h

26 Ako se zatvori nebo i ne bude kišeⁱ jer su ti grijeshili,^j pa ti se pomole okrenuti prema ovome mjestu,^k dajući hvallu imenu tvojemu, i odvrate se

6. poglavlje

- a 1Kr 8:27
Iza 66:1
b 2Lje 6:33
Ps 65:2
Da 9:18
c 2Lje 33:13
Ps 6:9
d Ps 5:2
e 1Kr 8:28
f 2Kr 19:16
Ps 33:18
Ps 34:15
g 5Mo 26:2
2Lje 6:9
Ne 1:9
h 1Kr 8:29
i Ps 5:1
j 2Lje 7:12
Da 6:10
k 2Kr 19:20
2Lje 30:27
l 2Lje 7:14
Mi 7:18
m 1Sa 2:25
n Ne 10:29
o 1Kr 8:31
p 2Lje 30:27
Ps 123:1
r 1Kr 8:32
s 4Mo 5:27
2Kr 9:26
Job 34:11
Izr 1:31
Iza 3:11
Ga 6:7
t 5Mo 25:1
Ps 33:5
u Iza 3:10
Eze 18:20
v 3Mo 26:17
5Mo 28:25
Jš 7:8
z Jš 7:11
Za 2:14
a 3Mo 26:40
Ne 9:2
b Da 9:19
c Eze 9:5
d 1Kr 8:33
Da 9:3
e Iza 57:15
f 1Kr 8:34
g Ps 106:47
h 1Mo 13:15
2Mo 6:8
i Jk 5:17
j Eze 14:13
k 1Kr 8:35

Desni stupac

- a Iza 9:13
Eze 18:30
b Ps 86:11
Ps 119:102
Iza 30:20
Iza 54:13
c Iza 30:21
Jr 6:16
Jr 42:3
d 1Kr 18:1
Za 10:1
e 1Kr 8:36
f Ru 1:1
2Lje 6:25
2Lje 20:9
g 3Mo 26:16
5Mo 28:21
h Am 4:9
Hg 2:17
i 5Mo 28:22
Am 4:9
j 5Mo 28:38
Jl 1:4
Jl 2:25

od grijeha svojega jer si im nanosio nevolje,^a **27** tada čuj s neba i oprosti grijeh slugama svojim, narodu svojemu Izraelu, jer ti ih učiš^b pravome putu^c kojim trebaju ići, i pusti kišu^d na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u nasljedstvo.^e

28 Ako u zemlji zavlada glad^f ili je snade pošast,^g suša,^h plijesan,ⁱ ili navale skakavci^j ili žohari,^k ako ih opkole neprijatelji^l u zemlji gdje su gradovi njihovi,^m ako ih snade kakva god nevolja ili bolest,ⁿ **29** svaku molitvu,^o svaku molbu kojom za milost moli^p koji god čovjek ili sav narod tvoj Izrael^r — jer svaki poznaje svoju nevolju^s i svoju bol — šireći u molitvi ruke svoje prema ovome domu,^t **30** ti čuj s neba, iz prebivališta svojega,^u i oprosti^v i daj svakome prema svim putevima njegovim,^z jer ti poznaješ srce njegovo,^a jer samo ti poznaješ srce sinova ljudskih,^b **31** da bi te se bojali^c i išli putevima tvojim sve dane dok žive na zemlji koju si dao praocima našim.^d

32 Pa i kad tudinac, koji ne pripada narodu tvojemu Izraelu,^e nego je došao iz daleke zemlje zbog velikog imena tvojega^f i snažne ruke tvoje^g i mišice tvoje podignute,^h dođe i pomoli se okrenut prema ovome domu,ⁱ **33** tada čuj s neba, iz prebivališta svojega,^j i učini sve što te zamoli onaj

- k Ps 78:46; 13Mo 26:25; 2Lje 12:2; 2Lje 32:1; m 1Kr 8:37; n Eze 14:21; o 2Lje 20:6; Ps 91:15; p 2Lje 33:13; r 1Kr 8:38; s Izr 14:10; t Da 6:10; u Ps 33:14; Iza 63:15; Mt 23:22; v Ps 130:4; z Job 34:11; Ps 18:20; Ot 2:23; a 1Lje 28:9; Jr 11:20; b 1Sa 16:7; 1Kr 8:39; Jr 17:10; c 2Mo 20:20; d 1Mo 12:7; Jš 1:2; 1Kr 8:40; e 2Mo 12:48; Ru 1:16; Iza 56:3; f 4Mo 9:14; Jš 9:27; Iza 56:6; Iv 12:20; Dj 8:27; g 5Mo 3:24; Jš 2:11; h 1Kr 8:42; i Dj 2:10; j 2Lje 30:27; Ps 119:3; Ps 123:1; He 9:24.

tudinac,^a da bi svi narodi na zemlji upoznali ime tvoje^b i bojali se tebe^c kao i narod tvoj Izrael, i da bi znali da ovaj dom što sam ga sagradio nosi ime tvoje.^d

34 Ako narod tvoj pode u rat^e protiv neprijatelja svojih putem kojim ga pošalješ^f i ako ti se pomoli^g okrenut prema ovome gradu koji si izabrao i prema domu koji sam sagradio imenu tvomemu,^h **35** tada čuj s neba molitvu njihovu i molbu njihovu kojom za milost moleⁱ i daj im pravdu.^j

36 Ako ti zgriješe,^k jer nema čovjeka koji ne griješi,^l i ti se razgnjeviš na njih i predaš ih neprijateljima, pa ih porobljivači njihovi odvedu u zarobljeništvo u neku zemlju koja je daleko ili blizu,^m **37** a oni se urazume u zemlji u koju budu odvedeni u zarobljeništvo, obrate se i stanu te moliti za milost u zemlji u kojoj su zarobljeni,ⁿ govoreći: 'Zgriješili smo,^o krivo smo postupali,^p zlo smo činili',^r **38** ako se doista obrate k tebi svim srcem svojim^s i svom dušom svojom u zemlji porobljivača svojih^t koji su ih odveli u zarobljeništvo i pomole ti se okrenuti prema zemlji svojoj koju si dao pracocima njihovim i prema gradu koji si izabrao^u i prema domu koji sam sagradio imenu tvomemu,^v **39** tada čuj s neba, iz prebivališta svojega,^z molitvu njihovu i molbe njihove kojima za milost mole,^a daj im pravdu^b i oprosti^c narodu tvomemu koji ti je zgriješio.

40 Sada te molim, Bože moj, neka oči tvoje^d budu otvore-

6. poglavlje

- a 1Kr 8:43
- b Ps 22:27
- c Ps 46:10
- d Jr 10:7
- e Ot 14:7
- f 1Kr 8:43
- g 5Mo 20:1
- h 2Lje 14:11
- i 4Mo 31:2
- j Js 8:1
- k Su 1:2
- l 1Sa 15:3
- m 2Lje 14:11
- n 2Lje 20:6
- o 2Lje 3:2
- p i Ps 3:4
- q Da 9:17
- r Jz 37:36
- s 1Kr 8:46
- t 1Ps 130:3
- u Pr 7:20
- v Jr 3:23
- w 3Mo 26:34
- x Da 9:7
- y 1Kr 8:47
- z 3Mo 26:40
- aa Ne 1:6
- ab Ps 106:6
- ac Da 9:5
- ad Ezr 9:6
- ae Izr 28:13
- af 5Mo 30:2
- ag 1Sa 7:3
- ah Jr 29:13
- ai Dt 9:3
- aj 2Lje 33:7
- ak Da 6:10
- al 1Kr 8:48
- am 2Lje 30:27
- an Ps 123:1
- ao He 9:24
- ap 1Kr 8:49
- aq 1Mo 15:14
- ar Jr 51:36
- as c Mi 7:18
- at 2Lje 7:15
- au 2Lje 16:9
- av Ps 114
- aw Ps 34:15
- ax Iza 37:17

Desni stupac

- a Ps 17:1
- b Ps 31:2
- c Ps 65:2
- d b Ps 132:8
- e c 1Lje 28:2
- f d Jš 3:13
- g 1Sa 5:9
- h e Ne 9:25
- i Ps 65:4
- j f 1Kr 1:34
- k Ps 18:50
- l Dj 13:34

7. poglavlje

- h 1Kr 8:54
- i 1Kr 18:38
- j 3Mo 9:24
- k 1Lje 21:26
- l 2Mo 40:34
- m 1Kr 8:11
- n 1Mo 40:35
- o 2Mo 4:31
- p n Ps 95:6
- q o Ps 31:19
- r Mt 19:17
- s p Ru 2:20
- t Jr 31:3
- u Tu 3:22
- v r 1Kr 8:62
- w s 1Kr 8:63

ne i uši tvoje^a prignute na molitvu upućenu s ovoga mjesta!

41 Ustani^b sada, Jehova Bože, podi na mjesto počinka svojega,^c ti i kovčeg sile tvoje!^d Neka se svećenici tvoji, Jehova Bože, obuku u spasenje i vjerni tvoji neka se raduju dobru!^e **42** Jehova Bože, nemoj odbaciti pomazanika svojega!^f Sjeti se milosti* svoje koju si obećao sluzi svomemu Davidu!^g

7 Kad je Salamun završio molitvu,^h vatra je sišla s nebaⁱ i spalila žrtvu paljenicu^j i druge žrtve, a slava^k Jehovina ispunila je dom. **2** I svećenici nisu mogli ući u dom Jehovin^l jer je slava Jehovina ispunila dom Jehovin. **3** Kad su svi sinovi Izraelovi vidjeli kako se vatra i slava Jehovina spuštaju na dom, poklonili su se^m i pali ničiceⁿ na popločeni pod, licem do zemlje, i zahvaljivali su Jehovi "jer je dobar,^o jer do vijeka traje milost* njegova".^p

4 Tada su kralj i sav narod prinijeli žrtve pred Jehovom.^r **5** Kralj Salamun prinio je na žrtvu dvadeset i dvije tisuće govoda i stotinu i dvadeset tisuća ovaca.^s Tako su kralj i sav narod svečano otvorili^t dom pravoga Boga. **6** Svećenici^u su stajali na svojim mjestima, a leviti^v su imali glazbala koja je načinio kralj David^z da bi hvalili Jehovu i uz koja su pjevali u čast Jehovi,^a "jer do vijeka traje milost* njegova".^b

t 4Mo 7:10; 2Lje 2:4; Ezr 6:16; u 2Lje 5:11; v 1Lje 23:5; z 1Kr 10:12; a 1Lje 25:7; b Ps 138:8.

2Lje 6:42* Ili: "vjerne ljubavi". **7:3*** Ili: "vjevna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **6*** Ili: "vjevna ljubav".

Tako je David njihovom službom upućivao hvale. A pred njima su svećenici glasno trubili u trube,^a dok su svi Izraelci stajali.

7 Tada je Salamun posvetio^b središnji dio dvorišta što je ispred doma Jehovina, budući da je tamo prinosiso žrtve paljenice^c i masne komade žrtava zajedništva, jer na bakreni žrtvenik^d koji je Salamun načinio nisu mogle stati tolike žrtve paljenice, žitne žrtve^e i masni komadi.^f

8 I u to je vrijeme Salamun sedam dana slavio blagdan,^g a s njim i sav Izrael,^h veoma veliko mnoštvo narodaⁱ iz cijele zemlje, od ulaza u Hamat^j do doline* Egipta.^k **9** A osmoga su dana održali svečani skup,^l jer je svečanost povodom postavljanja žrtvenika trajala sedam dana i blagdan još sedam dana. **10** Dvadeset i trećega dana sedmoga mjeseca otpustio je ljude kućama njihovim. I otišli su radosni^m i vesela srca zbog svega dobraⁿ što ga je Jehova učinio Davidu i Salamunu i narodu svojemu Izraelu.^o

11 Tako je Salamun završio dom Jehovin^p i kraljevski dvor^r i uspješno je izvršio u domu Jehovinu i u dvoru svojemu sve što je poželio u srcu svojemu. **12** I Jehova se noću ukazao^s Salamunu i rekao mu: "Uslišio sam molitvu tvoju^t i izabrao^u ovo mjesto da mi bude dom u kojem će se prinositi žrtve.^v **13** Ako zatvorim nebo da ne pada kiša^z i zapovjedim skakavcima da po-

7. poglavlje

- a 2Lje 5:13
- b 1Kr 8:64
- c 3Mo 1:3
- d 2Lje 4:1
- e 3Mo 2:1
- f 3Mo 4:8
- g 3Mo 23:34
- h 5Mo 16:13
- i 1Kr 8:65
- j 2Lje 30:13
- k 4Mo 34:8
- l 2Kr 14:25
- m 4Mo 34:5
- n 2Kr 24:7
- o Iza 27:12
- p 3Mo 23:36
- q 5Mo 16:8
- r Ne 8:18
- s 5Mo 12:7
- t 5Mo 16:15
- u Ne 8:10
- v 2Lje 6:41
- w 1Kr 8:66
- x 1Kr 9:1
- y Pr 2:4
- z 1Kr 9:2
- aa 2Lje 1:7
- ab 2Kr 20:5
- ac Ps 66:19
- ad Lk 1:13
- ae Dj 10:31
- af 1Pe 3:12
- ag 5Mo 12:5
- ah Ps 78:68
- ai v 5Mo 12:6
- aj 2Lje 2:6
- ak z 2Lje 6:26

Desni stupac

- a 5Mo 28:38
- b 3Mo 26:16
- c 4Mo 16:46
- d Eze 14:19
- e 2Mo 19:5
- f 5Mo 32:9
- g 4Mo 6:27
- h Iza 43:10
- i Iza 63:19
- j 3Mo 26:41
- k 2Lje 33:12
- l Jk 4:10
- m 2Lje 6:37
- n Ho 5:15
- o 5Mo 30:2
- p Iza 28:13
- q Iza 55:7
- r 2Lje 30:27
- s 2Lje 6:39
- t Ps 103:3
- u Ps 60:2
- v 1Lje 16:9
- w 2Lje 6:40
- x 5Mo 12:21
- y 1Kr 9:3
- z 1Kr 8:16
- aa 2Lje 6:20
- ab 1Kr 9:4
- ac Ps 26:3
- ad 5Mo 4:40
- ae 5Mo 12:1
- af v 5Mo 4:5
- ag z 2Sa 7:13
- ah a Ps 89:28
- ai b 1Kr 9:5
- aj c He 10:38
- ak d 3Mo 26:15
- al Ps 73:27
- am e 5Mo 28:15
- an f Jš 23:16
- ao g 2Mo 20:5
- ap 1Kr 9:6
- aq h 5Mo 4:26
- ar 2Kr 17:20

haraju zemlju^a i ako pošaljem pošast na svoj narod,^b **14** pa se moj narod,^c koji nosi ime moje,^d ponizi^e i pomoli^f i potraži lice moje^g te se vrati sa zlih puteva svojih,^h ja ću tada čuti s nebaⁱ i oprostiti im grijeh,^j i izliječit ću zemlju njihovu.^k **15** Oči će moje biti otvorene^l i uši moje prigru-te^m na molitvu njihovu s ovoga mjesta. **16** Zato sam, evo, izabraoⁿ i posvetio ovaj dom da u njemu do vijeka^o prebiva ime moje.^p I ovdje će uvijek biti oči moje i srce moje.^r

17 A time, budeš li mi služio kao što mi je služio* otac tvoj David,^s čineći sve što sam ti zapovjedio,^t i budeš li držao uredbе moje^u i zakone moje,^v **18** utvrdit ću prijestolje kraljevstva tvoga,^z držeći se saveza koji sam sklopio s ocem tvojim Davidom,^a govoreći: 'Neće ti nestati nasljednika koji bi vladao Izraelom.'^b **19** Ali ako se odvratite od mene^c i ostavite odredbe moje^d i zapovijedi moje^e koje sam stavio pred vas te podete za drugim bogovima da im služite^f i da im se klanjate,^g **20** istrijebit ću vas iz zemlje koju sam vam dao.^h I ovaj dom koji sam posvetioⁱ imenu svojemu odbacit ću od lica svojega,^j te će ga svi narodi s prezirom spominjati*^k i rugati^l mu se. **21** Od doma ovoga ostat će samo ruševine^m i tko god bude prolazio pokraj

i 1Kr 9:7; j 2Kr 25:9; k Ps 44:14; l 5Mo 28:37; Jr 24:9; m 1Kr 9:8; 2Kr 25:9; Jr 7:4.

2Lje 7:17* Doslovno: "budeš li preda mnom hodio kao što je hodio". **20*** Doslovno: "bit će izreka (poslovica)".

njega zaprepašteno^a će pitati: ‘Zašto je Jehova učinio takvo što zemlji ovoj i domu ovome?’^b **22** I odgovorit će im se: ‘Zato što su ostavili Jehovu,^c Boga praotaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje egipatske,^d i priklonili se drugim bogovima,^e klanjali im se i služili im.^f Zato im je nanio svu tu nevolju.’^g

8 A kad je prošlo dvadeset godina^h tijekom kojih je Salamun sagradio dom Jehovinⁱ i svoj dvor,^j **2** utvrdio je Salamun gradove koje mu je dao Hiram^k i u njima je naselio sinove Izraelove. **3** Potom je Salamun otišao na Hamat-Sobu i osvojio je. **4** Zatim je utvrdio Tadmor u pustinji i sve gradove što su služili kao skladišta,^l koje je sagradio u Hamatu.^m **5** Sagradio je Gornji Bet-Horonⁿ i Donji Bet-Horon,^o utvrđene gradove sa zidinama,^p vratima i zasunima,^r **6** zatim Baalat^s i sve gradove što su mu pripali, a služili su kao skladišta, sve gradove za bojna kola^t i gradove za konjanike^u i sve što je god Salamun poželio^v graditi u Jeruzalemu, na Libanonu^z i u svojoj zemlji kojom je vladao.

7 A sve koji su preostali od Hetita,^a Amorejaca,^b Perizana,^c Hivijaca^d i Jebusejaca,^e koji nisu bili Izraelci,^f **8** sinove njihove koji su ostali nakon njih u zemlji, a koje sinovi Izraelovi nisu istrijebili,^g Salamun je uzimao za ropski rad, i tako je sve do danas.^h **9** Ali nikoga od sinova Izraelovih Salamun nije učinio robom za svoj posao,ⁱ nego su oni bili ratnici,^j zapovjednici pobočnika

7. poglavlje

- a 2Lje 29:8
- Jr 19:8
- Da 9:12
- b 5Mo 29:24
- Jr 22:8
- c 2Lje 15:2
- Ps 73:27
- d 2Mo 12:51
- 5Mo 29:25
- e Ps 115:8
- Iza 2:8
- Jr 2:11
- Jr 10:14
- f 1Kr 9:9
- g 5Mo 4:26
- 2Lje 36:17
- Jr 22:9

8. poglavlje

- h 1Kr 9:10
- i 1Kr 6:37
- 1Kr 6:38
- j 1Kr 7:1
- k 2Sa 5:11
- 1Kr 5:2
- l 1Kr 9:19
- m 2Sa 8:9
- 2Kr 14:28
- n Jš 16:5
- 1Lje 7:24
- o Jš 16:3
- 1Kr 9:17
- p 4Mo 32:17
- 5Mo 28:52
- 2Kr 10:2
- 2Lje 12:4
- r 5Mo 3:5
- s Jš 19:44
- 1Kr 9:18
- t 1Kr 4:26
- u 1Kr 9:19
- v Pr 2:10
- z Su 3:3
- 1Kr 9:19
- a 1Mo 15:20
- 5Mo 7:1
- 1Kr 11:1
- 2Kr 7:6
- b 1Mo 15:21
- c 2Mo 34:11
- d 2Mo 23:23
- e 4Mo 13:29
- f 1Kr 9:20
- g Jš 15:63
- Jš 17:12
- Ps 106:34
- h Jš 16:10
- 1Kr 9:21
- 2Lje 2:17
- i 2Mo 19:6
- 3Mo 25:39
- j 1Sa 8:12

Desni stupac

- a 1Sa 8:11
- b 1Kr 9:22
- c 1Kr 5:16
- d 1Kr 9:23
- e 1Kr 3:1
- f 1Kr 9:24
- g 1Kr 7:8
- h 2Mo 29:43
- i 3Mo 1:3
- j 2Lje 4:1
- k 1Kr 6:3
- Eze 8:16
- l 2Mo 29:38
- 4Mo 28:3
- m 4Mo 28:9
- n 4Mo 10:10
- 4Mo 28:11

njegovih te zapovjednici bojnih kola njegovih^a i konjanika njegovih.^b **10** Kralj Salamun imao je dvije stotine i pedeset glavnih namjesnika^c koji su nadzirali ljude.^d

11 A kćer faraonovu^e preelio je Salamun iz Davidova grada^f u kuću koju je za nju sagradio,^g jer je rekao: “Premda mi je žena, ipak neće živjeti u domu Davida, kralja Izraelova, jer je svako mjesto na koje je došao kovčeg Jehovin sveto.”^h

12 Tada je Salamun stao prinostiti žrtve paljeniceⁱ Jehovi na žrtveniku^j Jehovinu koji je načinio ispred predvorja.^k

13 Prinostio je žrtve kao što je trebalo svakoga dana^l prema Mojsijevoj zapovijedi za dane počinka,^m za mladakeⁿ i za propisane blagdane^o tri puta godišnje^p — na Blagdan beskvasnih kruhova,^r na Blagdan tjedana^s i na Blagdan sjenica.^t

14 I postavio je skupine^u svećenika po službama njihovim, kako je propisao otac njegov David,^v i levite^z na dužnosti njihove da pjevaju hvale^a i da služe^b pred svećenicima svaki dan^c te vratate po skupinama njihovim za svaka vrata,^d jer je tako zapovjedio David, čovjek Božji. **15** I ni u čemu nisu odstupili od kraljeve zapovijedi za svećenike i levite i za riznice.^e **16** Tako je Salamun uspješno završio sav posao od dana kad je položio

o 2Mo 23:14; 3Mo 23:4; p 5Mo 16:16; r 3Mo 23:6; s 3Mo 23:16; Dj 2:1; t 3Mo 23:34; u 1Lje 24:1; 2Lje 5:11; Lk 1:5; v 1Lje 23:3; z 1Lje 15:16; 1Lje 25:1; a 1Lje 6:31; 1Lje 16:42; b 1Lje 16:4; 1Lje 24:31; c 2Lje 35:10; d 1Lje 9:17; 1Lje 26:1; e 1Lje 9:29; 1Lje 26:20.

2Lje 8:13* Doslovno: “šabate”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

temelj doma Jehovina pa sve dok ga nije dovršio.^a I tako je bio dovršen dom Jehovin.^b

17 Tada je Salamun otišao u Esjon-Geber^c i u Elot^d na morskoj obali u zemlji edomskoj.^e **18** A Hiram^f mu je po slugama svojim slao brodove i sluge koji su poznavali more,^g pa su oni zajedno sa slugama Salamunovim plovili u Ofir^h i odande bi uzeli četiri stotine i pedeset talenata^{*i} zlataⁱ i donijeli ga kralju Salamunu.^k

9 A kraljica od Sabe¹ čula je glas o Salamunu, pa je došla da iskuša Salamuna zagonetnim pitanjima.^m Došla je u Jeruzalem s pratnjom vrlo velikom i s devamaⁿ koje su nosile balzama,^o zlata^p vrlo mnogo i dragog kamenja.^r Došavši k Salamunu, razgovarala je s njim o svemu što joj je bilo na srcu.^s **2** A Salamun joj je odgovorio na sve što ga je pitala,^t nije bilo ničega što je Salamunu bilo sakriveno i na što joj nije znao odgovoriti.^u

3 Kad je kraljica od Sabe vidjela mudrost Salamunovu,^v dom koji je sagradio,^z **4** jela na stolu njegovu,^a sluge njegove kako sjede za stolom, poslužitelje njegove što su dvorili kod stola i odjeću njihovu,^b peharnike^c njegove i odjeću njihovu te žrtve paljenice^d koje je priniosio u domu Jehovinu,^e zastao joj je dah.^{*f} **5** Stoga je rekla kralju: "Istina je što sam čula u zemlji svojoj o tebi i o mudrosti tvojoj.^f **6** Ali nisam povjerovala^g tome

2Lje 8:18* Vidi dodatak 13. **9:4*** Doslavno: "u njoj više nije bilo duha".

8. poglavlje

- a 1Kr 6:1
1Kr 6:7
- b 1Kr 7:51
- c 4Mo 33:35
1Kr 22:48
2Lje 20:36
- d 5Mo 2:8
2Kr 14:22
2Kr 16:6
- e 1Mo 36:1
1Kr 9:26
- f 2Sa 5:11
- g 1Kr 9:27
- h 1Kr 22:48
Ps 45:9
i 2Mo 38:24
- j 1Kr 10:22
2Lje 9:13
- k Pr 2:8

9. poglavlje

- l 1Kr 10:1
Iza 60:6
Lk 11:31
- m Mt 12:42
Mt 22:46
- n 1Mo 24:10
Iza 60:6
o 2Kr 20:13
- p Ps 72:15
- r 1Kr 10:2
Izr 17:8
- s Mt 12:34
- t 1Kr 10:3
Izr 1:5
- u 1Kr 3:12
- v 1Kr 3:28
1Kr 10:4
Pr 12:9
- z 1Kr 6:1
2Lje 3:1
2Lje 4:11
- a 1Kr 4:22
- b 1Kr 10:5
- c Ne 1:11
- d 3Mo 1:3
- e 2Lje 8:13
- f 1Kr 10:6
Mt 11:19
- g Izr 14:15
Lk 11:31

Desni stupac

- a 1Kr 10:7
Iv 20:25
- b Pr 1:16
- c 1Kr 4:31
1Kr 4:34
2Lje 1:12
- d Izr 3:13
Izr 8:34
- e 1Kr 10:8
- f 1Kr 5:7
Ps 72:18
- g 2Sa 15:25
Ps 18:19
- h 1Lje 29:23
i 1Kr 10:9
- j 5Mo 7:8
2Lje 2:11
- k Iv 1:49
- l 2Sa 8:15
1Kr 3:9
Iza 9:7
- m 2Sa 23:3
Ps 72:2
Iza 11:4
- n 1Kr 9:14
Ps 72:10
o 1Mo 43:11
p Izr 20:15

što se govori dok nisam došla i vidjela svojim očima.^a Doista, ni pola mi nije bilo rečeno o velikoj mudrosti tvojoj!^b Ti nadmašuješ ono što sam čula o tebi.^c **7** Sretni^d su ljudi tvoji, sretni su ovi sluge tvoji koji stalno pred tobom stoje i slušaju mudrost tvoju!^e **8** Neka je blagoslovljen^f Jehova, Bog tvoj, kojemu si tako omilio^g da te postavio na prijestolje svoje^h da budeš kralj umjesto Jehove, Boga svojega!ⁱ Bog tvoj ljubij^j Izraela i želi ga održati dovijeka, pa te zato postavio za kralja^k da sudiš^l i provodiš pravdu."^m

9 Potom je dala kralju stotinu i dvadeset talenata^{*} zlata,ⁿ balzama^o vrlo mnogo i dragog kamenja.^p Nikada više nije došlo toliko balzama koliko je kraljica od Sabe dala kralju Salamunu.^r

10 Pored toga, sluge Hiramovi^s i sluge Salamunovi, koji su donosili zlato^t iz Ofira, donosili su i algumovog drva^u i skupocjenog kamenja.^v **11** I kralj je od algumovog drva načinio stepenice^z u domu Jehovinu i u dvoru kraljevskom^a te harfe^b i psaltire^c za pjevače.^d Nikada se prije takvo što nije vidjelo u zemlji Judinoj.

12 A kralj Salamun dao je kraljici^e od Sabe sve što je poželjela i zatražila, više od onoga što je ona donijela kralju. Potom je otišla i vratila se u

r 1Kr 10:10; s 1Kr 9:27; t 1Kr 10:22; 2Lje 8:18; Ps 72:10; u 1Kr 10:11; v 2Lje 3:6; z 1Kr 6:8; a 1Kr 7:1; b 1Kr 10:12; 1Lje 25:1; Ps 92:3; Ps 150:3; c 2Sa 6:5; 1Lje 23:5; d 1Lje 9:33; 2Lje 5:12; e 1Kr 10:1; Izr 11:25; Mt 12:42; Lk 6:38; Lk 11:31.

2Lje 9:9* Vidi dodatak 13.

zemlju svoju, ona i sluge njezini s njom.^a

13 Zlato što je svake godine stizalo Salamunu težilo je šest stotina šezdeset i šest talenata,^b **14** ne računajući vrijednost robe koja je pristizala od putujućih trgovaca i od prodavača^c te zlata i srebra koje su svi kraljevi arapski^d i upravitelji zemlje donosili Salamunu.

15 Kralj Salamun načinio je dvije stotine velikih štitova od zlatne slitine^e (svaki je štit obložio sa šest stotina šekela zlata)^f **16** i tri stotine malih štitova od zlatne slitine (svaki je štit obložio s tri mine zlata).^g Zatim ih je kralj stavio u kuću zvanu Libanonska šuma.^h

17 Načinio je kralj i veliko prijestolje od bjelokosti i obložio ga čistim zlatom.ⁱ **18** Do prijestolja je vodilo šest stepenica, a zlatno podnožje bilo je sastavljeno s prijestoljem. S obje strane sjedala imalo je naslone za ruke, a dva lava^j stajala su uz naslone.^k

19 Dvanaest lavova^l stajalo je s obje strane onih šest stepenica. Takvo što nije bilo načinjeno ni u jednom drugom kraljevstvu.^m **20** Sve posude iz kojih je pioⁿ kralj Salamun bile su od zlata^o i sve posude u kući zvanj Libanonska šuma^p bile su od čistoga zlata. Ništa nije bilo od srebra, jer se ono smatralo bezvrijednim^r u danima Salamuna. **21** Jer brodovi kraljevi plovili su u Taršiš^s s Hiramovim slugama^t i svake treće godine taršiško je brodovlje dovozilo zlato, srebro,^u bjelokost,^v majmune i panove.^z

9. poglavlje

- a 1Kr 10:13
- b 1Kr 10:14
- 2Lj 1:15
- Ps 68:29
- Ps 72:15
- c 1Mo 37:28
- 1Kr 10:15
- Iza 23:2
- Iza 45:14
- d Ps 72:10
- Jr 25:24
- e 2Lj 12:9
- f 1Kr 10:16
- g 1Kr 10:17
- h 1Kr 7:2
- i 1Kr 10:18
- j 1Mo 49:9
- Izr 28:1
- Ot 5:5
- k 1Kr 10:19
- l 4Mo 23:24
- m 1Kr 10:20
- n Es 1:7
- o 1Kr 10:21
- p 1Kr 7:2
- r 1Kr 10:27
- s 2Lj 20:36
- Ps 72:10
- Iza 23:1
- Jn 1:3
- t 1Kr 9:27
- u 1Kr 7:51
- v 1Kr 10:18
- Am 3:15
- z 1Kr 10:22

Desni stupac

- a 1Kr 3:13
- 1Kr 10:23
- Ps 89:27
- Ef 3:8
- b 1Kr 3:12
- 1Kr 4:29
- Kol 2:3
- c 1Kr 4:34
- d 1Kr 10:24
- Iza 11:10
- Lk 21:15
- e 1Kr 3:28
- 2Lj 1:12
- Izr 2:6
- Da 1:17
- f 2Lj 26:8
- Job 42:11
- g 2Sa 8:10
- h Mt 6:29
- i 1Kr 10:25
- j 5Mo 17:16
- k 1Kr 4:26
- l 1Kr 10:26
- m 1Kr 4:21
- n 1Kr 10:27
- o 1Lj 27:28
- 2Lj 1:15
- p 5Mo 17:16
- 2Lj 1:16
- r 1Kr 10:28
- Iza 31:1
- s 1Kr 11:41
- t 2Sa 7:2
- 2Sa 12:1
- 1Kr 1:8
- 1Kr 1:11
- 1Kr 1:32
- 1Lj 29:29
- u 1Kr 11:36
- 1Kr 14:2
- 1Kr 14:10
- v 1Kr 11:29
- z 2Lj 12:15
- 2Lj 13:22
- a 2Lj 13:20
- b 1Kr 11:26

22 Tako je kralj Salamun nadmašio sve druge kraljeve zemaljske bogatstvom^a i mudrošću.^b **23** Svi kraljevi zemaljski željeli su doći pred lice Salamunovo^c i čuti mudrost njegovu^d koju mu je pravi Bog dao u srce.^e **24** I svake su godine donosili svaki svoj dar,^f predmete od srebra i predmete od zlata,^g haljine,^h oružje, balzam, konje i mule.ⁱ

25 Salamun je imao četiri tisuće jasala za konje,^j bojna kola^k i dvanaest tisuća konja i rasporedio ih je po gradovima gdje im je držao kola^l i kod sebe u Jeruzalemu. **26** I vladao je nad svim kraljevima od Rijeke* do zemlje filistejske i do granice egipatske.^m **27** I kralj je nakupio u Jeruzalemu toliko mnogo srebra da ga je bilo kao kamenja,ⁿ a cedrovine kao divljih smokava u Šefeli.*^o **28** I dovodili su Salamunu konje^p iz Egipta^r i iz svih drugih zemalja.

29 A ostala povijest Salamunova,^s od početka do kraja, nije li zapisana u zapisima proroka Natana,^t u proročanstvu Ahije^u iz Šila^v i u zapisu o videnjima vidioca Ida^z o Jeroboamu,^a sinu Nebatovu?^b **30** Salamun je četrdeset godina vladao u Jeruzalemu nad svim Izraelom. **31** Potom je Salamun počينو s praocima svojim. Pokopali su ga u gradu Davida, oca njegova,^c a Roboam,^d sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.^e

e 2Sa 5:9; 1Kr 2:10; 2Lj 21:20; d 1Lj 3:10; 2Lj 13:7; Pr 2:19; Mt 1:7; e 1Kr 14:21.

2Lj 9:26* To jest Eufrata. **27*** Ili: "u nizini".

10 Roboam^a je otišao u Šekem,^b jer su u Šekem došli svi Izraelci da ga postave za kralja. **2** Kad je to čuo Jeroboam,^c sin Nebatov, koji je tada bio u Egiptu,^d kamo je pobjegao od kralja Salamuna, vratio se iz Egipta.^e **3** I poslali su po njega i pozvali ga. Tako su Jeroboam i sav Izrael došli i rekli Roboamu:^f **4** "Tvoj je otac stavio na nas težak jaram,^g a ti nam sada olakšaj tešku službu oca svojega i težak jaram^h koji je stavio na nas, pa ćemo ti služiti!"ⁱ

5 A on im je rekao: "Za tri dana dodite opet k meni!" I narod je otišao. **6** A kralj Roboam posavjetovao^j se sa starijim muževima koji su služili ocu njegovu Salamunu dok je bio živ i upitao ih je: "Što savjetujete da odgovorim ovome narodu?"^k **7** A oni su mu ovako odgovorili: "Ako budeš dobar prema ovome narodu, budeš li im blagonaklon i obratiš li im se lijepim riječima,^l oni će ti zauvijek biti sluge."^m

8 Ali on je zanemario savjetⁿ što su mu ga dali stariji muževi i posavjetovao se s mlađim muževima koji su odrasli s njim^o i koji su bili u njegovoj službi.^p **9** Upitao ih je: "Što savjetujete^r da odgovorimo tome narodu koji mi je rekao: 'Olakšaj jaram koji je otac tvoj stavio na nas?'"^s

10 A mlađi muževi koji su odrasli s njim odgovorili su mu: "Narodu koji ti je rekao: 'Tvoj je otac stavio na nas težak jaram, a ti nam ga olakšaj', kaži ovako:^t 'Moj je mali prst deblji od bedara oca mojega.'^u

10. poglavlje

- a 1Kr 12:1
- b 1Mo 12:6
- c Jš 20:7
- d Jš 24:1
- e Su 9:1
- f 1Kr 11:28
- g 1Kr 11:40
- h 1Kr 12:2
- i 1Kr 12:3
- j Izr 29:2
- k Pr 4:1
- l 1Kr 12:4
- m 1Kr 12:5
- n 2Sa 16:20
- o Job 12:12
- p 1Kr 12:6
- q Izr 12:8
- r Izr 15:1
- s Pr 10:4
- t Za 1:13
- u 1Kr 12:7
- v Izr 1:25
- w Izr 19:20
- x Pr 10:3
- y Iza 30:1
- z Izr 13:20
- aa Iza 3:4
- ab 2Ti 4:3
- ac 1Kr 12:8
- ad 1Kr 22:6
- ae Izr 21:30
- af 1Kr 12:9
- ag 1Kr 12:10
- ah Job 31:13
- ai Ps 140:11
- aj Izr 10:14
- ak Izr 18:6
- al Izr 28:25
- am Izr 29:23
- an Mt 23:4

Desni stupac

- a 1Sa 8:18
- b Iza 58:6
- c 1Kr 12:11
- d 1Kr 12:12
- e 1Sa 20:10
- f Izr 10:11
- g Izr 12:13
- h Izr 14:16
- i Izr 15:1
- j Ef 4:31
- k Ef 6:9
- l Izr 19:27
- m 1Kr 12:13
- n Job 12:12
- o 2Lje 22:4
- p Izr 12:5
- q Izr 11:17
- r Pr 7:7
- s 5Mo 2:30
- t Ps 5:10
- u Izr 21:1
- v Am 3:6
- w 1Sa 15:29
- x 2Sa 17:14
- y 2Kr 10:10
- z Iza 55:11
- aa 1Kr 11:30
- ab 1Kr 11:29
- ac 1Kr 12:15
- ad 1Kr 11:13
- ae 2Sa 20:1
- af 2Mo 20:3
- ag 5Mo 13:5
- ah 1Kr 12:16
- ai Izr 11:9
- aj 1Kr 11:32
- ak 1Kr 11:36
- al 2Lje 11:1
- am 2Sa 20:24
- an 1Kr 4:6
- ao 1Kr 12:18

11 Evo, otac moj stavio je na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim.^a Otac moj kažnjavao vas je bičevima, a ja ću vas kažnjavati bodljikavim bičevima."^b

12 I treći dan došli su Jeroboam i sav narod k Roboamu, jer je kralj rekao: "Dodite opet k meni trećega dana!"^c **13** I kralj im je oštro odgovorio.^d Tako je kralj Roboam zanemario savjet^e starijih muževa^f **14** i odgovorio narodu kako su ga savjetovali mlađi muževi:^g "Učinit ću vaš jaram još težim i još ću dodati na njega. Otac moj kažnjavao vas je bičevima, a ja ću vas kažnjavati bodljikavim bičevima."^h **15** Kralj, dakle, nije poslušao narod, jer je pravi Bog, Jehova, tako vodio događaje,ⁱ kako bi ispunio riječ svoju^j koju je preko Ahije^k iz Šila^l rekao Jeroboamu, sinu Nebatovu.^m

16 Kad je sav Izrael vidio da ih kralj nije poslušao, narod je odgovorio kralju i rekao: "Što mi imamo s Davidom?ⁿ Nema-mo mi nasljedstva sa sinom Jišajevim!^o Svatko neka se vrati k bogovima svojim,^p Izraele! A ti se, Davide, brini za svoj dom!"^r I sav je Izrael otišao u šatore svoje.

17 A sinovi Izraelovi koji su živjeli u gradovima Judinim^s ostali su pod vlašću Roboamovom.

18 Potom je kralj Roboam poslao Hadorama,^t koji je nadgledavao one koji su bili određeni za rad, ali su ga sino-

2Lje 10:18* U 1Kr 4:6 "Adoniram", a u 1Kr 12:18 "Adoram".

vi Izraelovi zasuli kamenjem^a te je poginuo. A kralj Roboam uspio je uskočiti u svoja kola i pobjeći u Jeruzalem.^b **19** I Izraelci su ustrajali u svojoj pobuni^c protiv doma Davidova, i to traje sve do današnjeg dana.

11 Čim je Roboam došao u Jeruzalem,^d okupio je dom Judin i pleme Benjamino,^e stotinu i osamdeset tisuća izabranih ljudi sposobnih za rat,^f da se bore protiv Izraela i da vrate kraljevstvo Roboamu. **2** Tada je Šemaji,^g čovjeku Božjem, došla riječ Jehovina: **3** "Ovako kaže Roboamu, sinu Salamunovu, kralju Judinu,^h i svim Izraelcima u Judi i Benjaminu: **4** 'Ovako kaže Jehova: "Ne idite i ne borite se protiv braće svoje!ⁱ Vratite se svaki kući svojoj, jer je to od mene došlo!"'"^j I oni su poslušali riječ Jehovinu i odustali od napada na Jeroboama.^k

5 Roboam je živio u Jeruzalemu i počeo je utvrđivati gradove u Judi. **6** Tako je obnovio Betlehem,^l Etam,^m Tekou,ⁿ **7** Bet-Sur,^o Soko,^p Adulam,^r **8** Gat,^s Marešu,^t Zif,^u **9** Adorajim, Lakiš,^v Azeku,^z **10** Soru,^a Ajalon^b i Hebron,^c utvrđene gradove u Judi i Benjaminu. **11** Kad je utvrdio te gradove,^d postavio je u njima zapovjednike^e i dopremio zalihe hrane, ulja i vina, **12** i u svaki je pojedini grad stavio velike štitive^f i koplja.^g Tako ih je veoma utvrdio. A Juda i Benjamin ostali su pod njegovom vlašću.

13 Svećenici i leviti, koji su živjeli po svemu Izraelu, preseleli su se k njemu iz svih krajeva

10. poglavlje

a 4Mo 14:10
2Lje 24:21
b 1Kr 12:18
c 1Sa 10:19
2Kr 17:21

11. poglavlje

d 1Kr 12:21
e 1Mo 49:27
Su 20:14
2Lje 14:8
f Ps 33:16
g 2Lje 12:15
h 1Kr 12:23
i 2Sa 2:26
Dj 7:26
j 1Kr 11:31
2Lje 10:15
k 1Kr 12:24
l 1Mo 35:19
Mt 2:1
m 1Lje 4:3
n 2Sa 14:2
Am 1:1
o Js 15:58
p 2Lje 28:18
r Js 12:15
1Sa 22:1
s 1Lje 18:1
t Js 15:44
u 1Sa 23:14
v Js 10:5
2Lje 32:9
z Js 10:10
Ne 11:30
Jr 34:7
a Js 15:33
b Js 19:42
c 1Mo 23:2
Js 14:15
2Sa 2:1
d Iza 22:10
e 2Lje 17:19
f 2Lje 32:5
g 2Lje 26:14

Desni stupac

a 4Mo 35:3
Js 21:21
b 4Mo 35:2
c 2Mo 32:26
5Mo 33:8
d 1Kr 12:31
e 5Mo 12:19
f 1Kr 13:33
g 3Mo 17:7
Iza 13:21
h 1Kr 12:28
i 2Lje 15:9
2Lje 30:11
j 5Mo 12:11
1Lje 22:1
k 2Lje 12:1
l 2Lje 1:1
2Lje 7:17
2Lje 8:13
Ho 6:4
m 1Sa 16:6
1Sa 17:13
n 1Kr 15:2
2Lje 11:21
o 2Sa 13:1
2Sa 18:33
p 1Kr 15:1
2Lje 12:16
Mt 1:7
r 5Mo 17:17
Su 8:30
1Kr 11:3
s Izr 16:20

va svojih. **14** Sinovi Levijevi ostavili su svoje pašnjake^a i posjede^b te su došli u Judu i Jeruzalem,^c jer su ih Jeroboam^d i sinovi njegovi otpustili^e da više ne služe kao svećenici Jehovini. **15** I Jeroboam je postavio sebi svećenike za obredne uzvišice,^f za štovanje demona jarčjeg lika^g i teladi koju je načinio.^h **16** Za sinovima Levijevim dolazili su iz svih plemena Izraelovih u Jeruzalemⁱ oni koji su iskrena srca tražili Jehovu, Boga Izraelova, kako bi prinosili žrtve^j Jehovi, Bogu praotaca svojih. **17** Tako su jačali Judino kraljevstvo^k i podupirali Roboama, sina Salamunova, tri godine, jer su tri godine išli putem Davidovim i Salamunovim.^l

18 I Roboam je uzeo za ženu Mahalatu, kćer Jerimota, sina Davidova, i Abihajile, kćeri Elijaba,^m sina Jišajeva. **19** Ona mu je rodila sinove Jeuša, Šemariju i Zahama. **20** Poslije nje uzeo je Maaku,ⁿ unuku Abšalomovu.^o Ona mu je rodila Abiju,^p Ataja, Zizu i Šelomita. **21** Roboam je volio Maaku, unuku Abšalomovu, više od svih svojih žena^r i inoča,^s a uzeo je osamnaest žena i šezdeset inoča, te mu se rodilo dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri. **22** I Roboam je postavio Abiju, sina Maakina, za poglavara, da bude knez među braćom svojom, jer ga je htio postaviti za kralja. **23** Pokazao se razboritim^s i razmjestio je

2Lje 11:15* Vidi bilješku za 3Mo 17:7.
21* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

neke od sinova svojih po svim krajevima Jude i Benjamina,^a u svim utvrđenim gradovima,^b i dao im je hrane u izobilju^c i oženio ih s mnogo žena.^d

12 Kad je Roboam učvrstio svoju kraljevsku vlast^e i kad je postao moćan, napustio je zakon Jehovin,^f a i sav Izrael s njim.^g **2** A pete godine kraljevanja Roboamova^h došao je egipatski kralj Šišakⁱ na Jeruzalem, jer su bili nevjerni Jehovi,^j **3** s tisuću i dvije stotine bojnih kola^k i šezdeset tisuća konjanika, a narodu koji je došao s njim iz Egipta – Libijcima,^l Sukijcima i Etiopljanima^m – nije bilo broja.ⁿ **4** Osvojio je utvrđene gradove u Judi^o i došao do Jeruzalema.^p

5 Tada je prorok Šemaja^r došao k Roboamu i knezovima Judinim, koji su se skupili u Jeruzalemu zbog Šišaka, i rekao im: "Ovako kaže Jehova: 'Vi ste ostavili mene,^s pa i ja ostavljam vas^t i predajem vas u ruke Šišaku.'" **6** Tada su se ponizili^u knezovi Izraelovi i kralj te su rekli: "Jehova je pravedan."^v **7** Kad je Jehova vidio^z da su se ponizili, došla je Šemaji^a riječ Jehovina: "Ponizili su se.^b Neću ih zatrti, nego ću ih uskoro izbaviti, i neće se gnjev moj izliti na Jeruzalem preko Šišaka."^c **8** Ali bit će mu sluge^d da vide što znači služiti meni,^e a što kraljevstvima zemaljskim."^f

9 Tako je egipatski kralj Šišak^g došao na Jeruzalem i uzeo blago iz doma Jehovina^h i blago iz dvora kraljeva,ⁱ sve je uzeo. Uzeo je i zlatne štito-

11. poglavlje

a Jš 18:11
b 2Lje 11:11
c 2Lje 21:3
d 5Mo 17:17

12. poglavlje

e 2Lje 11:17
f 5Mo 8:14
5Mo 32:15
2Lje 26:16
Izr 30:9
g Pr 9:18
Mi 6:16
h 1Kr 14:21
i 1Kr 11:40
1Kr 14:25
j Su 2:14
2Lje 7:19
k 2Mo 14:9
1Kr 10:29
l Na 3:9
m 2Lje 14:9
2Lje 16:8
n Su 6:5
o 2Lje 11:5
Iza 36:1
p 2Kr 18:17
r 1Kr 12:22
2Lje 11:2
s 5Mo 28:15
2Lje 15:2
t Job 34:11
He 10:38
u 1Kr 8:38
2Lje 33:12
2Lje 34:27
Jk 4:10
v 2Mo 9:27
Ps 89:14
Jr 50:7
z 1Kr 21:29
1Pe 5:5
a 1Kr 12:22
b 3Mo 26:41
Am 7:6
c 2Lje 12:2
d Iza 26:13
e 5Mo 28:47
f Ho 2:7
Ho 8:10
g 1Kr 14:25
h 1Kr 7:51
i 1Kr 14:26
2Kr 14:14

Desni stupac

a 1Kr 10:17
b 1Sa 22:17
2Sa 23:23
c 1Kr 14:27
d 1Kr 14:28
e 2Lje 33:12
Iza 57:15
f Tu 3:22
g 1Mo 18:24
1Kr 14:13
2Lje 19:3
h 1Kr 14:21
i 5Mo 12:5
2Lje 6:6
Ps 48:2
Ps 78:68
j 2Mo 20:24
5Mo 12:11
k 1Kr 14:21
l 5Mo 23:3
1Kr 11:1
Ne 13:26
m 1Kr 15:34

ve koje je načinio Salamun.^a

10 Umjesto njih kralj Roboam načinio je bakrene štitove i povjerio ih zapovjednicima tjelesne straže^{*b} što je stražarila na ulazu u dvor kraljev, da ih čuva.^c **11** Kad je god kralj išao u dom Jehovin, dolazili su tjelesni stražari i nosili ih, a potom su ih vraćali u stražarnicu tjelesne straže.^d **12** Zato što se ponizio, odvratilo se od njega gnjev Jehovin^e i nije ih htio zatrti.^f A u narodu Judinu našlo se i nešto dobra.^g

13 Kralj Roboam jačao je svoju vlast u Jeruzalemu i nastavio vladati. Roboam^h je imao četrdeset i jednu godinu kad je počeo vladati i sedamnaest je godina vladao u Jeruzalemu, graduⁱ koji je Jehova izabrao između svih plemena Izraelovih da ondje prebiva ime njegovog.^j Majka mu se zvala Naama^k i bila je Amonka.^l **14** Ali činio je zlo,^m jer nije čvrsto odlučio u srcu svojemu tražiti Jehovu.ⁿ

15 Povijest Roboamova, od početka do kraja,^o nije li kao rodoslovni zapis navedena u zapisima proroka Šemaje^p i vidioća Ida?^r A sve se vrijeme vodio rat između Roboama^s i Jeroboama.^t **16** Naposljetku je Roboam počinuo s pracocima svojim^u i bio je pokopan u Davidovu gradu.^v Abija,^{*z} sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

n 5Mo 5:29; 1Sa 7:3; 1Kr 18:21; Mk 12:30; Ri 12:9; Jk 5:8; o 1Lje 29:29; p 1Kr 12:22; 2Lje 11:2; r 2Lje 9:29; 2Lje 13:22; s 1Kr 14:30; t 1Kr 12:20; u 1Kr 14:31; v 2Sa 5:9; z Mt 1:7.

2Lje 12:10* Ili: "glasonoša". Doslovno: "trkača". **16*** U 1Kr 14:31; 1Kr 15:1, 7, 8 "Abijam".

13 Osamnaeste godine kraljevanja Jeroboamova Abija je postao kralj nad Judom.^a **2** Tri je godine vladao u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Mikaja^{ab} i bila je kći Uriela iz Gibee.^c Između Abije i Jeroboama izbio je rat.^d

3 Abija je izašao u boj s vojskom od četiri stotine tisuća izabраних ratnika.^e Jeroboam se svrstao u bojne redove protiv njega s osam stotina tisuća izabраних ljudi, hrabrih junaka.^f **4** Abija je stao navrh Semarajimske gore, koja je u brdima efrajimskim,^g pa je rekao: "Čujte me, Jeroboame, i sav Izraele! **5** Ne znate li da je Jehova, Bog Izraelov, predao Davidu^h kraljevstvo nad Izraelom dovijeka,ⁱ njemu i sinovima njegovim,^j na temelju saveza osoljenog?^k **6** A Jeroboam,^l sin Nebatov, sluga^m Davidova sina Salamuna, ustao je i pobunio seⁿ protiv gospodara svojega.^o **7** Oko njega su se skupili besposleni^p i nevaljali ljudi^r koji su nadjačali Roboama, sina Salamunova, jer je Roboam^s bio mlad i strašljiva srca^t te im se nije mogao oduprijeti.

8 I vi se sada mislite oduprijeti kraljevstvu Jehovinu koje je u ruci sinova Davidovih^u jer vas je mnogo^v i imate sa sobom zlatnu telad koju je Jeroboam načinio da vam budu bogovi.^z **9** Niste li otjerali svećenike Jehovine,^a sinove Aronove, i levite te postavili sebi svećenike kao narodi drugih zema-

2Lje 13:2* U 11:20-22 i 1Kr 15:2 "Maaka".

13. poglavlje

- a 1Kr 15:1
- b 1Kr 15:2
- c 2Lje 11:20
- d Jš 18:28
- e 1Sa 10:26
- f 1Kr 15:6
- g 2Lje 11:1
- h Ps 33:16
- i Jš 17:15
- j 1Mo 49:10
- k 2Sa 7:8
- l Ps 78:71
- m 2Sa 7:13
- n 1Lje 17:14
- o Ps 89:29
- p Lk 1:32
- q 4Mo 18:19
- r Ps 89:28
- s 2Lje 10:2
- t 1Kr 11:26
- u 1Kr 12:20
- v 2Lje 10:18
- w 1Kr 11:27
- x Su 9:4
- y Dj 17:5
- z 5Mo 13:13
- aa 1Kr 21:10
- ab 2Lje 10:16
- ac 5Mo 20:5
- ad 2Lje 9:8
- ae Ps 33:16
- af 5Mo 32:17
- ag 1Kr 12:28
- ah 2Lje 11:15
- ai Ho 8:5
- aj 2Lje 11:14

Desni stupac

- a 1Kr 12:31
- b 1Kr 12:33
- c 1Kr 13:33
- d 5Mo 32:17
- e 2Kr 19:18
- f Dj 19:26
- g 2Mo 19:5
- h 2Lje 11:16
- i 4Mo 16:40
- j 2Mo 29:39
- k 2Mo 30:1
- l 2Lje 2:4
- m 2Mo 25:30
- n 3Mo 24:6
- o 1Lje 23:29
- p Mt 12:4
- q 3Mo 24:2
- r 2Mo 25:31
- s 2Mo 27:20
- t 2Lje 4:7
- u 1Mo 26:5
- v 4Mo 9:19
- w 5Mo 11:1
- x 5Mo 28:15
- y Ps 73:27
- z 4Mo 23:21
- aa 5Mo 20:4
- ab Ps 20:7
- ac Ri 8:31
- ad Jš 6:4
- ae n 4Mo 10:9
- af o 1za 45:9
- ag Dj 5:39
- ah p Job 40:9
- ai 1za 40:15
- aj He 10:31
- ak r Jš 8:4
- al s Jš 8:20
- am t 2Lje 14:11
- an 2Lje 18:31
- ao Ps 46:1
- ap Ps 50:15
- aq Ps 118:12
- ar u Jš 6:16
- as Su 7:18

lja?^{aa} Tko bi god došao i ovladao se da služi,^{ab} priinjevši junca i sedam ovnova, postao bi svećenik onih koji nisu bogovi.^b **10** Ali naš je Bog Jehova,^c mi ga nismo ostavili, a svećenici koji služe Jehovi sinovi su Aronovi, a i leviti rade svoj posao.^d **11** Oni spaljuju žrtve paljenice Jehovi svako jutro i svaku večer,^e a isto tako i mirisni kad.^f Postavlja ju kruhove na stol od čistoga zlata^g i svaku večer^h pale zlatni svijećnjak sa svjetiljkama njegovim,ⁱ jer mi činimo ono što od nas traži^j Jehova, Bog naš, a vi ste ga ostavili.^k **12** Evo, nama je na čelu pravi Bog^l i svećenici njegovim^m s trubamaⁿ da oglase poziv za boj protiv vas. Sinovi Izraelovi, nemojte se boriti protiv Jehove, Boga praotaca svojih,^o jer nećete imati uspjeha!^p

13 Ali Jeroboam je poslao ljude da im dođu s leda i postave zasjedu, tako da je sinovima Judinim sprijeda bila vojska, a straga zasjeda.^r **14** Kad su se sinovi Judini okrenuli, gle, boj im je bio sprijeda i straga.^s Tada su zavapili k Jehovi,^t a svećenici su glasno zatrubili u trube. **15** I sinovi Judini stali su uzvikivati bojni poklik.^u A kad su se sinovi Judini oglasili bojnim poklikom, pravi je Bog porazio^v Jeroboama i sav Izrael pred Abijom^z i Judom. **16** I sinovi Izraelovi dali su se u bijeg

v 4Mo 32:4; 2Lje 14:12; z 2Lje 13:1.

2Lje 13:9* "Narodi (...) zemalja" — množina od hebrejskog izraza *am haarec*. **9*** Doslovno: "napunio [si] ruku". Vidi bilješku za 2Mo 28:41.

pred sinovima Judinim i Bog ih je predao njima u ruke.^a **17** Abija i ljudi njegovi pobili su ih u velikom pokolju, te je od Izraela palo pobijenih pet stotina tisuća izabranih ljudi. **18** Tako su sinovi Izraelovi tada bili poniženi, a sinovi Judini bili su nadmoćniji jer su se oslonili na Jehovu,^b Boga praotaca svojih. **19** Abija je krenuo u potjeru za Jeroboamom i oduzeo mu gradove: Betel^c s okolnim gradovima, Ješanu s okolnim gradovima i Efrajin s okolnim gradovima.^d **20** Jeroboam se više nije oporavio^e za Abijina života. I Jehova ga je udario^f te je umro.

21 A Abija je bivao sve moćniji.^g Uzeo je četrnaest žena^h i rodila su mu se dvadeset i dva sinaⁱ i šesnaest kćeri. **22** Ostala povijest Abijina, djela njegova i riječi njegove, sve je zapisano u tumačenju proroka Ida.^j

14 Naposljetku je Abija počnuo s praocima svojim^k i pokopali su ga u Davidovu gradu,^l a Asa,^m sin njegov, počeo je vladati umjesto njega. U njegovo je vrijeme zemlja bila u miruⁿ deset godina.

2 Asa je činio što je dobro i pravo u očima Jehove, Boga njegova. **3** Uklonio je žrtvenike tuđih bogova^o i obredne uzvišice,^p porazbijao obredne stupove^r i posjekao obredna debla.^{*s} **4** I zapovjedio je sinovima Judinim da traže^t Jehovu, Boga praotaca svojih, i da drže zakon^u i zapovijedi.^v **5** I uklonio je iz svih gradova

2Lje 14:3* Ili: "ašere".

13. poglavlje

- a Su 1:4
- b 2Kr 18:5
1Lje 5:20
2Lje 16:8
Ps 22:5
Ps 37:5
Ps 146:5
Na 1:7
1Ti 4:10
- c Jš 12:9
Su 21:19
1Sa 13:2
1Kr 12:29
- d Iv 11:54
- e Ps 18:38
- f 1Sa 25:38
2Sa 12:15
1Kr 14:20
Dj 12:23
- g 2Sa 5:12
- h 5Mo 17:17
2Sa 5:13
1Kr 11:3
- i Ps 127:5
- j 2Lje 9:29
2Lje 12:15

14. poglavlje

- k Ps 49:9
Ri 5:14
- l 2Sa 5:9
1Kr 2:10
1Kr 14:31
- m 1Lje 3:10
- n 2Lje 20:30
Izr 29:2
o 5Mo 7:5
- p 3Mo 26:30
1Kr 11:7
1Kr 14:23
- r 2Mo 32:24
4Mo 33:52
2Kr 23:14
- s Su 6:25
2Kr 18:4
2Kr 23:6
- t 2Lje 30:19
Iza 55:6
Am 5:4
Sf 2:3
Mt 7:7
- u Ne 10:29
- v Ps 119:10

Desni stupac

- a 2Lje 34:4
- b 2Kr 11:20
- c 2Lje 8:2
2Lje 11:5
- d Jš 23:1
2Lje 15:15
Ps 46:9
Izr 16:7
- e 2Lje 11:5
- f 2Lje 32:5
- g 5Mo 3:5
Su 16:3
1Sa 23:7
- h 1Lje 16:11
Ps 105:3
i 1Kr 5:4
- j Ps 127:1
Mi 3:10
Dj 9:31
- k 2Lje 11:1
2Lje 13:3
- l 1Sa 17:41
- m 2Lje 11:12
- n Ps 68:27
Iza 60:22
- o 2Lje 26:14

Judinih obredne uzvišice i katione stalke.^a Pod njegovom je vlašću vladao mir u kraljevstvu.^b **6** Sagradio je utvrđene gradove u Judi,^c jer je u zemlji vladao mir. Nitko se nije zaratio s njim tih godina, jer mu je Jehova dao mir.^d **7** Zato je rekao sinovima Judinim: "Sagradimo te gradove i opašimo ih zidinama,^e načinimo kule,^f dvokrilna vrata gradska i zasune!^g Jer zemlja je još uvijek naša, zato što smo tražili Jehovu, Boga svojega.^h Tražili smo ga, i on nam je dao mir na svim granicama našim."ⁱ Tako su gradili i imali uspjeha.^j

8 Asa je imao vojsku od tri stotine tisuća ljudi iz Jude,^k koji su nosili velike štitove^l i koplja,^m te dvije stotine i osamdeset tisuća iz Benjamina,ⁿ koji su nosili male štitove i lukove.^o Svi su bili hrabri junaci.

9 Na njih je izašao Zerah Etiopljanin^{*p} s vojskom od milijun ljudi^r i s tri stotine bojnih kola i došao je do Mareše,^s **10** a Asa je izašao pred njega. I svrstali su se u bojne redove u dolini Sefati kod Mareše. **11** I Asa je zavapio k Jehovi, Bogu svojemu:^t "Jehova, tebi je svejedno trebaš li pomoći narodu silnom ili narodu nejakom.^u Pomozi nam, Jehova, Bože naš, jer se na tebe oslanjamo^v i u tvoje smo ime^z izašli na ovo mnoštvo! Jehova,

p 2Kr 19:9; Dj 8:27; r 2Lje 16:8; s Jš 15:44; Mi 1:15; t 2Mo 14:10; 1Lje 5:20; 2Lje 32:20; Ps 22:5; Flp 4:6; u Su 7:7; 1Sa 14:6; Am 5:9; 1Ko 1:27; 2Ko 12:9; v 2Lje 32:8; Ps 37:5; Ps 55:22; z 1Sa 17:45; 2Lje 13:12; Ps 20:5; Izr 18:10.

2Lje 14:9* Hebrejski: "Kušanin".

ti si naš Bog,^a ne daj da čovjek smrtni bude jači od tebe!”^b

12 Tada je Jehova porazio^c Etiopljane pred Asom i pred Judom, i Etiopljani su se dali u bijeg. **13** Asa i narod što je bio s njim tjerali su ih sve do Gerara.^d I Etiopljani su padali sve dok nijedan nije ostao živ. Tako su bili razbijeni pred Jehovom^e i pred vojskom njegovom.^f A oni su odnijeli vrlo velik plijen.^g **14** Potom su osvojili sve gradove oko Gerara, jer je na njih došao strah^h od Jehove. I oplijenili su sve te gradove, jer je u njima bilo mnogo plijena.ⁱ **15** Udarili su i na šatore^j pastirske, tako da su zaplijenili^k mnogo sitne stoke i deva.^l Potom su se vratili u Jeruzalem.

15 Duh^m Božji sišao je na Azariju, sina Odedova.ⁿ **2** I on je došao pred Asu i rekao mu: “Čujte me, Asa i sav narode Judin i Benjaminov! Jehova će biti s vama sve dok vi budete s njim.^o Ako ga budete tražili,^p dat će vam da ga nađete, ali ako ga ostavite, i on će ostaviti vas.^r **3** Dugo je Izrael bio bez pravoga Boga,^s bez svećenika koji bi poučavao^t i bez zakona. **4** Ali kad su se u nevolji svojoj^u vratili Jehovi, Bogu Izraelovu,^v i počeli ga tražiti, on im je dao da ga nađu.^z **5** U to se vrijeme nije moglo sigurno putovati,^a jer su vladali veliki nemiri među svim stanovnicima ove zemlje.^b **6** Pleme je udaralo na pleme^c i grad na grad, jer ih je Bog smeo svakojakim nevoljama.^d **7** A vi budite hrabri^e i nemojte da vam klonu ruke,^f

jer će vaša djela biti nagrađena!”^a

8 Kad je Asa čuo te riječi i proročanstvo proroka Odeda,^b ohrabrio se i uklonio gadne bogove^{*c} iz sve zemlje Judine i Benjaminove i iz gradova koje je osvojio u brdima efrajimskim.^d I obnovio je žrtvenik Jehovin koji je bio ispred predvorja Jehovina.^e **9** I skupio je sav narod Judin i Benjaminov^f i došljake^g iz Efrajima, Manašea i Šimuna, jer ih je iz Izraela mnogo prebjeglo k njemu kad su vidjeli da je s njim Jehova, Bog njegov.^h **10** I skupili su se u Jeruzalemu trećega mjeseca petnaeste godine Asina kraljevanja. **11** Toga su dana prinijeli Jehovi žrtve od plijena koji su donijeli: sedam stotina goveda i sedam tisuća ovaca. **12** I sklopili su savezⁱ da će tražiti Jehovu, Boga praotaca svojih, svim srcem svojim i svom dušom svojom,^j **13** i da će svatko tko ne bude tražio Jehovu, Boga Izraelova, biti pogubljen,^k bio malen ili velik,^l muškarac ili žena.^m **14** I zakleli su seⁿ Jehovi jakim glasom, kličući radosno i trubeći u trube i rogove. **15** Sav narod Judin radovao se^o zbog te zakletve jer su se zakleli svim srcem i drage su ga volje tražili, te im je dao da ga nađu.^p I Jehova im je dao mir na svim granicama njihovim.^r

16 I baku svoju Maaku^s svrgnuo je kralj Asa^t s položaja kraljice majke,^u jer je načinila

14. poglavlje

- a 5Mo 32:3
Mk 12:29
- b Js 7:9
1Sa 2:9
Ps 9:19
Mt 6:9
- c 5Mo 28:7
- d 1Mo 20:1
- e Ps 68:21
- f 1Lje 12:22
- g 1Lje 20:2
- h 1Mo 35:5
2Mo 15:16
5Mo 11:25
Js 5:1
2Lje 17:10
- i 2Lje 20:25
Ps 68:12
- j 1Lje 4:41
- k 4Mo 31:9
4Mo 31:30
- l 1Lje 5:21

15. poglavlje

- m 4Mo 24:2
2Sa 23:2
- n 2Lje 15:8
- o Mi 3:7
Jk 4:8
- p 1Za 55:6
Jr 29:13
- r 1Lje 28:9
2Lje 24:20
He 10:38
- s 1Kr 12:28
- t 5Mo 33:10
2Lje 17:9
Ne 8:9
Mi 2:7
- u 5Mo 4:30
Ps 106:44
Ri 2:9
- v Su 10:10
Ho 6:1
- z 1Za 55:7
Mt 7:7
- a Su 5:6
- b 1Sa 13:6
- c Su 9:23
2Lje 12:15
- d 5Mo 28:48
Su 2:14
Ps 106:41
Ho 9:3
- e Js 1:9
1Lje 28:20
- f Pr 10:18
He 12:12

Desni stupac

- a Ru 2:12
Kol 3:24
He 11:6
- b 2Lje 15:1
- c 5Mo 27:15
2Kr 23:24
- d Js 17:15
- e 2Lje 8:12
- f 2Lje 11:16
- g 2Lje 30:25
- h 1Mo 39:3
1Sa 18:28
Za 8:23
Dj 7:9
- i 2Kr 23:3
2Lje 34:31
Ne 10:29
- j 5Mo 4:29
Jr 29:13
- k 2Mo 22:20
5Mo 17:3

1 5Mo 1:17; m Izr 24:23; n Pr 5:5; Mt 5:33; o Ps 5:11; Ps 40:16; p 2Lje 15:2; r Izr 16:7; s 1Kr 15:10; t 5Mo 13:6; 5Mo 33:9; Za 13:3; u 1Kr 15:13; 2Lje 19:7.

jezivog idola za štovanje obrednoga debila.^a Asa je posjekao jezivog idola njezinog,^b satroga i spalio^c u dolini Kidrona.^d

17 Ali obredne uzvišice^e nisu bile uklonjene iz Izraela.^f Ipak, Asino je srce bilo potpuno odano Bogu svega vijeka njegova.^g

18 I unio je u dom pravoga Boga stvari koje je bio posvetio otac njegov i stvari^h koje je sam posvetio: srebro, zlato i druge predmete.ⁱ **19** I nije bilo rata sve do trideset i pete godine Asina kraljevanja.^j

16 Trideset i šeste godine Asina kraljevanja došao je na Judu Baša,^k kralj Izraelov, i počeo utvrđivati Ramu^l da nitko ne bi mogao odlaziti od Ase, kralja Judina, niti dolaziti k njemu.^m **2** Tada je Asa iznio srebro i zlato iz riznica doma Jehovinaⁿ i dvora kraljeva^o i poslao ga sirijskome kralju^p Ben-Hadadu,^r koji je živio u Damasku,^s te mu poručio: **3** “Savez postoji između mene i tebe i između oca mojega i oca tvogega. Evo, šaljem ti srebra i zlata. Hajde, raskini savez svoj s Bašom,^t kraljem izraelskim, da otiđe od mene!”^u

4 I Ben-Hadad je poslušao kralja Asu i poslao zapovjednike vojske svoje na gradove izraelske te su udarili na Ijon,^v Dan,^z Abel-Majim^a i na sva skladišta^b u gradovima Naftalijevim.^c **5** Kad je Baša to doznao, odmah je prestao utvrđivati Ramu i obustavio je posao.^d **6** A kralj Asa okupio je sav narod Judin^e te su odnijeli kamenje i drvenu gra-

15. poglavlje

- a 2Mo 34:17
- b 5Mo 7:5
- 1Kr 15:13
- c 2Mo 32:20
- d 2Sa 15:23
- e 1Kr 14:23
- 2Kr 14:4
- 2Kr 23:20
- Eze 6:3
- Eze 16:16
- f 1Kr 15:14
- 1Kr 22:43
- g 1Kr 8:61
- h 1Kr 7:51
- 1Lje 26:26
- i 1Kr 15:15
- j 2Lje 14:1

16. poglavlje

- k 1Kr 15:27
- l Jš 18:25
- Ezr 2:26
- Iza 10:29
- m 1Kr 15:17
- n 1Kr 7:51
- o 2Kr 16:8
- p 1Kr 20:1
- 2Kr 8:7
- 2Kr 12:18
- r 1Kr 15:18
- s Iza 7:8
- t 1Kr 15:27
- u 1Kr 15:19
- v 2Kr 15:29
- z 1Mo 14:14
- Su 18:29
- Su 20:1
- a 2Sa 20:14
- b 1Kr 9:19
- c Jš 19:32
- d 1Kr 15:21
- e 1Kr 15:22

Desni stupac

- a 1Kr 15:17
- b Jš 18:25
- Ezr 2:26
- c Jš 18:24
- 1Lje 6:60
- Iza 10:29
- Za 14:10
- d Jš 18:26
- Su 20:1
- 1Sa 7:5
- Jr 40:6
- e 1Kr 16:1
- 2Lje 19:2
- 2Lje 20:34
- f Ps 146:3
- Iza 31:1
- Jr 17:5
- g 2Kr 18:5
- He 12:1
- h 2Lje 14:9
- i 2Lje 12:3
- j 2Lje 14:9
- k 2Lje 14:11
- Ps 9:10
- Ps 37:40
- l Job 34:21
- Izr 5:21
- Jr 16:17
- He 4:13
- 1Pe 3:12
- m Za 4:10
- n 1Kr 8:61
- o 1Sa 13:13
- p 1Kr 15:32
- r 2Lje 18:26
- Pr 8:4

đu kojima je Baša utvrđivao^a Ramu,^b pa je time počeo utvrđivati Gebu^c i Mispu.^d

7 U to je vrijeme vidjelac Hanani^e došao k Asi, kralju Judinu, i rekao mu: “Zato što si se oslonio na kralja sirijskoga,^f a nisi se oslonio na Jehovu, Boga svojega,^g zato ti je vojska kralja sirijskoga izmakla iz ruke. **8** Nisu li Etiopljani^h i Libijciⁱ imali vrlo veliku vojsku s mnogo bojnih kola i konjanika?^j Nije li ti ih Jehova predao u ruke jer si se oslonio na nje-
ga?^k **9** Jer Jehova očima svojim^l pretražuje svu zemlju^m da pokaže snagu svoju štiteći one kojima je srceⁿ potpuno odano njemu. Ludo si postupio^o u tome i zato će se odsada dizati ratovi na tebe.”^p

10 Ali Asa se razljutio na vodioca i stavio ga u zatvor i u klade,^r jer se razgnjevio na njega zbog onoga što mu je rekao.^s U to je vrijeme Asa počeo tlačiti^t i neke druge iz naroda.

11 I evo, povijest Asina, od početka do kraja, zapisana je u Knjizi^u o kraljevima Judinim i Izraelovim.

12 Trideset i devete godine kraljevanja svojega Asa se teško razbolio na noge,^v ali ni u bolesti svojoj nije tražio Jehovu,^z nego liječnike.^a **13** Naposljetku je Asa počnuo s praocima svojim.^b Umro je četrdeset i prve godine kraljevanja svojega. **14** I položili su ga u grobnicu^c koju je bio iskopao sebi u Davidovu gradu.^d Položili su ga na odar napunjen balzomom^e i posebnom

s Ps 37:8; Ps 141:5; Izr 29:22; Ga 5:20; t Pr 7:7; u 1Kr 15:23; v Iza 38:1; z 5Mo 32:39; 2Kr 20:8; Ps 103:3; a Jr 17:5; b 1Kr 15:24; c 2Lje 32:33; d 2Sa 5:7; e 2Kr 20:13.

mješavinom različitih vrsta mirisnih ulja.^a I u čast njegovu zapalili su vrlo mnogo mirisnih tvari.^b

17 Jošafat,^c sin njegov, počeo je vladati umjesto njega i ojačao je svoju vlast nad Izraelom. **2** Razmjestio je vojsku po svim utvrđenim gradovima Judinim i ostavio čete po zemlji Judinoj i po gradovima Efrajmovim koje je osvojio njegov otac Asa.^d **3** I Jehova je bio s Jošafatom^e jer je išao putem kojim je prije njega išao David, praotac njegov,^f i nije tražio Baale.^g **4** Tražio^h je Boga oca svojega i živio^{*} po zapovijedima njegovim,ⁱ i nije činio kao sinovi Izraelovi.^j **5** Zato je Jehova utvrdio kraljevstvo u ruci njegovoj,^k I sav je narod Judin donosio darove^l Jošafatu, pa je stekao veliko bogatstvo i slavu.^m **6** Odraženo se držao putevaⁿ Jehovinih i uklonio je iz Jude obredne uzvišice^o i obredna debla.^{*p}

7 Treće godine kraljevanja svojega pozvao je knezove svoje Ben-Hajila, Obadiju, Zahariju, Netanela i Mikaju, i poslao ih da poučavaju u gradovima Judinim. **8** S njima su pošli leviti Šemaja, Netanija, Zebadija, Asahel, Šemiramot, Jonatan,^{*} Adonija, Tobija i Tob-Adonija te svećenici Elišama i Joram.^{*r} **9** Oni su poučavali^s u Judi, noseći sa sobom knjigu zakona Jehovina.^t Obilazili su sve gradove Judine i poučavali narod.

2Lje 17:4* Doslovno: "hodio". **6*** Ili: "ašere". **8*** Ili: "Jehonatan". **8*** Ili: "Jehoram".

16. poglavlje

a Mk 16:1
Lk 23:56
Iv 12:7
Iv 19:40
b Jr 34:5

17. poglavlje

c 1Kr 15:24
1Kr 22:41
d 2Lje 15:8
e Jš 1:5
1Lje 22:18
Ps 46:7
Ri 8:31
f 2Sa 8:15
1Kr 11:6
1Kr 15:3
g 1Ko 10:14
h 5Mo 4:29
2Lje 26:5
i Lk 1:6
j 1Kr 12:28
1Kr 13:33
k 1Kr 9:5
Ps 132:12
l 1Sa 10:27
1Kr 10:25
m 1Kr 10:27
2Lje 18:1
n Ps 18:21
Ps 119:1
Ho 14:9
Iv 2:15
Dj 4:31
o 1Kr 22:43
2Lje 20:33
p 5Mo 7:5
r 5Mo 33:10
Ml 2:7
s 3Mo 10:11
Ne 8:7
t 5Mo 31:11
Jš 1:8
2Ti 3:16

Desni stupac

a 1Mo 35:5
5Mo 11:25
b Izr 16:7
c 2Lje 17:5
d 2Sa 8:2
e 2Lje 9:14
f 2Kr 3:4
g 2Lje 18:1
h 2Lje 14:6
i 1Kr 9:19
2Lje 8:4
j 1Kr 9:22
k 2Lje 26:12
l 2Lje 13:3
2Lje 14:8
m Su 5:2
Su 5:9
Ps 110:3
n 1Mo 49:27
o 2Sa 1:21
2Lje 14:8
p 2Lje 11:12
2Lje 11:23

10 Strah^a od Jehove obuzeo je kraljevstva svih zemalja oko Jude, tako da se nisu usudila ratovati protiv Jošafata.^b

11 Neki Filistejci donosili su Jošafatu darove^c i plaćali mu danak,^d a Arapi^e su mu dovodili sitnu stoku: po sedam tisuća i sedam stotina ovnova te sedam tisuća i sedam stotina jaraca.^f

12 I Jošafat je sve više napredovao dok nije postao vrlo velik.^g Sagradio je u Judi utvrde^h i gradove što su služili kao skladišta.ⁱ **13** Mnogo je toga napravio u gradovima Judinim. U Jeruzalemu je imao ratnike,^j hrabre junake.^k **14** Ovo su službe njihove po rodovima njihovim: iz Judina plemena tisućnici su bili: vojskovođa Adna i s njim tri stotine tisuća hrabrih junaka;^l

15 pod njegovim je zapovjedništvom bio zapovjednik Johanan^{*} i s njim dvije stotine i osamdeset tisuća ljudi; **16** pod njegovim je zapovjedništvom bio Amazija, sin Zikrije, koji se dragovoljno^m stavio u službu Jehovi, i s njim dvije stotine tisuća hrabrih junaka. **17** Iz Benjaminovaⁿ plemena: hrabri junak Elijada i s njim dvije stotine tisuća ljudi naoružanih lukom i štitom;^o **18** pod njegovim je zapovjedništvom bio Jozabad^{*} i s njim stotinu i osamdeset tisuća ljudi opremljenih za boj. **19** Oni su služili kralju, pored onih koje je kralj namjestio u utvrđene gradove^p po svojoj zemlji Judinoj.

2Lje 17:15* Ili: "Jehohanana". **18*** Ili: "Jehozabad".

18 Jošafat je stekao veliko bogatstvo i slavu.^a Međutim, ženidbom se povezo^b s Ahabom.^c **2** Poslije nekoliko godina otišao je k Ahabu u Samariju.^d I Ahab je prinio na žrtvu mnogo ovaca^e i goveda za njega i za ljude što su bili s njim. Potom ga je stao nagovarati^f da pođe s njim na Ramot-Gilead.^g **3** Tako je izraelski kralj Ahab upitao Judina kralja Jošafata: "Hoćeš li poći sa mnom na Ramot-Gilead?"^h A on mu je odgovorio: "Ja sam kao i ti, moj je narod kao i tvoj – s tobom ćemo u rat."ⁱ

4 Ali Jošafat je još rekao kralju izraelskom: "Molim te, upitaj^j najprije što kaže Jehova!" **5** Tako je kralj izraelski okupio proroke,^k njih četiri stotine, i rekao im: "Hoćemo li se zaratiti s Ramot-Gileadom ili da odustanem od toga?"^l A oni su odgovorili: "Idi, i pravi će ga Bog predati kralju u ruke!"

6 Ali Jošafat je upitao: "Nema li ovdje još koji prorok Jehovin?"^m Pitajmo i preko njega!"ⁿ **7** Nato je kralj izraelski rekao Jošafatu:^o "Ima još jedan čovjek^p preko kojega možemo pitati Jehovu za savjet, ali ja ga mrzim^r jer mi ne proriče dobro, nego uvijek samo zlo.^s To je Mikaja, sin Imlin."^t Ali Jošafat je odvratio: "Neka kralj ne govori tako!"^u

8 Tada je kralj izraelski dozva^vo nekog dvoranina^v te mu rekao: "Dovedi brzo Mikaju, sina Imlina!"^z **9** A kralj izraelski i Jošafat, kralj Judin, sjedili su svaki na prijestolju

18. poglavlje

- a 1Sa 2:7
- 2Lje 17:5
- Izr 10:22
- b 2Ko 6:14
- c 1Kr 16:28
- 1Kr 16:33
- 1Kr 21:25
- 2Kr 8:18
- d 1Kr 22:2
- 2Lje 19:2
- e Ps 141:4
- f 1Kr 22:20
- Izr 27:6
- g 5Mo 4:43
- 1Lje 6:80
- h 1Kr 22:4
- i Ps 139:21
- Ef 5:11
- j 2Sa 2:1
- 1Kr 22:5
- 2Lje 34:26
- Izr 3:5
- k 1Kr 18:19
- l 1Kr 22:6
- m 2Kr 3:11
- n 1Kr 22:7
- o 1Kr 22:8
- p 1Kr 18:4
- 1Kr 19:10
- r 1Kr 18:17
- 1Kr 21:20
- Ps 34:21
- s Izr 15:10
- Izr 27:5
- Iza 30:10
- Jr 38:4
- t 1Kr 22:8
- u Izr 25:12
- Mi 2:7
- v 1Sa 8:15
- z 1Kr 22:9

Desni stupac

- a Dj 12:21
- b 1Kr 22:10
- c Jr 28:10
- d Eze 13:6
- e 1Kr 22:11
- Jr 28:2
- Jr 29:21
- f Jr 23:25
- Mi 3:5
- 2Pe 2:1
- g 1Kr 22:12
- h Ps 10:11
- Iza 30:10
- Ho 7:3
- i 1Kr 22:13
- j 5Mo 32:40
- k 1Kr 22:14
- Jr 23:28
- Jr 42:4
- Dj 20:27
- l 1Kr 22:15
- m 1Sa 14:24
- Mt 26:63
- n 1Kr 22:16
- o 3Mo 26:17
- 4Mo 27:17
- 5Mo 28:25
- Za 10:2
- p Iza 63:11
- r 1Kr 22:17
- s 2Lje 18:7
- t Jr 2:4
- u Iza 6:1
- Eze 1:26
- Da 7:9
- Ot 20:11

svojemu, odjeveni u kraljevske haljine,^a na gumnu kod vrata samarijskih, a svi su proroci pred njima prorokovali.^b **10** I Sidkija, sin Kenaanin, načinio je sebi željezne rogove^c i rekao: "Ovako kaže Jehova:^d 'Njima ćeš bosti Sirijce dok ih ne istrijebiš.'"^e **11** I svi drugi proroci prorokovali su isto tako: "Idi na Ramot-Gilead i pobijedit ćeš!"^f Jehova će ga predati kralju u ruke."^g

12 A Mikaji je ovako rekao glasnik što je bio otišao da ga pozove: "Evo, proroci složno navješćuju dobro kralju. Molim te, neka i tvoja riječ bude kao i njihova^h i proroci dobro!"ⁱ **13** Ali Mikaja je odgovorio: "Tako živ bio Jehova, Bog moj,^j što mi on kaže, to ću govoriti!"^k **14** Kad je došao pred kralja, kralj ga je upitao: "Mikaja, hoćemo li ići u bitku protiv Ramot-Gileada ili da odustanem od toga?"^l A on je odgovorio: "Idi, i pobijedit ćeš! Bit će vam predani u ruke."^m **15** Nato mu je kralj rekao: "Koliko ću te puta zaklinjatiⁿ da mi govoriš samo istinu u ime Jehovino?"ⁿ **16** Tada je on odvratio: "Vidim sve Izraelce rasijane po gorama kao ovce koje nemaju pastira.^o I Jehova je rekao: 'Ovi nemaju gospodara.^p Neka se svi u miru vrate kući svojoj!'"^r

17 Tada je kralj izraelski rekao Jošafatu: "Nisam li ti rekao da mi neće prorokovati dobro, nego zlo?"^s

18 A Mikaja je nastavio: "Zato čujte riječ Jehovinu:^t Vidim Jehovu kako sjedi na prijestolju svojem^u i sva voj-

ska^a nebeska stoji mu zdesna i slijeva.^b **19** I Jehova je rekao: 'Tko će prevariti izraelskoga kralja Ahaba da krene na Ramot-Gilead i da padne ondje?' I jedan je rekao ova-ko, a drugi je rekao onako.^c **20** Naposljednju je izašao jedan duh,^d stao pred Jehovu i rekao: 'Ja ću ga prevariti.' A Jehova ga je upitao: 'Kako?'^e **21** On je odgovorio: 'Otići ću i bit ću prijevaran duh u ustima svih proroka njegovih.'^f A on je rekao: 'Prevarit ćeš ga i nadvladat ćeš.^g Idi i učini tako!'^h **22** I tako je, eto, Jehova stavio duh prijevaran u usta ovih proroka tvojih,ⁱ ali Jehova ti navješćuje nevolju."^j

23 Tada je Sidkija,^k sin Kenaanin,^l pristupio Mikaji^m i udario ga po obrazu,ⁿ rekavši: "Kako je to duh Jehovin otišao od mene da tebi govori?"^o **24** A Mikaja je odgovorio: "Evo, vidjet ćeš to onoga dana^p kad uđeš u najskrovitiju sobu da se sakriješ."^r **25** Tada je kralj izraelski rekao: "Uzmite Mikaju i odvedite ga Amonu, zapovjedniku gradskom, i Joašu, sinu kraljevu!^s **26** I recite im: 'Ovako kaže kralj: "Metnite ovoga u zatvor^t i držite ga na malo kruha^u i vode dok se sretno ne vratim!"'^v **27** Mikaja je nato rekao: "Ako se zaista sretno vratiš, onda Jehova nije govorio preko mene."^z I dodao je: "Čujte to, svi narodi!"^a

28 Tako su kralj izraelski i Jošafat, kralj Judin, otišli na Ramot-Gilead.^b **29** Kralj izraelski rekao je Jošafatu:

18. poglavlje

- a Job 1:6
Da 7:10
- b 1Kr 22:19
- c 1Kr 22:20
- d Ps 104:4
He 1:7
- e 1Kr 22:21
- f Job 12:16
- g Ps 33:10
2So 2:11
- h 1Kr 22:22
- i Iza 19:14
Eze 14:9
- j 4Mo 23:19
1Kr 22:23
Eze 3:19
- k 2Lje 18:10
- l 1Kr 22:11
- m 1Kr 22:8
2Lje 18:7
- n Jr 20:2
Mk 14:65
Dj 23:2
o 1Kr 22:24
- p Iza 9:14
- r 1Kr 22:25
- s 1Kr 22:26
- t 2Lje 16:10
Jr 20:2
Dj 5:18
- u Ps 80:5
- v 1Kr 22:27
- z 4Mo 16:29
5Mo 18:22
- a 1Kr 22:28
- b Jš 20:8
2Lje 18:2

Desni stupac

- a 1Kr 14:5
1Kr 20:38
- b 1Kr 22:10
- c 1Kr 22:30
- d 1Kr 22:31
Izr 24:6
- e 1Kr 22:32
- f 2Mo 14:10
2Lje 13:14
Ps 50:15
- g Ps 34:7
Ps 46:1
Ps 94:17
- h Ps 1:6
- i 1Kr 22:33
- j 2Kr 9:24
- k 1Kr 22:34
- l 2Lje 35:23
Ps 34:21
- m 1Kr 22:35
2Lje 18:22

19. poglavlje

- n 2Lje 18:31
2Lje 18:32
- o 1Kr 16:1
- p 2Lje 16:7
- r 1Sa 9:9
- s 1Kr 21:25
- t 1Sa 2:30
Ps 21:8
Ps 68:1
Ps 139:21
Izr 1:10
Izr 9:8
- u 2Lje 32:25
Ps 90:7
Ps 141:5
- v 1Kr 14:13
2Lje 17:4
- z 2Lje 17:6
- a 2Lje 30:19
Ezr 7:10

"Ja ću prurušen^a ući u bitku, ali ti obuci svoje kraljevske haljine!"^b Tako se kralj izraelski prurušio i potom otišao u bitku.^c **30** A kralj sirijski zapovjedio je zapovjednicima bojnih kola svojih: "Ne napadajte ni maloga ni velikoga, nego samo kralja izraelskoga!"^d **31** I kad su zapovjednici kola vidjeli Jošafata, pomislili su: "To je kralj izraelski!"^e I krenuli su na njega. Ali Jošafat je stao vikati u pomoć^f te mu je Jehova Bog pomogao^g i odmah ih je odvratio od njega.^h **32** Kad su zapovjednici kola vidjeli da to nije kralj izraelski, prestali su ga progoniti.ⁱ

33 A neki je čovjek odapeo luk i slučajno pogodio^j kralja izraelskoga, i to tamo gdje se oklop sastavlja. Tada je kralj rekao vozaču:^k "Okreni kola i izvedi me iz boja jer sam teško ranjen!"^l **34** A bitka je toga dana bivala sve žešća, i kralja izraelskoga morali su držati uspravno u kolima nasuprot Sirijcima sve do večeri. I umro je o zalasku sunca.^m

19 I Jošafat, kralj Judin, sretno se vratioⁿ kući svojoj u Jeruzalem. **2** Tada je Jehu,^o sin Hananije^p vidioca,^r izišao pred kralja Jošafata i rekao mu: "Je li pravo da pomažeš zlome^s i da ljubiš one koji mrze Jehovu?^t Zato se Jehova razgnjevio na tebe.^u **3** Ipak, našlo se i dobra na tebi,^v jer si uklonio obredna debla^w iz zemlje^z i pripremio srce svoje da traži pravoga Boga."^a

2Lje 19:3* Ili: "ašere".

4 I Jošafat je živio u Jeruzalemu. I opet je odlazio među narod od Beer-Šebe^a do brda efrajmskih,^b da ih obrati Jehovi, Bogu praotaca njihovih.^c 5 I postavio je suce po zemlji, u svim utvrđenim gradovima Judinim, u svakome gradu.^d 6 I rekao je sucima: "Pazite što radite,^e jer ne sudite u ime čovjeka, nego u ime Jehove!^f On je s vama dok sudite.^g 7 Zato se sada bojte Jehove!^h Pazite kako radite,ⁱ jer u Jehove, Boga našega, nema nepravednosti^j ni pristranosti^k ni uzimanja mita!"^l

8 Jošafat je u Jeruzalemu postavio neke levite,^m svećenikeⁿ i neke od poglavara rodova^o izraelskih da sude^p u ime Jehovino i da vode parnice^r stanovnika Jeruzalema. 9 I zapovjedio im je: "Sve činite u strahu Jehovinu,^s vjerno i srca potpuno odana Bogu! 10 U svakoj parnici koju iznesu pred vas braća vaša što žive u gradovima svojim — bilo da se radi o prolijevanju krvi,^t prestupanju zakona,^u zapovijedi,^v uredaba^z ili propisa^a — trebate ih opomenuti da ne bi zgriješili Jehovi i da se ne bi podigao gnjev njegov^b na vas i na braću vašu. Tako trebate činiti da ne biste na sebe navukli krivnju. 11 Evo, Amarija, glavlar svećenički, bit će nad vama u svim poslovima u službi Jehovinoj.^c Zebadija, sin Jišmaelov, poglavlar doma Judina, bit će odgovoran za sve poslove kraljeve, a leviti će vam biti upravitelji. Budi jak^d i kreni na posao! Jehova^e neka blagoslovi dobro što činiš."^f

19. poglavlje

- a 1Mo 21:33
Su 20:1
- b Jš 17:15
Su 19:1
- c 1Sa 7:3
2Lje 15:8
- d 5Mo 16:18
- e Dj 5:35
- f 5Mo 1:17
Ps 82:1
- g 5Mo 1:16
Iv 5:30
Iv 8:16
- h 2Mo 18:21
Ne 5:15
Job 31:23
Izr 1:7
- i 1Ti 3:2
- j 1Mo 18:25
5Mo 32:4
Ri 9:14
- k 3Mo 10:17
Dj 10:34
Ri 2:11
Ef 6:9
1Pe 1:17
- l 5Mo 16:19
Iza 1:23
Mi 7:3
Tit 1:7
- m 2Lje 17:8
- n 5Mo 17:9
5Mo 21:5
- o 1Lje 27:1
- p 5Mo 16:18
5Mo 25:1
- r 5Mo 1:16
s 2Sa 23:3
- t 5Mo 17:8
- u 5Mo 4:44
v 5Mo 30:11
Ps 19:7
- z 5Mo 12:1
- a 5Mo 4:1
Ps 147:19
- b 4Mo 16:46
- c 1Lje 26:30
Mi 2:7
- d Jš 1:6
- e 2Lje 15:2
Ps 18:24
f Ps 37:23
Pr 2:26

Desni stupac

20. poglavlje

- a 1Mo 19:37
Su 3:14
2Sa 8:2
Ps 83:6
- b 1Mo 19:38
- c 2Lje 20:10
- d 2Lje 19:2
- e 1Mo 36:8
Jš 15:1
- f Jš 15:62
2Lje 20:16
2Lje 20:20
- g 1Mo 32:7
- h 2Lje 19:3
i Su 20:26
Jl 1:14
Jl 2:12
- j 5Mo 4:29
Ps 34:4
- k 2Sa 21:1
- l 2Lje 6:12
2Lje 7:15
- m 1Kr 6:36
2Lje 4:9
n Flp 4:6
o 2Mo 3:6

20 Poslije toga sinovi Moabovi^a i sinovi Amonovi,^b a s njima i neki Amonimci^c zaratili su se s Jošafatom.^d

2 I ljudi su došli k Jošafatu i javili mu: "Na tebe dolazi veliko mnoštvo s one strane mora,^e iz Edoma.^e Eno ih u Hasason-Tamaru, to jest u En-Gediju."^f

3 Nato se Jošafat uplašio,^g te je stao tražiti Jehovu.^h I oglašio je postⁱ po svoj zemlji Judinoj. 4 I skupili su se sinovi Judini da traže savjet od Jehove.^j Iz svih gradova Judinih došli su da Jehovu upitaju za savjet.^k

5 Tada je Jošafat ustao pred zajednicom Judinom i jeruzalemskom u domu Jehovinu,^l pred novim dvorištem,^m 6 i rekao je:ⁿ

"Jehova, Bože praotaca naših!^o Nisi li ti Bog na nebu^p i ne vladaš li ti nad kraljevstvima svih naroda?^r Nije li u ruci tvojoj takva sila i moć da se nitko ne može održati pred tobom?^s 7 Nisi li ti, Bože naš,^t otjerao stanovnike ove zemlje pred narodom svojim Izraelom^u i dao je^v u trajni posjed potomstvu Abrahamu, koji te ljubio?^w 8 I oni su se nastanili u njoj i sagradili u njoj svetište imenu tvojemu,^a rekavši: 9 'Ako dođe na nas nevolja,^b mač, osuda, pošast^c ili glad,^d stat ćemo pred ovaj dom^e i pred tebe — jer je tvoje ime^f u ovome domu — da te prizovemo

p 5Mo 4:39; Jš 2:11; 1Kr 8:23; Mt 6:9; r 1Lje 29:11; Da 4:17; s 1Lje 29:12; Ps 62:11; Iza 14:27; Iza 40:15; Da 4:35; t 1Mo 17:7; 2Mo 6:7; u Ps 44:2; v 1Mo 12:7; Ne 9:8; z Iza 41:8; Jk 2:23; a 2Lje 2:4; 2Lje 6:10; b 1Kr 8:33; c 1Kr 8:37; d 2Lje 6:28; e 2Lje 6:29; f 2Lje 6:20.

2Lje 20:2* To jest Mrtvog mora. 7* Ili: "prijatelja tvojeoga".

u pomoć u nevolji svojoj, a ti nas usliši i izbavi!"^a **10** A sada, evo, sinovi Amonovi^b i Moabovi^c i oni iz brda seirskih,^d kroz čiju zemlju nisi dao Izraelcima da prođu kad su izlazili iz zemlje egipatske, nego su ih zaobišli i nisu ih istrijebili,^e **11** evo, oni nam sada uzvraćaju^f time što dolaze da nas otjeraju s posjeda tvoga što si nam ga dao.^g **12** Bože naš, zar im nećeš presuditi?^h Jer mi smo nemoćni pred ovim mnoštvom velikim što dolazi na nas.ⁱ Mi ne znamo što nam je činiti,^j nego su nam oči uprete u tebe."^k

13 A svi su sinovi Judini sve vrijeme stajali pred Jehovom,^l s malom djecom,^m ženama i sinovima.

14 Tada je duhⁿ Jehovin usred zajednice sišao na Jahazielu, sina Zaharije, sina Bena-je, sina Jeiela, sina Matanijina, levita od sinova Asafovih.^o

15 I on je rekao: "Poslušajte svi sinovi Judini i stanovnici Jeruzalema i ti, kralju Jošafate! Ovako vam kaže Jehova: 'Ne bojte se^p i ne plašite se tog velikog mnoštva, jer ovo nije vaš rat, nego Božji!' **16** Sutra sidite na njih! Oni će se penjati usponom Sisom, a vi ćete ih sresti na kraju riječne doline pred jeruelskom pustinjom. **17** Nećete se vi boriti^s u ovome boju. Samo se postavite, stojte^t i gledajte kako će vas spasiti^u Jehova! Juda i Jeruzalema, ne bojte se i ne plašite se!^v Sutra izidite na njih i Jehova će biti s vama!"^w

18 Tada se Jošafat poklonio licem do zemlje,^a a i svi sino-

20. poglavlje

- a 1Kr 8:34
- b 2Sa 8:12
- c 2Lje 20:1
- d 1Mo 36:8
4Mo 20:18
- e 4Mo 20:17
4Mo 20:21
5Mo 2:5
5Mo 2:9
5Mo 2:19
Su 11:15
- f Ps 7:4
Ps 35:12
- g Su 11:23
Ps 83:4
- h Su 11:27
1Sa 3:13
Ps 7:6
- i 2Lje 14:11
- j 2Kr 6:15
Jr 10:23
- k Ps 25:15
Ps 62:1
- l Ezr 10:1
- m 5Mo 29:11
- n 4Mo 11:25
2Lje 15:1
2Lje 24:20
2Pe 1:21
- o 1Lje 15:19
1Lje 25:1
2Lje 35:15
- p 5Mo 1:29
Jš 11:6
2Lje 32:7
- r 2Lje 32:8
- s 2Mo 14:14
2Mo 14:25
- t Iza 30:15
Tu 3:26
- u 2Mo 14:13
2Mo 15:2
1Sa 2:1
1Sa 11:13
1Lje 16:23
- v 5Mo 31:8
Jš 10:25
- z 4Mo 14:9
2Lje 15:2
Ps 46:7
- a 1Mo 24:26
2Mo 4:31

Desni stupac

- a Job 1:20
Ps 95:6
- b 1Lje 15:16
- c 1Lje 23:12
- d Ps 44:0
Ps 49:0
- e 2Lje 5:13
Ps 60:5
Ps 81:1
- f 2Sa 14:2
1Lje 4:5
2Lje 11:6
Jr 6:1
- g 2Lje 20:16
- h 2Lje 20:15
- i 2Mo 19:9
Iza 7:9
He 11:6
- j 2Mo 14:31
2Lje 36:16
- k 1Lje 13:1
Izr 11:14
- l 1Lje 15:16
2Lje 5:12
2Lje 9:11
- m 1Lje 16:29
Ps 29:2
Ps 96:9

vi Judini i stanovnici Jeruzalema pali su pred Jehovom da se poklone Jehovi.^a **19** A leviti^b od sinova Kehatovih^c i od sinova Korahovih^d ustali su i na sav glas hvalili Jehovu, Boga Izraelova.^e

20 Ujutro su rano ustali i krenuli prema tekoanskoj^f pustinji.^g I kad su izlazili, Jošafat je stao i rekao: "Čujte me, sinovi Judini i stanovnici Jeruzalema!^h Vjerujteⁱ Jehovi, Bogu svojemu, da biste se mogli održati! Vjerujte prorocima njegovim^j i pobijedit ćete!"

21 Potom se posavjetovao^k s narodom i postavio one koji pjevaju^l Jehovi i one koji mu u krasnome i svetome ruhu^m upućuju hvaleⁿ da idu pred naružanim ratnicima,^o govoreći: "Hvalite Jehovu,^p jer dovijeka traje milost* njegova!"^r

22 I kad su oni počeli radosno klicati i upućivati hvale, Jehova je postavio zasjedu^s sinovima Amonovim i Moabovim i onima iz brda seirskih koji su došli na Judu, tako da su se počeli boriti jedni protiv drugih.^t

23 Sinovi Amonovi i Moabovi ustali su na stanovnike brda seirskih^u da ih pobiju* i istrijebe. A kad su završili s njima, udarili su jedni na druge i međusobno se pobili.^v

24 Kad su sinovi Judini došli do stražarske kule u pustinji^z i pogledali prema mnoštvu, gle, mrtva tijela ležala su

n 2Lje 29:25; Ezr 3:10; Ne 12:27; o Jš 6:9; p Ps 106:1; r 2Mo 34:6; Tu 3:22; s Su 7:22; 1Sa 14:20; t Iza 19:2; u 1Mo 14:6; 5Mo 2:5; v Eze 38:21; z 2Lje 20:16.

2Lje 20:21* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **23*** Ili: "pobiju kao herem".

po zemlji^a — nitko nije umaknuo. **25** I Jošafat je sa svojim ljudima došao pokupiti plijen^b i našli su kod njih mnogo blaga, odjeće i dragocjenosti. I pokupili su s njih toliko plijena da više nisu mogli nositi.^c Tri su dana kupili plijen, jer ga je bilo mnogo. **26** Četvrtoga dana skupili su se u dolini Beraki i ondje su blagoslivljali Jehovu.^d Zato su toj dolini dali ime^e Beraka,* koje nosi do današnjeg dana.

27 Potom su se svi sinovi Judini i oni iz Jeruzalema, s Jošafatom na čelu, radosno vratili u Jeruzalem, jer ih je Jehova razveselio pobjedom nad neprijateljima njihovim.^f **28** I tako su sa psaltirima,^g harfama^h i trubamaⁱ došli u Jeruzalem u dom Jehovin.^j **29** Strah^k Božji obuzeo je sva kraljevstva zemaljska kad su čula da se Jehova borio protiv neprijatelja Izraelovih.^l **30** Tako je Jošafatovo kraljevstvo bilo u miru i Bog njegov dao mu je mir na svim granicama njegovim.^m

31 I Jošafatⁿ je kraljevao nad Judom. Imao je trideset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je dvadeset i pet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Azuba,^o a bila je kći Šilhijeva. **32** Išao je putem oca svojega Ase^p i nije odstupio od puta njegova, nego je činio što je pravo u očima Jehovim.^r **33** Jedino što obredne uzvišice^s nisu bile uklonjene. Narod još nije bio pripremio srce svoje da služi Bogu pratoca svojih.^t

2Lje 20:26* "Beraka" znači "blagoslov".

20. poglavlje

- a 2Mo 14:30
- 1Lje 5:22
- Ps 110:6
- Iza 37:36
- b Ps 68:12
- c 2Mo 12:35
- 2Kr 7:15
- Izr 13:22
- d 2Mo 15:2
- 2Sa 22:2
- Ps 103:1
- e 2Mo 17:15
- 1Sa 7:12
- f 1Sa 2:1
- Ne 12:43
- Ps 20:5
- Ps 30:1
- g 2Sa 6:5
- 1Kr 10:12
- h 1Lje 13:8
- 1Lje 16:5
- i 4Mo 10:8
- 1Lje 15:24
- 2Lje 29:26
- j Ps 119:19
- k 1Mo 35:5
- 2Lje 14:14
- 2Lje 17:10
- l 2Mo 15:14
- 5Mo 33:26
- Jš 9:9
- m Jš 23:1
- 2Sa 7:1
- 2Lje 15:15
- Izr 16:7
- n 1Kr 22:41
- o 1Kr 22:42
- p 1Kr 15:11
- r 2Lje 17:3
- Ps 18:21
- s 1Kr 15:14
- 1Kr 22:43
- 2Lje 17:6
- t 1Kr 18:21
- 2Lje 12:14
- 2Lje 19:3

Desni stupac

- a 1Kr 16:1
- 2Lje 19:2
- b 2Lje 16:7
- c 2Lje 16:11
- d 1Kr 22:49
- 1Ko 15:33
- e 2Kr 1:2
- 2Kr 1:16
- 2Lje 19:2
- f 1Kr 10:22
- 1Kr 22:48
- g 4Mo 33:35
- 5Mo 2:8
- 1Kr 9:26
- h Izr 13:20
- i Ps 127:1
- j 1Kr 22:48
- k 2Lje 9:21

21. poglavlje

- l 1Kr 22:50
- m 2Lje 32:33
- n 2Kr 8:16
- o 1Mo 25:6
- p 2Lje 11:23
- Izr 13:22
- r 2Kr 8:16
- s 1Mo 43:33
- t 1Mo 4:8
- Su 9:5

34 Ostala povijest Jošafatova, od početka do kraja, zapisana je u zapisima Jehua,^a sina Hananijeva,^b koji su uvršteni u Knjigu^c o kraljevima Izraelovim. **35** Potom se Jošafat, kralj Judin, udružio s Ahazijom,^d kraljem izraelskim, koji je činio zlo.^e **36** Udružio se s njim da naprave brodove koji će ploviti u Taršiš.^f Tako su napravili brodove u Esjon-Geberu.^g **37** Ali Eliezer, sin Dodavahua iz Mareše, prorokovao je protiv Jošafata ovako: "Zato što si se udružio s Ahazijom,^h Jehova će razoriti djela tvoja."ⁱ Tako su se brodovi razbili^j i nisu mogli ploviti u Taršiš.^k

21 Napoljetku je Jošafat počinuo s praocima svojim^l i bio je pokopan s praocima svojim^m u Davidovu gradu, a Joram,ⁿ sin njegov, počeo je vladati umjesto njega. **2** Braća njegova, sinovi Jošafatovi, bili su: Azarija, Jehiel, Zaharija, Azarija, Mihael i Šefatija. Svi su oni bili sinovi izraelskoga* kralja Jošafata. **3** Njihov im je otac dao mnogo darova^o u srebru, zlatu i dragocjenostima, i uz to utvrđene gradove u Judi.^p A kraljevstvo je dao Joram,^r jer je bio prvorođenac.^s

4 Kad je Joram preuzeo kraljevstvo oca svojega i učvrstio svoju vlast, pobio je mačem svu braću svoju,^t a i neke knezove izraelske. **5** Joram

2Lje 21:2* Ili: "judejskoga", prema *Septuaginti*, sirijskoj *Pešiti* i *Vulgati Clementini*. Na više mjesta u 2. Ljetopisa umjesto užeg naziva "Juda" koristi se općenitiji naziv "Izrael".

je imao trideset i dvije godine kad je počeo vladati i osam je godina vladao u Jeruzalemu.^a

6 Išao je putem kraljeva izraelskih,^b kao što je činio i dom Ahabov, jer mu je kći Ahabova bila žena,^c i činio je što je zlo u očima Jehovinim.^d **7** Ali Jehova nije htio zatrti dom Davidov^e zbog saveza^f koji je sklopio s Davidom, jer je obećao da će dati svjetiljku^g njemu i sinovima njegovim zauvijek.^h

8 U njegovo se vrijeme Edomⁱ pobunio protiv vlasti Judine^j i postavio je sebi kralja.^k **9** Zato je Joram pošao onamo sa zapovjednicima svojim i sa svim bojnim kolima. I ustao je noću i pobio Edomce koji su bili opkolili njega i zapovjednike kola. **10** No Edom je ustrajao u pobuni svojoj protiv vlasti Judine sve do danas. U to se vrijeme i Libna^l pobunila protiv vlasti njegove, jer je ostavio Jehovu, Boga praotaca svojih.^m **11** Načinio je i obredne uzvišiceⁿ po brdima Judinim, te naveo stanovnike Jeruzalema da budu nevjerni Bogu^o i zaveo je Judu.

12 I došlo mu je pismo od proroka Ilije:^p "Ovako kaže Jehova, Bog Davida, praoca tvog: 'Zato što nisi išao putem Jošafata,^r oca svojega, niti putem Ase,^s kralja Judina, **13** nego si išao putem kraljeva izraelskih^t te si naveo narod Judin i stanovnike Jeruzalema da mi budu nevjerni,^u kao što je učinio i dom Ahabov,^v

21. poglavlje

- a 2Kr 8:17
- b 1Kr 14:9
- Ho 4:1
- c 2Kr 8:18
- 2Lje 22:2
- Ne 13:26
- d 1Sa 2:30
- 1Kr 16:25
- 2Lje 29:6
- e 2Sa 7:16
- f 2Sa 23:5
- Ps 89:28
- Jr 33:21
- g 1Kr 11:36
- 2Kr 8:19
- Ps 132:11
- h 2Sa 7:12
- i 1Mo 27:40
- j 2Kr 8:20
- k 1Kr 22:47
- l Jš 21:13
- 2Kr 19:8
- m 2Mo 3:6
- 5Mo 32:21
- 1Kr 11:33
- 2Lje 15:2
- Jr 2:13
- n 5Mo 12:2
- o 2Kr 21:11
- Ot 2:20
- p 2Kr 2:1
- 2Kr 2:11
- Iv 3:13
- r 2Lje 17:3
- s 1Kr 15:11
- 2Lje 14:5
- t 1Kr 16:25
- 1Kr 16:33
- u 2Mo 34:15
- Jr 3:8
- v 2Kr 9:22
- 2Lje 21:11

Desni stupac

- a 2Mo 20:13
- 2Lje 21:4
- b 5Mo 28:22
- c 3Mo 26:21
- Ho 5:11
- Mi 6:16
- d 2Mo 20:5
- e 5Mo 28:61
- Dj 12:23
- f 5Mo 28:21
- g 1Kr 11:14
- 2Lje 33:11
- Iza 10:5
- h Jš 13:2
- 2Sa 8:1
- i 2Lje 9:14
- 2Lje 17:11
- j 2Kr 19:9
- 2Lje 12:3
- 2Lje 14:12
- k 1Kr 14:26
- l 1Sa 30:3
- m 2Lje 22:6
- 2Lje 25:23
- n 5Mo 28:59
- 2Lje 21:15
- Pr 3:17
- Dj 12:23
- o 2Sa 20:10
- p 2Lje 16:14
- Jr 34:5
- r Izr 10:7
- Izr 11:10
- Izr 29:2
- Pr 8:10
- Jr 22:18
- s 1Kr 2:10
- t 2Lje 24:25
- 2Lje 28:27

i još si pobio braću svoju,^a dom oca svojega, koji su bili bolji od tebe, **14** evo, Jehova će zadati velik udarac^b narodu tvome,^c sinovima tvojim,^d ženama tvojim i svemu što imaš. **15** I oboljet ćeš od teške bolesti.^e Bolest će ti crijeva zahvatiti i iz dana u dan bit će sve teža, dok ti na kraju ne izađu crijeva od te bolesti."^f

16 I Jehova je na Jorama podigao^g Filistejce^h i Arapeⁱ koji žive pored Etiopljana.^j

17 Oni su napali Judu i prodri u zemlju te odnijeli sve blago što se našlo u dvoru kraljevu,^k a usto i sinove njegove i žene njegove,^l tako da mu nije ostao nijedan sin osim najmlađeg sina Joahaza.^m **18** Poslije svega toga Jehova ga je udario neizlječivom bolešću crijeva.ⁿ **19** I tako su prolazili dani, a kad su prošle dvije godine, izašla su mu crijeva^o zbog bolesti njegove, te je umro u strašnim bolovima. Narod nije palio mirisne stvari u čast njegovu kao što je palio praocima njegovim.^p **20** Imao je trideset i dvije godine kad je počeo vladati i osam je godina vladao u Jeruzalemu. Naposljedku je umro, a da nitko nije žalio za njim.^r I pokopali su ga u Davidovu gradu,^s ali ne u kraljevskoj grobnici.^t

22 Jeruzalemljani su postavili Ahaziju,^u njegova najmlađeg sina, za kralja

22. poglavlje u 2Kr 8:24; 1Lje 3:11.

2Lje 21:16* Doslovno: "podigao duh". **17*** Ili: "Jehoahaza". **22:1*** U 21:17 "Joahaz".

2Lje 21:11* Doslovno: "da blud čine". Vidi dodatak 6. **13*** Doslovno: "da blud čine".

umjesto njega — jer su razbojnici koji su s Arapima^a napali tabor pobili sve starije sinove^b — i tako je Ahazija, sin Joramov, počeo kraljevati u Judi. **2** Ahazija je imao dvadeset i dvije godine kad je počeo vladati^c i vladao je godinu dana u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Atalija^d i bila je unuka Omrijeva.^e

3 I on je išao putem doma Ahabova,^f jer ga je majka^g savjetima svojim navodila na zlo. **4** I činio je što je zlo u očima Jehovinim, kao i dom Ahabov, jer su mu oni bili savjetnici^h nakon smrti oca njegovog, na propast njegovu. **5** Po njihovu je savjetu postupao,ⁱ te je krenuo s Joramom,^j sinom izraelskoga kralja Ahaba, u rat protiv Hazaela,^k kralja sirijskoga, kod Ramot-Gileada.^l Ondje su strijelci pogodili Jorama.^m **6** Zato se Joram vratio u Jizreelⁿ da se oporavi od rana koje su mu zadali kod Rame,^o kad se borio protiv sirijskoga kralja Hazaela.

A Azarija,^p sin Joramov, r kralj Judin, otišao je u Jizreel da posjeti Ahabova sina Jorama,^s jer je ovaj bio bolestan.^t **7** Ali Bog je učinio^u da bude na propast^v Ahazijinu što je došao k Joramu. Kad je došao onamo, otišao je s Joramom^z u susret Jehuu,^a unuku Nimšijevu,^b kojega je Jehova bio pomazao^c da istrijebi dom Ahabov.^d **8** I dok je Jehu izvršavao presudu nad domom Ahabovim,^e naišao je na knezove Judine i na sinove bra-

2Lje 22:5* Doslovno: "hodio". **6*** U recima 1, 2, 7-11 "Ahazija".

22. poglavlje

- a 2Lje 21:16
- b 2Lje 21:17
- c 2Kf 8:26
- d 2Kf 11:1
- e 2Kf 11:13
- f 1Kf 16:28
- g 1Kf 16:33
- h 2Kf 8:27
- i Mt 6:16
- j 2Lje 22:12
- k 2Lje 24:7
- l 2Lje 24:18
- m Izr 1:10
- n Izr 12:5
- o Izr 13:20
- p Ps 1:1
- q 2Kf 8:25
- r 2Kf 8:15
- s 2Kf 10:32
- t 1Kf 22:3
- u 2Lje 18:14
- v m 2Kf 8:28
- w n Jš 19:18
- x 2Sa 4:4
- y 2Kf 9:15
- z o 2Kf 8:29
- aa p 2Kf 9:16
- ab 2Lje 22:1
- ac r 2Kf 8:16
- ad s 2Kf 3:1
- ae t 1Kf 22:34
- af u 5Mo 32:35
- ag Su 14:4
- ah 2Lje 10:15
- ai Ps 9:16
- aj Am 3:6
- ak v 1Sa 2:6
- al z 2Kf 9:21
- am a 1Kf 19:16
- an 2Kf 9:20
- ao b 2Kf 9:14
- ap c 2Kf 9:6
- aq d 2Kf 9:7
- ar e 2Kf 10:10
- as 2Kf 10:11

Desni stupac

- a 2Kf 10:13
- b 2Kf 10:14
- c 2Kf 9:27
- d 2Kf 10:17
- e 2Kf 9:28
- f 2Lje 17:3
- g Izr 10:7
- h 2Lje 17:4
- i 2Lje 22:2
- j 2Kf 11:1
- k j 2Kf 11:2
- l 2Kf 11:21
- m 1Kf 8:16
- n 2Lje 23:1
- o 2Sa 7:13
- p 1Kf 15:4
- q 2Lje 21:7
- r Ps 33:10
- s o 2Kf 11:3
- t p 5Mo 17:15
- u r Ps 128
- v Izr 29:2
- w Jr 12:1

23. poglavlje

- a s 2Kf 11:4
- b t 2Mo 18:25
- c u 5Mo 33:8
- d 2Lje 8:14
- e v 1Lje 15:12
- f z 1Lje 23:11
- g a 2Sa 5:3
- h 2Kf 11:17
- i b 1Kf 7:51

će Ahazijine,^a koji su bili u službi Ahazijinoj, i pobio ih je.^b **9** Potom je krenuo u potragu za Ahazijom. Uхватili su ga^c dok se skrivao u Samariji,^d doveli ga Jehuu i pogubili ga. Poslije su ga pokopali,^e jer su rekli: "On je unuk Jošafata,^f koji je svim srcem tražio Jehovu."^g I tako više nije bilo nikoga od doma Ahazijina tko bi mogao biti kralj.

10 Kad je Atalija,^h majka Ahazijina, vidjela da joj je sin mrtav, ustala je i pobila sav kraljevski rod doma Judina.ⁱ

11 Ali Jošabata,^j kći kraljeva, uzela je Joaša,^k sina Ahazijina, i ukrala ga između sinova kraljevih koji su trebali biti ubijeni, te je njega i dadilju njegovu odvela u spavaonicu. Jošabata, kći kralja Jorama,^l žena svećenika Jojade,^m sakrila ga je od Atalije, jer je bila sestra Ahazijina, tako da nije bio pogubljen.ⁿ **12** Ostao je šest godina sakriven kod njih u domu pravoga Boga,^o dok je Atalija kraljevala^p u zemlji.^r

23 A sedme se godine Jojada^s ohrabrio i sklopio savez sa stotnicima:^t Azarijom, sinom Jerohamovim, Jišmaelom, sinom Johananovim,^u Azarijom, sinom Obedovim, Maasejom, sinom Adajinim, i Elišafatom, sinom Zikrijevim. **2** Oni su počeli obilaziti Judu i skupljati sinove Levijevu^v iz svih gradova Judinih i poglavare^w rodova^x u Izraelu. I došli su u Jeruzalem. **3** Potom je sva zajednica sklopila savez^a s kraljem u domu^b

2Lje 22:11* Ili: "Jehošabata". **23:1*** Ili: "Jehohananovim".

pravoga Boga. A Jojada im je rekao:

“Evo, kraljev će sin^a vladati,^b kao što je obećao Jehova za sinove Davidove.^c **4** Ovakvo ćete učiniti: Trećina vas koji dolazite u subotu,^d i svećenika^e i levita,^f služiti će kao vratari,^g **5** trećina će biti u dvoru kraljevu,^h a trećina kod Vrata temelja.ⁱ Sav će narod biti u dvorištima^j doma Jehovina. **6** Neka nitko ne ulazi u dom Jehovin,^k osim svećenika i levita koji su u službi.^l Oni smiju ući, jer su posvećeni,^m a sav narod neka izvrši svoje dužnosti prema Jehovi. **7** Leviti neka okruže kralja,ⁿ svaki s oružjem u ruci, i tko god pokuša ući u hram neka bude pogubljen! Budite uz kralja kuda god pođe!”

8 Leviti i sav narod Judin učinili su sve kako im je zapovjedio^o svećenik Jojada.^p Sva-ki je od njih uzeo svoje ljude kojima je služba započinjala u subotu i one kojima je završavala u subotu,^r jer svećenik Jojada nije skupine njihove^s bio oslobodio službe. **9** Svećenik Jojada dao je stotnicima^t koplja, štitove i okrugle štitove^u kralja Davida,^v što su bili u domu pravoga Boga.^z **10** I postavio je ljude,^a svakoga s kopljem u ruci, od desne strane doma pa sve do lijeve strane doma, kod žrtvenika i kod doma, tako da su okružili kralja. **11** Tada su izveli kraljeva sina,^b stavili mu krunu,^c položili na nje-

23. poglavlje

- a 2Kr 11:4
- b 2Kr 11:12
- c 2Sa 7:12
- 1Kr 2:4
- 1Kr 9:5
- 2Lj 6:16
- 2Lj 7:18
- 2Lj 21:7
- Ps 89:29
- d 1Lj 9:25
- Lk 1:8
- e 1Lj 24:3
- f 1Lj 23:3
- g 1Lj 26:1
- h 1Kr 7:1
- i 2Kr 11:6
- j 1Kr 7:12
- k 2Kr 11:7
- l 1Lj 23:28
- m 1Lj 23:32
- n 2Kr 11:8
- o Pr 9:17
- p 2Kr 11:4
- 2Lj 23:1
- r 2Kr 11:9
- s 1Lj 24:1
- 1Lj 25:1
- 1Lj 26:1
- t 2Kr 11:4
- 1Lj 26:26
- u 2Kr 11:10
- v 2Sa 8:7
- z 1Lj 26:27
- 2Lj 5:1
- a 2Kr 11:11
- b 2Kr 11:2
- c 2Sa 1:10
- 2Sa 12:30

Desni stupac

- a 5Mo 17:18
- b 1Sa 10:1
- c 1Sa 10:24
- d 2Kr 11:13
- e 1Kr 7:15
- 2Kr 23:3
- f 2Lj 23:1
- g 4Mo 10:10
- 1Lj 15:24
- h 1Kr 1:40
- Izr 11:10
- i 1Kr 1:39
- 2Kr 9:13
- j 1Lj 25:7
- k 2Kr 11:14
- l 2Kr 11:15
- m 2Kr 11:16
- n 2Kr 11:17
- 2Lj 34:31
- o 5Mo 12:3
- 2Kr 10:27
- 2Lj 34:4
- 2Lj 34:7
- p 2Mo 32:20
- r 2Kr 11:18
- s 5Mo 13:5
- 5Mo 13:9
- 1Kr 18:40
- t 1Lj 23:6
- 1Lj 23:30

ga Svjedočanstvo^a i postavili ga za kralja. Tada su ga Jojada i sinovi njegovi pomazali^b i povikali: “Živio kralj!”^c

12 A kad je Atalija čula ljude kako trče i hvale kralja,^d pohitala je k narodu u dom Jehovin. **13** Ondje je ugledala kralja kako stoji kod svojega stupa^e na ulazu, i uz kralja knezove^f i trubače,^g a sav se narod^h veselioⁱ i trubio^j u trube. Bili su ondje i pjevačij^k s glazbalima te oni koji su predvodili u pjevanju hvalospjeva. Tada je Atalija razderala haljine svoje i povikala: “Urota! Urota!”^k **14** A svećenik Jojada poslao je stotnike, koji su zapovijedali vojskom, i rekao im: “Izvedite je iz redova svojih^l i tko bi god pošao za njom, neka se pogubi mačem!” Svećenik je naime bio naredio: “Nemojte je pogubiti u domu Jehovinu!” **15** Oni su je uhvatili i kad su je doveli do ulaza za konje kod kraljeva dvora, ondje su je pogubili.^m

16 Tada je Jojada sklopio savez između sebe, svega naroda i kralja, da će biti narod Jehovin.ⁿ **17** Zatim je sav narod otišao u hram Baalov i razorio ga.^o Porazbijao je žrtvenike njegove^p i likove njegove, a Matana,^r svećenika Baalova, pogubio je^s pred žrtvenicima. **18** Potom je Jojada službu u domu Jehovinu povjerio svećenicima i levitima, koje je David^t bio razdijelio u skupine za službu u domu Jehovinu, da prinose žrtve paljenice

2Lj 23:4* Doslovno: “na šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **11*** Ili: “dijademu”.

2Lj 23:13* “Narod” (i u recima 20 i 21) — doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

Jehovi, kako je zapisano u zakonu Mojsijevu,^a veselo i s pjesmom, prema Davidovim uputama. **19** Postavio je vratare^b na vratima^c doma Jehovina da ne bi mogao ući nitko tko se bilo čime onečistio. **20** Zatim je skupio stotnike,^d dostojanstvenike, knezove narodne i sav narod, pa je izveo kralja iz doma Jehovina.^e I ušli su kroz gornja vrata u dvor kraljev i posjeli kralja na kraljevsko prijestolje.^f **21** I sav se narod radovao^g i grad je bio u miru, a Ataliju su pogubili mačem.^h

24 Joaš je imao sedam godina na kad je počeo vladatiⁱ i vladao je četrdeset godina u Jeruzalemu.^j Majka mu se zvala Sibija i bila je iz Beer-Šebe.^k **2** Joaš^l je činio što je pravo u očima Jehovinom^m dok je god bio živ svećenik Jojada.ⁿ **3** Jojada ga je oženio dvjema ženama, koje su mu rodile sinove i kćeri.^o

4 Poslije nekog vremena Joaš je željeo u srcu svojem da obnovi dom Jehovin.^p **5** I skupio je svećenike^r i levite te im rekao: "Otidite u gradove Judine i skupite novac od svega Izraela da se može popravljati^s dom Boga vašega iz godine u godinu!^t Brzo to učinite!" Ali sinovi Levijevi nisu se žurili.^u **6** Zato je kralj pozvao poglavara Jojadu i upitao ga: "Zašto ne tražiš od sinova Levijevih da donose iz Jude i Jeruzalema sveti porez koji je propisao Mojsije,^v sluga Jehovin, sveti porez zajednice izraelske za šator Svjedočanstva?^a **7** Jer su sinovi zle Atalije^b bili

23. poglavlje

- a 2Mo 29:38
4Mo 28:2
- b 1Lj 26:1
1Lj 26:13
- c 1Lj 9:26
- d 2Kr 11:9
e 2Kr 11:19
- f 1Kr 1:13
1Kr 7:7
- g Izr 11:10
Izr 29:2
- h 2Kr 11:20

24. poglavlje

- i 2Kr 11:21
2Ko 3:5
- j 2Kr 12:1
- k 1Mo 21:14
2Sa 3:10
- l 1Lj 3:11
- m 2Lj 26:4
- n 2Kr 12:2
- o Ps 127:3
- p 2Kr 22:5
2Lj 34:8
- r 2Kr 12:4
- s 2Lj 29:3
2Lj 34:9
- t 2Kr 12:5
- u 2Kr 12:6
Izr 10:4
Pr 10:18
- v 2Kr 12:7
- z 2Mo 30:12
2Mo 30:13
2Mo 30:14
2Mo 30:16
- a 4Mo 1:50
Dj 7:44
- b 2Lj 22:3

Desni stupac

- a 2Lj 28:24
- b 2Kr 12:4
2Kr 14:14
- c 5Mo 32:17
Eze 16:17
Ho 2:13
- d 2Kr 12:9
Mk 12:41
Ne 10:32
Mt 17:24
- f 2Mo 30:12
2Mo 30:13
2Mo 30:14
2Mo 30:16
- g 1Lj 29:9
Iza 64:5
Dj 2:46
- h 1Lj 28:1
i 2Kr 22:9
- j 2Lj 34:9
- k 2Kr 22:9
- l 2Kr 12:10
- m 1Ti 5:18
- n 2Kr 12:11
- o 1Kr 5:17
- p 2Lj 34:11
- r 2Kr 12:12
- s 2Lj 34:8
- t 2Lj 34:12
- u 1Kr 7:50
- v 2Mo 37:16
4Mo 7:84
- z 2Lj 4:21
2Lj 4:22
- a 2Mo 29:28
4Mo 28:3

provalili u dom pravoga Boga^a i sve svete stvari^b iz doma Jehovina upotrijebili su za štovanja^c Baalâ.^c **8** I kralj je zapovjedio da se napravi kovčeg^d i stavi izvana kod vrata doma Jehovina. **9** Potom su oglasili po svoj zemlji Judinoj i Jeruzalemu da se donosi Jehovi sveti porez^e koji je Mojsije,^f sluga pravoga Boga, propisao Izraelu u pustinji. **10** I obrađovali^g su se tome svi knezovi^h i sav narod te su donosili svoj prilog i bacali ga u kovčegⁱ dok nisu svi dali.

11 U određeno vrijeme levite bi se poslalo da donesu kovčegⁱ kralju na uvid, i kad bi se vidjelo da u kovčegu ima mnogo novca,^k pisar^l kraljev i povjerenik glavarava svećeničkog^m došli bi isprazniti kovčeg. Potom bi ga opet uzeli i stavili na njegovo mjesto. Tako su činili svaki dan i skupili su mnogo novca. **12** Kralj i Jojada predavali su novac nadglednicimaⁿ poslova u domu Jehovinu,ⁿ koji su unajmljivali^o klesare^o i druge zanatlije^p da se obnovi dom Jehovin,^r te one što rade sa željezom i bakrom da se popravi dom Jehovin.^s **13** Nadglednici poslova obavljali su svoj posao^t i obnova je dobro napredovala pod njihovim vodstvom. I vratili su nekadašnji izgled domu pravoga Boga i utvrdili ga. **14** Kad su sve završili, donijeli su pred kralja i pred Jojadu ostatak novca. Od toga su načinili pribor za dom Jehovin, pribor za službu^u i za prinošenje žrtava, čaše^v i druge predmete od zlata^v i srebra. Žrtve paljenice^a prinosile su se u domu Je-

hovinu bez prestanka dok je god bio živ Jojada.

15 A Jojada je ostario i umro nauživši se života.^a Bilo mu je sto i trideset godina kad je umro. **16** I pokopali su ga s kraljevima u Davidovu gradu,^b jer je činio dobro u Izraelu,^c dobro je služio pravome Bogu i domu njegovu.

17 Poslije smrti Jojadine došli su knezovi^d Judini i poklonili se kralju. Tada ih je kralj počeo slušati.^e **18** I ostavili su dom Jehove, Boga praotaca svojih, te su počeli služiti obrednim deblima^{*f} i idolima,^g tako da je na Judu i na Jeruzalem došao gnjev Božji zbog te krivnje njihove.^h **19** I Jehova im je slao proroke svojeⁱ da ih obrate k njemu. Oni su ih opominjali, ali ovi nisu htjeli slušati.^j

20 I duh^k Božji obuzeo je Zahariju,^m sina svećenika Jojade,ⁿ i on je stao poviše naroda i rekao: "Ovako kaže pravi Bog: 'Zašto prestupate zapovijedi Jehovine na svoju štetu?'^o Ostavili ste Jehovu, i zato će on ostaviti vas."^p **21** Ali oni su se urotili protiv njega^r i zasuli ga kamenjem^s po kraljevju zapovijedi u dvorištu doma Jehovina. **22** Kralj Joaš nije se sjetio dobrote^{*} koju mu je iskazao Zaharijin otac Jojada,^t nego mu je ubio sina, koji je umirući rekao: "Jehova neka vidi i neka uzvрати!"^u

23 Početkom iduće godine^v na njega je došla sirijska vojska^z i napala Judu i Jeruza-

24. poglavlje

- a Ps 91:16
- b 1Kr 2:10
- 2Lje 24:25
- Dj 2:29
- c 2Lje 23:1
- Izr 10:7
- He 6:10
- d 1Lje 28:1
- e Izr 11:9
- Izr 29:12
- f 1Kr 14:23
- g 1Kr 14:9
- h Ne 9:26
- Ps 102:10
- i 2Kr 17:13
- Jr 7:25
- j 2Lje 36:16
- k 4Mo 11:25
- 2Lje 15:1
- 2Lje 20:14
- 2Pe 1:21
- l Sg 6:34
- 1Lje 12:18
- m Lk 11:51
- n 2Lje 23:11
- o 4Mo 14:41
- 1Sa 13:13
- Za 7:11
- p 5Mo 29:25
- 1Lje 28:9
- 2Lje 15:2
- Jr 2:19
- r Jr 11:19
- Jr 18:18
- s Mt 23:35
- Lk 11:51
- Dj 7:58
- t Job 6:14
- Izr 17:13
- u 1Mo 9:5
- Ps 94:1
- Jr 11:20
- He 10:30
- Jd 9
- v 1Kr 20:22
- z 5Mo 32:35
- 2Kr 12:17

Desni stupac

- a 2Lje 24:17
- b 1Mo 14:15
- 1Lje 18:5
- c 3Mo 26:37
- 5Mo 32:30
- d 3Mo 26:25
- 5Mo 28:25
- e 2Lje 22:8
- Iza 10:5
- Hb 1:12
- f 5Mo 28:22
- 2Lje 21:18
- g 2Kr 14:19
- h 1Mo 9:5
- 2Lje 24:21
- Lk 11:51
- Ot 16:6
- i 2Lje 24:20
- j 2Sa 4:7
- 2Kr 12:20
- k 2Sa 5:9
- 1Kr 2:10
- l 2Lje 21:20
- 2Lje 28:27
- Ps 69:28
- m 2Kr 12:21
- n 2Lje 24:20
- o 2Lje 24:13
- p 2Kr 12:19
- 2Lje 20:34
- r 2Kr 12:21
- 1Lje 3:12

lem. Pobili su u narodu sve knezove^a narodne, a sav plijen poslali kralju u Damask.^b

24 Premda je sirijska vojska napala s malim brojem ljudi,^c Jehova im je dao u ruke vrlo brojnu vojsku,^d jer su ovi ostavili Jehovu, Boga praotaca svojih. I tako su izvršili presudu nad Joašem.^e **25** A kad su otišli od njega, ostavivši ga u mnogim bolestima,^f njegovi su se sluge urotili^g protiv njega zbog krvi^h sina svećenika Jojadeⁱ i ubili su ga na postelji njegovoj.^j Tako je umro i pokopali su ga u Davidovu gradu,^k ali ne u kraljevskoj grobnici.^l

26 A ovo su oni koji su se urotili protiv njega: Zabad,^m sin Šimeate Amonke, i Jozabad, sin Šimrite Moapke. **27** A sve o sinovima njegovim, o mnoštvu objava protiv njegaⁿ i o potpunju obnovi^o doma pravoga Boga zapisano je u tumačenju Knjige^p o kraljevima. A Amasija,^r sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

25 Amasija^s je imao dvadeset i pet godina kad je postao kralj i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Joadana^{*t} i bila je iz Jeruzalema. **2** Činio je što je pravo u očima Jehovinim,^u ali mu srce nije bilo potpuno odano^v njemu. **3** A kad je učvrstio kraljevstvo, pobio^z je sluge svoje^a koji su ubili kralja, oca njegova.^b **4** Ali sinove njihove nije pogubio, nego je postupio

25. poglavlje s 2Kr 14:1; t 2Kr 14:2; u 5Mo 12:32; v 1Kr 8:61; 1Kr 11:4; 2Kr 14:3; Ps 78:37; z 1Mo 9:6; 2Mo 21:14; 4Mo 35:31; a 2Lje 24:26; b 2Lje 24:25.

2Lje 24:18* Ili: "ašerama". 22* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

2Lje 25:1* Ili: "Jehoadana".

kako je zapisano u zakonu, u knjizi Mojsijevoj,^a gdje je Jehova zapovjedio: "Neka očevi ne budu pogubljeni zbog sinova^b i sinovi neka ne budu pogubljeni zbog očeva!^c Neka se svatko pogubi zbog vlastitoga grijeha!"^d

5 Poslije toga Amasija je skupio sinove Judine i zapovjedio da se sav narod Judin i Benjaminov poreda po domovima praotaca svojih,^e pod zapovjedništvom tisućnika^f i stotnika.^g Kad je popisao one od dvadeset godina naviše,^h utvrdio je da ima tri stotine tisuća izabраниh ljudi sposobnih za vojsku, koji nose kopljeⁱ i veliki štiti.^j **6** Osim toga, u Izraelu je za stotinu talenata* srebra unajmio još stotinu tisuća hrabrih junaka. **7** Ali došao mu je čovjek Božji^k i rekao mu: "Kralju, neka ne ide s tobom vojska izraelska, jer Jehova nije s Izraelom,^l nije ni s kim od sinova Efrajmovih! **8** Idi sam i bori se hrabro u boju!^m Pravi bi te Bog mogao oboriti pred neprijateljem, jer Bog ima moć da pomogneⁿ i da obori."^o **9** Tada je Amasija^p rekao čovjeku Božjem: "Ali što će onda biti sa stotinu talenata koje sam dao vojsci izraelskoj?"^r Nato mu je čovjek Božji odgovorio: "Jehova ti može dati puno više od toga."^s **10** I Amasija je odvio vojsku koja mu je došla iz Efrajima i poslao vojnike da se vrate svojim kućama. Ali oni su se silno razgnjevili na Judu i vratili su se svojim kućama plamteći od gnjeva.^t

2Lj 25:6* Vidi dodatak 13.

25. poglavlje

- a 5Mo 24:16
- b Eze 18:20
- c Eze 18:4
- d 2Kr 14:6
- e 1Lje 27:1
- f 2Mo 18:25
- 1Sa 8:12
- 1Lje 13:1
- g 5Mo 1:15
- h 4Mo 1:3
- i 1Lje 12:24
- 2Lje 11:12
- j 2Lje 32:5
- k 1Kr 13:1
- l 2Lje 13:16
- 2Lje 19:2
- m Izr 24:10
- n 2Lje 14:11
- 2Lje 20:6
- Ps 33:20
- o Jr 18:23
- p 2Kr 14:1
- r 2Lje 25:6
- s 1Sa 2:7
- Izr 10:22
- Hg 2:8
- t 2Sa 19:43
- Izr 29:22

Desni stupac

- a 2Sa 8:13
- Ps 60:0
- b 2Lje 20:10
- c 2Kr 14:7
- d Ob 3
- Dj 1:18
- e 2Lje 25:9
- f 1Kr 16:24
- 1Kr 16:29
- g 1Kr 9:17
- 2Lje 8:5
- h 2Lje 28:23
- i 2Mo 20:3
- 5Mo 7:5
- 5Mo 7:25
- j 2Mo 20:5
- k 2Lje 28:25
- 2Lje 34:25
- l 2Lje 24:20
- Jr 2:5
- m Ps 96:5
- n Ps 115:8
- Iza 46:2
- Jr 10:5
- 1Ko 8:4
- 1Ko 10:20
- o 2Lje 16:10
- 2Lje 18:25
- p Izr 9:7
- Izr 15:10
- Iza 30:10
- 2Ti 4:3
- r Eze 18:26
- s 1Sa 2:25
- t Izr 29:1
- u 2Kr 14:8
- v Izr 20:3
- z 2Kr 14:9
- a 1Kr 4:33

11 A Amasija se ohrabrio, poveo svoj narod i otišao u Slanu dolinu.^a Ondje je pobio sinove seirske,^b deset tisuća njih.^c **12** Sinovi Judini zarobili su i deset tisuća živih. I odveli su ih na vrh stijene te ih pobacali s vrha stijene, tako da su se svi razmrskali.^d **13** A vojnici što ih je Amasija poslao natrag da ne idu s njim u boj^e napadali su gradove Judine, od Samarije^f do Bet-Horona,^g i pobili su u njima tri tisuće ljudi te odnijeli velik plijen.

14 A kad se Amasija vratio pobivši Edomce, donio je sa sobom bogove^h sinova seirskih i postavio ih sebi za bogove.ⁱ Počeo im se klanjati^j i spaljivati im prinose.^k **15** Tada se Jehova razgnjevio na Amasiju i poslao mu proroka, koji ga je upitao: "Zašto tražiš^l bogove drugoga naroda^m koji nisu mogli vlastiti narod izbaviti iz tvoje ruke?"ⁿ **16** Dok mu je on to govorio, kralj ga je upitao: "Jesmo li te postavili za kraljeva savjetnika?^o Bolje ti je da prestaneš!^p Zašto da te pogube?" Nato je prorok ušutio, ali je još rekao: "Znam da te Bog odlučio uništiti,^r jer tako postupaš,^s a ne slušaš moj savjet."^t

17 Tada se Amasija, kralj Judin, posavjetovao i poslao glasnike izraelskom kralju Joašu, sinu Joahaza, sina Jehuova,^u i poručio mu: "Dodaj da se ogleđamo!"^v **18** A Joaš, kralj izraelski, poslao je Amasiji, kralju Judinu, ovakav odgovor:^z "Korov trnoviti na Libanonu poručio je cedru na Libanonu:^a 'Daj kćer svoju sinu

mojemu za ženu!^a Ali zvijer^b poljska na Libanonu prošla je preko korova trnovita i izgazila ga. **19** Ti misliš: 'Potukao sam Edomce',^c pa ti se srce^d uzoholilo i tražiš slavu.^e Radije ostani kod kuće!^f Zašto da se upuštaš u sukob i budeš poražen?^g Zar hoćeš da propadneš i ti i Juda s tobom?^h

20 Ali Amasija nije poslao, jer je pravi Bog odlučioⁱ predati ih protivniku u ruke zato što su tražili bogove edomske.^j **21** Tako je došao Joaš, kralj izraelski,^k te su se on i Amasija, kralj Judin, ogledali^l kod Bet-Šemeša,^m što pripada Judi. **22** I sinovi Izraelovi porazili su sinove Judine,ⁿ tako da su ovi pobjegli svaki u svoj šator.^o **23** A Amasiju, kralja Judina, sina Joaša, sina Joahazova, zarobio^p je Joaš, kralj izraelski, kod Bet-Šemeša i zatim ga doveo u Jeruzalem.^r Potom je probio jeruzalemski zid od Efrajimovih vrata^s pa do Ugaonih vrata,^t u dužini od četrina stotine lakata.* **24** Uzeo je sve zlato, srebro i sve predmete što su se našli u domu pravoga Boga, a koje je čuvao Obed-Edom,^u i u riznici dvora kraljeva,^v a usto i taoce, pa se vratio u Samariju.^z

25 Amasija,^a sin Joašev, kralj Judin, živio je još petnaest godina nakon smrti Joaša,^b sina Joahazova, kralja izraelskoga.^c **26** A ostala povijest Amasijina, od početka do kraja,^d nije li zapisana u Knjizi^e o kraljevima Judinim i Izraelo-

2Lje 25:23* Otrpilike 178 metara. Vidi dodatak 13.

25. poglavlje

a Su 9:8
b Ps 80:13
c 2Lje 25:11
d 5Mo 8:14
2Lje 26:16
2Lje 32:25
Izr 16:18
Izr 28:25
Da 5:20
Hb 2:4
e Izr 29:23
Jr 9:23
f Izr 12:15
g 2Kr 14:10
h 2Lje 35:21
i 1Kr 12:15
2Lje 22:7
j 2Lje 25:14
k 2Kr 14:11
l 2Sa 2:14
2Lje 25:17
m Jš 21:16
1Sa 6:9
1Sa 6:19
n 2Kr 14:12
o 1Kr 22:36
p Izr 25:8
r 2Kr 14:13
s Ne 8:16
Ne 12:39
t 2Lje 26:9
Jr 31:38
Za 14:10
u 1Kr 7:51
1Kr 15:18
2Kr 25:15
2Lje 12:9
v 1Kr 14:26
2Kr 24:13
z 2Kr 14:14
a 2Kr 14:1
b 2Kr 13:10
2Kr 14:15
c 2Kr 14:17
d 2Lje 12:15
e 1Kr 14:29
2Kr 12:19

Desni stupac

a 2Kr 14:18
b 2Kr 12:20
2Kr 15:10
2Kr 21:23
c Jš 10:31
Mi 1:13
d 2Kr 14:19
e 2Kr 14:20
f 1Kr 2:10
1Kr 11:43

26. poglavlje

g 2Lje 33:25
h 2Kr 15:13
Mt 1:8
i 2Kr 21:24
J 2Kr 14:21
k 1Kr 9:26
2Kr 16:6
2Lje 8:17
l 2Kr 14:22
m Iza 1:1
Iza 6:1
n 2Kr 15:2
o 2Kr 12:2
p 2Kr 14:3
r 5Mo 4:29
2Lje 14:7
2Lje 17:4
s 1Mo 18:19
t 1Kr 3:13
Ps 1:3
Izr 10:22

vim?^a **27** Otkako se Amasija odvratio od Jehove, kovala se protiv njega urota^b u Jeruzalemu. Na koncu je pobjegao u Lakiš,^c ali poslali su za njim u Lakiš ljude koji su ga tamo ubili.^d **28** Odande su ga donijeli na konjima^e i pokopali ga s praocima njegovim u gradu Judinu.^f

26 Tada je sav narod^g Judin uzeo Uziju,^h koji je imao šesnaest godina, i postavio ga za kraljaⁱ umjesto njegova oca Amasije.^j **2** On je ponovno sagradio Elot^k i vratio ga Judi nakon što je kralj počinuo s praocima svojim.^l **3** Uzija^m je imao šesnaest godina kad je počeo vladati i vladao je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Jekolijaⁿ i bila je iz Jeruzalema. **4** Činio je što je pravo u očima Jehovinom,^o sve kako je činio i Amasija, otac njegov.^p **5** Neprestano je tražio^r Boga za života Zaharije, koji ga je učio strahu Božjem.^s Dok je tražio pravog Boga Jehovu, on ga je blagoslivljao.^t

6 Krenuo je u rat protiv Filistejaca^u i razvalio zidine Gata,^v zidine Jabne^z i zidine Ašdoda,^a a potom je sagradio gradove na području Ašdoda^b i po ostalom kraju filistejskom. **7** Pravi mu je Bog pomagao^c protiv Filistejaca i protiv Arapa,^d koji su živjeli u Gurbalu, i protiv Meunimaca.^e **8** Amonci^f su plaćali danak^g Uziji, a glas o njemu^h proširio se sve do Egipta, jer je postao

u 2Sa 8:1; 2Lje 21:16; Iza 14:29; v 1Lje 18:1; z Jš 15:11; a Jš 13:3; 1Sa 5:1; b Jš 15:46; c 1Lje 5:20; 2Lje 14:11; Ps 33:20; Dj 26:22; d 2Lje 17:11; e 1Lje 4:41; f 1Mo 19:38; Su 11:15; g 2Sa 8:6; 1Lje 18:6; h 1Mo 12:2.

vrlo moćan. **9** Uzija je sagradio kule^a u Jeruzalemu kod Ugaonih vrata,^b kod Dolinskih vrata^c i kod Potpornja,^{*} te ih je utvrdio. **10** Sagradio je kule^d i u pustinji i iskopao mnogo nakapnica,^{*} jer je imao mnogo stoke, a isto je učinio i u Šefeli^e i na visoravni. Imao je ratare i vinogradare u brdima i na Karmelu, jer je volio poljodjelstvo.

11 Uzija je imao i vojsku koja je išla u rat, vojnike koji su u četama išli u pohode,^f kako ih je izbrojio i popisao^g pisar^h Jeiel i upravitelj Maaseja, pod zapovjedništvomⁱ Hananije, jednoga od knezova kraljevih.^j **12** Ukupan broj poglavara rodova,^k hrabrih^l junaka,^m iznosio je dvije tisuće i šest stotina. **13** Pod njihovim je zapovjedništvom bila vojska od tri stotine sedam tisuća i pet stotina ljudi koji su išli u rat kao moćna vojna sila da pomažu kralju u borbi protiv neprijatelja.ⁿ **14** Uzija je svoj vojsci nabavio štitove,^o koplja,^p kacige,^r oklope,^s lukove^t i kamenje za praćke.^u **15** U Jeruzalemu je načinio ratne sprave, što su mu ih izumili graditelji, za odapinjavanje strijela i bacanje velikog kamenja s kula^v i uglova zidina. I tako se glas o njemu^z pronio nadaleko, zbog čudesne pomoći koju je dobivao sve dok nije postao moćan.

16 Ali kad je postao moćan, srce mu se toliko uzoholilo^a da je sam sebe u zlo svalio.^b Postao je nevjeran Jehovi,

2Lje 26:9* Ili: "Spoja na zidinama; Uglu". **10*** Ili: "cisterni".

26. poglavlje

- a 2Lje 14:7
- b 2Kr 14:13
- Jr 31:38
- Za 14:10
- c Ne 3:13
- d 2Kr 9:17
- e 1Lje 27:28
- f 1Lje 12:18
- g 4Mo 1:3
- 2Sa 24:9
- h 1Lje 27:32
- 2Lje 24:11
- i 1Lje 26:28
- j 1Lje 28:1
- k 1Lje 27:1
- l 1Lje 26:6
- m 1Lje 5:24
- 1Lje 12:21
- n 2Lje 11:1
- 2Lje 13:3
- 2Lje 17:14
- o 2Lje 17:17
- p 2Lje 11:12
- 2Lje 14:8
- 2Lje 25:5
- r 1Sa 17:5
- Jr 46:4
- s 1Sa 17:38
- t 1Lje 12:2
- u Su 20:16
- 1Sa 17:49
- v 2Lje 14:7
- z 1Kr 4:31
- a 5Mo 32:15
- b Izr 29:23
- 1Pe 5:5

Desni stupac

- a 4Mo 1:51
- b Izr 28:1
- c 4Mo 16:40
- 4Mo 18:7
- Izr 21:24
- d 2Mo 30:7
- 1Lje 23:13
- He 5:4
- e 4Mo 3:10
- 4Mo 18:7
- 1Sa 2:30
- f 2Lje 16:10
- 2Lje 25:16
- g 2Mo 30:7
- h 3Mo 13:2
- 4Mo 12:10
- 2Kr 5:27
- i 3Mo 13:3
- 5Mo 24:8
- Izr 11:2
- j 3Mo 14:34
- 5Mo 28:22
- 5Mo 28:35
- k 2Kr 15:5
- l 3Mo 13:46
- 4Mo 5:2
- 4Mo 12:14
- 4Mo 12:15
- 2Kr 7:3
- m 2Kr 15:6
- n Iza 6:1
- o Iza 1:1
- p 2Kr 15:7
- r 2Kr 15:32

Bogu svojemu, i ušao je u hram Jehovin da pali kad na kationom žrtveniku.^a **17** Za njim je odmah ušao svećenik Azarija i s njim osamdeset svećenika Jehovinih, hrabrih ljudi. **18** Oni su se suprotstavili kralju^b Uziji i rekli mu: "Ne smiješ^c ti, Uzija, paliti kad Jehovi, nego svećenici, sinovi Aronovi,^d koji su posvećeni, oni trebaju paliti kad! Izidi iz svetinje! Nevjerno si postupio i to ti ne služi na čast^e pred Jehovom Bogom."

19 Tada se Uzija razgnjevio^f držeći u ruci kadionicu za paljenje kada.^g Ali dok se gnjevio na svećenike, izbila mu je guba^h na čelu pred svećenicima u domu Jehovinu, pored kadionoga žrtvenika.

20 Kad su ga Azarija, glavar svećenički, i svi drugi svećenici pogledali, gle, na čelu mu je izbila guba!ⁱ I brže su ga izveli odande, a i sam je požurio da izade, jer ga je udario Jehova.^j

21 Kralj Uzija^k ostao je gubav sve do svoje smrti i živio je u kući svojoj jer je zbog gube bio izuzet od dužnosti svojih.^l Bio je odstranjen iz doma Jehovina, a njegov sin Jotam upravljao je dvorom kraljevim i sudio narodu.^{*}

22 Ostalu povijest Uzijinu,^m od početka do kraja, zapisao je prorok Izaija,ⁿ sin Amosov.^o

23 Naposljetku je Uzija počnuo s praocima svojim i pokopali su ga s praocima njegovim, ali na polju izvan kraljevskoga groblja,^p jer su rekli: "Gubav je." A Jotam,^r

2Lje 26:21* Doslovno: "narodu zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

27 Jotam^a je imao dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Jeruša,^b a bila je kći Sadokova. **2** Činio je što je pravo u očima Jehovininim,^c sve kako je činio i Uzi-ja, otac njegov,^d samo što nije ušao u hram Jehovin.^e Ali narod je i dalje činio zlo.^f **3** Jotam je sagradio gornja vrata^g na domu Jehovinu i izveo mnoge građevinske radove na zidinama Ofela.^h **4** Sagradio je gradeveⁱ u brdima Judinim,^j a u šumama^k je sagradio utvrde^l i kule.^m **5** Ratovao je s kraljem sinova Amonovihⁿ i nadjačao ih je, tako da su mu sinovi Amonovi te godine dali stotinu talenata* srebra, deset tisuća kora^o pšenice^p i deset tisuća kora^o ječma.^r Isto toliko platili su mu sinovi Amonovi i druge i treće godine.^s **6** Tako je Jotam bivao sve moćniji, jer je činio što je pravo pred Jehovom, Bogom svojim.^t

7 Ostala povijest Jotamova,^u svi njegovi ratovi i sve što je činio zapisano je u Knjizi^v o kraljevima Izraelovim i Judinim. **8** Imao je dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu.^z **9** Naposljetku je Jotam počinuo s praocima svojim^a i pokopali su ga u Davidovu gradu,^b a Ahaz,^c sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

2Lje 27:5* Vidi dodatak 13. **5*** Kor je 220 litara. Vidi dodatak 13.

27. poglavlje

- a 1Lje 3:12
- Iza 1:1
- Ho 1:1
- Mi 1:1
- Mt 1:9
- b 2Kr 15:33
- c 2Kr 12:2
- 2Lje 17:3
- d 2Kr 15:34
- 2Lje 26:4
- e 2Lje 26:16
- Ps 119:120
- f 2Kr 15:35
- g Jr 20:2
- h 2Lje 33:14
- Ne 3:26
- i 2Lje 11:5
- 2Lje 14:7
- j Jš 14:12
- k 1Sa 23:15
- l 2Lje 17:12
- m 2Kr 9:17
- 2Lje 26:10
- n Su 11:4
- 2Sa 10:1
- 2Lje 20:1
- Jr 49:1
- o 2Lje 2:10
- p 1Kr 5:11
- r 5Mo 8:8
- 2Lje 2:15
- s 2Lje 26:8
- t 2Lje 19:3
- 2Lje 26:5
- u 2Kr 15:36
- v 2Kr 8:23
- 2Kr 12:19
- z 2Kr 15:33
- a 2Sa 7:12
- b 2Sa 5:9
- 1Kr 14:31
- c 2Kr 15:38

Desni stupac

28. poglavlje

- a 2Kr 16:2
- 1Lje 3:13
- Iza 7:1
- Ho 1:1
- Mi 1:1
- Mt 1:9
- b 2Kr 16:2
- c 1Kr 3:14
- d 1Kr 12:28
- 1Kr 16:33
- e 2Mo 34:17
- 3Mo 19:4
- f Su 2:11
- g Ho 2:13
- h 2Kr 23:10
- Jr 7:31
- i 2Lje 33:6
- j 5Mo 12:31
- 2Kr 21:2
- 2Lje 33:2
- k 2Kr 16:3
- l 2Kr 16:4
- m 3Mo 26:30
- n 1Kr 14:23
- o Iza 57:5
- p Su 2:14
- 2Lje 33:11
- 2Lje 36:17
- Ps 76:12
- r 2Kr 16:6
- 2Lje 24:24
- s 1Mo 14:15
- 2Sa 8:6
- 1Lje 18:5
- t 2Kr 16:5

28 Ahaz^a je imao dvadeset godina kad je počeo vladati i vladao je šesnaest godina u Jeruzalemu.^b Nije činio što je pravo u očima Jehovininim kao što je činio David, praotac njegov.^c **2** Išao je putem kraljeva izraelskih,^d i čak je načinio lijevane^e kipove Baalâ.^f **3** Prinose je spaljivao^g u dolini sina Hinomova^h i spaljivao je sinove svojeⁱ u vatri, po odvratnom običaju^j naroda koje je Jehova otjerao pred sinovima Izraelovim.^k **4** Prinose je žrtve^l i spaljivao prinose na obrednim uzvišicama,^m po bregovimaⁿ i pod svakim stablom što se zeleni.^o

5 Zato ga je Jehova, Bog njegov, predao u ruke^p kralju sirijskom,^r tako da ga je ovaj potukao, zarobio velik broj njegovih ljudi i odveo ih u Damask.^s Bio je predan i u ruke kralju izraelskom,^t koji mu je nanio težak poraz. **6** Tako je Pekah,^u sin Remalijin,^v u jednom danu pobio u Judi stotinu i dvadeset tisuća ljudi, sve hrabrih ljudi, jer su ostavili Jehovu,^z Boga praotaca svojih. **7** A Zikri, junak Efrajimov,^a ubio je Maaseju, sina kraljeva, Azrikama, dvorskog upravitelja, i Elkanu, koji je bio odmah do kralja. **8** Osim toga, sinovi Izraelovi zarobili su dvije stotine tisuća braće svoje, žena, sinova i kćeri. Usto su uzeli od njih i mnogo plijena, koji su odnijeli u Samariju.^b

9 A ondje je bio prorok Jehovin koji se zvao Oded. On je izišao pred vojsku koja je išla

u 2Kr 15:37; Iza 7:1; v Iza 7:9; z 5Mo 6:14; 5Mo 31:16; 2Lje 15:2; Ps 73:27; Iza 1:28; Jr 2:19; a Iza 9:21; b 1Kr 16:24; 1Kr 22:51.

u Samariju i rekao im: "Gle, Jehova, Bog praotaca vaših, razgnjevio se^a na Judu i zato ih je predao u ruke vaše, a vi ste ih pobili s takvim gnjevom^b da je to do neba doprlo.^c **10** I sada želite podjarmiti sinove Judine i jeruzalemske da vam budu sluge^d i sluškinje. Ali niste li i vi puni krivnje pred Jehovom, Bogom svojim? **11** Zato me sada poslušajte i vratite zarobljenike koje ste zarobili među braćom svojom,^e jer se na vas raspalio gnjev Jehovin!"^f

12 Tada su neki od poglavara^g sinova Efrajimovih,^h naime Azarija, sin Johananov,^{*} Berekija, sin Mešilemotov, Jehizkija, sin Šalumov, i Amasa, sin Hadlajev, ustali na one koji su se vraćali iz vojnog pohoda **13** i rekli im: "Nemojte ovamo dovoditi zarobljenike, jer ćemo navući na sebe krivnju pred Jehovom! Vi mislite još povećati grijeha naše i krivnju našu, kao da već nije dosta velika krivnja naša,ⁱ i gnjev se već raspalio^j na Izraela." **14** Tada su ratnici^k ostavili zarobljenike^l i plijen pred knezovima^m i pred svom zajednicom. **15** I ustali su ljudi što su bili poimence određeniⁿ i preuzeli su zarobljenike. Sve koji su bili oskudno odjeveni^o obukli su odjećom iz plijena. Obukli su ih,^o dali im sandale, nahranili^p ih i napojili^r te namazali uljem. Sve iznemogle stavili su na magarce^s i odveli ih u Jerihon,^t grad palmi,^u k braći njihovoj. Potom su se vratili u Samariju.^v

2Lje 28:12* Ili: "Jehohananov". **15*** Doslavno: "goli".

28. poglavlje

- a Su 3:8
Ps 69:26
Iza 10:5
Za 1:15
- b Eze 25:12
- c 1Mo 4:10
Ezr 9:6
Ot 18:5
- d 3Mo 25:39
3Mo 25:46
2Lje 8:9
- e Iza 58:6
Jr 34:15
- f Mt 7:2
Jk 2:13
- g 1Lje 28:1
h Iza 9:21
- i 4Mo 32:14
- j 2Mo 22:24
Jš 22:18
Ri 2:5
- k 1Lje 12:23
- l 2Lje 28:8
- m 1Lje 28:1
Pr 12:11
- n 2Lje 28:12
- o Job 31:19
Ps 106:46
Iza 58:7
- p 2Kr 6:22
Jk 2:15
- r Lk 6:27
Ri 12:20
- s Ri 15:1
- t 4Mo 22:1
Jš 6:1
- u 5Mo 34:3
Su 1:16
- v 1Kr 16:24

Desni stupac

- a 2Kr 16:7
Iza 7:10
- b Iza 7:17
- c 3Mo 26:18
Ob 10
- d 1Sa 5:1
1Sa 31:11
2Lje 26:6
- e 5Mo 1:7
Jš 9:1
2Lje 26:10
- f 4Mo 21:1
5Mo 34:3
2Sa 24:7
- g Jš 15:10
1Sa 6:9
- h 2Lje 11:10
- i Jš 15:41
j Jš 15:35
- k Su 14:1
- l 3Mo 26:18
5Mo 28:43
1Sa 2:7
Job 40:12
- m 2Mo 32:25
- n 2Kr 15:29
2Kr 16:7
1Lje 5:26
- o 2Kr 17:5
Iza 7:29
- p 2Lje 12:9
- r 2Kr 18:15
- s 1Lje 28:1
- t 2Kr 18:16
u Ps 52:7
Izr 19:3
v 2Lje 25:14
Jr 44:5
- z 2Kr 16:12
2Kr 16:13
- a Hb 1:11
- b Jr 10:5
Jr 44:18

16 U to je vrijeme kralj Ahaz^a zatražio pomoć od kraljeva asirskih.^b **17** Edomci^c su opet došli i udarili na Judu te odveli zarobljenike. **18** A Filistejci^d su napali gradove u Šefeli^e i Negebu,^{ff} na području Jude, i osvojili Bet-Šemeš,^g Ajalon,^h Gederot,ⁱ Soko^j s okolnim gradovima, Timnu^k s okolnim gradovima i Gimzo s okolnim gradovima. I nastanili su se ondje. **19** Jer Jehova je ponizio^l Judu zbog izraelskoga^{*} kralja Ahaza zato što je dopustio da se razuzdanost širi Judom^m i što je veliku nevjeru činio Jehovi.

20 A asirski kralj Tilgat-Pilneserⁿ došao je na njega i počeo mu zadavati nevolje^o umjesto da mu pomogne. **21** Premda je Ahaz ispraznio dom Jehovin,^p dvor kraljev^r i kuće knezova^s da bi dao dar kralju asirskome,^t ništa mu nije pomoglo. **22** I dok je bio u nevolji, kralj Ahaz postao je još nevjerniji Jehovi.^u **23** Počeo je prinostiti žrtve bogovima^v damašćanskim^z koji su ga porazili, jer je mislio: "Kad bogovi kraljeva sirijskih njima pomažu,^a prinosit ću im žrtve da pomognu i meni."^b Zbog njih je pao u grijeh i on i sav Izrael.^c **24** Ahaz je kupio pribor^d iz doma pravoga Boga i polomio ga,^e zatvorio je vrata^f doma Jehovina i načinio žrtvenike na svakom uglu

c 2Mo 23:33; 5Mo 7:16; Iza 1:28; d 1Kr 7:45; 2Lje 4:18; e 2Kr 16:17; f 1Kr 6:34; 2Lje 29:7.

2Lje 28:18* Ili: "u nizini". **18*** Ili: "na jugu". Vidi bilješku za 1Mo 12:9. **19*** Ili: "judejskoga". Vidi bilješku za 2Lje 21:2.

u Jeruzalemu.^a **25** I po svim gradovima, u svakom gradu Judinu, načinio je obredne zvišice^b da se spaljuju prinosi drugim bogovima,^c i tako je vrijeđao^d Jehovu, Boga praatoca svojih.

26 Ostala povijest njegova^e i sve što je činio, od početka do kraja, zapisano je u Knjizi^f o kraljevima Judinim i Izraelovim. **27** Naposljetku je Ahaz počinuo s praocima svojim i pokopali su ga u gradu, u Jeruzalemu, ali ga nisu položili u grobnicu kraljeva izraelskih.^g Ezekija, sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

29 Ezekija^h je imao dvadeset i pet godina kad je postao kralj i vladao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Abija, a bila je kći Zaharijina.ⁱ **2** Činio je što je pravo u očima Jehovinim,^j sve kako je činio i David, praotac njegov.^k **3** Prve godine svojega vladanja, prvoga mjeseca, otvorio je vrata doma Jehovina i počeo ih popravljati.^l **4** Zatim je doveo svećenike i levite te ih skupio na otvorenome,^m s istočne strane. **5** I rekao im je: "Čujte me, sinovi Levi-jevi! Sada se posvetiteⁿ i posvetite dom Jehove, Boga praotaca svojih, i iznesite iz svetoga mjesta sve što je nečisto!^o **6** Oci su naši bili nevjerni^p i činili su što je zlo u očima Jehove, Boga našega,^r ostavili su ga^s te okrenuli lice od prebivališta Jehovina^t i okrenuli mu leđa. **7** I zatorvorili su vrata^u predvorja i pogasili svjetiljke.^v Kâd nisu

28. poglavlje

- a 2Lje 33:5
Jr 2:28
- b 1Kr 14:23
2Kr 15:35
2Lje 21:11
2Lje 33:3
- c 2Lje 28:4
- d 1Ko 10:22
- e 2Lje 27:7
- f 2Kr 16:19
- g 2Lje 21:20
2Lje 33:20
Izr 10:7

29. poglavlje

- h 2Kr 18:1
Iza 1:1
Ho 1:1
Mt 1:10
i 2Kr 18:2
j 2Lje 31:20
Izr 10:9
- k 1Kr 3:14
1Kr 15:5
2Kr 18:3
- l 1Kr 6:34
2Lje 28:24
- m 2Lje 32:4
- n 2Mo 19:15
1Lje 15:12
- o 2Kr 18:4
Eze 8:3
- p 2Lje 28:23
2Lje 34:21
Ezr 5:12
Ne 9:16
- r Jr 44:21
- s Jr 2:13
- t Jr 2:27
Eze 8:16
- u 1Kr 6:34
- v 3Mo 24:2

Desni stupac

- a 2Mo 30:8
2Lje 13:11
- b 2Mo 29:38
Mi 1:10
- c 5Mo 28:15
2Lje 24:18
- d 5Mo 28:25
e 3Mo 26:32
- f 1Kr 9:8
Jr 18:16
- g 3Mo 26:17
- h 2Lje 28:5
i 2Lje 15:12
- j Iv 5:17
1Ko 15:58
- k 4Mo 3:6
4Mo 18:2
4Mo 18:6
5Mo 10:8
Lk 12:48
- l 1Lje 15:2
1Lje 23:13
2Lje 13:10
- m 4Mo 16:40
4Mo 18:7
- n 1Lje 23:3
- o 4Mo 4:2
1Lje 15:5
1Lje 23:12
- p 1Lje 15:6
1Lje 23:21
- r 1Lje 15:7
1Lje 23:7
- s 1Lje 15:8
- t 1Lje 15:17
1Lje 25:2
- u 1Lje 25:5
v 1Lje 25:1
1Lje 25:6

palili^a niti su Bogu Izraelovu prinosili žrtve paljenice na svetome mjestu.^b **8** Zato se raspalio gnjev^c Jehovin na Judu i na Jeruzalem te je od njih učinio jezovit prizor^d nad kojim se svi zgražaju^e i na koji u čudu zvižde,^f kao što vidite očima svojim. **9** Evo, praoci su naši pali od mača,^g a sinovi naši, kćeri naše i žene naše zbog toga su zarobljeni.^h **10** Sada sam u srcu svojemu odlučio sklopiti savezⁱ s Jehovom, Bogom Izraelovim, da se usplamtjeli gnjev njegov odvрати od nas. **11** Zato, sinovi moji, neka vam ne počivaju ruke,^j jer je vas izabrao Jehova da stojite pred njim i služite mu,^k da mu budete sluge^l i spaljujete mu prinosne."^m

12 Tada su ustali leviti:ⁿ Mahat, sin Amasajev, i Joel, sin Azarijin, od sinova Kehatovih.^o Od sinova Merarijevih^p Kiš, sin Abdijev, i Azarija, sin Jehalelelov. Od Geršonovaca^r Joah, sin Zimin, i Eden, sin Joahov. **13** Od sinova Elišafanovih^s Šimri i Jeuel, a od sinova Asafovih^t Zaharija i Matanija. **14** Od sinova Hemanovih^u Jehiel i Šimi, a od sinova Jedutunovih^v Šemaja i Uziel. **15** Oni su skupili braću svoju te su se posvetili,^z a zatim su došli, kako je zapovjedio kralj po riječi Jehovinoj,^a da očiste^b dom Jehovin. **16** Svećenici su ušli u dom Jehovin da ga očiste i iznosili su u dvorište^c doma Jehovina sve nečisto što su našli u hramu Jehovinu. Leviti su to uzimali i nosili van u dolinu Kidrona.^d

z 2Lje 29:5; a 2Lje 30:12; b 1Lje 23:28; c 1Kr 6:36; d 2Kr 23:4; 2Kr 23:6; 2Lje 15:16; Iv 18:1.

17 Tako su počeli posvećivati prvoga dana prvoga mjeseca, a osmoga dana toga mjeseca došli su do predvorja^a Jehovina. Osmam su dana posvećivali dom Jehovin, a šesnaestoga dana prvoga mjeseca^b sve su završili.

18 Potom su došli kralju Ezekiji i rekli mu: "Očistili smo sav dom Jehovin, žrtvenik^c za žrtve paljenice i sav njegov pribor,^d stol^e za nasklagane kruhove i sav njegov pribor.^f **19** Sav pribor^g koji je kralj Ahaz^h u nevjernosti svojjojⁱ uklonio za vrijeme kraljevanja svojega opet smo pripremili i posvetili.^j Eno ga pred žrtvenikom Jehovinom."

20 A ujutro je kralj Ezekija^k rano ustao^l i skupio gradske knezove^m te otišao u dom Jehovinu. **21** I doveli su sedam junaca,ⁿ sedam ovnova, sedam jaganjaca i sedam jaraca kao žrtvu za grijeh^o za kraljevstvo i za svetište i za Judu. Tada je rekao sinovima Aronovim, svećenicima,^p da ih prinesu na žrtveniku Jehovinu. **22** I zaklali^r su govoda, a svećenici su uzeli krv^s i poškropili^t njome žrtvenik. Potom su zaklali^u i krvlju poškropili žrtvenik,^v a onda su zaklali i jaganjce te krvlju poškropili žrtvenik. **23** Zatim su jarce^z za žrtvu za grijeh doveli pred kralja i pred zajednicu i položili ruke na njih.^a **24** Svećenici su ih potom zaklali i krv njihovu prinijeli na žrtveniku kao žrtvu za grijeh, da se očisti sav Izrael,^b jer je kralj zapovjedio da se žrtva paljenica i žrtva za grijeh^c prinesu za sav Izrael.^d

29. poglavlje

- a 1Kr 6:3
1Lje 28:11
2Lje 3:4
- b 2Mo 12:2
2Lje 4:1
- d 1Kr 7:40
2Lje 4:11
- e 1Kr 7:48
2Lje 4:8
2Lje 13:11
- f 1Kr 7:50
2Lje 28:24
- g 2Lje 28:1
2Lje 28:2
2Lje 28:25
- j 2Lje 29:5
- k 2Kr 18:1
Mt 1:10
1 2Mo 24:4
Jš 6:12
- m 1Lje 28:1
- n 1Lje 15:26
3Mo 4:3
3Mo 4:14
4Mo 15:22
4Mo 15:24
- p 4Mo 18:1
- r 3Mo 3:2
3Mo 4:4
3Mo 8:15
- s 3Mo 4:7
3Mo 1:5
3Mo 4:18
He 9:21
- u 3Mo 8:18
v 3Mo 8:19
z 3Mo 9:15
- a 3Mo 1:4
3Mo 4:15
- b 3Mo 6:30
Ri 5:10
He 2:17
- c Da 9:24
Kol 1:20
1Iv 2:2
d 3Mo 4:13

Desni stupac

- a 1Lje 9:33
1Lje 15:16
- b 1Lje 16:5
2Lje 5:12
- c 1Kr 10:12
1Lje 25:1
d 1Lje 25:6
2Lje 9:11
Ps 149:3
- e 1Lje 28:13
2Lje 8:14
f 2Sa 24:11
1Lje 29:29
- g 2Sa 7:2
2Sa 12:1
- h 2Lje 30:12
- i 1Lje 23:5
Ps 150:3
Iza 38:20
- j 4Mo 10:8
1Lje 15:24
2Lje 5:12
- k 2Lje 20:21
2Lje 23:18
- l 2Lje 7:3
- m Ps 68:25
Ps 89:15
- n 1Lje 29:20
2Lje 20:18
Ps 72:11
- o 1Lje 28:1
p 2Sa 23:1
r 1Lje 16:7

25 Dotad je već bio postao u domu Jehovinu levite^a s činelama,^b psaltirima^c i harfama,^d kako su zapovjedili David,^e kraljev vidjelac Gad^f i prorok Natan,^g jer je od Jehove došla zapovijed preko proroka njegovih.^h **26** Tako su leviti stajali s glazbalimaⁱ Davidovim, a svećenici s trubama.^j

27 Tada je Ezekija zapovjedio da se prinesu žrtve paljenice na žrtveniku. Kad su počeli prinositi žrtve paljenice, zapjevali^k su Jehovi uz trube i uz pratnju glazbala Davida, kralja izraelskoga. **28** I sva se zajednica poklonila,^l a pjesma se razlijevala^m i trube su odjekivale — sve dok nije završilo prinošenje žrtava paljenica. **29** Kad je prinošenje završilo, kralj i svi što su bili s njim poklonili su se i pali ničice.ⁿ **30** Tada su kralj Ezekija i knezovi^o zapovjedili levitima da hvale Jehovu hvalospjevima Davida^p i vidioca Asafa.^r I radosno^s su hvalili Boga, i pali su ničice i poklonili se.^t

31 Naposljetku je Ezekija rekao: "Sada ste ovlaštene^u da služite Jehovi.^u Pristupite i donesite žrtve zahvalnice^v i druge žrtve^z u dom Jehovin!" I zajednica je donijela žrtve zahvalnice i druge žrtve, a tko je god bio spremna srca donio je i žrtve paljenice.^a **32** I zajednica je za žrtve paljenice donijela sedamdeset govoda,

s Ps 32:11; Ps 33:1; Ps 95:1; Flp 4:4; t Ps 95:6; u 2Mo 32:29; 3Mo 8:33; 3Mo 16:32; v 3Mo 7:12; z 3Mo 1:2; a 3Mo 1:3; 3Mo 23:38.

2Lje 29:31* Doslovno: "Sada ste si napunili ruke". Vidi bilješku za 2Mo 28:41.

stotinu ovnova, dvije stotine jaganjaca — sve za žrtve paljenice Jehovi.^a **33** Za sve žrtve donijeli su šest stotina goveda i tri tisuće ovaca. **34** Ali bilo je premalo svećenika^b te nisu mogli oderati sve žrtve paljenice.^c Zato su im pomagala braća njihova^d leviti, dok se posao nije završio^e i dok se svećenici nisu posvetili,^f jer su se leviti posvećivali s većom revnošću nego svećenici. **35** Bilo je mnogo žrtava paljenica^g i masnih komada^h od žrtava zajedništvaⁱ i žrtava ljevanica^j za žrtve paljenice. Tako je bila obnovljena služba u domu Jehovinu.^k **36** Ezekija i sav narod radovali su se što je pravi Bog sve to pripremio za svoj narod,^l jer se sve dogodilo iznenada.^m

30 Ezekija je poručio svemu Izraeluⁿ i Judi, čak je i pisma napisao plemenu Efrajimovu^o i Manašeovu,^p da dođu u dom Jehovin^r u Jeruzalem da proslave Pashu^s u čast Jehovi, Bogu Izraelovu. **2** Kralj i knezovi njegovi^t i sva zajednica^u u Jeruzalemu odlučili su proslaviti Pashu drugoga mjeseca.^v **3** Nisu je mogli proslaviti u pravo vrijeme^z jer nije bilo dovoljno svećenika^a koji su se posvetili, a i narod se nije skupio u Jeruzalemu. **4** To je bilo pravo u očima kralja i u očima sve zajednice.^b **5** I odlučili su oglasiti^c po svemu Izraelu, od Beer-Šebe^d do Dana,^e da dođu i proslave Pashu u čast Jehovi, Bogu Izraelovu, u Jeruzalemu, jer se nisu kao narod okupljali da bi je slavili^f kako je propisano.^g

6 Tako su glasnici^a s pismima od kralja i od knezova njegovih^b otišli po svemu Izraelu i Judi, objavljujući po zapovijedi kraljevoj: “Sinovi Izraelovi, vratite se^c Jehovi, Bogu^d Abrahama, Izaka i Izraela, pa će se i on vratiti k vama koji ste ostali,^e koji ste se izbavili iz ruku kraljeva asirskih!^f **7** Nemojte biti kao praoci vaši^g i kao braća vaša, koji su bili nevjerni Jehovi, Bogu pratoca svojih, tako da je od njih učinio prizor nad kojim se svi zgražaju,^h kao što i sami vidite. **8** Nemojte biti nepokorniⁱ kao što su bili praoci vaši! Podložite se Jehovi^j i dodite u svetište njegovo^k koje je posvetio^l dovijeka i služite^m Jehovi, Bogu svojemu, da se odvrati od vas usplamtjeli gnjev njegov!ⁿ **9** Jer kad se vratite^o Jehovi, smilovat će se^p braći vašoj i sinovima vašim oni koji ih drže u zarobljeništvu, pa će se vratiti u ovu zemlju,^r jer je Jehova, Bog vaš, dobrotiv^s i milosrdan,^t i neće okrenuti lice svoje od vas ako mu se vratite.”^u

10 I glasnici^v su išli od grada do grada po svoj zemlji Efrajimovoj^z i Manašeovoj sve do Zebuluna, ali ljudi su im se podsmjehivali i rugali.^a **11** Samo su se neki^b iz Ašera, Manašea i Zebuluna ponizili^c i došli u Jeruzalem. **12** Ruka pravoga Boga bila je na Judi i vodila ih je da

ⁿ 2Lje 29:10; Ps 78:49; o 5Mo 30:2; p 1Kr 8:50; r Jr 29:14; s 2Mo 34:6; t Ne 9:17; Ps 86:5; Mi 7:18; 2Ko 1:3; u 2Lje 15:2; Iza 55:7; Jk 4:8; v Es 3:13; z 2Lje 30:1; a 2Lje 36:16; Dj 17:32; b 2Lje 11:16; c 2Lje 12:6.

2Lje 30:8* Ili: “tvrdovratni”. Doslovno: “ne ukrućujete šiju (vrat)”.

29. poglavlje

- a 1Kr 3:4
- 1Kr 8:63
- 1Lje 29:21
- b 4Mo 18:7
- 2Lje 30:16
- c 2Lje 30:17
- d 4Mo 8:15
- 4Mo 8:19
- 4Mo 18:2
- 4Mo 18:6
- e 2Lje 35:11
- f 2Lje 30:3
- g 3Mo 1:3
- 2Lje 29:32
- h 2Mo 29:13
- 3Mo 3:15
- 3Mo 3:16
- i 3Mo 3:1
- j 3Mo 23:13
- 4Mo 15:5
- k 1Ko 14:40
- 1Lje 30:12
- Ps 10:17
- Ps 136:4
- m Ps 118:23

30. poglavlje

- n 2Lje 11:16
- o Js 16:4
- 2Lje 17:2
- 2Lje 34:6
- Ho 11:8
- p Js 17:5
- Jš 17:7
- 2Lje 30:11
- r 5Mo 16:2
- 5Mo 16:6
- s 2Mo 12:43
- 3Mo 23:5
- 2Lje 35:1
- 1Ko 5:7
- t 1Lje 28:1
- u 1Lje 28:8
- v 4Mo 9:10
- 4Mo 9:11
- z 2Mo 12:18
- a 2Lje 29:34
- b 1Lje 13:4
- c 2Lje 24:9
- 2Lje 36:22
- d Su 20:1
- e Su 18:29
- 1Sa 3:20
- f 2Lje 35:18
- g 5Mo 12:32

Desni stupac

- a Es 8:14
- b 1Lje 28:1
- c 5Mo 30:10
- 1Sa 7:3
- Jr 4:1
- Jl 2:13
- Ml 3:7
- d 2Mo 3:6
- e 2Kr 15:29
- f 1Lje 5:26
- 2Lje 28:20
- g Eze 20:18
- Za 1:4
- h 2Lje 29:8
- i 2Mo 32:9
- 5Mo 10:16
- 2Lje 36:13
- Ri 10:21
- j Ezr 10:11
- k 5Mo 12:5
- l Ps 132:13
- m 5Mo 6:13
- Jš 24:15
- Mt 4:10

jednodušno^a izvrše zapovijed^b kralja i knezova o službi Jehovinoj.^c

13 I skupilo se u Jeruzalemu^d mnoštvo naroda, zajednica vrlo brojna, da drugoga mjeseca^e proslavi Blagdan beskvasnih kruhova.^f **14** Potom su ustali i uklonili žrtvenike^g što su bili u Jeruzalemu, uklonili su i sve kadione žrtvenike^h i bacili ih u dolinu Kidrona.ⁱ **15** Potom su četrnaestoga dana drugoga mjeseca zaklali pashalnu žrtvu.^j A svećenici i leviti su se postidjeli te su se posvetili^k i počeli unositi žrtve paljenice u dom Jehovin. **16** I stali su na svoje mjesto,^l kako je propisano u zakonu Mojsija, čovjeka Božjeg. Svećenici^m su žrtvenik škropili krvlju koju su primili iz ruku levita. **17** U zajednici je bilo mnogo onih koji se nisu posvetili, pa su levitiⁿ bili zaduženi da kolju pashalne žrtve^o umjesto svih koji nisu bili čisti, da bi ih posvetili Jehovi. **18** Velik dio naroda, mnogi iz Efrajima,^p Manašea,^r Isakara i Zebuluna,^s nisu se očistili^t te nisu jeli pashalnu žrtvu kako je bilo propisano.^u Ali Ezekija se molio za njih:^v “Neka dobri^z Jehova oprostí **19** svakome tko je pripremio srce svoje^a da traži pravoga Boga Jehovu, Boga praotaca svojih, ako se i nije očistio kako se traži za svete stvari!”^b **20** I Jehova je poslušao Ezekiju i oprostio narodu.^c

21 Tako su sinovi Izraelovi koji su bili u Jeruzalemu slavili Blagdan^d beskvasnih kruhova sedam dana s velikim

30. poglavlje

- a Jr 32:39
- 1Ko 1:10
- b 5Mo 4:5
- Pr 8:2
- 1So 4:2
- c 2Lje 29:25
- d Ps 84:7
- e 4Mo 9:10
- 4Mo 9:11
- f 3Mo 23:6
- g 2Kr 18:22
- 2Lje 34:7
- h 2Lje 28:24
- i 2Sa 15:23
- j 2Mo 12:3
- 1Ko 5:7
- k 2Lje 5:11
- 2Lje 29:15
- l 2Lje 35:10
- m 3Mo 1:5
- n 2Lje 29:34
- 2Lje 35:3
- o 2Mo 12:6
- p 2Lje 30:10
- r 2Lje 30:1
- 2Lje 34:6
- s 2Lje 30:11
- t 4Mo 9:10
- u 3Mo 23:5
- v Jk 5:14
- z Ps 25:8
- Ps 86:5
- Mk 10:18
- a 2Lje 19:3
- Ezr 7:10
- b Ps 10:17
- c 4Mo 9:6
- Ps 103:3
- Iza 57:18
- Jk 5:16
- d 3Mo 23:6
- Lk 22:1
- 1Ko 5:8

Desni stupac

- a 5Mo 12:7
- 2Lje 7:10
- Ne 8:10
- b 2Lje 29:25
- c 2Lje 29:24
- d Ps 150:3
- e 2Lje 32:6
- f Ps 47:7
- Izr 12:8
- g 3Mo 23:6
- h 3Mo 3:1
- i 3Mo 26:40
- Ezr 10:11
- j 2Lje 30:2
- k 1Kr 8:65
- l 2Lje 35:7
- m 2Lje 35:8
- n 2Lje 29:34
- o 1Lje 16:10
- Ps 92:4
- p 1Kr 12:20
- 2Lje 11:1
- r 2Lje 11:13
- s 2Lje 30:11
- 2Lje 30:18
- t 2Mo 12:49
- u 2Lje 15:9
- v 1Kr 8:66
- z 2Lje 7:10
- a 4Mo 6:23
- 5Mo 10:8
- b 1Kr 8:43
- Ps 68:5

31. poglavlje

- c 2Lje 11:16

veseljem.^a Leviti^b i svećenici^c svaki su dan hvalili Jehovu uz glasne zvuke glazbala, na slavu Jehovi.^d **22** I Ezekija je bodrio^e sve levite koji su razborito vršili službu Jehovinu.^f I sedam dana svi su jeli ono što je bilo propisano za svetkovinu,^g prinoseći žrtve zajedništva^h i priznajući svoje grijeheⁱ Jehovi, Bogu praotaca svojih.

23 Potom je sva zajednica odlučila^j slaviti još sedam dana,^k tako da su s veseljem slavili blagdan još sedam dana. **24** Ezekija, kralj Judin, darovao je^l zajednici tisuću junaca i sedam tisuća ovaca, a knezovi^m su darovali zajednici tisuću junaca i deset tisuća ovaca. I posvetilo se mnogo svećenika.ⁿ **25** Tako se veselila^o sva zajednica Judina,^p svećenici i leviti,^r sva zajednica što je došla iz Izraela,^s došljaci^t koji su došli iz zemlje izraelske^u i oni koji su živjeli u Judi. **26** U Jeruzalemu je vladalo veliko veselje, jer još od vremena Salamuna,^v sina Davidova, kralja Izraelova, nije bilo tako u Jeruzalemu.^z **27** Naposljetku su ustali svećenici levitski i blagoslovili^a narod. Glas je njihov bio uslišen i molitva je njihova doprla do njegova svetog prebivališta, do neba.^b

31 Kad se sve to završilo, svi Izraelci^c koji su bili ondje razišli su se po gradovima Judinim^d i počeli razbijati obredne stupove,^e sjeći

d 2Lje 24:5; e 2Mo 23:24; 2Kr 10:16; 2Lje 14:3.

obredna debla^a te rušiti obredne uzvišice^b i žrtvenike^c po svoj zemlji Judinoj,^d Benjaminoj, Efrajimovoj^e i Manaševoj,^f dok nisu sve uništili. Tada su se svi sinovi Izraelovi vratili u svoje gradove, svaki na svoj posjed.

2 Potom je Ezekija podijelio^g svećenike i levite^h u skupine, svaku skupinu prema službi koju su obavljali svećenici i leviti^j — da prinose žrtve paljenice^k i žrtve zajedništva,^l da služe^m i da upućuju zahvaleⁿ i hvale^o na vratima tabora Jehovina. 3 Kralj je priložio dio blaga svojega^p za žrtve paljenice,^r za paljenice što se prinose ujutro^s i uvečer te za paljenice što se prinose na dane počinka,^{*t} na mladake^u i na blagdane,^v kako je zapisano u zakonu Jehovinu.^z

4 Zatim je rekao narodu, stanovnicima Jeruzalema, da svećenicima^a i levitima^b daju dio koji im pripada, da bi se oni mogli čvrsto držati^c zakona Jehovina.^d 5 Kad se razglasila ta zapovijed, sinovi Izraelovi^e počeli su donositi velike količine prvina žita,^f mladoga vina,^g ulja,^h medaⁱ i svega uroda s polja.^j Donosili su desetinu svega u izobilju.^k 6 Sinovi Izraelovi i Judini, koji su živjeli u gradovima Judinim,^l donosili su desetinu od goveda i ovaca i desetinu od svetih stvari^m posvećenih Jehovi, Bogu njihovu. Sve su to donosili i slagali hrpu na hrpu. 7 Trećegaⁿ mjeseca počeli su slagati na hrpe, a sedmoga^o su mjese-

2Lje 31:1* Ili: "ašere". 3* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

31. poglavlje

- a 5Mo 7:5
- 2Kr 18:4
- 1Ko 34:3
- 1Ko 10:14
- b 3Mo 12:2
- c 2Lje 23:17
- d 2Lje 14:5
- e 2Lje 30:1
- f 2Lje 30:18
- g 1Lje 24:1
- h 1Lje 23:6
- i 2Lje 5:11
- 1K 1:5
- j 2Lje 8:14
- 2Lje 23:8
- k 1Lje 16:40
- l 1Lje 16:1
- 1Lje 21:26
- m 1Lje 23:13
- 1Lje 26:12
- 2Lje 13:10
- n 1Lje 16:4
- 1Lje 23:30
- o 1Lje 23:5
- Ps 22:22
- p 1Lje 26:26
- r 2Lje 30:24
- s 2Mo 29:39
- 4Mo 28:4
- t 4Mo 28:9
- u 1Lje 23:31
- v 3Mo 23:2
- z 4Mo 28:2
- a Ne 10:38
- b 4Mo 18:21
- c Ne 13:10
- 1Ko 9:9
- d Mi 2:7
- e Ne 12:44
- f 2Mo 23:19
- g 2Mo 22:29
- Ne 10:37
- h 4Mo 18:12
- i 1Mo 43:11
- j Ne 10:35
- k Izr 3:9
- l 2Lje 11:16
- m 3Mo 27:30
- 5Mo 14:28
- n 3Mo 23:16
- o 3Mo 23:24

Desni stupac

- a 1Lje 28:1
- b Ezr 7:27
- c 2Sa 6:18
- d 2Lje 6:3
- e 2Lje 31:6
- f 1Lje 6:8
- g 4Mo 18:8
- 4Mo 31:29
- h Mi 3:10
- i 2Kr 4:43
- j 1Mo 26:12
- 3Mo 25:21
- Izr 10:22
- k 1Lje 28:12
- Ne 10:38
- l 2Kr 12:15
- m 4Mo 31:29
- n 3Mo 27:30
- 5Mo 14:28
- o 2Lje 26:17
- p 1Lje 26:12
- r 1Lje 26:17
- s 4Mo 29:39
- 5Mo 12:6
- 5Mo 16:10
- t 4Mo 18:8
- u 3Mo 2:10
- 3Mo 7:1

ca završili. 8 Kad su Ezekija i knezovi^a došli i vidjeli hrpe, stali su blagoslivljati Jehovu^b i njegov narod, Izraela.^c

9 Potom se Ezekija raspitao kod svećenika i levita za hrpe.^d 10 A Azarija,^e glavar svećenički iz doma Sadokova,^f rekao mu je: "Otkad su počeli donositi priloge^g u dom Jehovin, narod jede i sit je,^h a ima i mnogo viška.ⁱ Jer Jehova je blagoslovio svoj narod^j i zato je ostala ova velika zaliha."

11 Tada je Ezekija zapovjedio da se pripreme blagovaonice^k u domu Jehovinu. I oni su ih pripremili. 12 I vjerno^l su unosili priloge,^m desetineⁿ i svete stvari. Levit Konanija nadgledavao je sve to, a Šimi, brat njegov, bio je odmah do njega. 13 Jehiel, Azazija, Nahat, Asahel, Jerimot, Jozabad, Eliel, Ismakija, Mahat i Benaja bili su povjerenici Konanije i brata njegova Šimija, po naredbi kralja Ezekije, a Azarija^o je bio predstojnik doma pravoga Boga. 14 Kore, sin levita Imnaha, vratar^p na istočnoj strani,^r bio je odgovoran za ono što su dragovoljno^s prinosili pravome Bogu, da dijeli priloge Jehovine^t i stvari najsvetije.^u 15 Pod njegovim su nadzorom bili Eden, Minjamin, Ješua, Šemaja, Amarija i Šekanija po gradovima svećeničkim,^v koji su imali odgovoran zadatak^z da braći svojoj po skupinama^a dijele što im pripada, kako velikome tako i malome.^b 16 U to nisu bili uključeni muški od tri godine

v Jš 21:19; z 1Lje 9:22; a 1Lje 24:1; b 1Lje 25:8.

naviše^a koji su bili upisani u rodoslovni zapis,^b a koji su svaki dan dolazili u dom Jehovin da po dužnosti svojoj vrše službu po skupinama svojim.

17 U rodoslovni zapis bili su upisani svećenici po domovima otaca svojih.^c Bili su upisani i leviti,^d od dvadeset godina naviše,^e po dužnostima svojim i po skupinama svojim,^f **18** zajedno sa svom malom djecom svojom, ženama svojim, sinovima svojim i kćerima svojim, sa svom zajednicom svojom, jer su obavljali odgovornu službu^g te su se posvetili^h za svoju svetu službu. **19** Bili su upisani i sinovi Aronovi,ⁱ svećenici, što su živjeli oko gradova svojih, među poljima gdje su pašnjaci.^j U svakom pojedinom gradu bili su poimence određeni ljudi da svakome muškarcu koji je svećenik daju dio koji mu pripada, a tako i svim levitima upisanim u rodoslovni zapis.

20 Ezekija je radio tako po svoj zemlji Judinoj, čineći što je dobro,^k pravo^l i vjerno^m pred Jehovom, Bogom svojim. **21** Sve što je činio da bi tražio Boga svojegaⁿ — u službi^o u domu pravoga Boga, u zakonu^p i u zapovijedi — radio je svim srcem,^r i u svemu je bio uspješan.^s

32 Poslije svih tih događaja u kojima je Ezekija pokazao svoju vjernost Bogu^t došao je Sanherib,^u kralj asirski,^v i upao u Judu te opkolio utvrđene gradove^z namjeravajući ih osvojiti.

2 Kad je Ezekija vidio da je Sanherib došao u namjeri

31. poglavlje

- a 4Mo 3:15
- b 1Lje 9:1
- c 4Mo 17:3
- 1Lje 24:4
- d 1Lje 24:30
- e 4Mo 4:3
- 4Mo 8:24
- 1Lje 23:24
- f 1Lje 23:6
- g 1Lje 9:22
- 2Lje 31:15
- h 2Lje 29:15
- i 1Lje 24:1
- j 3Mo 25:34
- 4Mo 35:2
- Jš 21:13
- k 2Kr 20:3
- Izr 12:2
- l 5Mo 12:28
- 1So 2:10
- m Izr 28:20
- Dj 24:16
- n 5Mo 4:29
- o 2Lje 29:35
- p 5Mo 32:46
- Ps 1:2
- r 5Mo 6:5
- 5Mo 10:12
- 1Kr 8:61
- s 5Mo 29:9
- Jš 1:8

32. poglavlje

- t 2Lje 31:20
- u 2Kr 18:7
- 2Kr 18:13
- Iza 36:1
- v Iza 8:4
- z 2Lje 19:5

Desni stupac

- a 1Lje 28:1
- Izr 20:18
- b 2Kr 20:20
- Iza 22:9
- c 2Lje 30:14
- d 2Lje 25:23
- e 2Lje 26:9
- f Jr 39:4
- g 2Sa 5:9
- 1Kr 9:24
- 1Kr 11:27
- 2Kr 12:20
- h 2Lje 23:10
- i 2Sa 1:21
- j 2Lje 17:14
- k Ne 8:1
- l 2Lje 30:22
- Iza 40:2
- m 5Mo 31:6
- Jš 1:6
- 1Lje 28:10
- n 2Kr 19:6
- 2Lje 20:15
- Mt 10:28
- o 5Mo 31:8
- p 2Kr 18:30
- r 2Kr 6:16
- Iza 51:12
- s Jr 17:5
- 1Iv 4:4
- t 4Mo 14:9
- 5Mo 20:1
- 2Lje 13:12
- u 5Mo 20:4
- Jš 10:42
- 2Lje 20:15
- Ri 8:31
- v 2Lje 20:20
- Lk 22:32
- z 2Kr 18:17

da udari na Jeruzalem, **3** odlučio je u dogovoru sa svojim knezovima^a i junacima zatrpati izvore vodene što su bili izvan grada.^b I oni su mu pomogli u tome. **4** Skupilo se mnogo naroda te su zatrpali sve izvore i potok^c što teče posred zemlje, jer su rekli: “Zašto da kraljevi asirski nađu toliko vode kad dođu?”

5 Potom se ohrabrio i obnovio sav oboreni zid^d i podigao kule^e na njemu. Izvana je sagradio drugi zid,^f utvrdio Milo^g u Davidovu gradu i načinio mnoštvo kopalja^h i štitova.ⁱ **6** I postavio je vojne zapovjednike^j nad narodom i skupio ih pred sobom na trgu^k pored gradskih vrata te ih bodrio^{*1} ovim riječima: **7** “Budite hrabri i jaki!^m Ne bojte seⁿ i ne plašite se^o kralja asirskog^p i svega mnoštva što je s njim, jer naših ima više nego njihovih!” **8** S njim je mišica tjelesna,^s a s nama je Jehova, Bog naš, da nam pomaže^t i da vodi bitke naše.^u “I narod se pouzdao u riječi Ezekije, kralja Judina.^v

9 Poslije toga je asirski kralj Sanherib,^z dok je bio kod Lakiša^a sa svom vojskom svojom,^b poslao sluge svoje u Jeruzalem Ezekiji, kralju Judinu, i svim sinovima Judinim što su bili u Jeruzalemu, i poručio im:

10 “Ovako kaže Sanherib, kralj asirski:^c ‘U što se uzdate dok mirno sjedite u Jeruzalemu, koji je pod opsadom?’^d

a Iza 37:8; b Iza 36:2; c 2Kr 18:19; d Ps 39:1; Iza 36:4.

2Lje 32:5* Ili: “Humak”. **6*** Doslovno: “govorio njihovom srcu”.

11 Ne zavodi^a li vas Ezekija,^b da bi vas pomorio gladu i žeđu, kad govori: "Jehova, Bog naš, izbavit će nas iz ruku kralja asirskoga?"^c **12** Nije li sam Ezekija uklonio obredne uzvišice njegove^d i žrtvenike njegove^e i potom zapovjedio Judi i Jeruzalemu: "Klanjajte se pred jednim^f žrtvenikom^g i na njemu spaljujte prinose?"^h **13** Zar ne znate što smo ja i praoci moji učinili svim narodima zemaljskim?ⁱ Jesu li bogovi^j naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz ruku mojih? **14** Koji je od svih bogova tih naroda koje su pobili* praoci moji mogao izbaviti narod svoj iz ruku mojih? Pa zar onda može vaš Bog izbaviti vas iz ruku mojih?^k **15** Zato ne dajte da vas zavera Ezekija^l i da vas tako zavede!^m Nemojte mu vjerovati, jer nijedan bog bilo kojega naroda ili kraljevstva nije mogao izbaviti narod svoj iz ruku mojih ni iz ruku praotaca mojih! Kako će onda vaš Bog izbaviti vas iz ruku mojih?"ⁿ

16 I sluge su njegovi još više govorili protiv pravoga Boga Jehove^o i protiv Ezekije, sluge njegova. **17** Napisao je i pisma^p u kojima se rugao Jehovi, Bogu Izraelovu,^r i ova-ko govorio protiv njega: "Kao što bogovi^s naroda zemaljskih nisu izbacili narod svoj iz ruku mojih,^t tako niti Bog Ezekijin neće izbaviti narod svoj iz ruku mojih." **18** I vikali su na sav glas^u jezikom

2Lje 32:13* Doslovno: "narodima zemalja" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*). **14*** Ili: "pobili kao herem".

32. poglavlje

- a 2Kr 18:29
- b 2Kr 18:27
- Iza 36:12
- c 2Kr 18:30
- 2Kr 19:10
- Ps 50:15
- d 2Kr 18:4
- e 2Kr 18:22
- 2Lje 31:1
- Iza 36:7
- f 5Mo 12:13
- g 2Mo 27:1
- 1Kr 7:48
- 2Lje 4:1
- h 3Mo 1:13
- i 2Kr 15:29
- 2Kr 17:5
- 2Kr 19:11
- Iza 10:14
- Iza 37:12
- j 2Kr 18:33
- 2Kr 19:18
- Ps 115:8
- Iza 44:8
- k 2Mo 14:3
- 2Mo 15:9
- Ps 71:11
- Iza 42:8
- l 2Kr 18:29
- 2Kr 19:10
- m Iza 36:18
- n 2Mo 5:2
- 5Mo 32:27
- Da 3:15
- o Ps 73:9
- p 2Kr 19:14
- Ne 6:5
- r Iza 37:29
- Ot 13:6
- s 2Kr 19:12
- t 2Kr 17:6
- u 2Kr 18:28
- Iza 36:13

Desni stupac

- a 2Kr 18:26
- Iza 36:11
- b Ne 6:9
- c Ps 10:13
- d Ps 76:2
- Ps 132:13
- e 5Mo 4:28
- 2Kr 19:18
- Ps 135:15
- Iza 2:8
- Ho 8:6
- f 2Kr 19:14
- g 2Kr 19:2
- Iza 37:2
- h 2Kr 19:20
- i 2Kr 19:15
- Flp 4:6
- j 2Lje 14:11
- Ps 50:15
- k 2Sa 24:16
- l Ps 76:5
- m 2Kr 19:35
- n 2Kr 19:37
- Iza 37:38
- o Ps 138:48
- p 1Kr 8:56
- r 2Sa 8:11
- Ezr 7:15
- Ps 68:29
- s 1Kr 4:21
- 2Lje 17:5
- t 1Sa 2:7
- 1Lje 29:25
- u 2Kr 20:1
- Iza 38:1
- v Ps 5:2
- Iza 38:2
- Flp 4:6

judejskim^a narodu jeruzalemskom što je bio na zidu, da ga zaplaše^b i smetu, kako bi osvojili grad. **19** I govorili su protiv^c Boga jeruzalemskoga^d isto kao i protiv bogova naroda zemaljskih, koji su djelo ruku ljudskih.^e **20** A kralj Ezekija^f i prorok Izaija,^g sin Amosov,^h molili su se zbog togaⁱ i nebo zazivali u pomoć.^j

21 Tada je Jehova poslao anđela^k koji je pobio sve junake hrabre,^l vojskovođe i zapovjednike u taboru kralja asirskoga,^m tako da se kralj posramljen vratio u zemlju svoju. A kad je jednom ušao u hram boga svojega, ondje su ga mačem pogubili neki od sinova njegovih.ⁿ **22** Tako je Jehova spasio Ezekiju i stanovnike Jeruzalema iz ruku asirskoga kralja Sanheriba^o i iz ruku svih drugih neprijatelja i dao im je mir na svim granicama njihovim.^p **23** I mnogi su donosili darove^r Jehovi u Jeruzalem i dragocjenosti Ezekiji, kralju Judinu,^s koji je otada bio uzvišen^t u očima svih naroda.

24 U to vrijeme Ezekija se nasmrtno razbolio,^u pa se u molitvi^v obratio Jehovi. On mu je odgovorio^z i dao mu znak.^a **25** Ali Ezekija nije uzvratilo zahvalnošću za dobročinstvo koje mu je bilo iskazano,^b jer se uzoholilo srce njegovo.^c Zato se podigao gnjev^d na njega i na Judu i Jeruzalem. **26** Ali Ezekija se pokajao za

z 2Kr 20:5; Iza 38:4; a 2Kr 20:9; 2Lje 32:31; Iza 38:8; Iza 38:22; b Ps 116:12; c Izr 8:13; Izr 16:18; Izr 29:23; Ga 6:3; 1Pe 5:5; d Izr 15:25.

2Lje 32:18* Ili: "židovskim".

oholost srca svojega, te su se ponizili^a i on i stanovnici Jeruzalema, pa na njih nije došao gnjev Jehovin za Ezekijina ži-vota.^b

27 I Ezekija je stekao vrlo veliko bogatstvo i slavu.^c Načinio je riznice za srebro, zlato,^d skupocjeni kamen,^e balzam,^f štitove^g i svakojake dragocjenosti,^h **28** zatim skladištaⁱ za urod žita, za mlado vino^j i za ulje, staje^k za svakojake domaće životinje i torove za stada. **29** Sagradio je gradove i imao je mnogo sitne^l i krupne stoke,^m jer mu je Bog dao veoma velik imetak.ⁿ **30** Ezekija je zatrpao^o gornji izvor Gihona^p i vodu^r usmjerio dolje na zapadnu stranu Davidova grada.^s Ezekija je bio uspješan u svemu što je radio.^t **31** No kad su došli poslanici knezova babilonskih,^u poslani k njemu^v da se raspitaju o znaku^z koji se dogodio u zemlji, pravi ga je Bog ostavio^a da bi ga iskušao^b i da bi saznao sve što mu je u srcu.^c

32 Ostala povijest^d Ezekijina i djela koja je u dobroti* svojoj činio,^e sve je to zapisano u videnju proroka Izaije, sina Amosova,^f i u Knjizi^g o kraljevima Judinim i Izraelovim. **33** Naposljetku je Ezekija počinuo s praocima svojim^h i pokopali su ga na usponu kojim se ide prema grobnicama sinova Davidovih.ⁱ Po smrti njegovoj svi sinovi Judini i Jeruzalemljani odali su mu počast.^j Manaše,^k sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

2Lje 32:32* Ili: "u vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

32. poglavlje

- a 2Lje 33:12
- 2Lje 34:27
- Jr 26:19
- b 2Kr 20:19
- c 2Lje 1:12
- 2Lje 9:27
- 2Lje 17:5
- d 1Kr 10:14
- e 1Kr 10:2
- f 1Kr 10:10
- g 1Kr 10:17
- h 1Kr 9:19
- i 2Lje 8:6
- j 2Lje 26:10
- k 1Kr 4:26
- l Job 1:3
- m 1Lje 27:29
- n 5Mo 8:18
- 1Lje 29:12
- 2Lje 25:9
- Izr 10:22
- o 2Lje 32:4
- p 1Kr 1:33
- 1Kr 1:45
- r Iza 22:9
- Iza 22:11
- s 2Sa 5:9
- t Jš 1:8
- Ps 1:3
- u 1Mo 10:10
- 1Mo 11:9
- v 2Kr 20:12
- Iza 39:1
- z 2Kr 20:8
- Iza 38:8
- a Su 16:20
- 1Ko 10:13
- b 1Mo 22:1
- 5Mo 8:16
- Ps 7:9
- c 5Mo 8:2
- Ps 139:23
- d 2Kr 20:20
- e 2Lje 31:20
- 2Lje 31:21
- f Iza 1:1
- g 2Lje 16:11
- h 1Kr 1:21
- i 1Kr 11:43
- j 1Mo 50:10
- 5Mo 34:8
- k 1Lje 3:13

Desni stupac

33. poglavlje

- a Mt 1:10
- b 2Kr 21:1
- c 2Kr 16:2
- d 5Mo 18:9
- 2Lje 28:3
- e 2Kr 21:2
- f 2Kr 18:4
- g 2Kr 18:22
- 2Lje 32:12
- h 1Kr 16:32
- 1Kr 18:26
- i Su 2:11
- 2Lje 28:2
- j 5Mo 16:21
- 1Kr 14:23
- Jr 17:2
- k 5Mo 4:19
- 2Kr 17:16
- l 2Kr 23:5
- Job 31:26
- m 2Kr 21:3
- n 2Kr 16:10
- 2Lje 34:4
- o 5Mo 12:11
- 2Kr 21:4
- 2Lje 6:6

33 Manaše^a je imao dvanaest godina kad je počeo vladati i vladao je pedeset i pet godina u Jeruzalemu.^b

2 Činio je što je zlo u očima Jehovinom,^c po odvratnim običajima^d naroda koje je Jehova otjerao pred sinovima Izraelovim.^e **3** Ponovno je načinio obredne uzvišice^f koje je porušio Ezekija,^g otac njegov, podigao je žrtvenike^h Baalima,ⁱ načinio obredna debela^{*j} i stao se klanjati^k svoj vojsci nebeskoj^l i služiti joj.^m **4** Načinio je žrtvenikeⁿ u domu Jehovinu, za koji je Jehova rekao: "U Jeruzalemu će prebivati ime moje dovijeka."^o **5** Načinio je i žrtvenike svoj vojsci nebeskoj^p u oba dvorišta^r doma Jehovina.^s **6** Sinove je svoje provodio kroz vatru^t u dolini sina Hinomova,^u vraćao je,^v gatao^z i čarao te je postavio ljude da prizivaju duhove^a i proriču događaje.^b Mnogo je zla činio pred Jehovom i vrijeđao ga.^c

7 Načinio je i rezani lik^d te ga postavio u dom pravoga Boga,^e za koji je Bog rekao Davidu i Salamunu, sinu njegovu: "U domu ovom i u Jeruzalemu, koji sam izabrao^f između svih plemena Izraelovih, prebivat će ime moje^g dovijeka.^h **8** I neću dati da se noga sinova Izraelovih makne sa zemlje koju sam odredioⁱ praocima njihovim,^j samo ako budu pazili da drže sve što sam im zapo-

p 5Mo 17:3; 2Kr 23:5; Jr 8:2; r 1Kr 6:36; 1Kr 7:12; s 2Kr 21:5; t 2Kr 16:3; 2Lje 28:3; u Jš 15:8; 2Kr 23:10; v 3Mo 19:26; z 5Mo 18:10; 2Kr 9:22; a 3Mo 20:6; b 5Mo 18:11; c 2Kr 21:6; d 2Kr 21:7; e 2Kr 23:6; f Ps 132:14; g 2Kr 23:27; h 2Lje 7:16; i 2Sa 7:10; j 1Lje 17:9.

2Lje 33:3* Ili: "ašere".

vjedio,^a sav zakon,^b uredbe^c i zapovijedi^d koje sam dao preko Mojsija.”^e **9** I Manaš^f je navodio Judu^g i stanovnike Jeruzalema da čine još gore^h nego narodi koje je Jehova istrijebio pred sinovima Izraelovim.ⁱ

10 Jehova je opominjao Manašea i narod njegov, ali oni nisu marili za to.^j **11** Naposljedku je Jehova doveo na njih^k vojne zapovjednike kralja asirskoga^l i oni su uhvatili Manašea u pećini,^m okovali gaⁿ u dvostruke okove bakrene i odveli u Babilon. **12** A kad se našao u nevolji,^o trudio se umilostiviti* lice Jehove, Boga svojega,^p i veoma se ponizio^r pred Bogom praotaca svojih. **13** Molio mu se i on je poslušao molitvu njegovu^s i uslišio molbu njegovu kojom je za milost molio, i doveo ga je natrag u Jeruzalem te mu vratio kraljevsku vlast.^t I Manaše je spoznao da je Jehova pravi Bog.^u

14 Poslije toga je uz Davidov grad^v sagradio vanjski zid^z koji se protezao zapadno od Gihona^a u dolini pa sve do Ribljih vrata^b te uz Ofel.^c Zid koji je sagradio bio je vrlo visok. I postavio je vojne zapovjednike u svim utvrđenim gradovima u Judi.^d **15** Uklonio je tuđe bogove^e i lik idolski^f iz doma Jehovina te sve žrtvenike^g koje je sagradio na gori doma Jehovina i u Jeruzalemu i bacio ih izvan grada. **16** Zatim je postavio žrtvenik Jehovin^h i počeo na njemu prinostiti žrtve zajedništvaⁱ i žrtve zahvalnice,^j a Judi je zapovjedio da služi Jehovi, Bogu Izra-

33. poglavlje

- a 5Mo 4:40
- b 5Mo 4:44
- c 5Mo 6:1
- d 5Mo 11:1
- e 3Mo 10:11
- f 2Kr 21:16
- g 1Kr 14:16
- Pr 9:18
- h 3Kr 21:11
- i 3Mo 18:24
- j 3Mo 22:1
- Jš 24:8
- k 2Lje 36:16
- l Izr 29:1
- Za 1:4
- Dj 7:51
- k 5Mo 28:36
- l Ne 9:32
- m 1Sa 13:6
- n Job 36:8
- Ps 107:10
- o 3Mo 26:40
- 5Mo 4:30
- p Ps 50:15
- r 2Lje 32:26
- Lk 18:14
- 1Pe 5:6
- s 1Lje 5:20
- Ezr 8:23
- t Iza 1:18
- u 5Mo 29:6
- Ps 9:16
- Da 4:25
- v 2Sa 5:9
- z 2Lje 32:5
- a 2Lje 32:30
- b Ne 3:3
- c 2Lje 27:3
- d 2Lje 11:11
- 2Lje 11:12
- e Iza 2:18
- Eze 18:21
- Ho 14:3
- Mt 3:8
- f 2Kr 21:7
- 2Lje 33:7
- Iza 30:22
- g 2Kr 21:4
- 2Kr 21:5
- h 2Lje 29:18
- i 3Mo 3:1
- j 3Mo 7:12

Desni stupac

- a 2Lje 14:4
- b 2Lje 32:12
- c 2Lje 33:12
- d 1Sa 9:9
- Iza 29:10
- e 1Kr 15:31
- f 2Lje 33:12
- Izr 15:8
- g 2Lje 33:13
- 1Iv 1:9
- h 2Kr 21:2
- i 2Kr 21:9
- j 2Lje 33:12
- k 2Kr 21:3
- l 2Kr 21:7
- m 2Lje 33:7
- n 2Kr 21:18
- o 2Lje 21:20
- 2Lje 28:27
- p 1Lje 3:14
- r Mt 1:10
- s 2Kr 21:19
- t 1Kr 16:19
- 2Lje 22:4
- u 2Kr 21:20
- 2Lje 33:2
- Eze 20:18
- v 2Mo 20:4
- 5Mo 7:5

elovu.^a **17** Ipak, narod je još uvijek prinostio žrtve na obrednim uzvišicama,^b ali prinostili su ih Jehovi, Bogu svojemu.

18 Ostala povijest Manaševa, njegova molitva^c Bogu i riječi koje su mu vidiodi^d govorili u ime Jehove, Boga Izraelova, zapisane su u povijesti kraljeva izraelskih.^e **19** Kako se molio^f i kako je bio uslišen,^g svi grijesi njegovih^h i nevjernost njegovaⁱ te mjesta na kojima je prije nego što se ponizio^j načinio obredne uzvišice^k i postavio obredna debala^l i rezbarene likove,^m sve je to zapisano u zapisima vidjelaca njegovih. **20** Naposljedku je Manaše počnuo s praocima svojimⁿ i pokopali^o su ga kod dvora njegovoga, a Amon,^p sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

21 Amon^r je imao dvadeset i dvije godine kad je počeo vladati i vladao je dvije godine u Jeruzalemu.^s **22** Činio je što je zlo u očima Jehovinom,^t kao što je činio i Manaše, otac njegov.^u Svim rezbarenim likovima^v koje je načinio Manaše,^z otac njegov, prinostio je Amon žrtve^a i služio im.^b **23** I nije se ponizio^c pred Jehovom, kao što se ponizio otac njegov Manaše,^d nego je još umnožio svoju krivnju.^e **24** Naposljedku su se sluge njegovi urutili^f protiv njega i ubili ga u dvoru njegovu.^g **25** A narod* je pobio^h

z 2Kr 21:7; 2Lje 33:7; a Iza 44:15; b 2Kr 17:41; Iza 44:17; c 2Lje 36:12; Jr 8:12; d 2Lje 33:12; e 2Lje 28:22; Jr 7:26; 2Ti 3:13; f 1Kr 15:27; 2Lje 24:25; 2Lje 25:27; g 2Kr 21:23; Ps 55:23; h 1Mo 9:6; 4Mo 35:31.

2Lje 33:25* Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

sve koji su se bili urotili^a protiv kralja Amona.^b Zatim je narod^c umjesto njega postavio za kralja Jošiju,^d sina njegovoga.

34 Jošija^e je imao osam^f godina kad je počeo vladati i vladao je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu.^g **2** Činio je što je pravo u očima Jehovininim^h i išao putem Davida, praoca svojega,ⁱ ne skrećući ni desno ni lijevo.^j

3 Osme godine kraljevanja svojega, dok je još bio dječak,^k počeo je tražiti Boga^l Davida, praoca svojega, a dvanaeste je godine počeo čistiti^m Judu i Jeruzalem od obrednih uzvišica,ⁿ obrednih debela,^o rezbarenenih likova^p i lijevanih kipova. **4** Pred njim su porušili žrtvenike^r Baalima.^s Polomio je kadione stalke^t što su bili na njima, sasjekao obredna debela,^u rezbarene likove^v i lijevane kipove te ih satro u prah,^z koji je prosuo po grobovima onih što su im prinisili žrtve.^a **5** Kost^b svećeničke spalio je na žrtvenicima njihovim.^c I tako je očistio Judu i Jeruzalem.

6 I u gradovima Manaševim,^d Efrajimovim^e i Šimunovim sve do Naftalija, svuda po opustošenim mjestima njihovim, **7** rušio je žrtvenike^f i obredna debela,^g razbijao rezbarene likove^h i satirao ih u prah.ⁱ Polomio je sve kadione stalke^j u svoj zemlji izraelskoj, a potom se vratio u Jeruzalem.

8 Osamnaeste godine^k kraljevanja svojega, kad je očistio zemlju i hram, poslao je Šafa-

33. poglavlje

- a 2Lje 25:3
- b 2Kr 21:24
- c 2Lje 36:1
- d 2Kr 21:26

34. poglavlje

- e 1Kr 13:2
- f Sf 1:1
- g Mt 1:10
- h 2Lje 24:1
- i 2Kr 22:1
- j 2Kr 18:3
- k 1Kr 11:38
- l 2Kr 22:2
- m 1Lje 22:5
- n Ps 119:9
- o 2Lje 15:2
- p 2Kr 23:4
- q 2Lje 33:17
- r 2Kr 23:14
- s 2Lje 33:22
- t 3Mo 26:30
- u 5Mo 7:5
- v Su 2:11
- w 2Lje 33:3
- x 2Lje 14:5
- y 2Kr 23:4
- z Su 18:18
- aa 2Mo 32:20
- ab 5Mo 9:21
- ac 2Kr 10:25
- ad 2Kr 23:6
- ae 1Kr 13:2
- af 2Kr 23:16
- ag 2Lje 30:10
- ah 2Lje 31:1
- ai 2Kr 23:19
- aj 2Lje 30:1
- ak 5Mo 12:3
- al 2Kr 23:12
- am 2Kr 23:4
- an 2Kr 17:41
- ao 2Lje 33:19
- ap 5Mo 9:21
- aq 2Lje 14:5
- ar 2Kr 22:3

Desni stupac

- a 2Kr 22:12
- b 2Kr 22:5
- c 2Kr 22:4
- d 1Lje 26:12
- e 2Lje 30:11
- f 2Lje 31:1
- g 2Lje 30:18
- h 2Kr 22:5
- i 2Kr 12:12
- j 2Kr 22:6
- k 2Kr 16:14
- l 2Lje 28:24
- m 2Lje 33:4
- n 2Lje 33:7
- o 2Lje 33:22
- p 2Kr 12:15
- q Ne 7:2
- r Izr 28:20
- s 1Ko 4:2
- t 1Lje 23:6
- u 1Lje 24:26
- v 1Lje 9:32
- w 2Lje 20:19
- x 1Lje 16:4
- y 1Lje 25:1
- z 2Lje 2:10
- aa 2Lje 2:18
- ab 1Lje 23:3
- ac 1Lje 18:16
- ad 1Lje 9:17
- ae 2Lje 8:14
- af 2Kr 22:4
- ag 2Kr 22:8

na,^a sina Asalijina, i Maaseju, zapovjednika gradskoga, i Joaha, sina Joahazova, ljetopisca, da poprave^b dom Jehove, Boga njegovoga. **9** I došli su k velikom svećeniku Hilkiji^c i dali mu novac donesen u dom Božji, koji su leviti, vratari,^d skupili od Manašea^e i Efrajima^f i od svega ostalog Izraela^g i od svega naroda Judina i Benjaminova i od stanovnika Jeruzalema. **10** Potom su novac uručili onima koji su bili postavljeni da nadgledavaju poslove u domu Jehovinu,^h a oni što su radili na domu Jehovinu upotrebljavali su ga za obnovu i popravak doma. **11** Dali su ga zanatlijama i graditeljimaⁱ da se kupi klesani kamen^j i drvo za vezne grede te da se od drvene građe obnove dijelovi zdanja koje su kraljevi^k Judini pustili da propadnu.

12 Ti su ljudi vjerno radili,^l a nad njima su bili postavljeni leviti Jahat i Obadija, od sinova Merarijevih,^m te Zaharija i Mešulam, od sinova Kehatovih,ⁿ da nadgledaju radove. Leviti, koji su svi vješto svirali glazbala,^o **13** bili su nad nosačima^p i nadgledavali^r su sve one što su radili različite poslove. Leviti^s su bili i pisari,^t upravitelji i vratari.^u

14 Dok su iznosili novac^v donesen u dom Jehovin, svećenik Hilkija^z pronašao je knjigu^a zakona Jehovina,^b dobivena preko Mojsija.^c **15** I Hilkija je rekao pisaru Šafanu:^d "Pronašao sam knjigu zakona u domu Jehovinu." I Hilkija je

a 5Mo 31:24; 5Mo 31:26; b 5Mo 17:18; 2Lje 35:26; c 3Mo 10:11; 3Mo 26:46; d 2Kr 22:10.

knjigu dao Šafanu. **16** A Šafan je knjigu odnio kralju i izvijestio ga: "Sluge tvoji čine sve što im se povjerilo. **17** Iz kovčega istresaju novac donesen u dom Jehovin i predaju ga postavljenim muževima i nadglednicima poslova."^a **18** Pisar Šafan dalje je izvijestio kralja: "Svećenik Hilki-ja^b dao mi je jednu knjigu."^c I Šafan ju je počeo čitati pred kraljem.^d

19 Kad je kralj čuo riječi zakona, razderao je haljine svoje.^e **20** I zapovjedio je Hilki-ji,^f Ahikamu,^g sinu Šafanovu, Abdonu, sinu Mikinu, Šafanu,^h pisaru,ⁱ i Asaji,^j sluzi kraljevu: **21** "Idite i upitajte^k Jehovu za mene^l i za one koji su preostali u Izraelu i Judi! Pitajte za riječi zapisane u knjizi^m što je pronađena, jer je silan gnjev Jehovinⁿ koji će se izliti na nas zato što se praoci naši nisu držali riječi Jehovine niti su činili sve što je zapisano u knjizi ovoj!"^o

22 Tako je Hilki-ja s ljudima kraljevim otišao k proroci^p Huldi,^r ženi Šaluma, čuvara odjeće,^s sina Tikve, sina Harhasova. Ona je živjela u Jeruzalemu, u novom dijelu grada. * Kad su joj sve to kazali, **23** ona im je rekla:

"Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: 'Recite čovjeku koji vas je poslao k meni: **24** "Ovako kaže Jehova: 'Evo, nanijet ću nevolju^t mjestu ovome i stanovnicima njegovim,^u sve kletve^v što su zapisane u knjizi koju su čitali pred

34. poglavlje

- a 2Kr 22:5
- b 2Kr 22:8
- c 5Mo 31:24
- d Jš 1:8
- e 5Mo 17:19
- f Ps 119:46
- g Ps 119:120
- f 2Kr 22:14
- g 2Kr 25:22
- Jr 40:14
- h 2Kr 22:9
- i 2Kr 19:2
- j 2Kr 22:12
- k 2Mo 18:15
- 1Sa 9:9
- 1Kr 22:7
- l Jr 42:2
- m 5Mo 31:24
- Jš 1:8
- n 3Mo 26:16
- 5Mo 28:15
- o 5Mo 30:18
- 5Mo 31:16
- 5Mo 32:15
- He 10:31
- p 2Mo 15:20
- Su 4:4
- Lk 2:36
- Dj 21:9
- r 2Kr 22:14
- s 2Kr 10:22
- Ne 7:72
- t Jš 23:16
- 2Kr 21:12
- u Jr 35:17
- v 3Mo 26:16
- 5Mo 28:15
- 5Mo 30:18
- Jš 23:13
- Da 9:11

Desni stupac

- a 2Kr 22:16
- b 5Mo 28:20
- 2Lje 24:20
- c 2Kr 23:5
- 2Lje 28:3
- d 1Kr 14:9
- 2Kr 21:3
- e 2Kr 22:17
- f 5Mo 29:23
- 2Lje 34:21
- g Jr 4:4
- Jr 7:20
- Eze 20:48
- h 2Kr 22:18
- i 5Mo 28:15
- 2Lje 34:19
- j Ps 34:18
- k 2Lje 32:26
- 1Kr 22:19
- m 2Lje 34:19
- n 2Lje 33:13
- Ps 10:17
- Ps 86:5
- o Ps 37:37
- p 1Kr 21:29
- Iza 39:8
- 1Pe 5:5
- r 2Kr 22:20
- s 2Kr 23:1
- t 1Kr 6:1
- 1Kr 8:10
- u 2Kr 23:2
- v 2Lje 17:9
- Ne 8:3
- z 2Kr 22:10
- a 2Kr 23:3
- b Ezr 10:3
- c 5Mo 5:1
- 5Mo 6:1
- d 5Mo 44:5
- 1Kr 2:3

kraljem Judinim,^a **25** jer su me ostavili^b i drugim bogovima spaljivali prinose^c da bi me vrijeđali^d svim djelima ruku svojih.^e Zato će se izliti gnjev moj^f na mjesto ovo i neće se ugasiti."^g **26** A kralju Judinu, koji vas šalje da pitate Jehovu, recite ovo: "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov,^h za riječiⁱ koje si čuo: **27** 'Buduci da je omekšalo srce tvoje^j te si se ponizio^k pred Bogom kad si čuo što je rekao o mjestu ovome i stanovnicima njegovim — ponizio si se preda mnom,^l razderao haljine svoje^m i plakao preda mnom — ja sam te uslišio,ⁿ kaže Jehova. **28** Evo, pribrat ću te k pracocima tvojim i u miru ćeš biti položen u grob svoj.^o Oči tvoje neće vidjeti svu tu nevolju^p koju ću nanijeti mjestu ovome i stanovnicima njegovim."^q

I javili su taj odgovor kralju. **29** Tada je kralj poslao da se sakupe svi starješine Judini i jeruzalemski.^s **30** Kralj je potom otišao u dom Jehovin^t sa svim ljudima iz Jude, stanovnicima Jeruzalema, svećenicima^u i levitima, sa svim narodom, velikima i malima. I pročitao je^v pred njima sve riječi knjige saveza što je pronađena u domu Jehovinu.^z **31** I kralj je, stojeći na mjestu svojem,^a sklopio savez^b pred Jehovom da će slušati Jehovu i držati se zapovijedi njegovih,^c opomena njegovih^d i uredaba njegovih^e svim scrcem svojim^f i svom dušom svojom^g te da će izvršavati^h

2Lje 34:22* Ili: "u drugoj četvrti".

e 5Mo 12:1; f 5Mo 6:5; 5Mo 10:12; g 5Mo 11:13; h Ps 119:106.

riječi saveza koje su zapisane u knjizi ovoj.^a **32** Zatim je pozvao sve koji su se našli u Jeruzalemu i u Benjaminu da stupe u taj savez. I Jeruzalemljani su počeli postupati prema odredbama saveza koji su sklopili s Bogom, s Bogom praotaca svojih.^b **33** Potom je Jošija uklonio sve gadne bogove^c iz sve zemlje sinova Izraelovih^d i pozvao je sve što su bili u Izraelu da započnu služiti Jehovi, Bogu svojemu. Za svega vijeka njegova nisu odstupili od Jehove, Boga praotaca svojih.^e

35 Potom je Jošija^f priredio u Jeruzalemu Pashu^g u čast Jehovi. I zaklali su pashalnu žrtvu^h četrnaestoga danaⁱ prvoga mjeseca.^j **2** Postavio je svećenike u službe njihove^k i ohrabrio ih^l da služe u domu Jehovinu.^m **3** Levitima, koji su poučavaliⁿ sav Izrael i bili posvećeni Jehovi, rekao je: "Stavite sveti^o kovčeg u dom^p koji je sagradio Salamon, sin izraelskoga kralja Davida! Neće on više biti breme na ramenima vašim.^r Sada služite^s Jehovi, Bogu svojemu, i narodu njegovu Izraelu! **4** Pripremite se po rodovima praotaca svojih,^t po skupinama svojim,^u kako je propisao David,^v kralj Izraelov, i Salamon,^z sin njegov! **5** I stojte^a na svetome mjestu po rodovima levitskim^b da biste služili braći svojoj, narodu ovome, što dolazi po rodovima svojim. **6** Zatim zakoljite pashalnu žrtvu,^c posvetite se^d i pripremite braću svoju, da se učini po riječi Jehovinoj, koju je uputio preko Mojsija."^e

34. poglavlje

- a 5Mo 31:24
2Kr 22:8
- b 2Lj 30:12
2Lj 33:16
- c 1Kr 11:5
d 2Kr 23:5
e 2Mo 3:6

35. poglavlje

- f 2Kr 23:21
- g 2Mo 12:11
3Mo 23:5
4Mo 9:2
- h 2Mo 12:21
1Ko 5:7
i 4Mo 9:3
Jš 5:10
Ezr 6:19
- j 5Mo 16:1
k 1Lj 23:32
2Lj 23:18
2Lj 31:2
- l Dj 20:2
He 10:25
1Pe 5:12
- m Kol 4:17
- n 5Mo 33:10
2Lj 17:9
2Lj 30:22
Ne 8:8
- o 2Lj 8:11
- p 1Kr 6:38
2Lj 5:7
- r 4Mo 4:15
1Lj 23:26
- s 4Mo 16:9
Ps 2:11
Ps 100:2
Tit 1:1
- t 1Lj 9:10
1Lj 9:34
- u 1Lj 24:1
- v 1Lj 23:6
- z 2Lj 8:14
- a Ps 135:2
- b 1Lj 23:11
1Lj 24:4
1Lj 24:30
- c 2Mo 12:21
2Lj 30:15
- d 2Lj 29:5
Ezr 6:20
- e 2Mo 12:42

Desni stupac

- a 2Lj 30:24
- b 1Lj 29:3
- c 1Lj 28:1
- d Izr 11:25
Dj 20:35
- e 2Kr 23:4
2Lj 34:14
- f 2Lj 35:6
- g Ps 135:2
- h 2Lj 30:16
i 1Lj 23:6
J Ezr 6:18
- k 2Mo 12:6
1 4Mo 18:7
- m 3Mo 1:5
2Lj 29:22
2Lj 30:16
He 9:21
- n 3Mo 1:6
2Lj 29:34
- o 1Lj 23:11
1Lj 24:30
2Lj 35:5
1Ko 14:40
- p 3Mo 3:9
3Mo 3:14

7 Jošija je darovao narodu sitnu stoku — jaganjce i jariće — sve to za pashalne žrtve svima koji su bili ondje, ukupno trideset tisuća grla sitne stoke i još tri tisuće goveda.^a Sve je to bilo od kraljeva imetka.^b **8** I knezovi njegovi^c darovali su dragovoljnu žrtvu narodu,^d svećenicima i levitima. Hilkija,^e Zaharija i Jehiel, predstojnici u domu pravo-ga Boga, dali su svećenicima za pashalne žrtve dvije tisuće i šest stotina grla sitne stoke i tri stotine goveda. **9** Konanija i braća njegova Šemaja i Netanel, zatim Hašabija, Jeiel i Jozabad, poglavari levitski, darovali su levitima za pashalne žrtve pet tisuća grla sitne stoke i pet stotina goveda.

10 Sve je bilo spremno za službu,^f svećenici su stajali^g na mjestima svojim^h i leviti po skupinama svojim,ⁱ kako je kralj zapovjedio.^j **11** I klali su pashalnu žrtvu.^k Svećenici^l su žrtvenik škropili^m krvlju koju su primali iz ruku levita, a ovi su derali kožu.ⁿ **12** Potom su pripremili žrtve paljenice da ih daju narodu po rodovima njegovim^o da prinesu žrtvu Jehovi,^p kako je zapisano u knjizi Mojsijevoj.^r Tako su učinili i s krupnom stokom. **13** I pripremili^s su pashalnu žrtvu^t na vatri kao što je bio običaj. Posvećene stvari pripremali^u su u loncima, kotlovima i zdjelama, a potom su ih brzo raznosili svemu narodu.^v **14** Potom su pripremili pashalno jelo sebi i svećeni-

r 3Mo 3:5; 3Mo 3:11; 3Mo 3:16; s 5Mo 16:7; t 2Mo 12:8; u 3Mo 6:28; 4Mo 6:19; v Ri 12:11.

cima,^a jer su svećenici, sinovi Aronovi, prinosili žrtve paljenice^b i masne komade^c sve do noći, pa su leviti pripremili^d jelo sebi i svećenicima, sinovima Aronovim.

15 Pjevači,^e sinovi Asafovi,^f bili su na svojim mjestima, po zapovijedi Davida,^g Asafa,^h Hemanaⁱ i Jedutuna,^j kraljeva vidioca.^k Vratari^l su stajali na svakim vratima.^m Oni nisu trebali prekidati svoju službu, jer su njihova braća leviti sve pripremiliⁿ za njih. **16** Tako je toga dana bila uređena sva služba Jehovina da se proslavi Pasha^o i da se prinesu žrtve paljenice na žrtveniku Jehovinom, kako je zapovjedio kralj Jošija.^p

17 Sinovi Izraelovi koji su bili ondje tada su slavili Pashu,^r a slavili su i Blagdan beskvasnih kruhova sedam dana.^s

18 Takva Pasha nije se slavila u Izraelu još od vremena proroka Samuela^t i nijedan drugi kralj^u izraelski nije proslavio Pashu kao što su je proslavili Jošija i svećenici i leviti i svi sinovi Judini i Izraelovi koji su bili ondje i stanovnici Jeruzalema. **19** Ta se Pasha slavila osamnaeste godine kraljevanja Jošijina.^v

20 Poslije svega toga, kad je Jošija uredio hram, pošao je Neho,^z kralj egipatski,^a da se bori kod Karkemiša^b na Eufratu. I Jošija^c je izišao na njega.^d **21** A ovaj mu je poslao glasnike i poručio mu: “Zašto si izašao na mene, kralju Jude? Ne idem danas na tebe, nego na dom s kojim sam u ratu i za koji mi je Bog rekao da uda-

35. poglavlje

- a 2Lje 31:19
- b 3Mo 3:5
- c 3Mo 3:3
- 3Mo 3:14
- d 2Lje 35:11
- e 1Lje 15:27
- 2Lje 5:12
- Ezr 2:41
- f 1Lje 16:37
- 2Lje 29:13
- Ps 50:0
- g 1Lje 23:5
- 2Lje 29:26
- h 1Lje 25:2
- i 1Lje 16:41
- j 1Lje 16:42
- 1Lje 25:3
- k 1Sa 9:9
- l 1Lje 9:17
- 1Lje 26:12
- m 1Lje 26:13
- n 2Lje 35:11
- o 3Mo 23:5
- 4Mo 28:16
- p 2Kr 23:21
- r 2Mo 12:43
- 5Mo 16:1
- s 2Mo 12:15
- 3Mo 23:6
- 4Mo 28:17
- 5Mo 16:3
- 2Lje 30:21
- 1Ko 5:8
- t 2Kr 23:22
- u 2Lje 30:5
- 2Lje 30:26
- v 2Kr 23:23
- z Jr 46:2
- a 2Kr 23:29
- b Iza 10:9
- c 2Kr 22:1
- d 2Kr 23:29
- Izr 3:30
- Izr 26:17

Desni stupac

- a 2Lje 25:19
- Izr 27:12
- b Izr 15:10
- c 1Kr 14:2
- 1Kr 22:30
- 2Lje 18:29
- d 2Kr 23:33
- Jr 46:2
- e Su 1:27
- Su 5:19
- 1Kr 4:12
- 2Kr 9:27
- 2Kr 23:30
- Za 12:11
- Ot 16:16
- f 2Kr 9:24
- 2Lje 18:33
- g 1Kr 22:34
- h 2Kr 23:30
- i Ps 146:4
- Pr 8:14
- Pr 9:10
- j 2Lje 34:28
- k 5Mo 34:8
- 1Kr 14:18
- l Jr 1:1
- m Tu 4:20
- n Jr 9:17
- Jr 9:20
- o Jr 22:20
- p 2Kr 23:28
- r 2Lje 32:32
- Izr 19:22
- s 5Mo 31:24
- t 2Lje 26:22
- u 2Lje 25:26

rim na njega.* Bolje ti je da odustaneš od borbe da te Bog, koji je sa mnom, ne zatrem!^a **22** Ali Jošija nije odvratio lice svoje od njega,^b nego se prerušio^c i otišao boriti se s njim, a nije poslušao riječi Nehine,^d tako su izišle iz usta Božjih. Tako je došao da se bori u dolini megidskoj.^e

23 Ali strijelci^f su pogodili kralja Jošiju, pa je kralj rekao slugama svojim: “Skinite me s kola, jer sam teško ranjen!”^g

24 I sluge su ga njegovi skinuli s kola i stavili u druga bojna kola koja je imao te su ga odvezli u Jeruzalem.^h Ondje je umroⁱ i bio je pokopan na groblju praotaca svojih.^j Sav Juda i Jeruzalem tugovali su^k za Jošijom. **25** I Jeremija^l je ispjevao tužaljku^m za Jošijom. I svi pjevači i pjevačiceⁿ spominju Jošiju u tužaljka^o svojim sve do danas. Pjevanje tih tužaljki postao je običaj u Izraelu i one su zapisane među tužaljka^o.

26 Ostala povijest^p Jošijina i djela koja je u dobroti* svojoj činio,^r kako je zapisano u zakonu^s Jehovinu, **27** sva djela njegova, od početka do kraja,^t sve je to zapisano u Knjizi^u o kraljevima Izraelovim i Judinim.

36 Potom je narod* uzeo Joahaza,^v sina Jošijina, te ga postavio za kralja u Jeruzalemu umjesto oca njegova.^z

36. poglavlje v 1Lje 3:15; Jr 22:11; z 2Kr 23:30.

2Lje 35:21* Doslovno: “da ga zastrašim”. **26*** Ili: “u vjernoj ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **36:1*** Doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

2 Joahaz je imao dvadeset i tri godine kad je počeo vladati i vladao je tri mjeseca u Jeruzalemu.^a 3 Ali kralj egipatski svrgnuo ga je u Jeruzalemu^b i zemlji nametnuo danak od stotinu talenata* srebra^c i jednog talenta zlata. 4 Potom je kralj egipatski^d postavio Elijakima,^e brata njegovoga, za kralja nad Judom i Jeruzalemom i promijenio mu je ime u Jojakim. A Joahaza, brata njegovoga, Neho^f je odveo u Egipat.^g

5 Jojakim^h je imao dvadeset i pet godina kad je počeo vladati i vladao je jedanaest godina u Jeruzalemu.ⁱ Činio je što je zlo u očima Jehove, Boga njegovoga.^j 6 Na njega je došao Nebukadnezar,^{*k} kralj babilonski, stavio ga u dvostruke okove bakrene i odveo u Babilon.^l 7 Dio pribora^m iz doma Jehovina odnio je Nebukadnezarⁿ u Babilon i stavio ga u svoju palaču u Babilonu.^o 8 Ostala povijest^p Jojakimova, gadosti^r koje je činio i sve zlo što se našlo na njemu, sve je zapisano u Knjizi^s o kraljevima Izraelovim i Judinim. Jojakin,^t sin njegov, počeo je vladati umjesto njega.

9 Jojakin^u je imao osamnaest godina kad je počeo vladati i vladao je tri mjeseca^v i deset dana u Jeruzalemu. Činio je što je zlo u očima Jehovinom.^z 10 Početkom sljedeće godine^a poslao je kralj Nebukadnezar sluge svoje^b da ga dovedu u Babilon^c s dragocjenostima iz doma Jehovina.^d I postavio

2Lje 36:3* Vidi dodatak 13. 6* Ili: "Nabukodonozor".

36. poglavlje

- a 2Kr 23:31
- b 2Kr 23:33
- c 2Kr 18:14
- 2Lje 27:5
- d 2Lje 35:20
- e 2Kr 23:34
- f 2Kr 23:29
- Jr 46:2
- g Jr 22:12
- h Jr 26:21
- Jr 36:32
- i 2Kr 23:36
- j 2Kr 23:37
- k 2Kr 24:1
- 2Kr 25:1
- Ezr 1:7
- Jr 25:1
- Da 1:1
- l 2Kr 24:16
- m 2Kr 24:13
- Ezr 1:7
- Jr 27:16
- n Da 1:2
- o Da 5:2
- p 2Lje 25:26
- r 1Kr 11:5
- 2Lje 34:33
- s 2Kr 24:5
- 2Lje 35:27
- t 2Kr 24:6
- u Jr 22:24
- Mt 1:12
- v 2Kr 24:8
- z 1Kr 15:26
- 1Kr 22:52
- 2Kr 15:24
- a 2Sa 11:1
- 1Kr 20:22
- 2Kr 13:20
- b 2Kr 24:10
- c Jr 29:2
- Eze 1:2
- Eze 19:9
- d 2Kr 24:13
- Jr 27:18
- Da 5:23

Desni stupac

- a Jr 52:3
- b 2Kr 24:17
- c 1Lje 3:15
- Jr 37:1
- d 2Kr 24:18
- Jr 52:1
- e 2Kr 21:2
- 2Kr 23:32
- f 2Mo 10:3
- 2Lje 32:26
- Da 5:22
- Jk 4:10
- 1Pe 5:6
- g Jr 38:14
- h Jr 21:1
- Jr 34:2
- i 2Kr 24:20
- Jr 52:3
- Eze 17:15
- j Jk 9:15
- 2Sa 21:2
- k 2Kr 17:14
- Ne 9:16
- Izr 29:1
- l 2Mo 9:17
- Izr 28:14
- m 2Kr 16:11
- n 2Lje 28:3
- o 2Lje 33:4
- p 2Lje 7:20
- r Su 10:16
- 2Kr 13:23
- s 2Lje 6:2
- t 2Lje 30:10
- Ps 35:16

je Sidkiju,^a strica njegovoga, za kralja nad Judom i Jeruzalemom.^b

11 Sidkija^c je imao dvadeset i jednu godinu kad je počeo vladati i vladao je jedanaest godina u Jeruzalemu.^d 12 Činio je što je zlo^e u očima Jehove, Boga njegovoga. Nije se ponizio^f pred prorokom^g Jeremijom,^h koji mu je govorio po naredbi Jehovinoj. 13 Još se i pobunioⁱ protiv kralja Nebukadnezara, koji ga je bio zakleo Bogom.^j Ostao je nepokoletan^{*k} i srce mu je otvrdnulo^l te se nije vratio Jehovi, Bogu Izraelovu. 14 Čak su i svi glavari svećenički^m i narod vema nevjerno postupali, po odvratnim običajimaⁿ drugih naroda, tako da su oskvrnuli dom Jehovin, koji je on bio posvetio u Jeruzalemu.^o

15 Jehova, Bog praotaca njihovih, neprestano ih je opominjao putem glasnika svojih,^p jer mu je bilo žao naroda svojega^r i prebivališta svojega.^s 16 Ali oni su se stalno rugali^t glasnicima pravoga Boga Jehove, prezirali riječi njegove^u i ismijavali^v proroke njegove, dok gnjev^z njegov nije došao na narod njegov te više nije bilo lijeka.^a

17 I doveo je na njih kralja kaldejskoga,^b koji je pobio mladiće njihove mačem^c u svetištu njihovu^d i nije se smilovao ni mladiću ni djevojci, ni starcu ni onemoćalom.^e Sve mu je

u Izr 1:24; Jr 5:12; v Jr 20:7; z 5Mo 29:28; 2Lje 34:21; Ps 74:1; a Izr 6:15; Izr 29:1; b 1Mo 11:28; 2Kr 24:2; c 3Mo 26:31; 5Mo 28:25; Ps 79:2; d Eze 9:7; e 5Mo 28:50; Tu 2:21.

2Lje 36:13* Ili: "tvrdovrat". Doslovno: "ukrućivao je šiju (vrat)".

predao u ruke. **18** Sav pribor,^a veliki^b i mali, iz doma pravoga Boga, blago^c doma Jehovina i blago kraljevo^d i blago knezova njegovih, sve je odnio u Babilon. **19** I spalio je dom pravoga Boga^e i srušio zid^f jeruzalemski. Sve utvrđene dvore spalio je vatrom, a i sve dragocjenosti u njima,^g i tako je sve uništio.^h **20** One što su umakli maču odveo je u zarobljeništvo u Babilon.ⁱ I bili su sluge njemu^j i sinovima njegovim, dok nije zavlдалo kraljevstvo perzijsko,^k **21** da bi se ispunila riječ Jehovina koju je objavio ustima Jeremijinim,^l dok zemlja nije nadoknadila počinke* svoje.^m Zemlja je počivala sve dane dok je bila pu-

2Lje 36:21* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

36. poglavlje

- a Jr 27:18
- b Jr 52:17
- c 2Kr 12:18
- Iza 39:6
- d 2Kr 20:13
- 2Lje 25:24
- e 2Kr 25:9
- Ps 74:7
- Ps 79:1
- f 2Kr 25:10
- Jr 52:14
- g Ps 74:6
- h 1Kr 9:7
- 2Lje 7:21
- i 2Kr 25:21
- Ps 137:1
- j Jr 27:7
- k Ezr 1:1
- l Jr 25:9
- m 3Mo 26:34

Desni stupac

- a Jr 25:12
- Za 1:12
- b Iza 44:28
- Iza 45:1
- Da 10:1
- c Ezr 1:2
- d Jr 29:14
- e Jr 32:42
- Jr 33:10
- f Hg 1:14
- g Ezr 1:1
- h Ezr 1:2
- i Ps 75:7
- Da 2:37
- Da 4:35
- Da 5:18

sta, dok se nije navršilo sedamdeset godina.^a

22 Prve godine Kira,^b kralja perzijskoga,^c da se ispunila riječ Jehovina^d objavljena ustima Jeremijinim,^e potaknuo je Jehova srce^{*f} perzijskoga kralja Kira te je on dao da se i usmeno i pismeno po svemu kraljevstvu njegovu objavi:^g **23** "Ovako kaže Kir, kralj perzijski:^h 'Sva kraljevstva zemaljska dao mi je Jehova, Bog nebeski,ⁱ i on mi je naložio da mu sagradim dom u Jeruzalemu, u Judi.^j Tko je god među vama od svega naroda njegova,^k neka Jehova, Bog njegov, bude s njim,^l pa neka ide!'"^m

j Iza 44:28; k 1Lje 29:5; Ezr 7:13; l Ri 8:31; m 1Lje 22:16; Za 2:7.

2Lje 36:22* Doslovno: "duh".

EZRA

1 Prve godine Kira,^a kralja perzijskoga, da se ispunila riječ Jehovina objavljena ustima Jeremijinim,^b potaknuo je Jehova srce^{*c} perzijskoga kralja Kira, te je on dao da se i usmeno^d i pismeno^e po svemu kraljevstvu njegovu objavi:

2 "Ovako kaže Kir, kralj perzijski:^f 'Sva kraljevstva zemaljska dao mi je Jehova,^g Bog nebeski,^h i on mi je naložio da mu sagradim dom u Jeruzalemu,ⁱ u Judi. **3** Tko je god među vama od svega naro-

Ezr 1:1* Doslovno: "duh".

1. poglavlje

- a 2Lje 36:22
- Iza 45:1
- Da 10:1
- b Jr 25:12
- Jr 29:14
- Jr 33:11
- c Izr 21:1
- d 2Lje 24:9
- 2Lje 30:5
- e Es 3:12
- Es 8:10
- Da 6:8
- f 2Lje 36:23
- g Ps 75:7
- Jr 27:5
- Da 2:21
- Da 4:35
- Da 5:21
- h 1Kr 8:27
- 1Kr 8:43
- Ps 96:5
- Iza 37:16
- i Iza 44:28

Desni stupac

- a 1Lje 28:20
- Ps 145:18
- Iza 45:13

da njegova, neka Bog njegov bude s njim!^a I neka ide u Jeruzalem, u Judi, i neka ponovno sagradi dom Jehove, Boga Izraelova — koji je pravi Bog^b — dom koji je bio u Jeruzalemu!^c **4** I tko je god ostao u kojem god mjestu gdje boravi,^d neka ga ljudi iz njegova mjesta potpomognu srebrom, zlatom, imetkom i stokom, zajedno s dragovoljnim prinosima^e za dom pravoga Boga u Jeruzalemu!"

b 5Mo 3:24; 2Sa 22:32; Ps 86:10; Jr 10:10; 1Ko 8:4; c 1Kr 6:1; d 2Kr 17:6; Jr 9:16; e 2Mo 35:21; 1Lje 29:9; Ezr 7:16.

5 Tada su ustali poglavari^a rodova Judinih i Benjaminovih, svećenici i leviti, svi kojima je pravi Bog potaknuo srce,^{*b} i krenuli su da ponovno sagrade dom Jehovin^c u Jeruzalemu. 6 A svi koji su bili oko njih pomogli su im^d predmetima od srebra te zlatom, imetkom, stokom i dragocjenostima, zajedno sa svime što su dragovoljno prinosili.^e

7 I kralj Kir iznio je predmete što su pripadali domu Jehovinu,^f koje je Nebukadnezar^g bio odnio iz Jeruzalema^h i stavio u dom boga svojega.^h 8 I Kir, kralj perzijski, dao ih je iznijeti pod nadzorom Mitredata, rizničara, koji ih je izbrojio Šešbasaru,^{*i} poglavaru Judinu.^j

9 A ovo im je broj: trideset zlatnih košara, tisuću srebrnih košara, dvadeset i devet zamjenskih posuda, 10 trideset zlatnih zdjelica,^k četiri stotine i deset dodatnih srebrnih čaša i tisuću drugih predmeta. 11 Ukupan broj zlatnih i srebrnih predmeta iznosio je pet tisuća i četiri stotine. Sve je to ponio Šešbasar^l kad je vodio izgnanike^m iz Babilona u Jeruzalem.

2 A ovo su sinovi one pokrajine,ⁿ izgnanici koji su se vratili iz zarobljeništva,^o koje je Nebukadnezar, kralj babilonski, odveo u izgnanstvo^p u Babilon, a koji su se kasnije vratili^r u Jeruzalem i u Judu,^s svaki u svoj grad,

Ezr 1:5* Doslovno: "duh". 7* Ili: "Nabukodonozor". 8* U Ezr 2:2; 3:8 "Zerubabel".

1. poglavlje

- a 2Lje 19:8
Eze 20:1
- b Ne 2:12
Flp 2:13
- c 2Lje 36:19
- d Ne 2:18
Iza 41:10
- e Izr 3:9
2Ko 9:7
- f Ezr 5:14
Ezr 6:5
- g 2Kr 24:13
2Lje 36:7
2Lje 36:18
Da 5:2
- h Da 1:2
- i Ezr 5:14
Ezr 5:16
Hg 1:1
Hg 2:21
- j Hg 1:14
Za 4:7
- k 2Lje 4:8
- l Hg 2:23
- m 2Kr 24:15
2Lje 36:20

2. poglavlje

- n Ne 7:6
- o 2Kr 24:15
2Kr 25:11
- p 2Kr 24:16
2Lje 36:20
Tu 1:3
- r 5Mo 30:3
Ps 147:2
Jr 32:37
Eze 34:13
- s Ezr 1:3

Desni stupac

- a Ezr 1:11
Ne 7:7
Hg 1:1
Hg 1:14
Hg 2:21
Mt 1:12
- b Ezr 3:8
Ezr 5:2
Hg 1:12
Hg 2:4
Za 3:1
- c Ne 7:7
- d Ezr 8:3
Ne 7:8
Ne 10:14
- e Ezr 8:8
Ne 7:9
f Ne 6:18
Ne 7:10
- g Ezr 8:4
Ezr 10:30
Ne 3:11
Ne 7:11
Ne 10:14
- h Ezr 8:9
Ne 7:11
- i Ezr 8:7
Ezr 10:26
Ne 7:12
- j Ezr 10:27
Ne 7:13
- k Ne 7:14
- l Ezr 10:34
- m Ezr 8:11
Ne 7:16
- n Ezr 8:12
Ne 7:17
- o Ne 7:18
- p Ezr 8:14
Ne 7:19

2 oni koji su pošli sa Zerubabelom,^a Ješuum,^{*b} Nehemijom, Serajom,^{*c} Reelajom,^Δ Mordokajem, Bilšanom, Misparom,[⊠] Bigvajem, Rehumom[□] i Baanahom.

Ovo je broj ljudi od naroda Izraelova: 3 sinova Paroševih^d dvije tisuće stotinu sedamdeset i dva; 4 sinova Šefatijinih^e tri stotine sedamdeset i dva; 5 sinova Arahovih^f sedam stotina sedamdeset i pet; 6 sinova Pahat-Moabovih,^g od sinova Ješuinih i Joabovih,^h dvije tisuće osam stotina i dvanaest; 7 sinova Elamovihⁱ tisuću dvije stotine pedeset i četiri; 8 sinova Zatuovih^j devet stotina četrdeset i pet; 9 sinova Zakajevih^k sedam stotina i šezdeset; 10 sinova Banijevih^{*l} šest stotina četrdeset i dva; 11 sinova Bebajevih^m šest stotina dvadeset i tri; 12 sinova Azgadovihⁿ tisuću dvije stotine dvadeset i dva; 13 sinova Adonikamovih^{*o} šest stotina šezdeset i šest; 14 sinova Bigvajevih^p dvije tisuće pedeset i šest; 15 sinova Adinovih^r četiri stotine pedeset i četiri; 16 sinova Aterovih,^s od Ezekije, devedeset i osam; 17 sinova Besajevih^t tri stotine dvadeset i tri; 18 sinova Jorinih^{*u} stotinu i dvanaest; 19 sinova Hašumovih^u dvije stotine dvadeset i tri; 20 si-

r Ezr 8:6; Ne 7:20; s Ne 7:21; t Ne 7:23; u Ezr 10:33; Ne 7:22.

Ezr 2:2* U Hg 1:1 i Za 3:1 "Jošua". 2* U Ne 7:7 "Azarija". 2^Δ U Ne 7:7 "Raamija". 2[⊠] U Ne 7:7 "Misperet". 2[□] U Ne 7:7 "Nehum". 10* U Ne 7:15 "Binuj". 13* U Ne 10:16 "Adonija". 18* U Ne 7:24 "Harif".

nova Gibarovih^a devedeset i pet; **21** ljudi iz Betlehema^b stotinu dvadeset i tri; **22** ljudi iz Netofe^c pedeset i šest; **23** ljudi iz Anatota^d stotinu dvadeset i osam; **24** ljudi iz Azmaveta^e četrdeset i dva; **25** ljudi iz Kirijat-Jearima,^f Kefire i Beerota sedam stotina četrdeset i tri; **26** ljudi iz Rame^g i Gebe^h šest stotina dvadeset i jedan; **27** ljudi iz Mikmasaⁱ stotinu dvadeset i dva; **28** ljudi iz Betela^j i Aja^k dvije stotine dvadeset i tri; **29** ljudi iz Neba^{*1} pedeset i dva; **30** ljudi iz Magbiša stotinu pedeset i šest; **31** sinova drugog Elama^m tisuću dvije stotine pedeset i četiri; **32** sinova Harimovihⁿ tri stotine i dvadeset; **33** ljudi iz Loda,^o Hadida^p i Ona^r sedam stotina dvadeset i pet; **34** ljudi iz Jerihona^s tri stotine četrdeset i pet; **35** sinova Senaahovih^t tri tisuće šest stotina i trideset.

36 Svećenika:^u sinova Jeda-je^v iz doma Ješuina^z devet stotina sedamdeset i tri; **37** sinova Imerovih^a tisuću pedeset i dva; **38** sinova Pašurovih^b tisuću dvije stotine četrdeset i sedam; **39** sinova Hari-movih^c tisuću i sedamnaest.

40 Levita:^d sinova Ješui-nih^e i Kadmielovih,^f od sinova Hodavijinih,^g sedamdeset i četiri. **41** Pjevača: sinova Asa-fovih^h stotinu dvadeset i osam. **42** Sinova vratara: sinova Šalumovih,ⁱ sinova Aterovih,^j sinova Talmonovih,^k sinova Akubovih,^l sinova Hatitinih^m i

Ezr 2:20* U Ne 7:25 "Gibeon". 29* U Ne 7:33 "iz drugog Neba".

2. poglavlje

- a Ne 7:25
b 1Sa 17:12
1Lje 4:4
Ne 7:26
c 1Lje 2:54
Ne 7:26
d Jš 21:18
Ne 7:27
Jr 1:1
Jr 32:8
e Ne 7:28
Ne 12:29
f Jš 9:17
Ne 7:29
g Jš 18:25
1Kr 15:17
Ne 7:30
Ne 11:33
h Jš 18:24
Za 14:10
i 1Sa 13:5
Ne 7:31
j Ne 7:32
Ne 11:31
k 1Mo 12:8
Jš 7:2
Jš 8:17
l Ezr 10:43
Ne 7:33
m Ne 7:34
n Ezr 10:31
Ne 7:35
Ne 10:27
o 1Lje 8:12
Ne 11:35
p Ne 7:37
Ne 11:34
r Ne 6:2
s 1Kr 16:34
Ne 7:36
t Ne 7:38
u 4Mo 3:3
v 1Lje 9:10
1Lje 24:7
Ne 11:10
z 1Lje 24:11
Ne 7:39
a 1Lje 24:14
Ezr 10:20
Ne 7:40
b 1Lje 9:12
Ezr 10:22
Ne 7:41
c 1Lje 24:8
Ezr 10:21
Ne 7:42
d 4Mo 3:6
e Ne 10:9
Ne 12:8
Ne 12:24
f Ezr 3:9
g Ne 7:43
h 1Lje 6:39
1Lje 15:17
1Lje 25:1
Ne 7:44
Ne 11:17
i Jr 35:4
j Ne 7:45
k 1Lje 9:17
Ne 11:19
l Ne 12:25
m Ne 7:45

Desni stupac

- a Jš 9:21
Jš 9:27
1Lje 9:2
Ezr 2:58
Ne 3:26
b Ne 7:46
c Ne 7:47
d Ne 7:48

sinova Šobajevih, ukupno stotinu trideset i devet.

43 Netina:^{*a} sinova Sihinih, sinova Hasufinih, sinova Ta-baotovih,^b **44** sinova Kerosovih, sinova Siahinih,^{*} sinova Padonovih,^c **45** sinova Lebaninih, sinova Hagabinih, sinova Akubovih, **46** sinova Hagabovih, sinova Šalmajevih,^d sinova Hananovih, **47** sinova Gidelovih, sinova Gaharovih,^e sinova Reajinih, **48** sinova Resinovih,^f sinova Nekodinih, sinova Gazamovih, **49** sinova Uzinih, sinova Paseahovih,^g sinova Bezajevih, **50** sinova Asninih, sinova Meunimovih, sinova Nefusimovih,^{*h} **51** sinova Bakbukovih, sinova Hakufinih, sinova Harhurovih,ⁱ **52** sinova Baslutovih,^{*} sinova Mehidinih, sinova Haršinih,^j **53** sinova Barkosovih, sinova Siserinih, sinova Temahovih,^k **54** sinova Nesiahovih, sinova Hatifinih.^l

55 Sinova slugu Salamonovih:^m sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Perudinih,^{*n} **56** sinova Jalinih, sinova Darkonovih, sinova Gidelovih,^o **57** sinova Šefatijinih, sinova Hatilovih, sinova Pokeret-Hasebajimovih, sinova Amijevih.^{*p}

58 Svih netina^r i sinova slugu Salamonovih bilo je tri stotine devedeset i dva.^s

e Ne 7:49; f Ne 7:50; g Ne 7:51; h Ne 7:52; i Ne 7:53; j Ne 7:54; k Ne 7:55; l Ne 7:56; m 1Kr 9:21; n Ne 7:57; o Ne 7:58; p Ne 7:59; r Ezr 2:43; s Ne 7:60.

Ezr 2:43* Vidi bilješke za 4Mo 3:9 i 1Lje 9:2. 44* U Ne 7:47 "Sia". 50* U Ne 7:52 "Nefušesim". 52* U Ne 7:54 "Baslit". 55* U Ne 7:57 "Perida". 57* U Ne 7:59 "Amon".

59 A ovo su oni koji su pošli iz Tel-Melaha, Tel-Harše, Keruba, Adona i Imera, a nisu mogli kazati koji je dom otaca njihovih i koje je porijeklo njihovo,^a jesu li od Izraela: 60 sinovi Delajini, sinovi Tobijini, sinovi Nekodini,^b njih šest stotina pedeset i dva. 61 A od sinova svećeničkih:^c sinovi Habajini, sinovi Hakosovi,^d sinovi Barzilaja^e koji je uzeo za ženu jednu od kćeri Barzilaja^f Gileadovca, pa je bio prozvan njihovim imenom. 62 Oni su tražili po rodoslovnim popisima da bi dokazali svoje porijeklo, ali nisu se našli i zato su bili isključeni iz svećeničke službe kao da su okaljani.^g 63 I tiršata^h im je zabranio jestiⁱ od najsvetijih stvari sve dok ne stupi u službu svećenik s Urimom^j i Tumimom.^{*}

64 Sva je zajednica* ukupno^k brojila četrdeset dvije tisuće tri stotine i šezdeset osoba,^l 65 ne računajući njihove robove i robinje, kojih je bilo sedam tisuća tri stotine trideset i sedam. Bilo je i dvije stotine pjevača i pjevačica.^m 66 Imali su sedam stotina trideset i šest konja, dvije stotine četrdeset i pet mula,ⁿ 67 četiri stotine trideset i pet deva i šest tisuća sedam stotina i dvadeset magaraca.^o

68 I kad su došli do doma Jehovina,^p koji je u Jeruzalemu,^r neki od poglavara^s rodova^t dragovoljno^u su prilagali za dom pravoga Boga, da bi

Ezr 2:63* Perzijska titula upravitelja pokrajine. **63^r** Vidi bilješku za 2Mo 28:30. **64*** Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

2. poglavlje

- a Ne 7:61
- b Ne 7:62
- c 1Lje 24:1
- d 1Lje 24:10
- Ne 3:21
- e Ne 7:63
- f 2Sa 19:27
- 2Sa 19:31
- 1Kr 2:7
- g 4Mo 3:10
- 4Mo 16:40
- 4Mo 18:7
- Ne 7:64
- h Ne 7:65
- i 3Mo 2:3
- 3Mo 6:26
- 4Mo 18:11
- j 2Mo 28:30
- 3Mo 8:8
- 4Mo 27:21
- 5Mo 33:8
- 1Sa 28:6
- k Ezr 9:8
- Ne 1:2
- lza 10:21
- i Ne 7:66
- Jr 23:3
- m 2Lje 35:25
- Ne 7:67
- Ps 68:25
- n Ne 7:68
- o Ne 7:69
- p Ezr 1:3
- r Ezr 1:4
- s Ezr 1:5
- t 1Lje 23:11
- u 2Mo 35:5
- 1Lje 29:5
- Ne 7:70
- 2Ko 9:7

Desni stupac

- a 1Lje 21:18
- 2Lje 3:1
- b Ne 7:71
- c Ezr 8:25
- d Ne 7:72
- e Ezr 6:16
- Ezr 6:17
- f Ne 7:73
- Ne 11:3

3. poglavlje

- g 3Mo 16:29
- 1Kr 8:2
- Ne 8:14
- h Dj 4:32
- i Iza 33:20
- j Hg 1:1
- k Ezr 1:8
- Hg 2:21
- Lk 3:27
- l 1Lje 3:17
- Mt 1:12
- m 2Mo 20:24
- 2Mo 40:29
- n 1Lje 21:18
- o Ezr 4:4
- Ps 56:3
- Izr 29:25
- p 4Mo 28:4
- 4Mo 28:23
- r Ne 8:14
- iv 7:2
- s 2Mo 23:16
- 3Mo 23:24
- 3Mo 23:34
- 4Mo 29:1
- 4Mo 29:12
- t 2Mo 29:38
- 3Mo 23:37
- 4Mo 29:13

bio podignut na svome mjestu.^a 69 Prema svojim mogućnostima dali u riznicu za gradnju šezdeset i jednu tisuću drahmi* zlata,^b pet tisuća mina^c srebra^c i stotinu svećeničkih haljina.^d 70 Svećenici, leviti i neki iz naroda,^e pjevači, vratari i netini nastanili su se u svojim gradovima. Sav Izrael nastanio se u svojim gradovima.^f

3 Kad je došao sedmi mjesec,^g sinovi Izraelovi bili su već u svojim gradovima. I narod se sakupio kao jedan^h u Jeruzalemu.ⁱ 2 Tada je ustao Ješua,^j sin Josadakov, sa svojom braćom svećenicima, i Zerubabel,^k sin Šealtielov,^l sa svojom braćom, i počeli su graditi žrtvenik Bogu Izraelovu da na njemu prinose žrtve paljenice, kako je zapisano^m u zakonu Mojsija, čovjeka Božjeg.

3 I podigli su žrtvenik na mjestu njegovu,ⁿ jer su bili u strahu od drugih naroda,^o i stali su na njemu prinostiti žrtve paljenice Jehovi, žrtve paljenice jutarnje i večernje.^p **4** I proslavili su Blagdan sjenica,^r kako je zapisano,^s i prinosili su svaki dan određeni broj žrtava paljenica, kako je bilo propisano za svaki dan.^t **5** Potom su prinosili redovite

Ezr 2:69* Općenito se smatra da je drahma jednaka zlatnom perzijskom dariku koji je težio 8,4 grama. Ova se drahma razlikuje od one spomenute u grčkim knjigama Biblije. Vidi dodatak 13. **69^r** Mina je težila 570 grama. Ova se mina razlikuje od one spomenute u grčkim knjigama Biblije. Vidi dodatak 13. **3:3*** Doslovno: "od naroda zemalja" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*).

žrtve paljenice,^a zatim žrtve za mladake^b i za sve posvećene blagdane^c Jehovine te za sve one koji su spremno prinosili dragovoljni prinos^d Jehovi. **6** Od prvoga dana sedmoga mjeseca^e počeli su prinositi žrtve paljenice Jehovi, ali temelj hrama Jehovina još nije bio položen.

7 Klesarima^f i drugim zanatlijama^g davali su novac,^h a Sidoncimaⁱ i Tircima^j hranu,^k piće i ulje^l da dovezu cedrovo drvo s Libanona^m do Jopeⁿ na moru, po dopuštenju perzijskoga kralja Kira.^o

8 A druge godine po njihovu dolasku k domu pravoga Boga u Jeruzalemu, drugoga mjeseca,^p započeli su radove Zerubabel,^r sin Šealtielov,^s i Ješua,^t sin Josadakov, s ostalom braćom svojom svećenicima i levitima i sa svima drugima koji su se iz zarobljeništva vratili^u u Jeruzalem. I postavili su levite^v od dvadeset godina naviše da nadgledaju radove na domu Jehovinu.^z **9** I Ješua^a sa sinovima svojim i braćom svojom te Kadmiel sa sinovima svojim, sinovi Judini,^{*} ustali su kao jedan da nadgledaju one što su radili na domu pravoga Boga, a isto tako i sinovi Henadadovi^b i sinovi njihovi i braća njihova, leviti.

10 Kad su graditelji položili temelj^c hrama Jehovina, ustali su svećenici u službenoj odjeći,^d s trubama,^e i leviti, sinovi Asafovi,^f s činelama,^g da hvale Jehovu po uputama Davida,^h

3. poglavlje

- a 2Mo 29:42
4Mo 28:3
- b 2Lj 10:10
2Lj 2:4
Ps 81:3
Kol 2:16
- c 3Mo 23:4
2Lj 8:13
- d 3Mo 1:3
4Mo 29:39
5Mo 12:6
2Lj 29:31
e 4Mo 29:1
- f 1Kr 5:17
2Lj 24:12
- g 2Lj 34:11
Ezr 5:8
- h 2Kr 12:11
2Kr 22:4
- i 1Mo 10:15
Su 1:31
1Kr 5:6
- j 1Lj 22:4
- k 1Kr 5:11
l 2Lj 2:10
- m 1Kr 5:9
- n Js 19:46
2Lj 2:16
- o Ezr 1:3
Ezr 6:3
- p 1Kr 6:1
- r 1Lj 3:19
Ezr 2:2
- s 1Lj 3:17
Mt 1:12
- t Hg 1:1
- u 5Mo 30:3
Ne 7:6
Sf 2:7
- v 1Lj 23:27
- z 1Lj 23:24
- a Ne 7:43
- b Ne 3:18
Ne 10:9
- c Za 4:9
- d 2Mo 28:40
1Sa 22:18
- e 4Mo 10:8
1Lj 16:6
2Lj 29:26
- f 1Lj 6:39
1Lj 25:1
2Lj 35:15
- g 1Lj 13:8
2Lj 5:12
- h 1Lj 6:31
1Lj 23:5
2Lj 29:25

Desni stupac

- a 2Mo 15:21
Ne 12:24
- b 1Lj 16:34
2Lj 7:3
Ps 73:1
Ps 135:3
- c Ps 103:17
Lk 1:50
- d Ps 47:1
Iza 12:6
- e Ezr 1:5
Ezr 2:36
- f 1Lj 23:11
1Lj 24:4
- g 1Kr 6:22
Hg 2:3
- h Ps 126:6
2Kr 17:34; s 2Kr 19:37; t 2Kr 17:24; u Za 3:1; v Ezr 1:5; z Ne 2:20; Iv 4:9; Iv 4:22; a 2Lj 36:23; Ezr 1:1; Ezr 6:3; Iza 44:28.
- j Ne 12:43
Ps 32:11
Ps 126:1
Iza 35:10
- k Ps 5:11
Za 4:7

kralja Izraelova. **11** I stali su naizmjenice pjevati^a hvaleći Jehovu i zahvaljujući mu: “Jer je dobar,^b jer milost^{*} njegova prema Izraelu traje dvi-jeka.”^c A sav je narod glasno klicao^d hvaleći Jehovu, jer je bio položen temelj domu Jehovinu. **12** I mnogi svećenici^e i leviti i poglavari rodova,^f starješine koji su vidjeli prijašnji dom,^g glasno su plakali^h dok se pred očima njihovim polagao temelj ovome domu,ⁱ a mnogi su drugi na sav glas klicali od radosti.^j **13** I tako narod nije mogao razlikovati radosno klicanje^k od plača u narodu, jer je narod glasno klicao i vika se čula vrlo daleko.

4 Kad su čuli protivnici^l Jude i Benjamina da povratnici iz izgnanstva^m grade hram Jehovi, Bogu Izraelovu, **2** odmah su pristupili Zerubabeluⁿ i poglavarima^o rodova i rekli im: “I mi želimo graditi s vama,^p jer kao i vi tražimo Boga vašega^r i njemu prinosimo žrtve od vremena Esar-Hadona,^s kralja asirskoga, koji nas je doveo ovamo.”^t **3** Ali Zerubabel, Ješua^u i ostali poglavari^v rodova Izraelovih odgovorili su im: “Nije na vama da s nama gradite dom Boga našemu,^z nego ćemo mi sami graditi Jehovi, Bogu Izraelovu, kako nam je zapovjedio kralj Kir,^a kralj perzijski.”

4. poglavlje 1 Ezr 4:7; Ezr 4:23; Ne 4:7; Ne 4:11; m 5Mo 30:3; 2Kr 24:15; Ezr 2:64; n Ezr 1:11; Ezr 2:2; o Ezr 2:68; p Ps 55:21; Izr 26:23; Izr 26:25; r 2Kr 17:33; 2Kr 17:34; s 2Kr 19:37; t 2Kr 17:24; u Za 3:1; v Ezr 1:5; z Ne 2:20; Iv 4:9; Iv 4:22; a 2Lj 36:23; Ezr 1:1; Ezr 6:3; Iza 44:28.

Ezr 3:11* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ezr 3:9* U 2:40 “Hodavija”, a u Ne 7:43 “Hodeva”.

4 Tada je narod što je bio u zemlji* stao obeshrabrivati^a narod Judin i odvrćati srce njegovo da ne gradi.^b 5 I unajmljivali^c su savjetnike da osujete njihov naum u sve dane Kira, kralja perzijskoga, pa sve dok nije zavladao Darije,^d kralj perzijski. 6 A za Ahasverova vladanja, na početku njegove vladavine, napisali su tužbu^e protiv stanovnika Jude i Jeruzalema. 7 I u danima Artakserksa pisali su Bišlam, Mitredat, Tabeel i ostali drugovi njihovi perzijskome kralju Artakserksu. Tekst pisma bio je preveden na aramejski^f jezik i napisan aramejskim pismom.

8 Rehum, glavni upravitelj u kraljevstvu, i Šimšaj, pisar, napisali su kralju Artakserksu sljedeće pismo protiv Jeruzalema — 9 naime, Rehum,^g glavni upravitelj u kraljevstvu, i Šimšaj, pisar, te ostali drugovi njihovi, suci, niži upravitelji s onu stranu Rijeke,^h tajnici,ⁱ ljudi iz Ereka,^j Babilonci,^k stanovnici Suze,^l to jest Elamci,^m 10 i ostali narodiⁿ koje je veliki i slavni Asenapar^{*o} odveo u izgnanstvo i naselio po gradovima Samarije,^p i ostali s onu stranu Rijeke... Dakle, 11 ovo je prijepis pisma koje su poslali:

“Kralju Artakserksu,^r tvoji sluge, ljudi s onu stranu Rijeke: Sada, dakle, 12 neka zna kralj da su Židovi, koji su od tebe stigli ovamo k nama, došli

Ezr 4:4* Doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*). **9*** To jest Eufrata. **9*** Ili: “Sušana”. **10*** To jest Ašurbanipal (Asurbanipal).

4. poglavlje

- a Ezr 3:3
- Ne 6:9
- b Hg 1:2
- c Ne 6:12
- d Ezr 4:24
- Ezr 5:5
- Ezr 6:1
- Da 11:2
- e Ps 52:2
- Ps 119:69
- Ot 12:10
- f 2Kr 18:26
- Da 2:4
- g Ezr 4:17
- Ezr 4:23
- h 1Mo 15:18
- 5Mo 11:24
- i 2Sa 8:17
- 2Lje 24:11
- j 1Mo 10:10
- k Eze 23:15
- l Ne 1:1
- Es 1:2
- Da 8:2
- m 1Mo 10:22
- Iza 11:11
- Jr 49:36
- n 2Kr 17:24
- o 2Kr 17:27
- p 2Kr 17:26
- r Ezr 4:8

Desni stupac

- a Ne 1:3
- b 2Kr 23:35
- c Ne 5:4
- Ri 13:7
- d Ezr 5:17
- Ezr 7:21
- e Es 2:23
- Es 6:1
- f Jr 52:3
- g 5Mo 11:24
- 2Sa 8:3
- h Ezr 4:8
- i Ezr 4:7
- Ezr 5:3
- Ezr 6:6
- j Ezr 5:7
- Dj 23:26
- k Ezr 4:15
- Ezr 5:17
- Ezr 6:1
- Izr 25:2

u Jeruzalem. Oni grade buntovnički i zli grad, obnavljaju zidine^a i popravljaju temelje. 13 Neka zna kralj: ako ovaj grad bude ponovno sagrađen i njegove zidine dovršene, neće mu više plaćati ni poreza^b ni danka^c ni carine, pa će ovaj grad donositi gubitak riznicama^d kraljevskim. 14 Budući da plaću od dvora primamo,* nije dolično da gledamo kako se kralju nanosi sramota i zato šalje-mo ovo pismo i javljamo kralju 15 da se istraže ljetopisi^e tvojih predaka. I u ljetopisima ćeš naći i utvrditi da je ovaj grad buntovnički grad, da donosi gubitak kraljevima i pokrajinama i da su se u njemu od davnih dana dizale bune. Zato je ovaj grad i bio poharan.^f 16 Mi stoga javljamo kralju: ako ovaj grad bude ponovno sagrađen i njegove zidine dovršene, onda više nećeš imati dijela svojega s onu stranu Rijeke.”^g

17 I kralj je poslao odgovor Rehumu,^h glavnom upravitelju u kraljevstvu, i Šimšaju, pisaru, te ostalim drugovima njihovimⁱ koji su živjeli u Samariji i ostalima s onu stranu Rijeke:

“Mir vama! Evo, 18 službeni spis koji ste nam* poslali bio je razgovijetno pročitan preda mnom. 19 Stoga sam izdao naredbu da se stvar istraži,^k i utvrdilo se da je taj grad od davnih dana ustajao

Ezr 4:14* Doslovno: “Budući da jedemo dvorsku sol”. **18*** Ili: “mi”. Množina je upotrijebljena za naglašavanje veličanstva.

protiv kraljeva i da su se u njemu dizali ustanci i bune.^a **20** Moćni su kraljevi^b kraljevali u Jeruzalemu i vladali su nad svime s onu stranu Rijeke^c te im se plaćao porez, danak i carina.^d **21** Zato sada izdajte naredbu da ti ljudi obustave posao, da ne bi ponovno sagradili grad dok ja ne izdam naredbu. **22** Pazite da u izvršenju toga ne bude propusta, da se gubitak ne bi povećao na štetu kraljevima.”^e

23 I pošto je prijepis službenog spisa kralja Artakserksa bio pročitán pred Rehumom^f i pisarom Šimšajem^g i drugovima njihovim,^h oni su brzo otišli u Jeruzalem k Židovima i oružanom ih silom spriječili da rade.ⁱ **24** Tada je bio obustavljen posao na domu Božjem u Jeruzalemu i ostao je obustavljen sve do druge godine vladanja Darija,^j kralja perzijskoga.

5 Prorok Hagaj^k i prorok Zaharija,^l unuk Ido^m, proricali su Židovima koji su bili u Judi i u Jeruzalemu, u imeⁿ Boga Izraelova, koji je bio s njima.^o **2** U to su vrijeme ustali Zerubabel,^p sin Šealtielov,^r i Ješua,^s sin Josadakov, i počeli su ponovno graditi dom Božji u Jeruzalemu. S njima su bili Božji proroci^t koji su ih bodrili. **3** U to su vrijeme došli k njima Tatenaj,^u upravitelj s onu stranu Rijeke,^v Šetar-Bozenaj i drugovi njihovi i rekli su im ovako: “Tko vam je naredio da gradite ovaj dom i da postavljate ove grede?”^z **4** I još su im rekli: “Kako se zovu ljudi koji grade ovu građevinu?”

4. poglavlje

- a 2Kr 18:7
2Kr 24:20
Eze 17:15
- b 2Sa 8:6
1Kr 4:21
1Lje 18:3
2Lje 26:15
- c 1Mo 15:18
- d 2Sa 8:2
1Lje 18:6
2Lje 9:14
2Lje 17:11
2Lje 26:8
- e Eze 4:13
- f Eze 4:8
- g Eze 4:7
- h Eze 4:7
- i Mi 2:1
- j Eze 5:5
Eze 6:1
Hg 1:15

5. poglavlje

- k Hg 1:1
- l Za 1:1
- m Ne 12:4
Ne 12:16
- n Jr 15:16
Mi 5:4
Hg 1:2
Hg 1:13
Za 1:3
Za 8:1
- o Hg 2:4
Za 4:6
- p Eze 1:11
Eze 3:2
- r Mt 1:12
- s Eze 3:8
Za 6:11
- t Eze 6:14
Hg 2:4
Hg 2:21
Za 4:7
- u Eze 6:6
Eze 6:13
- v 5Mo 11:24
- z Eze 1:3
Eze 5:9

Desni stupac

- a 2Lje 16:9
Ps 32:8
Ps 33:18
Ps 34:15
1Pe 3:12
- b Eze 7:6
Eze 7:28
Eze 8:22
- c Eze 4:11
- d Eze 5:3
Eze 6:6
- e Jš 1:4
- f Eze 6:13
- g Eze 4:7
- h Eze 4:17
Da 4:1
- i Ne 11:3
Es 1:1
- j 1Mo 1:1
5Mo 10:17
5Mo 32:31
Eze 1:3
Ps 145:3
Da 2:47
Da 4:34
Da 6:26
- k Eze 5:3
- l Eze 5:4

nu?” **5** Ali je na starješina-
ma židovskim bilo oko^a Boga
njihova,^b tako da ovi nisu za-
ustavili radove njihove dok iz-
vještaj nije otišao Dariju i dok
se nije vratio službeni spis o
tome.

6 Ovo je prijepis^c pisma koje
su Tatenaj,^d upravitelj s onu
stranu Rijeke,^e Šetar-Bozenaj^f
i drugovi njihovi,^g niži upravi-
telji s onu stranu Rijeke, posla-
li kralju Dariju. **7** Poslali su
mu izvještaj u kojem je pisalo
ovako:

“Kralju Dariju:

U svemu ti želim mir!^h
8 Neka zna kralj da smo otišli
u pokrajinuⁱ Judu k domu
Boga velikoga^j što se gradi od
navaljanoga* kamenja i koje-
mu se u zidove postavljaju gre-
de. Taj se posao revno izvodi
i napreduje u rukama njihovi-
m. **9** Tada smo upitali tamošnje
starješine, rekavši im: “Tko vam
je naredio da gradite ovaj dom
i postavljate ove grede?”^k **10** Upitali
smo ih i za imena njihova da
bismo ti javili, i zapisali smo
imena ljudi koji su im na čelu.^l

11 A oni su nam ovako od-
govorili: “Mi smo sluge Boga
neba i zemlje,^m i gradimo ovaj
dom koji je već bio sagrađen
prije mnogo godina, koji je
sagradio i dovršio veliki kralj
Izraelov.” **12** Ali zato što su
naši očevi razdražili^o Boga
nebeskoga, on ih je predao^p

m Ps 124:8; Iza 45:18; Jn 1:9; Ot 4:11; n 1Kr 7:51; 2Lje 5:1; o 2Kr 21:15; 2Lje 34:25; Ne 9:26; Iza 59:2; Jr 5:31; Da 9:5; p 5Mo 28:49; 5Mo 29:24; 5Mo 31:17; 5Mo 32:30; 1Kr 9:7.

Ezr 5:8* Radilo se o krupnom kame-
nju koje je bilo preteško za nošenje.

u ruke babilonskome kralju Nebukadnezaru,^a Kaldejcu,^b i on je razorio ovaj dom^c i odveo narod u izgnanstvo u Babilon.^d **13** No prve godine Kira,^e kralja babilonskoga, kralj Kir izdao je naredbu da se ponovno sagradi dom Božji.^f

14 Pa i zlatne i srebrne posude^g doma Božjega koje je Nebukadnezar odnio iz hrama u Jeruzalemu i donio u hram u Babilonu,^h uzeo je kraljⁱ Kir iz hrama u Babilonu i dao ih čovjeku po imenu Šešbasar,^{*j} kojega je postavio za upravitelja.^k **15** I rekao mu je: "Uzmi ove posude,^l pa idi i pohrani ih u hram u Jeruzalemu, i neka se dom Božji ponovno sagradi na svojem mjestu."^m **16** Kad je došao taj Šešbasar, položio je temelje doma Božjegaⁿ u Jeruzalemu. I od tada pa do danas ponovno se gradi, ali još nije dovršen.^o

17 A sada, ako je kralju po volji, neka se istraži^p u kraljevjoj riznici tamo u Babilonu je li zaista kralj Kir izdao naredbu^r da se ponovno sagradi dom Božji u Jeruzalemu, pa neka nam kralj pošalje svoju odluku o tome."

6 Tada je kralj Darije izdao naredbu da provedu istragu u arhivu^s riznice ondje u Babilonu. **2** I u Ekbatani, utvrđenome gradu u pokrajini Mediji,^t našao se svitak u kojemu je bila zapisana ova odluka:

3 "Prve godine kralja Kira^u izdao je kralj Kir naredbu za dom Božji u Jeruzalemu:

Ezr 5:14* U Ezr 2:2; 3:8 "Zerubabel".

5. poglavlje

- a 2Kr 24:1
2Kr 25:1
2Kr 25:8
Jr 39:1
- b 2Lje 36:17
- c 2Kr 25:9
- d 2Kr 25:11
- e Ezr 1:1
Ezr 1:3
- f 2Kr 25:14
2Kr 25:15
2Lje 36:18
Jr 52:19
- h 2Lje 36:7
- i Izr 21:1
- j Ezr 1:11
Hg 1:1
- k Hg 1:14
Hg 2:2
- l Ezr 1:7
Ezr 6:5
- m Ezr 1:2
Ezr 6:3
- n Ezr 3:10
Hg 2:18
Za 4:9
- o Ezr 4:24
Ezr 4:15
- p Ezr 25:2
- r 2Lje 36:22
Ezr 1:3
Ezr 6:3

6. poglavlje

- s Es 10:2
- t Es 1:1
Da 5:28
- u 2Lje 36:22
Ezr 1:1
Ezr 5:13

Desni stupac

- a 5Mo 12:5
3Mo 12:6
3Mo 12:11
2Lje 2:6
- b 1Kr 6:2
- c Ezr 5:8
- d Ezr 3:7
- e Ezr 7:20
Ps 68:29
Iza 49:23
- f Ezr 1:11
Ezr 5:14
Da 1:2
Da 5:2
- g 2Kr 25:15
2Lje 36:7
2Lje 36:18
Jr 52:19
- h Ezr 5:15
- i Ezr 5:3
- j 2Sa 8:3
- k Ezr 5:6
Ezr 6:13
- l Ezr 4:9
- m Dj 5:39
Ri 8:31
- n Dj 5:38
- o Ezr 4:21
- p Ezr 7:20
- r Ezr 5:5
Ps 68:29
Hg 2:7
- s 3Mo 1:5
- t 3Mo 1:10
3Mo 9:2
- u 4Mo 28:3
4Mo 29:2
- v 2Mo 29:2
3Mo 2:1
- z 3Mo 2:13

Neka se dom ponovno sagradi kao mjesto gdje će se prinositi žrtve.^a Temelji neka mu se utvrde i neka bude visok šezdeset lakata* i širok šezdeset lakata.^b **4** Neka ima tri reda navaljanoga kamenja^c i jedan red drva.^d Trošak neka snosi kraljev dvor.^e **5** Isto tako, zlatne i srebrne posude^f iz doma Božjega koje je Nebukadnezar^g odnio iz hrama u Jeruzalemu i donio u Babilon neka se vrate i odnesu u hram koji je u Jeruzalemu na mjestu svojemu i neka budu pohranjene u domu Božjemu.^h

6 A sada, Tatenaju,ⁱ upravitelju s onu stranu Rijeke,^j Šetar-Bozenaju^k i vi, drugovi njihovi, niži upravitelji^l s onu stranu Rijeke, držite se podalje od toga mjesta!^m **7** Pustite neka se radi na domu Božjem!ⁿ Upravitelj židovski i starješine židovske neka ponovno sagrade dom Božji na mjestu njegovu. **8** Evo, izdajem naredbu^o kako da postupate s tim starješinama židovskim da bi se ponovno sagradio dom Božji. Iz kraljevske riznice^p za poreze s onu stranu Rijeke neka se tim ljudima bez odlaganja i neprekidno podmiruju troškovi.^r **9** I što god treba — junce,^s ovnove^t i janjad^u za žrtve paljenice Bogu nebeskome, pšenice,^v sol,^z vino^a i ulje^b — neka im se daje svaki dan, prema uputama svećenikâ u Jeruzalemu, **10** da mogu pri-

a 4Mo 15:5; 4Mo 15:7; b 2Mo 27:20; 3Mo 2:4; 1Lje 9:29.

Ezr 6:3* Otrpilike 27 metara. Vidi do-datak 13.

nositi^a umirujuće žrtve^b Bogu nebeskome i moliti se za život kralja i sinova njegovih.^c

11 Osim toga, izdajem naredbu da se svakome tko prekrši^d ovu odredbu izvadi greda^e iz kuće njegove i neka na nju bude obješen,^f a kuća neka mu se zbog toga pretvori u javni zahod.^g **12** I neka Bog koji je ondje nastanio ime svoje^h obori svakoga kralja i svaki narod koji pruži ruku svoju da prekrši ovu naredbu i razoriⁱ dom Božji u Jeruzalemu. Ja, Darije, izdajem ovu naredbu. Neka se odmah izvrši!”

13 Tada su Tatenaj, upravitelj s onu stranu Rijeke,^j Šetar-Bozenaj^k i drugovi njihovi odmah učinili onako kako je zapovjedio kralj Darije. **14** A židovski su starješine^l gradili^m i napredovali ohrabreni proricanjem Hagaja,ⁿ proroka, i Zaharije,^o unuka Ido-va.^p I dovršili su gradnju po naredbi Boga Izraelova^r i po naredbi Kira^s i Darija^t i Artakserksa,^u kralja perzijskoga. **15** Dovršili su ovaj dom trećega dana mjeseca adara,^v a to je bilo šeste godine vladanja kralja Darija.

16 Sinovi Izraelovi, svećenici i leviti^z i ostali povratnici iz izgnanstva^a radosno su i svečano otvorili^b dom Božji. **17** I prinijeli su na svečanosti povodom otvorenja doma Božjeg stotinu junaca, dvije stotine ovnova, četiri stotine janjadi i kao žrtvu za grijeh za sav Izrael dvanaest jaraca, prema broju plemena Izraelo-

6. poglavlje

- a 2Mo 29:38
- 4Mo 28:3
- b 3Mo 1:9
- c Ezr 7:23
- Jr 29:7
- 1Ti 2:2
- d Ezr 7:26
- e Es 7:10
- f 1Mo 40:19
- 5Mo 21:22
- g Da 2:5
- h 2Mo 20:24
- 5Mo 12:5
- 2Lje 7:16
- Ps 132:14
- i Ps 5:10
- j 2Kr 23:29
- k Ezr 5:6
- l Ezr 3:8
- Ezr 4:3
- m Ezr 5:2
- n Ezr 5:1
- Hg 1:12
- o Za 1:1
- Za 6:15
- p Za 1:7
- r Iza 44:28
- Hg 1:8
- s 2Lje 36:23
- Ezr 1:3
- Ezr 5:13
- t Ezr 6:12
- u Ezr 7:13
- v Es 9:1
- z 1Lje 9:2
- Ne 7:73
- a 2Kr 24:15
- Ezr 4:1
- Ne 1:2
- b 1Kr 8:63

Desni stupac

- a 2Lje 7:5
- b 1Lje 23:6
- c 4Mo 3:6
- d 2Mo 12:14
- e 2Mo 12:2
- 3Mo 23:5
- 5Mo 16:1
- Es 3:7
- f 2Mo 30:20
- 3Mo 21:8
- 3Mo 22:3
- g 2Mo 12:5
- h 2Mo 12:48
- i 4Mo 9:14
- 2Ko 6:17
- 2Ko 7:1
- j 2Lje 15:12
- k 2Mo 12:17
- 3Mo 23:6
- l Ezr 7:27
- Izr 16:7
- Izr 21:1

7. poglavlje

- m Ezr 6:14
- Ne 2:1
- n Ezr 7:6
- Ne 8:2
- Ne 12:26
- o 1Lje 6:14
- p 2Kr 22:8
- r 1Lje 6:12
- s Ne 11:11
- t 1Lje 6:11
- u 1Lje 6:10
- 2Lje 31:10
- v 1Lje 6:7
- z 1Lje 6:6
- a 1Lje 6:51

vih.^a **18** I postavili su svećenike po redovima njihovim i levite po skupinama njihovim^b da služe Bogu u Jeruzalemu, kako je propisano u knjizi Mojsijevoj.^c

19 I povratnici iz izgnanstva proslavili su Pashu^d četrnaestoga dana prvoga mjeseca.^e **20** A svećenici i leviti očistili su se^f kao jedan te su svi bili čisti, i tako su zaklali pashalnu žrtvu^g za sve povratnike iz izgnanstva, za svoju braću svećenike i za sebe. **21** Potom su sinovi Izraelovi koji su se vratili iz izgnanstva jeli^h sa svima onima koji su se odvojili od nečistoćeⁱ naroda te zemlje i pridružili im se da traže Jehovu, Boga Izraelova.^j

22 I sedam su dana radosno slavili Blagdan beskvasnih kruhova,^k jer ih je Jehova razveselio i obratio k njima srce^l kralja asirskoga da ojača ruke njihove u radovima na domu pravoga Boga, Boga Izraelova.

7 Poslije tih događaja, za kraljevanja perzijskoga kralja Artakserksa,^m Ezra,ⁿ sin Seraje,^o sina Azarije, sina Hil-kije,^p **2** sina Šaluma,^r sina Sadoka, sina Ahituba,^s **3** sina Amarije,^t sina Azarije,^u sina Merajota,^v **4** sina Zerahije,^z sina Uzija,^a sina Bukija,^b **5** sina Abišue,^c sina Pinhasa,^d sina Eleazara,^e sina Aro-na,^f glavarara svećeničkoga^g — **6** taj Ezra otišao je iz Babilona. On je bio vješt prepisivač^h zakona Mojsijeve,ⁱ koji je dao Jehova, Bog Izraelov, i kralj

b 1Lje 6:5; c 1Lje 6:4; d 2Mo 6:25; 4Mo 25:11; Su 20:28; e 2Mo 6:23; 4Mo 3:32; 5Mo 10:6; Jš 14:1; 1Lje 24:1; f 2Mo 7:1; 2Mo 28:1; g He 5:4; h Ne 8:1; Ne 8:4; i 5Mo 4:5; 5Mo 5:1; 5Mo 28:1.

Ezr 6:15* Ili: “lunarnog mjeseca adara”. Vidi dodatak 14.

mu je dao sve što je tražio, jer je ruka Jehove, Boga njegova, bila nad njim.^a

7 I neki od sinova Izraelovih, od svećenika,^b levita,^c pjevača,^d vratara^e i netina^f otišli su u Jeruzalem sedme godine kralja Artakserksa.^g **8** A on je došao u Jeruzalem petoga mjeseca, sedme godine kraljeve. **9** Prvi dan prvoga mjeseca odredio je za polazak iz Babilona, a prvoga dana petoga mjeseca stigao je u Jeruzalem, jer je dobra ruka Boga njegova bila nad njim.^h **10** A Ezra je pripremio srce svojeⁱ da istražuje zakon Jehovin,^j da postupa po njemu^k i da u Izraelu poučava^l uredbama^m i pravdi.ⁿ

11 A ovo je prijepis pisma koje je kralj Artakserks dao svećeniku Ezri, prepisivaču,^o koji je prepisivao zapovijedi i uredbe koje je Jehova dao Izraelu:

12 "Artakserks,^p kralj nad kraljevima,^r svećeniku Ezri, prepisivaču zakona Boga nebeskoga:^s Mir tebi!^t Evo, **13** izdao sam naredbu:^u Tko god u mom kraljevstvu^v od naroda Izraelova i njegovih svećenika i levita želi ići s tobom u Jeruzalem, neka ide!^z **14** Jer su kralj i njegovih sedam savjetnika^a naredili da se ispita^b kako stoje stvari u vezi s Judom i Jeruzalemom, u skladu sa zakonom^c Boga tvojega,^d što je u ruci tvojoj, **15** i da se odnese srebro i zlato što su ga kralj i njegovi savjetnici dragovoljno dali^e Bogu Izraelovu, koji prebiva u Jeruzalemu,^f **16** i sve srebro i zlato što ćeš

7. poglavlje

- a Ne 1:11
Ne 2:8
- b Ezr 8:15
- c Ezr 8:18
- d 1Lje 6:32
- e 1Lje 9:22
1Lje 9:26
- f 1Lje 9:2
Ezr 7:24
Ezr 8:20
- g Ezr 6:14
- h Ezr 8:22
- i 5Mo 30:6
2Lje 19:3
Ps 78:8
- j Ps 1:2
Ps 19:7
- k 5Mo 5:1
5Mo 17:10
1 5Mo 33:10
Ml 2:7
- m 5Mo 12:1
- n Izr 29:4
Iza 1:17
Za 7:9
- o Ezr 7:6
- p Ezr 6:14
Ne 2:1
- r Da 2:37
- s Ezr 5:11
- t Ezr 5:7
- u Ezr 5:17
- v Es 9:30
- z 5Mo 30:3
Ezr 1:3
- a Es 1:14
- b Ezr 6:1
- c 5Mo 17:18
2Kr 22:8
- d Ezr 5:8
Da 2:47
- e Ezr 6:4
Ps 68:29
- f Ps 9:11
Ps 76:2
Ps 135:21

Desni stupac

- a Ezr 8:25
- b Ezr 1:6
- c 3Mo 1:5
- d 3Mo 1:10
- e 4Mo 28:3
- f 4Mo 15:4
- g 3Mo 23:13
- h 5Mo 12:6
- i 1Kr 11:36
- j 2Kr 22:7
- k Ef 5:17
- l Ezr 7:26
- m Ezr 1:7
Ezr 8:30
- n Jr 3:17
- o Ezr 6:4
- p Ezr 6:8
Ezr 6:12
Pr 8:4
- r Ezr 6:8
- s Jš 1:4
1Kr 4:24
Ezr 4:20
- t Ezr 7:6
Ne 8:2
- u 1Kr 16:24
- v 1Kr 4:22
Eze 45:14
- z Eze 45:11
- a 4Mo 15:5
- b 2Mo 27:20
3Mo 2:1
- c 3Mo 2:13
- d Ps 119:4

ga skupiti u svoj pokrajini babilonskoj zajedno s darom naroda^a i svećenika koji dragovoljno daju za dom Boga svojega^b u Jeruzalemu. **17** I tim novcem odmah kupi junce,^c ovnove,^d janjad^e i njihove žitne žrtve^f i njihove žrtve ljevanice^g i prinesi ih na žrtveniku doma Boga vašega^h u Jeruzalemu.ⁱ

18 A sa srebrom i zlatom što preostane učinite ti i braća tvoja onako kako smatrate da je dobro,^j po volji^k Boga svojega učinite.^l **19** I sve posude^m što si dobio za službu u domu Boga svojega predaj pred Bogom u Jeruzalemu.ⁿ **20** I sve što bi još trebalo za dom Boga tvojega, a što bi ti trebao nabaviti, namiri iz kraljeve riznice.^o

21 A ja, kralj Artakserks, izdao sam naredbu^p svim rizničarima^r s onu stranu Rijeke:^s sve što svećenik Ezra,^t prepisivač zakona Boga nebeskoga, zatraži od vas, neka se bez odlaganja izda, **22** i do stotinu talenata^u srebra, stotinu kora^v pšenice, stotinu bata^z vina,^a stotinu bata ulja,^b a soli^c neograničeno. **23** Neka se sve što naredi^d Bog nebeski izvrši u svoj revnosti^e za dom Boga nebeskoga,^f da ne dođe gnjev na kraljevstvo kraljevo i na sinove njegove.^g **24** I još vam se daje na znanje da se nijednome svećeniku,^h levitu,ⁱ

e Ef 6:6; Kol 3:23; f Ezr 1:2; Iza 40:22; g 1Mo 12:3; Ezr 6:10; Iza 60:12; h Ezr 2:36; i Ezr 2:40.

Ezr 7:22* Vidi dodatak 13. **22^r** Kor je 220 litara. Vidi dodatak 13. **22^a** Bat je 22 litre. Vidi bilješke za Eze 45:11 i dodatak 13.

glazbeniku,^a vrataru,^b netinu^c ili onome koji radi za domu Božjemu ne smije nametnuti porez, danak^d ni carina.^e

25 A ti, Ezra, po mudrosti^f Boga svojega koja ti je dana, postavi zakonoznance i suce da sude^g svemu narodu s onu stranu Rijeke, svima koji poznaju zakone Boga tvojega. A tko ih ne zna, vi ga poučite.^h

26 I tko se ne bude držao zakona Boga tvojegaⁱ i zakona kraljeva neka se nad njim odmah izvrši presuda, bilo da se pogubi ili progna^k ili novčano kazni^l ili baci u zatvor.^m

27 Neka je blagoslovljen Jehova, Bog praotaca naših,ⁿ koji je sve to dao kralju u srce,^o da se ukrasi^p dom Jehovin u Jeruzalemu! **28** I iskazao mi je milost,^q tako da sam stekao naklonost kralja i savjetnika njegovih^r i svih moćnih knezova kraljevih. I ja sam dobio snagu, jer je ruka^s Jehove, Boga mojega, bila nada mnom te sam skupio poglavare Izraelove da pođu sa mnom.

8 A ovo su poglavari rodova^t i rodoslovni zapis^u onih koji su pošli sa mnom iz Babilona za vladavine kralja Artakserksa:^v **2** od sinova Pinhasovih^z Geršom; od sinova Itamarovih^a Danijel;^b od sinova Davidovih^c Hatuš; **3** od sinova Šekanijinih i od sinova Paroševih^d Zaharija i s njim upisanih muških osoba stotinu i pedeset; **4** od sinova Pahat-Moabovih^e Elijo-Enaj, sin Zerahijin, i s njim dvije stotine muških osoba; **5** od sinova

7. poglavlje

- a 1Lje 15:16
- b Ezr 2:42
- c 1Lje 9:2
- Ezr 2:58
- d Ne 5:4
- e Ezr 4:20
- f Izr 2:6
- Jk 1:5
- g 2Mo 18:22
- 5Mo 16:18
- 2Lje 19:8
- h 2Lje 17:9
- Ne 8:3
- Ml 2:7
- Mt 13:52
- i 5Mo 4:8
- j Ezr 6:11
- k 1Mo 4:11
- l 2Mo 22:6
- m 5Mo 1:11
- n Ezr 6:22
- Izr 21:1
- o Iza 60:13
- p Ezr 9:9
- Ne 1:11
- r Ezr 7:14
- Es 1:14
- s Ezr 8:18
- Ne 2:8

8. poglavlje

- t 1Lje 24:31
- u 1Lje 4:33
- 1Lje 9:1
- v Ezr 7:7
- z 1Lje 6:4
- a 2Mo 6:23
- b Ne 10:6
- c 1Lje 3:1
- d Ne 10:14
- e Ezr 2:6
- Ne 10:14

Desni stupac

- a Ezr 2:8
- Ezr 10:27
- b Ezr 2:15
- Ne 10:16
- c Ezr 2:7
- d Ezr 2:4
- Ne 7:9
- e Ne 7:15
- f Ezr 2:11
- Ezr 10:28
- g Ezr 2:12
- Ne 10:15
- h Ne 7:18
- i Ezr 2:14
- j Ps 137:1
- k Ezr 8:21
- Ezr 8:31
- l Izr 27:23
- m Ezr 7:7
- n 4Mo 3:6
- o 2Lje 17:9
- p 2Sa 14:19
- Jr 1:9
- r Ezr 2:43

Zatuovih^a Šekanija, sin Jahazielov, i s njim tri stotine muških osoba; **6** od sinova Adinovih^b Ebed, sin Jonatanov, i s njim pedeset muških osoba; **7** od sinova Elamovih^c Ješaja, sin Atalijin, i s njim sedamdeset muških osoba; **8** od sinova Šefatijinih^d Zebadija, sin Mihaelov, i s njim osamdeset muških osoba; **9** od sinova Joabovih Obadija, sin Jehielov, i s njim dvije stotine i osamnaest muških osoba; **10** od sinova Banijevih^{*e} Šelomit, sin Josifjin, i s njim stotinu i šezdeset muških osoba; **11** od sinova Bebajevih Zaharija, sin Bebajev,^f i s njim dvadeset i osam muških osoba; **12** od sinova Azgadvih^g Johanan, sin Hakatanov, i s njim stotinu i deset muških osoba; **13** posljednji od sinova Adonikamovih,^h poimence: Elifelet, Jeiel i Šemaja, i s njima šezdeset muških osoba; **14** i od sinova Bigvajevihⁱ Utaj i Zabud, i s njima sedamdeset muških osoba.

15 I skupio sam ih na rijeji^j što teče u Ahavu.^k Ondje smo bili utaboreni tri dana da pregledam narod^l i svećenike,^m ali nisam ondje našao nikoga od levita.ⁿ **16** Stoga sam poslao po poglavare Eliezera, Arijela, Šemaju, Elnatana, Jariba, Elnatana, Natana, Zahariju i Mešulama te po učitelje^o Jojariba i Elnatana. **17** I dao sam im zapovijed za Idu, poglavara u mjestu Kasifiji, i stavio sam u usta njihova riječi^p koje će reći Idi i braći njegovoj netinima^r

Ezr 7:28* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ezr 8:10* Vidi bilješku za Ezr 2:10.

u mjestu Kasifiji da nam dovedu sluge^a za dom Boga našega. **18** I kako je dobra ruka^b Boga našega bila nad nama, doveli su nam razborita^c čovjeka od sinova Mahlija,^d unuka Levija,^e sina Izraelova, naime Šerebiju^f i sinove njegove i braću njegovu, njih osamnaest, **19** i još Hašabiju i s njim Ješaju od sinova Merarijevih,^g braću njegovu i sinove njihove, njih dvadeset. **20** A od netina, koje su David i knezovi dali u službu levitima, dvije stotine i dvadeset netina, sve poimence određene.

21 Potom sam ondje, na rijeci Ahavi, oglosio post da se ponizimo^h pred Bogom našim i da tražimo od njega da nam pokaže pravi putⁱ za nas, za djecu našu^j i za sve blago naše. **22** Jer me bilo stid zatražiti od kralja vojsku^k i konjanike^l da nas putem štite od neprijatelja, jer smo rekli kralju: "Ruka^m je Boga našega nad svima koji ga traže, na dobro njihovo,ⁿ a snaga njegova i gnjev njegov^o obaraju se na sve koji ga ostavljaju."^p **23** Zato smo postili^r i molili se^s Bogu svojemu za to, i on je uslišio^t našu molitvu.

24 Tada sam od glavara svećeničkih odvojio dvanaesticu: Šerebiju,^u Hašabiju^v i s njima deseticu braće njihove. **25** I izvagao sam im srebro, zlato i predmete,^z prilog za dom Boga našega koji su priložili kralj,^a savjetnici njegovi,^b knezovi njegovi i svi Izraelci^c koje smo našli u tom kraju. **26** I izvagao sam na ruke njihove šest stotina i pedeset

8. poglavlje

- a 4Mo 8:26
4Mo 18:6
1Lje 23:32
b Ezr 7:28
Izr 3:6
c Izr 12:8
Jf 3:15
d 4Mo 3:20
e 1Lje 6:16
f Ezr 8:24
g 1Lje 6:16
h Da 10:12
Jk 4:10
i Ps 27:11
Iza 30:21
j 4Mo 14:3
k Ps 33:16
l Ps 33:17
Ho 1:7
m 2Lje 16:9
Ezr 7:6
Ezr 7:28
Za 4:6
n Ri 8:28
o Jš 23:16
Ps 21:9
Ps 90:11
p 2Lje 15:2
Ps 73:27
r Ne 9:1
Es 4:16
Lk 2:37
s Jf 29:12
Jr 50:4
t 5Mo 4:29
1Lje 5:20
2Lje 7:14
Mt 7:7
u Ezr 8:18
v Ezr 8:19
Ne 12:21
z Ezr 7:19
a Ezr 7:15
b Ezr 7:14
c Ezr 7:16

Desni stupac

- a 1Kr 16:24
b 3Mo 21:6
3Mo 21:8
Iza 52:11
c 4Mo 4:16
2Lje 24:14
d Ezr 7:19
Ezr 8:33
e 1Lje 23:28
1Lje 28:12
f Ps 122:9
g Ezr 8:15
Ezr 8:21
h 2Mo 12:2
Es 3:7
i Ps 34:19
j Ezr 7:8
k Ezr 8:29
l 2Lje 36:18
Ezr 7:19
m Ne 3:4
Ne 3:21
Ne 8:7
o Ne 12:8

talena^a srebrenih predmeta u vrijednosti od dva talenta, stotinu talena^a zлата, **27** dvadeset zlatnih zdjelica u vrijednosti od tisuću darika^a i dva predmeta od dobroga blistavocrvenog bakra, skupocjenog kao zlato.

28 Potom sam im rekao: "Vi ste sveti^b pred Jehovom i ovi su predmeti^c sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljni su prinos Jehovi, Bogu praotaca vaših. **29** Dobro to čuvajte dok sve ne izvažete^d pred glavarama svećeničkim i levitskim i pred knezovima otaca Izraelovih u Jeruzalemu, u blagovaonicama^e doma Jehovina." **30** I tako su svećenici i leviti primili izvagano srebro, zlato i predmete da ih odnesu u Jeruzalem u dom Boga našega.^f

31 I krenuli smo od rijeke Ahave^g dvanaestoga dana prvoga mjeseca^h na put u Jeruzalem, a ruka Boga našega bila je nad nama i on nas je izbavioⁱ od ruku neprijatelja i od zasjede na putu. **32** Tako smo stigli u Jeruzalem^j i ostali smo ondje tri dana. **33** A četvrtoga smo dana izvagali srebro, zlato^k i predmete^l u domu Boga našega na ruke Meremotu,^m sinu svećenika Urije, s kojim je bio Eleazar, sin Pinhasov, a s njima su bili i leviti Jozabad,ⁿ sin Ješuin, i Noadija, sin Binujev.^o **34** Kad je sve bilo izbrojeno i izvagano, bila je zapisana

Ezr 8:26* Talenat je težio 34,2 kilograma. Vidi dodatak 13. **27*** Perzijski zlatnik koji je težio 8,4 grama. Vidi dodatak 13.

ukupna težina. **35** Oni koji su došli iz zarobljeništva, povratnici iz izgnanstva,^a prinijeli su žrtve paljenice^b Bogu Izraelovu: dvanaest junaca^c za sav Izrael, devedeset i šest ovnova,^d sedamdeset i sedmero muške janjadi, dvanaest jaračaca^e kao žrtvu za grijeh — sve to kao žrtvu paljenicu Jehovi.

36 Zatim smo zapovijedili kraljeve predali satrapima* s kraljevima i upraviteljima^b s onu stranu Rijeke,^{#1} i oni su podupirali narod^j i dom pravoga Boga.

9 A kad se sve to završilo, prišli su mi knezovi^k i rekli: "Izraelski narod, svećenici i leviti nisu se odvojili^l od drugih naroda* i gadosti njihovih,^m to jest od Kanaanaca,ⁿ Hetita,^o Perižana,^p Jebusejaca,^r Amonaca,^s Moabaca,^t Egipćana^u i Amorejaca.^v **2** Jer su za sebe i za sinove svoje uzimali kćeri njihove,^z i tako su se oni, sveti rod,^a pomiješali^b s drugim narodima, a ruka knezova i namjesnika prednjačila^c je u toj nevjernosti."

3 Kad sam to čuo, razderao sam haljinu svoju^d i ogrtač svoj i stao sam čupati kosu svoju^e i bradu svoju. I tako sam sjedio duboko potresen.^f

4 I svi koji su drhtali^g zbog riječi Boga Izraelova protiv nevjernosti onih što su se vratili iz izgnanstva, skupili su se oko mene dok sam ja sjedio zapre-

Ezr 8:36* Naziv za namjesnike koji su upravljali pokrajinama. **36*** To jest Eufrata. **9:1*** "Drugih naroda" (i u 2. retku) — doslovno: "naroda zemalja" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*).

8. poglavlje

- a 5Mo 30:3
2Lje 36:20
- b 3Mo 1:3
2Lje 29:31
- c 3Mo 1:5
Ezr 7:17
- d 3Mo 1:10
- e 3Mo 22:19
Ezr 7:21
- f Ezr 7:17
- g Da 6:1
- h Ne 2:7
Ne 3:7
- i 1Mo 15:18
- j Ezr 6:13

9. poglavlje

- k Ezr 10:8
Ezr 10:14
- l 2Mo 33:16
Ezr 6:21
Ne 9:2
- m 3Mo 20:23
3Mo 12:30
5Mo 18:9
- n 1Mo 10:19
- o 4Mo 13:29
1Mo 10:15
- p Jš 1:4
- q Jš 11:3
Jš 17:15
- r Jš 18:16
- s 1Mo 19:38
5Mo 23:3
- t 1Mo 19:37
- u 3Mo 18:3
- v 1Mo 15:16
Su 11:22
- z 2Mo 34:16
Ezr 10:44
- a 2Mo 19:6
2Mo 22:31
5Mo 7:6
- b Ne 13:3
2Ko 6:14
- c 1Pe 5:3
- d Jš 7:6
2Kr 22:19
- e Ne 13:25
- f Ps 143:4
- g Ezr 10:3

Desni stupac

- a 2Mo 29:41
Da 9:21
- b 4Mo 28:5
- c Ps 95:6
Lk 22:41
Dj 21:5
Ef 3:14
- d 2Mo 9:29
Ps 143:6
- e Jk 5:16
- f Job 40:4
g Da 9:7
- h Ezr 9:2
Ps 38:4
Ps 106:6
Iza 1:18
Iza 59:12
- i Lk 15:21
Ot 18:5
- j 4Mo 32:14
2Lje 29:6
Dj 7:51
- k Tu 5:7
- l Da 9:8
- m Ne 9:32
- n 2Kr 10:32
1Lje 5:22
2Lje 36:17

pašten sve do večernje žitne žrtve.^a

5 A o večernjoj žitnoj žrtvi^b ustao sam od poniženja svojega i, razderane haljine i ogrtača, pao sam na koljena^c i raširio ruke prema Jehovi, Bogu svojemu.^d **6** I rekao sam: "Bože moj! Stidim se^f i sramim se^g podignuti lice svoje k tebi, Bože moj! Jer su se prijestupi naši^h umnožili preko glave naše i krivnja je naša narasla do neba.ⁱ **7** Od vremena praotaca naših^j pa do danas u krivnji smo velikoj,^k i zbog prijestupa svojih bili smo predani mi, kraljevi naši^l i svećenici naši^m u ruke kraljevima zemaljskim pod mač,ⁿ u zarobljeništvo,^o u plijen^p i u sramotu,^r kao što je to i danas. **8** A sad nam ti, Jehova, Bože naš, na trenutak ukazuješ milost^s i ostavio si nam preživjele^t i dao da budemo na sigurnom* u svetome mjestu tvojemu, da bi podario sjaj očima našim,^u Bože naš, i dao nam malo života u ropstvu našem.^v **9** Jer mi smo sluga,^z ali nas u ropstvu našem nisi ostavio,^a Bože naš, nego nam iskazuješ milost,* te smo stekli naklonost kraljeva perzijskih,^b daješ nam život kako bismo tebi, Bogu našem, podigli dom^c i obnovili ruševine njegove,^d i štitiš nas zidom kamenim^e u Judi i u Jeruzalemu.

^a 2Kr 17:23; ^b 2Kr 25:6; ^c 2Kr 17:20; ^d Da 9:7; ^e Ne 9:31; ^f Iza 1:9; ^g u Ps 13:3; ^h v Ps 138:7; ⁱ z Ne 9:36; ^j a 5Mo 30:1; ^k b Ezr 1:1; ^l c Ezr 6:14; ^m Za 4:9; ⁿ d 2Lje 36:19; ^o e Iza 5:2; ^p Iza 5:5.

Ezr 9:8* Doslovno: "dao nam klin". **9*** Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

10 I što da kažemo sada, Bože naš, poslije ovoga što se dogodilo? Jer smo ostavili zapovijedi tvoje^a **11** koje si dao preko slugu svojih proroka, govoreći: 'Zemlja u koju idete da je zaposjednete nečista je zemlja zbog nečistoće naroda što su u njoj,^{*b} zbog gadosti njihovih^c kojima su je napunili od jednoga kraja do drugoga^d u nečistoći svojoj.^e **12** Zato ne dajte kćeri svoje sinovima njihovim,^f niti kćeri njihove uzimajte za sinove svoje. Nemojte nikada doprinositi miru njihovom^g ni blagostanju njihovu, da biste postali jaki^h i jeli što je dobro u toj zemlji i zaposjeli je za sinove svoje dovijeka.ⁱ **13** I poslije svega što je došlo na nas zbog zlih djela naših^j i velike krivnje naše — jer si ti, Bože naš, umanjio težinu prijestupa našega^k i dao si nam ove preživjele^l — **14** zar ćemo opet kršiti zapovijedi tvoje i sklapati brakove^m s narodima koji čine takve gadosti?ⁿ Ne bi li se ti toliko razgnjevio^o na nas da nitko ne bi ostao^p niti preživio? **15** Jehova, Bože Izraelov, ti si pravedan,^r jer smo ostali i preživjeli, kao što se vidi danas! Evo, mi smo pred tobom s krivnjom svojom,^s premda se s takvom krivnjom ne može stajati pred tobom."^t

10 Kad se Ezra pomolio^u i priznao grijehe,^v plaćući i ležeći^z pred domom^a pravoga Boga, skupilo se oko njega vrlo veliko mnoštvo Izraelaca,

Ezr 9:11* Doslovno: "naroda zemalja" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*).

9. poglavlje

- a 3Mo 27:34
4Mo 36:13
- b 3Mo 18:24
5Mo 12:31
- c 3Mo 18:3
5Mo 18:9
- d 2Kr 21:16
- e Eze 36:25
2Ko 7:1
- f 2Mo 23:32
2Mo 34:16
5Mo 7:3
Js 23:12
- g 5Mo 23:6
2Lje 19:2
- h 5Mo 6:2
- i 1Mo 18:19
Ps 112:2
Izr 13:22
Izr 20:7
- j Ne 9:32
- k Ps 103:10
Tu 3:22
Tu 3:39
- l Ps 106:46
- m Ne 13:23
- n Ezr 9:1
- o 5Mo 9:8
Ri 2:5
- p 5Mo 32:26
Iza 1:9
Eze 6:8
- r Ne 9:33
Ps 96:13
Da 9:7
- s Ri 3:19
- t Ps 130:3
Ps 143:2

10. poglavlje

- u Ezr 9:6
- v 3Mo 26:40
Ps 32:5
Izr 28:13
- z 5Mo 9:18
- a 1Kr 8:30
2Lje 20:9

Desni stupac

- a Ezr 10:26
- b Ezr 2:7
Ne 10:14
- c Ezr 9:2
- d Jr 3:12
- e 2Kr 11:17
2Lje 29:10
2Lje 34:31
- f Ezr 9:4
Ps 119:59
Iza 66:2
- g Js 23:12
Js 23:13
2Lje 34:21
- h Iza 55:7
i Ne 8:14
Dj 7:53
- j Ne 10:29
- k Ezr 8:29
1 5Mo 9:18
- m Ezr 9:4
Da 9:3
n 5Mo 30:3
2Lje 36:20
- o 1Sa 11:7
- p Ezr 9:1
- r Mi 4:13
- s Ezr 7:26

muškaraca, žena i djece, i narod je gorko plakao. **2** Tada je Šekanija, sin Jehielov,^a od sinova Elamovih,^b odgovorio Ezri: "Mi smo postupili nevjerno prema Bogu našem uzimajući sebi žene tudinke iz drugih naroda."^c Ali još ima nade^d za Izraela. **3** Sklopimo sada savez^e s Bogom našim: obećajmo da ćemo, prema odluci Jehove, Boga našega, i onih koji se boje^f zapovijedi^g njegove, otpustiti^h sve žene tudinke i djecu koju su rodile, tako da se postupi po zakonu.ⁱ **4** Us-tani, jer to je tvoja dužnost, a mi ćemo biti uz tebe! Budi jak i kreni na posao!"

5 Tada je Ezra ustao i zakleo^j glavare svećeničke, levite i sve Izraelce da učine kako je bilo rečeno. I zakleli su se. **6** I Ezra je ustao ispred doma pravoga Boga i otišao u blagovaonicu^k Johanana,^{*} sina Elijašibova. Premda je ušao onamo, nije jeo kruha^l niti je pio vode, jer je tugovao^m zbog nevjernosti onih što su se vratili iz izgnanstva.

7 Potom su oglasili po svojoj zemlji Judinoj i po Jeruzalemu da se svi povratnici iz izgnanstvaⁿ skupe u Jeruzalemu. **8** A tko god ne bi došao^o za tri dana prema odluci knezova^p i starješina, zaplijenit^r će mu se sve imanje njegovo,^{*} a on će biti odvojen^s od zajednice onih što su se vratili iz izgnanstva. **9** Tako su se svi ljudi od Jude

Ezr 10:2* "Drugih naroda" (i u 11. retku) — doslovno: "narodâ zemlje" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*). **6*** Ili: "Jehohanana". **8*** Ili: "sve imanje njegovo bit će herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

i Benjamina za tri dana skupili u Jeruzalemu, to jest devetoga mjeseca,^a dvadesetoga dana toga mjeseca. I sav je narod sjedio na otvorenome pred domom pravoga Boga, dršćući zbog svega što se dogodilo i zbog kiše.^b

10 Na koncu je svećenik Ezra ustao i rekao im: "Vi ste postupali nevjerno uzimajući sebi žene tuđinke^c i tako ste umnožili krivnju Izraelovu.^d

11 Ali sada priznajte grijeh^e Jehovi, Bogu praotaca svojih, i izvršite volju njegovu^f te se odvojite od drugih naroda i od žena tuđinki!"^g

12 Nato je sva zajednica odgovorila jakim glasom: "Učinit ćemo onako kako si nam rekao.^h

13 Ali naroda je mnogo, a sada je vrijeme kiša i ne može se stajati vani. Osim toga, taj posao ne može se završiti u dan ili dva, jer teško smo u tome sagriješili. **14** Zato te sada molimo da knezoviⁱ naši zastupaju svu zajednicu, i neka svi iz gradova naših koji su sebi uzeli žene tuđinke dođu u određeno vrijeme i s njima starješine i suci svakoga grada, sve dok ne odvratimo od sebe usplamtjeli gnjev Boga našega koji smo ovime izazvali."

15 Međutim, Jonatan, sin Asahelov, i Jahzeja, sin Tikvin, usprotivili su se tome,^j a podupirali su ih leviti Mešulam i Šabetaj.^k **16** Ali povratnici iz izgnanstva^l učinili su kako je bilo rečeno. Svećenik Ezra i poglavari rodova po domovima otaca svojih,^m svi poimence, odvojili su se i počeli zasjedati prvoga dana desetoga mjesecaⁿ da sve ispituju.^o

10. poglavlje

- a Jr 36:22
- b Pr 1:7
- c Ne 13:23
- d 4Mo 32:14
- e 3Mo 26:40
- Js 7:19
- Ps 32:5
- Izr 28:13
- f Iza 56:1
- Kol 1:10
- He 13:21
- g 5Mo 7:3
- Ne 13:3
- 2Ko 6:17
- h Pr 5:4
- i 2Sa 3:38
- Ezr 9:1
- Ezr 10:8
- j Dj 5:39
- Dj 7:51
- k Ne 8:7
- Ne 11:16
- l Ezr 10:7
- m Ezr 8:1
- n Es 2:16
- o Iv 7:51

Desni stupac

- a Ezr 10:11
- b Ezr 9:2
- Ne 13:28
- Eze 44:22
- Ml 2:8
- c Ezr 2:2
- Ezr 3:2
- Ne 7:7
- Za 6:11
- d 1Lje 6:14
- e 3Mo 5:17
- 3Mo 6:4
- f 3Mo 5:18
- 3Mo 6:6
- g 1Lje 24:14
- Ezr 2:37
- h 1Lje 24:8
- Ezr 2:39
- i Ezr 2:38
- j Ezr 2:3
- Ne 3:25
- Ne 10:14
- k Ezr 2:7
- Ezr 8:7
- Ne 10:14
- l Ezr 10:2
- m Ezr 2:8
- Ne 10:14
- n Ezr 2:11
- Ezr 8:11
- o Ezr 2:6
- Ne 3:11
- Ne 10:14
- p Ezr 2:32
- r Ne 3:11

17 I do prvoga dana prvoga mjeseca završili su sa svima koji su sebi uzeli žene tuđinke.^a **18** A našlo se da su i neki od sinova svećeničkih^b uzeli sebi žene tuđinke: od sinova Ješue,^c sina Josadakova,^d i braće njegove Maaseja, Eliezer, Jarib i Gedalija. **19** Ali oni su pružili ruku svoju i tako obećali da će otpustiti žene svoje i da će, zato što su krivi,^e prinijeti ovna^f iz stada za krivnju svoju.

20 Od sinova Imerovih^g Hanani i Zebadija; **21** od sinova Harimovih^h Maaseja, Ilija, Šemaja, Jehiel i Uzija; **22** od sinova Pašhurovihⁱ Elijoenaj, Maaseja, Jišmael, Netanel, Jozabad i Eleasa. **23** Od levita Jozabad, Šimi, Kelaja (to jest Kelita), Petahija, Juda i Eliezer; **24** od pjevača Elijašib; od vrataru Šalam, Telem i Uri.

25 A od Izraela, od sinova Paroševih^j Ramija, Izija, Malkija, Mijamin, Eleazar, Malkija i Benaja; **26** od sinova Elamovih^k Matanija, Zaharija, Jehiel,^l Abdi, Jeremot i Ilija; **27** od sinova Zatuovih^m Elijoenaj, Elijašib, Matanija, Jeremot, Zabad i Aziza; **28** od sinova Bebajevihⁿ Johanan,^{*} Hananija, Zabaj i Atlaj; **29** od sinova Banijevih Mešulam, Maluk, Adaja, Jašub, Šeal i Jeremot; **30** od sinova Pahat-Moabovih^o Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Matanija, Besalel, Binuj i Manaše; **31** od sinova Harimovih^p Eliezer, Išija, Malkija,^r Šemaja, Šimon, **32** Benjamin, Maluk i Šemarija; **33** od sinova

Ezr 10:28* Ili: "Jehohanana".

Hašumovih^a Matenaj, Matata, Zabad, Elifelet, Jeremaj, Manaše i Šimi; **34** od sinova Banijevih Maadaj, Amram, Uel, **35** Benaja, Bedeja, Keluhi, **36** Vanija, Meremot, Elijašib, **37** Matanija, Matenaj i Jaasaj; **38** od sinova Binujevih Šimi, **39** Šelemija, Na-

10. poglavlje
a Ezr 2:19
Ne 8:4
Ne 10:18

Desni stupac

a 5Mo 7:3
Ezr 10:17
2Ko 6:14

tan, Adaja, **40** Maknadbaj, Šašaj, Šaraj, **41** Azarel, Šelemija, Šemarija, **42** Šalum, Amarija i Josip; **43** od sinova Nebovih Jeiel, Matitija, Zabad, Zebina, Jadaj, Joel i Benaja. **44** Svi su oni uzeli sebi žene tudinke,^a ali otpustili su i žene i sinove njihove.

NEHEMIJA

1 Riječi Nehemije,^a sina Hakalijina. Dogodilo se to mjeseca kisleva,^b dvadesete^c godine, kad sam bio u utvrdi Šušanu.^d **2** Došao je Hanani,^e jedan od moje braće, i s njim još neki ljudi iz Jude. I zapitao^f sam ih o preživjelim^g Židovima,^h o ostatku koji se vratio iz zarobljeništva,ⁱ i o Jeruzalemu. **3** A oni su mi odgovorili: "Ostatak, koji se vratio iz zarobljeništva, ondje u pokrajini,^j u vrlo je teškom stanju^k i sramoti.^l Jeruzalemski je zid^m razvaljen, a vrataⁿ su mu vatrom spaljena."

4 Kad sam čuo te riječi, sjeo sam i zaplakao. I tugovao sam danima, postio^o i molio se Bogu nebeskom.^p **5** I rekao sam: "O, Jehova, Bože nebeski, Bože veliki, ti koji ulijevaš strah,^r koji čuvaš savez^s i iskazuješ milost* onima koji te ljube^t i drže zapovijedi tvoje!^u **6** Molim te, neka uho tvoje

1. poglavlje

a Ne 1:11
Ne 5:14
Ne 10:1
b Ezr 10:9
Jr 36:22
c Ne 2:1
d Ezr 4:9
Es 1:2
Es 3:15
Da 8:2
e Ne 7:2
f Ps 137:5
g Ezr 9:8
Eze 6:9
h Ezr 4:12
Ezr 6:7
i Ezr 8:35
Jr 52:30
j Ezr 5:8
k Ne 9:37
l 1Kr 9:7
Ps 79:4
m 2Kr 25:10
Ne 2:17
Iza 5:5
n Jr 14:2
Tu 1:4
o 2Lje 20:3
Ezr 8:21
Ps 69:10
p Ezr 5:11
Ne 2:4
Ps 115:16
r 5Mo 10:17
Ps 47:2
Da 9:4
s 5Mo 7:9
t 2Mo 20:6
u 1Iv 5:3

Desni stupac

a 2Lje 6:40
2Lje 7:15
b Ps 86:6
Ps 130:2
c Ps 88:1
Lk 18:7
d Ps 32:5
Izr 28:13
e Ezr 9:6
Tu 3:39
f 2Lje 29:6
Ef 2:3

bude pažljivo^a i oči tvoje otvorene da čuješ molitvu slugu svojega,^b koju ti danas upućujem cijeli dan i cijelu noć^c za sinove Izraelove, slugu tvoje, priznajući^d grijehe^e sinova Izraelovih kojima smo ti zgriješili! Zgriješili smo i ja i dom oca mojega.^f **7** Da, činili smo zlo pred tobom^g i nismo držali zapovijedi,^h uredbeⁱ i zakone^j koje si dao Mojsiju, sluzi svojemu.^k

8 Molim te, sjeti se!^l riječi koju si zapovjedio Mojsiju, sluzi svojemu: 'Ako budete postupali nevjerno, ja ću vas rasiјati među narode.^m **9** A kad se potom vratite k meniⁿ i počnete držati moje zapovijedi^o i postupati po njima,^p budu li neki od vas rasiјani i nakraj neba, odande ću ih sakupiti^r i odvesti^s na mjesto koje sam izabrao da ondje prebiva ime moje.^t **10** A oni su tvoji slugu^u i tvoj narod,^v koji si otkupio silom

Ne 1:1* Nakon izgnanstva u Babilon tako se zvao 9. mjesec židovskoga lunarnog kalendara. Vidi dodatak 14. 5* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

g Ne 9:34; Ps 106:6; Sf 3:7; h 3Mo 27:34; 4Mo 36:13; Ps 119:4; 15Mo 12:1; j 5Mo 4:1; k 5Mo 4:5; l Ps 119:49; Lk 1:72; m 3Mo 26:33; 5Mo 4:27; 5Mo 28:64; n 5Mo 4:29; o 5Mo 30:2; p Jr 29:13; r 5Mo 30:4; Ps 106:47; Iza 11:12; Jr 12:15; s Jr 3:14; t 5Mo 12:5; Ps 132:13; u 3Mo 25:42; v 5Mo 9:29.

svojom velikom^a i rukom svojom jakom.^b **11** O, Jehova, molim te da uho tvoje pazi na molitvu sluga tvojega i na molitvu^c slugu tvojih koji se od svega srca boje imena tvojega!^d Molim te, pomози danas sluzi svojemu da uspije^e i danj da mu se ovaj čovjek smiluje!^f

A ja sam bio kraljev peharnik.^g

2 Dogodilo se mjeseca nisa-na,^h dvadeseteⁱ godine kralja Artakserksa,^j da je vino stajalo pred njim. Ja sam kao i obično uzeo vino i dao ga kralju.^k A nikada prije nisam bio tužan pred njim.^l **2** Zato me kralj upitao: “Zašto ti je lice tužno,^m a nisi bolestan? To nije ništa drugo nego tuga u srcu.”ⁿ A ja sam se vrlo uplašio.

3 I rekao sam kralju: “Neka je kralj živ dovijeka!^o Kako mi lice ne bi bilo tužno kad je grad^p gdje su grobovi praotaca mojih^r opustošen, a vrata su mu vatrom spaljena?”^s **4** A kralj mi je odgovorio: “Što, dakle, tražiš?”^t Uto sam se pomolio^u Bogu nebeskome,^v **5** a onda sam rekao kralju: “Ako je kralju po volji^z i ako ti je mio sluga tvoj,^a pošalj me u Judu, u grad gdje su grobovi praotaca mojih da ga obnovim.”^b **6** A kralj me upitao pred kraljicom, ženom svojom, koja je sjedila pored njega: “Koliko će trajati tvoj put i kad ćeš se vratiti?” I kad sam mu naveo vrijeme,^c kralju je bilo po volji^d da me pusti.

Ne 2:1* Nakon izgnanstva u Babilon tako se zvao 1. mjesec židovskog lunarnog kalendara. Vidi dodatak 14.

1. poglavlje

- a 5Mo 7:8
5Mo 15:15
- b 5Mo 5:15
5Mo 9:26
- c Izr 15:8
Izr 15:29
Jk 5:16
- d Iza 26:8
- e Ezr 7:6
Ps 118:25
- f 1Kr 8:50
Ps 106:46
Izr 21:1
- g Ne 2:1

2. poglavlje

- h 2Mo 12:2
Es 3:7
- i Ne 1:1
- j Ezr 7:1
Ne 13:6
- k Ne 1:11
- l Es 4:2
- m 1Mo 40:7
n Izr 15:13
- o 1Kr 1:31
Da 2:4
- p Ne 1:3
Ps 137:5
- r Ne 3:16
- s Ne 1:3
- t Es 5:3
Es 7:2
- u 1Sa 1:13
Izr 3:6
Flp 4:6
- v Ezr 5:11
z Ezr 5:17
Es 1:19
- a Es 7:3
Izr 3:4
- b Da 9:25
- c Ne 5:14
Ne 13:6
- d Ne 1:11
Iza 65:24

Desni stupac

- a Ezr 7:21
Ne 2:9
- b Ezr 5:3
Ne 3:7
- c Jš 1:4
- d Ne 7:2
- e 1Lje 29:1
Ezr 1:3
- f Ne 1:3
Ne 2:17
- g Ezr 7:6
Izr 21:1
- h Ezr 5:3
- i Ne 2:19
Ne 4:1
Ne 6:2
- j Jš 16:3
Jš 16:5
- k Ne 4:3
Ne 6:14
Ne 13:7
- l Ne 13:1
- m Ps 112:10
- n Pr 3:7
Am 5:13
Mt 10:16
- o Ps 51:18
Ps 122:6
- p 2Lje 26:9
Ne 3:13
- r Ne 3:13
- s Ne 1:3

7 I još sam rekao kralju: “Ako je kralju po volji, neka mi se daju pisma^a za upravitelje^b s onu stranu Rijeke^{*c} da me pustite da prođem dok ne stignem u Judu, **8** a i pismo za Asafa, čuvara kraljeve šume, da mi dade drva za gradnju vrata na Utvrđi^{*d} uz hram,^e za gradski zid^f i za kuću u kojoj ću ja živjeti.” I kralj mi ih je dao, jer je dobra ruka Boga mojega bila nada mnom.^g

9 I tako sam došao k upraviteljima^h s onu stranu Rijeke i dao im kraljeva pisma. A kralj je poslao sa mnom još i vojne zapovjednike i konjanike. **10** Kad su Sanbalatⁱ Horonjanin^j i sluga Tobija^k Amonac^l čuli za to, bilo im je vrlo mrsko^m što je došao čovjek da se pobrine za dobro sinova Izraelovih.

11 Na koncu sam došao u Jeruzalem i ostao ondje tri dana. **12** Potom sam ustao noću, ja i nekoliko ljudi sa mnom, ali nikome nisam govorioⁿ što mi je Bog moj stavio u srce da učinim za Jeruzalem.^o A nisam imao druge životinje osim one na kojoj sam jahao. **13** I izašao sam noću na Dolinska vrata^p prema Izvoru velike zmije i krenuo prema Smetlišnim vratima.^{*r} Pritom sam pregledavao jeruzalemske zidine,^s što su bile srušene, i vrata^t njegova, što su bila vatrom spaljena. **14** I prošao sam dalje do Izvorskih vrata^u

t Tu 1:4; Tu 2:9; u Ne 3:15; Ne 12:37.

Ne 2:7* To jest Eufrata. **8*** Nalazila se sjeverozapadno od obnovljenog hrama. **13*** Ili: “Vratima smetlišnoga pepela”.

i do Kraljeva jezerca, no ondje nije bilo mjesta da prođe životinja na kojoj sam jahao. **15** Ali nastavio sam se noću uspinjati strminom što se uzdiže iz doline^a i dalje pregledavati zid. Potom sam se vratio i ušao na Dolinska vrata,^b i tako sam došao natrag.

16 A namjesnici^c nisu znali kamo sam išao i što sam radio, jer do tada još ništa nisam rekao ni Židovima ni svećenicima ni dostojanstvenicima ni namjesnicima ni ostalima koji su obavljali posao. **17** Na koncu sam im rekao: "Vidite da smo u teškoj stanju: Jeruzalem je opustošen, a vrata su mu vatrom spaljena. Hajde da obnovimo jeruzalemski zid, da više ne budemo na porugu!"^d

18 I ispričao sam im kako je dobra ruka^e Boga mojega bila nada mnogim,^f a prenio sam im i riječi koje mi je kralj kazao.^g A oni su nato rekli: "Ustanimo i gradimo!" I tako su ojačali ruke svoje za dobro djelo.^h

19 A kad su to čuli Sanbalatⁱ Horonjanin, sluga^j Tobija^k Amonac^l i Gešem^m Arapin,ⁿ stali su nam se rugati^o i prezirati nas, govoreći: "Što to radite? Zar se protiv kralja bunite?"^p **20** A ja sam im odgovorio: "Sâm Bog nebeski^r dat će nam da uspijemo,^s a mi, sluge njegovi, ustat ćemo pa ćemo graditi. Ali vi nemate ni dijela^t ni prava ni spomena^u u Jeruzalemu."

3 Tada je ustao veliki svećenik Elijašib^v i braća njegova, svećenici, i stali su graditi

2. poglavlje

- a 2Sa 15:23
- lv 18:1
- b Ne 2:13
- c Ne 4:14
- Ne 7:5
- d Ne 1:3
- Jr 24:9
- Eze 5:14
- e Ezi 7:6
- Ezi 7:28
- f Ne 2:8
- g Da 9:25
- h Ezi 6:22
- Hg 1:14
- i Ne 2:10
- j Izr 30:22
- k Ne 6:14
- l Ne 13:1
- m Ne 6:1
- n Ne 4:7
- o Job 30:1
- Ps 79:4
- Ps 80:6
- p Ne 6:6
- r Ezi 1:2
- Ezi 5:11
- Ezi 7:23
- s Ps 122:6
- Ps 127:1
- t Ezi 4:3
- 2Ko 6:14
- u 2Mo 28:29

3. poglavlje

- v Ne 12:10
- Ne 13:4
- Ne 13:28

Desni stupac

- a Iv 5:2
- b Ne 12:30
- c Ne 12:39
- d Jr 31:38
- Za 14:10
- e Ezi 2:34
- f 2Lje 33:14
- Sf 1:10
- g Ne 2:8
- h Ne 7:1
- i 2Lje 14:7
- j Ne 3:21
- k Ezi 8:33
- l Ne 3:30
- Ne 6:18
- m Ne 3:27
- Am 1:1
- n Su 5:23
- Lk 11:23
- 1Ti 6:17
- o Ne 12:39
- p Ne 3:3
- r Js 9:27
- 2Sa 21:2
- s 1Lje 27:30
- t Js 10:2
- u Js 18:26
- 2Lje 16:6
- Jr 40:6
- v Ne 2:9
- z 1Mo 15:18
- a Ne 3:31
- b 2Mo 30:25
- 1Lje 9:30
- c 2Kr 14:13
- Ne 12:38
- d Ne 3:23
- Ne 3:28

Ovčja vrata.^a Posvetili su ih^b i postavili krila njihova, posvetili su taj dio zida sve do Kule Meaha^c i do Hananelove kule.^d **2** Do njih su gradili ljudi iz Jerihona,^e a do njih je gradio Zakur, sin Imrijeva.

3 A Riblja vrata^f gradili su sinovi Hasenaahovi. Izradili su okvir od drva,^g a onda postavili vratna krila,^h klinove i zasune.ⁱ **4** Do njih je popravljao Meremot,^j sin Urije,^k sina Hakosova, do njega je popravljao Mešulam,^l sin Berekije, sina Mežezabelova, a do njega je popravljao Sadok, sin Baanin. **5** Do njega su popravljali Teokoanci,^m ali uglednici njihoviⁿ nisu prignuli šiju svoju na službu gospodarima svojim.

6 Vrata staroga grada^o popravljao je Jojada, sin Paseahov, i Mešulam, sin Besodejin. Oni su izradili okvir od drva, a onda postavili vratna krila, klinove i zasune.^p

7 Do njih su popravljali Melatija Gibeonjanin^r i Jadon Meronočanin,^s ljudi iz Gibeona^t i Misper,^u koji su bili pod vlašću upravitelja^v s onu stranu Rijeke.^z **8** Do njih je popravljao Uziel, sin Harhajin, jedan od zlatara,^a a do njega je popravljao Hananija, jedan od pomastara.^b Oni su popločili Jeruzalem sve do Širokog zida.^c

9 A do njih je popravljao Refaja, sin Hurov, knez polovine jeruzalemskog okruga. **10** Do njega je popravljao Jedaja, sin Harumafov, pred svojom kućom,^d a do njega je popravljao Hatuš, sin Hašabnejin.

11 Daljnji dio koji je mjerom bio određen, uključujući

i Kulu krušnih peći,^a popravljali su Malkija, sin Harimov,^b i Hašub, sin Pahat-Moabov.^c **12** Do njih je popravljao Šalum, sin Halohesev, knez^d polovine jeruzalemskog okruga, on i kćeri njegove.

13 Dolinska vrata^e popravljali su Hanun i stanovnici Zanoaha.^f Oni su ih izgradili, a onda postavili krila njihova, klinove^g i zasune.^h Usto su izgradili i tisuću lakata* zida sve do Smetlišnih vrata.ⁱ **14** A Smetlišna vrata popravljao je Malkija, sin Rekabov, knez okruga Bet-Hakerema.^j On ih je izgradio i postavio krila njihova, klinove i zasune.

15 A Izvorska vrata^k popravljao je Šalun, sin Kolhazin, knez okruga Misper.^l On ih je izgradio, natkrio i postavio krila njihova,^m klinove i zasune. Usto je izgradio i zid kod Kanalskog jezercaⁿ uz Kraljev vrt^o do Stepnica^p što silaze iz Davidova grada.^r

16 Za njim je popravljao Nehemija, sin Azbukov, knez polovine okruga Bet-Sura,^s sve do mjesta nasuprot Davidovim grobnicama^t i do umjetnog jezera^u i Kuće junaka.^v

17 Za njim su popravljali leviti:^z najprije Rehum, sin Banijev,^a a do njega je za svoj okrug popravljao Hašabija, knez polovine okruga Keile.^b

18 Za njim su popravljala braća njihova Bavaj, sin Henadadov, knez polovine okruga Keile.

19 A do njega je Ezer, sin Ješue,^c knez Misper,^d poprav-

3. poglavlje

- a Ne 12:38
- b Ezr 2:32
- c Ezr 2:6
- Ne 10:14
- d 2Kr 24:12
- 1Lje 28:1
- e 2Lje 26:9
- Ne 2:13
- f Jš 15:34
- Ne 11:30
- g Ne 3:3
- h Su 16:3
- 1Lje 22:3
- 2Lje 8:5
- i Ne 2:13
- j Jr 6:1
- k Ne 2:14
- Ne 12:37
- l Jš 18:26
- 1Kr 15:22
- Jr 40:6
- m Ne 3:3
- n Iza 22:9
- o Jr 39:4
- p Ne 12:37
- r 2Sa 5:7
- s Jš 15:58
- 2Lje 11:7
- t 1Kr 2:10
- 2Lje 16:14
- u Ne 2:14
- v Pj 3:7
- z 1Lje 23:28
- a Ne 8:7
- Ne 9:5
- b Jš 15:44
- 1Sa 23:1
- 1Lje 4:19
- c Ezr 2:40
- Ne 10:9
- d Ne 3:15

Desni stupac

- a 2Lje 26:9
- Ne 3:24
- b Ezr 10:28
- c Pr 9:10
- Ri 12:11
- Kol 3:23
- d Ne 3:1
- Ne 13:4
- e Ezr 8:33
- f 1Mo 13:10
- 5Mo 34:3
- 1Kr 7:46
- g Ne 3:19
- h 2Sa 5:11
- 2Sa 7:1
- Ne 12:37
- i Jr 37:21
- j Ezr 2:3
- k Jš 9:23
- 1Lje 9:2
- Ezr 2:43
- Ezr 8:17
- Ezr 8:20
- l 2Lje 27:3
- 2Lje 33:14
- Ne 11:21
- m Ne 8:1
- Ne 12:37
- n Ne 3:5
- o Jr 31:40

ljao daljnji dio nasuprot usponu kojim se ide do Oružarnice, kod Potpornja.^{*a}

20 Za njim je Baruh, sin Zabajev,^b marljivo radio^c i popravljao daljnji dio, od Potpornja do ulaza u kuću velikog svećenika Elijašiba.^d

21 Za njim je Meremot, sin Urije,^e sina Hakosova, popravljao daljnji dio, od ulaza u Elijašibovu kuću do kraja Elijašibove kuće.

22 Za njim su popravljali svećenici, ljudi iz Jordanske doline.^{*f} **23** Za njima su popravljali Benjamin i Hašub, pred svojim kućama. Za njima je popravljao Azarija, sin Maaseje, sina Ananijina, uz svoju kuću. **24** Za njim je Binuj, sin Henadadov, popravljao daljnji dio od Azarijine kuće do Potpornja^g i do ugla.

25 Za njim je Palal, sin Uzajev, popravljao nasuprot Potpornja i gornje kule što se izdiže iznad kraljevskoga dvora,^h a nalazi se uz Stražarsko dvorište.ⁱ Za njim je bio Pedaja, sin Parošev.^j

26 A netini^{*k} koji su živjeli na Ofelu^l popravljali su sve do mjesta nasuprot Vodenim vratima^m na istoku i do isturene kule.

27 Za njima su Tekoanciⁿ popravljali daljnji dio nasuprot velikoj isturenoj kuli, sve do Ofelskog zida.

28 Poviše Konjskih vrata^o popravljali su svećenici, svaki pred svojom kućom.

Ne 3:19* Ili: "Spoja na zidinama; Ugla". **22*** Vidi bilješku za 1Mo 13:10. **26*** Vidi bilješke za 4Mo 3:9 i 1Lje 9:2.

Ne 3:13* Otrpriklike 445 metara. Vidi do-datak 13.

29 Za njima je popravljao Sadok,^a sin Imerov, pred svojom kućom.

Za njim je popravljao Šemaja, sin Šekanijin, čuvar Istočnih vrata.^b

30 Za njim su Hananija, sin Šelemijin, i Hanun, šesti sin Salafov, popravljali daljnji dio.

Za njima je popravljao Mešulam,^c sin Berekijin, nasuprot svojem stanu.

31 Za njim je Malkija, koji je pripadao zlatarskoj udruzi,^d popravljao sve do prebivališta netina^e i trgovaca,^f nasuprot Nadgledničkim vratima, i do gornje sobe na uglu.

32 A između gornje sobe na uglu i Ovčjih vrata^g popravljali su zlatari i trgovci.

4 A kad je Sanbalat^h čuo da obnavljamo zid, razgnjevio seⁱ i silno razljutio. I rugao se^j Židovima 2 te je ovako rekao pred braćom svojom^k i pred vojskom samarijskom: "Što to rade ti jadni Židovi? Zar misle da će uspjeti? Hoće li prinostiti žrtve?^l Hoće li sve u jedan dan završiti? Hoće li iz gomile praha^m u život vratiti kamenje spaljeno?"

3 A Tobijaⁿ Amonac^o stajao je uz njega, pa je rekao: "Da se lisica^p zaleti u kameni zid koji grade, srušila bi ga!"

4 Čuj,^r Bože naš, kako smo prezreni!^s Obrati rujanje njihovo^t na glavu njihovu i daj da budu plijen i neka postanu zarobljenici u tuđoj zemlji!

5 Nemoj pokriti prijestup njihov^u i grijeh njihov nemoj izbrisati pred sobom, jer vrijeđaju graditelje!

3. poglavlje

- a Ne 13:13
- b 1Lje 9:18
- 1Lje 26:14
- 2Lje 31:14
- c Ne 6:18
- d Ne 3:8
- e Ne 3:26
- f 1Kr 10:15
- 1Kr 10:28
- g Ne 3:1
- Ne 12:39
- Iv 5:2

4. poglavlje

- h Ne 2:10
- Ne 6:1
- Ne 13:28
- i Ps 2:1
- j He 11:36
- k Ezr 4:9
- l Ne 12:43
- m Ne 4:10
- n Ne 2:19
- Ne 6:1
- o Ne 13:1
- p Tu 5:18
- r Ps 86:6
- s Ps 123:3
- t Ps 79:12
- Izr 3:34
- u Ps 59:5
- Ps 69:27
- Jr 18:23
- 2Ti 4:14

Desni stupac

- a Ezr 5:8
- Pr 3:3
- Kol 3:23
- b Ne 2:10
- c Ne 4:3
- d Ne 2:19
- e Am 1:13
- f Jš 13:3
- Ne 13:23
- g Ps 2:2
- h Ps 50:15
- Ps 55:16
- i 2Lje 2:18
- j Ne 4:2
- k Ps 56:6
- l Pj 3:8
- m 2Lje 26:14
- n Ne 2:16
- Ne 13:17
- o Ne 7:5
- p 4Mo 14:9
- 5Mo 20:3
- Jš 1:9
- Ps 27:1
- Ri 8:31
- He 13:5
- r 5Mo 10:17
- 1Sa 4:8
- s 5Mo 7:21
- Ne 1:5
- Ps 47:2
- Ps 65:5
- t 2Sa 10:12

6 I tako smo nastavili graditi zid, i uskoro je sav zid bio dovršen do pola visine. I narod je i dalje imao volju za rad.^a

7 A kad su čuli Sanbalat,^b Tobija,^c Arapi,^d Amonci^e i stanovnici Ašdoda^f da popravljaju jeruzalemskih zidina napreduje i da su se na njima počela zatvarati porušena mjesta, vrlo su se razgnjevili. 8 I svi su zajedno skovali urotu^g da dođu i bore se protiv Jeruzalema i da me uznemiravaju. 9 A mi smo se molili^h Bogu svojem i radi njih smo postavljali stražu danju i noću.

10 Ali oni iz Jude govorili su: "Nosачeⁱ izdaje snaga, a ruševina^j je mnogo. Ne možemo dalje graditi zid."

11 A naši su neprijatelji govorili: "Neće ni znati^k ni vidjeti dok ne dođemo među njih, pa ih pobijemo i prekinemo posao."

12 I kad bi god došli Židovi što su živjeli blizu njih, po deset bi nam puta rekli: "Doći će neprijatelji iz svih krajeva u kojima živimo, a u koje ćete se i vi vratiti."

13 Zato sam postavio ljude na najnižim mjestima iza zida, na izloženim mjestima. Postavio sam ih po porodicama njihovim s mačevima,^l kopljima^m i lukovima. 14 Čim sam vidio da se boje, ustao sam i rekao dostojanstvenicima,ⁿ namjesnicima^o i ostalome narodu: "Ne bojte ih se!^p Mislite na Jehovu, velikog^r Boga koji ulijeva strah,^s i borite se za braću svoju,^t za sinove svoje i kćeri svoje, za žene svoje i domove svoje."

15 A naši su neprijatelji čuli da smo to doznali — jer je pravi Bog osujetio njihovu namjeru^a i svi smo se vratili k zidu, svaki na svoj posao — 16 i od toga je dana polovina mojih momaka^b obavljala posao, a polovina je nosila koplja, štitove, lukove i oklope.^c A knezovi^d su stajali iza svega doma Judina. 17 Oni koji su gradili zid i oni koji su nosili teret jednom su rukom obavljali posao, a drugom su držali koplje.^e 18 I svaki je graditelj imao mač pripisan uz bok^f i tako je gradio,^g a onaj koji je puhao u rog^h stajao je uz mene.

19 A ja sam rekao dostojanstvenicima, namjesnicimaⁱ i ostalome narodu: “Posao je velik i obiman, a mi smo se raširili po zidu, daleko jedan od drugoga. 20 S kojega mjesta čujete zvuk roga, ondje se skupite k nama! Bog naš borit će se za nas!”^j

21 I dok smo mi obavljali posao, druga je polovina držala koplja od rane zore pa dok se nisu pojavile zvijezde. 22 U to sam vrijeme još rekao narodu: “Neka svaki sa slugom svojim noći u Jeruzalemu.^k Noću neka nam čuvaju stražu, a danju neka rade.” 23 A ja^l i braća moja^m i sluge mojeⁿ i stražari^o što su me pratili nismo skidali odjeće svoje i svaki je držao koplje^p svoje u desnoj ruci.

5 I podigla se velika vika^r među ljudima i ženama njihovim protiv njihove židovske braće.^s 2 Jedni su govorili: “Sinove svoje i kćeri svoje dajemo u zalog da bismo mogli

4. poglavlje

- a 2Sa 17:14
Ps 33:10
- b Ne 5:16
- c 2Lje 26:14
- d Ezr 10:14
Ne 11:1
- e 2Lje 23:10
2Lje 32:5
Mt 10:16
Flp 1:28
- f 2Sa 20:8
- g Da 9:25
- h 4Mo 10:9
2Lje 13:12
Izr 20:18
- i Ne 2:16
Ne 7:5
- j 5Mo 1:30
Jš 23:10
- k Ne 4:6
- l Ne 10:1
- m Ne 4:14
- n Ne 5:10
Ne 13:19
- o 1Lje 11:25
- p 2Lje 23:9
2Lje 23:10

5. poglavlje

- r 5Mo 15:9
Izr 21:13
Lk 18:7
- s Mt 2:2

Desni stupac

- a 1Mo 47:19
- b 1Mo 47:20
- c Ne 9:37
- d 5Mo 28:48
- e 2Sa 5:1
- f 2Mo 21:7
5Mo 15:12
2Kr 4:1
Izr 22:7
Mt 18:25
- g 3Mo 19:15
3Mo 19:17
2Lje 19:6
1Ti 5:20
Tit 2:15
- h 2Mo 22:25
3Mo 25:36
5Mo 23:19
Ps 15:5
Eze 22:12
- i Izr 27:5
- j 3Mo 25:48
- k 3Mo 25:35
5Mo 15:7
Jr 34:9
- l Job 29:10
Job 32:15
- m 1Sa 2:24
Iza 58:7
- n 3Mo 25:36
Ne 5:15
Job 28:28
Izr 8:13
Pr 8:12
Mt 1:6
- o 5Mo 8:18
- p 1Pe 2:12
- r Eze 36:20
- ri 2:24
- s Ne 5:7
Eze 18:8
Eze 18:13
- t Ne 5:3

pribaviti žita da jedemo i ostanemo na životu.”^a 3 Drugi su govorili: “Svoja polja, vinograde i kuće dajemo u zalog^b da bismo mogli pribaviti žita dok traje ova glad.” 4 Drugi su opet govorili: “Pozajmili smo novac založivši svoja polja i vinograde^c da platimo kralju danak.^d 5 A tijelo je naše kao i tijelo braće naše,^e sinovi su naši kao i sinovi njihovi, ali mi svoje sinove i kćeri moramo davati u ropstvo,^f i neke su kćeri naše već robinje. Ruke su naše nemoćne, jer naša polja i vinogradi pripadaju drugima.”

6 A ja sam se vrlo razljutio kad sam čuo viku njihovu i te riječi njihove. 7 Pošto sam promislio, stao sam prekoravati^g dostojanstvenike i namjesnike: “Vi uzimate kamate, i to lihvarske,^h svaki od brata svojega.”

Zatim sam zbog njih sazvao veliki skup.ⁱ 8 I rekao sam im: “Mi smo učinili sve što smo mogli da otkupimo^j svoju židovsku braću koja su bila prodana drugim narodima. Pa zar ćete vi sada prodavati braću svoju,^k pa da ih mi opet otkupljujemo?” Nato su ušutjeli i nisu znali što bi odgovorili.^l 9 A ja sam nastavio: “Nije dobro to što radite.^m Ne biste li trebali hoditi u strahuⁿ pred Bogom našim^o da nam se ne bi rugali^p narodi, neprijatelji naši?”^r 10 I ja i braća moja i sluge moje dajemo im novac i žito u zajam. Ali, molim vas, prestanimo posuđivati uz kamate!^s 11 Molim vas, vratite im još danas njihova polja,^t vinograde, maslinike i kuće te

stoti dio* od novca, od žita, od mladoga vina i od ulja što uzimate od njih kao kamate!”

12 A oni su odgovorili: “Vratit ćemo^a i nećemo od njih ništa tražiti.^b Učinit ćemo točno onako kako si rekao.”^c Tada sam pozvao svećenike i zakleo ih da učine po toj riječi.^d

13 I pošto sam istresao njedra svoja, rekao sam: “Tako neka pravi Bog istrese iz kuće njegove i iz stečena imetka njegova svakog čovjeka koji se ne bude držao ove riječi. Tako neka bude istresen i ostane bez ičega!” Nato je sva zajednica* rekla: “Neka bude tako!”^e I stali su hvaliti Jehovu.^f I narod je učinio po toj riječi.^g

14 Osim toga, od dana kad me postavio za upravitelja^h u zemlji Judinoj, od dvadeseteⁱ do trideset i druge^j godine kralja Artakserksa,^k to jest dvanaest godina, ni ja ni braća moja nismo jeli kruha upraviteljskoga.^l **15** A prijašnji upravitelji, moji pret hodnici, stavljali su težak teret na narod i svakog su dana uzimali od njega četrdeset šekela* srebra za kruh i vino. A i njihovi su sluge tlačili narod.^m Ali ja nisam tako učinioⁿ zbog straha pred Bogom.^o

16 Usto sam i pomagao u poslu^p oko ovoga zida. I svi moji sluge bili su okupljeni ondje na poslu, a ni jedne njihove nismo stekli.^r **17** Za mojim je stolom bilo stotinu i pedeset Židova i namjesnika,

Ne 5:11* Ili: “jedan posto”, koji su uzimali mjesečno. **13*** Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **15*** Šekel je težio 11,4 grama. Vidi dodatak 13.

5. poglavlje

- a Lk 19:8
- b Ps 37:26
Ps 112:5
Izr 19:17
Izr 28:8
Lk 6:35
- c Ezr 10:12
- d 5Mo 17:9
Ezr 10:5
- e 5Mo 27:26
- f Ps 148:1
- g Ps 76:11
Ps 119:106
Pr 5:5
- h Ne 10:1
i Ne 2:1
- j Ne 13:6
- k Ezr 8:1
- l 1Ko 9:4
1Ko 9:15
2So 3:8
- m Izr 29:2
- n 2Ko 11:9
2Ko 12:14
- o Ne 5:9
Ps 112:1
Ps 147:11
Izr 16:6
Pr 12:13
- p 1Pe 5:3
- r Dj 20:33
2Ko 12:17

Desni stupac

- a 2Sa 9:7
Ps 37:21
Iza 32:8
Flp 2:4
1Pe 4:9
- b Pr 9:7
Pr 10:19
- c Ne 13:14
Ne 13:31
Ps 18:24
Ps 106:4
Ml 3:16
- d Iza 38:3
- e He 6:10

6. poglavlje

- f Ne 2:10
- g Ne 4:3
- h Ne 2:19
- i Ne 4:7
- j Ne 4:6
Da 9:25
- k Ne 3:1
- l Ne 3:3
- m 1Mo 4:8
2Sa 3:27
2Sa 20:9
Izr 26:24
- n 1Lje 8:12
Ne 11:35
- o Ps 12:2
Ps 37:12
Ps 37:32
- p Izr 14:15
Mt 10:16
- r Pr 9:10
- s Ri 12:11
- t Ne 2:10
- u Ne 2:19
- v Ezr 4:15
- z Lk 23:2

uz one što su dolazili k nama iz okolnih naroda.^a **18** I svakodnevno se za mene pripremalo jedno govodo, šest biranih ovaca i ptice, a svakih deset dana donosilo se obilje svakovrsnog vina.^b A uz to nisam tražio kruha upraviteljskoga, jer je teška služba bila na ovome narodu. **19** Sjeti me se,^c Bože moj, po dobru^d zbog svega što sam učinio za ovaj narod!^e

6 A kad su čuli Sanbalat,^f Tobija,^g Gešem^h Arapinⁱ i ostali neprijatelji naši da sam obnovio zid^j i da u njemu nije dan dio nije ostao porušen — iako do tog vremena još nisam bio postavio krila^k na gradskim vratima^l — **2** Sanbalat i Gešem odmah su mi poslali poruku u kojoj je stajalo: “Dodi da se nademo^m u selima u dolini kod Ona.”ⁿ Ali oni su mi smišljali zlo.^o **3** Stoga sam im poslao glasnike^p s ovim odgovorom: “U velikom sam poslu^r i ne mogu doći. Posao bi stao kad bih ga ostavio i otišao k vama.”^s **4** I tako su mi četiri puta slali istu poruku, a ja sam im odvrtao istim riječima.

5 Na koncu je Sanbalat^t po peti put poslao k meni svoga slugu s istom porukom, s otvorenim pismom u ruci.

6 U njemu je pisalo: “Čuje se među narodima, a i Gešem^u to potvrđuje, da ti i Židovi spremate pobunu.^v Zato i gradite zid, a govori se i da ćeš im ti biti kralj.^z **7** Čak si i proroke postavio da razglašuju o tebi u Jeruzalemu i da kažu: ‘Juda ima kralja!’ Sada će glas o tome doći kralju do ušiju.

Zato dođi sada da se posavjetujemo!"^a

8 Ali ja sam mu poslao ovaj odgovor: "Nije se dogodilo onako kako ti kažeš,^b nego ti to izmišljaš u srcu svojem."^c

9 Jer su nas svi oni pokušali zaplašiti, govoreći: "Klonut će im ruke^d od posla pa ga neće dovršiti." A sada, Bože, ojačaj ruke moje!^e

10 I otišao sam u kuću Šemaje, sina Delaje, sina Mehetabelova, koji se bio ondje zatvorio.^f I on je rekao: "Nadimo se^g u domu pravoga Boga, unutar hrama,^h i zatvorimo vrata hrama, jer će doći da te ubiju. Noćuⁱ će doći da te ubiju."

11 A ja sam odgovorio: "Zar da bježi čovjek kao što sam ja?^j Kako bi netko kao ja mogao ući u hram i ostati živ?^k Ja neću ući!" **12** Stoga sam is-tražio stvar, i gle, nije ga poslao Bog,^l nego je objavio^m proročanstvo protiv mene jer su ga Tobija i Sanbalatⁿ unajmili.^o **13** A unajmili^p su ga zato da bih se ja uplašio^r i onako učinio te sagriješio,^s pa bi im zao glas o meni^t poslužio da me osramote."^u

14 Sjeti se,^v Bože moj, Tobije^z i Sanbalata po ovim djelima njihovim, a i proročice^a Noadije i ostalih proroka koji su me neprestano pokušavali uplašiti.

15 Na koncu je zid^b bio dovršen dvadeset i petoga dana elula,^{*} za pedeset i dva dana.

16 A kad su to čuli svi neprijatelji naši^c i kad su to vidje-

Ne 6:15* Nakon izgnanstva u Babilon tako se zvao 6. mjesec židovskoga lunarnog kalendara. Vidi dodatak 14.

6. poglavlje

- a Izr 26:24
Dj 23:15
- b Dj 24:13
Dj 25:7
- c Job 13:4
Ps 36:3
Ps 38:12
Ps 52:2
Mt 12:34
Iv 8:44
- d 2Lje 15:7
Ezr 4:4
Iza 35:3
Jr 38:4
- e 1Sa 30:6
Ps 56:3
Ps 68:35
Ps 138:3
Iza 41:10
- f Eze 3:24
g Am 3:3
- h 1Kr 6:5
2Kr 11:3
- i Iv 3:20
- j Izr 28:1
- k 4Mo 1:51
4Mo 18:7
2Lje 26:19
- l 5Mo 18:20
Jr 14:14
- m Ps 12:2
Ps 120:2
- n Ne 2:10
- o Izr 11:9
Eze 13:19
- p Mi 3:11
- r Iza 51:12
Eze 2:6
- s Jk 4:17
- t Izr 22:1
Pr 7:1
- u Ps 36:11
Mt 22:15
- v Ne 4:4
- z Ne 4:3
- a Eze 13:17
- b Ne 4:1
- c Ne 2:10
Ne 4:7

Desni stupac

- a Ps 129:5
- b Ne 5:7
- c Ne 2:10
- d Ezr 2:5
Ne 7:10
- e Ne 3:4
- f Izr 28:4
Iv 15:19
1Iv 4:5
- g Ne 6:9
Ne 6:13

7. poglavlje

- h Ne 2:17
Ne 6:15
Da 9:25
- i Ne 3:1
Ne 3:6
Ne 3:13
- j 1Lje 26:1
1Lje 26:12
Ezr 2:42
- k 1Lje 9:33
Ezr 2:41
- l 1Lje 23:28
Ezr 3:8
- m Ne 1:2
- n 2Lje 17:12
2Lje 26:9
Ne 2:8
Dj 23:10

li svi narodi oko nas, srušilo se pouzdanje njihovo i shvatili su da je Bog naš^a učinio to djelo.

17 U onim su danima dostojanstvenici^b Judini pisali brojna pisma Tobiji,^c a Tobijina su pisma stizala njima. **18** Naime, mnogi su u Judi zakletvom bili s njim vezani, jer je on bio zet Šekanje, sina Arahova,^d a Johanan,^{*} sin njegov, uzeo je kćer Mešulama,^e sina Bere-kijina. **19** I stalno su preda mnogom govorili dobro o njemu,^f a moje su riječi stalno prenosili njemu. A Tobija je slao pisma da me uplaši.^g

7 A kad je zid bio obnovljen,^h odmah sam namjestio vratna krila.ⁱ Potom su bili postavljene vratari,^j pjevačik^k i leviti.^l **2** Zapovjedništvo nad Jeruzalemom povjerio sam Hananiju,^m bratu svojem, i Hananiji, knezu Utvrde,ⁿ jer je on bio čovjek pouzdan^o i bojao se^p pravoga Boga više od mnogih drugih. **3** I rekao sam im: "Jeruzalemska vrata^r ne smiju se otvarati dok sunce ne ogrije. I dok vratari stoje ondje, neka zatvore vrata i navuku zasun.^s I neka Jeruzalemljani stražare, svaki na svojem mjestu i svaki pred svojom kućom."^t **4** A grad je bio prostran i velik, ali u njemu je živjelo malo ljudi^u i kuće još nisu bile sagrađene.

5 A Bog moj dao mi je u srce^v da sakupim dostojanstvenike, namjesnike i narod

^o Ps 101:6; Izr 28:20; Dj 6:3; 1Ko 4:2; ^p 2Mo 18:21; 2Sa 23:3; Ne 5:15; Izr 8:13; Iza 33:6; ^r Ne 2:13; Ne 12:39; ^s Ne 13:19; ^t Ps 127:1; ^u Ne 11:1; ^v Ezr 7:27.

Ne 6:18* Ili: "Jehohanana".

da se upišu u rodoslovni popis.^a Tada sam našao knjigu rodoslovlja^b onih koji su se prije vratili i u njoj sam našao zapisano:

6 Ovo su sinovi one pokrajine,^c izgnanici koji su otišli iz zarobljeništva,^d koje je Nebukadnezar,^e kralj babilonski, odveo u izgnanstvo,^f a koji su se kasnije vratili u Jeruzalem i u Judu, svaki u svoj grad,^g **7** oni koji su pošli sa Zerubabelom,^h Ješuom,ⁱ Nehemijom, Azarijom, Raamijom, Nahamijem, Mordokajem,^j Bilšanom, Misperetom, Bigvajem, Nehumom i Baanahom.

Ovo je broj ljudi od naroda Izraelova: **8** sinova Paroševih^k dvije tisuće stotinu sedamdeset i dva; **9** sinova Šefatijinih^l tri stotine sedamdeset i dva; **10** sinova Arahovih^m šest stotina pedeset i dva; **11** sinova Pahat-Moabovih,ⁿ od sinova Ješuinih i Joabovih,^o dvije tisuće osam stotina i osamnaest; **12** sinova Elamovih^p tisuću dvije stotine pedeset i četiri; **13** sinova Zatuovih^r osam stotina četrdeset i pet; **14** sinova Zakajevih^s sedam stotina i šezdeset; **15** sinova Binujevih^t šest stotina četrdeset i osam; **16** sinova Bebajevih^u šest stotina dvadeset i osam; **17** sinova Azgadovih^v dvije tisuće tri stotine dvadeset i dva; **18** sinova Adonikamovih^z šest stotina šezdeset i sedam; **19** sinova Bigvajevih^a dvije tisuće šezdeset i sedam; **20** sinova Adinovih^b šest stotina pedeset i pet; **21** sinova Ate-

7. poglavlje

- a 1Lje 9:1
Ezr 2:62
- b 1Lje 4:33
1Lje 5:1
- c Ezr 5:8
Es 9:30
- d Ne 1:3
- e 2Kr 25:1
Da 3:1
- f 2Kr 24:14
2Lje 36:20
Jr 39:9
Jr 52:15
Jr 52:28
- g Ezr 2:1
- h Ezr 1:11
Ezr 2:2
Za 4:7
Mt 1:12
- i Ezr 3:8
Ezr 5:2
Hg 1:14
Za 3:1
- j Ezr 2:2
- k Ezr 2:3
Ne 10:14
- l Ezr 2:4
- m Ezr 2:5
Ne 6:18
- n Ezr 2:6
Ezr 10:30
- o Ezr 8:9
- p Ezr 2:7
Ezr 10:26
- r Ezr 2:8
- s Ezr 2:9
- t Ezr 2:10
Ezr 10:34
- u Ezr 2:11
- v Ezr 2:12
- z Ezr 2:13
- a Ezr 2:14
- b Ezr 2:15

Desni stupac

- a Ezr 2:16
- b Ezr 2:19
Ne 10:18
- c Ezr 2:17
- d Ezr 2:18
- e Js 11:19
2Sa 21:2
Ezr 2:20
Ne 3:7
- f 1Mo 35:19
1Lje 2:51
Mt 2:6
- g 1Lje 2:54
Ezr 2:22
Jr 40:8
- h Js 21:18
Ezr 2:23
Jr 1:1
- i Ezr 2:24
- j Js 9:17
1Sa 7:2
- k Js 18:26
Ezr 2:25
- l Js 18:25
- m Ezr 2:26
- n Js 18:24
Za 14:10
o 1Sa 13:5
Ezr 2:27
- p 1Kr 12:32
Ezr 2:28
- r Js 7:2
- s Ezr 2:29
- t Ezr 2:31
- u Ezr 2:32
- v Ezr 2:34
- z Ne 11:35
- a Ezr 2:33

rovih,^a od Ezekije, devedeset i osam; **22** sinova Hašumovih^b tri stotine dvadeset i osam; **23** sinova Besajevih^c tri stotine dvadeset i četiri; **24** sinova Harifovih^d stotinu i dvanaest; **25** ljudi iz Gibiona^e devedeset i pet; **26** ljudi iz Betlehema^f i Netofe^g stotinu osamdeset i osam; **27** ljudi iz Anatota^h stotinu dvadeset i osam; **28** ljudi iz Bet-Azma- vetaⁱ četrdeset i dva; **29** ljudi iz Kirijat-Jearima,^j Kefire^k i Beerota^l sedam stotina četrdeset i tri; **30** ljudi iz Rame^m i Gebeⁿ šest stotina dvadeset i jedan; **31** ljudi iz Mikmasa^o stotinu dvadeset i dva; **32** ljudi iz Betela^p i Aja^r stotinu dvadeset i tri; **33** ljudi iz drugog Neba^s pedeset i dva; **34** sinova drugog Elama^t tisuću dvije stotine pedeset i četiri; **35** sinova Harimovih^u tri stotine i dvadeset; **36** ljudi iz Jerihona^v tri stotine četrdeset i pet; **37** ljudi iz Loda,^z Hadida^a i Ona^b sedam stotina dvadeset i jedan; **38** sinova Senaahovih^c tri tisuće devet stotina i trideset.

39 Svećenika: sinova Jeda- jed^d iz doma Ješaina devet stotina sedamdeset i tri; **40** sinova Imerovih^e tisuću pedeset i dva; **41** sinova Pašhurovih^f tisuću dvije stotine četrdeset i sedam; **42** sinova Harimovih^g tisuću i sedamnaest.

43 Levita: sinova Ješuinih i Kadmielovih,^h od sinova Hodevinih,ⁱ sedamdeset i četiri. **44** Pjevača:^j sinova Asafovih^k stotinu četrdeset i osam.

b Ne 6:2; c Ezr 2:35; d Ezr 2:36; e Ezr 2:37; f Ezr 10:22; g 1Lje 24:8; Ezr 2:39; h Ezr 3:9; i Ezr 2:40; j 1Lje 25:7; Ezr 2:41; k 1Lje 6:39.

45 Vratara:^a sinova Šalumovih,^b sinova Aterovih, sinova Talmonovih,^c sinova Akubovih,^d sinova Hatitinih i sinova Šobajevih^e stotinu trideset i osam.

46 Netina:^f sinova Sihinih, sinova Hasufinih, sinova Tabatovih,^g **47** sinova Kerosovih, sinova Siinih, sinova Padonovih,^h **48** sinova Lebaninih, sinova Hagabinih,ⁱ sinova Šalmajevih, **49** sinova Hananovih,^j sinova Gidelovih, sinova Gaharovih, **50** sinova Reajinih,^k sinova Resinovi,^l sinova Nekodinih, **51** sinova Gazamovih, sinova Uzinih, sinova Paseahovih, **52** sinova Bezajevih,^m sinova Meunimovih, sinova Nefušesimovih,ⁿ **53** sinova Bakbukovih, sinova Hakufinih, sinova Harhurovih,^o **54** sinova Baslitovih, sinova Mehidinih, sinova Haršinih,^p **55** sinova Barkosovih, sinova Siserinih, sinova Temahovih,^r **56** sinova Nesiahovih, sinova Hatifinih.^s

57 Sinova slugu Salamonovih:^t sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Peridinih,^u **58** sinova Jaalinih, sinova Darkonovih, sinova Gidelovih,^v **59** sinova Šefatijinih, sinova Hatilovih, sinova Pokeret-Hasebajimovih, sinova Amonovih.^z **60** Svih netina^a i sinova slugu Salamonovih bilo je tri stotine devedeset i dva.

61 A ovo su oni koji su pošli iz Tel-Melaha, Tel-Harše, Keruba, Adona i Imera,^b a nisu mogli kazati koji je dom otaca njihovih i koje je porijeklo njihovo, jesu li od Izraela: **62** si-

7. poglavlje

- a Ne 7:1
- b Jr 35:4
- c 1Lje 9:17
- Ne 11:19
- d Ne 12:25
- e Ezr 2:42
- f Jš 9:27
- 1Lje 9:2
- Ezr 2:58
- g Ezr 2:43
- h Ezr 2:44
- i Ezr 2:45
- j Ezr 2:46
- k Ezr 2:47
- l Ezr 2:48
- m Ezr 2:49
- n Ezr 2:50
- o Ezr 2:51
- p Ezr 2:52
- r Ezr 2:53
- s Ezr 2:54
- t 1Kr 9:21
- Ne 11:3
- u Ezr 2:55
- v Ezr 2:56
- z Ezr 2:57
- a Jš 9:23
- Ezr 2:58
- Ne 3:26
- Ne 7:46
- b Ezr 2:59

Desni stupac

- a Ezr 2:60
- b 1Lje 24:1
- c 1Lje 24:10
- Ne 3:21
- d Ezr 2:61
- e 2Sa 17:27
- 2Sa 19:31
- 2Sa 19:39
- 1Kr 2:7
- f Ezr 2:62
- g 4Mo 18:7
- h Ezr 2:63
- Ne 8:9
- Ne 10:1
- i 3Mo 2:3
- 4Mo 18:9
- j 2Mo 28:30
- 1Sa 28:6
- k 3Mo 8:8
- 5Mo 33:8
- l Ezr 2:64
- m 2Mo 21:2
- 3Mo 25:44
- n Ezr 2:65
- o Ne 7:1
- p 2Mo 15:21
- 1Sa 18:6
- 2Sa 19:35
- r Ezr 2:66
- s Ezr 2:67
- t 1Sa 8:16
- 2Sa 16:2
- u 4Mo 7:2
- Ezr 1:5
- v 4Mo 17:2
- 1Lje 23:11
- z Ezr 2:68
- a Ezr 2:63
- Ne 7:65
- b 3Mo 6:10
- Iza 22:21

novi Delajini, sinovi Tobijini, sinovi Nekodini,^a njih šest stotina četrdeset i dva. **63** A od svećenika:^b sinovi Habajini, sinovi Hakosovi^c i sinovi Barzilaja^d koji je uzeo za ženu jednu od kćeri Barzilaja^e Gileadovca, pa je bio prozvan njihovim imenom. **64** Oni su tražili po svojim rodoslovnim popisima da bi dokazali svoje porijeklo, ali nisu mogli^f i zato su bili isključeni iz svećeničke službe kao da su okaljani.^g **65** I tiršata^{*h} im je zabranio jestiⁱ od najsvetijih stvari sve dok ne stupi u službu svećenik s Urimom^j i Tumimom.^{*k}

66 Sva je zajednica ukupno brojila četrdeset dvije tisuće tri stotine i šezdeset osoba,^l **67** ne računajući njihove robove^m i robinje, kojih je bilo sedam tisuća tri stotine trideset i sedam.ⁿ Bilo je i dvije stotine četrdeset i pet pjevača^o i pjevačica.^p **68** Imali su sedam stotina trideset i šest konja te dvije stotine četrdeset i pet mulara,^r **69** četiri stotine trideset i pet deva te šest tisuća sedam stotina i dvadeset^s magaraca.^t

70 A neki od poglavara^u rodova^v priložili su za posao.^z I sâm je tiršata^a dao u riznicu tisuću drahmi zlata, pedeset zdjela te pet stotina i trideset svećeničkih haljina.^b **71** A neki od poglavara rodova dali su u riznicu za posao dvadeset tisuća drahmi^{*} zlata te dvije tisuće dvije stotine

Ne 7:65* Vidi bilješku za izraz "tiršata" u Ezr 2:63. **65*** Vidi bilješku za 2Mo 28:30. **71*** Vidi bilješku za Ezr 2:69.

mina* srebra.^a **72** A ostali je narod dao dvadeset tisuća drahmi zlata, dvije tisuće mina srebra te šezdeset i sedam svećeničkih haljina.

73 I tako su se svećenici,^b leviti, vratari, pjevači,^c neki iz naroda, netini^d i sav Izrael nastanili u svojim gradovima.^e Kad je došao sedmi mjesec,^f sinovi Izraelovi bili su u svojim gradovima.^g

8 I sav se narod sakupio kao jedan^h na trguⁱ koji je pred Vodenim vratima.^j I rekli su prepisivaču Ezri^k da doneše knjigu^l Mojsijeva zakona^m što ga je Jehova dao Izraelu.ⁿ **2** I svećenik^o Ezra je prvoga dana sedmoga mjeseca^p donio zakon pred zajednicu,^r pred muškarce, žene i sve koji su mogli razumjeti ono što su čuli.^s **3** I čitao^t je naglas iz njega na trgu koji je pred Vodenim vratima od svanuća^u do podneva, pred muškarcima, ženama i drugima koji su mogli razumjeti. I sav je narod pažljivo slušao^v čitanje knjige zakona. **4** Prepisivač Ezra stajao je na drvenom postolju,^z koje su načinili za tu priliku. Do njega su s desne strane stajali Matitija, Šema, Anaja, Urija, Hilkija i Maaseja, a s lijeve strane Pedaja, Mišael, Malkija,^a Hašum,^b Haš-Badana, Zaharija i Mešulam.

5 I Ezra je otvorio^c knjigu naočigled svega naroda, jer je bio poviše svega naroda, a kad ju je otvorio, sav je narod ustao.^d **6** Tada je Ezra

Ne 7:71* Vidi bilješku za Ezr 2:69.

7. poglavlje

- a Ezr 2:69
- b 2Lj 35:14
- c Ne 7:1
- d Ne 7:46
- e Ne 11:20
- f 3Mo 23:24
- g 1Kr 8:2
- h Ezr 3:1
- i Ezr 2:70

8. poglavlje

- h Dj 2:46
- i Jr 5:1
- j Ne 3:26
- k Ne 12:37
- k Ezr 7:6
- l 2Lj 34:15
- m 5Mo 31:9
- Jš 1:8
- 1Kr 2:3
- n 3Mo 27:34
- 4Mo 36:13
- 5Mo 28:1
- o 5Mo 17:18
- MI 2:7
- p 3Mo 23:24
- 4Mo 29:1
- 1Kr 8:2
- r 5Mo 31:12
- 2Lj 17:9
- s Ne 10:28
- t Lk 4:16
- Dj 13:15
- Dj 15:21
- u Dj 28:23
- v 5Mo 5:1
- Lk 8:18
- Dj 16:14
- Dj 17:11
- He 2:1
- z 2Lj 6:13
- a Ne 12:42
- b Ne 10:18
- c Lk 4:17
- d 1Kr 8:14

Desni stupac

- a Ps 72:18
- Ef 1:3
- Ot 4:11
- b 1Kr 8:22
- c 5Mo 27:26
- 1Ko 14:16
- d 1Lj 29:20
- 2Lj 20:18
- Ps 95:6
- e 3Mo 9:24
- Mt 26:39
- Ot 7:11
- f Ne 9:4
- g Ezr 8:33
- Ne 11:16
- h Ne 10:10
- i 3Mo 10:11
- 5Mo 33:10
- j 1Kr 8:14
- k 1Ti 4:13
- l Hb 2:2
- Lk 24:27
- Dj 8:31
- m Ne 1:1
- n Ne 7:65
- o Ezr 7:11
- p 3Mo 23:24
- 4Mo 29:1
- r 5Mo 16:14
- 5Mo 16:15
- s 2Kr 22:11
- t Es 9:19

blagoslovio Jehovu,^a Boga prvoga i velikoga, a sav je narod podignutih ruku^b odgovorio: "Amen! Amen!"^{*c} Potom su se poklonili^d i pali ničice pred Jehovom, licem k zemlji.^e **7** A leviti Ješua, Bani, Šerebija,^f Jamin, Akub, Šabetaj, Hodija, Maaseja, Kelita, Azarija, Jozabad,^g Hanan i Pelaja^h objašnjavali su zakon narodu,ⁱ a narod je stajao.^j **8** I čitali su naglas^k iz knjige, iz zakona pravoga Boga, tumačeći ga i razlažući njegov smisao. Tako su razjašnjavali pročitano.^l

9 Potom su Nehemija,^m to jest tiršata,^{*n} i svećenik Ezra,^o prepisivač, i leviti koji su poučavali narod rekli svemu narodu: "Ovaj je dan svet Jehovi, Bogu vašemu.^p Ne tugujte i ne plaćite!"^r Jer sav je narod plakao slušajući riječi zakona.^s **10** A on im je još rekao: "Idite, jedite jela najbolja i pijte slatko i šalžite darove u hrani^t onima za koje ništa nije pripremljeno, jer je ovaj dan svet Gospodinu našem! I ne budite žalosni, jer radost Jehovina vaša je utvrda!" **11** I leviti su utišavali sav narod, govoreći: "Umirite se, jer je ovaj dan svet! Nemojte biti žalosni!" **12** I sav je narod otišao da jede i pije i da šalje darove u hrani^u i da se veoma raduje,^v jer su razumjeli riječi koje su im bile objavljene.^z

13 A drugoga su se dana poglavari rodova svega naroda,

u 1Sa 1:4; Lk 11:41; Dj 2:42; v Ps 126:2; Ps 126:3; z Ne 8:8; Ps 119:130; Izr 2:10; Lk 24:32.

Ne 8:6* Hebrejska riječ "amen" znači "tako je", "neka bude tako". **9*** Vidi bilješku za Ezr 2:63.

svećenici i leviti sakupili oko prepisivača Ezre da razmatraju* riječi zakona.^a **14** I našli su zapisano u zakonu da je Jehova zapovjedio preko Mojsija^b da sinovi Izraelovi borave u sjenicama^c za vrijeme blagdana u sedmome mjesecu,^d **15** i da objave i oglaš^e po svim gradovima svojim i po Jeruzalemu:^f "Idite u brda^g i donesite grane maslinove,^h grane uljana drveća, grane mirtine, grane palmine i grane drveća lisnatog da načinite sjenice, kako je zapisano!"

16 I narod je otišao i donio grane i načinio sebi sjenice, svaki na svojem krovuⁱ i u svojim dvorištima i u dvorištima^j doma pravoga Boga i na trgu^k kod Vodenih vrata^l i na trgu kod Efrajimovih vrata.^m **17** Tako je sva zajednica onih koji su se vratili iz zarobljeništva načinila sjenice i boravila u sjenicama. A sinovi Izraelovi nisu tako činili od vremena Jošue, sina Nunova,ⁿ sve do toga dana, i veselje je njihovo bilo vrlo veliko.^o **18** I svaki se dan naglas čitala knjiga zakona pravoga Boga,^p od prvoga dana do posljednjega dana. Sedam su dana slavili blagdan, a osmoga je dana bio svečani skup, kako je bilo propisano.^r

9 Dvadeset i četvrtoga dana toga mjeseca^s sakupili su se sinovi Izraelovi posteći^t u kostrijeti^u i posuti prahom.^v **2** I rod Izraelov odvojio se^z od svih tuđinaca.^a I stajali su i

Ne 8:13* Ili: "da steknu razumijevanje". Vidi bilješku za izraz "razbortost" u Izr 1:3.

8. poglavlje

- a Ps 119:99
Kol 1:9
Kol 1:10
b Dj 15:21
Dj 28:23
c 3Mo 23:42
3Mo 16:13
Za 14:16
Iv 7:2
d 3Mo 23:34
5Mo 16:16
e 3Mo 23:4
f Iza 33:20
g 2Lje 27:4
h 5Mo 8:8
i 5Mo 22:8
Dj 10:9
j 1Kr 6:36
1Kr 7:12
2Lje 4:9
2Lje 20:5
k Ne 8:1
l Ne 3:26
Ne 8:3
m 2Kr 14:13
Ne 12:39
n Jš 1:1
He 4:8
o 5Mo 16:14
p 5Mo 31:12
r 3Mo 23:36
4Mo 29:35
Iv 7:37

9. poglavlje

- s 1Kr 8:2
t Ezr 8:21
u Es 4:3
Jn 3:5
v Jš 7:6
2Sa 1:2
Job 2:12
z Ezr 9:2
Ne 13:3
a Iza 2:6

Desni stupac

- a 3Mo 26:40
Ezr 9:6
b Ps 106:6
Izr 28:13
c Jr 3:13
Da 9:8
d Ne 8:4
e Ne 8:3
f Ne 8:8
g Da 9:20
h Ne 8:6
i Ne 8:7
j Ne 8:4
k 2Lje 20:19
Ps 77:1
l 1Lje 29:20
Ps 103:1
m Jr 33:11
Ezr 3:21
n Ps 72:19
Ps 145:1
o 5Mo 6:4
2Kr 19:19
Iza 37:16
p 1Mo 1:1
Ps 146:6
Ot 14:7
r 1Mo 2:1
Ps 148:2
Mt 26:53
s 1Mo 2:4
t Iza 45:18
u 1Mo 1:10
v 1Mo 1:20

priznavali^a grijeh^b i prijestupe otaca svojih.^c **3** Stojeći na mjestu svojem^d, tri su sata^e naglas čitali iz knjige zakona^f Jehove, Boga svojega, a onda su tri sata priznavali grijeh^g i klanjali se Jehovi, Bogu svojem^h.

4 A Ješua, Bani, Kadmiel, Šebanija, Buni, Šerebija,ⁱ Bani i Kenani popeli su se na mjesto podignuto^j za levite i glasno zavapili^k k Jehovi, Bogu svojem^l. **5** I leviti Ješua, Kadmiel, Bani, Hašabneja, Šerebija, Hodija, Šebanija i Petahija rekli su ovako: "Ustanite, blagoslivljajte^l Jehovu, Boga svojega, odvijeka i do vijeka!^m I neka je blagoslovljeno ime tvojeⁿ slavno i uzvišeno iznad svakog blagoslova i hvale!"

6 Ti si jedini, Jehova!^o Ti si stvorio nebesa,^p nebo nad nebesima, i svu vojsku njihovu,^r zemlju^s i sve što je na njoj,^t mora^u i sve što je u njima,^v i ti sve to održavaš na životu i vojska^z nebeska klanja ti se. **7** Ti si, Jehova, pravi Bog, koji si izabrao Abrama^a i izveo ga iz Ura Kaldejskoga^b i dao mu ime Abraham.^c **8** I našao si da je srce njegovo vjerno pred tobom^d i zato si s njim sklopio savez^e da će dobiti zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Perizana, Jebusejaca i Girgašana, da će je dobiti potomstvo njegovo.^f I ispunio si riječi svoje, jer si pravedan.^g

z 1Kr 22:19; Ps 103:21; a 1Mo 12:1; b 1Mo 11:31; c 1Mo 17:5; d 1Mo 22:12; e 1Mo 22:18; f 1Mo 15:18; g 5Mo 32:4.

Ne 9:3* Doslovno: "četvrtinu dana".

9 Vidio si^a nevolju praotaca naših u Egiptu i čuo si viku njihovu na Crvenome moru.^b

10 I učinio si znakove i čuda na faraonu i na svim slugama njegovim i na svemu narodu zemlje njegove,^c jer si znao da su drsko postupali s njima.^d I stekao si sebi ime^e kakvo imaš danas. 11 I more si pred njima razdvojio,^f tako da su prešli posred mora po suhom,^g a progonitelje si njihove bacio u dubine^h kao kameni u silne vode.^j 12 Stupom od oblaka vodio si ih danju,^k a stupom od vatre noću,^l osvjetljavajući^m im put kojim su trebali ići. 13 Na goru Sinaj sišao siⁿ i s neba im govorio,^o i dao si im pravedne naredbe^p i zakon istine,^r dobre uredbe^s i zapovijedi.^t 14 I objavio si im svoj sveti dan počinka^{*u} i dao si im zapovijedi, uredbe i zakon preko sluge svojega Mojsija.^v 15 I kruh s neba dao si im u gladi njihovoj^z i vodu iz stijene izveo si im u žeđi njihovoj,^a i rekao si im da idu^b i zaposjednu zemlju za koju si se podignute ruke zakleo da ćeš im je dati.^c

16 Ali oni, praoci naši, drsko su postupali^d i postali su nepokorni^{*e} te nisu slušali zapovijedi tvoje. 17 Nisu htjeli slušati^f niti su se više sjećali^g čudesnih djela koja si na njima učinio, nego su postali nepokorni^h i sebi su vođu postaviliⁱ da se vrate u ropstvo u Egipat. Ali ti si Bog koji oprašta,^j dobrostiv^k i mi-

Ne 9:14* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23. 16* Ili: "tvrdovrati". Doslovno: "ukrućivali su šiju (vrat)".

9. poglavlje

- a 2Mo 2:25
2Mo 3:7
Dj 7:34
b Ps 65:2
c 2Mo 7:3
5Mo 6:22
Ps 105:27
Dj 7:36
d 2Mo 5:2
2Mo 10:3
2Mo 18:11
e 2Mo 9:16
Ri 9:17
f 2Mo 14:21
g 2Mo 14:22
Ps 66:6
h 2Mo 15:1
Ps 106:11
He 11:29
i 2Mo 15:5
j 2Mo 15:10
k 2Mo 13:21
4Mo 14:14
l Ps 78:14
Ps 105:39
m 2Mo 14:20
n 2Mo 19:11
5Mo 33:2
o 5Mo 4:10
3Mo 4:36
5Mo 4:1
p 2Mo 34:6
Ps 19:9
s 5Mo 4:8
5Mo 12:1
t 5Mo 6:1
u 2Mo 16:29
2Mo 20:10
5Mo 5:12
v 3Mo 27:34
z 2Mo 16:4
a 2Mo 17:6
Ps 78:20
b Jš 4:10
c 1Mo 22:16
He 6:18
d 4Mo 14:44
e 5Mo 9:6
Dj 7:39
Dj 7:51
f 4Mo 14:11
4Mo 14:41
g Ps 78:11
h 5Mo 31:27
i 4Mo 14:4
j 4Mo 14:18
Ps 85:5
Da 9:9
k 2Mo 22:27
Ps 103:8

Desni stupac

- a 5Mo 4:31
Ps 78:38
b Ps 145:8
Jl 2:13
c 2Mo 34:6
d 1Kr 6:13
Ps 106:45
e 2Mo 32:1
5Mo 9:12
f 2Mo 32:4
Ps 106:19
g 4Mo 14:20
1Sa 12:22
h 2Mo 40:38
i 4Mo 9:15
4Mo 14:14
j 4Mo 11:17
4Mo 11:25
k 2Mo 16:15
4Mo 11:7
Jš 5:12

losrdan,^a spor na gnjev^b i pun milosti,^{*c} i nisi ih ostavio.^d

18 I kad su sebi načinili lijevano tele^e i rekli: 'To je Bog tvoj koji te izveo iz Egipta',^f i kad su djelima svojim velik prezir pokazali, 19 ti ih u velikome milosrđu svojemu nisi ostavio^g u pustinji. Stup od oblaka nije odstupao od njih danju vodeći ih putem,^h niti stup od vatre noću osvjetljavajući im put kojim su trebali ići.ⁱ 20 I duh^j svoj dobri dao si im da budu razboriti, mane svoje nisi uskratio ustima njihovim^k i vode si im dao u žeđi njihovoj.^l 21 Četrdeset^m si ih godina opskrbljivao hranom u pustinji. Ništa im nije nedostajalo.ⁿ Odjeća njihova nije se trošila^o i noge njihove nisu oticale.^p

22 I dao si im kraljevstva^r i narode i razdijelio im dio po dio,^s tako da su zaposjeli zemlju Sihona,^t kralja hešbonskoga,^u i zemlju Oga,^v kralja bašanskoga.^z 23 I sinove si njihove umnožio kao zvižde na nebu.^a Potom si ih doveo u zemlju^b za koju si obećao praocima njihovim^c da će ući u nju i zaposjesti je. 24 I sinovi su njihovi^d ušli i zaposjeli zemlju,^e a ti si pokorio^f pred njima stanovnike te zemlje, Kanaanca,^g i dao ih u ruke njihove, jednako kao i kraljeve njihove^h i narode te

1 4Mo 20:8; 5Mo 8:15; Ps 105:41; m 2Mo 16:35; 4Mo 14:33; 5Mo 2:7; n Ps 34:10; o 5Mo 29:5; p 5Mo 8:4; r Jš 12:1; Ps 105:44; s Jš 11:23; t 4Mo 21:24; 5Mo 2:31; u 4Mo 21:26; v 4Mo 21:33; z 5Mo 3:13; Ps 136:20; a 1Mo 15:5; 1Mo 22:17; 1Lje 27:23; b Jš 3:17; c 1Mo 12:7; 1Mo 15:18; 1Mo 17:8; 1Mo 26:3; 5Mo 9:5; d 4Mo 14:31; e Jš 21:43; f Jš 18:1; 1Lje 22:18; g 1Mo 10:19; h Jš 12:7.

Ne 9:17* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

zemlje,^a da rade s njima što god hoće.^b **25** I osvojili su utvrđene gradove^c i plodnu zemlju,^d i zaposjeli su kuće pune svakakvog dobra,^e nakapnice* iskopane,^f vinograde, maslinike^g i voćaka mnogo, i jeli su i natili se^h i ugojiliⁱ i uživali u velikoj dobroti tvojoj.^j

26 Ali postali su neposlušni^k i pobunili se protiv tebe,^l okrenuli su leđa zakonu tvojemu^m i ubijali proroke tvoje,ⁿ koji su ih opominjali da bi ih vratili k tebi,^o i djelima su svojim pokazivali velik prezir.^p **27** Zato si ih davao u ruke protivnika njihovih,^r koji su im zadavali nevolje.^s A kad su bili u nevolji, vapili su k tebi^t i ti si ih čuo s neba^u i u velikome milosrđu svojem^v davao si im spasitelje,^z koji su ih izbavljali iz ruku protivnika njihovih.^a

28 Ali čim bi nastupio mir, opet su činili što je zlo pred tobom^b i ti si ih prepuštao rukama neprijatelja njihovih, koji su ih gazili.^c Tada bi se obratili i tebe u pomoć zvali,^d a ti si čuo s neba^e i u velikome milosrđu svojem mnogo ih puta izbavljao.^f **29** Premda si ih opominjao^g da bi ih vratio zakonu svojem^h, oni su drsko postupaliⁱ i nisu slušali zapovijedi tvoje i ogriješili^j su se o zakone tvoje,^k koji život znače onome tko ih drži.^l I tvrdoglavo su ti leđa okretali,^m bili su nepokorniⁿ i nisu slušali.^o **30** A ti si mnogo godina bio strpljiv s njima^p i opominjao ih^r duhom

9. poglavlje

- a Ps 44:2
b Jš 11:17
Jš 11:20
2Sa 8:2
c 5Mo 3:5
5Mo 6:10
5Mo 9:1
d 5Mo 8:7
Eze 20:6
e 5Mo 19:1
f 5Mo 6:11
g Jš 24:13
h 3Mo 25:19
5Mo 8:10
Ho 13:6
i 5Mo 31:20
5Mo 32:15
Ps 36:8
j Iza 63:7
k Su 2:12
l Ps 78:56
m 1Kr 14:9
Ps 50:17
n 1Kr 18:4
Mt 23:37
o 2Lje 36:15
p 2Kr 21:11
Ps 106:38
r Su 2:14
2Lje 36:17
Ps 106:41
s 5Mo 31:17
t 5Mo 4:29
Ps 78:34
u 2Lje 6:25
v 2Mo 34:6
z Su 2:18
Su 3:9
Su 3:15
2Kr 13:5
a 1Sa 12:11
2Kr 14:27
b Su 2:19
c Su 4:2
Su 6:1
d Su 6:7
Ps 106:44
e 1Kr 8:34
1Kr 8:39
f Ps 106:43
g 5Mo 4:26
5Mo 31:21
2Kr 17:13
2Lje 24:19
h 5Mo 28:1
5Mo 31:26
i 4Mo 14:44
j Su 10:15
k 5Mo 12:1
l 3Mo 18:5
Ri 10:5
m Za 7:11
n Jr 7:26
o Jr 17:23
p Ri 10:21
r 2Kr 17:13

Desni stupac

- a 2Lje 36:16
Jr 25:4
b Ps 106:41
Iza 42:24
Jr 40:3
c Jr 5:18
Eze 14:22
d 5Mo 4:31
1Kr 6:13
e 2Mo 34:6
2Kr 13:23
Ps 86:15
f 2Lje 30:9
Ps 103:8

svojim preko proroka svojih, ali nisu slušali.^a Naposljetku si ih predao u ruke drugim narodima.^{*b} **31** Ali u velikome milosrđu svojem nisi ih istrijebio^c niti ostavio,^d jer ti si Bog dobrotiv^e i milosrdan.^f

32 A sada, Bože naš, Bože veliki^g i moćni,^h ti koji uljevaš strah,ⁱ koji čuvaš savez^j i pokazuješ milost,^{*k} neka ne bude nezatna pred licem tvojim^l sva ova nevolja koja je snašla nas,^m kraljeve naše,ⁿ knezove naše,^o svećenike naše,^p proroke naše,^r praoce naše^s i sav narod tvoj od vremena kraljeva asirskih pa do danas.^t **33** Ti si pravedan^u u svemu što nas je snašlo, jer ti si postupao vjerno,^v a mi smo činili zlo.^z **34** I kraljevi naši, knezovi naši, svećenici naši i praoci naši^a nisu izvršavali zakon tvoj,^b nisu slušali zapovijedi tvoje^c ni opomene tvoje kojima si ih opominjao.^d **35** I u kraljevstvu svojem^e i usred dobara koja si im dao u izobilju,^f u prostranoj i plodnoj zemlji^g koju si im dodijelio, oni ti nisu služili^h i nisu se odvratili od zlih djela svojih.ⁱ **36** I evo, mi smo danas robovi!^j U zemlji koju si dao praocima našim da jedu plodove njezine i dobra njezina, evo, mi smo robovi u njoj,^k **37** a obilan urod

g 5Mo 7:21; Ps 47:2; h 1Mo 35:11; Ot 18:8; i 5Mo 10:17; j 5Mo 7:9; 1Kr 8:23; He 6:18; k Da 9:4; Mi 7:18; l Ps 22:24; m Jr 2:26; n Jr 32:32; o 2Kr 24:14; p 2Lje 36:14; Jr 34:19; r Tu 4:13; s 2Kr 22:13; Tu 5:7; t 2Kr 17:6; u Ps 119:137; Jr 35:17; v 5Mo 7:9; 2Sa 22:26; z Da 9:5; a Ps 106:6; b 2Lje 34:21; c Jr 29:19; d 2Kr 17:13; e 2Sa 7:13; f 5Mo 28:47; g 5Mo 8:10; h 5Mo 32:15; i Jr 8:5; j 5Mo 28:48; k 2Lje 12:8; Ezz 9:9; Jr 5:19.

Ne 9:30* "Drugim narodima" — doslovno: "narodima zemalja" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*).
32* Ili: "vjernu ljubav".

Ne 9:24* "Narode (...) zemlje" — množina od hebrejskog izraza *am haarec*.
25* Ili: "cisterne".

njezin^a ide kraljevima^b koje si postavio nad nama zbog grijeha naših,^c i oni vladaju nad tije-
jelima našim i nad stokom našom po svojoj volji, a mi smo u nevolji velikoj.^d

38 I zbog svega toga obavezu-
jemo se pismeno na vjerno-
st^e i ovjeravamo to pečat-
tom^f naših knezova, levita i
svećenika.”^g

10 A koji su stavili pečate^h
bili su:

Nehemija,ⁱ tiršata,^{*j} sin Ha-
kalijin,^k
zatim Sidkija, **2** Seraja,^l
Azarija, Jeremija, **3** Pašur,
Amarija, Malkija, **4** Hatuš,
Šebanija, Maluk, **5** Harim,^m
Meremot, Obadija, **6** Dani-
jel,ⁿ Gineton, Baruh, **7** Me-
šulam, Abija, Mijamin, **8** Ma-
zija, Bilgaj i Šemaja. To su bili
svećenici.

9 Zatim leviti: Ješua,^o sin
Azanijin, Binuj, od sinova
Henadadovih,^p Kadmiel **10** i
braća njihova Šebanija,^r Ho-
dija, Kelita, Pelaja, Hanan,
11 Mika, Rehob, Hašabija,
12 Zakur, Šerebija,^s Šebanija,
13 Hodija, Bani i Beninu.

14 Poglavari naroda: Pa-
roš, Pahat-Moab,^t Elam, Za-
tu, Bani, **15** Buni, Azgad, Be-
baj, **16** Adonija, Bigvaj, Adin,
17 Ater, Ezekija, Azur, **18** Ho-
dija, Hašum, Besaj, **19** Harif,
Anatot, Nebaj, **20** Magpiaz,
Mešulam, Hezir, **21** Mešeza-
bel, Sadok, Jadua, **22** Pelati-
ja, Hanan, Anaja, **23** Hošea,
Hananija, Hašub, **24** Haloheš,
Pilha, Šobek, **25** Rehum, Ha-
šabna, Maaseja, **26** Ahija, Ha-

9. poglavlje

- a 5Mo 28:33
- b Ezr 4:13
- Ne 5:4
- c Ne 1:6
- d 2Lje 15:4
- e 2Kr 23:3
- 2Lje 15:12
- 2Lje 34:31
- Ezr 10:3
- f Ne 10:1
- g Ne 10:29

10. poglavlje

- h Ne 9:38
- Jr 32:44
- i Ne 8:9
- j Ezr 2:63
- Ne 7:70
- k Ne 1:1
- l Ne 11:11
- m Ezr 2:39
- Ezr 10:21
- Ne 12:15
- n Ezr 8:2
- o Ne 12:8
- p Ezr 3:9
- Ne 3:18
- r Ne 9:5
- s Ne 12:24
- t Ne 7:11

Desni stupac

- a Ezr 2:36
- b Ezr 2:40
- c Ne 7:73
- d Ezr 2:70
- e Ezr 2:43
- f Ne 8:1
- g 3Mo 20:24
- Ezr 9:1
- h 5Mo 31:12
- Ne 8:2
- i 1Ko 1:10
- J Ne 3:5
- k Ps 119:106
- Pr 5:4
- l 5Mo 27:26
- m 5Mo 33:4
- n 5Mo 5:1
- o 5Mo 6:1
- p 5Mo 4:1
- r 2Mo 34:16
- 5Mo 7:3
- s Ezr 9:1
- t 2Mo 20:10
- Iza 58:13
- u 2Mo 12:16
- 4Mo 29:1
- 4Mo 29:12
- v 2Mo 23:11
- 3Mo 25:4
- z 5Mo 15:1
- 5Mo 15:2
- a 2Mo 30:13
- Izr 3:9
- b 3Mo 24:6
- 2Lje 2:4
- Mt 12:4
- c 3Mo 2:1
- 3Mo 23:37

nan, Anan, **27** Maluk, Harim i
Baanah.

28 A ostali narod, svećeni-
ci,^a leviti,^b vratari,^c pjevači,^d
netini^e i svi koji su se držali za-
kona^f pravoga Boga i odvojili
se od drugih naroda,^{*g} zajed-
no sa svojim ženama, sinovi-
ma i kćerima, svi koji su mogli
razumjeti zakletvu,^h **29** pri-
družili su se braći svojoj,ⁱ
uglednim ljudima,^j i zaklinjući
se^k obavezali se kletvom^l da
će živjeti^{*} po zakonu pravoga
Boga, koji je dan rukom Mojsi-
ja, sluge pravoga Boga,^m i da
će držatiⁿ i izvršavati sve zapo-
vijedi Jehove, Gospodina naše-
ga,^o njegove zakone i uredbe.^p
30 Zato nećemo davati kćeri
svoje drugim narodima^{*} i kće-
ri njihove nećemo uzimati za
sinove svoje.^r

31 Od drugih naroda^s koji
na dan počinka^{*} donose na
prodaju robu i svakovrsno žito
ništa nećemo kupovati na taj
dan^t ili na koji drugi sveti
dan,^u i sedme ćemo se godine
odreći prihoda sa zemlje^v i na-
plate svakog duga.^z

32 Osim toga, sami smo sebi
odredili obavezu da ćemo sva-
ke godine svi davati treći-
nu šekela^{*} za službu u domu
Boga našega,^a **33** za nasla-
gane kruhove,^b redovitu žit-
nu žrtvu^c i redovitu žrtvu pa-
ljenicu što se prinose na dane

Ne 10:28* “Drugih naroda” — doslov-
no: “narodâ zemalja” (množina od
hebrejskog izraza *am haarec*).
29* Doslovno: “hoditi”. 30* “Drugim
narodima” (i u 31. retku) — doslovno:
“narodima zemlje” (množina od he-
brejskog izraza *am haarec*). 31* Do-
slovno: “šabat”. Vidi bilješku za 2Mo
16:23. 32* Šekel je težio 11,4 grama.
Vidi dodatak 13.

Ne 10:1* Vidi bilješku za Ezr 2:63.

počinka^a i na mladake,^b za propisane svetkovine,^c za sve te stvari,^d za žrtve za grijeh^e da se vrši obred očišćenja za Izraela i za sav posao u domu Boga našega.^f

34 Usto smo bacali ždrijeb^g radi nabavljanja drva,^h da ih svećenici, leviti i narod donose u dom Boga našega po domovima praotaca naših, u za to određeno vrijeme, iz godine u godinu, da gore na žrtveniku Jehove, Boga našega,ⁱ kako je zapisano u zakonu.^j **35** Odredili smo i da ćemo donositi u dom Jehovin prvine sa zemlje svoje^k i prvine od svega uroda sa svakoga drveta,^l iz godine u godinu. **36** I provorodena^m od sinova svojih i prvorođeno od životinja svojih,ⁿ kako je zapisano u zakonu,^o i prvorođeno od krupne i od sitne stoke^p donosit ćemo u dom Boga našega svećenicima koji služe u domu Boga našega.^r

37 Osim toga, prvine svoga grubog brašna,^s svoje priloge,^t plodove sa svakoga drveta,^u mlado vino^v i ulje^z donosit ćemo svećenicima u blagovaonice^a doma Boga našega, a i desetinu od zemlje svoje levitima,^b jer oni, leviti, primaju desetinu u svim gradovima gdje obrađujemo zemlju.

38 A svećenik, sin Aronov, neka bude s levitima kad leviti primaju desetinu. Leviti neka potom donose desetinu od desetine u dom Boga našega,^c u spremište kod blagovaonica.^d **39** Jer u te blagovaonice sinovi Izraelovi i sinovi Levijevi trebaju donositi priloge^e od žita, mladoga vina^f i ulja. Ondje je i pribor

10. poglavlje

- a 4Mo 28:9
He 10:11
- b 4Mo 28:11
4Mo 28:6
11Je 23:31
2Lje 8:13
- c 3Mo 23:2
- d 3Mo 2:10
3Mo 22:14
- e 3Mo 16:15
f 2Lje 24:5
- g Izr 16:33
- h 3Mo 1:7
3Mo 3:5
- i 3Mo 6:12
- j 3Mo 6:13
- k 2Mo 23:19
5Mo 26:2
- l 3Mo 19:23
4Mo 18:13
- m 4Mo 8:17
n 2Mo 34:19
- o 2Mo 13:2
3Mo 27:26
- p 4Mo 18:15
5Mo 12:6
- r 4Mo 18:11
1Ko 9:13
- s 4Mo 15:20
- t 4Mo 18:29
- u 3Mo 27:30
- v 4Mo 18:12
- z 5Mo 18:4
- a 1Lje 9:26
2Lje 31:11
- b 3Mo 27:30
4Mo 18:21
4Mo 18:30
- c 4Mo 18:26
- d 1Lje 23:28
1Lje 28:12
- e 5Mo 12:6
- f 5Mo 14:23

Desni stupac

- a 2Mo 39:26
4Mo 8:26
5Mo 18:5
- b 1Lje 26:1
- c 1Lje 25:6
- d Ne 13:10
Ne 13:11

11. poglavlje

- e 1Lje 29:6
2Lje 32:3
Ezr 10:14
- f Ne 7:4
- g Ne 10:34
Izr 16:33
- h Ne 11:18
Iza 48:2
Mt 4:5
- i 2Mo 39:43
j Su 5:9
- k Ne 7:6
- l Ezr 5:8
- m 1Lje 9:2
- n 1Lje 9:1
- o Ezr 2:70
- p Ne 7:73
- r Jš 9:27
Ezr 2:58
Ezr 8:17
- s 1Kr 9:21
Ne 7:57
- t 1Lje 9:3
- u 1Mo 38:29
4Mo 26:20
Ru 4:18
1Lje 27:3
Mt 1:3

što pripada svetištu, a i svećenici koji obavljaju službu,^a vratari^b i pjevači.^c I nećemo više zanemarivati dom Boga svojega.^d

11 I tako su se knezovi^e narodni nastanili u Jeruzalemu,^f a ostali je narod bacao ždrijeb^g da po jedan od desetice dođe živjeti u sveti grad Jeruzalem,^h a preostalih devet u druge gradove. **2** I narod je blagoslovioⁱ sve ljude koji su se dragovoljno^j nastanili u Jeruzalemu.

3 A ovo su poglavari pokrajina^k koji su se nastanili u Jeruzalemu.^l U drugim gradovima Jude nastanili su se, svaki na svome nasljedstvu, u svojim gradovima:^m Izrael,ⁿ svećenici^o i leviti,^p netini^r i sinovi slugu Salamunovih.^s

4 Dakle, u Jeruzalemu su se nastanili neki od sinova Judinih i neki od sinova Benjaminskih.^t Od sinova Judinih Ataja, sin Uzije, sina Zaharije, sina Amarije, sina Šefatije, sina Mahalalelova, od sinova Peresovih;^u **5** i Maaseja, sin Baruha, sina Kolhozea, sina Hazaja, sina Adaje, sina Jojariba, sina Zaharijina, iz porodice Šelinovaca. **6** Svih sinova Peresovih koji su se nastanili u Jeruzalemu bilo je četiri stotine šezdeset i osam sposobnih ljudi.

7 A ovo su sinovi Benjaminski:^v Salu, sin Mešulama,^z sina Joeda, sina Pedaje, sina Kolaje, sina Maaseje, sina Itiela, sina Ješajina; **8** zatim dom Gabajev i Salajev, ukupno devet stotina dvadeset i osam

v 1Mo 35:18; Jš 18:11; Es 2:5; z 1Lje 9:7.

ljudi; **9** i Joel, sin Zikrijevi, nadglednik nad njima, te Juda, sin Hasenuin, drugi upravitelj nad gradom.

10 Od svećenika: Jedaja, sin Jojaribov,^a Jakin,^b **11** Seraja, sin Hilkije, sina Mešulama,^c sina Sadoka,^d sina Merajota, sina Ahitubova,^e predstojnik doma pravoga Boga; **12** i braća njihova koja obavljaju posao u domu,^f njih osam stotina dvadeset i dva; i Adaja, sin Jerohama,^g sina Pelalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pašhura,^h sina Malkijina,ⁱ **13** i braća njegova, poglavari rodova,^j njih dvije stotine četrdeset i dva, i Amašaj, sin Azarela, sina Ahzaja, sina Mešilemota, sina Imerova, **14** i braća njihova, ljudi silni i odvažni,^k njih stotinu dvadeset i osam, a nadglednik^l nad njima bio je Zabdiel, sin ugliednika.

15 Od levita:^m Šemaja, sin Hašuba, sina Azrikama, sina Hašabije,ⁿ sina Bunijeve, **16** i Šabetaj^o i Jozabad,^p poglavari levitski, koji su nadgledali vanjske poslove doma pravoga Boga; **17** i Matanija,^r sin Mike, sina Zabdija, sina Asafova,^s koji je ravno pjevanjem hvala^t i u molitvi upućivao hvale,^u i Bakbukija, drugi među braćom svojom, i Abda, sin Šamue, sina Galala,^v sina Jedutunova.^z **18** Svih levita u svetome gradu^a bilo je dvije stotine osamdeset i četiri.

19 A vratari^b su bili Akub, Talmon^c i braća njihova koja su čuvala stražu na vratima,^d njih stotinu sedamdeset i dva.

11. poglavlje

- a 1Lje 9:10
- b 1Lje 24:17
- c 1Lje 9:11
- d Ezr 7:2
- e 1Lje 6:12
- f 1Lje 9:13
- g 1Lje 9:12
- h Jr 21:1
- i Jr 21:2
- j Jr 38:1
- k 4Mo 17:2
- l 1Lje 15:12
- k Jš 1:14
- l 1Lje 5:24
- i Ne 12:42
- m Ezr 2:40
- n 1Lje 9:14
- o Ezr 10:15
- p Ezr 8:33
- q Ne 8:7
- r Ne 11:22
- s Ne 12:25
- t Ne 7:44
- u 1Lje 16:4
- v 2Lje 5:13
- w 1Lje 9:16
- z 1Lje 16:41
- 1 2Lje 35:15
- a 1Kr 11:13
- Da 9:24
- Jl 3:17
- b 1Lje 26:1
- c 1Lje 9:17
- Ezr 2:42
- Ne 12:25
- d 1Lje 26:12

Desni stupac

- a 1Lje 9:2
- b Jš 9:21
- Ezr 2:58
- c 2Lje 27:3
- Ne 3:26
- Ne 3:31
- d Eze 44:11
- e 1Lje 9:15
- f Ne 12:35
- g 1Lje 25:1
- h 1Lje 25:6
- Ne 12:46
- i Ezr 6:9
- Ezr 7:24
- j 1Lje 9:33
- k Jš 13:23
- l 1Mo 23:2
- Jš 14:15
- m Jš 15:21
- 2Sa 23:20
- n Jš 15:26
- Jš 19:2
- o Jš 15:27
- p Jš 19:3
- 1Lje 4:28
- r 1Mo 21:31
- s Jš 15:31
- Jš 19:5
- 1Sa 27:6
- t Jš 15:32
- u Jš 15:33
- Jš 19:41
- 2Lje 11:10
- v Jš 12:11
- z Jš 15:34
- Ne 3:13
- a Jš 12:15
- Mi 1:15
- b Jš 10:3
- Jš 15:39
- Iza 37:8
- c Jš 15:35
- d Jš 15:8
- 2Kr 23:10

20 A ostali Izraelci, svećenici i leviti nastanili su se po svim drugim gradovima Judinim, svaki na svome nasljedstvu.^a **21** Netini^b su živjeli na Ofelu,^c a Siha i Gišpa bili su nad netinima.

22 A nadglednik^d levita u Jeruzalemu bio je Uzi, sin Banija, sina Hašabije, sina Matanije,^e sina Mikina,^f od sinova Asafovih,^g pjevača.^h On je nadgledao posao u domu pravoga Boga. **23** Jer za njih je bila izdana kraljeva zapovijed,ⁱ a za pjevače je bilo određeno da ih se svakodnevno opskrbljuje prema njihovim potrebama.^j **24** A Petahija, sin Mešezabela, sina Zeraha, sina Judina, bio je kraljev povjerenik za sve poslove s narodom.

25 A u mjestima^k oko kojih su bila polja nastanili su se neki od sinova Judinih: u Kirijat-Arbi^l i okolnim gradovima, u Dibonu^{*} i okolnim gradovima, u Jakabseelu^m i okolnim gradovima, **26** u Ješui, u Moladi,ⁿ u Bet-Peletu,^o **27** u Hasar-Šualu,^p u Beer-Šebi^r i njezinim okolnim gradovima, **28** u Siklagu,^s u Mekoni i njezinim okolnim gradovima, **29** u En-Rimonu,^t u Sori,^u u Jarmutu,^v **30** Zanoahu,^z Adulamu^a i njihovim okolnim mjestima, Lakišu^b i njegovim poljima, Azeki^c i njezinim okolnim gradovima. I podigli su tabore od Beer-Šebe sve do doline Hinoma.^d

Ne 11:25* Vjerojatno isto što i Dimona iz Jš 15:22.

31 A sinovi Benjaminovi naselili su se u Gebi,^a Mikmašu,^b Aji,^c Betelu^d i njegovim okolnim gradovima, **32** Anatotu,^e Nobu,^f Ananiji, **33** Hasoru, Rami,^g Gitajimu,^h **34** Hadidu, Seboimu, Nebalatu, **35** Lodu,ⁱ Onu^j i u dolini zanatlija. **36** A neke skupine levita iz Jude naselile su se u Benjaminu.

12 Ovo su svećenici i leviti koji su došli sa Zerubabelom,^k sinom Šealtielovim,^l i s Ješuum:^m Seraja, Jeremija, Ezra, **2** Amarija,ⁿ Maluk, Hatuš, **3** Šekanija, Rehum, Meremot, **4** Ido, Ginetoj, Abija, **5** Mijamin, Maadija, Bilga, **6** Šemaja,^o Jojarib, Jedaja,^p **7** Salu,^q Amok,^r Hilkiya i Jedaja.^s To su bili poglavari svećenički i braća njihova u danima Ješue.^t

8 A leviti su bili Ješua,^u Binuj,^v Kadmiel,^z Šerebija, Juda i Matanija,^a koji je s braćom svojom ravnao pjevanjem zahvalnica. **9** Bakbukija i Uni, braća njihova, stajali su nasuprot njima na stražarskoj dužnosti. **10** A Ješui se rodio Jojakim,^b Jojakimu se rodio Elijašib,^c a Elijašibu se rodio Jojada.^d **11** Jojadi se rodio Jonatan, a Jonatanu se rodio Jadua.^e

12 U danima Jojakima svećenici, poglavari rodova,^f bili su ovi: od doma Serajina^g Meraja, od Jeremijina Hananija, **13** od Ezrina^h Mešulam, od Amarijina Johanana,ⁱ **14** od Malukijeva Jonatan, od Šebanijina^j Josip, **15** od Harimo-

11. poglavlje

a Jš 18:24
b 1Sa 13:11
c 1Mo 12:8
d 1Mo 28:19
Jš 18:13
e Jš 21:18
f 1Sa 21:1
g Jš 18:25
h 2Sa 4:3
i 1Lje 8:12
j Ezr 2:33

12. poglavlje

k Ezr 1:11
l Mt 1:12
m Za 3:1
n Ne 12:13
o Ne 12:18
p Ne 12:19
r Ne 12:20
s Ne 12:21
t Ne 7:7
u Ezr 2:40
v Ezr 8:33
z Ezr 2:40
Ezr 3:9
a 1Lje 9:15
Ne 11:17
b Ne 12:26
c Ne 3:1
d Ne 13:28
e Ne 12:22
f 1Lje 24:31
Ezr 10:16
g Ne 11:11
h Ne 12:1
i Ne 10:4

Desni stupac

a Ezr 2:39
Ne 10:5
b Ne 12:4
c Ne 12:5
d Ne 12:6
e Ne 12:7
f Ne 3:1
Ne 13:28
g Ne 12:10
h Ne 12:11
i 1Lje 15:12
1Lje 23:24
j Ne 8:7
k Ezr 2:40
Ne 12:8
l 1Lje 16:4
1Lje 23:30
m 1Lje 9:15
Ne 12:8
Ne 13:13
n 1Lje 9:17
Ezr 2:42
Ne 7:45
Ne 11:19
o 1Lje 9:22
1Lje 9:27
p Ne 12:10
r Ezr 3:2
s Ezr 3:8
t Ne 8:9
u Ezr 7:6
v Ezr 7:11
z 5Mo 20:5
1Kr 8:63
Ps 30:6

va^a Adna, od Merajotova Helkaj, **16** od Idova Zaharija, od Ginetonova Mešulam, **17** od Abijina^b Zikri, od Minjamina^c "...^d" od Moadijina Piltaj, **18** od Bilgina^e Šamua, od Šemajina Jonatan,^f **19** od Jojaribova Matenaj, od Jedajina^d Uzi, **20** od Salajeva Kalaj, od Amokova Eber, **21** od Hilkiyina Hašabija, od Jedajina^e Nanel.

22 U danima Elijašiba,^f Jojade,^g Johanana i Jadue^h bili su popisani leviti, poglavari rodova, a i svećenici, sve do kraljevanja Darija Perzijanca.

23 Sinovi Levijevi, poglavari rodova,ⁱ bili su popisani u ljetopisima sve do vremena Johanana, sina Elijašibova.

24 A poglavari levitski bili su Hašabija, Šerebija^j i Ješua, sin Kadmielov,^k Braća njihova stajala su nasuprot njima da upućuju hvale i zahvalnice, po zapovijedi^l Davida, čovjeka Božjeg, jedna straža uz drugu stražu. **25** Matanija,^m Bakbukija, Obadija, Mešulam, Talmon i Akubⁿ čuvali su stražu kao vratari,^o stražarili su kod spremišta blizu vrata. **26** Oni su živjeli u danima Jojakima,^p sina Ješue,^r sina Josadakova,^s i u danima upravitelja Nehemije^t i svećenika Ezre,^u prepisivača.^v

27 Kad se održavala svečanost^z povodom podizanja jeruzalemskoga zida, tražili su levite da ih iz svih mjesta njihovih dovedu u Jeruzalem da se održi svečanost u veselju

Ne 12:7* Vjerojatno ista osoba kao i Salaj u 20. retku. 13* Ili: "Jehohanana".

Ne 12:17* U 5. retku "Mijamin". 17* U hebrejskom tekstu ovdje nedostaje ime. 18* Ili: "Jehonatan".

sa zahvalnicama^a i pjesmom,^b uz činele, psaltire i harfe.^c **28** I skupili su se sinovi pjevača iz Jordanske doline,^d iz svih krajeva oko Jeruzalema, iz sela u kojima žive Netoflijani,^e **29** iz Bet-Gilgala^f i iz polja oko Gebes^g i Azmaveta,^h jer pjevači su sebi sagradili selaⁱ oko Jeruzalema. **30** Svećenici i leviti očistili su sebe,^j a zatim su očistili narod,^k vrata^l i zid.^m

31 Potom sam izveo knezoveⁿ Judine na zid. I postavio sam dva velika zbora za pjevanje zahvalnica^o i povorke. Jedan je išao nadesno zidom prema Smetlišnim vratima.^p **32** A za njima su išli Hošaja i polovina knezova Judinih, **33** zatim Azarija, Ezra, Mešulam, **34** Juda, Benjamin, Šemaja i Jeremija; **35** a od sinova svećeničkih s trubama:^r Zaharija, sin Jonatana, sina Šemaje, sina Matanije, sina Mikaj, sina Zakura,^s sina Ašafova,^t **36** i braća njegova Šemaja, Azarel, Milalaj, Gilalaj, Maaj, Netanel, Juda i Hanani s glazbalima^u Davida, čovjeka Božjeg. Prepisivač Ezra^v išao je pred njima. **37** A kod Izvorskih vrata^z krenuli su pravo uz Stepence^a Davidova grada^b zidnim usponom iznad doma Davidova, pa sve do Vodenih vrata^c na istoku.

38 Drugi zbor što je pjevao zahvalnice^d išao je ispred, a za njim ja i polovina naroda, zidom iznad Kule krušnih peći^e do Širokog zida,^f **39** zatim iznad Efrajimovih vrata^g

12. poglavlje

- a 2Lje 7:6
- b 2Lje 5:13
- c 1Lje 23:5
- d 2Lje 9:11
- e 1Mo 13:10
- f 1Kr 7:46
- g 1Lje 2:54
- h 1Lje 9:16
- i Ne 7:26
- f Jš 5:9
- Jš 15:7
- g Jš 21:17
- 1Lje 8:6
- Ne 11:31
- h Ezr 2:24
- i 3Mo 25:31
- j 2Mo 19:10
- 2Lje 29:5
- k Ezr 6:21
- l Ne 7:1
- m Ne 6:15
- n 1Lje 28:1
- Ne 9:32
- o Ne 12:38
- Ne 12:40
- p Ne 2:13
- Ne 3:13
- r 4Mo 10:2
- 2Lje 5:12
- s 1Lje 25:2
- t 1Lje 6:39
- 1Lje 25:1
- u 1Lje 23:5
- Am 6:5
- v Ne 8:4
- z Ne 2:14
- a Ne 3:15
- b 2Sa 5:7
- 2Sa 5:9
- c Ne 3:26
- Ne 8:1
- d Ne 12:31
- e Ne 3:11
- f Ne 3:8
- g 2Kr 14:13
- Ne 8:16

Desni stupac

- a Ne 3:6
- b 2Lje 33:14
- Ne 3:3
- Sf 1:10
- c Jr 31:38
- Za 14:10
- d Ne 3:1
- e Iv 5:2
- f Ne 12:31
- g Ezr 1:2
- Ezr 6:15
- h Ne 12:32
- Ps 47:9
- i 4Mo 10:2
- j Ps 81:1
- Ps 100:1
- Iza 12:6
- k Ezr 6:17
- 1 5Mo 12:12
- m Ps 92:2
- Ps 92:4
- n Jr 31:13
- o Ps 148:12
- p Ezr 3:13
- r 1Lje 9:26
- 2Lje 31:11
- Ne 13:13
- s Ne 10:39
- t Ne 10:35
- Ne 10:37
- u Ne 10:38
- Ne 13:12
- v 2Mo 34:26
- 4Mo 15:19
- 5Mo 26:2

k Vratima staroga grada,^a pa k Ribljim vratima,^b Hananelovoj kuli^c i Kuli Meahu,^d pa do Ovcjih vrata.^e I stali su kod Stražarskih vrata.

40 Napoljetku su oba zbor što su pjevala zahvalnice^f stala kod doma^g pravoga Boga, a isto tako i ja i polovina namjesnika sa mnom,^h **41** i svećenici Elijakim, Maaseja, Minjamin, Mikaja, Eljohenaj, Zaharija, Hananija s trubama,ⁱ **42** zatim Maaseja, Šemaja, Eleazar, Uzi, Johanan,^j Malkija, Elam i Ezer. A pjevači su pjevali^k s nadglednikom svojim Izrahijom.

43 I toga su dana prinisili velike žrtve^k i radovali se,^l jer im je pravi Bog dao da se raduju velikom radošću.^m Radovale su se i ženeⁿ i djeca,^o tako da se radost Jeruzalema čula nadaleko.^p

44 Toga su dana bili postavljeni i ljudi da nadgledavaju spremišta^r za zalihe, za priloge,^s za prvine^t i za desetine,^u da se u njih s gradskih polja skuplja dio koji zakon propisuje^v za svećenike i levite,^z jer se narod Judin radovao zbog svećenika i levita^a koji su bili u službi. **45** I stali su izvršavati dužnosti svoje^b prema Bogu svojomu te službu očišćenja za koju su bili zaduženi,^c a isto tako i pjevači^d i vratari,^e prema zapovijedi Davida i Salamuna, sina njegova. **46** Jer je već otprije, još od Davidovih i Asafovih dana, bilo

z 4Mo 18:21; a 4Mo 3:6; 1Lje 23:28; b 4Mo 3:7; c 2Mo 30:21; 3Mo 21:6; 3Mo 22:2; d Ne 12:31; e 1Lje 9:22.

poglavara pjevačkih,^a pjesma hvale i zahvalnosti Bogu.^b **47** I sav je Izrael u danima Zerubabela^c i u danima Nehemije^d davao dio pjevačima^e i vratarima,^f koliko im je svaki dan trebalo. I odvajali su posvećeni dio za levite,^g a leviti su odvajali posvećeni dio za sinove Aronove.

13 Toga dana čitalo se^h iz knjigeⁱ Mojsijeve da čuje narod, i u njoj se našlo zapisano da Amonac^j i Moabac^k ne smiju biti primljeni u zajednicu pravoga Boga dovijeka,^l **2** jer nisu dočekali sinove Izraelove s kruhom^m i vodom,ⁿ nego su protiv njih najmili Bileama^o da ih prokune.^p Ali naš je Bog obratio prokletstvo u blagoslov.^r **3** A kad su čuli taj zakon,^s stali su odvajati^t sve tuđince* od Izraela.

4 A prije toga je Elijašib,^u svećenik postavljen nad blagovaonicama^v doma Boga našega, rođak Tobijin,^z **5** uredio ovome veliku blagovaonicu^a gdje su se prije ostavljale žitne žrtve,^b tamjan, pribor, desetina od žita, mladoga vina^c i ulja^d određena za levite,^e pjevače i vratare te prilozima za svećenike.

6 A dok se sve to zbivalo, ja nisam bio u Jeruzalemu, jer sam trideset i druge^f godine Artakserksa,^g kralja babilonskoga, otišao kralju, a poslije nekog vremena zamolio sam kralja za dopust.^h **7** Tada sam se vratio u Jeruzalem i

Ne 13:3* Doslovno: "sve mješovito mnoštvo; svu mješavinu naroda".

12. poglavlje

- a 1Lje 25:1
- 1Lje 25:6
- b 2Lje 29:31
- c Ezr 3:2
- Hg 1:12
- Lk 3:27
- d Ne 1:1
- e Ne 11:23
- f Ne 10:39
- g 4Mo 18:21

13. poglavlje

- h 5Mo 31:11
- Ne 8:2
- Lk 4:16
- i Ne 8:3
- Lk 10:26
- Dj 13:15
- Dj 15:21
- j 5Mo 23:3
- k 1Mo 19:37
- l 5Mo 23:6
- m Su 11:17
- n 5Mo 23:4
- o 4Mo 22:5
- Jš 24:9
- p 4Mo 22:6
- r 4Mo 23:8
- 4Mo 24:10
- 5Mo 23:5
- Ps 109:28
- Mi 6:5
- s Ps 19:7
- Ps 119:15
- Izr 6:23
- t Ezr 10:11
- Ne 9:2
- Ne 10:28
- u Ne 3:1
- v Ne 10:37
- Ne 10:38
- z Ne 2:10
- a Ne 12:44
- b Ne 10:33
- c 4Mo 18:27
- 4Mo 18:30
- d 5Mo 18:4
- e 4Mo 18:24
- f Ne 5:14
- g Ezr 7:1
- Ne 2:1
- h Ne 2:5
- Ne 2:6

Desni stupac

- a Ne 12:10
- b Ne 2:10
- Ne 4:7
- c Mt 21:13
- d Izr 8:13
- Am 5:15
- e Mt 21:12
- f 2Lje 29:5
- g Ne 10:39
- h Ezr 1:9
- i 3Mo 2:15
- Ne 1:35
- j Ne 10:37
- Ne 12:47
- Mi 3:8
- k 4Mo 35:2
- l Izr 28:4
- m Ezr 9:2
- Ne 2:16
- n Ne 10:39
- o Ne 10:38
- Mi 3:10
- p 3Mo 27:30
- 4Mo 18:21
- r 4Mo 18:27
- s 4Mo 18:12
- t 5Mo 18:4

saznao za zlo koje je Elijašib^a učinio radi Tobije^b uredivši mu blagovaonicu u dvorištu doma^c pravoga Boga. **8** To mi je bilo vrlo mrsko.^d Zato sam izbacio^e iz blagovaonice sve Tobijino pokućstvo. **9** Potom sam izdao zapovijed da se očiste^f blagovaonice,^g i vratio sam u njihov pribor^h iz doma pravoga Boga te žitnu žrtvu i tamjan.ⁱ

10 Doznao sam i da leviti nisu dobivali svoj dio,^j tako da su se leviti i pjevači koji su obavljali posao razbježali svaki na svoje polje.^k **11** I stao sam prekoravati^l namjesnike:^m "Zašto je dom pravoga Boga zanemaren?"ⁿ Zatim sam ih skupio i postavio ih na njihovo mjesto. **12** A sav je narod Judin donosio u spremišta^o desetinu^p od žita,^r mladoga vina^s i ulja.^t **13** I postavio sam nad spremištima svećenika Šelemiju, prepisivača Sadoka i Pedaju od levita, i pod njihovim je nadzorom bio Hanan, sin Zakura, sina Matanijina.^u Njih se smatralo vjernima,^v a dužnost im je bila da doneseno dijele^z svojoj braći.

14 Sjeti me se,^a Bože moj, zbog toga i nemoj izbrisati^b djela moja koja sam odano* učinio za dom^c tvoj i brinuo se za njega!

15 U to sam vrijeme vidio u Judi ljude kako gaze grožđe u

u Ne 11:17; Ne 12:8; v Ps 15:1; Lk 12:42; 1Ko 4:2; z Dj 4:35; Dj 6:1; a Ne 5:19; b Mt 6:20; He 6:10; c 2Lje 24:16; Ps 122:9.

Ne 13:14* Ili: "iz vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

tijesku na dan počinka,^a kako donose hrpe žita i tovar^b ga na magarce,^c isto tako i vino, grožđe, smokve^d i svakovrsne terete i donose ih u Jeruzalem na taj dan.^e I opominjao sam ih što su u taj dan prodavali hranu. **16** A u gradu su živjeli i Tirci^f koji su donosili ribu i svakovrsnu robu^g i prodavali je na dan počinka sinovima Judinim u Jeruzalemu. **17** Zato sam stao prekoravati dostojanstvenike^h Judine: "Kakvo to zlo djelo činite i oskrvnjujete dan počinka? **18** Nisu li tako činili praci vaši,ⁱ pa je Bog naš doveo svu ovu nevolju na nas^j i na ovaj grad? A vi još više raspaljete gnjev na Izraela oskrvnjujući dan počinka."^k

19 I čim je uoči dana počinka pala sjena na jeruzalemska vrata, izdao sam zapovijed da se vrata zatvore.^l I još sam im rekao da ih ne otvaraju dok ne prođe dan počinka. Na vrata sam postavio nekoliko svojih slugu da se nikakav teret ne bi unio na taj dan.^m **20** A trgovci i prodavači svakovrsne robe prenočili su izvan Jeruzalema jednom i drugi put. **21** Tada sam ih upozorio:ⁿ "Zašto noćite pred zidom? Učinite li to još jednom, dići ću ruku na vas."^o Od toga vremena nisu više dolazili na dan počinka.

22 Potom sam rekao levitima^p da se redovito čiste^r i da dolaze i čuvaju vrata^s kako bi se dan počinka držao svetim.^t I za ovo me se sjeti,^u Bože moj,

Ne 13:15* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

13. poglavlje

- a 2Mo 20:10
2Mo 34:21
2Mo 35:2
Iza 58:13
- b Jr 17:21
- c 2Sa 16:1
- d 5Mo 8:8
- e Jr 17:27
- f Jš 19:29
- g Ne 10:31
- h Ne 4:14
i Ne 9:16
- j Ezr 9:13
- k 2Mo 20:8
2Mo 31:14
- l Ne 7:3
- m Jr 17:21
- n Ne 9:29
- o Ezr 7:26
Ri 13:3
1Pe 2:14
- p 1Lje 23:28
- r Ne 12:30
- s 1Lje 9:23
1Lje 26:13
- t 5Mo 5:12
- u Ne 5:19
Ne 13:14
Ne 13:31

Desni stupac

- a Ps 25:6
Ps 51:1
Ps 130:7
- b Ezr 9:2
Ezr 10:10
2Ko 6:14
- c Jš 13:3
1Sa 5:7
- d 2Mo 34:16
5Mo 23:3
e 2Kr 18:26
- f 5Mo 27:26
- g 5Mo 25:2
Ezr 7:26
- h 5Mo 6:13
Ne 10:29
- i 5Mo 7:3
- j 1Kr 11:1
- k 1Kr 3:13
2Lje 1:12
2Lje 9:22
- l 2Sa 12:24
- m 1Kr 11:4
1Kr 11:5
- n Ezr 10:2
- o Ne 12:10
- p Ne 3:1
Ne 13:4
- r Ne 2:10
Ne 4:1
Ne 6:14
- s Jš 16:3
Jš 16:5
- t Izr 20:8
Izr 20:26
- u 3Mo 21:15
- v 2Mo 40:15
4Mo 25:13
- z Ml 2:4
- a Ne 10:30
- b 1Lje 23:6
1Lje 25:1
- c Ne 10:34
- d Ne 5:19
- e Ps 25:7

i smiluj mi se zbog velike milosti* svoje!^a

23 U to sam vrijeme vidio i Židove koji su uzeli sebi za žene^b Ašdodanke,^c Amonke i Moapke.^d **24** I polovina je sinova njihovih govorila ašdodski i nisu znali govoriti židovski,^e nego jezikom drugih naroda. **25** Zato sam ih stao prekoravati i proklinjati,^f a neke sam od njih tukao,^g čupao im kosu i zaklinjao ih Bogom:^h "Nemojte davati kćeri svoje sinovima njihovim i ne uzimajte kćeri njihove za sinove svoje ni za sebe!" **26** Nije li zbog njih zgriješio i Salamun, kralj Izraelov?^j A među mnogim narodima nije bilo kralja kao što je on.^k Bog ga je njegov ljubio,^l te ga je postavio za kralja nad svim Izraelom. Ali i njega su tuđinke navele na grijeh.^m **27** Nije li sramotno sve to veliko zlo, ta nevjera što je činite Bogu našem uzimajući sebi tuđinke za žene?"ⁿ

28 A jedan od sinova Jojade,^o sina velikog svećenika Elijašiba,^p bio je zet Sanbalata^r Horonjanina.^s Stoga sam ga otjerao od sebe.^t

29 Sjeti ih se, Bože moj, jer su okaljali^u svećeništvo i savez^v svećenički i levitski!^z

30 I ja sam ih očistio^a od svega tuđega i odredio sam dužnosti svećenicima i levitima, svakome njegov posao,^b **31** i da se u određenom vrijeme nabavljaju drva^c i da se donose prvine.

Sjeti me se,^d Bože moj, po dobru!^e

Ne 13:22* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

KNJIGA O ESTERI

1 Dogodilo se u danima Ahasvera^a — onoga Ahasvera koji je kraljevaio od Indije do Etiopije nad sto dvadeset i sedam pokrajina^b — **2** da je kralj Ahasver u one dane, dok je sjedio na svom kraljevskom prijestolju^c u utvrđi^d Šušanu,^e **3** treće godine svoga kraljevanja priredio kod sebe gozbu^f za sve svoje knezove i slugu, za vojsku Perzije^g i Medije,^h za dostojanstvenikeⁱ i knezove pokrajina.^j **4** I mnogo je dana, to jest sto i osamdeset dana, pokazivao bogatstvo^k slavnog kraljevstva svojega te veličanstvo i krasotu veličine svoje. **5** Kad su prošli ti dani, kralj je u dvorišnom vrtu kraljevske palače priredio sedmodnevnu gozbu za sav narod što se našao u utvrđi Šušanu, od velikoga do maloga. **6** Prostor je bio ukrašen lanenom, pamučnom i plavom tkaninom^l pričvršćenom vrpčama od finog prediva, te tkaninom od crvenkastopurpurne vune^m koja je o srebrnim kolutovima visjela na mramornim stupovima. Na podu od porfira,ⁿ mramora, sedefa i crnog mramora nalazili su se zlatni i srebrni ležajevi.^o

7 Vino se služilo u zlatnim posudama,^p pri čemu se svaka posuda razlikovala od druge, a vina je kraljevskoga^p

Es 1:1* Ili: "Artakserksa", prema *Septuaginti*. Smatra se da je to bio Kserksos I, sin Darija Velikog (Darija Histaspaspa). **6*** Vrlo tvrd kamen koji je često tamne ljubičastocrvene boje i sadrži kristale glinenca (feldšpata).

1. poglavlje

a Da 11:2

b Es 8:9

Da 6:1

c Es 5:1

d Ne 2:8

e Ezr 4:9

Ne 1:1

Da 8:2

f 1Sa 25:36

Es 2:18

g Ezr 1:2

Da 5:28

h Iza 21:2

Jr 51:11

i Da 3:2

Da 6:7

j Izr 11:14

Izr 15:22

Izr 20:18

Izr 24:6

k Iza 39:2

Eze 28:5

l Es 8:15

m 2Mo 26:31

n Es 7:8

o 1Kr 10:21

p Ne 2:1

Desni stupac

a Es 1:12

Es 2:1

Es 2:17

b Ps 104:15

Pr 10:19

Ef 5:18

c Es 7:9

d 2Kr 4:43

Es 2:2

e Izr 31:30

f 1Ko 11:9

Ef 5:24

g Izr 19:12

Izr 20:2

h Da 2:27

i Ezr 7:14

j Izr 22:29

bilo u izobilju, kao što i dolikuje kralju. **8** Nikoga se zakonom nije prisiljavalo da pije, jer je kralj naredio svim upraviteljima svoga dvora da ugadaju svakome prema njegovoj želji.

9 I kraljica Vašti^a priredila je gozbu za žene u kraljevskom dvoru kralja Ahasvera.

10 Sedmoga dana, kad je srce kralja Ahasvera bilo veselo od vina,^b zapovjedio je Mehumanu, Bizeti, Harboni,^c Bigti, Abagti, Zetaru i Karkasu, sedmorici dvorana koji su mu služili,^d **11** da pred njezga dovedu kraljicu Vašti s kraljevskim turbanom na glavi, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer je bila vrlo lijepa.^e **12** Ali kraljica Vašti nije htjela^f doći na riječ kraljevu koju su joj prenijeli dvorani. Nato se kralj vrlo razljutio i gnjev se njegov rasplio.^g

13 Tada je kralj upitao mudrace^h koji su poznavali povijest (jer se tako kraljeve poslove iznosilo pred sve koji su upućeni u zakon i pravo, **14** a najbliži su mu bili Karšena, Šetar, Admata, Taršiš, Meres, Marsena i Memukan, sedamⁱ knezova Perzije i Medije, koji su imali pristup kralju^j i koji su sjedili na prvim mjestima u kraljevstvu): **15** "Kako se prema zakonu treba postupiti s kraljicom Vašti, jer nije učinila što je zapovjedio kralj Ahasver preko dvorana?"

16 Nato je Memukan^a odgovorio pred kraljem i knezovima: "Kraljica Vašti nije skrivila samo kralju^b nego i svim knezovima i svim narodima koji žive u svim pokrajinama kralja Ahasvera. 17 Jer će za kraljičin postupak doznati sve žene, pa će muževi^{*c} biti prezreni u njihovim očima,^d i one će reći: 'Kralj Ahasver naredio je da dovedu pred njega kraljicu Vašti, ali ona nije došla.' 18 I još će ovoga dana kneginje Perzije i Medije koje budu čule za kraljičin postupak tako govoriti svim knezovima kraljevima te će biti mnogo prezira i gnjeva.^e 19 Ako je kralju po volji,^f neka kralj izda naredbu i neka se ona upiše u zakone^g Perzije i Medije, tako da se ne može opozvati,^h da se Vašti više ne smije pojaviti pred kraljem Ahasverom, a njezino kraljevsko dostojanstvo neka kralj preda drugoj ženi, boljoj od nje. 20 I neka se odredba koju će kralj izdati razglasi po svemu kraljevstvu njegovu, koje je vrlo veliko, pa će sve žene iskazivati poštovanjeⁱ svojim muževima,^j i velikima i malima."^u

21 Taj se prijedlog svidio kralju^k i knezovima, i kralj je postupio po riječi Memukanovoj. 22 I razaslao je pisma^l po svim pokrajinama kraljevima, u svaku pokrajinu^m njezinim pismom i svakom narodu njegovim jezikom, da svaki muž bude gospodar u svome domuⁿ i da govori jezikom svoga naroda.

Es 1:17* Doslovno: "vlasnici (gospodari)".

1. poglavlje

- a Es 1:21
- b Es 1:12
- c 1Mo 3:16
- 5Mo 22:22
- Jr 31:32
- Jl 1:8
- Mt 24:38
- d 2Sa 6:16
- e Izr 27:15
- f Es 3:9
- Es 8:5
- g Da 6:8
- Da 6:15
- h Es 8:8
- Da 6:12
- i Ef 5:33
- 1Pe 3:5
- j Es 1:17
- k 1Mo 41:37
- Es 2:4
- l Es 3:14
- m Es 3:12
- Es 8:9
- n Ri 7:2
- Ef 5:23

Desni stupac

2. poglavlje

- a Es 1:1
- b Es 1:9
- c Es 1:12
- d Es 1:19
- e Es 1:10
- Es 1:14
- Es 6:14
- f 1Kr 1:3
- g Su 21:12
- h Es 8:9
- i Ne 2:8
- j Es 2:14
- Es 4:4
- k Es 2:15
- l Es 1:11
- Es 1:19
- Es 2:17
- m Es 1:2
- n Es 3:2
- Es 5:14
- Es 10:3
- o 1Mo 49:27
- 1Sa 9:21
- p 2Kr 24:14
- r Jr 24:1
- s 2Kr 24:15
- 1Lje 3:16
- 2Lje 36:10
- Jr 22:28
- Jr 37:1
- Jr 52:31
- Mt 1:11
- t 1Ti 5:8
- Jk 1:27
- u Es 2:15
- v Izr 31:30
- z Es 1:2
- a Es 2:3

2 Poslije tih događaja, kad se stišao gnjev kralja Ahasvera,^a kralj se sjetio Vašti^b i onoga što je učinila^c i što je bilo odlučeno protiv nje.^d 2 Tada su dvorani kraljevi, sluge njegovi,^e rekli: "Neka se kralju potraže^f djevojke, djevice^g lijepa izgleda. 3 I neka kralj postavi povjerenike u svim pokrajinama^h svojega kraljevstva da mu sakupe sve djevojke, djevice lijepa izgleda, u utvrduⁱ Šušan, u kuću za žene koja je pod nadzorom kraljeva eunuha^j Hegaja,^k čuvara žena, i neka ih se uljepšava masažom. 4 A ona djevojka koja se bude svidjela očima kraljevima neka postane kraljica umjesto Vašti."^l To se svidjelo kralju i on je tako postupio.

5 U utvrdi Šušanu^m bio je neki Židov po imenu Mordokaj,ⁿ sin Jaira, sina Šimija, sina Kiševa, Benjaminovac,^o 6 koji je bio odveden^p iz Jeruzalema s prognanicima koje je babilonski kralj Nebukadnezar^{*r} odveo u izgnanstvo zajedno s Jekonijom,^{**s} kraljem Judinim. 7 On je bio skrbnik^t Hadase, to jest Estere, kćeri svoga strica,^u jer ona nije imala ni oca ni majke. Djevojka je bila lijepa stasa i lijepa lica.^v Poslije smrti njezina oca i njezine majke Mordokaj ju je uzeo sebi za kćer. 8 Kad se razglasila kraljeva riječ i njegov zakon i kad je mnogo djevojaka dovedeno u utvrdi Šušan,^z doveli su i Esteru u kraljev dvor pod nadzor Hegaja,^a čuvara žena.

Es 2:6* Ili: "Nabukodonozor". **6*** U 2Kr 24:8 "Jojakin", a u Jr 22:24 "Konija".

9 Djevojka se svidjela očima njegovim i stekla je njegovu naklonost,^a pa se on brzo pobrinuo za njezino uljepšavanje masažom^b i za prikladnu hranu. Dao joj je i sedam odabranih djevojaka iz kraljeva dvora i premjestio je zajedno s njenim djevojkama u najbolji dio kuće za žene. 10 Estera nije govorila ni o svome narodu^c ni o svome rodu, jer joj je Mordokaj zapovjedio da o tome ne govori.^d 11 A Mordokaj je svakoga dana dolazio pred dvorište kuće za žene da dozna kako je Estera i što se s njom događa.

12 I nakon dvanaest mjeseci pripreme, prema odredbi za žene, došao bi red na svaku djevojku da uđe kralju Ahasveru. A ovako je protjecalo razdoblje njihova uljepšavanja masažom: šest mjeseci uljem od smirne,^e a šest mjeseci balzamom^f i posebnom masažom za žene. 13 Potom bi djevojka ušla kralju. Sve što bi zatražila iz kuće za žene mogla je uzeti sa sobom u kraljev dvor.^g 14 Uvečer bi ušla, a ujutro bi se vratila u drugu kuću za žene pod nadzorom kraljeva eunuha^h Šaašgaza, čuvara inoča.* Onda više ne bi ulazila kralju osim ako bi se kralju svidjela pa bi bila pozvana po imenu.ⁱ

15 Kad je došao red na Esteru, kćer Abihajila, strica Mordokajeva, koju je ovaj uzeo sebi za kćer,^j da uđe kralju, ona nije zatražila niš-

2. poglavlje

a Izr 11:17
Izr 14:22
Izr 16:7
Izr 19:22
Da 1:9

b Es 2:3
Es 2:12

c Es 3:8
Es 4:13
Es 7:4
Mt 10:16

d Es 2:7
Es 2:20
Ef 6:1

e Izr 7:17
Pj 3:6
Lk 7:37

f 1Mo 43:11
1Kr 10:2
2Kr 20:13

g Es 1:9

h Es 2:3

i Es 4:11

j Es 2:7

Desni stupac

a 1Pe 3:3

b Es 2:8

c Pj 6:9

d Es 1:3

e Es 4:14
Ps 75:7

f Es 1:19

g Mt 27:15

h Es 2:3

i Es 2:21
Es 3:2

j Es 2:6
Es 3:8
Es 7:4

k Es 2:5
Es 8:1
Es 10:3

l Es 2:10
Mt 10:16

m Es 2:7

n Es 6:2

o Pr 10:20

ta^a osim onoga što joj je rekao kraljev eunuh Hegaj,^b čuvar žena. A za sve to vrijeme Estera je stjecala sve veću naklonost svih koji su je promatrali.^c 16 Tako su Esteru odveli kralju Ahasveru u njegov kraljevski dvor u deseto-me mjesecu, to jest mjesecu tebetu,^{*} sedme godine^d njegova kraljevanja. 17 I kralj je zavolio Esteru više od svih drugih žena, i ona je stekla njegovu naklonost i ljubav više od svih drugih djevice.^e Stavio joj je na glavu kraljevski turban i učinio je kraljicom^f umjesto Vašti. 18 Onda je kralj za sve svoje knezove i sluge priredio veliku gozbu, gozbu Esterinu. Svim je pokrajinama udijelio oprost^g i dijelio je darove kavi i dolikuju kralju.

19 Kad su djevice^h bile sakupljene po drugi put, Mordokaj je sjedio na vratima kraljevim.ⁱ 20 A Estera nije govorila ni o svome rodu ni o svome narodu,^j kao što joj je Mordokaj^k i zapovjedio.^l Estera je i dalje činila ono što bi joj Mordokaj rekao, kao i prije kao se nalazila pod njegovim skrbištvom.^m

21 U te dane, kad je Mordokaj sjedio na vratima kraljevim, Bigtan i Tereš, dva kraljeva dvoranina, vratara, razgnjevila su se te se počela dogovarati da dignu rukuⁿ na kralja Ahasvera. 22 Mordokaj je to doznao i odmah javio^o kraljici Esteri, a Estera je to u Mordokajevo ime rekla

Es 2:9* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 14* Vidi bilješku za 1Mo 22:24.

Es 2:16* Nakon izgnanstva u Babilon tako se zvao 10. mjesec židovskog lunarnog kalendara. Vidi dodatak 14.

kralju.^a **23** Tada je stvar bila istražena i potvrđena, te su obojica bila obješana^b na stup.^c I to je bilo zapisano pred kraljem u ljetopise.^d

3 Poslije tih događaja kralj Ahasver uzdigao je Hamana,^e sina Hamedate Agagovca.^f Uzvisio ga je^g i njegovo je prijestolje postavio iznad svih drugih knezova koji su bili s njim.^h **2** I svi sluge kraljevi što su bili na vratima kraljevimⁱ klanjali su se i padali ničice pred Hamanom, jer je kralj tako naredio za njega. Ali Mordokaj mu se nije klanjao niti je padoo ničice pred njim.^j **3** A sluge kraljevi koji su bili na vratima kraljevim govorili su Mordokaju: "Zašto prestupaš zapovijed kraljevu?"^k **4** I kako su mu to govorili iz dana u dan, a on ih nije poslušao, javili su to Hamanu da vide hoće li Mordokaju biti dopušteno da se tako ponaša,^l jer im je rekao da je Židov.^m

5 Kad je Haman vidio da mu se Mordokaj ne klanja niti pada ničice pred njim,ⁿ ispunio se gnjevom.^o **6** Ali u njegovim očima nije bilo vrijedno dignuti ruku samo na Mordokaja, jer su mu rekli iz kojega je naroda Mordokaj. Zato je Haman stao tražiti način da istrijebi^p sve Židove što su živjeli po svemu kraljevstvu Ahasverovu, narod Mordokajev.^r

7 Prvoga mjeseca,^s to jest mjeseca nisana,^{*} dvanaeste godine^t Ahasverova kraljeva-

2. poglavlje

- a 3Mo 5:1
Es 6:2
Izr 29:24
Eze 33:7
b 5Mo 21:21
Es 9:13
c 5Mo 21:22
d Ezr 4:15
Es 6:1

3. poglavlje

- e Es 3:10
Es 8:7
Es 9:24
f 4Mo 24:7
1Sa 15:8
1Sa 15:32
g Ps 12:8
h Es 1:14
i Es 2:19
j 2Mo 17:14
2Mo 17:16
5Mo 25:19
1Sa 15:3
Ps 139:21
k Dj 5:29
l Da 6:13
m Ne 1:2
Es 2:5
n Es 3:2
o Es 5:9
Izr 12:16
Izr 27:3
p Ps 73:6
Ps 83:4
r Es 9:20
s 2Mo 12:2
2Mo 34:18
t Es 1:3
Es 2:16

Desni stupac

- a Es 9:24
b JI 3:3
Ob 11
Mt 27:35
c Es 9:1
d Es 1:1
e 5Mo 4:27
5Mo 30:3
Ne 1:8
Jr 50:17
Za 7:14
Jk 1:1
f Ps 94:21
g Mt 18:24
h Es 9:3
i 1Mo 41:42
Es 8:2
Da 6:17
j Es 3:1
k 4Mo 24:7
1Sa 15:8
l Es 7:6
Es 9:24
m Es 4:7
n Izr 29:12
Jr 40:4
o Es 8:9
p Ps 94:20
Da 6:8
r Es 1:1
Da 6:1
s Es 1:22

nja, bacao se Pur,^{*a} to jest ždrijeb,^b pred Hamanom za svaki dan i za svaki mjesec do dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca adara.^{**c} **8** I Haman je rekao kralju Ahasveru: "U svim pokrajinama tvoga kraljevstva^d ima jedan narod rasijan^e među narodima i odvojen od njih. Njegovi su zakoni drugačiji od zakona svih ostalih naroda, a ni kraljevih zakona on se ne drži.^f Zato nije dobro da ih kralj pusti na miru. **9** Ako je kralju po volji, neka se izda pismeni nalog da se oni istrijebe, a ja ću izbrojiti deset tisuća^g talenata^{*} srebra na ruke kraljevim službenicima^h da ih odnesu u kraljevu riznicu."

10 Nato je kralj skinuo svoj pečatnjakⁱ s ruke i dao ga Hamanu,^j sinu Hamedate Agagovca,^k neprijatelju Židova.^l

11 Kralj je još rekao Hamanu: "Daje ti se srebro,^m a i taj narod, da s njim učiniš što bude dobro u tvojim očima."ⁿ **12** I prvoga mjeseca, trinaestoga dana toga mjeseca, bili su sazvani kraljevi pisari,^o i sastavljen je zapis^p o svemu što je Haman naredio kraljevim satrapima,^{*} upraviteljima koji su bili nad pokrajinama^r i knezovima raznih naroda, svakoj pokrajini njezinim pismom^s i svakome narodu njegovim jezikom. Sve je bilo

Es 3:7* "Pur" znači "ždrijeb". "Purim" (množina) s vremenom je postao naziv židovskog blagdana koji se slavi u dvanaestom mjesecu njihovog vjerskog kalendara. Vidi dodatak 14. **7*** Adar je ime dvanaestog mjeseca židovskoga vjerskog kalendara. Vidi dodatak 14. **9*** Vidi dodatak 13. **12*** Vidi bilješku za Ezr 8:36.

napisano u ime^a kralja Ahasvera i zapečaćeno kraljevim pečatnjakom.^b

13 Potom su po glasnicima^c razaslana pisma u sve kraljeve pokrajine da se istrijebe, pobiju i zatru svi Židovi — mladići i starci, djeca i žene — u jednome danu,^d i to trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca adara,^e i da se zaplijeni njihova imovina.^f **14** Prijepis pisma koje je trebalo postati zakonom^g u svim pokrajinama^h bio je objavljen svim narodima da budu spremni za taj dan. **15** I glasnici su krenuli na put, požurivaniⁱ kraljevom riječi. Zakon je bio izdan i u utvrdi Šušanu.^j A kralj i Haman sjeli su i pili.^k Međutim, u gradu Šušanu^l vladala je pomutnja.^m

4 Kad je Mordokajⁿ saznao sve što se dogodilo,^o razderao je svoje haljine, obukao se u kostrijet^p i posuo pepelom^r te je izašao u središte grada jadikujući glasno i gorko.^s **2** I došao je pred vrata kraljeva,^t jer nitko nije smio proći kroz vrata kraljeva obučen u kostrijet. **3** A u svakoj pokrajini^u u koju je stigla kraljeva riječ i njegov zakon zavladala je velika žalost^v među Židovima — postili su,^z plakali i naricali. Mnogima su kostrijet^a i pepeo^b postali ležaj. **4** Kad su Esterine djevojke i njezini eunusi^c došli da joj to jave, kraljicu je to bolno pogodilo. I poslala je Mordokaju haljine da ih obuče i da skine kostrijet sa sebe, ali on ih nije primio.^d **5** Tada je Estera pozvala Hataka,^e jednog od kra-

3. poglavlje

- a Da 6:15
- b 1Mo 41:42
- Es 8:8
- Da 6:17
- c 2Lje 30:6
- Es 8:14
- Jr 51:31
- d Es 8:12
- e Es 9:1
- f Es 8:11
- Es 9:10
- g Da 6:15
- h Es 1:1
- i Es 8:14
- j Da 8:2
- k Izr 31:4
- l Es 4:16
- m Izr 29:2

4. poglavlje

- n Es 2:5
- o Es 3:8
- Es 3:9
- p 1Kr 21:27
- Ps 69:11
- Ot 6:12
- r Eze 27:30
- Mt 11:21
- s Eze 21:6
- Mi 1:8
- t Es 6:10
- u Es 1:1
- v Jr 6:26
- Am 5:16
- z 2Lje 20:3
- Ezr 8:21
- Mt 4:2
- a 2Sa 21:10
- Iza 58:5
- b Eze 27:30
- Da 9:3
- c Es 2:3
- Es 2:14
- d Ps 77:2
- e Es 4:10

Desni stupac

- a Es 3:8
- b Es 3:9
- c Es 3:13
- d Es 3:14
- e Es 3:15
- f Es 2:20
- g Izr 16:15
- Pr 10:4
- h Es 7:3
- i Es 4:5
- j Es 2:5
- Es 2:7
- k Es 5:1
- l Da 6:15
- m Es 5:2
- Es 8:4
- n Izr 24:10
- Izr 29:25
- Iv 12:25
- o 1Sa 12:22
- Iza 54:17
- Jr 30:11
- Am 9:8
- p Ps 75:7
- Iza 14:27
- Iza 49:23

ljevih eunuha, kojega je on odredio da joj služi, i zapovjedila mu da ode k Mordokaju i dozna što to znači i što se događa.

6 I Hatak je otišao k Mordokaju na gradski trg što je bio pred vratima kraljevim. **7** A Mordokaj mu je ispričao sve što mu se dogodilo^a i podrobno ga izvijestio o novcu što ga je Haman obećao dati u kraljevu riznicu^b za istrebljenje Židova.^c **8** Dao mu je i prijepis^d zakona o njihovom istrebljenju, koji je bio izdan u Šušanu,^e da ga pokaže Esteri te da joj javi i naloži^f neka ide kralju i moli ga za milost^g i pred njim se zauzme za svoj narod.^h

9 I Hatakⁱ se vratio i javio Esteri Mordokajeve riječi. **10** Nato je Estera zapovjedila Hataku da poruči Mordokaju:^j **11** "Svi kraljevi sluge i narod kraljevih pokrajina znaju da za svakoga, bio to muškarac ili žena, koji nepozvan uđe kralju u unutarnje dvorište^k vrijeđi samo jedan zakon:^l smrtna kazna. Samo ako kralj prema njemu pruži svoje zlatno žezlo, ostat će na životu.^m A ja već trideset dana nisam bila pozvana kralju."

12 I Mordokaju su javili Esterine riječi. **13** A Mordokaj je poručio Esteri: "Ne pomišljaj u duši svojoj da će se mimo svih Židova izbaviti oni koji su u domu kraljevu!ⁿ **14** Jer budeš li u ovome času šutjela, pomoć i izbavljenje doći će Židovima s druge strane,^o a ti i dom oca tvojega poginut ćete. A tko zna nisi li upravo zbog časa kao što je ovaj došla do kraljevskog dostojanstva?"^p

15 Nato je Estera poručila Mordokaju: 16 "Idi, sakupi sve Židove koji se nalaze u Šušanu^a i postite^b za mene — tri dana^c i tri noći ne jedite i ne pijte. I ja ću postiti sa svojim djevojkama,^d a onda ću otići kralju, makar to i nije po zakonu, pa treba li da poginem,^e neka poginem." 17 I Mordokaj je otišao i učinio sve što mu je Estera zapovjedila.

5 Trećega dana^f Estera je obukla svoju kraljevsku odjeću^g i stala u unutarnje dvorište^h kraljeva dvora nasuprot kraljevu dvoru, a kralj je sjedio na svome kraljevskom prijestolju u kraljevskom dvoru nasuprot ulazu u dvor. 2 I čim je kralj ugledao Esteru gdje stoji u dvorištu, ona je našla milostⁱ u očima njegovim, pa je on pružio prema njoj zlatno žezlo^j što ga je držao u ruci. A Estera je pristupila i dotaknula vrh žezla.

3 Tada joj je kralj rekao: "Koja ti je želja, kraljice Estero, i što tražiš?^k Ako je i do polovine kraljevstva,^l dat će ti se!" 4 Estera je odgovorila: "Ako je kralju po volji, neka dođe kralj s Hamanom^m danas na gozbuⁿ koju sam mu priredila." 5 A kralj je zapovjedio: "Pozovite Hamana da odmah^o učini što je Estera rekla!" Tako su kralj i Haman došli na gozbu koju je priredila Estera.

6 I dok se na gozbi pilo vino, kralj je rekao Esteri: "Koja ti je molba?^p Udovoljit će ti se! I što tražiš? Ako je i do polovine kraljevstva, dobit ćeš!" 7 Estera mu je odgovori-

4. poglavlje

- a Es 3:15
- b 2Lje 20:3
Ezr 8:21
Mt 4:2
- c Es 5:1
- d Es 2:9
- e Ps 34:15
Ps 55:22
Ps 62:8
Ps 115:9
Izr 29:25
Ri 16:4

5. poglavlje

- f Es 4:16
- g Es 2:17
Es 8:15
Mt 11:8
- h Es 4:11
Es 6:4
- i Ps 116:7
- j Es 4:11
Es 8:4
- k Es 7:2
Es 9:12
- l Mk 6:23
- m Es 3:1
Es 3:8
- n 1Mo 32:20
Izr 17:8
o Es 6:14
- p Es 7:2

Desni stupac

- a Es 5:3
- b Izr 29:11
- c Job 20:5
Lk 6:25
Jk 4:9
- d Es 2:21
Es 3:3
Es 6:10
- e Es 3:2
- f Ps 27:3
Ps 139:21
Ps 139:22
Mt 10:28
- g Es 3:5
Pr 7:9
- h Es 5:14
Es 6:13
- i Job 31:24
Ps 49:6
Ps 49:17
Jr 9:23
Mt 23:12
1Ti 6:17
- j Es 9:10
Job 27:14
- k Es 3:1
Ps 37:35
- l Es 5:5
- m Es 5:8
- n 5Mo 21:22
Es 2:23
Es 7:9
- o Izr 27:1
- p Es 3:2
Es 6:4
- r Izr 29:12
- s Ps 37:14
Izr 1:18
Izr 21:24
Izr 27:4

mila: "Ovo je moja molba i ovo tražim: 8 Ako sam našla milost u očima kraljevima^a i ako je kralju po volji da usliši moju molbu i učini ono što tražim, neka kralj i Haman dođu na gozbu koju ću sutra za njih prirediti, i sutra ću postupiti po riječi kraljevoj."^b

9 Haman je toga dana izašao radostan^c i vesela srca, ali kad je na vratima kraljevima^d vidio Mordokaja, koji nije ustao^e niti drhtao pred njim,^f odmah se ispunio gnjevom^g na Mordokaja. 10 No Haman se ipak svladao i otišao svojoj kući. Tada je poslao po svoje prijatelje i po svoju ženu Zerešu^h 11 i stao im je pričati o slavi bogatstva svojegaⁱ i o mnoštvu sinova svojih^j i o svemu čime ga je kralj uzdigao i kako ga je uzvisio iznad svih svojih knezova i slugu.^k

12 Potom je Haman nastavio: "Štoviše, kraljica Estera nije uz kralja pozvala nikoga osim mene na gozbu koju je priredila,^l a i sutra^m sam s kraljem pozvan k njoj. 13 Ali ništa me od svega toga ne može zadovoljiti dokle god gledam Židova Mordokaja kako sjedi na vratima kraljevima." 14 Tada mu je rekla Zereša, žena njegova, i svi prijatelji njegovi: "Neka se načini stupⁿ visok pedeset lakata,^{*} pa ujutro^o reci kralju neka na njega objese Mordokaja.^p Potom idi veseo s kraljem na gozbu." Taj se prijedlog Hamanu učinio dobrim,^r pa je dao načiniti stup.^s

Es 5:14* Otrpilike 22 metra. Vidi dodatak 13.

6 Te noći san nije kralju dolazio na oči.^a Zato je naredio da mu donesu knjigu sa zapisima^b ranijih događaja, te su je počeli čitati pred kraljem. **2** Na koncu su našli zapis o tome kako je Mordokaj odao^c Bigtanu i Tereša, dva kraljeva dvoranina,^d vratara, koji su se dogovarali da dignu ruku na kralja Ahasvera. **3** Nato je kralj upitao: "Kakvu je čast i kakvu nagradu Mordokaj dobio za to?" "Ništa nije učinjeno za njega",^e odgovorili su dvorani kraljevi, sluge njegovi.

4 Kralj je nešto kasnije upitao: "Tko je u dvorištu?" A Haman je upravo ušao u vanjsko dvorište^f kraljeva dvora da traži od kralja neka Mordokaja objese na stup^g što ga je pripremio za njega. **5** Stoga su kraljevi poslužitelji odgovorili: "Eno, Haman^h stoji u dvorištu." "Neka uđe!" rekao je kralj.

6 Kad je Haman ušao, kralj ga je upitao: "Što treba učiniti čovjeku kojemu kralj želi iskazati čast?"ⁱ A Haman je pomislio na srcu svojemu: "Kome bi kralj želio iskazati čast, ako ne meni?"^j **7** Zato je Haman rekao kralju: "Čovjeku kome kralj želi iskazati čast **8** treba donijeti kraljevske haljine^k u koje se sam kralj oblači i dovesti konja na kojemu kralj jaše^l i na čijoj je glavi ukras kraljevski. **9** Haljine i konja treba predati jednome od kraljevih uglednih knezova.^m I neka čovjeka kome kralj želi iskazati čast obuku i provedu na konju po gradskom trguⁿ i neka uzvikuju pred njim: 'Ovako biva čovjeku kome kralj želi iskazati čast!'"^o **10** Nato je kralj

6. poglavlje

- a Izr 21:1
Da 2:1
Da 6:18
- b Es 10:2
- c Es 2:23
Es 7:9
- d Es 2:21
- e Izr 3:27
Pr 9:15
- f Es 4:11
Es 5:1
- g Es 5:14
Es 7:9
- h Es 3:1
- i Izr 14:35
Izr 16:15
Izr 19:12
- j Es 3:2
Es 5:11
Izr 16:18
Izr 18:12
Izr 30:13
- k Es 8:15
- l 1Kr 1:38
- m Es 1:3
Es 1:14
Es 3:1
- n Es 3:15
Es 4:6
- o 1Mo 41:43
2Sa 15:1

Desni stupac

- a Da 4:37
Lk 14:11
- b Es 8:15
- c Es 2:5
- d Es 4:6
- e Lk 1:52
- f Es 6:6
- g Es 2:21
Ps 131:1
- h Ps 44:7
i Es 5:10
- j 1Mo 41:8
- k 5Mo 32:35
Izr 28:18
Ho 14:9
- l Es 5:5
- m Es 5:8

7. poglavlje

- n Es 3:1
Es 5:12
- o Es 5:6
- p Es 5:3
- r Es 9:12
- s Mk 6:23
- t 1Mo 2:7
1Ko 15:45
- u Es 2:7
Es 4:8
- v Es 3:9
Es 4:7
Es 4:8

rekao Hamanu: "Požuri, uzmi haljine i konja, kako si rekao, pa učini tako Židovu Mordokaju koji sjedi na vratima kraljevima! Ne propusti ništa od svega onoga što si rekao!"^a

11 I Haman je uzeo haljine^b i konja, obukao je Mordokaja^c i proveo ga na konju po gradskom trgu,^d uzvikujući pred njim:^e "Ovako biva čovjeku kome kralj želi iskazati čast!"^f

12 Potom se Mordokaj vratio na vrata kraljeva.^g A Haman je žurno otišao kući svojoj, tužan i pokrivene glave.^h **13** I ispričao je Zereši,ⁱ ženi svojoj, i svim prijateljima svojim sve što mu se dogodilo. Nato su mu njegovi mudraci^j i njegova žena Zereša rekli: "Ako je Mordokaj, pred kojim si počeo padati, od židovskoga roda, nećeš ga nadvladati, nego ćeš sigurno pred njim pasti."^k

14 Dok su oni još razgovarali s njim, došli su dvorani kraljevi i žurno^l odveli Hamana na gozbu^m koju je priredila Estera.

7 Potom su kralj i Hamanⁿ došli na gozbu kraljici Esteri. **2** Dok se na gozbi pilo vino,^o kralj je i toga drugog dana rekao Esteri: "Koja ti je molba,^p kraljice Estero? Udovoljit će ti se!^r I što tražiš? Ako je i do polovine kraljevstva,^s dobit ćeš!" **3** Kraljica Estera je odgovorila: "Ako sam našla milost u očima tvojim, kralju, i ako je to kralju po volji, neka mi se pokloni život^{*t} moj na moju želju i narod moj^u na moju molbu. **4** Jer smo prodani,^v ja i narod

Es 7:3* Doslovno: "duša".

moj, da nas se istrijebi, pobije i zatre.^a Da smo prodani kao robovi^b i robinje, šutjela bih. Ali nije primjereno da nevolja bude na štetu kralju.”

5 Nato je kralj Ahasver upao u riječ kraljici Esteri i rekao: “Tko je taj,^c i gdje je taj koji se usudio^d učiniti takvo što?” 6 A Estera je odvratila: “Taj protivnik^e i neprijatelj^f ovaj je zli Haman!”

A Haman se uplašio^g kralja i kraljice. 7 Tada je kralj pun gnjeva^h ustao od vina i otišao u vrt palače. A Haman je ustao i stao moliti kraljicu Esteru za svoj život,ⁱ jer je vidio da mu kralj sprema zlo.^j 8 Kad se kralj vratio iz vrta palače u kuću gdje se pilo vino,^k našao je Hamana kako se bacio na ležaj^l na kojem je bila Estera. “Zar će još i kraljicu silovati dok sam ja u kući?” povikao je kralj. Čim je ta riječ izašla iz kraljevih usta,^m pokrili su Hamanu lice. 9 A Harbona,ⁿ jedan od dvorana^o koji su stajali u kraljevoj službi, rekao je: “Eno, kod kuće Hamanove stoji stup^p što ga je Haman načinio za Mordokaja, koji je govorio dobro po kralja^r — pedeset je lakata* visok.” Nato je kralj zapovjedio: “Objesite ga na taj stup!”^s 10 Tako su Hamana objesili na stup^t što ga je pripremio za Mordokaja,^u i kraljev se gnjev stišao.

8 Onoga je dana kralj Ahasver dao kraljici Esteri kuću Hamana,^v neprijatelja Židova,^z a Mordokaj je stupio pred kralja, jer je Estera rekla kra-

7. poglavlje

- a Es 3:13
Es 8:11
- b 1Mo 37:27
Ne 5:5
Jl 3:6
- c Izr 25:5
Iza 13:11
- d Dj 5:3
- e Ef 6:12
- f 1Sa 24:13
Ps 27:2
Pr 5:8
- g Da 5:6
- h Izr 14:35
Izr 16:14
- i Izr 14:19
- j 1Sa 20:9
1Sa 25:17
Ps 112:10
Izr 19:12
- k Es 7:1
- l Es 1:6
- m Izr 16:14
- n Es 1:10
- o 1Mo 37:36
Es 2:21
- p Es 5:14
- r Es 6:2
- s Ps 7:6
Ps 9:15
Ps 35:8
Ps 73:19
Izr 11:6
- t Es 5:14
- u Ps 37:34
Izr 21:18
2Pe 2:9

8. poglavlje

- v Es 5:11
- z Es 3:8
- Es 9:24

Desni stupac

- a Es 2:5
Es 2:7
- b 1Mo 41:42
Es 3:10
Da 3:17
- c Pr 2:18
Da 2:48
- d Ho 12:4
Lk 11:9
- e Es 3:9
- f Es 9:25
- g Es 7:4
Es 9:24
- h Es 4:11
i Es 2:17
- j Es 3:12
Es 3:14
- k 4Mo 24:7
5Mo 25:19
1Sa 15:8
Es 9:24
- l Es 3:9
- m Es 1:1
- n Es 8:1
Izr 13:22
- o Es 7:10
Ga 3:13
- p 1Kr 21:8
Es 3:12
- r Da 6:8
Da 6:15

lju što joj je on.^a 2 Kralj je tada skinuo svoj pečatnjak^b što ga je bio oduzeo Hamanu i dao ga je Mordokaju, a Estera je postavila Mordokaja nad Hamanovom kućom.^c

3 Nakon toga se Estera opet obratila kralju. Bacila mu se pred noge i plaćući ga molila^d neka milostivo osujeti zlo^e Hamana Agagovca i urotu^f koju je smislio protiv Židova.^g 4 I kralj je prema Esteri pružio zlatno žezlo,^h a ona je ustala, stala pred kralja 5 i rekla: “Ako je kralju po volji i ako sam stekla njegovu naklonostⁱ te mu se ova molba čini opravdanom i ako sam omiljela očima njegovim, neka se napiše opoziv urotničkih pisama^j Hamana, sina Hamedate Agagovca,^k što ih je napisao da istrijebi Židove^l koji žive po svim pokrajinama kraljevima.^m 6 Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo narod moj i kako bih mogla gledati propast roda svojega?”

7 A kralj Ahasver je kraljici Esteri i Židovu Mordokaju odgovorio: “Eto, Hamanovu sam kuću dao Esteri,ⁿ a njega su objesili na stup^o jer je podigao ruku na Židove. 8 Sada vi napišite u kraljevo ime^p što mislite da je dobro za Židove i zapečatite to kraljevima pečatnjakom, jer što je napisano u kraljevo ime i zapečaćeno kraljevima pečatnjakom ne može se opozvati.”^r

9 Stoga je su u isto to vrijeme, trećega mjeseca, to jest mjeseca sivana,* dvadeset i trećega

Es 8:9* Sivan je ime 3. mjeseca židovskog vjerskog kalendara. Vidi dodatak 14.

Es 7:7* Doslovno: “dušu”. 9* Vidi bilješku za Es 5:14.

dana toga mjeseca, sazvani kraljevi pisari.^a Oni su napisali sve što je Mordokaj zapovjedio Židovima, satrapima,^{*b} upraviteljima i knezovima pokrajina od Indije do Etiopije, koji su bili nad sto dvadeset i sedam pokrajina,^c svakoj pokrajini njezinim pismom^d i svakom narodu njegovim jezikom,^e a Židovima njihovim pismom i njihovim jezikom.^f

10 I on je napisao pisma u ime kralja^g Ahasvera, zapečatio^h ih kraljevom pečatnjakomⁱ te ih razaslao po glasnici^a na konjima.^j Oni su jahali brze konje kraljevske poštanske službe. **11** Tako je objavljeno da je kralj dopustio Židovima po svim gradovima da se okupe^k i brane duše svoje te da istrijebe, pobiju i zatru svu vojsku iz naroda^l ili pokrajine koja bi ih napala, ne štedeći ni djecu ni žene, a njihova dobra da oplijene,^m **12** i to sve istoga danaⁿ u svim pokrajinama kralja Ahasvera, trinaestoga dana^o dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca adara.^p **13** Prijepis^r pisma trebalo je predati kao zakon svim pokrajinama i objaviti svim narodima da bi Židovi toga dana bili spremni osvetiti se^s svojim neprijateljima. **14** I glasnici^t koji su jahali konje kraljevske poštanske službe odmah su krenuli na put, požurivani^u kraljevom riječi. Zakon je bio izdan i u utvrdi Šušanu.^v

15 A Mordokaj je izašao od kralja odjeven u kraljevsku haljinu^z od plave tkanine i lana, s velikom zlatnom kru-

8. poglavlje

- a Es 3:12
- b Ezr 8:36
- Es 9:3
- Da 6:1
- c Es 1:1
- d Es 1:22
- Es 3:12
- e Da 4:1
- f 1Ko 14:9
- g Pr 8:4
- h Es 3:12
- i Es 8:2
- j Es 3:13
- k Es 9:2
- l Ps 37:14
- Ps 68:2
- m Es 3:13
- Es 9:10
- Es 9:15
- Es 9:16
- n 2Mo 15:9
- o Es 3:13
- Es 9:1
- p Es 9:17
- Es 9:21
- r Es 3:14
- s Ps 92:11
- Ps 149:7
- Lk 18:7
- t Es 3:13
- u Es 3:15
- v Es 1:2
- Da 8:2
- z 1Mo 41:42
- Es 6:8
- Lk 16:19

Desni stupac

- a Mt 11:8
- b 2Mo 25:4
- 2Mo 28:5
- c Izr 29:2
- d Es 9:17
- Ps 18:28
- Ps 30:5
- Ps 97:11
- Izr 11:10
- Iza 30:26
- Mi 7:8
- e Ne 8:10
- Es 9:19
- Es 9:22
- f Ps 18:43
- g Za 8:23
- h Es 9:2

9. poglavlje

- i Es 3:7
- Es 8:12
- j Es 3:13
- k 5Mo 32:36
- 2Sa 22:41
- Ps 30:11
- l Es 8:11
- m Es 1:1
- n Ps 71:13
- Ps 71:24
- o 5Mo 11:25
- Es 8:17
- p Es 3:12
- Es 8:9
- r Da 6:1
- s Es 3:9
- t Es 9:1
- Ps 31:11
- u Es 8:15
- v 1Sa 2:30
- Sf 3:19
- z 2Lje 1:1
- Ps 1:3

nom te s ogrtačem od fino-ga platna^a i crvenkastopurpurne vune.^b A grad Šušan klicao je i veselio se.^c **16** Židovima je tako došlo svjetlo, radost,^d veselje i čast. **17** U svakoj pokrajini i u svakom gradu do kojega je doprla riječ kraljeva i njegov zakon zavladalo je među Židovima veselje i radost i oni su se gostili^e i slavili toga dana. I mnogi iz drugih naroda^f izjašnjavali su se kao Židovi,^g jer ih je spopao strah^h od Židova.

9 Dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca adara,ⁱ trinaestoga dana toga mjeseca, kad je došlo vrijeme da se izvrši riječ kraljeva i njegov zakon,^j istoga onog dana kad su se neprijatelji Židova nadali da će ih nadvladati, dogodilo se suprotno te su Židovi nadvladali svoje mrzitelje.^k **2** Židovi su se okupili^l u svojim gradovima po svim pokrajinama kralja Ahasvera^m da dignu ruke na one koji su im htjeli nanijeti zlo.ⁿ I nitko im se nije mogao oduprijeti, jer je strah^o od njih spopao sve narode. **3** Svi su knezovi^p pokrajina, satrapi,^{*r} upravitelji i oni koji su vršili poslove kraljeve^s pomagali Židovima, jer ih je spopao strah^t od Mordokaja. **4** Jer Mordokaj je postao velik^u na kraljevju dvoru i njegova se slava^v širila po svim pokrajinama. I Mordokaj je postajao sve moćniji.^z

5 I Židovi su udarili na sve neprijatelje svoje sijekući ih

Es 8:17* "Drugih naroda" — doslovno: "narodâ zemlje" (množina od hebrejskog izraza *am haarec*). **9:3*** Vidi bilješku za Ezr 8:36.

mačem, ubijajući ih i zatirući.^a S mrziteljima su svojim radili što su htjeli.^b **6** U utvrđi Šušanu^c Židovi su smaknuli i pobili pet stotina ljudi. **7** Među njima Paršandatu, Dalfona, Aspatu, **8** Poratu, Adaliju, Aridatu, **9** Parmaštu, Arisaja, Aridaja i Vajzatu, **10** deset sinova^d Hamana,^e sina Hamedatina, neprijatelja Židova.^f Njih su pobili, ali za plijenom^g nisu pružili ruke svoje.

11 Kralj je još istoga dana doznao broj ubijenih u utvrđi Šušanu.

12 Tada je kralj rekao kraljici Esteri:^h "Židovi su u utvrđi Šušanuⁱ smaknuli i pobili pet stotina ljudi i deset Hamanovih sinova. A što su tek učinili^j u ostalim kraljevim pokrajinama!^k Koja ti je sad molba? Uovoljit će ti se!^l I što još tražiš?^m Dobit ćeš!" **13** Estera je nato rekla: "Ako je kralju po volji,ⁿ neka se Židovima u Šušanu i sutra dopusti da postupe po današnjem zakonu^o i neka se deset Hamanovih sinova objesi na stup."^p **14** I kralj je naredio da se tako učini.^r Tada je u Šušanu bio izdan zakon, i deset Hamanovih sinova bilo je obješeno.

15 Tako su se Židovi u Šušanu okupili i četrnaestoga^s dana mjeseca adara, pa su u Šušanu pobili još tri stotine ljudi, ali za plijenom nisu pružili ruke svoje.^t

16 Ostali Židovi, koji su živjeli u drugim pokrajinama^u kraljevim, također su se okupili i ustali da brane duše^v svoje i da se osvete^w neprijateljima svojim. Pobili su sedamdeset

9. poglavlje

- a Ps 18:34
Ps 18:47
Ml 5:8
2So 1:6
b 1Sa 12:22
Ps 34:19
Ps 94:14
Ml 5:9
c Es 1:2
Da 8:2
d 2Mo 17:14
2Mo 17:16
4Mo 24:7
Ps 21:10
Ps 109:13
e Es 3:1
Es 3:12
Es 8:5
f Es 3:8
Es 7:4
g Es 8:11
Es 9:16
h Es 2:17
i Es 3:15
j Es 9:16
k Es 1:1
Da 6:1
l Es 5:6
m Es 8:5
n Es 5:8
Es 7:3
o Es 8:11
p 5Mo 21:22
Es 2:23
Es 7:10
Ga 3:13
r Es 9:25
s Es 9:21
Es 9:31
t Es 9:10
u Es 1:1
Da 6:1
v 1Mo 2:7
3Mo 17:11
Es 7:3
z 5Mo 32:35
Es 8:13
Ps 149:7
Na 1:2
Lk 18:7

Desni stupac

- a Es 8:17
b Es 8:16
Ps 58:10
c Es 9:1
Es 9:13
Es 9:15
d Izr 11:10
e Ezr 6:15
Es 3:7
f Ps 118:15
Ps 145:7
Iza 65:14
g Ps 124:2
Ps 124:6
h Ne 8:10
i Es 2:5
Es 8:8
j Es 1:1
Da 6:1
k Ps 145:4
l Ps 103:2
Iza 12:1
m Es 4:3
n Es 9:19
Lk 11:41
o Ga 2:10
p Es 3:1
r Es 8:5
s 2Mo 17:16
4Mo 24:7
1Sa 15:8

i pet tisuća svojih mrzitelja, ali za plijenom nisu pružili ruke svoje. **17** To je bilo trinaestoga dana mjeseca adara. Četrnaestoga dana toga mjeseca oni su mirovali i taj su dan učinili danom gozbe^a i veselja.^b

18 A Židovi u Šušanu okupili su se trinaestoga^c i četrnaestoga dana toga mjeseca, a petnaestoga su dana mirovali i taj su dan učinili danom gozbe i veselja.^d **19** Zbog toga su Židovi koji su živjeli po raznim mjestima u drugim pokrajinama četrnaesti dan mjeseca adara^e učinili danom veselja,^f gozbe i slavlja,^g te su jedni drugima slali darove u hrani.^h

20 Mordokajⁱ je zapisao te događaje i razaslao pisma svim Židovima po svim pokrajinama^j kralja Ahasvera, i onima blizu i onima daleko, **21** kako bi im naložio^k da svake godine slave četrnaesti i petnaesti dan mjeseca adara **22** kao dane kada su Židovi počinili od neprijatelja svojih^l i kao mjesec u kojem se njihova žalost pretvorila u radost i njihova tuga^m u dan slavlja. Te su dane trebali slaviti gozbom i veseljem te slati jedni drugima darove u hraniⁿ i dijeliti poklone siromasima.^o

23 Židovi su pristali da će držati ono što su već počeli i što im je napisao Mordokaj. **24** Haman,^p sin Hamedate^r Agagovca,^s neprijatelj^t svih Židova, bio je naime smislio urotu protiv Židova da ih istrijebi^u i dao je bacati Pur,^v to jest ždrijeb,^z da ih smete i istrijebi. **25** Ali kad je Estera

t Es 3:10; Es 9:10; u Es 3:9; v Es 3:7; z Jl 3:3; Ob 11; Mt 27:35.

stupila pred kralja, kralj je izdao pismenu zapovijed: ^a “Neka se ova zla urota^b koju je smislilo protiv Židova vrati na njegovu glavu.”^c Tako su nje ga i njegove sinove objesili na stup.^d **26** Zbog toga su te dane nazvali Purim, od riječi pur.^e Zato su se, prema svemu što je stajalo u tom pismu^f i što su u vezi s time vidjeli i doživjeli, **27** Židovi obavezali i prihvatili za sebe, za svoje potomke i za sve one koji im se budu pridružili,^g kao nepromjenjivu obavezu, da slave ta dva dana prema svemu što je za njih bilo napisano, svake godine u za to određeno vrijeme. **28** Tih su se dana trebali sjećati i slaviti ih u svakom naraštaju, u svakoj obitelji, u svakoj pokrajini i u svakome gradu. I ti dani Purima ne smiju prestati među Židovima i spomen^h na njih ne smije se izgubiti među potomcima njihovim.

29 A kraljica Estera, kći Abihajilova,ⁱ i Židov Mordokaj pisali su vrlo snažnim riječima da potkrijepe ovo drugo pismo o Purimu. **30** I on je ra-

9. poglavlje

- a Es 8:5
Es 8:10
Es 9:13
- b Es 8:3
- c 5Mo 19:19
Ps 71:6
Ps 37:15
Ps 141:10
Da 6:24
- d Es 5:14
Es 7:10
Es 9:14
- e Es 3:7
- f Es 9:20
- g 3Mo 19:34
3Mo 24:22
Ru 1:16
1Kr 8:43
Es 8:17
Ga 5:3
- h Ps 103:2
i Es 2:15

Desni stupac

- a Es 8:9
Es 9:20
- b Es 1:1
- c Iza 39:8
- d Es 9:21
- e Es 9:27
- f 2Lje 20:3
Jl 2:12
- g Es 4:1
Ps 65:2
Ps 142:1
- h Es 9:26

10. poglavlje

- i 1Mo 10:5
- j Jk 16:10
Tu 1:1
- k Es 2:5
- l Es 8:15
Ps 18:35
Da 2:48
- m Ezr 4:15
Es 6:1
- n Es 1:3
Da 6:15
- o 1Mo 41:40
Da 5:16
- p Ps 125:5
Izr 12:20
Iza 26:12

zlasao pisma svim Židovima u sto dvadeset i sedam pokrajina^a Ahasverova kraljevstva,^b riječi mira i istine.^c **31** Njima se potvrđivalo da trebaju držati te dane Purima u određeno vrijeme — na što su ih obavezali^d Židov Mordokaj i kraljica Estera i na što su i oni sami obavezali duše svoje i potomke svoje^e — i da trebaju postiti^f i moliti se Bogu za pomoć.^g **32** I Esterinom su riječi ovi propisi Purima^h bili potvrđeni i zapisani u knjigu.

10 Kralj Ahasver odredio je zemljama i otocimaⁱ morskim prisilan rad.^j

2 A sva njegova silna djela, moć njegova i podroban izvještaj o visokom položaju Mordokajevom^k na koji ga je kralj uzvisio,^l nije li sve to zapisano u ljetopisima^m kraljeva Medije i Perzije?ⁿ **3** Jer Židov Mordokaj bio je prvi do kralja^o Ahasvera i vrlo uvažen među Židovima te je stekao priznanje mnoštva svoje braće, radeći za dobro svoga naroda i govoreći ono što je doprinosilo miru^p svih njihovih potomaka.

KNJIGA O JOBU

1 U zemlji Usu^a živio je čovjek po imenu Job.^b Taj je čovjek bio čestit^c i pravedan,^d bojavao se Boga^e i klonio se zla.^f **2** I rodilo mu se sedam sinova i tri kćeri.^g **3** Stoke^h je imao sedam

Job 1:1* “Job” znači “omražen”. U 1Mo 46:13 isto ime nosi druga osoba. 1⁷ Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

1. poglavlje

- a Jr 25:20
Tu 4:21
- b Eze 14:14
Eze 14:20
Jk 5:11
- c Job 2:3
- d 1Mo 6:9
2Kr 20:3
- e Ne 5:15
Izr 8:13
Izr 16:6
- f 1So 5:22
1Pe 3:11
- g Ps 127:3
Ps 128:3

tisuća ovaca, tri tisuće deva, pet stotina jarmova goveda i pet stotina magarica te veoma mnogo slugu. Taj je čovjek bio najveći od svih ljudi na Istoku.^a

4 A sinovi su njegovi odlazili na gozbe^b koje je svatko od

h 2Lje 32:29; **Desni stupac** a 1Mo 29:1; 1Kr 4:30; b Ps 133:1.

njih naizmjenice priređivao u kući svojoj, svatko u svoj dan. Slali su po svoje tri sestre i pozivali ih da jedu i piju s njima. **5** A kad bi se izredali dani gozbe, Job bi poslao po njih i posvetio ih.^a Ustao bi rano ujutro i prinio žrtve paljenice^b za svakoga od njih, jer Job je govorio: "Možda su sinovi moji zgriješili i prokleli^c Boga u srcu svojem."^d Tako je Job uvijek činio.^e

6 A stigao je dan koji je bio određen da sinovi* Jehove, pravoga Boga,^f stanu pred njega,^g a i Sotona^h je došao među njih.ⁱ

7 Jehova je tada upitao Sotonu: "Odakle dolaziš?" Nato je Sotona odgovorio Jehovi: "Prolazio sam zemljom^j i obilazio je."^k **8** A Jehova je rekao Sotonu: "Jesi li zapazio slugu mogega Joba? Nema na zemlji nikoga kao što je on.^l Čovjek je to čestit^m i pravedan,ⁿ koji se boji Boga^o i kloni se zla."^p **9** Nato je Sotona odgovorio Jehovi: "Zar se Job uzalud boji Boga?"^r **10** Nisi li ti ogradio^s njega i kuću njegovu i sve što ima svuda unaokolo? Djelelo ruku njegovih blagoslovio si^t i stoka se njegova namnožila po zemlji. **11** Nego, pruži, molim te, ruku svoju i dirni u sve što ima, pa vidi neće li te prokleti u lice!"^u **12** Tada je Jehova rekao Sotonu: "Evo, sve što ima u tvojim je rukama! Samo na njega ne diži ruku svoju!" I Sotona je otišao od lica Jehovina.^v

Job 1:6* Ili: "anđeli". **6*** Ili: "Protivnik" (hebrejski: *hasSatan*). Određeni član upotrijebljen u hebrejskom jeziku pokazuje da se izrazom "Sotona" misli na točno određenu osobu.

1. poglavlje

- a 2Mo 19:10
- 1Sa 16:5
- b 1Mo 8:20
- 1Mo 12:8
- c Izr 30:9
- d Mt 15:19
- e 1Mo 18:19
- f 1Mo 6:2
- 5Mo 33:2
- Job 38:7
- Da 3:25
- g Ps 103:20
- Da 7:13
- Mt 18:10
- h Za 3:1
- Mt 4:3
- Lk 22:31
- Iv 13:2
- Ot 12:9
- i 1Kr 22:19
- j Job 2:2
- k Mt 12:43
- 1Pe 5:8
- l 4Mo 12:3
- Izr 14:35
- m 1Mo 6:9
- Ps 37:37
- Iv 1:47
- n Ps 84:11
- He 4:13
- o Ne 5:15
- Ps 19:9
- Pr 12:13
- p Ps 34:14
- Izr 3:7
- Izr 16:17
- r Ot 12:10
- s 1Mo 15:1
- 1Mo 31:7
- 5Mo 33:27
- Ps 34:7
- Ps 105:14
- 1Pe 1:5
- t 1Mo 26:12
- 5Mo 28:2
- Ps 5:12
- Ps 84:11
- Ps 128:2
- Izr 10:22
- u Iza 8:21
- v Job 2:7

Desni stupac

- a Job 1:4
- b 1Sa 4:17
- c 1Kr 19:19
- d Job 6:19
- e 1Sa 22:20
- f Ef 2:2
- g 1Mo 11:28
- 2Kr 24:2
- h Ps 104:15
- Pr 9:7
- Pr 10:19
- i Ef 2:2
- j 1Mo 37:34
- 1Sa 4:12
- k Ezr 9:3
- Mi 1:16
- l 2Sa 12:16
- Iza 3:26
- Mt 26:39
- m 1Mo 24:26
- 2Mo 34:8
- Ne 9:3
- n Job 31:15
- Ps 127:3
- Pr 5:15
- 1Ti 6:7
- o 1Mo 3:19
- Ps 49:17
- Pr 12:7
- p Pr 5:19
- Jk 1:17

13 A jednoga su dana sinovi njegovi i kćeri njegove jeli i pili vino u kući brata svojega najstarijega.^a **14** I došao je glasnik^b Jobu i rekao: "Goveda su orala,^c a magarice kraj njih pasle, **15** kad su Sabejci^d navallili i oteli ih, a sluge pobili oštricom mača. Ja sam jedini uspio pobjeći da ti to javim."^e

16 Dok je taj još govorio, došao je drugi i rekao: "Vatra Božja sišla je s neba^f i rasplamsala se među ovcama i slugama te ih progutala. Ja sam jedini uspio pobjeći da ti to javim."

17 Dok je taj još govorio, došao je treći i rekao: "Kaldejci^g su se svrstali u tri čete i navallili na deve i oteli ih, a sluge pobili oštricom mača. Ja sam jedini uspio pobjeći da ti to javim."

18 Dok je taj još govorio, došao je četvrti i rekao: "Sinovi su tvoji i kćeri tvoje jeli i pili vino^h u kući brata svojega najstarijega. **19** I gle, jak se vjetarⁱ podigao iz pustinjskoga kraja i udario na četiri ugla kuće, tako da je pala na djecu te su poginula. Ja sam jedini uspio pobjeći da ti to javim."

20 Tada je Job ustao i razderao^j ogrtač svoj, ošišao glavu^k te pao na zemlju,^l poklonio se^m **21** i rekao:

"Gol sam izašao iz utrobe majke svoje,"

gol ću se onamo i vratiti.^o Jehova je dao,^p Jehova je i uzeo.^r

Neka je blagoslovljeno ime Jehovino!"^s

r 1Sa 2:6; Izr 23:5; s Ps 34:1; Da 2:20.

22 U svemu tome Job nije sagriješio niti je rekao išta loše o Bogu.^a

2 Opet je stigao dan koji je bio određen da sinovi* Jehove, pravoga Boga, stanu pred njega. I Sotona[#] je došao među njih da stane pred Jehovu.^b

2 Jehova je tada upitao Sotonu: "Odakle dolaziš?" Nato je Sotona odgovorio Jehovi: "Pro-lazio sam zemljom i obilazio je."^c **3** A Jehova je rekao Sotoni: "Jesi li zapazio slugu mojega Joba?^d Nema na zemlji nikoga kao što je on. Čovjek je to čestit i pravedan,^e koji se boji Boga^f i kloni se zla.^g Još je postojan u neporočnosti* svojoj,^h iako si me naveoⁱ da se okomim na njega i da ga upropastim bez razloga."^j

4 Nato je Sotona^k odgovorio Jehovi: "Koža za kožu! Sve što čovjek ima dat će za dušu svoju.^l **5** Nego, pruži, molim te, ruku svoju i dirni u kosti njegove i meso njegovo, pa vidi neće li te prokleti u lice!"^m

6 Tada je Jehova rekao Sotoni: "U tvojim je rukama! Samo ne diraj dušu njegovu!"

7 I Sotona je otišao od lica Jehovinaⁿ i udario Joba bolnim činom^o od tabana do tjemena.

8 A Job je uzeo komad razbijene posude zemljane da se struže njime i tako je sjedio u pepelu.^p

9 Tada mu je žena njegova rekla: "Zar si još postojan u neporočnosti svojoj?" Prokuni

Job 2:1* Ili: "andeli". **1[#]** Vidi bilješku za Job 1:6. **3*** O značenju međusobno srodnih hebrejskih izraza koji su u ovom retku prevedeni izrazima "čestit (... neporočnosti", vidi bilješku za 1Mo 6:9.

1. poglavlje

a 5Mo 32:4
Ri 9:20

2. poglavlje

b Job 1:6
c Job 1:7
d Job 1:8
e 1Mo 6:9
f Ne 5:15
Izr 8:13
Izr 16:6
g Ps 34:14
1So 5:22
h Job 27:5
i Job 1:11
j Job 9:17
k Job 1:6
l Jr 41:8
m 3Mo 24:15
Job 1:11
Ot 12:10
n Job 1:12
o 2Mo 9:9
3Mo 13:18
Job 30:30
p Jr 6:26
Eze 27:30
Jn 3:6
Jn 3:8
r Ml 3:14

Desni stupac

a Job 1:11
b Job 1:21
Jk 5:10
c Ps 39:1
Izr 12:13
Jk 5:11
d 1Mo 36:34
Jr 49:7
e 1Mo 25:2
1Lje 1:32
f Job 42:9
g Am 3:3
h 1Mo 37:35
i Job 1:20
j Ne 9:1
Tu 2:10
Eze 27:30
k Ezr 9:3
Iza 3:26
l Job 16:6

3. poglavlje

m Jr 20:14
n Job 10:18
Jr 15:10
Jr 20:15
o Am 8:10

Boga, pa umri!" **10** Ali on joj je rekao: "Govoriš kao što bezumne^a žene govore. Zar da od pravoga Boga primamo samo dobro, a zlo da ne primamo?"^b U svemu tome Job nije sagriješio usnama svojim.^c

11 A tri prijatelja Jobova čula su za sve zlo koje ga je snašlo, pa su krenula k njemu, svaki iz svojega mjesta — Elifaz Temanac,^d Bildad Šuahovac^e i Sofar Naamac.^f I tako su se po dogovoru svajemu sastali^g kako bi ga posjetili te žalili s njim i utješili ga.^h

12 A kad su podigli oči svoje izdaleka, nisu ga odmah prepoznali. Potom su stali glasno plakati te su razderaliⁱ svaki svoj ogrtač i bacali su prah u nebo, po glavama svojim.^j **13** I sjedili^k su kraj njega na zemlji sedam dana i sedam noći i nijedan mu nije rekao ni riječi, jer su vidjeli da je bol^l njegova vrlo velika.

3 Potom je Job otvorio usta svoja i stao proklinjati dan rođenja svojega.^m **2** Progovorivši, Job je rekao:

3 "Ne bilo dana u koji sam se rodioⁿ

i noći kad su rekli: 'Začet je čovjek!'

4 Neka se u tamu pretvori dan taj!

Ne gledao Bog na njega odozgo,

ne obasjavala ga svjetlost danja!

5 Prugutali ga mrak i gusta tama!

Oblak kišni nadvio se nad njim!

Zastrašivalo ga ono što dan zamračuje!^o

- 6 Mrak uzeo noć onu,^a
ne radovala se među dani-
ma godine,
ne ulazila u brojanje mje-
seci.*
- 7 Besplodna bila noć ona,
ne čulo se u njoj klicanje
radosno!^b
- 8 Prokleli dan taj oni koji
dane proklinju,
koji bi i levijatana *^c pro-
budili!
- 9 Potamnjele zvijezde svanu-
ća njezina,
svjetlost čekala i ne doče-
kala je,
i ne vidjela zrake zore,
- 10 jer nije zatvorila vrata
utrobe majke moje^d
i sakrila tako nevolju od
očiju mojih!
- 11 Zašto nisam mrtav još od
utrobe majke svoje?^e
Zašto nisam izdahnuo
izašavši iz utrobe nje-
zine?
- 12 Zašto su me koljena prihva-
tila,
i dojke^f da ih sišem?
- 13 Ja bih sada ležao i u miru
bio,^g
spavao bih, počivao bih^h
- 14 s kraljevima i savjetnicima
zemaljskim,ⁱ
koji grade sebi pusta
mjestaj,^j
- 15 ili s knezovima koji zlata
imaju,
koji kuće svoje srebrom
pune,
- 16 ili me kao skrivenog ploda
pobačenog^k ne bi bilo,
kao djece koja nisu svjet-
la ugledala.^l

Job 3:6* Ili: "lunarnih mjeseci". Uspo-
redi dodatak 14. **8*** Izraz se vjerojat-
no odnosi na krokodila ili na neku ve-
liku morsku životinju.

3. poglavlje

- a Job 10:19
b Iza 24:8
c Job 41:1
Job 41:10
Ps 74:14
Ps 104:26
d 1Mo 29:31
1Sa 1:5
Job 10:18
e Jr 15:10
Jr 20:17
f Ps 22:9
Lk 23:29
g Pr 9:5
Pr 9:10
h Job 30:23
Iv 11:11
i 1Kr 2:10
2Lje 16:14
j 1Mo 50:26
Iza 22:16
Eze 26:20
k Ps 58:8
Pr 6:3
Ho 9:14
l Ps 49:19

Desni stupac

- a Ps 9:17
b Ps 146:4
Pr 9:10
Iza 57:2
c 2Mo 5:6
d Job 30:23
Ps 49:10
Pr 3:20
Pr 8:8
Pr 9:2
e 1Sa 1:10
2Kr 4:27
Izr 31:6
f 4Mo 11:15
1Kr 19:4
Job 7:15
Jn 4:3
Ot 9:6
g Job 19:8
h Job 12:14
Job 19:8
Tu 3:9
Ho 2:6
i Ps 80:5
Ps 102:9
j Ps 22:1
Ps 38:8
Iza 59:11
k Job 31:23

4. poglavlje

- l Job 2:11
Job 42:9

- 17 Ondje zli prestaju bjes-
njeti,^a
ondje počivaju oni koje je
snaga ostavila.^b
- 18 Ondje su svi zatočnici u
miru,
ne čuju glas onoga koji ih
na rad tjera.^c
- 19 Mali i veliki ondje su isti,^d
rob je slobodan od gospo-
dara svojega.
- 20 Zašto Bog svjetlo daje pat-
niku
i život onima kojima je
gorčina u duši?^e
- 21 Zašto čekaju smrt, a nje
nema,^f
iako kopaju za njom više
nego za blagom skriven-
im?
- 22 Oni koji od veselja kliču,
raduju se što su grob na-
šli.
- 23 Zašto Bog daje svjetlo čo-
vjeku, kojemu je put
skriven,^g
kojemu je sa svih strana
put zapriječio?^h
- 24 Jer prije jela mojega dolazi
uzdah moj,ⁱ
i kao vode razlijevaju se
vapaji moji,^j
- 25 jer strahota me straši i sna-
lazi me,
ono čega se bojim dolazi
na mene.^k
- 26 Već sada nisam bezbrižan,
niti mira imam,
niti počivam, a nemir moj
i dalje dolazi."
- 4 Nato je progovorio Elifaz^l
Temanac:
- 2 "Ako ti tko pokuša uputiti
riječ koju, hoće li ti biti
zamorno?
Ali tko može zadržati ri-
ječi?

- 3 Eto, ti si učio mnoge^a
i ruke slabe jačao si.^b
- 4 Kad bi tko posrnuo, riječi
bi ga tvoje podigle,^c
i koljena klecava ti bi
učvrstio.^d
- 5 Ali sada je to snašlo tebe, i
ti si klonuo,
tebe se to dotaklo, i smeo
si se.
- 6 Nije li bogobojaznost tvoja
razlog pouzdanja tvo-
jega?
Ne leži li nada tvoja u
neporočnosti^e puteva
tvojih?
- 7 Sjeti se, molim te: Je li ika-
da nevin poginuo?
Gdje su to izginuli čes-
titi?^f
- 8 Koliko sam vidio, oni koji
zlo smišljaju
i koji nevolju siju, sami će
to i požeti.^g
- 9 Od daha Božjega ginu,
od provale* gnjeva njego-
va nestaje ih.
- 10 Rika se lavlja čuje i glas
mladoga lava,
ali lome se zubi grabežlji-
vim lavovima mladim.
- 11 Lav ugiba jer nema plijena,
i razilazi se mladunčad
lavlja.
- 12 A meni je riječ potajno do-
šla,
i uho je moje čulo šapat
njezin,^h
- 13 u mislima tjeskobnim za vi-
đenja noćnih,
kada dubok san pada na
ljude.
- 14 Jeza me obuzela i drhtanje,
sve su se kosti moje jezom
ispunile.

4. poglavlje

a Lk 17:3

b Lk 22:32

c Izr 12:18

Izr 16:23

1So 5:14

d Iza 35:3

He 12:12

e Job 1:1

f Job 2:3

Job 42:7

g Ga 6:7

h IIv 4:1

Ot 16:14

Desni stupac

a 1Mo 3:19

5. poglavlje

b Ps 37:35

15 I duh je neki prošao preko
lica mojega,
nakostriješile su se dlake
na tijelu momemu.

16 Stao je,
ali nisam prepoznao lice
njegovo.

Lik je bio pred očima mo-
jim.

Bila je tišina, i tada sam
začuo glas:

17 'Može li čovjek smrtni biti
pravedniji od Boga?

Može li čovjek biti čišći od
Tvorca svojega?'

18 Gle, slugama svojim on ne
vjeruje

i glasnike* svoje za grijeh
optužuje,

19 a kako li tek gleda na one
koji žive u kućama gli-
nenim,

kojima je temelj u prahu!^a
Njih se zdrobi brže nego
moljca.

20 Od jutra do večeri pretvore
se u prah,

i nitko ne uzima k srcu
što ih nestaje zauvijek.

21 Nije li izvučeno uže šatora
njihova?

Umiru jer mudrosti ne-
maju.

5 Zazovi, molim te! Hoće li ti
se tko odazvati?

Kojem ćeš se od svetih*
obratiti?

2 Jer ludoga će srdžba ubiti,
a povodljivoga će zavist
usmrtniti.

3 Ja sam vidio kako ljudi puš-
ta korijen,^b

ali odjednom sam počeo
proklinjati prebivalište
njegovo.

Job 4:18* Ili: "anđele". **5:1*** Ili: "sve-
tih anđela", prema *Septuaginti*.

- 4 Sinovi njegovi daleko od spasenja ostaju,^a
satire ih se na vratima gradskim, a nema nikoga da ih izbavi.
- 5 Ljetinu njegovu gladni jede,
otima mu i meso koje on za sebe čuva,
i zamka proždire imetak obitelji njegove.
- 6 Jer zlo ne izbija iz praha,
i nevolja ne niče iz tla.
- 7 Nego čovjek se rađa za nevolju,
kao što iskre lete uvis.
- 8 Ali ja bih se Bogu obratio,
Bogu bih iznio stvar svoju;^b
- 9 onome koji čini djela velika i neistraživa,
čudesa kojima nema broja;^c
- 10 onome koji daje da kiša pada po licu zemlje,^d
koji vode šalje na polja;^e
- 11 onome koji ponižene na visoko diže,^f
pa se žalosni uzdižu do spasenja;
- 12 onome koji osujećuje spletke lukavih,^g
pa nemaju uspjeha u onome što rade rukama svojim;
- 13 onome koji hvata mudrace u lukavstvu njihovu,^h
pa se naum prepredenih pokazuje nepromišljenim,ⁱ
- 14 te i danju na mrak nailaze,
pipaju u podne kao da je noć;^j
- 15 onome koji spašava od mača što izlazi iz usta zlikovačkih,
od ruke jakoga spašava siromaha,^k
5. poglavlje
a Ps 109:13
Ps 119:155
b Lk 18:11
c Ps 40:5
Ps 72:18
Ri 11:33
d Ps 65:9
e Job 26:8
Ps 147:8
Dj 14:17
f Lk 1:52
g Ne 4:15
h 1Ko 3:19
i Ps 9:15
j Job 12:25
Izr 4:19
k Ps 35:10
- Desni stupac
a 1Sa 2:8
b Ps 107:42
c Ps 94:12
d Ps 34:19
e Izr 24:16
f 1Mo 45:7
g Izr 12:18
Jk 3:8
h 3Mo 26:6
i Ps 112:2
j Ps 72:16
k 5Mo 34:7
- 16 pa ubogi nadu dobiva,^a
a nepravda zatvara usta svoja.^b
- 17 Eto, sretan je čovjek kojega Bog ukorava!^c
Ne odbacuj opomene Sve-
mogućega!
- 18 Jer on ranjava, ali i povija ranu;
lomi, ali rukama svojim i liječi.
- 19 Iz šest nevolja izbavit će te,^d
u sedam njih nikakvo te zlo neće dotaknuti.^e
- 20 U gladi otkupit će te od smrti,^f
a u ratu od mača.
- 21 Od jezika koji riječima šiba bit ćeš sakriven,^g
nećeš se bojati pustošenja kada dođe.
- 22 Pustošenju i gladi ti ćeš se smijati,
zvijeri zemaljskih nećeš se bojati.
- 23 Jer s kamenjem poljskim bit ćeš u savezu
i zvijer poljska u miru će s tobom živjeti.^h
- 24 Gledat ćeš mir u šatoru svomemu,
obilazit ćeš pašnjak svoj, i vidjet ćeš da je netaknuto imanje tvoje.
- 25 Gledat ćeš kako se množi potomstvo tvoje,ⁱ
kako je potomaka tvojih kao trave na zemlji.^j
- 26 U snazi ćeš u grob otići,^k
kao kad se snopovi na hrpu skupljaju u svoje vrijeme.
- 27 Eto, to smo utvrdili. Tako je to.
A ti to poslušaj i uvjeri se da je tako!"

- 6** Nato je Job odgovorio:
2 "O, kad bi se muka moja^a mogla izvagati, kad bi se nevolja moja mogla na vagu s njome staviti!
3 Jer teža je sada od pijeska morskoga.
 Zato su riječi moje nepromišljene bile.^b
4 Jer strijele Svemogućega u meni su,^c
 duh moj pije otrov njihov,^d
 strahote Božje zaredale su se protiv mene.^e
5 Njišti li zebra^f kraj trave, muče li bik kraj hrane svoje?
6 Zar se bljutava hrana jede bez soli?
 Ima li okusa u sluzavom soku sljeza bijeloga?
7 Duša moja ne želi dotaknuti ništa.
 Sve je to kao bolest u hrani mojoj.
8 O, kad bi se molba moja uslišila
 i kad bi Bog ispunio ono čemu se nadam!
9 Kad bi Bog krenuo na me i satro me,
 kad bi zamahnuo rukom svojom i ubio me!^g
10 Čak bi mi i to utjeha bila, poskoćio bih od radosti^h u teškim mukama svojim — iako se on ne bi smilovao — jer nisam zatajio riječiⁱ Svetoga.^j
11 Kakva je snaga moja, da bih mogao čekati?^k
 Kakav je kraj moj, da bih mogao produljiti život* svoj?

6. poglavlje

a Ps 31:9

b Jk 3:2

c Ps 38:2

d Izr 18:14

e Ps 88:16

f Job 24:5

Jr 14:6

g 4Mo 11:15

1Kr 19:4

Job 3:21

Jn 4:3

h Job 3:22

i Ps 40:9

Dj 20:27

j 3Mo 19:2

Ho 11:9

1Pe 1:15

k Job 7:7

Ps 103:15

Desni stupac

a Izr 3:3

Izr 19:22

Ho 6:6

Za 7:9

Mt 25:44

b Job 23:16

1Iv 3:17

c Job 19:19

Ps 38:11

d Jd 12

e Job 24:19

f Iza 21:14

Jr 25:23

g Job 1:15

h Jr 14:3

i Job 13:4

j Ps 38:11

12 Je li snaga moja kao snaga kamenja?
 Je li tijelo moje od bakra?

13 Ima li u meni snage da sam sebi pomognem?
 Nije li rad plodonosan otjeran od mene?

14 Tko uskraćuje milost* bližnjemu svojem,^a
 taj će odbaciti i strah od Svemogućega.^b

15 Braća su me moja iznevjerila^c kao bujica zim-ska,^{*}

kao korito bujica zimskih koje presuše.

16 Tamne su od leda,
 snijeg se u njima krije.

17 Kad im dođe vrijeme, presuše^d i utihnu;
 kad pripeče, ishlape s mjesta svojega.^e

18 Staze puteva njihovih skreću,
 odlaze u pustoš i nestaje ih.

19 Karavane iz Teme^f očima ih traže,
 povorka Sabejaca^g čeka ih.

20 Posramljeni su što su se u njihovim uzdali,
 dolaze do mjesta njihova i razočarani ostaju.^h

21 Tako i vi meni sada ne znate ništa,ⁱ
 gledate strašnu nevolju moju, pa ste se uplašili.^j

22 Jesam li rekao: 'Dajte mi što god,
 poklonite nešto od onoga što imate da biste me obranili,

23 Je li snaga moja kao snaga kamenja?
 Je li tijelo moje od bakra?

24 Ima li u meni snage da sam sebi pomognem?
 Nije li rad plodonosan otjeran od mene?

25 Tko uskraćuje milost* bližnjemu svojem,
 taj će odbaciti i strah od Svemogućega.^b

26 Braća su me moja iznevjerila^c kao bujica zim-ska,^{*}

kao korito bujica zimskih koje presuše.

27 Tamne su od leda,
 snijeg se u njima krije.

28 Kad im dođe vrijeme, presuše^d i utihnu;
 kad pripeče, ishlape s mjesta svojega.^e

29 Staze puteva njihovih skreću,
 odlaze u pustoš i nestaje ih.

30 Karavane iz Teme^f očima ih traže,
 povorka Sabejaca^g čeka ih.

31 Posramljeni su što su se u njihovim uzdali,
 dolaze do mjesta njihova i razočarani ostaju.^h

32 Tako i vi meni sada ne znate ništa,ⁱ
 gledate strašnu nevolju moju, pa ste se uplašili.^j

23 izbavite me iz ruke protiv-
nikove,^a

od ruke nasilnika otkupi-
te me?^b

24 Poučite me, a ja ću šutjeti!^c
Pomozite mi da shvatim
kakvu sam grešku uči-
nio!^d

25 Riječi čestite nisu bolne!^e
Ali koga to prekora va-
jekor vaš?^f

26 Prekora li on riječi koje
vi smišljate,
kad riječi očajnikove^g io-
nako u vjetar odlaze?^h

27 Vi ste u stanju ždrijeb ba-
cati za onoga koji oca
nema,ⁱ

pogađati se za prijatelja
svojega!^j

28 Hajde, sada, poslušajte me,
i vidite hoću li vam laga-
ti^k u lice!

29 Razmislite još jednom, mo-
lim vas — neka ne bude
nepravde!

Razmislite još jednom —
pravednost je moja još
uvijek tu!^l

30 Ima li nepravde na jeziku
mojemu?

Zar nisam u stanju shva-
titi prirodu ove ne-
volje?^m

7 Nije li smrtni čovjek na
zemlji na radu prinud-
nom?ⁿ

Nisu li dani njegovi kao
dani najamnikovi?^o

2 Poput roba uzdiše za sje-
nom,^o

poput najamnika čeka
plaću svoju.^p

3 Tako su meni u posjed dani
mjeseci* bezvrijedni,^r

6. poglavlje

a 1Mo 14:16

b 2Sa 4:9

Ps 55:18

c Job 32:11

d Ps 19:12

Ps 19:13

Izr 19:25

e Izr 12:18

Izr 25:11

f Job 16:3

Job 21:34

g Job 10:1

h Job 8:2

i Job 31:21

Ml 3:5

j 1Mo 37:28

k Job 27:4

l Job 17:10

7. poglavlje

m Job 14:14

n Job 14:6

Ps 39:4

o Iza 25:5

p 3Mo 19:13

5Mo 24:15

r Job 29:2

Desni stupac

a Ps 6:6

b Job 2:8

Job 30:17

c Iza 14:11

d Job 30:19

e Job 30:30

f Ps 102:11

Ps 103:15

Ps 144:4

Jk 4:14

g Job 17:15

Ri 8:20

h Ps 89:47

Pr 2:11

i Job 7:21

Jk 4:14

j Job 10:21

Job 14:12

Ps 78:39

Pr 9:10

k Ps 103:16

Ps 146:4

Pr 9:5

l 1Sa 1:10

Job 10:1

Izr 14:10

m Job 38:8

noći mučne^a meni su od-
ređene.

4 Kad legnem, govorim: ‘Ka-
da ću ustati?’^b

Kako noć prolazi, sitim
se nemirom sve do sva-
nuća.

5 Tijelo je moje obučeno u
crve^c i u grude praha
zemaljskoga,^d

koža je moja puna krasta
i raspada se.^e

6 Dani moji prolaze brže^f
nego čunak tkalački,
u beznadu završavaju.^g

7 Sjeti se da je život moj samo
vjetar,^h

da oko moje više neće vid-
jeti dobra!

8 Oko onoga koji me sada
vidi više me neće gle-
dati,

oči će tvoje biti uprte
u mene, ali mene neće
biti.ⁱ

9 Kao što se oblak razide i
nestane,
tako i onaj tko u grob* od-
lazi neće izaći.^j

10 Neće se više vratiti domu
svojemu,

mjesto njegovo više ga
neće poznati.^k

11 Zato ja neću ustezati usta
svoja.

Govorit ću u tjeskobi
duha svojega,

s gorčinom u duši pričat
ću o jadu svojemu!^l

12 Jesam li ja more ili neman
morska,

pa da stražu^m nada

mnom postavljaš?

13 Kad kažem: ‘Ležaj moj ut-
ješit će me,

Job 6:30* Doslovno: “Ne raspoznaje li nepce moje”. 7:3* Ili: “lunarni mjeseci”. Usporedi dodatak 14.

Job 7:9* Doslovno: “šeo!l”.

- postelja moja pomoći će mi da nosim zabrinutost svoju',
- 14 ti me snovima plašiš, prepadaš me viđenjima,
- 15 pa bi se duša moja najradije ugušila, radije bih umro^a nego da gledam ove kosti svoje.
- 16 Dojadilo mi je!^b Ne bih htio dovitijeka ovako živjeti. Pusti me, jer dani su moji samo dah!^c
- 17 Što je čovjek smrtni da ga odgajaš^d i da srce tvoje o njemu razmišlja
- 18 i da obraćaš pažnju na nje-ga svakoga jutra, da ga svaki čas iskušavaš?^e
- 19 Zašto ne skidaš pogleda s mene^f i ne puštaš me na miru niti toliko da slinu progutam?
- 20 Ako bih griješio, kako bih time naudio tebi koji promatraš čovjeka?^g Zašto si me za metu uzeo, pa sam ti teret postao?
- 21 Zašto mi ne oprostiš pristup moj^h i ne prijedeš preko krivnje moje? Jer sada ću u prahⁱ leći, i ti ćeš me tražiti, ali mene neće biti.”
- 8** Nato je Bildad Šuahovac^j odgovorio:
- 2 “Dokle ćeš govoriti tako?^k Riječi usta tvojih tek su vjetar silni!”
- 3 Zar Bog izvrće pravdu?^m Zar Svemoguću pravicu izvrće?ⁿ

7. poglavlje

- a Job 3:21
Ot 9:6
- b 1Mo 27:46
1Kr 19:4
Job 10:1
Jn 4:3
- c Ps 62:9
Ps 144:4
Pr 6:11
- d Ps 8:4
Ps 103:15
Ps 144:3
He 2:6
- e 5Mo 13:3
Job 23:10
Ps 7:9
- f Job 14:6
- g Job 34:21
Izr 5:21
Jr 16:17
He 4:13
1Pe 3:12
- h Iza 33:24
- i 1Mo 3:19
Ps 104:29
Pr 12:7
Da 12:2

8. poglavlje

- j 1Mo 25:2
1Lje 1:32
Job 42:9
- k Job 11:3
- l Job 6:26
- m 1Mo 18:25
Job 34:12
- n 5Mo 32:4
2Lje 19:7

Desni stupac

- a Job 5:8
Job 11:13
Job 22:23
- b Job 1:8
Job 6:24
- c Job 42:12
- d Job 11:17
Ps 39:5
- e Job 15:18
- f 1Mo 47:9
- g 1Lje 29:15
Job 14:1
Ps 144:4
- h 2Mo 2:3
Iza 18:2
Iza 35:7
- i Ps 129:6
- j Job 42:7
Ps 9:17
- k Job 27:8
- l Iza 59:5

- 4 Sinovi su tvoji zgriješili njemu, pa ih zato predaje u ruke prijestupu njihovu.
- 5 Ali kad bi ti potražio Boga^a i kad bi Svemogućega za milost zamolio,
- 6 kad bi čist i čestit bio,^b on bi se radi tebe dosad već probudio i obnovio bi pravedno prebivalište tvoje.
- 7 Početak je tvoj možda malen bio, ali kraj će tvoj kasnije biti vrlo velik.^c
- 8 Pitaj, molim te, prošle naraštaje,^d razmisli o onome što su dokučili oci njihovi!^e
- 9 Jer mi smo tek od jučer^f i ne znamo ništa, jer su dani naši na zemlji kao sjena.^g
- 10 Neće li te oni poučiti, neće li ti kazati, neće li iz srca svojega riječi iznijeti?
- 11 Zar će papirus^h narasti gdje nema močvare? Zar će trska narasti gdje nema vode?
- 12 Dok je još pupoljak, dok je još nepokošena, prije svake druge trave osušit će se.ⁱ
- 13 Takvi su putevi svakoga tko zaboravlja Boga^j — propada nada otpadnika^k —
- 14 svakoga kojem je pouzdanje presječeno, kojem je uzdanica kuća paukova.^l
- 15 Naslonit će se na kuću svoju, ali ona neće stajati, uhvatit će se za nju, ali ona se neće održati.

- 16 Zeleni se na suncu,
i po cijelom su nu se vrtu
mladice razrasle.^a
- 17 Među gomilom kamenja
korijenje je njegovo is-
prepleteno,
kameni kuću on gleda.
- 18 Ako ga tko iščupa iz prebi-
vališta njegova,^b
ono će ga zanijekati: 'Ni-
kada te nisam vidio!'^c
- 19 Eto, tako nestaje put nje-
gov,^d
a iz praha drugi niču.
- 20 Gle, Bog neće odbaciti ni-
koga tko je čestit,
niti će uzeti za ruku one
koji zlo čine.
- 21 Na koncu će ispuniti usta
tvoja smijehom
i usne tvoje klicanjem ra-
dosnim.
- 22 A oni koji te mrže zaodje-
nut će se sramotom,^e
i šatora zlikovačkih više
neće biti."
- 9** Nato je Job odgovorio:
2 "Zaista, dobro znam da
je tako.
Ali kako čovjek smrtni
može biti u pravu kad
se spori s Bogom?^f
- 3 Kad bi se Bog zaželio prepri-
rati s njime,^g
čovjek mu ne bi mogao
odgovoriti niti na jed-
no od tisuću pitanja.
- 4 On je mudra srca i silne
moći.^h
Tko mu se može tvrdogla-
vo usprotiviti i nekaž-
njeno proći?ⁱ
- 5 On premješta gore,^j te se i
ne zna za njih,
obara ih u gnjevu svo-
jemu.^k

8. poglavlje

- a Job 5:3
Ps 37:35
b Job 7:10
c Job 20:9
d Job 20:5
e Ps 35:26

9. poglavlje

- f 5Mo 32:4
Ps 143:2
Ri 3:23
g Job 40:2
Ri 9:20
h Job 36:5
Ps 104:24
Iza 40:26
Da 2:20
i Izr 14:16
Izr 28:14
Iza 30:1
Da 5:20
Za 7:12
Ri 2:5
1Ko 10:22
j Job 28:9
k Jr 10:10
Hb 3:6

Desni stupac

- a Ps 75:3
b 1Mo 1:16
Eze 32:7
c 1Mo 1:1
Ps 33:6
Iza 44:24
d Job 38:11
e Job 38:31
Am 5:8
f Job 5:9
Iza 40:28
Ri 11:33
g Ps 40:5
h Job 23:8
Iv 1:18
i Da 4:35
Ri 9:20
j 5Mo 32:22
Jr 17:4
k Job 26:12
Iza 51:9
l Ps 19:14
m Job 10:15

- 6 Potresa zemlju i pomiče je
s mjesta njezina,
te stupovi^a njezini podrh-
tavaju.
- 7 Govori suncu neka ne za-
sja,
zvijezde zapečaćuje da se
ne vidi svjetlost nji-
hova,^b
- 8 sam nebasa razapinje^c
i gazi po visokim valovi-
ma morskim.^d
- 9 Stvorio je zvijezda AŠ* i
Kesil,^e
zvijezde Kima^{△e} i odaje
Juga.^g
- 10 On čini djela velika i ne-
istraživa,^f
čudesa kojima nema
broja.^g
- 11 Evo, on prolazi pored me-
ne, a ja ga ne vidim,
ide, a ja ga ne opažam.^h
- 12 Evo, on grabi! Tko mu se
može oduprijeti?
Tko će mu reći: "Što ra-
diš?"ⁱ
- 13 Bog neće odvratiti gnjev
svoj,^j
pred njim će od straha
puzati pomoćnici na-
padačevi.^k
- 14 A kako onda da mu ja odgo-
vorim?
Dobro bih morao birati ri-
ječi koje bih mu rekao.^l
- 15 Zato mu ne bih odgovorio,
čak ni kad bih u pravu
bio.^m

Job 9:9* Neki smatraju da se radi o Velikom medvjedu (Velikim kolima).
9^e Neki smatraju da se radi o Orionu.
9[△] Neki smatraju da se radi o Plejadama (Vlašićima) u zvijezdu Bika.
9^e Smatra se da se radi o zvijezdima koja se nalaze ispod ekvatora, na južnoj hemisferi.

- Od svojega protivnika u sporu milost bih tražio.^a
- 16** Kad bih ga dozvao, bi li mi se odazvao?^b
Ne vjerujem da bi uho priklonio glasu mojemu,
- 17** on koji me olujom satire i rane mi bez razloga umnožava.^c
- 18** Ne daje mi ni da dodem do daha,^d
jer me siti gorčinom.
- 19** Ako je itko silan snagom, onda je to on.^e
Ako je itko silan pravdom — kad bi me barem takav pred njim branio!
- 20** Kad bih u pravu bio, usta bi me moja zlim proglašila.
Kad bih čestit bio, on bi me pokvarenim proglasio.
- 21** Kad bih i bio čestit, ne bih poznavao dušu svoju, omrznuo bi mi život moj.
- 22** Jedno je. Zato kažem:
'I čestitoga i zloga on privodi kraju njihovom.'^f
- 23** Kad bi bujica iznenada smrt donijela, očaju nevinih on bi se rugao.
- 24** Na zemlji koja je predana u ruke zlome,^g
oči sucima njezinim on zastire.
Ako to ne čini on, tko to čini?
- 25** Dani su moji brži od glasnika što trči,^h
bježe, i neće dobra vidjeti.
- 26** Prolaze kao brodovi od trske,

9. poglavlje

a Mt 5:25
Lk 12:58b Ps 102:17
Izr 15:29c Job 2:3
Job 34:6

d Job 27:3

e Iza 40:28

f Pr 9:2

g 1Iv 5:19

h Job 7:6
Ps 90:10
Jk 4:14

Desni stupac

a Hb 1:8

b Job 7:13

c Izr 15:13

d Job 21:6

e Ps 73:13
Jr 2:35f Jr 2:22
Ml 3:2g 4Mo 23:19
Iza 45:9
Jr 49:19
Ri 9:20h 1Sa 2:25
1Ti 2:5i Job 13:21
Ps 39:10

10. poglavlje

j 4Mo 11:15
1Kr 19:4
Job 7:16
Jn 4:3
Ri 8:20

kao oraor kad se obrušava sad tamo sad ovamo tražeći hranu.^a

27 Kad kažem: 'Zaboravit ću brigu svoju,^b
promijenit ću izraz lica svojega^c i razvedriti se',

28 uplašim se svih boli svojih,^d
jer znam da me nećeš nevinim smatrati.

29 Zlim ću ja sigurno proglašen biti.

Zašto se trudim uzalud?^e

30 Kad bih se oprao u vodi od snijega,

kad bih ruke svoje lugom očistio,^f

31 ti bi me u kaljužu umočio, pa bi me se i haljine moje gnušale.

32 Jer on nije čovjek^g kao ja, da mu mogu odgovoriti

i da s njime na sud idem.

33 Nema nikoga tko bi mogao suditi među nama,^h

pa da stavi ruku svoju na nas obojicu.

34 Neka makne prut svoj s meneⁱ

i neka me strahota njegova više ne plaši!

35 Govorit ću i neću ga se bojati,

jer ja u sebi nisam takav.

10 Duši je mojoj omrznuo život moj.^j

Otvoreno ću izraziti brigu koju osjećam zbog stanja svojega. Govorit ću u gorčini duše svoje.

2 Reći ću Bogu: 'Nemoj me zlim proglasiti!

Objasni mi zašto se pravdaš sa mnom!

- 3 Imaš li koristi od toga da nepravdu činiš,^a da odbacuješ plod truda ruku svojih,^b i da blagonaklono gledaš na namjere zlih?
- 4 Jesu li u tebe oči^c tjelesne? Vidiš li ti kao što čovjek smrtni vidi?^d
- 5 Jesu li dani tvoji kao dani čovjeka smrtnog,^e i godine tvoje kao dani ljudski,
- 6 pa tragaš za prijestupom mojim i grijeh moj tražiš?^f
- 7 I činiš to iako znaš da nisam kriv,^g a nema nikoga da me izbavi iz ruke tvoje.^h
- 8 Tvoje su ruke oblikovale i načinileⁱ svaki djelić moj, a sada me proždireš.
- 9 Sjeti se, molim te, da si me od gline^j načinio i u prah ćeš me vratiti!^k
- 10 Nisi li me kao mlijeko izlio i učinio da se kao sir zgrušam?^l
- 11 Kožom i mesom odjenuo si me, kostima i tetivama spleo si me.^m
- 12 Život i milost* podario si mi.ⁿ Brižnost tvoja^o čuva duh moj.
- 13 Ali u srcu svojemu ovo si sakrio, i dobro znam da je to bila namjera tvoja.
- 14 Ako sam zgriješio, a ti si me gledao^p

10. poglavlje

- a 1Mo 18:25
5Mo 32:4
Ri 3:8
- b Job 14:15
Ps 138:8
Iza 64:8
- c Ps 11:4
- d 1Sa 16:7
- e Ps 90:2
Jr 10:10
He 1:12
- f Job 10:14
Ri 3:12
- g Job 1:8
Ps 139:1
- h 5Mo 32:39
- i Ps 119:73
Ps 139:13
Ps 139:15
- j 1Mo 2:7
Iza 45:9
Ri 9:21
- k 1Mo 3:19
Ps 104:29
Pr 12:7
- l Iza 64:8
- m Ps 139:15
- n Ps 139:16
- o Ps 8:4
- p Ps 139:1

Desni stupac

- a 4Mo 14:18
- b Iza 3:11
- c Job 9:15
Lk 17:10
- d Ps 25:18
Ps 119:153
- e 2Sa 22:28
Job 40:11
Iza 2:11
Lk 1:51
Jk 4:6
- f Iza 38:13
- g Job 3:11
Jr 20:18
- h Job 7:6
Job 14:1
Ps 39:5
Ps 103:15
- i Job 9:27
Ps 39:13
- j Job 7:9
Ps 115:17
Iza 38:11
- k Job 3:5
Job 38:17
Ps 23:4
Ps 88:12
Pr 9:10

11. poglavlje

- l Job 42:9

i ne smatraš me slobodnim od prijestupa mojega,^a

- 15 ako sam kriv, teško meni!^b A ako sam prav, ne smijem glavu podignuti^c — sit sramote i nevoljom napojen.^d

- 16 Ako se glava moja uzoholi,^e kao lav mladi ti ćeš me goniti^f i opet ćeš na meni pokazati veličanstvenost svoju.

- 17 Nove ćeš svjedoke svoje dovesti pred mene i još ćeš se više gnjeviti na mene.

Nevolja za nevoljom snalazi me.

- 18 Zašto si me iz utrobe majčine izveo?^g

Što nisam izdahnuo, pa me ni oko ne bi vidjelo,

- 19 i bio bih kao da me nikad bilo nije, iz utrobe majčine u grob bi me odnijeli!

- 20 Nije li malo dana mojih?^h Neka me onпусти, neka odvрати pogled svoj od mene, da se malo razvedrimⁱ

- 21 prije nego odem — onamo odakle se neću vratiti^j — u zemlju mraka i guste tame,^k

- 22 u zemlju crnu kao tmina, zemlju tame guste i meteža, gdje je svjetlost jednaka tmini!^l

- 11 Nato je Sofar Naamac^l odgovorio:

- 2 “Zar će mnoštvo riječi ostati bez odgovora? Zar će hvalisavac biti u pravu?

Job 10:12* Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

- 3** Zar će prazne riječi tvoje
ušutkati ljude?
Zar ćeš se rugati, a da te
nitko ne prekori?^a
- 4** Ti kažeš: 'Pouka^b je moja
čista,
čist sam^c u očima tvojim.'
- 5** Ali kad bi barem Bog pro-
govorio
i otvorio usne svoje da ti
se obrati!^d
- 6** On bi ti kazao tajne mud-
rosti,
jer mudrost* se očituje
na mnogo načina.
I spoznao bi da Bog zabo-
ravu predaje neke pri-
jestupe tvoje.^e
- 7** Možeš li dokučiti dubine
Božje?^f
Možeš li dokučiti granice
Svemogućega?
- 8** Mudrost je ta viša od neba.
Možeš li išta od toga
dosegnuti?
Dublja je od groba. *g Mo-
žeš li išta od toga shva-
titi?
- 9** Kad se izmjeri, duža je od
zemlje,
šira je od mora.
- 10** Prode li on i preda li u za-
tvor koga
te sazove sud, tko mu se
može oduprijeti?
- 11** Jer on dobro pozna ljude
koji su neistine puni.^h
Kad zlo vidi, neće li paž-
nju obratiti tome?
- 12** I čovjek praznoglavi postat
će pametan
kad se divlji magarac rodi
kao čovjek.

Job 11:6* Ili: "djelotvorna (praktična, primjenjiva) mudrost". **8*** Doslovno: "šeola".

11. poglavlje

a Job 12:4

b Job 6:10

c Job 6:29
Job 10:7

d Job 38:1

e Ezr 9:13

f Pr 3:11
Ri 11:33

g Ps 139:8

h Ps 94:11
Sf 3:5

Desni stupac

a Ps 143:6

b 1Mo 4:5

c Ps 39:5
Ps 89:47d Ps 112:4
Iza 58:8e 3Mo 26:6
Ps 3:5
Izr 3:24

f Ps 45:12

g 3Mo 26:16

h Job 8:14
Job 18:14

i Ot 9:6

12. poglavlje

j Iza 5:21

k Job 13:2
Izr 2:10

l 2Ko 11:5

m Job 16:10
Job 17:2
Job 30:1Ps 22:7
He 11:36n Ps 91:15
Mi 7:7

- 13** A ti pripremi srce svoje
i u molitvi raširi ruke svo-
je prema njemu!^a
- 14** I ako se kakvo zlo nađe u
ruci tvojoj, odbaci ga,
i nepravda neka ne boravi
u šatorima tvojim!
- 15** Jer tada ćeš podignuti čes-
tito lice svoje,^b
čvrst ćeš biti i nećeš se bo-
jati.
- 16** Jer ti ćeš zaboraviti ne-
volju,
u sjećanju tvojem ona će
ti biti kao vode koje su
otekle.
- 17** Sjajnije od podneva bit će
životni vijek tvoj,^c
tama će postati kao ju-
tro.^d
- 18** Mirno ćeš budućnost čeka-
ti jer ćeš imati nadu,
promatrat ćeš sve svo-
je oko sebe — spokojan
ćeš liježati.^e
- 19** Ispružit ćeš se, i nitko te
neće plašiti.
Mnogi će te htjeti oraspo-
ložiti.^f
- 20** Zlima će se ugasiti oči,^g
utočište će njihovo ne-
stati,^h
jedina nada njihova bit će
da im duša izdahne.ⁱ
- 12** Nato je Job odgovorio:
2 "Doista, vi ste veliki
ljudi
— s vama će izumrijeti
mudrost!^j
- 3** I ja imam srce razumno^k
kao i vi.
Nisam gori od vas,^l
a tko za stvari takve ne bi
znao?
- 4** Bližnjima svojim podsmi-
jev sam postao,^m
čovjek koji Boga priziva
da mu odgovori.ⁿ

- Na podsmijeh je pravednik, čovjek čestit.*
- 5 Bezbriznan čovjek ruga se propasti,
mислеći da ona čeka one kojima noge posrću.^a
- 6 Šatori su pljačkaški spojkojni,^b
oni koji Boga gnjeve jednako su sigurni
kao i oni koji boga svojeg u ruci nose.^c
- 7 Ali pitaj, molim te, stoku, i poučit će te,^d
i krilata stvorenja nebeska, i reći će ti!^e
- 8 Za zemlju se zanimaj, i poučit će te,^f
ribe morske^g ispričat će ti!
- 9 Tko od svih njih ne zna da je sve to ruka Jehovina načinila?^h
- 10 A u njegovoj je ruci dušaⁱ svega živoga
i duh svakoga tijela ljudskog.^j
- 11 Zar uho ne ispituje riječi^k kao što nepce^l kuša hranu?
- 12 Zar nema mudrosti među starcima^m
i zar dug život ne donosi razboritost?*
- 13 U Boga su mudrost i moć,ⁿ
on ima savjet i razbor.^o
- 14 Evo, što on sruši, ne može se izgraditi;^p
što on pred čovjekom završi, ne može se otvoriti.^r
- 15 Evo, on obuzdava vode, i one presušuju,^s
pošalje ih, i one preobraze zemlju.^t

Job 12:4* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. 12* Vidi bilješku za Izr 3:5. 13* Vidi bilješku za Izr 3:5.

12. poglavlje

- a 5Mo 32:35
b Job 21:7
Ps 37:35
Ps 73:12
Jr 12:1
c Su 17:5
d Izr 6:6
Iza 1:3
Ri 1:20
e Jr 8:7
f Ps 19:4
Ps 148:9
g 1Mo 1:20
h Jr 27:5
Ri 11:36
i Eze 18:4
j 4Mo 16:22
Ps 104:30
Pr 12:7
Da 5:23
k 1Ko 10:15
l Job 34:3
m 3Mo 19:32
Job 32:7
Izr 16:31
Izr 20:29
n Job 9:4
Job 36:5
Iza 44:25
Da 2:20
o Ps 147:5
Iza 40:14
Jr 10:12
Ri 11:34
p Iza 31:2
Jr 51:64
Mi 1:4
Jd 7
r Iza 22:22
s 1Mo 8:1
2Mo 14:21
Na 1:4
t 1Mo 6:17
1Kr 8:36
Ps 104:8

Desni stupac

- a Job 12:13
Ri 1:20
b 1Kr 22:22
c Iza 29:14
Iza 44:25
d Da 2:21
e Jr 14:18
Jr 52:24
f Lk 1:52
g Ps 107:40
h Da 2:22
Mt 10:26
1Ko 4:5
i Ot 16:14
j Ps 107:4
Ps 107:40
k 5Mo 28:29
1Iv 2:11
l Ps 107:27

- 16 U njega je snaga i mudrost,^a
njegov je i onaj koji griješi i onaj koji zavodi druge.^b
- 17 On savjetnike navodi da bosu hodaju^c
i suce ludima čini.
- 18 Sveze kraljevima on razvezuje^d
i pojansom opasuje bokove njihove.
- 19 On svećenike navodi da bosu hodaju^e
i obara one koji su zasjeli na mjesta svoja.^f
- 20 On uzima riječi savjetnicima pouzdanim
i razumnost starcima oduzima.
- 21 On prezir izlijeva na dostojanstvenike^g
i pojas moćnima otpasuje.
- 22 On razotkriva dubine iz tame^h
i na svjetlo gustu tamu izvodi.
- 23 Narode on čini velikima, a onda ih zatire;ⁱ
širi narode, a onda ih u izgnanstvo odvodi.
- 24 On oduzima razum* glavarama naroda zemaljskog,^g
pa ih pušta da lutaju po mjestima pustim,^j gdje puta nema.
- 25 Oni pipaju u tami,^k gdje svjetla nema,
a on ih pušta da lutaju unaokolo poput pijanica.^l

Job 12:16* Ili: "djelotvorna (praktična, primjenjiva) mudrost". 24* Doslavno: "srce". 24^f Ili: "naroda zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

- 13** Eto, sve je to vidjelo oko moje,
uho je moje čulo i pažnju obratilo tome.
- 2** Što vi znate, i ja to dobro znam,
nisam gori od vas.^a
- 3** Ali ja bih se Svemogućemu obratiti htio,^b
zadovoljstvo bi mi bilo s Bogom se raspraviti.
- 4** A vi lažima druge ocrnjujete,^c
svi ste vi liječnici bezvrjednji.^d
- 5** Kad biste barem zašutjeli,
pa da time mudrost pokazete!^e
- 6** Čujte, molim vas, dokaze koje ću vam iznijeti,^f
poslušajte obranu usana mojih!
- 7** Zar ćete braneći Boga nepravdu govoriti,
zar ćete braneći ga prijavu govoriti?^g
- 8** Zar ćete prema njemu pristрани biti?^h
Zar ćete pravome Bogu biti odvjetnici?
- 9** Biste li dobro prošli da vas on ispita?ⁱ
Zar ćete njega varati kao što se vara čovjeka smrtnog?
- 10** On će vas doista ukoriti^j
ako potajno želite biti pristрани.^k
- 11** Zar vas ne plaši veličanstvo njegovo
i zar vas od njega strah ne spopada?^l
- 12** Nezaboravne vaše riječi izreke su od pepela,
štitovi su vaši štitovi od gline.^m
- 13** Štitite i ostavite me, dajte da ja govorim,

13. poglavlje

- a Job 12:3
2Ko 11:5
- b Job 23:3
Job 29:4
Job 31:35
- c Ps 119:69
- d Job 6:21
Job 16:2
Jr 6:14
Eze 34:4
- e Izr 17:28
Jk 1:19
- f Izr 18:13
- g Jr 14:14
- h Izr 24:23
- i Ps 139:23
Jr 17:10
- j Ps 50:21
- k Ps 82:2
Jk 2:9
- l Ne 5:9
- m Job 4:19

Desni stupac

- a Su 12:3
1Sa 19:5
Ps 119:109
- b Job 19:25
Ps 23:4
- c 2Mo 15:2
Ps 27:1
Iza 12:2
- d Job 8:13
Job 27:8
Job 36:13
Ps 24:3
Iza 33:14
- e Izr 18:13
- f 1Ko 10:12
- g Job 33:6
Iza 50:8
- h Job 33:7
- i Job 9:34
Ps 119:120
He 10:31
- j Ps 10:1
Ps 13:1
Ps 44:24
- k Tu 2:5

a onda neka me snade što god me snašlo!

- 14** Zašto je ugrožen život moj,
zašto je u opasnosti duša moja?^{*a}
- 15** Kad bi me i ubiti htio, ja bih čekao.^b
Ipak, branio bih pred licem njegovim puteve svoje.
- 16** I on bi bio spasenje moje,^c
jer otpadnik pred njega ne može doći.^d
- 17** Slušajte pažljivo riječi moje,^e
neka vam do ušiju dopre ono što ću vam reći!
- 18** Poslušajte, molim vas! Parnicu sam svoju obrazložio,^f
i dobro znam da sam u pravu.
- 19** Tko se hoće pravdati sa mnom?^g
Budem li šutio i dalje, izdahnut ću!
- 20** Dvoje te samo tražim,
pa se neću skrivati od tebe:^h
- 21** makni ruku svoju s mene
i neka me strah tvoj ne plaši!ⁱ
- 22** Ti me pozovi, a ja ću ti odgovarati,
ili daj da ja govorim, a ti mi odgovaraj!
- 23** Kakve sam to prijestupe i grijeha počinio?
Pokaži mi buntovnički prijestup moj i grijeh moj!
- 24** Zašto okrećeš lice svoje^j
i neprijatelja u meni viđiš?^k

Job 13:14* Doslovno: "Zašto nosim tijelo (meso) svoje u zubima svojim i stavljam dušu svoju na dlan svoj?"

25 Zar ćeš tresti list koji vjetar nosi?

Zar ćeš goniti strnjiku suhu?

26 Jer ti gorke riječi pišeš protiv mene^a

i u nasljedstvo mi daješ posljedice prijestupa mladosti moje.^b

27 Noge moje u kladama držiš^c

i paziš na sve staze moje, stopalima mojim granicu označavaš.

28 A ja sam* kao trulež koja se raspada,^d

kao haljina koju moljac izjeda.^e

14 Čovjek, kojega je žena rodila,^f

kratka je vijeka^g i pun nemira.^h

2 Kao cvijet niče i odsijeca se,ⁱ

kao sjena bježi^j i ne ostaje.

3 Da, na takvoga si otvorio oko svoje,

i mene ti na sud vodiš.^k

4 Tko će čistoga izvaditi iz nečistoga?^l

Nitko!

5 Ograničen je životni vijek čovjekov,^m

u tvoj je vlasti broj mjeseci njegovih, odredbu si za njega donio preko koje ne može rijeći.

6 Skini s njega pogled svoj da se odmori,ⁿ

dok ne osjeti radost kao najamnik na kraju radnoga dana svojeg!

13. poglavlje

a 5Mo 32:32

Ru 1:20

Job 16:9

Job 19:11

Job 33:10

b Ps 25:7

Jr 31:19

c Job 33:11

d Ho 5:12

e Ps 39:11

Iza 50:9

Jk 5:2

14. poglavlje

f Ps 51:5

1Ko 11:12

g Ps 39:5

Ps 90:10

Jk 4:14

h 1Mo 3:19

1Mo 47:9

Pr 2:23

i Ps 103:15

Iza 40:6

Jk 1:10

1Pe 1:24

j 1Lje 29:15

Ps 102:11

Ps 144:4

Pr 8:13

k Ps 143:2

l 1Mo 5:3

Ps 51:5

Iv 3:6

Ri 5:12

m Ps 39:4

Lk 12:20

n Ps 39:13

Desni stupac

a Iza 11:1

Da 4:26

Da 11:7

b Ps 1:3

c 1Ko 15:36

d 1Mo 49:33

Pr 3:19

Pr 9:10

e Job 6:17

Jr 15:18

f Pr 9:5

Pr 12:5

g Iza 51:6

He 1:11

h Ps 13:3

Jr 51:39

Iv 11:11

Dj 7:60

i 1Mo 44:29

1Sa 2:6

Iza 57:2

j Iv 5:28

k Lk 23:42

He 11:35

l Iv 11:25

Dj 26:8

1Ko 15:12

Ot 20:13

m Ri 8:20

He 11:13

Jk 5:8

n Job 19:25

o Da 12:13

Iv 5:28

Iv 11:43

p Ps 139:3

Jr 32:19

r Ps 130:3

7 Jer i za drvo nade ima.

Ako ga se posiječe, opet će potjerati^a

i bez mladice neće ostati.

8 Ako mu korijen ostari u zemlji

i panj njegov u prahu odumre,

9 potjerat će kad osjeti vodu^b i grane će pustiti kao mlada biljka.^c

10 Ali čovjek umre i svladan leži.

Kad čovjek zemaljski izdahne, gdje je?^d

11 Vode nestaju iz mora, rijeka otječe i presušuje.^e

12 I čovjek mora leći, i ne ustaje više.^f

Dok neba ne nestane, neće se probuditi,^g

niti će se prenuti iz sna svojega.^h

13 O, kad bi me u grob* sklonio,ⁱ

kad bi me sakrio dok ne prođe gnjev tvoj,

kad bi mi rok odredio^j i onda me se sjetio!^k

14 Kad čovjek umre, može li se u život vratiti?^l

Sve dane vremena koje mi je određeno* čekat ću,^m

dok ne dođe oslobođenje moje.ⁿ

15 Zazvat ćeš, i ja ću ti se odazvati.^o

Djelo ruku svojih poželjjet ćeš.

16 A sada brojiš korake moje,^p ništa ne motriš osim grijeha mojega.^r

Job 14:13* Doslovno: "šeol". **14*** Doslovno: "prisilnog rada; robovanja", što je ovdje simbol smrti koja ljude drži u ropstvu.

17 Zapečaćen je u vreći buntovnički prijestup moj,^a

i krivnju koju ti ljepilom učvršćuješ.

18 Ali i gora će se urušiti, raspast će se, stijena će se premjestiti s mjesta svojega.

19 I kamenje voda dere, otjecanje njezino ispire prah zemaljski.

Tako ti uništavaš nadu čovjeka smrtnog.

20 Nadjačavaš ga zauvijek, te on odlazi,^b izobličuješ lice njegovo, te ga otpuštaš.

21 Kad se sinove njegove poštuje, on to ne zna,^c kad su prezreni, on nije svjestan toga.

22 Samo će ga tijelo njegovo boljeti dok je živ i duša će njegova tugovati dok je u njemu.”

15 Nato je Elifaz Temanac odgovorio:

2 “Zar će mudar čovjek odgovarati znanjem ispraznim kao vjetar?^d Zar će trbuh svoj vjetrom istočnim napuniti?^e

3 Ukoravanje riječima neće koristiti, i pričanje samo po sebi neće pomoći.

4 A ti obesnažuješ strah od Boga i potkopavaš svako razmišljanje o Bogu.

5 Jer prijestup tvoj uči usta tvoja, jezik lukavih ti odabireš.

6 Usta te tvoja zlim proglašuju, a ne ja, usne tvoje svjedoče protiv tebe.^f

14. poglavlje

a 5Mo 32:35
Ho 13:12

b Job 4:20
Pr 8:8
Iza 57:16

c 1Sa 4:20
Ps 39:6
Pr 9:6
Iza 63:16

15. poglavlje

d Job 42:7

e Ho 12:1

f Job 42:8

Desni stupac

a 1Mo 4:1

b Ps 90:2
Izr 8:25

c Ri 11:34
1Ko 2:11

d Job 13:2
Job 16:2

e Job 32:6

f 2Lje 6:36
Ps 51:5

g 1Kr 22:20
Izr 8:30
Am 3:7

h Job 25:5
Job 42:7

i Job 4:19

j Job 5:27

k Job 8:8

7 Zar si ti prvi čovjek koji se rodio?^a Zar si prije bregova^b rođen?

8 Zar ti Božje tajne slušaš?^c Zar samo ti mudrost imaš?

9 Što ti znaš, a da mi ne znamo?^d

Što ti razumiješ, a da i mi ne razumijemo?

10 I sijedih i starih ima među nama,^e starijih od oca tvogega.

11 Zar ti utjehe Božje nisu dovoljne, niti riječ blaga kad ti se kaže?

12 Zašto te zanosi srce tvoje, zašto sijevaju oči tvoje?

13 Jer duh svoj protiv Boga okrećeš, puštaš da riječi izlaze iz usta tvojih.

14 Što je čovjek smrtni da bi čist bio,^f i zar itko koga je žena rodila može pravedan biti?

15 Gle, svetim slugama svojim on ne vjeruje,^g čak ni nebesa čistima ne smatra,^h

16 a kako li tek gleda na onoga tko je ogavan i pokvaren,ⁱ na čovjeka koji nepravednost pije kao vodu!

17 Ja ću ti kazati. Poslušaj me!^j Daj da ti ispričam ono što sam vidio,

18 ono što mudri^k govore i što ne kriju, što su primili od otaca svojih!

19 Njima je samima zemlja bila dana i tuđinac nije prošao njome.

20 Sve dane svoje zli se muči,
sve godine koje su nasil-
niku namijenjene.

21 Zvuk strahota u ušima je
njegovim.

Kad je u miru, pljačkaš
na njega dolazi.^a

22 Ne vjeruje da će se vratiti
iz tame,^b
maču je namijenjen.

23 Tumara u potrazi za kru-
hom, pita se: ‘Gdje je?’^c
Dobro zna da mu se dan
tame bliži.^d

24 Nevolja i tjeskoba plaše
ga,^e
navaljuju na njega kao
kralj za napad spre-
man.

25 Zato što na Boga ruku diže
i iznad Svemogućega se
uzdići želi,^f

26 i što tvrdoglavo* na njega
nasrće,
s debelim ispupčenjima
na štitovima svojim,

27 i što pretilošću prekriva
lice svoje
i salo gomila na bokovima
svojim,^g

28 on prebiva u gradovima
koji će uništeni biti,
u kućama u kojima se više
neće živjeti,
u onome što je određeno
da se u hrpe kamenja
pretvori.

29 Neće se on obogatiti i bo-
gatstvo njegovo neće
rasti,
neće po zemlji širiti ime-
tak zlikovački.^h

30 Neće on tami umaknuti,
plamen će isušiti mladicu
njegovu,

15. poglavlje

a 1So 5:3

b Job 18:12

Iza 8:22

Jd 13

c Ps 59:15

Ps 109:10

d Job 18:12

e Ri 2:9

f Job 16:2

Job 42:7

g Ps 17:10

h Job 20:28

Desni stupac

a Job 4:9

b Job 22:16

c Job 8:13

Job 16:2

Job 42:7

d Job 16:3

Job 42:8

e Ps 7:14

Iza 59:4

Jk 1:15

16. poglavlje

f Job 13:4

Job 19:2

Flp 1:17

g Pr 10:14

h Mt 7:12

Ri 12:15

1Pe 3:8

i Ps 109:25

Mt 27:39

j Job 4:3

Izr 27:9

Ga 6:1

odnijet će ga dah usta
Božjih.^a

31 Neka ne vjeruje isprazno-
sti, zavaravajući se,
jer će ispraznost zauz-
vrat i dobiti,

32 prije nego dođe dan njegov
bit će mu isplaćena.
Grana njegova neće se
zelenjeti.^b

33 Kao loza strest će on ne-
zrelo grožđe svoje,
kao maslina odbacit će
cvjetove svoje.

34 Jer mnoštvo je otpadničko
neplodno,^c
vatra će proždrijeti ša-
tore u kojima se mito
prima.^d

35 Nevolja se začinja i zlo se
rada,^e
utroba njihova prijevaru
sprema.”

16 Nato je Job odgovorio:
2 “Mного sam toga
sličnog čuo.

Svi ste vi mučni tješitelji!^f

3 Ima li kraja riječima ispraz-
nim?^g

Odakle ta gorčina koja te
tjera da odgovaraš?

4 I ja bih mogao govoriti po-
put vas.

Kad bi barem vaše duše
bile na mjestu moje
duše!

Mislite li da bih se i ja tada
riječima blistavim na
vas okomio^h

i glavom odmahivao pun
prezira prema vama?ⁱ

5 Ja bih vas ojačao riječima
usta svojih^j

i utjeha usana mojih olak-
šanje bi donijela...

- 6 Ako govorim, bol moja ne jenjava,^a
a ako prestanem, hoće li me proći?
- 7 No sada me Bog izmorio,^b
u propast je svalio sve koji su se oko mene okupljali.
- 8 A k tome me i zgrabio.
O tome svjedoči^c
mršavost moja koja protiv mene glas diže.
Pred očima mojim protiv mene svjedoči.
- 9 Gnjev me Božji razdire,
neprijateljstvo on gaji prema meni.^d
Zubima svojim škrguče na mene.^e
Protivnik moj sijeva na mene očima svojim.^f
- 10 Usta svoja na mene razjapljuju,^g
po obrazima me ruganjem udaraju,
u velikom broju na mene se skupljaju.^h
- 11 Bog me predaje dječacima,
u ruke zlima baca me.ⁱ
- 12 Mirno sam živio, a on me potresao,^j
za šiju me zgrabio i skršio me,
i za metu me sebi postavio.
- 13 Strijelci^k su me njegovi okolili,
probada bubrege moje^l i samilosti nema,
izlijeva na zemlju žuč moju.
- 14 Probija me i probija kao kakav zid,
kao junak nasrće na mene.^m

16. poglavlje

- a Job 2:13
b Job 7:3
c Job 16:19
d Job 10:16
e Dj 7:54
f Job 33:10
g Ps 22:13
h Ps 35:15
i Ps 27:12
j Job 1:12
Job 1:17
k Job 7:20
l Ps 73:21
Tu 3:13
m Tu 3:3

Desni stupac

- a 1Kr 21:27
2Kr 6:30
b Job 30:19
Ps 7:5
c Ps 6:6
Ps 31:9
Tu 1:16
d Tu 5:17
e Izr 15:8
f 1Mo 4:10
Ps 72:14
g 1Sa 12:5
Ri 1:9
2Ko 11:31
1So 2:10
h Job 12:4
i Ps 40:1
Ps 142:2
Lk 18:1
j Job 31:35
Pr 6:10
Iza 45:9
Ri 9:20
k Job 7:9
Job 14:10
Pr 12:5

17. poglavlje

- l Iza 57:15
m Ps 88:4
Iza 38:10
n Ps 35:16
He 11:36
o 1Sa 25:29
Ps 119:122
p 2Kr 10:15
Izr 11:21
Izr 17:18
r 2Sa 17:14
Iza 6:10
Mt 11:25
Ri 11:8

- 15 Kostrijet^a sam zašio preko kože svoje,
rog sam svoj u prah zariorio.^b
- 16 Lice je moje pocrvenjelo od plača,^c
na vjedama je mojim tama gusta,^d
- 17 iako nema zla u rukama mojim
i molitva je moja čista.^e
- 18 Zemljo, nemoj prekriti krv moju!^f
Neka ne umukne vika moja!
- 19 I sad, evo, na nebesima je onaj koji svjedoči o meni,
svjedok je moj u visinama.^g
- 20 Prijatelji me zastupaju, a govore protiv mene.^h
Oko moje bez sna gleda k Bogu.ⁱ
- 21 Odlučiti treba između čovjeka i Boga,
kao i između sina čovječjega i blišnjega njegova.^j
- 22 Jer malo je još godina preostalo,
i poći ću putem s kojega se neću vratiti.^k
- 17** Duh mi je slomljen,^l dani se moji gase,
grob me čeka.^m
- 2 Doista je ruganje svuda oko mene,ⁿ
oči moje oko sebe stalno gledaju buntovništvo njihovo.
- 3 Molim te, jamči za mene!^o
Tko bi drugi kao jamac meni ruku dao?^p
- 4 Srcu si njihovom razboritost sakrio.^r
Zato ih ne uzvisuješ.

- 5 Čovjek imanje svoje drugovima nudi,
a gase se oči sinova njegovih.^a
- 6 Bog je učinio da me s prezirom spominju^b narodi,^{*}
pa mi ljudi u lice pljuju.^c
- 7 Od tuge se zatamnilo oko moje,^d
udovi su moji svi kao sjenastali.
- 8 Čestiti to u čudu gledaju,
bezazleni se ljute na otpadnika.
- 9 Pravednik se čvrsto drži puta svojega,^e
i tko je čistih ruku,^f sve jači biva.^g
- 10 A vi možete opet početi.
Nastavite, molim vas,
jer ne nalazim mudra među vama!^h
- 11 Prošli su dani moji,ⁱ propale su zamisli moje,^j
želje srca mojega.
- 12 Od noći dan činite,^k govoreći:
‘Sada je mrak, ali svjetlo je blizu.’
- 13 Budem li čekao, grob^{*} će biti dom moj,^l
u tami^m ću prostrijeti ležaj svoj.
- 14 Jamu grobnuⁿ zvat ću: ‘Oče moj!’
a crva: ‘Majko moja, sestro moja!’
- 15 Gdje je, onda, nada moja?^p
Misli li itko da za mene nade ima?
- 16 Do vrata groba^{*} ona će otići,
kad svi zajedno u prah sidemo.^qr

Job 17:6* Doslovno: “učinio od mene priču (poslovicu) narodima”. **13*** Doslovno: “šeol”. **16*** Doslovno: “šeola”.

17. poglavlje

- a Job 11:20
b Job 30:9
Ps 69:11
c Job 30:10
d Job 16:16
Ps 6:7
Ps 31:9
e Ps 119:165
Izr 4:11
f 1Mo 20:5
Ps 24:4
Ps 26:6
g Ps 84:7
h Job 6:29
Ri 1:22
i Job 7:6
Job 9:25
Iza 38:10
j Jk 4:13
k Iza 5:20
Iv 3:19
l Pr 12:5
Pr 12:7
m Job 10:21
Iza 47:5
n Ps 30:3
Ps 49:9
Ps 143:7
Izr 1:12
Iza 14:15
Jn 2:6
o Job 24:20
Iza 14:11
Mk 9:48
p Job 7:6
Job 14:19
Job 19:10
r 1Mo 3:19
Job 3:19
Pr 3:20

Desni stupac

18. poglavlje

- a Ps 73:22
2Pe 2:12
b Izr 13:9
Izr 24:20
c Job 21:17
d Job 5:13
e Job 22:10
f Jr 18:22
g Job 5:5
Ps 140:5
h Job 15:21
Job 20:25

18 Nato je Bildad Šuahovac odgovorio:

- 2 “Kada ćete* kraju privesti riječi svoje?
Urazumite se, pa ćemo onda govoriti!
- 3 Zašto da nas se životinjama smatra,^a
da nečisti budemo u očima vašim?
- 4 Ti razdireš dušu svoju u gnjevu svojemu.
Zar će zbog tebe zemlja opustjeti
i stijena se premjestiti s mjesta svojega?
- 5 Ugasit će se svjetlo zloga^b
i neće sjati iskra vatre njegove.
- 6 Svjetlo će potamnjeti u šatoru njegovu^c
i ugasit će se svjetiljka njegova u šatoru njegovu.
- 7 Žustri koraci njegovi sputani će biti.
Zamisli njegove srušit će ga.^d
- 8 Jer noga će ga njegova u mrežu odvesti,
u užad isprepletenu on će ući.^e
- 9 Stupica će ga za petu uhvatiti,^f
zamka će ga stegnuti.^g
- 10 Omča skrivena vreba ga na zemlji
i klopka ga čeka na stazi njegovoj.
- 11 Odasvud ga plaše strahote iznenadne^h
i u stopu ga progone.
- 12 Glad proždire snagu njegovu,

Job 18:2* Koristeći množinu, Bildad vjerojatno misli na Joba i one koji su poput njega ili su mu skloni.

- propast^a samo čeka da mu noge saplete.
- 13** Bolest najsmrtonosnija* izjedat će kožu njegovu, izjest će udove njegove.
- 14** Uzdanica njegova istrgnut će se iz šatora njegova,^b strahote će ga odvesti kralju strahota.
- 15** U šatoru njegovu nastanit će se oni koji nisu njegovi, sumpor^c će se posuti po prebivalištu njegovu.
- 16** Odozdo će se korijenje njegovo posušiti,^d a odozgo će grana njegova uvenuti.
- 17** Nestat će sa zemlje i spomen na njega,^e i neće mu biti imena po ulicama.
- 18** Gurnut će ga iz svjetlosti u tamu i s plodnoga tla otjerat će ga.
- 19** Neće imati potomka ni poroda u narodu svojemu,^f preživjeloga neće biti na mjestu gdje boravi.
- 20** U dan nevolje njegove ljudi na zapadu zaprepašteno će gledati i drhtanje će obuzeti ljude na istoku.
- 21** Eto, to su šatori zlotvora, to je prebivalište onoga koji ne poznaje Boga.”
- 19** Nato je Job odgovorio:
 2 “Dokle ćete dražiti dušu moju^g i satirati me riječima?^h

18. poglavlje

a Job 15:23

b Job 8:14
Job 11:20

c 5Mo 29:23

d Job 29:19

e Izr 10:7

f Job 42:8

19. poglavlje

g Ps 42:10

h Ps 55:21
Izr 12:18
Jk 3:8

Desni stupac

a Job 6:14
Izr 18:24
Mt 7:12

b Ri 3:23

c Ps 38:16

d Ps 69:26

e Ps 66:11
Tu 1:13f Ps 22:2
Hb 1:2

g Lk 18:7

h Job 3:23
Ps 88:8
Tu 3:7i Iza 50:10
Jr 13:16

j Ps 89:44

k Job 13:24

l Job 30:12

m Ps 31:11
Ps 38:11
Ps 69:8

n Ps 38:11

- 3** Evo, deset ste me puta ukorili,
i nije vas stid što ste tako okrutni prema meni.^a
- 4** A ako sam i pogriješio,^b na meni ostaje pogreška moja.
- 5** Ali ako se vi oholo na mene podižete^c i govorite da zaslužujem sramotu svoju,^d
- 6** onda znajte da me to Bog zaveo
i svoju mrežu lovačku oko mene obavio.^e
- 7** Eto, vičem: ‘Nepravda!’ ali nema mi odgovora.^f
U pomoć zovem, ali pravde nema.^g
- 8** Put mi je zagradio zidom kamenim,^h te ne mogu prijeći,
staze moje tamom obavija.ⁱ
- 9** Svukao je s mene slavu moju,^j
skida krunu s glave moje.
- 10** Ruši me odasvud, te nestajem,
čupa nadu moju kao drvo.
- 11** Gnjev se njegov raspalio na mene^k
i protivnikom me svojim smatra.
- 12** Vojska njegova složno dolazi i prema meni put svoj nasipava,^l
tabor podiže oko šatora mojega.
- 13** Braću je moju on udaljio od mene,^m
oni koji su me poznavali okrenuli su mi leđa.
- 14** Nestalo je prijatelja mojih,ⁿ zaboravili su me znanci moji,

15 oni koji su bili gosti u kući mojoj.^a Robi-
nje moje gledaju me kao stranca.

Tudinac sam postao u očima njihovim.

16 Slugu svojega zovem, ali on se ne odaziva.

Ustima svojim molim ga da mi se smiluje.

17 Dah je moj odvratan ženi mojoj,^b

gadim se sinovima izašlim iz utrobe majke moje.

18 I dječaci me preziru,^c a kad ustanem, protiv mene govore.

19 Mrzak sam svima s kojima sam blizak bio,^d

protiv mene su se okrenuli oni koje sam ljubio.^e

20 Od tijela mojega ostala je samo kost i koža,^f

jedva sam smrti umaknuo.

21 Smilujte mi se, smilujte mi se, prijatelji moji,^g

jer Božja me se ruka dotakla!^h

22 Zašto me progonite kao i Bog,ⁱ

i nikako da se nasitite mesa mojega?

23 Kad bi se barem zapisale riječi moje!

Kad bi se barem u knjigu upisale!

24 Pisaljkom željeznom^j i olvom kad bi se

u stijenu zauvijek uklesale!

25 Ali ja dobro znam da je živ otkupitelj moj^k

i da će poslije mene doći, i nad prahom stati.^l

19. poglavlje

a Job 31:32

b Job 2:9

c 2Kr 2:23

d Job 17:6

Ps 88:8

e Ps 109:5

f Job 30:30

Job 33:21

Ps 102:5

Tu 4:8

g Mt 5:7

1Pe 3:8

h Job 1:11

Ps 38:2

i Job 2:10

Ps 69:26

j Jr 17:1

k Job 14:14

Ps 19:14

Ps 69:18

Ps 103:4

Izr 23:11

Mt 20:28

l Mk 10:45

Ri 3:24

1Ko 1:30

Desni stupac

a Ps 17:15

b Ps 69:26

c 5Mo 32:41

d Ps 58:11

Mt 7:1

Ri 14:4

Jk 4:12

20. poglavlje

e 1Mo 1:27

Job 8:8

f Ps 37:36

g Iza 14:13

Am 9:2

Ob 4

26 A nakon što su mi kožu oderali — eto što sad imam!

Iako se istrošilo tijelo moje, gledat ću Boga,

27 njega ću ja sam gledati,^a njega će vidjeti oči moje, a ne oči tudinca.*

Bubrezi moji venu u meni.

28 Jer vi govorite: ‘Zašto ga progonimo?’^b

a smatrate da je korijen svega u meni.

29 Bojte se mača,^c jer mač bjesni na prijestupnike,

da biste znali da ima suca!”^d

20 Nato je Sofar Naamac odgovorio:

2 “Kad je tome tako, neka mi tjeskobne misli moje

nato odgovor daju, jer nemir je obuzeo nutrinu moju.

3 Slušam opomene koje me vrijeđaju,

odgovor mi daje um* koji nema razboritosti kakvu ja imam.

4 Zar ti nije od davnine poznato,

otkad je čovjek na zemlju stavljen,^e

5 da klicanje zlih kratko traje,^f

da radost otpadnikova traje samo tren?

6 Iako se uzvišenost njegova do nebesa uzdiže^g

i glava njegova do oblaka seže,

Job 19:27* Ili: “njega ću vidjeti očima svojim, a ne tudinca”. **20:3*** Doslovno: “duh”.

- 7 poput izmeta svojega on nestaje zauvijek,^a i koji su ga vidjeli, reći će: 'Gdje je?'^b
- 8 Kao san on će odletjeti, i neće ga se više naći, otjeran će biti kao vide-nje noćno.^c
- 9 Oko što ga je vidalo više ga ugledati neće,^d mjesto ga njegovo više neće vidjeti.^e
- 10 Sinovi njegovi dodvoravat će se siromasima, rukama svojim on će vraćati blago svoje.^f
- 11 Kostí su njegove pune snage mladenačke, ali zajedno s njime u prah će leći.^g
- 12 Ako je zlo slatko ustima njegovim, ako ga pod jezikom svojim topi,
- 13 ako mu je tako drago da ga ne pušta, ako ga drži posred nepca svojega,
- 14 hrana njegova preobrazit će se u crijevima njegovim, kao otrov kobrin postat će u njemu.
- 15 Bogatstvo je progutao, ali morat će ga izbljuvati, Bog će mu ga iz utrobe istjerati.
- 16 Otrovn kobrin sisat će, jezik otrovnice ubit će ga.^h
- 17 Nikada više vidjeti neće potoke,ⁱ rijeke meda i maslaca.
- 18 Vratit će imetak što ga je stekao i neće ga moći progutati,
20. poglavlje
- a Ps 83:10
Jr 8:2
- b Job 14:10
- c Ps 73:20
Ps 90:5
- d Ps 37:36
- e Job 8:18
Ps 103:16
- f Job 20:18
- g Job 21:26
- h 5Mo 32:33
- i Ps 36:9
Jr 17:6
- Desni stupac
- a Job 20:10
- b Job 35:9
- c Izr 11:4
Pr 5:13
- d Pr 5:12
- e 4Mo 11:33
Ps 78:31
- f Iza 24:18
Am 9:2
- g Job 16:13
- h Job 18:11
- i Ps 21:9
- i bit će mu kao bogatstvo koje je trgovinom ste-kao, a u kojemu neće uživati.^a
- 19 Jer je tlačio i ostavljao siromahe, otimao je kuće koje nije gradio.^b
- 20 Jer neće osjećati mir u utrobi svojoj, blago njegovo neće ga izbaviti.^c
- 21 Ničega više nema što bi proždrijeti mogao, zato blagostanje njegovo neće potrajati.
- 22 U najvećem obilju svomju tjeskoban će biti,^d svom će se silinom nesreća oboriti na njega.
- 23 Neka mu Bog napuni trbuh, neka pošalje na njega usplamtjeli gnjev svoj^e i neka ga kao kišu izlije na njega, ravno u utrobu njegovu!
- 24 Od oružja željeznoga bje-žat će,^f luk bakreni prostrijelit će ga.
- 25 Strijela će mu izaći kroz leđa, šiljak blistavi kroz žuč njegovu,^g strahote će krenuti na njega.^h
- 26 Sva će se tama čuvati za blaga što ih je pohra-nio, proždrijet će ga vatra koju nitko raspirio nije,ⁱ a tko preživi iz šatora nje-gova, loše će proći.

- 27 Nebo će otkriti prijestup njegov,^a
zemlja će se pobuniti protiv njega.
- 28 Pljusak snažan odnijet će kuću njegovu,
bujice će se izliti na njega u dan gnjeva Božjega.^b
- 29 Tako čovjek zli prolazi kod Boga,^c
to je nasljedstvo koje mu Bog daje.”
- 21** Nato je Job odgovorio:
2 “Slušajte dobro što ću vam reći
i neka vam to utjeha bude!
- 3 Otrpíte da ja nešto kažem,
a kad kažem svoje, onda se rugajte!^d
- 4 Zar ja čovjeku govorim o brizi svojoj?
Kako to da strpljenje ne gubim?*
- 5 K meni okrenite lice svoje i zapanjite se,
stavite ruku na usta svoja!^e
- 6 Kad se sjetim svega, uznemirim se
i drhtanje obuzme tijelo moje.
- 7 Zašto zli ostaju na životu,^f
starost dočekaju i bogate se više nego drugi?^g
- 8 Potomstvo njihovo napreduje pred njima,
potomci njihovi pred očima njihovim.
- 9 Kuće su njihove u miru, bez straha,^h
i prut Božji nije nad njima.
- 10 Bikovi njihovi krave oploduju i ne rasipaju sjeme,

20. poglavlje

- a Ps 44:21
Ml 3:5
b Ps 11:6
c Job 27:13
Job 31:3
Izr 10:7

21. poglavlje

- d Job 16:10
Job 16:20
Job 17:2
He 11:36
e Su 18:19
Job 40:4
Izr 30:32
f Iza 55:7
Eze 33:11
Hb 1:3
Hb 1:13
Ri 9:17
Ri 9:22
g Job 12:6
Ps 37:7
Ps 73:3
Ps 73:12
Jr 12:1
h Ps 73:5

Desni stupac

- a Ps 144:14
b Iza 5:12
Iza 22:13
Am 6:5
c Mt 24:38
Lk 12:20
Lk 17:28
1Ko 15:32
d Job 22:17
Ps 10:11
Ps 73:11
e Iv 3:19
Ri 1:28
f 2Mo 5:2
Ps 10:4
Ho 13:6
g Job 34:9
Job 35:3
Ml 3:14
h Ps 49:7
Pr 8:8
i Job 22:18
Ps 1:1
j Izr 20:20
Izr 24:20
k Ps 73:19
Lk 12:46
l 2Mo 15:7
Ps 1:4
Ps 35:5
Iza 17:13
Ho 13:3
Mt 3:12
m 2Mo 20:5
n Ps 11:6
Iza 26:11
o Ps 75:8
Iza 51:17
Jr 25:15
Ot 14:10
p Ps 55:23

krave se njihove tele i ne pobacuju.^a

- 11 Dječicu svoju puštaju da se igraju vani bezbrižno kao stado,
djeca njihova poskakuju unaokolo.
- 12 Pjevaju uz def i harfu,^b
raduju se uz zvuk frule.
- 13 Dane svoje u veselju provode^c
i mirno u grob* silaze.
- 14 A pravome Bogu govore:
‘Ostavi nas!’^d
Nije nam mило poznavati puteve tvoje.^e
- 15 Što je Svemogući da mu služimo^f
i što imamo od toga da mu se obraćamo?*^g
- 16 Gle, blagostanje njihovo nije u njihovim rukama.^h
Namjere zlih daleko su od mene.ⁱ
- 17 Kada se ugasila svjetiljka zlih?^j
Kada ih je nevolja snašla?
Kada je u gnjevu svome Bog uništenje poslao?^k
- 18 Postaju li oni kao slama na vjetru,^l
kao pljeva koju vjhor odnosi?
- 19 Bog će zlo čovjekovo čuvati za sinove njegove,^m
platit će mu tako da to on osjeti.ⁿ
- 20 Očima svojim zlikovac će gledati propast svoju,
srdžbu Svemogućega on će piti.^o
- 21 Jer čemu će se radovati u kući svojoj kad ga više ne bude,
kad se prepolovi broj mjeseci života njegova?^p

Job 21:4* Doslovno: “da moj duh ne postaje nestrpljiv”.

Job 21:13* Doslovno: “šeol”.

- 22 Zar će on Boga učiti mudrosti,^a
njega koji sudi visokima?^b
- 23 Jedan će umrijeti u punom blagostanju svojem,^c
bez briga ikakvih i u miru,
- 24 bedara punih sala
i kostiju punih sočne moždine,
- 25 a drugi će umrijeti s gorčinom u duši,
ne okusivši dobra.^d
- 26 Obojica će zajedno u prahu ležati^e
i crvi će ih prekriti.^f
- 27 Eto, dobro znam pomisli vaše
i spletke kojima mi želite
zlo učiniti.^g
- 28 Jer kažete: 'Gdje je kuća dostojanstvenikova?
Gdje je šator zlih? Gdje su šatori u kojima su stanovali?'^h
- 29 Jeste li pitali one koji cestama putuju?
Promišljate li o svjedočanstvu njihovom,
- 30 kako u dan nevolje zli pošteđen biva!ⁱ
i u dan gnjeva on se izbavlja?
- 31 Tko će ga u lice prekoriti za djela njegova?^j
Tko će mu vratiti za ono što je učinio?^k
- 32 A njega će na groblje odnijeti,^l
i nad grobom njegovim straža će se čuvati.
- 33 Slatke će mu biti grude zemlje u dolini,^m
i za sobom će povući sve ljude,ⁿ
a bezbroj je onih koji su prije njega ondje došli.

21. poglavlje

a Iza 40:14

Ri 11:34

1Ko 2:16

b Iza 40:23

2Pe 2:4

Jd 9

c Ps 49:17

Lk 12:20

d 1Kr 17:12

Izr 13:21

e Job 3:19

Pr 3:20

Pr 9:2

f Job 24:20

Iza 14:11

g Ps 59:3

h Job 20:7

i Izr 16:4

2Pe 2:9

j Ga 2:11

k Iza 59:18

Ri 12:19

l Job 17:16

m Job 3:17

n Ri 5:12

Desni stupac

a Job 16:2

22. poglavlje

b 2Mo 3:10

Job 42:8

2Ko 5:20

c Izr 15:8

Jr 9:24

d Job 2:3

Izr 11:20

Izr 27:11

e Ps 7:9

f Job 1:8

Job 4:7

g Job 31:19

Job 42:7

h Job 31:17

Job 42:8

i Job 31:25

j Job 42:7

Izr 29:12

Izr 31:21

k Job 18:9

l Ps 115:3

- 34 Zato su tako isprazne utjeha vaše^a
i odgovori su vaši prijevarena prazna!"

22 Nato je Elifaz Temanac odgovorio:

- 2 "Ima li Bog kakve koristi od čovjeka?^b
Ima li on kakve koristi od čovjeka razborita?
- 3 Zar se Svemogući raduje što si pravedan^c
i zar mu je dobit što živiš čestito?^d
- 4 Zar će te prekoriti zbog bogobojznosti tvoje,
zar će se parničiti s tobom?^e
- 5 Nije li zloće tvoje sada već previše^f
i zar nema kraja prijestupima tvojim?
- 6 Jer od braće svoje zalag bez razloga uzimaš^g
i skidaš haljine s golih ljudi.
- 7 Ne daješ vode umornome,
gladnome kruha uskrućuješ.^h
- 8 Čovjeku moćnom zemlja pripada,ⁱ
onaj koji povlastice uživa živi na njoj.
- 9 Udovice si praznih ruku otpuštao,
skršene su ruke djece bez oca.^j
- 10 Zato su zamke ptičarske posvuda oko tebe^k
i strah te iznenadni spopada,
- 11 mrak te okružuje, pa ne vidiš,
vode nabujale prekrivaju te.
- 12 Nije li Bog poput neba visok?^l

- Pogledaj zvijezde, sav broj njihov,^a kako su visoko!
- 13 A ti kažeš: ‘Što zna Bog? Može li suditi kroz gustu tamu?’
- 14 Oblaci su skrovište njegovo, pa ne vidi, po svodu nebeskom on hoda.’
- 15 Zar ćeš se držati puta drevnoga kojim idu ljudi zli,
- 16 koji ugrabljeni bivaju prije nego što im vrijeme dođe,^b kojima se temelji^c kao rijeka razlijevaju,
- 17 i koji govore pravome Bogu: ‘Ostavi nas!’^d Što nam Svemogući učiniti može?’
- 18 A on im je kuće napunio dobrima.^e Namjere zlih daleko su od mene.^f
- 19 Pravednici će vidjeti propast njihovu i radovat će se,^g nevin će im se čovjek rugati:
- 20 ‘Zaista su protivnici naši istrijebljeni, a što je ostalo od njih, vatra će proždrijeti.’
- 21 Upoznaj Boga, molim te, i u miru budi, pa će ti dobro biti!
- 22 Prihvati, molim te, zakon iz usta njegovih, stavi riječi njegove u srce svoje!^h
- 23 Ako se vratiš k Svemogućemu,ⁱ podignut ćeš se iz ruševina svojih. Ako nepravdu zadržiš daleko od šatora svojega,

22. poglavlje

a Ps 147:4

b Ps 55:23

c Job 4:19

d Iza 30:11

e Ps 17:14

Mt 5:45

Dj 14:17

f Job 21:16

g Ps 107:42

h Job 11:13

i Job 8:5

Desni stupac

a 1Kr 9:28

Job 28:16

Ps 45:9

Iza 13:12

b Iza 33:6

c Ps 37:4

d Job 27:10

e Ps 65:2

f Ps 116:14

Pr 5:4

g Izr 4:18

h Izr 16:18

Izr 29:23

Jk 4:6

1Pe 5:5

i Ps 138:6

Iza 66:2

Lk 18:13

j 1Mo 19:16

2Pe 2:9

k Ps 24:4

23. poglavlje

l Job 10:1

m Job 13:3

Job 16:21

n Job 31:37

o Ps 49:3

- 24 ako rudu dragocjenu* u prašinu baciš i zlato ofirsko^a među stijene u dolini,
- 25 Svemogući će postati dragocjena ruda tvoja i najbolje srebro tvoje.^b
- 26 Jer tada će Svemogući biti radost tvoja,^c i k Bogu ćeš podignuti lice svoje.^d
- 27 Molit ćeš mu se, i on će te saslušati,^e a ti ćeš izvršiti zavjete svoje.^f
- 28 Što god odlučiš, to će ti se ostvariti, i puteve tvoje svjetlost će obasjati.^g
- 29 Jer kad bahato govoriš poniženje ćeš doživjeti.^h A onoga tko ponizno pogled obara on će spasiti.ⁱ
- 30 Izbavit će on čovjeka nevina.^j I ti ćeš izbaavljen biti zbog čistoće ruku svojih.”^k
- 23** Nato je Job odgovorio:
- 2 “Buntovan sam danas u zabrinutosti svojoj,^l teška je ruka moja od uzdisanja mojega.
- 3 O, kad bih znao gdje da ga nađem!^m Otišao bih ravno do mjesta njegovog.ⁿ
- 4 Obrazložio bih mu u lice panciru svoju i usta bih svoja dokazima ispunio.
- 5 Želio bih znati riječi kojima bi mi odgovorio, razmotrio bih ono što bi mi rekao.^o

Job 22:24* Ili: “zlatnu rudu”.

- 6 Bi li se on u velikoj moći svojoj prepirao sa mnom?
Ne, nego bi me saslušao.^a
- 7 Ondje bi čovjek čestiti riješio stvari s njim
i sudac bi me moj oslobodio zauvijek.
- 8 Eto, pođem li na istok, nje-ga nema;
pođem li natrag, ne opa-žam ga.^b
- 9 Pođem li nalijevo, tamo gdje radi, ne vidim ga;
okrene li se on nadesno, ja ga ne vidim.
- 10 Ipak, on dobro zna put ko-jim idem.^c
Kad me iskuša, kao zlato ću izaći.^d
- 11 Stopama njegovim kroči noga moja,
puta se njegova držim,
i ne skrećem s njega.^e
- 12 Od zapovijedi usana njego-vih ne odstupam.^f
Pohranio sam riječi usta njegovih^g i više nego što mi je određeno.
- 13 Jednu zamisao on ima, i tko mu se usprotiviti može?^h
Što duša njegova želi, to će učiniti.ⁱ
- 14 Izvršit će sve što mi je od-redio.^j
a još mnogo toga sličnog ima u njega.
- 15 Zato zbog njega nemir osje-ćam,
razmišljam o njemu i bo-jim ga se.^k
- 16 Sam je Bog plašljivim uči-nio srce moje,^l
uznemirio me Svemo-gući.^m
- 17 Jer nisam ušutkan zbog tame,

23. poglavlje

- a Ps 22:24
Iza 57:16
- b Job 9:11
- c Job 1:8
Ps 1:6
Ps 139:1
- d Job 31:6
Ps 17:3
1Pe 1:7
- e Ps 18:21
Ps 44:18
- f 1Iv 5:3
- g Ps 119:11
Ps 119:127
Jr 15:16
- h 4Mo 23:19
4Mo 23:20
Ri 9:19
- i Ps 135:6
Iza 14:24
Iza 46:10
- j 1So 3:3
- k Ps 111:10
Ps 119:120
Izr 16:6
- l Ps 22:14
- m Ru 1:20

Desni stupac

24. poglavlje

- a Dj 1:7
- b Iza 26:10
- c 5Mo 19:14
5Mo 27:17
Izr 23:10
Ho 5:10
- d 5Mo 24:17
- e Ps 109:16
Izr 22:16
Iza 10:2
Am 8:4
Jk 5:4
- f Ps 104:11
Jr 14:6
Iza 32:14
- g 2Mo 22:27
5Mo 24:13
- h 2Ko 11:27
- i Tu 4:5
- j 2Kr 4:1
- k 2Mo 22:26
5Mo 24:13
Eze 18:12
1Ti 5:18

niti zato što je mrak pre-krio lice moje.

24

Zašto Svemogući nije od-redio vremena za sud?^a

Zašto oni koji ga pozna-ju ne vide dane suda njegovog?^b

2

Ljudi mede pomiču,^c
stada otimaju i onda ih pasu.

3

Djetetu bez oca odvođe ma-garca,
udovici u zalog uzimaju bika.^d

4

Siromahe tjeraju s puta,^e
nevoljnici zemaljski tada se skrivaju.

5

Gle, kao zebre^f u divljini odlaze na posao svoj, tra-žeći hrane.

Pustara kruha daje sva-kome od njih za djecu njihovu.

6

Na polju hranu za stoku sa-biru,
vinograd zlikovčev hitro pljačkaju.

7

Goli su, bez haljine noće,^g
nemaju se čime pokriti kad je hladno.^h

8

Na pljusku planinskom ki-snu,
zaklona nemaju,ⁱ pa se uza stijenu privijaju.

9

Dijete koje oca nema zli oti-maju s prsa majčinih,^j
u zalog uzimaju ono što nevoljnik na sebi ima.^k

10

Goli su nevoljnici, bez halji-ne hodaju,
gladni su, a klasje požnje-veno nose.^l

11

Među zidovima kamenim u polju* oni podne pro-vode,

Job 24:11* Ili: "zidovima terasastih polja".

- grožde u tijesku gaze, a žedni ostaju.^a
- 12** Iz grada dopire jecanje onih što umiru, a duše smrtno ranjenih zapomažu,^b ali Bog ne mari za to.^c
- 13** Zli se bune protiv svjetlosti,^d ne poznaju puteve njezine i ne idu stazama njezinim.
- 14** U zoru ustaje ubojica i ubija nevoljnika i siromaha,^e a noću kradljivcem postaje.^f
- 15** Oko preljubnikovo^g sumrak čeka,^h i kaže: 'Nijedno me oko neće vidjeti!'ⁱ I pokrivalom zastire lice svoje.
- 16** Po mraku kradljivci u kuće provaljuju, a danju se zaključavaju. Ne poznaju oni svjetlost dana.^j
- 17** Jer zlima je jutro kao drugima tama gusta,^k jer znaju što su strahote iznenadne koje tama gusta donosi.
- 18** Vode brzo odnose zle. Proklet će biti posjed njihov na zemlji.^l Neće više ići u vinograde svoje.
- 19** Kao što suša i žega gutaju vode snježne, tako i grob* guta grešnike!^m
- 20** Utroba majčina zaboravit će grešnika, crvi će ga slatko jesti,ⁿ

24. poglavlje

a Jr 22:13

Jk 5:4

b Pr 4:1

c Pr 8:13

2Pe 3:15

d Iv 3:19

e Ps 10:8

f Mt 24:43

1So 5:2

g 2Pe 2:14

h Izr 7:9

i 2Sa 12:12

Ps 94:7

Izr 30:20

j Iv 3:20

k Job 10:21

Job 38:17

l 5Mo 28:16

Job 21:17

Izr 3:33

m Ps 49:14

Ps 55:15

Lk 12:20

n Job 17:14

Iza 14:11

Desni stupac

a Izr 10:7

Pr 8:10

Pr 9:5

b Mt 3:10

c 2Mo 22:22

Za 7:10

d Pr 8:11

Iza 56:12

Lk 12:19

e Ps 11:4

Izr 5:21

Izr 15:3

f Ps 37:10

Ps 92:7

Pr 8:12

Jk 1:11

g Pr 8:13

25. poglavlje

h Job 8:1

Job 18:1

i Da 4:3

j Job 4:17

k Job 15:14

l Ps 22:6

nitko ga se više neće sjećati.^a

A nepravda će se kao stablo slomiti.^b

- 21** On dira u ženu neplodnu, koja ne rađa, i udovicu,^c kojoj ne čini dobra.

- 22** Ali Bog će snagom svojom odstraniti silnike. Zlotvor će ustati i neće biti siguran hoće li živ ostati.

- 23** Bog će mu dopustiti da se osjeća sigurnim^d i da se oslanja na sebe, ali oči njegove prematrat će puteve zlih.^e

- 24** Uzdignu se oni nakratko, a onda ih nema više,^f ruše se.^g Kose se kao i svi drugi,

kao klasovi odsijecaju se.

- 25** Tko će me, dakle, lažljivcem proglasiti ili u ništa pretvoriti riječ moju?"

25 Nato je Bildad^h Šuahovac odgovorio:

- 2** "U njega je vlast i strah,ⁱ on stvara mir u visinama svojim.

- 3** Ima li broja četama njegovim? Nad kime ne izlazi svjetlost njegova?

- 4** Kako, dakle, čovjek smrtni može pravedan biti pred Bogom?!

Kako onaj što ga je žena rodila može čist biti?^k

- 5** Eto, mjesec nema sjaja, zvijezde nisu čiste u očima njegovim,

- 6** a kamoli čovjek smrtni, koji je crvić, sin čovječji, koji je crv!"^l

- 26** Nato je Job odgovorio:
2 “Baš si pomogao onome koji snage nema! Doista si izbavio ruku iz nemoglu!^a
3 Lijepo si savjetovao onoga koji mudrosti nema,^b pokazao si mnoštvu kako izgleda mudrost na djelu!^{*}
4 Kome si rekao te riječi? Čije su riječi izlazile iz tebe?
5 Mrtvaci nemoćni drhte pod vodama i stanovnicima njihovim.^c
6 Grob^{*} je pred njim otkriven,^d mjesto propasti ne može se pokriti.
7 On razapinje sjever nad prazninom,^e zemlju drži ni o što obješenu.
8 Vode veže u oblacima svojim,^f da se oblaci ne proderu pod njima.
9 Prekriva lice prijestolja svojega, razastirući oblak preko njega.^g
10 Ocrtao je krug nad površinom voda,^h gdje svjetlost nestaje, a tama počinje.
11 Stupovi neba tresu se i u čudu ostaju kad on zaprijeti.
12 Snagom svojom on je more uzburkaoⁱ i razboritošću svojom razbio^j napadača.^{*k}

Job 26:3* Ili: “djelotvorna (praktična, primjenjiva) mudrost”. **6*** Doslovno: “Šeol”. **12*** Izraz se vjerojatno odnosi na neku morskou neman.

26. poglavlje

- a** Job 16:2
b Job 12:2
 Job 15:8
 Job 17:10
c Ps 104:25
d Ps 139:8
 He 4:13
e Job 9:8
 Ps 104:2
 Iza 42:5
f Izr 30:4
 Pr 11:3
g 2Mo 34:5
 Ps 97:2
h Izr 8:27
 Iza 40:22
 Jr 5:22
i Ps 74:13
 Iza 51:15
j Ps 72:4
 Iza 2:12
 Da 2:35
k Job 9:13

Desni stupac

- a** Ps 33:6
 Ps 104:30
b Ps 74:13
 Iza 27:1
 Iza 51:9
c Ps 65:4
 Ps 92:5
 Pr 3:11
 Iza 55:9
d Job 37:5

27. poglavlje

- e** Ps 49:4
 Ps 78:2
f 5Mo 6:13
 5Mo 10:20
 Jr 12:16
 He 6:16
g Job 34:5
h Ru 1:20
 2Kr 4:27
i 1Mo 2:7
 Iza 42:5
 Dj 17:25
j 5Mo 25:1
 Job 40:8
 Izr 17:15
k Job 22:1
 Job 22:5
 Izr 27:11
 Mt 24:9
 Ot 2:10
 Ot 6:11
l Job 2:3
m Dj 24:16
n 1Sa 25:26
o Job 13:16
 Job 36:13
 He 6:6
p Lk 12:20

13 Vjetrov svojim ulaštio je nebo,^a ruka je njegova probola zmiyu što klizi.^b

14 Eto, to su samo djelici djela njegovih,^c o njemu tek slabi šapat čujemo!
 A tko će razumjeti moćni grom njegov?^{*d}

27 Potom je Job opet započeo mudar govor^{*e} svoj i rekao:

2 “Tako živ bio Bog,^f koji mi je pravdu uskratio,^g tako živ bio Svemogućići, koji je ogorčio dušu moju,^h

3 sve dok je dah moj sav još u meni i duh Božji u nosnicama mojim,ⁱ

4 usne moje neće nepravdu govoriti i prijevaru neće jezik moj izricati!

5 Nipošto vas ne mogu pravednima proglasiti!^j Dokle god dišem, neću odstupiti od neporočnosti^{*k} svoje!^k

6 Držim se pravednosti svoje i neću je pustiti.^l Srce me moje neće prekoravati ni za koji od dana mojih.^m

7 Neka se neprijatelj moj zlim pokaže,ⁿ i zlotvor neka bude onaj koji ustaje na mene!

8 Jer čemu se otpadnik nadati može ako ga Bog odstrani,^o ako mu on život^{*p} uzme?^p

Job 27:1* Ili: “poslovične (mudre) riječi”. **5*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **8*** Doslovno: “dušu”.

- 9 Hoće li Bog čuti vapaj njegov
ako nevolja na njega dođe?^a
- 10 Hoće li Svemogućí biti radost njegovaa?
Hoće li prizivati Boga u svako doba?
- 11 Poučit ću vas rukom Božjom,
pomisli Svemogućega neću vam kriti.^b
- 12 Eto, svi ste vi viđenja vidjeli,
a zašto ste onda tako isprazni?^c
- 13 Tako će čovjek zli proći kod Boga,^d
takvo će nasljedstvo nasilnici dobiti od Svemogućega.
- 14 Bude li mnogo sinova njegovih, mač će ih čekati,^e
potomci njegovi neće dovoljno kruha imati.
- 15 One koji prežive pokopat će pošast smrtonosna,
a udovice njihove neće ih oplakivati.^f
- 16 Ako srebra zgrne kao praha,
ako haljina nakupi kao blata,
- 17 neka ih nakupi, ali pravедnik će ih odjenuti,^g
i srebro njegovo neđužan će čovjek dijeliti.
- 18 Kuću je sebi sagradio kao moljac,
kao sjenicu^h koju čuvar sebi gradi.
- 19 U bogatstvu će leći, ali neće požeti bogatstvo svoje.
Kad otvori oči svoje, ničega više neće biti.ⁱ

27. poglavlje

a Job 35:12

Ps 18:41

Izr 28:9

Jr 11:11

Jk 4:3

b Dj 20:20

c Jr 23:16

d Ps 11:6

Pr 8:13

Ml 3:5

e Es 9:10

Ho 9:13

f Ps 78:64

g Izr 13:22

Izr 28:8

Pr 2:26

h Iza 1:8

Tu 2:6

i Job 14:10

Desni stupac

a Ps 73:19

b Jr 18:17

c Mt 7:27

d Ps 83:15

Jr 13:14

e Iza 10:3

Am 2:14

f 4Mo 24:10

Tu 2:15

Na 3:19

g 1Kr 9:8

Sf 2:15

28. poglavlje

h Izr 17:3

Ml 3:3

i 5Mo 8:9

j 1Mo 11:6

Lk 1:51

k Am 9:2

l 1Mo 1:11

Ps 104:14

m Job 28:16

n Eze 39:4

o 3Mo 11:14

5Mo 14:13

- 20 Strahote iznenadne sustići će ga kao vode.^a

Kad padne noć, vihor će ga zgrabiti i odnijeti.

- 21 Vjetar istočni uzet će ga^b i on će otići,
otpuhat će ga s mjesta njegova.^c

- 22 Oborit će se na njega bez milosti,^d
a on će pokušati pobjeći od ruke njegove.^e

- 23 Ljudi će mu podrugljivo pljeskati rukama^f
i u čudu za njim zviždati^g s mjesta njegova.

- 28** Da, srebro ima nalazište svoje
i zlato mjesto gdje se pročišćava.^h

- 2 Željezo se iz praha uzima,ⁱ
iz kamena se bakar izliva.

- 3 Granicu tami čovjek je postavio,
i na svim krajevima rudnika on kamenje traži^j
u mraku i tami gustoj.

- 4 Rovove kopa daleko od mjesta gdje ljudi borave,^k
na mjestima zaboravljenim, gdje noga ljudska ne dopire.

Ondje neki od ljudi smrtnih vise, njišući se.

- 5 Iz zemlje hrana izlazi,^l
a ispod nje sve je raskopanano, kao vatrom poharano.

- 6 U stijenama njezinim safiri počivaju,^m
prah zlatni ona u sebi ima.

- 7 Put dotamo nikakva ptica grabljivicaⁿ ne zna,
niti ga je oko crne lunje^o ikada vidjelo.

- 8 Zvijeri ponosne nisu ga ugazile,
lav mladi nikad nije prošao njime.
- 9 Na kremen čovjek pruža ruku svoju,
gore prevrće iz korijena njihova,
- 10 u stijenama prokopava rovove što se vodom pune^a
i sve što je dragocjeno vidi oko njegovo.
- 11 Zatvara mjesta gdje voda prodire,^b
ono što je skriveno na vidjelo iznosi.
- 12 Ali gdje se mudrost može naći?^c
Gdje je mjesto na kojem razboritost* prebiva?
- 13 Čovjek smrtni ne poznaje vrijednost njezinu,^d
ne nalazi se ona u zemlji živih.
- 14 Bezdan vodeni kaže:
'Nema je u meni!
More govori: 'Nije kod mene!'^e
- 15 Ni za čisto zlato ne može se dobiti,^f
cijena se njezina ne može srebrom izmjeriti.
- 16 Ne može se platiti zlatom ofirskim,^g
ni kamenjem rijetkim — oniksom i safirom.
- 17 Zlato i staklo ne može se s njome usporediti,
ni za posudu od suhoga zlata ona se ne može dobiti.
- 18 Koralj^h i kristal gorski nisu spomena vrijedni,
a vreća mudrosti vrijedi više nego vreća bisera.ⁱ

28. poglavlje

a 2Kr 20:20
2Lje 32:30

b Iza 44:27

Iza 45:1
Jr 50:38
Jr 51:32

c Job 28:28

Izr 2:6
Jk 1:5

d Ps 49:7

Izr 3:15

e Ri 11:34

f Izr 3:14

g Iza 13:12

h Izr 8:11
Izr 20:15

i Izr 16:16

Desni stupac

a 2Mo 28:17

b Job 28:12

Jk 1:5

c Pr 8:17

1Ko 2:8

d Izr 30:4

Ri 1:20

e Izr 15:3

Za 4:10

1Pe 3:12

f Ps 135:7

Ps 148:8

Pr 1:6

g Job 5:10

Job 26:8

Job 37:10

Izr 30:4

Iza 40:12

h Job 38:25

Za 10:1

i 5Mo 4:6

Ps 111:10

Izr 9:10

Pr 12:13

Ri 1:20

j Izr 3:7

1Pe 3:11

29. poglavlje

k Job 3:6

l Job 1:10

- 19 Topaz^a iz Kuša ne može se s njome usporediti,
platiti je se ne može ni najčišćim zlatom.

- 20 Ali odakle mudrost dolazi?^b

Gdje je mjesto na kojem razboritost prebiva?

- 21 Skrivena je od očiju svih živih,^c
od ptica nebeskih ona je zaklonjena.

- 22 Propast i smrt govore:
'Ušima svojim čuli smo da se o njoj govori.'

- 23 Bog je onaj koji razumije put njezin,^d
on zna gdje je mjesto na kojem ona prebiva,

- 24 jer pogled njegov seže do svih krajeva zemaljskih,^e

sve pod nebom on gleda,

- 25 da bi vjetru težinu odredio^f
i vode na mjeru izmjerio.^g

- 26 Kad je zakon kiši odredio^h
i put olujnom oblaku gro-
movnom,

- 27 tada je mudrost vidio i stao je pričati o njoj,
priredio ju je i istražio.

- 28 I rekao je čovjeku:
'Gle, strah Jehovin — to je mudrost!

Kloniti se zla — to je razboritost!'^j

- 29** Potom je Job opet započeo mudar govor* svoj i rekao:

- 2 "Kad bih barem kao u mjesecima* nekadašnjim bio,^k
kao u danima kad me Bog čuvao,^l

Job 28:12* Vidi bilješku za Izr 3:5.

Job 29:1* Ili: "poslovične (mudre) riječi". 2* Ili: "lunarnim mjesecima". Usporedi dodatak 14.

- 3 kad mi je nad glavom svijetlio svjetiljkom svojom
i kad me kroz mrak vodilo svjetlo njegovo,^a
- 4 kao što mi je bilo u danima mladenačke snage moje,^b
kad je prisno prijateljstvo s Bogom prebivalo u šatoru mojemu,^c
- 5 kad je Svemogući još sa mnom bio
i kad su sluge moje bile svuda oko mene!
- 6 Tada su se koraci moji u maslacu kupali,
iz stijene mi je ulje teklo.^d
- 7 Kad sam odlazio do vrata gradskih,^e
stolicu sam svoju na trgu postavljao.^f
- 8 Dječaci bi se sklanjali kad bi me vidjeli,
čak bi i starci ustajali i ostali stajati.^g
- 9 Knezovi bi prestajali govoriti,
ruku bi stavljali na usta svoja.^h
- 10 Glas voda tada bi se sakrio,
jezik bi im se za nepce zalijepio.ⁱ
- 11 Jer uho koje me slušalo sretnim me nazivalo
i oko koje me vidjelo pohvalno je o meni svjedočilo.
- 12 Jer izbavljao sam nevoljnika kad je u pomoć zvao,^j
dijete bez oca i svakoga tko pomoćnika nije imao.^k
- 13 Blagoslov^l onoga koji je u pogibli bio na mene je dolazio,

29. poglavlje

a Ps 18:28

Ps 119:105

b Pr 11:10

c Ps 25:14

Izr 3:32

d 5Mo 32:4

5Mo 32:13

5Mo 33:24

e 5Mo 16:18

Ru 4:1

f Ne 8:1

g 3Mo 19:32

h Job 21:5

i Ps 137:6

j Ps 72:12

Izr 21:13

Izr 24:11

k 5Mo 10:18

Jk 1:27

l 5Mo 24:13

Desni stupac

a 5Mo 10:18

b 5Mo 24:13

Ps 132:9

Iza 61:10

Ef 6:14

c 4Mo 10:31

d Lk 14:13

Jk 1:27

e Izr 29:7

f Ps 58:6

Izr 30:14

g 1Mo 25:8

2Kr 22:20

Job 42:17

h Ps 30:6

i Ps 1:3

Jr 17:8

j Job 29:9

k Eze 21:2

l Ps 72:6

m Izr 16:15

n Job 30:26

razveseljavao sam srce udovičino.^a

- 14 Pravednošću sam se odijevao, ona je bila odjeća moja.^b

Pravda je moja bila kao ogrtač, kao turban.

- 15 Oči sam bio slijepome^c i noge hromome.

- 16 Otac sam bio siromašnima,^d

parnicu onoga koji mi je nepoznat bio savjesno sam rješavao.^e

- 17 Čeljusti sam zlotvoru lomio,^f

plijen sam čupao iz zuba njegovih.

- 18 Govorio sam: 'U svome ću gnijezdu izdahnuti,^g dani će se moji kao pije-sak namnožiti.^h

- 19 Korijen se moj do vode pruža,ⁱ rosa noću ostaje na grani mojoj.

- 20 Obnavlja se meni slava moja, luk u ruci mojoj strijele odapinje.^j

- 21 Mene su slušali, i čekali su, šutjeli su da bi savjet moj čuli.^k

- 22 Nakon riječi moje ništa više ne bi rekli, riječ je moja po njima rosila.^k

- 23 Čekali su mene kao što se kišu čeka,^l usta svoja širom su otvarali kao za pljuskom proljetnim.^m

- 24 Kad sam im se nasmiješio, nisu mogli vjerovati da to činim, ozarenost na licu moje-muⁿ nisu mogli ugasi-ti.

25 Govorio sam im kojim putem neka idu, kao poglavar sam sjedio, živio sam kao kralj među vojskom svojom,^a kao tješitelj žalosnih.^b

30 A sada mi se smiju ljudi,^c oni koji su mladi od mene,^d čije očeve ne bih bio stavio ni sa psima stada svojega.

2 Od kakve bi mi koristi bila snaga ruku njihovih? Nema jakosti u njima.^e

3 Od oskudice i gladi oni su iznemogli, glođu što nađu u zemlji bezvodnoj,^f koju je jučer zahvatila oluja i pustošenje.

4 Beru bilje slano među grmljem, korijen žutilovkin hrana je njihova.

5 Ljudi ih izgone iz zajednice svoje,^g viču za njima kao za lopovima.

6 Prebivati moraju na padinama uz doline riječne, u jamama u zemlji i među stijenama.

7 Među grmovima viču, pod koprivama čuču.

8 To su sinovi bezumnika,^h sinovi bezimenoga, koje se bičem tjeralo sa zemlje.

9 A takvi sada o meni govore u pjesmama svojim,ⁱ meni se sada izruguju.^j

10 Gnušaju se nada mnom, drže se podalje od mene,^k ne ustežu se u lice mi pljunuti.^l

29. poglavlje

a Job 1:3

b Pr 7:2

1So 5:11

30. poglavlje

c Job 12:4

d 1Pe 5:5

e Iza 1:31

f Jr 17:6

g 1Mo 4:12

Ps 109:10

Da 4:25

h 1Sa 25:25

Iza 32:6

i Ps 69:12

Tu 3:14

j Job 17:6

k Job 19:13

l 4Mo 12:14

5Mo 25:9

Iza 50:6

Mt 27:30

Desni stupac

a Job 19:12

b Job 16:2

Ps 69:26

c Ps 22:14

d Job 10:15

e Ps 6:2

f Job 2:8

Job 2:13

Job 7:4

g Job 19:7

Ps 22:2

Tu 3:8

h Job 7:20

Job 19:6

11 Jer on je otpustio luk moj i ponizio me, a oni su se neobuzdano na me okomili.

12 S desne strane moje ustaju kao leglo zlikovačko, noge moje puštaju neka idu, a onda mi bedeme pogubne postavljaju.^a

13 Raskopavaju staze moje, nevolju mi samo otežavaju,^b i pomoćnika u tome ne trebaju.

14 Kao kroz širok procjep oni naviru, s olujom nadolaze.

15 Strahote iznenadne okreću se na mene, dostojanstvo moje kao da vjetar odnosi, poput oblaka iščeznulo je spasenje moje.

16 I sada duša moja poput vode istječe iz mene,^c dani nevolje^d stižu me.

17 Noću bol probada kosti moje,^e kao da se kidaju s mene, ne poživaju boli što me izjedaju.^f

18 Od siline velike mijenja se odjeća moja, obavija me kao ovratnik haljine moje.

19 Oborio me on u glinu, pa sam postao kao prah i pepeo.

20 Vapim k tebi, ali ti mi ne odgovaraš;^g stojim, da na mene pogledaš.

21 Promijenio si se i okrutan prema meni postao,^h svom snagom ruke svoje ti me kao neprijatelj napadaš.

- 22 U vjetar me podižeš da ga uzjašem,
a zatim me uz tresak razbijaš.
- 23 Da, znam dobro da ćeš me u smrt vratiti,^a
u kuću gdje odlaze svi živi.
- 24 Ali nitko ne diže ruku svoju na ovu ruševinu,^b
i dok ja propadam, nitko pomoć ne doziva.
- 25 A ja sam plakao nad onim tko je teške dane proživljavao,^c
duša je moja sažalijevala siromaha.^d
- 26 Dobro sam očekivao, ali zlo je došlo,^e
svjetlo sam čekao, ali mrak je došao.
- 27 Utroba je moja uzavrela i uznemirila se,
dani nevolje na mene su došli.
- 28 Žalostan^f išao sam kad sunca nije bilo.
Ustao sam na skupu,^{*} pomoć sam tražio.
- 29 Šakalima sam brat postao,
drug kćerima nojevim.^g
- 30 Koža mi je pocrnjela^h i otpada s mene,
kosti su mi se užarile od suhoće.
- 31 Harfa moja sada samo tužaljke svira,
fruli mojoj ostali su samo glasovi plačni.
- 31** Savez sam sklopio s očima svojim,ⁱ
pa kako bih onda mogao gledati neku djevicu?^j

30. poglavlje

- a 1Mo 3:19
b Job 13:25
c Ps 35:13
Ri 12:15
d Izr 14:21
Izr 14:31
Izr 19:17
e Jr 8:15
Jr 14:19
f Ps 38:6
Ps 42:9
Ps 43:2
g Mi 1:8
h Job 7:5
Ps 119:83
Tu 4:8

31. poglavlje

- i Izr 6:25
Mt 5:28
j Job 31:9
1Ko 7:1

Desni stupac

- a Job 20:29
b Ps 73:18
Izr 10:29
c 1Mo 16:13
2Lje 16:9
Ps 139:3
Izr 5:21
Jr 32:19
d Ps 26:5
e Izr 6:18
f 1Sa 2:3
Da 5:27
g Job 2:3
Job 27:5
Ps 7:8
h 5Mo 11:16
Jr 10:23
i 4Mo 15:39
Pr 11:9
Eze 6:9
Mt 5:29
1Iv 2:16
j Iza 33:15
k 3Mo 26:16
l Job 31:1
Mt 5:28
m Job 24:15
n 2Sa 12:11
Jr 8:10
o 1Mo 38:24
3Mo 20:10
5Mo 22:22
p Izr 6:27
Izr 7:27

- 2 Što Bog dodjeljuje odozgo,^a
kakva je baština od Svemogućega s visine?
- 3 Nije li propast za zlotvora^b
i nesreća za one koji zlo čine?
- 4 Ne vidi li on puteve moje,^c
ne broji li on sve korake moje?
- 5 Ako sam se družio s ljudima što neistinu govore^d
i ako je noga moja k prijeveri trčala,^e
- 6 on će me izvagati na vagi točnoj,^f
spoznat će Bog neporočnost^{*} moju.^g
- 7 Ako su koraci moji s puta pravoga zašli,^h
ako se srce moje za očima mojim povelio,ⁱ
ako je ljaga kakva za ruke moje prionula,^j
- 8 neka drugi jede ono što ja posijem^k
i neka se iskorijeni potomstvo moje!
- 9 Ako je srce moje zavela žena neka^l
i ako sam vrebao^m na vratima bližnjega svojega,
- 10 neka moja žena drugome žito melje
i neka drugi nad njom kleče!ⁿ
- 11 Jer to bi besramno bilo,
prijestup koji bi pred suce trebao doći.^o
- 12 To bi vatra bila koja do propasti guta,^p
koja bi korijen pustila u sav urod moj.
- 13 Ako sam uskraćivao pravdu robu svojemu

Job 30:28* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

Job 31:6* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

- ili robinji svojoj u parnici njihovoj sa mnom,
- 14** što ću učiniti kad Bog ustane?
- Kad me na odgovornost pozove, što ću mu odgovoriti?^a
- 15** Onaj koji je mene u utrobi načinio nije li načinio i njega,^b
- nije li nas isti tvorac u utrobi majčinoj sazdao?
- 16** Ako sam odbio želju siromasima^c
- i dao da venu oči udovičine,^d
- 17** ako sam zalogaj svoj sam jeo,
- a da ga nije i dijete bez oca sa mnom jelo^e
- 18** — a od mladosti moje raslo je uz mene kao uz oca,
- i otkad sam izašao iz utro-
be majčine udovicama sam pomagao —
- 19** ako sam gledao kako gine čovjek jer odjeće nema^f
- ili kako se siromah nema čime pokriti,
- 20** ako me bokovi njegovi nisu blagoslivljali^g
- i ako se runom^h mladih ovnova mojih ugri-
jao nije,
- 21** ako sam djetetu bez oca rukom prijeteci mahaoⁱ
- kad sam vidio da mu je pomoć moja potrebna na vratima,^j
- 22** neka mi rame iz pleća ispadne,
- neka mi se ruka iz rame-
na otkine!
- 23** Jer bojao sam se da nevolja od Boga na mene ne dođe,

31. poglavlje

- a** Ps 82:3
Izr 22:23
Iza 10:3
- b** Job 34:19
Ps 139:16
Izr 14:31
Izr 22:2
Mi 2:10
- c** 5Mo 15:7
- d** 5Mo 10:18
Izr 28:27
- e** Eze 18:7
Jk 1:27
1Iv 3:17
- f** Iza 58:7
Mt 25:36
Lk 3:11
Jk 2:15
- g** 5Mo 24:13
- h** 5Mo 18:4
- i** Izr 14:21
- j** 5Mo 16:18

Desni stupac

- a** Job 13:11
- b** Ps 49:6
Izr 11:28
1Ti 6:17
- c** Es 5:11
Ps 62:10
Izr 11:28
- d** 5Mo 8:17
- e** 5Mo 4:19
- f** 5Mo 11:16
- g** Izr 17:5
Izr 24:17
- h** Mt 5:44
Ri 12:14
- i** 1Mo 18:5
Ri 12:13
- j** 1Mo 19:3
Su 19:21
Mt 25:35
He 13:2
1Pe 4:9
- k** 1Mo 3:8
Izr 28:13
Dj 5:8

- pred veličanstvom njegovi-
vim^a ne bih se održao.
- 24** Ako sam se u zlato pouzdao,
- ako sam zlatu govorio:
‘Uzdanice moja!’^b
- 25** ako sam se radovao što sam imetak veliki imao^c
- i što je ruka moja mnogo toga stekla,^d
- 26** ako sam svjetlost gledao kako je zasjala
- ili mjesec krasni kako pu-
tuje,^e
- 27** pa se srce moje potajno dalo zavesti^f
- te sam im rukom slao poljupce usta svojih štujući ih kao bogove,^g
- 28** i to bi bio pristup koji bi pred suce trebao doći,
- jer bih se odrekao pravog Boga koji je na visini.
- 29** Ako sam se radovao propasti onoga koji me silno mrzi^g
- ili se veselio kad ga je zlo zadesilo...
- 30** Nepcu svojem nisam dopustio da griješi
- time da prokletstvo zazo-
ve na dušu njegovu.^h
- 31** Ako ljudi iz šatora mojega nisu govorili:
- ‘Može li tko pokazati čovjeka koji se nije nasitio sa stola njegova?’ⁱ...
- 32** Došljak nikad nije vani noćivao,^j
- putniku su otvorena bila vrata moja.
- 33** Ako sam kao čovjek zemaljski grijehe svoje prikrivao,^k

Job 31:27* Ljubljenje idola kao vjerski čin spominje se u 1Kr 19:18 i u Ho 13:2.

- sakrivajući prijestup svoj
u njedrima svojim...
- 34** Jer tada bih se plašio
mnoštva velikog,
strašio bi me prezir obite-
lji mnogih
i šutio bih, na vrata ne bih
izlazio.
- 35** Kad bih barem imao koga
da me saslušam,^a
kad bi mi Svemogućí na
potpisanu izjavu moju
odgovorio!^b
Kad bi onaj što se parniči
sa mnom optužbu pisa-
nu imao!
- 36** Zaista, na ramenu svojemu
ja bih je nosio,
svezao bih je sebi oko gla-
ve kao krunu ras-
košnu.
- 37** Položio bih mu račun za
svaki korak svoj,^c
uzdignute glave pristupio
bih mu poput kneza.
- 38** Ako je zbog djela mojih
u pomoć zvala zemlja
moja
i ako su brazde njezine
zajedno plakale,
- 39** ako sam urod njezin jeo, a
nisam ga platio,^d
i ako sam na uzdisanje na-
veo dušu vlasnika nje-
zinih,^e
- 40** neka mi umjesto pšenice
korov trnoviti rodi,^f
umjesto ječma korov
smrdljiv!
- Ovdje završavaju riječi Jobove.
- 32** I tako su ona tri čov-
jeka prestala odgovarati
Jobu, jer je on u svojim očima
bio pravedan.^g **2** No raspalio
se gnjev Elihua, sina Barakela
Buzovca,^h iz porodice Ramove.

31. poglavlje

a Job 19:7

b Job 13:22

c Job 29:6

d Jk 5:4

e 1Kr 21:15

f 1Mo 3:18

32. poglavlje

g Job 6:29

Job 27:6

Izr 3:7

h 1Mo 22:21

Desni stupac

a Job 10:3

b 2Mo 20:7

Job 4:18

Job 22:3

Job 25:5

Job 42:8

c 3Mo 19:32

d Ps 78:36

2Ko 13:1

Tit 1:11

e Job 15:10

1Ti 5:1

1Pe 5:5

f 1Kr 12:6

Job 12:12

g 1Kr 3:12

1Kr 4:29

Job 35:11

Izr 2:6

Pr 2:26

Da 1:17

Mt 11:25

Jk 1:5

h Ps 119:100

1Ko 1:26

i Pr 4:13

j Jk 1:19

Na Joba se raspalio gnjev nje-
gov, jer je za dušu svoju tvrdio
da je pravednija od Boga.^a

3 I na tri prijatelja njegova
raspalio se gnjev njegov, jer na
sve to nisu našli odgovora,
nego su Boga zlim proglasili.^b
4 A Elihu je čekao dok Job
ne završi, pa da onda progovo-
ri, jer svi su oni bili stariji od
njega.^c **5** I dok je Elihu pro-
matrao kako nema odgovora
u ustima^d ona tri čovjeka,
gnjev je njegov postajao sve
žešći. **6** I naposljetku je Eli-
hu, sin Barakela Buzovca,
progovorio i rekao:

“Ja sam mlad,
a vi ste starci,^e
zato sam se povukao i bo-
jao se
iznijeti vam ono što
znam.

7 Rekao sam sebi: ‘Dani mno-
gi neka govore,
godine mnoge neka mu-
drost pokažu.’^f

8 Doista, duh u čovjeku
smrtnome
i dah Svemogućega ono
je što im razboritost*
daje.^g

9 Godine mnoge ne daju
mudrost same po sebi,^h
i nije dovoljno biti star da
bi se znalo pravo su-
diti.ⁱ

10 Zato kažem: ‘Poslušaj me!
Ja ću sad iznijeti ono što
znam.’

11 Eto, čekao sam da vi kaže-
te riječi svoje,
slušao sam razmišljanja
vaša,^j
dok ste tražili prave ri-
ječi.

Job 32:8* Vidi bilješku za Izr 3:5.

- 12 Pažljivo sam vas slušao, ali, eto, nitko nije Joba ukorio, nitko od vas nije odgovor dao na riječi njegove,
- 13 zato nemojte govoriti: 'Našli smo mudrost.^a Bog njega pobija, a ne čovjek.'
- 14 No govor njegov nije protiv mene bio upravljen, pa mu neću odgovoriti riječima vašim.
- 15 Uplašili su se, ne odgovaraju više, riječi su ih napustile.
- 16 A ja sam čekao, jer oni više ne govore, samo stoje, ne odgovaraju više.
- 17 Sada ću ja odgovoriti svoje, ja ću iznijeti ono što znam.
- 18 Jer pun sam riječi i duh me pritišće^b u utrobi mojoj.
- 19 Evo, utroba je moja kao vino kad oduška nema, kao mijeh novi hoće se raspuknuti.^c
- 20 Dajte mi da govorim, da mi to muku olakša! Otvorit ću usne svoje i odgovor dati.^d
- 21 Ni prema kome neću pristran biti!^e Čovjeku zemaljskom laskavam se nazivima neću obraćati^f
- 22 — jer se nazivima laskavam i ne znam služiti — da me ne bi Tvorac moj^g brzo uklonio.
- 33** Molim te, dakle, Jobe, čuj riječi moje i prikloni uho svemu što ću ti reći!

32. poglavlje

- a Jr 9:23
1Ko 1:29
b Ps 39:3
Jr 20:9
Dj 18:25
c Mt 9:17
d Izr 15:28
1Pe 3:15
e 3Mo 19:15
Izr 24:23
Jk 3:17
f Mt 23:8
Lk 18:19
g Job 27:8
Job 35:10
Ps 95:6

Desni stupac

33. poglavlje

- a Job 6:30
Ps 137:6
b Mt 12:34
Lk 6:45
c Izr 15:2
Izr 20:15
d Ps 119:73
e 1Mo 2:7
Job 32:8
Pr 12:7
Dj 17:25
f Dj 14:15
g 1Mo 2:7
Job 10:9
1Ko 15:47
2Ko 4:7
h Su 16:16
Lk 24:29
i Job 10:7
Job 16:17
Job 23:11
j Job 29:14
Izr 21:2
k Job 13:24
Job 16:9
Job 19:11
l Job 13:27
Jr 20:2
Dj 16:24
m Job 14:16
Job 31:4
n Izr 9:8
Ga 2:11
o Job 12:13
Ps 8:4
Iza 40:25
Iza 55:9
p Iza 45:9
Ri 9:20
1Ko 10:22
r Job 13:24
s Job 40:5
Ps 62:11

- 2 Pogledaj, molim te! Usta svoja otvaram, jezik moj i nepce^a moje sada će govoriti.
- 3 Riječi moje dolaze iz čestitosti srca mojega,^b usne moje iskreno iznose mudrost.^c
- 4 Božji me duh načinio,^d i dah Svemogućega život mi je dao.^e
- 5 Ako možeš, odgovori mi, naniži riječi svoje preda mnom, pripremi se da mi se suprotstaviš!
- 6 Evo, pred Bogom pravim ja sam isto što i ti,^f i ja sam od gline načinjen.^g
- 7 Evo, nema u meni ničega što bi te plašilo, težina riječi mojih neće te satrti.^h
- 8 No na moje uši rekao si, i još čujem zvuk ovih riječi tvojih:
- 9 'Ja sam čist i bez ikakva grijeha.ⁱ Čist sam i nema krivnje na meni.^j
- 10 Eto, Bog nalazi prilike da mi se suprotstavi, smatra me neprijateljem svojim.^k
- 11 Noge moje u klade stavlja,^l pazi na sve staze moje.^m
- 12 Evo, u tome nisi u pravu,ⁿ kažem ti, jer Bog je mnogo veći od čovjeka smrtnog.^o
- 13 Zašto se ti s njime prepireš?^p Zar zato što ne odgovara na sve riječi tvoje?^r
- 14 Bog govori jedanput i dvaput^s — iako čovjek tome pažnju ne obraća —

15 u snu,^a u viđenju^b noćnom,
kada dubok san padne na
ljude,
kad na postelji drijema-
maju.^c

16 Tada on otvara uho lju-
dima^d
i upečatljivu im opomenu
daje,

17 da odvрати čovjeka od djela
njegova,^e
da od ponosa^f čovjeka
sačuva.

18 Dušu njegovu čuva od
jame,^g
život mu čuva da ga stri-
jela ne ubije.^h

19 I ukoravaju ga bolovi na po-
stelji njegovoj,
ne prestaje nemir u ko-
stima njegovim.

20 Zbog patnji koje doživljava
jelo mu se ogadilo,ⁱ
zbog patnji duše njegove
ogadila mu se i hrana
ukusna.

21 Tijelo mu se pred očima
raspada,
a kosti, koje se prije nisu
vidjele, sada su ogo-
ljele.

22 Duša mu se približava jami^j
i život njegov ubojicama.

23 Ako se glasnika njemu
nade,
zastupnika, jednoga iz-
među tisuću,
da razjasni čovjeku što je
pravo,

24 tada će mu se on smilovati
i reći:

‘Izbavi ga da u jamu ne
ode!’^k

Našao sam otkupninu za
njega!

33. poglavlje

a Da 4:5

b 4Mo 12:6

c Da 4:5

d Job 36:10

e 1Mo 20:6
Mt 2:12
Mt 27:19

f Da 4:25

g 1Mo 31:24

h 2Lje 32:5
Ef 6:16

i Ps 107:18

j Ps 89:48

k Job 14:13

l Job 19:25
Ps 49:7
Mt 20:28

Desni stupac

a 2Kr 5:14

b 5Mo 34:7
Job 42:16
Ps 103:5

c Ps 30:8

d 2Sa 12:13
Ps 32:5
Izr 28:13
Lk 15:21
1Iv 1:9

e Ps 19:14
Iza 38:17

f Job 33:24

g Ps 56:13

h Ps 34:11

34. poglavlje

i Job 12:11
Dj 17:11
Ot 2:7

j Job 6:30

25 Neka tijelo njegovo postane
svježije nego u mla-
dosti,^a

neka se vrati u dane mla-
denačke snage svoje!^b

26 Molit će Boga da mu naklo-
nost pokaže,^c

i gledat će lice njegovo kli-
čući radosno,

i on će vratiti pra-
vednost svoju čovjeku
smrtnome.

27 A on će pjevati ljudima i
reći:

‘Zgriješio sam^d i izvrnuo
sam ono što je pravo,
a to mi nije bilo dobro.

28 Otkupio je dušu moju da u
jamu ne ode,^e

i život će moj gledati
svjetlost.’

29 Evo, sve to Bog čini,
dvaput, triput, za čov-
jeka,

30 da izbavi dušu njegovu od
jame,^f

da ga obasja svjetlost ži-
vih.^g

31 Pazi, Jobe! Slušaj me!

Šuti, a ja ću još govoriti!

32 Ako imaš što reći, odgovo-
ri mi!

Govori, jer uživam u pra-
vednosti tvojoj!

33 A ako nemaš, onda ti slušaj
mene!^h

Šuti, i naučit ću te mud-
rosti!”

34 Elihu je nastavio i rekao:

2 “Slušajte riječi moje,
ljudi mudri,
priklonite uho k meni,
ljudi umni!

3 Jer uho ispituje riječiⁱ
kao što nepce kuša jelo.^j

- 4 Uvjerimo se sami što je pravo, saznajmo zajedno što je dobro.
- 5 Jer Job je rekao: 'Ja sam pravedan,^a ali Bog mi je pravdu uskratilo.^b
- 6 Zar ću lagati o pravdi koja mi pripada? Neizlječiva je bolna rana moja, iako prijestupa nemam.'^c
- 7 Ima li čovjeka kao što je Job,^d koji porugu pije kao vodu?^e
- 8 Na putu je da se zlotvorima pridruži i da sa zlikovcima hodi.^f
- 9 Jer rekao je: 'Nema čovjek koristi^g od toga što ljubi Boga.'
- 10 Stoga me poslušajte, ljudi srca razborita!^h Daleko od toga da bi pravi Bog zlo činio,ⁱ da bi Svemogućí nepravedno postupao!^j
- 11 Jer čovjeku zemaljskom on plaća po djelima njegovim,^k daje čovjeku po vladanju njegovu.
- 12 Doista, Bogu zlo ne čini,^l Svemogućí ne izvrće pravdu.^m
- 13 Tko je njemu zemlju povjerio? Tko mu je cijeli svijet* predao?
- 14 Ako pažnju obrati na koga i ako k sebi pribere duh njegov i dah njegov,ⁿ

34. poglavlje

- a Job 29:14
Job 33:9
b Job 27:2
c Job 9:17
d Job 2:3
Eze 14:20
Jk 5:11
e Job 15:16
Mt 5:39
f Izr 1:15
Izr 4:14
g Job 9:22
Job 35:3
Ml 3:14
h Job 34:34
i 1Mo 18:25
2Lje 19:7
Ps 92:15
j 5Mo 32:4
Ri 9:14
He 6:10
k 1Lje 28:9
Ps 62:12
Izr 24:12
Jr 32:19
Eze 33:20
Mt 16:27
Ri 2:6
2Ko 5:10
Ga 6:7
1Pe 1:17
Ot 22:12
l Job 8:3
Jk 1:13
m Ps 89:14
Ps 97:2
Ps 99:4
Ri 2:11
n Job 27:3
Ps 104:29
Pr 12:7
Iza 42:5
Dj 17:25

Desni stupac

- a 1Mo 3:19
Ps 146:4
Pr 3:20
b 2Sa 23:3
c 1Mo 18:25
d 2Mo 22:28
Izr 17:26
Pr 8:4
Pr 10:20
e 5Mo 10:17
2Lje 19:7
Dj 10:34
Ri 2:11
Ga 2:6
Ef 6:9
f Job 31:15
Izr 22:2
g Ps 73:19
Dj 12:23
h 2Mo 12:29
Da 5:30
Lk 12:20
i 1Sa 25:38
Da 2:34
j 1Mo 6:5
2Lje 16:9
Job 31:4
Izr 5:21
Izr 15:3
Jr 16:17
Jr 32:19
1Pe 3:12
k Ps 139:12
Iza 29:15
Jr 23:24
Am 9:3
He 4:13
l Da 2:21
m Eze 21:27
Da 4:25

- 15 izdahnut će svako tijelo, i čovjek zemaljski u prah će se vratiti.^a
- 16 Zato, ako si razborit, poslušaj ovo, prikloni uho glasu riječi mojih!
- 17 Doista, zar će vladati onaj tko pravdu mrzi?^b Ako je moćnik pravedan, zar ćeš ga zlim proglašiti?^c
- 18 Zar će tko reći kralju: 'Nitkove'? Ili dostojanstvenicima: 'Zlikovci'?^d
- 19 Bog nije pristran prema knezovima i ne pridaje veću važnost dostojanstveniku nego siromahu,^e jer svi su oni djelo ruku njegovih.^f
- 20 U tren umiru,^g usred noći.^h Ljudi uzdrhte i ginu, moćni ljudi odlaze, a da ih se ljudska ruka nije dotakla.ⁱ
- 21 Jer oči su njegove na putete čovjekove upravljene,^j sve korake njegove on vidi.
- 22 Nema mraka ni tame guste gdje bi se zlotvori mogli sakriti.^k
- 23 Jer Bog ne treba određivati vrijeme da čovjek pred njega na sud dođe.
- 24 Bez istrage on satire moćne^l i druge podiže na mjesto njihovo.^m
- 25 On, dakle, zna djela njihovaⁿ

- i obara ih noću, te bivaju zgaženi.^a
- 26 Kao zlotvore on ih udara na mjestu gdje ih drugi vidjeti mogu,^b
- 27 jer su odstupili od njega^c i ne mare ni za koji put njegov,^d
- 28 pa zbog njih vika siromahova do njega stiže, te on sluša viku onih koji su u nevolji.^e
- 29 Kad on olakšanje donese, tko ga može osuditi? Kad okrene lice svoje,^f tko ga može vidjeti? Okrene li ga od naroda cijelog^g ili od čovjeka jednog, isto je.
- 30 Sve to Bog čini da ne bi čovjek otpadnik vladao^h i da ne bude zamkiⁱ narodu.
- 31 Jer, zar će tko reći Bogu: 'Trpim, iako ne činim zlo.'^j
- 32 Pouči me o onome što sam ne vidim! Ako sam nepravdu kakvu učinio, neću je opet učiniti.'^k
- 33 Hoće li ti Bog za sve to oštetu dati kako si ti to zamislio, iako odbacuješ presude njegove? To je tvoj izbor, a ne moj. Reci ono što znaš!
- 34 Ljudi srca razborita^l i čovjek mudar koji me sluša reći će mi:
- 35 'Job govori, ali znanja nema,^m u riječima njegovim nema razboritosti.'
- 36 Oče moj, neka se Joba do kraja iskuša za riječi koje je odgovorio među ljudima zlim!ⁿ

34. poglavlje

- a 1Sa 4:17
Da 5:30
b 4Mo 12:10
c 2Mo 32:8
1Sa 15:11
d Ps 28:5
Iza 5:12
e 2Mo 22:23
Job 35:9
Jk 5:4
f Ps 27:9
Ps 30:7
g Ho 4:6
h Job 13:16
Job 27:8
i 1Kr 12:28
2Kr 21:9
j Da 9:7
Ri 3:23
k Izr 28:13
l Job 34:10
m Job 35:16
Job 38:2
Job 42:3
n Jk 5:11
1Pe 1:7

Desni stupac

- a Job 10:1
Job 19:6
b Job 35:2

35. poglavlje

- c Job 10:7
Job 16:17
Job 34:5
d Job 21:15
Job 34:9
e Job 9:22
Ps 73:13
Mi 3:14
f Job 2:11
g Job 22:12
h Ps 68:34
i Izr 8:36
Izr 9:12
Jr 7:19
j Ps 16:2
Ri 11:35
k Izr 19:3
Ga 6:7
l Eze 33:16
m 2Mo 2:23
Job 34:28
Izr 29:2
n Ps 10:15
o Iza 51:13
1Pe 4:19
Ot 4:11
p Ps 42:8
Ps 77:6
Ps 149:5
Dj 16:25
r Ps 94:12
Iza 48:17
s 1Mo 1:26
Izr 30:24

- 37 Jer na grijeh svoj on još pobunu dodaje,^a među nama on podrugljivo plješće i gomila riječi svoje protiv pravoga Boga!^b

35 Elihu je nastavio i rekao:
2 "To li ti smatraš pravdom?"

Rekao si: 'Pravednost je moja veća od Božje.'^c

- 3 I kažeš: 'Od kakve ti je ona koristi?'^d

Što mi ona vrijedi više od grijeha?'^e

- 4 Ja ću odgovoriti tebi i prijateljima tvojim^f s tobom.

- 5 Pogledaj nebo^g i vidi, gledaj oblake^h — koliko su viši od tebe!

- 6 Ako griješiš, hoćeš li mu time naštetiti?ⁱ

Ako se množe buntovnički prijestupi tvoji, hoćeš li mu time nauditi?

- 7 A ako si pravedan, što mu daješ time i što on prima iz ruke tvoje?^j

- 8 Zloća tvoja može nauditi čovjeku kao što si ti,^k a pravda tvoja može pomoći čovjeku zemaljskom.^l

- 9 Zbog tlačenja velikog oni zapomažu,^m u pomoć zovu jer ih mišica moćnih pritišće.ⁿ

- 10 Ali nitko ne kaže: 'Gdje je Bog, Veliki Tvorac moj,^o

onaj koji pjesmom noć ispunjava?'^p

- 11 On nas uči^r više nego životinje zemaljske^s

- i čini nas mudrijima od ptica nebeskih.
- 12** Oni zapomažu, ali on ne odgovara^a
zbog ponosa^b zlikovačkog.
- 13** Ali neistinu Bog ne sluša,^c
Svemogućí ne svraća pogled svoj na nju.^d
- 14** A kako li je tek kada kažeš da ga ne vidiš!^e
Parnica je pred njim, zato ga željno čekaj!^f
- 15** A budući da te u gnjevu svojemu nije na odgovornost pozvao,^g
ne obazire se na ovu krajnju nepromišljenost tvoju.^h
- 16** Job uzalud otvara usta svoja,
znanja nema, a riječi gomila.ⁱ
- 36** Zatim je Elihu rekao:
2 "Strpljiv budi još malo sa mnom, i ja ću ti pokazati
da još nešto treba reći za Boga.
- 3** Iznijet ću široko znanje svoje
i pokazat ću da je Tvorac moj pravedan.^j
- 4** Jer riječi moje doista nisu laž.
Uz tebe je Onaj koji je u znanju savršen.^k
- 5** Gle, Bog je moćan^l i neće odbaciti čovjeka,
silan je u razboritosti srca svojega.
- 6** Neće on zloga na životu ostaviti,^m
nego će pravdu nevoljnicima dati.ⁿ
- 7** Neće od pravednika odvratiti oči svoje,^o

35. poglavlje

- a Ps 18:41
Izr 1:28
b 1Pe 5:5
c Izr 15:29
Iza 1:15
Jr 11:11
d Hb 1:13
e Job 9:11
f Ps 37:5
g Ps 89:32
h Ps 103:12
i Job 34:35
Job 38:2

36. poglavlje

- j 5Mo 32:4
Ps 11:7
Ps 139:14
Ps 139:16
Da 9:14
Ot 15:3
k 1Sa 2:3
Job 37:16
l Ps 24:8
Ps 99:4
Jr 32:18
m Ps 9:17
Ps 68:2
2Pe 2:9
n Ps 10:14
Ps 140:12
Izr 22:23
o Ps 33:18
Ps 34:15

Desni stupac

- a Ps 78:70
Ps 113:8
Iza 9:7
b Ps 107:10
c Ps 33:16
d Eze 18:30
e Iza 1:19
Jr 26:13
f Job 33:18
Iza 1:20
Ri 2:8
g Job 13:16
Ri 2:5
h Ps 55:23
i 1Kr 14:24
j Iza 30:21
k Ps 18:19
Ps 31:8
Ps 118:5
l Iza 25:6
Iza 55:2

na prijestolje će kraljeva^a
posjesti zauvijek, i bit će uzvišeni.

- 8** Ako ljudi u lance svezani budu,^b
sputavat će ih užad nevolje.
- 9** Tada će im on spomenuti djela njihova
i prijestupe njihove, jer su oholi.
- 10** Uho će im otvoriti da opomenu čuju^c
i reći će im da se od zla odvrate.^d
- 11** Ako poslušaju i stanu mu služiti,
dani će njihovi završiti u dobru
i godine njihove u zadovoljstvu.^e
- 12** Ali ako ne poslušaju, od strijele će umrijeti,^f
a da ništa nisu naučili.
- 13** A oni koji imaju srce otpadničko gnjev će gomilati.^g
Neće za pomoć moliti kad ih on sveže.
- 14** Duša će njihova u mladosti umrijeti,^h
život će im se ugasiti među bludnicima hramskim.ⁱ
- 15** A on će izbaviti nevoljnika iz nevolje njegove
i otvorit će mu uho u tjeskobi da ga pouči.
- 16** Izbavit će te iz usta nevolje!^j
Umjesto da u njima budeš sputan, bit ćeš na mjestu prostranu,^k
i na stolu tvojemu bit će obilje utjehe.^l

17 Nagledat ćeš se presuda kakve zli dobivaju;^a presuda i pravda podržat će se.

18 No pazi da te bijes^b ne navede da pakosno plješčeš rukama i neka te otkupnina velika^c ne zavede.

19 Hoće li uslišen biti vapaj tvoj?^d Neće, niti će te iz nevolje izbaviti sav silan trud tvoj.^e

20 Ne uzdiši za noći, kad ljudi odlaze na počinak svoj!

21 Pazi da ne skreneš u zlo,^f jer njega si odabrao umjesto nevolje!^g

22 Gle, Bog postupa uzvišeno u snazi svojoj! Ima li učitelja poput njega?

23 Tko ga je na odgovornost pozvao zbog djela njegovih^h i tko mu je rekao: 'Nepravdu si učinio?'

24 Sjeti se da veličati trebaš djela njegova^j o kojima ljudi pjevaju.^k

25 Sav ih ljudski rod pro-matra, čovjek smrtni izdaleka ih gleda.^l

26 Gle, Bog je mnogo uzvišeniji nego što shvatiti možemo,^m broj godina njegovih ne može se dokučiti.ⁿ

27 Jer u visinu on crpi kapi vode,^o te se one cijede odozgo kao kiša i magla njegova,

28 i tada oblaci kaplju,^p liju po ljudima obilno.

36. poglavlje

- a Izr 2:22
Jr 25:31
b Izr 19:19
Izr 29:22
c Ps 49:7
d Eze 8:18
e Job 34:20
Ps 33:16
Izr 11:4
f Ps 66:18
g He 11:25
h Iza 40:14
i Job 34:10
Ri 9:14
j Ps 92:5
Ps 104:24
k 2Mo 15:1
Ot 15:3
l 2Mo 20:18
m Ps 145:3
Ps 148:13
Ot 10:6
Ot 15:3
n Ps 90:2
Ps 102:27
1Ti 1:17
He 1:12
o 1Mo 2:6
Am 5:8
p 5Mo 32:2
Izr 3:20
Iza 55:10
Jr 14:22

Desni stupac

- a 2Sa 22:12
b Job 37:3
Mt 24:27
c 2Mo 9:23
Jš 10:11
Job 37:13
Job 38:23
d Dj 14:17
e 2Sa 22:15
Ps 18:14
Ps 144:6
f 1Kr 18:41

37. poglavlje

- g 1Sa 28:5
h Job 38:1
i Job 37:11
Ps 97:4
Lk 17:24
j Job 40:9
Ps 29:3
k Ps 148:13
l Ps 68:33
m 2Sa 22:14
n Pr 3:11
Ot 15:3
o Ps 147:16
Iza 55:10
p Am 9:6
r Ps 104:22

29 Doista, tko može razumjeti oblake razastrte, tutnjavu iz šatora njegova?^a

30 Gle, nad njim razastire svjetlost svoju^b i dno morskog prekriva.

31 Time on brani narode,^c i hranu daje u izobilju.^d

32 U rukama svojim on munju krije i zapovijeda joj da udari napadača.^e

33 Tutnjava^f njegova o njemu priča, a i stoka, o onome koji nad njih dolazi.

37 Doista, od toga drhti srce moje^g i iskače iz mjesta svojega.

2 Slušajte dobro grmljavinu glasa njegovah^h i tutnjavu što izlazi iz usta njegovih.

3 Preko cijelog neba pušta je i munjaⁱ njegova do krajeva zemlje odlazi.

4 Iza nje glas se ori, grmi^j On glasom veličanstvenim,^k i ne zadržava je kad se čuje glas njegov.^l

5 Grmi Bog glasom svojim^m čudesno, i velike stvari čini, koje ne možemo dokučiti.ⁿ

6 Jer snijegu govori: 'Padni na zemlju!'^o a i pljusku kišnome, pljuskuj kiša svojih obilnih.^p

7 Zapečaćuje ruku svakome čovjeku zemaljskom da bi svaki čovjek smrtni upoznao djelo njegovo.

8 Zvijer u brlog ulazi i po skrovištima svojim boravi.^r

- 9 Iz odaja^a izlazi vjetar olujni,
a vjetrovi sjeverni studen donose.^b
- 10 Od daha Božjega led nastaje^c
i površina se vodena steže.^d
- 11 Da, vlagom on oblak tovari, svjetlost^e Njegova oblake raspršuje,
- 12 pa kruže kako ih on vodi da učine svoje
gdje im god nad licem plodnoga tla zemaljskog on to zapovjedi.^f
- 13 Pomoću njih on kaznu daje,^g natapa tlo svoje^h ili milost* pokazuje.ⁱ
- 14 Poslušaj ovo, Jobe, stani i razmisli o čudesnim djelima Božjim!^j
- 15 Znaš li kada im je Bog zapovjedio što da čine^k i kada je učinio da svjetlost oblaka njegova zasjeja?
- 16 Znaš li kako plove oblaci,^l poznaješ li čudesna djela onoga koji savršeno znanje ima?^m
- 17 Kako ti se haljine ugriju kad se umiri zemlja zbog vjetra južnoga?ⁿ
- 18 Možeš li zajedno s njime iskovati nebesa^o čvrsta poput ogleдалa lijevanog?
- 19 Uputi nas što da mu kažemo!
Zbog tame nam je riječi ponestalo.
- 20 Hoće li tko javiti Bogu da ja govoriti želim?

37. poglavlje

- a Ps 104:3
b Izr 25:23
c Job 38:29
Ps 147:16
d Job 26:8
Job 28:25
Job 38:30
e Job 37:3
f Ps 148:8
g 2Mo 9:23
1Sa 12:18
Job 36:31
h Job 38:27
i 1Kr 18:45
Jk 5:18
j Ps 111:2
Ps 145:5
k Job 38:4
l Job 36:29
m Job 36:4
Ps 18:30
Ps 104:24
n Lk 12:55
o Iza 44:24

Desni stupac

- a Ri 11:34
b 1Lje 16:27
1Lje 29:11
Ps 8:1
c Ps 145:3
Pr 3:11
Ri 11:33
d 1Lje 29:11
Job 36:22
Iza 40:26
e 5Mo 32:4
Ps 33:5
Ps 37:28
f Ps 11:7
Ps 71:19
g Dj 10:35
h Ps 33:8
Izr 1:7
Mt 10:28
i Izr 3:7
Mt 11:25
Ri 11:20
Ri 12:16
1Ko 1:26

38. poglavlje

- j 2Mo 19:16
1Kr 19:11
k Job 42:3
1Ti 1:7
l Job 40:7
m 1Mo 1:1
Ne 9:6
Ps 104:5
Ps 136:6
Izr 8:29
He 1:10
n Ps 104:5
o Ot 22:16
p 1Mo 6:2
1Kr 22:19
Job 1:6
Job 2:1
Ps 89:6
Ps 104:4

Hoće li ga čovjek neki o tome obavijestiti?^a

- 21 Sada ljudi ne vide svjetlost na nebu oblačnom.
No ona zablista na nebu kad vjetar prođe i očisti ga.
- 22 Sa sjevera zlatni sjaj dolazi. Veličanstvo Božje^b strah ulijeva.
- 23 Svemogućí nam je nedokučiv.^c
On je uzvišen u snazi svojoj.^d
Pravdu^e i pravednost veliku^f on neće omalovažiti.^g

- 24 Zato neka ga se boje ljudi!^h
On ne drži do onih koje vlastito srce uvjerava da su mudri.ⁱ

38 Nato je Jehova iz vihora^j odgovorio Jobu:

- 2 “Tko to zamračuje naum Božji riječima bez znanja?^k
- 3 Podvij, molim te, skute haljine svoje kao čovjek, i pusti da te pitam, a ti me pouči!^l
- 4 Gdje si bio kad sam zemlju utemeljio?^m
Reci mi, ako to razumiješ!
- 5 Znaš li tko je odredio mjere njezine i tko je nad njom mjerno uže rastegnuo?
- 6 Na čemu su uglavljena podnožja njezinaⁿ i tko joj je kamen ugaoni položio,
- 7 dok su zvijezde jutarnje^o klicale zajedno i svi sinovi* Božji^p uzvikivali radosno?

Job 37:13* Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Job 38:7* Ili: “anđeli”.

- 8 Tko je vratima zatvorio more,^a
kad je navrlo kao iz utro-
be majčine,
- 9 kad sam ga oblakom od-
jenuo
i tamom gustom povio,
- 10 kad sam mu granicu od-
redio
i vrata sa zasunom
stavio^b
- 11 i rekao: 'Dotle možeš dola-
ziti, ali ne dalje!^c
Tu će biti granica ponos-
nim valovima tvojim!'^d
- 12 Jesi li ikad u životu zapov-
jedio da svane jutro?^e
Jesi li zori pokazao mje-
sto njezino,
- 13 da uhvati zemlju za krajeve
i da zle strese s nje?^f
- 14 Tada se zemlja preobraža-
va kao glina pod pe-
čatom,^g
a ono što je na njoj izgled
svoj poprima, kao da se
odijeva.
- 15 A zlima se uskraćuje svjet-
lost njihova^h
i slama im se mišica uz-
dignuta.ⁱ
- 16 Jesi li dopro do izvora
morskih
i jesi li kad istražio bez-
dan vodeni?^j
- 17 Jesu li ti se vrata smrti^k po-
kazala?
Vrata tame guste^l možeš
li vidjeti?
- 18 Je li um tvoj uspio upoznati
prostranstva zemlje?^m
Reci, ako sve to znaš!
- 19 Koji put u prebivalište
svjetlosti vodi,ⁿ
i gdje je boravište tami,
- 20 pa da ih odneseš do međe
njihove

38. poglavlje

a Ps 33:7

Izr 8:29

Dj 4:24

b 1Mo 1:9

Jr 5:22

c Izr 8:29

d Ps 89:9

e 1Mo 1:5

Ps 74:16

Ps 148:5

f Job 24:15

1So 5:7

g Jr 18:6

h 2Mo 10:21

Job 33:30

i Ps 10:15

Jr 48:25

Eze 30:22

j 1Mo 1:2

Ps 77:19

k Ps 9:13

Ps 107:18

Mt 16:18

Ot 1:18

l Job 10:21

m Ps 74:17

Ps 89:11

n Iza 45:7

Desni stupac

a Job 38:12

b Job 6:16

Job 37:6

c Jš 10:11

Iza 30:30

d 2Mo 9:24

Eze 13:13

e Ps 78:26

Ps 135:7

f Job 28:26

g Ps 104:13

Ps 107:35

h 2Sa 23:4

Ps 147:8

He 6:7

i 1Sa 12:18

Iza 30:23

Jr 5:24

j 1Mo 27:28

k Ps 147:16

l Job 37:10

m Am 5:8

i da spoznaš puteve do
kuće njihove?

21 Znaš li to? Jesi li se možda
tada rodio,^a

pa je mnogo dana tvojih?

22 Jesi li ušao u riznice sni-
jega^b

i jesi li vidio riznice tuče,^c

23 koje čuvam za vrijeme ne-
volje,

za dan boja i rata?^d

24 Kojim se putem svjetlost
širi

i vjetar istočni^e razilazi
po zemlji?

25 Tko usmjerava pljuskove
kišne

i put olujnom oblaku gro-
movnom određuje,^f

26 da bi kiša padala na zemlju
gdje čovjeka nema,^g

na pustaru u kojoj nema
čovjeka zemaljskog,

27 da napoji krajeve olujom
pogođene i puste,

da učini da trava nikne?^h

28 Ima li kiša oca?ⁱ

Tko je rodio kapi rose?^j

29 Iz čije utrobe led izlazi,
tko rađa mraz^k nebeski?

30 Vode se skrivaju kao pod
kamenom,

površina bezdana vode-
nog kruta postaje.^l

31 Možeš li svezati sveze zvi-
ježdu Kima^{*}

ili razdriješiti užad zvijež-
du Kesil?^m

32 Možeš li zviježđe Mazarot
izvesti u pravo vrijeme

i voditi zviježđe Aš^{*} sa si-
novima njegovim?

Job 38:31* Vidi bilješku za izraz "zvi-
ježde Kima" u Job 9:9. **31^m** Vidi bilješ-
ku za izraz "zviježđe Kesil" u Job 9:9.
32* Vidi bilješku za izraz "zviježđe Aš"
u Job 9:9.

33 Poznaš li zakone koji ne-
bom upravljaju^a
i možeš li im dati vlast
nad zemljom?

34 Možeš li glasom svojim do-
viknuti oblacima,
pa da te vode nabujale
pokriju?^b

35 Možeš li munje poslati
da idu
i da ti kažu: 'Evo nas'?

36 Tko je mudrost^c u oblake
stavio

i tko je razbor^d pojavama
nebeskim dao?

37 Tko može mudrošću svo-
jom oblake prebrojiti
ili ćupove nebeske pre-
vrnuti,^e

38 da prah zemaljski poput ta-
line postane
i grude zemlje slijepe se
zajedno?

39 Možeš li lavu plijen loviti
i lavovima mladim živu
glad utažiti,^f

40 kad u skrovištima vrebaju^g
ili u guštari u zasjedi
leže?

41 Tko gavranu priprema hra-
nu njegovu^h
kad mladi njegovi k Bogu
vape,
kad lutaju jer nemaju što
jesti?

39 Znaš li kada je ženka
kozoroga s latica vri-
jeme da se ojare?ⁱ
Promatraš li kada ko-
šute u bolovima mla-
de na svijet donose?^j

2 Brojiš li mjesece* dokle
nose
i znaš li kada je vrijeme da
se porode?

38. poglavlje

a Izr 3:19

Jr 31:35

Jr 33:25

b Za 10:1

c Jr 10:12

d Ps 136:5

Izr 3:20

e Jr 10:13

f Ps 104:21

Ps 145:15

Na 2:12

g Tu 3:10

h Ps 104:27

Ps 147:9

Mt 6:26

Lk 12:24

39. poglavlje

i Ps 104:18

j Ps 29:9

Desni stupac

a Job 24:5

Ps 104:11

b 5Mo 29:23

Jr 17:6

c Job 3:18

d Job 40:20

e 1Mo 1:30

Job 40:15

f 4Mo 23:22

5Mo 33:17

Ps 29:6

g Iza 28:24

h Ps 104:17

Za 5:9

3 Savijaju se kada mlade svo-
je na svijet donose,
kada se oslobađaju bolova
svojih.

4 Mladunčad njihova jača,
raste na polju,
odlazi i ne vraća se k
njima.

5 Tko je zebru^a pustio na slo-
bodu
i tko je sveze razdriješio
magarcu divljem,

6 čiju sam kuću u pustari
podigao,
i prebivalište u kraju sla-
nome?^b

7 Smije se on vrevi gradskoj,
ne sluša viku onoga tko
ga hvata.^c

8 Pretražuje po gorama da bi
pašu našao^d
i svakovrsnu zelen^e traži.

9 Hoće li ti bik divlji služiti^f
i hoće li noć provesti uz
jasle tvoje?

10 Hoćeš li bika divljeg užeti-
ma za brazdu privezati
i hoće li drljati^g njive za
tobom?

11 Hoćeš li se pouzdati u njega
zato što mu je snaga
velika
i hoćeš li mu posao svoj
prepustiti?

12 Hoćeš li se pouzdati u njega
da će ti žito prikupiti
i da će ti ga na gumno do-
vesti?

13 Maše li ženka noja krilima
radosno
i ima li ona letna pera
i drugo perje kakvo
roda^h ima?

14 Na zemlji ostavlja jaja
svoja,
u prahu ih grije,

Job 39:2* Ili: "lunarne mjesece". Uspo-
redi dodatak 14.

- 15 i zaboravlja da bi ih noga nečija mogla zdrobiti ili neka zvijer poljska zgaziti.
- 16 Nemilosrdno postupa s pticama svojim, kao da nisu njezini.^a
Uzaludan će biti trud njezin ako nad njima ne bude strepila.
- 17 Jer Bog joj je dao da zaboravi mudrost i nije joj razboritosti udijelio.^b
- 18 A kad zamahne krilima svojim visoko, smije se konju i jahaču njegovu.
- 19 Možeš li konju snagu dati?^c
Možeš li mu vrat grivom lepršavom odjenuti?
- 20 Možeš li učiniti da kao skakavac skače?
Zastrašujuće je njegovo frktanje ponosno.^d
- 21 Kopitom udara^e u ravnici i sav je ustreptao od snage svoje, na oružje nasrće.^f
- 22 Strahu se smije i ne plaši se,^g
i pred mačem ne uzmiče.
- 23 Nad njim tobolac zvekeće, oštrica koplja i sulice.
- 24 Uz topot, pun nemira, on prostranstva guta, i sve ne vjeruje da se zvuk roga čuje.
- 25 Čim se rog oglasi, on zarže: 'Iha!'
Izdaleka bitku njuši, viku zapovjednika i poklik ratni.^h
- 26 Zar se po tvojoj mudrosti sokol uvis vine i krila svoja širi prema vjetru južnome?

39. poglavlje

- a Tu 4:3
b Job 35:11
c Ps 147:10
Iza 31:1
d Jr 8:16
e Su 5:22
Ps 32:9
Jr 47:3
Hb 1:8
f Izr 21:31
Jr 46:9
g Iza 5:28
Jr 8:6
h Jr 46:4
Am 1:14

Desni stupac

- a Izr 23:5
Iza 40:31
b Jr 49:16
Ob 4
c Job 9:26
Jr 49:22
d Mt 24:28

40. poglavlje

- e Job 21:15
Job 33:13
Iza 45:9
Ot 4:8
f Job 13:3
Job 23:4
Job 31:35
Ri 9:19
g Ezr 9:6
Job 42:6
Ps 51:4
h Su 18:19
Job 29:9
Ps 39:9
Izr 30:32
i Job 38:1
j Job 38:3
k Job 42:4
l Ps 51:4
Ri 3:4
m 2Mo 15:6
Ps 89:13
1Ko 10:22
n Job 37:4
Ps 29:3

- 27 Zar se na tvoju naredbu orao^a uvis diže i gnijezdo svoje gradi visoko^b
- 28 te na litici prebiva i noći, na vrhu litice, na mjestu nepristupačnom?
- 29 Odatle hranu traži,^c daleko gledaju oči njegove.
- 30 Ptići njegovi krv piju. Gdje leševa ima, tamo je i on.^d
- 40** Odgovarajući Jobu, Jehova je dodao:
- 2 "Hoće li se prigovarač prepirati sa Svemogućim?^e
Neka odgovori onaj koji Boga ukorava!"^f
- 3 Nato je Job odgovorio Jehovi:
- 4 "Evo, malen sam pred tobom,^g
Što da ti odgovorim?
Ruku stavljam na usta svoja.^h
- 5 Jednom sam govorio, i neću odgovarati više; dvaput sam govorio, i neću više ništa dodati."
- 6 Nato je Jehova iz vihoraⁱ odgovorio Jobu:
- 7 "Podvij, molim te, skute haljine svoje kao čovjek,^j
i ja ću te pitati, a ti me pouči!"^k
- 8 Zar ćeš obezvrijediti pravdu moju?
Zar ćeš mene okriviti da bi sebe opravdao?^l
- 9 Zar ti imaš mišicu kao Bog pravi?^m
Možeš li glasom poput njegovog zagrmjeti?ⁿ

- 10 Ukrasi se, molim te, veličanstvom^a i uzvišenošću,^b dostojanstvom^c i krasotom^d odjeni se!
- 11 Izlji žestoki gnjev svoje i pogledaj sve ohole i ponizi ih!
- 12 Pogledaj sve ohole, ponizi ih,^f i zgazi zle tamo gdje jesu!
- 13 U prahu ih sve zajedno sakrij,^g lica njihova sveži na mjestu skrivenom,
- 14 i ja ću te pohvaliti, jer te desnica tvoja može spasiti!
- 15 A sada promotri vodenkonja,* kojega sam načinio kao i tebe! Travu zelenu^h kao bik jede.
- 16 Gle, u bokovima je jakost njegova, velika snaga njegov^a počiva u mišićima* trbušnim.
- 17 Rep svoj kao cedar savija, isprepletene su tetive bedara njegovih.
- 18 Kostu su njegove cijevi bakrene, jake su kosti njegove poput kovanih poluga željeznih.
- 19 On je prvo od djela Božjih. Samo Tvorac njegov^j može mač svoj k njemu primaknuti.
- 20 Čitave gore daju mu urod svoj,^k a sve zvijeri poljske igraju se ondje.

Job 40:15* Doslovno: "behemota".
16* Ili: "tetivama".

40. poglavlje

a Iza 2:10

b Ps 83:18
Iza 24:14c 1Lje 16:27
Ps 8:1

d Ps 104:1

e Ps 78:49
Ps 90:11
Jr 30:23f 2Sa 22:28
Ps 18:27
Izr 15:25
Iza 2:11
Da 4:37g Ps 49:14
Ps 55:15h 1Mo 1:30
Ps 104:14

i Iza 40:26

j Ps 104:24

k Ps 104:14

Desni stupac

a Ps 68:30
Iza 19:6

b Job 8:11

c Jš 3:15

41. poglavlje

d Job 3:8
Ps 104:26

e Iza 37:29

f Job 41:26

- 21 Pod lotosima trnovitim on počiva, na mjestu skrovitom, u trsci^a i močvari.^b
- 22 Lotosi trnoviti zaklanjaju ga sjenom svojom, topole potočne okružuju ga.
- 23 Ako rijeka silovito nabuja, on ne bježi prestravljen. Miran je čak i kad Jordan^c navali u usta njegova.
- 24 Dok on gleda može li ga tko uhvatiti? Može li mu tko kukom nos probiti?
- 41** Možeš li krokodila*^d udi-
com izvući
ili mu užetom jezik pri-
vezati?
- 2 Možeš li mu rogoz kroz nozdrve provući^e ili mu bodljom čeljust probiti?
- 3 Hoće li te moliti mnogo ili ti blage riječi govoriti?
- 4 Hoće li savez s tobom sklopiti da ga zauvijek odvedeš kao roba?
- 5 Možeš li se igrati s njime kao s pticom ili ga vezati da bi se s njime igrale djevojčice tvoje?
- 6 Hoće li se ljudi pogađati za njega? Hoće li ga trgovcima razdijeliti?
- 7 Možeš li kopljima ribarskim isprobati kožu njegovu^f ili ostima glavu njegovu?

Job 41:1* Doslovno: "levijatana".

- 8 Digneš li ruku svoju na njega, zapamtiti ćeš borbu! Nećeš to ponoviti!
- 9 Evo, uzalud čovjek očekuje da će ga uhvatiti. Čovjek pada čim ga vidi.
- 10 Nitko nije toliko hrabar da bi ga izazivao. A tko može opstati preda mnom?^a
- 11 Tko mi je prvi dao što, pa da mu vratiti trebam?^b Sve pod nebom moje je.^c
- 12 Neću šutjeti o dijelovima tijela njegova, ni o snazi njegovoj ni o skladnoj građi tijela njegova.
- 13 Tko mu može odjeću skinuti? Tko smije ući među čeljusti njegove?
- 14 Tko može otvoriti ogromne čeljusti njegove? Zastrašujući su zubi njegovi što uokolo stoje.
- 15 Nizovi ljusaka ponos su njegov, zatvorene su kao pečatom čvrstim.
- 16 Jedna uz drugu tako su priljubljene da ni vjetar među njih ne može prodrijeti.
- 17 Snažno prijanaju jedna uz drugu, čvrsto se drže i ne mogu se razdvojiti.
- 18 Kad on kihne, svjetlost zabljesne, i oči su njegove poput zrak zorinih.
- 19 Iz usta njegovih munje bljeskaju, iskre ognjene iskaču.
- 20 Iz nozdrva njegovih dim izlazi,

41. poglavlje

a 2Lje 20:6

Da 4:35

Dj 11:17

Ri 9:19

b Ri 11:35

c 2Mo 19:5

5Mo 10:14

Ps 24:1

Ps 50:12

1Ko 10:26

Desni stupac

a Job 41:9

b Job 41:7

c Jš 17:16

d Su 20:16

2Lje 26:14

e Izr 25:18

Eze 9:2

f Iza 41:15

kao iz peći rogozom potpaljene.

- 21 Dah* njegov ugljevlje potpaljuje, plamen izlazi iz usta njegovih.
- 22 U vratu mu snaga počiva, pred njim svi u strahu bježe.
- 23 Nabori na tijelu njegovu čvrsto su stisnuti, kao da su saliveni na njemu, ne miču se.
- 24 Srce njegovo kao da je saliveno, tvrdo kao kamen, da, kao donji žrvanj tvrdo.
- 25 Kad se podigne, i silni se uplaše,^a smetu se od užasa.
- 26 Kad ga sustigne, mač se ne može nositi s njime, a ni koplje, ni sulica, ni strelica.^b
- 27 Željezo^c je njemu kao slama, bakar kao drvo trulo.
- 28 Strijela ga otjerati ne može, kamenje iz pračke^d za njega je kao strnjika.
- 29 I toljaga je njemu kao strnjika,^e smije se on zveckanju koplja.
- 30 Na truhu kao da oštre krhotine lončarije ima, kao da vršalicu za žito^f po blatu vuče.
- 31 Od njega dubina kao lonac vrije, more se pjeni kao ulje mirisno u loncu.
- 32 Za sobom ostavlja stazu svijetlu,

Job 41:21* Doslovno: "Duša".

pa se čini kao da bezdan vodeni kose sijede ima.

33 Na zemlji mu ništa slično nije,
stvoren je da se ničega ne boji.

34 Sve što je visoko on vidi.
Kralj je nad svim zvijerima veličanstvenim.”

42 Nato je Job odgovorio Jehovi:

2 “Spoznao sam da ti sve možeš^a
i da nema zamisli koja je tebi neostvariva.^b

3 Rekao si: ‘Tko to zamračuje naum Božji bez znanja?’^c
Eto, govorio sam, ali nisam razumio
ono što je prečudesno za mene, što ne poznajem.^d

4 Rekao si: ‘Poslušaj, molim te, a ja ću govoriti!
Ja ću te pitati, a ti me pouči!’^e

5 Po čuvanju sam te poznao
vaug dosad,
ali sada te oko moje vidi.

6 Zato povlačim sve što sam rekao
i kajem se^f u prahu i pelu.”

7 I tako je Jehova kazao sve te riječi Jobu. Zatim se Jehova obratio Elifazu Temanču:

“Gnjeve se moj raspalio na tebe i na dva prijatelja tvoja,^g jer niste istinu govorili o meni^h kao sluga moj Job. **8** Zato uzmite sada sedam junaca i sedam ovnovaⁱ i otidite sluzi mojemu Jobu^j te prinesite za sebe žrtvu paljenicu, a sluga moj Job molit će se za vas!^k Jedino ću njega uslišiti, te vas neću

42. poglavlje

a 1Mo 18:14

Iza 43:13

Jr 32:17

Mk 10:27

Lk 18:27

b Ps 135:6

Iza 55:11

c Job 38:2

d Ps 40:5

Ps 131:1

Ps 139:6

e Job 38:3

Job 40:7

f Ezr 9:6

Job 40:4

Ps 51:17

g Job 2:11

h Job 11:6

Job 15:15

Job 22:2

i 4Mo 23:1

j Mt 5:24

k 1Mo 20:17

Jk 5:15

l 1Mo 20:17

Jk 5:15

m 1Mo 25:8

n 1Mo 25:8

o 1Mo 25:8

p 1Mo 25:8

q 1Mo 25:8

r 1Mo 25:8

s 1Mo 25:8

t 1Mo 25:8

u 1Mo 25:8

v 1Mo 25:8

w 1Mo 25:8

x 1Mo 25:8

y 1Mo 25:8

z 1Mo 25:8

aa 1Mo 25:8

ab 1Mo 25:8

ac 1Mo 25:8

ad 1Mo 25:8

ae 1Mo 25:8

af 1Mo 25:8

ag 1Mo 25:8

ah 1Mo 25:8

ai 1Mo 25:8

aj 1Mo 25:8

ak 1Mo 25:8

al 1Mo 25:8

am 1Mo 25:8

an 1Mo 25:8

ao 1Mo 25:8

ap 1Mo 25:8

aq 1Mo 25:8

ar 1Mo 25:8

as 1Mo 25:8

at 1Mo 25:8

au 1Mo 25:8

av 1Mo 25:8

aw 1Mo 25:8

ax 1Mo 25:8

ay 1Mo 25:8

az 1Mo 25:8

osramotiti zbog ludosti vaše, zbog toga što niste istinu govorili o meni, kao sluga moj Job.”^a

9 I tako su Elifaz Temanac, Bildad Šuahovac i Sofar Naamac otišli i učinili onako kako im je Jehova rekao, i Jehova je uslišio Joba.

10 I kad se Job pomolio za prijatelje svoje,^b Jehova ga je izbavio iz nevolje što ga je zarobila.^c I Jehova je udvostručio Jobu sve što je prije imao.^d **11** I k njemu su došla sva braća njegova i sve sestre njegove i svi koji su ga prije poznavali,^e i jeli su kruh s njime^f u kući njegovoj žaleći ga i tješeći ga zbog svih nevolja koje je Jehova dopustio da ga snađu. I svatko od njih dao mu je komad srebra* i zlatan prsten.

12 A Jehova je blagoslovio^g kasnije godine života Jobova više nego prijašnje,^h pa je imao četrnaest tisuća ovaca, šest tisuća deva, tisuću jarmova goveda i tisuću magarica. **13** A dobio je i sedam sinova i tri kćeri.ⁱ **14** Prvoj je dao ime Jemima, drugoj je dao ime Kasija, a trećoj je dao ime Keren-Hapuk. **15** Po svojoj zemlji nije bilo žena tako lijepih kao kćeri Jobove. I otac im je njihov dao nasljedstvo među braćom njihovom.^j

16 Poslije toga Job je poživio sto četrdeset godina^k i vidio je sinove svoje i unuke svoje^l — četiri naraštaja. **17** I umro je Job, star, nauživši se života.^m

Job 42:11* Doslovno: “dao mu je jedan kesit”. Kesit je novčana jedinica nepoznate vrijednosti.

PSALMI*

PRVA KNJIGA
(Psalmi 1-41)

- 1** Sretan^a je čovjek koji ne postupa* po savjetu zlih^b i na putu grešničkom ne stoji^c i u društvu podrugljivaca ne sjedi,^d
- 2** nego uživa u zakonu Jehovinom^e i pažljivo čita* zakon njegov dan i noć.^f
- 3** On je kao drvo posađeno pokraj voda tekućica,^g koje plod svoj donosi u svoje vrijeme^h i kojem lišće ne vene,ⁱ i sve što čini bit će uspješno.^j
- 4** Zli nisu takvi, nego su kao pljeva koju raznosi vjetar.^k
- 5** Zato se zli neće održati na sudu,^l ni grešnici u zajednici pravednih.^m
- 6** Jer Jehova pozna put pravednih,ⁿ a put će zlih propasti.^o
- 2** Zašto su se narodi uskomešali^p i plemena razmišljaju o ispraznostima?^r
- 2** Kraljevi se zemaljski podižu^s i vladari kao jedan ustaju^t na Jehovu^u i na pomazanika njegova,^v

Psalom* Naziv "Psalmi" znači "hvalospjevi". **1:1*** Doslovno: "hodi". **2*** Ili: "prigušenim glasom čita; duboko razmišlja o".

1. psalam

- a** Ps 112:1
Mt 5:3
b 2Lje 22:3
Job 21:56
Ps 64:2
Mt 26:4
Dj 9:23
c Izr 4:14
d Ps 26:4
Ps 69:12
Izr 22:10
2Pe 3:3
e Ps 19:7
Ps 40:8
Ri 7:22
Jk 1:25
f Jš 1:8
Ps 35:28
Ps 119:97
1Ti 4:15
g Iza 44:4
Iza 61:3
Jr 17:8
h Mt 21:43
Flp 4:17
Ot 22:2
i Iza 27:11
j 1Mo 39:3
1Lje 22:13
k Job 21:18
Ps 35:5
Iza 17:13
Mt 3:12
l Ps 5:5
Jd 15
m Ml 3:18
Mt 13:49
Mt 25:41
n Job 23:10
Ps 37:18
Jr 12:3
2Ti 2:19
1Pe 3:12
o Izr 14:12

2. psalam

- p** Ps 46:6
Mt 24:7
Dj 4:25
r Ps 33:10
Iza 40:15
Iza 60:2
s Ps 48:4
Lk 13:31
Lk 23:11
Ot 19:19
t Mt 27:1
Mk 3:6
u Ps 83:5
Iv 5:23
Iv 15:24
v Ps 45:7
Ps 89:20
Iza 61:1
Dj 4:27

Desni stupac

- a** Lk 19:14
b Jr 5:5
c Ps 11:4
d Ps 68:33

- 3** i govore: "Raskinimo okove njihove^a i zbacimo sa sebe užad njihovu!"^b
- 4** Onaj koji sjedi na nebesima^c smijati će se, sam Jehova rugat će im se.^d
- 5** Tada će im se obratiti u gnjevu svojem,^e smest će ih u žestini negodovanja svojega,^f
- 6** govoreći: "Ja sam postavio kralja svojega^g na Sionu,^h svetoj gori svojoj."ⁱ
- 7** Kazat ću odredbu Jehovinu, on mi je rekao: "Ti si sin moj,^j ja sam danas postao otac tvoj."^k
- 8** Traži od mene^l i dat ću ti narode u nasljedstvo^m i krajeve zemaljske u posjed.ⁿ
- 9** Razbit ćeš ih žezlom željeznim,^o kao posudu lončarsku satrt ćeš ih."^p
- 10** Zato, kraljevi, postupite razborito! Prihvatite ukor, suci zemaljski!^r
- 11** Služite Jehovi sa strahom^s i radujte se s drhtanjem!^t

d Ps 37:13; Ps 59:8; **e** Ps 90:11; Jr 25:31; Na 1:6; **f** He 3:16; **g** Ps 45:6; Eze 17:22; Eze 21:27; Da 7:14; Iv 1:49; Ot 19:16; **h** 2Sa 5:7; He 12:22; Ot 14:1; **i** Iza 27:13; **j** 2Sa 7:14; Mt 3:17; Ri 1:4; He 1:5; He 5:5; k Ps 89:27; Mk 1:11; Iv 1:14; Dj 13:33; **l** Mt 28:18; **m** Ps 22:7; Ps 110:2; Mt 25:32; **n** Ps 72:8; He 1:2; Ot 11:15; **o** Ot 2:27; Ot 12:5; Ot 19:15; **p** Da 2:44; **r** Ps 72:1; Ps 82:2; **s** Ps 19:9; Izr 28:14; Flp 2:12; He 12:28; **t** Ps 95:1; Ps 99:1; Ps 119:120.

12 Pozdravite* sina,^a da se Bog ne razgnjevi i da vas propast ne ukloni s puta,^b jer srdžba Božja lako plane!^c Sretni su svi kojima je Bog utočište.^d

Napjev Davidov, kad je bježao pred Abšalomom, sinom svojim.^e

3 O Jehova, zašto je toliko protivnika mojih?^f Zašto mnogi ustaju na mene?^g

2 Mnogi govore za dušu moju:

“Nema mu spasenja od Boga!”^h (*Sela*)*

3 Ali ti si, Jehova, štiti oko mene,ⁱ

slava moja,^j onaj koji podiže glavu moju.^k

4 Iz svega ću glasa prizvati Jehovu,

i on će me uslišiti sa svete gore svoje.^l

(*Sela*)

5 Ja ću leći i zaspati, a potom ću se probuditi, jer me Jehova podupire.^m

6 Neće me uplašiti deset tisuća ljudi

koji su me opkolili sa svih strana.ⁿ

7 Ustani,^o Jehova! Spasi me,^p Bože moj!^r

Udari po čeljusti sve neprijatelje moje!^s

Razbij zube zlima!^t

Ps 2:12* Doslovno: “Poljubite”. 3:2* “Sela” – hebrejski izraz koji se koristio za glazbu ili recitaciju; točno značenje nepoznato.

2. psalam

a 1Mo 49:10

Lk 7:45

Fp 2:10

b Ps 1:6

Iv 3:36

Iv 14:6

c 2So 1:9

Ot 6:16

d Iza 11:10

Iza 32:2

Ri 9:33

3. psalam

e 2Sa 15:14

f 2Sa 15:12

2Sa 16:15

g 2Sa 12:11

h 2Sa 16:8

Ps 22:7

Mt 27:43

i 1Mo 15:1

5Mo 33:29

j Iza 45:25

Iv 1:14

k 1Mo 40:13

Ps 27:6

l 2Sa 15:25

1Kr 8:30

1Kr 8:45

Ps 2:6

Iza 2:3

m Ps 4:8

Ps 127:2

Izr 3:24

n 2Kr 6:15

Ps 27:3

Ps 121:7

Ri 8:31

o Ps 10:12

Iza 51:9

p Ps 109:26

Mt 27:43

1Ti 4:10

r Ps 35:23

Iv 20:17

s Job 16:10

Job 29:17

t Ps 58:6

2So 1:6

Desni stupac

a Ps 37:39

Izr 21:31

Iza 43:11

Ho 13:4

Jn 2:9

Ot 19:1

b Ps 29:11

Ef 1:3

He 6:14

4. psalam

c 1Lje 25:1

d Ps 11:7

Iza 45:24

Jr 23:6

e Ps 9:13

f Ps 3:3

g 1Sa 2:9

Izr 2:8

h Ps 34:15

Ps 55:16

i Ef 4:26

j Ps 63:6

k 5Mo 33:19

Ps 51:19

l Ps 37:3

Ps 62:8

Izr 3:5

1Pe 4:19

8 Spasenje dolazi od Jehove.^a

Blagoslov tvoj počiva na narodu tvojemu.^b (*Sela*)

Upravitelju, za žičana glazbala.^c Napjev Davidov.

4 Kad te prizovem, usliši me, Bože moj pravedni!^d

U tjeskobi mojoj izbavi me!

Smiluj mi se^e i čuj molitvu moju!

2 Sinovi ljudski, dokle će se slava moja^f sramotiti? Dokle ćete ljubiti ispraznosti?

Dokle ćete tražiti laž? (*Sela*)

3 Znajte da će Jehovi poseban biti onaj tko mu je vjeran,^g

Jehova će čuti kad ga prizovem.^h

4 Ako se uznemirite, nemojte griješiti!ⁱ

Riječi zadržite u srcu svojem, na postelji svojoj,^j i štitite! (*Sela*)

5 Prinesite žrtve pravedne^k i uzdajte se u Jehovu!^l

6 Mnogi govore: “Tko će nam pokazati ono što je dobro?”

Podigni na nas, Jehova, svjetlost lica svojega!^m

7 Ti ćeš mi u srce dati radostⁿ

veću nego što je oni imaju kad im obilno rodi pšenica i mlado vino.^o

8 U miru ću leći i spavati,^p jer mi ti, Jehova, sam daješ da živim bez straha.^r

m 4Mo 6:26; Ps 80:7; Ps 89:15; Ps 119:135; Izr 16:15; 1Pe 3:12; n Ne 12:43; Iza 9:3; o Jr 48:33; p Ps 3:5; Izr 3:24; r 3Mo 25:18; 5Mo 12:10; Eze 34:25.

Upravitelju, za nehilot.*
Napjev Davidov.

- 5** Prikloni uho riječima mojim,^a Jehova,
čuj* uzdisaje moje!
2 Slušaj glas vapaja mojega,^b
Kralju moj^c i Bože moj,
jer tebi se molim!^d
3 Jehova, ujutro ćeš čuti glas
moj,^e
ujutro ću se obratiti tebi
i budno čekati.^f
4 Jer ti nisi Bog koji se zlu ra-
duje,^g
zli kod tebe ni načas bo-
raviti ne može.^h
5 Hvalisavci ne mogu stajati
pred očima tvojim.ⁱ
Ti mrziš sve koji zlo čine,^j
6 istrijebit ćeš one koji laž
govore.^k
Čovjek koji krv proljeva^l
i prijevaru čini^m gadi
se Jehovi.
7 A ja ću, zbog velike milo-
sti* tvoje,ⁿ
doći u dom tvoj,^o
u strahu pred tobom po-
klonit ću se prema sve-
tome hramu tvojemu.^p
8 Jehova, vodi me u praved-
nosti svojoj^r i tako sa-
čuvaj od neprijatelja
mojih,^s
put svoj poravnaj preda
mnom!^t
9 Jer u ustima njihovim ne-
ma ničega pouzdanog,^u
nutrina njihova puna je
zla.^v
Grlo je njihovo grob otvo-
ren,^z

Ps 5, naslov * "Nehilot" — hebrejski izraz čije je točno značenje nepoznato; možda naziv muzičkog instrumenta ili oznaka za vrstu napjeva. **5:1*** Ili: "razumij". **7*** Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

5. psalam

- a Ps 55:1
Ps 65:2
1Pe 3:12
b Ps 3:4
c Ps 44:4
d Ps 74:12
Ps 145:1
Iza 33:22
e Ps 65:2
Mt 6:9
f Ps 55:17
Ps 88:13
g Mk 1:35
h Ps 89:14
Izr 6:16
Hb 1:13
Jk 1:13
i Ps 15:1
Ps 140:13
Izr 12:19
Ot 21:3
j Ps 1:5
1Ko 1:29
k Izr 16:6
Ho 9:15
Ml 2:16
Ri 12:9
He 1:9
l Izr 6:19
Izr 20:19
Iv 8:44
Kol 3:9
1Ti 3:11
Ot 21:8
Ot 22:15
m 1Mo 4:10
1Mo 9:6
Ps 55:23
Iza 26:21
n Ps 119:163
Izr 6:17
Izr 12:19
Ho 4:2
1Pe 3:10
o Ps 51:1
Ps 69:13
Jn 4:2
p 1Sa 3:3
1Lje 16:1
Ps 84:10
q 1Kr 8:29
Ps 28:2
Ps 138:2
r Ps 23:3
Ps 25:5
s 1Sa 18:14
Ps 27:11
Ps 59:10
t Ps 25:4
u Ps 12:2
Ps 52:2
v Ps 58:2
Mi 6:12
z Ps 140:3
Ri 3:13

Desni stupac

- a Izr 29:5
1So 2:5
Jk 3:5
b Ri 3:19
c 2Sa 17:23
Ps 7:15
d 2Sa 15:31
2So 1:6
e 1Sa 12:15
1Sa 15:23
Iza 1:29
Iza 63:10
Eze 20:21
f Ps 40:16
g Ps 35:27
h Ps 34:3
Ps 69:36
i Ps 115:13
Izr 10:6

laskavim se jezikom
služe.^a

- 10** Bog će ih zaista smatrati
krivima,^b
propast će oni zbog na-
mjera svojih.^c
Zbog mnoštva prijestupa
svojih neka budu rasi-
jani,^d
jer su se pobunili protiv
tebe!^e
11 Ali radovat će se svi kojima
si ti utočište,^f
dovijeka će radosno kli-
cati.^g
Ti ćeš ih zakloniti.
Oni koji ljube ime tvoje
veselit će se tebi.^h
12 Jer ti ćeš, Jehova, blagoslo-
viti pravednika.ⁱ
Kao štitom velikim^j zak-
lonit ćeš ga milošću
svojom.^k

Upravitelju, za žičana glazbala,
u nižoj oktavi.^l Napjev Davidov.

- 6** Jehova, nemoj me ukorava-
ti u srdžbi svojoj,^m
nemoj me kažnjavati u
gnjevnu svojemu!ⁿ
2 Smiluj mi se, Jehova, jer ve-
nem!^o
Izliječi me,^p Jehova, jer
nemira su pune kosti
moje!
3 Duša je moja prepuna ne-
mira,^r
a ti, Jehova, dokle ćeš če-
kati?^s
4 Dodi,^t Jehova, izbavi dušu
moju,^u
spasi me zbog milosti*
svoje!^v

j 1Mo 15:1; Ps 3:3; Ps 84:11; k Ps 32:10; **6. psalam**
l 1Lje 15:21; Ps 120; m Ps 38:1; n Jr 10:24; Jr 46:28;
o Ps 38:7; Ps 41:4; 1Pe 1:24; p Ps 103:3; Jr 17:14;
Ho 6:1; r Ps 31:9; Mt 26:38; s Ps 13:1; t Ps 90:13;
u Ps 17:13; Ps 50:15; v Ps 119:88; Tu 3:22.

Ps 6:4* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješ-
ku za 1Mo 19:19.

- 5 Jer mrtvi ne spominju tebe,^a
tko će te u grubu* hvati-
liti?^b
- 6 Iznemogao sam od uzdisa-
nja,^c
svu noć plačem zalije-
vam ležaj svoj,^d
suzama natapam poste-
lju svoju.^e
- 7 Oko mi je od jada oslabilo,^f
ostarjelo je zbog svih koji
mi se protive.^g
- 8 Odlazite od mene, svi koji
zlo činite,^h
jer će Jehova čuti glas
plača mogega!ⁱ
- 9 Čut će Jehova kad ga mol-
im da bude milostiv,^j
primit će Jehova molitvu
moju.^k
- 10 Posramit će se jako i smes-
ti svi neprijatelji moji,^l
vratit će se, odmah će se
posramiti.^m
- Tužaljka Davidova koju je ispje-
vao Jehovi zbog riječi Kuša Be-
njaminovca.
- 7 Jehova, Bože moj,ⁿ ti si utopi-
čište moje.^o
Spasi me od svih koji me
progone i izbavi me,^p
2 da ne bi tko rastrgao dušu
moju kao lav,^r
zgrabivši me kad izbavi-
telja nema!^s
- 3 Jehova, Bože moj, ako sam
kakvo zlo učinio,^t
ako ima nepravde na ru-
kama mojim,^u
- 4 ako sam onome tko me na-
građuje uzvratilo zlom^v
ili ako sam oplijenio onoga
tko me bezuspješno
napada,^z
- 5 neka neprijatelj goni dušu
moju^a

6. psalam

a 1Mo 3:19
Ps 30:9
Ps 88:10
Ps 115:17
Pr 9:5
b Pr 9:10
Iza 38:18
Iv 11:13
c Ps 69:3
d 2Sa 13:36
Tu 1:16
Dj 21:13
2Ko 2:7
e Ps 39:12
f Job 17:7
Ps 31:9
g Ps 88:9
h Ps 119:115
Mt 7:23
i Ps 3:4
Ps 145:18
Iza 30:19
He 5:7
j Ps 31:22
Ps 40:1
Jn 2:2
k Ps 116:1
l Ps 40:14
Ps 109:29
Jr 20:11
m Izr 29:1

7. psalam

n Ps 3:7
Ps 35:23
o Ps 18:2
Izr 18:10
p Ps 31:15
Jr 15:15
Ri 8:37
2Ko 4:9
2Pe 2:9
r Ps 10:9
Ps 17:12
1Pe 5:8
s Ps 18:28
Ps 50:22
t Jk 22:22
2Sa 16:8
u 1Sa 24:11
v 1Sa 24:17
Izr 17:13
z 1Sa 19:4
1Sa 24:7
1Sa 26:9
a Dj 25:11

Desni stupac

a Ps 3:7
Ps 68:1
Ps 90:11
b Ps 35:1
Ps 94:2
Iza 33:10
c Ps 44:23
Ps 73:20
Iza 51:9
d Ps 76:9
Ps 103:6
e 1Mo 18:25
Ps 9:8
f Ps 18:20
Ps 35:24
g Job 27:5
Ps 26:11
Ps 41:12
Ps 78:72
Izr 19:1
h Ps 9:5
Izr 11:19
Jr 11:20
i Ps 37:25
Izr 2:21

i neka sustigne i pogazi
na zemlju život moj
i slavi mojoj neka u pra-
hu boravište dodijeli!
(Sela)

- 6 Ustani, Jehova, u srdžbi
svojoj,^a
podigni se na gnjev pro-
tvornika mojih,^b
probudi se radi mene,^c
jer si zapovjedio da se
pravda izvrši!^d
- 7 Neka te skup narodâ
okruži,
vрати se na visinu i protiv
njega nastupi!
- 8 Jehova će izreći presudu
narodima.^e
Sudi mi, Jehova, prema
pravednosti mojoj^f
i prema čestitosti* koja
je u meni!^g
- 9 Molim te, neka se prekine
zloća opakih ljudi,^h
a pravednika ti utvrdi!ⁱ
Pravedni Bog^j ispituje
srce^k i bubrege.^{*1}
- 10 Štit je moj kod Boga,^m Spa-
sitelja onih koji su če-
stita srca.ⁿ
- 11 Bog je pravedni Sudac,^o
svaki dan Bog sa žesti-
nom zlo osuđuje.
- 12 Ako se tko od zla ne odvra-
ti,^p on će naoštriti mač
svoj,^r
zategnut će luk svoj i
pripraviti ga da strije-
le odapinje.^s
- 13 Pripremit će oružje smrto-
nosno,^t
- j 5Mo 32:4; 1Lje 28:9; Iv 17:25; Ot 15:3; k 1Sa 16:7; 1 Jr 11:20; Jr 17:10; Jr 20:12; Ot 2:23; m 1Mo 15:1; Izr 30:5; n Ps 125:4; Izr 2:21; o 1Mo 18:25; Ps 9:4; Ps 33:5; Ps 98:9; p Ps 85:4; Iza 55:7; Ml 4:6; Lk 1:16; r 5Mo 32:41; Eze 21:9; s 5Mo 32:23; t Hb 3:5.
- Ps 7:8* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.
9* Ili: "najskrivenije osjećaje".

- strijele će svoje u plamen pretvoriti.^a
- 14 Gle onoga koji je zatrudnio pakošću,^b začeo je zlo i rodit će laž!^c
- 15 Jamu je iskopao i produbio,^d ali past će u rupu koju je načinio.^e
- 16 Zlo će se njegovo vratiti njemu na glavu,^f njemu na tjeme past će nasilje njegovo.^g
- 17 A ja ću hvaliti Jehovu zbog pravednosti njegove,^h pjesmom ću slaviti imeⁱ Jehove Svevišnjega.^j
- Upravitelju, za gitit.*^k
Napjev Davidov.
- 8 Jehova, Gospodine naš, kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji,^l čast se tvoja obznanjuje nad nebesima!^m
- 2 U riječima iz usta djece i dojenčadi očitovao si snagu svoju,ⁿ zbog onih koji ti se protivite,^o da zaustaviš neprijatelja i osvetnika.^p
- 3 Kad gledam nebesa tvoja, djelo prstiju tvojih,^r mjesec i zvijezde koje si načinio^s —
- 4 što je čovjek smrtni^t da misliš na njega,^u čovjek zemaljski da se za njega brineš?^v
- 5 Učinio si ga malo manjim od onih što su Bogu slični,^w slavom^a i krasotom tada si ga okrunio.^b

7. psalam

- a 5Mo 32:42
Ps 45:5
Ps 64:7
b Iza 33:11
c Iza 59:4
Jk 1:15
d Ps 35:7
Ps 40:2
Ps 57:6
Jr 18:20
e Es 7:10
Ps 10:2
Izr 26:27
f 1Kr 2:32
Es 9:25
Ga 6:7
g Mt 26:52
h Ps 35:28
Ps 51:14
Ps 71:15
Ps 98:2
Ps 145:7
i Ps 9:2
Iza 25:1
He 13:15
j 1Mo 14:22
Ps 83:18
Ps 92:8
Da 4:17
Ot 15:4

8. psalam

- k Ps 84:0
l 5Mo 28:58
Ps 148:13
Mt 6:9
Iv 17:26
m 1Kr 8:27
1Lje 16:27
Job 37:22
Ps 104:1
Ps 148:13
Iza 33:21
He 1:3
n Mt 21:16
Lk 10:21
Dj 4:13
1Ko 1:27
o Dj 4:14
Dj 6:10
p Ps 44:16
r 1Mo 1:1
Ps 19:1
Ps 102:25
Ri 1:20
s Ps 104:19
Iza 40:26
Mt 5:45
t Iza 51:12
1Ko 15:47
u Job 7:17
Ps 144:3
He 2:6
v 1Mo 1:29
1Mo 9:3
Mt 6:25
Mt 6:30
Lk 12:28
Iv 3:16
Dj 14:17
z He 2:7
a Iza 40:5
1Ko 11:7
b Ps 21:5
Izr 5:9

Desni stupac

- a 1Mo 1:26
1Mo 9:2
b He 2:8
c 1Mo 1:28
1Mo 9:3

- 6 Dao si mu da vlada nad dje-
lima ruku tvojih,^a
sve si stavio pod noge
njegove:^b
- 7 svu stoku sitnu i goveda,^c
i životinje poljske,^d
- 8 ptice nebeske i ribe mor-
ske,^e
sve što pliva stazama
morskim.^f
- 9 Jehova, Gospodine naš,
kako je veličanstve-
no ime tvoje po svoj
zemlji!^g

Upravitelju, za mut-laben.*
Napjev Davidov.

℟ [alef]*

- 9 Hvalit ću te, Jehova, svim
srcem svojim,^h
objavljivat ću sva čudes-
na djela tvoja.ⁱ
- 2 Radovat ću ti se i veseliti,^j
pjesmom ću hvaliti ime
tvoje, Svevišnji.^k
- ℣ [bet]
- 3 Kad uzmaknu neprijatelji
moji,^l
posrnut će i izginuti pred
tobom.^m
- 4 Jer ti si vodio sud moj i par-
nicu moju,ⁿ
sjeo si na prijestolje i su-
dio pravedno.^o

d 1Mo 2:20; e 1Mo 1:20; Iv 21:6; f 1Mo 1:21;
Job 41:1; g Ps 8:1; He 8:1; 9. psalam h Ps 86:12; Ps
111:1; i 1Lje 16:12; 1Lje 29:11; Ot 4:11; j Ps 5:11; Ps
28:7; k Ps 83:18; Ps 97:9; Ot 15:3; l Ps 56:9; m Ps 80:16;
n Ps 140:12; o Ps 89:14; Ps 98:9; 1Pe 2:23.

Ps 9, naslov* "Mut-laben" — hebrejski
izraz čije je točno značenje nepozna-
to; neki ga prevode izrazom: "o smr-
ti sina". 9:1* U izvorniku je ovaj
psalam pisan alfabetским akrostihom,
naime njegovi stihovi počinju slovi-
ma po alfabetском redu (premda neka
slova nedostaju). Hebrejska slova i nji-
hovi nazivi ispisani su ispred redaka
koji njima počinju. Akrostih se nastav-
lja u 10. psalamu.

Ps 8, naslov* "Gitit" — hebrejski glaz-
beni izraz čije je točno značenje nepo-
znato. 8:5* Ili: "od anđela".

י [gimel]

5 Prekorio si narode,^a uništio zloga.^b

Ime si njihovo izbrisao za sve vijeke — zauvijek.^c

6 Neprijatelji su tvoji opustošeni zauvijek,^d

a i gradovi koje si iz korijena iščupao.^e

Nestaj će i spomena na njih.^f

ה [he]

7 Ali Jehova će stolovati do vijeka,^g

postavit će prijestolje svoje za sud.^h

8 On će suditi svijetu* po pravdi,ⁱ

pred sud će izvesti narode u pravednosti.^j

ו [vau]

9 Jehova će potlačenome biti sigurna utvrda gorska,^k

sigurna utvrda gorska u vremenima tjeskobe.^l

10 Oni koji poznaju ime tvoje uzdat će se u tebe,^m

jer ti nećeš ostaviti one koji te traže, Jehova.ⁿ

י [zajin]

11 Pjesmom hvalite Jehovu, koji prebiva na Sionu,^o

pričajte među narodima o djelima njegovim!^p

12 Jer kad bude sudio za krv prolivenu,^r sjetit će se njih,^s

neće zaboraviti jauk onih koji su u nevolji.^t

ה [het]

13 Smiluj mi se, Jehova, pogledaj u kakvoj sam nevo-

9. psalam

a 5Mo 9:4
b Ps 106:11
c 5Mo 9:14
Mt 25:46
d 2Mo 14:13
Ps 34:16
e 1Sa 31:7
f 5Mo 25:19
Iza 14:22
g Ps 90:2
Ps 102:12
1Ti 1:17
h Ps 89:14
Ri 14:10
Ot 20:11
i 1Mo 18:25
Ps 85:11
Ps 96:13
Iza 26:9
j Ps 98:9
Dj 17:31
k Ps 32:7
Ps 46:1
Ps 91:2
Ot 7:10
l Ps 54:7
m Ps 91:14
Izr 18:10
Jr 16:21
n 2Lje 20:12
Ps 25:15
2Ko 1:10
o Ps 74:2
Ps 132:13
Ps 135:21
p Ps 66:5
Ps 96:10
Ps 105:1
Ps 107:22
Iza 12:4
r 1Mo 4:10
2Kr 9:26
s 1Mo 9:5
5Mo 32:43
2Kr 24:4
Iza 26:21
Lk 11:50
t 2Mo 3:7
Ps 72:14
Lk 18:7

Desni stupac

a Ps 25:19
b 2Sa 22:5
Job 38:17
Ps 30:3
Ps 107:18
Ps 116:3
Iza 38:10
Ot 1:18
c Ps 66:16
d Jr 17:19
e Iza 37:22
f Ps 135
Ps 20:5
Hb 3:18
g Ps 7:15
h Ps 35:7
Ps 57:6
Ps 141:10
i 5Mo 32:35
Ps 35:8
Izr 5:22
j 2Mo 14:4
Jš 2:10
1Sa 6:20
2Kr 19:19
k Izr 6:2
Izr 26:27
Iza 3:11
l 4Mo 16:30
Iza 5:14
m Ps 49:14

lji zbog mrzitelja svojih,^a

ti koji me izbavljaš od vrata smrti,^b

14 da bih objavljivao sva hvaljevrijedna djela tvoja^c na vratima^d kćeri sionske,^e

da bih se radovao zbog spasenja tvogega!^f

ת [tet]

15 Narodi su pali u jamu koju su sami iskopali,^g

u mrežu^h koju su potajno namjestili uhvatila se noga njihova.ⁱ

16 Jehova je poznat po presudi koju je izvršio.^j

Djelom ruku svojih zli su u zamku uhvaćeni.^k

Higajon.* (Sela)

י [jod]

17 U grob*^l će otići zli,^m svi narodi koji zaboravljaju Boga.ⁿ

18 Jer siromaha se neće uvijek zaboravljati,^o niti će nada krotkih ikada propasti.^p

כ [kaf]

19 Ustani, Jehova! Ne daj da se čovjek smrtni moćnijim pokaže!^r

Neka se sudi narodima pred licem tvojim!^s

20 Utjeraj strah u njih, Jehova,^t da spoznaju narodi da su tek smrtnici!^u (Sela)

n Ps 50:22; Iza 34:2; Jr 10:25; Ps 12:5; Ps 72:4; p Ps 10:17; Ps 37:34; Izr 24:14; Mt 5:5; r 1Sa 2:9; Da 5:21; s 1Mo 18:25; Ps 82:8; Dj 17:31; t 2Mo 15:16; 2Mo 23:27; 5Mo 2:25; u Job 40:12; Iza 31:3; Eze 28:2; Dj 12:23.

Ps 9:16* "Higajon" — hebrejski glazbeni izraz čije je točno značenje nepoznato. 17* Doslovno: "šeol".

Ps 9:8* Doslovno: "plodnome tlu".

↳ [lamed]*

10 Zašto, Jehova, stojiš daleko?^a

Zašto se skrivaš kad smo u tjeskobi?^b

2 U oholosti svojoj zli progone nevoljnike,^c njih hvataju zamisli koje smišljaju.^d

3 Jer zli se hvali sebičnim željama duše svoje^e i onaj tko nepravedan dobitak stječe^f sam sebe blagoslivlja,

↳ [nun]

prezire Jehovu.^g

4 Zli u bahatosti svojoj ne traži Boga,^h

Sve su zamisli njegove: "Nema Boga!"ⁱ

5 Putevi su njegovi uvijek uspješni.^j

Zakoni su tvoji daleko iznad dosega njegova,^k svima koji mu se protive on se s prezirom podsmjehuje.^l

6 U srcu svojem kaže: "Neću posrnuti,^m iz naraštaja u naraštaj nevolja me neće snalaziti."ⁿ

▷ [pe]

7 Usta su mu puna kletvi, prijevara i nasilja.^o

Pod jezikom su njegovim nevolja i zlo.^p

8 Sjedi u zasjedi blizu naselja, iz potaje će ubiti nevinoga.^r

↳ [ajin]

Oči njegove vrebaju nesretnika.^s

9 U potaji vreba kao lav u skrovištu svojem.^t

10. psalam

a Ps 22:1
Jr 14:8
b Ps 13:1
Ps 44:24
c 2Mo 14:17
Ps 37:14
d 1Mo 11:4
Ps 7:16
Ps 21:11
Ps 37:7
Izr 5:22
Izr 26:27
Ot 17:13
e 2Mo 15:9
Ps 94:4
Ps 106:14
Ho 12:8
f Izr 11:18
Jk 5:4
g Iza 57:17
Mk 12:9
Lk 20:15
h Job 35:10
Ps 14:2
Jr 2:6
i Ps 14:1
Ps 53:1
Sf 1:12
j Ps 37:35
k Izr 24:1
Iza 26:11
Ho 14:9
l Ps 12:5
m Izr 14:16
n Pr 8:11
Iza 56:12
Ot 18:7
o Ps 5:6
Ps 59:12
Ri 3:14
1Pe 3:10
p Ps 7:14
Ps 12:2
Ps 55:21
Izr 10:31
Izr 17:4
r Izr 1:11
Hb 3:14
s Ps 17:11
Jr 22:17
t Ps 17:12
Ps 59:3
Mi 7:2
Dj 23:21

Desni stupac

a Job 38:40
Tu 3:10
b Job 18:8
Ps 140:5
Jr 5:26
Hb 1:15
Iv 10:12
c 2Sa 15:5
d Ps 106:6
Mk 2:6
e Ps 64:5
Pr 8:11
f Ps 51:9
Ps 73:11
g Ps 94:7
Eze 8:12
Eze 9:9
h Ps 3:7
i Ps 94:2
Mi 5:9
j Ps 9:12
Ps 35:10
k 5Mo 31:20
Ps 74:10
l He 4:13
m 2Kr 9:26
2Lje 6:23

Vreba^a da otme nevoljnika.

Otima on nevoljnika kad mrežu svoju povlači i zatvara.^b

10 Satrven je nevoljnik, slomljen, čitava vojska klonulih pada u jake pandžezloga.^c

11 U srcu svojem on kaže:^d "Zaboravio je Bog.^e Okrenuo je lice svoje.^f Neće to nikada vidjeti."^g

↳ [kof]

12 Ustani,^h Jehova! Bože, podigni ruku svoju!ⁱ Ne zaboravi one koji su u nevolji!^j

13 Zašto zli prezire Boga?^k U srcu svojem kaže: "Bog za to ne mari."^l

↳ [reš]

14 Jer ti vidiš nevolju i jad. Promatraš ih, da bi ih u ruku svoju uzeo.^m Tebi se prepušta nesretnik,ⁿ dijete bez oca. Ti si pomoćnik njegov.^o

↳ [šin]

15 Slomi ruku opakome i zlome!^p Kažnjavaj ga za zloću njegovu dok je više ne bude!^r

16 Jehova je kralj dovijeka, u svu vječnost.^s Nestali su narodi sa zemlje njegove.^t

↳ [tau]

17 Molbe krotkih ti ćeš, Jehova, saslušati.^u

n 2Ti 1:12; 1Pe 4:19; o 5Mo 10:18; Ps 146:9; Jr 49:11; Ho 14:3; He 13:6; p Job 34:30; Job 38:15; Ps 37:17; Eze 30:21; Za 11:17; r 2Kr 21:13; Ps 4:5; 1So 5:22; s Ps 29:10; Ps 145:13; Jr 10:10; Da 4:34; 1Ti 1:17; t Ps 9:5; Ps 44:2; u Ps 9:18; Ps 147:6.

Pripremit ćeš srce njihovo.^a

- 18 da sudiš djetetu bez oca i čovjeku potlačenom,^c kako pred smrtnikom zemljanim više nitko ne bi drhtao.^d

Upravitelju. Psalm Davidov.

- 11** Jehova je utočište moje.^e Kako možete reći duši mojoj: “Odletite u goru svoju kao ptica!^f

- 2 Jer, gle, zli zatežu luk,^g za tetivu zapinju strijelu svoju, da iz mraka pogode one koji su čestita srca.^h

- 3 Kad se temelji pravde ruše,ⁱ što da učini pravednik?”

- 4 Jehova je u svetome hramu svojem.^j

Jehova — na nebu je prijestolja njegova.^k

Oči njegove promatraju, pogled njegov ispituje^l sinove ljudske.

- 5 Jehova ispituje i pravednoga i zloga,^m

a onoga tko ljubi nasilje silno mrzi duša njegova.ⁿ

- 6 Pustit će na zle kišu zamki, vatre i sumpora^o

i vrući vjetar, kao čašu koju će morati popiti.^p

- 7 Jer Jehova je pravedan,^r on ljubi djela pravedna.^s

Čestiti će gledati lice njegovo.^t

Upravitelju, u nižoj oktavi.^u
Napjev Davidov.

- 12** Spasi me,^v Jehova, jer čovjeka vjerna više nema,^z

10. psalam

- a 1Lje 29:18
2Lje 30:12
b 1Sa 8:21
Ps 6:9
Ps 9:18
Ps 102:17
Izr 15:8
1Pe 3:12
1Iv 3:22
c Ps 72:4
Ps 82:3
d Iza 51:12

11. psalam

- e 2Lje 14:11
Ps 7:1
Ps 56:11
f Izr 27:8
g Ps 37:14
h Dj 23:15
i Ps 82:5
j Iza 6:1
Mi 1:2
Hb 2:20
Ot 7:15
k 2Lje 20:6
Ps 103:19
Mt 23:22
Dj 7:49
Ot 4:2
l 2Lje 16:9
Ps 33:13
Ps 66:7
Izr 15:3
Za 4:10
He 4:13
m 1Mo 6:5
1Mo 7:1
1Mo 22:1
n Izr 3:17
o 1Mo 19:24
Eze 38:22
p Ps 75:8
Iza 51:17
Jr 25:15
Hb 2:16
Ot 16:19
Ot 18:6
r 5Mo 32:4
s Ps 45:7
Ps 146:8
t Job 36:7
Ps 34:15
1Pe 3:12

12. psalam

- u Ps 6:0
v Ps 3:7
z Mi 7:2

Desni stupac

- a Ps 10:7
Ps 41:6
b Ps 5:9
Ps 28:3
Ps 62:4
Jr 9:8
Ri 16:18
c 1Lje 12:33
d 2Mo 15:9
1Sa 2:3
Ps 17:10
Eze 28:2
2Pe 2:18
e Jr 18:18
f 2Mo 3:7
Ps 10:12
g Iza 33:10
h Ps 10:5

jer je nestalo vjernih među sinovima ljudskim!

- 2 Neistinu govore jedan drugome,^a

laskavim usnama^b govore i srcem dvoličnim.^{*c}

- 3 Jehova će istrijebiti sve usne laskave, jezik koji oholo govori,^d

- 4 one koji govore: “Jezikom svojim prevlast ćemo steći.^e

Usnama svojim govorimo što god želimo. Tko će gospodariti nama?”

- 5 “Zli pljačkaju nevoljnike, ubogi uzdišu^f —

zato ću sada ustati”, kaže Jehova.^g

“Izbavit ću ih od onih koji im se s prezirom podsmjehuju.”^h

- 6 Riječi su Jehovine čiste riječi,ⁱ

kao srebro pročišćeno u peći talioničkoj u zemlji, sedam puta pročišćeno.

- 7 Ti ćeš ih, Jehova, čuvati,^j svakoga od njih dovijeka ćeš štiti od ovog naraštaja.

- 8 Zli idu unaokolo, jer zloba se uzdiže među sinovima ljudskim.^k

Upravitelju. Napjev Davidov.

- 13** Dokle ćeš me, Jehova, zaboravljati!^l Zar zavijek?^m

Dokle ćeš okretati lice svoje od mene?ⁿ

i 2Sa 22:31; Ps 18:30; Ps 19:8; Ps 119:140; Izr 30:5; j 1Sa 2:9; Ps 145:20; k Pr 8:11; l 13. psalam 1 Ps 6:3; Ps 88:14; Iza 59:2; m Tu 5:20; n 5Mo 31:17; Job 13:24; Ps 22:2; Iza 59:2.

Ps 12:2* Ili: “dvostrukim”. Doslovno: “srcem i srcem”.

2 Dokle ću se opirati u duši svojoj,
po sav dan tugu nositi u srcu svojemu?

Dokle će se neprijatelj moj uzdizati nada mnom?^a

3 Pogledaj na mene, usliši me, Jehova, Bože moj! Podari sjaj očima mojim,^b da ne umrem,^{*c}

4 da ne kaže neprijatelj moj: "Pobijedio sam ga!"

Da se ne raduju protivnici moji zato što posrćem.^d

5 A ja se uzdam u milost* tvoju,^e

neka se srce moje raduje zbog spasenja koje ti daješ!^f

6 Pjevat ću Jehovi, jer je dobar prema meni.^g

Upravitelju. Psalm Davidov.

14 Bezumnik kaže u srcu svojemu:

"Nema Jehove!"^h

Zlo čine,ⁱ odvratna su djela njihova.

Nema nikoga tko čini dobro.^j

2 A Jehova s neba gleda sinove ljudske.^k

Jehova gleda da vidi ima li koga da je razborit,^{*} traži li tko njega.^l

3 Svi su zastranili,^m svi su oni pokvareni,ⁿ nema nikoga tko čini dobro,^o

nitni jednoga.^p

4 Zar nitko od onih koji zlo čine ništa naučio nije,^r

Ps 13:3* Ili: "da ne zaspim snom smrti". **5*** Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **14:2*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

13. psalam

- a Ps 22:7
- b Ezr 9:8
- c Jr 51:39
- lv 11:11
- d Ps 25:2
- Ps 35:19
- Ps 38:16
- Tu 1:16
- e Ps 52:8
- Ps 147:11
- 1Pe 5:7
- f 1Sa 2:1
- Lk 1:47
- g Ps 116:7
- Ps 119:17

14. psalam

- h Ps 10:4
- Ps 53:1
- Iza 29:16
- i 1Mo 6:12
- j Ri 3:10
- k 1Mo 11:5
- Ps 33:13
- Ps 102:19
- l 2Lje 16:9
- He 11:6
- m Pr 7:29
- n Iza 64:6
- o Ri 3:11
- p Ri 3:10
- r Ps 94:8

Desni stupac

- a Jr 10:25
- Am 8:4
- Mi 3:3
- b Ps 79:6
- Iza 64:7
- c 2Mo 15:16
- Ps 53:5
- d Ps 24:6
- e Ps 9:9
- Ps 142:5
- He 6:18
- f Ri 11:26
- g Ps 53:6
- Ps 85:1
- Ps 126:4
- h Ne 12:43
- Ps 126:1

15. psalam

- i Ot 2:13
- j Ps 2:6
- Ps 3:4
- Ps 24:3
- Iza 2:3
- k Ps 1:1
- l Ps 50:23
- Iza 33:15
- Dj 10:35
- m Izr 3:32
- Izr 12:19
- Za 8:16
- Ef 4:25
- Kol 3:9
- n 3Mo 19:16
- Ps 34:13
- Ps 101:5
- Izr 11:13
- Izr 20:19
- Izr 30:10
- o 1Sa 24:11
- Izr 14:21
- Ri 12:17
- p 2Mo 23:1
- r Es 3:2
- s Ps 101:6

nitko od onih koji narod moj izjedaju kao da kruh jedu?^a

Jehovu ne prizivaju.^b

5 Tada* ih je velik strah obuzeo,^c

jer Jehova je s naraštajem pravednika.^d

6 Vi želite sramotiti namjere nevoljnikove,

jer je Jehova utočište njegovo.^e

7 O, kad bi sa Siona spasenje došlo Izraelu!^f

Kad Jehova vrati narod svoj zarobljeni,^g

neka se veseli Jakov, neka se raduje Izrael!^h

Napjev Davidov.

15 Jehova, tko će biti gost u šatoru tvojemu?ⁱ

Tko će prebivati na svetoj gori tvojoj?^j

2 Onaj tko živi* čestito^{*k} i postupa pravedno^l

i istinu govori u srcu svojemu.^m

3 On ne kleveće jezikom svojim.ⁿ

Nikakvo zlo ne čini bližnjemu svojemu^o

i ne govori sramotno o prijatelju svojemu.^p

4 Oči njegove odbacuju onoga tko prezir zaslužuje,^r

a čast iskazuje onima koji se boje Jehove.^s

Zakletvu svoju ne mijenja, makar mu i na štetu bila.^t

t Jš 9:18; Su 11:35; Ps 50:14; Mt 5:33.

Ps 14:5* Doslovno: "Ondje". **15:2*** Doslovno: "hodi". **2*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

5 Novac svoj ne daje uz kamate^a

i mito protiv nevinoga ne uzima.^b

Tko tako čini, nikad neće posrnuti.^c

Miktam* Davidov.

16 Čuvaj me, Bože, jer ti si utočište moje!^d

2 Rekao sam Jehovi: "Ti si Jehova — dobrota moja ne koristi tebi,^e

3 nego svetima koji su na zemlji.

U njima, slavnima, sva je radost moja."^f

4 Množe se boli onima koji, kad se pojavi netko drugi, trče za njim.^g

Njihove krvne žrtve ljevanice ja neću izljevati^h

i imena njihova neću nositi na usnama svojim.ⁱ

5 Jehova je dio nasljedstva^j mojega i čaše moje.^k

Ti čvrsto držiš baštinu moju.

6 Divno sam nasljedstvo dobio.^{*1}

Posjed je moj meni drag.

7 Blagoslivljat ću Jehovu, koji me savjetuje.^m

Noću me opominju bubrezi* moji.ⁿ

8 Jehovu stalno imam pred sobom.^o

On mi je zdesna, stoga neću posrnuti.^p

9 Zato se raduje srce moje i veseli se duša* moja.^r

Ps 16, naslov* "Miktam" — hebrejski glazbeni izraz čije je točno značenje nepoznato. **16:6*** Doslovno: "Na divno [mjesto] pala mi je užad mjerna". **7*** Ili: "najskriveniji osjećaji". **9*** Doslovno: "slava".

15. psalam

a 2Mo 22:25
3Mo 25:36
5Mo 23:19
Eze 18:17
b 2Mo 23:8
5Mo 16:19
c Ps 16:8
Ps 55:22
Izr 12:3
2Pe 1:10

16. psalam

d Ps 25:20
Ps 91:2
e Job 35:7
Ri 11:35
f Ps 119:63
g 5Mo 8:19
Ps 97:7
Jn 2:8
h Jr 7:18
i 2Mo 23:13
Jš 23:7
Ho 2:17
j 4Mo 18:20
Ps 73:26
Tu 3:24
k Ps 23:5
l Ps 78:55
m Iza 48:17
n Ps 17:3
Ps 26:2
o Ps 139:18
Dj 2:25
p Ps 73:23
Ps 121:5
r Ps 30:12
Ps 57:8

Desni stupac

a Job 14:14
Iza 26:19
b Ps 49:15
Izr 15:11
Dj 2:31
Dj 3:15
Ot 1:18
c Job 14:13
Job 17:14
Iza 38:17
Dj 13:35
d Ps 21:4
Izr 12:28
e Ps 21:6
Mt 5:8
Dj 2:28
1Ti 1:11
f Ps 36:10

17. psalam

g Ps 5:2
h Ps 145:18
i Ps 37:6
j Job 1:8
k Ps 11:5
Ps 16:7
1Ko 4:4
l Job 23:10
Ps 26:2
Ps 66:10
Jr 9:7
Za 13:9
Ml 3:3
1Pe 1:7
m Ps 39:1
n Ps 119:9
o 1Sa 2:9
Ps 119:133
p Ps 18:36
Ps 94:18
Ps 121:3

A tijelo će moje spokojno počivati.^a

10 Jer dušu svoju nećeš ostaviti u grobu.^{*b}

Nećeš dopustiti da tvoj sluga vjerni jamu gleda.^c

11 Dat ćeš mi da upoznam put života.^d

Lice tvoje nasitit će me radošću,^e

milina je tebi zdesna za uvijek.^f

Molitva Davidova.

17 Čuj, Jehova, ono što je pravedno, poslušaj vapaj moj,^g

prikloni uho molitvi usana mojih na kojima nema prijevare!^h

2 Od tebe neka mi dođe pravda,ⁱ

oči tvoje neka gledaju na čestitost!^j

3 Ispitao si srce moje, pregledao ga noću,^k

pročistio si me — vidjet ćeš da nisam smišljao zlo.^l

Usta moja neće prijestup učiniti.^m

4 A o djelima ljudskim kažem:

po riječi usana tvojih čuvam se puteva razbojničkih.ⁿ

5 Koraci moji neka se drže staza tvojih,^o

na kojima noge moje neće posrnuti.^p

6 Ja te prizivam, jer ćeš me uslišiti, Bože!^r

Prijngni k meni uho svoje!
Čuj riječi moje!^s

r Ps 55:16; Ps 66:19; s Ps 116:2; Iza 37:17.

Ps 16:10* Doslovno: "šeolu".

- 7 U milosti* svojoj divna djela učini,^a ti koji spašavaš one što traže utočište od ljudi koji se bune protiv desnice tvoje!^b
- 8 Čuvaj me kao zjenicu oka,^c sakrij me u sjenu krila svojih^d
- 9 od zlih koji su me oplijenili! Opoljavaju me neprijatelji duše moje.^e
- 10 Zatvorili su srce svoje beščutno,^{*f} ustima svojim govore oholo,^g
- 11 i korake naše oni sada okružuju,^h upiru oči svoje da nas obore na zemlju.ⁱ
- 12 Svaki je od njih poput lava željnog da plijen rastrgne^j i lava mladoga koji sjedi u potaji.
- 13 Ustani, Jehova, suprotstavi mu se u lice,^k prisili ga da se pokloni, mačem svojim izbavi dušu moju od zloga,^l
- 14 od ljudi me izbavi rukom svojom, Jehova,^m od ljudi ovoga vijeka,ⁿ kojima je stalo samo do želja ovog života^o i kojima trbuh puniš svojim blagom skrivenim,^p koji mnoštvo sinova imaju^r i koji za djecu svoju čuvaju ono što im preostane!^s
- 15 A ja ću u pravdnosti gledati lice tvoje,^t

Ps 17:7* Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **10*** Doslovno: "Zatvorili su se u vlastito salo".

17. psalam

- a Ps 31:21
Tu 3:22
b 2Mo 15:6
c 5Mo 32:10
Za 2:8
d Ru 2:12
Ps 36:7
Ps 57:1
Ps 63:7
e 1Sa 24:11
Ps 35:4
f 5Mo 32:15
Ps 119:70
Eze 16:49
g 1Sa 2:3
Ps 31:18
Ps 73:9
h 1Sa 23:26
i Ps 10:8
j Ps 7:2
k Ps 7:6
l Ps 7:12
m Ps 108:6
n Ps 49:1
1Ti 6:17
o Ps 73:12
Jk 5:5
p Job 22:18
Ps 144:13
Mt 5:45
r Ps 144:12
s Ps 39:6
t Job 19:26

Desni stupac

- a Ps 65:4

18. psalam

- b 2Sa 22:1
c Ps 18:32
Ps 118:14
Iza 12:2
d Ps 3:3
Ps 37:40
Ps 40:17
Ps 70:5
Ps 144:2
e 2Sa 23:3
Ps 46:1
f 1Mo 15:1
5Mo 32:4
2Sa 22:3
Izr 2:7
Lk 1:69
g 2Sa 22:4
Ps 69:34
2Ko 11:31
h Ps 50:15
Lk 1:71
i 1Sa 20:3
Ps 116:3
Mt 26:66
j 2Sa 20:1
2Sa 22:5
Ps 22:16
k 2Sa 22:6
Ps 88:3
l Pr 9:12
m Ps 50:15
Ps 130:1
n 1Sa 3:3
2Sa 22:7
1Lje 16:1
Ps 11:4
Jn 2:7
o 2Mo 3:7
Ps 10:17
Ps 34:15
1Pe 3:12
p Su 5:4
Eze 38:19
Hg 2:6

zadovoljan ću biti kad se probudim da vidim obličje tvoje.^a

Upravitelju. Od sluge Jehovinog, Davida, koji je Jehovi ispjevao ovu pjesmu u dan kada ga je Jehova izbavio iz ruke svih neprijatelja njegovih i iz ruke Saulove.^b On je rekao:

18 Ljubit ću te, Jehova, snago moja.^c

2 Jehova je hrid moja, tvrđava moja i izbavitelj moj.^d

Bog je moj stijena moja. On je utočište moje,^e

štit moj i rog spasenja mojega, moja sigurna utvrda gorska.^f

3 Prizvat ću Jehovu, koji je hvale dostojan,^g i izbavljen ću biti od neprijatelja svojih.^h

4 Užad smrti obavila me,ⁱ bujice nevaljalih ljudi plašile su me.^j

5 Užad groba* okružila me,^k zamke smrti ispriječile su se preda mnom.^l

6 U nevolji svojoj prizivao sam Jehovu, k Bogu sam svojemu vapio.^m

Iz hrama svojega on je čuo glas moj,ⁿ

vapaj kojim sam pred njim vapio došao je do ušiju njegovih.^o

7 Zemlja se zatresla i uzdrmla,^p temelji su se gorski pokrenuli,^r zaljuljali su se jer se on razgnjevio.^s

r 2Sa 22:8; s Ps 77:18; Ps 97:4; Ot 16:18.

Ps 18:5* Doslovno: "šeola".

- 8 Dim je suknuo iz nosnica njegovih i iz usta je njegovih izašla vatra što proždire,^a ražareno ugljenvlje iskalo je od njega.
- 9 Nagnuo je nebesa i sišao.^b Tamni su oblaci bili pod nogama njegovim.
- 10 Sjeo je na keruba* i doletio,^c dojurio na krilima anđela.^d
- 11 Tamu je učinio skrovištem svojim,^e svuda oko njega kao šator njegov bili su crni kišni oblaci.^f
- 12 Uz sijevanje munja pred njime su prolazili oblaci njegovi,^g tuča i ugljenvlje razgorjelo.^h
- 13 Zagrmio je Jehova na nebesima,ⁱ Svevišnji je pustio glas svoj,^j tuču i ugljenvlje razgorjelo.
- 14 Slao je strijele svoje da ih rasprši,^k munje je odapinjao da ih smete.^l
- 15 Riječna su se korita pokazala^m i otkrili su se temelji zemaljski*ⁿ od prijetnje tvoje, Jehova, od silovitog daha nosnica tvojih.^o
- 16 On je pružio ruku s visine, uhvatio me^p i izvukao iz vode duboke.^r

Ps 18:10* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. 10* Ili: "vjetra; duha". 15* Doslovno: "plodnoga tla".

18. psalam

- a 2Sa 22:9
Iza 30:27
b 2Sa 22:10
Ps 144:5
Iza 64:1
c Ps 99:1
d Ps 104:3
He 1:7
e Ps 97:2
f Job 36:29
g 2Sa 22:13
h Ps 97:3
i 1Sa 2:10
1Sa 7:10
j 2Sa 22:14
Ps 29:3
k Jš 10:10
Iza 30:30
l 2Sa 22:15
Job 36:32
Ps 144:6
m Ps 74:15
Ps 106:9
Ps 114:3
n 2Sa 22:16
Ps 9:8
o 2Mo 15:8
p 2Sa 22:17
Ps 57:3
r Ps 32:6
Ps 124:4

Desni stupac

- a 2Sa 22:18
Ps 3:7
b Ps 35:10
c 1Sa 19:11
1Sa 23:26
d Iza 50:10
e Ps 31:8
Ps 118:5
f Ps 149:4
g 1Sa 26:23
1Kr 8:32
Izr 11:18
h 1Sa 24:11
Ps 24:4
i 2Sa 22:22
j Ps 119:102
k 2Sa 22:23
l 5Mo 8:11
m 1Mo 6:9
2Sa 22:24
Ps 84:11
n Izr 14:16
o Iza 3:10
He 11:6
p 2Sa 22:25
Izr 5:21
r Ps 97:10
Jr 3:12
s Job 34:11
Jr 32:19
t Da 12:10
Mt 5:8
u 2Sa 22:27
Ps 125:5
v Job 34:28
z Job 10:16
Job 40:11
Izr 6:17
Iza 2:11
Lk 18:14
a 2Sa 22:29
Ps 132:17
b Ps 97:11
Iza 42:16

- 17 Izbavio me od jakog neprijatelja mojega^a i od onih što me mrze, jer su jači bili od mene.^b
- 18 Ustajali su na mene u dan nevolje moje,^c ali Jehova mi je bio potpora.^d
- 19 Izveo me na čistinu,^e izbavio me, jer sam mu drag.^f
- 20 Jehova me nagrađuje prema pravednosti mojoj,^g prema čistoći ruku mojih on mi uzvrća.^h
- 21 Jer držao sam se puteva Jehovinihⁱ i nisam se odmetnuo od Boga svojega.^j
- 22 Jer svi su zakoni njegovi preda mnom^k i odredbe njegove ne odbacujem od sebe.^l
- 23 Čestit* sam pred njim^m i čuvam se da prijestup ne učinim.ⁿ
- 24 A Jehova neka mi uzvratiti prema pravednosti mojoj,^o prema čistoći ruku mojih pred očima njegovim.^p
- 25 S vjernim postupaš vjerno,^r s čovjekom čestitim čestito,^s
- 26 s onim tko je čist postupaš čisto,^t a pokvarenoga nadmudruješ,^u
- 27 jer ti spašavaš narod u nevolji,^v a oči ohole ponižavaš.^z
- 28 Jer ti pališ svjetiljku moju, Jehova,^a Bog moj tamu moju rasvjetljuje.^b

Ps 18:23* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

- 29 Jer uz pomoć tvoju udariti mogu i na družinu razbojničku,^a uz pomoć Boga svojega i na zidine se popeti mogu.^b
- 30 Put je pravoga Boga savršen,^c riječ je Jehovina čista.^d On je štit svima koji kod njega utočište traže.^e
- 31 Jer tko je Bog osim Jehove?^f I tko je stijena osim Boga našega?^g
- 32 Pravi Bog čvrsto me snagom opasuje,^h savršenim čini put moj,ⁱ
- 33 jer mi daje noge kao u košute^j i daje mi da stojim na mjestima za mene visokim.^k
- 34 Ruke moje uči ratovanju,^l pa mišice moje napinju luk bakreni.^m
- 35 Ti mi daješ svoj štit spasenja,ⁿ desnica me tvoja podupire,^o poniznost me tvoja velikim čini.^p
- 36 Praviš mjesta koracima mojim^r i gležnjevi moji ne popuštaju.^s
- 37 Gonim neprijatelje svoje i sustižem ih, i ne vraćam se dok ih ne istrijemim.^t
- 38 Razbijam ih, tako da ne mogu ustati,^u padaju pod noge moje.^v
- 39 Ti me opasuješ snagom za rat, rušiš poda me one koji na mene ustaju.^z

18. psalam

- a 2Sa 5:19
Flp 4:13
He 11:34
- b 2Sa 22:30
- c 5Mo 22:31
Da 4:37
Ot 15:3
- d Ps 12:6
Ps 19:8
Ps 119:140
- e Ps 18:2
Ps 84:11
Izr 30:5
- f 1Sa 2:2
2Sa 22:32
Ps 86:8
Iza 45:5
- g 5Mo 32:31
- h Ps 28:7
Ps 84:7
- i 2Sa 22:33
Iza 26:7
- j Hb 3:19
- k 5Mo 32:13
2Sa 22:34
- l Ps 144:1
- m 2Sa 22:35
- n 1Mo 15:1
5Mo 33:29
Ps 28:7
- o Ps 17:7
- p 2Sa 22:36
Ps 113:6
- r Ps 4:1
- s 2Sa 22:37
Ps 17:5
- t 2Sa 22:38
- u Ps 2:9
Ps 110:5
- v 2Sa 22:39
Ps 110:6
z 2Sa 22:40
Ps 44:5
Ps 144:2

Desni stupac

- a 1Mo 49:8
2Mo 23:27
Jš 10:24
- b 2Sa 22:41
Ps 21:8
Ps 34:21
c 2Sa 22:42
- d Job 35:12
Izr 1:28
Iza 1:15
Jr 14:11
Jr 14:12
Mi 3:4
Za 7:13
- e 2Sa 22:43
- f Iza 10:6
Za 10:5
Mi 4:3
- g 1Sa 30:6
2Sa 22:44
- h 2Sa 8:3
Ps 2:8
1Ti 6:15
Ot 19:16
- i Iza 55:5
Iza 65:1
Dj 15:14
- j 2Sa 22:45
- k 5Mo 33:29
- l 2Sa 22:46
Mi 7:17
- m 2Sa 22:47
Jr 10:10
1Ti 4:10
n 5Mo 32:4
o 2Mo 15:2

- 40 Neprijatelje moje preda mnom u bijeg tjeraš.^{*a} One koji me silno mrze ja satirem.^{#b}
- 41 Oni vape, ali spasitelja nema,^c k Jehovi vape, ali on ih ne uslišava.^d
- 42 Satirem ih kao prah na vjetru,^e kao blato ulično izbacujem ih.^f
- 43 Ti me izbavljaš od prigovaranja naroda mojega.^g Postavljaš me poglavarem narodima.^h Narod koji nisam poznao služi mi.ⁱ
- 44 Čim za mene čuju, pokoravaju mi se,^j tudinci podložno k meni dolaze.^k
- 45 Tudinci venu, dršćući izlaze iz utvrda svojih.^l
- 46 Živ je Jehova!^m Neka je blagoslovljena Stijena mojaⁿ i neka je uzvišen Bog spasenja mojega!^o
- 47 Pravi Bog daje mi osvetu^p i pokorava mi narode.^r
- 48 Izbavlja me od ljutih neprijatelja mojih.^s Iznad svih koji ustaju na mene ti me podižeš,^t od čovjeka nasilnika izbavljaš me.^u
- 49 Zato te hvalim među narodima, Jehova,^v pjesmom slavim ime tvoje.^z

p 5Mo 32:35; 2Sa 22:48; Ps 94:1; Na 1:2; Ri 12:19; r Ps 47:3; 1Ko 15:25; s Ps 59:1; t 2Sa 7:9; u 2Sa 22:49; Ps 140:1; v 5Mo 32:43; Ps 117:1; Iza 11:10; Ri 15:9; z 1Lj 16:9; Ps 108:3.

Ps 18:40* Ili: "Daješ (podlažeš) mi šiju neprijatelja mojih". 40# Doslovno: "ja ću ušutkati".

50 Velike pobjede on daje kra-
lju svojemu^a

i milost* iskazuje poma-
zaniku svojemu^b —

Davidu i potomstvu nje-
govu dovijeka.^c

Upravitelju. Napjev Davidov.

19 Nebesa objavljuju slavu
Božju,^d

o djelu ruku njego-
vih govori svod ne-
beski.^e

2 Dan svaki o tome govori,^f
noć svaka znanje ot-
kriva.^g

3 Nema tu govora, nema tu
riječi,
od njih se glasa ne čuje.^h

4 Po cijeloj su zemlji rasteg-
nuli mjerno uže svojeⁱ
i riječi su njihove nakraj
svijeta* otišle.^j

Suncu je na nebesima ša-
tor Bog postavio^k

5 i ono izlazi kao mlado-
ženja iz svadbene oda-
je svoje,^l
raduje se kao junak što
trči po putu.^m

6 S jednoga kraja neba po-
lazi,
a na drugom kraju dovr-
šava kruženje svoje,ⁿ
i ništa nije skriveno top-
lini njegovoj.^o

7 Zakon^p je Jehovin savršen,^r
krijepi* dušu.^s

Opomena^t je Jehovina
pouzdana,^u mudrost
daje neiskusnome.^v

8 Naredbe^z su Jehovine is-
pravne,^a vesele srce,^b

Ps 18:50* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bil-
ješku za 1Mo 19:19. **19:4*** Doslovno:
"plodnoga tla". **7*** Doslovno: "vraća".
7* Vidi bilješku za Ps 119:2.

18. psalam

a 1Sa 2:10
Ps 2:6
Ps 144:10
b 2Sa 7:15
1Kr 3:36
Ps 89:20
c Ps 89:36
Iza 9:7
Lk 1:33
Ot 5:5

19. psalam

d Ps 8:3
Ps 69:34
Ps 115:15
Ps 148:3
Iza 40:22
Ri 1:20
1Ko 15:40
e 1Mo 1:6
Ps 150:1
Ot 4:11
f Ps 65:8
Ps 74:16
g 1Mo 1:5
1Mo 1:14
1Mo 8:22
Ps 136:9
h Job 31:26
i Job 38:5
j Iza 49:6
Ri 10:18
k Job 22:14
Pr 1:5
l Iza 61:10
m Jr 33:20
n Ps 104:19
o 1Mo 31:40
Iza 49:10
Mt 20:12
p 5Mo 33:4
Ps 1:2
Ps 78:1
r Ps 119:72
Mt 5:17
Lk 2:22
Ri 2:13
Ri 7:14
Ri 7:22
Ri 9:31
s 2Sa 16:12
1Kr 8:47
Ps 23:3
Eze 18:27
Eze 33:15
Ri 10:5
t Ps 119:111
Ps 119:129
Ps 132:12
2Pe 3:1
u 2Kr 17:15
Ps 93:5
v Iza 1:5
2Ti 3:15
z 5Mo 1:26
1Sa 12:14
Ps 111:7
a Ps 33:4
b 2Lje 24:10
Ps 40:8
Ps 119:7

Desni stupac

a 5Mo 6:1
Iza 4:4
Mt 15:3
b Ne 9:13
c Ps 13:3
Iza 6:23
Mt 6:22
d 5Mo 10:12
Iza 1:7
Mi 3:16

zapovijed^a je Jehovina
čista,^b sjaj daje očima.^c

9 Strah^d je Jehovin čist, osta-
je zauvijek.

Zakonske odluke^e Jeho-
vine sama su istina,^f
posve su pravedne.^g

10 Poželjnije su od zlata, od
gomile suhoga zlata,^h
slade su od meda,ⁱ od
meda što teče iz saća.^j

11 I opominju slugu tvojega.^k
Tko ih se drži, prima ve-
liku nagradu.^l

12 Ali tko će prepoznati po-
greške svoje?^m
Očisti me od grijeha ko-
jih nisam svjestan!ⁿ

13 I od djela oholih čuvaj slu-
gu svojega,^o
ne daj da ovladaju
mnome!^p

Tada ću ti biti potpuno
odan^r
i čist ću ostati od prije-
stupa mnogih.

14 Neka riječi usta mojih i raz-
mišljanje srca mojega^s
bude ugodno tebi, Jeho-
va, Stijeno moja^t i Ot-
kupitelju moj!^u

Upravitelju. Napjev Davidov.

20 Neka te usliši Jehova u
dan nevolje!^v
Neka te zaštititi ime
Boga Jakovljeva!^z

2 Neka ti pomoć pošalje sa
svetoga mjesta^a
i podupre te sa Siona!^b

e 2Mo 21:1; 4Mo 15:35; Ne 9:13; Ps 119:137; f Ps 119:160; Ot 16:7; g 5Mo 4:8; h Ps 119:127; Iza 8:10; i Ps 119:103; Iza 16:24; j 1Sa 14:27; k 2Lje 19:10; Ps 119:11; l Ps 119:165; Iza 11:18; m Ps 40:12; 1Ko 4:4; n 3Mo 4:2; Ps 90:8; o 1Mo 20:6; 5Mo 17:12; 1Sa 15:23; 2Sa 6:7; 2Lje 26:16; p Ps 119:133; r Iza 38:3; s Ps 49:3; Ps 51:15; Ps 77:12; Ps 143:5; Flp 4:8; t Ps 18:2; u Job 19:25; Iza 23:11; Iza 43:14; Iza 44:6; z Ps 119:127; 20. psalam v 1Mo 35:3; 2Sa 4:9; z Ps 9:10; Iza 18:10; a 2Lje 20:8; b 2Sa 5:7; Ps 50:2; Ps 134:3; Iza 12:6.

Ps 19:12* Ili: "od tajnih grijeha".

- 3 Neka se sjeti svih žrtvenih darova tvojih^a
i neka prihvati ugojenu žrtvu paljenicu tvoju!^b (*Sela*)
- 4 Neka ti dade po želji srca tvoje^c
i neka ispuni sve namjere tvoje!^d
- 5 Radosno ćemo klicati zbog spasenja tvoje^e
i u ime Boga svojega podignut ćemo zastave svoje.^f
Neka ispuni Jehova sve molbe tvoje!^g
- 6 Sada znam da Jehova spašava pomazanika svojega.^h
Uslišava ga sa svetih besa svojihⁱ
spasonosnim junaštvima desnice svoje.^j
- 7 Jedni govore o kolima, drugi o konjima,^k
a mi ćemo govoriti o imenu Jehove, Boga svojega.^l
- 8 Oni se ruše i padaju,^m
a mi ustajemo i uspravno stojimo.ⁿ
- 9 Jehova, spasi kralja!^o
Uslišit će nas u dan kad ga prizovemo.^p
Upravitelju. Napjev Davidov.
- 21** Jehova, zbog moći tvoje kralj se raduje^r
i zbog spasenja tvoga još će se radovati!^s
- 2 Dao si mu ono što mu srce želi^t
i nisi odbio želju usana njegovih.^u (*Sela*)
- 3 Jer dočekaš si ga blagoslovima i dobrima^v

20. psalam

- a Dj 10:4
b 3Mo 9:24
1Lje 21:26
2Lje 7:1
c Ps 21:2
d Izr 20:5
e Ps 35:9
Ps 51:14
Ps 59:16
Lk 1:47
f 1Sa 17:45
g Mt 7:7
h Ps 2:2
Ps 105:15
Lk 18:7
i 1Kr 8:30
Ps 18:9
j Ps 17:7
k Ps 33:17
Izr 21:31
Iza 31:1
Ho 1:7
l 2Lje 14:11
2Lje 20:12
2Lje 32:8
m Su 5:31
n Ps 125:1
o Ps 18:50
p Ps 44:4

21. psalam

- r Ps 63:11
s Ps 28:7
t Ps 2:8
u Ps 20:4
v 2Lje 6:41
Ps 31:19

Desni stupac

- a 2Sa 12:30
b Ps 13:3
Ps 61:6
c Ps 89:29
Ps 91:16
d 2Sa 7:9
He 8:1
e Da 7:14
f Ps 72:17
g Ps 16:11
Ps 45:7
Dj 2:28
h 1Sa 30:6
Mt 27:43
He 2:13
i Ps 16:8
j Ps 2:9
k Pr 3:8
Ml 4:1
2So 1:8
l 5Mo 32:22
Ps 110:5
m 1Kr 13:34
Ps 9:5
Ps 37:28
Mt 25:46
n Ps 109:13
Iza 14:20
o Ps 5:10
Ps 34:16
p Ps 2:1
Ps 83:4
r Ps 9:3
Ps 56:9
s Ps 7:13
Ps 64:7
t Ps 46:10
u Ot 11:17
Ot 15:3
Ot 18:20

- i na glavu si mu stavio krunu od suhoga zlata.^a
- 4 Život je od tebe tražio, i ti si mu ga dao,^b
produžio si mu dane do vijeka, u svu vječnost.^c
- 5 Velika je slava njegova zbog spasenja koje ti daješ.^d
Čašću i veličanstvom zaodjevaš ga.^e
- 6 Bogato blagoslovljenim učinio si ga zauvijek.^f
Veseliš ga radošću koju pruža lice tvoje.^g
- 7 Jer kralj se uzda u Jehovu,^h
u milost* Svevišnjega. Neće posrnuti.ⁱ
- 8 Ruka će tvoja naći sve neprijatelje tvoje,^j
desnica će tvoja naći one koji te mrze.
- 9 Pretvorit ćeš ih u peć užarenu kada dođe vrijeme da se pokaže lice tvoje.^k
Progutat će ih Jehova u ognju svojemu i vatra će ih proždrijeti.^l
- 10 Porod njihov istrijebit ćeš sa zemlje^m
i potomstvo njihovo među sinovima ljudskim.ⁿ
- 11 Jer smjeraju zlo protiv tebe,^o
smišljaju zamisli koje ne mogu provesti.^p
- 12 U bijeg ćeš ih natjerati,^r
kad lukove svoje uperiš prema licu njihovu.^s
- 13 Uzvisi se u snazi svojoj, Jehova!^t
Pjevat ćemo i pjesmom slaviti moć tvoju.^u

Ps 21:7* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bibliješku za 1Mo 19:19.

- Upravitelju, za "Košutu u zoru".
Napjev Davidov.
- 22** Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?^a
Zašto si daleko od spašenja mojega,^b
daleko od riječi vapaja mojih?^c
- 2** Bože moj, danju te zovem, a ti ne odgovaraš,^d
noću te zovem i ne utišavam se.^e
- 3** A ti si svet,^f
okružen si hvalama Izraelovim.^g
- 4** U tebe su se uzdali oci naši,^h
uzdali su se i ti si ih izbavljao.ⁱ
- 5** K tebi su vapili^j i bili su spašeni.^k
U tebe su se uzdali i nisu se osramotili.^l
- 6** A ja sam crv,^m a ne čovjek, podsmijeh ljudima i prezir narodu.ⁿ
- 7** Svi koji me vide rugaju mi se,^o
podrugljivo usta otvaraju, odmahuju glavom, govoreći:^p
- 8** "Jehovi se prepustio.^r Neka ga on spasi!^s
Neka ga on izbavi, kad mu je tako drag!"^t
- 9** Jer ti si me izveo iz utrobe majčine,^u
ti si mi pouzdanje ulio dok sam bio na grudima majke svoje.^v
- 10** Tebi sam povjeren od rođenja,^z
od utrobe majke moje ti si Bog moj.^a
- 11** Ne budi daleko od mene, jer je nevolja blizu,^b
jer drugačija pomoćnika nemam!^c

22. psalam

- a Ps 22:16
Ps 31:14
Mt 27:46
Mk 15:34
- b Ps 26:9
He 5:7
- c Job 3:24
Ps 38:8
- d Ps 42:3
Ps 88:1
- e Lk 18:7
f Iza 6:3
Iv 17:11
1Pe 1:15
- g 5Mo 10:21
Ps 65:1
- h 1Mo 15:6
He 11:33
- i 2Mo 14:13
- j Ps 99:6
Ps 106:44
- k 1Ko 10:13
- l Ps 25:2
Iza 49:23
Ri 10:11
- m Job 25:6
Iza 41:14
- n Ps 31:11
Iza 53:3
Iv 7:15
- o Ps 35:16
Mt 5:11
Mt 9:24
Lk 16:14
- p Job 16:4
Ps 44:14
Ps 109:25
Mt 27:39
- r Ps 37:5
- s Mt 27:43
Lk 23:35
- t Ps 18:19
Ps 91:14
- u Ps 71:6
Ps 139:16
- v Lk 11:27
- z Iza 46:3
a Iza 49:1
Lk 1:42
Ga 1:15
- b Ps 10:1
He 5:7
- c Ps 72:12
Lk 23:46

Desni stupac

- a Ps 68:30
- b Iza 53:7
Eze 39:18
Am 4:1
Mt 27:1
- c Job 16:10
Ps 35:21
Tu 2:16
Mt 26:4
- d Ps 57:4
1Pe 5:8
- e Jš 7:5
- f Da 5:6
Lk 22:44
- g Job 23:16
Iv 12:27
- h 5Mo 20:8
Mt 26:38
Mk 14:33
- i Izr 17:22
- j Tu 4:4
Iv 19:28
- k 1Mo 3:19
Ps 30:9
Iza 53:12
1Ko 15:4

- 12** Mnoštvo bikova mladih opkolilo me,^a
jaki bikovi bašanski okružili su me.^b
- 13** Na mene otvaraju usta svoja,^c
kao lav koji plijen razdire i riče.^d
- 14** Kao voda ja se razlijevam,^e
razdvajaju se sve kosti moje.^f
Srce mi je postalo kao vosak,^g
rastapa se duboko u nutrini mojoj.^h
- 15** Sasušila se snaga moja kao komad razbijene posude zemljaneⁱ
i jezik mi se zaljepio za nepce,^j
u prah smrtni polažeš me.^k
- 16** Jer psi su me opkolili,^l
gomila zlotvora okružila me.^m
Kao lav navalili su na ruke i noge moje.ⁿ
- 17** Sve kosti svoje izbrojiti mogu.^o
Oni gledaju, zure u mene.^p
- 18** Haljne moje dijele među sobom^r
i ždrijež bacaju za odjeću moju.^s
- 19** Ali ti, Jehova, ne budi daleko!^t
Snago moja,^u pohitaj meni u pomoć!^v
- 20** Izbavi dušu moju od mača,^z
dušu moju jedinu od šape pseće,^a
- 21** spasi me od usta lavljih,^b
usliši me i spasi od rogova bikova divljih!^c

l Ps 59:6; Lk 22:63; Flp 3:2; Ot 22:15; m Ps 86:14; Lk 11:53; n Iza 53:7; Mt 27:35; Iv 20:25; o Ps 34:20; Iv 19:36; p Mt 27:36; Lk 23:35; r Iv 19:24; s Mk 15:24; t Ps 104:1; u Ps 18:1; v Ps 40:13; z Ps 17:13; Ps 37:17; a Ps 22:16; b Ps 35:17; 2Ti 4:17; c 5Mo 33:17; Iv 8:59; Dj 4:27.

- 22 Objavljivat ću ime tvoje^a
braći svojoj,^b
usred mnoštva okuplje-
na* hvalit ću te.^c
- 23 Vi koji se bojite Jehove,
hvalite ga!^d
Svi koji ste potomstvo
Jakovljevo, slavite ga!^e
Budite u strahu pred
njim, svi koji ste po-
tomstvo Izraelovo!^f
- 24 Jer nevolju nevoljnikovu
on ne prezire^g
niti mu se ona gadi.^h
Lice svoje nije okrenuo od
njegaⁱ
i čuo ga je kad je k njemu
za pomoć zavapio.^j
- 25 Zbog djela tvojih hvalit
ću te usred velikog
mnoštva okupljenog,^k
zavjete svoje izvršit ću
pred onima koji se
njega boje.^l
- 26 Krotki će jesti i nasiti-
ti se,^m
hvalit će Jehovu oni koji
ga traže.ⁿ
Srce vaše neka živi za-
uvijek!^o
- 27 Sjetit će se Jehove svi kra-
jevi zemaljski i obrati-
ti se k njemu.^p
I plemena svih naroda
poklonit će se pred to-
bom.^r
- 28 Jer Jehovi pripada vlast
kraljevska,^s
on vlada narodima.^t
- 29 Svi na zemlji koji se pono-
se bogatstvom svojim
jest će i pokloniti se,^u
pred njim će koljena sa-
viti svi koji u prah
odlaze,^v

Ps 22:22* "Mnoštva okupljena" — heb-
rejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

22. psalam

- a Iv 17:6
He 2:12
b Mt 12:49
Iv 20:17
Ri 8:29
He 2:11
He 2:17
c Ps 40:9
He 2:12
d Ps 135:20
Lk 1:50
Dj 4:24
e Ps 50:15
Ps 50:23
Lk 2:20
1Ko 6:20
Ot 15:4
f 5Mo 6:13
g Ps 69:33
h Ps 34:6
i 4Mo 6:25
j He 5:7
k Ps 35:18
Ps 40:10
Ps 107:32
Ps 111:1
l Pr 5:4
m Ps 37:11
Iza 65:13
n Sf 2:3
o Iv 4:14
p Iza 66:20
r 1Mo 22:18
Ot 7:9
Ot 15:4
s 1Lje 29:11
Ob 21
Ot 11:17
t Ps 47:7
Za 14:9
u Ps 45:12
v Iza 26:19
Flp 2:10

Desni stupac

- a Ps 49:7
b Iza 53:10
c 1Pe 2:9
d Ri 1:17
Ri 3:22
e Ps 78:6
Ps 102:18

23. psalam

- f Ps 80:1
Jt 23:3
Eze 34:12
1Pe 2:25
g Ps 34:9
Ps 84:11
Mt 6:33
Flp 4:19
He 13:5
h Eze 34:14
Mt 4:4
i Job 34:29
Eze 34:13
j Ps 19:7
Ps 31:12
Ps 5:8
k Ps 31:3
Izr 8:20
l Job 10:21
Job 38:17
Ps 44:19
Mt 4:16
Lk 1:79
m Ps 3:6
Ps 27:1
Iza 41:10
n Iza 43:2
Ri 8:31

- i nitko neće dušu svoju
na životu sačuvati.^a
- 30 Potomstvo će njemu slu-
žiti,^b
o Jehovi će se govoriti
idućem naraštaju.^c
- 31 Doći će i pričati o praved-
nosti njegovoj^d
narodu koji će se rodi-
ti, govoreći da je On
to učinio.^e

Napjev Davidov.

23 Jehova je Pastir moj.^f Ništa mi neće nedosta- jati.^g

- 2 Na pašnjacima zelenim po-
činak mi daje,^h
vodi me na počivališta
što vodom obiluju.ⁱ
- 3 Dušu moju krijepi,^j
vodi me stazama praved-
nim radi imena svo-
jega.^k
- 4 Da i dolinom guste tame
pođem,^l
neću se bojati zla,^m
jer si ti sa mnom,ⁿ
štap tvoj i palica tvoja
tješe me.^o
- 5 Stol preda mnom prostireš
ispred onih koji mi se
protive.^p
Uljem si namazao glavu
moju.^r
Čaša se moja prelijeva.^s
- 6 Dobrota i milost* pratit će
me sve dane života mo-
jega^t
i prebivat ću u domu Je-
hovinu dane mnoge.^u

o Mi 7:14; p Ps 22:26; Ps 31:19; r Ps 92:10; Lk 7:46; Jk
5:14; s Ps 16:5; t Ps 103:17; Ef 5:9; u Ps 15:1; Ps 27:4;
Ps 65:4; Ps 84:4; Ps 122:1; Lk 2:37; Ot 21:3.

Ps 23:6* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19.

Psalam Davidov. Napjev.

- 24** Jehovi pripada zemlja i sve što je na njoj,^a svijet* i oni koji žive na njemu.^b
- 2** Jer na morima on ju je utemeljio^c i na rijekama ju je učvrstio.^d
- 3** Tko može uzići na goru Jehovinu^e i tko može stati na sveto-me mjestu njegovu?^f
- 4** “Onaj kome su ruke nevine i srce čisto,^g koji ne omalovažava dušu Moju i ne zaklinje se lažno.”^h
- 5** On će dobiti blagoslov od Jehoveⁱ i pravedan će biti pred Bogom spasenja svojega.^j
- 6** To je naraštaj onih koji ga traže, onih koji traže lice tvoje, Bože Jakovljevi.^k (*Sela*)
- 7** “Vrata, podignite glave svoje,^l dižite se, vrata prastara,^m da uđe slavni Kralj!”ⁿ
- 8** “A tko je taj slavni Kralj?”^o “Jehova, silan i moćan,^p Jehova, moćan u boju.”^r
- 9** “Vrata, podignite glave svoje,^s podignite ih, vrata prastara, da uđe slavni Kralj!”^t
- 10** “A tko je on, taj slavni Kralj?” “Jehova nad vojskama — on je slavni Kralj!”^u (*Sela*)

Ps 24:1* Doslovno: “plodno tlo”.

24. psalam

- a 2Mo 9:29
2Mo 19:5
5Mo 10:14
1Lje 29:11
Job 41:11
1Ko 10:26
- b Ps 89:11
Ps 98:7
- c 1Mo 1:9
Ps 136:6
- d Job 38:11
Ps 96:10
Ps 104:5
Jr 5:22
- e Ps 15:1
Iza 2:2
- f Ri 11:35
g 2Sa 22:21
Ps 37:3
Iza 33:15
Mt 5:8
- h Ps 34:13
Mi 3:5
- i Ps 128:5
Mi 3:10
- j Ps 68:19
Iza 12:2
Tit 2:10
- k Ps 27:8
Ps 105:4
1 Ps 118:19
- m Iza 26:2
n 2Sa 6:15
Ps 48:2
Ps 97:6
- o Ps 99:1
- p Ps 93:1
Iza 42:13
1Ti 1:17
- r 2Mo 15:3
1Sa 17:47
2Lje 20:15
Iza 59:17
- s Ps 118:19
Ps 122:2
t Ps 68:16
- u 1Lje 29:11
Ps 145:1
Iza 6:5
Ot 1:8

Desni stupac

25. psalam

- a Ps 86:4
Ps 143:8
- b Iza 26:3
Ri 10:11
- c Ps 134
Ps 35:19
Ps 41:11
- d Ps 69:6
- e Ps 31:17
Ps 71:13
- f 2Mo 33:13
Ps 5:8
Ps 86:11
Ps 143:8
- g Ps 27:11
- h Ps 43:3
- i Ps 24:5
Ps 88:1
- j Ps 22:2
- k 2Lje 6:42
Ps 98:3
Ps 103:17
Iza 63:15
- l 2Mo 34:6
Ps 69:16
Iza 55:3
Jr 33:11

Psalam Davidov.

⚡ [alef]*

- 25** K tebi, Jehova, podižem dušu svoju.^a

⚡ [bet]

- 2** Bože moj, u tebe se uzdam,^b ne daj da se osramotim! Ne daj da neprijateljji moji likuju nada mnom!^c

⚡ [gimel]

- 3** Nitko tko se uzda* u tebe neće se osramotiti.^d Osramotit će se oni koji uzalud nevjerno postupaju.^e

⚡ [dalet]

- 4** Daj da upoznam puteve tvoje, Jehova,^f nauči me stazama svojim!^g

⚡ [he]

- 5** Uputi me da hodim u istini tvojoj i pouči me,^h jer ti si Bog spasenja mojega!ⁱ

⚡ [vau]

U tebe se uzdam cijeli dan.^j

⚡ [zajin]

- 6** Sjeti se, Jehova, milosrđa svojega^k i milosti* svoje,^l jer postoje otkako je vijeka!^m

⚡ [het]

- 7** Grieha mladosti moje i prijestupa* mojih nemoj se sjećati!ⁿ

m Ps 136:1; Lk 1:50; n Job 13:26; Jr 3:25.

Ps 25:1* Vidi bilješku za Ps 9:1. 3* Ili: “polaže nadu”. 6* Ili: “vjerne ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 7* Ili: “pobuna; buntovničkih prijestupa”.

Po milosti* svojoj sjeti
me se,^a
radi dobrote svoje, Jehova!^b

𐤀 [tet]

8 Dobar je i pravedan Jehova.^c

Zato grešnike uči pravome putu.^d

𐤁 [jod]

9 Krotke će uputiti da žive*
po zakonu njegovu,^e
učit će krotke putu svojemu.^f

𐤂 [kaf]

10 Sve su staze Jehovine milost* i istina
za one koji se drže saveza njegovog* i opomena^g njegovih.^h

𐤃 [lamed]

11 Radi imena svojega, Jehova,ⁱ
oprosti mi prijestup moj,
jer je velik!^j

𐤄 [mem]

12 Koji se to čovjek boji Jehove?^k
On će ga poučiti putu koji odabere.^l

𐤅 [nun]

13 Duša će njegova u dobru počivati^m
i potomstvo će njegovo zaposjesti zemlju.ⁿ

𐤆 [samek]

14 Jehova je prislan s onima koji ga se boje^o
i savez svoj on im obznajuje.^p

25. psalam

a Ps 6:4
Ps 51:1
b 2Mo 33:19
Ps 27:13
c Ps 92:15
Ps 119:68
Ps 145:9
Na 1:7
Za 9:17
Dj 14:17
d Ps 119:33
Iza 30:20
Mi 4:2
e Sf 2:3
f Ps 32:8
g 5Mo 29:1
h Ps 19:7
i Ps 31:3
Ps 79:9
Ps 109:21
Ps 143:11
Eze 36:22
Da 9:19
Mt 6:9
j Ps 103:3
k Ps 111:10
Dj 10:2
l Ps 37:23
m Ps 31:19
Za 9:17
n Ps 37:11
o 1Mo 18:17
Izr 3:32
Am 3:7
Iv 15:15
p 1Mo 22:17

Desni stupac

a Ps 121:1
Ps 123:1
Ps 141:8
b Ps 31:4
Ps 91:3
Ps 124:7
2Ti 2:26
c Ps 69:16
Ps 86:16
d Ps 143:4
e Ps 73:21
f Ps 107:28
g 2Sa 16:12
Ps 119:153
h Ps 32:5
Ps 51:9
i Ps 38:19
j Ps 37:12
k Ps 17:8
Ps 121:7
l Ps 71:1
m Ps 41:12
n Ps 37:34
Ri 15:13
o Ps 130:8

26. psalam

p Ps 7:8
r 2Kr 20:3
Izr 20:7
s Ps 21:7
Ps 37:31
Izr 3:6
Izr 29:25
t 1Mo 22:1
Ps 7:9

𐤇 [ajin]

15 Oči su moje stalno upravljene k Jehovi,^a
jer on mi noge iz mreže izvlači.^b

𐤈 [pe]

16 Okreni k meni lice svoje i smiluj mi se,^c
jer sam osamljen i u nevolji!^d

𐤉 [cade]

17 Umnožili su se jadi srca mojega,^e
od tjeskoba mojih izbavi me!^f

𐤊 [reš]

18 Vidi nevolju moju i muku moju^g
i oprost mi sve grijehes moje!^h

19 Vidi kako je mnogo neprijatelja mojihⁱ
i kako me mržnjom nasilničkom mrze!^j

𐤋 [šin]

20 Čuvaj dušu moju i izbavi me!^k
Ne daj da se osramotim,
jer ti si utočište moje!^l

𐤌 [tau]

21 Čestitost* i pravednost neka me čuvaju,^m
jer u tebe se uzdam.ⁿ

22 Bože, iskupi Izraela iz svih nevolja njegovih!^o

Psalam Davidov.

26 Sudi mi,^p Jehova, jer ja živim* čestito!^q
U Jehovu se uzdam,
se ne bih pokolebao.^s

2 Ispitaj me, Jehova, i iskušaj me,^t

Ps 25:7* Ili: "vjernoj ljubavi". 9* Doslovno: "hode". 10* Ili: "vjerna ljubav". 10* Vidi bilješku za Ps 119:2.

Ps 25:21* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. 26:1* Doslovno: "hodim". 1* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

- pročisti bubrege* moje i srce moje!^a
- 3 Jer milost* tvoja pred očima je mojim, ja hodim u istini tvojoj.^b
- 4 Ne sjedim s ljudima koji neistinu govore^c i ne odlazim k onima koji prikrivaju kakvi su.^d
- 5 Mrzim društvo zlotvora^e i sa zlima ne sjedim.^f
- 6 Oprat ću ruke da pokažem nevinost svoju^g i obilazit ću žrtvenik tvoj, Jehova,^h
- 7 da se čuju zahvale mojeⁱ i da objavim sva čudesna djela tvoja.^j
- 8 Jehova, ljubim dom u kojem ti prebivaš^k i mjesto gdje obitava slava tvoja.^l
- 9 Nemoj pogubiti dušu moju s grešnicima^m ni život moj s ljudima koji su krivi za krv,ⁿ
- 10 kojima su zlodjela u rukama^o i kojima je desnica puna mita!^p
- 11 A ja ću živjeti čestito.^r Iskupi me^s i budi milostiv prema meni.^t
- 12 Noga će moja stajati na ravnome,^u u mnoštvima okupljenim blagoslivljat ću Jehovu.^v
- Psalam Davidov.
- 27** Jehova je svjetlost moja^z i spasenje moje.^a Koga da se bojim?^b Jehova je tvrđava života mojega.^c

26. psalam

- a Ps 17:3
Ps 66:10
Za 13:9
b 2Kr 20:3
Ps 43:3
Ps 86:11
c Izr 13:20
Jr 15:17
d Izr 12:11
1Ko 15:33
e Ps 31:6
Ps 139:21
f Ps 1:1
g Ps 51:2
Ps 73:13
Iza 1:16
Mt 27:24
h Ps 43:4
i Ps 50:23
Ps 95:2
j Ps 107:22
k 1Sa 3:3
1Lje 16:1
Ps 27:4
Ps 84:10
l 2Lje 5:14
Ps 63:2
m 1Sa 25:29
n Ps 51:14
o Ga 5:19
2Pe 2:7
p 5Mo 16:19
1Sa 8:3
Iza 1:23
Eze 22:12
Am 5:12
r Lk 1:6
s Ps 69:18
t Ne 13:14
Ps 40:2
u 1Sa 2:9
Izr 10:9
v Ps 68:26
Ps 107:32
Ps 111:1

27. psalam

- z Job 29:3
Ps 36:9
Ps 43:3
Ps 119:105
a 2Mo 15:2
Ps 68:19
b Ps 23:4
c Ps 62:6
Iza 12:2
Flp 4:13

Desni stupac

- a Ps 36:1
Ri 8:31
He 13:6
b Ps 14:4
Ps 22:16
c Ps 18:40
d Ps 18:38
e Ps 3:6
f 2Lje 20:15
g 2Lje 32:7
h Ps 84:12
i Lk 10:42
j Jr 29:13
Da 9:3
Mt 7:7
k Ps 15:1
Ps 23:6
Ps 65:4
Lk 2:37
l Ps 16:11
Ps 50:2
Ps 63:2
Ps 90:17

- Pred kime da strepim?^a
- 2 Kad su mi se zlotvori približili da mi tijelo izjedu^b — protivnici moji i neprijatelji moji^c — posrnuli su i pali.^d
- 3 Da se tabor protiv mene utabori,^e srce se moje neće bojati.^f Da se rat protiv mene podigne,^g i tada bih se u Boga uzdao.^h
- 4 Za jedno molim Jehovu,ⁱ samo to tražim,^j da živim u domu Jehovinu sve dane života svojega,^k kako bih promatrao dobrotu* Jehovinu^l i divio se hramu njegovu.^m
- 5 Jer u dan nevolje zaklonit će me u skrovištu svojemu,ⁿ sakrit će me u skrovitom zaklonu, u šatoru svojemu,^o visoko na stijenu postavio će me.^p
- 6 Zato će se glava moja izdignuti visoko iznad neprijatelja mojih koji su svuda oko mene^r i prinosit ću u šatoru njegovu na žrtvu poklike radosne,^s pjevat ću Jehovi i pjesmom ga hvaliti.^t
- 7 Čuj, Jehova, kad zovem glasom svojim,^u smiluj mi se i usliši me!^v

m 1Sa 3:3; 1Lje 16:1; Ps 26:8; He 12:16; n Ps 31:20; Ps 32:7; Ps 57:1; Sf 2:3; o Ps 61:4; Ps 119:114; p Ps 40:2; r 2Sa 7:9; Ps 3:3; s Ps 107:22; He 13:15; t Ef 5:19; u Ps 4:1; Ps 130:2; v Ps 5:2; Ps 119:58.

Ps 26:2* Ili: "najskrivenije osjećaće".
3* Ili: "vjerana ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

8 Srce moje ponavlja zapovijed tvoju: "Tražite lice moje!"^a

Jehova, tražit ću lice tvoje.^b

9 Ne okreći od mene lice svoje!^c

Ne odbacuj u gnjevu slu-gu svojega!^d

Budi pomoć moja!^e

Ne napuštaj me i ne ostavlja me, Bože spasenja mojega!^f

10 Ako me otac i majka ostave,^g

Jehova će me prihvatiti.^h

11 Pouči me, Jehova, putu svojemuⁱ

i vodi me stazom čestitosti da zaštićen budem od neprijatelja svojih!

12 Nemoj me predati duši protivnika mojih,^j

jer na mene su ustali lažni svjedoci!^k

i onaj iz kojega nasilje izbija!^l

13 Da nisam vjerovao da ću vidjeti dobrotu Jehovinu u zemlji živih, gdje bih sad bio?^m

14 Uzdam se* u Jehovu,ⁿ budi hrabar i neka jako bude srce tvoje!^o

Uzdam se u Jehovu!^p

Psalam Davidov.

28 Tebe, Jehova, zovem.^r
Stijeno moja, nemoj se oglušiti na mene,^s
nemoj biti nijem prema meni,^t
da ne budem kao oni koji u jamu odlaze!^u

27. psalam

a Ps 24:6

Ps 105:4

Sf 2:3

b Ps 63:1

c Ps 69:17

Ps 143:7

Iza 59:2

d Iza 50:1

e 1Sa 7:12

Ps 46:1

f Ps 38:21

Ps 88:1

g Ps 69:8

Mt 10:21

h Iza 40:11

Iza 49:15

i 1Kr 8:36

Ps 25:4

Ps 86:11

Iza 30:20

Iza 54:13

j Ps 31:8

Ps 35:25

Ps 41:2

Ps 41:11

k Ps 35:11

Mt 26:59

Dj 6:11

l Dj 9:1

m Job 33:30

Jr 11:19

Eze 26:20

n Ps 25:3

o Ps 31:24

Iza 40:31

p Ps 62:5

Ps 130:5

Ri 15:13

28. psalam

r Ps 18:3

s 5Mo 32:4

Ps 42:9

Iza 26:4

t Ps 35:22

Ps 83:1

u Job 33:28

Ps 30:9

Ps 69:15

Iza 38:18

Desni stupac

a 2Lje 6:13

b Ps 5:7

c 4Mo 16:26

Ps 26:9

d Ps 62:4

Jr 9:8

e Ps 7:14

Ps 36:4

Izr 26:25

f Ps 59:12

Jr 18:22

2Ti 4:14

g Ps 21:10

h Ps 62:12

Mt 25:45

Ot 22:12

i 2So 1:6

j Job 34:27

Iza 5:12

k Ps 8:3

Ps 19:1

Iza 40:26

l Ps 66:20

m Iza 12:2

Ef 6:10

n 1Mo 15:1

2Sa 22:3

Ps 3:3

Ps 84:11

2 Čuj glas usrdnih molitvi mojih kad k tebi vapim,

kad podižem ruke svoje^a prema najskrovitijoj prostoriji svetoga mjesta tvojeg!^b

3 Nemoj me ukloniti zajedno sa zlima i s onima koji zlo čine,^c

koji govore miroljubivo s bližnjima svojim,^d a zlo im je u srcu!^e

4 Daj im po djelima njihovim^f i po zloći postupaka njihovih!^g

Po djelu ruku njihovih daj im!^h

Plati im za ono što čine!ⁱ

5 Jer ne mare za ono što Jehova čini^j ni za djelo ruku njegovih.^k

On će ih porušiti i neće ih sagraditi.

6 Neka je blagoslovljen Jehova, jer je čuo glas usrdnih molitvi mojih!^l

7 Jehova je snaga moja^m i štit moj.ⁿ

U njega se pouzdalo srce moje^o

i pomoć sam dobio, pa srce moje kliče.^p

Pjesmom ću ga hvaliti.^r

8 Jehova je snaga narodu svojemu^s

i tvrđava što veličanstveno spasenje donosi pomazaniku svojemu.^t

9 Spasi narod svoj i blagoslovi nasljedstvo svoje,^u pasi ih i nosi ih dovijeka!^v

o Ps 13:5; Ps 56:4; p Iza 61:10; r 2Mo 15:1; s 1Sa 16:13; 2Sa 22:3; t Ps 20:6; He 5:7; u 4Mo 23:20; 5Mo 9:29; v 5Mo 32:11; Ps 78:71; Iza 40:11.

Napjev Davidov.

29 Priznajte Jehovu, vi koji ste moćni,* dajte slavu Jehovi i priznajte moć njegovu!^a

2 Dajte Jehovi slavu dostojnu imena njegovog!^b

Poklonite se Jehovi u krasnom i svetom ruhu!^c

3 Glas je Jehovin iznad voda,*^d

Bog je slavni^e zagrmio.^f Jehova je iznad mnogih voda.^g

4 Glas je Jehovin silan,^h glas je Jehovin veličanstven.ⁱ

5 Glas Jehovin cedre lomi, lomi Jehova cedre libanonske!^j

6 i čini da skaču poput tela,^k

Libanon i Sirjon^l kao sinovi bikova divljih.

7 Glas Jehovin reže plamenom ognjenim,^m

8 od glasa Jehovina pustinja se bolno previja,ⁿ

Jehova čini da se pustinja kadeška^o od boli previja.

9 Od glasa Jehovina prerano se košute porađaju,^p šume on ogoljuje.^r

U hramu njegovu svi govore: "Slava Bogu!"^s

10 Nad potopom Jehova stoluje,^t

Jehova sjedi kao kralj do vijeka.^u

11 Jehova će dati snagu narodu svojemu.^v

Jehova će blagosloviti narod svoj mirom.^z

Ps 29:1* Doslovno: "sinovi moćnih".
3* Izraz "vode" odnosi se na kišne olujne oblake.

29. psalam

a 1Lje 16:28
Ps 96:7
Hb 3:3
b Ps 96:8
c 2Lje 20:21
d Ps 18:13
e Dj 7:2
f 1Sa 7:10
Job 37:5
g Ps 93:4
Ps 104:3
h Job 26:11
Eze 10:5
i Job 40:9
j Iza 2:13
k Ps 114:4
Jr 4:24
l 5Mo 3:9
m 2Mo 19:18
Ps 77:18
Ps 144:5
He 12:18
n Iza 13:13
He 12:26
o 4Mo 13:26
p Job 39:1
r Iza 10:18
Eze 20:47
s Ps 48:9
Ps 63:2
Ps 134:1
Ps 135:2
t 1Mo 6:17
Job 38:25
u Ps 10:16
1Ti 1:17
v Ps 28:9
Iza 40:29
z 4Mo 6:26
Ps 72:7
Ps 147:14
Ri 15:33
1Ko 1:3

Desni stupac

30. psalam

a 2Sa 5:11
b Ps 28:9
c Ps 25:2
Ps 41:11
d 1Mo 20:17
2Mo 15:26
2Kr 20:5
Ps 6:2
Ps 103:3
e Ps 16:10
Ps 86:13
Dj 2:31
f Ps 28:1
Iza 38:17
Jn 2:6
g 1Lje 16:4
Ps 92:11
Ps 145:10
h 2Mo 3:15
Ps 97:12
i Iza 12:1
Iza 54:8
2Ko 4:17
j Ps 63:3
k Ps 6:6
l Ps 126:5
m Job 29:18
n Ps 15:5
Ps 16:8
o 2Sa 5:12
Ps 89:17
p Job 34:29
Ps 10:1
Ps 143:7

Napjev. Pjesma za svečanost otvorenja dvora.^a
Psalam Davidov.

30 Uzvisivat ću te, Jehova, jer si me podigao^b i nisi dao da neprijatelji moji likuju nada mnom.^c

2 Jehova, Bože moj, k tebi sam vapio, i ti si me izliječio.^d

3 Jehova, podigao si dušu moju iz groba,^e sačuvao si me na životu, da ne odem u jamu.^f

4 Pjesmom slavite Jehovu, vi koji ste mu vjerni,^g upućujte hvale svetom imenu* njegovu,^h

5 jer gnjev njegov traje samo tren,ⁱ a milost njegova čitav život!^j

Uvečer možda dođe plač,^k ali jutro donosi radosno klicanje.^l

6 Rekao sam u miru svojem:^m

"Nikad neću posrnuti."ⁿ

7 Jehova, po milosti svojoj goru si moju utvrdio u snazi.^o

Okrenuo si lice svoje i ja sam se smeo.^p

8 Tebe sam, Jehova, zvao.^r Jehovu sam za milost usrdno molio.^s

9 Kakva je korist od krvi moje kad odem u jamu grobnu?^t

Hoće li te prah hvaliti?^u Hoće li on pričati o istinoljubivosti tvojoj?^v

r Ps 34:6; Ps 77:1; s Flp 4:6; t Ps 28:1; u Ps 6:5; Ps 88:11; Ps 115:17; Pr 9:10; v Iza 38:18.

Ps 30:3* Doslovno: "šeola". **4*** Doslovno: "spomenu".

10 Čuj, Jehova, i smiluj mi se!^a
 Jehova, budi pomoćnik
 moj!^b

11 Ti si tugu moju u ples pre-
 tvorio,^c
 skinuo si s mene kostri-
 jet i veseljem me opa-
 suješ,^d

12 da bi te cijelo biće* moje
 pjesmom hvalilo i da
 ne bi šutjelo.^e
 Jehova, Bože moj, dovije-
 ka ću te hvaliti!^f

Upravitelju. Napjev Davidov.

31 Ti si, Jehova, utopište
 moje.^g

Ne daj da se ikada
 osramotim!^h

U pravednosti svojoj
 izbavi me!ⁱ

2 Prigni k meni uho svoje!^j
 Izbavi me brzo!^k
 Budi mi tvrđava kamena,^l
 kuća utvrđena, da me
 spasiš!^m

3 Jer ti si hrid moja i tvrđava
 moja,ⁿ
 zbog imena svojega^o vo-
 dit ćeš me i upućivati.^p

4 Izvući ćeš me iz mreže koju
 su mi potajno namje-
 stili,^r
 jer ti si utvrda moja.^s

5 U tvoju ruku povjeravam
 duh* svoj.^t
 Ti si me otkupio,^u Jeho-
 va, Bože istine.^v

6 Mrzim one koji štuju ido-
 le bezvrijedne i niš-
 tavne.^z

Ja se u Jehovu uzdam.^a

7 Veselit ću se i radovati mi-
 losti* tvojoj,^b

30. psalam

a Ps 143:1
 b Ps 28:7
 c Ps 54:4
 d 2Sa 6:14
 e Ps 34
 f Jn 31:4
 g Iza 61:3
 h Ps 16:9
 i Ps 57:8
 j Ps 9:1

31. psalam

g Ps 18:2
 h Ps 22:5
 i Iza 49:23
 j Ri 5:5
 k Ri 10:11
 l i Ps 143:1
 m j Ps 71:2
 n Ps 130:2
 o k Ps 40:17
 p Ps 70:1
 q Lk 18:8
 r l 2Sa 22:3
 s Ps 18:2
 t Ps 94:22
 u m Ps 71:3
 v n 2Sa 22:2
 w o Ps 25:11
 x Jr 14:7
 y p Ps 23:3
 z r Ps 25:15
 a Ps 91:3
 b Mt 6:13
 c s Izr 18:10
 d t Lk 23:46
 e Dj 7:59
 f u Ps 71:23
 g v 5Mo 32:4
 h Hs 6:18
 i z Jr 10:8
 j Jn 2:8
 k 1Ko 8:4
 l a Ps 25:2
 m b Ps 13:5

Desni stupac

a Ps 9:13
 b Ps 142:3
 c 1Ko 8:3
 d Ga 4:9
 e c 5Mo 32:30
 f 1Sa 17:46
 g d Ps 4:1
 h Ps 18:19
 i e Izr 14:10
 j f Job 17:7
 k Ps 6:7
 l Ps 88:9
 m g Ps 6:2
 n Ps 22:14
 o h Ps 88:15
 p Izr 15:13
 q i Ps 71:9
 r j Ps 106:43
 s k Ps 32:3
 t Ps 102:3
 u l Ps 6:7
 v Mt 10:22
 w Mt 24:9
 x Lk 21:17
 y Ps 22:6
 z Ps 42:10
 a Ps 102:8
 b Iza 53:4
 c Ri 15:3
 d 1Pe 4:14
 e n Job 19:13
 f Ps 38:11
 g o Ps 88:8
 h p Mt 26:56
 i q Mt 26:56
 j 2Ti 4:16

što si pogledao na nevo-
 lju moju.^a

Ti poznaješ tjeskobe du-
 še moje^b

8 i nisi me predao u ruku ne-
 prijatelju.^c

Noge si moje na čistinu
 postavio.^d

9 Smiluj mi se, Jehova, jer
 sam u tjeskobi!^e

Od jada je oslabilo oko
 moje,^f duša moja i ut-
 roba moja.^g

10 Jer život se moj bliži kraju
 od tuge^h

i godine moje od uzdisa-
 nja.ⁱ

Zbog prijestupa mojega is-
 crpila se snaga moja^j

i kosti su moje oslabile.^k

11 Svima koji mi se protive!^l
 podsmijeh sam po-
 stao,^m

podsmijeh veliki bližnji-
 ma svojim,ⁿ

jeza znancima svojim.^o
 Kad me vide vani, bježe
 od mene.^p

12 Kao mrtvac kojega nema u
 srcima drugih, ja sam
 zaboravljen,^r

postao sam kao posuda
 razbijena,^s

13 jer čujem zao glas od mno-
 gih,^t

strah je posvuda.^u

Kad se kao jedan skupljaju
 protiv mene,^v

tada smišljaju kako da
 uzmu dušu moju.^w

14 Ali ja se uzdam u tebe, Je-
 hova.^a

Govorim: "Ti si Bog
 moj."^b

Ps 30:12* Doslovno: "da bi te slava
 moja". 31:5* Ili: "životnu silu". 7* Ili:
 "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za
 1Mo 19:19.

r Ps 88:5; s Ri 9:22; t Jr 20:10; Lk 23:2; u Ps 57:4; Jr
 6:25; v Lk 22:2; Lk 23:1; z Mt 27:1; a Ps 56:4; b Ps 16:2;
 Ps 43:5; Iv 20:17.

- 15 Dani su moji u tvojoj ruci.^a
Izbavi me iz ruke neprijatelja mojih i od progonitelja mojih!^b
- 16 Neka zasja lice tvoje nad slugom tvojim!^c
Spasi me milošću* svojom!^d
- 17 Jehova, ne daj da se osramotim, jer tebe prizivam!^e
Neka se zli osramote,^f
neka zamuknu u grobu!^g*
- 18 Neka zanijeme usne lažljive,^h
koje govore protiv pravednika,ⁱ neobuzdano u oholosti i preziru!^j
- 19 Kako je velika dobrota tvoja,^k koju čuvaš za one koji te se boje,^l
koju onima što kod tebe utočište traže iskažuješ
pred sinovima ljudskim!^m
- 20 U skrovitom zaklonu u blizini svojoj sklonit ćeš ihⁿ
od urota ljudskih.^o
U sjenici svojoj sakrit ćeš ih od jezika svadljivih.^p
- 21 Neka je blagoslovljen Jehova,^r
jer mi je pokazao milost*^s svoju čudesnu u gradu u nevolji!^t
- 22 A ja sam prestravljen rekao:^u
“Istrijebit će me ispred očiju tvojih.”^v
Sigurno si čuo glas usrdnih molitvi mojih kad sam k tebi vapio.^z

Ps 31:16* Ili: “vjernom ljubavi”.
17* Doslovno: “šeolu”. **21*** Ili: “vjernu ljubav”.

31. psalam

- a 2Sa 7:12
b Ps 142:6
c 4Mo 6:25
Ps 67:1
Ps 80:3
Ri 9:15
d Ps 6:4
e Ps 25:2
Ps 69:6
Iza 50:7
Mt 27:46
f Ne 4:4
Ne 6:16
Ps 6:10
Iza 41:11
Jr 20:11
g 1Sa 2:9
Ps 115:17
Pr 9:5
h Ps 12:3
Ps 63:11
i 2Lje 32:16
Mt 10:25
Dj 25:7
j Ps 94:4
k Ps 73:1
Iza 63:7
l Iza 64:4
1Ko 2:9
m Ps 126:2
Iza 26:12
n Ps 27:5
Ps 32:7
Dj 3:19
o Ps 86:14
p Ps 64:3
r Ru 4:14
1Sa 25:39
Ps 68:19
Lk 1:68
s Ps 17:7
t 1Sa 23:7
u 1Sa 23:26
v Ps 88:16
Tu 3:54
Jn 2:4
z 2Lje 33:13
Ps 6:9
Izr 15:29
He 5:7

Desni stupac

- a 5Mo 10:12
5Mo 30:20
Ps 34:9
b 1Sa 2:9
Ps 145:20
c 2Sa 22:28
Job 40:11
Ps 94:2
Iza 2:11
Jk 4:6
1Pe 5:5
d Ps 27:14
Iza 35:4
e 1Mo 49:18
Ps 62:1
Ps 71:14
Tu 3:21
Mi 7:7
Tit 2:13

32. psalam

- f Ps 85:2
Iza 1:18
Dj 3:19
Ri 4:7
g 3Mo 17:4
Ri 5:13
2Ko 5:19
h Iv 1:47
i Izr 28:13
J Ps 38:2

- 23 Ljubite Jehovu, svi koji ste mu vjerni!^a
Jehova čuva vjerne,^b
a obilno uzvraća svima koji se vladaju oholo.^c
- 24 Budite hrabri, i neka vam srce bude jako,^d
svima vama koji čekate Jehovu!^e

Psalam Davidov. Maskil.*

- 32** Sretan je onaj kojemu je prijestup* oprošten, kojemu je grijeh pokriven.^f
- 2 Sretan je čovjek kojemu Jehova ne uračunava krivnju^g
i u čijem srcu* nema prijevare.^h
- 3 Kad sam šutio, kosti su mi se osušile od neprestana jecanja.ⁱ
- 4 Jer danju i noću ruka me tvoja pritiskala.^j
Nestalo je soka životnog u meni kao za žege ljetne.^k (*Sela*)
- 5 Grijeh sam ti svoj napokon priznao i krivnju svoju nisam prikrio.^l
Rekao sam: “Priznat ću Jehovi prijestupe svoje.”^m
I ti si oprostio krivnju grijeha mojih.ⁿ (*Sela*)
- 6 Zato će se svatko tko ti je vjeran moliti tebi^o
dok te se još može naći.^p

k Job 30:30; Ps 63:1; Ps 102:3; 1 Ps 38:18; Ps 51:4; 1Iv 1:9; m 3Mo 5:5; 2Sa 12:13; 2Lje 30:22; Ps 38:18; Ps 41:4; Mt 3:6; n Ps 86:5; Ps 103:3; Iza 44:22; Ho 14:2; Lk 7:47; o Ps 65:2; 2Ko 1:3; p Ps 69:13; Iza 55:6.

Ps 32, naslov* “Maskil” — hebrejski izraz čije je točno značenje nepoznato; vjerojatno znači “pjesma za razmišljanje”. **32:1*** Ili: “pobuna; buntovnički prijestup”. **2*** Doslovno: “duhu”.

Bujice voda mnogih nje-
ga neće ni dotaknuti.^a

7 Ti si zaklon moj, ti ćeš me
čuvati od tjeskobe.^b

Okružiti ćeš me radosnim
klicanjem zbog izbav-
ljenja.^c (*Sela*)

8 "Razborit ću te učiniti* i
poučit ću te putu ko-
jim trebaš ići.^d

Savjetovat ću te, oko je
moje na tebi.^e

9 Ne budite kao konj ili mula
bez razuma,^f

kojima silinu treba obuz-
davati uzdom ili po-
vocem^g

prije nego ti se pri-
maknu!"^h

10 Mnoge boli ima onaj tko je
zao,ⁱ

a tko se uzda u Jehovu,
okružuje ga milost.*^j

11 Radujte se Jehovi i veselite
se, pravednici!^k

Kličite radosno, svi koji
ste srca čestita!^l

33 Kličite radosno, praved-
nici, zbog Jehove!^m

Čestitima priliči da
upućuju hvale.ⁿ

2 Zahvaljujte Jehovi uz
harfu,^o

na glazbalu s deset žica^p
svirajte mu!

3 Pjevajte mu pjesmu novu,^r
svirajte na žicama naj-
bolje što možete, ra-
dosno uzvikujući!^s

4 Jer riječ je Jehovina is-
pravna^t

i pouzdan je on u svim
djelima svojim.^u

Ps 32:8* Ili: "Dat ću ti sposobnost razu-
mijevanja". Vidi bilješku za izraz "raz-
boritost" u Izr 1:3. **10*** Ili: "vjerna lju-
bav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

32. psalam

a Ps 124:4
Ot 12:16
b Ps 9:9
Ps 27:5
Ps 119:114
c 2Mo 15:1
Su 5:1
2Sa 22:1
d Ps 27:11
Ps 86:11
Jr 7:23
e Izr 3:6
f Job 35:11
Izr 26:3
Jr 8:6
g Jr 31:18
Jk 3:3
h Job 35:11
i Izr 13:21
Ri 2:9
j Ps 34:8
Izr 16:20
Jr 17:7
k Ps 68:3
Flp 4:4
l Ps 64:10

33. psalam

m Ps 32:11
Ps 97:12
Flp 4:4
n Ps 147:1
o Ps 81:2
p Ps 92:3
Ps 144:9
r Ps 40:3
Ps 98:1
Ps 149:1
Iza 42:10
Ot 5:9
s 1Lje 13:8
Ef 5:19
t Ps 12:6
Izr 30:5
u Ps 111:7

Desni stupac

a Job 37:23
Ps 11:7
Ps 45:7
b Ps 145:16
Dj 14:17
c He 11:3
2Pe 3:5
d 1Mo 2:1
Ps 104:30
e 1Mo 1:9
Job 26:10
Job 38:8
Izr 8:29
Jr 5:22
f Ot 14:7
g Ps 76:7
h 1Mo 1:3
Ps 148:5
i Ps 119:90
j Iza 8:10
Iza 19:3
k Ps 21:11
Ps 140:8
l Job 23:13
Izr 19:21
Iza 46:10
m Ps 92:5
Iza 55:8
Jr 29:11
n 5Mo 33:29
Ps 144:15
o Ps 65:4
Ps 135:4
1Pe 2:9

5 On ljubi pravednost i
pravdu.^a

Milosti* Jehovine puna je
zemlja.^b

6 Riječju Jehovinom nebesa
su sazdana^c

i dahom* usta njegovih
sva vojska njihova.^d

7 Branom sakuplja vode
morske,^e

uzburkane vode u spre-
mišta stavlja.

8 Neka se svi na zemlji boje
Jehove!^f

Neka su u strahu pred
njim svi koji na zemlji*
žive!^g

9 Jer on je rekao i nastalo je,^h
on je zapovjedio i posta-
lo je.ⁱ

10 Jehova razbija namjere na-
rodima,^j

promisli narodima osuje-
ćuje.^k

11 Namjera Jehovina ostaje
dovijeka,^l

promisli srca njegova iz
naraštaja u naraštaj.^m

12 Sretan je narod kojemu je
Bog Jehova,ⁿ

narod koji je on odabrao
sebi za nasljedstvo.^o

13 S nebesa Jehova gleda,^p
vidi sve sinove ljudske.^r

14 S mjesta na kojem prebiva^s
promatra sve koji žive na
zemlji.

15 On oblikuje srce svima
njima,^t

pazi na sva djela nji-
hova.^u

p Ps 11:4; Ps 14:2; Izr 15:3; r He 4:13; s 1Kr 8:30; Ps 115:3; t 1Lje 28:9; Ps 105:25; u Job 34:21; Izr 24:12.

Ps 33:5* Ili: "Vjerne ljubavi". Vidi bil-
lješku za 1Mo 19:19. **6*** Doslovno: "du-
hom". **8*** Doslovno: "plodnome tlu".

16 Kralja ne spašava vojska velika^a

niti čovjeka silnog izbavlja snaga velika.^b

17 Varljiva je nada da će konj spasenje donijeti,^c

velikom snagom svojom on ne izbavlja.^d

18 Gle, oko je Jehovino upravljeno na one koji ga se boje,^e

na one koji čekaju milost* njegovu,^f

19 da izbavi dušu njihovu od smrti^g

i da ih sačuva na životu u vrijeme gladi.^h

20 Duša naša čeka Jehovu.ⁱ
On je pomoćnik naš i štit naš.^j

21 Jer zbog njega se srce naše raduje,^k

jer u sveto ime njegovo mi se uzdamo.^l

22 Neka milost* tvoja, Jehova, bude nad nama,^m
jer čekamo tebe!ⁿ

Psalam Davidov, kad se pravo ludim^o pred Abimelekom, pa ga je ovaj otjerao, te je on otišao.

Ⲁ [alef]*

34 Blagoslivljat ću Jehovu u svako doba,^p

hvala će njegova stalno biti u ustima mojim.^r

Ⲃ [bet]

2 Jehovom će se dičiti duša moja,^s
krotki će čuti i radovati se.^t

Ps 33:18* Ili: "vjernu ljubav". 22* Ili: "vjerna ljubav". 34:1* Vidi bilješku za Ps 9:1.

33. psalam

- a Jš 11:6
2Lje 32:21
b Ps 44:5
Jr 9:23
c 5Mo 17:16
2Kr 7:7
Ps 20:7
Izr 21:31
Iza 31:1
Ho 14:3
d Ps 147:10
e Job 36:7
Ps 34:15
1Pe 3:12
f Ps 147:11
g Ps 56:13
h Ps 37:19
Iza 33:16
i Ps 62:1
Ps 130:6
j 1Mo 15:1
5Mo 33:29
Ps 18:2
Ps 115:9
k Ps 135
Za 10:7
l 1Lje 16:10
Ps 28:7
Izr 18:10
m Ps 32:10
Ps 119:76
n Ps 31:24
Mi 7:7

34. psalam

- o 1Sa 21:13
p Dj 16:25
Ef 5:20
r Ps 44:8
Ps 71:8
s Iza 45:25
Jr 9:24
1Ko 1:31
t Ps 119:74

Desni stupac

- a Ps 35:27
Ps 69:30
Lk 1:46
b Ps 148:13
c Lk 11:9
He 5:7
d Ps 18:48
Ps 144:10
e 2Ko 3:18
f Ps 37:19
g Ps 3:4
Ps 10:17
h 2Sa 22:1
i 2Kr 6:17
Ps 91:11
Mt 18:10
Dj 5:19
Dj 12:11
He 1:14
j 2Kr 19:35
Da 6:22
k Jr 31:14
1Pe 2:3
l Ps 84:12
Ps 94:22
m 1Mo 22:12
Ps 19:9
Ho 3:5
n Ps 23:1
Flp 4:19
o Job 4:11
p Ps 23:6
Ps 84:11
Lk 1:53
r Izr 4:1

ⲁ [gimel]

3 Veličajte Jehovu sa mnomo,^a
uzvisujmo ime njegovo zajedno!^b

ⲃ [dalet]

4 Tražio sam Jehovu i on mi je odgovorio,^c
od svih strahova mojih oslobodio me.^d

Ⲅ [he]

5 Gledali su u njega i zablistali,^e
lica se njihova ne mogu postidjeti.^f

ⲅ [zajin]

6 Nevoljnik je ovaj zazvao i Jehova ga je čuo.^g
Iz svih nevolja njegovih spasio ga je.^h

Ⲇ [het]

7 Andeo Jehovin utaboren stoji oko onih koji se Boga bojeⁱ
i izbavlja ih.^j

ⲇ [tet]

8 Kušajte i vidite da je dobar Jehova,^k
sretan je čovjek kojemu je on utočište!^l

Ⲉ [jod]

9 Bojte se Jehove, svete sluge njegove,^m
jer nema oskudice onima koji ga se boje!ⁿ

ⲉ [kaf]

10 Čak i lavovi mladi imaju malo i gladuju,^o
a onima koji traže Jehovu neće nedostajati nikakva dobra.^p

Ⲇ [lamed]

11 Dodite, sinovi moji, poslušajte me,^r

učit ću vas strahu Jehovinom!^a

ⲙ [mem]

- 12 Koji se čovjek raduje životu^b
i volio bi vidjeti mnogo dana dobrih?^c

ⲛ [nun]

- 13 Čuvaj jezik svoj od zla^d
i usne svoje da ne govore prijevare!^e

Ⲕ [samek]

- 14 Kloni se zla i čini dobro,^f
traži mir i idi za njim!^g

ⲕ [ajin]

- 15 Oči Jehovine gledaju pravednike^h
i uši njegove slušaju vapaj njihov.ⁱ

Ⲍ [pe]

- 16 Lice je Jehovino protiv onih koji zlo čine,^j
da bi istrijebio sa zemlje spomen na njih.^k

ⲍ [cade]

- 17 Zavapili su pravednici i Jehova ih je čuo^l
i iz svih nevolja njihovih izbavio ih je.^m

Ⲏ [kof]

- 18 Jehova je blizu onih koji su slomljena srcaⁿ
i spašava one koji su skršena duha.^o

ⲏ [reš]

- 19 Mnoge nevolje ima pravednik,^p
ali Jehova ga iz svih izbavlja.^r

Ⲑ [šin]

- 20 On čuva sve kosti njegove, nijedna od njih nije slomljena.^s

34. psalam

a Job 28:28
Ps 111:10
Izr 1:7
Izr 8:13
b 5Mo 6:2
5Mo 30:20
Ps 21:4
Ps 91:16
Mt 7:14
1Pe 3:10
c Ps 4:6
Pr 2:3
d Ps 39:1
Izr 15:4
Jk 1:26
Jk 3:8
e Izr 12:19
Izr 12:22
Kol 3:9
1Pe 2:1
f Ps 37:27
Ps 97:10
Izr 3:7
Iza 1:16
Am 5:15
Ri 12:9
Mt 5:9
Ri 12:18
He 12:14
1Pe 3:11
h Job 36:7
Ps 33:18
1Pe 3:12
i Ps 10:17
Ps 18:6
Ps 94:9
Iza 59:1
j 3Mo 17:10
Jr 44:11
Eze 14:8
Am 9:4
k Ps 10:16
Ps 37:10
Izr 10:7
Iza 26:14
l Ps 30:2
Ps 91:15
Ps 145:18
m 2Lje 32:22
Ps 91:15
Dj 12:11
n Ps 147:3
Iza 61:1
o Ps 51:17
Iza 57:15
Iza 66:2
Lk 4:18
p Izr 24:16
Dj 14:22
2Ti 3:12
r Da 6:22
1Ko 10:13
s Iv 19:36

Desni stupac

a Ps 94:23
Iza 3:11
b Ps 89:23
Iv 7:7
c 1Kr 1:29
Ps 71:23
Ps 103:4
Tu 3:58
d Ps 9:10
Ps 84:11

35. psalam

e 1Sa 24:15
Ps 43:1
Ps 119:154
f 2Mo 14:25
Jš 10:42
Ps 3:7

ⲑ [tau]

- 21 Nevolja će ubiti zloga^a
i koji mrze pravednika
snosit će krivnju.^b
- 22 Jehova otkupljuje dušu slugu svojih^c
i nitko kome je on utočište neće biti kriv.^d

Psalam Davidov.

- 35** Jehova, ti vodi parnicu moju protiv protivnika mojih,^e
ratuj protiv onih koji protiv mene ratuju!^f

- 2 Uzmi štiti mali i veliki^g
i ustani meni u pomoć,^h

- 3 izvuci koplje i sjekiru dvostrukru i dočekaj progonitelje moje!ⁱ
Reci duši mojoj: "Ja sam spašenje tvoje!"^j

- 4 Neka posramljeni i poniženi budu oni koji gone dušu moju!^k
Neka uzmaknu i neka se posrame oni koji mi zlo smišljaju!^l

- 5 Neka budu kao pljeva pred vjetrom^m
i neka ih anđeo Jehovin tjera!ⁿ

- 6 Put njihov neka bude taman i klizav^o
i neka ih anđeo Jehovin goni!

- 7 Jer bez razloga su mi jamu s mrežom potajno namjestili,^p
bez razloga su je iskopali za dušu moju.^r

g 2Mo 15:3; h Ps 33:20; Iza 42:13; i 1Sa 23:26; j Ps 62:7; Iza 12:2; k Ps 40:14; Ps 70:2; Jr 17:18; l Ps 35:26; m Ps 1:4; Iza 17:13; Ho 13:3; Mt 3:12; n 2Mo 14:19; Iza 37:36; Dj 12:23; o Ps 73:18; Izr 4:19; Jr 23:12; p Ps 140:5; r Ps 119:85.

- 8 Neka dođe na njega propast kojoj se ne nada^a i neka se ulovi u mrežu koju je sam postavio,^b propast neka ga snađe kad padne u nju!^c
- 9 A duša moja neka se veseli Jehovi,^d neka se raduje spasenju njegovu!^e
- 10 Neka sve kosti moje kažu:^f "Jehova, tko je kao ti,^g koji izbavljaš nevoljnika od onoga koji je jači od njega,^h nevoljnika i siromaha od onoga koji ga pljačka?"ⁱ
- 11 Ustali su svjedoci nasilnici,^j pitaju me za ono što ne znam.^k
- 12 Vraćaju mi zlo za dobro,^l bolan gubitak nanose duši mojoj.^m
- 13 A kad su se oni razboljeli, ja sam kostrijet nosio,ⁿ postom sam žalostio dušu svoju^o i na prsa mi se vraćala molitva moja.^p
- 14 Zabrinut za prijatelja, za brata svojega,^r hodao sam uokolo kao onaj koji za majkom tuguje.^s Pogurio sam se od žalosti.
- 15 A kad sam ja krivi korak učinio, oni su se radovali i okupljali se,^t sakupljali su se protiv mene,^u udarajući na me kad se nisam nadao,^v razdirali su me i nisu šutjeli.^z

35. psalam

a Izr 29:1
b Ps 7:15
Ps 9:15
Ps 57:6
Ps 141:10
c Ps 7:10
Ps 69:22
Ri 11:9
d 1Sa 2:1
Hb 3:18
e Ps 13:5
Ps 21:1
f Ps 22:14
g 2Mo 15:11
Ps 71:19
h Ps 18:17
Ps 37:40
i Ps 40:17
Izr 22:23
j Ps 27:12
Mt 26:59
k Dj 6:13
l 1Sa 19:5
Ps 38:20
Ps 109:5
Jr 18:20
Iv 10:32
Iv 18:23
m 1Sa 20:33
n Job 30:25
Ps 69:11
o 3Mo 16:31
1Kr 21:27
Iza 58:3
p Lk 10:6
r 2Sa 1:17
s 1Mo 24:67
t Izr 17:5
u Ps 71:10
v Mt 27:30
z Mt 27:29

Desni stupac

a Iv 18:28
b Job 16:9
Ps 37:12
Dj 7:54
c Hb 1:13
d Ps 69:14
Ps 142:6
e Ps 22:20
Ps 57:4
f Ps 22:22
Ps 40:9
Ps 111:1
He 2:12
g Ri 15:9
h Ps 25:2
i Ps 69:4
Izr 6:13
Iv 15:25
j Mt 26:4
k Ps 31:13
Jr 11:19
Mt 12:24
1Pe 2:22
l Ps 22:13
m Ps 70:3
n 2Mo 3:7
Dj 7:34
o Ps 28:1
Ps 50:21
Ps 83:1
p Ps 10:1
Ps 71:12
r Ps 44:23
s Ps 119:154
t Ps 7:8
Ps 26:1
Ps 96:13
Iza 11:4
u Ps 13:4

- 16 Otpadnici koji se rugaju da bi kruha dobili^a škrguću na mene zubima svojim.^b
- 17 Jehova, dokle ćeš to gledati?^c Otmi dušu moju od razorna nasrtanja njihova,^d dušu moju jedinu od lavo-va mladih!^e
- 18 Hvalit ću te usred velikog mnoštva okupljenog,^f među narodom brojnim tebe ću hvaliti.^g
- 19 Neka se ne raduju nada mnom oni što su mi bez razloga neprijatelji,^h neka ne namiguju pakosno oni koji me bez razloga mrže!ⁱ
- 20 Jer oni ne govore riječi mira,^j nego protiv mirnih na zemlji prijevare smišljaju.^k
- 21 Razjapljuju usta svoja na mene.^l Govore: "Neka! Neka! Okom svojim vidimo zlo tvoje!"^m
- 22 Ti vidiš, Jehova.ⁿ Nemoj šutjeti!^o Jehova, ne budi daleko od mene!^p
- 23 Ustani, probudi se za sud moj,^r Bože moj, Jehova, za parnicu moju!^s
- 24 Sudi mi prema pravednosti svojoj, Jehova, Bože moj,^t i neka se oni ne raduju nada mnom!^u

25 Neka ne govore u srcu svojemu: “To je htjela duša naša!”^a

Neka ne govore: “Progurali smo ga!”^b

26 Neka se postide i posrame svi^c
koji se raduju nevolji mojoj!^d

Neka se zaodjenu sramotom^e i poniženjem oni koji se oholo podižu na mene!^f

27 Neka kliču radosno i vesele se oni koji se raduju pravednosti mojoj^g i neka uvijek govore:^h
“Neka se veliča Jehova, koji se raduje miru sluge svojega!”ⁱ

28 I neka jezik moj tiho govori o pravednosti tvojoj,^j po cijeli dan o hvali tvojoj!^k

Upravitelju.

Od sluge Jehovinog, Davida.

36 Zlome prijestup govori u srcu njegovu,^l nema straha Božjeg pred očima njegovim.^m

2 Jer previsoko misli o samome sebiⁿ
da bi uvidio prijestup svoj i zamrzio ga.^o

3 Riječi su usta njegovih zlo i prijevara,^p više nije dovoljno razborit* da bi dobro činio.^r

4 Zlo smišlja na postelji svoj.^s
Stoji na putu koji nije dobar.^t

Zlo ne odbacuje.^u

Ps 36:3* Vidi bilješku za izraz “razboritost” u Izr 1:3.

35. psalam

a Ps 70:3
b Ps 27:12
Ps 41:2
Ps 56:1
c Ps 40:14
d Iv 16:20
e Ps 132:18
f Ps 38:16
g Ri 12:15
h 1Ko 12:26
i Ps 70:4
j Ps 84:11
Ps 149:4
k Ps 51:14
l Ps 71:24
m Ps 145:2

36. psalam

l Izr 6:18
m 1Mo 30:11
Ri 3:18
n 5Mo 29:19
Ps 10:3
o Ps 97:10
Am 5:15
p Ps 5:9
Ps 12:2
r Jr 4:22
s Izr 4:16
Mi 2:1
t Iza 65:2
u Ri 1:32

Desni stupac

a Ps 57:10
Ps 103:11
b Ps 89:2
Ps 108:4
c Ps 71:19
d Ri 11:33
e Ps 145:9
Ps 147:9
1Ti 4:10
f Ps 31:19
Mi 7:18
g Ru 2:12
Ps 17:8
Ps 91:4
h Ps 53:4
Jr 31:14
Za 9:17
i Ps 16:11
j Job 33:4
Jr 2:13
Dj 17:28
Ot 4:11
k Job 29:3
Ps 27:1
Ps 43:3
Iza 2:5
2Ko 4:6
Jk 1:17
1Pe 2:9
l Ps 103:17
Jr 22:16
m Ps 7:10
Ps 94:15
Ps 97:11
n Ps 10:2
o Ps 16:8
p Ps 58:10
2So 1:8
r Ps 1:5
Jr 51:64

37. psalam

s Ps 37:7
Izr 24:19
t Ps 73:3
Izr 3:31
Izr 23:17

5 Jehova, tvoja je milost* do nebesa,^a
do oblaka je vjernost tvoja.^b

6 Pravednost je tvoja poput gora tvojih, Bože,^c
zakon je tvoj bezdan vodeni.^d

Čovjeka i životinju ti spašavaš, Jehova.^e

7 Kako je dragocjena milost* tvoja, Bože!^f

U sjeni krila tvojih sinovi ljudski utočište nalaze.^g

8 Obilno piju izobilje kuće tvoje,^h
bujicom užitaka svojih ti ih napajaš.ⁱ

9 Jer u tebe je izvor života,^j tvojom svjetlošću mi vidimo svjetlost.^k

10 Neka milost* tvoja ostane na onima koji te poznaju^l

i pravednost tvoja na onima koji su čestita srca!^m

11 Ne daj da na mene dođe noga ohola,ⁿ
i ruka zlih neka me ne učini lutalicom!^o

12 Gle, padaju oni koji zlo čine,^p
oboreni bivaju i ne mogu ustati!^r

Psalam Davidov.

✻ [alef] ✻

37 Nemoj se žestiti zbog onih koji zlo čine!^s
Nemoj zavidjeti onima koji nepravdu čine!^t

Ps 36:5* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 7* Ili: “vjerna ljubav”. 10* Ili: “vjerna ljubav”. 37:1* Vidi bilješku za Ps 9:1.

2 Jer kao trava brzo će uvenuti,^a
kao mlada trava zelena
oni će usahnuti.^b

𐤁 [bet]

3 Uzdaj se u Jehovu i čini dobro,^c

živi na zemlji i postupaj
vjerno!^d

4 Neka Jehova bude radost
tvoja,^e

pa ćeš dobiti od njega što
ti srce želi!^f

𐤀 [gimel]

5 Prebaci na Jehovu životne
brige svoje,^g

pouzdam se u njega^h i on
će ti pomoći!ⁱ

6 I izvest će pravednost tvoju
kao svjetlost^j

i pravdu tvoju kao
podne.^k

𐤃 [dalet]

7 Šuti pred Jehovom^l

i željno ga čekaj!^m

Nemoj se žestiti na ono-
ga tko je uspješan na
putu svojemu,ⁿ

na čovjeka koji čini ono
što je zamislio!^o

𐤄 [he]

8 Odbaci gnjev i ostavi
srdžbu,^p

nemoj se žestiti — to sa-
mo vodi u zlo!^q

9 Jer oni koji čine zlo bit će
istrijebljeni,^s

a oni koji se uzdaju* u
Jehovu posjedovat će
zemlju.^t

𐤅 [vau]

10 Još malo i zloga više neće
biti.^u

37. psalam

a Ps 73:19

Ps 90:6

Ps 129:6

b Jk 1:10

1Pe 1:24

c Ps 4:5

Iza 1:17

Iza 50:10

He 13:16

d Izr 28:20

e Iza 58:14

f Ps 21:2

g Ps 55:22

Izr 16:3

h Mt 6:33

Flp 4:6

1Pe 5:7

i Pr 9:1

Tu 3:37

Jk 4:15

j Mi 7:9

k Mt 3:18

Mt 7:2

l Ps 62:1

Tu 3:26

m Ps 27:14

n Job 21:7

Ps 73:3

Jr 12:1

o Izr 19:21

Iza 10:13

p Izr 14:29

Izr 16:32

Ef 4:26

r Lk 9:54

s Job 27:14

Ps 55:23

2Pe 2:9

t Ps 25:13

Ps 37:29

Iza 57:13

Iza 58:14

Mt 5:5

u Job 24:24

He 10:37

1Pe 4:7

Desni stupac

a 1Sa 25:39

Job 7:10

Ps 52:5

b Iza 45:18

Mt 5:5

Ot 21:3

c Ps 72:7

Ps 119:165

Iza 26:3

Iza 48:18

Flp 4:7

d 1Sa 18:21

Mt 26:4

e Ps 35:16

f Ps 2:4

g 1Sa 26:10

Jr 50:27

Eze 21:25

h Ps 64:3

i Hb 1:13

j Dj 7:52

Dj 12:2

1Iv 3:12

k 2Sa 17:23

Es 7:10

Ps 7:15

Ps 35:8

l Ps 46:9

Ps 76:3

m Izr 16:8

Izr 30:9

1Ti 6:6

n Izr 15:16

Pr 2:26

o Job 38:15

Ps 10:15

Pogledat ćeš na mjesto
njegovo, a njega neće
biti.^a

11 A krotki će posjedovati
zemlju^b

i uživat će u obilju mira.^c

𐤆 [zajin]

12 Zli smišlja spletke protiv
pravednoga^d

i zubima škrguće na
njega.^e

13 Jehova mu se smije,^f
jer vidi da dolazi dan po-
gibli njegove.^g

𐤇 [het]

14 Zli potežu mač i napinju
luk^h

da obore nevoljnika i si-
romaha,ⁱ

da pobiju one koji su čes-
titi na putu svojemu.^j

15 Mač će im vlastiti u
srce uči^k

i lukovi njihovi slomit
će se.^l

𐤈 [tet]

16 Bolje je malo što ima pra-
vednik^m

nego izobilje koje imaju
mnogi zli.ⁿ

17 Jer ruke će se zlima slo-
miti,^o

a Jehova će poduprijeti
pravednike.^p

𐤉 [jod]

18 Pozna Jehova život čes-
titih*^r

i nasljedstvo će njihovo
trajati dovijeka.^s

19 Neće se oni osramotiti u
vrijeme nevolje,^t

u dane gladi bit će siti.^u

p Ps 41:12; Jd 24; r Ps 1:6; 2Ti 2:19; s Ps 16:11; 1Iv 2:25; t Pr 9:12; Am 5:13; u Ps 33:19.

כ [kaf]

- 20 Jer zli će propasti,^a
neprijatelji Jehovini bit
će kao paša najbuj-
nija –
nestat će,^b u dimu će ne-
stati.^c

ל [lamed]

- 21 Zli posuđuje i ne vraća,^d
a pravednik je milostiv i
daje darove.^e
22 Oni koje on blagoslovi po-
sjedovat će zemlju,^f
a oni koje on prokune bit
će istrijebljeni.^g

מ [mem]

- 23 Jehova utvrđuje korake
čovjeku^h
i raduje se putu njegovu.ⁱ
24 Ako i posrne, neće pasti,^j
jer ga Jehova drži za
ruku.^k

נ [nun]

- 25 Bio sam mlad i ostario
sam,^l
ali nikad nisam vidio pra-
vednika ostavljena,^m
niti djecu njegovu da pro-
se kruha.ⁿ
26 Uvijek je milostiv i daje u
zajam,^o

a potomstvo njegovo oče-
kuju blagoslovi.^p

ס [samek]

- 27 Zla se kloni i čini dobro,^r
i živjet ćeš dovijeka!^s
28 Jer Jehova ljubi pravdu^t
i neće ostaviti one koji su
mu vjerni.^u

ע [ajin]

Dovijeka će oni biti zašti-
ćeni,^v
a potomstvo zlih bit će
istrijebljeno.^z

37. psalam

a Ps 92:9
Izr 10:7
2Pe 2:12
b 1Mo 19:29
c Ps 102:3
d 5Mo 28:12
Izr 22:7
e 5Mo 15:11
Job 31:16
Ps 112:9
Izr 14:21
Izr 19:17
Pr 11:2
2Ti 1:16
f Ps 37:9
g Ps 119:21
Za 5:4
h 1Sa 2:9
Izr 16:9
i Izr 11:20
Jr 9:24
j Ps 34:19
Ps 145:14
Izr 24:16
k Ps 91:12
l Job 32:6
Ps 71:18
m JS 1:5
Ps 94:14
Mt 6:33
He 13:5
n 5Mo 24:19
Ps 25:13
Ps 112:2
Ps 145:15
Izr 10:3
Izr 13:22
o 5Mo 15:8
Ps 112:5
p Izr 20:7
r Ps 34:14
Iza 1:17
1Pe 3:11
s Izr 16:17
t Job 37:23
Ps 11:7
Ps 33:5
Jr 9:24
u 1Sa 2:9
2Sa 22:26
Izr 2:8
v Ps 97:10
z Job 27:14
Ps 21:10
Izr 2:22

Desni stupac

a 5Mo 30:20
Ps 37:9
Izr 2:21
Mt 5:5
b Iza 66:22
Mt 25:46
Ot 21:3
c JS 1:8
Ps 1:2
d Mt 12:35
Ef 4:29
Kol 4:6
e 5Mo 6:6
Ps 40:8
He 8:10
f Ps 121:3
g Jr 20:10
Lk 6:7
h Ps 10:8
Lk 19:47
Dj 9:24
i Ps 31:8
2Ti 4:17
2Pe 2:9
j Ps 109:31

- 29 Pravednici će posjedovati
zemlju^a
i živjet će na njoj zauvi-
jek.^b

פ [pe]

- 30 Usta pravednikova tiho ka-
zuju mudrost,^c
a jezik njegov govori
pravo.^d
31 U srcu mu je zakon Boga
njegova,^e
koraci njegovi neće biti
nesigurni.^f

צ [cade]

- 32 Zli vreba pravednoga^g
i gleda da ga ubije.^h
33 Ali Jehova ga neće repu-
stiti ruci njegovojⁱ
i neće ga proglasiti zlim
kad mu se bude sudilo.^j

ק [kof]

- 34 Uzdam se u Jehovu i drži se
puta njegova!^k
On će te uzvisiti i zemlju
ćeš u posjed uzeti.^l
Kad zli budu istrijebljeni,
ti ćeš to vidjeti.^m

ר [reš]

- 35 Vidio sam zloga kako je na-
silanⁿ
i širi se kao drvo razgra-
nato na tlu domaćem.^o
36 Ali prošao je i nema ga
više,^p
tražio sam ga, ali nije ga
se moglo naći.^r

ש [šin]

- 37 Gledaj čestitoga* i proma-
traj pravednoga,^s
jer će budućnost toga
čovjeka biti mirna!^t

k Ps 27:14; Izr 4:26; Izr 20:22; l Ps 37:22; m Ps 52:6;
Ps 91:8; n Es 5:11; o Job 21:7; p 2Mo 15:10; Dj 12:23;
r Ps 37:10; s Job 1:1; t Job 42:12; Job 42:16; Izr 28:10;
Iza 32:18.

Ps 37:37* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

38 A prijestupnici će svi biti
istrijebljeni,^a
propast će budućnost
zlih.^b

□ [tau]

39 Od Jehove je spasenje pra-
vednih,^c
on je utvrda njihova u
vrijeme nevolje.^d

40 Jehova će im pomoći i izba-
vit će ih.^e
Izbavit će ih od zlih i spa-
siti ih,^f
jer on je utočište njihovo.^g

Napjev Davidov, za prisjećanje.

38 Jehova, nemoj me ukora-
vati u srdžbi svojoj,^h
niti me kažnjavati u
gnjevu svojem!ⁱ

2 Jer strijele su se tvoje du-
boko u mene zabolej
i ruka me tvoja pritišće.^k

3 Nema zdrava mjesta na ti-
jelu mojem zbog osude
tvoje.^l

Nema mira kostima mo-
jim zbog grijeha mo-
jega.^m

4 Jer prijestupi su se mo-
ji prelili preko glave
moje,ⁿ

kao težak teret preteški
su za mene.^o

5 Rane moje zaudaraju, gno-
je se,
zbog ludosti moje.^p

6 Nemir me obuzeo, pogurio
sam se jako,^r
po cijeli dan hodam ža-
lostan.^s

7 Jer bokovi moji gore
i nema zdrava mjesta na
tijelu mojemu.^t

8 Iznemogao sam i slomljen
sam posve,

37. psalam

a Ps 1:4
Ps 9:17
Ps 52:5
Izr 10:7
b 2Pe 2:9
c Ps 3:8
Iza 12:2
Jn 2:9
d Ps 9:9
Ps 46:1
Ps 91:15
Iza 33:2
e Iza 31:5
Iza 46:4
1Ko 10:13
f Ps 17:13
Ps 40:17
g 1Lje 5:20
Ps 22:4
Da 3:17
Da 6:23

38. psalam

h Ps 6:1
He 12:6
i 5Mo 9:19
Jr 10:24
j Job 6:4
Tu 3:12
k Ru 1:13
Ps 32:4
l Ps 102:10
Iza 1:6
m Ps 6:2
Ps 31:10
Ps 41:4
Ps 51:8
n Ezr 9:6
Ps 40:12
o Mt 11:28
p Izr 20:30
r Ps 35:14
s Job 30:28
Ps 42:9
t Ps 38:3

Desni stupac

a Job 3:24
Ps 22:1
Iza 59:11
b Ri 8:23
c Ps 6:7
Ps 88:9
d Job 19:13
Ps 31:11
e Lk 23:49
f Ps 64:5
Ps 119:110
Lk 20:20
g 2Sa 16:7
Ps 62:4
h Ps 35:20
Izr 24:2
i 2Sa 16:11
j Ps 39:2
Ps 39:9
Am 5:13
1Pe 2:23
k 2Sa 16:12
Ps 39:7
Ps 123:2
l Ps 138:3
m Ps 13:4
Ps 35:24
n Ps 94:18
o Ps 35:26
p Ps 35:15
Jr 20:10
r Ps 77:2
Ps 32:5
t Ps 51:3

stenjem od jecanja srca
svojega.^a

9 Jehova, pred tobom su sve
želje moje,
i uzdisanje moje nije skri-
veno od tebe.^b

10 Srce moje lupa jako, snaga
me moja ostavila
i svjetlost očiju mojih
nije više sa mnom.^c

11 Oni koji su me ljubili i
koji su mi drugovi bili
stoje podalje od muke
moje,^d

oni koji su mi prijatelji
bili stoje daleko.^e

12 A oni koji traže dušu moju
postavljaju mi zamke^f
i koji mi zlo spremaju go-
vore o nevoljama^g
i o prijevarama mrmljaju
po cijeli dan.^h

13 A ja sam kao gluhi, ne slu-
šam,ⁱ
kao nijem, ne otvaram
usta svoja.^j

14 Postao sam poput čovjeka
koji ne čuje
i odgovorom usta ne
pravdam se.

15 Jer tebe, Jehova, čekam,^k
ti daješ odgovor, Jehova,
Bože moj.^l

16 Jer rekao sam: "Kad ti ne bi
odgovorio, oni bi se ra-
dovali nada mnom."^m
Kad bi mi noga posrnu-
la,ⁿ oholo bi se podiza-
li na me."^o

17 Jer umalo sam krivi korak
učinio^p
i bol je moja preda mnom
bila neprestano.^r

18 Jer kazao sam prijestup
svoj,^s
tjeskoban sam postao
zbog grijeha svojega.^t

19 A neprijatelji su moji puni snage, osilili su se^a

i umnožili su se oni koji me bez razloga mrže.^b

20 I vraćaju mi zlo za dobro,^c protive mi se zato što za dobrom idem.^d

21 Nemoj me ostaviti, Jehova! Bože moj, ne budi daleko od mene!^e

22 Požuri meni u pomoć,^f Jehova, ti si spasenje moje!^g

Upravitelj, za jedutun.^{*h}
Napjev Davidov.

39 Rekao sam: “Čuvat ću puteve svojeⁱ da ne zgriješim jezikom svojim.^j

Postavit ću brnjicu kao stražu na ustima svojim,^k sve dok je zlotvor preda mnom.”^l

2 Zanimem sam i utihnulo,^m šutio sam o onome što je dobro,ⁿ

i bol je moja otjerana.

3 Srce se moje rasपालilo u meni,^o dok sam uzdisao vatra je gorjela.

Rekao sam jezikom svojim:

4 “Daj mi, Jehova, da saznam koliko brzo dolazi kraj moj^p

i koliko je malo dana mojih,^r

da bih spoznao koliko sam prolazan!^s

5 Evo, učinio si dane moje malobrojnim,^t

38. psalam

a Ps 25:19
b Ps 35:19
Ps 69:4
c 1Sa 25:21
Ps 35:12
Jr 18:20
d 1Pe 3:13
1Iv 3:12
e Ps 22:11
Ps 35:22
f Ps 40:13
g Ps 27:1
Ps 62:2
Iza 12:2

39. psalam

h 1Lje 16:41
1Lje 25:1
i 1Kr 2:4
Ps 34:13
Ps 119:9
He 2:1
1Pe 2:23
j Job 2:10
Ps 12:4
Izr 18:21
Jk 3:5
k Ps 141:3
Jk 1:26
Jk 3:2
l Kol 4:5
m Ps 38:13
Mt 27:12
n Mt 7:6
o Jr 20:9
p Job 14:13
r Ps 89:47
Ps 90:12
Ps 119:84
s Job 14:1
t Ps 90:9
Jk 4:14

Desni stupac

a Ps 90:4
2Pe 3:8
b Ps 62:9
Ps 144:4
c Ri 8:20
d Lk 12:19
e Job 27:17
Ps 49:10
Izr 13:22
Pr 2:19
Pr 4:8
Lk 12:20
f Ps 38:15
g Ps 25:11
Mi 7:19
h Ps 44:13
Jl 2:17
i 3Mo 10:3
Job 40:4
j Ps 38:13
k 2Sa 16:10
Da 4:35
l Job 9:34
Job 13:21
m Ps 90:7
n Ps 90:8
o Job 13:28
Iza 50:9
Iza 51:8
Ho 5:12
p Ps 39:5
r Ps 102:11
s Ps 28:1
Job 16:20

životni je vijek moj kao ništa pred tobom.^a

Svaki je čovjek zemaljski, makar stajao čvrsto, samo dah.^b (*Sela*)

6 Uistinu čovjek kao sjena hoda.^c

Doista se ljudi uzalud razmeću.^d

Čovjek imetak zgrće, a ne zna tko će ga pokupiti.^e

7 A sada, čemu da se nadam, Jehova?

Tebe čekam.^f

8 Od svih prijestupa mojih izbavi me!^g

Ne daj me za podsmijeh bezumniku!^h

9 Ostao sam bez riječi,ⁱ ne mogu otvoriti usta svoja,^j

zbog onoga što si ti učinio.^k

10 Ukloni od mene nevolju koju si mi nanio!^l

Zbog neprijateljstva ruke tvoje nestaje me.^m

11 Ukorima zbog prijestupa ti odgajaš čovjekaⁿ

i izjedaš vrijedne stvari njegove poput moljca.^o

Svaki je čovjek zemaljski doista samo dah.^p (*Sela*)

12 Čuj molitvu moju, Jehova, prikloni uho kada k tebi vapim!^r

Nemoj šutjeti na suze moje!^s

Jer ja sam došljak kod tebe,^t

pridošlica kao i svi oci moji.^u

Ps 39, naslov* “Jedutun” — hebrejski izraz čije je točno značenje nepoznato.

t 3Mo 25:23; 1Lje 29:15; Ps 119:19; 1Pe 1:17; 1Pe 2:11; u 1Mo 47:9; He 11:13.

13 Odvrati pogled od mene, da se razvedrim^a prije nego odem i više me ne bude!”^b

Upravitelju.

Psalam Davidov, napjev.

40 Posve sam se pouzdao* u Jehovu,^c

i on je prignuo k meni uho svoje i čuo je vapaj moj.^d

2 Izvukao me iz jame koja huči,^e

iz blata nataloženog.^f

Tada mi je noge na stijenu postavio,^g

učvrstio je korake moje.^h

3 I u usta mi je stavio pjesmu novu,

hvalu Bogu našem.ⁱ

Mnogi će to vidjeti i pobožati se,^j

i pouzdat će se u Jehovu.^k

4 Sretan je čovjek kojem je Jehova uzdanica^l

i koji ne gleda na prkosne ljude

niti na one koji otpadaju i okreću se lažima.^m

5 Mnoga si čudesna djela učinio,ⁿ

Jehova, Bože moj, i mnogo si toga namislio s nama^o —

tebi nema ravna.^p

Kad bih pričao i govorio o njima,

bilo bi ih više nego što bih mogao nabrojiti.^r

6 Žrtva i prinos nisu ti bili dragi,^s

otvorio si ove uši moje.^{*t}

39. psalam

a Job 10:20
Job 14:6
b Job 14:10

40. psalam

c Ps 27:14
Ps 37:7
d Ps 34:15
Ps 116:2
e Ps 18:16
f Ps 69:2
g Ps 27:5
h Ps 37:23
i Ps 33:3
Ps 98:1
Ps 113:1
j Ps 52:6
Ps 64:9
k Dj 4:4
l Ps 34:8
Jr 17:7
m Ps 101:3
Iza 28:15
n 2Mo 15:11
Ps 136:4
o Ps 92:5
Ot 15:3
p Ps 89:6
Iza 55:8
r Ps 71:15
Ps 139:18
s 1Sa 15:22
Ps 51:16
Iza 1:11
Ho 6:6
Mt 12:7
He 10:5
t Iza 50:5

Desni stupac

a He 10:6
b He 10:7
c 1Mo 3:15
5Mo 18:15
Lk 24:44
Dj 10:43
1Ko 15:3
d Ps 112:1
Iv 4:34
Ri 7:22
He 10:9
e Ps 37:31
Izr 3:1
Jr 31:33
2Ko 3:3
f Ps 22:22
Ps 35:18
g Ps 119:13
He 13:15
h Ps 139:2
i Dj 20:27
j He 2:13
k He 2:12
l Ps 69:16
m Ps 43:3
Ps 57:3
Ps 61:7
n Ps 71:20
o Ps 38:4
p Ps 69:4
r Ps 73:26
s Ps 25:17
t Ps 38:22
Ps 50:15
Ps 70:1

Žrtvu paljenicu i žrtvu za grijeh nisi tražio.^a

7 Nato sam rekao: “Evo, došao sam,^b

u svitku knjige napisano je o meni.^c

8 Uživam vršiti volju tvoju, Bože moj,^d

i zakon je tvoj u nutrini mojoj.^e

9 Objavljujem dobru vijest o pravednosti usred velikog mnoštva okupljenog.^f

Evo, usne svoje ne zatvaram.^g

Jehova, ti to dobro znaš.^h

10 Pravednost tvoju ne skrivam u srcu svojemu.ⁱ

Vjernost tvoju i spasenje tvoje objavljujem.^j

Ne krijem milost* tvoju i istinoljubivost tvoju usred velikog mnoštva okupljenog.”^k

11 Ti mi, Jehova, nemoj uskratiti samilost svoju!^l

Neka me milost* tvoja i istinoljubivost tvoja uvijek čuvaju!^m

12 Jer okružile su me nevolje tolike da se izbrojiti ne mogu.ⁿ

Sustiglo me prijestupa mojih više nego što ih sagledati mogu,^o

više ih je nego vlasi na glavi mojoj,^p

i srce je moje klonulo.^r

13 Neka ti bude po volji, Jehova, izbaviti me!^s

Jehova, požuri meni u pomoć!^t

Ps 40:1* Ili: “Sve svoje nade položio sam”. 6* Ili: “Žrtvu i prinos nisi htio, nego si mi tijelo pripremio”, prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi He 10:5.

Ps 40:10* Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 11* Ili: “vjerna ljubav”.

14 Neka se postide i posrame svi^a
koji traže dušu moju da je pogube!^b

Neka uzmaknu i poniženi budu oni koji se raduju nevolji mojoj!^c

15 Neka ostanu zaprepašteni zbog sramote svoje^d
oni koji mi govore: “Neka! Neka!”^e

16 Neka se raduju i vesele tebi^f
svi koji te traže!^g

Neka uvijek govore: “Neka se veliča Jehova!”^h
oni što ljube spasenje tvoje!ⁱ

17 A mene nevolja i jad pritišću.^j

Ali Jehova se brine za mene.^k

Ti si pomoć moja i izbavitelj moj.^l

Bože moj, nemoj zakasnuti!^m

Upravitelju. Napjev Davidov.

41 Sretan je onaj tko obzirno postupa prema ubogome,ⁿ
u dan nevolje Jehova će ga izbaviti.^o

2 Jehova će ga zaštititi i na životu sačuvati.^p

Bit će proglašen sretnim na zemlji^r

i ti ga nećeš predati duši neprijatelja njegovih.^s

3 Jehova će ga okrijepiti na bolesničkoj postelji.^t

Brinut ćeš za njega* u bolestima njegovoj.^u

4 A ja sam rekao: “Jehova, smiluj mi se!”^v

Ps 41:3* Doslovno: “Preobrazit ćeš cijelu postelju njegovu”.

40. psalam

a Ps 31:17
Ps 35:4
Ps 70:2
Ps 71:13
Mt 21:38
b Mt 21:38
c Ps 9:3
d Ps 70:3
e Ps 73:19
f Ps 35:25
g Ps 13:5
Ps 68:3
h 5Mo 4:29
Ps 70:4
i Ps 35:27
Lk 1:46
j Ps 3:8
Ps 85:9
k Ps 70:5
l 1Pe 5:7
m Ps 54:4
Iza 50:7
He 13:6
n Ps 143:7

41. psalam

n 5Mo 15:7
Ps 112:9
Izr 14:21
Izr 22:9
o Ps 37:39
p Ps 145:20
Jr 45:5
r Ps 128:1
Mt 5:7
Lk 1:48
s Ps 27:12
2Pe 2:9
t 2Kr 20:5
Ps 103:3
u Flp 2:27
v Ps 32:5
Ps 51:1

Desni stupac

a Ps 6:2
Ps 38:3
Ps 147:3
Izr 28:13
b Ps 102:8
c Ps 12:2
Izr 26:24
d Mt 26:61
e Izr 16:28
Ri 1:29
2Ko 12:20
f Ps 31:13
Ps 56:5
g Ps 101:3
h Ps 3:2
Ps 71:11
i 2Sa 15:12
Job 19:19
Ps 55:13
j Ob 7
k Mk 14:18
Iv 13:18
Iv 13:26
l Ps 57:1
m Ps 18:37
n Ps 31:8
Ps 124:6
Jr 20:13
o Job 1:1
Ps 25:21
Izr 2:7
Izr 10:29
p Ps 34:15
Ps 140:13
r 1Lje 29:10
Lk 1:68
s 1Lje 16:36
Ot 7:12

Izliječi dušu moju, jer sam ti zgriješio!”^a

5 A neprijatelji moji zlo o meni govore:^b

“Kada će umrijeti i kada će ime njegovo nestati?”

6 I dođe li tko da me vidi, neistinu govori srce njegovo,^c

on prikuplja zlo, potom izlazi i vani o tome govori.^d

7 Složno protiv mene svi mrzitelji moji šapću jedan drugome,^e

zlo mi smišljaju:^f

8 “Zlo se izlilo na njega.^g
Sad kad je legao, više neće ustati.”^h

9 Pa i čovjek koji je bio u miru sa mnom, u kojeg sam se pouzdao,ⁱ

koji je jeo kruh moj,^j podigao se* na mene.^k

10 A ti, Jehova, smiluj mi se i daj mi da ustanem,^l
da im mogu vratiti!^m

11 Po tome znam da sam ti drag,
jer neprijatelj moj ne kliče pobjednički nada mnom.ⁿ

12 A mene si zbog čestitosti* moje podržao^o
i stavit ćeš me da budem pred licem tvojim dovijeka.^p

13 Neka je blagoslovljen Jehova, Bog Izraelov,^r
odvijek a i dovijeka!^s
Amen! Amen!^t

t Ps 72:19; 1Ko 14:16.

Ps 41:9* Doslovno: “podigao je petu”.
12* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. 13* Hebrejska riječ “amen” znači “tako je”, “neka bude tako”.

DRUGA KNJIGA
(Psalmi 42-72)

Upravitelju.

Maskil* za sinove Korahove.^a

42 Kao što košuta čezne za potocima vode, tako duša moja čezne za tobom, Bože.^b

2 Duša moja žeda za Bogom,^c za Bogom živim.^d

Kada ću doći i pred Bogom se pojaviti?^e

3 Suze moje kruh su mi postale danju i noću,^f dok mi oni po cijeli dan govore: "Gdje je Bog tvoj?"^g

4 Duša moja u meni gine kad se sjetim^h

kako sam hodao s mnoštvom

i polako pred njima išao u dom Božji,ⁱ

uz radosno klicanje i zahvaljivanje,^j

uz klicanje mnoštva koje slavi blagdan.^k

5 Zašto si očajna, dušo moja,^l zašto si nemirna u meni?^m

Čekaj Boga,ⁿ

jer još ću ga hvaliti kao velikog spasitelja svojega!^o

6 Bože moj, duša je moja očajna u meni.^p

Zato se sjećam tebe,^r

iz zemlje jordanske i s vrhova hermonskih,^s s gore male.^t

7 Bezdani vodeni bezdanu dovedenom dovikuje šumom slapova tvojih.

42. psalam

a 1Lje 6:37
b Iza 26:8
c Ps 63:1
d 5Mo 32:40
Jš 3:10
Jr 10:10
Mt 16:16
1So 1:9
e Ps 27:4
Ps 84:2
f Ps 80:5
Ps 102:9
g Ps 3:2
Ps 79:10
h Job 30:16
Ps 62:8
i 1Lje 16:1
j 5Mo 16:14
Ef 5:19
Kol 3:16
k 5Mo 16:16
2Lje 30:23
l Ps 55:4
Mk 14:34
m Ps 43:5
n Ps 37:7
Ps 71:14
Tu 3:24
Mi 7:7
o Ps 43:5
p Ps 22:1
Ps 43:5
Izr 12:25
Iv 12:27
r Jn 2:7
s 5Mo 3:8
t Ps 48:2
Ps 68:16
Ps 132:13

Desni stupac

a Ps 88:7
b Jn 2:3
c 5Mo 28:8
d Job 35:10
Ps 32:7
Ps 63:6
e Ps 27:1
f 2Sa 22:2
g Ps 13:1
h Ps 38:6
Ps 43:2
Pr 4:1
i Ps 31:11
Ps 102:8
j Ps 3:2
Ps 79:10
Jl 2:17
Mi 7:10
k Ps 42:5
l Ps 43:5
m Ps 37:7
Ps 71:14
n Ps 42:5

43. psalam

o Ps 7:8
Ps 26:1
Ps 35:24
p 1Sa 24:15
Ps 35:1
Izr 22:23
r Ps 71:4
s Ps 28:7
Ps 140:7
t Ps 42:9

Sve vode pobješnjele i valovi tvoji^a

preko mene su prešli.^b

8 Danju će Jehova slati milost* svoju,^c

a ja ću pjevati o njemu noću^d

i molit ću se Bogu koji mi život daje.^e

9 Reći ću Bogu, hridi svojoj:^f

"Zašto si me zaboravio?"^g

Zašto hodam žalostan, dok me neprijatelj tlači?"^h

10 Kostmi se lome od poruga protivnikaⁱ

dok mi po cijeli dan govore: "Gdje je Bog tvoj?"^j

11 Zašto si očajna, dušo moja,^k zašto si nemirna u meni?^l

Čekaj Boga,^m

jer još ću ga hvaliti kao velikog spasitelja svojega i kao Boga svojega!ⁿ

43 Sudi mi,^o Bože,

i vodi parnicu moju^p protiv naroda nevjerna!

Od čovjeka varalice i nepravednika izbavi me!^r

2 Jer ti si Bog moj, utvrda moja.^s

Zašto si me odbacio?

Zašto hodam žalostan, dok me neprijatelj tlači?^t

3 Pošalji svjetlo svoje i istinu svoju!^u

u Job 29:3; Ps 40:11; Izr 6:23.

Ps 42, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

Ps 42:8* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Neka me vode,^a
neka me dovedu na svetu
goru tvoju, k veličan-
stvenome prebivalištu
tvojem.^b

4 I doći ću k žrtveniku Bož-
jem,^c

k Bogu, zbog kojega kli-
čem radosno.^d

I hvalit ću te uz harfu,
Bože, Bože moj.^e

5 Zašto si očajna, dušo moja,^f
zašto si nemirna u meni?

Čekaj Boga,^g

jer još ću ga hvaliti kao
velikog spasitelja svo-
jega i kao Boga svo-
jega!^h

Upravitelju.

Psalam sinova Korahovih.ⁱ

Maskil.^o

44 Bože, ušima svojim čuli
smo,

oci naši pričali su nam^j

o djelima koja si učinio u
danima njihovim,^k

u danima davnim.^l

2 Rukom svojom otjerao si
narode,^m

a njih si zasadio.ⁿ

Razbio si plemena i odag-
nao ih.^o

3 Jer nisu svojim mačem za-
posjeli zemlju^p

i nije im njihova mišica
donijela spasenje,^r

nego je to učinila tvoja des-
nica i tvoja mišica^s i

svjetlost lica tvogega,

jer si ih ljubio.^t

4 Ti si Kralj moj, Bože.^u

Spasenje veličanstveno
pošalji Jakovu!^v

43. psalam

a Ps 5:8
Ps 27:11
Ps 143:10
b 1Lje 16:1
Ps 3:4
Ps 78:68
c Ps 84:3
He 13:10
d 1Sa 61:10
e 2Sa 6:5
Ps 81:2
f Ps 42:5
g Ps 37:7
Ps 71:14
h Ps 42:11

44. psalam

i 1Lje 6:37
j 2Mo 13:14
Su 6:13
Ps 78:3
k 1za 38:19
l 4Mo 21:14
m 5Mo 7:1
Ps 78:55
Ps 105:44
n 2Mo 15:17
Ps 80:8
o Jš 10:11
Jš 24:12
Ps 135:10
Ps 136:17
p 5Mo 4:38
5Mo 8:17
r 1Sa 12:22
s 1za 63:12
t 5Mo 7:8
u Ps 24:10
Ps 74:12
1za 33:22
v Ps 53:6

Desni stupac

a Ps 18:39
Flp 4:13
b Ps 60:12
c Ps 20:7
Ps 33:16
d 1Sa 17:45
Ho 1:7
e Jš 24:8
f Ps 40:14
Ps 132:18
g Ps 34:2
h Ps 115:1
i Ps 43:2
Ps 74:1
j Ps 60:10
k 5Mo 28:25
Jš 7:8
1Sa 31:1
l Ps 89:41
Jr 15:13
m Ps 119:176
Ri 8:36
n 5Mo 28:64
o 5Mo 32:30
1za 52:3
p Ps 79:4
Ps 80:6
r Ps 123:4
s 5Mo 28:37
2Lje 7:20
Jr 24:9
t Tu 2:15

5 Uz pomoć tvoju oborit
ćemo protivnike svo-
je,^a

u ime tvoje zgazit ćemo
one koji ustaju na
nas.^b

6 Jer nisam se u svoj luk po-
uzdao^c

i nije me moj mač spasio.^d

7 Ti si nas spasio od protivni-
ka naših^e

i posramio si one koji nas
silno mrze.^f

8 Bogu ćemo hvalu davati ci-
jeli dan^g

i do vijeka ćemo ime tvoje
hvaliti.^h (*Sela*)

9 A sad si nas odbacio i poni-
žavaš nasⁱ

i ne ideš s vojskama na-
šim.^j

10 Puštaš da okrećemo leđa
pred protivnikom.^k

Pljačkaju nas oni koji nas
silno mrze.^l

11 Dao si nas kao ovce, da nas
jedu,^m

i rasijao si nas među na-
rode.ⁿ

12 Prodaj narod svoj u bes-
cjenje^o

i nisi se obogatio prodaj-
jom njihovom.

13 Učinio si nas ruglom susje-
dima našim,^p

podsmijehom i porugom
svima koji su oko nas.^r

14 Učinio si da nas s prezirom
spominju* narodi,^s

da plemena podrugljivo
odmahuju glavom kad
nas vide.^t

15 Cijeli dan poniženje je moje
preda mnom

Ps 44, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

Ps 44:14* Doslovno: "Učinio si nas izrekom (poslovicom)".

- i sramota je prekrila lice moje,^a
- 16 zbog glasa onoga koji me sramoti i pogrdno govori o meni, zbog neprijatelja i onoga koji mi se osvećuje.^b
- 17 Sve nas je to snašlo, a nismo te zaboravili^c i nismo pogazili savez tvoj.^d
- 18 Srce naše nije bezvjerно uzmaknulo,^e niti su stope naše skrenule sa staze tvoje.^f
- 19 Jer ti si nas satio na mjestu gdje se šakali skupljaju^g i prekrivaš nas gustom tamom.^h
- 20 Da smo zaboravili ime Boga svojega ili u molitvi širili ruke prema tuđem bogu,ⁱ
- 21 zar to Bog ne bi saznao?^j Jer on pozna tajne srca.^k
- 22 A zbog tebe nas stalno ubijaju, smatraju nas ovcama za klanje.^l
- 23 Ustani! Zašto spavaš, Jehova?^m Probudi se! Nemoj nas dovijeka odbacivati!ⁿ
- 24 Zašto si okrenuo lice svoje? Zašto zaboravljaš nevolju našu i patnju našu?^o
- 25 Jer duša se naša savila do praha,^p trbuh se naš zalijepio za zemlju.
- 26 Ustani nama u pomoć^r i otkupi nas zbog milosti* svoje!^s

44. psalam

- a Jr 51:51
b Ps 8:2
c 5Mo 6:12
d 2Mo 34:10
e He 3:12
f Job 23:11
Ps 119:157
g Iza 34:13
Iza 35:7
h Ps 23:4
i 2Mo 20:3
j Ps 139:1
Jr 17:10
k Pr 12:14
l Ps 79:2
Ri 8:36
m Ps 7:6
Ps 78:65
n Job 13:24
Ps 13:1
Ps 88:14
o Iza 40:27
p Ps 119:25
Iza 51:23
r Ps 33:20
s Ps 26:11
Ps 130:7

Desni stupac

45. psalam

- a Ps 49:3
b Ps 2:6
1Pe 1:11
c 2Sa 23:2
Iza 8:1
Jr 8:8
d Ezr 7:6
e Pj 5:10
f Iv 7:46
g Ps 72:17
h Ot 1:16
Ot 19:15
i Iza 9:6
j He 1:3
k Ot 6:2
l Ot 19:11
m Ot 6:15
n Ps 2:9
2So 1:8
o Ot 17:14
Ot 19:19
p Ps 89:29
Ps 89:36
r Iza 11:4
Jr 33:15
He 1:8
s Mt 3:15
He 7:26
t Mt 7:23
He 1:9
u Iv 20:17
v Iza 61:1
Dj 4:27
Dj 10:38
z Ps 21:6
a 1Lje 29:23
2Lje 13:5
2Lje 13:8
Mt 1:6

Upravitelju, za "Ljiljane".
Psalam sinova Korahovih.
Maskil.*

Pjesma o ljubljenim ženama.

45 Iz srca mojega navire riječ dobra.^a

Govorim: "Djelo moje govori o kralju."^b

Neka jezik moj bude pisaljka^c vješta prepisivača.^d

- 2 Ljepši si od sinova ljudskih,^e ljupkost se prosula po usnama tvojim,^f

zato te Bog blagoslovio dovijeka.^g

- 3 Pripaši uz bok mač svoj,^h junače silni,ⁱ čast svoju i krasotu svoju!^j

- 4 U krasoti svojoj uspješno izvrši zadatak svoj,^k jaši zastupajući istinu, poniznost i pravедnost,^l

i desnica će te tvoja poučiti djelima zastrašujućim!^m

- 5 Oštre su strijele tvoje — pod tobom narodi padajuⁿ — zabadaju se u srce neprijatelja kraljevih.^o

- 6 Bog je prijestolje tvoje dovijeka, u svu vječnost,^p žezlo kraljevanja tvoga žezlo je pravičnosti.^r

- 7 Ljubiš pravédnost^s i mržiš zlo.^t

Zato te Bog, Bog tvoj,^u pomazao^v uljem radosti^z više nego drugove* tvoje.^a

Ps 44:26* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ps 45, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov. 45:7* Vidi bilješku za He 1:9.

- 8 Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojom i kasilijom,^a
 iz veličanstvene palače od bjelokosti^b veseli te zvuk glazbala žičanih.
- 9 Kćeri^c kraljeva među tvojim su ženama dragim. Kraljica^d stoji tebi zdesna u zlatu ofirskom.^e
- 10 Slušaj, kćeri, pogledaj i priagni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega!^f
- 11 Kralj će čeznuti za ljepotom tvojom,^g jer je on gospodar tvoj,^h stoga mu se pokloni!ⁱ
- 12 I kći tirska dar donosi.^j
 Bogataši iz naroda htjet će umilostiviti* lice tvoje.^k
- 13 Sva je slavna kći kraljeva u kući,^l
 odjeća joj je zlatom izvezena.
- 14 U istkanom ruhu dovest će je kralju.^m
 Djevice u pratnji njezinoj, drugarice njezine, uvode k tebi.ⁿ
- 15 Dovest će ih s radošću i veseljem,
 ući će u palaču kraljevu.
- 16 Na mjestu praotaca tvojih^o bit će sinovi tvoji,^p koje ćeš postaviti za knezove po svoj zemlji.^r
- 17 Spominjat ću ime tvoje kroz sve buduće naraštaje.^s
 Zato će te narodi hvaliti dovijeka, u svu vječnost.

45. psalam

- a Pj 1:3
 Pj 4:14
 b 1Kr 22:39
 c Iza 60:4
 d Ot 19:7
 e Iza 13:12
 f Pj 2:10
 Ot 14:4
 g Pj 1:8
 Pj 2:2
 h Ef 5:23
 Jd 4
 i 1Kr 1:16
 Flp 2:10
 j 2Sa 5:11
 k Ps 72:10
 Iza 49:23
 l Ot 19:7
 m Ot 19:8
 Ot 21:2
 n Pj 2:7
 Pj 5:9
 Pj 6:1
 o Mt 1:1
 p Iza 9:6
 r Iza 32:1
 s Ps 72:17

Desni stupac

46. psalam

- a 1Lje 6:37
 b Ps 62:7
 Izr 14:26
 Iza 25:4
 c 5Mo 4:7
 Ps 145:18
 Na 1:7
 d 2Pe 3:10
 e Iza 54:10
 f Ps 93:4
 Jr 5:22
 g Su 5:5
 Mi 1:4
 Na 1:5
 h 2Lje 6:6
 Ps 48:1
 Iza 60:14
 i Ps 43:3
 j 5Mo 23:14
 Ps 132:13
 Iza 12:6
 Ho 11:9
 k He 12:28
 12Mo 14:24
 Ps 30:5
 Ps 143:8
 m Ps 2:1
 n JŠ 2:24
 Am 9:5
 o JŠ 1:9
 Jr 1:19
 Ri 8:31
 p Ps 9:9
 r Ps 66:5
 s Iza 34:2
 t Iza 11:9
 Mi 4:3
 u Eze 39:9
 v Mi 5:10
 z Hb 2:20
 a Iza 2:11
 b 1Lje 29:11
 Ps 57:5
 Jr 16:19

Upravitelju. Psalam sinova Korahovih,^a za "Djevojke".
 Pjesma.

- 46** Bog je nama utočište i snaga,^b pomoć koja se u nevoljama lako nalazi.^c
- 2 Zato se nećemo bojati, da se i zemlja preobrazi^d i da se gore poljuljaju i sruše u srce mora velikog,^e
- 3 da se vode njegove uskomešaju, uspjene,^f da se gore potresu od huke njegove.^g (*Sela*)
- 4 Postoji rijeka čiji tokovi raduju grad Božji,^h najsvetije prebivalište Svevišnjega.ⁱ
- 5 Bog je usred toga grada,^j zato se neće poljuljati.^k
 Bog će mu pomoći kad osvane jutro.^l
- 6 Narodi su se uskomešali,^m kraljevstva su se poljuljala.
 On je pustio glas svoj, zemlja se rastapala.ⁿ
- 7 Jehova nad vojskama s nama je,^o
 Bog Jakovljevi sigurna nam je utvrda gorska.^p (*Sela*)
- 8 Dodite, gledajte djela Jehovina,^r zapanjujuće stvari koje je učinio na zemlji!^s
- 9 Prekida ratove do kraja zemlje.^t
 Luk krši, koplje lomi,^u kola vatrom pali.^v
- 10 "Pokorite se i spoznajte da sam ja Bog!^z
 Uzvisit ću se među narodima,^a uzvisit ću se na zemlji."^b

11 Jehova nad vojskama s nama je,^a

Bog Jakovljevi sigurna nam je utvrda gorska.^b
(Sela)

Upravitelju.

Psalam sinova Korahovih.
Napjev.

47 Plješćite rukama, svi narodi!^c

Pobjednički kličite Bogu poklikom radosnim!^d

2 Jer Jehova, Svevišnji, strah ulijeva,^e
veliki je Kralj nad cijelom zemljom.^f

3 Pokorit će nam narode^g
i plemena pod noge naše.^h

4 Izabrat će nam nasljedstvo naše,ⁱ
ponos Jakova, kojega je ljubio.^j (Sela)

5 Uzašao je Bog uz radosno klicanje,^k

Jehova uz zvuk roga.^l

6 Pjesmom hvalite Boga, pjesmom ga hvalite!^m
Pjesmom hvalite Kralja našega, pjesmom ga hvalite!

7 Jer Bog je Kralj cijele zemlje.ⁿ

Pjesmom ga hvalite, postupajući razborito!^o

8 Bog je počeo kraljevati nad narodima.^p

Bog je sjeo na sveto prijestolje svoje.^r

9 Dostojanstvenici naroda okupljaju se^s
s narodom Boga Abrahama.^t

Jer Bogu pripadaju oni koji su štitovi zemaljski.^u

Vrlo visoko on se uzdigao.^v

46. psalam

a 2Lje 20:17

b Ps 48:3
Ps 125:2

47. psalam

c 2Kr 11:12

Ps 98:4

Iza 55:12

d Ezr 3:11

Ps 33:3

e 5Mo 7:21

Ne 1:5

f Ps 76:12

g Ps 18:47

h 5Mo 33:29

i 5Mo 9:5

j 5Mo 7:6

Mi 1:2

k Ps 68:24

l 1Lje 15:24

m 1Lje 16:9

Ps 68:32

n Jr 10:7

o Za 14:9

o 1Ko 14:15

p 1Lje 16:31

Ps 96:10

Ps 97:1

Ot 19:6

r Ot 4:2

s Ps 110:3

t Ri 4:12

Ca 3:29

u Ps 89:18

v Ps 97:9

Desni stupac

48. psalam

a Ps 42:0

b Ne 9:5

Ps 89:1

Ps 145:3

Ps 147:5

c Ps 46:4

Ps 87:3

d Za 8:3

e Ps 50:2

Tu 2:15

f Iza 14:13

g Ps 47:8

Ps 135:21

Mt 5:35

h Ps 125:1

Za 2:6

i 2Sa 10:6

2Sa 10:19

j Ot 19:19

k 2Mo 14:25

l 2Mo 15:15

Iza 13:8

Da 5:6

m Jr 30:6

Ho 13:13

n 1Kr 22:48

Iza 2:16

Jr 18:17

Eze 27:26

o Ps 44:1

p Ps 48:1

He 12:22

r Ps 87:5

Iza 2:2

Mi 4:1

s Ps 26:3

Ps 40:10

Ps 63:3

Pjesma. Napjev sinova Korahovih.^a

48 Velik je Jehova i dostojan je hvale velike^b
u gradu Boga našega,^c
na svetoj gori svojoj.^d

2 Lijepa zbog uzvišenosti svoje, radost svoj zemlji,^e
gora je Sion na krajnjemu sjeveru,^f
grad Velikoga Kralja.^g

3 U kulama njegovim Bog se pokazao sigurnom utvrdom gorskom.^h

4 Jer, gle, kraljevi su se dogovorili i skupili,ⁱ
i svi su prošli.^j

5 Vidjeli su i zapanjili se.
Smeli su se i prestravljeni pobjegli.^k

6 Drhtanje ih je obuzelo ondje,^l
trudovi kao u porodilje.^m

7 Vjetrom istočnim razbijaš brodove taršiške.ⁿ

8 Kao što smo čuli, tako smo i vidjeli^o
u gradu Jehove nad vojskama, u gradu Boga našega.^p

Bog će ga utvrditi da stoji u vijeku.^r (Sela)

9 Razmišljali smo, Bože, o milosti* tvojoj^s
usred hrama tvogoga.^t

10 Poput imena tvogoga,^u Bože, tako i hvala tvoja dopire do granica zemaljskih.

Desnica je tvoja puna pravednosti.^v

t 1Sa 3:3; 2Sa 7:2; 1Lje 16:1; Ps 63:2; u 5Mo 28:58; Ps 113:3; v Su 5:11; Ps 17:7; Ps 60:5; Ps 98:2.

Ps 48:9* Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bibliješku za 1Mo 19:19.

11 Neka se raduje gora Sion,^a
neka se vesele sela Judi-
na,^b zbog zakona tvo-
jih!^c

12 Prođite oko Siona i obidi-
te ga,^d
izbrojite kule njegove!^e

13 Dobro promotrite bedem
njegov!^f

Pregledajte kule njegove,
da biste o tome pričali
naraštaju budućem!^g

14 Jer taj je Bog naš Bog dovi-
jeka, u svu vječnost.^h
On će nas voditi dok ne
umremo.ⁱ

Upravitelju. Psalm sinova
Korahovih.^j Napjev.

49 Čujte ovo, svi narodi!
Priklonite uho, svi
što živite u vijeku
ovome,^k

2 sinovi zemaljski i sinovi
čovječji,
bogati i siromašni zaje-
dno!^l

3 Usta će moja govoriti ono
što je mudro^m
i srce će moje razmišljati
o onome što je razbo-
rito.ⁿ

4 Izreci ću prignuti uho
svoje,^o
uz harfu ću razložiti za-
gonetku svoju.^p

5 Zašto da se bojim u dane
zle,^r

kad me opkoli prijestup
onih što me gaze?^s

6 Od onih koji se uzdaju u
imetak svoj^t
i koji se hvale velikim bo-
gatstvom svojim,^u

7 nitko ne može otkupiti
brata,^v
niti dati Bogu otkup za
njega

48. psalam

a Ps 78:68
Jl 2:32
b Ps 97:8
c 2Lje 20:27
Ps 137:8
Ot 15:4
d Ne 12:31
e Ne 12:39
Iza 33:18
f Iza 26:1
g 5Mo 11:19
h Ps 31:14
i Iza 58:11

49. psalam

j 1Lje 6:37
k Ps 17:14
He 1:2
l Ps 62:9
m Iza 16:23
Pr 10:12
n Ps 143:5
Iza 14:33
Mt 12:35
Flp 4:8
o Ps 78:2
Mt 13:35
p Iza 1:6
r Ps 27:1
Ef 5:16
s 2Sa 15:12
t 5Mo 8:17
Ps 52:7
Iza 10:15
Iza 18:11
1Ti 6:17
1Iv 2:16
u Es 5:11
Jr 9:23
Lk 12:19
v Iza 11:4
Mt 16:26

Desni stupac

a Job 36:18
b Ps 89:48
c Pr 2:16
Ri 5:12
d Pr 3:19
e Ps 39:6
Iza 11:4
Iza 23:4
Pr 2:18
Jr 17:11
Lk 12:20
f Job 21:9
Ps 17:14
g Pr 1:4
h 1Mo 4:17
1Sa 15:12
2Sa 18:18
i Ps 39:5
Jk 1:11
j Pr 3:20
k Lk 12:20
l Job 21:13
m Job 24:19
Ri 5:14
Ot 6:8
n Ps 30:5
Ml 4:3
o Ps 39:11
p 1Sa 2:6
Job 7:9
r Job 33:28
Ps 16:10
Ps 30:3
Ps 56:13
Ps 86:13
s Es 3:1
t Es 5:11

8 (otkupnina za dušu njihovu
toliko je visoka^a
da ostaje neplaćena dovi-
jeka),

9 pa da živi zauvijek i ne vidi
jamu grobnu.^b

10 Jer on vidi da i mudri
umiru,^c
zajedno ginu bezumni i
nerazumni,^d
i drugima ostavljaju ime-
tak svoj.^e

11 U njima je želja da kuće nji-
hove traju dovijeka,^f
šatori njihovi iz narašta-
ja u naraštaj.^g
Zemljišne posjede svoje
nazivaju imenom svo-
jim.^h

12 Ali čovjek zemaljski, ma-
kar poštovan bio, ne
može na životu ostati,ⁱ
zaista je poput životinja
koje ginu.^j

13 To je put onih koji su puni
bezumlja^k
i onih koji ih slijede i uži-
vaju u oholim riječima
njihovim. (*Sela*)

14 Poput ovaca određeni su za
grob,^{*1}
smrt će im pastir biti,^m
a čestiti će ujutro vladati
nad njimaⁿ

i lik će njihov nestati,^o
svatko od njih u grob[#]
odlazi, a ne u prebiva-
lište uzvišeno.^p

15 Ali Bog će otkupiti dušu
moju iz ruke groba,^{*r}
On će me primiti. (*Sela*)

16 Neka te ne plaši što se tko
bogati,^s
što raste slava kuće nje-
gove,^t

Ps 49:14* Doslovno: "šeol". 14# Doslovno: "šeol". 15* Doslovno: "šeola".

17 jer kad umre ne može ništa sa sobom ponijeti,^a
i slava njegova neće s njim sići.^b

18 Jer za života svojega blagoslivljao je dušu svoju.^c
(Ljudi će te hvaliti jer činiš dobro sebi.)^d

19 No duša njegova ipak ne ide dalje nego naraštaj otaca njegovih.^e

Nikada više neće vidjeti svjetlost.^f

20 Čovjek zemaljski koji ne razumije, makar poštovan bio,^g
zaista je poput životinja koje ginu.^h

Napjev Asafov.ⁱ

50 Moćni^j Bog Jehova^k govori^l

i doziva zemlju,^m
od izlaska sunčeva do zalaska njegova.ⁿ

2 Sa Siona, savršenstva ljepote,^o Bog je zasjao.^p

3 Bog će naš doći i neće štetiti.^r

Pred njim vatra proždire^s
i svuda oko njega bjesni oluja.^t

4 On doziva nebesa u visini i zemlju^u

da izvrši presudu na narodu svojemu:^v

5 "Skupite k meni one koji su mi vjerni,^z
one koji su nad žrtvom sklopili savez moj!"^a

6 Nebesa objavljuju pravednost njegovu,^b

jer je Bog Sudac.^c (*Sela*)

7 "Slušaj, narode moj, ja ću govoriti,^d
Izraele, svjedočit ću protiv tebe!^e

Ja sam Bog, Bog tvoj.^f

49. psalam

a Job 1:21
Pr 5:15
Lk 12:20
1Ti 6:17
b Iza 10:3
c 5Mo 29:19
Lk 12:19
d Izr 14:20
e 1Mo 15:15
f Job 33:30
Ps 56:13
g Job 4:21
Ps 49:12
Izr 16:16
h Pr 3:19
2Pe 2:12

50. psalam

i 1Lje 15:17
j Js 22:22
Jr 32:18
k Ps 95:3
l Am 3:8
m Iza 1:2
n Iza 45:6
o Ps 48:2
Tu 2:15
p 5Mo 33:2
Ps 80:1
r Ps 83:1
Iza 42:13
Iza 65:6
s 2Mo 19:18
Ps 97:3
Da 7:10
He 12:29
t Ps 97:4
u 5Mo 4:36
5Mo 30:19
5Mo 32:1
Iza 1:2
v Mi 6:2
He 10:30
z 5Mo 33:3
2Lje 29:20
Ps 14:7
Izr 2:8
Iza 13:3
a 2Mo 24:8
Lk 22:20
Iv 11:52
b Ps 97:6
c Ps 7:11
Ps 75:7
He 12:23
Ot 20:12
d Ps 81:8
e Ne 9:30
f 2Mo 20:2

Desni stupac

a Ps 40:6
Iza 1:11
Jr 7:22
b 1Sa 15:22
Ho 6:6
c Mi 6:7
d 1Mo 1:24
1Lje 29:14
Job 40:15
e Dj 17:24
f 1Mo 1:20
Job 38:41
Ps 104:12
Mt 10:29
g Ps 80:13
h 1Sa 2:8
Ps 24:1
Ps 89:11
i 2Mo 19:5
5Mo 14:11
Job 41:11
Ps 104:24
1Ko 10:26

8 Ne ukoravam te za žrtve tvoje,^a

нити за cijele paljenice tvoje koje su stalno preda mnom.^b

9 Neću uzeti bika iz doma tvojega,^c

нити жарца из торова твојих.

10 Jer moje su sve životinje šumske,^d

zvijeri na tisućama gora.^e

11 Poznajem svako stvorenje krilato na gorama^f

i mnoštvo životinja poljskih moje je.^g

12 Kad bih gladan bio, ne bih tebi rekao,

jer moje je plodno tlo^h i sve što je na njemu.ⁱ

13 Zar ću jesti meso bikova jakih^j

i krv jaraca piti?^k

14 Prinesi Bogu zahvalu na žrtvu^l

i ispuni Svevišnjemu zavjete svoje!^m

15 Prizovi me u dan nevolje!ⁿ

Izbavit ću te, a ti ćeš me slaviti.^o

16 A zlome će Bog reći:^p

"Odakle tebi pravo da nabrajaš uredbе moje^r

i da spominješ savez moj?"^s

17 Ti mrziš pouku^{*t}

i riječi moje iza leđa bačaš.^u

18 Kad god si vidio lopova, blagonaklono si gledao na njega,^v

i združio si se s preljubnicima.^z

j Ho 14:2; k Mi 6:6; l Ps 69:30; Ps 107:22; Izr 21:3; Ho 6:6; He 13:15; m 5Mo 23:21; Ps 15:4; Ps 76:11; Pr 5:4; Jn 2:9; Mt 5:33; n 2Lje 33:12; Ps 77:2; Ps 91:15; Lk 22:44; o Ps 22:23; Ps 50:23; p Iza 48:1; Eze 18:27; r Jr 7:4; Mt 7:23; Ri 2:21; s 5Mo 29:21; 5Mo 31:20; He 8:9; t Izr 1:7; Izr 5:12; He 12:6; u Ne 9:26; Iza 5:24; Jr 8:9; v Iza 5:23; Ri 1:32; Ri 2:21; z Jk 4:4; 2Iv 11.

Ps 50:17* Vidi bilješku za Izr 1:2.

19 Usta si svoja pustio da zlo govore^a

i na jeziku ti je prijevarena.^b

20 Sjediš s drugima i govoriš protiv brata svojega,^c loše govoriš o sinu majke svoje.^d

21 Sve si to činio, a ja sam šutio.^e
Mislio si da ću ja biti kao i ti.^f

Ukorit ću te^g i sve ću to iznijeti pred oči tvoje.^h

22 Shvatite to, molim vas, vi koji zaboravljate Boga,ⁱ da vas ne rastrgam, jer neće biti nikoga da vas izbavi!^j

23 Tko prinosi zahvalu kao žrtvu svoju, taj me slavi.^k

Tko se drži pravoga puta, njemu ću dati da vidi spasenje od Boga.^l

Upravitelju. Napjev Davidov. Kad je Davidu došao prorok Natan nakon što je David legao s Bat-Shebom.^m

51 Smiluj mi se, Bože, po milosti* svojoj!ⁿ

Po velikome milosrđu svojem izbriši prijestupe moje!^o

2 Posve me operi od prijestupa mojega,^p očisti me od grijeha mojega!^r

3 Jer ja znam prijestupe svoje,^s grijeh je moj stalno preda mnom.^t

4 Tebi, tebi sam zgriješio^u i učinio ono što je zlo u očima tvojim,^v

50. psalam

a Ps 52:3
Jr 9:5
b Ps 52:2
Jk 3:5
c 3Mo 19:1-6
Ps 51:18
Lk 22:65
d Mt 10:21
e Pr 8:11
Ri 2:4
2Pe 3:9
f 4Mo 23:19
Ps 73:11
Ps 94:7
Pr 8:12
g Izr 29:1
h Ps 50:4
Pr 12:14
i Ps 9:17
Iza 51:13
Jr 2:32
Ho 4:6
j Ps 7:2
k Ps 22:23
Ps 27:6
Ri 12:1
Ef 5:20
1So 5:18
He 13:15
l Ps 91:16
Mi 6:8
Lk 2:30

51. psalam

m 2Sa 11:3
n 4Mo 14:18
Ps 25:7
Ps 32:10
Ps 41:4
Ps 90:14
Ps 103:11
o Ps 39:8
Ps 103:13
Izr 28:13
Iza 43:25
Iza 44:22
p Iza 1:18
1Ko 6:11
r He 9:14
1Iv 1:7
s Ps 32:5
t Ps 40:12
u 1Mo 20:6
1Mo 39:9
3Mo 5:19
2Sa 12:13
Lk 15:21
v 2Sa 12:9
Ps 38:18

Desni stupac

a Ps 50:6
Ri 3:4
b Lk 7:29
Ot 19:2
c 1Mo 3:16
Job 14:4
Ri 5:12
d Ri 3:23
Ef 2:3
e 2Kr 20:3
1Lje 29:17
f 1Sa 16:7
1Pe 3:4
g 3Mo 14:4
4Mo 19:18
He 9:14
h Iza 1:18
i Ps 30:11
j Ps 6:2
Ps 38:3
Iza 57:15

a ti si pravedan kad govoriš^a

i čist kad sudiš.^b

5 Evo, u prijestupu sam rođen,^c u grijehu me začela majka moja.^d

6 Evo, ti se raduješ kad je istina u srcu.^e
Daj mi da u nutrini svojoj spoznam pravu mudrost!^f

7 Izopom me očisti od grijeha, da budem čist,^g operi me, da budem bjelji od snijega!^h

8 Daj mi da ćujem radost i veselje,ⁱ da se obraduju kosti koje si slomio!^j

9 Okreni lice svoje od grijeha mojih,^k izbriši sve prijestupe moje!^l

10 Stvori u meni čisto srce, Bože,^m i stavi u mene novi duh, duh postojan!ⁿ

11 Nemoj me odbaciti od lica svojega^o i sveti duh svoj nemoj uzeti od mene!^p

12 Vрати mi radost spasenja svojega^r i probudi u meni želju da vršim volju tvoju!^s

13 Poučit ću prijestupnike putevima tvojim,^t da se grešnici k tebi vrate.^u

14 Izbavi me od krivnje za krv,^v Bože, Bože spasenja mojega,^z

k Ps 103:12; Iza 38:17; Jr 16:17; 1 Mi 7:19; m Jr 32:39; Dj 15:9; Ef 2:10; n Eze 11:19; Ef 4:23; o 1Mo 4:14; 2Kr 13:23; Ps 102:10; p Lk 11:13; Ri 8:9; Ef 4:30; r Ps 21:1; Lk 1:47; s Ps 110:3; Mt 26:41; t Dj 2:38; u Dj 3:19; v 1Mo 9:6; 1Sa 25:34; Ps 26:9; Eze 33:8; Dj 18:6; Dj 20:26; z Ps 38:22; Ps 88:1; Iza 12:2; Ot 7:10.

Ps 51:1* Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

da bi jezik moj radosno objavljivao pravednost tvoju!^a

15 Jehova, otvori ove usne moje,^b

da bi usta moja objavljivala hvalu tvoju!^c

16 Jer žrtva ti nije mila – inače bih ti je dao,^d

paljenice cijele nisu ti po volji.^e

17 Žrtva je Bogu duh slomljen.^f

Srce slomljeno i satrveno, Bože, nećeš prezreti.^g

18 Po milosti svojoj učini dobro milost Sionu,^h

izgradi zidove jeruzalemske!ⁱ

19 Tada će ti biti mile žrtve pravednosti,^j

žrtva paljenica i cijela žrtva.^k

Junci će se tada prinositi na žrtveniku tvojemu.^l

Upravitelju. Maskil.* Psalam Davidov, kad je došao Doeg Edomac i javio Šaulu da je David došao u kuću Ahimelekovu.^m

52 Zašto se hvališ zlom, silniče?ⁿ

Milost* Božja traje cijeli dan.^o

2 Nevolje smišlja jezik tvoj, poput britve je naoštren^p

i prijevaru čini.^r

3 Više voliš zlo nego dobro,^s laž više nego riječ pravednu.^t (*Sela*)

4 Ljubiš sve riječi pogubne, u jeziče prijeverni!^v

Ps 52, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov. 52:1* Ili: "Vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

51. psalam

a Ne 9:33

Ps 20:5

Ps 35:28

Ps 59:16

Da 9:7

Ri 10:3

b Eze 3:27

c Ps 34:1

Ps 71:8

Ps 109:30

Ps 145:21

He 13:15

d 1Sa 15:22

Izr 21:3

Ho 6:6

e Ps 40:6

Ps 50:8

Iza 1:11

Jr 7:22

Am 5:22

f 2Kr 22:19

Ps 34:18

Iza 57:15

Lk 18:13

g 2Lje 33:13

Ps 22:24

Ps 119:58

Izr 28:13

Lk 15:22

h Ps 102:16

Iza 62:1

i Da 9:25

Mi 7:11

j Mi 3:3

k Ps 4:5

Ri 12:1

l Ho 14:2

52. psalam

m 1Sa 22:9

n 1Mo 10:8

1Sa 21:7

Ps 94:4

o Ps 103:17

p Ps 50:19

Ps 57:4

Ps 59:7

Ps 64:3

r Ps 109:2

2Ko 11:13

s Jr 4:22

Mi 3:2

t Ps 62:4

Jr 9:3

Iv 8:44

u 1Sa 22:18

v Izr 14:25

Jk 3:6

1Pe 3:10

Desni stupac

a Ps 55:23

Izr 12:19

Izr 15:25

Izr 19:9

b Ps 28:5

Ps 37:9

c Izr 2:22

d Ps 37:34

Ps 40:3

Ps 119:120

Mi 1:5

Ot 19:2

e Ps 58:10

Iza 37:22

Ot 18:20

f Ps 146:3

Jr 17:5

g Ps 49:6

Izr 11:28

Izr 23:5

1Ti 6:17

h Pr 8:8

5 Bog će te srušiti zauvijek,^a oborit će te i iščupati te iz šatora tvojega,^b

iskorijenit će te iz zemlje živih.^c (*Sela*)

6 Pravednici će to gledati i uplašiti se,^d

i smijati će se takvome.^e

7 Takav čovjek ne smatra Boga utvrdom svojom,^f

nego se uzda u veliko bogatstvo svoje,^g

zaklon nalazi u zlu koje čini.^h

8 A ja ću biti kao maslinaⁱ što se zeleni u domu Božjemu.

Uzdam se u milost* Božju dovijeka, u svu vječnost.^j

9 Hvalit ću te dovijeka zbog djela što si ih učinio^k

i uzdat ću se* u ime tvoje, jer je to dobro, pred onima koji su ti vjerni.^l

Upravitelju, za mahalat.*^m

Maskil.ⁿ Psalam Davidov.

53 Bezumnik kaže u srcu svojemu:

"Nema Jehove!"ⁿ

Pokvareno postupaju, odvratna djela čine u nepravednosti

svojoj,^o

nema nikoga tko čini dobro.^p

2 A Jehova Bog s neba gleda sinove ljudske,^r

i Jr 11:16; Ho 14:6; j Ps 135:5; Ps 147:11; k Ps 50:15; l Ps 27:14; Ps 54:6; Ps 123:2; Izr 18:10; 53. psalam m Ps 88:0; n Ps 10:4; Ps 14:1; Ps 92:6; Ri 1:21; o 1Mo 6:11; 3Mo 18:30; 5Mo 32:5; p Ps 14:3; Ri 3:10; r Ps 8:4; Ps 11:4; Ps 33:14; Ps 102:19; Jr 16:17; Jr 23:24.

Ps 52:8* Ili: "vjernu ljubav". 9* Ili: "položiti ću nadu svoju". Ps 53, naslov* "Mahalat" – hebrejska riječ; vjerojatno glazbeni izraz. Ps 53, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

da vidi ima li koga da je razborit,* traži li tko njega.^a

3 Svi su odstupili, svi su oni pokvareni,^b

nema nikoga tko čini dobro, niti jednoga.^c

4 Zar nitko od onih koji zlo čine ništa naučio nije,^d nitko od onih koji narod moj izjedaju kao da kruh jedu?^e

Jehovu ne prizivaju.^f

5 Tada* ih je velik strah obuzeo,^g

ondje gdje straha nije bilo,^h

jer Bog će rasuti kosti onih koji protiv tebe tabor svoj podižu.ⁱ

Ti ćeš ih posramiti, jer Jehova ih je odbacio.^j

6 O, kad bi sa Siona spasenje veličanstveno došlo Izraelu!^k

Kad Jehova vrati narod svoj zarobljeni,^l

neka se veseli Jakov, neka se raduje Izrael!^m

Upravitelju, za žičana glazbala. Maskil.* Psalam Davidov. Kad su Zifijci došli i rekli Šaulu: "Ne krije li se David kod nas?"ⁿ

54 Bože, imenom svojim spasi me^o

i silom svojom brani me na sudu!^p

2 Bože, čuj molitvu moju,^r prikloni uho riječima usta njihovih!^s

3 Jer tudinci su se podigli na mene

Ps 53:2* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **5*** Doslovno: "Ondje". **Ps 54, naslov*** Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

53. psalam

a 1Lje 28:9
2Lje 15:2
2Lje 19:3
Job 28:28
Iza 55:6
1Pe 3:12

b 1Mo 6:5
Iza 53:6
Jr 8:6
Sf 1:6

c 1Mo 6:12
Ps 12:1
Ps 14:3
Pr 7:20
Ri 3:12

d Izr 1:29
Jr 4:22
Ho 4:1

e Ps 27:2
Jr 10:25
f Job 21:14
Ps 14:4

g 1Sa 14:15
2Kr 7:6
Ps 14:5

h 3Mo 28:17
3Mo 26:36
Izr 28:1

i Eze 6:5
j 2Kr 17:20
Ps 35:4
Jr 6:30

k Ps 20:2
Iza 12:6

l Ps 85:1
Ps 126:1
Jr 30:18
Jl 3:1

m Am 9:14
Ezr 3:11
Ne 12:43

54. psalam

n 1Sa 23:19
1Sa 26:1

o Ps 20:1
Ps 79:9
Izr 18:10

p Ps 43:1
Ps 99:4
Izr 23:11
Jr 50:34

r Ps 13:3
Ps 65:2
Ps 84:8
Izr 15:29

s Ps 130:2

Desni stupac

a Ps 22:16
Ps 59:3
Ps 86:14

b Ps 36:1
Ps 53:4
Iv 16:3

c 1Lje 12:18
Ps 118:6
Ri 8:31
He 13:6

d Ri 12:19
2Ti 4:14

e Ps 143:12
f Ps 50:14
Ps 107:22
Ps 116:17
He 13:15

g Ps 7:17
Ps 52:9

h 2Sa 4:9
Ps 34:19
Ps 37:39
2Ti 4:13

i nasilnici koji traže dušu moju.^a

Nemaju oni Boga pred sobom.^b (*Sela*)

4 Gle, Bog je moj pomoćnik,^c Jehova je s onima koji podupiru dušu moju.

5 On će uzvratiti zlo neprijateljima mojim.^d

U istinoljubivosti svojoj satri* ih!^e

6 Drage volje prinijet ću tebi žrtvu.^f

Hvalit ću, Jehova, ime tvoje, jer je to dobro.^g

7 Jer iz svake nevolje on me izbavio^h

i oko je moje likovalo nad neprijateljima mojim.ⁱ

Upravitelju, za žičana glazbala. Maskil.* Psalam Davidov.

55 Prikloni uho, Bože, molitvi mojoj,^j

nemoj se kriti kad te molim da budeš milostiv!^k

2 Saslušaj me i odgovori mi!^l Tumaram uznemiren od brige svoje,^m

nemiru se oteti ne mogu,

3 zbog glasa neprijateljeva, zbog pritiskanja zlikovčeva.ⁿ

Jer bacaju zlo na mene^o

i u gnjevu svojemu mrze me.^p

4 Srce je moje u meni u teškoj boli,^r strahovi su me smrtni spopali.^s

i Ps 37:34; Ps 59:10; Ps 91:8; Ps 92:11; **55. psalam** j Ps 5:1; Ps 80:1; Ps 84:8; 1Pe 3:12; k Ps 28:2; Ps 143:7; l Ps 17:1; m Iza 38:14; n Ps 54:3; o 2Sa 15:3; p 2Sa 16:7; Ho 9:7; r Ps 69:29; s Ps 18:4; Ps 116:3; Iza 38:10.

Ps 54:5* Doslovno: "ušutkaj". **Ps 55, naslov*** Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

- 5 Strah i drhtanje ulaze u mene,^a
jeza me obuzima.
- 6 I govorim: "O, kad bih kao golub krila imao!^b
Odletio bih i počinak našao."^c
- 7 Evo, odletio bih daleko,^d
boravio bih u pustinji.^e
(Sela)
- 8 Pojurio bih na mjesto utočišta svojega,
pred jakim vjetrom, pred olujom."^f
- 9 Smeti, Jehova, razdijeli jezik njihov,^g
jer vidio sam nasilje i svađu u gradu!^h
- 10 Dan i noć oblaže oko njegoga po zidinama njegovim,ⁱ
opačina i zlo u njemu su.^j
- 11 Nevolje su u njemu,
s trga njegova tlačenje i prijevarena ne odlaze.^k
- 12 Jer nije me sramotio neprijatelj moj,^l
to bih podnio.
Nije se oholo na mene digao onaj tko me silno mrzi,^m
od njega bih se sakrio.ⁿ
- 13 Nego ti, čovjek smrtni jednak meni,^o
prijatelj moj, drug moj.^p
- 14 A tako smo prisno drugovali,^r
u dom Božji s mnoštvom smo išli.^s
- 15 Propasti neka dođu na njih!^t
Neka živi odu u grob,^u
jer za njihova boravka u tuđini zlo je bilo u njima!^v

Ps 55:15* Doslovno: "šeol".

55. psalam

- a Ps 119:120
b Ps 11:1
c Ps 139:9
Ot 12:14
d 2Sa 15:14
e 1Sa 23:14
Jr 9:2
f Iza 17:13
g 1Mo 11:9
2Sa 15:31
2Sa 17:7
h Iza 1:21
Jr 5:1
Jr 6:7
i 1Sa 19:11
2Sa 17:1
Iv 18:3
Iv 18:28
Dj 9:24
j Eze 9:4
Sf 3:3
k Ps 109:2
Jr 9:5
Am 5:10
l Ps 41:9
m Ps 35:26
Ps 38:16
Mt 26:21
n Iv 13:18
o 2Sa 15:12
2Sa 16:23
Jr 9:4
p Lk 22:21
Lk 22:48
r Izr 3:32
s Ps 42:4
t Ps 9:6
Ps 59:13
Ps 69:25
Ps 109:15
u 4Mo 16:30
2Sa 17:23
2Sa 18:14
Mt 27:5
Dj 1:18
v Ps 9:17
Iv 12:6

Desni stupac

- a Ps 73:28
b Ps 50:15
Ps 91:15
c Ps 88:1
Ps 119:147
Da 6:10
Mk 1:35
1So 5:17
d Ps 5:3
e 2Sa 4:9
f 2Lje 32:7
Ps 3:6
Ps 118:12
Mt 26:47
g Ps 69:33
Ps 143:12
h 5Mo 33:27
Ps 90:2
Jr 10:10
i Pr 8:11
Jr 48:11
j Ps 36:1
Sf 1:12
k 2Sa 15:14
Ps 74
Dj 12:1
l 2Sa 5:3
Pr 8:2
m 2Sa 16:23
Ps 28:3
Ps 57:4
Ps 59:7
Ps 62:4
Mt 26:25
n Iv 13:2

- 16 A ja ću Boga Jehovu prizivati,^a
i on će me spasiti.^b
- 17 Uvečer i ujutro i u podne
zabrinutost me obuzima pa jecam,^c
a on čuje glas moj.^d
- 18 Otkupit će dušu moju i dati joj mira od borbe koja se protiv mene vodi,^e
jer čitava se mnoštva podižu na mene.^f
- 19 Bog će ih čuti i odgovorit će*
Bog, koji sjedi na prijestolju kao i u prošlosti,^h
(sela)
onima koji se ne mijenjajuⁱ
i koji ga se ne boje.^j
- 20 On* je podigao ruke svoje na one koji su u miru s njime,^k
oskvrnuo je savez što ga je sklopio.^l
- 21 Glade od maslaca riječi su usta njegovih,^m
ali srce je njegovo ratoborno.ⁿ
Riječi su njegove blaže od ulja,^o
a zapravo su mačevi iskani.^p
- 22 Baci na Jehovu breme svoje*^r
i on će te poduprijeti!^s
Neće dati da pravедnik ikada posrne.^t
- 23 A ti ćeš, Bože, njih oboriti u najdublju jamu.^u
Ljudi za krv krivi i varalice neće proživjeti polovinu dana svojih.^v
A ja ću se uzdati u tebe.^z

o Izr 5:3; p Ps 59:7; Izr 12:18; r Ps 37:5; Ps 43:5; Iza 50:10; Flp 4:6; 1Pe 5:7; s 1Sa 24:9; Ps 68:19; 1Pe 1:3; t Ps 16:8; Ps 37:24; Ps 62:2; Ps 121:3; u Ps 55:15; v Ps 5:6; Izr 10:27; Pr 7:17; Mt 27:5; z Ps 56:11; Ps 115:11.

Ps 55:20* Vjerojatno Davidov bivši prijatelj koji se spominje u recima 12-14.
22* Ili: "Povjeri Jehovi brige svoje".

Upravitelju, za "Nijemu golubicu" među onima koji su daleko. Psalam Davidov. Miktam.* Kad su ga Filistejci uhvatili u Gat^a

56 Smiluj mi se, Bože, jer čovjek smrtni traži da me proguta!^b

Ratujući protiv mene po cijeli dan, tlači me.^c

2 Neprijatelji moji po cijeli dan traže da me progutaju,^d

jer mnogi uobraženo ratuju sa mnom.^e

3 U koji god dan da se uplašim, ja ću se u tebe udati.^f

4 U jedinstvu s Bogom hvalit ću riječ njegovu.^g

U Boga se uzdam, neću se bojati.^h

Što mi može učiniti čovjek smrtni?ⁱ

5 Cijeli dan rade protiv mene,

sve su pomisli njihove meni na zlo.^j

6 Napadaju, kriju se,^k prate korake moje,^l

dok vrebaju dušu moju.^m

7 Zbog zloće njihove odbaci ih!ⁿ

U gnjevu obori narode, Bože!^o

8 Ti si zabilježio progonstvo moje.^p

Stavi suze moje u mijeh svoj!^r

Nisu li one u knjizi tvojoj?^s

9 Uzmaknut će tada neprijatelji moji, u dan kada te prizovem.^t

Dobro znam da je Bog sa mnom.^u

56. psalam

- a 1Sa 21:10
- b Ps 57:3
- Ps 124:2
- c Ps 27:2
- Ps 124:3
- d Eze 36:3
- e Ps 3:1
- Ps 54:5
- Dj 4:27
- f 1Sa 21:12
- Ps 18:2
- g Ps 56:10
- Ps 119:160
- h Ps 27:1
- Ps 56:11
- Ri 8:31
- He 13:6
- i 2Lje 32:8
- Ps 118:6
- j Jr 18:18
- k Ps 10:8
- Ps 140:2
- l Ps 37:32
- Lk 20:20
- m Ps 59:3
- Ps 71:10
- n Ps 92:7
- o Ps 55:15
- Jr 18:23
- p 1Sa 27:1
- r Ps 39:12
- Ps 126:5
- s Ps 139:16
- Mi 3:16
- t Ps 18:40
- Ps 27:2
- u Iza 8:10
- Ri 8:31

Desni stupac

- a Iza 45:14
- Jr 12:3
- Iv 10:38
- Iv 17:21
- b Ps 56:4
- c Ps 27:1
- Iza 51:7
- d Iza 51:12
- e 4Mo 30:2
- Pr 5:4
- f Ps 50:23
- g Ps 116:8
- 2Ko 1:10
- h Ps 17:5
- Ps 94:18
- i Job 3:20
- Job 33:30
- Ps 116:9

57. psalam

- j 1Sa 22:1
- 1Sa 24:3
- Ps 142:0
- k Ps 119:77
- l Ps 18:2
- m Ru 2:12
- Ps 178
- Ps 63:7
- n Js 23:5
- Ps 138:8
- o Ps 144:7
- Dj 12:11
- p Ps 56:2
- Eze 36:3
- r Ps 40:11
- Ps 61:7
- Iv 1:17
- s Ps 22:13
- Ps 35:17

10 U jedinstvu s Bogom^a hvalit ću riječ njegovu, u jedinstvu s Jehovom hvalit ću riječ njegovu.^b

11 U Boga se uzdam. Neću se bojati.^c

Što mi može učiniti čovjek zemaljski?^d

12 Vežu me zavjeti koje sam ti dao, Bože.^e

Prinijet ću ti zahvale.^f

13 Jer izbavio si dušu moju od smrti,^g

noge moje od pada,^h

kako bih služio tebi, Bože,ⁱ u svjetlosti živih.^j

Upravitelju. "Ne pogubi!" Psalam Davidov. Miktam.* Kad je zbog Šaula pobjegao u pećinu.^k

57 Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se,^k

jer duša je moja kod tebe utočište našla!^l

Usjeni krila tvojih utočište nalazim dok nevolje ne prođu.^m

2 Prizivam Boga Svevišnjeg, pravog Boga koji će ih radi mene okončati.ⁿ

3 On će poslati pomoć s nebesa i spasiti me.^o

Smest će onoga koji traži da me proguta.^p (*Sela*)

Bog će poslati milost* svoju i istinoljubivost svoju.^r

4 Duša je moja među lavovima,^s

ležati moram među onima koji proždiru, među sinovima ljudskim,

Ps 56:13* Doslovno: "kako bih hodio pred Bogom". **Ps 57, naslov*** Vidi bilješku za Ps 16, naslov. **57:3*** Ili: "vjerenu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ps 56, naslov* Vidi bilješku za Ps 16, naslov.

kojima su zubi koplja i strijele,^a

kojima je jezik mač oštar.^b

5 Uzvisi se iznad nebesa, Bože,^c

slava tvoja neka bude nad svom zemljom!^d

6 Mrežu su pripremili koracima mojim,^e

duša se moja pognula.^f

Pređa mnogom su iskopali jamu kao stupicu,

sami su posred nje pali.^g (*Sela*)

7 Postojano je srce moje, Bože,^h

postojano je srce moje.

Pjevati ću i pjesmom te hvaliti.ⁱ

8 Probudi se, slavo moja!^j

Probudi se, psaltire! I ti, harfo!^k

Zoru ću probuditi.

9 Hvaliti ću te među narodima, Jehova,^l

pjesmom ću te hvaliti među plemenima.^m

10 Jer velika je do neba milost* tvoja,ⁿ

do oblaka istinoljubivost tvoja.^o

11 Uzvisi se iznad nebesa, Bože,^p

slava tvoja neka bude nad svom zemljom!

Upravite! "Ne pogubi!"

Psalam Davidov.

Miktam.*

58 Dok šutite, možete li govoriti o pravdi?^r

Možete li suditi pravedno, sinovi ljudski?^s

57. psalam

a Ps 58:6

Izr 30:14

b Ps 52:2

Ps 55:21

Ps 64:3

Izr 25:18

c Ps 108:5

Ps 113:4

d 4Mo 14:21

Ps 72:19

e Ps 7:15

Ps 35:7

Ps 140:5

Izr 29:5

f Ps 42:6

g 1Sa 24:4

Ps 9:15

Ps 141:10

Izr 26:27

Izr 28:10

h Ps 112:7

i 1Lje 16:23

Ps 33:3

j Ps 16:9

Ps 30:12

k Ps 108:2

l Ps 9:11

Ps 138:1

Ps 145:12

m Ps 96:3

Ri 15:9

n Ps 36:5

Ps 89:1

Ps 103:11

o Ps 108:4

p Ps 8:1

Ps 57:5

58. psalam

r 2Sa 23:3

2Lje 19:6

s Ps 82:2

Pr 5:8

Desni stupac

a Pr 3:16

Jr 22:17

Mi 3:9

b Ps 94:20

Iza 10:1

c Ps 51:5

Iza 48:8

d Ps 5:6

Iv 8:44

e Ps 140:3

Ri 3:13

Jk 3:8

f Iza 43:8

g Iza 19:3

5Mo 18:11

i Ps 3:7

j 2Sa 14:14

Ps 112:10

k Ps 64:7

l Job 3:16

m Ps 118:12

n Izr 10:25

Jr 23:19

o Ps 52:6

Ps 64:10

Ps 107:42

Eze 25:17

Ot 18:20

p Ps 68:23

Izr 21:18

Ot 14:20

r Ps 92:15

s Iza 3:10

t Ps 9:16

Ps 98:9

He 10:30

2 A vi svim srcem veliku nepravdu činite na zemlji^a

i pripremate put zlu koje čine ruke vaše!^b

3 Zli su izopačeni od utrobe majčine,^c

lutaju otkad su se rodili, laži govore.^d

4 Otrov je njihov kao otrov zmijski,^e

gluhi su kao kobra koja zatvara uho svoje^f

5 i ne sluša glas onih koji je čaranjem krote,^g

premda je vješt krotitelj začarati želi.^h

6 Bože, izbij im zube u ustima njihovim!ⁱ

Razbij čeljusti lavovima mladim, Jehova!

7 Neka se rastope i nestanu kao vode koje otječu!^j

Neka on napne luk za strijele svoje dok se oni ruše!^k

8 Kao puž koji ugiba* oni hodaju,

kao pobačeni plod ženin neće vidjeti sunca.^l

9 Prije nego lonci vaši osjete toplinu od trnja potpaljena,^m

on će kao vjetar olujni odnijeti i ono koje je zeleno i ono koje gori.ⁿ

10 Pravednik će se radovati jer će vidjeti osvetu.^o

Noge će svoje okupati u krvi zloga.^p

11 A ljudi će reći:^r "Doista pravednik nagradu prima!"^s

Doista postoji Bog koji sudi na zemlji!"^t

Ps 57:10* Ili: "vjerna ljubav". **Ps 58, naslov*** Vidi bilješku za Ps 16, naslov.

Ps 58:8* Doslovno: "rastapa se".

Upravitelju. "Ne pogubi!" Psalm Davidov. Miktam.* Kad je Šaul poslao ljude da nadziru kuću kako bi ga ubio.^a

59 Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj,^b od onih koji ustaju na mene zaštititi me!^c

2 Izbavi me od onih koji čine zlo,^d

od ljudi koji su krivi za krv spasi me!

3 Jer, evo, vrebaju dušu moju,^e

silnici me napadaju,^f

a na meni nema prijestupa,* nema grijeha na meni, Jehova.^g

4 Iako nema krivnje, oni trče i pripremaju se.^h

Ustani kad te prizivam i gledaj!ⁱ

5 Ti si, Jehova, Bože nad vojskama, Bog Izraelov.^j

Probudi se i pogledaj na sve narode!^k

Nemoj se smilovati nijednom izdajici zlome!
(Sela)

6 Oni se vraćaju uvečer,^m laju kao psiⁿ i sav grad obilaze.^o

7 Evo, bljuju riječi ustima svojim,^p mačevi su na usnama njihovim,^r

jer tko sluša?^s

8 Ali ti ćeš im se, Jehova, smijati,^t rugat ćeš se svim narodima.^u

9 Snago moja, prema tebi ću gledati.^v

Ps 59, naslov* Vidi bilješku za Ps 16, naslov. **59:3*** Ili: "pobune; buntovničkog prijestupa".

59. psalam

a 1Sa 19:11

b 1Sa 19:12

Ps 7:1

Ps 18:48

Ps 71:4

Ps 125

Ps 91:14

d Ps 28:3

2Sa 3:2

e 1Sa 19:1

Ps 10:9

Ps 37:32

Ps 38:12

Ps 56:6

Ps 71:10

Iv 7:1

Dj 23:21

f Ps 2:2

Dj 4:26

g 1Sa 24:11

1Sa 26:18

Ps 35:19

Ps 69:4

h Izr 1:16

Dj 23:15

i Ps 35:23

j 5Mo 33:29

k Ps 9:15

l Izr 2:22

Izr 13:2

m 1Sa 19:11

n Ps 22:16

o Ps 59:14

p Mt 12:34

r Ps 57:4

Ps 64:3

Izr 12:18

s Ps 10:11

Ps 73:11

Eze 9:9

t Ps 2:4

Ps 37:13

Izr 1:26

u Ps 33:10

v Ps 18:1

Ps 27:1

Ps 46:1

Desni stupac

a Ps 9:9

Ps 62:2

b Ps 6:4

Ps 119:88

c Ps 54:7

Ps 92:11

d Su 1:6

Pr 9:5

e 1Mo 4:12

Eze 12:15

f 1Mo 15:1

5Mo 33:29

Job 40:12

Ps 3:3

g Ps 64:8

Izr 12:13

Izr 18:7

h Izr 8:13

Izr 16:18

i Ps 7:9

Iza 63:3

j 1Sa 17:46

Ps 9:16

Ps 83:18

k Ps 59:6

l Ps 109:10

m Iza 56:11

n Job 37:23

Ps 21:13

Ps 106:8

Ps 145:11

o Ps 89:1

Ps 101:1

Ef 1:6

Jer Bog je moja sigurna utvrda gorska.^a

10 Bog koji mi milost* pokazuje doći će mi u susret,^b

Bog će mi dati da likujem nad neprijateljima svojim.^c

11 Nemoj ih pobiti, da narod moj ne zaboravi!^d

Snagom svojom učini da lutaju^e

i obori ih, Jehova, štite naš,^f

12 zbog grijeha usta njihovih, zbog riječi usana njihovih,^g

i neka se uhvate u ponosu svojemu,^h

jer kletve i prijevare stalno ponavljaju!

13 Dokrajči ih u gnjevu,ⁱ dokrajči ih, da ih više ne bude,

pa neka znaju da Bog vlada u Jakovu sve do krajeva zemaljskih!^j

(Sela)

14 I neka se vrate uvečer, neka laju kao psi i neka sav grad obilaze!^k

15 Neka lutaju tražeći hrane,^l neka se ne nasite i prenočišta neka ne nađu!^m

16 A ja ću pjevati o snazi tvojojⁿ

i jutrom ću radosno pričati o milosti* tvojoj.^o

Jer ti si bio moja sigurna utvrda gorska^p

i mjesto na koje sam bježao u dan nevolje svoje.^r

p 1Sa 17:37; Ps 61:3; r Izr 18:10.

Ps 59:10* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **16*** Ili: "vjernoj ljubavi".

17 Snago moja, pjesmom ću te hvaliti!^a

Jer Bog je moja sigurna utvrda gorska, Bog koji mi milost* pokazuje.^b

Upravitelju, za "Ljiljan za podsjećanje". Miktam.* Psalam Davidov. Za poučavanje.^c Kad se borio s vojskom Aram-Naharajima i Aram-Sobe, a Joab se vratio i potukao Edoma u Slanoj dolini — dvanaest tisuća ljudi.^d

60 Bože, ti si nas odbacio, prodro si kroz redove naše,^e

razgnjevio si se. Prihvati nas opet!^f

2 Potresao si zemlju, rastvorio si je.^g

Izliječi pukotine njezine, jer se ljulja!^h

3 Narodu svojemu dao si da vidi nevolju.ⁱ

Dao si nam da pijemo vino od kojega teturamo.^j

4 Onima koji te se boje podignuo si znak zborni^k da od luka pobjegnju. (Sela)

5 Da bi izbavljeni bili oni koje ljubiš,^l

spasi nas desnicom svojom i usliši nas!^m

6 Bog je rekao u svetosti svojoj:ⁿ

"Klicat ću, u nasljedstvo ću dati Šekem,^o

izmjerit ću ravnicu Sukot.^p

7 Gilead je moj i Manaše je moj,^r

Efrajim je tvrđava glava-
ra mojega,

59. psalam

a Ps 18:1
Iza 12:2
b Ps 59:10

60. psalam

c 5Mo 31:19
2Sa 1:18
d 2Sa 8:13
1Lje 18:3
e Ps 44:9
Ps 89:38
f Ps 85:4
Ps 90:13
g Hg 2:7
h Jr 30:17
Ho 6:1
i Ne 9:32
Ps 71:20
Da 9:12
j Iza 51:17
Jr 25:15
Hb 2:16
k Ps 20:5
l Ps 108:6
m Ps 18:35
Ps 21:8
Ps 118:15
Iza 41:10
n Ps 89:35
Ps 108:7
o 1Mo 12:6
Jš 1:6
p Jš 13:27
r 5Mo 33:17
Ps 108:8

Desni stupac

a 1Mo 49:10
b 4Mo 24:17
2Sa 8:2
Ps 108:9
c 4Mo 24:18
2Sa 8:14
d 2Sa 8:1
e 2Sa 11:1
2Sa 12:29
1Lje 11:16
f 2Sa 8:14
g Ps 44:9
Ps 108:11
Iza 8:17
Iza 12:1
h 5Mo 1:42
5Mo 20:4
Jš 7:12
i Ps 25:22
Ps 108:12
j Ps 62:9
Ps 118:8
Ps 146:3
k 2Sa 10:12
Ps 18:32
Ps 108:13
l Ps 44:5
Iza 63:3

61. psalam

m Ps 5:2
Ps 28:2
Ps 102:1
Ps 130:2
n Ps 17:1
Ps 55:1
Flp 4:6
o 1Kr 8:48
Jn 2:2
p Ps 27:5
Ps 40:2
r Ps 25:20

Juda je zapovjednička palica moja.^a

8 Moab je posuda u kojoj ću noge oprati,^b

na Edom ću baciti sandalu svoju,^c

nad Filistejom ću pobjednički klicati."^d

9 Tko će me dovesti do opkoljena grada?^e

Tko će me voditi sve do Edoma?^f

10 Zar nećeš ti, Bože, koji si nas dosad odbacivao^g

i nisi išao s vojskama našim iako si Bog naš?^h

11 Pruži nam pomoć u nevolji,ⁱ

jer uzaludno je nadati se spasenju od čovjeka zemaljskog!^j

12 Od Boga ćemo snagu dobiti,^k

on će zgaziti protivnike naše.^l

Upravitelju, za žičana glazbala. Psalam Davidov.

61 Čuj, Bože, vapaj moj!^m

Saslušaj molitvu moju!ⁿ

2 S kraja zemlje povikat ću k tebi kad klone srce moje.^o

Povedi me na stijenu na koju se ne mogu sam popeti!^p

3 Jer ti si utočište moje,^r

jaka kula pred licem neprijatelja.^s

4 Gost ću biti u šatoru tvojemu dovijeka,^t

utočište ću naći pod zaštitom krila tvojih.^u

(Sela)

5 Jer ti si, Bože, saslušao zavjete moje.^v

Ps 59:17* Ii: "vjernu ljubav". Ps 60, naslov* Vidi bilješku za Ps 16, naslov.

s 1Sa 17:45; Ps 18:2; Izr 18:10; t Ps 23:6; Ps 27:4; u Ps 17:8; Ps 57:1; Ps 63:7; Ps 91:4; v Ps 65:1.

Dao si mi nasljedstvo kako pripada onima koji se boje imena tvojega.^a

6 Dane ćeš pridodati danima kraljevim,^b

godine njegove neka se nižu kao naraštaj za naraštajem.^c

7 Dovijeka će on živjeti pred Bogom.^d

Milosti* i istinoljubivosti zapovjedi da ga čuvaju!^e

8 A ja ću pjesmom hvaliti ime tvoje zauvijek,^f da bih izvršavao zavjete svoje dan za danom.^g

Upravitelju, za jedutun.*
Napjev Davidov.

62 Boga u tišini čeka duša moja,^h od njega dolazi spasenje moje.ⁱ

2 Da, on je stijena moja i spasenje moje, moja sigurna utvrda gorska,^j ako i posrnem, neću pasti.^k

3 Dokle ćete nasrtati na čovjeka kojeg želite ubiti?! Svi ste vi poput zida nagnuta, zida kamenoga koji se ruši.^m

4 Zaista, oni loše savjete daju kako bi oborili čovjeka s časnog položaja njegova.ⁿ

Oni u laži uživaju.^o

Ustima svojim blagoslivljaju, a u sebi proklinju.^p (*Sela*)

5 Boga tiho čekaj, dušo moja,^r jer od njega dolazi nada moja!^s

61. psalam

a Ps 115:13
Ml 3:16
b Ps 18:50
Ps 21:4
Ps 72:17
c Ps 89:4
d 2Sa 7:16
Ps 41:12
e Ps 40:11
Ps 57:3
Ps 143:12
Izr 20:28
Mi 7:20
f Ps 30:12
Ps 145:1
Ps 146:2
g Ps 65:1
Ps 66:13
Pr 5:4

62. psalam

h Ps 33:20
i Ps 3:8
Ps 37:39
Ps 68:19
Iza 12:2
j Ps 18:2
Ps 46:7
Ps 62:6
k Ps 37:24
Mi 7:8
2Ko 4:9
l 1Sa 24:11
Ps 38:12
m Iza 30:13
n Mt 2:8
o Ps 52:3
Izr 6:17
Iv 8:44
p Ps 5:9
Ps 28:3
Ps 55:21
r Ps 43:5
Ps 62:1
Mi 7:7
s Ps 71:5
Ri 15:13
Tit 1:2

Desni stupac

a Ps 18:31
b Ps 16:8
Ps 112:6
Izr 10:30
c Ps 3:3
Jr 3:23
d Ps 95:1
Iza 26:4
e Iza 50:10
f 1Sa 1:15
g Ps 46:11
Izr 14:26
h Ps 39:5
Ps 144:4
i 2Sa 15:31
Ps 60:11
Ri 3:4
j Iza 40:15
k Izr 14:31
Iza 30:12
l Iza 61:8
m 5Mo 6:12
Job 31:24
Ps 52:7
Izr 11:4
Izr 11:28
Izr 23:5
Mt 6:19
Mt 6:24
Mk 8:36
Lk 12:15
1Ti 6:17
1Iv 2:16

6 Da, on je stijena moja i spasenje moje, moja sigurna utvrda gorska,^a neću posrnuti.^b

7 Od Boga dolazi spasenje moje i slava moja.^c

Bog je čvrsta stijena moja i utočište moje.^d

8 U njega se uzdaj, narode, u svako doba!^e

Pred njim izlijevajte srce svoje!^f

Bog je naše utočište.^g
(*Sela*)

9 Doista, sinovi su zemaljski samo dah,^h lažno su utočište sinovi ljudski.ⁱ

Kad ih se na vagu stavi, svi zajedno od daha su lakši.^j

10 Ne uzdajte se u prijevaru,^k ne polažite u pljačku isprazne nade svoje!^l

Ako imetak raste, ne dajte da vam srce za njega prione!^m

11 Jednom je Bog rekao, dva-put sam ovo čuo:ⁿ moć pripada Bogu.^o

12 I milost* je u tebe, Jehova,^p jer ti plaćaš svakome po djelu njegovu.^r

Napjev Davidov, kad se našao u Judejskoj pustinji.^s

63 Bože, ti si Bog moj, tebe tražim.^t
Duša moja žeda za tobom.^u

n Job 33:14; o Job 9:4; Ps 63:2; Ps 77:14; Na 1:3; Ot 19:1; p Ps 36:7; Ps 86:15; Mi 7:18; r 1Sa 16:7; Job 34:11; Izr 24:12; Jr 32:19; Eze 7:27; Ri 2:6; 2Ko 5:10; Ga 6:7; Kol 3:25; 2Ti 4:14; 1Pe 1:17; Ot 20:12; Ot 22:12; 63. psalam s 1Sa 22:5; 1Sa 23:14; t 2Mo 15:2; Iza 26:9; u Ps 42:2; Ps 143:6.

Ps 61:7* Ili: "Vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **Ps 62, naslov*** Vidi bilješku za Ps 39, naslov.

Ps 62:12* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Tijelo moje od čežnje za tobom gine
u zemlji suhoj i sa-
sušenoj, gdje nema
vode.^a

- 2 Tako sam te gledao u sveto-
me mjestu,^b
vidjevši silu tvoju i slavu
tvoju.^c
- 3 Milost* je tvoja bolja od ži-
vota,^d
zato će te usne moje hvali-
ti.^e
- 4 Tako ću te blagoslivljati ci-
jeloga života svojega,^f
u tvoje ću ime u molitvi
podizati ruke svoje.^g
- 5 Kao najboljim dijelom, pre-
tilinom, duša se moja
nasitila,^h
i s radosnim poklicima
na usnama hvale te
usta moja.ⁱ
- 6 Kad te se sjetim na postelji
svojoj,^j
za straža noćnih razmiš-
ljam o tebi.^k
- 7 Jer ti mi pomoć pružaš,^l
u sjeni krila tvojih rados-
no kličem.^m
- 8 Duša je moja uz tebe prio-
nula,ⁿ
desnica tvoja čvrsto me
drži.^o
- 9 A oni koji propast žele duši
mojoj,^p
otići će u najdublje dubi-
ne zemaljske.^r
- 10 Predani će biti vlasti mača,^s
hrana liscama postat će.^t
- 11 A kraljeva će radost biti
Bog.^u
Svatko tko se njime za-
klinje dičit će se,^v
jer će začepljena biti usta
onima koji laž govore.^z

63. psalam

a Ps 63:0
b Ps 77:13
c 1Lje 16:28
Ps 29:1
d Ps 96:6
Ps 30:5
e Ps 100:5
Ps 66:17
Ho 14:2
He 13:15
f Ps 145:2
g 1Kr 8:22
Ps 134:2
h 3Mo 7:25
Ps 36:8
Jr 31:14
i Ps 43:4
Ps 71:23
Ps 135:3
j Ps 149:5
k Ps 119:55
Ps 119:148
l 1Sa 17:37
Ps 46:1
Ps 54:4
m Ps 5:11
Ps 32:11
Ps 36:7
Ps 57:1
Ps 61:4
n Ps 73:25
Ps 143:6
o Iza 41:10
p Ps 35:4
Ps 40:14
r 4Mo 16:30
1Sa 25:29
s 1Sa 26:10
Jr 18:21
Jr 25:31
t Eze 39:4
u Ps 21:1
v 5Mo 6:13
Iza 45:23
z Ps 31:18

Desni stupac

64. psalam

a Ps 55:1
b Ps 31:15
c Ps 56:6
Ps 109:2
d Lk 23:18
e Izr 12:18
Izr 30:14
f Ps 11:2
Ps 58:7
Jr 9:8
g Ps 10:8
h 1Sa 18:11
2Sa 15:14
i 4Mo 22:6
j Izr 1:11
Mt 26:4
k Ps 10:11
Ps 59:7
Ps 94:7
Eze 8:12
l Ps 35:11
Da 6:4
m Ps 140:5
Mt 26:59
n Ps 5:9
Jr 17:9
o 5Mo 32:23
Ps 7:12
p 1Kr 22:34
1Lje 10:3
r Izr 12:13
Mi 2:8
Ri 14:21

Upravitelju. Napjev Davidov.

64 Čuj, Bože, glas moj u bri-
zi mojoj!^a

Od strahote neprija-
teljeve sačuvaj život
moj!^b

2 Sakrij me od tajnih dogovo-
ra zlikovačkih,^c
od vreve onih koji zlo
čine,^d

3 koji jezik svoj oštre kao
mač,^e
koji ciljaju strijelama
svojim — riječima gor-
kim^f —

4 da iz potaje pogode česti-
toga!^g
Izenada strijelu oda-
pinju u njega i ne
boje se.^h

5 Uporno govore zle riječi,ⁱ
pričaju kako će kradom
postaviti zamke.^j

Kažu: "Tko ih vidi?"^k

6 Smišljaju djela nepravedna,^l
skrivaju spletke lukavo
smišljene.^m

Nutrina je svakoga od
njih, srce njihovo, du-
bina neistraživa.ⁿ

7 Ali Bog će na njih iznenada
strijelu odapeti.^o
Rane su im nanese, ^p

8 drugoga oni obaraju,^r
ali jezik je njihov protiv
njih samih.^s

Svi koji ih budu vidje-
li zaprepašteno će gla-
vom odmahivati^t

9 i svi će se ljudi zemaljski
uplašiti,^u
pričat će o onome što
Bog čini^v

s Izr 18:7; Lk 19:22; t Jr 18:16; Ot 18:10; u 4Mo 16:34;
v Ps 145:6; Jr 50:28; Jr 51:10.

Ps 63:3* Ili: "Vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ps 64:4* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

i upoznat će djela njegova.^a

- 10 A pravednik će se radovati Jehovi i on će biti utočište njegovo.^b
Dičit će se svi koji su čestita srca.^c

Upravitelju.

Napjev Davidov. Pjesma.

- 65** Za tebe je hvala i tišina, Bože, na Sionu,^d
tebi se izvršava zavjet.^e

- 2 Ti si onaj koji sluša molitvu, k tebi dolazi svaki čovjek.^f

- 3 Djela grešna jača su od mene.^g

Prijestupe naše ti ćeš pokriti.^h

- 4 Sretan je onaj koga ti odabereš i kome pristup k sebi dopustiš,ⁱ
kako bi prebivao u dvorištima tvojim.^j

Nasitit ćemo se dobrom doma tvojega,^k
svetog mjesta hrama tvojega.^l

- 5 Zastrašujućim djelima u pravednosti ti ćeš nam odgovoriti,^m
Bože spasenja našega,ⁿ

Uzdanice svih krajeva zemaljskih i ljudi koji su na moru daleko.^o

- 6 On čvrsto postavlja gore snagom svojom,^p
silom se opasuje.^r

- 7 Huku morâ utišava,^s
huku valova njihovih i previranje narodâ.^t

- 8 Stanovnici krajeva najdaljih uplašit će se znakova tvojih.^u

Ti daješ da dolasci jutra i večeri radosno kliču.^v

64. psalam

a 1Sa 5:12
Ps 107:43
Ho 14:9
b Ps 32:11
Ps 58:10
Ps 68:3
Flp 4:4
c 1Ko 1:31

65. psalam

d Ps 76:2
e Ps 56:12
Ps 76:11
Ps 116:18
Pr 5:4
f Ps 145:18
Iza 66:23
Dj 10:31
Dj 15:17
1Iv 5:14
g Ps 40:12
Ri 7:23
Ga 5:17
h Ps 51:2
Ps 78:38
Ps 79:9
Iza 1:18
Iv 1:29
He 9:14
1Iv 1:7
i Ps 15:1
Ps 135:4
j Ps 27:4
Ps 84:4
Ps 84:10
k Ps 36:8
Ps 63:5
l 1Sa 3:3
1IJe 16:1
m 5Mo 10:21
Ps 47:2
Ot 15:3
n Ps 3:8
Ps 68:19
o Ps 22:27
Iza 45:22
p Ps 119:90
r Ps 93:1
s Ps 89:9
Ps 107:29
t Ps 2:1
Iza 17:12
Iza 57:20
u Ps 48:5
Ps 66:3
v Ps 19:5
Ps 148:3

Desni stupac

a 5Mo 11:12
Ps 104:14
Ps 147:8
Dj 14:17
b Ps 46:4
c Ps 104:15
Ps 107:37
d 1Mo 26:12
e Job 21:33
Job 38:38
f Ps 147:8
g 1Mo 27:28
5Mo 33:16
h Mi 3:10
i Iza 30:23
j Iza 55:12
k Jr 6:3
l Iza 9:17
m Ps 96:11
Iza 35:1
Dj 14:17

- 9 Milostivo zemlju gledaš i obilje joj daješ,^a
obogaćuješ je veoma.

Potok Božji pun je vode.^b
Ti pripremaš žito njihovo,^c
jer tako ti pripremaš zemlju.^d

- 10 Natapaju se brazde njezine, ravnaju se grude njezine,^e
pljuskovima obilnim ti je mekšaš, blagoslivljaš i izdanke njezine.^f

- 11 Okrunio si godinu dobrotom svojom,^g
stazama tvojim obilje teče.^h

- 12 S pašnjaka u pustari padaju kapi,ⁱ
veseljem se bregovi opasuju.^j

- 13 Pašnjaci su stadima zao-djeveni,^k
ravnice su žitom pokri-vene.^l
Pobjednički kliču i pjevaju.^m

Upravitelju.

Pjesma, napjev.

- 66** Kličite pobjednički Bogu, svi ljudi na zemlji!ⁿ

- 2 Pjesmom hvalite slavno ime njegovo!^o
Hvalite Boga i slavite ga!^p

- 3 Recite Bogu: "Kako su zastrašujuća djela tvoja!^r
Zbog velike snage tvoje neprijatelji će tvoji pokorno k tebi doći.^s

- 4 Svi ljudi na zemlji poklonit će se tebi^t

66. psalam n Ps 33:1; Ps 98:4; o Iza 12:5; Ot 4:11; p Ne 9:5; Ps 72:19; Ps 96:8; r 2Mo 15:16; Ps 76:12; Iza 2:19; Jr 10:10; s Ps 81:15; t Ps 22:27; Mi 1:11.

- i pjesmom će te hvaliti, pjesmom će hvaliti ime tvoje.”^a (*Sela*)
- 5 Dodite i gledajte djela Božja!^b
Zastrašujuće postupa sa sinovima ljudskim.^c
- 6 More je pretvorio u suho tlo,^d
rijeku su pregazili.^e
Tamo nas je on obradovao.^f
- 7 Silom svojom on vlada do vijeka,^g
oči njegove paze na narode.^h
A oni što su tvrdokorni, neka se ne uzvisuju!ⁱ (*Sela*)
- 8 Blagoslivljajte Boga našega, narodi,^j
razglašujte hvalu njegovu!^k
- 9 On čuva dušu našu na životu,^l
ne daje da nam noga posrne.^m
- 10 Jer ti si nas ispitao, Bože,ⁿ
pročistio si nas kao što se pročišćava srebro.^o
- 11 Doveo si nas u mrežu lovačku,^p
metnuo si breme na leđa naša.
- 12 Pustio si da čovjek smrtni gazi po glavi našoj,^r
prošli smo kroz vatru i kroz vodu,^s
a ti si nam donio olakšanje.^t
- 13 Doći ću u dom tvoj s paljenicama cijelim,^u
izvršit ću ti zavjete svoje^v
- 14 koje su usne moje izrekle^w
i koje su usta moja izgovorila kad sam bio u tjeskobi.^a

66. psalam

a Iza 42:10
Ot 15:4
b Ps 46:8
c Ps 66:3
Sf 2:11
d 2Mo 14:22
Ps 78:13
Ps 106:9
e Jš 3:16
f 2Mo 15:1
g Da 4:34
1Ti 1:17
h 2Lje 16:9
Ps 11:4
Ps 33:13
Izr 15:3
He 4:13
i 5Mo 17:20
Ps 75:4
Iza 37:29
j 5Mo 32:43
Ri 15:10
k Jr 33:11
l 1Sa 25:29
Dj 17:28
m 1Sa 2:9
Ps 62:6
Ps 94:18
Ps 121:3
n 5Mo 8:2
Ps 17:3
o Iza 48:10
Za 13:9
Ml 3:3
1Pe 1:7
p Job 19:6
Ho 7:12
r Ps 129:3
Iza 51:23
s 1So 3:3
t Iza 43:2
Dj 14:22
u 4Mo 15:3
Ps 100:4
v Ps 22:25
Ps 56:12
Ps 116:14
Pr 5:4
z 4Mo 30:2
Su 11:35
a 2Sa 22:7

Desni stupac

a 1Lje 16:1
b 2Sa 6:13
c Ps 34:11
Ml 3:16
d Ps 22:24
e Ps 30:8
Ps 34:3
f Ps 51:14
Ps 126:2
g Job 27:9
Izr 15:29
Izr 28:9
Iza 1:15
Iv 9:31
Jk 4:3
h Ps 6:9
Ps 34:6
Ps 65:2
Ps 116:1
Tu 3:56
1Iv 3:22
i He 5:7
j 2Sa 7:15
Ps 86:13

67. psalam

k Ps 28:9
2Ko 13:14
Ef 1:3

- 15 Paljenice cijele od životinja utovljenih prinijet ću tebi,^a
uz dim ovnova žrtvenih.
Junca ću prinijeti s jarcima.^b (*Sela*)
- 16 Dodite, poslušajte, svi koji se Boga bojite, ispričaj ću^c
što je učinio za dušu moju!^d
- 17 Njega sam prizvao ustima svojim^e
i jezikom ga svojim uzvisivao.^f
- 18 Da sam o zlu razmišljao u srcu svojem,
ne bi me čuo Jehova.^g
- 19 Ali čuo je Bog,^h
poslušao je glas molitve moje.ⁱ
- 20 Neka je blagoslovljen Bog,
koji nije odbio molitvu moju,
niti je milost* svoju odvratilo od mene!^j

Upravitelju, za žičana glazbala.
Napjev, pjesma.

- 67** Smilovat ćeš nam se,
Bože, i blagosloviti nas,^k
obasjat ćeš nas licem svojim,^l (*sela*)
- 2 da bi se put tvoj znao na zemlji,^m
spasenje tvoje među svim narodima.ⁿ
- 3 Neka te hvale narodi, Bože,^o
neka te svi narodi hvale!^p
- 4 Neka se raduju plemena i kliču radosno,^r

l 4Mo 6:25; Ps 4:6; Ps 31:16; Ps 119:135; Izr 16:15; m Es 8:17; Ps 98:2; Ri 10:18; Kol 1:23; n Ps 66:1; Ps 98:2; Iza 49:6; Lk 2:30; Dj 28:28; Tit 2:11; o Ps 138:4; Ps 142:7; p Ps 44:8; r 5Mo 32:43; Iza 42:10; Ri 15:10.

Ps 66:20* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

jer ti ćeš narodima suditi
pravedno,^a
plemena ćeš na zemlji vo-
diti! (*Sela*)

5 Neka te hvale narodi,
Bože,^b

neka te svi narodi hvale!^c

6 Zemlja će dati rod svoj,^d
blagoslovit će nas Bog,
Bog naš.^e

7 Blagoslovit će nas Bog^f
i svi će ga se krajevi ze-
maljski bojati.^g

Upravitelju. Psalam Davidov.
Napjev, pjesma.

68 Neka ustane Bog,^h neka
se rasiju neprijatelji
njegovi,ⁱ

neka oni što ga silno
mrze pobjegnu od
lica njegova!^j

2 Kao što se dim rasprši,
tako ti njih rasprši!^k
Kao što se vosak topi od
vatre,^l

tako neka zli izginu pred
Bogom!^m

3 A pravednici neka se ra-
duju,ⁿ
neka se vesele pred
Bogom^o

i neka kliču radosno!^p

4 Pjevajte Bogu, pjesmom
hvalite ime njegovo!^r
Zapjevajte onome koji
prolazi ravnica pu-
stim^s

kao Jah* — to je ime nje-
govo^t — i kličite pred
njim!

5 Otac je djeci bez oca i sudac
udovicama^u

Bog u svetom prebivališ-
tu svojemu.^v

67. psalam

a Ps 9:8
Ps 96:10
Ps 98:9
Ri 2:5
b Ps 45:17
c Ps 108:3
Iza 38:19
d 3Mo 26:4
Ps 85:12
Iza 30:23
Eze 34:27
e 1Mo 17:7
Ps 48:14
Jr 31:1
f Izr 10:22
g Ps 22:7
Ot 15:4

68. psalam

h 4Mo 10:35
Ps 44:26
i Ps 59:11
Iza 33:3
j 5Mo 7:10
Ps 21:8
k Iza 9:18
Ho 13:3
l Ps 97:5
Mi 1:4
m Na 1:6
2So 1:9
n 5Mo 12:12
Ps 32:11
Ps 33:1
Flp 4:4
o Izr 11:10
p Ps 43:4
r Ps 67:4
Iza 12:4
s 5Mo 33:26
Ps 18:10
Ps 104:3
Iza 19:1
t 2Mo 6:3
u 2Mo 22:22
5Mo 10:18
Ps 10:14
Ps 146:9
v Iza 57:15
Dj 7:48

Desni stupac

a 1Sa 2:5
Ps 113:9
b Iza 61:1
c 5Mo 28:23
Ps 107:34
d 2Mo 13:21
e Su 5:5
f Ps 114:4
Ps 114:7
He 12:26
g Su 5:4
h 2Mo 19:18
5Mo 5:24
i Iza 45:3
j Ps 65:9
Eze 34:26
k 5Mo 11:12
l 4Mo 10:34
Ps 15:1
m 5Mo 26:5
Lk 1:53
n Ps 40:3
o 2Mo 15:20
Su 5:1
Su 11:34
1Sa 18:6
Iza 40:9
Dj 8:12

6 One koji su sami Bog u
kuću nastanjuje,^a
zatočenike izvodi u pot-
puno blagostanje.^b

A tvrdokorni će prebiva-
ti na zemlji sprženoj.^c

7 Bože, kad si išao pred na-
rodom svojim,^d
kad si koračao pusti-
njom,^e (*sela*)

8 zemlja se tresla,^f
nebo je prokapalo kišom
pred licem Božjim,^g
Sinaj se ovaj potresao
pred licem Boga,^h Bo-
ga Izraelova.ⁱ

9 Obilan si pljusak izlijevao,
Bože.^j

Nasljedstvu svojemu,
kad je umorno bilo, ti
si novu snagu dao.^k

10 Živjeli su u šatorima tvo-
jim,^l

koje si dobrotom svojom
pripremio za nevoljni-
ke, Bože.^m

11 Jehova riječ šaljeⁿ —
velika je vojska žena
koje dobru vijest ob-
javljaju.^o

12 Bježe kraljevi što voj-
skama zapovijedaju,
bježe.^p

A onoj koja kod kuće os-
taje, i njoj se plijen di-
je.^r

13 Iako ste u taboru među
hrpama pepela ležali,
dobit ćete krila golubice
prevučena srebrom,
a letno perje njezino žu-
tim* zlatom.^s

p 4Mo 31:8; Jš 10:16; Jš 12:7; Su 5:19; r 4Mo 31:27; 1Sa 30:24; s Ps 105:37.

Ps 68:13* Doslovno: "zelenkastožu-
tim".

Ps 68:4* Vidi bilješku za 2Mo 15:2 i do-
datak 1.

- 14 Kad je Svemogući raspršio kraljeve u toj zemlji,^a na Salmonu je počelo sniježiti.^b
- 15 Gorje bašansko^c gora je Božja,^d gorje bašansko gora je vrhova puna.^e
- 16 Gore vrhova pune, zašto zavidno gledate goru na kojoj je Bog poželio stanovati?^f Da, Jehova će na njoj prebivati zauvijek.^g
- 17 Bojnih kola Božjih na desetke je tisuća, na tisuće i tisuće.^h Jehova je sa Sinaja u sveto mjesto došao.ⁱ
- 18 Ti si uzašao na visinu,^j odveo si zarobljenike,^k uzeo si ljude kao darove,^l pa i one koji su tvrdokorni,^m da prebivaš među njima,ⁿ Jah Bože.
- 19 Neka je blagoslovljen Jehova, koji svaki dan nosi teret naš,^o pravi Bog spasenja našega!^p (*Sela*)
- 20 Pravi je Bog za nas Bog koji spašava.^r Jehova, Svevišnji^s Gospodin, može čovjeka od smrti izbaviti.^{*t}
- 21 Da, Bog će smrskati glavu neprijateljima svojim,^u tjeme kosmato svakome tko ustraje* u prijestupu svojem.^v
- 22 Jehova je rekao: "S Bašana ću ih vratiti,^z vratit ću ih iz dubina morskih,^a
- 23 da okupaš nogu svoju u krvi,^b

68. psalam

a 4Mo 21:3
Js 10:10
Jr 2:3
Jl 1:15
b Su 9:48
c 4Mo 21:33
Mi 7:14
d Mt 17:1
Mk 9:2
2Pe 1:18
e 5Mo 3:8
5Mo 3:10
Ps 42:6
f 1Lje 11:5
Ps 48:2
Ps 132:13
g 5Mo 12:5
1Kr 9:3
He 12:22
h 5Mo 33:2
2Kr 6:17
Da 7:10
Mt 26:53
Ot 5:11
i 2Mo 19:23
j Ps 47:5
k 2Sa 5:7
Ef 4:8
l 2Sa 24:16
1Lje 21:15
Ef 4:11
m 5Mo 2:36
5Mo 7:22
Mt 9:13
1Ti 1:13
n Ps 15:1
2Ko 6:16
o Ps 55:22
1Pe 5:7
p Ps 95:1
r Iza 12:2
Iza 45:17
Ho 1:7
s Da 4:35
Dj 4:24
t 5Mo 32:39
u Hb 3:13
v Ps 55:23
Eze 18:26
Lk 13:5
z 4Mo 21:33
a 2Mo 14:22
Iza 51:10
b Ps 58:10
Iza 63:3

Desni stupac

a 1Kr 21:19
1Kr 22:38
2Kr 9:33
b Ps 24:7
c 1Lje 13:8
d 1Lje 15:16
Ps 87:7
Ps 150:3
e 2Mo 15:20
Su 11:34
1Sa 18:6
Ps 148:12
f Ps 26:12
Ps 107:32
g Ps 95:6
Iza 44:2
Jr 2:13
h 1Mo 49:27
1Sa 9:21
i 1Lje 12:34
j Ps 71:3
Iza 40:31
k Ps 138:8
Ef 3:20

- da jezik pasa tvojih liže krv neprijatelja."^a
- 24 Vidjeli su povorke tvoje, Bože,^b povorke Boga mojega, Kralja mojega, što idu u sveto mjesto.^c
- 25 Pjevači su išli naprijed, svirači na glazbalima žičanim za njima,^d a u sredini djevojke što u defove udaraju.^e
- 26 U mnoštvima okupljenim blagoslivljajte Boga,^f Jehovu, vi koji ste od Izvora Izraelova!^g
- 27 Maleni ih Benjamin pokorava,^h knezovi Judini s mnoštvom svojim koje kliče, knezovi Zebulunovi, knezovi Naftalijevi.ⁱ
- 28 Bog je tvoj zapovjedio da se pojavi snaga tvoja.^j Pokaži snagu svoju, Bože, ti koji si se zauzeo za nas!^k
- 29 Zbog hrama tvojega u Jeruzalemu^l kraljevi će donositi darove tebi.^m
- 30 Zaprijeti zvijeri u trstiku,ⁿ krdu bikova,^o s teladi narodâ, svima koji po komadima srebra gaze!^p Raspršio je narode koji u borbama uživaju.^r
- 31 Brončani predmeti doći će iz Egipta,^s Kuš* će ruke s darovima brzo pružiti k Bogu.^t

l 1Sa 3:3; 1Kr 6:1; 1Lje 16:1; Ezr 5:14; m 1Kr 10:10; 2Lje 32:23; Ps 72:10; n Job 40:21; o 2Sa 8:5; Ps 22:12; Eze 39:18; p 2Sa 8:2; r Ps 120:7; s Ps 72:9; Iza 45:14; Iza 60:5; t Sf 3:10; Dj 8:27.

Ps 68:20* Ili: "iz smrti vratiti". 21* Doslavno: "hodi".

Ps 68:31* Ili: "Etiopija".

32 Kraljevstva zemaljska, pjevajte Bogu,^a
pjesmom hvalite Jehovu,
(*sela*)

33 onoga koji jaše pradavnim
nebom nad nebesima!^b
Slušajte, grmi glasom
svojim, jakim glasom
svojim!^c

34 Snagu priznajte Božju!^d
Nad Izraelom je uzviše-
nost njegova i snaga je
njegova u oblacima.^e

35 Strah ulijeva Bog iz ve-
ličanstvenog svetišta
svojega.^f

On je Bog Izraelov, on
snagu daje, moć daje
narodu.^g

Neka je blagoslovljen
Bog!^h

Upravitelju, za "Ljiljane".ⁱ
Psalam Davidov.

69 Spasi me, Bože, jer vode
prijete duši mojoj!^j

2 Upao sam u blato duboko,
gdje nema dna na koje
bih stao.^k

U duboke sam došao
vode,
struja me odnosi.^l

3 Iznemogao sam od vika-
nja,^m
grlo mi je promuklo,
oči su mi oslabile čekaju-
ći Boga mojega.ⁿ

4 Onih koji me bez razlo-
ga mrze ima više nego
vlasi na glavi mojoj.^o
Onih koji me pogubiti*
žele, koji su mi neprija-
telji, a bez razloga, ve-
lik je broj.^p

Što nisam oteo, morao
sam vraćati.

68. psalam

a 5Mo 32:43
b Ps 18:10
Ps 104:3
c Eze 10:5
d Ps 29:1
Ps 96:7
e Ps 93:1
f Ps 43:3
Ps 47:2
Ps 66:5
Ps 73:17
g Ps 29:11
Iza 40:31
Za 10:12
h Ps 72:18

69. psalam

i Ps 45:0
j Ps 144:7
Tu 3:54
Jn 2:5
Ot 12:15
k Ps 40:2
Ps 88:6
Jr 38:6
l Ps 32:6
Jn 2:3
m Ps 6:6
Ps 22:2
n Ps 25:21
Ps 119:82
Ps 119:123
Iza 38:14
o Ps 35:19
Lk 23:22
Iv 15:25
p Ps 35:12
Ps 109:3

Desni stupac

a Jr 16:17
b Ps 25:3
Ps 35:26
c Ps 24:10
d Iza 49:23
e Ps 72:18
Dj 13:17
f Ps 22:6
Ps 44:22
Jr 15:15
Mt 5:11
g Iza 50:6
Iza 53:3
Mt 26:67
Mt 27:29
h Job 19:13
Ps 31:11
Mt 26:56
Iv 1:11
Iv 7:5
i 1Sa 17:28
Mi 7:6
j 1Kr 19:10
Ps 119:139
Mt 21:12
Mk 11:15
Iv 2:17
k IZR 27:11
Ri 15:3
l Ps 35:13
Ps 109:24
m Ps 102:8
n 1Kr 9:7
Ps 44:14
Jr 24:9
o Lk 23:2
p Job 30:9
Mk 15:19
r He 5:7
s Iza 49:8
Iza 55:6
2Ko 6:2
t Ps 68:20

5 Bože, ti znaš ludost moju,
krivnja moja nije od tebe
sakrivena.^a

6 Neka se oni što se u tebe uz-
daju* ne posrame zbog
mene,^b
Svevišnji Gospodine, Je-
hova nad vojskama!^c
Neka oni koji te traže ne
budu poniženi zbog
mene,^d

Bože Izraelov!^e

7 Jer zbog tebe podnosim po-
rugu,^f
poniženje pokriva lice
moje.^g

8 Tudinac sam postao braći
svojoj,^h
stranac sinovima majke
svoje.ⁱ

9 Jer revnost za dom tvoj iz-
jeda me,^j
poruge onih koji se te-
bi rugaju padaju na
mene.^k

10 Plačem posteći dušom svo-
jom,^l
ali to me porugama iz-
vrgava.^m

11 Otkad sam kostrijet uzeo
za odjeću svoju,
s prezirom me spominju.*ⁿ

12 Onima što na vratima sjede
zanimljiv sam postao,^o
o meni govore pjesme
onih što opojna pića
piju.^p

13 A ja se molim tebi, Jehova,^r
u vrijeme milosrđa tvoje-
ga,* Bože.^s

Po velikoj milosti* svo-
joj usliši me, spasitelju
pouzdan!^t

Ps 69:6* Ili: "što u tebe polažu nadu".
11* Doslovno: "postao sam im izrekom
(poslovicom)". **13*** Ili: "u povoljno
(prihvatljivo) vrijeme". **13*** Ili: "vjer-
noj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

14 Izbavi me iz blata, da ne potonem!^a

Izbavi me od onih što me mrže^b i od voda dubokih!^c

15 Neka me ne odnese struja vodena,^d
neka me ne proguta dubina,
neka bunar ne zatvori usta svoja nada mnom!^e

16 Usliši me, Jehova, jer dobra je milost* tvoja!^f
Po velikome milosrđu svojemu pogledaj na mene,^g

17 nemoj okrenuti lice svoje od sluge svojega!^h
U tjeskobi sam, zato me usliši brzo!ⁱ

18 Približi se duši mojoj, izbavi je,^j
od neprijatelja mojih ot-kupi me!^k

19 Ti znaš porugu moju i sramotu moju i poniženje moje.^l
Pred tobom su svi koji mi se protive.^m

20 Rujanje mi je srce slomilo, rana je neizlječiva.ⁿ
Nadao sam se nekome tko bi mi suosjećajne pokazao, ali nikoga nije bilo,^o

i tko bi me utješio, ali nisam našao nikoga.^p

21 Nego su mi za jelo otrovnu biljku dali,^r
u žeđi su me mojoj octom htjeli napojiti.^s

22 Neka stol njihov pred njima zamka postane^t

69. psalam

a Ps 69:2
Tu 3:55
b Ps 25:19
Ps 35:19
c Ps 144:7
d Iza 43:2
e 4Mo 16:33
Ps 16:10
f Ps 36:7
Ps 63:3
Ps 109:21
g Ps 25:16
Ps 86:16
h Ps 27:9
Ps 102:2
i Ps 31:9
Ps 40:13
Ps 70:1
j Job 6:23
k Jš 7:9
l Ps 22:6
Iza 53:3
He 12:2
m Iv 8:49
n Ps 42:10
o Ps 142:4
2Ti 4:16
p Job 19:14
r Mt 27:34
Mk 15:23
s Mt 27:48
Mk 15:36
Lk 23:36
Iv 19:29
t Ri 11:9

Desni stupac

a 1Pe 2:8
b Iza 6:9
Iv 12:40
Dj 28:26
2Ko 3:14
c 5Mo 28:65
Eze 29:7
Ri 11:10
d Mt 23:35
1So 2:16
Ot 16:1
e Ps 21:9
f 1Kr 9:8
Jr 7:12
Mt 23:38
Mt 24:2
g Dj 1:20
h 2Lj 28:9
Ps 109:16
Iza 53:4
Za 1:15
i Ps 109:17
Iza 13:11
2Ti 4:14
j Iza 26:10
k 2Mo 32:33
Ot 22:19
l Eze 13:9
Flp 4:3
Ot 3:5
Ot 13:8
m Ps 109:22
n Ps 183
o Ps 28:7
p Ps 34:3
Ps 50:23
r Ps 50:13
s Ho 14:2
t Ps 34:2
u Ps 22:26
v Ps 10:17
Ps 102:17
Iza 66:2
Lk 4:18

i neka im ono što je za dobro njihovo stupica postane!^a

23 Neka im oči potamne da ne vide,^b
i daj da im se bedra stalno tresu!^c

24 Izlij na njih osudu svoju^d
i neka ih stigne usplamtjeli gnjev tvoj!^e

25 Neka tabor njihov opusti,^f
u šatorima njihovim neka ne bude stanovnika!^g

26 Jer progone onoga koga si ti udario^h
i o bolima onih koje si probo stalno govore.

27 Na krivnju njihovu još krivnje pridodajⁱ
i neka ne dođu u pravednost tvoju!^j

28 Neka ih se izbriše iz knjige živih^k
i s pravednicima neka ne budu upisani!^l

29 A ja sam u nevolji i u boli.^m
Neka me spasenje tvoje, Bože, zaštiti!ⁿ

30 Hvalit ću ime Božje pjesmom^o
i veličat ću Boga zahvalama.^p

31 To će Jehovi biti milije od bika,^r
od junca rogata s papcima razdvojenim.^s

32 Krotki će to vidjeti i radovat će se.^t
Vi koji tražite Boga, neka živo ostane srce vaše!^u

33 Jer Jehova sluša uboge,^v
neće on prezreti zatočnike svoje.^z

34 Nebo i zemlja neka ga hvale,^a

mora i sve što se miče u njima!^a

35 Jer Bog će spasiti Sion^b i izgraditi gradove Judine.^c

Oni će živjeti ondje i zaposjesti zemlju.^d

36 Potomci slugu njegovih naslijedit će je^e

i oni koji ljube ime njegovo na njoj će živjeti.^f

Upravitelju.
Psalam Davidov,
za prisjećanje.^g

70 Bože, pohitaj izbaviti me!^h

Jehova, požuri meni u pomoć!ⁱ

2 Neka se postide i posrame oni koji traže dušu moju!^j

Neka uzmaknu i poniženi budu oni koji se raduju nevolji mojoj!^k

3 Neka ustuknu od sramote svoje oni koji mi govore: "Neka! Neka!"^l

4 Neka se raduju i vesele tebi svi koji te traže^m

i neka uvijek govore: "Nek se veliča Bog!" oni što ljube spasenje tvoje!ⁿ

5 A mene nevolja i jad pritišću.^o

Bože, brzo mi pomози!^p

Ti si pomoć moja i izbavitelj moj.^r

Jehova, nemoj zakasniti!^s

71 Ti si, Jehova, utočište moje.^t

Ne daj da se ikada osramotim!^u

2 U pravdnosti svojoj izbavi me i oslobodi!^v

Prigni uho svoje k meni i spasi me!^z

69. psalam

a Ps 148:7
b Ps 51:18
Iza 14:32
Iza 44:26
c Jr 33:10
Eze 36:35
d Jr 33:11
e Ps 102:28
Iza 61:9
Iza 66:22
f Ps 91:14
Jk 1:12

70. psalam

g Ps 38:0
h Ps 40:13
i Ps 71:12
j 2Sa 17:2
Ps 6:10
Ps 35:26
Ps 71:13
k Ps 35:4
l Ps 35:21
Ps 40:15
m Ps 5:11
Tu 3:25
n Ps 35:27
Lk 1:46
o Ps 40:17
Ps 69:29
Ps 109:22
p Ps 141:1
r Ps 18:2
Ps 40:17
s Ps 13:3

71. psalam

t Ps 25:2
Ps 31:1
u Iza 45:17
Jr 17:18
v Ps 144:2
1Ko 10:13
z Ps 17:6
Ps 34:15

Desni stupac

a Izr 18:10
b Ps 44:4
c 2Sa 22:2
Ps 18:2
Ps 144:2
d 2Sa 17:12
Ps 3:7
Ps 17:9
Ps 59:1
Ps 140:4
Mt 6:13
e 2Sa 19:9
f Ps 39:7
g 1Sa 17:45
Jr 17:7
Lk 2:40
2Ti 3:15
h Ps 22:9
Iza 46:3
i Ps 139:16
j Ps 34:1
k Iza 8:18
Za 3:8
Lk 2:34
Dj 4:13
1Ko 4:9
l Ps 62:7
Ps 142:5
Jr 16:19
m Ps 51:15
Ps 145:21
He 13:15
n Ps 35:28
Ps 145:2

3 Budi mi utvrda kamena u koju ću uvijek ulaziti!^a

Zapovjedi da spašen budem,^b

jer ti si hrid moja i tvrđava moja!^c

4 Bože moj, oslobodi me iz ruke zloga,^d

iz šake nepravednika i tlačitelja!^e

5 Jer ti si nada moja,^f Svevišnji Gospodine Jehova, pouzdanje moje od mladosti moje.^g

6 Na tebe se oslanjam otkad sam iz utrobe izišao,^h ti si me odvojio od utrobe majčine.ⁱ

Tebe hvalim neprestano.^j

7 Kao čudo sam mnogima postao,^k ali ti si jako utočište moje.^l

8 Usta su moja puna hvale tvoje,^m o ljepoti tvojoj govore cijeli dan.ⁿ

9 Nemoj me odbaciti u starosti!^o

Kad me snaga izda, nemoj me ostaviti!^p

10 Jer neprijatelji moji govore o meni,^r

oni što vrebaju dušu moju složno se savjetuju,^s

11 govoreći: "Bog ga je ostavio."^t

Progonite ga i uhvatite, jer nema mu izbavitelja."^u

12 Bože, ne budi daleko od mene!^v

Bože moj, pohitaj mi u pomoć!^z

o Ps 92:14; p Ps 73:26; Pr 12:3; r 2Sa 17:1; s Ps 83:3; Mt 26:4; Mt 27:1; t Ps 3:2; Ps 42:10; Mt 27:43; u 2Lje 32:13; Ps 7:2; Mt 27:42; v Ps 35:22; Ps 38:21; z Ps 22:11; Ps 70:1.

13 Neka se postide i neka nestanu oni koji se protiv duši mojoj!^a

Neka se pokriju sramotom i poniženjem oni koji mi nesreću žele!^b

14 A ja ću stalno čekati^c i svim hvalama tvojim nove ću dodavati.

15 Usta će moja odznanjivati pravednost tvoju,^d spasenje tvoje po cijeli dan,^e

jer im ne znam broja.^f

16 Doći ću s glasom o velikoj moći tvojoj,^g Svevišnjih^h Gospodine Jehova, spominjat ću pravednost tvoju, samo tvoju.ⁱ

17 Bože, ti si me učio od mladosti moje,^j

i sve do sada pričam o čudesnim djelima tvojim.^k

18 Ni u starosti, kad mi kosa posijedi, Bože, nemoj me ostaviti,^l

da mogu naraštaju budućem pričati o mišici tvojoj,^m

svima budućima o moći tvojoj!ⁿ

19 Pravednost tvoja, Bože, seže do visina.^o

U velikim djelima koja si učinio,^p

Bože, tko je kao ti?*

20 Mnoge si mi tjeskobe i nevolje dao da vidim,^s zato me oživi opet^t

i iz vodenih bezdana zemlje opet me izvuci!^u

21 Povećaj veličinu moju,^v okruži me i utješi!^z

22 I ja ću te hvaliti uz psaltira^a zbog istinoljubivosti tvoje, Bože moj.^b

71. psalam

a 2Sa 17:23

Mt 27:5

b 2Sa 18:9

Ps 109:29

c Ps 43:5

d Ps 35:28

Ps 40:9

e Ps 95:1

Ot 7:10

f Ps 40:5

Ps 139:17

g Iza 40:31

h Ps 68:20

i Ot 15:3

j Ps 71:5

k 2Sa 22:1

1Lje 16:4

Ps 9:1

Ps 66:16

l 1Sa 4:15

Ps 37:25

m Ps 71:9

n 2Mo 13:8

1Lje 29:11

o Ps 36:6

Ps 57:10

Ps 89:14

p Ps 86:8

Ps 89:7

r 2Mo 15:11

Ps 72:18

Ps 86:8

Ps 89:6

Iza 40:18

Jr 10:7

s 2Sa 12:11

Ps 60:3

Ps 66:12

Ps 88:6

t Ps 80:18

u Ps 40:2

Ps 86:13

v 2Sa 3:1

Ps 72:11

Iza 9:7

z 2Ko 1:4

a Ps 92:3

Ps 150:3

b Ps 25:10

Ps 108:4

Ps 138:2

Ps 146:6

Ot 15:3

Desni stupac

a 2Kr 19:22

Iza 60:9

b Ps 63:5

Ps 104:33

c 1Mo 48:16

2Sa 4:9

Ps 103:4

d 5Mo 11:19

Ps 71:8

Izr 10:20

e Ps 35:26

Ps 40:14

Ps 71:13

72. psalam

f 1Lje 22:12

1Lje 29:19

g Jr 23:5

h 1Kr 3:9

Iza 11:4

Iza 32:1

i 1Kr 3:28

j Ps 85:10

Iza 32:17

Iza 52:7

Na harfi ću ti svirati, Sveće Izraelov.^a

23 Usne će moje klicati radosno kad ti zasviram,^b duša moja koju si otkupio.^c

24 I jezik će moj cijeli dan tiho kazivati pravednost tvoju,^d jer su se postidjeli, jer su se posramili oni koji mi nesreću žele.^e

O Salamunu.

72 Bože, pouči kralja zakonima svojim^f i sina kraljeva pravdi svojoj!^g

2 Neka sudi po pravdi narodu tvojemu^h i po zakonu nevoljnicima tvojim!ⁱ

3 Neka gore i bregovi pravdom donesu mir narodu!^j

4 Neka sudi nevoljnicima u narodu,^k neka spasi sinove ubogoga i neka satre onoga tko ih zakida!

5 Oni će se bojati tebe dok je sunca^l i dok je mjeseca, iz naraštaja u naraštaj.^m

6 Spustit će se on kao kiša na travu košenu,ⁿ kao pljuskovi obilni koji zemlju natapaju.^o

7 U dane njegove cvjetat će pravednik^p i mira će u obilju biti sve dok bude mjeseca.^r

8 Podanike će imati od mora do mora^s

k Iza 11:4; l Ps 89:36; m Ps 89:37; Lk 1:33; Ot 11:15; n Izr 19:12; o 2Sa 23:4; Izr 16:15; Iza 58:11; Eze 34:26; Ho 6:3; p Iza 61:11; r 1Kr 4:25; 1Lje 22:9; Iza 2:4; Iza 9:6; s 2Mo 23:31; 1Kr 4:21; Ps 2:8; Ps 89:25; Za 9:10.

- i od Rijeke^a do krajeva zemaljskih.^b
- 9 Pred njim će se pokloniti stanovnici krajeva bezvodnih,^c neprijatelji će njegovi prašinu lizati.^d
- 10 Kraljevi Taršiša i otokâ^e danak će plaćati.^f Kraljevi Sabe i Sebe dar će donositi.^g
- 11 I svi će kraljevi pred njega ničice pasti,^h svi će mu narodi služiti.ⁱ
- 12 Jer on će izbaviti ubogoga koji u pomoć zove,^j nevoljnika i svakoga tko nema pomoćnika.^k
- 13 Sažalit će se na siromaha i na ubogoga^l i duše će ubogima spasiti.^m
- 14 Od tlačenja i nasilja otkupit će dušu njihovu, dragocjena će biti krv njihova u očima njegovim.ⁿ
- 15 Neka živ bude^o i neka mu se da zlata iz Sabe!^p Neka se ljudi za njega stalno mole,

Ps 72:8* To jest Eufrata. 10* Ili: "krajeva primorskih".

72. psalam

- a 5Mo 11:24
b Ps 22:27
Da 2:35
c 1Kr 9:18
Ps 74:14
d Ps 2:9
Ps 110:1
Iza 49:23
Mi 7:17
e Ps 45:12
Iza 49:7
Iza 60:9
f 1Kr 4:21
g 1Kr 10:10
h Iza 49:23
i Iza 11:9
j Ps 10:17
k Job 29:12
l Ps 109:31
m Jk 2:5
n Ps 116:15
o Ps 21:4
Iv 14:19
1Iv 1:2
Ot 1:18
p 1Kr 10:10
Iza 60:6

Desni stupac

- a 2Pe 3:18
b Iza 30:23
c Iza 29:17
Iza 35:2
d Iza 29:17
e 1Kr 4:20
Ot 7:16
f Ps 45:17
Ps 89:36
g 1Mo 22:18
Ga 3:14
h 1Ti 1:11
i 1Lje 29:10
Ps 41:13
Lk 1:68
j 2Mo 15:11
Ps 77:14
Ps 136:4
k Ot 5:13
l 4Mo 14:21
Hb 2:14
m 1Sa 17:58
Dj 13:22

- neka ga blagoslov prati cijeli dan!^a
- 16 Žita će u obilju biti na zemlji,^b po vrhovima gorskim bit će ga u izobilju.^c Urod će kraljev bujati kao drveće libanonsko,^d a stanovnici će gradski cvasti kao raslinje zemaljsko.^e
- 17 Neka ime kraljevo traje do vijeka!^f Dok je sunca neka ime njegovo raste i kraljem neka se blagoslivljaju ljudi!^g Svi narodi neka ga sretanim nazivaju!^h
- 18 Neka je blagoslovljen Jehova Bog, Bog Izraelov,ⁱ koji jedini čudesna djela čini!^j
- 19 I neka je blagoslovljeno slavno ime njegovo do vijeka,^k slava njegova neka ispunji cijelu zemlju!^l Amen! Amen!^m
- 20 Ovdje završavaju molitve Davida, sina Jišajeva.^m

Ps 72:19* Vidi bilješku za Ps 41:13.

TREĆA KNJIGA

(Psalmi 73–89)

Napjev Asafov.^a

- 73** Zaista je Bog dobar Izraelu, onima koji su čista srca.^b
- 2 A meni su noge zamalo zašle s puta,^c koraci su se moji umalo okliznuli.^d
- 3 Jer počeo sam zavidjeti hvalisavcima,^e vidjevši mir zlih ljudi.^f

73. psalam

- a 2Lje 35:15
b Ps 84:11
Mt 5:8
Jk 4:8
c Lk 24:38
Jd 22
d Ps 38:16
Ps 94:18
e Izr 23:17
Izr 24:1
Izr 24:19
f Job 21:7
Ps 37:1
Ps 37:7
Jr 12:1

- 4 Jer ne znaju za boli smrtne,^a debeo je trbuh njihov.^b
- 5 Nemaju udjela u mucij čovjeka smrtnog^c i ne pogađa ih nevolja kao druge ljude.^d
- 6 Zato je oholost njima kao ogrlica,^e

Desni stupac a Pr 7:15; b Ps 17:10; c Job 12:6; Job 21:9; d Jr 12:1; He 12:8; e Job 21:14.

- nasilje ih pokriva kao odjeća.^a
- 7 Oko im je izbuljeno od gojaznosti,^b nadmašili su i zamisli srca svojega.^c
- 8 Rugaju se i o zlu pričaju,^d o prijeveri govore oholo.^e
- 9 Hvalisanje njihovo do neba doseže,^f a jezik njihov zemlju obilazi.^g
- 10 On vraća narod i obilje vode za njih se izlijeva.
- 11 I govore: "Kako će Bog saznati?"^h Ima li znanja u Svevišnjega?"ⁱ
- 12 Eto, to su zli — spokojni do vijeka,^j zgrću imetak svoj.^k
- 13 Doista je uzalud što sam srce svoje očistio^l i što sam ruke oprao da pokažem nevinost svoju.^m
- 14 Zlo me pogađa cijeli dan,ⁿ ukor mi dolazi svako jutro.^o
- 15 Da sam rekao: "I ja ću govoriti tako", naraštaj sinova tvojih tada bih izdao.^p
- 16 I stao sam razmišljati da bih to shvatio,^r ali mučno je to bilo u očima mojim,
- 17 sve dok nisam u veličanstveno svetište Božje otišao.^s Razabrati sam htio kakva će biti budućnost njihova.^t
- 18 Doista, na klizavu ih tlo postavljaj,^u u propast ih obaraš.^v

73. psalam

- a Ps 109:18
Izr 3:31
Jk 5:6
b Jr 5:28
c Lk 16:8
d Ps 53:1
2Pe 2:18
e 1Kr 21:7
Jd 16
f 2Mo 5:2
Ot 13:6
g Ps 52:4
Jk 3:6
h Job 22:13
Ps 10:11
Ps 94:7
Eze 8:12
Sf 1:12
i Ps 44:21
j Ps 37:35
k Ps 17:14
Ps 144:13
l Job 34:9
Job 35:3
Ml 3:14
m Ps 26:6
n Ps 34:19
o Job 7:18
Ps 94:12
He 12:5
p Mt 18:6
r Pr 8:17
s Ps 77:13
t Ps 37:38
Pr 8:13
u Ps 35:6
Ps 37:20
Jr 23:12
v Ps 37:10
Ps 55:23
Izr 3:33

Desni stupac

- a Job 21:23
Ps 37:2
Iza 30:13
b Job 20:8
Ps 90:5
Iza 29:8
c 1Sa 2:30
d Ps 37:1
Ps 73:3
e Tu 3:13
f Ps 92:6
Izr 30:2
g Ps 32:9
h Ps 16:8
He 13:5
i Ps 37:17
Ps 63:8
Iza 41:10
j Ps 25:9
Ps 32:8
Ps 37:23
Ps 143:10
Izr 3:6
Iza 58:8
k Ps 37:34
l Ps 16:5
Flp 3:8
m Ps 42:2
Ps 84:2
Iza 26:9
n Ps 63:1
Ps 119:81
o Ps 16:5
Ps 119:57
Ps 142:5
Tu 3:24
p Ps 119:155
He 10:39
r 2Mo 34:15
4Mo 15:39
Jk 4:4

- 19 Kako li u trenu grozan prizor postaju!^a Kako im kraj dolazi, kako nestaju od strahota iznenadnih!
- 20 Kao što čovjek prezire san kad se probudi,^b tako ćeš ti, Jehova, kad ustaneš, prezreti položaj njihov.^c
- 21 Jer u srcu mi je gorčina bila,^d a bol je probadala bubrege* moje.^e
- 22 i nerazuman sam bio i nisam mogao shvatiti^f — poput životinja bio sam u očima tvojim.^g
- 23 Ali ja sam uvijek uz tebe,^h ti si prihvatio desnicu moju.ⁱ
- 24 Savjetom svojim vodit ćeš me^j i potom me u slavu dovesti.^k
- 25 Koga imam na nebu?^l Osim tebe, radosti druge nemam na zemlji.^m
- 26 Klonulo je tijelo moje i srce moje.ⁿ Bog je stijena srca moje-ga i baština moja do vijeka.^o
- 27 Jer, evo, oni koji se udaljuju od tebe nestat će.^p Pogubit* ćeš svakoga tko čini nevjeru ostavljajući te.^r
- 28 A meni je dobro biti blizu Boga,^s Svevišnji Gospodin Jehova uotočište je moje.^t Objavit ću sva djela tvoja.^u

s Ps 65:4; He 10:22; Jk 4:8; t Ps 46:1; Ps 71:5; u Ps 107:22; Ps 118:17.

Ps 73:21* Ili: "najskrivenije osjećaje".
27* Doslovno: "Ušutkat".

Maskil. * Psalam Asafov.^a

74 Zašto nas, Bože, odbacuješ zauvijek?^b

Zašto je gnjev tvoj planuo na stado paše tvoje?^c

2 Sjeti se zajednice naroda svojega koju si davno stekao,^d

plemena koje si otkupio u nasljedstvo svoje,^e ove gore Siona na kojoj si prebivao!^f

3 Zakorači k pustoši vjekovnoj!^g

Sve je neprijatelj uništio na svetome mjestu.^h

4 Riču protivnici tvoji usred sastajališta tvogega.ⁱ

Svoje su znakove postavili kao oznake.^j

5 Zna se dobro da su nalik onima što visoko sjekirama zamahuju na stabla u guštari.

6 I sada sve rezbarije njegove razbijaju sjekirom i gredama s vrhom željeznim.^k

7 Vatri su predali svetište tvoje.^l

Do zemlje su oskvrnuli prebivalište imena tvogega.^m

8 Oni su, skupa s potomstvom svojim, rekli u srcu svojemu:

“Sva sastajališta Božja u zemlji treba spaliti!”ⁿ

9 Ne vidimo znakova svojih, proroka više nema,^o a nitko među nama ne zna dokle.

10 Dokle će se, Bože, rugati protivnik?^p

74. psalam

a 1Lje 25:1

2Lje 35:15

b Ps 10:1

Ps 44:23

Tu 5:20

c 5Mo 29:20

Ps 95:7

Ps 100:3

d 5Mo 9:29

e 5Mo 4:20

5Mo 32:9

Ps 33:12

Jr 10:16

Mi 7:14

f Ps 48:2

Ps 78:68

Ps 132:13

g Da 9:17

Mi 1:3

h Ps 79:1

i Tu 2:7

j Mt 24:24

Mk 13:22

k 1Kr 6:18

1Kr 6:35

l 2Kr 25:9

Iza 64:11

m Ps 89:39

n Ps 83:4

o 1Sa 3:1

Am 8:11

p Ps 13:2

Ps 79:4

Desni stupac

a Eze 36:23

b Ps 44:23

Iza 64:12

Tu 2:3

c Iza 33:22

d 2Mo 15:2

Hb 3:13

e 2Mo 14:21

Ne 9:11

Ps 78:13

Ps 106:9

f 2Mo 14:28

Ps 136:15

Iza 51:9

Eze 29:3

Eze 32:2

g Job 3:8

Job 41:1

Ps 104:26

h 2Mo 14:30

4Mo 14:9

i Js 3:13

Iza 48:21

j Ot 16:12

k 1Mo 1:3

1Mo 1:5

Ps 136:7

l 1Mo 1:14

Ps 136:8

Mt 5:45

m Dj 17:26

n 1Mo 8:22

o Ps 74:10

Iza 52:5

p 2Mo 5:2

2Lje 32:14

Iza 37:23

r Pj 2:14

s Ps 68:10

t 1Mo 17:7

3Mo 26:45

Ps 105:9

Ps 106:45

Jr 33:21

u Ri 1:27

Hoće li neprijatelj do vijeka prezir pokazivati prema imenu tvome?^a

11 Zašto sustežeš ruku svoju, desnicu svoju,^b izvučenu iz njedara svojih, i puštaš da izgine nemo?

12 Ali Bog je Kralj moj od davnine,^c spasenje veličanstveno on posred zemlje donosi.^d

13 Ti si uzburkao more snagom svojom,^e smrskao si glave nemanima morskim u vodama.^f

14 Ti si zdrobio glave levijatanu,^g dao si ga za hranu ljudima, onima što žive u krajevima bezvodnim.^h

15 Ti si otvorio izvore i bujice,ⁱ ti si isušio rijeke koje su stalno tekle.^j

16 Tvoj je dan i tvoja je noć,^k ti si postavio izvor svjetlosti, sunce.^l

17 Ti si odredio sve granice zemlji,^m ljeto i zimu ti si načinio.ⁿ

18 Sjeti se: neprijatelj se rugao, Jehova,^o i bezuman je narod prezir pokazivao prema imenu tvome!^p

19 Ne daj zvijerima dušu grlice svoje!^r Život nevoljnika svojih nemoj zaboraviti zauvijek!^s

20 Pogledaj na savez svoj,^t jer su mračna mjesta zemaljska puna prebivališta nasilničkih!^u

Ps 74, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

Ps 74:14* Vidi bilješku za Job 3:8.

21 Neka se pogaženi ne vrati ponižen!^a

Neka nevoljnik i ubogi hvale ime tvoje!^b

22 Ustani, Bože, vodi parnicu svoju!^c

Sjeti se kako te bezumnik sramotio po cijeli dan!^d

23 Ne zaboravi glas protivnika svojih!^e

Buka onih koji ustaju na tebe podiže se neprestano.^f

Upravitelju. "Ne pogubi!"
Napjev. Psalam Asafov.^g
Pjesma.

75 Zahvaljujemo ti, Bože!
Zahvaljujemo ti!^h

Ime je tvoje blizu.ⁱ

Objavljivat će ljudi čudesna djela tvoja.^j

2 "Jer odredio sam vrijeme.^k
Ja počinjem suditi u pravednosti.^l

3 Rastopila se zemlja i svi stanovnici njezini,^m

a ja sam ispravio stupove njezine."ⁿ (*Sela*)

4 Rekao sam ludima: "Ne budite ljudi!"^o

i zlima: "Ne podižite rog!"^p

5 Ne podižite visoko rog svoj!
Nemojte govoriti prkosno!^r

6 Jer ni s istoka ni sa zapada ni s juga ne dolazi uzvisivanje.

7 Jer Bog je sudac.^s

Jednoga ponizuje, a drugoga uzvisuje.^t

8 Jer čaša je u ruci Jehovinoj^u

i vino se pjenuša, vino opojno.

On će istočiti iz nje talog njegov,

74. psalam

a Ps 12:5
b Ezr 3:11
c Ps 9:19
d Ps 89:51
Iza 52:5
e Ps 2:2
Ps 8:2
Ps 10:5
f Iza 37:29

75. psalam

g 2Lje 35:15
h Ps 50:14
Ps 116:17
i Ps 138:2
Iza 30:27
j Ps 145:12
Ot 15:3
k Pr 3:17
Dj 17:31
I iza 11:4
m Ps 60:2
2Pe 3:10
n Job 9:6
o Ps 94:8
Izr 29:9
p Am 6:13
Za 1:21
r 2Mo 32:9
2Lje 30:8
Izr 29:1
Dj 7:51
Jd 16
s Ps 50:6
Ps 58:11
t 1Sa 2:7
2Sa 6:21
Da 2:21
Da 4:17
Lk 1:52
u Ps 60:3
Iza 51:17
Jr 49:12
Ot 14:10
Ot 16:19
Ot 18:6

Desni stupac

a Job 21:20
Ps 11:6
Jr 25:15
Jr 25:28
b Ps 104:33
c Ps 101:8
Izr 2:22
Jr 48:25
Za 1:21
d Ps 89:17
Ps 92:10
Ps 148:14

76. psalam

e 2Lje 35:15
f Ps 48:3
g 5Mo 4:7
2Lje 2:5
h 1Mo 14:18
He 7:1
i Ps 74:2
Ps 78:68
Ps 132:13
Ps 135:21
Iza 12:6
j 2Lje 32:21
k Ps 46:9
l Ps 104:2
m Iza 46:12
Lk 1:51
n Ps 133
Iza 37:36
Jr 51:39

svi zli na zemlji iskapit će, ispit će talog njegov."^a

9 A ja ću pričati o tome dovi-jeka,
pjesmom ću hvaliti Boga Jakovljeva.^b

10 "Polomit ću sve rogove zlih."^c
Uzdignut će se rogovi pravednoga.^d

Upravitelju, za žičana glazbala.
Napjev. Psalam Asafov.^e Pjesma.

76 Poznat je Bog u Judi,^f
veliko je u Izraelu ime njegovo.^g

2 Skrovište je njegovo u Šalemu,^h
prebivalište mu je na Si-onu.ⁱ

3 Tamo je luku skršio strijele što sijevaju,^j
štit i mač, i bitku je okončao.^k (*Sela*)

4 Ti si svjetlom obavijen, veličanstveniji od gora grabežljivih.^l

5 Oplijenjeni su oni koji su bili srca tvrdokorna,^m
u san su svoj utonuliⁿ
i nijednome čovjeku odvažnom nije u rukama snage ostalo.^o

6 Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljeve, i vozač na kolima i konj čvrsto su zaspali.^p

7 Ti si onaj koji strah ulijeva,^r
tko pred tobom može opstati od siline gnjeva tvojega?^s

8 S neba si sudski spor oglasio.^t

o Iza 31:8; p 2Mo 14:28; 2Mo 15:21; Iza 43:17; Na 2:13; Za 12:4; r 2Mo 14:31; Ps 89:7; s Ps 90:11; Jr 10:10; Na 1:6; 1Ko 10:22; t 1Kr 8:49; Ps 2:4.

Zemlja se uplašila i mirna ostala^a

9 kad je Bog na sud ustao,^b da spasi sve krotke na zemlji.^c (*Sela*)

10 Jer gnjev će te ljudski hvalliti,^d ostatkom gnjeva ti ćeš se opasati.

11 Zavjetujte se i izvršite zavjete Jehovi, Bogu svomemu, svi koji ste oko njega!^e

Donesite dar u strahu!^f

12 On će poniziti vode,^{*g} strah ulijeva kraljevima zemlje.^h

Upravitelju, za jedutun.^{*}
Psalam Asafov.[!] Napjev.

77 Glasom svojim zavapit ću k Bogu,^j zavapit ću k Bogu glasom svojim i on će uho svoje k meni prikloniti.^k

2 U dan nevolje svoje Jehovu tražim.[!]

Noću ruku pružam i ne posustajem, duša moja ne da se utješiti.^m

3 Sjetit ću se Boga i nemir će me obuzeti,ⁿ zamislit ću se i klonut ću duhom.^o (*Sela*)

4 Ti držiš vjede moje,^p uznemiren sam, ne mogu govoriti.^r

5 Razmišljao sam o danima davnim,^s o godinama prošlosti pradavne.

6 Sjetit ću se glazbe struna svojih noću,^t

76. psalam

a 2Lje 20:29
Za 2:13
b Ps 82:8
c Ps 147:6
Izr 3:34
Sf 2:3
d Izr 16:4
Da 3:19
Da 3:28
Ri 3:5
e 4Mo 30:2
Ps 50:14
Pr 5:4
f 2Lje 32:23
Ps 68:29
Ps 89:7
g Iza 5:15
Jr 13:18
h Iza 24:21
Ot 6:15

77. psalam

i 2Lje 35:15
j Ps 3:4
k Ps 34:6
Ps 116:2
Izr 15:29
l Ps 18:6
Ps 50:15
Iza 26:16
m Jr 31:15
n Ps 42:5
o Ps 142:3
Ps 143:4
p Es 6:1
r Ps 4:4
s 5Mo 32:7
Ps 143:5
Iza 51:9
Iza 63:9
t Ps 42:8

Desni stupac

a Ps 77:12
b Ps 74:1
c Ps 79:5
Ps 85:1
Ri 11:1
d Ps 136:1
Tu 3:22
e 4Mo 23:19
Ri 9:6
f Iza 49:14
Iza 63:15
Jr 50:5
g Ri 11:32
h Ps 31:22
i Ri 3:5
j Ps 111:4
k 1Lje 16:12
l Ps 19:14
Ps 143:5
Flp 4:8
m 1Lje 16:9
Ps 105:2
n Ps 73:17
o 2Mo 15:11
Ps 89:8
p Ps 72:18
Ot 15:3
r 2Mo 9:16
Iza 52:10
Da 3:29
Da 6:27
s 2Mo 6:6
5Mo 9:29
t 2Mo 14:21
Jš 3:16
Ps 114:3
Hb 3:8
u Ps 104:7

u srcu svojem zamislit ću se^a

i duh će moj razmišljati o svemu.

7 Hoće li nas Jehova dovijeka odbacivati^b

i zar ga se nikad više neće moći udobrovolljiti?^c

8 Je li milosti* njegove zauvijek nestalo?^d

Je li riječ njegova propalae za sve naraštaje?

9 Je li Bog zaboravio milostiv biti,^f

je li u gnjevu uskratio milosrđe svoje?^g (*Sela*)

10 Zar ću govoriti: "Ovo me probada:^h

Svevišnji je povukao desnicu svoju?"ⁱ

11 Sjećat ću se djela Jahovih.^j

Da, sjećat ću se čudesnih djela tvojih iz davnine.^k

12 Duboko ću razmišljati o svim djelima tvojim,[!]

zaokupit ću se postupcima tvojim.^m

13 Bože, put se tvoj na sveto me mjestu nalazi.ⁿ

Koji je bog velik kao Bog naš?^o

14 Ti si pravi Bog, čudesna su djela tvoja.^p

Među narodima si snagu svoju obznanio.^r

15 Rukom svojom izbavio si narod svoj,^s

sinove Jakovljeve i Josipove. (*Sela*)

16 Vode su te vidjele, Bože, vode su te vidjele i teške su ih boli obuzele.^t

I bezdani su se vođeni uzburkali.^u

Ps 76:12* Doslovno: "duh voda".
Ps 77, naslov* Vidi bilješku za Ps 39, naslov.

Ps 77:8* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

17 Oblaci su gromoglasno vo-
du izlili,^a
tutnjavom se oglasilo
nebo naoblačeno.

I strijele su tvoje letjele
na sve strane.^b

18 Tutnjava je gromova tvojih
poput kotača kolskih
odjekivala,^c
munje su tlo* obasjale,^d
zemlja se uzdrmla i po-
čela se tresti.^e

19 Kroz more je išao put tvoj,^f
staza je tvoja kroz vode
mnoge prolazila,
i trag se tvoj nije pozna-
vao.

20 Vodio si narod svoj kao
stado,^g
rukom Mojsijevom i Aro-
novom.^h

Maskil. * Psalam Asafov.ⁱ

78 Slušaj, narode moj, za-
kon moj,^j
prigni uho riječima
usta mojih!^k

2 U izrekama ću otvarati
usta svoja,^l
navirat će iz mene zago-
netke davne,^m

3 ono što smo čuli i saznaliⁿ
i što su nam pričali očevi
naši,^o

4 ono što ne krijemo od sino-
va njihovih,^p
nego budućem naraštaju
pričamo o njima,^r

o hvalama Jehovinim i
snazi njegovoj^s
i o čudesima koja je uči-
nio.^t

5 Podigao je svjedočanstvo*
u Jakovu^u

77. psalam

a Ps 68:8
b 2Sa 22:15
Job 36:32
Ps 18:14
Ps 144:6
Hb 3:11
Za 9:14
c 2Mo 9:16
Ps 29:3
d Ps 97:4
Hb 3:4
e 2Mo 19:18
2Sa 22:8
f Ne 9:11
Hb 3:15
g 2Mo 13:21
Ps 78:52
Ho 12:13
h Iza 63:11
Dj 7:36

78. psalam

i Ps 74:0
j Iza 51:4
k Ps 49:3
l Ps 49:4
Mt 13:35
m Ps 119:171
Izr 1:6
Izr 18:4
Eze 17:2
n Ps 44:1
o 2Mo 13:8
p 5Mo 4:9
5Mo 6:7
5Mo 6:21
Ps 145:4
Jl 1:3
r 5Mo 11:19
Jš 4:6
Ps 71:18
s Iza 63:7
t Ps 98:1
u 5Mo 4:45

Desni stupac

a 5Mo 4:8
5Mo 27:3
Ps 147:19
b Ri 3:2
c 1Mo 18:19
5Mo 6:7
Ef 6:4
d Ps 71:18
Ps 102:18
e 5Mo 4:10
f Ps 40:4
Jr 17:7
g 5Mo 4:9
Ps 103:2
h 5Mo 5:29
i 2Kr 17:14
Eze 20:18
Dj 7:51
j 2Mo 32:9
5Mo 1:43
5Mo 9:6
5Mo 31:27
Iza 65:2
k 2Lje 12:14
Ps 81:12
Jr 5:23
Jr 7:24
l 1Mo 6:5
m 1Mo 49:24
n Su 12:4
o 5Mo 31:16
2Lje 13:4
2Lje 13:11
Jr 31:32
p 2Kr 17:14
2Lje 13:9
Ne 9:26

i zakon je postavio u Izra-
elu,^a

riječi koje je zapovjedio
ocima našim^b

da ih objave sinovima
svojim,^c

6 kako bi budući naraštaj, si-
novi koji će se roditi,
saznao za njih,^d
pa da oni ustanu i o
njima pričaju sinovima
svojim^e

7 i da se u Boga pouzdaju^f
i da ne zaborave djela
Božja,^g nego da drže
zapovijedi njegove.^h

8 Da ne postanu kao oci nji-
hovi,ⁱ

naraštaj tvrdokoran i
buntovan,^j

naraštaj koji nije pripremio
srce svoje^k

i koji nije bio vjeran Bogu
duhom svojim.^l

9 Sinovi Efrajimovi, premda
su bili strijelci lukom
naoružani,^m

potukli su se u dan
bitke.ⁿ

10 Saveza Božjega nisu odr-
žali^o

i po zakonu Božjemu ni-
su htjeli živjeti.^{*p}

11 I zaboravljali su ono što je
učinio,^r

čudesna djela njegova
koja su gledali.^s

12 Pred ocima je njihovim ču-
desa učinio^t

u zemlji egipatskoj,^u u
polju soanskom.^v

13 Razdvojio je more, da bi
mogli prijeći,^z

Ps 77:18* Doslovno: "plodno tlo".
Ps 78, naslov* Vidi bilješku za Ps 32,
naslov. 78:5* Ili: "opomena". Uspo-
redi bilješku za Ps 119:2.

r 5Mo 32:18; 2Lje 13:8; 2Lje 13:12; Jr 2:32; s Ps 106:13;
Ps 106:22; t 5Mo 4:34; Ne 9:10; Ps 105:29; u Ps 105:27;
Ps 135:9; v 4Mo 13:22; Iza 19:11; z 2Mo 14:21; Ps 66:6;
Ps 136:13; Iza 63:13; 1Ko 10:1.

Ps 78:10* Doslovno: "hoditi".

- i učinio je da vode poput zida stoje.^a
- 14 Oblakom ih je vodio danju,^b a svjetlom vatre svu noć.^c
- 15 Rascijepio je stijene u pustinji,^d da ih napoji obilno kao iz bezdana vodenih.^e
- 16 Potoke je izveo iz litice^f i dao je da vode poteku kao rijeke.^g
- 17 A oni su mu još više grijehili,^h buneći se protiv Svevišnjega u kraju bezvodnom,ⁱ
- 18 i iskušavali su Boga u srcu svojemu^j tražeći jelo za dušu svoju.^k
- 19 Protiv Boga su stali govoriti.^l Rekli su: "Može li Bog prostrti stol u pustinji?"^m
- 20 Evo, udara u stijenuⁿ da vode poteku i bujice provru.^o "Može li nam i kruha dati,^p hrane pribaviti narodu svojemu?"^r
- 21 Jehova je to čuo i silno se razgnjevio,^s i vatra se raspalila na Jakova,^t gnjev se podigao na Izraela.^u
- 22 Jer nisu vjerovali Bogu^v niti su se pouzdali u spasenje njegovo.^z
- 23 A on je dao zapovijed oblacima nebeskim u visini i otvorio je vrata neba.^a
- 24 Kao kišu sipao je po njima manju da jedu,^b žito nebesko dao im je.^c

78. psalam

- a 2Mo 15:8
Ps 33:7
b 2Mo 13:21
Ne 9:12
c 2Mo 14:20
2Mo 14:24
Ps 105:39
d 2Mo 17:6
4Mo 20:11
e Ps 105:41
Iza 48:21
1Ko 10:4
f 5Mo 8:15
Ne 9:15
g Iza 41:18
h 5Mo 9:21
i 5Mo 9:22
Ps 95:8
He 3:16
j Ps 106:14
k 2Mo 16:8
l 4Mo 21:5
m 4Mo 11:4
n 2Mo 17:6
o 4Mo 20:11
p 2Mo 16:3
r 4Mo 11:21
s 4Mo 11:10
1Ko 10:5
t 5Mo 32:22
He 12:29
u 4Mo 11:1
v Ps 106:24
He 3:10
Jd 5
z 5Mo 32:15
a 1Mo 7:11
Ml 3:10
b 2Mo 16:14
2Mo 16:35
4Mo 11:7
5Mo 8:3
Ne 9:15
Iv 6:31
1Ko 10:3
c 2Mo 16:31

Desni stupac

- a Ps 103:20
b 2Mo 16:12
c 4Mo 11:31
d Ps 135:7
e 4Mo 11:19
f 2Mo 16:13
4Mo 11:32
g 4Mo 11:31
h 2Mo 40:29
2Mo 40:34
i Ps 106:15
j 4Mo 11:20
k 4Mo 11:33
l 4Mo 11:10
m 4Mo 11:34
n 4Mo 14:4
4Mo 25:3
1Ko 10:8
1Ko 10:9
1Ko 10:10
o 2Mo 16:15
5Mo 8:15
p 4Mo 14:29
4Mo 14:35
5Mo 2:14
r 4Mo 21:7
Su 4:3
s 5Mo 30:2
t 5Mo 32:4
u 2Mo 6:6
v 2Mo 13:15
Eze 33:31
z Ho 7:13

- 25 Ljudi su jeli kruh onih koji su moćniji od ljudi,^a hrane im je do sitosti slao.^b
- 26 Podigao je na nebu vjetar istočni^c i snagom je svojom vjetar južni naveo da puše.^d
- 27 I dao je da kiša hrane pada po njima kao prašina,^e ptice krilate kao pijesak morski.^f
- 28 Dao je da padaju usred tabora njegovog,^g svuda oko šatora njegovih.^h
- 29 A oni su jeli i nasitili se veoma,ⁱ što su željeli, donio im je.^j
- 30 Ali nisu se odvratili od želje svoje. Još je hrana bila u ustima njihovim,^k
- 31 kad se srdžba Božja podigla na njih.^l I počeo je ubijati snažne ljude njihove,^m oborio je mladiće Izraelove.
- 32 Uza sve to, još su više grijehiliⁿ i nisu vjerovali u čuderna djela njegovog.^o
- 33 Zato je okončao dane njihove kao dah,^p godine je njihove okončao užasom.
- 34 Kad ih je ubijao, onda su pitali za njega,^r vraćali se i tražili Boga.^s
- 35 Tada su se sjećali da je Bog Stijena njihova,^t da je Bog Svevišnji Osvetnik njihov.^u
- 36 I htjeli su ga prevariti ustima svojim,^v jezikom svojim lagali su mu.^z

- 37 Srce njihovo nije mu bilo odano^a
i nisu bili vjerni savezu njegovu.^b
- 38 Ali on je bio milosrdan,^c opraštao je prijestup njihov^d i nije ih istrijebio.^e
Mnogo je puta odvrtao gnjev svoj^f
i nije podizao svu srdžbu svoju.
- 39 Sjetio bi se da su tijelo,^g
da duh* odlazi i ne vraća se.^h
- 40 Koliko su se puta protiv njega bunili u kraju pustome,ⁱ
žalostili ga u pustinji!^j
- 41 I uvijek su iznova iskušavali Boga^k
i bol nanosili Svecu Izraelovu.^l
- 42 Nisu se sjećali ruke njegove,^m
dana kad ih je od protivnika otkupio,ⁿ
- 43 kako je znakove svoje učinio u Egiptu^o
i čudesa svoja u polju soanskom^p
- 44 i kako im je u krv pretvorio vodu u prokopima nilskim,^r
pa nisu mogli piti iz potoka svojih.^s
- 45 Poslao je na njih obade da ih izjedu^t
i žabe da ih upropaštavaju.^u
- 46 Žoharima je dao urod njihov
i trud njihov skakavcima.^v
- 47 Pobio je trsove njihove tučom^z
i smokve njihove gradom.^a

Ps 78:39* Ili: "životna sila".

78. psalam

- a Ne 9:26
Ps 95:10
He 3:12
- b 5Mo 31:20
Jr 31:32
- c 2Mo 34:6
4Mo 14:18
Ne 9:31
- d Ps 65:3
Ps 79:9
- e 4Mo 14:20
Jr 30:11
Tu 3:22
- f Ne 9:27
Iza 48:9
Eze 20:9
- g Ps 103:14
- h Pr 12:7
- i 4Mo 14:11
Ps 78:17
- j Iza 63:10
Ef 4:30
He 3:16
- k 4Mo 14:22
5Mo 6:16
Ps 95:9
- l 2Kr 19:22
- m 5Mo 9:26
Ps 78:11
- n 2Mo 14:30
- o 5Mo 4:34
Ne 9:10
Ps 105:27
- p Ps 78:12
- r 2Mo 7:19
- s Ps 105:29
- t 2Mo 8:24
Ps 105:31
- u 2Mo 8:6
Ps 105:30
- v 2Mo 10:15
Ps 105:34
Am 7:1
- z 2Mo 9:23
Ps 105:32
- a Ps 105:33

Desni stupac

- a 2Mo 9:25
- b Tu 4:11
- c Ps 11:6
- d Iza 42:25
- e 2Kr 6:17
Mt 26:53
- f 4Mo 25:4
- g 2Mo 9:6
- h 2Mo 12:29
2Mo 13:15
Ps 105:36
Ps 135:8
Ps 136:10
- i Ps 106:22
- j Ps 77:20
Ps 105:37
Ps 136:11
- k Ps 136:16
- l 2Mo 14:20
He 11:29
- m 2Mo 14:27
2Mo 15:10
Ps 136:15
- n 2Mo 15:17
Da 9:16
- o Ps 44:3
- p o Jš 24:12
Ne 9:24
Ps 44:2
Ps 105:44
Ps 136:18
- q 5Mo 32:8
Jš 13:7
Ps 136:21
r Ne 9:25

- 48 Tuči je predao stoku njihovu^a
i vrućici smrtonosnoj stada njihova.
- 49 Slao je na njih usplamtjeli gnjev svoj,^b
bijes, osudu i nesreću,^c
čete anđela koji nevolju nose.^d
- 50 Pripremio je put gnjevu svojemu.^e
Dušu njihovu nije sačuvao od smrti,
život je njihov predao poštasti.^f
- 51 Na koncu je pobio sve prvorođeno u Egiptu,^g
prvence njihove u šatorima Hamovim.^h
- 52 Zatim je narod svoj izveo kao ovceⁱ
i vodio ih kao stado u pustinji.^j
- 53 Vodio ih je sigurno i nisu se bojali.^k
More je prekrilo neprijatelje njihove.^l
- 54 I doveo ih je u sveti kraj svoj,^m
gorski kraj ovaj koji je desnica njegova stekla.ⁿ
- 55 Zbog njih je istjerao narode,^o
užetom mjernim razdijelio im je nasljedstvo^p
i dao je plemenima Izraelovim da stanuju u domovima svojim.^r
- 56 A oni su iskušavali Boga Svevišnjeg i bunili se protiv njega^s
i nisu se držali opomena* njegovih.^t

s 5Mo 31:16; 5Mo 32:15; Su 2:11; 2Sa 20:1; Ne 9:26;
t 2Kr 17:15; Jr 44:23.

Ps 78:56* Vidi bilješku za Ps 119:2.

- 57 Odstupali su od njega i nevjerni mu bili kao i ocij njihovi,^a
kao luk nezategnut okrenuli su se na drugu stranu.^b
- 58 Vrijedali su ga obrednim uzvišicama svojim^c
i rezbarenim likovima svojim ljubomoru su njegovu izazivali.^d
- 59 Bog je to čuo^e i silno se razgnjevio,^f
i Izrael mu je jako omrznuo.^g
- 60 Naposljetku je napustio šator svoj u Šilu,^h
šator u kojem je prebivao među ljudima zemaljskim.ⁱ
- 61 I snagu je svoju dao u zabljeništvo^j
i ljepotu svoju u ruke protivniku.^k
- 62 Narod je svoj predao maču,^l
silno se razgnjevio na nasljedstvo svoje.^m
- 63 Mladiće je njegove vatra progutala,
djevojkama se njegovim pjesme svatovske nisu pjevale.ⁿ
- 64 Svećenici su njegovi pali od mača,^o
a udovice njihove nisu zaplakale.^p
- 65 Tada se Jehova kao iz sna probudio,^r
kao junak koji se trijezni od vina.^s
- 66 I stao je straga udarati protivnike svoje,^t
sramotu vječnu nanio im je.^u
- 67 I odbacio je šator Josipov,^v
pleme Efrajimovo nije izabrao,^z

78. psalam

- a 5Mo 9:7
Su 3:6
Eze 20:27
b Ho 7:16
c 5Mo 12:2
Su 2:2
1Kr 14:23
Eze 20:28
d 5Mo 32:16
Su 2:12
1Sa 7:3
1Kr 11:7
1Kr 12:28
2Kr 21:7
e Ps 94:9
f Su 2:20
g Ps 106:40
h Jš 18:1
1Sa 4:11
Jr 26:6
i 1Sa 14:3
Jr 7:12
j 1Sa 5:1
k 1Sa 4:21
l 1Sa 4:2
1Sa 4:10
Jr 7:34
m Ps 89:38
n 2Lje 36:17
o 1Sa 2:33
1Sa 4:11
1Sa 22:18
p 1Sa 4:19
Job 27:15
r Ps 44:23
s Iza 42:13
t 1Sa 5:6
u Jr 23:40
v Am 5:6
z Ps 78:9

Desni stupac

- a 1Mo 49:10
b Ps 87:2
Ps 132:13
Ps 135:21
c 2Lje 2:9
Ps 76:2
He 12:22
d Ps 104:5
Ps 119:90
Pr 1:4
e 1Sa 16:12
f 1Sa 17:15
g 1Mo 33:13
h 4Mo 27:17
4Mo 7:8
i 2Sa 6:21
j 2Sa 8:15
1Kr 3:6
1Kr 9:4
1Kr 15:5
k 1Sa 18:14

79. psalam

- l 2Mo 15:17
Ps 74:3
m 2Kr 24:13
2Lje 36:18
Ps 74:7
Tu 1:10
n 2Kr 25:9
2Lje 36:19
Jr 52:13
Mi 3:12
o Jr 7:33
Jr 15:3
p Jr 34:20
r Ps 141:7
Jr 14:16
Jr 16:4

- 68 nego je izabrao pleme Judino,^a
goru Sion, koju je ljubio.^b
- 69 I stao je graditi svetište svoje da stoji poput vrhova gorskih,^c
poput zemlje koju je postavio da stoji dovijeka.^d
- 70 I izabrao je Davida, slugu svojega,^e
i uzeo ga od torova ovčjih.^f
- 71 Od čuvanja dojlilica^g
doveo ga je da pastir bude Jakovu, narodu njegovu,^h
Izraelu, nasljedstvu njegovu.ⁱ
- 72 I on ih je čista* srca pasao^j
i vještim ih je rukama vodio.^k

Napjev Asafov.

- 79** Bože, narodi su došli u nasljedstvo tvoje,^l
oskvrnuli su sveti hram tvoj,^m
Jeruzalem su u ruševine pretvorili.ⁿ
- 2 Trupla slugu tvojih dali su za hranu pticama nebeskim,^o
tijela vjernih slugu tvojih zvijerima zemaljskim.^p
- 3 Prolili su krv njihovu kao vodu
posvuda po Jeruzalemu i nikoga nema da ih pokopa.^r
- 4 Ruglo smo postali susjedi-ma svojim,^s
podsmijeh i poruga onima što su oko nas.^t

s 5Mo 28:37; Eze 36:4; t Ps 44:13; Ps 80:6.

- 5 Dokle ćeš se gnjeviti, Jehova? Zar zauvijek?^a
Dokle će srdžba tvoja kao vatra gorjeti?^b
- 6 Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju^c i na kraljevstva koja ne prizivaju ime tvoje!^d
- 7 Jer izjeli su Jakova^e i opustošili prebivalište njegovo.^f
- 8 Zaboravi nam grijeha predaka naših!^g
Požuri! Neka na nas dođe milosrđe tvoje,^h jer smo u jadu velikom!ⁱ
- 9 Pomozi nam, Bože spase-nja našega,^j zbog slave imena svojega,^k izbavi nas i pokrij grijeha naše zbog imena svojega!^l
- 10 Zašto da narodi govore: "Gdje je Bog njihov?"^m
Neka narodi pred našim očima saznajuⁿ kako osvećuješ prolivenu krv slugu svojih!^o
- 11 Neka uzdisaji zatočenikovi dođu pred tebe!^p
Snagom ruke svoje račun-vaj one koji su za smrt određeni!^r
- 12 I susjedima našim sedam puta u njedra njihova uzvрати^s poruge kojima su ti se rugali, Jehova!^t
- 13 A mi, narod tvoj i stado paše tvoje,^u mi ćemo ti zahvaljivati dovijeka, iz naraštaja u naraštaj objavljujivat ćemo hvalu tvoju.^v

79. psalam

- a Ps 74:1
Ps 85:5
Iza 64:9
b Ps 89:46
Iza 30:27
Sf 1:18
2So 1:8
c Jr 10:25
d Ps 14:4
e Ps 53:4
f 2Lje 36:21
g 2Mo 32:34
Ne 9:34
h 2Mo 34:6
Ps 69:17
Tu 3:22
i 5Mo 28:43
Ps 142:6
j 1Lje 16:35
k 2Lje 14:11
Ps 115:1
l Jš 7:9
1Sa 12:22
Ps 65:3
Ps 78:38
Iza 48:9
Jr 14:7
m Ps 42:3
Ps 115:2
Jl 2:17
n Eze 36:23
o Jr 51:35
Ri 12:19
Ot 18:20
p 2Mo 2:23
Ps 69:33
Iza 42:7
r Ps 102:20
Iza 33:2
s 1Mo 4:15
Iza 65:6
Jr 12:14
Jr 32:18
Lk 6:38
t Ps 74:18
Ri 15:3
u Ps 74:1
Ps 95:7
Ps 100:3
Eze 34:31
v Ps 45:17
Ps 145:4
Iza 43:21

Desni stupac

80. psalam

- a Ps 45:0
Ps 60:0
b Ps 74:0
c Ps 55:1
d Ps 77:20
Iza 40:11
Jr 31:10
Eze 34:12
1Pe 2:25
e 2Mo 25:20
1Sa 4:4
2Sa 6:2
2Kr 19:15
Ps 99:1
f 5Mo 33:2
Ps 50:2
Ps 94:1
g 4Mo 2:18
Ps 35:23
Iza 42:13
h Iza 25:9
Iza 33:22
i Ps 85:4
Tu 5:21

Upravitelju, za "Liljane".^a

Za podsjećanje.

Psalam Asafov.^b Napjev.

- 80 Pastiru Izraelov, poslušaj,^c ti koji vodiš Josipa kao stado!^d
Ti koji sjediš nad kerubima,^e zasjaj!^f
- 2 Pred Efrajimom, Benjaminom i Manašeo pro-budi moć svoju^g i dodi, spasi nas!^h
- 3 Bože, vrati nas na ono što smo prije imali,ⁱ i neka zasja lice tvoje, da bismo se spasili!^j
- 4 Jehova, Bože nad vojskama, dokle ćeš kipjeti od gnjeva na molitvu naroda svojega?^k
- 5 Hraniš ih suzama kao kruhom,^l obilno ih suzama pojiš.^m
- 6 Učinio si da se zbog nas svadaju susjedi našiⁿ i neprijatelji se naši rugaju kako im je volja.^o
- 7 Bože nad vojskama, vrati nas na ono što smo prije imali!^p
Neka zasja lice tvoje, da bismo se spasili!^r
- 8 Izveo si lozu iz Egipta,^s otjerao si narode da bi je posadio.^t
- 9 Očistio si mjesto za nju^u da pusti korijenje i proširi se po svoj zemlji.^v
- 10 Gore je prekrila sjenom svojom
-
- j 4Mo 6:25; Ps 4:6; Ps 67:1; k Ps 74:1; Ps 85:5; Tu 3:44; l Ps 42:3; m Ps 102:9; Iza 30:20; n Ps 44:13; o Su 16:25; Ps 79:4; p Ps 80:3; r Ps 4:6; s Iza 5:7; Jr 2:21; Eze 19:10; t Ps 44:2; Ps 78:55; u 2Mo 23:28; Js 24:12; Ne 9:22; Ps 105:44; v 1Kr 4:25.
- Ps 80:1* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

- i cedre Božje granama svojim.^a
- 11** Pustila je grane svoje sve do mora^b
i do Rijeke* mladice svoje.^c
- 12** Zašto si joj porušio zidove kamene,^d
pa s nje beru svi koji putem prolaze?^e
- 13** Vepar iz šume podgriza je^f
i mnoštvo životinja poljskih s nje se hrani.^g
- 14** Bože nad vojskama, vrati se, molim te!^h
Pogledaj s neba i vidi i pobrini se za lozu ovu,ⁱ
- 15** trs koji je desnica tvoja posadila,^j
pogledaj sina kojeg si radi sebe ojačao!^k
- 16** Vatrom je spaljen, odrezan.^l
Od prijetnje lica tvoga oni ginu.^m
- 17** Neka ruka tvoja počiva nad čovjekom desnice tvoje,ⁿ
nad sinom čovječjim kojeg si radi sebe ojačao,^o
- 18** i mi se nećemo odmetnuti od tebe.^p
Sačuvaj nas na životu, da bismo prizivali ime tvoje!^r
- 19** Jehova, Bože nad vojskama, vrati nas na ono što smo prije imali!^s
Neka zasja lice tvoje, da bismo se spasili!^t
- Upravitelju, za gitit.^u
Psalam Asafov.
- 81** Kličite radosno Bogu, snazi našoj,^v
kličite pobjednički Bogu Jakovljevu!^z

Ps 80:11* To jest Eufrata. **Ps 81, naslov*** Vidi bilješku za Ps 8, naslov.

80. psalam

a Ps 104:16
b 2Mo 23:31
Ps 72:8
c 1Mo 15:18
1Kr 4:21
d Ps 89:40
Iza 5:5
e Ps 89:41
Na 2:2
f 2Kr 18:9
2Lje 32:1
g 2Kr 24:1
2Kr 25:1
Jr 39:1
h Iza 63:17
Ml 3:7
i Iza 63:15
j Iza 5:2
Jr 2:21
Mk 12:1
k 2Mo 4:22
Iza 49:5
l Ps 79:5
Jr 52:13
m Ps 39:11
n Ps 89:21
Ps 110:1
o Da 7:13
p He 10:39
r Dj 15:17
s Ps 80:7
t Ps 89:15

81. psalam

u Ps 8:0
v Ps 28:8
Flp 4:13
z Ps 33:3
Mt 22:32

Desni stupac

a Ps 33:2
b Ps 149:3
c Ps 92:3
Ef 5:19
d 4Mo 10:10
4Mo 29:1
e 2Mo 23:16
f 3Mo 23:24
g 2Mo 12:14
h 2Mo 12:12
i Ps 114:1
j 2Mo 6:6
Iza 9:4
Iza 10:27
k 2Mo 1:14
2Mo 5:4
l 2Mo 2:23
2Mo 14:10
Ps 50:15
Ps 91:15
m 2Mo 19:16
2Mo 19:19
He 12:19
n 2Mo 17:6
5Mo 33:8
o 5Mo 32:36
Ps 50:7
p 2Mo 15:26
r 2Mo 20:3
5Mo 6:14
s 2Mo 20:5
t 5Mo 5:6
u 2Mo 20:2
Jr 11:4
v 5Mo 32:13
Ps 37:25
Ot 21:6
z Za 7:11
a 2Mo 32:1
5Mo 32:15

- 2** Započnite pjesmu^a i uzmite def,^b
harfu milozvučnu i psaltir!^c
- 3** Za mladoga mjeseca pušite u rog,^d
za punoga mjeseca, na dan blagdana našega!^e
- 4** Jer to je uredba Izraelu,^f
zakon Boga Jakovljeva.
- 5** Kao svjedočanstvo* postavio ga je nad Josipom,^g
kad je išao po zemlji egipatskoj.^h
Jezik koji nisam poznao slušao sam.ⁱ
- 6** "Uklonio sam rame njegovo od bremena,^j
ruke su se njegove oslobodile košare.^k
- 7** U nevolji zazvao si, i ja sam te izbavio,^l
odgovarao sam ti iz skrovišta gromova.^m
Iskušavao sam te kod voda meripskih.ⁿ (*Sela*)
- 8** Slušaj, narode moj, i ja ću te opomenuti!^o
Izraele, kad bi me barem poslušao!^p
- 9** Kod tebe neće biti tuđega boga^r
i nećeš se klanjati bogu stranome.^s
- 10** Ja, Jehova, tvoj sam Bog,^t
onaj koji te izveo iz zemlje egipatske.^u
Otvori usta širom i ja ću ih jelom napuniti!^v
- 11** Ali narod moj nije slušao glasa mojega,^z
Izrael me nikako nije htio poslušati.^a

Ps 81:5* Ili: "opomenu". Usporedi bilješku za Ps 119:2.

12 Stoga sam ih pustio da se povode za tvrdokornim srcem svojim^a i išli su za zamislama svojim.^b

13 O, kad bi me narod moj slušao,^c kad bi išao Izrael putevima mojim!^d

14 Lako bih pokorio neprijatelje njihove^e i na protivnike njihove okrenuo bih ruku svoju.^f

15 A oni koji silno mrze Jehovu pokorno će k njemu doći,^g a vrijeme će njihovo trajati u vijeke.

16 On će narod svoj hraniti pšenicom najboljom.^h Iz stijene nasitit ću te medom.ⁱ

Napjev Asafov.

82 Bog je stao usred skupštine!^j Božje, usred bogova on sudi:^k

2 “Dokle ćete suditi nepravedno!^l i pristrani biti prema zlima?^m (*Sela*)

3 Suci budite ubogome i djetetu bez oca!ⁿ Pravdu dajte nevoljniku i siromašnome!^o

4 Spasite ubogoga i siromaha,^p iz ruke zlih izbavite ih!”^r

5 Ne shvaćaju i ne razumiju,^s u tami hodaju,^t poljuljani su svi temelji zemlje.^u

6 “Ja sam rekao: ‘Bogovi ste’^v i svi ste vi sinovi Svevišnjega.^z

7 Zaista ćete umrijeti kao i ljudi,^a

81. psalam

a Jr 11:8
Jr 18:12
Dj 7:51
Ri 1:24
b Jr 7:24
Mi 6:16
c 5Mo 32:29
Iza 48:18
d 5Mo 5:29
e 4Mo 14:9
f Am 1:8
g Ps 18:45
Ps 66:3
h 5Mo 32:14
Ps 147:14
Jl 2:24
i 5Mo 32:13

82. psalam

j 2Mo 18:21
2Lje 19:6
k 2Mo 18:22
Ps 82:6
Iv 10:35
l 3Mo 19:15
Pr 5:8
Mi 3:2
m 5Mo 1:17
2Lje 19:7
Izr 18:5
n 5Mo 24:17
Za 7:10
o Jr 5:28
Jr 7:6
Jr 22:3
p Job 29:12
Izr 24:11
r Ne 5:8
s Ps 53:4
Mi 3:1
t Izr 4:19
1Iv 2:11
u Ps 11:3
Ps 75:3
Izr 29:4
v Iv 10:34
1Ko 8:5
z Iv 10:35
a Job 21:32
Ps 49:12
Eze 31:14

Desni stupac

a Ps 146:3
b Ps 76:9
Ps 96:13
c Ps 2:8
Ot 11:15

83. psalam

d 2Lje 20:14
Ps 74:0
e Ps 28:1
Ps 35:22
Ps 109:1
f Ps 50:1
g 2Kr 19:28
Ps 2:1
Ps 74:4
Dj 4:25
h Su 8:28
Iza 37:23
i Ps 64:2
j Ps 27:5
k 2Mo 1:10
2Lje 20:1
Es 3:6
l Jr 11:19
Jr 31:36
m Ps 2:2
Iza 7:5

kao i svatko od knezova past ćete!”^a

8 Ustani, Bože, sudi zemlji,^b jer tebi pripadaju svi narodi!^c

Pjesma. Napjev Asafov.^d

83 Bože, nemoj šutjeti,^e ne budi nijem i nemoj mirovati, Bože!^f

2 Jer, evo, uskomešali su se neprijatelji tvoji,^g glavu podižu oni što te silno mrže.^h

3 Tajni dogovor protiv naroda tvoga lukavo sklapaju,ⁱ urotu kuju protiv onih koje si sakrio.^j

4 Govore: “Dodite, zadržimo ih, da više ne budu narod,^k

da se izbriše spomen na ime Izraelovo!”^l

5 Jer svim se srcem složno savjetuju,^m čak su protiv tebe savez sklopiliⁿ —

6 šatori Edomovi^o i Jišmaelci, Moab^p i Hagrijci,^r

7 Gebal i Amon^s i Amalek, Filisteja^t i stanovnici Tira.^u

8 I Asirija se udružila s njima.^v

Ruku su pružili sinovima Lotovim.^z (*Sela*)

9 Učini im onako kao Midjanu,^a kao Siseri,^b kao Jabinu^c u dolini* Kišona!^d

n 2Sa 10:6; Iza 7:2; o 2Lje 20:10; p 2Lje 20:1; r 1Lje 5:10; s 1Mo 19:38; Jr 49:2; t 2Mo 15:14; Ps 60:8; u Am 1:9; v 2Kr 17:5; z 1Mo 19:37; 2Mo 2:9; a 4Mo 31:7; Su 8:10; Iza 9:4; Iza 10:26; b Su 4:15; c Su 4:2; d Su 4:7.

Ps 83:8* Izraz “sinovi Lotovi” odnosi se na Moapce i Amonce, spomenute u 6. i 7. retku. 9* Vidi dodatak 12.

10 Istrijebljeni su bili kod En-Dora,^a

pognojili su zemlju.^b

11 A dostojanstvenicima njihovim učini kao Orebu i Zeebu,^c

i svim knezovima njihovim kao Zebahu i Salmoni,^d

12 koji su rekli: “Osvojimo mjesta u kojima Bog prebiva.”^e

13 Bože moj, učini da budu kao čičak uskovitlan,^f kao strnjika pred vjetrom!^g

14 Kao što vatra spaljuje šumu^h i kao što plamen pali gore,ⁱ

15 tako ih goni olujom svojom^j i smeti ih olujnim vjetrom svojim!^k

16 Pokrij lica njihova sramotom,^l da traže ime tvoje, Jehova!^m

17 Neka se postide i smetu za sva vremena,ⁿ neka se posrame i izginu,^o

18 da bi se znalo^p da si jedino ti, kojemu je ime Jehova,^r

Svevišnji^s koji je nad svom zemljom!^t

Upravitelju, za gitit.^{*u}
Psalam sinova Korahovih.
Napjev.

84 Kako ljubim veličanstveno prebivalište tvoje,^v

Jehova nad vojskama!^z

2 Duša moja čežne i gine za dvorištima Jehovanim.^a

83. psalam

a Jš 17:11
b 2Kr 9:37
Sf 1:17
c Su 7:25
d Su 8:21
e 2Lje 20:11
f Iza 17:13
g Ps 35:5
Iza 40:24
Mt 3:12
h Jr 46:23
Ml 4:1
i 5Mo 32:22
Ps 104:32
Ps 144:5
Na 1:6
j Ps 50:3
Iza 30:30
k Ps 11:6
l Ps 6:10
Ps 35:26
m Sf 2:3
n Ps 109:29
o Ps 35:26
p Ps 59:13
Eze 5:13
r 2Mo 6:3
Ps 68:4
Iza 42:8
Iza 54:5
s Ps 92:8
Da 4:17
t Da 4:25
Za 4:14

84. psalam

u Ps 81:0
v Ps 43:3
Ps 46:4
z Ps 27:4
a Ps 42:1
Ps 63:1

Desni stupac

a Ps 9:1
1Ti 4:10
b Ps 23:6
Ps 65:4
c 1Lje 25:7
Ps 150:1
d Ps 28:7
e Ps 40:8
Jr 31:33
f 2Sa 5:24
g Iza 30:20
h 1Sa 2:4
2Sa 22:40
Ps 18:32
Iza 40:29
Hb 3:19
i 5Mo 16:16
Jr 31:6
Za 14:16
j Ps 4:1
k Ps 17:1
l 1Mo 15:1
m 1Sa 2:10
n Ps 27:4
Ps 43:4
Lk 2:46
o Ps 26:8
p Ps 141:4

Srce moje i tijelo moje radosno kliču Bogu živome.^a

3 I ptica nalazi dom i lastavica sebi gnijezdo gdje polaže mlade svoje — veličanstveni žrtvenik tvoj, Jehova nad vojskama, Kralju moj i Bože moj!

4 Sretni su oni koji prebivaju u domu tvojemu!^b Oni te hvale bez prestanka.^c (*Sela*)

5 Sretni su ljudi kojima je snaga u tebi,^d kojima srce čežne ići putevima što vode u dom tvoj.^e

6 Prolazeći dolinom suhom gdje grmovi *bake** rastu,^f u izvor je pretvaraju.

Blagoslovima se učitelj* zaodijeva.

7 Idu dalje i obnavljaju snagu,^h svaki se pojavljuje pred Bogom na Sionu.ⁱ

8 Jehova, Bože nad vojskama, čuj molitvu moju,^j prikloni uho svoje, Bože Jakovljevi!^k (*Sela*)

9 Vidi, Bože, štite naš,^l i pogledaj lice pomazanika svojega!^m

10 Jer bolje je provesti jedan dan u dvorištima tvojim nego tisuću dana drugdje.ⁿ

Radije ću stajati na pragu doma Boga svojega^o

nego boraviti u šatorima zla.^p

Ps 84, naslov* Vidi bilješku za Ps 8, naslov.

Ps 84:6* Vidi bilješku za 2Sa 5:23.

11 Jer Jehova Bog je sunce^a i štiti,^b

milost i čast on ukazuje.^c

Jehova neće uskratiti nikakvoga dobra onima koji žive* čestito.^d

12 Jehova nad vojskama, sretan je čovjek koji se u tebe uzda!^e

Upravitelju.

Psalam sinova Korahovih.

Napjev.

85 Omiljela ti je, Jehova, zemlja tvoja,^f

vratio si zarobljeni narod Jakovljevi.^g

2 Oprostio si grijeh narodu svojem,^h

pokrio si sav grijeh njihov.ⁱ (Sela)

3 Obuzdao si sav gnjev svoj,^j odustao od žestoke srdžbe svoje.^k

4 Vрати nas na ono što smo prije imali, Bože spasenja našega,^l

i odvrati ljutnju svoju od nas!^m

5 Zar ćeš se dovijeka gnjevit na nas?ⁿ

Zar ćeš srdžbu svoju prenositi s naraštaja na naraštaj?^o

6 Zar nas nećeš opet oživiti,^p da se narod tvoj raduje zbog tebe?^r

7 Pokaži nam, Jehova, milost* svoju^s i spasenje nam svoje daj!^t

8 Slušat ću što će pravi Bog Jehova reći,^u jer o miru će govoriti narodu svojem^v i vjernim slugama svojim,

84. psalam

a Ps 27:1
Iza 60:19
b 1Mo 15:1
5Mo 33:29
2Sa 22:3
Ps 4:3
Ps 84:9
Ps 115:9
Ps 119:114
Ps 144:2
Izr 2:7
c 2Ko 3:18
d Job 1:1
Ps 34:9
Ps 37:18
Jk 1:5
e Ps 146:5
Jr 17:7

85. psalam

f 3Mo 26:42
Ps 77:7
Jl 2:18
g Ezr 2:1
Ps 147
Ps 53:6
Jr 30:18
Jr 31:23
Eze 39:25
Jl 3:1
h Ps 32:1
Jr 50:20
Mi 7:18
i Dj 13:39
Ri 4:7
Kol 2:14
j 2Mo 32:14
k 5Mo 13:17
Iza 12:1
l Ps 27:1
Ps 80:3
m Ps 78:38
n Ps 74:1
Ps 79:5
Ps 80:4
o Ps 103:9
p Iza 57:15
Hb 3:2
r Ezr 3:11
Jr 33:11
s Ps 109:26
Tu 3:22
t Ps 50:23
Ps 119:41
u Hb 2:1
Za 9:10
He 12:25
v Ps 29:11
Iza 57:19
Dj 10:36

Desni stupac

a 5Mo 8:17
Ps 78:7
Izr 30:9
b Ps 119:155
Iza 46:13
Dj 10:2
c Za 2:5
d Ps 100:5
Mi 7:20
e Ps 72:3
Iza 32:17
f Ps 57:10
g Iza 26:9
Iza 45:8
h Ps 84:11
Jk 1:17
i 3Mo 26:4
5Mo 28:8
Ps 67:6
Iza 25:6
Iza 30:23

ali neka se ne pouzdaju opet u sebe!^a

9 Zaista je spasenje njegovo blizu onih koji ga se boje,^b da bi slava prebivala u zemlji našoj.^c

10 Milost* i istinoljubivost srest će se,^d pravednost i mir poljubiti će se.^e

11 Istinoljubivost će niknuti iz zemlje^f i pravednost će gledati s neba.^g

12 A Jehova će dati što je dobro^h i zemlja će naša dati rod svoj.ⁱ

13 Pred njim će pravednost ići^j i ugaziti put pomoću koraka njegovih.^k

Molitva Davidova.

86 Prigni, Jehova, uho svoje! Usliši me,^l jer me nevolja i jad pritišću!^m

2 Čuvaj dušu moju, jer ja sam vjeran!ⁿ

Ti si Bog moj — spasi slugu svojega, koji se u tebe uzda!^o

3 Smiluj mi se, Jehova,^p jer tebe prizivam po cijeli dan!^r

4 Razveseli dušu slugu svojega,^s jer k tebi, Jehova, podižem dušu svoju!^t

5 Jer ti si, Jehova, dobar^u i spreman oprostiti,^v

j Ps 89:14; Iza 58:8; k Ps 119:35; 86. psalam 1 Izr 15:29; m Ps 34:6; Iza 66:2; n 1Sa 2:9; Ps 4:3; Ps 37:28; o 2Lje 16:9; Iza 26:3; p Ps 56:1; Ps 57:1; r Ps 25:5; Ps 88:9; s Ps 51:12; t Ps 62:8; Ps 143:8; u Ps 25:8; Ps 145:9; Lk 18:19; v Ne 9:17; Iza 55:7; Da 9:9; Jl 2:13; Mi 7:18.

Ps 84:11* Doslovno: "hode". 11* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. 85:7* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ps 85:10* Ili: "Vjerna ljubav".

- velika je milost* tvoja
prema svima koji te
prizivaju.^a
- 6** Prikloni uho molitvi mojoj,
Jehova,^b
poslušaj glas usrdnih
molitvi njihovih!^c
- 7** U dan nevolje svoje prizvat
ću te,^d
jer ti ćeš me uslišiti.^e
- 8** Nitko među bogovima nije
kao ti, Jehova,^f
i nema djela takvih ka-
kva su tvoja.^g
- 9** Svi narodi koje si stvorio
doći će^h
i pokloniti se pred to-
bom, Jehova,ⁱ
i slaviti ime tvoje.^j
- 10** Jer ti si velik i čudesna dje-
la činiš,^k
jedino si ti Bog.^l
- 11** Pouči me, Jehova, o putu
svojemu!^m
Hodit ću u istini tvojoj.ⁿ
Daj mi srce nepodijelje-
no, da bi se bojalo ime-
na tvoga!^o
- 12** Hvalit ću te, Jehova, Bože
moj, svim srcem svo-
jim,^p
slavit ću ime tvoje dovi-
jeka,
- 13** jer velika je milost* koju mi
iskazuješ^r
i dušu si moju izbavio
iz groba,^s iz najdublje
dijela njegova.^t
- 14** Bože, oholi su se podigli na
mene,^u
gomila nasilnika traži
dušu moju^v
i nemaju tebe pred oči-
ma svojim.^w

Ps 86:5* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19. **13*** Ili: "vjerna
ljubav". **13*** Doslovno: "šeola".

86. psalam

- a Ps 130:7
Ri 10:13
b Ps 17:1
c Ps 130:2
d Ps 18:6
Ps 50:15
e Ps 66:19
Ps 116:1
f 2Mo 15:11
Ps 89:6
Ps 96:5
Iza 40:25
Jr 10:6
Da 3:29
1Ko 8:5
g 5Mo 3:24
Ps 33:4
Ps 104:24
Ps 111:7
h Ps 22:31
Iza 2:2
Iza 43:7
Ot 15:4
i Za 14:9
Ot 7:10
j Ri 15:9
k 2Mo 15:11
Ps 72:18
Ps 77:14
Da 6:27
l 5Mo 6:4
5Mo 32:39
Ps 83:18
Iza 37:16
Iza 44:6
Mk 12:29
1Ko 8:4
Ef 4:6
m 1Kr 8:36
Ps 27:11
Ps 119:33
Ps 143:8
Iza 54:13
n Jš 24:14
1Sa 12:24
Ps 43:3
Iza 38:3
Ml 2:6
Iv 8:32
2Iv 4
o Pr 12:13
Jr 32:39
p Mt 22:37
r Lk 1:58
s Job 33:28
Ps 56:13
Ps 116:8
t 2Sa 15:12
Ps 54:3
u 2Sa 16:20
Mt 26:4
v Ps 104
Eze 8:12

Desni stupac

- a 2Mo 34:6
4Mo 14:18
Jl 2:3
Jn 4:2
b Ne 9:17
Ps 103:8
Na 1:3
c Ps 31:5
Ps 130:7
Ps 145:8
Jl 2:13
d Ps 25:16
Ps 69:16
e Ps 28:7
f Ps 116:16
g Ps 71:13
Iza 41:11
h Ps 40:1
Ps 71:21

- 15** A ti si, Jehova, Bog milosr-
dan i dobrotiv,^a
spor na gnjev^b i pun mi-
losti* i istinoljubivosti.^c
- 16** Pogledaj na mene i smiluj
mi se!^d
Snagu svoju daj sluzi svo-
jemu^e
i spasi sina robinje svoje!^f
- 17** Pokaži na meni dobrotu
svoju,
da je vide mrzitelji moji i
da se posrame!^g
Jer ti si mi, Jehova, po-
mogao i utješio me.^h

Psalam sinova Korahovih.
Napjev, pjesma.

- 87** Temelj je njegov na sve-
tim gorama.ⁱ
- 2** Više ljubi Jehova vrata
Siona^j
nego sve šatore Jakov-
ljeve.^k
- 3** Slavno se govori o tebi,
grade pravoga Boga.^l
(*Sela*)
- 4** Spominjat ću Rahab^m i Ba-
bilon,ⁿ brojeći ih među
one koji me poznaju.
O Filisteji^o i Tiru, i Kušu,
govorit će se:
"Taj je rođen ondje."^p
- 5** O Sionu će se reći:
"Svaki od njih u njemu
je rođen."^r
Sam Svevišnji^s utvrdit
će ga.^t
- 6** Jehova će objaviti, kad na-
rode bude popisivao:^u
"Taj je rođen ondje."^v
(*Sela*)

87. psalam i Ps 48:1; j Ps 78:68; Ps 132:13; k 4Mo 24:5; l Ps 48:2; Iza 60:14; m Ps 89:10; Iza 30:7; Iza 51:9; n Iza 13:1; o Ps 83:7; p 2Sa 12:24; Ga 4:31; r Iza 54:1; Iza 54:13; s Ps 83:18; t Ri 8:31; u Ps 22:30; Lk 10:20; v Ps 87:4; Ga 4:29.

Ps 86:15* Ili: "vjerne ljubavi".

7 Bit će tu pjevača i onih što kolo plešu^a i govorit će se:

“U tebi su svi izvori moji.”^b

Pjesma, napjev sinova Korahovih. Upravitelju, za mahalat,* za odgovaranje. Maskil* Hemana^c Ezrahovca.

88 Jehova, Bože spasenja mojega,^d danju vapim,^e a i noću vapim pred tobom.^f

2 Pred tebe će molitva moja doći.^g

Prigni uho svoje vapaju mojemu!^h

3 Jer duša je moja sita nevoljaⁱ i život se moj dotaknuo groba.^{*j}

4 Ubrajaju me među one koji u jamu odlaze.^k Postao sam nalik čovjeku koji je bez snage ostao,^l

5 oslobođen poput mrtvaca,^m sličan ubijenima što u grobu leže,ⁿ kojih se više ne sjećaš i koji su odsječeni od ruke tvoje koja pomoć pruža.^o

6 Stavio si me u jamu najdublju, na mjesta mračna, u bezdan velik.^p

7 Na mene se okomila srdžba tvoja^r i svim bijesnim valovima svojim nevolju na me svaljuješ.^s (*Sela*)

87. psalam

a 1Lje 15:16

Ps 68:25

Ps 150:4

b Ps 46:4

88. psalam

c 1Kr 4:31

1Lje 2:6

d 1Mo 49:18

Ps 27:9

Ps 51:14

Ps 68:19

Iza 12:2

Lk 1:47

e Ps 86:3

f Ps 22:2

g 1Kr 8:30

Ps 79:11

h Ps 141:1

i Ps 71:20

j Ps 107:18

Iza 38:10

k Job 33:22

Ps 143:7

l Ps 31:12

m Iza 14:9

n Eze 32:18

o Ps 10:11

p Ps 143:3

r Ps 90:7

Ps 102:10

s Ps 42:7

Desni stupac

a Job 19:13

Job 19:19

Ps 31:11

Ps 142:4

Lk 23:49

b Mt 27:22

Iv 15:23

c Tu 3:7

d Job 17:7

Ps 38:10

Ps 42:3

Tu 3:49

e Ps 55:17

Ps 86:3

f 1Kr 8:54

2Lje 6:13

Ps 143:6

g Ps 6:5

h Job 14:14

i Ps 30:9

Ps 115:17

Iza 38:18

j Job 26:6

Pr 3:20

k Job 10:21

Ps 143:3

l Ps 31:12

Pr 2:16

Pr 8:10

Pr 9:5

m Ps 5:3

Ps 46:1

n Ps 55:17

Ps 119:147

o Ps 43:2

p Job 13:24

Ps 13:1

r Job 17:1

s Job 6:4

t Ps 102:10

u Iza 53:8

v Ps 22:16

Ps 69:2

8 Udaljio si od mene znance moje,^a ogadio si me njima.^b Zatvoren sam i ne mogu izaći.^c

9 Oko se moje gasi od nevolje moje.^d Prizivam te, Jehova, po cijeli dan,^e k tebi u molitvi širim ruke svoje.^f

10 Zar ćeš za mrtve činiti čuda?^g Zar će nemoćni mrtvaci ustati,^h zar će te oni hvaliti?ⁱ (*Sela*)

11 Zar će se o milosti* tvojoj u grobu govoriti, o vjernosti tvojoj ondje gdje je raspadanje?^j

12 Zar će se u tami obznaniti čuda tvoja,^k u zemlji zaborava pravednost tvoja?^l

13 A ja k tebi, Jehova, vapim,^m molitva moja jutrom dolazi pred tebe.ⁿ

14 Zašto, Jehova, odbacuješ dušu moju?^o Zašto si lice svoje okrenuo od mene?^p

15 U nevolji sam i smrt mi prijeti još od djetinjstva,^r mnoge strahote podnosim od tebe.^s

16 Plamenovi usplamtjeloga gnjeva tvoga prelaze preko mene,^t strahote tvoje satiru* me.^u

17 Okružuju me kao vode po cijeli dan,^v navaljuju na mene sve odjednom.

Ps 88, naslov* Vidi bilješku za Ps 53, naslov. Ps 88, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov. 88:3* Doslovno: “Še-ola”.

Ps 88:11* Ili: “vjernoj ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 16* Doslovno: “uštkuju”.

18 Udaljio si od mene prijatelja i druga,^a
mračna su mjesta poznanci moji.^b

Maskil.*

Psalam Etana Ezrahovca.^c

89 O milosti* Jehovinoj pjevati ću dovijeka.^d

Iz naraštaja u naraštaj objavljivat ću vjernost tvoju ustima svojim.^e

2 Jer rekao sam: “Milost će poput građevine čvrste stajati dovijeka.^f

U nebesima si utvrdio vjernost svoju.”^g

3 “Savez sam sklopio s izabranikom svojim,^h
zakleo sam se Davidu, služi svojemu:!

4 ‘Utvrdit ću potomstvo tvoje za sve vijekeⁱ
i sazdat ću prijestolje tvoje^k za sve naraštaje.” (Sela)

5 Nebesa će hvaliti čudesno djelo tvoje, Jehova,^l
i vjernost tvoju na skupu svetih.

6 Jer tko se na nebu s Jehovom usporediti može?^m
Tko je Jehovi sličan među sinovima* Božjim?ⁿ

7 Prema Bogu neka strahopoštovanje imaju sveti s kojima je prisan!^o
Veličanstven je on i strah ulijeva svima koji su oko njega.^p

8 Jehova, Bože nad vojškama,^r

Ps 89, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov. **89:1*** Ili: “vjernoj ljubavi”. O izrazu “milost” u recima 1, 2, 14, 24, 28, 33 i 49 vidi bilješku za 1Mo 19:19. **6*** Ili: “andelima”.

88. psalam

a Job 19:13
Ps 31:11
Ps 38:11
Ps 88:8
b Ps 142:4

89. psalam

c 1Kr 4:31
1Lje 2:6
d Ps 86:12
Ps 106:1
e Ps 119:90
f 1Lje 16:41
Ne 1:5
Iza 54:10
g Ps 119:89
He 6:18
h 2Sa 7:8
1Kr 8:16
Iza 42:1
Lk 1:32
i Ps 132:11
Jr 30:9
Eze 34:23
Ho 3:5
Iv 7:42
Dj 2:30
j 2Sa 7:12
1Lje 17:11
Ot 22:16
k 2Sa 7:13
Lk 1:33
He 1:8
l Ps 19:1
Ps 50:6
Ps 97:6
m 2Mo 15:11
Ps 40:5
Ps 71:19
Ps 86:8
Ps 113:5
n Job 38:7
Ps 29:1
o Ps 76:7
Iza 6:2
p Eze 1:23
Da 7:10
r 1Sa 2:2
Ps 84:12

Desni stupac

a Ps 24:8
Iza 40:26
Jr 32:17
b 5Mo 32:4
c Job 38:8
Ps 107:29
Jr 31:35
Na 1:4
d Ps 65:7
Ps 107:29
e 2Mo 14:26
Ps 87:4
Iza 30:7
Iza 51:9
f 2Mo 15:4
g 2Mo 3:20
5Mo 4:34
Lk 1:51
h 1Lje 29:11
i 1Ko 10:26
j Ps 24:1
Ps 50:12
k 1Mo 1:1
l Job 26:7
m Jš 19:22
Su 4:6
n 5Mo 3:8
Jš 12:1
o Ps 65:12
p 2Mo 6:6
5Mo 4:34

tko je silan kao ti, Jah?^a

U svemu ti si vjeran.^b

9 Ti vladaš uzdizanjem mora.^c
Kad more podiže valove svoje, ti ih smiruješ.^d

10 Ti si satro Rahaba,^e kao čovjeka nasmrtno ranjena.^f
Snažnom mišicom svojom raspršio si neprijatelje svoje.^g

11 Nebo je tvoje^h i zemlja je tvoja,ⁱ
tlo* i sve što je na njemu^j
– ti si ih utemeljio.^k

12 Sjever i jug ti si stvorio,^l
Tabor^m i Hermonⁿ kliču radosno, hvaleći ime tvoje.^o

13 Mišica snažna tvoja je,^p
ruka je tvoja jaka,^r
desnica se tvoja uzdiže.^s

14 Pravednost i pravda temelj su prijestolja tvojega,^t
milost i istinoljubivost koračaju pred licem tvojim.^u

15 Sretan je narod koji zna za klicanje radosno.^v
Jehova, u svjetlu lica tvojega oni hode.^z

16 Zbog imena tvojega vesele se cijeli dan^a
i pravednost ih tvoja uzvisuje.^b

17 Jer ti si ljepota snage njihove,^c
milošću tvojom uzdiže se rog naš.^d

18 Jer od Jehove je štiti naš^e
i od Sveca Izraelova kralj naš.^f

r 2Mo 13:3; 5Mo 6:21; 1Pe 5:6; s Ps 44:3; t 5Mo 32:4; Ps 5:4; Ps 71:19; Ps 97:2; Ps 145:17; Izr 16:12; Ot 15:3; u 2Mo 34:6; Ne 9:17; Jr 9:24; v 4Mo 10:10; 4Mo 23:21; Ps 98:6; z Iza 2:5; a Ps 33:21; Ps 44:8; b Ps 71:15; c Ps 28:7; d 1Sa 2:10; Ps 75:10; Ps 92:10; Ps 132:17; e Ps 47:9; f 2Kr 19:22; Ps 2:6.

Ps 89:11* Doslovno: “plodno tlo”.

- 19 Tada si u viđenju govorio vjernim slugama svojim^a
i rekao:
"Pomoć sam pružio junaku,^b
izabranika sam uzdigao iz naroda.^c
- 20 Našao sam Davida, slugu svojega,^d
svetim uljem svojim pomazao sam ga.^e
- 21 Snažna ruka moja bit će s njime,^f
ojačat će ga mišica moja.^g
- 22 Nikakav mu neprijatelj neće danak nametati,^h
sin nepravde neće ga tlačiti.ⁱ
- 23 Pred njim sam razbio protivnike njegove,^j
udarce sam nanosio onima koji ga silno mrže.^k
- 24 Vjernost moja i milost moja s njim su,^l
zbog imena mojega uzdiže se rog njegov.^m
- 25 Na more sam stavio ruku njegovu,ⁿ
na rijeke desnicu njegovu.^o
- 26 On mi govori: "Ti si Otac moj,^p
Bog moj^r i Stijena spasi-
nja mojega."^s
- 27 A ja ću ga prvorođencem učiniti,^t
najvišim među kraljevima zemaljskim.^u
- 28 Dovijeka ću sačuvati milost svoju prema njemu,^v
savez koji sam s njim sklopio nikada se neće raskinuti.^z
- 29 I potomstvo ću njegovo postaviti da stoji dovijeka^a

89. psalam

- a 4Mo 12:6
2Sa 7:4
b 1Sa 18:14
Iza 9:6
c 2Sa 7:8
1Kr 11:34
He 2:17
d 1Lje 17:7
Dj 13:22
e 1Sa 16:13
Iza 61:1
Dj 10:38
f 2Sa 7:9
Ps 80:17
Iza 42:1
g Ps 18:32
h 2Sa 7:13
1Lje 17:9
Mt 4:11
i 2Sa 17:10
j 2Sa 3:1
2Sa 7:9
2Sa 22:41
k Ps 21:8
Ps 110:1
Lk 19:27
Iv 15:24
l 2Sa 7:15
1Lje 17:13
Ps 61:7
Dj 13:34
m 1Sa 2:1
Iv 17:6
n Ps 72:8
o 1Kr 4:21
Ps 80:11
p 1Lje 22:10
Mt 26:39
r Iv 20:17
s 2Sa 22:47
Ps 18:2
Lk 23:46
t 1Sa 10:1
Ps 2:7
Kol 1:18
He 1:5
u 4Mo 24:7
Tit 6:15
Ot 1:5
Ot 19:16
v Dj 13:34
z 2Sa 23:5
Ps 89:34
Lk 22:29
a Iza 9:7
Jr 33:17

Desni stupac

- a He 1:8
b 2Sa 7:14
Ps 119:53
Jr 9:13
c Iza 33:22
d 2Sa 7:14
1Kr 11:31
Izr 13:24
e 2Mo 32:34
1Kr 11:14
He 12:6
f 2Sa 7:15
1Kr 11:32
1Kr 11:36
g 1Sa 15:29
He 6:18
h 3Mo 26:44
Jr 14:21
Jr 33:21
i Ml 3:6
Jk 1:17
j Ps 110:4
Am 4:2
He 6:17

- i prijestolje njegovo da traje kao dani nebeski.^a
- 30 Ako sinovi moji ostave zakon moj^b
i ako ne budu živjeli* po zakonskim odlukama mojim,^c
- 31 ako oskrvrnu odredbe moje i ako se ne budu držali zapovijedi mojih,
- 32 morat ću prutom kazniti prijestup njihov^d
i udarcima krivnju njihovu.^e
- 33 Ali milost svoju neću mu uskratiti,^f
niti ću pogaziti vjernost svoju.^g
- 34 Neću oskrvnuti savez svoj,^h
riječ s usana svojih neću promijeniti.ⁱ
- 35 Jednom sam se zakleo u svetosti svojoj,^j
Davidu neću lagati.^k
- 36 Potomstvo će njegovo biti vječno^l
i prijestolje njegovo kao sunce preda mnom.^m
- 37 Poput mjeseca stajat će čvrsto dovijeka,
poput vjernog svjedoka na nebu."^(Sela)
- 38 A ti si ga odbacio i prezireš ga,ⁿ
raznjevio si se na pomazanika svojega.^o
- 39 Prezreo si savez sa slugom svojim,
oskrvrnuo si krunu* njegovu bacivši je na zemlju.^p

k 4Mo 23:19; 1Sa 15:29; Ps 132:11; Tit 1:2; 1Sa 7:16; Ps 72:17; Iza 11:1; Jr 23:5; Za 6:13; Iv 12:34; Ot 22:16; m Jr 33:21; Da 7:14; Lk 1:33; n 1Lje 28:9; Ps 44:3; Ps 60:1; o 2Sa 24:12; Za 13:7; p Ps 74:7; Tu 5:16; Eze 21:26.

Ps 89:30* Doslovno: "hodili". 39* Ili: "dijademu".

- 40 Porušio si sve kamene torove njegove,^a
utvrde si njegove u ruševine pretvorio.^b
- 41 Pljačkaju ga svi koji putem prolaze,^c
podsmijeh je postao susjedima svojim.^d
- 42 Uzdigao si desnicu protivnika njegovih,^e
razveselio si sve neprijatelje njegove.^f
- 43 A s mačem njegovim opet kao s neprijateljem postupaš^g
i ne daš mu da u boju napreduje.^h
- 44 Okončao si sjaj njegovⁱ
i prijestolje si njegovo na zemlju oborio.^j
- 45 Skratio si dane mladosti njegove,
zaogrnuo si ga sramotom.^k (*Sela*)
- 46 Dokle ćeš se kriti, Jehova?
Zar zauvijek?^l
Zar će srdžba tvoja kao vatra gorjeti?^m
- 47 Sjeti se koliki je životni vijek moj.ⁿ

89. psalam

- a Ps 80:12
b 2Lje 12:4
Jr 52:14
Tu 2:2
c Ps 44:10
Jr 50:17
d 5Mo 28:37
Ne 5:9
e 5Mo 28:25
f Tu 1:7
Tu 2:17
Iv 16:20
g 2Lje 25:8
h Js 7:4
i 1Kr 12:16
Tu 4:2
j Eze 21:26
k Ps 44:15
Iza 53:3
Eze 21:25
l Ps 13:1
m Ps 78:63
Ps 79:5
Iza 30:27
Jr 23:29
n Job 7:7
Ps 39:5
Ps 119:84

Desni stupac

- a Job 14:1
Ps 144:4
Pr 11:8
b Job 30:23
Ps 49:9
Pr 3:19
Pr 9:5
He 11:5
c Ps 49:15
Dj 2:27
d 2Sa 7:15
Ps 132:11
Iza 55:3
Dj 2:30
e Ps 44:13
Ps 74:22
He 11:26
f Ri 15:3
g Ps 79:10

Zar si uzalud stvorio sve sinove ljudske?^a

- 48 Koji živi čovjek neće vidjeti smrti?^b

Može li dušu svoju iz ruke groba * izbaviti?^c
(*Sela*)

- 49 Gdje su prijašnja djela milosti tvoje, Jehova,
za koja si se zakleo Davidu u vjernosti svojjoj?^d

- 50 Sjeti se, Jehova, sramote slugu svojih,^e
da u njedrima nosim sramotu naroda mnogih.^f

- 51 Sjeti se kako su se neprijatelji tvoji rugali, Jehova,^g

kako su se rugali koracima pomazanika tvojega!^h

- 52 Neka je blagoslovljen Jehova dovijeka! Amen!
Amen!ⁱ*

h 2Sa 16:7; Mt 12:24; Mt 26:65; Iv 8:48; i Ne 9:5; Ps 41:13; Ps 72:18.

Ps 89:48* Doslovno: "šeola". 52* Vidi bilješku za Ps 41:13.

ČETVRTA KNJIGA

(Psalmi 90–106)

Molitva Mojsija,
čovjeka Božjeg.^a

- 90 Jehova, ti si obitavalište naše^b
iz naraštaja u naraštaj.^c

- 2 Prije nego su se gore rodile,^d
prije nego si zemlju^e i plodno tlo^f sazdao,^{*}
odvijeka i dovijeka ti si Bog.^g

90. psalam

- a 5Mo 33:1
b 5Mo 33:27
Ps 91:1
Ot 21:3
c Ps 89:1
d Izr 8:26
e 1Mo 1:1
Ps 146:6
f 1Sa 2:8
1Lje 16:30
Ps 89:11
Jr 10:12
g Ps 93:2
Iza 40:28
Iza 45:22
Jr 10:10
Hb 1:12
1Ti 1:17
Ot 1:8
Ot 15:3

Desni stupac

- a Pr 3:20

- 3 Čovjeka smrtnog u prah vraćaš^a

i govoriš: "Vratite se onamo, sinovi ljudski!"^b

- 4 Jer tisuću je godina u očima tvojim kao dan jučerašnji kad prođe^c
i kao straža noćna.^d

- 5 Ti ih odnosiš,^e oni su poput sna,^f
ujutro su kao trava zelena koja niče^g —

Ps 90:2* Doslovno: "u bolima porođajnim (trudovima) rodio".

b 1Mo 3:19; Ps 104:29; Ps 146:4; Pr 12:7; c 2Pe 3:8; d Lk 12:38; e Job 9:25; Job 27:21; f Iv 11:11; Dj 7:60; 1Ko 15:20; 2Pe 3:4; g Ps 103:15; Iza 40:6; Iza 51:12; 1Pe 1:24.

- 6 ujutro cvate i niče,^a
uvečer vene i suši se.^b
- 7 Jer nestaje nas u gnjevu
tvojemu,^c
smeteni smo zbog srdžbe
tvoje.^d
- 8 Naše si prijestupe stavio
pred sebe,^e
naše grijeha tajne* pred
svijetlo lice svoje.^f
- 9 Jer svi su se dani naši pri-
makli kraju svojemu
zbog gnjeva tvoga,^g
godine su naše proletjele
kao uzdah.^h
- 10 Dani naši traju sedamdeset
godina,ⁱ
a kod snažnijih osamde-
set godina,^j
no samo nevolju i zlo do-
nose,^k
jer brzo prolaze i mi odli-
ječemo.^l
- 11 Tko poznaje snagu gnjeva
tvojega^m
i tko poznaje srdžbu tvo-
ju, veliku kao i strah
koji naslužuješ?ⁿ
- 12 Nauči nas tako brojiti dane
naše^o
da steknemo srce mu-
dro!^p
- 13 Vрати se, Jehova!^r Dokle će
to trajati?^s
Sažali se na sluge svoje!^t
- 14 Nasiti nas ujutro milošću*
svojom,^u
da kličemo radosno i ve-
selimo se u sve dane
svoje!^v
- 15 Obraduj nas za sve one
dane kad si nam nevo-
lju nanosio,^z
za sve one godine kad
smo zlo gledali!^a

Ps 90:8* Ili: "grijeha kojih nismo svjesni". 14* Ili: "svjermom ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

90. psalam

a Job 14:2
b Ps 92:7
Jk 1:11
c 4Mo 17:12
5Mo 32:22
d Ri 2:8
e 3Mo 26:39
Ps 50:21
Jr 16:17
f Ps 19:12
Izr 24:12
He 4:13
g Ps 78:33
h Ps 39:5
i 2Sa 5:4
j 2Sa 19:35
Lk 2:37
k Pr 12:3
l Job 14:10
Ps 78:39
Lk 12:20
Jk 4:14
m 5Mo 29:23
Hb 3:12
n Iza 33:14
Lk 12:5
o 5Mo 32:29
Ps 39:4
p Ps 51:6
r Ps 6:4
s Ps 89:46
t 2Mo 32:14
5Mo 13:17
5Mo 32:36
Ps 135:14
Am 7:3
u Ps 36:7
Ps 51:1
Ps 63:3
Ps 85:7
v Ps 86:4
Ps 149:2
Flp 4:4
z Ps 30:5
Ps 126:5
Mt 5:4
Iv 16:20
a 5Mo 2:14

Desni stupac

a Ps 44:1
b 4Mo 14:31
Jš 23:14
c Ps 27:4
d Ps 68:28
Ps 118:25
Iza 26:12
e Ps 127:1
Izr 16:3
1Ko 3:7

91. psalam

f Ps 18:11
Ps 27:5
Ps 31:20
g Ps 32:7
Ps 83:18
h Ps 36:7
Ps 57:1
i 5Mo 32:30
Ps 18:2
Izr 18:10
j Ps 62:8
Izr 3:5
k Job 22:10
Ps 124:7
l 2Sa 24:15
m Ps 5:11

- 16 Neka se djelo tvoje pokaže
slugama tvojim^a
i veličanstvenost tvoja
na sinovima njihovim!^b
- 17 Neka dobrota* Jehove, Bo-
ga našega, bude na
nama!^c
Daj da uspije djelo ruku
naših,^d
daj da djelo ruku naših
usprije!^e

91 Tko živi u skrovitom za-
klonu^f Svevišnjega,^g
boravište će naći u sje-
ni Svemogućega.^h

- 2 Reći ću Jehovi: "Ti si uto-
čište moje i tvrđava
moja,ⁱ
Bog moj, u kojega ću se
uzdati."^j
- 3 Jer on će te izbaviti od
zamke ptičarske,^k
od pošasti što nevolje
donosi.^l
- 4 Perjem svojim pristup će k
tebi zapriječiti^m
i pod krilima njegovim
naći ćeš utočište.ⁿ
Istinoljubivost^o će njego-
va biti kao štit veliki^p i
kao bedem.
- 5 Nećeš se bojati nikakve
strahote noću,^r
ni strijele^s što leti danju,
- 6 ni pošasti što ide po mraku,^t
ni propasti što hara u
podne.^u
- 7 Tisuću će ih pasti pored
tebe
i deset tisuća tebi zdesna,
ali tebi se ništa takvo ne-
će približiti.^v

n 2Mo 19:4; 5Mo 32:11; Ru 2:12; Ps 17:8; Ps 57:1; Ps 61:4; o Ps 40:11; Ps 57:3; Ps 61:7; Ps 86:15; Izr 20:28; p 1Mo 15:1; Ps 84:11; r Ps 121:4; Ps 121:6; Izr 3:23; Iza 43:2; Iza 60:2; s Ps 64:3; Iza 54:17; t Ml 4:2; u Job 11:17; Jr 6:4; Jr 15:8; Jr 20:16; v 2Mo 12:13; Ps 103:3.

Ps 90:17* Ili: "krasota".

- 8 Samo ćeš očima svojim gledati^a
i vidjeti plaću zlih.^b
- 9 Zato što si rekao: “Jehova je utopište moje”,^c
učinio si Svevišnjega prebivalištem svojim.^d
- 10 Nikakvo te zlo neće snaći,^e
pošast se neće približiti šatoru tvojemu.^f
- 11 Jer anđelima svojim on će zapovjediti za tebe^g
da te čuvaju na svim putevima tvojim.^h
- 12 Na rukama svojim oni će te nositi,ⁱ
da ne udariš o kamen nogom svojom.^j
- 13 Na lava mladog i na kobru stat ćeš,^k
gazit ćeš po grabežljivoj lavu mladom i zmi-
ji velikoj.^l
- 14 “Zato što mi je privržen,^m
izbavit ću ga,ⁿ
zaštitit ću ga jer poznaje ime moje.^o
- 15 On će me prizvati i ja ću ga uslišiti.^p
Uz njega ću biti u nevolji,^r
izbavit ću ga i proslaviti.^s
- 16 Danima mnogim nasitit ću ga^t
i pokazat ću mu spasenje svoje.”^u
- Napjev, pjesma,
za dan počinka.*
- 92** Dobro je zahvaljivati tebi, Jehova,^v
pjesmom hvaliti ime tvoje, Svevišnji,^z
- 2 ujutro pričati o milosti* tvojoj^a
i noću o vjernosti tvojoj,^b

Ps 92, naslov* Doslovno: “šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **92:2*** Ili: “vjernoj ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

91. psalam

a Ps 37:34
Mi 1:5
b Iza 3:11
Mi 3:18
c Ps 142:5
d Ps 71:3
Ps 90:1
e Ps 121:7
Izr 12:21
f 5Mo 7:15
He 11:9
g 2Kr 6:17
Ps 34:7
Mt 18:10
Lk 4:10
h 2Mo 23:20
2Mo 32:34
He 1:14
i Iza 63:9
j Ps 37:24
Mt 4:6
1Pe 2:8
k 1Mo 49:17
Lk 10:19
l Jr 51:34
Ot 12:9
m 5Mo 6:5
Mk 12:30
1Iv 4:19
n Ps 18:2
o Ps 9:10
Izr 18:10
Jr 16:21
Iv 17:3
p Ps 10:17
Ps 50:15
Ri 10:13
He 5:7
r Ps 138:7
Iza 43:2
s 1Sa 2:30
1Pe 1:21
t Ps 21:4
Ps 26:9
Izr 3:2
u Izr 21:31
Iza 45:17
Lk 2:30

92. psalam

v Ps 33:2
Ps 50:23
Ef 5:20
z Ps 9:2
a Ps 89:1
Iza 63:7
b Dj 16:25

Desni stupac

a 1Lje 25:6
Ps 33:2
b 1Lje 15:16
2Lje 29:25
Ps 81:2
c Ps 126:3
d Ps 40:5
Ps 66:3
Ps 104:24
Ps 145:4
Ps 150:2
Pr 3:11
Ot 15:3
e Job 26:14
Ps 139:17
Iza 28:29
Ri 11:33
f Ps 73:22
Ps 94:8
Da 12:10
g Ps 14:1
1Ko 2:14

- 3 uz glazbalo s deset žica i uz psaltir,^a
glazbom što se razliježe s harfe.^b
- 4 Jer ti me veseliš, Jehova,
djelima svojim,
zbog djela ruku tvojih
kličem radosno.^c
- 5 Kako su velika djela tvoja, Jehova!^d
Vrlo su duboke misli tvoje.^e
- 6 Čovjek nerazumni ne može ih shvatiti,^f
bezumnik to ne može razumjeti.^g
- 7 Kad zli niču kao trava^h
i cvatu svi koji zlo čine,
to je zato da budu istrijebljeni zauvijek.ⁱ
- 8 A ti si, Jehova, uzvišen do vijeka.^j
- 9 Jer, evo, neprijatelji tvoji, Jehova,^k
jer, evo, neprijatelji će tvoji izginuti,^l
zlotvori će svi biti raspršeni.^m
- 10 A ti ćeš uzdignuti rog moj kao rog divljeg bika.ⁿ
Namazat ću se uljem što svježinu daje.^o
- 11 I oko će moje likovati nad neprijateljima mojim,^p
uši će moje slušati o porazu zlotvora koji su na mene ustali.
- 12 Pravednik će kao palma procvasti,^r
kao cedar na Libanonu on će narasti.^s
- 13 Oni koji su posađeni u domu Jehovinom,^t

h Job 12:6; Ps 37:35; Jr 12:1; Mi 3:15; i 1Sa 25:37; Ps 37:38; j Ps 83:18; k Su 5:31; l Ps 68:1; Ps 89:10; m 5Mo 28:7; n 5Mo 33:17; 1Sa 2:1; Ps 89:24; Ps 112:9; o Ps 23:5; p Ps 37:34; Ps 91:8; Ps 112:8; r Ps 52:8; Iza 65:22; Ho 14:6; s Iza 61:3; t Iza 60:21.

u dvorištima Boga našega,^a procvast će.

14 Cvast će i kad im kosa posijedi,^b

krepki i jedri ostat će,^c

15 da govore kako je pravedan Jehova.^d

On je Stijena moja,^e nema u njemu nepravde.^f

93 Jehova je počeo kraljevatil!^g

U uzvišenost je odjeven,^h

odjenuo se Jehova, snagom se opasao.ⁱ

Čvrsto sada stoji zemlja,^j ne može se poljuljati.^k

2 Prijestolje tvoje čvrsto stoji od davnina,^k ti si od vječnosti.^l

3 Rijeke su podigle, Jehova, rijeke su podigle huku svoju,^m

rijeke podižu tutnjavu svoju.ⁿ

4 Jači od huke voda velikih, od moćnih valova pobješnjela mora,^o

Jehova je moćan na visini.^p

5 Vrlo su pouzdane opomene* tvoje.^r

Svetost pristaje domu tvojemu,^s Jehova, u sve dane.^t

94 Bože osvetniče, Jehova,^u Bože osvetniče, zaslaj!^v

2 Ustani, Suče cijele zemlje!^w Plati oholima po zaslugi njihovoj!^a

3 Dokle će zli, Jehova,^b dokle će zli klicati?^c

92. psalam

a Ps 100:4
Ps 135:2
b Ps 71:18
Izr 16:31
Iza 40:31
Iza 46:4
c Jr 17:8
d Ps 138:5
Ot 15:3
e 5Mo 32:4
Ps 18:2
f Ri 9:14

93. psalam

g Ps 96:10
Ps 97:1
Iza 52:7
Ot 11:17
Ot 19:6
h Ps 68:34
Ps 104:1
Iza 26:10
i Ps 65:6
j Ps 18:15
Ps 96:10
k Ps 97:2
Ps 145:13
l Ps 90:2
m Ps 98:8
n Ps 148:7
o Ps 65:7
Ps 89:9
p Ps 8:1
Ps 76:4
Iza 33:21
He 1:3
He 8:1
r Ps 19:7
Ps 119:111
s Ps 11:4
Eze 43:12
Mk 11:15
1Pe 1:16
t Ps 52:8

94. psalam

u 5Mo 32:35
Iza 35:4
Jr 50:28
Na 1:2
Ri 12:19
1So 4:6
2So 1:6
He 10:30
v Ps 80:1
z 1Mo 18:25
Ps 7:6
Ps 50:6
Dj 17:31
Ri 14:4
a Job 40:11
Ps 31:23
1Pe 5:5
b Ps 74:10
c Ps 73:3

Desni stupac

a Ps 59:7
b Ps 31:18
Ps 73:9
Ps 144:15
c Ps 14:4
d Jr 10:21
Jr 50:11
e Iza 1:23
Iza 10:2
f Jr 7:6
g Ps 10:11
Ps 59:7
Eze 8:12

4 Oni bljuju riječi, govore neobuzdano,^a

svi se zlotvori hvale.^b

5 Gaze narod tvoj, Jehova,^c nasljedstvo tvoje tlače.^d

6 Udovicu i došljaka ubijaju,^e djeci bez oca život oduzimaju.^f

7 Govore: "Jah ne vidi,^g ne zapaža Bog Jakovljevi."^h

8 Shvatite, vi nerazumni u narodu!ⁱ

A vi bezumni, kada ćete postati razboriti?^j

9 Zar onaj koji je uho načinio ne može čuti?^k

Zar onaj koji je oko oblikovao ne može vidjeti?^l

10 Zar onaj koji narode odgaja ne može ukoriti?^m

— onaj koji uči ljude da bi znanje stekli?ⁿ

11 Jehova pozna misli ljudske, zna da su kao dah.^o

12 Sretan je čovjek kojega ti, Jah, odgajaš^p

i kojega poučavaš iz zakona svojega,^r

13 da bi mu mir dao od dana nevoljnih,^s

dok se ne iskopa jama zlome.^t

14 Jer Jehova neće ostaviti narod svoj^u

i neće napustiti nasljedstvo svoje.^v

15 Jer presuda će opet pravedna biti^w

i svi koji su čestita srca za njom će ići.

h Ps 73:11; Iza 29:15; i Ps 49:10; Ps 73:22; Ps 92:6; Izr 12:1; j Izr 1:22; k 1Mo 21:17; 2Mo 4:11; Ps 55:19; Ps 69:33; l Ps 34:15; Izr 20:12; m Ps 9:5; Iza 10:12; n Job 35:11; Ps 25:8; Iza 28:26; lv 6:45; o 1Ko 1:19; 1Ko 3:20; p Ps 119:71; Izr 3:11; 1Ko 11:32; He 12:6; r Ps 19:8; Izr 2:6; Iza 54:13; s Iza 26:20; Hb 3:16; t Ps 55:23; 2Pe 2:9; u 1Sa 12:22; Ps 37:28; Ri 11:1; He 13:5; v 5Mo 32:9; z Ps 19:9.

Ps 93:1* Doslovno: "plodno tlo". 5* Vidi bilješku za Ps 119:2.

16 Tko će za mene ustati na zlotvore?^a

Tko će se za mene zauzeti protiv onih koji zlo čine?^b

17 Da mi Jehova nije pomogao,^c

duša bi moja začas počivala na mjestu tišine.^d

18 Kad sam rekao: “Noga će mi posrnuti”,^e milost* me tvoja, Jehova, poduprla.^f

19 Kad su se umnožile u meni misli tjeskobne,^g utjehe su tvoje stale mi-lovati dušu moju.^h

20 Hoće li se prijestolje koje nevolje uzrokuje združiti s tobomⁱ dok neprilike stvara služeći se zakonom?^j

21 Oštro napadaju dušu pravednikov^k i osuđuju krv nevinu.^l

22 Ali Jehova će biti moja sigurna utvrda gorska,^m Bog će moj biti stijena utočišta mojega.ⁿ

23 On će vratiti na njih zloču njihovu^o

i istrijebit* će ih vlastitom nevoljom njihovom.^p

Istrijebit će ih Jehova, Bog naš.^r

95 Dodite, kličimo radosno Jehovi!^s Kličimo pobjednički Stijeni spasenja svojega!^t

2 Dodimo pred lice njegovo sa zahvalama,^u uz pjesme mu pobjednički kličimo!^v

Ps 94:18* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **23*** Doslovno: “ušutkat”.

94. psalam

a 2Kr 10:15

b Ne 5:7

lv 7:51

c Ps 118:13

Ps 124:2

2Ko 1:10

d Ps 13:3

Pr 9:5

e Ps 38:16

Ps 121:3

f 1Sa 2:9

Ps 97:24

Ps 117:2

Tu 3:22

g Jr 20:12

Flp 4:6

h Ps 71:21

Ps 86:17

i Pr 5:8

j 1Kr 21:10

Ps 58:2

Iza 10:1

Da 3:5

Da 6:7

Dj 5:28

k Ps 59:3

l 2Mo 23:7

1Kr 21:19

Izr 17:15

Dj 7:58

m Ps 59:9

n Ps 18:2

Ps 62:7

o Es 7:10

Ps 7:16

Izr 2:22

Izr 5:22

2So 1:6

p 1Sa 26:10

Ps 7:15

Izr 26:27

r Ps 12:3

Desni stupac

a Ps 47:2

Ps 96:4

Jr 10:10

Tit 2:13

b 2Mo 18:11

Ps 97:9

Ps 135:5

Iza 44:8

Ml 1:14

1Ko 8:6

c Am 9:3

d Ps 65:6

Am 4:13

e 1Mo 1:10

Job 38:11

Izr 8:29

Jr 5:22

f 1Mo 1:9

Izr 8:26

g Iza 45:23

Mt 4:10

Ri 14:11

Ot 14:7

Ot 22:9

h 1Kr 8:54

Ezr 9:5

Ef 3:14

3 Jer Jehova je velik Bog^a i veliki Kralj nad svim drugim bogovima.^b

4 U njegovoj su ruci najdublje dubine zemaljske,^c njemu pripadaju vrhovi gorski,^d

5 njemu pripada more, koje je načinio,^e njegove su ruke kopno oblikovale.^f

6 Dodite, padnimo ničice* i poklonimo mu se!^g Kleknimo^h pred Jehovom, Tvorcem svojim!ⁱ

7 Jer on je Bog naš, a mi smo narod paše njegove i ovce koje čuva ru-ka njegova.^j

Danas, ako slušate glas njegov,^k

8 nemojte da vam otvrdnu srca kao kod Meribe,^l kao u dan Mase u pustinj,^m

9 kad su me iskušavali oci vaši.ⁿ

Kušali su me, a vidjeli su djela moja.^o

10 Četrdeset godina gadio mi se taj naraštaj,^p i rekao sam:

“Oni su narod nepostojana srca^r

i nisu spoznali puteve moje.”^s

11 Za njih sam se zakleo u gnjevu svojemu:^t

“Neće ući u počivalište moje.”^u

i 1Mo 2:7; Job 35:10; Ps 100:3; Mt 19:4; j Ps 23:1; Ps 48:14; Ps 79:13; Ps 80:1; Iza 40:11; Eze 34:31; k He 3:7; He 4:7; 1 5Mo 32:51; Ps 105:41; 1Ko 10:4; He 3:15; m 2Mo 17:7; 5Mo 6:16; 5Mo 9:22; 5Mo 33:8; He 3:8; n Ps 78:18; 1Ko 10:9; He 3:9; o 4Mo 14:22; p He 3:9; r He 3:10; s Izr 1:7; Ri 1:28; t 4Mo 14:23; He 4:3; u 1Mo 2:3; He 3:11.

Ps 95:6* Ili: “iskažimo štovanje; izvršimo čin obožavanja Boga”.

96 Pjevajte Jehovi pjesmu novu!^a

Pjevajte Jehovi, svi ljudi na zemlji!^b

2 Pjevajte Jehovi, blagoslivljajte ime njegovo!^c

Iz dana u dan objavljujte dobru vijest o spasenju njegovu!^d

3 Objavljajte među narodima slavu njegovu,^e među svim narodima čudesna djela njegova!^f

4 Jer velik je Jehova* i dostojan je hvale najveće. Strah ulijeva više od svih drugih bogova.^h

5 Jer bezvrijedni su svi bogovi naroda drugih,ⁱ a Jehova je načinio nebesa.^j

6 Čast i veličanstvo pred njim su,^k snaga i ljepota u njegovu su svetištu.^l

7 Priznajte Jehovu, plemena svih naroda,^m dajte slavu Jehovi i priznajte moć njegovu!ⁿ

8 Dajte Jehovi slavu dostojnu imena njegova,^o ponesite dar i dodite u dvorišta njegova!^p

9 Poklonite se Jehovi u skladu i svetom ruhu!^r Neka zbog njega sve vas, ljudi zemaljski, bol teška obuzme!^s

10 Govorite među narodima: "Jehova je počeo kraljevati!^t

Čvrsto stoji zemlja,* ne može se poljuljati.^u

On će pravedno suditi narodima."^v

Ps 96:10* Doslovno: "plodno tlo".

96. psalam

a 1Lje 16:23

Ps 33:3

Ps 40:3

Ps 98:1

Ps 149:1

Iza 42:10

b Ps 66:4

c 1Lje 29:20

Ne 9:5

Ps 72:19

Ef 1:3

d Ps 40:10

Ps 71:15

Iza 52:7

Dj 13:26

e Iza 60:1

Iza 66:19

Mt 28:19

1Pe 2:9

Ot 14:6

f Ps 72:18

g Ps 145:3

Jr 32:18

Tit 2:13

h 5Mo 10:17

Ne 1:5

Ps 76:7

Ps 95:3

i 1Lje 16:26

Ps 97:7

Iza 37:19

Iza 44:10

Jr 10:11

1Ko 8:4

j 1Mo 1:1

Ps 115:15

Iza 42:5

k 2Mo 24:10

Ps 104:1

Iza 6:1

Eze 1:27

l 1Lje 16:27

Ot 4:3

m Ps 29:1

n 1Lje 29:11

o 5Mo 28:58

Ne 9:5

Ps 72:19

p Iza 60:6

r Ps 29:2

s 1Lje 16:30

Ps 114:7

t Ps 93:1

Ps 97:1

Ot 11:15

Ot 19:6

u Ps 93:1

v Ps 67:4

Ps 98:9

1Pe 2:23

Desni stupac

a Ps 69:34

b Ps 98:7

c Ps 65:13

d 1Lje 16:33

Ps 148:9

Iza 55:12

Eze 34:27

Eze 36:30

e MI 3:1

Jd 14

f 1Mo 18:25

Ps 98:9

Dj 17:31

2Pe 3:7

g Ps 9:8

h 5Mo 32:4

Ri 3:3

11 Neka se raduju nebesa i neka se veseli zemlja!^a Neka huči more i sve što je u njemu!^b

12 Neka kliče polje i sve što je na njemu!^c

Neka i sve drveće šumsko usklikuje radosno^d

13 pred Jehovom! Jer došao je,^e došao je suditi zemlji.^f

Po pravdi će suditi svijetu^g

i narodima po vjernosti svojoj.^h

97 Jehova je počeo kraljevati!ⁱ Neka se zemlja veseli!^j Neka se otoci* mnogi raduju!^k

2 Oblaci i gusta tama obavijaju ga.^l Pravednost i pravda temelj su prijestolja njegova.^m

3 Pred njim vatra ideⁿ i proždire uokolo protivnike njegove.^o

4 Munje su njegove obasjale tlo.*^p Zemlja je to vidjela i teška ju je bol obuzela.^r

5 Gore se kao vosak rastapaju pred Jehovom,^s pred Gospodarom cijele zemlje.^t

6 Nebesa objavljuju pravednost njegovu,^u svi narodi vide slavu njegovu.^v

97. psalam 1 Ps 96:10; Ot 11:17; Ot 19:6; j Ps 69:34; Iza 49:13; k 1Mo 10:5; Iza 60:9; 1 2Mo 20:21; 1Kr 8:12; Ps 18:11; m Ps 83:14; Ps 99:4; Izr 16:12; n Ps 138; Ps 50:3; Da 7:10; Na 1:6; Hb 3:5; He 12:29; o Na 1:2; MI 4:1; p 2Mo 19:18; Job 36:32; Ps 77:18; Ps 144:6; r Ps 77:16; Ps 104:32; Ps 114:7; Jr 51:29; Hb 3:10; s Su 5:5; MI 1:4; Na 1:5; Hb 3:6; t Ps 47:2; Ps 83:18; u Ps 19:1; v Hb 2:14.

Ps 96:13* Doslovno: "plodnome tlu".

97:1* Ili: "krajevi primorski". **4*** Doslovno: "plodno tlo".

- 7** Neka se postide svi koji služe likovima reza-nim,^a oni koji se diče bogovima bezvrijednim.^b Poklonite se njemu, svi bogovi!^c
- 8** Sion je čuo i obradovao se,^d sela Judina razveselila su se^e zbog zakona tvojih, Jehova.^f
- 9** Jer ti si, Jehova, Svevišnji koji je nad svom zemljom.^g Vrlo visoko ti si se uzdigao, iznad svih drugih bogova.^h
- 10** Vi koji ljubite Jehovu,ⁱ mrzite zlo!^j On čuva duše onih koji su mu vjerni,^k iz ruke zlih izbavlja ih.^l
- 11** Svjetlost je zasjala pravedniku^m i radost onima koji su čestita srca.ⁿ
- 12** Radujte se Jehovi, pravednici,^o i upućujte hvale svetom imenu* njegovu!^p
- Napjev.
- 98** Pjevajte Jehovi pjesmu novu,^r jer čudesna su djela koja je učinio!^s Desnica njegova, sveta mišica njegova, spasenje* je donijela.^t
- 2** Jehova je obznanio spasenje svoje,^u naočigled narodima ot-krio je pravednost svoju.^v

Ps 97:12* Doslovno: "spomenu".
98:1* Ili: "pobjedu".

97. psalam

- a** 2Mo 20:4
3Mo 26:1
Jr 10:14
b 1Sa 12:21
1Lje 16:26
Ps 96:5
Iza 37:19
Iza 41:29
c 2Mo 12:12
2Mo 18:11
Ps 86:8
He 1:6
d Iza 51:3
e Ps 48:11
f Ps 19:9
g Ps 83:18
h 2Mo 18:11
Ps 95:3
Ps 135:5
Iza 44:8
i Mk 12:30
1Ko 8:3
j Ps 34:14
Ps 37:27
Ps 101:3
Ps 119:104
Am 5:15
Ri 7:15
Ri 12:9
He 1:9
Jd 23
k Ps 31:23
Ps 37:28
Ps 145:20
Izr 2:8
l Ps 37:39
Ps 125:3
Jr 15:21
Da 3:28
Mt 6:13
m Es 8:16
Job 22:28
Ps 112:4
Izr 4:18
Iza 30:26
Mi 7:9
n Ps 32:11
Izr 15:15
o Ps 53:1
Hb 3:18
Flp 4:4
p 2Mo 3:15
Ps 30:4
Ps 50:23
Ps 135:13

98. psalam

- r** Ps 33:3
Ps 96:1
Ps 149:1
Iza 42:10
s 2Mo 15:11
Ps 77:14
Ps 86:10
Ps 105:5
Ps 111:2
Ps 136:4
Lk 1:49
t 2Mo 15:6
Ps 26
Ps 110:2
Iza 52:10
Iza 59:16
Iza 63:5
u Lk 2:30
v Iza 5:16
Iza 60:3
Iza 62:2
Ri 3:25

Desni stupac

- a** 3Mo 26:42
5Mo 4:31
Lk 1:54

- 3** Sjetio se milosti* svoje i vjernosti svoje prema domu Izraelovu.^a

Svi su krajevi zemaljski vidjeli spasenje koje je dao Bog naš.^b

- 4** Pobjednički kličite Jehovi, svi ljudi na zemlji!^c Veselite se, kličite radosno i pjesmom ga hvalite!^d

- 5** Svirajte Jehovi na harfi,^e na harfi uz glas pjesme!^f

- 6** Uz trube i zvuk roga^g kličite pobjednički pred Kraljem, Jehovom!

- 7** Neka hući more i sve što je u njemu,^h tlo* i oni koji žive na njemu!ⁱ

- 8** Neka rijeke plješću rukama i sve gore neka kliču radosno!^j

- 9** pred Jehovom, jer je došao suditi zemlji!^k Sudit će svijetu* u pravednosti!^l i narodima po pravdi.^m

- 99** Jehova je počeo kraljeva-ti,ⁿ Neka dršću narodi!^o

On sjedi nad kerubi-ma.*^p Neka se zemlja treser!^r

- 2** Velik je Jehova na Sionu,^s uzvišen je on iznad svih naroda.^t

b Iza 49:6; **dj** 13:47; **dj** 28:28; **Ri** 10:18; **Kol** 1:23; **c** Ps 95:1; **d** Ps 67:4; **e** Ps 33:2; **f** Ps 47:1; **Ps** 92:3; **Ef** 5:19; **Kol** 3:16; **g** 4Mo 10:10; **1Lje** 15:28; **2Lje** 29:27; **h** Ps 96:11; **i** Ps 24:1; **Ps** 33:8; **Ps** 96:13; **j** Iza 44:23; **Iza** 49:13; **Iza** 55:12; **k** Ps 9:8; **Ps** 96:10; **Dj** 17:31; **l** Ot 19:2; **m** Ps 67:4; **Ri** 2:6; **99. psalam n** Ps 93:1; **Ot** 11:17; **o** Iza 64:2; **p** 2Mo 25:22; **Ps** 18:10; **Ps** 80:1; **r** 1Sa 14:15; **Job** 9:6; **Ps** 82:5; **Eze** 38:19; **s** Ps 50:2; **t** Ps 66:7; **Ps** 83:18; **Ps** 97:9.

Ps 98:3* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **7*** Doslovno: "plodno tlo". **9*** Doslovno: "plodnome tlu". **99:1*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

- 3 Neka hvale ime tvoje!^a
Veliko je ono i strah uljeva, sveto je.^b
- 4 Kao kralj on pravdu ljubi i silom je svojom podupire.^c
Ti si utvrdio pravičnost.^d
Pravdu i pravednost u Jakovu ti činiš.^e
- 5 Uzvisujte Jehovu, Boga našega,^f i poklonite se kod podnožja nogu njegovih!^g
On je svet.^h
- 6 Mojsije i Aron bili su među svećenicima njegovimⁱ i Samuel među onima koji su prizivali ime njegovo.^j
Prizivali su Jehovu i on im je odgovarao.^k
- 7 U stupu od oblaka govorio im je.^l
Držali su opomene* njegove i uredbe koje im je dao.^m
- 8 Jehova, Bože naš, ti si im odgovarao.ⁿ
Bio si im Bog koji oparašta,^o
a i osvetnik protiv sramotnih djela njihovih.^p
- 9 Uzvisujte Jehovu, Boga našega,^r
i poklonite se na svetoj gori njegovoj!^s
Jer svet je Jehova, Bog naš.^t
Napjev, zahvalnica.^u
- 100** Kličite pobjednički Jehovi, svi ljudi na zemlji!^v
- 2 Služite Jehovi s veseljem!^z
Dodite pred njega rado-sno kličući!^a

99. psalam

a Ps 111:1
b 5Mo 7:21
5Mo 28:58
Ne 9:32
Ps 8:1
Ps 66:3
Ps 148:13
Iza 29:23
Ot 15:4
c Job 36:6
d Ps 98:9
Jr 9:24
e 5Mo 10:18
Jd 15
f 2Mo 15:2
Ps 21:13
g 1Lje 28:2
Ps 132:7
Iza 66:1
Dj 7:49
h 3Mo 19:2
1Pe 1:16
i 2Mo 24:6
4Mo 14:19
j 1Sa 7:9
1Sa 12:18
Jr 15:1
He 11:32
k 2Mo 15:25
1Sa 15:10
l 2Mo 19:9
2Mo 33:9
4Mo 12:5
4Mo 14:14
m 2Mo 40:16
5Mo 4:5
1Sa 12:3
n 5Mo 9:19
o 4Mo 14:20
Ps 78:38
Jr 46:28
Mi 7:18
p 2Mo 34:7
Ri 3:5
r 2Mo 15:2
Ps 34:3
Ps 108:5
Ps 118:28
s Ps 2:6
t 1Sa 2:2
Iza 6:3
Iv 17:11

100. psalam

u Ps 95:2
v Ps 47:1
Ps 95:1
Ps 98:4
z 5Mo 12:12
Ne 8:10
Flp 4:4
a Ps 95:2

Desni stupac

a 5Mo 6:4
1Kr 18:39
2Kr 19:19
Jr 10:10
b Job 10:8
Ps 95:6
Ps 119:73
Ps 139:13
Ps 149:2
Dj 17:24
c Ps 95:7
Eze 34:31
Iv 10:16
1Pe 2:25
d Ps 50:23
Ps 66:13
Ps 116:17
Ps 122:2

- 3 Znajte da je Jehova Bog.^a
On nas je načinio, a ne mi sami.^b
Mi smo narod njegov i ovce paše njegove.^c
- 4 Udite na vrata njegova sa zahvalama,^d
u dvorišta njegova s hvallama!^e
Zahvaljujte mu, blagoslivljajte ime njegovo!^f
- 5 Jer Jehova je dobar,^g
dovijeka traje milost* njegova^h
i vjernost njegova iz naraštaja u naraštaj.ⁱ

Psalam Davidov.
Napjev.

101 O milosti* i pravdi pjevati ću.^j

Tebe ću, Jehova, pjesmom hvaliti.^k

- 2 Postupati ću razborito i živjeti čestito.*^l
Kada ćeš k meni doći?^m
Čista srca hodit ću u domu svojemu.ⁿ
- 3 Neću stavljati pred oči svoje ništa što je zlo.^o
Mrzim djela onih koji s pravoga puta otpadaju,^p
neće ona uz mene prionuti.^r

e Ps 65:4; Ps 96:8; f Ps 96:2; Ps 145:1; He 13:15; g Ps 86:5; Jr 33:11; Lk 18:19; h Ps 136:1; Lk 1:50; i 2Mo 34:6; 5Mo 7:9; Ps 89:1; Ps 98:3; **101. psalam** j Ps 89:1; Ot 19:2; k Ps 71:22; 1Sa 18:14; 2Lje 31:20; m Ps 143:7; n 1Kr 9:4; 1Kr 11:4; Ps 78:72; Iza 38:3; o 5Mo 15:9; Jš 23:6; Ps 40:4; p 2Mo 32:8; 1Sa 12:20; Ps 97:10; Ps 119:128; Izr 8:13; Izr 13:5; Sf 1:6; Ri 12:9; He 1:9; He 10:38; 2Pe 2:21; Jd 23; r 5Mo 13:17.

Ps 100:5* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **101:1*** Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **2*** O značenju međusobno srodnih hebrejskih izraza koji su u ovom retku prevedeni izrazima "čestito (...) čista" vidi bilješku za 1Mo 6:9.

- 4 Srce pokvareno daleko je od mene^a
i ne želim znati ni za kvo zlo.^b
- 5 Tko kleveće bližnjega svojega potajno,^c
toga ću usutkati.^d
Tko je oholih očiju i bahata srca,^e
toga ne mogu podnijeti.^f
- 6 Oči su moje upravljene na vjerne na zemlji,^g
da bi sa mnom stanovali.^h
Tko živi * čestito,ⁱ
taj će mi služiti.^j
- 7 Neće u domu mojemu stanovati nitko tko se služi prijevarom.^k
Tko govori laži, neće opstatiti^l
pred očima mojim.^m
- 8 Svakoga jutra zatirat* ću sve zle koji su na zemlji,ⁿ
da istrijem iz grada^o Jehovina sve koji zlo čine.^p

Molitva nevoljnika koji je klonuo, pa svoje brige izlijeva pred Jehovom.^r

- 102** Jehova, čuj molitvu moju^s
i neka vapaj moj k tebi dođe!^t
- 2 Ne okreći od mene lice svoje u dan tjeskobe moje!^u
Prigni k meni uho svoje!^v
U dan kada te prizovem, požuri, usliši me!^z
- 3 Jer dani moji nestaju kao dim^a
i kosti su moje usijane kao ognjište.^b
- 4 Srce moje vene kao trava i suši se,^c

Ps 101:6* Doslovno: "hodi". 8* Doslovno: "usutkat".

101. psalam

- a Izr 11:20
Izr 17:20
b Mt 7:23
Flp 4:8
2Ti 2:19
c 3Mo 19:16
Ps 50:20
Izr 20:19
Tit 2:3
d 1Ko 5:11
2Ko 6:14
2Iv 10
e Job 40:11
Ps 18:27
Izr 6:17
Iza 2:11
Lk 18:14
1Pe 5:5
f 2So 3:14
g Ps 34:15
Lk 12:42
h 2Ko 13:11
i Ps 119:1
j Iv 12:26
k Ps 32:2
Ps 52:2
l 2Kr 5:26
Dj 1:16
Dj 5:3
m 1Ko 5:11
n Ps 75:10
Izr 20:8
Jr 21:12
o Ps 48:2
p 1Ko 6:9
2Ko 6:17
Ot 21:27
Ot 22:14

102. psalam

- r Ps 61:2
Ps 142:2
s Ps 5:2
Ps 55:1
Da 9:17
t 2Mo 2:23
1Sa 9:16
Ps 18:6
Ps 145:19
u Job 34:29
Ps 13:1
Ps 27:9
Ps 69:17
Ps 88:14
Tu 1:20
v Ps 71:2
Ps 88:2
z Ps 143:7
Iza 65:24
a Ps 119:83
Jk 4:14
b Job 30:30
Ps 31:10
Tu 1:13
c Ps 102:11
Ps 143:4
Iza 40:7

Desni stupac

- a Ezr 10:6
b Ps 6:6
Ps 38:8
c Job 19:20
Izr 17:22
Tu 4:8
d Iza 34:11
Sf 2:14
Ps 38:11

- jer sam zaboravio jesti kruh svoj.^a
- 5 Zbog glasnog uzdisanja mojega^b
od mene je ostala samo kost i koža.^c
- 6 Sličim na pelikana u pustoši.^d
Postao sam kao čuk što živi na mjestima pustim.
- 7 Ispijen sam,
postao sam kao samotna ptica na krovu.^e
- 8 Po cijeli dan neprijatelji me moji sramote.^f
Oni koji od mene ludu prave kletve izriču imenom mojim.^g
- 9 Pepeo jedem kao kruh^h
i piće svoje sa suzama mi-ješamⁱ
- 10 zbog osude tvoje i gnjeva tvojega,^j
jer podigao si me da bi me odbacio.^k
- 11 Dani su moji kao sjena koja nestaje^l
i ja se sušim kao trava.^m
- 12 A ti, Jehova, ostaješ dovijekaⁿ
i spomen tvoj u sve naraštaje.^o
- 13 Ti ćeš ustati, smilovat ćeš se Sionu,^p
jer je vrijeme da mu se ukaže milost,
jer je došlo vrijeme.^r
- 14 Jer slugama je tvojim omiljelo kamenje njegovo^s
i za prahom njegovim oni čeznu.^t

f Ps 31:11; Ps 42:10; Ps 74:10; Ps 79:4; Ps 89:51; Ri 15:3; g Dj 23:12; h Tu 3:15; i Ps 42:3; Ps 80:5; j Ps 30:7; Ps 38:3; Ps 90:7; k 2Lje 25:8; l Job 14:2; Ps 39:5; Ps 109:23; Ps 144:4; Jk 4:14; m Ps 102:4; Iza 40:7; Jk 1:10; 1Pe 1:24; n Ps 9:7; Ps 90:2; Tu 5:19; o 2Mo 3:15; Ps 97:12; Ps 135:13; p Ps 51:18; Ps 69:35; Iza 49:15; Iza 60:10; Jr 31:12; Za 2:10; r Ezr 1:1; Iza 40:2; Da 9:2; s Ne 2:3; Ne 4:6; Ps 137:5; Da 9:16; t Ps 79:1.

15 Narodi drugi bojat će se imena Jehovina^a

i svi kraljevi zemaljski slave tvoje.^b

16 Jer Jehova će izgraditi Sion,^c

pokazat će se u slavi svoj.^d

17 Obazret će se na molitvu onih koji su bez ičega ostali^e

i neće prezreti molitvu njihovu.^f

18 Ovo je napisano za naraštaj budući.^g

Narod koji će stvoren biti hvalit će Jaha.^h

19 Jer on je pogledao sa svete visine svoje,ⁱ

s nebesa je Jehova pogledao na zemlju,^j

20 da čuje uzdisaje zatočeni-kove,^k

da oslobodi one koji su za smrt određeni,^l

21 da bi se ime Jehovino objavilo na Sionu^m

i hvala njegova u Jeruzalemu,ⁿ

22 kad se skupe narodi svi^o i kraljevstva da služe Jehovi.^p

23 Na pola puta mojega snagu mi je oduzeo,^r

skratio je dane moje.^s

24 Rekao sam: "Bože moj, nemoj me uzeti u polovini dana mojih.^t

Godine života tvogega kroz sve naraštaje traju.^u

25 Davno si položio temelje zemlji^v

i nebesa su djelo ruku tvojih.^z

26 Njih će nestati, a ti ćeš ostati,^a

102. psalam

a 1Kr 8:43
Ps 86:9
Ot 15:4

b Ps 138:4
Iza 60:3
Za 8:22

c Ps 51:18
Ps 147:2
Jz 33:7

d Iza 6:1
Iza 60:1

e Ps 72:12
Da 9:21

f Ps 22:24

g Ps 71:18
Ps 78:4
Ri 15:4

h 1Ko 10:11

i Ps 22:31
Ps 45:17
Iza 43:21

j 5Mo 26:15
2Lje 16:9
Ps 14:2

k Ps 33:13
Ps 113:6

l 2Mo 3:7
Ps 79:11
Iza 61:1

m 1Lje 33:13

n Ps 9:14
Ps 22:22

o Iza 51:11
o 1Mo 49:10
Iza 11:10
Iza 49:22

p Ps 72:11
Iza 60:3

r Ps 89:40

s Job 21:21
Ps 89:45

t Iza 38:10

u Ps 90:2
Ps 102:12
Hb 1:12
Ot 1:8

v 1Mo 1:1
1Mo 2:1
Job 38:4
Iza 48:13
Za 12:1

z Ps 8:3
Ps 8:6
He 1:10

a Iza 34:4

Desni stupac

a Iza 51:6
He 1:11

b He 1:12

c Job 36:26
Ps 90:4
Mi 3:6
Jk 1:17

d Ps 69:36

e 2Sa 7:12
Ps 90:16
Iza 66:22

103. psalam

f Ps 104:1
g Ps 86:12
Ps 145:2
Mk 12:30

h 5Mo 8:2
Ps 105:5
Iza 63:7

i 2Sa 12:13
Ps 130:8
Iza 43:25

i kao haljina sve će se to istrošiti.^a

Kao odjeću zamijenit ćeš ih i doći će kraju svojemu.^b

27 A ti si isti i godinama tvojim nema kraja.^c

28 Sinovi slugu tvojih ostat će na mjestu svojemu živjeti,^d

pred tobom će se potomstvo njihovo utvrditi."^e

Psalam Davidov.

103 Blagoslivljaj Jehovu, dušu moja!^f

Sve što je u meni neka blagoslivlja sveto ime njegovo!^g

2 Blagoslivljaj Jehovu, dušu moja,

i ne zaboravi sva djela njegova!^h

3 Blagoslivljaj njega koji oprašta sve prijestupe tvoje,ⁱ

koji liječi sve bolesti* tvoje,^j

4 koji izbavlja život tvoj od jame grobne,^k

koji te kruni milošću* i milosrdem,^l

5 koji ti zadovoljstvo daje u životu puneći ga dobrom!^m

Mladost se tvoja obnavlja kao u orla.ⁿ

6 Jehova čini pravedna djela^o

j 2Mo 15:26; 5Mo 7:15; Ps 41:3; Ps 147:3; Iza 33:24; Jr 17:14; Jk 5:15; Ot 21:4; k Ps 34:22; Ps 56:13; Ps 69:18; l Izr 3:3; Mi 7:18; m Ps 23:5; Ps 65:4; 1Ti 6:17; n Ps 51:12; Iza 40:31; o Ps 5:8; Ps 9:8; Ps 71:2; Ps 146:7.

Ps 103:3* Ili: "patnje". 4* Ili: "vjernom ljubavi". O izrazu "milost" u recima 4, 8, 11 i 17 vidi bilješku za 1Mo 19:19.

- i pravdu daje svima kojima se krivo čini.^a
- 7 Obznanio je puteve svoje Mojsiju,^b djela svoja sinovima Izraelovim.^c
- 8 Jehova je milosrdan i dobrostiv,^d spor na gnjev i pun milosti.^e
- 9 Neće za sva vremena greške tražiti,^f niti će dovijeka srdžbu osjećati.^g
- 10 Ne postupa s nama po grijesima našim,^h niti nam po prijestupima našim vraća ono što zaslužujemo.ⁱ
- 11 Jer kao što su nebesa viša od zemlje,^j tako i milost njegova nadvisuje one koji ga se boje.^k
- 12 Koliko je istok daleko od zapada,^l toliko od nas udaljuje prijestupe naše.^m
- 13 Kao što je otac milosrdan sinovima svojim,ⁿ tako je Jehova milosrdan onima koji ga se boje.^o
- 14 Jer on dobro poznaje građu našu,^p sjeća se da smo prah.^r
- 15 Dani su čovjeku smrtnome kao i travi zelenoj,^s kao cvijet u polju, tako on cvate.^t
- 16 Jer jedva da vjetar prođe preko njega, i već ga nema,^u ne poznaje ga više mjesto njegovo.^v
- 17 Ali milost je Jehovina odvijeka i dovijeka^z

103. psalam

- a 5Mo 24:14
Ps 12:5
Izr 22:23
Jk 5:4
- b 2Mo 24:4
4Mo 12:8
5Mo 34:10
Ne 9:14
Dj 7:35
- c Ps 147:19
- d 2Mo 34:6
Ne 9:17
Iza 55:7
Jk 5:11
- e 4Mo 14:18
5Mo 5:10
Ne 9:17
Ps 86:15
Jr 32:18
Jl 2:13
Jn 4:2
Na 1:3
- f Ps 30:5
Jr 33:8
Jr 50:20
- g Iza 57:16
- h Ne 9:31
Ps 130:3
- i Ezr 9:13
Ps 130:3
Iza 55:7
- j Ps 36:5
Ps 57:10
Ps 108:4
Iza 55:9
- k Ps 103:17
- l Ps 113:3
- m 3Mo 16:22
Iza 43:25
Jr 31:34
- n Iza 49:15
Ml 3:17
- o Ps 78:38
Jk 5:15
- p Ps 78:39
Ps 89:47
- r 1Mo 2:7
1Mo 3:19
1Mo 8:21
Job 10:9
Pr 12:7
Iza 64:8
- s Ps 90:5
Iza 51:12
1Pe 1:24
- t Job 14:2
Iza 40:6
Jk 1:11
1Pe 1:24
- u Job 27:21
Iza 40:7
- v Job 7:10
Job 20:9
- z Ps 100:5
Ps 118:1
Ps 136:1

Desni stupac

- a Ps 112:1
Ps 128:1
Lk 1:50
- b 2Mo 20:6
Ps 22:31
- c 2Mo 19:5
5Mo 7:9
Ps 25:10
- d Ps 119:11
Izr 3:1
- e 2Lje 20:6
Ps 11:4
Ps 115:3
Iza 66:1
Mt 23:22
Dj 7:49

- na onima koji ga se boje^a i pravednost njegova na sinovima sinova njihovih,^b
- 18 na onima koji drže savez njegov^c i koji pamte naredbe njegove da bi ih izvršavali.^d
- 19 Jehova je utvrdio prijestolje svoje na nebesima^e i kraljevska se vlast njegova nad svime proteže.^f
- 20 Blagoslivljajte Jehovu, anđeli njegovi,^g moćni u sili, koji izvršavate riječ njegovu,^h slušajući zapovijedi njegove!ⁱ
- 21 Blagoslivljajte Jehovu, sve vojske njegove,^j sluge njegove, koji vršite volju njegovu!^k
- 22 Blagoslivljajte Jehovu, sva djela njegova,^l na svim mjestima vlasti njegove!^m
- Blagoslivljajte Jehovu, dušo moja!ⁿ

104 Blagoslivljaj Jehovu, dušo moja!^o

- Jehova, Bože moj, silno si velik.^p
- Čašču i veličanstvom ti si se zadnjenuo,^r
- 2 zaogrnuo si se svjetlošću kao plaštem,^s razapeo si nebesa kao platno šatorsko,^t

f Ps 47:2; Ps 145:13; Iza 14:26; Da 4:25; g 2Lje 18:18; Da 7:10; h Jš 5:14; 2Kr 19:35; Ps 148:2; Lk 1:19; He 1:14; Ot 7:12; i Mt 4:4; j 1Kr 22:19; Ps 148:2; Iza 1:24; Lk 2:13; k Mt 13:41; He 1:7; l Ps 150:6; m Ps 89:11; Ps 145:13; n Ps 145:10; 104. psalam o Ps 103:1; p Ps 48:1; Ps 77:13; Ps 86:10; Da 9:4; r 1Lje 16:27; Job 37:22; Ps 8:1; Ps 96:6; Eze 1:28; Da 7:9; s Jk 1:17; 1Iv 1:5; t Iza 40:22; Iza 45:12.

- 3 od greda gradiš u vodama
gornje odaje svoje,^a
oblake činiš kolima svo-
jim,^b
na krilima vjetra koračaš,^c
4 anđele svoje duhovima* čini-
niš,^d
sluge svoje vatrom koja
proždire.^e
5 Utemeljio si zemlju na tem-
eljima njezinim,^f
neće se poljuljati dovije-
ka, do u svu vječnost.^g
6 Bezdanom vodenim prekrio
si je kao haljinom.^h
Vode su stajale iznad
gora.ⁱ
7 Od prijetnje tvoje bježati
su stale,^j
od tutnjave gromova tvo-
jih prestravljene su
pobjegle
8 — gore su se uzdigle,^k
doline su se spustile —
na mjesto koje si za njih
utvrdio.
9 Granicu si postavio, koju
ne smiju prijeći,^l
da opet ne prekriju
zemlju.^m
10 Izvore šalješ u potoke,ⁿ
među gorama oni teku.
11 Napajaju sve životinje polj-
ske,^o
zebre^p u njima gasе žed
svoju.
12 Iznad njih ptice nebeske
počivaju,^r
iz gustog lišća odjekuje
glas njihov.^s
13 Gore natapaš iz gornjih
odaja svojih.^t
Plodovima djela tvojih
siti se zemlja.^u

Ps 104:4* Ili: "vjetrovima" (hebrejski *ruhot*, množina). U 3. retku upotrijebljen je hebrejski izraz *ruah* ("vjetar"), u jednini.

104. psalam

- a Ps 18:11
Am 9:6
b 5Mo 33:26
Iza 19:1
c 2Sa 22:11
Job 38:1
Job 40:6
Ps 18:10
d 1Kr 22:21
He 1:7
e Eze 1:13
He 1:14
f Job 26:7
Job 38:6
Ps 24:2
Izr 3:19
g Ps 93:1
Ps 96:10
Pr 1:4
h 1Mo 1:2
Izr 3:20
i Job 38:9
Izr 8:28
2Pe 3:5
j 1Mo 1:9
1Mo 8:1
k 1Mo 8:5
Izr 8:25
l Job 26:10
Job 38:10
Ps 33:7
Izr 8:29
Jr 5:22
m 1Mo 9:11
n 5Mo 8:7
Iza 41:18
o Ps 145:16
p Job 39:5
r Ps 84:3
Lk 9:58
s Ps 147:9
t 5Mo 11:11
Job 38:37
Ps 147:8
Jr 10:13
Am 9:6
Za 10:1
Mt 5:45
Dj 14:17
u Ps 65:9

Desni stupac

- a 1Mo 1:30
1Kr 18:5
Jr 14:6
Jl 2:22
b 1Mo 1:29
1Mo 3:18
1Mo 9:3
Job 38:27
He 6:7
c Job 28:5
1Ko 3:7
d Su 9:13
2Sa 13:28
Es 1:10
Izr 31:6
Pr 2:3
Pr 9:7
Pr 10:19
e Ps 92:10
f Jr 37:21
g Ps 92:12
Eze 17:23
h Da 4:21
i Jr 8:7
j Iza 18:6
k Job 39:1
Ps 50:10
l Izr 30:26
m 1Mo 1:16
Ps 136:9
Jr 31:35
1Ko 15:41

- 14 Daješ da trava zelena niče
za stoku^a
i bilje za potrebe ljudske,^b
daješ da iz zemlje hrana
raste^c
15 i vino što veseli srce čovje-
ku smrtnom^d
i ulje od kojega se lice
sjaje^e
i kruh što krijepi srce
čovjeku smrtnom.^f
16 Sita su stabla Jehovina,
cedri libanonski koje je
posadio,^g
17 na kojima ptice gnijezda
svoja savijaju.^h
A rodi je dom na stablima
borovice.ⁱ
18 Gore visoke^j kozorozima
pripadaju,^k
litice su pećinarima za-
klon.^l
19 Načinio si mjesec da se od-
ređuju vremena.^m
Sunce zna gdje treba
zaći.ⁿ
20 Ti stvaraš mrak, da bude
noć^o —
tada se sve životinje šum-
ske kreću.
21 Lavovi mladi riču za pli-
jenom^p
i hranu svoju traže od
Boga.^r
22 Sunce zasja^s — povlače se
i liježu u skrovišta svoja.
23 Čovjek odlazi na posao
svoj^t
i na rad svoj do večeri.^u
24 Kako je mnogo djela tvojih,
Jehova!^v
Sva si mudro načinio,^z
puna je zemlja stvara-
laštva tvojega.^a

n Ps 19:6; o 1Mo 1:5; Ps 74:16; Iza 45:7; p Job 38:39; Iza 31:4; Am 3:4; r Ps 147:9; Jl 1:20; s 2Sa 23:4; Na 3:17; t 1Mo 3:19; Ef 4:28; u Su 19:16; 2So 3:8; v Ne 9:6; z Ps 136:5; Izr 3:19; Jr 10:12; a Ps 24:1; Ps 50:12.

- 25 A u moru ovom, tako velikom i širokom,^a
u njemu vrve životinje bez broja,^b
stvorenja mala i velika.^c
- 26 Tamo brodovi plove.^d
Levijatana^e si načinio da se u njemu igra.^f
- 27 Svi oni čekaju tebe^g
da im hranu daš na vrijeme.^h
- 28 Što im daješ, uzimaju.ⁱ
Otvaraš ruku svoju i site se darovima dobrim.^j
- 29 Okreneš li lice svoje, smetu se.^k
Uzmeš li duh* njihov, umiru!^l
i u prah se svoj vraćaju.^m
- 30 Pošaljše li duh svoj, nastaju.ⁿ
Ti obnavljaš lice zemlji.
- 31 Slava Jehovina trajat će do vijeka.^o
Radovat će se Jehova djelima svojim.^p
- 32 On pogleda zemlju i ona se potrese,^r
dotakne gore i one se zadime.^s
- 33 Pjevat ću Jehovi cijeloga života svojega,^t
pjesmom ću hvaliti Boga svojega dokle god me bude.^u
- 34 Neka ugodne budu moje misli o njemu.^v
Ja ću se radovati Jehovi.^z
- 35 Grešnici će biti zbrisani sa zemlje,^a
zlih više neće biti.^b
Blagoslivljaj Jehovu, dušo moja! Hvalite Jaha!^c

Psalms 104:26* Vidi bilješku za Job 3:8. **29*** Ili: "životnu silu". **35*** "Hvalite Jaha!" Ili: "Aleluja!" Vidi bilješku za 2Mo 15:2 i dodatak 1.

104. psalam

- a Ps 95:5
b 1Mo 1:21
c Job 12:8
d Ps 107:23
e Job 41:1
f Job 40:20
g Job 41:5
h Ps 36:6
i Ps 136:25
j Ps 145:15
k Ps 147:9
l Mt 6:26
m Mt 24:45
n Lk 12:24
o Ps 107:9
p Ps 145:16
q Ps 30:7
r Job 12:10
s Job 34:14
t Ps 146:4
u Pr 8:8
v Pr 12:7
w Iza 42:5
x Dj 17:25
y 1Mo 3:19
z Pr 3:20
aa 4Mo 27:16
ab Job 33:4
ac Ps 33:5
ad Iza 32:15
ae Eze 37:9
af Dj 17:28
ag o Ps 102:16
ah Ri 11:36
ai Ga 1:5
aj p 1Mo 1:31
ak 2Mo 31:17
al Iza 65:19
am Jr 32:41
an r Hb 3:10
ao s 2Mo 19:18
ap Ps 144:5
aq t Ps 136:5
ar Ps 21:13
as Ps 68:4
at u Ps 63:4
au Ps 146:2
av v Ps 63:6
az z Ps 32:11
ba Ps 64:10
bb a Ps 37:38
bc Ps 101:8
bd Izr 2:22
be b Ps 37:10
bf c Ps 103:2
bg Ps 104:1
bh Ps 150:6

Desni stupac

105. psalam

- a 1Lje 16:8
b Ps 136:1
c Iza 12:4
d Jl 2:32
e Ri 10:13
f Ps 89:1
g Ps 96:3
h Ps 145:12
i Su 5:3
j 1Lje 16:9
k Ps 47:6
l Ef 5:19
m d Ps 77:12
n Ps 78:4
o Ps 119:27
p 1Lje 16:10
q Jr 9:24
r 1Ko 1:31
s f Ps 119:2
t Flp 4:4
u g Am 5:4
v Sf 2:3

105 Zahvaljujte Jehovi, prizivajte ime njegovo,^a
objavljajte među narodima djela njegova!^b

- 2 Pjevajte mu, pjesmom ga hvalite,^c
razmišljajte o svim čudesnim djelima njegovim!^d
- 3 Dičite se svetim imenom njegovim!^e
Neka se raduje srce onih koji traže Jehovu!^f
- 4 Tražite Jehovu i snagu njegovu!^g
Stalno tražite lice njegovo!^h
- 5 Sjećajte se čudesnih djela koja je učinio,ⁱ
čuda njegovih i zakona iz usta njegovih,^j
- 6 vi, potomstvo Abrahama, sluge njegova,^k
sinovi Jakovljevi, izabranici njegovi!^l
- 7 On je Jehova, Bog naš.^m
Zakoni su njegovi po svoj zemlji.ⁿ
- 8 On će se do vijeka sjećati saveza svojega,^o
riječi koju je zapovjedio, kroz tisuću naraštaja,^p
- 9 saveza koji je sklopio s Abrahamom^r
i zakletve svoje Izaku,^s
- 10 koju je postavio kao uredbu Jakovu,
kao trajan savez Izraelu,^t
- 11 govoreći: "Tebi ću dati zemlju kanaansku,^u

h 1Lje 16:11; Ps 27:8; i 5Mo 7:18; Ps 77:11; j 5Mo 7:19; Ps 119:13; k 2Mo 3:6; Iza 41:8; Mt 3:9; 2Ko 11:22; l 2Mo 19:5; m 2Mo 20:2; 5Mo 29:13; Jš 24:24; Ps 100:3; n Iza 26:9; Ot 15:4; o 1Lje 16:15; Ne 1:5; Da 9:4; Lk 1:72; p 5Mo 7:9; r 1Mo 17:2; 1Mo 22:17; 1Mo 26:3; Ne 9:8; Lk 1:73; s He 6:17; t 1Mo 17:7; 1Lje 16:17; u 1Mo 12:7; 1Mo 13:15; 1Mo 15:18; 1Mo 26:3; 1Mo 28:13.

- u nasljedstvo ću vam je dodijeliti.”^a
- 12** Bilo je to kad su još bili malobrojni,^b kad ih je vrlo malo bilo i kad su bili došljaci u njoj.^c
- 13** I išli su od naroda do naroda,^d iz jednoga kraljevstva k drugome narodu.^e
- 14** Nijednome čovjeku nije dao da ih prevari,^f nego je zbog njih ukoravao kraljeve,^g
- 15** govoreći: “Ne dirajte poma-zanike moje,^h prorocima mojim ne činite zla!”ⁱ
- 16** Dozvaio je glad na zemlju,^j sve je zalihe kruha* uniš-tio.^k
- 17** Pred njima je poslao čov-jeka koji je bio prodan u rop-stvo, Josipa.^l
- 18** Okovima su stegnuli noge njegove,^m u lance željezne dospjela je duša njegova.ⁿ
- 19** Do vremena kad se riječ iz-rečena ispunila,^o riječ Jehovina pročistila ga je.^p
- 20** Kralj je tada poslao po nje-ga da ga oslobode,^r vladar nad narodima, da ga puste.
- 21** Postavio ga je za gospodara domu svojemu^s i za vladara nad svim imanjem svojim,^t
- 22** da veže knezove njegove po volji duše svoje^u

Ps 105:16* Ili: “štapove o koje su ob-ješeni kolutasti kruhovi”. Doslovno: “krušne štapove”.

105. psalam

- a Ps 78:55
b 1Mo 34:30
Iza 51:2
c 1Mo 17:8
1Mo 23:4
Dj 7:5
He 11:9
d 1Mo 20:1
1Mo 46:6
e 1Le 16:20
f 1Mo 31:42
Job 1:10
g 1Mo 12:17
1Mo 20:3
h Za 2:8
i 1Mo 26:11
1Le 16:22
j 1Mo 41:30
1Mo 41:54
1Mo 42:5
k 3Mo 26:26
Iza 3:1
Eze 4:16
Dj 7:11
l 1Mo 37:28
1Mo 37:36
1Mo 45:5
1Mo 50:20
Dj 7:9
m 1Mo 39:20
n Ps 107:10
o Dj 7:10
p Ps 17:3
Ps 26:2
Ps 66:10
r 1Mo 41:14
s 1Mo 41:40
1Sa 2:8
Job 36:7
Da 2:48
t 1Mo 41:48
1Mo 45:8
u Ps 113:8

Desni stupac

- a 1Mo 41:33
1Mo 41:38
Iza 19:11
b 1Mo 46:4
1Mo 46:6
Jš 24:4
Dj 7:15
c Ps 78:51
Ps 106:22
d 1Mo 46:3
2Mo 1:7
5Mo 26:5
Dj 7:17
e 2Mo 1:9
f 2Mo 10:1
Ri 9:18
g 2Mo 1:10
Dj 7:19
h 2Mo 3:10
2Mo 4:12
2Mo 6:11
Ps 77:20
Dj 7:34
i 2Mo 4:14
2Mo 7:1
2Mo 28:1
4Mo 17:5
1Sa 12:6
j 5Mo 4:34
Ne 9:10
Ps 78:43
Jr 32:21
k Ps 106:22
l 2Mo 10:22
m Ps 99:7
n 2Mo 7:20
Ps 78:44
o 2Mo 7:21

- i da uči mudrosti čak i starce njegove.^a
- 23** I Izrael je došao u Egipat,^b Jakov se nastanio u zem-lji Hamovoj.^c
- 24** A Bog je narod svoj umno-žavao veoma,^d sve dok ga nije učinio moćnijim od neprijate-lja njegovih.^e
- 25** Okrenuo je srce njihovo da zamrze narod njegov,^f da se lukavo okome na sluge njegove.^g
- 26** Poslao je Mojsija, slugu svojega,^h i Arona, kojeg je oda-brao.ⁱ
- 27** Oni su među njima poka-zali znakove njegove^j i čuda u zemlji Hamovoj.^k
- 28** Poslao je tamu i zamračilo se.^l I nisu se pobunili protiv riječi njegovih.^m
- 29** Pretvorio je vode njihove u krvⁿ i pomorio ribu njihovu.^o
- 30** Žabama je provrvjela zem-lja njihova^p i odaje kraljeva njihovih.
- 31** Rekao je neka obadi dođu,^r komarci u sve krajeve njihove.^s
- 32** Kiše je njihove u tuču pre-tvorio,^t u oganj usplamtjeli po zemlji njihovoj.^u
- 33** I udario je loze njihove i smokve njihove i polomio drveće u kraje-vima njihovim.^v
- 34** Rekao je neka skakavci dođu,^z

p 2Mo 8:6; Ps 78:45; r 2Mo 8:24; s 2Mo 8:17; t 2Mo 9:23; Job 38:23; Ps 78:47; u Ps 78:48; v 2Mo 9:25; z 2Mo 10:13; 5Mo 28:38; Ps 78:46.

skakavci mladi, bez-
brojni.^a

35 I pojeli su sve raslinje u
zemlji njihovoj,^b
pojeli su i plod polja nji-
hovah.

36 Potom je pobio sve prvo-
rođeno u zemlji njiho-
voj,^c
sve prvence njihove.^d

37 I izveo je narod svoj sa
srebrom i zlatom.^e
U plemenima njegovim
nitko putem nije po-
srtao.

38 Egipat se obradovao odlas-
ku njihovu,
jer ga je strah od njih
spopao.^f

39 A Bog je zastao oblak
kao zastor^g
i dao vatru da svijetli
noću.^h

40 Zamolili su, i doveo im je
prepelice,ⁱ
i kruhom s neba sitio
ih je.^j

41 Otvorio je stijenu, i vode su
potekle,^k
krenule su po krajevima
bezdvodnim kao rijeka.^l

42 Jer sjetio se svete riječi
svoje dane Abrahamu,
sluzi svojemu.^m

43 I izveo je narod svoj u ve-
selju,ⁿ
izabranike svoje uz ra-
dosno klicanje.^o

44 I dao im je zemlje naroda,^p
plodove rada naroda dru-
gih oni su zaposjeli,^r

45 da bi se pridržavali uredaba
njegovih^s
i držali se zakona njego-
vih.^t
Hvalite Jaha!^u

105. psalam

a 2Mo 10:14
b 2Mo 10:15
c 2Mo 12:29
Ps 78:51
Ps 135:8
d 1Mo 49:3
e 1Mo 15:14
2Mo 3:22
2Mo 12:35
f 2Mo 11:7
2Mo 12:33
g 2Mo 14:20
h 2Mo 13:21
4Mo 9:15
Ne 9:12
Ps 78:14
i 2Mo 16:13
4Mo 11:32
Ps 78:27
j 2Mo 16:15
Ps 78:24
k 2Mo 17:6
1Ko 10:4
l Ps 78:16
Iza 48:21
m 1Mo 15:14
1Mo 15:14
2Mo 2:24
5Mo 9:5
Lk 1:72
n 4Mo 33:3
Dj 13:17
o Ps 106:12
Iza 51:10
p 5Mo 6:10
Jš 11:23
Jš 21:43
Ne 9:22
Ps 78:55
Ps 135:12
Dj 7:45
Dj 13:19
r 5Mo 6:10
Jš 5:11
Ps 44:2
s 5Mo 4:40
5Mo 6:1
t Ps 19:7
u Ps 150:1
Ot 19:6

Desni stupac

106. psalam

a Ps 117:1
b 1Lje 16:34
Ezr 3:11
Ps 107:1
Lk 18:19
1So 5:18
c Ps 103:17
d Ps 40:5
e Ne 9:5
f Ps 119:2
Iza 56:1
g Ps 152
Iza 64:5
Dj 24:16
Ga 6:9
h Ne 5:19
Ps 51:18
Ps 119:132
Lk 2:14
i Ps 3:8
j 2Mo 19:5
1Pe 2:9
k Ps 147
l Jr 9:24
1Ko 1:31
m 3Mo 26:40
Ne 9:16
Ps 78:8

106 Hvalite Jaha!^a
Zahvaljujte Jehovi,
jer je dobar,^b
jer dovijeka traje mi-
lost* njegova!^c

2 Tko može opisati velika
djela Jehovina,^d
razglasiti svu hvalu nje-
govu?^e

3 Sretni su oni koji se pravde
drže,^f
koji u svako doba čine što
je pravedno.^g

4 Sjeti me se, Jehova, u mi-
losti svojoj prema na-
rodu svojemu!^h
Pobrini se za mene i spa-
si me,ⁱ

5 da vidim dobrotu koju po-
kazuješ izabranicima
svojim,^j
da se radujem radošću
naroda tvojega,^k
da se dičim nasljedstvom
tvojim!^l

6 Zgriješili smo kao i oci
naši,^m
postupili smo krivo, uči-
nili smo zlo.ⁿ

7 Oci naši u Egiptu
nisu razumjeli čudesna
djela tvoja.^o
Nisu se sjećali obilja velike
milosti* tvoje,^p
nego su se pobunili kraj
mora, kraj Crvenoga
mora.^r

8 A on ih je spasio zbog ime-
na svojega,^s
da pokaže moć svoju.^t

n 1Kr 8:47; Ezr 9:6; Da 9:5; o Iza 44:18; p Ps 78:42; Iza 63:7; r 2Mo 14:11; s Jš 7:9; Ps 143:11; Eze 20:14; t 2Mo 9:16; Ri 9:17.

Ps 106:1* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19. 7* Ili: "vjerne lju-
bavi".

9 Zaprijetio je Crvenome moru i ono je presahnulo.^a

Tada ih je proveo kroz bezdan vodeni kao kroz pustinju^b

10 i spasio ih od ruke mrzitelja,^c

izbavio ih od ruke neprijatelja.^d

11 Vode su prekrile protivnike njihove,^e
niti jedan od njih nije ostao.^f

12 Tada su povjerovali riječi njegovoj,^g

hvalu su mu zapjevali.^h

13 Ali brzo su zaboravili djela njegova,ⁱ
nisu čekali upute njegove.^j

14 Nego su sebičnu želju pokazali u kraju pustome,^k
iskušavali su Boga u pustinji.^l

15 I on im je dao što su tražili,^m

a zatim je na duše njihove poslao bolest koja ih je izjela.ⁿ

16 I počeli su zavidjeti Mojsiju u taboru,^o

i Aronu, svetome čovjeku Jehovinom.^p

17 Tada se zemlja otvorila i progutala Datana^r

i prekrila družinu Abiramovu.^s

18 Vatra je buknila usred družine njihove,^t

plamen je stao gutati zle.^u

19 A napravili su i tele na Horebu^v

i klanjali se liku lijevanom.^z

106. psalam

a 2Mo 14:21
Js 2:10
Ne 9:11
Ps 66:6
Ps 78:13
Ps 136:13
b Ne 9:11
Ps 77:19
Ps 136:14
Iza 63:13
c 2Mo 14:30
Lk 1:71
d Iza 41:11
Iza 49:26
Mi 6:4
e 2Mo 14:28
2Mo 15:5
5Mo 11:4
Js 24:7
Ps 78:53
f 2Mo 14:13
g 2Mo 14:31
h 2Mo 15:1
i 2Mo 15:24
2Mo 16:2
2Mo 17:7
Ps 78:11
j Iza 48:18
k 4Mo 11:4
5Mo 9:22
1Ko 10:6
l 2Mo 17:2
4Mo 14:22
Ps 78:18
1Ko 10:9
He 3:9
m 4Mo 11:31
Ps 78:29
n 4Mo 11:33
o 4Mo 16:3
p 3Mo 21:8
4Mo 16:7
r 4Mo 16:32
s 4Mo 16:27
4Mo 26:10
5Mo 11:6
t 4Mo 16:35
u He 12:29
v 2Mo 32:4
Ne 9:18
z 5Mo 9:12

Desni stupac

a Iza 42:8
Jr 2:11
b 2Mo 20:4
Ri 1:23
c 5Mo 32:18
Ps 78:42
d 5Mo 4:34
Ps 135:9
e Ps 78:51
Ps 105:27
f 2Mo 14:25
g 2Mo 32:10
5Mo 9:14
Eze 20:13
h 2Mo 32:11
5Mo 9:19
Jk 5:16
i Eze 22:30
j 4Mo 13:32
5Mo 8:7
Jr 3:19
Eze 20:6
k 4Mo 14:11
He 3:19
l 4Mo 14:2
4Mo 14:27
5Mo 1:27
m 4Mo 14:22
n 2Mo 6:8
He 3:11
o 4Mo 14:29

20 Zamijenili su tako slavu svoju^a

za lik bika, koji travu jede.^b

21 Zaboravili su Boga, Spasitelja svojega,^c
onoga koji je djela velika učinio u Egiptu,^d

22 djela čudesna u zemlji Hamovoj,^e

djela zastrašujuća na Crvenome moru.^f

23 I bio bi zapovjedio istrebljenje njihovo,^g

da nije bilo Mojsija, izabranika njegova,

koji je stao* pred njega i zauzeo se za njih,^h

da odvrati gnjev njegov da ne budu pogubljeni.ⁱ

24 Potom su prezreli zemlju poželjnu,^j

nisu vjerovali riječi njegovoj.^k

25 Gundali su u šatorima svojim,^l

nisu slušali glasa Jehovina.^m

26 Tada se podignute ruke zakleoⁿ

da će ih pobiti u pustinji^o

27 i da će potomstvo njihovo među narodima pobiti^p

i da će ih po zemljama rasijati.^r

28 A oni su se priklonili Baalu peorskom^s

i jeli su žrtve prinesene onima koji nisu živi.^t

29 Vrijedali su Boga postupcima svojim,^u

p 5Mo 4:27; r 3Mo 26:33; Ps 44:11; Eze 20:23; s 4Mo 25:3; 4Mo 31:16; 5Mo 4:3; 5Mo 32:17; Ho 9:10; t Ps 115:7; Ot 2:14; u 4Mo 25:6; 5Mo 32:16.

Ps 106:23* Doslovno: "stao u raspuklinu [na zidinama]".

- pa je pošast među njima
izbila.^a
- 30 Ali Pinhas je ustao i umije-
šao se,^b
i pošast je prestala.
- 31 I zato ga se smatra pra-
vednim
za sve naraštaje dovi-
jeka.^c
- 32 A kod voda meripskih
gnjev su izazvali,^d
pa je Mojsija nevolja zbog
njih snašla.^e
- 33 Jer ogorčili su dušu* nje-
govu,
pa je brzopleto progovo-
rio usnama svojim.^f
- 34 I nisu istrijebili narode,^g
kao što im je Jehova bio
zapovjedio.^h
- 35 Nego su se miješali s naro-
dimaⁱ
i naučili se djelima njihovi-
vim.^j
- 36 Služili su idolima njihovi-
vim,^k
i oni su im zamka po-
stali.^l
- 37 Žrtvovali su sinove svoje^m
i kćeri svoje demonima.ⁿ
- 38 Prolijevali su krv nevinu,^o
krv sinova svojih i kćeri
svojih,
koje su žrtvovali idolima
kanaanskim,^p
i zemlja se okaljala
krvoproliećem.^r
- 39 Onečistili su se djelima
svojim^s
i bili su nevjerni Bogu
svojemu.^t
- 40 I gnjev se Jehovin raspalo
na narod njegov,^u

Ps 106:33* Doslovno: "duh". **39*** Do-
slovno: "i djelima su svojim blud činili".
Vidi dodatak 6.

106. psalam

- a 4Mo 25:9
1Ko 10:8
b 4Mo 25:8
Jš 7:12
c 4Mo 25:13
d 4Mo 20:2
4Mo 27:14
5Mo 32:51
e 4Mo 20:12
5Mo 1:37
f 4Mo 20:10
Job 2:10
Ps 141:3
Izr 16:32
Jk 3:2
g Jš 16:10
Jš 17:12
Su 1:21
h 4Mo 33:52
5Mo 7:2
Su 2:2
i Jš 15:63
Su 1:33
Ho 7:8
j Iza 2:6
1Ko 5:6
1Ko 15:33
k Su 2:12
2Kr 17:12
Ho 4:17
l 2Mo 23:33
Su 2:3
m 5Mo 12:31
2Kr 16:3
2Kr 17:17
Iza 57:5
Jr 7:31
Eze 16:20
n 5Mo 32:17
1Ko 10:20
o 5Mo 21:9
2Kr 21:16
Jr 2:34
Ho 12:14
p Eze 16:20
r 4Mo 35:33
Iza 26:21
s Iza 24:5
Eze 20:18
t 2Mo 34:16
3Mo 17:7
4Mo 15:39
Jr 3:9
Eze 20:30
u Su 2:14
Ps 78:59

Desni stupac

- a 5Mo 9:29
5Mo 32:19
b 5Mo 32:30
Su 3:8
c Su 10:8
d 5Mo 28:25
e Su 2:16
Su 10:12
1Sa 12:11
Ne 9:27
f Su 4:1
Su 5:8
Eze 2:3
g Su 6:5
h Su 2:18
i Su 3:9
Su 4:3
Su 10:15
1Sa 7:8
Ne 9:28
j 3Mo 26:42
2Kr 13:23
Ps 105:8
Lk 1:72

ogadilo mu se nasljed-
stvo njegovo.^a

- 41 I davao ih je u ruke nardo-
dima,^b
da mrzitelji njihovi vla-
daju njima,^c
- 42 da ih neprijatelji njihovi
tlače
i da ih pokori ruka nji-
hova.^d
- 43 Mnogo ih je puta izbav-
ljao,^e
ali oni su se bunili u ne-
poslušnosti svojoj^f
i ponižavani su bili zbog
prijestupa svojih.^g
- 44 A on je pogledao nevolju
njihovu^h
kad je čuo vapaj njihov.ⁱ
- 45 Sjetio se radi njih saveza
svojega^j
i sažalio se na njih zbog
obilja velike milosti*
svoje.^k
- 46 I dao im je da nadu milost
kod svih koji su ih bili
porobili.^l
- 47 Spasi nas, Jehova, Bože
naš,^m
i skupi nas iz naroda
drugihⁿ
da bismo zahvaljivali sveto-
me imenu tvojemu,^o
da bismo govorili rados-
no tebi na hvalu!^p
- 48 Neka je blagoslovljen Jeho-
va, Bog Izraelov,^r
odvijek a i dovijeka!
I sav narod neka kaže:
Amen!^s
Hvalite Jaha!^t

k 2Mo 34:6; 4Mo 14:18; 5Mo 32:36; Su 2:18; 2Sa 24:16;
Ps 51:1; Ps 69:16; Ps 86:15; Ps 90:13; Iza 63:7; Tu
3:32; Jl 2:13; 1 I Kr 8:50; Ezr 9:9; Jr 42:12; m 1Lj 16:35;
Ps 79:9; n Jr 32:37; Eze 36:24; o Ps 103:1; Ps 105:3;
p Iza 43:21; r 1Lj 29:10; Ps 41:13; Lk 1:68;
s 1Ko 14:16; t Ps 106:1.

Ps 106:45* Ili: "vjerne ljubavi". **48*** Vi-
di bilješku za Ps 41:13.

PETA KNJIGA
(Psalmi 107-150)

- 107** Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar,^a jer do vijeka traje milost* njegovu.^b
- 2** Neka kažu tako oni koje je izbavio Jehova,^c oni koje je izbavio iz ruke protivnikove^d
- 3** i koje je skupio iz zemalja,^e s istoka i sa zapada,^f sa sjevera i s juga.^g
- 4** Lutali su po kraju pustoše,^h po pustinji,ⁱ nisu našli puta do grada gdje bi se nastanili.^j
- 5** Gladni su i žedni bili,^k klonula je duša njihova u njima.^l
- 6** I zavapili su k Jehovi u nevolji svojoj.^m Iz tjeskoba njihovih izbavio ih je.ⁿ
- 7** i na pravi ih je put uputio,^o da dođu u grad gdje će se nastaniti.^p
- 8** Neka zahvaljuju Jehovi za milost njegovu^r i za čudesna djela što ih je učinio za sinove ljudske.^s
- 9** Jer nasitio je dušu uve-
nulu,^t dušu gladnu dobrom je ispunio.^u
- 10** Onima što su živjeli u mra-
ku i tami gustoj,^v kao zatočenicima u nevolji i okovima željeznim,^z
- 11** jer su se bunili^a protiv rije-
či Božjih^b i prezirali upute Sveviš-
njega,^c

Ps 107:1* Ili: "vjerna ljubav". O izrazu "milost" u recima 1, 8, 15, 21, 31 i 43 vidi bilješku za 1Mo 19:19.

107. psalam

- a 1Lje 16:34
Ps 118:1
Lk 18:19
b Ps 103:17
c 5Mo 15:15
Ps 31:5
Lk 1:68
d 5Mo 7:8
Ps 106:10
Iza 35:10
Jr 15:21
Mi 4:10
Lk 1:74
e Ps 106:47
f Iza 43:5
Iza 49:12
Jr 29:14
Mt 24:31
g Iza 43:6
Jr 31:8
Eze 39:27
Lk 13:29
h 5Mo 32:10
He 11:38
i 4Mo 14:33
5Mo 8:15
j He 11:10
k 2Mo 15:24
l 2Mo 16:3
Tu 2:19
m Ps 50:15
Ps 91:15
Ho 5:15
n Iza 41:17
2Ti 3:11
o Eze 8:21
Ps 78:52
Iza 30:21
2Pe 2:21
p Ne 11:3
r 1Lje 16:8
Ps 136:1
s Ps 40:5
Ot 15:3
t Iza 55:2
u Ps 34:10
Ps 146:7
Jr 31:14
Lk 1:53
v Lk 1:79
z 2Lje 33:11
Job 36:8
Ps 105:18
Ps 149:8
a Tu 3:42
b Ps 106:43
c 2Lje 33:10
Ps 73:24
Izr 1:25
Lk 7:30

Desni stupac

- a 3Mo 26:21
Su 10:15
Lk 15:17
b 2Kr 6:27
Ps 22:11
c Su 4:3
Su 6:6
Su 10:10
2Lje 33:12
d Su 10:12
e Ps 68:6
Iza 49:9
Ef 5:8
1Pe 2:9

- 12** on je nevoljom srce njihovo pokorio.^a Posrnuli su, a nikoga nije bilo da im pomogne.^b
- 13** I počeli su prizivati Jehovu da im pomogne u nevolji njihovoj,^c a on ih je kao i prije spasio iz tjeskoba njihovih.^d
- 14** Izveo ih je iz mraka i tame guste,^e raskinuo je okove njihove.^f
- 15** Neka zahvaljuju Jehovi za milost njegovu^g i za čudesna djela što ih je učinio za sinove ljudske.^h
- 16** Jer razbio je vrata bakrenaⁱ i slomio zasune željezne.^j
- 17** Oni koji su bezumni bili, zbog prijestupničkog puta svojega^k i zbog grijeha svojih, sami su sebi naposljetku nevolju nanijeli.^l
- 18** Duši se njihovoj svako jelo ogadilo,^m do vrata smrti oni su došli.ⁿ
- 19** I počeli su prizivati Jehovu da im pomogne u nevolji njihovoj,^o a on ih je kao i prije spasio iz tjeskoba njihovih.^p
- 20** Poslao je riječ svoju i izljev-
čio ih^r i izbavio ih iz jama njihovih.^s

f Ps 146:7; Iza 61:1; Dj 12:7; Dj 16:26; g Tu 3:22; h Ps 92:5; i Iza 45:1; j Iza 45:2; k Izr 1:7; Tu 3:39; l 4Mo 11:33; Ps 38:5; Jr 2:19; Ga 6:7; 2Pe 2:13; m Job 33:20; n Job 33:22; Job 38:17; Ps 9:13; Ps 88:3; Ps 116:3; Ot 1:18; o Jr 33:3; p Ps 34:6; r 4Mo 21:8; 2Kr 20:5; Ps 30:2; Ps 103:3; Ps 147:3; s Job 33:28; Ps 30:3; Ps 49:15; Ps 56:13; Ps 103:4.

- 21** Neka zahvaljuju Jehovi za milost njegovu^a
i za čudesna djela što ih je učinio za sinove ljudske.^b
- 22** Neka prinose žrtve zahvalnice^c
i objavljuju djela njegova kličući radosno.^d
- 23** Oni koji morem plove u brodovima^e
i poslove obavljaju na vodama velikim,^f
- 24** oni su vidjeli djela Jehovina^g
i čudesa njegova u dubinama,^h
- 25** kako se na riječ njegovu podiže vjetar olujni,ⁱ
koji uzdiže valove morske.^j
- 26** Do neba se moreplovcu dižu,
do dna se spuštaju.
Od nevolje se rastapa duša njihova.^k
- 27** Posrću i teturaju poput pijanice,^l
smetena je sva mudrost njihova.^m
- 28** Tada k Jehovi vape u nevolji svojoj,ⁿ
i iz tjeskoba njihovih on ih izbavlja.^o
- 29** Smiruje oluju da nastane tišina,^p
pa se valovi morski umiruju.^r
- 30** Kad se umire, moreplovcu se raduju,
a on ih vodi u luku željenu.^s
- 31** Neka zahvaljuju Jehovi za milost njegovu^t
i za čudesna djela što ih je učinio za sinove ljudske.^u

107. psalam

- a** Ps 138:2
b Ps 66:5
c 3Mo 7:12
Ps 50:14
Ps 116:17
He 13:15
1Pe 2:5
d Ps 9:11
Ps 73:28
Ps 118:17
e 1Kr 9:27
Eze 27:26
f 2Lje 9:21
Eze 27:9
Ot 18:17
g Ps 95:5
h 1Mo 1:21
Ps 104:25
i Ps 135:7
Ps 148:8
Jn 10:13
Jn 1:4
j Ps 93:4
k 2Sa 17:10
Ps 22:14
Iza 13:7
Na 2:10
l Job 12:25
Iza 19:14
m Iza 19:3
Jn 1:5
n Jn 1:14
o Jn 2:10
p Ps 89:9
Jn 1:15
r 1Mo 8:1
Ps 65:7
s Iv 6:21
t Ps 50:23
Ps 86:13
u Ps 72:18
Ps 105:5
Ot 15:3

Desni stupac

- a** Ps 22:22
Ps 40:9
Ps 111:1
b Job 29:7
Dj 4:8
c 1Kr 17:7
Iza 19:5
Iza 42:15
d 1Kr 18:5
Jr 14:3
Am 4:7
e 1Mo 13:10
1Mo 19:25
5Mo 29:23
f Ps 114:8
Iza 35:7
Iza 41:18
g 2Kr 3:17
h Ps 146:7
Lk 1:53
i Ps 107:7
j Iza 65:21
Jr 29:5
k 1Mo 26:12
Dj 14:17
l 2Mo 1:7
5Mo 7:13
m 1Mo 30:43
5Mo 7:14
n 1Sa 2:7
o St 6:3
p 2Kr 10:32
2Kr 13:7
2Lje 15:5
Jr 51:34
r 1Kr 21:19
2Kr 24:15
2Kr 25:7
s Job 12:24

- 32** Neka ga uzvisuju pred narodom sakupljenim,^a
u vijeću staraca neka ga hvale.^b
- 33** On pretvara rijeke u pustinju^c
i tokove vodene u žedno tlo,^d
- 34** plodnu zemlju u pustoš slanu,^e
zbog zloće onih koji žive na njoj.
- 35** On pretvara pustinju u jezero vodeno^f
i zemlju bezvodnu u izvore vodene.^g
- 36** I naseljava ondje gladne,^h
da podignu grad u kojem će živjeti.ⁱ
- 37** Siju polja i sade vinograde,^j
da donesu ljetinu obilnu.^k
- 38** I on ih blagoslovlja, pa se silno množe,^l
ne dopušta da stoke njihove malo bude.^m
- 39** Ali opet su prorijedei i pognutiⁿ
od ugnjetavanja, nevolje i tuge.^o
- 40** On prezir izlijeva na dostojanstvenike^p
i pušta ih da lutaju krajem pustim, gdje puta nema.^r
- 41** A siromaha štiti od nevolje^s
i daje mu obitelj kao stado veliku.^t
- 42** Čestiti to vide i raduju se,^u
a sva nepravda neka zтвори usta svoja.^v
- 43** Tko je mudar? Taj će razmisлити o svemu tome^z
i promotriti pažljivo što Jehova čini u milosti svojoj.^a

s 1Sa 2:8; t Ps 78:52; u Job 22:19; Ps 52:6; Ps 58:10; v 2Mo 11:7; Ps 63:11; Ri 3:19; z 5Mo 4:6; Ps 64:9; Izr 1:5; Jr 9:12; Ho 14:9; a Ps 77:12; Ps 143:5; Jr 9:24.

Pjesma.
Napjev Davidov.

108 Postojano je srce moje,
Bože.^a

Pjevat ću ti i pjes-
mom te hvaliti.^b
Slava moja pjevat će
ti i pjesmom te
hvaliti.^c

2 Probudi se, psaltire! I ti,
harfo!^d

Zoru ću probuditi.^e

3 Hvalit ću te među narodi-
ma, Jehova,^f
pjesmom ću te hvaliti
među plemenima.^g

4 Jer velika je do neba mi-
lost* tvoja,^h
do oblaka istinoljubivost
tvoja.ⁱ

5 Uzvisi se iznad nebesa,
Bože,^j

i slava tvoja neka bude
nad svom zemljom!^k

6 Da bi izbavljeni bili oni koje
ljubiš,^l
spasi nas desnicom svo-
jom i usliši molbu
moju!^m

7 Bog je rekao u svetosti svo-
joj:ⁿ

“Klicat ću, u nasljedstvo
ću dati Šekem,^o

izmjerit ću ravnicu Su-
kot.^p

8 Gilead^r je moj, Manaše^s je
moj,
Efrajim je tvrđava glava-
ra mojega,^t

Juda je zapovjednička
palica moja.^u

9 Moab^v je posuda u kojoj ću
noge oprati,^z
na Edom^a ću baciti san-
dal u svoju,^b

108. psalam

a Ps 57:7
b Ps 104:33
Dj 16:25
Ef 5:19
c Ps 16:9
d Ps 33:2
Ps 81:2
Ps 149:3
e Ps 57:8
f Ps 138:1
Ps 145:12
g Ps 57:9
h Ps 36:5
Ps 57:10
Ps 103:11
i Ps 71:22
j Ps 8:1
Ps 57:5
k Ps 57:11
l Ps 60:5
2Ko 1:10
m 2Mo 6:6
Ps 20:6
n Ps 89:35
o Js 17:7
Ps 60:6
p 1Mo 33:17
Su 8:5
r Jš 13:11
2Sa 2:9
s Ps 80:2
t 5Mo 33:17
Ps 60:7
u 1Mo 49:10
v 2Sa 8:2
z Ps 60:8
a 4Mo 24:18
b 2Sa 8:14

Desni stupac

a 2Mo 15:14
2Sa 21:15
b 2Sa 21:18
c Ps 60:9
d 2Kr 14:7
Ob 3
e Ps 44:9
f 5Mo 23:14
Ps 60:10
g Ps 18:6
Ps 20:1
h Ps 60:11
Ps 118:8
Ps 146:3
i 1Sa 2:4
2Sa 22:40
Ps 18:32
Ps 84:7
Iza 40:29
2Ko 4:7
Flp 4:13
j Iza 25:10
Ri 16:20

109. psalam

k 2Mo 15:2
Ps 33:1
Ps 118:28
l 5Mo 10:21
Ps 83:1
m 2Sa 15:3
Ps 31:18
Izr 15:28
Mt 26:59
n Izr 6:17
Izr 26:28
Jr 9:3
o 2Sa 16:7
Ho 11:12

nad Filistejom^a ću po-
bjednički klicati.”^b

10 Tko će me dovesti do utvr-
đena grada?^c

Tko će me voditi sve do
Edoma?^d

11 Zar nećeš ti, Bože, koji si
nas dosad odbacivao^e
i nisi išao s vojskama na-
šim iako si Bog naš?^f

12 Pruži nam pomoć u ne-
volji,^g
jer uzaludno je nadati
se spasenju od čovje-
ka zemaljskog!^h

13 Od Boga ćemo snagu do-
biti,ⁱ
on će zgaziti protivnike
naše.^j

Upravitelju.

Psalam Davidov. Napjev.

109 Bože, kojega hvalim,^k
nemoj šutjeti!

2 Jer usta zloga i usta vara-
lice na mene se otva-
raju.^m

Govore o meni jezikom
lažljivim,ⁿ

3 riječima mržnje okružuju
me^o

i bore se protiv mene bez
razloga.^p

4 Na ljubav mi protivljenjem
uzvrataju,^r
a ja se molim.^s

5 I vraćaju mi zlo za dobro,^t
mržnju za ljubav moju.^u

6 Postavi zloga nad neprija-
teljem mojim
i neka mu protivnik^v nje-
gov stoji zdesna!

7 Kad mu se bude sudilo,
neka izađe kao zliko-
vac,

p 2Sa 15:12; Ps 35:7; Ps 69:4; Iv 15:25; r 2Sa 13:39;
Ps 35:12; s Ps 55:16; t Ps 35:7; Ps 38:20; Izr 17:13;
u Ps 55:12; v 1Sa 29:4; 2Sa 19:22; 1Kr 11:14; Za 3:1.

Ps 108:4* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19.

- i molitva njegova neka bude grijeh!^a
- 8** Dana njegovih neka bude malo,^b nadgledničku službu njegovu neka preuzme drugi!^c
- 9** Neka sinovi njegovi ostanu bez oca,^d a žena njegova udovica!^e
- 10** Neka sinovi njegovi lutaju unaokolo,^f neka proše i neka izađu iz opustjelih mjesta svojih da kruha traže!^g
- 11** Lihvar neka vreba na sav posjed njegov,^h tudinciⁱ neka razgrabe plod truda njegova!^j
- 12** Neka mu ne bude nikoga tko bi mu milost* pokazao^k i neka ne bude nikoga da se smiluje djeci njegovoj kad bez oca ostanu!
- 13** Neka se istrijebi potomstvo njegovo!^l U idućem naraštaju neka se izbriše ime njihovo!^m
- 14** Neka se sjeti Jehova krivnje otaca njegovihⁿ i grijeh majke njegove^o neka se ne izbriše!^p
- 15** Neka to stalno bude Jehovi pred očima^r i neka izbriše sa zemlje sjećanje na njih,^s
- 16** jer se zli nije sjetio milost pokazati,^t nego je progonio čovjeka nevoljnika i ubogoga^u

Ps 109:12* Ili: "vjernu ljubav". O izrazu "milost" u recima 12, 16, 21 i 26 vidi bilješku za 1Mo 19:19.

109. psalam

- a Izr 15:29
Izr 28:9
Iza 1:15
Mi 3:4
- b Ps 55:23
Ps 69:25
Mt 27:5
Dj 1:18
- c Dj 1:20
- d 2Mo 22:24
- e Jr 18:21
- f 2Kr 5:27
- g 2Sa 3:29
- h Ne 5:7
- i Iza 1:7
- j 5Mo 28:33
5Mo 28:51
Su 6:5
- k Jk 2:13
- l 1Sa 2:31
2Kr 10:11
Ps 37:28
Jr 22:30
- m 2Mo 32:33
4Mo 5:23
5Mo 25:19
5Mo 29:20
Izr 10:7
- n 2Mo 20:5
3Mo 26:39
2Sa 3:29
2Sa 21:1
Mt 23:32
- o 2Lje 22:3
- p Ne 4:5
Jr 18:23
- r 5Mo 32:34
Jr 2:22
- s Ps 34:16
Iza 65:15
- t 2Sa 17:2
Mt 18:33
Jk 2:13
- u 1Mo 42:21
Ps 102

Desni stupac

- a 2Sa 16:11
Ps 34:18
Ps 37:32
- b Izr 26:2
- c 5Mo 28:45
Izr 14:14
Eze 35:6
- d 5Mo 28:2
2So 2:10
- e Ps 119:150
- f Ps 73:6
- g 4Mo 5:22
Dj 1:18
- h 2Kr 3:3
Ps 109:29
- i Job 12:21
Jr 13:11
- j 2Sa 17:23
Ri 6:23
1Pe 1:17
- k Mt 26:66
- l Ot 6:10
- m Ps 25:11
Ps 31:3
Iv 17:11
- n Ps 36:7
Ps 69:16
Ps 86:5
- o Ps 40:17
Ps 86:1
2Ko 8:9
- p 2Kr 4:27
Ps 102:4

- i onoga koji je tužna srca, da ga ubije.^a
- 17** Prokletstvo je ljubio,^b pa ga je i snašlo.^c Blagoslovu se nije rado- vao,^d pa je on daleko od njega otišao.^e
- 18** Prokletstvo je odjenuo kao haljinu svoju.^f Zato je ono kao voda ušlo u nutrinu njegovu^g i kao ulje u kosti njegove.
- 19** Neka mu ono bude kao haljina koju odijeva^h i kao pojas kojim je stalno opasan!ⁱ
- 20** To je plaća od Jehove onome koji mi se protivi^j i onima koji zlo govore protiv duše moje.^k
- 21** A ti si Jehova, Svevišnji! Gospodin. Učini mi dobro, radi ime- na svojega!^m Dobra je milost tvoja, zato me spasi!ⁿ
- 22** Jer nevolja me i jad pri- tišću^o i srce je moje probodeno u meni.^p
- 23** Kao sjena kad nestaje, ja moram otići.^r Otresaju me kao ska- kavca.
- 24** Koljena moja klecaju od posta^s i tijelo se moje osušilo, nema ulja na njemu.^t
- 25** A njima sam podsmijeh po- stao.^u Kad me vide, prezrivo glavom odmahuju.^v

r 1Lje 29:15; Job 14:2; Ps 102:11; Ps 144:4; Jk 4:14; s Ps 69:10; t Job 19:20; u Ps 31:11; Ri 15:3; He 13:13; v Ps 22:7; Mt 27:39.

26 Pomozi mi, Jehova, Bože moj,^a
spasi me po milosti svojoj!^b

27 Neka znaju da je ovo ruka tvoja,^c
da si ti, Jehova, ovo učinio!^d

28 Oni neka proklinju,^e
a ti blagoslivljaj!^f
Ustaju na mene, ali neka se posrame,^g
a sluga tvoj neka se raduje!^h

29 Neka se protivnici moji poniženjem zaodjenuⁱ
i neka se sramotom svojom kao ogrtačem zaogrnju!^j

30 Veličat ću Jehovu ustima svojim,^k
usred mnoštva hvalit ću ga.^l

31 Jer on će stati zdesna ubogome,^m
da ga spasi od onih koji sude duši njegovoj.

Psalam Davidov.
Napjev.

110 Jehova je rekao Gospodinu mojemu:ⁿ
“Sjedi meni zdesna^o
dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim!”^p

2 Palicu^r sile tvoje pružit će Jehova sa Siona,^s govoreći:

“Idi među neprijatelje svoje i pokori ih!”^t

3 Tvoj će se narod^u spremno ponuditi^v u dan kad vojsku svoju u rat povedeš.^z

Svetošću ukrašeni,^a iz utrobe zore,

109. psalam

a Ps 40:13
Ps 119:86
b Ps 69:16
Ps 85:7
Ps 119:41
c 2Mo 13:3
Ne 2:8
d 4Mo 16:30
1Kr 18:36
e 4Mo 22:6
2Sa 16:10
f 4Mo 23:20
g Iza 65:15
h Iza 65:13
He 12:2
i Ps 109:20
j Ps 6:10
Ps 35:26
Ps 132:18
k Ps 7:17
Ps 9:1
Ps 51:15
He 13:15
l Ps 22:22
m Ps 16:8
Ps 72:4
Ps 110:5
Ps 121:5

110. psalam

n Mt 22:43
Lk 20:42
o Mk 12:36
Dj 2:34
Dj 7:56
Ri 8:34
Ef 1:20
Kol 3:1
He 1:3
He 1:13
He 10:12
He 12:2
1Pe 3:22
p Mt 22:44
Dj 2:35
1Ko 15:25
He 1:13
He 10:13
r Mt 28:18
Ot 2:27
Ot 12:5
Ot 19:15
s Ot 11:15
Ot 14:1
t Ps 2:9
Ps 45:4
Ps 45:5
Mt 24:30
Lk 19:27
Ot 1:7
Ot 6:2
Ot 11:18
u Ot 14:4
v Su 5:2
Ps 119:108
Iza 6:8
Mt 4:20
Lk 5:28
1Ko 9:17
z Mt 24:37
Mt 25:31
Ot 6:2
Ot 19:11
a Da 12:10
2Ko 7:1
1Pe 1:16

Desni stupac

a 1Mo 27:28
Dj 4:4
Ot 7:9
b He 6:13

uz tebe su mladi ratnici tvoji što su kao kapi rose.^a

4 Jehova se zakleo^b i neće požaliti:^c

“Dovijeka ti si svećenik^d nalik Melkisedeku!”^e

5 Jehova je tebi zdesna^f
i satrt će kraljeva u dan gnjeva svojega.^g

6 Izvršit će presudu nad narodima,^h
sve će napuniti leševima.ⁱ
Satrt će glavara zemlje napučene.^j

7 Iz potoka na putu on će se napiti.^k
Zato će visoko dignuti glavu svoju.^l

111 Hvalite Jaha!^m

Ⲑ [alef]*

Hvalit ću Jehovu svim srcem svojimⁿ

Ⲓ [bet]

u zajednici prijatelja^o čestitih i u krugu njihovu.^p

ⲓ [gimel]

2 Velika su djela Jehovina,^r

ⲓ [dalet]

o njima razmišljaju svi koji u njima uživaju.^s

ⲓ [he]

3 Djelo je njegovo^t slavno i veličanstveno,^u

c 4Mo 23:19; Ri 11:29; He 7:20; d He 7:21; He 7:28; e 1Mo 14:18; Za 6:13; He 5:6; He 6:20; He 7:3; He 7:11; He 7:17; f Ps 16:8; Ps 121:3; g Ps 2:2; Eze 38:18; Ri 2:5; Ot 11:18; Ot 19:19; h Ps 79:6; Ps 149:7; i Jr 25:33; 2Pe 3:10; j 1Mo 3:15; Ps 68:21; Hb 3:13; k Su 7:5; 1Kr 17:4; l Ps 3:3; Iza 53:12; 111. psalam m 2Mo 15:2; Ps 35:18; Ps 68:4; Ps 113:1; Ot 19:1; n Ps 9:1; Ps 107:8; Ps 138:1; o Job 19:19; Ps 89:7; p 1Kr 8:5; Ps 1:5; r Job 9:10; Job 42:2; Ps 92:5; Ps 98:1; Ps 104:24; Ps 139:14; Iza 40:12; Ot 15:3; s Ps 77:12; Ps 92:4; Ps 143:5; t 5Mo 32:4; Ps 64:9; u 2Mo 15:6; 1Lj 16:27; Job 40:10; Ps 145:12.

Ps 111:1* Vidi bilješku za Ps 9:1.

⌈ [vau]

pravednost njegova osta-
je zauvijek.^a

⌋ [zajin]

4 Sebi za spomen čudesna je
djela učinio.^b

⌈ [het]

Jehova je dobrostiv i mi-
losrdan.^c

⌋ [tet]

5 Hranu daje onima koji ga se
boje.^d

⌋ [jod]

Dovijeka će se on sjećati
saveza svojega.^e

⌋ [kaf]

6 Snagu djela svojih objavio
je narodu svojemu,^f

⌋ [lamed]

kad im je dao nasljedstvo
naroda drugih.^g

⌋ [mem]

7 Djela ruku njegovih istina
su i pravda,^h

⌋ [nun]

pouzdana su sve naredbe
njegove,ⁱ

⌋ [samek]

8 utemeljene zauvijek, za sve
vijeke,^j

⌋ [ajin]

zasnovane na istini i čes-
titosti.^k

⌋ [pe]

9 Otkupljenje je poslao naro-
du svojemu.^l

⌋ [cade]

Zapovjedio je neka savez
njegov traje dovijeka.^m

⌋ [kof]

Ime je njegovo sveto i za-
strašujuće.ⁿ

111. psalam

- a Ps 98:2
Ps 103:17
Iza 5:16
b 5Mo 31:19
Js 4:7
Ps 102:12
c 2Mo 34:6
Ps 78:38
Ps 86:5
Ps 103:8
Jk 5:11
d Ps 34:9
Ps 37:25
Mt 6:33
e Ne 1:5
Ps 89:34
Ps 105:8
f 5Mo 4:32
Js 6:20
Js 10:13
Ps 78:12
g Ps 44:2
Ps 78:55
Ps 80:8
Ps 105:44
h 5Mo 32:4
Ps 85:10
Ps 86:8
Ps 98:3
Ot 15:4
i Ps 19:8
Ps 33:4
Ps 119:94
Iza 55:11
j Ps 119:100
Iza 40:8
k Ps 19:9
Ot 15:3
l 2Mo 15:13
5Mo 15:15
Ps 130:7
Mt 1:21
Lk 1:68
Ot 7:10
m 2Sa 23:5
1Lje 16:15
Jr 33:20
n 5Mo 28:58
1Lje 16:10
Ps 89:7
Ps 99:3
Iza 6:3
Ml 1:14
Lk 1:49
Ot 4:8

Desni stupac

- a 5Mo 4:6
Job 28:28
Izr 1:7
Izr 9:10
Pr 12:13
He 11:7
b 5Mo 4:6
Js 1:8
1Kr 2:3
Izr 3:4
2Tl 3:15
c Ps 145:2
1Pe 1:7

112. psalam

- d 2Mo 15:2
Ps 117:2
Ps 150:6
Ot 19:1
e Ps 111:10
Ps 115:11
Ps 128:1
f Ps 1:2
Ps 40:8
Ps 119:16
Izr 2:4
Ri 7:22

⌋ [reš]

10 Strah Jehovin prvo je što je
potrebno da bi se stek-
la mudrost.^{*a}

⌋ [šin]

Svi koji izvršavaju na-
redbe njegove doista
su razboriti.^{#b}

⌈ [tau]

Hvala njegova ostaje za-
uvijek.^c

112 Hvalite Jaha!^d

⌋ [alef]^{*}

Sretan je čovjek koji
se boji Jehove,^e

⌋ [bet]

koji istinski uživa^f u
zapovijedima nje-
govim.^g

⌋ [gimel]

2 Moćni na zemlji bit će po-
tomci njegovi.^h

⌋ [dalet]

Naraštaj čestitih bit će
blagoslovljen.ⁱ

⌈ [he]

3 Vrijednosti i bogatstvo u
kući su njegovoj,^j

⌈ [vau]

pravednost njegova osta-
je zauvijek.^k

⌋ [zajin]

4 Zasjao je u tami kao svjet-
lo čestitima.^l

⌈ [het]

On je dobrostiv i milosrd-
an i pravedan.^m

g Ps 119:6; h Ps 25:13; Ps 37:26; Ps 102:28; Dj 2:39; f 1Mo 17:7; 1Mo 22:17; Ps 14:5; Ps 24:6; j Ps 24:1; Iza 33:6; Mt 6:33; k Ps 111:3; Iza 32:17; Iza 51:8; l Ps 97:11; Iza 58:10; 1Pe 2:9; 1Iv 1:5; Ot 22:5; m Ne 9:17; Ml 7:19; Lk 6:36; Ef 4:32; Kol 3:13.

Ps 111:10* Doslovno: "početak je mudrosti". **10[#]** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **112:1*** Vidi bilješku za Ps 9:1.

𐤔 [tet]

- 5 Dobar je čovjek koji je milostiv^a i koji daje u zam.^b

𐤓 [jod]

Poslove svoje on obavlja pravedno.^c

𐤍 [kaf]

- 6 Nikada on neće posrnuti.^d

𐤌 [lamed]

Pravednik ostaje u sjećanju zauvijek.^e

𐤍 [mem]

- 7 Loše vijesti neće se bojati.^f

𐤎 [nun]

Srce je njegovo postojano,^g uzda se u Jehovu.^h

𐤏 [samek]

- 8 Srce je njegovo nepokolebljivo,ⁱ neće se on bojati,^j

𐤐 [ajin]

nego će na koncu likovati nad protivnicima svojim.^k

𐤑 [pe]

- 9 Velikodušno on dijeli, daje siromašnima.^l

𐤒 [cade]

Pravednost njegova ostaje zauvijek.^m

𐤓 [kof]

Rog će se njegov uzdignuti u slavi.ⁿ

𐤔 [reš]

- 10 Zlotvor će to gledati i izjedat će se od muke.^o

𐤕 [šin]

Škrgutat će zubima i istopit će se.^p

𐤖 [tau]

Propast će želja zlih.^r

112. psalam

a Dj 6:8
b 5Mo 15:8
Job 31:16
Ps 37:26
Ps 41:1
Izr 14:21
Izr 17:5
Izr 19:17
Izr 21:13
Lk 6:35
Lk 23:50
Dj 20:35
He 13:16
c 1Sa 12:3
Job 1:1
Mi 6:8
Mt 1:19
Ef 5:15
Kol 4:5
1So 2:10
d Ps 15:5
Ps 125:1
Izr 2:21
2Pe 1:10
e Ne 5:19
Izr 10:7
f Ps 27:1
Izr 1:33
Izr 3:25
Lk 21:9
g Ps 57:7
Ps 118:6
Dj 21:13
h Ps 62:8
Ps 64:10
Ps 118:8
Iza 26:3
Iv 14:1
Dj 27:25
i Ps 27:14
Ps 31:24
j Ps 56:11
Izr 28:1
k Ps 59:10
Ps 91:8
Ps 92:11
Ps 118:7
l 5Mo 15:11
Izr 11:24
Izr 19:17
Pr 11:2
2Ko 9:9
m 5Mo 24:13
Mt 25:46
He 6:10
n 1Sa 2:1
Ps 75:10
Ps 92:10
o Es 6:11
Lk 13:28
p Ps 37:12
Ps 58:7
r Izr 10:28
Izr 11:7

Desni stupac

113. psalam

a 2Mo 15:2
Ps 68:4
Ps 150:6
Iza 38:19
Ot 19:1
b Ps 33:1
Ps 103:21
Ef 5:19
Ot 19:5
c Ps 135:1
d 1Lje 29:10
Da 2:20
e 1Lje 16:36
Ps 106:48

113 Hvalite Jaha!^a
Hvalite Jehovu, sluge njegove,^b
hvalite ime Jehovino!^c

2 Neka je blagoslovljeno ime Jehovino^d
odsada pa dovijeka!^e

3 Od izlaska sunčeva do zalaska njegova^f
neka se hvali ime Jehovino!^g

4 Jehova je uzvišen iznad svih naroda,^h
slava njegova nadvisuje nebesa.ⁱ

5 Tko je kao Jehova, Bog naš,^j
koji пребива на visini?^k

6 On se saginja da bi gledao nebo i zemlju,^l

7 iz prašine podiže ubogoga,^m
iz pepela uzdiže siromaha,ⁿ

8 da ga posjedne s dostojanstvenicima,^o
s dostojanstvenicima naroda svojega.^p

9 Nerotkinji daje da stanuje u kući^r
kao radosna majka sinovima.^s
Hvalite Jaha!^t

114 Kad je Izrael izašao iz Egipta,^u
dom Jakovljevi iz naroda koji govori nerazumljivo,^v

2 Juda je postao svetište njegovo,^z

f Iza 45:6; Iza 59:19; g 2Mo 9:16; Ps 72:19; Ps 86:9; Mt 1:11; h Ps 97:9; Ps 99:2; Iza 40:17; i 1Kr 8:27; Ps 8:1; j 2Mo 15:11; Ps 89:6; Iza 38:7; k 1Kr 8:43; Ps 11:4; Iza 57:15; He 9:24; l Ps 14:2; Ps 18:35; Ps 102:19; Ps 138:6; Iza 66:2; m Ps 22:15; n 1Sa 2:7; 2Sa 7:8; Job 2:8; Flp 2:9; o 1Mo 41:41; Job 36:7; p Ot 5:10; r 1Sa 2:5; Ps 68:6; s Iza 54:1; Ga 4:27; t Ps 112:1; Ps 117:1; **114. psalam** u 2Mo 12:41; 2Mo 13:3; v 1Mo 42:23; Ps 81:5; z 1Mo 49:10; Ps 76:1; Ps 78:68.

Izrael slavno kraljevstvo
njegovo.^a

3 Zbog prizora što ga je vid-
jelo, more je pobjeglo,^b
a Jordan se okrenuo na-
trag.^c

4 Gore su poskakivale kao
ovnovi,^d
bregovi kao janjad.

5 Što ti je bilo, more, da si po-
bjeglo,^e
i tebi, Jordane, da si se
okrenuo natrag?^f

6 Gore, zašto ste poskakivale
kao ovnovi,^g
a vi, bregovi, kao janjad?^h

7 Zbog Gospodina, zemljo,
budi u teškoj boli,ⁱ
zbog Boga Jakovljeva,

8 koji pretvara stijenu u jeze-
ro vodeno,^j
stijenu kremenu u izvor
vode!^k

115 Ne nama, Jehova, ne
nama,^l
nego imenu svojemu
slavu daj^m
po milosti* svojoj,
po istinoljubivosti
svojoj!ⁿ

2 Zašto da narodi govore:^o
“Gdje je Bog njihov?”^p

3 Bog je naš na nebesima.^r
Sve što je htio učiniti,
učinio je.^s

4 Idoli su njihovi srebro i
zlato,^t
djelo ruku čovjeka ze-
maljskog.^u

5 Usta imaju, ali ne govore;^v
oči imaju, ali ne vide;^z

6 uši imaju, ali ne čuju;^a
nos imaju, ali ne mirišu;^b

114. psalam

a 2Mo 6:7
2Mo 19:6
2Mo 25:8
2Mo 29:45
5Mo 27:9
5Mo 32:9
b 2Mo 14:21
Ps 77:16
Ps 106:9
1Ko 10:1
c Jš 3:16
Ps 74:15
d 2Mo 19:18
2Mo 20:18
Su 5:4
Ps 29:6
Ps 83:8
Jr 4:24
Hb 3:6
e 2Mo 15:8
Jš 2:10
Hb 3:8
f Jš 4:23
g Iza 64:3
h Mi 6:1
Na 1:5
i 1Lje 16:30
Job 9:6
Ps 77:18
Ps 97:4
j 2Mo 17:6
4Mo 20:11
Ps 107:35
k 5Mo 8:15
Ne 9:15
1Ko 10:4

115. psalam

l Job 1:21
1Ti 6:7
m 5Mo 28:58
Iza 48:11
Eze 39:13
Iv 12:28
n Ps 61:7
Ps 66:20
Ps 89:1
Ps 138:2
Mi 7:20
Ri 3:4
o 2Mo 32:12
4Mo 14:15
5Mo 32:27
p Ps 42:3
Ps 79:10
Jl 2:17
r Ps 2:4
Ps 33:14
Ps 123:1
Iza 63:15
Mt 6:9
s Ps 135:6
Iza 46:10
Da 4:35
Ri 9:19
t Ps 97:7
Ps 135:15
Iza 46:6
Jr 10:9
u 5Mo 4:28
Iza 40:19
Iza 44:17
Jr 10:3
Dj 19:26
v Hb 2:19
z Ps 135:16
a Ps 135:17
b 1Ko 10:19

Desni stupac

a 1Sa 5:4
b 1Sa 5:3
Iza 46:7
Dj 17:29

7 ruke imaju, ali ne pipaju;^a
noge imaju, ali ne hodaju;^b
ne puštaju glasa iz grla
svojega.^c

8 Oni koji ih prave postat će
poput njih,^d
svi koji se u njih uzdaju.^e

9 Izraele, uzdaj se u Je-
hovu^f —
on je pomoć tvoja i štit
tvoj!^g

10 Dome Aronov, uzdaj se u
Jehovu^h —
on je pomoć tvoja i štit
tvoj!ⁱ

11 Vi koji se bojite Jehove, uz-
dajte se u Jehovu^j —
on je pomoć vaša i štit
vaš!^k

12 Jehova nas se sjetio. On će
blagosloviti,^l
blagoslovit će dom Izra-
elov,^m
blagoslovit će dom Aro-
nov.ⁿ

13 Blagoslovit će one koji se
boje Jehove,^o
i male i velike.^p

14 Jehova će vas umnožiti,^r
vas i sinove vaše.^s

15 Vi ste blagoslovljeni od Je-
hove,^t
Tvorca neba i zemlje.^u

16 Nebesa — Jehovi nebesa
pripadaju,^v
a zemlju je dao sinovima
ljudskim.^z

17 Mrtvi ne hvale Jaha,^a
nitko od onih koji u tiši-
nu silaze.^b

c Hb 2:18; d Ps 135:18; Iza 44:9; Ot 9:20; e 2Kr 21:21; Ps 97:7; Jn 2:8; f 1Lje 5:20; Ps 32:10; Ps 62:8; Izr 3:5; g 5Mo 33:29; Ps 33:20; Ps 119:114; Ps 144:2; Izr 30:5; h 2Mo 28:1; 5Mo 33:8; 1Ps 118:3; j Izr 16:20; Jr 17:7; k Ps 84:11; l Ps 136:23; Izr 10:22; Dj 10:4; m 1Mo 1:22; Ps 67:7; Dj 3:26; n Ps 115:10; o Ps 29:11; Lk 1:50; Dj 13:26; p Dj 26:22; Ot 11:18; Ot 19:5; r 1Mo 13:16; 1Mo 49:25; s 1Mo 22:17; t Ps 3:8; Ef 1:3; u 1Mo 1:1; 1Mo 14:19; Ps 96:5; Ps 146:6; v Ps 89:11; Iza 66:1; z 1Mo 1:28; 5Mo 32:8; Ps 37:29; Iza 45:18; Jr 27:5; Dj 17:26; a Ps 6:5; Ps 30:9; Ps 118:17; Pr 9:5; Iza 38:18; b 1Sa 2:9; Ps 31:17.

Ps 115:1* Ili: “vjerno ljubavi”. Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19.

18 A mi ćemo blagoslivljati
Jaha^a
odsada pa dovijeka.^b
Hvalite Jaha!^c

116 Ljubav se u meni budi,
jer Jehova čuje^d
glas moj, usrdne mol-
be moje.^e

2 Jer prignuo je uho svoje k
meni.^f
U sve dane svoje prizivat
ću ga.^g

3 Užad smrti obavila me,^h
tjeskobe grobne* snašle
su me.ⁱ
Tjeskoba i tuga snala-
ze me.^j

4 Ali prizvao sam ime Jeho-
vino:^k
“O, Jehova, izbavi dušu
moju!”^l

5 Jehova je dobronam i prave-
dan,^m
milosrdan je Bog naš.ⁿ

6 Jehova čuva bezazlene.*^o
Jadan sam bio — i spa-
sio me.^p

7 Vрати se u mir svoj, dušo
moja,^r
jer Jehova ti je učinio do-
bro!^s

8 Jer ti si izbavio dušu moju
od smrti,^t
oko moje od suza, nogu
moju od pada.^u

9 Služit ću Jehovi* u zemlji
živih.^v

10 Vjerovao sam,^z pa sam go-
vorio.^a
U teškoj sam nevolji bio.

11 Rekao sam prestravljen:^b
“Svaki je čovjek lažlji-
vac.”^c

Ps 116:3* Doslovno: “šeola”. **6*** Ili: “neiskusne”. **9*** Doslovno: “Hodit ću pred Jehovom”.

115. psalam

a 1Lje 29:20
Ps 68:4
b Ps 113:2
Da 2:20
c Ps 112:1
Ot 19:3

116. psalam

d Ps 18:6
Ps 66:19
e Da 9:3
f Ps 34:15
g Ne 2:4
Job 27:10
h Ps 18:4
i Iza 38:10
j Ps 38:6
Iza 53:3
k 2Lje 33:13
Ps 34:6
Ri 10:13
l Ps 41:1
Ps 89:48
Ps 118:25
m 2Mo 34:6
5Mo 32:4
Ne 9:8
Ps 103:8
Ps 119:137
Ps 145:17
Ri 3:25
n 2Mo 20:6
Ne 9:17
Da 9:9
o Ps 19:7
p Ps 79:8
Ps 106:43
Ps 142:6
r Jr 6:16
s Ps 136
Ps 119:17
Ps 145:20
He 11:6
t Ps 56:13
Ps 86:13
u 1Sa 25:34
Ps 94:18
v Ps 27:13
Ps 142:5
Pr 9:5
Iza 38:11
Iza 53:8
z 1Mo 15:6
2Ko 4:13
He 11:1
a Ri 10:10
2Pe 1:21
b Ps 31:22
c Ps 146:3
Ri 3:4

Desni stupac

a Ps 50:10
1Ko 6:20
b Ps 103:2
c Ps 119:155
d Ps 150:1
Ji 2:32
Mt 26:42
e Job 22:27
Ps 22:25
Jn 2:9
Na 1:15
Mt 5:33
Iv 17:4
f 1Sa 25:29
Job 1:12
Ps 50:5
Ps 72:14
Ps 91:14
Za 2:8
2Pe 2:9

12 Što da uzvratim Jehovi^a
za sva dobra koja mi je
učinio?^b

13 Čašu spasenja^c veličanstve-
nog uzet ću
i prizvat ću ime Jehovino.^d

14 Zavjete svoje izvršit ću Je-
hovi^e —
pred svim narodom nje-
govim.

15 Dragocjena je u očima Je-
hovinim
smrt onih koji su mu
vjerni.^f

16 O, Jehova,^g
ja sam sluga tvoj.^h
Ja sam sluga tvoj, sin robi-
nje tvoje.ⁱ

Ti si skinuo okove moje.^j

17 Tebi ću prinostiti žrtve za-
hvalnice,^k
ime Jehovino prizivat ću.^l

18 Zavjete svoje izvršit ću Je-
hovi^m —
pred svim narodom nje-
govim,ⁿ

19 u dvorištima doma Jeho-
vina,^o
usred tebe, Jeruzaleme.^p
Hvalite Jaha!^r

117 Hvalite Jehovu, svi na-
rodi,^s
hvalu mu dajte, sva
plemena!^t

2 Jer velika je milost* njego-
va prema nama^u
i dovijeka traje istinolju-
bivost^v Jehovina.
Hvalite Jaha!^z

g Ps 116:4; h Ps 119:125; Ps 143:12; i Ps 86:16; Lk 1:38; j 2Lje 33:13; Ps 107:14; k 3Mo 7:12; Ps 50:23; Ps 107:22; He 13:15; l Ri 10:13; m Ps 22:25; Ps 76:11; Pr 5:5; n Ps 116:14; o Ps 96:8; Ps 100:4; Ps 135:2; p Ps 122:3; r Ps 112:1; Ot 19:1; **117. psalam** s Ps 18:49; Ps 113:1; Ri 15:11; Ot 7:10; Ot 19:6; t 1Mo 25:16; 4Mo 25:15; u Ps 94:18; Ps 100:5; Tu 3:22; Iza 10:20; v Ps 25:10; Ps 71:22; Ps 91:4; Lk 1:55; z Ps 111:1.

Ps 117:2* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19.

118 Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar,^a jer dovijeka traje milost* njegova!^b

2 Neka kaže Izrael: "Jer dovijeka traje milost njegova."^c

3 Neka kaže dom Aronov:^d "Jer dovijeka traje milost njegova."^e

4 Neka kažu oni koji se boje Jehove:^f "Jer dovijeka traje milost njegova."^g

5 U tjeskobi svojoj prizvao sam Jaha.^h Jah me uslišio i doveo me na čistinu.ⁱ

6 Jehova je na mojoj strani, neću se bojati.^j Što mi može učiniti čovjek zemaljski?^k

7 Jehova je na mojoj strani, među onima koji mi pomažu,^l pa ću likovati nad onima koji me mrže.^m

8 Bolje je tražiti utočište kod Jehoveⁿ nego uzdati se u čovjeka zemaljskog.^o

9 Bolje je tražiti utočište kod Jehove^p nego uzdati se u dostojanstvenike.^r

10 Svi su me narodi okružili.^s U ime Jehovino napade sam njihove odbijao.^t

11 Okružili su me, doista su me bili okružili.^u U ime Jehovino napade sam njihove odbijao.

12 Okružili su me kao pčele,^v ali ugasili su se kao vatra od trnja.^z

Ps 118:1* Ili: "vjerna ljubav". O izrazu "milost" u recima 1-4 i 29 vidi bilješku za 1Mo 19:19.

118. psalam

a 1Lje 16:8
Ps 107:1
Mt 19:17
b Ps 136:1
c Ps 136:2
d Ps 135:19
1Pe 2:5
e Ps 136:3
f Ps 22:23
Ot 19:5
g Ps 136:4
h Ps 50:15
Ps 107:19
Ps 120:1
i 2Mo 15:2
Ps 18:19
j Ps 27:1
Ps 146:5
Iza 51:12
Ri 8:31
k Ps 56:4
He 13:6
l 1Lje 12:18
Ps 54:4
Mt 26:53
m Ps 54:7
n Ps 40:4
Ps 62:8
Jr 17:5
o Ps 146:3
p Izr 18:10
r Iza 30:2
Eze 29:7
s Ps 2:2
Za 12:3
t 2Lje 20:17
u Ps 22:12
v 5Mo 1:44
z Ps 83:14
Pr 7:6
Iza 27:4
Na 1:10

Desni stupac

a 2Lje 14:11
b 1Sa 20:3
Ps 18:18
Mi 7:8
Lk 4:29
c Dj 2:32
d 2Mo 15:2
Ps 18:2
Iza 12:2
e Ps 3:8
Dj 3:15
f Ps 30:11
Lk 24:52
g Iza 16:5
h Iza 65:13
Dj 2:46
Dj 16:34
i Ps 89:13
Iza 63:12
j 2Mo 15:6
k Iza 40:26
l Ps 6:5
m Ps 71:17
Ps 73:28
n Ps 66:10
Ps 94:12
Iza 53:10
2Ko 6:9
He 12:6
o Ps 16:10
Dj 2:31
p Iza 26:2
Mt 7:14
Ot 22:14
r 2Mo 15:2
s Ps 24:7
t Ps 24:4
Iza 35:8
u Iv 11:41

U ime Jehovino napade sam njihove odbijao.^a

13 Silovito su me gurnuli da padnem,^b ali Jehova mi je pomogao.^c

14 Jah je zaklon moj i snaga moja,^d on je spasitelj moj.^e

15 Glas radosti i spasenja^f u šatorima^g je pravednih.^h Desnica Jehovina snagu svoju pokazuje.ⁱ

16 Desnica Jehovina uzdiže se,^j desnica Jehovina snagu svoju pokazuje.^k

17 Neću umrijeti, nego ću živjeti,^l da objavljujem djela Jaha.^m

18 Oštro me ukorio Jah,ⁿ ali nije me smrti predao.^o

19 Otvorite mi vrata pravednosti!^p Ući ću na njih, hvalit ću Jaha.^r

20 Ovo su vrata Jehovina.^s Pravednici će ući na njih.^t

21 Hvalit ću te, jer si me uslišio^u i postao spasitelj moj.^v

22 Kamen koji su graditelji odbacili^z postao je kamen ugaoni.^{*a}

23 Jehovino je to djelo,^b čudesno je to u očima našim.^c

24 To je dan koji je načinio Jehova.^d

v Ps 116:1; Iza 12:2; z Iza 53:3; Mk 12:10; Lk 20:17; 1Pe 2:4; a Iza 28:16; Za 4:7; Lk 20:17; Dj 4:11; 1Ko 3:11; Ef 2:20; 1Pe 2:6; b Dj 3:15; c Mk 12:11; d Ps 69:13; Za 3:9; 2Ko 6:2.

Ps 118:22* Doslovno: "glava ugla".

Veselit ćemo se i radovati u taj dan.^a

25 O, Jehova, spasi nas, molimo te!^b

O, Jehova, podari nam uspjeh, molimo te!^c

26 Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Jehovina!^d

Blagoslivljamo vas iz doma Jehovina!^e

27 Jehova je Bog,^f on nam daje svjetlo.^g

Ukrasite granama^h povorku blagdansku,ⁱ

sve do rogova žrtvenika!^j

28 Ti si Bog moj, tebe ću hvalliti.^k

Ti si Bog moj, tebe ću uzvisivati.^l

29 Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar,^m

jer dovijeka traje milost njegova!ⁿ

✠ [alef]*

119 Sretni su oni koji su čestiti[#] na putu svojem,^o

oni koji žive^Δ po zakonu Jehovinu.^p

2 Sretni su oni koji se drže opomena* njegovih.^r

Svim srcem oni ga traže^s

3 i doista ne čine nepravdu,^t njegovim putevima idu.^u

Ps 119:1* U izvorniku je ovaj psalam pisan u alfabetskom akrostihu. Sadržaj 22 strofe od po 8 stihova (redaka) koji alfabetskim slijedom počinju jednim od 22 slova hebrejskog alfabeta. U svakoj strofi svaki od osam redaka započinje istim slovom, koje je zajedno sa svojim nazivom napisano ispred strofe. Vidi bilješku za Tu 1:1. **1*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **1*** Doslovno: "hode". **2*** "Opomena" se ovdje (i u ostalim recima ovog psalma) koristi u smislu: "pouka koja se ponavlja, ponovno izriče; podsjećanje, podsjetnik".

118. psalam

a 1Kr 8:66
Es 8:16
Iv 16:22
Dj 5:41

b Ps 20:9
1Ti 2:3

c Ps 90:17

d Mt 21:9
Mt 23:39

Mk 11:9
Lk 19:38

e Ps 134:3

f Jk 22:22
Ps 50:1
Iza 46:9

g Ps 18:28
1Pe 2:9

h 3Mo 23:34
Mt 21:8
Iv 12:13
Ot 7:9

i Ps 42:4

j 2Mo 27:2

k 2Mo 15:2
Iza 25:1

l Ps 145:1
Iza 12:2

m Ps 50:23

n Ezr 3:11
Ps 118:1

119. psalam

o 2Kr 20:3
Job 1:1
Ps 32:2
Jk 5:11

p Ps 119:97
Ps 128:1
Ri 7:22
Jk 1:25

r Ps 19:7

s Ps 119:157

s 5Mo 4:29
1Kr 8:48
1Lje 22:19
2Lje 31:21
Jr 29:13

t 2Sa 22:21
Iv 7:18
Ri 10:5
1Iv 3:9

u 1Mo 5:22
1Kr 2:3
2Lje 31:21
Iza 38:3

Desni stupac

a 5Mo 5:33
Jr 7:23
Iv 14:21

b Jk 2:10
1Iv 5:3

c Ps 51:10

d 5Mo 4:1
Ps 119:135
Jr 32:11

e Ps 119:80

f 3Mo 27:34
Pr 12:13

g 1Lje 29:17

h 5Mo 1:35
5Mo 4:3
5Mo 5:1
5Mo 6:1
Ps 19:9
Ps 119:160

i 5Mo 4:1
Jk 24:15
Ps 119:145

j Ps 37:25
Iza 43:2
He 13:5

4 Ti si nam zapovjedio da se naredaba tvojih^a

držimo u svemu.^b

5 O, kad bi putevi moji postojani bili^c

da se držim uredaba tvojih!^d

6 Tada se ne bih posramio,^e pazeći na sve zapovijedi tvoje.^f

7 Hvalit ću te u čestitosti srca svojega,^g

kad se naučim pravednim zakonima tvojim.^h

8 Držim se uredaba tvojih.ⁱ Nemoj me ostaviti sasvim napuštena!^j

□ [bet]

9 Kako će mladić^k čistim sačuvati put* svoj? Pazeći na sebe po riječi tvojoj.^l

10 Svim srcem svojim tebe tražim.^m

Ne daj da zastranim od zapovijedi tvojih!ⁿ

11 U srce svoje pohranio sam riječ tvoju,^o

da ti ne zgriješim.^p

12 Blagoslovljen si ti, Jehova.

Nauči me uredbama svojim!^r

13 Usmna svojim objavljujem^s

sve zakone usta tvojih.^t

14 Na putu opomena tvojih radujem se,^u

kao i zbog svega drugog što je vrijedno.^v

k Ps 25:7; 1 Ps 15:2; Izr 6:22; m 1Sa 7:3; 2Lje 15:15; n Ps 25:5; Ps 119:118; o Ps 112:1; Ps 119:67; Lk 2:19; Lk 2:51; Ri 6:17; p Ps 19:13; Ps 37:31; r Ne 10:29; Ps 119:26; Ps 119:64; s Ps 40:9; t 4Mo 16:5; 5Mo 5:31; 1Lje 16:12; Ps 19:9; u Ps 119:111; Iv 15:16; v Job 23:12; Ps 19:10; Ps 119:72.

Ps 119:9* Ili: "život".

15 Razmišljat ću o naredbama tvojim^a
i pazit ću na puteve tvoje.^b

16 Uživat ću u odredbama tvojim.^c
Neću zaboraviti riječ tvoju.^d

י [gimel]

17 Dobro učini meni, služi svojemu, da bih živio^e
i držao se riječi tvoje!^f

18 Otvori oči moje, da gledam^g
krasote zakona tvojega!^h

19 Ja sam samo došljak u zemlji.ⁱ
Nemoj sakriti od mene zapovijedi svoje!^j

20 Duša je moja iznemogla
čeznući^k
za zakonima tvojim u
svako doba.^l

21 Prekorio si oholice proklete,^m
koji odstupaju od zapovijedi tvojih.ⁿ

22 Skini s mene sramotu i prezir,^o
jer ja se držim opomena tvojih!^p

23 Knezovi su sjeli, protiv mene među sobom govore.^r

A sluga tvoj razmišlja o uredbama tvojim.^s

24 Uživam u opomenama tvojim,^t
one su savjetnici moji.^u

ד [dalet]

25 Duša moja već u prahu leži.^v
Sačuvaj me na životu po riječi svojoj!^z

119. psalam

a Ps 19:8
Ps 111:7
Ps 119:93
Ps 119:100
Ps 119:173
b Ps 25:10
c 1Mo 26:5
5Mo 30:10
d 5Mo 4:13
Iv 17:5
Jk 1:23
e 3Mo 18:5
Ps 116:7
Iza 38:20
Ri 10:5
f Ps 119:110
1So 2:13
g 2Ko 3:18
h Ri 15:4
He 8:5
He 10:1
i 1Mo 47:9
1Lje 29:15
1Pe 2:11
j 3Mo 27:34
4Mo 36:13
Ps 19:8
Ps 119:151
Pr 12:13
k Ps 42:1
Ps 63:1
l 5Mo 1:35
5Mo 6:20
Ps 105:5
m Mi 4:1
1Pe 5:5
n 5Mo 28:15
Jr 11:3
o Jš 5:9
1Sa 25:39
Ps 123:3
p Ps 19:7
Ps 93:5
Ps 119:167
r 1Sa 20:31
Ps 2:2
Lk 22:66
s 5Mo 4:5
Ps 119:171
t Ps 19:7
Ps 119:14
Ps 119:168
u 5Mo 17:18
Ps 119:105
Izr 1:25
2Ti 3:16
v Ps 22:15
Ps 44:25
z 2Sa 7:28
Ps 71:20
Ps 119:154
Ps 143:11

Desni stupac

a 2Lje 32:20
Ps 38:18
Izr 28:13
Iza 38:3
b 5Mo 4:5
1Kr 8:36
Ps 86:11
Iza 30:20
c Ps 103:18
Ps 119:94
d 1Lje 16:9
2Lje 32:22
Ps 105:2
Ps 145:5
e Ps 107:6
Iza 38:10
Izr 38:20
Ho 6:2

26 Obznanio sam ti puteve svoje, da mi odgovoriš.^a

Nauči me uredbama svojim!^b

27 Daj mi da razumijem put kojim me vode naredbe tvoje,^c
da bih razmišljao o čudesnim djelima tvojim!^d

28 Duša moja nema sna od tuge.^e
Podigni me po riječi svojoj!^f

29 Ukloni od mene put krivi,^g
milostivo me pouči zakonu svojemu!^h

30 Put vjernosti ja sam odabrao.ⁱ
Zakoni su mi tvoji dobri.^j

31 Čvrsto se držim opomena tvojih.^k
Jehova, nemoj me posramiti!^l

32 Trčat ću po putu zapovijedi tvojih,^m
jer širiš srce moje da one u njega stanu.ⁿ

ה [he]

33 Pouči me, Jehova, putu uredaba svojih,^o
da ga se držim sve do kraja!^p

34 Daj mi razboritosti, da bih se držao zakona tvojega,^r
da bih ga se držao svim srcem svojim!^s

g Ps 119:104; Ps 141:4; Izr 30:8; Ef 4:25; h He 8:10; i Jš 24:15; Izr 12:22; Izr 28:20; 1Ko 4:2; j 3Mo 18:5; 5Mo 4:3; k Ps 19:7; 2Pe 3:1; l Ps 25:20; Ps 119:80; m 5Mo 30:16; n 1Kr 4:29; 2Lje 30:19; 2Ko 6:11; o Ps 119:64; Iza 48:17; Iv 6:45; Jk 1:5; p Ps 119:112; Ot 2:26; r Ps 19:7; Ps 105:45; Ps 119:1; s Ps 119:69; Kol 3:23.

- 35 Uputi me stazom zapovijedi svojih,^a
jer užitak mi je ići njome!^b
- 36 Prikloni srce moje opomenama svojim,^c
a ne dobitku!^d
- 37 Odvrati oči moje da ne gledaju ono što je bezvrijedno,^e
sačuvaj me na životu na putu svojemu!^f
- 38 Ispuni sluzi svojemu riječ svoju^g
koja ga k strahu tvoje-
mu vodi!^h
- 39 Ukloni sramotu moju, ko-
je se bojim,ⁱ
jer zakoni su tvoji do-
bri!^j
- 40 Evo, čeznem za naredba-
ma tvojim.^k
U pravednosti svojoj sa-
čuvaj me na životu!^l
‡ [vau]
- 41 I neka dođe na mene mi-
lost* tvoja, Jehova,^m
spasenje tvoje po riječi
tvojoj,ⁿ
- 42 da odgovorim onome koji
me sramoti,^o
jer se uzdam u riječ
tvoju!^p
- 43 Nemoj od usta mojih uzeti
riječ istine,^r
jer čekam odluke tvoje!^s
- 44 Držat ću se uvijek zakona
tvoje,^t
dovijeka, u svu vječ-
nost.^u
- 45 Hodat ću na čistini,^v
jer tražim naredbe
tvoje.^z

Ps 119:41* Ili: "vjerna ljubav". O izra-
zima "milost" i "milostivo" u recima
41, 64, 76, 88, 124, 149 i 159 vidi bilješku
za 1Mo 19:19.

119. psalam

- a Ps 19:8
Ps 23:3
Flp 2:13
b Ps 40:8
c Ps 119:119
Jr 44:23
d 2Mo 18:21
Lk 12:15
1Ti 6:10
He 13:5
Jk 4:13
e 4Mo 15:39
Izr 4:25
Izr 23:5
Mt 7:17
f Ps 119:25
Iza 38:21
g 2Sa 7:25
h Ps 145:19
i Ps 39:8
j 5Mo 4:8
Ps 19:9
Ps 119:75
k Ps 19:8
Ps 119:15
l Ps 143:11
m Ps 51:1
Ps 85:7
Ps 90:14
Ps 106:4
Ps 119:76
n 1Mo 49:18
Ps 14:7
Lk 2:30
o Mt 4:4
Mt 10:19
p Ps 119:49
Ps 119:81
Ps 119:105
r Ps 50:16
Ps 71:18
Iza 59:21
s 4Mo 16:5
Ps 19:9
t Ps 19:7
Ps 119:1
Ps 119:142
u Ps 119:33
v Ps 31:8
Ps 118:5
z Ps 119:94
Ps 119:141

Desni stupac

- a 2Sa 12:7
Ps 93:5
Ps 119:168
Da 5:22
Mt 10:18
Dj 26:2
b Mk 8:38
Ri 1:16
c Ps 112:1
d Job 23:12
Ps 119:174
Ri 7:22
e Ps 119:127
Pr 12:13
f Ps 119:23
Ps 119:71
g 2Sa 7:25
Ps 105:42
Ps 106:45
h Ps 71:14
i Ps 94:19
Ri 15:4
j Ps 119:25
k Ps 123:4
Izr 9:12
l Job 23:11
Ps 44:18
Ps 119:157

- 46 Govorit ću pred kraljevi-
ma o opomenama
tvojim^a
i neću se posramiti.^b
- 47 Uživat ću u zapovijedima
tvojim,^c
koje ljubim.^d
- 48 Podignut ću ruke svoje k
zapovijedima tvojim,
koje ljubim,^e
i razmišljat ću o uredba-
ma tvojim.^f
‡ [zajin]
- 49 Sjeti se riječi svoje sluzi
svojemu,^g
koju po obećanju tvoje-
mu čekam!^h
- 50 To mi je utjeha u nevolji
mojojⁱ —
riječ mi tvoja život
čuva.^j
- 51 Oholi mi se rugaju preko
svake mjere,^k
ali od zakona tvoga ne
odstupam.^l
- 52 Sjećam se, Jehova, zakona
tvojih od davnine^m
i nalazim sebi utjehu.ⁿ
- 53 Bijes me obuzeo zbog
zlih,^o
koji ostavljaju zakon
tvoje.^p
- 54 Uredbe su tvoje meni kao
pjesma^r
u kući u kojoj sam do-
šljak.^s
- 55 Noću se prisjećam imena
tvoje, Jehova,^t
da bih se držao zakona
tvoje.^u
- 56 Sve to doživljavam,
jer držim se naredaba
tvojih.^v

m 4Mo 16:5; 5Mo 1:35; 5Mo 4:3; Ps 36:6; Ps 105:5; n Ri 15:4; o Ezr 9:13; Ps 119:158; Ps 139:21; p Izr 28:4; r Ps 119:112; s 1Mo 47:9; He 11:13; t Ps 42:8; Ps 63:6; Iza 26:9; u Ps 119:34; v Ps 119:100.

𐤀 [het]

57 Jehova je baština moja.^a

Obećao sam da ću se držati riječi tvojih.^b

58 Svim srcem svojim nastojim umilostiviti* lice tvoje.^c

Smiluj mi se po riječi svojoj!^d

59 Razmišljam o putevima svojim,^e

da bih upravio noge svoje natrag k opomenama tvojim.^f

60 Požurio sam i nisam oklijevao^g držati se zapovijedi tvojih.^h

61 Užad zlih obavila me.ⁱ Zakon tvoj nisam zaboravio.^j

62 U ponoć ustajem da ti zahvalim^k za pravedne zakone tvoje.^l

63 Drug sam svima koji te se boje^m

i onima koji se drže naredaba tvojih.ⁿ

64 Milost tvoja, Jehova, ispunila je zemlju.^o

Nauči me uredbama svojim!^p

𐤁 [tet]

65 Dobro si učinio sluzi svojemu,^r

Jehova, po riječi svojoj.^s

66 Nauči me dobroti^t i razumnosti,^u i znanje mi daj,^v

jer u zapovijedi tvoje vjerujem!^z

67 Prije nego sam u nevolju zapao, griješio sam nehotice,^a

119. psalam

a Ps 16:5

Ps 73:26

Jr 10:16

b 2Mo 19:8

2Kr 23:3

Ps 106:12

c 2Mo 32:11

2Lje 34:27

Ps 51:17

d Ps 26:11

Ps 57:1

e Ps 119:101

Lk 15:18

2Ko 13:5

Ef 5:15

f 5Mo 4:30

Ps 119:146

Jr 31:18

g 2Mo 7:20

2Lje 29:3

Dj 16:33

h Izr 7:2

i Ps 140:5

Jr 38:6

j 1Sa 26:9

2Lje 29:2

k Ps 42:8

Dj 16:25

l Ne 9:13

m Ps 16:3

Ps 142:7

Izr 13:20

MI 3:16

n Ps 119:56

o Ps 33:5

Ps 104:13

p 1Kr 8:58

Ps 119:33

Ps 119:124

r 1Mo 39:3

1Sa 18:14

Ps 30:11

s Ps 119:25

t Tit 1:8

u 1Sa 25:33

Da 2:14

v 1Kr 3:9

2Lje 1:10

Ps 94:10

Da 2:21

Fip 1:9

z Ps 106:12

a 3Mo 5:17

Ga 6:1

1Ti 1:13

Desni stupac

a Ps 119:11

He 12:11

b Ps 86:5

Ps 106:1

Ps 107:1

Mk 10:18

c Ps 119:12

Iza 48:17

d Job 13:4

Ps 86:14

Ps 109:2

Ps 119:51

e Ps 19:8

Ps 119:40

f Ps 17:10

Iza 6:10

Dj 28:27

g Ps 40:8

Ri 7:22

h 1Ko 11:32

He 5:8

He 12:10

i 5Mo 4:14

Ps 119:171

j 5Mo 17:19

k Ps 19:7

ali sada se držim riječi tvoje.^a

68 Ti si dobar i činiš dobro.^b Nauči me uredbama svojim!^c

69 Oholi me ocrnjuju lažima.^d A ja ću se svim srcem držati naredaba tvojih.^e

70 Srce je njihovo poput sala neosjetljivo.^f A ja uživam u zakonu tvojemu.^g

71 Dobro mi je što sam u nevolji,^h da se naučim uredbama tvojim.ⁱ

72 Zakon^j je usta tvojih za moje dobro,^k bolji mi je nego tisuće zlatnika i srebrnjaka.^l

* [jod]

73 Tvoje su me ruke načinile i čvrstinu mi dale.^m Daj mi razboritosti, da bih naučio zapovijedi tvoje!ⁿ

74 Koji se boje tebe, oni me vide i raduju se,^o jer čekam riječ tvoju.^p

75 Dobro znam, Jehova, da su zakoni tvoji pravedni^r i da si me u vjernosti svojoj kaznio.^s

76 Molim te, neka mi milost tvoja utjeha bude,^t po riječi koju si rekao sluzi svojemuu^u

l Ps 19:10; Ps 119:127; Izr 3:15; Izr 8:10; m Job 10:8; Ps 100:3; Ps 138:8; Ps 139:14; n 1Lje 22:12; Job 32:8; Ps 119:35; Pr 12:13; o Ps 34:2; p Ps 119:42; Ps 119:147; r Ne 9:13; Ps 119:52; Ps 119:160; s 5Mo 32:4; Ps 89:33; He 12:11; t 2Mo 34:6; Ps 86:5; 2Ko 1:3; u Ps 119:41.

- 77** Neka dođe na mene milosrđe tvoje, da bih na životu ostao,^a jer uživam u zakonu tvojemu!^b
- 78** Neka se posrame oholi, jer me bez razloga zavode!^c
A ja razmišljam o naredbama tvojim.^d
- 79** Neka mi se priklone oni koji te se boje^e i oni koji poznaju opomene tvoje!^f
- 80** Neka se srce moje besprijeekorno* drži uredba tvojih,^g da se ne bih posramio!^h
☞ [kaf]
- 81** Duša moja gine od čežnje za spasenjem tvojim,ⁱ riječ tvoju čekam.^j
- 82** Oči moje ginu od čežnje za riječi tvojom,^k dok govorim: "Kad ćeš me utješiti?"^l
- 83** Jer postao sam kao mije^m u dimu, ali uredbe tvoje nisam zaboravio.ⁿ
- 84** Koliko dana ima sluga tvoj?^o
Kada ćeš izvršiti presudu nad progoniteljima mojim?^p
- 85** Oholi su mi jame iskopali da u njih padnem,^r oni koji ne žive po zakonu tvojemu.^s
- 86** Sve zapovijedi tvoje vjernost prožima.^t
Bez razloga oni me progone. Pomozi mi!^u
- 87** Zamalo su me zatrli na zemlji,^v

119. psalam

a Ps 51:1
Ps 103:13
Ps 119:116
Da 9:18
Lk 1:50
b Ps 1:2
Ri 7:22
c Ps 25:3
Ps 35:19
d Ps 19:8
Ps 119:45
e Ps 142:7
f Ps 99:7
Ps 119:2
g 5Mo 26:16
1Kr 8:58
Ps 119:112
h 1Mo 3:7
Ps 25:2
Ps 119:6
1Iv 2:28
i Ps 73:26
Ps 84:2
Mi 7:7
j Ps 119:74
Ps 119:114
k Ps 69:3
Ps 119:123
l Ps 86:17
Ps 102:2
Iza 51:3
Iza 66:13
2Ko 1:3
m 1Mo 21:15
Ps 56:8
n 5Mo 4:40
Ezr 7:10
Ps 119:61
Ps 119:176
o Job 7:7
Ps 39:4
Ps 89:47
p Ps 7:6
Lk 18:7
Ot 6:10
r Ps 7:15
Ps 35:7
Ps 119:78
Izr 16:27
Jr 18:20
s Ps 119:53
t 5Mo 11:27
u Ps 35:19
Ps 142:6
v 1Kr 3:14

Desni stupac

a 1Sa 24:6
Ps 119:56
Ps 119:110
b Ps 6:4
Ps 119:159
c Ps 19:7
d Ps 119:152
e Ps 89:2
Iza 55:9
1Pe 1:25
f 5Mo 7:9
Ps 100:5
1Ko 1:9
1Pe 4:19
g Ps 93:1
Ps 104:5
Pr 1:4
h Ps 148:6
i Jš 10:13
Su 5:20
Ps 148:3
j Ps 119:70
Ps 119:77
Ps 119:143
k Izr 6:23
Mt 4:4

ali ja nisam ostavio naredbe tvoje.^a

- 88** Po milosti svojoj sačuvaj me na životu,^b da bih se držao opomene usta tvojih!^c

↳ [lamed]

- 89** Dovijeka, Jehova,^d riječ tvoja stoji na nebesima.^e
- 90** Vjernost tvoja traje iz naraštaja u naraštaj.^f Učvrstio si zemlju i ona stoji.^g

- 91** Po zakonima tvojim sve to stoji do danas,^h jer sve su to sluge tvoje.ⁱ

- 92** Da ne uživam u zakonu tvojemu,^j poginuo bih u nevolji svojoj.^k

- 93** Dovijeka neću zaboraviti naredbe tvoje,^l jer njima mi život čuvaš.^m

- 94** Ja sam tvoj. Spasi me,ⁿ jer tražim naredbe tvoje!^o

- 95** Zli me vrebaju, da me ubiju,^p a ja pomno pazim na opomene tvoje.^r

- 96** Svemu savršenome vidim granicu,^s ali zapovijed je tvoja dalekosežna.

↳ [mem]

- 97** Kako ljubim zakon tvoj!^t Cijeli dan razmišljam o njemu.^u

- 98** Zapovijed tvoja čini me mudrijim od neprijatelja mojih,^v

l Ps 19:8; Ps 119:56; m 3Mo 18:5; 5Mo 30:16; Iv 6:63; Ri 10:5; n Jš 10:6; Ps 86:2; Iza 41:10; o Ps 119:15; Ps 119:168; p 1Sa 24:2; Ps 10:8; Ps 37:32; Mt 26:4; Dj 23:21; r Ps 19:7; Ps 107:43; s 2Sa 14:25; 2Sa 18:14; t Ps 40:8; u Ps 1:2; v 5Mo 4:6; Ps 19:7; Izr 2:6; Izr 10:8.

jer ona će do vijeka biti
moja.^a

99 Veću sam razboritost*
stekao nego svi učite-
lji moji,^b

jer razmišljam o opome-
nama tvojim.^c

100 Razboritiji sam i od sta-
raca,^d

jer se držim naredaba
tvojih.^e

101 Od svakoga zlog puta uk-
lanjam noge svoje,^f
da bih se držao riječi
tvoje.^g

102 Od zakona tvojih nisam
odstupio,^h

jer ti si me poučio.ⁱ

103 Kako gode nepcu mojemu
riječi tvoje,
više nego med ustima
mojim!^j

104 Slušajući naredbe tvoje
postupam razborito.^k
Zato mrzim svaki put
krivi.^l

♪ [nun]

105 Riječ je tvoja svjetiljka
nozi mojoj^m
i svjetlo stazi mojoj.ⁿ

106 Zakletvu sam dao i izvršit
ću je^o —
držat ću se pravednih
zakona tvojih.^p

107 U nevolji sam velikoj.^r
Jehova, sačuvaj me na
životu po riječi svo-
joj!^s

108 Molim te, Jehova, neka
ti ugodne budu dra-
govoljne žrtve usta
mojih^t

i nauči me zakonima
svojim!^u

Ps 119:99* Vidi bilješku za izraz "raz-
boritost" u Izr 1:3.

119. psalam

a 5Mo 5:29

b Izr 21:16

Mt 11:25

Mt 13:11

Lk 2:46

2Ti 3:15

c Ps 19:7

Ps 119:79

d 1Sa 3:19

Job 32:4

Pr 4:13

Lk 2:47

e Ps 103:18

Ps 119:4

Ps 119:56

f Ps 18:23

Ps 119:59

Izr 1:15

Izr 10:23

Izr 16:17

1Ko 9:25

Ga 5:23

2Pe 1:6

g Izr 7:2

h 2Lje 7:17

Ps 18:22

i 1Kr 8:36

Ps 27:11

Ps 86:11

Iza 30:20

Iza 54:13

1Iv 2:27

J Ps 19:10

Izr 8:11

Izr 24:13

k Ps 119:100

l Ps 97:10

Ps 101:3

Izr 8:13

Izr 13:5

Ri 12:9

m 1Sa 2:9

Ps 43:3

Izr 6:23

Iza 51:4

Ri 15:4

2Ti 3:16

2Pe 1:19

n Job 29:3

Ps 18:28

Ef 5:13

o 2Lje 15:14

Ne 10:29

Ps 66:13

Mt 5:33

p 3Mo 18:5

4Mo 16:5

5Mo 1:35

5Mo 7:12

r Ps 34:19

s Ps 119:88

Ps 143:11

t 4Mo 29:39

Ps 50:23

Ho 14:2

He 13:15

u 5Mo 4:5

5Mo 33:10

Iza 48:17

Desni stupac

a Su 12:3

1Sa 19:5

Job 13:14

b Ps 119:61

Ps 119:153

c Ps 140:5

Ps 141:9

Ps 142:3

d Ps 119:87

e Ps 119:129

2Pe 3:1

f Ps 19:8

Jr 15:16

109 Duša je moja u opasnosti
neprestanoj,^a

ali zakon tvoj nisam za-
boravio.^b

110 Zli su mi postavili zamku,^c
ali od naredaba tvojih
nisam odstupio.^d

111 Opomene sam tvoje zauvi-
jek usvojio,^e

jer one su radost srcu
mojemu.^f

112 Upravio sam srce svoje
da izvršava uredbe
tvoje^g

dovijeka, sve do kraja.^h

▷ [samek]

113 Mrzim one kojima je srce
podijeljeno,ⁱ

a zakon tvoj ljubim.^j

114 Ti si zaklon moj i štit moj.^k
Riječ tvoju čekam.^l

115 Odlazite od mene, zlo-
tvori,^m

da bih se mogao držati
zapovijedi Boga svo-
jega!ⁿ

116 Podupri me po riječi svo-
joj, da bih na životu
ostao,^o

i ne daj da se posramim
zbog nade svoje!^p

117 Podupri me, da spašen bu-
dem,^r

i pazit ću na uredbe tvo-
je neprestano!^s

118 Odbacio si sve koji odstu-
paju od uredaba tvo-
jih,^t

g 1Kr 8:58; 2Lje 19:3; Ps 105:45; h Ps 119:33;
i 1Kr 18:21; 2Kr 17:41; Ot 3:16; J Ps 40:8; Ps 119:97;
k Ps 3:3; Ps 32:7; Ps 91:2; 1 Ps 119:81; Ps 130:5; m Ps
6:8; Ps 26:5; Ps 139:19; Mt 7:23; 1Ko 15:33; n 2Mo 20:6;
3Mo 26:3; Jš 24:15; o Ps 37:17; Ps 41:12; Iza 41:10;
p Ps 25:2; Iza 45:17; Ri 5:5; Ri 10:11; 1Pe 2:6; r Ps
17:5; Iza 41:13; s 5Mo 6:24; Jš 1:8; Ps 119:48; t 2Kr
17:15; 1Lje 28:3; Ps 95:10; Tu 1:15.

Ps 119:109* Doslovno: "Duša je moja
neprestano na danu mojemu".

jer lažljiva je preprede-
nost njihova.^a

119 Kao trosku zapjenjenu
uklonio si sve zle sa
zemlje.^b

Zato ljubim opomene
tvoje.^c

120 Od straha pred tobom tije-
lo moje hvata jeza,^d
zbog zakona tvojih ja se
bojim.^e

U [ajin]

121 Donosim presudu praved-
nu i činim što je
pravo.^f

Ne ostavljaj me oni-
ma koji mi nepravdu
čine!^g

122 Zauzmi se za dobrobit slu-
ge svojega!^h
Ne daj da mi oholi ne-
pravdu čine!ⁱ

123 Oči moje ginu od čežnje za
spasenjem tvojim^j
i za pravednom riječi
tvojom.^k

124 Postupi sa slugom svojim
milostivo!^l
i nauči me uredbama
svojim!^m

125 Ja sam sluga tvoj.ⁿ Daj mi
razboritosti,^o
da bih upoznao opome-
ne tvoje!^p

126 Vrijeme je da Jehova ne-
što učini.^r
Oni krše zakon tvoj.^s

127 Ja ljubim zapovijedi
tvoje^t
više nego zlato, više
nego suho zlato.^u

128 Zato kažem da su sve na-
redbe tvoje ispravne
u svemu.^v
Svaki put krivi mr-
zim.^z

119. psalam

a Ps 78:36

Jr 8:5

Jr 14:14

Jr 23:26

Ef 4:14

b 1Sa 15:23

Izr 2:22

Izr 25:4

Jr 6:30

Eze 22:18

c Ps 93:5

Ps 119:2

d 2Sa 6:9

Ps 2:11

Hb 3:16

e 3Mo 20:22

Ne 10:29

f 1Sa 24:11

2Sa 8:15

Mi 6:8

g Ps 37:33

2Pe 2:9

h 1Mo 44:32

Job 17:3

Iza 38:14

Fim 19

i Ps 36:11

Ps 119:78

Ho 12:7

j Ps 69:3

Ps 143:7

k Ps 119:81

l Ps 69:16

Ps 103:11

Lk 18:13

m Ps 119:135

Ps 143:10

n Ps 116:16

Ri 6:22

o 2Lje 1:10

Ps 119:34

2Ti 2:7

Jk 1:5

p Ps 19:7

r Ps 9:19

Ps 102:13

Iza 28:21

Jr 18:23

s 4Mo 15:31

Iza 24:5

Iza 33:8

Mt 24:12

1Ti 1:9

t Ps 119:47

u Ps 19:10

Ps 119:72

Izr 3:14

Izr 8:11

Izr 16:16

v Ps 19:8

Ps 119:40

Izr 30:5

z Ps 119:104

Desni stupac

a Ps 93:5

b Ps 25:10

Ps 119:2

c Ps 119:105

Izr 6:23

2Ko 4:6

2Pe 1:19

d Ps 19:7

Izr 1:4

2Ti 3:15

e 1Pe 2:2

f Ps 42:1

Ps 119:48

g 2Mo 4:31

1Sa 1:11

2Sa 16:12

Iza 38:20

Iza 63:9

D [pe]

129 Divne su opomene tvoje.^a
Zato ih se drži duša
moja.^b

130 Objava riječi tvojih pro-
svjetljuje,^c
neiskusnome razbori-
tost daje.^d

131 Širom otvaram usta svoja
i uzdišem^e
od čežnje za zapovijedi-
ma tvojim.^f

132 Okreni se k meni i smiluj
mi se,^g
držeći se zakona svoje-
ga po kojemu sudiš
onima koji ljube ime
tvoje!^h

133 Učvrsti korake moje u ri-
ječi svojojⁱ
i ne daj da mnome ovla-
da kakvo zlo!^j

134 Otkupi me od svih varali-
ca ljudskih,^k
a ja ću se držati nare-
daba tvojih!^l

135 Neka lice tvoje obasja slu-
gu tvojega!^m
Nauči me uredbama
svojim!ⁿ

136 Potoci suza teku iz očiju
mojih^o
jer se oni ne drže zako-
na tvojega.^p

U [cade]

137 Ti si pravedan, Jehova,^r
i zakoni su tvoji is-
pravni.^s

138 U pravednosti svojoj i
vjernosti nenadmaš-
noj^t zapovjedio si
da se držimo opomena
tvojih.^u

h Ps 72:19; Ps 106:4; Dj 15:14; He 6:10; 1 Ps 183:0; Ps 119:67; j Ps 19:13; Ri 6:12; k Eze 22:7; 1 Ps 119:4; m 4Mo 6:25; Ps 46:3; n 5Mo 4:1; o 1Sa 15:11; Jr 9:18; Tu 3:48; 2Pe 2:8; p Ps 119:53; Eze 9:4; Eze 22:26; Ho 4:6; Am 2:4; r 5Mo 32:4; Ezr 9:15; Ne 9:33; Jr 12:1; Da 9:7; s 5Mo 4:8; Ne 9:13; Ps 119:7; Ot 16:5; Ot 16:7; Ot 19:2; t Ps 119:90; u Ps 119:144.

- 139** Ginem od revnosti svoje,^a
jer su neprijatelji mo-
ji zaboravili riječi
tvoje.^b
- 140** Riječ je tvoja čista veoma^c
i sluga je tvoj ljubi.^d
- 141** Ja sam malen i prezira vri-
jedan,^e
ali naredbe tvoje nisam
zaboravio.^f
- 142** Pravednost je tvoja pra-
vednost vječna^g
i zakon je tvoj istina.^h
- 143** Tjeskoba i nevolja snašle
su me,ⁱ
ali u zapovijedima tvo-
jim uživam.^j
- 144** Vječna je pravednost opo-
mena tvojih.^k
Daj mi razboritosti, da
bih na životu ostao!^l
ⲑ [kof]
- 145** Zovem iz svega srca svo-
jega.^m Usliši me, Je-
hova!ⁿ
Držat ću se uredaba tvo-
jih.^o
- 146** Prizivam te. Spasi me!^p
Držat ću se opomena
tvojih.^r
- 147** Ustao sam rano, u sva-
nuće,^s da u pomoć zo-
vem.^t
Riječi tvoje čekam.^u
- 148** Oči moje straže noćne
pretječu,^v
da bih razmišljao o rije-
či tvojoj.^z
- 149** Čuj glas moj u milosti svo-
joj!^a
Jehova, po zakonu svo-
jemu sačuvaj me na
životu!^b
- 150** Približavaju se oni što
za djelima sramotnim
trče.^c

119. psalam

- a** 2Kr 10:16
Ps 69:9
Iv 2:17
b Iza 17:10
Jr 3:21
c 2Sa 22:31
Ps 12:6
Ps 18:30
Ps 119:160
Izr 30:5
Iv 17:17
d Ps 119:97
Ps 119:163
e Ps 22:6
Lk 17:10
Lk 18:13
1Pe 5:6
f Ps 119:93
g Ps 36:6
Iza 51:6
Da 9:24
h 2Mo 34:6
Ne 9:13
Ps 19:9
Ps 119:151
Ps 119:160
Iv 17:17
i Ps 18:4
Ps 88:3
Mk 14:34
j Ps 112:1
Ps 119:47
k Ps 93:5
Jr 44:23
l Ps 119:34
Ps 119:116
Izr 10:21
Da 12:10
m Tu 3:41
Mt 22:37
n Ps 61:1
o 2Mo 15:26
3Mo 26:46
Ps 119:8
p Ps 3:7
Mk 11:9
Ot 7:10
r Ps 93:5
Ps 119:22
s Job 3:9
t Ps 5:3
Ps 88:13
Mk 1:35
u Ps 130:5
v Ps 63:6
Lk 6:12
z Ps 119:11
a Ps 51:1
Ps 65:2
Iza 63:7
b Ps 25:9
Ps 119:156
c 3Mo 18:17
Su 20:6
Ps 26:10
Izr 10:23
Izr 21:27
Ga 5:19
2Pe 2:2
Jd 4

Desni stupac

- a** 3Mo 20:14
Izr 24:9
Jr 9:13
Ri 1:32
b 5Mo 4:7
Ps 46:1
Ps 145:18

Udaljili su se od zakona
tvoje.^a

- 151** Ti si blizu, Jehova,^b
i sve su zapovijedi tvoje
istina.^c

- 152** Odavno znam neke opo-
mene tvoje,^d
jer si ih postavio zauvi-
jek.^e

Ⲛ [reš]

- 153** Pogledaj nevolju moju i iz-
bavi me,^f
jer nisam zaboravio za-
kon tvoj!^g

- 154** Vodi parnicu moju i k sebi
me vrati,^h
sačuvaj me na životu po
riječi svojoj!ⁱ

- 155** Spasenje je daleko od
zlih,^j
jer ne traže uredbe
tvoje.^k

- 156** Veliko je milosrđe tvoje,
Jehova.^l
Po zakonima svojim sa-
čuvaj me na životu!^m

- 157** Mnogo je progonitelja mo-
jih i neprijatelja mo-
jih,ⁿ
ali od opomena tvojih
ne odstupam.^o

- 158** Vidio sam varalice^p
i gadi mi se što se ne
drže riječi tvoje.^r

- 159** Gledaj kako ljubim nared-
be tvoje!^s
Jehova, po milosti svo-
joj sačuvaj me na ži-
votu!^t

c Ne 9:13; Ps 19:9; Ps 119:142; Iv 17:17; 1Pe 1:22; **d** Ps 93:5; **e** Ps 119:144; Pr 3:14; **f** Ps 6:4; Ps 9:13; Ps 140:1; **g** Ps 119:109; Ho 4:6; **h** Su 6:31; 1Sa 24:15; Ps 35:1; Ps 43:1; Izr 22:23; Izr 23:11; Jr 50:34; Tu 3:59; Mi 7:9; i He 10:39; **j** Ps 73:27; Izr 15:29; k 1Kr 8:58; 2Kr 17:15; 1LJe 21:13; Ps 86:15; Iza 55:7; 2Ko 1:3; Jk 5:11; **m** Ps 119:149; **n** Ps 31; Ps 25:19; Ps 56:2; Mt 24:9; **o** Ps 19:7; Ps 44:18; Ps 119:51; 1Ko 15:58; **p** 2Mo 21:8; Izr 2:22; Izr 11:6; Sf 3:4; **r** Ps 139:21; Eze 9:4; **s** Ps 119:40; Ps 119:69; **t** Ps 6:4; Ps 119:88; Tu 3:22.

160 Srž je riječi tvoje istina,^a
i pravedni zakoni tvoji
vječni su svi.^b

Ш [sin] ili [šin]

161 Knezovi me bez razloga
progone,^c
ali srce se moje boji rije-
či tvojih.^d

162 Ja se radujem riječi
tvojoj^e
kao onaj tko velik plijen
nađe.^f

163 Mrzim laž^g i gadi mi se,^h
a zakon tvoj ljubim.ⁱ

164 Sedam puta na dan hvalim
te^j
zbog pravednih zakona
tvojih.^k

165 Velik mir imaju oni koji
ljube zakon tvoj,^l
za njih ne postoji kamen
spoticanja.^m

166 Nadam se spasenju tvoje-
mu, Jehova,ⁿ
i izvršavam zapovijedi
tvoje.^o

167 Duša se moja drži opome-
na tvojih,^p
ljubim ih veoma.^r

168 Držim se naredaba tvojih i
opomena tvojih,^s
jer svi su putevi moji
pred tobom.^t

т [tau]

169 Neka vapaj moj dopre do
tebe, Jehova!^u
Po riječi svojoj daj mi
razboritosti!^v

170 Neka moja molba za mi-
lost dođe pred lice
tvoje!^z
Po riječi svojoj izbavi
me!^a

171 Neka s usana mojih navire
hvala,^b

119. psalam

a 2Sa 7:28
1Kr 17:24
Ps 12:6
Ps 119:140
Izr 30:5
Iv 17:17
b Ps 119:75
c 1Sa 24:11
1Sa 26:18
Ps 119:23
Iv 15:25
d 2Mo 9:20
2Kr 22:19
Iza 66:2
e Ps 40:16
Iza 61:10
Jr 15:16
f 1Sa 30:16
Iza 9:3
g Ps 119:104
Izr 6:19
Am 5:15
Ri 12:9
h Ps 101:7
Ps 119:29
Ef 4:25
i Ps 1:2
j Ps 55:17
Ps 119:62
k Ps 97:8
Ot 19:2
l Ps 1:3
Izr 3:1
Iza 32:17
Iza 48:18
1Ko 14:33
m Iza 57:14
Mt 13:21
Ri 14:13
1Pe 2:6
n 1Mo 49:18
Ps 130:7
o 5Mo 4:2
Ps 19:8
p Ps 19:7
Ps 25:10
Ps 99:7
r Ps 1:2
Ps 40:8
Ri 7:22
s Ps 119:8
Ps 119:93
t Ps 11:5
Ps 139:3
Izr 5:21
Izr 15:11
He 4:13
u Ps 18:6
v 1Lje 22:12
2Lje 1:10
Izr 2:3
Jk 1:5
z Ps 55:1
a 2Sa 7:28
Ps 119:41
b Ps 63:5
Ps 71:17
Ps 145:7
Iv 4:14

Desni stupac

a 5Mo 6:1
b Ps 40:9
Ps 119:11
c Ps 119:86
d Ps 60:5
e 5Mo 30:19
Jš 24:15
Jš 24:22
Ps 119:15
Izr 1:29
Lk 10:42

jer me učiš uredbama
svojim!^a

172 Neka jezik moj pjeva riječ
tvoju,^b
jer sve su zapovijedi
tvoje pravedne!^c

173 Neka mi ruka tvoja na po-
moć bude,^d
jer naredbe sam tvoje
odabrao!^e

174 Čeznem za spasenjem tvo-
jim, Jehova,^f
i u zakonu tvojemu uživa-
m.^g

175 Neka živi duša moja i hvali
te^h
i neka mi zakoni tvoji
pomognu!ⁱ

176 Zalutao sam kao ovca
izgubljena.^j Potraži
slugu svojega,^k
jer nisam zaboravio za-
povijedi tvoje!^l

Pjesma za uspinjanje.

120 Jehovu sam prizvao u
nevolji svojoj^m
i on me uslišio.ⁿ

2 Jehova, izbavi dušu moju
od usana lažljivih,^o
od jezika lukava!^p

3 Što će ti se dati i što će ti se
pridodati,
jeziče lukavi?^r

4 Naoštrene strijele čovjeka
silnog,^s
s užarenim ugljvljem od
drveta žutilovkina.^t

5 Teško meni, jer boravim u
Mešekuu,^u
prebivam uz šatore ke-
darske!^v

f 1Mo 49:18; 2Sa 23:5; Ps 119:81; Ot 7:10; g Ps 1:2; Ps 119:16; h Ps 9:14; Iza 38:19; 1Mo 4:1; Ps 119:75; j Ps 95:7; Iza 53:6; Eze 34:6; Mt 10:6; Lk 15:4; 1Pe 2:25; k 2Lje 32:16; 13Mo 27:34; Ps 119:60; Pr 12:13; Ho 4:6; l 20. psalam m Ps 18:6; Ps 116:4; n Ps 50:15; Ps 107:13; Jn 2:2; o Ps 35:11; Ps 109:2; Mt 26:59; Ef 4:29; p Ps 52:2; Ps 119:118; Ef 4:14; r Ps 52:4; Izr 12:22; Jk 3:6; s Ps 7:13; Ps 59:7; Ps 64:3; Izr 12:18; t Ps 140:10; Izr 16:27; u 1Mo 10:2; Eze 27:13; v Pj 1:5; Jr 49:28.

6 Predugo duša moja prebiva
s onima koji mir mrže.^a

7 Ja mir želim,^b ali kad pro-
govorim,
oni žele rat.^c

Pjesma za uspinjanje.

121 Podignut ću oči svoje
prema gorama.^d
Odakle će mi pomoć
doći?^e

2 Pomoć je moja od Jehove,^f
Tvorca neba i zemlje.^g

3 Neće on dati da noga tvoja
posrne.^h

Čuvar tvoj neće pospan
biti.ⁱ

4 Gle, neće pospan biti niti će
zaspati^j

on, čuvar Izraelov.^k

5 Jehova je čuvar tvoj.^l
Jehova je sjena tvoja^m
tebi zdesna.ⁿ

6 Danju ti neće sunce na-
uditi,^o
niti mjesec noću.^p

7 Jehova će te čuvati od sva-
ke nevolje,^r
čuvat će dušu tvoju.^s

8 Jehova će te čuvati u sve-
mu što budeš činio^t
odsada pa dovijeka.^u

Pjesma za uspinjanje.

Psalam Davidov.

122 Obradovao sam se kad
su mi rekli:^v
“Hajdemo u dom Je-
hovin!”^z

2 Noge naše stoje^a
na vratima tvojim, Jeru-
zaleme.^b

3 Jeruzalem je sagrađen kao
grad^c
sav u jedno sastavljen.^d

4 U njega uzlaze plemena,^e
plemena Jahova,^f

120. psalam

a Ps 57:4
Eze 2:6
Mt 10:16
b Ps 34:14
Mt 5:9
He 12:14
1Pe 3:11
c 1Sa 24:11
1Sa 26:2
Ps 35:20

121. psalam

d Ps 125:2
e Ps 124:8
Ps 146:5
Ho 13:9
f 1Kr 8:45
Ps 3:4
Ps 46:1
Iza 41:13
Jr 20:11
Da 6:10
He 13:6
g 1Mo 1:1
Ps 8:3
Ps 115:15
Ps 124:8
Iza 40:26
Dj 17:24
Ot 4:11
h 1Sa 2:9
Ps 91:12
Izr 3:26
Lk 1:79
i Izr 2:8
1Pe 1:5
j Iza 27:3
Iza 40:28
k Ps 127:1
l 2Mo 15:2
4Mo 23:21
m Ps 91:1
Iza 4:5
Iza 25:4
n Ps 16:8
Ps 73:23
Ps 109:31
o Ps 91:6
Iza 49:10
Ot 7:16
p Job 31:26
Ps 91:5
r Ps 91:10
Izr 12:21
s Ps 34:22
Ps 41:2
Ps 97:10
Ps 145:20
t 5Mo 28:6
u Ps 113:2
Ps 115:18

122. psalam

v Ps 42:4
Ps 55:14
Ps 106:5
z 2Sa 6:15
Ps 27:4
Ps 84:10
Mi 4:2
a Ps 84:7
b 2Lje 6:6
Ps 87:2
Ps 100:4
c 2Sa 5:9
Ps 132:13
d Ps 48:2
e 2Mo 23:17
Ps 78:68
Iza 2:3
f 5Mo 12:5

prema zapovijedi* danoj Iz-
raelu,^a

da zahvaljuju imenu Je-
hovinu.^b

5 Jer ondje stoje prijestolja
sudska,^c
prijestolja za dom Davi-
dov.^d

6 Molite za mir Jeruzalema!^e
Grade, oni koji te ljube
bezbrizni će biti.^f

7 Neka mir bude unutar be-
dema tvojih,^g
bezbriznost u kulama
tvojim!^h

8 Radi braće svoje i prijatelja
svojih govorit ću:ⁱ
“Mir neka je u tebi!”^j

9 Radi doma Jehove, Boga
našega,^k
molit ću za tvoje dobro.^l

Pjesma za uspinjanje.

123 K tebi podižem oči
svoje,^m
k tebi koji živiš na
nebesima.ⁿ

2 Evo, kao što su oči slugu
uprte u ruku gospoda-
ra njihova^o

i oči sluškinje u ruku gos-
podarice njezine,^p

tako su oči naše uprte u Je-
hovu, Boga našega,^r
dok čekamo da nam se
smiluje.^s

3 Smiluj nam se, Jehova, smi-
luj nam se,^t

Desni stupac a 2Mo 16:34; Ps 19:7; b Ps 107:1; c 5Mo 17:8; 2Lje 19:8; d 2Sa 7:16; 2Sa 8:18; 1Kr 10:18; 1Lje 29:23; Mt 19:28; e 2Sa 19:30; Ps 51:18; f 1Mo 12:3; 4Mo 24:9; g Ps 48:13; h Ps 48:12; i Ps 16:3; j 1Lje 12:18; Ps 122:6; k 1Kr 8:6; 1Lje 29:3; Ps 26:8; Ps 69:9; l Ps 102:14; Ps 137:5; 123. psalam m Ps 25:15; Ps 121:1; Ps 141:8; Lk 18:13; n Ps 2:4; Ps 11:4; Ps 115:3; Mt 6:9; o Ne 2:3; p 1Mo 16:3; r 1Mo 49:18; Ps 119:82; Ps 119:123; Ps 130:6; s Tu 3:25; Mi 7:7; t Ps 56:1; Ps 57:1; Ps 69:16.

Ps 122:4* Ili: “opomeni”. Usporedi bi-
lješku za Ps 119:2.

jer smo se obilno nasitili
prezira!^a

- 4 Obilno se duša naša nasitila ruganja onih što su bezbrižni,^b
prezira onih što su bahati.^c

Pjesma za uspinjanje.
Psalam Davidov.

124 “Da Jehova nije bio za nas”,^d

neka kaže Izrael,^e

- 2 “da Jehova nije bio za nas^f
kad su se ljudi podigli na nas,^g

- 3 žive bi nas progutali,^h
kad se raspalio gnjev njihov na nas.ⁱ

- 4 Vode bi nas odnijele,^j
bujica bi prekrila duše naše.^k

- 5 Vode silne prekrile bi duše naše.^l

- 6 Neka je blagoslovljen Jehova, koji nas nije dao^m
za plijen zubima njihovim!ⁿ

- 7 Duša je naša kao ptica koja je pobjegla^o
iz zamke onih koji su je u nju namamili.^p

Zamka se slomila,^r
i mi smo pobjegli.^s

- 8 Pomoć je naša u imenu Jehove,^t

Tvorca neba i zemlje.”^u

Pjesma za uspinjanje.

125 Koji se uzdaju u Jehovu,^v

oni su kao gora Sion,^z koja se ne može poljuljati,
nego stoji dovijeka.^a

- 2 Kao što Jeruzalem okružuju gore,^b

123. psalam

a Ne 4:4
Ps 44:13
Ps 89:51
b Ps 73:12
Ps 119:51
Jr 48:11
c Ps 73:6
Jr 48:29
1Ko 4:13

124. psalam

d Ps 46:7
Ri 8:31
He 13:6
e Ps 129:1
f Ps 54:4
Ps 118:6
g Ps 3:1
Ps 22:16
Ps 37:32
h 2Lje 20:2
Es 3:6
Ps 27:2
Jr 51:34
i Ps 56:1
Ps 76:10
Izr 1:12
j Ps 18:4
Ot 17:15
k Ps 42:7
l Izr 21:24
m 1Sa 26:20
Ps 118:13
n 2Mo 15:9
Su 5:30
o 1Sa 23:26
2Sa 17:22
p Izr 6:5
Jr 5:26
r Ps 25:15
s Ps 91:3
t Izr 18:10
u 1Mo 1:1
Ps 121:2
Ps 134:3
Dj 4:24

125. psalam

v 1Lje 5:20
Ps 33:21
Ps 118:8
Izr 3:5
Jr 17:7
z Ps 48:2
Ps 132:14
Mi 4:2
Ot 14:1
a 1Kr 8:13
b 1Kr 11:7
Dj 1:12

Desni stupac

a 5Mo 33:27
Ps 34:7
Ps 46:11
Iza 4:5
Iza 31:5
Za 2:5
b Ezr 3:11
c Izr 22:8
Iza 10:5
Iza 14:5
d Pr 7:7
e Job 34:11
Ps 51:18
Ps 73:1
He 6:10
f Ps 32:11
Ps 36:10
Ps 97:11
Iv 1:47

tako Jehova okružuje narod svoj^a

odsada pa dovijeka.^b

- 3 Jer žezlo zloće neće ostati^c
nad nasljedstvom pravednih,
da ne bi pravednici ruku pružili da prijestupočine.^d

- 4 Jehova, dobro učini dobrima^e
i onima koji su srca čestita!^f

- 5 A one koji zastranjuju na iskvarene puteve svoje^g
Jehova će otjerati sa zločinitorima.^h

Mir će biti na Izraelu.ⁱ

Pjesma za uspinjanje.

126 Kad je Jehova vraćao zarobljeni narod sionski,^j

bilo nam je kao da sanjamo.^k

- 2 Tada su usta naša bila puna smijeha,^l
a jezik naš radosna klicanja.^m

Tada se govorilo među narodima:ⁿ

“Veliko je djelo Jehova učinio na njima!”^o

- 3 Veliko je djelo Jehova učinio na nama.^p

Zato smo bili radosni.^r

- 4 Vрати, Jehova, zarobljeni narod naš na ono što je prije imao,^s
kao potoke negepske!^t

g 1Lje 10:13; Ps 40:4; Ps 101:3; Izr 2:15; Iza 59:8;
h Ps 53:5; i Ps 128:6; Eze 37:26; Ga 6:16;
126. psalam j Ezr 1:3; Ps 53:6; Ps 85:1; Ho 6:11;
k Job 9:16; Dj 12:9; 1 Ps 14:7; Iza 49:13; Jr 31:12; m Ezr 3:11; Ps 106:47; Jr 33:11; n Ri 15:10; Ot 15:4; o 4Mo 23:23; Js 2:9; Ne 6:16; p Ezr 7:28; Ps 18:50; Ps 68:7; Iza 11:11; Iza 61:6; Za 8:23; Mt 24:31; Ot 11:11; r Ps 14:7;
s Ps 85:4; t Iza 41:18.

- 5 Oni koji siju sa suzama^a
 žet će radosno kličući.^b
 6 Onaj tko odlazi i plače,^c
 noseći vreću sjemenja,^d
 doći će i radosno klicati,^e
 noseći snopove svoje.^f

Pjesma za uspinjanje.
 Psalam Salamunov.

127 Ako Jehova kuću ne gradi,^g

uzalud se graditelji
 njezini trude.^h

Ako Jehova grad ne
 čuva,ⁱ
 uzalud stražari bdiju.^j

- 2 Uzalud vam je ustajati rano^k
 i sjediti dokasna^l
 i u mucu kruh jesti.^m

Jer on daje san ljubljeno-
 me svojemu.ⁿ

- 3 Evo, sinovi su nasljedstvo
 od Jehove,^o
 plod utrobe je nagrada!^p

- 4 Kao strijele u ruci čovjeka
 silnog,^r
 takvi su sinovi mladosti.^s

- 5 Sretan je čovjek koji je nji-
 ma napunio^t tobolac
 svoj.

Neće se posramiti,^u
 jer će oni razgovarati s
 neprijateljima na vra-
 tima.

Pjesma za uspinjanje.

128 Sretan je svatko tko se boji Jehove,^v

tko ide putevima nje-
 govim.^z

- 2 Jer jest ćeš trud ruku svo-
 jih.^a

Bit ćeš sretan i dobro će
 ti biti.^b

- 3 Žena će tvoja biti kao loza
 rodna^c
 u odajama kuće tvoje.

126. psalam

- a Ps 137:1
 Jr 31:9
 b Mt 5:4
 Iv 16:20
 c Jr 50:4
 d Ga 6:7
 e Ps 30:5
 Iza 61:3
 f Iza 9:3

127. psalam

- g 2Sa 7:11
 Izr 3:6
 Mt 6:10
 He 3:2
 Jk 4:15
 h Izr 10:22
 1Ko 3:9
 i Su 5:8
 Ps 121:5
 Iza 27:3
 Za 2:5
 j Izr 16:3
 Iza 62:6
 Jr 51:12
 Eze 33:2
 k Ps 39:6
 l Ru 2:7
 m 1Mo 3:17
 n Ps 3:5
 Ps 4:8
 Pr 5:12
 Jr 31:26
 o 1Mo 33:5
 1Mo 48:4
 1Sa 2:21
 1Lje 28:5
 p 1Mo 30:2
 1Mo 41:52
 3Mo 26:9
 5Mo 28:4
 Jš 24:3
 Jš 24:4
 Ps 128:3
 Iza 8:18
 r Jr 50:9
 s Izr 17:6
 Izr 31:28
 t 1Mo 50:23
 Job 1:2
 Job 42:13
 u Izr 27:11

128. psalam

- v Ps 103:17
 Ps 112:1
 Ps 115:13
 Ps 147:11
 Lk 1:48
 He 5:7
 z 1Mo 6:9
 Ps 81:13
 Ps 119:1
 Mi 6:8
 Lk 1:6
 Dj 9:31
 1So 4:1
 a 1Mo 3:19
 5Mo 28:4
 Iza 3:10
 b Pr 5:18
 Iza 65:22
 c 2Mo 23:26
 Ps 127:3

Desni stupac

- a Ps 52:8
 Ps 144:12
 Ho 14:6
 Ri 11:24

Sinovi će tvoji biti kao
 mladice masline^a oko
 stola tvojega.

- 4 Evo, tako će biti blagoslov-
 ljen čovjek^b
 koji se boji Jehove.^c

- 5 Jehova će te blagosloviti sa
 Siona.^d

Gledat ćeš dobrobit Jeru-
 zalema sve dane života
 svojega^e

- 6 i sinove sinova svojih gle-
 dat ćeš.^f

Neka mir bude na Izra-
 elu!^g

Pjesma za uspinjanje.

129 “Dugo mi se protive, još od mladosti moje”,^h

neka kaže Izrael,ⁱ

- 2 “dugo mi se protive, još od
 mladosti moje,^j

ali nisu me nadvladali.^k

- 3 Orači su orali po ledima
 mojim,^l
 duge su brazde povla-
 čili.”

- 4 Jehova je pravedan.^m
 Isjekao je užad zlima.ⁿ

- 5 Posramit će se i uzmak-
 nuti^o
 svi koji mrze Sion.^p

- 6 Bit će kao zelena trava na
 krovovima,^r
 koja se osuši prije nego je
 počupaju,^s

- 7 kojom žetelac ne puni ruku
 svoju,^t
 niti njedra svoja onaj koji
 snopove sakuplja.

b Ps 40:4; Ps 127:5; c Ps 15:4; Ps 115:13; Pr 8:12;
 d Ps 20:2; Ps 134:3; Mi 4:2; e Ps 122:6; Iza
 33:20; f 1Mo 50:23; Job 42:16; g Ps 125:5; Iza 66:12; Ga
 6:16; 129. psalam h 2Mo 5:9; 1Sa 13:19; i Ps 124:1;
 j Tu 1:3; Eze 23:3; Ho 11:1; k Ps 118:13; Ps 125:3; Iv
 16:33; l Ps 66:12; Ps 141:7; Iza 51:23; m Ezr 9:15; Ne
 9:33; Tu 1:18; Da 9:7; n Ps 124:7; Ps 140:5; o Ne 6:16;
 Es 6:13; Es 9:5; Iza 37:29; Za 12:3; p Ps 83:4; Ps 137:7;
 r 2Kr 19:26; Ne 4:4; Ps 37:2; Ps 92:7; Iza 37:27; Jr 17:6;
 s Mt 13:6; t Iza 17:11; Ho 8:7; Ga 6:8.

- 8 A prolaznici nisu govorili:
“Neka je blagoslov Jehov-
vin na vama!”^a

Blagoslivljamo vas u ime
Jehovino!”^b

Pjesma za uspinjanje.

130 U očaju velikom prizi-
vam te, Jehova.^c

- 2 Jehova, čuj glas moj!^d

Neka paze uši tvoje na
glas usrdnih molitvi
mojih!^e

- 3 Ako ćeš na prijestupe gle-
dati,^f Jah,^{*}

Jehova, tko će opstati?^g

- 4 Jer u tebe je pravo oprašta-
nje,^h

da bi te se bojali.ⁱ

- 5 U pomoć tvoju uzdam se,
Jehova, duša se
moja u nju uzda,^{*j}
i riječ tvoju čekam.^k

- 6 Duša moja čeka Jehovu!^l
više nego stražari jutro,^m
stražari što jutro če-
kaju.ⁿ

- 7 Neka Izrael čeka Jehovu!^o
Jer u Jehove je milost,^{*p}
velika je otkupiteljska
moć njegova.^r

- 8 On će otkupiti Izraela od
svih prijestupa njego-
vih.^s

Pjesma za uspinjanje.

Psalam Davidov.

131 Jehova, srce moje nije
ponosno,^t

niti su oči moje
ohole.^u

Ne idem za onim što je
preveliko,^v

Ps 130:3* Vidi bilješku za 2Mo 15:2
i dodatak 1. 5* Ili: “Pomoći se tvo-
joj nadam (...) moja njoj nada”. 7* Ili:
“vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo
19:19.

129. psalam

a Ru 2:4
b Ps 118:26

130. psalam

c Ps 185
Ps 25:17
Ps 40:2
Ps 71:20
Tu 3:55
Jn 2:2
He 5:7

d Ps 4:1
Ps 65:2

e 2Lje 6:40
Ps 17:1
Ps 186
Ps 34:15

f Ezr 9:6
Ne 9:2
Ps 38:4
Ps 41:4
Ps 51:4
Ri 3:23

g Job 9:2
Job 10:14
Ps 103:14
Ps 143:2

Iza 55:7
Da 9:18
Ri 3:20
Tit 3:5
Jk 3:2

h 2Mo 34:7
Ps 25:11
Ri 4:7

i 1Kr 8:40
Ps 2:11
Jr 33:9
Dj 9:31

j Ri 8:24
He 6:18

k 1Mo 49:18
Ps 27:14
Ps 33:20
Ps 40:1

Iza 8:17
Iza 26:8
Lk 2:25

l Ps 63:6
Mi 7:7

m Ps 119:147
Iza 21:8

n Ps 134:1

o Ps 115:9
Ps 131:3

p Ps 86:5
Ri 5:20

r Ef 1:7
1Ti 4:10

s Ps 103:4
Tit 2:14

131. psalam

t 5Mo 17:20
Iza 9:9
Da 5:20
1Pe 5:5

u 1Sa 18:23
Ps 138:6
Izr 6:17

v Ps 78:70
Jr 45:5
Am 7:14
Ri 12:16

Desni stupac

a Job 42:3
Ps 139:6

niti za onim što je
meni prečudesno.^a

- 2 Zaista sam umirio i utišao
dušu svoju,^b

osjećam se kao malo dije-
te u naručju majke
svoje.^c

Kao malo dijete osjeća se
duša moja u meni.^d

- 3 Neka Izrael čeka Jehovu^e
odsada pa dovijeka!^f

Pjesma za uspinjanje.

132 Sjeti se, Jehova, Da-
vida^g

i svih poniženja nje-
govih^h —

- 2 kako se zakleo Jehovi,ⁱ
kako se zavjetovao Sna-
zi^j Jakovljevoj:^k

- 3 “Neću ući u šator doma svo-
jega.^l

Neću leći na ležaj raskoš-
ne postelje svoje,^m

- 4 neću dati sna očima svo-
jim,ⁿ

ni drijemanja vjedama
svojim,^o

- 5 dok ne nađem mjesto Je-
hovi,^p

veličanstveno prebivališ-
te Snazi Jakovljevoj.”^r

- 6 Evo, u Efrati smo čuli za
njeja,^s

našli smo ga u kraju šu-
movitom.^t

- 7 Udimo u veličanstveno pre-
bivalište njegovo,^u

poklonimo se kod pod-
nožja nogu njegovih!^v

b 1Sa 30:6; Ps 42:5; Ps 62:1; Iza 30:15; Tu 3:26; c Mt 23:37; d Mt 18:3; 1Ko 14:20; e Ps 115:9; Ps 130:7; Jr 17:7; Mi 7:7; f Ps 115:18; Iza 26:4; 132. psalam g Ps 78:70; Ps 89:3; h 1Sa 20:1; Ps 66:12; Iza 57:15; i Ps 56:12; Ps 65:1; j 1Mo 49:24; k 2Sa 7:3; Ps 22:25; Ps 46:11; Ps 61:8; Ps 146:5; l 2Sa 5:11; 2Sa 20:3; m Ps 6:6; n Ru 3:18; o Izr 6:4; p 2Sa 7:2; 1Lje 15:3; 1Lje 15:12; Dj 7:46; r 1Kr 8:17; s 1Sa 17:12; t 1Sa 7:1; 1Lje 13:6; u Ps 43:3; Ps 84:1; v 1Lje 28:2; Ps 5:7; Ps 95:6; Ps 99:5; Tu 2:1.

- 8 Ustani, Jehova, i pođi k počivalištu svojemu,^a ti i kovčeg^b sile tvoje!^c
- 9 Neka se svećenici tvoji obuku u pravednost,^d neka vjerne sluge tvoje kliču radosno!^e
- 10 Zbog Davida, sluge svojega,^f nemoj odbaciti lice pomazanika svojega!^g
- 11 Jehova se zakleo Davidu,^h zakletvom koju sigurno neće povući:ⁱ
“Potomka utrobe tvoje^j postaviti ću na prijestolje tvoje.^k”
- 12 Budu li se sinovi tvoji držali saveza mojega^l i opomena* mojih kojima ću ih učiti,^m i njihovi će sinovi zauvijekⁿ sjediti na prijestolju tvomeju.”^o
- 13 Jer Jehova je odabrao Sion,^p žarko ga je poželio za prebivalište svoje:^r
- 14 “Ovo je počivalište moje zauvijek,^s ovdje ću stanovati, jer čeznem za njime.^t”
- 15 Hranu ću njegovu doista blagosloviti,^u siromahe njegove nasititi ću kruhom.^v
- 16 Svećenike njegove obući ću u spasenje,^z vjerne sluge njegove kličat će radosno.
- 17 Ondje ću učiniti da rog Davidov izraste.^a Prirediti ću svjetiljku za pomazanika svojega.^b
- 18 Neprijatelje ću njegove obući u sramotu,^c

Ps 132:12* Vidi bilješku za Ps 119:2.

132. psalam

a 4Mo 10:35
2Sa 6:17
b Jr 3:16
c 2Lje 6:41
d Job 29:14
Iza 61:10
Za 3:5
e Ps 32:11
Ps 149:5
f 1Kr 11:12
1Kr 15:4
2Kr 19:34
g 2Lje 6:42
Ps 89:38
He 1:9
h 2Sa 3:9
Ps 89:3
He 7:21
i 1Sa 15:29
Ps 110:4
Iza 45:23
Iza 55:11
Jr 33:21
j 2Sa 7:12
1Lje 17:11
Lk 1:69
Dj 13:23
k 1Kr 8:25
1Lje 17:14
2Lje 6:16
Ps 89:36
Iza 9:7
Mt 9:27
Dj 2:30
Ri 1:3
Ri 15:12
l Ps 89:30
m 1Lje 29:19
Ps 25:10
n Ps 102:28
o 2Sa 7:16
1Lje 17:12
Ps 89:29
p Ps 9:11
Ps 48:3
Ps 74:2
Ps 76:2
Ps 78:68
Ps 135:21
He 12:22
r Ps 87:2
s Ps 46:5
Ps 68:16
Iza 24:23
Jl 3:21
Za 2:10
t 1Kr 8:27
Ps 135:21
u 5Mo 28:2
Ps 147:14
v Ps 22:26
Ps 37:19
z 2Lje 6:41
Ps 132:9
Ps 149:4
Iza 61:10
a Ps 148:14
Eze 29:21
Lk 1:69
b 1Sa 16:1
1Kr 11:36
1Kr 15:4
2Lje 21:7
c Ps 35:26
Ps 109:29

Desni stupac

a 2Sa 1:10
2Kr 11:12
2Lje 23:11
b Ps 2:6
Ps 72:8
Iza 9:6
Ot 11:15

a na njemu će kruna* njegovaa cvasti.”^b

Pjesma za uspinjanje.
Psalam Davidov.

133 Gle, kako je dobro i kako je krasno kad braća žive zajedno u jedinstvu!^c

2 To je kao dobro ulje na glavi,^d koje teče niz bradu, bradu Aronovu,^e koje teče na ovratnik haljina njegovih.^f

3 To je kao rosa* s Hermona^h koja silazi na gore sionske.ⁱ

Jer Jehova je zapovjedio da ondje bude blagoslov,^j život do vijeka.^k

Pjesma za uspinjanje.

134 Blagoslivljajte Jehovu,^l sve sluge Jehovine,^m vi koji noću stojite u domu Jehovinu!ⁿ

2 Na molitvu podignite u svetosti ruke svoje^o i blagoslivljajte Jehovu!^p

3 Neka te sa Siona blagoslovi Jehova,^r Tvorac neba i zemlje!^s

135 Hvalite Jaha!^t Hvalite ime Jehovino,^u hvalite Jehovu, sluge njegove,^v

133. psalam c 1Mo 13:8; 1Mo 45:24; Iv 13:35; Iv 17:21; Kol 3:14; He 13:1; d 2Mo 29:7; 2Mo 30:25; 3Mo 21:10; Ps 141:5; Izr 27:9; e 2Mo 30:30; f 3Mo 8:12; g 5Mo 32:2; Izr 19:12; h 5Mo 3:9; 5Mo 4:48; 1Lje 5:23; i Ps 125:2; j 3Mo 25:21; 5Mo 28:8; k Ps 21:4; 134. psalam l 1Lje 23:30; Ps 103:21; Ps 135:19; Lk 1:68; Jk 3:9; m Ot 19:5; n 3Mo 8:35; 1Lje 9:33; Ps 130:6; Lk 2:37; Ot 7:15; o Ps 28:2; 2Ko 1:3; 1Pe 1:3; r Ps 14:7; Ps 20:2; Ps 50:2; Ps 128:5; Ri 11:26; s 1Mo 1:1; Ps 124:8; Iza 45:18; Ot 10:6; 135. psalam t Ps 113:1; Ot 19:5; u Ps 29:2; Ps 148:13; v Ps 134:1.

Ps 132:18* Ili: “dijadema”.

- 2 vi koji stojite u domu Jehovinu,^a
u dvorištima doma Boga našega!^b
- 3 Hvalite Jaha, jer je dobar Jehova!^c
Pjesmom hvalite ime njegovo, jer je to krasno!^d
- 4 Jer Jah je izabrao sebi Jakova,^e
Izraela za najdraže vlasništvo svoje.^f
- 5 Jer ja dobro znam da je velik Jehova,^g
Gospodin je naš iznad svih drugih bogova.^h
- 6 Sve što je Jehova htio učiniti, učinio jeⁱ
na nebu i na zemlji, u morima i svim bezdanima vodenim.^j
- 7 Paru podiže s kraja zemlje,^k
kiši je slivnike načinio,^l
vjetar izvodi iz spremišta svojih.^m
- 8 Pobio je prvorođence egipatske,ⁿ
i ljude i životinje.^o
- 9 Učinio je znakove i čuda usred tebe, Egipte,^p
na faraonu i na svim slugama njegovim.^r
- 10 Pobio je mnoge narode^s
i pogubio moćne kraljeve;^t
- 11 Sihona, kralja amorejskoga,^u
i Oga, kralja bašanskoga,^v
i sva kraljevstva kanaanska.^z
- 12 I dao je zemlju njihovu u nasljedstvo,^a
u nasljedstvo Izraelu, narodu svojemu.^b

135. psalam

- a 1Lje 23:30
Lk 2:37
- b 1Kr 6:36
Ps 84:10
Ps 92:13
Ps 96:8
Ps 116:19
- c Ps 106:1
Ps 119:68
Mt 19:17
- d Ps 92:1
Ps 147:1
- e 5Mo 32:9
Ps 33:12
- f 2Mo 19:5
5Mo 7:6
1Kr 8:53
1Pe 2:9
- g Ps 48:1
Ps 95:3
Ps 97:9
- h 5Mo 10:17
- i Ps 115:3
Iza 46:10
He 3:4
- j Ps 33:6
- k 1Mo 2:6
Jr 10:13
Jr 51:16
- l Job 38:25
Ps 147:8
Za 10:1
- m 2Mo 14:21
4Mo 11:31
Ps 78:26
Ps 107:25
Ps 147:18
Jn 1:4
- n 2Mo 12:12
Ps 78:51
Ps 136:10
- o 2Mo 12:29
2Mo 13:15
- p 2Mo 7:20
2Mo 8:6
2Mo 8:17
2Mo 9:6
2Mo 9:10
2Mo 9:23
2Mo 10:12
2Mo 10:21
5Mo 4:34
Ne 9:10
Ps 105:27
Dj 7:36
- r Ps 136:15
- s Ps 44:2
- t Ps 136:17
- u 4Mo 21:24
5Mo 2:30
5Mo 31:4
Su 11:21
Ps 136:19
- v Ne 9:22
- z Js 12:7
- a 4Mo 33:53
Ps 44:3
Ps 78:55
Ps 136:21
- b Js 11:23

Desni stupac

- a Ps 8:9
Ps 72:17
- b 2Mo 3:15
Ps 102:12
Ho 12:5
- c 2Mo 14:31
Ps 7:8
- d 5Mo 32:36
1Lje 21:15
e 5Mo 4:28
Ps 115:4

- 13 Jehova, ime tvoje ostaje do vijeka.^a

Jehova, spomen na tebe ostaje iz naraštaja u naraštaj.^b

- 14 Jer Jehova će voditi parnicu naroda svojega^c
i sažalit će se na slugе svoje.^d

- 15 Idoli naroda drugih srebro su i zlato,^e
djelo ruku čovjeka zemaljskog.^f

- 16 Usta imaju, ali ne govore;^g
oči imaju, ali ne vide;^h

- 17 uši imaju, ali ne čuju;ⁱ
nema daha* u ustima njihovim.^j

- 18 Oni koji ih prave postat će poput njih,^k
svi koji se u njih uzdaju.^l

- 19 Dome Izraelov, blagoslivljaj Jehovu!^m
Dome Aronov, blagoslivljaj Jehovu!ⁿ

- 20 Dome Levijev, blagoslivljaj Jehovu!^o
Vi koji se bojite Jehove, blagoslivljajte Jehovu!^p

- 21 Neka je sa Siona blagoslovljen Jehova,^r
koji prebiva u Jeruzalemu!^s
Hvalite Jaha!^t

- 136** Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar^u
— jer do vijeka traje milost* njegovav —

f Iza 46:6; Dj 17:29; g Hb 2:19; h Ps 115:5; i 1Ko 10:19; j Ps 115:7; Jr 10:14; Jr 51:17; k Ps 115:8; Iza 44:9; l 2Kr 21:21; Ps 97:7; m 2Kr 18:22; lLje 5:20; Ri 9:5; 1Pe 1:5; n Ps 115:10; o 5Mo 10:8; p Ps 115:11; r Ps 76:2; Ps 78:68; Ps 132:13; Ps 134:3; s Ps 48:1; Jr 3:17; t Ps 112:1; Ot 19:6; **136. psalam** u Ps 106:1; Ps 107:1; Lk 18:19; v 2Lje 7:3.

Ps 135:17* Doslovno: "duha". **136:1*** Ili: "vjerna ljubav". O izrazu "milost" u ovom psalmu vidi bilješku za 1Mo 19:19.

- 2** zahvaljajte Bogu nad bogovima^a
— jer do vijeka traje milost njegova^b —
- 3** zahvaljajte Gospodaru nad gospodarima^c
— jer do vijeka traje milost njegova^d —
- 4** one koje sam čini čudesa velika^e
— jer do vijeka traje milost njegova^f —
- 5** one koje je nebesa razborito načinio^g
— jer do vijeka traje milost njegova^h —
- 6** one koje je rasprostrto zemlju iznad vodaⁱ
— jer do vijeka traje milost njegova^j —
- 7** one koje je velike izvore svjetlosti načinio^k
— jer do vijeka traje milost njegova^l —
- 8** sunce da vlada danju^m
— jer do vijeka traje milost njegovaⁿ —
- 9** mjesec i zvijezde da zajedno vladaju noću^o
— jer do vijeka traje milost njegova^p —
- 10** one koje je pobio Egipat, prvorođence njegove^r
— jer do vijeka traje milost njegova^s —
- 11** koji je izveo Izraela iz sredine njihove^t
— jer do vijeka traje milost njegova^u —
- 12** rukom snažnom i mišicom podignutom^v
— jer do vijeka traje milost njegova —
- 13** one koje je razdvojio Crveno more^z
— jer do vijeka traje milost njegova^a —

136. psalam

- a** 2Mo 18:11
2Lje 2:5
Ps 97:9
Da 2:47
b 1Lje 16:34
c 5Mo 10:17
d 1Lje 16:41
e 2Mo 15:11
1Sa 2:7
Ps 72:18
Ps 86:10
Da 4:35
Ot 15:3
f Ps 103:17
g 1Mo 1:1
Job 38:36
Izr 3:19
Jr 10:12
Jr 51:15
h 2Lje 20:21
i 1Mo 1:9
Ps 24:2
j Lk 1:50
k 1Mo 1:14
Ps 74:16
Ps 5:13
l 2Lje 1:16
m 1Mo 1:16
Ps 148:3
Jr 31:35
n 2Lje 7:6
o 1Mo 1:18
Job 31:26
Ps 8:3
p Ezr 3:11
r 2Mo 11:5
2Mo 12:29
Ps 78:51
Ps 105:36
Ps 135:8
He 11:28
s Ps 25:6
t 2Mo 12:51
1Sa 12:6
Ps 78:52
Ps 89:2
u 2Mo 13:14
v 2Mo 14:21
Jr 32:21
z 2Mo 14:21
Jš 2:10
Ne 9:11
Ps 78:13
Ps 106:9
a 2Mo 20:6

Desni stupac

- a** 2Mo 14:29
b Ps 107:1
c 2Mo 14:27
5Mo 11:4
Ne 9:11
Ps 78:53
d Ps 118:1
e 2Mo 13:18
2Mo 15:22
5Mo 8:2
5Mo 8:15
Ne 9:12
f Ps 118:2
g Jš 12:7
Ps 135:10
h Ps 118:3
i Jš 12:24
Su 1:7
j Ps 118:4
k 4Mo 21:21
5Mo 1:4
5Mo 29:7
Jš 2:10
Su 11:21
Ps 135:11
l Ps 118:29
m 4Mo 21:33
5Mo 31:4
Ps 135:11

- 14** koji je proveo Izraela posred njega^a
— jer do vijeka traje milost njegova^b —
- 15** koji je bacio faraona i vojsku njegovu u Crveno more^c
— jer do vijeka traje milost njegova^d —
- 16** one koje je narod svoj vodio kroz pustinju^e
— jer do vijeka traje milost njegova^f —
- 17** one koje je potukao kraljeve velike^g
— jer do vijeka traje milost njegova^h —
- 18** koji je pogubio kraljeve slavneⁱ
— jer do vijeka traje milost njegova^j —
- 19** Sihona, kralja amorejskoga^k
— jer do vijeka traje milost njegova^l —
- 20** i Oga, kralja bašanskoga^m
— jer do vijeka traje milost njegovaⁿ —
- 21** i koji je dao zemlju njihovu u nasljedstvo^o
— jer do vijeka traje milost njegova^p —
- 22** u nasljedstvo Izraelu, sluzi svojemu^r
— jer do vijeka traje milost njegova^s —
- 23** i koji nas se sjetio u poniženju našem^t
— jer do vijeka traje milost njegova^u —
- 24** koji nas je otimao od protivnika naših^v
— jer do vijeka traje milost njegova^z —

n Ps 40:11; **o** 4Mo 32:33; 5Mo 3:12; Jš 12:1; Ne 9:22; Ps 44:2; Ps 78:55; Ps 105:44; **p** Jr 33:11; **r** Ps 47:4; Ps 135:12; **s** Ne 1:5; **t** 1Mo 8:1; 5Mo 32:36; Ps 113:7; Lk 1:48; **u** Ne 9:32; **v** Su 3:9; Su 6:9; Lk 1:71; **z** Ps 21:7.

25 koji hranu daje svakome stvorenju^a

— jer do vijeka traje milost njegov^b —

26 zahvaljujte Bogu nebeskome^c

— jer do vijeka traje milost njegov^d

137 Pokraj rijeka babilonskih^e sjedili smo^f i plakali sjećajući se Siona.^g

2 Po topolama^h usred Babilona

povješali smo harfe svoje.ⁱ

3 A ondje su porobljivači naši tražili da pjevamo^j i izrugivači naši da se veselimo,^k govoreći nam: “Pjevajte nam pjesmu si-onsku!”^l

4 Kako da pjevamo pjesmu Jehovinu^m na tlu tuđemu?ⁿ

5 Ako te zaboravam, Jeruzaleme,^o neka desnica moja zaboravi sve što zna!

6 Neka mi se jezik za nepce zalijepi,^p ako te se ne budem sjećao,^r

ako ne uzdignem Jeruzalem iznad najveće radosti svoje!^s

7 Sjeti se,^t Jehova, sinova Edomovih^u u dan propasti Jeruzalema,^v

kako su govorili: “Ogolite ga! Ogolite ga do temelja njegovih!”^w

8 Kćeri babilonska, koja ćeš opustošena biti,^a sretan će biti onaj tko ti uzvrati^b

onako kako si se ti prema nama ponijela.^c

136. psalam

a Ps 104:27
Ps 145:15
Ps 147:9
Mt 5:45
b Ps 118:29
c Ps 115:3
Ps 123:1
d Ps 57:10

137. psalam

e Iza 44:27
Jr 50:38
Jr 51:13
Jr 51:32
Eze 1:1
Da 10:4
f Eze 3:15
g Jr 13:17
Tu 1:16
Da 9:3
h 3Mo 23:40
i Ps 33:2
Iza 24:8
j Ps 123:4
Tu 2:16
k Ne 4:2
Tu 2:15
l 1Lje 16:7
Ps 28:7
Ps 69:30
Iza 35:10
m 2Mo 15:1
Su 5:3
n Iza 49:21
o Ne 2:3
Ps 84:2
Ps 102:14
Iza 62:1
Jr 51:50
p Ps 22:15
Eze 3:26
r Ps 103:2
s Ps 122:1
t Ps 74:18
u Jr 49:7
Tu 4:22
Eze 25:12
v Ob 13
z Ob 10
Ob 12
Mi 4:11
a Iza 13:1
Iza 47:1
Jr 25:12
Jr 50:2
Ot 18:2
b Iza 13:5
c Jr 50:29
Ot 18:6

Desni stupac

a Iza 13:16

138. psalam

b Ps 9:1
Ps 86:12
c Ps 82:1
Ps 119:46
Iv 10:34
1Ko 8:5
d 1Sa 3:3
1Lje 16:1
Ps 5:7
Ps 28:2
Da 6:10
e Ps 44:8
Ps 54:6
Ps 115:1
Iv 17:6

9 Sretan će biti onaj tko zgrabi i razbije^a o stijenu djecu tvoju.

Psalam Davidov.

138 Hvalit ću te svim srcem svojim.^b

Pred bogovima drugim pjesmom ću te hvaliti.^c

2 Poklonit ću se prema svetome hramu tvojem^d i hvalit ću ime tvoje^e zbog milosti* tvoje^f i zbog istinoljubivosti tvoje.^g Jer riječ^h si svoju uzveličao iznad svega imena svojega.ⁱ

3 U dan kad sam te prizvao, ti si me uslišio,^j odvažnom si učinio dušu moju i snagu si joj dao.^k

4 Hvalit će te, Jehova, svi kraljevi zemaljski,^l jer će čuti riječi usta tvojih.

5 I pjevat će o putevima Jehovinim,^m jer je velika slava Jehovina.ⁿ

6 Jer Jehova je visoko, a ipak vidi poniznoga.^o A ohologa poznaje samo izdaleka.^p

7 Budem li kroz nevolju korlačao, ti ćeš me na životu sačuvati.^r

Zbog gnjeva neprijatelja mojih pružit ćeš ruku svoju^s

f Ps 66:20; Ps 115:1; Ps 136:1; g Ps 71:22; h Iza 40:8; 1Pe 1:25; i Ps 56:10; Iza 42:21; He 6:17; j Ps 18:6; Ps 77:1; k Ps 29:11; Iza 12:2; Iza 41:10; Za 10:12; 1Pe 5:10; l Ps 102:15; Iza 49:23; m Iza 60:3; n 1Kr 8:11; Ps 57:5; Ps 104:31; o 1Sa 2:8; Ps 113:6; Iza 3:34; Lk 1:52; 1Pe 5:5; p Job 40:11; Iza 2:11; Iza 57:15; Jk 4:6; r Ps 71:20; s Ps 64:7.

Ps 138:2* Ili: “vjerne ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

i desnica će me tvoja spasiti.^a

8 Jehova će izvršiti sve što je naumio za mene.^b

Jehova, milost* tvoja traje do vijeka.^c

Ne ostavljaj djelo ruku svojih!^d

Upravitelju.

Psalam Davidov. Napjev.

139 Jehova, ti si proniknuo u nutrinu moju i poznaš me.^e

2 Ti znaš kad sjedam i kad ustajem,^f raspoznaješ misli moje izdaleka.^g

3 Hod moj i počinak moj ti ispituješ^h i dobro poznaješ sve puteve moje.ⁱ

4 Jer još nema riječi na jeziku mojemu,^j a ti ih, Jehova, sve već znaš.^k

5 Straga i sprijeta ti si me opkolio i ruku si svoju stavio na mene.

6 To je znanje za mene previše čudesno,^l toliko je visoko da ga dokučiti ne mogu.^m

7 Kamo da odem od duha tvojega,ⁿ kamo da pobjegnem od lica tvojega?^o

8 Kad bih se do neba popeo, ti bi ondje bio,^p kad bih u grobu* ležaj svoj prostro, gle, ti bi bio ondje.^r

9 Kad bih krila^s zore uzeo da se nastanim na moru najdaljem,^t

138. psalam

a Ps 60:5
b Ps 57:2
Flp 1:6
c Ps 100:5
Ps 108:17
d Job 10:8
Job 14:15
Ps 71:18
1Pe 4:19

139. psalam

e 1Sa 16:7
1Kr 8:39
1Lje 28:9
Ps 17:3
Ps 44:21
Ps 139:23
Jr 12:3
Jr 20:12
He 4:13
f 1Mo 16:13
2Kr 19:27
Iza 37:28
Ps 33:13
g Ps 94:11
Eze 38:10
Mt 9:4
h 1Mo 28:15
2Sa 8:14
Job 31:4
Ps 121:8
i Ps 33:15
Izr 5:21
Iza 29:15
Dj 5:3
J 19:14
k Ps 50:21
He 4:12
l Job 42:3
Ps 40:5
Ps 131:1
Ri 11:33
m Job 26:14
Izr 30:3
n Dj 5:9
o Jr 23:24
Jn 1:3
p Am 9:2
Ob 4
r Job 26:6
Izr 15:11
s Ps 18:10
t Ps 65:5
Iza 11:11
Iza 24:14

Desni stupac

a Ps 63:8
b Ps 73:23
Iza 41:13
c Ps 94:7
Iza 29:15
Jr 23:24
d Job 12:22
e 2Mo 20:21
f Job 34:22
Da 2:22
g He 4:13
h Job 10:9
i Job 10:8
Job 31:15
Ps 22:10
Iza 46:3
Iv 3:4
j 1Mo 1:26
Ps 22:9
Ps 71:6
Ps 100:3
Iza 44:2
Jr 1:5
k Ps 19:1
Ps 92:5
Ps 104:24
Ps 111:2

10 i ondje bi me ruka tvoja vodila,^a

desnica bi me tvoja držala.^b

11 Kad bih rekao: "Tama će me naglo zastrti",^c oko mene bi se tada noć u svjetlost pretvorila.^d

12 Ni tmina tebi ne bi pretamna bila,^e nego bi noć sjala kao dan,^f tama bi bila kao svjetlost.^g

13 Jer ti si stvorio bubrege moje,^h zaklanjao si me u utrobi majke moje.ⁱ

14 Hvalim te, pun strahopoštovanja, jer sam čudesno stvoren.^j

Djela su tvoja čudesna,^k i duša moja to zna dobro.^l

15 Kosti moje nisu ti bile sakrivene^m dok sam nastajao u tajnosti,ⁿ

dok si me tkao u najdubljim dubinama^o zemaljskim.

16 Oči su me tvoje vidjele dok sam zametak bio,^p

u knjizi su tvojoj svi dijelovi njegovi bili zapisani

— i dani kada su nastajali^r —

kad još nije bilo nijednoga.

17 Kako su mi dragocjene misli tvoje!^s

Bože, kako je velik broj njihov!^t

18 Kad bih ih brojiti htio, više bi ih bilo nego pijeska.^u

Ps 138:8* Ili: "vjerna ljubav".
139:8* Doslovno: "šeolu".

l Ot 15:3; m Job 10:11; Pr 11:5; n Job 10:9; o Ef 4:9; p Job 1:21; Job 10:18; Ps 127:3; r Job 31:15; s Iza 55:9; t Ri 11:33; u Ps 40:5.

Kad bih se probudio, još
bih s tobom bio.^a

19 O, Bože, da hoćeš ubiti
zloga!^b

Tada bi odstupili od
mene ljudi koji su za
krv krivi,^c

20 koji govore o tebi po vlasti-
toj zamisli,^d

oni koji nedostojno spo-
minju ime tvoje^e —
protivnici tvoji.^f

21 Zar da ne mrzim one koji
tebe silno mrze, Je-
hova?^g

Zar da mi se ne gade
oni koji se protiv tebe
bune?^h

22 Krajnjom mržnjom ja ih
mrzim.ⁱ

To su doista neprijatelji
moji.^j

23 Pronikni u nutrinu moju,
Bože, i upoznaj srce
moje!^k

Ispitaj me i upoznaj tjes-
kobne misli moje,^l

24 vidi ima li u meni išta što
me navodi na put po-
gubni^m

i vodi me putemⁿ vječ-
nim!

Upravitelju.
Napjev Davidov.

140 Izbavi me, Jehova, od
ljudi zlih,^o
sačuvaj me od čovje-
ka nasilna,^p

2 od onih koji pakosti smiš-
ljaju u srcu svojemu,^r
koji po cijeli dan ratove
zameću!^s

3 Naoštrili su jezik svoj kao
zmija,^t

otrov ljutice rogate pod
usnama je njihovim.^u
(Sela)

139. psalam

a Ps 3:5
Ps 17:15
Ps 63:6
b Ps 5:6
Ps 9:17
Ps 94:23
c 1Kr 2:5
d Job 21:14
Ps 21:11
Ps 73:8
Izr 24:8
e 2Mo 20:7
Jd 15
f Iza 64:2
g 2Lje 19:2
Ps 21:8
Ps 81:15
2Ko 6:14
h Ps 119:158
i Ps 101:3
j Ps 37:12
Ps 37:32
k Jr 20:12
l Ps 94:19
m Ps 7:3
Ps 17:3
n Ps 5:8
Ps 143:8
Ps 143:10

140. psalam

o Ps 59:1
p Ps 18:48
Ps 71:4
r Ps 36:4
Ps 64:6
Izr 6:18
Za 7:10
Mt 5:28
s Ps 56:6
Ps 120:7
t Ps 52:2
Ps 58:4
u Mt 12:34
Ri 3:13
Jk 3:8

Desni stupac

a Ps 17:8
Ps 36:11
Ps 37:33
b Ps 31:4
Ps 71:4
c Ps 25:15
d Ps 119:110
Ps 141:9
e Ps 10:9
Ps 35:7
Ps 57:6
f Jr 18:22
Lk 11:54
Lk 20:20
g Ps 31:14
Ps 91:2
Iv 20:17
h Ps 27:7
Ps 28:2
Ps 55:1
i Dj 4:24
j 5Mo 33:27
Ps 27:1
Ps 28:8
k 1Sa 17:37
Ps 144:10
l 2Sa 15:31
Ps 27:12
m 5Mo 32:27
n Ps 7:16
o Es 7:10
p Ps 94:23
Izr 12:13
Izr 18:7

4 Čuvaj me, Jehova, od ruku
zloga,^a

sačuvaj me od čovjeka
nasilna,^b

od onih koji smišljaju ka-
ko da sapletu korake
moje!^c

5 Oni koji sami sebe uzvisuju
potajno su mi namje-
stili zamku,^d

užad su kao mrežu raširi-
li pored puta.^e

Stupice su mi postavili.^f
(Sela)

6 Govorim Jehovi: "Ti si Bog
moj."^g

Prikloni uho, Jehova,
glasu usrdnih molitvi
mojih!"^h

7 Jehova, Gospodine Sveviš-
nji,ⁱ snago spasenja
mojega,^j

zaklonio si glavu moju u
dan rata.^k

8 Nemoj, Jehova, ispuniti že-
lje zlome!^l

Nemoj podržati spletke
njegove, da se ne uz-
visi!^m (Sela)

9 Glave onih što me okru-
žujuⁿ

neka pokrije nevolja ko-
ju spominju usne nji-
hove!^o

10 Neka ugljevlje užareno na
njih padne!^p

Neka u vatru padnu,^r u
jame vodom ispunjene,
da ne ustanu!^s

11 Neka se ne utvrdi na zem-
lji onaj tko se riječima
razmeće!^t

Čovjeka nasilnika neka
zlo progoni i udara!^u

p 1Mo 19:24; Ps 11:6; Ps 21:9; r Mt 13:42; s Ps 55:23;
Izr 28:10; t Ps 12:3; u Ps 34:21; Iza 3:11; Ga 6:7.

Ps 140:11* Ili: "klevetnik".

12 Dobro znam da će Jehova dati^a

pravicu nevoljniku i pravdu siromasima.^b

13 Zaista će pravednici zahvaljivati imenu tvojemu,^c čestiti će prebivati pred licem tvojim.^d

Napjev Davidov.

141 Prizivam te, Jehova.^e
Požuri k meni!^f
Čuj glas moj kad te prizivam!^g

2 Neka molitva moja bude pred tobom kao kâd pripremljeni,^h podizanje ruku mojih kao žitna žrtva večernja!ⁱ

3 Postavi, Jehova, stražu na usta moja,^j čuvara na vrata usana mojih!^k

4 Ne daj srcu mojemu da se prikloni ikakvome zlu,^l

pa da u zloći sramotna djela činim^m zajedno s ljudima koji zlo rade,ⁿ

i ne daj da jedem poslatica njihovih!^o

5 Ako me udari pravednik, to je milost,^{*p} ako me ukori, to je ulje za glavu moju,^r koje glava moja neće odbiti.^s

Čak ću se moliti za njega kad u nevolji bude.^t

6 Suci narodni bačeni su niz liticu,^u a narod je čuo riječi moje, kako su ugodne.^v

140. psalam

a 1Kr 8:45
b Ps 9:4
Ps 10:18
Ps 22:24
Ps 72:4
c Ps 32:11
Ps 33:1
d Ps 23:6
Ot 7:15

141. psalam

e Ps 31:17
Ps 88:9
f Ps 40:13
Ps 70:5
Ps 71:12
g Ps 39:12
1Pe 3:12
h 2Mo 30:35
Lk 1:9
Ot 5:8
Ot 8:3
i 2Mo 29:39
Ps 28:2
Ps 63:4
Ps 134:2
1Ti 2:8
j Izr 13:3
Izr 21:23
k Jk 1:26
Jk 3:2
l 1Kr 8:58
Ps 119:36
Izr 21:1
m Da 11:27
n 1Ko 15:33
o Izr 23:6
p 2Sa 12:7
2Lje 16:7
Izr 17:10
Ga 2:11
Ga 6:1
r Ps 23:5
Izr 6:23
Izr 19:25
Jk 5:14
s Izr 9:8
Izr 19:25
Izr 25:12
t 1Sa 12:23
Mt 5:44
u 1Sa 31:1
2Sa 1:19
1Lje 10:1
v 2Sa 2:5
2Sa 23:1
Lk 4:22

Desni stupac

a Ri 8:36
2Ko 1:9
He 11:37
b 2Lje 20:12
Ps 25:15
Ps 123:1
c Dj 4:24
d Ps 5:11
Ps 11:1
Ps 71:1
e Iza 53:12
f Ps 119:110
Ps 124:7
g Ps 140:5
Ps 142:3
Jr 18:22
Lk 11:54
Lk 20:20
h Es 7:10
Ps 7:15
Ps 9:15
Ps 35:8
Ps 37:15
Ps 57:6

7 Kao što su drva rasuta po zemlji kad ih tko siječe i cijepa,

tako su kosti naše rasute na ustima groba.^{*a}

8 Ali oči su moje uprte u tebe,^b Jehova, Gospodine Svevišnji.^c

Ti si utочиšte moje.^d

Ne daj da duša moja u smrt ode!^e

9 Sačuvaj me da se ne uhvatim u zamku koju su mi postavili,^f čuvaj me od stupica onih koji zlo čine!^g

10 Zli će svi pasti u mrežu koju su sami postavili,^h

a ja ću siguran pored svega toga proći.

Maskil.* Psalam Davidov, kad je bio u pećini.ⁱ Molitva.

142 Glasom svojim Jehovu sam u pomoć zvao,^j

glasom svojim k Jehovi sam za milost vapio.^k

2 Izlijevao sam pred njim zabrinutost svoju,^l govorio sam pred njim o tjeskobi svojoj,^m

3 kada je duh moj klonuo u meni.ⁿ

Ti si tada poznao put moj.^o

Na stazi kojom hodam^p

potajno su mi zamku namjestili.^r

142. psalam 1 1Sa 22:1; 1Sa 24:3; He 11:38; 1 Ps 28:2; Ps 50:15; Ps 107:13; k Ps 30:8; Ps 77:1; Ps 141:1; 1 1Sa 1:16; Iza 26:16; Mt 26:39; m Ps 18:6; Jn 2:7; Mk 15:34; He 5:7; n Jš 5:1; Ps 143:4; o Job 23:10; Ps 1:6; Ps 119:105; p Ps 139:3; r Ps 140:5; Jr 18:22; Mt 22:15.

Ps 141:5* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Ps 141:7* Doslovno: "šeola". Ps 142, naslov* Vidi bilješku za Ps 32, naslov.

4 Pogledaj nadesno i vidi
da nitko ne želi znati za
mene.^a

Nestalo je meni utočišta
mojega,^b
nitko ne pita za dušu
moju.^c

5 Tebe sam, Jehova, u pomoć
zvao.^d

Rekao sam: "Ti si utočiš-
te moje,^e

baština moja^f u zemlji ži-
vih."^g

6 Poslušaj vapaj moj,^h
jer u jadu sam velikom!ⁱ
Izbavi me od progonitelja
mojih,^j
jer su jači od mene!^k

7 Izvedi dušu moju iz tam-
nice^l

da hvali ime tvoje!^m

Neka se skupe oko mene
pravednici,ⁿ
jer dobro mi činiš.^o

Napjev Davidov.

143 Jehova, čuj molitvu
moju,^p
prikloni uho usrdnoj
molbi mojoj!^r

U vjernosti svojoj
usliši me po pra-
vednosti svojoj!^s

2 Ne idi na sud sa slugom
svojim,^t

jer nitko živ ne može biti
pravedan pred tobom!^u

3 Jer neprijatelj progoni
dušu moju,^v

bacio je na zemlju život
moj.^z

Zbog njega prebivam
na mjestima mračnim
kao oni što su mrtvi
odavna.^a

4 Duh je moj klonuo u meni,^b
srce je moje obamrlo u
nutrini mojoj.^c

142. psalam

a Ps 31:11
Ps 69:20
Ps 88:8
b 1Sa 23:11
c Iv 16:32
d Ps 107:19
e Ps 34:8
Ps 46:1
Ps 91:2
Izr 18:10
f Ps 16:5
Ps 73:26
Ps 119:57
Tu 3:24
g Ps 27:13
Jr 11:19
h Ps 143:11
i Ps 116:6
j 1Sa 20:33
1Sa 23:26
1Sa 25:29
Ps 3:1
k Ps 38:19
l Iza 24:22
Iza 42:7
Jr 38:13
m Ps 54:6
n Ps 34:2
o Ps 13:6
Ps 116:7
Ps 119:17
Jk 5:11

143. psalam

p Ps 65:2
r Ps 28:2
s 2Sa 7:25
Ps 31:1
Ps 71:2
t Job 14:3
Ri 3:20
Ga 2:16
u 2Lje 6:36
Job 9:2
Ps 51:5
Ps 130:3
Pr 7:20
Ri 3:10
Iv 1:10
v Ps 7:1
Ps 35:4
z Ps 7:5
a Ps 88:5
b Ps 77:3
Ps 142:3
c Ps 102:4

Desni stupac

a Ps 77:5
b 5Mo 32:4
Ps 19:14
Ps 64:9
Ps 77:12
Ps 90:16
Ps 111:3
Flp 4:8
c Ps 92:4
d Ps 88:9
e Ps 63:1
f Ps 13:3
Ps 40:13
Ps 70:5
g Ps 142:3
h Ps 27:9
Ps 104:29
i Ps 28:1
Ps 88:4
Iza 38:18
j Ps 42:8
Ps 46:5
Ps 59:16

5 Sjećam se davnih dana,^a
razmišljam o svim djeli-
ma tvojim,^b

zanimam se za djelo ruku
tvojih.^c

6 U molitvi širim ruke svoje
k tebi,^d
duša je moja kao zem-
lja sasušena što žeda
za tobom.^e (*Sela*)

7 Požuri, usliši me, Jehova!^f
Nestaje života* u meni.^g
Ne okreći od mene lice
svoje,^h
da ne postanem kao oni
što u jamu odlaze!ⁱ

8 Ujutro mi objavi milost*
svoju,^j
jer u tebe se uzdam!^k

Pokaži mi put kojim tre-
bam ići,^l
jer k tebi podižem dušu
svoju!^m

9 Izbavi me od neprijatelja
mojih, Jehova!ⁿ
Kod tebe zaklon tražim.^o

10 Nauči me vršiti volju
tvoju,^p
jer ti si Bog moj!^r
Duh je tvoj dobar,^s
neka me vodi zemljom
čestitosti!^t

11 Zbog imena svojega,^u Jeho-
va, sačuvaj me na ži-
votu!^v

U pravednosti svojoj^z iz-
vedi dušu moju iz tjes-
kobe!^a

12 U milosti* svojoj satri[#] ne-
prijatelje moje,^b

k Izr 3:5; Izr 16:20; Iza 26:3; Jr 17:7; 1 Ps 5:8; Izr 3:6;
m Ps 25:1; Ps 86:4; n Ps 59:1; o Ps 61:4; Ps 91:1; p Ps
25:4; Mi 4:2; r Ps 31:14; Iv 20:17; s Ne 9:20; Iv 14:26;
t Ps 27:11; Iza 26:10; u Ps 25:11; v Ps 119:25; z Ps 9:8;
Ps 31:1; a Ps 34:19; b 1Sa 25:29; 1Sa 26:10; Ps 54:5.

Ps 143:7* Doslovno: "duha". 8* Ili:
"vjernu ljubav". Vidi bilješku za
1Mo 19:19. 12* Ili: "vjernoj ljubavi".
12[#] Doslovno: "ušutkaj".

pobij sve protivnike duše
moje,^a

jer ja sam sluga tvoj!^b

Psalam Davidov.

144 Neka je blagoslovljen
Jehova, Stijena
moja^c
— koji ruke moje uči
boju^d
i prste moje ratu —

2 dobrotvor* moj i tvrđava
moja,^e

moja sigurna utvrda gor-
ska i izbavitelj moj,^f

štit moj,^g utočište moje,^h
onaj koji mi pokorava na-
rode!ⁱ

3 Jehova, što je čovjek da se
na njega obazireš,^j
sin čovjeka smrtnog^k da
za njega mariš?

4 Čovjek je kao dah,^l
dani su njegovi kao sjena
koja prolazi.^m

5 Jehova, nagni nebesa svoja
i sidi,ⁿ
dotakni gore da se za-
dime!^o

6 Sijevni munjom da raspršiš
neprijatelje,^p
pošalji strijele svoje da ih
smeteš!^r

7 Pruži ruke svoje s visine,^s
oslobodi me i izbavi me iz
voda velikih,^t
iz ruke tudinaca,^u

8 čija usta neistinu govore^v
i čija je desnica desnica
lažljiva!^z

9 Bože, pjevat ću ti pjesmu
novu.^a
Na glazbalu s deset žica
svirat ću tebi,^b

143. psalam

a 1Sa 24:12

b Ps 89:20

Ps 116:16

Dj 3:13

Dj 4:25

144. psalam

c 5Mo 32:4

2Sa 23:3

Ps 18:2

Ps 95:1

d 2Sa 22:35

Ps 18:34

e 2Sa 22:2

Jr 16:19

f 2Sa 22:3

Ps 18:2

Ps 40:17

g 1Mo 15:1

Izr 30:5

h Ps 141:8

i Ps 18:47

j Job 7:17

Ps 8:4

He 2:6

k Ps 10:18

Ps 104:15

l Ps 39:5

Ps 62:9

m 1Lje 29:15

Job 8:9

Job 14:2

Ps 102:11

Pr 8:13

n Ps 18:9

Iza 64:1

o 2Mo 19:18

Ps 104:32

p 2Sa 22:15

Job 36:32

Ps 18:14

Ps 77:18

Ps 97:4

Za 9:14

r 5Mo 32:42

Ps 21:12

Ps 45:5

s 2Sa 22:17

Ps 18:16

t Ps 69:1

Ot 12:15

u Ne 9:2

Ps 54:3

v Ps 10:7

Ps 12:2

Ps 109:2

z Iza 44:20

a Ps 33:3

Ps 40:3

Ps 96:1

Iza 42:10

Ot 5:9

Ot 14:3

b 1Lje 25:1

Ps 33:2

Ps 92:3

Desni stupac

a 2Sa 5:19

Ps 18:50

b 1Sa 17:46

2Sa 21:17

c 2Sa 10:6

d 2Sa 10:3

Ps 73:9

e Ps 7:14

Ps 73:8

Ps 119:118

f Ps 37:35

g Ps 73:12

h Ps 73:5

i Ps 73:3

10 koji spasenje daješ kralje-
vima,^a

koji izbavljaš Davida, slu-
gu svojega, od mača
pogubna.^b

11 Oslobodi me i izbavi me iz
ruke tudinaca,^c
čija usta neistinu govore^d
i čija je desnica desnica
lažljiva,^e

12 i koji govore: “Sinovi su
naši kao biljke mlade,
odrasle već u mladosti
svojoj,^f
a kćeri naše kao stupovi
ugaoni, isklesani kao u
palačama.

13 Žitnice su naše pune, obi-
luju žitom svakovrs-
nim.^g

Stada ovaca naših na-
množila su se na ti-
suće puta, deset tisuća
puta, po mjestima na-
šim.

14 Krave su naše steone, a ni-
jednoj tkivo ne puca i
nijedna ne pobacuje.^h
Nema vike na trgovima
našim.ⁱ

15 Sretan je narod kojemu je
tako!”
Sretan je narod kojemu
je Bog Jehova!

Hvala, Davidova.

Ⲭ [alef]*

145 Uzvisivat ću te, Bože
moj, Kralju moj,^k
i blagoslivljat ću
ime tvoje dovijeka,
u svu vječnost.^l

J Ps 33:12; Ps 37:9; Ps 37:37; Ps 89:15; Ps 146:5; Lk 11:28; Jk 1:25; 145. psalam k Ps 44:4; Iza 33:22; Da 2:47; Ot 11:17; 1 Lje 29:10.

Ps 145:1* Vidi bilješku za Ps 9:1.

Ps 144:2* Ili: “vjerna ljubav moja”.
Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

𐤁 [bet]

2 Cijeli dan blagoslivljat
ću te^a

i hvalit ću ime tvoje do-
vijek, u svu vječ-
nost.^b

𐤅 [gimel]

3 Velik je Jehova i dostojan
hvale najveće,^c
veličina je njegova ne-
istraživa.^d

𐤃 [dalet]

4 Naraštaj za naraštajem
hvalit će djela tvoja^e
i pričat će o velikim djeli-
ma tvojim.^f

𐤇 [he]

5 O slavnoj krasoti veličan-
stva tvoga^g
i o čudesnim djelima tvoj-
jim razmišljat ću.^h

𐤅 [vau]

6 Oni će pričati koliko su
silna sva zastrašujuća
djela tvoja.ⁱ

O veličini tvojoj ja ću pri-
povijedati.^j

𐤆 [zajin]

7 U ushićenju će iz njih navi-
rati riječi o obilju do-
brote tvoje,^k
zbog pravednosti tvoje
radosno će klicati.^l

𐤃 [het]

8 Jehova je dobrostiv i mi-
losrdan,^m
spor je na gnjev i velika
je milost* njegova.ⁿ

𐤄 [tet]

9 Jehova je dobar prema
svima,^o

145. psalam

a Ps 119:164

b Ps 113:2

Ps 146:2

c Ps 48:1

Ps 96:4

Ps 147:5

Ps 150:2

Ri 1:20

Ot 15:3

d Job 9:10

Job 26:14

Job 36:26

Ps 92:5

Ps 139:6

Ri 11:33

e Jš 4:21

Ps 71:18

Iza 38:19

f 2Mo 12:27

g Ps 8:1

Ps 104:1

Ps 111:3

Ps 148:13

h Ps 72:18

i Jš 2:9

Ne 1:5

j Ps 107:21

Dj 4:24

k 1Kr 8:66

Ps 136

Ps 31:19

Iza 63:7

Jr 31:12

l Ps 51:14

Iza 45:24

Ot 15:3

m 2Lje 30:9

Ps 86:15

Ps 111:4

Ef 2:4

n 2Mo 34:6

4Mo 14:18

Ne 9:17

Ps 103:8

o Ps 25:8

Ps 100:5

Ps 104:28

Na 1:7

Mt 5:45

Dj 14:17

Jk 1:17

Desni stupac

a Ef 2:4

b Ps 19:1

Ps 103:22

Ps 104:24

c 1Sa 2:9

Ps 30:4

Ps 132:9

Ps 149:5

He 13:15

1Pe 2:5

d 1Lje 29:11

Mt 4:23

Lk 10:9

e 5Mo 3:24

Ot 15:3

f Ps 98:1

Ps 136:4

g Ps 103:19

Ps 111:3

h Ps 146:10

Jr 10:7

1Ti 1:17

i Da 6:26

j Ps 37:24

Ps 94:18

k Ps 38:6

Ps 146:8

l Ps 104:21

milosrde njegovo počiva
nad svim stvorenjima
njegovim.^a

* [jod]

10 Sva djela tvoja, Jehova,
hvalit će te,^b
vjerne sluge tvoje blago-
slivljat će te.^c

𐤃 [kaf]

11 O slavi kraljevstva tvoga
pričat će^d
i o moći tvojoj govo-
rit će,^e

𐤆 [lamed]

12 da objave sinovima ljud-
skim velika djela tvoja^f
i slavnu krasotu kraljev-
stva tvoga.^g

𐤄 [mem]

13 Kraljevstvo je tvoje kra-
ljevstvo vječno^h
i vlast tvoja traje kroz
sve naraštaje.ⁱ

𐤃 [samek]

14 Jehova podupire sve koji
padaju^j
i uspravlja sve koji su
pognuti.^k

𐤆 [ajin]

15 Oči sviju u tebe su uprte,^l
ti im daješ hranu u pravo
vrijeme.^m

𐤄 [pe]

16 Ti otvaraš ruku svojuⁿ
i sitiš sve živo po želji nji-
hovej.^o

𐤆 [cade]

17 Jehova je pravedan na svim
putevima svojim^p
i vjeran u svim djelima
svojim.^r

Ps 145:8* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bi-
lješku za 1Mo 19:19.

m 1Mo 1:30; Ps 104:27; Ps 136:25; Mt 24:45; n Ps
104:28; o Ps 107:9; Ps 132:15; p 1Mo 18:25; 5Mo 32:4;
Ri 3:5; Ot 15:3; Ot 16:5; r Ps 18:25; Ot 15:4.

פ [kof]

18 Jehova je blizu svih koji ga prizivaju,^a svih koji ga prizivaju u istini.^b

ר [reš]

19 Ispunit će želju onih koji ga se boje,^c čut će vapaj njihov i spasić ih.^d

ש [šin]

20 Jehova čuva sve koji ga ljube,^e a zle će sve istrijebiti.^f

ת [tau]

21 Hvalu Jehovinu govorit će usta moja.^g Neka svako stvorenje blagoslivlja sveto ime njegovo dovijeka, u svu vječnost!^h

146 Hvalite Jaha!ⁱ Hvali Jehovu, dušo moja!^j

2 Hvalit ću Jehovu cijeloga života svojega!^k Pjesmom ću hvaliti Boga svojega dokle god me bude!^l

3 Ne uzdajte se u dostojanstvenike,^m niti u kojega drugog čovjeka zemaljskog, od kojega nema spasenja!ⁿ

4 Duh* njegov izide,^o a on se u prah svoj vraća^p — u taj dan propadnu misli njegove.^r

5 Sretan je onaj kojemu je pomoćnik Bog Jakovljevi,^s koji se uzda u Jehovu, Boga svojega,^t

145. psalam

a 5Mo 4:7
1Kr 18:36
Ps 34:18
Jk 4:8
Jd 24
b Ps 17:1
c Ps 34:9
Lk 1:53
d Ps 37:40
Ps 50:15
Ps 91:15
e Ps 31:23
Ps 37:28
Ps 97:10
f Ps 1:6
Izr 2:22
g Ps 34:1
Ps 51:15
Ps 71:8
Ps 89:1
h Ps 117:1
Ps 150:6

146. psalam

i 2Mo 15:2
Ps 149:9
Ot 19:6
j Ps 103:1
Ps 104:35
k Ps 63:4
l Ps 145:2
m Ps 62:9
Ps 118:9
n Ps 118:8
Iza 2:22
Jr 17:5
o Job 12:10
Ps 104:29
Pr 8:8
Mt 27:50
Dj 7:59
p 1Mo 3:19
Ps 90:3
Pr 3:20
Pr 12:7
r Job 14:10
Job 17:11
Pr 9:5
Pr 9:10
Iza 38:18
s Ps 33:12
Ps 46:7
Ps 144:15
Jr 17:7
t Ps 71:5

Desni stupac

a 1Mo 1:1
Ne 9:6
Jr 10:12
Dj 4:24
Ot 4:11
Ot 14:7
b 2Mo 20:11
c 5Mo 7:9
Ps 71:22
d Ps 103:6
e Ps 107:9
Ps 145:16
f Ps 107:14
Ps 142:7
g Iza 29:18
Iza 35:5
h Ps 145:14
Ps 147:6
Lk 13:13
2Ko 7:6
i Ps 11:7
j 5Mo 10:18
k Ps 68:5
l Ps 145:20
m Izr 1:15

6 Tvorca neba i zemlje^a i mora, i svega što je u njima,^b onoga koji se uvijek istine drži,^c

7 koji udjeljuje pravdu onima kojima se krivo čini,^d koji daje kruha gladnima.^e

Jehova oslobađa svezane.^f

8 Jehova otvara oči slijepima.^g Jehova uspravlja pogonute.^h

Jehova ljubi pravednike.ⁱ

9 Jehova čuva došljake,^j djetetu bez oca i udovici pomaže,^k a zlima^l kvari puteve.^m

10 Jehova će biti kralj do vijeka,ⁿ Bog će tvoj, Sione, kraljevati iz naraštaja u naraštaj.^o Hvalite Jaha!^p

147 Hvalite Jaha,^r jer dobro je pjesmom hvaliti Boga našega,^s krasno je — on je hvale dostojan!^t

2 Jehova gradi Jeruzalem,^u rasijane Izraelce sakuplja.^v

3 On liječi^z one koji su srca slomljena^a i povija rane njihove.^b

4 On prebraja zvijezde,^c sve ih po imenu zove.^d

5 Velik je Gospodin naš i silno moćan,^e

n 2Mo 15:18; Ps 10:16; Ps 145:13; Da 6:26; Ot 11:15; o Ps 147:12; Jl 3:17; p Ps 117:2; Ot 19:3; **147. psalam** r Ps 135:1; Ot 19:1; s Ps 92:1; Ps 135:3; t Ps 33:1; Ot 19:5; u Ps 102:16; v 5Mo 30:3; Eze 36:24; Eze 37:21; z Iza 6:10; a Ps 51:17; b Lk 4:18; c 1Mo 15:5; d Iza 40:26; e 1Lje 16:25; Ps 48:1; Ps 96:4; Ps 145:3; Na 1:3.

- razumu* njegovu nema
mjere.^a
- 6 Jehova pomaže krotkima,^b
a zle do zemlje ponizuje.^c
- 7 Uzvratite Jehovi zahvalji-
vanjem,^d
svirajte na harfi Bogu
našemu,^e
- 8 onome koji oblacima nebo
pokriva,^f
koji kišu zemlji sprema,^g
koji daje da po gorama
niče trava zelena!^h
- 9 Životinjama on daje hranu,ⁱ
gavranima mladim koji
za njom grakću.^j
- 10 Ne uživa on u snazi konja,^k
niti ga raduju hitre noge
čovječje.^l
- 11 Jehovina su radost oni koji
ga se boje,^m
oni koji čekaju milost*
njegovu.ⁿ
- 12 Hvali Jehovu,^o Jeruzaleme!
Hvali Boga svojega, Si-
one!^p
- 13 Jer on je učvrstio zasune
vrata tvojih,
blagoslovio je sinove tvo-
je što su usred tebe.^r
- 14 Mir daje na cijelom područ-
ju tvojemu,^s
pšenicom najboljom si-
ti te.^t
- 15 Zapovijed svoju na zemlju
šalje,^u
brzo trči riječ njegova.
- 16 Snijeg daje kao vunu,^v
mraz prosipa kao pepeo.^z
- 17 Led svoj baca kao zalo-
gaje.^a
Tko može opstati pred
tom hladnoćom Bož-
jom?^b

Ps 147:5* Vidi bilješku za Izr 3:5.
11* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za
1Mo 19:19.

147. psalam

- a Iza 40:28
Ri 11:33
b 4Mo 12:3
Ps 37:11
Ps 146:8
c Ps 55:23
d Ps 95:2
e Ps 33:2
Ps 92:1
f 1Kr 18:45
g Job 38:26
Jr 14:22
Mt 5:45
h Job 38:27
Ps 104:14
Iza 30:25
Za 10:1
i Ps 104:27
Ps 136:25
Ps 145:15
j Job 38:41
Lk 12:24
k Job 39:19
Ps 33:16
Iza 31:1
Ho 1:7
l 1Sa 16:7
m 1Ml 3:16
n Ps 33:18
o Ps 63:3
Ps 117:1
p Ps 135:21
Iza 12:6
r Ps 128:3
s 3Mo 26:6
Ps 29:11
Ps 122:6
Iza 45:7
Iza 60:17
Ri 15:33
t 5Mo 8:8
5Mo 32:14
Ps 81:16
Ps 132:15
u Ps 33:9
Ps 68:11
Ps 107:20
v Job 37:6
Ps 148:8
z Job 38:29
a Jš 10:11
b Job 37:10

Desni stupac

- a Dj 10:36
b Ps 148:8
c 2Mo 20:1
5Mo 33:3
Ps 78:5
Ps 103:7
Ri 9:4
d 5Mo 4:8
5Mo 5:31
Ml 4:4
e 5Mo 4:5
5Mo 6:1
f 2Mo 19:5
2Mo 31:17
5Mo 4:32
5Mo 7:6
Ri 3:2
g 1Lje 17:21
h Ps 116:19
Ot 19:6

148. psalam

- i Ps 113:1
j Ps 89:5
Iza 49:13
k Lk 2:14

- 18 Riječ svoju šalje^a i topi ih.
Vjetrom svojim puše,^b
i vode teku.
- 19 Riječ svoju govori Jakovu,^c
uredbe svoje^d i zakone
svoje Izraelu.^e
- 20 Nije tako učinio nijednome
drugom narodu,^f
i zakone njegove oni ne
znaju.^g
Hvalite Jaha!^h

- 148** Hvalite Jaha!ⁱ
Hvalite Jehovu s ne-
besa,^j
hvalite ga u visi-
nama!^k
- 2 Hvalite ga, svi anđeli nje-
govi!
Hvali ga, sva vojsko nje-
gova!^m
- 3 Hvalite ga, sunce i mje-
seče!ⁿ
Hvalite ga, sve zvijezde
sajne!^o
- 4 Hvalite ga, nebesa nad ne-
besima^p
i vode nad nebesima!^r
- 5 Neka hvale ime Jehovino,^s
jer on je zapovjedio, i
stvoreni su!^t
- 6 Postavio ih je da stoje za-
uvijek, za sve vijeke.^u
Odredio je zakon, koji
neće proći.^v
- 7 Hvalite Jehovu sa zemlje,^z
velike životinje morske i
svi bezdani vodeni,^a
- 8 vatro i tučo, sniježe i dime
gusti,^b
vjetre olujni, koji izvrša-
vaš riječ njegovu,^c

i Ps 103:20; Lk 2:13; Ot 5:13; m 1Mo 2:1; Jr 32:18; Jd 14; n 1Mo 1:16; Ps 19:1; Ps 136:8; o Ps 136:9; p 5Mo 10:14; Ne 9:6; 2Ko 12:2; r 1Mo 1:7; 2Pe 3:5; s Ot 19:6; t 1Mo 1:1; 1Mo 1:6; Ps 33:6; u Ps 89:37; Izr 8:27; v Ps 119:91; Jr 31:36; Jr 33:25; z Ps 69:34; a 1Mo 1:21; Ps 74:13; Ps 104:25; Jn 1:17; b 2Mo 9:23; 4Mo 16:35; Ps 147:17; Iza 30:30; c Ps 107:25.

- 9 gore i svi bregovi,^a
voćke i svi cedri,^b
- 10 životinje divlje i sve životi-
nje domaće,^c
stvorenja gmižuća i ptice
krilate,^d
- 11 kraljevi zemaljski^e i svi na-
rodi,
knezovi^f i svi suci ze-
maljski,^g
- 12 mladići^h i djevojke,ⁱ
starci^j i djeco!^k
- 13 Neka svi hvale ime Jeho-
vino,^l
jer je samo njegovo ime
nedostižno visoko!^m
Čast njegova nadvisuje
zemlju i nebo.ⁿ
- 14 On će uzdignuti rog naroda
svojega,^o
hvalu svih koji su mu
vjerni,^p
sinova Izraelovih, naroda
koji mu je blizak.^r
Hvalite Jaha!^s

- 149** Hvalite Jaha!^t
Pjevajte Jehovi pje-
smu novu,^u
hvalu njegovu na
skupu vjernih slu-
gu njegovih!^v
- 2 Neka se raduje Izrael Veli-
kom Tvorcu svojemu,^z
sinovi Siona neka se ve-
sele Kralju svojemu!^a
- 3 Neka hvale ime njegovo
plesom!^b
Na defu i harfi neka mu
sviraju!^c
- 4 Jer Jehova se raduje naro-
du svojemu.^d
Krotke on spasenjem
ukrašava.^e
- 5 Neka se vjerne sluge nje-
gove raduju u slavi,
neka kliču radosno na
posteljama svojim!^f

148. psalam

a Ps 65:12
Ps 98:8
Iza 44:23
Iza 49:13
b 1Lje 16:33
Ps 96:12
Iza 44:23
Iza 55:12
c Ps 50:10
Iza 43:20
d 1Mo 7:14
e Ps 2:10
Iza 49:23
f Ps 45:16
g Ps 2:10
Ps 82:1
h Ps 110:3
i Ps 45:14
Dj 21:9
j Jr 31:13
k Mt 21:15
l Ps 99:3
m Ps 8:1
Iza 12:4
n 1Kr 8:27
1Lje 29:11
Ps 113:4
o 2Mo 15:16
Ps 75:10
Ps 89:17
Ps 135:4
p Ps 145:10
Ps 149:9
r 2Mo 19:5
Ef 2:17
s Ps 113:9
Ps 117:2

149. psalam

t Ps 113:1
u Ps 33:3
Ps 96:1
Iza 42:10
Ot 5:9
v Ps 22:22
He 2:12
z 5Mo 12:7
1Sa 12:22
Ps 100:3
Iza 54:5
a Ps 47:7
b 2Mo 15:20
Su 11:34
Ps 150:4
Jr 31:13
c Ps 81:2
Ps 144:9
Ps 150:4
d Ps 35:27
Ps 84:11
e Ps 132:16
Iza 61:10
f Ps 63:6

Desni stupac

a Ne 9:5
b He 4:12
Ot 1:16
c 4Mo 31:2
Ps 79:6
Ps 110:6
d Ps 44:2
e Js 10:24
Js 12:7
f 5Mo 7:1
g Ps 148:14
1Ko 6:2
Ot 20:4
h Ps 111:1

150. psalam

i Ot 19:6

- 6 Neka se pjesme koje Boga
veličaju čuju iz grla
njihova,^a
a mač dvosjekli neka bu-
de u ruci njihovoj,^b
- 7 da izvrše osvetu nad naro-
dima,^c
da kazne plemena,^d
- 8 da u lance stave kraljeve
njihove^e
i u okove željezne slavne
ljude njihove,
- 9 da izvrše na njima presudu
zapisanu!^f
Čast takva pripada svi-
ma koji su mu vjerni.^g
Hvalite Jaha!^h

150 Hvalite Jaha!ⁱ

- Hvalite Boga u sve-
tome mjestu nje-
govu!^j
Hvalite ga vi koji ste
pod svodom nebe-
skim što ga je sila
njegova načinila!^k
- 2 Hvalite ga zbog velikih dje-
la njegovih!^l
Hvalite ga zbog silne ve-
ličine njegove!^m
- 3 Hvalite ga zvucima roga!ⁿ
Hvalite ga psaltirom i
harfom!^o
- 4 Hvalite ga defom^p i plesom
u kolu!^r
Hvalite ga žicama^s i fru-
lom!^t
- 5 Hvalite ga činelama sklad-
na zvuka!^u
Hvalite ga činelama koje
zveče!^v
- 6 Sve što diše neka hvali
Jaha!^z
Hvalite Jaha!^a

j 2Lje 20:8; Ps 29:9; Ps 116:19; Ps 134:2; k 1Mo 1:6; Ps 19:1; Da 12:3; l Ps 92:5; Ps 107:15; Ps 145:6; Ot 15:3; m 5Mo 32:4; Ps 96:4; Ps 145:3; Jr 32:18; n 1Lje 15:28; Ps 81:3; Ps 98:6; o Ps 33:2; Ps 108:2; p 2Mo 15:20; 1Sa 10:5; Iza 5:12; r Ps 149:3; s Ps 92:3; Ps 144:9; Iza 38:20; t Job 21:12; Job 30:31; u 1Lje 15:19; 1Lje 16:5; v 2Sa 6:5; 1Lje 25:1; z Ot 5:13; a Ps 112:1; Ps 148:14; Ot 19:3.

MUDRE IZREKE *

1 Mudre izreke^a Salamuna,^b sina Davidova,^c kralja izraelskoga,^d **2** izrečene da se stekne mudrost^e i primi pouka,^{*f} da se razumiju riječi razborite,^{*g} **3** da se primi pouka^{*h} što daje razboritost,^{*i} pravednost,^j ispravno rasuđivanje^k i pravičnost,^l **4** da se neiskusnima dade oštroumnost,^m mladiću znanjeⁿ i sposobnost prosuđivanja.^o

5 Mudar će slušati i više će naučiti,^p i razuman* će prihvatiti mudre upute,^r **6** da razumije mudre izreke i zagonetne izjave,^s riječi mudrih ljudi^t i zagonetke njihove.^u

7 Strah je Jehovin prvo što je potrebno da bi se steklo znanje.^{*v} Ludi preziru mudrost i pouku.^{*z}

8 Slušaj, sine moj, pouku* oca svojega^a i ne ostavljaj upute[#] majke svoje.^b **9** Jer one su krasan vijenac na glavi tvojoj^c

Izr naslov* Ili: "Poslovice". Hebrejski: *mišle*. Ova biblijska knjiga na hebrejskom se naziva po svojoj prvoj riječi. Usporedi bilješku za 4Mo 23:7. **1-2*** Izvorna riječ ima različita značenja i može se, ovisno o kontekstu, prevesti pojmovima: "pouka, uputa, ispravljanje, opomena, ukor, kazna, stega, samosvladavanje". Vidi i bilješku za He 12:5. **2*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **3*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **3*** Izvorna riječ ima različita značenja i može se, ovisno o kontekstu, prevesti pojmovima: "sposobnost opažanja, razumijevanja; uvid, razum, razboritost, mudrost, oštroumnost, znanje, spoznaja, pronicljivost". **5*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **7*** Doslovno: "Strah je Jehovin početak znanja". **7*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **8*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **8*** Doslovno: "zakon".

1. poglavlje

- a 1Kr 4:32
Pr 12:9
- b Izr 10:1
Izr 25:1
Mt 12:42
- c 2Sa 12:24
- d 1Kr 2:12
- e Izr 8:11
Lk 2:52
- f Izr 2:20
2Ti 3:16
He 12:7
- g 5Mo 4:6
- h Izr 3:11
He 12:5
1Pe 5:10
- i Izr 10:5
J He 12:11
- k 1Kr 3:28
- l Ps 37:37
Izr 2:9
- m Jš 9:4
1Sa 23:22
Izr 15:5
Mt 10:16
- n Iv 17:3
- o Izr 2:11
Izr 3:21
Izr 8:12
Izr 14:17
- p Izr 9:9
Izr 15:31
1Ko 10:15
- r 1Sa 25:33
- s Ps 49:4
- t Pr 12:11
- u Su 14:14
Da 5:12
- v Job 28:28
Ps 111:10
Izr 9:10
z Izr 5:12
Izr 12:15
Izr 18:2
Ri 1:28
- a 5Mo 6:7
Izr 4:1
Izr 6:20
Ef 6:4
He 12:9
- b 3Mo 19:3
Izr 31:26
2Ti 1:5
2Ti 3:15
- c Izr 4:9

Desni stupac

- a Izr 3:22
Iv 7:46
Kol 4:6
- b 1Mo 39:7
2Mo 23:2
5Mo 13:6
Ri 16:18
- c Jr 5:26
- d Ps 108
Ps 17:12
Ps 56:6
Mt 26:4
Dj 23:15
- e Ps 35:25
f 4Mo 16:30
4Mo 26:10
- g Job 33:22
Ps 30:3
Eze 31:16

i lijepa ogrlica na vratu tvojem.^a

10 Sine moj, ako te grešnici pokušaju zavesti, ne pristaj!^b **11** Ako bi govorili: "Podi s nama! Hajde da vrebamo krv!"^c Hajde da bez razloga u zasjedi čekamo nevine!^d **12** Žive ih progutajmo^e kao grob,^{*f} cijele kao što su oni koji u jamu odlaze!^g **13** Potražimo svakovrsne dragocjenosti!^h Napunimo kuće svoje plijenom!ⁱ **14** Ždrijež ćeš svoj bacati s nama. Neka bude jedna kesica za sve nas"^j — **15** ako bi ti tako govorili, sine moj, ne idi putem njihovim!^k Drži nogu svoju daleko od staze njihove!^l **16** Jer noge njihove trče na zlo^m i žure se prolijevati krv.ⁿ **17** Jer uzalud je razapinjati mrežu pred očima svim pticama.^o **18** Stoga oni vrebaju krv njihovu,^p u zasjedi čekaju duše njihove.^r **19** Takvi su putevi svih koji nepravedan dobitak stječu^s — on uzima dušu vlasnicima svojim.^t

20 Prava mudrost^u glasno uzvikuje na ulici.^v Na trgovinama pušta glas svoj.^z **21** Na uglovima bučnih ulica doziva.^a Na ulazima, kod gradskih vrata, govori riječi svoje:^b

h Su 18:18; i Su 5:30; j 1Sa 30:16; k Izr 4:14; Izr 13:20; 2Ko 6:17; l Ps 119:101; Izr 4:27; 1Ko 15:33; m Izr 4:16; Izr 6:18; Izr 19:2; n Izr 6:17; Iza 59:7; Ri 3:15; o Ps 91:3; p Ps 55:23; r Izr 28:17; s 2Kr 5:20; Izr 15:27; Mt 3:11; t 5Mo 24:6; Job 31:39; u Ri 11:33; Ri 16:27; 1Ko 1:20; 1Ko 2:5; Ef 3:10; Jk 3:17; v Mt 10:27; Mt 11:19; Dj 5:42; z Izr 8:2; Izr 9:3; a Mt 10:27; Dj 20:20; b Izr 8:3; Iv 18:20.

Izr 1:12* Doslovno: "šeol".

22 "Dokle ćete, vi ljudi, ljubiti ludost?^a Dokle ćete, vi podrugljivci, uživati u ruganju?^b Dokle ćete, vi bezumni, mrziti znanje?^c 23 Prihvatite moj ukor!^d Tada ću na vas izliti duh svoj,^e obznanit ću vam riječi svoje.^f 24 Ja vas zovem, ali vi odbijate,^g pružam ruku, ali nitko ne obraća pažnju,^h 25 i ne marite ni za jedan savjet mojⁱ i ne prihvaćate ukor moj.^j 26 Zato ću se i ja smijati propasti vašoj,^k rugat ću se kada dođe ono čega se bojite,^l 27 kada ono čega se bojite navali kao oluja i propast vaša stigne kao vjetar olujni,^m kada nevolja i teška vremena dođu na vas.ⁿ 28 Tada će me zvati, ali ja se neću odazvati;^o tražit će me, ali me neće naći,^p 29 jer su mrzili znanje^q i nisu odabrali strah Jehovin.^s 30 Nisu poslušali savjet moj,^t prezreli su sav moj ukor.^u 31 Zato će jesti plodove puta svojega^v i nasitit će se zamisli svojih.^z 32 Jer lude^{*} će ubiti odmetništvo njihovo^a i bezumne će upropastiti nehaj njihov.^b 33 A tko me sluša, bit će spokojan i živjet će mirno,^c ne bojeći se zla."^d

2 Sine moj, ako primiš riječi moje^e i u sebi pohraniš zapovijedi moje,^f 2 slušaš mudrost uhom svojim^g i prikloniš srce svoje k razboru,^h 3 i ako prizoveš razum^h i zavapiš za razborom,^j 4 ako sve to potražiš kao srebro^k i tragaš za svim tim kao za skriven-

Izr 1:22* Ili: "neiskusni, ljubiti neiskusstvo". 32* Ili: "neiskusne". 2:3* Vidi bilješku za Izr 3:5.

1. poglavlje

- a Ps 94:8
Lk 19:42
- b Izr 14:6
- c 2Lje 24:19
Izr 5:12
Izr 3:29
- d Ps 141:5
Ot 3:19
- e Izr 18:4
Dj 2:18
- f Iza 54:13
Mt 10:20
Iv 6:45
- g Iza 65:12
Mt 22:5
- h Iza 65:2
Jr 7:13
- i 2Lje 36:16
Ps 107:11
- j Ps 81:11
- k Ps 37:13
Ri 2:5
- l Su 10:14
2Lje 7:20
- m Na 1:3
- n Mt 24:21
Lk 21:23
Ri 2:9
- o Ps 18:41
Lk 13:25
Jk 4:3
- p Tu 3:44
- r Ps 50:17
Ho 4:6
Dj 7:51
- s Su 5:8
Mi 3:2
2Pe 2:15
- t Ps 81:11
Jr 8:9
- u 2Mo 33:5
2Lje 29:6
Jr 5:12
- v Iza 3:11
Jr 6:19
Eze 24:14
Ga 6:7
- z Iza 8:10
- a Jr 3:14
Ri 6:23
- b Jr 48:11
Ot 2:5
- c Ps 25:13
Iza 48:18
Ot 3:10
- d 2Kr 6:16
Iza 26:3
Lk 21:28
2Pe 2:9

2. poglavlje

- e Izr 4:1
1Pe 1:25
- f 5Mo 6:6
Job 23:12
- g Izr 1:5
- h Izr 17:27
Ef 5:17
He 5:14
- i 1Kr 3:11
Izr 9:10
Izr 18:15
- j Flp 1:9
2Ti 2:7
- k Ps 19:10

Desni stupac

- a Job 28:18
- b Job 28:28
Izr 8:13
Jr 32:40
Ot 14:7

nim blagom,^a 5 tada ćeš razumjeti što znači imati strah^b pred Jehovom i znanje o Bogu naći ćeš.^c 6 Jer Jehova daje mudrost,^d iz njegovih usta dolazi znanje i razboritost.^e 7 Čestitima pomaže da postupaju mudro,^f štiti je onima koji žive^g neporočno,^g 8 jer pazi na staze pravde^h i čuva put onih koji su mu vjerni.ⁱ 9 Tada ćeš razumjeti što znači pravednost i ispravno rasuđivanje i pravičnost, sve što je na putu dobrote.^j

10 Kad ti mudrost ude u srce^k i znanje omili duši tvojoj,^l 11 sposobnost prosuđivanja pazit će na tebe,^m razboritost će te čuvati,ⁿ 12 izbavit će te od zlog puta,^o od čovjeka koji govori opačine,^p 13 od onih koji ostavljaju staze čestitosti da idu putevima tame,^r 14 od onih koji se raduju kad zlo čine,^s koji uživaju u zlim opačinama,^t 15 kojima su staze iskvarene i koji su zastranili na putevima svojim,^u 16 i izbavit će te od bludnice,^u od preljubnice^v satkorječive,^z 17 koja ostavlja bliskog druga mladosti svoje^a i zaboravlja savez Boga svojega.^b 18 Jer kuća njezina tone u smrt i staze nje-

c Jr 9:24; 2Ti 3:15; 1Iv 5:20; d 2Mo 31:3; 1Kr 4:29; Jk 3:17; e 2Ti 3:16; f Izr 3:21; Izr 8:14; Lk 1:17; Lk 16:8; g Job 1:10; Ps 41:12; Izr 28:18; h Izr 8:20; i Ps 37:28; Ps 97:10; j Pr 12:13; Mi 6:8; Lk 10:27; k Ps 119:111; l Dj 17:11; Kol 3:16; m Pr 7:12; Pr 9:15; Ef 5:15; n Pr 10:10; Mt 10:16; o Ps 141:4; p Izr 8:13; Dj 20:30; r Iv 3:19; Izr 12:35; 1Iv 2:19; s 1Ko 13:6; t Ps 50:18; Ho 7:3; Lk 22:5; Ri 1:32; u 5Mo 32:5; Flp 2:15; v 1Mo 39:12; Izr 7:5; Izr 22:14; Izr 23:27; 1Ko 6:9; 1Ko 6:18; z Izr 6:24; Izr 7:21; a 1Mo 2:24; Izr 5:18; Izr 3:4; b Mi 2:14.

Izr 2:7* Ili: "Za čestite on čuva djelotvornu (praktičnu, primjenjivu) mudrost". 7* Doslovno: "hode". 7* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. 16* Doslovno: "strankinje". 16* Doslovno: "tuđinke".

zine k mrtvacima nemoćnim.^a
19 Tko god liježe s njom neće se vratiti, niti će više ikada stati na puteve živih.^b

20 Svrha je ovih riječi da ideš putem dobrih ljudi^c i držiš se staza pravedničkih.^d
21 Jer čestiti će živjeti na zemlji^e i neporočni* će ostati na njoj.^f **22** A zli će biti istrijebljeni sa zemlje^g i oni koji nevjerno postupaju bit će iščupani iz nje.^h

3 Sine moj, ne zaboravljaj pouku* moju,ⁱ i neka se srce tvoje drži zapovijedi mojih,^j **2** jer će ti se umnožiti dani i godine života^k i mir.^l
3 Neka te dobrota* i istinoljubivost ne ostavljaju.^m Priveži ih sebi na vrat.ⁿ Napiši ih na ploču srca svojega,^o **4** pa ćeš kod Boga i kod ljudi steći naklonost i biti priznat kao razborit.*^p **5** Uzday se u Jehovu svim srcem svojim^r i ne oslanjaj se na vlastiti razum.*^s
6 Na svim putevima svojim imaj ga na umu^t i on će ispraviti staze tvoje.^u

7 Ne misli sam o sebi da si mudar.^v Boj se Jehove i kloni se zla.^z **8** To neka doneše zdravlje^a tijelu* tvojemu i okrepu kostima tvojim.^b

9 Iskazuj čast Jehovi imetkom svojim^c i prvinama svega

Izr 2:21* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **3:1*** Doslovno: "zakon". **3*** Ili: "vjerana ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **4*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **5*** Izvorna riječ ima različita značenja i može se, ovisno o kontekstu, prevesti pojmovima: "spособnost razumijevanja, shvaćanja, razlučivanja; pronicljivost, oštroumnost, razboritost, mudrost, razum, znanje, uvid, spoznaja". Usporedi bilješku za Mk 12:33. **8*** Doslovno: "pupku".

2. poglavlje

- a Izr 5:5
 Izr 5:23
 Izr 9:18
 Ef 5:5
 Pr 7:26
 Ot 22:15
 c Ps 119:63
 1Ko 11:1
 Jk 1:27
 d Izr 13:20
 e Ps 7:9
 Ps 37:11
 f Ps 37:29
 g Ps 37:20
 Ps 104:35
 Izr 10:7
 Mt 25:46
 h 5Mo 28:63
 Ps 7:8

3. poglavlje

- i 5Mo 4:23
 Ho 4:6
 j 5Mo 4:6
 Ps 119:34
 k Ps 21:4
 l Izr 10:27
 1 Iza 54:13
 m 2Sa 15:20
 Ho 12:6
 n 5Mo 6:8
 o 2Ko 3:3
 He 10:16
 p Lk 2:52
 2Ko 8:21
 r Ps 62:8
 Iza 26:4
 Jr 17:7
 s Izr 28:26
 Jr 9:23
 Jr 10:23
 1Ko 3:18
 t 1Sa 23:2
 1Sa 23:4
 1Lje 28:9
 Ne 1:11
 Flp 4:6
 Kol 3:17
 u Jš 1:7
 Ps 25:9
 Jk 1:5
 v Izr 26:12
 Iza 5:21
 Ri 12:16
 z Ne 5:15
 Izr 14:27
 Izr 16:6
 a Ps 103:3
 b Mt 11:29
 c 4Mo 31:50
 5Mo 16:16
 Lk 16:9
 1Ti 6:18

Desni stupac

- a 2Mo 23:19
 5Mo 26:2
 b 5Mo 28:8
 2Lje 31:10
 Mt 3:10
 c JI 2:24
 d Izr 15:32
 He 12:5
 e Ps 94:12
 f 1Ko 11:32
 He 12:6
 Ot 3:19
 g 5Mo 8:5
 Izr 23:15
 He 12:7
 He 12:9
 h Pr 12:2

uroda svojega.^a **10** Tada će se spremišta tvoja napuniti obiljem^b i kace će se tvoje prelijevati vinom mladim.^c

11 Sine moj, ne odbacuj opomene* Jehovine^d i neka ti ne bude mrzak ukor njegov,^e **12** jer koga Jehova ljubi, njega ukorava,^f kao otac sina kojeg voli.^g

13 Sretan je čovjek koji nađe mudrost^h i čovjek koji stekne razboritost,ⁱ **14** jer steći mudrost bolje je nego steći srebro, veći je dobitak ona i od zlata.^j **15** Dragocjenija je od bisera*^k i ništa od onoga što ti je drago ne može se izjednačiti s njom. **16** Dug joj je život u desnici,^l a u ljevici bogatstvo i čast.^m **17** Putevi su njezini putevi zadovoljstva i sve su staze njezine pune mira.ⁿ **18** Ona je drvo života^o onima koji je prihvate i sretnima^p će se zvati oni koji je se čvrsto drže.^r

19 Jehova je mudrošću utemeljio zemlju.^s Razboritošću je učvrstio nebesa.^t **20** Znanjem su se njegovim bezdani vodeni razdvojili^u i oblaci nebeski sipe sitnom kišom.^v **21** Sine moj, neka ti to ne odlazi od očiju.^z Sačuvaj mudrost* i sposobnost prosuđivanja,^a **22** i one će biti život duši tvojoj^b i ljupki ukras na

i Izr 2:3; Izr 10:23; j Job 28:15; Izr 8:10; Izr 16:16; k Job 28:18; Izr 8:11; 11Ti 4:8; m 2Ko 6:10; n Lk 1:79; Flp 4:9; o Izr 11:30; p Ps 1:1; r Izr 2:10; Flp 2:16; s Ps 104:24; Jr 10:12; 1Ko 8:6; t Izr 8:27; Jr 51:15; u 1Mo 1:9; Ps 104:9; Ps 136:6; 2Pe 3:5; v 3Mo 26:4; Job 36:27; Job 38:37; Jr 10:13; z 5Mo 6:8; Ef 1:18; a Izr 1:4; Izr 5:2; b Izr 4:22.

Izr 3:11* Vidi bilješku za Izr 1:2. **15*** Doslovno: "koralja". **21*** Ili: "djelotvornu (praktičnu, primjenjivu) mudrost".

vratu tvome.^a **23** Tada ćeš bez straha kročiti putem svojim^b i noga ti ni o što udariti neće.^c **24** Kad legneš, nećeš se bojati.^d Leći ćeš, i san će ti biti sladak.^e **25** Nećeš se bojati strahote iznenadne^f niti oluje koja dolazi na zle.^g **26** Jer Jehova će biti pouzdanje tvoje^h i čuvat će nogu tvoju da se ne uhvati u zamku.ⁱ

27 Nemoj uskratiti dobra onima kojima je potrebno,^j kad ga ruka tvoja može učiniti.^k **28** Nemoj reći blišnjemu svojem: "Idi, pa dođi opet, sutra ću ti dati", ako već sada imaš.^l **29** Ne smišljaj nikakvo zlo protiv blišnjega svojega^m dok on spokojno živi kod tebe.ⁿ **30** Ni s kim se ne prepri bez razloga,^o ako ti nije učinio ništa loše.^p

31 Nemoj zavidjeti čovjeku nasilnu^q niti poći jednjim putem njegovim.^s **32** Jer Jehovi se gadi^t čovjek pokvaren,^u a prisan je s čestitima.^v **33** Jehovino je prokletstvo na kući zloga,^z a prebivalište pravednih blagoslivlja.^a **34** Podrugljivce^b će izvrgnuti ruglu,^c a krotkima će biti blagonaklon.^d **35** Mudri će steći čast,^e a bezumni se ponose onim što donosi sramotu.^f

4 Slušajte, sinovi, opomene* očeve^g i pazite, da biste stekli razboritost,^h **2** jer dat ću vam dobru pouku.ⁱ Ne ostavljajte upute* moje.^j **3** Ja sam bio pravi sin ocu svojemu,^k nježan jedinac kod majke svoje.^l **4** I on me poučavao^m

3. poglavlje

- a Izr 1:9
b Izr 10:9
c Ps 91:12
Ps 121:3
Izr 4:12
Iza 26:7
d Ps 3:5
Ps 4:8
Izr 6:22
e Ps 127:2
Pr 5:12
Jr 31:26
f Ps 27:1
Da 3:17
Lk 1:74
Iv 14:1
Flp 1:14
g Ps 73:19
Mt 24:21
1So 5:2
h Ps 91:9
Izr 10:29
Izr 14:26
Izr 28:1
i 1Sa 2:9
Ps 91:14
j Ri 13:7
Ga 6:6
Tit 3:1
Jk 2:16
Jk 5:4
k Ne 5:8
Izr 28:27
l 3Mo 19:13
5Mo 24:13
m Izr 6:18
n Ps 35:20
Ps 55:20
o Izr 18:6
Izr 20:3
Izr 25:8
p Ri 12:18
1Pe 3:11
r Ps 37:1
Izr 23:17
Izr 24:1
Izr 24:19
s Izr 1:15
t Izr 6:16
Izr 6:17
Izr 11:20
Lk 16:15
u Izr 6:12
Izr 14:2
Mi 3:11
v Ps 15:2
Ps 24:4
Ps 25:14
z 5Mo 28:15
Jš 7:24
Es 9:25
Za 5:4
Ri 2:5
Kol 3:6
a 5Mo 28:2
Job 42:12
Ps 37:25
b 2Kr 2:23
Izr 1:22
c Ps 138:6
Izr 19:29
d Ps 37:11
Ps 149:4
Iza 57:15
Jk 4:6
e Izr 12:8
f Es 6:12
Ps 132:18
Izr 26:3

i govorio mi: "Neka se srce tvoje^a čvrsto drži riječi mojih.^b Drži se zapovijedi mojih i živjet ćeš.^c **5** Stekni mudrost,^d stekni razboritost.^e Ne zaboravi riječi usta mojih i ne odstupaj od njih.^f **6** Ne ostavljaj mudrost i čuvat će te. Ljubi je i štitit će te. **7** Mudrost je najvažnija.^g Stekni mudrost i svim imanjem svojim stekni razboritost.^h **8** Veličaj je i uzvisit će te.ⁱ Donijet će ti čast kad je prigliš.^j **9** Ljupki vijenac stavit će ti na glavu,^k podarit će ti krasnu krunu.^l

10 Slušaj, sine moj, i primi riječi moje.^m Tada će ti se umnožiti godine života.ⁿ

11 Poučit ću te putu mudrosti,^o povest ću te na staze čestitosti.^p **12** Kad budeš hodao, korak tvoj neće biti sputan.^r Potrčiš li, nećeš se spotaknuti.^s **13** Prihvati opomene,^t ne puštaj ih.^u Čuvaj ih, jer one su ti život.^v

14 Ne stupaj na stazu pokvarenih ljudi^z i ne idi na put zlih.^a **15** Kloni ga se,^b ne idij nime,^c okreni se od njega i mimoidi ga.^d **16** Jer oni ne spavaju ako ne učine zlo^e i san

4. poglavlje g 5Mo 6:7; Ps 34:11; Izr 1:8; Izr 19:20; Ef 6:1; h Izr 23:23; 15Mo 31:13; 5Mo 32:2; 1Ti 4:6; Tit 1:9; j 5Mo 13:4; 1Lje 28:9; k 1Kr 2:2; 1Kr 2:12; l 2Sa 12:24; 1Kr 1:21; m Izr 22:6; Desni stupac a Izr 4:23; b 5Mo 4:9; c 3Mo 18:5; Iv 12:50; d Jk 3:17; e Ne 8:8; Ps 49:3; Izr 9:10; f 2Lje 34:2; Ps 44:17; Izr 3:1; g Izr 9:10; Pr 7:12; Pr 8:1; Kol 2:3; h Izr 8:14; Izr 15:14; Mt 13:23; He 5:14; i Izr 9:9; Izr 22:29; Da 1:20; j 2Mo 35:31; 1Kr 4:29; 1Kr 7:14; k Izr 1:9; 1Izr 16:51; Lk 10:42; m 1So 2:13; n 5Mo 5:16; Izr 3:2; o 1Sa 12:24; 1Kr 4:29; p Job 1:1; Ps 23:3; Iza 26:7; Mi 2:6; r 2Sa 22:37; s Izr 3:23; Iza 40:31; Iv 11:5; t Izr 8:10; Izr 8:33; Izr 23:23; He 12:6; u Dj 14:22; He 2:1; He 12:5; He 12:11; v 5Mo 32:47; Izr 3:22; z Ps 1:1; 1Ko 15:33; a Izr 1:15; Izr 1:30; b Iza 33:15; c Am 5:15; Ef 5:11; d Izr 5:8; 2Ko 6:14; 1So 5:22; e Ps 36:4; Iza 57:20.

Izr 4:5* Vidi bilješku za Izr 3:5.
7* Vidi bilješku za Izr 3:5. **13*** Vidi bilješku za Izr 1:2.

Izr 4:1* Vidi bilješku za Izr 1:2.
1* Vidi bilješku za Izr 3:5. **2*** Doslovno: "zakon".

im se otima ako koga ne obore.^a **17** Jer jedu kruh zlobe^b i piju vino nasilja.^c **18** A pravednička je staza kao sjajna svjetlost koja sve jače svijetli, dok ne bude potpuni dan.^d **19** A put je zlih kao mrak,^e ne znaju o što se spotiču.^f

20 Sine moj, pazi na riječi moje.^g Prigni uho svoje poukama mojim.^h **21** Neka ti ne odlaze od očiju.ⁱ Čuvaj ih usred srca svojega.^j **22** Jer one su život onima koji ih nalaze^k i zdravlje svemu tijelu njihovu.^l **23** A više od svega što se čuva, čuvaj srce svoje,^m jer iz njega izvire život.ⁿ **24** Odbaci od sebe pokvaren govor^o i udalji od sebe prijevare usne.^p **25** Neka oči tvoje gledaju ravno naprijed,^r pogled svoj upravi pred sebe.^s **26** Poravnaj stazu kojom ide noga tvoja^t i neka svi putevi tvoji budu postojani.^u **27** Ne skreći ni desno ni lijevo.^v Ukloni nogu svoju od zla.^z

5 Sine moj, dobro slušaj mudrost moju.^a Prigni uho svoje razboritosti mojoj^b **2** da sačuvaš sposobnost prosuđivanja^c i na usnama svojim čuvaj znanje.^d

3 Jer s usana bludnice* kaplje med kao iz saća^e i nepce joj je glade od ulja.^f **4** Ali ono što poslije nje ostaje gorko je kao pelin,^g oštro kao mač dvo-sjekli.^h **5** Noge joj silaze k smrti,ⁱ koraci joj vode u grob.^{aj} **6** O putu života ona ne razmišlja.^k Ni sama ne zna kamo joj krivudaju staze.^l **7** Zato me sad poslušajte,^m sinovi moji,

Izr 5:3* Doslovno: "strankinje". 5* Doslovno: "šeol".

4. poglavlje

a 2Pe 2:14
Jd 12
Ot 2:14
b Mi 2:1
Mt 23:28
c Mi 6:12
Ot 17:6
d 2Sa 23:4
Ps 97:11
Ps 119:105
Da 12:4
Mt 5:14
1Ko 13:12
2Ko 4:6
2Pe 1:19
e Iza 59:9
Iv 12:35
f Job 12:25
Iza 8:14
Mt 15:14
g Izr 5:1
He 2:1
h Ps 78:1
Iza 55:3
i Izr 3:21
j Ps 40:8
Izr 2:1
k Izr 4:4
1Ti 4:8
l 5Mo 7:15
Ps 103:3
Izr 14:30
Dj 15:29
m 5Mo 4:9
Jr 17:9
Mk 7:21
Ri 8:6
Ef 6:14
Flp 4:8
Kol 3:8
n Mt 12:35
o Izr 8:8
1Pe 2:1
p Eze 18:31
Ef 4:22
Jk 1:21
r Job 31:1
Izr 23:5
s Mt 6:22
t Ef 5:15
He 12:1
u Ps 40:2
2So 3:3
1Pe 5:10
v 5Mo 12:32
Js 1:7
z Iza 1:16
Ri 12:9

5. poglavlje

a Izr 2:2
Jk 1:19
b 1Kr 4:29
Ot 2:11
c Izr 1:4
Izr 8:12
d Izr 15:7
Mi 2:7
e Izr 2:16
Izr 7:21
f Izr 9:17
g Pr 7:26
h 4Mo 25:8
Izr 6:32
i Izr 2:19
Izr 9:18
j Izr 7:27
k Izr 11:19
Izr 11:27
l Izr 7:11
m Izr 22:17
He 12:25

i ne odstupajte od riječi usta mojih.^a **8** Neka put tvoj bude daleko od nje i ne približavaj se vratima kuće njezine,^b **9** da ne bi drugima dao dostojanstvo svoje^c i godine svoje onome što će te uništiti,^d **10** da se ne bi stranci nasitili snage tvoje^e i da ono što si s mukom stekao ne prijeđe u kuću tuđinca,^f **11** da ne bi kasnije morao gorko plakati^g kad ti se snaga i tijelo istroše.^h **12** Tada bi morao reći: "O, kako sam mrzio opomene!^{ai} Kako je srce moje preziralo ukor!^{aj} **13** I nisam slušao glasa učitelja svojih,^k nisam prigruo uho k onima koji su me poučavali.^l **14** Tako olako zapao sam u svako zlo^m usred skupa i zajednice."ⁿ

15 Pij vodu iz svoje nakapnice* i onu što teče iz tvojege vrele.^o **16** Moraju li se izvori tvoji razlijevati vani^p i potoci tvoji po trgovima? **17** Neka oni budu samo za tebe, a ne i za tuđince koji su s tobom.^r **18** Neka je blagoslovljen izvor tvoj^s i raduj se sa ženom mladosti svoje,^t **19** koja ti je kao košuta mila i poput kozoroga ljupka.^u Neka te grudi njezine opijaju u svako doba.^v Neka te ljubav njezina uvijek vodi u zanos.^z **20** Zašto bi, sine moj, padao u zanos s bludnicom*

Desni stupac a Izr 2:1; b Izr 4:15; Izr 6:27; Izr 9:14; c 1Ije 5:1; Izr 6:33; Izr 29:3; d Izr 6:34; Izr 7:23; e Izr 31:3; Lk 15:30; f 1Mo 34:27; g 5Mo 32:29; 2Sa 12:10; Ri 6:21; He 13:4; h 1Ko 5:5; Ot 21:8; i Ps 50:17; Za 7:11; Iv 3:20; j 1Mo 19:9; Eze 33:8; k Lk 15:18; l 1So 4:8; m 4Mo 25:2; 1Ko 10:6; Jd 8; n 1Ko 10:11; Jd 4; o Pj 4:15; 1Ko 7:3; He 13:4; p Izr 5:20; r 1Mo 2:24; 1Mo 20:3; Mt 14:4; s 1Ko 7:2; 1Ko 7:5; t 5Mo 24:5; Pr 9:9; Mi 2:15; u Pj 2:9; v Pj 4:5; z 1Mo 26:8; 1Mo 29:20; Pj 8:6; Ef 5:25.

Izr 5:12* Vidi bilješku za Izr 1:2. 14* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. 15* Ili: "cisterne". 20* Doslovno: "strankinom".

ili grlio njedra preljubnici?*

21 Jer pred Jehovinom su očima putevi čovjekovi^b i on pomno motri sve staze njegove.^c **22** Zloga će uhvatiti prijestupi njegovi^d i ulovit će se u užad grijeha svojega.^e **23** Umrijet će jer ne prima pouku*^f i jer je zastranio u silnoj ludosti svojoj.^g

6 Sine moj, ako jamčiš za bližnjega svojega,^h ako ruku svoju daš tuđincu,ⁱ **2** ako te riječi usta tvojih uhvate u zamku,^j ako te ulove riječi usta tvojih, **3** učini ovo, sine moj, i oslobodi se, jer si dospio u ruke bližnjemu svojem:^k idi, ponizi se i salijeći bližnjega svojeg.^l **4** Ne daj sna očima svojim ni drijemanja vjeda ma svojim.^m **5** Izbavi se kao gazela iz ruke lovca i kao ptica iz ruke ptičaru.ⁿ

6 Idi k mravu,^o lijenčino,^p promatraj puteve njegove i postani mudar. **7** Iako nema zapovjednika, upravitelja ni gospodara, **8** on priprema sebi hranu ljeti,^r skuplja zalihne hrane u doba žetve. **9** Dokle ćeš, lijenčino, ležati?^s Kad ćeš ustati od sna svojega?^t **10** Još malo odspavaj, još malo odrijemaj, još malo sklopi ruke i prilegni,^u **11** i siromaštvo će tvoje doći kao pljačkaš^v i oskudica tvoja kao naoružan čovjek.^z

12 Čovjek nevaljao^a i za oide uokolo i pokvareno govori,^b **13** namiguje okom,^c daje znakove nogom, pokazuje

5. poglavlje

- a Izr 2:16
Izr 7:22
Izr 22:14
Izr 23:27
b 2Lje 16:9
Job 34:21
Ps 11:4
Jr 17:10
Jr 23:24
Jr 32:19
c Ps 17:3
Jr 16:17
He 4:13
d Ps 7:16
Ga 6:7
e Izr 11:21
Ef 5:6
He 13:4
f Izr 10:17
g Ps 81:12
Izr 19:3
2Pe 2:15

6. poglavlje

- h 1Mo 43:9
Izr 17:18
Izr 22:26
i Izr 11:15
Izr 20:16
j Izr 18:7
k 2Sa 24:14
l Mt 5:25
m Ps 132:4
n Ps 124:7
o Job 12:7
p Izr 10:26
Izr 26:13
r Izr 30:25
s Izr 10:5
Izr 24:33
t Izr 19:15
u Izr 20:13
Izr 24:33
Izr 26:15
Pr 4:5
v Izr 24:34
z Izr 10:4
Izr 13:4
Izr 18:9
Izr 20:4
a 1Sa 25:25
Izr 16:27
b Ps 10:7
Mt 12:34
Dj 20:30
Jk 3:6
c Ps 35:19
Izr 10:10
Izr 16:30

Desni stupac

- a Iza 58:9
b 1Mo 8:21
Izr 10:32
c Ps 35:20
Ps 36:4
Izr 6:18
Iza 32:7
Mi 2:1
d Izr 16:28
Ri 16:17
Ga 5:20
e Ps 73:18
Izr 1:27
Iza 30:13
1So 5:3
f 2Lje 36:16
Ps 50:22
g Ps 11:5
Izr 8:13
Iza 61:8

prstima.^a **14** Izopačenost mu je u srcu.^b Sve vrijeme smišlja neko zlo.^c Stalno zameće svađu.^d **15** Zato će iznenada doći propast njegova,^e odjednom će se slomiti i neće biti lijeka.^f

16 Šest je stvari koje Jehova mrzi,^g sedam ih se gadi duši njegovoj:^h **17** oči ohole,ⁱ jezik lažljiv^j i ruke koje prolijevaju krv nevinu,^k **18** srce koje kuje zle zamisli,^l noge koje brzo trče na zlo,^m **19** lažan svjedok koji govori lažiⁿ i onaj tko zameće svađu među braćom.^o

20 Sine moj, drži zapovijed oca svojega^p i ne ostavljaj upute* majke svoje.^r **21** Uvijek ih veži sebi na srce,^s privezuj ih sebi oko vrata.^t **22** Kad budeš hodao, vodit će te;^u kad legneš, nad tobom će bdjeti;^v i kad se probudiš, pazit će na tebe. **23** Jer zapovijed je svjetiljka^z i pouka* je svjetlo,^a a ukor i stega[#] vode u život.^b **24** Čuvat će te od zle žene,^c od slatkorječivog jezika bludnice.*^d **25** Ne poželi u srcu svojem ljepotu njezinu^e i ne daj da te osvoji sjajnim očima svojim,^f **26** jer zbog bludnice se spada na komad kruha,^g a preljubnica lovi dragocjenu dušu.^h **27** Može li tko staviti vatru u njedra, a da mu se

h 5Mo 12:31; Ps 11:5; Izr 11:20; i 2Sa 15:1; 1Kr 1:5; Ps 101:5; Izr 16:5; Ga 6:3; j Izr 12:22; 1Ti 1:10; Ot 21:8; k 1Mo 4:10; 1Mo 9:6; 4Mo 35:31; 5Mo 27:25; 1Mo 6:5; Ga 8:17; Mi 2:16; m Iza 59:7; Ri 3:15; n 2Mo 23:1; 1Kr 21:13; Mt 26:59; o 3Mo 19:16; Ga 5:20; Jk 3:14; 3iv 10; p Izr 1:8; r 3Mo 21:18; Ef 6:1; s 5Mo 6:6; t Izr 3:3; u Ps 43:3; v Ps 119:9; z Ps 119:105; 2Pe 1:19; a Iza 30:21; Iza 51:4; b Izr 4:13; He 12:11; c Izr 5:3; Pr 7:26; d Izr 2:16; Izr 7:5; e Izr 11:22; Mt 5:28; Jk 1:15; f Iza 3:16; g Izr 29:3; Lk 15:16; Lk 15:30; h Eze 13:18.

Izr 6:20* Doslovno: "zakon". 23* Doslovno: "zakon". 23* Vidi bilješku za Izr 1:2. 24* Doslovno: "tuđinke".

Izr 5:20* Doslovno: "tuđinki". 23* Ili: "jer nema samosvladavanja". Vidi bilješku za Izr 1:2.

odjeća ne zapali?^a **28** Može li tko hodati po žeravici, a da noge ne opeče? **29** Tako biva i onome tko legne sa ženom bližnjega svojega^b — tko je se god dotakne, neće ostati bez kazne.^c **30** Ne prezire se lopova ako ukrade da nasiti dušu jer je gladan. **31** No kad ga uhvate, vratit će sedmerostruko — dat će sav imetak kuće svoje.^d **32** Tko čini preljub sa ženom, bezuman je.^e Tko tako čini, vodi dušu svoju u propast.^f **33** Snaći će ga bolna rana i prezir,^g i sramota mu se neće izbrisati.^h **34** Jer ljubomora čovjeka tjera u bijes,ⁱ nema on milosti u dan osvete.^j **35** Ne pristaje ni na kakav otkup i neće se smiriti koliki mu god dar nudio.

7 Sine moj, drži se riječi mojih^k i pohrani kod sebe zapovijedi moje.^l **2** Čuvaj zapovijedi moje i živjet ćeš,^m i pouku* moju kao zjenicu oka svojega.ⁿ **3** Priveži ih sebi na prste^o i napiši ih na ploču srca svojega.^p **4** Reci mudrosti:^r "Ti si mi sestra", i razboritost* rođakinjom zovi, **5** da te čuvaju od bludnice,^s od preljubnice* slatkorječive.^t **6** Jer s prozora kuće svoje gledao sam kroz rešetku^u **7** i promatrao lakovjerne.^v Među sinovima sam zapazio nerazumna^w mladića^x **8** kako prolazi ulicom blizu ugla njezina i korača putem prema kući njezinoj,^a **9** u sumrak, uvečer,^b

Izr 6:32* Doslovno: "nema [razborito] srce". **7:2*** Doslovno: "zakon". **4*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **5*** Doslovno: "strankinje". **5*** Doslovno: "tudinke". **7*** Ili: "neiskusne". **7*** Doslovno: "koji nema [razborito] srce".

6. poglavlje

a Ga 6:7
b 1Mo 20:3
2Sa 11:4
Jr 5:8
Eze 22:11
c 2Sa 12:10
Izr 6:35
He 13:4
d 2Mo 22:1
2Mo 22:4
Lk 19:8
e Izr 7:7
f Izr 2:18
Izr 5:23
Ml 3:5
1Ko 6:9
He 13:4
g Izr 5:9
h 1Kr 15:5
1Lje 5:1
Mt 1:6
i 4Mo 5:14
Izr 27:4
j 1Mo 39:19
Su 20:5
Su 20:13
Pj 8:6

7. poglavlje

k Izr 2:1
Izr 4:1
Izr 5:1
Lk 8:15
l 5Mo 11:18
Izr 10:14
m 3Mo 18:5
Iza 55:3
Iv 12:50
n Ps 17:8
o 5Mo 6:8
p Izr 2:10
2Ko 3:3
r Izr 2:2
s Izr 2:16
Izr 23:27
t Izr 5:3
Izr 6:24
u Pj 2:9
v Izr 9:6
z Izr 6:32
Izr 9:16
a Izr 5:8
b Job 24:15
Ri 13:12
Ef 5:11

Desni stupac

a 1Mo 38:14
Jr 4:30
b Izr 9:13
c 1Ti 5:13
d Tit 2:5
d Izr 9:14
e Izr 23:28
Jr 3:2
f 1Mo 39:12
Ot 2:20
g 3Mo 19:5
Izr 15:8
Izr 21:27
Iza 1:11
h 2Sa 15:8
i Eze 27:7
Jp 3:6
Pj 4:14
k Pj 1:4
l Mk 13:34
m Izr 5:3
Izr 7:5
n Ot 2:20
o 1Ko 6:18

kad se spušta noć i kad pada mrak. **10** I gle, susrela ga je žena u odjeći bludničkoj^a i lukava srca. **11** Neobuzdana je i tvrdo glava.^b Noge joj ne ostaju kod kuće.^c **12** Sad je na ulici, sad na trgovima,^d i vrebala kod svakoga ugla.^e **13** Uhvatila ga je i poljubila.^f Besramna lica rekla mu je:

14 "Bila sam dužna prineti žrtve zajedništva^g i baš sam danas izvršila zavjete svoje.^h **15** Zato sam ti izašla u susret, da potražim lice tvoje, da te nađem. **16** Prekrivajući sam ukrasila ležaj svoj, tkaninama raznobojnim, lanom egipatskim.ⁱ **17** Namirala sam postelju svoju smirnom, alojom i cimetom.^j **18** Dodi, opijajmo se ljubavlju do jutra, radujmo se užicima ljubavnim.^k **19** Jer muž mi nije kod kuće, otišao je na dalek put.^l **20** Kesu s novcem ponio je u ruci. Vratit će se kući u dan punog mjeseca."

21 I zavela ga je uvjerenjem mnogim,^m odvušla ga slatkorječivim usnama svojim.ⁿ **22** I on je odmah pošao za njom,^o kao bik što ide na klanje i kao bezumni kojeva okovanog vode da se kazni,^{*} **23** dok mu strijela ne probije jetru,^p i kao ptica što ulijeće u zamku,^r i ne zna da zbog toga može život* izgubiti.^s

24 Zato me poslušajte, sinovi moji, i pazite na riječi usta mojih.^t **25** Neka ti srce ne zastrani na puteve njezine.

p Izr 5:9; Izr 5:11; r Pr 9:12; s Izr 9:18; t Izr 1:1.

Izr 7:22* Vidi bilješku za Izr 1:2. **23*** Doslovno: "dušu".

Nemoj zalutati na staze njezine.^a **26** Jer mnoge je u smrt svalila^b i velik je broj onih koje je pobila.^c **27** Iz kuće njezine putevi vode u grob,^d silaze u odaje smrti.^e

8 Ne zove li mudrost^f i ne pušta li razboritost glas svoj?^g **2** Navrh uzvisina,^h uz cestu, na raskrižju puteva postavila se. **3** Pored vrata, na ulazu u grad,ⁱ na vratima ulaznim ona glasno viče:^j

4 "Vas zovem, ljudi, i glas svoj upravljam sinovima ljudskim.^k **5** Steknite oštromnost, vi neiskusni,^l a vi bezumni, steknite razboritost srce.^m **6** Slušajte, jer govorim o onome što je najvažnijeⁿ i usne otvaram da govore o onome što je pravo.^o **7** Jer usta moja govore* istinu,^p a zloća se gadi usnama mojim.^r **8** Sve su riječi usta mojih pravedne.^s U njima nema ništa izopačeno ni pokvareno.^t **9** Sve su one jasne razboritome i dobre onima koji su znanje stekli.^u **10** Prihvatite pouku* moju, a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato.^v **11** Jer mudrost je bolja od bisera^{*z} i ništa što je čovjeku drago ne može se izjednačiti s njom.^a

12 Ja, mudrost, boravim s oštromnošću^b i posjedujem znanje i sposobnost prosudivanja.^c **13** Imati strah pred Jehovom znači mrziti zlo.^d Ja mrzim samouzvisivanje i ponos,^e zli put i izopačena usta.^f **14** Ja mogu dati do-

Izr 7:27* Doslovno: "šeol". **8:7*** Doslovno: "nepce moje tiho govori". **10*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **11*** Doslovno: "koralja".

7. poglavlje

- a Izr 5:8
- 1Pe 2:11
- b Pr 7:26
- c 1Ko 10:8
- d Izr 5:5
- Izr 9:18
- e Izr 2:18
- Pr 7:17

8. poglavlje

- f Izr 1:20
- g Izr 2:3
- Izr 2:11
- h Mt 10:27
- i Izr 1:21
- j Dj 20:20
- k Mt 11:15
- l Ps 19:7
- Izr 1:4
- m Jr 17:9
- n 1Ko 2:6
- o Izr 2:9
- p Iv 4:24
- Iv 17:17
- r Izr 12:22
- Izr 29:27
- s Ps 12:6
- Iza 45:23
- t 2Ti 3:16
- u Ps 25:12
- Izr 21:11
- v Ps 19:10
- Ps 119:72
- Ps 119:127
- Izr 3:14
- Izr 16:16
- Izr 20:15
- z Izr 3:15
- a Ps 19:10
- Ps 119:127
- b Izr 1:4
- c Izr 2:11
- Izr 5:2
- d Ps 97:10
- Ps 101:3
- Izr 13:5
- Izr 16:6
- Ri 12:9
- e 1Sa 2:3
- Ps 101:5
- Izr 11:2
- 1Pe 5:5
- f Izr 4:24

Desni stupac

- a Iza 9:6
- Iv 7:16
- b Izr 2:7
- Lk 1:17
- c Izr 4:7
- d Izr 24:5
- e Ps 72:1
- f Iza 32:1
- g Izr 29:2
- h Ps 91:14
- Iv 14:21
- i Izr 2:5
- j Mk 10:30
- k 1Kr 3:6
- l Izr 3:14
- Ps 85:13
- m Ps 85:13
- Izr 11:5
- n Ps 72:2
- Iza 11:4
- Iza 42:1
- o Ps 37:11
- Mt 25:34
- p Mt 3:10
- r Iv 1:1
- Iv 1:14
- s Kol 1:15

bar savjet^a i znam kako postupati mudro.^{*b} Ja imam razboritost,^{*c} ja imam moć.^d **15** Po meni kraljevi kraljuju i vladari odlučuju po pravdi.^e **16** Po meni knezovi vladaju^f i svi dostojanstvenici sude pravedno.^g **17** Ja ljubim one koji mene ljube,^h i koji me traže, nalaze me.ⁱ **18** Kod mene su bogatstvo i čast,^j vrijedno nasljeđe i pravednost.^k **19** Plod je moj bolji od zlata, od suhoga zlata, i dobitak je moj bolji od najboljeg srebra.^l **20** Ja koračam putem pravednosti,^m posred staza pravde,ⁿ **21** da onima koji me ljube u posjed dam istinsko bogatstvo.^o Njihove riznice ja punim.^p

22 Jehova me stvorio. Ja sam početak stvaralačkoga puta njegovog,^r najranije od davnih djela njegovih.^s **23** Postavljena sam još od davnine,^t od početka, od vremena prije nastanka zemlje.^u **24** Rodena sam* kad još nije bilo bezdana vodenih,^v kad nije bilo izvora obilnih voda. **25** Rodena sam prije nego su utvrđene gore,^z prije bregova, **26** kad još nije načinio zemlju^a ni polja ni prve grude plodnoga tla.^b **27** Kad je uređivao nebesa, bila sam prisutna.^c Kad je postavljao krug nad licem bezdana vodenog,^d **28** kad je učvršćivao oblake u visini,^e

t Mi 5:2; u Iv 1:3; Iv 8:58; Iv 17:5; Kol 1:16; v 1Mo 1:2; z 1Mo 1:10; Ps 90:2; a 1Mo 1:1; b Ps 89:11; Ps 90:2; c Ps 33:6; Jr 10:12; Kol 1:17; d 1Mo 1:6; Job 26:10; e 1Mo 1:7; Job 38:9.

Izr 8:14* Ili: "i imam djelotvornu (praktičnu, primjenjivu) mudrost". **14*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **24*** Doslovno: "rodena sam u bolima porođajnim (trudovima)".

kad je utvrđivao izvore bezdana vodenog,^a **29** kad je moru odredio granicu koju vode njegove ne smiju prestopiti,^b kad je određivao temelje zemlji,^c **30** tada sam bila uz njega kao vješt graditelj^d i bila sam mu naročita radost,^e dan za danom, i veselila sam se pred njim sve vrijeme,^f **31** veselila sam se plodnome tlu zemlje njegove^g i radost su mi bili sinovi ljudski.^h

32 Zato me poslušajte, sinovi moji. Sretni su oni koji se drže puteva mojih.ⁱ **33** Slušajte pouku* i postanite mudri,^j i ne zanemarujte je.^k **34** Sretan je čovjek koji me sluša bdijući na vratima mojim dan za danom, stražareći kod dovratnika vrata mojih.^l **35** Jer tko me nađe, sigurno će naći život^m i steći će naklonost Jehovinu.ⁿ **36** A tko me ne nađe, ranit će dušu svoju.^o Svi koji me mrže, ljube smrt.^p

9 Prava je mudrost^r sebi kuću sagradila,^s sedam je stupova isklesala. **2** Poklala je stoku svoju, začinila je vino svoje i stol je svoj postavila.^t **3** Poslala je sluškinje svoje, te poziva s vrha gradskih visina: **4** "Tko je neiskusna, neka svrati ovamo!"^u A nerazumnome^v govori: **5** "Dodaj, jedi kruha mojega i pij vina koje sam začinila.^z **6** Ostavi bezumne,* pa ćeš živjeti,^a i idi putem razboritosti."^{#b}

7 Tko opominje podrugljivca, prima na sebe sramotu,^c i

Izr 8:33* Vidi bilješku za Izr 1:2. **9:4*** Doslovno: "onome koji nema [razborito] srce". **6*** Ili: "neiskusne". **6*** Vidi bilješku za Izr 3:5.

8. poglavlje

- a 1Mo 2:6
1Mo 7:11
1Mo 8:2
Ps 104:6
b 1Mo 1:9
Job 38:11
Ps 33:7
Ps 104:9
Jr 5:22
c 1Mo 1:9
d 1Mo 1:26
Iv 1:3
Iv 17:5
Kol 1:16
e Iza 42:1
Mt 3:17
f Job 38:7
g Ps 9:8
Ps 98:7
h Iv 3:16
Iv 13:1
i 1Iv 2:17
j Izr 3:11
Izr 41:6
He 12:7
k Izr 28:14
He 12:25
l Mt 5:3
1So 5:6
m Izr 13:14
Iv 3:36
Iv 14:6
Iv 17:3
n Izr 12:2
Ef 1:6
o Iv 3:19
Dj 13:46
p Izr 5:23
Mt 25:46

9. poglavlje

- r Izr 1:20
1Ko 2:7
s Ps 127:1
t Lk 14:17
u Ps 119:130
Izr 1:22
v Izr 7:7
z Ps 22:26
Jr 31:12
Iv 6:27
Ot 22:17
a Ps 26:4
Dj 2:40
2Ko 6:17
Ot 18:4
b Izr 4:5
Izr 13:20
Izr 22:17
Pr 7:5
Mt 7:13
Lk 13:24
c 1Kr 18:17
Izr 15:12

Desni stupac

- a 1Kr 21:20
2Lje 25:16
b 1Kr 22:8
Izr 15:12
Izr 23:9
Mt 7:6
c Ps 141:5
Izr 27:6
Izr 28:23
d Izr 1:5
Izr 15:31
Izr 17:10
Izr 25:12
Mt 13:12
e Ps 34:11
Ps 111:10
Izr 1:7

tko ukorava zloga, prima porugu.^a **8** Ne ukoravaj podrugljivca, da te ne zamrzi.^b Ukori mudroga, i on će te zavoljeti.^c **9** Pouči mudroga, i bit će još mudriji.^d Pouči pravednika, i znat će više.

10 Strah je Jehovin prvo što je potrebno da bi se stekla mudrost,^{*e} a znanje o Najsvetijemu donosi razboritost.^{ff}

11 Po meni će ti se umnožiti danis i dodat će ti se godine života.^h **12** Ako si mudar, za svoje si dobro mudar.ⁱ Ako se rušaš, sam ćeš snositi posljedice.^j

13 Gospođa ludost je neobuzdana.^k Oličenje je lakomislenosti i ništa ne zna.^l

14 Sjedi na vratima kuće svoje, na stolici, na uzvisinama gradskim,^m **15** i poziva one koji putem prolaze, one koji ravno idu stazama svojim:ⁿ **16** "Tko je neiskusna, neka svrati ovamo!"^o A nerazumnome^p govori: **17** "Ukradene su vode slatke^r i užitak je potajno kruh jesti."^s **18** No on ne zna da su tamo nemoćni mrtvaci, da su gosti njezini u dubinama grobnim.^{*t}

10 Salamunove mudre izreke.^u

Mudar sin raduje oca,^v a bezuman je sin žalost majci svojoj.^z **2** Blago zlog čovjeka

f 1Ije 28:9; Mt 11:27; Iv 17:3; g 5Mo 6:2; Izr 8:35; Izr 10:27; h Izr 3:2; i Izr 16:26; j Iza 28:22; k Izr 7:11; Izr 21:9; l Job 2:10; m Izr 7:12; Izr 23:28; n Izr 7:8; Izr 7:26; Izr 23:27; o Izr 9:4; p Izr 6:32; r Izr 20:17; s Izr 7:18; Ef 5:12; t Izr 2:18; Izr 7:23; **10. poglavlje** u Izr 1:1; v Izr 13:1; Izr 23:24; Izr 27:11; Izr 29:3; z Izr 15:20; Izr 17:21; Izr 17:25.

Izr 9:10* Doslovno: "Strah je Jehovin početak mudrosti". **10*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **16*** Doslovno: "onome koji nema [razborito] srce". **18*** Doslovno: "Seola".

ništa ne koristi,^a ali pravednost izbavlja od smrti.^b **3** Jehova neće dati da glada duša pravednikova,^c a žudnju zlih odbit će.^d

4 Tko lijenom rukom radi, osiromašuje,^e a marljiva ruka obogaćuje čovjeka.^f

5 Tko skuplja ljeti, sin je razborit,^{*} a tko čvrsto spava u vrijeme žetve, sin je sramotan.^g

6 Blagoslovi su za glavu pravednika,^h a usta zlih kriju nasilje.ⁱ **7** Sjećanje na pravednika donosi mu blagoslov,^j a ime zlih trune.^k

8 Tko je mudra srca, prihvaća zapovijedi,^l a tko je ludih usana, bit će zgažen.^m

9 Tko živi^{*} čestito,ⁿ živi bez straha,ⁿ a tko postupa pokvareno, sam sebe razotkriva.^o

10 Tko pakosno namiguje okom, nanosi bol,^p a tko je ludih usana, bit će zgažen.^r

11 Usta su pravednikova izvor života,^s a usta zlih kriju nasilje.^t

12 Mržnja izaziva svađe,^u a ljubav pokriva sve prijestupe.^v

13 Na usnama razboritoga nalazi se mudrost,^z a prut je za leđa čovjeka nerazumna.^{aa}

14 Mudri prikupljaju znanje,^b a usta su ludoga blizu propasti.^c

15 Blago je bogatome utvrđeni grad,^d a ubogima je propast siromaštvo njihovo.^e

16 Rad pravednikov vodi u život,^f prihod zloga vodi u grijeh.^g

Izr 10:5* Vidi bilješku za izraz "razboritost!" u Izr 1:3. **9*** Doslovno: "hodi". **9*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **13*** Doslovno: "koji nema [razborito] srce".

10. poglavlje

a Izr 11:4

Sf 1:18

b Izr 11:4

Izr 12:28

Da 4:27

c Ps 33:19

Ps 37:25

Mt 6:33

He 13:5

d Izr 14:32

Izr 20:4

e Izr 20:4

Pr 10:18

f Izr 12:24

Izr 13:4

Izr 21:5

g Izr 6:6

Izr 6:9

Izr 17:2

h 2Mo 23:25

5Mo 28:2

Izr 11:26

Izr 28:20

Ml 3:10

i 5Mo 28:15

j 2Kr 19:34

Ps 112:6

Izr 22:1

Pr 7:1

k Ps 9:5

Ps 109:15

l 5Mo 4:6

Job 23:12

Ps 19:7

Ps 107:43

Ps 119:34

Ps 119:100

2Ti 3:15

m Izr 17:20

Izr 18:6

Pr 10:12

n Ps 25:21

Izr 28:18

o Mt 10:26

Lk 12:2

1Ko 4:5

1Ti 5:24

p Ps 35:19

Izr 6:13

r Izr 18:21

3Iv 10

s Ps 37:30

Izr 11:30

Mt 12:35

Jk 5:20

t Pr 10:13

Mt 12:34

Jk 3:5

u Izr 15:18

Jk 4:1

v Izr 17:9

1Ko 13:4

1Pe 4:8

z Izr 15:7

Iza 50:4

Lk 4:22

a Ps 32:9

Izr 19:29

Izr 26:3

1Ko 4:21

b Izr 9:9

Izr 18:15

Mt 12:35

Izr 13:3

Izr 18:7

Izr 21:23

d Job 31:24

Pr 7:12

Lk 12:19

e Izr 19:7

f Izr 11:30

Hb 2:4

Ga 6:8

g Mt 7:17

17 Tko prihvaća opomene,^{*} upućuje i druge na put u život,^a a tko odbacuje ukor, vodi ih na stranputicu.^b

18 Tko prikriva mržnju, lažljivih je usana,^c i tko širi zao glas, bezuman je.^d

19 Obilje riječi ne biva bez grijeha,^e a tko obuzdava usne svoje, postupa razborito.^f

20 Jezik je pravednikov najbolje srebro,^g a srce zloga malo vrijedi.^h

21 Usne pravednikove pasu mnoge,ⁱ a ludi umiru zbog bezumnosti svoje.^{*j}

22 Blagoslov Jehovin obogaćuje^k i nikakvu bol Bog pri tom ne zadaje.^l

23 Bezumniku je zabavno učiniti djelo sramotno,^m a mudrost pripada razboritom čovjeku.ⁿ

24 Zloga će stići ono čega se boji,^o a želja će se pravednicima ispuniti.^p **25** Kao što vjetar olujni prohuji, tako zao čovjek nestane,^r a pravednik je poput vječnoga temelja.^s

26 Što je ocat zubima i dim očima, to je lijenčina gospodarima svojim.^t

27 Strah Jehovin dodaje dane,^u a zlima se skraćuju godine.^v

Desni stupac a Izr 12:1; He 2:1; He 13:7; b Izr 5:12; Izr 15:10; 2Ti 4:4; He 12:25; c 1Sa 18:21; 2Sa 3:27; Lk 20:20; 1Iv 3:15; d Ps 50:20; Ps 101:5; e Pr 5:2; Pr 10:14; Jk 3:2; f Ps 39:1; Izr 17:27; Izr 21:23; Jk 1:9; g Izr 12:18; Izr 16:13; Mt 12:35; h 1Mo 6:5; Jr 17:9; Mt 12:34; i Jr 3:15; 1Pe 5:2; j Izr 5:12; Ho 4:6; Ri 1:28; k 5Mo 8:18; 1Sa 2:7; Ps 37:22; Ps 107:38; 1Ti 6:6; m Izr 14:9; Izr 26:19; n Izr 1:2; Izr 2:10; Izr 15:21; o He 10:27; p Ps 21:2; Ps 37:4; Iv 16:24; 1Iv 5:14; r Ps 37:10; Ps 58:9; Iza 40:24; s Ps 15:5; Mt 7:24; 1Ti 6:19; t Mt 25:26; u Ps 21:4; Ps 91:16; v Ps 55:23; Pr 7:17.

Izr 10:17* Vidi bilješku za Izr 1:2. **21*** Doslovno: "jer nemaju [razborito] srce".

28 Pravedničko je očekivanje ispunjeno radošću,^a a nada zlih propada.^b

29 Put je Jehovin zaštita čestitima,^{*c} a propast čeka one koji zlo čine.^d

30 Pravednik neće nikada posrnuti,^e a zli neće ostati na zemlji.^f

31 Usta pravednikova rađaju mudrošću,^g a jezik izopačen bit će istrijebljen.^h

32 Usne pravednikove nailaze na odobravanje,ⁱ a usta su zlih puna izopačenosti.^j

11 Lažna se vaga gadi Jehovi,^k a pravi mu je uteg ugodan.

2 Kad dođe oholost, dođe i sramota,^l a mudrost je u skromnih.^m

3 Čestite vodi neporočnost* njihova,ⁿ a one koji nevjerno postupaju upropašćuje izopačenost njihova.^o

4 Bogatstvo ne koristi u dan gnjeva,^p a pravednost izbavlja od smrti.^r

5 Neporočnome* pravednost njegova poravnava put,^s a zli pada u vlastitog zloći.^t 6 Čestite izbavlja pravednost njihova,^u a one koji nevjerno postupaju hvata žudnja njihova.^v

7 Kad zao čovjek umre, propadne mu nada,^z a propadne i pouzdanje u snagu.^a

8 Pravednik biva izbavljen iz nevolje,^b a zli u nju upada umjesto njega.^c

9 Otpadnik ustima svojim upropašćuje bližnjega svoje-

Izr 10:29* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **11:3*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **5*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

10. poglavlje

- a Ps 16:9
Ri 5:2
Ri 12:12
b Ps 112:10
Izr 11:7
Mt 25:46
2So 1:9
c Ps 41:11
Ps 84:7
Izr 18:10
Iza 40:31
Flp 4:13
d Job 31:3
Ps 1:6
Lk 13:27
Ri 2:8
e Ps 16:8
Ps 125:1
f Ps 37:9
Mt 21:41
g Ps 37:30
Izr 10:11
h Ps 63:11
i Izr 11:27
j Izr 15:2

11. poglavlje

- k 3Mo 19:36
5Mo 25:15
Izr 20:10
Eze 45:10
Am 8:5
Mi 6:10
l Izr 16:18
Izr 18:12
Lk 14:8
m Izr 15:33
Mi 6:8
1Pe 5:5
n Ps 25:21
Ps 26:1
Izr 13:6
o Izr 21:7
Izr 28:18
Iza 1:28
p Izr 10:2
Izr 18:11
Eze 7:19
Sf 1:18
Mt 16:26
r 1Mo 7:1
Izr 12:28
Izr 14:32
s Ps 26:3
Izr 10:2
Izr 13:6
t 2Sa 17:23
Es 7:10
Ps 9:15
Izr 5:22
u 1Mo 31:7
Jr 39:18
Jr 40:4
v Ps 7:16
Izr 1:32
Pr 9:3
Pr 10:8
z Izr 10:28
Izr 14:32
2So 1:9
2Mo 15:9
Ps 146:4
Pr 9:5
Lk 12:20
b Es 8:11
Izr 10:28
Da 3:27
Da 6:23
c Es 7:9
Izr 21:18
Da 6:24

ga,^a a pravednici se izbavljaju znanjem.^b

10 Zbog dobrote pravednih grad se veseli,^c a kad zlih nestane, nastaje klicanje.^d

11 Blagoslovom čestitih grad se uzdiže,^e a ustima zlih razara se.^f

12 Nerazuman* prezire bližnjega svojega,^g a istinski razborit čovjek štiti.^h

13 Tko ide oko li klevetce,ⁱ otkriva tajne,^j a tko je vjeran,^{*} čuva ih.^k

14 Kad nema mudrog vodstva, narod propada,^l a spas je u mnoštvu savjetnika.^m

15 Tko jamči za tudinca, loše će proći,ⁿ a tko mrzi dati ruku kao jamac, bez brige je.

16 Žena lijepih osobina stječe hvalu,^o a nasilnici stječu bogatstvo.

17 Dobrostitiv čovjek* čini dobro duši svojoj,^p a okrutan čovjek izlaže osudi tijelo svoje.^r

18 Zao čovjek dobiva varljivu plaću,^s a tko sije pravednost, dobiva pravu zaradu.^t

19 Tko se čvrsto drži pravednosti, ide u život,^u a tko trči za zlom, ide u smrt.^v

Desni stupac a Dj 20:30; 2Ko 11:13; 2Ti 2:18; 2Pe 2:1; b Izr 2:10; Izr 9:10; c Es 8:16; Izr 28:12; d 2Mo 15:21; Su 5:31; Es 9:22; e Izr 14:34; Izr 29:8; f Es 9:1; Jk 3:6; g 2Sa 19:27; Ps 123:4; Izr 18:8; 2Ko 12:20; h Izr 17:27; 1Pe 2:23; i 3Mo 19:16; Ps 101:5; j Izr 20:19; Izr 25:9; Izr 26:22; k Jš 2:14; Jš 2:20; Jr 38:27; Mt 1:19; l 1Kr 12:14; Iza 19:13; m Izr 15:22; Izr 20:18; Izr 24:6; n Izr 6:1; Izr 17:18; Izr 20:16; Izr 22:26; o 1Sa 25:39; Izr 31:30; 1Ti 2:9; 1Pe 3:4; p Izr 19:22; Da 4:27; Lk 6:38; 2Ko 9:6; r Jk 5:3; s Job 27:13; Ga 6:7; t Ps 126:5; Ga 6:8; Jk 3:18; u Izr 10:16; Izr 12:28; Hb 2:4; Dj 10:35; Ot 2:10; v Izr 7:23; Izr 8:36; Ri 6:23.

Izr 11:12* Doslovno: "Tko nema [razborito] srce". **13*** Doslovno: "vjerna duha". **17*** Ili: "Čovjek koji iskazuje vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

20 Ljudi pokvarena srca gade se Jehovi,^a a koji su neporočni* na putu svojem, donose mu radost.^b

21 Mada ruka pomaže ruci, zao čovjek neće proći nekažnjeno,^c a potomstvo pravednih izbavit će se.^d

22 Zlatan prsten na rilu svinje, to je žena lijepa, a nerazumna.^e

23 Želja pravednih donosi samo dobro,^f a zli se mogu nadati samo žestokom gnjevu.^g

24 Netko obilato dijeli, a ima sve više;^h drugi uskraćuje ono što bi trebao dati, a uvijek oskudijeva.ⁱ

25 Duša koja velikodušno daje, uživat će blagostanje;^j tko obilno napaja druge, i sam će biti obilno napojen.^k

26 Tko ne da žito, proklinje ga narod, a blagoslov je nad glavom onoga koji ga prodaje.^l

27 Tko se trudi činiti dobro, nastoji steći naklonost drugih,^m a tko traži zlo, ono će ga i snaći.ⁿ

28 Tko se uzda u bogatstvo svoje, taj propada,^o a pravednici uspijevaju kao lišće zeleno.^p

29 Tko navlači osudu na dom svoj,^r nasljeđuje vjetar,^s i bezumni postaje sluga onome tko ima mudro srce.

30 Plod je pravednikov drvo života,^t i tko pridobiva duše, mudar je.^u

31 Gle, pravednik na zemlji dobiva plaću!^v Koliko će tek dobiti zli čovjek i grešnik!^w

Izr 11:20* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

11. poglavlje

- a Ps 18:26
Izr 3:32
Izr 6:15
b Ps 11:7
Ps 51:6
Izr 15:8
c Pr 8:13
Eze 18:4
d 1Mo 22:12
1Sa 30:19
e Izr 9:13
f Ps 10:17
Ps 37:4
Iza 26:9
Mt 5:6
g Izr 10:28
2So 1:9
He 10:27
h 5Mo 15:10
Ps 112:9
Izr 19:17
Pr 11:1
i Hg 1:6
j Job 29:13
Iza 32:8
Dj 20:35
2Ko 9:6
k Izr 28:27
Lk 6:38
l 1Mo 41:56
Job 29:13
m Izr 8:35
Izr 12:2
Lk 2:14
n Es 7:10
Ps 7:15
Ps 10:2
Izr 17:11
o Job 31:24
Ps 52:7
Ps 62:10
p Ps 1:3
Ps 52:8
Iza 60:21
Jr 17:8
r 1Mo 34:30
1Sa 25:3
s Ho 8:7
t Izr 15:4
2Ko 3:3
u Izr 14:25
Da 12:3
Mt 4:19
Ri 10:14
1Ko 9:20
Jk 5:20
v Izr 4:13
Jr 39:18
z Eze 18:24
Eze 33:9
2So 1:6
1Pe 4:18

Desni stupac

12. poglavlje

- a Izr 3:11
Izr 4:13
Izr 23:12
b Ps 32:9
Iza 1:3
c Ps 112:6
Izr 15:9
d 5Mo 25:1
1Kr 8:32
Iza 32:5
e Ps 37:10
Ps 37:38
f Ef 3:17
Kol 2:7
g Izr 18:22
Izr 19:14
1Ko 11:7

12 Tko ljubi opomene,^{*} lju-bi znanje,^a a tko mrzi ukor, nerazuman je.^b

2 Dobar čovjek stječe milost Jehovinu,^c a čovjeka zlih zamisli on proglašava zlim.^d

3 Zloćom se čovjek ne utvrđuje,^e a korijen se pravednici-ma neće poljuljati.^f

4 Vrsna je žena kruna mu-žu* svojemu,^g a koja postupa sramotno, ona mu je kao trulež u kostima.^h

5 Misli su pravednih ispravne,ⁱ a savjet je zlih prijevaran.^j

6 Riječi su zlih vrebanje na krv,^k a čestite izjavljaju usta njihova.^l

7 Obaraju se zli i nema ih više,^m a kuća pravednih čvrsto stoji.ⁿ

8 Čovjeka hvale zbog razboritih usta njegovih,^o a tko je izopačen u srcu, zaslužuje prezir.^p

9 Bolje je biti neugledan, a imati slugu, nego uzvisivati sam sebe, a nemati kruha.^r

10 Pravednik se brine za dušu životinje svoje,^s a milosrđe zloga zapravo je okrutnost.^t

11 Tko obrađuje zemlju svo-ju, nasitit će se kruha,^u a tko trči za onim što je bezvrijedno, nerazuman je.^{*v}

- h 1Mo 39:10; 1Kr 21:25; i Flp 4:8; j Ps 140:2; Izr 6:18; Izr 11:23; Jr 4:14; Mt 26:4; k 2Sa 17:1; Ps 10:9; Mi 7:2; Dj 23:12; l Es 4:16; Es 7:4; Izr 14:3; Izr 15:2; m Es 9:10; Ps 37:10; Izr 14:11; n 4Mo 25:13; 2Sa 7:16; Izr 24:3; Mt 7:24; o 1Mo 41:39; 1Sa 16:18; Lk 16:8; Iv 7:46; p 1Sa 25:17; Mt 27:4; Dj 12:23; r Izr 13:7; Lk 14:11; s 1Mo 33:13; 2Mo 23:12; 5Mo 22:4; 5Mo 22:10; 5Mo 25:4; Jn 4:11; t 1Mo 49:6; Su 1:7; 1Sa 11:2; u Ps 128:2; Izr 28:19; Ef 4:28; v Izr 6:32; Mt 16:26.

Izr 12:1* Vidi bilješku za Izr 1:2.

4* Doslovno: "vlasniku (gospodar)u".

11* Doslovno: "nema [razborito] srce".

12 Zao čovjek želi plijen iz mreže pokvarenih ljudi,^a a korijen pravednih donosi plod.

13 Prijestupom usana svojih zli se hvata u zamku,^b a pravednik se izbavlja iz nevolje.^c

14 Od ploda usta svojih čovjek se siti dobrom,^d i što čovjek rukama učini, to će mu se vratiti.^e

15 Ludome se put njegov čini ispravnim,^f a tko sluša savjet, mudar je.^g

16 Bezumnik odmah otkriva srdžbu svoju,^h a pametan pokriva sramotu.ⁱ

17 Tko govori riječi vjerodostojne, govori što je pravedno,^j a lažan svjedok govori prijeveru.^k

18 Ima tko govori nepromišljeno, kao da mačem probada,^l a jezik je mudrih lijek.^m

19 Istinoljubive usneⁿ traju zauvijek,^o a lažljiv jezik samo na tren.^p

20 Prijevera je u srcu onih koji smišljaju zlo,^r a koji mir promiču doživljavaju radost.^s

21 Pravednika ne snalazi nikakvo zlo,^t a zli su puni nevolje.^u

22 Lažljive se usne gade Jehovi,^v a oni koji postupaju vjerno donose mu radost.^z

23 Pametan čovjek krije znanje svoje,^a a srce bezumnih razglasuje ludost svoju.^b

24 Ruka marljivih ljudi vlada,^c a lijena ruka vodi u ropstvo.^d

25 Od zabrinutosti čovjeku srce klone,^e a dobra riječ veseli ga.^f

12. poglavlje

- a Jr 5:26
Mi 7:2
b 1Kr 2:23
Ps 5:6
Pr 5:6
Da 6:24
c 2Sa 4:9
Mt 12:37
2Pe 2:9
d Izr 18:20
e Iza 3:11
Mt 16:27
f Izr 3:7
Izr 26:12
Ga 6:3
g Izr 1:5
Pr 4:13
h Izr 29:11
i Izr 11:13
j 1Sa 22:14
k Izr 6:19
Izr 14:5
Mt 26:59
l Ef 6:4
m Izr 10:21
Izr 16:24
n Ef 4:25
o 1Pe 3:10
p Izr 19:9
Dj 5:3
r Izr 26:24
Da 6:5
Mk 7:23
s Mt 5:9
Mt 18:15
t Ps 91:10
Izr 1:33
Izr 13:6
u Izr 1:31
Iza 48:22
Hb 2:16
v Ps 5:6
Izr 6:16
Izr 6:17
Ot 21:8
z Izr 15:8
a Izr 10:19
b Izr 13:16
Izr 15:2
c 1Mo 39:4
1Kr 11:28
Izr 17:2
He 6:11
d Izr 19:15
e Ne 2:2
Ps 38:6
Izr 15:13
Mt 6:25
f Izr 13:12
Izr 16:24
Iza 50:4
Za 1:13

Desni stupac

- a Izr 11:18
b Izr 13:4
Izr 26:15
c Ps 37:27
Izr 10:2
Izr 10:7
Hb 2:4
Ri 5:21
1Pe 3:10
d Izr 10:16
Izr 11:19

13. poglavlje

- e Izr 15:5
He 12:7
f 1Sa 2:25
Izr 9:7

26 Pravednik pregledava pašnjake svoje, a zle put njihov navodi da lutaju.^a

27 Lijenošću se divljač ne istjeruje,^b a marljivost je čovjeku dragocjeno blago.

28 Na stazi pravednosti nalazi se život^c i tko njezinim putem ide, izbjeći će smrt.^d

13 Mudar je sin kojega otac opominje,^e a podrugljivac je onaj koji ne sluša ukoravanje.^f

2 Od ploda usta svojih čovjek jede ono što je dobro,^g a duša onih koji postupaju nevjerno puna je nasilja.^h

3 Tko čuva usta svoja, čuva dušu svoju.ⁱ Tko nepromišljeno govori,^j propada.^j

4 Lijenčina je pun želja, ali duša njegova nema ništa,^k a duša marljivih nasitit će se.^l

5 Pravednik mrzi riječ lažnu,^m a zli čine sramotna djela i navlače sramotu na sebe.ⁿ

6 Pravednost čuva onoga tko je bezazlen^{*} na putu svojem,^o a zloča obara grešnika.^p

7 Netko se pravi bogatim, a nema ništa;^r netko se pravi siromašnim, a ima velik imetak.

8 Bogatstvo je čovjeku otakup za dušu njegovu,^s a siromah ne čuje oštre riječi.^t

g Izr 12:14; Izr 18:20; h Ps 140:11; Izr 4:17; Hb 2:8; Ot 16:6; i Ps 39:1; Ps 141:3; Izr 21:23; j Izr 10:19; Izr 12:13; Izr 18:7; Mt 12:36; Jk 1:26; Jk 3:9; Jd 16; k Izr 12:24; Izr 26:13; l Izr 10:4; Izr 11:25; m Ps 119:163; Izr 8:13; Izr 30:8; Ef 4:25; n 2Pe 3:3; o Ps 25:21; Izr 12:21; Izr 12:28; p 2Lje 28:23; Ps 140:11; r Izr 12:9; Ot 3:17; s 2Mo 21:30; Jr 41:8; t 2Kr 24:14; Jr 39:10.

Izr 13:1* Vidi bilješku za Izr 1:2.
3* Doslovno: "Tko sirom otvara usne svoje".
6* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

9 Svjetlost pravednih veselo sja,^a a svjetiljka zlih ugasiće se.^b

10 Oholost samo izaziva svađu,^c a mudri su oni koji se međusobno savjetuju.^d

11 Naglo stečeno bogatstvo iščezava,^e a tko sakuplja rukom, umnožava imetak.^f

12 Od predugog očekivanja razboli se srce,^g a ostvarena je želja drvo života.^h

13 Tko prezire riječ,ⁱ oduzima mu se ono što je dao u zalog, a tko ima strahopoštovanje prema zapovijedi, dobiva nagradu.^j

14 Pouka* mudroga izvor je života,^k izbavlja od zamki smrti.^l

15 Velika razboritost* donosi naklonost drugih,^m a put onih koji nevjerno postupaju neravan je.ⁿ

16 Djelima pametnog čovjeka upravlja znanje,^o a bezumnik širi ludost.^p

17 Zao glasnik upada u zlo,^r a vjerman poslanik donosi izlječenje.^s

18 Tko ne mari za opomene,^t stiže ga siromaštvo i sramota,^t a tko prihvaća ukor, zaslužuje čast.^u

19 Ispunjena je želja zadovoljstvo duši,^v a bezumnica je mrsko kloniti se zla.^z

20 Tko se druži s mudrima, postat će mudar,^a a tko ima posla s bezumnima, loše će proći.^b

Izr 13:14* Doslovno: "Zakon". 15* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. 18* Vidi bilješku za Izr 1:2.

13. poglavlje

- a Ps 97:11
b Job 21:17
Izr 20:20
Izr 24:20
c Su 8:1
Su 12:1
Izr 11:2
Izr 21:24
d Izr 24:6
Dj 15:6
e Izr 28:8
Pr 5:14
Jr 17:11
f Ps 128:2
g Ps 69:3
Ps 143:7
h 1Mo 21:7
Lk 2:30
Flp 1:23
i 2Lje 36:16
Izr 13:18
j Ps 19:11
2Iv 8
k Izr 8:35
Izr 16:22
Izr 24:14
l Izr 14:27
m 1Sa 18:14
Lk 2:52
n Izr 4:19
Ri 6:21
o Izr 14:8
Izr 14:15
Izr 14:18
Mt 10:16
p 1Sa 25:25
r 2Sa 4:10
s Izr 25:25
2Ko 5:20
2Ti 2:2
t Izr 15:32
He 12:25
u Ps 141:5
He 12:11
v 1Kr 1:48
z Izr 29:27
Am 5:10
a Izr 22:17
Dj 4:13
He 10:24
b 1Mo 34:2

Desni stupac

- a 1Mo 4:7
5Mo 28:20
b Iza 3:10
Ri 2:10
c 5Mo 6:11
Job 27:17
Iza 61:6
d Izr 12:11
Izr 27:18
2Ko 9:6
e Izr 28:19
f 1Sa 3:13
1Kr 1:6
Izr 29:15
g 5Mo 6:7
Izr 3:12
Izr 19:18
Izr 22:15
Izr 23:14
Ef 6:4
He 12:6
h Ps 34:10
Ps 37:25
He 13:5
i 5Mo 28:48
Iza 65:13

21 Grešnike progoni nevolja,^a a dobro je nagrada pravednicima.^b

22 Dobar čovjek ostavlja nasljedstvo sinovima sinova svojih, a grešnikovo bogatstvo čuva se za pravednika.^c

23 Oranica siromaha daje obilje hrane,^d a ima tko propada jer nema pravde.^e

24 Tko šteti prut, mrzi sina svojega,^f a tko ga ljubi, brižno ga opominje.^g

25 Pravednik jede dok ne nasiti dušu,^h a trbuh zlih ostaje prazan.ⁱ

14 Istinski mudra žena gradi kuću svoju,^j a luda je ruši rukama svojim.^k

2 Tko živi* čestito, boji se Jehove,^l a tko je iskvaren na putevima svojim, prezire ga.^m

3 Prut oholosti u ustima je ludoga,ⁿ a mudre ljude čuvaju usne njihove.^o

4 Gdje nema goveda, jasje su čiste, a ljetina je obilna zbog snage bikove.

5 Vjerodostojan svjedok ne laže,^p a lažan svjedok govori laži.^r

6 Podrugljivac traži mudrost i ne nalazi je, a razborit lako dolazi do znanja.^s

7 Idi od bezumnog čovjeka,^t jer nećeš čuti usne koje govore znanje.^u

8 Mudrost je pametna čovjeka u tome što razumije put

14 poglavlje i Ru 4:11; Izr 24:3; Izr 31:10; Izr 31:26; k Izr 9:13; 1Jb 1:1; Dj 10:35; m 5Mo 32:15; Lk 10:16; n 1Sa 2:3; 2Pe 2:18; o Izr 12:6; Ri 10:10; p Izr 12:17; 2Ko 6:7; r 2Mo 20:16; Izr 6:19; Izr 19:5; s Izr 18:15; t Izr 13:20; u Izr 1:29.

Izr 13:24* Vidi bilješku za Izr 1:2. 14:2* Doslovno: "hodi".

svoju,^a a ludost je bezumnih prijevvara.^b

9 Bezumni ismijavaju krivnju svoju,^c a među čestitima vlada sloga.^d

10 Srce poznaje gorčinu duše,^e i radost njegovu ne može dijeliti nitko stran.

11 Kuća zlih propast će,^f a šator čestitih cvast će.^g

12 Neki se put čovjeku čini ispravnim,^h ali na kraju vodi u smrt.ⁱ

13 I u smijehu srce može osjećati bol,^j i veselje završava u tuzi.^k

14 Tko je bezvjeran u srcu, siti se plodovima puteva svojih,^l a dobar čovjek plodovima djela svojih.^m

15 Lakovjeran* vjeruje svakoj riječi,ⁿ a pametan pazi na korake svoje.^o

16 Mudar se boji i kloni se zla,^p a bezumnik je gnjevan i samouvjeren.^r

17 Tko je brz na gnjev, čini ludosti,^s a čovjek koji razmišlja* omražen je.^t

18 Lakovjerni* nasljeđuju ludost,^u a glavu oštroumnih krasi znanje.^v

19 Zli se moraju pokloniti pred dobrima^z i opaki pred vratima pravednikovim.

20 Siromah je mrzak i bližnjemu svojemu,^a a bogataš ima mnogo prijatelja.^b

21 Tko prezire bližnjega svojega, grijeh čini,^c a tko je milostiv prema onima koji su u nevolji, sretan je.^d

Izr 14:15* Ili: "Neiskusan". **17*** Ili: "koji je sposoban prosuđivati". **18*** Ili: "Neiskusni".

14. poglavlje

a Ps 111:10
Ef 5:17
b Izr 11:18
Izr 14:12
Lk 12:19
1Ko 1:20
c Izr 10:23
Izr 30:20
Jr 6:15
Jd 18
d 1Ko 1:10
e 1Sa 1:10
2Kr 4:27
Izr 15:13
f Izr 3:33
Izr 12:7
Izr 21:12
g Ps 112:3
Izr 13:22
h Izr 30:12
i Izr 16:25
J Pr 2:2
k Pr 7:2
Pr 7:4
l Izr 1:31
Izr 1:32
Mt 6:16
2Pe 2:13
m 2Ko 1:12
Ga 6:4
Ga 6:8
n Izr 27:12
Ri 16:18
o Ne 6:2
Am 5:13
p 1Mo 39:12
1So 5:22
r 1Sa 25:11
1Kr 19:2
s Izr 12:16
Izr 16:32
t Iv 15:19
u Izr 3:35
Jr 16:19
Jr 44:17
v Ps 141:5
Izr 3:22
Izr 4:9
z 1Mo 42:6
Iza 60:14
a Job 30:10
Izr 19:7
b Es 5:10
Izr 19:4
c Izr 11:12
d Ps 41:1
Izr 19:17
Izr 28:27
Iza 58:7
Eze 18:7

Desni stupac

a 1Mo 4:12
Jr 43:7
b 1Mo 24:27
Job 42:10
Ps 25:10
c Izr 12:24
Izr 28:19
d 1Sa 25:25
Izr 27:22
e Izr 11:30
Dj 20:21
Dj 26:20
Jk 5:20
f Izr 14:5
1Ti 4:2
2Ti 2:18
g Ps 34:9
Ml 3:16
Dj 9:31

22 Ne lutaju li oni koji smišljaju zlo?^a No dobrota* i istinoljubivost s onima su koji smišljaju dobro.^b

23 Od svakoga truda ima koristi,^c a puste riječi vode u oskudicu.

24 Mudrima je kruna bogatstvo njihovo, a ludost bezumnih ostaje ludost.^d

25 Istinit svjedok izbavlja duše,^e a lažan govori laži.^f

26 U strahu Jehovinu čovjek ima snažno pouzdanje,^g a sinovi njegovi imaju utočište.^h

27 Strah Jehovin vrelo je života,ⁱ izbavlja od zamki smrti.^j

28 Mnoštvo naroda krasota je kraljeva,^k a bez naroda vladar propada.^l

29 Tko je spor na gnjev, vrlo je razborit,^m a tko je nestrpljiv, pokazuje ludost.ⁿ

30 Mirno srce život je tijelu,^o a ljubomora je trulež u kostima.^p

31 Tko zakida ubogoga, sramoti Stvoritelja,^r a slavi ga tko je siromahu milostiv.^s

32 Zao čovjek bit će oboren zbog zloće svoje,^t a pravednik će naći utočište u neporočnosti* svojoj.^u

33 Razboritome mudrost počiva u srcu,^v a bezumnici mudrost svoju posvuda razglašuju.

h Izr 18:10; Iza 26:20; Jr 15:11; Ri 8:31; i Izr 19:23; Iza 33:6; j Izr 22:5; Pr 7:26; k 1Kr 4:21; Flp 2:10; l 2Kr 13:7; m Izr 17:27; Izr 29:11; Jk 1:19; n Izr 25:28; Pr 7:9; o Izr 4:23; p 1Mo 37:4; 1Sa 18:8; r 5Mo 24:15; Ps 12:5; Izr 17:5; Pr 5:8; Ri 15:3; s Mt 19:21; Lk 18:43; t Job 27:13; Job 27:20; Ps 37:20; 1So 5:3; u Izr 2:7; Izr 10:9; v Ps 49:3; Izr 15:28.

Izr 14:22* Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **32*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

34 Pravednost uzdiže narod,^a a grijeh je narodima sramota.^b

35 Kralju je mio sluga koji postupa razborito,^{*c} a gnjevi se na onoga koji postupa sramotno.^d

15 Blag odgovor utišava gnjev,^e a oštra riječ izaziva srdžbu.^f

2 Jezik mudrih čini dobro znanjem svojim,^g a iz usta bezumnika navire ludost.^h

3 Oči su Jehovine na svakome mjestuⁱ i promatraju zle i dobre.^j

4 Blag je jezik drvo života,^k a izopačenost njegova slama duh.^l

5 Lud prezire opomene* oca svojega,^m a tko prihvaća ukor, pametan je.ⁿ

6 U kući pravednikovoj svega ima mnogo,^o a prihod zloga donosi osudu.^p

7 Usne mudrih siju znanje,^r a srce bezumnih ne čini tako.^s

8 Žrtva zlih gadi se Jehovi,^t a molitva čestitih ugodna mu je.^u

9 Put zloga gadi se Jehovi,^v a onoga tko ide za pravednošću Bog ljubi.^z

10 Stroga je kazna* za onoga tko ostavlja pravi put;^a tko mrzi ukor, umrijet će.^b

11 Grob* i mjesto propasti^c otvoreni su pred Jehovom,^d a još su i više srca sinova ljudskih!^e

Izr 14:35* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **15:5*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **10*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **11*** Doslovno: "Šeol".

14. poglavlje

a 5Mo 4:6
b 5Mo 9:5
Iza 1:21
c 2Sa 15:34
Izr 22:29
Mt 24:45
d 1Kr 2:44
Es 7:7

15. poglavlje

e Su 8:2
1Sa 25:33
Izr 25:15
f 1Kr 12:14
1Kr 12:16
Izr 29:22
g Ps 45:1
Izr 16:23
Pr 10:12
Iza 50:4
Iv 7:46
h Ps 59:7
Jk 3:10
i Job 34:21
Ps 11:4
Ps 66:7
Izr 5:21
Jr 16:17
Jr 23:24
He 4:13
j 2Lje 16:9
k Izr 12:18
Izr 16:24
Izr 17:27
l Ps 52:2
Izr 18:7
m 1Sa 2:25
Izr 13:1
n Ps 141:5
Izr 6:23
He 12:11
o Ps 112:3
p Izr 16:8
Jk 5:3
r Ps 37:30
Mt 10:27
Ri 10:10
2Ti 2:2
s Mt 12:34
t Izr 21:27
Iza 1:11
Iza 66:3
Jr 6:20
Mt 23:23
u Ps 10:17
He 5:7
Jk 5:16
1Pe 3:12
1Iv 3:22
v Ps 1:6
Ps 146:9
Mt 7:13
z Izr 21:21
Iza 26:7
Iv 3:35
a 1Kr 18:17
b 3Mo 26:21
Izr 1:32
Izr 5:12
Izr 10:17
c Ps 88:11
Izr 27:20
d Job 26:6
Ps 139:8
e 2Lje 6:30
Ps 7:9
Ps 44:21
Jr 17:10
Dj 1:24
He 4:13

12 Podrugljivac ne voli onoga tko ga ukorava.^a On ne ide k mudrima.^b

13 Radosno srce razvedrava lice,^c a bol u srcu slama duh.^d

14 Razborito* srce traži znanje,^e a usta bezumnih teže ludosti.^f

15 Svi su dani nevoljniku loši,^g a tko je vesela srca, na gozbi je bez prestanka.^h

16 Bolje je malo sa strahom Jehovinimⁱ nego veliko blago i s njime nemir.^j

17 Bolje je jelo od povrća gdje je ljubav^k nego junac utovljeni gdje je mržnja.^l

18 Gnjevan čovjek izaziva svađu,^m a tko je spor na gnjev, utišava prepirku.ⁿ

19 Put je lijenčine kao živica od trnja,^o a staza je čestitih poput nasutog puta.^p

20 Mudar sin raduje oca,^r a bezuman čovjek prezire majku svoju.^s

21 Ludost i Pe 4:13; i Ps 37:16; j Izr 15:17; k Ps 133:1; Izr 17:1; 1Ko 13:4; l Izr 26:26; Lk 7:36; m Izr 10:12; Izr 29:22; n 1Mo 13:8; 1Sa 25:24; Izr 25:15; Kol 3:8; Jk 1:19; o Izr 10:26; Izr 26:13; p Iza 30:21; Iza 57:14; Mi 3:18; r 1Kr 1:48; Izr 23:15; Izr 27:11; s Izr 10:1; Izr 23:22; Izr 30:17; t Izr 10:23; Izr 26:19; Pr 7:4; u Izr 4:26; Izr 11:5; Ef 5:15; Jk 3:13; v Pr 4:13; z Izr 11:14; Izr 20:18.

22 Namjere* propadaju gdje nema povjerljivog[#] razgovora,^v a uspjeh leži u mnoštvu savjetnika.^z

Desni stupac a Izr 9:7; Am 5:10; Iv 3:20; Iv 7:7; b 2Lje 18:7; Job 21:14; c Izr 4:23; Izr 17:22; d Ne 2:2; Ps 143:4; Izr 12:25; e 1Kr 3:12; Ps 119:97; Dj 17:11; f Izr 12:23; Iza 30:10; Ho 12:1; g 5Mo 28:67; Job 3:11; h Dj 16:25; i Pe 4:13; i Ps 37:16; j Izr 15:17; k Ps 133:1; Izr 17:1; 1Ko 13:4; l Izr 26:26; Lk 7:36; m Izr 10:12; Izr 29:22; n 1Mo 13:8; 1Sa 25:24; Izr 25:15; Kol 3:8; Jk 1:19; o Izr 10:26; Izr 26:13; p Iza 30:21; Iza 57:14; Mi 3:18; r 1Kr 1:48; Izr 23:15; Izr 27:11; s Izr 10:1; Izr 23:22; Izr 30:17; t Izr 10:23; Izr 26:19; Pr 7:4; u Izr 4:26; Izr 11:5; Ef 5:15; Jk 3:13; v Pr 4:13; z Izr 11:14; Izr 20:18.

Izr 15:14* Vidi bilješku za Izr 3:5. **21*** Doslovno: "onome koji nema [razborito] srce". **22*** Ili: "Planovi". **22*** Ili: "prisnog".

23 Čovjek se raduje odgovoru usta svojih,^a i riječ u pravu vrijeme — kako je dobra!^b

24 Onome tko postupa razborito* put života ide gore,^c da izbjegne grob[#] koji je dolje.^d

25 Jehova ruši kuću onima koji sami sebe uzvisuju,^e a utvrđuje među udovici.^f

26 Zamisli zlog čovjeka gade se Jehovi,^g a ugodne riječi čiste su.^h

27 Tko stječe nepravedan dobitak, navlači osudu na dom svoj,ⁱ a tko mrzi mito, živjet će.^j

28 Pravednikovo srce promišlja što će odgovoriti,^k a iz usta zlih ljudi izvire zlo.^l

29 Jehova je daleko od zlih,^m a molitvu pravednih sluša.ⁿ

30 Sjajne oči^o vesele srce^p i vijest^r koja je dobra krijepi kosti.^s

31 Uho koje sluša životodavan ukor^t prebiva među mudrima.^u

32 Tko odbacuje opomene,^{vv} ne mari za dušu svoju, a tko sluša ukor, stječe razboritost.^{zz}

33 Strah Jehovin uči* mudrosti,^a i prije časti ide poniznost.^b

16 Na čovjeku je da upravlja srcem svojim,^c a od Jehove je što će jezik odgovoriti.^d

2 Čovjeku se svi putevi njegovi čine čistima,^e ali Jeho-

Izr 15:24* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **24*** Doslovno: "šeol". **32*** Vidi bilješku za Izr 1:2. **32*** Doslovno: "stječe [razborito] srce". **33*** Vidi bilješku za Izr 1:2.

15. poglavlje

- a Izr 12:14
Izr 16:13
Ef 4:29
b 1Sa 25:33
Izr 25:11
c Mt 7:14
d Izr 8:36
Izr 23:14
e Ps 52:5
Lk 18:14
f 5Mo 10:18
Ps 146:9
g Izr 6:18
Mt 15:19
h Ps 19:14
i 5Mo 16:19
1Sa 8:3
Izr 1:19
Pr 7:7
Iza 1:23
j 2Mo 23:8
Iza 33:15
k Izr 16:23
l Izr 24:2
Tit 1:10
2Pe 2:18
m Ps 34:16
Ps 138:6
1Pe 3:12
n Ps 34:15
Ps 145:19
Iza 58:9
Iv 9:31
o Ps 25:15
p Ps 16:9
Ps 19:8
r Izr 25:25
s Izr 16:24
Iza 58:11
t Ps 39:11
Izr 6:23
Izr 13:18
u Izr 9:8
Izr 19:20
v Ps 50:17
Izr 5:12
Izr 13:18
He 12:25
z Izr 19:8
Mt 7:24
He 12:10
a Job 28:28
Ps 111:10
Izr 1:7
b Izr 18:12
Izr 29:23
Lk 14:11
Jk 4:10

16. poglavlje

- c Ps 21:11
Izr 16:9
Izr 19:21
Izr 20:24
1Ko 7:37
d 2Mo 4:11
Izr 1:9
Mt 10:20
Lk 12:12
Lk 21:15
e 1Sa 15:13
Ps 36:2
Izr 21:2
Izr 30:12
Jr 17:9
Lk 18:11

Desni stupac

- a 1Sa 2:3
1Sa 16:7
Izr 24:12
Lk 16:15

va prosuđuje sve misli čovjekove.^{aa}

3 Povjeri djela svoja Jehovi,^b i namjere* će tvoje uspjeti.^c

4 Jehova je sve načinio da služi naumu njegovu,^d pa i opakoga za zli dan.^e

5 Svatko tko je ponosan u srcu, gadi se Jehovi.^f Mada ruka pomaže ruci, čovjek ne ostaje bez kazne.^g

6 Dobrotom* i istinoljubivošću čisti se prijestup,^h i u strahu Jehovinu čovjek se kloni zla.ⁱ

7 Kad se putevi čovjekovi dopadaju Jehovi,^j on i neprijatelje njegove miri s njim.^k

8 Bolje je malo s pravednošću^l nego veliki prihodi bez pravde.^m

9 Srce čovječje smišlja sebi put,ⁿ ali Jehova upravlja korake njegove.^o

10 Nadahnuta odluka mora biti na usnama kraljevim,^p u presudi usta njegova ne smiju pravdu iznevjeriti.^r

11 Pravedno mjerilo i vaga pripadaju Jehovi,^s njegovu su djelo svi utezi u kesi.^t

12 Mrsko je kraljevima kad se zlo čini,^u jer pravednošću se utvrđuje prijestolje.^v

b Ps 37:5; Ps 55:22; Mt 6:33; Flp 4:6; 1Pe 5:7; e 2Sa 7:5; 2Sa 7:13; d Iza 43:21; Ot 4:11; e 2Mo 14:4; Ri 9:21; 2Pe 2:9; f Job 40:12; Izr 6:17; Izr 8:13; Izr 21:4; g Izr 15:25; Iza 3:11; Ri 2:8; h 2Lje 19:3; Dj 3:19; i 1Mo 20:11; Ne 5:9; Izr 8:13; Izr 14:26; 2Ko 7:1; j Kol 1:10; 1Pe 3:9; 1Iv 3:22; k 1Mo 31:24; 2Mo 34:24; Jr 15:11; Ri 8:31; 1Ps 37:16; Izr 15:16; 1Ti 6:6; m Izr 21:6; Jr 17:11; Mi 6:10; n Izr 16:1; Izr 19:21; o Ps 51:10; Izr 16:3; Izr 20:24; Jr 10:23; p 5Mo 17:18; 2Sa 23:2; 1Kr 3:28; Ps 72:1; r Ps 72:14; Izr 29:4; s 3Mo 19:36; Izr 11:1; Eze 45:10; t 5Mo 25:13; Izr 20:10; Mi 6:11; u Izr 14:35; Izr 20:26; Lk 12:48; v Izr 25:5; Izr 29:14; Ot 19:11.

Izr 16:2* Doslovno: "prosuđuje duhove". **3*** Ili: "planovi". **6*** Ili: "Vjernom ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

13 Pravedne su usne radost velikom kralju^a i on ljubi onoga tko govori što je pravo.^b

14 Kraljev je bijes glasnik smrti,^c ali mudar ga čovjek smiruje.^d

15 U svjetlu lica kraljeva nalazi se život^e i naklonost je njegova kao oblak s kišom projetnom.^f

16 Koliko li je bolje steći mudrost nego zlato^g i bolje je izabrati stjecanje razboritosti* nego srebra.^h

17 Put je čestitih kloniti se zla.ⁱ Tko pazi na put svoj, čuva dušu svoju.^j

18 Ponos ide pred slomom^k i oholost* pred padom.^l

19 Bolje je biti ponizan* s krotkima^m nego dijeliti plijen s onima koji sami sebe uzvišuju.ⁿ

20 Tko razborito* sagledava stvari, nalazi dobro,^o i sretan je onaj tko se uzda u Jehovu.^p

21 Tko je mudra srca, naziva se razumnim,^q i tko je ljubaznih usana, dobiva na uvjerrljivosti.^s

22 Razboritost je vrelo života onima koji je imaju,^t a kazna* za lude je ludost.^u

23 Srce mudroga razboritima čini usta njegovav^v i uvjerrljivost pridodaje usnama njegovim.^z

24 Ljubazne su riječi saće meda,^a slatke su duši i lijek su kostima.^b

Izr 16:16* Vidi bilješku za Izr 3:5. **18*** Doslovno: "oholi duh". **19*** Doslovno: "ponizna duha". **20*** Za izraz "razborito(st), razboriti" u recima 20, 22 i 23 vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **21*** Vidi bilješku za Izr 3:5. **22*** Vidi bilješku za Izr 1:2.

16. poglavlje

- a Ps 101:6
b Izr 22:11
c 1Sa 22:18
1Kr 2:29
Izr 19:12
Izr 30:2
Da 3:13
d Pr 9:15
Pr 10:4
e Job 29:24
Dj 2:28
f Job 29:23
Ps 72:6
Izr 19:12
Ho 6:3
g Ps 119:127
Izr 8:10
Pr 7:12
h Izr 3:14
Izr 4:7
i Izr 4:27
j Izr 10:9
Dj 10:35
He 10:39
k Izr 11:2
Izr 17:19
Izr 18:12
Da 4:30
Da 5:22
l Es 3:5
Es 5:11
Da 4:31
m Pr 7:8
Iza 57:15
Jr 9:24
n 1Sa 30:16
o 1Mo 41:39
Izr 13:15
p 1Lje 5:20
Ps 34:8
Ps 146:5
1Ti 4:10
r 1Kr 3:12
Izr 4:7
Ri 16:19
s Pr 12:10
Lk 4:22
2Ko 5:11
Kol 4:6
t Izr 14:27
Izr 15:24
Iv 4:14
u Izr 1:7
Izr 15:28
v Ps 37:30
Izr 22:17
Izr 22:18
Mt 12:35
z Iv 6:68
Dj 19:26
Kol 3:16
a Ps 19:103
b Izr 3:8
Izr 4:22
Izr 12:18
Izr 17:22

Desni stupac

- a Mt 7:22
Iv 9:41
Iv 16:2
Dj 26:9
b Izr 5:4
Izr 14:12
c Pr 6:7
Ef 4:28
1So 4:11
d Izr 18:20
Pr 7
e Izr 6:14
Da 6:4
f Ps 52:4
Jk 3:6

25 Neki se put čovjeku čini ispravnim,^a ali na kraju vodi u smrt.^b

26 Tko radi, za sebe radi,^c jer ga tjeraju usta njegovav.^d

27 Nevaljao čovjek iskopava ono što je zlo^e i na usnama mu je vatra koja pali.^f

28 Čovjek koji smišlja spletke zameće svadu^g i klevetnik razdvaja one koji su bliski.^h

29 Nasilnik zavodi bližnjega svojegaⁱ i navodi ga na put koji nije dobar.^j **30** Pakosno namiguje očima, smišljajući spletke.^k Kad stišće usne, sigurno će zlo učiniti.

31 Sijeda je kosa prekrasna kruna^l kad se nalazi na putu pravednosti.^m

32 Tko je spor na gnjev, bolji je od silnog čovjeka,ⁿ i tko vlada sobom,* bolji je od onoga tko je osvojio grad.^o

33 Ždrijeb se u krilo baca,^p ali svaka odluka njime donesena dolazi od Jehove.^r

17 Bolji je komad suhog kruha s mirom^s nego kuća puna žrtvenog mesa sa svadom.^t

2 Razborit* će sluga vladati nad sinom koji čini sramotu^u i s braćom će dijeliti nasljedstvo.^v

3 U loncu talioničkom čisti se srebro i u peći zlato,^z a Jehova ispituje srca.^a

g Izr 6:14; Ga 5:20; Jk 3:16; h 1Mo 3:1; 1Sa 24:9; Izr 18:8; Ri 16:17; 2Ko 12:20; i Izr 1:10; 2Pe 3:17; j 1Sa 19:17; Ne 6:13; k Ps 35:19; Izr 6:13; 13Mo 19:32; Job 32:7; Izr 20:29; m 1Sa 12:2; Ps 71:18; Ps 92:14; Iza 46:4; n Izr 14:29; Ga 5:22; Jk 1:19; o Izr 25:28; Ri 12:21; p 4Mo 26:55; Jš 18:10; Izr 18:18; Dj 1:26; r 1Sa 14:41; Dj 1:24; **17. poglavlje** s Ps 37:16; Izr 15:16; Izr 15:17; t Izr 21:9; Izr 21:19; u Izr 10:5; Izr 14:35; v 1Mo 15:2; z Izr 27:21; Mt 3:3; a Ps 26:2; Ps 66:10; Izr 21:2; Izr 24:12; Iza 48:10.

Izr 16:32* Doslovno: "svojim duhom". **17:2*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

4 Zlotvor sluša zle usne^a i varalica sluša poguban jezik.^b

5 Tko se ruga siromahu, sramoti Stvoritelja.^c Tko se raduje tuđoj nesreći, ne ostaje bez kazne.^d

6 Kruna su starcima unuci^e i krasota su sinovima očevi njihovi.^f

7 Bezumniku ne pristaju čestite usne,^g a još manje dostojanstveniku usne lažljive!^h

8 Vlasnik na dar svoj gleda kao na dragi kamen kojim se naklonost pridobiva.ⁱ Kamo se god okrene, ima uspjeha.^j

9 Tko pokriva prijestup, traži ljubav,^k a tko stalno priča o njemu, razdvaja bliske prijatelje.^l

10 Na razumnoga* ukor djeluje jače^m nego na bezumnoga stotinu udaraca.ⁿ

11 Zao čovjek traži samo pobunu,^o ali okrutan je glasnik koji se šalje na njega.^p

12 Bolje je da čovjek naide na medvjedicu kojoj su oteti mladi^r nego na bezumnika u ludosti njegovoj.^s

13 Tko vraća zlo za dobro,^t zlo se neće udaljiti od kuće njegove.^u

14 Kad počne svada, to je kao da se otvori ustava vodi.^v Zato prije nego svada izbije, udalji se.^z

15 Tko zloga proglašava pravednim^a i tko pravednoga proglašava zlim,^b obojica se gade Jehovi.^c

16 Što će bezumniku mogućnost da pribavi mudrost,^d kad nije razuman?*e

Izr 17:10* Vidi bilješku za Izr 3:5. **16*** Doslovno: "kad nema [razborito] srce".

17. poglavlje

a Izr 1:11
2Ti 4:4

b Iza 30:10
Jr 5:31
2Ti 4:3
1Iv 4:5

c Izr 14:31
d Job 31:29
Izr 24:17
Ob 12
Ri 12:15

e 1Mo 50:23
Job 42:16

f 1Kr 15:4
Izr 13:22
Iv 8:39

g Izr 26:7
h Izr 16:10
Izr 29:12

i 1Mo 32:20
2Sa 16:1
Izr 18:16

j 1Sa 25:35
Izr 19:6

k Izr 10:12
1Pe 4:8

l Izr 16:28
m Ps 141:5
Izr 9:8

n Izr 27:22
o 4Mo 16:3
2Sa 20:1

p 2Sa 18:15
2Sa 20:22
1Kr 2:24
Es 7:9
Mt 21:41

r 2Sa 17:8
2Kr 2:24
Ho 13:8

s Izr 27:3
t 1Sa 24:17
Ps 38:20
Jr 18:20

u 2Sa 12:10
2Sa 21:1
Mt 27:5

v Izr 26:21
z 1Mo 13:9
Izr 25:8
Mt 5:39
Ri 12:18

a 2Mo 23:7
5Mo 25:1
1Kr 8:32
Iza 5:23

b 1Kr 21:13
Lk 23:18
Jk 5:6

c Izr 12:22
d Izr 1:22
Ri 1:20
Ri 1:21

e Izr 9:4
Pr 10:3

Desni stupac

a 1Sa 18:3
2Sa 1:26
Izr 18:24
Iv 15:13

b Ru 1:17
1Sa 19:2
2Sa 17:28

c Job 17:3
Izr 6:1
Izr 11:15
Izr 22:26

d Izr 20:16
Izr 22:27

e Jk 3:16
Jk 3:17
f 2Sa 15:1

17 Pravi prijatelj ljubi u svako doba^a i brat postaje u nevolji.^b

18 Nerazuman* čovjek pruža ruku^c i daje puno jamstvo pred bližnjim svojim.^d

19 Tko ljubi prijestup, ljubi svađu.^e Tko sebi gradi visoka vrata, traži propast.^f

20 Tko je pokvaren u srcu, ne nalazi dobra,^g i tko je prevrtljiva jezika, pada u zlo.^h

21 Nerazumno dijete donosi tugu ocu svojemu;ⁱ otac bezumna djeteta nije radostan.^j

22 Veselo srce djeluje dobro kao lijek,^k a slomljen duh suši kosti.^l

23 Zao čovjek uzima mito iz njedara^m da bi iskrivio puteve pravde.ⁿ

24 Mudrost je pred licem razborita čovjeka,^o a bezumniku oči lutaju nakraj zemlje.^p

25 Bezuman je sin žalost ocu svojemu^r i gorka bol majci svojoj.^s

26 Ne valja globom kažnjavati pravednika,^t i udarati dostojanstvenike protivno je onome što je pravo.^u

27 Tko ušteže riječi svoje, doista je mudar,^v i razborit čovjek mirna je duha.^z

28 I ludoga se smatra mudrim kad šuti,^a razboritim* se smatra onoga tko usne svoje drži zatvorenima.

g Ps 18:26; Izr 3:32; Izr 6:15; h Izr 10:31; Izr 18:6; Pr 10:12; Jk 3:8; i 1Sa 2:25; 1Sa 8:3; 2Sa 15:14; Izr 10:1; j Izr 19:13; k Izr 12:25; Izr 15:13; l Ps 22:15; Izr 18:14; m 2Ko 7:10; n 2Mo 23:8; 5Mo 16:19; Izr 29:4; Izr 1:23; o Pr 2:14; Pr 8:1; p Pr 2:14; r Izr 19:13; s Izr 10:1; Izr 15:20; t Izr 18:5; u 2Sa 16:7; Job 34:18; v Izr 10:19; Pr 10:14; Jk 1:19; z Izr 15:4; Pr 9:17; Jk 3:13; a Job 13:5.

Izr 17:18* Doslovno: "Onaj koji nema [razborito] srce". **28*** Vidi bilješku za Izr 3:5.

18 Tko se osamljuje, ide za sebičnim željama svojim,^a suprotstavlja se svakoj mudrosti.^{*b}

2 Bezumniku nije mila razboritost,^c osim kad želi pokazati mudrost srca svojega.^d

3 Gdje uđe zao čovjek, uđe i prezir,^e i sa sramotom^f dolazi poruga.

4 Riječi iz usta čovjekovih duboke su vode.^g Vrelo mudrosti bujica je koja se razlijeva.^h

5 Ne valja biti pristran prema zlomeⁱ niti uskraćivati pravdu pravednome.^j

6 Bezumnikove se usne upuštaju u svadu^k i usta njegova dozivaju udarce.^l

7 Bezumnikova su usta propast njegova^m i usne su njegove zamka duši njegovoj.ⁿ

8 Klevetnikove su riječi kao zalogaji koji se pohlepno gutaju,^o spuštaju se do dna utrobe.^p

9 Tko je nemaran u poslu,^r brat je onome koji propast donosi.^s

10 Jaka je kula ime Jehovino.^t U nju bježi pravednik i nalazi zaštitu.^u

11 Blago je bogatome utvrđeni grad^v i kao visok zid u mašti njegovoj.^z

12 Prije sloma srce je čovječje oholo,^a a prije časti ide poniznost.^b

13 Tko odgovara prije nego što sasluša,^c to mu je ludost i sramota.^d

14 Duh podržava čovjeka u bolesti njegovoj,^e a slomljen duh tko će podnijeti?^f

Izr 18:1* Ili: "djelotvornoj (praktičnoj, primjenjivoj) mudrosti".

18. poglavlje

- a 2Mo 33:16
Ri 14:7
He 10:25
- b Izr 15:22
- c Izr 1:7
Izr 1:29
Izr 28:16
- d Izr 10:19
- e 1Sa 20:30
Ps 123:4
- f Izr 11:2
- g Izr 10:11
Izr 20:5
- h Ps 78:2
- i 3Mo 19:15
5Mo 15:17
Izr 24:23
- j 1Kr 21:9
Iza 5:23
- k Izr 13:10
- l Izr 19:19
- m Izr 10:8
Izr 10:14
Izr 13:3
Pr 10:12
- n Izr 6:2
- o 3Mo 19:16
- p Izr 26:22
- r Izr 10:4
Ri 12:11
- s Izr 28:24
- t 1Sa 17:46
Ps 20:1
Ps 33:21
- u Ps 18:2
Ps 71:3
Ps 91:14
- v Ps 49:6
Izr 10:15
Izr 11:4
Jr 9:23
- z Lk 12:21
- a Izr 11:2
Da 5:23
Dj 12:23
- b Izr 15:33
Izr 22:4
Izr 29:23
Lk 14:11
1Pe 5:5
- c 5Mo 17:4
- d Izr 25:8
- e Job 1:21
2Ko 4:16
2Ko 12:10
- f Izr 17:22

Desni stupac

- a 1Kr 3:9
Izr 9:9
Izr 15:14
- b Izr 2:10
Izr 8:10
- c 1Mo 32:20
1Mo 43:11
Izr 17:8
- d Izr 19:6
e 2Sa 16:3
f 5Mo 13:14
2Sa 19:26
Izr 25:8
g Js 14:2
1Sa 10:21
Ne 11:1
Izr 15:33
h 1Sa 14:42
i 1Mo 27:41
2Sa 13:22
1Kr 2:23
j 2Sa 14:28
Dj 15:39
k Izr 12:14
Izr 16:20
Izr 16:26

15 Srce razboritoga stječe znanje^a i uho mudrih traži znanje.^b

16 Dar čovjeku širom otvara vrata^c i vodi ga pred velikaše.^d

17 Tko je prvi u parnici svojoj, pravedan je,^e a onda dolazi bližnji njegov i ispitivanjem opovrgne riječi njegove.^f

18 Ždrijež smiruje svađe,^g a i među moćnicima odlučuje.^h

19 Povrijeđeni je brat tvrdi od utvrđena gradaⁱ i neke su svađe kao zasun na kuli.^j

20 Čovjek siti trbuh plodom usta svojih,^k siti se rodom usana svojih.^l

21 Smrt i život u vlasti su jezika^m i tko ga ljubi, jest će plod njegov.ⁿ

22 Tko je našao dobru ženu,^o našao je dobro^p i Jehova mu pokazuje naklonost.^r

23 Siromah govori moleći,^s a bogataš odgovara oštro.^t

24 Ima ljudi koji su spremni uništiti druga svojega,^u ali ima i prijatelja privrženijih od brata.^v

19 Siromah koji živi * čestito^z bolji je^z od čovjeka pokvarenih usana i od bezumnika.^a

2 Nije dobro da duša bude bez znanja,^b i tko se žuri nogama svojim, grijeh čini.^c

- 1 Izr 22:18; m Izr 10:31; Izr 11:30; Mt 15:18; Ef 4:29; Jk 3:6; n Izr 16:1; Pr 10:12; Iza 57:19; He 13:15; o 1Mo 24:67; Izr 12:4; Izr 31:10; Pr 9:9; 1Ko 7:2; p 1Mo 29:20; Izr 19:14; r Ru 4:11; s Ru 2:7; 2Kr 4:1; Jk 5:4; t 1Mo 42:7; 1Sa 25:10; Am 8:4; u 2Sa 15:31; Mt 26:49; v 1Sa 19:4; 2Sa 1:26; 2Sa 9:1; Izr 17:17; Izr 27:9; 19. poglavlje z Izr 15:16; Izr 16:8; Jk 2:5; a 1Sa 25:17; Izr 28:6; Mt 12:37; b Ho 4:6; Iv 16:3; Ri 10:2; c Izr 1:16; Izr 6:18.

Izr 19:1* Doslovno: "hodi". **1^z** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

3 Ludost čovjeku iskripljuje put,^a a srce se njegovo ljuti na Jehovu.^b

4 Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja,^c a siromaha i prijatelj ostavlja.^d

5 Lažan svjedok ne ostaje bez kazne,^e i tko govori laži, neće uteći.^f

6 Mnogi nastoje udobrovoljiti* lice dostojanstveniku^g i svatko je prijatelj čovjeku koji darove daje.^h

7 Siromaha mrze sva braća njegova,ⁱ a još se više udaljuju od njega prijatelji njegovi!^j On trči da im nešto kaže, ali nikoga ne nalazi.^k

8 Tko stječe razboritost,^{*l} ljubi dušu svoju. Tko čuva razboritost, nalazi dobro.^m

9 Lažan svjedok ne ostaje bez kazne,ⁿ i tko govori laži, propada.^o

10 Raskoš ne pristaje bezumniku,^p a još manje služi da vlada nad knezovima!^q

11 Razumijevanje* čovjeka zadržava od gnjeva^s i na čast mu je kad prijeđe preko pristupa.^t

12 Kraljev je gnjev kao rika lava mladog,^u a naklonost je njegova kao rosa na travi.^v

13 Bezuman je sin nesreća ocu svojemu,^z i svađe su žene kao krov koji prokišnjava i tjera čovjeka da se skloni.^a

14 Kuća i bogatstvo nasljeđuju se od otaca,^b a od Jehove je žena razborita.^c

Izr 19:6* Doslovno: "smekšati". **8*** Doslovno: "stječe [razborito] srce". **11*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

19. poglavlje

- a 1Sa 13:13
1Kr 20:42
Izr 5:23
Dj 13:45
b 4Mo 16:30
Ot 16:9
c Izr 14:20
d Job 19:13
e 2Mo 23:1
5Mo 19:19
Izr 25:18
f 1Kr 2:9
Izr 21:28
g 1Mo 43:11
Izr 16:15
h Izr 17:8
Izr 18:16
i Job 30:10
Izr 14:20
Jk 2:6
j Ps 38:11
Ps 88:8
Pr 9:15
Jk 2:3
k Izr 18:23
Jk 2:16
1Iv 3:17
l Izr 15:32
m Izr 2:2
Izr 3:21
Izr 11:12
Da 1:4
Mt 24:15
n Izr 19:5
o Eze 13:22
2Pe 2:3
Ot 21:8
p 1Sa 25:36
Izr 30:22
r 2Sa 3:24
2Sa 3:39
Pr 10:7
Iza 3:5
s Izr 14:29
Izr 15:18
Izr 16:32
Jk 1:19
t 1Mo 50:21
Mt 18:22
Ef 4:32
u Es 7:8
Izr 16:14
Izr 20:2
Da 2:12
Mt 25:41
v Ps 72:6
Ho 14:5
z 2Sa 16:22
Izr 10:1
Izr 17:21
a Izr 21:9
Izr 25:24
Izr 27:15
b 5Mo 21:16
2Ko 12:14
c 1Mo 24:14
1Mo 28:2
Izr 18:22
Izr 31:10

Desni stupac

- a Izr 6:9
Izr 20:13
Izr 24:33
b Izr 10:4
Izr 23:21
Izr 27:7
2So 3:10
c Izr 16:17
Lk 10:28
d Izr 13:13
Izr 15:32

15 Lijenost baca čovjeka u dubok san^a i nemarna duša gladuje.^b

16 Tko se drži zapovijedi, čuva dušu svoju,^c a tko ne mari za puteve svoje, umrijet će.^d

17 Tko je milostiv siromahu, posuđuje Jehovi,^e i On će mu platiti za djela njegova.^f

18 Kažnjavaj sina svojega dok ima nade;^g neka ti duša ne poželi smrt njegovu.^h

19 Tko se jako gnjevi, plaća globuⁱ — ako ga jednom izbaviše, morat ćeš to uvijek iznova činiti.^j

20 Poslušaj savjet i prihvati ukor,^{*k} da bi poslije bio mudar.^l

21 Mnogo je namjera* u srcu čovječjem,^m ali što Jehova naumi, to će se i ostvariti.ⁿ

22 Kod čovjeka se cijeni dobrotu* njegovu^o i siromah je bolji od lažljivca.^p

23 Strah Jehovin vodi u život,^r i tko ga ima, mirno spava,^s ne snalazi ga zlo.^t

24 Lijenčina umoci ruku svoju u zdjelu,^u ali je ne može prinijeti k ustima svojim.^v

25 Udari podrugljivca,^z da se neiskusano opameti,^a i ukori razumnoga, da stekne znanje.^b

e 3Mo 25:35; 5Mo 15:7; Ps 37:26; Ps 112:5; 2Ti 1:16; He 13:16; f Izr 11:24; Izr 21:13; Izr 28:27; Mt 5:7; Mt 10:41; He 6:10; Jk 2:13; g 1Sa 3:13; Izr 13:24; Izr 22:6; Izr 22:15; Izr 23:13; Izr 29:15; He 12:7; h 5Mo 21:20; i 2Sa 16:5; Es 5:9; j 1Sa 24:17; 1Sa 26:21; k Izr 1:8; Izr 4:13; Izr 8:10; Sf 3:7; He 12:7; i 5Mo 8:16; 5Mo 32:29; Ps 90:12; He 12:11; m 1Mo 11:6; Es 9:25; Ps 21:11; Izr 16:9; Pr 7:29; Ot 17:13; n 1Mo 11:7; 1Mo 50:20; Js 23:14; Izr 11:30; Da 4:35; Dj 5:39; He 6:17; o 1Lje 29:17; Izr 21:17; Mi 6:8; p Mk 12:41; 2Ko 8:2; r Ps 85:9; Izr 1:7; Izr 14:27; Mi 3:16; Dj 9:1; s Izr 3:24; Pr 5:12; Mt 5:6; t Izr 12:21; 2Ti 4:18; u Izr 6:9; Izr 15:19; v Izr 24:30; Izr 26:14; z 5Mo 25:2; Izr 21:11; Izr 22:10; a Izr 10:13; Izr 15:5; b Job 6:24; Izr 9:9; Ot 3:19.

Izr 19:20* Vidi bilješku za Izr 1:2. **21*** Ili: "planova". **22*** Ili: "vjerna ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

26 Tko zlostavlja oca i tjera majku,^a sin je koji postupa sramotno i nečasno.^b

27 Sine moj, prestaneš li slušati kad te se opominje,* to će te odvesti od riječi znanja.^c

28 Nevaljao svjedok ruga se pravdi^d i zli ljudi uživaju u zlu.^e

29 Kazne čekaju podrugljivce^f i udarci leđa bezumnika.^g

20 Vino je podrugljivo,^h opojno piće bučno,ⁱ i koga god ono zavede, taj nije mudar.^j

2 Kralj ulijeva strah kao i rika lava mladog.^k Tko god na sebe navlači bijes njegov, griješi duši svojoj.^l

3 Na čast je čovjeku ostaviti se svade,^m a tko je god bezuman, ulijeće u nju.ⁿ

4 Zbog zime lijenčina ne ore;^o u vrijeme žetve prosi, ali ne dobiva ništa.^p

5 Razmišljanja su u srcu čovječjem kao duboka voda,^r a razborit čovjek zna ih izvući.^s

6 Mnogi se ljudi hvale dobrotom* svojom,^t ali tko će naći vjerna čovjeka?^u

7 Pravednik živi* čestito.^v Sretni su sinovi njegovi poslije njega.^z

8 Kralj sjedi na prijestolju sudskom^a i raspršuje sve zlo očima svojim.^b

9 Tko može reći: "Očistio sam srce svoje,^c sada sam čist od grijeha svojega"?^d

10 Dvojaki utezi i dvojaka efa^e — oboje se gadi Jehovi.^f

Izr 19:27* Vidi bilješku za Izr 1:2. **20:6*** Ili: "vjernom ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **7*** Doslovno: "hodi". **7*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

19. poglavlje

a 3Mo 20:9
5Mo 27:16
Izr 17:25
Izr 20:20
Izr 23:22
Izr 30:11
Izr 30:17
Mi 7:6
2Ti 3:2

b 2Mo 20:12
Izr 10:5
Izr 17:2

c Izr 4:5
Izr 18:1
Lk 8:18

d 1Kr 21:10
Izr 14:5
Mi 7:3
Dj 6:11

e Izr 4:16
Izr 4:17
Ho 4:8

f Izr 3:34
Izr 9:12
Dj 13:41
2Pe 3:3

g Izr 10:13
Izr 26:3

20. poglavlje

h 1Mo 9:21
Ps 107:27
Izr 23:31
Iza 19:14

i Iza 28:7

j 1Sa 25:36
Izr 23:32
1Ko 6:10
Ga 5:21
Ef 5:18

k Izr 19:12
Pr 10:4

l 1Kr 2:23
Es 7:7

m Izr 14:29
Ef 4:32
2Ti 2:23

n Izr 14:17
Izr 18:6
Pr 7:9
Jk 4:1

o Izr 19:15

p Izr 6:11
Izr 24:34
2So 3:10

r Izr 18:4

s Izr 2:3

t Izr 27:2
Mt 6:2
Lk 18:11

u Ps 12:1
Pr 7:28
Jr 5:1
Mi 7:2
Lk 18:8

v Job 1:1
Ps 26:1
Izr 14:2
Mt 11:11
Lk 1:6

z 1Mo 12:3
Ps 37:26
Dj 2:39

a 2Sa 23:3
1Kr 2:12
1Kr 7:7
Mt 19:28

b 1Kr 3:28
Ps 72:4
Izr 16:12

c Job 14:4
Ri 3:10

11 I dijete se poznaje po onome što čini, je li čisto i pravo djelo njegovo.^a

12 Uho koje čuje i oko koje vidi — oboje je načinio Jehova.^b

13 Ne ljubi sna, da ne osiromašiš.^c Otvori oči svoje, nasiti se kruha.^d

14 "Loše, loše!" govori kupac i odlazi,^e a poslije se hvali.^f

15 Ima zlata i mnogo biserara,* ali usne na kojima je znanje dragocjen su ukras.^g

16 Uzmi haljinu onome tko je jamčio za tuđinca,^h i ako se združi s bludnicom,* uzmi zalog od njega.ⁱ

17 Sladak je čovjeku kruh stečen na prijevaru,^j ali poslije mu se usta napune šljunkom.^k

18 Savjetovanjem nastaju uspješne zamisli,^l zato uz mudro vodstvo vodi rat svoj.^m

19 Tko ide okolo i kleveće, otkriva tajne;ⁿ zato nemoj ništa imati s onim koga zavode usne njegove.^o

20 Tko proklinje oca i majku,^p svjetiljka će mu se ugasiti kad nastupi tama.^r

21 Nasljedstvo koje se od početka pohlepom stječe^s na kraju nije blagoslovljeno.^t

d 1Kr 8:46; Ps 51:5; Pr 7:20; Jk 3:2; e Izr 16:11; Am 8:5; Mi 6:11; f Izr 11:1; **Desni stupac** a Ps 58:3; Izr 22:15; Mt 7:17; Lk 1:15; b 2Mo 4:11; Ps 94:9; Dj 26:18; Ef 1:18; c Izr 10:4; d Izr 12:11; e Izr 14:31; Izr 21:6; Ho 12:7; f 3Mo 19:13; g Izr 3:15; Izr 8:10; Pr 12:9; Ef 4:29; h 2Mo 22:26; Izr 11:15; i 1Mo 38:18; Izr 2:16; Izr 5:3; j Izr 4:17; Izr 9:17; k Izr 6:31; Pr 11:9; Tu 3:16; l Izr 15:22; m Su 1:1; 1Sa 18:14; Izr 24:6; Lk 14:31; n 3Mo 19:16; Izr 11:13; Izr 25:9; Izr 25:23; o Izr 16:29; Ri 16:18; p 2Mo 20:12; 2Mo 21:17; 3Mo 20:9; 5Mo 27:16; Izr 19:26; 2Ti 3:2; r Job 18:5; Izr 13:9; s 1Kr 21:15; Izr 13:10; Izr 28:20; t Izr 28:8; Hb 2:6; 1Ti 6:9.

Izr 20:15* Doslovno: "koralja". **16*** Doslovno: "tuđinkom". **18*** Ili: "planovi".

22 Ne govori: "Vratit ću zlo!"^a Uzdaš se* u Jehovu^b i on će te spasiti.^c

23 Dvojaki utezi gade se Jehovi^d i lažna vaga nije dobra.^e

24 Od Jehove su koraci čovječji.^f A kako da čovjek razumije put svoj?^g

25 Zamka je kad čovjek brzopletu uzvikne: "Ovo je sve-to!"^h a poslije razmišlja o tome što je zavjetovao.ⁱ

26 Mudar kralj raspršuje zle^j i stavlja ih pod kotač.^k

27 Dah^l je čovjekov svjetiljka Jehovina koja istražuje sve do dna utrobe.^m

28 Dobrota* i istinoljubivost čuvaju kralja;ⁿ dobrotom on podupire prijestolje svoje.^o

29 Ljepota je mladićima snaga njihova,^p a starcima je ukras sijeda kosa.^r

30 Modrice čiste zlo,^s a udarci dopiru do dna utrobe.^t

21 Kraljevo je srce kao voda tekućica u ruci Jehovinoj.^u Usmjerava ga kamo god želi.^v

2 Čovjeku se svaki put njegov čini ispravnim,^z ali Jehova prosuđuje srca.^a

3 Postupati po pravdi i činiti što je pravo, draže je Jehovi nego žrtva.^b

4 Ohole oči i bahato srce,^c svjetiljka zlih, to je grijeh.^d

5 Zamisli* marljivoga sigurno donose korist,^e a tko je god nagao, sigurno srlja u oskudicu.^f

6 Blago stečeno jezikom lažljivim dah je koji nestaje.^g

Izr 20:22* Ili: "Položi svoju nadu". **28*** Ili: "Vjerna ljubav". **21:5*** Ili: "Planovi".

20. poglavlje

- a 5Mo 32:35
Izr 24:29
Mt 5:38
Ri 12:17
1So 5:15
1Pe 3:9
b Ps 27:14
Ps 37:34
Ri 15:13
c 2Sa 16:12
Ps 34:7
1Pe 4:19
d Eze 45:10
e Izr 20:10
f Ps 37:23
Jr 10:23
g Ps 25:12
Izr 14:8
Izr 16:9
h 3Mo 27:9
i 4Mo 30:2
Pr 5:4
Pr 5:6
Mt 5:33
Mk 7:11
j 2Sa 4:10
Ps 101:8
Izr 20:8
k Ps 94:23
Iza 28:27
l 1Mo 2:7
1Mo 7:22
Iza 42:5
Dj 17:25
m Ps 7:9
Izr 16:2
He 4:12
n Ps 61:7
Izr 16:6
o Ps 21:7
Iza 16:5
p 1Ti 4:8
r 3Mo 19:32
Izr 16:31
s Ps 119:71
Izr 22:15
t He 12:10

21. poglavlje

- u 2Mo 14:4
Ezr 7:27
Ps 106:46
v Ne 2:8
Iza 44:28
Ot 17:17
z Ps 36:2
Izr 16:2
Izr 30:12
a 1Sa 16:7
Izr 24:12
Jr 17:10
b 1Sa 15:22
Ps 50:14
Ho 6:6
Mi 6:7
Mt 12:7
Mk 12:33
Izr 6:17
Izr 14:3
Iza 2:11
Lk 18:14
1Pe 5:5
d 1Mo 6:5
Ri 6:12
e Izr 13:4
1So 4:11
f Izr 14:29
g Izr 10:2
Izr 20:21

Oni koji ga tako stječu traže smrt.^a

7 Zle će odnijeti pljačkanje njihovo,^b jer ne žele činiti što je pravedno.^c

8 Put je čovjeka tudinca iskvaren,^d a čist je čovjek čestit u djelima svojim.^e

9 Bolje je živjeti u uglu krova^f nego u kući zajedno sa ženom svadljivom.^g

10 Duša zloga želi zlo,^h u očima mu nema milosti prema bližnjemu.ⁱ

11 Kad se podrugljivca kazni globom, neiskusani postaje mudar.^j Kad se mudrome omogućiti da što razumije,^k on stječe znanje.^k

12 Kuću zloga promatra Pravedni^l i zle strovaljuje u nevolju.^m

13 Tko zatvara uho svoje kad se ubogi tuži i jadikuje,ⁿ i sam će dozivati, ali neće biti uslišen.^o

14 Potajan dar utišava gnjev,^p i mito u njedrima^r silnu srdžbu.

15 Pravedniku je radost činiti ono što je pravedno,^s a užas je za one koji čine zlo.^t

16 Čovjek koji zade s puta razboritosti^u počivat će u društvu mrtvaca nemoćnih.^v

Desni stupac a Izr 1:19; Ri 6:23; b Ps 7:16; Eze 18:24; c Iza 1:23; Eze 18:18; Mi 3:11; d Pr 8:13; Pr 9:3; Ef 2:2; e Ps 37:37; Izr 16:17; Da 12:10; 1Pe 1:22; f Izr 25:24; g Izr 17:1; Izr 19:13; Izr 27:15; h 1Mo 6:5; Ps 36:4; 1Ro 10:6; Ga 6:7; Jk 4:5; 11v 2:16; i 1Sa 25:8; Jk 2:13; j Izr 19:25; k Izr 9:9; Pr 7:25; l 5Mo 16:20; Job 21:28; Ps 37:10; Ps 91:8; Ps 101:8; m 1Mo 19:29; Ps 37:20; Izr 13:6; Izr 14:32; 2Pe 2:4; 2Pe 3:6; n 5Mo 15:9; Izr 19:17; Izr 28:27; Jk 5:4; o Ps 18:41; Izr 1:28; Tu 3:44; p Izr 18:16; r Izr 17:23; s Job 29:13; Ps 106:3; t Izr 10:29; Lk 13:27; Ot 22:15; u Ps 125:5; He 6:4; 2Pe 2:21; v Izr 2:19; Izr 9:18; Jk 1:15.

Izr 21:11* Ili: "da stekne uvid u što". Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **16*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

17 Tko ljubi veselje, upada u oskudicu;^a tko ljubi vino i ulje, neće se obogatiti.^b

18 Zli je čovjek otkup za pravednoga,^c i varalica staje na mjesto čestitih.^d

19 Bolje je živjeti u zemlji pustoj nego sa svadljivom ženom i u nemiru.^e

20 Dragocjeno blago i ulje u stanu su mudroga,^f a bezuman ih čovjek proždire.^g

21 Tko ide za pravednošću^h i dobrotom,^{*} nalazi život, pravednost i čast.ⁱ

22 Mudar se uspinje i u grad silnih ljudi, da obori snagu u koju se grad uzda.^j

23 Tko čuva usta i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.^k

24 Oholi, umišljeni hvalisavac ime je onome tko sve radi u oholom bijesu.^l

25 Lijenčinu ubija želja njegova, jer mu ruke bježe od posla.^m 26 Po cijeli dan on izgara od želje, a pravednik daje i ništa ne uskraćuje.ⁿ

27 Žrtva je zlih odvratna,^o posebno kad je prinosi onaj tko čini djela sramotna.^p

28 Lažljiv svjedok propada,^r a čovjek koji sluša, uvijek će govoriti.^s

29 Zao čovjek pokazuje drsko lice,^t a tko je čestit, učvršćuje puteve svoje.^u

30 Nema mudrosti ni razboritosti ni savjeta nasuprot Jehovi.^v

31 Konja se priprema za dan bitke,^w ali od Jehove je pobjeda.^x

Izr 21:21* Ili: "vjernom ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

21. poglavlje

- a Pr 7:4
Lk 15:13
2Ti 3:4
- b Izr 23:21
c Izr 11:8
Iza 43:4
- d Es 7:10
Izr 13:22
- e Izr 17:1
Izr 27:15
- f Ps 112:3
Izr 15:6
Pr 5:19
- g Lk 15:14
- h Izr 15:9
Mt 5:6
He 12:14
- i Izr 22:4
Ri 2:7
- j Pr 9:16
2Ko 10:4
- k Ps 141:3
Izr 10:19
Izr 12:13
Izr 13:3
Pr 10:20
- l 4Mo 14:44
Es 6:4
Izr 16:18
Jk 4:16
- m Izr 6:6
Izr 13:4
Izr 19:24
- n Ps 37:26
Ps 112:9
Lk 6:30
2Ko 8:9
- o 1Sa 15:22
Izr 15:8
Iza 1:11
Jr 6:20
- p 3Mo 18:17
5Mo 23:18
Su 20:6
1Sa 13:12
- r 2Mo 23:1
5Mo 19:18
Izr 6:19
Izr 19:5
- s Izr 12:19
Mt 7:24
- t Izr 28:14
Izr 29:1
Jr 3:3
- u Izr 11:5
1So 3:11
- v 4Mo 23:8
Izr 19:21
Dj 5:39
Ri 8:31
- z Ps 20:7
Iza 31:1
Jr 46:4
Ot 19:11
- a 2Lje 20:17
Ps 3:8
Ps 33:17
Ps 68:20
Ot 7:10

Desni stupac

22. poglavlje

- a Pr 7:1
- b He 11:26
- c Ps 49:2
Izr 29:13
- d Job 31:15
Job 34:19
Dj 17:26
- e 2Mo 9:20
Izr 27:12

22 Bolje je izabrati dobro ime nego veliko bogatstvo,^a i naklonost drugih bolja je od srebra i zlata.^b

2 Bogataš i siromah susreću jedan drugoga.^c Sve ih je stvorio Jehova.^d

3 Pametan čovjek vidi zlo i skloni se,^e a ljudi* idu dalje i trpe kaznu.^f

4 Poniznost i strah Jehovin donose bogatstvo, čast i život.^g

5 Trnje i zamke na putu su pokvarena čovjeka;^h tko čuva dušu svoju, drži se daleko od njih.ⁱ

6 Odgajaj dijete prema putu kojim treba ići,^j pa neće odstupati od njega ni kad ostari.^k

7 Bogataš vlada nad siromasima,^l i tko uzima zajam, sluga je onome koji daje zajam.^m

8 Tko sije nepravdu, požet će zlo,ⁿ i propast će prut kojim udara u bijesu svojemu.^o

9 Tko ima dobrohotno oko, bit će blagoslovljen, jer od kruha svojega daje siromahu.^p

10 Otjeraj podrugljivca, da ode svađa i da prestane spor i sramota.^r

11 Tko ljubi čistoću srca,^s zbog krasnoga govora usana njegovih kralj mu je prijatelj.^t

12 Oči Jehovine čuvaju znanje,^u a u propast on obraća riječi onoga tko postupa nevjerno.^v

f Izr 29:1; g Ps 34:9; Izr 18:12; Jk 4:10; h Jš 23:12; Jš 23:13; Ps 11:6; i Izr 1:15; Izr 4:15; 1Iv 5:18; j 1Mo 18:19; 5Mo 6:7; Ef 6:4; k 2Ti 3:15; l Jk 2:6; m 2Kr 4:1; Ne 5:4; Mt 18:25; n Ho 8:7; Ga 6:7; o Ps 125:3; Iza 9:4; p 5Mo 15:7; Ps 41:1; Izr 11:25; Lk 6:35; He 6:10; r 1Mo 21:10; s Mt 5:8; t Ps 45:2; Izr 16:13; u Iza 11:9; v Dj 13:10; 2So 2:8.

Izr 22:3* Ili: "neiskusni".

13 Lijenčina govori:^a "Lav je vani!^b Poginut ću nasred trga!"

14 Usta bludnice* duboka su jama.^c Koga Jehova osuđuje, u nju pada.^d

15 Ludost je privezana djetetu za srce;^e prut pouke* uklanja je od njega.^f

16 Tko zakida siromaha da bi zgtrtao za sebe^g i tko daje bogatome, sigurno će upasti u oskudicu.^h

17 Prigni uho svoje i čuj riječi mudrih ljudi,ⁱ upravi srce svoje znanju mojemu.^j 18 Jer bit će ti milina kad ih sačuvaš u nutрини svojoj^k i kad budu spremne na usnama tvojim.^l

19 Da bi se pouzdao u Jehovu, tebe danas poučavam.^m

20 Nisam li ti već pisao riječi pune savjeta i znanja,ⁿ 21 da ti pokažem istinitost riječi istinitih, da uzvратиш riječima istine onome tko te pošalje?^o

22 Ne otimaj siromahu zato što je siromah^p i ne gazi na vratima gradskim onoga tko je u nevolji.^r 23 Jer Jehova će voditi pancirnicu njihovu^s i otet će dušu onima koji od njih otimaju.^t

24 Ne družи se s onim tko je sklon srdžbi^u i ne idi s čovjekom koji se lako razgnjevi, 25 da se ne bi naviknuo na puteve njegove i namjestio zamku duši svojoj.^v

26 Ne budi među onima koji daju ruku,^w koji jamče za dugove.^a 27 Ako nemaš čime platiti, zašto da ti se uzme postelja ispod tebe?

Izr 22:14* Doslovno: "strankinje".
15* Vidi bilješku za Izr 1:2.

22. poglavlje

- a Izr 15:19
b Izr 26:13
c Izr 5:3
Izr 23:27
Pr 7:26
d Ot 2:20
e 1Mo 8:21
f Izr 13:24
Izr 19:18
Izr 23:14
Izr 29:15
He 12:10
g Ps 12:5
Izr 14:31
Mi 2:2
h Lk 14:12
i Izr 5:1
Izr 13:20
Iza 55:3
Mt 17:5
j Izr 15:14
Izr 23:12
k Ps 119:103
Izr 2:10
Izr 24:14
l Izr 15:7
m Ps 62:8
Izr 3:5
Iza 12:2
1Pe 1:21
n Izr 8:6
2Ti 3:15
o 2Ti 2:2
p Izr 23:10
Eze 22:29
r 2Mo 23:6
Job 29:12
Am 5:12
Za 7:10
s 1Sa 24:12
Ps 12:5
Izr 23:11
Jr 50:34
Mi 7:9
t Iza 33:1
u 2Ko 6:14
v Izr 13:20
1Ko 5:6
z Izr 6:1
Izr 17:18
1Ko 15:33
a Izr 11:15
Izr 17:18

Desni stupac

- a 5Mo 19:14
5Mo 27:17
Job 24:2
Ho 5:10
b 1Sa 16:18
2Sa 16:23
1Kr 7:14
Da 1:19

23. poglavlje

- c 1Mo 43:32
d Ga 5:23
e Ps 141:4
f Izr 28:20
Iv 6:27
1Ti 6:10
g Izr 3:5
Izr 26:12
Iza 5:21
h Flp 3:8
1Iv 2:17
i Izr 27:24
Pr 12:8
j 5Mo 15:9
k Ps 141:4
l Lk 6:45

28 Ne pomiči stare mede, koje su postavili oci tvoji.^a

29 Jesi li vidio čovjeka vješta u poslu svojemu? Takav će stajati pred kraljevima,^b neće stajati pred običnim ljudima.

23 Ako sjedneš da bi jeo s kraljem, dobro pazi što je pred tobom^c 2 i stavi nož sebi pod grlo ako imaš lakomu dušu.^d 3 Nemoj se polakomiti za poslasticama njegovim, jer je ta hrana prijevarna.^e

4 Ne trudi se stjecati bogatstvo.^f Ne oslanjaj se na vlastiti razum.^g 5 Zar ćeš upraviti oči svoje prema bogatstvu, iako ono u trenu nestaje?^h Jer načini sebi krila kao u orla i odleti u nebo.ⁱ

6 Ne jedi kod onoga tko nije darežljiva oka^j i nemoj se polakomiti za poslasticama njegovim.^k 7 Jer kakav je onaj koji je proračunat u duši, takav je i ovaj.^l "Jedi i pij", kaže ti, ali srce njegovo nije s tobom.^m 8 Zalagaj koji si pojeo povratit ćeš i uzalud ćeš potrošiti ljubazne riječi svoje.ⁿ

9 Ne govori uhu bezumnika,^o jer on će prezreti tvoje razborite riječi.^p

10 Ne pomiči stare mede^r i ne ulazi u polje djece koja nemaju oca.^s 11 Jer jak je Otkupitelj njihov, on će voditi pancirnicu njihovu protiv tebe.^t

12 Prikloni srce svoje opomenama* i uho svoje riječima punim znanja.^u

m 2Sa 13:26; Ps 12:2; Ps 28:3; n 2Sa 13:28; o Izr 9:7; Izr 26:4; Iza 36:21; Dj 13:46; p Mt 7:6; r 5Mo 19:14; s Job 6:27; Ps 94:6; Jr 7:6; t 2Mo 22:23; 5Mo 27:19; Ps 10:14; Ps 68:5; u Izr 2:2; Izr 5:1; Izr 22:17.

Izr 23:4* Vidi bilješku za Izr 3:5.
12* Vidi bilješku za Izr 1:2.

13 Ne uskraćuj opomene* djetetu.^a Udariš li ga prutom, neće umrijeti. 14 Udari ga prutom, da mu izbaviš dušu iz groba.*^b

15 Sine moj, ako srce tvoje bude mudro,^c srce će se moje radovati u meni.^d 16 Bubrezi* će se moji veseliti kad usne tvoje budu govatile ono što je pravo.^e

17 Neka srce tvoje ne zaviduje grešnicima,^f nego cijeli dan budi u strahu Jehovinu.^g 18 Jer tada ćeš imati budućnost^h i nada tvoja neće propasti.ⁱ

19 Sine moj, slušaj i budi mudar i vodi srce svoje po putu pravome.^j

20 Ne budi među onima koji se opijaju vinom^k ni među onima koji proždrljivo jedu meso.^l 21 Jer pijanica i izjelica osiromašit će^m i pospanost će čovjeka obući u krpe.ⁿ

22 Slušaj oca, roditelja svojega,^o i ne preziri majku svoju kad ostari.^p 23 Kupuj istinu^r i nemoj je prodavati — tako i mudrost i pouku* i razboritost.^s 24 Radovat će se otac pravednikov^t i roditelj mudroga veselit će se.^u 25 Veselit će se otac tvoj i majka tvoja, radovat će se ona koja te rodila.^v

26 Sine moj, daj mi srce svoje i neka se oči tvoje raduju putevima mojim.^z 27 Jer bludnica je duboka jama^a i preljubnica* uzak zdenac.

Izr 23:13* Vidi bilješku za Izr 1:2. 14* Doslovno: "šeola". 16* Ili: "Nutrina". 23* Vidi bilješku za Izr 1:2. 23* Vidi bilješku za Izr 3:5. 27* Doslovno: "tudinaka".

23. poglavlje

- a Izr 13:24
Izr 19:18
Izr 29:15
Izr 29:17
Ef 6:4
b Izr 19:18
c Izr 4:1
d Izr 10:1
Izr 27:11
3Iv 4
e Kol 4:4
f Ps 37:1
Izr 3:31
Izr 24:1
g Ps 111:10
Izr 15:16
Dj 9:31
2Ko 7:1
1Pe 1:17
h Ps 37:37
Jr 29:11
Ri 6:22
i Flp 1:20
j Izr 4:21
k Izr 20:1
Iza 5:11
Ri 13:13
1Ko 10:31
1Pe 4:3
l Izr 28:7
Tit 1:12
m 5Mo 21:20
Izr 21:17
Pr 10:17
Ga 5:21
n Izr 19:15
Izr 24:34
o 2Mo 20:12
3Mo 19:3
Izr 1:8
Ef 6:1
p 2Mo 21:17
5Mo 27:16
Izr 30:11
Mt 15:5
r Iv 8:32
Flp 3:7
s Izr 4:5
Izr 16:16
Ot 3:18
t 1Kr 1:48
Izr 10:1
u Izr 15:20
v Lk 11:27
z Ps 107:43
a Izr 22:14

Desni stupac

- a Izr 7:12
Pr 7:26
b 4Mo 25:1
1Ko 10:8
c Izr 20:1
Ef 5:18
d Iza 5:11
e Iza 65:11
f 4Mo 21:9
Jr 8:17
g Ps 140:3
Dj 28:6
h Ho 4:11
Ho 7:5
i 1Kr 16:9
j 1Mo 19:33
k Izr 26:11
1Ko 15:32

24. poglavlje

- 1 Izr 23:17
m Ps 26:5
Ps 28:3
Izr 1:10

28 Zaista, kao razbojnik ona vrebava^a i među ljudima uvećava broj onih koji postupaju nevjerno.^b

29 Kome jao? Kome nemir? Kome svade?^c Kome brige? Kome rane, a bez razloga? Kome mutne oči? 30 Onima koji dugo ostaju uz vino,^d onima koji idu i traže vino opojno.^e 31 Ne gledaj na vino kad se crveni, kad se u čaši svjetluca, kad klizi tako glatko.

32 Na kraju ujeda kao zmija,^f ispušta otrov kao otrovnica.^g

33 Oči će tvoje vidjeti čudne prizore i srce će tvoje govoriti opačine.^h 34 I bit ćeš kao onaj koji leži posred mora i kao onaj koji leži navrh jarbola.ⁱ 35 Reći ćeš: "Tukli su me, ali ništa me ne boli, udarali su me, ali ništa nisam osjetio. Kada ću se probuditi,^j pa da opet tražim piće?"^k

24 Ne zavidi zlim ljudima^l i ne želi da budeš s njima.^m 2 Jer srce njihovo razmišlja o pljački i usne njihove govore o zlu.ⁿ

3 Mudročću se gradi dom^o i razboritošću se utvrđuje.^p

4 I znanje puni sobe svakovrsnim vrijednostima, dragocjenim i lijepim.^r

5 Tko mudro koristi snagu svoju, jak je,^s i tko ima znanje, uvećava snagu.^t 6 Jer uz mudro vodstvo vodi se rat^u i spas je u mnoštvu savjetnika.^v

7 Ludome je prava mudrost previsoka,^z na vratima gradskim on ne otvara usta svoja.

n 1Sa 23:9; Ps 38:12; Izr 1:11; Izr 15:28; Mt 26:4; o Ps 104:24; Izr 9:1; Izr 14:1; p Izr 3:19; r 1Kr 10:23; Job 42:12; Izr 15:6; s Izr 8:14; Izr 21:22; Pr 7:19; t Iza 40:31; Ef 6:10; Kol 1:11; u Izr 20:18; Lk 14:31; v Izr 11:14; Izr 13:10; Izr 15:22; Dj 15:6; z Izr 14:6; 1Ko 2:14.

8 Tko smišlja kako da učini zlo, doći će na glas kao zli spletkar.^a

9 Bezumna je besramnost grijeh,^b i podrugljivac je mrzak ljudima.^c

10 Obeshrabriš li se u dan nevolje,^d oslabit će snaga tvoja.

11 Izbavi one koje vode u smrt i spasi one koji posrćući idu na pogubljenje.^e 12 Ako kažeš: "Gle, nismo za to znali",^f neće li onaj koji prosuđuje srca razabrati^g i onaj koji promatra dušu tvoju znati^h i platiti čovjeku po djelima njegovim?ⁱ

13 Sine moj, jedi med, jer je dobar, i neka sladak med iz saća bude na nepcu tvojem.^j

14 Tako i mudrost upoznaj za dobro duše svoje.^k Ako je nađeš, imat ćeš budućnost i nada tvoja neće propasti.^l

15 Nemoj, poput zloga, vrebati prebivalište pravедnika,^m nemoj pustošiti počivalište njegovo.ⁿ 16 Jer ako pravédnik i sedam puta padne, opet će ustati,^o a zli će posrnuti u nevolji.^p

17 Kad padne neprijatelj tvoj, ne raduj se, i kad posrne, neka se srce tvoje ne veseli.^r 18 da to ne bi vidio Jehova i za zlo uzeo i odvratio gnjev svoj od njega.^s

19 Nemoj se žestiti na one koji zlo čine. Nemoj zavidjeti zlim ljudima.^t 20 Jer onaj tko je zao nema budućnosti,^u svjetiljka će se zlih ugasiti.^v

21 Sine moj, boj se Jehove i kralja.^z Ne družiti se s buntov-

24. poglavlje

- a Ps 21:11
Izr 6:14
Izr 12:2
Ri 1:30
b Izr 10:23
Ga 5:19
c Izr 22:10
2Pe 3:3
d He 12:3
e Ps 82:4
f Mt 25:44
g 1Sa 16:7
Izr 5:21
Izr 17:3
Izr 21:2
h Da 5:23
i Ps 62:12
Mt 16:27
Ri 2:6
2Ko 5:10
j Izr 25:16
Pl 5:1
Mt 3:4
k Ps 19:10
Ps 119:103
Izr 22:18
l Izr 13:14
Izr 23:18
Iv 17:3
m 1Sa 19:11
Ps 10:8
Ps 37:32
Ps 56:6
Izr 1:11
Mt 26:4
n 1Iza 32:18
o Ps 34:19
2Ko 1:10
p 1Sa 26:10
1Sa 31:4
Es 7:10
r Su 16:25
2Sa 16:5
Job 31:29
Izr 17:5
Izr 25:21
s Eze 26:2
Za 1:15
t Izr 23:17
u Ps 9:17
Ps 73:18
Izr 10:7
Iza 3:11
v Job 21:17
Ps 73:27
Izr 13:9
Izr 20:20
Mt 6:12
Jd 13
z 1Sa 24:6
Izr 8:13
1Pe 2:17

Desni stupac

- a 4Mo 16:2
2Sa 15:12
b 4Mo 16:31
Dj 5:36
c Ps 90:11
Izr 20:2
1So 5:2
d 1Kr 3:28
Ezr 7:25
Ps 107:43
e 3Mo 19:15
5Mo 1:17
5Mo 16:19
2Lj 19:7
1Ti 5:21
Jk 2:4
1Pe 1:17
f 2Mo 23:6
Izr 17:15

nim ljudima.^a 22 Jer propast će njihova doći iznenada,^b i tko li će primijetiti propast buntovnih?^c

23 I ovo su riječi za mudre:^d Ne valja suditi pristrano.^e

24 Tko govori zlome: "Pravedan si",^f narodi ga proklinju, plemena ga osuđuju.

25 A onima koji ga ukoravaju tu donosi zadovoljstvo^g i na njih dolazi blagoslov što nosi dobro.^h 26 Usne drugome ljubi tko odgovara pošteno.ⁱ

27 Priredi posao svoj vani i uredi polje svoje.^j Potom gradi dom svoj.

28 Ne svjedoči bez temelja protiv bližnjega svojega,^k jer bi tada ludo koristio usne svoje.^l 29 Ne reci: "Kako je on meni učinio, tako ću i ja njemu učiniti."^m Vratit ću svakome po djelima njegovim.ⁿ

30 Prolazio sam pokraj polja nekog lijenčine^o i pokraj vinograda čovjeka nerazumna.^p 31 I gle, sve je bilo zaraslo u korov.^r Sve su prekrile koprive, a kameni je zid bio srušen.^s

32 A ja sam to gledao i uzeo k srcu,^t vidio sam i izvuкао pouku.^u 33 Malo odspavaj, malo odrijemaj, malo sklopi ruke i prilegni,^v 34 pa će siromaštvo tvoje doći kao razbojnik i oskudica tvoja kao naružan čovjek.^z

g 3Mo 19:17; 1Ti 5:20; h Izr 28:23; i Izr 27:5; j 1Kr 6:7; Lk 14:28; k 2Mo 20:16; Mt 26:59; l Ef 4:25; Kol 3:9; m Izr 20:22; Ri 12:17; 1So 5:15; n Ri 12:19; o Izr 6:6; Izr 22:13; p Izr 12:11; r He 6:8; s Izr 20:4; Pr 10:18; t Izr 19:8; u Izr 1:3; Izr 4:13; Izr 12:1; v Izr 6:10; z Izr 10:4; Izr 13:4; Izr 23:21.

Izr 24:30* Doslovno: "koji nema [razborito] srce". 32* Vidi bilješku za Izr 1:2.

25 I ovo su Salamonove mudre izreke,^a koje su prepisali ljudi Ezekije, kralja Judina:^b

2 Bogu je slava tajiti,^c a kraljevima je slava istraživati.^d

3 Visina neba^e i dubina zemlje,^f a i srce kraljevsko — to je neistraživo.^g

4 Ukloni zapjenjenu trosku od srebra i sve će ono izaći pročišćeno.^h

5 Ukloni zloga ispred kraljaⁱ i prijestolje će se njegovo utvrditi pravednošću.^j

6 Ne veličaj se pred kraljem^k i ne staj na mjesto velikih ljudi.^l **7** Jer bolje je da ti on kaže: "Pomakni se na bolje mjesto!"^m nego da te ponizi pred dostojanstvenikom kojeg su ti oči vidjele.ⁿ

8 Nemoj prebrzo pokretati parnicu, da se ne bi pitao što ćeš učiniti na kraju kad te tvj bližnji posrami.^o **9** Raspravi što imaš s bližnjim svojim^p i ne otkrivaj tuđe tajne,^r **10** da te ne bi posramio onaj tko te sluša, jer se zao glas koji si proširio više ne bi mogao ispraviti.

11 Riječi izgovorene u pravo vrijeme zlatne su jabuke u srebrnim posudama.^s

12 Zlatna naušnica i ukras od suhoga zlata, to je onaj tko mudro ukorava uho koje sluša.^t

13 Kakva je snježna studen^u u dan žetve, takav je vjerran poslanik onima koji ga šalju, jer krijepi dušu gospodara svojih.^v

14 Poput oblaka i vjerra bez kiše, takav je čovjek koji se hvali lažnim darom.^z

25. poglavlje

- a 1Kr 4:32
Izr 1:1
Izr 10:1
Pr 12:9
b 2Lj 29:1
Mt 1:10
c 5Mo 29:29
Ri 11:33
d Ezr 5:17
Ezr 6:1
Job 29:16
e Ps 103:11
Iza 55:9
f Ps 107:24
g Ri 11:33
h Izr 17:3
Ml 3:3
i 1Kr 2:46
Es 7:10
Izr 20:8
j Izr 16:12
Izr 20:28
Izr 29:14
Iza 16:5
k Izr 27:2
l Ps 131:1
m Lk 14:10
n Lk 14:9
Lk 18:14
1Pe 5:5
o Izr 18:17
Mt 5:25
p Mt 18:15
r Izr 11:13
Izr 20:19
s Izr 15:23
Izr 24:26
Pr 12:10
Iza 50:4
t Ps 141:5
Izr 1:9
Izr 9:8
u Izr 26:1
v Izr 13:17
Flp 2:25
z Mt 5:37
Jk 5:12

Desni stupac

- a 1Mo 32:4
Izr 15:1
b Su 14:8
Izr 24:13
c Izr 25:27
d 2Mo 20:16
Ps 52:2
Ps 57:4
Ps 120:3
Ps 140:3
Jr 9:3
Jk 3:6
e 2Sa 15:31
f Ps 137:3
Pr 3:4
g 2Mo 23:5
2Kr 6:22
Izr 24:17
Mt 5:44
h 1Sa 24:11
1Sa 25:34
Ri 12:20
i 1Sa 24:12
j Job 37:9
k Ps 101:5
l Izr 19:13
Izr 21:19
Izr 27:15
m Ru 2:9
2Sa 23:15
Mt 10:42
n Izr 15:30
Iza 52:7
Lk 2:10

15 Strpljivošću se može nagovoriti zapovjednik, i blag jezik lomi kosti.^a

16 Nadeš li meda,^b jedi samo koliko ti je dosta, da se ne bi prejeo i onda pojedeno povratio.^c

17 Neka ti noga rijetko zalazi u kuću bližnjega tvojege, da te se ne bi zasitio i zamrzio te.

18 Kao ratna toljaga i mač i oštra strijela, takav je čovjek koji lažno svjedoči protiv bližnjega svojega.^d

19 Kao zub slomljen i noga klecava, takvo je pouzdanje u izdajicu u dan nevolje.^e

20 Tko skida haljinu u hladan dan, taj je kao ocat izliven na lužinu i kao onaj tko pjeva pjesme tužnome srcu.^f

21 Ako je gladan onaj tko te mrzi, nahrani ga kruhom, i ako je žedan, napoji ga vodom.^g

22 Jer tako zgrčeš živo ugljivlje na glavu njegovu,^h i Jehova će ti platiti.ⁱ

23 Sjeverni vjerra rađa pljusak,^j a jezik koji odaje tajnu rađa osudu.^k

24 Bolje je živjeti u uglu krova nego u kući zajedno sa ženom svadljivom.^l

25 Kao hladna voda umornoj duši,^m takva je dobra vijest iz daleke zemlje.ⁿ

26 Izvor zamućen i bunar uništen, to je pravednik kad kleca pred zlim.^o

27 Jesti previše meda nije dobro.^p I kad se traži čast za sebe, je li to onda čast?^r

28 Kao grad razvaljen i bez zidova, takav je čovjek

o 1Sa 22:17; 2Lj 24:22; Dj 7:52; p Izr 25:16; r Izr 27:2; Iv 5:44; Flp 2:3.

koji ne može obuzdati samoga sebe.*a

26 Kao snijeg ljeti i kiša u vrijeme žetve,^b tako čast ne pristaje bezumniku.^c

2 Kao što ptica s razlogom odlijeće i lastavica leti, tako ni prokletstvo ne dolazi bez razloga.^d

3 Bič je za konja,^e uzda^f za magarca, a prut za leđa bezumnika.^g

4 Ne odgovaraj bezumniku po ludosti njegovoj, da ne budeš i sam jednak njemu.^h

5 Odgovori bezumniku po ludosti njegovoj, da ne misli za sebe da je mudar.ⁱ

6 Tko povjerava što u ruke bezumniku, on je kao čovjek koji odsijeca sebi noge, kao čovjek koji sebi zlo čini.^j

7 Kao klecave noge hromoga koji vodu nosi, takva je mudra izreka u ustima bezumnih.^k

8 Kao čovjek koji stavlja kamen pod hrpu kamenja, takav je onaj tko ukazuje čast bezumniku.^l

9 Kao trnovita grana u ruci pijanice, takva je mudra izreka u ustima bezumnih.^m

10 Kao strijelac koji svakoga probada, takav je onaj tko unajmljuje bezumnikaⁿ ili tko unajmljuje prolaznika.

11 Kao što se pas vraća na bljuvotinu svoju, tako bezumnik ponavlja ludost svoju.^o

12 Vidiš li čovjeka koji za sebe misli da je mudar?^p Više nade ima za bezumnika nego za njega.^r

13 Lijenčina govori: "Lav je mladi na putu, lav je na trgovima."^s

25. poglavlje

a 1Sa 20:33
Izr 16:32
Izr 22:24
Izr 29:11

26. poglavlje

b 1Sa 12:17
c Es 3:1
Izr 30:22
Pr 10:7
d Ga 6:7
e Ps 32:9
Na 3:2
f Jk 3:3
g Izr 10:13
Izr 17:10
Izr 27:22
1Ko 4:21
2Ko 10:6
h 1Pe 3:9
i Mt 21:24
Iv 9:27
j 4Mo 13:31
k Izr 17:7
l Izr 19:10
Izr 26:1
m Izr 23:35
n Izr 1:32
o 2Mo 8:15
Mt 12:45
2Pe 2:22
p Izr 12:15
Ri 12:16
1Ko 3:18
1Ko 8:2
r Izr 29:20
s Izr 22:13

Desni stupac

a Izr 6:9
Izr 19:15
Izr 24:33
b Izr 19:24
c Izr 12:15
d Lk 12:14
1So 4:11
1Pe 4:15
e Ef 6:16
f Izr 10:23
Izr 15:21
g Izr 16:28
Izr 22:10
Jk 3:6
h Izr 3:30
Izr 17:14
i Izr 18:8
j 2Sa 20:9
Mt 12:34
Lk 22:47
k 2Sa 13:22
Izr 10:18
l 2Sa 13:26
Ps 12:2
Ps 28:3
m Jr 12:6
n Izr 6:16
o 1Ko 4:5
1Ti 5:24
p Ps 7:15
Ps 57:6
Izr 28:10
r Es 7:10
Ps 9:15
Pr 10:8

14 Vrata se okreću na ležištima svojim, a lijenčina na ležaju svojemu.^a

15 Lijenčina umoči ruku svoju u zdjelu, ali je preumoran da bi je prinio k ustima svojim.^b

16 Lijenčina za sebe misli da je mudriji^c od sedmorice koji odgovaraju razumno.

17 Kao čovjek koji psa za uši hvata, takav je onaj tko se prolazeći gnjevi zbog svade u koju se umiješao iako ga se ne tiče.^d

18 Kao ludak koji odapinje vatru, strijele^e i smrt, **19** takav je čovjek koji prevari bližnjega svojega i kaže: "Samo sam se šalio."^f

20 Kad nestane drva, vatra se gasi, i kad nema klevetnika, svađa prestaje.^g

21 Kao što je drveni ugljen za žeravicu i drvo za vatru, tako je svadljiv čovjek da raspiruje svađu.^h

22 Klevetnikove su riječi kao zalogaji koji se pohlepno gutaju, spuštaju se do dna utrobe.ⁱ

23 Kao srebrna glazura na komadu razbijene posude zemljane, takve su srdačne usne uz zlo srce.^j

24 Mrzitelj se pretvara usnama svojim, a u sebi slaže prijevaru.^k **25** Iako umiljatim glasom govori,^l ne vjeruj mu,^m jer mu je sedam gadostiⁿ u srcu. **26** Mržnja je prikrivena lukavstvom. Zloća će se njegova otkriti pred zajednicom.^o

27 Tko jamu kopa, sam u nju pada,^p i tko kamen valja, na njega se prevaljuje.^r

28 Lažljiv jezik mrzi onoga koga satire,^a i laskava usta donose propast.^b

27 Ne hvali se sutrašnjim danom,^c jer ne znaš što će dan donijeti.^d

2 Neka te hvali stranac, a ne tvoja usta, tudinac, a ne tvoje usne.^e

3 Težak je kamen i pijesak je težak,^f ali izazivanje bezumnikovo teže je od obojega.^g

4 Bijes je okrutan i gnjev je kao bujica,^h ali tko će se suprotstaviti ljubomori?!

5 Bolji je otvoreni ukorⁱ nego skrivena ljubav.

6 Udarci onoga tko te voli izraz su vjernosti,^k a za poljupce onoga tko te mrzi treba moliti.^l

7 Sita duša gazi saće meda, a gladnoj je duši sve gorko slatko.^m

8 Kao ptica otjerana iz gnijezda,ⁿ takav je čovjek koji je otjeran iz mjesta svojega.^o

9 Ulje i kad^p vesele srce, a tako i prijatelj koji je drag jer savjet daje iz duše.^r

10 Ne ostavljaj prijatelja svojega ni prijatelja očeva i ne ulazi u kuću brata svojega u dan nevolje svoje. Bolji je susjed blizu nego brat daleko.^s

11 Budi mudar, sine moj, i obraduj mi srce,^t da mogu odgovoriti onome koji mi se ruga.^u

12 Pametan čovjek vidi zlo i skloni se,^v a ljudi* idu dalje i trpe kaznu.^z

13 Uzmi haljinu onome tko je jamčio za tudinca,^a i ako se

26. poglavlje

a 1Mo 37:32
b Izr 7:21
Izr 29:5

27. poglavlje

c Iza 56:12
Lk 12:19
Jk 4:13
d Jk 4:14
e Izr 25:27
Jr 9:23
2Ko 10:12
2Ko 10:18
2Ko 12:11

f Job 6:3

g 1Sa 25:25

h Jk 1:20

i 1Mo 37:11

Izr 14:30

Dj 17:5

Jk 3:14

j 3Mo 19:17

Mt 18:15

k 2Sa 12:7

Ps 141:5

Ot 3:19

l 1Mo 33:4

m Lk 15:16

n Iza 16:2

o 1Mo 4:16

2Mo 2:15

1Sa 27:1

1Kr 19:8

p Ps 45:8

Pj 3:6

Pj 4:10

Iv 12:3

r 1Sa 23:16

Izr 15:23

Izr 16:24

Dj 28:15

s Izr 17:17

Izr 18:24

Mt 12:49

t Izr 10:1

Izr 15:20

Izr 23:15

Sf 3:17

2Iv 4

u Job 1:8

Job 1:9

Ps 127:5

v 2Mo 9:20

Ps 57:1

Izr 18:10

Iza 26:20

He 6:18

He 11:7

z Izr 22:3

2Pe 3:7

a Izr 20:16

Desni stupac

a 1Mo 38:18

Pr 7:26

b 1So 2:5

c Izr 19:13

Izr 21:9

d 1Sa 23:16

Izr 5:1

He 10:24

He 12:12

e Izr 13:4

1Ko 9:7

f 1Mo 39:2

2Sa 23:23

Izr 17:2

g Ps 88:11

h Izr 30:16

Hb 2:5

i Pr 1:8

Jk 12:6

Ps 66:10

združi s bludnicom,* uzmi zalog od njega.^a

14 Tko bližnjega svojega rano ujutro glasno blagoslivlja, računa mu se kao prokletstvo.^b

15 Krov koji prokišnjava te tjera čovjeka da se skloni u kušni dan i žena svadljiva isto su.^c 16 Tko prikriva kakva je,* kao da zaustavlja vjetar i desnicom hvata ulje.

17 Željezo se željezom oštri. Tako čovjek oštri lice drugoga čovjeka.^d

18 Tko čuva smokvu, jede plod njezin,^e i tko čuva gospodara svojega, uživa poštovanje.^f

19 Kao što je u vodi lice odraz lica, tako se i u srcu čovječjem odražava srce drugog čovjeka.

20 Grob* i mjesto propasti^g ne mogu se zasititi;^h tako ni oči čovječje nikad nisu site.ⁱ

21 U loncu talioničkom čisti se srebro^j i u peći zlato,^k a pohvala je ispit za čovjeka.^l

22 Da ludoga stucaš tučkom u mužaru zajedno sa zrnjem stucanim, ne bi ga ostavila ludost njegova.^m

23 Dobro upoznaj stanje stada svojega. Svim srcem brini za stada svoja,ⁿ 24 jer blago ne traje doviijeka,^o ni kruna* kroz sve naraštaje.

25 Zelena trava nestane, mlada se trava pojavi i bilje se kupi po planinama.^p 26 Mla-

k Izr 17:3; 1 1Sa 16:18; 1Sa 18:7; m Izr 23:35; n 1Mo 39:3; Izr 10:4; Izr 12:27; Kol 3:23; o Izr 23:5; 1Ti 6:17; Jk 1:10; p Ps 72:16; Ps 104:14.

Izr 27:13* Doslovno: "tudinom". 16* Ili: "Tko je zaustavlja". 20* Doslovno: "Šeol". 24* Ili: "dijadema".

di ovnovi daju ti odjeću,^a a jarci ti služe da kupiš polje. **27** Imaš dovoljno kozjega mlijeka sebi za jelo i za hranu domu svojemu i ono što treba za život^b djevojkama u kući tvojoj.

28 Zli bježe i kad ih nitko ne progoni,^c a pravednici se osjećaju sigurno kao mladi lav.^d

2 Zbog prijestupa u zemlji knezovi se njezini često mijenjaju,^e a uz pomoć čovjeka razborita koji zna što je ispravno knez će dugo ostati.^f

3 Siromašan čovjek koji zakida siromahe^g — on je kao kiša koja sve odnosi i ostavlja bez hrane.

4 Oni koji ostavljaju zakon hvale zloga,^h a oni koji se drže zakona gnjeve se na njih.ⁱ

5 Ljudi skloni zlu ne razumiju pravdu, a oni koji traže Jehovu razumiju sve.^j

6 Bolji je siromah koji živi* čestito^k nego onaj tko je pokvaren na putevima svojim, makar bio i bogat.^k

7 Razuman* sin drži se zakona,^l a tko se druž s izjelicama, sramoti oca svojega.^m

8 Tko umnožava bogatstvo svoje tako što posuđuje radi kamateⁿ i zarade, skuplja ga za onoga tko je milostiv ubogima.^o

9 Tko odvraća uho da ne sluša zakon,^p i molitva je njezoga mrska.^r

10 Tko zavodi čestite^s na zao put, sam će pasti u jamu

Izr 28:6* Doslovno: "hodi". **6*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **7*** Vidi bilješku za Izr 3:5.

27. poglavlje

a Job 31:20
b Ps 62:10

28. poglavlje

c 3Mo 26:17
2Kr 7:6
Ps 53:5
d 2Mo 11:8
1Lje 12:8
Da 3:16
Dj 4:13
Dj 14:3
1So 2:2
e 1Kr 15:25
1Kr 16:8
1Kr 16:15
1Kr 16:22
2Lje 36:2
Ho 13:11
f Da 4:27
Izr 14:31
h 1Ml 3:15
i 3Mo 5:1
4Mo 25:8
1Sa 15:23
Ef 5:11
j Ps 25:14
Mk 4:11
Jk 1:5
k Izr 16:8
Izr 19:1
l Izr 2:1
Izr 3:1
m Izr 23:20
1Ko 15:33
n 3Mo 25:36
5Mo 23:19
Eze 18:13
o Job 27:17
Izr 13:22
Izr 19:17
p Za 7:11
2Ti 4:4
r Ps 66:18
Ps 109:7
Izr 15:29
Iza 1:15
s 4Mo 31:16
1Sa 26:19
Ri 16:17

Desni stupac

a Ps 7:15
Izr 26:27
Pr 10:8
Ga 6:7
b 5Mo 7:12
Ps 37:11
Ps 37:18
Ps 37:37
Ps 84:11
Izr 15:6
c Izr 18:11
Iza 5:21
Ri 12:16
d Mk 10:21
e 1Lje 15:25
Izr 11:10
f 1Kr 17:3
Izr 29:2
g 1Mo 3:8
1Sa 15:15
Ps 32:3
h 2Sa 12:13
2Lje 33:12
Ps 32:5
Ps 51:1
i Ps 2:11
Izr 8:13
Izr 23:17
Izr 32:40
Flp 2:12

svoju,^a a neporočni* će naslijediti ono što je dobro.^b

11 Bogat čovjek za sebe misli da je mudar,^c ali razborit će ga siromah prozreti.^d

12 Krasno je kad se pravednici raduju,^e a kad se zli podižu, čovjek se mora prerusiti.^f

13 Tko krije prijestupe svoje, neće imati uspjeha,^g a tko ih priznaje i ostavlja, ukazat će mu se milosrđe.^h

14 Sretan je čovjek koji uvijek osjeća strahopoštovanje,ⁱ a tko otvrdnjuje srce svoje, upada u nevolju.^j

15 Kao lav koji riče i medvjed koji napada, takav je zli vladar nad ubogim narodom.^k

16 Voda koji nema prave razboritosti čini mnoge prijevare,^l a tko mrzi nepravedni dobitak,^m produžit će dane svoje.

17 Čovjek na kojem je teret krivnje za krv neke duše bjeGUNAC je do grobaⁿ — neka ga nitko ne zadržava.

18 Tko živi* čestito,^o bit će spašen,^o a tko je pokvaren na putevima svojim, odjednom će pasti.^p

19 Tko obrađuje zemlju svoju, nasitit će se kruha,^r a tko trči za onim što je bezvrijedno, nasitit će se siromaštva.^s

20 Vjieran čovjek dobiva mnoge blagoslove,^t a tko hita obogatiti se, ne ostaje nedužan.^u

j 2Mo 7:22; Ne 9:29; Job 9:4; Izr 29:1; Iza 30:1; Jr 16:12; k 1Sa 22:17; Izr 29:2; Sf 3:3; Mt 2:16; 1 Ne 5:15; Pr 4:1; Am 4:1; m 2Mo 18:21; Iza 33:15; n 1Mo 9:6; 1Kr 21:19; Mt 27:5; o Ps 25:21; Ps 26:1; Mt 24:13; p Ps 73:18; 1So 5:3; Ot 3:3; r Izr 12:11; s Izr 23:21; Lk 15:14; t 1Sa 18:5; Ne 7:2; Ps 101:5; u 2Kr 5:22; Izr 20:21; Jr 17:11; 1Ti 6:9.

Izr 28:10* Vidi bilješku za 1Mo 6:9. **18*** Doslovno: "hodi". **18*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

21 Ne valja biti pristran^a niti učiniti prijestup za komad kruha.

22 Čovjek zavidna oka hrli za bogatstvom,^b a ne zna da će ga snaći oskudica.

23 Tko ukorava čovjeka,^c poslije stječe veću naklonost nego onaj tko laska jezikom svojim.

24 Tko pljačka oca svojega i majku svoju^d i govori: "Nije to grijeh",^e drug je čovjeku koji donosi propast.

25 Tko je bahat u duši, izaživa svađu,^f a tko se uzda u Jehovu, nasitit će se.^g

26 Tko se uzda u srce svoje, bezuman je,^h a tko postupa^{*} mudro, izbavit će se.ⁱ

27 Tko daje siromahu, ne oskudijeva,^j a tko zatvara oči svoje, bit će obasut kletvama.^k

28 Kad se zli podižu, čovjek se sakriva,^l a kad propadaju, množe se pravednici.^m

29 Čovjek koji je više puta ukoravan,ⁿ ali ostaje tvrdoglav,^o iznenada će propasti i neće mu biti lijeka.^p

2 Kad se množe pravednici, narod se raduje,^r a kad zlikovac vlada, narod uzdiše.^s

3 Čovjek koji ljubi mudrost raduje oca svojega,^t a tko se druži s bludnicama, uništava sve što je vrijedno.^u

4 Kraljevom pravdom zemlja stoji,^v a čovjek podmitljiv ruši je.^z

5 Čovjek koji laska bližnjemu svojem^a razapinja mrežu nogama njegovim.^b

Izr 28:26* Doslovno: "hodi". **29:1*** Ili: "tvrđovrat". Doslovno: "ukrućuje šiju (vrat)".

28. poglavlje

- a 3Mo 19:15
5Mo 16:19
Izr 18:5
Jk 2:1
- b 5Mo 15:9
Mt 6:23
Mt 20:12
Mk 7:22
2Pe 2:14
- c 2Sa 12:7
Ps 141:5
Izr 27:6
Ga 2:11
- d Izr 19:26
Mk 7:11
- e Mi 1:8
- f Izr 10:12
1Ti 6:4
- g 1Kr 3:13
Ps 84:12
- h Izr 3:5
Jr 17:9
- i Job 28:28
Jk 3:13
- j 5Mo 15:7
Ps 41:1
Izr 14:21
Izr 19:17
Izr 22:9
Iza 58:7
2Ko 9:6
He 13:16
- k Izr 11:26
- l Job 24:4
- i Izr 28:12
- m Es 8:17

29. poglavlje

- n 1Sa 2:25
2Lje 36:16
Jr 25:3
- o 2Mo 11:10
2Lje 36:13
Ps 75:5
Jr 17:23
- p Izr 6:15
- r 1Kr 4:20
- s Es 3:15
Izr 28:15
- t Izr 10:1
Izr 15:20
Izr 27:11
Lk 1:14
- u Izr 5:9
Izr 6:26
Lk 15:13
- v 2Sa 8:15
Ps 89:14
Iza 9:7
- z Izr 17:23
- a Ef 4:25
1So 2:5
- b Izr 26:28
Ri 16:18

Desni stupac

- a Izr 5:22
2Ti 2:26
- b Ps 97:11
1Pe 1:8
- c Ps 41:1
- d Jr 5:28
- e Izr 11:11
Dj 19:29
Jk 3:6
- f 2Mo 32:11
Dj 19:35
- g Izr 26:4
- h 1Mo 27:41
1Sa 20:31
1Iv 3:12
- i Jr 38:12
Mk 10:45

6 U grijehu zlog čovjeka leži zamka,^a a pravednik radosno kliče i veseli se.^b

7 Pravednik razumije prava ubogih,^c Tko je zao, ne želi o tome ništa znati.^d

8 Ljudi ohola jezika podjuruju grad,^e a mudri utišavaju gnjev.^f

9 Kad mudar čovjek ude u spor s bezumnikom, ovaj se ljuti i smije, a mudri nema mira.^g

10 Krvožedni ljudi mrze neporočne,^h a čestiti traže dobro duši svakoga od njih.ⁱ

11 Bezumnik izljevava sav svoj gnjev,^{*} a tko je mudar, ostaje miran do kraja.^j

12 Kad vladar sluša lažljive riječi, svi koji ga služe postaju zli.^k

13 Siromah i tlačitelj susreću jedan drugoga,^l a Jehova obojici prosvjetljuje oči.^m

14 Kad kralj sudi ubogima po istini,ⁿ prijestolje će se njegovo utvrditi za sva vremena.^o

15 Prut i ukor daju mudrost,^p a dijete raspušteno sramoti majku svoju.^r

16 Kad se množe zli, umnožavaju se prijestupi, ali pravednici će gledati propast njihovu.^s

17 Kazni sina svojega, i on će ti donijeti mir i veliko zadovoljstvo duši tvojoj.^t

18 Kad nema objava Božjih, narod se razuzda,^u a sretni su oni koji se drže zakona.^v

j Izr 14:29; Izr 25:28; Am 5:13; k 1Kr 21:11; Jr 38:5; l Izr 22:2; m Mt 5:45; n Ps 72:2; Izr 20:28; Da 4:27; o Izr 16:12; Izr 25:5; Iza 9:7; He 1:8; p Izr 22:6; Izr 22:15; Izr 23:13; Ef 6:4; r 1Mo 27:46; Izr 10:1; Izr 17:25; s Ps 37:34; Ps 58:10; Ps 91:8; Ot 18:20; t Izr 13:24; Izr 19:18; He 12:11; u Ho 4:6; v Izr 19:16; Iv 13:17; Jk 1:25.

Izr 29:10* Vidi bilješku za 1Mo 6:9.
11* Doslovno: "duh".

19 Od samih se riječi sluga ne popravlja,^a jer iako ih razumije, ne obazire se na njih.^b

20 Jesi li vidio čovjeka nagla na riječima?^c Više ima nade za bezumnika nego za njega.^d

21 Ako tko mazi slugu svojega od mladosti njegove, on će kasnije postati nezahvalan.

22 Čovjek sklon srdžbi izaziva svađu,^e i tko se lako razgnjevi, čini mnoge prijestupe.^f

23 Oholost ponižava čovjeka,^g a tko je ponizan,^{*} stječe čast.^h

24 Tko se združi s lopovom, mrzi dušu svoju.ⁱ Čuje izricanje kletve, ali ništa ne otkriva.^j

25 Tko drhti pred čovjekom, postavlja sebi zamku,^k a tko se uzda u Jehovu, bit će zaštićen.^l

26 Mnogi traže lice vladarevo,^m ali Jehova sudi čovjeku.ⁿ

27 Nepravedan se čovjek gadi pravednima,^o a tko je čestit na putu svojem, gadi se zlome.^p

30 Riječi Agura, sina Jakeova, važne pouke.^r Riječi toga čovjeka upućene Itielu, Itielu i Ukalu.

2 Jer nerazuman sam više od ikoga^s i nemam razbora^{*} čovječjeg,^t 3 nisam stekao mudrost^u i ne poznajem znanje Najsvetijega.^v

4 Tko je uzašao na nebo, pa može sići?^z Tko je uhvatio vjetar^a u šake svoje? Tko je svezao vode u plašt svoj?^b Tko je podigao sve krajeve zemaljske?^c Kako mu je ime^d i kako je ime sinu njegovu, znaš li?^e

Izr 29:23* Doslovno: "ponizna duha". 30:2* Vidi bilješku za Izr 3:5.

29. poglavlje

- a Izr 26:3
b Job 19:16
c Pr 5:2
Jk 1:19
d Izr 14:29
Izr 21:5
e Izr 10:12
Izr 15:18
f 1Sa 22:18
Izr 22:24
Jk 3:16
g Es 6:6
Izr 18:12
Lk 18:14
Jk 4:6
h Izr 15:33
Izr 18:12
Iza 57:15
Mt 18:4
Flp 2:9
i Izr 1:11
3Mo 5:1
Izr 28:4
k Jr 38:19
Mt 10:28
Mt 26:75
l 1Lje 5:20
2Lje 14:11
Ps 69:29
Izr 18:10
m 1Sa 8:5
1Kr 4:34
n 2Kr 6:27
Ne 1:11
Ps 62:12
o Ps 119:115
Ps 139:21
p Iv 7:7
1Iv 3:13

30. poglavlje

- r 2Ti 3:16
2Pe 1:21
s Job 42:3
Ps 73:22
1Ko 3:18
t Ps 92:6
u Jk 1:5
v Izr 2:6
Izr 8:1
z Ps 115:16
Iv 3:13
Ef 4:9
a Pr 1:6
b Iza 40:12
c Job 38:4
d 2Mo 3:15
2Mo 6:3
Ps 83:18
e Ps 2:7
Mt 1:21
Dj 4:12
Flp 2:6
1Ti 2:5
He 6:20
Ot 19:16

Desni stupac

- a 2Sa 22:31
Ps 126
Ps 18:30
Ps 119:140
b 1Mo 15:1
Ps 84:11
c 5Mo 4:2
Ot 22:18
d Ri 3:4
e Ps 27:4
Lk 10:42
1Iv 3:22
1Iv 5:14

5 Svaka je riječ Božja čista.^a On je štit onima koji kod njega utočište traže.^b 6 Nemoj ništa dodavati riječima njegovim,^c da te ne ukori i da se ne pokažeš lažljivcem.^d

7 Za dvoje te molim,^e nemoj mi to uskratiti prije nego umrem.^f 8 Neistinu i lažnu riječ udalji od mene.^g Ne daj mi ni siromaštva ni bogatstva.^h Hrani me kruhom koliko mi treba,ⁱ 9 da se ne bih zasitio, pa te se odrekao^j i kazao: "Tko je Jehova?"^k i da ne bih osiromašio, pa onda krao i oskvrnuo ime Boga svojega.^l

10 Ne kleveći slugu gospodaru njegovu,^m da te ne bi prokleo i da ne budeš kriv.ⁿ

11 Ima naraštaj koji proklinje oca svojega i ne blagoslivlja majku svoju.^o

12 Ima naraštaj koji za sebe misli da je čist,^p a od izmeta svojega nije opran.^r

13 Ima naraštaj kojemu su oči ohole i gordo gledaju.^s

14 Ima naraštaj kojem su zubi mačevi, a čeljusti noževi za klanje,^t kako bi proždirali nevoljnike na zemlji i siromahe među ljudima.^u

15 Pijavica ima dvije kćeri, koje viču: "Daj! Daj!" Troje je nezasitno i četvero ne kaže: "Dosta!" 16 Grob^v i utroba neplodna,^z zemlja koja nikad

- f Ps 21:2; g Izr 12:22; Izr 21:6; h Izr 23:5; i Mt 6:11; 1Ti 6:8; j 5Mo 6:12; 5Mo 8:11; k 2Mo 5:2; 1 2Mo 20:7; 5Mo 5:11; Izr 6:30; m 5Mo 23:15; n Da 6:24; Mk 7:5; o 3Mo 20:9; 5Mo 27:16; Izr 19:26; Izr 20:20; Mk 7:11; 2Ti 3:2; p Ps 36:2; Iza 65:5; Lk 16:15; 2Ti 3:4; 1Iv 1:8; r Mt 23:27; Lk 11:39; s Ps 101:5; Izr 6:17; Izr 21:4; Iza 2:11; 2So 2:4; t Ps 3:7; Ps 57:4; u Ps 14:4; Izr 22:16; Iza 32:7; Mi 3:3; Hb 3:14; Mk 12:40; Jk 5:4; v Izr 27:20; Hb 2:5; z 1Mo 20:18; 1Mo 30:22; 1Sa 1:5.

Izr 30:16* Doslovno: "Šeol".

nije sita vode^a i vatra^b koja nikad ne kaže: "Dosta!"^c

17 Oko koje se ruga ocu i prezire poslušnost majci^d isključivat će gavrani s potoka i izjesti orlovi mladi.

18 Troje mi je suviše čudnovato i četvero ne razumijem: **19** put orlov po nebu, put zmijin po stijeni, put broda posred mora^e i put muškarca k djevojci.^f

20 Ovakav je put žene preljubnice: najede se, obriše usta i kaže: "Ništa loše nisam učinila."^g

21 Troje je pod kojima se zemlja tresе i četvero pod kojima ne može izdržati: **22** pod robom kad postane kralj^h i bezumnikom kad se nasiti hrane,ⁱ **23** pod omraženom ženom kad se uda^j i sluškinjom kad zauzme mjesto gospodariće svoje.^k

24 Četiri su životinje najmanje na zemlji, ali su po prirodi mudre:^l **25** mravi nisu jak narod,^m ali ljeti spremaju sebi hranu;ⁿ **26** pećinari^{*o} nisu moćan narod, ali na latici postavljaju sebi kuću;^p **27** skakavci^r nemaju kralja, ali svi idu raspoređeni u skupine;^s **28** gušter^{*t} se hvata nogama svojim i ulazi u kraljevske palače.

29 Troje ima dostojanstven korak i četvero dostojanstveno hoda: **30** lav, najjači među zvijerima, koji ne uzmiče ni pred kim,^u **31** hrt i jarac, i kralj na čelu vojske naroda svojega.^v

Izr 30:26* Sisavci nalik kunićima koji žive u kamenitim krajevima. **28*** Ili: "gekon; macaklin".

30. poglavlje

- a 5Mo 8:15
Ps 107:33
b Jk 3:5
c Izr 27:20
d 3Mo 20:9
5Mo 21:21
2Sa 17:1
Izr 20:20
Izr 23:22
Ri 1:30
2Ti 3:2
e Ps 77:19
f 4Mo 5:13
g Izr 7:11
Jr 6:15
h Izr 19:10
Pr 10:7
Iza 3:4
i 5Mo 8:12
1Sa 25:36
j Izr 21:19
Izr 27:15
k 1Mo 16:5
l Job 12:7
Job 35:11
m Izr 6:6
n Izr 6:8
o 3Mo 11:5
p Ps 104:18
r 2Mo 10:14
Ps 105:34
Jl 1:4
s Jl 2:7
t 3Mo 11:30
u 4Mo 23:24
Su 14:5
Su 14:18
Iza 31:4
v 2Sa 10:18

Desni stupac

- a 2Sa 15:4
Es 5:11
Izr 26:12
Ri 12:16
b Job 21:5
Izr 27:2
c Izr 26:21
Izr 28:25

31. poglavlje

- d Izr 30:1
2Ti 3:16
e Izr 1:8
Izr 6:20
2Ti 1:5
2Ti 3:15
f Ps 71:6
Iza 49:15
g 1Sa 1:11
1Sa 1:28
h Ho 4:11
i 5Mo 17:17
1Kr 11:3
Ne 13:26
j 3Mo 10:9
Es 3:15
Pr 10:17
Iza 28:7
Da 5:4
Ho 4:11
k Hb 2:5
l Ps 104:15
Mt 27:34
m Jr 16:7
n 1Sa 19:4
1Sa 22:14
Es 4:14
Es 7:3
Ps 82:4
o Ps 79:11

32 Ako si bezumno postu-
pio uzdižući sam sebe^a i ako ti
je to bilo na umu, stavi ruku
na usta.^b **33** Jer kad se udara
mlijeko, nastaje maslac, i kad
se udari nos, poteče krv, a kad
se daje oduška gnjevu, dođe
do svade.^c

31 Riječi kralja Lemuela,
važne pouke^d kojima ga
je majka savjetovala:^e

2 Što da ti kažem, sine moj?
Što da ti kažem, sine utrobe
moje?^f Što da ti kažem, sine za-
vjeta mojih?^g

3 Ne daj snagu svoju žena-
ma^h ni puteve svoje onome što
upropašćuje kraljeve.ⁱ

4 Nije za kraljeve, Lemuele,
nije za kraljeve da piju vino, ni
za knezove da govore: "Gdje je
piće opojno?"^j **5** da ne bi pili
i zaboravili zakone i zakinuli
u parnici nevoljnike.^k **6** Daj-
te opojno piće onome koji umi-
re!^l i vino onima koji osjećaju
gorčinu u duši.^m **7** On neka
pije i zaboravi siromaštvo svo-
je i neka se više ne sjeća nevo-
lje svoje.

8 Otvaraj usta svoja u ko-
rist onih koji ne mogu sami go-
voriti,ⁿ otvaraj usta svoja da
braniš sve koji u smrt idu.^o
9 Otvaraj usta svoja, sudi pra-
vedno i na sudu brani nevoljni-
ka i siromaha.^p

§ [alef]*

10 Tko će naći vrsnu ženu?^r
Ona vrijedi puno više od bi-
sera.[#]

p 5Mo 1:17; 2Sa 8:15; Ps 58:11; Ps 72:2; Iza 11:4; Jr 22:3; Iv 7:24; He 1:9; Ot 19:11; r Ru 3:11; Izr 12:4; Izr 19:14.

Izr 31:10* U izvorniku su 10-31. redak pisani alfabetskim akrostihom. Vidi bilješku za Ps 9:1. **10*** Doslovno: "kralja".

𐤁 [bet]

11 Na nju se oslanja srce muža* njezina i dobitka nikad ne nedostaje.^a

𐤅 [gimel]

12 Uzvrća mu samo dobro, a ne zlo, sve dane života svojega.^b

𐤃 [dalet]

13 Traži vune i lana i svakog se posla rado prihvaćaju ruke njezine.^c

𐤇 [he]

14 Ona je kao brod trgovački,^d izdaleka donosi hranu svoju.

𐤅 [vau]

15 Ustaje dok je još noć^e i ukućanima svojim daje hranu i djevojkama svojim ono što je za njih.^f

𐤆 [zajin]

16 Razmišlja o polju i zatim ga kupuje.^g Od rada ruku svojih sadi vinograd.^h

𐤇 [het]

17 Snagom opasuje bedra svoja i živo radi rukama svojim.ⁱ

𐤄 [tet]

18 Osjeća da dobro trguje, noću joj se svjetiljka ne gasi.^j

𐤅 [jod]

19 Ruke pruža prema preslici, u rukama svojim drži vreteno.^k

𐤅 [kaf]

20 Dlan svoj otvara nevoljniku, ruke pruža siromahu.^l

𐤃 [lamed]

21 Ne boji se za ukućane svoje kad je snijeg, jer su svi iz

31. poglavlje

a 1Pe 3:7
b 1Pe 3:6
c 1Sa 2:19
Dj 9:39
Tit 2:5
d 2Lj 9:21
Ps 107:23
e Iv 20:1
f 1Ti 5:10
g Jš 15:19
h Izr 10:4
Izr 13:4
Izr 21:5
i 1Mo 18:6
1Mo 24:20
j Mt 25:4
k 2Mo 35:25
l 1Sa 25:18
Izr 19:17
Izr 22:9
Dj 9:36
Ef 4:28
1Ti 2:10
He 13:16

Desni stupac

a 1Ti 5:8
b Izr 7:16
c 2Mo 39:29
Es 8:15
Dj 16:14
d 1Mo 20:3
5Mo 22:22
2Sa 11:26
1Ko 11:9
e 5Mo 16:18
Ru 4:1
Job 29:7
f Dj 9:39
g 1Mo 24:20
Su 5:24
Job 40:10
h Mt 6:34
i Su 13:23
1Sa 25:31
2Sa 20:16
Es 5:8
Ps 68:11
Izr 31:1
Dj 18:26
Tit 2:3
j 1Mo 24:18
Jš 2:6
2Kr 4:10
Dj 16:15
k Izr 14:1
1Ti 5:10
Tit 2:5
l Ru 4:11
1Kr 2:19
2Ti 1:5
m Iza 62:4
n Pj 6:9
Lk 1:42
o Izr 11:16
p 2Kr 9:30
Es 1:11
Izr 6:25
1Pe 1:24
r 1Mo 24:60
Su 5:7
Ri 2:29
1Pe 3:4
s Ru 3:11
Ps 128:2
t Mk 14:9
Dj 9:39
Ri 16:2

doma njezina u dvoje haljine obučeni.^a

𐤄 [mem]

22 Izrađuje sebi pokrivače.^b Odijeva se lanom i vunom crvenkastopurpurnom.^c

𐤅 [nun]

23 Muža^d joj poznaju na vratima gradskim,^e kad sjedi sa starješinama zemlje svoje.

𐤃 [samek]

24 Haljine izrađuje^f i prodaje ih, a pojase daje trgovcima.

𐤆 [ajin]

25 Snaga i krasota odjeća su njezina^g i smije se danu buđućem.^h

𐤅 [pe]

26 Usta svoja otvara mudroⁱ i na jeziku joj je zakon dobrote.^{*j}

𐤆 [cade]

27 Vodi brigu o svim ukućanima svojim i kruha lijenosti ne jede.^k

𐤃 [kof]

28 Sinovi njezini ustaju i sretnom je nazivaju,^l muž njezin ustaje i hvali je:^m

𐤇 [reš]

29 "Mnoge su žene vrsne, ali ti ih sve nadmašuješ."ⁿ

𐤄 [šin]

30 Ljupkost može biti lažna^o i ljepota isprazna,^p ali žena koja se boji Jehove zaslužuje hvalu.^r

𐤇 [tau]

31 Dajte joj od ploda ruku njezinih^s i neka je djela njezina hvale na vratima gradskim.^t

Izr 31:11* Doslovno: "vlasnika (gospodara)".

Izr 31:26* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

PROPOVJEDNIK*

1 Riječi onoga koji narod poučava,^a sina Davidova, kralja u Jeruzalemu.^b **2** "Ispraznost nad ispraznostima!"^c kaže onaj koji narod poučava, "ispraznost nad ispraznostima! Sve je ispraznost!"^d **3** Kakva je korist čovjeku od svega truda njegovoga kojim se trudi^e pod suncem?^f **4** Jedan naraštaj odlazi,^g drugi naraštaj dolazi,^h a zemlja ostaje zauvijek.ⁱ **5** Sunce izlazi, sunce zalazi^j i onda hita onamo odakle izlazi.^k

6 Vjetar ide na jug i okreće se na sjever.^l Neprestano se u krug vrti^m i svome se kruženjuⁿ vjetar vraća.

7 Sve rijeke^o teku u more,^p a more se ipak ne prepuni.^r Na mjesto odakle teku rijeke, onamo se vraćaju da ponovno teku.^s **8** Sve je zamorno,^t nitko ne može sve to opisati. Oko se nije do sita nagedalalo^u niti se uho dovoljno naslušalo.^v **9** Što je bilo, opet će biti,^z i što se činilo, opet će se činiti, i tako nema ništa novo pod suncem.^a **10** Ima li išta o čemu bi se moglo reći: "Gle, ovo je novo"? I to već od davnine postoji.^b Ono što postoji, nastalo je prije nas.^c **11** Nitko se ne sjeća ljudi iz prijašnjih vremena niti će se itko sjećati onih koji će kasni-

Pr naslov* Na hebrejskom jeziku ova knjiga zove se *Kohelet*. Ta riječ dolazi od glagola *kahal*, "sazivati, okupljati". U 1. retku Salamon je sebe nazvao *Koheletom* ('onim koji okuplja narod'). **1:1*** Doslovno: "okuplja". **7*** Doslovno: "zimске bujice". Vidi dodatak 12.

1. poglavlje

- a 1Kr 8:1
1Kr 8:22
2Lje 5:2
Pr 12:10
- b 1Kr 2:12
2Lje 9:30
- c Pr 12:8
- d Ps 39:5
Ps 144:4
Ri 8:20
- e Pr 2:11
Iza 55:2
Mt 16:26
Iv 6:27
- f Pr 6:12
- g 2Mo 1:6
Ps 89:47
Ps 90:10
Pr 12:7
Za 1:5
- h Ef 3:21
- i Ps 78:69
Ps 104:5
Ps 119:90
- j Ps 104:19
- k 1Mo 8:22
Ps 19:6
- l Ps 78:26
Ps 107:25
Lk 12:55
- m Iv 3:8
- n Iza 40:22
- o Job 6:15
- p Ps 104:25
- r Job 38:10
- s Job 36:27
Iza 55:10
Am 5:8
- t Pr 12:12
- u Izr 27:20
Pr 4:8
- v Dj 17:21
- z Pr 3:15
- a 1Mo 8:22
Pr 1:4
- b Ps 77:5
- c 1Mo 2:7

Desni stupac

- a Pr 2:16
Iza 40:6
- b Pr 9:5
- c 1Kr 11:31
1Kr 11:42
Pr 1:1
- d 1Kr 4:30
Izr 2:2
Pr 7:25
Pr 8:16
- e Pr 3:10
Pr 4:4
- f Ps 39:6
Pr 2:18
Pr 8:9
Pr 9:3
- g Ps 39:5
Pr 2:11
Pr 2:26
Pr 6:9
Lk 12:15
- h 1Mo 8:21
1Kr 22:43
Pr 4:1
Da 2:44
Ri 8:20

je doći.^a A neće ih se sjećati nitko ni od onih koji će još kasnije doći.^b

12 Ja, koji narod poučavam, postao sam kralj nad Izraelom u Jeruzalemu.^c **13** I upravio sam srce da tražim i istražujem mudrost^d u svemu što se čini pod nebom — sav taj mučnim posao koji je Bog dao sinovima ljudskim da se njime bave.^e **14** Vidio sam sva djela što se čine pod suncem,^f i gle, sve je ispraznost i trčanje za vjetrom.^g

15 Što je iskrivljeno, ne može se ispraviti,^h i čega nema, ne može se izbrojiti. **16** U srcu svojemuⁱ ja sam sebi rekao: "Gle, stekao sam veću mudrost od svih koji su prije mene bili u Jeruzalemu^j i srce je moje vidjelo mnogo mudrosti i znanja."^k **17** I upravio sam srce da upoznam mudrost, a tako i ludost^l i bezumlje,^m ali spoznao sam da je i to trčanje za vjetrom.ⁿ **18** Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je i jada,^o i tko povećava znanje, povećava bol.^p

2 Ja sam rekao u srcu svojemu: "Hajde da okušam veselje^s i da uživam u dobru."^t Ali gle, i to je bila ispraznost. **2** O smijehu sam rekao: "Ludost!"^u i o veselju:^v "Čemu to?" **3** Istraživao sam srcem svojim što je bezumlje tako što

i Ps 15:2; Ps 77:6; Izr 2:10; Izr 15:28; Mt 12:35; j 1Mo 14:18; 2Lje 1:12; Pr 2:9; k 1Kr 3:28; 1Kr 4:29; 2Lje 1:10; Izr 2:6; Izr 8:10; 1 Pr 2:12; Pr 9:3; m Pr 2:3; Pr 7:25; Pr 10:1; n Pr 2:11; Pr 2:26; o Pr 2:15; Pr 7:16; 1Ko 3:20; p Pr 12:12; **2. poglavlje** r Pr 3:17; Lk 12:19; s Pr 7:4; t 2Mo 32:6; 1Ko 10:7; u Izr 14:13; Pr 7:6; v Iza 22:13.

sam tijelo veselio vinom,^a ali pritom sam srce vodio mudrošću,^b kako bih vidio kakvu dobrobit donosi sinovima ljudskim ono što čine pod nebom sve dane života svojega.^c **4** Velika sam djela učinio.^d Sagradio sam sebi kuće,^e zasađio sebi vinograde.^f **5** Načinio sam sebi vrtove i perivoje^g i posadio u njima voćke svakojake. **6** Načinio sam sebi jezera vodena^h da iz njih zalijevam šume, da drveće raste.ⁱ **7** Doveo sam slugu i sluškinje^j i imao sam slugu rođenih u kući svojoj.^k Imao sam i mnogo stoke, krupne i sitne, više od svih koji su prije mene bili u Jeruzalemu.^l **8** Nagomilao sam sebi srebra i zlata^m i blaga kraljeva i pokrajina.ⁿ Nabavio sam sebi pjevača i pjevačica^o i okusio najveće užitke^p sinova ljudskih — ženu, mnogo žena.^r **9** I postao sam veći i silniji od svih koji su prije mene bili u Jeruzalemu.^s A mudrost me moja nije ostavila.^t

10 I što su god oči moje poželjele, nisam im uskratio.^u Ni srcu svojem nisam uskratio nikakva veselja, jer se srce moje veselilo svakom trudu mojemu,^v i to mi je bila nagrada za sav trud moj.^z **11** A kad sam se osvrnuo na sva djela svoja koja su učinile ruke moje i na sav naporan posao u kojem sam se trudio,^a uvidio sam da je sve bila ispraznost i trčanje za vjetrom,^b i od svega toga nije bilo nikakve koristi pod suncem.^c

12 I odlučio sam upoznati mudrost^d i ludost i bezumlje.^e Jer što može učiniti običan

2. poglavlje

- a Ps 104:15
Pr 10:19
- b Izr 31:4
Pr 1:17
Ef 5:18
- c 1Mo 47:9
Job 14:1
Ps 90:10
- d 1Kr 7:8
1Kr 9:17
2Lj 9:15
- e 5Mo 8:12
1Kr 7:1
Ps 49:11
- f 1Kr 4:25
Pj 8:11
- g Pj 4:6
Jr 39:4
- h Ne 2:14
Pj 7:4
- i Ps 1:3
Jr 17:8
- j 1Sa 8:13
1Kr 9:22
- k 1Mo 14:14
1Mo 15:3
1Mo 17:12
Ezr 2:58
1Kr 4:23
- l 1Kr 9:14
1Kr 9:28
1Kr 10:10
2Lj 1:15
2Lj 9:13
- n 1Kr 9:19
1Kr 10:15
- o 2Sa 19:35
Pj 7:6
- r 1Kr 11:3
Pj 6:8
- s 1Kr 3:13
1Kr 10:23
- t Pr 2:3
- u Izr 23:5
Izr 27:20
Pr 11:9
1Iv 2:16
- v Ps 128:2
Pr 5:18
- z Pr 3:22
Pr 9:9
- a 1Kr 7:1
Pr 1:14
- b Ps 49:10
Pr 2:16
- c Pr 1:3
Pr 2:17
Mt 16:26
1Ti 6:7
- d 1Ko 3:19
- e Pr 1:17
Pr 7:25

Desni stupac

- a Izr 4:7
Pr 7:12
- b Iza 5:20
- c Izr 4:25
Izr 14:8
Izr 23:26
- d Izr 17:24
Iv 3:19
1Iv 2:11
- e Pr 3:19
Pr 9:2
Pr 9:11
- f Ps 15:2
Pr 1:16
Pr 3:17
- g Izr 10:23
Izr 23:9
- h 1Kr 11:43
Ps 49:10

čovjek koji će doći poslije kralja? Samo ono što je već učinjeno. **13** I spoznao sam da je mudrost bolja od bezumlja,^a kao što je svjetlost bolja od tame.^b

14 Mudar jasno vidi,^c a bezumnik hoda u mrklome mraku.^d Ali spoznao sam i to da sve njih na kraju zadesi isto.^e **15** I rekao sam u srcu svojem: ^f“Što će zadesiti bezumnika,^g to će zadesiti i mene.”^h Čemu sam onda bio mudar, suviše mudar?ⁱ I rekao sam u srcu svojem: “I to je ispraznost.” **16** Jer sjećanje na droga ne traje ništa duže nego sjećanje na bezumnika.^j U danima koji dolaze svatko će biti zaboravljen. I kako će umrijeti mudar čovjek? Isto kao i bezumnik.^k

17 I omrznuo mi je život,^l jer mi se ono što se radi pod suncem učinilo mučnim,^m jer je sve ispraznost i trčanje za vjetrom.ⁿ **18** I omrznuo mi je sve za što sam se trudio i naporno radio pod suncem^o i što moram ostaviti čovjeku koji će doći nakon mene.^p **19** A tko zna hoće li on biti mudar ili lud?^q Ipak, on će postati gospodar svega za što sam se trudio i naporno radio i u što sam mudrost svoju ulagao pod suncem.^s I to je ispraznost. **20** I počeo sam očajavati u srcu^t zbog svega za što sam se trudio i naporno radio pod suncem. **21** Jer netko se trudi mudro i znalački i

i 1Kr 3:12; Pr 1:18; Lk 11:31; j 2Mo 1:8; Ps 103:16; Pr 1:11; k Pr 6:8; Ri 5:12; He 9:27; l 4Mo 11:15; 1Kr 19:4; Job 7:6; Jr 20:18; Jn 4:3; Ri 8:20; m Pr 1:14; Pr 2:21; n Pr 5:16; o Pr 2:4; Pr 5:18; Pr 9:9; p 1Kr 11:43; Ps 17:14; Ps 39:6; Lk 12:20; r 1Kr 12:8; 2Lj 10:13; 2Lj 12:9; s 1Kr 7:2; t 1Sa 27:1.

uspješno,^a ali sve što stekne ostavit će drugome koji se nije trudio oko toga.^b I to je ispraznost i veliko zlo.^c

22 Jer što čovjek dobiva za sav trud svoj i za nastojanja srca svojega koja prate trud njegov pod suncem?^d **23** Jer sve dane njegove posao mu njegov zadaje bol i brigu,^e a srce njegovo ne počiva ni noću.^f I to je ispraznost.

24 Nema čovjeku ništa bolje nego da jede i pije i da mu duša uživa u dobru od truda svojega.^g Vidim da i to dolazi iz ruke pravoga Boga.^h

25 Jer tko jedeⁱ i tko pije bolje nego ja?^j

26 Jer čovjeku kojeg smatra dobrim^k pravi Bog daje mudrost i znanje i radost,^l a grešniku daje posao da sabire i skuplja, i to za onoga koga Bog smatra dobrim.^m I to je ispraznost i trčanje za vjetrom.ⁿ

3 Sve ima svoje vrijeme,^o sve što se čini pod nebom ima svoje vrijeme: **2** vrijeme kad se rađa^p i vrijeme kad se umire;^r vrijeme kad se sadi i vrijeme kad se čupa posade^{no}; **3** vrijeme kad se ubija^t i vrijeme kad se liječi;^u vrijeme kad se ruši i vrijeme kad se gradi;^v **4** vrijeme kad se plače^z i vrijeme kad se smije;^a vrijeme kad se tuguje^b i vrijeme kad se pleše;^c **5** vrijeme kad se baca kamenje^d i vrijeme kad se skuplja kamenje;^e vrijeme kad se grli^f i vrijeme kad se ne grli;^g **6** vrijeme kad se traži^h i vrijeme kad se miri s gubitkom; vrijeme kad se čuva i vrijeme kad se odbacuje;ⁱ **7** vrijeme kad

2. poglavlje

- a 1Kr 4:30
- 2Lj 1:12
- b 2Lj 9:31
- Pr 2:18
- Pr 5:15
- c Pr 5:16
- d Ps 127:2
- Pr 1:3
- Pr 3:9
- Pr 4:8
- e 1Mo 47:9
- Job 14:1
- f 1Mo 31:40
- Da 6:18
- Lk 12:29
- g 5Mo 12:18
- 5Mo 20:6
- Pr 3:22
- Pr 5:18
- Pr 8:15
- Dj 14:17
- h Ps 145:16
- Pr 3:13
- Pr 5:19
- i 1Kr 4:7
- 1Kr 4:22
- j 1Kr 10:5
- 1Kr 10:21
- k 1Mo 7:1
- 1Sa 18:14
- 2Lj 31:20
- Izr 3:32
- Iza 3:10
- Lk 1:6
- l Izr 2:6
- m 5Mo 6:11
- Job 27:17
- Izr 13:22
- Izr 28:8
- n Pr 2:11

3. poglavlje

- o 2Kr 5:26
- Izr 15:23
- Pr 3:17
- p 1Mo 1:28
- r 5Mo 34:5
- Job 14:5
- Iv 7:8
- s Jr 1:10
- t 4Mo 31:2
- Jr 48:10
- Eze 9:6
- u Jr 33:6
- Ho 6:1
- Ot 22:2
- v Iza 44:28
- Iza 65:21
- Jr 31:28
- Da 9:25
- z Iv 16:20
- Ri 12:15
- 2Ko 7:11
- Jk 4:9
- a Ps 126:2
- b 1Mo 23:2
- Jr 25:34
- c 2Mo 15:20
- 2Sa 6:16
- d 2Kr 3:25
- Mt 24:2
- e Jš 10:27
- 1Kr 6:7
- f 1Mo 29:13
- 1Mo 33:4
- 1Mo 48:10
- 2Kr 4:16
- g 2Mo 19:15
- Izr 5:20
- Lk 10:4
- h 2Mo 12:35
- Lk 15:8
- i Iza 2:20
- Jn 1:5

se dere^a i vrijeme kad se zašiva;^b vrijeme kad se šuti^c i vrijeme kad se govori;^d **8** vrijeme kad se voli i vrijeme kad se mrzi;^e vrijeme za rat^f i vrijeme za mir.^g **9** Kakvu korist onaj tko radi ima od truda svojega?^h

10 Promatrao sam posao koji je Bog dao sinovima ljudskim da se njime bave.ⁱ

11 Sve je učinio da je lijepo u svoje vrijeme.^j Čak je i vječnost stavio ljudima u srce,^k da ne mogu u potpunosti* dokučiti djela koja pravi Bog čini.^l

12 Spoznao sam da za njih nema ništa bolje nego da se ve-sele i čine dobro za života svojega,^m **13** i da svaki čovjek jede i pije i uživa u dobru od svega truda svojega.ⁿ To je dar Božji.^o

14 Spoznao sam da će sve što pravi Bog čini trajati zauvijek.^p Tome se ništa ne može dodati niti se išta može oduzeti;^r a pravi Bog to čini^s da ga se ljudi boje.^t

15 Što sad biva, već je bilo, i što će biti, već je i prije bilo;^u i pravi Bog^v traži dobrobit onoga tko je progonjen.^z

16 Još sam vidio pod suncem kako ondje gdje bi trebala biti pravda vlada zlo i gdje bi trebala biti pravednost vlada zloća.^a **17** I rekao sam u srcu

Desnistupac a 2Sa 3:31; 2Sa 13:19; b 2Mo 26:1; 2Mo 35:35; c Ps 39:1; Izr 9:8; Iza 53:7; d 1Sa 19:4; 1Sa 25:24; Es 4:14; Ps 145:11; e Ps 139:21; Ri 12:9; f JI 3:9; g 1Kr 4:24; Ps 37:11; Iza 2:4; h Pr 1:3; Pr 5:16; i Pr 2:26; j 1Mo 1:31; Pr 7:29; Mk 7:37; Ri 1:20; k 2Pe 3:18; Jd 25; l 1Mo 1:1; Job 11:7; m Ps 37:3; Iza 64:5; 1So 5:15; lTt 6:18; n 5Mo 20:6; Ps 128:2; Pr 5:18; Iza 65:22; o Pr 5:19; p Ps 119:90; Ef 3:11; r Izr 30:6; Ot 22:18; s 5Mo 32:4; t Ps 64:9; Iza 59:19; Jr 10:7; Ot 15:4; u Pr 1:9; v Ps 83:18; z Ps 141:9; Ps 142:6; Ri 8:28; a 1Kr 21:10; Ps 82:2; Ps 94:21; Iza 59:14; Mi 7:3; Mt 26:59.

Pr 3:11* Doslovno: "od početka do kraja".

svojemu:^a “Pravi će Bog suditi i pravednome i zlome,^b jer kod njega svaka stvar i svaki posao ima svoje vrijeme.”^c

18 I rekao sam u srcu svojem da će pravi Bog probati sinove ljudske, kako bi vidjeli da su poput životinja.^d

19 Jer kakav je kraj sinovima ljudskim, takav je kraj i životinjama — svima je isti kraj.^e Kako umiru oni, tako umiru i one.^f I svi imaju isti duh,^g pa čovjek nije bolji od životinje, jer sve je ispraznost.

20 Svi idu na isto mjesto.^h Svi su postali od prahaⁱ i svi se vraćaju u prah.^j **21** Tko zna da li duh sinova ljudskih uzlazi gore, a duh životinja silazi dolje k zemlji?^k **22** I vidio sam da nema ništa bolje nego da se čovjek veseli u onome što radi,^l jer to mu je nagrada. Jer tko će ga dovesti da vidi što će biti poslije njega?^m

4 Opet sam stao promatrati sva tlačenjaⁿ koja se čine pod suncem, i gle, suze potlačenih,^o a nikoga nema da ih utješi.^p Moć je u rukama tlačitelja njihovih, a nikoga nema da ih utješi. **2** Zato sretnijima smatram mrtve koji su već pomrli nego žive koji su još živi.^r **3** A i od jednih i od drugih bolji je onaj tko se još nije ni rodio,^s tko nije vidio mučan posao koji se radi pod suncem.^t

4 I vidio sam da sav trud i sav uspjeh u poslu^u izaziva suparništvo među ljudima.^v I to je ispraznost i trčanje za vjetrom.

Pr 3:19* Ili: “životnu silu”.

3. poglavlje

- a Pr 1:16
- b Pr 12:14
- c Mt 25:32
- d Iv 5:29
- e Dj 17:31
- f Ri 2:6
- g 2Ko 5:10
- c Ot 11:18
- o Ot 20:3
- d 1Mo 3:19
- Job 14:1
- Ps 49:20
- Ps 73:22
- 2Pe 2:12
- e Job 14:10
- Ps 39:5
- Ps 49:12
- f Ps 89:48
- g 1Mo 7:22
- 4Mo 27:16
- Ps 104:29
- Pr 12:7
- h Pr 9:10
- i 1Mo 2:7
- j 1Mo 3:19
- Job 10:9
- Job 34:15
- Ps 104:29
- Pr 12:7
- Da 12:2
- k Ps 146:4
- Pr 3:19
- Pr 9:10
- l 5Mo 12:7
- Pr 5:18
- m Job 14:21
- Pr 6:12
- Pr 10:14

4. poglavlje

- n Job 35:9
- Am 4:1
- Mi 2:2
- o Ps 42:9
- Ps 102:9
- Jk 5:4
- p Ps 69:20
- Ps 142:4
- 2Ti 4:16
- r Job 3:17
- Pr 2:17
- s Jr 20:18
- Lk 23:29
- t Ps 55:9
- Pr 1:14
- Jr 9:3
- Ho 4:2
- Ri 2:21
- u 1Mo 4:5
- v Mt 27:18
- Ga 5:26
- Jk 4:5
- 1Iv 3:12

Desni stupac

- a Izr 6:10
- Izr 20:4
- Izr 24:33
- Ef 4:28
- b Izr 6:11
- c Ps 37:16
- Izr 15:16
- Izr 16:8
- Izr 17:1
- d 1Mo 2:18
- e 1Mo 15:2
- 4Mo 27:10
- f Izr 27:20
- Pr 5:10
- g Ps 39:6
- Lk 12:19
- h Pr 2:23

5 Bezumnik prekriži ruke^a i jede tijelo svoje.^b

6 Bolja je jedna šaka počinaka nego dvije šake truda i trčanja za vjetrom.^c

7 Opet sam stao promatrati ispraznost pod suncem: **8** ima tko je sam, bez druga,^d i bez sina i bez brata,^e ali nema kraja svemu trudu njegovu. Oči njegove ne mogu se nasititi bogatstva.^f I pita se: “Za koga se trudim i duši svojoj uskraćujem ono što je dobro?”^g I to je ispraznost i mučan posao.^h

9 Bolje je dvojici nego jednome,ⁱ jer imaju dobru plaću za svoj trud.^j **10** Jer ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega.^k A kako li je jednome kad padne, a nema drugoga da ga podigne?^l

11 I ako dvojica leže zajedno, ugrijat će se. A kako će se jedan sam ugrijeti?^m

12 I ako bi tko i nadjačao jednoga, dvojica će mu se moći oduprijeti.ⁿ I trostruko uže ne kida se brzo.

13 Bolji je mladić siromašan, a mudar,^o nego kralj star, a bezuman,^p koji više ne zna primiti savjet.^r **14** Jer on može izaći iz zatvora i postati kralj,^s iako se u kraljevstvu rodio kao siromah.^t **15** Vidio sam sve žive koji hode pod suncem, i što biva s tim mladićem koji dolazi na mjesto njegovo.^u **16** Nema kraja svemu narodu, svima kojima je on na čelu.^v Ali narod mu se kasnije

i 1Mo 2:18; 1Sa 23:16; Izr 27:17; Dj 13:2; j Iv 4:36; k Job 4:4; Ga 6:1; l 1Sa 23:16; m 1Kr 1:2; n 1Sa 14:7; o Izr 19:1; Izr 28:6; Pr 9:15; p Izr 28:16; r 1Kr 22:8; 2Lje 25:16; s 1Mo 41:14; 1Mo 41:40; t 2Sa 7:8; Job 5:11; Ps 113:8; u 1Kr 3:7; 2Kr 21:24; v 1Kr 1:40.

neće radovati,^a jer i to je ispraznost i trčanje za vjetrom.^b

5 Pazi na korake svoje^c kad ideš u dom pravoga Boga. Pristupi da slušaš,^d a ne da daješ žrtvu kao što čine bezumnici,^e jer ne znaju da je zlo što čine.^f

2 Ne nagli ustima svojim i neka se srce tvoje^g ne žuri izgovoriti riječ pred pravim Bogom.^h Jer pravi je Bog na nebu,ⁱ a ti si na zemlji. Zato neka bude malo riječi tvojih.^j

3 Jer san dolazi od velikoga posla,^{*k} a lud govor od mnoštva riječi.^l **4** Kad zavjetuješ zavjet Bogu, ne oklijevaj izvršiti ga,^m jer bezumnici nikome nisu mili.ⁿ Što si zavjetovao, to izvrši.^o **5** Bolje je da ne zavjetuješ^p nego da zavjetuješ, a ne izvršiš.^r **6** Ne daj ustima svojim da na grijeh navedu tijelo tvoje^s i ne reci pred anđelom:^t "Zabunio sam se!"^u Zašto da se pravi Bog razgnjevi zbog glasa tvojega i uništi djelo ruku tvojih?^v **7** Jer zbog mnogo posla dolaze snovi^z i ispraznosti i mnoštvo riječi. Ali boj se pravoga Boga.^a

8 Ako vidiš da se negdje u zemlji tlačiti siromaha i da se nasilno uskraćuje pravda^b i pravednost, nemoj se čuditi tome,^c jer onaj koji je viši od visokih^d to promatra,^e a usto ima i onih koji su visoko iznad visokih.

9 Svi ti ljudi imaju korist od zemlje.^f I samom kralju sluge obrađuju polje.^g

10 Tko ljubi srebro, nikad mu nije dosta srebra, i tko lju-

Pr 5:3* Ili: "silnih briga"; ili: "Od mnogo posla čovjek se prepušta snovima."

4. poglavlje

a 2Sa 20:1
1Kr 12:4
b Pr 2:11

5. poglavlje

c Ps 15:2
d 5Mo 31:12
Dj 17:11
Jk 1:19
e 1Sa 13:12
1Sa 15:22
Izr 21:27
Iza 1:13
Ho 6:6
f Izr 30:20
Jr 6:15
g Izr 10:13
h 4Mo 30:2
4Mo 30:5
1Sa 14:24
i 2Lje 16:9
Ps 11:4
Mt 6:9
j Izr 10:19
Pr 3:7
Mt 6:7
k Mt 6:25
Mt 6:34
Lk 12:18
l Izr 10:19
Izr 15:2
Pr 10:14
m 5Mo 23:21
Ps 50:14
Ps 76:11
Iza 19:21
Mt 5:33
n Pr 10:12
o 4Mo 30:2
Ps 66:13
Ps 116:18
Jn 2:9
p 5Mo 23:22
r Izr 20:25
s Su 11:35
Jk 1:26
t Mt 18:10
Lk 1:18
u 3Mo 5:4
v Ps 127:1
Hg 1:11
2Iv 8
z Pr 5:3
a Ps 33:8
Izr 23:17
Pr 7:18
Pr 12:13
Iza 50:10
b Izr 17:23
Izr 31:5
Pr 3:16
Jk 5:4
c 1Kr 21:19
Ml 3:5
d 2Mo 18:25
1Sa 22:7
Da 3:2
e 1Mo 41:40
Es 5:11
Da 5:16
f 1Mo 1:29
Ps 104:14
Izr 28:19
g 1Sa 8:12
1Kr 4:7
1Kr 21:2
2Lje 26:10
Pj 8:12

bi bogatstvo, nikad mu nije dosta dobitka.^a I to je ispraznost.^b

11 Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onih koji ga jedu.^c I kakvu korist od njega ima vlasnik, osim što ga očima gleda?^d

12 Sladak je san^e onome tko služi, jeo malo ili mnogo, a bogatstvo bogatome ne da spatati.

13 Ima jedno veliko zlo koje sam vidio pod suncem: bogatstvo koje se vlasniku čuva na zlo njegovu.^f **14** To bogatstvo propadne^g zbog zle nezgode, pa za sina koji mu se rodio ništa ne ostane u ruci njegovoj.^h

15 Kao što je gol izašao iz utrobe majčine, tako će i otići,ⁱ onakav kakav je i došao. I ništa ne može uzeti sa sobom^j za trud svoj, ništa ne može ponijeti u ruci svojoj.

16 I ovo je veliko zlo: onako kako je tko došao, tako će i otići. I kakva je korist onome kome trud odlazi u vjetar?^k

17 A i sve dane svoje jede u tami, uz veliku muku,^l uz bolest i ljutnju.

18 Eto, vidio sam da je najbolje i najljepše da čovjek jede i pije i uživa u dobru od svega truda svojega^m kojim se trudi pod suncem sve dane života svojega koji mu je pravi Bog dao, jer to mu je nagrada.

19 I pravi je Bog svakome

Desni stupac a Pr 4:8; Mt 6:24; Lk 12:15; 1Ti 6:10; b Pr 2:11; c 1Kr 4:22; Ne 5:17; Ne 5:18; Es 1:5; d Jš 7:21; Es 5:11; Izr 23:5; 1Iv 2:16; e Ps 4:8; Izr 3:24; Jr 31:26; Mt 6:25; f Izr 1:19; Izr 11:24; Izr 11:28; Lk 12:21; Jk 5:3; g 1Kr 14:26; Job 27:17; Ps 39:6; Izr 23:5; Mt 6:19; h Ps 109:10; i Job 1:21; j Ps 49:17; Lk 12:20; 1Ti 6:7; k Ho 8:7; Mt 16:26; Mk 8:36; Iv 6:27; l Ef 5:5; 1Ti 6:10; m 1Kr 4:20; Pr 2:24; Pr 3:13; Pr 3:22; Iza 65:22.

čovjeku kojem je dao bogatstvo i imetak^a omogućio da jede od njega^b i da uzima nagradu svoju i da se raduje zbog truda svojega.^c To je dar Božji.^d **20** Čovjek ne razmišlja često o danima života svojega, jer ga pravi Bog zaokuplja radošću srca njegovoga.^e

6 Ima jedno zlo koje sam vidio pod suncem i često je među ljudima: **2** neko me čovjeku pravi Bog daje bogatstvo i imetak i čast,^f i duši njegovoj ne nedostaje ništa od onoga za čime čezne,^g a ipak mu pravi Bog ne omogućava da jede od toga,^h nego to jede tudinac.ⁱ To je ispraznost i teška bolest. **3** Kad bi čovjek imao stotinu djece^j i živio mnogo godina i kad bi mnogobrojni bili dani života njegovoga,^k a duša se njegova ne bi nasitila dobra^l i ne bi ni groba imao,^m kažem da je mrtvorodenče bolje od njegova.ⁿ **4** Jer ono je uzalud došlo na svijet i odlazi u tamu i ime će mu biti tamom pokriveno.^o **5** Ni sunca nije vidjelo niti upoznalo.^p Ali mirnije je od onoga koji je proživio mnogo godina.^r **6** Kad bi takav živio i dvaput po tisuću godina, a dobra ne bi okusio^s — zar ne odlaze svi na isto mjesto?^t

7 Sav je trud čovjekov samo da bi napunio želudac svoj,^u ali duša se njegovoga ne može nasititi. **8** Jer po čemu je mudar bolji od bezumnoga?^v Što nevoljnik ima od toga što se zna vladati među ljudima? **9** Bolje je očima gledati nego se povoditi za željama duše svoje.^z

5. poglavlje

a 1Mo 31:9
5Mo 6:11
1Kr 3:13
Job 42:12
1Ti 6:17
b 5Mo 8:10
Pr 2:24
c Iv 4:36
d Pr 3:13
Jk 1:17
e 5Mo 28:8
Ps 4:7
Iza 65:22

6. poglavlje

f 2Lje 2:11
g Ps 17:14
Lk 12:19
h 2Sa 19:35
i Ho 7:9
j 2Kr 10:1
2Lje 11:21
k Ps 73:4
l Lk 12:21
m 2Kr 9:35
n Job 3:16
Pr 4:3
o Ps 109:13
p Job 3:11
Ps 58:8
r Job 3:13
Job 14:1
s Jr 17:6
t Job 30:23
Pr 3:20
Eze 18:4
Ri 5:12
u 1Mo 3:19
Izr 16:26
v Ps 49:10
Pr 2:15
z 4Mo 11:4
Jk 4:2

Desni stupac

a Pr 4:4
b 1Mo 2:7
Ps 49:10
c Job 9:2
Job 9:32
Iza 45:9
Ri 9:20
d Pr 2:11
Pr 4:4
e Ps 4:6
f 1Lje 29:15
Job 8:9
Job 14:2
Ps 102:11
Ps 144:4
g Job 14:21
Izr 27:1
Pr 8:7
Jk 4:14

7. poglavlje

h Izr 10:7
Izr 22:1
Iza 56:5
Eze 36:23
Mt 6:9
Lk 10:20
i Pr 7:8
2Ko 5:1
Ot 2:10
j Izr 14:13
Iza 5:12
Mt 5:4
Jk 4:9
1Pe 4:3

I to je ispraznost i trčanje za vjetrom.^a

10 Što god postoji, već je nazvano imenom svojim, i zna se što je čovjek.^b On se ne može suditi s moćnijim od sebe.^c

11 Budući da ima mnogo toga što produbljuje ispraznost,^d kakva je od toga korist čovjeku? **12** Jer tko zna što je dobro čovjeku u životu,^e u sve dane ispraznog života njegovoga, kad mu dani prolaze kao sjena?^f Jer tko može reći čovjeku što će poslije njega biti pod suncem?^g

7 Bolje je dobro ime nego dobro ulje,^h i dan smrti nego dan rođenja.ⁱ **2** Bolje je ići u kuću gdje je žalost nego u kuću gdje je gozba,^j jer takav je kraj svakog čovjeka. Tko je živ, neka to primi k srcu. **3** Bolja je tjeskoba nego smijeh,^k jer od zabrinuta lica srce postaje bolje.^l **4** Srce je mudrih u kući gdje je tuga,^m a srce bezumnih u kući gdje je veselje.ⁿ

5 Bolje je čuti ukor mudroga^o nego slušati pjesmu bezumnih.^p **6** Jer kao što trnje pucketa pod loncem, takav je smijeh bezumnika.^r I to je ispraznost. **7** Jer tlačenje može mudroga navesti da postupa ludo^s i dar^t može pokvariti srce.^u

8 Bolji je kraj stvari nego početak.^v Bolji je onaj tko je strpljiv nego onaj tko je ohol.^{*z}

k Ps 119:71; Lk 6:21; 1 Ri 5:3; 2Ko 4:17; 2Ko 7:10; He 12:11; m Ne 9:1; Da 9:3; n 1Sa 25:36; Izr 21:17; Da 5:1; Ho 7:5; Mk 6:21; o Ps 141:5; Izr 15:31; Ot 3:19; p Ps 69:12; r Pr 2:2; s 5Mo 28:34; t 5Mo 16:19; Izr 15:27; u 2Mo 23:8; 1Sa 8:3; Izr 17:23; v 1Mo 50:20; Ps 126:6; Pr 7:1; Iv 12:24; Jk 5:11; z Ps 138:6; Izr 13:10; Ga 6:3; Jk 5:10; 1Pe 5:5.

Pr 7:8* Doslovno: "ohola duha".

9 Nemoj se brzo vrijeđati,^a jer uvredljivost počiva u grudima bezumnih.^b

10 Ne govori: "Zašto su prijašnja vremena bila bolja od ovih?"^c jer nije mudro^d da to pitaš.

11 Dobra je mudrost zajedno s nasljedstvom i korisna je onima na koje sunce sjaja.^e

12 Jer mudrost je zaštita,^f a i novac je zaštita.^g No prednost je znanja i mudrosti u tome što čuvaju na životu one koji ih imaju.^h

13 Pogledaj djelaⁱ pravoga Boga. Tko može ispraviti ono što je on iskrivio?^j 14 U dan dobar pokazuju dobrotu,^k a u dan zli razmišljaj o tome da je pravi Bog stvorio i jedan i drugi dan,^l da čovjek ne otkrije ništa od onoga što će biti nakon njega.^m

15 Svašta sam vidio za ispraznih dana svojih.ⁿ Pravednik propada u pravednosti svojoj,^o a zli čovjek dugo živi u zloći svojjoj.^p

16 Ne budi suviše pravedan^r i ne budi previše mudar.^s Zašto da sam sebe upropastiš?^t 17 Ne budi suviše zao^u i ne budi lud.^v Zašto da umreš prije vremena?^z 18 Dobro je da držiš jedno, ali ni drugo ne puštaj iz ruke.^a Jer tko se boji Boga, uvažava sve to.^b

19 Mudrost mudrome daje veću snagu nego građu deset moćnih ljudi koji su u njemu.^c

20 Jer nema čovjeka pravedna na zemlji koji čini samo dobro i nikad ne griješi.^d

Pr 7:9* Doslovno: "vrijeđati u duhu svojemu".

7. poglavlje

- a Izr 14:17
Izr 16:32
Izr 29:11
Jk 1:19
b 1Mo 4:5
Es 5:9
Izr 14:29
c Su 6:13
d Lk 9:62
f Flp 3:13
e 1Kr 3:7
f Izr 2:11
Izr 4:6
g Izr 10:15
Lk 16:9
h Izr 3:18
Izr 8:35
Izr 9:11
i Ps 107:43
j Job 9:12
Iza 14:27
Iza 46:10
k Ps 30:11
Ga 5:22
Jk 5:13
l 5Mo 8:3
Job 2:10
Iza 45:7
Ri 11:22
m Izr 27:1
Pr 9:11
Jk 4:14
n Ps 39:5
Pr 4:4
o 1Mo 4:8
1Sa 22:18
Mt 23:34
Iv 16:2
1Pe 4:12
1Pe 5:10
p Job 21:7
Ps 73:12
Jr 12:1
r Iza 65:5
Mt 6:1
Mt 12:2
Mt 23:23
Lk 18:9
Ri 10:3
Ri 14:10
Kol 2:23
s Izr 3:7
Iv 12:5
Ri 12:3
1Ko 3:18
t 2Sa 6:7
Izr 16:18
u Jš 7:21
Eze 8:17
Eze 16:20
2Ti 4:14
Jk 1:21
2Pe 2:14
v Ps 14:1
Ps 75:4
Izr 14:9
z 1Sa 25:38
Ps 55:23
Izr 10:27
a Mt 11:19
Mt 12:1
Flp 4:5
b Lk 16:9
c 2Sa 20:16
Izr 21:22
Izr 24:5
Pr 9:16
d 2Lj 6:36
Ps 51:5
Ps 130:3
Ps 143:2
Izr 20:9
Ri 3:23
Jk 3:2
1Iv 1:8

21 Ne uzimaj k srcu svaku riječ koju ljudi kažu,^a pa nećeš čuti slugu svojega kako te proklinje.^b 22 Jer srce tvoje dobro zna da si i ti mnogo puta proklinjao druge.^c

23 Sve sam to istražio mudročću. Rekao sam: "Postat ću mudar." Ali mudrost je ostala daleko od mene.^d 24 Ono što se zbiva, daleko je i jako duboko. Tko to može shvatiti?^e 25 Srcem sam svojim odlučio^f spoznati, istražiti i pronaći mudrost^g i smisao svega,^h i spoznati sve zlo bezumlja i besmislenost ludosti.ⁱ 26 I otkrio sam ovo: od smrti je gorčaj žena koja je mreža lovačka i kojoj je srce mreža ribarska i kojoj su ruke okovi.^k Čovjek je po volji pravome Bogu ako bježi od nje, a grijeh čini ako dozvoli da ga ona zarobi.^l

27 "Eto, to sam otkrio", kaže onaj koji narod poučava,^m "razmatrajući jedno za drugim, da bih došao do zaključkaⁿ 28 koji je duša moja stalno tražila, ali bez uspjeha. Našao sam čovjeka čestita, jednoga od tisuću,^o a ženu čestitu među svima njima nisam našao.^p 29 Eto, jedino sam ovo otkrio: pravi je Bog ljude načinio čestitima,^r ali oni idu za mnogim zamislima svojim."^s

Desni stupac a 1Sa 24:9; b 2Sa 16:10; c Lk 9:54; Jk 3:2; Jk 3:9; d 5Mo 29:29; Job 28:12; Ps 119:114; e Job 11:7; Ps 36:6; Ps 139:6; Iza 55:9; Ri 11:33; f Pr 1:13; Pr 2:3; g Ps 51:6; Izr 2:4; Pr 1:17; h Job 38:3; Job 42:2; i 5Mo 32:6; Izr 11:29; Pr 2:12; Pr 9:3; j 1Sa 15:32; Ps 55:4; k Su 16:21; Izr 7:22; l Izr 5:14; Izr 7:23; Izr 7:26; Izr 22:14; m Pr 1:1; Pr 1:12; n Pr 7:25; o Ne 7:2; Job 33:23; Ps 12:1; Flp 2:20; 2Pe 2:8; p Izr 18:22; Izr 31:10; r 1Mo 1:26; 1Mo 1:31; 5Mo 32:4; s 1Mo 3:6; 1Mo 6:12; 1Mo 11:4; 5Mo 32:5; Jr 2:13; Mk 7:9; Jk 1:14.

Pr 7:27* Doslovno: "okuplja". Vidi bilješku za Pr, naslov.

8 Tko je poput mudroga?^a I tko zna tumačiti stvari?^b Mudrost čovjeku ozaruje lice i ublažuje strogost lica njegova.^c

2 Ja kažem: "Izvršavaj naredbu kraljevu,^d i to zbog zakletve Bogu.^e **3** Ne nagli da odeš od njega.^f Ne uplići se u zlo.^g Jer što god želi, on će i učiniti,^h **4** jer kraljeva je riječ najjačaⁱ i tko mu smije reći: "Što radiš?"

5 Tko izvršava zapovijed, neće znati za nevolju,^j i mudro će srce znati i vrijeme i sud.^k **6** Jer postoji vrijeme i sud za sve,^l jer ionako mnoge nevolje pogađaju ljude.^m **7** Jer nitko ne zna što će biti,ⁿ i tko mu može reći kako će to biti?

8 Čovjek nema vlasti nad duhom svojim, da zaustavi duh svoj,^o nema vlasti u dan smrti.^p Nitko nije izuzet u tom ratu.^r A zlo neće izbaviti one koji se u njega upliću.^s

9 Sve sam to vidio i upravo sam srce na sve što se radi pod suncem, kad čovjek vlada nad čovjekom na nesreću njegovu.^t **10** Ali vidio sam i kako se zle pokapa,^u kako dolaze na sveto mjesto^v i kako odlaze s njega i kako ih se zaboravlja u gradu gdje su tako činili.^z I to je ispraznost.

11 Budući da se presuda za zlo djelo ne izvršava brzo,^a srce sinova ljudskih odlučno čini zlo.^b **12** Grešnik može stotinu puta zlo učiniti^c i dugo živjeti, radeći što mu se sviđa, ali ja ipak znam da će dobro biti onima koji se boje pravoga Boga,^d jer ga se boje.^e **13** Ali zlome neće biti dobro^f

8. poglavlje

- a Izr 1:5
Izr 3:35
Izr 15:7
Izr 15:31
b 1Mo 40:8
2Pe 1:20
c Izr 4:8
d Izr 24:21
Ri 13:1
Tit 3:1
1Pe 2:13
e 2Sa 5:3
f Pr 10:4
g 1Kr 1:49
Izr 20:2
h Da 5:19
i 1Mo 41:44
1Kr 2:25
Ezr 7:26
Da 3:15
Ri 13:1
j Ps 119:6
Ri 13:3
Ri 13:5
1Pe 3:13
k 1Sa 24:13
1Sa 26:10
1Lje 12:32
Ps 37:7
Izr 17:24
l Pr 3:17
m Lk 17:27
Lk 17:29
n Mt 24:44
o Job 34:14
Pr 12:7
p Ps 89:48
Ps 104:29
Ps 146:4
r Ri 5:12
Ri 5:14
s Ps 9:17
Ps 52:5
Izr 14:32
Iza 28:18
t 1Mo 3:16
2Mo 1:14
2Kr 25:7
Mi 7:3
u 2Kr 9:34
2Lje 28:27
v Mt 24:15
z Izr 10:7
Pr 9:5
He 10:38
a 2Mo 8:15
1Sa 2:23
Ps 106
Iza 26:10
Mt 24:48
b 2Mo 9:16
Jr 44:17
2Pe 3:9
c 1Kr 21:25
Izr 13:21
Ri 9:22
d Ps 37:11
Ps 37:18
Ps 112:1
Ps 115:13
Iza 3:10
Iza 65:13
Mt 25:34
2Pe 2:9
e Ps 25:14
Ps 34:9
Ps 103:13
Izr 23:17
f 4Mo 32:23
Job 18:5
Ps 11:5
Ps 37:10
Iza 57:21
Mt 25:46
2Pe 2:12

i neće produžiti dane svoje koji su kao sjena,^a jer se ne boji Boga.^b

14 Ovo je ispraznost koja biva na zemlji: ima pravednika kojima biva kao da čine zlo^c i ima zlih kojima biva kao da postupaju pravedno.^d Zato kažem da je i to ispraznost.

15 A ja hvalim veselje,^e jer čovjeku nema ništa bolje pod suncem nego da jede i pije i veseli se i da ga to prati u trudu njegovu sve dane života njegova,^f koji mu je pravi Bog dao pod suncem.^g **16** Zato sam upravo srce^h da upoznam mudrost i da promotrim sve što se čini na zemlji,ⁱ jer neko me zbog toga oči ne vide sna, ni danju ni noću.^j

17 I promotrio sam sva djela pravoga Boga:^k doista, čovjek ne može dokučiti ono što se radi pod suncem.^l Ma koliko se čovjek trudio otkriti, ne može to dokučiti.^m Ako i kaže da je dovoljno mudar da bi to spoznao,ⁿ ipak ne može dokučiti.^o

9 Sve sam to primao k srcu, da bih razjasnio sve to^p — i pravedni i mudri i sva djela njihova nalaze se u ruci pravoga Boga.^r Čovjek ne poznaje ni ljubav ni mržnju koje su bile prije njega.^s **2** Svima biva jednako u svemu.^t Isti je kraj^u pravednome^v i zlome,^z dobrome i čistome i nečistome,

Desni stupac a Job 24:24; Pr 6:12; Lk 12:20; Jk 1:11; 2Pe 2:3; b Ps 14:1; Ps 36:1; c Pr 7:15; Mt 27:22; d Ps 37:7; Ps 73:12; Mi 3:15; e Ps 100:2; Pr 3:12; Mt 5:12; Flp 4:4; f Pr 2:24; 1Ti 6:17; g Pr 1:3; h Izr 14:33; Izr 22:17; Pr 7:25; i Pr 1:13; j Pr 2:23; k 1Mo 1:1; Ps 40:5; Ps 104:24; Ps 146:6; Iza 40:28; l Job 11:7; Pr 3:11; Pr 11:5; Ri 11:33; m Job 28:12; n Izr 3:7; Izr 26:5; o Pr 7:24; Pr 11:5; Da 12:9; **9. poglavlje** p Pr 1:17; Pr 7:25; Pr 8:16; r 5Mo 33:3; 1Sa 2:9; Ps 37:5; s Pr 9:6; t Mt 5:45; Dj 14:17; u Pr 5:15; v 1Mo 25:8; z Job 21:7; Mt 21:23; Pr 8:10;

onome tko daje žrtvu i onome tko ne daje žrtvu. Onaj tko je dobar isti je kao i grešnik.^a Onaj tko se olako zaklinje isti je kao i onaj tko se boji zakletve.^b **3** Ovo je žalosno u svemu što se čini pod suncem: budući da je svima isti kraj,^c srce sinova ljudskih puno je zla;^d i ludost^e je u srcu njihovom dok su živi, a potom — odlaze k mrtvima!^f

4 Jer za onoga tko je među živima ima nade, jer živome psu^g bolje je nego mrtvome lavu.^h **5** Živi su svjesni toga da će umrijeti,ⁱ a mrtvi nisu svjesni ničega,^j niti više imaju plaće, jer se spomen na njih zaboravio.^k **6** I ljubavi njihove i mržnje njihove i ljubomore njihove nestalo je!^l i nikad više neće imati udjela ni u čemu što će se činiti pod suncem.^m

7 Hajde, s radošću jedi kruh svoj i vesela srca pij vino svoje,ⁿ jer su se pravome Bogu već svidjela djela tvoja.^o **8** Uvijek nosi haljine bijele^p i ulja neka ne ponestane na glavi tvojoj.^r **9** Uživaj život sa ženom koju ljubiš^s sve dane ispraznog života svojega koji ti je Bog dao pod suncem, sve dane ispraznosti svoje, jer to ti je nagrada u životu^t i u trudu tvojemu kojim se trudiš pod suncem. **10** Sve što ti dođe pod ruku da činiš, čini to svom snagom svojom,^u jer nema rada ni razmišljanja ni znanja^v ni mudrosti^z u grobu,^{*a} u koji ideš.^b

11 Opet sam vidio pod suncem da trku ne dobivaju brzi,^c ni bitku silni,^d niti kruha ima-

9. poglavlje

- a Ri 5:12
- b 1Sa 14:26
- c Job 3:19
- Job 14:10
- Pr 2:15
- d 1Mo 8:21
- e Pr 7:25
- f 1Ko 15:32
- g Iz 38:19
- Mt 15:27
- h 2Lj 35:24
- Izr 30:30
- i 1Mo 3:19
- 1Mo 47:30
- Ri 5:12
- j Ps 88:10
- Ps 115:17
- Ps 146:4
- Iza 38:18
- Iv 11:11
- k Job 7:10
- Ps 109:15
- Pr 2:16
- Iza 26:14
- l Ps 16
- Pr 9:1
- m Pr 9:10
- n 5Mo 12:7
- 1Kr 8:66
- Ps 104:15
- Pr 2:24
- o 5Mo 16:15
- Dj 10:31
- Dj 10:35
- Dj 14:17
- p Ot 3:5
- Ot 7:14
- Ot 19:8
- r Da 10:3
- Mt 6:17
- Lk 7:46
- s Izr 5:18
- t Pr 5:18
- u 2Lj 31:21
- v Iz 38:18
- z Ps 146:4
- a 1Mo 37:35
- 1Kr 2:6
- Iza 5:14
- b Ps 115:17
- c Jr 46:6
- Am 2:14
- d 1Sa 17:50
- Ps 33:16

Desni stupac

- a Pr 9:15
- b Pr 2:15
- c 2Sa 17:23
- d 1Mo 42:4
- 1Sa 6:9
- 1Kr 22:34
- e Job 14:1
- Ps 8:4
- f Pr 8:8
- Jk 4:14
- g Hb 1:15
- h Izr 7:23
- i Lk 21:34
- j Lk 21:35
- k 2Sa 20:15
- l 2Sa 20:22
- Pr 7:12
- m 1Mo 40:23
- Ps 31:12
- Pr 9:11
- n Izr 21:22
- Izr 24:5
- Pr 7:19
- Pr 9:18

ju mudri,^a ni bogatstva razboriti,^b niti su u milosti oni u kojih je znanje;^c jer vrijeme nevolje i nepredviđeni događaji snalaze svakoga od njih.^d **12** Jer čovjek^e ne zna kada dolazi čas njegov.^f Kao ribe ulovljene u kobnu mrežu^g i kao ptice uhvaćene u zamku,^h tako se sinovi ljudski u zamku hvataju u vrijeme nevolje,ⁱ kad ih snađe iznenada.^j

13 Vidio sam i ovu mudrost pod suncem i učinila mi se velikom: **14** bio je jedan mali grad i u njemu malo ljudi, a na njega je došao veliki kralj i opkolio ga i podigao oko njega veliki opsadni nasip.^k **15** No u njemu se našao čovjek siromašan, a mudar, i spasio je grad mudrošću svojom.^l Ali nitko se poslije nije sjećao toga siromaha.^m **16** Tada sam rekao: “Mudrost je bolja od snage,ⁿ ali siromahova se mudrost prezire i njegove se riječi ne slušaju.”^o

17 Tihe riječi mudrih ljudi čuju se^p više nego vika onoga tko vlada među bezumnicima.^r

18 Mudrost je bolja nego bojna oprema, a jedan grešnik može upropastiti mnogo dobra.^s

10 Od mrtvih se muha ulje mirisno^t usmrdi i užegne. Tako i malo ludosti pokvari ugled čovjeku znanom po mudrosti i časti.^u

2 Mudrome je srce zdesna,^v a bezumnome je srce slijeva.^z

3 I kojim god putem ljudi ide,^a

o Izr 10:15; Mk 6:3; Iv 7:48; 1Ko 1:27; 1Ko 2:8; p 1Mo 41:39; Izr 22:17; Da 12:3; r 1Sa 7:3; s Jš 22:20; 1Ko 5:6; Ga 5:9; Tit 1:11; He 12:15; 3Iv 10; **10. poglavlje** t 2Mo 30:35; u 4Mo 20:12; 2Sa 12:12; v Izr 14:8; Mt 25:33; Lk 14:28; z Izr 17:16; Pr 10:14; Mt 25:41; a Izr 10:23; Izr 18:6; 1Pe 4:4.

razboritosti nema* i svakome govori da je lud.^a

4 Ako se gnjev* vladarev podigne na tebe, ne ostavljaj mjesto svoje,^b jer mirnoća suzbija velike grijeha.^c

5 Ima jedno zlo koje sam vidio pod suncem, greška^d koju čini onaj tko ima vlast:^e **6** lude se postavlja na mnoge visoke položaje,^f a sposobni ostaju na niskim položajima.

7 Vidio sam sluge na konjima, a knezove kako idu pješice po zemlji kao sluge.^g

8 Tko jamu kopa, sam u nju pada,^h i tko razvaljuje zid kameni, ujeda ga zmija.ⁱ

9 Tko lomi kamenje, ono ga ranjava. Tko cijepa drva, treba biti oprezan.^j

10 Ako alat željezni otupi i oštrica mu se ne nabrusi,^k čovjek troši više snage. Dakle, uspjev leži u primjeni mudrosti.^l

11 Ako zmija ujede čovjeka jer je čaranjem nije ukrotio,^m onda mu ne koristi što se zna služiti jezikom krotitelja.

12 Riječi iz usta mudroga donose naklonost drugih,ⁿ a ludoga njegove usne proždiru.^o

13 Početak riječi usta njegovih ludost je,^p a kraj riječi usta njegovih pogubno je bezumlje.

14 Ludi govori mnogo riječi.^r Čovjek ne zna što će biti. I tko mu može reći što će biti poslije njega?^s

15 Bezumnike umara trud njihov,^t jer nitko od njih ne zna ni kako u grad otići.^u

16 Kako li je tebi, zemljo, kad ti je kralj dijete^v i kne-

Pr 10:3* Doslovno: "nema [razborito] srce". **4*** Doslovno: "duh".

10. poglavlje

- a Izr 13:16
Izr 18:7
Izr 29:11
Pr 5:3
- b 1Kr 2:36
Pr 8:3
Tit 3:2
- c 1Sa 25:24
Izr 25:15
- d 1Kr 12:10
- e 1Sa 26:21
Izr 3:12
- f 1Kr 12:14
Es 3:1
Izr 28:12
Pr 4:13
- g 2Sa 3:39
Izr 19:10
Izr 30:22
Iza 3:5
- h 2Sa 17:23
Es 7:10
Ps 7:15
Ps 9:15
Izr 26:27
- i Am 5:19
Am 9:3
- j 5Mo 19:5
- k 1Sa 13:20
- l 2Mo 31:3
2Lj 2:14
Pr 9:10
- m Ps 58:5
Jr 8:17
- n 1Kr 10:8
Job 4:4
Ps 37:30
Izr 10:21
Lk 4:22
Ef 4:29
- o Ps 64:8
Izr 10:14
Izr 14:3
- p 1Sa 20:31
1Sa 25:10
2Kr 6:31
Lk 6:11
- r Izr 10:19
Izr 15:2
- s Izr 27:1
Pr 6:12
Pr 8:7
Jk 4:14
- t Hb 2:13
- u Ps 107:4
- v 2Lj 13:7
2Lj 36:9
Iza 3:4

Desni stupac

- a Izr 31:4
Iza 28:7
Ho 7:5
- b Izr 21:25
Izr 24:33
He 6:12
- c Ps 104:15
Pr 9:7
- d Pr 7:12
Lk 16:9
- e 2Mo 22:28
Iza 8:21
1Pe 2:13
f Pr 7:12
- g Lk 12:2

11. poglavlje

- h Ne 8:10
Es 9:19
- i 5Mo 15:11
Izr 22:9
Iza 32:20

zovi se tvoji već ujutro goste? **17** Sretna si, zemljo, kad ti je kralj plemenita roda i kad knezovi tvoji jedu u pravo vrijeme da se okrijepe, a ne da se opiju.^a

18 Zbog velike lijenosti ugi-baju se grede i zbog nemarnih ruku prokišnjava kuća.^b

19 Kruh veseli radnike i vino uveseljava život,^c ali novac pribavlja sve.^d

20 Ni u sobi u kojoj spavaš ne proklinji kralja,^e ni u osami sobe gdje liježeš ne proklinji bogatoga,^f jer će ptica nebeska odnijeti glas i krilato stvorenje ispričat će to.^g

11 Baci kruh svoj^h na površinu vode,ⁱ jer poslije mnogo dana opet ćeš ga naći.^j

2 Podijeli od svojega sedmorici, ili čak osmorici,^k jer ne znaš kakvo će se zlo dogoditi na zemlji.^l

3 Napune li se oblaci vodom, izlijevaju kišu na zemlju.^m I padne li drvoⁿ na jug ili na sjever — gdje je palo, tamo i ostaje.

4 Tko pazi na vjetar, nikada ne sije, i tko gleda na oblake, nikada ne žanje.^o

5 Kao što ne znaš kako duh djeluje u kostima djeteta u utrobi trudne žene,^p tako ne poznaš ni djelo pravoga Boga, koji sve čini.^r

6 Ujutro sij sjeme svoje i do večeri neka ti ruka ne počiva.^s Jer ne znaš gdje ćeš imati uspjeha,^t ovdje ili ondje, ili će oboje biti jednako dobro.

- j 5Mo 15:10; Ps 41:1; Izr 19:17; Lk 14:14; He 6:10; k Ps 37:21; Lk 6:38; Dj 4:32; 2Ko 9:7; 1Ti 6:18; 1 Da 4:27; m 1Kr 18:45; Iza 55:10; n Job 14:7; o Izr 20:4; Izr 24:34; p Job 10:11; Ps 139:13; Ps 139:15; Jr 1:5; r Job 11:7; Job 26:14; Ps 40:5; Pr 8:17; Ri 11:33; s Pr 9:10; Ho 10:12; Iv 9:4; 2Ko 9:6; Kol 3:23; t Izr 27:1; Jk 4:14.

7 Slatka je svjetlost i dobro je da oči vide sunce.^a 8 Jer ako čovjek živi i mnogo godina, neka se u svima raduje.^b I neka se sjeti dana tamnih,^c kojih može biti mnogo. Svaki dan koji dolazi, sve je ispraznost.^d

9 Raduj se,^e mladiću, za mladosti svoje i neka te veseli srce tvoje u danima mladenaštva tvojega i idi putevima srca svojega i za onim što vide oči tvoje.^f Ali znaj da će te za sve to pravi Bog dovesti na sud.^g 10 Zato ukloni bol od srca svojega i udalji nevolju od tijela svojega,^h jer su mladost i najljepše godine života ispraznost.ⁱ

12 Sjećaj se Velikog Stvoritelja svojega^j u danima mladosti svoje,^k prije nego dođu zli dani^l i prispiju godine za koje ćeš reći: "Nisu mi mile";^m 2 prije nego potamni svjetlost sunca i mjeseca i svijezdaⁿ i počnu dolaziti oblaci s kišama; 3 u dan kad stanu drhtati čuvari kuće^o i pognu se junaci,^p i prestanu raditi mlinarice^r jer ih je malo, i potamne one koje gledaju kroz prozore;^s 4 kad se zatvore vrata ulična^t i stiša se zvuk mlina koji melje^u i čovjek počne ustajati na ptičji glas i stišaju se zvući pjesme;^v 5 kad se čovjek počne bojati visine i strahovati na putu; i kad je badem u cvatu^z i skakavac se vuče i kaprove bobice pucaju, jer čovjek ide u dom^a u kojem će dugo ostati, a oni što nariču već se kreću ulicom.^b 6 Sjećaj ga se prije nego se prekine uže

11. poglavlje

- a Job 33:28
Izr 29:13
Pr 7:11
- b Pr 5:18
Pr 3:5
- c 1Mo 48:10
Pr 12:2
Iv 21:18
- d Pr 2:11
Pr 4:8
e 5Mo 16:11
Ps 5:11
f Job 31:7
- g Pr 3:17
Pr 12:14
Ri 2:6
Ri 14:12
2Ko 5:10
- h Job 13:26
Ps 25:7
- i Pr 12:8
2Ti 2:22

12. poglavlje

- j 1Mo 1:1
1Mo 1:27
- k Ps 71:17
Ps 110:3
Ps 148:12
Lk 2:49
2Ti 3:15
- l Ps 90:10
- m 2Sa 19:35
- n 1Mo 27:1
1Sa 4:15
- o Job 4:19
Mt 12:44
2Ko 5:1
2Pe 1:13
- p Ps 21:15
Ps 22:15
Ps 90:9
Ps 102:23
- r Job 31:10
Iza 47:2
Mt 24:41
- s 1Mo 48:10
Iza 59:10
Mt 9:29
- t Job 41:14
- u Ps 58:6
- v 2Sa 19:35
- z Job 15:10
Izr 16:31
- a Job 17:13
Job 30:23
Ps 49:14
Pr 9:10
- b 1Mo 50:10
Mk 5:38

Desni stupac

- a Su 9:53
- b 1Mo 3:19
Job 34:15
Ps 146:4
Pr 3:20
- c Job 34:14
Ps 104:29
Pr 3:21
- d 1Ko 8:4
- e 1Mo 2:7
Job 27:3
Iza 42:5
Za 12:1
- f 1Kr 8:1
- g Pr 1:2
Pr 1:14
- h 1Kr 3:12
1Kr 10:23
i 1Kr 10:3
1Kr 10:8

sebrno i razbije zdjela zlatna,^a prije nego se razbije vrč na izvoru i slomi se kotač na nakapnici.* 7 Tada se prah vraća u zemlju,^b gdje je i bio, a duh^{*c} se vraća pravome Bogu,^d koji ga je dao.^e

8 "Ispraznost nad ispraznoštim!" rekao je onaj koji je narod poučavao,^{*f} "sve je ispraznost!"^g

9 A osim što je onaj koji je narod poučavao bio mudar,^h stalno je prenosio znanje narodu,ⁱ promišljao i temeljito istraživao^j te sastavio zbirku mnogih mudrih izreka.^k 10 Onaj koji je narod poučavao trudio se pronaći ugodne riječi^l i napisati točne riječi istine.^m

11 Riječi mudrih nalik su ostanima,ⁿ i oni koji se bave sakupljenim izrekama nalik su čavlima zabijenim.^o Takve riječi potječu od jednog pastira.^p 12 A s onim što je preko toga, sine moj, budi oprezan: nema kraja sastavljanju mnogih knjiga i prekomjerno čitanje tih knjiga umara tijelo.^r

13 Zaključak je svemu što si čuo: boj se pravoga Boga^s i drži zapovijedi njegove.^t Jer to je sva dužnost čovjeku. 14 Jer pravi će Bog donijeti sud o svakome djelu i o svemu što je skriveno, i reći je li ono dobro ili zlo.^u

j Izr 25:2; Lk 1:3; k 1Kr 4:32; Izr 1:1; l Izr 15:23; Izr 16:21; Izr 16:24; Izr 25:11; m Lk 1:4; Iv 17:17; n Dj 2:37; 2Ko 10:4; Tit 2:4; He 4:12; o Ps 112:8; 1Ko 15:58; Ef 6:14; p Ps 23:1; Ps 80:1; 1Pe 5:4; r Pr 1:18; Dj 19:19; Kol 2:8; s 5Mo 10:12; Job 28:28; Ps 111:10; Izr 1:7; Izr 8:13; Izr 9:10; t 5Mo 6:2; Ps 119:35; 1Pe 2:17; 1Iv 5:3; u Ps 62:12; Pr 11:9; Mt 12:36; Lk 12:2; Dj 17:31; 1Ko 4:5; 2Ko 5:10; 1Ti 5:24.

Pr 12:6* Ili: "cisterni". 7* Ili: "životna sila". 8* Doslovno: "okupljao". Vi-di bilješku za Pr, naslov.

PJESMA NAD PJESMAMA

1 Salamunova^a pjesma nad pjesmama:^b **2** "Poljubi me poljupcem usta svojih!^c Jer ljubav je tvoja bolja od vina.^d **3** Dobar je miris ulja tvojih.^e Ime je tvoje kao ulje što se izljuje.^f Zato te vole djevojke. **4** Povedi me sa sobom,^g bježimo! Kralj me doveo u odaye svoje!^h Radujmo se i veselimo zajedno! Pričajmo o ljubavi tvojoj više nego o vinu!ⁱ S pravom te vole.^j

5 Pocrnjela sam, ali sam lijepa, kćeri jeruzalemske^k — crna kao šatori kedarski,^l lijepa kao šatorska platna^m Salamunova. **6** Ne gledajte me što sam tamnoputa, što me sunce opalilo! Sinovi majke moje rasrdili su se na mene. Postavili su me da čuvam vinograde, a svoj vinogradⁿ nisam čuvala.

7 Reci mi, ti kojega ljubi duša moja,^o gdje stado paseš,^p gdje ga vodiš da počiva u podne? Zašto da budem u tugu zavijena među stadima drugova tvojih?"

8 "Ako sama ne znaš, o najljepša među ženama,^r izadi i pođi tragom stada i pasi kozlice svoje kraj šatora pastirskih!"

9 "Usporedio bih te s kobilom svojom upregnutom u kola faraonska,^s ljubljena moja.^t **10** Lijepi su obrazi tvoji među pletenicama, vrat tvoj pod ogrlicom nanizanom.^u **11** Način nit ćemo ti kolotove zlatne^v sa zrnima srebrnim."

12 "Dok je kralj za stolom svojim, nard^z moj miriše.^a

1. poglavlje

a 1Kr 4:32
b 2Mo 15:1
5Mo 31:19
Su 5:1
2Sa 22:1
Ps 180
Iza 5:1
Ot 15:3
c Pj 8:1
d Pj 4:10
e Izr 27:9
Pr 9:8
Pj 5:5
Lk 23:56
f Pr 7:1
g Iv 6:44
h 1Kr 7:1
i Iv 15:13
j Mt 10:37
k Ps 45:9
l Ps 120:5
Eze 27:21
m 2Mo 36:14
n Pj 8:12
o 1Sa 18:20
Iza 5:1
p Pj 6:3
Iv 10:11
Ot 7:17
r Ps 45:9
Ef 5:27
s 1Kr 10:28
t Pj 6:4
u Eze 16:11
v 2Sa 1:24
Jr 4:30
z Pj 4:13
a Iv 12:3

Desni stupac

a 2Mo 30:23
Es 2:12
Ps 45:8
Pj 4:6
Pj 5:13
Iv 19:39
b Pj 4:5
c Pj 4:13
d Jš 15:62
e Ps 45:11
Pj 4:7
f 1Mo 29:17
Pj 4:1
Pj 5:2
g Ps 45:2
Pj 5:10
Iv 1:14
He 11:23
h Job 7:13
Ps 132:3
i Ps 92:12
Iza 9:10

2. poglavlje

j Iza 35:1
k Pj 2:16
l 1Lje 27:29
m Pj 1:15
Flp 2:15
1Pe 2:12
n Pj 8:5
o Ps 45:2
Pj 5:9
p Iza 25:6

13 Meni je dragi moj kao kesica smirne,^a među dojnama^b mojim on će prenoćiti. **14** Meni je dragi moj kao grozd kane^c u vinogradima engedskim."^d

15 "Kako si lijepa, ljubljena moja!^e Kako si lijepa! Oči su ti kao u golubice."^f

16 "Kako si lijep,^g dragi moj, i mio! I ležaj^h je naš od lišća. **17** Cedriⁱ su grede kuće naše predivne, stabla borovice grede su krova našega.

2 Ja sam tek šafran^j s ravnice priobalne,^{*} ljiljan^k iz doline."^l

2 "Kao ljiljan među korovom trnovitim, takva je ljubljena moja među djevojkama."^m

3 "Kao jabukaⁿ među stablima šumskim, takav je dragi moj među mladićima.^o Za sjenom njegovom ja sam žudjela i u nju sam sjela, i plod je njegov sladak nepcu mojemu. **4** Uveo me u kuću gdje se vino pije^p i razvio nada mnom ljubav kao zastavu.^r **5** Okrijepite me groždicama,^s osvježite me jabukama, jer bolujem od ljubavi!^t **6** Ljevica je njegova pod glavom mojom, a desnica me njegova grli.^u **7** Zaklijnem^v vas, kćeri jeruzalemske, gazelama^z i košutama^a poljskim, ne budite, ne pobuđujte ljubav u meni kad se sama nije probudila!^b

r 1Mo 29:18; 1Mo 29:20; Pj 6:4; s 1Sa 30:12; 2Sa 6:19; t 1Sa 18:20; Pj 5:8; u Pj 8:3; v 5Mo 6:13; z 2Sa 2:18; 1Lje 12:8; Pj 3:5; a Izr 5:19; b Pj 8:4.

Pj 2:1* Ili: "sa Šarona".

8 Čujem dragoga svojega!^a Evo ga! Dolazi,^b penje se po gorama, poskakuje po bregovima. 9 Dragi je moj kao gazela^c i kao jelenče. Evo ga! Stoji iza zida našega, gleda kroz prozore, zaviruje kroz rešetke.^d 10 Odazvao se dragi moji i rekao mi: 'Ustani, ljubljena moja, ljepotice moja,^e i dodi!' 11 Jer, evo, kišno je doba^g prošlo, kiša je prestala, otišla je. 12 Cvijeće se ukazuje po svoj zemlji,^h došlo je vrijeme rezanja lozeⁱ i glas se grličin^j čuje u zemlji našoj. 13 Smokva^k je prve plodove svoje zrelom bojom obojila,^l loze su u cvatu, šire miris svoj. Ustani, dodi, ljubljena moja,^m ljepotice moja, dodi k meni! 14 Golubiceⁿ moja koja se skriva^o u liticama, kraj strme staze gorske, daj da te vidim,^o daj da ti čujem glas, jer glas je tvoj ugodan i lik je tvoj prekrasan!"^p

15 "Pohvatajte nam lisice,^r male lisice što uništavaju vinograde, jer su nam vinogradi u cvatu!"^s

16 "Dragi moj pripada meni, a ja njemu.^t On stado pase^u među ljljanima.^v 17 Prije nego povjetarac dnevni zapuše i sjene pobjegnu, okreni se k meni, dragi moj! Budi kao gazela^z i kao jelenče na gorama što nas razdvajaju!"^{*}

3 Na postelji svojoj, u noćima, tražila sam onoga kojega mi duša ljubi.^a Tražila sam ga, ali ga nisam našla. 2 Molim vas, dajte mi da ustanem i obiđem grad,^b da po ulicama i trgovima^c potražim ono-

Pj 2:17* Ili: "gorama razdvojenim". Točno značenje nije poznato.

2. poglavlje

- a Pj 5:2
Iv 10:27
Ot 3:20
- b Ot 22:20
- c Pj 2:17
Pj 8:14
- d Su 5:28
- e Pj 4:7
- f Ps 45:10
Iv 14:3
- g Za 10:1
- h Pj 6:11
Iza 55:10
- i Iza 18:5
Iv 15:2
- j Jr 8:7
- k Mi 4:4
- l Iza 28:4
Na 3:12
- m Pj 1:15
- n Pj 5:2
Jr 48:28
Mt 10:16
- o Ps 45:11
- p Pj 1:5
Pj 6:10
- r Su 15:4
Tu 5:18
- s Pj 7:12
- t Pj 6:3
Pj 7:10
- u Pj 1:7
- v Pj 2:1
- z 2Sa 2:18
Pj 2:9
Pj 8:14

3. poglavlje

- a 1Sa 18:20
Pj 1:7
- b 2Lje 9:30
- c Ne 8:16
Tu 4:18

Desni stupac

- a Ps 130:6
Pj 5:7
- b 1Kr 22:16
- c Pj 2:7
- d Pj 8:4
- e Jr 2:2
- f 2Mo 30:23
2Mo 30:34
- g 1Kr 9:22
- h Ne 4:22
Pr 5:12
- i 1Kr 5:9
- j Izr 4:9
- k 2Sa 12:24
Izr 4:3
- l Iza 62:5

4. poglavlje

- m Ps 45:11
- n 1Mo 24:65
- o Pj 1:15
- p Pj 6:5
- r 4Mo 32:1
5Mo 3:12

ga kojega mi duša ljubi! Tražila sam ga, ali ga nisam našla.

3 Sreli su me stražari^a koji grad obilaze: 'Jeste li vidjeli onoga kojega mi duša ljubi?'

4 Tek što sam ih prošla, našla sam onoga kojega mi duša ljubi. Uхватила sam ga i nisam ga puštala, dok ga nisam uvela u kuću majke svoje i u sobu one koja me u utrobi nosila.

5 Zaklinjem^b vas, kćeri jeruzalemske, gazelama i košutama poljskim,^c ne budite, ne pobuđujte ljubav u meni kad se sama nije probudila!"^d

6 "Što se to diže iz pustinje poput stupova dima i miriše na smirnu i tamjan^e i svakovrsni mirisni prašak trgovački?"^f

7 "Gle, to je ležaljka Salamunova. Oko nje je šezdeset junaka, odabranih između junaka Izraelovih.^g 8 Svi mač imaju, za rat su uvježbani, svakome je mač na boku zbog straha noćnoga."^h

9 "To je nosiljka koju je kralj Salamun načinio sebi od stabala libanonskih.ⁱ 10 Stupove je njezine načinio od srebra, naslone od zlata. Sje-dište joj je od vune crvenkastopurpurne, a unutrašnjost su joj s ljubavlju ukrasile kćeri jeruzalemske."

11 "Izađite i gledajte, kćeri sionske, kralja Salamuna s vijencem^j koji mu je majka^k isplela na dan svadbe njegove, na dan radosti srca njegov."^l

4 "Kako si lijepa,^m ljubljena moja! Kako si lijepa! Ispod kopreneⁿ oči su ti kao u golubice.^o Kosa ti je kao stado kozar^p koje skakuću niz brda gileadska.^r 2 Zubi su ti kao stado

ovaca netom ostrizenih što s kupanja dolaze^a — svaka blizance nosi, nijedna nije bez janjadi ostala. **3** Usne su ti poput niti skerletne i govor je tvoj ugodan.^b Kao kriška šipka sljepoočnice su tvoje pod koprenom tvojom.^c **4** Vrat^d ti je kao kula^e Davidova, sagrađena redovima kamenja, na kojoj tisuću štitova visi, sve okrugli štitovi^f junaka. **5** Dvije su dojke tvoje^g kao dva mladunčeta, blizanca gazelina, što pasu među ljljanima.”^h

6 “Prije nego povjetarac dnevni zapušeⁱ i sjene pobjegnu, poći ću do brda smirne i do brežuljka tamjana.”^j

7 “Sva si lijepa,^k ljubljena moja, i nema mane na tebi.^l **8** Sa mnom s Libanona, nevjesto,^m sa mnom s Libanonaⁿ poti! Sidi s vrha Antilibanona,^{*} s vrha Senira,^o s vrha Hermona,^p iz brloga lavljih, s gora leopardskih! **9** Srce mi zbog tebe lupa, sestro moja,^r nevjesto moja,^s srce mi lupa zbog jednog pogleda oka tvojega,^t zbog jednog privjeska ogrlice tvoje. **10** Kako je slatka ljubav tvoja,^u sestro moja, nevjesto moja! Koliko je ljubav tvoja bolja od vina i miris ulja tvojih od svih mirisa!^v **11** Medom iz saća kaplju usne tvoje,^z nevjesto moja. Med^a i mlijeko pod jezikom su tvojim, a miris je haljina tvojih kao miris^b Libanona. **12** Vrt ograđen sestra je moja,^c nevjesta moja, vrt ograđen, izvor zapečaćen. **13** Koža je tvoja raj pun šipaka, s najbiranijim plodovima,^d s kanom i nardom,^e

4. poglavlje

- a Pj 6:6
- b Ps 37:30
- Ps 45:2
- c Pj 6:7
- d Pj 1:10
- e Ne 3:25
- Pj 7:4
- f 2Sa 8:7
- 2Kr 11:10
- Eze 27:11
- g Pj 7:3
- h Pj 2:16
- i Pj 2:17
- j Pr 2:5
- k Pj 4:1
- l 2Ko 11:2
- Ef 1:4
- 2Pe 3:14
- m Iv 3:29
- Ot 21:9
- n 5Mo 3:25
- o 5Mo 3:9
- p Ps 133:3
- r Pj 5:1
- s Ps 45:14
- Ot 19:7
- t Izr 5:19
- u Pj 1:2
- Pj 7:12
- v Es 2:12
- Pj 1:3
- Pj 1:12
- z Izr 16:24
- a Izr 24:13
- Pj 5:1
- b Ps 45:8
- c Pj 6:2
- d Pj 7:13
- e Pj 1:12

Desni stupac

- a Iv 12:3
- b Pj 2:1
- c 2Mo 30:23
- Iza 43:24
- d Izr 7:17
- Ot 18:13
- e 4Mo 24:6
- Ps 45:8
- f 2Mo 30:34
- Eze 27:22
- 2Ko 2:14
- g 1Mo 26:19
- h Jr 18:14
- i Pr 1:6
- j Pj 5:1

5. poglavlje

- k Pj 4:16
- Pj 6:2
- l Pj 4:9
- 1Ti 5:2
- m Pj 4:8
- Iv 3:29
- Ot 21:9
- n Pj 4:14
- o 5Mo 26:9
- Pj 4:11
- Iza 7:15
- p Pj 1:2
- Pj 1:4
- r Pj 3:1
- s Ot 3:20
- t Lk 12:36
- u 2Ko 7:1
- 2Ko 11:2
- Ef 5:27
- 2Pe 3:14
- Ot 14:4
- v Lk 2:8
- z 1Mo 43:30
- 1Kr 3:26

14 nardom^a i šafranom,^b mirisnom trskom^c i cimedom,^d sa svim vrstama tamjanova drveta, smirnom i alojom,^e sa svim najboljim mirisima.^f

15 Koža je tvoja izvor vrtovima, vrelo pitke vode^g i potok što teče s Libanona.^h **16** Probudi se, vjetre sjeverni, dodi i ti, vjetre južni! Zapuši nad vrtom mojim!ⁱ Neka poteku mirisi njegov!^j

“Neka dragi moj dođe u vrt svoj i neka jede najbiranije plodove njegov!”

5 “Došao sam u vrt svoj,^k sestro moja,^l nevjesto moja.^m Ubrao sam smirnu svojuⁿ i mirisno bilje svoje. Jeo sam saće svoje i med svoj,^o pio sam vino svoje i mlijeko svoje.”

“Jedite, prijatelji! Pijte i opijte se ljubavlju!”^p

2 “Ja spavam, ali srce mi bdije.^r Čujem dragoga svojega kako kuca!”^s

“Otvori mi,^t sestro moja, ljubljena moja, golubice moja, ti koja mane nemaš!^u Jer glava mi je puna rose i uvojci su moji puni kapi noćnih.”^v

3 “Svukla sam haljinu svoju, pa kako da je opet obučem? Noge sam oprala, pa kako da ih uprljam?” **4** Dragi je moj povukao ruku svoju iz otvora na vratima, a nutrina je moja uzdrhtala u meni.^z **5** Ustala sam da otvorim dragome svojem, a s ruku mi je prokapa la smirna, s prstiju mi je smirna potekla na rupe od zasuna. **6** Otvorila sam dragome svojem, ali dragi je moj već bio otišao, nestao je. Duša je moja izašla iz mene kad je progovorio. Tražila sam ga, ali

nisam ga našla.^a Zvala sam ga, ali nije se odazvao. **7** Sreli su me stražari^b koji grad obilaze. Tukli su me, izranili. Stražari sa zidina^c uzeli su mi plašt moj.

8 Zaklinjem^d vas, kćeri jeruzalemske,^e ako nadete dragoga mojega,^f recite mu da bolujem od ljubavi!^g

9 "Po čemu je dragi tvoj bolji od drugih,^h o najljepša među ženama?ⁱ Po čemu je dragi tvoj bolji od drugih te nas tako zaklinješ?"^j

10 "Dragi moj sav blista i rumen je, ističe se među deset tisuća.^k **11** Glava mu je zlato, suho zlato. Uvojcji su mu grozdovi datulja. Kosa mu je crna kao gavran. **12** Oči su mu kao golubovi kraj potoka, koji se u jezercu mlijeka kupaju, sjedeći u njemu. **13** Obrazi su mu kao gredica začina,^l kule bilja mirisnoga. Usne su mu ljljani, kaplju smirnom tekućom.^m **14** Prsti su mu od zlata, krizolitom ispunjeni. Trbuh mu je ploča od bjelokosti, safirima prekrivena. **15** Noge su mu stupovi od mramora, na postoljima od suhog zlata stoje. Stas mu je kao Libanon, bez premca kao cedri.ⁿ **16** Nepce mu je slatkoće puno i sav je privlačan.^o Takav je dragi moj, takav je ljubljani moj, kćeri jeruzalemske."

6 "Kamo je otišao dragi tvoj, o najljepša među ženama?^p Kamo je krenuo dragi tvoj, da ga tražimo s tobom?"

2 "Dragi je moj otišao u vrt svoj,^r ka gredicama bilja mirisnoga,^s da stado pase^t među

5. poglavlje

- a Pj 3:1
- b Pj 3:3
- c Iza 62:6
- d 5Mo 6:13
- 5Mo 10:20
- e Pj 3:10
- f Ps 45:2
- g Pj 2:5
- h Ps 45:7
- i Pj 6:1
- j Pj 5:8
- k Lk 2:52
- l Pj 6:2
- m Pj 1:13
- n Ps 92:12
- o Ps 45:2
- Pj 2:3

6. poglavlje

- p Ps 45:11
- Pj 1:8
- Pj 5:9
- Ot 19:8
- r Pj 5:1
- s Pj 5:13
- t Pj 1:7
- Pj 2:16

Desni stupac

- a Pj 7:10
- 2Ko 11:2
- b Iza 40:11
- Iv 10:14
- He 13:20
- c Pj 1:9
- d 1Kr 14:17
- e Ps 48:2
- Ot 21:10
- f Pj 6:10
- g Ps 20:5
- h Pj 1:15
- Pj 4:9
- Pj 7:4
- i Pj 4:1
- j Pj 4:2
- k Pj 4:3
- l 1Kr 11:1
- m Pj 2:14
- n Pj 5:2
- o Ps 45:9
- Iza 49:23
- p Pj 8:5
- Ot 21:10
- r 2Sa 23:4
- Iza 58:8
- s Iza 24:23
- t Mt 13:43
- u Pj 6:4
- v Pr 2:5
- Pj 6:2
- z 5Mo 8:7
- a Pj 7:12
- b Pj 1:10

vrtovima i da ljljane bere. **3** Ja pripadam dragome svojem, a dragi moj pripada meni.^a On stado pase^b među ljljanimi."

4 "Lijepa si, ljubljena moja,^c kao Divni Grad,^d krasna kao Jeruzalem,^e strašna kao čete^f pod zastavama okupljene.^g

5 Odvrati oči svoje^h od mene, jer sam zbog njih nemiran. Kosa ti je kao stado koza koje skakuću niz Gilead.ⁱ **6** Zubi su ti kao stado ovaca što s kupanja dolaze — svaka blizance

nosi, nijedna nije bez janjadi ostala.^j **7** Kao kriške šipka sljepočnice su tvoje pod koprenom tvojom.^k **8** Neka je i šezdeset kraljica i osamdeset inoča^{*} i djevojaka bez broja,^l **9** ali jedna je samo golubica moja,^m ona koja mane nema.ⁿ Miljenica je majke svoje, čista u roditeljice svoje.

Vidjele su je djevojke i sretnom nazivale, kraljice i inoče, i hvalile je:^o **10** "Tko je ova^p koja odozgo poput zore^r gleda, lijepa kao puni mjesec,^s čista kao sunce što sja,^t strašna kao čete pod zastavama okupljene?"^u

11 "U vrt^v oraha otišla sam da vidim pupoljke u dolini,^z da vidim je li loza potjerala mladice, je li šipak procvjetao.^a

12 Nisam ni shvatila što se događa, a želja^{*} me moja odvela na kola naroda mojega plemenitog."

13 "Vrati se, vrati se, Sulamko! Vrati se, vrati se da te gledamo!"^b

13 "Vrati se, vrati se, Sulamko! Vrati se, vrati se da te gledamo!"^b

Pj 6:4* Ili: "kao Tirsu". **8*** Vidi bilješku za 1Mo 22:24. **12*** Doslovno: "duša".

“Što vidite na Sulamki?”^a

“Nešto poput plesa dva tabora!”^{*}

7 “Kako su krasni koraci tvoji u sandalama tvojim,^b kćeri plemenita! Obline su bedara tvojih kao nakit,^c djelo ruku umjetničkih. **2** Pupak je tvoj kao čaša okrugla. Vina začinjena^d neka ne ponestane u njoj. Trbuh je tvoj kao kup pšenice, ljljanima ograđen.^e **3** Dvije su dojke tvoje kao dva mladunčeta, blizanca gazelina.^f **4** Vrat^g je tvoj kao kula bjelokosna. Oči^h su tvoje kao jezera u Hešbonu,ⁱ kod vrata batrabimskih. Nos je tvoj kao kula libanonska, što gleda prema Damasku. **5** Glava je tvoja na tebi kao Karmel,^j a uvojci^k na glavi tvojoj kao vuna crvenkastopurpurna.^l Kralja je zarobila kosa bujna.^m **6** Kako si lijepa, kako si ljupka, voljena moja, najveća od svih milina!ⁿ **7** Stas je tvoj nalik na palmu,^o a dojke^p su tvoje kao grozdovi datulja. **8** Rekao sam: ‘Popet ću se na palmu da dohvatim grane njezine s grozdovima datulja.’^r I daj da dojke tvoje budu kao grozdovi loze, i miris daha tvojega kao jabuke, **9** i nepce tvoje kao najbolje vino...”^s “Koje glatko klizi^t za dragoga mojega, lagano teče niz usne onih što spavaju.

10 Ja pripadam dragome svojem^u i za mnom on žudi.^v **11** Dodi, dragi moj, podimo u polje!^z Počivajmo među grmovima kane!^a **12** Ustanimo rano i podimo u vinograde da

Pj 6:13* Ili: “plesa mahanajimskog”.

6. poglavlje

a Pj 1:6
Ot 19:7

7. poglavlje

b Iza 52:7
Ri 10:15
c Ps 45:13
d Izr 9:2
Pj 8:2
e Pj 2:2
f Pj 4:5
g Pj 1:10
Pj 4:4
h Pj 4:1
i 4Mo 21:25
Jš 21:39
j Iza 35:2
k Pj 6:5
l Es 8:15
Pj 3:10
m Pj 1:4
n Pj 4:7
o Ps 92:12
p Pj 7:3
Pj 8:10
r Mt 5:28
1Ti 5:2
s Ps 104:15
t Izr 23:31
u Pj 2:16
Pj 6:3
v Pj 2:14
z Pj 8:1
a Pj 1:14
Pj 4:13

Desni stupac

a Pj 6:12
b Pj 2:13
c 5Mo 8:8
Pj 6:11
d Pj 1:4
Pj 4:10
e 1Mo 30:14
f Pj 4:16

8. poglavlje

g Pj 1:6
h Ga 4:26
i Ps 2:12
Pj 1:2
j Pj 3:4
k Izr 9:2
Pj 5:1
l Pj 2:6
m Pj 2:7
Pj 3:5
n Pj 6:13
Pj 7:10
o Ps 45:10
Pj 7:11
p 1Mo 3:16
r Hg 2:23
s Iv 15:13
Ri 16:4
Ef 5:25
Ot 12:11
t 2Mo 20:5
Jš 24:19
u Ps 89:8
Ps 118:17
Iza 12:2
1Iv 4:8
v 1Ko 13:8
1Ko 13:13
z Ri 8:39

vidimo je li loza potjerala mladice,^a jesu li se cvjetovi otvorili,^b je li šipak procvao!^c Tamo ću ti pokazati koliko te ljubim.^d **13** Mandragore^e šire miris svoj i kraj ulaza naših ima svake vrste voća najbira-nijeg.^f I novo i staro, dragi moj, sačuvala sam za tebe.

8 O, da si mi kao brat,^g koji je sisao prsa majke moje!^h Kad bih te našla vani, poljubila bih teⁱ i nitko me ne bi prezirao. **2** Povala bih te sa sobom, dovela bih te u kuću majke svoje,^j koja me poučavala. Dala bih ti da piješ vina začinjena,^k svježega soka od šipaka. **3** Ljevica bi njegova bila pod glavom mojom, a desnica njegova grlila bi me.^l

4 Zaklinjem vas, kćeri jeruzalemske, ne budite, ne po-buđujte ljubav u meni kad se sama nije probudila!”^m

5 “Tko je ovaⁿ što se uspinje iz pustinje, naslonjena na dragoga svojega?”^o

“Pod jabukom sam te probu-dila. Tamo je majka tvoja u trudovima s tobom bila. Tamo je roditeljica tvoja porođajne boli trpjela.^p

6 Stavi me kao pečat na srce svoje,^r kao pečat na ruku svoju, jer ljubav je jaka kao smrt,^s nepopustljiva kao grob* kad vjernost traži.^t Žar je njezin žar vatre, plamen Jahov.”^u

7 Ni mnoge vode ne mogu ugasiti ljubav^v niti je rijeke mogu odnijeti.^z Kad bi čovjek

Pj 8:6* Doslovno: “šeol”. **6*** Ovo je jedino mjesto u Pjesmi nad pjesmama gdje se javlja Božje ime, i to u skraćenoj obliku Jah. Vidi bilješku za 2Mo 15:2 i dodatak 1.

dao sve blago kuće svoje za ljubav, ljudi bi to blago prezirali.”

8 “Imamo malu sestru^a koja još nema dojke. Što ćemo učiniti sa sestrom svojom kad bude riječ o njoj?”*

9 “Ako bude poput zida,^b sagradit ćemo na njemu krunište od srebra, a ako bude poput vrata,^c zatvorit ćemo ih daskom cedrovom.”

10 “Ja sam zid i dojke su moje kao kule.^d Tako sam u očima njegovim postala kao ona koja je mir našla.

Pj 8:8* Ili: “kad je dođu prositi”.

8. poglavlje

- a Pj 1:6
- b 2Kd 7:1
Ga 5:23
1Pe 3:2
- c Izr 7:11
Ho 2:7
1Ko 7:9
- d 1Ko 7:34
Kol 3:5
1Pe 2:12

Desni stupac

- a Pr 2:4
- Pj 7:12
- b Lk 20:9
- c Pj 1:6
Pj 6:11
- d Pj 2:14
- e Pj 2:17

11 Vinograd^a je imao Salamon u Baal-Hamonu. Predao je vinograd čuvarima^b i svaki mora za rod njegov tisuću srebrnjaka donijeti.

12 Moj vinograd, koji meni pripada, preda mnom je. Ti imaš tisuću, Salamune, a dvije stotine oni koji čuvaju rod vinogradski.”

13 “Ti koja boraviš u vrtovima,^c drugovi pažljivo slušaju glas tvoj. Daj da ga i ja čujem!”^d

14 “Potrči, dragi moj, i budi kao gazela i kao jelenče na gorama mirisnim!”^e

IZAIJA

1 Videnje^a Izaije,^b sina Amosova, o Judi i Jeruzalemu, koje je imao u danima Uzije,^c Jotama,^d Ahaza^e i Ezekije,^f kraljeva Judinih:^g

2 Čujte,^h nebesa, poslušaj, zemljo, jer Jehova govori: “Sinove sam odgojio i podignuo,ⁱ ali oni su se pobunili protiv mene.^j 3 Bik poznaje vlasnika svojega i magarac jasle gospodara svojega, a Izrael ne poznaje,^k narod moj postupa nerazumno.”^l

4 Teško narodu grešnom,^m narodu prijestupima natovarenom, rodu zločinačkom,ⁿ sinovima pokvarenim!^o Ostavili su Jehovu,^p prezreli su Sveca Izraelova,^r leđa su mu okrenuli.^s 5 Gdje da vas još udarim,^t kad gomilate buntovničke prijestupe svoje?^u Cijela je glava bolesna, cijelo je srce iznemoglo.^v 6 Od tabana do gla-

1. poglavlje

- a 4Mo 12:6
Job 33:15
Am 3:7
- b 2Lje 32:32
c 2Lje 26:22
Iza 6:1
- d 2Lje 27:1
e 2Lje 28:1
f 2Kf 19:2
2Lje 29:1
2Lje 32:20
- g Mt 1:9
- h Ps 50:4
- i 5Mo 1:31
Eze 16:13
- j 5Mo 4:25
Iza 30:9
Eze 20:8
- k Ho 4:6
- l 5Mo 32:28
Ps 32:9
Ri 1:28
- m Da 9:11
Dj 7:51
- n 4Mo 32:14
Su 2:19
- o Mi 7:2
- p 5Mo 31:16
He 3:10
- r 5Mo 32:19
Jr 7:19
Jr 50:29
1Ko 10:22
- s Ps 58:3
Jr 2:5
Jr 15:6
Ri 8:7
- t Jr 2:30
Jr 5:3
- u Jr 9:3
v Ne 9:34
Da 9:8

ve nema zdrava mjesta na tijelu.^a Ozljede i modrice i rane otvorene — nisu očišćene ni povijene ni uljem ublažene.^b

7 Zemlja je vaša u pustoš pretvorena,^c gradovi su vaši spaljeni vatrom,^d njive vam tuđinčie^e na vaše oči izjedaju,^f pustoš je kao kad haraju tuđinci.^g

8 Kći sionska^h ostala je kao sjenica u vinogradu, kao promatračnica u polju krastavaca, kao grad opkoljen.ⁱ 9 Da nam Jehova nad vojskama nije ostavio malo preživjelih,^j bili bismo kao Sodoma, bili bismo Gomori slični.^k

10 Čujte riječ Jehovinu,^l samovoljni vladari^m sodomski!ⁿ Poslušaj zakon Boga našega,

Desni stupac a Ps 38:3; b Lk 10:34; c 5Mo 28:63; Jr 44:2; d Iza 34:9; Jr 2:15; e 2Kf 10:32; f 5Mo 28:33; g 2Kf 18:11; Tu 5:2; h Iza 8:18; Za 9:9; i 2Kf 18:14; Iza 5:2; Iza 8:8; Jr 4:17; Lk 19:43; j 2Kf 25:11; Tu 3:22; Ri 9:27; k 1Mo 19:24; 5Mo 29:23; Am 4:11; Ri 9:29; l Am 3:1; m Iza 3:6; n 1Mo 13:13; 5Mo 32:32; Iza 3:9; Tu 4:6; Jd 7.

narode gomorski! **11** “Što će mi mnoštvo žrtava vaših?” kaže Jehova. “Sit sam ovnujskih^a paljenica cijelih^b i sala životinja ugojenih.^c Krv^d junaca, jaganjaca i jaraca^e nije mi mila.^f **12** Kada dolazite vidjeti lice moje,^g tko traži od vas, tko traži da gazite dvorišta moja?^h **13** Prestanite donositi bezvrijedne žrtve žitne!ⁱ Kâd mi je odvratan.^j Vi držite mladake^k i dane počinka,^l i zborove sazivate^m — ne podnosim kad se na svečanostima okupljate, pa onda vraćate.ⁿ **14** Mladake i blagdane vaše mrzi duša moja.^o Breame su mi postali,^p umorio sam se podnoseći ih.^r **15** Kad u molitvi širite ruke svoje,^s pred vama zatvaram oči svoje.^t Molitve mnoge izgovarate,^u ali ja ne slušam^v — ruke su vaše pune krvi.^z **16** Operite se,^a očistite se,^b uklonite mi s očiju zloću djela svojih,^c prestanite zlo činiti!^d **17** Učite se dobro činiti,^e tražite pravdu,^f ukoravajte tlačitelja,^g pravdu dajte djetetu bez oca,^h branite pravo udovice!”ⁱ

18 “Dodite da se raspravimo i ja ću vam pomoći da se pomirite sa mnom”, kaže Jehova.^j “Ako grijesi vaši budu kao skerlet, postat će bijeli kao snijeg;^k ako budu crveni kao grimiz, postat će kao vuna. **19** Ako se odazovete i poslušate, dobra ove zemlje jest ćete.^l **20** Ali ako odbijete^m i budete buntovni, mač će vas proždrijeti. To su riječi iz usta Jehovinih.”ⁿ

Iza 1:13* Doslovno: “šabate”. Vidi bližešku za 2Mo 16:23.

I. poglavlje

- a 2Mo 29:38
Mi 6:7
b 4Mo 29:39
Ho 6:6
c 3Mo 3:16
d 3Mo 4:18
3Mo 17:11
e 3Mo 16:5
f 1Sa 15:22
Ps 40:6
Ps 51:16
Izr 15:8
Mt 9:13
g 2Mo 23:17
5Mo 16:16
h Pr 5:1
Mi 1:8
i Mi 2:12
Lk 11:42
j Izr 15:9
Izr 21:27
Eze 8:11
k 4Mo 28:11
l 2Mo 31:13
m 3Mo 23:2
Ps 81:3
n 3Mo 19:26
1Sa 15:23
o Am 5:21
Am 8:5
p Iza 43:24
r Mi 2:17
s 1Kr 8:22
Ezr 9:5
t Izr 15:29
u Mt 6:7
v Izr 28:9
Iza 59:2
Tu 3:44
Mi 3:4
z Iza 59:3
Jr 7:9
Mi 3:2
a Ps 26:6
Jr 4:14
Dj 22:16
Ot 7:14
b 1Ko 5:8
2Ko 7:1
c Iza 55:7
Eze 18:30
1Pe 2:1
d Ps 34:14
1Pe 3:11
e Am 5:15
Mi 6:8
f Ps 82:3
Ps 112:5
g Izr 31:9
h Jr 22:3
i 5Mo 10:18
j Jr 2:5
Ho 14:1
Mi 6:2
Jk 4:8
k Ps 51:7
Iza 44:22
Tu 4:7
Mi 7:19
l 5Mo 28:2
Jl 2:26
m 1Sa 12:25
Izr 29:1
Da 9:5
Ho 13:16
n 3Mo 26:33
5Mo 28:15
5Mo 30:19
1Sa 15:29
2Pe 3:9

Desni stupac

- a Ps 48:2
Za 8:3

21 Vjerni je grad^a bludnicom postao!^b Pun je pravde bio,^c pravednost je u njemu prebivala,^d a sada su u njemu ubojice.^e **22** Srebro je tvoje postalo troska zapjenjena.^f Pivo^g se tvoje razvodnilo. **23** Knezovi su tvoji tvrdokorni i s lopovima druguju.^h Svaki mito ljubiⁱ i za darovima trči.^j Djetetu bez oca pravdu ne daju, parnicu udovičinu ne prihvaćaju.^k

24 Zato ovako kaže Gospodin, Jehova nad vojskama, Snaga Izraelova:^l “Ah, iskalit ću se na protivnicima svojim i osvetit^m ću se neprijateljima svojim.” **25** Okrenut ću ruku svoju na tebe i kao lužinom odstranit ću zapjenjenu trosku tvoju i uklonit ću svu nečistoću^o tvoju. **26** Opet ću ti postaviti suce kao nekada i savjetnike kao u početku.^p Potom će te zvati Gradom Pravednosti, Gradom Vjernim.^r **27** Pravdom će se Sion otkupiti,^s pravednošću povratnici njegovi.^t **28** Propast buntovnika i grešnika u isti će čas doći,^u izginut će oni koji Jehovu ostavljaju.^v **29** Postidjet će se svi koji čeznu za stablima golemim za kojima i vi čeznete.^z Posramit ćete se vrtova koje ste odabrali.^a **30** Jer bit ćete poput stabla velikog kojem lišće

- b Jr 2:20; Jr 3:6; Eze 16:22; c 2Sa 8:15; 1Kr 3:28; d 2Lj 19:3; 2Lj 19:10; e Mi 3:3; Lk 13:34; Dj 7:52; f Tu 4:1; Eze 22:18; g Ho 4:18; h Iza 3:14; Mi 3:9; i 2Mo 23:8; Izr 17:23; j Izr 21:14; Pr 7:7; k 2Mo 22:22; Jr 5:28; Mi 3:5; Lk 18:3; l Iza 60:16; m Eze 25:14; Ho 8:3; Jr 12:19; n 5Mo 32:43; Iza 59:18; Eze 5:13; o Jr 6:29; Jr 9:7; Mi 3:3; p 4Mo 12:3; 1Sa 12:3; Iza 32:1; Eze 34:23; r Iza 62:1; Za 8:8; s 5Mo 24:18; Jr 31:11; t 1Ko 1:30; 2Ko 5:21; u Ps 1:6; Ps 37:38; Ps 104:35; Izr 29:1; Eze 20:38; 2Pe 3:7; v 1Sa 12:25; 1Kr 9:6; 2So 1:9; z Jr 2:20; Jr 3:6; Eze 6:13; Ho 4:13; Ri 6:21; Iza 65:3; Iza 66:17.

Iza 1:22* Ili: “Pšenično pivo”.

vene^a i poput vrta u kojem vode nema. **31** Čovjek silan postat će kučina,^b a plod rada njegova postat će iskra; oboje će u isti čas vatra progutati, i neće biti nikoga da je ugasi.^c

2 Ovo je Izaija, sin Amosov, u viđenju vidio o Judi i Jeruzalemu:^d **2** U posljednjim će danima^e gora doma^f Jehovina čvrsto stajati nad vrhovima gorskim^g i uzdizat će se nad bregovima,^h i svi će se narodi stjecati k njoj.ⁱ **3** I mnogi će narodi ići, govoreći: "Dodite!^j Pođimo na goru Jehovinu, u dom Boga Jakovljeva! On će nas poučavati putevima svojim, i ići ćemo stazama njegovim."^k Jer sa Siona će doći zakon i riječ Jehovina iz Jeruzalema.^l **4** On će suditi među narodima^m i sklad će stvoriti među narodima mnogim.ⁿ Oni će prekovati mačeve svoje u raonike i koplja svoja u srpove.^o Narod na narod više neće dizati mača niti će se više učiti ratu.^p

5 Hajde, dome Jakovljeve, hodimo u svjetlosti Jehovinoj!^q

6 Ti si ostavio narod svoj, dom Jakovljeve,^r jer je pun onoga što s Istoka dolazi,^t i vraćaju^u kao Filistejci i mnogo je djece tuđinske među njima.^v **7** Zemlja im je puna srebra i zlata, i nema kraja blagu njihovu.^z Zemlja im je puna konja, i nema broja kolima njihovim.^a **8** Zemlja im je puna bogova bezvrijednih.^b Djelu ruku čovjekovih oni se klanjaju, onome što su prsti čovjekovi načinili.^c **9** Ponižuje se čovjek zemaljski, ponižava se čovjek. Ne možeš im to oprostiti.^d

1. poglavlje

a Jr 17:6
Eze 17:19
Mt 21:19
b Eze 32:21
c Ps 73:27
Iza 34:10
Eze 20:47
Mi 4:1

2. poglavlje

d Iza 1:1
Mi 1:1
Hb 1:1
e Jr 23:20
Jr 30:24
Eze 38:16
Da 12:9
Dj 2:17
2Ti 3:1
Ot 12:12
f Dj 10:35
1Pe 2:5
g Da 2:35
Za 8:3
He 12:22
Ot 21:10
h Mi 4:1
i Ps 2:8
Ps 72:8
Ps 86:9
Hg 2:7
Mi 3:12
Ot 11:15
j Jr 31:6
Za 8:23
Ot 22:17
k Ps 25:8
Iza 54:13
Mi 4:2
Iv 7:16
Dj 10:33
1So 4:9
l Ps 110:2
Iza 51:4
Ri 10:18
Ot 21:24
m 1Sa 2:10
Ps 82:8
Ps 96:13
Ps 110:6
Dj 17:31
n Iza 1:18
Ef 2:1
Kol 2:13
o Ps 46:9
Ho 2:18
Za 9:10
p Ps 72:7
Iza 60:18
Mi 4:3
Mt 5:44
Mt 26:52
r Ps 89:15
Iza 60:19
1Iv 1:7
Ot 21:23
s 5Mo 31:17
2Ije 24:20
t Ot 17:5
u 3Mo 19:31
5Mo 18:10
Ps 106:35
v Ezr 9:2
Ne 13:24
z 1Kr 10:21
a 5Mo 17:16
1Kr 4:26
b 2Ije 28:2
2Ije 33:7
Jr 2:28
c 5Mo 4:28
Ps 115:4
Ho 13:2
Ot 9:20

10 U stijenu se uvuci i u zemlju se sakrij zbog straha od Jehove i od veličanstvene uzvišenosti njegove!^a **11** Ponižit će se ohole oči čovjeka zemaljskog, ponižena će biti ponositost ljudska.^b Samo će se Jehova uzvisiti u taj dan.^c **12** Jer to je dan Jehove nad vojskama.^d Dolazi na sve koji sebe uzvisuju i na sve ponosne, na sve koji su visoko i sve koji su nisko,^e **13** na sve ponosne i visoke cedre libanonske^f i na sva golema stabla bašanska,^g **14** na sve gore visoke i na sve bregove uzdignute,^h **15** na sve kule visoke i na sve zidove utvrđene,ⁱ **16** na sve brodove taršiške^j i na sve lađe skupocjene. **17** Ponižena će biti oholest čovjeka zemaljskog, ponižit će se ponositost ljudska.^k Samo će se Jehova uzvisiti u taj dan.^l

18 Bezvrijednih bogova sasvim će nestati.^m **19** Ljudi će ulaziti u pećine u stijenama i u rupe u zemlji zbog straha od Jehove i od veličanstvene uzvišenosti njegove,ⁿ kad ustane i kad zemlja pred njim uzdrhti.^o **20** U taj će dan čovjek zemaljski svoje bezvrijedne bogove srebrne i ništavne bogove zlatne, koje su mu načinili da im se klanja, baciti rovkama i šišmišima,^p **21** i ulazit će u šupljine u stijenama i u rupce u liticama, zbog straha od Jehove i od veličanstvene

d 2Mo 20:7; Jš 24:19; Jr 18:23; Mk 3:29; **Desni stupac** a 2Mo 20:18; 1Ije 29:11; Ps 119:120; b Jr 50:32; Mi 4:1; Lk 18:14; Jk 4:6; 1Pe 5:5; c Iza 24:23; Mi 4:7; Sf 2:11; d Iza 13:6; Jr 46:10; Eze 13:5; Am 5:18; 1So 5:2; e Iza 66:16; Jr 25:31; f Iza 10:33; Eze 31:3; Za 11:2; g Am 4:1; h Ps 110:5; i Sf 1:16; j 1Kr 10:22; Eze 27:25; k Iza 13:11; Jr 48:29; Eze 28:5; l Iza 2:11; m Iza 27:9; Eze 36:25; Eze 37:23; Ho 14:8; Za 13:2; n Ps 76:7; Iza 2:10; Lk 23:30; 2So 1:9; Ot 6:15; o Ps 76; Mi 1:3; He 12:26; 2Pe 3:10; Ot 16:18; p Iza 2:8; Iza 30:22; Iza 31:7.

uzvišenosti njegove,^a kad ustane i kad zemlja pred njim uzdrhti. **22** Zato, ostavite se čovjeka zemaljskog, kojemu je dah u nosnicama!^b Jer što je on da bi se do njega držalo?^c

3 Gle, Gospodin, Jehova nad vojskama, oduzima Jeruzalemu^d i Judi svaku potporu, sve zalihе kruha i sve zalihе vode,^e **2** čovjeka silnog i ratnika, suca i proroka,^f gataoca i starca,^g **3** pedesetnika^h i uglednika, savjetnika i vračara umješana i čarateljja vješta.ⁱ **4** Dječake ću im postaviti za knezove, samovoljan vladar vladat će nad njima.^j **5** Ljudi će okrutno postupati jedni s drugima, svaki s bližnjim svojim.^k Ustajat će dječak na starca,^l čovjek neugledan na uglednoga.^m **6** Svatko će hvatati brata svojega u kući oca svojega, govoreći: "Ti imaš ogrtač, ti bi trebao čvrstom rukom vladatiⁿ nad nama, pod tvojom bi vlašću trebalo biti ovo rasulo." **7** A on će uzviknuti u taj dan i reći: "Ja neću biti onaj koji rane povija, a u kući mojoj nema ni kruha ni ogrtača! Ne postavljajte mene da vladam nad narodom!"

8 Jeruzalem posrće, Juda pada,^o jer se jezik njihov i djela njihova protiv Jehovi,^p buntovni su pred očima Slavnoga.^r **9** Izraz lica njihova protiv njihovih svjedoči,^s govore o grijehu svogemu, koji je poput grijeha sedomskoga.^t Ne kriju ga. Teško duši njihovoj! Jer sami na sebe nevolju navlače.^u

Iza 2:21* Ili: "pred strahom Gospodinovim i sept njegovom slavnom moći", prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi 2So 1:9.

2. poglavlje

- a 1Lje 29:11
Ps 96:6
Ps 119:120
b 1Mo 2:7
Job 27:3
c Job 7:17
Ps 8:4

3. poglavlje

- d 2Kr 23:27
2Lje 36:19
e 3Mo 26:26
5Mo 28:51
Jr 37:21
Eze 4:16
f Eze 13:9
g 2Kr 24:14
Ps 74:9
Tu 5:12
h 2Mo 18:21
5Mo 1:15
1Sa 8:12
i 5Mo 18:10
Ps 58:5
Iza 8:19
j Su 21:25
Pr 10:16
k Iza 9:19
Jr 9:5
Mi 3:3
Mi 3:5
l Job 30:1
m 3Mo 19:32
2Sa 16:5
Izr 16:31
Pr 10:7
Mk 14:65
n Iza 1:10
Iza 22:3
Iv 6:15
o 2Lje 28:5
2Lje 28:18
2Lje 33:11
Jr 26:18
Mi 3:12
p Ps 73:8
Eze 9:9
Mi 3:13
Mt 12:36
Jd 15
r 2Lje 33:6
Hb 1:13
Mi 2:2
1Ko 10:22
s Ps 73:6
Izr 30:13
1Ti 5:24
t 1Mo 18:20
Iza 1:10
Jd 7
u Tu 3:64
Ho 13:9

Desni stupac

- a Ps 18:24
Ps 128:1
Pr 8:12
Sf 2:3
Ri 2:10
b Ps 128:2
Ga 6:7
He 6:10
c Ps 28:4
Ps 62:12
2Ko 5:10
2Ti 4:14
Jk 2:13
d 2Kr 11:1
Na 3:13
1Ti 2:12
e Iza 9:16

10 Recite da će dobro biti pravedniku,^a jer će jesti plod djela svojih.^b **11** Teško zlo-me! Nevolja će ga snaći, jer po djelima ruku njegovih vratit će mu se.^c **12** Upravitelji bezobzirno postupaju s narodom mojim, žene vladaju njime.^d Narode moj, zavode te oni koji te vode,^e odvode s puta kojim ideš.^f

13 Jehova na sud ustaje, podiže se da presudu izrekne narodima.^g **14** Jehova će doći na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovim.^h

"Vi ste vinograd spalili. U kućama je vašim ono što je nevoljnicima oteto.ⁱ **15** Zašto tlačite narod moj i satirete lice nevoljnicima?"^j kaže Svevišnji Gospodin, Jehova nad vojskama.

16 Još kaže Jehova: "Zbog toga što su se uzoholile kćeri sionske, što ispružena vrata hodaju i očima namiguju, sitnim koracima koračaju i nakitom na nogama zveckaju,^k **17** Jehova će krastama prekriti tje me kćeri sionskih,^l ogolit će Jehova čelo njihovo.^m **18** U taj će dan Jehova oduzeti ljepotu njihovu: nanogvice, vrpce što ih oko glave nose i mjesečice,ⁿ **19** naušnice, narukvice i koprene,^o **20** pokrivala za glavu, lančiče što se oko gležnjeva nose i pojase,^p bočice s miomirisima^q

f Jr 5:31; Hb 1:4; Mt 15:14; Mt 23:15; g Ps 12:5; Izr 22:23; Ho 4:1; Mi 6:2; h Jr 12:10; Lk 12:48; Jk 3:1; i Iza 1:23; Jr 5:27; Am 4:1; Mi 2:2; Mi 6:10; j Iza 58:4; Am 2:6; Am 8:4; Mi 3:2; k 5Mo 8:14; Iza 32:9; Eze 16:49; 15Mo 28:27; m Iza 32:4; 1Ko 11:6; n Su 8:26; o 1Mo 24:22; 2Mo 32:2; Eze 16:11; Ho 2:13; p Jr 2:32.

Iza 3:20* Doslovno: "kuće/domove duše".

i školjke ukrasne^a što se kao amajlije nose, **21** prstenje i nosne prstenove,^b **22** haljine svečane i tunike gornje, ogrtače i torbice, **23** ogledala ručna^c i haljine donje, turbane^d i koprene duge.^e

24 Umjesto balzama^f mirisnog bit će smrad ustajali, umjesto pojasa konop će se vezati, umjesto kose prekrasno počesljane bit će glava ćelava,^g umjesto haljine raskošne kostrijet će se opasivati,^h umjesto ljepote bit će žig.ⁱ **25** Od mača će pasti ljudi tvoji, junaci tvoji u ratu će pasti.^j **26** Tugovat će vrata sionska^k i žalovati, prazan će ostati grad. Na zemlju će sjesti.”^l

4 U taj će dan sedam žena hvatati jednog muškarca^m i govoriti mu: “Svoj ćemo kruh jesti i svoje ćemo haljine nositi, samo neka se zovemo imenom tvojim, da se skine sramota naša.”ⁿ

2 U taj će dan izdanak Jehovin^o biti na ukras i slavu,^p a plod zemlje ove bit će na ponos^r i krasotu preživjelim sinovima Izraelovim.^s **3** Za ostatak na Sionu i preostale u Jeruzalemu reći će se da su mu sveti,^t svi koji su zapisani za život u Jeruzalemu.^u

4 Kad Jehova spere izmet kćeri sionskih^v i krv prolivenu^z s Jeruzalema spere^a duhom presude pravedne i duhom što spaljuje,^b **5** stvorit će Jehova nad svom gorom Sionom^c i nad zbornim mjestom njezinim oblak i dim danju, a svjetlost ognja usplamtjelog^d noću,^e jer nad svom slavom bit će zaklon.^f **6** I načinit će sve-

3. poglavlje

- a 2Mo 35:22
4Mo 31:50
- b 1Mo 24:22
- c 2Mo 38:8
- d 3Mo 16:4
- e 1Mo 38:14
Iza 47:2
- f Es 2:12
- g Iza 22:12
Eze 7:18
Mi 1:16
- h Jr 4:8
Tu 2:10
Jl 1:8
Am 8:10
- i Ga 6:17
- j 2Lje 29:9
Jr 11:22
Tu 2:21
Am 9:10
- k Jr 14:2
Tu 1:4
- l Job 2:13
Iza 47:1
Tu 2:10

4. poglavlje

- m Iza 3:25
- n 1Mo 30:23
Iza 54:4
Lk 1:25
- o Iza 27:6
Iza 60:21
Jl 2:18
- p Za 9:17
- r Iza 30:23
Jl 3:18
- s Iza 10:20
Iza 66:19
Jr 44:14
Eze 7:16
- t Iza 60:21
Za 14:5
Mt 23:35
- u 2Mo 32:32
Ot 3:5
Ot 20:15
- v Eze 22:15
Eze 36:25
- z Eze 24:7
- a Eze 16:9
- b Eze 22:20
Mi 3:2
Mt 3:12
- c Ps 87:2
Iza 32:18
Iza 33:20
Iza 37:35
- d 2Mo 13:21
4Mo 9:15
Za 2:5
- e 2Mo 40:38
- f Ps 85:9

Desni stupac

- a Ps 91:1
Ps 121:5
- b Iza 25:4
Iza 32:2

5. poglavlje

- c Ps 80:8
Iza 5:7
Jr 2:1
Lk 20:9
- d Mk 12:1
e Mt 21:33
f Ho 9:10
1Ko 9:7

nicu da hladom svojim štiti danju od pripeke,^a da bude utočište i zaklon od oluje i kiše.^b

5 Zapjevat ću pjesmu dragome svojem, pjesmu o ljubljenoj svojem, pjesmu o vinogradu njegovu.^c Dragi je moj imao vinograd na brijevu rodnome. **2** Okopao ga je, povadio kamenje iz njega, posadio u njemu plemenitu lozu crvenu i sagradio kulu usred njega.^d I tijasak je vinski isklešao u njemu.^e Nadao se da će roditi groždem,^f ali on je rodio divljim groždem.^g

3 Presudite sada, molim vas, stanovnici Jeruzalema i ljudi Judini, između mene i vinograda mojega!^h **4** Što je još trebalo učiniti vinogradu mojemu, a da nisam učinio?ⁱ Kad sam se nadao da će roditi groždem, zašto je rodio divljim groždem? **5** A sada, molim vas, poslušajte što ću učiniti vinogradu svojemu: Uklonit ću živicu oko njega^j i dat ću da ga se spali.^k Razvalit ću kameni zid njegov i dat ću da ga se gazi.^l **6** U pustoš ću ga pretvoriti.^m Neće se obrezivati ni okopavati.ⁿ Trnje i korov u njemu će rasti,^o oblaci^p ću zapovjediti da kišu na njega ne puštaju.^p **7** Vinograd^r Jehove nad vojskama dom je Izraelov, ljudi su Judini nasad koji je volio.^s Pravdi se nadao,^t a, evo, zakon se krši, pravednosti se nadao, a eto vapaja!”^u

g Iza 5:7; Jr 2:1; Ho 10:1; h Jr 2:5; Mi 6:2; i 2Lje 36:15; Eze 24:13; Dj 7:51; j Job 1:10; k 3Mo 26:31; 5Mo 28:63; Ne 2:3; Ps 79:1; Tu 2:7; Iza 26:6; Tu 1:15; m 3Mo 26:33; Jr 25:11; n 5Mo 29:23; Jr 45:4; o Iza 7:23; Iza 32:13; He 6:8; p 5Mo 11:17; 5Mo 28:23; Am 4:7; r Ps 80:8; Jr 12:10; Lk 20:9; s 2Mo 15:17; Ps 147:11; Ps 149:4; t Jr 22:15; Mi 6:8; Za 7:9; u 1Mo 19:13; 5Mo 15:9; Job 34:28; Lk 18:7.

8 Teško onima koji kuću s kućom sastavljaju^a i polje s poljem spajaju, da sve zauzmu^b i da samo oni ostanu usred zemlje! 9 Na uši moje zakleo se Jehova nad vojskama da će mnoge kuće, iako su velike i lijepe, grozan prizor postati i bez stanara ostati.^c 10 Deset jutara^d vinograda dat će samo jedan bat, ^e a homer^f sjemenja dat će samo efu.^g

11 Teško onima koji rano ujutro ustaju i traže piće opojno,^h koji ostaju kasno do sumraka, pa ih vino raspaljuje!^h 12 Na gozbama u njihovim harfe i psaltiri, defovi i frule i vino,ⁱ a za djelo Jehovino ne mare, ne vide djelo ruku njegovih.^j

13 Zato će narod moj u izgnanstvo morati otići, jer nema znanja.^k Uglednici će njihovi izglednjeti,^l a običan će narod od žeđi gorjeti.^m 14 Zato je grobⁿ raširio dušu svoju i razjapio usta svoja preko mjere,ⁿ a sve što je krasno u gradu, i mnoštvo njegovo, vreva njegova i oni koji se vesele, u njega će sići.^o 15 Ponizhen će biti čovjek zemaljski, ponizit će se čovjek, ponizit će se oči uzvišenih.^p 16 Jehova nad vojskama uzvisit će se presudom svojom;^r Bog pravi, Svetac,^s posvetit će se pravednošću svojom.^t 17 Jaganjci će pasti kao na pašnjacima svojim, rod zemlje puste na kojoj su nekad uhranjene životinje bivale došljaci će jesti.^u

Iza 5:10* Otrprikle 22 litre. Vidi doatak 13. 10* Otrprikle 220 litara. 10* Otrprikle 22 litre. 14* Doslovno: "šeol".

5. poglavlje

- a Jr 22:17
Mi 2:2
Hb 2:9
b 1Kr 21:16
c 2Lje 36:21
Iza 27:10
Am 5:11
d 1Sa 14:14
e Eze 45:11
f 5Mo 28:17
Jl 1:17
Hg 1:11
g Lk 21:34
Ri 13:13
Ga 5:21
h Izr 20:1
Izr 23:30
Ho 4:11
i 1Sa 25:36
j Job 34:27
Ps 19:1
Ps 28:5
Ps 92:6
k Iza 27:11
Jr 8:7
Ho 4:6
Lk 19:44
l Jr 14:18
Tu 4:9
m Jr 14:3
n 5Mo 28:63
Izr 27:20
Hb 2:5
o Eze 32:18
p Iza 2:11
Iza 13:11
Da 4:37
1Pe 5:5
r Ps 9:16
Ri 2:5
Ot 19:2
s Iza 6:3
Iza 8:13
Iza 57:15
Ot 4:8
t 5Mo 32:4
2Lje 19:7
Ps 98:2
u 5Mo 28:33
Ne 9:37
Iza 1:7
Tu 5:2
Ho 8:7

Desni stupac

- a Ps 10:3
Ps 14:1
Ps 36:3
Izr 6:18
b Izr 24:9
Jr 5:12
Jr 17:15
Eze 12:22
Am 5:18
c Izr 17:15
Mi 2:17
d Mt 15:6
2Pe 2:3
e Izr 3:7
Izr 15:12
Iv 9:41
Ri 1:22
Ri 12:16
f Izr 23:20
Izr 31:5
Iza 5:11
g 5Mo 16:19
Izr 17:23
Iza 1:23
Mi 3:11
Jk 2:9

18 Teško onima koji prijestup vuku užetima neistine i grijeh konopima kolskim,^a 19 i govore: "Neka se požuri s djelom svojim, neka ga učini brzo, da ga vidimo! Neka dođe i izvrši se naum Sveca Izraelova, da ga upoznamo!"^b

20 Teško onima koji dobro zlom nazivaju, a zlo dobrom,^c koji tamu smatraju svjetlom, a svjetlo tamom, koji gorko smatraju slatkim, a slatko gorkim!^d

21 Teško onima koji su mudri u svojim očima i razumni sami pred sobom!^e

22 Teško onima koji su jaki u pijenju vina i junaci u pripravljanju opojnih pića,^f 23 koji za mito zloga pravednim proglašuju^g i koji pravedniku pravednost oduzimaju!^h

24 Zato, kao što jezici vatreni proždiru strnjikuⁱ i kao što u plamenu nestaje trava suha, tako će korijen njihov postati kao trulež smrdljiva^j i cvijet će se njihov razletjeti kao prah, jer su odbacili zakon Jehove nad vojskama^k i prezreli su riječ Sveca Izraelova.^l

25 Zbog toga se raspalio gnjev Jehovin na narod njegov. Dignut će on ruku svoju na njih i udariti ih.^m Gore će se potresti,ⁿ a njihova mrtva tijela postat će kao smeće po ulicama.^o

Zbog svega toga gnjev se njegov nije odvratio, nego je ruka njegova još uvijek podignuta. 26 I podignuo je zborni znak narodu velikom i dalekom,^p i zviždukom ga dozva

h 1Kr 21:13; Ps 94:21; Izr 17:15; Mt 23:35; Jk 5:6; i 2Mo 15:7; Jl 2:5; Na 1:10; Mi 4:1; j Job 18:16; Ho 9:16; Am 2:9; k 1Sa 15:23; 2Kr 17:14; Ne 9:26; Ps 50:17; He 10:28; l 5Mo 31:20; Iza 1:4; m 5Mo 31:17; 2Lje 36:16; Tu 2:2; n Na 1:5; o 2Kr 9:37; Ps 83:10; Jr 8:2; p Jr 52:4.

s kraja zemlje.^a I eto, on će hitro i brzo doći.^b **27** Nitko među njima nije umoran i nitko ne posrće. Nitko nije pospan i nitko ne spava. Neće se raspasati pojas oko struka njihova niti će im remenje na sandalama popucati. **28** Strijele su njihove naoštrene i svi su lukovi njihovi zategnuti.^c Kopita konja njihovih bit će kao kremen,^d a kotači kola njihovih kao vior.^e **29** Rika je njihova poput lavlje, kao grabežljivi lavovi mladi oni riču.^f Režat će i plijen grabiti, odnijet će ga nesmetano, i nikoga neće biti da im ga otme.^g **30** I režat će nad njim u taj dan kao što more hući.^h Kad tko pogleda zemlju, vidjet će tamu zastrašujuću.ⁱ I svjetlost je potamnijela od kiše koja na nju pada.

6 A ja sam, one godine kad je kralj Uzija umro,^j vidio Jehovu^k kako sjedi na prijestolju^l visokom i uzvišenom, a skuti su njegovi ispunjavali hram.^m **2** Iznad njega stajali su serafi.ⁿ Svaki je imao šest krila. Dvama je pokrivaio lice svoje,^o dvama je pokrivaio noge svoje, a dvama je letio. **3** I govorili su jedan drugome: "Svet, svet, svet je Jehova nad vojskama!^p Sva je zemlja puna slave njegove!" **4** Dovratnici na pragovima podrhtavali su od glasa onih koji su klicali, a dom se napunio dimom.^r

5 A ja sam rekao: "Teško meni! Poginut ću,* jer sam čovjek nečistih usana^s i u na-

5. poglavlje

- a 5Mo 28:49
- Jr 5:15
- b Jr 4:13
- Tu 4:19
- c Ps 120:4
- d Izr 21:31
- Eze 3:9
- hb 1:8
- f Jr 50:17
- g Ps 50:22
- Iza 42:22
- h Jr 6:23
- i Iza 8:22
- Jr 4:23
- Jl 2:10
- Am 8:9

6. poglavlje

- j 2Lj 26:23
- k 2Mo 33:20
- 5Mo 4:12
- 5Mo 4:15
- lv 1:18
- lv 4:24
- l 1Kr 22:19
- m Da 7:9
- n Iza 6:6
- o 2Mo 3:6
- p 2Mo 15:11
- Hb 1:13
- Ot 4:8
- r Ot 15:8
- s Job 14:4

Desni stupac

- a Iza 29:13
- Jk 3:2
- b 1Mo 32:30
- 2Mo 33:20
- Su 6:22
- Su 13:22
- lv 1:18
- lv 4:24
- c Eze 10:2
- d Ot 8:5
- e Jr 1:9
- Da 10:16
- f Ps 51:2
- Mi 7:18
- Za 3:4
- g 1Mo 1:26
- 1Mo 3:22
- lv 2:2
- h 1Sa 3:8
- Ps 110:3
- Mt 4:20
- i Iza 44:18
- Jr 5:21
- Mt 13:14
- Lk 8:10
- Dj 28:26
- j 2Mo 7:3
- 1Sa 6:6
- Eze 3:7
- 2Ko 2:16
- k Jr 6:10
- Za 7:11
- lv 3:20
- Dj 28:27
- l 1Sa 2:25
- Mt 13:15
- m Ps 74:10
- Ps 94:3
- n 2Lj 36:21
- Iza 1:7
- Iza 3:26
- Iza 24:1
- o 2Kr 25:11
- Jr 52:28
- p Iza 10:20
- Jr 9:27
- r Mt 3:10

rodu nečistih usana živim,^a a oči su moje vidjele Kralja, Jehovu nad vojskama!"^b

6 Tada je jedan od serafa doletio k meni, držeći u ruci komad žeravice^c koji je uzeo klijestima sa žrtvenika.^d

7 I dotaknuo mi je usta^e i rekao: "Evo, ovo je dotaknulo usne tvoje, te je prijestup tvoj uklonjen i grijeh je tvoj očišćen."^f

8 I začuo sam glas Jehovin kako kaže: "Koga ću poslati? Tko će nam ići?"^g A ja sam rekao: "Evo me, mene pošalji!"^h

9 Nato je on odgovorio: "Idi, i reci tom narodu: 'Slušajte što ću vam uvijek iznova govoriti, ali nećete razumjeti, gledajte što ću vam uvijek iznova pokazivati, ali ništa nećete naučiti!'"ⁱ

10 Učini da neprijemljivo bude srce narodu tome,^j da neosjetljive budu uši njihove,^k zatvori im oči, da ne vide očima svojim i da ne čuju ušima svojim, da ne razumiju srcem svojim i da se ne obrate i ne ozdrave!"^l

11 A ja sam rekao: "Dokle, Jehova?"^m Nato mi je on odgovorio: "Dok se gradovi ne pretvore u ruševine i ne ostanu bez stanovnika, dok kuće ne ostanu bez ljudi i dok se zemlja ne pretvori u pustoš,ⁿ

12 dok Jehova ne protjera ljude daleko i dok se sva zemlja u pustoš ne pretvori.^o **13** No još uvijek će biti desetina u njoj,^p a i ona će biti spaljena, kao drvo veliko i kao stablo golemo od kojih, kad ih posijeku,^r ostane samo panj.^s Sveto sjeme* bit će taj panj."^t

s Ri 11:7; t 1Mo 22:18; Ri 11:5; Ga 3:16; Ga 3:29.

Iza 6:13* Ili: "potomstvo".

Iza 6:2* Serafi su anđeli koji imaju vrlo visok položaj. **5*** Doslovno: "Ušutkan sam".

7 U danima Ahaza,^a sina Jotama, sina Uzijina, kralja Judina, došao je Resin,^b kralj sirijski, s Pekahom,^c sinom Remalijinim, kraljem izraelskim, na Jeruzalem da ratuje protiv njega, ali u tom ratu nije imao uspjeha.^d **2** A domu Davidovu bilo je javljeno: "Sirija se udružila s Efrajimom."^e

A kralju i narodu njegovu zadrhtalo je srce, kao što drveće šumsko ustreperi na vjetru.^f

3 I Jehova je rekao Izaiji: "Izadi, molim te, u susret Ahazu, ti i Šear-Jašub,^g sin tvoj, tamo gdje završava vodovod,^h gornjega jezerca uz cestu kraj polja bjelilaca rublja!ⁱ **4** I reci mu: 'Čuvaj se i nemoj se uznemiravati!^j Ne boj se i neka ti srce ne bude u strahu^k od dvaju krajeva ovih izgorjelih cjepanica što se puše, od usplamtjeloga gnjeva Resina i Sirije i sina Remalijina,^l **5** zbog toga što su Sirija i Efrajim i sin Remalijin naumili zlo po tebe, rekavši: **6** "Podimo na Judu i razbijmo ga, prodrimo u njega i osvojimo ga, i postavimo u njemu drugoga kralja, sina Ta-beelova!"^m

7 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Neće to uspjeti, neće se to zbiti.ⁿ **8** Jer Siriji je glava Damask, a Damasku je glava Resin. Za najviše šezdeset i pet godina Efrajim će satrt biti tako da više ne bude narod.^o **9** Efrajimu je glava Samarija,^p a Samariji je glava sin Remalijin.^r Ako ne budete vjerovali, nećete se održati."^s

Iza 7:3* "Šear-Jašub" znači "ostatak (oni koji preostanu) će se vratiti".

7. poglavlje

- a 2Kr 16:1
- 2Lj 28:1
- b 2Kr 16:5
- c 2Kr 15:37
- 2Lj 28:6
- d 2Kr 16:5
- e 2Lj 25:7
- Iza 11:13
- Eze 37:16
- f 3Mo 26:36
- Izr 28:1
- g Iza 8:18
- h 2Kr 18:17
- 2Kr 20:20
- i Iza 36:2
- j Tu 3:26
- Mt 10:28
- k 5Mo 20:3
- l 2Kr 15:30
- Iza 8:6
- m 2Kr 16:5
- n Ps 2:4
- Ps 33:11
- Izr 21:30
- o 2Kr 17:6
- Ho 1:6
- p 1Kr 16:24
- r 2Kr 15:27
- s 2Lj 20:20
- Ne 9:35
- He 11:6

Desni stupac

- a Su 6:36
- Iza 37:30
- Iza 38:7
- Mt 12:38
- b 2Lj 36:16
- Ml 2:17
- Dj 7:51
- c Lk 1:34
- d Mt 1:23
- Lk 1:35
- e Iza 9:6
- Iv 1:14
- 1Ti 3:16
- f Izr 8:13
- Lk 2:40
- Ri 12:9
- g 5Mo 1:39
- h 2Kr 15:29
- 2Kr 16:9
- Iza 8:4
- Iza 17:1
- i 2Lj 28:19
- Ne 9:32
- j 1Kr 12:20
- k 2Kr 18:14
- l 5Mo 1:44
- Ps 118:12
- m 2Kr 18:13
- 2Kr 19:4
- n 2Kr 18:17
- 2Lj 33:11
- o 1Mo 15:18
- 2Kr 23:29
- 2Kr 16:7
- 2Lj 28:20
- r Iza 9:14
- Iza 15:2
- Iza 24:3
- s Jr 39:10

10 Još je Jehova rekao Ahazu: **11** "Zatraži od Jehove, Boga svojega, znak^a — dubok kao grob* ili visok kao nebo!" **12** Ali Ahaz je odgovorio: "Neću ga tražiti i neću iskušavati Jehovu!"

13 Tada je Izaija rekao: "Slušajte, molim vas, dome Davidov! Zar vam je malo što dodijavate ljudima, pa morate dodijavati i Bogu mojemu?^b **14** Zato će vam sam Jehova dati znak: Evo, djevojka^c će zatrudnjeti^d i rodit će sina^e i dat će mu ime Emanuel.* **15** Jest će samo maslac i med divlji dok ne nauči odbacivati zlo i birati dobro.^f **16** Jer prije nego što dječak nauči odbacivati zlo i birati dobro,^g opustjet će zemlja dvojice kraljeva kojih se silno bojiš.^h **17** Jehova će na tebeⁱ i na narod tvoj i na dom oca tvogega dovesti dane kakvih nije bilo otkad se Efrajim od Jude odvojio^j — dovest će kralja asirskoga.^k

18 U taj dan Jehova će zviždukom pozvati muhe iz Egipta, s krajeva prokopa nilskih, i pčele^l iz zemlje asirske,^m **19** i sve će one doći i spustiti se na kotline, na gudure, na sve guštare trnovite i na sva pojilišta.ⁿ

20 U taj dan Jehova će britvom unajmljenom koja s Rijeke^o dolazi, kraljem asirskim,^p obrijati glavu i dlake po tijelu, a i bradu svu.^r

21 U taj dan čovjek će sačuvati jednu mladu kravu iz krda i dvije ovce.^s **22** I toliko će

Iza 7:11* Ili: "kao šeo!". Vidi dodatak 3. **14*** "Emanuel" znači "s nama je Bog". Vidi Mt 1:23. **20*** To jest Eufrata.

mlijecka dobivati da će maslac jesti; svi koji ostanu u zemlji neće za jelo imati ništa osim maslaca i meda divljeg.^a

23 U taj će dan na svakom mjestu gdje je bilo tisuću trsova, vrijednih tisuću srebrnjaka,^b rasti samo trnje i korov.^c **24** Sa strijelama i lukom čovjek će dolaziti tamo,^d jer će sva zemlja zarasti u trnje i korov. **25** Po svim gorama koje su se od raslinja nepoželjna motikom čistile nitko neće ići zbog straha od trnja i korova. Ondje će bikovi pasti i ovce će ondje gaziti.”^e

8 Jehova mi je rekao: “Uzmi veliku ploču^f i napiši na njoj pisaljkom čovjeka smrtnog: ‘Maher-Šalal-Haš-Baz.’^g **2** I neka mi to potvrde^h vjerodostojni svjedoci,^h svećenik Urijaⁱ i Zaharija, sin Jebekijin.”

3 Zatim sam prišao k proročici, i ona je zatrudnjela i rodila sina.^j Tada mi je Jehova rekao: “Daj mu ime Maher-Šalal-Haš-Baz, **4** jer prije nego dječak nauči dozivati oca i majku,^k odnijet će se bogatstvo Damaska i plijen Samarije pred kralja asirskoga!”^l

5 Još mi je rekao Jehova: **6** “Zbog toga što je narod ovaj odbacio^m vode Šiloahaⁿ koje lagano teku, a raduje se^o Resinu i sinu Remaljinu,^p **7** Jehova, evo, navodi na njih^r silne i velike vode Rijeke^s — kralja asirskoga^t i svu slavu njegovu.^u I on će se izliti iz

Iza 8:1* “Maher-Šalal-Haš-Baz” znači “Pohitaj, grabežu! [Ili: Pohitati na grabež.] Brz na plijen.” **6*** “Šiloah” je bio vodovodni kanal.

7. poglavlje
a 2Sa 17:29
b Pj 8:11
c Iza 5:6
Iza 32:13
Jr 4:26
He 6:8
d Eze 39:9
e Iza 34:13

8. poglavlje
f Iza 30:8
Hb 2:2
g Ru 4:7
Iza 8:16
h 2Ko 13:1
i 2Kr 16:10
j Iza 8:18
k Iza 7:16
l 2Kr 15:29
2Kr 16:9
2Kr 17:6
Iza 17:1
m 2Kr 17:16
n Ps 36:9
Jr 17:13
Iv 9:7
o Izr 17:5
Izr 24:17
p Iza 7:1
r 5Mo 28:49
s 1Lje 18:3
Iza 7:20
t 2Kr 17:5
2Kr 18:9
Iza 7:17
u Eze 31:3

Desni stupac

- a 2Lje 28:20
Iza 10:28
b Iza 30:28
c Eze 17:3
d Iza 7:14
Mt 1:23
e Mi 4:11
Za 14:2
f 1Kr 20:11
g 2Lje 32:21
Iza 37:36
h Ps 2:9
Ps 33:10
Izr 21:30
i 5Mo 20:1
Ps 44:3
Ri 8:31
Iv 4:4
j 2Kr 16:5
Iza 7:2
k 5Mo 32:21
Ps 96:5
Iza 44:8
Jr 16:20
1Ko 8:4
1Pe 3:14
l 3Mo 10:3
3Mo 22:32
Iza 29:23
m Izr 8:13
Pr 12:13
Mt 10:28
Lk 12:5
Ot 15:4
n Ps 2:11
Ps 76:7
Iza 66:2
Mi 2:5
Flp 2:12
o Iv 14:6
Flp 2:9
Kol 3:17

svih korita svojih i preleti preko svih obala svojih **8** i proći kroz Judu. Poplaviti će ga i prijeći preko njega.^a Do grla će mu doći.^b Krila će svoja raširiti^c preko cijele zemlje tvoje, Emanuele!”^d

9 Činite im zlo, narodi, ali bit ćete satrti! Poslušajte, svi koji ste u dalekim krajevima zemaljskim!^e Opašite se,^f ali bit ćete satrti!^g Opašite se, ali bit ćete satrti! **10** Kujte naum, ali propast će!^h Recite nešto, ali neće se ostvariti, jer Bog je s nama!ⁱ **11** Jer ovako mi je rekao Jehova, uhvativši me snažnom rukom svojom, kako bi me odvratio da ne idem putem kojim ovaj narod ide: **12** “Ne govorite: ‘Pridružimo se uroti!’ kad god narod ovaj kaže: ‘Kujmo urotu!’^j Ne bojte se onoga čega se oni boje i nemojte drhtati pred time!^k **13** Jehova nad vojskama — on jedini neka vam bude svet,^l njega se bojte^m i pred njim drhtite!”ⁿ

14 On će biti kao sveto mjesto,^o ali bit će kao kamen o koji će udariti i kao stijena o koju će se spotaknuti^p oba doma Izraelova, kao stupica i kao zamka za stanovnike Jeruzalema.^r **15** Mnogi će se od njih spotaknuti, pasti i razbiti, u zamku će upasti i uhvatiti se.^s

16 Smotaj svitak svjedočanstva,^t zapečati zakon među učenicima mojim!^u **17** Če-

p Izr 4:19; Iza 28:16; Mt 13:57; Lk 20:18; Ri 9:32; Ri 9:33; 1Pe 2:8; r Mt 13:57; s Mt 11:6; Mt 21:44; 1Ko 1:23; t Ru 4:7; Iza 8:2; Da 12:4; Ot 5:1; u Iza 29:11; Da 12:9.

Iza 8:8* Vidi bilješku za Iza 7:14. **10*** “Bog je s nama” — hebrejski: *immanu el*. Vidi bilješku za Iza 7:14.

kat ću Jehovu,^a koji je okrenuo lice svoje od doma Jakovljeva,^b i uzdat ću se* u njega.^c

18 Evo, ja i djeca koju mi je dao Jehova^d u Izraelu znak^e smo i čudo od Jehove nad vojskama, koji prebiva na gori Si-
onu.^f

19 Ako vam kažu: "Obratite se onima koji duhove prizivaju^g ili gataju, koji šapću^h i mrmljaju"^h — ne treba li se Bogu svogemu narod obraćati? Zar će se mrtvima obraćati za žive?ⁱ **20** U zakonu i svjedočanstvu^k pomoć tražite!

Oni će doista govoriti te riječi,^l ali neće ih obasjati svjetlost svanuća.^m **21** Svi će ići zemljom potlačeni i gladni,ⁿ i od gladi i gnjeva koji će osjećati proklinjat će kralja svojega i Boga svojega,^o gore upravljajući će pogled svoj. **22** I po zemlji će gledati, a ono nevolja i tama,^p tmina, teška vremena i mrak u kojem se svjetlost ne nazire.^r

9 No tmina neće biti kao onda kad je zemlja u nevolji bila, kao u prijašnje doba kad se sramotilo zemlju Zebulunovu i zemlju Naftalijevu.^s A kasnije joj je čast ukazana^t — tom putu kraj mora, u kraju jordanskom, Galileji nezna-
božačkoj.^u **2** Narod koji je hodio u tami vidio je svjetlo veliko.^v Onima koji su živjeli u zemlji tame guste^z svjetlo je zasjalo.^a **3** Umnožio si narod, b^b dao si mu radost veliku.^c Radovali su se pred tobom kao što se ljudi raduju u vrijeme žetve,^d kao što se vesele oni koji plijen dijele.^e

Iza 8:17* Ili: "nadu ću svoju položiti".
19* Ili: "i služe se trbuhozborstvom".

8. poglavlje

- a Ps 33:20
Ps 39:7
He 6:12
2Pe 3:9
- b 5Mo 31:17
5Mo 32:20
Eze 39:23
Mi 3:4
- c Ps 37:34
Ps 40:1
Ps 146:5
- d Iza 7:16
Iza 8:3
He 2:13
- e Iza 7:14
1Ko 4:9
- f Ps 9:11
Iza 12:6
Iza 24:23
- g 3Mo 20:6
5Mo 18:11
- h Iza 29:4
- i 2Mo 19:5
2Kr 1:3
Ps 135:4
- j Ps 146:4
Pr 9:5
- k Iza 8:2
- l Iza 8:19
- m Izr 4:19
- n 5Mo 28:48
2Kr 25:3
Jr 52:6
Tu 4:4
- o 2Mo 22:28
Izr 19:3
- p Izr 4:19
Sf 1:15
Mt 8:12
- r 2Lje 15:5
Jr 23:12
Jl 2:31

9. poglavlje

- s 2Kr 15:29
- t 1Mo 49:21
Mt 4:13
- u Mt 4:15
- v Mt 4:16
Lk 1:79
Lk 2:32
Iv 1:9
Iv 8:12
- z Am 5:8
- a Mt 4:16
- b Za 2:11
Za 8:23
- c Dj 8:8
Flp 4:4
1Pe 1:8
- d Ps 4:7
Ps 126:6
- e 1Sa 30:16
2Lje 20:27

Desni stupac

- a 5Mo 28:48
Iza 10:27
Jr 30:8
Eze 34:27
Na 1:13
- b Iza 14:5
- c Su 8:12
Su 8:28
Iza 10:26
- d Iza 14:4
- e Iza 9:19
- f Iza 7:14
Lk 1:35
Lk 2:11

4 Jer jaram koji im je teret bio^a i štap koji im je na leđima bio, palica onoga koji ih je na rad tjerao,^b razbio si kao u dan propasti Midjana.^c **5** Jer svaka čizma koja gazi^d tako da tlo podrhtava i svaki ogrtač u krv uvaljan izgorio je kao hrana za oganj.^e **6** Jer rodilo nam se dijete,^f sina smo dobili,^g kojem će vlast kneževska biti na ramenu.^h Ime će mu biti Savjetnik Divni,ⁱ Bog Moćni,^j Otac Vječni,^k Knez Mira.^l **7** Ndaleko će se prostirati kneževska vlast njegova^m i miru neće biti krajaⁿ na prijestolju Davidovu^o i u kraljevstvu njegovu da se utvrdi^p i utemelji na pravdi^r i pravednosti,^s odsada pa do vijeka. To će učiniti revnost Jehove nad vojskama.^t

8 Riječ je poslao Jehova protiv Jakova, i pala je ona na Izraela.^u **9** I saznat će je sav narod,^v Efrajim i stanovnici njihove i drskosti srca njihova, jer govore:^a **10** "Opeke su pale, ali kamenom ćemo klesanim^b zidati. Smokve divlje^c posječene su, ali cedrima ćemo ih zamijeniti."
11 Dat će Jehova protivnicima Resinovima da se uzdignu nad njime, i podbost će neprijatelje njegove,^d **12** Siriju s istoka^e i Filistejce s leđa,^f i oni će proždrijeti Izraela otvorenih usta.^g Zbog svega toga gnjev se njegov nije odvratio, nego je

g Iv 1:14; Iv 3:16; He 1:2; h 1Mo 49:10; Ps 2:6; Lk 22:29; Ot 19:16; i Iza 11:2; Za 6:13; Mt 7:28; Mt 12:42; J Ps 45:3; Iv 1:18; k 1Ko 15:22; He 9:12; Ot 1:18; l Iza 32:18; Iv 14:27; m Da 2:35; n Ps 72:7; Da 2:4; o Lk 1:32; Ot 3:7; p 2Sa 7:16; Ot 11:15; r Iza 42:1; Jr 23:5; Mt 12:18; s Ps 45:6; Iza 16:5; Iza 32:1; Iv 5:30; He 1:8; t 2Kr 19:31; Iza 37:32; Eze 36:22; u Iza 7:8; v Job 21:19; Eze 33:33; z 2Kr 17:8; Iza 7:9; a Izr 16:18; Mi 3:15; b 1Kr 7:9; Am 5:11; c 1Kr 10:27; d 2Kr 16:9; e 2Kr 16:6; f 2Lje 28:18; g 5Mo 31:17; Ps 79:7; Jr 10:25;

ruka njegova još uvijek podignuta.^a

13 Narod se nije vratio Onome koji ih udara,^b nisu tražili Jehovu nad vojskama.^c

14 Zato će Jehova odsjeći Izraelu glavu^d i rep,^e granu i rogoz, u jedan dan.^f **15** Čovjek star i ugledan — to je glava,^g a prorok koji naučava laži — to je rep.^h

16 Zavode narod ovaj oni koji ga vode,ⁱ a koji se daju voditi, smeteni su.^j **17** Zato se Jehova neće radovati mladićima njihovim^k i neće se smilovati djeci njihovoj koja oca nemaju ni udovicama njihovim, jer svi su otpadnici^l i zlotvori i sva usta bezumlje govore. Zbog svega toga gnjev se njegov nije odvratilo, nego je ruka njegova još uvijek podignuta.^m

18 Jer zlo se rasplamsalo poput vatre,ⁿ proždrijet će trnje i korov.^o Zapalit će se gustiš šumski^p i uvis će se dići kao dim kad sukne.^r **19** Od gnjeva Jehove nad vojskama zemlja se zapalila, i narod će postati hrana ognju.^s Nitko se neće smilovati ni bratu svojemu.^t **20** Jedan će zdesna meso rezati, i ostati gladan, a drugi će slijeva meso jesti, i neće se nasititi.^u Svaki će jesti meso s ruke svoje,^v **21** Manaše će jesti Efrajima i Efrajim Manašea, a zajedno će protiv Jude biti.^z Zbog svega toga gnjev se njegov nije odvratilo, nego je ruka njegova još uvijek podignuta.^a

10 Teško onima koji nepravedne uredbe donose,^b koji stalno pišu i same nevolje ispisuju, **2** kako bi uboge na

9. poglavlje

- a Iza 5:25
Iza 10:4
- b Ho 7:2
Ho 7:10
- c 2Kr 17:14
Am 4:6
Am 5:6
- d Iza 5:13
- e 5Mo 13:5
2Kr 17:6
- f Iza 10:17
Ho 10:15
- g Jk 3:1
- h 5Mo 13:1
Jr 5:31
Mt 7:15
- i Iza 3:12
- j Mt 15:14
- k Ps 5:4
Ps 147:10
- l 5Mo 4:25
Iza 5:25
- m Eze 20:33
n Job 31:12
Na 1:6
- o Mi 4:1
He 6:8
- p Eze 20:47
- r Ps 37:20
Ho 13:3
- s Iza 10:17
Jr 9:12
Sf 1:18
- t Mi 7:6
- u 3Mo 26:26
5Mo 28:51
- v 3Mo 26:29
5Mo 28:55
- z 2Lje 28:6
- a Iza 5:25

10. poglavlje

- b 3Mo 19:15
5Mo 1:17

Desni stupac

- a Iza 29:21
Tu 3:36
Am 2:7
- b 5Mo 27:19
Iza 1:23
Jk 1:27
- c Ho 9:7
- d 5Mo 28:49
Iza 5:26
- e Ho 5:13
- f Ps 49:17
- g 5Mo 32:30
- h Iza 5:25
- i 1Mo 10:11
j 2Kr 17:3
Iza 8:4
Iza 10:24
- k Ps 73:27
Iza 24:5
Iza 33:14
Jr 3:8
- l 2Kr 17:6
- m 5Mo 28:63
2Kr 17:23
- n Tu 2:16
Mi 4:11
- o 2Kr 18:34
Iza 37:12
- p 2Kr 18:24
- r Am 6:2
- s 2Lje 35:20
Jr 46:2
- t 2Sa 8:9
2Kr 17:24
u 2Kr 19:13
Jr 49:23

sudu odbili i oteli pravdu nevoljnicima iz naroda mojega,^a da bi udovice njihov plijen postale i da opljačkaju čak i djecu koja oca nemaju!^b **3** Što ćete učiniti u dan kazne^c i propasti, kad dođe izdaleka?^d Kome ćete pobjeći da vam pomogne,^e gdje ćete ostaviti slavu svoju?^f

4 Ne preostaje ništa nego da se čovjek među zatočenicima pogne, da ljudi među pobijene padnu.^g Zbog svega toga gnjev se njegov nije odvratilo, nego je ruka njegova još uvijek podignuta.^h

5 “Gle, Asiracⁱ je prut gnjeva mojega,^j palica u ruci njegovoj osudu moju izvršava!

6 Na narod otpadnički^k poslat ću ga, zapovjedit ću mu da pođe na narod koji me gnjevi,^l da mu velik plijen odnese, da ga potpuno opljačka i da ga izgazi kao blato na ulicama.^m **7** Iako on to ne želi, bit će na to naveden; iako srce njegovo to ne želi, on će naume kovati, jer je u srcu njegovu da zatireⁿ i da istrijebi narode mnoge.^o **8** Jer govorit će: ‘Nisu li knezovi moji zapravo kraljevi?’^p **9** Nije li Kalno^r kao Karkemiš?^s Nije li Hamat^t kao Arpad?^u Nije li Samarija^v kao Damask?^z **10** Kao što je ruka moja dosegnula kraljevstva bogova bezvrijednih, čijih je likova rezbarenih bilo više nego u Jeruzalemu i Samariji,^a **11** i kao što ću učiniti Samariji i njezinim bogovima bezvrijednim,^b neću li tako učiniti i Jeruzalemu i idolima njegovim?’^c

v 2Kr 17:5; 2Kr 18:10; z 2Kr 16:9; a 2Kr 18:34; 2Kr 19:18; 2Lje 32:19; b Iza 36:19; Iza 37:12; Jr 16:20; 1Ko 8:4; c 2Kr 21:11.

12 I kad dovrši Jehova sve djelo svoje na gori Sionu i u Jeruzalemu, pozvat će na odgovornost kralja asirskoga zbog drskih djela srca njegova i zbog uobraženosti oholih očiju njegovih.^a 13 Jer kaže: 'Učinit ću to snagom ruke svoje^b i mudrošću svojom, jer sam razuman. Uklonit ću granice narodima^c i opljačkat ću blaga njihova,^d pokorit ću stanovnike kao junak.^e 14 Ruka^f će moja dohvatiti bogatstva^g narodâ kao gnijezdo. Kao što se pokupe jaja ostavljena, tako ću ja svu zemlju pokupiti, i neće biti nikoga da krilima svojim zamahne niti da usta svoja otvori niti da zapijuče.'"

15 Zar će se sjekira veličati nad onim koji njome siječe? Zar će se pila uzoholiti nad onim koji njome pili? Može li prut mahati onim koji ga podiže ili štap podizati onoga koji nije drvo?^h 16 Zato će Gospodin, Jehova nad vojskama, na snažne junake njegove slati bolest koja će ih izjesti,ⁱ a pod slavom njegovom plamen će gorjeti kao što vatra gori.^j 17 A Svjetlost će Izraelova^k biti kao vatra^l i Svecac njegov kao plamen^m što će se zapaliti i proždrijeti korov i trnjeⁿ Asirčevo u jedan dan. 18 Slavi šume njegove i voćnjaka njegova uništiti će^o i dušu i tijelo — ona će biti kao bolesnik koji vene.^p 19 A stabala koja ostanu od šume njegove bit će toliko da će ih i dijete moći popisati.^r

20 U taj dan ostatak Izraelov^s i preživjeli iz doma

10. poglavlje

- a 2Kr 18:19
2Kr 18:35
Ps 18:27
- b 5Mo 8:17
Eze 25:3
Eze 29:3
- c 2Kr 15:29
2Kr 17:6
2Kr 18:11
1Lje 5:26
- d 2Kr 16:8
2Kr 18:16
- e 2Kr 18:25
- f Job 31:25
Hb 2:5
- g 1Mo 34:29
Iza 8:4
- h Iza 10:5
- i 2Lje 32:21
- j Iza 30:30
Iza 30:31
- k Ps 27:1
Ps 84:11
Iza 31:9
Iza 60:19
Ot 22:5
- l 5Mo 4:24
Iza 30:27
He 12:29
- m Ps 18:8
Ps 8:6
- n 2Kr 14:9
Ps 97:3
Iza 9:5
Na 1:6
- o 2Lje 32:21
- p Jr 21:14
- r Iza 37:36
- s Eze 6:16
Iza 1:9
Eze 37:21
Ri 9:27

Desni stupac

- a 2Lje 28:20
Ho 5:13
Ho 14:3
- b Eze 1:3
Ne 1:9
Iza 17:7
Iza 54:13
- c 3Mo 19:2
1Sa 2:2
- d Iza 65:9
Ho 1:10
Ho 6:1
Ri 9:29
- e 1Kr 4:20
f Ri 9:27
Ri 11:5
- g Iza 28:22
- h 5Mo 32:4
Ps 145:17
- i Iza 1:9
- j 5Mo 28:63
Am 4:13
Ri 9:28
- k Dj 4:24
He 12:23
- l Iza 4:3
Iza 12:6
- m 2Kr 18:13
Iza 10:5
Iza 37:37
- n 2Mo 14:3
2Mo 14:9
o 2Kr 19:35
p Mi 7:9
r 2Lje 32:21
Iza 30:32
Iza 37:36
Mi 7:10
Na 3:7

Jakovljeva neće se više oslanjati na onoga koji ih udara,^a nego će se istinski oslanjati na Jehovu,^b Sveca Izraelova.^c

21 Ostatak će se vratiti,^{*} ostatak Jakovljeva, k Bogu Moćnome.^d 22 Jer ako bi naroda tvojega, Izraele, bilo i kao pijeska morskoga,^e samo će se ostatak njihov vratiti.^f Istrebljenje^g koje je određeno izliti će se na njih u pravdi,^h 23 jer će Svevišnji Gospodin, Jehova nad vojskama, istrebljenjeⁱ i neopozivu odluku svoju izvršiti po cijeloj zemlji.^j

24 Zato ovako govori Svevišnji^k Gospodin, Jehova nad vojskama: "Narode moj što prebivaš na Sionu,^l ne boj se Asirca, koji te prutom tukao^m i štap svoj podizao na tebe, onako kako je i Egipat činio.ⁿ 25 Jer još vrlo malo i doći će kraj osuđivanju.^o Gnjev će ih moj zatrti.^p 26 Jehova nad vojskama zamahnut će na njega bičem,^r kao kad je Midjana porazio kod stijene Orebove,^s i štap će svoj podignuti nad morem,^t podignut će ga onako kako je učinio i protiv Egipta.^u

27 U taj dan spast će breme Asirčevo s leđa tvojih^v i jaram njegov s vrata tvojega,^z i jaram će se slomiti^a zbog ulja."

28 On dolazi na Ajat,^b prolazi kroz Migron, u Mikmašu^c ostavlja stvari svoje.

s Su 7:25; Su 8:21; Ps 83:11; t 2Mo 14:21; Hb 3:15; u 2Mo 14:27; Ne 9:11; Ps 106:11; v Iza 9:4; Na 1:13; z Iza 14:25; a 2Kr 19:35; Iza 37:35; Iza 37:36; b Jš 7:2; c 1Sa 13:2; 1Sa 14:31.

Iza 10:21* "Ostatak će se vratiti" — na hebrejskom se isti izraz koristi u Iza 7:3 kao osobno ime "Šear-Jašub". Vidi biblijsku za Iza 7:3.

29 Prelazi gaz, u Gebi^a noć provodi. Rama^b drhti, Gibeac^c Šaulova bježi. 30 Viči iz svega glasa, kćeri galimska.^d Čuvaj se, Lajša! I ti, nevoljni Anate!^e 31 Madmena bježi. Stanovnici Gebima utočište traže. 32 Još za dana zaustavit će se u Nobu.^f Rukom svojom maše prijeteći gori kćeri sionske, brdu jeruzalemskom.^g

33 Gle, Gospodin, Jehova nad vojskama, kreše grane silovito.^h Oni koji su u visinu narasli sijeku se, visoki se snizuju.ⁱ 34 Alatkom željeznom siječe gustiši šumski. Stabla libanonska past će pred moćnim.^j

11 Mladica^k će izbiti iz panja Jišajeva,^l izdanak^m iz korijena njegova plod će donositi.ⁿ 2 Na njemu će duh Jehovin počivati,^o duh mudrosti^p i razboritosti,^q duh savjeta i snage,^s duh znanja^t i straha Jehovina.^u 3 On će uživati u strahu Jehovinu.^v

Neće on suditi po onome što mu oči vide, niti će ukoravati po onome što mu uši čuju.^z 4 Po pravdi će suditi siromasima,^a pravedno će ukoravati braneći krotke na zemlji. Udarit će zemlju prutom usta svojih,^b dahom* usana svojih zle će pogubiti.^c 5 Pravednošću će bedra svoja opasati,^d a vjernošću bokove svoje.^e

6 Vuk će boraviti s janjetom,^f leopard će ležati s janjetom, tele i lav mladi^g i životinja uhranjena zajedno će

Iza 11:2* Vidi bilješku za Izr 3:5. 4* Doslovno: "duhom". 6* Ili: "privremeno (povremeno) boraviti s janjetom".

10. poglavlje

- a Jš 18:24
Jš 21:17
2Lje 16:6
- b Ho 5:8
- c Su 20:13
Ho 9:9
Ho 10:9
- d 1Sa 25:44
- e Jš 21:18
1Kr 2:26
Jr 1:1
- f 1Sa 22:19
Ne 11:32
- g 2Kr 19:21
Ps 132:13
Iza 10:24
- h 2Lje 32:21
Iza 37:36
- i Job 40:11
Iza 2:11
Da 4:37
Lk 14:11
- j Na 1:4

11. poglavlje

- k Iza 53:2
Za 6:12
Ot 5:5
Ot 22:16
- l Ru 4:17
1Sa 17:58
Mt 1:6
Lk 3:32
Dj 13:22
Ri 15:12
- m Jr 23:5
Jr 33:15
Za 3:8
Za 6:12
Mt 2:23
Dj 13:23
- n 2Sa 7:16
- o Iza 42:1
Iv 1:32
Dj 10:38
- p Lk 2:52
1Ko 1:30
- r Iv 14:17
Iv 16:13
- s Iza 9:6
- t 1Ko 12:8
Ef 1:17
- u Jd 9
- v Izr 2:5
Izr 8:13
He 5:7
- z 1Kr 3:28
Iv 7:24
Iv 8:16
- a Ps 45:7
Izr 31:9
- b Ps 110:2
Ot 19:15
- c 2So 2:8
Ot 2:16
- d Ef 6:14
Ot 1:13
- e He 2:17
He 3:6
Ot 3:14
- f Iza 65:25
- g Ps 148:10

Desni stupac

- a Eze 34:25
- b Ho 2:18
- c 5Mo 32:33
Ps 58:4

biti,^a a malen dječak vodit će ih. 7 Krava i medvjedica zajedno će jesti, a mladunčad će njihova skupa ležati. Lav će jesti slamu kao bik.^b 8 Dijete koje sisa igrat će se nad rupom kobrinom,^c dijete od prsa odbijeno stavljat će ruku na rupu zmije otrovnice. 9 Zlo se više neće činiti^d niti će se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj,^e jer zemlja će biti puna znanja o Jehovi, kao što je more vode puno.^f

10 U taj dan^g pojavit će se korijen Jišajev,^h koji će ustati kao zborni znak narodima.ⁱ Od njega će narodi savjet tražiti,^j i prebivalište će njegovo biti slavno.^k

11 U taj dan Jehova će po drugi put pružiti ruku^l da skupi iz Asirije,^m iz Egipta,ⁿ iz Patroša,^o iz Kuša,^p iz Elama,^r iz Šinara,^s iz Hamata i s otoka morskih^t ostatak naroda svojega koji bude preostao.

12 I podignut će zborni znak narodima i sabrati rasijsane sinove Izraelove^u i s četiri kraja zemlje skupit će raspršene sinove Judine.^v

13 Nestat će ljubomore Efrajimove,^z istrijebljeni će biti neprijatelji Judini. Efrajim neće biti ljubomorani na Judu, a Juda neće biti neprijatelj Efrajimu.^a 14 Poletjet će na hrbat filistejski na zapadu,^b

d Iza 2:4; Iza 35:9; Iza 60:18; Mi 4:4; Ef 4:23; e Iza 51:3; Iza 56:7; Iza 57:13; Iza 65:25; Eze 20:40; f Ps 22:27; Hb 2:14; g Iza 2:2; h Ps 132:11; Ri 15:12; Ot 22:16; i 1Mo 49:10; Mt 25:31; Ot 14:1; j Lk 2:32; Dj 11:18; Dj 28:28; Ri 15:9; k Iza 56:7; Hg 2:7; Flp 2:10; Ot 7:15; 13Mo 26:42; 5Mo 4:31; Iza 11:16; Jr 23:8; Eze 11:17; m Iza 27:13; Mi 7:12; n Iza 19:23; Jr 44:28; o Jr 44:15; p Sf 3:10; r Da 8:2; s Za 5:11; t Iza 66:19; u Ezr 1:3; Iza 49:22; Iza 62:10; v Ps 147:2; Iza 66:20; Ob 20; Za 2:7; Mt 24:31; z 2Lje 30:10; Jr 31:6; a Jr 3:18; Eze 37:16; Eze 37:19; Ho 1:11; b Za 9:5.

Iza 11:11* Ili: "Etiopije".

zajedno će plijeniti sinove Istoka.^a Na Edom i Moab pružit će ruku svoju,^b a sinovi Amonovi bit će im pokorni.^c **15** A Jehova će isušiti zaljev mora egipatskoga^d i rukom svojom zamahnuti na Rijeku^e žarom daha svojega. Udarit će na sedam nabujalih rukavaca njezinih i učiniti da ih ljudi prelaze u sandalama svojim.^f **16** A za ostatak^g naroda njegova koji bude preostao bit će pripravljena cesta iz Asirije,^h kao što je pripravljena bila Izraelu u dan kad je izašao iz zemlje egipatske.

12 Reći ćeš u taj dan:ⁱ "Hvala ti, Jehova, jer iako si se razgnjevio na mene, gnjev se tvoj odvratio^j i ti si me utješio!^k **2** Gle, Bog je spasenje moje.^l Uzdat ću se u njega i neću se bojati,^m jer Jah* Jehova snaga je mojaⁿ i sila moja,^o on je spasenje moje."^p

3 S radošću ćete grabiti vodu na izvorima spasenja.^r **4** I reći ćete u taj dan: "Zahvaljujte Jehovi!^s Prizivajte ime njegovo!^t Objavljajte narodima djela njegova!^u Razglašujte da je uzvišeno ime njegovo!^v **5** Pjesmom hvalite Jehovu,^z jer je nenadmašna djela učinio!^a To se objavljuje po svojoj zemlji.

6 Kličite i usklikujte od radosti, stanovnici Siona, jer je velik među vama Svetac Izraelov!"^b

13 Objava protiv Babilona^c koju je Izaija, sin Amosov,^d vidio u viđenju: **2** "Na

Iza 12:2* Vidi bilješku za 2Mo 15:2 i dodatak 1.

11. poglavlje

- a Iza 9:12
- b Iza 25:10
Am 9:12
Ob 18
- c Iza 60:14
Jr 49:2
- d 2Mo 10:19
2Mo 14:22
Iza 50:2
- e 1Mo 15:18
- f Ot 16:12
- g Ezr 1:3
Iza 48:20
- h Iza 19:23
Iza 27:13
Iza 35:8
Iza 40:3
Iza 49:12
Iza 57:14
Iza 62:10
Jr 31:21

12. poglavlje

- i Iza 10:20
Iza 44:28
Iza 52:6
- j Ps 126:1
Iza 40:2
- k 5Mo 30:3
Ps 30:5
Ps 85:1
Iza 66:13
Ho 6:1
- l Ps 126:4
Iza 45:17
Jn 2:9
Ot 7:10
- m Iza 26:4
- n Filip 4:11
- o Ps 91:1
Ps 118:14
- p Ho 1:7
- r Ps 36:8
Iza 49:10
Jr 2:13
Za 13:1
Ot 7:17
Ot 22:17
- s Ps 30:4
Ps 118:1
Ps 138:2
- t 1Lje 16:8
Ps 105:1
Ri 10:13
- u Ps 9:11
Ps 40:5
Ps 105:2
Ps 145:4
- v 2Mo 10:15:2
- z Ps 47:6
Ps 149:3
- a Ps 72:18
Ps 98:1
- b Iza 10:20

13. poglavlje

- c Iza 14:4
Jr 25:12
Jr 50:1
Ot 18:2
- d Iza 1:1

Desni stupac

- a Jr 50:2
Jr 51:12
Jr 51:27
- b Iza 10:32
c Iza 45:1
d Jr 51:28

brdu goletnom podignite znak zborni!^a Vičite im iz svega glasa, mašite rukom,^b neka uđu na vrata dostojanstvenikâ!^c **3** Ja sam zapovijed dao izabranim ratnicima svojim.^{*d} Junake svoje, koji se silno raduju, pozvao sam da gnjev moj iska-
4 Slušajte! Žamor mnoštva na gorama, kao od naroda mnogobrojna.^f Slušajte! Vreva kraljevstava, naroda sakupljenih.^g Jehova nad vojskama okuplja vojsku za rat.^h **5** Iz daleke zemlje oni dolaze,ⁱ s kraja nebesa — Jehova i oružje osude njegove — da svu zemlju poharaju.^j

6 Plačite gorko,^k jer je blizu dan Jehovin! Dolazi kao opustošenje od Svemogućega.^m **7** Zato će sve ruke klonuti, sasvim će se rastopiti srce čovjeka smrtnog.ⁿ **8** Nemir obuzima ljude.^o Grčevi i porodajne boli hvataju ih, trudove imaju kao porodilja.^p U čudu gledaju jedan drugoga, lica im gore od tjeskobe.^r

9 Evo, dolazi dan Jehovin, strašan od bijesa i od gnjeva usplamtjeloga, da zemlju u grozan prizor pretvori^s i da istrijebi iz nje grešnike njezine.^t **10** Jer ni zvijezde nebeske ni njihova zvijezda Kesil^{*u} neće sjati svjetlošću svojom, sunce će potamnjeti o izlasku svojem, a mjesec neće svijetliti svjetlošću svojom.

e Ps 149:7; JI 3:11; f Jr 51:11; Jr 51:27; g Jr 50:3; Jr 51:11; Da 5:28; h Jr 50:15; Jr 51:3; i Jr 50:9; Jr 51:28; j Jr 51:11; Jr 51:20; k JI 3:14; l Sf 1:14; m Iza 13:18; Jr 50:13; n Jr 50:43; o Da 5:6; p Jr 50:43; r JI 2:6; Na 2:10; s Jr 50:42; t Izr 13:21; u Job 9:9; Job 38:31; Am 5:8.

Iza 13:3* Doslovno: "posvećenima svojim". **10*** Vidi bilješku za izraz "zvijezde Kesil" u Job 9:9.

11 Kaznit ću svijet* za zloču njegovu^a i zle za prijestup njihov. Zatrt ću ponos oholih i ponizit ću bahatost nasilnika.^b

12 Rjedi će biti čovjek smrtni nego suho zlato,^c rjedi čovjek zemaljski nego zlato ofirsko.^d

13 Zato ću potresti nebo.^e Zemlja će se stresti i pomaknuti s mjesta svojega od bijesa Jehove nad vojskama^f u dan usplamtjeloga gnjeva njegova.^g **14** Tada će se, kao gazele u bijeg natjerana i kao stado koje nema tko skupiti,^h okrenuti svaki svojem narodu, i pobjeći će, svatko u svoju zemlju.ⁱ **15** Koga se god nađe, bit će proboden, i tko god u tom naletu bude uhvaćen, past će od mača,^j **16** a djeca će im biti smrskana pred očima njihovim.^k Kuće njihove bit će opljačkane, a žene njihove bit će silovane.^l

17 Evo, podižem na njih Medijce,^m koji ne mare za srebro i ne rađuju se zlatu. **18** Lukovi njihovi razbit će mladiće.ⁿ Plodu utrobe neće se smilovati,^o na djecu se oko njihovo neće sažaliti. **19** Babilon, ukras kraljevstava,^p ljepota i ponos Kaldejaca,^r bit će kao Sodoma i Gomora kad ih je Bog uništio.^s **20** Nikad više neće biti nastanjen,^t neće ga više biti ni u jednom naraštaju budućem.^u Arapin ondje neće razapinjati šator svoj, niti će pastiri voditi stada svoja da počivaju ondje. **21** Ondje će počivati životinje koje u bezvodnom kraju žive, kuće nekadašnjih stanovnika njegovih nastanit će sovuljage.^v Nojevi će ondje

13. poglavlje

- a Ps 137:8
Iza 24:6
Jr 51:37
Ot 18:2
- b Jr 50:29
Da 5:23
- c Jr 50:30
Jr 51:3
- d 1Kr 10:11
1Lje 29:4
Ps 45:9
- e Hg 2:6
Hg 2:21
- f Jr 51:29
2Pe 3:10
- g Ps 110:5
Iza 13:6
- h Iza 47:15
i Jr 50:16
- j Iza 14:19
Jr 50:27
Jr 51:3
- k Ps 137:9
l Ps 137:8
- m Iza 21:2
Jr 50:9
Jr 51:11
Da 5:31
- n Iza 21:15
Jr 50:14
Jr 50:42
- o 2Kr 8:12
Iza 13:16
- p Iza 47:5
Jr 51:13
Da 4:30
- r Iza 47:1
- s 1Mo 19:24
5Mo 29:23
Jr 49:18
Jr 50:40
Sf 2:9
- t Jr 51:37
- u Iza 14:22
Jr 50:5
Jr 50:13
Jr 51:29
Ot 18:21
- v Iza 34:11

Desni stupac

- a 3Mo 17:7
2Lje 11:15
Iza 34:14
Ot 18:2
- b Iza 34:13
Mi 1:8
- c 5Mo 32:35
Pr 3:1
Jr 51:33
2Pe 2:3

14. poglavlje

- d 3Mo 26:42
5Mo 4:31
Ps 98:3
- e Za 1:17
Ri 11:7
- f 5Mo 30:3
Iza 66:20
Jr 24:6
Eze 36:24
- g Ezr 2:58
Ne 11:21
Es 8:17
Iza 56:6
Iza 60:3
Za 8:22
Za 8:23
- h Ezr 2:65
Iza 60:7
Iza 61:5
Za 2:9

prebivati, demoni jačjeg lika* poskakivat će onuda.^a **22** Šakali će zavijati u utvrđenim dvorima njegovim,^b zmiје velike bit će u nekoć raskošnim palačama njegovim. Vrijeme se njegovo približava, dani se njegovi neće dogoditi.”^c

14 Jer Jehova će se smilovati Jakobu^d i opet će izabrati Izraela.^e Dat će im da u svojoj zemlji počivaju,^f a došljak će im se pridružiti i priključit će se domu Jakovljevu.^g **2** Narodi će ih povesti i dovesti na mjesto njihovo, a dom Izraelov uzet će ih u nasljedstvo u zemlji Jehovinoj kao sluge i sluškinje.^h I porobit ćeⁱ one koji su njih porobili i vladat će nad onima koji su ih na rad tjerali.^j

3 U taj dan, kad ti Jehova dade da počineš od boli svoje, od nemira svojega i od ropstva teškoga u kojem si robovao,^k

4 kazuj ovu rugalicu* o kralju babilonskom i reci:

“Nema više onoga koji je druge na rad tjerao, nema više tlačenja!” **5** Jehova je slomio prut zlih, palicu vladarsku,^m

6 onoga koji je bijesno udarao narode udarcima beskonačnim,ⁿ koji je gnjevno podjarmljivao narode progoneći ih nemilice.^o **7** Cijela je zemlja počinula,^p smirila se. Razveselili su se ljudi i kliču radosno.^r

i Es 10:3; Da 5:29; Da 6:3; j Es 8:1; Es 9:3; Iza 60:14; k Ezr 3:1; Ezr 9:8; Iza 12:1; Iza 32:18; Jr 30:10; Eze 28:24; 1 Jr 50:23; Jr 51:36; m Ps 125:3; n 2Lje 36:17; Iza 33:1; Jr 25:12; Jr 50:17; Jk 2:13; o Hb 1:6; Za 1:15; p Iza 49:13; Jr 27:11; r Ps 98:4; Ps 126:2; Izr 11:10; Iza 49:13; Jr 51:48; Ot 18:20.

Iza 13:21* Izraz se odnosi na demone ili na životinje koje su ljude podsjećale na demone. **14:4*** Ili: “poslovične (mudre) riječi”.

8 Zbog tebe se raduju stabla borovice^a i cedri libanonski, i govore: 'Otkako si pao, drvo-sječe^b nas više ne sijeku.'

9 I grob^{*c} se dolje zbog tebe uznemirio, očekujući da u njega dođeš. Zbog tebe je probudio mrtvace nemoćne,^d sve vođe zemaljske koji su poput jaraca bili.^e Sve kraljeve narodâ digao je s prijestolja njihovih.^f 10 Svi oni progovaraju i govore ti: 'Zar si i ti poput nas nemoćan postao?'^g Zar si se s nama izjednačio?^h 11 U grob^{*} je svaljen ponos tvoj, buka psaltira tvojih.ⁱ Ispod tebe crvi su kao ležaj prostrti, crvi su pokrivač tvoj.^j

12 S neba si pao,^k ti što svijetliš, sine zorin! Na zemlju si oboren,^l ti što si gazio narode!^m

13 Ti si govorio u srcu svojem: 'Do nebesa ću se uzdići.'ⁿ Iznad zvijezda^o Božjih podignut ću prijestolje svoje^p i sjest ću na zornoj gori^r na krajnjem sjeveru.^s 14 Uzdići ću se iznad visina oblačnih.^t Izjednačit ću se sa Svevišnjim.^u

15 Ali u grob^{*} ćeš biti svaljen,^v u najdublje dubine jame grobne.^z 16 Oni koji te vide promatrat će te i razmišljat će o tebi govoreći: 'Je li to čovjek koji je tresao zemlju, koji je drmao kraljevstva,^a 17 koji je u pustinju pretvarao tlo plodno i gradove njegove razarao,^b koji zatočenike svoje nije kući otpuštao?'^c 18 Kraljevi svih drugih naroda, svi oni, leže u slavi, svaki u grobu svojem.^d 19 A ti si odbačen, ni groba nemaš,^e kao

Iza 14:9* Doslovno: "šeol". 11* Doslovno: "šeol". 15* Doslovno: "šeol".

14. poglavlje

- a Iza 55:13
- Iza 60:13
- b Jr 46:23
- c Pr 9:10
- d Izr 2:18
- Pr 5:20
- Iza 26:14
- Eze 32:21
- e Mt 25:33
- Ot 20:12
- f Eze 28:17
- g Ps 137:8
- h Ps 82:7
- i Ot 18:22
- j Job 17:14
- Job 24:20
- k Iza 34:4
- l Eze 28:17
- m 2Lje 36:17
- Jr 51:7
- Eze 29:19
- Da 5:19
- n Iza 47:7
- Da 4:30
- o 4Mo 24:17
- p Da 2:38
- Da 5:23
- r Iza 2:2
- Iza 24:23
- Jl 3:17
- s Ps 48:2
- t 2So 2:4
- u Eze 28:2
- v Lk 10:15
- Lk 14:11
- z Eze 28:8
- Eze 32:23
- a Jr 50:23
- Jr 51:25
- b 2Kr 25:21
- Iza 64:10
- c 2Kr 24:14
- 2Kr 25:11
- Iza 43:14
- d Eze 32:18
- e 2Kr 9:35
- Jr 22:19

Desni stupac

- a Eze 32:23
- b 2Kr 9:33
- c Job 18:16
- Ps 21:10
- Ps 37:28
- Ps 109:13
- Ps 137:8
- d 2Mo 20:5
- 3Mo 26:39
- e Na 1:9
- f Iza 43:14
- Jr 50:25
- Jr 51:56
- g Ps 9:5
- Ps 109:13
- Izr 10:7
- h Jr 51:62
- i Iza 13:21
- Jr 50:39
- Jr 51:25
- Jr 51:62
- Ot 18:2
- j Iza 55:11
- He 6:13
- k Ps 33:9
- Izr 19:21
- Iza 46:10
- l Iza 30:31
- Iza 31:8
- Iza 37:37
- Eze 31:3
- Eze 32:22
- m 2Kr 19:35
- 2Lje 32:21
- Iza 37:36

mladica nepoželjna, pokriven pobijenima koji su mačem probodeni i koje se na kamenje u jami baca,^a kao truplo zgaženo.^b 20 Nećeš im se pridružiti u grobu, jer si svoju zemlju upropastio, svoj si narod pobio. Potomcima zlikovaca nikad se više imena neće spominjati.^c

21 Pripremite panj za klanje sinovima njegovim zbog prijestupa otaca njihovih,^d da se ne podignu i ne osvoje zemlju i da gradovima svojim ne prekriju lice svijeta!"^{*e}

22 "Ustat ću na njih",^f kaže Jehova nad vojskama.

"Zatrt ću Babilonu ime^g i ostatak, porod i potomstvo",^h kaže Jehova.

23 "Dat ću ga u posjed dikobrazima i močvarama, pomet ću ga metlom uništenja",ⁱ kaže Jehova nad vojskama.

24 Zakleo se Jehova nad vojskama:^j "Zaista, kako sam zamislio, tako će se dogoditi, i kako sam odlučio, tako će se zbiti,^k 25 da bih skršio Asirca u zemlji svojoj^l i zgazio ga na gorama svojim,^m da bi jaram njegov spao s naroda moga i da bi breme njegovo spalo s leđa njihovih."ⁿ

26 To je odluka koja je donesena protiv cijele zemlje, to je ruka koja je podignuta na sve narode. 27 Jer Jehova nad vojskama donio je odluku^o — tko je može osujetiti?^p Njegova je ruka podignuta — tko je može odvratiti?^r

n Iza 10:24; Na 1:13; o Izr 21:30; Iza 23:9; Iza 25:1; p Job 40:8; Ps 33:11; Izr 19:21; Iza 46:11; r 2Lje 20:6; Job 9:12; Iza 43:13.

Iza 14:21* Doslovno: "plodnoga tla".

28 One godine kad je umro kralj Ahaz^a došla je ova objava:

29 "Neka se nitko u tebi, Filistejo,^b ne raduje^c što je slomljena palica onoga koji te udario!^d Jer iz korijena zmijinjega^e izaći će otrovnica,^f plod će njegov biti ljutica hitra.^g

30 Prvorodenci ubogih nahranit će se, siromasi će mirno počivati.^h Gladu ću usmrtili korijen tvoj, a što ostane od tebe, bit će pobijeno.ⁱ 31 Plačite gorko, vrata! Jadikuj, grade! Neka svi u tebi, Filistejo, klonu duhom! Jer sa sjevera dim dolazi, i nitko ne zaostaje u četama neprijateljevim."^j

32 Što će se odgovoriti glasnici^k naroda? Da je Jehova položio temelj Sionu,^l i u njemu će nevoljnici iz naroda njegova utočište naći.

15 Objava protiv Moaba:^m Ušutkan je Ar-Moab,ⁿ jer je noću opustošen. Ušutkan je Kir-Moab,^o jer je noću opustošen. 2 On odlazi u hram i u Dibon,^p na uzvišice, da plače. Nad Nebom^r i nad Medebom^s Moab plače gorko. Sve su glave u njemu obrijane,^t svaka je brada odrezana. 3 Na ulicama njegovim ljudi kostrijet opasuju.^u Na krovovima njegovim^v i na trgovima njegovim svi plaču gorko, silaze ridajuć.^z 4 Hešbon i Eleale^a jadikuju. Do Jahasa^b se čuje glas njihov. Zato naoružani ljudi Moabovi viču. Uzdrhtala je u njemu duša njegova.

5 Srce moje jadikuje nad Moabom.^c Bjegunci njegovi odlaze sve do Soara^d i Eglat-Šelišije.^e Dok se uspinju

14. poglavlje

- a 2Kr 16:20
- 2Lj 28:27
- b Jš 13:3
- c Ob 12
- d 2Lj 28:18
- e 2Lj 26:6
- f 2Kr 18:8
- g Iza 30:6
- h Iza 30:23
- Iza 65:13
- i Jr 47:1
- Eze 25:16
- Jl 3:4
- Am 1:6
- Sf 2:4
- Za 9:5
- j Jr 1:14
- Jr 25:9
- k 2Kr 20:12
- l Ps 48:1
- Ps 87:1
- Ps 102:16
- Ps 132:13
- Iza 28:16

15. poglavlje

- m Jr 9:25
- Eze 25:11
- n 4Mo 21:28
- 5Mo 2:9
- o 2Kr 3:25
- Jr 48:31
- p Jš 13:17
- Jr 48:18
- r Jr 48:1
- s 4Mo 21:30
- Jš 13:16
- t 5Mo 14:1
- Iza 3:24
- Jr 48:37
- u 2Sa 3:31
- 2Kr 6:30
- Iza 24:11
- Mt 11:21
- v Jr 19:13
- z Jr 48:38
- a 4Mo 32:37
- Iza 16:9
- b Su 11:20
- c Jr 48:31
- d 1Mo 13:10
- 1Mo 19:22
- e Jr 48:34

Desni stupac

- a Jr 48:5
- b Jr 48:3
- c Jr 48:34
- d Iza 16:9
- Hb 3:17
- e Jr 48:20
- f 3Mo 26:22
- 2Kr 17:25
- Jr 15:3
- Am 5:19

16. poglavlje

- g Ezr 7:17
- h Iza 10:32
- Hi 4:8
- i Izr 27:8
- Iza 13:14
- Jr 48:19
- j 4Mo 21:13
- k Ps 82:3
- Iza 1:17
- Jr 21:12
- Da 4:27
- Za 7:9
- 5Mo 28:29

na Luhit,^a svi plačući idu. Dok idu u Horonajim^b razliježe se jauk njihov zbog propasti. 6 Jer vode su se nimirske^c u pustinju pretvorile. Trava je zelena usahnula, nestalo je trave, nema zelenila.^d 7 Zato ono što je ostalo i dobra koja su sačuvali nose preko doline topola. 8 Jauk se razliježe po kraju moapskom.^e Gorki se plač čuje do Eglajima, plač gorki čuje se do Beer-Elima, 9 jer su vode dimonske pune krvi. Na Dimon ću još nešto dodati — lava na bjegunce Moabove i na one koji ostanu u toj zemlji.^f

16 Pošaljite ovna vladaru zemlje,^g iz Sele, preko pustinje, do gore kćeri sionske!^h

2 Kao ptica u bijegu, otjerana iz gnijezda svojega,ⁱ bit će kćeri moapske na gazovima arnonskim.^j

3 "Dajte savjet, provedite odluku!^k

Usred podneva sjenu svoj u kao noć razastri! Sakrij rasijane,^m ne izdaj bjegunca!ⁿ

4 Neka kod tebe borave rasijani moji, Moabe!^o Budi im skrovište od pustošitelja!^p Jer tlačitelj je kraj došao, pustošenje je prestalo, zbrisani su sa zemlje oni koji su gazili druge.^r

5 U milostivosti* utvrdit će se prijestolje.^s U istinoljubivosti kralj će sjediti na njemu u šatoru Davidovu,^t sudit će i

m Iza 32:2; n Ob 14; o 1Sa 22:3; p Jr 48:8; Jr 48:42; r Iza 33:1; s Ps 45:6; Ps 89:14; Izr 20:28; t 2Sa 7:16; Iza 9:7; Jr 23:5; Da 7:14.

Iza 16:5* Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

pravdu tražiti, i spremno će činiti što je pravo.”^a

6 Čuli smo za ponos Moabov, ponos veliki,^b za oholost njegovu, ponos njegov i bijes njegov^c — ali prazne riječi njegove neće se ostvariti.^d

7 Zato će Moab gorko plakati zbog nevolje svoje, svi u Moabvu plakat će gorko.^e Za groždicama iz Kir-Hareseta^f jadicovat će oni posve slomljeni, **8** jer su se posušila terasasta polja hešbonska.^g Trsu sibmanskim^h gospodari narodâ potukli su jarkocrvene grane njegove, koje su do Jazeraⁱ sezale i po pustinji su išle. Mladice su njegove bile ostavljene da same bujaju i protezale su se sve do mora.

9 Zato ću plakati nad trsom sibmanskim plačem Jazero-vim.^j Suzama svojim zalijevat ću te, Hešbone^k i Elealo,^l jer se poklik bojni začuo nad ljetinom tvojom i nad žetvom tvojom.^m **10** Nestalo je radosti i veselja iz voćnjaka, nema radosnog uzvikivanja u vinogradima, nema klicanja.ⁿ Ne gazi gazilac grožđe u tjesku.^o Učiniio sam kraj klicanju.^p

11 Zato nutrina moja kao harfa drhti nad Moabom,^r sve što je u meni drhti nad Kir-Haresetom.^s

12 Vidjelo se da se Moab umorio na uzvišici.^t Došao je u svetište svoje moliti se,^u ali ništa nije mogao postići.^v

13 To je riječ koju je Jehova prije rekao o Moabu. **14** A sada Jehova govori ova-ko: “Za najviše tri godine, kao što su godine najamničke,^z slava^a Moabova bit će prezrena

16. poglavlje

- a Ps 72:2
Iza 32:1
- b Jr 48:26
Jr 48:29
Sf 2:10
- c Am 2:1
- d Jr 48:7
- e Iza 15:2
Jr 48:20
- f 2Kr 3:25
Jš 13:17
- g 4Mo 32:38
Jš 13:19
- i 4Mo 32:3
Jš 13:25
Jr 48:32
- j Jr 48:32
- k Iza 15:4
- l Jr 48:34
- m Su 9:27
Iza 24:8
Jr 25:30
Jr 48:33
- o Hb 3:17
- p Sf 2:9
- r Iza 15:5
Jr 48:36
- s Iza 15:1
- t 4Mo 22:41
4Mo 23:1
Jr 48:35
- u 1Kr 11:7
2Kr 3:27
Jr 48:7
- v 2Kr 19:18
Ps 115:4
Jr 10:5
Jr 16:20
1Ko 8:4
- z Iza 21:16
- a Iza 23:9
Jr 9:23
Jr 48:46

Desni stupac

- a Iza 25:10
Jr 48:47
Sf 2:9

17. poglavlje

- b 1Lje 18:5
Jr 49:23
Am 1:5
- c 2Kr 16:9
Iza 8:4
Za 9:1
- d 4Mo 32:34
Jš 13:16
2Kr 10:33
Jr 48:19
- e Sf 2:7
- f 2Kr 17:6
Iza 7:8
Ho 5:14
Ho 9:13
- g 2Kr 16:9
- h Iza 28:2
Ho 9:11
- i Iza 9:9
Iza 10:4
- j 5Mo 32:15
Iza 10:16
- k 5Mo 23:25
Jr 9:22
Ho 6:11
Jl 3:13
- l Jš 15:8
Jš 18:16
2Sa 5:18

uz veliki metež svakovrsni, a oni koji preostanu bit će malobrojni i nejak.”^a

17 Objava protiv Damaska:^b “Gle, Damask više nije grad. Pretvorio se u gomilu ruševina, u razvalinu koja se raspada.^c **2** Napušteni gradovi aroerski^d postali su mjesto gdje stada dolaze i leže, i nitko ih ne plaši.^e **3** Utvrđena grada nestalo je u Efrajimu,^f a kraljevstva u Damasku.^g Oni-ma koji preostanu iz Sirije bit će kao i slavi sinova Izraelovih”, kaže Jehova nad voj-skama.^h

4 “U taj dan ponižena će biti slava Jakovljeva,ⁱ omršavjet će debelo tijelo njegovo.^j

5 Kad žetelac bude sakupljao žito nepožnjeveno, a ruka mu klasje žela,^k bit će kao čovjek koji klasove pabirči u dolini refaimskoj.^l **6** Ostat će u Jakovu pabirak kao kad se otrese maslina: dvije ili tri zrele masline na vrhu, četiri ili pet na granama rodnim”, kaže Jehova, Bog Izraelov.^m

7 U taj dan čovjek zemaljski pogledat će Tvorca svojega, upravit će oči svoje k Svecu Izraelovu.ⁿ **8** Neće gledati žrtvenike,^o djelo ruku svojih,^p neće gledati ono što su prsti njegovi učinili, ni deb-la obredna^{*} ni stalke kadione.^r **9** U taj dan utvrđeni gradovi njegovi bit će kao napušteno mjesto u šumi, kao grana koju su ostavili radi sinova

m 5Mo 4:27; 5Mo 24:20; Su 8:2; Iza 24:13; Ri 9:27; n Iza 10:20; Iza 29:19; Mi 7:7; o 2Lje 31:1; 2Lje 34:7; Jr 17:2; Eze 36:25; Ho 8:11; Ho 14:8; Za 13:2; p Iza 2:8; Ho 8:6; Mi 5:13; r 2Lje 34:4.

Izraelovih; bit će pustoš.^a
10 Jer si zaboravio^{*b} Boga spasenja svojega^c i nisi se sjećao Stijene^d utvrde svoje. Zato sadiš nasade lijepe i mladica- ma tuđim zasađuješ ih. **11** Ti samo ograđuj nasad svoj dan- ju, a jutrom se trudi da sjeme tvoje nikne, ali žetva će pobje- či u dan kad bolest dođe i bol neizlječiva!^e

12 Teško mnoštvu naroda uskomešanih, koji su uzburka- ni kao more što je uzburkano! Teško narodima koji huće, koji tutnje poput huke voda silnih!^f

13 Tutnjava naroda^g bit će kao huka voda mnogih. Ali On će im zaprijetiti,^h pa će pobjeći daleko i bit će gonjeni kao plje- va koju vjetar raznosi na gori i kao čičak uskovitlan u vihoru.ⁱ

14 Uvečer – eto strahote iz- nenadne! Pred jutro – nema je više.^j To je baština onih koji nas pljačkaju, to će snaći one koji nas plijene.^k

18 Teško zemlji zujećih ku- kaca krilatih, koja je u području rijeka etiopskih,^l **2** onoj koja poslanike šalje^m morem, po površini vodenoj u brodovima od trske papiruso- ve, i kaže: “Idite, glasnici brzi, narodu visokome, glatke kože, narodu koji posvuda strah širi, narodu žilavome, koji gazi druge i čiju zemlju rijeke odnose!”ⁿ

3 Svi stanovnici svijeta,^{*} vi koji živite na zemlji,^o ugledat ćete prizor kao kad se znak zborni podigne na gorama^p i čut ćete zvuk kao kad se rog

Iza 17:10* Tekst je upućen gradu u ko- jem se obožava Jehova. **18:3*** Doslov- no: “plodnoga tla”.

17. poglavlje

- a Iza 6:11
Ho 10:14
Am 3:11
Mi 5:11
Mt 7:13
- b 5Mo 6:12
Ps 50:22
Iza 1:3
Jr 2:32
Ho 8:14
- c 1Lje 16:35
Ps 65:5
Ps 79:9
Hb 3:18
Ot 7:10
- d 5Mo 32:4
2Sa 22:32
Ps 18:2
Iza 26:4
- e 5Mo 28:30
Jr 12:13
Ho 8:7
St 1:13
- f Ps 29:3
Ps 65:7
Ot 16:3
Ot 17:1
- g Ps 2:1
Ps 67:4
Iza 13:4
- h Ps 9:5
Iza 33:3
- i Ps 35:5
Ps 83:13
Iza 29:5
Da 2:35
Ho 13:3
- j 2Kr 19:35
Ps 37:36
Izr 22:23
- k Iza 33:1
Eze 39:10
Sf 2:9

18. poglavlje

- l Iza 20:3
Eze 30:4
Sf 3:10
- m Iza 30:4
Eze 30:9
- n 2Lje 12:3
2Lje 14:9
2Lje 16:8
- o Ps 33:8
Ps 96:13
Izr 8:31
Iza 26:18
Tu 4:12
- p Iza 5:26
Iza 13:2

Desni stupac

- a JI 2:1
Am 3:6
Za 9:14
- b Ps 132:13
Ho 5:15
- c 2Sa 23:4
d Izr 25:13
- e Iza 5:7
Iza 17:11
Lk 8:14
- f Iza 14:19
Eze 29:5
- g Iza 34:3
Jr 15:3
Eze 32:4
Ot 19:17
- h 2Lje 32:23
Iza 2:2
Mi 1:11
i Iza 60:4
Za 14:16

oglasi.^a **4** Jer ovako mi je re- kao Jehova: “Miran ću ostati i gledat ću prebivalište svoje,^b kao vrućina jarka kad sun- ce sja,^c kao oblak rose u vrije- me berbe.^d **5** Jer prije berbe, kad cvat ocvate i od cvjeto- va nastane grožde koje sazrije- va, vinogradar će nožem od- rezati grančice i odstraniti vitice, odsjeći će ih.^e **6** Sve će ih se ostaviti pticama grab- ljuvicama gorskim i zvijerima zemaljskim.^f Ptice grabljivice njima će se cijelo ljeto hraniti, sve zvijeri zemaljske njima će se za berbe hraniti.^g

7 U to će vrijeme Jehovi nad vojskama dar donositi^h narod visoki, glatke kože,ⁱ narod koji posvuda strah širi, narod žilavi, koji gazi druge i čiju zemlju ri- jeke odnose, donosit će ga na prebivalište imena Jehove nad vojskama, na goru Sion.”^j

19 Objava protiv Egipta:^k
 Gle, Jehova sjedi na brzu oblaku^l i dolazi u Egipat. Drhtat će pred njim bezvrijed- ni bogovi egipatski^m i rastopit će se Egipćanima srce njihovo u njima.ⁿ

2 “Podbost ću Egipćane protiv Egipćana, te će svatko ratovati s bratom svojim, svat- ko s prijateljem svojim, grad s gradom i kraljevstvo s kraljev- stvom.^o **3** Smest će se Egip- ćani,^p a ja ću pobrkati nam- jere njihove.^r I obraćat će se bogovima bezvrijednim^s i lju- dima koji čaraju, koji duhove prizivaju i koji događaje pro-

j Iza 8:18; Iza 24:23; JI 3:17; Mi 4:13; **19. poglavlje**
 k Jr 25:19; Eze 29:2; JI 3:19; 15Mo 33:26; Ps 68:33;
 m 2Mo 12:12; Jr 43:12; Jr 46:25; Eze 30:13; n Ps 76:12;
 o Mt 12:25; p 5Mo 7:20; JS 2:11; r Izr 19:21; Izr 21:30;
 Iza 19:11; 1Ko 3:20; s Jr 16:20; 1Ko 8:4.

riču.^a **4** Predat ću Egipćane u ruke gospodaru okrutnome, kralj silan vladat će nad njima”,^b kaže Gospodin, Jehova nad vojskama.

5 Voda će se morska isušiti, rijeka će presahnuti i presušiti.^c **6** Rijeke će se usmrđjeti, propoki nilski u Egiptu postat će plitki i presahnuti.^d Trska^e će i rogoz istrunuti. **7** Ogojljela mjesta kraj Nila, na samom ušću Nila i sva polja zasijana kraj Nila osušit će se.^f Vjetar će odnijeti sve što raste na njima, sve će to nestati. **8** Ribari će tugovati, žalostit će se svi koji udice u Nil bacaju, klonut će svi koji mreže po površini vodenoj bacaju.^g **9** Postidjet će se oni koji lan^h češljaju i oni koji platno bijelo tkaju. **10** Tkalciⁱ njegovi bit će satrveni, svi najamnici bit će žalosni u duši.

11 Prave su lude knezovi soanski.^j Mudri savjetnici fararoni savjetuju nerazumno.^k Kako možete reći faraonu: “Ja sam sin mudraca, sin kraljeva drevnih”? **12** Gdje su, dakle, ti mudraci tvoji,^l da ti kažu i da doznaju što je Jehova nad vojskama odlučio učiniti s Egiptom?^m **13** Ludo postupajuⁿ knezovi soanski, prevareni su knezovi nofski,^o zavode plemena egipatska glavari njihovi.^p **14** Jehova je izlio među njih duh smetenosti.^r Zato zavode Egipat da posrće u svim djelima svojim, kao što pijanica posrće u bljuvotinu svoju.^s **15** I u Egiptu više ništa neće moći učiniti ni glava ni rep, ni grana ni rogoz.^t

Iza 19:13* Nof je hebrejsko ime za Memfis.

19. poglavlje

- a Iza 8:19
Iza 44:25
Dj 16:16
Ot 18:23
- b Jr 46:2
Jr 46:26
Eze 29:19
- c Eze 30:12
Za 10:11
- d 2Kr 19:24
Iza 37:25
- e 2Mo 2:3
Job 40:21
- f 5Mo 11:10
Eze 29:10
- g 4Mo 11:5
- h 2Mo 9:31
Izr 7:16
- i 2Mo 35:35
4Mo 13:22
- j Ps 78:12
Iza 30:4
Eze 30:14
- k Iza 44:25
1Ko 3:19
- l 1Mo 41:8
1Kr 4:30
Pr 7:23
Dj 7:22
- m Job 11:7
Ri 11:33
- n Ri 1:22
- o Jr 46:14
Eze 30:13
Ho 9:6
- p Su 20:2
1Sa 14:38
- r Job 12:20
Job 12:24
Iza 19:3
2So 2:11
- s Ps 107:27
Izr 20:1
Iza 28:7
Jr 48:26
- t Iza 9:15

Desni stupac

- a Ps 48:6
Jr 30:6
- b Iza 10:32
Iza 11:15
Za 2:9
- c Jr 25:26
Jr 43:11
Eze 29:6
- d Iza 14:24
Iza 20:3
Da 4:35
- e Jr 43:7
Jr 44:1
Eze 30:14
f 2Kr 18:28
g 5Mo 10:20
Jr 4:2
Jr 12:16
- h Jr 43:7
Iv 17:15
Ot 11:8
- i Jr 32:20
Jk 50:15
- k Lk 2:11
- l Ps 83:18
Ps 98:2
Hb 2:14
- m Sf 3:10
- n Mi 1:11
- o Pr 5:4
- o Iza 19:1
Jr 46:13
- p 5Mo 32:39
Iza 57:18
Jr 33:6
Ho 6:1

16 U taj dan Egipat će postati kao žena, drhtat će^a i strepiti od zamaha ruke Jehove nad vojskama kojom će zamahnuti na njega.^b **17** Zemlja Judina bit će strah Egiptu.^c Kome se god ona spomene strepit će zbog odluke koju je Jehova nad vojskama donio protiv njega.^d

18 U taj dan bit će pet gradova u zemlji egipatskoj^e koji će govoriti jezik kanaanski^f i zaklinjati se^g Jehovi nad vojskama. Jedan će se zvati Grad Rušenja.

19 U taj dan bit će žrtvenik Jehovin usred zemlje egipatske^h i stup posvećen Jehovi uz granicu njezinu. **20** To će biti znak i svjedočanstvo za Jehovu nad vojskama u zemlji egipatskoj,ⁱ jer oni će prizivati Jehovu zbog tlačitelja svojih,^j a on će im poslati spasitelja, velikoga, koji će ih izbaviti.^k

21 I Jehova će postati poznat Egipćanima.^l Upoznat će Egipćani Jehovu u taj dan i prinosit će žrtve i darove,^m zavjetovat će se Jehovi i izvršavati zavjete.ⁿ **22** Jehova će zadati udarac Egiptu.^o Zadat će udarac, ali će i izliječiti.^p Oni će se vratiti Jehovi,^r i on će uslišiti usrdne molitve njihove i izliječit će ih.^s

23 U taj dan bit će cesta^t iz Egipta u Asiriju, i Asirija će odlaziti u Egipat i Egipat u Asiriju. I služit će Bogu Egipat i Asirija zajedno. **24** U taj dan Izrael će biti treći s Egiptom i Asirijom,^u bit će blagoslov usred zemlje,^v **25** jer će

r Iza 19:18; Jr 44:1; s 1Kr 8:43; Jr 50:19; Za 8:22; t Iza 11:16; Iza 35:8; Iza 40:3; u 5Mo 32:43; Ps 117:1; Za 2:11; v 1Mo 12:3; Eze 34:26; Za 8:13; Ga 3:14.

ga Jehova nad vojskama blagosloviti,^a govoreći: "Neka je blagoslovljen narod moj, Egipat, i djelo ruku mojih, Asirija,^b i nasljedstvo moje, Izrael!"^c

20 One godine kad je tartan^{*d} došao na Ašdod,^e kada ga je Sargon, kralj asirski poslao,^f te je on napao Ašdod i osvojio ga,^g **2** tada je Jehova govorio preko Izaije, sina Amosova,^h i rekao: "Idi,ⁱ skini kostrijet s bokova svojih^j i izuj sandale s nogu svojih!"^k I on je učinio tako te hodao gol^{*} i bos.^l

3 Potom je rekao Jehova: "Kao što je sluga moj Izaija hodao gol i bos tri godine kao znak^m i znamenje protiv Egipataⁿ i protiv Etiopije,^o **4** tako će kralj asirski odvesti Egipćane zarobljene^p i Etiopljane izgnane, djecu i starce, gole i bose i golih stražnjica, otkrivajući golotinju egipatsku."^r **5** Tada će se uplašiti i posramit će se Etiopije, nade svoje,^s i Egipta, ljepote svoje,^t **6** i reći će u taj dan stanovnici ovoga primorja: 'Eto, to je nada naša, kojoj smo bježali za pomoć, da nas izbavi od kralja asirskoga!^u A kako da se mi spasimo?'"

21 Objava protiv pustinje morske:^v "Poput vihora^z koji s juga nadolaze, nevolja dolazi iz pustinje, iz zemlje strašne."^a **2** Strašno mi je viđenje^b objavljeno: "Izdajica izdaju čini, a pustošitelj pustoši.^c Naprijed, Elame! Započni opsadu, Medijo!^d Učinit ću da

Iza 20:1* Vidi bilješku za 2Kr 18:17.
2* Odnosno oskudno odjeven.

19. poglavlje

- a Ps 67:6
Ps 115:12
Iza 61:9
Iza 65:8
b Ho 2:23
Ri 3:29
c 5Mo 32:9
Am 3:2
Mi 3:17
1Pe 2:9

20. poglavlje

- d 2Kr 18:17
e Jš 11:22
Jš 13:3
f 2Lje 32:9
g Am 1:8
h Iza 1:1
i Jr 13:1
Jr 19:1
j Jn 3:8
Ot 11:3
k 2Sa 15:30
l 1Sa 19:24
Mi 1:8
He 11:37
m Iza 8:18
n Iza 19:1
o Iza 18:1
p Iza 19:4
Jr 46:26
Eze 30:19
r Jr 13:22
Mi 1:11
s Ps 146:3
t 2Kr 18:21
Iza 30:3
Iza 36:5
Jr 17:5
Eze 29:6
u Iza 30:2
Iza 31:1

21. poglavlje

- v Iza 13:1
Iza 13:20
Jr 51:42
z Za 9:14
a Iza 13:4
Iza 13:18
b Iza 13:9
Ot 18:2
c Iza 33:1
Jr 51:48
Jr 51:53
d Jr 51:11
Jr 51:28
Da 5:28
Da 8:20

Desni stupac

- a Ps 137:1
Iza 14:7
Iza 35:10
Jr 31:12
b Hb 3:16
c Jr 50:43
1So 5:3
d 5Mo 28:67
e Iza 22:13
Da 5:1
f Jr 50:35
Jr 51:57
g 2Sa 1:21
h 2Kr 9:17
Iza 62:6
Jr 51:12
Eze 3:17
Eze 33:3
Hb 2:1
Mt 24:45

nitko više ne uzdiše zbog nje."^a

3 Zato su bokove moje bolovi teški obuzeli.^b Grčevi su me uhvatili kao porodilju.^c Toliko sam se smeo, da ne čujem; toliki me nemir obuzeo, da ne vidim. **4** Srce moje mira ne nalazi, drhtanje me obuzima. Sumrak koji sam volio jezovit mi je postao.^d

5 Neka se stol postavi, neka se rasporede mjesta za stolom, neka se jede i pije!^e Ustajte, knezovi,^f pomažite štit!^g **6** Jer ovako mi je rekao Jehova:

"Idi, postavi stražara da ti javi što vidi!"^h

7 I vidio je kola bojna s dva konja upregnuta, kola bojna s magarcima i kola bojna s devama. I dobro je pazio, s pažnjom velikom. **8** I oglasio se kao lav:ⁱ "Na kuli stražarskoj, Jehova, neprestano stojim danju, na stražarskome mjestu svojemu stojim po svu noć."^j **9** Eno, dolaze ljudi na kolima bojnim s dva konja upregnuta!"^k

Zatim je povikao: "Pao je! Pao je Babilon! Sve rezbarene likove bogova njegovih Bog je o zemlju razbio!"^m

10 Narode moj koji si kao žito omlačeno, sine gumna moga!ⁿ Što sam čuo od Jehove nad vojskama, Boga Izraelova, to sam vam objavio.

11 Objava protiv Dume:^{*} Viče mi netko iz Seira:^o "Stra-

i Iza 5:29; j Hb 2:1; k Jr 50:3; Jr 50:9; Jr 51:27; l Iza 13:19; Iza 14:4; Iza 45:1; Jr 50:3; Jr 51:8; Da 5:28; Ot 14:8; Ot 18:2; m Jr 50:2; Jr 51:44; Jr 51:52; n 1Kr 8:46; 2Kr 13:7; Iza 1:25; Mt 3:12; He 12:6; o 1Mo 32:3; 5Mo 2:8; Ps 137:7.

Iza 21:11* "Duma" (što znači "tišina") proročansko je ime Edoma.

žaru, koje je doba noći? Stražaru, koje je doba noći?"^a
12 Stražar odgovara: "Doći će jutro, a zatim opet noć. Želite li pitati, pitajte! Dodite opet!"

13 Objava protiv ravnice pustinske: U šumi u ravnici pustinskoj noćivat ćete vi, karavane Dedanaca.^b **14** Iznosite vode pred žednoga! Stanovnici zemlje temske,^c iziđite s kruhom pred bjegunca! **15** Jer od mačeva oni bježe, od mača isukanoga, od luka napetoga, od rata žestokoga.

16 Jer ovako mi je rekao Jehova: "Za najviše godinu dana, kao što je godina najamnika,^d nestat će sva slava kedarstva.^e **17** A od strijelaca brojnih, hrabrih sinova kedarstva, malo će biti onih koji će preostati,^f jer je tako rekao Jehova, Bog Izraelov."^g

22 Objava o dolini vidnja:^h Što ti je? Zašto je sav narod tvoj na krovove izašao?ⁱ **2** Bio si meteža pun, grade bučni, grade veseli.^j Pobijeni tvoji nisu mačem pobijeni, niti su u boju poginuli.^k **3** Svi samovoljni vladari tvoji^l odjednom su pobjegli.^m U zarobljeništvo su odvedeni, a da neprijatelj nije luka napeo. Svi koji su se u tebi našli u zarobljeništvo su zajedno odvedeni,ⁿ a daleko su bježali.

4 Zato sam rekao: "Nemojte me gledati, zaplakat ću goroko!^o Nemojte me tješiti što je opustošena kći naroda mojega!^p **5** Jer to je dan pomutnje^r i gaženja^s i meteža,^t dan Svevišnjeg Gospodina, Jehove nad vojskama, u dolini vi-

21. poglavlje

- a Ot 16:15
- b Eze 27:15
- c Job 6:19
- Jr 25:23
- d Job 7:1
- Iza 16:14
- e 1Mo 25:13
- Ps 120:5
- Pj 1:5
- Iza 42:11
- Eze 27:21
- f Jr 49:28
- g 4Mo 23:19
- Iza 46:10
- Iza 55:11

22. poglavlje

- h Iza 1:1
- Iza 13:1
- Iza 22:5
- Jr 6:6
- i Iza 15:3
- Jr 48:38
- j Iza 32:13
- Am 6:6
- k Iza 3:1
- Jr 14:18
- Jr 38:2
- Tu 4:9
- l Iza 1:10
- m 2Kr 25:4
- Jr 39:4
- Jr 52:7
- n Jr 52:24
- o Iza 33:7
- Jr 4:19
- Jr 6:26
- Jr 9:1
- Mi 1:8
- p Jr 8:18
- Jr 31:15
- r Jr 30:5
- Am 5:18
- s Iza 5:5
- Iza 10:6
- t Mi 7:4

Desni stupac

- a 2Kr 25:10
- Ne 1:3
- Tu 2:2
- b Ho 10:8
- Lk 23:30
- Ot 6:16
- c 1Mo 10:22
- Iza 21:2
- d 2Kr 16:9
- Am 1:5
- e Ne 3:19
- f 1Kr 7:2
- g 2Kr 25:10
- Jr 52:7
- h 2Kr 20:20
- 2Lje 32:30
- Ne 3:15
- Iv 9:7
- i Ne 1:3
- j 2Kr 18:17
- Iza 7:3
- Iza 36:2
- k Dj 4:24
- l Ne 8:9
- Iza 15:3
- Jl 2:17
- m Job 1:20
- Am 8:10
- Mi 1:16
- n Iza 5:12
- Iza 56:12
- Am 6:4
- Lk 17:27

denja. Došao je onaj koji zid ruši,^a vika* se prema gori diže.^b **6** Elam^c je tobolac uzeo na bojnim kolima koja kojni vuku. Kir^d je štit otkrio. **7** Najljepše ravnice tvoje ispunit će se kolima bojnim, kojni će stati pred vratima, **8** i uklonit će se zaštita Judina. A ti ćeš u taj dan pogled upraviti na oružarnicu^e kuće šumske.^f **9** I vidjet ćete pukotine u zidu grada Davidova, jer bit će ih mnogo.^g Skupljat ćete vodu iz donjega jezerca.^h **10** Prebrojavat ćete kuće jeruzalemske. Rušit ćete kuće da zidineⁱ učvrstite. **11** Načinit ćete između dva zida spremnik za vodu iz staroga jezerca.^j Ali nećete pogled svoj upraviti na Boga Velikoga koji je to učinio, nećete vidjeti onoga koji je davno to osmislio.

12 I pozvat će vas u taj dan Svevišnji^k Gospodin, Jehova nad vojskama, da plaćete^l i tugujete, da obrijete glave i kostrijet opašete.^m **13** Ali evo: raduju se i vesele se, ubijaju goveda i kolju ovce, jedu meso i piju vino,ⁿ govoreći: 'Jedimo i pijmo, jer sutra ćemo umrijeti!'"^o

14 A Jehova nad vojskama objavio je ušima mojim:^p "Ovaj vam se prijestup neće očistiti^r dok ne umrete,^s kaže Svevišnji Gospodin, Jehova nad vojskama."

15 Ovako kaže Svevišnji Gospodin, Jehova nad vojskama: "Hajde, idi k onome upravitelju

^o Iza 21:5; 1Ko 15:32; Jk 5:5; ^p Iza 5:9; Am 3:7; ^r Iza 1:11; Jr 15:1; Eze 24:13; He 10:26; s 3Mo 26:31.

Iza 22:5* Izraz "vika" može se odnositi na vapaj za pomoć ili na ratni poklič.

dvorskom,^a k Šebni,^b i reci mu: **16** 'Što to imaš ovdje i koga to imaš ovdje, te klešeš ovdje sebi grobnicu?'^c Na uzvisini on kleše grobnicu svoju, u stijeni usijeca sebi prebivalište. **17** 'Gle, čovječe, ja, Jehova, zbacit ću te zamahom silovitim i zgrabit ću te. **18** Smotat ću te čvrsto i kao loptu baciti u zemlju široku. Ondje ćeš umrijeti i ondje će kola tvoja slavna biti na sramotu domu gospodara tvojega. **19** Smijenit ću te s mjesta tvojega, bit ćeš uklonjen iz službe svoje.^d

20 U taj dan pozvat ću slugu svojega^e — Elijakima,^f sina Hil-kijina.^g **21** Odjenut ću mu haljinu tvoju, opasat ću ga pojasom tvojim^h i tvoju ću mu vlast dati u ruke, i bit će otac stanovnicima Jeruzalema i domu Judinu.ⁱ **22** Staviti ću mu na rame ključ^j doma Davidova, pa kad on otvori, nitko neće zatvoriti, a kad on zatvori, nitko neće otvoriti.^k **23** Kao klin^l zabit ću ga da trajno stoji na mjestu svojem i postat će prijestolje slave domu oca svojega.^m **24** Vješat će se o njega sva slava doma oca njegovog, potomstvo i izdanci, sve posude male, zdjele razne i svi ćupovi razni.

25 'U taj dan', kaže Jehova nad vojskama, 'uklonit će se klinⁿ koji je trajno zabijen na mjestu svojem, o^o posjeći će se i pasti, i uništit će se teret koji je o njemu visio, jer je tako rekao Jehova.'^p

23 Objava o Tiru:^r Plaćite gorko, brodovi taršiški,^s jer je na opustošen i više nije luka, nije više mjesto u koje

22. poglavlje

- a 2Kr 10:5
- b 2Kr 18:37
- 2Kr 19:2
- Iza 36:3
- Iza 37:2
- c Iza 14:18
- Mt 27:60
- d Job 40:11
- Ps 75:7
- Lk 1:52
- e Mt 24:45
- 1Ko 4:2
- f 2Kr 18:18
- 2Kr 18:37
- Iza 36:3
- g 2Kr 18:26
- h 1Mo 41:42
- 1Sa 18:4
- Es 8:15
- i 1Mo 45:8
- j 1Lje 9:27
- Ot 3:7
- k Mt 18:18
- l Ezi 9:8
- m 1Mo 45:9
- 1Sa 2:8
- Lk 22:30
- Ot 3:21
- n Iza 22:15
- o Iza 22:17
- p Iza 46:11
- Jr 4:28

23. poglavlje

- r Jr 25:22
- Jr 47:4
- Eze 26:3
- Eze 27:2
- Jl 3:4
- Am 1:9
- Za 9:4
- s 2Lje 9:21
- Ps 48:7
- Iza 2:16
- Eze 27:25

Desni stupac

- a Eze 27:3
- b 1Mo 10:4
- Jr 2:10
- Eze 27:6
- Da 11:30
- c Eze 27:8
- d Jr 2:18
- e Eze 27:33
- Eze 28:4
- Jl 3:5
- f 1Mo 10:15
- Eze 27:8
- g Jr 47:4
- h Iza 19:1
- Iza 19:16
- i Eze 26:15
- Eze 27:35
- Eze 28:19
- j 5Mo 29:24
- Ps 94:2
- k Eze 28:2
- l Iza 14:24
- Iza 46:10
- m Da 4:37
- Jk 4:6
- n Job 12:21
- Ps 107:40
- o Iza 23:1
- p Eze 26:14
- Eze 26:17
- r Ps 46:6
- Eze 27:34
- s Eze 26:5
- Eze 26:15

se dolazi!^a U zemlji kitimskoj^b to su im rekli. **2** Ušutite, stanovnici primorja!* Trgovci iz Sidona,^c koji more prelaze — oni su te bogatstvom napunili. **3** Mnoge je vode prešlo žito šihorsko,^d žetva nilska, prihod tirske. To je bio dobitak narodima.^e

4 Stidi se, Sidone!^f Jer more govori, utvrdo morska: "Ne hvataju me boli porođajne i ne radam, ne odgajam mlađice i ne podižem djevojke."^g **5** Kao i na vijest o Egiptu,^h tako će i na vijest o Tiru teška bol obuzeti ljude.ⁱ **6** Prijedite u Taršiš! Plaćite gorko, stanovnici primorja! **7** Je li to grad vaš koji je veseo bio od davnina, od početaka svojih? Noge su ga njegove vodile daleko u tuđinu da se ondje naseli.

8 Tko je tu odluku donio^j protiv Tira, koji je krune davao, čiji su trgovci bili knezovi, čiji su prodavači bili uglednici zemaljski?^k

9 Jehova nad vojskama donio je tu odluku,^l da oskvrne svu ljepotu ponosnu,^m da prezir pokaže prema svim uglednicima zemaljskim.ⁿ

10 Poput Nila izlij se po zemlji svojoj, kćeri taršiška!^o Nema više brodogradilišta.^p

11 Ruku svoju podigao je na more, potresao je kraljevstva.^r Jehova je dao zapovijed protiv Fenicije, da se unište utvrde njezine.^s **12** I kaže: "Nikad se više nećeš radovati,^t potlačena djevice, kćeri sidonska!^u

t Eze 26:13; u 1Mo 10:15.

Ustani, prijedi u Kitim!^a Ali ni ondje nećeš mira imati.”

13 Eto zemlje kaldejske!^b To je narod — Asirija^c to nije bila — koji će ga predati divljim životinjama pustinjским.^d Podigli su kule opsadne,^e ogolili njegove dvore utvrđene,^f ostala je od njega samo razvalina koja se raspada.^g

14 Plačite gorko, brodovi taršiški, jer je opustošena utvrda vaša!^h

15 U taj dan Tir će biti zaboravljen sedamdeset godina,ⁱ koliki će biti vijek jednog kralja. A nakon sedamdeset godina Tiru će biti kao bludnici iz pjesme: **16** “Uzmi harfu i idi po gradu, bludnice zaboravljena!^j Sviraj na žicama najbolje što možeš, i neka bude mnogo pjesama tvojih, da te se sjetit!”

17 Nakon sedamdeset godina Jehova će pogledati na Tir, i on će opet primati plaću svoju^k i činiti blud sa svim kraljevstvima svijeta na licu zemlje.^l **18** Dobit njegova i plaća njegovam^m postat će sveta Jehovi. Neće se zgrtati niti pohranjivati, jer će plaća njegova biti za one koji borave pred Jehovom,ⁿ da imaju hrane do sita i odjeću lijepu.^o

24 Evo, Jehova prazni zemlju i pustoši je,^p izokreće lice njezino^r i raspršuje stanovnike njezine.^s **2** Isto će biti narodu i svećeniku, isto sluzi i gospodararu njegovu, isto sluškinji i gospodarici njezinoj, isto kupcu i prodavaču, isto zajmodavcu i zajmoprincu, isto onome koji daje uz ka-

23. poglavlje

- a Eze 27:6
Da 11:30
b 1Mo 11:31
Iza 13:19
Iza 47:1
Hb 1:6
c 2Kr 17:24
Iza 10:12
Iza 30:31
Na 3:18
Sf 2:13
d Iza 13:21
e Eze 26:8
f Eze 26:9
g Eze 26:12
h Iza 23:1
i Jr 25:11
Jr 27:3
Jr 27:6
j Izr 7:10
Jr 30:14
k Mi 1:7
l Na 3:4
m 5Mo 23:18
n Job 27:17
Pr 2:26
o Iza 60:5
Iza 61:6

24. poglavlje

- p 5Mo 28:63
Iza 1:7
Iza 5:5
Jr 4:6
Eze 6:6
r 2Kr 21:13
s 5Mo 28:64
Ne 1:8
Jr 9:16

Desni stupac

- a Iza 3:2
Iza 9:14
Eze 7:12
Ho 4:9
b 3Mo 26:31
5Mo 29:28
c Iza 46:10
d Iza 3:26
Iza 33:9
Jr 4:28
Tu 1:4
Ho 4:3
e Iza 2:11
f 3Mo 18:24
4Mo 35:33
2Lje 33:9
Jr 3:1
Jr 23:11
Tu 4:13
g 2Kr 17:7
2Kr 22:13
Eze 20:13
Da 9:5
h Mi 3:11
i 2Mo 19:5
2Mo 24:7
Jr 31:32
Jr 34:18
j 3Mo 26:16
5Mo 28:15
Js 23:15
k 3Mo 26:22
5Mo 4:27
5Mo 28:62
Iza 10:22
l Jr 8:13
Jl 1:10
m Iza 16:10
Iza 32:12
Am 5:17

matu i onome koji plaća kamatu.^a **3** Zemlja će se isprazniti i opljačkati,^b jer je tako rekao Jehova.^c **4** Zemlja tuguje^d i vene. Zemlja plodna sahne i vene. Propadaju istaknuti ljudi iz naroda.^{*e} **5** Onečistila se zemlja pod stanovnicima svojim,^f jer su zaobišli zakone,^g izmijenili uredbe,^h raskinuli savez trajan.ⁱ **6** Zato prokletstvo proždire zemlju^j i krivnju nose stanovnici njezini. Zato je sve manje stanovnika u zemlji i vrlo je malo ljudi preostalo.^k

7 Tuguje vino mlado, vene loza,^l uzdišu oni što su bili srca vesela.^m **8** Prestalo je veselje uz defove, utihnula je graja onih koji veselo kliču, prestalo je veselje uz harfu.ⁿ **9** Nema više pjesme dok se vino pije, opojno je piće postalo gorko onima koji ga piju. **10** Napušten je grad i razoren,^o u svaku je kuću ulaz zapriječen. **11** Vika se na ulicama čuje jer nema vina. Svake je radosti nestalo, veselje je iščeznulo iz zemlje.^p **12** U gradu je grozan prizor ostao, vrata su srušena i razvaljena.^r

13 Jer tako će se zbiti usred zemlje, među narodima, kao kad se otrese maslina,^s kao kad se pabirči nakon berbe grožđa.^t **14** Oni će na sav glas radosno klicati. Zbog uzvišenosti Jehova oni će klicati s mora.^u **15** Zato će u

n Ps 81:2; Jr 7:34; Jr 16:9; Ho 2:11; o 2Kr 25:10; p Iza 8:22; Tu 5:15; r Iza 32:14; Jr 9:11; Tu 1:4; Tu 2:9; Mi 1:9; s 5Mo 24:20; Iza 17:6; t Iza 1:9; Iza 17:5; Jr 6:9; Eze 6:8; Mi 7:1; u Iza 12:1; Iza 40:9; Jr 31:12; Jr 33:11; Za 2:10.

Iza 24:4* Doslovno: “naroda zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

kraju gdje je svjetlost^a slaviti Jehovu,^b na otocima morskim ime Jehove,^c Boga Izraelova. **16** S kraja zemlje čujemo pjesme:^d "Krasota pravednome!"^e

Ali ja kažem: "Omrvšavjet ću! Omrvšavjet ću! Teško meni! Izdajice izdaju čine.^f Izdajice izdajnički izdaju čine."^h

17 Strah, jama i zamka čekaju tebe, stanovniče zemlje!ⁱ

18 Tko pobjegne od zvuka strahote, past će u jamu, a tko se izvuče iz jame, uhvatit će se u zamku.^j Jer otvorit će se ustave na visini^k i potrest će se temelji zemlje.^l **19** Zemlja se sva raspuknula, zemlja se sva potresla, zemlja se sva poljuljala.^m **20** Zemlja sva tetura poput pijanice, ljulja se poput promatračnice.ⁿ Prijestup je njezin pritišće,^o te će pasti, i neće više ustati.^p

21 U taj dan Jehova će presuditi vojsci gore u visini i kraljevima zemaljskim na zemlji.^r **22** Skupljeni će biti kao što se zarobljenike skuplja u jamu^s i bit će zatvoreni u tamicu,^t a nakon mnogo dana bit će kažnjeni.^u **23** Mjesec puni posramio se i sunce žarko postidjelo se,^v jer je Jehova nad vojskama u slavi počeo kraljevati^z na gori Sionu^a i u Jeruzalemu i pred starcima svojim.^b

25 Uzvišujem te, **25** Bog moj!^c Uzvisujem te,^d hvalim ime tvoje,^e jer si čudesna djela učinio,^f proveo naume^g davne, vjerno^h i pouzdano.ⁱ **2** Jer grad si pretvorio u hrpu kamenja, grad utvrđeni u ruše-

Iza 24:15* Po svemu sudeći, izraz se odnosi na istok, to jest istočni obzor.

24. poglavlje

- a 2Mo 27:13
Ps 97:11
Iza 30:26
Iza 43:5
Iza 49:6
Mi 7:9
- b Za 13:9
Mi 1:11
- c Iza 11:11
Iza 60:9
Sf 2:11
- d Ps 22:27
Ps 98:3
Mk 13:27
- e 2Mo 15:11
Ezr 9:15
Ps 145:7
Ot 15:3
Ot 19:2
- f Iza 10:16
Iza 17:4
- g Iza 21:2
Iza 33:1
Tu 1:2
- h Jr 9:2
Ho 10:13
- i 3Mo 26:22
Jr 8:3
Eze 14:21
Am 5:19
- j 5Mo 32:23
1Kr 20:30
- k 1Mo 7:11
Izr 27:4
- l 5Mo 32:22
Ps 18:7
Ps 18:15
- m Jr 4:24
Na 1:5
Hb 3:6
- n Ps 107:27
Iza 19:14
Iza 29:9
- o 2Kr 21:16
2Lje 36:16
Jr 14:20
Ho 4:2
- p Am 8:14
- r Ps 76:12
Hg 2:22
- s 1Mo 41:14
- t Iza 42:7
- u Za 9:11
- v Ot 21:23
- z Ps 97:1
Ot 11:17
- a Ps 132:13
Iza 8:18
Iza 18:7
Jl 3:17
He 12:22
- b 1Kr 8:11
Iza 46:5
Iza 42:6
Mi 4:7
Za 2:10

25. poglavlje

- c 5Mo 32:3
1Lje 29:10
Ps 25:12
- d Iza 61:10
Ps 7:17
Ps 99:5
Ps 145:1
He 13:15
- e Ps 30:4
Ps 150:6
Ot 15:4
- f Ps 40:5
Ps 98:1
Ps 107:8
Ps 145:4

vine. Utvrđeni dvori tuđinaca više nisu grad, do vijeka se više neće obnoviti.^a **3** Zato će te narod silan slaviti, grad naroda okrutnih tebe će se bojati.^b

4 Jer ti si utočište ubogome, utočište siromahu u nevolji njegovoj,^c skrovište od oluje,^d zaklon^d od vrućine, kad nasilnik navali kao oluja što o zid udara. **5** Kao vrućinu u zemlji bezvodnoj, ti stišavaš buku tuđinaca, kao vrućinu sjenom od oblaka.^e Stišava se pjesma nasilnika.^f

6 Jehova nad vojskama pripremit će svim narodima^g na gori ovoj^h gozbu od jela biranih,ⁱ gozbu od vina izvrsna, od biranih jela punih moždine,^j od vina^k dozrela, procijedena.^l

7 Na gori ovoj on će uništiti zastirač koji zastire sve narode,^m pokrivalo koje pokriva sve narode. **8** Uništiti^{*} će smrt zauvijekⁿ i obrisat će Svevišnji Gospodin Jehova suze sa svakoga lica.^o Uklonit će sramotu s naroda svojega po svoj zemlji,^p jer je tako rekao Jehova.

9 U taj dan reći će se: "Gle, to je Bog naš!"^r U njega se uzdamo,^s i on će nas spasiti.^t To je Jehova!^u U njega se uzdamo.

g Ps 33:11; Iza 28:29; He 6:17; h 5Mo 32:4; Ne 9:33; Ps 89:5; i 1Mo 24:27; 4Mo 23:19; **Desni stupac** a 5Mo 13:16; Iza 6:11; b Ps 46:10; Ps 66:3; Ps 83:16; Eze 38:23; c Ps 46:1; Ps 121:7; Na 1:7; Sf 3:12; d Ps 91:1; Ps 121:5; Ps 121:6; Ot 7:16; e Job 7:2; Iza 49:10; f Ps 58:10; Iza 24:8; Ot 18:22; g Iza 49:10; Da 7:14; Mt 8:11; h Ps 72:3; Iza 11:9; Iza 63:25; Da 2:35; i Ps 72:16; Ps 85:11; Ps 85:12; Ps 104:15; Jr 31:12; j Job 21:24; k Pr 10:19; Iza 55:1; l Jr 48:11; Lk 5:39; m Iza 60:2; Lk 2:32; Df 17:30; 2Ko 3:13; 2Ko 4:4; Ef 5:8; n Ho 13:14; 1Ko 15:54; 2Ti 1:10; He 2:15; Ot 20:14; o Iza 35:10; Ot 7:17; Ot 21:4; p Ps 69:9; Ps 89:51; r 5Mo 32:3; Iza 25:1; Ot 19:1; s Ps 27:14; Ps 37:34; Ps 146:5; t 1Mo 49:18; Izr 20:22; Lk 2:30; u 2Mo 6:2; Ps 97:5; Sf 3:12.

Iza 25:4* Ili: "ti ih izbavljajući od zlih ljudi", prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi 2So 3:2. **8*** Doslovno: "Progutat". **9*** Ili: "polažemo nam svoju".

Radujmo se i veselimo se spasenju njegovu!"^a

10 Jer ruka Jehovina počivat će na gori ovoj,^b a Moab će biti zgažen^c na mjestu svojemu kao što se slama gazi na gnojištu.^d **11** Zamahnut će Bog rukama svojim na njega kao što plivač zamahuje kad pliva i ponizit će oholost njegovu^e varljivim pokretima ruku svojih. **12** Grad utvrđeni, s njegovim zidinama sigurnim, on će oboriti. Ponizit će taj grad, bacit će ga na zemlju, u prah.^f

26 U taj dan^g ova će se pjesma pjevati^h u zemlji Judinoj:ⁱ "Tvrd grad mi imamo.^j Spasenje Bog daje zidovima i bedemu.^k **2** Otvorite vrata^l da uđe narod pravedan koji postupa vjerno!^m **3** One kojima je srce postojano, čuvat ćeš u miru trajnome,ⁿ jer se u tebe uzdaju.^o **4** Uzdajte se u Jehovu^p dovijeka, jer je Jah* Jehova Stijena^r vječna!

5 Jer on obara one koji žive u visini,^s u gradu uzvišenom.^t Ponižava grad, do zemlje ga ponižava, baca ga u prah.^u **6** Noga će ga gaziti, noga nevoljnikova, koraci ubogih."^v

7 Pravedan je put pravednikov.^z Ti si pravedan, i zato ćeš poravnati stazu pravednikovu.^a **8** U tebe, u tebe se uzdamo,* Jehova, da nas povedeš putem pravde svoje.^b Za imenom tvojim i spomenom tvojim^c duša nam žudi.^d **9** Dušom svojom žudim za tobom noću,^e srcem* svojim ja tražim tebe.^f Jer kad se pravedni

Iza 26:4* Vidi bilješku za 2Mo 15:2 i do-datak 1. **8*** Ili: "položemo nadu svoju". **9*** Doslovno: "duhom".

25. poglavlje

- a Ps 20:5
Ps 21:1
Ps 62:1
Ps 95:1
Mi 7:7
Sf 3:14
- b Ps 132:13
Iza 12:6
- c Ps 110:6
Iza 15:1
Sf 2:9
- d Ps 83:10
Lk 13:8
- e Jr 48:29
Da 4:37
Jk 4:6
- f Iza 26:5

26. poglavlje

- g Iza 4:2
Iza 26:19
Iv 11:24
- h 2Mo 15:1
2Sa 22:1
Ps 146:2
Ps 150:5
Iza 12:5
- i Jr 33:10
Jr 33:11
- j Ps 48:2
Ps 48:12
Ps 127:1
- k Iza 60:18
Za 2:5
- l Ps 118:19
Ps 118:20
Iza 60:11
Iza 62:10
Mt 7:14
Ot 22:41
- m 2Mo 19:6
5Mo 4:8
Mi 3:17
Dj 2:47
1Pe 2:9
- n Ps 119:165
Iza 54:13
Iv 14:27
Ri 15:33
Flp 4:7
2Pe 1:2
- o Ps 9:10
Jr 17:7
- p 2Lje 20:20
Ps 62:8
Izr 3:5
- r 5Mo 32:4
5Mo 32:31
1Sa 2:2
- s Job 40:11
Iza 2:11
- t Iza 15:1
Iza 25:10
- u Iza 25:12
Jr 48:9
- v Sf 3:12
Mi 4:3
- z 1Lje 29:17
Job 1:1
Ps 18:24
Izr 20:7
- a Ps 5:8
- b Ps 119:7
Ef 5:17
- c 2Mo 3:15
Ps 135:13
Ho 12:5
- d Mi 7:7
- e Ps 63:6
Ps 119:62
Lk 6:12
- f Ps 63:1
Ps 77:6

sudovi tvoji izvrše na zemlji,^a pravednosti^b će se učiti oni što na zemlji* žive.^c **10** Ako se zlome milost ukaže, neće se on pravednosti naučiti.^d U zemlji pravednosti on će nepravdu činiti^e i neće vidjeti uzvišenost Jehovinu.^f

11 Jehova, ruka je tvoja uzdignuta,^g ali oni je ne vide.^h No vidjet će je i posramit će seⁱ kad staneš revnovati za narod svoj. Vatra^j namijenjena neprijateljima tvojim proždrijet će ih.* **12** Jehova, mir ćeš nam dosuditi,^k jer ti si tvorac svih djela naših.^l **13** Jehova, Bože naš, drugi su gospodari umjesto tebe gospodarili nama.^m Samo uz pomoć tvoju spominjat ćemo ime tvoje.ⁿ **14** Oni su mrtvi, neće više živjeti.^o Nemoćni su to mrtvaci,^p neće ustati.^r Zato si se razračunao s njima, kako bi ih pobio i zatro svaki spomen na njih.^s

15 Umnožio si narod, Jehova, umnožio si narod^t i proslavio si se.^u Nadaleko si proširio sve granice zemlje.^v **16** Jehova, u nevolji su tebe tražili,^z šapatom su molitvu izlivali kad ih je stigla kazna tvoja.^a **17** Kao što trudnica kojoj se porodaj bliži trudove ima i više u porodajnim bolima svojim, tako je i nama zbog tebe,

Desni stupac a Ps 9:8; Ps 58:11; b Ps 96:13; Ps 97:2; c Ps 85:11; Iza 61:11; d 2Mo 8:15; Ps 106:43; Izr 1:32; e Ps 78:57; Jr 2:7; f Ps 28:5; Iza 5:12; Ho 11:7; g Ps 10:12; Mi 5:9; h Iza 6:9; i Ps 86:17; 1Pe 3:16; Ot 3:9; j Ije 10:27; k Ps 29:11; Iza 57:19; Jr 33:6; Iv 14:27; l Dj 5:38; Dj 5:39; m 2Lje 12:8; n Js 23:7; 2Ti 2:19; o Ps 22:15; p Izr 2:18; Pr 9:5; Pr 9:10; Iza 38:18; r Job 14:14; Pr 9:8; Jr 51:39; Mt 25:46; s Ps 9:5; Ps 109:13; Izr 10:7; t 1Mo 12:2; 5Mo 10:22; Iza 9:3; Iza 51:2; u Ps 72:18; Iza 60:21; v 1Kr 4:21; z Su 10:10; Ps 77:2; Ps 78:34; Ho 5:15; a Su 3:8; He 12:5; He 12:6.

Iza 26:9* Doslovno: "plodnome tlu". **11*** Ili: "Vatra će proždrijeti protivnike", prema *Septuaginti* (LXX). Uspoređi He 10:27.

Jehova.^a **18** Zatrudnjeli smo, trudove imamo,^b ali kao da vjetar rađamo. Ne donosimo pravo spasenje zemlji,^c ne rađaju se zemlji plodnoj stanovnici njezini.^d

19 "Mrtvi će tvoji oživjeti.^e Ustat će mrtvo tijelo naroda mojega.^f Probudite se i kličite radosno, vi koji stanujete u prahu!^g Jer rose^h je vaše mnogo kao rose sljezove,ⁱ i zemlja će nemoćne mrtvace na svijet vratiti.^j

20 Hajde, narode moj, uđi u sobe svoje gdje ćeš biti na sigurnom i zatvori vrata za sobom!^k Sakrij se načas dok gnjev ne prođe!^l **21** Jer, gle, Jehova izlazi iz mjesta svojega da stanovnike zemlje pozove na odgovornost zbog prijestupa koji su protiv njega učinili,^m i zemlja će otkriti krv koja je u njoj prolivenaⁿ i neće više pokrivati one koji su u njoj pobijeni."^o

27 U taj će dan Jehova,^p mačem svojim teškim, velikim i jakim,^r kazniti levijata, ^{*s} zmiju što klizi,^t levijata, zmiju vijugavu, ubit će neman^u koja je u moru.

2 U taj dan pjevajte^v ovako: "Vinograd^z daje vino pjenušavo. **3** Ja, Jehova, čuвам ga.^a Stalno ću ga zalijevati.^b Čuvat ću ga noću i danju da ga nitko ne ošteti.^c **4** Nema gnjeva u meni.^d Tko će mi trnje^e i korov u bici dati? Zgazit ću to! Sve ću to zapaliti!^f **5** Neka se radije drži uočišta mojega, neka sklopi mir sa mnom! Mir neka sklopi sa mnom!"^g

26. poglavlje

- a Iza 13:8
Jr 4:31
Jr 6:24
- b 2Kr 19:3
c Js 7:9
- d Iza 37:3
e Ho 13:14
Iv 5:29
Dj 24:15
1Ko 15:22
Ot 20:12
- f Iza 25:8
Mk 12:26
Iv 11:24
Iv 11:25
1Ko 15:21
1So 4:14
- g 1Mo 3:19
Da 12:2
h Eze 37:2
- i 2Kr 4:39
j Ot 20:13
- k 1Mo 7:16
2Mo 12:22
Ps 32:7
Ps 91:4
Izr 18:10
- l Ps 27:5
Ps 57:1
Ps 91:4
- m Ps 37:20
Ho 5:14
Mi 1:3
Mt 24:21
2So 1:8
2Pe 3:7
- n 1Mo 4:10
Ps 9:12
Eze 24:7
Lk 11:50
Ot 16:6
Ot 18:24
- o Mi 4:1

27. poglavlje

- p 2Mo 15:3
r 5Mo 32:41
Jr 47:6
- s Job 41:1
t Job 26:13
- u 1Mo 1:21
Ps 74:13
Iza 51:9
Eze 29:3
Eze 32:2
- v Iza 5:1
- z Ps 80:8
Jr 2:21
Mt 21:33
- a 5Mo 33:29
1Sa 2:9
- b Iza 35:6
Iza 41:18
Iza 58:11
- c Ps 121:4
Iza 46:4
- d Ps 85:3
Ps 103:9
Iza 12:1
- e Lk 6:44
- f 2Sa 23:6
Iza 10:17
He 6:8
- g Iza 57:19
Eze 34:25
Ho 2:18
Ri 5:1
2Ko 5:19

6 U danima koji dolaze Jakov će se ukorijeniti, Izrael^a će procvjetati i narasti. Svu će zemlju* plodom napuniti.^b

7 Mora li ga se udarati udarcima tako žestokim? Mora li ga se pobiti pokoljem tako velikim?^c **8** Uz povik zastrašujući razračunat ćeš se s njim kad je potjeraš. Otjerat ćeš ga dahom svojim silnim u dan kad zapuše vjetar istočni.^d

9 Zato će se time očistiti prijestup Jakovljevi,^e i to će biti sav plod kad on ukloni grijeh njegov,^f kad učini da sve kamenje žrtvenika bude kao kamenje od krede što se u prah mrvli, tako da debla obredna^{*g} i stalci kadioni neće moći stajati.^h **10** Jer osamljen će biti grad utvrđeni, pašnjak će biti napušten, ostavljen kao pustinja.ⁱ Tele će ondje pasti i ležat će ondje i pojest će grane njegove.^j **11** Kad se mladice njegove osuše, žene će dolaziti i trgati ih, vatru će njima ložiti.^k Jer to nije narod razborit.^l Zato mu Tvorac njegov neće biti milostiv, neće mu se smilovati onaj koji ga je sazdao.^m

12 U taj dan Jehova će stresiti plodove,ⁿ od toka Rijeke^o do doline* Egipta,^p pa ćete biti pobrani jedan za drugim,^r sinovi Izraelovi. **13** U taj dan zapuhat će se u rog veliki,^s i doći će oni koji ginu u zemlji

b Ps 92:13; Iza 37:31; Iza 60:22; Jr 30:19; Ho 14:5; c Iza 10:20; Jr 50:33; d Jr 4:11; Eze 13:13; e Iza 4:4; Iza 48:10; Eze 24:13; f Ri 11:26; g Iza 17:8; Mi 5:13; h 2Lj 34:4; i Iza 6:11; Iza 17:9; Jr 26:18; Tu 2:5; Eze 36:4; j Iza 7:25; Iza 17:2; Iza 32:14; k Ps 80:16; Iza 6:13; Eze 15:6; Mt 3:10; Iv 15:6; 1 5Mo 32:28; Iza 1:3; Jr 4:22; Ho 4:6; m 2Lj 36:16; Eze 9:10; 2So 1:8; n Iza 11:11; Iza 24:13; o Js 24:2; p 4Mo 34:5; 1Kr 8:65; r 5Mo 30:3; Ne 1:9; Jr 3:14; Am 9:14; Lk 15:4; s Iza 11:12; Iza 49:22; Iza 62:10.

Desni stupac
a Eze 39:25

Iza 27:6* Doslovno: "plodno tlo".
9* Ili: "ašere". 12* Vidi dodatak 12.

asirskoj^a i oni koji su rasijani u zemlji egipatskoj^b i poklonit će se Jehovi^c na svetoj gori u Jeruzalemu.^d

28 Teško uzvišenoj kruni pijanica Efrajimovih^e i uvelu cvijetu krasnoga nakita njegova povrhn plodne doline onih koje je vino opilo! **2** Evo, Jehova ima nekoga tko je jak i silovit.^f Kao oluja s gromovima i tučom,^g kao oluja razorna, kao oluja s gromovima i silnim vodama poplavnim,^h on će je sa silinom na zemlju baciti. **3** Uzvišene krune pijanica Efrajimovih bit će izgažene.ⁱ **4** A uveli cvijet^j krasnoga nakita njegova povrhn plodne doline bit će kao rana smokva^k prije ljeta, koju čovjek ugleda i proguta čim mu se u ruci nađe.

5 U taj dan Jehova nad vojskama bit će krasna kruna^l i divan vijenac^m ostatkuⁿ naroda svojega, **6** i duh pravde onome koji sjedi na mjestu sudačkome,^o i snaga onima koji odbijaju napade na vrata.^p

7 A i ovi — od vina su zastranili i od pića opojna lutaju. Svećenik i prorok^r zastranili su od pića opojna, smeteni su od vina, lutaju^s od pića opojna, zastranili su u viđenjima svojim, posrću u odlučivanju. **8** Svi su stolovi puni bljuvotine gadne^t — nema mjesta čista.

9 “Koga on to uči mudrosti,^u kome on to tumači objavu?^v Zar onima koji su se tek od mlijeka odviknuli, onima koji su tek od prsa odbijeni?^w **10** Jer to je ‘zapovijed na zapovijed, zapovijed na

27. poglavlje

a 2Kr 17:6
Iza 11:16
Ho 9:3
b Jr 43:7
Ho 8:13
Za 10:10
c Ps 95:6
Za 14:16
d Ps 122:4
Iza 2:3
Iza 25:6
Iza 52:1
Jr 3:17

28. poglavlje

e Iza 7:2
Ho 7:11
f Iza 7:17
Iza 7:20
g Job 38:22
Iza 28:17
Eze 13:11
h Iza 29:6
Na 1:8
i Iza 25:10
Tu 1:15
j Jk 1:10
k Jr 24:2
Na 3:12
Ot 6:13
l Iza 24:15
Iza 24:23
Iza 62:3
m Iza 35:2
n Iza 11:16
Ri 11:5
o 4Mo 11:17
1Kr 3:28
Ps 72:1
Iza 11:2
p Ps 18:34
Ps 68:35
Flp 4:13
r Jr 5:31
Jr 23:13
s 2Kr 16:10
t Jr 48:26
u He 5:14
v Iza 6:10
z Ho 4:6
Mt 15:8
Mt 15:9

Desni stupac

a 2Kr 21:13
Iza 28:17
Tu 2:8
b 5Mo 28:49
Jr 5:15
c Da 1:4
d 1Ko 14:21
e Ps 81:11
Jr 44:16
f 2Kr 21:13
Iza 28:17
Tu 2:8
g 2Lje 36:16
Iza 8:15
h Hb 1:10
i Iza 28:18
j Eze 13:16
k Iza 31:1
Iza 31:3
l Iza 30:10
m He 12:22
Ot 14:1
n Ps 118:22
Ri 9:33
1Pe 2:6
o He 2:10
He 5:9

zapovijed, mjerilo na mjerilo, mjerilo na mjerilo, ovdje malo, ondje malo.’”^{aa} **11** Jer usnama mucavaca^b i jezikom drugačijim^c govorit će on narodu ovome,^d **12** onima kojima je rekao: “Ovo je počivalište. Dajte počinka umornome! Ovo je odmorište”, ali nisu htjeli slušati.^e **13** Njima će riječ Jehovina biti “zapovijed na zapovijed, zapovijed na zapovijed, mjerilo na mjerilo, mjerilo na mjerilo, ovdje malo, ondje malo”,^f da idu i da na leđa padnu, da se razbiju, da u zamku upadnu i uhvate se.^g

14 Stoga čujte riječ Jehovinu, hvalisavci, vi koji narodom ovim vladate^h u Jeruzalemu: **15** Vi govorite: “Sa Smrcu smo savez sklopili,ⁱ zajedno s Grobom* predvidjeli smo što će biti,^j pa ako prođe bujica što sve preplavljuje, nas neće zahvatiti, jer laž smo učinili utočištem svojim^k i prijevaru skrovištem svojim.”^l **16** Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, za temelj postavljam na Sionu^m kamen,ⁿ kamen prokušani,^o dragocjeni kamen ugaoni^p sigurnoga temelja.^r Nitko tko vjeruje neće se uplašiti.^s **17** I postaviti ću pravdu za mjerilo^t i pravednost^u za spravu mjernu.* I tuča^v će odnijeti utočište od laži^z i vode će

p Mt 21:42; Mk 12:10; Lk 20:17; Dj 4:11; r Iza 51:16; Mt 16:18; 1Ko 3:11; Ef 2:20; s Ri 9:33; Ri 10:11; 1Pe 2:6; t 2Kr 21:13; u Ps 9:8; Ps 35:24; Jr 11:20; v Iza 28:2; z 2Kr 18:21; Iza 31:1; Iza 31:3; Jr 43:11.

Iza 28:10* Radi se o onomatopeji koja podsjeća na prorokove riječi. Hebrejski: *sav la sav, sav la sav, kav la kav, kav la kav, zeer šam, zeer šam.* **15*** Doslovno: “Seolom”. **17*** Ili: “razulju; spravu za niveliranje”.

otplaviti skrovište.^a **18** Propast će vaš savez sa Smrću,^b neće se ostvariti ono što ste zajedno s Grobom* predvidjeli.^c Kad prođe bujica što sve preplavljuje^d – i vas će satrti.^e **19** Kad god prođe, odnijet će vas,^f jer prolazit će svako jutro, danju i noću. I na samu vijest o tome ostali će ljudi drhtati^g jer će shvatiti što su čuli.^h

20 Jer ležaj je prekratak da bi se čovjek ispružio, pokrivač je preuzak da bi se čovjek pokrio. **21** Jer ustat će Jehova kao na gori Perasimu,^h razjarit će se kao u ravnici kod Gibeona,ⁱ da izvrši djelo svoje, neobično djelo svoje, i da izvrši posao svoj, čudesan posao svoj.^j **22** Zato se nemojte rugati,^k da okovi vaši ne postanu jači, jer čuo sam da je od Svevišnjeg^l Gospodina, Jehove nad vojskama, istrebljenje određeno za svu zemlju.^m

23 Čujte i poslušajte glas moj, obratite pažnju i poslušajte riječ moju! **24** Ore li orač cijeli danⁿ da bi sjeme posijao, i da li cijeli dan rahli i drlja zemlju svoju?^o **25** Kad joj površinu poravna, ne sije li tada crnjiku* i ne sipa li kumin?^p Ne sije li pšenicu, proso^r i ječam na mjesto gdje treba,^s ne posije li pir^t uz rubove polja svojega?^u **26** A Bog ga ukorava^v po pravdi. Bog njegov poučava ga.^z **27** Jer crnjika se ne vrši vršalicom,^a preko kumina se ne prelazi kotačem kolskim, već se štapom^b mlati crnjika, prutom se mlati ku-

Iza 28:18* Doslovno: "Šeolom". 25* Ili: "crni kim (kumin)". 25* Vidi bilješku za 2Mo 9:32.

28. poglavlje
 a Jr 42:14
 Jr 43:7
 Eze 17:15
 b Ri 5:14
 c Iza 28:15
 d Iza 8:8
 Jr 47:2
 e 2Kr 18:13
 f Iza 24:1
 g 2Kr 21:12
 Jr 19:3
 Hb 3:16
 h 2Sa 5:20
 1Lje 14:11
 i Jš 10:10
 1Lje 14:16
 j Tu 2:15
 Hb 1:5
 k 2Lje 30:10
 2Lje 36:16
 Jr 20:7
 l Iza 10:23
 m Iza 24:1
 n Ps 30:5
 Ps 103:9
 Mi 7:18
 o Jr 4:3
 p Mt 23:23
 r Eze 4:9
 s 3Mo 19:19
 t 2Mo 9:32
 Eze 4:9
 u 3Mo 19:9
 3Mo 19:10
 3Mo 23:22
 v Jr 10:24
 He 12:6
 He 12:11
 z Ps 119:71
 a Iza 41:15
 Am 1:3
 b Iza 10:5

- Desni stupac
 a Iza 21:10
 1Ko 9:9
 b Ps 103:9
 Mi 7:18
 c 3Mo 26:44
 Iza 10:20
 d He 12:9
 e Ps 40:5
 Jr 32:19
 Ri 11:33

29. poglavlje
 f Iza 29:7
 g 2Sa 5:9
 h 3Mo 23:2
 2Lje 8:13
 i 5Mo 28:53
 5Mo 28:55
 j Iza 51:19
 Tu 1:4
 k Iza 9:19
 Jr 15:14
 Jr 17:4
 Sf 1:7
 l 2Kr 24:11
 2Kr 25:1
 Jr 39:1
 Eze 4:2
 Eze 21:22
 m Ps 44:25
 Iza 51:23
 n Iza 8:19
 o Iza 13:19
 Iza 14:22
 Iza 21:9
 p Iza 13:11

min. **28** Da li se žito drobi? Ne gazi^a se dovijeka.^b Valjke vršidbene s konjima po njemu se pušta, ali ga se ne drobi.^c **29** I to dolazi od Jehove nad vojskama^d – naum je njegov čudesan, vrlo je plodonosan rad njegov.^e

29 "Teško Arijelu^{*f} – Arijelu, gradu gdje je David tabor imao!^g Dodajte godinu na godinu, neka se izredaju blagdani!^h **2** Pritisnutⁱ ću Arijela, i nastat će tuga i jauk,^j a on će mi biti kao ognjište žrtvenika Božjega.^k **3** Opkolit ću te tabornom svojim, okružit ću te ogradom od kolaca, podignut ću utvrde opsadne nasuprot tebi.^l **4** Toliko ćeš nisko pasti da ćeš sa zemlje govoriti, kao da iz praha govoriš riječ tvoja zvučat će tiho.^m Glas će se tvoj iz zemlje dizati kao glas onih što duhove prizivaju, iz praha ćeš šaptati riječ svoju.ⁿ **5** Mnoštvo onih što su tebi stranci bit će kao prah sitan,^o a mnoštvo nasilnika^p kao pljeva koju vjetar raznosi.^r I bit će to odjednom, iznenada.^s **6** Jehova nad vojskama pogledat će na tebe i izbaviti te gromom i potresom i bukom velikom, vihorom i olujom, i plamenom vatre koja proždire."^t

7 Kao u snu, kao u videnju noćnom, tako će biti mnoštvu svih naroda koji ratuju protiv Arijela,^u svima koji ratuju

r Job 21:18; Ps 1:4; Ps 35:5; Iza 17:13; s Iza 47:9; Iza 48:3; t 1Sa 2:10; Jr 50:25; Na 1:3; u Jr 25:14; Za 14:2.

Iza 29:1* "Ariel" vjerojatno znači "ognjište žrtvenika Božjeg", a odnosi se na Jeruzalem.

protiv njega, i kulama opsadnim oko njega i onima koji ga pritišću.^a **8** Da, bit će to kao kad gladan sanja da jede, pa se probudi, a želudac* mu je i dalje prazan,^b i kao kad žedan sanja da pije, pa se probudi umoran, a grlo[#] mu je i dalje suho. Tako će biti mnoštvu svih naroda koji ratuju protiv gore Siona.^c

9 Stanite i čudite se!^d Zastvorite oči i slijepi budite!^e Pijani su,^f ali ne od vina. Teturaju, ali ne od opojna pića.^g

10 Jer Jehova je na vas izlio duh sna duboka,^h i zatvorio vam je oči – proroke,ⁱ i pokrio vam je glave^j – vidioc.^k

11 Videnje o svemu tome vama je poput riječi u knjizi zapečaćenoj,^l koja se daje onome tko zna čitati i kaže mu se: “Molimo te, pročitaj to naglas!” A on odgovara: “Ne mogu, jer je zapečaćena.”^m **12** I dat će se knjiga nekome tko ne zna čitati i reći će mu se: “Molimo te, pročitaj to naglas!” A on će odgovoriti: “Ne znam čitati.”

13 Stoga ovako kaže Jehova: “Narod mi se ovaj ustima svojim približava i samo me usnama svojim slavi,ⁿ a srce mu je daleko od mene,^o i strah koji osjeća prema meni samo je naučena zapovijed ljudska.^p **14** Zato ću, evo, opet čudesno postupati s narodom ovim,^r čudesno i čudnovato, i propast će mudrost mudraca njegovih i sakrit će se razboritost razboritih ljudi njegovih.”^s

15 Teško onima koji duboko sakrivaju od Jehove namje-

29. poglavlje

- a Iza 29:2
- b Ps 73:20
- c Iza 10:12
- Jr 51:24
- d Hb 1:5
- e Iza 6:9
- f Jr 51:7
- g Jr 25:27
- h Ps 69:23
- Iza 6:10
- Dj 28:27
- Ri 1:18
- i 1Sa 9:9
- Jr 14:14
- Jr 27:15
- j Iza 9:16
- k Mi 3:7
- l Iza 8:16
- Da 12:4
- Ot 5:1
- m Da 12:9
- Mt 11:25
- Mt 13:11
- n Iza 48:1
- Jr 3:10
- Jr 5:2
- Mk 7:6
- o Mt 15:8
- p Mt 15:9
- Mk 7:8
- Kol 2:22
- r Iza 28:21
- Hb 1:5
- s Jr 8:9
- Iv 9:39
- Dj 28:26
- Ri 1:28
- 1Ko 1:19

Desni stupac

- a Iza 30:1
- b Job 24:15
- Eze 8:12
- Iv 3:20
- 1Ko 4:5
- c Ps 73:11
- Ps 94:7
- d Iza 45:9
- Iza 64:8
- Ri 9:21
- e Jr 18:6
- f Ps 94:9
- Iza 45:9
- Ri 9:20
- g Iza 35:1
- Iza 41:19
- h Iza 32:15
- i Iza 35:5
- j Iza 42:16
- Lk 4:18
- Dj 26:18
- Ot 3:18
- k Ps 37:11
- Sf 2:3
- Mt 5:5
- l Iza 41:16
- m Iza 29:5
- n Iza 28:14
- Jr 9:23
- o Jr 18:18
- Mi 2:1
- Lk 6:7
- Lk 20:20
- p Mt 22:15
- Lk 11:54
- r Am 5:10
- s Eze 13:19
- Mi 3:5
- t Ne 9:7
- Mi 7:20
- u Jl 2:27
- v Iza 43:21
- Iza 45:11

re svoje^a i koji djela svoja u mraku čine,^b govoreći: “Tko nas vidi i tko nas pozna?”^c **16** Kako ste izopačeni! Zar se na lončara gleda kao i na glinu?^d Zar će djelo reći o tvorcu svojemu: “Nije me on načinio?”^e Zar će proizvod reći onome koji ga je proizveo: “Ne razumije on ništa?”^f

17 Neće li se uskoro Libanon pretvoriti u voćnjak,^g a voćnjak biti poput šume?^h

18 U taj dan gluhi će čuti riječi knjige,ⁱ a iz mraka i tame progledat će oči slijepih.^j **19** Krotki^k će se još više radovati Jehovi, ljudi siromasi veselit će se Svecu Izraelovu,^l **20** jer nasilnika više neće biti,^m hvalisavca će nestati,ⁿ istrijebit će se svi koji samo gledaju kako da zlo učine,^o **21** koji čovjeka za grijeh optužuju zbog riječi njegovih,^p koji mamac postavljaju onome koji na vratima osudu izriče^r i koji obaraju pravednika dokazivanjima ispraznim.^s

22 Zato ovako domu Jakovljevu kaže Jehova, koji je otkupio Abrahama:^t “Jakov se više neće stidjeti i lice njegovo više neće biti blijedo,^u **23** jer kad vidi djecu svoju, djelo ruku mojih, usred sebe,^v tada će oni svetiti ime moje,^z svetit će Sveca Jakovljeva,^a strahopoštovanje će imati prema Bogu Izraelovu.^b **24** Oni što su duhom svojim u zabludi, steći će razboritost,^{*} a oni što gundaju, bit će poučeni.”^c

z 3Mo 10:3; 3Mo 22:32; Mt 6:9; a Iza 5:16; b Iza 8:13; Ho 3:5; Ot 15:4; Ot 19:5; c Ps 94:10; Izr 4:2.

Iza 29:24* Vidi bilješku za Izr 3:5.

Iza 29:8* Doslovno: “duša”. 8[#] Doslovno: “duša”.

30 "Teško sinovima tvrdo-kornim",^a kaže Jehova, "koji rado namjere izvršavaju, ali ne moje namjere,^b i savez sklapaju izlijevajući žrtve ljevanice, ali ne mojim duhom, nego grijeh na grijeh dodaju,^c **2** i koji se u Egipat spremaju,^d a ne traže savjet iz usta mojih,^e nego se sklanjaju u utočište faraonovo, zaklon traže u sjeni Egipta!^f **3** Utočište faraonovo bit će vam na sramotu,^g zaklon u sjeni Egipta poniženje.^h **4** Jer knezovi su njegovi u Soanu,ⁱ poslanici su njegovi do Hanesa došli. **5** Svi će se postidjeti naroda od kojega nema koristi, od kojega nema pomoći ni koristi, nego je na sramotu i na porugu."^j

6 Objava protiv životinja južnih:^k Kroz zemlju nevolje^l i teškoće, gdje je lav i leopard što reži, gdje je otrovnica i ljutica hitra,^m na leđima magaraca oni nose blago svoje, na grbama deva nose robu svoju.ⁿ Ali neće narod imati koristi od toga. **7** Isprazno je pouzdanje u Egipat, ništavna je pomoć njegovu.^o Zato ga i zovem: "Rahab^p koji samo mirno sjedi."

8 "Sada idi, napiši to na ploču pred njima, upiši to u knjigu,^r da ostane za dan budući, za svjedočanstvo dovijeka.^s **9** Jer oni su narod buntovan,^t sinovi lažljivi,^u sinovi koji ne žele slušati zakon Jehovin.^v **10** I govore vidiocima: 'Ostavite se viđenja svojih!' Onima što viđenja imaju govore: 'Ne prorokujte nam istinu!'^w Govorite nam riječi lijepe, prijevare

30. poglavlje

- a Iza 1:2
Iza 63:10
Iza 65:2
Dj 7:51
- b Iza 29:15
Ho 4:10
1So 4:8
- c 4Mo 32:14
Ho 13:2
- d 2Kr 17:4
Iza 31:1
Eze 29:6
Ho 7:11
- e 4Mo 27:21
1Kr 22:7
- f Iza 36:6
- g Iza 20:5
Jr 37:7
- h Jr 17:5
- i 4Mo 13:22
Iza 19:11
Eze 30:14
- j Iza 31:3
Jr 2:36
Ho 5:13
- k 2Lje 12:3
Iza 20:3
- l 2Mo 1:14
5Mo 4:20
Jr 11:4
- m 4Mo 21:6
5Mo 8:15
Jr 26
- n 2Lje 9:1
- o Ps 118:8
Iza 31:1
Jr 37:7
- p Ps 87:4
Ps 89:10
- r Job 19:23
Iza 8:1
Jr 36:2
- s Ri 15:4
- t 5Mo 31:27
Iza 1:4
Jr 44:3
Dj 7:51
- u Iza 59:3
Jr 9:3
Ho 4:2
- v 2Lje 33:10
2Lje 36:15
Ne 9:29
Izr 28:9
Jr 7:13
Am 5:10
- z 2Lje 16:10
2Lje 18:7
2Lje 24:19
Jr 11:21
Jr 26:11
Dj 4:17

Desni stupac

- a Jr 23:17
Eze 13:7
Mi 2:11
2Ti 4:3
- b Am 7:16
- c Am 7:13
- d Iza 5:24
Am 2:4
- e Jr 13:25
Mi 3:11
- f Ps 62:3
Lk 6:49
- g Ps 73:19
- h Jr 19:11
- i Jr 13:14
Jza 30:11
- k 1Lje 5:20
2Lje 16:8
Iza 26:3

nam prorokujte!^a **11** Skrenite s puta, odstupite sa staze prave!^b Uklonite nam s očiju Sveca Izraelova!"^c

12 Zato ovako kaže Svetac Izraelov: "Kad odbacujete riječ ovu,^d a uzdate se u prijevare i opačinu i na njih se oslanjate,^e **13** grijeh će vam taj biti kao pukotina na zidu koji samo što ne padne, izbočina na zidu visokome,^f što se odjednom, iznenada može srušiti.^g **14** Razbit će ga kao što se razbije ćup lončarski,^h koji se bespoštedno lomi na komadiće, te se među njima ne može naći krhotina dovoljno velika da se njome zahvati vatre s ognjišta ili da se zagrabi vode iz bare."ⁱ

15 Jer ovako je rekao Svevišnji Gospodin Jehova, Svetac Izraelov:^j "Ako se vratite i spokojni budete, bit ćete spašeni. Mir i pouzdanje sačuvajte, to će biti snaga vaša!"^k Ali vi to niste htjeli.^l **16** I rekli ste: "Ne, nego ćemo na konjima pobjeći!"^m Zato ćete i bježati. I kazali ste: "Na brzim ćemo konjima jahati!"ⁿ Zato će brzi biti oni što će vas goniti.^o **17** Tisuća će zadrhtati kad jedan zaprijeti,^p a kad petorica zaprijete, bježat ćete dok vas ne ostane toliko da ćete biti kao stijeg usamljeni na vrhu gore i kao znak zborni na brdu."^r

18 Zato će Jehova čekati da vam se smiluje^s i zato će ustati da vam milost iskaže.^t Jer Jehova je Bog koji pravdu daje."^u

^l Jr 44:16; Mt 23:37; Dj 7:51; m Iza 31:1; Iza 31:3; n Ps 33:17; Am 2:14; o 5Mo 28:49; Jr 4:13; Tu 4:19; Hb 1:8; p 3Mo 26:36; 5Mo 32:30; r Iza 66:19; Eze 12:16; s 2Mo 34:6; Eze 36:9; t Ps 102:13; Ri 9:15; u Ps 99:4; Jr 10:24; Ri 2:2.

Sretni^a su svi koji ga čekaju.^b
19 Kad narod sionski^c bude stanovao u Jeruzalemu,^d nećeš više plakati.^e On će ti se doista smilovati kad začuje vapaj tvoj; čim ga čuje, uslišit će te.^f
20 Jehova će vas nevoljom kao kruhom nahriniti i tjeskobom kao vodom napojiti,^g ali neće se više skrivati Veliki Učitelj tvoj, nego će oči tvoje gledati Velikog Učitelja tvoje-ga.^h
21 I ako skrenete nadesno ili nalijevo,ⁱ uši će vaše čuti riječ iza vas kako govori: "To je put,^j idite njime!"

22 Oskvrnut ćete svoje posrebrene likove rezane^k i pozlačene kipove lijevane.^l Porazbacat ćete ih.^m Kao žena koja za mjesečnice odbacuje od sebe platno nečisto, reći ćete im: "Priljavštino!"ⁿ
23 A on će dati kišu za sjeme Tvoje kojim zemlju zasijavaš,^o i da ti zemlja kruhom rodi, kruhom hranjivim i zasitnim.^p U taj dan stoka će tvoja pasti na pašnjaku prostranom.^r
24 Goveda i magarci što zemlju obrađuju jest će hranu začinjenu kiselicom ukusnom, ovijanu lopatom^s i vilama.
25 Na svakoj gori visokoj i na svakom brijegu visokom bit će potoka,^t prokopa vodenih — u dan pokolja velikog kad se kule budu rušile.^u
26 Svjetlost mjeseca punog bit će kao svjetlost sunca, a svjetlost sunca bit će sedam puta jača,^v kao svjetlost sedam dana — u dan kad Jehova povije prijelom^z narodu svojemu i izliječi^a tešku ranu od udara što ga je zadao.

27 Gle, ime Jehovino izdaleka dolazi, u usplamtjelom

30. poglavlje

- a Ps 112:1
Izr 16:20
- b Jr 17:7
- c Ps 87:5
Iza 62:1
Jr 31:16
Za 1:17
- d Ne 11:1
Iza 44:28
- e Ne 12:27
Iza 61:3
- f Ps 50:15
Jr 29:12
- g 3Mo 26:26
Ps 80:5
- h Job 36:22
Ps 32:8
Ps 71:17
Ps 119:102
- i 5Mo 5:32
Js 1:7
Jr 4:27
- j Ps 25:8
- k 2Kr 23:4
2Lj 34:4
Za 13:2
- l 2Mo 32:4
5Mo 7:25
Su 17:3
- m 5Mo 7:5
- n Ho 14:8
- o 5Mo 11:11
Ps 65:9
Ps 104:13
Za 10:1
- p Ho 2:22
- r Izr 65:10
- s Mt 3:12
- t Iza 41:18
Iza 44:3
- u Iza 2:15
Iza 32:14
- v Iza 60:20
Hb 3:4
Hb 3:11
Ot 21:23
Ot 22:5
- z Tu 2:13
- a 5Mo 32:39
Jr 33:6
Ho 6:1
Am 9:11

Desni stupac

- a 5Mo 32:22
Ps 79:5
Iza 10:17
Na 1:6
Sf 3:8
- b Ps 188
Jr 23:29
He 12:29
- c Iza 8:8
- d Am 9:9
- e 2Kr 19:28
Ps 32:9
- f Iza 19:3
- g 2Mo 15:1
2Lj 20:28
Jr 33:11
- h 5Mo 16:14
Ps 42:4
Ps 81:2
Mt 26:30
- i 1Lj 13:8
Ps 150:4
- j Iza 2:3
- k 5Mo 32:4
Ps 18:31
Ps 95:1
Iza 26:4
- l Ps 29:3
Eze 10:5
Ot 1:15

gnjevu svojemu^a i s oblacima gustim. Usne su njegove pune osude, jezik je njegov kao vatra koja proždire.^b
28 Duh je njegov kao bujica silna što seže do grla.^c Prosijati će rešetom^d narode bezvrijedne da ništa ne ostane, i staviti će u čeljusti narodima uzde^e kojima će ih u propast odvesti.^f
29 Pjevat ćete pjesme^g kao u noći blagdanskog^h i bit će vam radost u srcu kao u onoga koji s frulomⁱ ide na goru Jehovinu,^j k Stijeni Izraelovoj.^k

30 Jehova će zagrmjeti silnim glasom svojim^l i pokazati mišicu svoju koja udara,^m u gnjevu žestokomeⁿ i plamenju vatre koja proždire,^o u prolomu oblaka, u oluji^p i tuči.^r
31 Jer od glasa Jehovina Asirija će se prepasti,^s on će je prutom udariti.^t
32 Kad god Jehova zamahne i udari Asiriju prutom svojim kaznenim, oglasit će se defovi i harfe.^u Sijevat će oružje u bitkama koje bude protiv nje vodio.^v
33 Jer Tofet^z je njezin već pripremljen, i samom je kralju pripremljen.^a Drva za lomaču njezinu u duboku je jamu naslagao. Velika je vatra i mnogo je drva. Dah Jehovin, kao bujica sumpora, sve to spaljuje.^b

31 Teško onima koji u Egiptu pat po pomoć silaze,^c koji se na konje oslanjaju^d i koji se u kola bojna uzdaju,^e jer ih je mnogo, i u konje bojne, jer su jaki, a ne gledaju

m 2Mo 15:16; Ps 98:1; Iza 53:1; Lk 1:51; n 4Mo 11:1; Iza 5:25; Na 1:2; o Ps 18:13; Ps 50:3; p Su 5:4; r Js 10:11; s Iza 9:4; Iza 37:36; t Iza 10:12; u 2Mo 15:20; Su 11:34; v Iza 10:26; z 2Kr 23:10; Jr 7:32; Jr 19:6; a Iza 37:38; Eze 32:22; b 1Mo 19:24; Iza 34:9;
31. poglavlje c Iza 30:2; Eze 17:15; d 5Mo 17:16; Ps 33:17; Izr 21:31; e Iza 36:9.

na Sveca Izraelova, ne traže Jehovu!^a **2** Ali i on je mudar^b i nevolju će donijeti,^c i neće povući riječi svoje.^d Ustat će na dom zlikovački^e i na pomoć koju traže oni što zlo čine.^f

3 Egipćani su ljudi zemaljski,^g a ne Bog. Konji su njihovi meso,^h a ne duh. Jehova će podignuti ruku svoju, te će posrnuti onaj koji pomaže i past će onaj kojem se pomažeⁱ — u isto vrijeme svi će izginuti.

4 Jer ovako mi je rekao Jehova: “Kao što lav, mladi lav grabežljivi, reži^j nad plijenom svojim, čak i kad se na njega pozove čitavo mnoštvo pastira, i ne prepada se glasa njihova i ne uzmiče pred vikom njihovom, tako će Jehova nad vojskama sići da ratuje za goru Sion i za brdo njezino.^k **5** Poput ptica što nad pticima svojim lete, tako će Jehova nad vojskama braniti Jeruzalem.^l Branit će ga i izbaviti.^m Poštedjet će ga i spasiti.”

6 “Vratite se,ⁿ sinovi Izraelovi, onome protiv koga se tako žestoko bunite!^o **7** Jer u taj dan svi ćete odbaciti svoje bezvrijedne bogove srebrne i ništavne bogove zlatne,^p koje ste rukama sebi za grijeh načinili.^r **8** Asirac će pasti od mača, ali ne ljudskoga, i mač, ali ne čovječji, proždrijet će ga.^s Bježat će od mača, a mladići njegovi na ropski će rad otići. **9** Stijena će njegova pobjeći od straha silnoga, knezovi će se njegovi prestrašiti znaka zbornoga”, kaže Jehova, čije je svjetlo na Sionu i čija je peč^u u Jeruzalemu.

31. poglavlje

- a Iza 9:13
Iza 64:7
Da 9:13
Ho 7:7
Am 5:4
- b Ri 16:27
- c Jš 23:15
Iza 45:7
- d 4Mo 23:19
Iza 55:11
Jr 44:29
- e Ps 68:1
Sf 3:8
- f Iza 30:3
Jr 44:30
Eze 29:6
- g Ps 9:20
Ps 146:3
- h Ps 33:17
- i Iza 9:17
Jr 15:6
- j Ho 11:10
Am 3:8
- k Ps 125:1
Iza 42:13
Za 12:8
- l 2Mo 19:4
5Mo 32:11
Ps 91:4
- m Ps 37:40
- n Iza 55:7
Ho 14:1
Jl 2:12
Dj 3:19
- o 2Lje 33:9
2Lje 36:14
Jr 5:23
Ho 9:9
- p Eze 36:25
Ho 14:8
- r 1Kr 12:28
Ho 8:11
- s 2Kr 19:35
2Lje 32:21
Iza 37:36
- t Iza 18:3
- u Eze 22:20
Za 2:5
Mi 4:1

Desni stupac

32. poglavlje

- a 1Mo 49:10
Ps 2:6
Ps 45:6
Lk 1:32
Iv 1:49
- b Ps 72:1
Iza 9:7
Iza 11:5
Jr 23:5
Za 9:9
He 1:9
Ot 19:11
- c Ps 45:16
- d Iza 4:6
- e Iza 35:6
Ot 22:1
- f Ps 31:2
Ps 63:1
- g Mt 13:11
- h Iza 29:24
- i Iza 35:6
Lk 21:15
Dj 4:13
- j Iza 5:20
Mi 3:18
- k 1Sa 25:25
Mt 12:34
- l 1Sa 24:13
Ps 58:2
Mi 2:1

32 Evo, kralj^a će kraljevati pravedno,^b i knezovi^c će vladati po pravdi. **2** Svaki će biti kao zaklon od vjetra i utočište od oluje,^d kao potoci vode u zemlji bezvodnoj,^e kao sjena velike stijene u zemlji sasušenoj.^f

3 Oči onih što vide neće biti zatvorene, uši onih što čuju slušat će pažljivo.^g **4** Srce onih što su nagli okrenut će se znanju,^h jezik mucavaca govorit će tečno i razgovijetno.ⁱ **5** Bezumnika se neće više zvati velikodušnim, čovjeka koji načela ne poštuje neće se smatrati plemenitim,^j **6** jer će bezumnik govoriti bezumno^k i srce će njegovo zlo smišljati,^l da otpad učini^m i da govori laži o Jehovi, da gladnoga ostavi prazna želuca^{*n} i da žednoga ostavi bez pica. **7** Čovjek koji načela ne poštuje zlom se služi kao orudem svojim,^o i na djela pokvarena druge potiče^p da upropasti nevoljnike riječima lažnim,^r čak i kad siromah govori pravo.

8 A tko je velikodušan, na djela velikodušna potiče, i ustaje da čini djela velikodušna.^s

9 “Ustajte, žene nehajne, slušajte glas moj!^t Kćeri nemarne, prignite uho riječi moj!^u **10** Za malo više od godine dana uzdrhtat ćete,^v vi nemarnice, jer će berba grožđa proći, ali roda neće biti.^v **11** Drhtite, nehajnice! Strepite, nemarnice! Skinite halji-

^a Ps 35:16; Iza 10:6; ^b Jk 2:16; ^c 1Iv 3:17; ^d Jr 5:26; ^e Mi 7:3; ^f Ps 10:7; ^g 2Pe 2:2; ^h 1Kr 21:10; ⁱ Dj 6:11; ^j s Ps 112:9; ^k Izr 11:24; ^l Dj 9:39; ^m 5Mo 28:56; Iza 3:16; ⁿ Iza 3:17; ^o Jr 25:10; ^p Iza 7:23; ^q Jr 8:13; ^r Tu 2:12; ^s Ho 2:12; ^t Sf 1:13.

ne* i opašite kostrijet oko bokova svojih!^a **12** Udarajte se u prsa jadikujući^b zbog polja krasnih,^c zbog trsova rodnih! **13** Na zemlji naroda mojega samo trnje i grmlje bodljikavo niče,^d i ima ga po svim kućama radosnim, po cijelom gradu veselom.^e **14** Jer napušten je dvor utvrđeni,^f nestalo je vreve gradske, Ofel^g i kula stražarska postali su polje pusto, vječno veselje zebra i paša stadima, **15** dok se na nas duh ne izlije s visine,^h pa će se pustinja pretvoriti u voćnjak, a voćnjak će biti poput šume.ⁱ

16 U pustinji će pravda prebivati, u voćnjaku će pravednost stanovati.^j **17** Mir će biti djelo pravde;^k plod pravde bit će spokojstvo i sigurnost dovijeka.^l **18** Narod će moj živjeti u prebivalištima mirnim, u obitavalištima sigurnim, u počivalištima gdje ih nitko neće uznemiravati.^m **19** Tuča će padati kad se šuma bude obaralaⁿ i kad grad bude ponižen.^o

20 Sretni ste vi koji sjeme sijete kraj svih voda^p i razvezujete noge biku i magarcu da po polju idu.^qr

33 Teško ti koji pustošiš, a tebe ne pustoše, i koji izdaju činiš, a tebi se izdaja ne čini!^s Čim prestaneš puštošiti, ti ćeš biti opustošen.^t Čim prestaneš izdaju činiti, tebe će drugi izdati.^u

2 Jehova, smiluj nam se!^v U tebe se uzdamo.^w Budi mišica^a naša svako jutro,^b spasenje naše u vrijeme nevolje!^c

Iza 32:11* Doslovno: "Do gola se svucite". 33:2* Ili: "polažemo nadu svoju".

32. poglavlje

- a Iza 3:24
- b Jr 4:8
- c 5Mo 8:7
- d Eze 20:6
- e Ps 107:34
- f Iza 5:6
- g Iza 22:2
- h Tu 2:15
- i 2Krl 25:9
- j Iza 27:10
- k 2Lje 27:3
- l Ne 3:26
- m Ps 104:30
- n Iza 44:3
- o Iza 29:17
- p Iza 35:2
- q Ps 94:15
- r Iza 42:4
- s Iza 60:21
- t Tit 2:12
- u 2Pe 3:13
- v k Ps 72:3
- w Ps 119:165
- x Iza 55:12
- y Ri 14:17
- z Ize 37:26
- aa Mi 4:3
- ab m Iza 60:18
- ac Iza 65:22
- ad Jr 23:6
- ae Eze 34:25
- af Ho 2:18
- ag n Eze 13:11
- ah o Iza 26:5
- ai p Pr 11:1
- aj Iza 30:23
- ak r Iza 30:24

33. poglavlje

- s 2Krl 18:13
- t 2Lje 28:21
- u Iza 10:5
- v t Na 3:7
- w u Iza 10:12
- x Mt 7:2
- y v Ps 123:2
- z Ps 25:3
- aa Ps 27:14
- ab Ps 27:14
- ac Iza 25:9
- ad a Ps 44:3
- ae Ps 89:10
- af Iza 52:10
- ag b Ps 143:8
- ah Tu 3:23
- ai c Ps 37:39
- aj Ps 46:1
- ak Na 1:7

Desni stupac

- a Ps 46:6
- b Ps 68:1
- c Iza 17:13
- d b Ps 110:6
- e c 2Krl 7:16
- f 2Lje 14:13
- g 2Lje 20:25
- h d JI 2:9
- i JI 2:25
- j e Ps 97:9
- k Da 4:37
- l f Ps 113:5
- m Ps 123:1
- n Iza 66:1
- o g Iza 62:1
- p h Ps 27:1
- q Ps 28:8
- r Ps 140:7
- s i Pr 7:12
- t J Job 28:28
- u Iza 19:23

3 Kad se komešanje začuje, narodi bježe.^a Kad ustaneš, narodi se rasprše.^b **4** Kao što žohari plijen^c svoj kupe, tako će se vaš plijen pokupiti, kao što jato skakavaca navali na čovjeka, tako će se navaliti na njega.^d **5** Jehova će se uzvisiti,^e jer on prebiva u visini.^f Ispunit će Sion pravdom i pravednošću.^g **6** Pouzdanje u vremena tvoja pokazat će se bogatstvom spasenja tvojega^h — mudrost i znanje,ⁱ i strah Jehovin,^j što je pravo blago za onoga tko to ima.

7 Gle, junaci njihovi viču na ulici, glasnici mira^k plaču gorko. **8** Ceste su opustjele,^l s puteva je nestalo putnika.^m On je raskinuo savez,ⁿ prezire gradove,^o nema obzira prema čovjeku smrtnome.^p **9** Zemlja tuguje i vene.^r Libanon je posramljen^s i suši se. Šaron^t je poput pustinje, Bašan i Karmel stresaju lišće svoje.^u

10 "Sada ću ustati",^v kaže Jehova, "sada ću se uzvisiti,^z sada ću se podignuti.^a **11** Vi ste začeli travu suhu,^b roditi ćete strnjiku. Buntovnost^{*} vaša proždrijet će vas kao vatra.^c **12** Narodima će biti kao da su u vapno spaljeni. Kao trnje posječeno, gorjet će u vatri.^d **13** Čujte, vi koji ste daleko, što ću učiniti!^e Vi koji ste blizu, spoznajte moć moju!^f **14** Na Sionu strahuju grešnici,^g drhtanje obuzima

k Jš 9:6; Lk 14:32; 1 Su 5:6; m Tu 1:4; n 2Krl 18:14; o 2Krl 18:13; Iza 36:1; p 2Krl 18:20; Ps 10:5; r Iza 24:1; Iza 24:4; s Iza 37:24; t Iza 35:2; u Na 1:4; v Ps 12:5; z Ps 46:10; a Ps 7:6; b Ps 7:14; Iza 17:13; Mi 4:1; c Iza 5:24; Na 1:10; d 2Sa 23:7; Iza 9:18; e Ps 46:6; Ps 98:2; f Ps 99:2; g 5Mo 28:66; 5Mo 28:67; Ps 53:5.

Iza 33:11* Doslovno: "Duh".

otpadnike,^a pa govore: 'Tko će od nas opstati pred vatrom koja proždire?'^b Tko će od nas opstati pred plamenovima vječnim?'^c

15 Onaj koji uvijek postupa* pravedno^d i govori što je pravo,^e koji odbija nepravedni dobitak od prijekare,^f koji otreša ruke svoje da ne prime mita,^g koji zatvara uši svoje da ne sluša o krvoproliću, koji zatvara oči svoje da ne gleda zlo,^h **16** on će prebivati na visinama,ⁱ njegova sigurna utvrda gorska bit će na mjestu stjenovitom i nepristupačnom.^j Kruh će mu se njegov davati,^k vode mu neće nedostajati.^l^m

17 Oči tvoje gledat će kralja u ljepoti njegovoj,^m vidjet će zemlju daleku.ⁿ **18** Srce će tvoje o strahoti potihogovorit: "Gdje je popisivač? Gdje je onaj što danak predaje?"^p Gdje je onaj što kule broji?"^r **19** Nećeš više vidjeti naroda drskogga, naroda koji govori jezikom nerazumljivim, jezikom mucavim koji ne razumiješ.^s **20** Gledaj Sion,^t grad blagdana naših!^u Oči tvoje vidjet će Jeruzalem, prebivalište sigurno, šator koji nitko neće raspremiti.^v Nikad se klinovi njegovi neće izvaditi, nijedno uže njegovo neće se prekinuti.^z **21** Jer na tom će nas mjestu štiti Jehova, Bog Veliki,^a poput rijeka^b i vodenih prokopa širokih. Po njima neće neprijateljske lađe* ploviti niti će kakav brod silni prolaziti. **22** Jer Jehova je

Iza 33:15* Doslovno: "hodi". 21* Ili: "flota galija".

33. poglavlje

- a Iza 9:17
Iza 10:6
Iza 32:6
- b 5Mo 32:22
Ps 21:9
Na 1:6
He 12:29
- c Iza 66:24
- d Ps 106:3
Eze 18:17
Mi 2:6
- e 1Lje 29:17
- f 2Mo 23:8
- g 5Mo 16:19
1Sa 12:3
- h Ps 119:37
- i Ps 15:1
Izr 1:33
- j Ps 18:33
- k Ps 34:10
Ps 37:25
Ps 111:5
Lk 12:31
- l Iza 65:13
- m Ps 45:2
- n He 11:13
- o Ps 71:24
- p 2Kr 15:19
- r 2Lje 26:9
- s 5Mo 28:49
2Kr 18:26
Iza 28:11
Jr 5:15
- t Ps 132:13
- u 5Mo 12:5
Ps 78:68
- v Ps 46:5
Ps 125:1
- z Iza 54:2
Jr 10:20
- a Ps 8:9
Ps 93:4
Lk 9:43
He 8:1
- b Ps 46:4

Desni stupac

- a 1Mo 18:25
Ps 50:6
Ps 75:7
Ps 98:9
- b 3Mo 26:3
5Mo 28:15
Ps 119:16
Jk 4:12
- c Ps 44:4
Ps 74:12
Ps 97:1
Ot 11:17
Ot 19:6
- d Iza 12:2
Sf 3:17
- e 2Kr 7:8
Iza 33:4
- f 5Mo 7:15
Ot 21:4
Ot 22:2
- g Jr 50:20
Mi 7:18
Ri 4:8

34. poglavlje

- h Ps 49:1
Ps 50:1
- i Iza 49:1
- j 5Mo 32:1
Jr 22:29
- k Ps 24:1
- l 1Ko 10:26

Sudac^a naš, Jehova je Zakonodavac^b naš, Jehova je Kralj^c naš — on će nas spasiti.^d

23 Užad će neprijateljska popustiti, pa neće jarbol svoj moći uspravno držati niti jedro razapeti.

Tada će se mnogo plijena razdijeliti. Hromi će velik plijen uzeti.^e **24** I nitko od stanovnika neće reći: "Bolestan sam."^f Narodu što živi ondje oprostit će se prijestup njegov.^g

34 Pristupite, narodi, da čujete!^h Poslušajte, narodi!ⁱ Neka čuje zemlja i sve što je na njoj,^j tlo zemaljsko*^k i sve što na njemu živi!^l **2** Jer Jehova se razgnjevio na sve narode,^m razjario se na svu vojsku njihovu.ⁿ Zatrt će ih,^{*} pokolju će ih predati.^o **3** Pobijeni njihovi bit će pobacani, smrad će se dizati s mrtvih tijela njihovih,^p gore će se rastapati od krvi njihove.^r **4** Raspast će se sva vojska nebeska.^s Nebesa će se kao svitak smotati,^t a sva vojska njihova popadat će kao što lišće suho otpadne s loze i kao što smokve sasušene padnu sa stabla.^u

5 "Jer na nebesima će se mač moj^v natopiti. Gle, na Edom će se spustiti,^z na narod koji sam po pravdi za istrebljenje* odredio.^a **6** Jehova ima mač koji će biti pun krvi^b

m Jr 25:15; J1 3:12; Sf 3:8; Za 14:3; Ri 1:18; n Iza 30:27; Na 1:2; o Ot 14:15; Ot 19:15; p Jr 16:4; Jr 25:33; Eze 32:5; J1 2:20; r Eze 39:4; Ot 14:20; s Iza 13:10; Ob 4; Ob 8; t Iza 51:6; u Jr 8:13; v 5Mo 32:41; Ps 17:13; Jr 46:10; Eze 21:3; Sf 2:12; z Ps 137:7; Jr 49:7; Jr 49:22; a 5Mo 7:10; b Iza 63:3.

Iza 34:1* Doslovno: "plodno tlo". 2* Ili: "Zatrt će ih kao herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. 5* Ili: "za herem".

i mastan od sala, od krvi jajeće i jareće, od sala^a bubrega ovnujskih. Jer Jehova sprema žrtvu u Bosri, klanje veliko u zemlji edomskoj.^b **7** Divlji bikovi^c s njima će popadati i junci s bikovima jakim.^d Zemlja će se njihova natopiti krvlju, prašina njihova bit će masna od sala.^e

8 Jer Jehova ima dan osвете,^f godinu naplate za nepravdu učinjenu Sionu.^g

9 Potoci Bosrini pretvorit će se u smolu, prašina njezina u sumpor, a zemlja njezina bit će kao smola goruća.^h

10 Ni noću ni danju neće se gasiti, dovijeka će se dizati dim sa zgarišta njezina.ⁱ Iz naraštaja u naraštaj ostat će spaljena,^j nikada više nitko neće njeome prolaziti.^k **11** Pelikani i dikobrazi zaposjest će je, sove i gavrani prebivat će u njoj.^l I on će nad njom rastegnuti mjereno uže^m praznine i visak pustoši. **12** Neće biti nijednoga dostojanstvenika njezina da ga se kraljem postavi, jer će nestati svih knezova njezinih.ⁿ **13** U utvrđenim dvorima njezinim trnje će niknuti, kopriva i korov trnoviti u utvrdama njezinim.^o Ona će postati prebivalište šakala,^p boravište nojeva.^r **14** Životinje koje u bezvodnom kraju žive sretat će se s onima koje zavijaju, a demoni jarčjeg lika^{*s} dozivat će jedan drugoga. Ptice noćne[#] ondje će se odmarati i počivalište nalaziti.^t **15** Zmija strelovita ondje će se gnijezditi i jaja polagati,

Iza 34:14* Vidi bilješku za Iza 13:21. 14* Ili: "Legnji".

34. poglavlje

- a 3Mo 3:16
- b Iza 63:1
- Ob 8
- c 4Mo 23:22
- 5Mo 33:17
- Job 39:9
- Ps 92:10
- d Ps 68:30
- e Jr 46:21
- f 5Mo 32:35
- 3Mo 32:41
- Ps 94:1
- Ri 12:19
- g Iza 35:4
- 2So 1:6
- h Ps 11:6
- Lk 17:29
- i Jr 7:20
- Eze 20:47
- Ot 19:3
- j Iza 13:20
- k Eze 29:11
- Ml 1:4
- l Iza 13:21
- Iza 14:23
- Sf 2:14
- m 2Sa 8:2
- 2Kr 21:13
- Iza 28:13
- Tu 2:8
- n Iza 40:23
- o Iza 32:13
- Ho 9:6
- Sf 2:9
- p Ml 1:3
- r Iza 13:21
- s 3Mo 17:7
- 2Lje 11:15
- t Ot 18:2

Desni stupac

- a 5Mo 14:13
- b Iza 55:11
- Am 3:7
- c Iza 34:11
- d Ps 33:9
- e 1Mo 6:19
- f Ps 78:55
- Dj 17:26

35. poglavlje

- g Iza 29:17
- Iza 32:15
- Iza 35:6
- Iza 51:3
- Eze 36:35
- h Iza 4:2
- Iza 27:6
- Iza 55:12
- i Ho 14:5
- j Za 10:7
- k Ps 72:16
- Iza 60:13
- Iza 61:3
- Ho 14:6
- l Jr 50:19
- m Iza 65:10
- n 2Mo 33:18
- Ps 97:6
- Iza 12:4
- o 1Lje 16:27
- Ps 29:4
- Ps 104:1
- Ps 145:5
- p Job 4:4
- Lk 22:32
- He 12:12
- r Iza 12:25
- s Da 10:19
- Hg 2:4
- Ef 6:10

ležat će na njima i skupljati ih u sjeni svojoj. Jastrebovi^a će se ondje okupljati, svaki sa ženkom svojom.

16 Tražite u knjizi^b Jehovinoj i čitajte naglas — nijedna nije izostala,^c nijedna nije ostala bez para svojega, jer su usta Jehovina tako zapovjedi^d i njegov ih je duh sakupio.^e **17** On je za njih ždrijeb bacio, njegova im je ruka užetom mjernim to mjesto odredila.^f Oni će ga dovijeka posjedovati, iz naraštaja u naraštaj na njemu će prebivati.

35 Radovat će se pustinja i kraj bezvodni,^g veselit će se pustara i kao šafran procvjetati.^h **2** Cvjetat ćeⁱ i veseliti se, klicat će od veselja i radosti.^j Slava Libanona^k dat će joj se i krasota Karmela^l i Šarona.^m Vidjet će ljudi slavu Jehovinu,ⁿ krasotu Boga našega.^o

3 Ojačajte ruke klonule, učvrstite koljena klecava!^p **4** Recite onima što su tjeskobni u srcu: "Budite jaki,^s ne bojte se!^t Evo, Bog će vaš doći s osvetom,^u Bog će naplatu izvršiti.^v On će doći i spasiti vas."^z

5 Tada će se otvoriti oči slijepima^a i uši gluhima otvorit će se.^b **6** Tada će hromi skakati kao jelen,^c jezik nijemoga radosno će klicati.^d Jer u pustinji će provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. **7** Od zemlje spržene nastat će jezero, a od tla žednoga

t Ps 56:3; Sf 3:16; Mt 10:28; He 10:38; u 5Mo 32:35; Ri 12:19; v Jr 51:56; 2So 1:6; Ot 6:10; z Iza 25:9; Ho 1:7; Mt 1:21; a Ps 146:8; Iza 42:16; Mt 9:30; b Iza 29:18; Jr 6:10; Mk 7:35; Lk 7:22; c Mt 11:5; Mt 21:14; Dj 8:7; Dj 14:10; d Mt 15:30.

izvori vode.^a U prebivalištu šakala,^b u počivalištu njihovu, bit će trava zelena, trska i papirus.^c

8 Bit će ondje cesta,^d put, i zvat će se Put svetosti.^e Nitko nečist neće njime ići,^f već samo oni koji su dostojni hodati njime, a ludi neće njime lutati. 9 Lavova ondje neće biti, zvijeri grabežljive neće na njega dolaziti.^g Nijedne ondje neće biti,^h nego će otkupljeni njime hodati.ⁱ 10 Vratit će se oni koje je otkupio Jehova^j i doći će na Sion radosno kličući,^k i radost vječna bit će nad glavama njihovim.^l Veselje će i radost naći, a tuga i uzdanje pobjeći će od njih.^m

36 Četrnaeste godine kraljevanja Ezekijina Sanherib,ⁿ kralj asirski,^o došao je na sve utvrđene gradove Judine i osvojio ih.^p 2 Naposljetku je kralj asirski poslao rabšaka^{*r} iz Lakiša^s u Jeruzalem^t kralju Ezekiji s jakom vojskom. I on je stao kod vodovoda^u gornjega jezerca^v na cesti koja vodi do polja bjelilaca rublja.^z 3 Tada su mu u susret izašli Elijakim,^a sin Hilkinin, upravitelj dvorski, Šebna,^b pisar, i Joah,^c sin Asafov,^d ljepotipisac.^e

4 I rabšak im je rekao: "Recite Ezekiji: 'Ovako kaže veliki kralj,^f kralj asirski:^g "Kakva je to uzdanica u koju se uzdaš?"^h 5 Ti kažeš: 'Imam vještinu i silu potrebnu za rat', ali to su samo prazne riječi.ⁱ U koga se uzdaš, pa si se pobunio protiv mene?'^j 6 Eto, uz-

35. poglavlje

- a Iza 44:3
Iv 4:14
- b Iza 34:13
Jr 9:11
- c Iza 18:2
- d Iza 11:16
Iza 49:11
Iza 62:10
Jr 31:21
- e Ezr 1:3
f Iza 52:1
- g 3Mo 26:6
- h Iza 11:6
Iza 65:25
Eze 34:25
Ho 2:18
- i Ps 107:2
Iza 62:12
Ga 3:13
Tit 2:14
1Pe 1:18
- j 5Mo 30:4
Iza 51:11
Mt 20:28
1Ti 2:6
- k Jr 31:12
I Jr 33:11
- m Iza 30:19
Iza 65:19

36. poglavlje

- n 2Lje 32:1
- o Iza 8:7
Iza 10:5
- p 2Kr 18:13
Iza 10:28
Iza 33:8
- r 2Kr 18:17
- s 2Kr 19:8
- t 2Lje 32:9
- u 2Kr 20:20
- v Iza 22:9
- z Iza 7:3
- a Iza 22:20
- b 2Kr 19:2
- c 2Kr 18:26
- d 2Kr 18:18
- e 2Kr 18:37
- f Iza 10:8
- g 2Kr 18:19
- h 2Kr 19:10
Ps 4:2
Iza 37:10
I 2Kr 18:20
j 2Kr 18:7

Desni stupac

- a 2Kr 17:4
Iza 30:2
Iza 31:1
- b Eze 29:6
- c Eze 29:7
- d 2Kr 18:21
Iza 30:7
Jr 37:7
- e 2Kr 18:4
2Lje 31:1
- f 2Kr 18:22
2Lje 32:12
- g 5Mo 12:11
2Lje 7:12
2Lje 32:12
- h 2Kr 18:23
I 2Kr 18:13
- j Ps 123:4
Iza 10:13
- k 2Kr 18:24
Iza 10:8
- l 5Mo 17:16
Izr 21:31
Iza 31:1

daš se u podršku Egipta,^a trske slomljene,^b koja probada dlan onome tko se na nju nasloni. Takav je faraon,^c kralj egipatski, svima koji se uzdaju u njega.^d 7 A ako mi kažeš: 'Uzdamo se u Jehovu, Boga svojega', nije li upravo njegove uzvišice^e i žrtvenike Ezekija uklonio,^f pa govori Judi i Jeruzalemu: 'Pred ovim se žrtvenikom klanjajte?'"^g

8 Hajde, okladi se^h s gospodarom mojim, kraljem asirskim: dat ću ti dvije tisuće konja, pa da vidimo možeš li naći jahače za njih.^j 9 Kako ćeš, dakle, poraziti jednog jedinog upravitelja među najmanjim slugama gospodara mojega,^k kad se u Egipat uzdaš da će ti dati kola i konjanike? 10 Uostalom, jesam li bez odobrenja Jehovina krenuo na zemlju ovu da je opustošim? Sam Jehova rekao mi je:^m 'Idi na tu zemlju i opustoši je!'"ⁿ

11 Nato su Elijakim,^o Šebna^p i Joah^r rekli rabšaku:^s "Molimo te, govori slugama svojim jezikom sirijskim,^{*t} jer mi razumijemo! Nemoj nam govoriti jezikom judejskim^{*u} da čuje narod koji je na zidu!"^v

12 Ali rabšak je rekao: "Zar me gospodar moj poslao da riječi ove kažem gospodaru tvojemu i tebi? Nije li me poslao ljudima koji na zidu stoje, koji će zajedno s vama morati izmet svoj jesti i mokraću svoju piti?"^z

m 2Kr 19:6; 2Kr 19:22; n 2Kr 18:25; o 2Kr 18:18; p Iza 22:15; r 2Kr 18:26; s 2Kr 18:17; t Ezr 4:7; Da 2:4; u Ne 13:24; v 2Kr 18:26; z 2Kr 18:27.

Iza 36:11* Ili: "aramejskim". 11* Ili: "židovskim".

Iza 36:2* Vidi bilješku za 2Kr 18:17.

13 Potom je rabšak, stojeći i dalje na tome mjestu,^a stao na sav glas vikati na jeziku judejskom^b ove riječi: "Čujte riječi velikoga kralja, kralja asirskog!^c 14 Ovako kaže kralj: 'Ne dajte da vas zavara Ezekija,^d jer vas ne može izbaviti!^e 15 Ne dajte da vas nagovori Ezekija da se pouzdate u Jehovu,^f govoreći vam: "Jehova će nas sigurno izbaviti.^g Ovaj grad neće biti predan u ruke kralju asirskom."^h 16 Ne slušajte Ezekiju, jer ovako kaže kralj asirski: "Predajte mi seⁱ i izadite k meni, pa neka svaki od vas jede s trsa svojega i svaki sa smokve svoje^j i neka svaki od vas pije vodu iz nakapnice* svoje,^k 17 dok ne dođem i odvedem vas u zemlju kao što je vaša,^l u zemlju žita i vina mladoga, u zemlju kruha i vinograda! 18 Ne dajte da vas zavede Ezekija^m govoreći: 'Jehova će nas izbaviti!' Jesu li bogovi drugih naroda izbacili svoje zemlje iz ruke kralja asirskog?ⁿ 19 Gdje su bogovi hamatski^o i arpadski?^p Gdje su bogovi sefarvajimski?^r Jesu li izbacili Samariju iz ruke moje?^s 20 Koji je od svih bogova tih zemalja izbavio zemlju svoju iz ruke moje,^t pa da sad Jehova izbavi Jeruzalem iz ruke moje?"^u

21 A oni su šutjeli i nisu mu odgovorili ni riječi,^v jer je kraljeva zapovijed glasila: "Nemojte mu odgovarati!"^z 22 Potom su Elijakim,^a sin Hilkiijin, upravitelj dvorski,^b

Iza 36:16* Ili: "cisterne".

36. poglavlje

- a 1Sa 17:8
- b 2Lje 32:18
- c 2Kr 18:28
- d 2Lje 32:11
- Iza 37:10
- e 2Kr 18:29
- 2Lje 32:15
- Da 3:15
- Da 6:20
- f 2Kr 19:10
- 2Kr 19:22
- Ps 11:1
- Ps 22:8
- g Ps 71:12
- Ps 125:1
- h 2Kr 18:30
- i 2Kr 18:31
- j 1Kr 4:20
- Mi 4:4
- Za 3:10
- k 2Kr 18:31
- l 2Kr 17:6
- m 2Kr 18:32
- n 2Kr 19:12
- 2Lje 32:14
- Iza 10:11
- Iza 37:12
- o 2Sa 8:9
- 2Kr 19:13
- p Jr 49:23
- r 2Kr 17:24
- s 2Kr 17:6
- 2Kr 17:23
- 2Kr 18:34
- Iza 10:11
- t 2Kr 18:35
- 2Kr 19:17
- u 2Lje 32:15
- Ps 2:2
- Iza 37:23
- Da 3:15
- v Ps 38:13
- Ps 38:14
- Ps 39:1
- Izr 9:7
- Izr 26:4
- Mt 7:6
- z 2Kr 18:36
- a 2Kr 18:18
- b 2Kr 18:37

Desni stupac

- a Iza 22:15
- b Iza 36:3
- c 1Mo 37:29
- 2Kr 22:11
- d 2Kr 18:17

37. poglavlje

- e 2Kr 19:1
- Mt 11:21
- f 2Lje 7:16
- g Iza 36:3
- h 2Kr 18:18
- i 2Kr 19:2
- j 2Lje 26:22
- Lk 3:4
- k Iza 1:1
- l Ps 50:15
- Ps 91:15
- m 2Kr 18:32
- 2Lje 32:17
- Iza 10:12
- Iza 36:18
- n 2Kr 19:3
- Iza 26:17
- o 2Kr 18:28
- p 1Sa 17:45
- 2Kr 18:35
- Iza 36:20
- r 2Kr 19:4

Šebna,^a pisar, i Joah,^b sin Asaf, ljetopisac, razderali haljine svoje^c i otišli k Ezekiji te mu kazali riječi rabšakove.^d

37 Čim je to čuo kralj Ezekija, razderao je haljine svoje, ogrnuo kostrijet^e i otišao u dom Jehovin.^f 2 I poslao je Elijakima,^g upravitelja dvorskoga, Šebnu, pisara,^h i starješine svećeničke,ⁱ ogrnute kostrijeću, k proroku Izaiji,^j sinu Amosovu.^k 3 Oni su mu rekli: "Ovako kaže Ezekija: 'Ovaj je dan dan nevolje,^l ukora i drskoga rujanja,^m jer sinovi su došli do porođaja, a nema snage da se rode.ⁿ 4 Možda će Jehova, Bog tvoj, čuti riječi rabšaka,^o kojeg je kralj asirski, gospodar njegov, poslao da se ruga^p Bogu živome, pa će ga Jehova, Bog tvoj, pozvati na odgovornost zbog riječi koje je čuo.^r Pomoli se^s za ostatak koji je još živ!'"^t

5 I kad su sluge kralja Ezekije otišle k Izaiji,^u 6 Izaija im je rekao: "Ovako kažete gospodaru svojemu: 'Ovako kaže Jehova:^v "Ne boj se^z riječi koje si čuo, kojima su sluge^a kralja asirskoga hulile na mene! 7 Smest ću ga,^b i on će čuti vijest^c i vratit će se u zemlju svoju. I učinit ću da padne od mača u zemlji svojoj."^d

8 Kad je rabšak^e čuo da je kralj asirski otišao iz Lakiša,^f vratio se k njemu i našao ga kako se bori protiv Libne.^g

s 2Lje 32:20; Ps 50:15; Jl 2:17; t 2Kr 17:18; Ri 9:27; u 2Kr 19:5; v 2Kr 19:6; z 5Mo 20:1; Ri 8:31; a 2Kr 18:17; b 2Kr 19:7; c Izr 21:1; Ob 1; d 2Lje 32:21; Iza 37:38; e 2Kr 18:17; 2Kr 19:8; f 2Kr 18:14; Mi 1:13; g Jš 10:29; 2Kr 8:22.

Iza 37:4* Vidi bilješku za 2Kr 18:17.
7* Doslovno: "Stavit ću duh u njega".

9 Naime, kralj je čuo da se govori za Tirhaku,^a kralja etiopskoga: "Došao je u boj protiv tebe." Kad je to čuo, poslao je glasnike^b Ezekiji, poručivši: **10** "Ovako recite Ezekiji, kralju Judinu: 'Ne daj da te zavarava Bog tvoj u kojega se uzdaš,^c kada ti kaže: "Jeruzalem neće biti predan u ruke kralju asirskom!"^d **11** Eto, sam si čuo što su kraljevi asirski učinili svim zemljama koje su opustošili,^e a ti li ćeš se izbaviti?^f **12** Jesu li ih izbavili bogovi^g naroda onih koje su praoci moji potukli^h – Gozance,ⁱ Harance,^j Resefce i sinove Edenove^k koji su u Tel-Asaru? **13** Gdje je kralj Hamata,^l kralj Arpada,^m kralj grada Sefarvajima,ⁿ kralj Hene i kralj Ive?"^o

14 I Ezekija je primio pismo koje su mu donijeli glasnici i pročitao ga.^p Potom je Ezekija otišao u dom Jehovin i razvio ga pred Jehovom.^r **15** Tada se Ezekija pomolio Jehovi:^s **16** "Jehova nad vojskama, Bože Izraelov,^t koji sjediš nad kerubima,^u ti si jedini pravi Bog nad svim kraljevstvima zemaljskim.^v Ti si stvorio nebo i zemlju.^v **17** Prigni, Jehova, uho svoje i čuj!^z Otvori, Jehova, oči svoje^a i vidi, i čuj sve riječi Sanheribove^b koje je poručio da bi se rugao Bogu živome!^c **18** Istina je, Jehova, da su kraljevi asirski opustošili sve zemlje, a i svoju zemlju,^d **19** i pobacali su bogove njihovih u vatru,^e jer to nisu bili bogovi,^f nego djelo ruku ljudskih,^g drvo i kamen

37. poglavlje

- a 2Kr 19:9
- b 2Kr 18:17
- c 2Kr 18:5
- 2Lje 32:15
- Ps 22:8
- Iza 36:4
- d 2Kr 19:10
- e 2Kr 17:5
- 2Lje 32:13
- Iza 10:11
- Iza 36:18
- f 2Kr 19:11
- g 2Sa 5:21
- 1Ko 8:4
- h Iza 36:19
- i 2Kr 19:12
- j 1Mo 11:31
- 1Mo 29:4
- k Eze 27:23
- l 2Sa 8:9
- Iza 36:19
- m 2Kr 18:34
- n 2Kr 17:24
- o 2Kr 19:13
- p 2Kr 19:14
- r 1Kr 8:30
- 2Lje 6:20
- 2Lje 20:9
- s Eze 9:5
- Ps 123:1
- Da 9:3
- t 2Sa 7:26
- 1Kr 8:23
- Ps 46:7
- Iza 8:13
- u Ps 86:10
- Iza 6:3
- v 1Mo 1:1
- 2Kr 19:15
- Ps 146:6
- Jr 10:12
- z 2Lje 6:40
- Ps 17:6
- Ps 65:2
- Ps 71:2
- Ps 130:2
- a 2Lje 16:9
- Job 36:7
- 1Pe 3:12
- b 2Kr 19:16
- c Ps 74:10
- Ps 79:12
- Iza 37:4
- d 2Kr 15:29
- 2Kr 16:9
- 1Lje 5:26
- e Iza 10:11
- f Ps 115:4
- Jr 10:2
- 1Ko 8:4
- g Iza 40:19
- Iza 41:7
- Ho 8:6
- Dj 17:29

Desni stupac

- a 2Kr 19:18
- b 5Mo 32:31
- Ps 91:2
- c 1Sa 14:6
- 2Kr 19:19
- d 5Mo 32:39
- Ps 83:18
- Ps 96:5
- e 2Kr 19:20
- f 2Kr 19:21
- g Job 16:4
- Ps 22:7
- Ps 109:25
- h 2Kr 19:4
- 2Kr 19:16
- i 2Kr 18:30
- 2Kr 18:35
- Iza 10:13

— zato su ih uništili.^a **20** A sada, Jehova, Bože naš,^b izbavi nas iz ruke njegove,^c da sva kraljevstva zemaljska spoznaju da si ti, Jehova, Bog jedini!"^d

21 Tada je Izaija, sin Amosov, poručio Ezekiji: "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: 'Zato što si mi se molio zbog Sanheriba, kralja asirskoga,^e

22 evo riječi koju Jehova objavljuje protiv njega:

"Prezire te i ruga ti se djevice, kći sionska.^f

Za tobom podrugljivo glavom odmahuje kći jeruzalemska.^g

23 Kome se rugaš^h i na koga huliš?ⁱ

Na koga vičeš?

i na koga oholo dižeš pogled svoj?^k

Na Sveca Izraelova!^l

24 Preko slugu svojih rugaš se Jehovi i kažeš:^m

'Ja ću se s mnoštvom bojnih kola svojihⁿ

popeti na vrh gora,^o

na najdalje obronke Libanona,^p

i posjeći ću visoke cedre njegove, krasne borovice njegove.^r

Doći ću na najviši vrh njegov, u gustu šumu njegovu.^s

25 Kopat ću i vode ću piti, i isušit ću stopalima svojim sve prokope nilske^t u Egiptu.^u

26 Nisi li čuo^v što od davnine namjeravam učiniti?^z

k Izr 6:17; Izr 30:13; 12Mo 15:11; Ps 71:22; Iza 5:24; Iza 10:20; Jr 51:5; Eze 39:7; m 2Kr 19:4; 2Kr 19:22; 2Lje 32:17; n Ps 20:7; o Iza 10:12; Iza 14:13; p Iza 10:34; Eze 31:3; r Eze 31:8; s 2Kr 19:23; t 2Mo 7:19; u 2Kr 19:24; Iza 19:6; v 2Mo 9:14; Jš 9:9; z 1Mo 12:3.

Iza 37:11* Ili: "opustošili kao herem".
16* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

Davnih dana to sam smislilo.^a Sada ću to učiniti.^b

A na tebi je da opustošiš gradove utvrđene i pretvoriš ih u ruševine.^c

27 Stanovnicima njihovim ruke će klonuti,^d prestrašit će se i posramiti.^e

Bit će kao bilje u polju i mlada trava zelena,^f kao trava po krovovima^g i na poljima* opaljena vjetrovom istočnim.^h

28 Dobro znam kad sjediš mirno i kad bilo što činišⁱ i kako bjesniš na mene,^j

29 jer ti bjesniš na mene^k i rika je tvoja došla do ušiju mojih.^l

Stavit ću kuku svoju u nos tvoj i uzde svoje među usne tvoje,^m

i vratit ću te putem kojim si došao.ⁿ

30 A ovo će ti biti znak: Ove godine jest će se što uzrasle od prosuta sjemenja,^o druge godine žito koje samo uzrasle, a treće godine sijete i žanjite, sadite vinograde i jedite rod njihov!^p **31** Preživjeli iz doma Judina, oni koji preostanu,^r pustit će korijen u dubinu i plod radati u visinu.^s **32** Jer iz Jeruzalema će doći ostatak^t i preživjeli s gore Siona.^u To će učiniti revnost Jehove nad vojskama.^v

33 Zato ovako kaže Jehova za kralja asirskog:“ Neće on ući u grad ovaj,^a niti će ova-

37. poglavlje

a 2Kr 19:25

Ps 33:11

Iza 46:11

b Ps 17:13

Iza 55:11

c 3Mo 26:33

2Kr 19:25

Iza 17:9

d Ps 48:6

Ps 127:1

e 5Mo 28:66

2Kr 19:26

Ps 48:5

f Ps 37:2

Ps 92:7

Ps 103:15

Iza 40:7

Jk 1:10

g Ps 129:6

h 2Kr 19:26

i 5Mo 28:6

Izr 5:21

Izr 15:3

Jr 23:24

He 4:13

j 2Kr 19:27

k Ps 2:2

Ps 10:13

Ps 46:6

Iza 10:15

Iza 37:23

l 2Kr 18:35

Iza 36:4

Iza 36:20

Na 1:9

m Ps 32:9

Iza 30:28

Eze 38:4

Am 4:2

n 2Kr 19:28

2Kr 19:33

o 3Mo 25:5

p 2Kr 19:29

r Iza 1:9

Iza 10:21

Ri 9:27

Ri 11:5

s 2Kr 19:30

t 2Kr 19:4

u 2Kr 19:31

v Iza 9:7

Iza 59:17

Eze 5:13

Jl 2:18

Za 1:14

z Iza 10:24

a 2Lje 32:22

Iza 10:32

Iza 33:20

Desni stupac

a 2Kr 19:32

b 2Kr 19:33

Izr 21:30

c 2Kr 20:6

Iza 31:5

Iza 38:6

d 5Mo 32:27

1Sa 12:22

Eze 36:22

e 1Kr 15:4

2Kr 19:34

Jr 30:9

Eze 37:24

f 2Sa 24:16

Ps 35:5

g 2Kr 19:35

2Lje 32:21

h Ps 76:6

i 2Kr 19:7

2Kr 19:28

j 2Kr 19:36

mo odapeti strijelu, neće mu se sa štitom primaknuti, niti će opsadni nasip pred njim nastiti.”^a

34 ‘Vratit će se putem kojim je došao, i u grad ovaj neće ući’, kaže Jehova.^b **35** ‘Branit ću grad ovaj^c i spasiti ga radi sebe^d i radi Davida, slugu svojega.’^e

36 Tada je izišao anđeo^f Jehovin i pobio sto osamdeset i pet tisuća ljudi u taboru asirskom.^g A kad su ljudi ustali rano ujutro, oko njih su bili sve sami mrtvaci.^h **37** Potom je Sanherib,ⁱ kralj asirski, ustao i otišao.^j I vrativši se, ostao je u Ninivi.^k **38** Jednog dana, dok se klanjao u hramu Nisroka,^l boga svojega,^m Adramelek i Sareser, sinovi njegovi, ubili su ga mačemⁿ i pobjegli u zemlju araratsku.^o A Esar-Hadon,^p sin njegov, počeo je kraljevati umjesto njega.

38 U to vrijeme Ezekija se nasmrt razbolio.^r Tada je prorok Izaija,^s sin Amosov, došao k njemu i rekao mu: “Ovako kaže Jehova: ‘Izdaj potrebne zapovijedi domu svojemu,^t jer ćeš umrijeti, nećeš ostati živ!’”^u **2** Nato je Ezekija okrenuo lice svoje k zidu^v i pomolio se Jehovi:^z **3** “Molim te, Jehova, molim te, sjeti se^a kako sam ti služio^b vjerno^c i bio ti odan cijelim srcem^d i činio što je dobro u

k 1Mo 10:11; Jn 1:2; Na 1:1; Sf 2:13; 12Kr 19:37; m 1Ko 8:4; n 2Lje 32:21; o 1Mo 8:4; Jr 51:27; p Ezr 4:2; **38. poglavlje** r 2Lje 32:24; s 2Kr 19:20; Iza 1:1; t 2Sa 17:23; u 2Kr 20:1; v 1Kr 8:30; 2Kr 20:2; Mt 6:6; z Ps 50:15; Ps 91:15; a Ne 13:22; Ps 20:3; 1Ko 15:58; He 6:10; b 1Mo 5:22; 1Kr 2:4; 2Lje 31:20; c 2Lje 31:21; d Ps 51:6; Ps 145:18.

Iza 38:3* Doslovno: “pred tobom hodio”. **3*** Ili: “po istini; istinito”.

Iza 37:27* Ili: “terasama; terasastim poljima”.

očima tvojim!" I Ezekija je briznuo u gorak plač.^a

4 Potom je došla riječ^b Jehovina Izajji: 5 "Idi i reci Ezekiji: 'Ovako kaže Jehova, Bog Davida, oca tvojega:'^c "Čuo sam molitvu tvoju^d i vidio sam suze tvoje.^e Evo, dodat ću vijeku tvojemu petnaest godina,^f 6 i izbavit ću iz ruke kralja asirskoga tebe i grad ovaj, i branit ću grad ovaj.^g 7 Ovo ti je znak od Jehove da će Jehova ispuniti riječ koju je rekao:^h 8 Evo, učinit ću da se sjena sunčevaⁱ koja se spustila niz stepenice Ahazove vrati deset stepenica unatrag."^j I sunce se vratilo deset stepenica unatrag po stepenicama niz koje se bilo spustilo.^k

9 Zapis Ezekije, kralja Judina, kad se razbolio^l i potom ozdravio od bolesti svoje.^m

10 Rekao sam: "U polovini vijeka svojega ući ću na vrataⁿ groba."^{*}

Uskratit će mi se ostatak^o godina mojih."

11 Rekao sam: "Neću vidjeti Jaha, Jaha u zemlji živih."^p

Neću više gledati ljude — naći ću se među onima koji su u zemlji počinka.

12 Stan je moj odnesen^r i uklonjen od mene kao šator pastirski.

Poput tkalca smotao sam život svoj, odrezan sam^s od niti osnove.

Od zore do noći ti me nevolji predaješ.^t

38. poglavlje

- a 2Kr 20:3
- b 2Kr 20:4
- c 2Lje 34:2
- d 2Kr 19:20
- Izr 15:29
- 1Iv 5:14
- e 2Kr 20:5
- Ps 39:12
- Ps 56:8
- f 2Kr 20:6
- Ps 91:16
- g 2Kr 19:34
- 2Lje 32:22
- h 2Kr 20:8
- i Jš 10:12
- j 2Kr 20:9
- 2Lje 32:24
- k 2Kr 20:11
- l 2Kr 20:1
- m 5Mo 32:39
- 1Sa 2:6
- n Job 38:17
- Ps 9:13
- Ps 107:18
- o Ps 90:10
- Pr 3:2
- Pr 7:17
- p Ps 6:5
- Pr 9:5
- r Ps 146:4
- Pr 8:8
- s Job 14:2
- t Job 17:1

Desni stupac

- a Ps 130:6
- Ps 131:2
- b Da 6:24
- Ho 5:14
- c Ps 39:10
- d Ps 102:7
- Jr 8:7
- e Iza 59:11
- Eze 7:16
- Na 2:7
- f Ps 39:7
- Ps 119:82
- g Ps 119:123
- h Ps 39:12
- i 1Pe 5:7
- j 2Kr 4:27
- Job 7:11
- Job 21:25
- Lk 22:62
- k Job 33:28
- Ps 71:20
- l 1Sa 2:6
- Ps 86:13
- m Ps 30:5
- n Ps 28:1
- Ps 30:3
- Ps 86:13
- Ps 88:5
- Jn 2:6
- o Iza 43:25
- Mi 7:18
- Ri 4:8
- p Ps 30:9
- Ps 88:10
- Ps 146:4
- r Ps 6:5
- Ps 115:17
- Pr 9:10
- s Pr 9:5
- Iza 38:11
- t Ps 63:4
- Ps 146:2
- u Iv 9:4
- v 1Mo 18:19
- 5Mo 4:9
- Jš 4:21
- Ps 78:3

13 Umirio sam se do jutra.^a

Kao lav lomiš sve kosti moje,^b od zore do noći ti me nevolji predaješ.^c

14 Kao čiopa, kao bulbul, ja cvrkućem,^d

gućem kao golubica.^e

Umorile su se oči moje gledajući u visinu.^f

Govorim: 'Jehova, u nevolji sam. Zauzmi se za mene!'^g

15 Što da kažem i što će mi on reći?^h

Što je rekao, to je i učinio.ⁱ

Ponizno ću hoditi sve godine svoje s gorčinom u duši.^j

16 Jehova, zbog dobrote koje ljudi žive; kao i svi, zbog nje i ja dišem.^{*k}

Ti ćeš me izliječiti i sačuvati na životu.^l

17 Evo, umjesto mira imam gorčinu, samu gorčinu.^m

Tebi je omiljela duša moja i sačuvao si je da u jami ne nestane.ⁿ

Jer za leđa si bacio sve grijeha moje.^o

18 Jer neće te grob^{*} slaviti,^p neće te smrt hvaliti.^r

Oni koji u jamu odu ne uzdaju se više u vjernost tvoju.^s

19 Živi čovjek, samo živi čovjek može te slaviti,^t kao ja danas.^u

Otac može poučiti^v sinove svoje o vjernosti tvojoj.

Iza 38:16* Ili: "kao i svima, ona je život duhu mojemu". 18* Doslovno: "šeol".

Iza 38:10* Doslovno: "šeala".

20 Dodi, Jehova, spasi me,^a i mi ćemo ti na glazbalima žičanim svirati skladbe moje oda-brane^b

sve dane života svojega u domu tvomemu, Jehova!”^c

21 A Izaija je rekao: “Neka donesu oblog od suhih smokava i stave ga na čir,^d da ozdravi!”^e 22 U međuvremenu, Ezekija je upitao: “Što je znak da ću otići u dom Jehovin?”^f

39 U to vrijeme Merodak-Baladan,^g sin Baladanov, kralj babilonski,^h poslao je pisma i darⁱ Ezekiji, nakon što je čuo da je bio bolestan i da se oporavio.^j 2 A Ezekija se obradovao poslanicima i pokazao im riznicu svoju,^k srebro, zlato, balzam,^l ulje skupocjeno, čitavu oružarnicu svoju^m i sve što je bilo u riznicama njegovim. Nije bilo ničega u domu njegovuⁿ i u cijelom kraljevstvu njegovu što im Ezekija nije pokazao.^o

3 Potom je prorok Izaija došao kralju Ezekiji i upitao ga:^p “Što su rekli ti ljudi i odakle su došli k tebi?” A Ezekija je odgovorio: “Iz daleke zemlje došli su k meni, iz Babilona.”^r

4 Nato ga je on upitao: “Što su vidjeli u domu tvomemu?”^s A Ezekija je odgovorio: “Vidjeli su sve što je u domu mojemu. U riznicama mojim nema ničega što im nisam pokazao.”

5 Tada je Izaija rekao Ezekiji:^t “Čuj riječ Jehove nad vojskama: 6 ‘Evo, dolaze dani kada će sve što je u domu tvomemu i što su oci tvoji do danas naku-

38. poglavlje

- a Ps 27:5
- b Ps 30:12
- c Ps 150:4
- d 2Kr 20:5
- e Ps 84:2
- f Job 2:7
- g 2Kr 20:7
- h 2Kr 20:8

39. poglavlje

- g 2Kr 20:12
- h 1Mo 10:10
- Iza 13:19
- i 2Lje 32:23
- j 2Kr 20:5
- k 2Kr 20:13
- l 2Lje 32:27
- m 1Kr 10:25
- n Ne 3:19
- o Iza 22:8
- p Jr 9:23
- q 2Kr 20:13
- r Iza 38:1
- s 5Mo 28:49
- t 2Kr 20:14
- u 2Kr 20:15
- v 2Kr 20:16

Desni stupac

- a 2Kr 24:13
- b 2Kr 25:13
- c 2Lje 36:18
- d Jr 52:17
- e 2Kr 20:17
- f Da 1:2
- g 2Kr 24:12
- h 2Kr 25:6
- i 2Lje 33:11
- j Eze 17:12
- k Da 2:49
- l Da 5:29
- m 2Kr 20:18
- n 3Mo 10:3
- o Ps 39:9
- p 1Pe 5:6
- q Jr 33:6
- r 2Kr 20:19

40. poglavlje

- i Iza 35:3
- j Iza 49:13
- k Iza 51:3
- l Za 1:13
- m 2Ko 1:3
- n 2Lje 30:22
- o Ho 2:14
- p Ps 79:8
- q Ps 103:13
- r 1 Ps 32:1
- s Jr 31:34
- t Jr 33:8
- u Jr 16:18
- v Da 9:12
- w Mt 3:3
- x Mk 1:3
- y Lk 24
- z Iv 1:23
- a Iza 35:8
- b Iza 57:14
- c Ml 3:1
- d p Iza 11:16
- e r Iza 42:16
- f Lk 3:5
- g s Iza 2:12
- h t Ps 26:12
- i u Ps 50:15
- j Ps 72:19
- k Iza 24:15
- l v Iza 49:6
- m Iza 52:10

pili biti odneseno u Babilon.’^a ‘Ništa neće ostati’,^b kaže Jehova. 7 ‘I neki od sinova tvojih koji će poteći od tebe, koji će ti se roditi, bit će odvedeni^c i postat će dvorani^d u palači kralja babilonskoga.’^e

8 Nato je Ezekija rekao Izaiji: “Dobra je riječ Jehovina koju si rekao.”^f Potom je dodao: “Jer mir i istina^g trajat će za života mojega.”^h

40 “Tješite, tješite narod moj!” govori Bog vaš.ⁱ

2 “Utješno govorite^j srcu Jeruzalema i vičite mu da je prošlo vrijeme robovanja njegova,^k da je platio cijenu prijestupa svojega! Jer iz ruke Jehovine primio je punu mjeru za sve grijehе svoje.”^m

3 Slušajte! Netko viče u pustinji: “Raščistite put Jehovi!”^o Poravnajte kroz pustaru stazu Bogu našem!^p 4 Neka se podigne svaka dolina,^r neka se spusti svaka gora i brdo!^s Bregoviti kraj neka postane ravan, kraj neravni neka se pretvori u ravnicu!^t 5 Iotkrit će se slava Jehovina^u i svi će je ljudi vidjeti,^v jer to su riječi iz usta Jehovinih.”^z

6 Slušaj! Netko govori: “Objavi!”^a A drugi kaže: “Što da objavim?”

Ovo objavi: “Svi su ljudi trava, a sva dobrota* njihova nalik je cvijetu poljskom.^b 7 Trava se suši i cvijet vene^c kada dah* Jehovin dahne na

z Iza 55:11; Tit 1:2; a Jr 2:2; b Job 14:2; Ps 90:6; c Jk 1:11; 1Pe 1:24.

Iza 40:6* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 7* Doslovno: “duh”.

njih.^a Doista, narod je trava.^b 8 Trava se suši, cvijet vene,^c ali riječ Boga našega ostaje dovijeka.^d

9 Popni se na goru visoku,^e ti koja nosiš dobru vijest Sionu!^f Poviči snažno, ti koja nosiš dobru vijest Jeruzalemu!^g Poviči, ne boj se!^h Reci gradovima Judinim: "Evo Boga vašega!"ⁱ 10 Gle, Svevišnji Gospodin Jehova doći će kao junak silan, mišica će njegova za njega vladati.^j Gle, kod njega je nagrada koju daje,^k pred njim je plaća koju dijeli.^l 11 Kao pastir past će stado svoje.^m Rukom svojom skupit će jaganjce,ⁿ u njedrima svojim nosit će ih.^o Dojilice će brižno voditi.^p

12 Tko je šakom izmjerio vode,^r pedljem premjerio nebesa^s i mjeru odredio prahu zemaljskom?^t Tko je vagom izvagao gore i tezuljom bregove? 13 Tko je izmjerio duh Jehovin? Tko ga kao savjetnik može u što uputiti?^u 14 Tko ga je savjetovao i poučio? Tko ga uči putu pravednosti ili mu znanje daje^v ili ga na put razboritosti upućuje?^z

15 Gle, narodi su njemu kao kap iz vedra, vrijede kao prašina na vagi.^a Gle, otoke^b on kao prašinu sitnu podiže. 16 Ni Libanon za vatru nije dovoljan, divlje životinje njegove^c za žrtvu paljenicu nisu dovoljne.^d 17 Svi su narodi pred njim kao da i ne postoje,^e za njega su kao ništa, ništavilo.^f

18 S kime ćete usporediti Boga^g i s kakvim ćete ga likom prispodobiti?^h 19 Lje-

40. poglavlje

- a Ps 90:5
- Ps 103:16
- Ps 104:29
- b Ps 103:15
- c Ps 37:2
- d Ps 119:89
- Iza 46:10
- Mt 5:18
- 1Pe 1:25
- e 1Sa 26:13
- Mt 5:14
- f Iza 52:7
- Ri 10:18
- g Lk 24:47
- Ri 10:15
- h Iza 51:7
- Iv 12:15
- Flp 1:28
- 1Pe 3:14
- i Iza 12:2
- Iza 25:9
- Ri 8:31
- j Ps 26
- Ps 110:2
- Iza 9:6
- Iv 12:38
- k Iza 62:11
- Ot 22:12
- l Iza 49:4
- m 1Mo 49:24
- Iza 49:10
- He 13:20
- 1Pe 2:25
- n Eze 34:16
- o Iv 21:15
- p 1Mo 33:13
- Iv 10:14
- Iv 10:16
- 1Pe 5:2
- r Izr 30:4
- s Ps 104:2
- He 1:10
- t Job 38:5
- Izr 8:26
- u Job 21:22
- Job 36:23
- Ri 11:34
- v 1Ko 2:16
- z Job 32:8
- Ps 147:5
- a Ps 62:9
- b Iza 41:5
- c Ps 50:10
- d Mi 6:7
- e Ps 39:5
- Ps 62:9
- Da 4:35
- f Ps 39:11
- Ps 144:4
- Iza 41:11
- g 2Mo 8:10
- 1Sa 2:2
- Ps 86:8
- Ps 89:6
- Ps 113:5
- Jr 10:6
- Mi 7:18
- h 2Mo 20:4
- 5Mo 4:15
- 5Mo 4:16
- Dj 17:29

Desni stupac

- a Iza 44:10
- Jr 16:20
- Hb 2:18
- b Ps 115:4
- Ps 135:15
- Iza 37:19
- Iza 41:7
- Ho 8:6
- c Su 17:4
- Jr 10:4

važ lije lik,^a zlatar ga zlatom oblaže^b i lančice srebrne kuje.^c

20 Drvo neko, drvo koje nije trulo, čovjek za prinos odabire,^d pa traži vještoga tesara da mu načini lik rezani^e koji se neće srušiti.^f

21 Zar ne znate? Zar ne čujete? Zar vam nije rečeno od početka? Zar niste razumjeli još kad su temelji zemlje bili postavljeni?^g 22 On boravi nad krugom zemaljskim,^h čiji su stanovnici njemu kao skakavci. On razastire nebesa kao veo, razapinje ih kao šator za stanovanje.ⁱ 23 On obraća vladare u ništa, suce zemaljske u ništavilo pretvara.^j

24 Plitko su posadani, plitko su posijani, panj je njihov plitko pustio korijen u zemlju.^k Čim se puhne na njih, oni se posuše,^l i vihor ih kao strnjiku raznosi.^m

25 "S kime ćete me usporediti, tko mi je ravan?" kaže Svetac.ⁿ 26 "Podignite uvis oči svoje i gledajte! Tko je to stvorio?^o Onaj koji izvodi vojsku njihovu po broju njihovu i sve ih zove po imenu.^p Zbog velike snage^q njegov^r i moćne sile njegove ne izostaje nijedno.

27 Zašto kažeš, Jakove, zašto govoriš, Izrael: 'Put je moj skriven od Jehove,^s ne mari Bog moj za pravdu

d Iza 44:14; Jr 10:3; e Ps 115:8; Iza 2:8; Iza 46:7; Hb 2:18; f Iza 41:7; g Ps 19:1; Dj 14:17; Ri 1:20; h Ps 2:4; Ps 29:10; Ps 68:33; Iza 66:1; i Job 9:8; Job 38:9; Iza 42:5; Iza 44:24; Jr 10:12; Za 12:1; j Ps 76:12; Lk 1:52; k 1Kr 21:21; 2Kr 10:11; Jr 22:30; l Iza 11:4; m Ps 58:9; Izr 1:27; Iza 17:13; n Iza 40:18; o Ps 8:3; Ps 102:25; p Ps 147:4; r Ps 89:13; Jr 32:17; s Ps 77:7; Iza 49:14; Iza 60:15; Eze 37:11; Ri 11:1.

Iza 40:26^r Ili: "Zbog obilja energije kojom sve pokreće".

koja mi pripada?^a **28** Zar ne znaš? Zar nisi čuo?^b Jehova, Stvoritelj krajeva zemaljskih, Bog je vječni.^c On se ne umara i ne posustaje.^d Nedokučiv je razbor njegov.^e **29** On vraća snagu umornome,^f silnu snagu daje nejakome.^g **30** Dječaci se umaraju i posustaju, mladići posrću, **31** ali oni koji se u Jehovu uzdaju^h dobivaju novu snagu.ⁱ Podižu se na krilima kao orlovi.^j Trče i ne posustaju, hodaju i ne umaraju se.”^k

41 “Štute i poslušajte me, otoci!¹ Neka narodi^m skupe snagu! Neka pristupeⁿ i zatim progovore! Pristupite k meni na sud!^o

2 Tko je podigao onoga što dolazi s istoka?^p Tko ga je u pravednosti dozvao k nogama svojim i predao mu narode i dao vlast da pokori kraljeve?^r Tko ih je kao prah predao pod mač njegov, pa ih luk njegov kao strnjiku raznosi?^s **3** Tko ih je progonio i nogama svojim mirno kročio putem kojim inače nije išao? **4** Tko je to učinio i izvršio?^t Tko od iskona poziva naraštaje?^u

Ja, Jehova, koji sam prvi.^v I prema posljednjima ja ću biti isti.”^z

5 Zbog onoga što su vidjeli, otoci^a su se uplašili. Uzdrhtali su krajevi zemaljski.^b Približavaju se, dolaze. **6** Svatko pomaže drugu svojemu i govori bratu svojemu: “Budi jak!”^c **7** Tesar bodri zlatara,^d onaj koji čekićem zaglađuje bodri onoga koji kuje na nakovnju,

Iza 40:31* Ili: “koji u Jehovu polažu nadu svoju”. 41:1* Ili: “primorski krajevi”. Radi se o Sredozemnom moru.

40. poglavlje

- a Job 27:2
Job 34:5
Lk 18:7
b Iza 40:21
c 1Mo 21:33
5Mo 33:27
Ps 90:2
Iza 57:15
Jr 10:10
Ri 16:26
1Ti 1:17
d Ps 121:4
Iza 27:3
e Ps 139:6
Ps 147:5
Iza 55:9
Ri 11:33
1Ko 2:16
f Ps 29:11
Flp 4:13
He 11:34
g Iza 40:26
Ho 12:3
h Ps 25:3
i Ps 103:5
Ps 138:3
j 2Mo 19:4
k 1Kr 18:46
Ps 84:7

41. poglavlje

- l Iza 49:1
m Ps 108:3
n Iza 41:21
o Mi 6:1
p Iza 44:28
Iza 46:11
Ot 16:12
r Ps 110:6
Iza 45:1
s Iza 40:24
t Ps 90:16
Ps 111:3
Iv 5:17
u 5Mo 32:8
Dj 17:26
v Iza 43:10
Iza 44:6
Iza 48:12
Ot 1:8
z Iza 46:4
Mi 3:6
Jk 1:17
a 1Mo 10:5
b Ps 65:8
Ps 66:3
Ps 67:7
c 1Sa 4:9
Jl 3:10
d Iza 44:12
Iza 46:6

Desni stupac

- a Iza 40:20
b 2Mo 19:5
3Mo 25:42
c 5Mo 7:6
Ps 33:12
d Mt 3:9
He 2:16
e 2Lje 20:7
Jk 2:23
f Ps 107:3
g Mt 24:31
h Iza 43:10
i 1Sa 12:22
j Ps 94:14
Jr 33:26
Ri 11:2
Ri 11:26

govoreći o spoju zalivenom: “Dobro je.” Potom se kip čavlima pričvršćuje da se ne pomakne.^a

8 “A ti si, Izrael, sluga moj.^b Ti si, Jakove, izabranik moj,^c potomstvo Abrahama,^d prijatelja mojega.^e **9** Ti, kojega sam uzeo s krajeva zemlje,^f kojega sam pozvao s krajeva njezinih.^g I rekao sam ti: ‘Ti si sluga moj.^h Izabrao sam teⁱ i nisam te odbacio.^j **10** Ne boj se, jer ja sam s tobom!^k Ne osvrći se plašljivo, jer ja sam Bog tvoj!^l Ja ću te ojačati^m i pomoći ću ti.ⁿ Poduprijet ću te desnicom^o svojom pravednom.”^p

11 Gle, postidjet će se svi koji se žeste na tebe i bit će poniženi.^r Oni koji ti se protive bit će kao ništa i izginit će.^s **12** Tražit ćeš one koji se bore protiv tebe, ali ih nećeš naći.^t Oni koji protiv tebe ratuju, bit će kao ništa, kao ništavilo.^u **13** Jer ja, Jehova, Bog tvoj, držim te za desnicu^v i kažem ti: ‘Ne boj se!^z Ja ću ti pomoći.’^a

14 Ne boj se, crviću^b Jakove, narode Izraelov!^c Ja ću ti pomoći”, kaže Jehova, Otkupitelj tvoj,^d Svetac Izraelov. **15** “Gle, učinit će da budeš poput sprave kojom se žito vrši,^e poput vršalice nove sa zubima dvosjeklim. Gazit ćeš gore i satirati ih, bregove ćeš u pljevu pretvarati.^f **16** Vijat^g ćeš ih i vjetar će ih odnijeti,^h

k 5Mo 20:1; Jš 1:9; Ps 46:1; Ri 8:31; 1 Ps 147:12; Iza 60:19; He 8:10; m 5Mo 33:27; Ps 29:11; Za 10:12; n Ps 37:40; Ps 115:9; Ps 121:2; o Ps 63:8; p Ps 65:5; Ps 89:14; r 2Mo 11:8; Ps 86:17; Iza 45:24; Ot 3:9; s Iza 40:17; Iza 60:12; t Iza 54:17; u Ps 37:10; Ps 37:36; v Ps 73:23; Ps 109:31; Iza 42:6; Iza 45:1; z Iza 41:10; a 5Mo 33:29; b Job 25:6; Ps 22:6; c 5Mo 7:7; d Ps 19:14; Iza 43:14; Iza 47:4; e Mi 4:13; Hb 3:12; f Ps 18:42; g Mt 3:12; h Ps 1:4.

vihor će ih raspršiti.^a A ti ćeš se radovati Jehovi.^b Svecem Izraelovim dičit ćeš se.”^c

17 “Nevoljnici i siromasi traže vode,^d a nje nema. Od žedi^e im se jezik osušio.^f Ja, Jehova, uslišit ću ih.^g Ja, Bog Izraelov, neću ih ostaviti.^h **18** Na brdima golim otvorit ću rijeke, a usred dolina izvore.ⁱ Pretvorit ću pustinju u jezero vodeno, a zemlju bezvodnu u izvore vodene.^j **19** Posadit ću u pustinji cedar, akaciju, mirtu i drvo što ulje daje.^k Posadit ću u pustari borovicu, jasen i čempres zajedno.^l **20** pa neka sav narod vidi i neka zna, neka ima na umu i neka shvati da je ruka Jehovina to učinila, da je Svetac Izraelov to stvorio.”^m

21 “Iznesite spor svoj!”ⁿ kaže Jehova. “Predočite dokaze svoje!”^o kaže kralj Jakovljević.^p **22** “Predočite ih i kažite nam što će se dogoditi! Kažite nam što je prvo bilo, da o tome promislimo i shvatimo što budućnost nosi! Ili objavite nam ono što dolazi!”^q **23** Kažite nam što će biti poslije, pa ćemo znati da ste bogovi!^r Učinite nešto, dobro ili zlo, pa ćemo svi to gledati i vidjeti!^t **24** Eto, vi niste ništa i djela su vaša ništavna.^u Odratlan je svatko tko vas izabere.^v

25 Podignuo sam jednoga koji ide sa sjevera, i on će doći.^z S istoka^a će prizivati ime moje. Pregazit će namjesnike kao da su glina,^b kao što lončar gazi glinu svježju.

26 Tko je išta kazao od početka, da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli: ‘U pravu

41. poglavlje

- a Iza 17:13
- b Es 9:22
- Iza 25:9
- c Iza 12:6
- Jr 9:24
- d Ps 63:1
- Iza 55:1
- Am 8:11
- Ot 22:17
- e 5Mo 28:48
- Ps 22:15
- Tu 4:4
- f Lk 16:24
- g Ps 34:6
- Iza 30:19
- h 1Mo 28:15
- Ps 94:14
- Iza 42:16
- He 13:5
- i Ps 46:4
- Iza 30:25
- Jl 3:18
- j Ps 107:35
- k Iza 32:15
- Iza 55:13
- Iza 60:21
- l Iza 51:3
- m Ps 109:27
- Eze 39:28
- n Job 23:4
- Iza 43:9
- o Job 38:3
- Iza 50:8
- Mi 6:2
- p 5Mo 33:5
- Iza 49:26
- Iza 60:16
- r Iza 42:9
- Iza 46:10
- Iza 48:5
- s Iza 44:6
- Iza 46:9
- Jr 16:20
- t Iza 46:7
- Jr 10:5
- u Ps 115:8
- Iza 44:10
- Jr 10:14
- Jr 51:18
- 1Ko 8:4
- v 5Mo 7:26
- 5Mo 27:15
- z Iza 44:28
- Iza 45:1
- Jr 51:28
- a Iza 46:11
- Ot 16:12
- b 2Sa 22:43
- Iza 10:6
- Mi 7:10
- Za 10:5

Desni stupac

- a Iza 43:9
- Iza 44:7
- Iza 45:21
- b Ps 115:6
- Hb 2:18
- c Iza 43:10
- Iza 44:7
- d Ezr 1:1
- Iza 40:9
- Na 1:15
- Ri 10:15
- e Iza 63:5
- Jr 5:13
- Da 2:10
- f Ps 115:4
- Iza 44:9
- Jr 10:5
- Hb 2:18
- 1Ko 8:4

je?”^a Doista nema nikoga tko bi to kazao. Doista nema nikoga tko bi to objavio. Doista nema nikoga tko bi čuo riječi vaše.”^b

27 Onaj koji je prvi kaže Si-onu: “Gle, evo ih!”^c Jeruzalemu ću poslati donositelja dobre vijesti.^d

28 Gledao sam, ali nije bilo nikoga. Nema među njima nijednoga koji bi savjet dao.^e Pitao sam ih i odgovor čekao.

29 Eto, svi su oni ništa. Ništavna su djela njihova. Lijevani su likovi njihovi vjetar i ništavilo.^f

42 Evo sluge mojega,^g kojega podupirem,^h izabranika mojega,ⁱ koji je po volji duše moje!^j U njega sam stavio duh svoj,^k on će donijeti pravdu narodima.^l **2** Neće vikati niti podizati glas svoj, neće se glas njegov čuti na ulici.^m **3** Trsku zgaženu neće slomitiⁿ i stijenj što tinja neće ugaziti. U istinoljubivosti svojoj pravdu će donijeti.^o **4** Neće posustati niti će se umoriti dok na zemlji ne uspostavi pravdu.^p Otoci* će čekati zakon njegov.^{qr}

5 Ovako kaže pravi Bog, Jehova, Stvoritelj nebesa,^s onaj koji ih je razastro,^t onaj koji je rasprostro zemlju^u i rod njezin,^v onaj koji daje dah^z narodu

42. poglavlje g Iza 52:13; Mt 12:18; Iv 4:34; Iv 6:38; h Iza 49:7; Iv 16:32; i Ps 89:19; Lk 9:35; 1Pe 2:4; j Mt 3:17; Iv 6:27; 2Pe 1:17; k Iza 61:1; Mt 3:16; Dj 10:38; l Mt 12:18; Ri 15:9; m Za 9:9; Mt 12:16; Mt 12:19; n Iza 40:11; Mt 11:28; He 2:17; o Ps 72:2; Iza 11:3; Mt 12:20; Iv 5:30; Ot 19:11; p Iza 9:7; Iza 49:8; r 1Mo 12:3; 1Mo 49:10; Ps 22:27; Mt 12:21; s Ps 102:25; Iza 40:26; t Ps 104:2; Iza 40:22; u 1Mo 1:1; Ps 136:6; v Jr 10:12; z 1Mo 7:22.

Iza 42:4* Ili: “Krajevi primorski”.
4* Ili: “U njegovu ime uzdat će se narodi”, prema *Septuaginti* (LXX). Vidi Mt 12:21.

što je na njoj^a i duh onima što hodaju njome.^b **6** "Ja, Jehova, pozvao sam te u pravdi^c i čvrsto sam te za ruku uzeo.^d Čuvat ću te i postaviti ću te za savez narodu,^e za svjetlo narodima,^f **7** da otvoriš oči slijepima,^g da izvedeš zatočenike iz tamnice,^h iz zatvora one koji sjede u tami.ⁱ

8 Ja sam Jehova. To je ime moje,^j i nikome neću dati slavu svoju,^k niti hvalu svoju^l likovima rezbarenim.^m

9 Evo, što sam prije navijestio zbilu se,ⁿ a sada vam novo navijestam. Prije nego se dogodi, ja vam to objavljujem."^o

10 Pjevajte Jehovi pjesmu novu,^p hvalu njegovu s kraja zemlje,^r vi koji živite od mora^s i svega što je u njemu, otoci i vi koji živite na njima!^t **11** Neka usklikne pustinja^u i gradovi njezini, naselja u kojima žive Kedarci!^v Neka kliču radosno oni koji u krševitom kraju žive!^z S vrhova gorskih neka kliču ljudi! **12** Neka daju slavu Jehovi,^a na otocima neka objavljuju hvalu njegovu!^b

13 Kao junak Jehova će izići.^c Kao ratnik podjarit će žar svoj.^d Povikati će, ispustit će pokrik ratni,^e moćniji će biti od neprijatelja svojih.^f

14 "Šutio sam dugo,^g nisam govorio,^h svladavao sam se.ⁱ Kao žena koja rada sada ću vikati, dahtati i uzdisati.^j **15** Opustošit^k ću gore i bregove, osušit ću sve bilje njihovo. Rijeke ću u suho tlo pretvoriti, močvare ću isušiti.^l **16** Vodit ću slijepce putem koji ne poznaju,^m dat ću im da kroče ces-

42. poglavlje

- a 1Mo 2:7
Dj 17:25
b Job 12:10
Pr 12:7
c Ps 45:6
Iza 32:1
d Iza 41:13
e Iza 49:8
Mt 26:28
He 8:6
f Iza 49:6
Lk 2:32
Iv 8:12
g Iza 35:5
h Iza 61:1
i He 2:15
1Pe 2:9
j Ps 83:18
k Iza 48:11
l 2Mo 15:11
Iza 12:4
m 2Mo 32:8
2Mo 34:14
n 1Mo 12:2
1Mo 15:14
Jš 21:45
1Kr 8:15
o Iza 41:23
Iza 43:19
Am 3:7
2Pe 1:21
p Ps 96:1
Ps 98:1
Ot 14:3
r Iza 44:23
Hb 3:3
s Ps 107:23
t Ps 97:1
Iza 51:5
u Iza 32:16
Iza 35:1
v 1Mo 25:13
Ps 120:5
Iza 60:7
z Jr 48:28
Jr 49:16
a Ps 22:27
Iza 24:15
Ri 15:9
b Iza 66:19
c Ps 78:66
Iza 59:17
Jr 25:30
d 2Mo 15:3
Na 1:2
e Ho 11:10
Jl 3:16
f 5Mo 32:39
1Sa 2:10
g Jr 44:22
h Ps 50:3
Ps 83:1
i 2Pe 3:9
j 1Mo 3:16
k Ps 18:7
Jr 4:24
Sf 1:15
l Ps 107:33
Iza 37:25
Iza 44:27
Iza 50:2
m Iza 29:18
Iza 35:5
Jr 31:8

Desni stupac

- a Iza 30:21
b Iza 60:1
Iza 60:20
c Iza 40:4
Lk 3:5
d Ps 94:14
He 13:15

tom nepoznatom.^a Pred njima ću mračno mjesto pretvoriti u svjetlost,^b a tlo neravno u ravninu.^c Sve ću to za njih učiniti i neću ih ostaviti."^d

17 Ustuknut će i silno se posramiti oni koji se uzdaju u likove rezane,^e koji govore likovima lijevanim: "Vi ste naši bogovi."^f

18 Čujte, gluhi! Upravite pogled, slijepi!^g **19** Tko je slijep, ako ne sluga moj, i tko je gluhi kao glasnik moj kojega šaljem? Tko je slijep kao onaj koji je nagrađen, tko je slijep kao sluga Jehovin?^h **20** Mnogo si toga vidio, ali nisi mario.ⁱ Uši su ti otvorene bile, ali nisi slušao.^j **21** Svidjelo se Jehovi zbog pravednosti svoje^k uzveličati i uzvisiti zakon.^l **22** Ali to je narod opljačkan i oplijenjen,^m svi su u jame uhvaćeni, po zatvorima posakrivani.ⁿ Plijenom su postali, a nema im izbavitelja,^o grabežom su postali, a nema nikoga da kaže: "Vrati!"

23 Tko će od vas to poslušati? Tko će o tome razmisliti i slušati za kasnija vremena?^p

24 Tko je Jakova predao grabežu, tko je Izraela predao pljačkašima? Nije li to bio Jehova, onaj kojem su zgriješili, čijim putevima nisu htjeli ići i čije zakone nisu slušali?^r

25 Zato je na Izraela izlijevao gnjev, srdžbu svoju i strahote ratne.^s Oganj ratni gutao ga je sa svih strana,^t ali on to nije

e Ps 97:7; Iza 1:29; Iza 44:1; Iza 45:16; Jr 2:26; f 2Mo 32:4; Iza 44:17; g Iza 6:10; Iza 29:18; Iza 43:8; h Iza 6:9; Iza 56:10; Iza 61:1; Jr 4:22; Eze 12:2; Lk 4:18; 2Ko 4:4; i 5Mo 4:9; 5Mo 29:4; Ps 106:7; j Eze 33:31; k Ps 71:16; Ri 3:25; l Ps 19:7; He 8:10; m 5Mo 28:33; Iza 1:7; Jr 50:17; n Ps 102:20; o 5Mo 28:29; 5Mo 28:52; Iza 51:23; p 3Mo 26:16; 5Mo 4:30; 5Mo 32:29; r Su 2:14; 2Lj 15:6; Ps 106:41; s 5Mo 32:22; Na 1:6; t 2Kr 10:32; 2Kr 25:9.

primijetio;^a proždirao ga je, ali on ništa nije uzeo k srcu.^b

43 Sada ovako kaže Jehova, Stvoritelj tvoj,^c Jakove, i Tvorac tvoj,^d Izrael: "Ne boj se, jer ja sam te otkupio!^e Pozvao sam te po imenu tvojem.^f Ti si moj.^g **2** Pođeš li preko voda,^h ja ću biti s tobom.ⁱ Pođeš li preko rijeke, one te neće preplaviti.^j Pođeš li kroz vatru, nećeš izgorjeti, niti će te plamen opaliti.^k **3** Jer ja sam Jehova, Bog tvoj, Svetac Izraelov, Spasitelj tvoj.^l Dao sam Egipat kao otkupnicu za tebe,^m Etiopijuⁿ i Sebu u zamjenu za tebe. **4** Budući da si dragocjen u očima mojim,^o dostojan si časti i ja te ljubim.^p Dat ću ljude u zamjenu za tebe, narode u zamjenu za dušu tvoju.^r

5 Ne boj se, jer ja sam s tobom!^s S istoka ću dovesti potomstvo tvoje i sa zapada ću te sabrati.^t **6** Reći ću sjeveru:^u 'Daj!' a jugu: 'Ne zadržavaj ih! Dovedi sinove moje izdaleka i kćeri moje s kraja zemlje,^v **7** svakoga tko se zove imenom mojim^z i koga sam stvorio na slavu svoju,^a koga sam sazdao i koga sam načinio!"^b

8 Izvedi narod koji je slijep, iako ima oči, i koji je gluhi, iako ima uši!^c **9** Neka se skupe svi narodi na jedno mjesto, neka se okupe plemena!^d Tko od bogova njihovih to može proročiti?^e Mogu li nam navijestiti što će se prvo zbiti?^f Neka dovedu svjedoke svoje^g i opravdaju se, ili neka ih ti svjedoci čuju, pa neka kažu: 'Istina je!'"^h

10 "Vi ste moji svjedoci!"ⁱ kaže Jehova, "i sluga moj ko-

42. poglavlje

- a Iza 9:13
- Jr 5:3
- Ho 7:9
- b Iza 57:11
- MI 2:2

43. poglavlje

- c Ps 100:3
- Iza 43:15
- Ef 2:10
- d Iza 44:2
- Iza 44:21
- e Iza 35:9
- Iza 44:23
- Jr 50:34
- f Iza 45:4
- g 5Mo 32:9
- Ps 135:4
- h 2Mo 14:29
- Js 3:15
- Ps 66:12
- He 11:29
- i Ps 23:4
- j 2Kr 2:8
- k Da 3:25
- Za 13:9
- l Iza 60:16
- Tit 2:10
- Tit 3:4
- m 2Kr 24:7
- Eze 29:19
- n Iza 45:14
- o 2Mo 19:5
- p 5Mo 7:8
- Jr 31:3
- r Izr 21:18
- s Iza 41:10
- Iza 44:2
- Jr 30:10
- t 5Mo 30:3
- Ps 106:47
- Iza 66:20
- Eze 36:24
- Mi 2:12
- Za 8:7
- Ri 11:26
- u Jr 3:18
- v Jr 31:8
- z Jr 33:16
- a 2Mo 19:6
- Ps 50:23
- 1Pe 2:9
- b Ps 95:6
- Ps 100:3
- Iza 29:23
- c Iza 6:9
- Iza 42:18
- d Iza 41:1
- e Iza 44:7
- Iza 46:10
- f Iza 48:5
- g Iza 41:21
- h 1Kr 18:24
- i Iza 43:12
- Iza 44:8
- Iv 15:27
- Dj 1:8
- 1Ko 15:15
- Ot 1:5

Desni stupac

- a 5Mo 4:37
- 5Mo 10:15
- Ps 78:68
- Mt 24:45
- Ef 1:4
- 2So 2:13
- b Iza 41:20
- Jr 31:34
- c Iv 20:31
- Ri 11:20
- d Iza 41:4

jeg sam izabrao,^a da biste znali^b i vjerovali mi^c i razumjeli da sam ja onaj isti.^d Prije mene nijedan bog nije bio načinjen^e i poslije mene neće biti nijednoga.^f **11** Ja, ja sam Jehova,^g i osim mene nema spasitelja."^h

12 "Ja sam prorekao, spasio i objavio,ⁱ kad među vama nije bilo nijednoga tuđeg boga.^j Stoga ste vi moji svjedoci",^k kaže Jehova, "a ja sam Bog.^l

13 I za sva vremena ja sam isti,^m i nema nikoga tko može izbaviti iz moje ruke.ⁿ Izvršit ću naum svoj^o — tko to može spriječiti?"^p

14 Ovako kaže Jehova, Otkupitelj vaš,^r Svetac Izraelov:^s "Zbog vas ću ih poslati na Babilon, oborit ću zasune na vratima zatvorskim^t i Kaldejce u brodovima, a oni će jadikovati.^u **15** Ja sam Jehova, Svetac vaš,^v Stvoritelj Izraelov,^z Kralj vaš."^a

16 Ovako kaže Jehova, onaj koji je put kroz more načinio i prolaz kroz vode silne,^b

17 koji je izveo kola bojna i konje, vojsku i junake zajedno:^c "Oni će leći,^d i neće više ustati.^e Ugašeni će biti.^f Kao stijenjanani bit će utrnuti."^g

18 "Nemojte se prisjećati onoga što je bilo u početku, ne mislite na ono što je nekada bilo! **19** Evo, činim nešto novo.^h Sada će nastati, a vi ćete to vidjeti.ⁱ Da, kroz pusta-

e Iza 44:6; Iza 45:6; 1Ko 8:4; f Iza 44:8; g 5Mo 6:4; h Iza 12:2; Ho 13:4; 1Ti 2:3; Jd 25; i Iza 46:10; j 5Mo 32:12; Ps 81:9; k Iza 43:10; l Iza 37:20; Iza 46:9; m Iza 41:4; Ot 1:8; n 5Mo 32:39; Ps 50:22; Ho 2:10; o 5Mo 32:4; Ps 64:9; Iza 41:4; Da 4:35; p Job 9:12; Iza 14:27; r Ps 19:14; Iza 44:6; Iza 63:16; s Iza 54:5; t Iza 14:17; Iza 45:2; u Jr 50:10; Ot 18:11; v Ps 89:18; Jr 51:5; z Iza 43:1; a 5Mo 33:5; Ps 74:12; Iza 33:22; Ot 11:17; b 2Mo 14:16; Js 3:13; c 2Mo 15:4; d Ps 76:6; e Iza 14:20; Jr 51:39; f Ot 19:20; g Iza 1:31; Iza 42:3; h Iza 42:9; i Iza 40:5; Lk 3:6.

ru ću put napraviti,^a kroz pustinju rijeke.^b **20** Slavit će me zvijeri poljske,^c šakali i nojevi,^d jer dat ću da poteku vode u pustari, rijeke u pustinji,^e da bi pio narod moj, izabranik moj,^f **21** narod koji sam sebi stvorio da razglasi hvalu moju.^g

22 Ali ti me, Jakove, nisi prizivao,^h jer sam ti zamoran postao, Izraele.ⁱ **23** Nisi mi prinosio ovce kao paljenice cijele, nisi me slavio žrtvama svojim.^j A ja te nisam silio da mi služiš darovima, niti sam te zamario tamjanom.^k **24** Nisi mi novcem kupovao trsku mirisnu,^l nisi me sitio salom žrtava svojih.^m Zapravo, grijesima svojim prisilio si me da ja služim tebi. Umoran sam od pristupa tvojih.ⁿ

25 Ja, ja radi sebe^o brišem^p prijestepe tvoje^r i grijeha tvojih više se neću sjećati.^s

26 Podsjeti me na zasluge svoje! Izadimo na sud zajedno!^t Iznese što imaš i dokaži da si pravedan!^u **27** Otac tvoj prvi, on je zgriješio,^v i učitelji tvoji sagriješili su meni.^z **28** Zato ću obeščastiti knezove koji služe na mjestu svetove, i predat ću Jakova istrebljenju,^{*} predat ću Izraela poruzi.^a

44 Sada čuj, Jakove, slugo moj,^b čuj, Izraele, kojega sam izabrao!^c **2** Ovako kaže Jehova, Stvoritelj tvoj^d i Tvorac tvoj,^e koji ti je pomagao od utrobe majčine:^f "Ne boj se,^g slugo moj, Jakove, ne boj se, Ješurune,^h kojega sam izabrao!" **3** Jer izlit ću vodu na žednogaⁱ

Iza 43:28* Ili: "da bude herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. 44:2* Vidi bilješku za 5Mo 32:15.

43. poglavlje

- a Iza 11:16; Iza 40:3
- b 5Mo 8:15; Ps 78:16; Iza 41:18
- c Ps 148:10
- d Iza 34:13
- e Iza 41:17; Jr 31:5; Ot 22:17
- f Ps 33:12; Iza 41:8; Iza 44:1; 1Pe 2:9
- g Ps 102:18; Iza 42:12; Iza 60:21; He 13:15
- h Iza 64:7
- i Jr 2:5; Ho 7:10; Mi 6:3
- j Iza 1:13; Am 5:25; Mi 1:13; Mi 3:8
- k Iza 66:3; Am 5:22; Jr 6:20
- l 3Mo 3:16
- n Ps 95:10; Iza 1:14; Mi 2:13
- o Ps 25:7; Ps 79:9; Eze 20:9
- p Ps 51:9
- r Iza 1:18; Jr 50:20; Ps 79:8
- s Jr 31:34; He 10:17
- t Job 23:4; Jr 2:29
- u Job 40:7; Lk 10:29
- v 1Mo 3:17; Ps 78:8; Ri 5:12
- z Iza 28:7; Jr 5:31
- a 5Mo 28:15; Ps 79:4; Ps 137:3; Lk 21:24

44. poglavlje

- b Iza 41:8; Jr 30:10
- c 1Mo 10:7; 1Mo 35:11; Ps 105:6; Ri 11:7
- d Iza 43:7
- e Iza 43:1; Iza 43:21; Iza 44:21; Iza 64:8
- f Ps 71:6; Iza 49:1; Jr 1:5
- g Iza 41:10
- h 5Mo 32:15; 5Mo 33:5; 5Mo 33:26
- i Iza 41:17

Desni stupac

- a Iza 32:2
- b Iza 32:15
- d Jr 2:17

i potoke na suho mjesto.^a Izlit ću duh svoj na sjeme* tvoje^b i blagoslov svoj na potomke tvoje. **4** Nicat će kao trava zelena,^c kao topole^d uz prokope vodene. **5** Jedan će reći: "Ja sam Jehovin",^e drugi će se zvati imenom Jakovljevim,^f treći će napisati na ruci svojoj: "Jehovin", a četvrti će se nazivati imenom Izraelovim.^g

6 Ovako kaže Jehova, Kralj Izraelov^h i Otkupitelj njegov,ⁱ Jehova nad vojskama: "Ja sam prvi i ja sam posljednji,^j osim mene nema Boga.^k **7** Tko je kao ja?^l Neka poviče, neka kaže i neka mi razloži!^m Neka oni navijeste ono što dolazi i ono što će još doći, kao što ja to činim još otkad sam osnovao narod drevni!ⁿ **8** Ne bojte se i ne plašite se!^o Nisam li svakome od vas odavno to objavio i navijestio?^p Vi ste moji svjedoci.^r Ima li Boga osim mene?^s Ne, nema Stijene.^t Ne znam ni jedne."^u

9 Svi koji prave likove rezane ništavni su,^u i mili likovi njihovi ne koriste ničemu.^v To su svjedoci njihovi koji ništa ne vide i ništa ne znaju,^z pa su im na sramotu.^a **10** Tko pravi boga ili lik lijeva?^b Nema mu od njega nikakve koristi.^c **11** Gle, posramit će se svi drugovi njegovi,^d jer oni koji bogove prave samo su ljudi

c Ps 92:13; Iza 61:11; Dž 2:41; d Ps 137:2; e Za 13:9; f Es 8:17; g Ga 6:16; h 5Mo 33:5; Iza 33:22; i 2Mo 6:6; Iza 48:17; Jr 50:34; j Iza 41:4; Iza 48:12; Ot 22:13; k 5Mo 4:35; Iza 43:10; Iza 44:24; Jr 16:20; l Iza 40:18; Iza 46:9; m Iza 43:9; Iza 45:21; n 1Mo 17:8; 5Mo 32:8; Iza 41:4; Dž 17:26; o Izr 3:25; Iza 41:10; p 1Mo 15:13; 5Mo 28:15; Iza 48:5; r Iza 43:10; s 5Mo 4:39; 1Sa 2:2; t 5Mo 32:4; 2Sa 22:32; u 1Sa 12:21; Ps 97:7; Iza 41:29; v Su 10:14; 1Kr 18:26; 1Ko 8:4; z Ps 115:5; Ps 135:17; a Ps 97:7; Jr 51:17; b 2Mo 32:4; 1Kr 12:28; c Jr 10:5; Dž 19:26; d 1Sa 5:3; 1Sa 5:7; Iza 1:29.

Iza 44:3* Ili: "potomstvo".

zemaljski. Svi će se oni skupiti zajedno.^a Stat će, uplašiti se i posramiti će se svi.^b

12 Kovač ga alatkom oštrom obrađuje na ugljenvlju ražarenom, čekićima ga oblikuje, obrađuje ga snažnom rukom svojom.^c Potom ogladni, te iznemogne. Ne pije vode, te se iscrpi.

13 Vrvodjelja rasteže vrpču mjernu, ocrtava ga kredom crvenom, obrađuje ga dljetom, mjeri ga šestarom i oblikuje ga u lik čovječji,^d u lijepi lik čovjeka, da stoji u kući.^e

14 Drugome je posao sjeći cedre, pa odabire određena stabla, stabla golema, i ostavlja ih neka narastu među drvećem šumskim.^f Sadi lovor, i on od kiše raste. **15** A čovjek ga onda za ogrjev koristi. Uzima komad drva da se ugrije. Naloži vatru i peče kruh. A usto i boga izrađuje kojemu će se klanjati.^g Pravi lik rezani^h i pred njim ničice pada.

16 Polovinom toga naloži vatru. Nad tom polovinom peče meso sebi za jelo i siti se. Grije se i govori: "Eto, grijem se i gledam kako vatra gori."

17 A od ostatka pravi sebi boga, lik rezani. Pred njim ničice pada, klanja mu se, moli mu se i govori: "Izbavi me, jer ti si bog moj!"ⁱ

18 Ne znaju oni^j i ne razumiju,^k jer su im zaslijepljene oči, pa ne vide,^l i srce, pa ne shvaćaju.^m **19** Nitko to k srcu ne uzima,ⁿ ne zna i ne razumije,^o da bi rekao: "Polovinom toga naložio sam vatru i na žaru njegovom ispekao sam kruh. I meso sam ispekao

44. poglavlje

- a Iza 41:6
- b Da 3:29
- c Iza 40:19
- Iza 41:7
- Iza 46:6
- d 2Mo 20:4
- 5Mo 4:16
- 5Mo 4:28
- Dj 17:29
- Ri 1:23
- e 1Mo 31:19
- 1Mo 35:2
- 5Mo 27:15
- Su 17:4
- f Iza 40:20
- Jr 10:3
- g 2Mo 20:5
- 5Mo 5:9
- Su 2:19
- 2Lje 25:14
- Hb 2:19
- Ot 9:20
- h 3Mo 26:1
- Su 17:3
- Su 18:30
- 2Kr 21:7
- Na 1:14
- Hb 2:18
- i Iza 36:19
- Iza 37:38
- Iza 45:20
- Iza 46:7
- j Jr 10:14
- k Jr 10:8
- Ri 1:21
- l Jr 5:21
- m Ps 81:12
- Iza 6:10
- Mt 13:15
- Ri 1:28
- n 5Mo 32:46
- Eze 40:4
- Ho 7:11
- o IZR 1:4
- IZR 2:9

Desni stupac

- a 5Mo 7:26
- 5Mo 27:15
- 1Kr 11:5
- b Ps 102:9
- c Jr 17:9
- Ri 1:28
- Jk 1:14
- d Jr 16:19
- Hb 2:18
- e 3Mo 4:9
- f Iza 44:1
- g Iza 43:1
- h Iza 49:15
- i Ps 51:1
- Ps 103:12
- Iza 1:18
- Iza 43:25
- Jr 33:8
- Dj 3:19
- j Jr 3:12
- Ho 14:1
- Dj 2:38
- Jk 4:8
- k Iza 1:27
- Iza 48:20
- Iza 59:20
- 1Ko 6:20
- l Ps 69:34
- Ps 96:11
- m Iza 43:13
- n Ps 100:1
- Iza 49:13
- o Ps 98:4
- Iza 41:9
- Iza 42:10
- p Iza 55:12
- r Iza 60:21
- s Iza 44:6

i pojeo. Zar ću od ostatka boga gadnog načiniti?^a Zar ću ničice padati pred komadom drva suhog?" **20** On se pepelom hrani.^b Zavodi ga srce njegovo prevareno.^c Neće on izbaviti dušu svoju niti će reći: "Nije li varka ovo što držim u desnici svojoj?"^d

21 "Sjeti se toga, Jakove,^e i ti, Izraele, jer si ti sluga moj!^f Ja sam te stvorio.^g Ti si sluga moj. Izraele, neću te zaboraviti!"^h **22** Izbrisat ću prijestupe tvoje i bit će kao da ih je oblak sakrio,ⁱ i grijehe, kao da su ih oblaci sakrili. Vрати se k meni,^j jer ja ću te otkupiti!^k

23 Kličite radosno, nebesa,^l jer Jehova je učinio što je naumio!^m Kličite pobjednički,ⁿ vi najdublje dubine zemaljske!^o Veselite se, gore,^p i kličite radosno, šume i sva stabla u njima! Jer Jehova je otkupio Jakova, na Izraelu je pokazao krasotu svoju."^r

24 Ovako kaže Jehova, Otkupitelj tvoj,^s onaj koji te oblikovao od utrobe majčine: "Ja, Jehova, činim sve, sam nebesa razapinjem,^t zemlju rasprostirem.^u Pomaže li mi tko u tome?"

25 Ja osujećujem znamenje onih što prazne riječi govore, navodim gataoce da postupaju ludo,^v posramljujem mudrace i znanje njihovo pretvaram u ludost.^z **26** Ja ispunjavam riječ sluge svojega i ostvarujem objave Glasnika svojih.^a Ja govorim o Jeruzalemu: 'Bit će nastanjen',^b i o gradovima Judinim: 'Opet će se izgraditi.'^c

t Job 26:7; Ps 104:2; Iza 40:22; Iza 45:12; Iza 51:13; u 1Mo 1:1; Iza 42:5; Iza 48:13; Ot 10:6; v Job 12:17; Ho 9:7; z 2Sa 15:31; Iza 29:14; 1Ko 1:19; a Jš 21:45; Jš 23:14; Iza 55:11; Za 1:6; b Ps 147:2; c Iza 60:10.

Podignut ću opustošena mjesta njegovaa **27** Ja govorim bezdanu vodenom: 'Presuš! Isušit ću sve rijeke tvoje.'^b **28** Ja govorim o Kiru: 'On je pastir moj i izvršit će sve što želim',^d izvršit će ono što sam rekao o Jeruzalemu: 'Opet će se izgraditi', i o hramu: 'Položiti će se temelji njegovii.'^e

45 Ja, Jehova, ovako kažem pomazaniku^f svojemu Kiru, kojega sam uzeo za desnicu,^g da pokorim pred njim narode^h i oslabim kraljeve, da otvorim pred njim vrata dvokrilna, da vrata gradska ne budu zatvorena: **2** "Ja ću ići pred tobomⁱ i poravnat ću uzvisine.^j Razbit ću vrata bakrena, slomit ću zasune željezne.^k **3** Dat ću ti blaga^l što u tami i na skrovitim mjestima leže, da bi znao da sam ja Jehova, onaj koji te po imenu zove,^m Bog Izraelov. **4** Radi sluge svojega Jakova, radi Izraela, izabranika svojega,ⁿ pozvao sam te po imenu tvogemu. Časno sam ti ime dao, iako me nisi poznavao.^o **5** Ja sam Jehova, i nema drugoga.^p Osim mene nema Boga.^r Ja ću te ojačati, iako me ne poznáš, **6** da bi se od istoka do zapada znalo da nema drugoga osim mene.^s Ja sam Jehova, i nema drugoga.^t **7** Ja dajem svjetlost^u i stvaram tamu,^v donosim mir^z i stvaram nevolju^a — ja, Jehova, činim sve to.^b

8 Rosite, nebesa, odzog!^c Oblaci nebeski, kišite pravednošću!^d Neka se zemlja otvori i neka rodi spasenjem, neka tada i pravda nikne!^e Ja, Jehova, stvaram to."^f

44. poglavlje

a Iza 61:4
b Ps 74:15
Iza 42:15
Jr 50:38
Ot 16:12
c Ezz 1:1
Iza 41:25
Iza 45:1
Iza 46:11
Da 10:1
d 2Lje 36:22
Iza 48:14
e 2Lje 36:23
Ezz 1:2
Ezz 6:3
Iza 45:13

45. poglavlje

f 1Kr 19:16
Iza 44:28
g Ezz 1:1
Ps 73:23
Iza 45:4
h Iza 13:17
Iza 41:25
Jr 51:20
i Iza 13:4
j Iza 40:4
k Ps 107:16
l Jr 50:37
m Ezz 1:2
Iza 44:28
n 2Mo 19:5
Iza 41:8
o Ga 4:8
p 5Mo 4:35
1Kr 8:60
Iza 44:8
Jl 2:27
r 5Mo 4:39
5Mo 32:39
1Ko 8:4
s 1Sa 17:46
Ps 102:15
Iza 37:20
Ml 1:11
t Ps 83:18
u 1Mo 1:3
Ps 8:3
Jr 31:35
Jk 1:17
v 2Mo 10:21
Ps 104:20
Am 4:13
z Ps 29:11
Iza 26:12
2Ko 1:2
a Pr 7:14
Iza 10:6
Jr 18:7
Am 3:6
b 1Sa 2:7
c Ps 72:6
Eza 34:26
d Ho 10:12
2Pe 3:13
e Iza 61:11
1Ko 3:6
f Iza 65:17
Ot 21:1

Desni stupac

a Ps 2:9
1Ko 10:22
b Iza 29:16
Jr 18:6
Rr 9:20
c Ml 1:6
d Iza 43:3
e Iza 43:7
Iza 43:21
f Iza 46:10
Jr 33:3

9 Teško onome tko se prepire s Tvorcem svojim,^a kao što se krhotina posude zemljane prepire s drugim krhotinama! Zar će glina^b reći tvorcu svojemu: "Što radiš?" Zar će djelo tvoje reći: "On nema ruku"? **10** Teško onome tko govori ocu: "Kakvu to djecu na svijet donosiš?" i ženi njegovoj: "Što to radiš?"^c

11 Ovako kaže Jehova, Sve-tac Izraelov^d i Tvorac^e njegov: "Pitajte me što će biti^f sa sinovima mojim,^g za djelo^h ruku mojih zapovjedite mi! **12** Ja sam načinio zemljuⁱ i čovjeka stvorio na njoj.^j Svojim rukama ja sam razapeo nebesa^k i zapovijedam svoj vojsci njihovoj."^l

13 "Ja sam podigao slugu svojega u pravednosti^m i poravnat ću sve puteve njegove.ⁿ On će izgraditi grad moje^o i ot-pustiti će izgnanike moje,^p ne za novac^r niti za mito", kaže Jehova nad vojskama.

14 Ovako kaže Jehova: "Neplačeni radnici egipatski,^s trgovci etiopski i Sabejci,^t ljudi visoki,^u sami će doći k tebi i tvoji će biti.^v Za tobom će ići, u okovima^w će dolaziti i klanjat će se tebi.^a Tebi će se moliti, govoreći: 'Doista je Bog s vama,^b i nema drugoga, nema drugoga Boga.'"^c

15 Zaista, ti si Bog koji se krije,^d Bog Izraelov, Spasitelj.^e **16** Oni će se svi postidjeti

a Ps 2:9
Iza 29:23; Iza 60:21; Jr 3:19; Ho 1:10; Ga 3:29; h Ps 111:3; i 1Mo 1:1; 1Mo 14:19; Ps 102:25; Iza 40:28; Ot 10:6; j 1Mo 1:27; 1Mo 2:7; 1Mo 5:2; 5Mo 4:32; Ps 139:14; Jr 2:5; k Iza 44:24; Jr 32:17; Za 12:1; l 1Mo 2:1; Ne 9:6; m Iza 42:6; n He 1:8; o 2Lje 36:23; Ezz 1:2; Iza 44:28; p Ezz 1:3; Iza 14:17; Iza 43:14; Iza 49:25; r Iza 13:17; s Iza 19:23; t Ps 72:10; u Iza 18:7; v Iza 49:23; Iza 61:5; z Ps 149:8; a Es 8:17; Iza 14:2; Iza 60:14; b Za 8:23; c Iza 44:8; d Ps 44:24; e Iza 43:11; Iza 60:16; Tit 1:3.

i biti poniženi. Oni koji idole prave svi će poniženi hodati.^a **17** A Izrael će spašen biti spašenjem vječnim^b jer je u zajedništvu s Jehovom.^c Vi se nećete postidjeti^d i nećete biti poniženi^e do vijeka, do u svu vječnost.

18 Jer ovako kaže Jehova, Stvoritelj nebesa,^f onaj koji je pravi Bog,^g onaj koji je oblikovao i načinio zemlju,^h onaj koji ju je učvrstioⁱ i nije ju stvorio uzalud, koji ju je oblikovao tako da bude nastanjena:^j "Ja sam Jehova, i nema drugoga.^k **19** Nisam govorio u tajnosti,^l u mračnom kutu zemlje, niti sam rekao potomstvu Jakovljevu: 'Potražite me, ali bit će vam uzalud!'^m Ja, Jehova, govorim ono što je pravedno, objavljujem ono što je pravo.ⁿ

20 Skupite se i dodite!^o Pristupite zajedno, svi vi koji ste se izbavili iz naroda drugih!^p Oni što nose drvene likove rezane ništa ne znaju, a niti oni što se mole bogu koji ih ne može spasiti.^r **21** Iznesite što imate, predočite dokaze svoje!^s Neka se posavjetuju složno! Tko je to navijestio još davnih dana?^t Tko je to još davno objavio?^u Nisam li ja, Jehova? Osim mene nema drugoga Boga.^v Ja sam Bog pravedni i Spasitelj^z i nema drugoga osim mene.^a

22 Obratite se k meni i spasi se,^b vi što živite po krajevima zemaljskim, jer ja sam Bog, i nema drugoga!^c **23** Samim sobom zakleo sam se^d — u pravednosti je riječ izišla iz usta mojih,^e i neće se vrati-

45. poglavlje

- a Ps 97:7
- Iza 44:9
- b Iza 26:4
- Iza 51:6
- c Ho 1:7
- d Ps 25:3
- Iza 29:22
- Jl 2:25
- e Iza 54:4
- Sf 3:11
- f Iza 42:5
- Jr 10:12
- g 2Sa 22:31
- 1Ko 8:5
- h 1Mo 14:19
- Ps 102:25
- Ot 10:6
- i Job 38:4
- Ps 78:69
- Ps 104:5
- Ps 119:90
- Izr 3:19
- j 1Mo 1:28
- 1Mo 9:1
- Ps 37:29
- Ps 115:16
- k 1Kr 8:60
- Iza 46:9
- l 5Mo 30:11
- Izr 8:1
- Iza 48:16
- m 4Mo 23:20
- 1Lje 28:8
- 1Ti 4:8
- n Ps 111:8
- Ps 119:137
- Izr 8:6
- o Iza 41:5
- Ot 22:17
- p Iza 4:3
- Iza 66:20
- Jr 50:28
- r 1Kr 18:26
- Iza 42:17
- Jr 50:2
- s Iza 41:21
- t Iza 41:22
- u Iza 43:9
- v Iza 44:8
- w Mk 12:32
- z Iza 43:3
- a 5Mo 4:39
- Jl 2:27
- b Ps 65:5
- Mi 7:7
- Iv 3:16
- c 5Mo 4:35
- 1Kr 8:60
- Iza 45:5
- d 1Mo 22:16
- Am 6:8
- He 6:13
- e 4Mo 23:19
- Tit 1:2

Desni stupac

- a Iza 55:11
- b Ri 14:11
- c 5Mo 6:13
- Jr 4:2
- Jr 12:16
- d Ps 29:1
- e Ot 11:18
- f Iza 61:9
- Ga 3:29
- g Ps 64:10
- 2Ko 10:17

46. poglavlje

- h Jr 50:2
- Jr 51:44
- i 1Sa 5:3

ti^a — da će se svako koljeno preda mnogom prignuti^b i da će mi se svaki jezik zaklinjati,^{*c} **24** govoreći: 'Doista, u Jehove je sva pravda i moć.^d Svi koji se žeste na njega doći će k njemu i posramiti se.^e **25** Uz pomoć Jehovinu opravdat će se sve potomstvo^f Izraelovo i njime će se dičiti.'^g

46 Bel^h je na koljena pao,ⁱ Nebo je pleća savinuo. Likovi^j se njihovi stavljaju na zvijeri i stoku, postali su tovar njihov, prtljaga njihova, breme životinjama umornim. **2** Pleća im se savijaju. Na koljena padaju. Ti bogovi ne mogu izbaviti^k likove svoje koji se kao breme nose, nego i sami* u zarobljeništvo odlaze.^l

3 "Slušajte me, dome Jakovljevi, i svi koji ste ostali od doma Izraelova,^m koje sam ponio čim ste se rodili, koje sam nosio od utrobe majčine!ⁿ **4** I do starosti vaše ja ću biti isti,^o i kad vam kosa posijedi ja ću vas podupirati.^p Ja ću izvršiti naum svoj^r — ja ću vas nositi, ja ću vas podupirati i izbavljati.^s

5 S kime ćete me usporediti^t ili izjednačiti ili prisposoditi, pa da kažete da sličimo jedan drugome?^u **6** Ljudi naveli istresaju zlato iz kese i na vagi važu srebro. Unajmljuju zlatara, te on od njega pravi

j Iza 2:20; Iza 45:20; Jr 10:5; k Iza 37:12; 1 Jr 43:12; m Iza 1:9; n 2Mo 19:4; 5Mo 1:31; Iza 44:2; o Iza 41:4; Iza 43:10; p Ps 71:18; Ps 92:14; r Iza 43:13; s Ps 41:1; Ps 116:4; t 2Mo 8:10; 2Mo 15:11; Ps 113:5; Iza 40:25; Jr 10:6; u Ps 89:6; Mi 7:18; Dj 17:29.

Iza 45:23* Ili: "i da će svaki jezik javno priznati Boga", prema *Septuaginti* (LXX). Vidi Ri 14:11. **46:2*** Doslovno: "duše njihove".

boga,^a pred kojim ničice padaju i klanjaju se.^b **7** Nose ga na ramenu,^c prenose ga i postavljaju na mjesto njegovo te tamo stoji i ne miče se s mjesta svojega.^d Zazivaju ga, ali on im ne odgovara, nikoga ne spašava iz nevolje njegove.^e

8 Sjetite se toga, i budite hrabri! Uzmite to k srcu,^f pristupnici!^g **9** Sjetite se prošlosti davne,^h da sam ja Bogⁱ i da nema drugoga Boga,^j niti ikoga tko bi mi sličan bio!^k **10** Ja od početka javljam svršetak,^l od davnine javljam ono što još nije bilo.^m Ja kažem: 'Naum će se moj ostvaritiⁿ i učinit će sve što želim.'^o **11** S istoka zovem pticu grabljivicu,^p iz zemlje daleke zovem čovjeka da izvrši naum moj.^r Izrekao sam naum svoj, i ispunit ću ga.^s Što sam naumio, to ću i učiniti.^t

12 Slušajte me, vi koji ste srca tvrdokorna,^u koji ste daleko od pravednosti!^v **13** Primičem pravdu svoju.^z Ona nije daleko^a i spasenje moje neće zakasnuti.^b Na Sionu ću dati spasenje. Izraelu ću dati kratosu svoju.^c

47 Spusti se i sjedni u prašinu,^d djevice, kćeri babilonska!^e Sjedni na zemlju, gdje nema prijestolja,^f kćeri kaldejska!^g Jer više te neće zvati nježnom i razmaženom.^h **2** Uzmi mlin ručni i melji brašno! Makni koprenu svoju!ⁱ Skini haljinu svoju!^k Otkrij noge!^l Prijedi preko rijeka!^m **3** Otkrij golotinju svoju!ⁿ Neka se vidi sramota tvoja!^o Osvetit ću se,^p i nikome neću dati da mi se suprotstavi.

46. poglavlje

- a 2Mo 32:4
Iza 40:19
Jr 10:9
Hb 2:18
b Iza 2:8
Iza 44:17
Da 3:5
c Jr 10:5
d 1Sa 5:3
Da 3:1
e 1Kr 18:26
Iza 37:38
Jr 2:28
Jn 1:5
f 5Mo 32:29
Izr 2:1
Iza 44:18
Hg 1:5
g Eze 18:28
h 5Mo 32:7
Iza 42:9
i Ps 50:1
Ps 118:27
Ri 1:20
j Iza 45:14
k 5Mo 33:26
Iza 40:18
l Iza 42:9
m Iza 41:22
Iza 45:21
n Ps 33:11
o Ps 135:6
Iza 55:11
He 6:17
p Iza 41:2
Iza 45:1
r Ezr 1:2
Iza 44:28
Iza 48:14
s 4Mo 23:19
t Job 23:13
u Ps 76:5
Iza 48:4
Dj 7:51
v Ps 119:150
Jr 2:5
z Ps 97:2
Ps 145:17
Iza 51:5
a Ps 46:1
Iza 12:2
b Iza 62:11
c Iza 44:23
Iza 60:21

47. poglavlje

- d 1Sa 2:7
Iza 26:5
e Ps 137:8
Jr 50:42
Za 2:7
f Ps 89:44
Jr 51:33
Da 5:30
g Iza 47:5
h Ot 18:7
i 2Mo 11:5
Mt 24:41
j Iza 3:19
k Jr 13:22
Na 3:5
l Iza 20:4
m Eze 16:37
n Jr 13:26
o 5Mo 32:35
Ps 94:1
Ri 12:19

Desni stupac

- a Iza 41:14
b Iza 44:6
c Iza 43:3

4 "Postoji izkupitelj naš.^a Ime mu je Jehova nad vojskama,^b Svetac Izraelov."^c

5 Sjedi šutke^d i povuci se u mrak,^e kćeri kaldejska,^f jer neće te više zvati gospodarićom^g kraljevstava!^h **6** Razgnjevio sam se na narod svoj.ⁱ Oskvrnuo sam nasljedstvo svoje,^j i predao ih tebi u ruke.^k A ti im nisi ukazala milost.^l Starcima si nametnula jaram svoj preteški.^m **7** Govorila si: "Dovijeka ću biti gospodarića,ⁿ zauvijek." Nisi to uzela k srcu, nisi mislila na to kakav će biti svršetak svega toga.^o

8 A sada slušaj ovo, ti koja se predaješ užicima, koja živiš bez straha^p i govoriš u srcu svojemu: "Ja, i nitko drugi!"^r Neću ostati udovica, neću osjetiti kako je to djecu izgubiti."^s **9** Ali iznenada, u jedan dan,^t to će te dvoje snaći: djecu ćeš izgubiti i udovica ćeš ostati. U punoj mjeri to će te zadesiti,^u jer si mnogo vraćala, jer si silne uroke bacala — preko svake mjere.^v **10** U zloću si se svoju uzdala.^z Govorila si: "Nitko me ne vidi!"^a Mudrost tvoja i znanje tvoje^b — to te zavelo. U srcu svojemu govoriš: "Ja, i nitko drugi!" **11** Nevolja će te snaći, a ti je nećeš moći čaranjem spriječiti. Nesreća će se oboriti na tebe,^c a ti je nećeš moći odvratiti. Na tebe će iznenada^d doći propast kakvu još ne poznaješ.

d Ps 94:23; e 1Sa 2:9; f Iza 47:1; g Ot 18:7; h Iza 13:19; Iza 14:4; Ot 17:5; i 2Lje 28:9; 2Lje 36:16; Iza 42:25; Za 1:15; j 5Mo 28:63; Iza 10:6; Eze 24:21; k 2Kr 25:21; Jr 52:14; l Ps 137:8; Mt 7:12; Ot 18:5; m 5Mo 28:50; n Da 4:30; Ot 18:7; o 5Mo 32:29; p Da 5:1; Da 5:23; Ot 18:3; r Jr 51:53; s Ps 10:6; Ot 18:7; t Ps 73:19; Ot 18:10; u Jr 51:29; v Eze 21:21; Da 2:2; Da 5:7; Ot 18:23; z Ps 52:7; a Jr 23:24; He 4:13; b Iza 5:21; Ri 1:22; c Jr 51:39; d Ot 18:10.

12 Ustraj u čaranju svojemu i u vraćanju mnogome,^a oko kojeg se trudiš od mladosti svoje! Možda će ti koristiti! Možda ćeš time drugima strah utjerati! 13 Izmorilo te mnoštvo savjetnika tvojih. Neka sad ustanu i neka te spase oni koji štuju* nebo, koji gledaju u zvijezde,^b koji za mladog mjeseca daju objave o onome što će te snaći! 14 Gle, postali su kao strnjika!^c Vatra će ih spaliti.^d Neće izbaviti dušu svoju^e od siline ognja.^f Neće to biti žeravica da se ljudi ugriju, ni ognjište da pred njega sjednu. 15 Takvi će ti biti čaratelji tvoji,^g oko kojih se trudiš od mladosti svoje. Odlutat će svaki na svoju stranu. Neće biti nikoga da te spasi.^h

48 Čujte ovo, dome Jakovljevi, vi koji sebe nazivate imenom Izraelovimⁱ i koji ste izišli iz voda Judinih,^j vi koji se zaklinjete imenom Jehovininim^k i spominjete Boga Izraelova,^l ali ne u istini i pravdi!^m 2 Jer oni sebe nazivaju stanovnicima grada svetoga,ⁿ oslanjaju se na Boga Izraelova,^o kojemu je ime Jehova nad vojskama.^p

3 "Dogadaje prošle unaprijed sam kazivao, iz mojih je to usta izišlo, ja sam to objavljivao.^r Iznenada sam izvršio naum svoj, i sve se zbilo.^s 4 Znao sam da si tvrdokoran,^t da ti je šija žila* željezna^u i da ti je čelo od bakra,^v 5 pa sam ti još onda kazivao. Prije nego što se zbilo, ja sam ti to objavio,^z da ne kažeš: 'Idol je

Iza 47:13* Ili: "obožavaju". 48:4* Ili: "tetiva".

47. poglavlje

- a Da 2:2
- b Da 5:7
Mt 2:1
- c 2Mo 15:7
Iza 40:24
- d 5Mo 4:24
Ml 4:1
- e 1Mo 2:7
- f Mt 16:26
- g Da 2:2
Ot 21:8
- h Jr 51:6

48. poglavlje

- i 1Mo 32:28
1Mo 35:10
2Kr 17:34
Ri 9:6
- j 1Mo 49:8
11Je 5:2
1Lje 28:4
- k 5Mo 6:13
Jr 4:2
Sf 1:5
- l 2Mo 23:13
Iza 26:13
- m 3Mo 19:12
Jr 4:2
Ml 3:7
- n Ne 11:1
Ps 48:1
Iza 52:1
- o Su 17:13
Jr 21:2
Ri 2:17
- p Jr 10:16
- r 5Mo 28:15
Iza 41:22
Iza 42:9
- s Jš 21:45
Jš 23:14
Iza 55:11
- t 2Lje 36:16
Ps 78:8
Iza 46:12
Za 7:11
- u 2Mo 32:9
5Mo 10:16
2Kr 17:14
- v Jr 44:16
Eze 3:7
- z Lk 1:70
He 1:1

Desni stupac

- a Jr 44:17
- b Iza 21:10
Iza 43:12
Ml 6:9
- c Ps 107:43
Iza 41:20
- d Ps 40:9
Iza 43:10
- e Iza 42:9
2Pe 1:21
- f Iza 46:10
Iza 65:17
- g Iza 29:10
h Jr 5:11
Jr 9:2
Ml 2:11
- i 5Mo 9:7
Ps 58:3
Ps 95:10
- j 1Sa 12:22
Ps 25:11
Ps 79:9
Jr 14:7
- k Ne 9:31
Ps 78:38

moj to učinio, lik moj rezani i lik moj lijevani to su zapovjedili.'^a 6 Čuo si.^b Promotri sve to!^c Nećeš li to objavljivati?^d Odsad ti objavljujem novo, skriveno, ono što još ne znaš.^e 7 Sada će stvoreno biti, nije toga prije bilo, ono što do danas nisi čuo, da ne kažeš: 'Ja to već znam.'^f

8 Ne, nisi to čuo,^g niti znao, niti se uho tvoje dosad otvorilo. Jer znam dobro da si nevjeran bio^h i da te se naziva 'prijestupnikom od utrobe majčine'.ⁱ 9 Radi imena svojega obuzdat ću gnjev svoj,^j radi hvale svoje suzdržat ću se da te ne istrijebim.^k 10 Evo, pročistio sam te, ali ne kao srebro.^l Probrao sam te dok si se talio u peći nevolje.^m 11 Radi sebe, radi sebe ću učiniti što sam naumio.ⁿ Zar ću dopustiti da se ime moje sramoti?^o Nikome neću dati slavu svoju!^p

12 Slušaj me, Jakove, slušaj me, Izraele, kojega sam pozvao! Ja sam isti.^r Ja sam prvi.^s Ja sam i posljednji.^t 13 Moja je ruka položila temelj zemlji,^u moja je desnica rasprostrela nebesa.^v Kad ih pozovem, svi se zajedno pokažu.^z

14 Skupite se svi i čujte!^a Tko je od bogova sve to objavio? Ja, Jehova, ljubim tog čovjeka.^b On će učiniti Babilonu ono što želim^c i ruka će se njegova spustiti na Kaldejce.^d 15 Ja, ja sam to rekao. I pozvao sam ga.^e Doveo sam ga,

ⁱ Job 23:10; ^j Izr 17:3; ^k Ml 3:3; ^l He 12:11; ^m Iza 1:25; ⁿ Jr 9:7; ^o Iza 48:9; ^p Eze 20:9; ^q Ri 2:24; ^r Iza 42:8; ^s Iza 43:13; ^t Iza 46:4; ^u Iza 44:6; ^v Ot 1:8; ^w Ot 22:13; ^x Job 38:4; ^y Ps 102:25; ^z Iza 42:5; ^a Iza 40:22; ^b Ps 147:4; ^c Iza 48:20; ^d Iza 45:1; ^e Iza 44:28; ^f Iza 13:19; ^g Jr 50:13; ^h Iza 41:2; ⁱ Jr 51:20.

i dat ću mu da bude uspješan na putu svojemu.^a

16 Pristupite k meni i čujte ovo: Od početka nisam govorio u tajnosti.^b Od vremena kad se ono što je rečeno počelo zbivati bio sam ondje.^c

A sada me Svevišnji Gospodin Jehova poslao zajedno s duhom svojim.^c **17** Ovako kaže Jehova, Otkupitelj tvoj,^d Svetac Izraelov:^e “Ja, Jehova, tvoj sam Bog, koji te uči da činiš ono što je za tvoje dobro,^f koji te vodi putem kojim trebaš ići.^g **18** O, kad bi pazio na zapovijedi moje!^h Mir bi tvoj bio kao rijeka i pravednost tvoja kao valovi morski.ⁱ **19** A potomstva tvojega bilo bi kao pijeska i potomaka tvojih kao zrnaca njegovih.^k Ime se tvoje ne bi istrijebilo niti zatrla preda mnom.”^l

20 Izidite iz Babilona!^m Bježite od Kaldejaca!ⁿ Objavljujte to, kličući radosno, razglašujte to!^o Neka se čuje do kraja zemlje!^p Govorite: “Jehova je otkupio slugu svojega Jakova!^r **21** Nisu žedali^s dok ih je vodio kroz krajeve puste.^t Dao je da voda iz stijene za njih poteče, rascijepio je stijenu i voda je potekla.”^u

22 “Nema mira zlima”,^v kaže Jehova.

49 Čujte me, otoci,^w slušajte, narodi daleki!^a Jehova me pozvao^b dok sam bio u utrobi majčinoj.^c Prije nego me majka rodila spomenuo je ime moje.^d **2** Učinio je da usta moja budu kao mač oštar.^e U sjeni^f ruke svoje zaklonio

Iza 49:1* Ili: “krajevi primorski”.

48. poglavlje

- a Iza 45:5
- b Iza 45:19
- c Iza 61:1
- d Iza 43:14
- Iza 44:6
- e Iza 54:5
- f 1Kr 8:36
- Ps 25:8
- Iza 30:20
- Iza 54:13
- Mi 4:2
- g Ps 32:8
- Iza 30:21
- Iza 49:10
- h 5Mo 5:29
- Ps 81:13
- i Ps 119:165
- Iza 32:18
- Iza 66:12
- j Am 5:24
- k 1Mo 22:17
- Jr 33:22
- Ho 1:10
- l Ru 4:10
- Izr 10:7
- m Jr 50:8
- Ot 18:4
- n Jr 51:54
- o Izr 10:28
- Iza 49:13
- Ot 18:20
- p Jr 50:2
- r Jr 31:10
- s 2Mo 15:25
- 2Mo 17:6
- 5Mo 8:15
- t Iza 43:19
- u 4Mo 20:11
- Ne 9:15
- Ps 78:15
- v Iza 57:20
- Iza 57:21
- Ri 3:17

49. poglavlje

- z Iza 41:1
- Iza 42:4
- Iza 51:5
- Iza 60:9
- a Iza 43:9
- Iza 55:4
- b Iza 1:1
- c Ps 71:6
- Iza 44:2
- Iza 46:3
- d Ps 139:16
- e 2Lje 36:15
- Ri 9:27
- Ri 10:20
- f Ps 17:8
- Ps 36:7
- Ps 57:1

Desni stupac

- a Ps 63:8
- Ps 91:1
- Iza 51:16
- b Iza 43:10
- Mt 24:45
- c Iza 44:23
- d 2Lje 36:16
- Iza 65:12
- e Izr 9:7
- f Ps 35:23
- Ps 140:12
- g Iza 40:10
- h Iza 49:1
- i Mt 15:24
- Dj 10:36
- j Iza 56:8
- Mt 23:37

me.^a Učinio me strijelom naoštrenom. Sakrio me u tobolac svoj. **3** I rekao mi je: “Ti si sluga moj, Izrael,^b na tebi ću pokazati krasotu svoju.”^c

4 A ja sam rekao: “Uzalud sam se trudio.^d Nizašto i u prazno trošio sam snagu svoju.^e Ali kod Jehove je pravda moja,^f kod Boga je plaća moja.”^g

5 I sada mi Jehova, onaj koji me u utrobi majčinoj oblikovao da budem sluga njegov,^h govori da mu dovedem natrag Jakova,ⁱ da bi se Izrael skupio k njemu.^j Ja ću se proslaviti u očima Jehovinom, Bog moj bit će snaga moja. **6** Kazao je: “Nije malo to što si sluga moj koji će podići plemena Jakovljeva i dovesti natrag sačuvane sinove Izraelove.^k A postavio sam te i za svjetlo narodima,^l da spasenje moje dopre do kraja zemlje.”^m

7 Ovako kaže Jehova, Otkupitelj Izraelov,ⁿ Svetac njegov, onome kojega duboko preziru,^o onome koji je odvratn narodu,^p onome koji je sluga vladarima:^r “Zbog onoga što će vidjeti, kraljevi će ustati,^s a i knezovi, i poklonit će se, zbog Jehove, koji je vjeran,^t zbog Sveca Izraelova, koji te izabrao.”^u

8 Ovako kaže Jehova: “U vrijeme milosti svoje* uslišio sam te,^v u dan spasenja pomogao sam ti.^z Čuvao sam te da bih te postavio za savez

k Ri 11:26; Ri 15:8; l Iza 42:6; Mt 12:18; Lk 2:32; Dj 13:47; m Ps 98:2; Iza 2:2; Iza 11:10; Iza 52:10; n Iza 43:14; o Ps 69:7; Iza 53:3; Lk 23:18; p Mt 26:67; r Mk 10:45; Lk 22:27; s Ps 2:12; Iza 52:15; Iza 60:3; t 5Mo 7:9; 1Ko 1:9; 1So 5:24; 1Pe 4:19; u Iza 42:1; 1Pe 2:4; v Ps 69:13; 2Ko 6:2; z Lk 1:69; Lk 22:43; He 5:7.

Iza 49:8* Ili: “U povoljno (prihvatljivo) vrijeme”.

narodu,^a da se obnovi zemlja,^b da se ponovno podijele opustjela nasljedstva,^c **9** da se kaže zatočenicima:^d ‘Izidite!’^e a onima koji su u tami:^f ‘Pokažite se!’^g Kraj puteva oni će pašu nalaziti, i pašnjaci će im biti na svim stazama utabanim.^h **10** Neće gladovatiⁱ niti žeđati,^j neće ih moriti žega ni sunce,^k jer vodit će ih onaj koji ima samilosti prema njima,^l na izvore vode on će ih voditi.^m **11** Sve gore svoje pretvorit ću u puteve, i ceste će tvoje izdignuti.ⁿ **12** Gle, jedni će doći izdaleka,^o jedni sa sjevera^p i sa zapada,^r a jedni iz zemlje sinimske.

13 Kličite, nebesa,^s raduj se, zemljo!^t Veselite se, planine, i kličite radosno!^u Jer Jehova je utješio narod svoj,^v smilovao se nevoljnicima svojim.^z

14 A Sion je govorio: “Ostavio me Jehova,^a Jehova me zaboravio.”^b **15** Može li žena zaboraviti dojenče svoje i ne smilovati se sinu utrobe svoje?^c A ako bi ona i zaboravila njega,^d ja neću zaboraviti tebe.^e **16** Gle, na planove svoje urezao sam te.^f Zidovi su tvoji stalno pred očima mojim.^g **17** Žure se sinovi tvoji. Rušitelji i pustošitelji tvoji otići će od tebe. **18** Podigni oči svoje i pogledaj unaokolo! Svi su se oni skupili i dolaze k tebi.^h “Tako ja živ bio”, kaže Jehova,ⁱ “svima ćeš se njima zaodjenuti kao nakitom i privezat ćeš ih na sebe kao nevjesta.^j **19** Iako su naselja tvoja poharana i opustošena i zemlja je tvoja u ruševinama,^k veći je sada u tebi toliko stanovnika da je pretijesno za sta-

49. poglavlje

- a Iza 42:6
- b Iza 51:16
- c Ps 2:8
- Iza 54:3
- d Ps 102:20
- Iza 42:7
- e 2Ko 6:17
- Ot 18:4
- f Ps 112:4
- Iza 9:2
- Lk 1:79
- g Ps 110:3
- h Ot 7:17
- i Iza 65:13
- Ot 7:16
- j Iza 55:1
- k Iza 32:2
- I Eze 34:23
- m Ps 23:2
- Jr 31:9
- n Ps 107:7
- Iza 11:16
- Iza 40:3
- o 5Mo 30:4
- Ps 22:27
- p Iza 43:6
- Mt 8:11
- s Ps 96:11
- Iza 44:23
- t Ps 98:4
- Iza 42:10
- u Iza 55:12
- v Iza 12:1
- Iza 40:1
- Iza 66:13
- z Iza 61:3
- Jr 31:13
- 2So 2:16
- a Iza 54:7
- b Ps 13:1
- Tu 5:20
- c 1Kr 3:26
- Ps 103:13
- d 3Mo 26:29
- 5Mo 28:56
- 2Kr 6:28
- e Iza 44:21
- Jr 31:20
- Ri 11:1
- f Pj 8:6
- g Iza 26:1
- Iza 60:18
- h Iza 43:5
- Iza 60:4
- Mt 24:31
- i 1Mo 22:16
- He 6:13
- j Jr 2:32
- k Iza 51:3
- Jr 30:18

Desni stupac

- a Jr 30:16
- Jr 51:34
- b Eze 6:9
- c Jš 17:15
- 2Kr 6:1
- Iza 54:1
- d Iza 54:2
- e Tu 1:13
- f Iza 43:5
- Jr 31:17
- Mt 24:31
- g Tu 1:1
- h Iza 62:4
- i Iza 11:12
- j Ezr 1:3
- Iza 11:10
- Iza 62:10
- k Iza 60:4
- Iza 66:20

novanje — jer daleko su oni što su te proždrali^a — **20** a ipak će sve više sinova dolaziti k tebi koja si bez djece bila^b i na tvoje će uši govoriti: ‘Pretijesno nam je mjesto ovo.^c Pomaknite se da se i mi nastanimo!’^d **21** A ti ćeš reći u srcu svojem: ‘Tko je otac njihov koji mi ih je dao? Jer ja sam žena bez djece i neplodna, prognana i zatočena.^e Tko ih je podigao?’^f Eto, ja sam bila sama ostala,^g a gdje su oni bili?’^h

22 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, podignu ću narodima ruku svoju,ⁱ podignu ću narodima zborni znak svoj.^j I dovest će sinove tvoje u naručju, nosit će na ramenima kćeri tvoje.^k **23** Kraljevi će biti skrbnici tvoji,^l a kneginje njihove bit će ti dadilje. Klanjat će ti se licem do zemlje^m i lizat će prašinu s nogu tvojih.ⁿ I tada ćeš znati da sam ja Jehova i da se neće posramiti oni koji se u mene uzdaju.”^o

24 Može li se oteti silniku one što ih je on oteo,^p mogu li zarobljenici pobjeći tlačitelju?^r **25** Ali ovako kaže Jehova: “Otet će se silniku zarobljenike njegove,^s pobjeći će nasilniku oni što ih je oteo.^t Ja ću se suprotstaviti onome tko se tebi suprotstavlja,^u i ja ću spasiti sinove tvoje.^v **26** Onima koji te zlostavljaju dat ću da jedu meso svoje,

14Mo 11:12; Iza 52:15; Iza 60:10; Iza 60:16; m Ps 72:9; Iza 60:14; n Mi 7:17; o Ps 25:3; Iza 25:9; Iza 64:4; p Mt 12:29; Lk 11:21; r Ezr 9:9; Ne 9:37; s Jr 29:14; Jr 46:27; Ho 6:11; JI 3:1; t Iza 10:27; Iza 52:2; Jr 29:10; Jr 50:34; Za 9:11; u Iza 54:17; Ri 8:31; v Iza 33:22.

Iza 49:23* Ili: “koji u mene polažu nadu.”

krvlju svojom opit će se kao vinom.* I tada će svi ljudi znati da sam ja, Jehova,^a Spasitelj tvoj^b i Otkupitelj tvoj,^c Snaga Jakovljeva.”^d

50 Ovako kaže Jehova: “Ima li majka vaša potvrdu o razvodu^e da sam je otpustio?^f Jesam li vas prodao nekom vjerovniku svojem da bih podmirio dug svoj?^g Gle, zbog grijeha svojih^h vi ste prodani, zbog prijestupa vaših majka je vaša otpuštena.ⁱ **2** Zašto nisam našao nikoga kad sam došao?^j Zašto se nitko nije odazvao kad sam dozivao?^k Zar je ruka moja prekratka postala, pa ne može otkupiti?^l Zar u meni nema snage da izbacim? Gle, kad zaprijetim,^m more se isušiⁿ i rijeke se pretvore u pustinje.^o Ribe se njihove usmrde jer nema vode i od žeđi uginu.^p **3** Nebesa oblačim u tamu^r i dajem im kostrijet za pokrivalo.”^s

4 Svevišnji Gospodin Jehova dao mi je jezik učen,^t da znam što reći umornome.^u Svakoga me jutro budi, budi mi uho da ga slušam poput učenika.^v **5** Svevišnji Gospodin Jehova otvorio je uho moje, a ja se nisam bunio.^z Nisam se okrenuo na drugu stranu.^a **6** Leđa sam okrenuo prema onima koji su me udarali i obraze^b prema onima koji su mi bradu čupali. Lice svoje nisam zaklonio od poniženja i pljuvanja.^c

7 Ali pomoći će mi Svevišnji Gospodin Jehova.^d Zato se

49. poglavlje

- a Ps 9:16
Ps 58:11
Eze 39:28
- b Ps 17:7
1Ti 1:1
- c Iza 41:14
Iza 48:20
- d Ps 132:5
Iza 1:24
Iza 60:16

50. poglavlje

- e 5Mo 24:1
- f Jr 3:1
Ho 2:2
- g 2Kr 4:1
- h 1Kr 21:25
2Kr 17:17
Iza 59:2
- i Jr 3:8
- j Jr 8:6
Jr 35:15
- k Izr 1:24
Jr 7:13
- l 4Mo 11:23
Iza 40:28
Iza 59:1
- m Ps 106:9
Na 1:4
- n 2Mo 14:29
Ps 114:3
Iza 51:10
- o Ps 107:33
Iza 42:15
- p 2Mo 7:18
- r 2Mo 10:21
Ps 18:11
Mt 27:45
- s Ot 6:12
- t 2Mo 4:11
Jr 1:9
Iv 7:46
- u Izr 15:23
Mt 13:54
- v Iv 7:15
- z Ps 40:6
Ps 40:8
- a Jn 1:3
Mt 26:39
Flp 2:8
- b Tu 3:30
Mi 5:1
Lk 22:63
Iv 18:22
- c Mt 26:67
Mk 14:65
- d Iza 49:8
He 13:6

Desni stupac

- a Jr 1:18
Eze 3:9
- b Ri 8:33
- c Iza 41:1
- d Ot 12:10
- e Iza 43:9
- f Ps 51:4
Ri 3:4
- g Ps 102:26
- h Job 13:28
- i Ps 39:11
- i Ps 25:12
Ps 112:1
Pr 12:13
Mi 3:16
- j Iza 42:1
- k Job 29:3
Ps 23:4
Iza 9:2
Iza 59:9

neću osjećati poniženim. Zato mi je lice postalo tvrdo kao kremen i znam da se neću posramiti.^a **8** Blizu je onaj koji me pravednim proglašuje.^b Tko se može pravdati sa mnom? Ustanimo zajedno!^c Tko je protivnik moj na sudu?^d Neka pristupi k meni!^e **9** Gle, pomoći će mi Svevišnji Gospodin Jehova. Tko me može zlim proglasiti?^f Gle, svi će se oni kao haljina istrošiti,^g moljac će ih izjesti.^h

10 Tko se od vas bojiⁱ Jehove i sluša glas sluge njegova,^j tko u tami hoda^k i kome svjetla nema? Neka se uzda u ime Jehovino^l i oslanja na Boga svojega!^m

11 “Svi vi što vatru palite i iskre raspirujete, hodajte u svjetlosti vatre svoje i među iskrama što ste ih raspirili! Ruka moja učinit će vam ovo: u velikoj ćete boli polijegati.”ⁿ

51 Slušajte me, vi koji za pravednošću idete,^o vi koji tražite Jehovu!^p Pogledajte stijenu^r iz koje ste isječeni i jamu duboku iz koje ste iskopani! **2** Pogledajte Abrahama,^s oca svojega,^t i Saru,^u koja vas je u bolima prodajnim na svijet donijela! Jer on je sam bio kad sam ga pozvao,^v a ja sam ga blagoslovio i umnožio.^z **3** Jer Jehova će utješiti Sion.^a Utješit će sve ruševine njegove^b i učinit će da pustinja njegova bude kao Eden^c i pustara njegova kao vrt Jehovin.^d

12Lje 20:20; Iza 26:4; m 1Sa 30:6; Ps 28:7; n Ps 16:4; Ps 32:10; **51.** poglavlje o Ps 94:15; Izr 21:21; Sf 2:3; Mt 6:33; 1Ti 6:11; p Ps 105:3; Ri 10:13; r 5Mo 32:4; 5Mo 32:18; 1Sa 2:2; s Jš 24:3; Mt 8:11; Ri 4:19; t Lk 16:24; u 1Mo 21:2; v 1Mo 12:1; 1Mo 15:2; Ne 9:7; Eze 33:24; z Jš 11:4; 1Kr 4:20; a Ps 102:13; Iza 66:13; Jr 31:12; b Iza 44:26; Iza 61:4; c 1Mo 2:8; Eze 28:13; JI 2:3; d 1Mo 13:10; Iza 35:1; Iza 41:18; Eze 31:8.

Radost i veselje bit će u njemu, zahvale i zvuci pjesme.^a

4 Poslušaj me, narode moj! Prignite uho k meni, vi koji ste pleme moje!^b Jer od mene će doći zakon^c i postaviti ću pravdu svoju za svjetlo narodima.^d **5** Blizu je pravda moja.^e Doći će spasenje moje^f i mišice moje suditi će narodima.^g U mene će se uzdati otoci^h i moju će mišicu čekati.ⁱ

6 Podignite oči svoje k nebu^j i pogledajte zemlju dolje! Jer nebesa će se rasplinuti kao dim^k i zemlja će se kao haljina istrošiti,^l a stanovnici njezini pomrijet će kao komarci. Ali spasenje će moje biti vječno^m i pravde moje neće nestati.ⁿ

7 Slušajte me, vi koji znate što je pravedno, narode kojim je u srcu zakon moj!^o Ne bojte se ruganja ljudi smrtnih, ne plašite se pogrdnih riječi njihovih!^p **8** Jer moljac će ih izjesti kao haljinu, moljac sukneni izjest će ih kao vunu.^r A pravda će moja trajati dovi- jeka i spasenje moje kroz nebrojene naraštaje.^s

9 Probudi se, probudi se, zadodjeni se snagom,^t mišice Jehovina!^u Probudi se, kao u dane davne, kao u vrijeme naraštaja drevnih!^v Nisi li ti isjekla Rahaba,^z probola neman morsku?^a **10** Nisi li ti isušila more, vode bezdana velikog,^b i od dubina morskih načini- la put da prođu otkupljeni?^c **11** Vratit će se oni što ih je Jehova otkupio i doći će na Sion radosno kličući,^d i radost vječna bit će nad glavama njihovi- m.^e Veselje će i radost naći,^f

Iza 51:5* Ili: "otoci polagati nadu".

51. poglavlje

- a Jr 33:11
- b 2Mo 19:6
5Mo 7:6
Ps 33:12
Am 3:2
1Pe 2:9
- c Iza 2:3
Mi 4:2
- d Ps 119:105
Izr 6:23
Mt 12:18
- e 5Mo 30:14
Iza 46:13
- f Iza 12:2
Iza 56:1
- g 1Sa 2:10
Ps 67:4
Ps 96:13
Iza 2:4
Dj 17:31
- h Iza 60:9
Iza 42:4
- j Ps 8:3
Iza 40:26
- k Ps 102:26
Iza 54:4
He 1:11
- l Mt 24:35
- m Iza 45:17
He 5:9
He 9:12
- n Ps 103:17
Da 9:24
- o Ps 37:31
Ps 119:11
Jr 31:33
2Ko 3:3
- p Jr 1:17
Eze 2:6
- r Job 13:28
Iza 50:9
- s Iza 45:17
Lk 1:50
- t Ps 7:6
Ps 44:23
u Ps 89:10
Iza 53:1
Lk 1:51
- v Su 6:13
Ne 9:10
Ps 44:1
Ps 106:22
- z 2Mo 15:4
Job 26:12
Ps 87:4
Ps 89:10
- a Ps 74:13
Iza 27:1
Eze 29:3
- b 2Mo 14:21
Ne 9:11
Ps 78:13
Ps 106:9
- c Iza 43:16
Iza 35:10
d Iza 31:10
Za 10:10
Mt 24:31
- e Iza 61:7
f Iza 65:18

Desni stupac

- a Iza 25:8
Iza 65:19
- b Iza 49:13
- c Ps 118:6
Izr 29:25
Da 3:16
Mt 10:28
- d Ps 90:5
Ps 103:15
Iza 40:6
1Pe 1:24

a žalost i uzdisanje pobjeći će od njih.^a

12 "Ja, ja sam tješitelj vaš."^b

Tko si ti da se bojiš čovjeka smrtnog koji umire^c i sina čovječjega koji nestaje kao trava zelena?^d **13** Tko si ti da zaboraviš Jehovu, Tvorca svojega,^e onoga koji je razapeo nebesa^f i položio temelj zemlji,^g pa stalno, po sav dan, strepiš od gnjeva tlačitelja svojega,^h kao da će te ubiti?ⁱ A gdje je gnjev tlačitelja tvojega?^j

14 Onaj koji je zgrbljen u okovima brzo će biti oslobođen,^k neće umrijeti i u jami za- vršiti,^l i neće mu kruha nedostajati.^m

15 A ja, Jehova, tvoj sam Bog, koji komeša more da mu valovi buče.ⁿ Jehova nad voj- skama ime je moje.^o **16** Sta- vit ću riječi svoje u usta tvoja^p i zaklonit ću te sjenom ruke svoje,^r da postavim nebesa^s i položim temelj zemlji,^t i kažem Sionu: "Ti si narod moj."^u

17 Probudi se, probudi se, ustani, Jeruzaleme,^v ti koji si pio iz ruke Jehovine čašu gnjeva njegovog!^z Ispio si, do dna si iskapio pehar, čašu od koje teturaš.^a **18** Od svih sinova^b koje je rodio nije bilo nikoga da ga vodi. Od svih sinova koje je podigao nije bilo nikoga da ga za ruku uhvati.^c **19** Ovo te dvoje snašlo^d — tko da suso- jeća s tobom?^e — pustošenje i satiranje, glad i mač^f — tko da

e Izr 22:2; Iza 44:2; f Iza 40:22; g Ps 102:25; Iza 44:24; h 5Mo 28:65; Iza 29:7; 1 5Mo 28:66; Jr 38:17; J 5Mo 28:55; 2Lje 36:17; Es 7:10; Ps 96; Iza 10:24; k Ezr 1:3; Iza 48:20; Iza 52:2; l Ps 30:3; Ps 49:15; m Jr 37:21; n Jr 31:35; Jn 1:4; o Iza 47:4; Jr 10:16; p Iza 50:4; r 5Mo 33:27; Ps 91:1; Iza 49:2; s Iza 65:17; 2Pe 3:13; t Iza 66:8; He 8:10; v Iza 52:1; Iza 60:1; z 5Mo 28:28; Ps 60:3; a Ps 75:8; Jr 25:15; Ot 14:10; b Iza 43:6; c He 8:9; d Iza 47:9; e Ps 69:20; f Eze 14:21.

te utješi?^a **20** U nesvijesti su sinovi tvoji.^b Leže po uglovi-
ma svih ulica poput divlje ovce
u mreži,^c jer se na njih izlio
gnjev Jehovin,^d ukor Boga tvo-
jega.”^e

21 Zato, molim te, slušaj
ovo, nevoljnice^f pijana, ali
ne od vina!^g **22** Ovako kaže
Gospodin tvoj, Jehova, Bog
tvoj, koji se bori za narod
svoj:^h “Evo, uzet ću iz ruke tvo-
je čašu od koje teturaš.ⁱ Pe-
har, čašu gnjeva mojega, nećeš
više piti.^j **23** Staviti ću je u
ruku tlačiteljima tvojim,^k koji
su govorili duši tvojoj: ‘Sagni
se da prijedemo!’ pa si leđa svo-
ja podmetao da budu kao zem-
lja, kao put za one koji pro-
laze.”^l

52 Probudi se, probudi se,
zaodjeni se snagom,^m Si-
one! Obuci krasne haljine svo-
je,ⁿ Jeruzaleme, grade sveti!^o
Jer u tebe više neće ulaziti ne-
obrezani i nečisti.^p **2** Otrisi
prah sa sebe,^r ustani, Jeruzale-
me, i sjedni! Skini okove s vra-
ta svojega, zarobljena kćeri si-
onska!^s

3 Jer ovako kaže Jehova:
“Badava ste prodani bili,^t pa
ćete bez novca i otkupljeni
biti.”^u

4 Jer ovako kaže Sveviš-
nji Gospodin Jehova: “Narod je
moj najprije u Egipat otišao da
se ondje privremeno nastani.^v
I Asirci su ih bez razloga tla-
čili.”

5 “A sad, što da učinim?”
kaže Jehova. “Jer narod je moj
badava odveden.^z Likuju oni
što vladaju nad njime,^a kaže
Jehova, “i stalno, po sav dan,
prezire se ime moje.” **6** Zato

51. poglavlje

- a Pr 4:1
Tu 1:17
- b Iza 40:30
Tu 2:11
- c Eze 12:13
Eze 17:20
- d Ps 88:16
Iza 9:19
Ot 14:10
- e Iza 29:9
Iza 49:26
- f Iza 54:1
Iza 60:1
- g Ot 17:6
- h Iza 3:13
- i Iza 51:17
- j Iza 54:9
Iza 62:8
- k Ne 6:14
Iza 49:25
- l Jk 10:24

52. poglavlje

- m Iza 51:17
Hg 2:4
- n Ps 30:11
Iza 61:3
- o Ne 11:1
Ps 48:1
Mt 4:5
- p Iza 35:8
Iza 90:21
Na 1:15
Ot 21:27
- r Iza 26:5
Jr 51:6
Za 2:6
Ot 18:4
- s Iza 51:14
Lk 4:18
- t Ps 44:12
Iza 50:1
- u Iza 45:13
1Pe 1:18
- v 1Mo 46:6
Dj 7:15
- z Ps 44:12
- a 2Mo 5:14
Ps 137:3
Jr 50:17
- b Ps 74:10
Iza 37:6
Ri 2:24
Jk 2:7

Desni stupac

- a Ps 48:10
Eze 20:44
- b 4Mo 23:19
- c Ef 6:15
- d Ps 68:11
Iza 40:9
Na 1:15
Ri 10:15
- e Lk 2:14
Dj 8:4
Dj 10:36
Ga 3:8
Ef 2:17
- f Mt 24:14
Ot 14:6
- g 2Ko 6:2
Ot 7:10
- h 5Mo 33:5
Ps 93:1
Iza 33:22
Mi 4:7
Ot 11:17
- i Iza 24:14
Iza 62:6
- j Iza 21:6
Iza 21:8
- k 1Ko 13:12

će narod moj poznati ime
moje,^a zato će ga u taj dan po-
znati, jer ja sam onaj koji to go-
vori.^b Evo, ja sam taj!”

7 Kako su krasne na gora-
ma noge^c onoga koji vijest do-
bru donosi,^d koji mir objavlju-
je,^e koji donosi vijest dobru o
nečemu boljem,^f koji spasenje
objavljuje,^g koji govori Sionu:
“Bog je tvoj počeo kraljevati!”^h

8 Slušaj! Odjekuje glasⁱ
stražara tvojih.^j Svi kao je-
dan kliću radosno, jer će na
svoje oči vidjeti^k kako Jehova
obnavlja Sion.^l

9 Veselite se, kličite rados-
no u jedan glas, ruševine jeru-
zalemske,^m jer Jehova je utje-
šio narod svoj,ⁿ otkupio je
Jeruzalem!^o **10** Otkrio je Je-
hova svetu mišicu svoju pred
očima svih naroda,^p i svi kra-
jevi zemaljski vidjet će spase-
nje Boga našega.^r

11 Odlazite, odlazite, izidite
odatle,^s ne dotičite ništa neči-
sto!^t Izidite iz njega,^u čisti
budite, vi koji nosite pribor iz
doma Jehovina!^v **12** Jer ne-
ćete izići u strahu, niti ćete ići
bježeći.^z Jer Jehova će ići is-
pred vas,^a Bog Izraelov bit će
straža koja vam leđa štiti.^b

13 Gle, sluga će moje^c po-
stupati razborito.^d Na viso-
kom će mjestu biti, bit će uz-
dignut i uzvišen veoma.^e
14 Kao što su se mnogi ču-
dili gledajući ga^f — izgled je
njegov bio izobličeni^g više ne-
go ijednome čovjeku drugom

I Z 12:8; m Iza 61:4; n Iza 66:13; o Iza 44:23; p Ps 89:10; Iza 51:9; r Ps 22:27; Iza 49:6; Lk 3:6; s Iza 48:20; Jr 50:8; Za 2:6; Ot 18:4; t 3Mo 5:2; Eze 44:23; Hg 2:13; Ef 5:11; u 2Ko 6:17; Ot 18:4; v 3Mo 10:3; 4Mo 3:8; Ezr 1:7; Ezr 8:30; z Iza 28:16; a 2Mo 13:21; 5Mo 20:4; 1Lj 14:15; b Iza 58:8; c Iza 42:1; Iza 61:1; Flp 2:7; d Ps 53:2; e Ps 2:6; Ps 110:1; Iza 9:6; Mt 28:18; f Ps 71:7; Mt 15:31; g Iv 15:20; Iv 15:25; 1Pe 2:21; 1Pe 2:23.

i dostojanstveni lik njegov^a više nego ikome od sinova ljudskih — **15** tako će on zapanjiti narode mnoge.^b Pred njim će kraljevi zatvoriti usta svoja,^c jer vidjet će ono o čemu im se nije govorilo i slušat će ono o čemu nikad nisu čuli.^d

53 Tko je povjerovao u ono što smo čuli?^e Kome se otkrila^f mišica Jehovina?^g **2** Pred drugima je on se kao mladica^h pojaviti i kao korijen iz zemlje bezvodne. Nije lika dostojanstvena niti ga ljepota krasi,ⁱ i kad ga se pogleda, to nije čovjek kakvog bismo željeli.^j

3 Prezren je bio i izbjegavan od ljudi,^k čovjek koji je bol i bolest upoznao.^l Okretali smo glavu da ne gledamo lice njegovo.^m Prezren je bio i bezvrijedan za nas.ⁿ **4** Doista, on je bolesti naše ponio,^o boli naše na sebe je uzeo.^p A mi smo mislili da mu Bog nevolju stvara,^r da ga on udara^s i bol mu nanosi.^t **5** Ali za naš je prijestup^u on bio proboden,^v za naše je grijeha bio satrven.^z Kazna je na njemu bila radi mira našega,^a i zbog rana njegovih^b nama je izlječenje došlo.^c **6** Kao ovce svi smo lutali,^d svaki je svojim putem išao, a Jehova je učinio da na njega dođe grijeh svih nas.^e **7** Tlačili su ga,^f a on je puštao da mu bol nanose^g i nije otvorio usta svoja. Odveli su ga kao janje na klanje.^h Kao ovca, nijema pred onima što je strigu, nije otvorio usta svoja.ⁱ

8 Uskraćen mu je sud pravedan, i zato je uklonjen.^j Tko će se zamaratati pojed-

52. poglavlje

- a He 2:9
He 7:26
He 10:5
- b Ps 2:2
Ot 1:7
- c Ps 2:10
Ps 72:11
- d Dj 9:15
Dj 10:22
Ri 10:20
Ri 15:21

53. poglavlje

- e Iv 12:38
Ri 10:16
- f Iza 40:5
Mt 11:25
Iv 14:10
- g Iza 51:9
h Job 14:7
Iza 11:1
Za 6:12
Flp 2:7
- i Iza 52:14
- j Mk 9:12
Iv 1:10
Iv 18:40
Iv 19:5
1Pe 2:4
- k Ps 22:7
Mi 5:1
Mt 26:67
Iv 6:66
- l 3Mo 16:21
Mt 26:37
Lk 19:41
Iv 11:35
- m He 13:13
- n Ps 22:13
Za 11:13
Dj 3:13
- o Mt 8:17
Mt 9:2
Mt 9:20
Mt 9:32
Lk 5:31
- p 3Mo 16:22
1Pe 2:24
Iv 2:2
- r Ps 22:16
- s Ps 22:1
Iza 53:10
- t Mt 26:38
- u Da 9:24
Ri 4:25
- v Za 12:10
Mt 27:49
Iv 19:34
- z Mt 20:28
Ri 5:6
Ri 5:19
- a 2Ko 5:19
Kol 1:20
- b 1Mo 3:15
Da 9:26
- c 1Pe 2:24
- d Ps 119:176
Eze 34:6
1Pe 2:25
3Mo 16:21
- e 3Mo 16:21
1Pe 3:18
- f Ps 22:12
Ps 69:4
Lk 22:44
- g Mt 27:39
Mt 27:41
Iv 19:1
1Pe 2:23
- h Iv 1:29
1Ko 5:7
I Mt 27:14
Dj 8:32

nostima o porijeklu njegovu?^a Jer istrgnut^b je iz zemlje živih.^c Zbog prijestupa^d naroda mojega udarac mu je zadan.^e **9** Kad umre, grob će mu biti među zlikovcima^f i među bogatima,^g iako nije nikakvo zlo učinio^h niti je prijevare bilo u ustima njegovim.ⁱ

10 A Jehovi je po volji bilo da ga satire,^j on ga je bolesnim učinio.^k Ako daš, Bože, dušu njegovu kao žrtvu za krivnju,^l on će vidjeti potomstvo svoje,^m produžit će dane svojeⁿ i njegovom će se rukom ostvariti^o ono što želi Jehova.^p

11 Zbog patnje duše svoje on će vidjeti plodove truda svojega^r i bit će zadovoljan njima.^s

Znanjem će svojim pravednik, sluga moj,^t pravednost dati mnogima,^u i prijestupe njihove na sebe će uzeti.^v

12 Zato ću mu dati dio njegov kao i mnogima,^z i plijen će dijeliti s moćnima,^a jer je dušu svoju u smrt izlio^b i bio ubrojen među prijestupnike.^c Ponio je grijeh mnogih^d i posredovao je za prijestupnike.^e

54 "Kliči, nerotkinjo, koja nisi radala!^f Veseli se, kliči i uzvikuj radosno,^g ti što nisi u bolima porođajnim bila,^h jer je sinova napuštene više

j Ps 22:16; Mt 26:65; Iv 19:7; **Desni stupac** a Mt 1:1; Lk 3:23; Dj 8:33; b Da 9:26; Mt 27:50; Iv 11:50; c Job 28:13; Ps 116:9; Pr 9:5; Iza 38:11; d Dj 3:15; Dj 7:52; e Za 13:7; Lk 2:35; Ri 5:6; He 9:26; f Mt 27:38; g Mt 27:57; Mk 15:46; Iv 19:41; h 2Ko 5:21; He 4:15; 1Pe 2:24; i 1Pe 2:22; j 1Mo 3:15; Lk 2:34; k Lk 22:44; l 3Mo 16:11; 2Ko 5:21; He 7:27; m Ps 22:30; Ps 110:3; Iza 9:6; 1Ko 15:45; He 2:13; n Ps 21:4; Iza 9:7; lTi 6:16; o Iv 4:34; Ri 8:31; p Ps 72:7; Ef 1:9; Kol 1:20; r Iv 12:27; s Iv 5:23; Dj 2:33; Dj 5:31; Flp 2:9; t Iza 42:1; u Ri 5:18; v 1Pe 2:24; z Ps 2:8; Iza 52:15; a Iza 49:25; Da 2:44; Dj 26:18; b Ps 22:14; Mt 26:28; He 2:14; 1Pe 1:19; c Mt 11:19; Mk 15:27; Lk 22:37; Lk 23:32; d Mt 20:28; lTi 2:6; Tit 2:14; He 9:28; e Ri 8:34; He 7:25; He 9:26; lIv 2:1; **54. poglavlje** f 1Mo 3:15; Iza 62:4; Ga 4:27; Ot 12:1; g Ps 98:4; Iza 44:23; Iza 49:13; h Iza 66:7.

nego sinova žene koja muža* ima!"^a kaže Jehova. **2** "Rasprostrani šator svoj!"^b Neka razapnu platna veličanstvenog prebivališta tvogega! Ne šteti! Produži užad šatora svojega i učvrsti šatorske klinove svoje!^c **3** Jer raširit ćeš se nadesno i nalijevo,^d i potomstvo će tvoje osvojiti narode^e i nastanit će gradove opustjele.^f **4** Ne boj se,^g jer se nećeš posramiti!^h Nemoj se poniženom osjećati, jer se nećeš razočarati!ⁱ Zaboravit ćeš sramotu mladosti svoje,^j nećeš se više sjećati sramote dugotrajnog udovištva svojega."

5 "Jer muž** ti je Veliki Tvorac tvoj,^l Jehova nad vojskama ime je njegovo.^m Svetac Izraelov tvoj je Otkupitelj.ⁿ Bogom cijele zemlje on će se zvati.^o **6** Jer Jehova te pozvao kao da si žena ostavljena, duha ranjena,^p kao žena u mladosti uzeta,^r a kasnije odbačena",^s kaže Bog tvoj.

7 "Na trenutak sam te ostavio,^t ali iz velikog milosrđa svojega ja ću te skupiti.^u **8** Uprovali gnjeva načas sam okrenuo lice svoje od tebe,^v ali u milosti* vječnoj bit ću milosrdan tebi",^z kaže Jehova, Otkupitelj tvoj.^a

9 "Za mene je ovo kao i dani Noini.^b Kao što sam se zakleo da vode Noine više neće preplaviti zemlju,^c tako sam se zakleo da se više neću razgnjeviti na tebe niti ću te prekoračiti.^d **10** Jer gore se mogu pomaknuti i bregovi se

Iza 54:1* Doslovno: "vlasnika (gospodara)". **5*** Doslovno: "vlasnik (gospodar)". **8*** Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

54. poglavlje

- a Ps 113:9
- Ri 11:26
- Ga 3:29
- Ga 4:26
- Ot 7:4
- b Iza 49:20
- c Iza 33:20
- d Iza 49:12
- Iza 60:4
- e Mt 5:5
- f Iza 49:8
- Eze 36:35
- g Iza 41:10
- h Iza 61:7
- i 1Pe 2:6
- j Jr 31:19
- Eze 16:22
- Eze 16:60
- k Jr 3:14
- Eze 16:8
- Ho 2:16
- l Iza 44:2
- Iza 51:13
- m Iza 48:2
- Jr 10:16
- n Iza 44:6
- o Za 4:9
- Ri 3:29
- p Iza 49:14
- Iza 62:4
- r Izr 5:18
- Pr 9:9
- s Mt 2:14
- t Ps 30:5
- Jr 29:10
- Ot 11:2
- u 5Mo 30:3
- Ps 106:47
- Iza 27:12
- Mt 24:31
- v Ps 13:1
- Iza 47:6
- Eze 39:23
- z Ps 103:17
- Iza 55:3
- 2So 2:16
- a Iza 48:17
- Iza 49:26
- b 1Mo 7:23
- c 1Mo 8:21
- Ps 104:9
- d Jr 31:36
- Eze 39:29

Desni stupac

- a Ps 46:2
- b Iza 51:6
- c 2Sa 23:5
- Iza 55:3
- Mt 2:5
- He 13:20
- d Iza 14:1
- Ef 2:4
- e Iza 52:2
- Ot 11:3
- f Iza 51:17
- g Tu 1:2
- Tu 1:17
- h 1Kr 5:17
- 1Lje 29:2
- Ef 2:20
- 1Pe 2:5
- i Ot 21:19
- j Iza 58:12
- k Ot 21:12
- l Ga 4:26
- m Ps 25:9
- Jr 31:34
- Iv 6:45
- He 8:10
- n Ps 119:165
- Iza 66:12
- Jr 33:6
- Ri 5:1

mogu poljuljati,^a ali moja milost* neće odstupiti od tebe^b niti će se moj savez mira poljuljati",^c kaže Jehova, onaj koji ti se smilovao.^d

11 "Nevoljnice,^e olujom šibana^f i neutješena,^g evo, ja stavljam tvrdu žbuku na kamene tvoje^h i od safiraⁱ ću načiniti temelj tvoj.^j **12** Od rubina načiniti ću kruništa bedema tvojih, od kamena plamenog sjaja vrata tvoja,^k od kamena krasnoga sve međe tvoje. **13** Svi će sinovi tvoji^l biti poučeni od Jehove,^m i velik mir imat će sinovi tvoji.ⁿ **14** Na pravdi ćeš utemeljena biti.^o Daleko ćeš biti od tlačenja,^p jer nećeš se nikoga bojati, i od strahota, jer ti se neće približiti.^r **15** Ako te itko napadne, to neće biti po naredbi mojoj.^s Tko god te napadne, zbog tebe će pasti."^t

16 "Evo, ja sam stvorio kovača koji raspiruje vatru^u od ugljena drvenoga^v i vadi iz nje oružje koje je načinio. Ja sam stvorio i uništavatelj^z da razara. **17** Nikakvo oružje protiv tebe načinjeno neće biti uspješno^a i zlim ćeš proglasiti svaki jezik koji se na sudu podigne na tebe.^b To je nasljedstvo slugu Jehovinih^c i od mene je pravednost njihova",^d kaže Jehova.

55 Oj, svi žedni,^e dodite na vodu!^f Dodite, vi što novca nemate, uzmite i jedite!^g

o Iza 1:26; Iza 60:21; 2Pe 3:13; p Iza 51:13; Iza 52:1; r Ps 91:4; Jr 23:4; Sf 3:13; s Eze 38:16; t 5Mo 32:10; Eze 38:22; Za 2:8; Za 12:3; u Eze 22:21; v Iza 44:12; z Izr 16:4; Iza 10:5; a Ps 2:4; Iza 41:12; b Ot 12:10; c Ps 61:5; Iza 58:14; d Iza 45:24; Jr 23:6; Ri 3:26; 2Ko 5:21; Ef 4:24; Flp 3:9; **55. poglavlje** e Ps 42:2; Ps 63:1; Am 8:11; Mt 5:6; Ot 21:6; f Iza 41:17; Ot 22:17; g Ps 22:26.

Iza 54:10* Ili: "vjerna ljubav".

Dodite, uzmite vina^a i mlijeke^b bez novca i bez naplate!^c **2** Zašto novac trošite na ono što nije kruh i trud svoj na ono što ne siti?^d Slušajte me pažljivo i jedite hranu dobru,^e i neka duša vaša uživa u hrani najboljoj!^f **3** Prignite uho svoje^g i dodite k meni!^h Slušajte, i duša će vaša ostati živaⁱ i sklopit ću s vama savez trajan,^j zbog milosti* koju sam obećao Davidu!^k **4** Evo, dao sam ga^l za svjedoka^m narodima,ⁿ za vođu^o i zapovjednika^p narodima.

5 Evo, pozvat ćeš narod koji ne poznaješ,^r i k tebi će pohrliti ljudi iz naroda koji te nije poznavao,^s radi Jehove, Boga tvogega,^t i Sveca Izraelova,^u jer on će te ukrasiti.^v

6 Tražite Jehovu dok ga se može naći!^w Zovite ga dok je blizu!^a **7** Neka zlikovac ostavi put svoj^b i zlotvor misli svoje,^c i neka se vrati k Jehovi, koji će mu se smilovati,^d k Bogu našem, jer će mu velikodušno oprostiti!^e

8 "Jer vaše misli nisu moje misli^f i moji putevi nisu vaši putevi",^g kaže Jehova. **9** "Jer kao što su nebesa viša od zemlje,^h tako su moji putevi viši od vaših putevaⁱ i moje misli od vaših misli.^j **10** Jer kao što kiša i snijeg padaju s neba i ne vraćaju se onamo dok ne natope zemlju te učine da bude rodna i zazeleni se,^k i da dade sjeme sijaču i kruh onome tko ga jede,^l **11** tako će se ispuniti riječ moja što izlazi iz usta mojih.^m Neće se

55. poglavlje

- a Izr 9:5
- b JI 3:18
- 1Ko 3:2
- 1Pe 2:2
- c Ri 5:24
- 1Ko 9:18
- Ot 22:17
- d Iza 46:7
- 2Ti 4:4
- He 13:9
- e Iza 25:6
- Jk 1:17
- f Ps 36:8
- Ps 63:5
- Mt 22:4
- g Ps 78:1
- h Iv 6:37
- Jk 4:8
- Ot 3:18
- i Izr 1:5
- Izr 4:20
- j 2Sa 23:5
- Iza 61:8
- He 13:20
- k 2Sa 7:16
- Ps 89:28
- Jr 33:25
- Dj 13:34
- l Iv 3:16
- Iv 18:37
- m Ot 1:5
- Ot 3:14
- n Iza 49:1
- Iza 51:4
- Da 7:14
- Mi 4:2
- o Ps 2:6
- Jr 30:9
- Da 9:25
- Mt 23:10
- p 1Mo 49:10
- Ps 110:2
- Da 12:1
- Mt 28:18
- r Ps 18:43
- Iza 56:8
- Dj 15:14
- Ri 11:17
- Ef 2:11
- Ot 7:10
- s Iza 60:5
- t Za 8:23
- u Iza 54:5
- Iza 60:9
- v Iza 49:3
- Dj 15:17
- z 1Lje 28:9
- Ps 142
- Mt 7:8
- Lk 13:24
- He 4:7
- a 5Mo 4:7
- Ps 145:18
- Jk 4:8
- b 2Lje 7:14
- Eze 18:21
- Dj 3:19
- c Izr 6:14
- Jr 4:14
- Jk 1:15
- d 2Mo 34:6
- 2Lje 33:13
- Ps 103:13
- e 4Mo 14:18
- Ps 103:12
- Iza 43:25
- f Ps 40:5
- Pr 7:24
- Ri 11:34
- Izr 16:25
- g Izr 21:2
- Da 4:37
- Ho 14:9
- h Ps 103:11
- Ri 7:19
- Ri 11:33

vratiti k meni bez ploda,^a nego će učiniti ono što želim^b i izvršit će ono zbog čega sam je poslao.^c

12 Jer vi ćete u radosti otići^d i u miru ćete biti natrag dovedeni.^e Gore i bregovi veselit će se pred vama i klicati radosno,^f i sve će drveće poljsko pljeskati rukama.^g **13** Umjesto guštare trnovite izrast će borovica.^h Umjesto koprive ljute izrast će mirta.ⁱ Bit će to na slavu Jehovi,^j kao znak vječan^k koji se neće uništiti."

56 Ovako kaže Jehova: "Držite se pravde^l i činite što je pravedno!^m Jer uskoro će doći spasenje mojeⁿ i objavit će se pravednost moja.^o **2** Sretan je čovjek smrtni koji tako čini^p i sin čovječji koji se toga pridržava,^r koji drži dan počinka* i ne skvrni ga^s i čuva ruku svoju da ne učini nikakvo zlo.^t **3** Neka tuđinac koji je pristao uz Jehovu ne kaže:^u 'Sigurno će me Jehova odvojiti od naroda svojega!'^v Neka uškopljenik^w ne kaže: 'Evo, ja sam suho drvo!'"

4 Jer ovako kaže Jehova: "Uškopljenicima koji drže moje dane počinka, koji izabiru ono što je meni ugodno^a i koji se drže saveza mojega,^b

j Mt 11:25; 1Pe 1:12; k Ps 65:9; Iza 30:23; 1 2Ko 9:10; m 4Mo 23:19; Iza 46:11; He 6:13; **Desni stupac** a Jš 23:14; Iza 45:23; b Ps 135:6; Jr 39:16; He 6:17; Jk 1:18; c Iza 46:10; d Iza 35:10; e Iza 54:13; Iza 66:12; Ri 15:13; f Ps 98:8; Iza 42:11; g 1Lje 16:33; Ps 47:1; Iza 44:23; h Iza 41:19; Iza 60:13; i Iza 61:3; j Iza 43:21; Jr 33:9; 1Pe 2:9; k Iza 54:10; Iza 66:19; Jr 50:5; **56. poglavlje** l Ps 112:5; Izr 29:4; Iza 32:1; Mi 6:8; m 2Sa 8:15; 2Lje 9:8; n Ps 85:9; Iza 51:5; 2Ko 6:2; o Iza 46:13; Ri 1:17; p Ps 106:3; Lk 11:28; r 3Mo 26:3; Izr 4:13; s Ne 13:15; Iza 58:13; He 4:9; t Izr 4:27; Jr 8:13; Ri 12:9; u Iza 60:10; Za 8:23; Ot 7:9; 1Mo 12:3; 1Mo 22:18; z Mt 19:12; 1Ko 7:38; 2Ko 5:16; a Ps 119:111; Pr 12:13; Dj 10:35; b Iza 55:3; Da 9:27.

Iza 55:3* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Iza 56:2* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

5 dat ću u domu svojemu^a i među zidovima svojim spomenik^b i ime,^c nešto što je bolje od sinova i kćeri.^d Dat ću im ime vječno,^e koje se neće zatrti.^f

6 A tudince koji su pristali uz Jehovu da mu služe^g i da ljube ime Jehovino^h i da mu budu sluge, sve koji drže dan počinka i ne skvrne ga i koji se drže saveza mojega,ⁱ 7 i njih ću dovesti na svetu goru svoju^j i razveselit ću ih u svojem domu molitve.^k Paljenice cijele^l i druge žrtve njihove^m bit će mi ugodne na žrtveniku mojemu.ⁿ Jer dom će se moj zvati dom molitve za sve narode.”^o

8 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova, koji skuplja rasijane sinove Izraelove:^p “Skupit ću k njemu i druge osim onih njegovih koji su već skupljeni.”^r

9 Sve zvijeri poljske, dodite jesti, i vi, sve zvijeri šumske!^s 10 Slijepi su stražari njegovi.^t Nitko od njih ne primjećuje ništa.^u Svi su oni psi nijemi, ne mogu lajati,^v dahću, leže, vole drijemati.^z 11 To su psi lakomi u duši^a i nezasitni.^b Oni su i pastiri koji za razboritost ne znaju.^c Svi su svojim putem krenuli, svaki s kraja svojega za nepravednim dobrotkom svojim,^d govoreći: 12 “Dodite! Donijet ću vina, napijmo se pića opojnoga!^e Sutra će biti isto kao danas, i još mnogo bolje.”^f

57 Pravednik gine,^g a nitko to k srcu ne uzima.^h Ljudi dobrotivi* među mrtve odlaze,ⁱ a nitko ne uviđa

Iza 57:1* Ili: “Ljudi koji iskazuju vjeru ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

56. poglavlje

a Ef 2:22
b Iza 44:5
lv 1:12
c Iza 65:15
d 1Sa 1:8
e Ot 3:12
f Ot 3:5
g Jr 50:5
Dj 10:45
h Izr 18:10
Mi 1:1
Mk 12:30
Jk 1:12
i Iza 56:2
j Ps 2:6
Iza 2:3
Mi 4:2
Za 8:3
k 1Kr 8:29
l Ri 12:1
m He 13:15
1Pe 2:5
n He 13:10
o 1Kr 8:43
Mt 21:13
p 5Mo 30:3
Iza 27:12
Ho 1:11
Mt 24:31
r Iza 49:22
Iza 60:4
Mt 15:24
s Jr 12:9
Eze 39:17
Ot 19:17
t Iza 6:10
Iza 29:10
Mt 15:14
u Jr 6:14
Eze 13:16
v Iza 33:6
z Mk 13:36
a Izr 23:2
Hb 2:5
b Dj 20:29
2Pe 2:3
2Pe 2:10
c Mi 3:6
Za 11:16
d Jr 22:27
2Pe 2:15
e Izr 31:4
Iza 5:22
Iza 28:7
Ho 4:11
Mt 24:49
f Ps 10:6

57. poglavlje

g 1Kr 19:10
Ps 12:1
h 2Lje 36:16
Iza 42:25
Mi 2:2
i Mi 7:2

Desni stupac

a 1Kr 14:13
2Kr 22:20
b Lk 2:29
c 2Kr 22:19
2Kr 23:25
d 2Lje 16:14
Iza 14:18
Eze 32:25
e Job 3:13
f Iza 45:20
g 1Sa 28:7
h Ho 1:2
Ot 2:20

da pravednik zbog zla odlazi.^a 2 U mir on ulazi.^b Svi koji ne odstupaju s pravoga puta^c u grobu^d će pronaći počinak svoj.*^e

3 “Pristupite,^f sinovi vračarini,^g potomstvo preljubnika i bludnice!^h 4 Nad kime se vi nasladujete?ⁱ Na koga usta razjapljujete i kome jezik plazite?^j Niste li djeca prijestupa, potomstvo laži,^k 5 vi koji se strastima prepuštate među stablima velikim,^l pod svakim drvetom što se zeleni,^m i djecokoljete u dolinama, pod liticama?ⁿ

6 Baština je tvoja među glatkim kamenjem potočnim.^o Oni, oni su nasljedstvo koje ti je pripalo.^p Njima si izlivala žrtvu ljevanicu,^r njima si dar prinosila. Zar ću se ja time zadovoljiti?^s 7 Na gori visokoj i uzdignutoj postavila si postelju svoju.^t I odlazila si onamo da žrtve prinosiš.^u 8 A iza vrata i dovratnika stavila si spomen svoj.^v Jer daleko od mene ti si se otkrila i odlazila onamo, raširila si postelju svoju.^z Zbog požude svoje sklopila si savez s njima. Voljela si ići u postelju s njima.^a Ud muški gledala si. 9 Silazila si k Meleku s uljem, i mnogo je bilo mirisnih ulja tvojih.^b Poslanike svoje slala si daleko, pa si nisko, sve do groba,* pala.^c 10 Namučila su te

I Jr 13:27; Ho 4:14; j Ps 22:7; k Iza 1:4; Iza 30:9; 1 Iza 1:29; m 5Mo 12:2; 1Kr 14:23; 2Kr 16:4; n 2Kr 16:3; Jr 7:31; o Jr 3:9; p Hb 2:19; r Jr 7:18; Jr 19:13; Jr 44:17; s Iza 66:4; Eze 20:39; 4 Jr 2:20; Eze 16:16; Eze 23:17; u Eze 20:28; v Eze 8:10; Eze 23:14; z Eze 16:25; Eze 23:18; a Eze 16:33; b Izr 7:17; c Ps 55:15; Izr 7:27.

Iza 57:2* Doslovno: “Počivaju na posteljama svojim svi koji hode pravo”.
9* Doslovno: “šeola”.

mnoga lutanja tvoja.^a Nisi rekla: 'Sve je to uzalud!' Obnovila se snaga tvoja.^b Zato se nisi razboljela.^c

11 Koga si se uplašila i po-bojalala,^d pa si počela lagati?^e A mene se nisi sjetila.^f Ništa nisi k srcu uzela.^g Nisam li ja šutio i sve to skrivao?^h Zato me se nisi bojala.ⁱ **12** Ja ću objavi-ti kakva je pravednost tvoja^j i kakva su djela tvoja^k — ne mogu ti ona pomoći.^l **13** Kad zavapiš za pomoć, neće te izbavi-ti idoli koje si skupila,^m nego će ih vjetar sve odnijeti,ⁿ dah će ih otpuhnuti. A onaj tko u meni utočište traži^o naslijedit će zemlju i zaposjest će svetu goru moju.^p **14** Govorit će se: 'Nasipajte, nasipajte! Očistite put!' Uklonite zapreke s puta narodu mojemu!'"^s

15 Jer ovako kaže Visoki i Uzvišeni,^t koji živi u svu vječ-nost^u i kojemu je ime sveto:^v "Na visini i na mjestu svetom ja živim,^z a i s onima sam koji su slomljena i ponizna duha,^a da oživim duh poniznih, da oži-vim srce slomljenih.^b **16** Jer neću se dovijeka prepirati ni-ti ću se dovijeka gnjeviti,^c jer inače bi preda mnom nestalo snage životne"^d i stvorenja što dišu, koja sam ja stvorio.^e

17 Zbog pokvarenosti njego-ve, što je išao za dobitkom ne-pravednim,^f razgnjevio sam se i stao ga udarati, u gnjevju sam okrenuo lice svoje.^g Ali on se odmetnuo^h i išao putem srca svojega. **18** Vidio sam pute-ve njegove, i počeo sam ga lije-čiti,ⁱ voditi^j i davati utjehu^k nje-mu i ožalošćenima njegovim."^l

Iza 57:16* Doslovno: "klonuo duh".

57. poglavlje

- a Jr 9:5; Hb 2:13
- b Jr 5:3
- c Jr 44:17
- d Su 6:10
- e Iza 30:9; Iza 59:3; Ho 11:12
- f Jr 9:3
- g Iza 42:25; Iza 57:1
- h Ps 50:21
- i Iza 1:3
- j Jr 2:32
- k Iza 58:2; Iza 66:3
- l Izr 15:29
- m Jr 7:4; Mi 3:4
- n Su 10:14; Iza 42:17
- o Job 21:18; Ps 1:4
- p Ps 37:9; Iza 58:9
- q Iza 56:7; Iza 66:20; Eze 20:40; Jl 3:17
- r Iza 35:8; Iza 40:3; Iza 62:10
- s Iza 26:7; 1Ko 10:32
- t Ps 83:18; Ps 97:9; Ps 138:6; Iza 6:1
- u 1Mo 21:33; Ps 90:2; Iza 40:28; 1Ti 1:17
- v 2Mo 15:11; Ps 99:3; Lk 1:49
- z 1Kr 8:27; Ps 115:3
- a Ps 34:18; Iza 66:2
- b Ps 147:3; Iza 61:1
- c Ps 103:9; Mi 7:18
- d 4Mo 16:22; Job 34:14; Pr 12:7
- e Iza 42:5
- f Jr 6:13; Jr 8:10
- g Iza 8:14
- h Jr 3:14
- i Jr 3:22; Jr 33:5; Ho 14:4
- j Ps 23:2; Iza 49:10
- k Iza 12:1; Iza 61:2
- l Jr 13:17; Tu 1:4

Desni stupac

- a 2Mo 4:11; Ho 14:2; Lk 21:15; Ri 10:10; He 13:15
- b Iza 48:18; Lk 2:14; Dj 10:36; 2Ko 5:20; Ef 2:17
- c Mi 4:2

19 "Ja stvaram plod usana.^a Trajan mir imat će onaj tko je daleko i onaj tko je blizu",^b kaže Jehova, "i ja ću ga izlije-čiti."^c

20 "A zli su kao more uzbur-kano, koje se ne može smiri-ti, i čije vode izbacuju tra-vu morsku i blato. **21** Nema mira zlima!"^d kaže Bog moj.

58 "Viči iz svega grla, ne-moj se ustezati!^e Neka glas tvoj odjekuje poput roga! Ukaži narodu mojemu na bun-tovništvo njihovo,^f domu Ja-kovljevu na grijehе njihove! **2** Dan za danom oni me traže i žele upoznati puteve moje,^g kao narod koji čini što je pravedno i ne ostavlja pravdu Boga svojega;^h od mene traže presude pravedne i žele mi se približitiⁱ te govore:

3 'Zašto postimo, ako ti ne vidiš,^j i žalostimo dušu svoju,^k a ti ne mariš?'

U dan posta činite ono što je vama milo, i radnike svoje na rad tjerate.^m **4** Postite zato da se prepirete i svadateⁿ i da zle udarce zadajete.^o Ne posti-te li zato što mislite da će se zbog toga glas vaš čuti u visi-ni? **5** Zar sam ja odabrao da post bude dan u koji čovjek zemaljski žalosti dušu svoju,^p sa-vija glavu svoju kao rogoz i prostire kostrijet i pepeo kao ležaj svoj?^r Zar to zovete postom i danom koji je po volji Je-hovi?^s

6 Nije li ovo post koji sam odabrao: da skinete okove zle,^t

d Izr 13:9; Iza 3:11; **58. poglavlje** e Ps 40:9; f Iza 1:2; Iza 31:6; Iza 59:13; g Ps 78:34; h Izr 15:8; Iza 29:13; Eze 33:32; Mt 15:8; i Iza 1:15; Jr 42:2; Jr 42:20; j Iza 7:5; Mi 3:14; k 3Mo 16:29; Ps 35:13; l Izr 15:29; Mi 3:4; m Ne 5:7; Jr 34:9; n Jr 18:12; o 1Kr 21:9; p 2Lje 20:3; Ne 9:1; Es 4:3; r 2Sa 21:10; Jl 1:13; s Izr 15:8; t Ne 5:10.

da odvežete sveze jarma^a i da pustite potlačene na slobodu,^b da slomite svaki jaram?^c **7** Zar ne trebate podijeliti kruh svoj s gladnima^d i uvesti nevoljnike i beskućnike u kuću svoju?^e I ako vidite čovjeka gola, zar ga ne trebate pokriti^f i ne skrivati se od onih koji su vaše tijelo?^g

8 Tada bi svjetlost tvoja zasljala kao zora^h i brzo bi došlo ozdravljenje tvoje.ⁱ I pravednost bi tvoja išla pred tobom,^j a slava Jehovina čuvala bi te straga.^k **9** Ako bi ti tada zatražio, Jehova bi ti odgovorio. Ako bi za pomoć zavapio,^l on bi rekao: 'Evo me!'

Ako ukloniš jaram iz središne svoje^m i prestaneš prstom na druge pokazivatiⁿ i zlo govoriti,^o **10** ako daš gladnome ono što duša tvoja želi^p i nasitiš dušu koja je u nevolji, tada će svjetlost tvoja i u mraku sjati, a tama će tvoja kao podne postati.^r **11** Jehova će te voditi^s bez prestanka^t i sinit će dušu tvoju u zemlji sasušenoj,^u jačat će kosti tvoje.^v I bit ćeš kao vrt dobro navodnjen^z i kao izvor vodeni, čije vode neće presušiti. **12** Na tvoju riječ izgradit će se mjesta davno opustošena,^a podići ćeš temelje koji su naraštajima pusti bili.^b I zvat će te obnoviteljem zidina oštećenih,^c obnoviteljem puteva koji do naselja vode.

13 Ako odvратиš nogu svoju da ne činiš ono što je tebi milo na dan počinka,^{*} sveti dan moj,^d i ako dan

Iza 58:13* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

58. poglavlje

- a Jr 34:8
Eze 18:8
b Ne 5:8
Izr 28:27
c Izr 14:21
d Ps 41:1
Ps 112:9
Izr 22:9
Pr 11:1
Eze 18:7
Mt 25:35
e Izr 19:17
Ri 12:13
He 13:2
f 2Lje 28:15
Eze 18:7
Mt 25:36
Jk 2:15
1Iv 3:17
g 2Sa 5:1
Ne 5:5
h Ps 37:6
Ps 112:4
Izr 4:18
i Iza 57:18
j Ps 85:13
Dj 10:35
k 2Mo 14:19
Iza 52:12
l Ps 34:15
Ps 116:1
Jr 29:12
m Iza 58:6
n Izr 6:13
Iza 57:4
o Ps 12:2
Iza 32:6
Iza 59:3
p 5Mo 15:7
Ps 41:1
Izr 28:27
r Ps 37:6
Iza 58:8
s Ps 25:9
Ps 73:24
t Ps 48:14
Iza 49:10
u Ps 33:19
Ps 37:19
Iza 33:16
Ho 13:5
v Izr 3:8
z Iza 61:11
Jr 31:12
a Ne 2:5
Jr 31:38
Am 9:14
b Iza 61:4
c Ne 6:1
Am 9:11
d Ne 13:15
Iza 56:2
Jr 17:21

Desni stupac

- a 5Mo 5:12
b Ps 36:7
Ps 37:4
Hb 3:18
c 5Mo 32:13
Iza 33:16
Hb 3:19
d Ps 105:11
Ps 135:12
Jr 3:18
e Iza 40:5

59. poglavlje

- f 1Mo 18:14
4Mo 11:23
Iza 50:2

počinka nazoveš radošću, svetim danom Jehovinom, danom slavnim,^a i ako ga budeš slavio umjesto da ideš svojim putevima, umjesto da činiš ono što je tebi milo i prazne riječi govoriš, **14** tada ću ja, Jehova, biti radost tvoja^b i izvest ću te na uzvišice zemaljske.^c Dat ću ti da jedeš nasljedstvo Jakova, oca tvojega,^d jer to su riječi iz usta Jehovinih.^e

59 Gle, ruka Jehovina nije prekratka postala, pa da ne može spasiti,^f niti je uho njegovo oglušilo, pa da ne može čuti.^g **2** Ne, nego su prijestupi vaši ono što jaz stvara između vas i Boga vašega,^h i grijesi su vaši lice njegovo okrenuli od vas da ne čuje.ⁱ **3** Jer ruke su vaše krvlju okaljane,^j a prsti vaši prijestupom. Usne vaše govore laž,^k jezik vaš mrmlja nepravdu.^l **4** Nitko ne poziva u pravednosti^m i nitko u vjernosti na sud ne odlazi. Uzdaju se u ništaviloⁿ i govore ono što je isprazno.^o Začinju nevolju i rađaju zlo.^p

5 Legu jaja zmije otrovnice i tkaju mrežu paukovu.^r Pojede li tko jaje njihovo, umrijet će, a ako ga razbije, iz njega će se izleći otrovnica.^s **6** Paučina njihova ne može kao haljina poslužiti, niti se djelima svojim mogu pokriti.^t Djela su njihova zla djela, nepravdu čine rukama svojim.^u **7** Noge njihove trče na zlov^v i hitaju da

g Ps 55:1; Ps 71:2; Ps 116:1; h Izr 15:29; Iza 50:1; Jr 5:25; i 5Mo 31:17; 5Mo 32:20; Iza 57:17; Eze 39:23; Jr 3:4; J Iza 1:15; Jr 2:34; Eze 7:23; Dj 7:52; k Jr 7:9; Eze 13:8; l Iza 7:2; Mi 6:12; m Jr 5:1; Eze 22:30; Mi 7:2; n Ps 62:10; Iza 30:12; o Ps 62:4; p Izr 4:16; Mi 2:1; Jk 1:15; r Job 8:14; s Mt 3:7; Mt 12:34; Mt 23:33; t Iza 57:12; Iza 64:6; Ot 3:17; u Jr 6:7; Am 3:10; Mi 6:12; v Izr 1:16; Ri 3:15.

krv nevinu proliju.^a Misli su njihove zle misli,^b pustošenje i satiranje* na putevima je njihovim.^c **8** Na put mira^d oni se ne obaziru i nema pravde na stazama njihovim.^e Iskvarili su puteve svoje.^f Nitko tko njima ide neće za mir znati.^g

9 Zato je pravda daleko od nas i pravednost do nas ne dopire. Nadamo se svjetlu, a eto tame, i svjetlosti, a u mraku hodamo.^h **10** Kao slijepci zid pipamo, pipamo kao oni što oči nemaju.ⁱ Spotičemo se u podne kao u sumrak, među jakima mi kao da smo mrtvi.^j **11** Svi mumljamo kao medvjedi i gučemo tužno kao golubice.^k Nadamo se pravdi,^l a nje nema, i spasenju, a ono ostaje daleko od nas.^m **12** Jer mnogo je buntovničkih prijestupa naših pred tobomⁿ i svaki grijeh naš protiv nas svjedoči.^o Prate nas buntovnički prijestupi naši, dobro znamo krivnju svoju.^p **13** Prijestupe smo činili i Jehove se odrekli,^r odstupili smo od Boga svojega, govorili o tlačenju i pobuni,^s izmišljali i mrmljali riječi lažne iz srca svojega.^t **14** Pravda je potisnuta,^u i pravednost stoji daleko.^v Istina posrće na trgu, i ono što je pravo ne može prići.^z **15** Istine je nestalo,^a a tko se kloni zla, biva opljačkan.^b

Jehova je to vidio, i bilo je zlo u očima njegovim što pravde nema.^c **16** I vidio je da nema čovjeka koji bi što učinio, začudio se što nema nikoga tko bi što poduzeo.^d Mišica je njego-

Iza 59:7* Ili: "propast i bijeda", prema Septuaginti (LXX). Vidi Ri 3:16.

59. poglavlje

- a Jr 22:17
Eze 9:9
Mt 23:35
- b Izr 15:26
Ps 58:2
Ri 3:16
- d Izr 3:17
Lk 1:79
- e Iza 5:7
Jr 5:1
- f Iza 59:15
Am 6:12
Hb 1:4
- g Iza 48:22
Jr 8:15
- h Iza 5:30
Iza 8:22
- i 5Mo 28:22
Izr 4:19
1Iv 2:11
- j Tu 3:6
Iza 38:14
- k Iza 59:8
- l Ps 85:9
Ps 119:155
- n Iza 1:5
Eze 5:6
1So 2:15
- o Jr 14:7
Ho 5:5
- p Ezr 9:13
Ne 9:33
Da 3:5
- r Ps 78:36
Iza 32:6
- s Iza 31:6
Jr 17:13
He 3:12
- t Jr 5:23
Mt 12:34
- u Ps 82:2
Hb 1:4
- v Pr 3:16
Iza 5:23
- z Ps 12:2
- a Iza 48:1
Ho 4:1
- b Ps 17:9
Am 4:1
- c Mi 3:2
- d Ps 106:23
Eze 22:30

Desni stupac

- a Ps 98:1
Jr 32:17
- b Job 29:14
Iza 11:5
- c Ef 6:17
1So 5:8
- d 5Mo 32:35
Ps 94:1
He 10:30
- e Job 29:14
- f Job 34:11
Ps 18:24
Ps 62:12
Jr 17:10
Mt 16:27
Ri 2:6
- g Ps 21:9
Iza 1:24
Tu 4:11
Eze 5:13
Lk 19:27
- h Iza 41:1
Iza 41:5
- i Ps 22:27
Ps 102:15
- j Iza 49:12
Mi 1:11
- k Iza 30:28
Za 4:6

va spasenje donijela i pravednost ga je njegova poduprla.^a

17 Tada je obukao pravednost kao oklop,^b kacigu spasenja stavio je na glavu svoju.^c Haljine osvete odnjeno je kao ruho^d i ogrnuo se revnošću kao ogrtačem.^e **18** Po djelima on će svakome vratiti:^f gnjev protivnicima svojim, neprijateljima svojim ono što su zaslužili.^g Otcima* će uzvratiti ono što su zaslužili.^h **19** Sa zapada bojat će se imena Jehovina,ⁱ a s istoka slave njegove,^j jer on će doći kao rijeka zastrašujuća, koju duh Jehovin tjera.^k

20 "Doći će Otkupitelj^l Sionu^m i onima u Jakovu koji se od prijestupa odvraćaju",ⁿ kaže Jehova.

21 "Ovo je savez moj s njima",^o kaže Jehova.

"Duh moj koji je na tebi^p i riječi moje koje sam stavio u usta tvoja^r neće se uzeti od usta tvojih niti od usta potomstva tvojega niti od usta potomaka potomstva tvojega", kaže Jehova, "odsada pa dovijeka."^s

60 "Ustani,^t ženo, zasnijetli,^u jer došla je svjetlost tvoja,^v i slava Jehovina zasjala je nad tobom!^z **2** Jer, evo, mrak^a će pokriti zemlju i gуста tama narode, a nad tobom će zasjati Jehova, i slava njegova vidjet će se nad tobom.^b **3** Narodi će ići k svjetlosti

I Iza 48:17; m Iza 62:11; n 5Mo 30:3; Ri 11:26; o Iza 49:8; Jr 31:33; Ri 11:27; He 8:6; p Iza 11:2; Iv 1:33; r Iza 51:16; Jr 31:34; Iv 7:16; s Iza 66:22; **60. poglavlje** t Iza 51:17; Iza 52:1; Iza 58:1; u Iza 42:6; Mt 5:16; Ef 5:8; Flp 2:15; v Iza 9:2; Lk 1:79; Iv 1:9; z Iza 60:19; Mi 4:2; Lk 2:32; 1Pe 4:14; Ot 2:5; a Dj 26:18; Ri 1:21; 1Pe 2:9; b 2Ko 3:18.

Iza 59:18* Ili: "Krajevima primorskim".

tvojoj^a i kraljevi^b k sjaju kojim sjajaš.^c

4 Podigni oči svoje i pogledaj unaokolo! Svi su se skupili^d i k tebi dolaze.^e Izdaleka dolaze sinovi tvoji i kćeri tvoje što ih se njeguje i u naručju nosi.^f **5** Tada ćeš gledati i zablistati,^g srce će tvoje zaigrati od velike radosti, jer k tebi će se uputiti blago morsko, bogatstvo narodâ doći će k tebi.^h **6** Mnoštvo deva prekrit će te, deve mlade iz Midjana i Efe.ⁱ Svi iz Sabe^j doći će. Zlato i tamjan donijet će. Hvale Jehovine oni će objavljivati.^k **7** Sva stada kedarska^l bit će skupljena k tebi. Ovnovi nebajotski^m služiti će ti.ⁿ Kao žrtva ugodna doći će na žrtvenik moj,^o a ja ću ukasiti dom svoj krasni.^p

8 Tko su ovi što lete poput oblaka,^r kao golubovi u golubinjake svoje? **9** Jer u mene će se otoci uzdati,^s brodovi taršiški^t kao i prije, da dovedu sinove tvoje izdaleka,^u a s njima i srebro njihovo i zlato njihovo,^v k imenu^z Jehove, Boga tvojea, k Svecu Izraelovu,^a jer on će te ukasiti.^b **10** Tundinci će graditi zidove tvoje^c i kraljevi njihovi služiti će ti,^d jer u gnjevu svojem ja ću te udariti,^e ali u milosti svojoj smilovat ću ti se.^f

11 Vrata će tvoja biti stalno otvorena,^g neće se zatvarati ni danju ni noću, da na njih uđe bogatstvo narodâ,^h a kraljevi njihovi bit će im na čelu.ⁱ **12** Jer svaki narod i svako kraljevstvo koje ti ne bude služilo zatrt će se, i narodi će propasti.^j

Iza 60:9* Ili: "otoci polagati nadu".

60. poglavlje

- a 1Mo 49:10
Iza 11:10
b Ps 2:10
Iza 49:23
c Ot 21:24
d Iza 49:18
e Iza 49:21
Hg 2:7
Iv 10:16
Ot 7:13
f Iza 49:22
g Jr 33:9
h Iza 54:2
Iza 61:6
Hg 2:7
Hg 2:8
i 1Lje 1:33
j 2Lje 9:1
k Ml 1:11
Ri 15:9
Ot 19:6
l Iza 42:11
m 1Mo 25:13
n 2Mo 29:39
3Mo 5:15
3Mo 9:2
4Mo 6:14
o Iza 56:7
He 13:10
p Hg 2:9
r Ot 7:9
s Iza 51:5
Ri 15:12
t 1Kr 10:22
u Iza 60:4
Iza 66:20
v Za 14:14
z 1Kr 8:41
Ps 72:19
a Iza 48:17
b Ps 149:4
Iza 52:1
Iza 55:5
Lk 2:32
c Ne 3:26
d Ezi 7:27
Ne 2:7
Iza 49:23
Ot 21:24
e Iza 57:17
f 5Mo 30:3
1Kr 11:39
Ps 30:5
Iza 12:1
Iza 54:7
g Ot 21:25
h Iza 60:5
i Iza 60:3
j Ps 2:12
Iza 41:11
Da 2:4
Lk 19:27
Ot 2:27

Desni stupac

- a Iza 35:2
Iza 41:19
Iza 55:13
b Ps 96:6
c Ps 99:5
Ps 132:7
d Iza 14:2
Iza 45:14
Jr 16:19
e Ot 3:9
f Ps 48:2
Ps 87:3
Iza 62:12
He 12:22

13 K tebi će doći slava libanonska, borovica, jasen i čempres zajedno,^a da ukrase mjesto gdje je svetište moje.^b I ja ću proslaviti podnožje nogu svojih.^c

14 Sinovi tlačitelja tvojih k tebi će dolaziti i klanjati se,^d i svi koji su te prezirali padat će pred stopala tvoja^e i zvat će te gradom Jehovinom, Sionom^f Sveca Izraelova.

15 Nećeš više biti ostavljena ni omražena, grad kroz koji nitko ne prolazi,^g nego ću učiniti da budeš ponos dovijeka, radost iz naraštaja u naraštaj.^h **16** I sisat ćeš mlijeko narodâ,ⁱ grudi kraljeva sisat ćeš.^j I znat ćeš da sam ja, Jehova,^k Spasitelj tvoj,^l da je Snaga^m Jakovljeva Otkupitelj tvoj.ⁿ **17** Umjesto bakra donijet ću zlato,^o umjesto željeza donijet ću srebro, umjesto drva bakar, umjesto kamenja željezo. Dat ću da mir bude nadglednik tvoj^p i pravda upravitelj tvoj.^r

18 Neće se više o nasilju slušati u zemlji tvojoj, ni o puštošenju i satiranju unutar granica tvojih.^s Zidove svoje zvat ćeš Spasenjem^t i vrata svoja Slavom. **19** Neće ti više sunce biti svjetlo danju i neće ti više mjesec sjajan davati svjetlo, nego će Jehova biti vječno svjetlo tvoje,^u Bog tvoj bit će krasota tvoja.^v **20** Sunce tvoje više neće zalaziti, niti će mjesec tvoj gubiti sjaj,

g 2Lje 36:17; Iza 49:14; Jr 30:17; Jr 33:10; Tu 1:4; Ga 4:27; h Iza 35:10; Iza 61:7; Jr 33:11; i Iza 61:6; Iza 66:11; j Iza 49:23; k Eze 34:30; l Iza 43:3; m Ps 46:11; Ps 132:2; Iza 30:29; Iza 49:26; n Iza 41:14; o 1Kr 10:21; Ot 21:18; p Iza 32:1; 1Pe 5:2; r Iza 1:26; s Iza 2:4; Iza 11:9; Iza 54:14; Za 9:8; t Iza 26:1; 1Kr 3:17; Ot 19:1; u Ps 36:9; Iza 60:1; Ot 21:23; Ot 22:5; v Ps 62:7; Ps 71:8; Za 2:5; Lk 2:32.

jer Jehova će biti vječno svjetlo tvoje,^a i završit će se dani žalosti tvoje.^b **21** Svi u narodu tvojemu bit će pravedni,^c dovijeka će oni zemlju posjedovati,^d bit će izdanci nasada mojeg,^e djelo ruku mojih,^f meni na krasotu.^g **22** Od maloga će postati tisuća i od nezatnoga silan narod.^h Ja, Jehova, ubrzat ću to kad bude vrijeme.”ⁱ

61 Duh Svevišnjega Gospodina Jehove na meni je,^j jer Jehova me pomazao^k da objavim dobru vijest krotkima.^l Poslao me da povijem rane onima koji su srca slomljena,^m da objavim slobodu zarobljenimaⁿ i otvaranje očiju zatočenicima,^o **2** da objavim godinu milosti Jehovine^p i dan osвете Boga našega,^r da utješim sve koji tuguju,^s **3** da obdarim one što tuguju zbog Siona, da im dam pokrivalo za glavu umjesto pepela,^t ulje radosti^u umjesto tuge i ogrtač hvale umjesto duha klonula.^v I zvat će ih se stablima pravednosti,^z nasadom Jehovinom,^a njemu na krasotu.^b **4** Oni će nanovo izgraditi mjesta davno opustošena,^c podignut će mjesta odavno pusta,^d obnovit će gradove opustošene,^e mjesta što su naraštajima pusta.

5 “Stranci će doći i pasti stada vaša,^f tuđinci^g će vam biti ratari i vinogradari.^h **6** A vas će se zvati svećenicima Jehovinom,ⁱ slugama^j Boga našega vas će se nazivati.^k Bogatstvo narodâ vi ćete jesti,^l dičit ćete se blagom njihovim.^m **7** Umjesto sramote narod će moj dvostruki dio dobiti,ⁿ umjesto poniženja kli-

60. poglavlje

- a Ps 27:1
Ps 84:11
Jk 1:17
- b Iza 25:8
Iza 30:19
Iza 35:10
Ot 21:4
- c Iza 32:16
2Pe 3:13
- d Ps 37:11
Ps 37:29
Mt 5:5
Ot 21:7
- e Ps 92:13
Mt 15:13
- f Iza 29:23
Iza 43:7
Ef 2:10
- g Iza 43:21
Iza 44:23
- h Da 2:35
Ot 7:9
- i Iza 5:19
Hb 2:3

61. poglavlje

- j Iza 42:1
Mt 3:16
Lk 4:18
- k Ps 2:2
Dj 10:38
- l Ps 22:26
Ps 34:2
Mt 11:5
- m Ps 147:3
2Ko 7:6
- n Ps 102:20
Jr 34:8
Ri 8:21
Ga 4:25
He 2:15
- o Lk 4:18
Lk 7:22
Dj 26:18
- p 3Mo 25:10
Lk 4:19
2Ko 6:2
- r Iza 34:8
Dj 17:31
- s Iza 25:8
Mt 5:4
Lk 6:21
- t Es 9:22
Ps 30:11
- u Ps 45:7
- v Za 3:4
- z Ps 92:12
Mt 7:17
- a Iza 60:21
- b Iv 15:8
1Ko 6:20
- c Iza 49:8
Iza 51:3
Ot 11:2
- d Iza 44:26
Iza 58:12
- e Eze 36:33
- f Iza 14:1
- g Iza 60:10
- h Mt 25:34
Ot 7:15
- i 2Mo 19:6
1Pe 2:9
Ot 20:6
- j Mt 24:45
Dj 13:2
He 10:11
- k 2Ko 6:4
- l Iza 23:18
Iza 60:5
Iza 60:7
- m Hg 2:7
- n 5Mo 21:17
2Kr 2:9

cat će radosno zbog nasljedstva svojega.^a Zato će u zemlji svojoj dvostruki dio u posjed uzeti.^b Radost vječnu oni će imati.^c **8** Jer ja, Jehova, ljubim pravdu,^d a mrzim pljačku i nepravdu.^e Vjerno ću im plaću dati^f i savez trajan sklopit ću s njima.^g **9** Potomstvo njihovo bit će poznato među narodima^h i potomci njihovi među plemenima. Svi koji ih vide prepoznat će ih,ⁱ da su rod koji je Jehova blagoslovio.”^j

10 Ja ću se radovati Jehovi.^k Duša moja veselit će se Bogu mojemu.^l Jer on me odjenuo u haljine spasenja,^m ogrnuo me ogrtačem pravednosti,ⁿ kao mladoženju koji, poput svećenika, pokrivalo za glavu stavlja,^o i kao nevjestu koja se nakitom ukrašava.^p **11** Jer kao što zemlja tjera izdanak svoj i kao što u vrtu niče ono što je u njemu posijano,^q tako će Svevišnji Gospodin Jehova dati da nikne pravednost^s i hvala pred svim narodima.^t

62 Radi Siona neću šutjeti,^u radi Jeruzalema^v neću mirovati dok pravednost njegova ne zasja kao svjetlost^z i spasenje njegovo kao baklja zapaljena.^a

2 “Narodi će vidjeti pravednost tvoju,^b ženo,^c i kraljevi svi slavu tvoju.^d I zvat ćeš se novim imenom,^e koje će usta

Desni stupac a Job 42:10; b Za 9:12; c Ps 16:11; Iza 35:10; d 5Mo 32:4; Ps 33:5; Ps 37:28; e Izr 6:16; Jr 7:9; Za 8:17; Mi 3:8; f Ru 2:12; Ps 117:2; Za 8:8; g 2Sa 23:5; Iza 55:3; Jr 32:40; He 13:20; h 1Mo 22:18; Za 8:13; i Iza 60:4; j Ps 115:15; Iza 65:23; k 1Sa 2:1; Ri 5:11; l Iza 25:9; Iza 65:13; Lk 1:46; m Ps 132:16; Iza 52:1; Ot 21:2; n Job 29:14; Ps 132:9; o 2Mo 28:39; Iza 61:3; p Ps 45:13; Iza 49:18; Ot 19:7; r Iza 55:10; Iza 58:11; s Ps 85:11; Iza 45:8; Iza 62:1; t Iza 60:18; Iza 62:7; 1Pe 2:9; **62. poglavlje** u Ps 102:13; Iza 43:13; v Ps 137:6; Za 2:12; Izr 4:18; Iza 1:26; a Ps 98:2; Iza 51:5; b Iza 48:14; Iza 54:14; Iv 16:8; c Iza 54:1; Iza 60:1; d Ps 72:10; Iza 49:23; Iza 60:11; e Iza 65:15; Jr 33:16.

Jehovina odrediti. **3** Bit ćeš kruna krasna u ruci Jehovinoj,^a turban kraljevski na dlanu Boga svojega. **4** Neće se više govoriti za tebe da si ostavljena^b i neće se više za zemlju tvoju reći da je napuštena,^c nego će se tebe zvati Radost Moja,^d a zemlju tvoju Žena Koja Muža Ima.* Jer ti ćeš biti radost Jehovina, a zemlja tvoja imat će muža svojega.^e **5** Jer kao što mladić uzima djevojku za ženu, tako će sinovi tvoji uzeti tebe za ženu.^f I kao što se mladoženja raduje nevjesti svojoj,^g tako će se Bog tvoj radovati tebi.^h **6** Na zidine tvoje, Jeruzaleme, postavio sam stražare.ⁱ Nikada, ni danju ni noću, ne smiju šutjeti.^j

Vi koji spominjete Jehovu,^k nemojte šutjeti,^l **7** i ne dajte mu mira dok ne utvrdi Jeruzalem, dok ga ne učini hvalom na zemlji!^m

8 Jehova se zakleo desnicom svojomⁿ i mišicom svojom snažnom:^o "Neću više žito tvoje davati za hranu neprijateljima tvojim,^p i neće više tudinci piti tvoje vino mlado,^r oko kojega si se trudio. **9** Jest će ga oni koji su ga želi, i hvalit će Jehovu. Pit će ga u svetim dvorištima mojim oni koji su ga brali."^s

10 Prodite, prodite kroz vrata! Očistite put narodu!^t Nasipajte, nasipajte cestu! Uklonite s nje kamenje!^u Podignite znak zborni narodima!^v

11 Evo, Jehova objavljuje do kraja zemlje:^z "Recite kćeri sionskoj:^a 'Evo, spasenje tvoje

62. poglavlje

- a Ps 48:2
Ps 50:2
Za 9:16
1So 2:19
- b Iza 54:6
- c Iza 32:14
Iza 49:14
- d Ps 149:4
Jr 32:41
Sf 3:17
- e Jr 3:14
Ho 2:19
- f Jr 3:14
- g Pj 3:11
- h Iza 65:19
Jr 32:41
- i 2Lj 8:14
Iza 52:8
1Ko 12:28
Ef 4:11
- j Ps 134:1
- k Ps 134:2
Dj 10:4
- l 1So 5:17
- m Iza 61:11
Jr 33:9
Sf 3:19
- n 5Mo 32:40
Eze 20:5
- o Iza 40:10
- p 5Mo 28:33
- r 5Mo 28:51
Jr 5:17
- s 5Mo 14:23
Iza 65:21
- t Iza 40:3
Iza 48:20
- u Iza 57:14
- v Ezr 1:3
Iza 11:12
Iza 18:3
Iza 49:22
- z Ps 98:2
- a Iza 40:9

Desni stupac

- a Za 9:9
Mt 21:5
Iv 12:15
- b Iza 40:10
Iza 49:4
- c 1Ko 15:58
Ot 22:12
- d 5Mo 26:19
1Pe 1:15
- e Ps 107:2
Iza 35:9
- f 1Kr 11:39
Iza 54:7

63. poglavlje

- g Ps 137:7
Iza 34:5
- h Am 1:12
- i Iza 45:19
Iza 45:24
- j Iza 25:9
Iza 49:26
- k Jl 3:13
Ot 14:20
Ot 19:15
- l Tu 1:15
- m Ot 14:19
- n 1Sa 2:10
Iza 34:2
Mi 7:10
- o 2Kr 9:33
- p Iza 34:8
Iza 35:4
Iza 61:2
- r Iza 59:16

dolazi.^a Evo, kod njega je nagrada koju daje,^b pred njim je plaća koju dijeli!"^c

12 Ljudi će ih zvati narodom svetim,^d onima koje je otkupio Jehova,^e a tebe će zvati Traženom, Gradom Koji Nije Ostavljen.^f

63 Tko je taj što dolazi iz Edoma,^g iz Bosre^h u haljinama žarkih boja, u odjeći veličanstvenoj, i pun snage korača?

"Ja sam taj, koji u pravednosti govorim,ⁱ koji sam pun snage spasonosne."^j

2 Zašto je odjeća tvoja crvena, haljine tvoje kao u onih što grožde u tiješku gaze?^k

3 "U kaci sam sâm gazio,^l nitko od ljudi iz narodâ nije sa mnom bio. Gazio sam ih u gnjevu svojem,^m gnječio sam ih u srdžbi svojoj.ⁿ Krv je njihova šiktala i prskala po haljinama mojim,^o pa mi se sva odjeća okaljala. **4** Jer dan osvete u srcu je mojemu,^p došla je godina otkupljenja za one koji su moji. **5** Gledao sam, ali nije bilo pomoćnika. Čudio sam se, ali nije bilo nikoga da podršku pruži.^r Tada je mišica moja spasenje donijela,^s srdžba^t me moja poduprla. **6** I gazio sam narode u gnjevu svojem, opio sam ih srdžbom svojom^u i prolio na zemlju krv njihovu koja je šiktala."^v

7 Spominjat ću milost* Jehovinu,^z hvalit ću Jehovu, zbog svega što nam je Jehova

s Ps 44:3; Ps 98:1; Iza 51:9; Iza 52:10; t Ps 59:13; Iza 59:18; u Ps 75:8; Jr 25:16; Ot 14:10; v Iza 26:5; z 2Mo 20:6; Ps 63:3; Ps 107:8; Ps 136:1.

Iza 63:7* Ili: "vjernu ljubav". Vidi biblijsku za 1Mo 19:19.

Iza 62:4* "Žena Koja Muža (Vlasnika) Ima" — hebrejski: *Beula*.

učinio,^a zbog velike dobrote koju je iskazao domu Izraelovu^b po milosrđu svojem^c i po velikoj milosti svojoj. 8 Rekao je: "Doista, oni su narod moj,^d sinovi koji nikada neće iznevjeriti."^e I tako je on postao Spasitelj njihov.^f 9 U svim nevoljama njihovim on je osjećao bol.^g Njegov ih je glasnik spasio.^h U ljubavi svojoj i samilosti svojoj on ih je otkupio,ⁱ podizao ih je i nosio sve dane davne.^j

10 Ali oni su se bunili^k i žalostili njegov duh sveti.^l Zato im je on neprijatelj postao,^m ratovao je s njima.ⁿ

11 A onda se narod sjetio dana davnih, Mojsija, slugu njegovu: "Gdje je onaj koji ih je izveo iz mora^o s pastirima stada svojega?^p Gdje je onaj koji je u njega stavio sveti duh svoj,^r 12 onaj koji je krasnom mišicom svojom^s išao uz desnicu Mojsijevu, onaj koji je razdvojio vode pred njima^t da bi stekao sebi ime vječno,^u 13 onaj koji ih je vodio kroz vode uzburkane, tako da se, kao konj u pustinji, nisu spotali?^v 14 Kao što životinja u dolinu silazi, tako ih je duh Jehovin do počinka vodio."^z

Tako si ti vodio narod svoj da stekneš sebi ime krasno.^a

15 Pogledaj s neba^b i vidi iz uzvišenog prebivališta svojega, svetoga i krasnoga!^c Gdje je revnost tvoja^d i sva snaga tvoja, gdje je duboko ganuće tvoje,^e gdje je milosrđe tvoje?^f Sve je to meni uskraćeno.^g 16 Ti si Otac naš.^h Kad ni Abraham ne bi htio znati za nas, kad nas ni Izrael ne bi priznao,

63. poglavlje

- a Ps 78:12
Ps 105:5
- b 1Kr 8:66
Ps 31:19
- c Ps 51:1
Iza 55:7
- d 1Mo 17:7
- e 2Mo 24:7
2Mo 14:30
- f Ps 106:21
Ps 136:7
- g Slu 10:16
- h 2Mo 14:19
2Mo 23:20
- i 5Mo 7:8
Ps 106:10
- j 2Mo 19:4
5Mo 1:31
- k 5Mo 9:7
- l Ps 78:40
Dj 7:51
Ef 4:30
- m 3Mo 26:17
5Mo 28:63
Jr 30:14
- n Jr 21:5
- o 2Mo 14:30
Iza 51:10
- p Ps 77:20
- r 4Mo 11:17
Hg 2:5
Za 4:6
- s 2Mo 6:6
2Mo 15:16
- t 2Mo 14:21
Ps 78:13
- u 2Mo 9:16
2Mo 14:17
Ri 9:17
- v Ps 106:9
- z Jš 22:4
- a 2Sa 7:23
Ne 9:10
- b 5Mo 26:15
Ps 80:14
- c 2Lje 30:27
Iza 57:15
- d 2Kr 19:31
Za 8:2
- e Jr 31:20
- f 5Mo 4:31
Ne 9:17
- g 5Mo 31:17
- h 2Mo 4:22
5Mo 32:6
Jr 3:19

Desni stupac

- a Iza 41:14
Iza 44:6
Iza 54:5
- b 5Mo 2:30
Jš 11:20
Iza 6:10
Ri 9:18
- c Ps 74:2
Ps 80:14
Ps 135:4
- d 2Mo 19:6
5Mo 7:6
- e 2Lje 36:19
Iza 64:11
Tu 1:10
- f 5Mo 28:10
2Lje 7:14

64. poglavlje

- g 2Mo 19:11
Mi 1:3
- h Ps 18:7
Ps 68:8

ti bi, Jehova, ipak bio Otac naš. Naš Otkupitelj iz davnine, to je ime tvoje.^a 17 Jehova, zašto si nas pustio da odlutamo s puteva tvojih? Zašto si pustio da otvrdne srce naše i da se ne boji tebe?^b Vрати se radi slugu svojih, radi plemena koja su nasljedstvo tvoje!^c 18 Kratko je sveti narod tvoj^d imao posjed svoj. Protivnici naši gaze svetište tvoje.^e 19 Odavno smo postali kao oni nad kojima ti ne vladaš, kao oni koji ne nose ime tvoje.^f

64 Kad bi barem nebesa razderao i sišao,^g pa bi se gore zbog tebe potresle,^h 2 kao kad vatra zapali granje suho i učini da voda uzavri, da bi se ime tvoje obznanilo protivnicima tvojimⁱ i da zbog tebe uzdrhte svi narodi!^j 3 Dok si činio zastrašujuća djela^k kojima se nismo nadali, sišao si i pred tobom su se gore potresle.^l 4 Od davnine nije se čulo,^m niti se slušalo, niti je oko vidjelo da koji bog, osim tebe,ⁿ čini nešto za onoga koji ga čeka.^o 5 Dolaziš u pomoć onome koji se raduje i čini što je pravedno,^p onima koji razmišljaju o tebi i idu putevima tvojim.^r

Evo, ti si se razgnjevio,^s jer smo grijeha činili,^t i to dugo. Možemo li se spasiti?^u 6 Postali smo kao čovjek nečist, svi mi, i sva su pravedna djela naša kao haljina koju žena nosi kad mjesječnicu ima.^v Svi ćemo kao lišće uvenuti,^z

i Ps 46:10; Eze 36:23; Mt 6:9; i Ps 99:1; k 2Mo 34:10; Ps 66:3; l Hb 3:6; m 1Ko 2:9; n Jr 16:20; 1Ko 8:4; o Ps 130:7; Iza 25:9; Mi 7:7; p Eze 33:16; Sf 2:3; Dj 10:35; r Ps 25:4; Ps 25:9; Ho 14:9; s Ps 90:7; Iza 63:10; t Iza 1:21; u Iza 1:15; Mi 3:7; v 3Mo 12:2; 3Mo 15:20; z Ps 90:6; Jk 1:10.

prijestupi naši odnijet će nas kao vjetar.^a **7** Nitko ne priziva ime tvoje,^b nitko ne ustaje da bi se tebe držao, a ti si okrenuo lice svoje od nas,^c raspapaš nas^d silinom prijestupa našeg.

8 Jehova, ti si Otac naš.^e Mi smo glina,^f a ti si Lončar naš,^g i svi smo djelo ruku tvojih.^h **9** Nemoj se, Jehova, gnjeviti žestoko,ⁱ i nemoj se dovijeka sjećati prijestupa našega!^j Pogledaj, molim te, mi smo svi narodi tvoj!^k **10** Sveti gradovi tvoji^l u pustinju su se pretvorili. Sion^m se u pustinju pretvorio, Jeruzalem u голу puštoš.ⁿ **11** Dom naš sveti i krasni,^o u kojem su te hvalili oci naši,^p postao je ono što se vatrom spaljuje.^r Sve što nam je dragocjeno^s bilo sada je opustošeno. **12** Zar ćeš se unatoč tome, Jehova, i dalje sustezati?^t Zar ćeš miran ostati i pustiti nas da toliko tešku nevolju trpimo?^u

65 “Dao sam da me traže^v oni koji nisu pitali za mene.^z Dao sam da me nađu^{*} oni koji me nisu tražili.^a Rekao sam: ‘Evo me, evo me!’^b narodu koji nije prizivao ime moje.^c

2 Cijeli dan pružam ruke svoje narodu tvrdokornom,^d koji ide putem koji nije dobar^e i za svojim mislima ide,^f **3** narodu koji me stalno u lice vrijeđa,^g jer žrtve prinose u vrtovima^h i prinose spaljujuⁱ na opekama,^{*} **4** sjede među grobovima,^j noći provode po

Iza 65:1* Ili: “Našli su me”, prema *Septuaginti* (LXX). Vidi Ri 10:20. **3*** Vjerojatno se misli na opeke kojima su bila popločena mjesta gdje su se prinosele žrtve ili pak ravni krovovi njihovih kuća.

64. poglavlje

- a Ps 1:4
Iza 57:13
- b Ps 14:4
Ho 7:7
- c 5Mo 31:17
Iza 57:17
- d Eze 22:20
- e Iza 63:16
Iza 10:9
- f Iza 29:16
Jr 18:6
- g Iza 45:9
Ri 9:20
- h Job 10:8
Ps 100:3
- i Ps 74:1
Ps 79:5
- j Jr 3:12
- k 5Mo 7:6
Ps 79:13
- l Iza 1:7
- m Tu 5:18
Mi 3:12
- n Ps 79:1
Tu 1:4
- o 2Kr 25:9
- p 2Lje 29:25
- r 2Lje 36:19
Jr 52:13
- s Tu 1:10
- t Ps 74:10
Ps 83:1
Iza 14:1
- u Ps 10:1
Ps 74:11
Za 1:12

65. poglavlje

- v Ps 105:4
Iza 55:6
- z Ho 2:23
- a Ri 9:30
Ri 10:20
Ef 2:12
- b Iza 45:22
- c Ho 1:10
Za 2:11
1Pe 2:10
- d 5Mo 31:27
Ne 9:29
Iza 1:2
Jr 5:23
Jr 6:28
Za 7:11
Dj 7:51
- e Ps 36:4
Jr 5:31
Jr 35:15
- f Iza 55:7
Iza 59:7
Jr 18:12
Mt 15:19
Jk 1:14
- g 5Mo 32:16
2Kr 17:17
2Kr 22:17
Jr 32:29
Jr 32:30
- h 3Mo 17:5
Iza 1:29
Iza 66:17
- i 2Lje 34:25
Jr 44:3
- j 4Mo 19:16
5Mo 18:11

Desni stupac

- a 3Mo 11:7
5Mo 14:8
Iza 66:17
- b 3Mo 11:4
5Mo 14:3

kolibama za bdjenje, jedu meso svinjsko^a i u zdjelama je njihovim juha od onoga što je nečisto,^b **5** i govore: ‘Stani! Ne prilazi mi, da svetost moja ne prijede na tebe!’^c Oni su dim u nosnicama mojim,^d vatra što cijeli dan gori.^e

6 Evo, napisano je preda mnom.^f Neću šutjeti,^g nego ću im platiti,^h platit ću im u njedra njihova,ⁱ **7** za prijestupe njihove i za prijestupe otaca njihovih zajedno^j,^k kaže Jehova. “Zbog toga što su prinose spaljivali na gorama i sramotili me^k na bregovima,^l prije nego išta drugo učinim, odmerit ću im plaću u njedra njihova.”^m

8 Ovako kaže Jehova: “Kao što se za grozd u kojem se vino mladoⁿ nalazi kaže: ‘Ne uništavajte ga,^o jer je blagoslov u njemu!’^p tako ću i ja učiniti radi slugu svojih kako ih ne bih sve uništio.^r **9** Izvest ću iz Jakova potomstvo^s i iz Jude nasljednika gora svojih,^t i izabranici će moji zemlju zaposjesti,^u sluge će moje prebivati ondje.^v **10** Šaron^w će postati pašnjak za ovce,^a a dolina Akor^b počivalište za stoku — narodu mojemu koji će mene tražiti.^c

11 A vi ostavljate Jehovu,^d zaboravljate svetu goru moju,^e postavljate stol bogu Sreće^f i vino začinjeno točite bogu

e Lk 18:9; Lk 18:11; d Ps 101:5; Izr 16:5; Lk 18:14; e 5Mo 29:20; f Ps 56:8; Mi 3:16; g Ps 50:3; Iza 43:13; Jr 5:9; h Ps 50:21; Jr 16:18; Eze 11:21; Ji 3:4; i Ps 79:12; j 2Mo 20:5; 3Mo 26:39; Mt 23:35; k Eze 20:28; l 1Kr 22:43; 2Kr 12:3; m Ps 79:12; 1So 2:16; n Su 9:13; o Jr 30:11; Mt 24:22; p 1Mo 18:18; Ji 2:14; r Am 9:8; Ri 9:27; s Eze 37:21; Ri 11:5; t 1Mo 35:12; Iza 60:21; Eze 36:8; Or 17; u Iza 61:7; v Sf 3:20; z Iza 33:9; a 5Mo 28:2; Iza 35:2; b Jš 7:24; Ho 2:15; c Ps 24:6; Iza 55:6; d 5Mo 29:25; 1Lje 28:9; Iza 1:4; e 2Lje 28:24; 2Lje 34:25; f 5Mo 32:17; 1Ko 10:20.

Sudbine.^a **12** Ja ću učiniti da mač bude sudbina vaša^b i svi ćete na koljena pasti da vas kolju.^c Jer zvao sam,^d ali niste se odazvali, govorio sam, ali niste slušali,^e nego ste činili što je zlo u očima mojim^f i izabrali ste ono što mi nije po volji.”^g

13 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, sluge će moje jesti,^h a vi ćete gladovati.ⁱ Evo, sluge će moje piti,^j a vi ćete žeđati.^k Evo, sluge će se moje radovati,^l a vi ćete se stidjeti.^m **14** Evo, sluge će moje klicati zbog radosti u srcu,ⁿ a vi ćete vikati zbog boli u srcu i gorko plakati zbog duha slomljena.^o **15** Ostavit ćete ime svoje za zakletvu* izabranicima mojim, i Svevišnji Gospodin Jehova pogubit će svakoga od vas,^p a sluge svoje nazvat će drugim imenom.^r **16** I tko god bude blagoslov tražio na zemlji, tražit će blagoslov od Boga vjernoga,^s i tko se god bude zaklinjao na zemlji, zaklinjat će se Bogom vjernim.^t Jer nevolje će prijašnje biti zaboravljene i bit će sakrivene od očiju mojih.^u

17 Jer, evo, ja stvaram nova nebesa^v i novu zemlju.^z Ono što je prije bilo neće u sjećanje dolaziti^a niti će se u srcu javljati.^b **18** Nego, radujte se^c i veselite se dovijeka zbog onoga što stvaram!^d Jer, evo, učinat ću da Jeruzalem bude razlog za veselje i narod njegov razlog za radost.^e **19** Veselit ću se zbog Jeruzalema i radovat ću se zbog naroda svojega,^f i neće se više čuti u njemu plač niti vika žalosna.”^g

Iza 65:15* Odnosno “kletvu”.

65. poglavlje
 a 2Mo 20:3
 b 3Mo 26:25
 5Mo 28:22
 Eze 6:13
 c 5Mo 28:63
 Eze 9:6
 d 2Lje 36:15
 Izr 1:24
 Iza 50:2
 Iza 66:4
 e 2Lje 36:16
 Jr 7:13
 Za 7:11
 Mt 22:3
 f 2Lje 36:12
 Iza 1:16
 Jr 16:17
 g Izr 1:29
 Iza 66:3
 h Ps 34:10
 Ps 37:25
 Mi 3:18
 Lk 16:25
 i Ps 37:19
 Am 8:11
 j Iza 49:10
 k Lk 16:24
 l Iza 61:7
 Iza 66:14
 m Iza 66:5
 n Iza 24:14
 Jr 31:12
 o Mt 8:12
 Mt 24:51
 Lk 13:28
 p Iza 66:16
 Mt 25:41
 r Iza 62:2
 Jr 33:16
 Ri 9:26
 s 1Mo 22:18
 Ps 72:17
 Jr 4:2
 t 5Mo 6:13
 Jr 4:2
 Jr 12:16
 u Iza 12:1
 Jr 31:12
 Sf 3:15
 v Ezr 4:3
 Ezr 5:2
 Iza 32:1
 Iza 51:16
 Lk 12:32
 Ri 8:20
 Ot 14:1
 z 1Mo 12:3
 Ps 37:29
 Iza 49:8
 Mt 25:34
 Iv 10:16
 2Pe 3:13
 Ot 7:9
 a Ps 37:10
 b Ot 21:4
 c Ps 67:3
 d Ps 96:10
 Ps 98:1
 e Iza 51:11
 f Iza 62:4
 Jr 32:41
 g Iza 25:8
 Jr 31:12

Desni stupac

- 2Krl 8:12
 Tu 2:21
 Ho 13:16
 b Jr 6:11
 Tu 5:14
 c Pr 8:12
 Iza 3:11
 Jr 31:4
 Am 9:14

20 “Neće ondje više biti djenečeta koje bi živjelo svega nekoliko dana^a niti starca koji ne bi proživio sve godine svoje.^b Čovjek će umrijeti kao dječak, bude li i stotinu godina imao, a na grešnika će se zlo prizvati, bude li i stotinu godina imao.^c **21** Oni će graditi kuće i stanovati u njima,^d sadit će vinograde i jesti rod njihov.”^e

22 Neće oni graditi, a netko drugi stanovati u njima, neće oni saditi, a netko drugi jesti rod njihov. Jer dani narodu mojemu bit će kao dani drvetu,^f i plodove ruku svojih izabranici će moji uživati.^g

23 Neće se truditi uzalud^h niti će radati djecu koja će nesreću doživjeti,ⁱ jer oni su potomstvo blagoslovljeno od Jehove,^j oni i potomci njihovi.^k

24 Prije nego me zazovu, ja ću im se odazvati;^l još će govoriti, a ja ću ih uslišiti.^m

25 Vukⁿ i janje zajedno će pasti,^o lav će jesti slamu kao govedo,^p a zmija će se hraniti prahom.^r Zlo se više neće činiti^s niti će se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj”,^t kaže Jehova.

66 Ovako kaže Jehova: “Nebesna su prijestolje moje,^u a zemlja je podnožje nogama mojim.^v Gdje mi, dakle, možete dom sagraditi?^z Gdje je, dakle, mjesto za prebivalište moje?”^a

2 “Sve je to moja ruka načinila, i tako je nastalo”,^b kaže

- e Iza 62:8; f Ps 92:12; Ps 92:14; Ot 21:4; g 1Ko 15:58; h 3Mo 26:4; 5Mo 28:4; Iza 55:1; Iza 55:2; i 2Mo 23:26; Iza 33:24; Iza 54:13; j Iza 61:9; Za 10:9; k Iza 59:21; Iza 66:22; Jr 32:39; l Ps 91:15; m Iza 58:9; Lk 12:30; Ri 8:26; n Ho 2:18; o Iza 11:6; p Iza 35:9; r 1Mo 3:14; Ri 16:20; s Iza 2:4; Iza 11:9; t Mi 4:2; Za 8:3; **66. poglavlje**; u Ps 11:4; Ps 113:6; Ps 148:13; v Mt 5:35; Dj 7:49; z 2Lje 6:18; Dj 17:24; a 1Lje 28:2; Dj 7:48; b 1Mo 1:1; Iza 40:26; Dj 7:50.

Jehova. "Na onoga tko je nevoljan i skrušena duha^a i tko drhti od riječi moje,^b na njega ću pogledati.

3 Kad tko bika kolje, to je kao da čovjeka ubija.^c Kad tko ovcu žrtvuje, to je kao da psu lomi vrat.^d Kad tko dar prinosi, to je kao da krv svinjsku prinosi!^e Kad tko tamjan^f prinosi za spomen, to je kao da čaranjem blagoslov izriče.^g Oni su svoje puteve izabrali i duša njihova uživa u gadostima njihovim.^h **4** A ja ću za njih izabrati nevolje nemilosrdneⁱ i dovest ću na njih ono čega se boje.^j Jer zvao sam, ali nitko se nije odazvao, govorio sam, ali nitko nije slušao,^k nego su činili što je zlo u očima mojim i izabrali su ono što mi nije po volji.^l

5 Čujte riječ Jehovinu, vi koji drhtite od riječi njegove:^m "Brača vaša koja vas mrze,ⁿ koja vas odbacuju zbog imena mojega,^o govore: 'Neka se proslavi Jehova!'^p On će se i pojaviti, i vi ćete se radovati,^r a oni će biti posramljeni."^s

6 Buka se čuje iz grada, zvuk iz hrama!^t To se Jehova čuje kako plaća neprijateljima svojim što su zaslužili.^u

7 Prije nego je trudove dobio, on se porodio.^v Prije nego su ga boli porođajne snašle, rodio je dječaka.^z **8** Tko je takvo što čuo?^a Tko je takvo što vidio?^b Hoće li se zemlja^c roditi u jedan dan?^d Hoće li se narode^e odjednom roditi?^f A Sion je trudove dobio i rodio sinove svoje.

9 "Zar ću ja maternicu otvoriti, a ne dati joj da rađa?"^g

66. poglavlje

- a 2Kr 22:19
Ps 34:18
Mt 5:11
Lk 18:14
b Ezr 9:4
Ps 119:161
Dj 16:29
c Izr 15:8
Iza 1:11
d 3Mo 11:27
e 5Mo 14:8
Iza 65:4
Iza 66:17
f 3Mo 2:2
g 1Sa 15:23
Iza 1:13
h Su 5:8
Ps 81:12
Jr 14:10
i 5Mo 28:15
Izr 1:31
2So 2:11
j Izr 10:24
k Izr 1:24
Iza 50:2
Jr 7:13
l 2Kr 21:9
Iza 65:3
Ri 1:28
He 4:1
m Ezr 10:3
Iza 66:2
Jr 36:16
Hb 3:16
n Iv 16:2
Ga 2:4
2So 2:3
o Iv 17:11
Jk 2:7
p Iza 5:19
Iza 29:13
r Iza 60:14
Iza 65:14
s Iza 65:13
Jr 17:13
Jr 17:18
t Ml 3:1
1Pe 4:17
u 5Mo 32:35
Iza 59:18
v Iza 54:1
Ga 4:26
z Ps 33:12
a Iza 64:4
b 1Ko 2:9
c Iza 27:6
Iza 65:9
d Iza 54:7
Jr 30:20
e Iza 10:20
Jr 23:8
Za 8:12
Ri 11:26
1Pe 2:9
f Mt 24:31
g 1Mo 18:14
Iza 37:3

Desni stupac

- a 5Mo 32:43
Iza 44:23
Ri 15:10
b Ps 26:8
Ps 84:2
Ps 122:6
Ps 137:6
c Eze 9:4
d Ps 36:8
Jr 3:15
Jl 3:18
e Ps 72:3
Iza 9:7
Iza 48:18

kaže Jehova. "Zar ću joj dati da rađa, a istovremeno je zatvori-ti?" kaže Bog tvoj.

10 Radujte se s Jeruzalemom i veselite se s njime,^a svi koji ga ljubite!^b Kličite radosno s njime, svi koji tugujete zbog njega!^c **11** Jer vi ćete sisati i nasitati se u utjehu naći na prsima njegovim, pit ćete i naslađivati se na grudima slave njegove.^d **12** Jer ovako kaže Jehova: "Evo, dat ću mu mir kao rijeku^e i slavu narodâ kao potok nabujali,^f a vi ćete sisati prsa njegova.^g U naručju on će vas nositi i milovati vas na koljenima.^h **13** Kao što čovjeka tješi majka njegova, tako ću ja vas tješiti.ⁱ Jeruzalem će vam biti utjeha.^j **14** Vidjet ćete i srce će se vaše radovati^k i kosti^l će vaše kao mlada trava procvitati.^m Ruka Jehovina pokazat će se slugama njegovim,ⁿ a neprijatelje svoje on će osuditi."^o

15 "Jer, evo, Jehova dolazi kao vatra,^p i kola njegova kao vjhor,^r da im se osveti i izlije na njih ljuti gnjev svoj i kazni ih plamenom ognjenim.^s

16 Jer kao vatra Jehova će spor pokrenuti mačem svojim^t protiv svakoga čovjeka, i bit će mnogo onih koje će Jehova pobiti.^u **17** Oni koji se obredno posvećuju i čiste da bi išli u vrtove^v i stajali iza onoga što je u sredini, koji jedu meso svinjsko^z i gadosti, glodavce što skaču,^a svi će zajedno izginiti", kaže Jehova. **18** "A za

f Iza 54:3; Iza 60:3; Hg 2:7; g Iza 60:16; h Iza 60:4; Iza 51:3; j Iza 44:28; Iza 65:18; k Za 10:7; l Izr 3:8; Izr 17:22; m Iza 26:19; Ho 14:5; n Iza 65:13; Ml 3:18; o Iza 59:18; Iza 65:12; p 5Mo 4:24; Ps 11:6; Ps 21:9; Ps 97:3; r Ps 50:3; Jr 25:32; s 4Mo 16:35; 2So 1:8; t Jr 15:2; u Iza 34:5; Jr 25:33; Eze 38:21; Jl 3:14; Ot 19:18; v Iza 1:29; Iza 65:3; z 3Mo 11:7; 5Mo 14:8; Iza 65:4; a 3Mo 11:29.

djela njihova^a i misli njihove,^b dolazim da skupim sve narode i jezike,^c i oni će doći i vidjeti slavu moju.”^d

19 “Postavit ću znak među njima^e i poslat ću neke od preživjelih k narodima,^f u Taršiš,^g Pul i Lud,^h onima koji luk napinju, u Tubal i Javan,ⁱ na otoke* daleke,^j koji nisu čuli glasa o meni niti su vidjeli slavu moju.^k Oni će pričati o slavi mojoj među narodima.^l

20 Dovest će svu braću vašu iz svih naroda^m na dar Jehoviⁿ — na konjima, na kolima, na natkrivenim kolima, na mulama i na devama^o brzim — na svetu goru moju,^p u Jeruzalem”, kaže Jehova, “kao što sinovi Izraelovi donose dar u čistoj posudi u dom Jehovin.”^r

Iza 66:19* Ili: “krajeve primorske”.

66. poglavlje

- a Iza 37:28
Iza 59:6
Am 5:12
- b 5Mo 31:21
Iza 55:7
Mi 2:1
- c Ps 86:9
Iza 2:2
Mt 25:32
Ot 7:9
- d Eze 39:21
- e Ezr 1:3
- f Iza 4:2
Mt 24:31
- g 1Mo 10:4
Ps 72:10
- h 1Mo 10:13
i 1Mo 10:2
Eze 27:13
- j Iza 49:1
- k Mi 1:11
- l Iza 60:3
Ri 15:12
Ot 7:9
- m 5Mo 30:3
Iza 11:16
Iza 43:6
Iza 54:3
Iza 60:4
Mt 24:31
- n Iza 60:9
Ri 12:1
1Pe 2:5
- o Iza 60:6
- p Iza 11:9
Za 1:17
Ot 14:1
- r 4Mo 7:13

21 “I od njih ću neke uzeti za svećenike, za levite”, kaže Jehova.

22 “Jer kao što nova nebesa^a i nova zemlja^b koje stvaram stoje preda mnom”,^c kaže Jehova, “tako će stajati i potomstvo vaše^d i ime vaše.”^e

23 “Od mladača do mlada-ka i od dana počinka* do dana počinka svaki će čovjek dolaziti da se pokloni preda mnom”,^f kaže Jehova. **24** “I odlazit će i gledati trupla ljudi koji su mi griješili,^g jer crvi na njima neće umrijeti i travu se njihova neće ugasiti,^h i bit će gadni svim ljudima.”ⁱ

Desni stupac a Ezr 3:2; Ezr 5:2; Iza 65:17; 2Pe 3:13; b Ezr 1:3; Ezr 2:64; Ot 21:1; c Iza 65:18; d Iza 65:23; e Ps 94:14; Jr 31:36; f Ps 86:9; Za 14:16; Mi 1:11; g Ps 58:10; Eze 39:12; h Iza 14:11; Iza 34:10; Mt 3:12; Mt 25:41; Mk 9:48; 2So 1:9; i Ps 139:21.

Iza 66:23* Doslovno: “šabata”. Vidi bibliješku za 2Mo 16:23.

JEREMIJA

1 Riječi Jeremije,^a sina Hil-kijina, jednoga od svećenika koji su bili u Anatotu,^b u zemlji Benjaminovoj.^c **2** Njemu je došla riječ Jehovina u danima Jošije,^d sina Amonova,^e kralja Judina, trinaeste godine kraljevanja njegovog.^f **3** Dolazila je i u danima Jojakima,^g sina Jošijina, kralja Judina, pa sve do kraja jedanaeste godine Sidkije,^h sina Jošijina, kralja Judina, sve dok Jeruzalem nije otišao u izgnanstvo u petome mjesecu.ⁱ

4 I došla mi je riječ Jehovina: **5** “Prije nego što sam te

1. poglavlje

- a Ezr 1:1
Da 9:2
Mt 2:17
- b Jš 21:18
1Kr 2:26
1Lje 6:60
Jr 29:27
- c Jš 18:21
- d 2Kr 22:1
- e 2Kr 21:19
- f 2Lje 34:1
Jr 25:3
- g 2Kr 24:1
- h 2Kr 24:18
2Lje 36:11
Jr 21:1
Jr 39:2
- i 2Kr 25:8
Jr 52:12

Desni stupac

- a Ps 139:16
- b Su 13:5
- c Iza 45:1
- d Ri 9:11
- e Lk 1:15

oblikovao u utrobi majke tvoje,^a poznavao sam te.^b Prije nego što si iz utrobe njezine izišao, posvetio sam te.^c Za proroka narodima postavio sam te.”

6 A ja sam rekao: “Jao, Svevišnji Gospodine Jehova! Evo, ja ne znam govoriti,^d jer još sam dijete!”^e

7 A Jehova mi je odvratio: “Ne govori: ‘Još sam dijete!’ Nego idi k svima kojima te pošaljem i reci sve što ću ti zapovjediti!” **8** Ne boj se lica

d 2Mo 4:10; e 1Kr 3:7; 1Ti 4:12; f 2Mo 7:2; 4Mo 22:20; 2Lje 18:13; Jr 11:2; Eze 3:4.

njihovih,^a jer ja sam s tobom da te izbavim,^b kaže Jehova!”

9 Tada je Jehova pružio ruku svoju i dotaknuo njome usta moja.^c I rekao mi je Jehova: “Evo, stavljam riječi svoje u usta tvoja.^d 10 Gle, postavljam te danas nad narodima i nad kraljevstvima^e da iskorjenjuješ i rušiš, da uništavaš i obaraš,^f da gradiš i sadiš.”^g

11 I opet mi je došla riječ Jehovina: “Što vidiš, Jeremija?”

Odgovorio sam: “Vidim grana bademovu.”^{*}

12 Nato mi je rekao Jehova: “Dobro vidiš, jer ja bdijem^{*} nad riječju svojom da je izvršim.”^h

13 I došla mi je riječ Jehovina drugi put: “Što vidiš?”

Odgovorio sam: “Vidim lonac pod kojim se raspiruje vatra, a otvor mu gleda suprotno od sjevera.”

14 Tada mi je rekao Jehova: “Sa sjevera će nevolja biti puštena na sve stanovnike ove zemlje.ⁱ 15 Jer, evo, pozivam sva plemena iz kraljevstava sjevernih, kaže Jehova,^j i ona će doći i svako će od njih postaviti prijestolje svoje pred vrata jeruzalemska^k i napast će sve zidine njegove unaokolo i sve gradove Judine.^l 16 I izreći ću im presudu za svu zloću njihovu,^m jer su me ostaviliⁿ i spaljuju prinose bogovima drugim^o i klanjaju se djelima ruku svojih.^p

Jr 1:11* “Badem” – na hebrejskom se naziva *šaked*, što doslovno znači “onaj koji bdije”, jer je među prvim drvećem koje u proljeće procvjeta. **12*** “Bdijem” – na hebrejskom *šoked*; igra riječi, aluzija na *šaked* u 11. retku.

1. poglavlje

- a Eze 2:6
Eze 3:8
- b 2Mo 3:12
5Mo 31:6
Jš 1:5
Jr 15:20
Dj 18:10
Dj 26:17
2Ko 1:10
He 13:6
- c Iza 6:7
- d 2Mo 4:15
Iza 51:16
Eze 33:7
- e Ot 10:11
- f Jr 18:7
Eze 32:18
- g Iza 44:26
Jr 18:9
Jr 24:6
- h 5Mo 32:35
- i Jr 6:1
Jr 10:22
Jr 47:2
Jr 50:9
- j Jr 5:15
Jr 6:22
Jr 25:9
- k Jr 39:3
- l 5Mo 28:52
Jr 4:16
Jr 9:11
Jr 33:10
Jr 34:22
Jr 44:6
- m 5Mo 28:20
Jr 4:12
- n Jš 24:20
2Kr 22:17
2Lj 7:19
Jr 17:13
- o Eze 8:11
Ho 11:2
- p Iza 2:8
Dj 7:41

Desni stupac

- a 1Kr 18:46
2Kr 4:29
2Kr 9:1
Job 38:3
Lk 12:37
1Pe 1:13
- b Jš 1:9
Eze 2:6
- c Jr 15:20
- d Jr 20:11
Eze 3:8
Mi 3:8
- e Jr 26:12
Da 9:6
- f Ps 129:2
- g 1Mo 28:15
2Mo 3:12
Jš 1:5
- h Jr 15:20
Ri 8:31

2. poglavlje

- i He 1:1
- j Iza 37:33
- k Eze 16:8
Ho 2:15
- l 2Mo 24:3
- m 5Mo 2:7
Ne 9:12
- n 2Mo 19:6
5Mo 7:6
- o Jk 1:18
Ot 14:4
- p Iza 41:11
Za 1:15
- r 2Mo 17:13
- s Jr 5:20

17 A ti podvij skute haljine svoje,^a pa ustani i reci im sve što ću ti zapovjediti! Ne boj ih se,^b jer ću te inače ja natjerati da ih se bojiš! 18 Ja sam te, evo, učinio danas gradom utvrđenim i stupom željnim i zidom bakrenim^c svoj ovoj zemlji,^d kraljevima Judinim, knezovima njegovim, svećenicima njegovim i narodu.^{*e} 19 Oni će se boriti protiv tebe, ali neće te nadvladati,^f jer ja sam s tobom,^g kaže Jehova, da te izbavim.”^h

2 I došla mi je riječ Jehovina:ⁱ 2 “Idi i viči da čuje žena Jeruzalem: ‘Ovako kaže Jehova: “Dobro se sjećam odanosti^{*} koju si pokazivala u mladosti svojoj,^k ljubavi koju si imala dok si zaručena bila,^l i kako si išla za mnom u pustinj, u zemlji gdje se ne sije.^m 3 Izrael je bio svet Jehovi,ⁿ prvina plodova njegovih.”^o “Tko bi ga god htio progutati, navukao bi krivnju na sebe.^p Nevolja bi ga snašla’, rekao je Jehova.”^r

4 Čujte riječ Jehovinu, dome Jakovljeve,^s sve porodice doma Izraelova!^t 5 Ovako kaže Jehova: “Kakvu su nepravdu našli oci vaši na meni,^u pa su se udaljili od mene^v i išli za idolima ništavnim^z te su i sami ništavni postali?^a 6 A nisu rekli: ‘Gdje je Jehova, koji nas je izveo iz zemlje

t Ho 4:1; u Iza 5:4; Mi 6:3; v Jr 12:2; z 5Mo 32:21; 1Kr 16:26; 2Kr 17:15; Dj 14:15; a Ps 115:8.

Jr 1:18* Doslovno: “narodu zemlje” (hebrejski: *am haarec*). Taj se izraz kasnije počeo upotrebljavati u pogrdnom smislu. Usporedi Iv 7:47-49. **2:2*** Ili: “vjerne ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

egipatske,^a koji nas je vodio kroz pustinju, kroz zemlju pustu^b i punu jama, zemlju bezvodnu^c i mračnu,^d zemlju kojom čovjek nije prošao niti je čovjek zemaljski živio u njoj?^e

7 A ja sam vas doveo u zemlju voćnjaka, da jedete rod njihov i dobra njihova.^e Ali vi ste došli i okaljali zemlju moju, ogadili ste nasljedstvo moje.^f

8 Svećenici nisu rekli: 'Gdje je Jehova?'^g Oni koji se zakonom bave nisu me poznavali,^h pastiri su mi grijehili,ⁱ proroci su prorokovali u ime Baalovo,^j išli su za onima od kojih nema koristi.^k

9 'Zato ću se sporiti s vama',^l kaže Jehova, 'i sa sinovima sinova vaših sporit ću se.'^m

10 'Prijedite na obale* kitimskeⁿ i gledajte! U Kedar^o pošaljite ljude i dobro razmislite i ispitajte da li se ikad takvo što dogodilo!^p **11** Je li koji narod bogove svoje zamijenio,^r i to za one koji nisu bogovi?^s A moj je narod zamijenio slavu moju za nešto od čega nema koristi.^t **12** Čudite se tome, nebesa, i naježite se od strahote velike', kaže Jehova,^u **13** 'jer dva je zla učinio narod moj: ostavili su mene,^v izvor vode žive,^z te iskopali sebi nakapnice,* nakapnice ispucane, koje ne mogu vodu držati!'

14 'Je li Izrael sluga?^a Je li rob u kući rođen? Zašto je plijen postao? **15** Lavovi mladi na njega riču,^b puštaju glas svoj.^c Zemlju njegovu u grozan prizor pretvaraju. Gradovi su njegovi zapaljeni, te nema

2. poglavlje

- a 2Mo 14:30
Su 6:13
Iza 63:11
Ho 13:4
b 5Mo 1:1
5Mo 32:10
c 5Mo 8:15
Ne 9:20
d Ps 23:4
e 4Mo 13:27
5Mo 6:11
5Mo 8:7
Ne 9:25
f 3Mo 18:24
4Mo 35:33
5Mo 21:23
Ps 78:58
Ps 106:38
Jr 16:18
Eze 36:17
g 1Sa 2:12
Tu 4:13
h Lk 11:52
Iv 8:55
i Eze 34:8
j 1Kr 18:19
Jr 23:13
k 1Sa 12:21
Hb 2:18
l Eze 20:35
Mi 6:2
m 2Mo 20:5
n 1Mo 10:4
4Mo 24:24
o 1Mo 25:13
Ps 120:5
Jr 49:28
p Jr 18:13
r Mi 4:5
s Ps 115:4
Iza 37:19
Jr 16:20
1Ko 8:4
t Ps 106:20
Ho 4:7
Ri 1:23
u Iza 1:2
Jr 6:19
v Su 10:13
1Sa 12:10
z Ps 36:9
Jr 17:13
Iv 17:3
Ot 22:1
a 2Mo 4:22
Iza 41:8
b Iza 5:29
c Eze 5:14

Desni stupac

- a Jr 4:7
Jr 9:11
SF 3:6
b Iza 19:13
Jr 44:1
Jr 46:19
Eze 30:13
c Jr 43:7
Jr 46:14
Eze 30:18
d Iza 1:7
e 1Lje 28:9
2Lje 7:19
f 5Mo 32:10
Ps 77:20
Ps 78:54
Ps 136:16
Iza 63:13

stanovnika.^a **16** Čak su i sinovi Nofa^{*b} i Tafnisa^c ogolili tjeme tvoje.^d **17** Nisi li to sam sebi učinio ostavivši Jehovu, Boga svojega,^e dok te vodio putem?^f **18** Zašto da odlaziš u Egipat^g kako bi pio vode šihorske?^h Zašto da odlaziš u Asirijuⁱ kako bi pio iz Rijeke?^{*j} **19** Neka te zloća tvoja pouči,^j neka te nevjerna djela tvoja ukore!^k Shvati i uvidi da je zlo i gorko^l što si ostavio mene, Jehovu, Boga svojega, i nisi se zbog toga pobojavao mene!^m kaže Svevišnjiⁿ Gospodin, Jehova nad vojskama.

20 'Jer davno sam slomio jaram tvoj,^o raskinuo sam okove tvoje. A ti si rekao: "Neću ti služiti", i na svakom brdu visokom i pod svakim drvetom koje se zeleni^p ležao si kao bludnica^r i blud činio.^s **21** A ja sam te posadio kao plemenitu lozu crvenu,^t kao dobro sjeme. Zašto si mi se onda promijenio i postao izopačena mladica neke tuđe loze?"^u

22 'Da se lužinom opereš i mnogo sapuna uzmeš,^v prijestup bi tvoj još uvijek bio mrlja preda mnom',^z kaže Svevišnji Gospodin Jehova. **23** Kako možeš reći: 'Nisam se okaljala,^a nisam išla za Baalima'^{?b} Pogledaj put svoj u dolini!^c Vidi što si učinila! Ti si kao brza deva mlada koja

g Iza 30:2; Iza 31:1; Tu 5:6; Eze 16:26; Eze 17:15; Eze 23:3; 2Ko 6:14; h Jš 13:3; Iza 23:3; Iza 2Kr 16:7; Ho 5:13; j Iza 3:9; Ho 5:5; k Ho 11:7; I Jr 4:18; Am 8:10; m Jr 5:22; n Dj 4:24; o 3Mo 26:13; 5Mo 4:20; Iza 9:4; Na 1:13; p 1Kr 14:23; Eze 6:13; Ho 4:13; r Iza 57:5; Jr 3:6; Jr 17:2; s 2Mo 34:15; Eze 16:15; Ho 6:10; t 2Mo 15:17; Ps 44:2; Ps 80:8; Iza 5:1; u Iza 1:21; Iza 5:4; v Job 9:30; z 3Mo 32:34; Job 14:17; Ps 90:8; Jr 16:17; Ho 13:12; Am 8:7; a Izr 28:13; Izr 30:12; b Izr 30:20; c Jr 7:31.

Jr 2:16* Nof je hebrejsko ime za Memfis. 18* To jest Eufrats.

Jr 2:10* Ili: "otoke". 13* Ili: "cisterne".

bez cilja trči putevima svojim, **24** kao zebra^a na pustinjnu navikla koja dahće^b od silne žudnje u duši svojoj — tko bi je zaustavio kad dođe vrijeme parenja njezina? Tko je god traži, neće se umoriti. Lako će je naći u mjesecu njezinu. **25** Pazi da ti noga ne ostane bosa i da ti grlo ne ožedni!^c A ti si rekla: 'Ništa od toga!^d Zaljubila sam se u tudince^e i za njima ću ići.'^f

26 Kao što se lopov posrami kad ga uhvate, tako se i dom Izraelov posramio^g — oni, kraljevi njihovi, knezovi njihovi, svećenici njihovi i proroci njihovi.^h **27** Oni drvu govore: 'Ti si otac moj',ⁱ i kamenu: 'Ti si me rodio.' A meni su leđa okrenuli, a ne lice.^j Ali u vrijeme nevolje svoje reći će: 'Ustani, spasi nas!'^k

28 Gdje su bogovi tvoji koje si načinio sebi?! Neka ustanu ako te mogu spasiti u vrijeme nevolje tvoje!^m Jer bogova je tvojih, Juda, koliko i gradova tvojih.ⁿ

29 'Zašto me optužujete?'^o Zašto mi svi griješite?'^p kaže Jehova. **30** Uzalud sam udarao sinove vaše.^r Nikakvu pokoru nisu izvukli.^s Mač vaš proždire proroke vaše kao lav koji pustoši.^t **31** Ljudi naraštaja ovoga, čujte riječ Jehovinu!^u

Zar sam Izraelu pustinja postao^v ili zemlja mračna? Zašto narod moj govori: 'Idemo kamo hoćemo, nećemo više doći k tebi?'^z **32** Može li djevica zaboraviti nakit svoj, nevjesta pojas svoj? A narod moj zaboravlja mene već bezbroj dana.^a

2. poglavlje

a Ho 8:9
b Jr 14:6
c Ho 2:3
d Jr 18:12
e Iza 2:6
f Jr 3:13
g Jr 44:17
h 2Mo 22:7
i Jr 9:7
j Da 9:6
k Iza 44:13
l Hb 2:18
m Jr 2Lje 29:6
n Jr 32:33
o Su 10:15
p 2Lje 20:9
q Ps 78:34
r Ps 106:47
s Iza 26:16
t Ho 5:15
u 1Mo 32:37
v Su 10:13
w Iza 45:20
x m Su 10:14
y Iza 46:7
z n Jr 11:13
aa o 1Sa 2:10
ab p Jr 5:1
ac Jr 9:2
ad Da 9:11
ae Ho 7:13
af r 2Lje 28:22
ag Iza 9:13
ah s Iza 1:5
ai Jr 5:3
aj Sf 3:2
ak t 2Lje 36:16
al Ne 9:26
am Mt 21:35
an Mt 23:34
ao Dj 7:52
ap 1So 2:15
aq u Mi 6:9
ar v 2Lje 31:10
as Ne 9:25
at z 5Mo 32:15
au a Ps 106:21
av Iza 17:10
aw Jr 13:25
ax Jr 18:15
ay Ho 8:14

Desni stupac

a 2Lje 33:9
b 1Mo 9:5
c 2Kr 21:16
d 2Kr 24:4
e Ps 106:38
f Iza 10:2
g Iza 59:7
h Jr 19:4
i Mt 23:35
j d 2Mo 22:2
k e Izr 28:13
l f 1Iv 1:8
m g Ho 12:2
n h Iza 30:3
o Jr 37:7
p i 2Lje 28:20
q j 2Sa 13:19

3. poglavlje

k 5Mo 24:4
l Iza 24:5
m Jr 2:7
n Jr 2:20
o Eze 16:28
p n Jr 4:1
q Za 1:3
r o Jr 2:23
s p Eze 16:16
t Eze 20:28

33 Zašto pripremaš sebi put da bi ljubav tražila? Zato i jesi puteve svoje na zlo navikla!^a

34 Na skutima tvojim nalazi se krv^{*b} siromaha nevinih.^c Na svim skutima tvojim nalazim krv njihovu, a nisu zatečeni kako provaljuju.^d

35 A ti kažeš: 'Nedužna sam. Sigurno se gnjev njegov odvratilo od mene.'^e

Evo, sporit ću se s tobom zato što govoriš: 'Nisam zgriješila.'^f **36** Zašto tako olako mijenjaš puteve svoje?^g I Egipta ćeš se posramiti,^h kao što si se posramila Asirije.ⁱ **37** Otići ćeš pokrivajući rukama glavu svoju,^j jer Jehova je odbacio one u koje si se uzdala, te nećeš imati uspjeha uzdajući se u njih.^k

3 Kaže se: "Ako čovjek otpusti ženu svoju te ona ode od njega i postane žena drugome čovjeku, može li se opet vratiti k njoj?"^k

Nije li ta zemlja sasvim onečišćena?^l

"A ti si bludničila s mnogim ljubavnicima svojim."^m Može li se vratiti k meni?"ⁿ kaže Jehova. **2** "Podigni oči svoje na staze utabane i pogledaj!^o Gdje te sve nisu silovali?"^p Uz puteve sjedila si čekajući ljubavnike svoje, kao što Arapin čeka u pustinji.^r Onečišćuješ zemlju bludom svojim i zloćom svojom.^s **3** Zato su prestali pljuskovati obilni,^t nema ni kiše proljetne.^u Čelo je tvoje

r 1Mo 38:16; Izr 23:28; s Jr 2:7; t 3Mo 26:19; 5Mo 28:23; Iza 5:6; Jr 9:12; Jr 14:4; Am 4:7; Hg 1:11; u Jr 5:24.

postalo čelo bludnice. Srama više nemaš.^a **4** Hoćeš li me sada prizivati, govoreći: 'Oče moj,^b ti si mi bliski prijatelj od mladosti moje!^c **5** Hoćeš li se dovijeka gnjeviti? Hoćeš li vječno pamtiti?'^d Tako govoriš, a i dalje činiš zlo koliko god možeš."^e

6 Ovako mi je rekao Jehova u danima kralja Jošije:^f "Jesi li vidio što čini nevjernica Izrael?^g Odlazi na svaku goru visoku^h i pod svako drvo koje se zeleniⁱ i ondje se bludu odaje.^j **7** Nakon svega toga što je učinila, govorio sam joj neka se vrati k meni, ali nije se vratila.^k A Juda je gledala sestru svoju nevjernu.^l **8** Kad sam to vidio, otpustio sam nevjernicu Izrael zbog preljuba što ga je učinila^m i dao sam joj potvrdu o razvodu.ⁿ Ali Juda, nevjerna sestra njezina, nije se uplašila, nego je i ona otišla i blud činila.^o **9** Ova se bludu odala zbog lakoumnosti svoje i zemlju je onečistila^p i preljub činila s kamenjem i drvećem.^r **10** Unatoč svemu, Juda, nevjerna sestra njezina, nije se vratila k meni cijelim srcem svojim,^s nego lažno,^t kaže Jehova."

11 I rekao mi je Jehova: "Nevjernica Izrael pokazala se pravednijom u duši od Jude nevjernice.^u **12** Idi i objavi riječi ove sjeveru^v i reci:

"Vrati se, odmetnice, Izraele!" kaže Jehova.^z "Neće se gnjeviti lice moje na vas,^a jer ja sam vjeran",^b kaže Jehova. "Neću se dovijeka gnjeviti.^c **13** Spoznaj težinu pristupa svojega, jer si Jehovi,

3. poglavlje

- a Jr 6:15
Sf 3:5
- b Jr 3:19
Jr 31:9
- c Ps 71:5
Izr 2:17
Jr 2:2
Ho 2:15
- d Ps 77:7
Ps 103:9
Iza 57:16
Iza 64:9
- e Mi 2:1
Mi 7:3
Sf 3:3
- f 2Kr 22:1
g Jr 7:24
- h Iza 57:7
Jr 2:20
Eze 6:3
- i 1Kr 14:23
Jr 17:2
- j Eze 20:28
Ho 4:13
- k 2Kr 17:13
2Lje 30:6
Ho 14:1
- l Eze 16:46
Eze 23:2
- m Iza 1:21
Eze 23:9
Ho 2:2
Ho 9:15
- n 5Mo 24:1
Iza 50:1
- o 2Kr 17:19
Eze 23:11
- p Jr 2:7
- r Iza 57:6
Jr 2:27
- s Ps 78:37
Ho 7:14
- t Izr 11:20
- u Eze 16:51
Eze 23:11
- v 2Kr 17:6
Jr 23:8
Jr 31:8
- z Jr 4:1
Eze 33:11
Ho 6:1
Ho 14:1
- a Ho 11:8
- b 2Sa 22:26
Ps 18:25
Ps 86:5
Ot 15:4
- c Ps 79:5

Desni stupac

- a 3Mo 26:40
Izr 28:13
Ho 7:13
- b Jr 2:25
Eze 16:15
- c 5Mo 12:2
- d Iza 57:17
Jr 4:22
- e Iza 54:5
Jr 2:2
Jr 31:32
Ho 2:19
- f Jr 23:3
Ri 11:5
- g Jr 23:4
Eze 34:23
Ef 4:11
- h Iv 21:15
Dj 20:28
- i Iza 61:4
Ho 1:10
- j 1Sa 4:5
- k Iza 65:17

Bogu svojemu, zgriješila!^a Na sve strane trčala si k tudincima^b pod svako drvo što se zeleni.^c A glasa mojega niste slušali", kaže Jehova."

14 "Vratite se, sinovi odmetnici!"^d kaže Jehova. "Jer ja sam muž* vaš^e i ja ću vas uzeti, po jednoga iz grada i po dvojicu iz plemena, i dovest ću vas na Sion.^f **15** Dat ću vam pastire po srcu svojemu^g i oni će vas pasti znanjem i razboritošću.^h **16** U te dane namnožit ćete se i rod rađati u zemlji", kaže Jehova.ⁱ "Nećete više govoriti: 'Kovčeg saveza Jehovina',^j i nećete više o njemu razmišljati,^k nećete ga se sjećati^k niti će vam nedostajati i nikad ga više nećete napraviti. **17** U to će se vrijeme Jeruzalem zvati prijestolje Jehovino^l i svi će se narodi skupljati^m u Jeruzalemu da u njemu hvale ime Jehovinoⁿ i neće se više povoditi za tvrdokornim i zlim srcem svojim."^o

18 "U te će dane dom Judin ići uz dom Izraelov^p i zajedno^r će krenuti iz zemlje sjeverne u zemlju koju sam dao u nasljedstvo ocima vašim.^s **19** A ja sam rekao: 'O, kako sam te postavio među sinove i dao ti zemlju poželjnu,^t nasljedstvo krasne vojske narodâ' Još sam rekao: 'Vi ćete me prizivati, govoreći: 'Oče moj'!"^u i nećete odstupiti od mene.'^v **20** 'Ali kao

¹ Ps 87:3; Jr 14:21; Eze 43:7; **m** Iza 2:2; Iza 60:3; Mi 4:2; Za 2:11; Za 8:23; Ot 7:9; **n** Iza 26:8; Iza 56:6; Za 8:22; **o** Ps 78:8; **p** Jr 50:4; Ho 1:11; **r** 2Lje 36:23; Ezr 1:3; Eze 37:19; **s** Jr 23:8; Am 9:15; **t** Ps 106:24; Eze 20:6; **u** Iza 63:16; Iza 64:8; Mt 6:8; 1Pe 1:17.

Jr 3:14* Doslovno: "vlasnik (gospodar)". **15*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **16*** Doslovno: "neće vam u srce dolaziti".

što žena iznevjeri muža svojega i ode od njega,^a tako ste i vi, dome Izraelov, iznevjerili mene,^b kaže Jehova.”

21 Na stazama utabanim čuo se plač i usrdne molbe sinova Izraelovih. Jer iskvarili su puteve svoje,^c zaboravili su Jehovu, Boga svojega.^d

22 “Vratite se, sinovi odmetnici!^e Izliječit ću odmetništvo vaše.”^f

“Evo nas! Dolazimo k tebi, jer ti si, Jehova, Bog naš.”^g

23 Doista, bregovi i graja na gorama^h — sve je to lažno.ⁱ Doista, od Jehove, Boga našega, spasenje je Izraelovo.^j

24 A bog sramotni^k izjedao je trud otaca naših još od mladosti naše, stoku njihovu sitnu i krupnu, sinove njihove i kćeri njihove. **25** Ležimo u sramoti svojoj^l i poniženje nas naše prekriva.^m Jer Jehovi, Bogu svojemu, griješili smo,ⁿ i mi i oci naši, od mladosti naše do dana današnjega,^o i nismo poslušali glasa Jehove, Boga svojega.”^p

4 “Ako se vratiš, Izraele”, kaže Jehova, “k meni se vrati!”^r Ako ukloniš gadosti svoje ispred mene,^s nećeš morati u tuđoj zemlji živjeti. **2** Ako se zakuneš:^t “Tako živ bio Jehova, Bog istinoljubiv,^u pravedan i pravdoljubiv!”^v onda će se mnome blagoslivljati narodi i mnome će se dičiti.”^z

3 Jer ovako kaže Jehova narodu Judinom i Jeruzalemu: “Izorite sebi zemlju, ne sijte među trnje!^a **4** Obrežite se Jehovi, obrežite srce svoje,^b narode Judin i stanovnici Jeruzalema, da gnjev moj

3. poglavlje

- a Ho 3:1
- b Iza 48:8
Jr 5:11
Ho 5:7
Ho 6:7
Mi 2:11
- c Izr 10:9
Mi 3:9
- d Iza 17:10
Eze 23:35
Ho 8:14
Ho 13:6
- e Ho 6:1
Ho 14:1
- f Jr 33:6
Ho 14:4
- g Jr 31:18
Ho 3:5
Za 13:9
- h Iza 65:7
- i Jr 10:14
Jn 2:8
- j Ps 37:39
Iza 12:2
Iv 4:22
- k Jr 11:13
Ho 9:10
I Ezr 9:6
Jr 2:26
Da 9:7
- m Eze 7:18
- n Ps 51:4
Jr 2:19
Eze 36:31
- o Ezr 9:7
Ps 106:7
- p Su 2:2
Iza 48:8
Jr 22:21
Da 9:10
1Ko 10:8

4. poglavlje

- r 5Mo 30:2
Iza 31:6
Jr 3:22
Ho 14:1
Jl 2:12
- s 2Lje 15:8
- t 5Mo 10:20
Iza 65:16
- u Iza 48:1
- v Ps 99:4
- z Iza 45:25
Jr 9:24
1Ko 1:31
- a Ho 10:12
- b 5Mo 10:16
5Mo 30:6
Jr 9:26
Dj 7:51
Ri 2:29
Kol 2:11

Desni stupac

- a 3Mo 26:28
Tu 4:11
- b Jr 5:20
Jr 11:2
- c Jr 6:1
Eze 33:3
Ho 8:1
Am 3:6
- d Jr 8:14
Jr 35:11
- e Jr 1:14
Jr 6:1
Jr 21:7
Jr 25:9

ne dode kao vatra i ne razgori se tako da ga nitko neće moći ugasiti, zbog zlih djela vaših!”^a

5 Objavite u Judi, razglasite u Jeruzalemu,^b govorite i u rog pušite po svoj zemlji:^c Vičite iz svega glasa i recite: “Skupite se! Udimo u gradove utvrđene!”^d

6 Podignite prema Sionu znak zborni! Nadite zaklon! Nemojte stajati!” Jer ja dovim nevolju sa sjevera,^e propast veliku. **7** Podigao se kao lav iz guštare svoje,^f krenuo je onaj koji narode zatire,^g pošao je s mjesta svojega da pretvori zemlju tvoju u grozan prizor. Gradovi će tvoji biti razoreni i ostatak će bez stanovnika.^h **8** Zato kostrijet opašite!ⁱ Od tuge se udarajte u prsa i plačite gorko,^j jer se usplamtjeli gnjev Jehovin nije odvratio od nas!^k

9 “U taj dan”, kaže Jehova, “klonut će srce kralju^l i srce knezovima, svećenici će se zaprepastiti, proroci će se začuditi.”^m

10 A ja sam rekao: “Jao, Svevišnji Gospodine Jehova! Doista si prevario narod ovajⁿ i Jeruzalem, rekavši: ‘Mir ćete imati’,^o a mač nam je do duše došao.”

11 U to će se vrijeme reći narodu ovome i Jeruzalemu: “Vruć vjetar sa staza utabanih preko pustinje^p puše prema kćeri naroda mojega.^r Nije on za vijanje niti za pročišćavanje žita. **12** Vjetar silni puše ondane k meni. A ja ću im sad

f 2Kr 24:1; 2Kr 25:1; Jr 5:6; Jr 50:17; g Eze 26:7; h Iza 1:7; Iza 5:9; Iza 6:11; Jr 2:15; Jr 9:11; i Jr 6:26; Jl 2:12; Am 8:10; j Eze 21:12; k Iza 9:17; Iza 10:4; l 2Kr 25:5; m Iza 29:9; Dj 13:41; n Eze 14:9; 2So 2:11; o Jr 5:12; Jr 6:14; Jr 14:13; Jr 23:17; 1So 5:3; p Eze 17:10; Ho 13:15; r Iza 22:4.

osudu izreći.^a **13** Gle, kao oblaci kišni neprijatelj će se pojaviti. Kola su njegova kao vior,^b konji su njegovi brži od orlova.^c Reći ćete: 'Teško nama, propali smo!' **14** Speri zloću sa srca svojega, Jeruzaleme, da se spasiš!^d Dokle će u tebi prebivati zle misli tvoje?^e **15** Jer glas javlja iz Dana^f i objavljuje zlo s brda efrajimskih.^g **16** Govorite o tome narodima! Objavite ovu riječ protiv Jeruzalema!"

"Straže dolaze iz zemlje daleke^h i pustit će glas svoj na gradove Judine. **17** Kao čuvari poljski okružuju ga sa svih strana,ⁱ jer se pobunio protiv mene",^j kaže Jehova. **18** "Put tvoj i djela tvoja stići će te.^k To je nevolja tvoja, a gorka je, jer doprla je do srca tvogega."

19 Nutrino moja, nutrino moja! Teška je bol u srcu mojemu.^l Uznemirilo se srce moje u meni.^m Ne mogu šutjeti, jer duša je moja čula zvuk roga, znak za rat.ⁿ **20** Objavljuje se propast za propašću, jer je cijela zemlja opustošena.^o Šatori moji opustošeni su iznenada,^p šatorska krila moja u trenu. **21** Dokle ću gledati znak zborni, slušati zvuk roga?^r **22** Narod je moj bezuman.^s Ne slušaju me.^t To su sinovi nerazumni, razboritosti* nemaju.^u Mudri su da zlo čine, ali dobro činiti ne znaju.^v

23 Vidio sam zemlju, i gle, bila je prazna i pusta.^z Vidio sam nebesa, a svjetlosti njihove više nije bilo.^a **24** Vidio sam gore, i gle, potresle

4. poglavlje

- a Jr 1:16
- b Iza 5:28
- c 5Mo 28:49
Tu 4:19
Ho 8:1
Hb 1:8
- d Iza 1:16
Eze 18:31
- e Izr 1:22
- f Su 18:29
Su 20:1
Jr 8:16
- g Jš 17:15
Jš 20:7
- h 5Mo 28:49
Iza 39:3
- i 2Kr 25:2
Iza 1:8
- j Ne 9:26
Iza 1:20
Iza 30:9
Iza 63:10
Eze 2:3
Eze 20:21
- k Ps 107:17
Izr 1:31
Izr 5:22
Iza 50:1
Jr 2:17
- l Iza 15:5
Iza 21:3
Iza 42:5
Iza 16:11
- m Ps 42:5
Iza 16:11
- n Sf 1:16
- o Ps 42:7
Ps 137:8
- p Jr 6:26
Jr 10:20
- r Jr 6:1
- s 5Mo 32:6
Iza 6:9
Jr 5:21
t Ho 5:4
- u Ho 4:14
- v Mi 2:1
- z Iza 24:19
Jr 9:10
- a Iza 5:30
Iza 13:10
Eze 32:8
Jl 2:31
Mt 24:29

Desni stupac

- a Iza 5:25
Eze 38:20
Na 1:5
Hb 3:6
- b Jr 9:10
Ho 4:3
Sf 1:3
- c 5Mo 29:23
- d 2Lje 36:21
Iza 6:11
Jr 12:11
Eze 33:28
- e 3Mo 26:32
Jr 10:22
Jr 12:11
Eze 11:13
- f Iza 24:4
Ho 4:3
Jl 1:10
- g Iza 5:30
Iza 50:3
Jl 2:2
Jl 2:30
- h 4Mo 23:19
2Kr 23:26
Iza 43:13
Iza 46:10
Eze 24:14
2Kr 25:4

su se i svi su se bregovi uzdrimali.^a **25** Vidio sam, i gle, nije bilo čovjeka zemaljskog i sve su ptice nebeske odletjele.^b **26** Vidio sam, i gle, plodna se zemlja u pustinju pretvorila, svi su gradovi njezini razorani.^c Jehova je to učinio u usplamtjelom gnjevu svojemu.

27 Jer ovako kaže Jehova: "Cijela će zemlja biti u puštoš pretvorena,^d a ja ću je sasvim uništiti.^e **28** Zbog toga će zemlja tugovati,^f a nebesa u visini potamnjeti.^g Jer tako sam rekao, tako sam odlučio, i neću požaliti niti ću odustati od toga.^h **29** Od zvuka konjanika i strijelaca bježi sav grad.ⁱ Ulaze u guštare i penju se na stijene.^j Svi su gradovi napušteni, nitko ne živi u njima."

30 Što ćeš učiniti sad kad si opustošena? A oblačila si se u spikerlet, ukrašavala se nakitom zlatnim, isticala oči svoje bojom crnom.^k Uzalud si se uljepšavala.^l Odbacili su te oni što su se uspaljivali za tobom. Sada traže dušu tvoju.^m **31** Čujem glas kao u bolesnice, nevolju kao u žene koja prvi put rađa,ⁿ glas kćeri sionske koja dah hvata. Ona širi ruke svoje,^o govoreći: "Teško meni! Duša je moja iznemogla zbog ubojica!"^p

5 Proдите ulicama jeruzalemskim i pogledajte, raspitajte se i potražite po trgovima njegovim ima li čovjeka,^r ima li ijednoga koji čini što je pravedno^s i koji je vjeran,^t pa da oprostim ovome gradu!

j Iza 2:19; Ot 6:15; k 2Kr 9:30; Eze 23:40; Ot 17:4; l Eze 23:26; m Jr 22:20; Tu 1:2; Ot 17:16; n Jr 6:24; lso 5:3; o Iza 1:15; Tu 1:17; p Jr 45:3; Eze 23:47; 5. poglavlje r Eze 22:30; s 1Mo 18:32; Ps 12:1; Ps 14:3; Eze 22:29; Am 5:7; Mi 7:2; t Iza 59:4.

2 Ako i kažu: "Tako živ bio Jehova!" zaklinju se lažno.^a

3 Jehova, nisu li oči tvoje na vjernost upravljene?^b Udaraš ih,^c ali njih ne boli.^d Zatireš ih,^e a oni odbijaju pouku.^f Lice im je postalo tvrde od stijene.^g Ne žele se odvratiti od zlih puteva svojih.^h 4 A ja sam rekao: "Doista su narod neuk. Ludo postupaju, jer se ne obaziru na put Jehovin, na pravdu Boga svojega.ⁱ 5 Poći ću k velikima i njima ću govoriti,^j jer oni sigurno paze na put Jehovin, na pravdu Boga svojega.^k Ali svi su oni razbili jarame, raskinuli su okove."^l

6 Zato ih lav iz šume napada, vuk iz pustare pustoši među njima,^m leopard vrebava pred gradovima njihovim.ⁿ Tko god izlazi iz njih biva rastrgan. Jer mnogo je prijestupa njihovih, brojna su nevjerena djela njihova.^o

7 Kako da ti to oprostim? Sinovi su me tvoji ostavili i zaklinju se^p onim što nije Bog.^r Ja sam ih sitio,^s ali oni i dalje preljub čine^t i u kuću bludničinu hrle. 8 Postali su kao konji uspaljeni, sa sjemenicima jakim. Svaki rže za ženom bližnjega svojega.^u

9 "Neće li mi odgovarati za to?" kaže Jehova.^v "Neće li se duša moja osvetiti narodu koji je takav?"^z

10 "Popnite se među redove loze i pustošite,^a ali nemojte sasvim uništiti!^b Uklonite njene mladice bujne, jer one nisu Jehovine!^c 11 Jer doista me iznevjerio dom Izraelov i dom Judin", kaže Jehova.^d 12 "Zanijekali su Jehovu, i go-

5. poglavlje

- a Iza 48:1
Jr 7:9
b 2Lje 16:9
Ps 101:6
c 2Lje 28:22
d Iza 1:5
Iza 51:3
Jr 2:30
e 5Mo 28:21
f Ps 50:17
Iza 1:5
Iza 42:25
Jr 7:28
Sf 3:2
g Izr 21:29
Za 7:11
h Eze 3:7
i Iza 27:11
Jr 7:8
Ho 4:6
j Mi 2:7
k Mi 3:1
l Ps 2:3
m Ps 104:20
Sf 3:3
n Ho 13:7
o Ezr 9:6
Iza 59:12
Eze 23:19
p Jš 23:7
Jr 12:16
Am 8:14
Sf 1:5
r 5Mo 32:21
Jr 2:11
1Ko 8:4
Ga 4:8
s Eze 16:49
Ho 13:6
t Eze 22:11
u Jr 13:27
v Jr 9:9
z 3Mo 26:25
Jr 44:22
Na 1:2
a 2Lje 36:17
Jr 39:8
b 3Mo 26:44
Jr 46:28
Am 9:8
c Ps 78:61
d Iza 48:8
Jr 3:20
Ho 5:7
Ho 6:7

Desni stupac

- a 2Lje 36:16
Iza 28:15
b Ps 10:6
Jr 4:10
Jr 23:17
c Iza 41:29
Ho 9:7
d Jr 1:9
e Jr 23:29
Ho 6:5
Ot 11:5
f 5Mo 28:49
Jr 1:15
Jr 4:16
Jr 25:9
Eze 7:24
g Hb 1:6
h 5Mo 28:50
i 3Mo 26:16
5Mo 28:51
j Jr 8:13
k Jr 4:27
l 5Mo 29:25
1Kr 9:9
Jr 2:35
Jr 13:22
Jr 16:10

vore: 'Nema ga.^a Nikakva nas nevolja neće zadesiti, nećemo vidjeti ni mača ni gladi.'^b 13 Proroci su kao vjetar postali, riječi Božje nisu u njima.^c Kako govore, tako će im i biti."^d

14 Zato ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama: "Zato što tako govore, riječi ću svoje u ustima tvojim u vatru pretvoriti,^d a narod će ovaj biti drvlje, te će ga vatra progutati."^e

15 "Evo, dovodim na vas narod izdaleka, dome Izraelov",^f kaže Jehova. "To je narod koji dugo postoji.^g To je narod drevan, narod čiji jezik ne poznaješ i ne razumiješ što govori. 16 Tobolac je njihov kao otvoreni grob. To su sve sami junaci.^h 17 Oni će proždrijeti žetvu tvoju i kruh tvoj.ⁱ Proždrijet će sinove tvoje i kćeri tvoje. Proždrijet će ovce tvoje i goveda tvoja. Proždrijet će lozu tvoju i smokvu tvoju.^j Opustošit će mačem utvrđene gradove tvoje u koje se uzdaš."

18 "Ali ni tada", kaže Jehova, "neću vas istrijebiti.^k 19 Govorit ćete: 'Zašto nam je Jehova, Bog naš, ovo sve učinio?'^l A ti ćeš im reći: 'Kao što ste me ostavili i otišli služiti tuđem bogu u zemlji svojoj, tako ćete služiti tuđincima u zemlji koja nije vaša.'^m

20 Objavite ovo u domu Jakovljevu, razglasite u Judi: 21 "Čuj ovo, narode nerazumni kojemu je srce nerazborito,ⁿ koji oči imate, a ne vidite,^o i uši imate, a ne čujete!^p 22 'Zar se ne bojite mene',^r kaže Jehova,

m 5Mo 4:27; 5Mo 28:48; 2Lje 7:22; n 5Mo 29:4; Jr 4:22; o Iza 59:10; p Iza 6:9; Eze 12:2; Ho 7:11; Mt 13:13; Mk 8:18; Dj 28:26; r 5Mo 28:58; Ps 119:120; Ot 15:4.

‘zar vas ne obuzima bol zbog mene,^a koji sam pijesak moru postavio za među, za granicu vječnu koju ne može prijeći? Iako se bacaju valovi njegovi, nemoćni su, iako huče, ne mogu prijeći.^b **23** Ali u naroda je ovoga srce tvrdokorno i buntovno. Zastranili su i svojim putem idu.^c **24** Nisu rekli u srcu svojem: “Bojmo se Jehove, Boga svojega,^d onoga koji daje kišu, kišu jesenju i proljetnu u pravo vrijeme,^e onoga koji nam čuva tjedne određene za žetvu!”^f **25** Prijestupi vaši sve su to narušili, grijesi vaši uskraćuju vam ono što je dobro.^g

26 Jer u narodu mojemu ima zlikovaca.^h Oni vrebaju kao što ptičari čuče pritajeni.ⁱ Zamke pogubne postavljaju, ljude hvataju. **27** Kao što je krlетка puna ptica, tako su kuće njihove pune prijevare.^j Zato su postali veliki i obogatili su se.^k **28** Ugojili su se,^l koža im se sjaji. Ogrezli su u zlu. Ne rješavaju parnice,^m čak ni parnice djece bez oca,ⁿ kako bi imali koristi od toga.^o Ne brane pravdu ubogih.”

29 “Neće li mi odgovarati za to”, kaže Jehova, “i neće li se duša moja osvetiti narodu koji je takav?”^p **30** Strahote, grozote se događaju u zemlji.^r **31** proroci lažno proriču,^s a svećenici tlače narod koristeći vlast svoju.^t A narod moj to voli.^u Ali što ćete učiniti kad tome dođe kraj?”^v

6 Sklonite se, sinovi Benjaminovi, bježite iz Jeruzalema! U Tekoi^z u rog zapušite!^a Na Bet-Hakeremu^b dajte

5. poglavlje

- a Ps 99:1
b Job 26:10
Job 38:11
Ps 33:7
Ps 104:9
Izr 8:29
Ps 78:8
c Ps 81:12
Ps 95:10
Iza 1:23
Iza 65:2
Jr 3:17
Jr 11:8
Jr 18:12
Ho 11:7
Dj 7:51
d Ps 33:18
e 5Mo 11:14
Ps 147:8
Jl 2:23
Jk 5:7
f 1Mo 8:22
g 5Mo 28:23
Ps 107:17
Jr 3:3
h Eze 22:6
i Ps 10:9
Izr 1:17
Hb 1:15
j Ho 12:7
Am 8:5
Mi 6:11
k Jr 17:11
l 5Mo 32:15
Jk 5:5
m Ps 82:2
n Izr 1:23
Za 7:10
o Job 12:6
Ps 73:12
Jr 12:1
p Jr 9:9
r Jr 2:12
Jr 23:14
Ho 6:10
s Jr 14:14
Tu 2:14
Eze 13:6
t Jr 32:32
Mt 27:20
u Iza 30:10
Iv 3:19
2So 2:12
2Ti 4:3
v 5Mo 28:29
Iza 10:3

6. poglavlje

- z 2Sa 14:2
2Lje 11:6
Am 1:1
a Jr 4:5
b Ne 3:14

Desni stupac

- a Jr 1:14
Jr 4:6
Jr 10:22
b Iza 3:16
c 2Kr 25:1
d Jr 4:17
e Jl 3:9
f Jr 15:8
g 2Lje 36:19
Am 2:5
h 5Mo 20:20
i Eze 21:22
Lk 19:43
j Jr 5:9
k 2Kr 21:16
Eze 7:23

znak vatrom, jer sa sjevera se nad vas nadvila nevolja, propast velika.^a **2** Kći sionska nalik je ljupkoj i razmaženoj ženi.^b **3** K njoj su krenuli pastiri sa stadima svojim. Svuda oko nje razapeli su šatore svoje.^c Popasli su svaki svoj dio.^d

4 Rat su joj objavili^e i rekli: “Ustanite! Krenimo u podne!”^f “Teško nama, jer dan se primiče kraju i sjene se večernje produžuju!”

5 “Ustanite! Krenimo noću i uništimo utvrđene dvore njezine!”^g

6 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama: “Posijecite stabla^h i podignite oko Jeruzalema nasip opsadni!ⁱ To je grad koji treba na odgovornost pozvati.^j U njemu samo tlačenja ima.^k **7** Kao što nakapnica^{*} u sebi čuva vodu, tako on u sebi čuva zlo. Nasilje i pustošenje čuje se u njemu,^l bolest i pošast stalno su pred licem mojim. **8** Popravi se,^m Jeruzalema, da se duša moja s gađenjem ne okrene od tebeⁿ i da te ne pretvorim u pustoš, u zemlju nenastanjenu!”^o

9 Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Pabirčit će se ostatak Izraelov kao loza.^p Pružaj ruku svoju kao što je berač grožđa pruža za izdancima loze!”

10 “Kome da govorim i koga da opomenem, pa da me saslušaju? Gle, uho im je neobrezano, pa ne mogu čuti.^r Gle,

^l Ps 55:9; Jr 20:8; Eze 7:11; Mi 2:2; ^m Izr 4:13; Sf 3:7; ⁿ Eze 23:18; Ho 9:12; ^o 3Mo 26:34; Jr 2:15; Jr 9:11; ^p Iza 24:13; Jr 49:9; ^r Iza 6:10; Jr 7:26; Dj 7:51.

Jr 6:4* Doslovno: “Posvetili su rat protiv nje”. **7*** Ili: “cisterna”.

rugaju se riječi Jehovinoj,^a nije im mila riječ njegova.^b **11** A ja sam pun gnjeva Jehovina, ne mogu više šutjeti.”^c

“Izlij ga na djecu po ulicama,^d a i na skupove mladića! Jer i njih će gnjev zahvatiti, muškarca i ženu njegovu, starca i čovjeka u dobi podmakloj.^e **12** Kuće njihove pripast će drugima, a isto tako i polja i žene njihove.^f Jer podignut ću ruku svoju na stanovnike ove zemlje”, kaže Jehova.^g

13 “Jer od najmanjega do najvećega, svi zgrću sebi dobitak nepravedni.^h Od proroka do svećenika, svi su varalice.ⁱ **14** I površno liječe ranu naroda mojega,^j govoreći: ‘Mir je! Mir je!’ a mira nema.^k **15** Jesu li se posramili zbog gadosti koje su činili?^l Niti se srame, niti se poniziti znaju.^m Zato će pasti s onima koji padaju,ⁿ posrnut će kad ih na odgovornost pozovem”, kaže Jehova.

16 Ovako kaže Jehova: “Stanite na putevima i gledajte, i pitajte za puteve stare, pitajte gdje je put pravi,^o i idite njime,^p pa ćete naći mir dušama svojim!”^r Ali narod govori: “Nećemo ići!”^s **17** “I postavio sam vam stražare,^t rekavši: ‘Pazite na zvuk roga!’”^u Ali oni govore: “Nećemo paziti!”^v **18** “Zato, čujte, narodi! Poznajte, mnoštva okupljena, što će im se dogoditi! **19** Slušaj, zemljo! Evo, dovodim nevolju na narod ovaj^z kao plod zlih misli njihovih,^a jer nisu pazili na riječi moje i zakon su moj odbacili.”^b

20 “Što će mi taj tamjan koji donosite iz Sabe^c i trska

6. poglavlje

- a 2Lje 36:16
Jr 20:8
b 2Ti 4:3
c Jr 20:9
d Jr 9:21
Jr 18:21
e Eze 9:6
f 5Mo 28:30
Jr 8:10
Tu 5:11
Sf 1:13
g Iza 5:25
h Jr 8:10
Eze 22:12
Eze 33:31
Lk 16:14
i Jr 2:8
Jr 14:18
Jr 23:11
Mi 3:5
Mi 3:11
Sf 3:4
j Jr 8:11
k Jr 14:13
Jr 23:17
Eze 13:10
1So 5:3
l Jr 8:12
Sf 3:5
m Jr 3:3
n Jr 23:12
o Jr 18:15
Mi 4:4
p Iza 2:3
Iza 2:5
Iza 30:21
r Ps 23:3
s Ps 78:10
Iza 42:24
Jr 44:16
t Iza 21:11
Jr 25:4
Eze 3:17
Hb 2:1
u Iza 58:1
v Za 7:11
z 5Mo 4:26
Iza 1:2
Da 9:12
a IZr 1:31
Iza 59:7
b IZr 28:9
c 1Kr 10:1
Iza 60:6

Desni stupac

- a Jr 7:21
b Iza 1:11
Iza 66:3
Am 5:21
c Iza 8:14
d 2Lje 36:17
Iza 9:14
Tu 2:21
e Jr 1:14
Jr 25:9
f Jr 5:16
Jr 50:42
g Jr 10:22
h Hb 1:8
i Jr 4:11
Lk 21:20
j Eze 21:7
k Jr 4:31
Jr 30:6
Jr 49:24
l Jr 4:10
Jr 20:3
m Jr 4:8
n Es 4:3
Jr 25:34
Eze 27:30
Mi 1:10

mirisna iz zemlje daleke? Vaše paljenice cijele nisu mi drage,^a žrtve vaše nisu mi mile.”^b

21 Zato ovako kaže Jehova: “Evo, postavljam narodu ovome kamenove spoticanja^c o koje će se spotaknuti, očevi i sinovi zajedno. Poginut će i susjed i prijatelj njegov.”^d

22 Ovako kaže Jehova: “Evo, dolazi narod iz zemlje sjeverne, ustaje narod veliki s krajeva zemlje.^e **23** Luk i koplje nose,^f okrutni su i nemilosrdni, glas njihov hući kao more,^g na konjima jašu,^h kao ratnici svrstani su u bojne redove protiv tebe, kćeri sionska.”ⁱ

24 Čuli smo glas o njima. Ruke su nam klonule.^j Tjeskoba nas je obuzela, trudovi kao u porodilje.^k **25** Ne izlazi u polje i ne idi putem, jer mač neprijateljski prijeti, strah je svuda unaokolo!^l **26** Kćeri naroda mojega, kostrijet opahiš^m i u pepelu se valjaj!ⁿ Tuguj kao za sinom jedincem, nariči gorko,^o jer iznenada će na nas doći pustošitelj!^p

27 “Postavio sam te da narod moj poput metala ispituješ, da ga pomno istražuješ. Pro-matrat ćeš i ispitivat ćeš put njihov.”^r **28** Svi su to ljudi krajnje tvrdokorni,^s koji idu oko i kleveću,^t bakar su i željezo. Svi su pokvareni.^u **29** Mjehovi^v su opaljeni, a iz vatre koju potpiruju samo olovo izlazi.^z Uzalud čovjek pročišćava, zle se ne može izdvojiti.^a **30** Srebrom odbačenim zvat će ih,^b jer Jehova ih je odbacio.”^c

o Tu 1:2; Tu 1:16; Am 5:16; Lk 7:12; p Jr 15:8; Jr 48:8; r Eze 22:2; Mi 3:2; s Iza 30:1; Iza 48:4; Jr 5:23; Jr 13:10; t 2Sa 19:27; IZr 20:19; Jr 9:4; u Iza 1:4; v Eze 22:20; z Jr 9:7; a Eze 24:13; b Iza 1:22; c Jr 14:19; Tu 5:22; Ho 9:17.

7 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove: **2** "Stani na vrata doma Jehovina i objavi ondje riječ ovu.^a Reci: 'Čujte riječ Jehovinu, svi u Judi, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Jehovi! **3** Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: "Popravite puteve svoje i djela svoja, pa ću vas ostaviti da prebivate na ovome mjestu!^b **4** Ne uzdajte se u lažne riječi^c i ne govorite: 'Hram Jehovin, hram Jehovin, ovo je hram Jehovin!' **5** Jer ako doista popravite puteve svoje i djela svoja, ako doista budete sudili pravedno između čovjeka i bližnjega njegovog,^d **6** ako ne budete tlačili došljake, djecu bez oca i udovice,^e ako ne budete krv nevinu prolivali na ovome mjestu^f i ako ne budete išli za drugim bogovima na svoju nesreću,^g **7** tada ću vas ja ostaviti da prebivate na ovome mjestu, u zemlji koju sam dao očima vašim, odvijeka i do vijeka.'"^h

8 "A, evo, vi se uzdate u lažne riječi — od toga nikakve koristi nema.ⁱ **9** Možete li krasti,^j ubijati,^k preljub činiti,^l lažno se zaklinjati,^m prinose Baalu spaljivatiⁿ i ići za drugim bogovima koje prije niste poznavali,^o **10** a onda doći i stati pred mene u ovome domu koji nosi ime moje,^p pa reći: 'Bit ćemo izbavljeni', iako sve te gadosti činite? **11** Zar je dom ovaj koji nosi ime moje^r postao pećina razbojnička u očima vašim?^s A ja sve to vidim", kaže Jehova.^t

12 "No, podite na moje mjesto koje je bilo u Šilu,^u gdje

7. poglavlje

- a Jr 26:2
- b Jr 18:11; Jr 26:13
- c Mi 3:11
- d Jr 21:12; Jr 22:3
- e 5Mo 24:17; Ps 82:3; Za 7:10; Mi 3:5; Jk 1:27
- f Ps 106:38
- g 5Mo 6:14; 5Mo 8:19; 5Mo 11:28; Jr 13:10
- h 5Mo 4:40; Jr 3:18
- i Iza 30:10; Jr 5:31; Jr 14:14
- j Iza 3:14; Eze 22:29; Ho 4:2; Mi 2:2
- k Eze 33:25
- l Jr 9:2; Mi 3:5
- m Jr 5:2
- n 1Kr 18:21; 2Kr 23:5; Jr 11:13
- o 2Mo 20:3; 5Mo 32:17; Su 5:8
- p 2Kr 21:4; 2Lje 33:7; Jr 34:15; Eze 20:39
- r Iza 56:7
- s Mt 21:13; Mk 11:17; Lk 19:46
- t Jr 23:24; He 4:13
- u Jš 18:1; Su 18:31; 1Sa 1:3

Desni stupac

- a 5Mo 12:5; 5Mo 12:11
- b 1Sa 4:11; Ps 78:60; Jr 26:6; Jr 26:9; Jr 25:4
- c Jr 25:4
- d 2Lje 36:16; Ne 9:29; Jr 11:8; Jr 25:3; Za 1:4
- e Iza 65:12; Iza 66:4; Za 7:13
- f 2Kr 25:9
- g Jr 7:4
- h 1Sa 4:10; Ps 78:60; Jr 26:6; Tu 2:7
- i 2Kr 17:23
- j 2Lje 25:7; Ps 78:67
- k 2Mo 32:10; Jr 11:14; Jr 14:11
- l Iza 1:15; Jr 15:1; Mi 3:4
- m Eze 8:6

sam u početku nastanio ime svoje,^a i pogledajte što sam od njega učinio zbog zloće naroda svojega Izraela!^b **13** Zato što ste učinili sva ta nedjela', kaže Jehova, 'i zato što sam vam govorio — ustajao rano i govorio^c — ali niste slušali,^d i što sam vas zvao, ali niste se odazvali,^e **14** učinit ću od doma koji nosi ime moje,^f a u koji se vi uzdate,^g i od mjesta koje sam dao vama i očima vašim isto što sam i od Šila učinio.^h **15** Odbacit ću vas od lica svojega,ⁱ kao što sam odbacio svu braću vašu, sve potomstvo Efrajimovo.'^j

16 A ti se ne moli za narod ovaj i ne diži glasa svojega vapeci, moleći ili preklinjući me za njih,^k jer te neću uslišiti!^l **17** Ne vidiš li što čine po gradovima Judinim i po ulicama jeruzalemskim?^m **18** Sinovi skupljaju drva, očevi pale vatru, a žene mijese tijesto da naprave kolače žrtvene 'kraljici neba'.ⁿ I lijevaju žrtve ljevanice^o bogovima drugim da me uvrijede.^p **19** 'Zar mene time vrijeđaju?' kaže Jehova.^r 'Ne vrijeđaju li sami sebe, na svoju sramotu?'^s **20** Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Evo, gnjev moj i srdžba moja izljevaju se na ovo mjesto,^t na ljude i na stoku, na drveće poljsko^u i na plodove zemlje. Gorjet će gnjev moj i neće se ugasiti.'^v

21 Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Svoje paljenice cijele dodajte drugim žrtvama svojim i je-

ⁿ 5Mo 4:19; 5Mo 17:3; Jr 44:17; Dj 7:42; ^o Iza 57:6; Jr 19:13; Eze 20:28; ^p Iza 3:8; Iza 65:3; Jr 25:7; ^r 5Mo 32:16; Eze 8:17; 1Ko 10:22; ^s Iza 45:16; Jr 20:11; Da 9:7; ^t Tu 2:3; ^u Eze 20:47; ^v 2Kr 22:17; Jr 17:27.

dite mesa!^a **22** Jer ništa nisam rekao ocima vašim, niti sam im što zapovjedio o paljenicama cijelim i drugim žrtvama u dan kad sam ih izveo iz zemlje egipatske.^b **23** No ovo sam im zapovjedio: "Slušajte glas moj,^c pa ću ja biti Bog vaš,^d a vi ćete biti narod moj! U svemu idite putem^e koji ću vam odrediti, da vam dobro bude!"^f **24** Ali oni nisu slušali, niti su prignuli uho svoje,^g nego su se povodili za zamislima tvrdokornog i zlog srca svojega,^h pa su nazodovali umjesto da su napredovali,ⁱ **25** od dana kad su oci vaši izišli iz zemlje egipatske pa do dana današnjega.^j A ja sam vam slao sve slugе svoje, proroke, ustajao rano svaki dan i slao ih.^k **26** Ali ovaj me narod nije slušao i nisu prignuli uho svoje,^l nego su postali nepokorni.^m Činili su gore nego oci njihovi!"

27 Reci im sve ove riječi,^o ali oni te neće slušati! Zovi ih, ali oni ti se neće odazvati!^p **28** Reci im: 'Ovo je narod koji ne sluša glas Jehove, Boga svojega,^r i ne da se poučiti.^s Nestalo je vjernosti, iščeznula je iz usta njihovih.'^t

29 Odreži kosu svoju nešišanu i baci je,^u pa zapjevaj tužaljku^v na brdima golim, jer sam ja, Jehova, odbacio^z naraštaj na koji sam se razgnjevio i ostavit ću ga!^a **30** 'Jer sinovi Judini čine što je zlo u očima mojim', kaže Jehova. 'Postavili su odvratne idole* svoje u domu koji nosi ime moje, da ga

Jr 7:26* Ili: "tvrdovrati". Doslovno: "ukrućivali šiju (vrat)". **30*** Doslovno: "Postavili su gadosti".

7. poglavlje

- a Iza 1:11
Jr 6:20
Ho 8:13
Am 5:21
b 1Sa 15:22
Ps 51:16
Ho 6:6
c 2Mo 15:26
3Mo 26:3
5Mo 6:3
Jr 11:4
d 2Mo 19:5
3Mo 26:12
e Su 2:22
f 5Mo 5:29
g 2Mo 32:8
Ne 9:16
Ps 81:11
Jr 11:8
Eze 20:8
h 5Mo 29:19
Jr 5:23
Jr 23:17
Eze 3:7
Ho 4:16
Za 7:12
i Ne 9:26
Iza 1:4
Jr 32:33
j 5Mo 9:7
1Sa 8:8
Ezr 9:7
k 2Kr 17:13
2Lje 36:15
Ne 9:30
Jr 25:4
l 2Lje 33:10
Jr 11:8
Jr 17:23
Jr 25:3
m 2Kr 17:14
Ne 9:17
Izr 29:1
Jr 19:15
Ri 2:5
Ri 10:21
n Jr 16:12
o Jr 26:2
Eze 2:7
Dj 20:27
p Za 7:13
r Iza 1:4
Jr 5:4
Sf 3:2
s Ps 50:17
Izr 1:7
Sf 3:7
t Jr 5:1
Ho 4:1
Mi 7:2
u Job 1:20
Jr 16:6
Mi 1:16
v Eze 19:1
z 2Kr 17:20
a 5Mo 28:15
5Mo 32:20

Desni stupac

- a 2Kr 21:4
2Lje 33:4
Jr 23:11
Jr 32:34
b 2Kr 23:10
2Lje 33:6
Jr 19:6
c Jš 15:8
2Lje 28:3
Jr 19:2

oskvrnu.^a **31** Sagradili su uzvišice obredne u Tofetu,^b koji je u dolini sina Hinomova,^c kako bi spaljivali sinove svoje i kćeri svoje u vatri,^d što nikad nisam zapovjedio, niti mi je to ikad na um* došlo.^e

32 'Zato, evo, dolaze dani', kaže Jehova, 'kad se to mjesto više neće zvati Tofet i dolina sina Hinomova, nego dolina ubijanja,^f i u Tofetu će se mrtvi pokapati, iako ondje više neće biti mjesta.^g **33** A mrtva tijela naroda ovoga bit će hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim, koje nitko neće plašiti.^h **34** Uklonit ću iz gradova Judinih i s ulica jeruzalemskih glas radosti i glas veselja, glas mladoženjin i glas nevjestin,ⁱ jer zemlja će se ova u pustoš pretvoriti.'^j

8 "U to vrijeme", kaže Jehova, "ljudi će izvaditi kosti kraljeva Judinih, kosti knezova njegovih, kosti svećenika, kosti proroka i kosti stanovnika Jeruzalema iz grobova njihovih.^k **2** I razasut će ih pred suncem i pred mjesecom i pred svom vojskom nebeskom koju su ljubili, kojoj su služili, za kojom su išli,^l koju su tražili i kojoj su se klanjali.^m Neće ih pokupiti niti će ih sahraniti. Bit će kao gnoj po zemlji."ⁿ

3 "Svemu ostatku koji preostane od zlog roda ovoga

d 5Mo 12:31; 2Kr 17:17; Ps 106:37; Is 106:38; Iza 57:5; Eze 16:20; Eze 20:31; e 3Mo 18:21; 3Mo 20:3; 5Mo 17:5; Jr 19:5; Jr 32:35; f Jr 19:6; g 2Kr 23:10; Jr 19:11; Eze 6:5; h 5Mo 28:26; Ps 79:2; Jr 12:9; Jr 16:4; Jr 34:20; Iza 24:8; Jr 16:9; Jr 25:10; Eze 26:13; Ho 2:11; j 3Mo 26:33; Iza 1:7; Iza 3:26; Iza 6:11; **8. poglavlje** k 2Kr 23:16; 2Lje 34:5; Eze 6:5; 15Mo 4:19; 5Mo 17:3; 2Kr 17:16; 2Kr 21:3; Jr 7:9; Jr 19:13; Sf 1:5; m 2Kr 23:5; 2Lje 33:3; Eze 8:16; Dj 7:42; n 2Kr 9:37; Ps 83:10; Jr 9:22; Jr 16:4; Jr 25:33.

Jr 7:31* Doslovno: "u srce".

po svim mjestima po kojima ću rasijati one što preostanu^a draža će biti smrt nego život”,^b kaže Jehova nad vojskama.

4 “Reci im: ‘Ovako kaže Jehova: “Zar će pasti i neće više ustati?’^c Ako se jedan odvratiti od zlog puta svojega, zar se neće i drugi odvratiti?’^d **5** Zašto je ovaj narod jeruzalemski nevjeran i uporan u nevjernosti svojoj? Drže se prepredenosti,^e ne žele se odvratiti od zlih puteva svojih.^f **6** Pazio sam^g i slušao.^h Nije dobro kako govore. Nitko se ne kaję za zloću svojuⁱ i ne govori: ‘Što sam učinio?’ Svatko se vraća na put kojim svi idu,^j kao konj koji juri u bitku. **7** Čak i roda na nebu zna vrijeme svoje,^k grlica,^l čiopa i bulbul drže se vremena kad se trebaju vratiti. A narod moj ne pozna vrijeme suda Jehovina.”^m

8 ‘Kako možete reći: “Mudri smo i zakon Jehovin imamo?”ⁿ Zaista, lažna pisaljka^o pisarâ same laži piše. **9** Mudraci su se posramili.^p Uplašili su se i bit će uhvaćeni. Gle, odbacili su riječ Jehovinu, pa kakva je onda mudrost njihova?^r **10** Zato ću žene njihove dati drugima, polja njihova onima koji posjede uzimaju.^s Jer od najmanjega do najvećega, svi zgrću dobitak nepravedni.^t Od proroka do svećenika, svi su varalice.^u **11** I površno liječe ranu kćeri naroda mojega,^v govoreći: “Mir je! Mir je!” a mira nema.^z **12** Jesu li se posramili zbog toga što su gadosti činili?^a Niti su se posramili niti su se poniziti znali.^b

8. poglavlje

- a 5Mo 30:1
Jr 29:14
Da 9:7
b Job 3:21
Oz 9:6
c Izr 24:16
Mi 7:8
d Ho 6:1
e Ps 119:118
Jr 9:6
f Iza 1:20
Jr 5:3
g Ne 9:28
h Ps 14:2
Ml 3:16
i Jr 5:1
2Pe 3:9
j 2Kr 17:15
k Iza 1:3
l Pj 2:12
m Jr 5:4
Ho 8:12
Ro 2:17
o Iza 8:1
p Iza 29:14
r 5Mo 4:6
Ps 19:7
2Ti 3:15
s 5Mo 28:30
Jr 6:12
Am 5:11
Sf 1:13
t Iza 56:11
Jr 6:13
Eze 33:31
Mi 3:11
Tit 1:11
u Jr 5:31
Jr 27:9
Tu 2:14
Tu 4:13
Eze 22:28
v Job 13:4
Jr 6:14
z Jr 23:17
Eze 13:10
a Jr 6:15
b Jr 3:3
Flp 3:19

Desni stupac

- a Iza 10:3
Jr 23:12
b 5Mo 32:35
c Eze 22:20
d Iza 24:7
Jl 1:7
e Jr 4:5
f Tu 3:28
g Jr 9:15
Jr 23:15
Tu 3:19
h Jr 4:10
Jr 14:19
Mi 1:12
i Jr 4:15
j Su 18:29
Jk 15:20
k Su 5:22
Jr 47:3
l 5Mo 32:24
m Ps 58:5
Pr 10:11
n Jr 10:19
o Iza 39:3
p Ps 135:21
Iza 12:6
r Ps 146:10
Ps 149:2
Iza 33:22
s 5Mo 32:21
Iza 30:15
Jr 4:14

Zato će pasti s onima koji padaju. Posrnut će kad ih stanem kažnjavati”,^a kaže Jehova.^b

13 ‘Kad ih poberem, uništiti ću ih’, kaže Jehova.^c ‘Neće biti grožđa na trsu,^d neće biti smokava na smokvi, čak će i lišće uvenuti. Ono što im dajem otići će drugima umjesto njima.”

14 “Zašto sjedimo mirno? Skupite se! Udimo u gradove utvrđene^e da ondje umremo!^f Jer Jehova, Bog naš, na smrt nas je osudio.^g Vodu zatrovanu daje nam Jehova da pijemo,^g jer smo mu zgriješili. **15** Nadali smo se miru, ali nema dobra,^h i vremenu izlječenja, a eto straha!ⁱ **16** Iz Dana^j se čuje frktanje konja njegovih. Od rzanja pastuha njegovih sva se zemlja tresе.^k Dolaze i proždiru zemlju i sve što je na njoj, grad i stanovnike njegove.”

17 “Jer, evo, šaljem na vas zmije, otrovnice,^l protiv kojih čaranje ne djeluje,^m te će vas ujedati”, kaže Jehova.

18 Obuzela me tuga neizlječiva.ⁿ Srce je moje bolno. **19** Evo, kći naroda mojega vapi iz zemlje daleke:^o “Zar Jehova nije na Sionu?^p Zar kralj njegov nije na njemu?”^r

“Zašto me vrijeđaju svojim likovima rezbarenim, svojim ništavnim bogovima tuđinskim?”^s

20 “Žetva je prošla, ljeto je završilo, a mi nismo spašeni!”^t

21 Potresen sam^u zbog propasti kćeri naroda mojega.^v

u Jr 4:19; Jr 14:17; v Iza 1:5; Jr 6:14; Jr 30:15; Tu 3:47.

Jr 8:14* Doslovno: “i ondje šutimo!”
14* Doslovno: “ušutkao nas je”.

Žalostan sam. Sav sam se za-
prepastio.^a **22** Zar nema bal-
zama u Gileadu?^b Zar ondje
nema liječnika?^c Zašto onda
ne dolazi ozdravljenje^d kćeri
naroda mojega?^e

9 Kad bi barem glava moja
voda bila, a oči moje izvor
suza!^f Tada bih danju i noću
plakao za pobijenim sinovima
kćeri naroda svojega.^g

2 Kad bih barem u pustinji
kao putnik prenočište imao!^h
Tada bih ostavio narod svoj i
otišao od njih, jer svi su
preljubnici,ⁱ skup izdajnički.^j

3 Kao luk napinju jezik svoj
za laž,^k a po vjernosti nisu po-
znati na zemlji.

“Jer iz zla u zlo idu, a na
mene se ne obaziru”,^l kaže Je-
hova.

4 “Neka se svatko čuva
prijatelja svojega,^m nijednome
bratu ne vjerujte!ⁿ Jer svaki
brat nastoji izgurati drugoga^o
i svaki prijatelj ide oko i kle-
veće^p **5** i svatko vara prijate-
lja svojega,^r nitko istinu ne go-
vori. Jezik su svoj navikli da
laž govori.^s Izmorili su se zlo či-
neći.^t

6 Ti prebivaš usred prijeva-
re.^u Zbog prijevare ne žele zna-
ti za mene”,^v kaže Jehova.

7 Zato ovako kaže Jehova
nad vojskama: “Evo, talim ih
i ispitujem,^z jer što drugo
da učinim kćeri naroda svoje-
ga?^a **8** Jezik je njihov strijela
smrtonosna.^b Prijevaru go-
vori. Ustima svojim čovjek mi-
roljubivo govori s prijateljem
svojim, a u sebi mu zasjedu
sprema.”^c

9 “Neće li mi odgovarati za
to?” kaže Jehova. “Neće li se

8. poglavlje

- a JI 2:6
Na 2:10
- b 1Mo 37:25
1Mo 43:11
Jr 46:11
- c Jr 30:13
- d Iza 58:8
Jr 30:17
Jr 33:6
- e Jr 30:12

9. poglavlje

- f Iza 22:4
Jr 13:17
Tu 2:11
- g Jr 6:26
- h Ps 55:7
- i Jr 5:7
Jr 23:10
Ho 7:4
- j Jr 12:1
Ho 5:7
Ho 6:7
Mi 2:11
- k Ps 64:3
Iza 59:3
Ri 3:13
- l Jr 4:22
Ri 1:28
- m Jr 12:6
Mi 7:2
- n Mi 7:5
- o 1Mo 27:36
- p 3Mo 19:16
2Sa 19:27
Ps 15:3
Izr 20:19
Jr 6:28
Eze 22:9
- r 1Mo 31:7
Job 11:3
- s Ps 50:19
Mi 6:12
- t Eze 24:12
- u Jr 18:18
- v Izr 1:24
Ho 4:6
Ri 1:28
1Ko 15:34
- z Ps 66:10
Iza 1:25
Iza 48:10
Mi 3:3
- a 2Lje 36:15
- b Ps 12:2
Ps 120:3
- c 2Sa 3:27
2Sa 20:10
Ps 28:3

Desni stupac

- a Jr 5:9
- b Jr 7:29
- c Jr 12:4
Jr 23:10
- d Eze 14:15
- e Jr 4:25
Ho 4:3
Sf 1:3
- f Ps 79:1
Iza 25:2
Jr 26:18
- g Iza 13:22
Jr 10:22
- h Jr 4:27
Jr 25:11
Jr 32:43
- i Iza 42:23
Ho 14:9
Jr 5Mo 29:24
- k Ps 89:30

duša moja osvetiti narodu koji
je takav?^a **10** Zaplakat ću i
naricati nad gorama,^b tužaljku
ću zapjevati nad pašnjacima u
pustari, jer će spaljeni biti,^c te
nitko neće njima prolaziti niti
će se ondje glas stoke čuti.^d
I ptice nebeske i zvijeri bućeći
će, otići će.^e **11** Pretvorit ću
Jeruzalem u hrpu kamenja,^f
u brlog šakalski.^g Gradove Ju-
dine pretvorit ću u pustoš,
ostat će bez stanovnika.^h

12 Tko je mudar, pa da to
razumije? Kome su usta Jeho-
vina govorila, pa da to objavi?ⁱ
Zašto će zemlja propasti, zašto
će biti spaljena kao pustinja te
nitko neće njome prolaziti?^j

13 A Jehova je rekao: “Oni
su ostavili zakon moj koji sam
stavio pred njih, nisu slušali
glas moj i nisu živjeli* po zakonu
mojemu,^k **14** nego su se
povodili za tvrdokornim srcem
svojim^l i išli su za likovima
Baalovim,^m kako su ih nauči-
li oci njihovi.ⁿ **15** Zato Jeho-
va nad vojskama, Bog Izra-
elov, kaže: ‘Evo, nahranit ću
narod ovaj pelinom^o i napo-
jit ću ih vodom zatrovanom.^p

16 I rasijat ću ih među narode
koje ni oni ni oci njihovi nisu
poznawali^r i poslat ću za njima
mač da ih istrijebim.’^s

17 Ovako kaže Jehova nad
vojskama: ‘Budite razboriti i
pozovite narikače^t neka dođu!
Pošaljite po žene vješte u nari-
canju, neka dođu^u **18** i neka
brzo počnu naricati nad na-
ma! Neka iz očiju naših suze

l Jr 3:17; Jr 7:24; m Su 3:7; 1Sa 12:10; Ho 11:2; n Jr 44:17; o Jr 23:15; Tu 3:15; p Jr 8:14; Tu 3:19; r 3Mo 26:33; 5Mo 28:64; Ne 1:8; Ps 106:27; Za 7:14; s Jr 29:17; Eze 5:2; t 2Lje 35:25; u Pr 12:5; Am 5:16.

poteku, neka s vjeda naših vode poteku!^a **19** Jer glas narićanja čuje se sa Siona:^b "Opustošeni smo!^c Tako smo posramljeni! Ostavljamo zemlju ovu, uništena su prebivališta naša."^d **20** Zato čujte, žene, riječ Jehovinu, neka uho vaše primi riječ iz usta njegovih! I naučite kćeri svoje narićanju,^e učite jedna drugu tužaljka!^f **21** Jer smrt se penje kroz prozore naše, ulazi u utvrđene dvore naše da istrijebi djecu s ulica i mladiće s trgova.^g

22 Reci: 'Ovako kaže Jehova: "Mrtva tijela ljudska ležat će kao gnoj na polju i kao žito koje je tek požeo žetelac, a koje nema tko skupiti."^h

23 Ovako kaže Jehova: "Neka se mudrac ne hvali mudročću svojom! Neka se čovjek snažan ne hvali snagom svojom! Neka se bogataš ne hvali bogatstvom svojim!"^k

24 "Tko se hvali, neka se hvali time što je razborit^{#1} i što pozna mene, što zna da sam ja Jehova,^m onaj koji iskazuje milost[#], pravdu i pravednost na zemlji,ⁿ jer tome se radujem",^o kaže Jehova.

25 "Evo, dolaze dani", kaže Jehova, "kad ću na odgovornost pozvati sve koji su obrezani, ali su ipak u neobrezanju:^p

26 Egipat^r i Judu^s i Edom^t i sinove Amonove^u i Moab^v i sve koji kosu podrezuju na sljepočnicama i žive u pustinji.^z Jer svi su ti narodi neobrezani i svi je dom Izraelov srca neobrezana."^a

Jr 9:24* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **24*** Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

9. poglavlje

- a Jr 6:26
Jr 14:17
- b Jr 4:31
Eze 7:16
Mi 1:8
- c 5Mo 28:29
Jr 4:13
- d 3Mo 18:28
3Mo 20:22
Tu 4:15
Mi 2:10
- e 1Sa 7:2
Iza 29:2
Mi 2:4
- f 2Sa 1:17
Jr 7:29
- g 2Lje 36:17
Jr 6:11
- h Ps 83:10
Iza 5:25
Jr 8:2
Jr 16:4
- i Ps 49:10
Izr 3:5
Pr 9:11
Iza 5:21
- j 5Mo 8:17
Ps 33:16
Da 4:30
1Ko 3:21
- k 5Mo 8:14
Ps 49:6
Izr 11:4
Izr 18:11
Lk 12:15
1Ti 6:17
- l 2Ko 10:17
- m Ps 91:4
Iv 17:3
1Ko 1:31
- n 2Mo 34:6
Ne 1:5
Ne 9:17
Ps 51:1
Ps 89:14
- o Ps 99:4
Ho 6:6
Mi 6:8
Mi 7:18
- p Am 3:2
Dj 7:51
Ri 2:25
- r Iza 19:1
Eze 29:2
- s Iza 1:1
- t Jr 27:3
Eze 32:29
Ob 1
- u Jr 49:1
Eze 25:2
- v Iza 15:1
Jr 48:1
- z Jr 25:23
Jr 49:32
- a 3Mo 26:41
5Mo 30:6
Jr 4:4
Ri 2:29

Desni stupac

10. poglavlje

- a 3Mo 18:3
3Mo 20:23
5Mo 12:30
- b Iza 47:13
- c 3Mo 18:30
Iza 40:20
- d Iza 44:14
Iza 45:20
Hb 2:18

10 Čujte riječ koju vam govori Jehova, dome Izraelov! **2** Ovako kaže Jehova: "Ne učite se putu kojim narodi idu^a i ne plašite se znakova nebeskih, jer njih se narodi plaše!^b **3** Običaji narodâ^c samo su dah, jer oni sijeku drvo^d u šumi i od njega prave rukotvorine nožem rezbarskim.^e **4** Srebrom i zlatom ukrašavaju ih.^f Čavlima i čekićima pričvršćuju ih da se ne njišu.^g **5** Oni su kao strašilo u polju krastavaca, ne mogu govoriti.^h Treba ih nositi, jer ne mogu hodati.ⁱ Ne bojte ih se, jer nikakvo zlo ne mogu učiniti, a kamoli što dobro!"^j

6 Nitko nije kao ti, Jehova!^k Ti si velik i ime je tvoje veliko i moćno.^l **7** Tko da te se ne boji,^m Kralju narodâ,ⁿ jer ti to zaslužuješ! Jer među svim mudracima narodâ i u svim kraljevstvima njihovim nema nikoga tko je kao ti.^o **8** Svi su oni i nerazumni i ljudi.^p Drvo ih navodi da idu za onim što je ništavno.^r **9** Srebro na ploče iskavano donosi se iz Taršiša,^s zlato iz Ufaza,^t djelo zanatlija, djelo ruku zlatarskih. Idolima svojim odjeću prave od prediva plavog i vune crvenkastopurpurne. Svi su oni djelo ljudi vješti.^u

10 A Jehova je uistinu Bog.^v On je Bog živi^x i Kralj vječni.^a Od gnjeva njegova zemlja će se potresti,^b narodi neće

f Ps 115:4; Ps 135:15; Iza 40:19; Ho 13:2; g Iza 41:7; Iza 46:7; h Ps 115:5; Ps 135:16; Iza 46:7; Hb 2:19; 1Ko 12:2; i Ps 115:7; Iza 46:1; Iza 46:7; j Iza 41:23; Iza 44:9; Iza 45:20; 1Ko 8:4; k 2Mo 15:11; 2Sa 7:22; Ps 86:8; l Ne 4:14; Ne 9:32; Ps 48:1; Ps 145:3; Jr 32:18; m Job 37:24; Lk 12:5; Ot 15:4; n Ps 93:28; Ps 93:1; Ot 11:17; o Ps 89:6; Da 4:35; p Ps 115:8; Iza 41:29; Jr 51:17; Hb 2:18; Iza 10:2; Ri 1:22; r Iza 44:19; 1Kr 10:22; 2Lje 9:21; t Da 10:5; u Ps 115:4; v Ps 31:5; z J8 3:10; Da 6:26; Iv 6:57; 2Ko 6:16; 1So 1:9; a Ps 101:6; Da 4:3; Hb 1:12; Ot 15:3; b Na 1:5.

opstati pred osudom njegovom.^a **11** Ovako im recite: “Bogovi^b koji nisu načinili nebo i zemlju nestat će sa zemlje^c i ispod neba.” **12** On je načinio zemlju silom svojom,^d učvrstio je plodno tlo mudrošću svojom^e i razapeo nebesa razborom svojim.^f **13** Od glasa njegova huče vode na nebesima,^g on podiže paru s kraja zemlje.^h Kiši je slivnike načinioⁱ i vjetar izvodi iz spremišta svojih.^j

14 Svaki se čovjek vlada nerazumno, ništa ne shvaća.^k Svaki će se zlatar postidjeti rezanog lika svojega,^l jer laž su njegovi likovi lijevani,^m nema života* u njima.ⁿ **15** Ništavni su, smiješne tvorevine.^o Propast će kad ih Bog stane kažnjavati.^p

16 Ali onaj koji je baština Jakovljeva^r nije kao oni, jer on je Tvorac svega,^s a Izrael je palica njegova, nasljedstvo njegovo.^t Jehova nad vojskama ime je njegovo.^u

17 Pokupi sa zemlje zavežljaj svoj,^v ti koja živiš u tjeskobi!^z **18** Jer ovako kaže Jehova: “Gle, ovaj ću put kao iz pračke izbaciti stanovnike ove zemlje^a i pustit ću nevolju na njih da shvate.”^b

19 Teško meni zbog propasti moje!^c Rana je moja bolna. Kažem: “Doista, ovo je moja bol, ja ću je nositi.”^d **20** Šator je moj opustošen, pokidana je sva užad šatora mojega.^e Sinovi su moji otišli od mene, nema ih više.^f Nitko više ne razapinje šator moj i ne podiže šatorska krila moja. **21** Jer pa-

10. poglavlje

- a Ps 76:7
- Ps 90:11
- Jl 2:11
- b Ps 96:5
- c Iza 2:18
- Jr 51:18
- Sf 2:11
- Za 13:2
- d 1Mo 1:1
- Job 38:4
- Ps 89:11
- Iza 40:28
- Jr 51:15
- Dj 14:15
- Ot 4:11
- e Ps 24:2
- Ps 93:1
- Izr 3:19
- Iza 45:18
- f Job 9:8
- Ps 104:2
- Ps 136:5
- Iza 40:22
- Iza 42:5
- Iza 45:12
- Za 12:1
- g Job 37:2
- Job 38:34
- Job 38:36
- Ps 18:13
- Ps 68:33
- h Job 36:27
- Ps 135:7
- i Job 38:25
- Iza 45:8
- Jr 51:16
- Za 10:1
- j 1Mo 8:1
- 2Mo 14:21
- 4Mo 11:31
- Ps 107:25
- Ps 147:18
- Jn 1:4
- k Ps 92:6
- l Ps 97:7
- Iza 42:17
- Iza 44:11
- m Hb 2:18
- 1Ko 8:4
- n Ps 135:17
- Jr 51:17
- o Iza 41:29
- p Jr 51:18
- r Ps 16:5
- Ps 73:26
- Ps 119:57
- Ps 142:5
- s Iza 45:7
- t 5Mo 32:9
- Ps 74:2
- Ps 135:4
- u Iza 47:4
- Jr 51:19
- v Eze 12:3
- z Mi 2:10
- a 5Mo 28:63
- 1Sa 25:29
- Jr 16:13
- b Jr 23:20
- Eze 6:10
- c Jr 4:19
- Jr 8:21
- Tu 2:11
- d Mi 7:9
- Jr 4:20
- e Jr 7:2
- Tu 2:4
- f Jr 31:15

Desni stupac

- a Ps 94:8
- Jr 5:31
- Jr 12:10
- b Jr 2:8
- Jr 8:9

stiri se vladaju nerazumno^a i ne traže Jehovu.^b Zato ne postupaju razborito* i sva su im se stada raspršila.”^c

22 Slušajte! Glas dolazi i vreva velika iz zemlje sjeverne,^d da pretvori gradove Judine, u pustoš, u brlog šakalski.^e

23 Dobro znam, Jehova, da put čovjeka zemaljskog nije u njegovoj vlasti. Čovjek koji hoda ne može upravljati koracima svojim.^f **24** Ukori me, Jehova, ali pravedno,^g ne u gnjevu svojem, h^h da me ne zatreši!ⁱ **25** Izlij gnjev svoj na narode^j koji se na tebe ne obaziru^k i na plemena koja ne prizivaju ime tvoje! Jer oni su izjeli Jakova.^m Izjeli su ga i istrijebiliⁿ i opustošili su prebivalište njegovo.^o

11 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove: **2** “Čujte svi riječi ovoga saveza!^a

Objavi^p ih narodu Judinu i stanovnicima Jeruzalema! **3** Reci im: ‘Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: “Proklet bio čovjek koji ne sluša riječi ovoga saveza,^r **4** koje sam zapovjedio ocima vašim u dan kad sam ih izveo iz zemlje egipatske,^s iz peći u kojoj se željezo tali,^t govoreći: ‘Slušajte glas moj i činite sve što vam zapovijedam,^u pa ćete biti narod moj, a ja ću biti Bog vaš,’ **5** da bih

c Jr 23:1; Eze 34:5; d Jr 1:15; Jr 4:6; Jr 6:22; Hb 1:6; e Jr 9:11; f Ps 17:5; Ps 37:23; Izr 16:3; Izr 20:24; Jr 17:9; g Ps 6:1; Jr 30:11; h Ps 38:1; i Iza 40:23; j Ps 9:17; Ps 79:6; Iza 34:2; k Job 18:21; l So 4:5; 2So 1:8; Ot 16:1; i Sf 1:6; m Ps 79:7; Jr 51:34; n Iza 10:22; o Jr 8:16; Tu 2:22; **11. poglavlje** p Jr 1:7; r 5Mo 27:26; 5Mo 28:15; Ga 3:10; He 8:9; s 2Mo 24:3; Eze 20:6; t 2Mo 13:3; 5Mo 4:20; 1Kr 8:51; u 3Mo 26:3; 1Sa 15:22; Jr 7:23; v 1Mo 17:8; 3Mo 26:12; Eze 11:20; 2Ko 6:16.

Jr 10:21* Vidi bilješku za izraz “razboritost” u Izr 1:3.

ispunio zakletvu kojom sam se zakleo ocima vašim^a da ću im dati zemlju u kojoj teče med i mlijeko,^b u kojoj i danas žive!”””

A ja sam odgovorio: “Neka bude tako, Jehova!”

6 Zatim mi je Jehova rekao: “Objavi sve ove riječi po gradovima Judinim i po ulicama jeruzalemskim!^c Reci: ‘Čujte riječi ovoga saveza i izvršavajte ih!’^d **7** Jer ozbiljno sam opominjao oce vaše od dana kad sam ih izveo iz zemlje egiptatske^e pa sve do danas, ustajao rano i opominjao: “Slušajte glas moj!”^f **8** Ali oni nisu slušali i nisu prigulili uho svoje,^g nego su se svi povodili za tvrdokornim i zlim srcem svojim.^h Zato sam pustio na njih sve riječi ovoga saveza za koji sam im zapovjedio da ga se drže, ali oni ga se nisu držali.”

9 I rekao mi je Jehova: “Urota je među narodom Judinim i stanovnicima Jeruzalema.ⁱ

10 Vratili su se prijestupima praotaca svojih starih,^j koji nisu htjeli slušati riječi moje, nego su išli za drugim bogovima i služili im.^k Dom Izraelov i dom Judin prekršili su savez moj koji sam sklopio s praocima njihovim.^l **11** Zato ovako kaže Jehova: ‘Evo, dovodim na njih nevolju^m kojoj neće umaći.ⁿ Zvat će me u pomoć, ali ja ih neću slušati.’^o **12** Gradovi Judini i stanovnici Jeruzalema ići će i u pomoć zvati bogove kojima spaljuju prinose,^p ali oni im neće donijeti spasenje u vrijeme nevolje njihove.^r **13** Jer bogova tvojih, Juda, ima koli-

11. poglavlje

- a 1Mo 15:18
5Mo 7:12
Ps 105:9
- b 2Mo 3:8
3Mo 20:24
5Mo 6:3
Jš 5:6
- c Eze 20:6
- d Iza 58:1
- e 5Mo 6:3
Iv 13:17
Ri 2:13
Jk 1:22
- e 2Mo 15:26
- f Jr 7:13
Jr 25:4
Jr 35:15
- g Ne 9:16
Jr 6:16
Jr 7:26
Eze 20:8
Za 7:11
- h Ps 78:8
Ps 81:12
Iza 65:2
Jr 3:17
Jr 7:24
Jr 9:14
Za 7:12
Ri 10:21
- i Jr 5:31
Eze 22:25
- j Su 2:11
Ps 78:8
Eze 20:18
Dj 7:51
- k Su 2:17
1Sa 8:8
2Kr 22:17
2Lje 28:23
- l 5Mo 31:16
2Kr 17:7
Eze 16:59
Ho 6:7
He 8:9
- m 2Kr 22:16
2Lje 34:24
Jr 6:19
Eze 7:5
- n Izr 29:1
Am 2:14
- o Ps 18:41
Izr 1:28
Iza 1:15
Jr 14:12
Eze 8:18
Mi 3:4
Za 7:13
- p 5Mo 32:37
Iza 45:20
- r Jr 2:28

Desni stupac

- a 5Mo 32:17
- b Ho 9:10
- c Jr 7:9
- d Jr 7:16
Jr 14:11
1Iv 5:16
- e Ps 66:18
Ho 5:6
- f Jr 2:3
- g Jr 3:8
Eze 16:25
- h Hg 2:12
- i Jk 4:16
- j Ps 52:8
Ri 11:17
- k Mt 3:10
- l Ps 44:2
Iza 5:2
Jr 2:21
- m Jr 19:15

ko i gradova tvojih,^a i koliko je ulica jeruzalemskih, toliko ste žrtvenika postavili bogu sramotnome,^b žrtvenika na kojima prinose Baalu spaljujete.^c

14 A ti se ne moli za narod ovaj i ne diži glasa svojega vapeći ili moleći za njih,^d jer neću slušati kad mi se obrate u nevolji svojoj!^e

15 Što radi ljubljani narod moj u domu mojemu,^f kad mnogi od njih takvo zlo kuju?^g Hoće li oni mesom svetim odvratiti zlo od tebe^h kad nevolja tvoja dođe? Hoćeš li se tada radovati?ⁱ **16** ‘Maslina zelena, rodna i lijepa’^j Uz huku veliku poslao je vatru na nju, polomljene su grane njezine.^k

17 Jehova nad vojskama, onaj koji te posadio,^l nevolju ti je najavio zbog zla koje su dom Izraelov^m i dom Judin učinili spaljujući Baalu prinose da me uvrijede.”ⁿ

18 Jehova mi je objavio da znam i tada mi je pokazao djela njihova.^o **19** A ja sam bio kao janje poslušno koje se vodi na klanje,^p i nisam znao da spletke protiv mene smišljaju: “Uništimo drvo i plod njegov, iskorijenimo ga iz zemlje živih,^s da se ime njegovo više nikad ne spomeni!” **20** Ali ti, Jehova nad vojskama, sudiš pravedno,^t ti ispituješ bubrege* i srce.^u Daj mi da vidim osvetu tvoju nad njima, jer sam pred tebe iznio parnicu svoju!^v

n 2Kr 23:5; Jr 7:9; Jr 19:5; o Eze 8:6; p Iza 53:7; r Ps 37:32; Jr 18:18; s Ps 116:9; Ps 142:5; t 1Mo 18:25; Ps 98:9; Dj 17:31; u 1Sa 16:7; 1Lje 28:9; Ps 7:9; Izr 11:20; Jr 17:10; Jr 20:12; Ot 2:23; v 1Sa 24:15.

21 Zato ovako kaže Jehova za ljude iz Anatota^a koji traže dušu moju i govore: "Nemoj prorokovati u ime Jehovino,^b da ne pogineš od naše ruke", **22** ovako kaže Jehova nad vojskama: "Evo, ja ću se razračunati s njima. Mladići njihovi poginut će od mača.^c Sinovi njihovi i kćeri njihove pomrijet će od gladi.^d **23** Ni ostatak im neće ostati, jer nevolju ću dovesti na ljude iz Anatota^e i doći će godina u kojoj ću ih kazniti."^f

12 Pravedan si,^g Jehova, kad tužbe svoje iznosim tebi, kad pričam s tobom o pitanjima sudskim. Zašto je put zlikovaca uspješan,^h zašto svi koji iznevjere druge mir uživaju? **2** Ti si ih posadio, i oni su se ukorijenili. Rastu i plod donose. Ti si blizu usta njihovih, ali daleko od bubrega* njihovih.ⁱ **3** Ti me, Jehova, znaš dobro.^j Vidiš me i ispituješ srce moje — ono je s tobom.^k Izdvoji ih kao ovce za klanje,^l odvoji ih za dan pokolja! **4** Dokle će zemlja venuti^m i sve bilje poljsko sahnuti?ⁿ Zbog zloće stanovnika njezinih nestaje stoke i ptica,^o jer govore: "Ne vidi on kakva je budućnost naša."

5 Ako s pješacima trčiš, pa te izmore, kako ćeš se s konjima utrkivati?^p Osjećaš li se sigurnim u zemlji mirnoj?^r Kako ćeš se onda zaputiti kroz guštare jordanske?^s **6** Jer čak i braća tvoja i dom oca tvojege, i oni su te iznevjerili.^t Čak i oni viču za tobom na sav glas. Ne vjeruj im, iako ti lijepo govore!^u

Jr 12:2* Ili: "nutrine".

11. poglavlje

a Jr 1:1
b Iza 30:10
Am 2:12
Am 7:16
c 2Lje 36:17
Tu 2:21
d Jr 18:21
e Jš 21:18
1Lje 6:60
f Jr 23:12
Jr 46:21
Mi 7:4
Lk 19:44

12. poglavlje

g 1Mo 18:25
Ps 51:4
Ps 145:17
Sf 3:5
h Job 12:6
Job 21:7
Ps 37:1
Ps 73:3
Jr 5:28
Mi 3:15
i Iza 29:13
Mt 15:8
Mk 7:6
J Ps 139:2
k 2Kr 20:3
1Lje 29:17
Ps 173
Ps 44:21
Jr 11:20
l Ps 44:22
m Jr 23:10
n Ps 107:34
Jr 14:6
o Jr 4:25
Ho 4:3
Sf 1:3
p Jr 4:13
r Jr 14:13
s Jr 49:19
Jr 50:44
Za 11:3
t Jr 9:4
u Izr 26:25
Jr 23:17

Desni stupac

a Ps 78:60
Ho 9:15
Lk 13:35
b 2Mo 19:5
Iza 47:6
c Tu 2:1
d Ho 9:15
Am 6:8
e Ps 78:71
f 2Kr 24:2
Eze 16:37
g Iza 56:9
Jr 7:33
Eze 39:17
Ot 19:18
h Jr 6:3
i Ps 80:8
Iza 5:1
j Iza 63:18
k Jr 3:19
l Jr 9:11
m Jr 10:22
Jr 14:2
n Iza 42:25
Mi 2:2
o 3Mo 26:33
Jr 15:2
Eze 14:17
p 3Mo 26:16
Mi 6:15
Hg 1:6

7 "Ostavio sam dom svoj,^a Nasljedstvo svoje,^b onu koju mi duša ljubi, napustio sam i dao u ruke neprijateljima njezinim.^c **8** Ona koja je nasljedstvo moje postala mi je kao lav u šumi. Riče na mene, i zato sam je zamrzio.^d **9** Nasljedstvo moje^e postalo mi je kao šarena ptica grabljivica. Druge ptice grabljivice posvuda su oko nje.^f Dodite, skupite se, sve zvijeri poljske, dovedite i druge da jedu!^g **10** Pastiri mnogih^h uništili su vinograd moj,ⁱ izgazili su nasljedstvo moje.^j Dragocjeno nasljedstvo moje^k pretvorili su u pustinju, u голу pustoš. **11** Pretvorili su ga u pustoš голу,^l usahnulo je, opustjelo mi je.^m Sva je zemlja u pustoš pretvorena, jer nitko ne uzima k srcu to što se događa.ⁿ **12** Po svim stazama utabanim kroz pustaru došli su pustošitelji. Jer mač Jehovin proždire s jednog kraja zemlje do drugoga.^o Nema mira nijednom stvorenju.* **13** Siju pšenicu, a žanju trnje.^p Iznemogli su od rada, a koristi neće imati.^r Posramit će se uroda svojega zbog usplamtjeloga gnjeva Jehovina."

14 Ovako kaže Jehova za sve zle susjede svoje,^s koji diraju nasljedstvo koje je on dao narodu svojemu, Izraelu, u vlasništvo:^t "Evo, iščupat ću ih iz zemlje njihove,^u a dom Judin iščupat ću iz sredine njihove.^v **15** A kad ih iščupam, opet ću im se smilovati^z

r Ps 127:1; s Ps 79:4; Jr 48:26; Eze 25:3; Sf 2:8; t Jr 2:3; Za 1:15; Za 2:8; u Jr 48:2; Jr 49:2; v 2Lje 7:20; z 5Mo 30:3; Eze 28:25.

Jr 12:12* Doslovno: "tijelu".

i dovest ću ih natrag, svakoga na nasljedstvo njegovo i svakoga na zemlju njegovu.”^a

16 “I ako doista nauče puteve naroda mojega, da se zaklinju imenom mojim:^b ‘Tako živ bio Jehova!’ kao što su učili narod moj zaklinjati se Baalu,^c tada će dobiti mjesto usred naroda mojega.^d **17** A ako ne poslušaju, iščupat ću taj narod, iščupat ću ga i zatrti!”^e kaže Jehova.

13 Ovako mi je rekao Jehova: “Idi i kupi sebi pojas laneni i opaši njime bokove svoje, ali ne umači ga u vodu!” **2** I kupio sam pojas po riječi Jehovinoj i opasao sam njime bokove svoje. **3** I došla mi je riječ Jehovina drugi put: **4** “Uzmi pojas koji si kupio, koji je na bokovima tvojim, i ustani, idi do Eufrata^f i sakrij ga ondje u kakvu pukotinu u stijeni!” **5** I otišao sam i sakrio ga kraj Eufrata, kao što mi je zapovjedio Jehova.

6 A poslije mnogo dana Jehova mi je rekao: “Ustani, idi do Eufrata i uzmi odande pojas za koji sam ti zapovjedio da ga ondje sakriješ!” **7** I otišao sam do Eufrata, izvukao pojas i uzeo ga s mjesta gdje sam ga bio sakrio, i gle, pojas je istrunuo, više nije bio nizašto.

8 Tada mi je došla riječ Jehovina: **9** “Ovako kaže Jehova: ‘Tako ću dokrajčiti ponos Judin^g i silan ponos jeruzalemski. **10** Ti ljudi zli koji ne žele poslušati riječi moje,^h koji se povode za tvrdokornim srcem svojimⁱ i idu za drugim bogovima, služe im i klanjaju im se^j postat će kao taj pojas

12. poglavlje

- a 5Mo 3:20
Jr 32:37
Ho 1:11
Am 9:14
Sf 3:20
- b 1Mo 14:22
5Mo 6:13
5Mo 10:20
Su 21:7
Iza 65:16
Jr 4:2
- c Jš 23:7
Sf 1:5
- d 1Pe 2:5
e Iza 60:12

13. poglavlje

- f 1Mo 2:14
- g 3Mo 26:19
Izr 16:18
Sf 3:11
Lk 18:14
Jk 4:6
1Pe 5:5
- h 2Lje 36:16
- i Jr 6:28
Jr 9:14
Jr 11:8
Jr 16:12
Dj 7:51
- j Su 2:12
1Sa 8:8
2Lje 7:19

Desni stupac

- a 5Mo 26:18
- b 2Mo 19:5
Ps 135:4
- c Jr 33:9
- d Ps 81:11
Jr 6:17
- e 1Sa 10:3
1Sa 25:18
2Sa 16:1
- f Ps 75:8
Iza 29:9
Iza 51:17
Iza 63:6
Jr 25:27
- g Jr 29:16
- h Jr 6:21
Eze 5:10
Mt 10:21
- i Iza 13:9
Iza 27:11
Eze 7:4
Eze 24:14
Ri 2:5
- j Izr 18:12
Jk 4:10
- k Jr 26:15
- l Jš 7:19
Ps 96:7
- m Iza 5:30
Iza 8:22
Am 8:9
- n Izr 4:19
- o Iza 59:9
- p Ps 44:19
- r Iza 60:2
- s Jr 22:5
Mt 2:2
- t Jr 9:1
Tu 1:2
Tu 2:18
- u Ps 80:1
Ps 100:3
- v 2Kr 10:13
2Kr 24:12
Jr 22:26
- z Izr 25:7
Lk 14:8
- a Eze 21:26

koji više nije nizašto.’ **11** ‘Jer kao što pojas prijanja uz bokove čovjeku, tako bi sav dom Izraelov i sav dom Judin trebao prionuti uz mene’,^a kaže Jehova, ‘i biti narod moj,^b dobro ime moje,^c hvala moja i krasota, ali oni nisu poslušali.’^d

12 I reci im ove riječi: ‘Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: “Svaki se ćup puni vinom.”’^e A oni će ti reći: ‘Zar mi ne znamo da se svaki ćup puni vinom?’ **13** Tada im reci: ‘Ovako kaže Jehova: “Evo, napunit ću pijanošću^f sve stanovnike ove zemlje i kraljeve koji sjede na prijestolju Davidovu^g i svećenike i proroke i sve stanovnike Jeruzalema. **14** I razbit ću ih jednoga o drugoga, i očeve i sinove zajedno”,^h kaže Jehova. “Neću im se smilovati niti ću ih žaliti, zatrt ću ih bez milosti.”’ⁱ

15 Čujte, prignite uho! Ne budite oholi,^j jer Jehova govori!^k **16** Dajte slavu Jehovi, Bogu svojemu,^l prije nego što pošalje mrak,^m prije nego što vam se noge sapletu po gorama u sumrak!ⁿ Vi ćete se nadati svjetlosti,^o a on će tamu gustu od nje učiniti,^p u tamu crnu on će je pretvoriti.^r **17** Ako ovo ne poslušate,^s duša će moja u potaji plakati zbog ponosa vašega i suze će liti. Oko će moje suze prolijevati^t jer će stado^u Jehovino u zarobljeništvo biti odvedeno.

18 Recite kralju i kraljici majci:^v ‘Sjednite na niže mjesto,^z jer će s glava vaših pasti vaša kruna krasna!’^a

19 Gradovi južni* zatvoreni su,

Jr 13:19* Ili: “u Negebu”.

i nema nikoga da ih otvori. Sav je narod Judin u izgnanstvo odveden, sav je u izgnanstvo odveden.^a

20 "Podigni oči svoje i pogledaj one što dolaze sa sjevera!^b Gdje je stado koje ti je dano, krasno stado tvoje?^c

21 Što ćeš reći kad se oni stanu razračunavati s tobom,^d a ti si se otpočetka trudio biti prijatelj s njima?^e Neće li te boli porodajne obuzeti kao porodilju?^f **22** I upitat ćeš se u srcu svojemu:^g 'Zašto me ovo zadesilo?'^h Zbog velikog pristupstva tvojega podignut će se skuti tvoji,ⁱ izranjene će biti pete tvoje.

23 Može li Kušanin^{*j} promijeniti kožu svoju ili leopard pjege svoje?^k Tako ni vi, koji ste se navikli zlo činiti, ne možete činiti dobro.^l

24 Zato ću raspršiti narod svoj^m kao strnjiku koju raznosi vjetar pustinjski.ⁿ **25** To je baština tvoja, dio koji sam ti odmjerio,^o kaže Jehova, "jer si me zaboravio^p i uzdaš se u laž."^r **26** A ja ću podići skute tvoje preko lica tvojega, pa će se vidjeti sramota tvoja,^s **27** preljubništvo tvoje^t i rzanje tvoje,^u besramno bludničenje tvoje. Na bregovima, u polju, vidio sam gadosti tvoje.^v Teško tebi, Jeruzaleme! Ne možeš čist biti^z — dokle će te trajati?"^a

14 Ova je riječ došla od Jehove proroku Jeremiji o suši:^b **2** Juda tuguje,^c oronula su vrata njegova.^d Klonula leže na zemlji,^e podiže se nauk jeruzalemski.^f **3** Ugled-

13. poglavlje

- a 5Mo 28:64
2Kr 25:21
- b Jr 39:9
- c Eze 34:8
Dj 20:29
- d Iza 10:3
- e Iza 39:2
- f Iza 13:8
Jr 6:24
Ml 4:9
1So 5:3
- g Sf 1:12
- h Jr 5:19
- i Jr 16:10
- j Iza 20:4
Eze 16:37
Ho 2:3
- k 1Lje 1:10
- l Izr 27:22
Mt 19:24
- m 1 Jr 9:5
- n 3Mo 26:33
5Mo 28:64
Lk 21:24
- o Ps 1:4
Jr 4:11
Ho 13:3
- p Ps 11:6
Mt 24:51
- q 5Mo 32:18
Ps 106:21
Jr 2:32
- r 5Mo 32:38
Iza 28:15
Jr 10:14
Hb 2:18
- s Tu 1:8
Eze 16:37
Eze 23:29
Ho 2:10
- t Jr 2:20
Jr 3:2
Eze 16:15
- u Jr 5:8
- v Iza 65:7
Eze 6:13
- z Eze 24:13
- a Ho 8:5

14. poglavlje

- b 5Mo 28:24
- c Jr 4:28
Tu 1:4
Ho 4:3
Jl 1:10
- d Iza 3:26
Iza 24:4
- e Tu 2:9
- f 1Sa 5:12

Desni stupac

- a 1Kr 18:5
- b 1Kr 17:7
- c Ps 40:14
Ps 109:29
Iza 45:16
- d 2Sa 15:30
Es 6:12
- e 3Mo 26:20
5Mo 28:23
f 2Sa 19:4
- g Job 6:5
- h 5Mo 29:23
Iza 42:15
Jr 12:4
Jl 1:18
- i Jš 7:9
- j Ps 25:11
Ps 115:1

nici njihovi šalju sluge svoje po vodu.^a Oni dolaze do bunara, ali ne nalaze vode.^b Vraćaju se praznih posuda. Posramljeni su^c i razočarani, pokriva ju glavu svoju.^d **4** Tlo je ispućalo jer kiša ne pada na zemlju.^e Zato su se ratari posramili, pokrili su glavu svoju.^f **5** Čak i košuta, koja se teli u polju, ostavlja mlado svoje jer nema trave zelene. **6** Zebre^g stoje na brdima golim, dahću kao šakali, oči im se gase jer nema zelenila.^h **7** Ako i svjedoče protiv nas prijestupi naši, učini nešto, Jehova, radi imena svojega!ⁱ Jer mnogo je nevjernih djela naših.^j Tebi smo zgriježili.^k

8 Nado Izraelova,^l Spasite lju njegov^m u vrijeme nevolje,ⁿ zašto se ponašaš kao došljak u zemlji ovoj i kao putnik koji je svratio da prenoći?^o **9** Zašto se ponašaš kao čovjek prestrašen, kao junak koji ne može spasiti?^p Ta, ti si među nama,^r Jehova, i mi nosimo ime tvoje.^s Nemoj nas ostaviti!

10 Ovako kaže Jehova za narod ovaj: "Oni vole lutati^t i ne obuzdavaju noge svoje.^u Zato nisu mili Jehovi.^v Sada će se on sjetiti pristupstva njihova i kaznit će ih za grijehe njihove."^z

11 I rekao mi je Jehova: "Ne moli se za narod ovaj da mu dobro bude!^a **12** Kad poste, ne slušam vapaj njihov.^b Kad prinesu paljenicu

j Ezr 9:6; Ne 9:33; Jr 5:6; Da 9:5; k Da 9:8; l Jr 17:13; Jr 50:7; m Ps 106:8; Ps 106:21; Iza 45:15; Tit 1:3; n Ps 46:1; o Su 19:7; p Ps 44:23; Iza 59:1; r 2Mo 29:45; 3Mo 26:11; 5Mo 23:14; Ps 46:5; Iza 12:6; 2Ko 6:16; s Jr 15:16; Da 9:19; t Jr 2:23; u Ps 119:101; Jr 2:25; v Jr 6:20; Am 5:22; z Ps 109:14; Ho 8:13; Ho 9:9; a Jr 7:16; Jr 11:14; b Izr 1:28; Iza 1:15; Iza 58:3; Jr 11:11; Eze 8:18; Za 7:13.

cijelu i žrtvu žitnu, meni to nije milo.^a Mačem, glađu i pošasću ja ću ih pobiti.”^b

13 Tada sam rekao: “Ah, Svevišnji Gospodine Jehova! Evo, proroci im govore: ‘Nećete vidjeti mača i neće vam biti gladi, nego ću vam pravi mir dati na ovome mjestu.’”^c

14 A Jehova mi je rekao: “Laž prorokuju ti proroci u ime moje.^d Nisam ih poslao niti sam im zapovijed kakvu dao niti im što rekao.^e Lažna videnja, gatanje, riječi isprazne^f i prijevare iz srca svojega oni vam pričaju.^g **15** Zato ovako kaže Jehova za proroke koji prorokuju u ime njegovo, a on ih nije poslao, i koji govore da neće biti mača ni gladi u ovoj zemlji: ‘Od mača i od gladi poginut će ti proroci.’^h

16 A narod ovaj kojim oni prorokuju ležat će po ulicama jeruzalemskim pogošen glađu i mačem, i nikoga neće biti da ih pokopa — njih, žene njihove, sinove njihove i kćeri njihove.ⁱ Izlit ću na njih nevolju njihovu.”^j

17 A ti im reci ovako: ‘Neka oči moje liju suze noću i danju i neka ne prestaju,^k jer je djevoja, kći naroda mojega, slomljena zbog propasti velike,^l zbog udarca krajnje bolna!^m **18** Izadem li u polje, evo mačem pobijenih!ⁿ Udem li u grad, evo bolesti zbog gladi nastalih!^o Jer i prorok i svećenik lutaju po zemlji koju ne poznaju.’”^p

19 Zar si Judu sasvim odbacio?^r Zar se Sion mrzak duši tvojoj?^s Zašto si nas udario, te nema lijeka za nas?^t Nada li smo se miru, ali nema

14. poglavlje

- a Izr 15:8
Iza 1:11
Jr 7:22
b Jr 9:16
Eze 5:12
Eze 14:21
c Jr 4:10
Jr 5:31
Jr 6:14
Jr 23:17
Jr 27:9
Eze 13:10
Mi 3:11
d Iza 9:15
Jr 23:25
Jr 27:10
Jr 29:8
Jr 29:21
e Jr 23:21
Jr 27:15
f Tu 2:14
Eze 12:24
Za 10:2
g Jr 23:26
h Jr 5:13
Jr 23:15
Eze 13:9
i Ps 79:3
Jr 9:22
j Izr 1:31
Jr 4:18
k Jr 8:18
Jr 9:1
Tu 1:16
Tu 2:18
l Jr 8:21
Tu 1:15
m Jr 30:12
n Eze 7:15
o Tu 5:10
p 5Mo 28:36
r Ps 89:38
Tu 5:22
s Jr 12:8
t 2Lje 36:16
Jr 8:22
Jr 15:18
Tu 2:13

Desni stupac

- a Jr 8:15
b 3Mo 26:40
Ezr 9:7
Ne 9:2
Ps 106:6
c 2Sa 12:13
Ps 51:4
Da 9:5
Da 9:8
1Iv 1:9
d Eze 36:22
Da 9:15
e Jr 17:12
f 3Mo 32:13
3Mo 26:42
Ps 106:45
Lk 1:72
g 5Mo 32:21
h Za 10:1
i 5Mo 28:12
Ps 135:7
Ps 147:8
Iza 30:23
Jl 2:23
j Ps 25:3
Ps 130:5

15. poglavlje

- k 2Mo 32:11
l 1Sa 7:9
Ps 99:6
m Ps 106:23

dobra, i vremenu izlječenja, a eto straha!^a **20** Priznajemo, Jehova, zloću svoju, pristup otaca svojih,^b jer tebi smo zgriješili.^c **21** Nemoj nas prezreti, radi imena svojega,^d nemoj prezreti slavno prijestolje svoje!^e Sjeti se saveza svojega s nama, nemoj ga raskidati!^f **22** Ima li među ništavnim idolima^g narodâ ijednoga koji može dati kišu? Mogu li nebesa sama dati pljusak obilni?^h Nisi li ti, Jehova, Bože naš, onaj koji to daje?ⁱ U tebe se uzdamo,^j jer ti činiš sve to.^j

15 I rekao mi je Jehova: “Kad bi Mojsije^k i Samue^l stali preda me, duša se moja ne bi okrenula k tome narodu.^m Otjerat ću ih od lica svojega. Neka idu od mene!ⁿ **2** Ako ti kažu: ‘Kamo da idemo?’ odgovori im: ‘Ovako kaže Jehova: “Tko je god za pošast smrtonosnu, u smrt od pošasti! Tko je god za mač, pod mač! Tko je god za glad, u glad!^o Tko je god za zarobljeništvo, u zarobljeništvo!”’^p

3 ‘Postavit ću nad njima četiri zla’,^r kaže Jehova, ‘mač da ubija, pse da odvlače, ptice nebeske^s i zvijeri zemaljske da jedu i da uništavaju. **4** I izirit ću da budu jezovit učiniv svim kraljevstvima zemaljskim^t zbog Manašea, sina Ezekijina, kralja Judina, za ono što je učinio u Jeruzalemu.^u **5** Jer tko će se smilovati tebi, Jeruzaleme? Tko će suosjećati

n 2Kr 17:20; Jr 7:15; o Jr 14:12; Eze 5:2; Za 11:9; p Jr 43:11; Eze 12:11; r 3Mo 26:16; Eze 14:21; s 5Mo 28:26; Jr 7:33; t 5Mo 28:25; Jr 24:9; Eze 23:46; u 2Kr 21:11; 2Kr 23:26; 2Kr 24:3.

s tobom?^a Tko će svratiti da pita kako ti je?

6 'Ti si me ostavio',^b kaže Jehova. 'Okrećeš mi leđa i odlaziš od mene.^c A ja ću podignuti ruku svoju na tebe i zatrt ću te.^d Umorio sam se od sažalijevanja.^e **7** Vijat ću ih vilama^f na vratima zemlje ove. Pobit ću djecu njihovu.^g Zatrt ću narod svoj, jer se ne odvrću od puteva svojih.^h **8** Više će mi biti udovica njihovih nego pijeska morskoga. Doved ću na njih, na majku i na sina, pustošitelja u podne.ⁱ Pustit ću na njih iznenadni užas i pometnju.^j **9** Klonula je žena koja je sedmero rodila, duša njezina bori se da do daha dođe.^k Sunce joj je zašlo još za dana,^l postidena je i posramljena. A ostatak ću njihov predati maču neprijatelja njihovih',^m kaže Jehova."

10 Teško meni,ⁿ majko moja, jer si rodila mene, čovjeka koji se sa svom zemljom mora prepirati i svadati!^o Nikome nisam davao u zajam i nitko meni nije davao u zajam, a svi me proklinju.^p

11 Ovako kaže Jehova: "Doista ću ti služiti na tvoje dobro.^r Doista ću te braniti od neprijatelja^s u vrijeme nevolje, u vrijeme tjeskobe.^t **12** Može li tko razlomiti željezo, željezo sa sjevera, i bakar? **13** Bogatstvo tvoje i blago tvoje dat ću u bescjenje,^u neka se opljačka zbog svih grijeha tvojih po svoj zemlji tvojoj.^v **14** I učinit ću da ga neprijatelji tvoji odnesu u zemlju koju ne poznaješ.^z Jer gnjev se moj kao vatra raspalio.^a Na vas se raspalio."

15. poglavlje

- a Ps 69:20
Iza 51:19
Tu 1:12
- b Jr 1:16
Jr 2:13
- c Iza 1:4
Jr 7:24
- d Eze 25:7
Sf 1:4
- e Jr 23:20
Eze 24:14
Ho 13:14
- f Ps 1:4
Iza 30:24
- g 5Mo 28:18
Jr 9:21
Eze 24:21
Ho 9:12
- h Iza 9:13
Jr 5:3
Am 4:10
Za 1:4
- i Jr 6:4
- j Lk 21:35
- k 1Sa 2:5
I Am 8:9
Mi 3:6
- m Jr 44:27
Eze 5:12
- n Job 3:1
Jr 20:14
- o Lk 21:17
p Ps 109:28
Izr 26:2
r Ri 8:28
- s 2Lje 20:17
t Jr 39:12
- u Ps 44:12
Iza 52:3
v Jr 20:5
- z 3Mo 26:38
Jr 16:13
Jr 17:4
Am 5:27
- a 5Mo 32:22
Iza 42:25
He 12:29

Desni stupac

- a Job 10:7
Ps 17:3
Jr 12:3
- b Ne 5:19
- c Jr 11:20
Jr 17:18
Jr 20:11
Jr 37:15
- d Ps 102:24
- e Ps 69:7
Mt 10:22
Ri 15:3
- f Eze 3:1
Ot 10:10
- g Job 23:12
- h Ps 119:111
i Jr 14:9
j 1Sa 17:45
- k Izr 26:19
l Ps 1:1
- m Jr 13:17
Tu 3:28
- n Jr 20:8
- o Jr 14:19
- p Jr 30:15
- r Jr 20:7
- s Job 6:15
- t Jk 4:8
- u 1Kr 17:1
Za 3:7
- v Jr 1:18
Eze 3:9
- z Jr 20:11
Ri 8:31

15 Ti znaš nevolju moju,^a Jehova! Sjeti me se^b i pogledaj na mene i osveti se za mene progoniteljima mojim!^c Ne daj da poginem zbog sporosti gnjeva tvogega!^d Sjeti se da porugu podnosim zbog tebe!^e **16** Kad su mi došle riječi tvoje, ja sam ih pojeo,^f i riječ me tvoja obradovala^g i razveselila srce moje,^h jer ja tvoje ime nosim,ⁱ Jehova, Bože nad vojskama.^j **17** Ne sjedim u društvu onih koji šale zbijaju^k pa se ve-sele.^l Zbog ruke tvoje sjedim sam,^m jer ti si me osudom ispunio.ⁿ **18** Zašto bol moja stalno traje^o i rana je moja neiscjeljiva?^p Ne da se izliječiti! Ti si mi postao kao izvor prijevaran,^r kao vode nepouzdan.^s

19 Zato ovako kaže Jehova: "Ako se vratiš k meni, ja ću te vratiti u milost svoju.^t Opet ćeš mi služiti.^u Ako odvojiš dragocjeno od bezvrijednoga, opet ću govoriti preko tebe. Oni će se okrenuti k tebi, ali ti se ne smiješ okrenuti k njima!"

20 "Učinio sam da narodu ovome budeš utvrđeni zid bakreni.^v Oni će se boriti protiv tebe, ali neće te nadvladati,^z jer ja sam s tobom, da te spasim i izbavim",^a kaže Jehova. **21** "Izbavit ću te iz ruke zlikovaca,^b otkupit ću te iz ruke nasilnika."

16 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Ne uzimaj sebi ženu i nemoj imati sinove i kćeri na ovome mjestu!^c **3** Jer ovako kaže Jehova za sinove i za kćeri što se rađaju na ovome mjestu i za majke

a Iza 41:10; Dj 18:10; b Iza 25:4; 2Ko 1:10; 16. poglavlje c Mt 24:19.

njihove koje ih rađaju i za očeve koji ih dobivaju u zemlji ovoj:^a **4** 'Od bolesti smrtonosnih oni će pomrijeti.^b Neće ih se oplakivati^c i nitko ih neće pokopati.^d Postat će kao gnoj po zemlji.^e Od mača i gladi oni će izginuti,^f a mrtva tijela njihova bit će hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.'^g

5 Jer ovako kaže Jehova: 'Ne ulazi u kuću gdje je gozba ožalošćenih, nemoj žaliti i nemoj suosjećati s njima!'^h

'Jer ja sam tom narodu uzео mir svoj', kaže Jehova, 'milost* i milosrđe.'ⁱ **6** Pomrijet će i veliki i mali u ovoj zemlji. Nitko ih neće pokopati,^j nitko se zbog njih neće od žalosti u prsa udarati, nitko se zbog njih neće rezati po tijelu svojemu^k niti glavu brijati.^l **7** Neće im se dati kruha koji se ožalošćenima daje da bi se utješili za pokojnikom,^m niti će im se dati čaša utjehe za ocem ili majkom.ⁿ **8** Ne ulazi u kuću gdje je gozba da s njima sjedneš te jedeš i piješ!'^o

9 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, učinit ću da s ovog mjesta pred vašim očima i u dane vaše nestane glasa radosti i glasa veselja, glasa mladoženjina i glasa nevjestina.'^p

10 A kad objaviš tom narodu sve ove riječi, pa te upitaju: 'Zašto nam je Jehova najavio svu tu nevolju veliku? U čemu je prijestup naš i u čemu je grijeh naš kojim smo zgriješili Jehovi, Bogu svojemu?'^r

Jr 16:5* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

16. poglavlje

- a Lk 21:23
Lk 23:29
- b Jr 15:2
- c Jr 22:18
Jr 25:33
- d Ps 79:3
Jr 7:33
Jr 36:30
- e Ps 83:10
Iza 5:25
Jr 8:2
Jr 9:22
- f Jr 14:15
Jr 34:17
Eze 5:12
- g Jr 34:20
Eze 39:17
Ot 19:17
- h Eze 24:16
- i 5Mo 31:17
2Lje 15:6
Iza 27:11
Iza 63:10
Za 8:10
- j Jr 16:4
- k 3Mo 19:28
5Mo 14:1
Jr 41:5
- l Iza 22:12
- m Eze 24:17
Ho 9:4
n Izr 31:6
o Pr 7:2
- p Iza 24:7
Jr 7:34
Jr 25:10
Eze 26:13
Ho 2:11
Ot 18:23
- r 5Mo 29:24
Jr 5:19
Jr 13:22
Jr 22:8

Desni stupac

- a 5Mo 29:25
Su 2:12
Ne 9:26
Jr 2:8
Jr 5:7
Jr 22:9
- b Jr 8:2
Jr 13:10
- c Da 9:11
Am 2:4
- d Ne 9:16
Jr 7:26
- e 5Mo 29:19
Su 2:19
Ne 9:29
Jr 6:28
Jr 7:24
Jr 9:14
- f 1Sa 15:23
- g 5Mo 28:36
2Lje 7:20
- h Jr 15:14
Jr 17:4
- i 5Mo 4:28
Jr 23:7
- k 2Mo 20:2
5Mo 15:15
Mi 6:4
- l 5Mo 30:3
Jr 3:18
Jr 24:6
Jr 30:3
Jr 32:37
Am 9:14
- m Tu 4:18
- n Am 9:1

11 onda im reci: "Zato što su me ostavili oci vaši",^a kaže Jehova, "i otišli su za drugim bogovima i služili im i klanjali im se.^b Ostavili su me i nisu se držali zakona mojega."^c

12 A vi činite još gore nego oci vaši^d i, evo, svi se povodite za tvrdokornim^e i zlim srcem svojim i ne slušate me.^f **13** Zato ću vas istjerati iz ove zemlje^g u zemlju koju ne poznajete,^h koju nisu poznavali ni oci vaši, i ondje ćete služiti drugim bogovimaⁱ danju i noću, jer vam se neću smilovati."^j

14 'Zato, evo, dolaze dani',^j kaže Jehova, 'kad se više neće govoriti: "Tako živ bio Jehova, koji je izveo sinove Izraelove iz zemlje egipatske!"^k **15** nego: "Tako živ bio Jehova, koji je izveo sinove Izraelove iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja po kojima ih je bio rasijao!" Vratit ću ih u zemlju njihovu, koju sam dao ocima njihovim.'^l

16 'Evo, poslat ću mnogo ribara', kaže Jehova, 'koji će ih loviti. Potom ću poslati mnogo lovaca^m i oni će ih loviti po svim gorama i po svim bregovima i po svim vrletima kamenim.ⁿ **17** Jer oči su moje na svim putevima njihovim. Nisu skriveni od mene, niti je prijestup njihov zaklonjen od očiju mojih.^o **18** Najprije ću u punoj mjeri naplatiti prijestup njihov^p i grijeh njihov, zbog toga što su oskrvnuli zemlju moju.^r Truplima gadnih i odvratnih idola svojih ispunili su nasljedstvo moje.'"^s

o Job 34:21; **Ps** 90:8; **Izr** 5:21; **Izr** 15:3; **Jr** 32:19; **He** 4:13; **p** Iza 40:2; **Jr** 17:18; **r** 4Mo 35:33; **Ps** 106:38; **s** 3Mo 26:30.

19 Jehova, snago moja i utvrdo moja, utocište moje u dan nevolje,^a k tebi će narodi doći s krajeva zemlje^b i reći će: "Doista su oci naši imali bogove lažne,^c ništavne, od kojih nikakve koristi nema."^d **20** Može li čovjek zemaljski načiniti sebi bogove, kad to nisu bogovi?^e

21 "Zato ću im, evo, dati da upoznaju, da ovaj put upoznaju ruku moju i moć moju,^f pa će znati da mi je ime Jehova."^g

17 "Grijev je Judin zapisan pisaljkom željeznom.^h Vrhom dijamantnim urezan je u ploču srca njihovihⁱ i u rogeve žrtvenika njihovih.^j **2** Sinovi njihovi misle na žrtvenike njihove i obredna debela* njihova pokraj svakog drveta što se zeleni, na brdima visokim,^k **3** na gorama i u poljima. Dat ću da se opljačka bogatstvo tvoje i sve blago tvoje,^l da se opljačkaju obredne uzvišice tvoje zbog grijeha po svoj zemlji tvojoj.^m **4** Sam si ostavio nasljedstvo koje sam ti dao.ⁿ Učinit ću da služiš neprijateljima svojim u zemlji koju ne poznaješ.^o Jer u gnjevu ste momemu zapaljeni kao vatra koja će dovijeka gorjeti."^p

5 Ovako kaže Jehova: "Proklet bio čovjek koji se uzda u čovjeka zemaljskog^r i čovjeka smatra mišicom svojom,^s a srce mu se odvraća od Jehove!^t **6** On će biti kao osamljeno drvo u pustinji i neće vidjeti dobra kad ono dođe,^u nego će prebivati u kraju

Jr 16:19* Doslovno: "imali laž (prijevanu)". 17:2* Ili: "ašere".

16. poglavlje

- a Ps 18:2
Izr 18:10
Iza 25:4
Jr 17:17
Na 1:7
- b Iza 2:2
Za 2:11
- c Jr 10:14
- d Iza 44:10
Jr 10:5
- e Ps 115:4
Iza 37:19
Jr 2:11
Dj 19:26
1Ko 8:4
Ga 4:8
- f 2Mo 9:16
Ri 9:17
- g 2Mo 15:3
Ps 83:18
Jr 33:2

17. poglavlje

- h Job 19:24
- i Izr 3:3
2Ko 3:3
- j Am 3:14
- k Su 3:7
1Kr 14:23
2Kr 16:4
2Lj 24:18
2Lj 33:3
Ps 78:58
Iza 1:29
Jr 2:20
Eze 6:13
Eze 20:28
- l 2Kr 24:13
Jr 15:13
- m 3Mo 26:30
Eze 6:3
- n Iza 49:8
Tu 5:2
- o 5Mo 28:48
Ne 9:28
Jr 16:13
- p 5Mo 29:27
Iza 5:25
Jr 15:14
Na 1:6
- r Iza 30:2
Iza 31:1
- s 2Lj 32:8
Iza 31:3
- t 2Kr 16:7
Eze 6:9
- u 2Kr 7:2

Desni stupac

- a 5Mo 29:23
Job 39:6
Sf 2:9
- b Ps 34:8
Ps 125:1
Ps 146:5
Izr 16:20
Iza 26:3
Iza 30:18
- c Ps 1:3
Ps 92:12
- d Jr 14:1
- e 1Mo 6:5
1Mo 8:21
Izr 28:26
Iza 44:20
Iza 59:13
Jk 1:14
Jk 1:26

spaljenom, u pustinji, u zemlji slanoj i nenastanjenoj.^a

7 Blagoslovljen bio čovjek koji se uzda u Jehovu, kojem je Jehova pouzdanje njegovo!^b

8 On će biti kao drvo posadeno pokraj voda, koje pušta korijenje svoje kraj vode tekućice. Neće vidjeti žegu kada dođe, nego će lišće njegovo ostati zeleno.^c U sušnoj godini^d neće se brinuti i neće prestati plod donositi.

9 Srce je varljivije od svega i na sve je spremno.^e Tko može proniknuti u njega? **10** Ja, Jehova, istražujem srce^f i ispitujem bubrege,^g da bih dao svakome prema putevima njegovim,^h prema plodovima djela njegovih.ⁱ **11** Kao jarebica što skuplja jaja koja nije snijela, takav je onaj koji stječe bogatstvo, ali ne pravedno.^j U polovini dana svojih on će ga ostaviti^k i na kraju će ostati bezuman."^l

12 Na visini je prijestolje slavno od početka,^m na tome je mjestu svetište naše.ⁿ **13** Jehova, nado Izraelova,^o svi koji te ostave bit će posramljeni.^p Oni koji odstupe od tebe^r bit će u prah zemaljski upisani, jer su ostavili izvor vode žive, Jehovu.^s **14** Liječi me, Jehova, i bit ću izliječen!^t Spasi me, i bit ću spašen,^u jer tebe ja hvalim!^v

f 1Sa 16:7; 1Lj 28:9; Ps 139:23; Izr 17:3; Izr 21:2; Ri 8:27; g Ps 7:9; h Ps 62:12; Jr 32:19; Ri 2:6; i Iza 3:10; Mi 7:13; Ri 6:21; Ga 6:7; Ot 2:23; Ot 22:12; j Izr 28:20; Iza 1:23; Jr 5:27; Jk 5:4; k Ps 55:23; 1Lk 12:20; m Jr 14:21; n 2Lj 2:5; Iza 6:1; o Ps 22:4; Jr 14:8; Jr 50:7; p Ps 97:7; r Ps 73:27; Iza 1:28; s Ps 36:9; Jr 2:13; Ot 22:1; t 5Mo 32:39; Ps 6:2; u Ps 60:5; Jr 15:20; v 5Mo 10:21; Ps 109:1.

Jr 17:10* Ili: "najskrivenije osjećaje". 13* Doslovno: "od mene".

15 Gle, oni mi govore: “Gdje je riječ Jehovina?^a Neka dođe!”

16 A ja se, kao pastir tvoj, nisam požurio ostaviti te i nisam čeznuo za danom pogubnim. Ti znaš što dolazi s usana mojih, pred licem tvojim to se odigrava. **17** Nemoj me strašiti!^b Ti si utочиšte moje u dan nevolje.^c **18** Neka se posrame progonitelji moji,^d ali ne daj da se ja posramim!^e Neka njih strah obuzme, ali ne daj da mene obuzme strah! Dovedi na njih dan nevolje^f i polomi ih udarcem dvostrukim!^g

19 Ovako mi je rekao Jehova: “Idi i stani na vrata sinova naroda ovoga na koja kraljevi Judini ulaze i izlaze, i na sva vrata jeruzalemska!^h **20** I reci im: ‘Čujte riječ Jehovinu, kraljevi Judini i sav narode Judin i svi stanovnici Jeruzalema, koji ulazite na ova vrata!’ **21** Ovako kaže Jehova: “Čuvajte duše svojeⁱ i ne nosite na dan počinka* nikakav teret i ne unosite ga na vrata jeruzalemska!^k **22** I ne iznosite na dan počinka iz kuće svoje nikakav teret i nikakav posao ne radite,^l nego neka vam svet bude dan počinka, kao što sam zapovjedio ocima vašim!^m **23** Ali oni nisu slušali, niti su prignuli uho svoje,ⁿ nego su ostali nepokorni*^o te nisu slušali i nisu pouku primili.”^p

24 “Ako me vjerno poslušate”,^r kaže Jehova, “i ako ne budete unosili teret na vrata ovoga grada na dan počinka,^s nego ako vam svet bude dan

17. poglavlje

- a Iza 5:19
- 2Pe 3:4
- b Ps 88:15
- c Ps 59:16
- d Ps 35:4
- Jr 15:15
- Jr 20:11
- e Ps 25:2
- f Jr 18:23
- g Jr 16:18
- h Ne 8:3
- Jr 7:2
- i Ps 49:1
- Izr 1:21
- Jr 19:3
- Jr 22:2
- j 5Mo 4:9
- k 4Mo 15:32
- Ne 13:19
- l 2Mo 20:10
- 2Mo 23:12
- 3Mo 23:3
- m 2Mo 31:13
- Eze 20:12
- n Jr 7:24
- Jr 11:10
- Eze 20:13
- o Izr 29:1
- Iza 48:4
- p Izr 1:3
- Izr 5:12
- Sf 3:7
- r 5Mo 11:13
- s Jr 17:21

Desni stupac

- a 2Mo 34:21
- 5Mo 5:12
- b Jr 22:4
- c Ps 132:11
- d Jr 32:44
- e Jr 33:13
- f 5Mo 1:7
- g Za 7:7
- h 3Mo 1:3
- i Ezr 3:3
- j 3Mo 2:1
- k 3Mo 2:2
- l Ps 50:23
- Ps 107:22
- Ps 116:17
- Jr 33:11
- He 13:15
- m Ne 13:16
- n Jr 21:14
- Tu 4:11
- Am 1:4
- o 2Kr 25:9
- 2Lje 36:19
- Jr 39:8
- Jr 52:13
- p 2Kr 22:17
- Eze 20:47

18. poglavlje

- r Jr 19:1
- s Iza 45:9
- Ri 9:20
- t Ri 9:21

počinka tako da nikakav posao ne radite,^a **25** tada će na vrata ovoga grada ulaziti kraljevi i knezovi,^b koji sjede na prijestolju Davidovu,^c voze se na kolima i jašu na konjima, oni i knezovi njihovi, narod Judin i stanovnici Jeruzalema, i grad će ovaj biti nastanjen do vijeka. **26** I dolazit će ljudi iz gradova Judinih, iz okolice Jeruzalema, iz zemlje Benjaminove,^d iz nizine,^e iz gorskoga kraja^f i iz Negeba,^g i donosit će paljenice cijele,^h žrtve,ⁱ prinose žitne,^j tamjan^k i žrtve zahvalnice u dom Jehovin.^l

27 Ali ako me ne poslušate, ako vam ne bude svet dan počinka i ako budete nosili tere^m i ulazili s njima na vrata jeruzalemska na dan počinka, tada će zapaliti vatru na vratima njegovim,ⁿ i ona će prugutati utvrđene dvore jeruzalemske^o i neće se ugasiti.”^p

18 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove: **2** “Ustani i otiđi u kuću lončarevu!^r Ondje ću ti objaviti riječi svoje.”

3 I otišao sam u kuću lončarevu, a on je radio na kolu lončarskom. **4** Posudu koju je lončar pravio od gline pokvarila je ruka njegova, pa se predomislio i načinio od nje drugu posudu — kako je bilo po volji lončaru da načini.^s

5 I opet mi je došla riječ Jehovina: **6** “Ne mogu li ja postupiti s vama kao ovaj lončar, dome Izraelov?” kaže Jehova. ‘Gle, kao glina u ruci lončarevoj, vi ste u ruci mojoj, dome Izraelov.’^t **7** Kad kažem ko-

Jr 17:21* Doslovno: “šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **23*** Ili: “tvrdovrati”. Doslovno: “ukručivali šiju (vrat)”.

Jr 17:26* Ili: “i s juga”.

jem narodu i kojem kraljevstvu da ću ga iskorijeniti, zadržati i uništiti,^a **8** a taj se narod odvratila od zloće svoje za koju sam mu govorio,^b požalit ću što sam mu htio nevolju nanijeti.^c **9** A kad kažem kojem narodu i kojem kraljevstvu da ću ga izgraditi i zasadi, ^d **10** a on stane činiti što je zlo u očima mojim ne slušajući glasa mojega,^e požalit ću što sam mu htio dobro učiniti.^f

11 Zato reci, molim te, narodu Judinu i stanovnicima Jeruzalema: 'Ovako kaže Jehova: "Evo, nevolju za vas pripremam i zamisao protiv vas smišljam.^f Odvratite se, molim vas, svatko od zlog puta svojega i popravite puteve svoje i djela svoja!"'^g

12 A oni kažu: "Ništa od toga!^h Mi ćemo za svojim zamislima ići i povoditi se za tvrdokornim i zlim srcem svojim."ⁱ

13 Zato ovako kaže Jehova: "Raspitajte se, molim vas, među narodima: tko je čuo takvo što? Veliku je grozotu učinila djevica izraelska.^j

14 Zar će snijega libanonskoga nestati sa stijene u polju? Zar će presušiti vode hladne što iz tudine teku? **15** Narod je moj mene zaboravio^k jer ništavilu spaljuju prinose^l i obaraju druge na putevima njihovim,^m na stazama drevnim,ⁿ kako bi pošli stazama i putem nenasutim, **16** tako da zemlju svoju u grozan prizor pretvore,^o da se zbog nje u čudu zviždi dovijeka.^p Svaki će prolaznik zaprepašteno gledati i odmahivati glavom.^r **17** Kao vjetrom istočnim, raspršit ću

18. poglavlje

- a Jr 1:10
Jr 12:14
Jr 25:9
Jr 45:4
Am 9:8
Jn 3:4
- b 1Kr 8:33
Jr 7:3
Eze 18:21
Eze 33:11
Jn 3:5
- c Ps 106:45
Jr 26:3
Jl 2:13
Jn 3:10
Jn 4:2
- d Jr 30:18
Jr 32:41
Am 9:11
- e Ps 125:5
- f Jr 26:3
Mi 2:3
- g 2Kr 17:13
Iza 1:16
Jr 7:3
Jr 26:13
Eze 18:23
Dj 26:20
- h Jr 2:25
Ri 2:5
He 3:13
- i 5Mo 29:19
Jr 7:24
- j Jr 2:13
Jr 5:30
- k Jr 2:19
Jr 3:21
Jr 13:25
Jr 16:19
Jr 17:13
- l 5Mo 32:21
Iza 41:29
Jr 10:15
- m Jl 2:8
- n Jr 6:16
- o 3Mo 26:33
Jr 19:8
Jr 49:13
Eze 6:14
- p 5Mo 29:24
1Kr 9:8
Tu 2:15
Mi 6:16
- r 5Mo 28:37
Ps 44:14

Desni stupac

- a Ps 48:7
Jr 13:24
- b 5Mo 31:17
Jr 2:27
- c Ps 21:11
Jr 11:19
- d 3Mo 10:11
Mi 2:7
- e 1Kr 22:24
- f Ps 52:2
Izr 18:21
- g 2Kr 19:16
Ne 4:4
- h Ps 109:5
- i Ps 35:7
Ps 57:6
Pr 10:8
- j Ps 106:23
Eze 22:30
- k Ps 109:10
Jr 11:22
- l Jr 12:3
- m 5Mo 32:25
Tu 5:3
- n 2Lje 36:17
Jr 9:21
- o Jr 6:26

ih pred neprijateljem.^a Leda ću im okrenuti, neću na njih pogledati,^b u dan propasti njihove."

18 A oni su rekli: "Hajde, smislimo neku zamisao protiv Jeremije,^c jer svećeniku neće nestati zakona,^d ni mudrome savjeta, ni proroku riječi!^e Hajde, optužimo ga^f i ne obračajmo pažnju riječima njegovim!"

19 Obrati pažnju k meni, Jehova, i slušaj glas protivnika mojih!^g **20** Treba li zlo uzvratiti za dobro?^h A oni kopaju jamu duši mojoj.ⁱ Sjeti se kako sam stajao pred tobom i dobro govorio o njima, da bih gnjev tvoj odvratio od njih!^j

21 Zato predaj sinove njihove gladi,^k izručih ih vlasti mača!^l Neka žene njihove ostanu bez djece i budu udovice!^m Neka muževe njihove pobije pošast smrtonosna, mladići njihovi neka padnu od mača u boju!ⁿ **22** Neka se čuje vika iz kuća njihovih, kad iznenada dovedeš na njih družinu razbojničku!^o Jer oni kopaju jamu da me uhvate i potajno zamke namješčaju nogama mojim.^p

23 Ali ti, Jehova, dobro znaš što su sve naumili protiv mene da me ubiju.^r Nemoj pokriti prijestup njihov, nemoj izbrisati grijeh njihov pred sobom, nego neka popadaju pred tobom!^s Kazni ih u dan gnjeva svojega!^t

19 Ovako kaže Jehova: "Idi i uzmi od lončara vrč zemljani^u i povedi sa sobom nekoliko starješina narodnih

p Ps 38:12; Ps 64:5; Ps 140:5; r Ps 37:32; Jr 11:19; s Ps 35:4; Ps 59:5; Ps 109:14; t Jr 11:20; Jr 15:15; Ri 2:5; **19. poglavlje** u Jr 18:2; Ri 9:21.

i nekoliko starješina svećeničkih! **2** Podi u dolinu sina Hinomova,^a koja se prostire pred Vratima lončarskih otpadaka! Ondje objavi riječi koje ću ti kazati!^b **3** Reci: ‘Čujte riječ Jehovinu, kraljevi Judini i stanovnici Jeruzalema!’^c Ovako kaže Jehova nad vojskama,^d Bog Izraelov:

“Evo, dovodim nevolju na ovo mjesto, i kad čuju za nju, svi će se zaprepastiti,^e **4** zato što su me ostavili^f i neprepoznatljivim učinili ovo mjesto^g i na njemu spaljivali prinose drugim bogovima koje prije nisu poznavali,^h oni i oci njihovi i kraljevi Judini, i napunili su ovo mjesto krvlju nevinih.ⁱ **5** I izgradili su obredne uzvišice Baalu da bi u vatri spaljivali sinove svoje prinoseći ih Baalu kao žrtve paljenice,^j a ja to nikad nisam zapovjedio niti sam govorio o tome^k niti mi je takvo što ikad na um* došlo.”^l

6 “Zato, evo, dolaze dani”, kaže Jehova, “kad se ovo mjesto više neće zvati Tofet^m i dolina sina Hinomova,ⁿ nego dolina ubijanja. **7** Osujetit ću namjere Jude i Jeruzalema na ovome mjestu^o i učinit ću da padnu od mača pred neprijateljima svojim i od ruke onih koji traže dušu njihovu.^p A mrtva tijela njihova dat ću za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.^r **8** Grad ću ovaj u grozan prizor pretvoriti, da ljudi zbog njega zvižde u čudu.^s Svaki će prolaznik zaprepaš-

Jr 19:3* Doslovno: “svima će u ušima zujati”. **5*** Doslovno: “u srce”.

19. poglavlje

- a Jš 15:8
2Kr 23:10
2Lje 28:3
Jr 7:31
- b Izr 1:20
Jr 7:2
- c Jr 17:20
- d Ps 24:10
- e 1Sa 3:11
- f 2Kr 21:12
5Mo 28:20
- g 2Kr 22:17
Iza 65:11
Jr 2:13
Jr 15:6
Jr 17:13
Da 9:5
- h 2Lje 33:4
5Mo 13:6
5Mo 32:17
Jr 7:9
- i 2Kr 21:16
2Kr 24:4
Iza 59:7
Jr 2:34
Tu 4:13
Mt 23:35
Ot 16:6
- j 2Kr 17:17
2Lje 28:3
2Lje 33:6
Ps 106:38
Iza 57:5
- k 3Mo 18:21
Jr 32:35
- l Jr 7:31
- m 2Kr 23:10
Iza 30:33
Jr 7:32
- n Jš 15:8
- o Izr 21:30
- p 3Mo 26:17
5Mo 28:25
- r 5Mo 28:26
Ps 79:2
Jr 7:33
Jr 16:4
Jr 34:20
Ot 19:18
- s 1Kr 9:8
Jr 18:16
Tu 2:15

Desni stupac

- a 2Lje 7:21
Jr 25:18
- b 3Mo 26:29
5Mo 28:53
Iza 9:20
Tu 2:20
Tu 4:10
Eze 5:10
- c 2Lje 36:16
Ps 2:9
Iza 30:14
Tu 4:2
Ot 2:27
- d Iza 30:33
Jr 19:6
- e Jr 7:32
- f 2Kr 23:10
- g 2Kr 23:12
2Kr 23:14
Ps 79:1
Eze 7:21
- h Jr 8:2
Jr 32:29
Jr 44:17
Sf 1:5
- i Jr 7:18
- j Jr 19:6
- k 2Lje 20:5
2Lje 24:20
Jr 26:2

teno gledati i u čudu zviždati zbog svih nevolja njegovih.^a

9 I učinit ću da jedu meso sinova svojih i meso kćeri svojih i svaki će jesti meso bližnjega svojega, zbog tjeskobe i nevolje kojom će ih pritisnuti neprijatelji njihovi i oni koji traže dušu njihovu.”^b

10 Razbij vrč pred očima onih koji će ići s tobom!

11 I reci im: ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Tako ću razbiti narod ovaj i grad ovaj, kao što se razbija posuda lončarska, pa se više ne može popraviti.^c U Tofetu^d će se pokapati, sve dok ne ponestane mjesta za ukop.”^e

12 ‘Tako ću učiniti ovome mjestu’, kaže Jehova, ‘i stanovnicima njegovim — učinit ću da grad ovaj bude kao Tofet.’^f **13** I kuće jeruzalemske i kuće kraljeva Judinih bit će kao mjesto gdje je Tofet^g — nečiste — sve kuće na čijim su krovovima spaljivali prinose svoj vojsci nebeskoj^h i lijevali žrtve ljevanice drugim bogovima.”ⁱ

14 I vratio se Jeremija iz Tofeta,^j kamo ga je Jehova poslao da prorokuje, te je stao u dvorištu doma Jehovina i rekao svemu narodu:^k

15 “Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: ‘Evo, dovodim na grad ovaj i na sve gradove oko njega svu nevolju koju sam mu najavio, jer su nepokorni^{*} i ne slušaju riječi moje.’”^l

1 Ne 9:17; Ne 9:29; Jr 7:26; Jr 17:23; Za 7:12; Dj 7:51.

Jr 19:15* Ili: “tvrđovrati”. Doslovno: “ukrućuju šiju (vrat)”.

20 A Pašhur, sin Imerov,^a svećenik, koji je bio glavni nadzornik u domu Jehovinu,^b slušao je Jeremiju dok je prorokovao te riječi. **2** Tada je Pašhur udario proroka Jeremiju^c i stavio ga u klade^d kod Gornjih Benjaminovih vrata, koja su bila u domu Jehovinu. **3** A sutradan, kad je Pašhur pustio Jeremiju iz klada,^e Jeremija mu je rekao:

“Jehova te više neće zvati^f Pašhur, nego Magor-Misabib.^{*g} **4** Jer ovako kaže Jehova: ‘Evo, učiniti ću da budeš strah sebi samome i svima koji te ljube. Oni će pasti od mača neprijatelja svojih,^h a tvoje će oči to gledati.ⁱ Sav narod Judin dat ću u ruke kralju babilonskom i on će ih odvesti u izgnanstvo u Babilon i pobiti mačem.^j **5** Sve što se čuva u ovome gradu, sav njegov imetak stečeni, sve dragocjenosti njegove i sva blaga kraljeva Judinih dat ću u ruke neprijateljima njihovim.^k Oni će sve to opljačkati, ugrabiti i odnijeti u Babilon.^l **6** A ti ćeš, Pašhure, i svi koji žive u kući tvojoj, otići u zarobljeništvo.^m U Babilon ćeš doći i ondje ćeš umrijeti i ondje ćeš biti pokopan, ti i svi koji te ljube,ⁿ jer si im lažno prorokovao.’”^o

7 Prevario si me, Jehova, prevaren sam! Snagu si svoju upotrijebio protiv mene i nadvladao me.^p Smiju mi se po sav dan, svatko mi se ruga.^r **8** Jer kad god progovorim, vapim. O nasilju i pustošenju vičem.^s Jer riječ je Jehovina

Jr 20:3* “Magor-Misabib” znači “strah svuda unaokolo”.

20. poglavlje

- a 1Lje 24:14
- b Dj 5:24
- c Dj 23:2
- d 2Lje 16:10
- Jr 29:26
- Dj 16:24
- e Dj 4:3
- f Ho 1:4
- g Ps 31:13
- Jr 6:25
- Jr 46:5
- Jr 49:29
- Tu 2:22
- h 5Mo 28:65
- Ps 73:19
- i 5Mo 28:32
- 2Kr 25:7
- Jr 29:21
- Jr 39:6
- j Jr 25:9
- Jr 39:9
- k 2Kr 20:17
- 2Kr 24:13
- 2Kr 25:13
- Tu 1:10
- Eze 22:25
- l 2Lje 36:10
- Jr 15:13
- m Jr 15:2
- Jr 29:21
- Eze 12:11
- n Jr 5:31
- o Jr 14:14
- Jr 28:15
- Jr 29:21
- p Eze 3:14
- Mi 3:8
- r Job 12:4
- Ps 22:7
- Jr 15:10
- Tu 3:14
- Dj 17:32
- s Jr 6:7

Desni stupac

- a 2Lje 36:16
- Jr 6:10
- Jr 15:15
- b 1Kr 19:4
- Jn 1:3
- c Job 32:18
- Ps 39:3
- Jr 6:11
- Am 3:8
- Dj 4:20
- Dj 18:5
- d Ps 31:13
- e Ne 6:6
- Izr 10:18
- Lk 20:20
- f Job 19:19
- Ps 38:16
- Ps 41:9
- g Lk 11:54
- h Iza 41:10
- Jr 1:8
- Ri 8:31
- i Ps 47:2
- Ps 66:5
- j 5Mo 32:35
- Ps 27:2
- Jr 15:15
- Jr 15:20
- Jr 17:18
- k Ps 6:10
- Ps 35:26
- Ps 40:14
- Jr 23:40
- l Ps 11:5
- Ps 17:3
- Jr 17:10
- m Ps 7:9
- Jr 11:20

meni na sramotu, zbog nje mi se rugaju po sav dan.^a **9** I rekao sam: “Neću ga spominjati i neću više govoriti u ime njegovog.”^b Ali u srcu je mojemu riječ njegova bila kao rasplamtjela vatra, zatvorena u kostima mojim, te više nisam mogao šutjeti, nisam mogao izdržati.^c **10** Jer čuo sam zle glase od mnogih.^d Strah je bio posvuda. “Recite nešto protiv njega, da i mi možemo protiv njega govoriti!”^e Svi ljudi smrtni koji me sa “Mir!” pozdravljaju, svi čekaju da učinim kakav krivi korak^f i govore: “Možda se prevari,^g pa ćemo ga nadvladati i osvetiti mu se.” **11** Ali Jehova je bio sa mnom^h kao strašan junak.ⁱ Zato će progonitelji moji posrnuti i neće nadvladati.^j Bit će posramljeni veoma, jer neće imati uspjeha. Vječno poniženje njihovo neće se zaboraviti.^k

12 A ti, Jehova nad vojskama, ispituješ pravednika,^l vidiš bubrege^{*} i srce.^m Daj mi da vidim osvetu tvoju nad njima,ⁿ jer sam pred tebe iznio parnicu svoju!^o

13 Pjevajte Jehovi! Hvalite Jehovu! Jer izbavio je dušu siromaha iz ruku zlikovaca.^p

14 Proklet bio dan u koji sam se rodio! Ostao bez blagoslova dan u koji me majka moja rodila!^r **15** Proklet bio čovjek koji je ocu momemu donio vijest: “Rodio ti se sin, muško”, i time ga obradovao!^s

n Ps 54:7; **Ps** 59:10; **Jr** 17:18; **o** Ps 62:8; **1Pe** 2:23; **p** Ps 35:9; **Ps** 109:31; **r** Job 3:3; **Jr** 15:10; **s** Ps 127:3; **Lk** 1:58.

Jr 20:12* Ili: “najskrivenije osjećaje”.

16 Neka taj čovjek bude kao gradovi koje je Jehova bez milosti uništio!^a Neka čuje viku ujutro i znak za uzburu u podne!^b

17 Zašto me nije ubio još u utrobi majke moje, pa bi mi majka moja grob moj postala, a utroba bi njezina dovijeka trudna bila?^c 18 Zašto sam iz utrobe izišao^d da gledam muku i tugu^e i da život moj završi u sramoti?^f

21 Ovo je riječ^g koja je došla Jeremiji od Jehove, kad je kralj Sidkija^h poslao k njemu Pašhura,ⁱ sina Malkijina, i Sefaniju,^j sina Maasejina, svećenika, poručivši: **2** “Molim te, pitaj Jehovu za nas,^k jer se Nebukadnezar,^{*} kralj babilonski, zaratio s nama!^l Možda će Jehova učiniti za nas kakvo čudesno djelo kao nekada, pa će neprijatelj otići od nas.”^m

3 A Jeremija im je rekao: “Ovako recite Sidkiji: **4** ‘Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: “Evo, okrenut ću na vas oružje koje je u rukama vašim, kojim se borite protiv kralja babilonskogaⁿ i protiv Kaldejaca^o koji vas opsjedaju izvan zidina, i skupit ću ga usred ovoga grada.^p **5** Ja ću se boriti protiv vas^r rukom podignutom i mišicom snažnom, s gnjevom i srdžbom i velikom ljutnjom.^s **6** I pobit ću stanovnike ovoga grada, i ljude i životinje. Od pošasti velike oni će pomrijeti.”^t

7 “A poslije toga ću”, kaže Jehova, “Sidkiju, kralja Judina, i sluge njegove i narod

Jr 21:2* Ili: “Nabukodonozor”. Doslovno: “Nebukadrezar”.

20. poglavlje

- a 1Mo 19:25
5Mo 29:23
Am 4:11
2Pe 2:26
- b Jr 4:19
Jr 18:22
Sf 1:16
- c Job 3:10
Job 10:18
- d Job 3:20
Job 14:1
- e Ps 90:10
Tu 3:1
Jk 5:10

21. poglavlje

- g Eze 33:30
- h 2Kr 24:18
1Lje 3:15
2Lje 36:10
- i 1Lje 9:12
Jr 38:1
- j 2Kr 25:18
Jr 29:25
Jr 37:3
Jr 52:24
- k Su 20:27
2Kr 22:13
- l 2Kr 25:1
Jr 32:28
Jr 39:1
- m 1Sa 7:10
Ps 144:11
Ps 44:1
Ps 105:5
Iza 37:37
- n Jr 32:5
Jr 33:5
- o Ezr 5:12
- p Iza 13:4
Eze 16:37
- r Iza 63:10
Tu 2:5
- s Iza 5:25
Jr 32:17
- t 5Mo 28:22
Jr 32:24
Eze 7:15

Desni stupac

- a 2Kr 25:6
2Lje 36:17
Jr 37:17
Jr 39:5
Jr 52:9
Eze 17:20
- b 5Mo 28:50
2Lje 36:17
Iza 47:6
- c 5Mo 30:19
Iza 1:19
- d Jr 27:13
Jr 38:2
Eze 7:15
- e Jr 38:17
Jr 39:18
Jr 45:5
- f 3Mo 26:17
Ps 34:16
Jr 44:11
Eze 15:7
Am 9:4
1Pe 3:12
- g Jr 38:5
- h 2Lje 36:19
Jr 17:27
Jr 34:2
Jr 37:10
Jr 39:8
Jr 52:13
- i Jr 17:20
- j Iza 7:2
Lk 1:69

i one koji preostanu u ovome gradu nakon pošasti, mača i gladi, predati u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom, u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu. On će ih pobiti oštricom mača.^a Neće se sažaliti na njih, neće imati samilosti ni milosrđa.”^b

8 A narodu ovome reci: ‘Ovako kaže Jehova: “Evo, stavljam pred vas put života i put smrti.^c **9** Tko bude mirno sjedio u ovome gradu poginut će od mača, gladi i pošasti,^d a tko izađe i preda se Kaldejcima koji vas opsjedaju ostat će živ i dobit će dušu svoju kao plijen.”^e

10 “Jer okrenuo sam lice svoje prema ovome gradu na zlo, a ne na dobro”,^f kaže Jehova. “Bit će predan u ruke kralju babilonskom^g i on će ga spaliti vatrom.”^h

11 A za dom kralja Judina, čujte riječ Jehovinu!ⁱ **12** Dome Davidov,^j ovako kaže Jehova: “Svako jutro^k sudite pravedno^l i izbavljajte opljačkanoga iz ruke pljačkaša,^m da gnjev moj ne dođe kao vatraⁿ i ne razgori se, jer tada neće biti nikoga da ga ugasi, zbog zlih djela vaših!”^o

13 ‘Evo, dolazim na tebe, koja stanuješ u dolini,^p stijeno u ravnici’, kaže Jehova. ‘Vi govorite: “Tko će doći na nas? Tko će doći u prebivališta naša?”^r **14** Odgovarat ćete preda mnom^s za plodove

k Ps 101:8; 12Sa 8:15; Iza 1:17; Jr 7:5; Jr 22:3; Za 7:9; m Ps 72:4; Izr 14:31; Eze 22:29; Mi 2:2; n 5Mo 32:22; Jr 4:4; Na 1:6; Sf 1:18; o Iza 1:31; Jr 7:20; p Jr 51:25; Eze 13:8; r 2Sa 5:6; Jr 49:4; Tu 4:12; Ob 3; s Jr 5:9; Jr 9:9.

djela svojih”,^a kaže Jehova. ‘Zapaliti ću vatru u šumi njezinov^b i ona će progutati sve što je oko nje.’”^c

22 Ovako kaže Jehova: “Otiđi u dvor kralja Judina i objavi ondje ovu riječ! **2** Reci: ‘Čuj riječ Jehovinu, kralju Judin, koji sjediš na prijestolju Davidov,^d ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulaze na vrata ova!’^e **3** Ovako kaže Jehova: “Provodite pravdu i pokazujte pravednost i izbavite opljačkanoga iz ruke pljačkaša! Ne činite krivo došljaku, djetetu bez oca i udovici!^f Ne tlačite ih!^g I ne prolijevajte krv nevinu na mjestu ovome!^h **4** Jer ako doista izvršite ovu riječ, tada će na vrata ovoga doma ulaziti kraljevi koji sjede na prijestolju Davidovu,ⁱ voze se na kolima i jašu na konjima, oni i sluge njihove i narod njihov.”^j

5 ‘Ali ako ne poslušate ove riječi, zaklinjem se sobom’,^k kaže Jehova, ‘da će dvor ovaj postati ruševina.’^l

6 Jer ovako kaže Jehova za dom kralja Judina: ‘Ti si mi kao Gilead, vrh libanonski.^m Ali, uistinu, pretvorit ću te u pustinju,ⁿ a gradovi će ostati bez stanovnika.^o **7** I pripremit^{*} ću protiv tebe one koji propad donose,^p svakoga s oružjem njegovim,^r i oni će posjeći najbolje cedre tvoje^s i u vatru ih pobacati.^t **8** Mnogi će narodi prolaziti pokraj ovoga grada i govorit će jedan drugome: “Zašto je Jehova ovako učinio ovome gradu ve-

21. poglavlje

a Izr 1:31
Iza 3:11
Ga 6:7
b Iza 10:18
c 2Lje 36:19
Jr 52:13

22. poglavlje

d Jr 13:13
Jr 17:25
Lk 1:32
e Jr 7:2
Jr 17:20
f 3Mo 19:15
5Mo 16:18
Iza 1:17
Jr 23:12
Eze 22:7
Eze 22:29
Mi 2:2
Za 7:9
g Ps 94:6
h 5Mo 19:10
2Kr 24:4
Jr 7:6
i 1Kr 2:12
j Jr 17:25
k 4Mo 23:19
5Mo 32:40
Am 6:8
He 6:17
l Jr 39:8
Mi 3:12
Mi 3:5
m 5Mo 3:25
n Ps 107:34
Iza 27:10
o Iza 6:11
Iza 24:1
Jr 7:34
p Iza 13:3
r Eze 9:1
s Iza 37:24
t Jr 21:14
Za 11:1

Desni stupac

a 1Kr 9:8
Tu 2:15
b 5Mo 29:25
Jr 31:32
c 5Mo 29:26
5Mo 31:20
2Kr 22:17
2Lje 34:25
d 2Kr 22:20
e 1Lje 3:15
f 2Kr 23:30
2Lje 36:1
g 2Kr 23:34
2Lje 36:4
h 2Kr 23:35
i 3Mo 19:13
5Mo 24:14
Mi 3:10
Hb 2:9
Hb 2:12
Mi 3:5
Jk 5:4
j Iza 5:8
k Hg 1:4
l Eze 23:14
m 2Kr 22:2
2Kr 23:25
2Lje 34:2
Izr 21:3
Izr 31:9
n 5Mo 4:40
Ps 128:2
Iza 3:10
Jr 42:6

likom?”^a **9** Odgovorit će im se: “Zato što su ostavili savez Jehove, Boga svojega,^b i klanjali se drugim bogovima i služili im.”^c

10 Ne oplakujte mrtvoga,^d ne sažalijevajte ga! Plaćite gorko za onim koji u izgnanstvo odlazi, jer se nikad više neće vratiti i neće više vidjeti zemlju roda svojega! **11** Jer ovako kaže Jehova za Šaluma,^e sina Jošijina, kralja Judina, koji kraljuje umjesto Jošije, oca svojega,^f i koji je otišao iz ovoga mjesta: ‘Nikad se više neće vratiti. **12** Umrijet će u mjestu kamo su ga odveli u izgnanstvo, a zemlju ovu više nikad neće vidjeti.’^g

13 Teško onome koji gradi kuću svoju,^h ali ne pravedno, i gornje odaje svoje, ali ne po pravdi, nego koristi bližnjega svojega koji mu bada-va služi i kojemu ne daje plaću!ⁱ **14** On govori: ‘Sagrađit ću sebi kuću veliku i prostrane gornje odaje.^j Zato ću povećati prozore svoje i obložiti zidove cedrom^k i premazati ih bojom crvenom.’^l **15** Hoćeš li i dalje kraljevati kad se razmećeš cedrovinom? Nije li otac tvoj jeo i pio i činio što je pravo i pravedno?^m Zato mu je dobro bilo.ⁿ **16** Branio je pravo nevoljnika i siromaha.^o Zato mu je dobro bilo. ‘Ne znači li to mene poznavati?’ kaže Jehova. **17** ‘Ali oči tvoje i srce tvoje idu samo za dobitkom nepravednim^p i da proliju

o Job 29:12; Ps 72:2; Iza 1:17; p Jš 7:21; Ps 10:3; Ps 119:37.

Jr 22:11* Ili: “Joahaza”. **14*** Ili: “cinoberom”.

krv nevinoga,^a da zakidaju i iznuduju.’

18 Zato ovako kaže Jehova za Jojakima,^b sina Jošijina, kralja Judina: ‘Za njim neće naricati: “Jao, brate moj! Jao, sestro moja!” Za njim neće naricati: “Jao, gospodar! Jao, dostojanstvo njegovo!”’^c **19** Sahraniš će ga kao što se magarca sahranjuje^d — odvući će ga i baciti van, pred vrata jeruzalemska.’^e

20 Popni se na Libanon^f i viči! Na Bašanu^g pusti glas svoj! Viči s Abarima,^h jer slomljeni su svi što te ljube!ⁱ **21** Govorio sam ti dok si bezbrižan bio,^j a ti si rekao: ‘Neću poslušati!’^k Takav je bio put tvoj od mladosti tvoje, jer nisi poslušao glas moj.^l **22** Vjetar će biti pastir svim pastirima tvojim,^m a oni što te ljube u zarobljeništvu će otići.ⁿ Jer tada ćeš se posramiti i poniziti zbog sve nevolje svoje.^o **23** Ti koji prebivaš na Libanonu,^p koji si se u cedrima ugnijezdio,^r kako li ćeš stenjati kad te uhvate boli porođajne,^s trudovi kao u porođilje!”^t

24 “‘Tako ja živ bio’, kaže Jehova, ‘kad bi Konija,^{*u} sin Jojakimov,^v kralj Judin, bio pečatnjak^z na desnici mojoj, ja bih ga strgnuo s prsta!’^a

25 Dat ću ga u ruke onima koji traže dušu njegovu, u ruke onima kojih se boji,^b u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom, i u ruke Kaldejcima.^c **26** I bacit ću njega i majku njegovu^d koja ga je rodila u drugu zemlju u kojoj se

22. poglavlje

- a 2Kr 24:4
- b 2Kr 23:34
- 2Lje 36:4
- c 2Sa 1:23
- 1Kr 13:30
- d 1Kr 21:23
- Jr 36:30
- e 2Lje 36:46
- f Iza 35:2
- g Ps 68:15
- h 5Mo 32:49
- i 2Kr 24:7
- j 2Lje 36:15
- k Jr 2:31
- Jr 6:16
- l 5Mo 9:7
- Su 2:11
- Ne 9:16
- Jr 3:25
- Jr 7:24
- m Jr 23:1
- Eze 34:2
- Za 11:8
- n 2Kr 24:7
- o Jr 2:26
- p Jr 22:6
- r Iza 2:13
- Eze 17:3
- s Jr 6:24
- Ho 7:14
- t Jr 4:31
- u 2Kr 24:6
- 1Lje 3:16
- Jr 22:28
- Jr 37:1
- Mt 1:11
- v 2Kr 23:34
- z Hg 2:23
- a Jr 22:6
- b 2Kr 24:15
- Jr 21:7
- Jr 34:20
- c 2Kr 24:11
- 2Kr 24:16
- Ezr 5:12
- Izr 10:24
- Jr 24:1
- Jr 27:20
- Jr 29:2
- d 2Kr 24:12

Desni stupac

- a 2Kr 24:15
- 2Lje 36:10
- Jr 15:2
- b Jr 44:14
- Jr 52:34
- c Jr 22:24
- Jr 37:1
- d 1Sa 5:4
- e Ps 31:12
- Jr 48:38
- Ho 6:8
- f 2Kr 24:15
- 1Lje 3:17
- g 5Mo 4:26
- 5Mo 32:1
- Iza 1:2
- Iza 34:1
- Jr 6:19
- Mi 1:2
- h Mt 1:12
- i 2Lje 36:10
- Jr 36:30
- Jr 36:30
- Jr 36:30
- Jr 36:30
- Jl 1:32

23. poglavlje

- k Jr 10:21
- Jr 50:6
- Eze 34:2
- Za 11:5
- Mt 9:36

nisu rodili, i ondje će umrijeti.^a

27 A u zemlju za kojom će im duša čeznuti da se u nju vrate neće se vratiti.^b **28** Je li taj čovjek, Konija,^c kakva posuda prezrena i razbijena^d ili zdjela koju nitko ne želi?^e Zašto moraju on i potomci njegovi biti oboreni i bačeni u zemlju njima nepoznatu?”^f

29 Zemljo, zemljo, zemljo, čuj riječ Jehovinu!^g **30** Ovako kaže Jehova: ‘Zapišite za ovog čovjeka da nema djece,^h da je čovjek koji neće imati uspjeha u životu svojem, jer nijedan od potomaka njegovihⁱ neće sjesti na prijestolje Davidovo^j niti će ikada vladati u Judi!”’

23 “Teško pastirima koji upropašćuju i raspršuju ovce paše moje!”^k kaže Jehova.

2 Zato ovako kaže Jehova, Bog Izraelov, protiv pastira koji pasu narod moj: “Vi ste raspršili ovce moje, rasijali ste ih, niste se brinuli za njih.”^l

“Evo, ja ću se pobrinuti za vas zbog zlih djela vaših”,^m kaže Jehova.

3 “Ja ću skupiti ostatak ovaca svojih iz svih zemalja po kojima sam ih rasijaoⁿ i vratit ću ih na pašnjak njihov^o i bit će plodne i namnožit će se.^p

4 I podignut ću im pastire koji će ih pasti^r i ničega se više neće bojati ni plašiti^s i nijedna se neće izgubiti”, kaže Jehova.

5 “Evo, dolaze dani”, kaže Jehova, “kad ću podignuti Davida izdanak pravedni.”^t

I Ze 34:5; m Ho 2:13; Mi 7:4; n Ps 106:47; Iza 11:11; Iza 35:10; Jr 29:14; Jr 31:8; Za 10:8; o 5Mo 30:3; Iza 65:10; Jr 50:19; Eze 34:13; Eze 34:14; Mi 2:12; p 5Mo 30:5; Am 9:14; r Jr 3:15; Iv 21:15; Dj 20:28; 1Pe 5:2; s Mi 5:8; t Iza 4:2; Iza 11:1; Iza 53:2; Jr 33:15; Za 3:8; Mt 2:23; Iv 1:45.

Jr 22:24* Ili: “Jekonija”. U 2Kr 24:6-15 “Jojakin”. Jošijin unuk.

Kralj će početi kraljevati^a i postupat će razborito, činit će što je pravo i pravedno u zemlji.^b **6** U danima njegovim Juda će se spasiti,^c Izrael će živjeti bez straha.^d A ovo je ime njegovo kojim će se zvati: Jehova Je Pravednost Naša.^e

7 “Zato, evo, dolaze dani”, kaže Jehova, “kad se više neće govoriti: ‘Živ bio Jehova, koji je izveo sinove Izraelove iz zemlje egipatske’,^f **8** nego: ‘Živ bio Jehova, koji je izveo i doveo potomstvo doma Izraelova iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja’ po kojima sam ih rasijao. I oni će živjeti na svome tlu.”^g

9 Zbog proroka srce je moje slomljeno u meni. Tresu se sve kosti moje. Postao sam nalik čovjeku pijanu,^h čovjeku kojim je vino ovladalo, zbog Jehove i zbog svetih riječi njegovih. **10** Jer zemlja je puna preljubnika.ⁱ Zbog kletve zemlja tu-guje,^j usahnuli su pašnjaci u pustari.^k Zlo je ono što rade, nepravedno koriste moć svoju.

11 “Jer okaljali su se i prorok i svećenik.^l I u domu svojom nalazim zloču njihovu”,^m kaže Jehova. **12** “Zato će im put njihov postati kao klizavo tloⁿ u mraku, gdje će ih se gurnuti, te će pasti.”^o

“Jer dovest ću na njih nevolju, doći će godina u kojoj ću ih kazniti”,^p kaže Jehova.

13 “U proroka samarijskih^r vidio sam djela sramotna. Prorokuju kao proroci Baalovi^s i zavode narod moj, Izraela.^t

14 U proroka jeruzalemskih vidio sam grozote.^u Preljub čine^v i laž govore.^w Zlotvore

23. poglavlje

- a Lk 1:32
- b Ps 72:2
- Iza 9:7
- Iza 11:4
- Iza 32:1
- c 1Kr 4:25
- Ho 1:7
- Za 10:6
- d 5Mo 33:28
- Ps 130:7
- Iza 62:4
- Jr 32:37
- Za 14:11
- e Iza 54:17
- Jr 33:16
- f Jr 16:14
- g Iza 27:12
- Iza 43:5
- Eze 34:13
- Eze 36:24
- Sf 3:20
- h Ps 60:3
- i Jr 3:9
- Jr 5:7
- Jr 9:2
- Jr 13:27
- Eze 16:32
- Eze 22:11
- Ho 4:2
- Ho 7:4
- j Iza 24:4
- Jr 12:4
- Ho 4:3
- Jl 1:10
- k Ps 107:34
- Jr 9:10
- Jr 12:4
- l Iza 28:7
- Jr 5:31
- Jr 6:13
- Jr 8:10
- Eze 22:25
- Sf 3:4
- m 2Lje 33:5
- 2Lje 36:14
- Jr 7:11
- Eze 8:11
- Eze 23:39
- n Ps 35:6
- Ps 73:18
- Izr 4:19
- Jr 13:16
- o 5Mo 28:15
- p Jr 8:12
- Jr 11:23
- r Eze 16:46
- s Jr 2:8
- t 2Lje 33:9
- Iza 9:16
- u Jr 18:13
- v Jr 29:23
- z Jr 14:14
- Jr 23:26

Desni stupac

- a 5Mo 30:10
- Ml 3:7
- b Iza 3:9
- c 1Mo 18:20
- 5Mo 32:32
- Iza 1:10
- Jd 7
- d Jr 8:14
- Jr 9:15
- e Izr 11:9
- Iza 9:17
- Iza 24:5
- f Jr 27:9
- Jr 29:8
- g 2Kr 17:15
- Jr 2:5
- h Tu 2:14

podupiru, pa se nijedan od njih ne odvraća od zloće svoje.^a Svi su mi oni postali kao Sodoma,^b a stanovnici njegovi kao Gomora.”^c

15 Zato Jehova nad vojskama ovako kaže protiv proroka: “Evo, nahranit ću ih pelinom i napojit ću ih vodom zatrovanom.^d Jer od proroka jeruzalemskih širi se otpadništvo^e po svoj zemlji.”

16 Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Ne slušajte riječi proroka koji vam prorokuju!^f Oni vas na ispraznost navode.^g Govore nam videnja koja dolaze iz srca njihovih,^h a ne iz usta Jehovinih.ⁱ **17** Govore stalno onima koji me preziru: ‘Jehova je rekao: “Mir ćete imati.”’^j I svakome tko se povodi za tvrdokornim srcem svojim^k kaže: ‘Nikakva nevolja neće vas zadesiti.’^l **18** Jer tko je bio među bliskim prijateljima^m Jehovinim, pa je mogao vidjeti i čuti riječ njegovu?ⁿ Tko je obratio pažnju riječi njegovoj da bi je čuo?^o **19** Gle, doći će vihor Jehovin, srdžba, oluja velika.^p Obrušit će se na glavu zlih.^r **20** Jehova neće odvratiti gnjev svoj dok ne izvrši^s i ne ispunj naume srca svojega.^t U posljednjim danima o tome ćete razmišljati i jasnije to razumjeti.”^u

21 Nisam poslao te proroke, a oni ipak trče. Nisam im

i Jr 14:14; Jr 28:15; Eze 13:3; Eze 22:28; j Jr 4:10; Jr 6:14; Jr 8:11; Eze 13:10; k 5Mo 29:19; Jr 3:17; 1 Am 9:10; Mi 3:11; m Ps 25:14; Ps 89:7; Jr 23:22; n Am 3:7; o 2Lje 33:10; p Iza 5:25; Jr 25:32; r Su 9:57; 1Sa 25:39; Ne 4:4; Jr 30:23; Jl 3:7; Ob 15; s 3Mo 26:28; Za 8:14; t Jr 30:24; u 1Kr 8:47.

Jr 23:17* Doslovno: “hodi u tvrdokornosti srca svojega”.

govorio, a oni ipak prorokuju.^a
22 No da su bili među bliskim prijateljima mojim,^b tada bi omogućili narodu mojemu da čuje riječi moje i potakli bi ih da se odvrte od zlog puta svojega i od zlih djela svojih.”^c

23 “Zar sam ja Bog samo izbliza”, kaže Jehova, “zar izdaleka više nisam Bog?”^d

24 “Može li se čovjek sakriti na mjesto skrovito, a da ga ja ne vidim?”^e kaže Jehova.

“Ne ispunjujem li ja nebesa i zemlju?”^f kaže Jehova.

25 “Čujem što govore proroci koji laž prorokuju u ime moje^g kad kažu: ‘Sanjao sam! Sanjao sam!’^h

26 Dokle će to biti u srcu proroka koji prorokuju laž, koji prorokuju prijevare iz srca svojega?ⁱ

27 Misle da će snovima svojim koje pričaju jedni drugima navesti narod moj da zaboravi ime moje,^j kao što su oci njihovi zaboravili ime moje zbog Baala.^k

28 Prorok koji je usnio san neka ispriča san, ali onaj u kojega je riječ moja neka objavljuje riječ moju istinito!”^l

“Što slama ima sa žitom?”^m kaže Jehova.

29 “Nije li riječ moja poput vatre”,ⁿ kaže Jehova, “i nije li kao malj koji stijenu razbija?”^o

30 “Zato, evo, dolazim na proroke”,^p kaže Jehova, “koji kradu riječi moje jedan od drugoga.”^r

31 “Evo, dolazim na proroke”, kaže Jehova, “koji svoje riječi govore, a kažu: ‘Došla je riječ Božja!’”^s

32 “Evo, dolazim na proroke koji lažne snove snivaju”, kaže Jehova, “koji ih pričaju i

zavode narod moj lažima svojim^a i hvalisanjem svojim.”^b

“No ja ih nisam poslao niti sam im što zapovjedio. Zato nisu ni na kakvu korist narodu ovome”,^c kaže Jehova.

33 “A kad te narod ovaj ili prorok ili svećenik upita: ‘Što je breme Jehovino?’^d odgovori im: “‘Vi ste breme, i to veliko!’^e Ostavit ću vas”,^f kaže Jehova.”

34 Ako koji prorok ili svećenik ili narod kaže: ‘Breme Jehovino!’ kaznit ću tog čovjeka i dom njegov.”^g

35 Vi ovako govorite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: ‘Što je odgovorio Jehova? Što je rekao Jehova?’^h

36 Ali ne spominjite više bremeⁱ Jehovino,^j jer je breme svakome riječ njegovaa,^k a vi izvrćete riječi Boga živoga,^l Jehove nad vojskama, Boga našega!

37 Ovako reci proroku: ‘Što ti je odgovorio Jehova? Što je rekao Jehova?’^m

38 Zato što govorite: “Breme Jehovino!” ovako kaže Jehova: “Vi govorite: ‘Riječ je ova breme Jehovino’, iako sam vam poručivao: ‘Ne govorite: “Breme Jehovino!”’ⁿ

39 Zato, pazite, dolazim k vama! I neću više nimalo mariti za vas,^o odbacit ću od lica svojega vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim.”^p

40 I svalit ću na vas vječnu sramotu i vječno poniženje, koje se neće zaboraviti.”^q

24 Pokazao mi je Jehova, i gle: dvije košare smokava bile su postavljene pred hramom Jehovinim, nakon što je Nebukadnezar, kralj babilona,

23. poglavlje

a Jr 14:14
 Jr 27:15
 Jr 29:9
 b Job 29:4
 Ps 15:1
 Ps 25:14
 Jr 23:18
 c Jr 25:5
 Jr 29:23
 d Ps 113:6
 Dj 17:27
 e 1Mo 16:13
 Ps 90:8
 Ps 139:7
 Izr 15:3
 Am 9:2
 He 4:13
 f Ps 139:7
 Iza 66:1
 g Jr 29:23
 h 5Mo 13:1
 5Mo 18:20
 Jr 27:9
 Za 10:2
 i Jr 14:14
 Jr 17:9
 j 5Mo 13:2
 Dj 13:8
 k Su 3:7
 2Kr 21:3
 l Izr 14:5
 Lk 12:42
 2Ko 2:17
 m Iza 41:16
 Lk 3:17
 1Ko 3:13
 n Iza 30:27
 Jr 5:14
 Jr 20:9
 o He 4:12
 p 5Mo 18:20
 Jr 14:15
 Eze 13:2
 Mt 24:24
 r 2Sa 15:6
 Ps 50:17
 s Eze 13:7

Desni stupac

a 5Mo 13:1
 5Mo 18:20
 Za 10:2
 b Sf 3:4
 c Jr 7:8
 Tu 2:14
 Mt 15:14
 d Jr 17:15
 Hb 1:1
 Mi 1:1
 e 4Mo 11:14
 f 5Mo 31:17
 Jr 12:7
 Ho 9:12
 g Mi 7:4
 h Jr 31:34
 He 8:11
 i 2Mo 19:8
 1Lje 9:33
 j Ne 13:18
 k Su 17:6
 l Jr 2:21
 Jr 2:36
 m Eze 18:25
 n 5Mo 31:17
 Ho 4:6
 o Jr 23:33
 Tu 5:20
 p Jr 20:11
 Jr 24:9
 Jr 42:18
 Da 9:16

lonski, iz Jeruzalema odveo u izgnanstvo Jekoniju,^a sina Jojakimova,^b kralja Judina, i knezove Judine, zanatlije^c i graditelje utvrda, i doveo ih u Babilon.^d **2** U jednoj košari bile su smokve vrlo dobre, kao što su rane smokve,^e a u drugoj košari bile su smokve vrlo loše, toliko loše da nisu bile za jelo.

3 I rekao mi je Jehova: "Što vidiš, Jeremija?" Odgovorio sam: "Smokve. Dobre su smokve vrlo dobre, a loše su vrlo loše, toliko loše da nisu za jelo."^f

4 Tada mi je došla riječ Jehovina: **5** "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: 'Kao što su dobre ove smokve, tako će u očima mojim dobri biti^g i izgnanici Judini, koje ću poslati s ovoga mjesta u zemlju kaldejsku.^h **6** I upravit ću oči svoje na njih da im učinim dobroⁱ i vratit ću ih u ovu zemlju.^j Izgradit ću ih i neću ih srušiti, zasadit ću ih i neću ih iščupati.^k **7** Dat ću im srce da me poznaju^l da sam ja Jehova. I bit će narod moj,^m a ja ću biti Bog njihov, jer će se vratiti k meni svim srcem svojim.ⁿ

8 Ali kao s lošim smokvama koje su toliko loše da nisu za jelo,^o kaže Jehova, 'tako ću postupiti sa Sidkijom,^p kraljem Judinim, i knezovima njegovim i ostatkom jeruzalemskim koji preostane u ovoj zemlji^r i onima koji žive u zemlji egipatskoj.^s **9** Učinit ću da budu jezovit prizor i nevolja za sva kraljevstva zemaljska,^t da

Jr 24:1* U 22:24, 28; 37:1 "Konija", a u 2Kr 24:8 "Jojakin".

24. poglavlje

- a 2Kr 24:12
Es 2:6
Eze 19:9
b 2Kr 24:6
1Lje 3:16
Jr 22:24
c 2Kr 24:16
d Jr 29:2
e Iza 28:4
Ho 9:10
f Jr 24:8
g Jr 29:10
h Jr 25:11
i 2Lje 16:9
1Pe 3:12
j Ezr 1:3
Jr 12:15
Jr 23:3
Jr 29:10
Eze 36:24
k Jr 1:10
Jr 30:18
Jr 32:41
Jr 33:7
l 5Mo 30:6
Jr 31:33
Eze 11:19
m Jr 30:22
Jr 32:38
Eze 14:11
Za 8:8
He 8:10
n 1Kr 8:48
Jr 29:13
o Jr 29:17
p 2Kr 25:7
Eze 12:13
r 3Mo 26:39
s Jr 43:7
Jr 44:1
Jr 46:13
t Jr 15:4
Jr 34:17

Desni stupac

- a 5Mo 28:37
1Kr 9:7
2Lje 7:20
Ps 44:13
b 5Mo 28:15
5Mo 29:27
Jr 26:6
Jr 29:22
c 5Mo 28:64
Jr 29:18
d 3Mo 26:33
Jr 9:16
e Jr 14:15
Jr 15:2
f 5Mo 28:59
Eze 7:15
g 5Mo 28:63

25. poglavlje

- h 2Kr 24:1
Jr 36:1
Jr 46:2
Da 1:1
i Jr 1:2
j 2Lje 36:15
Ps 81:13
Jr 7:13
Jr 11:7
Jr 13:10
Jr 16:12
k Jr 7:13
Jr 29:19
Jr 44:4
l Za 7:11
Dj 7:51

budu podsmijeh i da ih se s preziranjem spominje,^{*} da budu na porugu^a i prokletstvo,^b po svim mjestima kamo ću ih rasijati.^c **10** I slat ću na njih mač,^d glad^e i pošast,^f dok ih ne istrijebim sa zemlje koju sam dao njima i ocima njihovim."^g

25 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji za sav narod Judin, četvrte godine Jojakima,^h sina Jošijina, kralja Judina, odnosno prve godine Nebukadnezara, kralja babilonskoga, **2** i koju je prorok Jeremija objavio svemu narodu Judinu i svim stanovnicima Jeruzalema:

3 "Od trinaeste godine Jošije,ⁱ sina Amonova, kralja Judina, pa sve do dana današnjega, ove dvadeset i tri godine dolazila mi je riječ Jehovina i ja sam je govorio vama — ustajao rano i govorio — ali vi niste slušali.^j **4** I Jehova vam je slao sve slugе svoje, proroke — ustajao rano i slao ih — ali vi niste slušali,^k niti ste prignuli uho svoje da biste čuli^l **5** kako govore: 'Odvratite se, molim vas, svatko od zlog puta svojega i od zlih djela svojih,^m pa ćete ostaniti u zemlji koju je Jehova davno dao vama i ocima vašim za sva vremena!ⁿ **6** I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate i nemojte me vrijedati djelima ruku svojih, pa vam neću nevolju nanijeti!^o

m 2Kr 17:13; Iza 55:7; Jr 18:11; Jr 35:15; Eze 18:30; Eze 33:11; Jn 3:8; Za 1:4; Mi 3:7; 2Pe 3:9; n Ps 105:11; o 2Mo 20:5; 5Mo 6:15; Jš 24:20.

Jr 24:9* Doslovno: "i izreka (poslovice)".

7 'Ali niste me slušali', kaže Jehova, 'nego ste me vrijeđali djelima ruku svojih, na svoju nevolju.'^a

8 Zato ovako kaže Jehova nad vojskama: "Zato što niste poslušali riječi moje, 9 evo, poslat ću i podignut ću sve narode sa sjevera",^b riječ je Jehovina, "i poslat ću po Nebukadnezara, kralja babilonskoga, slugu svojega,^c i dovest ću ih na ovu zemlju^d i na stanovnike njezine i na sve ove narode okolne,^e i zatrt ću* narod ovaj i učinit ću da budu grozan prizor i da se zbog njih zviždi u čudu^f i da budu pustoš dovijeka.^g 10 Zatrt ću među njima glas radosti i glas veselja,^h glas mladoženjin i glas nevjestin,ⁱ zvuk mlina ručnoga^j i svjetlost svjetiljke.^k 11 Sva će se zemlja ova pretvoriti u pustoš i grozan prizor stati, i ti će narodi služiti kralju babilonskome sedamdeset godina."^l

12 'A kad se navrši sedamdeset godina,^m pozvat ću na odgovornost kralja babilonskoga i narod onajⁿ zbog pristjupa njihova', kaže Jehova, 'pozvat ću na odgovornost cijelu zemlju kaldejsku^o i pretvorit ću je u pustoš vječnu.^p 13 Dovest ću na tu zemlju sve riječi svoje koje sam protiv nje izrekao, sve što je zapisano u knjizi ovoj, što je prorokovao Jeremija protiv svih naroda.^r 14 Jer oni — narodi mnogi i kraljevi veliki — pretvorili su ih u sluge svoje,^t a ja ću im platiti po djelima njihovim, po djelima ruku njihovih."^u

Jr 25:9* Ili: "zatrt ću kao herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

25. poglavlje

- a 5Mo 32:21
2Kr 17:17
Ne 9:26
Jr 7:19
Jr 32:30
Jr 44:5
b 3Mo 26:25
Iza 5:26
Jr 1:15
Jr 5:15
c Jr 27:6
Jr 43:10
Eze 29:18
d 5Mo 28:49
Jr 5:15
Eze 7:24
Am 6:14
e Eze 26:7
Eze 29:19
Hb 1:6
f Jr 19:8
g 1Kr 9:7
Jr 18:16
h Iza 24:7
Eze 26:13
i Jr 7:34
Jr 16:9
j Ot 18:22
k Ot 18:23
l 2Lje 36:21
Da 9:2
Za 1:12
Za 7:5
m 5Mo 30:3
Ezr 1:1
Jr 29:10
n Iza 13:1
Iza 14:4
Iza 47:1
Jr 51:1
Da 5:26
Da 5:30
o 2Kr 24:1
p Iza 13:19
Iza 14:23
r Jr 1:5
Jr 1:10
s Jr 50:9
Jr 51:27
t Iza 14:2
Jr 50:41
Jr 51:7
Hb 2:8
u Ps 137:8
Jr 50:29
Jr 51:5
Jr 51:24
Ot 18:6

Desni stupac

- a Job 21:20
Ps 75:8
Iza 51:17
Jr 25:26
Ot 14:10
Ot 16:19
b Jr 51:7
Tu 4:21
Eze 23:34
Na 3:11
c Jr 1:10
Jr 27:3
Jr 51:7
d 2Kr 22:19
Jr 24:9
Jr 46:2
Eze 29:2
Eze 32:31
f Job 1:1
g Iza 14:31
Jr 47:1
Eze 25:15
Am 1:8
Sf 2:5
Za 9:6

15 Jer ovako mi je rekao Jehova, Bog Izraelov: "Uzmi ovu čašu s vinom gnjeva iz ruke moje i napoji njime sve narode kojima ću te poslati!^a 16 Oni će piti i početi teturati i vladati se kao bezumni zbog mača koji ću poslati među njih."^b

17 I uzeo sam čašu iz ruke Jehovine i napojio sve narode kojima me poslao Jehova:^c 18 Jeruzalem i gradove Judine i kraljeve njegove i knezove njegove, da se pretvore u pustoš i da grozan prizor postanu,^d da se zbog njih zviždi u čudu, da budu prokletstvo, što će uskoro i biti; 19 faraona, kralja egipatskoga, i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov;^e 20 sve tudince* i sve kraljeve zemlje Usa^f i sve kraljeve zemlje filistejske^g i Aškelon^h i Gazuⁱ i Ekron^j i ostatak od Ašdoda;^k 21 Edom^l i Moab^m i sinove Amonove;ⁿ 22 sve kraljeve Tira^o i sve kraljeve Sidona^p i kraljeve otoka* koji je u kraju primorskome; 23 Dedan^r i Temu^s i Buz i sve one koji kosu podrezuju na sljepoočnicama;^t 24 sve kraljeve arapske^u i sve kraljeve tudinaca koji prebivaju u pustinji; 25 sve kraljeve Zimrija i sve kraljeve Elama^v i sve kraljeve Medijaca;^z 26 sve kraljeve sjevera koji su blizu i daleko, jednoga za drugim, i sva druga kraljevstva

h Jr 47:5; Sf 2:4; i Jš 13:3; j Za 9:5; k Iza 20:1; l Iza 34:5; Jr 49:17; Eze 35:15; m Jr 48:1; Eze 25:8; n Jr 49:1; Eze 25:2; Am 1:13; o Iza 23:15; Eze 28:2; p Jr 27:3; Jr 47:4; Eze 32:30; r Iza 21:13; Jr 49:8; Eze 25:13; s Iza 21:14; t Jr 9:26; Jr 49:32; u 2Lje 9:14; Jr 49:31; v Jr 49:34; Eze 32:24; z Jr 51:11.

Jr 25:20* Doslovno: "sve mješovito mnoštvo; svu mješavinu naroda". 22* Ili: "priobalja".

zemaljska koja postoje na licu zemlje; a kralj Šešaka^a a pit će nakon njih.

27 "I reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: "Pijte i opijte se, bljujte i padnite, da više ne ustanete^b od mača koji ću poslati među vas!"^c **28** Ako ne budu htjeli uzeti čašu iz ruke tvoje i piti, reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: "Morat ćete piti!"^d **29** Jer, evo, na grad koji nosi ime moje počinjem puštati nevolju,^e a zar ćete vi ostati nekažnjeni?"^f

'Nećete ostati nekažnjeni, jer ću dozvati mač na sve stanovnike zemlje', kaže Jehova nad vojskama.

30 Ti im prorokuj sve riječi ove i reci im: 'Jehova će s visine kao lav riknuti,^g iz svetog prebivališta svojega pustit će glas svoj.^h Riknut će na obitavalište svoje. Kao što viču oni koji grožde gaze on će povikati na sve stanovnike zemlje.'ⁱ

31 'Vika će se čuti do kraja zemlje, jer Jehova ima spor s narodima.^j Sam će suditi svakome čovjeku.^k Zle će predati maču',^l kaže Jehova.

32 Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Evo, nevolja ide od naroda do naroda,^m oluja velika podignut će se s krajeva zemlje.ⁿ **33** U taj dan bit će pobijenih od Jehove s jednoga kraja zemlje do drugoga.^o Neće ih se oplakivati niti će ih tko pokupiti i sahraniti.^p Bit će kao gnoj po zemlji.'^r

34 Plačite gorko, pastiri, i vičite!^s Valjajte se u prašini,^t

Jr 25:26* Ime "Šešak" najvjerojatnije se odnosi na Babilon.

25. poglavlje

- a Jr 51:41
- b Iza 63:6
Tu 4:21
Hb 2:16
- c Eze 21:4
- d Ps 75:8
- e 1Kr 9:7
Jr 7:14
Da 9:18
1Pe 4:17
- f Izr 11:31
Jr 49:12
Ob 16
- g Iza 42:13
Jl 3:16
Am 1:2
- h Ps 11:4
Ps 132:14
- i Iza 16:9
Jr 48:33
- j Iza 34:8
Ho 4:1
Ho 12:2
Mi 6:2
- k Eze 18:30
Eze 20:35
Jl 3:2
- l Izr 2:22
Iza 66:16
Am 9:10
- m Iza 34:2
Jr 25:17
- n Iza 30:30
Iza 66:15
Jr 23:19
Jr 30:23
Sf 3:8
- o Iza 34:3
Iza 66:16
Jr 12:12
- p Ps 79:3
Iza 14:19
- r Ps 83:10
Iza 5:25
Jr 8:2
Jr 9:22
- s Jr 4:8
- t Jr 6:26

Desni stupac

- a Eze 34:17
- b Iza 33:1
- c Jr 22:28
- d Jr 32:4
Jr 52:8
Am 2:14
- e Iza 27:10
f Ho 5:14
- g Jr 25:12

26. poglavlje

- h 2Kr 23:34
2Lje 36:4
Jr 1:3
Jr 25:1
Jr 35:1
Jr 36:1
- i Jr 19:14
Iv 18:20
Dj 5:20
- j Iza 58:1
Jr 1:7
- k 5Mo 4:2
Dj 20:27
Ot 22:19
- l Iza 1:16
Iza 55:7
Jr 36:3
Eze 18:27
- m 1Kr 21:29
Jr 18:8
- n 3Mo 26:14
5Mo 28:15

vođe stada,^a jer je došlo vrijeme da budete poklani i rastjerani,^b popadat ćete kao posude dragocjene!^c **35** Nestalo je utočišta pastirima, nema izbavljenja vodama stada.^d **36** Slušajte viku pastira i gorak plač vođa stada, jer Jehova pustoši pašnjak njihov! **37** Mirna počivališta ostala su bez života zbog usplamtjeloga gnjeva Jehovina.^e **38** Ostavio je on skrovište svoje kao grabežljivi lav mladi,^f jer zemlja je njihova postala grozan prizor zbog mača okrutnoga i zbog usplamtjeloga gnjeva njegovoga."^g

26 Na početku kraljevanja Jojakima,^h sina Jošijina, kralja Judina, ova je riječ došla od Jehove: **2** "Ovako kaže Jehova: 'Stani u dvorište doma Jehovinaⁱ i objavi svim gradovima Judinim koji dolaze pokloniti se u domu Jehovinu sve riječi koje ću ti zapovjediti da im kažeš!' Ne izostavi ni riječ!^k

3 Možda će poslušati i odvratiti se svatko od zlog puta svojega,^l pa ću požaliti što sam im htio nevolju nanijeti zbog zlih djela njihovih.^m **4** Reci im: "Ovako kaže Jehova: 'Ako me ne poslušate i ne počnete živjeti* po zakonu mojemuⁿ koji sam stavio pred vas^o **5** i ne poslušate riječi slugu mojih, proroka, koje vam šaljem — ustajem rano i šaljem ih — a dosad ih niste slušali,^p **6** učinit ću da dom ovaj bude kao onaj u Šilu^r i učinit ću da

^o Jr 44:10; ^p 2Kr 17:13; Jr 7:13; Jr 11:7; Jr 25:3; ^r Ps 78:60; Jr 7:12.

Jr 26:4* Doslovno: "hoditi".

grad ovaj bude prokletstvo za sve narode na zemlji.””^a

7 I svećenici i proroci i sav narod stali su slušati Jeremiju kako govori te riječi u domu Jehovinu.^b **8** A kad je Jeremija izrekao sve što mu je Jehova zapovjedio da kaže svemu narodu, zgrabili su ga svećenici i proroci i sav narod i rekli mu: “Umrijet ćeš!^c **9** Zašto si u ime Jehovino prorokovao: ‘Dom će ovaj biti kao onaj u Šilu^d i grad će ovaj biti opustošen i ostat će bez stanovnika?’” I sav se narod okupljao oko Jeremije u domu Jehovinu.

10 Kad su knezovi Judini čuli te riječi, otišli su iz dvora kraljeva u dom Jehovin^e i sjeli pred nova vrata Jehovina.^f

11 A svećenici i proroci stali su govoriti knezovima i svemu narodu: “Ovaj čovjek zaslužuje smrt,^g jer je prorokovao za grad ovaj onako kako ste čuli na svoje uši.”^h

12 Tada je Jeremija rekao svim knezovima i svemu narodu: “Jehova me poslao da prorokujem za dom ovaj i za grad ovaj sve one riječi koje ste čuli.ⁱ **13** Zato popravite puteve svoje i djela svoja^j i poslušajte glas Jehove, Boga svojega, pa će Jehova požaliti što vam je nevolju najavio.^k **14** A ja sam, evo, u vašim rukama.^l Učinite sa mnom onako kako mislite da je dobro i pravo.^m **15** Ali znajte da ćete, ako me pogubite, krv nevinu svaliti na sebe i na grad ovaj i na stanovnike njegove,ⁿ jer doista me Jehova poslao da pred vama kažem sve te riječi.”^o

26. poglavlje

- a Jr 24:9
- b Jr 26:2
- c Ps 37:32
Am 5:10
- d Ps 78:60
- e Jr 38:4
- f 2Kr 15:35
2Lje 27:3
Jr 36:10
- g Jr 18:20
Mt 26:66
- h Jr 26:2
Jr 38:4
- i Jr 1:17
- j Jr 7:3
Jr 35:15
- k Ps 103:10
Jr 18:8
Jr 36:3
Eze 18:32
Jn 3:9
- l Jš 9:25
Jr 38:5
- m 2Sa 15:26
- n 4Mo 35:33
5Mo 19:10
Izr 6:17
- o Jr 1:17
Jr 26:2

Desni stupac

- a Jr 36:19
- b Izr 16:7
Jr 38:9
- c Jk 5:10
- d Dj 5:34
- e Mi 1:1
- f Mi 1:14
- g 2Lje 29:1
- h Ps 79:1
- i Jr 9:11
- j Mi 3:12
- k 2Lje 32:26
12Mo 32:14
2Sa 24:16
- m 4Mo 35:33
Dj 5:39
- n Jš 15:60
Jš 18:14
1Sa 7:2
- o 2Kr 23:34
2Lje 36:5
- p 2Lje 16:10
- r 1Kr 19:3
Izr 29:25
Mt 10:28
- s 2Kr 22:12
Jr 36:12
- t Jr 2:30
Mt 23:31
1So 2:15

16 Tada su knezovi^a i sav narod rekli svećenicima i prorocima: “Ovaj čovjek ne zaslužuje smrt,^b jer nam je govorio u ime Jehove, Boga našega.”^c

17 Nato su ustali neki koji su bili starješine u zemlji i stali govoriti svemu narodu koji se ondje okupio:^d **18** “Mihej^e iz Morešeta^f prorokovao je u danima Ezekije, kralja Judina,^g i rekao je svemu narodu Judinu: ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Sion će biti preoran kao polje^h i od Jeruzalema će ostati samo ruševine,ⁱ a goru doma Božjega obrast će šuma.”’^j **19** Je li ga Ezekija, kralj Judin, i sav narod Judin, pogubio zbog toga? Nije li se pobojao Jehove i nastojao umilostiviti* lice Jehovino,^k pa je Jehova požalio što im je nevolju najavio? Mi, dakle, veliku nevolju navlačimo na duše svoje.”^m

20 Bio je još jedan čovjek koji je prorokovao u ime Jehovino, Urija, sin Šemajin, iz Kirijat-Jearima.ⁿ On je prorokovao protiv ovoga grada i protiv ove zemlje iste riječi kao i Jeremija. **21** A kad su kralj Jojakim^o i svi junaci njegovi i svi knezovi njegovi čuli riječi njegove, tada ga je kralj počeo tražiti kako bi ga pogubio.^p Čuvši za to, Urija se uplašio^r i pobjegao u Egipat. **22** Ali kralj Jojakim poslao je ljude u Egipat, Elnatana, sina Akborova,^s i druge ljude s njim. **23** I doveli su Uriju iz Egipta i odveli ga kralju Jojakimu, koji ga je pogubio mačem^t i bacio

Jr 26:17* “Koji se okupio” — hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **19*** Doslovno: “smekšati”.

tijelo njegovo na groblje običnoga naroda.”

24 Ali ruka Ahikama,^a sina Šafanova,^b bila je uz Jeremiju, te nije bio predan u ruke narodu da ga pogube.^c

27 Na početku kraljevanja Jojakima,^{*} sina Jošijina,^d kralja Judina, ova je riječ došla Jeremiji od Jehove: **2** “Ovako mi je rekao Jehova: ‘Načini sebi okove i jaram^e i stavi ih na vrat svoj!’ **3** I pošalji ih kralju edomskom,^g kralju moapskom,^h kralju sinova Amonovih,ⁱ kralju tirsksom^j i kralju sidonskom^k rukom glasnika koji dolaze u Jeruzalem k Sidkiji, kralju Judinu! **4** I zapovjedi im da poruče gospodarima svojim:

“Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov,^l ova-ko recite gospodarima svojim: **5** ‘Ja sam načinio zemlju,^m ljudeⁿ i životinje^o što su na zemlji silom svojom velikom^p i mišicom svojom podignutom,^r i ja je dajem kome hoću.^s **6** A sada ja dajem sve te zemlje u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom,^t sluzi svojemu.^u Dajem mu i zvijeri poljske da mu služe.^v **7** I svi će narodi služiti njemu^z i sinu njegovu i unuku njegovu, dok i njegovoj zemlji ne dođe vrijeme^a te i njega ne učine slugom svojim narodi mnogi i kraljevi veliki.’^b

8 ‘A narod i kraljevstvo koje ne bude služilo njemu, Nebukadnezaru, kralju babilonskome, i koje ne stavi vrat svoj

Jr 27:1* Ili: “Sidkije”, prema sirijskom i arapskom prijevodu te tri hebrejska rukopisa.

26. poglavlje

- a 2Kr 22:12
- 2Lje 34:20
- Jr 39:14
- Jr 40:5
- b 2Kr 22:10
- c 1Kr 18:4
- Dj 23:10

27. poglavlje

- d 2Kr 23:24
- e Jr 28:10
- f Eze 4:1
- Eze 24:3
- g Eze 25:12
- Am 1:9
- Ob 1
- h 2Kr 3:4
- Jr 48:1
- Eze 25:8
- Am 2:1
- i Jr 25:21
- Jr 49:1
- Eze 25:2
- Am 1:13
- j Iza 23:1
- Jr 47:4
- Eze 26:3
- Am 1:10
- Za 9:3
- k Iza 23:4
- Jr 25:22
- Eze 28:21
- Jl 3:4
- l 2Mo 5:1
- Jr 10:10
- m Ps 102:25
- Ps 115:15
- Ps 146:6
- Iza 44:24
- Iza 45:12
- Jr 51:19
- n 1Mo 1:26
- 1Mo 2:7
- Iza 42:5
- Dj 17:26
- o 1Mo 1:24
- p 1Mo 1:2
- r Ps 136:12
- Jr 32:17
- s 1Mo 1:29
- Ps 115:16
- Da 4:17
- t Jr 28:14
- Da 2:37
- u Jr 25:9
- Jr 43:10
- Eze 29:18
- v Ps 50:10
- Jr 28:14
- Da 2:38
- z 2Lje 36:20
- Jr 25:11
- a Ps 137:8
- Jr 25:12
- Jr 50:14
- Jr 50:27
- Da 5:26
- b Jr 25:14
- Jr 51:11

Desni stupac

- a 2Kr 25:7
- Jr 21:9
- Jr 42:16
- Eze 26:8
- b 2Kr 25:3
- Tu 4:9
- c Jr 32:24
- Dj 24:10
- e 5Mo 18:20
- Iza 8:19
- f Jr 29:8
- g Iza 47:12

pod jaram kralju babilonskoga, taj ću narod kažnjavati mačem,^a glađu^b i pošasću,^c kaže Jehova, ‘dok ih ne istrijebim rukom njegovom.’^d

9 ‘A vi ne slušajte proroke svoje,^e ni gataoce svoje, ni one koji sne sanjaju,^f ni čarateljke svoje, ni vračare svoje,^g koji vam govore: “Nećete vi služiti kralju babilonskom!”^h

10 Jer oni vam laž prorokuju, da vas odvedu daleko od zemlje vaše. Doista, ja ću vas rasijati, pa ćete izginuti.ⁱ

11 A narod koji bude stavio vrat svoj pod jaram kralja babilonskoga i koji mu bude služio, njega ću ostaviti u miru na zemlji njegovoj’, kaže Jehova, ‘i on će je obrađivati i živjeti na njoj.’^{””j}

12 Sve te riječi rekao sam^k Sidkiji,^l kralju Judinu, govoreći: “Stavite vrat svoj pod jaram kralja babilonskoga i služite njemu i narodu njegovu, i ostat ćete živi!^m **13** Zašto da ti i narod tvoj poginete od mača,ⁿ gladi^o i pošasti,^p kao što je rekao Jehova za narod koji ne bude služio kralju babilonskom? **14** Ne slušajte riječi proroka koji vam govore: ‘Nećete vi služiti kralju babilonskom,’^r jer oni vam laž prorokuju!^s

15 ‘Ja ih nisam poslao’, kaže Jehova, ‘nego lažno prorokuju u ime moje, da vas ja rasijem,^t pa da izginete,^u i vi i proroci koji vam prorokuju.’^{”v}

h Jr 28:2; Jr 28:11; i Jr 28:16; j Jr 38:2; Jr 40:9; Jr 42:10; k 2Lje 36:12; l 2Kr 24:17; lLje 3:15; 2Lje 36:10; Jr 37:1; m Izr 1:33; Jr 38:20; n 5Mo 28:63; Eze 18:31; Eze 33:11; o 5Mo 28:53; Eze 14:21; p 5Mo 28:61; Jr 38:2; r Jr 37:19; s Jr 14:14; Jr 23:21; Jr 28:15; Jr 29:8; Eze 13:6; t 5Mo 28:64; u 3Mo 26:38; 5Mo 30:18; v 1Kr 22:23; Jr 20:6; Jr 29:21; Eze 13:3.

16 I svećenicima i svemu narodu ovome rekao sam: "Ovako kaže Jehova: 'Ne slušajte riječi proroka svojih koji vam prorokuju: "Evo, pribor iz doma Jehovina vratit će se iz Babilona uskoro!"^a Oni vam laž prorokuju.^b **17** Ne slušajte ih! Služite kralju babilonskom, i ostat ćete živi!^c Zašto da se grad ovaj pretvori u ruševine?^d **18** A ako su oni doista proroci i ako je u njih doista riječ Jehovina, neka mole Jehovu nad vojskama^e da pribor koji je preostao u domu Jehovinu i u dvoru kralja Judina i u Jeruzalemu ne dospije u Babilon!

19 Jer ovako kaže Jehova za stupove,^f za more,^g za kolica^h i za ostatak pribora koji je preostao u ovome gradu,ⁱ **20** koje Nebukadnezar, kralj babilonski, nije uzeo kad je iz Jeruzalema odveo Jekoniju,^j sina Jojakimova, kralja Judina, u izgnanstvo u Babilon, zajedno sa svim dostojanstvenicima Judinim i jeruzalemskim,^k **21** doista, ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov, za pribor koji je preostao u domu Jehovinu i u domu kralja Judina i u Jeruzalemu:^l **22** "U Babilon će ga odnijeti^m i ondje će ostati do dana kada ću po njega doći"ⁿ, kaže Jehova. "I donijet ću ga i vratiti na ovo mjesto."^o

28 Iste godine, na početku kraljevanja Sidkije,^p kralja Judina, četvrte godine, petoga mjeseca, Hananija,^r sin Azurov, prorok iz Gibeona,^s rekao mi je u domu Jehovinu pred očima svećenika i svega naroda: **2** "Ovako kaže Je-

27. poglavlje

- a 2Kr 24:13
2Lje 36:7
Jr 28:3
Da 1:2
- b Jr 14:13
- c Jr 27:11
- d 3Mo 26:33
Jr 38:17
Jr 38:23
- e 1Kr 18:24
Jr 7:16
- f 1Kr 7:15
2Kr 25:17
2Lje 4:12
Jr 52:21
- g 1Kr 7:23
2Kr 25:13
- h 1Kr 7:27
2Kr 25:16
2Lje 4:14
Jr 52:17
- i 2Kr 25:14
2Lje 36:18
- j 2Kr 24:15
2Lje 36:10
Jr 22:28
- k 2Kr 24:14
Jr 24:1
Jr 29:1
Da 1:3
- l 2Lje 36:10
- m 2Kr 25:13
2Lje 36:18
Jr 52:18
Da 5:3
- n 2Lje 36:21
Ezr 1:7
Jr 29:10
- o 5Mo 30:3
Ezr 5:14
Ezr 7:19

28. poglavlje

- p 2Kr 24:17
2Lje 36:10
- r Jr 28:11
- s Jš 11:19
2Sa 21:2

Desni stupac

- a Jr 27:8
Mi 3:11
- b 2Kr 24:13
Jr 27:16
Da 1:2
- c 2Kr 24:8
2Kr 25:27
Es 2:6
Jr 22:24
Jr 37:1
- d 2Kr 23:36
2Kr 24:6
- e 2Kr 24:14
Jr 24:1
f Jr 30:8
- g Jr 7:2
Jr 19:14
Jr 26:2
- h 1Kr 1:36
Ps 41:13
Jr 11:5
2Ko 1:20
i Jr 28:3
- j 1Kr 22:28
5Mo 4:26
5Mo 28:15
- l 1Kr 22:8
Jn 3:6
- m Jr 6:14
Jr 14:13
Eze 13:10
- n 5Mo 18:22

hova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Slomit ću jaram kralja babilonskoga.^a **3** U roku od dvije godine vratit ću na ovo mjesto sav pribor iz doma Jehovina koji je Nebukadnezar, kralj babilonski,^b uzeo odavde i odnio u Babilon.'^c **4** "I Jekoniju,^c sina Jojakimova,^d kralja Judina, i sve izgnanike Judine koji su otišli u Babilon^e vratit ću na ovo mjesto', kaže Jehova, 'jer ću slomiti jaram^f kralja babilonskoga."^g

5 A prorok Jeremija obratio se proroku Hananiji pred očima svećenika i pred očima svega naroda koji je stajao u domu Jehovinu.^g **6** Ovako je rekao prorok Jeremija: "Neka bude tako!^h Tako neka učini Jehova! Neka potvrdi Jehova riječi tvoje koje si prorokovao i neka vrati pribor iz doma Jehovina i sve izgnanike iz Babilona na ovo mjesto!ⁱ **7** Ali, čuj, molim te, riječ ovu koju ću kazati tebi i svemu narodu!^j **8** Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od davnine^k mnogim su zemljama i mnogim kraljevstvima velikim proricali rat, nevolju i pošast.^l **9** A kad prorok proriče mir,^m pa se riječ toga proroka ispuni, znat će se da je toga proroka doista poslao Jehova."ⁿ

10 Tada je prorok Hananija skinuo jaram s vrata proroka Jeremije i slomio ga.^o **11** I rekao je Hananija^p pred očima svega naroda: "Ovako kaže Jehova:^r 'Ovako ću slomiti jaram Nebukadnezara, kralja babilonskoga, u roku od dvije

o Ps 10:13; Jr 27:2; p Jr 28:1; r 1Kr 13:18; 2Lje 18:10; Jr 23:17; Jr 29:9.

godine, s vrata svih naroda.”^a A prorok Jeremija otišao je svojim putem.^b

12 Potom je riječ Jehovina došla Jeremiji,^c nakon što je prorok Hananija slomio jaram s vrata proroka Jeremije, a glasila je ovako: **13** “Idi i reci Hananiji: ‘Ovako kaže Jehova: “Slomio si jaram^d drveni, ali morat ćeš umjesto njega načiniti jaram željezni.”^e **14** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: “Jaram željezni stavit ću na vrat svim tim narodima, da služe Nebukadnezaru, kralju babilonskom,^f i služit će mu.”^g Dat ću mu i zvijeri poljske.””^h

15 Stoga je prorok Jeremija rekao proroku Hananiji:ⁱ “Čuj, Hananija! Nije te poslao Jehova, nego ti navodiš narod ovaj da se uzda u laž.^j **16** Zato ovako kaže Jehova: ‘Evo, zbrisat ću te s lica zemlje. Ove ćeš godine umrijeti,^k jer si pozivao na pobunu protiv Jehove.”^l

17 I umro je prorok Hananija te godine, sedmoga mjeseca.^m

29 Ovo su riječi pisma koje je prorok Jeremija poslao iz Jeruzalema ostatku starješina izgnaničkih i svećenicima, prorocima i svemu narodu, koje je Nebukadnezar odveo iz Jeruzalema u izgnanstvo u Babilon,ⁿ **2** nakon što su kralj Jekonija,^o kraljica majka,^p dvorani, knezovi Judini i jeruzalemski,^q zanatlije i graditelji utvrda^s otišli iz Jeruzalema. **3** Poslano je rukom Elase, sina Šafanova,^t i Gemarije, sina Hilkiijina, koje je Sidkija,^u kralj Judin,

28. poglavlje

a Jr 28:4
b Izr 14:7
Izr 26:4
c Jr 29:30
d Jr 27:2
Jr 28:10
e 5Mo 28:48
f 5Mo 28:49
g 5Mo 28:48
Jr 5:19
h Jr 27:7
I Jr 27:6
i Jr 28:1
Da 2:38
J 5Mo 13:1
Jr 14:14
Jr 23:21
Jr 27:15
Jr 29:31
Eze 13:3
Za 13:3
Lk 6:26
k 5Mo 18:20
1Sa 2:34
l 5Mo 13:5
Jr 29:32
m 2Kr 7:17

29. poglavlje

n 2Kr 24:15
Jr 24:1
o 2Kr 24:8
2Lje 36:9
Jr 22:24
Jr 27:20
Jr 28:4
p 2Kr 24:12
Jr 22:26
r 2Kr 24:14
s 2Kr 24:16
t 2Kr 22:8
Jr 26:24
Jr 39:14
Eze 8:11
u 2Kr 24:18
2Lje 36:11

Desni stupac

a 5Mo 28:41
Jr 24:5
b Jr 29:28
c 1Mo 1:28
1Mo 9:7
d Ezr 6:10
Ezr 7:23
1Ti 2:2
e Jr 14:14
Jr 23:21
Jr 27:14
Ef 5:6
f 5Mo 13:3
g Jr 23:21
Jr 28:15
h 2Lje 36:21
Ezr 1:1
Jr 27:22
Da 9:2
Za 1:12
Za 7:5
i 5Mo 30:3
Ezr 2:1
Jr 24:6
j Job 23:13
Ps 33:11
Ps 40:5
k Sf 3:15
l Jr 31:17
m Ps 10:17
Iza 30:19
Da 9:3
Iv 9:31

poslao u Babilon Nebukadnezaru, kralju babilonskom, a u njemu je stajalo:

4 “Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov, svim izgnanicima koje je poslao iz Jeruzalema u izgnanstvo^a u Babilon: **5** ‘Gradite kuće i stanujte u njima, sadite vrtove i jedite rod njihov!’^b **6** Ženite se i radajte sinove i kćeri!^c Ženite sinove svoje i udavajte kćeri svoje, neka radaju sinove i kćeri! Množite se, neka vas ne bude malo! **7** I tražite mir gradu u koji sam vas poslao u izgnanstvo i molite se za njega Jehovi, jer u njegovu miru počiva i vaš mir!^d **8** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: “Ne dajte da vas prevare proroci vaši koji su među vama i gataoci vaši,^e i ne slušajte snove njihove koje sanjaju!^f **9** ‘Lažno vam proriču u ime moje. Nisam ih poslao’,^g kaže Jehova.””

10 “Ovako kaže Jehova: ‘Kad se navrší sedamdeset godina u Babilonu, pohodit ću vas^h i ispunit ću vam dobru riječ svoju da ću vas vratiti na ovo mjesto.’ⁱ

11 ‘Jer ja dobro znam kakvi su naumi moji s vama’,^j kaže Jehova, ‘naumi o miru, a ne o nevolji,^k da vam dam budućnost i nadu.’^l **12** Vi ćete me prizivati, k meni dolaziti i moliti mi se, a ja ću vas slušati.’^m

13 ‘Tražit ćete me, i naći ćete me,ⁿ jer ćete me tražiti svim srcem svojim.’^o **14** I dat ću vam da me nadete’,^p kaže Jehova. ‘Skupit ću zarobljeni

n 3Mo 26:40; 1Kr 8:47; Mt 7:7; o 5Mo 4:29; 5Mo 30:2; 1Kr 8:48; Jr 24:7; p 5Mo 4:7; Iza 55:6.

narod vaš i sabrat ću vas iz svih naroda i sa svih mjesta po kojima sam vas rasijao',^a kaže Jehova. 'Vratit ću vas na mjesto odakle sam vas poslao u izgnanstvo.'^b

15 Ali vi kažete: 'Jehova nam je podigao proroke u Babilonu.'

16 Ovako kaže Jehova kralju koji sjedi na prijestolju Davidovu^c i svemu narodu koji živi u ovome gradu, braći vašoj koja nisu s vama u izgnanstvo otišla:^d **17** 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: "Evo, poslat ću na njih mač,^e glad^f i pošast,^g i učinit ću da budu kao smokve raspuknute, koje su toliko loše da nisu za jelo."^h

18 'I progonit ću ih mačem, glađu i pošasću i učinit ću da budu jezovit prizor svim kraljevstvima zemaljskim,ⁱ da budu kletva i grozota, da zbog njih zvižde u čudu i da im se rugaju svi narodi po kojima ću ih rasijati,^j **19** jer nisu slušali riječi moje', kaže Jehova, 'koje sam im slao preko slugu svojih, proroka, ustajao rano i slao ih.'^k

'Niste slušali',^l kaže Jehova.

20 Svi vi, izgnanici,^m koje sam poslao iz Jeruzalema u Babilon,ⁿ čujte riječ Jehovinu! **21** Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov, za Ahaba, sina Kolajina, i za Sidkiju, sina Maasejina, koji vam laž prorokuju u ime moje:^o 'Evo, dat ću ih u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom, i on će ih pobiti pred očima vašim.^p **22** I svi izgnanici Judini koji su u Babilonu proklinjat će druge njihovim ime-

29. poglavlje

- a 5Mo 30:4
Iza 49:25
Jr 23:3
Jr 30:3
Eze 39:28
Jl 3:1
b Ps 126:1
Ho 6:11
Am 9:14
Sf 3:20
c Jr 22:2
Jr 28:1
d 2Kr 24:14
e 3Mo 26:33
Jr 24:10
f 5Mo 28:53
Jr 15:2
g 5Mo 28:61
Jr 34:17
h Jr 24:2
Jr 24:8
i 3Mo 26:33
5Mo 28:25
2Lje 29:8
Jr 15:4
Jr 24:10
Jr 34:17
j 5Mo 29:24
1Kr 9:8
2Lje 7:21
Ps 44:11
Jr 24:9
Jr 25:9
Tu 2:15
k Jr 7:13
Jr 25:4
Jr 32:33
l Jr 6:19
Jr 26:5
Dj 28:27
m 2Kr 24:14
n Jr 24:5
Mi 4:10
o Jr 14:14
Jr 29:8
Tu 2:14
2Pe 2:1
p Jr 52:27

Desni stupac

- a 5Mo 29:20
Iza 65:15
b Da 3:6
c Jr 23:14
d Jr 7:9
Ho 4:2
e Jr 27:15
f Izr 5:21
Jr 16:17
Jr 23:24
Mi 3:5
He 4:13
g Jr 29:31
h 1Kr 21:8
2Lje 32:17
Ne 6:5
i 2Kr 25:18
Jr 21:1
Jr 29:29
Jr 37:3
Jr 52:24
j 4Mo 3:32
4Mo 4:16
Jr 20:1
k 2Kr 9:11
Ho 9:7
l 2Lje 16:10
Jr 20:2
Dj 16:24
m Jr 1:1
n 1Sa 10:6
1Sa 19:20
Jr 43:2

nom, govoreći: "Neka ti Jehova učini kao Sidkiji i kao Ahabu,^a koje je kralj babilonski spalio u vatri!"^b **23** Jer oni su činili bezumlje u Izraelu,^c preljub su činili sa ženama bližnjih svojih^d i lažno su govorili u ime moje riječi koje im nisam zapovjedio.^e

"Ja sam onaj koji to zna i svjedok sam tome",^f kaže Jehova."

24 "A Šemaji^g iz Nehelama reci: **25** 'Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: "Zato što si u svoje ime poslao pisma^h svemu narodu koji je u Jeruzalemu i Sefaniji,ⁱ sinu Maasejinu, svećeniku, i svim ostalim svećenicima, napisavši: **26** 'Jehova te postavio svećenikom umjesto svećenika Jojade,^{*} da dobro paziš u domu Jehovinu^j na svakoga čovjeka koji se ponaša mahni-^kto^k i prorokuje, te da mu u klade staviš i noge i ruke i glavu.^l **27** Zašto onda nisi kaznio Jeremiju iz Anatota,^m koji prorokuje među vama?"ⁿ **28** Jer on je poručio nama u Babilon: "Dugo će to trajati! Gradite kuće i stanujte u njima, sadite vrtove i jedite rod njihov..."^o

29 I pročitao je svećenik Sefanija^p to pismo pred prorokom Jeremijom.

30 Tada je došla Jeremiji riječ Jehovina: **31** "Pošalji svim izgnanicima^r ovu poruku: 'Ovako kaže Jehova za Šemaju iz Nehelama: "Zato što

^o Jr 29:5; ^p 2Kr 25:18; Jr 21:1; Jr 52:24; ^r 2Kr 24:14; Jr 29:20.

vam je Šemaja prorokovao, a ja ga nisam poslao, i navodio vas da se uzdate u laž,^a 32 ovako kaže Jehova: 'Evo, razračunat ću se sa Šemajom^b iz Nehelama i s potomstvom njegovim.'^c

'Nitko mu neće preostati u narodu ovome^d i neće gledati dobra koja ću učiniti za narod svoj',^e kaže Jehova, 'jer je pozivao na pobunu protiv Jehove.'"^f

30 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove: 2 "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: 'Napiši sebi u knjigu sve riječi koje ću ti reći!'^g 3 Jer, "evo, dolaze dani", kaže Jehova, "kad ću skupiti zarobljeni narod svoj, Izraela i Judu",^h kaže Jehova, "i vratit ću ih u zemlju koju sam dao ocima njihovim te će je opet zaposjesti."ⁱ

4 Ovo su riječi koje Jehova govori Izraelu i Judi, 5 ovako kaže Jehova: "Čujemo viku zbog drhtanja i straha,^j i mira nema. 6 Pitajte, molim vas, i pogledajte da li to muškarac rađa! Zašto vidim da se muškarci svi rukama za bokove drže kao žene koje rađaju,^k a lica su im svima prošlijeđjela?! 7 Jao! Jer velik je taj dan,^m nijedan mu nije sličan."ⁿ To je vrijeme nevolje za Jakova.^o Ali spasit će se on iz nje."

8 "U taj dan", kaže Jehova nad vojskama, "sломит ću jaram s vrata njihova i raskinut ću okove njihove.^p Neće više tudincima biti sluga. 9 Služit će Jehovi, Bogu svojemu, i Davidu, kralju svojemu,^r kojega ću im podignuti."^s

29. poglavlje

- a Jr 14:14
- Jr 23:21
- Eze 13:8
- 2Pe 2:1
- b Jr 29:24
- c 2Mo 20:5
- 2Mo 34:7
- Jr 20:6
- d 1Sa 2:30
- e Izr 12:19
- f Jr 28:16

30. poglavlje

- g Jr 36:2
- Jr 51:50
- Da 7:1
- Hb 2:2
- Ri 15:4
- h 5Mo 30:3
- Ps 53:6
- Jr 27:22
- Jr 29:14
- Eze 39:25
- Jl 3:1
- Am 9:14
- i Js 14:1
- Ezr 2:1
- Jr 16:15
- Jr 32:44
- Eze 20:42
- j Jr 6:23
- k Iza 13:8
- Jr 4:31
- Jr 6:24
- Mi 4:9
- l Iza 29:22
- m Jl 2:11
- Am 5:18
- Sf 1:14
- n Tu 1:12
- Da 12:1
- Mt 24:21
- o Ho 12:2
- p Iza 9:4
- Iza 10:27
- r Iza 55:3
- Eze 34:23
- Ho 3:5
- s Eze 37:24
- Lk 1:69
- Dj 2:30
- Dj 13:23

Desni stupac

- a Iza 41:13
- Iza 43:5
- Iza 44:2
- b Iza 49:25
- Jr 3:18
- c Jr 33:16
- Jr 46:27
- Eze 34:25
- Ho 2:18
- Mi 4:4
- d Jr 46:27
- Eze 11:17
- e Iza 47:11
- Jr 50:29
- Jr 51:24
- f 3Mo 26:44
- Ne 9:31
- Ps 78:38
- Tu 3:22
- Eze 20:17
- Am 9:8
- g 2Mo 34:7
- Ps 6:1
- Jr 10:24
- Jr 46:28
- 2Lje 36:16
- h Iza 6:10
- Jr 8:21

10 "Ti se ne boj, slugo moj, Jakove!" kaže Jehova. "Ne plaši se, Izraele!^a Jer, evo, spasit ću te iz zemlje daleke i potomstvo tvoje iz zemlje zarobljeničtva njihova.^b Vratit će se Jakov, bit će miran i spokojan i nitko ga neće plašiti."^c

11 "Jer ja sam s tobom", kaže Jehova, "da te spasim.^d Istrijebit ću sve narode po kojima sam te rasijao.^e No tebe neću istrijebiti.^f Ali kaznit ću te koliko treba, neću te ostaviti nekažnjena."^g

12 Ovako kaže Jehova: "Nema lijeka za propast tvoju.^h Rana je tvoja neizlječiva.ⁱ

13 Nitko se ne zauzima za tebe, da ozdraviš od čira svojega.^j Nema lijeka ni ozdravljenja za tebe.^k 14 Zaboravili su te svi ljubavnici tvoji.^l Ne traže te. Jer udario sam te udarcem neprijateljskim,^m kaznom krutom,ⁿ zbog mnogih prijestupa tvojih.^o Brojni su grijesi tvoji.^p

15 Zašto plačeš zbog propasti svoje?^r Bol je tvoja neizlječiva zbog mnogih prijestupa tvojih. Brojni su grijesi tvoji.^s Ja sam ti to učinio. 16 Doista, svi koji te prožduru bit će prožderani,^t svi će protivnici tvoji u zarobljeničtvo otići.^u Oni koji te pljačkaju bit će opljačkani, sve koji te plijene dat ću da ih se oplijeni."^v

17 "Ja ću te ozdraviti i rane ću tvoje izlječiti",^z kaže Jehova. "Jer tebe su otjeranom zvala^a i govorili: 'To je Sion, ona koju nitko ne traži.'"^b

18 "Ja ću te ozdraviti i rane ću tvoje izlječiti",^z kaže Jehova. "Jer tebe su otjeranom zvala^a i govorili: 'To je Sion, ona koju nitko ne traži.'"^b

i Jr 15:18; j Ps 106:23; k Jr 8:22; l Tu 1:2; Tu 1:19; m Tu 2:5; n 5Mo 28:50; o Ps 90:8; p Jr 5:6; r Jr 15:18; s 2Lje 36:14; Ne 9:26; t 2Mo 23:22; Iza 33:1; Iza 41:11; Jr 10:25; Jr 25:12; Jr 50:29; u Jr 51:56; Mi 5:9; v Za 2:9; z Ps 102:13; Ps 103:3; Jr 33:6; Ho 6:1; a Ps 44:13; b Ne 4:3; Tu 2:15.

18 Ovako kaže Jehova: "Evo, vratit ću iz zarobljeničtva šatore Jakovljeve,^a smilovat ću se šatorima njegovim. Grad će se opet sazidati na brijegu svojem^b i na mjestu koje im pripada stajat će dvori utvrđeni.^c 19 Iz njih će izlaziti zahvale i glas onih koji se smiju.^d I umnožit ću ih, neće ih biti malo.^e Učinit ću da ih mnogo bude, neće biti neznatni.^f 20 Sinovi će njegovi biti kao prije i zajednica će njegova čvrsto stajati preda mnom.^g A ja ću se razračunati sa svim tlačiteljima njegovim.^h 21 Voda njegovog doći će od njega,ⁱ iz njega će izaći vladar njegov.^j I učinit ću da mi se približi i on će mi pristupiti."^k

"Jer tko bi se sam usudio meni pristupiti?"^l kaže Jehova. 22 "Vi ćete biti narod moj,^m a ja ću biti Bog vaš."ⁿ

23 Gle, dolazi vjor Jehovin, srdžba njegova, oluja što mete sve pred sobom.^o Na glavu zlih oborit će se.^p 24 Jehova neće odvratiti usplamtjeli gnjev svoj dok ne izvrši i ne ispuni naume srca svojega.^r U posljednjim danima o tome ćete razmišljati.^s

31 "U to vrijeme", kaže Jehova, "bit ću Bog svim porodicama Izraelovim, a oni će biti narod moj."^t

2 Ovako kaže Jehova: "Narod koji je umakao maču našao je milost u pustinji,^u kad je Izrael išao u počivalište svoje."^v 3 Izdaleka mi se ukazao Jehova, govoreći: "Ljubavlju vječnom ljubim te.^z Zato sam

30. poglavlje

- a Ps 85:1
Jr 24:6
Jr 29:10
- b Mi 4:8
- c Ps 48:3
- d Ezr 3:12
Ne 8:17
Iza 35:10
Iza 51:11
Jr 31:4
- e 5Mo 30:5
Iza 27:6
Jr 33:22
Za 10:8
- f Iza 60:22
Mi 4:7
Sf 3:19
- g Ps 102:28
Iza 1:26
- h Iza 49:26
Jr 50:18
- i 1Mo 49:10
Jr 1:2
- k 4Mo 16:5
Ps 110:1
Da 7:13
Mt 3:17
He 9:24
- l 5Mo 30:6
Jr 24:7
Mt 12:30
Ri 2:29
2Ti 2:22
- m Eze 11:20
Ho 2:23
Ot 21:3
- n Jr 31:1
Eze 36:28
He 8:10
- o Izr 1:27
Jr 25:32
- p Su 9:57
Izr 16:4
- r Job 23:13
Iza 14:24
Jr 4:28
- s 1Mo 49:1
Jr 23:20
Eze 38:8

31. poglavlje

- t 3Mo 26:12
Jr 30:22
Jr 31:33
He 8:10
- u 5Mo 1:31
v 4Mo 10:33
Ps 95:11
Iza 63:14
He 4:8
- z 5Mo 7:8
Mi 1:2

Desni stupac

- a Ho 11:4
- b Jr 1:10
Jr 30:18
Jr 33:7
Am 9:3
- c 2Mo 15:20
Su 11:34
Ps 149:3
Jr 30:19
- d Am 9:14
Mi 4:4
- e 5Mo 30:9
Iza 65:21
f Ezr 1:5
Ps 126:1
Iza 2:3
Jr 50:5
Mi 4:2

te privukao milošću* svojom.^a 4 Opet ću te sazidati i bit ćeš opet sazidana,^b djevice Izraelska. Ukrasit ćeš se defovima svojim i plesati s onima koji se smiju.^c 5 Posadit ćeš vinograde na brdima samarijskim.^d Vinogradari će ih saditi i jesti rod njihov.^e 6 Jer dolazi dan kada će stražari vikati na brdima efrajimskim: "Ustanite, popnimo se na Sion, k Jehovi, Bogu svojemu!"^f

7 Jer ovako kaže Jehova: "Kličite radosno Jakovu, kličite na čelu naroda!^g Objavljajte!^h Dajte hvalu i govore: 'Spasi, Jehova, narod svoj, ostatak Izraelov!'ⁱ 8 Evo, ja ću ih dovesti iz zemlje sjeverne,^j skupit ću ih s krajeva zemlje.^k Među njima će biti slijepi i hromi, trudnice i porodilje, svi zajedno.^l Kao zajednica velika vratit će se ovamo.^m 9 Doći će plačući,ⁿ za milost će moliti dok ih budem vodio. Dovest ću ih do potoka vodenih,^o putem pravim na kojem se neće spoticati. Jer ja sam Otac Izraelu,^p a Efrajim je prvorođenac moj."^r

10 Čujte, narodi, riječ Jehovinu i objavite je po otocima* dalekim!^s Recite: "Onaj koji je rasijao Izraela opet će ga skupiti i čuvat će ga kao što pastir čuva stado svoje."^u 11 Jer Jehova će otkupiti Jakovu^v

g 5Mo 32:43; Ps 96:3; Iza 44:23; Ri 15:10; h Iza 12:5; Am 3:9; Dj 26:23; i Iza 1:9; Jr 23:3; J1 2:32; Ri 9:27; Ri 11:5; j Iza 43:6; Jr 3:12; Jr 23:8; k 5Mo 30:4; Eze 20:34; Eze 34:12; Jk 1:1; l Iza 35:6; Iza 42:16; m Ezr 2:64; n Jr 50:4; o Iza 35:7; Iza 49:10; p 5Mo 32:8; r 1Mo 48:14; 2Mo 4:22; s Ps 97:1; Iza 11:1; Iza 42:10; t 5Mo 30:4; Eze 20:34; Mi 2:12; u Iza 40:11; Eze 34:12; 1Pe 2:25; v Iza 44:23; Iza 48:20.

Jr 31:3* Ili: "vjernom ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 10* Ili: "primorskim krajevima".

i izbavit će ga iz ruku onoga koji je jači od njega.^a **12** I oni će doći i klicati radosno na uzvisini sionskoj^b i blistati zbog dobrote Jehovine,^c zbog žita, zbog mladog vina,^d zbog ulja, zbog janjadi i teladi.^e Duša će njihova biti kao vrt dobro navodnjen,^f nikad više oni neće klonuti.”^g

13 “Tada će se djevojke radovati plešući, i mladići i starci, svi zajedno.^h Tugu njihovu pretvorit ću u radost, utješit ću ih i razveseliti da ne tuguju.ⁱ **14** Okrijepit ću duše svećenik^j izobiljem^j i narod će se moj nasititi dobrotom mojom”,^k kaže Jehova.

15 “Ovako kaže Jehova: ‘U Rami^l se glas čuje, naricanje i plač gorak.^m Rahelaⁿ plače za sinovima svojim.^o Ne da se utješiti za sinovima svojim,^p jer ih više nema.’”^r

16 Ovako kaže Jehova: “Zadržji glas svoj da ne plače i oči svoje da ne liju suze,^s jer ima nagrada za djela tvoja” kaže Jehova. ‘Oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske.’^t

17 ‘Ima nade^u za budućnost tvoju’, kaže Jehova, ‘sinovi će se tvoji vratiti u kraj svoj.’”^v

18 “Čujem dobro kako Efrajim sažalijeva sebe:^z ‘Ti si me ukorio, da se popravim,^a kao tele još neukroćeno.^b Vрати me k sebi, i ja ću ti se vratiti,^c jer ti si Jehova, Bog moj!’^d **19** Kad sam ti se vratio, žao mi je bilo zbog djela mojih,^e i kad sam poučen bio, po bedru sam se udarao od tuge.^f Posramio sam se i ponizio,^g jer nosim samotu mladosti svoje.”^h

31. poglavlje

- a Iza 49:25
- b Ezr 3:13
- c Ps 126:1
- d Iza 51:11
- e Ze 20:40
- f Ps 34:5
- g Iza 60:5
- h JI 3:18
- i Za 9:15
- e Iza 65:10
- f Iza 58:11
- g Iza 35:10
- h Ot 21:4
- i Ezr 3:12
- z Za 8:4
- i Iza 51:3
- Iza 65:19
- J Ps 36:8
- k 5Mo 30:9
- Ps 31:19
- Iza 63:7
- l JS 18:25
- Jr 40:1
- Mt 2:18
- m Tu 1:16
- Mt 2:16
- n 1Mo 35:19
- o 1Mo 35:24
- p 1Mo 37:35
- r Mt 2:18
- s Ot 7:17
- t Ezr 1:5
- Jr 23:3
- Eze 11:17
- Ho 1:11
- u Jr 29:11
- v Jr 46:27
- z Jr 31:9
- a Ps 94:12
- b Izr 26:3
- c Jr 17:14
- Tu 5:21
- d Iza 43:3
- e 5Mo 30:2
- f Eze 21:12
- g 3Mo 26:41
- Ezr 9:6
- h Jr 3:25

Desni stupac

- a Jr 31:9
- Ho 14:4
- b 5Mo 32:36
- c Iza 63:15
- Ho 11:8
- d Iza 55:7
- Mi 7:18
- 2Ko 1:3
- e Iza 62:10
- f Iza 35:8
- g Jr 3:14
- h 1Kr 18:21
- Jr 2:18
- i Jr 2:13
- Jr 3:6
- j Ps 122:8
- k Iza 1:26
- l Za 8:3
- m Jr 33:12
- Eze 36:10
- n Ps 107:9
- Iza 40:29
- o 5Mo 30:9
- Eze 36:9
- Ho 2:23
- Za 10:9
- p Jr 44:27
- Da 9:14
- r Jr 18:7
- Jr 45:4

20 “Je li Efrajim mili sin moj ili dijete voljeno?^a Jer koliko god govorio protiv njega, opet ću ga se sjetiti.^b Zato se utroba moja uznemirila zbog njega.^c Doista ću mu se smilovati”,^d kaže Jehova.

21 “Postavi sebi putokaze! Postavi sebi znakove!^e Upravi srce svoje na cestu, na put kojim trebaš ići!^f Vрати se, djevice izraelska! Vрати se u ove gradove svoje!^g **22** Dokle ćeš lutati,^h kćeri nevjerna?ⁱ Jer Jehova je stvorio nešto novo na zemlji: žena će muškarca salijetati.”

23 Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: “Kad skupim zarobljeni narod njihov, još će se u zemlji Judinoj i u gradovima njegovim ovako govoriti: ‘Neka te blagoslovi Jehova,^j prebivalište pravedno,^k goro sveta!’^l **24** U njoj će zajedno stanovati Juda i svi gradovi njegovi, ratari i oni koji za stadima idu.^m **25** Jer okrijepit ću dušu umornu, nasitit ću svaku dušu klonulu.”ⁿ

26 Nato sam se probudio i stao gledati, a sladak je bio san moj.

27 “Evo, dolaze dani”, kaže Jehova, “kad ću posijati u domu Izraelovu i u domu Judinu sjeme čovječje i sjeme stoke.”^o

28 “I kao što sam prije bdio^p da ih iščupam, porušim, razorim, uništim i oštetim,^r tako ću bdjeti da ih izgradim i zasadim”,^s kaže Jehova.

29 “U te dane više se neće govoriti: ‘Očevi su jeli grožđe nezrelo, a sinovima trnu zubi.’”^t

30 Nego će svatko za svoj pristup umrijeti.^a Tko god bude jeo grožđe nezrelo, njemu će trnuti zubi.”

31 “Evo, dolaze dani”, kaže Jehova, “kad ću s domom Izraelovim^b i s domom Judinim^c sklopiti novi savez,^d 32 ne kao onaj savez koji sam sklopio s ocima njihovim u dan kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske,^e savez moj koji su oni raskinuli,^f iako sam ja bio muž* njihov,^g kaže Jehova.”

33 “Jer ovo je savez^h koji ću sklopiti s domom Izraelovim nakon tih dana”,ⁱ kaže Jehova. “Stavit ću zakon svoj u njih^j i upisat ću ga u srca njihova.^k I bit ću Bog njihov, a oni će biti narod moj.”^l

34 “I nitko više neće učiti druga svojega ni brata svojega,^m govoreći: ‘Upoznajte Jehovu!’ⁿ Jer oni će me svi poznavati, od najmanjega do najvećega”,^o kaže Jehova. “I oprostit ću im pristup njihov i grijeha se njihova više neću sjećati.”^p

35 Ovako kaže Jehova, koji daje sunce da svijetli danju^r i odredbe^s mjesecu^t i zvijezdama da svijetle noću,^u koji komeša more da mu valovi buče,^v kojem je ime Jehova nad vojskama:^z 36 “Kad bi te uredbе nestale preda mnom”,^a kaže Jehova, ‘onda bi i oni koji su potomstvo Izraelovo prestali biti narod preda mnom zauvijek.’”^b

37 Ovako kaže Jehova: “Kad bi se nebesa gore mo-

31. poglavlje

- a 5Mo 24:16
- Iza 3:11
- Eze 18:4
- Ga 6:7
- b Ga 6:16
- c Jr 50:4
- d Mt 26:28
- Mk 14:24
- Lk 22:20
- 1Ko 11:25
- He 8:8
- He 10:16
- e 2Mo 19:5
- 5Mo 1:31
- f Eze 16:59
- He 8:9
- g Jr 3:14
- h He 8:6
- i He 8:10
- j Eze 11:19
- Eze 36:26
- k Ps 37:31
- He 10:16
- l Jr 30:22
- He 8:10
- m Iza 54:13
- Iv 6:45
- 1So 4:9
- 1Iv 2:27
- n 1Lje 28:9
- Iv 17:3
- o Iza 11:9
- Jr 24:7
- Hb 2:14
- He 8:11
- p Jr 33:8
- Jr 50:20
- Mi 7:18
- Mt 26:28
- Ri 11:27
- He 8:12
- He 9:15
- He 10:17
- r 1Mo 1:16
- Ps 136:8
- Mt 5:45
- s 1Ko 14:33
- t Job 38:33
- Ps 89:37
- Ps 104:19
- u Ps 136:9
- v Iza 51:15
- z Jr 10:16
- a Ps 148:6
- Iza 54:10
- Jr 33:20
- b Ps 72:5

Desni stupac

- a Job 38:5
- Izr 30:4
- Iza 40:12
- b Jr 30:11
- c Ne 12:27
- Iza 44:28
- Jr 30:18
- d Ne 3:1
- Ne 12:39
- Za 14:10
- e 2Lje 26:9
- f Za 1:16
- g Jr 19:11
- h Jr 7:32
- i 2Sa 15:23
- 2Kr 23:6
- Iv 18:1
- j 2Kr 11:16
- 2Lje 23:15
- Ne 3:28
- k Eze 45:1
- Jl 3:17
- l Iza 51:22

glu izmjeriti i temelji zemlje dolje mogli istražiti,^a onda bih i ja mogao odbaciti sve potomstvo Izraelovo zbog svega što su učinili”,^b kaže Jehova.”

38 “Evo, dolaze dani”, kaže Jehova, “kad će se grad izgraditi^c Jehovi od Hananelove kule^d do Ugaonih vrata.^e

39 I otići će uže mjerno^f ravno do brda Gareba i okrenut će se prema Goi. 40 I sva dolina u koju se leševi^g i pepeo masni* bacaju^h i sva poljaⁱ do doline Kidrona,^j sve do ugla Konjskih vrata^k na istoku, bit će sveta Jehovi.^k Neće je se više zatirati niti će je se razarati dovijeka.”^l

32 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove, desete godine Sidkije, kralja Judina,^m odnosno osamnaeste godine Nebukadnezarove.ⁿ

2 Tada je vojska kralja babilonskoga opsjedala Jeruzalem,^o a prorok Jeremija bio je zatvoren u Stražarskom dvorištu^p koje je u domu kralja Judina, 3 jer ga je zatvorio Sidkija, kralj Judin,^r rekavši:

“Zašto prorokuješ: ‘Ovako kaže Jehova: “Evo, predat ću grad ovaj u ruke kralju babilonskom i on će ga osvojiti,”^t 4 a Sidkija, kralj Judin, neće umaknuti ruci kaldejskoj, nego će biti predan u ruke kralju babilonskom, i govorit će s njime licem u lice i gledat će ga oči u oči”,^u 5 “i ovaj će

32. poglavlje m 2Kr 25:1; Jr 39:1; n Jr 25:1; o Jr 52:4; p Ne 3:25; Jr 33:1; Jr 37:21; Jr 38:28; r Jr 37:18; He 11:36; s Lk 20:2; t Jr 34:2; Jr 37:8; u 2Kr 25:6; Jr 34:3; Jr 37:17; Jr 38:18; Jr 39:5; Jr 52:9; Eze 12:13.

Jr 31:40* Vidi bilješku za 2Mo 27:3. 40* Ili: “terase; terasasta polja”.

Jr 31:32* Doslovno: “vlasnik (gospodar)”.

u Babilon odvesti Sidkiju i on će ostati ondje dok ga ne pohodim",^a riječ je Jehovina, "i premda ratujete protiv Kaldejaca, nećete uspjeti"?"^b

6 Jeremija je rekao: "Došla mi je riječ Jehovina: **7** 'Evo, doći će k tebi Hanamel, sin Šaluma, strica tvog, i reći će ti: "Kupi polje moje u Anotutu,^c jer ti imaš pravo otkupa i možeš ga kupiti!"'^d

8 I došao je k meni Hanamel, sin strica mojega, po riječi Jehovinoj, u Stražarsko dvorište,^e i rekao mi: "Kupi, molim te, polje moje u Anotutu,^f u zemlji Benjaminovoj,^g jer ti imaš pravo naslijediti taj posjed, ti imaš pravo otkupa! Kupi ga!" Tada sam shvatio da je to bila riječ Jehovina.^h

9 I tako sam kupio od Hanamela,ⁱ sina strica svojega, polje u Anotutu.^j I izvagao sam mu novac,^k sedam šekela* i deset srebrnjaka. **10** I napisao sam ugovor,^l stavio pečat^m i uzeo svjedokeⁿ kad sam vagao^o novac na vagi. **11** Zatim sam uzeo kupovni ugovor, onaj koji je bio zapečaćen prema propisu i uredbama^p i onaj koji je ostao otvoren, **12** i dao sam ugovor Baruhu,^r sinu Nerije,^s sina Mahsejina, pred očima Hanamela, sina strica svojega, i pred očima svjedoka koji su potpisali ugovor,^t pred očima svih Judejaca* koji su sjedili u Stražarskom dvorištu.^u

13 Tada sam zapovjedio Baruhu pred očima njihovim: **14** "Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Uzmi

32. poglavlje

- a Jr 27:22
- b Izr 21:30
- c Jr 21:4
- d Jr 33:5
- e Eze 17:15
- f J5 21:18
- g Jr 1:1
- d 3Mo 25:24
- e Ru 4:4
- e Ne 3:25
- f Jr 37:21
- f 1Kr 2:26
- g 1Lje 6:60
- g J5 18:28
- h Jr 32:25
- i Jr 32:7
- j Jr 1:1
- k 1Mo 23:16
- l Jr 32:44
- m Ne 10:1
- n Ru 4:9
- o 1Mo 23:16
- p 3Mo 25:15
- r Jr 36:4
- r Jr 36:26
- s Jr 51:59
- t Jr 32:44
- u Ne 3:25
- Jr 33:1

Desni stupac

- a Jr 32:11
- Jr 32:44
- b Am 9:14
- Za 3:10
- c Jr 32:12
- d Jr 51:59
- e Flp 4:6
- f Jr 1:6
- g 1Mo 1:1
- 2Kr 19:15
- Ps 102:25
- Iza 40:26
- Jr 10:12
- Ot 4:11
- h 1Kr 8:42
- Jr 27:5
- i 1Mo 18:14
- Job 42:2
- Lk 1:37
- Ri 4:21
- j 2Mo 20:6
- 2Mo 34:7
- k 4Mo 5:9
- 1Kr 14:10
- Iza 65:6
- l Ne 1:5
- m 5Mo 10:17
- Iza 10:21
- n Ps 148:2
- Jr 10:16
- o Iza 28:29
- p 2Mo 15:11
- r 2Lje 16:9
- Job 34:21
- Ps 33:13
- Ps 66:7
- Izr 52:1
- Izr 15:3
- He 4:13
- s 2Mo 34:7
- Ps 62:12
- Pr 12:14
- Jr 17:10
- Mt 12:36
- Ri 2:6
- t 2Mo 7:3
- 5Mo 4:34
- Ne 9:10
- Ps 78:43

ove ugovore, ovaj zapečaćeni kupovni ugovor i onaj koji je ostao otvoren,^a i stavi ih u posudu zemljanu, da ostanu sačuvani mnogo dana!" **15** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Još će se u ovoj zemlji kupovati kuće i polja i vinogradi.'^b

16 Nakon što sam kupovni ugovor dao Baruhu,^c sinu Nerijinu,^d počeo sam se moliti^e Jehovi: **17** "O, Svevišnji Gospodine Jehova!^f Ti si načinio nebo i zemlju silom svojom velikom^g i mišicom svojom podignutom.^h Ništa nije nemoguće tebi,ⁱ **18** koji milost* iskazuješ tisućama^j i za prijestup očeva plaćlaš u njedra sinovima njihovim nakon njih,^k Bože pravi, veliki^l i moćni,^m kojemu je ime Jehova nad vojskama.ⁿ **19** Velik si u namimama svojim^o i bogat u djelima svojim.^p Oči tvoje budno prate sve puteve sinova ljudskih,^r kako bi dao svakome prema putevima njegovim i prema plodovima djela njegovih.^s **20** Ti si činio znakove i čuda u zemlji egipatskoj koji su poznati još i danas i u Izraelu i među drugim ljudima,^t da bi stekao sebi ime kakvo je danas.^u **21** I izveo si narod svoj, Izraela, iz zemlje egipatske,^v znakovima i čudima,^z rukom snažnom i mišicom podignutom i strahotama velikim.^a

22 I dao si im ovu zemlju za koju si se zakleo ocima

^u 2Mo 9:16; 2Sa 7:23; Iza 63:12; Da 9:15; Ri 9:17; v 2Mo 6:6; 2Mo 13:14; z Ps 105:27; Ps 106:9; a 2Mo 6:1; 2Mo 15:16; 5Mo 26:8; 1Lje 17:21; Ps 136:12.

Jr 32:18* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Jr 32:9* Šekel je težio 11,4 grama. Vidi dodatak 13. **12*** Ili: "Židova".

njihovim da ćeš im je dati,^a zemlju u kojoj teče med i mlijeko.^b **23** Došli su u nju i zaposjeli je,^c ali nisu poslušali glasa tvogega i nisu živjeli* po zakonu tvojemu.^d Ništa od onoga što si im zapovjedio nisu činili,^e pa si im nanio sve ove nevolje.^f **24** Gle, podigavši nasipe opsadne,^g vojska se primakla gradu da ga osvoji^h i grad će pasti u ruke Kaldejcima koji se bore protiv njega,ⁱ past će zbog mača,^j gladi^k i pošasti.^l Dogada se ono što si rekao. Evo, i sam to vidiš.^m **25** A ti mi, Svevišnji Gospodine Jehova, ipak kažeš: 'Kupi novcem poljeⁿ i uzmi svjedo-ke',^o iako će grad biti predan u ruke Kaldejcima."^p

26 Tada je Jeremiji došla riječ Jehovina: **27** 'Gle, ja sam Jehova, Bog svakome čovjeku.^r Zar je meni išta nemoguće?^s **28** Zato ovako kaže Jehova: 'Evo, predat ću grad ovaj u ruke Kaldejcima i u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom, i on će ga osvojiti.^t **29** Kaldejci koji se bore protiv grada ovoga ući će u njega i zapalit će grad ovaj i spaliti vatrom^u njega i kuće na čijim su krovovima spaljivali prino-se Baalu i lijevali žrtve ljevanice drugim bogovima da me uvrijede.'^v

30 'Jer sinovi Izraelovi i sinovi Judini od mladosti svoje čine samo što je zlo u očima mojim.^z Vrijeđaju me sinovi Izraelovi djelima ruku svojih',^a kaže Jehova. **31** 'Jer grad ovaj, od dana kad su ga sagradili pa do dana današnjega,

32. poglavlje

- a 1Mo 13:15
1Mo 17:8
1Mo 26:3
5Mo 1:8
- b 2Mo 3:8
Jr 11:5
- c Ne 9:23
Ps 105:44
- d Ne 9:26
Da 9:10
- e 4Mo 33:52
- f 5Mo 28:15
Jš 23:16
Ezr 9:7
- g 5Mo 28:52
Jr 3:4
Eze 4:2
- h 3Mo 26:31
2Kr 25:1
Jr 52:4
- i Jr 21:4
- j 3Mo 26:33
Jr 14:12
- k 5Mo 28:57
Jr 15:2
- l 5Mo 28:59
Jr 24:10
- m Iza 55:11
n 3Mo 27:18
o 5Mo 19:15
Mt 18:16
- p Jr 37:10
- r 4Mo 16:22
4Mo 27:16
Lk 3:6
Ri 3:29
- s 1Mo 18:14
Job 42:2
Lk 1:57
Ri 4:21
- t 2Kr 25:4
Jr 20:5
Jr 21:4
- u 2Kr 25:9
2Lje 36:19
Jr 37:8
Jr 52:13
Tu 4:11
- v 2Kr 17:16
2Lje 28:2
Jr 7:18
Jr 19:13
Jr 44:25
- z 5Mo 9:7
2Kr 17:9
Ne 9:16
Ps 106:6
Jr 2:7
Jr 3:25
Eze 16:8
Eze 20:28
Dj 7:51
- a Jr 22:21
Eze 23:3

Desni stupac

- a 1Kr 11:7
2Kr 21:4
Sf 3:1
- b 2Kr 23:27
2Kr 24:3
Tu 1:8
- c 2Kr 15:18
2Kr 17:11
2Kr 17:18
Jr 7:12
Jr 11:17
- d Jr 5:11
Jr 11:10
Eze 8:17
e Iza 1:4

samo mi je na gnjev i srdžbu,^a i zato ću ga ukloniti ispred lica svojega,^b **32** zbog svega zla što su sinovi Izraelovi^c i sinovi Judini^d učinili da me uvrijede^e — oni, kraljevi njihovi,^f knezovi njihovi,^g svećenici njihovi^h i proroci njihovi,ⁱ narod Judin i stanovnici Jeruzalema. **33** Okretali su mi leđa, a ne lice svoje,^j i premda sam ih poučavao — ustajao rano i poučavao ih — nitko od njih nije slušao niti pouku prihvatilo.^k **34** Stavljali su gadne bogove* svoje u dom koji nosi ime moje, da ga oskrvnu.^l **35** I sagradili su obredne uzvišice Baalu^m u dolini sina Hinomova,ⁿ kako bi sinove svoje i kćeri svoje kroz vatru vodilo^o k Moleku,^p što im nikad nisam zapovjedio^r niti mi je ikad na um došlo da čine takvu gadost,^s pa da Judu tako na gri-jeh navedu.^t

36 Zato ovako kaže Jehova, Bog Izraelov, za grad ovaj za koji vi kažete da će zbog mača, gladi i pošasti pasti u ruke kralju babilonskom:^u **37** 'Evo, skupit ću ih iz svih zemalja po kojima ih budem rasijao u gnjevu svojem i bijesu svojem i srdžbi velikoj^v te ću ih vratiti na ovo mjesto i dat ću im da žive bez straha.^z **38** Oni će biti narod moj,^a a ja ću biti Bog njihov.'^b

f 1Kr 11:9; 2Kr 23:26; 1Lje 10:13; Ezr 9:7; Jr 15:4; g Eze 22:6; Da 9:8; h Ne 9:34; 1 Mi 3:5; Mi 3:11; J 2Lje 29:6; Jr 2:27; Jr 7:24; Za 7:11; k 2Lje 36:16; Jr 7:13; Jr 25:3; Jr 26:5; Jr 35:15; Jr 44:5; 12Kr 21:4; 2Lje 33:4; Jr 7:30; Jr 23:11; Eze 5:11; Eze 8:5; Eze 23:38; Ho 9:10; m 1Kr 11:5; 2Kr 23:10; n Jš 15:8; 2Lje 28:3; Jr 19:5; o 2Lje 33:6; Iza 57:5; Jr 7:31; p 3Mo 18:21; 3Mo 20:4; r 5Mo 18:10; 1Kr 11:10; s 1Kr 11:33; t 2Kr 16:3; 2Lje 33:9; u Jr 24:10; v 5Mo 29:24; 5Mo 30:3; Jr 23:3; Jr 29:14; Eze 37:21; z Jr 23:6; Jr 33:16; Eze 34:25; a Jr 24:7; Jr 31:33; Mi 4:5; b 1Mo 17:7; Jr 30:22.

39 I dat ću im jedno srce^a i jedan put da me se uvijek boje, na svoje dobro i na dobro sinova njihovih nakon njih.^b

40 I sklopit ću s njima savez trajan^c — da se neću odvratiti od njih i da ću im činiti dobro.^d I strah svoje stavit ću im u srce da ne odstupe od mene.^e

41 I radovat ću im se čineći im dobro^f i zasadit ću ih vjerno u zemlji ovoj,^g svim srcem svojim i svom dušom svojom.”

42 “Jer ovako kaže Jehova: ‘Kao što sam doveo na narod ovaj svu ovu nevolju veliku, tako ću na njih dovesti sve dobro o kojem im govorim.^h **43** Polja će se kupovati u ovoj zemljiⁱ za koju ćete vi govoriti: “Ovo je pustoš,^j bez ljudi i stoke. Predana je u ruke Kaldejcima.”’^k

44 ‘Polja će se novcem kupovati, pisat će se ugovori^l i pečatiti i svjedoci će se uzimati^m u zemlji Benjaminovoj,ⁿ u okolici Jeruzalema,^o u gradovima Judinim,^p u gradovima gorskim, u gradovima nizinskim^{*r} i u gradovima južnim,^s jer ću vratiti zarobljeni narod njihov’,^t kaže Jehova.”

33 I drugi put došla je Jeremiji riječ Jehovina dok je još bio zatvoren u Strazarskome dvorištu:^u **2** “Ovako kaže Jehova, onaj koji je načinio zemlju,^v Jehova, onaj koji ju je oblikovao^z i učvrstio^a — Jehova je ime njegovo:^b **3** ‘Prizovi me, i odazvat ću ti se^c i kazat ću ti stvari velike i nedokučive koje ti nisu poznate!’”^d

Jr 32:44* Ili: “šefelskim”.

32. poglavlje

- a 2Lje 30:12
Eze 11:19
- b 5Mo 5:29
Ps 115:13
- c Iza 55:3
Iza 61:8
- d Ps 73:1
Ps 125:4
Eze 39:29
- e Eze 36:26
Ot 15:4
- f 5Mo 30:9
Iza 62:5
Iza 65:19
Sf 3:17
- g Iza 58:11
Iza 61:3
Jr 24:6
Jr 31:12
Am 9:15
- h Jr 31:28
Jr 33:11
Za 8:15
- i Eze 37:14
- j Jr 9:11
Eze 23:33
- k Jr 21:4
- l Jr 32:10
- m Jr 32:25
- n Js 18:28
- o Jr 33:16
- p Jr 31:23
- r Js 15:33
Jr 17:26
Jr 33:13
- s Js 15:21
- t Ps 126:1
Jr 33:7

33. poglavlje

- u Ne 3:25
Jr 32:2
Jr 37:21
Jr 38:28
- v 1Mo 1:1
Ps 146:6
Ot 4:11
- z 1Mo 14:19
Ps 102:25
Iza 45:18
Ot 10:6
- a Ps 96:10
Ps 104:5
Ps 119:90
Pr 1:4
- b 2Mo 6:3
2Mo 15:3
Jr 32:18
Am 5:8
Am 9:6
- c 5Mo 4:7
Ps 50:15
Ps 91:15
Iza 55:6
Jr 29:12
- d Ps 25:14
Iza 48:6
Am 3:7

Desni stupac

- a 5Mo 28:52
Jr 32:24
- b Jr 32:5
- c 5Mo 31:17
Jr 21:10
Mi 3:4
- d 5Mo 32:39
Iza 30:26
Jr 30:17
Iza 54:13

4 “Jer ovako kaže Jehova, Bog Izraelov, za kuće ovoga grada i za kuće kraljeva Judinim koje će biti srušene zbog nasipa opsadnih i zbog mača^a **5** i za one koji dolaze boriti se protiv Kaldejaca da napune ovo mjesto mrtvim tijelima ljudi koje ću pobiti u gnjevu svojemu i srdžbi svojoj^b i zbog zloće svih njih sakrit ću lice svoje od grada ovoga:^c **6** ‘Evo, donijet ću mu ozdravljenje i zdravlje,^d izliječit ću ih i dat ću im obilje mira i istine.’^e **7** I vratit ću zarobljeni narod Judin i Izraelov^f i izgradit ću ih da budu kao i u početku.^g **8** Očistit ću ih od svih prijestupa njihovih kojima su mi zgriješili^h i oprostit ću im sve prijestupe njihove kojima su mi zgriješili i kojima su se ogriješili o mene.ⁱ **9** Ime će njegovo biti meni na radost,^j hvalu i krasotu pred svim narodima na zemlji koji će čuti za sve dobro što im budem učinio.^k I uplašit će se^l i uzdrhtat će^m zbog svega dobra i zbog svega mira što ću mu ga dati.”ⁿ

10 “Ovako kaže Jehova: ‘Na ovome mjestu za koje ćete vi govoriti da je pustoš, bez ljudi i stoke, u gradovima Judinim i po ulicama jeruzalemskim koje će opustjeti^o i ostati bez ljudi, bez stanovnika i bez stoke, opet će se čuti^p **11** glas radosti i glas veselja,^r glas mladoženjin i glas nevjestin, glas onih koji će govoriti: “Hvalite Jehovu nad vojskama,

f 5Mo 30:3; Ps 14:7; Jr 30:3; Jr 32:44; g Iza 1:26; Jr 24:6; Za 10:6; h Ps 85:2; Iza 40:2; Jr 31:34; Za 13:1; i Ps 65:3; Iza 43:25; Iza 44:22; Mi 7:18; j 5Mo 30:9; Ps 126:3; Iza 62:3; k Iza 62:7; l 2Lje 20:29; m Mi 7:17; n Ne 6:16; o Iza 24:11; p Jr 32:43; r Jr 31:12.

jer je dobar Jehova^a — dovijeka traje milost* njegovaj!”^b

‘Donosit će se žrtve zahvalnice u dom Jehovin,^c jer ću vratiti zarobljene stanovnike ove zemlje da im bude kao i u početku’,^d kaže Jehova.”

12 “Ovako kaže Jehova nad vojskama: ‘U ovoj pustoši, gdje nema ni ljudi ni stoke,^e i u svim gradovima njezinim opet će biti pašnjaka na kojima će pastiri odmarati stada svoja.’^f

13 ‘U gradovima gorskim, u gradovima nizinskim^g i gradovima južnim,^h u zemlji Benjaminovoj,ⁱ u okolici Jeruzalema^j i u gradovima Judinim^k stada će prolaziti ispod ruku onoga koji ih broji’,^l kaže Jehova.”

14 “Evo, dolaze dani,^m kaže Jehova, ‘kad ću ispuniti riječ dobru koju sam daoⁿ domu Izraelovu^o i domu Judinu.

15 U te dane i u to vrijeme učinit ću da nikne Davidu izdanak pravedni^p i on će činiti što je pravo i pravedno u zemlji.^r **16** U te dane Juda će se spasiti,^s Jeruzalem će živjeti bez straha.^t A grad će se zvati: Jehova Je Pravednost Naša.’”^u

17 “Jer ovako kaže Jehova: ‘Neće Davidu nestati nasljednika da sjedi na prijestolju doma Izraelova.’^v **18** I nikada neće svećenicima levitskim nestati potomka preda mnom da prinosi paljenice cijele i spaljuje žrtve žitne i prinosi ostale žrtve.’”^z

19 Opet je došla Jeremiji riječ Jehovina: **20** “Ovako ka-

33. poglavlje

- a Ps 25:8
Za 9:17
Mk 10:18
- b 1Lje 16:8
2Lje 5:13
Ezr 3:11
Ps 89:2
Iza 12:4
Mi 7:18
- c 3Mo 7:12
2Lje 29:31
Ps 107:22
- d 5Mo 30:5
Jr 32:44
- e Jr 32:43
Jr 51:62
- f Iza 65:10
Jr 31:24
Jr 50:19
Mi 2:12
- g Js 15:33
Jr 32:44
- h Js 15:21
- i Js 18:21
- j Jr 17:26
- k Jr 32:44
- l 3Mo 27:32
- m Jr 23:5
- n 1Mo 22:17
5Mo 30:3
Jr 29:10
- o Jr 31:27
- p 1Lje 17:11
Iza 4:2
Iza 11:1
Iza 53:2
Jr 23:5
Za 3:8
Za 6:12
Ot 22:16
- r Iza 9:7
Iza 11:4
He 1:9
- s Iza 45:17
- t 5Mo 33:28
Eze 28:26
- u Jr 23:6
- v 2Sa 7:16
1Kr 2:4
Ps 89:29
Iza 9:7
Lk 1:33
- z 1Pe 2:5
Ot 1:6

Desni stupac

- a 1Mo 1:16
Ps 89:37
Iza 54:10
Jr 31:35
- b 2Sa 7:16
2Sa 23:5
Ps 89:34
Ps 132:11
Iza 55:3
Jr 31:37
- c Iza 9:6
Da 7:14
Lk 1:32
- d 5Mo 21:5
- e 1Mo 13:16
1Mo 15:5
1Mo 22:17
Jr 31:37
He 11:12
- f 1Lje 25:1
2Lje 35:2
Eze 37:19
- g Ps 83:4
Eze 25:3
- i 1Mo 1:16
Jr 33:20

že Jehova: ‘Ako možete raskinuti savez moj s danom i savez moj s noći, da ne bude ni dana ni noći u pravo vrijeme,^a **21** onda će se moći raskinuti i savez moj s Davidom, slugom mojim,^b pa neće imati sina koji bi kraljevao na prijestolju njegovu,^c a i sa svećenicima levitskim, slugama mojim.^d **22** Kao što se vojska nebeska ne može izbrojiti, niti pijesak morski izmjeriti,^e tako ću umnožiti potomstvo Davida, sluge svojega, i levite koji mi služe.’”^f

23 Opet je došla Jeremiji riječ Jehovina: **24** “Nisi li zapazio što ovi ljudi govore, kad kažu: ‘Odbacit će Jehova dvije porodice koje je izabrao’?^g I s prezirom se odnose prema narodu mojemu^h i za njih oni više nisu narod.

25 Ovako kaže Jehova: ‘Kao što sam sklopio savez svoj s danom i noćiⁱ i postavio odredbe nebeske i zemaljske^j i nisam to odbacio, **26** tako neću odbaciti ni potomstvo Jakova i Davida, sluge svojega,^k da više ne uzimam potomstvo njegovu za vladare nad potomstvom Abrahamama, Izaka i Jakova. Jer skupit ću zarobljeni narod njihov^l i smilovat ću im se.’”^m

34 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove, kada su se Nebukadnezar, kralj babilonski,ⁿ i sva vojska njegova^o i sva kraljevstva zemaljska koja su bila pod vlašću njegovom^p i svi narodi borili

j Job 38:33; Ps 74:16; Ps 104:19; Jr 31:35; k Ps 94:14; Jr 31:37; l Ezr 2:1; Ezr 2:70; Jr 33:7; m Iza 14:1; Jr 31:20; Ho 1:7; Mi 7:19; Za 10:6; **34. poglavlje** n 2Kr 25:1; Jr 32:2; o Jr 39:1; Jr 52:4; p Jr 27:6.

Jr 33:11* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

protiv Jeruzalema i protiv svih gradova oko njega:^a

2 “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Idi i reci Sidkiji, kralju Judinu,^b ovo mu reci: “Ovako kaže Jehova: ‘Evo, predat ću grad ovaj, u ruke kralju babilonskom,^c i on će ga spaliti vatrom.^d **3** A ti nećeš umaknuti ruci njegovoj, nego ćeš biti uhvaćen i predan u ruke njegove.^e Oči u oči gledat ćeš kralja babilonskoga^f i on će govoriti s tobom licem u lice, i otići ćeš u Babilon.’ **4** Ali čuj riječ Jehovinu, Sidkija, kralju Judin:^g ‘Ovako za tebe kaže Jehova: “Nećeš poginuti od mača. **5** U miru ćeš umrijeti.^h I kao što su palili tvari mirisne u čast ocima tvojim, kraljevima nekadašnjim koji su prije tebe bili,ⁱ tako će i tebi u čast paliti tvari mirisne^j i naricat će za tobom:^k ‘Jao, gospodaru!’^l jer ja sam tako rekao, kaže Jehova.”’””””

6 I prorok Jeremija rekao je Sidkiji, kralju Judinu, sve te riječi^m u Jeruzalemu, **7** kad se vojska kralja babilonskoga borila protiv Jeruzalema i protiv svih gradova Judinih koji su bili preostaliⁿ – protiv Lakiša^o i protiv Azeke.^p Jer još su samo ti utvrđeni gradovi^r bili preostali od gradova Judinih.^s

8 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove, nakon što je kralj Sidkija sklopio savez sa svim narodom u Jeruzalemu da im proglasi slobodu,^t **9** da svatko oslobodi slugu svojega i sluškinju svoju, Hebreja^u i Hebrejku, da im više ne budu sluge drugi Hebreji,^v koji su

34. poglavlje

- a 5Mo 28:52
- Jr 1:15
- b 2Lj 36:11
- Jr 37:1
- c Jr 21:10
- Jr 32:28
- d Jr 32:29
- Jr 37:8
- Jr 38:23
- Jr 39:8
- e Jr 37:17
- Jr 39:5
- Jr 52:8
- f 2Kr 25:6
- Jr 32:4
- Eze 12:13
- g 2Lj 36:10
- h Eze 17:16
- i 2Lj 21:19
- j 2Lj 16:14
- k Tu 4:20
- Mi 2:4
- l Jr 22:18
- m 1Sa 3:18
- 1Kr 21:19
- Dj 20:27
- n 5Mo 28:52
- Jr 4:5
- o 2Kr 19:8
- Mi 1:13
- p Jš 15:35
- r 2Kr 18:13
- 2Lj 11:5
- s 2Lj 27:4
- t 2Mo 21:2
- 3Mo 25:10
- 5Mo 15:12
- u 1Mo 14:13
- 2Ko 11:22

Desni stupac

- a 3Mo 25:39
- Ne 5:8
- b Jr 26:10
- Jr 36:12
- c 3Mo 25:39
- d Ho 6:4
- e 3Mo 25:42
- Ps 36:3
- f 2Mo 24:7
- 5Mo 5:2
- g 5Mo 7:8
- 5Mo 24:18
- h 2Mo 13:3
- i 2Mo 21:2
- 3Mo 25:41
- j 5Mo 15:12
- k 3Mo 25:39
- l 1Sa 8:8
- 2Kr 17:14
- Ne 9:29
- Jr 7:26
- Za 7:12
- m Ps 119:106
- n 2Kr 21:4
- o Pr 5:5
- Eze 17:16
- Mt 5:37
- p 3Mo 19:12
- Eze 20:39
- r Jr 34:11
- s 2Mo 21:2
- 3Mo 25:10
- 5Mo 15:12
- t 3Mo 26:34
- Ga 6:7
- Jk 2:13
- u Jr 15:2
- v 3Mo 26:25
- Jr 21:7
- Eze 14:19

braća njihova.^a **10** I poslušali su svi knezovi^b i sav narod koji je ušao u taj savez, te su oslobodili svaki slugu svojega i sluškinju svoju, da im više ne budu sluge. Poslušali su i otpustili ih.^c **11** A poslije su se predomislili^d i opet uzeli sluge i sluškinje koje su bili oslobodili te su ih prisilili da im budu sluge i sluškinje.^e **12** Tada je riječ Jehovina došla Jeremiji. Jehova mu je rekao:

13 “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Ja sam sklopio savez s ocima vašim^f u dan kad sam ih izveo iz zemlje egipatske,^g iz doma gdje su bili sluge,^h govoreći: **14** “Kad se navrší sedam godina, neka svatko od vas otpusti brata svojega,ⁱ Hebreja,^j koji mu se prodao^k i koji mu je služio šest godina! Otpustite ga da slobodan ode od vas!” Ali oci me vaši nisu slušali, niti su prigulili uho svoje.^l **15** A vi ste se sad obratili i učinili ste što je pravo u očima mojim proglasivši slobodu svaki bližnjemu svojemu i sklopili ste savez preda mnom^m u domu koji nosi ime moje.ⁿ **16** A zatim ste se predomislili^o i oskvrnuli ime moje^p jer je svatko opet uzeo slugu svojega i sluškinju svoju, koje ste bili otpustili da slobodno idu kamo im duša želi, i prisilili ste ih da vam budu sluge i sluškinje.^r”

17 Zato ovako kaže Jehova: ‘Niste me poslušali da proglasite slobodu^s svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu. Evo, ja ću vama proglasiti slobodu’,^t kaže Jehova, ‘tako da vas predam maču,^u pošasti^v

i gladi,^a i učinit ću da budete jezovit prizor svim kraljevstvima zemaljskim.^b **18** A ljude koji su prestupili savez moj,^c jer nisu izvršili riječi saveza koji su sa mnom sklopili tako što su tele rasjekli nadvoje^d te prošli između polovica^e **19** — knezove Judine i knezove jeruzalemske,^f dvorane i svećenike i sav narod,^{*} sve koji su prošli između polovica teleta — **20** predat ću u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu,^g i mrtva tijela njihova bit će hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.^h **21** Sidkiju, kralja Judina,ⁱ i knezove njegove predat ću u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu i u ruke vojsci kralja babilonskoga^j koja se od vas povlači.^k

22 'Evo, dat ću zapovijed', kaže Jehova, 'i vratit ću ih na grad ovaj,^l i oni će se boriti protiv njega te će ga osvojiti i spaliti vatrom.^m A gradove Judine pretvorit ću u pustoš nenastanjenu.'ⁿ

35 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove u danima Jojakima,^o sina Jošijina, kralja Judina: **2** "Idi u dom Rekabovaca,^p govori s njima i dovedi ih u dom Jehovin, u jednu od blagovaonica, i daj im vina!"

3 I uzeo sam Jaazaniju, sina Jeremije, sina Habasinijina, i braću njegovu i sve sinove njegove i sav dom Rekabovaca **4** i doveo sam ih u dom Je-

34. poglavlje

- a 5Mo 28:53
2Kr 25:3
Jr 24:10
Jr 32:24
b 5Mo 28:65
Jr 15:4
Jr 29:18
c 5Mo 17:2
Jš 7:11
Eze 17:16
Ho 6:7
d 1Mo 15:10
e 1Mo 15:17
f Jr 25:18
Da 9:6
g 5Mo 7:10
Jr 4:30
h 5Mo 28:26
1Kr 14:11
Ps 79:2
Jr 7:33
Jr 16:4
Jr 19:7
i 2Kr 24:18
j 2Kr 25:6
Jr 39:6
Jr 52:10
Tu 4:20
k Jr 37:5
l 2Lje 36:17
Jr 39:1
m 2Kr 25:9
Jr 32:29
Jr 38:23
Jr 39:8
Jr 52:13
n 3Mo 26:33
5Mo 29:28
Jr 9:11
Jr 44:2
Mi 7:13

35. poglavlje

- o 2Kr 23:34
2Lje 36:5
Da 1:1
p 2Kr 10:15
1Lje 2:55

Desni stupac

- a 2Lje 31:11
b 1Lje 9:17
Ezr 2:42
Ne 7:45
c 2Kr 10:15
1Lje 2:55
d Pr 5:4
e 2Mo 20:12
Ef 6:3
f 1Mo 18:19
g Izr 6:20
h 2Kr 10:15
1Lje 2:55
i Jr 35:8
j 2Lje 36:6
Da 1:1
k Jr 4:5
l 5Mo 5:29
Jr 6:8
Jr 7:3
Jr 9:12
Jr 32:33

hovin, u blagovaonicu^a sinova Hanana, sina Igdalijina, čovjeka Božjega, koja je kraj blagovaonice knezova, a ova je iznad blagovaonice Maaseje, sina vratara Šaluma.^b **5** Zatim sam pred sinove doma Rekabovaca stavio čaše pune vina i pehare te im rekao: "Pijte vina!"

6 Ali oni su rekli: "Nećemo piti vina, jer nam je Jonadab, sin Rekabov,^c praotac naš, zapovjedio: 'Nemojte piti vina, ni vi ni sinovi vaši, dovijeka!^d **7** Nemojte graditi kuće niti sijati sjeme, nemojte saditi vinograde niti ih posjedovati! Nego u šatorima stanujte sve dane svoje, da biste dugo živjeli na zemlji na kojoj boravite!^e **8** Mi slušamo glas Jonadaba, sina Rekabova, praoca našega, u svemu što nam je zapovjedio:^f ne pijemo vina nikada, ni mi, ni žene naše, ni sinovi naši, ni kćeri naše,^g **9** i ne gradimo sebi kuće da u njima stanujemo i ne posjedujemo ni vinograde ni polja ni sjemena. **10** Stanujemo u šatorima te slušamo i činimo sve što nam je Jonadab,^h praotac naš, zapovjedio.ⁱ **11** Ali kad je Nebukadnezar, kralj babilonski, došao u ovu zemlju,^j rekli smo: 'Hajdemo, podimo u Jeruzalem jer dolazi vojska kaldejska i vojska sirijska, i nastanimo se u Jeruzalemu!'"^k

12 I došla je Jeremiji riječ Jehovina: **13** "Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Idi i reci narodu Judinu i stanovnicima Jeruzalema: "Nije li vas se stalno opominjalo da poslušate riječi moje?"^l kaže Jehova.

Jr 34:19* Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

14 "Izvršavaju se riječi Jonadaba, sina Rekabova,^a koji je zabranio sinovima svojim da piju vina, te oni ne piju vina do dana današnjega, jer slušaju zapovijed praoca svojega.^b A ja sam vama govorio — ustajao rano i govorio^c — ali vi me niste poslušali.^d 15 I slao sam vam sve sluge svoje, proroke,^e ustajao rano i slao ih, govoreći: 'Odvratite se, molim vas, svatko od zlog puta svojega^f i popravite djela svoja^g i ne idite za drugim bogovima da im služite!^h I živite u zemlji koju sam dao vama i ocima vašim!ⁱ Ali vi niste prignuli uho svoje, niti ste me slušali.^j 16 Sinovi Jonadaba, sina Rekabova,^k izvršavaju zapovijed praoca svojega koju im je zapovjedio,^l a narod ovaj mene ne sluša."^m

17 "Zato ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, dovest ću na Judu i na sve stanovnike Jeruzalema sve nevolje koje sam im najavio,ⁿ jer sam im govorio, ali nisu slušali, i zvao sam ih, ali nisu se odazvali."^o

18 A domu Rekabovaca Jeremija je rekao: "Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Zato što slušate zapovijed Jonadaba,^p praoca svojega, i držite sve zapovijedi njegove i činite sve što vam je zapovjedio,^r 19 ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: "Neće Jonadabu, sinu Rekabovu, nestati potomka da mi služi^s dovijeka."^t

36 Četvrte godine Jojakima,^u sina Jošijina, kralja Judina, ova je riječ došla Jeremiji od Jehove: 2 "Uzmi svi-

35. poglavlje

a 2Kr 10:15
1Lje 2:55
b Jr 35:8
c 2Lje 36:15
Jr 7:13
Jr 25:3
d Ne 9:20
Iza 30:9
Jr 7:24
e Jr 7:25
Jr 25:4
f Iza 1:16
Jr 4:14
Jr 25:5
Eze 18:30
Ho 14:1
Za 1:3
g Jr 7:3
Jr 18:11
h 5Mo 31:18
Jr 44:5
i 5Mo 30:20
Jš 14:1
Jr 7:7
j 2Lje 36:16
k 1Lje 2:55
l Jr 35:8
m Iza 1:3
Jr 11:8
n 5Mo 28:15
5Mo 29:27
Jš 23:15
2Kr 23:27
Jr 15:3
Mi 3:12
o Izr 1:24
Iza 65:12
Iza 66:4
Jr 7:13
Jr 26:5
Jr 32:33
p 2Kr 10:15
r 2Mo 20:12
5Mo 5:16
s Ps 5:5
Jr 15:19
Lk 21:36
t Ef 6:3
Kol 3:20

36. poglavlje

u 2Kr 23:36
Jr 25:1

Desni stupac

a 5Mo 31:24
Jr 45:1
Eze 2:9
b Jr 30:2
c Jr 4:16
Jr 32:30
d Jr 1:5
Jr 25:9
e Jr 1:2
Jr 25:3
f Jr 26:3
g Iza 55:7
Jr 18:8
Eze 33:11
Jn 3:8
h Ps 130:4
Mi 7:18
i Jr 32:12
j Jr 45:1
k Jr 32:2
l Jr 7:2
Jr 22:2
m Dj 27:9
n Jr 36:13
o 2Lje 33:12

tak^a i zapiši u njega sve riječi^b koje sam ti rekao protiv Izraela i protiv Jude^c i protiv svih naroda,^d od dana kada sam ti počeo govoriti, od dana Jošijinih, pa do dana današnjega!^e 3 Možda će dom Judin htjeti slušati o svim nevoljama koje mu mislim nanijeti,^f pa će se odvratiti svatko od zlog puta svojega,^g a ja ću im oprostiti prijestup njihov i grijeh njihov."^h

4 I Jeremija je pozvao Baruha,ⁱ sina Nerijina, da bi Baruh po kazivanju njegovu zapisao u svitak, u knjigu, sve riječi koje je Jehova rekao Jeremiji.^j

5 Tada je Jeremija zapovjedio Baruhu: "Ja sam zatvoren. Ne mogu otići u dom Jehovin.^k

6 Idi ti i pročitaj iz svitka riječi Jehovine koje si zapisao po kazivanju mojemu^l da čuje narod u domu Jehovinu na dan posta,^m a pročitaj ih i svem narodu Judinu koji dolazi iz gradova svojih!ⁿ 7 Možda njihove molbe za milost dopru pred Jehovu^o i možda se odvrte svaki od zlog puta svojega,^p jer je velik gnjev i srdžba Jehova najavio narodu ovine."^r

8 I učinio je Baruh,^s sin Nerijin, sve kako mu je prorok Jeremija zapovjedio, i pročitao je iz knjige^t riječi Jehovine u domu Jehovinu.^u

9 Pete godine Jojakima,^v sina Jošijina, kralja Judina, devetoga mjeseca,^z sav narod u Jeruzalemu i sav narod koji je došao iz gradova Judinih u Jeruzalem oglasio je post pred Jehovom.^a 10 A Baruh

p Jr 25:5; Jn 3:8; Za 1:4; r 2Lje 34:21; s Jr 32:12; Jr 36:4; Jr 45:2; t Ne 8:3; u Jr 7:2; v 2Kr 23:36; Jr 35:1; z Ne 1:1; a 2Lje 20:3; Ne 9:1; Es 4:16.

je pred svim narodom pročitao iz knjige riječi Jeremijine u domu Jehovinu, u blagovaonici^a Gemarije,^b sina prepisivača^c Šafana,^d u gornjemu dvorištu, kod novih vrata doma Jehovina.^e

11 A kad je Mikaja, sin Gemarije, sina Šafanova,^f čuo sve riječi Jehovine iz knjige, **12** otišao je u dvor kraljev, u blagovaonicu pisarovu, a ondje su upravo sjedili svi knezovi: pisar Elišama,^g Delaja,^h sin Šemajin, Elnatan,ⁱ sin Akborov,^j Gemarija,^k sin Šafanov,^l Sidkija, sin Hananijin, i svi drugi knezovi. **13** I kazao im je Mikaja^m sve riječi što ih je čuo kad je Baruh čitao narodu iz knjige.ⁿ

14 Tada su svi knezovi poslali Baruhu^o Jehudija,^p sina Netanije, sina Šelemije, sina Kušijeva, poručivši: "Uzmi u ruku svitak iz kojega si čitao narodu i dodi!" I tako je Baruh, sin Nerijin, uzeo svitak u ruku svoju i došao k njima.^r **15** Tada su mu oni rekli: "Sjedi, molimo te, i pročitaj nam da čujemo!" I Baruh^s im je pročitao.

16 Čim su čuli sve te riječi, uplašeno su se pogledali i rekli su Baruhu: "Moramo kazati kralju sve te riječi."^t **17** I upitali su Baruha: "Reci nam, molimo te, kako si napisao sve te riječi njegove?"^u **18** A Baruh im je rekao: "On mi je ustima svojim kazivao sve te riječi, a ja sam ih crnilom zapisivao u knjigu."^v **19** Tada su knezovi rekli Baruhu: "Idi i sakrij se, i ti i Jeremija, da nitko ne zna gdje ste!"^z

- 36. poglavlje
- a 1Lje 28:12
- b Jr 36:25
- c Ezr 7:6
Ps 45:1
- d 2Kr 22:8
Jr 39:14
Eze 8:11
- e Jr 26:10
- f 2Lje 34:20
- g Jr 36:20
- h Jr 36:25
- i Jr 26:22
Jr 36:25
- j 2Kr 22:14
Jr 26:22
- k Jr 36:10
- l 2Kr 22:8
Jr 26:24
Jr 39:14
- m Jr 36:11
- n Jr 36:21
- o Jr 36:26
- p Jr 36:21
- r Jr 36:2
- s Jr 45:1
- t Am 7:10
- u Jr 36:4
- v 3Iv 13
- z Jr 36:26

Desni stupac

- a Jr 36:10
- b 1Lje 28:12
- c Jr 36:12
- d Jr 36:14
- e 2Lje 34:18
- f Jr 36:12
- g Am 3:15
- h Ezr 10:9
- i Iza 47:14
- j Ps 50:17
Iza 28:14
- k Ps 36:1
- l 2Kr 19:1
Iza 36:22
Mt 26:65
- m 2Kr 24:8
Jr 26:22
- n Jr 36:12
- o Jr 36:10
- p Izr 21:29
- r Jr 1:5
Mt 27:9
- s 1Kr 17:3
Jr 1:19
2Pe 2:9
- t Jr 32:12
- Jr 45:1
- u Jr 36:2

20 Potom su otišli kralju, u dvorište,^a a svitak su pohranili u blagovaonici^b pisara Elišame.^c I kazali su kralju sve te riječi.

21 A kralj je poslao Jehudija^d da donese svitak. I Jehudi ga je donio iz blagovaonice pisara^e Elišame^f i počeo ga je čitati kralju i svim knezovima koji su stajali uz kralja. **22** Kralj je sjedio u zimskoj kući^g — bilo je to devetoga mjeseca^h — a pred njim je stajao žeravnikⁱ u kojem je gorjela vatra. **23** I kad bi Jehudi pročitao tri ili četiri stupca, kralj bi ih odrezao nožem pisarskim i bacio u vatru koja je gorjela u žeravniku, i tako sve dok cijeli svitak nije završio u vatri koja je gorjela u žeravniku.^j **24** I nisu se uplašili.^k Niti kralj niti itko od slugu njegovih, koji su slušali sve te riječi, nije razderao haljine svoje.^l **25** Ipak, Elnatan,^m Delajaⁿ i Gemarija^o molili su kralja da ne pali svitak, ali on ih nije poslušao.^p **26** Tada je kralj zapovjedio Jerahmeelu, sinu kraljevu, i Seraji, sinu Azrielovu, i Šelemiji, sinu Abdeelovu, da uhvate pisara Baruha i proroka Jeremiju.^r Ali Jehova ih je sakrio.^s

27 I došla je Jeremiji riječ Jehovina nakon što je kralj spalio svitak s riječima koje je Baruh^t zapisao po kazivanju Jeremijinu:^u **28** "Uzmi drugi svitak i napiši u njega sve one riječi koje su bile u prvome svitku, koji je Jolakim, kralj

Jr 36:22* To jest kisleva. Nakon izgnanstva u Babilon 9. mjesec židovskoga lunarnog kalendara dobio je to ime. Vidi dodatak 14.

Judin, spalio!^a **29** I reci ovako za Jojakima, kralja Judina: ‘Ovako kaže Jehova: “Ti si spalio onaj svitak,^b govoreći: ‘Zašto si napisao u njega:’ “Doći će kralj babilonski i opustošiti ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljude i životinje”?’^d **30** Zato ovako kaže Jehova za Jojakima, kralja Judina: ‘On neće imati nasljednika da sjedi na prijestolju Davidovu,^e a mrtvo tijelo njegovo bit će bačeno^f na vrućinu dnevnu i mraz noćni. **31** Pozvat ću na odgovornost^g njega i potomstvo njegovo i sluge njegove zbog prijestupa njihova,^h i dovest ću na njih i na stanovnike Jeruzalema i na narod Judin sve nevolje koje sam im najavio,ⁱ a oni nisu slušali.’”^j’

32 I Jeremija je uzeo drugi svitak i dao ga Baruhu, sinu Nerijinu, pisaru,^k koji je zapisao u njega po kazivanju^l Jeremijinu sve riječi knjige koju je Jojakim, kralj Judin, spalio u vatri.^m I još im je bilo dodano mnogo onakvih riječi.

37 Kralj Sidkija,ⁿ sin Jošijin,^o počeo je kraljevati umjesto Konije,^p sina Jojakimova.^r Nebukadnezar, kralj babilonski, postavio ga je kraljem u zemlji Judinoj.^s **2** Ali ni on ni sluge njegove ni narod* nisu slušali riječi Jehovine^t koje je govorio preko proroka Jeremije.^u

3 Kralj Sidkija poslao je Jehukala,^v sina Šelemijina, i Sefaniju,^z sina svećenika Maa-seje,^a k proroku Jeremiji, poručivši mu: “Molim te, po-

36. poglavlje

- a Jr 36:23
- b Jr 36:23
- c Iza 30:10
Am 5:10
- d Jr 21:4
Jr 32:28
Jr 34:21
- e 2Kr 24:8
2Kr 24:15
2Lje 36:10
Jr 22:30
- f Jr 22:19
- g Jr 21:14
- h Iza 3:11
- i 5Mo 28:15
Izr 29:1
Jr 19:15
Jr 35:17
- j 2Lje 36:16
- k Jr 36:2
- l Jr 36:4
Ri 16:22
- m Jr 36:23

37. poglavlje

- n 2Kr 24:18
1Lje 3:15
- o 2Kr 23:28
- p 2Kr 24:12
1Lje 3:16
2Lje 36:9
Jr 22:24
- r 2Kr 24:6
Da 1:1
- s 2Kr 24:17
2Lje 36:10
- t 2Kr 24:19
- u Ho 12:10
- v Jr 38:1
- z 2Kr 25:18
Jr 21:1
Jr 52:24
- a Jr 29:25

Desni stupac

- a Jr 21:2
Jr 42:2
- b Jr 32:2
Jr 37:15
- c Eze 17:15
- d Jr 34:21
- e Jr 21:2
- f Iza 30:3
Iza 31:3
Jr 17:5
Tu 4:17
Eze 17:17
- g Jr 32:29
Jr 34:22
Jr 38:23
Jr 39:8
- h Ob 3
- i Jr 21:4
Jr 51:4
- j Jr 34:21
Jr 37:5
- l Eze 17:15
- m Jš 18:28
Jr 1:1
- n Jr 38:7
- o Ps 27:12
Ps 35:11

moli se za nas Jehovi, Bogu našemu!”^a **4** A Jeremija se slobodno kretao među narodom,^b jer ga još nisu bili bacili u zatvor. **5** A vojska je faraonova izišla iz Egipta.^c I Kaldejci koji su opsjedali Jeruzalem čuli su vijest o tome, pa su se povukli od Jeruzalema.^d **6** Tada je proroku Jeremiji došla riječ Jehovina: **7** “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov: ‘Ovako recite kralju Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate za savjet:’ “Evo, vojska faraonova koja vam dolazi u pomoć vratit će se u zemlju svoju, u Egipat.^f **8** Kaldejci će se vratiti i napast će ovaj grad. I osvojiti će ga i spaliti će ga vatrom.”^g **9** Ovako kaže Jehova: “Ne varajte duše svoje^h govoreći: ‘Kaldejci će otići od nas’, jer neće otići! **10** Kad biste i pobili svu vojsku kaldejsku koja se bori s vamaⁱ i kad bi od nje ostali samo ranjenici,^j oni bi ustali, svaki iz šatora svojega, i spalili bi grad ovaj vatrom.””

11 Kad se vojska kaldejska povukla od Jeruzalema^k zbog vojske faraonove,^l **12** Jeremija je htio otići iz Jeruzalema u zemlju Benjaminovu^m da ondje dobije zemlju među svojim. **13** A kad je stigao do Benjaminovih vrata,ⁿ ondje je bio zapovjednik straže po imenu Irija, sin Šelemije, sina Hananijina. On je zaustavio proroka Jeremiju, rekavši: “Ti želiš prebjeći Kaldejcima!” **14** A Jeremija je rekao: “Nije istina!^o Ne želim prebjeći Kaldejcima.” Ali Irija ga nije slusao, nego je uhvatio Jeremiju i odveo ga knezovima.

Jr 37:2* Doslovno: “narod zemlje” (hebrejski: *am haarec*).

15 A knezovi^a su se razljutili na Jeremiju^b te su ga istukli^c i zatvorili^d u kuću pisara Jonatana,^e jer su kuću njegovu pretvorili u zatvor.^f **16** Tako je Jeremija dospio u podrum^{*g} te kuće, u jednu od prostorija. I ostao je Jeremija ondje mnogo dana.

17 Tada je kralj Sidkija poslao ljude i doveo ga k sebi. U kući svojoj, na skrovitome mjestu, kralj ga je pitao:^h “Ima li kakva poruka od Jehove?” Nato mu je Jeremija rekao: “Ima!” I dodao je: “Bit ćeš predan u ruke kralja babilonskoga!”ⁱ

18 Zatim je Jeremija rekao kralju Sidkiji: “Što sam zgriješio tebi i slugama tvojim i narodu ovome^j da ste me bacili u tamnicu? **19** Gdje su sada proroci vaši koji su vam prorokovali: ‘Neće kralj babilonski doći na vas niti na ovu zemlju?’^k **20** A sada, molim te, kralju, gospodaru moj, poslušaj me! Poslušaj, molim te, moju molbu za milost! Nemoj me slati natrag u kuću pisara Jonatana,^m da ne umrem ondje!”ⁿ **21** Tada je kralj Sidkija izdao zapovijed te su stavili Jeremiju u zatvor u Stražarskom dvorištu.^o Ondje je svaki dan dobivao okrugli kruh iz ulice pekarske,^p sve dok nije nestalo kruha u gradu.^r I tako je Jeremija ostao u Stražarskom dvorištu.^s

38 Šefatija, sin Matanov, i Gedalija, sin Pašurov, i Jukal,^t sin Šelemijin, i Pašhur, sin Malkijin,^u čuli su rije-

Jr 37:15* Ili: “Jehonatana”. **16*** Ili: “u cisternu”.

37. poglavlje

- a Jr 38:4
- b Jr 26:11
- c Lk 20:10
- 2Ko 11:23
- He 11:36
- d 2Lje 16:10
- Jr 20:2
- Dj 5:18
- Dj 12:6
- e Jr 38:26
- f Jr 37:4
- g Jr 38:6
- h Jr 38:14
- i Jr 21:7
- Jr 24:8
- Jr 34:21
- Eze 12:13
- j 1Sa 26:18
- k Jr 14:13
- Jr 23:17
- Jr 27:14
- Jr 28:2
- Tu 2:14
- l Jr 36:7
- m Jr 37:15
- n Jr 26:15
- Jr 38:9
- o Ne 3:25
- Jr 32:2
- Jr 33:1
- Jr 38:13
- Jr 38:28
- p 1Kr 17:6
- Ps 37:19
- r 5Mo 28:53
- 2Kr 25:3
- Jr 38:9
- s Jr 38:13

38. poglavlje

- t Jr 37:3
- u Jr 21:1

Desni stupac

- a Jr 21:8
- b Jr 21:9
- c Jr 27:13
- d Jr 29:18
- Eze 6:11
- Eze 7:15
- e Jr 21:9
- Jr 45:5
- f 2Kr 25:1
- 2Lje 36:17
- Jr 21:10
- Jr 32:3
- Jr 52:4
- g Jr 26:11
- h Am 7:10
- i Iv 19:16
- j Jr 38:13
- k Jr 33:1
- Jr 37:21
- Jr 38:28
- l 1Mo 37:24
- Ps 109:5
- Tu 3:53
- m Jr 39:16
- Dj 8:27
- n Jr 37:13
- o Izr 24:11
- p Jr 52:6

či koje je Jeremija rekao svemu narodu:^a **2** “Ovako kaže Jehova: ‘Tko ostane u ovome gradu, poginut će od mača,^b gladi^c i pošasti.^d A tko izađe pred Kaldejce, ostat će na životu i dobit će dušu svoju kao plijen i bit će živ.’^e **3** Ovako kaže Jehova: ‘Grad će ovaj doista biti predan u ruke vojsci kralja babilonskoga, i on će ga osvojiti.’”^f

4 Tada su knezovi rekli kralju: “Pogubi, molimo te, ovoga čovjeka,^g jer obeshrabruje ratnike koji su preostali u ovome gradu i sav narod, govoreći im takve riječi!^h Jer taj čovjek ne želi mir ovome narodu nego nevolju.” **5** Nato je kralj Sidkija rekao: “Evo, u vašim je rukama. Jer kralj vam se ni u čemu ne može suprotstaviti.”ⁱ

6 I uzeli su Jeremiju i bacili ga u nakapnicu^{*} Malkije,^j sina kraljeva, u Stražarskom dvorištu.^k Uzetima su ga spustili dolje. A u nakapnici nije bilo vode, nego samo blato, tako da je Jeremija utonuo u blato.^l

7 Ali Etiopljanin^m Ebed-Melek, čovjek koji je bio dvoranin kraljev, čuo je da su Jeremiju bacili u nakapnicu. A kralj je tada sjedio kod Benjaminovih vrata.ⁿ **8** I izišao je Ebed-Melek iz dvora kraljeva i rekao kralju ovako: **9** “Kralju, gospodaru moj, ovi su ljudi zlo učinili u svemu što su učinili proroku Jeremiji, kojega su bacili u nakapnicu, te će umrijeti^o ondje od gladi.^p Jer nema više kruha u gradu.”

10 Nato je kralj zapovjedio Etiopljaninu Ebed-Meleku:

Jr 38:6* Ili: “cisternu”.

“Povedi sa sobom trideset ljudi i izvuci proroka Jeremiju iz nakapnice dok nije umro!”^a

11 I poveo je Ebed-Melek ljude, otišao u dvor kraljev u prostoriju ispod riznice^b i uzeo odande iznošene haljine i stare krpe te ih užetima spustio Jeremiji u nakapnicu.^c

12 Tada je Etiopljanin Ebed-Melek rekao Jeremiji: “Molim te, stavi te haljine i krpe pod pazuh, ispod užadi!” I Jeremija je učinio tako.^d **13** Potom su izvukli Jeremiju užetima i izvadili ga iz nakapnice. Onda je Jeremija ostao u Stražarskom dvorištu.^e

14 Kralj Sidkija poslao je po proroka Jeremiju da dođe k njemu^f na treći ulaz,^g koji je bio u domu Jehovinu,^h i tada je kralj rekao Jeremiji: “Upitaj ću te nešto. Nemoj mi ništa zatajiti!”ⁱ **15** Nato je Jeremija rekao Sidkiji: “Ako ti kažem, pogubit ćeš me. I ako ti dam savjet, nećeš me poslušati.”^j **16** Tada se kralj Sidkija zakleo Jeremiji na skrivitome mjestu: “Tako živ bio Jehova, koji nam je dao ovaj život,^k neću te pogubiti i neću te predati u ruke onim ljudima koji traže dušu tvoju.”^l

17 A Jeremija je rekao Sidkiji: “Ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama,^m Bog Izraelov:ⁿ ‘Ako izideš pred knezove kralja babilonskoga,^o duša će tvoja ostati živa, a grad ovaj neće biti spaljen vatrom. Ostat ćeš živ i ti i dom tvoj.’^p **18** Ali ako ne izideš pred knezove kralja babilonskoga, grad će ovaj biti predan u ruke Kaldejcima,

38. poglavlje

a Ps 75:10
Ps 82:4
Izr 21:1
b 2Kr 20:13
c Izr 3:27
Jr 38:6
d Mt 10:41
e Jr 37:21
f Jr 21:1
g 2Kr 16:18
h Jr 20:2
i 1Sa 3:17
1Kr 22:16
j Lk 22:47
k 1Mo 2:7
5Mo 4:32
Iza 57:16
Jr 27:5
l Jr 15:21
Jr 26:24
m Ps 80:7
n 1Lje 17:24
Jr 31:23
o 2Kr 25:27
p Jr 21:9
Jr 27:12

Desni stupac

a 2Kr 25:9
Jr 34:2
b 2Kr 25:6
Jr 39:5
Jr 52:8
c Izr 29:25
d 1Sa 31:4
e 2Lje 20:20
Jr 7:23
Jr 26:13
f Izr 1:24
g Jr 43:6
h Jr 39:3
i Ps 41:9
Izr 16:29
Tu 1:2
j Jr 46:5
Jr 46:21
k 2Kr 25:7
2Lje 36:20
Jr 39:6
Jr 52:8
l Jr 52:13
m Jr 36:12
Jr 38:4
n Jr 37:15
Jr 37:20

i oni će ga spaliti vatrom,^a a ti nećeš umaknuti ruci njihovoj.”^b

19 Tada je kralj Sidkija rekao Jeremiji: “Bojim se Judejaca* koji su prebjegli Kaldejcima.^c Mogli bi me predati u ruke njihove, pa će mi se izrugivati.”^d **20** A Jeremija mu je rekao: “Neće te predati. Poslušaj, molim te, glas Jehovin koji ti ja prenosim, pa ćeš dobro proći^e i duša će tvoja ostati živa! **21** Ali ako ne izadeš,^f evo što mi je pokazao Jehova: **22** Gle, sve žene koje su još ostale na dvoru kralja Judina^g izvode se pred knezove kralja babilonskoga^h i govore:

‘Zaveli su te i nadvladali oni koji su bili u miru s tobom.’ⁱ

Naveli su nogu tvoju da u glib propadne, a onda su te napustili.’^j

23 Sve žene tvoje i sinove tvoje izvode pred Kaldejce, a ni ti nećeš umaknuti ruci njihovoj,^k nego će te uhvatiti ruka kralja babilonskoga, a grad će ovaj zbog tebe biti spaljen vatrom.’^l

24 Tada je Sidkija rekao Jeremiji: “Nitko ne smije saznati za to, inače ćeš poginuti!

25 Ako knezovi^m čuju da sam razgovarao s tobom, pa dođu k tebi i kažu ti: ‘Reci nam, molimo te, što si kazao kralju? Nemoj ništa tajiti od nas, pa te nećemo pogubiti! Što ti je rekao kralj?’ **26** odgovori im: ‘Molio sam kralja za milost, da me ne šalje natrag u kuću Jonatanovu,ⁿ da ne umrem ondje.’”

Jr 38:16* Doslovno: “dušu”.

Jr 38:19* Ili: “Židova”.

27 Poslije su svi knezovi došli Jeremiji i počeli ga ispitivati. Ali on im je odgovarao onako kako mu je kralj bio zapovjedio.^a Tada su ga prestali ispitivati, jer nisu doznali ništa o onome razgovoru. **28** A Jeremija je ostao u Stražarskom dvorištu^b sve do dana kada je Jeruzalem bio osvojen.^c A sve što je rekao dogodilo se kad je Jeruzalem bio osvojen.^d

39 Devete godine Sidkije, kralja Judina, desetoga mjeseca,^e došao je Nebukadnezar, kralj babilonski, sa svom vojskom svojom na Jeruzalem i započeo opsadu grada.^f

2 Jedanaeste godine kraljevanja Sidkijina, četvrtoga mjeseca, devetoga dana u mjesecu, provalili su u grad.^g

3 I ušli su svi knezovi kralja babilonskoga i smjestili se kod Srednjih vrata,^h a knezovi su bili: Nergal-Šareser, Samgar-Nebo, Sarsekim, rabsaris,^{*} rabmag[#] Nergal-Šareser i svi drugi knezovi kralja babilonskoga.

4 Kad su ih vidjeli Sidkija, kralj Judin, i svi ratnici njegovi, dali su se u bijegⁱ i izašli su noću iz grada kroz vrt kraljev,^j na vrata između dvostrukoga zida, i krenuli su prema Arabi.^k **5** Ali vojska kaldejska krenula je u potjeru za njima^l i stigla je Sidkiju u pustoj ravnici kod Jerihona.^m Uхватili su ga i odveli Nebukadnezaru, kralju babilonskom, u Riblu,ⁿ u zem-

38. poglavlje

- a Jš 2:5
Ps 39:1
- b Jr 32:2
Jr 33:1
- c Ps 23:4
Jr 15:20
Jr 37:21
Jr 39:14
- d 2Kr 25:8
2Lje 36:17

39. poglavlje

- e Eze 24:1
f 2Kr 25:2
Jr 52:4
- g 2Kr 25:4
Jr 52:7
Eze 33:21
- h Jr 1:15
i 5Mo 28:25
- j 2Kr 25:4
- k 5Mo 1:7
- l Jr 32:4
Jr 38:18
- m Jš 5:10
Jr 52:8
- n 2Kr 23:33
2Kr 25:6
2Kr 25:21
Jr 52:26

Desni stupac

- a Jš 13:5
Su 3:3
2Kr 17:24
- b Jr 52:9
- c 2Kr 25:7
Jr 52:10
- d 5Mo 28:34
Iza 13:16
- e Jr 21:7
Jr 34:19
- f 2Kr 25:7
Jr 52:11
Eze 12:13
- g 2Kr 25:9
2Lje 36:19
Iza 5:9
Jr 38:18
- h 2Kr 25:10
Ne 1:3
Jr 52:14
- i Jr 52:12
- j 2Kr 25:20
Jr 40:1
- k 2Kr 25:11
l Jr 52:16
- m 2Kr 25:12
- n Jr 40:4
- o Izr 16:7
Izr 21:1
- p 2Kr 25:20
Jr 40:1
Jr 52:12
- r Jr 38:28
- s 2Kr 25:22
Jr 40:5
Jr 41:2
- t 2Lje 34:20
Jr 26:24
u 2Kr 22:8
- v Jr 32:2
Jr 36:5
Jr 37:21

lju hamatsku,^a da mu sudi.^b

6 I pogubio je kralj babilonski^c u Ribli sinove Sidkijine pred očima njegovim.^d Kralj je babilonski pogubio i sve dostojanstvenike Judine.^e **7** A Sidkiju je oslijepio^f i potom ga okovao u okove bakrene da ga odvede u Babilon.

8 Dvor kraljev i kuće naroda Kaldejci su spalili vatrom^g i porušili su zidine jeruzalemske.^h **9** A ostatak naroda koji je još ostao u gradu i one koji su prebjegli k njemu i sav preostali narod odveo je Nebuzaradan,ⁱ zapovjednik tjelesne straže,^j u izgnanstvo u Babilon.^k

10 A neke iz naroda, siromahe koji nisu ništa imali, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavio je u zemlji Judinoj,^l i dao im je toga dana vinograde i odredio da rade na polju.^m

11 A za Jeremiju je Nebukadnezar, kralj babilonski, ovako zapovjedio Nebuzaradanu, zapovjedniku tjelesne straže: **12** "Uzmi ga i neka oči tvoje paze na njega! Ne čini mu nikakva zla!ⁿ Nego kako ti kaže, tako mu učini!"^o

13 I tako su Nebuzaradan,^p zapovjednik tjelesne straže, rabsaris^q Nebušazban, rabmag^r Nergal-Šareser i svi vodeći ljudi kralja babilonskoga **14** poslali po Jeremiju i uzeli ga iz Stražarskog dvorišta^r i predali ga Geđaliji,^s sinu Ahikama,^t sina Šafanova,^u da ga vrati u kuću njegovu, kako bi živio među narodom.

15 A Jeremiji je došla riječ Jehovina dok je bio zatvoren u Stražarskom dvorištu:^v

Jr 39:3* Vidi bilješku za 2Kr 18:17.
3* Glavni vrač (astrolog); titula visokog službenika u carstvu.

16 “Idi i reci Etiopljaninu Ebed-Meleku:^a ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: “Evo, ispunit ću riječi koje sam rekao za grad ovaj, na zlo njegovo, a ne na dobro,^b i zbit će se pred tobom u taj dan.”’^c

17 ‘A tebe ću izbaviti u taj dan’,^d kaže Jehova, ‘i nećeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš.’^e

18 ‘Jer ja ću te doista izbaviti te nećeš pasti od mača. Dobit ćeš dušu svoju kao plijen,^f jer si se uzdao u mene’,^g kaže Jehova.”

40 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji od Jehove nakon što ga je Nebuzaradan,^h zapovjednik tjelesne straže, poslao iz Rame,ⁱ uzevši ga dok je bio okovan među svim izgnanicima jeruzalemskim i Judinim, koje su vodili u izgnanstvo u Babilon.^j **2** Tada je zapovjednik tjelesne straže uzeo Jeremiju i rekao mu: “Jehova, Bog tvoj, rekao je da će nanijeti ovu nevolju ovome mjestu.^k **3** Jehova je to ispunio i učinio je točno kako je i rekao, jer ste zgriješili Jehovi i niste poslušali glas njegov. Zato vam se ovo dogodilo.^l **4** Evo, danas te oslobađam okova koji su na rukama tvojim. Ako ti je po volji da pođeš sa mnom u Babilon, onda podi, i oko će moje bdjeti nad tobom.^m A ako ti nije po volji da pođeš sa mnom u Babilon, onda ostani. Gle, sva ti je zemlja otvorena! Kamo god ti je po volji i kamo god ti je drago da ideš, idi onamo!”ⁿ

5 I dok je on razmišljao kamo da pođe, Nebuzaradan

39. poglavlje

- a Jr 38:7
- b 2Lj 36:21
- Da 9:12
- c Ps 91:8
- d Ps 41:1
- Ps 50:15
- Ps 91:14
- e 2Sa 24:14
- f Jr 21:9
- Jr 45:5
- g 1Lj 5:20
- Ps 37:3
- Ps 37:40
- Ps 84:12
- Jr 17:7

40. poglavlje

- h 2Kr 25:20
- Jr 39:9
- Jr 52:12
- i Jš 18:25
- Su 4:5
- j Jr 39:14
- k 5Mo 29:25
- 1Kr 9:9
- l Jr 50:7
- Da 9:11
- Ri 2:5
- m Jr 39:12
- n 1Mo 20:15

Desni stupac

- a 2Kr 25:22
- Jr 39:14
- Jr 41:2
- b 2Kr 22:12
- 2Lj 34:20
- Jr 26:24
- c 2Kr 22:8
- d Ezr 7:6
- Izr 16:7
- Izr 21:1
- Jr 15:11
- e Dj 27:3
- f Jr 39:14
- g Su 20:1
- 1Kr 15:22
- h 2Kr 25:23
- i 2Kr 25:22
- Jr 39:10
- Jr 52:16
- j 2Kr 25:25
- Jr 41:1
- k Jr 41:11
- Jr 41:16
- Jr 42:1
- l 2Sa 23:28
- 1Lj 2:54
- 1Lj 11:30
- m 2Kr 25:23
- Jr 42:1
- n 5Mo 3:14
- Jš 12:5
- o Jr 41:3
- p 2Kr 25:22
- Jr 39:14
- Jr 41:2
- r 2Kr 22:12
- 2Lj 34:20
- Jr 26:24
- s 2Kr 22:8
- t 1Sa 20:17
- 2Kr 25:24
- u Ps 37:3
- Jr 27:11
- v Jr 40:6
- z 5Mo 16:13
- Jr 39:10

mu je rekao: “Vrati se Gedaliji,^a sinu Ahikama,^b sina Šafanova,^c kojega je kralj babilonski postavio nad gradovima Judinim, i ostani kod njega među narodom, ili idi kamo god ti je po volji da ideš!”^d

Tada mu je zapovjednik tjelesne straže dao hranu i dar i otpustio ga.^e **6** I tako je Jeremija došao Gedaliji,^f sinu Ahikamovu, u Mispu^g i ostao kod njega među narodom koji je preostao u zemlji.

7 A svi vojni zapovjednici koji su se nalazili u zemlji^h i ljudi njihovi čuli su da je kralj babilonski postavio Gedaliju, sina Ahikamova, nad zemljom te da mu je povjerio muškarce i žene i djecu i siromahe iz naroda,^{*} koji nisu bili odvedeni u izgnanstvo u Babilon.ⁱ **8** I došli su pred Gedaliju u Mispu: Jišmael,^j sin Netanijin, Johanank i Jonatan, sinovi Kareahovi, Seraja, sin Tanhumetov, sinovi Efaja Netofljanina,^l i Jezanija,^m sin nekog Maakačaninaⁿ — oni i ljudi njihovi.^o **9** A Gedalija,^p sin Ahikama,^r sina Šafanova,^s zakleo se^t njima i ljudima njihovim rekavši: “Ne bojte se služiti Kaldejcima! Ostanite u zemlji i služite kralju babilonskom, i bit će vam dobro!”^u **10** A ja ću, evo, ostati u Mispi^v da vas zastupam pred Kaldejcima koji nam budu dolazili. A vi berite grožđe,^z voće ljetno^{*} i masline, stavljajte ih u posude svoje i ostanite u gradovima svojim koje ste zaposjeli!”

Jr 40:7* Doslovno: “naroda zemlje” (hebrejski: *am haarec*). **10*** Vidi biblijsku za 2Sa 16:1.

11 I svi Judejci* koji su bili u Moabu, među sinovima Amonovim i u Edomu te oni koji su bili po svim drugim zemljama^a čuli su da je kralj babilonski ostavio ostatak Judi i da je postavio nad njima Gedaliju,^b sina Ahikama, sina Šafanova. **12** I svi su se Judejci počeli vraćati iz svih mjesta po kojima su bili rasijani te su dolazili u zemlju Judinu, ka Gedaliji u Mispu.^c I nabrali su grožđa i voća ljetnoga vrlo mnogo.

13 A Johanan,^d sin Kareahov,^e i svi vojni zapovjednici koji su se nalazili u zemlji^f došli su ka Gedaliji u Mispu, **14** i rekli su mu: “Zar ne znaš da je Baalis, kralj sinova Amonovih,^g poslao Jišmaela,^h sina Netanijina,ⁱ da pogubi dušu tvoju?” Ali Gedalija, sin Ahikamov, nije im vjerovao.^j

15 Tada je Johanan,^k sin Kareahov, rekao Gedaliji, na skrovitome mjestu u Mispi: “Idem da ubijem Jišmaela, sina Netanijina, tako da nitko neće saznati.^l Zašto da on pogubi dušu tvoju i zašto da se rasije sav narod Judin koji se skupio oko tebe i da propadne ostatak Judin?”^m **16** Ali Gedalija,ⁿ sin Ahikamov,^o rekao je Johananu, sinu Kareahovu: “Ne čini to, jer je laž ono što govoriš o Jišmaelu!”^p

41 I tako je sedmoga mjeseca Jišmael,^r sin Netanije, sina Elišamina,^s od roda kraljevskoga,^t sin vodećih ljudi kraljevih, s deset ljudi^u došao Gedaliji, sinu Ahikamovu, u Mispu.^v I ondje u Mispi zajed-

40. poglavlje

- a Jr 24:9
- b Jr 39:14
- c Su 20:1
1Sa 7:5
1Kr 15:22
- d Jr 41:11
Jr 42:1
Jr 43:2
- e Jr 40:8
- f Jr 40:7
- g Jr 41:10
- h Jr 40:8
Jr 41:2
- i 2Kr 25:23
- j Izr 22:3
- k Jr 41:11
Jr 43:2
- l 1Sa 26:8
- m 2Sa 21:17
- n 2Kr 25:22
Jr 39:14
- o 2Kr 22:12
2Lje 34:20
Jr 26:24
- p Jr 41:2

41. poglavlje

- r 2Kr 25:23
Jr 40:14
- s 2Kr 25:25
- t Eze 17:13
- u 2Kr 25:25
- v Jr 40:6

Desni stupac

- a Ps 41:9
- b 2Kr 25:25
- c Jr 40:7
- d Jr 40:15
- e Jš 24:32
1Kr 12:1
- f Jš 18:1
Jr 7:12
- g 1Kr 16:24
- h 3Mo 19:27
- i 5Mo 14:1
- j 3Mo 2:1
- k 2Sa 3:16
- l Izr 1:16
Iza 59:7
- m Job 2:4
Izr 13:8
Pr 7:12
- n 2Kr 25:23
Jr 40:8
- o 1Kr 15:22
2Lje 16:6

no su jeli.^a **2** Tada je Jišmael, sin Netanijin, s deset ljudi koji su bili s njim, ustao i ubio mačem Gedaliju, sina Ahikama, sina Šafanova.^b I tako je ubio onoga koga je kralj babilonski postavio nad zemljom.^c **3** I sve Judejce* koji su bili s njim, s Gedalijom, u Mispi, i Kaldejce koji su se zatekli ondje, ratnike, pobio je Jišmael.

4 A sutradan, nakon što je ubio Gedaliju, dok još nitko za to nije znao,^d **5** došli su ljudi iz Šekema,^e Šila^f i Samarije,^g osamdeset ljudi obrijane brade,^h razderanih haljina i s urezima po tijelu,ⁱ noseći žrtve žitne i tamjan^j u rukama svojim da ih prinesu u domu Jehovinu. **6** Pred njih je iz Mispe plaćući izišao^k Jišmael, sin Netanijin. Kad je došao do njih, rekao im je: “Dođite Gedaliji, sinu Ahikamovu!” **7** A kad su došli usred grada, poklao ih je Jišmael, sin Netanijin, i bacio ih u nakapnicu,^{*} on i ljudi koji su bili s njim.^l

8 A među njima je bilo deset ljudi koji su odmah rekli Jišmaelu: “Nemoj nas ubiti, jer imamo u polju skrivene zalihe pšenice, ječma, ulja i meda!”^m Stoga je odustao i nije ih ubio s braćom njihovom. **9** A nakapnica u koju je Jišmaelⁿ bacio sve leševe ljudi koje je pobio bila je velika nakapnica, ona koju je kralj Asa načinio zbog Baše, kralja izraelskoga.^o Tu je nakapnicu Jišmael, sin Netanijin, napunio onima koje je pobio.

10 Tada je Jišmael zarobio sav ostatak naroda koji je bio

Jr 40:11* Ili: “Židovi”.

Jr 41:3* Ili: “Židove”. 7* Ili: “cisternu”.

u Mispi,^a kćeri kraljeve^b i sav narod koji je preostao u Mispi,^c a koji je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, povjerio Gedaliji, sinu Ahikamovu.^d I tako ih je Jišmael, sin Netanijin, zarobio i krenuo da prijede k sinovima Amonovim.^e

11 A Johanan,^f sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici^g koji su bili s njim čuli su za sve zlo koje je učinio Jišmael, sin Netanijin. **12** I uzeli su sve ljude i otišli u boj na Jišmaela, sina Netanijina, i našli su ga kod velike vode u Gibeonu.^h

13 A kad je sav narod koji je bio s Jišmaelom vidio Johananu, sina Kareahova, i sve vojne zapovjednike koji su bili s njim, obradovao se. **14** I sav zarobljeni narod koji je Jišmael vodio iz Mispe okrenuo se i pošao natrag prema Johananu, sinu Kareahovu. **15** A Jišmael, sin Netanijin, s osam je ljudi pobjegaoⁱ pred Johananom i otišao k sinovima Amonovim.

16 A Johanan,^k sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji su bili s njim uzeli su sav ostatak naroda koji je Jišmael, sin Netanijin, odveo iz Mispe nakon što je ubio Gedaliju,^l sina Ahikamova — muškarce, ratnike, žene, djecu i dvorane — i poveo ih je iz Gibeona. **17** I krenuli su, a potom su se zaustavili u konačistu Kimhamovu koje je kraj Betlehema.^m Zatim su krenuli odande i došli u Egipatⁿ **18** jer su se bojali Kaldejaca,^o zato što je Jišmael, sin Netanijin, ubio Gedaliju, sina Ahikamova,^p kojega je kralj babilonski postavio nad zemljom.^r

41. poglavlje

- a Jr 40:12
- b Jr 43:6
- c Jr 43:5
- d Jr 40:7
- e Jr 40:14
- f Jr 42:1
- g Jr 43:2
- h 2Sa 2:13
- i Jr 40:6
- j 1Kr 20:20
- Job 21:30
- k 2Kr 25:23
- Jr 42:1
- l Jr 41:2
- m 1Mo 35:19
- Su 17:7
- 1Lje 2:51
- n 2Kr 25:26
- Iza 30:2
- Jr 42:14
- Jr 43:7
- o Jr 21:4
- Jr 37:5
- Jr 42:11
- p Jr 41:2
- r Jr 40:5

Desni stupac

42. poglavlje

- a Jr 40:8
- Jr 40:13
- Jr 41:11
- b 2Kr 25:23
- c Jr 43:2
- d 1Sa 7:8
- 1Sa 12:19
- Iza 37:4
- Jk 5:16
- e 3Mo 26:22
- 5Mo 28:62
- Iza 1:9
- f Ezr 8:21
- Izr 3:6
- g 1Sa 12:23
- h 1Kr 22:14
- i 1Sa 3:18
- Dj 20:20
- j Su 11:10
- 1Sa 12:5
- Mi 1:2
- Mi 3:5
- k 2Mo 19:8
- 5Mo 5:27
- l 5Mo 5:33
- 5Mo 6:3
- Jr 7:23
- m 2Pe 1:21
- n Jr 41:16
- Jr 42:1
- o Jr 42:2
- p Ps 37:3

42 Tada su svi vojni zapovjednici i Johanan,^a sin Kareahov, i Jezanija,^{*b} sin Hošajin,^c te sav narod, od najmanjega do najvećega, pristupili **2** i rekli proroku Jeremiji: "Poslušaj naše molbe za milost! Moli se za nas Jehovi, Bogu svojemu,^d za sav ovaj ostatak, jer ostalo nas je malo od velikoga broja,^e kao što i sam vidiš! **3** Neka nam Jehova, Bog tvoj, kaže kojim putem da idemo i što da učinimo!"

4 Nato im je prorok Jeremija rekao: "Poslušat ću vas. Evo, molit ću se Jehovi, Bogu vašemu, po riječima vašim,^g i kazat ću vam svaku riječ kojom vam Jehova odgovori.^h Ni riječi vam neću zatajiti."ⁱ

5 A oni su rekli Jeremiji: "Neka Jehova bude istinit i vjerodostojan svjedok protiv nas,^j ako sasvim ne postupimo po riječima koje nam Jehova, Bog tvoj, pošalje po tebi!^k **6** Bio dobar ili loš glas Jehove, Boga našega, kojemu te šaljemo, mi ćemo ga poslušati da nam dobro bude zbog toga što slušamo glas Jehove, Boga svojega."^l

7 Nakon deset dana došla je Jeremiji riječ Jehovina.^m **8** Stoga je pozvao Johananu, sina Kareahova, sve vojne zapovjednike koji su bili s njim i sav narod, od najmanjega do najvećega,ⁿ **9** i rekao im je: "Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov, kojemu ste me poslali da iznesem pred njega vašu molbu za milost:^o **10** 'Ako ostanete u ovoj zemlji,^p ja ću vas izgraditi i neću vas srušiti,

Jr 42:1* U 2Kr 25:23 "Jaazanija"; u Jr 43:2 "Azarija".

zasadit ću vas i neću vas iščupati,^a jer ću požaliti što sam vam nevolju nanio.^b **11** Ne bojte se kralja babilonskoga, od kojega strahujete!^c

‘Ne bojte ga se’,^d kaže Jehova, ‘jer ja sam s vama da vas spasim i da vas izbavim iz ruke njegove!’^e **12** Ja ću vam ukazati milost, i on će vam se smilovati i vratit će vas u vašu zemlju.^f

13 Ali ako kažete: “Ne, nećemo ostati u ovoj zemlji”, i ne poslušate glas Jehove, Boga svojega,^g **14** nego kažete: “Ne, nego ćemo ići u zemlju egipatsku,^h gdje više nećemo vidjeti rata, gdje nećemo čuti zvuk roga i gdje nećemo biti gladni kruha, i ondje ćemo živjeti”,ⁱ **15** onda čujte riječ Jehovinu, vi koji ste ostatak Judin! Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: “Ako odlučite ići u Egipat te doista i odete onamo da ondje živite,^j **16** tada će vas mač kojega se bojite dostići u zemlji egipatskoj^k i glad koje se plašite ići će za vama u Egipat,^l i ondje ćete umrijeti.^m **17** I svi koji odluče ići u Egipat da ondje žive poginut će od mača, gladi i pošasti,ⁿ i nitko neće preživjeti niti pobjeći od nevolje koju ću dovesti na njih.”^o

18 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: ‘Kao što su se gnjev moj i srdžba moja izlili na stanovnike Jeruzalema,^p tako će se srdžba moja izliti na vas ako odete u Egipat i bit ćete kletva, grozan prizor, prokletstvo i podsmijeh,^r i nikad više nećete vidjeti mjesta ovoga.’^s

42. poglavlje

- a Jr 24:6
- Jr 31:28
- Jr 33:7
- b 5Mo 32:36
- Jr 18:8
- Jr 26:19
- Mi 7:18
- c Jr 41:18
- d 2Lje 32:7
- e Ps 46:7
- Ps 68:20
- Iza 43:5
- Ri 8:31
- f 2Mo 34:6
- Ne 9:31
- Ps 106:45
- Izr 16:7
- Da 9:9
- g Jr 44:16
- h Jr 43:7
- i 4Mo 11:5
- j 5Mo 17:16
- Jr 44:12
- k 5Mo 28:45
- Izr 13:21
- Eze 11:8
- l Jr 44:13
- Jr 44:27
- m Jr 44:12
- n Jr 24:10
- Jr 42:22
- o Jr 44:14
- Jr 44:28
- p 2Kr 25:9
- 2Lje 34:25
- 2Lje 36:16
- Jr 7:20
- Jr 39:8
- Jr 52:4
- Tu 2:4
- Na 1:6
- r Jr 18:16
- Jr 24:9
- Jr 29:18
- s Jr 22:10
- Jr 22:27

Desni stupac

- a 5Mo 17:16
- Iza 30:3
- Iza 31:1
- b 2Lje 24:19
- Ne 9:26
- Ml 3:5
- c Izr 8:36
- d Jr 42:2
- e Jr 7:24
- Za 7:11
- f Jr 43:11
- Eze 6:11
- g Ho 9:6

43. poglavlje

- h Jr 1:17
- Jr 26:8
- Jr 42:5
- i Jr 42:1
- j Jr 40:13
- Jr 41:16
- k Ps 123:4
- Izr 11:2
- l Izr 21:24
- Izr 29:20
- m Jr 5:12
- n Jr 36:4
- Jr 45:1
- o Jr 38:4
- p Ne 9:16
- r Ps 37:3
- s Jr 40:10

19 Jehova opominje vas, koji ste ostatak Judin. Ne idite u Egipat!^a Znajte dobro da sam danas bio svjedok protiv vas,^b **20** da ste počinili prijestup protiv duša svojih,^c jer ste me poslali Jehovi, Bogu svojemu, rekavši: ‘Moli se za nas Jehovi, Bogu našem, i što god kaže Jehova, Bog naš, reci nam onako kako je on rekao, i mi ćemo tako učiniti!’^d **21** Ja vam govorim danas, ali vi nećete poslušati glas Jehove, Boga svojega, niti išta od onoga za što me poslao k vama.^e **22** Zato znajte dobro da ćete poginuti od mača,^f gladi i pošasti na mjestu u koje želite ići da ondje živite.”^g

43 Kad je Jeremija kazao svemu narodu sve te riječi Jehove, Boga njihova, koje im je Jehova, Bog njihov, poslao po njemu, sve te riječi,^h **2** Azarija, sin Hošajin,ⁱ i Johanan, sin Kareahov,^j i svi ljudi oholi^k rekli su Jeremiji: “Laž govoriš! Nije te poslao Jehova, Bog naš, da kažeš: ‘Ne idite u Egipat da ondje živite!’^m **3** nego te Baruh,ⁿ sin Nerijin, nagovorio da nas predaš u ruke Kaldejcima, da nas pobiju ili odvedu u izgnanstvo u Babilon.”^o

4 I Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici i sav narod nisu poslušali Jehovu,^p koji im je rekao da ostanu u zemlji Judinoj.^r **5** I tako su Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici povelili sav ostatak Judin koji se iz svih naroda po kojima je bio rasijan vratilo da bi boravio u zemlji Judinoj:^s **6** muškarce,

žene, djecu, kćeri kraljeve^a i sve duše koje je Nebuzaradan,^b zapovjednik tjelesne straže, ostavio kod Gedalije,^c sina Ahikama,^d sina Šafanova,^e i proroka Jeremiju i Baruha,^f sina Nerijina. **7** I došli su u zemlju egipatsku,^g jer nisu poslušali glas Jehovin. I stigli su do Tafnisa.^h

8 Tada je riječ Jehovina došla Jeremiji u Tafnisu: **9** "Uzmi u ruke velikoga kamenja i pred očima svih Judejaca* prekrij ga žbukom na terasi od opeka koja je na ulazu doma faraonova u Tafnisu!ⁱ **10** I reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: "Evo, poslat ću po Nebukadnezara, kralja babilonskoga,^j slugu svojega.^k Dovest ću ga i postaviti ću prijestolje njegovo na ovo kamenje koje sam prekrrio, i on će preko njega razapeti raskošni šator svoj. **11** Doći će i udariti će na zemlju egipatsku.^l Tko je god za pošast smrtonosnu, od pošasti će i umrijeti. Tko je god za zarobljeništvo, u zarobljeništvo će otići. Tko je god za mač, od mača će pasti.^m **12** Zapalit ću vatru u hramovima bogova egipatskih.ⁿ On će ih spaliti i odvest će ih u zarobljeništvo i zaogrnut će se zemljom egipatskom kao što se pastir zaogrće haljinom svojom^o i mirno će odande otići. **13** I porazbijat će stupove u Bet-Šemešu,* koji je u zemlji egipatskoj, a hramove bogova egipatskih spalit će vatrom."^p"

Jr 43:9* Ili: "Židova". **13*** Ili: "Helio-polisu".

43. poglavlje

- a Jr 41:10
- b Jr 39:10
- c Jr 40:7
- d 2Kr 25:22
- e 2Lj 34:20
- f Jr 26:24
- g 2Kr 22:8
- h Jr 36:26
- i Jr 45:1
- j Iza 19:18
- k Iza 30:4
- l Jr 2:16
- m Jr 44:1
- n Eze 30:18
- o Jr 13:1
- p Jr 19:1
- q Da 2:21
- r Da 5:18
- s Jr 25:9
- t Jr 27:6
- u Eze 29:20
- v Jr 25:19
- w Jr 46:2
- x Jr 46:13
- y Eze 29:19
- z Eze 30:4
- aa Eze 30:18
- ab Jr 15:2
- ac Jr 44:13
- ad Eze 5:12
- ae Za 11:9
- af 2Mo 12:12
- ag Iza 19:1
- ah Jr 46:25
- ai Iza 49:18

Desni stupac

44. poglavlje

- a Jr 43:7
- b Eze 29:10
- c Eze 30:6
- d Jr 2:16
- e Eze 30:18
- f Iza 19:13
- g Jr 46:14
- h Eze 30:16
- i Ho 9:6
- j Jr 44:15
- k Eze 29:14
- l Eze 30:14
- m 2Kr 25:10
- n 2Lj 36:17
- o Jr 39:8
- p Jr 52:14
- q Jr 9:11
- r Tu 1:1
- s Jr 11:17
- t 5Mo 13:6
- u 5Mo 29:26
- v 5Mo 32:17
- w Jr 19:4
- x Jr 22:9
- y 2Lj 36:15
- z Iza 65:2
- aa Jr 7:25
- ab Jr 25:4
- ac Jr 26:5
- ad Jr 29:19
- ae Jr 35:15
- af k Jr 16:18
- ag 1Lj 36:16
- ah Ps 81:11
- ai m Jr 19:13
- aj n 3Mo 26:28
- ak Jr 42:18
- al o Iza 6:11
- am Jr 35:17
- an Jr 39:8
- ao Jr 52:14
- ap 4Mo 16:38
- aq Jr 7:19
- ar 2Mo 34:7

44 Ovo je riječ koja je došla Jeremiji za sve Judejce* koji su živjeli u zemlji egipatskoj,^a koji su živjeli u Migdolu,^b u Tafnisu,^c u Nofu^d i u zemlji Patrosu:^e **2** "Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Vi ste vidjeli svu nevolju koju sam doveo na Jeruzalem^f i na sve gradove Judine, i, evo, danas su pustoš i u njima nema stanovnika.^g **3** To se dogodilo zbog zla koje ste učinili da biste me vrijeđali time što ste išli i spaljivali prinose^h i služili drugim bogovima koje prije niste poznavali, ni vi ni oci vaši.ⁱ **4** A slao sam vam sve sluge svoje, proroke, ustajao rano i slao ih,^j govoreći: "Ne činite, molim vas, te gadosti koje mrzim!"^k **5** Ali vi niste slušali,^l niti ste priklonili uho svoje da se odvratite od zloće svoje i da prestanete drugim bogovima prinose spaljivati.^m **6** Zato se izlila srdžba moja, gnjev moj, i rasplamtjela se po gradovima Judinim i po ulicama jeruzalemskim,ⁿ te su pretvoreni u pustoš i ruševine, kakvi su i danas."^o

7 Ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, Bog Izraelov: 'Zašto navlačite nevolju veliku na duše svoje,^p da istrijebite iz sebe, iz Jude, muško i žensko, djecu i dojenčad,^r da ne ostavite sebi ostatka, **8** jer me vrijeđate djelima ruku svojih kad spaljujete prinose drugim bogovima^s u zemlji egipatskoj, u koju ste došli živjeti,

s 2Mo 20:5; 5Mo 32:16; Jr 25:6; 1Ko 10:20.

Jr 44:1* Ili: "Židove". **1*** Nof je hebrejsko ime za Memfis.

da navučete istrebljenje na sebe i da postanete kletva i podsmijeh među svim narodima na zemlji?^a **9** Jeste li zaboravili zla djela otaca svojih,^b zla djela kraljeva Judinih^c i zla djela žena njihovih,^d i svoja zla djela i zla djela žena vaših,^e koja su se činila u zemlji Judinoj i po ulicama jeruzalemskim? **10** Do dana današnjega niste se pokajali^f i niste se pobojali,^g niti ste živjeli* po zakonu mojemu^h i po odredbama mojim koje sam stavio pred vas i pred oca vaše.ⁱ

11 Zato ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, okrenut ću se protiv vas, vama na zlo, da istrijebim sav narod Judin.' **12** I uzet ću ostatak Judin, one koji su odlučili ići u zemlju egipatsku da ondje žive,^k i svi će oni izginuti u zemlji egipatskoj.^l Past će od mača, od gladi će izginuti,^m od najmanjega do najvećega, od mača i od gladi oni će pomrijeti. I postat će kletva, grozan prizor, prokletstvo i podsmijeh.ⁿ **13** Pozvat ću na odgovornost one koji žive u zemlji egipatskoj, kao što sam na odgovornost pozvao i Jeruzalem: mačem, glađu i pošasću.^o **14** Ostatak Judin koji je došao u zemlju egipatsku da ondje živi^p neće pobjeći niti će preživjeti da bi se vratio u zemlju Judinu za kojom mu duša čezne da se u nju vrati i da ondje živi.^r Neće se vratiti, osim nekih koji će pobjeći."^s

15 Tada su svi muškarci koji su znali da žene njihove

44. poglavlje

- a 1Kr 9:7
Jr 24:9
Jr 42:18
- b Ezr 9:13
Ne 9:18
Da 9:6
- c 2Kr 21:20
2Kr 24:9
- d 1Kr 11:3
1Kr 21:25
- e Jr 44:15
- f Ps 51:17
- g Izr 28:14
Jr 36:24
- h Ne 9:26
- i 5Mo 6:2
Eze 20:13
- j 3Mo 17:10
3Mo 20:5
Jr 21:10
Am 9:4
- k Jr 42:15
- l Eze 30:13
- m Jr 42:22
- n Jr 42:18
- o Jr 21:9
Jr 24:10
Jr 43:11
- p Iza 30:2
- r Jr 22:27

Desni stupac

- a 5Mo 13:6
5Mo 13:8
Jr 44:9
- b Jr 43:7
- c Jr 44:1
- d Izr 21:29
Iza 3:9
Jr 6:16
Jr 44:5
- e 4Mo 30:12
Ps 17:10
Izr 1:31
- f 5Mo 4:19
5Mo 17:3
Jr 44:19
- g 5Mo 32:38
Jr 7:18
- h Jr 32:29
- i 2Kr 17:16
Ne 9:34
Ps 106:6
- j 2Kr 23:26
2Lje 36:12
Da 9:8
- k 2Mo 16:3
- l 5Mo 4:19
Jr 7:18
- m Job 21:14
Ps 73:12
- n 5Mo 4:19
Jr 44:17
- o Iza 57:6
Jr 7:18
- p 4Mo 30:11
4Mo 30:14
2Lje 21:6
- r Ho 7:2
Am 8:7
- s Jr 11:13
Eze 16:24
- t 1Kr 14:22
- u 1Kr 11:33
Ps 79:8
- v 1Kr 15:3
2Lje 21:11
2Lje 25:14
2Lje 33:3
Jr 44:17
- z Jr 32:32
Eze 8:12

ve spaljuju prinose drugim bogovima^a i sve žene koje su stajale u mnoštvu velikom i sav narod koji je živio u zemlji egipatskoj,^b u Patrosu,^c odgovorili Jeremiji: **16** "Riječ koju si nam rekao u ime Jehovino nećemo poslušati,^d **17** nego ćemo činiti po svakoj riječi koja je izišla iz naših usta:^e prinose ćemo spaljivati 'kraljici neba'^f i izlijevati joj žrtve ljevanice,^g kao što smo mi^h i oci naši,ⁱ kraljevi naši^j i knezovi naši činili po gradovima Judinim i po ulicama jeruzalemskim. Tada smo bili siti kruha i dobro nam je bilo i nikakve nevolje nismo doživljavali.^k **18** A otkad smo prestali prinose spaljivati 'kraljici neba'^l i izlijevati joj žrtve ljevanice, u svemu oskudijevamo i ginemo od mača i gladi.^m

19 Kad prinose spaljujemo 'kraljici neba'ⁿ i izlijevamo joj žrtve ljevanice,^o zar joj bez pristanka muževa svojih pravimo kolače žrtvene u obliku lika njezina i izlijevamo žrtve ljevanice?"^p

20 Nato je Jeremija rekao svemu narodu, muškarcima i ženama i svim ljudima koji su mu onako govorili: **21** "Nije li se Jehova sjetio i nije li mu na um* došlo^r to što ste prinose spaljivali po gradovima Judinim i po ulicama jeruzalemskim,^s vi^t i oci vaši,^u kraljevi vaši^v i knezovi vaši^z i narod?"^z **22** Na kraju Jehova više nije mogao podnositi zla djela vaša i gadosti koje

Jr 44:21* Doslovno: "u srce". **21*** Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

ste činili,^a i zato je zemlja vaša pretvorena u pustoš, grozan prizor i prokletstvo i ostala je bez stanovnika, a takva je i danas.^b **23** Zato što ste prinose spaljivali^c i što ste griješili Jehovi^d i niste poslušali glas Jehovin^e i niste živjeli* po zakonu njegovu^f i odredbama njegovim i opomenama^g njegovim, snašla vas je ova nevolja, kakva je i danas.”^g

24 Zatim je Jeremija rekao svemu narodu i svim ženama: “Čuj riječ Jehovinu, sav narode Judin koji si u zemlji egipatskoj!^h **25** Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: ‘Muževi, i vi, žene njihove!ⁱ Vi, žene, ustima svojim kažete (a svi to rukama svojim izvršujete): “Držat ćemo se zavjeta svojih kojima smo se zavjetovali^j da ćemo prinose spaljivati ‘kraljici neba’^k i izlijevati joj žrtve ljevanice.”^l Vi ćete se držati zavjeta svojih i izvršavat ćete što ste se zavjetovali.’

26 Zato čuj riječ Jehovinu, sav narode Judin koji živiš u zemlji egipatskoj:^m “Evo, zaklinjem se velikim imenom svojim”,ⁿ kaže Jehova, “da u svoj zemlji egipatskoj više neće biti nijednoga čovjeka Judina čija bi usta izustila ime moje^o govoreći: ‘Tako živ bio Svevišnji Gospodin Jehova!’^p **27** Evo, bdjet ću nad njima na zlo njihovo, a ne na dobro,^r i sav narod Judin koji je u zemlji egipatskoj ginut će od mača i gladi, dok ga ne nestane.^s **28** A oni koji pobjegnu

Jr 44:23* Doslovno: “hodili”. 23^g Vi-di bilješku za Ps 119:2.

44. poglavlje

- a Eze 7:3
- b 1Kr 9:8
Ps 107:34
Jr 25:11
Tu 2:15
Eze 11:21
Eze 33:29
- c Jr 44:8
- d Tu 1:8
- e 2Lje 36:16
Jr 44:5
- f Ps 119:150
- g 1Kr 9:9
Ne 13:18
Da 9:11
- h Jr 43:7
Jr 46:14
i Jr 44:15
- j Iza 30:1
Iza 65:2
- k 5Mo 4:19
5Mo 17:3
Jr 7:18
- l Jr 44:17
- m Jr 43:7
- n 1Mo 22:16
He 6:13
- o Eze 20:39
- p Iza 48:2
Jr 5:2
- r Jr 1:10
Jr 4:18
Jr 5:19
Jr 11:17
Jr 21:10
Jr 31:28
Eze 7:6
s Jr 44:12

Desni stupac

- a 3Mo 26:44
Iza 27:13
Jr 44:14
- b Ps 33:11
Iza 55:11
- c 1Sa 2:34
1Sa 10:7
2Kr 20:9
- d Iza 40:8
- e Jr 46:25
Eze 29:3
Eze 30:10
- f Jr 43:12
Jr 46:24
- g 2Kr 25:7
Jr 34:21
Jr 39:5
Jr 52:9

45. poglavlje

- h Jr 32:12
Jr 43:3
i Jr 36:4
Jr 36:32
- j Jr 25:1
Jr 36:1
- k Jr 15:10
- l Jr 8:18
- m Iza 5:5
Jr 31:28
n Ri 12:16
1Ko 7:31
1Ti 6:6
He 13:5
- o Flp 1:10
- p Iza 66:16
Jr 25:26
Sf 3:8
- r Jr 21:9
Jr 39:18
Jr 43:6

od mača vratit će se iz zemlje egipatske u zemlju Judinu, no malo će ih biti.^a Tada će sav ostatak Judin, koji je došao u zemlju egipatsku da ondje živi, znati čija se riječ ispunila, moja ili njihova.”^b

29 “A ovo neka vam bude znak”,^c kaže Jehova, ‘da ću vas kazniti na ovome mjestu, da biste znali da će se riječi moje ispuniti vama na zlo:^d **30** Ovako kaže Jehova: “Evo, predat ću faraona Hofru, kralja egipatskoga,^e u ruke neprijateljima njegovim, u ruke onima koji traže dušu njegovu,^f kao što sam predao Sidkiju, kralja Judina, u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom, neprijatelju njegovu, onome koji je tražio dušu njegovu.”^g

45 Ovo je riječ koju je prorok Jeremija rekao Baruhu,^h sinu Nerijinu, kad je ovaj zapisivao u knjigu sve riječi po kazivanju Jeremijinu,ⁱ četvrte godine Jojakima,^j sina Jošijina, kralja Judina:

2 “Ovako kaže Jehova, Bog Izraelov, za tebe, Baruš: **3** ‘Ti kažeš: “Teško meni,^k jer Jehova mi dodaje tugu na bol moju! Iznemogao sam od uzdisanja, ne nalazim počinka.”’^l

4 “Ovako mu reci: ‘Ovako kaže Jehova: “Evo, što sam izgradio, srušit ću, i što sam zasadio, iščupat ću, i to po svoj zemlji.”^m **5** A ti tražiš velike stvari za sebe.ⁿ Ne traži to!”^o

‘Jer, evo, dovest ću nevolju na svakoga čovjeka’,^p kaže Jehova, ‘a tebi ću dati dušu tvoju kao plijen u svim mjestima kamo dođeš.’^r

46 Ova je objava došla proroku Jeremiji kao riječ Jehovina za narode:^a **2** Za Egipat,^b za vojsku faraona Neha, kralja egipatskoga,^c koji je bio kraj rijeke Eufrata, u Karkemišu,^d a Nebukadnezar, kralj babilonski, porazio ga je četvrte godine Jojakima,^e sina Jošijina, kralja Judina: **3** "Poredajte štitove male i velike i krenite u boj!"^f **4** Upregnite konje i uzjašite, konjanici, postavite se s kacigama! Ulažite koplj! Obucite oklope!"^g

5 "Zašto ih vidim prestrašene? Uzmiču, razbijeni su junaci njihovi, bježe i ne okreću se.^h Strah je posvuda,"ⁱ kaže Jehova. **6** "Neka ne bježe brzi, neka ne bježe junaci! Na sjeveru,^k na obali rijeke Eufrata, posrću i padaju."^l

7 Tko se to diže poput Nila, poput voda nabujalih rijeka?^m **8** Egipat se diže poput Nila,ⁿ poput rijeka nabujale su vode njegove.^o I govori: "Dići ću se. Prekrit ću zemlju. Zatrt ću grad i one koji stanuju u njemu."^p **9** Naprijed, konji! Jurite, kola! Izlazite, junaci, Kuš^q i Put,^s koji štitove nosite, i Ludijci,^t koji lukove nosite i napinjete!

10 To je dan Svevišnjeg Gospodina, Jehove nad vojskama, dan osvete da se protivnicima svojim osveti.^u Mač će ih proždrijeti i nasititi se i napiti se krvi njihove, jer Svevišnji^v Gospodin, Jehova nad vojskama, sprema žrtvu^z u zemlji sjevnoj kraj rijeke Eufrata.^a

11 Popni se na Gilead i uzmi balzama,^b djevice, kćeri egi-

46. poglavlje

a Jr 1:10
Jr 25:19
b Jr 25:19
Eze 29:2
Eze 32:2
c 2Kr 23:29
2Lje 35:20
d Iza 10:9
e 2Kr 23:36
2Lje 36:5
Jr 25:1
Jr 36:1
f Jr 51:11
g 1Sa 17:5
h 2Kr 7:7
i Iza 19:16
Jr 6:25
Jr 49:29
Eze 32:10
j Ps 33:16
k Jr 1:14
Jr 6:1
Jr 25:9
l 2Kr 24:7
Iza 8:15
m Iza 8:7
Jr 47:2
n Eze 29:3
o Eze 32:2
p 2Lje 35:20
r 1Mo 10:6
1Lje 1:8
s Eze 27:10
Eze 38:5
Na 3:9
t 1Mo 10:13
1Lje 1:11
Iza 66:19
Eze 30:5
u Iza 13:6
Jl 1:15
Jl 2:1
Sf 1:14
v Ps 141:8
z 5Mo 32:42
Iza 34:6
Eze 39:17
Sf 1:7
a 2Kr 24:7
b 1Mo 37:25
Jr 8:22
Jr 51:8

Desni stupac

a Iza 47:1
Jr 14:17
b Jr 30:12
Eze 30:21
c Eze 32:9
d Jr 49:21
e Iza 19:2
f Jr 43:10
Eze 29:19
Eze 30:10
g Jr 44:1
Eze 29:10
Eze 30:6
h Iza 19:13
Jr 2:16
Ho 9:6
i Jr 43:7
Eze 30:18
j Jr 6:4
Jl 3:9
k Iza 34:6
Jr 2:30
Jr 12:12
Jr 46:10
l 2Mo 15:10
Su 5:21
Ps 18:4
m Ps 18:14
Ps 44:2
Ps 68:2

patska!^a Uzalud pribavljaš lijekove mnoge. Nema ti ozdravljenja.^b **12** Narodi su čuli za sramotu tvoju^c i vika je tvoja napunila zemlju.^d Jer junak se o junaka spotiče,^e te padaju obojica."

13 Ovo je riječ koju je Jehova kazao proroku Jeremiji o napadu Nebukadnezara, kralja babilonskoga, na zemlju egipatsku:^f **14** "Objavite u Egiptu, razglasite u Migdolu,^g razglasite u Nofu^h i u Tafnisu!ⁱ Recite: 'Postavi se i pripremi se,^j jer mač će proždrijeti sve oko tebe!'^k **15** Zašto je voda odnijela junake tvoje? Nisu se mogli oduprijeti, jer Jehova ih je potjerao.^m **16** Mnogi od njih posrću i padaju. I govore jedan drugome: "Ustani, vratimo se narodu svojemu, u zemlju roda svojega, jer okrutan je mač ovaj!"ⁿ **17** Ondje govore: 'Faraon, kralj egipatski, puki je hvalisavac.ⁿ Dopustio je da prode vrijeme svečanosti.'^o

18 "Tako ja živ bio", kaže Kralj, kojemu je ime Jehova nad vojskama,^p 'kakav je Tabor^r među gorama i Karmel^s kraj mora, takav će on biti kada dođe. **19** Pripremi zavežljaj izgnanički,^t stanovnice, kćeri^u egipatska! Jer Nof^v će postati grozan prizor i spaljen će biti, da ne bude stanovnika u njemu.^z **20** Egipat je junica prekrasna. Sa sjevera će komarci doći na nju.^a

n 1Kr 20:11; Izr 12:24; Pr 3:8; o Eze 29:3; p Iza 48:2; Jr 44:26; Jr 48:15; Mi 1:14; r Jš 19:22; Su 4:6; Ps 89:12; s 1Kr 18:42; t Eze 12:3; u Jr 48:18; v Jr 44:1; z Eze 32:15; Sf 2:5; a Jr 1:14; Jr 47:2.

Jr 46:14* Nof je hebrejsko ime za Memfis.

21 Plaćenici Egipta koji su u njemu nalik su teladi ugojenoj.^a Ali i oni uzmiču,^b bježe svi. Ne mogu se oduprijeti.^c Jer stigao ih je dan propasti njihove, vrijeme da budu kažnjeni.^d

22 'Glas je njegov kao siktanje zmije koja se povlači,^e jer sa silom dolaze, sa sjekirama na njega navaljuju, kao oni koji drva sijeku. **23** Posjeći će šumu njegovu',^f kaže Jehova, 'jer je neprohodna. Jer više ih je nego skakavaca^g i nema im broja. **24** Posramit će se kći^h egipatska. Bit će predana u ruke narodu sjevernome.'ⁱ

25 Ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, razračunat ću se s Amonom^j iz Noa,^k s faraonom, s Egiptom, s bogovima njegovim^l i s kraljevima njegovim,^m s faraonom i sa svima koji se uzdaju u njega.'ⁿ

26 'Predat ću ih u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke Nebukadnezaru, kralju babilonskom,^o i u ruke slugama njegovim, a poslije će Egipat opet biti naseljen kao u danima davnim',^p kaže Jehova.

27 'A ti se ne boj, slugo moj, Jakove, ne plaši se, Izrael!' Jer, evo, izbavit ću te iz zemlje daleke i potomstvo tvoje iz zemlje zarobljeništva njihova.^s Vratit će se Jakov, bit će miran i spokojan i nitko ga neće plašiti.^t **28** Ti se ne boj, slugo moj, Jakove', kaže Jehova, 'jer ja sam s tobom!^u Jer istrijebit ću sve narode po kojima sam te rasijao,^v a tebe neću istrijebiti.^z Ali kaznit ću te koliko

46. poglavlje

a Jr 50:27
b Jr 46:5
c Jr 46:15
d Ps 37:13
e Iza 29:4
f Eze 20:46
g Su 6:5
h Su 7:12
i Na 3:17
j Jr 46:11
k Jr 1:15
l Jr 47:2
m Eze 30:10
n Na 3:8
o Eze 30:14
p 2Mo 12:12
q Iza 19:1
r Jr 43:13
s 2Kr 7:6
t Iza 20:5
u Iza 30:2
v Iza 31:1
w Jr 17:5
x Jr 42:14
y o Jr 43:11
z Jr 44:30
aa Eze 32:11
ab Eze 29:14
ac Jr 41:13
ad Iza 43:1
ae Iza 44:2
af Jr 30:10
ag s Iza 11:11
ah Jr 23:3
ai Jr 32:37
aj Eze 39:27
ak Am 9:14
al t Jr 23:6
am Jr 33:16
an Jr 50:19
ao Sf 2:7
ap Sf 3:20
aq u Ps 46:7
ar Iza 43:2
as Jr 1:19
at Jr 15:20
au Jr 30:10
av Ri 8:31
aw v Jr 25:9
ax z Jr 5:10
ay Jr 30:11
az Am 9:8

Desni stupac

a Jr 10:24
b 1Ko 11:32
c He 12:5
d Ot 3:19

47. poglavlje

c Jr 25:20
d Eze 25:15
e Sf 2:4
f 1Mo 10:19
g 1Kr 4:24
h Am 1:6
i Za 9:5
j Iza 8:7
k Jr 1:14
l Jr 46:6
m 2Kr 24:7
n Jr 8:16
o Jr 46:7
p Jr 46:12
q i Su 5:22
r Izr 21:31
s Jr 8:16
t j Na 2:4
u k Eze 26:10
v Na 3:2

treba,^a neću te ostaviti nekažnjena."^b

47 Ovo je riječ Jehovina koju je kazao proroku Jeremiji za Filistejce^c prije nego što je faraon osvojio Gazu.^d

2 Ovako je rekao Jehova:

"Evo, vode nadolaze^e sa sjevera^f i pretvaraju se u bujicu veliku. Poplaviti će zemlju i sve što je na njoj, grad i one koji žive u njemu.^g I ljudi će vikati i plakat će gorko svi koji žive u zemlji.^h **3** Od topota kopita pastuha njegovih,ⁱ od štropota bojnih kola njegovih^j i tutnjave kotača,^k očevi neće mariti za sinove, jer će im ruke klonuti, **4** zbog dana koji dolazi da sve Filistejce istrijebi,^l da zatire Tiru^m i Sidonuⁿ sve pomagače živjela.^o Jer Jehova istrebljuje Filistejce^p — ostatak s otoka Kaftora.^r **5** Gazi^s će glava biti obrijana.^t Aškelon^u će biti razoren.* Vi koji ste ostatak doline njihove, dokle ćete se rezati po tijelu svojemu?^v

6 O, maču Jehovin!^z Kada ćeš se smiriti? Vрати se u korice svoje!^a Stani i miran ostani!

7 Kako da se smiri, kad mu je Jehova zapovjedio da napadne Aškelon i obalu morsk^b?^b Odredio mu je da onamo krene."

48 Za Moab^c ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov:^d "Teško Nebu,^e

1 Iza 14:31; Jr 25:20; Am 1:8; Sf 2:5; m Iza 23:1; Jr 25:22; Eze 26:2; J1 3:4; Am 1:9; n Iza 23:4; Jr 27:3; Eze 28:21; o Eze 30:8; p Eze 25:16; Am 1:8; r 1Mo 10:14; 5Mo 2:23; s Sf 2:4; t Iza 15:2; u Jr 25:20; Za 9:5; v 3Mo 21:5; 5Mo 14:1; Jr 16:6; Jr 48:37; z 5Mo 32:41; Eze 21:3; a Eze 21:30; b Eze 25:16; 48. poglavlje c 1Mo 19:37; d Iza 15:1; e 4Mo 32:38.

Jr 47:5* Doslovno: "ušutkan".

Jr 46:25* No je poznat i po imenu Teba.

jer je opustošen! Kirijatajim^a je posramljen i osvojen. Posramljena je utvrda sigurna, sva je prestrašena.^b **2** Nema više hvale Moabove.^c U Hešbonu^d mu zlo smišljaju: 'Hajde, istrijebimo ih, da više ne budu narod!'^e

I ti, Madmene, umukni! Mač ide za tobom. **3** Vika se čuje iz Horonajima,^f pustošenje i satiranje veliko. **4** Moab je satr.^g Razliježe se vika djece njegove. **5** Dok se uspinju na Luhit,^h oni putem plaču — plač se razliježe. Dok silaze iz Horonajima, razliježe se jauk zbog propastiⁱ za koju se pročulo.

6 Bježite, izbavite duše svoje,^j budite kao borovica u pustinji!^k **7** Zato što se uzdaš u djela svoja i u blago svoje, bit ćeš osvojen.^l Kemoš^m će u izgnanstvo otićiⁿ sa svećenicima svojim i knezovima svojim.^o **8** Pustošitelj će doći u svaki grad,^p nijedan grad neće mu umaknuti.^r Dolina će propasti i ravnica će biti poharana, po riječi Jehovinoj.

9 Dajte putokaz Moabu, jer kad se sve bude rušilo, on će otići.^s Gradovi će njegovi postati grozan prizor i nitko neće živjeti u njima.^t

10 Proklet bio tko nemarno izvršava zadatak koji mu je Jehova dao!^u Proklet bio tko mač svoj usteže od krvi!

11 Moapci su spokojni od mladosti svoje,^v mirno leže kao vino na talogu svojemu.^z Ne pretaču se iz posude u posudu, ne odlaze u izgnanstvo. Zato je okus njihov ostao u njima, miris se njihov nije promijenio.

48. poglavlje

- a Jš 13:19
Eze 25:9
b Iza 15:2
Iza 16:12
Iza 16:14
c Iza 16:14
d 4Mo 32:37
Iza 16:8
e Ps 83:4
f Iza 15:5
Jr 48:34
g 4Mo 21:28
h Iza 15:5
i 4Mo 21:29
Iza 15:3
j Eze 18:23
k Job 30:3
Jr 17:6
l Jr 9:23
Eze 7:19
Ho 10:13
m 4Mo 21:29
Su 11:24
1Kr 11:7
2Kr 23:13
n Iza 46:2
Jr 43:12
o Jr 49:3
p Jr 6:26
r Eze 25:9
s Iza 16:14
t Sf 2:9
u 4Mo 31:15
Su 5:23
1Sa 15:19
1Kr 20:42
v Ps 123:4
Izr 1:32
z Sf 1:12

Desni stupac

- a Eze 25:9
b Su 11:24
1Kr 11:7
Iza 45:16
c 1Kr 12:29
Ho 10:15
Am 5:5
d Ps 33:16
Izr 8:13
Izr 15:25
Pr 9:11
Iza 2:12
Iza 16:6
e Iza 16:14
Jr 48:3
f Iza 34:2
g Ps 24:8
Jr 46:18
Da 4:37
Ml 1:14
h 5Mo 32:35
Iza 16:14
Eze 12:28
Eze 25:11
i Ri 1:32
j Iza 9:4
Iza 14:4
k Iza 47:1
Jr 46:19
l 4Mo 21:30
Jš 13:17
Iza 15:2
m Jr 48:3
n 4Mo 32:34
5Mo 2:36
2Sa 24:5
1Lje 5:8
o 1Sa 4:14
p Iza 15:5
r 4Mo 21:13
Jš 13:9
Su 11:18
Iza 16:7
s Sf 2:9

12 'Zato, evo, dolaze dani', kaže Jehova, 'kad ću im poslati one koji posude okreću i oni će ih okrenuti.^a Ispraznit će posude njihove i porazbijati čupove njihove. **13** Moapci će se posramiti Kemoša,^b kao što se dom Izraelov posramio Betela u koji se pouzdao.^c **14** Kako se usudujete reći: "Mi smo junaci,^d moćni ratnici?"'

15 'Moab je opustošen, digao se neprijatelj na gradove njegove.^e Najbolji mladići njegovi silaze na klanje',^f kaže Kralj, kojemu je ime Jehova nad vojskama.^g

16 Blži se propast Moabaca, nevolja njihova brzo hita.^h **17** Sažalijevat će ih svi koji su oko njih, svi koji znaju ime njihovo.ⁱ Recite: 'Kako li je slomljen štap jaki, palica krasna!'^j

18 Sidi sa slavnog položaja svojega i žedna sjedi, stanovnice, kćeri^k dibonska! Jer pustošitelj Moabov dolazi na tebe. Razorit će utvrde tvoje.^m

19 Stani i promatraj put, stanovnice Aroera!ⁿ Pitaj onoga koji bježi i onu koja spas traži! Pitaj: 'Što se dogodilo?'^o

20 Moab je posramljen, jer strah ga je obuzeo.^p Plačite gorko i vičite! Objavite u Arnonu^r da je Moab opustošen!

21 Sud dolazi na zemlju ravnu,^s u Holon i u Jahas,^t na Mefaat,^u **22** na Dibon,^v na Nebo,^z na Bet-Diblatajim, **23** na Kirijatajim,^a na Bet-Gamul, na Bet-Meon,^b **24** na Kerijot,^c na Bosru^d i na sve gradove zemlje moapske, na

t 4Mo 21:23; Su 11:20; Iza 15:4; u Jš 13:18; Jš 21:37; 1Lje 6:79; v 4Mo 32:34; Jr 48:18; z 4Mo 32:3; 1Lje 5:8; a 4Mo 32:37; Jr 48:1; b 4Mo 32:38; Jš 13:17; Eze 25:9; c Am 2:2; d 5Mo 4:43.

one koji su daleko i na one koji su blizu.

25 ‘Skršen je rog Moabu,^a ruka mu je slomljena’,^b kaže Jehova. **26** ‘Opijte ga,^c jer se na Jehovu oholo podigao!’^d Moab se valja u bljuvotini svojjoj,^e pa je sada i sam na podsmijeh drugih.

27 Nije li Izrael bio tebi na podsmijeh?^f Je li možda bio u krađi zatečen?^g A ti si podrugljivo odmahivao glavom kad god si o njemu govorio.

28 Ostavite gradove i živite na liticama,^h stanovnici Moaba, i budite kao golubovi Moaba, i budite kao golubovi Moaba, i budite kao golubovi Moaba, i budite kao golubovi Moaba, i budite kao golubovi Moaba.”ⁱ

29 “Čuli smo za ponos Moabov,^j da je ohol veoma, i za uvisivanje njegovo, ponositost njegovu, oholost njegovu i zunositost srca njegovoga.”^k

30 “Poznajem ja bijes njegov”, kaže Jehova, “ali neće biti kako je zamislio. Poznajem i prazne riječi njegove!^l — neće se one ispuniti.”^m **31** Zato ću plakati gorko nad Moabom, jadikovat ću nad svim Moapcima.ⁿ Jer jaukat će se za ljudima iz Kir-Heresa.^o

32 Više nego nad Jazerom^p plakat ću nad tobom, trsu sibmanski!^r Bujne mladice tvoje pružaju se preko mora. Do mora — do Jazera^s — dopiru. Na berbu ljetnog voća^t tvojega^t i grožđa tvojega pustošitelj se obrušio.^u **33** Nestalo je radosti i veselja iz voćnjaka i iz zemlje moapske.^v Učinio sam da nestane vina u tijećima vinskim.^z Nitko neće uz povike radosne grožđe ga-

Jr 48:32* Vidi bilješku za 2Sa 16:1.

48. poglavlje

- a Ps 75:10
b Job 38:15
 Ps 10:15
 Ps 37:17
 Eze 30:21
c Ps 75:8
 Jr 25:15
d Jr 48:42
 Eze 35:13
e Izr 19:14
f Ps 44:13
 Izr 24:17
 Tu 2:15
 Sf 2:8
g Jr 2:26
h Su 6:2
i 4Mo 24:21
 Ps 55:6
 Pj 2:14
 Jr 49:16
j Ps 94:2
 Izr 8:13
 Iza 16:6
 Sf 2:10
k Job 40:12
 Izr 18:12
 Iza 25:11
 Jk 4:6
l Iza 16:6
 Iza 44:25
 Jr 50:36
m Ps 33:10
 Izr 21:30
n Iza 15:5
o 2Kr 3:25
 Iza 16:7
p 4Mo 21:32
 4Mo 32:35
 Jš 21:39
r 4Mo 32:38
 Jš 13:19
 Iza 16:8
 s Jš 13:25
t Jr 40:10
u Iza 16:9
 Jr 48:8
v Jr 25:10
 Jl 1:12
z Iza 5:10
 Iza 7:23

Desni stupac

- a Iza 16:10
 Jr 25:30
b 4Mo 21:25
 Jš 13:17
 Jr 48:2
c 4Mo 32:37
 Iza 16:9
d 4Mo 21:23
 5Mo 2:32
 Su 11:20
e Iza 15:4
f 5Mo 34:3
g Jr 48:3
h Iza 15:5
i Iza 15:6
j 4Mo 22:40
 Iza 16:12
k Iza 15:5
 Iza 16:11
 Mt 9:23
l Jr 48:31
m Izr 11:4
 Izr 18:11
 Iza 15:7
 Jr 17:11
n Jr 16:6
 Jr 47:5
 Mi 1:16
o Iza 7:20
 Iza 15:2

ziti. Povici će se čuti, ali ne radosni.”^a

34 “Vika se čuje od Hešbona^b pa sve do Elealea,^c sve do Jahasa^d čuju se glasovi njihovi,^e i od Soara^f pa sve do Horonajima^g i do Eglat-Šelišije,^h jer su se vode nimrimskeⁱ u pustinju pretvorile. **35** Istrijebit ću iz Moaba’, kaže Jehova, ‘one koji donose žrtve na uzvišice obredne i koji bogu svojemu spaljuju prinose svoje.’^j **36** Zato će srce moje poput frule tužno jecati za Moabom.^k Poput frule tužno će jecati srce moje za ljudima iz Kir-Heresa.^l Zato će propasti izobilje koje je stekao.^m **37** Jer sve su glave obrijaneⁿ i sve su brade odrezane.^o Po svim su rukama urezi,^p oko bokova je kostrijet!”^r

38 “Na svim krovovima Moabovim i na trgovima njegovim — posvuda — samo se naricanje čuje.^s Jer razbio sam Moaba kao posudu koju nitko ne želi,^t kaže Jehova. **39** ‘Kako se uplašio! Plačite gorko! Kako je Moab uzmaknuo! Posramljen je.’^u Moab je postao podsmijeh i užas svima koji su oko njega.”^v

40 “Jer ovako kaže Jehova: ‘Evo, poput orla koji se obrušava na plijen svoj,^v tako će neprijatelj raširiti krila svoja nad Moabom.’^z **41** Gradovi će biti zauzeti, utvrde će njegove biti osvojene. Srce junaka moapskih bit će u taj dan kao srce žene u trudovima.”^a

42 “Moab će biti zatrt kao narod,^b jer se na Jehovu oholo

p 3Mo 19:28; 1Kr 18:28; Jr 47:5; r 1Mo 37:34; Eze 27:31; Da 9:3; s Iza 15:3; Iza 22:1; t Jr 22:28; Ho 8:8; u Iza 20:4; v 5Mo 28:49; Tu 4:19; Ho 8:1; Hb 1:8; z Iza 8:8; Jr 49:22; a Iza 13:8; Iza 21:3; Jr 49:22; Mi 4:9; 1So 5:3; b Ps 83:4; Iza 7:8; Jr 30:11.

podigao.^a **43** Strah, jama i zamka čekaju tebe, stanovniče Moaba,^b kaže Jehova. **44** 'Tko zbog straha pobjegne, past će u jamu, a tko izide iz jame, uhvatit će se u zamku.'^c

'Jer doći će njemu, Moabu, godina u kojoj će ga kazniti',^d kaže Jehova. **45** 'U sjeni Hešbona zaustavili se u bjegunci iscrpljeni. Jer vatra će izići iz Hešbona,^e plamen će izići iz grada Sihonova,^f i progutat će sljepoočnice Moabovce i tjeme sinova buntovnih.'^g

46 'Teško tebi, Moabe!^h Propao je narod Kemošev.ⁱ Jer sinovi su tvoji u zarobljeništvo odvedeni i kćeri su tvoje odvedene u zarobljeništvo. **47** Ali u posljednjim danima skupit će zarobljeni narod moapski',^j kaže Jehova. 'Dovde je sud nad Moabom.'^k

49 Ovako kaže Jehova za sinove Amonove:^l "Zar Izrael nema sinova, zar nema nasljednika? Zašto je Malkam^m zaposjeo zemlju Gadovuⁿ i narod se njegov nastanio u gradovima Izraelovim?"^o

2 "Zato, evo, dolaze dani", kaže Jehova, 'kad ću oglasiti znak za rat^p protiv Rabe^r sinova Amonovih, i od nje će ostaro brdo pusto,^s a okolni će gradovi^t biti spaljeni vatrom.'^u

'A Izrael će zavladati nad onima koji su nad njime zavladaali',^v kaže Jehova.

3 'Plači gorko,^z Hešbone,^a jer Aj je opustošen! Jadikujte, gradovi oko Rabe! Opašite kostrijet!^b Naričite i lutajte među torovima kamenim, jer Malkam će u izgnanstvo otići^c sa svećenicima svojim i kne-

48. poglavlje

- a Job 9:4
- Izr 16:18
- Jr 48:29
- b Iza 11:6
- Iza 24:17
- c 1Kr 19:17
- 1Kr 20:30
- Am 2:14
- Am 5:19
- d Iza 10:3
- e 4Mo 21:28
- Am 2:2
- f 4Mo 21:26
- 5Mo 2:26
- Js 13:21
- g 4Mo 24:17
- h 4Mo 21:29
- i Su 11:24
- 1Kr 11:7
- 2Kr 23:13
- Jr 48:7
- j Jr 49:6
- Jr 49:39
- k Eze 25:11

49. poglavlje

- l 1Mo 19:38
- 5Mo 2:19
- 2Lje 20:1
- Ne 2:19
- m 1Kr 11:5
- 1Kr 11:33
- 2Kr 23:13
- Sf 1:5
- n Am 1:13
- o Ps 9:6
- p Jr 4:19
- r 5Mo 3:11
- Js 13:25
- Eze 25:5
- Am 1:14
- s Eze 21:20
- t 4Mo 21:25
- Js 17:11
- u Sf 2:9
- v Iza 14:2
- Jr 50:19
- Mi 7:14
- z Iza 13:6
- a Iza 15:4
- Iza 16:8
- b Iza 32:11
- Jr 4:8
- Jr 6:26
- c 1Kr 11:5
- 1Kr 11:33
- 2Kr 23:13

Desni stupac

- a Jr 48:7
- Am 1:15
- b Jr 9:23
- c Jr 48:7
- d Jr 21:13
- e Jr 48:41
- f Jr 46:10
- g Jr 46:5
- h Jr 46:26
- i Ob 8
- j 1Mo 36:11
- 1Lje 1:35
- 1Lje 1:36
- Eze 25:13
- Am 1:12
- k Iza 29:14
- l Jr 48:6
- Jr 49:30
- m Su 6:2
- 1Sa 13:6
- n Iza 21:13
- Jr 25:23
- o Mi 1:3

zovima svojim!^a **4** Zašto se hvališ dolinama svojim, koje obilje natapa,^b kćeri nevjerna, koja se uzdaš u blago svoje^c i govoriš: "Tko će doći na mene?"^d

5 "Evo, dovest ću na tebe strahotu",^e kaže Svevišnji^f Gospodin, Jehova nad vojskama, 'od svih koji su oko tebe. I raspršit ćete se, svaki na svoju stranu,^g i neće biti nikoga da skupi bjegunce.'^h

6 "Ali poslije ću skupiti zarobljene sinove Amonove",^h kaže Jehova."

7 Ovako kaže Jehova nad vojskama za Edom: "Zar više nema mudrostiⁱ u Temanu?^j Zar je nestalo savjeta u razboritih? Zar je istrunula mudrost njihova?^k **8** Bježite! Uzmaknite! Sidite duboko da se sklonite,^m stanovnici Dedana!ⁿ Jer ću pustiti da na njega dođe nevolja Ezava, vrijeme za moj obračun s njime.^o **9** Kad bi k tebi došli berači grožđa, ne bi li ostavili pabiraka? Kad bi k tebi došli lopovi noću, ne bi li opljačkali samo ono što žele?^p **10** Ali ja ću ogoliti Ezava.^r Otkrit ću skrovišta njegova,^s pa se neće moći sakriti.^t Potomci njegovi, braća njegova i susjedi njegovi bit će opustošeni,^u a njega više neće biti.^v **11** Ostavi siroćad svoju!^w Ja ću ih sačuvati na životu i udovice će se tvoje uzdati u mene."^a

12 Jer ovako kaže Jehova: "Evo, iako oni nisu navikli piti čašu gnjeva mojega, morat će je ispiti.^b A zar ćeš ti

p Ob 5; r Ob 6; Mi 1:3; s Jr 23:24; t Am 9:3; u Ob 9; v Iza 17:14; z Ps 82:3; a Ps 68:5; Ho 14:3; Jk 1:27; b Jr 25:15; Jr 25:17; Jr 25:28; Tu 4:21; Ob 16.

ostati nekažnjen? Nećeš ostati nekažnjen, nego ćeš piti.”^a

13 “Jer samim sobom zakleo sam se”,^b kaže Jehova, “da će Bosra^c biti grozan prizor,^d sramota, pustoš i prokletstvo, a svi će gradovi njezini biti pusti dovijeka.”^e

14 Čuo sam vijest od Jehove, glasnik je poslan među narode da kaže: “Skupite se, krenite na njega, ustajte u boj!”^f

15 “Jer, gle, učinio sam te malim među narodima, prezrenim među ljudima.”^g

16 Prevario te strah koji si drugima ulijevao, oholost srca tvojega,^h tebe koji živiš među klisurama i držiš se uzvisina na bregovima. Premda poput orla visoko viješ gnijezdo svoje,ⁱ oborit ću te odande”,^j kaže Jehova. **17** “Edom će postati grozan prizor.^k Tko god prođe pored njega, gledat će zaprepašteno i zviždati u čudu zbog svih nevolja njegovih.”^l

18 Kad bude razoren, kao što su bili Sodoma i Gomora i susjedni gradovi njihovi”,^m kaže Jehova, “nitko od ljudi neće ondje živjeti, nitko od sinova ljudskih neće se u njemu nastaniti.”ⁿ

19 Gle, neprijatelj će izići kao lav^o iz guštara jordanskih i napasti one što su na pašnjaku koji se uvijek zeleni.^p U trenu ću Edoma natjerati da pobjegne iz zemlje svoje.^r I postaviti ću nad zemljom njegovom izabranika svojega. Jer tko je kao ja?^s Tko će me izazvati?^t Koji pastir može opstati predamnom?^u **20** Zato čujte naum koji je Jehova naumio protiv Edoma^v i zamisli koje je

49. poglavlje

- a Jr 25:29
Jr 46:28
- b 1Mo 22:16
Iza 45:23
Am 6:8
- c 1Mo 36:33
Iza 34:6
Iza 63:1
Jr 49:22
Am 1:12
Jr 49:17
- d E Ob 18
Mi 1:3
- f Ob 1
- g Ob 2
- h Ob 3
- i Job 39:27
- j Izr 15:25
Am 9:2
Ob 4
- k Jr 49:13
- l 1Kr 9:8
Jr 51:37
Sf 2:15
- m 1Mo 19:25
5Mo 29:23
Jr 50:40
Am 4:11
Sf 2:9
- n Iza 34:10
Jr 49:33
- o Jr 4:7
Za 11:3
- p Jr 12:5
- r Jr 50:44
- s 2Mo 15:11
Ps 89:6
Ps 113:5
- t Job 40:2
- u Job 41:10
Ps 76:7
Na 1:6
- v Ps 33:11
Izr 19:21
Iza 46:10
Dj 4:28

Desni stupac

- a Ob 9
- b Mi 1:4
- c Eze 31:16
- d Jr 50:46
- e 1Kr 9:26
- f 5Mo 28:49
- Jr 4:13
Ho 8:1
- g Jr 48:40
Jr 49:13
- h Iza 26:17
- i Iza 17:1
Am 1:3
- j 4Mo 13:21
2Kr 17:24
Iza 10:9
Za 9:2
- k 2Kr 18:34
- l Jš 2:11
- m Iza 57:20
- n Ps 48:5
- o Jr 6:24
Jr 48:41
- p Jr 51:41
- r Jr 50:30
Tu 2:21
- s 2Kr 16:9
Am 1:4
- t 1Mo 25:13
1Lje 1:29
Iza 42:11
Jr 2:10
Eze 27:21
Jr 49:33
- v Jr 27:6

smislio protiv stanovnika Temana:^a Najmanji iz stada bit će odvučeni. Zbog djela njihovih on će opustošiti prebivalište njihovo.^b **21** Od gromoglasnog pada njihova zemlja se potresla.^c Vika se čuje,^d odjekuje sve do Crvenog mora.^e **22** Gle, poput orla neprijatelj će se podići i obrušiti se,^f i raširit će krila svoja nad Bosrom,^g a srce junaka edomskih bit će u taj dan kao srce žene u trudovima.”^h

23 Za Damask:ⁱ “Posramili su se Hamat^j i Arpad,^k jer su lošu vijest čuli. Strah ih je svladao.^l More je u tjeskobi, ne može se smiriti.”^m **24** Damask je hrabrost izgubio. Okrenuo se i dao u bijeg, strava ga je obuzela.ⁿ Tjeskoba i boli porođajne obuzele su ga kao porodilju.^o **25** Kako to da nije napušten grad slavni, grad veselja?^p

26 Zato će mladići njegovi popadati po trgovima njegovim i svi će ratnici izginiti* u taj dan”,^r kaže Jehova nad vojskama. **27** “Zapaliti ću vatru na zidu Damaska i ona će proždrijeti utvrđene dvore Ben-Hadadove.”^s

28 Ovako je rekao Jehova za Kedar^t i kraljevstva hasorska,^u što ih je porazio Nebukadnezar, kralj babilonski:^v “Ustanite, podite na Kedar, i oplijenite sinove Istoka!^z **29** Oduzet će im se šatori njihovi^a i stada njihova,^b platna šatorska^c i sve stvari njihove. Odvest će im se deve njihove.^d

z Su 6:3; a Ps 120:5; b Iza 60:7; c Hb 3:7; d Su 6:5.

Vikat će im: 'Strah je posvuda!'”^a

30 “Bježite, bježite daleko! Sidite duboko da se ondje sklonite, stanovnici Hasora!”^b kaže Jehova. “Jer Nebukadnezar, kralj babilonski,^c naumio je naum protiv vas i zamisao je protiv vas smislio.”

31 “Ustanite, podite na narod bezbrižan,^d koji živi bez straha!”^e kaže Jehova.

“Nema on ni vrata ni zaslona. U osami prebiva.^f **32** Deve^g će se njihove kao plijen uzeti, mnoštvo stoke njihove oteč će im se. Raspršit će ih na sve strane,^h one koji kosu podrezuju na sljepočnicama,ⁱ i iz svih krajeva okolnih dovest će na njih nevolju”, kaže Jehova. **33** “Hasor^j će postati brlog šakalski,^k bit će pust dovijeka. Nitko od ljudi neće živjeti ondje, nitko od sinova ljudskih neće se u njemu nastaniti.”^l

34 Ova je riječ došla od Jehove proroku Jeremiji za Elam,^m na početku kraljevanja Sidkije,ⁿ kralja Judina: **35** “Ovakvo kaže Jehova nad vojskama: ‘Evo, slomit ću luk Elamov,^o glavnu silu njegovu. **36** Dovest ću na Elam četiri vjetra s četiri kraja neba.^p I raspršit ću ih u sve te vjetrove,^r i neće biti naroda u koji se Elamci neće rasijati.’”^s

37 “Natjerat ću Elamce da drhte pred neprijateljima svojim, pred onima koji traže dušu njihovu. Dovest ću na njih nevolju, usplamtjeli gnjev

Jr 49:32* Doslovno: “u sve vjetrove”, to jest u svakom smjeru u kojem puše vjetar. Hebrejski idiom.

49. poglavlje

- a Ps 31:13
- Jr 6:25
- Jr 46:5
- b Jr 49:28
- c Jr 27:6
- d Ps 123:4
- Jr 48:11
- e Iza 47:8
- f 4Mo 23:9
- 5Mo 33:28
- Mi 7:14
- g Su 6:5
- h Eze 5:10
- i 3Mo 19:27
- Jr 9:26
- Jr 25:23
- Jr 49:28
- k Jr 9:11
- Jr 10:22
- Mi 1:3
- l Jr 50:39
- m 1Mo 10:22
- Iza 21:2
- Jr 25:25
- Eze 32:24
- Da 8:2
- Dj 2:9
- n 2Kr 24:18
- o Iza 22:6
- Jr 51:56
- p Da 8:8
- Da 11:4
- Ot 7:1
- r Eze 5:10
- s Ps 147:2

Desni stupac

- a Ps 69:24
- Ps 90:11
- b Jr 9:16
- c Jr 25:25
- d Da 2:28
- e Da 8:2

50. poglavlje

- f Iza 13:1
- g Dj 7:4
- h Jr 4:16
- Jr 46:14
- i Iza 13:2
- Jr 50:24
- Jr 50:46
- Jr 51:8
- Ot 14:8
- k Iza 46:1
- Jr 51:44
- l Iza 37:19
- Sf 2:11
- m Iza 13:17
- Jr 51:11
- Jr 51:48
- n Jr 51:29
- o Sf 1:3
- p Jr 51:29
- r Jr 33:15
- s Iza 11:12
- Jr 3:18
- Ho 1:11
- t Ps 126:5
- Jr 31:9
- Jl 2:12
- u Ho 3:5
- Za 8:21
- v Iza 35:10
- z Jr 31:31
- Ho 3:5
- a Iza 53:6
- 1Pe 2:25
- b Jr 10:21
- Jr 23:2
- Eze 34:2
- Za 11:5

svoj”^a kaže Jehova. “Poslat ću za njima mač da ih istrijebim.”^b

38 “I postaviti ću prijestolje svoje u Elamu^c i zatrt ću ondje kralja i knezove”, kaže Jehova.

39 “A u posljednjim danima^d skupiti ću zarobljene Elamce”,^e kaže Jehova.

50 Ovo je riječ koju je Jehova izrekao za Babilon,^f za zemlju kaldejsku,^g preko proroka Jeremije: **2** “Objavite među narodima i razglasite!^h Podignite znak zborni!ⁱ Razglasite! Ne skrivajte ništa! Recite: ‘Babilon je osvojen.^j Bel je posramljen.^k Merodak je prestrašen. Posramljeni su likovi babilonski.^l Prestrašeni su odvratni idoli* njegovi.’ **3** Jer na njega dolazi narod sa sjevera,^m koji će zemlju njegovu pretvoriti u grozan prizor, te više nitko u njoj neće živjeti.ⁿ I ljudi i stoka bježe^o i odlaze.”^p

4 “U te dane i u to vrijeme”,^r kaže Jehova, “sinovi Izraelovi i sinovi Judini doći će zajedno.^s Ići će plačući^t i tražit će Jehovu, Boga svojega.”^u **5** Pitat će za put na Sion, onamo će pogled upravljati,^v govoreći: ‘Dodite, udimo s Jehovom u savez trajan, koji se neće zaboraviti!’^z **6** Narod je moj stado ovaca koje ginu.^a Zavode ih pastiri njihovi.^b Besciljno ih po gorama vode,^c te po gorama i brdima lutaju. Zaboravili su počivalište svoje.^d **7** Svi koji ih nađu proždiru ih,^e neprijatelji njihovi govore:^f

c Eze 34:6; d Ps 23:2; Eze 34:25; e Ps 79:7; f Tu 1:7.

Jr 50:2* Ili: “balegavi idoli”.

‘Nećemo biti krivi,^a jer oni su zgriješili Jehovi, onome u kojem pravda prebiva,^b Jehovi, nadi otaca svojih.’^c

8 “Bježite iz Babilona, izdite iz zemlje kaldejske^d i budite kao predvodnici stada!^e 9 Jer, evo, podignut ću i dovešti na Babilon skup naroda velikih iz zemlje sjeverne,^f i oni će se svrstati za boj protiv nje-ga.^g Odande će biti osvojen.^h Strijele su njihove kao u čovjeka silna koji roditeljima dje-cu ubija, koji se ne vraća bez uspjeha.ⁱ 10 Kaldeja će plijen postati.^j Svi koji je budu plijenili uzet će koliko god žele”,^k kaže Jehova.

11 “Jer vi ste se radovali,^l klicali ste pljačkajući na-sljedstvo moje.^m Poskakivali ste kao junica u travi mla-dojⁿ i rzali ste kao pastusi.^o 12 Majka se vaša jako posra-mila.^p Razočarala se ona koja vas je rodila.^r Evo, najbez-načajnija je među narodima — pustara bezvodna i pusti-nja.^s 13 Zbog gnjeva Jehovi-na neće biti nastanjena,^t sva će opustjeti.^u Tko god prođe pokraj Babilona, gledat će za-prepašteno i zviždati u čudu zbog svih nevolja njegovih.^v

14 Svrstajte se protiv Babi-lona sa svih strana,^z svi koji luk napinjetel^a Strijeljajte na njega!^b Ne štedite strijele, jer je Jehovi zgriješio!^c 15 Og-lasite se poklikom ratnim sa svih strana!^d On pruža ruku svoju.^e Pali su stupovi nje-govi. Srušile su se zidine nje-gove.^f Jer to je osveta Jeho-vina.^g Osvetite mu se! Učinite mu onako kako je on činio!^h 16 Istrijebite sijače iz Babilo-

50. poglavlje

- a Jr 2:3
- b Ps 90:1; Ps 91:1; Da 9:16
- c Ps 22:4; Jr 14:8; Jr 17:13
- d Iza 48:20; Jr 51:6; Jr 51:45; Za 2:7; 2Ko 6:17; Ot 18:4
- e Izr 30:31
- f Iza 21:2; Jr 51:48; Da 5:28
- g Jr 50:14; Jr 51:27; Jr 51:28
- h Jr 50:2
- i Iza 13:18; Jr 51:11
- j Jr 25:12; Jr 27:7
- k Ot 17:16
- l Izr 17:5; Tu 1:21; Ob 12
- m Iza 14:6; Iza 47:6; Jr 30:16
- n Ho 10:11
- o Jr 5:8
- p Iza 47:8
- r Ot 17:5
- s Iza 13:21; Iza 25:12
- t Za 1:15
- u Iza 13:20; Jr 25:12; v Jr 25:9; Jr 51:37
- z Jr 51:2; Jr 51:12
- a Jr 46:9
- b Iza 13:18; Jr 51:11
- c Jr 51:35
- d Jr 51:14; Jr 51:25
- e Eze 17:18
- f Jr 51:58
- g Jr 51:6; Jr 51:11
- h Ps 137:8; 2So 1:6; Ot 18:6

Desni stupac

- a Jr 51:23
- b Iza 13:14; Jr 46:16; Jr 51:9
- c Jr 23:1; Jr 50:6; Eze 34:5; Mt 9:36
- d Jr 2:15
- e 2Kr 17:6; Iza 8:7
- f 2Kr 25:1; 2Lje 36:17; Jr 4:7
- g 2Kr 19:35; Iza 14:25; Sf 2:13
- h Iza 11:16; Iza 65:10; Jr 23:3; Jr 33:7; Mi 2:12
- i Iza 35:2; Eze 34:14

na^a i one koji srpom zamahu-ju u vrijeme žetve! Zbog mača okrutnoga vratit će se sva-ki narodu svojem, pobjeći će svaki u zemlju svoju.^b

17 Izrael je ovca iz stada rastjeranoga.^c Lavovi su ga rastjerali.^d Prvo ga je kralj asirski progutao,^e a potom mu je Nebukadnezar, kralj babilonski, kosti oglodao.^f 18 Za-to ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: ‘Evo, razračunat ću se s kraljem babilonskim i sa zemljom nje-govom onako kako sam se razračunao s kraljem asir-skim.^g 19 I vratit ću Izra-ela na pašnjak njegov^h i on će pasti po Karmeluⁱ i po Ba-šanu.^j Po brdima efrajimskim^k i gileadskim^l sitit će se duša njegova.’^m

20 “U te dane i u to vrije-me”,ⁿ kaže Jehova, “tražit će se prijestup Izraelov,ⁿ ali ga neće biti, i grijesi Judini,^o ali ih se neće naći, jer ću oprostiti onima koje ostavim.”^p

21 “Na zemlju meratajim-sku* — kreni na nju^r i na stanovnike Pekoda!^s Neka ih sustigne pokolj i istrebljenje!”[#] kaže Jehova. “Sve učini kako sam ti zapovjedio!” 22 Vika je ratna u zemlji i propast velika.^u 23 Kako li je oboren i razbijen malj cijele zemlje!^v Kako li je grozan prizor Babilon postao među narodima!^z

j Mi 7:14; k Jr 31:6; l Ob 19; m Jr 33:15; n Iza 44:22; o Jr 31:34; p Iza 1:9; Mi 7:19; r Jr 50:1; s Eze 23:23; t Iza 10:6; Iza 44:28; u Jr 51:54; v Iza 10:15; Iza 14:6; Jr 51:20; z Jr 50:13; Jr 51:41; Ot 18:16.

Jr 50:21* “Meratajim” znači “dvostruka pobuna” ili “dvostruka gorčina”. 21* Ili: “i herem”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

24 Postavio sam ti zamku, i ti si se uhvatio, Babilone, a da to nisi ni shvatio.^a Zatečen si i uhvaćen, jer si se Jehovi suprotstavio.^b

25 Jehova je otvorio oružarnicu svoju i izvadio oružje osude svoje.^c Jer Svevišnji^d Gospodin, Jehova nad vojskama, ima posla u zemlji kaldejskoj.^e 26 Krenite na nju s kraja zemlje!^f Otvorite žitnice njezine!^g Zgrnite je, kao što se žito na hrpe slaže,^h i uništite je!ⁱ Neka u njoj nitko ne ostane!^j 27 Pokoljite sve mlade bikove njezine!^k Neka sidu na klanje!^l Teško njima, jer je došao dan njihov, vrijeme da budu kažnjeni!^m

28 Čuju se oni koji bježe, koji trče iz zemlje babilonskeⁿ da jave na Sionu osvetu Jehove, Boga našega,^o osvetu za hram njegov.^p

29 Sazovite strijelce na Babilon, sve koji luk napinju!^q Utaborite se oko njega! Neka nitko ne pobjegne!^r Platite mu po djelima njegovim!^s Učinite mu sve onako kako je on činio!^t Jer drsko se suprotstavio Jehovi, Svecu Izraelovu.^v 30 Zato će mladići njegovi padati po trgovima njegovim^z i svi će ratnici njegovi izginuti* u taj dan”, kaže Jehova.^a

31 “Evo, dolazim na tebe,^b Oholice”,^c kaže Svevišnji^d Gospodin, Jehova nad vojskama, “jer doći će dan tvoj, vrijeme da se razračunam s tobom! 32 Oholica će posrnuti i pasti,^e i neće imati nikoga da ga podigne.^f Zapaliti ću vatru

Jr 50:26* Ili: “uništite je kao herem”.
30* Doslovno: “biti ušutkani”.

50. poglavlje

- a Jr 51:8
- Jr 51:31
- Da 5:30
- Ot 18:8
- b Job 9:4
- Iko 10:22
- c Iza 13:5
- Jr 51:11
- d Jr 46:10
- e Jr 51:12
- f Jr 51:27
- g Jr 50:10
- h Iza 25:10
- i Iza 14:23
- j Ot 18:21
- k Ps 22:12
- l Iza 34:7
- m Jr 25:33
- n Jr 23:12
- Jr 48:44
- Jr 51:52
- o Jr 51:55
- p Ps 94:1
- Jr 51:11
- r Jr 50:14
- s Iza 13:19
- t Ps 137:8
- Jr 51:56
- u Tu 3:64
- 2So 1:6
- Ot 18:6
- v Iza 14:13
- Iza 47:4
- z Iza 13:18
- Jr 9:21
- Jr 49:26
- Jr 51:4
- a Jr 51:56
- b Jr 51:25
- c Izr 11:2
- s Iza 14:13
- Da 4:30
- d Jr 46:10
- Ot 6:10
- e Izr 18:12
- Da 5:20
- Ot 18:2
- f Jr 51:26
- Ot 18:8

Desni stupac

- a Jr 21:14
- b Iza 47:6
- c Iza 14:17
- d Iza 41:14
- Ot 18:14
- e Iza 47:4
- f Ps 35:1
- Ps 43:1
- Tu 3:59
- g Iza 14:3
- h Iza 13:1
- Jr 51:24
- i Iza 66:16
- Jr 50:1
- j Jr 51:12
- k Jr 51:57
- l Iza 47:13
- Da 5:7
- m Iza 44:25
- n 2Sa 15:31
- o Jr 51:23
- p Jr 51:30
- r Jr 51:21
- s Jr 25:20
- Eze 30:5
- t Iza 13:8
- u Iza 45:3
- v Iza 44:27
- Jr 51:36
- Ot 16:12

u gradovima njegovim, i ona će progutati svu okolicu njegovu.”^a

33 Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Sinovi Izraelovi i sinovi Judini zajedno su potlačeni. Svi koji su ih zarobili drže ih čvrsto^b i ne žele ih pustiti.^c 34 Moćan je Otkupitelj njihov,^d Jehova nad vojskama ime je njegovo.^e On će voditi parnicu njihovu,^f da donese mir zemlji^g i smete stanovnike Babilona.”^h

35 “Mač dolazi na Kaldejece”,ⁱ kaže Jehova, “i na stanovnike Babilona,^j na knezove njegove^k i na mudrace njegove.^l 36 Mač dolazi na one koji prazne riječi govore,^m te će poludjeti.ⁿ Mač dolazi na junake njegove,^o te će se prestrašiti.^p 37 Mač dolazi na konje njegove,^r na kola bojna i na sve tudince* koji su usred njega,^s te će postati kao žene.^t Mač dolazi na riznice njegove,^u te će biti opljačkane. 38 Opustošenje dolazi na vode njegove, te će presušiti.^v Jer to je zemlja likova rezbarenih.^z Zbog zastrašujućih videnja svojih ljudi luduju. 39 Zato će se ondje nastaniti životinje koje u bezvodnim područjima žive i životinje koje zavijaju, i nojevi će u njemu stanovati.^a Nikad više neće biti nastanjen, neće ga više biti ni u jednom naraštaju budućem.”^b

40 “Kad ga Bog razori, kao što je razorio Sodomu i Gomoru^c i susjedne gradove njihove

z Iza 46:1; Jr 51:52; Da 5:4; a Iza 13:21; Jr 51:37; Ot 18:2; b Iza 13:20; Jr 25:12; Jr 51:43; Jr 51:64; e 1Mo 19:24; 5Mo 29:23; Iza 13:19.

Jr 50:37* Doslovno: “sve mješovito mnoštvo; svu mješavinu naroda”.

ve”,^a kaže Jehova, “nitko od ljudi neće ondje živjeti, nitko od sinova ljudskih neće se u njemu nastaniti.”^b

41 Evo, narod će doći sa sjevera, narod veliki^c i kraljevi veliki^d podignut će se s krajeva zemlje.^e **42** Luk i koplje nosit će.^f Bit će okrutni i nemilosrdni.^g Vika će njihova biti kao huka morska.^h Na konjima će jahati,ⁱ kao jedan poredani za rat protiv tebe, kćeri babilonska.^j

43 Čuo je kralj babilonski vijest o njima,^k i ruke su mu klonule.^l Tjeskoba ga je uhvatila. Teški bolovi obuzeli su ga kao porodilju.^m

44 Gle, neprijatelj će izići kao lav iz guštara jordanskih i napasti one što su na pašnjaku koji se uvijek zeleni.ⁿ U trenu ću Babilonce natjerati da pobjegnu iz zemlje svoje.^o I postaviti ću nad zemljom njihovom izabranika svojega.^p Jer tko je kao ja?^r Tko će me izazvati?^s Koji pastir može preda mnoom opstati?^t **45** Zato čujte naum^u koji je Jehova namumio protiv Babilona^v i zamisli koje je smislio protiv zemlje kaldejske:^z Najmanji iz stada bit će odvučeni.^a Zbog djela njihovih on će opustošiti prebivalište njihovo.^b **46** Od gromoglasnog pada Babilona zemlja će se potresti^c i vika će se čuti među narodima.”^d

51 Ovako kaže Jehova: “Evo, podignut ću na Babilon^e i na stanovnike Leb-Kamaja* vjetar razorni.^f **2** Poslat ću na Babilon vijače

Jr 51:1* Ime “Leb-Kamaj” po svemu sudeći odnosi se na Kaldeju.

50. poglavlje

- a 1Mo 19:25
- Jd 7
- b Iza 1:9
- Jr 49:18
- Jr 51:26
- c Iza 13:17
- Jr 25:14
- Jr 51:27
- d Iza 45:1
- Jr 51:11
- Jr 51:28
- e Iza 13:5
- f Jr 50:9
- g Ps 137:8
- Iza 13:18
- Ot 17:16
- h Iza 5:30
- Jr 51:42
- i Jr 47:3
- j Jr 51:27
- k Jr 51:31
- l Da 5:6
- m Jr 49:24
- n Za 11:3
- o Jr 49:19
- p Iza 41:25
- r Ps 89:6
- Iza 40:18
- s Job 40:2
- t Job 41:10
- Jr 49:19
- u Iza 42:9
- v Iza 14:24
- Iza 46:10
- Jr 51:11
- z Jr 1:10
- a Jr 49:20
- b Iza 13:20
- Jr 51:43
- c Iza 14:9
- d Ot 18:9

51. poglavlje

- e Jr 50:9
- f Jr 4:11
- Jr 49:36

Desni stupac

- a Iza 41:16
- Jr 15:7
- Mt 3:12
- b Jr 50:14
- Jr 50:29
- c Jr 50:14
- d Iza 13:18
- Jr 50:30
- e Jr 50:21
- f Jr 25:12
- g Iza 13:15
- h Za 2:12
- i Ps 94:14
- Iza 44:21
- Jr 46:28
- j Jr 16:18
- Eze 8:17
- k Jr 50:8
- Ot 18:4
- l Za 2:7
- m 1Mo 19:26
- 4Mo 16:26
- n Ps 94:1
- Jr 46:10
- Jr 50:15
- o Jr 25:14
- p Ot 17:4
- r Ot 17:2
- s Ot 18:3
- Ot 19:2
- t Jr 25:16
- Jr 50:38

koji će ga ovijati i isprazniti zemlju njegovu.^a Opkolit će ga sa svih strana u dan nevolje.^b

3 Strijelac neka ne napinje luk!^c Neka nitko ne ustaje u oklopu svojemu!

Nemojte se smilovati mladima njegovim!^d Pobijte* svu vojsku njegovu!^e **4** Oni će pobijeni popadati u zemlji kaldejskoj,^f probodeni po ulicama njegovim.^g

5 Izrael i Juda^h nisu poput udovice jer ih nije ostavio Bog njihov, Jehova nad vojskama.ⁱ Zemlja Kaldejaca puna je krivnje u očima Sveca Izraelova.^j

6 Bježite iz Babilona,^k neka svatko spasi dušu svoju!^l Nemojte život izgubiti zbog prijestupa njegova!^m Jer vrijeme je osvete Jehovine.ⁿ On mu plaća po djelima njegovim.^o **7** Babilon je čaša zlatna u ruci Jehovinoj,^p čaša koja je opila svu zemlju.^r Narodi su pili vina iz nje.^s Zato luduju narodi.^t **8** Babilon je iznenada pao, pa se satro.^u Gorko nad njim plačite!^v Donesite balzama za bol njegovu!^z Možda će se izliječiti.”

9 “Liječili smo Babilon, ali nije se izliječilo. Ostavite ga!^a Podimo svaki u zemlju svoju!^b Jer do neba dopire osuda njegova i diže se do oblaka nebeskih.^c **10** Jehova nam je učinio djela pravedna.^d Dodite, objavimo na Sionu djelo Jehove, Boga svojega!”^e

u Iza 21:9; Iza 47:9; 1So 5:2; Ot 14:8; Ot 18:2; v Jr 48:20; Ot 18:9; z Jr 8:22; Jr 46:11; a Ot 18:4; b Iza 13:14; Jr 50:16; c Ot 18:5; d Ps 37:6; Mi 7:9; e Jr 50:28.

Jr 51:3* Ili: “pobijte kao herem”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

11 "Naoštrite strijele!^a Postavite se iza štitova! Jehova je podignuo* kraljeve medijske,^b jer je naumio uništiti Babilon.^c Jer to je osveta Jehovina, osveta za hram njegov.^d **12** Podignite znak zborni pred zidinama babilonskim!^e Pojačajte straže!^f Postavite stražare! Namjestite zasjede!^g Jer Jehova ima naum svoj i učinit će što je izrekao protiv stanovnika Babilona."^h

13 "Ti koja živiš na vodama velikimⁱ i imaš blaga mnogo,^j došao je kraj tvoj,^k nećeš više zgrtati dobit.^l **14** Jehova nad vojskama zakleo se dušom svojom:^m 'Napunit ću te ljudima kao skakavcima,ⁿ i oni će klicati kad te poraze.'^o **15** On je načinio zemlju silom svojom,^p učvrstio je plodno tlo^r mudrošću svojom^s i razapleo nebesa^t razborom svojim.^u

16 Od glasa njegova huče vode na nebesima, on podiže paru s kraja zemlje.^v Kiši je slivnice načinio^z i vjetar izvodi iz spremišta svojih. **17** Svaki se čovjek vlada nerazumno, ništa ne shvaća.^a Svaki će se zlatar postidjeti rezanog lika svojega,^b jer laž su njegovi likovi lijevani,^c nema života* u njima.^d **18** Ništavni su,^e tvorevine kojima će se ljudi rugati.^f Propast će kad ih Bog stane kažnjavati.^g

19 Ali onaj koji je baština Jakovljeva nije kao oni,^h jer on je Tvorac svega.ⁱ On je palica njegova, nasljedstvo njegovo.^j Jehova nad vojskama ime je njegovo."^k

Jr 51:11* Ili: "potaknuo duh". 17* Ili: "duha".

51. poglavlje

a Jr 50:14
b 2Lje 36:22
Iza 13:17
Iza 45:1
c Jr 50:45
d Jr 50:28
e Iza 13:2
f Na 2:1
g Jš 8:14
h Ot 17:17
i Ot 17:1
j Ot 17:15
j Iza 45:3
Jr 50:37
Ot 18:12
k Jr 50:27
l Hb 2:9
Ot 18:19
m Jr 49:13
Am 6:8
He 6:13
n Su 6:5
Na 3:15
o Jr 50:15
p 1Mo 1:1
Ps 146:6
Iza 45:18
Jr 10:12
Dj 14:15
r Ps 93:1
Ps 96:10
s Ps 104:24
Izr 3:19
t Job 9:8
Ps 104:2
Iza 40:22
u Ps 136:5
v Ps 135:7
z Jr 10:13
a Ps 14:2
b Iza 44:11
c 1Ko 8:4
d Ps 135:17
Jr 10:14
Hb 2:19
e Jr 8:19
Jr 14:22
f Iza 41:29
g Jr 10:15
h Ps 16:5
i Jr 33:2
Ri 9:20
j 5Mo 32:9
Jr 10:16
k Iza 47:4

Desni stupac

a Iza 13:3
b Jr 50:37
c Job 34:11
Ps 137:8
Ga 6:7
d Jr 50:31
e Za 4:7
f Jr 25:9
Ot 11:18
g Ot 8:8
Ot 18:9
h Jr 50:13
i Jr 50:40
Ot 18:21
j Iza 13:2
Jr 51:12
k Jr 22:7
l 1Mo 8:4
Jr 50:41
m 1Mo 10:3
1Lje 1:6
n Jr 50:42
o Iza 13:17
Jr 25:25
Da 5:31
p Iza 13:13

20 "Ti si mi toljaga, oružje ratno.^a Tobom ću satrati narode, tobom ću uništiti kraljevstva. **21** Tobom ću satrati konja i jahača njegova, tobom ću satrati kola bojna i vozača njihova.^b **22** Tobom ću satrati čovjeka i ženu, tobom ću satrati starca i dječaka, tobom ću satrati mladića i djevojku. **23** Tobom ću satrati pastira i stado njegovo, tobom ću satrati ratara i ujarmljenu stoku njegovu, tobom ću satrati upravitelje i namjesnike. **24** Platit ću Babilonu i svim stanovnicima Kaldeje za sve zlo koje su učinili na Sionu pred očima vašim",^c kaže Jehova.

25 "Evo, dolazim na tebe,^d goro uništavateljice",^e kaže Jehova, "koja uništavaš svu zemlju!^f Dignut ću ruku svoju na tebe, svalit ću te s litica nad kojima se uzdižeš i pretvorit ću te u goru spaljenu."^g

26 "Iz tebe više neće uzimati kamen za ugao niti kamen za temelje,^h jer bit ćeš pustoš vječna",ⁱ kaže Jehova.

27 "Podignite znak zborni u zemlji!^j Zapužite u rog među narodima! Pripremite*^k narode za rat protiv njega! Sazovite na njega kraljevstva — Ararat,^l Mini i Aškenaz!^m Pošaljite zapovjednike da okupe vojsku za napad na njega! Dovedite konjaⁿ mnogo kao skakavaca narodje babilonskih!^o **28** Pripremite narode za rat protiv njega, kraljeve medijske,^o upravitelje i sve namjesnike njihove i svu zemlju kojom vladaju!^p **29** Neka se zemlja potrese i neka bude u teškoj boli,^p

Jr 51:27* Doslovno: "Posvetite".

jer su se pomisli Jehovine podigle na Babilon da pretvore zemlju babilonsku u pustoš groznu, nenastanjenju!^a

30 Junaci babilonski prestali su se boriti. Posjedali su u utvrdama. Usahnula je snaga njihova.^b Postali su kao žene.^c Spaljane su kuće u gradu, polomljeni su zasuni na vratima njegovim.^d

31 Glasnik za glasnikom stiže, glasonoša za glasonošom stiže,^e da jave kralju babilonskom da je grad njegov osvojen sa svih strana,^f **32** gavzovi zaposjednuti,^g brodovi od trske papirusove vatrom spaljeni, a ratnici smeteni.^h

33 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov: "Kći je babilonska kao gumno.ⁱ Vrijeme je da se izgazi. Još malo i doći će joj vrijeme žetve."^j

34 "Izjeo me Nebukadnezar, kralj babilonski,^k u pomutnju me bacio. Ostavio me kao praznu posudu. Progutao me kao zmija velika,^l napunio je trbuh svoj krasotama mojim. Kao vodom otplavio me s mjesta mojega. **35** 'Nasilje učinjeno meni i tijelu mojemu neka dođe na Babilon!' govorit će stanovnica Siona.^m 'Neka krv moja dođe na stanovnike Kaldeje!' govorit će Jeruzalem."ⁿ

36 Zato ovako kaže Jehova: "Evo, ja ću voditi parnicu tvoju^o i osvetit ću te.^p Isušit ću more njegovo i osušit ću izvore njegove.^r **37** Babilon će biti hrpa kamenja,^s brlog šakalski,^t grozan prizor zbog kojeg će ljudi u čudu zvižda-

51. poglavlje

- a Iza 13:19
Jr 50:13
Jr 50:39
Jr 50:40
b Iza 13:7
Jr 50:38
c Iza 19:16
Jr 50:37
d Ps 107:16
Iza 45:2
Am 1:5
e 2Sa 18:19
Es 8:14
f Iza 47:11
Jr 50:24
Jr 50:43
g Iza 44:27
Jr 50:38
Ot 16:12
h Jr 50:36
i Iza 21:10
Iza 41:15
Am 1:3
Mi 4:13
Hb 3:12
j Mt 13:30
Ot 14:15
k 2Lje 36:18
Jr 50:17
l Jr 51:44
Tu 2:16
m Ps 137:8
Jr 50:29
n Ps 9:12
Ot 6:10
o Ps 140:12
Jr 50:34
p 5Mo 32:35
Iza 14:5
r Iza 44:27
Jr 50:38
s Iza 13:19
Jr 25:12
Jr 50:15
t Iza 13:22
Jr 50:39
Ot 18:2

Desni stupac

- a Jr 50:13
b Jr 25:27
Da 5:4
c Job 14:12
Jr 51:57
d Iza 34:6
Jr 50:27
Eze 39:18
Za 10:3
e Jr 25:26
f Iza 13:19
Iza 14:4
Jr 49:25
Da 4:30
g Jr 50:46
h Ps 18:4
Iza 8:8
Eze 27:26
Da 9:26
i Iza 33:9
Jr 50:39
j Iza 13:20
k Iza 46:1
Jr 50:2
l 2Lje 36:7
Ezr 1:7
Jr 51:34
Da 1:2
m Da 4:1
n Jr 51:58
o Iza 48:20
Jr 50:8
2Ko 6:17
Ot 18:4

ti, i ostat će bez stanovnika.^a

38 Svi zajedno rikat će kao lavovi mladi. Zavijat će kao mladunčad lavlja."

39 "Kad se zagriju, priredit ću im gozbe i opit ću ih da budu veseli,^b te će zaspiti snom trajnim, iz kojeg se neće probuditi",^c kaže Jehova.

40 "Odvest ću ih kao ovnove na klanje, kao ovnove i jarce."^d

41 "Kako li je Šešak osvojen,^e kako li je porobljena Slava sve zemlje!^f Kako li je Babilon postao grozan prizor među narodima!^g **42** More se uzdiglo nad Babilonom. Prekrilo ga je mnoštvom valova svojih.^h **43** Gradovi su njegovi grozan prizor postali, zemlja bezvodna i pustinja.ⁱ Gradovi su njegovi kao zemlja u kojoj nitko ne živi, nitko njima ne prolazi.^j **44** Razračunat ću se s Belom^k u Babilonu, i izvući ću iz usta njegovih ono što je progutao.^l Narodi više neće hrliti k njemu.^m Past će zid babilonski."ⁿ

45 Izidi iz njega, narode moj,^o i neka svatko spasi dušu svoju^p od usplamtjeloga gnjeva Jehovina!^r **46** Inače će srce vaše biti u strahu^s i uplašit ćete se vijesti koja će se čuti u zemlji. Jedne će godine doći vijest, a potom će i druge godine doći vijest i bit će nasilje u zemlji i doći će vladar na vladara. **47** Zato, evo, dolaze dani kad ću se razračunati s rezbarenim likovima babilonskim,^t i posramit će se sva zemlja njegova i svi pobijeni njegovi past će usred njega."^u

p 1Mo 19:17; Jr 51:6; Za 2:7; r Ps 90:11; Iza 13:13; s Lk 21:26; t Iza 46:1; Jr 50:2; Jr 51:52; Jr 51:52; u Iza 13:15; Da 5:30.

48 Nad Babilonom će radošno klicati nebo i zemlja i sve što je u njima,^a jer sa sjevera će doći pustošitelji njegovi,^b kaže Jehova. 49 "Babilon je Izraelce pobio,^c a pobijeni su u Babilonu i ljudi iz svega svijeta.^d

50 Vi koji ste maču umaknuli, idite! Nemojte stajati!^e Premda ste daleko, sjećajte se Jehove^f i neka vam Jeruzalem bude u srcu!"^g

51 "Posramljeni smo,^h jer čuli smo za sramotu.ⁱ Poniženje je prekrilo lica naša,^j jer tuđinci su došli na sveta mjesta doma Jehovina."^k

52 "Zato, evo, dolaze dani", kaže Jehova, "kad ću se razračunati s rezbarenim likovima njegovim,^l i po svoj zemlji njegovoj stenjat će probodeni njegovi."^m

53 "Kad bi se Babilon do neba uzdigaoⁿ i kad bi se u nepristupačnim visinama snažno utvrdio,^o ipak bi od mene došli na njega pustošitelji",^p kaže Jehova.

54 "Slušajte! Vika je u Babilonu^r i propast velika u zemlji kaldejskoj,^s 55 jer Jehova pustoši Babilon, i prekinut će u njemu silnu buku.^t Valovi njihovi buče kao vode velike."^u Razliježe se huka njihova. 56 Jer dolazi pustošitelj na njega, na Babilon,^v i zarobljeni će biti junaci njegovi.^z Lukovi njihovi bit će polomljeni,^a jer Jehova je Bog koji plaća.^b I doista će im platiti!^c 57 Opat će knezove njegove i mudrace njegove, upravitelje njegove i namjesnike njegove i junake njegove,^d te će zaspati snom

51. poglavlje

- a Izr 11:10
- Iza 44:23
- Iza 48:20
- Iza 49:13
- Ot 18:20
- Ot 19:2
- b Jf 50:3
- Jf 50:41
- c Jf 50:17
- Jf 51:24
- d Ps 137:8
- e Iza 48:20
- Jf 44:28
- Jf 50:8
- Ot 18:4
- f 3Mo 26:40
- g Ezr 1:3
- Ps 137:5
- h Jr 3:25
- i Ps 44:13
- Ps 79:4
- j Ps 44:15
- k Ps 79:1
- Tu 1:10
- l Iza 46:1
- Jf 50:2
- Jf 51:47
- m Iza 13:15
- n 1Mo 11:4
- Iza 14:13
- Am 9:2
- o Jr 49:16
- Da 4:30
- p Jr 50:10
- r Iza 13:6
- s Jr 50:22
- t Ot 18:22
- u Eze 26:3
- Ot 17:15
- v Iza 21:2
- Ot 17:16
- z Jr 50:36
- a Ps 37:15
- b 5Mo 32:35
- Ps 94:1
- Iza 34:8
- Jf 50:29
- 2So 1:6
- Ot 18:5
- c Ps 137:8
- Ot 19:2
- d Jr 25:27

Desni stupac

- a Job 14:12
- Jf 51:39
- b Jr 46:18
- Ml 1:14
- c Jr 48:15
- d Jr 50:15
- Jf 51:44
- e Jr 51:30
- f Ps 127:1
- g Hb 2:13
- h Jr 36:4
- Jf 45:1
- i Jr 32:12
- j Jr 30:2
- k Jr 29:1
- Ot 1:3
- l Iza 13:20
- Iza 14:23
- Jf 50:3
- Jf 50:39
- Jf 51:29
- Jf 51:37
- Ot 18:23
- m Jr 46:10
- Ot 18:21
- n Jr 25:27
- o Jr 51:58

trajnim, iz kojeg se neće probuditi",^a kaže Kralj,^b kojemu je ime Jehova nad vojskama.^c

58 Ovako kaže Jehova nad vojskama: "Zid babilonski, iako širok, bit će razrušen,^d a vrata njegova, iako visoka, bit će vatrom spaljena.^e Narodi će se truditi nizašto,^f za vatru će se truditi plemena,^g ali samo će se izmoriti."

59 Ovo je riječ koju je prorok Jeremija zapovjedio Seraji, sinu Nerije,^h sina Mahsejina,ⁱ kad je ovaj odlazio u Babilon sa Sidkijom, kraljem Judinim, četvrte godine kraljevanja njegova, a Seraja je bio opskrbnik. 60 Jeremija je u jednu knjigu zapisao^j svu nevolju koja je trebala doći na Babilon, sve one riječi napisane protiv Babilona. 61 I Jeremija je rekao Seraji: "Kad dođeš u Babilon, kad ga budeš gledao očima svojim, pročitaj naglas sve ove riječi!"^k 62 I reci: 'Jehova, ti si govorio protiv mjesta ovoga, da ćeš ga uništiti, tako da u njemu ne bude stanovnika,^l ni ljudi ni stoke, nego će biti pustoš dovijeka.' 63 A kad pročitaš ovu knjigu, zaveži je za kamen i baci je u Eufrat!^m 64 I reci: 'Ovako će potonuti Babilon i nikad se više neće podignuti, zbog nevolje koju ću dovesti na njega.ⁿ A oni će se samo izmoriti.'"^o

Dovde su riječi Jeremijine.

52 Sidkija^p je imao dvadeset i jednu godinu kad je počeo vladati^r i vladao je jedanaest godina u Jeruzale-

mu.^a Majka se njegova zvala Hamutala,^b a bila je kći Jeremije iz Libne.^c **2** Činio je što je zlo u očima Jehovininim,^d sve kako je činio i Jojakim.^e **3** To što se dogodilo u Jeruzalemu i Judi izazvalo je gnjev Jehovinu, pa ih je odbacio od lica svojega.^f A Sidkija se pobunio protiv kralja babilonskoga.^g **4** I tako je devete godine kraljevanja njegova,^h desetoga mjeseca, desetoga dana u mjesecu, došao Nebukadnezar, kralj babilonski, sa svom vojskom svojom na Jeruzalem.ⁱ I utaborili su se pred gradom i sagradili zid opsadni oko njega.^j **5** Grad je bio pod opsadom sve do jedanaeste godine kraljevanja Sidkijina.^k

6 Četvrtoga mjeseca, devetoga dana u mjesecu,^l nastala je tolika glad u gradu da nije bilo kruha za narod.^m **7** Na koncu je neprijatelj provalio u grad,ⁿ a svi su se ratnici dali u bijeg^o i izišli su noću iz grada na vrata između dvostrukoga zida, koji je kraj vrta kraljeva,^p a Kaldeji su bili posvuda oko grada. I krenuli su prema Arabi.^r **8** Ali vojska kaldejska krenula je u potjeru za kraljem^s i stigla je Sidkiju^t u pustoj ravnici kod Jerihona, a sva se vojska njegova razbježala od njega.^u **9** I uhvatili su kralja i odveli ga kralju babilonskom^v u Riblu^z u zemlji hamatskoj^a da mu sudi.^b **10** I pogubio je kralj babilonski sinove Sidkijine pred očima njegovim,^c a pogubio je

52. poglavlje

a 2Lje 36:11
b 2Kr 23:31
c Jš 10:29
d 2Kr 24:19
2Lje 36:12
2Lje 36:13
e 2Kr 24:1
2Lje 36:5
f 3Mo 25:33
5Mo 31:17
g 2Kr 24:20
2Lje 36:13
Eze 17:15
h Jr 39:1
i 2Kr 25:1
j 5Mo 28:52
Iza 29:3
Eze 4:2
Eze 21:22
Lk 19:43
k 2Lje 36:11
l 2Kr 25:3
Jr 39:2
m 3Mo 26:26
5Mo 28:53
Iza 3:1
Eze 4:16
n 2Kr 25:4
Jr 34:2
o 5Mo 28:25
p Jr 39:4
r 5Mo 3:17
Jš 3:16
s Jr 32:4
t 2Kr 25:5
Jr 24:8
Jr 34:21
Jr 37:17
Jr 38:18
Jr 39:5
Eze 12:13
u Am 2:14
v Jr 32:4
z 2Kr 25:21
a 4Mo 13:21
1Kr 8:65
b 2Kr 25:6
Jr 39:5
c 2Kr 25:7

Desni stupac

a Jr 39:6
b Eze 12:13
c 2Kr 25:7
Jr 39:7
d 2Kr 25:8
e 2Kr 25:11
Jr 39:9
f 1Kr 9:8
2Kr 25:9
2Lje 7:21
2Lje 36:19
Ps 74:8
Ps 79:1
Jr 26:18
Tu 2:7
Eze 24:21
g Jr 38:23
Am 2:5
h 3Mo 25:31
Jr 34:22
Jr 37:8
i 2Kr 25:10
Jr 39:8
j 2Kr 25:11
k Jr 39:9
l 2Kr 25:12
2Kr 25:22
Jr 39:10
m 1Kr 7:15
2Kr 25:16
2Lje 4:12
Jr 27:19

i sve knezove Judine u Ribli.^a **11** A Sidkiju je kralj babilonski oslijepio^b i potom ga okovao u okove bakrene, odveo ga u Babilon^c i stavio ga u zatvor, gdje je ostao sve do smrti svoje.

12 Petoga mjeseca, desetoga dana u mjesecu, odnosno devetnaeste godine kraljevanja Nebukadnezara,^d kralja babilonskoga, Nebuzaradan,^e zapovjednik tjelesne straže, koji je služio kralju babilonskom, došao je u Jeruzalem. **13** I spalio je dom Jehovinu,^f dvor kraljev i sve kuće u Jeruzalemu.^g Svaku kuću veliku spalio je vatrom.^h **14** I sve zidine oko Jeruzalema srušila je sva vojska kaldejska koja je došla sa zapovjednikom tjelesne straže.ⁱ

15 Neke siromahe iz naroda, ostatak naroda koji je još ostao u gradu,^j one koji su prebjegli kralju babilonskom i vješte radnike koji su preostali odveo je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, u izgnanstvo.^k **16** A neke siromahe iz zemlje ostavio je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, i odredio da rade kao vinogradari i ratari.^l

17 Stupove bakrene^m u domu Jehovinu, kolicaⁿ i more bakreno^o koje je bilo u domu Jehovinu Kaldeji su porazbijali i sav bakar odnijeli u Babilon.^p **18** Uzeli su i lonce, lopate,^r podreziivače stijenja,^s zdjele,^t čaše i sav pribor bakreni koji se koristio za službu.^u **19** I spremnike za vodu,^v

n 1Kr 7:27; 2Lje 4:14; o 1Kr 7:23; 2Lje 4:15; p 2Kr 25:13; r 1Kr 7:45; s 2Lje 4:22; t 1Kr 7:50; 2Kr 25:15; u 2Kr 25:14; v 1Kr 7:38.

Jr 52:6* Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

pepeonike, škropionice,^a lonce, svijećnjake,^b čaše i zdjele od čistoga zlata^c i one od čistoga srebra^d uzeo je zapovjednik tjelesne straže.^e **20** Nije se mogao izvagati sav bakar^f od dva stupa,^g jednoga mora,^h dvanaest bikovaⁱ bakrenih koji su bili ispod mora i kolica, od svih predmeta što ih je kralj Salamun bio načinio za dom Jehovin.^j

21 Svaki je stup bio visok osamnaest lakata,^{*k} a da bi ga se obuhvatilo trebao je konop od dvanaest lakata.^l Bio je četiri prsta[#] debeo, a iznutra šupalj. **22** Glava^{*} na njemu bila je bakrena,^m a visina glave bila je pet lakata.ⁿ Oko glave bio je mrežasti oplet i šipci,^o a sve je bilo od bakra. Sve je bilo isto i na drugome stupu, i šipci.^p **23** A šipaka je unaokolo^{*} bilo devedeset i šest. Ukupno je nad mrežastim opletom bilo stotinu šipaka unaokolo.^r

24 Zapovjednik tjelesne straže uzeo je Seraju,^s glavaru svećeničkoga, Sefaniju,^t drugoga svećenika, i trojicu vratara,^u **25** a iz grada je uzeo jednog dvoranina koji je nadzirao vojnike, sedam ljudi koji su imali pristup kralju,^v a koji su se zatekli u gradu, pisara vojnog zapovjednika koji je narod^{*} pozivao u vojsku i šezdeset ljudi od naroda koji su se zatekli u gradu.^z **26** Njih je uzeo Nebuzaradan,^a

Jr 52:21* Lakat je 44,5 centimetara. Vidi dodatak 13. **21*** Prst je 1,85 centimetara. Vidi dodatak 13. **22*** Ili: "Kapitel". **23*** Ili: "šipaka koje se moglo vidjeti". **25*** Doslovno: "narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

52. poglavlje

a 2Lje 4:22
b 1Kr 7:49
c 2Lje 24:14
d 2Kr 25:15
e 2Kr 25:11
2Lje 36:18
f 2Kr 25:16
g 1Kr 7:21
h 1Kr 7:23
2Lje 4:15
i 1Kr 7:25
j 1Kr 7:14
k 2Kr 25:17
l 1Kr 7:15
m 1Kr 7:16
n 2Lje 3:15
o 2Lje 4:13
p 1Kr 7:18
2Lje 3:16
r 1Kr 7:20
s 1Lje 6:14
Ezr 7:1
t Jr 21:1
Jr 29:25
Jr 29:29
u 2Kr 25:18
v Es 1:14
z 2Kr 25:19

Desni stupac

a 2Kr 25:8
Jr 39:9
Jr 40:1
b 2Kr 25:20
c 2Kr 25:21
d 2Kr 25:6
Jr 52:10
e 2Sa 8:9
f 3Mo 18:25
3Mo 26:33
5Mo 28:36
Iza 24:3
Jr 25:9
g 2Kr 24:14
h Jr 32:1
i Jr 6:9
j 2Kr 24:8
2Kr 25:27
Jr 24:1
Jr 37:1
Mt 1:11
k 1Mo 40:20
l 2Kr 25:28
m 1Mo 41:14
n 2Sa 9:13
1Kr 2:7
o 2Kr 25:29
p 2Kr 25:30

radan,^a zapovjednik tjelesne straže, i odveo ih kralju babilonskom u Riblu.^b **27** I pobio ih je kralj babilonski,^c pogubio ih je u Ribli,^d u zemlji hamatskoj.^e Tako je Juda otišao u izgnanstvo iz zemlje svoje.^f

28 Ovo je narod što ga je Nebukadnezar odveo u izgnanstvo: sedme godine tri tisuće dvadeset i tri Judejca.^{*g}

29 Osamnaeste godine kraljevanja Nebukadnezarova^h iz Jeruzalema su odvedene osam stotina trideset i dvije duše.

30 Dvadeset i treće godine kraljevanja Nebukadnezarova Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odveo je Judejce u izgnanstvo, sedam stotina četrdeset i pet duša.ⁱ

Odveo je ukupno četiri tisuće i šest stotina duša.

31 Trideset i sedme godine izgnanstva Jojakina,^j kralja Judina, dvanaestoga mjeseca, dvadeset i petoga dana u mjesecu, Evil-Merodak, kralj babilonski, u prvoj godini kraljevanja svojega pomilovao je^k Jojakina, kralja Judina, i izvadio ga iz zatvora. **32** Lijepo je razgovarao s njim i postavio je prijestolje njegovo tako da bude više od prijestolja drugih kraljeva koji su bili s njim u Babilonu.^l

33 I on je skinuo zatvorske haljine svoje^m i jeo je za stolom njegovimⁿ sve dane života svojega.^o **34** I svaki je dan od kralja babilonskoga dobivao hrane koliko mu je trebalo, sve do dana kad je umro,^p sve dane života svojega.

Jr 52:28* Ili: "Židova".

TUŽALJKE

1 O, kako sjedi osamljen,^a
grad nekad pun ljudi!^b
Postao je kao udovica,^c
a nekad je bio velik
među narodima!^d
Nekad kneginja među
pokrajinama, na rop-
ski rad sad ide!^e

ב [bet]

2 Noću plače gorko^f i suze su
mu na obrzima.^g

Od svih ljubavnika nje-
govih^h nikoga nema
da ga utješi.

Svi su ga prijatelji izdali,ⁱ
neprijatelji su mu pos-
tali.^j

ג [gimel]

3 Iselio se Juda zbog nevolje^k
i robovanja teškoga.^l

Među narodima sad mo-
ra živjeti.^m Mjesta za
počinak ne nalazi.

Svi progonitelji njegovi
hvataju ga u tjeskobi.ⁿ

ד [dalet]

4 Putevi sionski tuguju, jer
nitko ne dolazi na blag-
dan.^o

Pusta su sva vrata njego-
va,^p svećenici njegovi
uzdišu.^r

Djevojke su njegove oža-
loščene, a on je pun
gorčine.^s

Tu 1:1* U izvorniku su poglavlja 1-4
pisana u alfabetskom akrostihu. Pog-
lavlja 1, 2 i 4 imaju 22 retka, a svaki
počinje jednim od 22 hebrejska slova,
po alfabetskom redu (uz manje iznim-
ke), dok 3. poglavlje ima 66 redaka od
kijih po tri počinju istim hebrejskim
slovom. Vidi bilješku za Ps 119:1.

1. poglavlje

a Iza 3:26
Tu 2:10
b Ps 122:4
c Iza 54:4
d 1Kr 4:20
e 5Mo 28:48
2Kr 25:12
f Jr 9:1
Tu 1:16
g Jr 13:17
h Jr 4:30
Eze 16:37
i Jr 30:14
j Iza 30:3
k 3Mo 26:33
2Kr 24:14
2Kr 25:21
Jr 39:9
Jr 52:27
l 5Mo 30:7
Jr 17:4
m 5Mo 28:64
Jr 24:9
Tu 2:9
n Tu 4:19
o Tu 2:6
Ho 2:11
Am 8:10
p Iza 3:26
Jr 14:2
r Jr 4:9
s Jr 9:20

Desni stupac

a 5Mo 32:44
b Ps 80:6
Iza 47:6
Za 1:15
c 2Lje 36:16
Ne 9:33
Jr 30:14
Tu 1:18
Eze 8:17
Da 9:7
Da 9:16
d Jr 39:9
Jr 52:30
e Eze 24:21
f Iza 5:13
g Jr 46:15
h 1Kr 9:19
1Kr 10:27
Tu 1:10
i Jr 52:4
j Ps 137:3
Izr 24:17
Tu 2:16
k 1Kr 8:46
Iza 1:4
Iza 59:2
Jr 6:28
Eze 14:13
Eze 22:4
l 1Kr 9:7
Tu 4:6
m Jr 24:9
n Jr 13:22
Jr 13:26
Eze 16:37
Eze 23:29
Ho 2:10
o Jr 4:31

ה [he]

5 Protivnici njegovi postali
su poglavari,^a nepri-
jatelji su njegovi bez-
brižni.^b

Zbog mnoštva prijestupa
njegovih Jehova ga je
zavio u tugu,^c

a djeca su mu u rop-
stvo otišla pred protiv-
nikom.^d

ו [vau]

6 Od kćeri sionske otišla je
sva krasota njezina.^e

Knezovi su njezini posta-
li kao jeleni što paše ne
nalaze,^f

i nemoćno hodaju pred
onim koji ih goni.^g

ז [zajin]

7 U danima nevolje svoje
i beskućništva naroda
svogoga, Jeruzalem se
sjetio

svih dragocjenosti što
ih je imao od davnih
dana.^h

Kad je narod njegov pao
u ruke neprijatelju i
nije imao pomoćnika,ⁱ

neprijatelji su ga vidjeli.
Smijali su se propasti
njegovoj.^j

ח [het]

8 Teško je zgriješio Jeruza-
lem,^k zato je odvratn
postao.^l

Svi koji su ga poštovali
sada ga podcjenjuju,^m
jer su vidjeli golotinju
njegovu.ⁿ

A i sam uzdiše^o i leđa
okreće.

𐤔 [tet]

9 Nečistoća mu je na skutima.^a Nije razmišljao o onome što ga čeka,^b i sada je strašno pao. Nema nikoga da ga utješi.^c

Pogledaj, Jehova, nevolju moju,^d jer neprijatelj se uzoholio!^e

𐤓 [jod]

10 Neprijatelj poseže rukom za svim dragocjenostima njegovim,^f a on gleda kako u svetišće njegovo ulaze narodi,^g kojima si zapovjedio da u zajednicu naroda* tvogega ne dolaze.

𐤎 [kaf]

11 Sav narod njegov uzdiše, traži kruha.^h Dragocjenosti svoje daju za hranu, da okrijepe dušu.ⁱ Pogledaj, Jehova, i vidi, ništa više ne vrijedim!

𐤌 [lamed]

12 Zar to ništa ne znači svima vama koji putem prolazite? Pogledajte i vidite!^j Ima li boli poput teške boli što je meni nanesena,^k kojom me Jehova zavio u tugu u dan usplamtjelog gnjeva svojega?^l

𐤍 [mem]

13 S visine je poslao vatru u kosti moje^m i sve ih osvaja.

1. poglavlje

a Jr 2:34
b 5Mo 32:29
Jr 8:7
c Pr 4:1
Tu 1:2
Tu 2:13
d 2Mo 3:7
e Jr 50:29
f 2Lje 36:18
Iza 39:6
Jr 15:13
Jr 20:5
Jr 52:17
Jr 52:19
Da 1:2
g 2Lje 36:17
Ps 74:7
Ps 79:1
Iza 63:18
Iza 64:11
Jr 52:13
Eze 7:22
h Jr 38:9
Jr 52:6
Tu 2:12
Tu 4:4
i 1Mo 18:5
Pj 2:5
j Tu 2:15
k Tu 2:13
Da 9:12
l Jr 51:45
m Ps 102:3

Desni stupac

a Job 19:6
Ps 66:11
Eze 12:13
Eze 17:20
Ho 7:12
b 5Mo 28:65
Jr 4:19
c Jš 24:19
Ps 5:10
Iza 59:12
d 5Mo 28:48
e 3Mo 26:37
Jr 52:28
Eze 11:9
f 2Kr 24:14
g 2Lje 36:17
h Iza 63:3
Jl 3:13
Ot 14:19
Ot 19:15
i Jr 14:17
j Jr 31:15
k Jr 9:1
Jr 13:17
Jr 14:17
Tu 2:18
l Jr 9:21
Jr 31:15
m Ps 137:3
n Jr 50:29
Iza 1:15
Jr 4:31
o Iza 51:18
Jr 30:14
Tu 1:9
p 5Mo 28:49
2Kr 24:2
2Kr 25:1
r Tu 1:8
Eze 36:17
s 5Mo 32:4
Ne 9:33
Da 9:7
t 1Sa 12:14
1Sa 12:15
Ps 107:11
Iza 1:2

Razapeo je mrežu nogama mojim,^a okrenuo me unatrag.

Opustošio me, po cijeli dan bolujem.^b

𐤒 [nun]

14 Pomno je pazio na prijestupe moje,^c u njegovoj se ruci oni isprepliću.

Dospjeli su mi na vrat,^d snaga me ostavlja.

Jehova me predao u ruke onima na koje se ne mogu podići.^e

𐤑 [samek]

15 Sve junake moje izbacio je Jehova iz moje sredine.^f

Protiv mene je skup sazvao da satre mladiće moje.^g

Izgazio je Jehova grožde u tjesku^h djevice, kćeri Judine.ⁱ

𐤔 [ajin]

16 Nad time plačem.^j Oko moje, oko moje suze lije,^k jer daleko je od mene tješitelj, koji bi mi dušu okrijepio.

Sinovi su moji napuštene,^l jer se neprijatelj uzoholio.^m

𐤒 [pe]

17 Sion pruža ruke,ⁿ nema nikoga da ga utješi.^o

Jehova je svima oko Jakova zapovjedio da ustanu na njega kao neprijatelji.^p

Jeruzalem je među njima odvratan postao.^r

𐤕 [cade]

18 Pravedan je Jehova,^s jer sam se pobunio protiv riječi usta njegovih.^t

Tu 1:10* "Zajednicu naroda" — hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

Slušajte, svi narodi, i gledajte bol moju!

Djevojke moje i mladići moji u ropstvo su otišli.^a

𐤀 [kof]

19 Zvao sam ljubavnike svoje,^b ali oni su me prevarili.

Svećenici moji i starci moji u gradu su pomrli,^c

tražeći hrane da okrijepe dušu svoju.^d

𐤁 [reš]

20 Pogledaj, Jehova, u tjeskobi sam! Utroba mi se uskomešala.^e

Srce se moje grči u meni,^f jer sam bio silno buntovan.^g

Vani mi je mač djecu pobio,^h a u kući je sama smrt.ⁱ

𐤂 [šin]

21 Ljudi čuju kako uzdišem.^j Nikoga nema da me utješi.^k

Svi su neprijatelji moji čuli za nevolju moju.^l Vesele se što si ti to učinio.^m

A ti ćeš učiniti da dođe dan koji si objavio,ⁿ da i njima bude kao meni.^o

𐤃 [tau]

22 Neka sva zloća njihova dođe pred tebe, a ti ih udari,^p

kao što si i mene udario zbog svih prijestupa mojih!^q

Jer mnogo je uzdisaja mojih^s i srce je moje bolno.^t

1. poglavlje

a 5Mo 28:32
b Jr 30:14
c Jr 14:15
d Jr 23:11
e Tu 1:11
f Job 30:27
g Jr 4:19
h Tu 2:11
i Ps 132
j Ps 25:17
k 5Mo 9:23
l Ps 5:10
m Ps 107:11
n Iza 1:2
o Iza 63:10
p Eze 20:8
q 5Mo 32:25
r Jr 9:21
s Jr 15:2
t Jr 14:18
u Jr 18:21
v Eze 7:15
w Tu 1:16
x Ps 69:20
y Jr 30:14
z I Jr 40:2
aa Eze 25:6
ab Ob 12
ac n Ps 37:13
ad Iza 13:19
ae Jr 25:14
af Jl 3:19
ag o Ps 137:8
ah Iza 51:23
ai p Ps 109:15
aj Jr 51:35
ak Ri 2:6
al Jk 2:13
am r Job 34:11
an Jr 16:18
ao s Tu 1:11
ap t Iza 1:5
aq Jr 8:18
ar Tu 5:17

Desni stupac

2. poglavlje

a Tu 3:44
b Mt 11:23
c Tu 2:15
d Eze 16:14
e 1Lje 28:2
f Ps 99:5
g Ps 132:7
h Iza 60:13
i 5Mo 28:30
j Tu 2:17
k Tu 3:43
l 5Mo 28:52
m Mi 5:11
n Iza 25:12
o Iza 26:5
p Ps 89:39
q Iza 47:6
r Eze 21:27
s Iza 39:7
t Iza 43:28
u Job 16:15
v Ps 75:10
w k Ps 74:11
x 1 5Mo 32:22
y 2Kr 25:9
z Ps 89:46
aa Iza 42:25
ab Jr 4:4
ac Jr 7:20
ad Tu 4:11
ae He 12:29
af m Job 6:4
ag Iza 63:10
ah Jr 21:5
ai Jr 30:14

𐤅 [alef]*

2 O, kako Jehova u gnjevu svojemju oblacima zastire kćer sionsku!^a

S neba na zemlju^b bacio je ljepotu Izraelovu.^c

U dan gnjeva svojega nije se sjećao podnožja nogu svojih.^d

𐤆 [bet]

2 Jehova je progutao prebivališta Jakovljeva, nijednome se nije smilovao.^e

U bijesu svojemju razorio je utvrde^f kćeri Judine.

Bacio je na zemlju,^g oskvrnuo je kraljevstvo^h i knezove njegove.ⁱ

𐤇 [gimel]

3 U žestini gnjeva slomio je svaki rog Izraelov.^j

Povukao je desnicu svoju kad je neprijatelj napao.^k

U Jakovu on gori kao oganj usplamtjeli što proždire sve uokolo.^l

𐤈 [dalet]

4 Napeo je luk svoj poput neprijatelja.^m Desnicuⁿ je ispružio

poput protivnika^o i ubijao sve što je očima drago.^p

U šator^q kćeri sionske izlio je srdžbu svoju kao vatru.^s

𐤉 [he]

5 Jehova je postao poput neprijatelja.^t Progutao je Izraela.^u

n 2Mo 15:6; o 5Mo 28:63; p 2Kr 25:21; Tu 5:12; r Jr 10:20; s Iza 42:25; Jr 4:4; t Jr 30:14; u 2Lje 36:16.

Progutao je sve utvrđene dvore njegove,^a uništio je utvrde svoje.^b

U kćeri Judinoj umnožio je tugu i jauk.^c

⌈ [vau]

6 I razvalio je sjenicu svoju^d kao da je obična sjenica u vrtu.^e Učinio je kraj blagdanu svogemu.

Jehova je na Sionu u zaborav bacio blagdan^f i dan počinka.*

U gnjevnoj osudi svojjoj ne obazire se ni na kralja ni na svećenika.^g

⌈ [zajin]

7 Jehova je odbacio žrtvenik svoj,^h s prezirom je odbacio svetište svoje.ⁱ

U ruke neprijatelju predao je zidove utvrđenih dvora njegovih.^j

U domu Jehovinu pustili su glas, kao u dan blagdanskog.^k

⌈ [het]

8 Jehova je odlučio uništiti zid^l kćeri sionske.

Rastegnulo je mjerno uže.^m Uništavala je ruka njegova, nije ju ustegnulo.ⁿ

U tugu je zavio bedem i zid.^o Zajedno su pali.

⌈ [tet]

9 Vrata^p su njezina u zemlju utonula. Zasune je njezine uništio i porazbijao.

Kralj njezin i knezovi njezini sada su me-

2. poglavlje

a 2Kr 25:9
Jr 52:13
Ho 8:14
b Jr 5:17
c Eze 2:10
d 2Lje 36:19
Ps 78:60
Iza 63:18
Iza 64:11
e Ps 80:12
Ps 89:40
Iza 1:8
f Tu 1:4
Ho 2:11
Sf 3:18
g Job 34:19
Jr 52:24
Ri 2:11
h Jr 52:18
i 3Mo 26:31
Jr 26:6
Jr 52:13
Eze 24:21
Mi 3:12
j 2Lje 36:19
Jr 32:29
Ho 8:14
k Ps 74:4
l 2Kr 25:10
Jr 39:8
m 2Kr 21:13
Iza 28:17
Am 7:7
n Job 13:21
Tu 2:2
o Iza 3:26
p Ne 1:3
Jr 14:2

Desni stupac

a 5Mo 28:36
2Kr 24:15
2Kr 25:7
Iza 39:7
Jr 52:9
Tu 1:6
Tu 4:20
Eze 12:13
Da 1:3
b 2Lje 15:3
Eze 7:26
c Ps 74:9
Jr 23:16
Tu 2:14
Eze 13:3
d Iza 3:26
Jr 8:14
Tu 3:28
Am 5:13
e Jš 7:6
Job 2:12
f Jr 6:26
Eze 7:18
Eze 27:31
g Tu 1:4
h Ps 6:7
Tu 1:16
Tu 3:48
i Tu 1:20
j Job 30:16
k Iza 22:4
Jr 14:17
l Jr 11:22
Tu 2:19
Tu 4:4
m 5Mo 28:51
2Kr 25:3
Iza 3:1
Jr 18:21
n Tu 1:12
o Iza 51:19

đu narodima.^a Zakona nema.^b

Proroci njezini više ne dobivaju viđenja od Jehove.^c

⌈ [jod]

10 Starješine kćeri sionske sjede na zemlji i šute.^d Prašinom su glavu posuli,^e kostrijet su opasali.^f Djevojke jeruzalemske oborile su glavu k zemlji.^g

⌈ [kaf]

11 Oči su mi iznemogle od suza,^h utroba mi se uskomešala.ⁱ

Jetra mi se prosula na zemlju^j zbog propasti kćeri naroda mojega,^k jer djeca i dojenčad gube svijest na trgovima gradskim.^l

⌈ [lamed]

12 Majkama svojim govore: "Gdje je žito i vino?"^m dok smrtno ranjeni padaju u nesvijest na trgovima gradskim, dok polako umiru* na grudima majki svojih.

⌈ [mem]

13 Što da ti navedem kao primjer? S čime da te usporedim, kćeri jeruzalemska?ⁿ

S čime da te izjednačim kako bih te utješio, djevice, kćeri sionska?^o

Jer propast je tvoja^p velika kao more. Tko će te izliječiti?^r

p Jr 8:21; Jr 14:17; Da 9:12; r Jr 30:12.

Tu 2:12* Doslovno: "dok izlijevaju dušu".

Tu 2:6* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

ן [nun]

- 14 Proroci su tvoji kazivali tebi viđenja bezvrijedna i isprazna,^a nisu otkrivali prijestup tvoj — nisu spriječili da u ropstvo odeš^b — nego su ti kazivali viđenja s objavama bezvrijednim i zavodljivim.^c

ס [samek]

- 15 Podrugljivo ti plješću rukama svi koji putem prolaze.^d

U čudu zvižde^e i odmahuju glavom^f zbog kćeri jeruzalemske, govoreći:

“Je li to grad za koji su govorili: ‘On je savršenstvo ljepote, radost svoj zemlji?’”^g

פ [pe]

- 16 Na tebe otvaraju usta svi neprijatelji tvoji.^h

Zvižde u čudu i škrguću zubima.ⁱ Govore: “Progutat ćemo ga.^j

Evo dana kojem smo se nadali!^k Dočekali smo ga, ugledali!”^l

א [ajin]

- 17 Jehova je izvršio ono što je naumio.^m Ispunio je riječ svoju,ⁿ

ono što je zapovjedio još davnih dana.^o Porušio je i nije imao milosti.^p Neprijatelju je dao da likuje zbog tebe.^r Uzvisio je rog protivnika tvojih.^s

צ [cade]

- 18 Srce njihovo k Jehovi vapi,^t o, zide kćeri sionske!^u

2. poglavlje

- a Jr 2:8
Jr 5:12
Jr 5:31
Jr 23:16
Jr 27:14
Jr 29:9
Eze 13:2
b Iza 58:1
Jr 23:14
c Jr 23:32
Jr 27:9
Mi 3:5
Sf 3:4
d Eze 25:6
Na 3:19
e 1Kr 9:8
Jr 18:16
Jr 19:8
Jr 25:9
Mi 6:16
f Ps 22:7
Ps 44:14
Mt 27:39
Mk 15:29
g Ps 48:2
Ps 50:2
Eze 16:14
h Job 16:10
Ps 22:13
Ps 35:21
Ps 109:2
i Job 16:9
Ps 37:12
Dj 7:54
j Iza 49:19
Jr 51:34
k Mi 4:11
l Ps 35:21
Ob 13
m Jr 18:11
Mi 2:3
n 2Kr 23:27
Iza 46:10
Iza 55:11
o 3Mo 26:17
5Mo 28:15
p Eze 5:11
Eze 7:9
Eze 9:10
r Ps 38:16
Ps 89:42
s Tu 1:5
t Ps 119:145
u Tu 2:8

Desni stupac

- a Jr 9:1
Jr 13:17
Jr 14:17
Tu 1:16
b Ps 119:148
c 1Sa 1:15
Ps 62:8
Ps 142:2
d Ps 88:1
Da 9:3
e 1Kr 8:54
f Iza 51:20
Tu 4:9
Eze 5:16
g Jr 14:21
h 3Mo 26:29
5Mo 28:53
Jr 19:9
Tu 4:10
Eze 5:10
i Ps 78:64
Mt 23:35
j 5Mo 28:50
2Lje 36:17
k Ps 18:42
l Jr 9:21
Jr 18:21
Tu 1:15

Neka suze kao potok teku danju i noću!^a

Ne daj počinka osjećajima svojim, neka oko tvoje ne prestane plakati!

ק [kof]

- 19 Ustani! Jadikuj noću na početku straža jutarnjih!^b

Izlijevaj srce^c pred licem^d Jehovinom kao vodu!

Podiži ruke k njemu^e radi duše djece svoje, koja od gladi svijest gube na uglovima svih ulica!^f

ר [reš]

- 20 Pogledaj, Jehova, i vidi^g onoga koga si ovako teško udario!

Je li trebalo da žene jedu plod utrobe svoje, djecu koju su zdravu rodile,^h

i da u svetišću Jehovinu ubijeni budu svećenik i prorok?ⁱ

ש [šin]

- 21 Djeca i starci^j leže na zemlji po ulicama.^k

Djevojke moje i mladići moji od mača su pali.^l

Ubijao si u dan gnjeva svojega.^m Klao si,ⁿ milosti nisi imao.^o

ט [tau]

- 22 Kao na dan blagdana,^p sazvao si narod iz svih mjesta u kojima kao došljaci borave.

U dan srdžbe Jehovine nitko nije pobjegao ni ti preživio.^r

m Jr 21:7; n Eze 9:6; o 2Mo 34:7; Jr 13:14; Tu 2:2; Tu 3:43; Eze 5:11; Eze 7:4; p 5Mo 16:16; r Jr 46:5; Am 9:1.

Djecu koju sam zdravu rodila i odgojila neprijatelj je moj istrijebio.^a

נ [alef]*

3 Ja sam čovjek koji je vidio nevolju^b od pruta gnjeva njegova.

2 Mene je odveo i poslao da u tami hodam, a ne na svjetlu.^c

3 I upravo na mene stalno, po cijeli dan, okreće ruku svoju.^d

ב [bet]

4 Učinio je da uvene tijelo moje i koža moja,^e polomio je kosti moje.^f

5 Sazidao je bedem oko mene, okružio me^g biljem otrovnim^h i nevoljom.

6 Stavio me da sjedim na mračnim mjestimaⁱ kao oni koji su odavna mrtvi.^j

ג [gimel]

7 Ogradio me zidom kamenim da ne izađem.^k Metnuo je na mene okove teške.^l

8 A kad zapomažem i vapim, zaustavlja molitvu moju.^m

9 Prepriječio je puteve moje kamenom klesanim.ⁿ Zakrčio je staze moje.^o

ד [dalet]

10 On mi je kao medvjed koji vreba,^p kao lav skriven u zasjedi.^r

11 Smeo je puteve moje i ostavlja me kao zemlju neobrađenu. Opuštošio me.^s

Tu 3:1* Vidi bilješku za Tu 1:1.

2. poglavlje

a 5Mo 28:18
Jr 16:4
Ho 9:12

3. poglavlje

b Ps 71:20
c 5Mo 28:29

Iza 59:9

Jr 13:16

d Iza 63:10

e Ps 38:3

f Ps 51:8

Iza 38:13

Jr 50:17

g Job 3:23

h Jr 8:14

Jr 9:15

Jr 23:15

Tu 3:19

i Ps 88:6

j Ps 88:5

Ps 143:3

k Job 19:8

Ps 88:8

Ho 2:6

l Jr 39:7

Jr 52:11

m Job 30:20

Ps 22:2

Ps 80:4

Ps 102:2

Izr 15:29

Iza 1:15

Mi 3:4

n Job 19:8

o Job 34:11

Iza 63:17

p Ho 13:8

Am 5:19

r Job 10:16

Job 38:40

Ho 5:14

s Jr 6:8

Jr 32:43

Desni stupac

a Ps 7:12

b Job 6:4

Job 7:20

Job 16:12

Ps 38:2

c Job 6:4

Job 16:13

d Job 30:1

Ps 44:13

Jr 20:7

e Job 30:9

Ps 69:12

Ps 137:3

f Ru 1:20

Job 9:18

g Jr 9:15

Jr 23:15

h Izr 20:17

i Ps 102:9

Jr 6:26

j 1Mo 41:30

k Job 17:15

Ps 31:22

l Ne 9:32

Ps 137:1

m Jr 9:15

Tu 3:5

n Ps 113:7

o Ps 77:11

p Ps 130:7

Mi 7:7

r Ps 25:6

Ps 69:16

12 Napeo je luk svoj^a i postavila me kao metu za strijele.^b

ה [he]

13 U bubrege mi je zabio strijele, sinove tobolca svojega.^c

14 Postao sam podsmijeh^d svemu narodu protivničkom, rugaju mi se u pjesmama po cijeli dan.^e

15 Nasitio me gorčinom,^f napojio me pelinom.^g

ו [vau]

16 Pušta me da šljunkom zube lomim,^h pušta me da čučim u pepelu.ⁱ

17 Odbacuješ me, nema mira duši mojoj. Zaboravio sam što je to dobro.^j

18 I govorim: "Nestalo je uzvišenosti moje i onoga čemu sam se nadao od Jehove."^k

ז [zajin]

19 Sjeti se nevolje moje i beskućništva mojega,^l pelina i bilja otrovnog!^m

20 Duša će se tvoja sigurno sjetiti i prema meni se sagnuti.ⁿ

21 Na to ću podsjećati srce svoje,^o zbog toga ću spremno čekati.^p

ח [het]

22 Zbog milosti^{*r} Jehovine nismo sasvim izginuli,^s jer milosrđa njegova nikako ne nestaje.^t

s Ezr 9:8; Ps 77:8; Ps 106:45; Mi 3:6; t Ne 9:31; Ps 78:38; Ps 86:15; Jr 30:11; Mi 7:18; Lk 1:50.

Tu 3:22* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

23 Obnavlja se svakoga jutra.^a Vjernost je tvoja velika.^b

24 “Jehova je baština moja”,^c govori duša moja, “zato ću ga spremno čekati.”^d

𐤀 [tet]

25 Dobar je Jehova prema onome tko se uzda* u njega,^e prema duši koja ga traži.^f

26 Dobro je čekati,^g tiho čekati,^h spasenje od Jehove.ⁱ

27 Dobro je da čovjek nosi jaram za mladosti svoje.^j

𐤁 [jod]

28 Neka sjedi u samoći i šuti,^k jer je on breme stavio na njega!^l

29 Neka prigne k prahu usta svoja!^m Možda ima nade.ⁿ

30 Neka okrene obraz onome tko ga udara,^o neka se nasiti sramote!^p

𐤂 [kaf]

31 Jer Jehova ne odbacuje zauvijek.^r

32 Jer ako i rastuži,^s on se i smiluje zbog velike milosti* svoje.^t

33 Jer kad nanosi nevolju sinovima ljudskim ili ih rastužuje, ne raduje se tome.^u

𐤃 [lamed]

34 Kad se satiru pod nogama^v svi zatočnici zemaljski,^z

35 kad se izvrće pravda čovjeku pred licem Svevišnjega,^a

Tu 3:25* Ili: “tko u njega polaže nadu”.
32* Ili: “vjerne ljubavi”.

3. poglavlje

a Ps 30:5

Iza 33:2

b 5Mo 32:4

Ps 36:5

Ps 89:2

c Ps 16:5

Ps 73:26

Ps 119:57

Ps 142:5

d Ps 31:24

Ps 130:7

e Ps 25:3

Ps 39:7

Ps 130:5

Iza 25:9

Iza 30:18

Mi 7:7

f 1Lje 28:9

Ps 38:9

Iza 26:9

Sf 2:3

g Ps 31:24

h Ps 37:7

i Ps 36:6

Ps 116:6

Izr 20:22

j Ps 119:71

k Ps 4:4

Tu 2:10

l Ps 39:9

Jr 15:17

Tu 3:39

m Job 42:6

Eze 16:63

n 2Sa 12:22

Jl 2:14

Jn 3:9

o Mi 5:1

Mt 5:39

1Pe 2:23

p Ps 123:3

Iza 50:6

r Ps 77:7

Ps 94:14

Jr 3:12

Jr 31:37

Jr 32:40

Mi 7:18

s Job 5:18

Ps 30:5

Iza 54:7

t 2Kr 13:23

Ps 13:5

Ps 78:38

Ps 103:9

Ps 103:11

Ps 106:45

Jr 31:20

u Iza 55:7

Jr 7:31

Jr 18:8

Eze 35:11

He 12:10

Jk 1:13

2Pe 3:9

v Iza 51:23

z Ps 69:33

Ps 79:11

Ps 102:20

a Ps 12:5

Ps 140:12

Izr 17:15

Izr 22:22

Iza 5:23

36 kad se čovjeku čini krivo u parnici njegovoj — Jehova to ne odobrava.^a

𐤄 [mem]

37 Tko je zapovjedio nešto što se zbilo, a da to Jehova nije zapovjedio?^b

38 Iz usta Svevišnjega ne dolazi i zlo i dobro.^c

39 Kako se čovjek živi može žaliti,^d kako se čovjek može žaliti zbog grijeha svojega?^e

𐤅 [nun]

40 Ispitajmo puteve svoje i istražimo ih,^f i vratimo se Jehovi!^g

41 Podignimo srce svoje i ruke svoje k Bogu koji je na nebesima:^h

42 “Mi smo počinili prijestup i bili smo buntovni.ⁱ A ti nisi oprostio.^j

𐤆 [samek]

43 Gnjevom si zapriječio pristup^k i progoniš nas.^l Ubijao si, milosti nisi imao.^m

44 Oblacima si zapriječio pristup k sebi,ⁿ da molitva ne prođe.^o

45 Učinio si od nas smeće i otpad među narodima.”^p

𐤇 [pe]

46 Svi neprijatelji naši razjapili su usta na nas.^r

47 Snašla nas je jeza i jama,^s opustošenje i propast.^t

Desni stupac

a Iza 59:15

Hb 1:13

b Ps 33:9

Izr 16:9

Izr 19:21

Iza 46:10

c Jk 3:11

d Izr 19:3

e Ps 103:10; Mi 7:9; f Ps 119:59; Eze 18:28; Hg 1:5; g 5Mo 4:30; Iza 55:7; Ho 6:1; Jl 2:13; Jk 4:8; h 5Mo 4:29; 2Lje 7:14; 2Lje 34:27; Ps 28:2; Ps 119:58; i Ne 9:26; Iza 1:2; Da 9:5; j 2Kr 24:4; Eze 24:13; Da 9:12; k Izr 15:8; 1Pe 3:12; 15Mo 28:64; m 5Mo 4:26; Tu 2:2; Eze 9:10; n Tu 2:1; o Ps 80:4; Izr 15:29; Izr 28:9; Iza 1:15; Jr 14:11; Mi 3:4; Za 7:13; p 5Mo 28:37; Jr 6:30; r Job 16:10; Ps 22:13; Tu 2:16; s 5Mo 28:66; Iza 24:18; Jr 48:44; t Iza 51:19; Jr 4:6; Tu 2:13.

48 Potoci suza teku iz oka mog
jega zbog propasti kćeri
naroda mojega.^a

ⲱ [ajin]

49 Oko mi se izlijeva i neće
stati, neće imati pre-
daha,^b

50 dok Jehova ne pogleda i ne
vidi s neba.^c

51 Oko moje nanosi bol duši
mojoj^d zbog svih kćeri
grada mojega.^{*e}

Ⲱ [cade]

52 Neprijatelji me moji upor-
no kao pticu love,^f a
bez razloga.^g

53 U jami su htjeli okončati*
život moj,^h kamenje su
bacali na me.

54 Vode su potekle iznad gla-
ve moje.ⁱ Rekao sam:
“Poginut ću!”^j

Ⲡ [kof]

55 Prizvao sam ime tvoje,
o Jehova, iz jame naj-
dublje.^k

56 Ti čuješ glas moj.^l Ne zatva-
raj uho kada oslobođe-
nje tražim, kada k tebi
vapim!^m

57 Približio si se u dan kada
sam te zvao.ⁿ Rekao si:
“Ne boj se!”^o

ⲡ [reš]

58 Ti si, Jehova, preuzeo par-
nice duše moje.^p Otku-
pio si život moj.^r

59 Vidio si, Jehova, neprav-
du koja mi je učinje-
na.^s Pribavi mi presu-
du pravednu!^t

Tu 3:51* Ili: “svih gradova oko gra-
da mojega”. **53*** Doslovno: “U jami su
ušutkali”.

3. poglavlje

a Ps 119:136

Jr 9:1

b Jr 14:17

Tu 1:16

c Ps 80:14

Ps 102:19

Iza 63:15

d 5Mo 28:34

Jr 14:18

e Jr 11:22

Tu 2:21

f 1Sa 26:20

Ps 11:1

g 1Sa 26:18

Ps 35:7

Ps 69:4

Ps 109:3

Ps 119:161

Jr 37:18

Jr 37:20

h Jr 38:6

i Ps 18:4

Ps 69:2

Ps 88:17

Ps 124:4

j Ps 31:22

k Ps 88:6

Ps 116:4

Ps 130:1

Jn 2:2

l Ps 3:4

Ps 6:8

Ps 116:1

m Ps 55:1

n Ps 69:18

Ps 145:18

Iza 58:9

Jk 4:8

o Jr 1:8

p Ps 7:8

Ps 35:1

Ps 69:18

Jr 11:20

Jr 51:36

r Ps 71:23

Jr 50:34

s Jr 15:10

t 1Sa 25:39

Ps 9:4

Ps 35:23

Ps 43:1

Jr 51:36

Desni stupac

a Ps 10:14

Jr 11:19

b Ps 74:18

Ps 89:50

Jr 11:19

Jr 18:18

c Ps 59:12

Ps 140:3

d Jr 38:4

e Ps 1:1

Ps 139:2

f Job 30:9

Tu 3:14

g Job 34:11

Ps 28:4

Jr 11:20

2Ti 4:14

h 5Mo 2:30

Jr 18:12

Ri 2:5

He 3:12

i 5Mo 28:15

Jr 17:5

j 5Mo 4:26

5Mo 28:20

Ps 35:6

Jr 11:23

k Ps 8:3

Jr 10:12

60 Vidio si svu osvetu njiho-
vu, sve što protiv mene
smišljaju.^a

ⲱ [sin] ili [šin]

61 Čuo si kako me sramote,
Jehova, sve što protiv
mene smišljaju,^b

62 riječi onih koji na me us-
taju^c i ono što protiv
mene šapuću po cijeli
dan.^d

63 Pogledaj ih kad sjede i
kad ustaju!^e Ja sam im
pjesma.^f

ⲡ [tau]

64 Ti ćeš im, Jehova, vrati-
ti po postupcima njiho-
vim, po djelu ruku nji-
hovih.^g

65 Dat ćeš im srce okorjelo,^h
prokletstvo svoje met-
nut ćeš na njih.ⁱ

66 Progonit ćeš ih u gnjevu
i istrijebiti ih^j pod ne-
bom svojim,^k Jehova.

ⲛ [alef]*

4 O, kako je potamnjelo
sjajno zlato, to dobro
zlato!

Kako se prosulo sveto
kamenje^m na uglovima
svih ulica!ⁿ

ⲟ [bet]

2 A drage sinove Siona,^o koje
se nekad sa suhim zla-
tom uspoređivalo,
sada se smatra tek čupo-
vima zemljanim, dje-
lom ruku lončarevih!^p

4. poglavlje 1 1Kr 6:22; m 1Kr 5:17; 1Kr 7:9; n Jr 52:13; o Iza 51:18; p Iza 30:14; Jr 19:11; Jr 22:28; Tu 5:12.

Tu 4:1* Vidi bilješku za Tu 1:1.

ⲁ [gimel]

- 3 Čak i šakali dojke pružaju, doje mladunčad svoju. Kći naroda mojega okrutna je postala,^a kao nojevi u pustinji.^b

ⲧ [dalet]

- 4 Jezik se dojenčetu za nepce lijepi od žedi.^c Djeca traže kruha,^d ali nema nikoga da im ga pruži.^e

Ⲏ [he]

- 5 Oni koji su nekad jeli jela birana premiru od straha na ulicama.^f Oni koji su odrastali u skerletu^g sada grle hrpe pepela.^h

ⲓ [vau]

- 6 Kazna za prijestup kćeri naroda mojega veća je od kazne za grijeh Sodome,ⁱ koja je u trenu uništena bila i kojoj nijedna ruka nije pomoć pružila.^j

ⲓ [zajin]

- 7 Nazireji^k su njezini bili čišći od snijega,^l bjelji od mlijeka, rumeniji^m od koralja, glatki kao safir.ⁿ

Ⲏ [het]

- 8 Sada izgledaju tamnije od crnila. Ne prepoznaje ih se na ulicama.^o Koža im se za kosti priljepila,^p kao drvo se osušila.

ⲛ [tet]

- 9 Bolje su prošli oni koji su pobijeni mačem^r nego oni koje je pomorila glad,^s

4. poglavlje

- a 3Mo 26:29
5Mo 28:53
Jr 19:9
Tu 4:10
b Job 39:16
c Ps 22:15
Tu 2:11
d Tu 1:11
Tu 2:12
e Jr 52:6
f Am 6:4
Am 6:7
g Jr 6:2
h Job 2:8
i 1Mo 19:24
Eze 16:48
j 1Mo 19:25
Da 9:12
k 4Mo 6:2
Su 13:5
l Ps 51:7
m 1Sa 16:12
Pj 5:10
n Job 28:16
o Job 2:12
p Job 19:20
Job 33:21
Ps 102:5
r Jr 38:2
s Jr 29:17

Desni stupac

- a 3Mo 26:29
5Mo 28:55
Tu 2:20
Tu 4:3
b 5Mo 28:57
Iza 49:15
Tu 3:48
c 5Mo 28:20
2Lj 36:16
Jr 6:11
Jr 9:11
Eze 22:31
Da 9:12
Za 1:6
d 3Mo 26:28
Jr 7:20
e 5Mo 32:22
2Kr 25:9
f 5Mo 29:24
1Kr 9:8
g 2Kr 25:10
Jr 52:13
h Jr 5:31
Jr 6:13
Jr 14:14
Jr 23:11
Tu 2:14
Mi 3:11
Sf 3:4
i Jr 26:8
Mt 23:31
Lk 11:47
Dj 7:52
j Iza 59:10
Sf 1:17
k 5Mo 28:28
Iza 56:10
Mt 15:14
l 4Mo 35:33
Iza 1:15
Jr 2:34
Eze 33:25
Ho 4:2
m 4Mo 19:16
n 3Mo 13:45
o 2Ko 6:17
p 3Mo 26:33
Tu 1:7
r 5Mo 28:65

jer ovi polako venu od nestašice plodova s polja, kao da su mačem probodeni.

Ⲛ [jod]

- 10 Žene, nekad samilosne, kuhale su djecu svoju.^a Njima su se hranile u vrijeme propasti kćeri naroda mojega.^b

ⲛ [kaf]

- 11 Jehova je iskalio srdžbu svoju,^c izlio je usplamtjeli gnjev svoj^d i raspiruje vatru na Sionu, koja proždire temelje njegove.^e

ⲛ [lamed]

- 12 Ni kraljevi zemaljski ni svi koji žive na zemlji* nisu vjerovali^f da će protivnik i neprijatelj ući na vrata jeruzalemska.^g

ⲛ [mem]

- 13 Zbog grijeha proroka njegovih, prijestupa svećenika njegovih,^h usred njega se prolijevala krv pravednih.ⁱ

ⲛ [nun]

- 14 Kao slijepi^j lutali su ulicama.^k Okaljali su se krvlju,^l pa nitko nije smio dodirnuti haljine njihove.^m

ⲛ [samek]

- 15 "Maknite se! Nečisti!"ⁿ vikali su im. "Maknite se! Maknite se! Ne dotičite nas!"^o Jer postali su beskućnici^p i lutali unaokolo.^r Među narodima se

Tu 4:12* Doslovno: "plodnome tlu".

govorilo: “Kod nas oni više ne mogu boraviti.”^a

ⲑ [pe]

16 Sam ih je Jehova rasijao.^b Neće ih on više pogledati.^c

Ne poštuju se više ni svećenici,^d milosti nema ni prema starcima.”^e

ⲕ [ajin]

17 Dok nas još ima, oči nas ostavljaju uzalud iščekujući pomoć.^f

Gledajući u daljinu očekivali smo narod koji ne može spas donijeti.^g

ⲗ [cade]

18 Korake nam vrebaju,^h te po trgovima svojim ne možemo hodati.

Kraj nam se približio. Navršili su nam se dani, došao nam je kraj.ⁱ

ⲛ [kof]

19 Progonitelji su naši brži bili od orlova nebeskih.^j

Po gorama su nas žestoko proganjali,^k u pustinji su nas dočekivali u zasjedi.^l

ⲏ [reš]

20 Dah nosnica naših,^m pomazanik Jehovin,ⁿ zarobljen je u velikoj jami njihovoj,^o

onaj za kojega smo govorili: “U sjeni njegovoj^p živjet ćemo među narodima.”^r

Ⲑ [sin]

21 Raduj se i veseli se,^s kćeri edomska,^t koja živiš u zemlji Usu!^u

Doći će i do tebe čaša.^v Opit ćeš se u otkriti gototinju svoju.^z

4. poglavlje

a 5Mo 28:25
5Mo 28:68
b 3Mo 26:33
5Mo 28:64
Jr 24:9
c Job 34:29
Ps 34:16
Iza 59:2
Jr 18:17
He 8:9
d 2Kr 25:18
e Tu 5:12
Eze 9:6
f 2Kr 24:7
Iza 20:5
Tu 1:19
g Iza 30:3
Iza 31:3
Jr 37:7
Eze 29:6
h 2Kr 25:5
Jr 39:4
Tu 3:52
i Eze 7:2
Eze 12:23
Am 8:2
j 5Mo 28:49
Iza 5:26
Jr 4:13
Ho 8:1
Hb 1:8
k 2Kr 25:5
Am 2:14
l Tu 3:10
m 1Mo 2:7
n Ps 89:20
Jr 37:1
o 2Kr 25:6
Jr 39:5
Jr 52:8
Eze 12:13
p Su 9:15
Da 4:12
r 1Sa 9:16
s Izr 2:14
1Ko 13:6
t Ps 137:7
Ob 12
u Jr 25:20
v Jr 25:15
Jr 49:12
Ob 16
z Jr 49:10

Desni stupac

a 3Mo 26:43
Iza 40:2
Jr 50:20
b 3Mo 26:44
Iza 52:1
Iza 60:18
c Ps 137:7
Iza 34:5
Eze 25:13
Eze 35:15
Am 1:11
Ob 13

5. poglavlje

d 3Mo 26:44
Jr 15:15
Tu 1:20
e Ps 44:13
Ps 79:4
Tu 2:15
f 5Mo 28:30
Ps 79:1
Ps 136:21
Iza 1:7
Jr 6:12
Jr 51:13
g 2Mo 22:24
h Jr 18:21

ⲏ [tau]

22 Dovoljno si kažnjena, kćeri sionska, za krivnju svoju.^a Neće te on opet u izgnanstvo odvesti.^b

Pogledao je na krivnju tvoju, kćeri edomska. Razotkrio je grijehe tvoje.^c

5 Sjeti se, Jehova, što nam se dogodilo!^d Pogledaj i vidi sramotu našu!^e

2 Nasljedstvo naše predano je strancima, kuće naše tudincima.^f

3 Postali smo siročad, bez oca.^g Majke su naše kao udovice.^h

4 Svoju vodu pijemo za novac,ⁱ za svoja drva moramo plaćati.

5 Progonitelji su nam za vratom.^j Iznemogli smo. Ne daju nam predahnuti.^k

6 Prema Egiptu^l ruku smo pružili^m i prema Asiriji,ⁿ da se nasitimo kruha.

7 Oci su naši zgriješili.^o Njih više nema, a mi moramo trpjeti zbog prijestupa njihovih.^p

8 Sluge vladaju nad nama.^r Nikoga nema da nas iščupa iz ruke njihove.^s

9 Kruh svoj donosimo izlažući dušu maču^t u pustinji.

10 Koža nam se kao peč užarila od ljute gladi.^u

i 5Mo 28:48; Iza 3:1; Eze 4:11; Eze 4:16; j 5Mo 28:48; Jr 27:8; Jr 28:14; k 5Mo 28:65; l Iza 30:2; Iza 31:1; Jr 2:18; Jr 2:36; Jr 44:12; m Eze 17:18; n 2Lje 28:16; Ho 5:13; Ho 7:11; Ho 9:3; Ho 12:1; o Jr 16:12; Jr 31:29; Eze 18:2; p 2Mo 20:5; Jr 14:20; Za 1:5; r 5Mo 28:43; Izr 30:22; Iza 3:4; s Za 11:6; t Jr 52:6; Eze 4:10; u 2Kr 25:3; Job 30:30; Tu 4:8.

- 11** Obeščastili su žene na Sionu,^a djevice u gradovima Judinim.
- 12** Knezove su za ruku objesili.^b Ni lica staračka nisu poštovali.^c
- 13** Mladići su žrvnje nosili,^d dječaci su pod teretom drva posrtali.^e
- 14** Staraca više nema na vratima,^f mladići više ne sviraju pjesme svoje.^g
- 15** Nestalo je radosti u srcu našem. Plesanje se naše u tugovanje pretvorilo.^h
- 16** Kruna je pala s glave naše.ⁱ Teško nama, jer smo zgriješili!^j
- 17** Zato srce naše boluje.^k Zato su nam oči potamnjele,^l

5. poglavlje

- a 5Mo 28:30
Za 14:2
b Jr 39:6
c Iza 47:6
Jr 6:11
Tu 4:16
d Su 16:21
e 2Mo 1:11
f 5Mo 16:18
Jš 20:4
Ru 4:11
g Jr 25:10
h Am 8:10
i Job 19:9
Ps 7:5
Ps 89:39
j Izr 14:34
Iza 3:9
Iza 59:12
k Iza 1:5
Jr 8:18
Tu 1:22
l 5Mo 28:65
Job 17:7
Ps 6:7
Iza 59:10
Tu 2:11

Desni stupac

- a 3Mo 26:43
Jr 26:18
b Iza 32:14
Jr 9:11
Eze 13:4
c Ps 9:7
Ps 90:2
Ps 102:12

- 18** zato što je gora sionska opustjela^a i lisice idu po njoj.^b
- 19** Ti ćeš, Jehova, stolovati do vijeka.^c Prijestolje tvoje iz naraštaja u naraštaj stoji.^d
- 20** Zašto da nas zaboraviš zauvijek,^e da nas ostaviš za mnoge dane?^f
- 21** Dovedi nas natrag,^g Jehova, k sebi, i mi ćemo se rado vratiti! Daj da nam dođu novi dani, poput onih što su nekada bili!^h
- 22** Ali ti si nas uistinu odbacio.ⁱ Silno si se na nas razgnjevio.^j

d Ps 102:27; Ps 145:13; Ps 146:10; Hb 1:12; e Ps 13:1; Jr 14:19; f Ps 79:5; g 5Mo 4:30; Ps 80:3; Ps 85:4; Jr 31:18; Jr 32:37; h Jr 33:13; i Ps 44:9; j 5Mo 28:15; Ps 60:1; Jr 31:37.

EZEKIJEL

1 Godine tridesete, četvrtoga mjeseca, petoga dana u mjesecu, kad sam bio među izgnanicima^a na rijeci Kebaru,^b otvorila su se nebesa^c i vidio sam viđenja Božja.^d **2** Petoga dana u mjesecu — pete godine izgnanstva kralja Jojakina^e — **3** došla je riječ Jehovina^f Ezekijelu,^g sinu Buzija, svećenika u zemlji kaldejskoj,^h na rijeci Kebaru, i ondje se ruka Jehovina spustila na njega.ⁱ

4 Pogledao sam, i gle, vjentar olujni^j došao je sa sjevera, s gustim oblacima^k i vatrom rasplamsalom.^l Oblaci su bili

1. poglavlje

- a 2Kr 24:14
Es 2:6
b Ps 137:1
Eze 3:15
Eze 10:15
Eze 43:3
c Mt 3:16
Dj 7:55
Dj 10:11
Ot 19:11
d 1Mo 15:1
4Mo 12:6
Da 8:1
e 2Kr 24:12
2Lje 36:10
Jr 24:1
f 2Pe 1:21
g Eze 24:24
h 2Kr 24:16
Jr 22:25
i 1Kr 18:46
2Kr 3:15
Eze 3:14
j 1Kr 19:11
k Ps 97:2
l 2Mo 19:18
2Mo 24:17

Desni stupac

- a Eze 8:2

obavijeni blještavilom, a usred vatre nalazilo se nešto nalik bijelome zlatu, što je sjalo usred nje.^a **5** Usred nje bilo je nešto kao četiri bića,^b a izgledala su ovako: sličila su čovjeku zemaljskom. **6** Svako od njih imalo je četiri lica^c i svako je imalo četiri krila.^d **7** Noge su im bile ravne, a stopala kao papci u teleta,^e i blistale su kao bakar ulašteni.^f **8** Imala su ruke čovječje pod krilima svojim na sve četiri strane.^g Sva četiri imala su lica i krila.^h **9** Krila su im se doticala.

b Eze 10:9; Ot 4:6; c Eze 10:14; d Iza 6:2; Eze 10:21; Ot 4:8; e 3Mo 11:3; f Da 10:6; Ot 1:15; g Iza 6:6; Eze 10:8; h Eze 10:21.

Bića se nisu okretala kad su išla, nego je svako išlo ravno naprijed.^a

10 Lica su im izgledala ovako: sva četiri imala su lice čovječje,^b zdesna lice lavlje,^c slijeva lice bika,^d a imala su i lice orla.^e **11** Takva su bila lica njihova. Krila^f su im se širila prema gore. Svako je imalo dva krila koja su im se doticala, a dva su im pokrivala tijelo.^g

12 Svako je išlo ravno naprijed.^h Kamo ih je duh navodio, onamo su išla.ⁱ Nisu se okretala dok su išla.^j **13** A izgledom su ta bića bila poput ugljevlja ražarenog.^k Nešto što je nalikovalo na baklje! micalo se amo-tamo između bića, a vatra je plamtjela, i munje su iz vatre izlazile.^m **14** A kad su bića odlazila i vraćala se, izgledala su poput munje.ⁿ

15 Dok sam gledao ta bića, gle, po jedan je kotač bio na zemlji kraj bića,^o kraj svakog bića s četiri lica.^p

16 Kotači^r su izgledom i građom bili nalik sjajnom krizolitu,^s i sva su četiri jednako izgledala. Izgledom i građom bili su kao da je jedan kotač u drugome.^{*t} **17** Kad su kretali, mogli su ići na sve četiri strane.^u Nisu se morali okrenuti kad su mijenjali smjer.^v **18** Kotači su bili zastrašujuće visoki. Sva četiri kotača bila su uokolo puna očiju.^z **19** Kad su bića krenula, kotači su išli uz njih, a kad su se

Eze 1:16* Vjerojatno se radilo o dva kotača sa središtem u istoj točki, ali međusobno postavljena pod pravim kutem.

1. poglavlje

- a Eze 10:11
- b Ot 4:7
- c 2Sa 17:10
Izr 28:1
- d Izr 14:4
- e Job 39:29
Izr 30:19
Eze 10:14
- f Ps 18:10
- g Iza 6:2
- h Eze 10:22
- i Ps 103:20
Eze 1:20
He 1:14
- j Eze 1:17
- k Ps 104:4
- l Da 7:10
- m Ps 97:3
- n Ps 18:10
Mt 24:27
- o Eze 10:9
Eze 10:13
Eze 11:22
- p Ot 4:7
- r Eze 10:9
- s 2Mo 39:13
Da 10:6
- t Eze 10:10
Da 7:9
- u Eze 10:11
- v Eze 1:12
- z Izr 15:3
Eze 10:12
Za 4:10

Desni stupac

- a Eze 10:16
- b Eze 10:17
- c 1Mo 1:6
- d Eze 10:1
- e Eze 43:2
Ot 1:15
Ot 14:2
- f Job 37:2
Ps 29:3
Ps 68:33
- g 2Kr 7:6
- h 2Mo 24:10
Ps 96:6
Eze 10:1
- i 1Kr 22:19
Ps 99:1
Iza 6:1
Ot 4:2
- j Da 7:9
- k Eze 8:2
- l 5Mo 4:24
Ps 104:2

bića podigla sa zemlje, i kotači su se podigli.^a **20** Kamo ih je duh navodio, onamo su išla, onamo kamo ih je duh navodio, a kotači su se podizali zajedno s njima, jer je duh koji je djelovao na bića bio i u kotačima. **21** Kad su bića krenula, i kotači su krenuli, a kad su ona stala, i oni su stali, i kad su se bića podigla sa zemlje, i kotači su se podigli zajedno s njima, jer je duh koji je djelovao na bića bio i u kotačima.^b

22 Iznad glava tih bića bilo je nešto kao svod,^c nalik na zastrašujuću led blistavi, koji se rasprostirao iznad glava njihovih.^d **23** Ispod svoda krila su im bila ispružena, jedno prema drugome. Svako je na tijelu imalo dva krila na jednoj strani i dva na drugoj. **24** I kad su išla, čuo sam lepet krila njihovih, koji je zvučao poput huke voda velikih,^e poput glasa Svemogućega, poput buke,^f poput graje u taboru.^g Kad su stala, spustila su krila.

25 I čuo se glas nad svodom koji je bio iznad glava njihovih. (Kad su stala, spustila su krila.) **26** Nad svodom koji je bio iznad glava njihovih bilo je nešto kao kamen safir,^h nalik prijestolju.ⁱ A gore, na onome što je nalikovalo prijestolju, bio je netko tko je izgledao kao čovjek zemaljski.^j **27** Od dijela koji je izgledao kao bokovi njegovi pa naviše vidio sam nešto kao sjajno zlato bijelo,^k nalik na vatra koja je gorjela iznutra svuda unaokolo,^l i od dijela koji je izgledao kao bokovi njegovi pa naniže

vidio sam nešto nalik na vatra, a svjetlost blještava bila je svuda oko njega. **28** I vidio sam nešto što je izgledalo kao duga^a koja se pojavi u oblaci-ma u dan kišni. Tako je izgledala svjetlost koja je blještala unaokolo. To je bilo nešto što je izgledalo kao slava Jehovina.^b Kad sam to vidio, pao sam ničice,^c i začuo sam glas onoga koji je govorio.

2 I rekao mi je: "Sine čovječji,^d ustani na noge da govorim s tobom!"^e **2** I čim mi se obratio, duh je ušao u mene,^f i podigao me na noge da čujem onoga koji mi govori.^g

3 I rekao mi je: "Sine čovječji, šaljem te k sinovima Izraelovim,^h k narodima buntovnim koji su se pobunili protiv mene.ⁱ Oni i oci njihovi grijеше mi sve do dana današnjega.^j **4** Šaljem te k sinovima drskalica i tvrda srca.^k Ovo im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova!' **5** Slušali^l oni ili ne slušali^m — jer su dom buntovničkiⁿ — znat će da je prokrok bio među njima.^o

6 A ti, sine čovječji, ne boj ih se^p i ne plaši se riječi njihovih, ni ljudi tvrdokornih^r ni trnja što te bode^s ni škorpi-ona^t među kojima živiš! Ne boj se riječi njihovih i ne plaši se lica njihovih,^u jer su dom buntovnički!^v **7** Govori im riječi moje, slušali oni ili ne slušali, jer su buntovnici!^w

8 A ti, sine čovječji, slušaj što ću ti reći! Ne budi i ti buntovan kao ovaj dom buntovnički!^a Otvori usta i pojedi što ću ti dati!^b

1. poglavlje

- a 1Mo 9:13
Ot 4:3
- b 2Mo 24:16
Eze 8:4
- c Eze 3:23
Eze 43:3
Da 8:17
Ot 1:17

2. poglavlje

- d Eze 8:5
Eze 37:3
- e Da 10:11
- f Eze 3:24
g Ot 11:11
- h 2Lje 36:15
Eze 3:7
Mt 10:16
- i Ps 107:11
Iza 1:4
Iza 30:9
Jr 16:12
Tu 1:20
Da 9:9
- j 5Mo 9:24
Ne 9:26
Ps 78:8
Jr 3:25
Eze 20:18
Dj 7:51
- k Jš 11:20
Ps 95:8
Eze 3:7
He 3:15
- l Eze 33:15
- m Eze 3:11
Eze 33:4
n Eze 12:2
o Eze 33:33
Iv 15:22
- p 2Kr 1:15
Izr 29:25
Jr 1:17
Lk 12:4
- r 5Mo 2:30
Dj 7:51
- s Iza 9:18
Mi 7:4
- t Lk 10:19
- u Jr 1:8
Eze 3:9
- v Iza 51:7
- z Jr 1:17
Eze 3:27
- a 4Mo 20:24
Iza 50:5
- b Jr 15:16
Ot 10:9

Desni stupac

- a Jr 1:9
Eze 8:3
- b Eze 3:1
Ot 10:8
- c Za 5:3
Ot 5:1
- d Iza 3:11
Jr 7:29
Eze 19:1

3. poglavlje

- e Eze 2:8
Ot 10:9
- f Ot 10:10
- g Ps 19:10
Ps 119:103
Jr 15:16
Ot 10:9
- h Mt 10:6
Mt 15:24

9 I pogledao sam, a to ruka ispružena prema meni,^a i u njoj svitak.^b **10** I on ga je razvio preda mnom, i bio je ispisan i na prednjoj i na stražnjoj strani,^c a u njemu su bile napisane tužaljke, jadikovke i nari-canja.^d

3 I rekao mi je: "Sine čovječji, pojedi što je pred tobom! Pojedi ovaj svitak,^e te idi i govori domu Izraelovu!"

2 I otvorio sam usta svoja, a on mi je dao da pojedem taj svitak.^f **3** I rekao mi je: "Sine čovječji, nahrani trbuh svoj i nasiti utrobu svoju ovim svitkom koji ti dajem!" I pojeo sam ga, i u ustima mi je bio sladak kao med.^g

4 Zatim mi je rekao: "Sine čovječji, idi i pođi k domu Izraelovu^h i govori im riječima mojim! **5** Ne šaljem te narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora,ⁱ nego domu Izraelovu. **6** Ne šaljem te narodima brojnim, nepoznata jezika i nerazumljiva govora, čije riječi ne možeš razumjeti.^j A kad bih te i poslao k njima, oni bi te slušali.^k **7** Ali dom Izraelov neće te htjeti slušati, jer ne žele slušati mene,^l jer sav je dom Izraelov tvrde glave i otvrdnula srca.^m **8** Evo, dajem ti lice tvrdo kao što je i njihovo,ⁿ i čelo tvrdo kao što je i njihovo.^o **9** Dajem ti čelo tvrdo poput dijamanta, tvrde od kremenata.^p Ne boj ih se^r i ne plaši se lica njihovih,^s jer su dom buntovnički!"^t

ⁱ 5Mo 28:49; Ps 81:5; Iza 28:11; Iza 33:19; Jr 5:15; k Jn 3:5; Mt 11:21; Mt 12:41; Dj 13:46; 1 Sa 8:7; Jr 25:7; Lk 10:16; m 2Mo 34:9; Ne 9:16; Jr 3:3; Jr 5:3; Jr 7:26; Eze 2:4; n Jr 1:18; o Iza 50:7; Jr 15:20; Mi 3:8; p Iza 50:7; Za 7:12; r Izr 29:25; Iza 41:10; s Jr 1:18; Jr 17:18; t Eze 24:3.

10 I rekao mi je: "Sine čovječji, sve riječi koje ću ti reći primi k srcu^a i slušaj ih ušima svojim! 11 Idi i pođi k izgnanicima,^b k sinovima naroda svojega, pa im se obrati i reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova', slušali oni ili ne slušali!"^c

12 Potom me duh ponio^d i čuo sam iza sebe huku veliku:^e "Neka je blagoslovljena slava Jehovina s mjesta njegova!"^f 13 I začuo se lepet krila onih bića koja su im se dodirivala jedna s drugima^g i zvuk kotača tik do njih^h i huka velika. 14 I duh me ponioⁱ i odnio me, te sam išao ogorčen i gnjevan,^{*} a na meni je počivala snažna ruka Jehovina.^j 15 I tako sam došao k izgnanicima u Tel-Abib, koji su živjeli^k na rijeci Kebaru,^l i ostao sam ondje gdje su oni živjeli. Ostao sam ondje među njima sedam dana, sav zaprepašten.^m

16 A nakon sedam dana došla mi je riječ Jehovina:

17 "Sine čovječji, postavio sam te za stražara domu Izraelovu.ⁿ Slušaj riječi iz usta mojih i opominji ih u ime moje!"^o

18 Kad kažem zlome: 'Umrijet ćeš',^p a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš kako bi odvratilo zloga od zlog puta njegova i sačuvao mu život,^r on će umrijeti zbog prijestupa svojega, jer zlo čini,^s ali krv ću njegovu tražiti iz tvoje ruke.^t 19 Ali ako opomeneš zloga,^u a on se ne odvrti od zloće svoje i od zlog puta svojega, on će umrijeti zbog prijestupa svojega,^v

Eze 3:14* Doslovno: "gnjevna duha".

3. poglavlje

- a Ps 119:11
Lk 8:15
b 2Kr 24:14
c Eze 2:5
Dj 20:26
d 1Kr 18:12
2Kr 2:16
Eze 8:3
Dj 8:39
e Dj 2:2
f Eze 11:22
g Eze 1:24
h Eze 10:16
i Eze 8:3
j 1Kr 18:46
2Kr 3:15
k Jr 29:5
l Ps 137:1
Eze 1:3
Eze 43:3
m Jr 23:9
n Iza 21:8
Iza 62:6
Jr 6:17
Eze 33:7
o Iza 58:1
p 2Kr 1:4
r Dj 2:40
1Ti 4:16
s Izr 14:32
Eze 33:4
Ri 6:23
t 1Mo 9:5
Eze 33:8
u 2Kr 17:13
v Ri 2:6

Desni stupac

- a Iza 49:4
Jr 45:5
Eze 33:9
Dj 18:6
Dj 20:26
b 2Lje 24:18
Eze 18:24
Eze 33:12
c 5Mo 13:3
1Pe 2:8
d Eze 18:26
Eze 33:18
e Eze 33:12
f 3Mo 19:17
Eze 33:6
He 13:17
g 1Sa 25:33
Dj 20:31
h Izr 17:10
Eze 33:15
Jk 5:20
i Dj 18:6
J Eze 8:4
k Eze 1:28
l Eze 1:1
m Da 8:17
Ot 4:10
n Eze 2:2
Eze 37:10
o Da 10:19
p Eze 4:8
Iv 21:18
Dj 20:23
r Ps 137:6
s Eze 24:27
Lk 1:22
t Am 5:10
u Iza 1:2
Eze 2:6
v Eze 24:27
Eze 33:22

a ti ćeš izbaviti dušu svoju.^a

20 Isto tako, ako se pravednik odvrti od pravednosti svoje^b i počne činiti nepravdu te ja postavim pred njega kamen o koji će se spotaknuti,^c on će umrijeti jer ga nisi opomenuo. Umrijet će zbog grijeha svojega^d i neće se pamtili pravedna djela koja je učinio,^e ali krv ću njegovu tražiti iz tvoje ruke.^f 21 Ali ako opomeneš pravednika, ako upozoriš pravednika da ne griješi,^g i on prestane griješiti, ostat će na životu jer je primio opomenu,^h a ti ćeš izbaviti dušu svoju."ⁱ

22 I spustila se ondje ruka Jehovina na mene i on mi je rekao: "Ustani i pođi u dolinu,^j ondje ću govoriti s tobom!"

23 I ustao sam i pošao u dolinu, i gle, ondje je stajala slava Jehovina,^k slična slavi koju sam vidio na rijeci Kebaru,^l te sam pao ničice.^m 24 Tada je duh ušao u meneⁿ i podignuo me na noge,^o a Bog mi se obratio i rekao mi:

"Idi i zatvori se u kuću svoju! 25 Gle, sine čovječji, oni će staviti užad na tebe i svezati te njome, tako da više ne ideš među njih.^p 26 A ja ću učiniti da ti se jezik za nepce zalijepi,^r te ćeš onijemjeti^s i nećeš više biti ukoravatelj njihov,^t jer su dom buntovnički.^u 27 A kad ti se ja obratim, otvorit ću ti usta, i ti im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova.' Tko hoće slušati, neka sluša,^z a tko neće slušati, neka ne sluša, jer su dom buntovnički!"^a

z Mt 11:15; Ot 2:29; a Iza 30:9; Jr 5:23; Eze 12:2.

4 A ti, sine čovječji, uzmi opeku, stavi je preda se i ureži na njoj sliku grada, Jeruzalema!^a **2** Postavi opsadu oko njega,^b sagrađi oko njega zid opsadni,^c podigni oko njega nasip opsadni,^d postavi oko njega tabore i postavi sprave za probijanje zidina* svuda oko njega!^e **3** Zatim uzmi tavu željeznu i postavi je kao zid željezni između sebe i grada te okreni lice svoje prema njemu, i bit će opsjednut, a ti ćeš ga opsjedati! To je znak domu Izraelovu.^f

4 Zatim leži na lijevu stranu svoju i stavi na nju prijestup doma Izraelova!^g Koliko dana budeš ležao na njoj, toliko ćeš nositi prijestup njihov. **5** Za godine prijestupa njihova^h ja ti dajem isti broj dana — tri stotine i devedeset.ⁱ Toliko ćeš nositi prijestup doma Izraelova. **6** Čini tako sve te dane!

Potom leži na desnu stranu svoju i nosi prijestup doma Judina četrdeset dana!^j Neka bude dan za godinu! Dan za godinu dajem ti.^k **7** I upravi lice svoje na opsadu Jeruzalema,^l otkrij mišicu svoju i prorokuj protiv njega!

8 Evo, vezat ću te užetima^m da se ne okreneš s jedne strane na drugu dok se ne navrše dani opsade tvoje.

9 A ti uzmi pšenice,ⁿ ječma, boba,^o leće,^p prosa i pira,^q *r pa stavi sve to u jednu posudu i napravi od toga sebi kruh! Jest ćeš ga onoliko dana koliko ćeš ležati na strani svojjoj:

Eze 4:2* Ili: "ovnovce (za probijanje zidina)". **9*** Vidi bilješku za 2Mo 9:32.

4. poglavlje

- a Jr 32:31
- b 2Kr 24:11
Jr 39:1
- c 2Kr 25:1
Lk 19:43
- d 2Sa 20:15
Jr 6:6
Jr 32:24
Eze 26:8
- e Eze 21:22
- f Eze 12:6
Eze 24:24
- g 2Kr 17:21
- h 4Mo 14:34
- i 1Kr 12:19
- j 2Kr 23:27
- k 4Mo 14:34
- l 2Lje 36:17
Jr 52:4
- m Eze 3:25
- n 2Mo 29:2
- o 2Sa 17:28
- p 1Mo 25:34
- r 2Mo 9:32

Desni stupac

- a Eze 4:5
- b 3Mo 26:26
- c 2Kr 4:42
- d 5Mo 23:13
- e 3Mo 19:19
- f Ho 9:3
- g Dj 10:14
- h 2Mo 22:31
3Mo 7:24
3Mo 11:40
- i 3Mo 7:18
5Mo 14:3
Iza 65:4
Iza 66:17
- j 3Mo 26:26
Ps 105:16
Iza 3:1
Eze 5:16
- k 2Kr 25:3
Jr 37:21
Tu 1:11
Tu 4:9
Tu 5:9
Ot 6:6
- l Eze 12:18
- m 3Mo 26:39
Eze 24:23

tri stotine i devedeset dana.^a

10 Jelo koje ćeš jesti bit će na mjeru — dvadeset šekela na dan.^b Jest ćeš ga s vremena na vrijeme.

11 I vodu ćeš piti na mjeru: šestinu hina.* Pit ćeš je s vremena na vrijeme.

12 Kruh koji ćeš jesti pripravi kao pogaču ječmenu,^c a ispeci ga na suhom izmetu^d ljudskom pred očima njihovim!" **13** I još je rekao Jehova: "Tako će sinovi Izraelovi jesti nečist kruh svoj^e među narodima po kojima ću ih rasijati."^f

14 Tada sam rekao: "Jao, Svevišnji Gospodine Jehova! Evo, duša moja nije okaljana^g jer od mladosti svoje pa sve do danas nisam jeo životinje uginule niti rastrgane^h i u usta moja nije ušlo nikakvo meso nečisto."ⁱ

15 A on mi je odvratio: "Evo, dajem ti balegu govedu umjesto izmeta ljudskoga, pa na njoj peci kruh svoj!" **16** I dodao je: "Sine čovječji, evo, uništiti ću u Jeruzalemu zalihe kruha,^j pa će kruh jesti na mjeru i u tjeskobi,^k i vodu će piti na mjeru i sa strepnjom,^l **17** te će ostati bez kruha i vode i gledat će zaprepašteno jedni u druge i istrunuti u prijestupu svojemu."^m

5 A ti, sine čovječji, uzmi mač oštar! Upotrijebi ga kao britvu brijačku i prijeđi

Eze 4:11* Hin je 3,67 litara. Vidi do-datak 13. **16*** Ili: "štapove o koje su obješeni kolutasti kruhovi". Doslovno: "krušne štapove".

njome preko glave svoje i preko brade svoje^a te uzmi vagu i razdijeli kosu i bradu! **2** Trećinu spali u vatri usred grada čim se navrše dani opsade!^b Drugu trećinu uzmi i sasijeci je mačem oko grada!^c Preostalu trećinu rasprši u vjetar, a ja ću poslati mač svoj za njima!^d

3 A s ove posljednje hrpe uzmi malo dlake i umotaj je u skute svoje!^e **4** A dio toga uzmi i baci u vatru i spali u vatri! Odatle će se vatra proširiti na sav dom Izraelov.^f

5 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Ovo je Jeruzalem. Postavio sam ga usred naroda drugih, okružuju sam ga zemljama. **6** A on se pobunio protiv zakona kojih čineći veće zlo nego narodi drugi,^g pobunio se protiv odredaba kojih više nego zemlje koje ga okružuju, jer odbacili su zakone moje i ne žive* po odredbama mojim.'^h

7 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Neobuzdanijiⁱ ste od naroda koji vas okružuju, ne živite* po odredbama mojim i ne držite se zakona kojih,^j nego se držite zakona naroda koji vas okružuju.^k **8** Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Evo, dolazim na tebe, grade.^l Izvršit ću presudu pravednu usred tebe pred očima svih naroda.^m **9** Zbog svih gadosti tvojih učinit ću u tebi ono što dosad nisam učinio niti ću ikad više učiniti."ⁿ

Eze 5:6* Doslovno: "hode". 7* Doslovno: "hodite".

5. poglavlje

- a 3Mo 21:5
Eze 44:20
b Jr 9:21
Eze 4:8
c Jr 15:2
d 3Mo 26:33
Eze 12:14
Am 9:1
e Jr 40:6
Jr 52:16
f Jr 4:4
g 5Mo 32:15
2Kr 17:8
Eze 16:47
h Ne 9:16
Ps 78:10
Jr 8:5
Jr 11:10
i 2Kr 21:9
2Lje 33:9
j Jr 44:23
k 2Kr 21:11
Jr 2:11
Eze 16:47
l Jr 21:5
Eze 15:7
m 5Mo 29:24
1Kr 9:8
Tu 2:15
n Tu 4:6
Da 9:12
Am 3:2

Desni stupac

- a 3Mo 26:29
5Mo 28:53
2Kr 6:29
Jr 19:9
Tu 2:20
Tu 4:10
b 3Mo 26:33
5Mo 4:27
5Mo 28:64
Ne 1:5
Eze 12:14
Eze 17:21
c 3Mo 19:30
3Mo 20:3
2Kr 21:7
2Lje 36:14
Jr 32:34
d 5Mo 7:25
Jr 16:18
Eze 23:38
e Ps 107:39
f 5Mo 29:20
Eze 7:4
Eze 8:18
g Tu 2:21
Za 11:6
h Jr 14:12
Eze 6:12
i Jr 15:2
Jr 21:9
j Jr 9:16
k 3Mo 26:33
Jr 42:16
Eze 12:14
l Tu 4:11
m Eze 16:42
n 5Mo 32:36
Iza 1:24
o 2Mo 20:5
2Mo 34:14
5Mo 4:24
5Mo 6:15
Jš 24:19
Iza 59:17
Eze 39:25
p 3Mo 26:31
5Mo 28:37
1Kr 9:7
Ne 2:17

10 Zato će očevi jesti sinove svoje usred tebe,^a a sinovi će jesti očeve svoje, i izvršit ću presudu svoju na tebi i raspršit ću sav ostatak tvoj na sve strane."^b

11 'Tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'zato što ste oskvrnuli svetište moje svim gadostima svojim^c i svim ogavnostima svojim,^d ja ću vas umanjiti^e i oko se moje neće sažaliti^f i neću se smilovati.^g **12** Trećina tvoja pomrijet će od pošasti^h i izginut će od gladi usred tebe.ⁱ Druga će trećina pasti od mača oko tebe. Preostalu trećinu raspršit ću na sve strane^j i poslat ću mač svoj za njima.^k

13 Tada ću iskaliti gnjev^l svoj i utihnut će bijes moj^m i ja ću se smiriti.ⁿ I kad iskalim bijes svoj na njima, znat će da ja, Jehova, tako govorim zato što zahtijevam da se odanost iskazuje isključivo meni.^o

14 Opustošit ću te i izvrgnuti te ruglu naroda koji te okružuju, na oči svim prolaznicima.^p **15** Rugat će ti se^r i vrijeđati te,^s bit ćeš opomena^t i užas narodima koji te okružuju, kad na tebi izvršim presudu svoju u srdžbi i bijesu i kad te kaznim u gnjevu svojemu.^u Ja, Jehova, tako sam rekao.

16 Kad na vas pošaljem pogubne strijele gladi,^v koje će vas pobiti, a poslat ću ih da vas pobijem,^z tada ću pustiti

r Ps 79:4; Jr 24:9; Tu 2:15; s Tu 3:62; t 1Ko 10:11; u Eze 25:17; v Eze 14:21; z 5Mo 32:23; Ps 7:13.

Eze 5:10* Doslovno: "u sve vjetrove". Vidi bilješku za Jr 49:32.

još veću glad na vas i uništiti ću vaše zalihe kruha.^a **17** Poslat ću na vas glad i zvijeri opasne,^b što će vam djecu pobiti. Pošast^c i krv^d proći će tobom, i mač svoj pustiti ću na tebe.^e Ja, Jehova, tako sam rekao.”

6 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, okreni lice svoje prema gorama Izraelovim^f i prorokuj im!^g **3** Reci: ‘Gore Izraelove, čujte riječ Svevišnjeg Gospodina Jehove:^h Ovako Svevišnji Gospodin Jehova kaže gorama i bregovima,ⁱ koritima riječnim i dolinama: “Evo, pustiti ću na vas mač i uništiti ću obredne uzvišice vaše.^j **4** Opuštjet će žrtvenici vaši^k i polomit će se kadioni stalci vaši, i pobacat ću pobijene vaše pred odvratne idole* vaše.^l **5** I metnut ću trupla sinova Izraelovih pred odvratne idole njihove i rasijat ću kosti vaše oko žrtvenika vaših.^m **6** Gdje god boravite,ⁿ gradovi će vaši biti opustošeni^o i obredne će uzvišice vaše opustjeti, te će opustošeni ležati^p i žrtvenici će vaši opustjeti i bit će razbijeni,^r nestat će odvratnih idola vaših^s i polomit će se kadijni stalci vaši,^t zatrt će se djela ruku vaših. **7** Pobijeni će pasti među vama,^u i tada ćete znati da sam ja Jehova.^{*v}

8 Ali kad se to dogodi, ostavit ću vam ostatak, one koji

Eze 5:16* Ili: “štapove o koje su obješeni kolutasti kruhovi”. Doslovno: “krušne štapove”. **6:4*** Ili: “balegave idole”. **7*** Na više od 60 mjesta u Ezekijelovoj se knjizi javlja izraz “tada će(te) znati da sam ja Jehova”, koji govori o posvećenju Jehovinog imena na Zemlji. Ovo je prvo takvo mjesto.

5. poglavlje

- a 3Mo 26:26
Eze 4:16
Eze 14:13
b 3Mo 26:22
3Mo 32:24
2Kr 17:25
Eze 14:21
Eze 33:27
c Eze 38:22
d Eze 14:19
e Eze 21:3

6. poglavlje

- f Eze 36:1
g Eze 20:46
Eze 21:2
Eze 33:28
h Mi 6:2
i Jr 3:23
Jr 17:3
j 3Mo 26:30
k Iza 27:9
l 3Mo 26:30
1Kr 13:2
Jr 16:18
Eze 8:10
m Jr 8:2
n Jr 9:19
Jr 32:29
o Iza 32:14
Jr 2:15
Mi 3:12
p Jr 17:3
Eze 16:39
r Ho 10:2
s Mi 1:7
t Iza 17:8
u Jr 14:18
v Eze 7:4

Desni stupac

- a Jr 30:10
Jr 44:28
Eze 14:22
b 5Mo 30:1
Ps 137:1
Eze 12:16
Za 10:9
c Ps 78:40
Iza 7:13
Iza 63:10
d 4Mo 15:39
Eze 20:7
e Iza 64:6
Eze 20:43
Eze 36:31
f Iza 46:10
Iza 55:11
g Eze 14:23
Eze 33:29
Da 9:12
Za 1:6
h Eze 21:14
i Ji 1:15
Jr 15:2
k Jr 16:4
l Jr 24:10
Eze 5:12
Da 9:7
m Tu 4:22
n Eze 5:13
o Eze 12:15
Eze 38:23
p Eze 6:4
r Jr 8:2
s 5Mo 12:2
Iza 65:7
Jr 2:20
Eze 20:28
t Jr 3:6
Ho 4:13
u 1Kr 14:23

umaknu maču među narodima, kad se rasijete po zemljama.^a **9** Oni od vas koji umaknu sjetit će se mene među narodima u koje budu kao zarobljenici odvedeni,^b jer sam duboko ožalošćen zbog bludničkoga srca njihova koje se odvratilo od mene^c i zbog očiju njihovih koje blud čine tako što štiju odvratne idole njihove.^d I vidjet će se na licima njihovim da su sami sebi mrski zbog zla koje su učinili, zbog svih gadosti svojih.^e **10** I tada će znati da sam ja Jehova. Nisam uzalud govorio^f da ću im sve to zlo učiniti.”^g

11 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Pljesni rukama^h i lupi nogom, te reci: “Jao!” zbog svih zlih gadosti doma Izraelova,ⁱ jer će pasti od mača,^j gladi^k i pošasti!^l

12 Tko bude daleko,^m od pošasti će umrijeti. Tko bude blizu, od mača će pasti. Tko ostane i od toga se sačuva, od gladi će umrijeti. Tako će iskaliti gnjev svoj na njima.ⁿ

13 I tada će znati da sam ja Jehova,^o kad pobijeni njihovi budu ležali među odvratnim idolima njihovim,^p oko žrtvenika njihovih,^r na svakome brdu visokom,^s na svim vrhovima gorskim^t i pod svakim drvetom što se zeleni^u i pod svakim stablom granatim,^v na mjestima gdje su prinosili miris umirujući svim odvratnim idolima svojim.^z **14** Dignut ću ruku svoju na njih^a i pretvorit ću im zemlju u pustaru, u pustoš goru od pustinje

v Iza 57:5; z Iza 65:3; a Iza 5:25.

koja se pruža prema Dibli, gdje god borave. I tada će znati da sam ja Jehova.”

7 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova zemlji Izraelovoj: ‘Kraj, kraj je došao na sva četiri kraja zemlje.’ **3** Sada je tebi kraj.^b Izlit će gnjev svoj na tebe i sudit ću ti prema djelima tvojim^c i oborit ću na tebe sve gadosti tvoje. **4** Oko se moje neće sažaliti na tebe^d i neću ti se smilovati, jer djela ću tvoja oboriti na tebe, i usred tebe naći će se gadosti tvoje.^e I tada ćete znati da sam ja Jehova.’^f

5 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Evo, dolazi nevolja, nevolja kakve još nije bilo.’ **6** Kraj će doći.^h Kraj će doći, odjednom će te snaći. Evo, dolazi!ⁱ **7** Nevolja* će ti doći, stanovniče zemlje, vrijeme će doći, bliži se dan!^j Pomutnja je, a ne klicanje na gorama.

8 Uskoro ću izliti srdžbu svoju na tebe^k i iskalit ću gnjev svoj na tebi,^l i sudit ću ti prema djelima tvojim^m i oborit ću na tebe sve gadosti tvoje. **9** Oko se moje neće sažalitiⁿ i neću se smilovati.^o Prema djelima tvojim učinit ću ti i usred tebe naći će se gadosti tvoje.^p I tada ćete znati da sam ja Jehova, onaj koji vas je udario.^r

10 Evo dana! Evo ga, dolazi!^s Nevolja stiže.^t Prut cvate.^u Oholost niče.^v **11** Nasilje se podiže kao prut koji kažnjava zloću.^z Neće oni sebe izbaviti, niti će ih bogatstvo

7. poglavlje

- a Am 8:2
- b Eze 5:13
- c 4Mo 32:23
Jr 40:3
Eze 18:30
Eze 33:20
Ri 2:6
- d Jr 13:14
Eze 5:11
Eze 8:18
Eze 9:10
Za 11:6
- e Jr 16:18
Eze 11:21
Eze 16:43
- f Eze 6:13
- g 2Kr 21:12
Da 9:12
- h Jr 44:27
- i Eze 21:25
Eze 39:8
- j Eze 12:23
Sf 1:14
- k 2Lje 34:21
Eze 36:18
- l Jr 7:20
- m Job 34:11
Eze 18:30
Ga 6:7
- n Jr 13:14
- o Jr 15:5
- p Eze 11:21
Eze 16:43
- r Iza 66:6
Eze 33:29
- s Sf 1:14
- t Eze 7:7
- u Iza 10:5
- v Jr 50:31
- z Iza 59:6
Jr 6:7
Mi 6:12

Desni stupac

- a Sf 1:18
- b Jr 4:5
Jr 6:1
- c Jr 7:20
Jr 12:12
- d 3Mo 26:25
- e 5Mo 32:25
Jr 21:9
Jr 27:13
Tu 1:20
- f Jr 14:18
Jr 15:2
Eze 5:12
- g Eze 9:15
Iza 1:9
Iza 37:31
Eze 6:8
- h Iza 38:14
Iza 59:11
Na 2:7
- i Iza 13:7
Jr 6:24
Jr 21:7
- k Iza 3:24
Iza 15:3
Jr 48:37
Am 8:10
- l Ps 55:5
- m Jr 3:25
- n Iza 22:12
o Iza 11:4
Sf 1:18
- p Eze 14:3
Eze 44:12
- r 2Kr 17:12
2Kr 21:7
Eze 6:4
Jr 7:30
Jr 32:34

njihovo izbaviti, a niti djela njihova. Nikakve zasluge nema ju. **12** Doći će vrijeme, stići će dan. Tko kupuje, neka se ne raduje,^a a tko prodaje, neka ne tuguje, jer jarost dolazi na sve te ljude! **13** Jer prodavatelj se neće više vratiti na ono što je prodao, dok je god živ, jer ovo je viđenje za sve te ljude. Nitko se neće vratiti i nitko neće prijevarom kakvom sačuvati život svoj.

14 Zatrubili su u trube^b i svi su se spremili, ali nitko ne ide u boj, jer jarost moja dolazi na sve te ljude.^c **15** Vani je mač,^d a unutra pošast i glad.^e Tko je u polju, od mača će poginuti, a tko je u gradu, proždrijet će ga glad i pošast.^f **16** Umaknut će bjegunci njihovi^g i bit će na gorama kao golubovi iz dolina,^h svi će jadicovati, svaki zbog prijestupa svojega. **17** Sve će ruke klonuti,ⁱ niz svako koljeno voda će teći.^j **18** Kostrijet će opasati,^k drhtanjem će se zaogrnuti,^l na svim licima sram će biti,^m sve će glave biti ćelave.ⁿ

19 Srebro svoje pobacat će na ulice, zlato će im se njihovo ogaditi. Ni srebro njihovo ni zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Jehovina.^o Neće nasititi duše svoje i neće napuniti trbuh svoj, jer blago je njihovo kamen o koji su se spotakli, te u grijeh upali.^p **20** Ponose se krasnim nakitom svojim. Odvratne likove svoje,^r gadne bogove svoje,^s načinili su od metala

Eze 7:17* Ovaj izraz odnosi se na nekontrolirano mokrenje zbog straha.

plemenita. Zato ću im ga ja ogaditi.^a **21** Dat ću ga tuđincima u ruke da ga oplijene i zlikovcima zemaljskim da ga razgrabe,^b i oni će ga oskvrnuti.

22 I odvratit ću lice svoje od tih prijestupnika.^c Oskvrnuto će biti skriveno prebivalište moje, razbojnici će ući u njega i oskvrnut će ga.^d

23 Načini lanac,^e jer zemlja je puna presuda kojima se krv proljeva^f i grad je pun nasilja!^g **24** Dovest ću najgore između narodâ^h i oni će zaposjesti kuće njihove.ⁱ Slomit ću ponos silnika^j i oskvrnuta će biti svetišta njihova.^k **25** Doći će tjeskoba, i oni će tražiti mir, ali ga neće biti.^l **26** Nevolja za nevoljom dolazit će^m i vijest za viješću stizat će, i narod će tražiti viđenje od proroka.ⁿ Zakona će nestati u svećenika i savjeta u starješina.^o **27** Kralj će tugovati,^p poglavar će očajavati,^r ruke će narodu* zadrhtati zbog nevolje. Učinit ću im prema djelima njihovim^s i sudit ću im prema pravdi njihovoj.^t I tada će znati da sam ja Jehova."^u

8 Šeste godine, šestoga mjeseca, petoga dana u mjesecu, kad sam sjedio u kući svojoj, a preda mnom su sjedile starješine Judine,^v spustila se ondje ruka Svevišnjeg Gospodina Jehove na mene.^z **2** I ugledao sam nekoga tko je izgledao kao vatra.^a Od dijela koji je izgledao kao bokovi njihovi pa naniže bila je vatra,^b

Eze 7:27* Doslovno: "narodu zemlje" (hebrejski: *am haarec*). Taj se izraz kasnije počeo upotrebljavati u podržnom smislu. Usporedi Iv 7:47-49.

7. poglavlje

- a 5Mo 27:15
Jr 7:14
Ho 1:10
b 2Lje 36:19
c Jr 18:17
d 5Mo 28:29
2Lje 36:19
Tu 1:10
e Jr 27:2
Jr 39:7
Jr 40:1
Tu 3:7
Na 3:10
f 2Kr 21:16
2Kr 24:4
Jr 2:34
Jr 22:17
Eze 9:9
Eze 11:6
Ho 4:2
g Iza 59:6
Mi 2:2
h 5Mo 28:50
Eze 21:31
Hb 1:6
i Jr 6:12
Tu 5:2
j Iza 5:14
k Eze 21:2
l Iza 57:21
Jr 8:15
m 3Mo 26:28
5Mo 32:23
Jr 4:20
n Jr 21:2
Jr 37:17
o 1Kr 21:11
Ps 74:9
Jr 18:18
Tu 2:9
Eze 20:3
p Jr 52:10
r Eze 19:1
s Job 34:11
Ri 2:6
t Iza 3:11
Mt 7:2
Jk 2:13
u Eze 6:13

8. poglavlje

- v Eze 14:1
Eze 20:1
z Eze 1:3
Eze 3:22
a Eze 1:27
b Da 7:9

Desni stupac

- a Eze 1:4
Eze 1:27
b Eze 2:9
Da 5:5
c Eze 3:14
He 1:7
d Eze 40:2
e Jr 20:2
Eze 9:2
f 2Mo 20:5
5Mo 32:16
Jš 24:19
Ps 78:58
g 2Mo 40:34
Eze 1:28
h Eze 7:20
i 2Lje 36:14
j Ps 78:60
Jr 26:6
k Jr 23:24
He 4:13
l Jr 7:10

a od bokova njegovih navise bilo je nešto što je izgledalo kao svjetlost, kao sjajno zlato bijelo.^a **3** I ispružio je nešto što je nalikovalo na ruku^b i uhvatio me za pramen kose na glavi, i duh^c me ponio između zemlje i neba i odnio me u Jeruzalem u viđenjima Božjim,^d na ulaz unutarnjih vrata^e koja gledaju na sjever, gdje stoji idol ljubomore koji izaziva ljubomoru.^f **4** I gle, ondje je bila slava Boga Izraelova,^g a izgledala je poput one koju sam vidio u dolini.

5 I rekao mi je: "Sine čovječji, podigni, molim te, oči svoje prema sjeveru!" I podigao sam oči svoje prema sjeveru. I gle, sjeverno od vrata žrtvenika bio je onaj idol ljubomore^h na ulazu. **6** I rekao mi je: "Sine čovječji, vidiš li koliko gadosti čine,ⁱ što sve dom Izraelov čini da me udalji iz svetišta mojega?"^j A još ćeš vidjeti gadosti velikih."

7 Potom me doveo na ulaz u dvorište, i ugledao sam rupu u zidu. **8** I rekao mi je: "Sine čovječji, probij, molim te, taj zid!"^k Tada sam probio zid i ugledao nekakav ulaz. **9** A on mi je rekao: "Udi i pogledaj gadosti opake koje oni čine ovdje!"^l **10** I ušao sam i ugledao svakojake likove^m stvorenja gmižućih i životinja odvratnihⁿ i sve odvratne idole* doma Izraelova,^o izrezbarene po zidu svuda unaokolo. **11** A pred njima je stajalo

m 2Mo 20:4; 5Mo 4:18; n 3Mo 11:10; Dj 10:12; Ri 1:23; o 2Kr 23:24.

Eze 8:10* Ili: "balegave idole".

sedamdeset ljudi^a od starješina doma Izraelova, među kojima je bio i Jaazania, sin Šafanov,^b i svaki je imao kadionicu u ruci svojoj, i uzdizao se oblak kada mirisnoga.^c **12** I rekao mi je: "Sine čovječji, vidiš li što starješine doma Izraelova čine u tami,^d što svaki od njih radi u prostorijama gdje se nalaze njihovi likovi rezani? Jer govore: 'Jehova nas ne vidi.^e Jehova je ostavio ovu zemlju.'"

13 Potom mi je rekao: "Još ćeš vidjeti gadosti velikih koje čine."^f **14** I doveo me na vrata doma Jehovina koja su na sjeveru. I gle, ondje su sjedile žene i oplakivale boga Tamuza.

15 I rekao mi je: "Vidiš li to, sine čovječji? Još ćeš vidjeti gadosti velikih,^g gorih od ovih." **16** I doveo me u unutarnje dvorište doma Jehovina.^h I gle, na ulazu u hram Jehovin, između predvorja i žrtvenika,ⁱ bilo je oko dvadeset i pet ljudi,^j leđima okrenutih prema hramu Jehovinu,^k a licem prema istoku, i klanjali su se suncu,^l prema istoku.

17 I rekao mi je: "Vidiš li to, sine čovječji? Tako je lako domu Judinu činiti gadosti koje ovdje čine, puniti zemlju nasiljem^m i ponovno me vrijeđati, i eto, guraju mi granu* pod nos. **18** Zato ću i ja postupiti gnjevno.ⁿ Oko se moje neće sažaliti i neću se smilovati.^o Oni će na moje uši vikati iz svega glasa, ali ja ih neću uslišiti."^p

Eze 8:17* Nesumnjivo se radilo o predmetu korištenom u štovanju idola.

8. poglavlje

- a 2Mo 24:1
4Mo 11:16
- b 2Kr 22:3
2Kr 25:22
2Lje 34:48
Jr 36:24
- c 2Lje 26:16
Jr 7:9
Eze 16:18
- d Job 24:16
Iv 3:19
- e Ps 73:11
Ps 94:7
Iza 29:15
Eze 9:9
- f Jr 9:3
- g 2Lje 36:14
- h 2Lje 4:9
- i Jl 2:17
- j Eze 11:1
- k 1Kr 8:29
Jr 2:27
Jr 32:33
- l 5Mo 4:19
5Mo 17:3
2Kr 17:16
2Kr 23:5
Job 31:26
Job 31:27
Jr 8:2
Jr 44:17
- m 1Mo 6:13
2Kr 21:16
Jr 19:4
Eze 9:9
Sf 1:9
- n Eze 5:13
- o Eze 5:11
Eze 7:9
Eze 9:10
- p Iza 1:28
Iza 1:15
Jr 11:11
Jr 14:12
Mi 3:4
Za 7:13

Desni stupac

9. poglavlje

- a Jr 20:2
Eze 8:3
- b 3Mo 16:4
- c 2Lje 4:1
2Lje 7:7
- d Eze 3:23
Eze 8:4
Eze 11:22
- e 1Mo 3:24
- f Eze 10:4
- g Ot 19:8
- h Ps 119:53
Ps 119:136
2Ko 12:21
2Pe 2:8
- i Eze 5:11
Eze 8:6
- j 2Mo 32:27
Eze 7:4
- k 2Lje 36:17
- l 2Mo 12:23
Jš 2:18
Ot 9:4
- m 2Kr 25:18
Jr 25:29
1Pe 4:17
- n Eze 8:11
- o 2Lje 36:17
Tu 2:21
- p 4Mo 14:5
4Mo 16:45
- r Jr 4:10
Eze 11:13

9 I na moje je uši povikao iz svega glasa: "Neka pristupe oni koji trebaju kazniti grad, svaki sa svojim oružjem pogubnim u ruci!"

2 I gle, došlo je šest ljudi iz pravca gornjih vrata^a koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem razornim u ruci. Među njima je bio i jedan čovjek odjeven u lan,^b koji je za pojasom imao pisarski pribor.* I oni su ušli i stali kraj žrtvenika bakrenog.^c

3 A slava Boga Izraelova^d podigla se s keruba,^e nad kojima je bila, i prešla na prag doma,^f a on je pozvao čovjeka odjevena u lan,^g koji je za pojasom imao pisarski pribor. **4** I rekao mu je Jehova: "Prodi po gradu, po Jeruzalemu, i obilježi znakom čela ljudi koji tuguju i plaču^h zbog svih gadosti koje se čine usred njega!"ⁱ

5 A onim drugima je na moje uši rekao: "Prodite za njim po gradu i ubijajte! Neka se ne sažali oko vaše i nemojte se smilovati!" **6** Starce, mladiće i djevojke, djecu i žene^k pobijte da se istrijebe! Ali na kome god bude znak, njemu ne prilazite! Počnite od mojega svetišta!"^m I počeli su od staraca koji su bili pred domom.ⁿ **7** I rekao im je: "Oskvrnite dom i napunite dvorišta pobijenima!"^o Idite!" I otišli su i počeli ubijati po gradu.

8 Dok su oni ubijali, ja sam ostao, te sam pao ničice^p i povikao: "Jao,^r Svevišnji Gospodine Jehova! Zar ćeš zatrti sav

Eze 9:2* Ili: "tintarnicu; rog za crnilo". **3*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

ostatak Izraelov izlijevajući srdžbu svoju na Jeruzalem?"^a

9 A on mi je rekao: "Velik je prijestup doma Izraelova i Judina,^b vrlo velik.^c Zemlja je puna krvoprolića,^d a grad je pun pokvarenosti.^e Jer govore: 'Jehova je ostavio ovu zemlju.^f Jehova ne vidi.'^g **10** Zato se ni moje oko neće sažaliti^h i neću se smilovati.ⁱ Djela njihova oborit ću na glavu njihovu."^j

11 I gle, čovjek odjeven u lan, koji je za pojasom imao pisarski pribor, javio je vijest: "Učinio sam kako si mi zapovjedio."^k

10 Potom sam vidio, i gle, na svodu^l koji je bio nad glavama kerubâ nalazilo se nešto kao kamen safir,^m izgledom nalik na prijestolje.ⁿ To se nalazilo iznad njih. **2** I obratio se čovjeku odjevenom u lan,^o rekavši mu: "Uđi među kotače što se okreću,^p pod kerube, i uzmi pregršt ugljevlja ražarena^r između keruba i propi ga nad gradom!"^s I on je na moje oči ušao među njih.

3 A kerubi su stajali s desne strane doma kad je čovjek ušao, i oblak je ispunio unutar nje dvorište.^t **4** I slava Jehovina^u podigla se s kerubâ na prag doma, i dom se ispunio oblakom,^v a dvorište je bilo puno svjetlosti zbog slave Jehovine. **5** Lepet krila kerubâ^z čuo se do vanjskoga dvorišta, a zvučao je kao glas Boga Svemogućega kad govori.^a

6 A kad je zapovjedio čovjeku odjevenom u lan: "Uzmi vatre između kotača što se okreću, između keruba", on je

9. poglavlje

- a 1Mo 18:23
- b Jr 11:10
- c 5Mo 31:29
- 2Kr 17:7
- 2Lj 36:14
- Iza 1:4
- d 2Kr 21:16
- Jr 2:34
- Eze 24:9
- Mt 23:30
- e Eze 22:29
- f Eze 8:12
- g Ps 10:11
- Iza 29:15
- h Eze 7:4
- Eze 8:18
- i Eze 5:11
- j 5Mo 32:41
- 2Lj 6:23
- Eze 11:21
- He 10:30
- k 1Mo 6:22
- 2Mo 39:32

10. poglavlje

- l Eze 1:22
- m Eze 1:26
- Ot 4:3
- n Iza 6:1
- Ot 4:2
- o Eze 9:2
- p Eze 1:16
- r Eze 1:13
- s 2Kr 25:9
- Ps 120:4
- Ps 140:10
- Ot 8:5
- t Eze 9:3
- u Eze 1:28
- v 2Mo 40:35
- 1Kr 8:10
- 2Lj 5:13
- Eze 43:5
- z Eze 1:24
- Eze 11:22
- a Ps 29:3
- Iv 12:28
- Iv 12:29

Desni stupac

- a Tu 2:4
- Tu 4:11
- b Eze 1:13
- c Eze 9:2
- d Eze 1:8
- e Eze 1:15
- f Eze 1:16
- g Eze 1:17
- Eze 1:20
- h Eze 1:18
- Ot 4:6
- Ot 4:8
- i Eze 1:6
- j Eze 1:10
- Ot 4:7
- k Ot 8:13
- l Eze 11:22
- m Eze 1:3
- Eze 43:3
- n Eze 1:19
- o Eze 1:21

ušao i stao kraj kotača. **7** Tada je kerub pružio ruku prema vatri^a koja je bila između kerubâ^b i uzeo je i stavio u ruke onome koji je bio odjeven u lan,^c i ovaj ju je uzeo i izašao. **8** A kerubima se ispod krila vidjelo nešto kao ruka čovječja.^d

9 Potom sam vidio, i gle, četiri kotača bila su kraj tih keruba, po jedan kotač kraj svakoga keruba.^e Kotači su izgledom bili nalik sjajnom kamenu krizolitu. **10** Sva su četiri jednako izgledala, kao da je jedan kotač u drugome.^f **11** Kad su se kretali, mogli su ići u sva četiri smjera. Dok su išli, nisu morali skretati, nego su išli onamo kamo je glava gledala. Dok su išli, nisu morali skretati.^g **12** Sve tijelo njihovo, leđa njihova, ruke njihove i krila njihova i kotači bili su posvuda puni očiju.^h Svaki od njih četvorice imao je svoj kotač. **13** A kotači su se zvali "kovitlac". Na svoje sam uši čuo kad im je bilo zapovjediti: "Kreni!"

14 Svaki kerub imao je četiri lica.ⁱ Prvo lice bilo je lice keruba, drugo lice bilo je lice čovjeka zemaljskog,^j treće je bilo lice lava, a četvrto je bilo lice orla.^k

15 I kerubi su se podigli^l — bila su to ista bića koja sam vidio na rijeci Kebaru.^m **16** Kad su kerubi krenuli, kotači su išli uz njih,ⁿ a kad su kerubi podigli krila svoja da se uzdignu visoko iznad zemlje, kotači nisu skrenuli, niti su se odmaknuli od njih.^o **17** Kad su oni stali, i kotači su stali,

a kad su se oni podigli,^a i kotači su se podigli s njima, jer je duh koji je djelovao na bića bivo i u kotačima.^b

18 I slava^c Jehovina podigla se s praga doma i stala je nad kerubima.^d **19** A kerubi su podigli krila svoja i uzdigli se sa zemlje^e pred mojim očima. Kad su krenuli, i kotači su krenuli uz njih. I kerubi su stali kod istočnih vrata doma Jehovina, a slava Boga Izraelova bila je nad njima.

20 To su bila bića^f koja sam vidio ispod Boga Izraelova na rijeci Kebaru,^g i tako sam spoznao da su to bili kerubi. **21** Svako od njih četvero imalo je četiri lica^h i svako je imalo četiri krila, a ispod krila imala su nešto kao ruke čovječe. **22** Lica su im izgledala isto kao lica koja sam vidio na rijeci Kebaru, posve isto.ⁱ Svaki je kerub išao ravno naprijed.^j

11 I duh^k me podignuo^l i doveo me do istočnih vrata doma Jehovina koja gledaju na istok.^m I gle, na tim vratima bilo je dvadeset i pet ljudi,ⁿ a među njima sam vidio Jaazaniju, sina Azurova, i Pelatiju, sina Benajina, knezove narodne.^o **2** Tada mi je Bog rekao: “Sine čovječji, to su ljudi koji smišljaju zlo i loše savjetuju grad ovaj,^p **3** i govore: ‘Ne dolazi li vrijeme da kuće gradimo?’^r Ovaj je grad lonac,^s a mi smo meso.’^t

4 Zato prorokuj protiv njih! Prorokuj, sine čovječji!”^t

Eze 11:3* To jest: “meso koje je zaštićeno u loncu”.

10. poglavlje

- a Eze 1:20
- b Job 27:3
- c 1Kr 8:11
- 2Lje 7:3
- Eze 1:28
- Eze 9:3
- d Eze 10:4
- e Eze 11:23
- f Eze 11:22
- g Eze 1:22
- h Eze 1:1
- i Eze 1:8
- j Eze 1:10
- k Eze 1:12
- Eze 10:11

11. poglavlje

- k He 1:7
- l Eze 3:12
- Eze 8:3
- 2Ko 12:2
- m Eze 10:19
- n Eze 8:16
- o Iza 1:23
- Eze 22:27
- Ho 5:10
- p Iza 30:1
- Mi 2:1
- r Eze 12:22
- 2Pe 3:4
- s Jr 1:13
- Eze 24:3
- t Iza 58:1
- Eze 3:17
- Eze 20:46
- Eze 21:2

Desni stupac

- a 4Mo 11:25
- 1Sa 10:6
- Eze 2:2
- Eze 3:24
- Mi 3:8
- 2Pe 1:21
- b 1Kr 22:14
- Jr 1:7
- c Eze 20:32
- He 4:13
- d 2Kr 21:16
- Jr 2:34
- Eze 7:23
- Eze 22:4
- Mt 23:35
- e Mi 3:3
- f Jr 1:13
- Eze 24:6
- g Jr 52:27
- h Jr 38:19
- Jr 42:14
- i Jr 44:12
- 1So 2:16
- j 5Mo 28:36
- Ps 106:41
- Jr 39:6
- k Eze 5:8
- Eze 16:41
- Jd 15
- l 2Kr 25:21
- 2Lje 36:17
- Jr 52:10
- m 1Kr 8:65
- 2Kr 14:25
- Jr 52:27
- n Ps 9:16
- Eze 6:13
- o Jr 1:13
- p 2Mo 19:8
- 3Mo 26:40
- 1Kr 11:33
- Ezr 9:7
- Ne 9:34
- Eze 20:16

5 Tada se na mene spustio duh Jehovin,^a i Bog mi je rekao: “Reci: ‘Ovako kaže Jehova:^b “Dobro ste rekli, dome Izraelov. Znam ja što vam na um dolazi.’^c **6** Mnoge ste pobili u ovome gradu, napunili ste ulice njegove pobijenima.”^d **7** “Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Oni koje ste pobili i pobacali po gradu, oni su meso,^e a grad je lonac.^f Vi ćete biti izvedeni iz njega.”^g

8 “Mača se bojite,^h a ja ću mač poslati na vas’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.ⁱ **9** ‘Izvesti ću vas iz grada i predat ću vas u ruke tuđincima^j i izvršit ću nad vama presudu pravednu.^k **10** Od mača ćete pasti.^l Na granici Izraelovoj^m presudit ću vam, i tada ćete znati da sam ja Jehova.ⁿ **11** Ovaj vam grad neće više biti lonac,^o niti ćete vi biti meso u njemu. Na granici Izraelovoj presudit ću vam, **12** i tada ćete znati da sam ja Jehova, jer niste živjeli* po uredbama mojim i niste postupali po zakonima mojim,^p nego ste postupali po zakonima naroda koji su oko vas.’^r”

13 I čim sam završio s prorokovanjem, umro je Pelatija, sin Benajin,^s a ja sam pao ničice i povikao iz svega glasa:^t “Jao, Svevišnji Gospodine Jehova!^u Zar ćeš istrijebiti ostatak Izraelov?”^v

14 I opet mi je došla riječ Jehovina: **15** “Braći tvojoj,^z

r 5Mo 12:30; 2Kr 21:2; 2Lje 28:3; Ps 106:35; Eze 8:10; s Izr 6:15; Dj 5:5; t Ps 119:120; u Eze 9:8; v 5Mo 9:19; z Iza 66:5.

Eze 11:5* Ili: “misli duha vašega”. **12*** Doslovno: “hodili”.

sine čovječji, braći tvojoj, ljudima koji se zanimaju za tvoje pravo otkupa, i svem domu Izraelovu, svem domu njegovu, stanovnici Jeruzalema govore: 'Idite daleko od Jehove! Ovo je naše, nama je zemlja dana u posjed.'^a **16** Zato reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Premda sam ih odagnao daleko među narode i rasijao ih po zemljama,^b kratko ću im vrijeme svetište biti u zemljama u koje su otišli."^c

17 Zato reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Skupit ću vas iz svih naroda i sabrat ću vas iz svih zemalja po kojima ste rasijani, i dat ću vam zemlju Izraelovu."^d **18** Moj će narod doći ondje i uklonit će iz nje sve gadosti njezine i sve ogavnosti njezine.^e **19** I dat ću im jedno srce^f i novi ću duh staviti u njih.^g Izvadit ću iz tijela njihova srce kameno^h i dat ću im srce meko,ⁱ **20** kako bi živjeli* po odredbama mojim i držali se zakona mojih i izvršavali ih,^j i da budu narod moj,^k a ja Bog njihov."^l

21 "A onima kojima je srce ogrezlo* u gadostima njihovim i ogavnostima njihovim,^m oborit ću djela njihova na glavu njihovu", kaže Svevišnji Gospodin Jehova."ⁿ

22 Tada su kerubi^o podigli krila svoja i kotali su krenuli uz njih,^p a slava^r Boga Izraelova bila je nad njima.^s **23** I slava se Jehovina^t podigla s grada i stala je nad gorom^u koja je istočno od grada.^v **24** A mene

Eze 11:20* Doslovno: "hodili". 21* Doslovno: "kojima srce hodi".

11. poglavlje

- a Eze 33:24
- b 3Mo 26:44
- 5Mo 30:3
- 2Kr 24:15
- Ps 44:11
- Jr 24:5
- Jr 30:11
- Jr 31:10
- c Ps 31:20
- Ps 90:1
- Ps 91:9
- Izr 18:10
- d Iza 11:11
- Jr 30:10
- Jr 32:37
- Eze 20:42
- Eze 34:13
- Eze 36:24
- Eze 37:12
- Am 9:14
- e Eze 37:23
- f 2Lje 30:12
- Jr 24:7
- Jr 32:39
- g Ps 51:10
- Jr 31:33
- Jr 32:39
- Eze 36:31
- Ef 4:23
- h Iza 48:4
- Za 7:12
- Mk 10:5
- Ri 2:5
- i Eze 36:26
- j Ps 105:45
- k Jr 11:4
- l Eze 14:11
- m Jr 17:9
- n Eze 9:10
- Eze 22:31
- o Eze 9:3
- Eze 10:2
- p Eze 1:19
- Eze 10:19
- r 1Kr 8:11
- 2Lje 7:3
- s Eze 10:18
- t Eze 8:4
- Eze 9:3
- Eze 10:4
- Eze 43:4
- u Za 14:4
- Mt 24:3
- Dj 1:12
- v Eze 43:2

Desni stupac

- a Eze 8:3
- He 1:7
- b 2Ko 12:2
- c Ps 137:1
- d Eze 2:7

12. poglavlje

- e Eze 2:3
- Eze 3:26
- f Iza 6:9
- Iza 44:18
- Mt 13:13
- g Jr 5:21
- Ri 11:8
- h Eze 2:5
- i Iza 1:2
- j 2Lje 36:20
- Jr 52:11
- k 2Kr 25:4
- Jr 39:4
- l Eze 24:24

je duh,^a u viđenju koje sam dobio po duhu Božjem, podigao^b i odnio me natrag k izgnanicima u Kaldeju.^c A viđenje koje sam vidio iščeznulo je u visini. **25** Tada sam ispričao izgnanicima sve što mi je Jehova pokazao.^d

12 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, ti živiš usred doma buntovničkoga,^e koji ima oči da vidi, ali ne vidi,^f i koji ima uši da čuje, ali ne čuje,^g jer je dom buntovnički.^h **3** Zato, sine čovječji, pripremi zavežljaj izgnanički i podi po danu u izgnanstvo pred očima njihovim, podi u izgnanstvo iz mjesta svojega na drugo mjesto pred očima njihovim! Možda će shvatiti što to znači, iako su dom buntovnički.ⁱ **4** Iznesi po danu stvari svoje kao zavežljaj izgnanički pred očima njihovim i podi uvečer pred očima njihovim kao što polaze oni koje vode u izgnanstvo!"

5 Pred očima njihovim prokopaj zid i iznesi stvari kroz njega!^k **6** Pred očima njihovim ponesi zavežljaj na ramenu! Po mraku iznesi stvari! Pokrij lice svoje da ne vidiš zemlju, jer sam te postavio da budeš znak^l domu Izraelovu!"^m

7 I učinio sam onako kako mi je bilo zapovjedeni.ⁿ Iznio sam po danu stvari svoje, zavežljaj izgnanički, a uvečer sam prokopao zid rukom. Po mraku sam iznio stvari. Na ramenu sam nosio zavežljaj, pred očima njihovim.

m Iza 8:18; Eze 4:3; Eze 12:3; n 1Mo 6:22; 2Mo 39:32.

8 Ujutro mi je opet došla riječ Jehovina: 9 “Sine čovječji, ne pita li te dom Izraelov, dom buntovnički: ‘Što radiš?’

10 Reci im: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Ovo je objava poglavaru,^b protiv Jeruzalema i svega doma Izraelova koji je ondje.”’

11 Reci: ‘Ja sam vam znak.^c Kako sam ja učinio, tako će biti učinjeno njima. Otići će u izgnanstvo, u zarobljeništvo.^d

12 A poglavar koji je među njima po mraku će ponijeti zavežljaj na ramenu i iznijet će ga. Oni će prokopati zid da iznesu stvari kroz njega.^e On će pokriti lice svoje da ne vidi zemlju očima svojim.’ 13 A ja ću razapeti mrežu svoju iznad njega, i on će se uhvatiti u moju mrežu lovačku.^f I odvest ću ga u Babilon, u zemlju kaldejsku,^g ali on je neće vidjeti. I ondje će umrijeti.^h 14 Sve oko njega koji mu pomažu i sve ćete njegove raspršit ću na sve straneⁱ i poslat ću mač svoj za njima.^j 15 I tada će znati da sam ja Jehova, kad ih rasijem među narode i raspršim po zemljama.^k 16 Ipak, ostavit ću im nekoliko ljudi koji će umaknuti maču,^l gladi i pošasti, da pričaju među narodima u koje će doći^m o svim gadostima svojim.ⁿ I tada će znati da sam ja Jehova.”

17 I opet mi je došla riječ Jehovina: 18 “Sine čovječji, dršćući jedi kruh svoj, u nemiru i tjeskobi pij vodu

Eze 12:14* Doslovno: “u sve vjetrove”. Vidi bilješku za Jr 49:32.

12. poglavlje

- a 5Mo 31:27
Ne 9:26
Ps 78:8
Eze 3:9
Eze 24:3
- b Jr 21:7
Eze 21:25
- c Eze 24:24
- d Jr 15:2
Jr 20:6
Jr 44:30
Jr 52:15
- e 2Kr 25:4
Jr 39:4
Jr 52:7
- f Job 19:6
Ps 66:11
Jr 52:9
Tu 1:13
Eze 17:20
Eze 19:8
Eze 32:3
Ho 5:1
Ho 7:12
Lk 21:35
- g Jr 24:5
- h 2Kr 25:7
Jr 34:3
Jr 39:7
Jr 52:11
Eze 17:16
- i 2Kr 25:5
Eze 5:10
Eze 17:21
- j 3Mo 26:33
Jr 42:16
- k Ps 9:16
Eze 6:14
- l Iza 1:9
Iza 10:22
Eze 6:8
Ri 9:27
- m 3Mo 26:41
n Jr 44:22
Eze 6:11
Eze 7:3
Eze 33:29

Desni stupac

- a 3Mo 26:26
Ps 80:5
b Eze 18:2
Eze 21:3
- c Iza 6:11
Za 7:14
- d Ps 107:34
Jr 6:7
- e Iza 64:10
Jr 25:9
f Iza 7:24
Jr 4:23
- g Eze 6:13
- h Eze 18:2
- i Iza 5:19
Am 6:3
- j 2Pe 3:4
- k Iza 28:22
Eze 18:3
- l Jl 2:1
Sf 1:14
- m Eze 13:23
- n 1Kr 22:11
Jr 14:14
Tu 2:14
- o Iza 14:24
Iza 55:11
Tu 2:17
Da 9:12
Za 1:6
- p Ot 10:6

svoju!^a 19 I reci narodu: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova stanovnicima Jeruzalema u zemlji Izraelovoj:^b “U tjeskobi jest će kruh svoj, sa strepnjom pit će vodu svoju, i opustjet će zemlja i nestat će sve što je na njoj^c zbog nasilja svih stanovnika njezinih.^d 20 Nastanjeni gradovi bit će opustošeni,^e sva će zemlja pustoš postati.^f I tada ćete znati da sam ja Jehova.”’^g

21 I opet mi je došla riječ Jehovina: 22 “Sine čovječji, kakvu to izreku imate u zemlji Izraelovoj?^h Jer govorite: ‘Pro-laze dani,ⁱ a nijedno se viđenje nije obistinilo.’” 23 Zato im reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Učinit ću kraj toj izreci i neće se to više govoriti kao izreka u Izraelu.”’^k Reci im: ‘Bliže se dani^l i sve o čemu govore viđenja.’

24 Jer neće više biti viđenja bezvrjednih^m niti gatanja neiskrenih u domu Izraelovu.ⁿ 25 “Jer ja, Jehova, kazat ću riječ, i ona će se obistinuti.^o Neće više biti odgađanja,^p jer u vaše dane,^r dome buntovnički, kazat ću riječ i izvršit ću je”, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

26 I opet mi je došla riječ Jehovina: 27 “Sine čovječji, evo, dom Izraelov govori: ‘Viđenje koje on vidi za dane je daleke, on prorokuje za daleka vremena.’” 28 Zato im reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Neće se više od-

r Jr 16:9; Hb 1:5; s Iza 5:19; Iza 28:15; 2Pe 3:4.

Eze 12:19* Doslovno: “narodu zemlje” (hebrejski: *am haarec*). Vidi bilješku za Eze 7:27.

gađati nijedna riječ moja.^a Riječ koju kažem izvršit će se,^b kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”^c

13 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, prorokuj o prorocima Izraelovim koji prorokuju^d i reci onima koji prorokuju iz srca svojega:^e ‘Čujte riječ Jehovinu!’^f **3** Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Teško prorocima bezumnim,^g koji za srcem* svojim idu,^h a ništa ne vide!ⁱ **4** Proroci su tvoji, Izraele, kao lisice u ruševinama.^j **5** Nećete se uspeti do pukotina da biste ih branili niti podignuti zid kameni^k domu Izraelovu da biste se održali u bici u dan Jehovin.”^l **6** “Neistinita su viđenja njihova i lažno je gatanje njihovo,^m gatanje onih koji govore: ‘Ovo je riječ Jehovina’, a Jehova ih nije poslao. I još očekuju da se riječ ispuni.ⁿ **7** Nisu li neistinita viđenja koja vidite i lažna gatanja koja izričete kad govorite: ‘Ovo je riječ Jehovina’, a ja nisam ništa rekao?”^o

8 ‘Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Zato što govorite neistinu i u viđenjima vidite laž, evo, dolazim na vas,^p riječ je Svevišnjeg Gospodina Jehove.” **9** Ruka će se moja podići na proroke koji u viđenjima neistinu vide i laž gataju.^r Neće ih više biti u zajednici^s naroda mojega, neće biti upisani u popis^t doma Izraelova i u zemlju Izraelovu neće doći.^u I tada ćete znati da sam ja Svevišnji Gospodin Jehova.”^v

Eze 13:3* Doslovno: “duhom”.

12. poglavlje

- a Jr 44:28
- Ga 4:4
- Ot 10:6
- b Jš 23:14
- Iza 46:10
- Iza 55:11
- c Eze 2:4

13. poglavlje

- d Mi 3:5
- Sf 3:4
- 2Pe 2:1
- e Jr 14:14
- Jr 23:16
- f Am 7:16
- g Izr 28:26
- h Ps 81:12
- i Jr 23:32
- j Pj 2:15
- Ga 2:4
- Ef 4:14
- k Eze 22:30
- l Iza 2:12
- Jl 1:15
- m Eze 12:24
- n Jr 29:31
- o 2Pe 2:1
- p Eze 21:3
- Eze 22:28
- r Jr 14:14
- Jr 28:16
- Jr 29:9
- s Ps 111:1
- t 2Mo 32:32
- Ne 7:5
- Ps 69:28
- u Eze 20:38
- v Eze 6:13
- Eze 11:10

Desni stupac

- a Iza 57:21
- Jr 6:14
- Jr 8:11
- b 2Lje 18:12
- Iza 30:10
- Eze 22:28
- c Ps 127:1
- d Iza 25:4
- Iza 27:8
- Eze 38:22
- e Jr 37:19
- f Hg 2:17
- g Mi 1:6
- Mt 7:27
- h Eze 14:8
- i Iza 30:13
- j Jr 6:14
- Jr 28:9
- k Iza 48:22
- l Eze 20:46
- Eze 21:2
- m 2Mo 15:20
- 2Kr 22:14
- Lk 2:36
- n Ot 2:20
- o Eze 22:25
- 2Pe 2:14

10 Tako će biti zato što zavode narod moj, zato što govore: “Mir je!” a mira nema.^a Jedni grade zid, a drugi ga krečom premazuju,^b ali sve je uzalud.^c

11 Reci onima koji preмазуju krečom da će on pasti. Spustit će se silan pljusak. Ti ćeš, tučo, na njega pasti. Od naleta vjetrova olujnih zid će popucati.^d **12** Evo, zid će pasti. Neće li vam se tada govoriti: ‘Gdje je kreč kojim ste ga premazali?’^e

13 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Učinit ću u gnjevu svojem da vjetrovi olujni provale, u srdžbi svojoj poslat ću pljusak silni, u gnjevu svojem poslat ću tuču smrtonosnu.^f **14** I srušit ću zid koji ste krečom premazali, oborit ću ga na zemlju, te će se otkriti temelji njegovi.^g Grad će pasti, a vi ćete usred njega izginuti. I tada ćete znati da sam ja Jehova.’^h

15 ‘I iskalit ću gnjev svoj na zidu i na onima koji su ga krečom premazivali, i reći ću vam: “Nema više zida, nema više onih koji ga preмазуju,ⁱ **16** proroka Izraelovih koji proriču Jeruzalemu i koji mu u viđenju mir vide,^j a mira nema”, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.^k

17 A ti, sine čovječji, okreni lice svoje^l prema kćerima naroda svojega koje prorokuju^m po srcu svojemⁿ i prorokuj protiv njih! **18** Reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Teško ženama koje zašiva-ju poveze nad svakim laktom i prave koprene za glave velikih i malih da ulove duše!^o

Zar lovite duše naroda mojeg, misleći da ćete sačuvati na životu duše koje vama pripadaju? **19** Zar me obeščašćujete pred narodom mojim za šaku ječma i za zalogaj kruha,^a i ubijate duše koje ne bi trebale umrijeti,^b a na životu ostavljate duše koje ne bi trebale živjeti, tako što lažete narodu mojemu, koji sluša laž?”^c

20 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Evo me na poveze vaše, kojima lovite duše kao da su ptice. Strgnut ću ih s ruku vaših i pustit ću duše koje lovite, duše koje su vama kao ptice.’^d **21** Strgnut ću koprene vaše i izbavit ću narod svoj iz ruku vaših, i oni neće više biti lovina u rukama vašim. I tada ćete znati da sam ja Jehova.^e **22** Zato što lažima^f svojim žalostite srce pravednikovo, a ja mu bol ne nanosim, i podupirete zlotvora^g da se ne odvrati od zlog puta svojega kako bi život svoj sačuvao,^h **23** nećete više neistinu u viđenju vidatiⁱ niti ćete više gatati,^j a ja ću izbaviti narod svoj iz ruke vaše.^k I tada ćete znati da sam ja Jehova.”^l

14 Došli su k meni neki od starješina Izraelovih i sjeli preda me.^m **2** Tada mi je došla riječ Jehovina: **3** “Sine čovječji, ti ljudi u srcu svojem nose odvratne idoleⁿ svoje i pred lice svoje stavljaju kamen o koji se spotiču, te u grijeh upadaju.^o Zar da trpim da od mene traže savjet?^p **4** Zato im se obrati i reci im:

Eze 14:3* Ili: “balegave idole”.

13. poglavlje

- a Izr 28:21
Mi 3:11
- b 1Kr 21:15
- c Jr 23:14
Lk 6:26
- d Ho 9:8
- e Ps 9:16
Eze 6:13
- f Jr 27:14
- g Jr 23:14
- h Jr 23:17
2Pe 2:18
- i Jr 12:19
- j 5Mo 18:10
5Mo 18:14
Iza 44:25
Jr 27:9
Eze 12:24
Mi 3:6
- k Eze 34:10
2Pe 2:9
- l Eze 14:8

14. poglavlje

- m Eze 8:1
Eze 20:1
Eze 33:31
- n Eze 7:19
Ot 2:14
- o 2Kr 3:13
Iza 1:15
Jr 11:11
Za 7:13

Desni stupac

- a Eze 6:4
- b 2Kr 1:16
Iza 66:4
- c Ho 10:2
Za 7:12
He 3:12
- d 5Mo 32:16
Jr 2:5
- e 1Sa 7:3
1Kr 8:47
Iza 55:7
Jr 8:5
Dj 3:19
- f Iza 30:22
Jr 13:27
- g Iza 59:13
Jr 17:5
- h Jr 21:2
Eze 33:31
- i 3Mo 17:10
Jr 44:11
Eze 15:7
- j 4Mo 26:10
- k 5Mo 28:37
Jr 24:9
13Mo 20:3
- m Eze 6:7
- n 1Kr 22:22
Jr 4:10
2So 2:11
- o Iza 5:25
Iza 9:17
- p Eze 3:18
Ri 1:27

‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Svakeome iz doma Izraelova tko u srcu svojemu nosi odvratne idole svoje^a i tko pred lice svoje stavlja kamen o koji se spotiče, te u grijeh upada, pa dođe k proroku, ja, Jehova, odgovorit ću prema broju odvratnih idola njegovih,^b **5** i uhvatit ću za srce^c dom Izraelov, jer su odstupili od mene zbog svih odvratnih idola svojih.”^d

6 Zato reci domu Izraelovu: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Vratite se i odvratite se od odvratnih idola svojih,^e okrenite lice svoje od svih gadosti svojih!’ **7** Jer tko god iz doma Izraelova ili od došljaka koji borave u Izraelu odstupi od mene^g i u srcu svojemu nosi odvratne idole svoje i pred lice svoje postavlja kamen o koji se spotiče, te u grijeh upada, pa dođe k proroku da od mene zatraži savjet,^h njemu ću ja, Jehova, osobno odgovoriti. **8** Suprotstavit ću se tom čovjekuⁱ i učinit ću da bude primjer za upozorenje^j i da ga se s prezirom spominje,^k i istrijebit ću ga iz naroda svojega.^l I tada ćete znati da sam ja Jehova.”^m

9 ‘A ako se prorok da zavesiti te progovori riječ proročku, znajte da sam ja, Jehova, zaveo tog proroka.ⁿ Dignut ću ruku svoju na njega i istrijebit ću ga iz naroda svojega, Izraela.^o **10** Oni će snositi krivnju za prijestup svoj.^p Prijestup onoga koji za savjet pita

Eze 14:8* Doslovno: “i izreka (poslovice)”.

bit će jednak prijestupu prorokovu,^a **11** i tako dom Izraelov neće više odstupati od mene^b i neće se više ka ljati svim prijestupima svojim. Tada će oni biti narod moj, a ja ću biti Bog njihov', riječ je Svevišnjeg Gospodina Jehove."^c

12 I opet mi je došla riječ Jehovina: **13** "Sine čovječji, ako mi koja zemlja zgriješi učinivši nevjeru,^d dignut ću ruku svoju na nju i uništiti ću joj zalihe kruha,^e poslat ću na nju glad^f i istrijebit ću iz nje ljude i stoku."^g **14** "Kad bi se u njoj našla ova tri čovjeka — Noa,^h Danijelⁱ i Job^j — oni bi zbog pravednosti svoje^k izbavili dušu svoju', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."^l

15 "A kad bih pustio po tvoj zemlji zvijeri opasne,^m koje bi joj djecu pobile,ⁿ a ona bi se pretvorila u pustoš kojom nitko ne prolazi zbog zvijeri,^o **16** i kad bi se u njoj našla ona tri čovjeka, tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'ni sinove ni kćeri ne bi oni izbavili, nego samo sebe, a zemlja bi se pretvorila u pustoš."^p

17 "Ili, kad bih mač poslao na tu zemlju^r i rekao: "Neka mač prođe zemljom!" i istrijebio iz nje ljude i stoku,^s **18** a u njoj bi se našla ona tri čovjeka,^t tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'ne bi oni izbavili ni sinove ni kćeri, nego samo sebe."^u

19 "Ili, kad bih pošast poslao na tu zemlju^v i kad bih

14. poglavlje

- a Jr 14:16
- b 5Mo 13:11
2Pe 2:15
- c 1Mo 17:7
Jr 24:7
Eze 11:20
Eze 37:27
He 8:10
- d Ezr 9:6
- e 3Mo 26:26
- f Iza 3:1
Jr 15:2
g Jr 7:20
- h 1Mo 6:8
Iza 54:9
He 11:7
i Da 10:11
- j Job 1:8
Job 42:8
- k Izr 11:4
Jr 15:1
l 2Pe 2:9
- m 2Kr 17:25
- n 3Mo 26:22
2Kr 2:24
- o Jr 15:3
- p 1Mo 19:29
He 11:7
- r 3Mo 26:25
Jr 25:9
Eze 5:12
Eze 21:3
Eze 38:21
- s Jr 33:12
Eze 25:13
Ho 4:3
Sf 1:3
- t Eze 14:14
- u 1Pe 1:17
2Pe 2:9
Ot 20:13
- v 5Mo 28:21
2Sa 24:15
Jr 14:12
Am 4:10

Desni stupac

- a Eze 7:8
Eze 36:18
- b 1Mo 7:1
c Eze 28:3
- d Job 1:8
Job 42:8
Eze 14:14
- e Eze 18:20
Ho 10:12
Sf 2:3
- f Jr 15:2
- g Eze 5:17
Eze 33:27
- h Jr 32:43
- i 5Mo 4:31
2Lje 36:20
Iza 6:13
Iza 10:20
Eze 6:8
Mi 5:7
- j Jr 3:25
Eze 6:9
Eze 20:43
- k 1Mo 18:20
Ne 9:33
Jr 22:9
Eze 8:6
Eze 9:9
Da 9:7
Ri 2:5

15. poglavlje

- l 5Mo 32:32
Ps 80:8
Iza 5:1
Mk 12:1

na nju izlio gnjev i krvoprolie,^a da istrijebim iz nje ljude i stoku, **20** a u njoj bi se našli Noa,^b Danijel^c i Job,^d tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'ni sina ni kćer ne bi oni izbavili, nego bi zbog pravednosti svoje izbavili samo dušu svoju."^e

21 "Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Tako će biti kad se izvrše moje četiri presude pogubne^f — mač, glad, zvijeri opasne i pošast^g — koje ću poslati na Jeruzalem da istrijebim iz njega ljude i stoku."^h

22 Ali, evo, ostatak će u njemu preživjelih, onih koji će biti izvedeni.ⁱ Evo sinova i kćeri! Oni dolaze k vama, i vidjet ćete put njihov i djela njihova.^j I utješit ćete se u žalosti koju ćete osjećati zbog nevolje koju ću dovesti na Jeruzalem, zbog svega što ću dovesti na njega."^k

23 "Oni će vas utješiti kad vidite put njihov i djela njihova. I tada ćete znati da nisam bez razloga učinio sve ono što sam učinio protiv toga grada', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."^k

15 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, može li se trs loze divlje,^l ili mladice njegove, usporediti s drvećem šumskim? **3** Pravi li se od njega motka koja bi mogla za što poslužiti? Pravi li se od njega klin o koji bi se što objesilo? **4** Gle, u vatru se baca da izgori.^m Oba kraja njegova vatra hvata i sredinu njegovu pali.ⁿ Može li za posao kakav poslužiti?

Eze 14:13* Ili: "štapove o koje su obješeni kolotasti kruhovi". Doslovno: "krušne štapove".

m Ps 80:16; Iv 15:6; n Iza 1:31; Am 4:11.

5 Gle, čak i kad je netaknut, ni za što ne može poslužiti. A kako će onda poslužiti za što kad ga vatra zahvati i spali?"^a

6 "Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Kao što sam među drvećem šumskim trs loze vinove u vatru baciti da izgori, tako ću u nju baciti i stanovnike Jeruzalema.'^b

7 Njima sam se suprotstavio.^c Iz vatre su izišli, ali vatra će ih progutati.^d I tada ćete znati da sam ja Jehova, kad im se suprotstavim."^e

8 "Zemlju ću pretvoriti u pustoš,^f jer su mi bili nevjerni,^g kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

16 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, ukaži^h Jeruzalemu na gadosti njegove!ⁱ **3** Reci im: 'Ovako Svevišnji Gospodin Jehova kaže prijestolnici Jeruzalemu: "Porijeklom i po rođenju ti si iz zemlje kanaanske.^j Otac ti je bio Amorejac,^k a majka Hetitkinja.^l **4** Kad si se rodila, na dan rođenja tvogega,^m nisu ti vrpcu pupčanu prerezali, nisu te vodom oprali da te očiste, nisu te solju istrljali niti su te povili. **5** Nijedno se oko nije sažalilo na tebe da ti iz samilosti učini što od toga,ⁿ nego su te bacili u polje jer im se gadila duša tvoja onoga dana kad si se rodila.

6 A ja sam prolazio pokraj tebe i vidio sam te kako se koprcaš u krvi svojoj, pa sam ti rekaó dok si ležala u krvi svojoj: 'Živi!'^o Da, rekao sam ti dok si ležala u krvi svojoj: 'Živi!'^p **7** Od tebe sam načinio mnoštvo veliko, poput mnoštva iz-

15. poglavlje

- a Mi 4:1
- b Iza 5:24
Jr 4:7
Jr 7:20
Eze 20:47
- c 3Mo 17:10
Ps 34:16
Eze 14:8
- d Am 5:19
- e 2Mo 14:4
Ps 9:16
Eze 6:7
Eze 7:4
- f Iza 6:11
Jr 25:11
Eze 6:14
- g 2Lje 36:14

16. poglavlje

- h Iza 58:1
Eze 20:4
Eze 22:2
Eze 23:36
- i Eze 8:10
- j JS 10:5
1Lje 1:13
1Lje 1:14
- k 1Kr 21:26
2Kr 21:11
Eze 16:45
- l 1Mo 10:15
- m Ho 2:3
- n Iza 49:15
- o Ps 147:20
Ri 9:15

Desni stupac

- a 1Mo 22:17
2Mo 1:7
2Mo 12:37
5Mo 1:10
Dj 7:17
- b 5Mo 4:8
Ne 9:22
- c 5Mo 7:8
- d Ru 3:9
1Sa 12:22
Iza 41:9
- e 2Mo 19:5
5Mo 4:31
Jr 2:2
- f 5Mo 26:18
5Mo 32:9
- g Ps 26:6
Iza 1:16
- h Ps 23:5
- i 2Mo 28:6
Iza 62:3
J 2Mo 25:5
2Mo 26:14
- k 2Mo 39:27
- l 1Mo 24:22
Iza 3:19
- m Pj 4:9
- n 1Mo 24:47
Iza 3:21
o 2Mo 35:22
p 2Mo 28:36
r Ps 48:2
s 5Mo 7:13
Jr 41:8
t 5Mo 32:13
2Sa 5:3
1Kr 4:21
u 5Mo 4:6
2Sa 7:23
1Kr 10:1
Ps 50:2
Tu 2:15

danaka u polju, i narasla si^a i postala velika i došla s najljepšim ukrasima.^b Dvije su dojke tvoje narasle i kosa ti je porasla, ali još si bila gola i naga."^c

8 'A ja sam prolazio pokraj tebe i vidio sam te, i gle, dob je tvoja bila dob za ljubav.^c I raširio sam skute svoje na tebe^d i pokrio gototinju tvoju i zakleo sam ti se i sklopio savez s tobom',^e kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'i postala si moja.'^f **9** I oprao sam te vodom,^g sprao sam s tebe krv tvoju i namazao te uljem.^h **10** Odjenuo sam te haljinom vezenom,ⁱ dao ti obuću od tuljanove kože,^j oko glave ti lan fini omotao^k i pokrio te tkanim skupocjenom. **11** Ukrašio sam te nakitom, stavio ti narukvice^l na ruke i ogrlicu^m oko vrata. **12** I stavio sam ti prsten u nosnicu,ⁿ naušnice na uši^o i krunu krasnu na glavu.^p **13** I tako si se kitila zlatom i srebrom, a odjeća ti je bila lan fini, tkanine skupocene i haljine vezene.^r Fino brašno, med i ulje^s ti si jela, i postala si lijepa, vrlo lijepa, za kraljevanje podobna."^t

14 "Glas o ljepoti tvojoj kružio je među narodima, jer ljepota je tvoja savršena bila zbog krasote moje koju sam metnuo na tebe',^u kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

15 "Ali ti si se pouzdala u ljepotu svoju^v i bludnicom postala zbog glasa koji si uživala,^z bludničila si sa svakim prolaznikom,^a podavala si

v 5Mo 32:15; Jr 7:4; Mi 3:11; Sf 3:11; z 1Kr 11:5; Ps 106:35; Iza 1:21; Iza 57:8; Jr 2:20; Ho 1:2; Jk 4:4; a Jr 3:13.

mu ljepotu svoju. **16** Uzimala si haljine svoje i pravila sebi raznobojne uzvišice obredne^a i bludničila si na njima^b — to se nije smjelo činiti, nije se smjelo događati. **17** I uzimala si krasan nakit svoj od mojega zlata i mojega srebra koje sam ti dao^c i od njega si pravila sebi likove muške^d i bludničila si njima.^e **18** Uzimala si vezene haljine svoje i njih pokrivala, moje ulje i moj kad^f pred njih si stavljala. **19** I kruh moj koji sam ti dao — fino brašno, ulje i med kojim sam te hranio^g — stavljala si pred njih kao miris umirujući.^h I tako je to bilo, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

20 “Uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si mi rodilaⁱ i prinosila si ih idolima na žrtvu da ih vatra proguta.^j Nije li dosta bludničenja tvoje- ga? **21** Klala si djecu svoju^k i njima si ih predavala vodeći ih kroz vatru.^l **22** A u svim gadostima svojim i bludničenju svojem nisi se sjetila dana mladosti svoje kad si bila gola i naga, kad si se koprcala u krvi svojoj.^m **23** I nakon svega zla svojega — “Teško, teško tebi!”ⁿ kaže Svevišnji Gospodin Jehova — **24** sagradila si sebi humke i načinila sebi uzvišice obredne na svakome trgu.^o **25** Na svakom raskrižju sagradila si obredne uzvišice svoje^p i u gadost si pretvorila ljepotu svoju,^r noge svoje širila si svakome prolazniku^s i naveliko si blud činila.^t **26** Bludničila si sa sinovima egipatskim,^u susjedima svojim kojima je ud velik,^v i naveliko

16. poglavlje

- a 1Kr 14:23
2Lje 21:11
- b 2Kr 23:7
Eze 7:20
- c 2Mo 32:2
Jr 10:4
- d Iza 57:8
Eze 16:26
Eze 23:20
- e Jr 3:9
- f Eze 8:11
Eze 23:41
- g 5Mo 32:13
Ho 2:8
- h 2Kr 22:17
Jr 7:9
- i 2Mo 13:2
Ps 106:38
- j 2Kr 16:3
2Lje 33:6
Iza 57:5
Jr 7:31
Jr 32:35
Eze 20:26
- k Ps 106:37
Jr 2:34
- l 3Mo 18:21
3Mo 20:2
2Kr 17:17
2Kr 23:10
- m Jr 2:2
Ho 2:3
Ho 11:1
- n Jr 13:27
Sf 3:1
- o 3Mo 26:30
Ps 78:58
Iza 57:5
Jr 2:20
Jr 3:2
- p Izr 9:14
- r Jr 6:15
- s Jr 2:24
Eze 23:9
- t Eze 23:30
- u 2Kr 23:34
Iza 30:2
Iza 30:3
Jr 2:36
Tu 5:6
Eze 20:7
- v Iza 57:8
Eze 23:20

Desni stupac

- a Iza 5:25
- b 5Mo 28:48
- c Ps 106:41
- d Iza 56:11
- e 2Lje 28:18
- f Jr 2:11
Eze 5:6
- g 2Kr 16:7
2Lje 28:23
Jr 2:18
Eze 23:5
- h Su 2:12
2Kr 21:9
- i Eze 23:14
- j 5Mo 29:28
- k Izr 7:11
Jr 3:3
Jr 2:25
- l Jr 3:1
Jr 3:20
Ho 3:1
- m 1Mo 38:16
5Mo 23:18
Ho 2:12
Lk 15:30
- n Iza 57:9
Ho 8:9
- o 2Lje 16:2

si blud činila da me uvrijediš. **27** Evo, dignut ću ruku svoju na tebe^a i smanjit ću ti obrok hrane^b i predat ću te mrziteljicama tvojim^c da čine s tobom što im duša želi,^d kćerima filistejskim,^e koje su zaprepastene zbog besramnih djela tvojih.^f

28 Bludničila si i sa sinovima asirskim jer nisi mogla zadovoljiti požudu svoju.^g Bludničila si s njima, ali ni s njima nisi mogla zadovoljiti požudu svoju. **29** Zato si naveliko bludničila i sa zemljom kanaanskom,^h s Kaldejcima,ⁱ ali ni tada nisi zadovoljila požudu svoju. **30** O, kako sam gnjevan na tebe,^j kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘jer činiš sve što čini najgora bludnica!’^k **31** Sagradila si humke svoje na svakome raskrižju i načinila si obredne uzvišice svoje na svakome trgu, ali nisi bila kao javna bludnica jer si s prezirom odbijala plaću. **32** Kad žena preljub čini, prima strance umjesto muža svojega.^l **33** Svim javnim bludnicama daje se dar,^m ali ti sama daješ darove svim ljubavnicima svojimⁿ i mito im nudiš da dođu k tebi odasvud kako bi bludničili s tobom.^o **34** Bludničenje je tvoje drugačije od bludničenja drugih žena, nitko ne bludniči tako kao ti, jer ti daješ plaću umjesto da se tebi daje plaća — kod tebe je to obrnuto.^p

35 Stoga, bludnice,^p čuj riječ Jehovinu!^r **36** Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zbog toga što se razlijeva

p Iza 1:21; Jr 3:6; Ho 2:5; r Eze 13:2.

pohota tvoja^a i što se golotinja tvoja^b otkriva dok bludničič s ljubavnicima svojim^c i sa svim idolima svojim ogavnim i odvratnim,^{*d} i što teče krv djece tvoje koju si dala idolima odvratnim,^e **37** evo, skupit ću sve ljubavnike tvoje kojima si nasladu pružala i sve koje si ljubila i sve koje si mrzila, skupit ću ih odasvud protiv tebe i otkrit ću im golotinu tvoju, neka vide svu golotinu tvoju.^f

38 Sudit ću ti onako kako se sudi preljubicama^g i onima koje krv proljevaju.^h U gnjevu i ljubomori proliću krv tvoju.ⁱ **39** Predat ću te njima u ruke i oni će razoriti humke tvoje^j i porušiti obredne uzvišice tvoje,^k i svući će s tebe haljine tvoje,^l uzet će krasan nakit tvoj^m i ostavit će te голу i nugu. **40** I dovest će mnoštvo ljudi na tebe,ⁿ pa će te zasuti kamenjem^o i sasjeci mačevima svojim.^p **41** Vatrom će spaliti kuće tvoje^r i izvršit će presudu nad tobom pred očima mnogih žena.^s Okončat ću bludničenje tvoje,^t i nećeš više davati plaću. **42** I tek ću se tada prestati gnjeviti na tebe^u i moja će ljubomora prestati,^v umirit ću se i djela me tvoja više neće vrijeđati.^w

43 'Zato što se nisi sjećala dana mladosti svoje,^z nego si me izazivala svim tim djelima,^a ja ću, evo, oboriti djela tvoja na glavu tvoju',^b kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'pa više nećeš činiti djela besramna i sve gadosti svoje.

Eze 16:36* Ili: "idolima svojim ogavnim i balegavim".

16. poglavlje

- a Tu 1:9
b Eze 16:37
c Eze 23:9
Ho 2:5
d 1Kr 15:12
2Kr 17:12
2Kr 21:11
e Ps 106:38
Jr 2:34
f Jr 13:22
Tu 1:8
Ho 2:10
Na 3:5
g 1Mo 38:24
3Mo 20:10
5Mo 22:22
h 1Mo 9:6
2Mo 21:12
Ps 79:3
i Eze 23:25
Na 1:2
Sf 1:17
j Eze 16:24
k Iza 27:9
l Iza 3:18
Jr 4:30
Eze 23:26
Ho 2:5
m Iza 3:20
n Eze 23:46
Hb 1:6
o 5Mo 22:21
p 2Lje 36:17
Jr 25:9
r 3Mo 26:33
2Kr 25:9
Jr 39:8
s Eze 5:8
t Eze 23:27
u Eze 5:13
v Iza 40:2
z Ps 78:42
Jr 2:32
a Ps 95:10
b Eze 9:10
Eze 11:21
Eze 22:31

Desni stupac

- a 1Sa 24:13
Eze 18:2
b 1Kr 21:26
2Kr 21:9
Ezr 9:1
Ps 106:35
c Eze 16:3
d Iza 1:4
Iza 54:5
Ho 2:2
e Eze 16:3
f 5Mo 9:5
5Mo 20:17
Jš 10:5
2Kr 21:11
g Eze 23:33
h Jr 3:8
i 1Mo 18:20
1Mo 19:24
5Mo 29:23
5Mo 32:32
Iza 1:10
Iza 3:9
Jr 23:14
Jd 7
j 1Mo 19:25
k 1Kr 16:31
l 2Kr 21:9
Eze 5:6
m Mt 10:15
Mt 11:24

44 Gle, tko se god bude služio izrekama, rugat će ti se ovom izrekom:^a "Kakva majka, takva kći!"^b **45** Ti si kći majke svoje,^c kojoj je mrzak muž njezin^d i djeca njezina. Sestra si sestara svojih, kojima su mrski muževi njihovi i djeca njihova. Majka je vaša bila Hetitkinja,^e a otac vam je bio Amorejac."^f

46 "Samarija^g s okolnim gradovima tvoja je sestra starija,^h koja stanuje tebi slijeva, a Sodomaⁱ s okolnim gradovima^j tvoja je sestra mlađa, koja stanuje tebi zdesna. **47** A ti ne samo da si njihovim putevima išla i činila gadosti njihove^k nego si uskoro počela još gore činiti na svim putevima svojim.^l **48** Tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'Sodoma, sestra tvoja, s okolnim gradovima svojim, nije činila onako kako si činila ti i okolni gradovi tvoji.^m **49** Evo, ovo je bio prijestup Sodome, sestre tvoje: ponos,ⁿ samozadovoljstvo zbog obilja kruha^o i bezbrižnost nehajna^p bili su u njoj i okolnim gradovima njezinim,^r i nije pomagala nevoljnicima^s i siromasima.^t **50** Oholila se^u ona i gradovi njezini i gadosti su činili preda mnom,^v sve dok ih nisam uništio, kad sam vidio da to treba učiniti.^z

51 A Samarija^a nije počinila ni polovinu grijeha tvojih, nego si ti počinila više gadosti od sestara svojih, tako da one

n 1Mo 19:9; Izr 16:5; Izr 16:18; Izr 21:4; Jk 4:16; o 1Mo 13:10; 5Mo 8:10; 5Mo 32:15; Izr 30:9; Lk 12:21; p Izr 1:32; r Jd 7; s Izr 21:13; t Eze 18:12; u Izr 16:18; Iza 3:16; z 1Kr 13:15; 1Pe 5:5; v 1Mo 13:13; 1Mo 18:20; 1Mo 19:5; z 1Mo 19:24; Iza 13:19; Jr 49:18; Tu 4:6; 2Pe 2:6; a 2Kr 21:13; Jr 23:13; Eze 23:33.

izgledaju pravedno zbog svih gadosti tvojih koje si učinila.^a **52** Stoga ti nosiš sramotu svoju jer vladanje tvoje ide u prilog sestrama tvojim. Zbog grijeha tvojih kojima si učinila veće gadosti od njih, one su pravednije od tebe.^b Stoga se posrami i nosi sramotu svoju, kad zbog tebe sestre tvoje izgledaju pravedno!

53 'Skupit ću zarobljeni narod njihov,^c zarobljeni narod Sodome i okolnih gradova i zarobljeni narod Samarije i okolnih gradova, i skupit ću zarobljeni narod tvoj koji je među njima,^d **54** da nosiš sramotu svoju^e i da se posramiš za sve što si učinila, njima na utjehu.^f **55** Sestra tvoja Sodoma i okolni gradovi njezini vratit će se u stanje prijašnje i sestra tvoja Samarija i okolni gradovi njezini vratit će se u stanje prijašnje, a i ti i tvoji okolni gradovi vratit ćete se u stanje prijašnje.^g **56** A Sodomu, sestru svoju, smatrala si nedostojnom da se o njoj išta čuje iz usta tvojih u vrijeme kad si ponosna bila,^h **57** prije nego što se zloća tvoja razotkrila,ⁱ kao u vrijeme ruganja kćeri sirijskih^j i svih što su oko nje, kćeri filistejskih,^k koje ti se rugaju sa svih strana.^l **58** Snosi sada krivnju za besramna djela svoja^m i za gadosti svoje!ⁿ kaže Jehova."

59 "Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Učinit ću ti onako kako si ti učinila,^o jer si prezrela zakletvu raskinuvši savez sa mnom.^p **60** A ja ću se sjetiti saveza svojega koji sam sklopio s tobom u

16. poglavlje

- a Jr 3:11
Mt 12:41
- b 1Kr 2:32
- c Ps 14:7
Ps 126:1
Iza 1:9
- d Iza 19:24
- e Jr 2:26
Eze 36:31
- f Eze 14:22
- g Eze 36:11
Mi 3:4
- h Iza 65:5
Sf 3:11
- i Tu 4:22
Eze 21:24
Ho 2:10
- j 2Kr 16:5
2Lje 28:5
Iza 7:1
- k 2Lje 28:18
- l Jr 33:24
- m Ga 5:19
1Pe 4:3
- n Tu 5:7
Eze 23:49
- o Ps 62:12
Iza 3:11
Ri 2:6
Ga 6:7
- p 5Mo 29:12
Jr 22:9

Desni stupac

- a 3Mo 26:42
Ps 106:45
- b Jr 32:40
Jr 50:5
- c Eze 20:43
- d Iza 54:1
Ga 4:26
- e Jr 31:31
He 8:13
- f Ho 2:19
- g Ezr 9:6
Eze 36:31
- h Ps 39:9
Ri 3:19
- i Ps 103:12
Mi 7:19

17. poglavlje

- j Su 14:12
Izr 1:6
- k Eze 20:49
Ho 12:10
Mt 13:13
- l 5Mo 28:49
Jr 4:13
Tu 4:19
Ho 8:1
Da 7:4
- m Jr 22:23
- o Jr 22:7
- p 2Kr 24:12
2Lje 36:10
Jr 24:1
- r 2Kr 24:15
- s Jr 37:1
Eze 17:13
- t 2Kr 24:17
- u Eze 17:14
- v 2Lje 36:11
Z Jr 37:5
Eze 17:15
- a Jr 37:7
- b Iza 36:6

danima mladosti tvoje^a i sklopit ću s tobom savez trajan.^b

61 A ti ćeš se sjetiti puteva svojih^c i posramit ćeš se kad primiš sestre svoje, starije i mlade, koje ću ti dati kao kćeri,^d ali ne zbog saveza s tobom.^e

62 'A ja ću sklopiti savez s tobom.^f I tada ćeš znati da sam ja Jehova, **63** pa ćeš se sjetiti i postidjeti se^g i od sramote svoje nećeš više otvarati usta svoja,^h kad te očistimⁱ od svega što si učinila', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

17 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, zadaj zagonetku^j i sastavi izreku domu Izraelovu!^k **3** Reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Velik orao,^l velikih krila,^m dugih pera letnih, pun perja šarena, došao je na Libanonⁿ i uzeo vrh^o cedrov.^p **4** Odlomio je vrh od njegovih grana mladih, odnio ga u zemlju kanaansku^r i spustio ga u grad trgovački. **5** Potom je uzeo sjeme iz one zemlje^s i posijao ga na njivu plodnu. Kao vrbu kraj voda velikih,^t kao vrbu on ga je usadio. **6** I ono je proklijalo i izraslo u razgranati trs niska rasta,^u koji mladice svoje nije od sebe širio i kojem je korijenje samo ispod njega raslo. Od tog je sjemena trs narastao i potjerao mladice i pustio grane.^v

7 A pojavio se i drugi orao veliki,^z velikih krila i velikih pera letnih.^a I gle, ovaj je trs željno pružio korijenje svoje prema njemu.^b I mladice je svoje okrenuo od gredica na

kojima je bio zasaden i upravo ih prema njemu da ga on napa. ^a **8** A već je bio posaden na plodno polje, kraj voda velikih, ^b da pusti grane i rada rod, da postane trs veličanstven.”

9 Reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Hoće li uspijevati? ^c Neće li mu tko korijenje iščupati ^d i plod mu upropastiti? Neće li mu se sasušiti svi izdanci tek otkinuti? ^e Sasušit će se. I bez mišice jake i bez mnoštva naroda izvadit će ga s korijenom. **10** Gle, iako je posaden, ^{*} hoće li uspijevati? Neće li se sasušiti kao da ga je vruć vjetar istočni dohvatio? ^f Sasušit će se na gredicama iz kojih niče.”’ ^g

11 I opet mi je došla riječ Jehovina: **12** “Reci, molim te, domu buntovničkom: ^h ‘Zar ne znate što to znači?’ Reci: ‘Evo, kralj babilonski došao je u Jeruzalem, uzeo mu kralja ⁱ i knezove i odveo ih k sebi u Babilon. ^j **13** I uzeo je jednog čovjeka od kraljevskoga roda, ^k sklopio savez s njim i obavezao ga zakletvom, ^l a odveo je i najistaknutije ljude iz zemlje ^m **14** kako bi oslabio kraljevstvo, ⁿ da se ne može uzdići, nego da opstane držeći se saveza njegova. ^o **15** Ali on se pobunio ^p protiv njega poslavši glasnike svoje u Egipat, tražeći od njega konjer ^r i mnogo ljudi. Hoće li uspjeti? Hoće li umaknuti onaj koji tako radi i koji je raskinuo savez? Hoće li doista umaknuti?’ ^s

16 “‘Tako ja živ bio’, ^t kaže Svevišnji Gospodin Jeho-

17. poglavlje

- a 2Kr 24:20
2Lje 36:13
- b Jr 37:1
- c 4Mo 14:41
2Lje 13:12
Jr 32:5
- d Jr 21:7
- e 2Kr 25:7
Jr 52:10
- f Ho 13:15
Jn 4:8
- g Eze 19:12
- h Iza 1:2
Eze 2:5
Eze 3:9
Eze 12:9
- i 2Kr 24:12
Jr 22:25
- j Iza 39:7
Jr 52:32
- k 2Kr 24:17
Jr 37:1
- l 2Lje 36:13
Jr 5:2
- m 2Kr 24:15
Jr 24:1
- n 5Mo 28:43
1Sa 2:7
- o Jr 27:12
Jr 38:17
- p 2Kr 24:20
2Lje 36:13
Jr 52:3
Eze 17:7
- r 5Mo 17:16
Iza 30:2
Iza 31:1
Jr 37:5
- s Izr 19:5
Jr 32:4
- t He 6:13

Desni stupac

- a Mi 3:5
- b Jr 34:3
Jr 52:11
- c Iza 31:1
Jr 37:7
Tu 4:17
Eze 29:6
- d Jr 33:5
- e Mt 5:37
Ri 1:31
- f Tu 5:6
- g Eze 17:15
- h 5Mo 5:11
Jr 5:2
- i 2Lje 33:11
Eze 12:13
Eze 32:3
Ho 7:12
- j Eze 20:36
Mi 6:2
- k Eze 5:10
Eze 12:14
- l Eze 6:13
- m Ps 80:15
Iza 11:1
Jr 23:5
Jr 33:15
Za 3:8
- n Iza 53:2
- o Ps 2:6
- p Ps 92:13
Da 4:17
- r Iza 27:6
- s Ps 92:12

va, “kod kralja koji je kraljem postavio onoga koji je prezreo zakletvu ^a njemu danu i raskinuo savez s njim, kod njega u Babilonu on će umrijeti. ^b

17 Vojskom velikom i mnoštvom naroda faraon mu ne bi pomogao pobijediti u ratu ^c kad bi podigao nasip opsadni i sagradio zid opsadni kako bi pobio mnogo duša. ^d **18** Jer onaj je prezreo zakletvu ^e raskinuvši savez s njim. Gle, dao je ruku, ^f a ipak je sve to učinio. Neće umaknuti.” ^g

19 ‘Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Tako ja živ bio, zakletvu koju je prezreo ^h i savez moj koji je raskinuo oborit ću na glavu njegovu. **20** Razapet ću nad njim mrežu svoju, i on će se uhvatiti u lovačku mrežu koju, ⁱ pa ću ga odvesti u Babilon i ondje ću mu suditi za to što mi je nevjeran bio. ^j **21** Svi bjegunci njegovi iz svih četa njegovih past će od mača, a oni koji preostanu bit će raspršeni na sve strane. ^{*k} I tada ćete znati da sam ja, Jehova, tako rekao.”’ ^l

22 ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Ja ću uzeti mladicu s vrha cedra visokoga i posadit ću je. ^m S vrha mladih grana njegovih odložit ću mladicu ⁿ i posadit ću je na goru visoku i uzvišenu. ^o

23 Na visokoj gori Izraelovoj posadit ću je, ^p i ona će pustiti grane i donijet će plod ^r i postat će cedar veličanstveni. ^s Ptice svakojake sve će pod njim prebivati, u sjeni krošnje njegove

Eze 17:21* Doslovno: “u sve vjetrove”. Vidi bilješku za Jr 49:32.

one će prebivati.^a **24** I sve će drveće poljsko znati da sam ja, Jehova,^b ponizio drvo visoko,^c a uzvisio drvo nisko,^d da sam osušio drvo zeleno,^e a drvetu suhom dao da opet procvate. Ja, Jehova, tako sam rekao i tako ću učiniti.”””^f

18 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Zašto govorite ovu izreku u zemlji Izraelovoj: ‘Očevi su jeli grožđe nezrelo, a sinovima trnu zubi?’”^g

3 ‘Tako ja živ bio’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘nećete više govoriti tu izreku u Izraelu!’ **4** Gle, sve duše meni pripadaju.^h Dušaⁱ očeva i duša sinovljeva meni pripada.^j Ona duša koja griješi,^k ta će i umrijeti.^l

5 Ako je tko pravedan i čini ono što je pravo i pravedno,^m **6** ako ne jede žrtve idolskeⁿ u svetištima na gorama^o i oči svoje ne podiže prema odvratnim idolima* doma Izraelova,^p i ne obeščašćuje ženu bližnjega svojega^r i ne prilazi ženi dok je nečista,^s **7** ako nikoga ne tlači,^t ako vraća dužniku ono što mu je u zalag uzeo,^u ako ništa ne otima drugima,^v ako kruh svoj dijeli s gladnim^z i gologa odijeva haljinom,^a **8** ako ništa ne daje uz kamate^b i ne uzima dobit kad posuđuje drugima,^c ako usteže ruku svoju od nepravde,^d ako u svemu pravedno sudi između čovjeka i čovjeka,^e **9** ako živi* po odredbama mojim^f i drži se zakona mojih postupajući po istini,^g taj je pravedan.^h

Eze 18:6* Ili: “balegavim idolima”.
9* Doslovno: “hodi”.

17. poglavlje

- a Ps 72:8
Ho 14:7
- b Iza 55:12
- c 1Sa 2:7
Ps 75:7
Lk 1:52
- d Iza 39:6
Eze 21:27
Da 4:17
Am 9:11
- e Lk 23:31
- f Eze 22:14
Eze 24:14

18. poglavlje

- g Jr 15:4
Jr 31:29
Tu 5:7
- h Ps 100:3
Dj 17:26
- i 1Mo 2:7
- j 5Mo 26:18
- k Ri 3:23
Ri 5:12
- l 1Mo 2:17
1Mo 17:14
Su 16:30
Job 33:22
Ps 78:50
Iza 53:12
Dj 3:23
Ri 6:23
Ot 16:3
- m Ps 15:2
- n 4Mo 25:2
Eze 22:9
- o 5Mo 12:2
Jr 3:6
Ho 4:13
- p Eze 36:25
- r 3Mo 20:10
- s 3Mo 18:19
3Mo 20:18
t 3Mo 25:14
Izr 14:21
- u 5Mo 24:12
Eze 33:15
- v 3Mo 6:2
- z 5Mo 15:11
Izr 28:27
- a Iza 58:7
Mt 25:36
Jk 2:15
- b 2Mo 22:25
5Mo 23:19
Ps 15:5
Lk 6:35
- c 3Mo 25:36
Ne 5:7
- d 3Mo 19:35
3Mo 25:16
- e 3Mo 19:15
3Mo 25:14
5Mo 1:16
Za 8:16
- f 5Mo 8:11
- g 5Mo 4:1
5Mo 5:1
Eze 20:11
- h Ps 24:5

Desni stupac

- a 3Mo 18:5
Ne 9:29
Am 5:4
Ri 10:5
Ga 3:12
- b 3Mo 19:13
- c 1Mo 9:6
2Mo 21:12
4Mo 35:31
- d 2Mo 34:15

Taj će ostati na životu’,^a kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

10 ‘Ako otac ima sina koji je razbojnik,^b koji krv proljeva^c ili čini nešto slično tome

11 (a otac ne počini ništa od toga), ako mu sin jede žrtve idolske u svetištima na gorama^d i obeščašćuje ženu bližnjega svojega,^e **12** ako tlači nevoljnika i siromaha,^f ako otima drugima^g i ne vraća ono što je u zalag uzeo,^h ako oči svoje podiže prema idolima odvratnim,ⁱ i time gadost čini,^j **13** ako za dobit posuđuje drugome^k i kamate uzima,^l taj neće ostati na životu. Sve te gadosti on čini,^m pa će i umrijeti. Krv će njegova pasti na njega.ⁿ

14 A ako otac ima sina koji vidi sve grijehe koje otac njegov čini, i premda ih vidi, sam takvo što ne čini,^o

15 ako ne jede žrtve idolske u svetištima na gorama i oči svoje ne podiže prema odvratnim idolima doma Izraelova,^p ako ne obeščašćuje ženu bližnjega svojega,^r **16** ako nikoga ne tlači,^s nikome zalag ne oduzima^t i ništa ne otima drugima,^u ako kruh svoj dijeli s gladnim^v i gologa odijeva haljinom,^z **17** ako usteže ruku svoju da ne dira nevoljnika, ako ne uzima dobit^a i kamate^b kad posuđuje drugima, ako se drži zakona mojih^c i živi*

e 3Mo 20:10; f 5Mo 15:7; Job 31:17; Ho 12:7; g 3Mo 6:2; h 5Mo 24:12; i 3Mo 26:30; j 2Kr 21:11; k 3Mo 25:36; Eze 22:12; l 5Mo 23:19; Iza 24:2; m 3Mo 18:30; n 3Mo 20:9; 3Mo 20:27; Eze 3:18; Eze 33:4; Dj 18:6; o Jr 8:6; p 3Mo 26:30; r 3Mo 20:10; s 2Mo 22:21; Izr 19:26; t 5Mo 24:12; u 3Mo 6:2; v 5Mo 15:11; Job 31:17; Mt 25:35; z Job 31:19; Iza 58:7; Jk 2:15; a 3Mo 25:36; b 2Mo 22:25; 5Mo 23:19; c 5Mo 4:1; 5Mo 5:1.

Eze 18:17* Doslovno: “hodi”.

po odredbama mojim,^a on neće umrijeti zbog prijestupa oca svojega,^b nego će ostati na životu.^c **18** A otac njegov, zato što je naočigled svih zakidao druge,^d otimao bratu svojem^e i činio sve što ne valja usred naroda svojega,^f on će, evo, umrijeti zbog prijestupa svojega.^g

19 A vi ćete reći: "Zašto sin ne snosi krivnju za očev prijestup?"^h Zato što sin čini ono što je pravo i pravedno,ⁱ drži se svih odredaba mojih i izvršava ih,^j i zato će ostati na životu.^k **20** Ona duša koja griješi, ta će i umrijeti.^l Sin neće snositi krivnju za očev prijestup, niti će otac snositi krivnju za sinovljev prijestup.^m Na pravedniku će biti pravednost njegov^a, a na zlikovcu će biti zloća njegov^a.

21 A ako se zlikovac odvra ti od svih grijeha svojih koje je počinio^p i počne se držati svih odredaba mojih i činiti što je pravo i pravedno,^r ostat će na životu. Neće umrijeti.^s **22** Svi prijestupi koje je počinio bit će mu zaboravljeni.^t Zbog toga što čini ono što je pravedno, ostat će na životu.^u

23 'Zar je meni drago da umre zlikovac',^v kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'a ne da se odvra ti od puteva svojih i da ostane na životu?'^z

24 'A kad se pravednik odvra ti od pravednosti svoje i počne činiti nepravdu,^a te nastavi živjeti čineći sve gadosti koje zlikovac čini,^b sva pravedna djela koja je činio zaboravit će se.^c Zbog nevjere koju

18. poglavlje

- a 5Mo 8:11
- b Eze 3:21
- c Eze 18:9
- d 3Mo 19:13
- e 3Mo 6:2
- f Iza 3:11
- g Eze 3:18
- h 2Mo 20:5
- i 5Mo 5:9
- j 2Kr 23:26
- k Lk 1:6
- l Eze 20:18
- m 5Mo 16:20
- n Eze 18:9
- o Ri 10:5
- p 1Mo 24:16
- q 2Kr 14:6
- r Jr 31:30
- s Eze 18:4
- t 2Lje 25:4
- u 1Kr 8:32
- v Iza 3:10
- w 2Lje 6:23
- x Eze 33:10
- y Ri 2:9
- z Ga 6:7
- aa 2Lje 33:12
- ab Iza 55:7
- ac Eze 33:12
- ad Dj 3:19
- ae r Lk 1:6
- af s Eze 3:21
- ag t 2Lje 33:13
- ah Ps 25:7
- ai Iza 43:25
- aj Eze 33:16
- ak u 2Lje 6:23
- al v Tu 3:33
- am Eze 33:11
- an 1Ti 2:4
- ao 2Pe 3:9
- ap z Mi 7:18
- aq a 1Sa 15:11
- ar 1Kr 11:4
- as Eze 33:12
- at b Ri 1:26
- au c He 10:38
- av 2Iv 8

Desni stupac

- a Izr 14:32
- b Izr 21:16
- c Job 34:5
- d Job 35:2
- e Izr 19:3
- f Eze 33:17
- g Mi 2:17
- h Ri 9:20
- i 5Mo 32:4
- j Ps 145:17
- k d Ps 50:21
- l Iza 55:9
- m Jr 2:17
- n e 5Mo 25:16
- o f Ga 6:7
- p g Iza 1:18
- q Iza 55:7
- r Dj 26:20
- s h 1Ti 4:16
- t i 5Mo 32:29
- u j 1Sa 7:3
- v Eze 33:12
- w k Eze 18:9
- x l Ps 92:15
- y Izr 49:3
- z m 1Mo 18:25
- aa 5Mo 32:4
- ab Ps 145:17
- ac Iza 40:14
- ad n Job 9:2
- ae o Job 34:11
- af Ri 2:6
- ag 1Pe 1:17
- ah p Pr 12:14

je učinio i zbog grijeha kojim je zgriješio, zbog njih će umrijeti.^a

25 A vi ćete reći: "Put Jehovin nije prav."^b Čuj me, molim te, dome Izraelov! Zar moj put nije prav?^c Nisu li vaši putevi krivi?^d

26 Kad se pravednik odvra ti od pravednosti svoje i počne činiti nepravdu,^e pa zbog toga umre, umrijet će zbog nepravde svoje koju je činio.^f

27 A kad se zlikovac odvra ti od zla svojega koje je činio i počne činiti ono što je pravo i pravedno,^g on će dušu svoju sačuvati na životu.^h **28** Kad to uvidiⁱ i odvra ti se od svih prijestupa svojih koje čini,^j ostat će na životu. Neće umrijeti.^k

29 A dom će Izraelov reći: "Put Jehovin nije prav."^l Zar moji putevi nisu pravi, dome Izraelov?^m Nisu li vaši putevi krivi?ⁿ

30 'Zato ću, dome Izraelov, svakome od vas suditi prema putevima njegovim',^o kaže Svevišnji Gospodin Jehova.^p 'Pokajte se, odvratite se od svih prijestupa svojih,^r i ne dajte da vam ista postane kamen o koji ćete se spotaknuti i upasti u grijeh!^s **31** Odbacite od sebe sve prijestupe svoje koje ste počinili^t i načinite sebi srce novo^u i duh nov!^v Zašto da umrete,^z dome Izraelov?'

32 'Jer nije mi mila smrt onoga koji umire',^a kaže Svevišnji Gospodin Jehova. 'Zato se obratite i živite!'^b

r Ho 12:6; Jl 2:13; Mt 3:2; s Ri 2:5; t Ps 34:14; Iza 1:16; u Ps 51:10; Jr 32:39; v Iza 1:19; Eze 11:19; Ef 4:24; z 5Mo 30:15; Izr 8:36; Dj 13:46; a Jr 29:11; Tu 3:33; Eze 33:11; Lk 15:10; 2Pe 3:9; b 5Mo 30:16; Eze 18:9.

19 "A ti zapjevaj tužaljku^a o poglavarima Izraelovim,^b 2 i reci: 'Što je bila majka tvoja? Lavica među lavovima.^c Ležala je među lavovima mladim i podizala mladunce svoje.

3 I tako je othranila jednoga mladunca svojega.^d On je postao lav i naučio je plijen razdirati.^e Ljude je proždiraio. 4 Narodi su čuli za njega. Uhvatio se u jamu njihovu te su ga kukama* odvukli u zemlju egipatsku.^f

5 A kad je vidjela da uzalud čeka i da joj je nada propala, uzela je drugoga mladunca svojega^g i od njega načinila lava. 6 I on je pošao s lavovima. Postao je lav i naučio plijen razdirati.^h Ljude je proždiraio.ⁱ 7 I upoznao je utvrđene dvore njihove i pustošio gradove njihove,^j pa je zemlja opustjela i ispunila se rikom njegovom.^k 8 A narodi iz svih zemalja okolnih podigli su se na njega^l i razapeli nad njim mrežu svoju,^m i on je upao u jamu njihovu.ⁿ 9 Potom su ga kukama u kavez doveli i odveli ga kralju babilonskom.^o Mrežama lovačkim odveli su ga, da se glas njegov više ne čuje po gorama Izraelovim.^p

10 Majka je tvoja^r bila kao loza u krvi tvojoj,^s zasađena pokraj voda. Bila je rodna i razgranata zbog obilja vode.^t 11 Imala je jake grane, pogodne za žezla vladalačka.^u Rastom se uzdigla iznad dru-

Eze 19:4* Kuke su se provukle kroz obraze ili nos životinja ili zarobljenika da bi ih se moglo voditi na užetu.

19. poglavlje

- a Jr 7:29
- Eze 26:17
- b 2Lj 35:25
- c Ps 7:2
- Na 2:11
- Sf 3:3
- d 2Kr 23:31
- 2Lj 36:1
- e 2Kr 23:32
- f 2Kr 23:33
- 2Lj 36:4
- Jr 22:11
- g 2Kr 23:34
- h 2Lj 36:5
- Jr 22:17
- i 2Kr 24:4
- j Eze 12:19
- k Izr 19:12
- Izr 28:15
- Eze 22:25
- l 2Kr 24:2
- m Eze 12:13
- Eze 17:20
- n Tu 4:20
- o 2Kr 24:12
- p Eze 6:2
- r Ho 2:2
- s Ps 80:8
- Iza 5:1
- Eze 15:2
- Eze 17:6
- t 4Mo 24:6
- 5Mo 8:7
- u 4Mo 24:17
- Ezr 4:20

Desni stupac

- a Eze 31:3
- Da 4:11
- b Iza 5:5
- Jr 17:10
- Jr 31:28
- Eze 15:6
- c Ho 13:15
- d 2Kr 23:34
- 2Kr 24:6
- 2Kr 25:6
- e 5Mo 32:22
- Eze 15:4
- f 5Mo 28:48
- Jr 17:6
- Jr 52:27
- g Jr 9:11
- h Su 9:15
- 2Kr 24:20
- i Ne 9:37
- Eze 17:18
- Eze 21:26
- j Tu 4:20

20. poglavlje

- k Eze 8:1
- l Eze 14:1
- m Iza 1:12
- n 1Sa 28:6
- Izr 15:8
- Izr 28:9
- Iza 1:15
- Eze 14:3
- Mi 3:7
- o Eze 14:4
- p Eze 16:2
- Eze 16:51
- Eze 22:2
- Eze 23:36
- Lk 11:47
- Dj 7:51
- r 2Mo 6:7
- 5Mo 7:6
- Iza 41:8
- Iza 42:8

goga drveća, vidljivom je postala zbog visine svoje, zbog guste krošnje svoje.^a 12 Ali naposljetku je u gnjevu bila iščupana.^b Na zemlju je bačena i vjetar je istočni sasuo plodove njezine.^c Otrgnuta je jaka grana njezina te se osušila.^d Vatra ju je progutala.^e 13 Sada je u pustinji zasađena,^f u zemlji bezvodnoj i žednoj.^g 14 I izišla je vatra iz grane njezine.^h Progutala je mladice njezine i plodove njezine, te više nije na njoj bilo grana jakih, pogodnih za žezlo vladalačko.ⁱ

To je tužaljka, koja će se i dalje pjevati kao tužaljka."^j

20 A sedme godine, petoga mjeseca, desetoga dana u mjesecu, došli su neki od starješina Izraelovih tražiti savjet od Jehove,^k i sjeli su preda me.^l 2 Tada mi je došla riječ Jehovina: 3 "Sine čovječji, obrati se starješinama Izraelovim i reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Zar me dolazite za savjet pitati?^m Tako ja živ bio, neću vam dati da me pitate',ⁿ kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

4 Hoćeš li im suditi? Hoćeš li im suditi, sine čovječji?^o Ukaži im na gadosti otaca njihovih!^p 5 Reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Onoga dana kad sam izabrao Izraela,^r podignute ruke zakleo sam se^s potomstvu doma Jakovljeva^t i objavio sam im se u zemlji egipatskoj.^u Da, podignute ruke zakleo sam se njima: 'Ja sam Jehova,

t 2Mo 6:8; 5Mo 32:40; Eze 47:14; u 2Mo 3:8; 2Mo 4:31; 5Mo 4:34; Ps 103:7.

Bog vaš.^a **6** Toga sam im se dana podignute ruke zakleo^b da ću ih izvesti iz zemlje egipatske u zemlju koju sam izvidao za njih, zemlju u kojoj teče med i mlijeko,^c koja je bila ukras među svim zemljama.^d **7** I rekao sam im: 'Neka svatko od vas odbaci gadne bogove koje gledaju oči njegove^e i ne kaljajte se odvratnim idolima* egipatskim!^f Ja sam Jehova, Bog vaš.'^g

8 Ali oni su se pobunili protiv mene^h i nisu me htjeli poslušati. Nijedan od njih nije odbacio gadne bogove koje su im oči gledale i nisu ostavili odvratne idole egipatske,ⁱ te sam obećao da ću izliti srdžbu svoju na njih, kako bih iskalio gnjev svoj na njima usred zemlje egipatske.^j **9** Tada sam ustao radi imena svojega, da se ne skvrni pred očima naroda među kojima su bili,^k jer sam im se već bio objavio pred očima tih naroda izvevši ih iz zemlje egipatske.^l **10** I izveo sam ih iz zemlje egipatske i doveo ih u pustinju.^m

11 I dao sam im odredbe svoje,ⁿ i poučio sam ih zakonima svojim^o da bi onaj tko ih izvršava po njima imao život.^p **12** Dao sam im i svoje dane počinka,^q* da budu znak između mene i njih,^s da bi znali da sam ja Jehova, onaj koji ih posvećuje.

13 Ali oni, protv Izraelov, pobunili su se protiv mene u pustinji.^t Nisu živjeli* po odredbama mojim^u i odbacili su

Eze 20:7* Ili: "balegavim idolima".
12* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23. 13* Doslovno: "hodili".

20. poglavlje

- a 2Mo 20:2
- b He 6:13
- c 2Mo 3:8
5Mo 6:3
5Mo 8:7
Jš 5:6
Jr 11:5
Jr 32:22
- d Ps 48:2
Da 8:9
Da 11:41
Za 7:14
- e 2Lje 15:8
Eze 18:31
- f 3Mo 17:7
3Mo 18:3
5Mo 29:17
Jš 24:14
- g 2Mo 16:12
3Mo 11:44
3Mo 20:7
- h 5Mo 9:7
1Sa 15:23
Ne 9:26
Iza 63:10
i 2Mo 32:4
- i Jš 24:14
Eze 7:8
- k 2Mo 32:12
4Mo 14:13
5Mo 9:28
Jš 7:9
1Sa 12:22
- l Jš 2:10
Jš 9:9
1Sa 4:8
- m 2Mo 13:17
2Mo 15:22
- n 3Mo 3:17
- o 5Mo 4:8
Ne 9:13
Ps 147:19
- p 5Mo 8:3
5Mo 30:16
Lk 10:28
Ri 10:5
Ga 3:12
- r 2Mo 20:8
3Mo 23:3
3Mo 23:24
3Mo 23:32
3Mo 25:4
3Mo 25:11
5Mo 5:12
Ne 9:14
- s 2Mo 13:9
2Mo 31:13
2Mo 35:2
- t 2Mo 32:8
4Mo 14:22
Ps 78:40
Ps 95:8
- u 3Mo 26:15

Desni stupac

- a 3Mo 26:43
Izr 1:25
Eze 16:24
- b Eze 18:9
Ri 10:5
- c Iza 56:6
- d 4Mo 14:12
e Jš 7:9
Eze 36:22
- f 4Mo 14:30
Ps 95:11
Ps 106:26
- g 3Mo 20:24
4Mo 13:27
- h Za 7:14

zakone moje,^a po kojima onaj tko ih izvršava ima život.^b Moje dane počinka sramotno su oskvrnjivali,^c te sam obećao da ću izliti gnjev svoj na njih u pustinji, da ih istrijebim.^d **14** Ali nisam to učinio radi imena svojega, da se ne skvrni pred očima naroda drugih, pred čijim sam ih očima bio izveo.^e **15** No ja sam im se podignute ruke zakleo u pustinji^f da ih neću uvesti u zemlju koju sam im bio dao, zemlju,^g koja je ukras među svim zemljama,^h **16** jer su odbacili zakone moje, i nisu živjeli po odredbama mojim i oskvrnjivali su moje dane počinka jer je srce njihovo išlo za odvratnim idolima njihovim.ⁱ

17 No oko se moje sažalilo na njih, pa ih nisam zatro^j i nisam ih istrijebio u pustinji. **18** Sinovima njihovim rekao sam u pustinji:^k 'Nemojte živjeti po uredbama otaca svojih,^l ne držite se zakona njihovih^m i ne skvrnite se odvratnim idolima njihovim!ⁿ **19** Ja sam Jehova, Bog vaš.^o Po mojim odredbama živite^p i mojih se zakona držite^r i postupajte po njima!^s **20** Neka vam sveti budu moji dani počinka,^t i neka oni budu znak između mene i vas, da biste znali da sam ja Jehova, Bog vaš!^u

21 Ali i sinovi su se pobunili protiv mene.^v Nisu živjeli po odredbama mojim i nisu se držali zakona mojih niti su

i 2Mo 32:4; 4Mo 15:39; 4Mo 25:2; 1Kr 21:26; Eze 14:4; Dj 7:42; j Ne 9:19; Ps 78:38; Jr 30:11; Tu 3:22; k 4Mo 14:33; l Ps 78:8; Eze 5:7; m Dj 7:51; 1Pe 1:18; n Jr 2:7; o 5Mo 5:6; Ps 81:10; p 3Mo 25:18; 5Mo 5:32; r 5Mo 4:1; s 5Mo 5:1; t Jr 17:22; u 2Mo 31:13; v 4Mo 25:1; 5Mo 9:23; 1Kr 13:21.

postupali po njima, po kojima onaj tko ih izvršava ima život.^a Oskvrnjivali su moje dane počinka.^b Stoga sam obećao da ću izliti srdžbu svoju na njih, kako bih iskaltio gnjev svoj na njima u pustinji.^c **22** Ali povukao sam ruku svoju^d radi imena svojega, da se ne skvrni pred očima naroda drugih, pred čijim sam ih očima bio izveo.^e **23** No podignute ruke zakleo sam im se u pustinji^f da ću ih raspršiti među narode i rasijati ih po zemljama,^g **24** jer nisu izvršavali zakone moje^h i odbacili su odredbe mojeⁱ i oskvrnjivali su moje dane počinka^j i oči su svoje upirali u odvratne idole otaca svojih.^k **25** A ja sam im dopustio da imaju uredbе koje nisu bile dobre i zakone po kojima nisu mogli sačuvati život.^l **26** I dopustio sam im da se okaljaju darovima svojim kad su kroz vatru provodili svako dijete prvorodeno,^m da bih ih kaznio, da bi znali da sam ja Jehova.”ⁿ

27 Zato se obrati domu Izraelovu, sine čovječji, i reci im: “Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “I ovim su oči vaši hulili na mene: veliku su mi nevjeru učinili.”^p **28** Ja sam ih doveo u zemlju^q za koju sam im se podignute ruke zakleo da ću im je dati.^s No kad su god vidjeli kakvo brdo visoko^t i kakvo stablo granato, prinostili su ondje žrtve^u i donosili ondje prinose uvredljive, prinostili su ondje mirise umirujuće^v i izlivali ondje žrtve ljevanice.^z **29** Stoga sam im rekao: ‘Zašto idete na tu uzvi-

20. poglavlje

- a Eze 20:11
b Eze 20:13
c 1Sa 12:15
1Sa 15:23
Ps 5:10
Iza 1:20
Iza 63:10
Eze 7:8
d Ps 78:38
e Ps 25:11
Ps 79:9
Jr 14:7
Da 9:19
f 5Mo 32:40
g 3Mo 26:33
5Mo 28:64
Ps 106:27
Jr 15:4
h 3Mo 26:43
i 3Mo 26:15
j Eze 20:13
k Jr 2:7
Jr 3:9
Eze 6:9
l Ps 81:12
Iza 66:4
Ri 1:24
2So 2:11
m 3Mo 18:21
2Kr 16:3
2Kr 17:17
2Kr 21:5
2Lj 28:3
2Lj 33:6
Jr 7:31
Jr 19:5
Jr 32:35
Eze 16:20
n Eze 6:7
o Eze 2:7
p Ri 2:24
r Jš 23:5
Ne 9:22
s Ps 105:9
Eze 20:6
t 5Mo 12:2
1Kr 14:23
Iza 65:7
Jr 2:20
u Ps 78:58
Iza 57:5
Eze 6:13
v Eze 16:19
z Jr 19:13

Desni stupac

- a Eze 16:24
b 4Mo 32:14
c Su 2:19
2Lj 21:13
Jr 7:28
Jr 13:27
Dj 7:51
d 5Mo 18:10
Ps 106:37
Jr 7:31
e 5Mo 29:17
1Kr 21:26
Eze 20:7
f 1Sa 28:6
Izr 1:28
Iza 1:15
g Za 7:13
h Izr 19:21
Tu 3:37
i Eze 11:5
j Ri 12:2
k 5Mo 4:28
5Mo 28:36
Jr 44:17
l Iza 40:10
m Jr 21:5
Eze 8:18

šicu i zašto je do dana današnjega zovete Uzvišicom?”^a

30 Zato ovako reci domu Izraelovu: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Ne kaljate li se poput otaca svojih^b i ne štujete li gadne bogove njihove?”^c **31** I kad podižete darove svoje provodeći sinove svoje kroz vatru,^d ne kaljate li se štujući sve svoje idole odvratne do dana današnjega?^e Zar da trpim da uza sve to mene za savjet pitate, dome Izraelov?”^f

‘Tako ja živ bio’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘neću vam dati da me pitate.^g **32** Neće se dogoditi^h ono što vam na um dolazi,ⁱ kad govorite: “Budimo kao drugi narodi, kao narodi drugih zemalja,^j i služimo drvu i kamenu.”^k

33 “‘Tako ja živ bio’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘rukom snažnom i mišicom podignutom^l i srdžbom izlivenom kraljevat ću nad vama.^m **34** Rukom snažnom i mišicom podignutom i srdžbom izlivenom izvest ću vas iz naroda drugih i skupit ću vas iz zemalja po kojima ste rasijani.ⁿ **35** I odvest ću vas u pustinju naroda drugih^o i ondje ću vam suditi licem u lice.^p

36 Kao što sam sudio ocima vašim u pustinji zemlje egipatske,^r tako ću i vama suditi’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova. **37** ‘Provest ću vas ispod štapa^s i vezati vas savezom.^t

n Iza 27:13; Eze 34:16; Am 9:9; o Ho 2:14; Mi 4:10; p Jr 2:9; Jr 25:31; Eze 17:20; Ho 4:1; r 1Ko 10:9; s 3Mo 27:32; Jr 33:13; Eze 34:17; t Ps 89:34.

Eze 20:30* Doslovno: “ne bludničite li s gadostima njihovim?” Vidi dodatak 6. **32*** Ili: “obistiniti misli duha vašega”.

38 Odvojit ću od vas one koji se protiv mene bune i koji mi griješe,^a jer ću ih izvesti iz zemlje u kojoj borave kao došljaci, ali u zemlju Izraelovu neće doći.^b Tada ćete znati da sam ja Jehova.^c

39 Vama, dome Izraelov, ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Idite, služite svaki svojim idolima odvratnim!^d A potom, ako me ne poslušate, onda više nećete skvrniti sveto ime moje darovima svojim i odvratnim idolima svojim.'^e

40 'Jer na svetoj gori mojoj, na visokoj gori Izraelovoj',^f kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'ondje će sav dom Izraelov, koliko ih god bude, služiti meni, u toj zemlji.^g Ondje će mi oni omiljeti i ondje ću tražiti priloge vaše i prvine darova vaših od svih svetih stvari vaših.^h **41** Zbog mirisa umirujućeg bit ćete mi mili,ⁱ kad vas izvedem iz naroda drugih i skupim vas iz zemalja po kojima ste rasijani.^j I na vama ću očitovati svetost svoju pred očima naroda drugih.'^k

42 'Tada ćete znati da sam ja Jehova,^l kad vas dovedem u zemlju Izraelovu,^m u zemlju za koju sam se podignute ruke zakleo da ću je dati očima vašim. **43** Ondje ćete se sjetiti puteva svojihⁿ i svih djela svojih kojima ste se okaljali,^o i vidjet će se na licima vašim da ste sami sebi mrski zbog svega zla koje ste učinili.^p **44** I tada ćete znati da sam ja Jehova,^r kad radi imena svojega^s ne postupim s vama prema zlim putevima vašim niti

20. poglavlje

- a 4Mo 14:30
- Eze 34:20
- Mi 3:3
- Mt 3:12
- b Eze 13:9
- c Ps 9:16
- Eze 6:13
- d Su 10:14
- Ps 81:12
- Am 4:4
- e Izr 21:27
- Iza 1:13
- Jr 7:10
- Eze 23:39
- f Iza 2:2
- Iza 66:20
- Eze 17:23
- Mi 4:1
- g Iza 56:7
- Mi 4:2
- Za 8:22
- h Mi 3:4
- Ri 12:1
- He 13:15
- i 1Mo 8:21
- Ef 5:2
- Flp 4:18
- j Iza 11:11
- Jr 23:3
- 2Ko 6:17
- k Iza 5:16
- Eze 38:23
- l Jr 24:7
- Eze 36:23
- m Eze 11:17
- Eze 37:12
- n 3Mo 26:40
- Ne 1:9
- Eze 16:61
- Ho 5:15
- o Eze 6:9
- p Jr 31:18
- r Eze 24:24
- s Ps 79:9
- Eze 36:22

Desni stupac

- a 1Ti 1:16
- b Eze 6:2
- c Eze 21:2
- d 5Mo 32:22
- Jr 21:14
- e Eze 17:24
- Lk 23:31
- f Iza 66:24
- Mt 3:12
- g Eze 21:4
- h 5Mo 29:24
- 2Lje 7:20
- Tu 2:17
- i Eze 17:2

21. poglavlje

- j Eze 6:3
- k Eze 12:19
- Eze 20:42
- l Eze 5:8
- m 3Mo 26:33
- Eze 14:17
- n Job 9:22
- o Eze 7:2
- Eze 20:47
- p 5Mo 29:24
- 1Kr 9:7
- Ps 9:16
- r Iza 45:23
- Jr 23:20
- Na 1:9
- s Ps 69:23
- Eze 29:7

prema pokvarenim djelima vašim,^a dome Izraelov', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

45 I opet mi je došla riječ Jehovina: **46** "Sine čovječji, okreni lice svoje^b prema kraju južnome i neka ti riječi poteku^c prema jugu, i prorokuj šumi u zemlji južnoj! **47** I reci šumi južnoj: 'Čuj riječ Jehovinu! Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Zapalit ću vatru u tebi,^d i ona će progutati u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho.^e Plamen razgorjeli neće se ugasiti^f i sva će lica od juga do sjevera opaliti.^g **48** I svi će ljudi vidjeti da sam ja, Jehova, zapalio vatru, te se ona neće ugasiti.'"^h

49 A ja sam rekao: "Jao, Svevišnji Gospodine Jehova! Oni govore za mene: 'Taj samo sastavlja izreke!'"ⁱ

21 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, okreni lice svoje prema Jeruzalemu i neka ti riječi poteku prema mjestima svetim^j i prorokuj protiv zemlje Izraelove!^k **3** I reci zemlji Izraelovoj: 'Ovako kaže Jehova: "Evo, dolazim na tebe! Izvući ću mač svoj iz korica^m i istrijebit ću iz tebe i pravednika i zlikovca.ⁿ **4** Da bih istrijebio iz tebe pravednika i zlikovca, mač će moj izići iz korica i udariti na sve ljude od juga do sjevera.^o **5** I svi će ljudi znati da sam ja, Jehova, iz korica izvukao mač svoj,^p koji se više neće u njih vratiti.'"^r

6 A ti, sine čovječji, uzdiši i neka ti se bedra tresu!^s Uzdiši gorko pred očima nji-

hovim!^a **7** A ako te upitaju: 'Zašto uzdišeš?'^b reci im: 'Zbog vijesti.'^c Jer ona će stići^d i svako će se srce rastopiti^e i sve će ruke klonuti, svatko će biti potištena duha i niz svako koljeno voda će teći.^{*f} 'Evo, doći će^g i dogodit će se', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

8 I opet mi je došla riječ Jehovina: **9** "Sine čovječji, prorokuj i reci: 'Ovako kaže Jehova: "Reci: 'Mač, mač!^h Naoštrenⁱ je i ulašten. **10** Naoštren je za pokolj, ulašten je da bi sijevao.'"^{***j}

"Ali zar nemamo razloga radovati se?"^k

"Odbacuje li se žezlo^l sina mojega^m kao i svako drvo?"ⁿ

11 Ulašten je da se vitla nji-me. Mač je naoštren i ulašten, da se stavi u ruku ubojici.^o

12 Jauči i plači gorko,^p sine čovječji, jer mač dolazi na narod moj,^f na sve poglavare Izraelove!^s Oni su pod mač bačeni zajedno s narodom mojim.^t Zato od tuge udari po bedru svojemu!^u **13** Jer okušavanje je već bilo,^v a što će se zbiti sa žezlom ako ga mač odbaci?^z Žezla više neće biti,^a kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

14 A ti, sine čovječji, prorokuj i zaprepašteno dlanove sklapaj,^b i tri puta ponovi:^c 'Mač!' To je mač koji ubija. To je mač koji ubija velike, koji ih opkoljava.^d **15** Da bi se srce rastopilo^e i da bude mnogo onih koji će popadati na svim vratima njihovim,^f pokolj ću izvršiti mačem. Jao, načinjaen je da bi sijevao, ulašten

21. poglavlje

- a Iza 22:4
- Jr 4:19
- Eze 9:8
- b Eze 24:19
- c 2Kr 21:12
- d Jr 6:22
- e Jš 2:11
- Jš 5:1
- f Eze 7:17
- g Eze 7:12
- 1Pe 4:7
- h Iza 66:16
- Jr 12:12
- Am 9:4
- i Ps 7:12
- j Jr 46:4
- k Iza 5:14
- 1 Mo 49:10
- m 2Sa 7:14
- n Eze 19:11
- o Jr 25:9
- Jr 25:33
- Jr 51:20
- p Eze 9:8
- Mi 1:8
- r Jr 25:2
- s Eze 19:1
- t Jr 25:16
- u Jr 31:19
- v Jr 6:27
- z 2Kr 25:7
- Eze 19:14
- a Jr 39:6
- Eze 21:26
- b 4Mo 24:10
- Eze 6:11
- c 3Mo 26:21
- d 2Kr 25:1
- 2Kr 25:2
- Lk 19:43
- e Eze 21:7
- f Jr 17:27

Desni stupac

- a Eze 21:10
- b Eze 14:17
- c 5Mo 28:63
- Iza 1:24
- Eze 5:13
- Eze 16:42
- d Jr 1:10
- e Eze 4:1
- Eze 5:1
- f 5Mo 3:11
- Jr 49:2
- Eze 25:5
- Am 1:14
- g 2Sa 5:9
- 2Lje 26:9
- 2Lje 32:5
- 2Lje 33:14
- Ps 48:12
- Tu 4:12
- h 4Mo 22:7
- 5Mo 18:10
- i Su 18:14
- 2Kr 23:24
- Za 10:2
- j 2Kr 25:1
- Eze 4:2
- k Jš 6:20
- 1Sa 17:20
- 1 Jr 32:24
- Jr 52:4
- Eze 4:3
- m Iza 28:15
- n 2Lje 36:13
- Eze 17:13
- o 2Kr 24:20
- Job 34:11
- p 2Kr 25:6

je za pokolj!^a **16** Oštar budi,^b idi nadesno! Postavi se, idi nalijevo! Idi kamo god ti se lice okrene! **17** A ja ću ljutito pljesnuti rukama i iskalit ću gnjev svoj.^c Ja, Jehova, tako sam rekao."

18 I opet mi je došla riječ Jehovina: **19** "A ti, sine čovječji, nacrtaj sebi dva puta kojima može poći mač kralja babilonskoga!^d Iz jedne zemlje neka izlaze oba. Načini i putokaz^e i postavi ga na početku puta koji vodi u grad! **20** Nacrtaj jedan put kojim mač dolazi na Rabu^f sinova Amonovih i drugi kojim dolazi na Judu, na Jeruzalemu utvrđeni!^g **21** Jer kralj babilonski stoji na raskrižju, gdje počinju dva puta, i gata^h ondje. Trese strijele, pita idole kućne,ⁱ gleda u jetru. **22** Na Jeruzalemu ga je uputilo gatanje u desnici njegovoj, da postavi sprave za probijanje zidina,^{*j} da zapovjedi pokolj, da oglasi uzbunu,^k da pred vrata postavi sprave za probijanje, da podigne nasip opsadnih, da sagradi zid opsadni.^l **23** A narodu je to izgledalo kao gatanje neistinito^m — onima koji su se zakletvama bili obavezali da će im služiti.ⁿ Ali kralj misli na prijestup njihov,^o te će biti uhvaćeni.^p

24 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Zato što na bezakonje svoje pažnju svraćate razotkrivajući prijestupe svoje da bi se vidjeli grijesi vaši u svemu što činite, da,

Eze 21:22* Ili: "ovnove (za probijanje zidina)".

zato što na sebe pažnju svrača-
te,^a ruka će vas zgrabiti.^b

25 A tebi, smrtno ranjeni, zli poglavaru^c Izraelov,^d čiji je dan došao u vrijeme konačne kazne za prijestup,^e **26** ova-ko kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Skinij turban i odloži krunu!^f Do promjene će doći.^g Uzvisi što je nisko,^h ponizi visokoga!ⁱ **27** Uništit ću, uništit ću, uništit ću krunu,^j i ona neće biti ničija dok ne dođe onaj koji po zakonu ima pravo na nju,^k i njemu ću je dati.^l

28 A ti, sine čovječji, proro-kuj i reci: 'Ovako kaže Sveviš-nji Gospodin Jehova za sinove Amovone i za ruganje njihovoj.' I reci: 'Mač, mač je isukan za pokolj, ulašten je da proždire, da sijeva,^m **29** jer varaju te videnjima svojim, jer gataju ti laž,ⁿ da te bace na druge pobije-
jene, na zle čiji je dan došao u vrijeme konačne kazne za prijestup.^o **30** Vрати ga u ko-
rice! Na mjestu gdje si stvo-
ren, u zemlji gdje si nastao,^p sudit ću ti. **31** Izlit ću na tebe osudu svoju. Vatrom gnje-
va svojega puhnut ću na tebe^r i dat ću te u ruke ljudima ne-
razumnim, vještim u uništava-
nju.^s **32** Vatra će te proguta-
ti.^t Krv će tvoja teći posred
zemlje. Zaboravljen ćeš biti,
jer ja, Jehova, tako sam re-
kao.'^u

22 I opet mi je došla riječ
Jehovina: **2** "A ti, sine
čovječji, hoćeš li suditi,^v hoćeš
li suditi gradu koji je kriv za
krv^w i ukazati mu na sve ga-
dosti njegove?^a **3** Reci: 'Ova-

Eze 21:26* Ili: "ono što je visoko".

21. poglavlje

- a Jr 2:34
- b Jr 15:2
- c 1Kr 11:34
- d 2Lje 36:13
- Jr 24:8
- Jr 52:2
- Eze 17:19
- e Eze 7:6
- f 2Kr 25:6
- Jr 13:18
- Jr 44:30
- Jr 52:11
- g Eze 21:13
- h 1Sa 2:7
- Ps 75:7
- Ps 113:7
- Da 4:17
- Flp 2:9
- i Jr 24:8
- Eze 12:13
- Da 4:37
- Lk 21:24
- j 2Lje 20:23
- Eze 5:16
- k 1Mo 49:10
- Ps 89:3
- Ps 110:1
- Iza 9:6
- Iza 11:10
- Eze 37:25
- Lk 1:32
- Ri 15:12
- Ot 5:5
- l Ps 2:8
- Da 7:14
- Lk 22:29
- m Jr 49:2
- n Eze 12:24
- Eze 22:28
- o Ps 37:13
- p 5Mo 3:11
- r Jr 22:22
- Jr 49:3
- s Jr 4:7
- Eze 25:5
- t Jr 49:2
- u Iza 55:11

22. poglavlje

- v Eze 20:4
- Eze 23:36
- z 2Kr 21:16
- Jr 2:34
- Ho 4:2
- Mt 23:37
- a Iza 58:1
- Eze 16:2
- Eze 16:51

Desni stupac

- a Eze 24:6
- b Eze 12:25
- 2Pe 2:3
- c 2Kr 21:11
- 2Kr 23:24
- d 1Mo 9:6
- 2Kr 21:16
- Ps 106:38
- Eze 23:37
- 3Mo 26:30
- e 3Mo 26:30
- f 5Mo 28:37
- 1Kr 9:7
- 2Lje 7:20
- Ps 79:4
- Ps 80:6
- Jr 18:16
- Eze 5:14
- Eze 23:32
- Da 9:16
- g Ps 79:4

ko kaže Svevišnji Gospodin Je-
hova: "Grade koji u sebi krv
prolijevaš^a dok ne kucne čas
da kažnjen budeš^b i koji u sebi
praviš idole odvratne* da ne-
čist budeš,^c **4** kriv si postao
zbog krvi koju si prolio,^d ne-
čist si postao zbog idola
odvratnih koje si načinio.^e Pri-
vodiš kraju dane svoje, primi-
ću se kraju godine tvoje. Zato
ću te učiniti sramotom među
narodima i podsmijehom svim
zemljama.^f **5** Zemlje susjed-
ne i zemlje daleke rugat će se
tebi, kojem je ime nečisto i u
kojem je pomutnja velika.^g **6**
Evo, u tebi su poglavari^h Iz-
raelovi, svaki je od njih moć-
nik koji samo za krvoproliećem
ide.ⁱ **7** Oca i majku u tebi
se prezire.^j Došljaka se u tebi
zakida.^k Dijete bez oca i udo-
vicu u tebi se tlači."^l

8 "Svetište moje prezireš,
moje dane počinka* oskvr-
njuješ.^m **9** U tebi su klevet-
nici, zbog kojih se krv proli-
jeva.ⁿ U tebi oni na gorama
žrtve idolske jedu.^o Usred tebe
čine djela besramna.^p **10** Go-
lotinju očevu otkrivaju u tebi,^r
obeščašćuju u tebi ženu neči-
stu od mjesečnice.^s **11** Sa že-
nom bližnjega svojega čovjek
gadost čini,^t snahu svoju obeš-
čašćuje čovjek u besramno-
sti svojoj,^u i sestru svoju, kćer

h Iza 1:23; Eze 19:1; Mi 3:1; Sf 3:3; i Mi 2:1; j 5Mo 27:16; Izr 20:20; k 2Mo 22:21; Izr 22:22; i Ps 82:3; Ps 94:6; Iza 1:17; Jr 7:6; Za 7:10; Mi 3:5; m 3Mo 19:30; Eze 20:13; Eze 23:38; n 2Mo 23:1; 3Mo 19:16; o Eze 18:6; p Su 20:6; Ps 26:10; Izr 10:23; Jr 13:27; Eze 16:27; 2Pe 2:7; r 3Mo 18:7; 3Mo 20:11; 5Mo 27:20; 1Ko 5:1; s 3Mo 18:19; 3Mo 20:18; t 3Mo 18:20; 3Mo 20:10; 5Mo 22:22; Jr 5:8; u 3Mo 18:15; 3Mo 20:12; Eze 18:11.

Eze 22:3* Ili: "idole balebave". **8*** Do-
slovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo
16:23.

oca svojega, čovjek obeščašćuje u tebi.^a **12** Mito uzimaju u tebi da bi krv prolijevali.^b Uz kamate^c i za dobit posuđuješ,^d otimanjem^e i prijevaram stječeš dobitak od bližnjih svojih,^f a mene si zaboravio,^g kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

13 'Evo, s prezirom sklapam ruke svoje nad nepravednim dobitkom koji stječeš^h i nad krvlju koja se proljeva u tebi.ⁱ **14** Hoće li izdržati srce tvoje^j i hoće li jake biti ruke tvoje u dane kad ja ustanem na tebe?^k Ja, Jehova, tako sam rekao i tako ću učiniti.^l **15** Raspršit ću te među narode i rasijat ću te po zemljama,^m i uklonit ću nečistoću tvoju iz tebe.ⁿ **16** I bit ćeš oskvrnut pred očima naroda drugih, i tada ćeš znati da sam ja Jehova."^o

17 I opet mi je došla riječ Jehovina: **18** "Sine čovječji, dom mi je Izraelov kao troska zapjenjena.^p Svi su oni bakar, kositar, željezo i olovo u peći. Svi su oni troska zapjenjena, troska od srebra.^r

19 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Svi ste kao troska zapjenjena,^s i zato ću vas skupiti u Jeruzalem.^t **20** Kao što se srebro, bakar, željezo,^u olovo i kositar skuplja u peć, da se raspiri vatra^v po njima i da se rastale,^z tako ću i ja vas skupiti u gnjevu svojem i srdžbi svojoj, i raspirit ću vatru i rastaliti vas. **21** Skupit ću vas i raspiriti po vama vatru gnjeva svojega,^a pa ćete se rastaliti u gradu.^b **22** Kao što se srebro rastali u peći,

22. poglavlje

- a 3Mo 20:17
5Mo 27:22
2Sa 13:1
- b 2Mo 23:8
3Mo 16:19
5Mo 27:25
Ps 26:9
Iza 1:23
Am 5:12
- c 2Mo 22:25
5Mo 23:19
- d 3Mo 25:36
Eze 18:13
- e 3Mo 6:2
f Izr 1:19
- g 5Mo 32:18
Ps 106:21
- h Izr 28:8
i Eze 22:2
j Eze 21:7
- k Job 40:9
1Ko 10:22
l Eze 17:24
- m 5Mo 4:27
5Mo 28:25
Eze 12:15
- n Iza 1:25
Eze 23:27
Ml 3:3
- o Ps 9:16
Eze 6:7
Eze 6:13
- p Iza 1:22
Jr 6:28
- r Izr 17:3
Iza 48:10
Jr 6:29
- s Ps 119:119
Izr 25:4
- t Ml 4:12
Mt 13:30
- u Job 28:2
Iza 54:16
Jr 6:29
- z Eze 21:31
- a 5Mo 4:24
Ps 21:9
Iza 30:33
Jr 21:12
Eze 22:20
- b Ps 68:2
Ps 112:10

Desni stupac

- a Eze 20:8
Ho 5:10
- b Iza 10:5
- c Jr 5:31
Jr 6:13
Ho 6:9
- d Ml 3:5
- e Mk 12:40
Lk 20:47
- f Jk 5:4
- g Jr 15:8
- h Jr 2:8
Tu 4:13
Ml 3:11
Sf 3:4
Ml 2:8
- i 3Mo 20:3
3Mo 22:2
j 3Mo 10:10
- k Eze 44:23
l 3Mo 11:47
Dj 10:14
- m Eze 20:13
n Eze 36:20
Ri 2:24
- o Ml 3:2
Sf 3:3
- p Mt 21:13
r Iza 30:10
Eze 13:10

tako ćete se i vi rastaliti u nje-mu. I tada ćete znati da sam ja, Jehova, izlio srdžbu svoju na vas."^a

23 I opet mi je došla riječ Jehovina: **24** "Sine čovječji, reci joj: 'Ti si zemlja neočišćena, na koju nije kiša pala u dan osude.^b **25** Proroci njezini urotu kuju u njoj,^c kao lav riču u plijen razdiru.^d Duše proždiru.^e Blago i dragocjenosti otimaju.^f Zbog njih je u zemlji sve više udovica.^g

26 Svećenici njezini krše zakon moj^h i oskvrnjuju svetište moje.ⁱ Ne prave razliku^j između onoga što je sveto i onoga što nije sveto,^k ne znaju razliku između onoga što je nečisto i onoga što je čisto,^l oči svoje odvrćaju od mojih dana počinka^m i obeščašćuje me se među njima.ⁿ **27** Knezovi su njezini u njoj kao vukovi koji plijen razdiru i krv proljevaju,^o i duše ubijaju da bi zgrnuli dobitak nepravedni.^p **28** Proroci njezini krećom žele izbijeliti grijehe njihovih,^r varaju ih vide-njima svojim^s i laž im gataju,^t govoreći: "Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova", a Jehova to nije rekao. **29** Narod* smišljeno zakida^u i otima,^v tlačiz nevoljnika i siromaha, i došljaku nepravdu čini i zakida ga.^a

30 'Tražio sam među njima čovjeka koji bi popravio zid

s Eze 21:29; t 5Mo 13:3; Jr 23:25; Tu 2:14; u 3Mo 6:2; Iza 1:23; Jr 5:26; Jr 7:9; Jr 21:12; Ml 2:2; v Ps 62:10; Iza 3:14; z 2Mo 22:21; 3Mo 19:33; a 2Mo 23:9.

Eze 22:29* Doslovno: "Narod zemlje" (hebrejski: *am haarec*).

kameni^a te se postavio* preda me i zauzeo za tu zemlju,^b da je ne uništīm,^c ali nisam našao nijednoga. **31** Zato ću izliti osudu svoju^d na njih. Istrijebit ću ih vatrom gnjeva svojega.^e Djela njihova oborit ću na glavu njihovu,^f kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

23 I došla mi je riječ Jehovina:^g **2** “Sine čovječji, bile su dvije žene, kćeri iste majke.^h **3** I odale su se bludu u Egiptu.ⁱ U mladosti svojoj blud su činile.^j Ondje su im dojke stiskali,^k milovali su im grudi djevojačke. **4** Starijoj je ime bilo Ohola,* a sestri njezinoj Oholiba.*^m Moje su postale^l i rodile su sinove i kćeri.^m Ohola je ime za Samariju,ⁿ a Oholiba za Jeruzalem.^o

5 Ohola se bludu odala,^p iako je meni pripadala, i uspaljivala se za ljubavnicima svojim,^r za Asircima,^s s kojima se zblížila, **6** za upraviteljima u plave haljine odjevenima i namjesnicima — sve samim mladićima privlačnim, vojnicima koji su konje jahali. **7** Bludničila je s njima, sve samim ljepotanima među sinovima asirskim, i okaljala se sa svima za kojima se uspaljivala — s odvratnim idolima* njihovim.^t **8** Nije se ostavila bluda svojega s kojim je počela u Egiptu, jer s njom su lijegali još u mladosti njezinoj, oni su joj milovali grudi djevojačke i bludničili s njom.^u

Eze 22:30* Doslovno: “te stao u raspuklinu [na zidinama]”. **23:4*** “Ohola” znači “njezin šator”. **4*** “Oholiba” znači “moj je šator u njoj”. **7*** Ili: “balegavim idolima”.

22. poglavlje

- a Jr 5:1
- b Ps 106:23
- c 1Mo 18:23
- 2Mo 32:11
- d Iza 26:20
- e Iza 10:22
- Na 1:6
- f Eze 11:21
- Ri 2:6
- Ga 6:7

23. poglavlje

- g 2Pe 1:21
- h Jr 3:7
- i 3Mo 17:7
- 5Mo 29:17
- Jš 24:14
- Eze 20:8
- j Eze 16:22
- Ho 2:13
- k Eze 23:21
- l 2Mo 19:5
- Jr 2:3
- Eze 16:8
- m Eze 16:20
- Ga 4:25
- n 1Kr 16:24
- o 1Kr 8:29
- p 1Kr 14:16
- 1Kr 21:26
- 2Kr 17:7
- r Ho 2:5
- s 2Kr 15:19
- 2Kr 16:7
- 2Kr 17:3
- Jr 2:18
- Jr 2:36
- Tu 5:6
- Eze 16:28
- Ho 5:13
- Ho 7:11
- Ho 8:9
- t Ps 106:39
- Ho 5:3
- Ho 6:10
- u 2Mo 32:4
- 1Kr 12:28
- 2Kr 10:29
- 2Kr 17:16

Desni stupac

- a 2Kr 15:29
- b 2Kr 17:23
- 1Lj 5:26
- c Eze 16:37
- Ho 2:10
- d 2Kr 17:6
- 2Kr 18:11
- e Jr 3:7
- f Jr 3:8
- Eze 16:47
- g 2Kr 16:7
- 2Lj 28:16
- h Eze 23:6
- i 2Kr 17:19
- j Eze 8:10
- k Jr 50:2
- l Jr 22:14
- m 1Sa 18:4
- n Ps 119:37
- Mt 5:28
- 1Iv 2:16
- o Eze 16:29
- p Eze 16:37
- r Jr 3:2
- Eze 16:36

9 Zato sam je dao u ruke ljubavnicima njezinim,^a u ruke sinovima asirskim, za kojima se uspaljivala.^b **10** Oni su otkrili golotinju njezinu.^c Uzeli su joj sinove i kćeri,^d a nju su ubili mačem. I došla je na zao glas među ženama, presuda je nad njom izvršena.

11 Kad je to vidjela Oholiba, sestra njezina,^e još se gore od nje prepustila požudama svojim i blud je njezin bio gori od bludničenja sestree njezine.^f **12** Uspaljivala se za sinovima asirskim,^g upraviteljima i namjesnicima, s kojima se zblížila, odjevenima u odore krasne, vojnicima koji su konje jahali — sve samim mladićima privlačnim.^h **13** Budući da se i ona okaljala, vidio sam da obje idu istim putem.ⁱ

14 A još bi više blud činila kad bi ugledala muškarce na rezbarijama po zidu,^j likove^k Kaldejaca, izrezbarene i obojene bojom crvenom,^l **15** bokova pojasom^m opasnih, s turbanimima na glavi, koji su izgledom sve sami ratnici, po obličju sinovi babilonski, rođeni u zemlji kaldejskoj. **16** Kad bi ih ugledale oči njezine, uspalila bi se za njimaⁿ i slala bi im glasnike svoje u Kaldeju.^o **17** A sinovi babilonski dolazili bi k njoj, na postelju ljubavnu, i okaljali bi je bludom svojim.^p Ona se kaljala s njima, ali onda se duša njezina s gadenjem okrenula od njih.

18 I otkrila je blud svoj, otkrila je golotinju svoju,^r pa se duša moja s gadenjem okrenula od nje, kao što se

Eze 23:14* Ili: “cinoberom”.

duša moja s gađenjem okrenula i od sestre njezine.^a **19** A ona se i dalje bludu ođavala,^b prisjećajući se dana mladosti svoje,^c kad se bludu ođavala u zemlji egipatskoj.^d **20** Uspaljivala se poput inoča* koje pripadaju onima kojima je ud kao u magarca, kojima je spolovilo kao u konja.^e **21** I žudjela je za besramnim djelima mladosti svoje, koja je počela činiti kad su joj u Egiptu grudi milovali,^f radi dojki djevojačkih.^g

22 Zato, Oholibo, ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Podignut ću na tebe ljubavnike tvoje,^h one od kojih se duša tvoja s gađenjem okrenula, i dovest ću ih na tebe odasvuda,ⁱ **23** sinove babilonske^j i sve Kaldejce,^k Pekodane^l i Šoance i Konce, a s njima i sve sinove asirske, sve same mladiće privlačne, upravitelje i namjesnike, sve same ratnike i one što su na zbor sazvani, jahače na konjima. **24** I doći će na tebe uz štropot kola bojnih i kotača,^m s mnoštvom narodâ, sa štitovima velikim i malim i s kacigama. Opkolit će te sa svih strana, a ja ću im sud predati, pa će ti suditi sudom svojim.ⁿ **25** Vidjet ćeš koliko se žestim na tebe^o kad se oni gnjevno na tebe okome.^p Odsjeći će ti nos i uši, a ostatak tvoj past će od mača. Odvest će^r sinove tvoje i kćeri tvoje,^s a ostatak tvoj progutat će vatra.^t **26** I skinut će s tebe haljine tvoje^u

23. poglavlje

- a 5Mo 32:19
Ps 78:59
Ps 106:40
Jr 6:8
Jr 12:8
b Eze 16:25
Am 4:4
c Eze 16:22
d Eze 20:7
e Eze 16:26
f Js 24:14
g Eze 23:3
h Iza 10:5
Eze 16:37
Hb 1:6
Ot 17:16
i Jr 6:22
Jr 12:9
j 2Kr 20:14
Iza 39:3
Eze 21:19
k 2Kr 24:2
Iza 23:13
l Jr 50:21
m Jr 47:3
Eze 26:10
Na 3:2
n 2Sa 24:14
Jr 39:5
o 5Mo 29:20
Eze 38:19
Sf 1:18
p Eze 16:38
r Ho 2:4
s Eze 23:4
Ga 4:25
t Eze 15:7
Eze 20:47
Ot 18:8
u Jr 13:22
Eze 16:39
Ho 2:3
Ot 17:16

Desni stupac

- a Iza 3:18
Jr 4:30
Eze 16:11
b Iza 27:9
Eze 16:41
Eze 22:15
Za 13:2
c Eze 23:3
Eze 23:19
d Jr 21:7
Jr 34:20
e 5Mo 28:51
Eze 16:39
f Eze 16:36
Eze 16:37
g Ps 106:35
Jr 2:18
Jr 16:11
Jr 22:9
Eze 6:9
h Eze 23:7
i Jr 3:8
Eze 16:47
j 2Kr 21:13
Ps 11:6
Jr 7:15
Jr 25:15
Da 9:12
k Iza 51:17
l 5Mo 28:37
1Kr 9:7
Tu 2:15
Eze 22:5
m Ps 75:8
Iza 51:17
n Iza 32:12

i uzeti sve ono čime se ukrašavaš.^a **27** Tako ću učiniti kraj besramnim djelima tvojim^b i bludu tvojemu s kojim si još u Egiptu započela,^c te nećeš više k njima podizati oči svoje i nećeš se više sjećati Egipta.'

28 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Evo, predat ću te u ruke onima koje mržiš, u ruke onima od kojih se duša tvoja s gađenjem okrenula.^d **29** Oni će s mržnjom na tebe navaliti i uzet će sav plod truda tvojeja i ostavit će te голу i nagu.^e I otkrit će se golotinja bluda tvojeja i besramna djela tvoja i bludničenje tvoje.^f **30** Sve će te to snaći jer kao bludnica trčiš za narodima,^g jer si se okaljala odvratnim idolima njihovim.^h **31** Ideš putem sestre svoje,ⁱ i zato ću ti njezinu čašu dati u ruku.^j

32 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Čašu sestre svoje popit ćeš, čašu duboku i široku.^k Bit ćeš na podsmijeh i porugu, jer mnogo u tu čašu stane.^l **33** Ispunit ćeš se pijanstvom i tugom, popit ćeš čašu užasa i opustošenja, čašu sestre svoje Samarije. **34** Popit ćeš je i iskapiti,^m glodat ćeš krhotine te čaše zemljane, i dojke ćeš svoje iščupati.ⁿ "Jer ja sam tako rekao", kaže Svevišnji Gospodin Jehova.'

35 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Budući da si me zaboravila^o i okrenula mi leđa,^p ispaštaj za besramna djela svoja i blud svoj!''

o Iza 17:10; Jr 2:32; Jr 3:21; Jr 13:25; p 1Kr 14:9; Ne 9:26.

36 I još mi je rekao Jehova: "Sine čovječji, hoćeš li suditi^a Oholi i Oholibi^b i ukazati im na gadosti njihove?"^c

37 Jer preljub su učinile^d i krv je na rukama njihovim,^e s odvratnim idolima svojim preljub su učinile.^f Pored toga, sinove svoje koje su mi rodile vodile su kroz vatru da ih ti idoli jedu.^g 38 A još su mi i ovo učinile: Toga su dana okaljale^h svetište mojeⁱ i oskrvnule moje dane počinka.^{*j} 39 A kad su sinove svoje poklale odvratnim idolima svojim,^k toga su dana došle u svetište moje da ga oskrvnu.^l Eto, to su učinile usred doma mojega.^m 40 Pored toga, kad bi slale po ljude koji su izdaleka dolazili i kojima su glasnike slale,ⁿ oni bi dolazili.^o A ti bi se, Oholiba, za njih okupala,^p oči namazala^r i nakitom se ukasila.^s 41 I sjela bi na ležaj raskošan,^t ispred stola postavljena^u na koji bi stavljala kad moj^v i ulje moje.^z 42 I tu se čuo zvuk mnoštva bezbrižnog,^a a među muškarce, u to mnoštvo ljudi, dovodilo se i pijanice^b iz pustinje, i stavljali su ženama narukvice na ruke i krune krasne na glave.^c

43 Tada sam rekao za onu koja je izmoždena od preljuba^d svojega: "Ona će se i dalje odavati bludu."^e 44 I išli su k njoj kao što se ide k bludnici. Tako su išli k Oholi i Oholibi, kao k ženama razvratnim.^f 45 Ali pravednici^g će joj suditi onako kako se sudi preljubnicama^h i kako se sudi ženama

Eze 23:38* Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

23. poglavlje

- a Jr 1:10
- b Eze 23:4
- c Iza 58:1
Eze 16:2
Eze 20:4
Eze 22:2
- d Ho 1:2
Jk 4:4
- e Eze 16:38
Eze 22:2
- f Eze 16:36
- g 3Mo 18:21
2Kr 17:17
Eze 16:20
- h Jr 32:34
Eze 5:11
Eze 8:5
- i 2Kr 21:4
- j Ne 13:17
Eze 22:8
- k Jr 7:31
- l 3Mo 20:3
Jr 7:11
- m 2Lje 33:4
- n Iza 57:9
- o 2Kr 20:13
- p Ru 3:3
Es 2:12
- r 2Kr 9:30
Jr 4:30
- s Izr 7:10
Iza 3:18
Eze 16:13
- t Es 1:6
Iza 57:7
Am 2:8
Am 6:4
- u Iza 65:11
- v Eze 8:11
- z Jr 7:17
Jr 44:17
Eze 16:18
Ho 2:8
- a 2Mo 32:6
Ho 13:6
- b Iza 28:1
- c Eze 16:11
- d Jk 4:4
- e Ezr 9:7
Jr 13:23
- f Eze 23:3
Eze 23:9
- g Eze 14:14
Eze 14:20
- h 3Mo 20:10
5Mo 22:21
Eze 16:38

Desni stupac

- a 1Mo 9:6
Eze 23:37
- b 2Kr 24:4
Ps 106:38
Iza 1:15
Ho 4:2
- c Jr 25:9
Eze 16:40
- d Jr 15:4
Jr 24:9
Jr 34:17
- e 3Mo 20:2
Eze 16:40
- f 2Lje 36:17
- g 5Mo 13:16
2Kr 25:9
Jr 39:8
Jr 52:13
- h Su 20:6
Eze 22:9
- i Iza 26:9
- j 5Mo 13:11
2Pe 2:6

koje krv proljevaju,^a jer one su preljubnice i krv je na rukama njihovim.^b

46 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Dovest ću mnoštvo na njih^c te ću ih učiniti jezovitim prizorom i predat ću ih pljački.^d 47 I mnoštvo će ih zasuti kamenjem^e i isjeći će ih mačevima svojim. Pobit će sinove njihove i kćeri njihove,^f a kuće će njihove spaliti vatrom.^g 48 I tako ću okončati djela besramna^h u toj zemlji,ⁱ i sve će žene izvući pouku iz toga, da ne čine besramna djela kao vi.^j 49 Oni će vas kazniti za besramna djela vaša,^k i ispaštati ćete grijehe idolopoklonstva svojega. I tada ćete znati da sam ja Svevišnji Gospodin Jehova."^l

24 I opet mi je došla riječ Jehovina, devete godine, desetoga mjeseca, desetoga dana u mjesecu: **2** "Sine čovječji, zapiši ime ovoga dana, dana današnjega! Upravo danas kralj babilonski navalio je na Jeruzalem.^m **3** Iznesi usporedbu^{*} o domu buntovničkomⁿ i reci im:

"Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Pristavi lonac, pristavi ga i ulij vode u njega!^o **4** Stavi u njega komade mesa,^p sve dobre komade, but i plečku! Napuni ga kostima najboljim! **5** Uzmi ovcu najbolju^r i posloži drva ukrug ispod njega! Skuhaj meso nje-

k Iza 59:18; Eze 16:43; Ri 2:6; Ga 6:7; 1 Ps 9:16; Eze 6:13; **24. poglavlje** m 2Kr 25:1; Jr 39:1; Jr 52:4; n Eze 17:12; Lk 8:10; o Jr 1:13; Eze 11:3; p Eze 11:7; r Jr 39:6; Eze 34:16.

Eze 24:3* Ili: "poslovične (mudre) riječi".

zino, a skuhaj i kosti njezine u njemu!”^a

6 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Teško gradu punom krvoprolića,^b loncu zahrđalom s kojega se hrđa ne skida! Komad po komad izvadi iz njega,^c nemoj za njih ždrijež bacati!’^d **7** Jer krv je njegova usred njega.^e Na golu stijenu on ju je prolio. Nije ju izlio na zemlju, da je prašinom prekrije.^f **8** Da pokažem gnjev svoj i osvetu izvršim,^g prolić ću krv njegovu na golu stijenu, da se ne prekrije.’^h

9 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Teško gradu punom krvoprolića! Ja ću lomaču veliku naložiti.’

10 Donesi mnogo drva! Potпали vatru! Raskuhaj meso! Izlij juhu, pa neka se i kosti sprže!

11 Potom ga stavi prazna na ugljenvlje ražareno da se zagrije! Neka se bakar njegov usije i neka se nečistoća njegova rastali u njemu!^k Neka plamen proguta hrđu njegovu!
12 Kakve li muke! Ni uz velik napor ne skida se s lonca velika hrđa njegova.^m U vatru s hrđom njegovom!

13 ‘Besramna si djela činio u nečistoći svojoj.ⁿ Zato sam te htio očistiti, ali ti se nisi očistio od nečistoće svoje.^o Nećeš se više očistiti dok ne iskalim gnjev svoj na tebi.’^p

14 Ja, Jehova, tako sam rekao.^r Tako će se i dogoditi,^s tako ću i učiniti. Neću odustati,^t neću se sažaliti^u i neće mi biti žao.^v Sudit će ti prema putevima tvojim i prema djelima tvojim,^z kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

24. poglavlje

- a Eze 24:10
b 2Kr 21:16
Eze 22:3
Mi 7:2
Mt 23:35
c Eze 11:7
Eze 11:9
d J1 3:3
Ob 11
Na 3:10
e 1Kr 21:19
Jr 2:34
f 3Mo 17:13
5Mo 12:16
Iza 26:21
g 5Mo 32:35
Ps 94:1
h 2Kr 24:4
Jr 16:17
i Na 3:1
Hb 2:12
Mt 23:37
j Iza 30:33
k Jr 21:10
Jr 32:29
Eze 22:15
l Eze 24:6
m Jr 5:3
Jr 6:29
n Su 20:6
2Lje 36:14
Eze 22:9
2Pe 2:7
o Job 9:4
p Eze 5:13
Eze 8:18
r 4Mo 23:19
s Ps 33:9
t Jr 13:14
u Eze 5:11
Eze 9:10
v 1Sa 15:29
z Iza 3:11
Eze 16:43
Mt 16:27
Ri 2:6

Desni stupac

- a 5Mo 13:6
Eze 24:18
Eze 24:21
Ho 4:9
b 5Mo 13:8
c Jr 16:5
d 3Mo 10:6
e 2Sa 15:30
f Mi 3:7
g Jr 16:7
h Eze 12:9
Eze 37:18
i Ps 74:7
Ps 79:14
Tu 1:10
Tu 2:7
Eze 9:7
j Ps 96:6
k Ps 27:4
Ps 84:1
l 2Lje 36:17
Jr 6:11
Jr 9:21
Eze 23:25
m Mi 3:7
n Jr 16:7
Eze 24:17
o Job 27:15
Ps 78:64
p 3Mo 26:39
Eze 4:17
Eze 33:10
r Iza 59:11

15 I opet mi je došla riječ Jehovina: **16** ‘Sine čovječji, evo, udarcem ću ti oduzeti ono što je drago očima tvojim,^a ali nemoj se u prsa udarati od tuge, ne plaći i ne lij suze!’^b **17** Jecaj bez riječi! Ne oplakuj mrtve!^c Stavi pokrivalo na glavu^d i obuj sandale!^e Ne iskazuju tugu pokrivajući usta^f i ne jedi kruha koji se ožalošćenima daje!”^g

18 Ujutro sam tako govorio narodu, a uvečer mi je umrla žena. A sljedećeg sam jutro učinio kako mi je bilo zapovjedeno. **19** A narod me pitao: ‘Nećeš li nam reći što za nas znači to što radiš?’^h **20** Tada sam im rekao: ‘Došla mi je riječ Jehovina: **21** ‘Reci domu Izraelovu: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Oskvrnut ću svetište svoje,ⁱ ono čime se silno ponosite,^j ono što je drago očima vašim^k i milo duši vašoj, a sinovi vaši i kćeri vaše koje ste ostavili past će od mača.’^l **22** Tada ćete učiniti onako kako sam ja učinio. Nećete iskazivati tugu pokrivajući usta^m i nećete jesti kruha koji se ožalošćenima daje.’ⁿ

23 Staviti ćete pokrivalo na glavu i obuti sandale. Nećete se u prsa udarati od tuge i nećete plakati,^o nego ćete istrunuti u prijestupima svojim^p i jecat ćete među sobom.’^r

24 Ezekijel vam je znak.^s Učinit ćete sve kako je i on učinio. Kad se to dogodi,^t tada ćete znati da sam ja Svevišnji Gospodin Jehova.’”^u

s Iza 8:18; Iza 20:3; Eze 4:3; t Iza 46:10; u Ps 9:16; Jr 17:15; Eze 25:5.

25 “Sine čovječji, u dan kad im uzmem utvrdu njihovu, krasotu kojoj se raduju, ono što je drago očima njihovim^a i za čime im duša čezne, sinove njihove i kćeri njihove,^b **26** u taj će dan k tebi doći bjegunac da ti to javi.^c **27** U taj dan usta će se tvoja otvoriti pred bjeguncem,^d te ćeš govoriti i nećeš više biti nijem.^e I bit ćeš im znak.^f I tada će znati da sam ja Jehova.”^g

25 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovim i prorokuj protiv njih!^h **3** I reci sinovima Amonovim: ‘Čujte riječ Svevišnjeg Gospodina Jehove! Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Zato što ste klicali: ‘Neka, neka!’ nad svetištem mojim, kad je bilo oskvrnuto, i nad zemljom Izraelovom, kad je bila opustošena, i nad domom Judinim, kad je u izgnanstvo otišao,ⁱ **4** dat ću vas, evo, u posjed ljudima s Istoka,^j i oni će u zemlji vašoj podići tabore svoje i u zemlji će vašoj postaviti šatore svoje. Oni će jesti plodove vaše i pit će mlijeko vaše.^k **5** Rabu^l ću u pašnjak za deve pretvoriti, a naselja sinova Amonovih u torove za ovce.^m I tada ćete znati da sam ja Jehova.””ⁿ

6 “Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zato što si pljeskao rukama^o i udarao nogama i radovao se pun prezira u duši svojoj zbog zemlje Izraelove,^p **7** ja ću, evo, podići ruku na tebe^r i dat ću te narodima neka te plijene. Istrijebit ću te među narodima i uništiti

24. poglavlje

- a Eze 24:16
- b 5Mo 28:32
- Jr 11:22
- c Eze 33:21
- d Ps 51:15
- e Eze 3:26
- Eze 33:22
- Lk 1:20
- f Eze 12:3
- g Eze 6:13

25. poglavlje

- h 1Mo 19:38
- Jr 49:1
- Am 1:13
- Sf 2:9
- i Izr 17:5
- Izr 24:17
- Eze 26:2
- Eze 35:2
- Eze 35:12
- j Job 1:3
- Eze 25:10
- k 3Mo 26:16
- 5Mo 28:33
- 1Sa 12:26
- Eze 21:20
- m Iza 17:2
- Iza 32:14
- Sf 2:14
- n Iza 37:20
- Eze 26:6
- o Job 27:23
- Tu 2:15
- p Ne 4:4
- Job 31:29
- Izr 24:17
- Ob 12
- Sf 2:8
- r Eze 35:3
- Sf 1:4

Desni stupac

- a Jr 49:2
- Am 1:14
- b Ps 145:20
- c Iza 15:1
- Jr 48:1
- Am 2:1
- d 5Mo 2:4
- e Iza 10:9
- Iza 36:18
- f Js 13:20
- g 4Mo 32:38
- h Js 13:19
- i Eze 25:4
- j Ps 83:7
- k Eze 21:32
- l Ps 149:7
- Jr 9:26
- Jr 48:1
- m Eze 6:13
- n 2Lje 28:17
- Ps 137:7
- Tu 4:22
- Am 1:11
- Ob 10
- o Mi 1:4
- p Jr 7:20
- r Jr 49:7
- s Jr 49:8
- t Iza 11:14
- Iza 63:1
- Jr 49:2
- u 5Mo 32:35
- Ps 58:10
- Na 1:2
- Ot 6:16
- v Iza 14:29
- Jr 25:20
- Jl 3:4

ću te među zemljama.^a Zatrću te,^b i tada ćeš znati da sam ja Jehova.’

8 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zato što su Moab^c i Seir^d govorili: “Gle, dom je Judin poput svih drugih naroda”,^e **9** evo, otvaram neprijatelju obronke brda moapskih kod pograničnih gradova, gradova koji su ukras te zemlje, Bet-Ješimota,^f Baal-Meona^g i Kirijatajima,^h **10** pa će pripasti ljudima s Istoka,ⁱ kao i sinovi Amonovi.^j U posjed ću im predati tu zemlju, i nestat će među narodima spomena na sinove Amonove.^k **11** Izvršit ću presudu u Moabu.^l I tada će znati da sam ja Jehova.’^m

12 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zato što se Edom osvetnički ponio prema domu Judinu i što je veliko zlo učinio i osvetio mu se,ⁿ **13** ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Dignut ću ruku svoju na Edom^o i istrijebit ću iz njega ljude i stoku,^p i pretvorit ću ga u pustoš od Temana^r pa sve do Dedana.^s Od mača će pasti. **14** ‘I osvetit ću se Edomu rukom naroda svojega Izraela.^t Oni će postupiti s Edomom po gnjevu mojemu i po srdžbi mojoj. I tada će znati kakva je osveta moja’,^u riječ je Svevišnjeg Gospodina Jehove.”

15 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zato što su se Filistejci osvetnički ponijeli^v i osvećivali se s preziranjem u duši, pustošeći^z

z 2Lje 28:18; Iza 9:12; Jr 47:1; Am 1:6.

zbog neprijateljstva vjekovno-
ga,^a **16** ovako kaže Sveviš-
nji Gospodin Jehova: “Evo,
dignut ću ruku svoju na Fi-
listejce,^b istrijebit ću Kereča-
ne^c i zatrt ću ostale na obali
morskoj.^d **17** Silno ću im se
osvetiti i gnjevno ih kazniti.^e
I tada će znati da sam ja Jeho-
va, kad im se osvetim.”^f

26 A jedanaeste godine,
prvoga dana u mjesecu,
došla mi je riječ Jehovina:
2 “Sine čovječji, Tir^g je ova-
ko klicao nad Jeruzalemom:^h
‘Neka, neka! Razbijenaⁱ su ta
vrata narodâ!^j Sad će se svi
meni okrenuti. Obogatit ću se,
jer je on opustošen.’^k **3** Zato
ovako kaže Svevišnji Gospo-
din Jehova: ‘Evo, dolazim na
tebe, Tire, i podignut ću na
tebe mnoge narode,^l kao što
more valove diže.^m **4** Oni će
srušiti zidine tirskeⁿ i razoriti
kule njegove,^o a ja ću sastruga-
ti prašinu njegovu i pretvorit
ću ga u голу stijenu. **5** Bit će
sušilište mreža^p usred mora.’^r

‘Ja sam tako rekao’, kaže
Svevišnji Gospodin Jehova,
‘i postat će plijen narodima.
6 Gradovi njegovi što su na
kopnu bit će mačem pobijeni.
I tada će se znati da sam ja
Jehova.’^s

7 Jer ovako kaže Svevišnji
Gospodin Jehova: ‘Evo, sa sje-
vera dovest ću na Tir Nebu-
kadnezara,^t kralja babilonsko-
ga,^u kralja nad kraljevima,^v
s konjima^w i kolima bojnim,^z
s konjanicima i s četama,
s narodom brojnim.^a **8** Gra-

Eze 26:7* Ili: “Nabukodonozora”. Do-
slovno: “Nebukadrezara”.

25. poglavlje

- a 1Sa 31:7
2Sa 5:17
- b Sf 2:4
- c 1Sa 30:14
Sf 2:5
- d Jr 47:4
- e Eze 5:15
Na 1:2
- f Ps 9:16

26. poglavlje

- g Jš 19:29
- h Jl 3:6
Am 1:9
- i Eze 25:3
- j Tu 1:1
- k Eze 19:7
- l Ps 82:8
- m Jr 51:42
- n Iza 23:11
Am 1:10
- o Za 9:4
- p Eze 26:14
- r Eze 27:32
- s Ps 9:16
- t Jr 25:9
Eze 29:18
- u Ezr 7:12
Da 2:37
- v Jr 6:23
Hb 1:8
- z Jr 4:13
- a Eze 23:24

Desni stupac

- a 2Sa 20:15
Eze 21:22
- b Jr 47:3
Eze 26:4
- c Iza 5:28
Hb 1:8
- d Eze 27:33
1Ti 6:17
- e Ne 13:16
Eze 27:33
Eze 28:5
Eze 28:18
Za 9:3
- f Iza 14:11
- g Iza 23:16
Iza 24:8
Ot 18:22
- h Eze 26:4
- i Eze 26:5
- j Iza 14:27
- k Jr 49:21
Eze 27:28
Eze 31:16
- l 1Sa 2:7
Jn 3:6
m Iza 23:8

dove tvoje što su na kopnu on
će pobiti mačem i načinit će
protiv tebe zid opadni, nasut
će protiv tebe nasip opadni^a
i podignut će protiv tebe štit
veliki. **9** Spravama za probi-
janje udarat će u zidine tvo-
je i srušit će kule tvoje oruž-
jem svojim. **10** Od mnoštva
konja njegovih svega će te
prašina prekriti.^b Od tutnjave
konjanika i kotača i kola boj-
nih potrest će se zidine tvo-
je, kad on uđe na vrata tvo-
ja, kao što se ulazi u grad čije
su zidine probijene. **11** Kopi-
tima konja svojih izgazit će sve
ulice tvoje.^c Narod tvoj pobit
će mačem, stupovi snage tvoje
na zemlju će pasti. **12** Oplije-
nit će bogatstvo tvoje^d i opljač-
kat će robu kojom si trgovao.^e
Razorit će zidine tvoje i poru-
šit će krasne kuće tvoje. Ka-
menje tvoje, drvo tvoje i prašni-
nu tvoju bacit će nasred vode.’

13 ‘Prekinut ću buku pjesa-
ma tvojih,^f i zvuk harfa tvojih
neće se više čuti.^g **14** Pret-
vorit ću te u голу stijenu.^h Po-
stat ćeš sušilište mreža.ⁱ Nikad
se više nećeš izgraditi, jer ja,
Jehova, tako sam rekao’, riječ
je Svevišnjeg Gospodina Je-
hove.^j

15 Ovako Svevišnji Gospo-
din Jehova kaže Tiru: ‘Neće li
se otoci* potresti od gromo-
glasnog pada tvojega, kad
smrtno ranjeni zajeca, kad
počne ubijanje i pokolj u tebi?’^k
16 S prijestolja će sići^l svi po-
glavari morski,^m skinut će ogr-
tače svoje i svući će vezene
haljine svoje. Drhtanjem će se

Eze 26:15* Ili: “krajevi primorski”.

zaodjenuti. Na zemlju će sjesti^a i drhtat će bez prestanka^b i zaprepašteno te gledati. **17** I pjevat će se tužaljka o tebi^c i govorit će ti se:

“Propao si grade nastanjen ljudima s mora,^d grade slavni, koji si na moru silan bio,^e ti i stanovnici tvoji, oni koji su strah bili svim ljudima na zemlji! **18** Otoci će zadrhtati u dan pada tvojega. Otoci u moru uznemirit će se zbog propasti tvoje.”^f

19 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Kad te pretvorim u grad opustošeni, kakvi su gradovi u kojima nema stanovnika, kad na tebe dovedem bezdan vodeni, pa te vode velike prekriju,^g **20** i tebe ću, kao i sve druge, u grob svaliti, k onima što su odavna mrtvi,^h smjestit ću te u najdublje predjele zemlje,ⁱ da budeš zajedno s drugim davno opustošenim mjestima i sa svima drugima koji u grob odlaze,^j da ostaneš bez stanovnika. I postavit ću ukras u zemlji živih.^k

21 Dovesť ću na tebe ropast koju ne očekuješ,^l i neće te biti. Tražit će te,^m ali nikada te više neće naći,ⁿ kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

27 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “A ti, sine čovječji, zapjevaj tužaljku o Tiru^o **3** i reci Tiru:

‘Tebi što ležiš na ulazima k moru,^p što trguješ s narodima na otocima mnogim,^r ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Tire, ti si rekao: ‘Ja sam brod savršene ljepote.’^s **4** Nasred mora područ-

26. poglavlje

- a Iza 3:26
- b 2Mo 15:15
- Eze 27:35
- Eze 32:10
- c Eze 27:32
- d Am 1:9
- Ot 18:10
- e Iza 23:4
- Eze 28:2
- f Iza 23:5
- Eze 27:32
- g Iza 8:7
- Eze 27:34
- Da 9:26
- h Iza 38:18
- i 5Mo 32:22
- Ps 88:6
- Eze 32:18
- j Ps 143:7
- Eze 28:8
- Lk 10:15
- k Ps 27:13
- Eze 32:23
- l Eze 27:36
- m Ps 37:10
- Ps 37:36
- n Eze 28:19

27. poglavlje

- o Eze 26:17
- p Eze 28:2
- r Iza 23:8
- s Izr 27:2
- Iza 23:9
- Eze 28:12

Desni stupac

- a Eze 26:5
- b Eze 26:12
- c 5Mo 3:9
- 1Lje 5:23
- Pj 4:8
- d 1Kr 5:6
- e 1Mo 10:4
- Iza 23:1
- Jr 2:10
- f Izr 7:16
- g 2Mo 25:4
- h Jr 10:9
- i 1Lje 1:7
- j Jš 11:8
- k 1Mo 10:18
- 12Lje 2:14
- m 1Kr 9:27
- n Js 13:5
- Ps 83:7
- o 1Kr 5:18
- Eze 27:27
- p Eze 38:5
- r 1Mo 10:13
- s 1Lje 1:8
- Jr 46:9
- Eze 30:5
- Na 3:9
- t Eze 38:5
- u 1Mo 10:18
- v Pj 4:4
- z 1Mo 10:4
- 1Kr 10:22
- Iza 2:16
- Jn 1:3
- a 2Lje 9:21
- 2Lje 20:36
- Ps 72:10
- b Jr 10:9
- c 1Mo 10:2
- Iza 66:19
- d 1Lje 1:5
- e Eze 32:26
- f Jl 3:6
- Ot 18:13

je je tvoje.^a Graditelji tvoji ukrasili su te savršenom ljepotom.^b **5** Od borovica senirskih^c načinili su sve daske tvoje. Cedar libanonski^d uzeli su da ti jarbol naprave. **6** Od golemih stabala bašanskih načinili su vesla tvoja. Pramac tvoj načinili su od čempresovine bjelokošču obložene, s otoka kitimskih.^e **7** Egipatski lan raznobojni^f razapeli su da bude jedro tvoje. Od prediva plavog^g i vune crvenkastopurpurne^h s otoka eliškihⁱ izradili su zastor da natkrije palubu tvoju.

8 Stanovnici Sidona^j i Arvada^k bili su veslači tvoji. Vješti ljudi tvoji,^l Tire, bili su u tebi, oni su bili pomorci tvoji.^m **9** Iskusne zanatlije gebalskeⁿ i vješti ljudi njegovi popravljali su pukotine tvoje.^o Svi brodovi morski i mornari njihovi bili su u tebi, kako bi robu razmjenjivali. **10** Perzijanci^p i Ludijci^r i ljudi iz Puta^s bili su vojska tvoja, ratnici tvoji. Štit i kacigu vješali su u tebi.^t Oni su ti dali krasotu tvoju. **11** Sinoi arvadski,^u vojska tvoja, bili su na zidinama tvojim posvuda, ljudi odvažni bili su u kulama tvojim. Okrugle štite svoje vješali su posvuda po zidinama tvojim.^v Oni su te ukrasili savršenom ljepotom.

12 Taršiš^z i ti trgovači ste međusobno mnoštvom raznovrsnoga blaga.^a Srebro, željezo, kositar i olovo njegovo dobivao si za robu svoju.^b **13** Javan,^c Tubal^d i Mešek^e s tobom su trgovači. Duše ljudske^f i predmete od bakra dobivao si u zamjenu za robu svoju.

14 Potomci Togarmini^a dali su konje, bojne konje i mule u zamjenu za robu tvoju.

15 Sinovi Dedanovi^b s tobom su trgovali. Otoci mnogi radili su za tebe kao trgovci. Bjelokost^c i ebanovinu uzvraćali su ti na dar. **16** Edom je s tobom trgoval zbog mnoštva proizvoda tvojih. Tirkiz,^d vunu crvenkastopurpurnu, tkanine raznobojne, fino platno, koralle i rubine dobivao si u zamjenu za robu svoju.

17 Juda i zemlja Izraelova s tobom su trgovale. Pšenicu^e minitsku,^f hranu posebnu, med,^g ulje i balzam^h dobivao si u zamjenu za robu svoju.¹

18 Damaskⁱ ti je, zbog mnoštva proizvoda tvojih, zbog mnoštva svega blaga tvoje, prodavao vino^k helbonsko i vunu crvenkastosivu. **19** Vedan i Javan iz Uzala s tobom su razmjenjivali robu svoju. Predmete od kovanog željeza, kasiju i trsku mirisnu^l dobivao si u zamjenu za robu svoju.

20 Dedan^m je s tobom trgoval istkanim prostirkama jahačkim. **21** Arapiⁿ i svi poglavari kedarski^o radili su za tebe kao trgovci. Jaganjcima, ovnovima i jarcima^p s tobom su trgovali. **22** Trgovci iz Sabe^r i Raame^s s tobom su trgovali. Mirise najbolje svih vrsta, sve vrste skupocjenog kamena i zlato dobivao si za robu svoju.^t **23** Haran,^u Kane i Eden,^v trgovci iz Sabe,^z Ašur^a i Kilmad s tobom su trgovali. **24** Na tržišnici tvojoi oni su trgovali s tobom haljinama raskošnim, plaštovima istkanim od prediva plavog i drugog

27. poglavlje

- a 1Mo 10:3
1Lje 1:6
Eze 38:6
- b 1Mo 10:7
1Lje 1:9
Jr 25:23
- c 1Kr 10:22
Ot 18:12
- d Eze 28:13
- e 5Mo 8:8
- f Su 11:33
- g 1Mo 43:11
h Jr 8:22
- i 1Kr 5:9
2Lje 2:10
Ezr 3:7
Dj 12:20
- j Iza 7:8
- k Pr 10:19
- l Pj 4:14
- m 1Mo 25:3
- n Jr 25:24
- o 1Mo 25:13
1Lje 1:29
Pj 1:5
Iza 60:7
- p 2Lje 17:11
Iza 60:6
- r 1Kr 10:1
2Lje 9:1
Ps 72:10
- s 1Mo 10:7
1Lje 1:9
- t 1Kr 10:2
- u 1Mo 11:31
- v 2Kr 19:12
Iza 37:12
Am 1:5
- z 1Mo 25:3
Job 6:19
- a 1Mo 10:22
1Lje 1:17

Desni stupac

- a 1Kr 10:22
Iza 2:16
Iza 23:14
Iza 60:9
- b Eze 27:4
Jn 2:3
- c Eze 27:8
- d Ps 48:7
- e Eze 27:13
Eze 27:14
- f Eze 27:8
- g Eze 27:9
- h Eze 27:11
- i Izr 11:4
Eze 26:14
- j Eze 26:15
Ot 18:17
- k Eze 26:16
- l Iza 23:1
Eze 26:17
Ot 18:9
Ot 18:11
- m Ne 9:1
Job 2:12
Ot 18:19
- n Es 4:1
Jf 6:26
- o Iza 15:2
Jr 16:6
Mi 1:16
- p Es 4:3
Iza 22:12
Da 9:3
- r Iza 22:4
- s Eze 26:17
Eze 27:2
- t Tu 2:13
Ot 18:18
- u Eze 26:5

prediva raznobojnog, tepisima dvobojnim, vrpčama pletenim i čvrstim.

25 Brodovi su taršiški^a poput karavana prevozili robu tvoju, pa si se napunio i vrlo slavan postao nasred mora otvorena.^b

26 Na pučinu doveli su te veslači tvoji.^c Vjetar istočni razbio te nasred mora otvorena.^d **27** Blago tvoje i zalihe tvoje, roba kojom si trgoval,^e mornari tvoji i pomorci tvoji,^f oni koji popravljaju pukotine tvoje^g i oni koji trguju robom tvojom i svi ratnici tvoji,^h koji su u tebi i u svemu mnoštvu tvojem, svi koji su u tebi, potnut će u srce mora otvorena u dan propasti tvoje.ⁱ

28 Kad se začuje vika pomoraca tvojih, obale će se potresti.^j **29** Veslači svi, mornari, pomorci svi sići će s brodova svojih i stat će na zemlju.^k **30** Začut će se glas njihov kao stanu gorko plakati za tobom.^l Prašinu će posipati po glavama svojim,^m u pepelu će se valjati.ⁿ **31** Glave će obrijati zbog tebe,^o kostrijet će opasati^p i plakat će za tobom s gorčinom u duši^r i naricati gorko. **32** U žalosti svojoj zapjevat će ti tužaljku i naricati za tobom.^s

‘Tko je kao Tir,^t koji je usmrćen* usred mora?’^u **33** Kad je roba tvoja^v dolazila s mora otvorena,^z mnoge si narode sitio.^a Obiljem blaga svoje-ga i robe za razmjenu obogatio

v Eze 27:14; Eze 27:16; Ot 18:19; z Eze 27:26; a Iza 23:3.

Eze 27:32* Doslovno: “ušutkan”.

si kraljeve zemaljske.^a **34** A sada te otvoreno more razbilo, potonuo si u dubine vodene.^b Roba tvoja i sve mnoštvo tvoje^c propalo je u tebi. **35** Svi koji žive na otocima^d zaprepašteno će te gledati, kraljevi njihovi trest će se od straha.^e Lica će se ispuniti strepnjom.^f **36** Trgovci koji su po narodima zviždat će zbog tebe.^g Snaći će te propast koju ne očekuješ, i nikada te više neće biti.”^h”^h

28 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, reci vodi tirkom: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova:

“Zato što se uzoholilo srce tvojeⁱ i govoriš: ‘Ja sam bog^j i na prijestolju božjem sjedim,^k nasred mora otvorena’,^l iako si čovjek zemaljski,^m a ne bog,ⁿ i srce svoje izjednačuješ sa srcem božjim... **3** Eto, mudriji si od Danijela.^o Nijedna tajna nije ti sakrivena.^p **4** Mudročću svojom i razboritošću svojom bogatstvo si stekao i stalno skupljaš zlato i srebro u riznice svoje.^r **5** Velikom mudročću svojom,^s trgovačkom robom svojom,^t silno si bogatstvo stekao,^u pa se srce tvoje uzoholilo zbog bogatstva tvojeja.”^v

6 ‘Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Zato što izjednačuješ srce svoje sa srcem božjim,^z **7** dovest ću na tebe tuđince,^a one koji tlače narode,^b i oni će isukati mačeve svoje na divnu mudrost tvoju i oskvrnut će sjaj tvoj.^c **8** Svalit će te u jamu^d i umri-

27. poglavlje

- a Za 9:3
- Ot 18:3
- b Eze 26:19
- c Eze 27:27
- d Iza 23:6
- Eze 26:15
- e Eze 28:17
- Eze 32:10
- Ot 18:9
- f Ot 18:10
- g Jr 18:16
- Jr 19:8
- Ot 18:15
- h Ps 37:10
- Eze 26:14

28. poglavlje

- i Izr 16:18
- Iza 2:12
- Eze 28:5
- j Da 11:36
- 1Ko 8:5
- k Iza 14:13
- 2So 2:4
- l Eze 27:4
- m Ps 144:3
- n Iza 31:3
- o Da 2:48
- p Za 9:2
- r 5Mo 8:17
- Izr 23:4
- Za 9:3
- s Za 9:2
- t Eze 26:12
- Eze 28:18
- u Iza 23:3
- Eze 27:12
- v Izr 11:28
- Izr 18:11
- z Lk 14:11
- a Eze 30:11
- b 5Mo 28:50
- c Iza 23:9
- d Job 17:16

Desni stupac

- a Eze 27:26
- b Ps 82:7
- c Iza 31:3
- d Jr 9:26
- e Eze 26:17
- f Izr 21:30
- Iza 10:13
- Jr 9:23
- Eze 28:3
- Za 9:2
- g Eze 27:3
- h Eze 31:8
- i 1Mo 2:12
- j Eze 27:16
- k Iza 14:13
- l 1Kr 5:1
- m Jl 3:4
- Am 1:9
- n 1Kr 10:11
- 2Lje 9:21
- Eze 27:12
- Jl 3:5
- o Jl 3:6
- p Iza 23:9
- Jr 25:17
- Jr 25:22
- Jr 47:4
- Jl 3:8

jet ćeš smrću pobijenih nasred mora otvorena.^a **9** Hoćeš li i tada, pred krvnikom svojim, reći: ‘Ja sam bog’,^b a samo si čovjek zemaljski, a ne bog,^c u ruci onih koji te oskvrnjuju?”

10 ‘Smrću neobrezanih umrijet ćeš od ruke tuđinaca,^d jer ja sam tako rekao’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

11 I opet mi je došla riječ Jehovina: **12** “Sine čovječji, zapjevaj tužaljku o kralju tirkom^e i reci mu: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova:

“Ti si pečat savršenstva,^{*} pun si mudrosti^f i savršeno lijep.^g **13** U Edenu si bio, u vrtu Božjemu.^h Pokrivao te svaki kamen dragi, rubin, topaz i jaspis, krizolit, oniksⁱ i žad, safir, tirkiz^j i smaragd, a od zlata su izrađeni bili okviri tvoji i ležišta tvoja koji su te krasili. Pripravljeni su ti bili onoga dana kad si bio stvoren.

14 Bio si pomazani kerub^{*} zaštitnik, ja sam te bio postavio. Bio si na svetoj gori Božjoj.^k Hodao si usred kamenja ognjenog. **15** Bez mane^{*} si bio na putevima svojim od dana kad si stvoren^l pa sve dok se nepravdnost nije našla u tebi.^m

16 Zbog obilja trgovačke robe tvojeⁿ napunili su nasiljem nutrinu tvoju, te si počeo grijeh činiti.^o Zato ću te kao obeščašćenog odstraniti s gore Božje i pogubit ću te,^p kerube zaštitniče, da ne budeš više među kamenjem užarenim.

Eze 28:12* Ili: “Ti zapečaćuješ uzor; Ti si uzor koji zapečaćuje”. **14*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj. **15*** Vidi bilješku za 1Mo 6:9.

17 Srce se tvoje uzoholilo zbog ljepote tvoje.^a Uništio si mudrost svoju zbog sjaja svojega.^b Bacit ću te na zemlju.^c Postavit ću te pred kraljeve, da te prezirno gledaju.^d

18 Mnoštvom prijestupa svojih,^e nepoštenim trgovanjem robom svojom^f oskrvnuo si svetišta svoja. Zato ću pustiti vatru posred tebe, koja će te proždrijeti.^g Pretvorit ću te u pepeo na zemlji pred očima svih koji te gledaju.^h **19** Svi koji te poznaju među narodima zaprepašteno će te gledati.ⁱ Snači će te propast koju ne očekuješ, i nikada te više neće biti.”””^j

20 I opet mi je došla riječ Jehovina: **21** “Sine čovječji, okreni lice svoje prema Sidonu^k i prorokuj protiv njega! **22** Reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Dolazim na tebe,^l Sidone, i proslavit ću se usred tebe.^m I tada će se znati da sam ja Jehova, kad presudu na njemu izvršimⁿ i očitujem na njemu svetost svoju.^o **23** I poslat ću pošast na njega i krv na ulice njegove.^p Pobijeni će usred njega padati od mača koji će odasvud doći na njega.^r I tada će se znati da sam ja Jehova.^s **24** Među svima koji su oko doma Izraelova, koji ga preziru, neće više biti nikakve bodljike koja bi ga bola^t niti trna koji bi mu bol zadavao. I tada će se znati da sam ja Svevišnji Gospodin Jehova.””

25 ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Kad skupim dom Izraelov iz naroda po kojima su rasijani,^u očitovat ću

28. poglavlje

- a Izr 11:2
Izr 16:18
Eze 27:3
- b Iza 14:14
Jr 8:9
- c Job 40:11
Ps 73:18
Ps 147:6
Iza 14:15
- d Eze 26:3
- e Eze 28:2
- f Eze 28:16
- g Am 1:10
- h Ml 4:3
- i Eze 27:35
- j Eze 26:21
Eze 27:36
- k Iza 23:4
Jr 25:22
Eze 32:30
- l Eze 26:3
- m 2Mo 9:16
Eze 39:13
- n Ps 9:16
- o Eze 20:41
Eze 36:23
Eze 38:23
- p Eze 38:22
- r Jr 25:33
- s Eze 26:6
- t 4Mo 33:55
Jš 23:13
- u 5Mo 30:3
Ps 106:47
Iza 11:12
Jr 30:18
Ho 1:11

Desni stupac

- a Iza 5:16
- b Jr 23:8
Eze 36:28
- c 1Mo 28:13
- d Jr 23:6
Ho 2:18
- e Iza 65:21
Jr 31:4
- f Jr 31:5
Eze 36:36
Am 9:14
- g Iza 32:18
Eze 38:11
- h Jr 30:16

29. poglavlje

- i Jr 44:30
- j Iza 19:1
Jr 25:19
Jr 43:11
Eze 31:2
- k Jr 46:25
Eze 31:18
- l Ps 74:13
Iza 27:1
Iza 30:7
Iza 51:9
- m Eze 32:2
- n Iza 10:13
Eze 29:9
- o 2Kr 19:28
Iza 37:29
Eze 38:4
- p 2Mo 7:21
- r Jr 16:4
Jr 25:33
- s 1Sa 17:44
Jr 7:33
Jr 34:20
Eze 32:4
Eze 39:4
Ot 19:18

svetost svoju među njima pred očima naroda drugih.^a I živjet će na zemlji svojoj^b koju sam dao sluzi svojem, Jakovu.^c **26** Živjet će na njoj bez straha,^d gradit će kuće^e i saditi vinograde.^f Živjet će bez straha^g kad izvršim presudu nad svima unaokolo koji ih preziru.^h I tada će znati da sam ja Jehova, Bog njihov.”””

29 Desete godine, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana u mjesecu, došla mi je riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, okreni lice svoje prema faraonu, kralju egipatskom,ⁱ i prorokuj protiv njega i protiv cijeloga Egipta!^j **3** Govori i reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, dolazim na tebe, faraone, kralju egipatski,^k nemani morska^l što ležiš usred nilskih prokopa svojih^m i govoriš: ‘Nil moj meni pripada, ja sam ga načinio sebi.’ⁿ **4** Stavit ću ti kuke u čeljusti^o i zalijepiti ribe iz prokopa tvojih za ljuske tvoje. Izvući ću te iz prokopa tvojih zajedno sa svim ribama u prokopima tvojim koje će se zalijepiti za ljuske tvoje. **5** Ostavit ću u pustinji i tebe i sve ribe iz prokopa tvojih.^p U polju ćeš na tlo pasti.^r Nitko te neće sabrati niti sakupiti. Zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim dat ću te za hranu.^s **6** I tada će svi stanovnici Egipta znati da sam ja Jehova,^t jer su bili trska na koju se oslonio dom Izraelov.^u **7** Kad su te uhvatili rukom, ti si se slomio^v

t 2Mo 9:14; Ri 9:17; u 2Kr 18:21; Iza 30:3; Iza 31:3; Iza 36:6; Eze 17:17; v Jr 37:7.

i cijelo si im rame rasjekao. A kad su se oslonili na tebe, ti si se prelomio^a i zbog tebe su im se svima bedra tresla.”^b

8 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, dovest ću na tebe mač^c i istrijebit ću iz tebe ljude i stoku.^d **9** I zemlja će egipatska postati pustoš i razvalina.^e I tada će znati da sam ja Jehova, jer je rekao: ‘Meni Nil pripada, ja sam ga načinio.’^f **10** Zato, evo, dolazim na tebe i na nilske prokope tvoje^g i pretvorit ću zemlju egipatsku u razvaline, u zemlju suhu i u pustoš,^h od Migdolaⁱ do Sijene^j i do granice etiopske. **11** Neće njezime prolaziti noga ljudska^k ni noga životinjska,^l četrdeset godina bit će nenastanjenost.^m **12** Pretvorit ću zemlju egipatsku u pustoš usred zemalja opustošenih.ⁿ Gradovi će njezini četrdeset godina biti pustoš usred gradova opustošenih.^o Raspršit ću Egipćane među narode i rasijat ću ih po zemljama.”^p

13 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Kad prođe četrdeset godina,^r skupit ću Egipćane iz naroda među koje su bili raspršeni^s **14** i vratit ću Egipćane zaobljene, vratit ću ih u zemlju Patros,^t u zemlju iz koje potječu, i ondje će osnovati kraljevstvo slabo. **15** Bit će slabije od drugih kraljevstava i više se nikad neće izdići nad drugim narodima,^u a ja ću učiniti da ih bude tako malo da ne mogu podjarmiti druge narode.^v **16** I neće više biti uzdanica domu Izraelovu,^z pa me

29. poglavlje

- a Ps 118:8
Ps 146:3
Jr 17:5
- b Ps 69:23
Eze 21:6
- c Jr 46:14
Eze 30:4
- d 2Mo 12:12
Jr 7:20
- e Jr 43:12
Eze 30:7
- f Eze 29:3
- g 2Mo 7:19
- h Iza 19:7
Eze 30:12
- i 2Mo 14:2
Jr 44:1
Jr 46:14
- j Eze 30:6
- k Eze 31:12
- l Eze 32:13
- m 2Lje 36:21
- n Eze 30:7
- o Jr 46:19
- p Eze 30:23
- r Eze 29:11
- s Iza 19:22
Jr 46:26
- t 1Mo 10:14
1Lje 1:12
Eze 30:14
- u Eze 30:13
- v Eze 32:2
Da 11:42
- z Iza 30:2
Iza 36:4
Jr 2:18
Jr 37:5
Tu 4:17
Ho 7:11

Desni stupac

- a Ps 79:8
Iza 64:9
- b Jr 25:9
Jr 27:6
- c Eze 26:7
- d Eze 26:17
- e Iza 62:11
- f Jr 43:10
Jr 43:12
- g Eze 32:12
- h Eze 30:9
Eze 30:10
- i 1Sa 2:10
Ps 132:17
Jr 23:5
Lk 1:69
- j Ps 51:15
Eze 3:27
Eze 24:27
Lk 21:15

30. poglavlje

- k 2Pe 1:21
- l Jr 25:34
- m Jl 2:1
Ob 15
Sf 1:7
- n Eze 32:7
Jl 2:2
- o Ps 110:6
Iza 24:21
Za 14:3
p Iza 19:2

on više neće na grijeh svoj podsjećati time što bi se njima za pomoć obraćao.^a I tada će znati da sam ja Svevišnji Gospodin Jehova.”[”]

17 Godine dvadeset i sedme, prvoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, došla mi je riječ Jehovina: **18** “Sine čovječji, Nebukadnezar,^b kralj babilonski, poslao je vojsku svoju na težak zadatak, da osvoji Tir.^c Svaka je glava očelavjela i svako se rame izgulilo.^d Ali ni za njega ni za vojsku njegovu nije bilo plaće^e za to što su krenuli na težak zadatak, da osvoje Tir.

19 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Evo, dajem Nebukadnezaru, kralju babilonskom, zemlju egipatsku,^f i on će odnijeti blago njezino i uzeti plijen veliki^g i napljačkati se u njoj. To će biti plaća vojsci njegovoj.’

20 ‘Kao naknadu za to što je krenuo na Tir dajem mu zemlju egipatsku, jer je radio za mene’,^h kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

21 U taj dan učinit ću da izraste rog domu Izraelovu,ⁱ a tebi ću dati priliku da otvoriš usta svoja usred njih.^j I tada će znati da sam ja Jehova.”

30 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, prorokuj i reci:^k ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Plaćite gorko: ‘Jao, dolazi dan!’^l **3** jer blizu je dan, blizu je dan Jehovin.^m Bit će to dan oblačan,ⁿ vrijeme da se sudi narodima.^o **4** Mač će doći u Egipat,^p a teške boli obuzet će Etiopiju kad pobijeni počnu

padati u Egiptu, kad se otme blago njegovo i kad se sruše temelji njegovi.^a 5 Etiopija,^b Put^c i Lud i svi oni iz drugih naroda^{*d} i Kub i sinovi zemlje koja je u savezu od mača će s njim pasti.”^e

6 Ovako kaže Jehova: ‘Past će oni koji podupiru Egipat, propast će ponos i sila njegova.’^f

‘Od Migdola^g do Sijene^h padat će u njemu od mača’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova. 7 ‘Bit će najveća pustoš među svim zemljama opustošenim, a gradovi će njegovi biti najopustošeniji od svih gradova opustošenih.’ⁱ 8 I tada će znati da sam ja Jehova, kad zapalim vatru u Egiptu i kad budu satrti svi pomagači njegovi.^j 9 U taj dan glasnici će krenuti od mene u brodovima da zastraše Etiopiju samouvjereni.^k Teške boli snači će je u dan propasti Egipta, jer, evo, doći će.’^l

10 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zatrt ću mnoštvo egipatsko rukom Nebukadnezara, kralja babilonskoga.’^m 11 On i narod njegov s njime, oni koji tlače narode,ⁿ bit će dovedeni da zemlju pretvore u ruševine. Isukat će mačeve svoje na Egipat i napunit će zemlju pobijenima.^o 12 A ja ću isušiti prokope nilske^p i predat^{*q} ću zemlju u ruke zlina,^r i opustošit ću zemlju i ono što je na njoj rukom tuđinaca.^s Ja, Jehova, tako sam rekao.’^t

Eze 30:5* Doslovno: “sve mješovito mnoštvo; sva mješavina naroda”. 12* Doslovno: “prodat”.

30. poglavlje

- a Iza 19:16
Eze 32:12
- b Sf 2:12
- c Na 3:9
- d Jr 25:24
Eze 27:10
- e Jr 44:27
- f Iza 20:5
Iza 31:3
Eze 30:18
- g 2Mo 14:2
Jr 44:1
Jr 46:14
- h Eze 29:10
- i Jr 46:19
Eze 29:12
Eze 32:18
- j Eze 30:6
- k Iza 20:4
- l Iza 55:11
Eze 33:33
- m Eze 29:19
Eze 32:11
- n Eze 28:7
Hb 1:6
- o Iza 34:3
Eze 29:5
- p Iza 19:6
Eze 29:3
- r Iza 19:4
- s Eze 31:12
- t Iza 46:10

Desni stupac

- a Iza 19:1
Jr 43:12
Za 13:2
- b Jr 44:1
Jr 46:14
- c Iza 19:16
Jr 46:5
- d 1Mo 10:14
1Lje 1:12
Jr 44:1
- e 4Mo 13:22
Ps 78:12
- f Jr 46:25
- g Na 1:6
- h Jr 46:25
- i Jr 43:13
- j Jr 2:16
- k Eze 30:8
- l Jr 46:20
Eze 31:18
- m Iza 19:1
n Jr 46:19
- o Ps 9:16
- p Ps 10:15
- r Jr 46:11
- s Jr 46:25
Eze 29:3
- t Ps 37:17
u 2Kr 24:7
Jr 46:2

13 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Uništiti ću idole odvratne^{*a} i istrijebit ću bogove bezvrijedne iz Nofa,^{#b} i neće više biti poglavara iz zemlje egipatske. I pustiti ću strah na zemlju egipatsku.’^c 14 Opustošiti ću Patros,^d zapaliti ću vatru u Soanu^e i izvršiti ću presudu u Nou.^f 15 Izliti ću gnjev svoj^g na Sin, utvrditi egipatsku, i istrijebiti ću mnoštvo u Nou.^h 16 Zapaliti ću vatru u Egiptu. Sin će biti teške obuzeti, No će biti osvojen kad mu zidine probiju, a Nof će neprijatelji danju napadati. 17 Mladići iz Ona^{*i} i Pi-beseta past će od mača, gradovi će u zarobljeništvo otići. 18 U Tafnisu^j će dan potamnjeti kad ondje slomim jaram egipatski.^k Nestat će u njemu ponosa i sile njegove.^l Tafnis će oblaci prekriti^m i okolni gradovi njegovi u zarobljeništvo će otići.ⁿ 19 Izvršiti ću presudu nad Egiptom,^o i tada će znati da sam ja Jehova.’^p

20 Godine jedanaeste, prvoga mjeseca, sedmoga dana u mjesecu, došla mi je riječ Jehovina: 21 “Sine čovječji, slomiti ću ruku^p faraonu, kralju egipatskom. Evo, nitko je neće poviti niti će je kakvom udlagom učvrstiti da ozdravi^r i da ima snage mač držati.”

22 “Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Evo, dolazim na faraona, kralja egipatskoga,^s i slomiti ću mu ruke,^t i onu jaku i onu slomljeni,^u i učiniti ću da padne mač

Eze 30:13* Ili: “idole balebave”. 13* Nof je hebrejsko ime za Memfis. 17* Ili: “Heliopolisa”. Doslovno: “Avena”.

iz ruke njegove.^a **23** Raspršit ću Egipćane među narode i rasijat ću ih po zemljama.^b **24** Ojačat ću ruke kralju babilonskom^c i dat ću mač svoj njemu u ruku,^d i slomit ću ruke faraonu, pa će stenjati pred njim kao čovjek smrtno ranjen.^e **25** Ojačat ću ruke kralju babilonskom, a ruke će faraonove klonuti. I tada će znati da sam ja Jehova, kad mač svoj dam u ruku kralju babilonskom i on zamahne njime na zemlju egipatsku.^f **26** Raspršit ću Egipćane među narode^g i rasijat ću ih po zemljama. I tada će znati da sam ja Jehova.”

31 A jedanaeste godine, trećega mjeseca, prvoga dana u mjesecu, došla mi je riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji, reci faraonu, kralju egipatskom, i mnoštvu njegovu:^h

‘Kome sličiš veličinom svojom? **3** Asircu i cedru na Libanonu,ⁱ lijepih grana,^j guste krošnje sjenovite i visoka rasta,^k kojemu je vrh među oblacima!^l **4** Vode su mu veličinu dale,^m vode duboke omogućile su mu da naraste visoko, tokovi vodeni tekli su svuda oko mjesta gdje je cedar bio posaden, kroz prokope voda je tekla k svem drveću poljskom. **5** Zato je taj cedar rastom nadvisio sve drveće poljsko.ⁿ

Grane su mu se namnožile, širile su se grane njegove zbog obilja vode u potocima njegovim.^o **6** Na granama njegovim sve su ptice nebeske gnijezda savijale.^p Pod granama njegovim sve su zvijeri poljske donosile na svijet mla-

30. poglavlje

a Jr 46:21

b Eze 29:12

c Jr 27:6

d 5Mo 32:41

Ps 17:13

Eze 32:11

e Jr 51:52

f 2Mo 7:5

Ps 9:16

Eze 29:12

Eze 29:19

Eze 29:20

g Eze 29:12

31. poglavlje

h Jr 46:2

Eze 29:2

i Ps 80:10

Iza 37:24

Eze 17:3

j Iza 10:33

k Da 4:10

l Eze 17:22

m Eze 17:5

n Ps 37:35

o Da 4:12

p Ps 84:3

Desni stupac

a Eze 17:23

Da 4:21

b Da 4:22

Am 2:9

c 1Mo 2:8

1Mo 13:10

Ps 80:10

Eze 28:13

d Ps 37:35

e Da 4:21

f Izr 28:22

g Mt 23:12

h Jr 50:31

Eze 28:17

Da 4:30

i Eze 30:11

Hb 1:6

j 5Mo 18:12

k Eze 32:5

l Da 4:14

m Iza 18:6

Eze 29:5

Eze 32:4

de svoje.^a A u sjeni njegovoj svi su narodi veliki prebivali. **7** Lijep je bio zbog veličine svoje,^b zbog široke krošnje svoje, jer se korijenje njegovo protezalo nad vodama velikim. **8** Drugi mu cedrovi nisu bili ravni u vrtu Božjemu.^c Borovice se nisu mogle usporediti s granama njegovim. Platane nisu imale grane poput njegovih. Nijedno drvo u vrtu Božjemu nije se moglo usporediti s njime po ljepoti.^d **9** Ukrasio sam ga velikom krošnjom njegovom,^e a sve ostalo drveće edensko koje je bilo u vrtu pravoga Boga zavidjelo mu je.^f

10 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Zbog toga što je visoko narastao, pa se vrhom svojim uzdignuo među oblake^g i srce se njegovo uzoholilo zbog visine njegove,^h **11** dat ću ga u ruke onima koji gospodare narodima.ⁱ Oni će navaliti na njega. Zbog zloće njegove ja ću ga otjerati.^j **12** Tudinci, oni koji tlačće narode, posjeći će ga i bit će ostavljen na gorama. Preko svih dolina past će krošnja njegova, grane će njegove polomljene ležati po svim koritima riječnim na zemlji.^k Svi će narodi zemaljski izići iz sjene njegove i ostaviti ga.^l **13** Na oborenu deblu njegovu sve će ptice nebeske prebivati, na granama njegovim nastanit će se sve zvijeri poljske,^m **14** da više nijedno drvo zasađeno pokraj vode ne bi naraslo visoko i da se vrhom ne bi uzdignulo među oblake i da ih nijedno drvo koje vodu pije

ne bi dostiglo visinom svojom, jer svi će biti predani smrti,^a bačeni u krajeve podzemne,^b među sinove ljudske, k onima koji su u jamu grobnu otišli.’

15 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘U dan kad on ode u grob* učinit ću da se tuguje za njim.’^c Zbog njega ću pokriti vode duboke i zaustavit ću tokove vodene, pa će prestati dotjecati vode velike. Zbog njega ću zamračiti Libanon i zbog njega će u ne svijest padati drveće poljsko.

16 Gromoglasnim padom njegovim potrest ću narode kad ga svalim u grob* s onima koji u jamu odlaze,^d te će se utješiti^e u krajevima podzemnim sve drveće edensko,^f najbolje i najljepše drveće na Libanonu, sve drveće što vodu pije. **17** S njim će i ono u grob* otići,^g k onima koji su pobijeni mačem, a tako i oni koji su kao potomstvo njegovo živjeli u sjeni njegovoj među narodima.^h

18 ‘Kome, dakle, među drvećem edenskimⁱ slišiš slavom^j i veličinom svojom? Ali bit ćeš oboren s drvećem edenskim u krajeve podzemne.^k Među neobrezanima počivat ćeš s onima koji su pobijeni mačem. To je faraon i sve mnoštvo njegovo’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

32 Godine dvanaeste, dvanaestoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, došla mi je riječ Jehovina: **2** “Sine čovječiji, zapjevaj tužaljku o fara-

31. poglavlje

a Ps 82:7

b Ps 63:9

Eze 32:18

c Ot 18:9

d Iza 14:15

e Eze 32:31

f Iza 14:8

Eze 31:9

g Eze 32:21

h Tu 4:20

Eze 30:6

Eze 32:31

i Eze 31:9

j Eze 32:19

k 1Sa 2:7

Desni stupac

32. poglavlje

a Izr 28:15

b Iza 27:1

Iza 51:9

Eze 29:3

c Ps 66:11

d Pr 9:12

Ho 7:12

Hb 1:17

e Eze 29:5

f Ps 63:10

Ps 79:2

Eze 29:5

Eze 39:17

g Eze 31:12

h Ot 14:20

i Iza 13:10

Jl 2:31

Am 8:9

Mt 24:29

Ot 6:12

j Eze 29:12

Eze 30:26

k Eze 27:35

l 5Mo 32:41

m 2Mo 15:14

onu, kralju egipatskom, i reci mu: ‘Premda si među narodima bio kao lav, propao* si!’^a

Bio si kao neman u moru,^b jurio si rijekama svojim, mutio si vode nogama svojim i rijeke im prljao.’

3 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Razapet ću mrežu nad tobom^c uz pomoć skupa naroda mnogih, i oni će te uloviti u mrežu moju.’^d

4 Ostavit ću te na zemlji. U polju ću te na tlo baciti.^e Pustit ću sve ptice nebeske da dođu na tebe i tobom ću nasititi zvijeri s cijele zemlje.^f **5** Pobacat ću meso tvoje po gorama i napunit ću doline ostacima tvojim.^g **6** Napojit ću zemlju krvlju tvojom,^h koja će iz tebe poteći po gorama, i korita riječna napunit će se ostacima tvojim.’

7 ‘A kad ugasneš, pokrit ću nebesa i zamračiti zvijezde njihove. Sunce ću oblacima prekriti i mjesec više neće svijetliti svjetlošću svojom.’ⁱ **8** Sve ću izvore svjetlosti na nebu zamračiti zbog tebe i razastrijet ću tamu nad zemljom tvojom’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

9 Uznemirit ću srca naroda mnogih kada odvedem zarobljeni narod tvoj među narode, u zemlje tebi nepoznate.^j

10 Narode ću mnoge tobom zastrašiti,^k i kraljevi će njihovi od straha drhtati zbog tebe kad zamahnem mačem svojim prema licima njihovim,^l pa će strepiti neprestano, svaki za dušu svoju, u dan propasti tvoje.’^m

Eze 31:15* Doslovno: “šeol”. 16* Doslovno: “šeol”. 17* Doslovno: “šeol”.

Eze 32:2* Doslovno: “ušutkan”.

11 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Mač kralja babilonskoga doći će na tebe.^a 12 Mnoštvo tvoje pobit ću mačevima svih junaka, koji tlače narode.^b Oni će opustošiti ponos Egipta i istrijebiti sve mnoštvo njegovo.^c 13 I pobit ću svu stoku njegovu koja je pokraj voda mnogih,^d pa ih neće više mutiti noga ljudska niti papak životinjski.^e

14 'Tada ću razbistriti vode njihove i učinit ću da rijeke njihove teku kao ulje', kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

15 'Kad opustošim zemlju egipatsku, kad nestane sve što je na njoj,^f kad pobijem sve stanovnike njezine, tada će znati da sam ja Jehova.^g

16 Ovo je tužaljka koja će se naricati. Žene iz narodâ naricat će je, naricat će je nad Egiptom i nad svim mnoštvom njegovim,^h kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

17 Godine dvanaeste, petnaestoga dana u mjesecu,^{*} došla mi je riječ Jehovina: 18 "Sine čovječji, nariči nad mnoštvom egipatskim i svali ga,ⁱ njega i druge narode moćne, u krajeve podzemne,^j s onima koji u jamu odlaze!^k

19 'Od koga si ljepši?' U jamu otiđi i počini s neobrezanima!^m

20 'Egipćani će pasti među one koji su mačem pobijeni.ⁿ Egipat je predan maču. Odvucite njega i sve mnoštvo njegovo!

32. poglavlje

- a Jr 43:10
- Jr 46:26
- Eze 30:24
- b Eze 30:11
- Hb 1:6
- c Eze 29:19
- d Eze 29:8
- Eze 30:12
- e Eze 29:11
- f Ps 107:34
- Eze 29:12
- g 2Mo 7:5
- 2Mo 14:4
- Ps 9:16
- Eze 30:26
- h 2Sa 1:17
- 2Lje 35:25
- i Jr 1:10
- j Ps 63:9
- Eze 31:14
- k Ps 30:9
- l Eze 31:2
- m Eze 28:10
- n Eze 29:8

Desni stupac

- a Iza 14:9
- b Ps 9:17
- Ps 55:15
- c 4Mo 24:24
- d Iza 37:36
- Za 10:11
- e Iza 14:15
- f 1Mo 10:22
- Jr 49:34
- g Eze 32:29
- h Job 17:13
- i 2Sa 1:19
- j 1Mo 10:2
- Eze 27:13
- Eze 38:2
- k 1Lje 1:5
- Eze 39:1
- l Job 3:14
- Iza 14:18

21 Najveći junaci iz groba* će govoriti s njim, s poma-gaćima njegovim.^a U grob će Egipćani otići,^b polijegat će kao neobrezani, mačem pobijeni. 22 Ondje je Asirija i sve mnoštvo njezino.^c Grobovi ljudi njezinih posvuda su oko groba kralja njihova. Svi su pobijeni, mačem pokošeni.^d 23 Jer grob joj leži na dnu jame,^e a mnoštvo njezino leži posvuda po ruševinama njezinim — svi su pobijeni, mačem pokošeni, jer su strah sijali u zemlji živih.

24 Ondje je Elam^f i sve mnoštvo njegovo, posvuda po ruševinama njegovim — svi su pobijeni, mačem pokošeni. Kao neobrezani otišli su u krajeve podzemne, a nekad su strah sijali u zemlji živih. I nosit će sramotu svoju zajedno s onima koji u jamu odlaze.^g

25 Usred pobijenih odar su mu namjestili^h među svim mnoštvom njegovim. Grobovi su naroda njegova svuda oko odra njegova. Svi su oni neobrezani, mačem pobijeni,ⁱ jer su strah sijali u zemlji živih. I nosit će sramotu svoju zajedno s onima koji u jamu odlaze. Usred pobijenih on je položen.

26 Ondje su Mešek^j i Tubal^k i sve mnoštvo njihovo. Grobovi su naroda njihova svuda oko kralja njihova. Svi su oni neobrezani, mačem probodeni, jer su strah sijali u zemlji živih. 27 Neće li ležati s junacima,^l koji su kao neobrezani pali, koji su u grob* otišli

Eze 32:17* Vjerojatno se radilo o dvanaestome mjesecu. Vidi 1. redak.

Eze 32:21* Doslovno: "šeola". 27* Doslovno: "šeol".

s oružjem svojim? I stavit će im se mačevi njihovi pod glavu, a prijestupi će njihovi biti na kostima njihovim,^a jer su junaci strah sijali u zemlji živih.^b **28** A ti ćeš biti satrven usred neobrezanih i ležat ćeš s onima koji su mačem pobijeni.

29 Ondje je Edom,^c kraljevi njegovi i svi poglavari njegovi, koji su, unatoč junaštvu svojem, položeni među one koji su mačem pobijeni.^d Oni će ležati s neobrezanima^e i s onima koji u jamu odlaze.

30 Ondje su svi knezovi sjevera i svi Sidonci,^f koji su posramljeni otišli među pobijene, iako su strašni bili zbog junaštva svojega. Oni će neobrezani ležati s onima koji su mačem pobijeni i nosit će sramotu svoju zajedno s onima koji u jamu odlaze.^g

31 Njih će faraon vidjeti i utješit će se zbog svega mnoštva svojega.^h Faraon i sva vojska njegova bit će mačem pobijeni', kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

32 'Jer sijao je strah u zemlji živih,ⁱ faraon i sve mnoštvo njegovo, pa će ležati među neobrezanima, s onima koji su mačem pobijeni', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

33 I došla mi je riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, obrati se sinovima naroda svojega^j i reci im:

'Kad na zemlju neku pošaljem mač,^k a narod te zemlje*

Eze 33:2* "Narod (...) zemlje" — hebrejski: *am haarec*. Taj se izraz kasnije počeo upotrebljavati u pogrdnom smislu. Usporedi Iv 7:47-49.

32. poglavlje

- a Ps 92:9
- Iv 8:24
- b Eze 32:23
- c 1Mo 25:30
- 1Mo 36:1
- Iza 34:5
- Eze 25:12
- Am 1:11
- Ob 1
- Ml 1:4
- d Jr 25:31
- e Jr 9:26
- f 1Mo 10:15
- Eze 28:21
- g Eze 32:24
- h Eze 31:16
- i Eze 32:27

33. poglavlje

- j Eze 3:11
- k 3Mo 26:25
- Jr 25:31
- Eze 6:3
- Eze 14:17
- Eze 21:9

Desni stupac

- a 2Sa 18:24
- 2Kr 9:17
- Iza 21:8
- Jr 51:12
- Ho 9:8
- b Ne 4:18
- Iza 58:1
- Jr 4:5
- Ho 8:1
- c 2Lje 25:16
- Izr 29:1
- Jr 6:17
- Za 1:4
- d 3Mo 20:9
- 1Kr 2:37
- Eze 3:19
- Dj 18:6
- Dj 20:26
- e 2Kr 6:10
- He 11:7
- f Iza 56:10
- g Eze 18:24
- h 1Mo 42:22
- Eze 3:18
- i Iza 62:6
- Eze 3:17
- j 2Lje 19:10
- Jr 1:17
- k Iza 3:11
- Eze 18:4
- l Izr 24:12
- Eze 13:9
- m 4Mo 27:3
- Izr 11:21
- Pr 8:13
- n Izr 15:10
- o Eze 3:19
- Dj 18:6
- p 3Mo 26:39
- Iza 64:6
- Eze 24:23
- r Eze 37:11

složno odredi čovjeka i postavi ga za stražara svojega,^a **3** i on vidi da mač dolazi na zemlju te zapuše u rog i upozori narod,^b **4** ali onaj koji čuje zvuk roga ne poslušat upozorenje,^c pa dođe mač i pogubi ga, krv će njegova pasti na njegovu glavu.^d **5** Čuo je zvuk roga, ali nije poslušao upozorenje. Krv će njegova pasti na njega. Da je poslušao upozorenje, izbavio bi dušu svoju.^e

6 A ako stražar vidi da mač dolazi, ali ne zapuše u rog^f i ne upozori narod, pa mač dođe i pogubi koju dušu između njih, ona će umrijeti zbog prijestupa svojega,^g ali krv ću njezinu tražiti iz stražareve ruke.^h

7 Tebe sam, sine čovječji, postavio za stražara domu Izraelovu.ⁱ Slušaj riječ iz usta mojih i opominji ih u ime moje!^j **8** Kad kažem zlome: 'Umrijet ćeš, zlikovče!'^k a ti ne progovoriš i ne opomeneš zlikovca kako bi ga odvratilo od puta njegovog,^l on će umrijeti zbog prijestupa svojega, jer zlo čini,^m ali krv ću njegovu tražiti iz tvoje ruke. **9** Ali ako opomeneš zloga da se odvrati od puta svojega, a on se ne odvrati od njega, on će umrijeti zbog prijestupa svojega,ⁿ a ti ćeš izbaviti dušu svoju.^o

10 Stoga, sine čovječji, reci domu Izraelovu: 'Vi kažete: "Budući da prijestupi* naši i grijesi naši leže na nama i u njima trunemo,^p kako onda možemo ostati na životu?"'^r

11 Reci im: "'Tako ja živ bio", Eze 33:10* Ili: "pobune; buntovnički prijestupi".

kaže Svevišnji Gospodin Jehova, "nije mi drago da zlikovac umre,^a nego da se zlikovac odvrti^b od puta svojega i da ostane na životu.^c Odvrtite se, odvrtite se od zlih puteva svojih!^d Zašto da umrete, dome Izraelov?"^e

12 Sine čovječiji, reci sinovima naroda svojega: "Pravednika neće izbaviti pravednost njegova u dan kad sagriješ, ^f niti će zlikovac stradati zbog zloće svoje u dan kad se odvrti od zloće svoje,^g kao što ni pravednik neće ostati na životu zbog pravednosti svoje u dan kad sagriješ. **13** Kad kažem pravedniku: "Živjet ćeš", a on se pouzda u pravednost svoju i počne činiti nepravdu,ⁱ zaboravit će se sva pravedna djela njegova, te će umrijeti zbog nepravde koju je učinio."^j

14 A kad kažem zlome: "Umrijet ćeš",^k a on se odvrti od grijeha svojega^l i počne činiti što je pravo i pravedno,^m **15** pa vrati što je uzeo u zalog,ⁿ plati što je oteo^o i počne živjeti* po odredbama koje život znače ne čineći nepravdu,^p ostak će na životu.^r Neće umrijeti. **16** Svi grijesi koje je počinio bit će mu zaboravljeni.^s Sada čini što je pravo i pravedno, i zato će ostati na životu."^t

17 A sinovi naroda tvjega kažu: "Put Jehovin nije prav",^u ali njihov put nije prav.

18 Ako se pravednik odvrti od pravednosti svoje i počne činiti nepravdu, umrijet će

33. poglavlje

- a 2Sa 14:14
Eze 18:23
Lk 15:10
1Ti 2:24
- b Iza 31:6
- c Ps 130:7
- d Iza 1:23
Iza 55:7
Jr 2:22
Jr 25:5
Eze 14:6
Ho 14:1
Dj 3:19
- e Eze 18:31
2Pe 3:9
- f Eze 3:20
Eze 18:24
- g 1Kr 8:48
2Lje 7:14
Eze 18:21
- h Eze 18:26
i Eze 3:20
Eze 18:24
2Pe 3:20
- j Jr 18:10
Eze 18:4
- k Iza 3:11
Eze 3:18
Lk 13:3
- l Iza 28:13
Iza 55:7
Dj 3:19
- m Eze 18:21
Mi 6:8
- n 2Mo 22:26
Eze 18:7
o 3Mo 6:2
Eze 22:29
- p 3Mo 18:5
3Mo 19:15
- r Eze 18:27
- s Iza 1:18
t Eze 20:11
- u Job 34:10
Job 40:8
Ps 92:15
Ri 3:4

Desni stupac

- a He 10:38
2Pe 2:20
- b Eze 18:27
- c Iza 19:3
Iza 55:8
Iza 55:9
Eze 18:25
Eze 18:29
- d 1Mo 18:25
Ps 62:12
Iza 24:12
Ri 2:6
- e Eze 24:26
- f 2Kr 25:4
2Lje 36:17
Jr 39:2
- g Eze 3:22
h Eze 3:26
- i Jr 39:10
Eze 36:4
- j 1Mo 12:7
Iza 51:2
Dj 7:5
- k Mi 3:11
Mt 3:9
Iv 8:39
- l 1Mo 9:4
3Mo 17:12
5Mo 12:16
1Sa 14:32
Dj 15:29
- m Eze 18:6
- n Eze 22:6
- o Jr 7:10
Jr 44:22

zbog toga.^a **19** A ako se zlikovac odvrti od zla svojega i počne činiti što je pravo i pravedno, zbog toga će ostati na životu.^b

20 A vi kažete: "Put Jehovin nije prav."^c Svakome od vas sudit ću prema putevima njegovim,^d dome Izraelov."

21 Dvanaeste godine našega izgnanstva, desetoga mjeseca, petoga dana u mjesecu, došao mi je bjegunac iz Jeruzalema^e i rekao: "Grad je pao!"^f

22 A ruka se Jehovina spustila na mene uvečer prije dolaska toga bjegunca^g i Bog je otvorio usta moja prije nego što je ovaj ujutro došao k meni. I tako su se otvorila usta moja, te više nisam bio nijem.^h

23 I došla mi je riječ Jehovina: **24** "Sine čovječiji, oni koji žive u tim mjestima opustošenimⁱ govore za zemlju Izraelovu: 'Abraham je bio sam, pa je zaposjeo ovu zemlju,^j a nas je mnogo — nama je ova zemlja dana u posjed.'^k

25 Zato im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Vi jedete meso s krvlju^l i oči svoje podižete prema odvratnim idolima* svojim^m i krv prolijevate.ⁿ Kako biste mogli posjedovati zemlju ovu?"^o **26** Na mač se svoj oslanjate.^p Gadosti činite^r i svatko obeščaćuje ženu blišnjega svojega.^s Kako biste mogli posjedovati zemlju ovu?"^t

27 Ovako im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova

Eze 33:12* Ili: "dan pobune njegove; dan kad buntovnički pristup počini".
15* Doslovno: "hoditi".

p Mi 2:1; r Jr 17:5; Sf 3:3; s Jr 5:8; He 13:4; t 5Mo 4:26; Js 23:15.

Eze 33:25* Ili: "balegavim idolima".

va: "Tako ja živ bio, oni koji žive u mjestima opustošenim past će od mača,^a onoga koji je u polju dat ću zvijerima za hranu,^b a oni koji su u utvrdama i pećinama^c pomrijet će od pošasti. **28** Pretvorit ću zemlju ovu u pustoš,^d u pustinju, i nestat će ponosa i sile njezine^e i opustjet će gore Izraelove^f te nitko neće njima prolaziti. **29** I tada će znati da sam ja Jehova, kad zemlju pretvorim u pustoš,^g u pustinju, zbog svih gadosti koje su učinili."^h

30 A o tebi, sine čovječji, sinovi naroda tvojeuga pričaju jedan drugome uza zidove i na vratima kućnim,ⁱ pričaju jedan drugome, svaki bratu svomemu, govoreći: 'Dodite, molim vas, da čujemo kakva je to riječ došla od Jehove!'^j **31** I dolaze k tebi kao na zbor narodni te sjedaju pred tebe kao narod moj,^k i slušaju riječi tvoje, ali ih ne izvršuju,^l jer ustima svojim izriču želje pohotne i srce njihovo ide za dobrotom nepravednim.^m **32** I gle, ti si im kao pjesma ljubavna, kao pjevač lijepa glasa koji na žicama dobro svira.ⁿ Slušaju riječi tvoje, ali ih nitko od njih ne izvršuje.^o **33** A kad se sve to ispuni — a ispunit će se^p — tada će znati da je prorok bio među njima."^r

34 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, prorokuj protiv pastira Izraelovih! Prorokuj i reci tim pastirima: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Teško pastirima Izraelovim,^s koji pasu sami sebe!^t Ne trebaju li pastiri pasti stado?"^u **3** Naj-

33. poglavlje

- a Jr 15:2
- Jr 42:22
- Eze 5:12
- b Eze 39:4
- Ot 19:18
- c Su 6:2
- 1Sa 13:6
- d 2Lj 36:21
- Iza 6:11
- Jr 9:11
- Jr 44:2
- Eze 36:34
- Mi 7:13
- e Eze 24:21
- f Eze 6:3
- g Ps 9:16
- Jr 9:11
- Jr 25:11
- Jr 32:43
- h 2Kr 17:9
- 2Lj 36:14
- i Jr 11:19
- Jr 18:18
- j Mt 15:8
- k Eze 8:1
- Eze 20:1
- l Iza 29:13
- Jr 6:16
- Jr 44:17
- Mt 7:21
- Lk 6:49
- m Mt 6:24
- n Mk 6:20
- o Jk 1:22
- p Js 23:14
- Iza 55:11
- r 2Kr 5:8
- Eze 2:5

34. poglavlje

- s Jr 23:1
- Mi 3:1
- Mi 3:11
- Sf 3:3
- Za 11:17
- Mt 23:13
- t Jd 12
- u Iza 40:11
- Iv 21:15

Desni stupac

- a Iza 56:11
- b Eze 34:20
- c 2Kr 21:16
- Jr 22:17
- Mi 3:3
- Za 11:5
- d Za 11:16
- Mt 9:36
- e Mt 10:6
- Lk 15:4
- f Jr 22:13
- g 1Kr 22:17
- Jr 23:2
- Jr 50:6
- Mt 9:36
- Mk 6:34
- h Iza 56:9
- Jr 23:1
- i Eze 7:16
- j Ps 23:1
- k Jd 12
- l Eze 13:8
- Za 10:3
- m Jr 52:24
- Jr 52:27
- n 1Sa 2:29
- o Ps 72:12
- p Ps 80:1
- Iza 56:8
- r 1Sa 17:35
- s Iza 40:11

bolje meso jedete^a i vunom se odijevate, ugojene^b životinje koljete,^c a stado ne pase te. **4** Slabe ne jačate,^d bolesne ne liječite, ranjene ne povijate, odlutale ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite,^e nego grubo i okrutno gospodarite njima.^f **5** I tako su se ovce raspršile jer nemaju pastira,^g pa su tako raspršene postale hrana zvijerima poljskim.^h **6** Ovce moje lutaju po svim gorama i po svim brdima visokim.ⁱ Po svoj su zemlji raspršene ovce moje,^j a nitko ih ne traži, nitko ne ide u potragu za njima.

7 Zato, pastiri, čujte riječ Jehovinu! **8** Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Tako ja živ bio, zato što su ovce moje plijenom postale i što su ovce moje hrana svim zvijerima poljskim, jer nemaju pastira, i što pastiri moji ne traže ovce moje, nego sami sebe pastiri pasu,^k a ne pasu ovce moje, **9** zato čujte, pastiri, riječ Jehovinu! **10** Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Evo, dolazim na pastire!' Tražit ću natrag ovce svoje iz ruku njihovih i neću im više dati da pasu ovce moje,^m i neće više pastiri sami sebe pasti.ⁿ Izbavit ću ovce svoje iz usta njihovih, neće im one više biti hrana.'^o

11 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Evo me, ja ću potražiti ovce svoje i pobri nuti se za njih.^p **12** Kao što se onaj koji pase stado pobri ne za ovce svoje^r kad ih nađe rasijane,^s tako ću se ja pobri nuti za ovce svoje. Izbavit ću

ih iz svih mjesta po kojima su se raspršile u dan oblaka i guste tame.^a **13** I izvest ću ih^b iz svih naroda i skupit ću ih iz svih zemalja i dovest ću ih u zemlju njihovu^c i past ću ih na gorama Izraelovim, kraj potoka i kraj svih naseljenih mjesta u zemlji.^d **14** Na dobrim pašnjacima past ću ih, ovčinjač će im biti na visokim gorama Izraelovim.^e Ondje će počivati u dobrome ovčinjaku^f i past će na sočnim pašnjacima po gorama Izraelovim.”

15 “Ja ću pasti ovce svoje^g i ja ću ih na počinak voditi”,^h kaže Svevišnji Gospodin Jehova. **16** “Izgubljene ću potražiti,ⁱ odlutale ću dovesti natrag, ranjene ću poviti i bolesne ojačati, a ugojene^j i jake zatrt ću — past ću ih sudom pravednim.”^k

17 A vama, ovce moje, ova-ko kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, sudit ću između ovaca, između ovnova i jara-ca.^l **18** Zar vam je malo što na najboljem pašnjaku pase-te,^m nego još nogama svojim ostatak paše gazite? Zar vam je malo što bistru vodu pijete, nego još nogama svojim preostalu vodu mutite? **19** Moraju li ovce moje pasti na pašnjaku koji ste vi nogama izgazili i piti vodu koju ste vi nogama zamutiti?”

20 Zato im ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, ja ću suditi između ovaca ugojenih i ovaca mršavih, **21** jer bokovima i plećima gurate i rogovima svojim bodete sve bolesne dok ih van ne istjerate.”ⁿ

34. poglavlje

- a Eze 30:3
Jl 2:2
Sf 1:15
b 1Pe 2:25
c Ps 106:47
Iza 65:9
Jr 23:3
Jr 30:3
Eze 11:17
Eze 28:25
Am 9:14
d Mi 7:14
e Ps 23:2
Iza 25:6
Iza 30:23
Jr 31:12
f Jr 33:12
g Ps 23:1
Jr 3:15
h Sf 3:13
i Mi 4:6
Mt 15:24
Lk 15:4
j 5Mo 32:15
Iza 10:16
Am 4:1
k Iza 49:26
Jr 9:15
l Iza 34:6
Jr 51:40
Za 10:3
Mt 25:33
m Mi 2:2
n Za 11:5
Za 11:16
Lk 13:14

Desni stupac

- a Ps 72:12
Iza 40:11
Jr 23:3
Za 11:7
b Pr 12:11
Jr 23:4
Iv 10:11
He 13:20
1Pe 5:4
Ot 7:17
c Iza 11:1
Iza 55:3
Jr 30:9
d Eze 37:24
Ho 3:5
e 1Mo 17:7
2Mo 29:45
Jr 31:1
Za 13:9
f Ps 2:6
Iza 9:6
Jr 23:5
Mi 5:2
Lk 1:32
Dj 5:31
g Iza 55:3
Eze 37:26
h 3Mo 26:6
Iza 11:6
Iza 35:9
Iza 65:25
Ho 2:18
i Ps 4:8
Jr 23:6
Jr 33:16
j Iza 56:7
Eze 20:40
Mi 4:1
k 1Mo 12:2
3Mo 26:4
5Mo 28:12
Ps 68:9
Izr 10:22
Za 8:13
Mi 3:10

22 Ja ću spasiti ovce svoje, pa neće više biti plijen,^a i sudit ću između ovaca. **23** Podignut ću im jednoga pastira^b koji će ih pasti, slugu svojega Davida.^c On će ih pasti, on će im biti pastir.^d **24** Ja, Jehova, bit ću Bog njihov,^e a sluga moj David bit će poglavar među njima.^f Ja, Jehova, tako sam rekao.

25 I sklopit ću s njima savez mira^g i uklonit ću iz zemlje sve zvijeri opasne,^h te će bez straha živjeti u pustinji i spavati po šumama.ⁱ **26** Njih i sve oko brda svojega učinit ću blagoslovom^j i dat ću da kiša pada na vrijeme. Bit će to kiše blagoslova.^k **27** Drveće poljsko donosit će plodove svoje^l i zemlja će davati rod svoj,^m a oni će bez straha živjeti u zemlji svojoj.ⁿ I tada će znati da sam ja Jehova, kad slomim jaram njihov^o i izbavim ih iz ruku onih kojima su robovali.^p **28** Neće više biti plijen narodima^r i zvijeri ih zemaljske neće proždirati, nego će živjeti bez straha i nitko ih neće plašiti.^s

29 I podignut ću im nasad koji će im donijeti ime slavno,^t i neće ih više glad zatirati u zemlji,^u neće ih više narodi sramotiti.^v **30** ‘I tada će znati da sam ja, Jehova, Bog njihov, s njima^z i da su oni narod moj, dom Izraelov’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”^a

31 ‘A vi, ovce moje,^b ovce paše moje, vi ste ljudi zemaljski, a ja sam Bog vaš’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.”

l 3Mo 26:4; Iza 35:2; Iza 55:12; m Ps 85:12; Eze 36:30; n 3Mo 25:18; o 3Mo 26:13; Jr 2:20; Eze 30:18; p Jr 25:14; r Jr 30:10; Eze 36:4; s Jr 46:27; t Ps 72:7; Iza 11:1; u Eze 36:29; v Eze 36:15; z Ps 46:7; Eze 37:27; a Ri 9:25; b Ps 78:52; Ps 100:3; Iza 40:11; 1Pe 5:2.

35 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** "Sine čovječji, okreni lice svoje^a prema Seiru,^b kraju gorskom, i prorokuj protiv njega!^c **3** Reci mu: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Evo, dolazim na tebe, Seire, kraju gorski!^d Dignut ću ruku svoju na tebe^e i opustošit ću te, u pustinju ću te pretvoriti.^f **4** Gradove ću tvoje opustošiti, a ti ćeš se u golu pustoš pretvoriti.^g I tada ćeš znati da sam ja Jehova.^h **5** Jer ti si odavna neprijatelj sinovima Izraelovim.ⁱ Predavao si ih maču^j u vrijeme nevolje njihove,^k u vrijeme kad je prijestupima njihovim bio došao kraj."^l"

6 'Zato, tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'za krvoproliće sam te odredio, pa će te krvoproliće i sustići.^m Mrzio si krv žrtava svojih, pa će te krvoproliće sustići.ⁿ **7** Opustošit ću te, Seire, kraju gorski, u pustinju ću te pretvoriti,^o i istrijebit ću iz tebe onoga tko prolazi i onoga tko se vraća.^p **8** Napunit ću gore tvoje pobijenima tvojim. Po bregovima tvojim, po dolinama tvojim i po koritima svih rijeka tvojih padat će mačem pobijeni.^r **9** Pretvorit ću te u pustoš vječnu i gradovi se tvoji neće nastaniti.^s I tada ćete znati da sam ja Jehova."^t

10 Rekao si: 'Ova dva naroda i ove dvije zemlje bit će moji, mi ćemo obje zemlje zaposjesti,^u iako je Jehova ondje bio.^v **11** 'Zato, tako ja živ bio', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'postupit ću s tobom onako kako zaslužuješ zbog

35. poglavlje

- a Eze 6:2
- b 1Mo 32:3
- 5Mo 2:5
- Eze 25:8
- c Jr 49:8
- Tu 4:22
- Eze 36:5
- Am 1:11
- Ob 1
- Ob 10
- d Eze 25:12
- e Jr 6:12
- f Eze 25:13
- g Jl 3:19
- Ml 1:3
- h Ps 9:16
- i 1Mo 27:41
- j Am 1:11
- k Ob 10
- l Ps 137:7
- m Ps 109:16
- Ob 15
- Ri 2:6
- Ga 6:7
- n Ps 109:17
- Eze 25:14
- o Eze 25:13
- p Su 5:6
- Eze 29:11
- r Iza 34:2
- Jr 25:33
- s Jr 49:17
- Jr 49:18
- Eze 25:13
- Ml 1:4
- t Ps 9:16
- u Ps 83:4
- Eze 36:5
- Ob 13
- v Ps 48:1
- Eze 48:35
- Sf 3:15

Desni stupac

- a 3Mo 19:17
- Ps 37:7
- Am 1:11
- Ml 7:2
- 1Iv 3:15
- b Jr 11:21
- Iza 26:9
- c Ps 94:9
- d Ps 83:12
- Eze 36:2
- e 1Sa 2:3
- 2Lj 32:15
- Da 11:36
- Ot 13:6
- f Ob 3
- g 2Kr 19:28
- Jr 29:23
- h Izr 17:5
- Tu 4:21
- Ob 12
- Ob 15
- i Iza 34:5
- Eze 25:13
- Eze 36:5
- j Ps 9:16

36. poglavlje

- k Eze 6:2
- l Eze 25:3
- m 5Mo 32:13
- Ps 78:69
- Iza 58:14
- n Jr 49:1
- Eze 35:10
- o 3Mo 26:43
- p Am 8:4
- r Eze 25:4

gnjeva svojega i zbog ljubomore koju si pokazao jer si ih mrzio.^a Upoznat će me kad im budem sudio.^b **12** I tada ćeš znati da sam ja, Jehova, čuo sve prezirne riječi tvoje koje si kazao za gore Izraelove,^c govoreći: "Opustošene su. Nama su dane za hranu."^d **13** Na sva usta rugali ste se meni,^e gomilu riječi izgovorili ste protiv mene.^f Ja sam to čuo.^g

14 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Kad se sva zemlja bude radovala, tebe ću opustošiti. **15** Kao što si se ti radovala kad je baština doma Izraelova opustjela, tako ću ja učiniti s tobom^h — u pustoš ćeš se pretvoriti, Seire, kraju gorski, sva zemlja edomska.ⁱ I tada će se znati da sam ja Jehova."^j

36 "A ti, sine čovječji, prorokuj o gorama Izraelovim, i reci: 'Gore Izraelove,^k čujte riječ Jehovinu! **2** Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Neprijatelj je govorio o vama: 'Tako im treba! Uzvišice stare^m postale su naš posjed!"ⁿ

3 Zato prorokuj, i reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Zato što vas pustoše^o i proždiru sa svih strana,^p i nastoje vas zaposjesti preživjeli iz naroda okolnih,^r i što o vama jezici pričaju^s i loše govore o vama ljudi,^t **4** zato, gore Izraelove,^u čujte riječ Svevišnjeg Gospodina Jehove! Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova gorama i bregovima, koritima riječnim i dolinama, razvalinama pustim^v

s 5Mo 28:37; Ps 44:13; Jr 18:16; Tu 2:15; Da 9:16; t 1Kr 9:7; u Iza 44:23; Iza 49:13; Eze 6:2; v Jr 25:9.

i gradovima napuštenim koji su postali plijen i podsmijeh preživjelima iz naroda okolnih,^a **5** ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'U ognju revnosti svoje progovorit ću^b protiv preživjelih iz naroda okolnih i protiv cijelog Edoma,^c koji su radujući se iz sveg srca^d i puni prezira u duši^e zaposjeli zemlju moju da prisvoje pašnjake njezine i da je opljačkaju.'^f

6 Zato prorokuj o zemlji Izraelovoj i reci gorama i bregovima, koritima riječnim i dolinama: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Evo, ja ću progovoriti u revnosti svojoj i srdžbi svojoj, jer vas sramote narodi okolni."^g

7 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Podignite ruke zaklinjem se^h da će narodi koji su oko vas i sami biti osramoćeni.ⁱ **8** A vi, gore Izraelove, pustit ćete grane svoje i donijeti plod narodu mojem Izraelu,^j jer on će uskoro doći.^k **9** Jer, evo, sažalio sam se na vas. K vama ću se okrenuti,^l i bit ćete obrađene i zasijane.^m **10** Namnožit ću po vama ljude, sav dom Izraelov,ⁿ i gradovi će se naseliti^o i razvaline će se nanovo izgraditi.^p **11** Namnožit ću po vama ljude i životinje.^r Množit će se i rađati, te ću vas naseliti kao nekada^s i učinit ću vam više dobra nego prije.^t I tada ćete znati da sam ja Jehova.^u **12** Učinit ću da po vama opet idu ljudi, narod moj Izrael, i oni će vas zaposjesti^v i bit ćete nasljedstvo njihovo^z i nećete im više djecu uzimati.'^a

36. poglavlje

- a Ps 79:4
Eze 34:28
- b 5Mo 4:24
Iza 66:15
Eze 38:19
Sf 3:8
- c Za 1:15
- d Ps 83:4
Eze 35:10
- e Izr 17:5
Ob 12
- f Eze 25:12
Am 1:11
- g Ps 74:10
Ps 123:4
Eze 34:29
- h 5Mo 32:40
Eze 20:5
Eze 20:15
- i Jr 25:9
Jr 49:17
Am 1:11
- j Ps 98:8
Iza 44:23
Iza 51:3
Iza 60:5
Eze 36:30
- k Iza 2:3
- l Sf 3:9
- m Hg 2:19
- n Jr 30:19
- o Za 8:4
- p Iza 51:3
Iza 58:12
Iza 61:4
Am 9:14
- r Jr 31:27
Jr 33:12
- s Jr 30:18
- t Iza 54:7
Eze 37:6
Hg 2:9
- u Ho 2:20
Jl 3:17
- v Jr 32:44
Ob 17
- z Iza 60:21
a Iza 65:23
Jr 15:7

Desni stupac

- a Jr 15:7
- b Izr 30:14
- c Jr 32:35
- d Iza 54:4
Iza 60:14
Eze 34:29
Mi 7:8
Sf 3:19
- e Ps 89:50
Eze 36:20
Eze 36:21
Sf 2:8
- f 3Mo 18:25
Ps 106:38
Iza 24:5
Jr 2:7
Jr 3:1
Jr 16:18
- g 3Mo 12:2
Iza 64:6
- h 2Lje 34:21
Iza 42:25
- i Eze 23:37
- j 3Mo 28:38
5Mo 28:64
Eze 22:15
- k Eze 7:3
Eze 18:30
Eze 39:24
- l Iza 52:5
Ri 2:24
- m 4Mo 14:16
Js 7:9

13 "Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Vama se govori: "Ti si zemlja koja proždire ljude, zemlja koja narodima svojim djecu uzima."^a

14 'Zato nećeš više proždirati ljude^b i nećeš više narodima svojim djecu uzimati',^c kaže Svevišnji Gospodin Jehova. **15** 'Neću više dati da se čuje kako te narodi sramote,^d neće ti se više rugati narodi^e i nećeš više u propast svaljivati narode svoje', kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

16 I opet mi je došla riječ Jehovina: **17** "Sine čovječji, dom je Izraelov živio u zemlji svojoj i onečistio ju je postupcima svojim i djelima svojim.^f Postupci su njihovi preda mnoom kao nečistoća mjesečnice.^g **18** I izlio sam srdžbu svoju na njih zbog krvi koju su prolili na tu zemlju^h koju su onečistili odvratnim idolima* svojim.ⁱ **19** Raspršio sam ih među narode, pa su se rasijali po zemljama.^j Sudio sam im prema postupcima njihovim i prema djelima njihovim.^k **20** A narodi među koje su došli skvrnili su sveto ime moje^l govoreći za njih: 'To je narod Jehovin, a otišli su iz zemlje njegove.'^m **21** A ja sam se sažalio na sveto ime svoje, koje je dom Izraelov oskvrnuo među narodima u koje su došli."ⁿ

22 "Zato reci domu Izraelovu: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Ne činim to radi vas, dome Izraelov, nego radi svetog imena svojega,

n 2Mo 20:7; Ps 74:18; Iza 48:9; Iza 52:5; Eze 20:9.

Eze 36:18* Ili: "balegavim idolima".

koje ste oskvrnuli među narodima u koje ste došli.”^a

23 ‘Posvetit ću veliko ime svoje,^b koje je oskvrnuto među narodima, jer ste ga oskvrnuli među njima. I tada će narodi znati da sam ja Jehova,’^c kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘kad pred očima njihovim očitujem svetost svoju među vama.’^d

24 I izvest ću vas iz svih naroda i skupit ću vas iz svih zemalja i dovest ću vas u vašu zemlju.^e

25 Poškropit ću vas vodom čistom, i bit ćete čisti.^f Očistit ću vas od svih nečistoća vaših^g i od svih odvratnih idola vaših.^h

26 Dat ću vam novo srceⁱ i novi ću duh staviti u vas.^j Izvadit ću iz tijela vašega srce kame-
no i dat ću vam srce meko.^k

27 Stavit ću u vas duh svoj,^l pa ćete živjeti* po uredbama mojim^m i držat ćete se zakona njihovih i izvršavat ćete ih.ⁿ

28 I živjet ćete u zemlji koju sam dao ocima vašim,^o i bit ćete narod moj, a ja ću biti Bog vaš.^p

29 ‘Izbavit ću vas od svih nečistoća vaših^r i dozvat ću žito i umnožiti ga, i neću na vas pustiti glad.’^s

30 Umnožit ću plod drveća i rod njiva da vas narodi više ne sramote zbog gladi.^t

31 Tada ćete se sjetiti zlih postupaka svojih i djela svojih koja nisu bila dobra,^u i bit ćete sami sebi mrski zbog prijestupa svojih i zbog svih gadosti svojih.^v

32 Znajte da to ne činim radi vas’,^z kaže Svevišnji Gospodin Jehova. ‘Postidite se i posrami-

36. poglavlje

- a Ps 106:8
- b Ps 46:10
- Iza 5:16
- Eze 20:41
- c Ps 102:15
- d Eze 28:22
- e 5Mo 30:3
- Iza 43:5
- Jr 23:3
- Eze 34:13
- Eze 37:21
- Ho 1:11
- f 4Mo 19:13
- Ps 51:7
- He 10:22
- g Iza 4:4
- Jr 33:8
- 1Ko 6:11
- h Eze 6:4
- i 5Mo 30:6
- Jr 32:39
- Eze 11:19
- j Ps 51:10
- k Za 7:12
- l Iza 44:3
- Jl 2:28
- m Jr 31:33
- n Eze 11:20
- o Eze 28:25
- Eze 37:25
- p Jr 30:22
- Eze 11:20
- Eze 37:27
- r Mt 1:21
- Ri 11:26
- s Ps 33:19
- Eze 34:29
- t Eze 34:27
- Eze 36:8
- Eze 36:35
- u 3Mo 26:39
- Eze 9:5
- Ne 9:26
- Jr 31:18
- v Eze 6:9
- Eze 20:43
- Za 12:10
- z 5Mo 9:5
- Da 9:19

Desni stupac

- a Ri 6:21
- b Za 8:8
- c Iza 58:12
- Jr 33:10
- Am 9:14
- d 2Lje 36:21
- Jr 25:9
- e 1Mo 2:8
- 1Mo 13:10
- f Iza 51:3
- g Eze 17:24
- Eze 37:28
- h 4Mo 23:19
- Eze 22:14
- Eze 28:26
- Eze 37:14
- i Ps 102:17
- Iza 55:6
- Jr 29:12
- Jr 50:5
- Za 13:9
- Mt 7:7
- j Eze 36:10
- k 2Mo 23:17
- 2Lje 7:8
- l Jr 30:19
- Jr 31:27

37. poglavlje

- m Eze 1:3

te se zbog djela svojih, dome Izraelov!”^a

33 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Kad vas očistim od svih prijestupa vaših, naselit ću gradove,^b i razvaline će se nanovo izgraditi.’^c

34 Opustjela zemlja, koja je ležala pusta pred očima svih prolaznika,^d bit će obrađena.

35 I govorit će se: “Ta zemlja koja je bila pusta postala je poput vrta edenskoga.^e Gradovi koji su bili pusti i opustošeni i razoreni sada su utvrđeni i naseljeni.”^f

36 I tada će preživjeli iz naroda okolnih znati da sam ja, Jehova, izgradio ono što je bilo razvaljeno^g i zasađio ono što je bilo opustošeno. Ja, Jehova, tako sam rekao i tako ću učiniti.^h

37 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘I ovo će dom Izraelov od mene tražiti da mu učinim, i ja ću mu to učiniti:ⁱ ljude ću njegove umnožiti da budu poput stada velikog.’^j

38 Kao stado svetih ljudi, kao stado jeruzalemsko na blagdan,^k tako će se gradovi koji su bili pusti napuniti stadom ljudskim.^l I tada će se znati da sam ja Jehova.”

37 Ruka Jehovina spustila se na mene,^m i doveo me Jehova u duhu svojemuⁿ i postavio me usred doline koja je bila puna kostiju.^o **2** Proveo me pokraj njih unaokolo, i gle, bilo ih je vrlo mnogo po dolini i bile su vrlo suhe.^p **3** I rekao mi je: “Sine čovječji, mogu li te kosti oživjeti?” Ja sam odgovorio: “Svevišnji Gospodine

Jehova, to ti znaš.”^a **4** Tada mi je rekao: “Prorokuj nad tim kostima i reci im: ‘Kosti suhe, čujte riječ Jehovinu!’

5 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova tim kostima: “Evo, udahnut ću vam dah, i oživjet ćete.”^b **6** Stavit ću na vas žile,* obložiti ću vas mesom, pokrit ću vas kožom i udahnut ću vam dah, i oživjet ćete.^c I tada ćete znati da sam ja Jehova.”^d

7 I prorokovao sam kao što mi je bilo zapovjedbano.^e I dok sam prorokovao, začuo se zvuk, začulo se šuškanje i kosti su se počele primicati, svaka k svojoj kosti. **8** I vidio sam kako su se na njima pojavile žile i meso i kako ih je koža pokrila. Ali u njima nije bilo daha.

9 Tada mi je rekao: “Prorokuj vjetru! Prorokuj, sine čovječji, i reci vjetru: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “S četiri strane* dođi, vjetro, i puhni na ove pobijene^f da ožive!”’^g

10 I prorokovao sam kao što mi je zapovjedio, i dah je ušao u njih, te su oživjeli i stali na noge svoje^h — bila je to vojska vrlo, vrlo velika.

11 I rekao mi je: “Sine čovječji, te su kosti sav dom Izraelov.ⁱ Evo, oni govore: ‘Usahnule su nam kosti, propala nam je nada.^j Od svih smo odvojeni, ostali smo sami.’ **12** Zato prorokuj, i reci im: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Otvorit ću grobove vaše^k i izvest ću vas iz

37. poglavlje

a 5Mo 32:39

1Sa 2:6

Ri 4:17

2Ko 1:9

b 1Mo 2:7

Ps 104:30

Eze 37:14

c Ot 11:11

d Jl 2:27

e Eze 37:10

f Ot 11:7

g Ps 104:30

h Ot 11:11

i Eze 36:10

j Ps 141:7

Iza 49:14

k Iza 66:14

Ot 11:11

Desni stupac

a Eze 11:17

Eze 20:42

Eze 36:24

Am 9:14

b Ps 126:2

Eze 37:6

c Iza 32:15

Eze 36:27

Eze 37:5

d 4Mo 23:19

Eze 36:36

e 4Mo 17:2

Eze 37:19

f 2Lje 15:9

2Lje 30:11

g 1Kr 12:20

h 1Kr 11:31

i Iza 11:13

Jr 3:18

Jr 50:4

j Eze 12:9

k Jr 50:4

Za 10:6

l Eze 12:3

m 5Mo 30:3

Iza 11:12

Jr 16:15

Jr 23:3

Am 9:14

n Jr 3:18

Ho 1:11

o 1Mo 49:10

Ps 2:6

Iza 9:6

Jr 23:5

Lk 1:32

grobova vaših, narode moj, i dovest ću vas u zemlju Izraelovu.^a **13** I tada ćete znati da sam ja Jehova, kad otvorim grobove vaše i kad vas izvedem iz grobova vaših, narode moj.”^b **14** ‘I udahnut ću vam duh svoj, pa ćete oživjeti,^c i naselit ću vas u zemlju vašu. I tada ćete znati da sam ja, Jehova, tako rekao i tako učinio’, kaže Jehova.”^d

15 I opet mi je došla riječ Jehovina: **16** “Sine čovječji, uzmi prut^e i napiši na njega: ‘Za Judu i za sinove Izraelove, drugove njegove.’^f Potom uzmi drugi prut i napiši na njega: ‘Za Josipa, prut Efrajimov,^g i sav dom Izraelov, drugove njegove.’^h **17** I sastavi ih da budu jedan prut, i oni će postati jedno u ruci tvojoj!ⁱ **18** A kad te sinovi naroda tvajega upitaju: ‘Hoćeš li nam reći što ti sve to znači?’^j **19** reci im: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Uzet ću prut Josipov, koji je u ruci Efrajimovoj, i plemena Izraelova, drugove njegove, i stavit ću ih na njega, na prut Judin, i načinit ću od njih jedan prut,^k te će postati jedno u ruci mojoj.”’ **20** Prutovi po kojima ćeš pisati neka budu u ruci tvojoj pred očima njihovim!”

21 I reci im: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, uzet ću sinove Izraelove iz naroda u koje su otišli i skupit ću ih odasvud i dovest ću ih u zemlju njihovu.”^m **22** I učinit ću od njih jedan narod u zemlji,ⁿ na gorama Izraelovim, i jedan će kralj nad svima njima kraljevati,^o i oni više neće

Eze 37:6* Ili: “tetive”. 9* Doslovno: “od četiri vjetra”.

biti dva naroda, niti će više biti podijeljeni na dva kraljevstva.^a **23** I neće se više kaljati odvratnim idolima* svojim ni gadostima svojim ni svim prijestupima svojim.^b I izbavit ću ih iz svih obitavališta njihovih u kojima su griješili i očištit ću ih,^c i bit će narod moj, a ja ću biti Bog njihov.^d

24 Sluga moj David bit će im kralj^e i svi će imati jednoga pastira.^f Živjet* će po zakonima mojim^g i držat će se odredaba mojih^h i izvršavat će ih.ⁱ **25** Živjet će u zemlji koju sam dao sluzi svojemu, Jakovu, u kojoj su oci vaši živjeli.^j U njoj će živjeti^k oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovih dovijeka.^l I David, sluga moj, bit će im poglavar dovijeka.^m

26 I sklopit ću s njima savez mira.ⁿ Bit će to trajan savez s njima.^o Utvrdit ću ih u zemlji njihovoj i umnožit ću ih^p i postavit ću svetište svoje među njima da zauvijek bude ondje.^r **27** Šator će moj biti nad njima,^s i ja ću biti Bog njihov, a oni će biti narod moj.^t **28** I tada će narodi znati da sam ja, Jehova,^u posvetio Izraela, kad među njima postavim svetište svoje da zauvijek bude ondje.”””^v

38 I opet mi je došla riječ Jehovina: **2** “Sine čovječji,^z okreni lice svoje prema Gogu iz zemlje Magoga,^a vrhovnom knezu Mešeka^b i Tubala,^c i prorokuj protiv nje! **3** Reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo,

Eze 37:23* Ili: “balegavim idolima”.
24* Doslovno: “Hodit”.

37. poglavlje

- a Eze 37:16
Za 10:6
b Iza 2:18
Eze 11:18
Eze 20:43
Ho 14:8
Za 13:2
c 3Mo 20:7
d 1Mo 17:7
Jr 31:33
Eze 36:28
e Jr 23:5
Jr 30:9
Ho 3:5
Lk 1:32
f Iv 10:16
1Pe 5:4
g Ps 25:9
h 5Mo 30:10
i Jr 32:39
Eze 36:27
j Jr 30:3
Eze 28:25
k Jl 3:20
l Iza 60:21
Am 9:15
m Eze 34:24
Lk 1:32
Iv 12:34
n Eze 34:25
o Iza 55:3
Jr 32:40
p Jr 30:19
Za 8:5
He 6:14
r 3Mo 26:11
2Ko 6:16
s Ot 21:3
t 3Mo 26:12
Eze 11:20
Eze 36:28
Eze 43:7
Ho 2:23
u Eze 36:23
v Eze 20:12

38. poglavlje

- z Eze 39:1
a Eze 38:15
Eze 39:6
b Eze 32:26
c Iza 66:19
Eze 27:13

Desni stupac

- a 2Kr 19:28
Eze 29:4
Eze 39:2
b Eze 38:15
c Eze 23:12
d Jr 46:9
e Eze 27:10
f Eze 30:5
g 1Lje 1:8
h 1Mo 10:2
i 1Mo 10:3
Eze 27:14
j Eze 39:2
k Iza 8:9
Jr 46:3
Jl 3:9
l Iza 66:8
m Mt 24:31
n Jr 23:6
Eze 28:26
Eze 34:25
o Iza 28:2
p Jr 4:13
r Ps 83:4
s Izr 6:18
Ot 17:13

dolazim na tebe, Gože, vrhovni kneže Mešeka i Tubala. **4** Okrenut ću te i stavit ću ti kuke u čeljusti^a i izvest ću te sa svom vojskom tvojom,^b konjima i konjanicima, krasno odjevenima,^c mnoštvom silnim, sa štitovima velikim i malim — sve ratnicima koji su mač u vični.^d **5** S njima je i Perzija,^e Etiopija^f i Put^g — svi sa štitovima i pod kacigama. **6** Tu je i Gomer^h i sve ćete njegove, potomci Togarmini,ⁱ s krajnjega sjevera, i sve ćete njihove — mnogo je naroda s tobom.^j

7 Spreman budi, pripremi se, ti i sve mnoštvo tvoje^k što se skupilo oko tebe i budi im čuvar!

8 Poslije mnogo dana pohodit ću te. U posljednjim godinama doći ćeš u zemlju^l naroda izbavljenog od mača, sakupljenog iz mnogih naroda^m na gore Izraelove što sve vrijeme leže opustošene. Narod te zemlje izveden je iz naroda drugih i živi bez straha.ⁿ **9** Doista ćeš se podići. Poput oluje navalit ćeš.^o Bit ćeš poput oblaka kad pokriju zemlju,^p ti i sve ćete tvoje i narodi mnogi s tobom.””

10 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘U taj dan doći će ti misli u srce^r i skovat ćeš zao naum,^s **11** i reći ćeš: “Ustat ću na zemlju u kojoj su sela nezaštićena.^t Navalit ću na one koji žive mirno i bez straha, koji žive bez zidina^u i nemaju ni zasuna ni vrata.” **12** Učinit ćeš to da se

naplijeniš^a i napljačkaš svega, da digneš ruku svoju na ruševine koje su opet naseljene^b i na narod koji je sakupljen iz naroda drugih,^c koji je sakupio bogatstvo i imetak^d i koji živi u središtu^e zemlje.

13 Saba^f i Dedan^g i trgovci taršiški^h i svi njihovi lavovi mladiⁱ govorit će ti: “Dolaziš li da bi odnio plijen velik? Jesi li radi pljačke skupio mnoštvo svoje, da odneseš srebro i zlato, da odneseš bogatstvo i imetak, da odneseš plijen silan?”

14 Zato prorokuj, sine čovječji, i reci Gogu: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “U taj dan kad narod moj Izrael bude živio bez straha, nećeš li to znati?” **15** I doći ćeš s mjesta svojega, s krajnjega sjevera,^k ti i narodi mnogi s tobom, sve sami konjanici, mnoštvo veliko — vojska golema.^l **16** Navalit ćeš na Izraela, narod moj, poput oblaka kad pokriju zemlju.^m U posljednjim danima to će se dogoditi, dovest ću te da napadneš zemlju moju,ⁿ da me narodi upoznaju kad pred očima njihovim na tebi, Gože, očitujem svetost svoju.”’^o

17 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Jesi li ti^p onaj o kome sam davnih dana govorio preko slugu svojih, proroka Izraelovih, koji su prokovali u te dane, i godine, da ću te dovesti na njih?’^r

18 ‘U taj dan, u dan kad Gog dođe na zemlju Izraelovu’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘gnjev će mi iz nosa planuti.^s **19** U jarosti svojoj,^t u ognju gnjeva svojega, progovorit ću.^a U taj dan dogodit će se jak potres u zemlji Izraelovoj.^b **20** Zbog mene će drhtati ribe morske i ptice nebeske, zvijeri poljske i sva stvorenja gmižuća što gmižu po zemlji i svi ljudi što žive na zemlji.^c Gore će se razvaliti,^d putevi vrletni popadat će i sve će zidine na zemlju pasti.’

38. poglavlje

- a Izr 1:13
- b Jr 33:12
- c Za 10:8
- d Iza 60:5
- Iza 61:6
- e Za 2:8
- f Eze 27:22
- g Eze 27:15
- h Eze 27:25
- i Jr 50:17
- j Eze 38:8
- k Eze 39:2
- l Sf 3:8
- m Eze 38:9
- n Jl 3:2
- o 2Mo 14:4
- 2Kr 19:19
- Ps 83:18
- Ps 148:14
- Eze 36:23
- Eze 39:21
- Mt 6:9
- p 2Mo 9:16
- Iza 14:12
- Jr 50:31
- Eze 28:17
- r Jl 3:16
- Za 2:8
- s 5Mo 32:22
- Na 1:2
- He 12:29
- t Ps 78:21

Desni stupac

- a He 12:29
- b Hb 3:6
- c Ho 4:3
- d Jr 4:24
- Na 1:5
- e Eze 14:17
- f 2Lje 20:23
- Hg 2:22
- Za 14:13
- g Jr 25:31
- h Za 14:12
- i Iza 66:16
- j 2Mo 9:22
- Jš 10:11
- Ps 18:12
- k Iza 29:6
- Iza 30:30
- l 1Mo 19:24
- Ps 11:6
- m 3Mo 22:32
- Eze 36:23
- n Ps 9:16
- Eze 25:17

39. poglavlje

- o Eze 38:2
- p Eze 32:26
- r Eze 27:13
- s Eze 38:4
- t Eze 38:15
- u Eze 38:21
- v Eze 32:4
- Eze 33:27
- Ot 19:18
- z Jr 8:2
- Jr 25:33
- a Eze 38:22
- b Ps 72:10

orit ću.^a U taj dan dogodit će se jak potres u zemlji Izraelovoj.^b **20** Zbog mene će drhtati ribe morske i ptice nebeske, zvijeri poljske i sva stvorenja gmižuća što gmižu po zemlji i svi ljudi što žive na zemlji.^c Gore će se razvaliti,^d putevi vrletni popadat će i sve će zidine na zemlju pasti.’

21 ‘I po svim gorama svojim pozvat ću na njega mač’, kaže Svevišnji Gospodin Jehova.^e ‘Svatko će na brata svojega podići mač svoj.^f **22** Sudit^g ću mu pošaću^h i krvlju.ⁱ Silan pljusak i tuču,^j vatru^k i sumpor pustit ću na njega i na čete njegove i na narode mnoge koji će biti s njim.^l **23** I uzveličat ću se i posvetit ću se^m i objavit ću se pred očima naroda mnogih, i tada će znati da sam ja Jehova.’ⁿ

39 A ti, sine čovječji, prorokuj protiv Goga,^o i reci: ‘Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: “Evo, dolazim na tebe, Gože, vrhovni kneže Mešeka^p i Tubala.^r **2** Okrenut ću te i vodit ću te,^s povest ću te s krajnjega sjevera^t i dovest ću te na gore Izraelove. **3** Izbit ću ti luk iz ljevice i prosut ću ti strijele iz desnice. **4** Na gorama Izraelovim past ćeš,^u ti i sve čete tvoje i narodi koji će biti s tobom. Pticama grabljivicama, svakovrsnim pticama krilatim, i zvijerima poljskim dat ću te za hranu.”’^v

5 ‘U polju ćeš na tlo pasti,^z jer ja tako kažem’, riječ je Svevišnjeg Gospodina Jehove.

6 ‘Poslat ću vatru na Magoga^a i na one koji bez straha žive na otocima.^b I tada će se

znati da sam ja Jehova. **7** I objavit ću sveto ime svoje usred naroda svojega Izraela i neću više dati da se oskvrnjuje sveto ime moje.^a I tada će narodi znati da sam ja Jehova,^b Svetac u Izraelu.^c

8 'Evo, to će doći i to će se dogoditi',^d kaže Svevišnji Gospodin Jehova. 'To je dan o kojem sam govorio.^e **9** Izići će stanovnici gradova Izraelovih i naložit će vatru i spalit će oružje, štitove male i velike, lukove i strijele, sulice i koplja — njima će ložiti vatru^f sedam godina. **10** Neće nositi granje s polja niti će sjeći drva u šumama, jer će oružjem ložiti vatru.'

'I oplijenit će one koji su njih plijenili,^g opljačkat će one koji su njih pljačkali', kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

11 'U taj dan ondje ću Goguh^h dati mjesto, grob u Izraelu, dolinu kojom se prolazi istočno od mora, i ona će priječiti put onima koji prolaze. I ondje će pokopati Goga i sve mnoštvo njegovo i tu će dolinu prozvati Dolinom Gogova mnoštva.ⁱ **12** I pokopat će ih dom Izraelov sedam mjeseci da očisti zemlju.^j **13** Pokopat će ih sav narod zemlje,^k i to će im biti na slavu u taj dan kad se proslavim',^k kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

14 'I odredit će ljude da prolaze zemljom i da zajedno s drugima koji budu prolazili pokapaju one koji preostanu po zemlji, da je očiste. Pretraži-

39. poglavlje

- a 3Mo 18:21
Eze 20:9
- b Eze 38:16
- c Iza 6:3
- d Ot 16:17
- e Iza 46:10
2Pe 3:10
- f Jš 11:6
Ps 46:9
- g Job 34:11
Iza 14:2
Mt 7:2
Ot 18:6
- h Eze 38:2
- i Eze 39:15
- j 5Mo 21:23
- k Eze 28:22
Eze 38:16

Desni stupac

- a Eze 39:11
- b Eze 39:12
- c Jr 12:9
Sf 1:7
- d Iza 34:6
Jr 46:10
Eze 32:4
Ot 19:17
- e Ot 19:18
- f Eze 29:5
- g Jr 51:40
- h Iza 34:7
Jr 50:27
- i 5Mo 32:14
Ps 22:12
Am 4:1
- j Ot 19:21
- k Ps 76:6
Eze 38:4
Hg 2:22
Ot 19:18
- l 2Mo 14:4
Iza 37:20
Eze 36:23
Eze 38:16
Ml 1:11
- m 2Mo 7:4
2Mo 8:19
1Sa 5:7
1Sa 6:9
- n Ps 9:16
Jr 24:7
- o 2Lje 7:22
Jr 22:9

vat će je punih sedam mjeseci. **15** Kad oni koji su određeni da prolaze zemljom vide kost ljudsku, postaviti će kraj nje znak, koji će stajati ondje dok je oni koji budu pokapali mrtve ne pokopaju u Dolini Gogova mnoštva.^a **16** A gradu će ime biti Hamona.^{*} I tako će očistiti zemlju.^b

17 A tebi, sine čovječji, ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Reci svakovrsnim pticama krilatim i svim zvijerima poljskim:^c "Skupite se i dodite! Saberite se sa svih strana oko žrtve moje, koju za vas žrtvujem, žrtve velike na gorama Izraelovim!^d Jest ćete mesa i pit ćete krvi.^e **18** Jest ćete mesa junaka^f i pit ćete krvi poglavara zemaljskih, ovnova, janjaca,^g jaraca, junaca,^h sve ugojene stoke bašanske.ⁱ **19** Jest ćete meso najbolje dok se ne nasitite^j i pit ćete krvi dok se ne opijete — od žrtve moje koju ću za vas žrtvovati."^j

20 'Nasitit ćete se za stolom mojim konja i vozača kola, junaka i svakojakih ratnika', kaže Svevišnji Gospodin Jehova.^k

21 'I pokazat ću slavu svoju među narodima, i svi će narodi vidjeti presudu koju ću izvršiti^l i osjetit će ruku koju na sebi.^m **22** I znat će dom Izraelov da sam ja Jehova, Bog njihov, od toga dana pa nadalje.ⁿ **23** I narodi će znati da je zbog prijestupa svojega dom Izraelov u izgnanstvo otišao,^o zbog toga što su mi nevjerni

Eze 39:11* Ili: "Dolinom Hamon-Gog".
13* "Narod zemlje" — hebrejski: *am haarec*.

Eze 39:16* "Hamona" znači "mnoštvo".

bili, pa sam okrenuo lice svoje od njih^a i predao sam ih u ruke neprijateljima njihovim, te su svi pali od mača.^b **24** Postupio sam s njima po nečistoći njihovoj i po prijestupima njihovim,^c i okrenuo sam lice svoje od njih.'

25 Zato ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Sada ću vratiti zarobljeni narod Jakovljevi^d i smilovat ću se svem domu Izraelovu.^e I vjerno ću braniti sveto ime svoje.^f **26** Kad podnesu sramotu svoju^g i kaznu za svu nevjeru koju su mi učinili,^h bez straha će živjeti u zemlji svojojⁱ i nitko ih neće plašiti.^j **27** Kad ih vratim iz naroda i skupim ih iz zemalja neprijatelja njihovih,^k očitovat ću svetost svoju među njima pred očima mnogih naroda.^l

28 'I tada će znati da sam ja Jehova, Bog njihov, kad ih pošaljem u izgnanstvo među narode, pa ih opet skupim u njihovu zemlju,^m ne ostavivši ondje nijednoga od njih.ⁿ **29** I neću više okretati lice svoje od njih,^o jer ću duh svoj izliti na dom Izraelov',^p kaže Svevišnji Gospodin Jehova.'

40 Dvadeset i pete godine našega izgnanstva,^r početkom godine, desetoga dana u mjesecu, a četrnaeste godine otkako je grad pao,^s upravo toga dana na mene se spustila ruka Jehovina,^t pa me odveo onamo.^u **2** U videnjima Božjim odveo me u zemlju Izraelovu i postavio me na goru vrlo visoku,^v na kojoj je s južne strane bilo nešto što je izgledalo kao grad.^z

39. poglavlje

- a 5Mo 31:18
- Ps 30:7
- Iza 59:2
- b 3Mo 26:25
- 5Mo 32:30
- Ps 106:41
- c 3Mo 26:24
- Eze 36:19
- d Jr 30:3
- Eze 34:13
- e Jr 31:1
- Ho 1:11
- Za 1:16
- f 2Mo 34:14
- Eze 36:21
- g Da 9:16
- h Ps 99:8
- i 3Mo 26:5
- j Jr 23:6
- k Jr 30:10
- Jr 46:27
- Eze 28:25
- Am 9:14
- Sf 3:20
- l Iza 5:16
- Eze 36:23
- Eze 38:16
- m Eze 34:30
- n 5Mo 30:4
- o Iza 45:17
- Iza 54:8
- Jr 29:14
- p Iza 32:15
- Jl 2:28
- Za 12:10

40. poglavlje

- r 2Kr 24:15
- s 2Kr 25:9
- 2Lje 36:19
- Eze 33:21
- t Eze 1:3
- u Eze 8:3
- v Iza 2:2
- Mi 4:1
- z Ot 21:30

Desni stupac

- a Eze 1:7
- Da 10:6
- b Ps 78:55
- Eze 47:3
- Za 2:1
- Ot 11:1
- Ot 21:15
- c Eze 44:5
- d Jr 26:2
- Eze 43:10
- Dj 20:27
- e Eze 40:10
- Eze 43:1
- f Eze 46:2
- g 1Lje 9:26
- h Eze 40:5

3 Odveo me onamo, i gle, čovjek, izgledom kao od bakra,^a s lanenim užetom u ruci i mjernom trskom,^b stajao je na vratima. **4** I taj mi je čovjek rekao: "Sine čovječji,^c gledaj očima svojim i slušaj ušima svojim i upravi srce svoje k svemu što ću ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti to pokazem! Objavi domu Izraelovu sve što vidiš!"^d

5 I gle, dom sa svih strana okružen zidom! A čovjek je u ruci imao mjernu trsku dugu šest lakata, a svaki je lakat bio za jedan dlan duži od običnog lakta.* I izmjerio je širinu zida: jedna trska, i visinu: jedna trska.

6 Zatim je došao do vrata, koja su gledala na istok,^e i popeo se uza stepenice. I izmjerio je pragove vrata.^f Prvi je bio jednu trsku širok i drugi je bio jednu trsku širok. **7** Svaka stražarnica bila je jednu trsku duga i jednu trsku široka, a između stražarnica^g bilo je pet lakata. Prag vrata uz predvorje vrata koje vodi unutra: jedna trska.

8 I izmjerio je predvorje vrata koje vodi unutra: jedna trska.^h **9** Izmjerio je predvorje vrata: osam lakata, i njegove polustupove: dva lakata. Predvorje vrata vodilo je unutra.

10 Sa svake strane vrata koja su gledala na istok bile su

Eze 40:5* "Svaki je lakat bio za jedan dlan duži od običnog lakta" — obični lakat je iznosio 44,5 centimetara, a dlan 7,4 centimetra. To je ukupno 51,8 centimetara, odnosno dugi lakat. Dakle, 'mjerna trska duga šest lakata' imala je 3,11 metara. Vidi dodatak 13.

po tri stražarnice. Sve tri bile su iste mjere i polustupovi su bili iste mjere, i na jednoj i na drugoj strani.

11 Zatim je izmjerio širinu ulaza na vratima: deset lakata, i ukupnu dužinu vanjskog dijela ulaza na vratima: trinaest lakata.

12 Ograđen prostor od jednoga lakta bio je pred stražarnicama. Na obje strane bio je ograđen prostor od jednoga lakta. A svaka je stražarnica bila od šest lakata s jedne strane i šest lakata s druge strane.

13 I izmjerio je vrata od ruba krova iznad jedne stražarnice do ruba krova iznad druge, u širinu: dvadeset i pet lakata.^a Ulazi u stražarnice bili su jedan nasuprot drugome. **14** Zatim je izmjerio polustupove: šezdeset lakata, a tako i dvorišne polustupove u vratima unaokolo. **15** Od pročelja ulaznih vrata do pročelja unutarnjih vrata bilo je pedeset lakata.

16 Stražarnice i polustupovi u vratima imali su prozore svuda unaokolo, s jedne strane uže, a s druge šire,^b koji su gledali unutra, a tako je bilo i u predvorju. Prozori su bili svuda unaokolo i gledali su unutra, a na polustupovima bili su likovi palme.^c

17 I odveo me u vanjsko dvorište, i gle, ondje su bile blagovaonice^d i pločnik je bio načinjen u dvorištu svuda unaokolo. Bilo je trideset blagovaonica na pločniku.^e

18 Širina pločnika pokraj vrata odgovarala je dužini vrata – to je bio donji pločnik.

40. poglavlje

a Eze 40:21

b 1Kr 6:4

Eze 41:26

c 1Kr 6:35

d 1Lje 28:12

e Eze 45:5

Desni stupac

a Eze 41:20

Eze 41:26

b Eze 46:9

c Eze 40:22

19 I izmjerio je širinu od pročelja donjih vrata do pročelja unutarnjeg dvorišta. S vanjske strane bilo je sto lakata, na istok i na sjever.

20 Vanjsko je dvorište imalo vrata koja su gledala na sjever. Izmjerio je njihovu dužinu i širinu. **21** I imala su tri stražarnice s jedne strane i tri s druge strane. Polustupovi i predvorje ovih vrata bili su istih mjera kao i kod prvih vrata. Pedeset lakata imala su u dužinu, a dvadeset i pet lakata u širinu. **22** Prozori njihovi, predvorje i likovi palme^a bili su istih mjera kao i kod vrata koja gledaju na istok. U njih se ulazilo uza sedam stepenica, a s prednje im je strane bilo predvorje.

23 Vrata unutarnjeg dvorišta su nasuprot sjevernim vratima, a tako je bilo i s onima na istoku. I izmjerio je udaljenost između jednih i drugih vrata: sto lakata.

24 I odveo me na jug, i gle, ondje su bila vrata koja su gledala na jug,^b i izmjerio je polustupove njihove i predvorje njihovo. Bili su istih mjera kao i oni drugi. **25** I ona i predvorje njihovo imali su prozore svuda unaokolo, kao što su bili oni prozori. Pedeset lakata imala su u dužinu, a dvadeset i pet lakata u širinu. **26** Uza sedam stepenica išlo se k njima,^c a s prednje im je strane bilo predvorje. I imala su likove palme na polustupovima, jednu na jednoj strani i jednu na drugoj strani.

27 Unutarnje je dvorište imalo vrata koja su gledala na jug. I izmjerio je udaljenost

između tih vrata i vrata koja su gledala na jug: sto lakata. **28** Zatim me kroz južna vrata odveo u unutarnje dvorište. I izmjerio je južna vrata, i bila su istih mjera kao i ona druga. **29** Stražarnice njihove, polustupovi i predvorje bili su istih mjera kao i oni drugi. I ona i predvorje njihovo imali su prozore svuda unaokolo. Pedeset lakata imala su u dužinu, a dvadeset i pet lakata u širinu.^a **30** Predvorja su bila unaokolo. U dužinu je bilo dvadeset i pet lakata, a u širinu pet lakata. **31** Predvorje njihovo vodilo je u vanjsko dvorište, likovi palme bili su na polustupovima,^b a k njima se uspinjalo uz osam stepenica.^c

32 I odveo me u unutarnje dvorište prema istoku i izmjerio je vrata, i bila su istih mjera kao i ona druga. **33** Stražarnice njihove, polustupovi i predvorje bili su istih mjera kao i oni drugi. I ona i predvorje njihovo imali su prozore svuda unaokolo. Pedeset lakata imala su u dužinu, a dvadeset i pet lakata u širinu. **34** Predvorje njihovo vodilo je u vanjsko dvorište, a likovi palme bili su na polustupovima s jedne strane i s druge strane. K njima se uspinjalo uz osam stepenica.

35 I odveo me do sjevernih vrata^d i izmjerio ih je, i bila su istih mjera kao i ona druga,^e **36** a tako i stražarnice njihove, polustupove i predvorje. I imala su prozore svuda unaokolo. Pedeset lakata imala su u dužinu, a dvadeset i pet lakata u širinu. **37** Polustupovi njihovi

40. poglavlje

a Eze 40:21

b Eze 40:16

c Eze 40:34

Eze 40:37

d Eze 44:4

e Eze 40:32

Desni stupac

a Eze 40:31

b 3Mo 8:21

c 3Mo 1:3

Eze 43:18

d 3Mo 4:3

e 3Mo 5:6

3Mo 7:1

Eze 42:13

Eze 44:29

f 3Mo 1:6

3Mo 8:20

g 1Lje 6:31

Ef 5:19

Kol 3:16

vi bili su do vanjskoga dvorišta, a likovi palme bili su na polustupovima s jedne strane i s druge strane.^a K njima se uspinjalo uz osam stepenica.

38 Blagovaonica s ulazom svojim bila je kraj polustupova koji su pripadali vratima. Ondje su se prale paljenice koje su se prinosile cijele.^b

39 U predvorju vrata bila su dva stola na jednoj strani i dva stola na drugoj strani da se na njima kolju paljenice koje su se prinosile cijele,^c žrtve za grijeh^d i žrtve za krivnju.^e

40 I s vanjske strane, kako se uspinje na ulaz sjevernih vrata, bila su dva stola. I s druge strane predvorja vrata bila su dva stola. **41** Bilo je četiri stola na jednoj strani i četiri stola na drugoj strani vrata, ukupno osam stolova za klanje žrtava. **42** Četiri stola za paljenice koje su se prinosile cijele bila su od klesanoga kamena. Dužina im je bila lakat i pol, širina lakat i pol, a visina jedan lakat. Na njima se ostavljao pribor za klanje paljenica i drugih žrtava. **43** Iznutra su svuda unaokolo za zid bile pričvršćene police za odlaganje široke jedan dlan. Na stolove se stavljalo meso od žrtvenoga dara.^f

44 Vani kraj unutarnjih vrata bile su blagovaonice za pjevače,^g u unutarnjem dvorištu, kraj sjevernih vrata. Pročelje im je gledalo na jug. Jedna je blagovaonica bila i kraj istočnih vrata. Pročelje joj je gledalo na sjever.

45 I on mi je rekao: "Ova prostorija, blagovaonica kojoj

pročelje gleda na jug, namijenjena je svećenicima koji obavljaju službu u domu.^a

46 A blagovaonica kojoj pročelje gleda na sjever namijenjena je svećenicima koji obavljaju službu na žrtveniku.^b To su sinovi Sadokovi,^c oni između sinova Levijevih koji pristupaju k Jehovi da mu služe.^d

47 I izmjerio je unutarnje dvorište. U dužinu bilo je sto lakata i u širinu sto lakata, bilo je četverokutno. Pred domom bio je žrtvenik.

48 Zatim me odveo u predvorje doma^e i izmjerio je polustupove u predvorju: pet lakata na jednoj strani i pet lakata na drugoj strani. Širina polustupova na vratima bila je tri lakta na jednoj strani i tri lakta na drugoj strani.

49 Predvorje je bilo dugačko dvadeset lakata, a široko jedanaest lakata. K njemu se uspinjalo stepenicama. Kraj polustupova na vratima bili su stupovi, jedan s jedne strane i jedan s druge strane.^f

41 I odveo me u Svetinju* i izmjerio je polustupove: bili su široki šest lakata s jedne strane i šest lakata s druge strane — to je širina polustupova. **2** Ulaz je bio širok deset lakata, a polustupovi na ulazu bili su pet lakata na jednoj strani i pet lakata na drugoj strani. I izmjerio je prostoriju: četrdeset lakata u dužinu, a dvadeset lakata u širinu.

3 Potom je ušao unutra i izmjerio polustupove na ulazu:

Eze 41:1* Doslovno: "hram", što se vjerojatno odnosi na Svetinju.

40. poglavlje

a 3Mo 8:35
4Mo 3:7
4Mo 3:32
1Lje 9:23
2Lje 13:11
Ps 134:1

b 3Mo 6:12
4Mo 18:5

c 1Kr 2:35
Eze 43:19

d 4Mo 16:40
Eze 44:15

e 1Kr 6:3
2Lje 3:4

f 1Kr 7:21
Jr 52:17
Ot 3:12

Desni stupac

41. poglavlje

a 1Kr 6:20
2Lje 3:8

b 2Mo 26:33

c 1Kr 6:5

d 1Kr 6:6
1Kr 6:10

e 1Kr 6:8

f Eze 42:5

g Eze 40:5

h 1Lje 28:12

dva lakta. Širina ulaza bila je šest lakata. Polustupovi na ulazu imali su sedam lakata u širinu. **4** I izmjerio je dužinu prostorije ispred Svetinje: dvadeset lakata, i širinu: dvadeset lakata.^a Zatim mi je rekao: "To je Svetinja nad svetinjama."^b

5 I izmjerio je zid doma: šest lakata. Pokrajnje prostorije bile su široke četiri lakta, svuda unaokolo. Bile su svuda oko doma, svuda unaokolo.^c **6** Pokrajnje prostorije bile su jedna iznad druge, na tri kata, po trideset na kat. Te su pokrajnje prostorije ulazile u zid doma, svuda unaokolo, kako bi imale oslonac, ali nisu bile ugrađene u zid doma.^d **7** Pokrajnje prostorije što su se nalazile uokolo širile su se iz kata u kat, a sa svake strane u domu bila su zavojita stepeništa koja su vodila prema gore.^e Tako se širina prostorija uz dom povećavala kako se išlo prema gore, a iz donjeg kata moglo se ići u gornji,^f prolazeći kroz srednji kat.

8 I vidio sam da je dom stajao na nekoj uzdignutoj površini koja ga je okruživala sa svih strana. A između temelja pokrajnjih prostorija i spoja bilo je šest lakata, cijela jedna mjerna trska.^g **9** Širina vanjskog zida pokrajnjih prostorija bila je pet lakata. Uz rub pokrajnjih prostorija bio je otvoren prolaz koji je pripadao domu.

10 Između blagovaonica^h širina je bila dvadeset lakata svuda oko doma, svuda unaokolo. **11** U pokrajnje prostorije ulazilo se iz otvorenog

prolaza — jedan je ulaz bio na sjeveru, a drugi na jugu. Širina otvorenog prolaza oko doma bila je pet lakata, svuda unaokolo.

12 Zgrada ispred odijeljenog prostora, koja je bila sa zapadne strane, bila je široka sedamdeset lakata. Zid zgrade bio je širok pet lakata, svuda unaokolo. Dužina je bila vedeset lakata.

13 I izmjerio je dom: sto lakata u dužinu, te odijeljeni prostor i zgradu i zidove njezine: sto lakata u dužinu. **14** Širina pročelja doma s odijeljenim prostorom prema istoku bila je sto lakata.

15 I izmjerio je dužinu zgrade koja je gledala na stražnji dio odijeljenog prostora i hodnike njezine na jednoj strani i na drugoj strani: sto lakata.

Izmjerio je i Svetinju i unutarnji prostor^a i predvorja koja gledaju na dvorište. **16** Oko ta tri prostora bili su pragovi, prozori koji su bili s jedne strane uži, a s druge širi,^b i hodnici. Ispred pragova na zidovima je bila drvena oplata svuda unaokolo,^c od poda do prozora. Prozori su bili pokriveni. **17** Sve iznad ulaza i do unutrašnjosti doma, a i s vanjske strane i po cijelom zidu unaokolo, u unutrašnjosti doma i s vanjske strane, sve je to bilo na mjeru — **18** izrezbareni kerubi^{*d} i likovi palme,^e po jedan lik palme između dva keruba, a kerubi su imali dva lica.^f **19** Lice čovječje bilo je prema liku palme na

Eze 41:18* Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

41. poglavlje

a 2Lje 3:8
Eze 41:4

b 1Kr 6:4

c 1Kr 6:15
2Lje 3:5

d 1Kr 6:29
1Kr 7:36
2Lje 3:7

e Eze 40:16

f Eze 10:14

Desni stupac

a Eze 1:10
Ot 4:7

b 1Kr 6:33

c 2Mo 30:1
1Kr 7:48
2Lje 4:19
Ot 8:3

d Eze 44:16
MI 1:7

e 1Kr 6:32
2Lje 4:22

f Eze 41:18

g Eze 40:16

42. poglavlje

h Eze 40:2
Eze 41:1

i Eze 40:20
Ot 11:2

j Eze 42:13

k Eze 41:12
Eze 41:15

l Eze 41:10

m 2Lje 7:3
Eze 40:18

jednoj strani, a lice lavlje bilo je prema liku palme na drugoj strani.^a Bili su izrezbareni po cijelome domu, svuda unaokolo. **20** Od poda do iznad ulaza bili su izrezbareni kerubi i likovi palme, na zidu Svetinje.

21 Dovratnici u Svetinji bili su četverokutni.^b Pred svetim mjestom izgledalo je ovako: **22** drveni žrtvenik bio je tri lakta visok i dva lakta dug, i imao je ugaone stupove.^c Po dužini imao je stranice od drva. I čovjek mi je rekao: "Ovo je stol koji stoji pred Jehovom."^d

23 I Svetinja i sveto mjesto imali su dvokrilna vrata.^e **24** Oba krila na vratima imala su dva dijela, koja su se preklapala. Jedno je krilo imalo dva dijela i drugo je krilo imalo dva dijela. **25** A na njima, na vratima Svetinje, bili su načinjeni kerubi i likovi palme,^f poput onih što su bili načinjeni na zidovima. Drveni je vijenac bio izvana, iznad pročelja predvorja. **26** Prozori, s jedne strane uži, a s druge širi,^g i likovi palme bili su s jedne i s druge strane na zidovima predvorja i pokrajnjih prostora u domu i na vijencu.

42 Zatim me odveo^h u vanjsko dvorište prema sjeveru.ⁱ I doveo me do zgrade s blagovaonicama^j koje su bile ispred odijeljenog prostora^k i ispred zgrade prema sjeveru. **2** Na početku zida dugog sto lakata bio je sjeverni ulaz, a širina zgrade bila je pedeset lakata. **3** Ispred dvadeset lakata unutaršnjeg dvorišta^l i ispred pločnika^m koji

pripada vanjskom dvorištu bili su hodnici,^a jedni nasuprot drugima, na tri kata. **4** A ispred blagovaonica bio je prolaz širok deset lakata koji je vodio u unutrašnjost,^b put od jednog lakta, a vrata su im bila okrenuta na sjever. **5** Gornje blagovaonice u zgradi bile su najuže, jer su im hodnici uzimali više prostora nego donjima i srednjima. **6** Jer bile su na tri kata,^c a nisu imale stupova kao što je dvorište imalo stupove. Zato su gornje imale manju površinu nego donje i srednje.

7 Kameni zid koji je bio s vanjske strane nadovezivao se na blagovaonice uz vanjsko dvorište, a bio je nasuprot drugim blagovaonicama. Dužina mu je bila pedeset lakata. **8** Jer dužina blagovaonicama koje su bile uz vanjsko dvorište bila je pedeset lakata, a onima pred hramom sto lakata. **9** Ispod tih blagovaonica bio je ulaz s istoka, kojim se ulazi k njima iz vanjskoga dvorišta.

10 Po širini kamenog zida u dvorištu prema istoku, ispred odijeljenog prostora^d i ispred zgrade, bile su blagovaonice.^e **11** A ispred njih bio je put kao onaj ispred blagovaonica koje su bile prema sjeveru.^f Bile su jednake dužine i jednake širine kao i one, svi su im izlazili jednaki, a imale su i jednaki raspored i jednake ulaze. **12** Kakvi su bili ulazi u blagovaonice koje su na jugu, takav je bio i ulaz na početku puta, ispred pripadnog kamenog zida na istoku, kad bi tko u njih dolazio.^g

42. poglavlje

a Eze 41:16

b Eze 42:11

c 1Kr 6:8
Eze 41:6

d Eze 41:12

e Eze 42:1

f Eze 42:4

g Eze 42:9

Desni stupac

a Eze 42:1

b 4Mo 16:5
5Mo 21:5
Eze 40:46c 3Mo 6:16
3Mo 7:6
3Mo 10:13
3Mo 24:9
4Mo 18:10d 3Mo 2:3
4Mo 18:9
Ne 13:5e 2Mo 28:40
2Mo 29:8
3Mo 8:13
Eze 44:19

f Iza 61:10

g Eze 40:6

h Eze 40:5

i Eze 40:5

j Eze 45:2

k 3Mo 10:10
Eze 22:26
Eze 44:23
2Ko 6:17
Ot 21:27

43. poglavlje

1 Eze 10:19
Eze 40:6
Eze 42:15
Eze 44:1

13 I rekao mi je: "Blagovaonice na sjeveru i blagovaonice na jugu koje su ispred odijeljenog prostora^a svete su blagovaonice, gdje svećenici koji pristupaju^b k Jehovi jedu ono što je najsvetije.^c Ondje oni ostavljaju ono što je najsvetije i žitne žrtve i žrtve za grijeh i žrtve za krivnju, jer je to mjesto sveto.^d **14** Kad svećenici uđu, neće izlaziti iz svetoga mjesta u vanjsko dvorište, nego će tu ostavljati haljine svoje u kojima služe,^e jer su svete. Odjenut će druge haljine^f i izaći onamo gdje je narod."

15 Kad je izmjerio unutrašnjost doma, izveo me van kroz vrata koja su gledala na istok^g i ondje je izmjerio sve unakolo.

16 Mjernom trskom izmjerio je istočnu stranu. Bilo je pet stotina trski,^{*} mjernih trski,^h svuda unakolo.

17 Izmjerio je i sjevernu stranu: pet stotina trski, mjernih trski, svuda unakolo.

18 Zatim je izmjerio južnu stranu: pet stotina trski, mjernih trski.

19 Potom je zaokrenuo na zapadnu stranu i izmjerio: pet stotina trski, mjernih trski.

20 Mjerio je s četiri strane. Dom je imao zid svuda unakolo,ⁱ dužine pet stotina trski i širine pet stotina trski,^j koji je odvajao ono što je sveto od onoga što nije sveto.^k

43 Zatim me odveo do vrata, do onih vrata koja gledaju na istok.¹ **2** I gle,

Eze 42:16* Vidi bilješku za Eze 40:5.

slava^a Boga Izraelova dolazila je s istoka,^b a glas je njegov bio kao huka velikih voda,^c i zemlja je zasjala od slave njegove.^d **3** Izgledalo je to kao u viđenju koje sam prije vidio,^e kao viđenje koje sam vidio kad sam došao da uništim grad.^f Ono što sam vidio izgledalo je poput onoga što sam vidio na rijeci Kebaru,^g te sam pao ničice.

4 A slava^h Jehovina ušla je u Dom na vrata koja gledaju na istok.ⁱ **5** Tada me duh podigao^j i odveo me u unutar-nje dvorište, i gle, Dom je bio pun slave Jehovine.^k **6** I čuo sam kako mi netko govori iz Doma,^l a čovjek je stajao kraj mene.^m **7** I Bog mi je rekao:

“Sine čovječji, ovo je mjesto prijestolja mojegaⁿ i mjesto za stopala moja,^o gdje ću prebivati među sinovima Izraelovim do vijeka.^p I neće više dom Izraelov skvrniti sveto ime moje,^r ni oni ni kraljevi njihovi,^s bludom svojim i truplima^t svojih mrtvih kraljeva **8** i time da pragove svoje stavljaju do mojega praga i dovratnike svoje do mojih dovratnika, pa da je samo zid između mene i njih.^u A skvrnili su sveto ime moje gadostima koje su činili,^v pa sam ih istrijebio u gnjevu svojemu.^z **9** Sada neka odbace blud svoj^a i trupla kraljeva svojih daleko od mene,^b pa ću prebivati među njima do vijeka!^c

10 A ti, sine čovječji, upoznaj dom Izraelov s Domom,^d pa neka se posrame zbog pristupa svojih^e i neka izmjere mjere njegove! **11** Ako se po-

43. poglavlje

- a Iza 6:3
Eze 3:23
Eze 9:3
- b Eze 11:23
- c Ps 29:3
Eze 1:24
Iv 12:29
- d Iza 60:1
Eze 10:4
Hb 2:14
Ot 21:23
- e Eze 1:4
f Jr 1:10
- g Eze 1:3
Eze 3:23
- h Eze 10:19
i Eze 44:2
j Eze 3:12
Eze 8:3
Eze 11:24
- k 2Mo 40:34
1Kr 8:10
2Lje 5:14
Iza 6:3
Eze 44:4
l Ot 16:1
- m Eze 40:3
- n Ps 47:8
Iza 6:1
Jr 3:17
Eze 1:26
- o 1Lje 28:2
Ps 99:5
- p 2Mo 29:45
Ps 68:16
Ps 132:14
Jl 3:17
2Ko 6:16
- r Eze 39:7
Ho 14:8
Za 13:2
- s 1Kr 11:7
2Kr 21:2
2Lje 33:7
- t Jr 16:18
- u 2Kr 16:14
Eze 8:3
- v Am 2:7
z Da 9:12
- a Ho 2:2
- b Eze 37:23
- c Eze 37:26
2Ko 6:16
- d Eze 40:4
- e Eze 16:63
Ri 6:21

Desni stupac

- a Eze 44:5
He 8:5
- b Eze 11:20
Eze 36:27
Iv 13:17
- c Ps 93:5
Eze 40:2
Eze 42:20
- d 2Mo 27:1
2Lje 4:1
- e Eze 40:5
- f 2Mo 27:2
Ot 9:13
- g 2Lje 4:1
- h 2Mo 38:1

srame zbog svega što su učinili, opiši im tlocrt Doma,^a raspored i izlaze i ulaze, sve tlocrte i sve pojedinosti, sve tlocrte njegove i sve zakone njegove, i nacrtaj ih pred očima njihovim da vide sve tlocrte i sve pojedinosti njegove i da se drže toga!^b **12** Ovo je zakon za Dom: Cijelo područje na vrhu gore, svuda oko Doma, neka bude nešto najsvetije.^c Eto, to je zakon za Dom.

13 A ovo su mjere žrtvenika, izražene u laktovima,^d a lakat je ovdje jedan lakat i jedan dlan.^e Podnožje mu ima jedan lakat. Širina je jedan lakat. Rub je njegov uokolo bio povišen za jedan pedalj. To je osnova na kojoj stoji žrtvenik. **14** Od podnožja koje je na tlu do ruba donje stepenice stepenastog postolja ima dva lakta, a širina je jedan lakat. Od male stepenice postolja do ruba velike stepenice postolja ima četiri lakta, a širina joj je jedan lakat. **15** Ognjište žrtvenika ima četiri lakta i s njega se uzdižu četiri roga.^f

16 Ognjište ima dvanaest lakata u dužinu i dvanaest lakata u širinu,^g a stranice mu tvore četverokut.^h **17** Stepunica na kojoj stoji ima četrnaest lakata u dužinu i četrnaest lakata u širinu na četiri strane. Njezin rub koji ide uokolo ima pola lakta, a širina joj je jedan lakat svuda unaokolo.

Stube kojima se uspinje na žrtvenik gledaju na istok.”

18 I rekao mi je: “Sine čovječji, ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Ovo su od-

redbe za žrtvenik dane u vrijeme njegove gradnje, da se na njemu prinose paljenice cijele^a i da se po njemu škropi krv.^b

19 'Svećenicima levitskim^c koji su potomci Sadokovi,^d koji pristupaju k meni da mi služe',^e kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'daj junca iz krda, za žrtvu za grijeh!'^f **20** Uzmi krvi njegove i namaži njome četiri roga žrtvenika i četiri ugla stepenice na kojoj stoji i rub svuda unaokolo, te ga očisti od grijeha^g i izvrši obred očišćenja za njega!^h **21** Zatim uzmi junca, žrtvu za grijeh, i neka se spali na za to određenom mjestu u Domu, izvan svetišta!ⁱ **22** Idući dan dovedi jarca bez mane za žrtvu za grijeh, i neka se njime žrtvenik očisti od grijeha kao što je od grijeha bio očišćen i juncem!

23 'Kad izvršiš očišćenje od grijeha, dovedi iz krda junca bez mane i iz stada ovna bez mane! **24** Dovedi ih pred Jehovu i neka ih svećenici popsu solju^j i neka ih cijele prinesu Jehovi kao žrtvu paljenicu! **25** Sedam dana prinositi ćeš svaki dan jarca kao žrtvu za grijeh.^k I neka prinese junca iz krda i ovna iz stada, bez mane! **26** Sedam dana neka vrše obred očišćenja^l žrtvenika, neka ga očiste i tako pripreme za korištenje! **27** Neka obave sve što je predviđeno za te dane! A od osmoga dana^m pa nadalje neka svećenici na žrtveniku prinose vaše paljenice cijele i vaše žrtve zajedništva! Tada ćete mi biti mili',ⁿ kaže Svevišnji Gospodin Jehova."

43. poglavlje

- a 2Mo 40:29
- b 3Mo 1:5
- 3Mo 8:19
- Eze 45:19
- c Iza 61:6
- Jr 33:18
- 1Pe 2:5
- d Eze 40:46
- Eze 44:15
- Eze 48:11
- e 4Mo 16:40
- f 2Mo 29:10
- 3Mo 8:14
- He 7:27
- g 2Mo 29:36
- 3Mo 4:26
- h 3Mo 8:15
- 3Mo 16:19
- He 9:23
- i 2Mo 29:14
- 3Mo 8:17
- He 13:11
- j 3Mo 2:13
- k 2Mo 29:35
- l 3Mo 8:34
- m 3Mo 9:1
- n Job 42:8
- Eze 20:40
- Ri 12:1
- 1Pe 2:5

Desni stupac

44. poglavlje

- a Eze 43:1
- b Eze 46:1
- c 2Mo 24:10
- Eze 43:2
- d Ps 45:16
- Iza 32:1
- e 1Mo 31:54
- 5Mo 12:7
- 1Ko 10:18
- f Eze 40:9
- Eze 46:2
- g Iza 6:3
- Eze 3:23
- Eze 10:4
- h 1Mo 17:3
- Eze 1:28
- i 5Mo 32:46
- 2Lje 11:16
- Izr 24:32
- Eze 40:4
- j 5Mo 31:27
- Iza 1:20
- Iza 30:9
- Eze 2:5
- k Eze 45:9
- 1Pe 4:3
- l 3Mo 22:25
- Dj 21:28
- m 3Mo 21:6
- Mi 1:7
- n 3Mo 3:16
- o 3Mo 17:11
- p 3Mo 26:15
- 5Mo 31:16
- Jr 11:10
- He 8:9
- r 3Mo 22:2
- 4Mo 18:3
- Dj 7:53
- s 1Lje 23:32

44 Zatim me odveo natrag do vanjskih vrata svetišta koja gledaju na istok,^a a bila su zatvorena.^b **2** Tada mi je Jehova rekao: "Ova će vrata ostati zatvorena. Neće se otvarati i nitko od ljudi neće na njih ulaziti, jer je Jehova, Bog Izraelov,^c na njih ušao, i zato neka budu zatvorena! **3** Ali knez,^d budući da je knez, sjedit će na njima da bi jeo kruh pred Jehovom.^e Kroz predvorje vrata ulazit će i istim će putem izlaziti."^f

4 I odveo me na sjeverna vrata pred Dom, da mi ga pokaže. I gle, Dom Jehovin bio je pun slave Jehovine.^g I pao sam ničice.^h **5** Tada mi je rekao Jehova: "Sine čovječji, obrati pažnjuⁱ i pogledaj očima svojim, i slušaj ušima svojim sve što ću ti reći o svim odredbama Doma Jehovina i o svim zakonima njegovim! Obrati pažnju na ulaz u Dom i na sve izlaze iz svetišta! **6** I reci tim buntovnicima,^j domu Izraelovu: 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Dosta je bilo svih gadosti vaših, dome Izraelov!^k **7** Dovodili ste tudince neobrezana srca i neobrezana tijela^l da ulaze u svetište moje i da skvrne Dom moj, prinosili ste hranu moju^m — saloⁿ i krv^o — i tako se savez sa mnom raskidao zbog svih gadosti vaših.^p **8** Niti ste sami brinuli za ono što mi je sveto,^r niti ste druge postavili da brinu za službu u svetišu mojemu umjesto vas."^s

9 'Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Nijedan tuđinac, neobrezana srca i

neobrezana tijela, ne smije ući u svetište moje — nitko od tuđinaca koji su među sinovima Izraelovim!”^a

10 ‘A leviti koji su se udaljili od mene^b kad je Izrael, otišavši od mene, išao za idolima odvratnim,* morat će okajati prijestup svoj.’^c **11** Potom će oni u svetišu mojemu moći biti sluge koji nadgledaju vrata Doma i kao sluge u Domu.^d Oni će klati paljenice koje se cijele prinose i druge žrtve za narod^e i stajat će pred njime da mu služe.^f **12** Služili su narodu pred odvratnim idolima njihovim^g i postali su kamen o koji se dom Izraelov spotaknuo, te je u grijeh upao,^h i zato sam podigao ruku svoju na njih,ⁱ kaže Svevišnji Gospodin Jehova, ‘pa će snositi krivnju za prijestup svoj.’ **13** Neće više pristupiti k meni da mi služe kao svećenici i neće više pristupiti k onome što mi je sveto, što je najsvetije.^j Nosit će sramotu svoju i krivnju za gadosti koje su učinili.^k **14** Postavit ću ih da brinu za Dom, da vrše u njemu svaku službu i da rade u njemu sve što treba.’^l

15 ‘A svećenici levitski,^m sinovi Sadokovi,ⁿ koji su brinuli za svetište moje kad su sinovi Izraelovi otišli od mene,^o pristupat će k meni da mi služe, i stajat će preda mnom^p da mi prinose salo^r i krv’,^s kaže Svevišnji Gospodin Jehova. **16** ‘Oni će ulaziti u svetište moje^t i pristupat će k stolu mojemu da mi služe’^u

Eze 44:10* Ili: “idolima balegavim”.

44. poglavlje

- a Ps 50:16
Jl 3:17
Za 14:21
- b 2Kr 23:8
2Lje 29:5
Ne 9:34
Jr 23:11
Eze 8:12
- c Eze 48:11
- d 1Lje 26:1
- e 2Lje 29:34
- f 4Mo 16:9
- g Eze 6:13
- h Iza 9:16
Mi 2:8
- i 5Mo 32:40
Ps 106:26
- j 4Mo 18:3
2Kr 23:9
- k Eze 32:30
- l 4Mo 18:4
1Lje 23:28
1Lje 23:32
- m Eze 40:46
Eze 43:19
- n 1Kr 2:35
- o Eze 44:10
Eze 48:11
- p 5Mo 10:8
Eze 43:19
- r 3Mo 3:16
- s 3Mo 17:6
- t Ot 1:6
- u Eze 41:22
Mi 1:7

Desni stupac

- a 4Mo 18:7
- b 2Mo 28:39
2Mo 39:27
3Mo 16:4
Ot 19:8
- c 2Mo 28:40
2Mo 39:28
- d 2Mo 28:42
- e 3Mo 6:10
Eze 42:14
- f Eze 42:13
- g 2Mo 30:29
3Mo 6:27
- h 3Mo 21:5
5Mo 14:1
- i 1Ko 11:14
- j 3Mo 10:9
Lk 1:15
- k 3Mo 21:7
- l 3Mo 21:14
- m 3Mo 10:10
Eze 22:26
Mi 2:7
- n 5Mo 17:9
- o 1Lje 23:4
2Lje 19:8
- p 3Mo 23:2
- r Iza 58:13
Eze 22:26

i vršit će ono što su mi dužni činiti.^a

17 Kad budu ulazili na vrata unutarnjeg dvorišta, neka nose lanene haljine, i neka na njima ne bude ništa vuneno kad započnu službu ušavši na ta vrata i kad uđu u unutarnje dvorište.^b **18** Lanena pokrivala neka im budu na glavi^c i lanene gaće neka nose oko bokova svojih.^d Neka se ne opasuju ničim od čega bi se znojili. **19** A kad izlaze u vanjsko dvorište, u vanjsko dvorište k narodu, neka skinu haljine u kojima su služili^e i neka ih ostave u svetim blagovaonica^f pa neka obuku druge haljine, da ne posvete narod haljinama svojim.^g **20** Neka ne briju glavu svoju,^h ali neka ne puštaju dugu kosu, nego neka šišaju kosu.ⁱ **21** Nijedan svećenik neka ne pije vina kad treba ući u unutarnje dvorište.^j **22** Neka se ne žene udovicom niti ženom razvedenom,^k nego neka se žene samo djevicom koja potječe iz doma Izraelova^l ili udovicom koja je udovica svećenikova.’

23 ‘I neka uče narod moj razlikovati ono što je sveto od onoga što nije sveto, neka ga pouče razlikovati ono što je nečisto od onoga što je čisto.’^m **24** U parnici neka budu suci,ⁿ po mojim zakonima neka sude.^o Neka se drže zakona mojih i odredaba mojih o svim blagdanima mojim^p i neka im sveti budu moji dani počinka.^{*r}

25 Mrtvacu neka ne prilaze

Eze 44:24* Doslovno: “šabati”. Vidi bibliješku za 2Mo 16:23.

da ne budu nečisti. Samo zbog oca ili zbog majke, zbog sina ili zbog kćeri, zbog brata ili zbog sestre koja nije muža imala mogu se onečistiti.^a **26** A nakon što se koji od njih očisti, sedam dana neka mu se odbroji.^b **27** A u dan kad uđe u sveto mjesto, u unutarnje dvorište, da služi u svetome mjestu, neka prinese svoju žrtvu za grijeh,^c kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

28 'A ovo je nasljedstvo koje će dobiti: ja sam nasljedstvo njihovo.^d Nikakva posjeda ne dajte im u Izraelu: ja sam posjed njihov. **29** Oni će jesti žitne žrtve, žrtve za grijeh i žrtve za krivnju.^e I sve što je određeno za svetu svrhu* u Izraelu bit će njihovo.^f **30** Najbolje od svih prvina svakoga ploda i najbolje od svih priloga vaših od svega što ćete prinositi pripada svećenicima.^g I prvine gruboga brašna svojega dajte svećenicima,^h da bi blagoslov počivao na domu vašemu.ⁱ **31** Svećenici ne smiju jesti ništa što je uginulo i što je rastrgano, bilo od letećih stvorjenja bilo od drugih životinja.^j

45 'Kad budete zemlju dijelili u nasljedstvo,^k prinesite prilog Jehovi,^l sveti dio zemlje^m — dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu.ⁿ To će biti sveti dio unutar svih međa svojih unakolo. **2** Od toga neka bude za sveto mjesto četverokut od pet stotina lakata u dužinu i pet stotina u širinu,^o a pe-

44. poglavlje

- a 3Mo 21:2
- b 4Mo 19:12
- c 3Mo 4:3
- 3Mo 8:14
- d 4Mo 18:20
- 5Mo 10:9
- 5Mo 18:1
- Jš 13:14
- Jš 13:33
- Eze 45:4
- e 3Mo 2:3
- 3Mo 6:18
- 3Mo 7:6
- 1Ko 9:13
- He 13:10
- f 3Mo 27:21
- 4Mo 18:14
- g 2Mo 23:19
- 4Mo 3:13
- 4Mo 18:12
- 4Mo 18:27
- 5Mo 18:4
- 2Lje 31:4
- 2Lje 31:10
- Ne 10:35
- h 4Mo 15:20
- Ne 10:37
- i Izr 3:9
- Mi 3:10
- j 2Mo 22:31
- 3Mo 22:8
- 5Mo 14:21

45. poglavlje

- k Jš 14:2
- Eze 47:22
- l Izr 3:9
- Eze 48:8
- m Eze 48:20
- n Eze 48:9
- o Eze 42:20

Desni stupac

- a Jš 21:2
- b Eze 48:10
- c Eze 48:11
- d 4Mo 16:5
- Eze 40:46
- Eze 43:19
- e Eze 48:10
- Eze 48:13
- f 1Lje 9:26
- Eze 40:17
- g Eze 48:15
- h Eze 46:16
- i Eze 48:21
- j Izr 28:16
- Iza 32:1
- Iza 60:17
- Jr 22:17
- Jr 23:5
- Eze 22:27
- Eze 46:18
- Mi 3:1
- k Jš 11:23
- l Eze 44:6
- m Ne 5:10
- Ps 82:2
- Iza 1:17
- n Jr 22:3
- Mi 6:8
- Za 8:16
- o Job 24:2
- Mi 2:2

deset lakata ostavite za pašnjak sa svih strana.^a **3** Od tog područja izmjeri dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu — tu će biti svetište, ono što je najsvetije.^b **4** Taj sveti dio zemlje neka bude za svećenike,^c slugu u svetištu, koji pristupaju Jehovi da mu služe.^d Tu neka im bude mjesto za kuće i sveto mjesto za svetište.

5 Neka bude dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu.^e To će pripadati levitima, slugama u Domu. Posjedovat će dvadeset blagovaonica.^f

6 Za posjed gradu dajte pet tisuća lakata u širinu i dvadeset i pet tisuća u dužinu, kao što je i sveti prilog.^g To će pripadati svemu domu Izraelovu.

7 Knezu će pripadati dio na jednoj strani i dio na drugoj strani svetoga priloga^h i posjeda gradskoga, duž svetoga priloga i duž posjeda gradskoga, sa zapadne strane prema zapadu i s istočne strane prema istoku. A dužina neka bude jednaka dužini plemenskih posjeda, od zapadne međe do istočne međe.ⁱ **8** Ta će zemlja biti njegova, njegov posjed u Izraelu. Knezovi moji neće više tlačiti narod moj,^j i dat će zemlju domu Izraelovu po plemenima njegovim.^k

9 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Dosta je, knezovi Izraelovi!'

'Ostavite se nasilja i pljačke,^m i činite što je pravdom i pravo!ⁿ Prestanite oduzimati posjede narodu mojemu!^o

Eze 44:29* Ili: "sve što je herem". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

kaže Svevišnji Gospodin Jehova. **10** 'Neka vam vaga bude točna, efa prava i bat prav!^a

11 Efa i bat neka imaju jedinstvenu mjeru: bat* neka sadrži desetinu homera[#] i efa^Δ neka sadrži desetinu homera^b — mjera neka im bude prema homeru! **12** Šekel*^c neka bude dvadeset gera.^{#d} Mane neka vam bude dvadeset šekela, dvadeset i pet šekela i petnaest šekela!

13 'Ovo je prilog koji ćete prinositi: šestinu efe od svakoga homera pšenice i šestinu efe od svakoga homera ječma.

14 A za ulje ova je uredba: bat je mjera za ulje. Bat je desetina kora. Deset bata jedan je homer, da, deset bata jedan je homer. **15** Prinesite jednu ovcu iz stada, jednu od svake dvije stotine iz stada izraelškoga.^e Svi ti prinosi bit će za žrtve žitne,^f za paljenice koje se prinose cijele^g i za žrtve zajedništva,^h da se izvrši obred očišćenja za vas,ⁱ kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

16 'Sav narod zemlje* bit će dužan davati taj prilog^j knezu Izraelovu.^k **17** A knez^l je dužan davati paljenicu koja će se cijela prinijeti,^m žitnu žrtvuⁿ i žrtvu ljevanicu^o za blagdan,^p za mladake^r i za dane počinka,^{*s} za sve svetkovine doma

Eze 45:11* Bat je mjera za tekućinu koja po zapremnini odgovara efi, mjeri za suhe tvari. Sadržavao je 22 litre. Vidi dodatak 13. **11*** Homer je 220 litara. **11^a** Efa je 22 litre. **12*** Šekel je težio 11,4 grama. Vidi dodatak 13. **12*** Gera je težila 0,57 grama. **16*** "Narod zemlje" (i u 22. retku) — hebrejski: *am haarec*. Vidi bilješku za Eze 7:27. **17*** Doslovno: "šabate". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

45. poglavlje

- a 3Mo 19:36
- Izr 11:1
- Izr 16:11
- Izr 20:10
- Am 8:5
- Mi 6:11
- b 2Mo 16:36
- c 2Mo 30:13
- 3Mo 27:25
- d 4Mo 3:47
- e Izr 3:9
- f 3Mo 2:1
- g 3Mo 1:10
- h 3Mo 3:1
- i 3Mo 1:4
- 3Mo 6:30
- He 9:22
- j 2Mo 30:14
- k Iza 16:1
- l Eze 45:22
- m 1Lje 16:2
- 2Lje 30:24
- n 1Kr 8:64
- o Ezr 6:9
- p 2Lje 35:7
- r 2Lje 8:13
- 2Lje 31:3
- s Iza 66:23

Desni stupac

- a 3Mo 23:2
- b 3Mo 22:20
- c 3Mo 16:16
- Eze 43:26
- d Eze 41:21
- Eze 46:2
- e Eze 43:20
- f 3Mo 4:27
- Ps 19:12
- g 3Mo 16:20
- h 3Mo 23:5
- 4Mo 9:2
- 4Mo 28:16
- 5Mo 16:1
- i 2Mo 12:18
- 3Mo 23:6
- j 3Mo 4:14
- k 3Mo 23:8
- l Job 42:8
- m 4Mo 28:15
- n Eze 46:5
- o 3Mo 23:34
- 2Lje 5:3
- p 4Mo 29:12
- 5Mo 16:13
- 2Lje 7:8
- Za 14:16

Izraelova.^a Njegova je dužnost donositi žrtvu za grijeh, žitnu žrtvu, paljenicu koja će se prinijeti cijela i žrtve zajedništva, da se izvrši obred očišćenja za dom Izraelov.'

18 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Prvoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, uzmi iz krda junca bez mane^b i očisti svetište od grijeha!^c

19 Svećenik neka uzme krvi od žrtve za grijeh i neka njome namaže dovratnike^d Doma i četiri ugla stepenice na kojoj stoji žrtvenik^e i dovratnike vrata unutarnjega dvorišta! **20** Tako učini i sedmoga dana u mjesecu za svakoga tko je pogriješio nenamjerno^f ili u neznanju! Izvršite obred očišćenja za Dom!^g

21 Prvoga mjeseca, četrnaestoga dana u mjesecu, slaviti ćete Pashu.^h Neka se sedam dana za blagdan jedu beskvasni kruhovi.ⁱ **22** Toga dana neka knez, za sebe i za sav narod zemlje, donese junca za žrtvu za grijeh.^j **23** Sedam dana blagdana^k neka donosi sedam junaca i sedam ovnova bez mane da ih se cijele prinese Jehovi kao žrtvu paljenicu. Tako neka čini svaki dan tih sedam dana.^l I jarca za žrtvu za grijeh neka donosi svaki dan.^m **24** Kao žitnu žrtvu neka donese efu za svakoga junca i efu za svakoga ovna, a ulja neka donese hin za svaku efu.ⁿ

25 Sedmoga mjeseca, petnaestoga dana u mjesecu, na blagdan,^o neka donese isti takav prinos, i tako neka čini sedam dana.^p Neka donese isti

prinos za žrtvu za grijeh, za paljenicu koja će se cijela prinijeti, za žitnu žrtvu i isti prinos ulja.’”

46 “Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Vrata unutarnjega dvorišta koja gledaju na istok^a neka budu zatvorena^b šest radnih dana,^c a na dan počinka* neka se otvore i na dan mladaka neka se otvore.^d **2** Knez neka uđe u predvorje vrata,^e s vanjske strane, i neka stane kod do vratnika na vratima.^f Tada neka svećenici prinesu njegovu žrtvu paljenicu i njegove žrtve zajedništva, a on neka se pokloni na pragu vrata^g i neka izade. A vrata neka se ne zatvaraju do večeri. **3** Na ulazu tih vrata neka se narod zemlje* klanja pred Jehovom na dane počinka i na mladake.^h

4 Žrtva paljenica koju će knez na dan počinka cijelu prinijeti Jehovi neka se sastoji od šest jaganjaca bez mane i od jednog ovna bez mane.ⁱ **5** Žitna žrtva neka bude jedna efa za ovna,^j za jaganjce žitna žrtva neka bude koliko može dati,^k a ulja neka bude hin za svaku efu.^l **6** Na dan mladaka^m neka prinese iz krda junca bez mane, a neka prinese i šest jaganjaca i ovna. Neka budu bez mane.ⁿ **7** I neka prinese za žitnu žrtvu efu za junca i efu za ovna, za jaganjce koliko može dati, a ulja neka prinese hin za svaku efu.^o

Eze 46:1* Doslovno: “šabat”. Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **3*** “Narod zemlje” (i u 9. retku) — hebrejski: *am haarec*. Vidi bilješku za Eze 7:27.

46. poglavlje

a Eze 40:32

b Eze 44:2

c 2Mo 20:9

d Ps 81:3

Iza 66:23

e Eze 44:3

f Eze 41:21

g 2Lje 29:29

h Iza 66:23

Lk 1:10

i 4Mo 28:9

Eze 45:17

j 4Mo 28:12

Eze 45:24

k 5Mo 16:17

l 3Mo 14:21

Eze 46:11

m Am 8:5

n 1Lje 23:31

o 2Mo 16:36

Eze 45:24

Desni stupac

a Eze 45:16

Eze 45:22

b Eze 46:2

c 2Mo 23:14

5Mo 16:16

d Eze 40:20

e Eze 40:24

f 2Lje 7:4

g 3Mo 23:2

4Mo 29:1

5Mo 16:10

h Eze 45:24

Eze 46:7

i 3Mo 1:3

1Kr 3:4

j Eze 46:1

k Eze 45:17

l Eze 46:2

m 2Mo 29:38

4Mo 28:3

n 4Mo 28:5

8 A kad uđe knez,^a u predvorje vrata neka uđe i istim putem neka izade.^b **9** A kad narod zemlje na blagdan dođe pred Jehovu,^c onaj tko na sjeverna vrata^d uđe da se pokloni neka izade na južna vrata,^e a tko uđe na južna vrata neka izade na sjeverna vrata. Neka se nitko ne vraća na vrata na koja je ušao, nego neka ide ravno naprijed. **10** Kad oni uđu, neka uđe i knez koji je među njima, a kad oni izadu, neka i on izade.^f **11** Na blagdane^g i svetkovine žitna žrtva neka bude efa za junca i efa za ovna, za jaganjce koliko može dati, a ulja neka bude hin za svaku efu.^h

12 Kad knez kao žrtvu dragovoljnu donese paljenicu koja će se cijela prinijetiⁱ ili kad donese žrtve zajedništva kao žrtvu koju dragovoljno prinosi Jehovi, neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok,^j pa neka donese svoju paljenicu i svoje žrtve zajedništva kao što čini na dan počinka.^k Zatim neka izade, a kad izade, neka se zatvore vrata.^l

13 Jaganjca bez mane, do godine dana staroga, donesi svaki dan za žrtvu paljenicu Jehovi.^m Svako jutro donesi ga. **14** Za žitnu žrtvu donesi uz njega svako jutro šestinu efe, a ulja donesi trećinu hina da se poškropi fino brašno.ⁿ Žitna žrtva Jehovi trajna je odredba, treba je uvijek prinisiti. **15** Neka donesu jaganjca i žitnu žrtvu i ulje svako jutro kao žrtvu paljenicu koja se redovito prinosi.’

16 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: ‘Ako knez dade dar svakome sinu svojemu u nasljedstvo, taj će dar postati vlasništvo sinova njegovih. To će biti posjed njihov koji će dobiti u nasljedstvo. 17 A ako od svoga nasljedstva dade dar kome od slugu svojih, taj će dar pripadati sluzi do godine oslobođanja,^a a tada neka ga vrati knezu. Samo će sinovi njegovi dobiti nasljedstvo njegovo u trajan posjed. 18 Knez ne smije oduzimati nikakvo nasljedstvo narodu tjerajući ih s posjeda njihova.^b Od svojega posjeda neka da nasljedstvo sinovima svojim, da nitko od naroda mojega ne bude protjeran s posjeda svojega.’^c

19 Zatim me kroz ulaz^d koji je bio kraj vrata odveo u svećeničke svete blagovaonice koje su prema sjeveru.^e I gle, ondje je, u stražnjem dijelu, prema zapadu, bio neki prostor. 20 I rekao mi je: “Ovo je mjesto gdje će svećenici kuhati žrtvu za krivnju^f i žrtvu za grijeh^g i gdje će peći žitnu žrtvu,^h da se ništa ne bi iznosilo u vanjsko dvorište i time posvetilo narod.”ⁱ

21 Zatim me izveo u vanjsko dvorište i proveo me kraj četiri dvorišna ugaona stupa, i gle, kraj jednog dvorišnog ugaonog stupa bilo je jedno dvorište i kraj drugog dvorišnog ugaonog stupa bilo je jedno dvorište. 22 Kraj četiri dvorišna ugaona stupa bila su mala dvorišta, četrdeset lakata u dužinu, a trideset u širinu. Sve te četiri ugaone

46. poglavlje

a 3Mo 25:10

b 1Kr 21:19
Eze 22:27

c Eze 34:5

d Eze 42:9

e Eze 42:1

f 2Mo 29:31
2Lje 35:13

g Eze 44:29

h 3Mo 2:4
3Mo 2:5

i Eze 44:19

Desni stupac

a 1Sa 2:13

b 2Lje 35:13
Eze 46:20

47. poglavlje

c Eze 41:2

d Jr 2:13
Za 13:1
Za 14:8e Eze 43:4
Ot 22:1

f Eze 40:20

g Eze 40:6
Eze 44:2

h Ot 22:1

i Eze 40:3
Ot 21:15

j Ot 22:2

građevine bile su istih mjera.

23 Oko njih je išao zid, ukolo sva četiri dvorišta, a ispod zida koji je išao unaokolo bila su načinjena mjesta za kuhanje.^a

24 I rekao mi je: “To su kuhinje, gdje sluge Doma kuhaju žrtve naroda.”^b

47 Zatim me odveo na trag do ulaza Doma,^c i gle, voda^d je izvivala ispod praga Doma prema istoku,^e jer je pročelje Doma gledalo na istok. Voda je tekla odozdo, iz desne strane Doma, južno od žrtvenika.

2 I izveo me kroz sjeverna vrata^f i odveo me okolo vanjskim putem do vanjskih vrata koja gledaju na istok,^g i gle, voda^h je tekla s desne strane.

3 Kad je čovjek krenuo prema istoku s mjernim užetom u ruci,ⁱ izmjerio je tisuću lakata i preveo me preko vode, a voda je bila do gležnja.

4 I opet je izmjerio tisuću lakata i preveo me preko vode, a voda je bila do koljena.

Zatim je opet izmjerio tisuću lakata i preveo me preko vode, a voda je sad bila do bokova.

5 Potom je opet izmjerio tisuću lakata. Sad je to već bila rijeka koju nisam mogao prijeći jer je voda toliko nabujala da je trebalo plivati — bila je to rijeka koju se nije moglo prijeći.

6 Tada mi je rekao: “Jesi li vidio, sine čovječji?”

Zatim me poveo i vratio na obalu rijeke. 7 Kad sam se vratio, gle, na obali rijeke bilo je vrlo mnogo drveća, na jednoj i na drugoj strani.^j 8 I re-

kao mi je: "Ova voda teče u istočni kraj, spustit će se kroz Arabu^a i ulit će se u more.^b Kad bude utjecala u more,^c vode će morske ozdraviti.

9 Kuda god ova rijeka — sada već dvaput veća — proteče, sve žive duše što se miču^d oživjet će. I bit će vrlo mnogo ribe kamo ova voda dođe, morska će voda ozdraviti^e i sve će biti živo kamo ova rijeka dođe.

10 I ribari će stajati kraj mora od En-Gedija^f do En-Eglajima. Mreže će se sušiti ondje. Bit će riba svakovrsnih, kao što su u Velikome moru,^g vrlo mnogo.

11 Močvare njegove i bare njegove neće ozdraviti.^h Bit će ostavljene za sol.ⁱ

12 Duž rijeke, duž jedne i druge obale, narast će svakovrsno drveće koje će rađati plod za jelo.^j Lišće mu neće venuti^k niti će mu ploda nestajati.^l Svakog će mjeseca roditi novim plodom, jer mu voda do tjече iz svetišta.^m Plod će njegov biti za jelo, a lišće za lijek.ⁿ

13 Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: "Ovo je područje koje ćete si podijeliti u nasljedstvo, zemlja za dvanaest plemena Izraelovih. Josipu će pripasti dva dijela.^o **14** Vi ćete je naslijediti — svatko će dobiti koliko i brat njegov — naslijedit ćete zemlju za koju sam se podignute ruke zakleo^p ocima vašim da ću im je dati,^r ta će zemlja ždrijebom pripasti vama u nasljedstvo.^s

15 Ovo je granica zemlje na sjevernoj strani: Granica ide

47. poglavlje

a 5Mo 4:49

b Jš 3:16

c Eze 47:18

Za 14:8

d 1Mo 1:20

e Ps 103:3

f Jš 15:62

2Lje 20:2

g 4Mo 34:6

Jš 23:4

Eze 48:28

h He 10:26

Ot 22:11

i 5Mo 29:23

Ps 107:34

Jr 17:6

j Eze 47:7

k Ps 1:3

l Jr 17:8

m Eze 47:1

Ot 22:1

n Ot 22:2

o 1Mo 48:5

1Lje 5:1

Eze 48:5

p 1Mo 26:3

4Mo 14:16

r 1Mo 28:13

Eze 20:42

s Izr 16:33

Eze 48:29

Desni stupac

a Eze 48:1

b 4Mo 34:8

c 4Mo 13:21

d 2Sa 8:8

e 1Mo 14:15

f Eze 47:18

g 4Mo 34:9

h Eze 48:1

i Eze 47:16

j 2Sa 8:5

k 1Mo 31:23

4Mo 32:1

Su 10:8

l 1Mo 13:10

m Eze 48:28

n 4Mo 20:13

5Mo 32:51

Ps 81:7

o 2Kr 24:7

Eze 48:28

p Jš 13:5

Eze 48:28

r Eze 47:13

s Ri 10:12

Ga 3:8

Ot 7:9

t Kol 3:11

od Velikoga Mora putem koji vodi u Hetlon,^a i zatim dalje do Sedada,^b **16** Hamata,^c Berote,^d Sibrajima (između granice damaščanske^e i granice hamatske), i Haser-Hatikona (prema granici hauranskoj).^f **17** Tako će granica ići od mora do Hasar-Enona,^g na granici damaščanskoj, i dalje na sjever, sjeverno od te granice, do granice hamatske.^h To je sjeverna strana.

18 Istočna strana: između Hauranaⁱ i Damaska^j i između Gileada^k i zemlje Izraelove, usporedo s Jordanom.^l Mjerite od granice prema istočnome moru. To je istočna strana.

19 Južna strana: prema jugu, od Tamara^m do voda meribat-kadeških,ⁿ duž riječne doline^o do Velikoga mora. To je južna strana, prema Negebu.^p

20 Zapadna strana: granica je Veliko more, od južne granice pa pravo do ulaza u Hamat.^p To je zapadna strana.

21 Razdijelite tu zemlju među sobom, među dvanaest plemena Izraelovih. **22** Razdijelite je u nasljedstvo među sobom^r i među došljacima koji žive među vama,^s kojima su se sinovi rodili među vama. I neka vam budu kao da su rođeni Izraelci. Zajedno s vama dobit će nasljedstvo među plemenima Izraelovim.^t **23** U plemenu u kojem došljak živi, ondje mu dajte nasljedstvo njegovo", kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

Eze 47:19* Vidi dodatak 12. **19^r** Ili: "jugu", odnosno južnom dijelu Obećane zemlje.

48 "A ovo su imena plemena. Jedan dio pripast će Danu.^a Protezat će se od krajnjega sjevera duž puta koji vodi iz Hetlona^b pa do ulaza u Hamat.^c Zatim će ići do Hasar-Enana,^d granice damašćanske na sjeveru, i do područja hamatskoga. Protezat će se u smjeru istok-zapad. **2** Jedan dio pripast će Ašeru,^e a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Danovu. **3** Jedan dio pripast će Naftaliju,^f a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Ašerovu. **4** Jedan dio pripast će Manašeu,^g a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Naftalijevu. **5** Jedan dio pripast će Efrajimu,^h a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Manaševu. **6** Jedan dio pripast će Rubenu,ⁱ a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Efrajimovu. **7** Jedan dio pripast će Judi,^j a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Rubenovu. **8** A od istoka prema zapadu uz granicu Judinu protezat će se priloga koji trebate dati. On neka bude dvadeset i pet tisuća lakata u širinu,^k a u dužinu kao i svaki drugi dio od istoka prema zapadu. U sredini neka mu bude svetište.^l

9 Prilog koji trebate dati Jehovi neka bude dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu. **10** Ovo su mjere tog dijela koji će biti sveti priloga za svećenike:^m na sjeveru neka bude dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu, na zapadu deset tisuća u ši-

48. poglavlje

a 1Mo 30:6

b Eze 47:15

c 4Mo 34:8

d Eze 47:17

e 1Mo 30:13

Jš 19:24

f 1Mo 30:8

Jš 19:32

g 1Mo 41:51

1Mo 48:14

Jš 13:29

h 1Mo 48:5

Jš 16:5

Jš 17:17

i 1Mo 49:3

j 1Mo 29:35

Jš 15:1

Jš 19:9

k Eze 45:1

l Ot 21:3

m 4Mo 35:2

Jš 21:3

Eze 45:4

Desni stupac

a Eze 48:8

b Eze 40:46

Eze 43:19

Eze 44:15

c Jr 23:11

Eze 22:26

Eze 44:10

d Eze 45:4

e 5Mo 12:19

f Eze 45:3

g 3Mo 27:21

h Eze 45:6

i Eze 48:35

j Eze 45:2

k Eze 45:1

nu, na istoku deset tisuća u širinu te na jugu dvadeset i pet tisuća u dužinu. U sredini neka mu bude svetište Jehovino.^a

11 To će biti za svećenike, za posvećene sinove Sadokove,^b koji su mi vjerno služili i koji nisu zastranili kad su sinovi Izraelovi zastranili, kao što su leviti zastranili.^c **12** Njihov neka bude priloga od priloga zemlje, kao nešto najsvetije, na granici levitskoj.^d

13 Leviti^e neka imaju, tik do područja koje pripada svećenicima, dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu — ukupno dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu.^f **14** Od toga ništa ne smiju prodati niti zamijeniti niti prenositi na koga tu zemlju najbolju, jer je sveta Jehovi.^g

15 Pet tisuća lakata što ostane u širinu duž onih dvadeset i pet tisuća neka ne bude sveto, nego neka bude za grad,^h za naselje i za pašnjak. U sredini neka mu bude grad.ⁱ

16 A ovo su mjere grada: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina lakata, s južne strane četiri tisuće i pet stotina, s istočne strane četiri tisuće i pet stotina i sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina. **17** Grad neka ima svoj pašnjak:^j na sjever dvije stotine i pedeset lakata, na jug dvije stotine i pedeset, na istok dvije stotine i pedeset i na zapad dvije stotine i pedeset.

18 Što ostane u dužinu bit će jednako kao i sveti priloga:^k deset tisuća lakata na istok i deset tisuća na zapad.

Neka bude jednako kao i sveti prilog, a urod njegov neka bude za hranu onima što služe gradu.^a **19** Ti što služe gradu, koji su iz svih plemena Izraelovih, obrađivat će tu zemlju.^b

20 Cijeli je prilog dvadeset i pet tisuća lakata sa dvadeset i pet tisuća. Četverokutan dio trebate prinijeti kao sveti prilog zajedno s posjedom gradskim.

21 Što preostane, pripast će knezu:^c na jednoj i na drugoj strani svetoga priloga i posjeda gradskoga,^d duž dvadeset i pet tisuća lakata priloga prema istočnoj granici te na zapad duž dvadeset i pet tisuća lakata prema zapadnoj granici.^e Kakva su druga plemenska područja, takvo će biti i ovo za kneza. U sredini tog područja neka bude sveti prilog i svetište Doma.

22 Levitski posjed i gradski posjed neka budu između onoga što pripada knezu. Ono što preostane između granice Judine^f i granice Benjaminove neka pripadne knezu.

23 Ovo je za ostala plemena: jedan dio pripast će Benjaminu,^g a protezat će se od istoka do zapada. **24** Jedan dio pripast će Šimunu,^h a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Benjaminovu. **25** Jedan dio pripast će Isakaru,ⁱ a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Šimunovu. **26** Jedan dio pripast će Zebulun,^j a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Isakarovu. **27** Jedan dio pripast će Gadu,^k

48. poglavlje

a 2Kr 25:3

b Eze 45:6

c Ps 45:16
Iza 32:1

d Eze 45:7

e Eze 48:8

f Eze 48:8

g 1Mo 35:18
Jš 18:21h 1Mo 49:5
Jš 19:1i 1Mo 49:14
Jš 19:17j 1Mo 49:13
Jš 19:10k 1Mo 30:11
1Mo 49:19

Desni stupac

a Eze 47:19

b 4Mo 20:13

c 1Mo 15:18

d Eze 47:15

e 4Mo 34:2
4Mo 34:13
Jš 14:2

f Eze 47:13

g Eze 48:16

h Jr 3:17
Jl 3:21
Za 2:10

a protezat će se od istoka prema zapadu uz granicu Zebulunovu. **28** Uz granicu Gadovu, na južnoj strani, prema jugu, granica će biti od Tamara^a do voda meribat-kadeških,^b duž riječne doline,^c pa sve do Velikoga mora.^{*d}

29 To je zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti u nasljedstvo plemenima Izraelovim^e i to su dijelovi njihovi”,^f kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

30 “A ovo su izlazi grada: na sjevernoj strani mjera neka bude četiri tisuće i pet stotina lakata.^g

31 Vrata gradska neka budu prema imenima plemena Izraelovih. Troja vrata neka budu na sjeveru: jedna vrata Rubenova, jedna vrata Judina i jedna vrata Levijeva.

32 Na istočnoj strani neka bude četiri tisuće i pet stotina lakata, a troja vrata neka budu: jedna vrata Josipova, jedna vrata Benjaminova i jedna vrata Danova.

33 Na južnoj strani mjera neka bude četiri tisuće i pet stotina lakata, a troja vrata neka budu: jedna vrata Šimunova, jedna vrata Isakarova i jedna vrata Zebulunova.

34 Na zapadnoj strani neka bude četiri tisuće i pet stotina lakata, a troja vrata neka budu: jedna vrata Gadova, jedna vrata Ašerova i jedna vrata Naftalijeva.

35 Unaokolo neka bude osamnaest tisuća lakata. A ime gradu od toga dana neka bude: Jehova Je Ondje.”^h

Eze 48:28* To jest Sredozemnog mora.

DANIJEL

1 Treće godine kraljevanja Jojakima,^a kralja Judina, babilonski kralj Nebukadnezar* došao je na Jeruzalem i počeo ga opsjedati.^b **2** I pravi Bog Jehova dao mu je u ruke Jojakima, kralja Judina,^c i dio pribora^d iz doma svojega, a on je taj pribor odnio u zemlju Šinar^e u dom boga svojega i pohranio ga u riznicu boga svojega.^f

3 Potom je kralj rekao Ašpenazu, svom glavnom dvoraninu,^g da dovede neke od sinova Izraelovih, od roda kraljevskog i od velikaša,^h **4** mladiće koji su bez mane,ⁱ lijepa izgleda, vrsni u svakoj mudrosti,^j bogati znanjem, koji lako uče^k i koji su sposobni služiti u palači kraljevoj,^l pa neka ih pouči pismu i jeziku Kaldejaca. **5** Osim toga, kralj im je odredio dnevni obrok od probranih jela^m kraljevih i vina koje je on pio te da ih se odgaja tri godine, kako bi poslije toga mogli služiti pred kraljem.

6 Među njima bili su neki od sinova Judinih: Danijel,ⁿ Hananija, Mišael i Azarija.^o **7** Njima je glavni dvoranin dao druga imena.^p Tako je Danijela nazvao Beltešasar,^r Hananiju Šadrak, Mišaela Mešak, a Azariju Abednego.^s

8 Ali Danijel je u srcu svome odlučio da se neće okaljati^t probranim jelima kraljevim ni vinom koje je kralj pio. Sto-

Da 1:1* Ili: "Nabukodonozor".

1. poglavlje

- a 2Lje 36:4
Jr 22:18
Jr 36:30
- b 5Mo 28:49
2Kr 24:1
2Lje 36:6
- c Ps 106:41
Iza 42:24
- d 2Lje 36:7
Jr 27:19
- e 1Mo 10:10
1Mo 11:2
- f Ezr 1:7
- g Da 1:11
- h 2Kr 20:18
Iza 39:7
- i 2Sa 14:25
Pj 4:7
- j Pr 7:19
Da 1:20
Da 2:20
Da 5:11
- k Da 1:17
- l Izr 22:29
- m 1Kr 4:22
Da 1:15
- n Da 2:48
Da 5:13
Da 5:29
- o Da 2:17
- p 1Mo 41:45
2Kr 23:34
2Kr 24:17
- r Da 4:8
Da 5:12
- s Da 2:49
Da 3:12
Da 3:28
- t 3Mo 11:4
3Mo 11:13
3Mo 17:12

Desni stupac

- a 3Mo 11:47
Ps 119:2
Eze 4:13
- b 1Kr 8:50
Ps 106:46
Izr 16:7
- c Izr 29:25
- d Da 1:3
- e 1Mo 1:29
- f Izr 10:22
- g Da 1:12
- h Ps 119:98
Izr 2:6
Pr 2:26
Iza 28:26
- i 4Mo 12:6
Da 1:20
Da 4:9
Da 5:11

ga je više puta molio glavnog dvoranina da ga poštedi kako se ne bi okaljao.^a **9** I pravi je Bog dao da Danijel stekne naklonost* i milost glavnog dvoranina.^b **10** No glavni je dvoranin rekao Danijelu: "Bojim se gospodara svojega kralja, koji vam je odredio jelo i piće.^c Zašto da vidi kako vaša lica izgledaju lošije od lica drugih mladića vaše dobi i zašto da na moju glavu svalite krivnju pred kraljem?" **11** Ali Danijel je rekao čuvaru kojeg je glavni dvoranin^d postavio nad Danijelom, Hananijom, Mišaelom i Azarijom: **12** "Molim te, okušaj sluge svoje tokom deset dana — neka nam se daje povrće^e za jelo i voda za piće. **13** Onda ti sam usporedi naša lica i lica mladića koji jedu probrana jela kraljeva, pa učini sa slugama svojim po onome što budeš vidio."

14 Na koncu ih je poslušao i stavio na kušnju deset dana. **15** A nakon deset dana njihova su lica bila ljepša i punija od lica svih drugih mladića koji su jeli probrana jela kraljeva.^f **16** Otada je čuvar odnosio jela koja su im bila određena i vino koje su trebali piti te im je davao povrće.^g **17** I pravi je Bog ovu četvoricu mladića obdario znanjem i razumijevanjem* svih knjiga i mudrošću,^h a Danijel je uz to razumio viđenja i snove svake vrste.ⁱ

Da 1:9* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **17*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

18 A kad je prošlo vrijeme nakon kojeg su po nalogu kralja oni trebali biti dovedeni pred njega,^a glavni ih je dvorarin izveo pred Nebukadnezara. 19 I kralj je razgovarao s njima i među svima njima nije se našao nijedan kao Danijel, Hananija, Mišael i Azarija.^b I tako su oni ostali služiti pred kraljem.^c 20 I u svemu za što treba imati mudrosti i razboritosti,^d kralj je ustanovio, kad god ih je zapitao, da su deset puta bolji od svih svećenika koji se bave vračanjem^e i prizivatelja duhova^f u svemu kraljevstvu njegovu. 21 I Danijel je ostao ondje do prve godine kralja Kira.^g

2 Druge godine kraljevanja Nebukadnezarova, Nebukadnezar je usnio snove^h i uznemirio se,ⁱ pa više nije mogao spavati. 2 Kralj je zato naredio da se pozovu svećenici koji se bave vračanjem,^j prizivatelji duhova, vračari i Kaldejci da kažu kralju što je sanjao.^k I oni su došli i stali pred kralja. 3 Tada im je kralj rekao: "Usnio sam jedan san i uznemirio sam se od želje da saznam što sam sanjao." 4 Nato su Kaldejci rekli kralju na aramejskom:^l "Kralju, da si živ dovijeka!^m Ispričaj san slugama svojim, a mi ćemo ti otkriti značenje njegovu."ⁿ

5 A kralj je Kaldejcima odgovorio: "Oglašujem riječ: Ako mi ne kažete što sam sanjao i što san znači, bit ćete raskomadani,^o a kuće će vaše biti pretvorene u javne za-

1. poglavlje

- a Da 1:5
- b Da 1:6
- c Izr 22:29
- d Ps 119:100
Izr 4:7
Izr 4:8
- e 2Mo 7:11
- f Da 2:2
Da 4:7
Da 5:8
- g Da 6:28
Da 10:1

2. poglavlje

- h 1Mo 40:5
- i 1Mo 41:8
Da 4:5
- j Da 1:20
- k Iza 19:3
Iza 47:13
Da 2:10
Da 2:27
Da 4:7
Da 5:7
- l Izr 4:7
Iza 36:11
- m 1Sa 10:24
Ne 2:3
Da 3:9
- n 1Mo 41:8
- o Da 3:29

Desni stupac

- a 2Kr 10:27
Ezr 6:11
- b Da 2:48
Da 5:7
Da 5:16
Da 5:29
- c Da 2:5
- d Izr 12:19
- e Da 2:23
Da 2:28
Da 2:47
- f 2Lje 6:18
- g Izr 16:14
Izr 19:12
Izr 20:2
- h Da 2:24
- i Pr 10:4

hode.^a 6 No ako mi otkrijete san i značenje njegovo, dobit ćete od mene darove i poklone i čast veliku.^b Otkrijte mi dakle san i značenje njegovo."

7 Nato su mu oni po drugi put odgovorili: "Neka kralj ispriča san slugama svojim, a mi ćemo otkriti značenje njegovu!"

8 A kralj je odgovorio: "Dobro znam da želite dobiti na vremenu, jer znate da sam oglosio riječ. 9 Ako mi ne kažete što sam sanjao, čeka vas samo jedna presuda.^c Avi ste se dogovorili da preda mnomo govorite laž i prijevaru^d da dobjete na vremenu. Stoga mi kažite san, pa ću znati da možete otkriti i značenje njegovo."

10 A Kaldejci su odgovorili kralju: "Nema na zemlji čovjeka koji bi to mogao otkriti kralju. Zato nijedan veliki kralj ili vladar nije tražio takvo što ni od jednog svećenika koji se bavi vračanjem ni od prizivatelja duhova ni od Kaldejca. 11 A ono što kralj traži teško je i nema nikoga tko to može otkriti kralju osim bogova,^e koji ne borave među ljudima."^f

12 Nato se kralj razljutio i silno razgnjevio^g te je naredio da se pogube svi mudraci babilonski.^h 13 Kad je naredba bila izdana i kad su mudraci trebali biti pogubljeni, potražili su Danijela i drugove njegove da i njih pogube.

14 Tada se Danijel mudrim i razumnim riječimaⁱ obratio Arioku, zapovjedniku kraljeve tjelesne straže, koji je izašao da pogubi mudrace babilonske.

Da 1:20* Vidi bilješku za Izr 3:5.
2:1* Doslovno: "duh mu se uznemirio".

15 Upitao je Arioka, opuno-moćenika kraljevog: "Zašto je kralj izdao tako strogu naredbu?" I Ariok je kazao Danijelu o čemu se radi.^a 16 A Danijel je otišao i zamolio kralja da mu da vremena, pa će tada kralju otkriti značenje sna.^b

17 Nakon toga Danijel je otišao kući svojoj te je sve ispričao drugovima svojim Hananiji, Mišaelu i Azariji, 18 kako bi se molili za milost^c Bogu nebeskom^d zbog te tajne,^e da Danijel i drugovi njegovi ne budu pogubljeni s ostalim mudracima babilonskim.^f

19 Tada je Danijel bila otkrivena tajna u noćnom viđenju.^g Zato je Danijel blagoslovio^h Boga nebeskoga. 20 Progovorivši, Danijel je rekao: "Neka je blagoslovljenoⁱ ime Božje odvijeka i do vijeka, jer njegova je mudrost i moć!^j 21 On mijenja vremena i razdoblja,^k ruši kraljeve i postavlja kraljeve,^l daje mudrost mudrima i znanje razboritima.^m 22 Otkriva ono što je duboko i sakriveno,ⁿ zna što je u tami^o i kod njega prebiva svjetlost.^p 23 Tebi, Bože praotaca mojih, zahvaljujem i hvalim te,^r jer si mi dao mudrost^s i moć. I obznanio si mi ono za što smo te molili, obznanio si nam ono što je kralj tražio."^t

24 Danijel je stoga otišao k Arioku,^u kojega je kralj odredio da pogubi mudrace babilonske.^v Otišao je i ovako mu rekao: "Nemoj pogubiti mudrace babilonske! Odvedi me pred kralja^w da otkrijem kralju što san znači."

2. poglavlje

- a Da 2:9
- b 1Mo 41:16
- c Ps 116:5
- d Ps 115:3; Ps 115:16
- e Ps 50:15; Izr 3:5; Mt 18:19
- f 1Mo 18:23; Mt 3:18; 2Pe 2:9
- g 4Mo 12:6; Job 33:15; Ps 25:14; Da 2:28; 1Ko 2:11
- h Ps 50:15; Ps 145:10
- i 1Lje 29:20; Ps 34:1; Ps 72:18; Ps 113:2
- j 1Lje 29:11; Job 12:13; Ps 147:5; Jr 32:18
- k Iza 60:22; Da 7:25; Dj 1:7
- l 1Sa 2:7; Ps 75:7; Izr 8:15; Jr 27:5; Da 4:17
- m Izr 2:6; Pr 2:26; Ef 1:17; Jk 1:5
- n Job 12:22; Jr 33:3; 1Ko 2:10
- o Ps 139:12; He 4:13
- p Ps 36:9; Ps 112:4; 1Iv 1:5
- r Ps 145:3; Da 2:28
- s Pr 7:19; Da 1:17
- t Am 3:7
- u Da 2:15
- v Da 2:12
- z Da 1:19; Da 2:16

Desni stupac

- a Ne 7:6; Da 1:6; Da 6:13
- b Da 1:7; Da 4:8; Da 4:19; Da 5:12; c Da 4:18; Da 5:16
- d Iza 47:12; Da 2:10
- e 1Mo 40:8; Da 1:17
- f Da 10:14; g Job 33:15
- h Ot 4:1; i Dj 3:12
- j Da 2:47
- k Jr 51:7; Da 2:38; Da 4:22; Da 7:4
- l Da 2:39; Da 5:28; Da 7:5; Da 8:3

25 Tada je Ariok brzo odveo Danijela pred kralja i ovako mu rekao: "Našao sam među izgnanicima^a Judinim čovjeka koji može kralju kazati što san znači." 26 Nato je kralj upitao Danijela, koji se zvao Beltešasar:^b "Možeš li mi doista kazati san koji sam usnio i značenje njegovog?"^c 27 A Danijel je odgovorio kralju: "Tajnu za koju kralj pita ne mogu kralju otkriti mudraci, prizivatelji duhova, svećenici koji se bave vraćanjem ni zvjezdoznanci.^{*d} 28 Ali ima Bog na nebu koji je Otkrivaatelj tajni^e i on obznanjuje kralju Nebukadnezaru što će se dogoditi u posljednjim danima.^f Ovo je san tvoj i viđenja koja su ti prolazila glavom na postelji tvojoj:

29 Tebi su, kralju, na postelji^g došle misli o tome što će se dogoditi u budućnosti i Otkrivaatelj tajni obznanio ti je što će se dogoditi.^h 30 A meni ova tajna nije otkrivenaⁱ zato što sam mudriji od svih živih, nego zato da se značenje obznanio kralju i da doznaš misli srca svojega.^j

31 Ti si, kralju, vidio golem kip. Taj kip, velik i izuzetno sjajan, stajao je pred tobom i izgledao je zastrašujuće. 32 Glava toga kipa bila je od čistoga zlata,^k prsa i ruke od srebra,^l trbuh i bedra od bakra,^m 33 noge od željeza,ⁿ stopala dijelom od željeza, a dijelom od gline.^o 34 Dok si gledao, odvalio se kamen, a da ga nisu dodirnule ljudske

m Da 7:6; Da 8:5; n Da 2:40; Da 7:7; Da 7:19; o Da 2:41.

Da 2:27* Ili: "astrolozi".

ruke,^a i udario je kip u stopala od željeza i gline te ih satro.^b **35** Tada se najedanput satrlo željezo, glina, bakar, srebro i zlato, i sve je postalo kao pljeva na gumnu ljeti^c i vjetar je sve odnio bez traga.^d A kamen koji je udario u kip postao je velika gora i ispunio cijelu zemlju.^e

36 To je san, a značenje ćemo njegovo reći kralju.^f **37** Ti, kralju, kralju nad kraljevima, kojemu je Bog nebeski dao kraljevstvo,^g moć, silu i dostojanstvo **38** i kojemu je u ruke dao^h životinje poljske i ptice nebeske,ⁱ gdje god žive sinovi ljudski, i kojega je postavio vladarom nad svima njima, ti si glava od zlata.^j

39 Nakon tebe podignut će se drugo kraljevstvo,^k slabije od tvogega,^l pa treće kraljevstvo, od bakra, koje će vladati cijelom zemljom.^m

40 A četvrto kraljevstvoⁿ bit će jako kao željezo.^o Jer kao što željezo sve satire i mrviti, tako će i ono, poput željeza koje razbija, satrti i razbiti sva ona kraljevstva.^p

41 To što si vidio da su stopala i prsti dijelom od lončarske gline, a dijelom od željeza,^r znači da će kraljevstvo biti razdijeljeno,^s no imat će nešto od čvrstoće željeza, jer si vidio željezo pomiješano s vlažnom glinom.^t **42** To što su prsti stopala dijelom od željeza, a dijelom od gline, znači da će kraljevstvo dijelom biti jako, a dijelom krhko. **43** A to što si vidio željezo pomiješano s vlažnom glinom, znači da će se pomiješati s ljudskim po-

2. poglavlje

- a Da 2:45
Da 7:14
Da 7:27
Ot 12:5
- b Da 2:44
Ot 11:15
- c Ps 1:4
- d Ps 37:10
Ot 20:11
- e Ps 22:27
Iza 11:9
- f Da 2:23
- g Jr 28:14
Da 5:18
- h Jr 27:5
i Da 4:21
- j Da 2:32
- k Iza 45:1
Jr 51:28
Da 5:28
Da 11:2
- l Da 8:20
- m Da 7:6
Da 8:21
Da 10:20
Da 11:3
- n Da 2:33
- o Da 7:19
Da 7:23
Iv 11:48
- p Da 7:7
- r Da 2:33
- s Mt 12:25
- t Da 2:34

Desni stupac

- a Da 7:12
Ot 17:12
- b Ezr 1:2
Ps 115:3
Ps 115:16
- c 1Mo 49:10
Ps 2:6
Mt 6:10
Lk 22:29
Iv 18:36
Ot 11:15
Ot 20:6
- d 2Sa 7:13
Iza 9:7
Eze 37:25
Da 7:14
Mi 4:7
Ot 11:15
- e Da 4:17
Da 7:27
- f Ps 2:9
Ps 110:5
Iza 60:12
Da 11:45
Ot 19:15
- g Da 4:3
Da 4:34
Lk 1:33
- h Iza 28:16
Da 2:34
- i Da 2:35
- j 2Sa 7:22
Ps 96:4
Ps 145:3
Jr 32:18
- k 1Mo 41:28
Da 2:28
- l Iza 14:24
Iza 44:26
- m Ezr 6:10
- n 5Mo 32:39
Ps 136:2
Da 11:36
1Ko 8:5
- o 5Mo 10:17
Ps 136:3

tomstvom, ali neće se držati zajedno, jedno s drugim, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom.

44 U dane tih kraljeva^a Bog će nebeski^b podići kraljevstvo^c koje nikada neće propasti.^d I to kraljevstvo neće prijeći na neki drugi narod.^e Ono će satrti i uništiti sva ona kraljevstva,^f a samo će stajati dovijeka,^g **45** jer vidio si da se kamen odvalio od gore, a da ga nisu dodirnule ljudske ruke,^h i da je satro željezo, bakar, glinu, srebro i zlato.ⁱ Veliki Bog^j obznanauje kralju što će se dogoditi u budućnosti.^k San je pouzdan, a tumačenje vjerodostojno.^l

46 Tada je kralj Nebukadnezar pao ničice i poklonio se Danijelu te naredio da mu prinesu dar i kad.^m **47** Zatim se kralj obratio Danijelu: "Vaš je Bog zaista Bog nad bogovima,ⁿ Gospodar nad kraljevima^o i Otkrivaatelj tajni, kad si mogao otkriti ovu tajnu."^p

48 Tada je kralj uzvisio^r Danijela i dao mu mnogo velikih darova te ga postavio za vladara nad cijelom pokrajinom babilonskom^s i za glavnog nadstojnika nad svim mudracima babilonskim. **49** A na Danijelovu molbu kralj je nad upravom pokrajine babilonske postavio Šadraka, Mešaka i Abednega,^t dok je Danijel ostao na dvoru^u kraljevu.

3 Kralj Nebukadnezar načinio je zlatni lik,^v visok šezdeset lakata i širok šest lakata.

p 1Mo 41:39; Da 1:17; Da 2:28; Da 4:9; Am 3:7; r Da 5:16; s Da 2:6; Da 5:29; t Da 1:7; u Es 2:19; Es 3:2; Jr 39:3; Am 5:15; 3. poglavlje v Iza 40:19; Dj 17:29; 1Ko 8:4.

Podigao ga je u ravnici Duri, u pokrajini babilonskoj.^a **2** Zatim je kralj Nebukadnezar poslao po satrape,^{*} nadstojnike^b i upravitelje, savjetnike, rizničare, suce, načelnike i sve koji su bili nad pokrajinama da se okupe i dođu na svečanost povodom postavljanja lika koji je podigao on, kralj Nebukadnezar.

3 Tada su se satrapi,^d nadstojnici i upravitelji, savjetnici, rizničari, suci, načelnici i svi koji su bili nad pokrajinama okupili na svečanosti povodom postavljanja lika koji je podigao kralj Nebukadnezar. I stali su pred lik što ga je podigao Nebukadnezar. **4** Glasnik je tada oglasio, povikavši: "Narodi, plemena i jezici,^e vama se zapovijeda: **5** Čim čujete zvuk roga, frule, citre, harfe, psaltira, gajdi i svakovrsnih drugih glazbala,^f padnite ničice i poklonite se^{*} zlatnome liku koji je podigao kralj Nebukadnezar! **6** A tko ne bude pao ničice i poklonio se,^g istog će časa^h biti bačen u užarenu peć ognjenu."ⁱ **7** Stoga, čim su svi narodi čuli zvuk roga, frule, citre, harfe, psaltira i svakovrsnih drugih glazbala, svi su ti narodi,^j plemena i jezici pali ničice i poklonili se zlatnome liku koji je podigao kralj Nebukadnezar.

8 Nato su odmah došli neki Kaldejci i optužili Židove.^{*k}

Da 3:2* Vidi bilješku za Ezr 8:36. **5* Ili:** "iskažite štovanje; izvršite čin obožavanja". **8* Ili:** "oklevetali Židove". Doslovno: "jeli komadiće [mesa otkinutog s tijela] Židova".

3. poglavlje

- a Es 1:1
Da 2:48
- b Da 6:7
Ezr 6:16
- d Es 8:9
Da 6:1
- e Es 8:9
Da 4:1
- f Da 3:10
Da 3:15
- g 2Mo 20:5
Mt 4:9
- h Da 4:19
Da 4:33
- i Jr 29:22
Da 3:11
Da 3:17
Da 3:26
Ot 13:15
- j Jr 51:7
Dj 14:16
- k Da 3:12

Desni stupac

- a Ne 2:3
Da 2:4
Da 5:10
- b Job 21:12
Da 3:5
Da 3:15
- c Da 3:6
- d Da 2:49
- e Da 3:18
Da 3:28
- f Izr 29:22
Da 2:12
- g Da 1:7
- h Iza 46:1
Jr 50:2
- i Da 3:28
- j Da 3:10
- k 2Mo 5:2
2Lje 32:15
Iza 36:20
Iza 37:23
- l Lk 12:11
Lk 21:14
Dj 5:29
- m 1Sa 17:37
2Sa 22:26
Ps 27:1
Izr 18:10
Iza 12:2
Da 6:27
Mi 7:7
2Ko 1:10

9 Obratili su se kralju Nebukadnezaru i rekli mu: "Kralju, da si živ dovijeka!^a **10** Ti si, kralju, dao zapovijed da svaki čovjek koji čuje zvuk roga, frule, citre, harfe, psaltira, gajdi i svakovrsnih drugih glazbala^b padne ničice i pokloni se zlatnome liku, **11** a tko ne bi pao ničice i poklonio se, da bude bačen u užarenu peć ognjenu."^c **12** A ovdje su neki Židovi koje si postavio nad pokrajinom babilonskom,^d Šadrak, Mešak i Abednego. Ti ljudi ne mare za tebe, kralju, oni ne služe bogovima tvojim niti se klanjaju zlatnome liku koji si podigao."^e

13 Tada je Nebukadnezar, gnjevan i bijesan,^f zapovjedio da dovedu Šadraka, Mešaka i Abednega.^g Potom su ih doveli pred kralja. **14** A Nebukadnezar im se obratio: "Je li istina, Šadrače, Mešače i Abednego, da ne služite bogovima^h mojim i da se ne klanjate zlatnome liku koji sam podigao?ⁱ **15** A sada, ako ste spremni — čim začujete zvuk roga, frule, citre, harfe, psaltira, gajdi i svakovrsnih drugih glazbala^j — pasti ničice i pokloniti se liku koji sam načinio, bit će vam dobro. Ali ako mu se ne poklonite, bit ćete istoga časa bačeni u užarenu peć ognjenu. I koji vas to bog može izbaviti iz ruku mojih?"^k

16 A Šadrak, Mešak i Abednego odgovorili su kralju i rekli mu: "Kralju Nebukadnezare, ne treba da ti odgovorimo na to.^l **17** Ako treba tako biti, Bog naš kojem služimo može nas izbaviti. Iz užarene peći ognjene i iz ruke tvoje, kralju, on će nas i izbaviti."^m

18 No ako to i ne učini, znaj, kralju, da bogovima tvojim nećemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnome liku koji si podigao.”^a

19 Tada se Nebukadnezar razbjesnio na Šadraka, Mešaka i Abednega, a lice mu se izobličilo. I zapovjedio je da se peć užari sedam puta jače nego što je uobičajeno. **20** Zatim je nekolicini jakih^b muževa iz svoje vojske zapovjedio da svežu Šadraka, Mešaka i Abednega i bace ih u užarenu peć ognjenu.^c

21 Tada su ih svezali i u ogrtačima, haljinama, kapama i drugoj odjeći bacili u užarenu peć ognjenu. **22** A kako je zapovijed kraljeva bila stroga, a peć užarena preko mjere, plamen ognjeni ubio je ljude koji su bacali Šadraka, Mešaka i Abednega. **23** A ona tri čovjeka, Šadrak, Mešak i Abednego, pala su svezana usred užarene peći ognjene.^d

24 Tada se kralj Nebukadnezar prestrašio i brzo je ustao. Obrativši se svojim visokim službenicima, upitao ih je: “Zar nismo u vatru bacili^e tri svezana čovjeka?” Oni su odgovorili kralju: “Jesmo, kralju.” **25** On je nato rekao: “Eno, ja vidim četiri čovjeka kako odvezani hodaju posred vatre i nije im ništa, a četvrti izgledom slični sinu bogova.”^f

26 Onda je Nebukadnezar prišao vratima užarene peći ognjene^g te je povikao: “Šadrake, Mešake i Abednego, sluge Boga Svevišnjega,^h izadite i dođite ovamo!” Nato su Šadrak, Mešak i Abednego izašli iz

3. poglavlje

- a 2Mo 20:5
- 3Mo 19:4
- Izr 28:1
- Dj 5:29
- He 11:34
- b 2Sa 22:40
- Jr 48:14
- c Da 3:15
- d Ps 34:19
- e Ps 66:12
- Ps 91:1
- Iza 43:2
- f Job 38:7
- Ps 34:7
- g Da 6:20
- h 1Mo 14:18
- Da 2:47
- 1Ko 8:5

Desni stupac

- a Da 3:2
- b Iza 43:2
- He 11:34
- c Mt 10:30
- Lk 21:18
- Dj 27:34
- d Da 2:47
- Da 4:34
- e Ps 34:7
- He 1:14
- f 1Lje 5:20
- Ps 3:8
- Ps 22:4
- Ps 91:14
- 2Ko 1:9
- He 11:6
- g 2Mo 20:5
- Mt 4:10
- h 2Mo 23:24
- Ot 12:11
- i Da 3:5
- Da 3:15
- j Da 6:26
- k Da 2:5
- l Ezr 6:11
- m 5Mo 32:31
- Da 4:35
- Da 6:27
- n Ps 1:3
- Da 2:49
- Da 3:12

4. poglavlje

- o Es 8:9
- Da 3:4
- p Da 6:25
- r Ps 66:16
- Da 2:23
- s 5Mo 4:34
- Ps 71:19
- Da 6:27
- Ri 11:33
- t Ps 10:16
- Ps 29:10
- Ps 66:7
- Ps 90:2
- Jr 10:10
- u Ps 146:10

vatre. **27** A okupljeni satrapi, nadstojnici, upravitelji i visoki službenici^a kraljevi gledali su te ljude i vidjeli da vatra nije naudila tijelu njihovu^b i da im ni kosa na glavi^c nije bila opaljena, čak im se ni ogrtači nisu ništa promijenili niti se na njih uhvatio miris vatre.

28 Nato je Nebukadnezar rekao: “Neka je blagoslovljen Bog Šadrakov, Mešakov i Abednegov,^d koji je poslao anđela svojega^e i izbavio sluge svoje koji su se uzdali u njega^f i koji se nisu pokorili zapovijedi kraljevoj, već su bili spremni umrijeti jer nijednom drugom bogu osim Bogu svome^g nisu željeli služiti^h niti mu se pokloniti!ⁱ **29** Zato izdajem naredbu^j za sve narode, plemena i jezike da se svako- ga tko bi rekao nešto pogrdno protiv Boga Šadrakova, Mešakova i Abednegova raskomada,^k a kuća njegova da se pretvori u javni zahod,^l jer nema drugog boga koji bi mogao izbaviti kao ovaj.”^m

30 Tada je kralj dao Šadraku, Mešaku i Abednegu visoke položaje u pokrajini babilonskoj.ⁿ

4 “Kralj Nebukadnezar svim narodima, plemenima i jezicima koji žive po svoj zemlji:^o Neka vam se umnoži mir!^p **2** Našao sam za dobro objaviti znakove i čuda koja je Bog Svevišnji učinio na meni.” **3** Kako su samo veliki znakovi njegovi i kako su moćna čuda njegova!^s Kraljevstvo je njegovo kraljevstvo vječno^t i vlast je njegova iz naraštaja u naraštaj.^u

4 Ja, Nebukadnezar, živio sam mirno^a u domu svojem u sretno u palači svojoj.^b 5 Tada sam usnio san koji me uplašio.^c Slike koje su mi dolazile na postelji i viđenja koja su mi prolazila glavom ispunila su me strahom.^d 6 pa sam izdao naredbu da se preda me dovedu svi mudraci babilonski da mi kažu što znači san.^e

7 Tada su došli svećenici koji se bave vračanjem, prizivatelji duhova, Kaldejci^f i zvjezdoznanci.^g Ispričao sam im san, ali nisu mi mogli reći što on znači.^h 8 Na kraju je preda me došao Danijel, koji se zove Beltešasarⁱ po imenu boga mojega^j i u kome je duh svetih bogova,^k i ja sam mu ispričao san:

9 'Beltešasare, ti si poglavar svećenika koji se bave vračanjem^l i dobro znam da je u tebi duh svetih bogova^m i da nijedna tajna tebi nije preteška.ⁿ Kaži mi viđenja koja sam gledao u snu i značenje njihovo!^o

10 A u viđenjima koja su mi na postelji mojoj prolazila glavom vidio sam,^p i gle, usred zemlje drvo^r silne visine.^s 11 Drvo je naraslo i postalo jako, visinom je doprlo do neba, a vidjelo se s krajeva sve zemlje.^t 12 Lišće mu je bilo lijepo, a plod obilan, i na njemu je bilo hrane za sve. Pod njim su zvijeri^u poljske tražile sjenu,^v na granama su njegovim boravile ptice nebeske^z i od njega se hranilo svako stvorenje.

13 Zatim sam u viđenjima koja su mi na postelji mojoj

4. poglavlje

- a Iza 47:8
- b Lk 11:21
- c Da 5:6
- d Da 2:1
- e 1Mo 41:8
- Da 2:2
- f Da 5:7
- g Iza 47:13
- Da 2:27
- h Da 2:11
- i Da 1:7
- Da 5:12
- j Iza 46:1
- Jr 50:2
- k 4Mo 11:17
- Iza 63:11
- Da 4:18
- Da 4:24
- Da 5:11
- l Da 1:20
- Da 2:48
- m 1Mo 41:38
- Da 6:3
- n Da 1:17
- o Da 2:30
- p Da 2:19
- r Da 4:26
- s Iza 10:33
- Eze 31:3
- t 1Mo 11:4
- Mt 11:23
- u Jr 27:6
- Eze 31:6
- v Tu 4:20
- z Mt 13:32

Desni stupac

- a Ps 103:20
- Ps 103:21
- Da 4:23
- b 5Mo 33:2
- Ps 89:7
- Da 8:13
- Mt 18:10
- Lk 4:34
- c Eze 21:26
- Eze 21:27
- Da 4:31
- Da 5:20
- Lk 3:9
- d Jr 51:6
- Eze 31:12
- e Job 14:7
- Da 4:33
- f Da 4:32
- g Da 7:25
- Da 12:7
- Lk 21:24
- Ot 12:14
- h Da 4:13
- i Ps 83:18
- Jr 16:21
- Da 4:34
- j Ps 75:7
- Ps 89:36
- Mt 25:31
- Lk 1:32
- Lk 1:33
- k 1Sa 2:8
- Eze 17:24
- Za 9:9
- Mt 11:29
- l Iza 47:13
- Da 5:8
- Da 5:15
- m 1Mo 41:16
- Da 2:28
- Da 4:8
- n Da 1:7
- o Da 7:28
- p 1Sa 3:17
- r 2Sa 18:32

prolazila glavom vidio, i gle, stražar,^a sveti,^b silazi s neba.

14 Vičući glasno, rekao je ovako: "Posijecite drvo^c i odsijecite mu grane! Stresite mu lišće i razbacajte plodove! Neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovih!^d 15 Ali mu panj s korijenjem ostavite u zemlji, u okovima željeznim i bakrenim, u travi poljskoj! Neka ga kvasi rosa nebeska i neka sa zvijerima dijeli raslinje zemaljsko!^e 16 Neka mu se promijeni srce ljudsko i neka mu se da srce životinjsko^f i sedam vremena^g neka prođe preko njega! 17 To je odluka koju su prenijeli stražari^h i presuda koju su objavili sveti kako bi živi znali da Svevišnji vlada kraljevstvom ljudskimⁱ i da ga daje kome hoće^j i nad njim postavlja najnižega od ljudi."^k

18 To je san koji sam sanjao ja, kralj Nebukadnezar. A ti, Beltešasare, reci što on znači, jer nijedan drugi mudrac u kraljevstvu momemu ne može mi reći što znači.^l Ali ti možeš, jer u tebi je duh svetih bogova.^m

19 Tada je Danijel, nazvan Beltešasar,ⁿ načas ostao zapanjen i misli su ga njegove uplašile.^o

Nato mu je kralj rekao: 'Beltešasare, ne daj da te plaši san i značenje njegovo!'^p

A Beltešasar mu je odgovorio: 'Gospodaru moj, ovaj san neka se ispuni na onima koji te mrze i značenje njegovo na protivnicima tvojim!'^r

20 Drvo što si ga vidio, koje je naraslo veliko i posta-

lo jako te visinom doprlo do neba i koje se vidi po svojoj zemlji,^a **21** čije je lišće lijepo, a plod obilan, i na kome ima dovoljno hrane za sve, pod kojim borave životinje poljske i na čijim granama prebivaju ptice nebeske,^b **22** to si ti, kralju,^c jer si postao velik i jak i veličanstvo se tvoje uzvisilo i doprlo do neba,^d a vlast tvoja do kraja zemlje.^e

23 A to što je kralj vidio stražara, svetoga,^f kako silazi s neba i govori: "Posijecite drvo i uništite ga! Ali panj s korijenjem ostavite mu u zemlji, u okovima željeznim i bakrenim, u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i sa zvijerima poljskim neka bude dok sedam vremena ne prođe preko njega",^g **24** znači ovo, kralju, i odredba^h je Svevišnjegaⁱ ono što će se dogoditi gospodaru mojemu kralju.^j **25** Prognať će te od ljudi, živjet ćeš sa zvijerima poljskim^k i davat će ti da jedeš travu poput goveda.^l Rosa će te nebeska kvasiti i sedam će vremena^m proći preko tebe dok ne spoznaš da Svevišnji vlada kraljevstvom ljudskimⁿ i daje ga kome hoće.^o

26 A to što su rekli da se drvetu ostavi panj s korijenjem^p znači da će kraljevstvo tvoje opet pripasti tebi nakon što spoznaš da nebesa vladaju.^r **27** Zato, kralju, neka ti bude ugodan^s savjet moj i izbavi se od grijeha svojih pravednim djelima^t i od bezakonja svojega milosrdem prema siromasima!^u Možda će ti se tada produžiti blagostanje."^v

4. poglavlje

- a Eze 3:13
Da 4:10
- b Da 4:12
c Da 2:37
- d Iza 14:13
Iza 14:14
- e Da 2:38
f 4Mo 22:32
3Mo 33:2
- g Ps 89:7
Da 4:13
Da 8:13
Mt 18:10
Dj 10:3
Dj 12:23
- h Da 4:16
Da 5:21
Lk 21:24
- i Iza 23:9
Iza 55:11
Da 4:17
- j Ps 83:18
k Job 34:19
Ps 107:40
- l Da 4:32
Da 5:21
- m I Ps 106:20
Da 4:16
Lk 21:24
- n Ps 83:18
o Job 34:24
Jr 27:5
Da 2:21
Da 5:21
Da 7:14
- p Da 4:15
- r Ps 11:4
Iza 66:1
- s Ps 119:46
- t Izr 16:6
Izr 28:13
Iza 55:7
Eze 18:21
Mt 3:8
- u Ps 41:1
Iza 58:7
Mi 6:8
1Iv 3:17
- v 1Kr 21:29
Jl 2:14
Jn 3:10

Desni stupac

- a 4Mo 23:19
Izr 10:24
Iza 55:11
- b Ps 73:9
- c Izr 16:18
- d Ps 49:11
- e Da 4:25
Dj 12:23
- f Da 4:14
Da 5:21
- g Da 4:17
- h Da 3:6
Da 5:5
- i Da 4:25
Jl 4:16
- j Ps 121:1
Ps 123:1
Ps 123:2
- k Ps 7:17
Ps 92:1
- m Jr 10:10
1Ti 1:17
Ot 4:11
- n Ps 10:16
Da 4:3
Mi 4:7
- o Ps 39:5
Iza 40:15
- p 1Sa 3:18
Ps 33:11
Iza 46:10

28 Sve se to dogodilo kralju Nebukadnezaru.^a

29 Poslije dvanaest mjeseci,^{*} kad je hodao po krovu palače kraljevske u Babilonu, **30** kralj je rekao:^b "Nije li to taj Veliki Babilon koji sam ja sagradio silnom moći svojom^c da bude prijestolnica kraljevska i na slavu veličanstva mogejga?"^d

31 I dok su te riječi još bile u ustima kraljevima, s neba je došao glas: "Tebi se govori, kralju Nebukadnezare: 'Kraljevstvo ti se oduzima.^e **32** Bit ćeš prognať od ljudi i živjet ćeš sa zvijerima poljskim.^f Davat će ti da jedeš travu poput goveda i sedam će vremena proći preko tebe dok ne spoznaš da Svevišnji vlada kraljevstvom ljudskim i daje ga kome hoće."^g

33 Istog se časa^h ta riječ ispunila na Nebukadnezaru. Prognať su ga od ljudi, počeo je jesti travu poput goveda i rosa nebeska kvasila mu je tijelo, a kosa mu je narasla kao perje orlovo i nokti kao pandže ptičje.^l

34 "A poslije tih dana,ⁱ ja, Nebukadnezar, podigao sam oči^k prema nebu i razum mi se vratio. I blagoslovio sam Svevišnjega,^l hvalio i slavio onoga koji živi vječno,^m jer je vlast njegova vlast vječna i kraljevstvo njegovo iz naraštaja u naraštaj.ⁿ **35** Svi što žive na zemlji za njega nisu ništa^o i po volji svojoj postupa s vojskom nebeskom i s onima što žive na zemlji.^p I nema nikoga tko

Da 4:29^{*} Ili: "lunarnih mjeseci". Vidi dodatak 14.

može zaustaviti ruku njegovu^a ili mu reći: "Što to radiš?"^b

36 U isto vrijeme vratio mi se razum i na slavu kraljevstva mojega vratilo mi se veličanstvo i sjaj.^c Visoki službenici i velikaši moji počeli su me odano tražiti i ponovno sam bio postavljen nad kraljevstvom svojim i veličina je moja silno porasla.^d

37 Sada ja, Nebukadnezar, hvalim, uzvisujem i slavim Kralja nebeskoga^e jer su sva djela njegova istina i putevi njegovi pravda,^f i može poniziti one koji su ponosni."^g

5 Kralj Belšasar^{*h} priredio je veliku gozbu za tisuću velikaša svojih i pred tisuću njih pio je vino.ⁱ **2** Opijen vinom,^j Belšasar je zapovjedio da se donesu posude zlatne i srebrne^k koje je otac^{*} njegov Nebukadnezar odnio iz hrama u Jeruzalemu, da iz njih piju^l kralj i velikaši njegovi, žene njegove i priležnice. **3** Tada su donijeli posude zlatne odnesene iz hrama, doma Božjega u Jeruzalemu, i iz njih su pili kralj i velikaši njegovi, žene njegove i priležnice. **4** Pili su vino i hvalili bogove od zlata, srebra, bakra, željeza, drva i kamena.^m

5 U taj čas pojavili su se prsti ruke ljudske koji su počeli pisati, nasuprot svijećnjaku, po ožbukanom zidu palače kraljeve,ⁿ i kralj je vidio ruku koja je pisala. **6** Tada je kralj problijedio, misli su ga uplašile,^o popustili su zglobovi kuko-

Da 4:37* Doslovno: "koji hode u oholosti". **5:1*** Ili: "Baltazar". **2*** Ili: "djed".

4. poglavlje

- a Job 34:24
Iza 43:13
1Ko 10:22
- b Job 9:12
Iza 45:9
Ri 9:20
- c 2Lje 33:13
Da 4:26
- d Izr 22:4
- e Da 4:3
Dj 17:24
- f 5Mo 32:4
Ps 33:5
Ot 15:3
- g 2Mo 18:11
Job 40:11
Jk 4:6

5. poglavlje

- h Da 5:9
Da 7:1
Da 8:1
- i Iza 21:5
Jr 51:39
- j Izr 20:1
Izr 31:4
- k 2Kr 25:15
2Lje 36:18
Ezr 1:7
Jr 27:16
Jr 52:19
Da 1:2
- l Izr 11:2
- m Ps 115:4
Ps 135:15
Dj 17:29
Ot 9:20
- n Da 5:24
- o Ps 102:15

Desni stupac

- a Ps 69:23
Iza 21:3
- b Eze 7:17
Na 2:10
- c 1Mo 41:8
Da 2:2
Da 4:6
- d 1Mo 41:42
1Sa 17:25
- e Da 2:6
Da 2:48
Da 6:2
- f 1Mo 41:8
Da 2:27
Da 4:7
- g Iza 13:7
- h Da 3:9
- i Da 2:47
Da 4:8
Da 4:18
- j Da 2:48
Da 4:9
- k Da 1:7
Da 4:8
l Da 1:17
Da 6:3

va njegovih,^a a koljena su mu stala udarati jedno o drugo.^b

7 Kralj je povikao da se dovedu prizivatelji duhova, Kaldejci i zvjezdoznanci.^{*c} Tada se kralj obratio mudracima babilonskim: "Tko pročitava ovo pismo i otkrije mi značenje njegovo, bit će obučen u purpur,^d nosit će zlatni lanac oko vrata i postat će treći vladar u kraljevstvu."^e

8 Tada su pristupali svi mudraci kraljevi, ali nisu mogli niti pročitati pismo niti kazati kralju što ono znači.^f **9** Zato se kralj Belšasar silno uplašio i problijedio je, a velikaši njegovi ostali su zbunjeni.^g

10 Kad je kraljica čula za riječi kralja i velikaša njegovih, ušla je u dvoranu gdje je bila gozba. I kraljica je rekla: "Kralju, da si živ dovijeka!^h Neka te misli tvoje ne plaše i neka lice tvoje ne blijedi! **11** Ima u kraljevstvu tvojemu čovjek u kome je duh svetih bogova.ⁱ

U danima oca tvojega u njemu je prebivala pronicljivost,^{*} razboritost[#] i mudrost slična mudrosti bogova, i kralj Nebukadnezar, otac tvoj, postavio ga je za poglavara^j svećenicima koji se bave vraćanjem, prizivateljima duhova, Kaldejcima i zvjezdoznancima — tvoj vlastiti otac, kralju — **12** jer Danijel, kojega je kralj nazvao Beltešasar,^k isticao se umom,^{*} znanjem i razboritošću potrebnom za tumačenje snova^l i sposobno-

Da 5:7* "Astrolozi". **11*** Doslovno: "svjetlost". **11#** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **12*** Doslovno: "duhom".

šću da rješava zagonetke i da razmrsi ono što je zamršeno.^a Neka sada pozovu Danijela da otkrije što ovo znači!”

13 Tada su Danijela doveli pred kralja. A kralj se obratio Danijelu: “Jesi li ti Danijel, jedan od izgnanika Judinih,^b kojeg je kralj, otac moj, doveo iz Jude?^c **14** Čuo sam da je u tebi duh bogova^d i da u tebi prebiva pronicljivost, razboritost i izvanredna mudrost.^e

15 Sada su doveli preda me mudrace i prizivatelje duhova da pročitaju ovo pismo i da mi kažu značenje njegovo, ali oni mi ne mogu otkriti što znače te riječi.^f **16** A ja sam za tebe čuo da možeš davati tumačenja^g i razmrsiti ono što je zamršeno. Ako dakle možeš pročitati ovo pismo i kazati mi značenje njegovo, bit ćeš obučen u purpur, nosit ćeš zlatni lanac oko vrata i bit ćeš treći vladar u kraljevstvu.”^h

17 Tada je Danijel odgovorio kralju: “Darovi tvoji neka ostanu tebi i poklone svoje daj drugima.ⁱ A ja ću kralju pročitati ovo pismo i kazati mu značenje njegovo.^j **18** Kralju, Bog Svevišnji^k dao je ocu tvomemu Nebukadnezaru^l kraljevstvo, veličinu, dostojanstvo i veličanstvo.^m **19** I zbog veličine koju mu je dao, svi su narodi, plemena i jezici drhtali pred njim i bojali ga se.ⁿ Ubijao je koga je htio, udarao koga je htio, uzvisivao koga je htio i ponižavao koga je htio.^o **20** Ali kad se uzoholio u srcu i osilio^{*} do drsko-

Da 5:20* Doslovno: “i duh mu je otvrdnuo”.

5. poglavlje

- a 1Kr 4:30
Da 5:16
- b Da 1:6
Da 2:25
Da 6:13
- c 2Kr 24:14
- d Da 1:17
Da 2:23
Da 4:9
- e Izr 2:6
Da 1:20
- f Iza 47:12
Da 2:10
Da 5:8
- g 1Mo 40:8
Da 2:28
- h Da 2:6
Da 5:7
- i Es 8:15
- j Ps 119:46
- k Ps 47:2
Ps 83:18
Ps 92:8
Da 4:17
- l Da 5:11
- m Da 2:37
Da 2:38
- n Jr 25:9
Da 3:4
Da 4:22
- o Izr 16:14
Da 2:12
Da 3:6
Da 3:29

Desni stupac

- a Izr 16:5
Iza 14:13
Da 4:30
Mi 6:8
- b Iza 47:1
- c Da 4:25
Da 4:32
Da 4:33
- d Job 34:24
Ps 83:18
Eze 17:24
Da 4:17
Da 4:35
- f Da 5:11
Da 5:18
- g Mt 23:12
- h Lk 12:47
Jk 4:17
- i Iza 37:23
Jr 50:29
- j Da 5:3
- k Iza 37:19
Dj 17:29
- l 5Mo 32:21
Ps 115:5
Ps 135:17
Iza 46:7
1Ko 8:4
- m Ps 104:29
- n Izr 20:24
Jr 10:23
- o Ri 1:21
- p Da 5:5
- r Iza 13:11
Jr 25:12
Jr 27:7
Jr 50:1
Jr 51:11
- s Job 31:6
Ri 2:6
1Ko 3:13
Kol 3:25

sti,^a bio je oboren s prijestolja kraljevstva svojega i bilo mu je oduzeto dostojanstvo njegovo.^b **21** Prognali su ga od sinova ljudskih, srce mu je postalo kao životinjsko i živio je s divljim magarcima.^c Davali su mu da jede travu poput goveda, a rosa nebeska kvasila mu je tijelo,^d dok nije spoznao da Bog Svevišnji vlada kraljevstvom ljudskim i da nad njim postavlja koga hoće.^e

22 Ali ti, Belšasare, sine^{*} njegov,^f nisi ponizio srce svoje,^g iako si znao sve to.^h

23 Nego si se podigao protiv Gospodara nebeskoga,ⁱ te su pred tebe donijeli čak i posude iz doma njegovog.^j I pili ste iz njih vino ti i velikaši tvoji, žene tvoje i prilježnice, i hvallili ste ništavne bogove od srebra i zlata, bakra, željeza, drva i kamena,^k koji ništa ne vide i ništa ne čuju i ništa ne znaju,^l a Bogu u čijoj je ruci dah tvoj^m i kome su u vlasti svi putevi tvojiⁿ nisi dao slavu.^o **24** Zato je on poslao ruku i dao da se napiše ovo pismo.^p **25** A ovo je pismo što je napisano: MENE, MENE, TEKEL i PARSIN.^{*}

26 Ovo je značenje riječi: MENE: Bog je odbrojio^{*} dane kraljevstva tvojega i učinio mu kraj.^{qr}

27 TEKEL: izvagan^{*} si na vagi i našao si se prelagan.^s

Da 5:22* Ili: “unuče”. **25*** Doslovno: “mina, mina, šekel i polušekel”. Aramejski: *Mené’ Mené’ Teqél uPharsin*. *Pharsin* je množina od *Perés*, što znači “polušekel”. **26*** “MENE: Bog je odbrojio” — aramejski: *Mené’ menah’Elahá’*. **26*** Ili: “napustio ga”. **27*** “TEKEL: izvagan” — aramejski: *Teqél teqittah*.

28 PERES: kraljevstvo je tvoje razdijeljeno* i predano Medijcima i Perzijancima.”^a

29 Tada su na zapovijed Belšasarovu Danijela obukli u purpur, stavili mu oko vrata zlatni lanac i proglasili ga trećim vladarom u kraljevstvu.^b

30 Iste je noći kaldejski kralj Belšasar bio ubijen,^c 31 a kraljevstvo je preuzeo Darije^d Medijac, koji je imao oko šezdeset i dvije godine.

6 Darije je našao za dobro da postavi nad kraljevstvom stotinu i dvadeset satrapa,* da budu nad cijelim kraljevstvom.^e 2 Nad njima je postavio tri predstojnika, od kojih je jedan bio Danijel,^f kojima su satrapi^g morali polagati račun da kralj ne bi pretrpio štetu.^h 3 A Danijel se među predstojnicima i satrapima isticaoⁱ svojim izuzetnim umom,^j i kralj je namjeravao postaviti ga nad cijelim kraljevstvom.

4 Tada su predstojnici i satrapi stali tražiti neki povod, nešto oko državne uprave, da optuže Danijela,^k ali nisu na njemu mogli naći nikakvog povoda za optužbu niti što nepošteno, jer je bio pouzdan i nije mu se mogao naći nikakav propust niti što nepošteno.^l 5 Stoga su ti ljudi rekli: “Nećemo naći na tome Dani-

Da 5:28* “PERES: kraljevstvo je tvoje razdijeljeno” – aramejski: *Perés perisáth malkhuthákh*. *Perés* je jednina od *Pharsin*. Usporedi bilješku za 25. redak. 28* “Medijcima i Perzijancima” – aramejski: *leMadhai uPharás*. Na aramejskom jeziku riječ “Perzijancima” ima ista tri suglasnika kao i riječ *Perés*. 6:1* Vidi bilješku za Ezr 8:36. 3* Doslavno: “duhom”.

5. poglavlje

- a Ezr 1:1
Iza 21:2
Iza 45:1
Jr 50:9
Da 6:28
Da 9:1
- b Iza 14:2
Da 5:7
Da 5:16
- c Iza 21:9
Jr 51:8
Jr 51:31
Jr 51:39
Jr 51:57
- d Da 6:1
Da 9:1

6. poglavlje

- e Es 1:1
- f Izr 3:16
Iza 14:2
Da 2:48
Da 5:29
- g Ezr 8:36
Es 8:9
Da 3:2
- h Ezr 4:22
Es 7:4
Lk 19:23
- i Izr 3:35
Izr 22:29
- j Da 1:17
Da 5:12
- k Ps 37:12
Izr 29:27
Pr 4:4
- l Flp 2:15
1Pe 2:12

Desni stupac

- a Es 3:8
- b Ps 56:6
Izr 6:18
- c Ne 2:3
Da 2:4
- d Ps 59:3
Ps 94:20
- e Da 3:6
Da 6:16
Da 6:24
- f Es 3:12
Es 8:10
- g Es 8:8
- h Es 1:19
- i Da 6:7
- j 1Kr 8:30
1Kr 8:44
2Lje 6:38
Ps 5:7
- k Ps 55:17
Ps 86:3
Kol 4:2
- l 1Kr 8:54
2Lje 6:13
Ezr 9:5
Ps 95:6
Lk 22:41
Dj 7:60
- m Ps 34:1
Ri 12:12
- n 1So 5:17
- o Ps 10:9
Ps 37:32
- p Da 6:7
Da 6:24

jelu nikakav povod za optužbu, osim ako ne nađemo protiv njega nešto u zakonu Boga njegova.”^a

6 Tako su ti predstojnici i satrapi nagnuli pred kralja^b i ovako mu rekli: “Kralju Darije, da si živ dovijeka!^c 7 Svi predstojnici u kraljevstvu, nadstojnici i satrapi, visoki službenici kraljevski i upravitelji složili su se da bi trebalo izdati kraljevsku odredbu^d i postaviti zabranu po kojoj svatko tko bi u razdoblju od trideset dana upravio molbu bilo kojem bogu ili čovjeku, osim tebi, kralju, treba biti bačen u lavlju jamu.^e 8 A sada, kralju, izdaj tu odredbu i potpiši pismo^f da se ne može promijeniti, prema neopozivom^g zakonu medijskom i perzijskom!”^h

9 Nato je kralj Darije potpisao pismo i zabranu.ⁱ

10 Kad je Danijel saznao da je pismo potpisano, ušao je u kuću svoju. U gornjoj sobi svojoj imao je prozore otvorene prema Jeruzalemu.^j Ondje je tri puta na dan^k klečao na koljenima, moleći se^l i dajući hvalu Bogu svojem, ^m kao što je to i prije redovito činio.ⁿ 11 Tada su nahrupili oni ljudi i našli Danijela kako se moli i traži milost pred Bogom svojim.^o

12 Zatim su stupili pred kralja i, pozivajući se na kraljevsku zabranu, rekli mu: “Nisi li potpisao zabranu po kojoj svaki čovjek koji bi upravio molbu bilo kojem bogu ili čovjeku u razdoblju od trideset dana, osim tebi, kralju, treba biti bačen u lavlju jamu?”^p

Kralj je odgovorio: "Tako je odlučeno prema neopozivom zakonu medijskom i perzijskom."^a **13** A oni su smjesta rekli kralju: "Danijel,^b onaj od izgnanika Judinih,^c ne mari za tebe, kralju, niti za zabranu koju si potpisao, nego se moli tri puta na dan."^d **14** Kad je kralj čuo te riječi, vrlo se ražalostio^e i odlučio je spasiti^f Danijela. Sve do zalaska sunca nastojao ga je izbaviti. **15** Ali onda su ti ljudi nagrnuli pred kralja i rekli mu: "Imaj na umu, kralju, da se prema zakonu medijskom i perzijskom nikakva zabrana^g ili odredba koju izda kralj ne može promijeniti."^h

16 I kralj je izdao zapovijed, pa su doveli Danijela i bacili ga u lavlju jamu.ⁱ Obrativši se Danijelu, kralj je rekao: "Bog tvoj kojem postojano služiš, on će te izbaviti."^j **17** I donijeli su kamen i stavili ga na otvor jame, a kralj ga je zapečatio pečatnjakom svojim i pečatnjakom velikaša svojih, da se u Danijelovu slučaju više ništa ne može promijeniti.^k

18 Potom je kralj otišao u svoju palaču i noć je proveo posteći^l i ne dopuštajući da pred njega donesu glazbala, a san mu nije dolazio na oči.^m **19** A u zoru, čim se razdanilo, kralj je ustao i brzo otišao do lavlje jame. **20** Kad se kralj približio jami, zazvao je Danijela žalosnim glasom, povikavši Danijelu: "Danijele, slugo Boga živoga, je li te Bog tvoj kojem postojanoⁿ služiš mogao izbaviti od lavova?"^o **21** A Danijel je smjesta odgovorio kralju: "Kralju, da si živ

6. poglavlje

- a Es 8:8
Da 6:8
- b Da 1:6
- c Da 2:25
Da 5:13
- d Es 3:8
- e Mk 6:26
- f 1Kr 8:50
- g Da 6:7
- h Es 8:8
Ps 94:20
Da 6:8
- i He 11:33
- j Ps 37:39
Ps 91:14
Ps 118:5
Iza 41:10
Iza 43:2
2Ko 1:10
- k Mt 27:66
Dj 12:4
- l 2Sa 12:16
1Kr 21:27
- m Es 6:1
Da 2:1
- n 5Mo 6:5
1Lj 16:11
Izr 23:17
- o 1Mo 18:14
Mt 19:26
Lk 1:37

Desni stupac

- a 2Sa 22:7
Ps 31:14
- b Ps 34:7
Da 3:28
- c 1Sa 17:37
2Ti 4:17
He 11:33
- d Ps 24:4
Ps 26:6
- e Ri 13:1
1Pe 2:17
- f Izr 16:13
- g 2Lj 20:20
Ps 37:40
Izr 18:10
- h 5Mo 19:19
Es 7:10
Izr 11:8
- i Izr 14:35
- j JS 7:24
- k Ps 54:5
Iza 38:13
- l Es 3:12
Es 8:9
Da 4:1
- m Ezr 4:17
- n Da 3:29
- o Ps 99:1
Jr 10:10
- p 5Mo 5:26
Ps 90:2
Da 4:34
1Pe 1:23
Qt 4:9
- r Da 2:44
- s Ps 93:1
- t Ps 29:10
Qt 15:3
- u Ps 18:48
Ps 32:7
Da 3:28
- v Dj 2:19
- z Jr 32:20
Da 4:3
He 2:4
- a Da 5:31
Da 6:2
- b 2Lj 36:22
Ezr 1:1
Iza 44:28

dovijeka! **22** Bog moj^a poslao je anđela svojega^b i zatvorio usta lavovima,^c te mi nisu naudili, jer sam se pred njim našao nevin,^d a ni tebi, kralju, nisam učinio nikakvo zlo."^e

23 Tada se kralj jako obradovao^f i zapovjedio je da izvadite Danijela iz jame. Kad su izvadili Danijela iz jame, na njemu se nije našla ni najmanja ozljeda jer se pouzdao u Boga svojega.^g

24 Potom je kralj zapovjedio da dovedu one ljude koji su optužili Danijela^h te su bacili u lavlju jamu njih,ⁱ sinove njihove i žene njihove.^j I prije nego što su dodirnuli dno jame, lavovi su ih zgrabili i smrvili im sve kosti.^k

25 Tada je kralj Darije napisao svim narodima, plemenima i jezicima koji žive po svojoj zemlji:^l "Neka vam se umnoži mir!^m **26** Ovim naredujemⁿ da u svim područjima kraljevstva mogega ljudi drhte pred Bogom Danijelovim i da ga se boje!^o Jer on je Bog živi koji ostaje dovijeka.^p Kraljevstvo^r njegovo neće propasti^s i vlast će njegova trajati zauvijek.^t **27** On spašava i izbavlja^u i čini znakove i čuda na nebu^v i na zemlji,^z jer on je spasio Danijela iz šapa lavljih."

28 I Danijel je napredovao u kraljevstvu Darijevu^a i u kraljevstvu Kira Perzijanca.^b

7 Prve godine babilonskoga kralja Belšasara,^c Danijel je na postelji svojoj usnio san i videnja su mu prolazila glavom.^d Tada je zapisao

7. poglavlje c Jr 27:7; Da 5:1; Da 5:30; d 4Mo 12:6; Job 33:15; Jr 23:28; Da 2:19; Da 8:1.

san.^a Ispričao je sadržaj svega što je vidio. **2** Danijel je pripovijedajući rekao:

“Gledao sam noću u videnjima, kad eno, četiri vjetra^b nebeska uzburkala su veliko more.^c **3** I četiri goleme zvijeri^d izlazile su iz mora,^e svaka drugačija.^f

4 Prva je bila kao lav^g i imala je krila orlova.^h Dok sam gledao, krila su joj bila iščupana, a ona je bila podignuta sa zemljeⁱ i postavljena na dvije noge kao čovjek, i bilo joj je dano srce ljudsko.^j

5 I gle, još jedna zvijer, druga, kao medvjed.^k S jedne se strane podigla^l i tri su joj rebra bila u ustima, među zubima. I govorilo joj se: ‘Ustani, jedi mnogo mesa!’^m

6 Gledao sam dalje, kad eno, još jedna zvijer, bila je kao leopard,ⁿ ali na leđima je imala četiri krila ptičja. Zvijer je imala četiri glave,^o i dana joj je vlast.

7 Gledao sam dalje u noćnim videnjima, kad eno, četvrta zvijer, strašna, užasna i neobično jaka.^p Imala je velike željezne zube. Proždirala je i satirala, a ono što je ostalo gazila je nogama. Razlikovala se od svih prijašnjih zvijeri i imala je deset rogova.^r **8** Promatrao sam rogove, i gle, jedan drugi, mali rog,^s izrastao je među njima, i tri prijašnja roga bila su iščupana pred njim. I gle, na tom su rogu bile oči kao oči ljudske i usta koja su govorila hvalisave riječi.^t

9 Dok sam gledao, bila su postavljena prijestolja^u i Pra-

7. poglavlje

- a Iza 30:8
Hb 2:2
2Ti 3:16
Ot 1:11
- b Ef 2:2
Ef 6:12
- c Iza 57:20
Ot 17:15
- d Da 7:17
- e Ot 13:1
- f Da 7:19
- g Izr 30:30
Da 2:38
Jl 1:6
- h 5Mo 28:49
Jr 48:40
Tu 4:19
Hb 1:8
- i Da 4:30
- j 2Sa 17:10
Ps 9:20
- k Izr 17:12
Da 2:39
- l Da 5:28
Da 8:3
- m Iza 13:18
Da 11:2
- n Da 2:39
Da 8:5
Da 10:20
Da 11:3
- o Da 8:8
Da 11:4
- p Da 2:40
Da 7:19
- r Ot 13:1
- s Da 7:24
Ot 13:11
- t 1Sa 2:3
Ps 12:3
Da 8:25
Ot 13:5
- u Ot 20:4

Desni stupac

- a Ps 90:2
Da 7:13
Da 7:22
Hb 1:12
Ot 4:2
- b Ps 104:2
Ot 19:8
- c Ot 1:14
- d Iza 6:1
- e 5Mo 9:3
He 12:29
- f Ps 50:3
Ps 97:3
- g He 1:14
- h 5Mo 33:2
1Kr 22:19
Ps 68:17
He 12:22
Jd 14
Ot 5:11
- i 5Mo 32:36
1Sa 2:10
Ps 7:11
Ps 50:6
Pr 3:17
- j Da 7:8
Da 7:25
Da 8:23
- k Da 8:25
Ot 19:20
Ot 20:10
- l Da 7:3
- m Da 2:21
Dj 1:7

davni^a je sjeo. Odjeća mu je bila bijela kao snijeg,^b a kosa na glavi kao čista vuna.^c Prijestolje su mu bili plamenovi ognjeni,^d kotači oganj razgorio.^e **10** Rijeka ognjena tekla je i izvivala ispred njega.^f Tisuću tisuća služilo mu je,^g deset tisuća po deset tisuća stajalo je pred njim.^h Sudⁱ je sjeo i knjige su se otvorile.

11 Gledao sam dalje zbog hvalisavih riječi koje je rog govorio.^j I dok sam gledao, zvijer je bila ubijena, a njezino tijelo uništeno i predano ognju razgorjelom.^k **12** A ostalim je zvijerima^l bila oduzeta vlast, ali život im je bio produžen za jedno vrijeme i razdoblje.^m

13 Gledao sam dalje u noćnim videnjima, kad eno, na oblacimaⁿ nebeskim dolazio je netko kao sin čovječji.^o Bilo mu je dopušteno da pristupi Pradavnome,^p pa su ga doveli pred njega.^r **14** Njemu je bila predana vlast,^s čast^t i kraljevstvo,^u da mu služe svi narodi, plemena i jezici.^v Vlast je njegova vlast vječna i nikada neće proći, a kraljevstvo njegovo neće propasti.^z

15 Ja, Danijel, zbog toga sam se uznemirio,^{*} a videnja koja su mi prolazila glavom počela su me plašiti.^a **16** Prišao sam jednome od onih koji su ondje stajali i zamolio ga da

n Mt 24:30; Mt 26:64; Mk 13:26; Mk 14:62; Lk 21:27; Ot 1:7; o Mt 25:31; Iv 3:13; Dj 7:56; Flp 2:7; He 2:14; Ot 1:13; Ot 14:14; p Da 7:9; Hb 1:12; r He 12:23; Ot 5:5; s Ps 2:6; Ps 8:6; Ps 89:27; Ps 110:2; Iza 9:6; Mt 28:18; Lk 10:22; 1Ko 15:25; Ef 1:22; Ot 3:21; t Flp 2:9; u Lk 19:12; k Lk 22:29; Iv 3:35; v 1Mo 49:10; z Ps 45:6; Iza 9:7; Da 2:44; Lk 1:33; Ot 11:15; a Da 8:27.

Da 7:15* Doslovno: “duh mi se uznemirio”.

mi točno kaže što sve to znači.^a A on mi je otkrio značenje toga, rekavši mi:

17 'One goleme zvijeri, što ih je četiri,^b jesu četiri kralja koji će se uzdići na zemlji.^c

18 Ali sveti sluge^d Najvišega^e primit će kraljevstvo, i oni će kraljevstvo^f posjedovati dvi-jeka, u vijekove vjekova.'

19 Tada sam zaželio točno saznati što predstavlja četvrta zvijer — koja se razlikovala od svih drugih i koja je bila izuzetno strašna, sa zubima od željeza i pandžama od bakra, koja je proždirla i satirala, a ono što je ostalo gazila nogama^g — **20** i što predstavlja deset rogova na glavi njezinoj^h i drugi rogⁱ koji je izrastao i pred kojim su otpala tri roga,^j onaj rog koji je imao oči i usta što su govorila hvalisave riječi^k i koji je izgledao veći od ostalih.

21 Gledao sam dalje kako je taj rog ratovao sa svetim i nadvladaovao ih,^l **22** dok nije došao Pradavni^m i dok nije donesena presuda u korist svetih slugu Najvišegaⁿ i dok nije došlo vrijeme da sveti dobiju u posjed kraljevstvo.^o

23 A on je ovako rekao: 'Četvrta zvijer predstavlja četvrto kraljevstvo koje će nastati na zemlji i koje će se razlikovati od svih drugih kraljevstava. Ono će proždrijeti svu zemlju, zgaziti je i satrti.^p **24** A deset rogova znači da će se iz toga kraljevstva podići deset kraljeva.^r Nakon njih podići će se još jedan, koji će biti drugačiji od prijašnjih,^s i ponizit će tri kralja.^t **25** Govorit će riječi čak i pro-

7. poglavlje

- a Da 12:6
- b Da 7:3
- c Da 2:39
- d Ps 50:5
Ps 149:5
- e 2Ti 2:12
Ot 3:21
Ot 5:10
Ot 13:10
- f Da 7:22
Da 7:25
Da 7:27
- g Mt 5:5
Mt 19:28
Lk 22:29
- h Da 2:40
Da 7:7
- i Da 7:24
Ot 13:1
- j Da 8:9
- k Da 7:8
- l Da 13:11
- m Da 8:24
Da 12:7
Ot 11:7
Ot 13:7
- n Da 7:9
Da 7:13
Hb 1:12
- o Da 7:18
Da 7:27
- p Mt 19:28
Lk 22:29
Ot 1:6
Ot 3:21
Ot 5:10
Ot 20:4
- q Da 2:40
Da 7:7
- r Da 7:20
Ot 13:1
Ot 17:12
- s Da 2:41
Da 7:8
Da 8:9
- t Da 7:20

Desni stupac

- a Da 7:8
Da 8:25
Ot 13:11
- b Mt 24:9
Ot 11:7
Ot 13:7
Ot 16:6
Ot 17:6
Ot 18:24
- c Da 4:23
Lk 21:24
- d Mt 24:14
- e Da 12:7
Ot 11:2
Ot 11:3
Ot 13:5
- f Da 7:10
- g Da 7:11
- h Iza 54:3
Da 7:22
Mt 19:28
Lk 22:29
Ot 20:4
- i Ot 11:15
- j Iza 60:12
- k Lk 2:19

8. poglavlje

- l Da 5:1
- m Da 7:1
- n Da 7:15
- o Ne 1:1
Es 2:8

tiv Svevišnjega^a i ugnjetavati svete slugu Najvišega.^b Imat će namjeru promijeniti vremena^c i zakon,^d a sveti će sluge biti predani u ruke njegove na jedno vrijeme i dva vremena i pola vremena.^e **26** I Sud je sjeof^f oduzeo mu vlast da bi ga se zatrla i sasvim uništilo.^g

27 A kraljevstvo, vlast i veličanstvo kraljevstava pod svim nebom dani su narodu koji čine sveti slugu Najvišega.^h Kraljevstvo je njihovo kraljevstvo vječno,ⁱ i sve će im vlasti služiti i biti im poslušne.^j

28 Ovdje završava izvještaj. A mene, Danijela, jako su uplašile misli moje, tako da sam probljedio. Ali sve sam to sačuvao u srcu svojemu.^k

8 Treće godine kraljevanja kralja Belšasara^l ukazalo se meni, Danijelu, viđenje poslije onoga koje mi se ukazalo na početku.^m **2** Počeo sam gledati u viđenju, i dok sam gledao, našao sam se u utvrđi Šušanu,ⁿ koja je u pokrajini Elamu.^o Gledajući dalje u viđenju, našao sam se na rijeci Ulaju.^p **3** Kad sam podigao oči i pogledao, gle, ispred rijeke stajao je ovan^r koji je imao dva roga. Oba su roga bila visoka, no jedan je bio viši od drugoga, a onaj viši izrastao je kasnije.^s **4** Vidio sam kako ovan bode na zapad, na sjever i na jug, i nijedna zvijer nije mu se mogla oduprijeti i nije bilo nikoga tko bi izbavljao od njega.^t Činio je što je htio i uzoholio se.

o 1Mo 10:22; Iza 11:11; Iza 21:2; p Da 8:16; r Iza 13:17; Iza 21:2; Jr 51:11; Da 7:5; Da 8:20; s Es 1:3; Iza 44:28; Da 11:2; t Iza 45:1; Jr 51:12; Da 5:30.

5 I dok sam promatrao, gle, jarac^a je dolazio sa zapada površinom sve zemlje, a da nije doticao zemlju. Jarac je imao upadljiv rog među očima.^b

6 I približavao se ovnu s dva roga, kojega sam vidio kako stoji ispred rijeke, i potrčao je na njega silno gnjevan.

7 Vidio sam kako je došao do ovna i pun gorčine okomio se na njega, udarajući ga dok mu nije slomio oba roga, a ovan nije imao snage oduprijeti mu se. I oborio ga je na zemlju i zgazio, i nije bilo nikoga da ovna izbavi od njega.^c

8 A jarac se uzoholio^d preko svake mjere. Ali kad se osilio, veliki se rog slomio i umjesto njega izrasla su četiri upadljiva roga prema četiri vjetra nebeska.^{*e}

9 Iz jednoga od njih izbio je jedan drugi, mali rog,^f koji je sve više rastao prema jugu i prema istoku i prema Krasoti.^g

10 I narastao je sve do vojske nebeske,^h tako da je oborio na zemlju neke iz vojske i od zviježda,ⁱ i zgazio ih je.^j

11 Oholo se uzdigao sve do Kneza^k vojske, i Knezu je bila oduzeta svakidašnja žrtva,^{*l} a svetište koje je on utemeljio bilo je opustošeno.^m 12 Zbog prijestupaⁿ bila je na koncu predana vojska^o zajedno sa svakidašnjom žrtvom.^p I on je obarao istinu^r na zemlju^s i uspijevao u onome što je činio.^t

13 I čuo sam kako jedan sveti^u govori, a drugi sveti rekao je onome koji je govorio: "Dokle će trajati viđenje

8. poglavlje

- a Da 2:39
- Da 7:3
- Da 8:21
- b Da 11:3
- c Da 7:6
- d Izr 21:24
- Iza 29:20
- e Da 8:22
- Da 11:4
- f Da 7:8
- Da 7:20
- g Ps 48:2
- Iza 4:2
- Iza 28:5
- Eze 20:6
- Da 11:16
- Da 11:45
- h Iza 14:13
- Da 7:25
- i Da 12:3
- Ot 1:20
- j Ot 11:7
- k Da 8:25
- l 2Mo 29:38
- Da 12:11
- m Da 11:31
- 1Ko 3:17
- Ot 3:12
- Ot 11:2
- n Ps 106:6
- Iza 44:22
- o Mt 24:9
- Ot 11:7
- Ot 13:7
- p 4Mo 28:23
- Ezr 3:5
- Ho 14:2
- He 13:15
- r Iv 4:24
- s Iza 59:14
- t Jr 12:1
- u 1Pe 1:12

Desni stupac

- a Ot 6:10
- b Da 12:11
- Mt 24:15
- Mk 13:14
- c Iza 63:18
- Da 7:25
- Da 12:7
- Ot 11:2
- d Iza 1:27
- Iza 45:25
- Iza 60:17
- Ot 11:11
- e Da 1:17
- f Da 7:16
- g Da 8:2
- h Da 9:21
- Lk 1:19
- Lk 1:26
- i Da 9:22
- j Da 9:23
- k Eze 2:1
- l Da 10:14
- Da 12:4
- Da 12:9
- m Da 10:9
- n Da 10:10
- Za 4:1
- o Da 11:27
- Mt 24:3
- p Da 7:5
- Da 8:3
- Da 11:2
- r Da 7:6
- Da 8:5
- s Da 11:3
- t Da 8:8
- Da 11:4

o svakidašnjoj žrtvi^a i o prijestupu što pustoši^b i o prepuštanju svetog mjesta i vojske gaženju?^{*c} 14 Tada mi je on rekao: "Dok ne prođe dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara. Tada će sveto mjesto sigurno biti dovedeno u ispravno stanje."^d

15 I dok sam ja, Danijel, gledao viđenje i tražio da ga razumijem,^e gle, preda me je stao netko tko je izgledao kao čovjek.^f 16 I začuo sam glas čovjeka koji je bio usred Ulaja,^g i povikao je: "Gabrijele,^h daj mu da razumije viđenje!"ⁱ 17 I on je došao onamo gdje sam stajao, ali kad je došao, prestrašio sam se, te sam pao ničice. A on mi je rekao: "Razumij,^j sine čovječji,^k da se ovo viđenje odnosi na vrijeme kraja!"^l 18 I dok je govorio sa mnom, čvrsto sam zaspao, s licem na zemlju.^m Tada me dodirnuo i uspravio na mjestu gdje sam bio stajao.ⁿ 19 Zatim je rekao: "Evo, kazat ću ti što će se dogoditi u završnom razdoblju osude, jer to se odnosi na vrijeme kraja."^o

20 Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, predstavlja kraljeve Medije i Perzije.^p 21 Runjavi jarac predstavlja kralja Grčke,^r a veliki rog što mu je među očima predstavlja prvoga kralja.^s 22 A to što se taj rog slomio, te su umjesto njega izrasla četiri roga,^t znači da će se iz naroda njegovog podići četiri kraljevstva, ali neće imati njegovu moć.

23 A potkraj kraljevanja njihova, kad prijestupnici navršše mjeru, ustat će kralj

Da 8:8* Ili: "četiri strane svijeta".
11* Ili: "redovita (stalna) žrtva".

okrutna lica koji razumije nejasne izjave.^a **24** On će zadočiti silnu moć, ali ne vlastitom snagom.^b Na začuđujući će način pustošiti^c i bit će uspješan i djelotvoran. I upropaštavat će moćne i narod svetih.^d **25** Zbog njegove pronicljivosti prijeara će uspijevati u ruci njegovoj.^e U srcu će se svojemu uzoholiti,^f i u mirno vrijeme^g mnoge će upropastiti. I ustat će na Kneza nad knezovima,^h ali bit će slomljen,ⁱ no ne ljudskom rukom.

26 Ono što je rečeno u viđenju o večeri i jutru istinito je.^j A ti zapečati viđenje, jer treba se ispuniti za mnogo dana!”^k

27 Tada sam ja, Danijel, bio posve iznemogao i bolovao sam više dana.^l Zatim sam ustao da bih vršio poslove kraljeve,^m ali sam i dalje bio smeten zbog viđenja, i nije bilo nikoga tko bi ga razumio.ⁿ

9 Prve godine Darija,^o sina Ahasverova, iz roda Medijaca,^p koji je bio postavljen za kralja nad kraljevstvom kaldejskim,^r **2** prve godine kraljevanja njegova, ja, Danijel, razumio sam iz knjiga broj godina koje se, prema riječi koju je Jehova uputio proroku Jeremiji,^s imaju navršiti nad opustošenim Jeruzalemom,^t naime sedamdeset godina.^u **3** I okrenuo sam lice svoje prema Jehovi, Bogu pravome, da ga tražim molitvom^v i usrdnim molbama, u postu, kostrijeti i pepelu.^z **4** I pomolio sam se Jehovi, Bogu svomemu, priznajući:^a

“O, Jehova, Bože pravi, ti si velik,^b ulijevas strah, čuvaš

8. poglavlje

- a Da 7:8
Da 7:11
Ot 13:11
- b Lk 4:6
Ot 13:2
Ot 13:7
- c Da 7:25
Ot 11:18
- d Da 8:10
Ot 13:10
Ot 16:6
- e Da 7:8
Ot 13:13
- f Izr 16:18
Izr 21:4
- g Jr 22:21
- h Jr 48:26
Da 5:23
Da 8:11
- i Da 7:26
Ot 19:20
- j Iza 14:24
Iza 46:10
Iza 55:11
- k Da 10:14
Ot 22:10
- l Da 7:28
Da 10:16
- m Da 2:48
- n Da 8:17

9. poglavlje

- o Da 5:31
Da 6:1
Da 6:28
- p Da 11:1
- r Da 5:28
Da 5:30
- s 2Lje 36:21
Ezr 1:1
Jr 27:7
Za 1:12
- t Ps 79:1
Iza 64:10
Jr 7:34
Tu 1:1
- u Jr 25:11
Jr 29:10
Za 7:5
- v Izr 15:8
Izr 15:29
Jr 33:3
2Ko 1:11
- z Ezr 8:21
Es 4:3
Ps 35:13
Ps 69:10
Eze 27:31
- a 1Kr 8:47
- b Ne 1:5

Desni stupac

- a 5Mo 7:9
- b 2Mo 34:6
Ps 40:11
- c 5Mo 5:10
- d Ezr 9:6
Ps 106:6
- e Ne 9:26
Ne 9:33
- f Jr 3:25
- g 2Kr 17:14
2Lje 36:16
Jr 7:13
Jr 29:19
Jr 44:5
- h Ezr 9:7
Ne 9:32
- i Ps 44:15
Jr 2:26
Jr 3:25

savez^a i ukazuješ milost^{*b} onima koji te ljube i drže zapovijedi tvoje,^c **5** a mi smo zgriješili,^d postupili smo krivo, učinili zlo i pobunili se.^e Odstupili smo od zapovijedi tvojih i zakona tvojih.^f **6** I nismo slušali sluge tvoje, proroke,^g koji su u ime tvoje govorili kraljevima našim, knezovima našim, praocima našim i svemu narodu.^{*h} **7** U tebe je, Jehova, pravednost, a ova današnja sramota na licu je nama,ⁱ sinovima Judinim, stanovnicima Jeruzalema i svim Izraelcima, onima koji su blizu i onima koji su daleko u svim zemljama u koje si ih rasijao zbog nevjere koju su ti činili.^j

8 O, Jehova, sramota je na licu nama, kraljevima našim, knezovima našim i praocima našim, jer smo ti zgriješili.^k **9** U tebe je, Jehova, Bože naš, milosrđe^l i oprastanje,^m jer protiv tebe smo se pobunili.ⁿ **10** I nismo poslušali glas tvoj, Jehova, Bože naš, da živimo^{*} po zakonima tvojim koje si nam dao rukom slugu svojih proroka.^o **11** Cijeli je Izrael prestupio zakon tvoj i odstupio je ne poslušavši glas tvoj,^p i zato si na nas izlio prokletstvo i kletvu,^r kako je napisano u zakonu Mojsija, slugu pravog Boga, jer smo ti zgriješili. **12** I izvršio si riječi

j 3Mo 26:33; 5Mo 4:27; 5Mo 28:41; 2Kr 17:6; Iza 11:11; k Ps 106:6; Jr 14:20; Tu 3:42; 12Mo 34:6; Ne 9:17; l 4Mo 14:18; Ps 86:5; n Ne 9:26; o 2Kr 17:13; Ezr 9:10; p Iza 1:4; Jr 8:10; r 5Mo 28:15; 5Mo 31:17.

Da 9:4* Ili: “iskazuješ vjernu ljubav”.
Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **6*** Doslovno: “narodu zemlje” (hebrejski: *am haarec*). Vidi bilješku za Eze 7:27.
10* Doslovno: “hodimo”.

koje si izgovorio protiv nas^a i protiv sudaca naših koji su nam sudili,^b pustivši na nas nevolju veliku, kakva se nije dogodila pod svim nebom kao što se dogodila u Jeruzalemu.^c **13** Kao što je i zapisano u zakonu Mojsijevu,^d sva ta nevolja došla je na nas,^e a mi nismo umilostivili* lice tvoje Jehova, Bože naš, jer se nismo odvrtili od prijestupa^f svojih i pokazali smo da ne razumijemo koliko si vjeran istini.^g

14 I ti si, Jehova, čuvao nevolju i na koncu je doveo na nas,^h jer si ti, Jehova, Bože naš, pravedan u svim djelima svojim koja činiš, a mi nismo poslušali glas tvoj.ⁱ

15 A sada, Jehova, Bože naš, koji si snažnom rukom^j izveo narod svoj iz zemlje egipatske i stekao sebi ime kakvo imaš danas,^k zgriješili smo,^l činili smo zlo. **16** Molim te, Jehova, zbog svih pravednih djela tvojih,^m odvрати gnjev svoj i srdžbu svoju od grada svojega Jeruzalema, od svete gore svoje,ⁿ jer zbog grijeha naših i zbog prijestupa praotaca naših,^o Jeruzalem i narod tvoj izvrgnuti su sramoćenju svih koji su oko nas.^p **17** A sada poslušaj, Bože naš, molitvu slugu svojega i usrdne molbe njegove i neka zasja lice tvoje^r nad opustošenim svetištem tvojim^s — zbog tebe, Jehova! **18** Prigni uho svoje, Bože moj, i čuj!^t Otvori oči svoje i vidi pustoš našu i grad koji nosi ime tvoje!^u Jer usrdne molbe svoje ne upućujemo ti zbog pravednih djela svojih,^v nego

Da 9:13* Doslovno: "smekšali".

9. poglavlje

- a Tu 2:17
- b Ho 7:7
- c Jr 1:14
Jr 39:8
- d 3Mo 26:16
5Mo 28:15
- e Tu 1:1
- f Iza 9:13
Iza 64:7
Jr 2:30
Jr 5:3
- g Ps 25:10
Ps 117:2
- h Jr 44:2
- i Ne 9:33
- j 2Mo 6:1
2Mo 32:11
- k 2Mo 9:16
Ne 9:10
Ps 106:8
- l Da 9:5
- m Ps 9:8
Ps 31:1
Ps 89:14
Iza 26:9
- n Ps 48:2
Iza 66:20
Jl 3:17
- o 3Mo 26:39
Ps 106:6
- p 1Kr 9:7
Ps 79:4
Jr 24:9
- r 4Mo 6:25
Ps 4:6
Ps 67:1
- s Iza 64:10
Tu 5:18
- t 1Kr 8:29
Ps 17:6
- u Jr 7:10
Jr 25:29
- v Iza 64:6
Jr 14:7

Desni stupac

- a 5Mo 13:17
Ps 25:6
Ps 102:13
Iza 54:7
- b 1Kr 8:30
c 4Mo 14:19
- d 2Lje 6:21
- e Ps 79:8
- f Iza 63:19
Jr 14:9
- g Ps 32:5
Pr 7:20
- h Iza 6:5
- i Ps 87:1
Iza 56:7
Za 8:3
- j Da 8:16
Lk 1:19
- k Da 8:1
- l 1Kr 18:36
Ezr 9:5
- m Da 8:15
- n Da 10:11
Da 10:19
- o Izr 2:3
- p 2Mo 33:16
- r Ne 11:1
Ps 87:3
Iza 52:1
- s Iza 61:1
- t Jr 31:34
Lk 1:77
Ri 6:18
He 9:26
- u Ri 3:25
2Ko 5:19
1Iv 2:2
1Iv 4:10

zbog velikog milosrđa tvoje-ga.^a **19** Jehova, čuj!^b Jehova, oprostí!^c Jehova, odazovi se i pomozí nam!^d Nemoj oklijevati,^e zbog sebe, Bože moj, jer ime tvoje nosi grad tvoj i narod tvoj!"^f

20 Dok sam još govorio i molio se i ispovijedao grijeh svoj^g i grijeh naroda svojega Izraela^h i upućivao Jehovi, Bogu svojemu, molbu za milost za svetu goruⁱ Boga svojega, **21** i dok sam još izgovarao molitvu, onaj čovjek Gabriel,^j kojeg sam vidio u viđenju na početku,^k shrvan umorom, došao je k meni u vrijeme prinošenja večernjeg žrtvenog dara.^l **22** I obratio mi se da mi pomogne sve to razumjeti,* rekavši:

"Danijele, došao sam da sve spoznaš[#] i razumiješ.^m **23** Kad si se počeo moliti, izašla je riječ i ja sam došao da ti je javim, jer si miljenik Božji.ⁿ Stoga pazi^o na riječ i razumij viđenje!

24 Sedamdeset je tjedana određeno narodu tvojemu^p i svetom gradu tvojemu^r da se okonča prijestup,^s da se učini kraj grijehu,^t da se očisti krivnja,^u da se uvede vječna pravednost,^v da se stavi pečat^z viđenju i prorocima i da se pomaže Svetinja nad svetinjama.^a **25** Zato znaj i razumij da će od časa kad izađe riječ^b da se Jeruzalem obnovi i ponovno sagrađi^c pa do Mesi-

v Iza 53:11; Iza 61:11; Ri 1:17; z Iv 3:33; 2Ko 1:20; a He 9:7; He 9:24; b Ne 2:5; c Ne 6:15.

Da 9:22* Vidi bilješku za Izr 3:5. 22* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

jakskog^a Vođe^b biti sedam tjedana, a onda šezdeset i dva tjedna.^c Grad će se vratiti i bit će ponovno sagrađen s trgov i opkopom, ali u teško vrijeme.

26 A poslije šezdeset i dva tjedna Mesija će biti pogubljen^d i ništa mu neće ostati.^e

A grad i sveto mjesto^f uništiti će narod jednog vođe koji dolazi.^g I kraj će tome biti s potopom. I do kraja će biti rat. Pustošenja su ono što je određeno.^h

27 I on će jedan tjedan zadržati na snazi saveziⁱ za mnoge,^j a u polovici tjedna ukinut će žrtvu i žrtveni dar.^k

I na krilu gadosti doći će onaj koji pustoši.^l I sve do istrebljenja, ono što je određeno izljevati će se i na onoga koji leži upustošen.^m

10 Treće godine perzijskoga kralja Kira,ⁿ Danijelu, prozvanome Beltešasar,^o bila je dana jedna objava. Objava je bila istinita — o velikom vojnom pohodu.^p I on je razumio objavu i shvatio videnje.^r

2 U te dane, ja, Danijel, tugovao^s sam puna tri tjedna. **3** Kruha slasnoga nisam jeo, meso ni vino nije ulazilo u usta moja i nisam se mazao uljem dok se nisu navršila tri tjedna.^t **4** A dvadeset i četvrtoga dana prvoga mjeseca, kad sam bio na obali velike rijeke, rijeke Hidekela,^{*u} **5** podigao sam oči i, gle, bio je tu jedan čovjek obučen u haljine lanene,^v bokova^z opasnih zlatom iz Ufaza.^a **6** Tijelo mu je bilo poput kamena krizolita,^b lice mu je izgledalo kao mu-

9. poglavlje

- a 1Sa 2:10
Ps 2:2
Lk 17:21
Iv 1:41
b 1Lj 5:2
Iza 55:4
Da 11:22
Mt 23:10
Iv 1:49
c Lk 3:1
d Ps 22:15
Iza 53:8
Iza 53:12
Mt 26:2
Lk 24:26
1Ko 15:3
e Mk 9:12
f Mt 24:15
g Lk 19:43
Lk 21:20
h Mt 24:7
Lk 21:22
Lk 21:24
i 1Mo 15:18
1Mo 17:7
Lk 1:55
j Mt 3:9
Mt 10:6
Mt 15:24
Iv 19:15
k Mt 27:51
2Ko 5:17
He 9:12
He 10:10
l Mk 13:14
m Da 7:7
Da 7:23
Lk 21:20

10. poglavlje

- n Ezr 1:1
Iza 45:1
Da 1:21
Da 6:28
o Da 1:7
Da 4:8
p Da 10:13
Da 11:2
r Da 1:17
s Jr 9:1
Da 9:3
t 2Sa 14:2
u 1Mo 2:14
v Da 12:6
Ot 19:8
Ot 19:14
z Iza 11:5
Ot 1:13
a Jr 10:9
b 2Mo 28:20
Eze 1:16
Ot 21:20

Desni stupac

- a Eze 1:14
Mt 17:2
b Ot 1:14
Ot 2:18
c Eze 1:7
Ot 1:15
d 2Kr 6:17
Dj 9:7
Dj 22:9
e Da 7:28
Da 8:27
Hb 3:16
Mt 17:6
f 1Mo 15:12
Job 33:15
g Da 8:18
h Jr 1:9
Da 9:21
Ot 1:17

nja,^a oči kao baklje zapaljene,^b ruke i noge kao bakar ulaštene,^c a glas riječi njegovih bio je kao glas mnoštva. **7** Jedino sam ja, Danijel, vidio to videnje, a ljudi koji su bili sa mnom nisu ga vidjeli.^d Ali spopao ih je velik strah, te su pobjegli da se sakriju.

8 A ja sam ostao sam i vidio to veliko videnje. I u meni nije ostalo snage. Potpuno sam klonuo i više nisam imao snage.^e **9** I začuo sam glas riječi njegovih. I dok sam slušao glas riječi njegovih, čvrsto sam zaspao,^f s licem na zemlji.^g **10** I gle, jedna me ruka dotakla,^h prodrmla me i pomogla mi da se pridignem na koljena i na dlanove. **11** I on mi je rekao:

“Danijele, miljeniče Božji,ⁱ razumij riječi koje ti govorim^j i ustani tu gdje jesi, jer sam sada poslan k tebi!”

I kad mi je to rekao, ja sam ustao dršćući.

12 Zatim mi je rekao: “Ne boj se,^k Danijele, jer od prvoga dana kad si upravio srce svoje da bi to razumio^l i kad si se ponizio pred Bogom svojim^m riječi su tvoje bile uslišene i ja sam došao zbog riječi tvojih.ⁿ”

13 No knez^o kraljevstva perzijskoga^p stajao mi je na putu^r dvadeset i jedan dan, ali gle, Mihael,^{*s} jedan od najviših knezova,^t došao mi je u pomoć. A ja sam ostao tamo kod

i Izr 15:9; Da 10:19; j Da 9:22; k Iza 35:4; Ot 1:17; 1Kr 8:49; Dj 10:4; m Da 9:3; n Izr 15:8; Izr 15:29; Da 9:23; o Ef 6:12; Ot 13:4; p Ezr 4:5; Da 11:2; r 1So 2:18; s Da 10:21; Da 12:1; Jd 9; Ot 12:7; t Iv 17:5; Kol 2:10; 1Pe 3:22.

Da 10:13* “Mihael” znači “tko je kao Bog?”

Da 10:4* Hebrejsko ime za Tigris.

kraljeva perzijskih.^a **14** I došao sam da razabereš što će zadesiti narod tvoj^b u posljednjim danima,^c jer to je viđenje^d za dane koji tek trebaju doći.^e

15 A dok mi je on govorio te riječi, spustio sam lice prema zemlji^f i zanijemio. **16** I gle, on koji je bio sličan sinovima ljudskim dotaknuo mi je usne,^g i ja sam otvorio usta svoja da govorim^h i rekao sam onome koji je stajao preda mnom: "Gospodaru moj,ⁱ zbog viđenja nutrinu mi je obuzeo velik nemir i ostao sam bez snage.^j **17** Pa kako bi sluga tvoj, gospodaru moj, mogao govoriti s tobom, gospodarom svojim?^k I u meni sada nema snage, a ni daha nije ostalo u meni."^l

18 Tada me opet dotaknuo onaj koji je izgledao kao čovjek i ojačao me.^m **19** Zatim je rekao: "Ne boj se,ⁿ miljeniče Božji!^o Mir tebi!^p Budi jak, ohrabri se!"^r I čim mi je počeo govoriti, skupio sam snagu, pa sam rekao: "Neka gospodar moj govori,^s jer si me ojačao!"^t **20** Tada je rekao:

"Znaš li zašto sam došao k tebi? A sada ću se vratiti da se borim s knezom Perzije.^u I kad odem, gle, doći će i knez Grčke.^v **21** No reći ću ti što je zapisano u knjizi istine,^z i znaj da nema nikoga tko mi u ovome snažno pomaže, osim Mihaela,^a kneza vašega.^b

11 A ja sam prve godine Darija Medijca^c ustao da bih mu bio snaga i utvrda. **2** A sada ću ti otkriti istinu:^d

Evo, ustat će još tri kralja perzijska,^e i četvrti^f će nago-

10. poglavlje

- a Da 6:28
- b Ga 3:29
Ga 6:16
- c Da 2:28
- d Iza 46:10
- e Da 8:17
Da 8:26
Da 12:4
- f Da 8:18
- g Iza 6:7
Jr 1:9
- h Eze 33:22
- i J 5:14
Da 12:8
- j Da 10:8
- k Su 6:22
- l Iza 6:5
- m Da 10:10
- n Su 6:23
Ot 1:17
- o Da 9:23
- p Lk 24:36
- r Iza 35:4
Hg 2:4
Za 8:9
1Ko 16:13
- s 1Sa 3:10
- t Ps 138:3
- u Da 10:13
- v Da 7:6
Da 8:5
Da 11:3
- z Iza 43:9
Am 3:7
- a Da 10:13
Jd 9
- o 12:7
- b Da 12:1

11. poglavlje

- c Da 5:31
Da 9:1
- d Izr 22:21
- e Ezr 4:5
- f Ezr 4:6

Desni stupac

- a Es 1:1
- b 1Mo 10:2
1Mo 10:4
Iza 66:19
Da 8:21
Za 9:13
- c Da 7:6
Da 8:5
Da 8:21
- d Da 5:19
- e Ps 37:35
- f Eze 12:14
Eze 17:21
- g Da 7:6
Da 8:8
Da 8:22
- h Pr 4:8
- i Job 38:15
- j Job 14:7
- k Iza 37:19
Iza 43:10

milati više bogatstva nego svi ostali.^a I čim se zbog bogatstva svojega osili, sve će podignuti protiv kraljevstva grčkoga.^{*b}

3 Tada će ustati silan kralj te će vladati velikom vlašću^c i činiti što ga bude volja.^d **4** A kad ustane,^e kraljevstvo će se njegovo slomiti i razdijeliti prema četiri vjetra^f nebeska,^{*g} ali ne među potomke njegove,^h i neće više imati takvu vlast kakvom je on vladao, jer kraljevstvo će njegovo biti iščupano iz korijena i predano drugima, a ne njima.

5 Tada će se osiliti kralj juga, to jest jedan od knezova njegovih. Ali njega će onaj nadvladati i zavladat će velikom vlašću — imat će moć veću od njegove.

6 I poslije nekoliko godina oni će se udružiti, i kći kralja juga doći će kralju sjevera da sklope ravnopravnu nagodbu. Ali ona neće zadržati snagu mišice svoje.ⁱ Ni on se neće održati, a ni mišica njegova, nego će biti predana i ona i oni koji je dovedu i roditelj njezin i onaj po kome će u to vrijeme biti moćna. **7** No jedan izdanka^j korijena njezina podići će se na mjesto njegovo i doći će k vojsci i udariti na tvrđavu kralja sjevera te će nastupiti protiv njih i nadvladati ih. **8** I doći će u Egipat s bogovima^k njihovim, s lijevanim likovima njihovim, s dragocjenim predmetima njihovim od srebra i zlata i sa zarobljenicima. I nekoliko će se godina držati podalje od kralja sjevera.

Da 11:2* Doslovno: "javanskoga". **4*** Ili: "četiri strane svijeta".

9 A ovaj će ući u kraljevstvo kralja juga i vratiti se u svoju zemlju.

10 Ali sinovi će se njegovi spremati za rat i skupiti će silno mnoštvo vojske. I on će doći i nezadrživo napredovati i preplaviti sve i proći. I vratit će se i ratovat će sve do tvrđave koja njemu pripada.

11 A kralj juga razgnjevit će se te će izaći i boriti se s njim, s kraljem sjevera. A ovaj će podignuti veliko mnoštvo, ali to će mnoštvo biti predano u ruke onome.^a 12 I mnoštvo će biti odvedeno. Srce će se njegovo uzoholiti^b i on će oboriti desetke tisuća, ali neće iskoristiti svoj snažni položaj.

13 A kralj sjevera vratit će se i podignuti mnoštvo veće od onog prvog. I poslije nekog vremena, nakon nekoliko godina, on će doći, i to s velikom vojskom^c i silnom opremom.^d 14 I u to će vrijeme mnogi ustati protiv kralja juga.

I sinovi razbojnički iz naroda tvojega bit će navedeni da pokušaju ispuniti viđenje,^e ali će posrnuti.^f

15 I doći će kralj sjevera te će podići opsadni nasip^g i osvojiti grad utvrđeni. I mišice juga neće odoljeti, kao ni izabrani ljudi njegovi. Neće imati snage oduprijeti se. 16 Onaj koji dođe protiv njega činit će što hoće i nitko mu se neće oduprijeti. I stajat će u zemlji Krasoti^h i u ruci će u zemlji njegovoj biti istrebljenje.ⁱ 17 I čvrsto će odlučiti da dođe sa silom cijeloga kraljevstva svojega, ali će s njim

11. poglavlje

- a Pr 9:11
- b 2Kr 14:10
2Lje 26:16
Izr 16:18
Eze 28:2
Da 5:20
- c 2Kr 6:15
- d 1Sa 25:13
- e Dj 5:36
- f Dj 5:37
- g Jr 6:6
Jr 32:24
- h Ps 48:2
Eze 20:6
Da 8:9
Da 11:41
Da 11:45
- i Pr 8:9

Desni stupac

- a Da 11:6
- b Da 11:28
- c Izr 19:21
- d Jr 2:10
- e Ps 27:2
Ps 37:17
Ps 37:36
- f Lk 2:1
- g Lk 2:2
Dj 5:37
- h Ps 12:8
Lk 2:1
Lk 3:1
- i Jr 22:21
Da 8:25
- j Ps 55:21
- k 2Lje 32:8
- l Ps 10:15
- m 1Mo 3:15
Iza 53:10
Mk 15:20
Dj 3:15
- n 1Lje 5:2
Iza 55:4
Da 9:25
Iv 1:49
- o 1Mo 15:18
Da 9:27
Lk 1:55
Dj 3:25
- p Flp 1:13
- r Da 8:25
- s Ps 36:4
Izr 6:18

biti sklopljena ravnopravna nagodba^a i on će uspješno djelovati.^b I dat će mu kćer da je upropasti. A ona se neće održati i neće ostati njegova.^c 18 Tada će on lice svoje okrenuti prema primorskim zemljama^{*d} i mnoge će osvojiti. Ali jedan će zapovjednik dokrajčiti sramotu koju mu ovaj čini, tako da sramoćenja njegova više neće biti. Vratit će na njega sramotu njegovu. 19 A ovaj će okrenuti lice svoje natrag prema utvrđama zemlje svoje i spotaknut će se i pasti, i više ga neće biti.^e

20 I na mjesto će njegovo ustati jedan^f koji kroz krasno kraljevstvo šalje onoga što prikuplja danak,^g ali će za nekoliko dana biti slomljen, i to bez gnjeva i ratovanja.

21 I na mjesto će njegovo ustati čovjek vrijedan prezira^h kome se neće ukazati kraljevska čast. On će doći u mirno vrijemeⁱ i domoći će se kraljevstva laskanjem.^j

22 A mišice^k koje poput bujice plave bit će pred njim preplavljene i skršene,^l kao i^m Vodaⁿ saveza.^o 23 I budući da će se oni udružiti s njim, on će činiti prijevare, podići se i postati moćan pomoću malog naroda.^p 24 U mirno vrijeme^r ući će u najbolji dio pokrajine i činit će ono što nisu činili ni očevi njegovi ni očevi očeva njegovih. Plijen, pljačku i blago raspodijelit će među njima, i protiv utvrđenih mjesta kovat će spletke,^s ali samo za neko vrijeme.

Da 11:18* Ili: "prema otocima".

25 I s velikom će vojskom podignuti moć svoju i srce svoje protiv kralja juga. A kralj juga spremić će se za rat s vojskom izuzetno velikom i moćnom. Ali neće opstati, jer će se protiv njega skovati spletke. **26** I oni koji jedu za stolom njegovim dovest će ga do propasti.

A vojska će njegova biti otplavljena i mnogi će pasti pobijeni.

27 I srce će obojice kraljeva smišljati zlo i za jednim će stolom^a govoriti laž.^b Ali ništa neće uspjeti,^c jer će kraj biti tek u za to određeno vrijeme.^d

28 I on će se vratiti u zemlju svoju s blagom velikim i srce će mu biti protiv svetog saveza.^e I uspješno će djelovati^f i vratiti se u zemlju svoju.

29 U vrijeme koje je određeno^g on će opet krenuti i poći će protiv juga,^h ali ovaj put neće biti kao prvi put.

30 Protiv njega će doći brodovi kitimski,ⁱ i on će klonuti.

Ali vratit će se i nasrnuti optužbama^j na sveti savez^k i uspješno djelovati. I morat će se vratiti i sporazumjet će se s onima koji ostavljaju sveti savez. **31** I ustat će mišice koje on šalje te će oskvrnuti svetište,^l utvrdu, i ukinuti svakidašnju žrtvu.^m

I postavit će gadostⁿ koja pustoši.^o

32 A one koji zlobno nastupaju protiv saveza^p on će laskavim riječima^r navesti na otpad.^s Ali narod koji poznaje Boga svojega^t nadvladat će^u i uspješno djelovati. **33** Oni među narodom koji su

11. poglavlje

- a 1Ko 10:21
1Ti 4:1
b Ps 12:2
Ps 58:3
Ps 64:5
Izr 12:5
Izr 12:20
Izr 26:23
1Ti 4:2
c Izr 19:21
d Da 12:9
Hb 2:3
2Ti 3:1
e 2Sa 7:12
2Sa 23:5
Ps 89:28
Lk 1:33
Lk 22:29
f Da 11:17
g Mt 24:3
Lk 21:24
h Mt 24:7
i 1Mo 10:4
4Mo 24:24
Iza 23:1
Jr 2:10
Eze 27:6
j Iv 15:20
k Da 11:28
l Da 8:11
Da 12:7
Ot 11:2
m 2Mo 29:38
4Mo 28:3
Ps 119:44
Da 8:12
Da 12:11
n Da 12:11
Mt 24:15
Ot 13:15
Ot 17:8
o Lk 21:20
p Lk 22:29
r Ps 55:21
s 2So 2:3
t 1Lje 28:9
Iv 17:3
Ri 10:13
u JI 2:32

Desni stupac

- a Izr 1:3
Iza 32:3
Da 12:10
Mt 13:11
Mt 24:45
b Izr 9:9
Za 8:23
Mt 24:14
c Mt 10:18
Mt 24:9
Iv 16:2
Ot 2:10
Ot 12:17
Ot 16:6
d Lk 18:7
Ot 7:15
Ot 12:16
e Ps 5:9
Mt 7:15
Dj 20:29
Ga 1:10
2Pe 2:3
f Mt 10:22
Ot 2:10
g Da 12:10
h Mt 3:2
Mt 24:3
Ot 7:14
i Da 11:40
j Izr 14:14
Da 8:25
2So 2:4

razboriti^{*a} poučit će mnoge.^b Ali nekoliko će dana padati zbog mača i plamena, zbog ropstva i pljačkanja.^c **34** A kad budu padali, dobit će malu pomoć^d i mnogi će im se licemjerno^e pridružiti. **35** A neki od onih koji su razboriti padat će^f zbog pročišćavanja,^g zbog čišćenja i bijeljenja,^h do vremena kraja,^h jer to još treba biti u vremenu koje je određeno.ⁱ

36 I kralj će činiti što ga bude volja, uzvisivat će se i uzdizati iznad svakog boga,^j i protiv Boga nad bogovima^k govorit će začudujuće riječi. I bit će uspješan u onome što bude radio, dok se posve ne izvrši osuda,^l jer ono što je određeno mora se izvršiti. **37** On neće mariti za Boga otaca svojih. Neće mariti ni za želju žena niti za kojega drugog boga, nego će samog sebe uzdizati iznad svih.^m

38 I na svom će mjestu slaviti boga tvrđava. I boga kojeg očevi njegovi nisu poznavali slaviti će zlatom, srebrom, dragim kamenjem i drugim dragocjenostima. **39** I uz pomoć boga tuđega uspješno će djelovati protiv najjačih tvrđava. Sve koji ga budu priznali obasut će slavom i dat će im da vladaju nad mnogima, i on će dijeliti zemlju uz određenu cijenu.

40 A u vrijeme kraja kralj jugaⁿ sukobljavat će se s njim, i na njega će kralj sjevera

k 5Mo 10:17; Ps 82:1; Ps 136:2; 1 Sf 3:8; m Iza 14:13; n Ot 13:11.

Da 11:33* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3. **35*** Doslovno: "da se izvrši pročišćavanje radi njih".

navaliti s kolima i konjanicima i mnogim brodovima. I provalit će u zemlje, preplaviti ih i proći kroz njih. **41** Ući će^a i u zemlju Krasotu,^b i mnoge će zemlje pasti.^c Ali ove će izmaknuti ruci njegovoj: Edom, Moab^d i najistaknutiji sinovi Amonovi. **42** I on će posezati rukom za zemljama, i zemlja egipatska^e neće mu izmaknuti. **43** I on će vladati nad skrivenim blagom zlatnim i srebrnim i nad svim dragocjenostima Egipta. A Libijci i Etiopljani ići će stopama njegovim.

44 Ali uznemirit^f će ga vijesti s istoka^g i sa sjevera, i izići će vrlo gnjevan da zatre i pobije* mnoge.^h **45** I postaviti će svoje dvorske šatore između velikoga mora i svete gore Krasote.ⁱ I on će doći svome potpunom kraju^j i neće biti nikoga da mu pomogne.^k

12 U to će vrijeme ustati Mihael,¹ veliki knez^m koji stojiⁿ pomažući sinovima naroda tvojega.^o I nastat će vrijeme tjeskobe kakve nije bilo otkako je naroda pa do tog vremena.^p U to će se vrijeme narod tvoj izbaviti,^r svatko tko se nađe zapisan u knjizi.^s **2** A mnogi od onih koji spavaju u prahu zemaljskom probudit će se,^t jedni za život vječni,^u a drugi za sramotu i gadost vječnu.^v

3 Oni koji su razboriti* sjat će poput sjajnog svoda nebeskog,^z i oni koji mnoge do-

Da 11:44* Ili: "kao herem pobije". Vidi bilješku za 2Mo 22:20. **12:1*** Vidi bilješku za Da 10:13. **3*** Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

11. poglavlje

- a Eze 38:11
Eze 38:18
- b Ps 48:2
Eze 20:6
Da 8:9
Da 11:16
Da 11:45
- c Mt 24:10
- d Jr 48:46
- e Jr 9:26
- f Eze 38:16
- g Ot 16:12
- h Eze 38:9
i Da 11:16
- j Iza 34:2
Jr 25:31
Eze 39:4
2So 1:9
- k Ot 19:20

12. poglavlje

- l Da 10:13
Jd 9
- m Js 5:14
Iza 9:6
Eze 34:24
Da 10:21
- n Ps 110:1
Mt 24:30
He 10:13
Ot 12:7
- o Ri 2:29
Ga 3:29
Ga 6:16
- p Mt 24:21
- r Iza 26:20
Jl 2:31
Mt 24:22
Ot 7:13
- s Ml 3:16
Lk 10:20
He 12:23
Ot 3:5
- t Iv 5:28
Ot 20:4
- u Mt 25:46
Iv 5:29
Iv 6:40
- v Izr 10:7
Mt 24:51
Mt 25:46
- z Da 11:33
Mt 13:43

Desni stupac

- a 1Ti 4:16
Ot 7:9
- b Da 8:26
Ot 10:4
- c Da 8:17
Da 12:9
- d Ps 97:11
Iza 11:9
Iza 58:10
Ot 22:17
- e Da 10:6
Da 10:16
- f Da 10:4
- g Da 10:5
- h Ps 74:10
Ot 6:10
- i 5Mo 32:40
Job 27:2
Jr 4:2
Jr 12:16
Ot 10:5
- j Da 4:34
Ot 4:9
Ot 10:6

vode do pravednosti^a sjat će poput zvijezda do vijeka, u svu vječnost.

4 A ti, Danijele, zatvori* ove riječi i zapečati knjigu^b do vremena kraja!^c Mnogi će pretraživati i pravo će se znanje umnožiti."^d

5 Tada sam ja, Danijel, pogledao, i gle, druga dvojica stajala su^e jedan na ovoj obali rijeke, a drugi na onoj obali rijeke.^f **6** I jedan od njih rekao je čovjeku obučenom u haljine lanene,^g koji je bio iznad voda rijeke: "Kada će biti kraj ovim čudesima?"^h **7** I začuo sam čovjeka obučena u haljine lanene, koji je bio iznad voda rijeke. Podižući desnicu i ljevicu prema nebu, zakleo seⁱ onim koji živi vječno:^j "Bit će to za jedno vrijeme, dva vremena i pola vremena.^k I čim se završi razbijanje snage svetog naroda,^l sve će to završiti."

8 A ja sam to čuo, ali nisam razumio.^m Stoga sam rekao: "Gospodaru moj, kakav će biti kraj tome?"ⁿ

9 A on je rekao: "Idi, Danijele, jer ove su riječi tajna i zapečaćene su do vremena kraja!^o **10** Mnogi će se očistiti,^p ubijeliti^r i pročistiti.^s A zli će činiti zlo^t i nitko tko je zao neće to razumjeti,^u ali razumjet će oni koji su razboriti.^v

11 A od vremena kad bude ukinuta^z svakidašnja žrtva^a

k Da 7:25; Ot 11:2; Ot 12:6; Ot 12:14; Ot 13:5; 1 Da 8:24; Mt 24:9; Ot 11:7; m Lk 18:34; Dj 1:7; 1Pe 1:11; n Da 8:17; Da 10:14; o Da 8:26; Da 12:4; p Ps 51:7; Eze 36:25; r Iza 1:18; Ot 7:14; s Da 11:35; Ml 3:3; t 2Ti 3:2; 2Ti 3:13; u Iza 32:6; Ho 14:9; v Ps 111:10; Izr 3:4; Da 11:33; Da 12:3; 1Iv 5:20; z Ot 11:7; a Da 8:11; Da 11:31; He 13:15; 1Pe 2:5.

Da 12:4* Ili: "zatvori kao tajnu".

i postavljena gadost^a koja pu- stoši, bit će tisuću dvije stoti- ne i devedeset dana.

12 Sretan je^b onaj koji strp- ljivo čeka i koji dočeka tisuću tri stotine trideset i pet dana!

12. poglavlje

a Da 11:31
Mk 13:14
b Jk 1:12
Jk 5:11

Desni stupac

a 1Mo 25:8

13 A ti idi prema svome kra- ju.^a Počivat ćeš,^b ali ćeš usta- ti da dobiješ svoju baštinu na kraju danâ.^c

b Iv 11:13; 1So 4:13; e Ps 45:16; Iv 11:24; Dj 17:31; Dj 24:15; Ot 20:12.

HOŠEA*

1 Riječ Jehovina^a što je došla Hošei,^b sinu Beerijeju, u danima^c Uzije,^d Jotama,^e Aha- za^f i Ezekije,^g kraljeva Judi- nih, i u danima Jeroboama,^h sina Joaševa,ⁱ kralja Izraelova. **2** I riječ je Jehovina počela dolaziti preko Hošee. A Hošei je Jehova rekao: "Idi,^j oženi se že- nom koja će blud počiniti i ro- diti djecu bludničku, jer će se zbog bluda zemlja odvratiti od Jehove!"^k

3 I otišao je i uzeo Gomeru, kćer Diblajimovu, koja je za- trudnjela i rodila mu sina.^l

4 Jehova mu je onda re- kao: "Daj mu ime Jizreel,^m jer još malo i dom Jehuov odgovar- at će mi za krvoproliće jizre- elsko,ⁿ i okončat ću kraljev- stvo doma Izraelova.^o **5** I u taj dan slomit ću luk^p Izraelov u dolini jizreelskoj."

6 I ona je ponovno zatrud- njela i rodila kćer. A Bog mu je rekao: "Daj joj ime Lo-Ruha-

Ho naslov* Hošea je prvi od 12 "Malih proroka" (od Hošee do Malahije) čija su proročanstva Židovi svrstavali u jednu knjigu, koju su nazivali "Dvanaestori- ca". **1:4*** Jizreel je bio kraljevski grad u kojem su stolovali kraljevi sjevernog Izraela, premda je glavni grad kraljev- stva bila Samarija. Vidi 1Kr 21:1.

1. poglavlje

a 2Pe 1:21
b Ri 9:25
c Iza 1:1
Mi 1:1
d 2Kr 15:13
2Lje 26:1
e 2Kr 15:32
f 2Kr 16:1
g 2Kr 18:1
h 2Kr 14:23
i 2Kr 13:10
j Iza 20:2
Jr 13:1
k 5Mo 31:16
Ps 73:27
l Iza 8:3
Ho 3:1
m Ho 2:22
n 2Kr 10:31
o 2Kr 15:10
p Ps 37:15

Desni stupac

a Ho 2:23
b Iza 27:11
1Pe 2:10
c 2Kr 17:6
2Kr 17:23
d 2Kr 19:34
Ho 11:12
e 2Kr 19:35
f Ps 33:16
Iza 37:36
g 1Mo 13:16
1Mo 26:4
Ri 9:27
He 11:12
h Ri 9:26
1Pe 2:10
i Iv 1:12
Ri 8:14
2Ko 6:18
j Ezr 3:1
Iza 11:12
Jr 3:18
Jr 30:3
Eze 37:17
Mi 2:12
Ri 11:26
k Jr 23:5
Eze 34:23
l Ho 2:22

2. poglavlje

m Jr 31:33
Eze 36:28
Za 13:9

ma,^a jer neću više biti milos- tiv^b domu Izraelovu, nego ću ih otjerati.^c **7** Ali domu Ju- dinu bit ću milostiv^d i spasit ću ih ja, Jehova, Bog njihov.^e Neću ih spasiti lukom ni ma- čem ni ratom ni konjima ni ko- njanicima."^f

8 A kad je Lo-Ruhamu odbi- la od prsa, zatrudnjela je i rodi- la sina. **9** I Bog je rekao: "Daj mu ime Lo-Ami,^g jer vi niste moj narod i ja neću biti vaš Bog.

10 Sinova Izraelovih bit će kao pijeska morskoga što se ne može izmjeriti niti izbro- jiti.^h I na mjestu gdje im se nekad govorilo: 'Vi niste moj narod',ⁱ bit će nazvani 'Sinovi- ma Boga živoga'.^j **11** Sabrat će se sinovi Judini i sinovi Izre- elovi i ujedinit će se,^k te će po- staviti sebi jednog poglavara i otići iz zemlje,^k jer će dan ji- zreelski^l biti velik.

2 Zovite braću svoju: 'Moj na- rod!'^m i sestre svoje: 'Ti si ona kojoj je iskazana milost!'ⁿ **2** Vodite parnicu protiv majke

n Ho 2:23; 1Pe 2:10.

Ho 1:6* "Lo-Ruhama" znači "ona pre- ma kojoj nema milosti". **9*** "Lo-Ami" znači "nije moj narod".

svoje,^a vodite parnicu, jer ona mi nije žena^b i ja joj nisam muž!^c Neka odbaci blud svoj od sebe i preljubništva što su među dojkama njezinim,^d **3** da je ne svučem do gola^e i ne učinim da bude kao u dan kad se rodila,^f da ne učinim od nje pustinju^g i zemlju bezvodnu^h i usmrtime je žeđu!ⁱ **4** Sinovima njezinim neću biti milostiv,^j jer su sinovi bluda.^k **5** Majka njihova čini blud.^l Ona koja ih je u utrobi nosila čini djela sramotna,^m jer govori: 'Idem za ljubavnicima svojim,ⁿ koji mi daju kruh moj i vodu moju, vunu moju, lan moj, ulje moje i piće moje.'^o

6 Zato ću put njezin ograditi živicom trnovitom. Podignut ću kameni zid oko nje,^p pa puteve svoje neće pronaći.^r **7** I trčat će za ljubavnicima svojim, ali ih neće stići.^s Tražit će ih, ali ih neće pronaći. I reći će: 'Idem i vratit ću se prvome mužu svojemu,^t jer tada mi je bilo bolje nego sada.'^u **8** Ali nije htjela spoznati^v da sam joj ja davao žito^z i vino* i ulje, i da sam joj ja umnožavao srebro i zlato, koje su koristili za Baala.^a

9 Zato ću i ja drugačije postupati i uzeti natrag žito svoje kad bude vrijeme i vino svoje kad za to dođe čas,^b i oduzet ću joj vunu svoju i lan svoj kojim je pokrivala golotinju svoju.^c **10** I pred očima ljubavnika njezinih otkrit ću golotinju njezinu^d i nitko je neće moći istrgnuti iz ruke moje.^e **11** Učinit ću kraj svoj radosti njezinoj,^f blagdanu njezinom,^g

2. poglavlje

- a Jr 2:2; Eze 20:4
- b Iza 50:1; Jr 3:8
- c Jr 3:1
- d Jr 3:9; Eze 16:25
- e Jr 13:22; Eze 16:37
- f Eze 16:4
- g Iza 33:9; Eze 19:13
- h Jr 51:43
- i Su 15:18
- j Jr 13:14; Eze 9:10
- k Ri 9:18; Iza 57:3
- l Iv 8:41
- m Iza 1:21; Jr 3:1; Eze 16:15; Eze 23:5; Ho 3:1
- n Ezr 9:6; Jr 2:26; Iza 9:7; Ho 9:10
- o Iza 57:8; Eze 23:16; Ho 8:9
- p Jr 44:18; Job 3:23; Tu 3:7
- r Jr 19:8
- s Iza 30:2; Ho 5:13
- t Jr 31:18; Eze 16:8; Eze 23:4; Ho 5:15; Lk 15:18
- u 5Mo 32:13; Ne 9:25; Lk 15:17
- v 5Mo 32:28; Iza 1:5
- z Jr 44:17; Eze 16:19
- a 2Mo 32:4; Su 17:4; Iza 46:6; Ho 8:4; Ho 13:2
- b Iza 17:11; Eze 16:27
- c Eze 23:26; Sf 1:13
- d Jr 13:26; Eze 16:37; Eze 23:29
- e Ps 50:22; Ho 5:14
- f Jr 24:8; Jr 7:34; Am 8:10
- g 1Kr 12:32; Am 5:21

Desni stupac

- a Iza 1:13
- b Ps 80:12; Iza 5:5
- c Jr 5:17; Jr 8:13
- d Iza 29:17; Jr 26:18; Mi 3:12
- e Jr 23:2; Am 3:2; Za 10:3
- f Su 3:7; 1Kr 16:31; 2Kr 10:28

mladaku njezinom,^a danu počinka* njezinom i svim svetkovinama njezinim. **12** Opuštošit ću lozu njezinu^b i smokvu,^c za koje je govorila: 'To je dar što sam ga dobila od ljubavnika svojih.' U šumu ću ih pretvoriti^d i zvijeri poljske proždrijet će ih. **13** Odgovarat će mi^e za one dane kad je likovima Baalovim^f prinose spaljivala,^g kada se ukrašavala naušnicama i drugim nakitom^h i išla za ljubavnicima svojim,ⁱ a mene je zaboravila,^j kaže Jehova.

14 Zato ću je ja pridobiti, odvest ću je u pustinju^k i ljubazno ću govoriti s njom.^l

15 I dat ću joj vinograde njezine da ponovno budu njezini^m i dolinu Akor^{*n} kao vrata nade. A ona će mi se tamo odazvati kao u dane mladosti svoje^o i kao u onaj dan kad je izašla iz zemlje egipatske.^p **16** U taj dan, kaže Jehova, zvat ćeš me: 'Mužu moj!' a nećeš me više zvati: 'Gospodaru moj!'^r

17 I odstranit ću imena likova Baalovih iz usta njezinih^s i neće ih se više pamtit po imenima njihovim.^t **18** I sklopit ću u taj dan radi naroda svojega savez sa zvijerima poljskim,^u s pticama nebeskim i sa stvorenjima što po zemlji gmižu, i polomit će luk i mač i odstraniti rat iz zemlje^v i dat ću im da bez straha počivaju.^z

g Jr 7:9; Jr 18:15; Ho 11:2; h Eze 23:40; i Jr 2:25; j Iza 17:10; Jr 2:32; Eze 22:12; k Eze 20:35; l Iza 40:2; m 5Mo 30:5; Iza 65:21; Jr 32:15; Eze 28:26; Am 9:14; n Jš 7:26; Iza 65:10; o Jr 2:2; Eze 16:22; p 2Mo 15:1; Ho 12:13; r Iza 54:5; Jr 3:14; s 2Mo 23:13; Jš 23:7; Za 13:2; t Jr 10:11; u Iza 11:6; Eze 34:25; v Ps 46:9; Iza 24; Eze 39:9; Za 9:10; z 3Mo 26:5; Jr 23:6; Eze 34:25; Mi 4:4.

Ho 2:11* Doslovno: "šabatu". Vidi bilješku za 2Mo 16:23. **15*** "Akor" znači "osuda; nesreća".

19 Zarukama ću te dovijeka uza se vezati,^a zarukama ću te uza se vezati u pravednosti, u pravdi, u milosti* i milosrđu.^b

20 Zarukama ću te uza se vezati u vjernosti i poznavat ćeš mene, Jehovu.^c

21 I u taj dan odgovorit ću, kaže Jehova, odgovorit ću nebesima, a ona će odgovoriti zemlji,^d 22 zemlja će odgovoriti žitu^e i vinu i ulju, a oni će odgovoriti Jizreelu.^{*f}

23 I posijati ću je sebi kao sjeme po zemlji^g i bit ću milostiv onoj kojoj nije bila iskazana milost^{*h} i reći ću onima koji nisu moj narod:["] 'Moj si narod',ⁱ a oni će reći: 'Ti si Bog moj!'"^j

3 Jehova mi je potom rekao: "Idi i ponovno ljubi ženu koju drugi ljubi^k i koja preljub čini, kao što Jehova ljubi sinove Izraelove,^l dok se oni okreću drugim bogovima^m i rado im groždice prinose!"ⁿ

2 I kupio sam je za petnaest srebrnjaka^o i za homer* i polječma. 3 Potom sam joj rekao: "Mnogo dana živjet ćeš kao moja žena.^p Ne smiješ činiti blud^r ni leći s drugim čovjekom,^s a neću ni ja s tobom."

4 Jer mnogo će dana sinovi Izraelovi živjeti bez kralja,^t bez kneza, bez žrtve,^u bez obrednog stupa, bez pregače svećeničke^v i idola kućnih.^z 5 Potom će se sinovi Izraelovi vratiti i tražit će Jehovu, Boga svojega,^a i Davida, kralja svo-

Ho 2:19* Ili: "vjernoj ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **22*** "Jizreel" znači "Bog će posijati sjeme". **23*** Vidi bilješku za Ho 1:6. **23*** Vidi bilješku za Ho 1:9. **3:2*** Homer je 220 litara. Vidi dodatak 13.

2. poglavlje

- a Jr 3:14
- b Ps 85:10
Jr 4:2
Mi 7:18
- c Iza 54:13
Jr 9:24
Jr 24:7
Jr 31:34
Eze 38:23
He 8:11
- d 5Mo 28:12
Za 8:12
- e Ps 72:16
- f Ho 1:11
- g Jr 31:27
Za 10:9
- h Ri 11:30
- i Ri 9:25
1Pe 2:10
- j Ho 1:10
Za 13:9

3. poglavlje

- k Jr 3:20
Ho 1:3
- l 5Mo 7:7
Su 10:16
2Kr 13:23
Ps 106:45
- m Su 10:13
Ne 9:18
- n Jr 7:18
- o 1Mo 34:12
p 5Mo 21:13
r 5Mo 5:18
- s Ri 7:3
- t 2Kr 17:6
2Kr 18:10
- u Da 9:27
- v Su 8:27
- z Su 17:5
1Sa 19:16
Eze 21:21
- a Jr 3:22
Jr 50:4

Desni stupac

- a Jr 30:9
Eze 34:23
Eze 37:22
Am 9:11
Lk 1:32
Ot 22:16
- b Ps 130:4
Jr 33:9
- c 5Mo 4:30
Mi 4:1

4. poglavlje

- d Iza 3:13
Jr 25:31
Mi 6:2
- e Iza 59:13
Jr 6:13
Mi 7:2
- f Jr 4:22
Ri 1:28
- g Ps 10:7
Ps 59:12
Ps 5:6
- h Iza 59:13
Ho 11:12
- i 1Kr 21:19
Jr 7:9
- j Za 5:3
- k Jr 29:23
Eze 23:37
- l Tu 4:13
Ho 6:9
Mt 23:35
Dj 7:52

jega,^a i drščući će doći k Jehovi^b i k dobroti njegovoj u posljednjim danima.^c

4 Poslušajte riječ Jehovinu, sinovi Izraelovi! Jehova vodi parnicu protiv stanovnika zemlje,^d jer u zemlji nema istine^e ni dobrote* ni znanja o Bogu.^f 2 Proklinjanje,^g prijevare,^h ubojstva,ⁱ krađe^j i preljubi^k uzeli su maha i jedno krvproliće drugo stiže.^l 3 Zato će tugovati zemlja,^m klonut će svi stanovnici njezini i zvijeri poljske i ptice nebeske, čak i ribe u moru uginut će.ⁿ

4 "Ali neka se nitko ne prepire^o i nikoga neka se ne kori, jer tvoj je narod kao oni koji se sa svećenikom prepiru.^p

5 Posrtat ćeš danju,^r a i prorok će posrtati s tobom, kao da je noć.^s I tvoju ću majku pogubiti.^{*t} 6 Narod će moj izginuti,^{*u} jer nema znanja.^u Budući da si ti odbacio znanje,^v ja ću odbaciti tebe da mi više ne služiš kao svećenik.^z I budući da ti zaboravljaš zakon Boga svojega,^a ja ću zaboraviti sinove tvoje.^b 7 Što ih je više, to mi više griješe.^c Slavu moju zamijenili su za sramotu.^d 8 Gri-jehom naroda mojega hrane se i duša im žudi za prijestupom njegovim.^e

9 Zato će narodu biti isto kao i svećeniku.^f Pozvat ću

Ho 4:1* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **5*** Doslovno: "ušutkati". **6*** Doslovno: "biti ušutkan".

m Iza 24:4; Jr 4:28; Jl 1:10; Am 8:8; n Jr 4:25; Jr 9:10; Jr 12:4; Sf 1:3; o Am 5:13; p 5Mo 17:12; Jr 18:18; r Jr 6:4; s Jr 14:15; t Iza 50:1; u Iza 5:13; Jr 4:22; v Jr 2:8; Lk 11:52; z Mt 21:43; a 2Kr 17:16; b Job 34:11; c Ezr 9:7; d Ri 1:23; e 1Sa 2:29; Iza 56:11; Mi 3:11; f Iza 24:2.

ih za odgovornost zbog pu-
teva njihovih^a i djela ću nji-
hova svaliti na glavu njiho-
vu.^b **10** Jest će, ali neće se
nasititi.^c Bludničit će sa žena-
ma, ali neće se namnožiti,^d
jer su prestali slušati Jehovu.^e
11 Blud, vino i mošt pomuću-
ju razum.^{*f} **12** Narod moj za
savjet pita drvenog^g idola svo-
jega, štap što ga u ruci drže
govori im. Jer duh bluda zaveo
ih je te lutaju^h i bludom svo-
jim odmeću se od Boga svoje-
ga.ⁱ **13** Po vrhovima gorskim
prinosе žrtve^j i spaljuju pri-
nose^k po bregovima, pod stabli-
ma divize i pod drugim stabli-
ma, velikim i visokim, jer je
dobra sjena njihova.^l Zato kće-
ri vaše čine blud i snahe vaše
čine preljub.

14 Neće mi kćeri vaše od-
govarati za blud svoj niti
snahe vaše za preljub svoj. Jer
muškarci s bludnicama nasamo
odlaze^m i s hramskim blud-
nicamaⁿ žrtve prinosе. A nar-
od koji sve to ne razumije^o
bit će zgažen. **15** Ako ti či-
niš blud, Izraele,^p neka ne
bude i Juda kriv!^r Ne dolazite
u Gilgal,^s ne idite u Bet-
Aven^t i ne zaklinjate se: "Tako
živ bio Jehova!"^u **16** Jer
poput tvrdoglave krave Izrael
je tvrdoglav^v postao. Hoće li
ih sada Jehova pasti kao mla-
dog ovna na čistini? **17** Efra-
jim se s idolima udružio.^z
Ostavi ga!^a **18** Kad završe pi-
janku,^{*b} bluda se prihvaćaju.^c
Zaštitnici^d njegovi vole
djela sramotna.^e **19** Vjetar

Ho 4:11* Doslovno: "oduzimaju srce".
18* Ili: "Kad im ponestane piva pšenič-
noga".

4. poglavlje

- a Ho 12:2
Am 3:2
Ri 14:12
He 4:13
b Ps 62:12
Izr 5:22
Jr 17:10
Za 1:6
c 3Mo 26:26
Mi 6:14
Hg 1:6
d Ho 9:11
e 2Lj 24:18
Ps 125:5
Eze 18:24
f Izr 6:32
Izr 20:1
Izr 23:33
Iza 28:7
g Iza 44:13
Jr 2:27
Hb 2:19
h Jr 3:9
i Eze 16:17
j 1Kr 14:23
Iza 65:7
Jr 3:6
Eze 20:28
k 2Kr 17:11
Eze 6:13
l Iza 1:29
Iza 57:5
Jr 2:20
Eze 20:28
m 1Ko 6:16
n 5Mo 23:17
o Iza 44:18
Jr 4:22
Da 12:10
Ho 14:9
Ri 3:11
Ef 4:18
p Eze 23:5
r 2Kr 17:18
Jr 3:10
s Ho 9:15
Ho 12:11
Am 4:4
t Ho 5:8
Ho 10:5
u Iza 48:1
Jr 5:2
Eze 20:39
v Ps 78:8
Ps 81:12
Iza 65:2
Za 7:11
z Ho 11:2
Ho 13:2
a Mt 15:14
b Iza 1:22
c Ho 4:10
d Ps 47:9
e Mi 3:11
Mi 7:3

Desni stupac

- a Jr 4:11
b Iza 42:17
Jr 2:26

5. poglavlje

- c Ho 4:9
Mi 1:6
d Ho 7:3
e Mi 7:2
Hb 1:15
f Su 4:6
Jr 46:18
g Iza 29:15
h 2Lj 36:15
i Iza 7:9

ga je zahvatio krilima svojim.^a
Posramit će se narod zbog
žrtava svojih."^b

5 "Čujte ovo, svećenici!^c Pa-
zi, dome Izraelov! Poslušaj,
dome kraljev!^d Vama se sudi,
jer ste postali zamka^e u Mispi i
mreža razapeta nad Taborom.^f
2 U klanju su ogrezli oni koji
s puta pravoga otpadaju,^g a
ja sam ih sve opominjao.^h
3 Ja poznajem Efrajimaⁱ i Iz-
rael nije sakriven od mene.^j
Jer ti, Efrajime, sa ženama
bludničiš!^k Izrael se okaljao.^l
4 Djela njihova ne daju im da
se vrate Bogu svojemu,^m jer
je duh bludaⁿ među njima, a
za Jehovu ne mare.^o **5** Izrae-
la vlastiti ponos u lice optužu-
je.^p U prijestupu svojemu Izra-
el i Efrajim posrću,^r a i Juda
posrće s njima.^s **6** Sa stokom
svojom sitnom i krupnom išli
su da traže Jehovu, ali nisu ga
pronašli.^t Odrvatio se od njih.
7 Jehovu su iznevjerili,^u jer su
tudim sinovima postali očevi.^v
Zato će u mjesec dana zajedno
s posjedima svojim biti progutani.^z

8 U rog zapušite^a u Gibej,^b u
trubu u Rami! Ratnim se po-
klikom oglasite u Bet-Avenu^c
— za ledima tvojim, Benjami-
ne!^d **9** Nad tobom će se, Efra-
jime, ljudi zgražati u dan kad
kažnjen budeš!^e Među pleme-
nima Izraelovim objavio sam
riječi pouzdane.^f **10** Knezovi
Judini postali su kao oni što
među pomicu.^g Na njih ću

j Am 3:2; k Ho 4:18; l Eze 23:5; m Ps 78:8; n Ho 4:12;
Am 2:7; Za 13:2; o 1Sa 2:12; Jr 9:6; p Izr 30:13; Iza 9:9;
Ho 7:10; r Izr 11:5; s 2Kr 17:19; Eze 23:31; Am 2:4;
t Izr 1:28; Iza 1:15; Jr 11:11; Eze 8:18; Mi 3:4; u Iza
48:8; Jr 3:20; v Mi 2:11; z Za 11:8; a Jr 4:5; Ho 8:1; Ji
2:1; b Iza 10:29; c Ho 4:15; Ho 10:5; d Su 5:14; e Iza
28:3; f Ho 9:13; Za 1:6; g 5Mo 19:14; 5Mo 27:17; Job
24:2; Izr 22:28.

izliti gnjev svoj kao vodu. **11** Efrajim je potlačen, s pravom je zgažen,^a jer je svojom voljom stao uz protivnika svojega.^b **12** A ja sam Efrajimu postao kao moljac^c i kao trulež domu Judinu.

13 Vidio je Efrajim bolest svoju i Juda čir svoj.^d Otišao je Efrajim u Asiriju^e i obratio se kralju velikome.^f Ali taj vas nije mogao izliječiti^g niti čir vaš odstraniti ikakvim liječkom.^h **14** Ja ću biti Efrajimu kao mladi lav,ⁱ kao grabežljivi mladi lav domu Judinu. Ja, ja ću ih rastrgati i otići, odnijet ću ih i neće biti nikoga da ih izbavi.^j **15** Otići ću i vratiti se u prebivalište svoje dok ne plate za krivnju svoju,^k i tražit će lice moje.^l Kad se nađu u nevolski,^m tražit će me.ⁿ

6 “Dodite, vratimo se Jehovi,^o jer on nas je rastrgao,^p on će nas i izliječiti!^r On nas je udarao, on će nam i poviti rane.^s **2** Oživit će nas poslije dva dana.^t Trećega dana podignut će nas i živjet ćemo pred njim.^u **3** Tada ćemo upoznati Jehovu i truditi se sve ga bolje upoznavati.^v Dolazak njegov siguran je kao i dolazak zore.^z Kao kiša Bog će nam doći, kao proljetna kiša što zemlju natapa.”^a

4 “Što da ti učinim, Efrajime? Što da ti učinim, Juda,^b kad je dobrota* vaša kao oblaci jutarnji i kao rosa koja rano nestaje? **5** Zato ću ih preko proroka svojih sjeći,^c ubijati ću ih riječima usta svojih.^d I osude tvoje bit će kao svjetlost

Ho 6:4* Ili: “vjerna ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

5. poglavlje

- a 5Mo 28:33
- b 1Kr 20:1
- c Iza 50:9
- Iza 51:8
- d Jr 30:13
- e 2Kr 15:29
- 2Kr 16:7
- Ho 8:9
- Ho 12:1
- f Ho 10:6
- g 2Lj 28:20
- h Jr 30:15
- i Ps 50:22
- Tu 3:10
- j Iza 5:29
- Am 2:14
- k 3Mo 26:40
- l 2Lj 7:14
- Jr 29:12
- Ho 11:10
- m 15Mo 4:30
- 1Sa 13:6
- n 5Mo 30:10
- Ps 78:34

6. poglavlje

- o Iza 55:7
- Jr 3:22
- p Ho 5:14
- r Jr 33:6
- Ho 14:4
- s 5Mo 32:39
- Jr 30:17
- t 2Kr 20:5
- Iza 26:19
- Eze 37:14
- 1Ko 15:4
- u Ot 11:11
- v Iza 54:13
- Jr 24:7
- z 2Sa 23:4
- Mi 4:2
- a Job 29:23
- Ps 72:6
- Iza 44:3
- Jl 2:23
- b Iza 5:3
- Ho 11:8
- c 2Lj 21:12
- Iza 58:1
- Jr 1:10
- Eze 3:9
- d Jr 23:29

Desni stupac

- a Sf 3:5
- b Mi 6:8
- Mi 7:18
- Mi 12:7
- c Izm 21:3
- Iza 1:11
- Mi 6:6
- Mt 9:13
- d 1Sa 15:22
- 1Iv 2:3
- e 2Kr 17:15
- Iza 24:5
- Ho 8:1
- He 8:9
- f Iza 48:8
- g Ho 12:11
- h 1Kr 2:5
- Mi 7:2
- i Eze 22:25
- Jr 1:11
- k 1Kr 12:25
- l Eze 22:9
- m Jr 5:30
- Jr 23:14
- n 2Kr 17:7
- Jr 3:6

što izlazi.^a **6** Jer meni je dobrota* mila,^b a ne žrtva,^c i poznavanje Boga, a ne paljenice cijele.^d **7** Ali oni su, kao čovjek zemaljski, prestupili savez.^e Ondje su me iznevjerili.^f **8** Gilead^g je grad zlotvo-
ra, krvavi su tragovi njihovih.^h **9** Društvo je svećeničko poput družina razbojnikihⁱ što ljude vrebaju.^j Kraj puta u Šekemu^k ubijaju, jer posve su se predali sramotnim djelima svojim.^l **10** Grozote vidim u domu Izraelovu.^m Ondje je blud Efrajimov.ⁿ Izrael se okaljao.^o **11** A tebi je, Juda, žetva određena, kad vratim narod svoj zarobljeni.”^p

7 “Kad želim izliječiti Izraela,^r otkriva se i prijestup Efrajimov,^s a i zla Samarijina,^t jer prijevaru čine^u i lopov u kuću ulazi, a vani napada družina razbojnička.^v **2** I ne pomišljaju u srcu svojem^z da ja pamtim svu zloću njihovu.^a Sada su ih opkolila djela njihova.^b Došla su pred lice moje.^c **3** Zloćom svojom vesele kralja i prijevarama svojim knezove.^d **4** Svi su se oni preljubom^e uspalili poput peći pekareve. On prestane potpirivati vatru nakon što zamijesi tijesto dok se ono ne ukvasa. **5** Na dan kralja našega knezovi su se razboljeli^f — žeste se od vina.^g On ruku svoju pruža podrugljivcima. **6** Jer srca su im se uspalila^h kao da su ih peći pri-

^o Eze 23:4; Eze 23:11; ^p 5Mo 30:3; Jr 29:14; Am 9:14; **7. poglavlje** r 5Mo 32:39; s Iza 28:1; Mi 6:16; t Eze 16:46; Am 8:14; Mi 1:5; u Jr 9:3; Mi 7:3; v Ho 6:9; z 5Mo 32:29; Iza 1:3; Iza 44:19; a Jr 14:10; Am 8:7; b Ps 9:16; Izm 5:22; c Ps 90:8; Izm 5:21; d 1Kr 22:6; Jr 5:31; Ri 1:32; e Jr 3:9; Mi 3:5; f Izm 20:1; Iza 28:1; g Iza 5:11; Hb 2:15; h 2Sa 13:28; Izm 4:16.

Ho 6:6* Ili: “vjerna ljubav”.

makli. Cijelu noć spava pekar njihov, a ujutro se peć razgori kao oganj usplamtjeli.^a **7** Svi su se kao peć raspalili i proždiru suce svoje. Kraljevi njihovi svi su pali,^b nijedan od njih mene ne zove.^c

8 Efrajim se s narodima miša.^d Postao je Efrajim kao pogača što pri pečenju nije bila prevrnuta.^e **9** Tudinci proždiru snagu njegovu,^f a on to ne shvaća.^g I sijeda kosa njegova glavu mu je pobijelila, a on to ne shvaća. **10** Izraela vlastiti ponos u lice optužuje,^h a oni se ne vraćaju Jehovi, Bogu svojemu,ⁱ niti ga zbog svega toga traže.^j **11** Efrajim je kao lakovjerna golubica,^k srca nerazumna.^l K Egiptu viču,^m u Asiriju idu.ⁿ

12 Kamo god da odu, razapet ću nad njima mrežu svoju.^o Oborit ću ih kao ptice nebeske.^p Kaznit ću ih kao što sam zajednicu njihovu i upozoravao.^r **13** Teško njima,^s jer su odbjegli od mene!^t Neka ih propast stigne, jer su mi zgriješili! Ja sam ih otkupiti htio,^u a oni protiv mene govore laži.^v **14** I nisu me srcem svojim u pomoć prizvali,^z premda goriko plaću na posteljama svojim. Zbog svojega žita i vina* skitali su se naokolo,^a protiv mene su se okretali.^b **15** A ja sam ih ukoravao.^c Pomagao sam im,^d no oni su protiv mene zlo smišljali.^e **16** I vratili su se, ali ne k uzvišenome,^f postali su poput luka nezategnutog.^g Knezovi njihovi od mača

Ho 7:14* Ili: "slatkoga vina". **16*** Doslavno: "ne gore", odnosno k uzvišenom načinu štovanja Boga.

7. poglavlje

- a Mi 2:1
- b 2Kr 15:10
2Kr 15:14
- c Iza 9:13
Eze 22:30
Da 9:13
- d Ps 106:35
Eze 23:5
- e 1Kr 18:21
Ot 3:15
- f 2Kr 13:3
2Kr 15:19
- g Izr 23:35
- h Jr 3:3
Ho 5:5
- i Ne 9:35
Iza 9:13
Jr 8:5
Am 4:6
Za 1:4
- j Ps 14:2
Ri 3:11
- k Ho 11:11
- l Izr 15:32
Iza 1:3
- m 2Kr 17:4
Iza 30:2
- n 2Kr 15:19
Jr 2:18
Eze 23:5
- o Eze 12:13
- p Pr 9:12
- r 5Mo 28:15
2Kr 17:13
Iza 28:26
- s Iza 31:1
Eze 16:23
- t Jr 2:5
- u Iza 41:14
Mi 6:4
- v Iza 59:13
- z Ps 78:37
Iza 29:13
Jr 3:10
Za 7:5
- a Su 9:27
Am 2:8
- b Ps 78:57
- c Ps 94:12
He 12:6
- d 2Kr 13:5
- e Izr 6:4
Na 1:9
- f Jr 3:10
- g Ps 78:57

Desni stupac

- a Ps 12:4
Ps 73:9
Iza 3:8
- b Eze 36:20
Ho 9:3

8. poglavlje

- c Jr 4:5
Ho 5:8
- d 5Mo 28:49
Jr 48:40
Hb 1:8
- e Jr 31:32
Eze 16:59
Ho 6:7
- f 2Kr 17:15
Iza 24:5
- g Iza 48:1
Mi 3:11
Tit 1:16
- h Ps 36:3
Ps 50:17
- i 3Mo 26:36
Tu 4:19
- j 1Kr 12:20

će pasti zbog pogrda koje izriču.^a To će im biti na porugu u zemlji egipatskoj.^b

8 "Prinesi rog ustima svojim!^c Onaj što kao orao^d dolazi ide na dom Jehovin, jer su prestupili savez moj^e i zakon su moj prekršili.^f **2** K meni viču: 'Bože moj! Mi, Izraelci, poznajemo te!'^g

3 Izrael je odbacio dobro.^h Neka ga progoni neprijatelj!ⁱ **4** Postavljaju kraljeve,^j ali bez mene. Postavljaju knezove, ali bez znanja mojega. Od srebra svojega i zlata svojega prave sebi idole,^k da budu istrijebljeni.^l **5** Odbačeno je tele tvoje,^m Samarijo! Raspalio se gnjev moj na njih.ⁿ Dokle se neće moći očistiti?^o **6** Jer i ono je od Izraela.^p Čovjek ga je izradio^r i ono nije Bog, jer će tele samarijsko biti rasuto u komadiće.^s

7 Jer siju vjetar, a požet će oluju.^t Na stabljikama žita klasa nema.^u Ono što iznikne neće dati brašna,^v a ako i daje, tudinci će ga proždrijeti.^z

8 Izrael će biti progutan,^a među narode će dospjeti,^b kao posuda koju nitko ne želi.^c **9** Jer u Asiriju su otišli,^d kao zebra svojeglava.^e Efrajim ljubavnike unajmljuje.^f **10** I premda ih unajmljuje među narodima,^g ja ću ih sabrati i nakratko će biti u teškim bolima^h pod bremenom kralja i knezova.

k 1Kr 12:28; Ho 13:2; 11Kr 13:34; Jr 44:8; m Iza 45:20; Ho 10:5; n 5Mo 32:22; 2Kr 17:18; o Jr 4:14; Jr 13:27; p Ps 106:19; r Ps 133:15; Iza 44:9; Jr 10:3; Hb 2:18; s 2Kr 23:15; 2Kr 23:19; 2Lje 31:1; t Job 4:8; Izr 22:8; Ga 6:7; u Iza 17:11; v Jr 12:13; z 5Mo 28:33; 2Kr 15:29; a 2Kr 18:11; Jr 50:17; Jr 51:34; b 3Mo 26:33; c Iza 30:14; Jr 22:28; Jr 48:38; d 2Kr 15:19; Eze 23:5; Ho 5:13; Ho 12:1; e Jr 2:24; f Eze 16:33; g Eze 16:37; Eze 23:9; h 2Kr 14:26; 1Lje 5:26.

11 Umnožio je Efrajim žrtvenike da bi griješio.^a Žrtvenici mu njegovi za grijeh služe.^b

12 Mnoge sam mu riječi napisao u zakonu svojemu,^c ali on za njih ne mari.^d **13** Meni na žrtveni dar žrtvovali su meso^e i jeli ono što mi nije milo, kaže Jehova.^f Sjetit ću se prijestupa njihova i na odgovornost ću ih pozvati zbog grijeha njihovih.^g U Egipat su se vratili.^h

14 Zaboravio je Izrael Tvorca svojegaⁱ i počeo je graditi hramove,^j a i Juda je utvrđene gradove umnožio.^k Ali ja ću u gradove njegove poslati vatru koja će proždrijeti utvrđene dvore u svakome od njih.^l

9 “Ne raduj se Izraele!^m Ne veseli se kao narodi drugi!ⁿ Jer zbog bluda si ostavio Boga svojega.^o Zavolio si darove koje si dobio kao plaću bludničku na svim gumnima žitnim.^p **2** Gumno i tije sak vinski ne mogu ih nahraniti^r i vino* im razočaranje donosi.^s **3** Neće više živjeti u zemlji Jehovinoj.^t Efrajim će se vratiti u Egipat^u i u Asiriji će jesti ono što je nečisto.^v **4** Neće više izlijevati vino Jehovi.^z Žrtve njihove neće mu biti ugodne.^a One su im kao kruh što se za vrijeme žalovanja jede,^b i svi koji ga budu jeli okaljat će se. Jer kruh je njihov za njihovu dušu, neće biti priñesen u domu Jehovinu.^c **5** Što ćete činiti na dan sastanka i na dan blagdana Jehovina?^d **6** Jer, gle, oni će morati otići, jer će zemlja biti opustošena.^e Egipat će ih sabrati,^f a Memfis^g će ih pokopa-

Ho 9:2 Ili: “slatko vino”. **6*** Na ostalim mjestima u Bibliji “Nof”. Vidi Jr 2:16.

8. poglavlje

- a Iza 10:11
Eze 6:13
b 5Mo 4:28
Ho 12:11
c 5Mo 4:6
Ps 119:18
Izr 22:20
d 2Kr 17:15
Ne 9:26
Iza 30:9
e Jr 7:21
f 1Sa 15:22
Izr 21:27
Iza 1:11
Am 5:22
g Ho 9:9
Am 8:7
h Ho 7:16
Ho 9:3
i 5Mo 32:18
Iza 51:13
j 1Kr 12:31
k 2Lje 26:10
l 2Kr 18:13
2Lje 36:19
Jr 17:27
Jr 34:7

9. poglavlje

- m Ho 10:5
Am 6:13
n Eze 20:32
o Eze 23:5
Ho 4:12
p Ho 2:12
Mi 1:7
r Ho 2:9
s Iza 24:7
Am 5:11
t 3Mo 20:22
5Mo 28:64
Jš 23:15
1Kr 9:7
u 5Mo 28:68
Ho 8:13
v 2Kr 17:6
Eze 4:13
z 4Mo 15:5
4Mo 28:14
Jl 1:13
a Iza 1:11
Jr 6:20
b 5Mo 26:14
c 4Mo 28:2
d Jl 1:14
e Ho 7:13
f Ho 7:16
Ho 8:13
g Jr 2:16

Desni stupac

- a Izr 24:31
Iza 7:23
b Iza 5:6
Iza 32:13
Iza 34:13
c Iza 10:3
Jr 10:15
Lk 19:44
d Lk 21:22
e Ps 9:16
f Iza 44:25
Jr 6:14
g Eze 14:10
h Jr 6:17
Jr 31:6
Eze 33:7
i 1Kr 17:1
2Kr 2:14
j 1Kr 18:19
Jr 6:14
Jr 14:13

ti. Srebrne dragocjenosti njihove koprivama će u nasljedstvo ostati,^a a grmlje trnovito rast će u šatorima njihovim.^b

7 Doći će dani kazne,^c doći će dani naplate.^d Znat će to Izrael.^e Prorok će biti bezuman,^f a čovjek što pod nadahnućem govori bit će natjeran u ludilo zbog mnoštva prijestupa tvojih^g i silne mržnje.^h

8 Stražar^h Efrajimov bio je s Bogom mojim.ⁱ A prorok^j — zamka je ptičarska na svim putevima njegovim.^k Mržnja vlada u domu Boga njegova.

9 Ogrezli su u pokvarenosti,^l kao u dane gibejske.^m On će se sjetiti prijestupa njihovogⁿ i kaznit će ih za grijehe njihove.

10 “Našao sam Izraela kao grožde u pustinji.^o Kao rani plod na smokvi što prvi put rađa vidio sam očeve vaše.^p Oni su odlazili Baalu peorskom^r i tom se bogu sramotnom predavali,^s te su postali odvratni poput onoga što su voljeli.^t **11** A slava Efrajimo-va kao ptica odlijeće^u i nema rađanja, nema trudnoće, nema začeca.^v **12** Jer ako i podignu sinove svoje, pobit ću im ih prije nego dođu u dob muževnu.^z Teško njima kad ih ostavim!^a **13** Efrajim, koji je na pašnjaku zasaden, kao Tir mi je izgledao.^b Taj Efrajim morat će sinove svoje izvesti pred ubojicu.”^c

14 Daj im, Jehova, ono što im trebaš dati!^d Daj im utrobu što pobacuje^e i dojke usahle!

k Tu 2:14; l Iza 31:6; m Su 19:22; Su 20:5; Ho 10:9; n Ho 8:13; o Jr 2:2; Jr 31:2; p 4Mo 13:23; Iza 28:4; Mi 7:1; r 4Mo 25:3; 5Mo 4:3; Ps 106:28; s 1Kr 16:31; Jr 11:13; t Iza 66:3; Eze 7:20; Am 4:5; u Jk 1:11; v 5Mo 28:18; z 5Mo 28:32; 5Mo 32:25; Jr 15:7; a 5Mo 31:17; 2Kr 17:18; b Eze 28:12; c 2Kr 15:16; Jr 9:21; d Lk 23:29; e Ps 58:8.

15 "Sve zlo njihovo bilo je u Gilgalu,^a jer ondje sam ih doista zamrzio.^b Zbog zlih djela njihovih otjerat ću ih iz doma svojega.^c Neću ih više ljubiti.^d Tvrdokorni su svi knezovi njihovi.^e 16 Efrajim će biti potučen.^f Usahnut će korižen njihov.^g Ploda neće imati.^h Pa ako i rode, pogubit ću mili plod utrobe njihove."ⁱ

17 Odbacit će ih Bog moj,^j jer ga nisu slušali,^k i postat će bjegunci među narodima.^l

10 "Izrael je loza koja se pokvarila.^m Za sebe samu plod donosi.ⁿ Što više plodova ima, to više umnožava žrtvenike svoje.^o Što je bolja zemlja njegova, to ukrašenije obredne stupove podiže.^p 2 Srce je njihovo postalo licemjerno.^q Zato su krivi.

On će razvaliti žrtvenike njihove i stupove njihove opustošiti.^s 3 A oni će tada reći: 'Nemamo kralja, jer se nismo bojali Jehove. A i što bi kralj učinio za nas?'

4 Govore prazne riječi, zaklinjući se lažno^u i sklapajućí savez,^v a nepravda niče kao otrovna biljka po oranicama.^z 5 Strahovat će stanovnici Samarije za tele idolsko iz Bet-Avena.^a Tugovat će narod njegov za njime, kao i svećenici tuđih bogova koji su mu se radovali zbog slave njegove, jer će otići od njih u izgnanstvo.^b 6 Odnijet će ga u Asiriju na dar kralju velikome.^c Sram će spopasti Efrajima^d i Izrael će se posramiti zbog namjere svoje.^e 7 Nestat će*

Ho 10:7* Doslovno: "Bit će ušutkana".

9. poglavlje

- a Ho 4:15
Ho 12:11
Am 5:5
- b Eze 23:18
- c 3Mo 26:33
2Kr 17:18
Ps 78:60
Am 5:27
- d 5Mo 29:20
- e Iza 1:23
Eze 22:27
Mi 3:11
- f Iza 7:8
- g Mi 4:1
- h Iza 5:24
- i Eze 24:21
- j Ps 31:14
Iza 7:13
Mi 7:7
- k 2Kr 17:14
2Ije 36:16
Jr 25:3
Za 1:4
- l 5Mo 28:64
Am 9:9

10. poglavlje

- m Iza 5:1
Eze 15:6
- n Za 7:6
- o Jr 2:28
Eze 6:13
Ho 8:11
Ho 12:11
- p 1Kr 14:23
Ho 8:4
- r 1Kr 18:21
Sf 1:5
- s Jr 43:13
Mi 5:13
Za 13:2
- t Ho 3:4
Ho 13:11
- u 2Kr 17:4
Eze 17:13
- v Ho 6:7
- z 5Mo 29:18
Iza 5:7
Am 6:12
- a 1Kr 12:28
Ho 4:15
Am 3:14
- b 1Sa 4:21
- c 2Kr 17:3
Ho 5:13
- d Jr 2:26
Jr 48:13
Eze 36:32
- e Iza 30:3
Jr 7:24
Mi 6:16

Desni stupac

- a 2Kr 17:4
- b Ho 4:15
Am 7:9
- c 5Mo 9:21
1Kr 12:28
1Kr 12:30
Mi 1:5
- d Iza 32:13
Iza 34:13
- e 2Kr 23:15
- f Iza 2:19
Lk 23:30
Ot 6:16
- g Su 20:5
- h Ho 9:9
- i Su 20:19
- j He 12:6

Samarije i kralja njezina,^a poput otrgnute grančice na površini vode. 8 Obredne uzvišice bet-avenske,^b grijeh Izraelov,^c bit će uništene. Trnje i korov^{*d} rast će po žrtvenicima njihovim.^e A ljudi će govoriti gorama: 'Pokrijte nas!' i bregovima: 'Padnite na nas!'^f

9 Još od dana gibejskih^g traže grijeh tvoj,^h Izraele! U njemu je narod i ostao. U Gibei ih rat protiv sinova nepravdosti nije sustigao.ⁱ 10 Kaznit ću ih kad ja to budem htio.^j Kad ih upregnem da vuku dva grijeha svoja, na njih će se narodi sabrati.^k

11 Efrajim je bio junica dobro naučena, koja je rado vršila žito,^l a ja sam preko lijepe vrata njezina prešao. Dat ću da se Efrajima upregne.^m Juda će orati,ⁿ a Jakov će drljati.^o 12 Sijte sebi sjeme u pravdosti^p i žanjite milost.^{*r} Obradujte sebi zemlju,^s jer je vrijeme da tražite Jehovu, dok ne dođe^t i pouči vas u pravdosti.^u

13 A vi zloću orete. Nepravdu žanjete.^v Jedete plodove prijekare,^z jer se u put svoj uzdate,^a u mnoštvo dunaka svojih.^b 14 Vika se digla među narodom tvojim^c i svi će utvrdeni gradovi tvoji biti opustošeni,^d kao što je Šalman opustošio Dom Arbelov, u dan bitke kad su majku smrskali

k 1Kr 14:16; Eze 16:37; 1 Jr 50:11; m 2Kr 17:6; n Jr 4:3; o Iza 28:24; p Izr 11:19; Jk 3:18; r Izr 11:18; s Jr 4:3; t Iza 55:6; Am 5:4; u 5Mo 32:2; Iza 45:8; v Izr 22:8; Ho 8:7; Ga 6:7; z Izr 1:31; a Ps 52:7; b Ps 33:16; Ps 146:3; Jr 17:5; c Ps 74:23; d 2Kr 18:9; 2Kr 19:13.

Ho 10:8* Ili: "bodljikavi korov; čičak".
12* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

zajedno sa sinovima njezinim.^a
15 Tako će vam se učiniti, stanovnici Betela, zbog silne zloće vaše.^b U zoru će nestati* kralja izraelskog.”^c

11 “Kada je Izrael bio dječak,^f ljubio sam ga,^d i iz Egipta sam dozvao sina svojega.^e

2 Što su više Izraelce zvali,^f to su se oni više udaljavali od onih koji su ih zvali.^g Likovima Baalovim^h žrtve su prinose i rezbarenim likovima prinose spaljivali.ⁱ **3** A ja sam Efrajima učio hodati,^j na ruke ih svoje uzimao,^k ali oni nisu htjeli priznati da sam ih ja izliječio.^l **4** Privlačio sam ih užima čovjeka zemaljskog, konopcima ljubavi,^m i bio sam im kao oni koji miču jaram od čeljusti njihovih,ⁿ blago sam ih sve hranio.^o **5** On se neće vratiti u zemlju egipatsku, nego će mu Asirija biti kralj,^p jer nisu se htjeli vratiti k meni.^r **6** I mač će bjesnjeti po gradovima njegovim,^s dokrajčit će zasune njegove i proždrijet će ih^t zbog spletke njihovih.^u **7** Narod je svoj sklon nevjeran mi biti.^v Zovu ga k uzvišenome,^w ali nitko da se podigne.

8 Kako da te ostavim, Efrajime?^z Kako da te napustim, Izraele?^a Kako da s tobom postupim kao s Admom?^b Kako da ti učinim isto što i Sebojimu?^c Promijenili su se osjećaji srca mojega^d i uzavrela je samilost moja. **9** Neću iskaliti usplamtjeli gnjev svoj.^e Neću ponovno propast svaliti na

Ho 10:15* Doslovno: “biti ušutkan”.
11:7* Vidi bilješku za Ho 7:16.

10. poglavlje

a Iza 13:16
 Na 3:10
 b Am 7:9
 c 2Kf 18:10

11. poglavlje

d 5Mo 7:8
 Jr 2:2
 Eze 16:6
 e 2Mo 4:22
 Mt 2:15
 f 5Mo 29:2
 2Lje 36:15
 Za 1:4
 g 2Lje 36:16
 Iza 30:9
 h Su 2:13
 Su 3:7
 1Kr 16:31
 1Kr 18:19
 2Kr 17:16
 Ho 2:13
 i 1Kr 12:33
 Iza 65:7
 Jr 18:15
 Ho 13:2
 j 5Mo 8:2
 k 5Mo 1:31
 5Mo 33:27
 Iza 40:11
 Iza 46:3
 Iza 63:9
 l 2Mo 15:26
 Ps 103:3
 Iza 30:26
 m 2Sa 7:14
 Iza 63:9
 Iv 6:44
 n 3Mo 26:13
 o Ps 78:24
 Ps 105:40
 p 2Kr 17:3
 r 2Kr 17:13
 Jr 8:5
 Am 4:6
 s 3Mo 26:31
 Jr 5:17
 t Eze 20:47
 Mi 4:1
 u Iza 30:1
 v Ps 78:57
 Jr 3:6
 Jr 8:5
 Ho 6:4
 a Jr 9:7
 b 1Mo 10:19
 5Mo 29:23
 c 1Mo 14:8
 d 5Mo 32:36
 Jr 31:20
 e Ps 78:38

Desni stupac

a Jr 30:11
 b 4Mo 23:19
 Iza 55:8
 Mi 3:6
 c Iza 12:6
 d Iza 2:5
 e Iza 31:4
 f Ji 3:16
 Am 1:2
 Za 8:7
 g Iza 11:11
 Za 10:10
 i Iza 11:12
 Iza 60:8
 j Jr 23:6
 Eze 28:25
 Eze 37:21
 Am 9:14

Efrajima,^a jer ja sam Bog,^b a ne čovjek, Svetac koji je usred tebe.^c Neću doći gnjevan. **10** Oni će za Jehovom ići.^d Kao lav on će riknuti,^e a kad on rikne,^f sinovi će sa zapada doći dršćući.^g **11** Kao ptica doći će iz Egipta dršćući^h i kao golub iz zemlje asirske.ⁱ I naselit ću ih u kućama njihovim, kaže Jehova.^j

12 Efrajim me opkolio lažima^k i dom Izraelov prijevaram. Ali Juda još hodi s Bogom^l i vjeran je Najsvetijemu.”

12 “Efrajim se hrani vjetrom istočnim po cijeli dan.ⁿ Umnožava laž i pljačku.^o S Asirijom savez sklapaju^p i ulje u Egipat nose.

2 Jehova ima parnicu s Judom^r i Jakova će na odgovornost pozvati zbog puteva njegovih,^s platit će mu po djelima njegovim.^t **3** U utrobi je uhvatio za petu brata svojega^u i svom snagom svojom s Bogom se borio.^v **4** Borio se s anđelom i nadvladao ga.^z Plakao je da bi izmolio milost za sebe.”^a

Bog ga je u Betelu našao,^b i tamo nam je počeo govoriti.^c **5** To je Jehova, Bog nad vojškama.^d Ime Jehova spomen je njegov.^e

6 “A ti se vrati Bogu svojemu,^f postupajući po dobroti* i po pravdi,^g i uvijek se uzdaj^h

k Ps 78:36; Iza 29:13; Mi 6:12; 12Kr 18:5; 2Lje 29:2; Ps 89:18; Ho 4:15; **12. poglavlje m** Jr 22:22; n Ho 8:7; o 2Kr 17:4; p 2Kr 15:19; r 2Kr 17:19; Jr 2:35; Ho 4:1; Mi 6:2; s Ps 62:12; Jr 17:10; t Iza 3:11; Iza 59:18; u 1Mo 25:26; v 1Mo 32:28; z 1Mo 32:25; a 1Mo 32:26; b 1Mo 28:19; c 1Mo 28:13; d 1Mo 28:16; 1Mo 32:30; e 2Mo 3:15; Ps 135:13; Iza 42:8; f Iza 31:6; Jr 3:14; Ho 14:1; Ji 2:13; Za 1:3; g 5Mo 16:20; Mi 6:8.

Ho 12:6* Ili: “vjernoj ljubavi”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **6*** Ili: “polaži nadu”.

u Boga svojega!^a **7** Trgovcu je u ruci vaga prijevarena.^b Prevariti voli.^c **8** Efrajim govori: 'Baš sam se obogatio,^d stekao sam sebi blaga!^e A u svemu trudu mojemu neće naći krivnje koja bi težak grijeh bila.'^f

9 Ali ja sam Jehova, Bog tvoj, još od zemlje egipatske.^g Dat ću ti opet da stanuješ u šatorima kao u dane blagdana. **10** Govorio sam prorocima,^h mnoga sam videnja davao i preko proroka sam pripodobio iznosio.ⁱ

11 U Gileadu se vraća,^j govori se neistina.^k U Gilgalu žrtvuju junce.^l Žrtvenici su njihovi kao hrpa kamenja po brazdama poljskim.^m **12** Jakov je pobjegao u polje sirijsko,ⁿ Izrael^o je za ženu služio,^p za ženu je ovce čuvao.^r

13 Preko proroka Jehova je Izraela izveo iz Egipta^s i preko proroka ga je čuvao.^t **14** A Efrajim ga je vrijeđanjem svojim ogorčio^u i krv koju je prolio ostaje na njemu.^v Veliki Gospodar njegov platit će mu za sramotu koju mu je on nanio.^w

13 "Kad je Efrajim govorio, ljudi su drhtali, moćan je bio u Izraelu.^a Ali navukao je krivnju na sebe zbog Baala^b i poginuo.^c **2** A sada griješe još i više, praveći sebi od srebra kipove lijevane,^d idole po zamislima svojim,^e a svi su oni tek djelo vještih ljudi.^f I njima govore: 'Neka ljudi koji prinosе žrtve ljube likove teleta!'^g **3** Zato će biti kao oblaci jutarnji^h i kao rosa koja rano nestaje, kao pljeva koju vjetar raznosi s gumnaⁱ i kao dim što izlazi kroz otvor na krovu.

12. poglavlje

- a Ps 27:14
Tu 3:25
- b 3Mo 19:35
Izr 11:1
Am 8:5
- c Eze 22:29
Mi 2:1
- d Izr 28:20
Jr 9:23
Za 11:5
Ot 3:17
- e 5Mo 8:17
- f Izr 30:12
Ml 2:17
- g 2Mo 20:2
Ho 13:4
- h 1Kr 17:1
2Kr 17:13
Am 7:15
- i Iza 5:1
Jr 13:1
Ho 6:8
- j Eze 13:8
- k Am 4:4
- m 2Kr 17:10
Ho 8:11
- n 1Mo 28:5
5Mo 26:5
- o 1Mo 32:28
1Mo 29:18
- r 1Mo 31:38
- s 2Mo 12:51
Ps 77:20
Iza 63:11
Mi 6:4
- t Jš 24:17
1Sa 12:8
- u 2Kr 17:11
Eze 23:5
- v Eze 22:13
- z 5Mo 28:37
Ri 2:6

13. poglavlje

- a Jš 17:17
- b 2Kr 17:16
Ho 11:2
- c 2Mo 20:5
- d Ps 115:4
Iza 46:6
Jr 10:4
Ho 2:8
- e Iza 44:17
Jr 10:9
- f Jr 10:3
Hb 2:18
- g 1Kr 12:28
1Kr 19:18
- h Ho 6:4
- i Job 21:18
Ps 1:4
Da 2:35

Desni stupac

- a 2Mo 20:2
3Mo 11:45
Ps 81:10
Ho 12:9
- b Iza 43:11
Iza 45:21
- c 5Mo 2:7
5Mo 32:10
Jr 2:2
- d Jr 2:6
- e 5Mo 8:12
Ne 9:25
- f 5Mo 32:15
- g 5Mo 6:12
5Mo 32:18
Izr 30:9
Iza 17:10
- h Ho 5:14

4 Ali ja sam Jehova, Bog tvoj, još od zemlje egipatske.^a Nisi poznavao drugog Boga osim mene i nije bilo drugog spasitelja osim mene.^b

5 Brinuo sam se za tebe u pustinji,^c u zemlji gdje vrućice vladaju.^d **6** Na pašnjaku svome nasitili su se.^e Nasitili su se i srce se njihovo uzoholilo.^f Zato su me zaboravili.^g

7 Stoga ću im ja biti kao mladi lav.^h Vrebat ću na putu kao leopard.ⁱ **8** Susrest ću ih kao medvjedica koja je mladunčad svoju izgubila^j i razderat ću im grudi do srca. Proždrijet ću ih tamo kao lav,^k rastrgat će ih zvijer poljska.^l **9** U propast će te sve to svaliti,^m Izraele, jer meni si zgriješio, pomažuću svojemu.ⁿ

10 Gdje je sada kralj tvoj da te spasi u svim gradovima tvojim^o i gdje su suci tvoji, za koje si rekao: 'Daj mi kralja i knezove?'^p **11** Dao sam ti kralja u srdžbi svojoj^r i uzet ću ga u gnjevu svome.^s

12 Svezan je prijestup Efrajimov, pohranjen je grijeh njegov.^t **13** Doći će mu trudovi kao porodilji.^u On je sin koji mudrosti nema,^v jer kad mu bude vrijeme da se rodi, ne izlazi iz utrobe majčine.^z

14 Ja ću ih iz ruke groba^{*} otkupiti,^a od smrti ću ih izbaviti.^b Smrti, gdje su žalci tvoji?^c Grobe,^d gdje je razorna

i Jr 5:6; j 2Sa 17:8; Izr 17:12; k Tu 3:10; l Iza 56:9; Jr 12:9; m Izr 6:32; n Ps 33:20; Ps 46:1; o 1Sa 8:20; 2Kr 17:4; p 1Sa 8:5; r 1Sa 8:7; 1Sa 12:13; s 1Sa 12:25; Jr 52:11; t 5Mo 32:34; Job 14:17; u Jr 30:6; Mi 4:9; v Izr 22:3; z 2Kr 19:3; a Ps 30:5; Ps 49:15; Ps 69:18; b Iza 25:8; c Iza 26:19; 1Ko 15:55.

Ho 13:14* Doslovno: "šeola". **14*** Doslovno: "šeole".

moć tvoja?^a Samilost će biti skrivena od očiju njihovih.^b

15 Ako i bude plodan da ga ima kao trske,^c doći će vjetar istočni, vjetar Jehovin.^d Doći će iz pustinje, isušit će studenac njegov i sasušiti izvor njegov.^e Opljačkat će blago njegovo, sve dragocjenosti njegove.^f

16 Samarija će snositi krivnju svoju,^g jer se pobunila protiv Boga svojega.^h Oni će od maća pasti.ⁱ Djeca će im biti smrskana,^j a trudne žene njihove rasporene.”^k

14 “Vrati se, Izraele, Jehovi, Bogu svojemu,^l jer si u prijestupu svojemu porinuo.^m **2** Uzmite sa sobom riječi pokajanja i vratite se Jehovi.ⁿ Svi mu recite: ‘Oprosti nam krivnju^o i primi ono što je dobro, a mi ćemo ti zauzvrat prinijeti plod* usana svojih!’^p

3 Asirija nas neće spasiti.^r Na konjima nećemo jahati,^s niti ćemo više djelima ruku svojih govoriti: “Bože naš!” jer ti si milostiv djetetu bez oca.”^t

Ho 14:2* Doslovno: “junce”.

13. poglavlje

- a Ot 20:13
b 1Sa 15:29
Jr 15:6
c 1Mo 41:52
1Mo 48:19
d Jr 4:11
Ho 4:19
e Ho 9:11
f 2Kr 17:20
g 2Kr 17:18
Am 3:9
h 1Sa 15:23
Ps 5:10
Eze 20:21
i Iza 1:20
Iza 7:8
j 2Kr 8:12
k 2Kr 15:16
Am 1:13

14. poglavlje

- l 1Sa 7:3
2Lj 30:6
Iza 55:6
Ho 12:6
Jl 2:13
m Jr 2:19
Tu 4:6
n Ho 12:6
o 2Mo 34:7
2Sa 24:10
Ps 51:2
Mi 7:18
p Ps 69:31
He 13:15
r Ho 5:13
s 5Mo 17:16
Ps 33:17
Iza 31:1
t 5Mo 10:18
Ps 10:14
Ps 68:5
Ps 146:9
Izr 23:11
Jk 1:27

Desni stupac

- a Ps 103:3
Iza 57:18
Jr 3:22
b 5Mo 7:7
Sf 3:17

4 Ja ću izliječiti nevjeru njihovu.^a Ljubit ću ih drage volje,^b jer gnjev se moj odvratilo od njega.^c **5** Bit ću Izraelu kao rosa.^d Procvjetat će kao ljiljan i pustit će korijenje svoje kao stablo libanonsko. **6** Mladice će pustiti, cijenjen će biti kao maslina,^e a miris njegov bit će kao miris stabla libanonskog. **7** Oni će opet stanovati u sjeni njegovoj.^f Uzgajat će žito i propupat će kao loza.^g Spomen na njega bit će im kao vino libanonsko.

8 Reći će Efrajim: ‘Što ja još imam s idolima?’^h

A ja ću odgovoriti i pazit ću na njega.ⁱ Ja sam kao stablo borovice što se zeleni.^j Na meni će se plod za njega naći.”

9 Tko je mudar, pa da sve to razumije?^k Tko je razborit, pa da to spozna?^l Jer pravi su putevi Jehovini^m i pravedni su oni koji njima idu,ⁿ ali prijestupnici posreću na njima.^o

- c Ps 78:38; Iza 12:1; d 5Mo 32:2; Izr 19:12; e Ps 52:8; f Ps 91:1; g Za 8:12; h Ho 14:3; Dj 19:18; i Jr 31:18; j Iza 41:19; Iza 55:13; Iza 60:13; k Ps 107:43; Izr 1:5; Jr 9:12; l Mt 24:45; m 5Mo 32:4; Da 4:37; n Lk 1:6; o Da 12:10.

JOEL

1 Riječ Jehovina koja je došla^a Joelu, sinu Petuelovu:

2 “Čujte ovo, starješine, poslušajte, svi stanovnici zemlje ove!^b Je li se ovakvo što dogodilo u danima vašim ili u danima praotaca vaših?^c **3** Govorite o tome sinovima svojim, vaši sinovi svojim sinovima, a njihovi sinovi sljedećem na-

1. poglavlje

- a 2Pe 1:21
b Ps 49:1
Am 3:1
c Jl 2:2

Desni stupac

- a 2Mo 10:14
2Mo 13:14
5Mo 6:7
5Mo 29:22
Ps 78:4
b 2Mo 10:15
5Mo 28:38
Am 4:9

raštaju.^a **4** Što je ostavila gusjenica, pojeo je skakavac,^b što je ostavio skakavac, pojeo je mladi beskrilni skakavac, a što je ostavio mladi beskrilni skakavac, pojeo je žohar.^c

5 Probudite se, pijanice,^d i plačite! Plačite gorko,^e sve

- c Jl 2:25; d Iza 28:1; Am 6:6; Lk 21:34; e Jr 4:8; Jk 5:1.

vinopije, zbog vina, ^a jer vam je otrgnuto od usta!^b **6** Jer na zemlju je moju došao narod moćan i bezbrojan.^c Zubi su mu zubi lavlj^d i čeljusti su mu lavlje. **7** Lozu moju pretvorio je u grozotu^e i smokvu moju u panj.^f Ogolio ju je i odbacio.^g Grane su joj pobijele. **8** Plači, kao što djevice kostrijeću opasana^h plače za zaručnikom* mladosti svoje!

9 Žitne žrtveⁱ i žrtve ljevanice^j nestalo je iz doma Jehovina. Svećenici, sluge^k Jehovine, tuguju.^l **10** Polje je opustošeno,^m zemlja tuguje,ⁿ jer je žito opustošeno, mladog vina nema,^o ulja je nestalo.^p **11** Ratari su posramljeni,^r vinogradari gorko plaču zbog pšenice i zbog ječma, jer je žetva na polju propala.^s **12** Loza se osušila i smokva je uvenula. Usahnuli su šipak, palma i jabuka, sve drveće poljsko,^t jer radost je pobjegla od sinova ljudskih.^u

13 Opašite kostrijet, svećenici, i od tuge se u prsa udarajte!^v Plačite gorko, sluge žrtvenika!^z Dodite, provedite noć u kostrijeti, sluge Boga mojega! Jer iz doma Boga vašega nestalo je žrtve žitne^a i žrtve ljevanice.^b **14** Proglasite sveti post!^c Sazovite svečani skup!^d Okupite starješine, sve stanovnike zemlje ove, u dom Jehove, Boga svojega,^e i vičite k Jehovi da vam pomogne!^f

15 Jao, kakvog li dana!^g Jer je dan Jehovin blizu,^h dolazi kao opustošenje od Svemogu-

Jl 1:5* Ili: "slatkoga vina". **8*** Doslovno: "vlasnikom (gospodarom)".

1. poglavlje

a Ho 4:11
b 5Mo 28:39
Iza 32:10
c Jl 2:2
d Ot 9:8
e Iza 5:6
f Jr 5:17
Jr 8:13
g Jr 48:32
h Eze 7:18
i 3Mo 2:1
Jl 2:14
j 2Mo 29:40
Ho 9:4
k 2Lje 13:10
l Jl 2:17
m 5Mo 28:30
n 3Mo 26:20
Jr 4:28
Jr 14:2
o 5Mo 28:39
Iza 24:7
Ho 9:2
p 5Mo 28:40
r Jr 14:4
s Iza 17:11
t 3Mo 26:20
u Iza 24:11
v Jr 4:8
Eze 7:18
z 2Mo 30:20
1Ko 9:13
a 3Mo 2:8
b 4Mo 29:6
c 2Lje 20:3
Jl 2:15
d 3Mo 23:36
Ne 8:18
e 2Lje 20:13
Ne 9:1
f 5Mo 4:30
Ps 50:15
Jn 3:8
g Jr 30:7
h Iza 13:6
Jl 2:1
Sf 1:7
Sf 1:14
Sf 2:2
2Pe 3:10
Ot 6:17

Desni stupac

a 5Mo 12:7
b 1Kr 18:5
Jr 12:4
Ho 4:3
c Ps 50:15
Ps 91:15
Mi 7:7
Hb 3:18
Flp 4:6
d Jr 9:10
e Job 38:41
Ps 104:21
Ps 145:15
Ps 147:9
f 1Kr 17:7
1Kr 18:5
Jr 14:1

2. poglavlje

g Jr 4:5
Eze 33:3
h Sf 1:16
i Za 8:3
j Am 3:6
k Sf 1:14
Ml 4:1
l Jr 4:28
Jr 13:16
Am 5:18

ćega! **16** Nije li nestalo hrane pred očima našim, radosti i veselja iz doma Boga našega?^a **17** Suhe smokve istrunule su pod lopatama njihovim. Spremišta su opustošena. Žitnice su porušene, jer se žito sasušilo. **18** Kako li uzdiše stoka! Kako smeteno lutaju krda goveda, jer nemaju paše!^b I stada ovaca kaznu podnose.

19 Tebe ću, Jehova, prizvati,^c jer vatra je proždrla pašnjake u pustari i plamen je progutao sve drveće u polju.^d **20** I zvijeri poljske čeznu za tobom,^e jer su potoci vodeni presušili^f i vatra je proždrla pašnjake u pustari."

2 "Zapušite u rog na Sionu^g i oglasite se poklikom ratnim^h na svetoj gori mojoj!ⁱ Neka drhte svi stanovnici zemlje ove,^j jer dan Jehovin dolazi,^k jer je blizu! **2** To je dan tame i mraka,^l dan oblaka i guste tame. Nalik je svjetlosti rane zore što se širi po gorama.^m

Evo naroda brojnog i moćnog,ⁿ kakvog nikad nije bilo^o i neće ga više biti ni u jednom naraštaju budućem. **3** Pred njim vatra proždire,^p a za njim plamen guta.^r Pred njim je zemlja kao vrt edenski,^s a za njim gola pustoš. Ništa mu ne izmiče.

4 Izgledom su nalik konjima, poput bojnih konja trče.^t **5** Skakanje je njihovo poput tutnjave kola na vrhovima brda,^u poput praskanja usplamtjele vatre što proždire

m Am 4:13; Sf 1:15; n Jl 1:6; o 2Mo 10:14; p Jl 1:19; r Am 7:4; s 1Mo 2:8; 1Mo 13:10; Iza 51:3; t Ot 9:7; u Ot 9:9.

strnjiku.^a Poput moćnog naroda, svrstani su u bojne redove.^b

6 Zbog njih će teška bol obuzeti narode^c i sva će lica tjeskobom odsijevati.^d

7 Trče kao junaci.^e Na zid se penju kao ratnici. Svaki ide putem svojim i ne mijenjaju pravac svoj.^f **8** Jedan drugoga ne gura. Kao snažan čovjek na stazi svojjoj oni stalno napreduju, a ako neki i padnu među strijelama, ostali ne odustaju.

9 U grad navaljuju. Na zid trče. Na kuće se penju. Kroz prozore ulaze poput lopova. **10** Pred njima drhti zemlja, nebasa se tresu. Sunce i mjesec tamne,^g a zvijezde povlače svoj sjaj.^h **11** Jehova će pustiti glas svojⁱ pred vojском svojom,^j jer tabor je njegov vrlo velik.^k Moćan je on koji izvršava riječ svoju, jer je dan Jehovin velik^l i vrlo strašan. Tko može opstati?^m

12 "Zato sada", kaže Jehova, "vratite se k meni svim srcem svojim,ⁿ u postu,^o plaču i naricanju!^p **13** Razderite srca svoja,^r a ne haljine!^s I vratite se k Jehovi, Bogu svojemu, jer on je dobronamjeran i milosrdan,^t spor na gnjev^u i pun milosti,^v i bit će mu žao zbog nevolje.^z **14** Tko zna neće li se odvratiti i sažaliti^a i ostaviti blagoslov,^b žitnu žrtvu i žrtvu ljevanicu za Jehovu, Boga vašega?

15 Zapužite u rog na Sionu!^c Proglasite sveti post!^d Sazovite svečani skup!^e **16** Oku-

2. poglavlje

a Iza 5:24

b Izr 30:27

c Jr 8:21

d Na 2:10

e 2Sa 1:23

f Izr 30:27

g Jr 4:28

h Mt 24:29

i Lk 21:25

j Dj 2:20

k Ot 9:2

h Iza 13:10

i Ps 46:6

Iza 42:13

Jr 25:30

Jl 3:16

Am 1:2

j Jl 2:25

k Jl 2:2

l Jr 30:7

Am 5:18

Sf 1:15

m 4Mo 24:23

Na 1:6

Ot 6:17

n Jr 4:1

Ho 12:6

Ho 14:1

o 1Sa 7:6

2Lje 20:3

p Ezr 10:1

Iza 22:12

Jk 4:9

r 2Kr 22:19

Ps 34:18

Ps 51:17

Iza 57:15

s 1Mo 37:34

2Sa 1:11

t 2Mo 34:6

Mi 7:19

u 4Mo 14:18

Iza 48:9

Mi 7:18

Na 1:3

v Ne 9:17

Ps 86:15

Ps 103:8

Jn 4:2

z Ps 106:45

a 2Lje 30:8

Jr 18:8

Jn 3:9

Sf 2:3

b Iza 65:8

Mi 7:20

Hg 2:19

c Jl 2:1

d Jr 36:9

Jl 1:14

e 2Lje 7:9

Desni stupac

a 2Mo 19:10

b 5Mo 29:11

5Mo 31:12

2Lje 20:13

c 2Lje 8:12

Mt 23:35

d 5Mo 28:37

Ps 44:14

e 5Mo 32:27

Ps 42:10

Ps 79:10

Ps 115:2

Mi 7:10

f Za 1:14

Za 8:2

pite narod! Posvetite zajednicu!^a Sazovite starce! Okupite djecu i dojenčad!^b Neka mladost iziđe iz odaje svoje i nevjesta iz odaje svoje svadbene!

17 Između predvorja i žrtvenika^c neka plaču svećenici, sluge Jehovine, i neka kažu: 'Sažali se, Jehova, na narod svoj i nemoj nasljedstvo svoje prepustiti sramoti,^d pa da narodi vladaju nad njime! Zašto da se govori među narodima: "Gdje je Bog njihov?"'^e

18 I Jehova će revnovati za zemlju svoju^f i smilovati će se narodu svojemu.^g **19** Jehova će odgovoriti i reći narodu svojemu: 'Evo, šaljem vam žita i mladog vina i ulja, i nasitit ćete se time.^h Neću više dati da vas se sramoti među narodima.ⁱ **20** I sjevernjaka^j ću ukloniti daleko od vas i rastjerat ću ga po zemlji bezvodnoj i opustjeljoj. Lice ću mu upraviti k istočnom moru,^k a leđa k zapadnom moru.^l Smrad će se njegov dići, zadah će se njegov podizati,^m jer Bog će veliko djelo učiniti.'

21 Ne boj se, zemljo! Raduj se i veseli, jer Jehova će veliko djelo učiniti.ⁿ **22** Ne bojte se, zvijeri poljske,^o jer će se u pustari pašnjaci zazelenjeti,^p stabla će dati plod svoj,^r smokva i loza dat će rod svoj!^s **23** I vi, sinovi Siona, radujte se i veselite se Jehovi, Bogu svojemu,^t

g 5Mo 32:36; Ps 103:13; Iza 60:10; Tu 3:22; Ho 11:8; Lk 15:20; Jk 5:11; h Iza 62:8; Am 9:13; Mi 3:10; I Eze 34:29; Eze 36:15; j Jr 1:14; k Eze 47:18; 1 5Mo 11:24; 5Mo 34:2; m Iza 34:3; n Ps 126:3; o Ps 36:6; p Ps 65:12; Iza 30:23; Za 8:12; r Ps 67:6; Iza 51:3; Eze 34:27; s Am 9:14; t Ps 28:7; Iza 12:6; Iza 41:16; Iza 61:10; Hb 3:18; Za 10:7.

Jl 2:16* Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6.

Jl 2:13* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

jer će vam dati kišu jesenju u pravoj mjeri^a i izliti će na vas kišu, kišu jesenju i proljetnu, kao i prije.^b **24** Gumna će biti puna žita očišćenoga, a kace će se prelijevati mladim vinom i uljem.^c **25** Nadoknadiću vam godine koje su izjeli skakavac, žohar i gusjenica, velika vojska moja koju sam poslao među vas.^d **26** Vi ćete jesti. Jest ćete i nasititi se,^e i hvaliti ćete ime Jehove, Boga svojega,^f koji je s vama čudesno postupao.^g Nikad više narod moj neće biti posramljen.^h **27** I tada ćete znati da sam ja usred Izraelaⁱ i da sam ja Jehova, Bog vaš, i da nema drugoga.^j I nikad više narod moj neće biti posramljen.

28 Poslije toga izliti ću duh svoj^k na sve vrste ljudi,^l i sinovi će vaši i kćeri vaše^m proricati, starci će vaši snove sanjati, a mladići vaši videnja vidjeti. **29** Čak ću i na slugu i sluškinje u te dane izliti duh svoj.ⁿ

30 I dat ću znamenje na nebu^o i na zemlji, krv i vatra i stupove dima.^p **31** Sunce će se pretvoriti u tamu^r i mjesec u krv^s prije nego dođe veliki i strašni dan Jehovin.^t **32** I svatko tko prizove ime Jehovino bit će spašen,^u jer će na gori Sionu i u Jeruzalemu biti oni koji su izbavljeni,^v kao što je Jehova rekao. Bit će i među preživjelima, koje Jehova poziva.^z

3 "Jer, gle, u te dane i u to vrijeme,^a kada vratim zarobljeni narod Judin i jeruzalemski,^b **2** sakupit ću i sve

2. poglavlje

- a 3Mo 26:4
b 5Mo 11:14
Za 10:1
Jk 5:7
c 3Mo 26:10
Izr 3:10
Am 9:13
Ml 3:10
d Jl 1:4
Am 4:9
e 3Mo 26:5
5Mo 6:11
Ps 22:26
f 5Mo 26:10
g Ps 136
Ps 72:18
Iza 25:1
h Ps 37:19
Sf 3:11
Ri 5:5
i 3Mo 26:11
Ps 46:5
Eze 37:26
j 5Mo 4:35
1Kr 8:60
Iza 45:5
k Iza 32:15
Iza 44:3
Eze 39:29
Dj 2:17
l Za 12:10
Iv 7:39
Dj 10:45
m Dj 21:9
n Dj 2:18
o Dj 2:19
p Ot 9:2
r Dj 2:20
s Iza 13:10
Jl 3:15
Mt 24:29
Mk 13:24
Lk 21:25
Ot 6:12
t Sf 1:14
Ml 4:5
u Ps 50:15
Dj 2:21
Ri 10:13
v Iza 46:13
Ob 17
z Iza 11:11
Jr 31:7
Ml 4:7
Ri 9:27

3. poglavlje

- a Jr 30:3
Eze 38:14
Sf 3:20
b 5Mo 30:3
Jr 16:15
Eze 39:28
Am 9:14

Desni stupac

- a Sf 3:8
Za 14:2
Ot 16:16
b Jl 3:12
c Iza 66:16
Eze 38:22
d Jr 12:14
Eze 35:10
Sf 2:8
e Ob 11
f 5Mo 23:17
g Iza 23:12
Za 9:2
h Jr 47:4
Eze 25:15
i Am 1:10
Ri 2:6

narode^a i dovesti ih u dolinu Jošafat,^b i suditi ću im zbog naroda svojega i nasljedstva svojega, Izraela,^c kojeg su raspršili među narode, a zemlju su svoju razdijelili.^d **3** Za narod su moj bacali ždrijeb,^e dječaka su davali u zamjenu za bludnicu,^f a djevojčicu prodavali za vino, da mogu piti.

4 I vi, što vi imate sa mnom, Tire i Sidone^g i svi krajevi filistejski?^h Ovakvim mi djelima uzvraćate? A ako vi tako postupate sa mnom, ja ću brzo i hitro oboriti djela vaša na glave vaše.ⁱ **5** Jer uzeli ste srebro moje i zlato moje,^j i dragocjeno blago moje odnijeli ste u hramove svoje,^k **6** a sinove Jude i sinove Jeruzalema prodali ste^l sinovima Grka,^m da ih odvedu daleko od kraja njihova.ⁿ **7** Evo, ja ih dižem da se vrate s mjesta kamo ste ih prodali,^o a ja ću oboriti djela vaša na glave vaše.^p **8** Sinove ću vaše i kćeri vaše predati^q u ruke sinovima Judinim,^r a oni će ih predati Sabejcima,^s narodu dalekom,^t jer je Jehova tako rekao.

9 Objavite ovo među narodima: "Pripremite se za rat!"^u Podignite junake!^v Neka pristupe! Neka dodu svi ratnici!^z **10** Raonike svoje prekujte u mačeve i srpove svoje^a u koplja. Tko je slab, neka kaže:

j 2Lje 21:17; k 1Sa 5:2; l 5Mo 28:32; Eze 27:13; m 1Mo 10:2; Za 9:13; n 5Mo 28:68; o Iza 11:12; Iza 43:5; Iza 49:12; Jr 23:8; Eze 34:12; p Ps 62:12; Jr 17:10; Jr 25:14; Jr 30:23; r Ob 20; s Job 1:15; Eze 27:22; t Jr 6:20; u Iza 34:1; Jr 31:10; v Iza 8:9; Jr 46:3; z Eze 38:7; a Iza 2:4; Mi 4:3.

Jl 3:6* Doslovno: "sinovima Javana"; odnosno "Javancima" ili "Jonjanima". **8*** Doslovno: "prodati". **9*** Doslovno: "Posvetite rat!"

“Jak sam!”^a **11** Pomozite jedni drugima, dođite, svi okolni narodi,^b i skupite se!”^c

Jehova, tamo neka siđu jaki ratnici tvoji!^d

12 “Neka ustanu narodi i dođu u dolinu Jošafat,^e jer ću tamo sjesti da sudim svim okolnim narodima.^f

13 Zamahnite srpom,^g jer žetva je sazrela.^h Dođite, siđite, jer se vinski tijesak napunio.ⁱ Kace se prelijevaju, jer je zloća njihova velika.^j

14 Mnoštva, mnoštva su u dolini odluke,^k jer je dan Jehovin blizu u dolini odluke.^l

15 Sunce i mjesec potamnjet će, a zvijezde će povući svoj sjaj.^m **16** Jehova će sa Siona kao lav riknuti, iz Jeruzalema će glas svoj pustiti.ⁿ Potrest će se nebo i zemlja,^o ali Jehova će biti utočište narodu svojem^p i tvrđava sinovima Izraelovim.^r

17 I tada ćete znati da sam ja Jehova, Bog vaš,^s koji prebiva na Sionu, sve-

3. poglavlje

- a Za 12:8
- b Eze 38:9
- Sf 3:8
- c Ot 16:14
- d Ps 103:20
- 2So 1:7
- Ot 19:14
- e Jl 3:2
- f Ps 76:9
- Ps 96:13
- g Ot 14:19
- h Jr 51:33
- Ot 14:18
- i Iza 63:3
- Tu 1:15
- Ot 14:20
- j 1Mo 6:5
- Iza 13:11
- k Ot 19:19
- l Iza 34:2
- Jl 2:1
- Sf 1:14
- m Iza 13:10
- Eze 32:7
- Jl 2:31
- Dj 2:20
- n Jr 25:30
- Am 1:2
- o Iza 13:13
- p Ps 18:2
- Ps 50:15
- r Izr 18:10
- s Ps 9:16

Desni stupac

- a Ob 16
- Za 8:3
- b Iza 4:3
- c Iza 35:8
- Iza 60:18
- Na 1:15
- Za 14:21
- Ot 21:27
- d Am 9:13
- Za 9:17
- e Ps 46:4
- Eze 47:1
- Ot 22:1
- f Iza 41:19

toj gori svojoj.^a A Jeruzalem će biti sveto mjesto^b i tuđinci više neće prolaziti njime.^c

18 U taj će dan s gora kapati vino,^{*d} brdima će teći mlijeko, a svim riječnim koritima Judinim teći će voda.

Iz doma Jehovina provret će izvor^e i natapat će Dolinu Šitim.^{*f} **19** Egipat će se u pustoš pretvoriti,^g a Edom će se u pustinju, u golu pustoš pretvoriti,^h zbog nasilja nad sinovima Judinim, u čijoj su zemlji proliili krv nevinu.ⁱ

20 A zemlja će Judina do vijeka biti nastanjena^j i Jeruzalem iz naraštaja u naraštaj.^k

21 Nevinom ću smatrati krv njihovu koju prije nisam smatrao nevinom.^l Jehova će prebivati na Sionu.”^m

^g Iza 19:1; ^h Jr 49:17; Eze 25:13; ⁱ Am 1:11; Ob 10; ^j Iza 33:20; ^k Ps 48:8; Iza 60:15; Am 9:15; ^l Ps 103:10; Iza 4:4; Eze 36:25; ^m Ps 48:1; Iza 24:23; ⁿ Mi 4:7.

Jl 3:18* Ili: “slatko vino”. **18*** Doslovno: “Dolinu akacija”. Za izraz “dolina” vidi dodatak 12.

AMOS

1 Riječi Amosa, ovčara iz Tekoe,^a koje su mu objavljene u videnju o Izraelu^b u danima Uzije,^c kralja Judina, i u danima Jeroboama,^d sina Joaševa,^e kralja Izraelova, dvije godine prije potresa.^f **2** On je rekao:

“Jehova će sa Siona kao lav riknuti,^g iz Jeruzalema će glas svoj pustiti.^h Pašnjaci će pastirski tugovati, vrh će se Karmela osušiti.”ⁱ

1. poglavlje

- a 2Sa 14:2
- 2Lje 11:6
- b 2Kr 17:13
- c 2Lje 26:1
- Iza 1:1
- Ho 1:1
- d 2Kr 14:23
- Am 7:10
- e 2Kr 13:13
- f Za 14:5
- g Jl 3:16
- h Jr 25:30
- i 1Sa 25:2
- Iza 33:9
- Na 1:4

3 “Ovako kaže Jehova: “Zbog tri pobune Damaska,^a i zbog četiri, odluku neću promijeniti, jer su kao žito vršili Gilead^b vršalicom željeznom.

4 Poslat ću vatru^c na dom Hazaelov^d da proguta utvrđene dvore Ben-Hadadove.^e **5** Polomit ću zasune Damaska,^f

Desni stupac a Iza 7:8; Iza 8:4; b 2Kr 8:12; 2Kr 10:32; 2Kr 10:33; 2Kr 13:7; c Jr 49:27; d 1Kr 19:15; 2Kr 8:8; e 1Kr 20:21; f Iza 7:8; Iza 17:1.

istrijebiti stanovnike Bikat-Avena i onoga koji žezlo drži iz Bet-Edena, a narod sirijski otići će u izgnanstvo u Kir”,^a kaže Jehova.’

6 Ovako kaže Jehova: “Zbog tri pobune Gaze,^b i zbog četiri, odluku neću promijeniti, jer su u izgnanstvo odveli sve izgnanike^c da ih predaju Edomu.^d **7** Poslat ću vatru na zidine Gaze^e da proguta utvrđene dvore njezine. **8** Istrijebit ću stanovnike Ašdoda^f i onoga koji žezlo drži iz Aškelona,^g okrenut ću ruku svoju^h na Ekronⁱ i izginut će ostatak Filistejaca”,^j kaže Svevišnji Gospodin Jehova.’

9 Ovako kaže Jehova: ‘Zbog tri pobune Tira,^k i zbog četiri, odluku neću promijeniti, jer su sve izgnanike predali Edomu i nisu se sjetili bratskoga saveza.^l **10** I poslat ću vatru na zidine Tira da proguta utvrđene dvore njegove.’^m

11 Ovako kaže Jehova: ‘Zbog tri pobune Edoma,ⁿ i zbog četiri, odluku neću promijeniti, jer je brata svojega mačem progonio,^o ugušio je milosrđe svoje^p i u gnjevu svomju plijen svoj stalno razdirao. Srdžba njegova bjesni bez prestanka.^r **12** Poslat ću vatru u Teman^s da proguta utvrđene dvore Bosrine.’^t

13 Ovako kaže Jehova: “Zbog tri pobune sinova Amovih,^u i zbog četiri, odluku neću promijeniti,^v jer su parali trudnice gileadske da prošire područje svoje.^z **14** Zapalit ću zidine Rabe^a da vatra proguta utvrđene dvore njezine, sa znakom za uzbunu

1. poglavlje

- a 2Kr 16:9
Iza 22:6
Am 9:7
b Eze 25:15
c 2Lje 21:17
2Lje 28:18
Jl 3:6
d Ob 11
e Jr 25:20
Jr 47:1
Za 9:5
f Iza 20:1
g Jr 47:5
h Ps 81:14
i Sf 2:4
Za 9:7
j Iza 14:29
Jr 47:4
Eze 25:16
Sf 2:5
k Eze 26:2
l Jl 3:6
m Eze 26:12
n Iza 34:5
Jl 3:19
o Eze 25:12
p Job 6:14
r 2Lje 28:17
Ob 10
s 1Mo 36:11
Ob 9
t 1Mo 36:33
Iza 34:6
Jr 49:13
u Eze 25:3
Sf 2:8
v 5Mo 23:3
2Lje 20:1
z Su 11:13
Jr 49:1
Eze 35:10
a Jr 49:2
Eze 25:5

Desni stupac

- a Ps 83:15
b Jr 27:3
Jr 49:3

2. poglavlje

- c Jr 48:29
Eze 25:8
Sf 2:8
d Iza 33:12
e Jr 48:24
f Iza 15:1
g 4Mo 24:17
Iza 16:14
Jr 48:7
h 2Kr 17:19
Jr 2:13
Jr 9:26
i 3Mo 26:15
2Lje 36:14
Ne 1:7
Da 9:11
j Iza 28:15
Jr 16:19
k 2Lje 30:7
Jr 9:14
l 1Sa 12:15
1Lje 28:9
2Lje 36:19
Jr 17:27
Jr 37:8
Jr 52:13
Ho 8:14
m 5Mo 28:45
2Kr 17:7
Eze 23:5
Ho 4:1

u dan boja, s olujom u dan vjehov otlačnog.^a **15** Kralj njihov otići će u izgnanstvo, on i knezovi njegovi s njim”,^b kaže Jehova.’

2 Ovako kaže Jehova: “Zbog tri pobune Moaba,^c i zbog četiri, odluku neću promijeniti, zbog toga što je kosti kralja edomskoga spalio u vapno.^d **2** Poslat ću vatru na Moab da proguta utvrđene dvore kerijotske.^e S bukom će Moab propasti, sa znakom za uzbunu, sa zvukom roga.^f **3** Istrijebit ću suca iz njegove sredine i sve knezove njegove pobit ću s njim”,^g kaže Jehova.’

4 Ovako kaže Jehova: ‘Zbog tri pobune Jude,^h i zbog četiri, odluku neću promijeniti, jer su odbacili zakon Jehovinⁱ i nisu držali uredbe njegove, nego su ih zavodile laži njihove,^j za kojima su išli očevi njihovi.^k **5** Poslat ću vatru na Judu da proguta utvrđene dvore jeruzalemske.’^l

6 Ovako kaže Jehova: ‘Zbog tri pobune Izraela,^m i zbog četiri, odluku neću promijeniti, jer su prodavali pravednika za srebro i siromaha za jedne sandale.ⁿ **7** Čeznu da prah zemaljski vide na glavi ubogih^o i krotke s pravoga puta odvode.^p Sin i otac istoj djevojci odlaze^r da oskrvnu sveto ime moje.^s **8** Na haljinama u zalag uzetima ispruženi leže^t kraj svakoga žrtvenika^u i vino oglobljenih piju u hramu bogova svojih.^v

n 2Mo 23:6; Eze 22:12; Jl 3:3; Am 5:11; Am 8:6; o Am 4:1; p Iza 10:2; Am 5:12; r 3Mo 18:8; 3Mo 18:15; Eze 22:11; 1Ko 5:1; s Eze 36:20; Eze 43:8; Ri 2:24; t 2Mo 22:26; 5Mo 24:12; Eze 18:12; u Ho 8:11; Ho 10:1; v Su 9:27.

9 'A ja sam zbog njih istrijebio Amorejce,^a koji su bili visoki poput visokih cedrova i koji su bili jaki poput golemih stabala,^b i uništio sam plodove njihove odozgo i korijenje njihovo odozdo.^c 10 Ja sam vas izveo iz zemlje egipatske^d i vodio vas pustinjom četrdeset godina,^e da zaposjednete zemlju amorejsku.^f 11 I između sinova vaših podizao sam proroke^g i između mladića vaših nazireje.^h Nije li tako, sinovi Izraelovi?' kaže Jehova.

12 'Ali vi ste davali nazirejima da piju vino,ⁱ a prorocijama ste zapovjedili: "Ne prorokujete!"^j 13 Evo, poljuljat ću tlo što je pod vama, kao što se ljujljaju kola puna tek požnjevenog žita. 14 Brzi neće naći utočište,^k jaki neće uvećati snagu svoju, čovjek silni neće izbaviti dušu svoju.^l 15 Tko se lukom služi neće se održati, tko je brzih nogu neće pobjeći, konjanik neće izbaviti dušu svoju.^m 16 I onaj koji je hrabra srca među ljudima silnim bježat će gol u taj dan,ⁿ kaže Jehova."

3 "Čujte ovu riječ koju Jehova govori o vama,^o sinovi Izraelovi, o cijelom narodu koji sam izveo iz zemlje egipatske:^p 2 'Poznavao sam samo vas^r od svih naroda zemaljskih.^s Zato ćete mi odgovarati za sve prijestupe svoje.^t

3 Idu li dvojica zajedno ako se najprije ne dogovore i ne sa stanu?^u 4 Riče li lav u šumi kad nema plijena?^v Pušta li mladi lav glas svoj iz skrovišta svojega ako ništa nije uhvatio? 5 Upada li ptica u zamku na

2. poglavlje

- a 4Mo 21:24
- 5Mo 2:31
- Jš 24:8
- Ps 135:11
- b Iza 2:13
- c 5Mo 2:32
- 5Mo 2:33
- d 2Mo 12:51
- Ps 105:43
- Mi 6:4
- e 4Mo 14:34
- 5Mo 2:7
- Ne 9:21
- Dj 7:42
- f 5Mo 1:20
- g 1Sa 3:20
- 1Kr 17:1
- 1Kr 19:19
- 2Lje 36:15
- h 4Mo 6:2
- Su 13:5
- Tu 4:7
- i 4Mo 6:3
- j Iza 30:10
- Jr 11:21
- Am 7:12
- Dj 4:18
- 1So 2:16
- k Am 9:1
- l 2Kr 25:5
- Ps 33:16
- m Iza 30:16
- n 5Mo 28:25

3. poglavlje

- o Iza 46:3
- Ho 4:1
- p Am 2:10
- r 2Mo 19:5
- 5Mo 7:6
- Ps 147:19
- s 1Mo 10:32
- Jr 10:25
- t Job 34:11
- Jr 9:25
- Eze 9:6
- Da 9:12
- Ho 12:2
- Am 4:12
- Ri 2:9
- u 1Mo 6:9
- 1Mo 17:1
- 2Ko 6:14
- v Ps 104:21
- Iza 31:4

Desni stupac

- a Pr 9:12
- b Jr 4:5
- Sf 1:16
- c 1Mo 6:13
- 1Mo 18:17
- 1Kr 22:23
- 2Kr 3:17
- 2Kr 22:20
- Ps 25:14
- Iza 42:9
- Da 9:22
- Da 11:2
- Iv 15:15
- Ot 1:1
- d Iza 20:2
- Iza 30:30
- Jr 4:7
- Am 1:2
- e Jr 20:9
- Am 7:15
- Dj 4:20
- Dj 5:20
- f Jr 46:14
- g 2Kr 17:23

zemlji ako nije postavljena stupica za nju?^a Diže li se zamka sa zemlje ako se u nju ništa ne uhvati? 6 Ako se rog oglasi u gradu, neće li ljudi drhtati?^b Ako nevolja zadesi grad, nije li Jehova to učinio? 7 Jer Svevišnji Gospodin Jehova ne čini ništa, a da ne otkrije tajne svoje slugama svojim, prorocima.^c 8 Lav riče!^d Tko se neće bojati? Svevišnji Gospodin Jehova govori! Tko neće prorokovati?^e

9 'Objavite po utvrđenim dvorima u Ašdodu i po utvrđenim dvorima u zemlji egipatskoj^f i recite: "Skupite se protiv gora samarijskih^g i pogledajte velik nered usred nje i tlačenje u njoj!^h 10 Ne znaju činiti ono što je pravo",ⁱ kaže Jehova, "oni koji gomilaju nasilje^j i pljačku u utvrđenim dvorima svojim."^j

11 Stoga ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Protivnik je opkolio zemlju,^k lišit će te snage tvoje, a utvrđeni dvori tvoji bit će opljačkani.'^l

12 Ovako kaže Jehova: 'Kao kad pastir istrgne iz usta lavljih dvije goljenice ili komad uha,^m tako će biti istrgnuti sinovi Izraelovi koji sjede u Samariji na ležaju raskošnomⁿ i na počivaljki damaščanskoj.'^o

13 'Čujte i posvjedočite^p u domu Jakovljevu!' kaže Svevišnji Gospodin Jehova, Bog nad vojskama. 14 'Jer u dan kad Izraela na odgovornost pozovem^r zbog pobuna njegovih, pozvat ću na odgovornost i žrtvenike betelske,^s odsjeći će

h Iza 9:9; Ho 7:1; Am 4:1; i Iza 26:10; Jr 4:22; j Sf 1:9; k 2Kr 17:6; Iza 7:17; i Ho 11:6; Am 6:8; m 1Sa 17:34; n Iza 8:4; o Am 6:4; p 2Lje 24:19; Eze 3:17; r 2Mo 32:34; Jr 9:25; Ho 4:9; s 1Kr 12:33; 2Kr 23:15; 2Lje 31:1; Ho 13:2.

se rogovi žrtvenika i past će na zemlju.^a **15** Razorit ću kuću zimsku^b i kuću ljetnu.^c

‘Propast će kuće bjelokosne^d i mnoge će kuće nestati’,^e kaže Jehova.”

4 “Čujte ovu riječ, krave bašanske,^f koje se nalazite na gori samarijskoj,^g koje zakidate uboge,^h tlačite siromašne i govorite gospodarima svojim: ‘Donesite da pijemo!’ **2** Svevišnji Gospodin Jehova zakleo se svetošću svojom:ⁱ “‘Gle, dolaze na vas dani kad će vas podignuti kukama mesarskim, a ostatak vaš udicama.’ **3** Kroz pukotine ćete izlaziti,^k svaka ravno naprijed, i bit ćete izbačene u Harmon”, kaže Jehova.’

4 ‘Dodite u Betel i griješite!’ U Gilgalu umnožavajte grijehe svoje^m i prinosite ujutro žrtve svoje, trećega dana desetine svoje!ⁿ **5** I ono što je ukvasano spaljujte kao žrtvu zahvalnicu,^o oglašavajte žrtve dragovoljne.^p Razglasite to, jer to je ono što volite, sinovi Izraelovi’,^r kaže Svevišnji Gospodin Jehova.

6 ‘A ja sam dao da vam zubi čisti ostanu^s u svim gradovima vašim i da nema kruha u svim mjestima vašim,^t ali vi se niste vratili k meni’,^u kaže Jehova.

7 ‘Ja sam vam i kišu uskratio tri mjeseca prije žetve.^v Pustio sam kišu na jedan grad, a na drugi je grad nisam pustio. Na jedno je polje kiša padala, a polje na koje nisam pustio kišu osušilo se.’^z **8** Dva, tri grada doteturla su u jedan grad da piju vode^a i nisu žed ugasila, ali niste se vratili k meni’,^b kaže Jehova.

3. poglavlje

a 2Lje 34:7
Ho 10:2
Mi 1:6
b Jr 36:22
c Su 3:20
d 1Kr 22:39
e Iza 5:9
Am 6:11

4. poglavlje

f Ps 22:12
Eze 39:18
Ho 4:16
g Am 6:1
h Izr 22:22
Ho 4:2
Mi 2:2
Mi 3:5
Jk 5:4
i 2Mo 15:11
Ps 89:35
j Hb 1:15
k 2Kr 25:4
Eze 12:12
l 1Kr 12:29
Eze 20:39
Ho 4:13
Am 3:14
m Ho 4:15
Am 5:5
n 4Mo 28:4
5Mo 14:28
5Mo 26:12
Ho 8:13
o 3Mo 7:12
p 3Mo 22:18
5Mo 12:6
r Ho 9:1
s 5Mo 32:24
2Kr 8:1
t 3Mo 26:26
5Mo 28:38
1Kr 18:2
2Kr 4:38
u 2Lje 28:22
Jr 3:7
Jr 5:3
v 5Mo 28:23
1Kr 8:35
2Lje 7:13
Iza 5:6
z JI 1:20
a 1Kr 18:5
Jr 14:3
b Jr 23:14
Ho 7:10

Desni stupac

a 5Mo 28:22
1Kr 8:37
Hg 2:17
b 5Mo 28:42
c Iza 42:24
Jr 5:3
d 2Mo 9:3
5Mo 28:27
5Mo 28:60
Ps 78:50
e 3Mo 26:25
2Kr 8:12
f 2Kr 13:7
g 5Mo 28:26
h Jr 23:14
i 1Mo 19:24
Jd 7
j Za 3:2
Jd 23
k Eze 24:13
Ho 7:10

9 ‘Udarilo sam vas sušom i plijesni.^a Umnožili su se vrtovi vaši i vinogradi vaši, ali smokve je vaše i masline vaše gusjenica izjela,^b a ipak se niste vratili k meni’,^c kaže Jehova.

10 ‘Poslao sam među vas pošast sličnu egipatskoj.^d Mačem sam pobio mladiće vaše^e i konji su vaši kao plijen odvedeni.^f Smradom iz tabora vaših napunio sam nosnice vaše,^g ali niste se vratili k meni’,^h kaže Jehova.

11 ‘Opustošio sam vas, kao što sam opustošio Sodomu i Gomoru.ⁱ Bili ste kao cjepanica istrgnuta iz vatre,^j ali niste se vratili k meni’,^k kaže Jehova.

12 Zato ću ti tako učiniti, Izrael! I zbog toga što ću ti tako učiniti, spremi se, Izrael, da sretnoš Boga svojega!^l

13 Jer, gle, on je sazdao gore^m i stvorio vjetar,ⁿ on čovjeku zemaljskome otkriva misao svoju,^o on zoru pretvara u mrak^p i hoda po uzvišicama zemaljskim^r — Jehova, Bog nad vojskama,^s ime je njegovo.”^s

5 “Čujte ovu riječ, tužaljku^t što je protiv vas iznosim, dome Izraelov:

2 Pala je^u djevica^v Izrael, ne može više ustati.^z
Ostavljena je na zemlji svojoj,
nikoga nema da je podigne.^a

l Jr 17:10; Eze 18:30; Eze 22:31; He 4:13; m Ps 65:6; Ps 95:4; Iza 40:12; n Ps 147:18; Jr 10:13; o Ps 139:2; Da 2:28; p 2Mo 10:22; 2Mo 14:20; Iza 53:9; Jr 13:16; Am 8:9; r 5Mo 32:13; Mi 1:3; s Iza 47:4; Jr 10:16; s. poglavlje t Jr 7:29; Eze 19:1; Eze 27:2; u Iza 3:8; v Jr 14:17; z Iza 24:20; a Jr 2:28.

Am 4:13* Ili: “Bog Svemogućí”, prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi Ot 11:17.

3 Jer ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova: 'Gradu koji je izašao s tisućom ostat će stotina, onome koji je izašao sa stotinom ostat će deset. Tako će biti domu Izraelovu.'^a

4 Jer ovako kaže Jehova domu Izraelovu: 'Tražite me^b i živjet ćete!^c 5 Ne tražite Betel,^d u Gilgal^e ne idite, u Beer-Šebu ne prelazite!^f Jer Gilgal će u izgnanstvo otići,^g a Betel će biti mjesto sablasno. 6 Tražite Jehovu i živjet ćete,^h dome Josipovⁱ — da on ne počne paliti poput vatre koja proždire,^j a da u Betelu nikoga ne bude da je ugasi^k — 7 vi koji pravdu u pelin pretvarate^l i pravednost na zemlju bacate!^m 8 On je stvorio zvijezde Kimaⁿ i zvijezde Kesil,^o on gustu tamu^p pretvara u jutro, a dan u mrklu noć,^r on doziva vode morske da ih izlije na površinu zemlje^s — Jehova je ime njegovo.^t 9 On munjevito dovodi pustoš na jakoga, da se pustoš obori na mjesto utvrđeno.

10 Mrze onoga koji na vratima gradskim ukorava^u i gadi im se onaj koji istinu govori.^v 11 Zato što od ubogoga ubirete danak za zemlju i uzimate od njega porez u žitu,^z sagradili ste kuće od klesana kamena,^a ali nećete u njima živjeti. Posadili ste lijepu vinograde, ali nećete iz njih vina piti.^b 12 Jer znam da je mnogo pobuna vaših^c i da su silni grijesi vaši:^d ugnjetavate pravednika,^e primate mito^f i izvrćete

Am 5:8* Vidi bilješku za izraz "zvijezde Kima" u Job 9:9. 8* Vidi bilješku za izraz "zvijezde Kesil" u Job 9:9.

5. poglavlje

- a 5Mo 4:27
5Mo 28:62
Iza 10:22
- b 2Lje 15:2
Iza 55:6
Jr 29:12
- c Ps 69:32
Izr 4:4
Iza 55:3
- d 1Kr 12:29
Am 4:4
- e Ho 4:15
- f Am 8:14
- g 2Kr 17:6
Ho 9:15
- h Eze 33:11
i Za 10:6
j He 12:29
- k Eze 20:47
l Am 6:12
- m Eze 3:20
Eze 18:24
- n Job 9:9
- o Job 38:31
Iza 13:10
- p Job 12:22
r 2Mo 10:21
- s Job 36:27
Pr 1:7
- t Ps 83:18
Am 4:13
- u 1Kr 18:17
Izr 13:19
Iza 29:21
- v 1Kr 22:8
1Pe 3:16
- z Mi 2:2
Iza 9:10
Sf 1:13
- b 5Mo 28:30
Hg 1:6
- c 5Mo 31:21
Jr 29:23
- d 2Kr 17:7
e Ps 37:12
Am 2:6
f 1Sa 12:3

Desni stupac

- a 5Mo 15:7
Iza 29:21
Eze 22:12
Am 2:7
Jk 2:6
- b Izr 22:22
Iza 10:2
- c Mi 2:3
- d Izr 11:27
Iza 1:16
Mi 6:8
Ri 2:7
- e 3Mo 18:5
5Mo 30:20
Ps 69:32
Ri 10:5
- f 2Lje 15:2
Mi 3:11
Mi 7:20
- g Ps 94:14
Ps 97:10
Ri 12:9
3Iv 11
- h 2Lje 19:6
Am 5:24
- i 2Mo 32:30
Ps 62:12
Sf 2:3
- j Jr 31:7
Za 10:6
- k Iza 22:12
Jr 9:10
l JI 1:11
m Jr 9:17

pravdu siromasima^a na vratima gradskim.^b 13 Stoga će razboriti* šutjeti u to vrijeme, jer će to biti vrijeme nevolje.^c

14 Tražite dobro, a ne zlo,^d da biste živjeli^e i da Jehova, Bog nad vojskama, bude s vama, kao što vi kažete!^f

15 Mrzite zlo, a ljubite dobro,^g i dajte mjesta pravdi na vratima gradskim!^h Možda će se Jehova, Bog nad vojskama, smilovatiⁱ ostatku Josipovu.^j

16 Stoga ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, Jehova: 'Na svim će se trgovima naričati^k i po svim će se ulicama govoriti: "Jao! Jao!" I zvat će ratar da tuguje^l i vješte naričatelje da nariču.'^m 17 'I po svim će se vinogradima naričati,ⁿ jer ću proći posred tebe',^o kaže Jehova.

18 'Teško onima koji čeznu za danom Jehovinim!^p Što će za vas značiti dan Jehovin?^r Tada će biti tama, a ne svjetlo.^s

19 Kao kad čovjek bježi pred lavom, a naiđe na medvjeda, i kao kad uđe u kuću i rukom se osloni na zid, a ujedea ga zmija.^t

20 Neće li dan Jehovin biti tama, a ne svjetlo? Mrak, a ne svjetlost?^u

21 Mrzim blagdanu vaše, odbacio sam ih,^v i više ne uživam u mirisu svečanih skupova vaših.^z 22 I ako mi prinosite paljenice cijele,^a žrtveni darovi vaši neće mi biti mili,^b i na vaše žrtve zajedništva od utovljenih životinja

n Iza 16:10; Jr 48:33; Ho 9:2; o 2Mo 12:12; Na 1:12; p Iza 5:19; Jr 17:15; Mi 3:2; r Jr 30:7; JI 1:15; Am 4:12; s Sf 1:15; t 1Kr 20:30; Iza 24:17; Iza 24:18; Jr 15:2; u Eze 34:12; Ot 16:10; v Izr 15:8; Izr 21:27; Iza 1:11; Jr 6:20; z 1Mo 8:21; 3Mo 26:31; a Ps 50:8; Iza 66:3; Ho 6:6; b 1Mo 4:5; 3Mo 7:12.

Am 5:13* Vidi bilješku za izraz "razboritost" u Izr 1:3.

neću ni pogledati.^a **23** Uklo-
ni od mene buku pjesama svo-
jih, da ne čujem zvuk psalti-
ra tvojih.^b **24** I neka pravda
poteče kao voda^c i praved-
nost kao bujica što stalno
teče.^d **25** Zar ste meni u pu-
stinji četrdeset godina prin-
osili žrtve i žrtvene daro-
ve, dome Izraelov?^e **26** Nosit
ćete kralja svojega Sakuta^f
i Kaivana,^{*} likove zvijezde,
boga svojega, koje ste sebi na-
činili.^g **27** A ja ću vas poslati
u izgnanstvo dalje od Dama-
ska,^h kaže onaj kojemu je ime
Jehova, Bog nad vojskama.”ⁱ

6 “Teško bezbrižnima^j na Si-
onu i onima koji se uzda-
ju u goru samarijsku! To su
ugledni ljudi u najistaknuti-
jem od svih naroda i k njima
dolazi dom Izraelov. **2** Oti-
dite u Kalne i vidite, ondane
idite u mnogoljudni Hamat,^k
pa sidite u Gat^l filistejski.
Jesu li oni bolji od ovih kra-
ljevtava i je li njihovo pod-
ručje veće od vašega područ-
ja?^m **3** Zar izbacujete iz misli
svojih dan nevolje,ⁿ a mjesta
dajete nasilju?^o **4** Ležite na
ležajima bjelokosnim,^p izvalje-
ni na počivaljkama svojim,
i jedete janjad iz stada i jun-
ce ugojene,^r **5** skladate pjes-
me uz zvuke psaltira^s i izmiš-
ljate glazbala poput Davida,^t
6 pijete vino^u iz pehara i ma-
žete se najboljim uljima^v i ni-
ste se razboljeli zbog propasti
Josipove.^z

7 Zato će sada otići u
izgnanstvo na čelu izgnanika^a
i nestat će razuzdanosti onih
što leže izvaljeni.

Am 5:26* U Dj 7:43 “Refan”.

5. poglavlje

- a Iza 1:11
- b Izr 28:9
Am 6:5
Am 8:10
- c Izr 21:3
Mi 6:8
He 13:16
- d Ri 14:17
- e Jš 24:14
Eze 20:8
Dj 7:42
- f 3Mo 20:2
- g 2Mo 20:4
Ps 115:8
Dj 7:43
- h 2Kr 15:29
2Kr 17:6
- i Am 4:13

6. poglavlje

- j 1Kr 22:39
Am 3:15
- k 4Mo 34:8
2Kr 14:28
- l 2Lje 26:6
- m Iza 10:10
Na 3:8
- n Ps 10:13
Pr 8:11
Iza 56:12
Eze 12:27
2Pe 3:4
- o Am 5:12
- p 1Kr 22:39
- r Iza 22:13
- s Iza 5:12
- t 2Lje 7:6
2Lje 29:25
- u Iza 5:11
- v Mt 26:7
Iv 12:3
- z 2Kr 15:29
2Kr 17:6
- a 5Mo 28:41
Am 5:5

Desni stupac

- a Jr 51:14
Am 4:2
He 6:13
- b Izr 16:18
Eze 33:28
Ho 5:5
- c Tu 2:5
- d Mi 1:6
- e Ps 109:13
- f 1Sa 31:12
- g 2Kr 6:33
Iza 10:5
- h Iza 55:11
- i 2Kr 25:9
Am 3:15
- j 1Kr 21:13
Ps 94:20
Iza 59:13
Ho 10:4
Am 5:7
- k Iza 44:9
- l 5Mo 8:17
Ps 75:5
Da 4:30
- m 5Mo 28:49
2Kr 15:29
2Kr 17:6
Iza 7:20
Iza 8:4
Iza 10:5
Ho 10:6

8 ‘Svevišnji Gospodin Jeho-
va zakleo se dušom svojom’,^a
kaže Jehova, Bog nad vojska-
ma: “‘Gadi mi se ponos Jakov-
ljev^b i mrzim utvrđene dvore
njegove.^c Predat ću neprijate-
lju grad i sve što je u njemu.^d
9 I ako deset ljudi ostane u
jednoj kući, umrijet će i oni.^e
10 A stric jednoga od umr-
lih iznosit će ih jednog po jed-
nog — i spaljivat će ih jednog
po jednog — da iznese kosti iz
kuće.^f I pitat će onoga koga
nađe u kući: ‘Je li još tko ostao
s tobom?’ A ovaj će mu odgovo-
riti: ‘Nije nitko!’ Nato će mu
on reći: ‘Šuti! Jer ne treba spo-
minjati ime Jehovino.’”^g

11 Jer, evo, Jehova zapo-
vijeda^h i udarit će na veliku
kuću da se razvali i na malu
kuću da se raspadne.ⁱ

12 Trče li konji po litici?
Ore li se po njoj govedima? A vi
pravdu u otrovnu biljku pre-
tvarate^j i plod pravednosti u
pelin, **13** radujete se ništavi-
lu^k i govorite: “Nismo li svo-
jom snagom rogove osvojili?”^l
14 Gle, podižem na vas, dome
Izraelov’, kaže Jehova, Bog
nad vojskama, ‘narod^m koji će
vas tlačiti od ulaza u Hamatⁿ
do doline* Arabe.”

7 Evo što mi je pokazao Sve-
višnji Gospodin Jehova:
gle, sazdao je jato skakavaca
kad su izniknuli usjevi kasni.^o
I gle, bila je to kasna sjetva*
nakon kraljeve kosidbe. **2** A
kad su pojeli sve bilje u zemlji,

n 4Mo 34:8; 1Kr 8:65; **7. poglavlje** o JI 1:4; JI 2:25.

Am 6:14* Vidi dodatak 12. **7:1*** “Ka-
sna sjetva” obavljala se tijekom siječ-
nja i veljače. Vidi dodatak 14.

rekao sam: "Svevišnji Gospodine Jehova, oprosti im, molim te!^a Tko će se od Jakova podignuti, kad je tako malen?"^b

3 I Jehovi je bilo žao zbog toga.^c "To se neće dogoditi", rekao je Jehova.

4 Evo što mi je pokazao Svevišnji Gospodin Jehova: gle, Svevišnji Gospodin Jehova vatrom je spor pokrenuo,^d i ona je stala proždirati veliki bezdan vodeni i proždrla je komad zemlje. **5** A ja sam rekao: "Svevišnji Gospodine Jehova, stani, molim te!^e Tko će se od Jakova podignuti, kad je tako malen?"^f

6 I Jehovi je bilo žao zbog toga.^g "Ni to se neće dogoditi", rekao je Svevišnji Gospodin Jehova.

7 Evo što mi je pokazao: gle, Jehova je stajao na zidu podignutom pomoću viska^h i u ruci je njegovoj bio visak. **8** Tada me Jehova upitao: "Što vidiš, Amose?" A ja sam odgovorio: "Visak." Nato je Jehova rekao: "Evo, stavljam visak usred naroda svojega Izraela.ⁱ Neću mu više opraštati.^j **9** Obredne uzvišice Izakove^k bit će opustošene, svetišta^l Izraelova razorena,^m i s mačem ću ustati na dom Jeroboamov."ⁿ

10 A Amasija, svećenik u Betelu,^o poručio je Jeroboamu,^p kralju Izraelovu: "Amos se urotio protiv tebe usred doma Izraelova.^r Zemlja ne može više podnositi sve riječi njegove.^s **11** Jer ovako govori Amos: 'Od mača će Jeroboam poginuti, a Izrael će

7. poglavlje

- a Ps 130:4
- Jr 14:7
- Da 9:19
- b Iza 37:4
- Jr 42:2
- c 5Mo 32:36
- Ps 106:45
- Ho 11:8
- Jn 3:10
- Jk 5:16
- d Jr 4:4
- e 2Mo 32:11
- f Iza 1:9
- g 2Mo 32:14
- h Za 4:10
- i Tu 2:8
- j Jr 15:6
- Eze 7:2
- Am 8:2
- k 1Kr 12:32
- Ho 10:8
- l 1Kr 12:31
- m Am 5:5
- Am 8:14
- n 2Kr 15:10
- Ho 13:16
- o 1Kr 12:32
- 1Kr 13:33
- p 2Kr 14:23
- r Jr 26:8
- s Jr 18:18
- Lk 23:2

Desni stupac

- a Am 5:5
- Am 6:7
- b Iza 30:10
- c Am 2:12
- Dj 4:17
- Dj 5:28
- d 1Kr 12:29
- 1Kr 12:32
- 1Kr 13:1
- e 1Kr 20:35
- 2Kr 4:38
- f Am 1:1
- g Jr 1:7
- Eze 2:3
- 2Pe 1:21
- h Jr 11:21
- Am 7:13
- Mi 2:6
- i Tu 5:11
- j 2Kr 17:6
- k 3Mo 26:33
- Jr 36:31

8. poglavlje

- l Jr 24:1
- m Jr 1:11
- n Jr 24:8
- o Tu 4:18
- Eze 7:2
- p Am 4:12
- Am 7:8
- r Ho 10:5
- Jl 1:13
- Am 5:23

iz svoje zemlje u izgnanstvo otići."^a

12 I Amasija je rekao Amosu: "Odlazi, vidišče!^b Bježi u zemlju Judinu, pa tamo jedi kruha i tamo prorokuj!^c **13** Ali u Betelu da više nisi prorokovao,^c jer on je svetište kraljevo^d i dom kraljevstva."

14 Nato je Amos odgovorio Amasiji: "Ja nisam bio prorok, niti sin proročki.^e Bio sam pastir^f i zarezivao sam plodove na stablima divlje smokve. **15** Ali Jehova me uzeo od stada i Jehova mi je rekao: 'Idi, prorokuj narodu mojemu Izraelu!'^g **16** I sada čuj riječ Jehovinu: 'Zar ti govoriš: "Ne prorokuj protiv Izraela^h i ne govori protiv doma Izakova?"' **17** Zato ovako kaže Jehova: "Žena će tvoja u gradu bludnica postati.ⁱ Sinovi tvoji i kćeri tvoje od mača će pasti. Zemlja će se tvoja mjernim užetom razdijeliti. Ti ćeš na nečistoj zemlji umrijeti,^j a Izrael će iz svoje zemlje u izgnanstvo otići."^k

8 Evo što mi je pokazao Svevišnji Gospodin Jehova: gle, košara ljetnog voća.^{*l} **2** Zatim je upitao: "Što vidiš,^m Amose?" A ja sam odgovorio: "Košaru ljetnog voća."^{*n} Nato mi je Jehova rekao: "Kraj[#] je došao narodu mojemu Izraelu.^o Više im neću opraštati.^p **3** 'Hramske pjesme pretvorit će se u gorki plač u taj dan',^r kaže Svevišnji Gospodin

Am 8:1* Vidi bilješku za 2Sa 16:1. **2*** "Ljetnog voća" — hebrejski: *kajic*; izraz koji ukazuje na kraj poljoprivredne godine. **2*** "Kraj" — hebrejski: *kec*; igra riječi s izrazom *kajic* iz prvog dijela retka.

Am 7:9* Radi se o Jeroboamu II, sinu Joaševu. Vidi Am 1:1.

Jehova. 'Bit će mnogo leševa.^a Svuda će biti pobacani. Budite tiho!'

4 Čujte ovo, vi koji proždirete siromaha^b i upropaštavate krotke na zemlji^c 5 i govorite: 'Kada će mladak proći,^d da možemo žitarice prodavati?'^e I kada će dan počinka^{*f} završiti, da žito nudimo na prodaju, da smanjimo efu,^g povećamo šekel i da varamo na vagi prijevornoj,^h 6 da kupujemo ubogoga za srebro i siromaha za jedne sandale i da prodajemo otpatke od žita?'ⁱ

7 Jehova se zakleo Veličanstvom Jakovljevim: 'Nikada neću zaboraviti nijednoga djela njihova.^k 8 Neće li se zbog toga zemlja potresti^l i svi stanovnici njezini tugovati?^m Neće li se sva podići kao Nil, uzburkati i opasti kao Nil egipatski?'ⁿ

9 'Toga ću dana', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'učiniti da sunce zađe u podne^o i da zemlja bude u mraku u po bijela dana. 10 Blagdan će vaše pretvoriti u tugovanje^p i sve pjesme vaše u tužaljku, stavit ću kostrijet oko svih bokova i očelavit ću svaku glavu^r i učinit ću da tuguje te kao za sinom jedincem,^s i kraj će tome biti kao dan pun gorčine.'

11 'Gle, dolaze dani', kaže Svevišnji Gospodin Jehova, 'kad ću poslati glad na zemlju, ne glad za kruhom, niti žed za vodom, nego za slušanjem riječi Jehovinih.^t 12 I oni će teturati od mora do mora i od

8. poglavlje

- a Jr 9:21
Am 6:10
- b Ps 37:14
Ps 140:12
Izr 30:14
- c Ps 14:4
Am 2:6
- d 4Mo 10:10
- e Ne 10:31
- f 2Mo 20:8
Ne 13:15
- g 3Mo 19:36
Mi 6:10
- h Izr 11:1
Izr 20:23
Ho 12:7
- i 3Mo 25:39
Am 2:6
- j 5Mo 33:26
Ps 47:4
Ps 68:34
- k Jr 17:1
Ho 8:13
Na 1:3
- l Iza 5:25
- m Ho 4:3
- n Am 9:5
- o Jr 15:9
Mi 3:6
Mt 24:29
- p Ho 2:11
- r Eze 7:18
- s Jr 6:26
Lk 7:12
- t 1Sa 3:1
Ps 74:9
Eze 7:26
Mt 4:4

Desni stupac

- a Izr 1:28
- b Tu 2:19
- c Jc 23:7
1Kr 12:30
Ho 8:5
Ho 10:5
- d 1Kr 12:29
- e Am 5:5
- f 2Kr 18:11
Ho 13:16

9. poglavlje

- g Iza 6:1
Eze 1:28
- h Ps 68:21
Hb 3:13
- i Iza 24:18
Iza 30:16
Am 2:14
- j Ps 139:8
Izr 15:11
- k Job 20:6
Jr 49:16
Jr 51:53
Ob 4
- l Job 34:22
Ps 139:7
Jr 23:24
- m Ps 139:9
- n 3Mo 26:33
5Mo 28:65
Eze 5:12
- o 3Mo 17:10
5Mo 28:63
Jr 44:11
1Pe 3:12
- p Ps 46:6
Mi 1:4
- r Ho 4:3
- s Am 8:8
- t Ps 102:19

sjevera do istoka. Lutat će tražeći riječ Jehovinu, ali je neće naći.^a 13 U taj će dan od žedi svijest gubiti lijepe djevojke i mladići^b 14 koji se zaklinju krivnjom samarijskom^c i govore: "Tako živ bio bog tvoj, Dane!"^d i: "Tako živ bio put Beer-Šebim!"^e Oni će pasti i više neće ustati."^f

9 Vidio sam Jehovu kako stoji iznad žrtvenika^g i govori: "Udari glavu stupa, da se pragovi potresu! Svim stupovima glavu odsijeci!^h A što od naroda ostane, mačem ću pobiti. Nijedan koji bježi neće pobjeći i nijednome koji nastoji umaknuti bijeg neće uspjeti.ⁱ 2 Ako se u grob* zakopaju, odande će ih ruka moja izvaditi.^j Ako se na nebo popnu, i odande ću ih skinuti.^k 3 Ako se na vrh Karmela sakriju, ondje ću ih potražiti i uzeti.^l Ako se od očiju mojih na dno morsko sakriju,^m dolje ću zmiji zapovjediti da ih ujede. 4 Ako pred neprijateljima svojim u zarobljeništvu otidu, ondje ću maču zapovjediti da ih pobije.ⁿ Oči ću svoje na njih upraviti da ih snađe zlo, a ne dobro.^o 5 Kad Svevišnji Gospodin, Jehova nad vojskama, zemlju do dirne, ona se rastapa,^p tuguju svi stanovnici njezini.^r Sva se kao Nil podiže i kao Nil egipatski opada.^s

6 'On gradi na nebesima stepenice svoje^t i zdanje svoje nad zemljom koju je utemeljio,^u on doziva vode morske^v

u Iza 45:18; v Job 36:27; Ps 135:7.

Am 8:5* Doslovno: "šabat". Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

Am 9:2* Doslovno: "šeol".

da ih izlije na površinu zemlje^a – Jehova je ime njegovo.”^b

7 ‘Sinovi Izraelovi, niste li vi meni kao sinovi kušanski?’ kaže Jehova. ‘Nisam li izveo Izraela iz zemlje egipatske,^c a Filistejce^d s Krete* i Siriju iz Kira?’^e

8 ‘Gle, oči Svevišnjeg Gospodina Jehove gledaju grešnog kraljevstvo^f i on će ga istrijebiti s lica zemlje.^g Ali ipak neću posve istrijebiti dom Jakovljevi,^h kaže Jehova. 9 ‘Jer, gle, zapovijed dam i potrest ću dom Izraelov među svim narodima,ⁱ kao što se trese rešet, da ni kamenčić ne padne na zemlju. 10 Od mača će poginuti svi grešnici naroda mojega,^j koji govore: “Nevolja se neće približiti, neće nas stići.””^k

11 ‘U taj ću dan podignuti palu sjenicu Davidovu^m i poravnati pukotine njezine. Ruševine ću njezine podignuti i

Am 9:7* Hebrejski: *Kaftor*.

9. poglavlje

- a Ps 147:8
Am 5:8
- b 2Mo 3:15
Jr 31:35
Am 4:13
- c 2Mo 12:51
Ho 12:13
Am 2:10
- d Jr 47:4
- e 2Kr 16:9
Iza 22:5
Am 1:5
- f Ps 11:4
Izr 5:21
Izr 15:3
- g 1Kr 13:34
2Kr 18:11
- h Jr 30:11
- i 3Mo 26:33
5Mo 28:64
- j 2Kr 18:12
Eze 20:38
Na 1:3
- k Ps 10:13
2Pe 3:4
- l Iza 9:6
Iza 11:1
Jr 23:5
Eze 17:24
Eze 37:24
Za 12:8
Lk 1:31
- m Iza 16:5
Eze 21:27
Dj 15:16

Desni stupac

- a 2Sa 7:11
Ps 89:36
- b 4Mo 24:18
Iza 11:14
Ob 19
- c Dj 15:17
- d 3Mo 26:5
Eze 36:35
- e Ho 2:22
- f Jl 3:18
g Iza 35:1
Iza 55:12

izgraditi je kao u danima davnim,^a 12 da osvoje ono što je ostalo od Edoma,^b i sve narode* koji nose ime moje’,^c kaže Jehova, koji čini sve to.

13 ‘Gle, dolaze dani’, kaže Jehova, ‘kad će orač stizati žeteoca,^d a onaj koji grožđe gazi onoga koji sjeme nosi.^e S gora će kapati vino^f i svi će se bregovi rastapati.^g 14 A ja ću vratiti Izraela, narod svoj zarobljeni,^h i oni će opet sagraditi opustjele gradove i naseliti ih,ⁱ posadit će vinograde i piti vino njihovo, zasadit će vrtove i jesti plod njihov.’^j

15 ‘Posadit ću ih u zemlju njihovu i više ih se neće iščupati iz zemlje njihove, koju sam im dao’,^k kaže Jehova, Bog tvoj.”

h Izr 3:1; Jr 30:3; Eze 39:25; i Iza 61:4; Iza 65:21; Eze 36:33; j Iza 62:8; Jr 30:10; Eze 28:26; Mi 4:4; k Iza 60:21; Jr 24:6; Eze 34:28; Eze 37:25; Jl 3:20.

Am 9:12* Ili: “da potraže [Jehovu] preostali ljudi, zajedno s drugim narodima,” prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi Dj 15:17. 13* Ili: “slatko vino”.

OBADIJA

1 Viđenje Obadijino:

Ovako kaže Svevišnji Gospodin Jehova o Edomu:^a “Čuli smo vijest od Jehove, glasnik je poslan među narode: ‘Ustajte! Ustanimo u boj protiv njega!’”^b

2 “Gle, malim sam te učinio među narodima.^c Veoma si prezren.^d 3 Oholost srca tvojega prevarila je tebe^e koji živiš u klisurama kamenim,^f

- a Iza 21:11
Eze 25:12
Jl 3:19
Am 1:11
- b Jr 49:14
Ob 15
Mi 1:4
- c Jr 49:15
- d Jr 49:8
- e Izr 16:18
Jr 49:16
Mi 1:4
- f 2Lj 25:12

Desni stupac

- a Jr 49:16
Am 9:2
- b Jr 49:9

u visokom obitavalištu svojem, i u srcu svome govoriš: ‘Tko će me oboriti na zemlju?’

4 Ako se smjestiš visoko kao orao ili među zvijezdama savi-ješ gnijezdo svoje, i odatle ću te oboriti”,^a kaže Jehova.

5 “Kad bi k tebi došli lopovi ili pljačkaši noću, koliko bi te oplijenili?^{*b} Ne bi li pokrali

Ob 5* Doslovno: “ušutkali”.

samo koliko žele? Kad bi k tebi došli berači grožđa, ne bi li ostavili što za pabirčenje?^a **6** O, kako li je Ezav dobro pretresen!^b Kako li su otkrivena njegova skrivena blaga! **7** Otjerali su te sve do granice. Tvoji saveznici — svi su te prevarili.^c Ljudi s kojima si bio u miru svladali su te.^d Oni koji su jeli s tobom rasprostrjet će mrežu pod tobom kao pod onim u koga nema razbora.^e **8** Neće li biti tako u taj dan?" kaže Jehova.

"Istrijebit ću mudrace u Edomu^f i razbor na gorama Ezavovim.^g **9** Junake tvoje, Temane,^h uhvatit će strah^h jer će svi u pokolju biti istrijebljeniⁱ s gora Ezavovih.^j **10** Zbog nasilja nad bratom tvojim Jakovom^k sramota će te pokriti^l i bit ćeš istrijebljen zauvijek.^m **11** Onoga dana kad si stajao po strani, onoga dana kad su stranci odveli njegovu vojsku u zarobljeništvoⁿ i kad su tudinci ušli kroz njegova vrata^o i za Jeruzalem bacali ždrijeb,^p ti si bio kao jedan od njih.

12 Nisi se smio naslađivati u dan brata svojega,^r dan nesreće njegove, i likovati nad sinovima Judinim u dan propasti njihove^s i na sva se usta rugati u dan nevolje njihove. **13** Nisi smio doći na vrata naroda mojega u dan propasti njegove.^t Nisi smio promatrati njegovu nevolju u dan propasti njegove i posegnuti rukom za bogatstvom njegovim u dan propasti njegove.^u **14** Nisi smio stajati na raskrižjima da pobiješ bjegun-

ce njegove.^a Nisi smio izručivati preživjele njegove u dan nevolje.^b **15** Jer blizu je dan Jehovin kad će se dići na sve narode.^c Kako si ti postupao s drugima, tako će se postupati s tobom.^d Tvoja će se djela oboriti na tvoju glavu.^e **16** Jer kao što ste vi pili čašu gnjeva mojega na svetoj gori mojoj, tako će je svi narodi piti bez prestanka.^f Pit će i gutati, bit će kao da ih nikada nije ni bilo.

17 A na gori Sionu nalaziti će se preživjeli^g i ona će biti sveta,^h i dom će Jakovljevi zaposjesti svoj posjed.ⁱ **18** Dom Jakovljevi postat će vatra,^j dom Josipov plamen, a dom Ezavov strnjika^k — zapalit će ga i proždrijeti. I nitko neće preživjeti iz doma Ezavova,^l jer Jehova je tako rekao. **19** I zaposjest će Negeb^{*} i gore Ezavove^m i Šefeluⁿ i zemlju filistejsku.ⁿ I zaposjest će zemlju efrajmsku^o i zemlju samarijsku,^p a Benjamin će zaposjesti Gilead.^r **20** A izgnanicima s ovoga bedema,^s sinovima Izraelovim, pripast će što je bilo kanaansko^t sve do Sarfate;^u a izgnanici iz Jeruzalema, koji su bili u Sefaradu, zaposjest će gradove u Negebu.^v

21 A spasitelj^z će se uspeti na goru Sion,^a da sude gorama Ezavovim^b i kraljevska će vlast pripasti Jehovi."^c

^a Jr 31:6; Jl 2:32; ^b Ps 149:7; Eze 35:11; ^c Ps 22:28; Za 14:9.

Ob 19* Ili: "jug", odnosno južni dio Obećane zemlje. **19^z** Ili: "nizinu".

a Mo 24:21
Iza 17:6
b Jr 49:10
c Jr 27:6
Tu 1:19
Eze 23:22
d Jr 38:22
e Jr 49:7
f Ps 33:10
1Ko 3:19
g 1Mo 36:11
Eze 25:13
Am 1:12
h Ps 76:7
Jr 49:22
i Iza 34:6
j Iza 34:5
k 1Mo 27:42
4Mo 20:20
Ps 83:5
Ps 137:7
Jl 3:19
Am 1:11
l Jr 49:13
m Ml 1:3
Ml 1:4
n 2Kr 24:10
2Kr 25:5
Jr 52:28
o 2Kr 25:4
p Jl 3:3
r Ml 4:11
s Izr 17:5
Izr 24:17
Tu 4:21
t Za 1:15
u Ps 137:7
Eze 25:12

Desni stupac

a Ps 83:4
Am 1:11
b Jr 30:7
c Jr 9:25
Jr 25:32
Jr 49:12
Jl 3:14
Ml 5:15
2Pe 3:10
d Eze 35:15
Mt 7:2
e Jr 30:23
2So 1:6
Jk 2:13
f Jr 25:17
Jr 49:12
g Jl 2:32
h Iza 4:3
Za 8:3
i Iza 14:2
Eze 35:10
Am 9:12
j Iza 10:17
Za 12:6
k Iza 5:24
l Jr 49:18
Eze 35:15
Ob 9
m Iza 11:14
Am 9:12
n Am 1:8
o Jr 31:6
p 2Kr 17:24
r Jk 13:25
Ps 122:7
s 1Mo 13:7
Za 14:21
u 1Kr 17:9
Lk 4:26
v Jr 13:19
Jr 33:13
z Ne 9:27
Ps 2:6
Iza 19:20
Ot 7:4

JONA

1 Riječ Jehovina došla je Joni,^a sinu Amitajevu: **2** “Ustani, idi u Ninivu,^b grad veliki, i objavi mu osudu, jer se zloća njihova popela do mene!”^c

3 A Jona je ustao da bježi u Taršiš,^d daleko od Jehove.^e Kad se spustio u Jopu,^f našao je tamo brod koji je išao u Taršiš. Platilo je vozarinu i ukrcao se na njega, da otiđe s njima u Taršiš, daleko od Jehove.

4 A Jehova je na more poslao jak vjetar,^g i na moru je nastala velika oluja,^h pa je izgledalo da će se brod razbiti. **5** A mornari su se uplašili i počeli su prizivati u pomoć svaki svojega boga.ⁱ I stali su u more bacati stvari s broda da bi ga rasteretili.^j A Jona je bio sišao u potpalublje broda, legao i čvrsto zaspao.^k **6** Na koncu je kapetan broda došao k njemu i rekao mu: “A što ti spavaš? Ustani, prizivaj svojega boga!^l Možda će se pravi Bog pobrinuti za nas, pa nećemo izginiti.”^m

7 A oni su rekli jedan drugome: “Hajde, bacimo ždrijev,ⁿ da saznamo zbog koga nas je snašla ova nevolja!”^o Tako su bacali ždrijev i ždrijev je pao na Jonu.^p **8** Nato su mu rekli: “Reci nam, molimo te, zbog koga nas je snašla ova nevolja?^r Kojim se poslom baviš i odakle dolaziš? Iz koje si zemlje i od kojega si naroda?”

9 A on im je rekao: “Ja sam Hebrej^s i štujem Jehovu,^t Boga

1. poglavlje

- a 2Kr 14:25
Lk 11:29
- b 1Mo 10:11
Na 1:1
Sf 2:13
Mt 12:41
- c 1Mo 18:20
Jk 5:4
Ot 18:5
- d 1Mo 10:4
2Lje 9:21
Iza 23:1
Jr 10:9
- e He 10:38
- f Jš 19:46
Dj 9:36
Dj 10:5
- g Ps 78:26
Am 4:13
- h Ps 107:25
Dj 27:14
- i Ps 96:5
Iza 41:29
1Ko 8:4
- j Dj 27:18
Dj 27:38
- k Mt 8:24
- l Ps 107:6
- m Jn 3:9
- n Izr 16:33
Izr 18:18
Dj 13:19
- o Jš 7:14
1Sa 14:42
- p Jš 7:18
- r Jš 7:19
1Sa 14:43
- s 1Mo 14:13
1Mo 40:15
- t Pr 12:13
Ot 15:4

Desni stupac

- a Ps 103:19
Ps 115:16
Ps 136:26
- b Ne 9:6
Ps 95:5
Ps 146:6
Dj 14:15
- c Jš 7:25
Ps 96:4
- d 2Sa 21:3
- e 2Sa 24:17
1Lje 21:17
Ps 25:9
- f Ps 107:25
- g Ps 65:2
Ps 107:28
Iza 26:16
- h 1Mo 9:6
5Mo 21:8
- i Ps 115:3
Ps 135:6
Da 4:35
- j Ps 65:7
Ps 89:9
Ps 107:29
Mt 8:26
- k Da 6:26
Dj 5:11
- l Ps 50:15
- m 1Mo 28:20
Ps 50:14
- n 1Mo 1:21
Ps 104:25

nebeskoga,^a onoga koji je načinio more i kopno.”^b

10 Tada su se ljudi jako uplašili, pa su mu rekli: “Što si to učinio?”^c Jer saznali su da on bježi od Jehove, kako im je i rekao. **11** Na koncu su ga upitali: “Što da učinimo s tobom^d da nam se more smiri?” Jer oluja na moru bivala je sve jača. **12** A on im je rekao: “Uzmite me i bacite u more, pa će vam se more smiriti! Jer znam da se zbog mene ova velika oluja podigla na vas.”^e **13** No ljudi su se i dalje borili s olujom pokušavajući vratiti brod do kopna, ali nisu mogli jer se oluja na moru sve više dizala na njih.^f

14 I tada su počeli prizivati Jehovu:^g “O, Jehova, molimo te, ne daj da izginemo zbog duše ovoga čovjeka! Ne stavljam na nas krv nevinu,^h jer ti, Jehova, činiš ono što želiš!”ⁱ

15 Potom su uzeli Jonu i bacili ga u more, i more je prestalo bjesnjeti.^j **16** Tada je ljude obuzeo velik strah pred Jehovom,^k pa su prinijeli žrtvu Jehovi^l i učinili zavjete.^m

17 A Jehova je poslao veliku ribu da proguta Jonu,ⁿ pa je Jona bio u utrobi ribe tri dana i tri noći.^o

2 Tada se Jona pomolio Jehovi, Bogu svojemu, iz utrobe ribe^p **2** i rekao:

“Iz nevolje svoje prizvao sam Jehovu,^r i on me uslišio.^s

o Mt 12:40; Mt 16:4; Lk 11:30; **2. poglavlje** p 2Lje 33:13; Ps 91:15; Iza 26:16; Ho 5:15; r Ps 130:1; Tu 3:55; s Ps 22:24; Ps 120:1.

Iz utrobe groba* zavapio sam.^a

Ti si čuo glas moj.^b

3 Kad si me bacio u dubine, u srce otvorenoga mora,^c tada me struja vodena okružila.

Sve vode pobješnjele i valovi tvoji preko mene su prešli.^d

4 A ja sam rekao: 'Otjeran sam od očiju tvojih!^e

Kako ću moći opet gledati sveti hram tvoj?'^f

5 Vode su mi dušu okružile,^g bezdan vodeni opkolio me.

Trave morske omotala se oko glave moje.

6 Do temelja gorskih sišao sam.

Zasuni zemaljski zatvorili su se nada mnom zavujek.

Ali ti si iz jame izvadio život moj, Jehova, Bože moj.^h

7 Kad je duša moja klonula u meni,ⁱ Jehove sam se sjetio.^j

Tada je molitva moja došla k tebi, u sveti hram tvoj.^k

8 A oni koji štuju idole ništavne ostavljaju onoga koji im milost* iskazuje.^l

9 A ja ću ti zahvaljivati i žrtve ti prinositi.^m

Što sam zavjetovao, ispunit ću.ⁿ Spasenje je od Jehove."^o

10 I nakon nekog vremena Jehova je zapovjedio ribi, i ona je izbljuvala Jonu na kopno.^p

2. poglavlje

a Ps 16:10

Mt 12:40

Dj 2:27

b Ps 18:6

Ps 34:6

c Ps 69:1

d Ps 42:7

e Ps 31:22

f 1Kr 8:38

2Lje 6:38

Ps 5:7

g Ps 69:1

h Job 33:24

Ps 16:10

Ps 30:3

Iza 38:17

Dj 2:31

i Ps 119:81

Ps 142:3

j Ps 77:11

Ps 143:5

2Ko 1:9

k 2Lje 30:27

Ps 18:6

l 1Sa 12:21

Jr 16:19

Hb 2:18

1Ko 12:2

m Ps 50:14

Ho 14:2

Ri 12:1

He 13:15

n Pr 5:4

o Ps 3:8

Iza 12:2

p Ps 33:9

Iza 50:2

Desni stupac

3. poglavlje

a Jn 1:1

b Jn 1:2

c Eze 9:11

Jn 2:9

d 1Mo 10:11

Jn 4:11

e Jr 18:7

Sf 2:13

f 2Mo 9:20

Mt 12:41

Lk 11:32

g 2Lje 20:3

Ezr 8:21

Jl 1:13

h Ps 2:10

i Da 9:3

Mt 11:21

Mt 12:41

j Ezr 8:21

k Iza 1:16

Eze 18:21

Jl 2:12

Mt 3:8

Dj 3:19

l Jl 2:13

m Jr 18:8

n 2Lje 16:9

o Lk 11:32

p Eze 18:23

Jn 4:2

r Jr 18:8

3 Zatim je drugi put Joni došla riječ Jehovina:^a

2 "Ustani, idi u Ninivu, grad veliki, i objavi mu ono što ti govorim da mu objaviš!"^b

3 Nato je Jona ustao i otišao u Ninivu po riječi Jehovinoj.^c A Niniva je bila grad značajan u Božjim očima*^d i tri dana hoda trebalo je da je se prijede.

4 I Jona je ušao u grad i prošao njime dan hoda, objavljujući: "Još samo četrdeset dana i Niniva će propasti!"^e

5 A ljudi iz Ninive povjerovali su Bogu,^f pa su objavili post i obukli se u kostrijet,^g svi od najvećega do najmanjega. **6** A kad je riječ došla do kralja Ninive,^h on je ustao sa svojega prijestolja i skinuo sa sebe svoje kraljevsko ruho, te je ogrnuo kostrijet i sjeo u pepeo.ⁱ **7** I dao je sastaviti proglas da se pročita u Ninivi, po odredbi kralja i njegovih velikaša:

"Ni ljudi ni stoka, ni krupna ni sitna, ne smiju okusiti ništa! Ne smiju ništa jesti! Ni vodu ne smiju piti!"^j **8** I neka ogrnu kostrijet, ljudi i stoka! Neka iz sve snage zazivaju Boga i neka se svi odvrate^k od zlog puta svojega i od zla koje je u rukama njihovim! **9** Tko zna, možda se pravi Bog odvрати i sažali se!^l i odustane od usplamtjeloga gnjeva svojega, pa ne izginemo!"^m

10 A pravi je Bog vidio djela njihova,ⁿ da su se vratili sa zlog puta svojega,^o i zato je pravi Bog požalio^p što im je nevoljom zaprijetio, i nije ju nanio.^r

Jn 2:2* Doslovno: "šeola". 8* Ili: "vjeranu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

Jn 3:3* Ili: "grad izuzetno velik".

4 No, Jona je zbog toga bilo jako krivo,^a pa se razgnjevio. **2** Zato se pomolio Jehovi i rekao: "O, Jehova, nisam li ja to i slutio još dok sam bio u svojoj zemlji? Zato sam prije i htio pobjeći u Taršiš,^b jer sam znao da si ti Bog dobrotiv i milosrdan,^c spor na gnjev i pun milosti,^d i da brzo požališ što si htio nevolju nanijeti.^e **3** Zato te sad molim, Jehova, uzmi dušu moju^f od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti!"^g

4 Nato mu je Jehova rekao: "Ljutiš li se s pravom?"^h

5 Tada je Jona izašao iz grada i sjeo istočno od grada. Tamo je sebi podignuo sjenicu, da sjedi pod njom u hladuⁱ dok ne vidi što će biti s gradom.^j **6** A Jehova Bog dao je da nad Jonom izraste tikva, da mu bude sjena nad glavom i da mu

Jn 4:2* Ili: "vjerne ljubavi". Vidi bilješku za 1Mo 19:19.

4. poglavlje

- a Mt 20:15
Ri 12:16
Jk 4:5
- b Jn 1:3
- c 2Mo 34:6
Ps 103:8
Ps 145:8
Jl 2:13
- d Ps 78:38
Ps 86:5
Mi 7:18
- e Jr 18:8
Eze 33:11
Am 7:3
- f 1Mo 35:18
- g 4Mo 11:15
1Kr 19:4
Job 6:9
- h Mt 20:15
i 1Kr 19:4
j Jn 3:4

Desni stupac

- a Ps 103:10
Ps 103:13
Ps 121:5
- b 5Mo 28:39
- c Iza 40:7
- d Eze 17:10
Eze 19:12
Ho 13:15
- e Am 8:13
- f Jn 4:3
- g Jn 4:4
- h Jn 3:3
- i Mt 18:33
Ps 36:6
Ps 145:9

olakša muku njegovu.^a I Jona se veoma obradovao tikvi.

7 No, kad je sljedećeg dana svanula zora, pravi je Bog poslao crva^b da podgrize tikvu, te se osušila.^c **8** I čim je sunce zasjalo, Bog je poslao vruć istočni vjetar,^d a sunce je udaralo Jona u glavu, te je već počeo gubiti svijest.^e Molio je da mu duša umre, pa je govorio: "Bolje mi je umrijeti nego živjeti!"^f

9 A Bog je rekao Jona: "Ljutiš li se s pravom zbog tikve?"^g

Nato mu je on odgovorio: "S pravom sam smrtno ljut!"

10 A Jehova mu je rekao: "Tebi je žao tikve, oko koje se nisi trudio niti si je uzgajao i koja je u jednoj noći narasla i u jednoj noći usahla. **11** A meni da ne bude žao Ninive, grada velikoga,^h u kojem ima više od sto i dvadeset tisuća ljudi koji ne znaju što je desno, a što lijevo, a usto i mnogo stoke?"ⁱ

MIHEJ

1 Riječ Jehovina što je došla Miheju^a iz Morešeta u dani-ma Jotama,^b Ahaza^c i Ezekije,^d kraljeva Judinih,^e u viđenju o Samariji^f i Jeruzalemu:^g

2 "Čujte, narodi, vi svi! Poslušaj, zemljo i sve što je na tebi,^h i Jehova, Svevišnji Gospodin, protiv vas neka svjedoči,ⁱ Jehova iz svetoga hrama svojega!^j **3** Jer, gle, Jehova izlazi iz mjesta svojega.^k Sići će i gaziti po uzvišicama zemaljskim.^l **4** Pod njim će se

5. poglavlje

- a Jr 26:18
- b 2Kr 15:7
2Kr 15:32
1Lje 3:12
2Lje 27:1
- c 2Kr 16:2
2Lje 28:1
Iza 7:1
Ho 1:1
- d 2Kr 18:1
2Lje 29:1
Iza 36:1
- e Iza 1:1
f 1Kr 16:24
Am 4:1
- g Mi 3:10
- h Iza 1:2
- i Ps 50:7
Mi 3:5
- j Ps 11:4
Hb 2:20

gore rastopiti,^a a doline rasjesti, kao vosak pred vatrom^b i kao vode izlivena niz strminu.

5 Sve je to zbog prijestupa* Jakovljeva, zbog grijeha doma Izraelova.^c Tko je kriv za prijestup Jakovljeva? Nije li Samarija?^d I tko je kriv za obredne uzvišice Judine?^e Nije li

k Ps 115:3; Iza 26:21; Eze 3:12; 1 5Mo 32:13; 5Mo 33:29; Am 4:13; **Desni stupac** a Su 5:5; Ps 97:5; b 2Pe 3:10; c 2Kr 17:7; Jr 2:17; d Ho 7:1; e 2Kr 16:4.

Mi 1:5* Ili: "pobune; buntovničkog prijestupa".

Jeruzalem? **6** Učinit ću od Samarije ruševinu u polju,^a mjesto gdje se vinogradi sade. Kamenje ću njezino u dolinu pobacati, a temelje joj ogoliti.^b

7 Svi razbarendi likovi njezini bit će razbijeni,^c svi darovi što ih je dobila kao plaću svoju u vatri će biti spaljeni,^d a sve ću idole njezine uništiti. Jer od plaće bludničke sakupila ih je, i oni će plaća bludnička opet postati.”^e

8 Zato ću plakati i ridati,^f bos i gol ću hodati.^g Zavijati ću kao šakali i kao ženke nojeve tugovati ću. **9** Jer rani njezinoj nema lijeka,^h proširila se sve do Jude,ⁱ doprla je pošast sve do vrata naroda mojega, sve do Jeruzalema.^j

10 “Ne javljajte to u Gatu, ne plaćite!^k

U Bet-Afri u prašini se vjaljajte! **11** Odlazi, stanovnice Šafira, u golotinji sramotnoj!^m Stanovnica Saanana od straha nije izišla iz grada svojega. Zbog naricanja Bet-Esela nećete kod njega naći zaklon.

12 Dobru se nada stanovnica Marota,ⁿ ali zlo silazi od Jehove na vrata jeruzalemska.^o

13 Upregni brze konje u kola, stanovnice Lakiša!^p Tu je početak grijeha kćeri sionske,^r jer u njoj su se prijestupi* Izraela našli.^s **14** Zato ćeš dati Morešet-Gatu oprostajne darove.^t Kuće u Akzibu^u prevarile su kraljeve izraelske. **15** Još ću ti dovesti onoga koji će ti posjed oduzeti,^v stanovnice Mareše.^z Slava Izraelova doći će sve do Adulama.^a **16** Na ćelavo se ošišaj i obrij glavu

Mi 1:13* Ili: “pobune; buntovnički prijestupi”.

1. poglavlje

- a 2Kr 19:25
- b Eze 13:14
- Mt 24:2
- c 3Mo 26:30
- Ho 8:6
- d Ho 2:5
- Ho 9:1
- e 5Mo 23:18
- f Jr 4:19
- g Iza 20:2
- h Iza 1:5
- Jr 15:18
- i 2Kr 18:13
- Iza 8:8
- j 2Lje 32:2
- Mi 1:12
- k 2Sa 1:20
- l Jr 6:26
- Eze 27:30
- m Iza 47:3
- Jr 13:26
- Eze 16:37
- n Iza 59:9
- Jr 8:15
- o Iza 45:7
- Am 3:6
- p Jš 15:39
- 2Kr 18:14
- r 1Kr 14:16
- s 2Kr 16:3
- Jr 3:8
- t 2Kr 15:19
- u Jš 15:44
- v Iza 7:17
- z 2Lje 11:8
- a 1Mo 38:1
- Ne 11:30

Desni stupac

- a Job 1:20
- Iza 15:2
- Iza 22:12
- Jr 7:29
- b 5Mo 28:41
- 2Kr 17:6
- Iza 39:7

2. poglavlje

- c Es 3:8
- Ps 36:4
- Lk 22:2
- d Ho 7:6
- Mt 27:1
- Dj 23:12
- e 1Mo 31:29
- 1Kr 21:7
- Iv 19:10
- f 2Mo 20:17
- 1Kr 21:2
- Ne 5:11
- Iza 5:8
- Eze 22:29
- g Jr 22:17
- Eze 18:12
- Eze 22:12
- h Ne 5:5
- i Jr 8:3
- Am 3:1
- j Jr 18:11
- Jk 2:13
- k Am 2:14
- l Iza 2:11
- Da 5:20
- 1Pe 5:5
- m Am 5:13
- n 4Mo 23:18
- Job 27:1
- Hb 2:6
- o Jr 9:10
- Tu 1:1
- Eze 2:10

zbog sinova svojih koji su radost tvoja!^a Obrij glavu da budeš ćelava kao orao, jer sinovi tvoji odlaze od tebe u izgnanstvo!”^b

2 “Teško onima koji nedjela smišljaju i spletke kuju na posteljama svojim!^c Kad svane jutro izvršavaju ih,^d jer u rukama je njihovom moć da to učine.^e **2** Žele polja i otimaju ih,^f žele kuće i uzimaju ih, varaju čovjeka i dom njegov,^g prijevarom otimaju čovjeku nasljedstvo njegovo.^h

3 Zato ovako kaže Jehova: “Evo, rodu ovomeⁱ smišljam nevolju^j iz koje nećete izvući vratove svoje,^k i nećete više biti oholi,^l jer će to biti vrijeme nevolje.^m **4** Ljudi će vas s prezirom* spominjatiⁿ i naricat će, naricat će nad vama naricaljku.^o Govorit će se: “Posve smo opustošeni!” On baštinu naroda našega daje drugima.^r Kako li nam je uzima! Naša polja razdjeljuje nevjernome.”

5 Zato u zajednici* naroda Jehovina nećeteš imati nikoga da ti užetom odmjeri dio što ti ga je ždrijeb dodijelio.^s **6** Ne prorokujte!^t A oni laži prorokuju. O ovome neće prorokovati. Poniženja se neće ukloniti.^u

7 Govoriš li, dome Jakovljevi:^v “Zar je duh Jehovin nezadovoljan postao i jesu li to djela njegova?”^z Nisu li riječi moje na dobro^a onome tko živi* čestito?^b

p Iza 6:11; Jr 25:9; Sf 1:2; r 2Kr 17:23; s 4Mo 26:55; Ps 78:55; t Eze 21:2; Dj 4:17; u Jr 6:15; Jr 8:12; v Jr 2:4; z 5Mo 32:4; Iza 50:2; a Ps 19:7; Ps 33:4; Jr 15:16; b Ps 15:2; Izr 2:7.

Mi 2:4* Doslovno: “u izreci (poslovičij).” **5*** Hebrejski: *kahal*. Vidi bilješku za 2Mo 12:6. **7*** Doslovno: “hodi”.

8 Jučer je moj narod kao ljuti neprijatelj ustao.^a Otime ukrase skupocjene što se sprijeda na haljinama nose, i to od onih koji bezbrižno prolaze, kao oni koji se vraćaju iz rata. 9 Žene naroda mojega tjerate iz milih domova njihovih. Djeci njihovoj oduzimate krasotu svoju^b zauvijek.^c 10 Ustanite i idite,^d jer ovo više nije mirni dom vaš!^e Zemlja se onečistila^f i zato dolazi propast, a propast je bolna.^g 11 Ako čovjek koji ide za vjetrom i prijevaram lažući kaže:^h "Prorokovat ću vam o vinu i opojnu piću", taj će biti prorok ovome narodu.ⁱ

12 Doista ću sabrati Jakova, sve vas,^j zaista ću sakupiti preostale od Izraela.^k Ujediniti ću ih kao ovce u toru, kao stado usred pašnjaka njegovih.^l Tu će se čuti vrevu od ljudi.^m

13 Pred njima će ići onaj koji kroz zapreku prodire,ⁿ a za njim će i oni kroz nju prodrijeti. I proći će kroz vrata te će izaći na njih.^o Kralj će njihov ići pred njima, a Jehova će im biti na čelu.^p

3 Rekao sam: "Poslušajte, molim vas, glavari Jakovljevi i zapovjednici doma Izraelova!^r Nije li na vama da znate što je pravda?^s 2 Vi koji mrzite dobro,^t a ljubite zlo,^u koji derete ljudima kožu i meso im s kostiju trgate,^v 3 koji jedete meso naroda mojega^z i kožu im derete, drobite kosti njihove i komadate ih kao u kotlu, kao meso u loncu!^a 4 Prizivat će tada Jehovu u pomoć, ali on im se neće odazvati.^b Okrenut će tada lice

2. poglavlje

- a Iza 9:21
- b Eze 16:14
- c JI 3:6
- d JS 23:15
- e 5Mo 12:9
- f 3Mo 18:25; Ps 106:38
- g Jr 9:19; Jr 10:18
- h 1Kr 22:6; Iza 9:15; Jr 6:14; Eze 13:3; 1Iv 4:1
- i 2So 2:11
- j Iza 11:11; Jr 31:8; Mi 4:6
- k Jr 23:3
- l Eze 34:11
- m Eze 36:38; Za 8:22
- n Iza 45:1; Iza 59:16
- o Iza 62:10
- p Iza 42:13; Iza 49:10; Iza 52:12; Za 9:14; Za 10:5

3. poglavlje

- r Mi 3:9
- s 5Mo 1:13; 1Ko 6:5
- t 1Kr 22:8; Am 5:10; Lk 19:14
- u 2Ije 19:2; Izr 28:4
- v Eze 22:27; Am 8:4; Sf 3:3
- z Ps 53:4; Eze 34:3
- a Iza 3:15
- b Izr 1:28; Iza 1:15; Iv 9:31

Desni stupac

- a 5Mo 31:17; Jr 33:5; Tu 3:44
- b Iza 3:11; Ri 2:8
- c Iza 9:16; Iza 56:10; Eze 13:10; Mt 15:14
- d Eze 13:19; Eze 34:2; Mt 7:15; Ri 16:18
- e Jr 23:17; Eze 13:10; f Ps 55:3; Ps 120:7; Ps 140:2
- g Iza 8:20; Jr 13:16
- h Ps 74:9; Eze 13:23
- i Iza 59:10; Am 8:9
- j Za 13:4
- k 1Sa 9:9; Iza 29:10
- l Iza 44:25; m Eze 24:17
- n 1Sa 28:6

svoje od njih,^a jer su zla djela činili.^b

5 Ovako govori Jehova protiv proroka koji zavode moj narod,^c koji grizu zubima svojim^d i uzvikuju: 'Mir!'^e ali objavljuju* rat^f protiv onoga tko im ništa ne stavi u usta: 6 'Zato će vas zateći noć,^g pa nećete vidjeti viđenja,^h i tama, pa nećete moći gatati. Sunce će nad prorocima zaći i dan će se nad njima smračiti.ⁱ 7 Posramit će se^j vidioci^k i razočarat će se gataoci^l. Od sramote će usta* pokriti,^m svi oni, jer odgovora od Boga neće biti.'ⁿ

8 A ja sam pun sile od duha Jehovina, pun sam pravde i moći,^o da objavim Jakovu prijestup* njegov i Izraelu grijeh njegov.^p

9 Poslušajte, molim vas, ovo, glavari doma Jakovljeva i zapovjednici doma Izraelova,^r vi kojima se pravda gadi i koji izvrćete sve što je ispravno,^s

10 koji gradite Sion krvoprolićem i Jeruzalem nepravdom!^t

11 Glavari njegovi sude za mito,^u svećenici njegovi poučavaju za plaću^v i proroci njegovi za novac gataju,^z a na Jehovu se pozivaju, govoreći: "Nije li Jehova među nama?^a Neće nas snaći nevolja!"^b 12 Zato će Sion zbog vas biti preoran kao polje i od Jeruzalema će ostati samo ruševine,^c a goru doma Božjega obrast će šuma.

o Iza 11:2; Za 4:6; Dj 4:8; 1Ko 2:4; p Iza 58:1; Mt 3:7; Dj 7:51; r Mi 3:1; s 3Mo 26:15; 5Mo 27:19; Jr 5:28; t Jr 22:13; Hb 2:9; Hb 2:12; u 1Sa 8:3; Iza 1:23; Iza 5:23; Eze 22:12; v Jr 6:13; Tit 1:11; z Iza 56:11; Jd 11; a Iza 48:2; Jr 7:4; Ri 2:17; b Am 9:10; c Ps 79:1; Jr 26:18; Mi 1:6; Mt 24:2.

MI 3:5* Doslovno: "posvećuju". 7* Ili: "brkove". 8* Ili: "pobunu; buntovnički prijestup".

4 U posljednjim će danima^a gora^b doma^c Jehovina čvrsto stajati nad vrhovima gorskim i uzdizat će se nad bregovima,^d i narodi će se stjecati k njoj.^e **2** I mnogi će narodi ići, govoreći: “Dodite!^f Podimo na goru Jehovinu i u dom Boga Jakovljeva!^g On će nas poučavati putevima svojim,^h i ići ćemo stazama njegovim.”ⁱ Jer sa Siona će doći zakon i riječ Jehovina iz Jeruzalema.^j **3** On će suditi među mnogim narodima^k i sklad će stvoriti među moćnim narodima nadaleko.^l Oni će prekovati mačeve svoje u raonike i koplja svoja u srpove.^m Narod na narod više neće dizati mača niti će se više učiti ratu.ⁿ **4** I sjedit će svatko pod svojom lozom i pod svojom smokvom^o i nitko ih neće plašiti,^p jer to su riječi iz usta Jehove nad vojskama.^r

5 Jer svi će narodi hoditi svaki u ime boga svojega,^s a mi ćemo hoditi u ime Jehove, Boga svojega,^t dovijeka, u svu vječnost.^u

6 “U taj dan”, kaže Jehova, “sabrati ću narod hromi^v i sakupiti ću narod rasijani,^z kojemu sam zlo nanio. **7** Od naroda hromog sačuvati ću ostatak^a i od daleko izgnanoga učiniti ću moćan narod,^b i ja, Jehova, kraljevati ću nad njim na gori Sionu odsada pa do vijeka.^c

8 A ti, kulo stada,^{*} briježe kćeri sionske,^d opet će se tebi vratiti prijašnja vlast,^e kraljevstvo što pripada kćeri jeruzalemskoj!^f

Mi 4:8* Ili: “kulo Ederu”. Usporedi 1Mo 35:21.

4. poglavlje

- a Iza 2:2
Da 12:9
Dj 2:17
b Iza 11:9
Za 8:3
Ot 21:10
c 1Pe 2:5
d Iza 2:2
e Ps 86:9
Iza 60:3
Ot 15:4
f Ot 22:17
g Iza 2:3
Jr 31:6
Za 8:20
h 5Mo 6:1
Ps 25:9
Iv 6:45
i Izr 3:6
Iza 2:3
He 12:13
j Ps 128:5
k 1Sa 2:10
Ps 96:13
Iza 51:4
Iza 51:5
l Iza 60:12
m Ho 2:18
Za 9:10
n Ps 72:7
Iza 2:4
Iza 9:7
Iza 60:18
Mt 26:52
Ef 6:12
o 1Kr 4:25
Za 3:10
p Iza 54:14
Eze 34:25
Eze 39:26
r Iza 55:11
s 2Kr 17:29
Jr 2:11
t Za 10:12
u 2Mo 3:15
Ps 48:14
Ps 145:1
v Eze 34:16
Sf 3:19
He 12:12
z Ps 147:2
Iza 56:8
Eze 34:12
Eze 37:21
a Iza 10:21
Mi 2:12
Mi 7:18
Ri 9:27
Ri 11:5
b Iza 60:22
c Ps 50:2
Jr 10:10
d 2Sa 5:7
Iza 10:32
e Ob 21
f Za 9:9
Iv 12:15

Desni stupac

- a Jr 8:19
b Ps 48:6
Iza 21:3
Jr 30:6
c Ho 13:13
d Ho 2:14
e 2Kr 20:18
2Lj 36:20
f Iza 45:13
Za 2:7
g Ps 106:10
Ps 107:2
Iza 48:20
Jr 15:21

9 Zašto vičeš?^a Zar nema u tebi kralja? Zar je nestao savjetnik tvoj, pa su te bolovi obuzeli kao porodilju?^b

10 Savijaj se od boli i neka iz tebe izbije što je u tebi, kćeri sionska, kao kod porodilje!^c Jer tada ćeš iz grada izaći i u polju ćeš stanovati.^d U Babilon ćeš otići.^e Tamo ćeš biti izbačena.^f Tamo će te Jehova otkupiti iz ruke neprijatelja tvojih.^g

11 I tada će se skupiti na tebe mnogi narodi, oni što govore: “Neka se okalja i neka oči naše likuju nad Sionom!”^h

12 Ali oni ne znaju misli Jehovine i naum njegov ne razumiju.ⁱ On će ih sakupiti na gumno kao tek požnjeveno žito.^j

13 Ustani i kao žito ih vrši, kćeri sionska,^k jer ću rog tvoj pretvoriti u željezo i papke ću tvoje pretvoriti u bakar, pa ćeš satrti mnoge narode!^l Zaplijenit ćeš i Jehovi posvetiti^{*} nepravednu dobit njihovu^m i bogatstvo njihovo Gospodaru cijele zemlje.”ⁿ

5 “Sada se režeš po tijelu svojemu,^o grade napadnuti. Neprijatelj nas opsjeda.^p Štapić će po obrazu udarati suca Izraelova.^r

2 A ti, Betleheme Efrato,^s koji si premalen da budeš među tisućama Judinim,^t iz tebe^u će mi izaći onaj koji će biti vladar u Izraelu,^v koji

h Tu 2:16; Ob 12; Mi 7:10; i Iza 55:8; Jr 29:11; Ri 11:33; j Iza 21:10; Lk 3:17; k Iza 41:15; Jr 51:33; i Za 9:13; m Jš 6:19; 2Sa 8:11; Iza 18:7; Iza 23:18; n Za 4:14; Za 6:5; **5. poglavlje** o Jr 41:5; Jr 48:37; p 5Mo 28:52; 2Kr 25:1; Lk 19:43; r Mt 26:31; Mt 26:67; Mt 27:30; Mk 14:27; Iv 18:22; Iv 19:3; s 1Mo 35:19; Lk 2:4; t 1Sa 23:23; u Lk 2:11; Iv 7:42; v 1Mo 49:10; 1Lj 5:2; Iza 9:6; Mt 2:6; Lk 1:32.

Mi 4:13* Ili: “Izručit ćeš Jehovi kao *herem*”. Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

potječe iz davnine, iz dana pravednih.^a

3 Zato će biti predani i tako ostavljeni^b dok ne rodi ona koja treba roditi.^c A ostatak braće njegove vratit će se s imovima Izraelovim.

4 On će stajati i pasti stado silom Jehovinom,^d veličanstvom imena Jehove, Boga svojega.^e I oni će u miru živjeti^f jer će vlast njegova sezati do krajeva zemaljskih.^g

5 I on će donijeti mir.^h A kad Asirac dođe u zemlju našu i stupi u utvrđene dvore naše,ⁱ podignut ćemo protiv njega sedam pastira, osam knezova između ljudi. **6** Oni će mačem pasti zemlju asirsku^j i zemlju Nimrodovu^k na ulazima njezinim. I on će donijeti izbavljenje od Asirca^l kad ovaj dođe u zemlju našu i stupi na tlo naše.

7 A ostatak Jakovljevi^m bit će usred mnogih naroda kao rosa od Jehove,ⁿ kao obilan pljusak po raslinju,^o što ne ovisi o čovjeku niti čeka na sinove ljudske.^p **8** Ostatak Jakovljevi bit će među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među zvijerima šumskim, kao mladi lav među stadom ovaca, koji prolazeći gazi i razdire,^r a nema nikoga da ih izbavi. **9** Ruka će tvoja biti visoko iznad protivnika tvojih^s i svi neprijatelji tvoji bit će istrijebljeni.^t

10 "U taj dan", kaže Jehova, "istrijebit ću konje tvoje što su usred tebe i kola ću tvoja uništiti.^u **11** Zatrt ću gradove u zemlji tvojoj i sve ću utvrditi tvoje porušiti.^v **12** Istrijebit ću vraćanje iz ruke tvoje i nećeš više imati onih što čara-

5. poglavlje

- a Izr 8:22
Iv 1:1
Iv 8:58
Kol 1:17
Ot 3:14
- b 1Kr 14:16
- c Iza 66:8
- d Iza 49:9
Eze 34:23
Mi 7:14
Iv 10:11
- e Ps 93:1
Eze 37:24
- f Iza 32:18
Jr 23:6
g Ps 72:8
Za 9:10
Lk 1:33
Ot 11:15
- h Ps 72:7
Iza 9:6
Lk 2:14
- i Iza 8:7
- j Iza 14:2
Iza 33:1
- k 1Mo 10:9
1Mo 10:11
- l Iza 14:25
Lk 1:71
- m Eze 14:22
Jl 2:32
Mi 4:7
Ri 11:5
- n 5Mo 32:2
Ps 110:3
- o Ps 72:6
Iza 44:3
1Ko 3:6
- p Jr 14:22
- r Iza 41:15
Za 10:5
- s Ps 21:8
Iza 26:11
- t Lk 19:27
- u Ps 20:7
Ps 33:16
Ho 1:7
Ho 14:3
Za 9:10
- v Iza 2:15

Desni stupac

- a 5Mo 18:10
Iza 2:6
Iza 8:19
Ot 22:15
- b Iza 2:8
Iza 17:8
Eze 36:25
Ho 14:3
Za 13:2
- c Iza 27:9
- d Ps 149:7
2So 1:8

6. poglavlje

- e Jr 13:15
He 1:1
f Ps 50:4
Iza 5:3
Eze 36:1
- g 5Mo 32:22
Ps 50:1
Izr 8:29
Iza 1:2
Jr 31:37
- h Iza 43:26
Jr 2:35
Ho 4:1
i Ps 81:8
j Jr 2:5

ju.^a **13** Istrijebit ću rezbarene likove tvoje i stupove tvoje što su usred tebe i nećeš se više klanjati djelu ruku svojih.^b **14** Iskorijenit ću obredna debla^c tvoja^c što su usred tebe i razoriti gradove tvoje. **15** I s gnjevom i srdžbom izvršit ću osvetu nad narodima koji nisu htjeli slušati."^d

6 Poslušajte, molim vas, što Jehova govori!^e Ustanite, podignite parnicu svoju pred gorama i brda neka čuju glas vaš!^f **2** Poslušajte, gore, parnicu Jehovinu, i vi što postoja-no stojite, temelji zemaljski!^g Jer Jehova vodi parnicu s narodom svojim, s Izraelom će se sporiti.^h

3 "Narode moj,ⁱ što sam ti učinio? Čime sam te umorio?^j Svjedoči protiv mene!^k **4** Izveo sam te iz zemlje egipatske^l i iz kuće ropske otkupio sam te.^m Poslao sam pred tobom Mojsija, Arona i Mirjam.ⁿ **5** Molim te, sjeti se,^o narode moj, što je Balak, kralj moapski, naumio^p i što mu je Bileam, sin Beorov, odgovorio,^r što je bilo od Šitima^s pa do Gilgala,^t da bi se obznana pravedna djela Jehovina."^u

6 S čime ću doći pred^v Jehovu? S čime ću se pokloniti Bogu na visini?^z Hoću li doći pred njega s paljenicama cijelim,^a s teladi od godine dana? **7** Hoće li Jehova biti zadovoljan tisućama

k Iza 43:9; Ri 3:4; 12Mo 12:51; 5Mo 4:20; Dj 7:36; m 5Mo 7:8; 2Sa 7:23; n 2Mo 15:20; 4Mo 12:1; o 5Mo 9:7; Ef 2:11; p 4Mo 22:5; Jš 24:9; r 4Mo 23:7; 4Mo 24:10; Jš 24:10; 2Pe 2:15; Ot 2:14; s 4Mo 25:1; 4Mo 33:49; t Jš 4:19; u Su 5:11; Ps 71:15; Ri 3:25; v Ps 50:12; Dj 17:25; z Ps 95:6; Ef 3:14; a 1Sa 15:22; Ps 50:8; Ps 51:16; Iza 1:11; Iza 40:16; Ho 6:6.

Mi 5:14^a Ili: "ašere".

ovnova, desecima tisuća potoka ulja?^a Hoću li prvorođenca svojega dati za prijestup* svoj, plod utrobe svoje za grijeh duše svoje?^b **8** Rekao ti je, čovječe zemaljski, što je dobro.^c I traži li Jehova, Bog tvoj, od tebe išta osim da postupaš pravedno,^d ljubiš dobrotu*^e i skromno^f hodiš s njim?^g

9 Glas Jehovin viče gradu^h i tko je mudar* bojat će se imena tvogega.ⁱ Poslušajte prut i onoga tko je kaznu odredio!^j **10** Je li još u kući zloga bogatstvo zločom stečeno^k i mršava efa osude vrijedna? **11** Mogu li ja biti čist sa zlom vagom i s kesom utega lažnih?^l **12** Jer bogataši njegovi puni su nasilja, a stanovnici njegovi govore laži^m i lukav je jezik u ustima njihovim.ⁿ

13 "A ja ću te udarati da oboliš,^o bit ćeš upustošen zbog grijeha svojih.^p **14** I ti ćeš jesti, ali se nećeš nasititi, osjećat ćeš prazninu u želucu svomemu.^r Sklanjat ćeš stvari, ali ih nećeš sačuvati, a što god budeš sačuvao, ja ću predati maču.^s **15** Sijat ćeš, ali nećeš žeti. Gazit ćeš masline, ali nećeš se mazati uljem. Mošt ćeš praviti, ali vina nećeš piti.^t **16** Zato što se držite odredbi Omrijevih^u i svih djela doma Ahabova^v i po njihovim savjetima živite,^w učinit ću da se ljudi nad vama zgražaju i da u čudu zvižde kad vide stanovnike grada.^a Narodi će vam se rugati."^b

Mi 6:7* Ili: "pobunu; buntovnički pristup". **8*** Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **9*** Ili: "tko ima djelotvornu (praktičnu, primjenjivu) mudrost". **16*** Doslovno: "hodite".

6. poglavlje

- a Ps 50:10
Ps 51:16
Eze 16:18
b 2Kr 3:27
Ps 49:7
Eze 16:20
c Ps 119:72
d 5Mo 10:12
Izr 21:3
Iza 1:17
Jr 22:3
Eze 45:9
Ho 12:6
e Izr 19:22
Ef 4:32
Kol 3:12
f Izr 8:13
Lk 18:13
Jk 4:6
g 1Mo 6:9
Ga 5:22
h Sf 3:2
i Ne 1:11
Izr 9:10
Lk 1:17
j Iza 9:13
k Js 7:1
2Kr 5:23
Izr 10:2
Am 3:10
Jk 5:3
l 5Mo 25:13
Izr 11:1
Izr 20:10
Ho 12:7
m Iza 59:3
Mi 7:2
n Jr 9:3
o 3Mo 26:16
5Mo 28:21
Iza 1:5
Dj 12:23
p Jr 18:16
r 3Mo 26:26
Eze 4:16
Ho 4:10
s Iza 24:17
Eze 5:12
t 5Mo 28:38
Jr 12:13
Jl 1:10
Am 5:11
Hg 1:6
u 1Kr 16:25
v 1Kr 16:30
2Kr 16:3
2Kr 21:3
z Iza 30:1
Jr 7:24
a Jr 18:16
Jr 19:8
b Ps 44:13
Jr 51:51
Tu 5:1
Da 9:16

Desni stupac

7. poglavlje

- a Jr 4:31
Jr 45:3
b Iza 17:6
Iza 24:13
Jr 6:9
c Iza 28:4
Ho 9:10
d Ps 12:1
Ps 14:1
Iza 57:1
Ri 3:10

7 Teško meni,^a jer sam kao kad se bere ljetno voće,^{*} kao kad se pabirči nakon berbe grožđa.^b Nema grozda za jelo niti rane smokve za kojima mi duša žudi!^c **2** Nestalo je vjernoga sa zemlje i čestitoga nema među ljudima.^d Svi vrebaju da proliju krv.^e Svaki lovi brata svojega i mrežu mu postavlja.^f **3** Ruke su se njihove na zlo dale da bi ga spretno činile.^g Knez dar traži, sudac sudi za poklon,^h velikaš iznosi želju duše svoje,ⁱ i svi se u tome međusobno potpomazu. **4** Najbolji je među njima kao grmlje bodljikavo, najpošteniji je gori od živice trnovite.^j Doći će dan stražara tvojih, dan kad ćeš biti kažnjen.^k Tada će se ljudi prestraviti.^l

5 Ne vjerujte drugu. Ne uzdajte se u prijatelja povjerljivog.^m Pred onom koja ti u krilu leži pazi što ti usta govore.ⁿ

6 Jer sin prezire oca, kći ustaje na majku svoju^o i snaha na svekrvu svoju.^p Čovjeku su neprijatelji ukućani njegovi.^r

7 A ja ću na Jehovu gledati.^s Spremno ću čekati Boga spasenja svojega.^t Uslišit će me Bog moj.^u

8 Nemoj se radovati nada mnom, neprijateljice moja!^v Ako sam i pao, ustat ću.^w Ako i boravim u tami,^a Jehova će mi biti svjetlo.^b **9** Podnosit ću

e Izr 1:11; Izr 1:16; Iza 59:7; Ri 3:15; f 1Sa 24:11; Ps 57:6; Hb 1:15; g Izr 4:16; Jr 3:5; Jr 4:22; Eze 22:6; h Iza 1:23; Ho 4:18; Mi 3:11; i 1Kr 21:5; j 2Sa 23:6; Eze 2:6; k Iza 10:3; Eze 12:23; Ho 9:7; l Iza 22:5; Lk 21:25; m Job 6:15; Ps 118:8; Jr 9:4; Lk 21:16; n Su 16:18; o Izr 30:11; Eze 22:7; Mt 10:21; Lk 21:16; p Lk 12:53; 2Ti 3:2; r Ps 41:9; Jr 12:6; Mt 10:36; Iv 13:18; s Ps 34:5; Ps 123:2; Iza 8:17; t 1Mo 49:18; Ps 25:5; Ps 62:1; Tu 3:26; Lk 2:25; u Ps 4:3; Ps 40:1; Ps 65:2; Iza 12:2; Iza 25:9; 1Iv 5:14; v Eze 25:6; Ot 11:10; z Ps 37:24; Izr 24:16; a Ps 107:10; b Ps 27:1; Lk 1:78; 2Ko 4:6.

Mi 7:1* Vidi bilješku za 2Sa 16:1.

srđžbu Jehovinu — jer sam mu zgriješio^a — dok ne okonča parnicu moju i ne izvrši pravdu za mene.^b On će me izvesti na svjetlo, njegovu ću pravednost gledati.^c **10** I neprijateljica će moja to vidjeti i stid će pokriti nju,^d koja mi je govorila: “Gdje je Jehova, Bog tvoj?”^e Oči će je moje gledati.^f Bit će tada izgažena kao blato na ulicama.^g

11 U dan kad će se graditi kamene zidine tvoje, u taj će dan odredba biti daleko.^h

12 U taj će dan k tebi doći ljudi iz Asirije i gradova egipatskih, iz Egipta i sve od Rijeke,^{*i} od svih mora i sa svih gora.^j **13** I zemlja će se u pustoš pretvoriti zbog stanovnika svojih, zbog plodova djela njihovih.^k

14 Pasi narod svoj palicom svojom,^l stado nasljedstva svojega koje je samo živjelo u šumi,^m usred voćnjaka. Neka pase u Bašanu i Gileadu,ⁿ kao u dane davne.^o

15 “Kao u dane kad ste izlazili iz zemlje egipatske, po-

Mi 7:12* To jest Eufрата.

7. poglavlje

- a Tu 1:18
Lk 15:18
b 1Sa 24:15
Ot 18:20
c Ps 37:6
1Ko 4:5
2So 1:10
d Ps 35:26
e Ps 42:3
Ps 79:10
Ps 115:2
Da 3:15
Jl 2:17
Mt 27:43
f Ps 58:10
g 2Sa 22:43
h Ne 2:17
i 1Mo 15:18
j Iza 11:16
Iza 27:13
Ho 11:11
k 3Mo 26:33
Jr 21:14
Jr 25:11
Lk 21:24
Ga 6:7
l Ps 23:1
Ps 28:9
Iza 40:11
Iv 10:27
m Iza 37:24
n Jr 50:19
Eze 34:23
o Mi 3:4

Desni stupac

- a Ps 78:12
Iza 63:11
Jr 23:7
b Ps 126:2
Iza 26:11
Iza 66:18
c Job 29:9
Iza 52:15
d Ps 72:9
Iza 49:23
e Ps 18:45
f Jš 2:9
Jr 33:9
g 2Mo 15:11
Ps 35:10
Iza 40:18

kazat ću vam djela čudesna.^a **16** Narodi će ih vidjeti i postidjet će se sve moći svoje.^b Staviti će ruku na usta svoja^c i uši će im oglušiti. **17** Lizat će prašinu kao zmije,^d kao gmazovi zemaljski sa strepnjom će izaći iz utvrda svojih.^e K meni, Jehovi Bogu, doći će dršćući i mene će se bojati.”^f

18 Tko je Bog kao ti,^g koji oprašta krivnju i prelazi preko prijestupa^h ostatka nasljedstva svojega?ⁱ Neće zauvijek ostati gnjevan, jer milost* rado pokazuje.^j **19** Ponovno će nam se smilovati,^k pogazit će prijestupe naše.^l Sve grijehe naše bacit ćeš u dubine morske.^m **20** Pokazat ćeš nam vjernost kao i Jakovu, milost* kao i Abrahamu, kako si se i zakleo praocima našim još davnih dana.ⁿ

h 2Mo 34:7; Ne 9:17; Ps 65:3; Ps 86:5; Iza 1:18; Iza 44:22; Jr 50:20; Da 9:9; i Jr 23:3; Jl 2:32; Ri 9:27; Ot 12:17; j Ps 36:7; Ps 62:12; Ps 103:9; Iza 57:16; Tu 3:22; k 5Mo 30:3; Ps 103:13; Da 9:9; Ho 2:19; Ef 2:4; l Ps 130:8; m Ps 103:12; Iza 38:17; Iza 55:7; Jr 31:34; Jr 50:20; n 1Mo 22:17; Ps 105:9; Lk 1:72; Dj 3:25; He 6:13.

Mi 7:18* Ili: “vjernu ljubav”. Vidi bilješku za 1Mo 19:19. **20*** Ili: “vjernu ljubav”.

NAHUM

1 Objava protiv Ninive:^a Knjiga viđenja Nahuma Elkošanina:

2 Jehova je Bog koji zahtijeva da se odanost iskazuje isključivo njemu^b i koji se osvećuje. Jehova se osvećuje^c i pun je bijesa.^d Jehova se osvećuje protivnicima svojim^e i gnjevi se na neprijatelje svoje.^f

1. poglavlje

- a Iza 10:12
Na 3:7
Sf 2:13
b 2Mo 20:5
5Mo 4:24
Jš 24:19
c 5Mo 32:35
Mi 5:15
Ri 13:4
He 10:30
d Iza 59:18
Jr 30:24
Ri 3:5
e 5Mo 32:41
Ps 81:14
Ps 97:3

3 Jehova je spor na gnjev^a i silne je moći.^b Jehova neće odustati od kazne.^c

U razornom vjetru i oluji put je njegov, a oblaci su poput praha pod nogama njegovim.^d

f Mi 5:9; Ri 2:5; 2Pe 2:9; **Desni stupac** a 4Mo 14:18; Jl 2:13; b Job 9:4; Ps 62:11; Ef 1:19; c 2Mo 34:7; Jr 46:28; Am 3:2; d 2Mo 19:18; Job 38:1; Ps 50:3; Za 9:14.

4 Kad zaprijeti moru,^a ono presuši, sve rijeke on isušuje.^b

Bašan i Karmel uvenuli su^c i cvijet je libanonski uvenuo.

5 Gore se zbog njega tresu, brda se rastapaju.^d

Zbog lica njegovog zemlja će se uzdrmati, tlo zemaljsko* i svi koji žive na njemu.^e

6 Pred osudom njegovom tko može opstati?^f I tko se može suprotstaviti žestini gnjeva njegovog?^g

Bijes će se njegov kao vatra izliti^h i stijene će se zbog njega srušiti.

7 Jehova je dobar,ⁱ on je tvrđava^j u dan nevolje.^k

Pazi na one koji kod njega traže utočište.^l

8 Bujicom što juri on će potpuno uništiti mjesto njezino^m i tama će progoniti neprijatelje njegovog.ⁿ

9 Što ćete smisliti protiv Jehove?^o On donosi potpuno uništenje.

Nevolja se neće drugi put podići.^p

10 Iako su isprepleteni kao trnje^r i opijeni kao od pića,^s bit će progutani kao strnjika sasušena.^t

11 Iz tebe će izaći onaj koji kuje zlo protiv Jehove,^u smišljajući ono što ne valja.^v

12 Ovako kaže Jehova: "Neka su u punoj snazi i neka su mnogobrojni, ali čak i takvi bit će pokošeni,^z kroz njihove će redove napadač prodrijeti. Nanijet ću ti nevolju, tako da ti je više nikada neće trebati nanositi.^a 13 A sada ću slomiti jaram koji je stavio na

1. poglavlje

a Jb 38:11

Ps 104:7

Ps 107:29

b Jb 3:16

Ps 74:15

Iza 19:5

c Iza 33:9

Am 1:2

d 2Sa 22:8

Ps 68:8

Ps 97:5

He 12:26

e Ps 97:4

Iza 24:1

f Jr 10:10

Ot 6:17

g 5Mo 32:22

Ot 16:1

h Ot 16:8

i Ps 25:8

Ps 136:1

Mt 19:17

j Ps 18:2

Ps 91:2

Izr 18:10

Iza 25:4

k Ps 46:1

Ps 50:15

Ps 91:15

l Ps 1:6

2Ti 2:19

m Iza 28:17

Eze 13:13

Da 9:26

n Iza 8:22

Jr 13:16

Sf 1:15

Jd 6

o Ps 2:1

Ps 21:11

Iza 8:10

p Iza 10:25

r Mi 7:4

s Ho 4:18

t Iza 9:19

Iza 33:11

Mi 4:1

u 2Kr 18:13

2Kr 19:22

Iza 10:7

v 2Lje 32:16

z 2Kr 19:35

Iza 37:36

a Iza 60:18

Ji 2:19

Desni stupac

a Iza 14:25

Jr 30:8

Ho 11:4

b Ps 107:14

Jr 5:5

c Ps 109:13

Izr 10:7

d 2Mo 34:13

e 2Lje 32:21

f Iza 52:7

Lk 2:10

g 5Mo 16:16

Ne 10:33

h Ps 116:14

i Iza 52:1

j Ps 37:10

Ps 109:13

Mt 25:46

2. poglavlje

k Jr 25:9

Jr 49:32

Eze 29:12

l Jr 46:3

tebe^a i raskinut ću okove koji su na tebi.^b 14 A za tebe je Jehova zapovjedio: 'Ime tvoje više neće imati potomstva.^c Iz kuće bogova tvojih istrijebit ću lik rezani i kip lijevani.^d Spremit ću ti grob,^e jer si prezren.'

15 Gle, na gorama su noge onoga koji donosi dobru vijest, onoga koji objavljuje mir.^f Slavi blagdane svoje, Juda!^g Izvrši zavjete svoje,^h jer nevaljali čovjek neće više prolaziti tobom.ⁱ Bit će posve zatr.^j

2 Onaj koji raspršuje pojavio se pred licem tvojim.^k Čuvaj utvrdu! Pazi na put! Pripremi se za boj! Skupi svu snagu svoju!^l

2 Jer Jehova će obnoviti ponos Jakovljevi,^m a i ponos Izraelov, jer su ih pustošitelji opustošili,ⁿ i mladice su njihove uništili.^o

3 Štit je junaka njegovih crven, hrabri su muževi njegovi u grimiz odjeveni.^p Kao vatra blista željezo na bojnim kolima u dan kad se sprema za boj. Borci vitlaju kopljima.^q

4 Po ulicama bojna kola mahnito voze.^r Po trgovima jure tamo-amoo. Bakljama nalikuju. Kao munje^s jure.

5 On će se sjetiti junaka svojih.^t U hodu će oni posrtni.^u Na zid će se njezin žuriti, a opsadne utvrde već će biti postavljene. 6 Vrata će na rijekama biti otvorena i palača će biti razrušena.

m Ps 47:4; Am 8:7; n 2Kr 17:6; o 1Mo 49:22; Ho 10:1; p Iza 63:3; r Iza 37:24; Eze 26:10; s Hb 3:11; t Ps 136:18; Jr 50:29; u Jr 46:12.

Na 2:3* Doslovno: "tresu se borovice"; figurativni izraz za koplja načinjena od drva borovice.

Na 1:5* Doslovno: "plodno tlo". 10* Ili: "piva pšeničnog".

7 Tako je određeno. Razotkrivena je. Bit će odvedena u zarobljeništvo,^a a robinje će nje ne tugovati, glasajući se kao golubice^b i po srcu se bijući.^c

8 Niniva je od prvih dana svojih^d bila kao jezero puno vode,^e ali sada oni bježe. "Stanite! Stanite!" Ali nitko se ne vraća.^f

9 Opljačkajte srebro, opljačkajte zlato!^g Vrijednostima nema kraja. Dragocjenosti svakovrsnih ima u izobilju.^h

10 Praznina i ništavilo i grad upustošen!ⁱ Srce se rastapa,^j koljena klecaju,^k sva su bedra u jakim bolima,^l lica im svima tjeskobom odsijevaju.^m

11 Gdje je brlog lavlji i pećina lavova mladih kuda je lav hodao i ulazioⁿ i gdje je lavu mladunac bio i gdje ih nitko nije plašio?^o **12** Lav je razdirao plijena dovoljno za mladunčad svoju, davio ga za lalice svoje. Jazbine je svoje punio plijenom i skrovišta svoja životinjama rastrganim.^p

13 "Evo, dolazim na tebe", kaže Jehova nad vojskama,^r "i bojna ću kola njezina spaliti.^s Mač će progutati tvoje lavove mlade.^t Istrijebit ću sa zemlje plijen tvoj i glas glasnika tvojih više se neće čuti."^u

3 Teško gradu krvožednome!^v Pun je prijevare i pljačke! Plijena ne nestaje! **2** Čuje se bič^z i štropot kotača, konji jure, kola skaču.^a **3** Konjanik na konju, plamen mača, bljesak koplja,^b mnoštvo pobijenih, gomile leševa, trupluma nema kraja. O trupla se njihova spotiču — **4** zbog velikog bluda bludnice,^c koja

2. poglavlje

- a Iza 20:4
Jr 29:1
- b Iza 38:14
Iza 59:11
Lk 23:27
- d 1Mo 10:11
- e Ot 17:15
- f Jr 50:16
Sf 2:13
- g Iza 33:1
Eze 26:12
- h Ot 18:12
- i Iza 24:1
Sf 2:13
- j Ps 22:11
- k Iza 13:7
Da 5:6
- l Iza 21:3
- m Jl 2:6
n Jr 2:15
Jr 50:17
- o Iza 31:4
Sf 3:3
- p Ps 17:12
- r Iza 10:12
- s Jš 11:9
Ps 46:9
- t Iza 31:8
- u 2Kr 18:17
2Kr 19:35

3. poglavlje

- v Hb 2:12
 - z Izr 26:3
 - a Su 5:22
Jr 47:3
 - b Hb 3:11
 - c Iza 23:17
Eze 23:30
- Desni stupac**
- a 3Mo 19:26
5Mo 18:10
1Ko 10:20
 - b Na 2:13
 - c Iza 47:2
Jr 13:22
Eze 16:37
Ot 17:16
 - d Ml 2:3
 - e Sf 2:15
Jd 7
 - f Na 2:8
Jr 46:25
 - g Eze 30:14
 - h Iza 19:6
Iza 20:5
 - j 1Mo 10:6
2Lje 15:8
Jr 46:9
Eze 27:10
 - k Ps 33:16
Iza 20:4
 - l Ps 137:9
Iza 13:16
 - m Jl 3:3
Ob 11
 - n Ps 149:8
 - o Ps 75:8
Jr 25:15
 - p Jš 10:16
1Sa 13:6
 - r Jr 4:5
 - s Iza 28:4
Ot 6:13
 - t Iza 19:16
Jr 51:30
 - u Ps 107:16
Iza 45:2

privlači čarima svojim, vješte vračarice, koja narode u zamku hvata bludom svojim i plemena vraćanjem svojim.^a

5 "Evo, dolazim na tebe",^b kaže Jehova nad vojskama. "Preko lica tvogoga podignut ću skute tvoje i pokazat ću narodima golotinju tvoju^c i kraljevstvima sramotu tvoju. **6** Gadosti ću baciti na tebe^d i preziru te izvrnuti. Načinit ću od tebe strašan prizor.^e **7** I svatko tko te vidi pobjeći će od tebe^f i reći: 'Niniva je upustošena! Tko će se sažaliti na nju?' Gdje da ti tražim tješitelje? **8** Jesi li bolja od No-Amona,^g koji je sjedio na prokopima nilskim?^h Vode su bile svuda oko njega, bogatstvo njegovo bilo je more, zid mu je bilo more. **9** Etiopija* je bila sva snaga njegova, a i Egipatⁱ — snaga bezgranična. Put i Libijci bili su mu pomoćnici.^j **10** I on je morao u izgnanstvo, otišao je u ropstvo.^k I djeca su mu bila razmrskana na uglovima svih ulica,^l za njegove slavne ljude bacali su ždrijeb^m i velikaši su njegovi svi okovani lancima."ⁿ

11 I ti ćeš se opiti,^o bit ćeš skrivena.^p I ti ćeš tražiti utočište pred neprijateljem.^r **12** Sve su utvrde tvoje kao stabla smokve s prvim zrelim plodovima. Ako ih se strese, past će u usta onome tko ih želi jesti.^s

13 Gle, tvoji su ljudi usred tebe kao žene.^t Neprijateljima će tvojim biti otvorena vrata zemlje tvoje. Vatra će progutati zasune tvoje.^u **14** Nagra-

Na 3:9* Hebrejski: "Kuš".

bi sebi vode za opsadu!^a Učvrsti svoje utvrde!^b Udi u blato i gazi glinu! Uzmi u ruke kalup za opeku! **15** I tamo će te vatra progutati. Mač će te sašješci.^c Progutat će te kao skakavci^d mladi. Umnoži se poput skakavaca mladih, umnoži se poput skakavaca. **16** Umnožila si trgovce svoje, više ih je nego zvijezda na nebu.^e

A skakavac mladi svlači kožu svoju i zatim odlijeće. **17** Stražari su tvoji kao skakavac i oni što ti vojsku sazivaju kao jato skakavaca. U torovi-

3. poglavlje

- a 2Lje 32:3
2Lje 32:4
b Iza 8:9
Jl 3:9
c Sf 2:13
d 2Mo 10:14
Jl 1:4
e 1Mo 15:5
Jr 33:22

Desni stupac

- a Ps 109:23
b Ps 76:5
Iza 56:10
Jr 51:39
c Jr 51:30
d 1Kr 22:17
Na 2:8
Ot 6:15
e Jr 46:11
Eze 30:21
f Job 27:23
Sf 2:15
g Iza 10:6
Iza 37:18

ma kamenim taboruju kad je hladan dan. A kad zasja sunce, oni odlieću, i ne zna se mjesto gdje su.^a

18 Pastiri su se tvoji uspavali,^b kralju asirski, junaci su tvoji ostali u prebivalištima svojim.^c Narod je tvoj raspršen po gorama i nikoga nema da ga sakupi.^d **19** Propasti tvojoj nema lijeka. Rana je tvoja neizlječiva.^e Svi koji čuju vijest o tebi likujući će zbog tebe pljeskati rukama,^f jer ko ga nije stalno stizala zloća tvoja?^g

HABAKUK

1 Objava koju je prorok Habakuk vidio u videnju: **2** Dokle ću, Jehova, vapiti, a da ti ne čuješ?^a Dokle ću te zbog nasilja u pomoć zvati, a da ti ne spasiš?^b **3** Zašto puštaš da vidim zlo i zašto gledaš nevolju? Zašto su pljačka i nasilje preda mnom, zašto nastaju prepirke i zašto izbijaju svade?^c

4 Stoga zakon gubi snagu i pravda nikada ne izlazi na vidjelo.^d Jer zli okružuje pravednoga, zato se pravda izvrće.^e

5 "Pogledajte narode! Promatrajte i gledajte se u čudu! Čudite se, jer se u vaše dane izvršava djelo u koje ne biste povjerovali ni da vam tko o njemu priča!^g **6** Jer, evo, podižem Kaldejce,^h narod okrutan i neobuzdan, koji prolazi prostranstvima zemaljskim da zaposjedne obitavališta koja mu ne pripadaju.ⁱ

1. poglavlje

- a Ps 13:1
Ot 6:10
b Ps 22:1
Ps 74:10
Pr 5:8
c Pr 4:1
Ri 9:22
2Pe 2:8
2Pe 3:9
d Job 12:6
Ps 12:8
Pr 8:11
Mt 23:23
e Job 33:27
Izr 29:2
Iza 1:21
Mt 26:59
Dj 7:52
f Tu 4:12
g Iza 28:21
Iza 29:14
Dj 13:41
h Jr 22:7
Jr 46:2
i 5Mo 28:49
Jr 5:15
Jr 6:22
Eze 23:23

Desni stupac

- a Jr 39:5
Jr 52:9
Da 5:19
b Jr 5:6
c Jr 4:13
Tu 4:19
Eze 17:3
d 5Mo 28:51
Jr 25:9
e Iza 27:8
Eze 17:10
f 2Kr 24:12
2Lje 36:17

7 Strašan je i jezovit. Pravda njegova i dostojanstvo njegovo od njega samog dolaze.^a **8** Konji su njegovi brži od leoparda i okrutniji od vukova večernjih.^b Bojni konji njegovi kopitima o zemlju udaraju i izdaleka dolaze bojni konji njegovi. Lete kao orao kad se obruši da plijen proždere.^c **9** Sav taj narod dolazi da bi nasilje činio.^d Nadolaze lica njihova silovito kao vjatar istočni^e i zarobljenike skupljaju kao pijesak. **10** Taj se narod ruga kraljevima, i vladari mu za podsmijeh služe.^f Svakome utvrdom mjestu on se smije,^g nasipava zemlju i osvaja ga. **11** U to će vrijeme juriti kao vjatar, proći će i bit će kriv.^h Ta mu je snaga od boga njegova.ⁱ

g Jr 32:24; Jr 52:7; h Iza 47:6; Jr 51:24; Za 1:15; i Da 5:4.

12 Nisi li ti od davnine, Jehova?^a Bože moj, Sveče moj, ti ne umireš!^b Jehova, odredio si ga da sud izvrši! Stijeno,^c postavio si ga da kažnjava!^d

13 Tvoje su oči prečiste da bi zlo gledao, ti ne možeš nevolju gledati.^e Zašto gledaš one što nevjero čine^f i šutiš kad zlikovac proždire pravednijeg od sebe?^g

14 I zašto si dao da ljudi budu kao ribe morske, kao gmižuća stvorenja nad kojima nitko ne vlada?^h

15 Neprijatelj ih sve izvlači udicom,ⁱ vuče ih potegačom svojom, skuplja ih u ribarsku mrežu svoju.^j Zato se raduje i veseli.^k

16 Zato žrtvu prinosi potegači svojoj i spaljuje prinose mreži svojoj, jer mu one donose jelo birano i hranu zdravu.^l

17 Hoće li zato isprazniti potegaču svoju? Mora li stalno narode ubijati bez samilosti?^m

2 Na stražarskome mjestu svojemu ja ću stajatiⁿ i na bedem ću se postaviti. Pazit ću^o da vidim što će reći preko mene^p i što ću odgovoriti kad me ukori.^r

2 A Jehova mi je odgovorio: "Zapiši viđenje i čitljivo ga zabilježi na pločice,^s da ga čitatelj može naglas tečno čitati.^t 3 Jer to će se viđenje ispuniti u vrijeme koje je za to određeno.^u Viđenje juri prema kraju i neće slagati. Ako i oklijeva, čekaj ga, jer će se sigurno ispuniti.^v Neće zakasniti!

4 Gle čovjeka kojemu je duša naduta od ponosa.^z Nije čestita u njemu.^{*} A pravednik

1. poglavlje

- a Ps 90:2
Ps 93:2
Ot 1:8
- b 1Ti 1:17
Ot 15:3
- c 5Mo 32:4
1Sa 2:2
Ps 182
- d Jr 10:24
Jr 30:11
He 12:5
- e Ps 5:4
Iza 59:2
1Pe 1:15
- f Jr 12:1
- g Ps 35:22
Ps 37:14
Ps 50:21
- h Izr 6:7
Iza 63:19
i Pr 9:12
j Ps 10:9
Mi 7:2
- k Jr 50:11
i 5Mo 8:17
Ps 37:1
- m 2Lje 36:17
Na 3:7

2. poglavlje

- n Mi 7:7
- o Iza 21:8
Iza 62:6
- p Ps 85:8
2Ko 13:3
He 1:1
- r Job 23:5
- s 2Mo 17:14
5Mo 27:8
- t 5Mo 31:11
Ne 8:8
- u Da 8:19
Da 10:14
Dj 17:26
- v Mi 7:7
Jk 5:7
- z Da 5:20
Lk 18:14

Desni stupac

- a Iv 3:36
Ri 1:17
Ga 3:11
He 10:38
- b Izr 20:1
- c 2Kr 14:10
Izr 21:24
- d Izr 11:2
Izr 16:18
- e Izr 27:20
Pr 5:10
- f Iza 14:17
- g Iza 14:4
Mi 2:4
- h Izr 22:16
Jk 5:4
- i Ps 94:3
- j Izr 29:1
Jr 51:11
- k Iza 13:19
Iza 33:1
Jr 27:7
Za 2:9
- l 2Lje 36:17
Ps 137:8
Ot 6:10
- m 1Kr 21:2
Jr 22:13
- n Ps 49:11
Izr 18:11
Ob 4
- o Iza 14:20

će zbog vjernosti svoje ostati na životu.^a 5 Doista, vino je prijevarno,^b pa se čovjek umisli.^c On neće dostići cilj svoj,^d on koji je dušu svoju raširio kao grob,^{*} koji je kao smrt i ne može se nasititi.^e K sebi skuplja sve narode i sabire k sebi sva plemena.^f 6 Neće li ga svi oni s prezirom^{*} spominjati i o njemu pričati rugalice^s i zagonetke? I govorit će se:

"Teško onome tko umnožava što nije njegovo^b — dokle će tako?ⁱ — i tko tovari dug na sebe! 7 Neće li iznenada usitati oni što kamate od tebe traže i probuditi se oni koji te potresaju, pa ćeš im plijen postati?^j 8 Zato što si ti oplijenio mnoge narode, svi preostali iz narodâ oplijenit će tebe,^k zbog prolijevanja krvi ljudske i zbog nasiljanja nad zemljom, gradom i svima što u njemu žive.^l

9 Teško onome tko zao dobitak stječe za kuću svoju,^m da bi gnijezdo svoje postavio na visini, da bi se tako izbio kad ga zlo pritisne!ⁿ 10 Smislio si sramotu kući svojoj, istrebljenje mnogih naroda.^o Duša tvoja griješi.^p 11 Jer iz zida će kamen žalosno vikati i iz krova će mu greda odgovarati.^r

12 Teško onome tko grad podiže krvoprolicem i naseljuje utvrđuje nepravdom!^s

13 Gle, nije li od Jehove nad vojskama to da se samo za vatra narodi trude i plemena ni zašto umaraju?^t 14 Jer zemlja će biti puna znanja o slavi

p 4Mo 16:38; 1Kr 2:23; Izr 8:36; Eze 18:20; r 1Mo 4:10; Jk 5:4; s Jr 22:13; Eze 24:9; Na 3:1; Ot 17:6; t Izr 21:30; Iza 50:11; Jr 51:58.

Hb 2:5* Doslovno: "šeol". 6* Doslovno: "u izreci (poslovici)".

Hb 2:4* Prema *Septuaginti* (LXX), prvi dio retka glasi: "Ako tko uzmakne, nije po volji duši mojoj." Vidi He 10:38.

Jehovinoj kao što je more vode puno.^a

15 Teško onome tko bližnjima svojim daje piti i piću dodaje bijes svoj i gnjev, da ih opijeb i da gleda golotinju njihovu!^c

16 Nasitit ćeš se sramote umjesto časti.^d Pij i ti^e i buđi kao neobrezan!^f Čaša u desnici Jehovinoj okrenut će se k tebi^g i sramota će doći na čast tvoju.

17 Jer će na tebe doći nasilje počinjeno nad Libanom^h i pokolj izvršen nad zvijerima prestrašenim, zbog prolijevanja krvi ljudske i zbog nasilja nad zemljom,ⁱ nad gradom i svima što žive u njemu.^j

18 Od kakve je koristi lik reznika^k kad ga izrezbari tvorac njegov, kip lijevani, učitelj što laž uči,^l da se onaj koji ga je načinio toliko u njega uzda^m da pravi bezvrijedne bogove nijeme?ⁿ

19 Teško onome tko govori komadu drva: "Probudi se!" i kamenu nijemome: "Ustani!" A oni kažu: "Poučavat će!"^o Gle, obloženi su zlatom i srebrom^p i nikakva daha nema u njima.^r **20** A Jehova je u svetoj hramu svojem.^s Šuti pred njim, sva zemlja!"^t

3 Molitva proroka Habakuka, u tužaljka: **2** Jehova, čuo sam što si sve učinio.^u Uplašio sam se, Jehova, djela tvojih.^v

Usred godina oživi ih! Usred godina obznani ih! U gnjevu se sjeti milosrđe pokazati!^z

3 Bog je došao iz Tema-na, Svetac s gore Parana.^a (*Sela*)^{*b}

Hb 3:3* "Sela" — hebrejski izraz koji se koristi za glazbu ili recitaciju; točno značenje nepoznato.

2. poglavlje

a Ps 72:19

Iza 11:9

b 2Sa 11:13

2Sa 13:28

Ot 17:2

Ot 18:3

c 1Mo 9:22

Eze 22:10

d Flp 3:19

e Ps 75:8

Iza 51:22

Jr 51:57

Ot 18:6

f Eze 28:10

Eze 32:19

g Jr 25:28

h Za 11:1

i Ps 137:8

Izr 28:17

Ot 18:24

j Jr 50:28

Jr 51:24

k Iza 37:38

Iza 42:17

Jr 2:28

1Ko 8:4

l Jn 2:8

Za 10:2

Ri 1:21

m Ps 115:8

Iza 44:19

Iza 45:20

n Jr 10:5

1Ko 12:2

o Ps 97:7

Iza 37:19

Da 3:29

p Iza 40:19

Iza 46:6

Dj 17:29

Dj 19:24

r Ps 135:17

Jr 10:14

Jr 51:17

s Ps 11:4

Ps 115:3

Iza 6:1

He 8:2

t Ps 76:8

Sf 1:7

Za 2:13

3. poglavlje

u Ps 145:11

Iza 53:1

v Ps 64:9

z 2Mo 32:13

Jr 31:20

Tu 3:32

Mt 24:22

a 5Mo 33:2

Su 5:4

b Ps 68:7

Desni stupac

a 2Mo 19:16

Ps 18:13

He 12:18

b Ps 148:13

Iza 6:3

c 2Mo 13:21

Ps 104:2

Iza 60:20

Ot 22:5

d Ps 68:34

Ps 150:1

e 2Mo 9:15

4Mo 14:12

4Mo 16:46

4Mo 25:9

f 5Mo 28:22

5Mo 32:24

Slava njegova prekrila je nebesa^a i hvalom njegovom zemlja se ispunila.^b

4 Sjaj je njegov bio kao svjetlost sunčeva.^c Dvije zrake izlazile su iz ruke njegove, tamo mu se snaga krila.^d

5 Pred njim je pošast išla,^e a jaka je vrućica išla za njim.^f

6 Stao je da potrese zemlju.^g Pogledao je i nato su narodi zadrhtali.^h

Vječne su se gore raspale,ⁱ vjekovna su se brda slegnula.^j To su putevi njegovi od davnine.

7 Vidio sam zlo nad šatorima kušanskim. Potresla su se^k šatorska platna u zemlji midjanskoj.^l

8 Jesi li se, Jehova, na rijeke razgnjevio? Je li se gnjev tvoj na rijeke raspalio,^m ili se bijes tvoj na more podigao?ⁿ Jer jahao si na konjima svojim,^o kola su tvoja spasenje donijela.^p

9 Luk je tvoj otkriven i gol.^r Zakletve plemena izrečene su.^s (*Sela*) Rijekama si zemlju razdvojio.^t

10 Gore su te vidjele, teške su ih boli obuzele.^u Olujne su vode navalile. Vodeni se bezdan hukom svojom oglasio.^v Visoko je ruke svoje podigao.

11 Sunce i mjesec stali su^z u uzvišenom prebivalištu svome.^a Kao svjetlost letjele su strijele tvoje.^b Bljesak koplja tvojeja svjetlost je davao.^c

g Ps 60:2; Iza 13:13; Hg 2:21; He 12:26; h 2Mo 14:25; 2Mo 23:27; i 1Mo 49:26; Iza 54:10; j Ps 46:2; Ps 114:4; Na 1:5; k 2Mo 15:14; 4Mo 22:4; l 1Mo 25:2; Ps 83:9; m Iza 50:2; Na 1:4; n Ps 114:3; o 5Mo 33:26; Ps 18:10; Iza 19:1; p Ps 68:17; Ps 104:3; r Ps 71:2; Tu 2:4; s Lk 1:73; t Ps 105:41; u 2Mo 19:18; Ps 114:4; v Ps 77:16; Ps 93:3; Ps 98:7; z Jš 10:12; a Ps 19:6; b Ps 77:17; Ps 77:18; Ps 144:6; c 5Mo 32:41; Eze 21:10.

12 Koračao si zemljom donoseći osudu. U gnjevju si kao žito vršio narode.^a

13 Izašao si da spasiš narod svoj,^b da spasiš pomazanika svojega. Satro si poglavara kuće zlikovčeve,^c a ona je uništena od temelja pa sve do krova.^d (*Sela*)

14 Njegovim si kopljima probio^e glavu ratnika njegovih kad su na mene navalili da me rasprše.^f Silno su se radovali kao da će nevoljnika proždrijeti na skrovitu mjestu.^g

15 Kroz more si gazio konjima svojim, kroz bujicu mnogih voda.^h

16 Čuo sam to i utroba se moja uznemirila, na taj zvuk uzdrhtale su usne moje, trulež je ušla u kosti moje,ⁱ i sve me to uznemirilo. Ja ću ipak mir-

3. poglavlje

- a Mi 4:12
- b Ps 28:8
Ps 68:7
- c Jš 11:12
Ps 68:21
Ps 110:6
- d Ps 18:15
Eze 13:14
- e 2Kr 18:21
- f Ps 83:2
- g Ps 10:6
Ps 64:4
- h Ot 17:15
- i Ps 119:120
Jr 23:9
Da 8:27

Desni stupac

- a Ps 42:5
Iza 26:20
Tu 3:26
- b Iza 10:12
Iza 13:17
Ob 1
- c Jr 8:13
Ho 2:12
- d Job 24:11
Jl 1:10
- e Am 4:9
Hg 2:16
- f 1Sa 2:1
Iza 61:10
Ri 5:2
Ri 5:11
- g 2Mo 15:2
Ps 18:2
Iza 12:2
Lk 2:30

no čekati dan nevolje,^a kad on dođe na narod^b da ga napadne.

17 Čak i ako smokva ne bude više cvala^c i ne bude roda na lozi, ako maslina uskrati rod svoj i polja^{*} ne budu davala hrane,^d ako ovaca nestane iz tora i govoda ne bude u oborima,^e

18 ja ću se ipak radovati Jehovi,^f veselit ću se Bogu spasenja svojega.^g

19 Jehova, Svevišnji Gospodin, snaga je moja,^h on će mi dati noge kao u košuteⁱ i po uzvišicama mojim dat će mi da hodam.^j

Upravitelju, uz pratnju
žičanih glazbala mojih.

^h Ps 27:1; Ef 3:16; Flp 4:13; Kol 1:11; ⁱ 2Sa 22:34; Ps 18:33; ^j 5Mo 32:13; Iza 58:14.

Hb 3:17* Ili: “terase; terasasta polja”.

SEFANIJA

1 Riječ Jehovina koja je došla Sefaniji, sinu Kušija, sina Gedalije, sina Amarije, sina Ezekijina, u danima Jošije,^a sina Amonova,^b kralja Judina:

2 “Sve ću istrijebiti s lica zemlje”, kaže Jehova.^c

3 “Istrijebit ću ljude i životinje.^d Istrijebit ću ptice nebeske i ribe morske^e i svaki kamen spoticanja zajedno sa zlima.^f Istrijebit ću ljude s lica zemlje”,^g kaže Jehova. 4 “Dignut ću ruku svoju na Judu i na sve stanovnike Jeruzalema^h i istrijebit ću iz ovoga mjesta ostatak Baalov,ⁱ ime svećenika idolskih za-

1. poglavlje

- a 2Kr 22:1
Jr 1:2
- b 2Kr 21:18
- c 2Kr 22:16
Iza 6:11
Jr 6:8
Mi 7:13
- d Ho 4:3
- e Jr 4:25
Jr 12:4
Ho 4:3
- f Eze 7:19
Eze 14:3
- g Eze 14:13
- h 2Mo 15:12
Iza 14:27
Jr 7:30
- i 4Mo 25:3
Su 2:13
2Lje 28:2
Jr 11:17

Desni stupac

- a 2Kr 23:5
Ho 10:5
- b 2Kr 23:12
2Lje 33:3
Jr 19:13
Jr 32:29

jedno s drugim svećenicima,^a 5 i one koji se na krovovima klanjaju vojsci nebeskoj,^b i one koji se klanjaju^c zaklinjući se Jehovi^d i zaklinjući se Malkomom,^e 6 i one koji odstupaju od Jehove,^f koji ne traže Jehovu niti ga za savjet pitaju.”^g

7 Šutite pred Svevišnjim Gospodinom Jehovom!^h Jer je dan Jehovin blizu,ⁱ jer je Jehova pripremio žrtvu,^j pozvao^{*} je^k uzvanike svoje.

c 1Kr 18:21; 2Kr 17:33; Mt 6:24; d Iza 48:1; Ho 4:15; e Jš 23:7; 1Kr 11:33; Jr 49:1; f 1Sa 15:11; Iza 1:4; Iza 9:17; Jr 2:13; He 3:12; He 10:38; g Ps 14:2; Iza 43:22; Ri 3:11; h Ps 76:8; Hb 2:20; Za 2:13; i Iza 13:6; 2Pe 3:10; j Iza 34:6; Jr 46:10; Eze 39:17; Ot 19:17; k 1Sa 16:5.

Sf 1:7* Doslovno: “posvetio”.

8 "Na dan žrtve Jehovine kaznit ću knezove i sinove kraljeve^a i sve koji nose haljine tuđinske.^b 9 I kaznit ću svakoga tko se penje na mjesto povišeno* u taj dan, one koji kuću gospodara svojih pune nasiljem i prijevaram.^c 10 U taj će se dan", kaže Jehova, "podići vika s Ribljih vrata^d i plač gorki iz novog dijela grada^e i silna lomljava s bregova.^f 11 Plačite gorko,^g stanovnici Makteša,^h jer je pobijenⁱ sav narod trgovački,^h istrijebljeni su svi koji važu srebro!

12 I u to ću vrijeme pretražiti Jeruzalem sa svjetiljkamaⁱ i kaznit ću ljude koji su kao vino što leži na talogu svojem^j i koji govore u srcu svojem: 'Jehova neće učiniti ni dobro ni zlo.'^k 13 Bogatstvo će njihovo biti opljačkano i kuće njihove opustošene.^l Oni će graditi kuće, ali neće u njima stanovati,^m sadit će vinograde, ali neće piti vino njihovo.ⁿ

14 Blizu je^o veliki dan^p Jehovin. Blizu je i ide vrlo brzo.^r Gorak je glas dana Jehovina.^s Tada će vikati junak.^t 15 Dan je taj dan gnjeva, dan nevolje i tjeskobe,^u dan oluje i pustošenja, dan tame i mraka,^v dan oblaka i guste tame, 16 dan oglašavanja roga i znaka za uzburu^z protiv gradova utvrđenih i protiv visokih kula ugaonih.^a 17 I pustit ću nevolju na ljude, te će hoda-

Sf 1:9* Izraz se, po svemu sudeći, odnosi na povišeno postolje na kojem stoji kraljevsko prijestolje. **10*** Ili: "iz druge četvrti gradske". **11*** Izraz se očigledno odnosi na dio Jeruzalema smješten u blizini Ribljih vrata i novog dijela grada (druge četvrti). **11*** Doslavno: "ušutkan".

1. poglavlje

- a 2Kr 25:7
Iza 24:21
Jr 39:6
b 2Kr 10:22
c 2Kr 5:21
Ne 5:15
d 2Lj 33:14
Ne 3:5
Ne 12:39
e 2Lj 34:22
f 2Lj 3:1
g Jr 4:8
Jr 25:34
Jl 1:5
Jk 5:1
h Ne 3:31
Ot 18:11
i Pr 12:14
Iza 26:21
Am 9:2
He 4:13
Ot 2:23
j Iza 56:12
Jr 48:11
k Ps 10:13
Ps 14:1
Ps 94:7
2Pe 3:4
l Jr 5:17
Hb 2:7
m Am 5:11
n 5Mo 28:30
o Jl 2:1
p Mi 4:1
Dj 2:20
Ot 6:17
r Hb 2:5
s Iza 66:6
He 12:26
t Iza 33:7
Jr 48:41
Jl 1:15
Ot 6:16
u Jr 30:7
Lk 21:25
Ot 6:17
v Jl 2:2
Am 5:18
z Jr 4:19
a Iza 2:15

Desni stupac

- a 5Mo 28:28
Iza 59:10
b Iza 24:5
Da 9:5
c Ps 79:3
Ot 14:20
d Ps 83:10
Jr 9:22
Jr 16:4
Jr 25:33
e Izr 11:4
Iza 2:20
Eze 7:19
Jk 5:1
f 5Mo 32:22
Jr 7:20
Sf 3:8
g Jr 4:27

2. poglavlje

- h Jl 1:14
Jl 2:16
i Iza 1:4
Jr 6:15
j 2Pe 3:9
k 2Lj 36:16
Jr 23:20
Tu 4:11

ti kao slijepci,^a jer su Jehovi sagriješili.^b I krv će se njihova prosuti kao prašina^c i utroba njihova kao gnoj.^d 18 Ni srebro njihovo ni zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Jehovina.^e Vatra revnosti njegove proždrijet će svu zemlju,^f jer će on istrebljenjem strašnim istrijebiti sve što žive na zemlji.^g

2 Skupi se, skupi se,^h narode koji nemaš srama!ⁱ 2 Prije nego se presuda izvrši,^j prije nego dan prođe kao pljeva na vjetru, prije nego dođe na vas usplamtjeli gnjev Jehovin,^k prije nego dođe na vas dan gnjeva Jehovina,^l 3 tražite Jehovu,^m svi krotki na zemlji,ⁿ koji izvršavate zakon njegov! Tražite pravednost,^o tražite krotkost,^p i vjerojatno* ćete biti zaštićeni^r u dan gnjeva Jehovina!^s 4 Jer Gaza će biti napuštena,^t Aškelon u pustoš pretvoren.^u Ašdod^v će u podne biti protjeran,^z Ekron će iz korijena biti iščupan.^a

5 "Teško stanovnicima krajeva primorskih, narodu ke-recanskom!^b Evo riječi Jehovine protiv vas! Kanaane, zemljo Filistejaca, uništiti ću te, bez stanovnika ostaviti!^c 6 Krajevi primorski postat će pašnjaci,^d s bunarima za pastire i torovima kamenim za ovce. 7 Ti će krajevi pripasti preostalima od doma Judina.^e Ondje će oni pašu naći. U kućama

1 2Kr 23:26; Na 1:6; Mi 4:1; m Ps 105:4; Iza 2:3; Iza 55:6; Am 5:8; n Ps 25:3; Ps 76:9; Mt 5:5; o Mt 6:33; Ri 1:17; Ri 10:3; Ef 4:24; p Ps 25:9; Izr 22:4; r Ps 37:11; Jl 2:14; Am 5:15; Jn 3:9; s 1Mo 7:16; Ps 31:20; Iza 26:20; t Jr 25:20; Am 1:6; Za 9:5; u Jr 25:20; Jr 47:5; Eze 25:16; v Am 1:8; z Ps 91:6; Jr 15:8; a Za 9:5; b Eze 25:16; c Jš 13:3; Iza 14:29; d Iza 17:2; Eze 25:5; e Iza 11:11; Jr 31:7; Mi 2:12; Mi 4:7; Hg 1:12.

Sf 2:3* Ili: "možda".

aškelonskim uvečer će počivati, jer će Jehova, Bog njihov, pogledati na njih^a i vratiti zarobljeni narod njihov.”^b

8 “Čuo sam ruganje Moberovo^c i uvrede sinova Amonovih,^d kojima su sramotili narod moj i oholo prijetili zemlji njegovoj. 9 Stoga, tako ja živ bio”,^e kaže Jehova nad vojskama, Bog Izraelov, “Moab će postati kao Sodoma,^f a sinovi Amonovi^g kao Gomora, mjesto koprivom obraslo, jama puna soli, pustoš dovjeka.^h Preostali od naroda mogega opljačkati će ih i ostatak iz naroda mogega osvojiti će ih.ⁱ 10 To će im biti za ponos njihov,^j jer su sramotili narod Jehove nad vojskama i oholo mu prijetili.^k 11 Ja, Jehova, strahom ću ih ispuniti,^l jer ću sve bogove zemaljske nemoćnima učiniti,^m i meni će se ljudi klanjati,ⁿ svaki s mjesta svojega, svi otoci* narodni.”^o

12 I vi, Etiopljani,^p vi ćete biti pobijeni mačem mojim.”^r

13 Bog će ruku svoju dignuti na sjever i uništiti će Asiriju.^s Ninivu će u pustoš pretvoriti,^t u bezvodni kraj poput pustinje. 14 I usred nje krda će ležati, svakojake divlje životinje zemaljske.^u I pelikan i dikobraz^v noćit će među glavama* stupova njezinih.^z Glas će pjevati na prozoru. Pustošenje će biti na pragu, jer će on poskidati oplatu drvnu.^a 15 To je onaj veseli grad koji je živio bez straha,^b koji je u srcu svojem govorio: “Ja, i nitko drugi!”^c U kakav li se grozan

Sf 2:11* Ili: “primorski krajevi”.
14* Ili: “kapitelima”.

2. poglavlje

- a Mi 4:10
Lk 1:68
b Ps 126:1
Jr 23:3
Jr 30:14
Jr 30:10
Eze 39:25
Am 9:14
Sf 3:20
c Jr 48:27
Eze 25:8
d Ps 83:4
Jr 49:1
Eze 25:3
e 4Mo 14:21
Iza 49:18
Jr 46:18
Ri 14:11
f 1Mo 19:24
Eze 25:11
Am 2:1
g Eze 25:2
Am 1:13
h 5Mo 29:23
Iza 13:19
Jr 50:40
Jl 3:19
Jd 7
i Mi 5:8
J Iza 16:6
Jr 48:29
Ob 3
k Iza 10:12
Iza 37:23
Eze 38:11
Jk 5:4
1Pe 5:5
l Ne 1:5
m Ho 2:17
Za 13:2
n Ps 22:27
Ps 72:9
Mi 1:11
o Iza 42:4
Iza 49:1
p Iza 20:4
Iza 43:3
Eze 30:4
r Ps 17:13
Jr 47:6
s Iza 10:12
Eze 31:3
Eze 31:11
Na 3:5
t Na 3:7
Na 3:18
u Ot 18:2
v Iza 34:11
z Am 9:1
a Jr 22:14
b Iza 22:2
Iza 47:7
Na 3:1
c Iza 47:8

Desni stupac

a Na 3:19

3. poglavlje

- b Iza 5:7
Jr 6:6
Mi 3:5
c 5Mo 28:15
Jr 22:21
Jr 32:23
Ps 50:17
Iza 1:5
Jr 5:3
e Ps 78:22
Iza 31:1
Jr 17:5

prizor pretvorio, u počivalište životinja divljih! Tko god prođe pokraj njega u čudu će zviždati i mahati rukom svojom.^a

3 Teško gradu buntovnom, okaljanom, nasilničkom!^b 2 Glas ne sluša,^c pouku ne prihvaća.^d U Jehovu se ne uzda.^e Svom se Bogu ne približava.^f 3 Knezovi su njegovi usred njega lavovi koji riču.^g Suci su njegovi vukovi večernji koji do jutra sve kosti oglođu.^h 4 Proroci su njegovi drski, ljudi nevjerni.ⁱ Svećenici njegovi oskrvrnjuju što je sveto, zakon krše.^j 5 Jehova je pravedan usred njega,^k ne čini nepravdu.^l Svakog jutra pravdu svoju obznanjuje,^m i u zoru ona ne izostaje.ⁿ Ali nepravednik ne zna za sram.^o

6 “Istrijebio sam narode, kule su im ugaone razorene. Opustošio sam ulice njihove, nitko njima ne prolazi. Gradovi su njihovi poharani, nema u njima ljudi, nema stanovnika.”^p 7 Rekao sam: ‘Sad ćeš me se bojati, prihvatiti ćeš pouku moju.’^r Da je tako postupio, prebivalište mu se ne bi uništilo.^s A sad ga moram na odgovornost pozvati zbog svih grijeha njegovih.^t Nimalo nisu oklijevali u svemu činiti zlo.^u

8 ‘Zato, čekajte me’,^v kaže Jehova, ‘do dana kad ću ustati na plijen,^z jer moja je odluka da skupim narode,^a da sabarem kraljevstva, kako bih

f Job 21:14; Iza 29:13; He 10:22; g Izr 28:15; Iza 1:23; h Hb 1:8; I Jr 23:11; Tu 2:14; Mt 7:15; 2Pe 2:1; J 1Sa 2:12; Eze 22:26; Mi 3:9; k 5Mo 32:4; Ps 99:4; Ri 3:26; l Job 34:10; m Jr 21:12; Za 7:9; n Mi 7:9; Lk 12:2; Ri 2:5; 1Ko 4:5; o Jr 3:3; Jr 8:12; Sf 2:1; p 3Mo 18:28; Jr 37:11; Jr 25:33; r Iza 5:4; Iza 63:8; Lk 19:42; 2Pe 3:9; s Jr 7:7; Jr 25:5; t 2Lje 36:16; u 1Mo 6:12; 5Mo 32:5; Ho 9:9; Mi 2:1; v Ps 27:14; Ps 37:34; Ps 62:1; Ps 130:7; Izr 20:22; Iza 30:18; Jk 5:7; z Iza 42:13; a Jl 3:2; Za 14:2; Ot 16:14; Ot 19:19.

izlio na njih osudu svoju,^a sav usplamtjeli gnjev svoj, jer će vatra revnosti moje proždrijeti svu zemlju.^b **9** Jer tada ću promijeniti jezik narodima u čist jezik,^c da bi svi prizivali ime Jehovino^d i složno* mu služili.^e

10 Iz područja rijeka etipopskih* dar će mi donijeti oni koji mi se mole, rasijani narod moj.^f **11** U taj dan nećeš se sramiti zbog svih djela svojih kojima si mi sagriješio,^g jer ću tada iz tebe ukloniti hvalisavce ohole,^h i nikada se više nećeš oholo uzdizati na svetoj gori mojoj.ⁱ **12** I ostavit ću u tebi narod ponizan i skroman,^j koji će naći utočište u imenu Jehovinom.^k **13** Preostali od Izraela^l neće činiti nepravdu,^m neće govoriti lažⁿ niti će se u ustima njihovim naći jezik prepreden,^o jer će na paši biti i počivati,^p i nitko ih neće plašiti.^r

14 Viči od radosti, kćeri sionska! Kliči od veselja,^s Izraele! Raduj se i veseli se iz sveg srca, kćeri jeruzalemska!^t **15** Jehova je skinuo

Sf 3:9* Ili: "rame uz rame". Doslovno: "jednim ramenom". 10* Ili: "kuških".

3. poglavlje

- a Ps 69:24
Jr 10:10
- b 5Mo 32:22
Iza 34:2
Eze 36:5
Sf 1:18
- c Iza 19:18
Ef 4:25
- d 1Kr 8:43
Za 8:21
- e Za 8:23
Fip 1:27
- f Ps 68:31
Ps 72:10
Iza 18:7
Iza 60:4
Dj 8:27
Ri 15:16
- g Iza 45:17
Iza 54:4
- h Lk 1:51
Jk 4:6
1Pe 5:5
- i 2Sa 22:28
Iza 11:9
- j Iza 57:15
Iza 61:1
Mt 5:3
1Ko 1:27
- k Izr 18:10
He 6:18
- l Iza 10:22
Mi 4:7
- m Iza 60:21
Mt 13:41
- n Iza 63:8
Ef 4:25
Kol 3:9
Ot 14:5
Ot 21:27
- o Izr 12:22
- p Eze 34:28
Ho 2:18
Mi 4:4
Ot 7:17
- r Jr 30:10
Eze 39:26
- s Ezr 3:11
Iza 12:6
Za 2:10
- t Mi 4:8

Desni stupac

- a Iza 40:2
Za 8:13
- b Mi 7:10
Za 2:9
Ri 8:33
- c Iza 33:22
Eze 48:35
Ot 7:15

osudu s tebe.^a Otjerao je neprijatelja tvojega.^b Jehova, kralj Izraelov, usred tebe je.^c Nećeš se više bojati zla.^d **16** U taj dan reći će se Jeruzalemu: "Ne boj se, Sione!^e Neka ti ruke ne klonu!^f **17** Jehova, Bog tvoj, usred tebe je. Moćan je i spasit će te.^g Klicat će zbog tebe radosno.^h Umirit će se u ljubavi svojoj. Radovat će ti se veselo uzvikujući.

18 One što tugujuⁱ daleko od svetkovina tvojih ja ću sakupiti.^j Daleko su od tebe bili jer su nosili sramotu svoju.^k **19** Evo, u to ću vrijeme ustati protiv svih tlačitelja tvojih.^l Spasit ću narod hromi^m i sakupit ću narod rasijani.ⁿ Pribavit ću im hvalu i dobro ime po svoj zemlji gdje ih se sramotilo. **20** U to vrijeme ja ću vas dovesti, u vrijeme kad vas skupim. Jer stvorit ću vam dobro ime i pribaviti hvalu među svim narodima na zemlji, kad vratim zarobljeni narod vaš pred očima vašim", kaže Jehova.^o

d Am 9:15; Za 14:11; e Jr 46:28; Iv 12:15; f Iza 35:3; He 12:12; g Ps 24:8; Iza 12:6; h 5Mo 30:9; Ps 147:11; Iza 62:3; Iza 65:19; Jr 32:41; i Ps 42:3; Tu 1:4; Tu 2:6; j Jr 22:3; Ho 1:11; k Tu 5:1; l Iza 26:11; Iza 60:14; Za 14:3; m Eze 34:16; Mi 4:6; n Iza 11:11; Iza 27:12; Eze 28:25; Am 9:14; Mi 4:7; o Iza 60:15; Iza 61:7; Jr 30:10; Jr 33:9; Eze 39:25.

HAGAJ

1 Druge godine kralja Darija,^a šestoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, preko proroka Hagaja^b došla je Zerubabelu,^c sinu Šealtielovu,^d upravitelju Judinu,^e i Jošui,^f

1. poglavlje

- a Ezr 4:24
Za 1:1
- b Ezr 5:1
Ezr 6:14
- c 1Lje 3:19
Ezr 3:2
Ezr 5:2
Mt 1:12

sinu Josadakovu,^a velikom svećeniku, riječ Jehovina:

2 "Ovako kaže Jehova nad vojskama:^b 'Ovaj narod govori:

d 1Lje 3:17; Lk 3:27; e Ezr 1:8; Ezr 5:14; f Za 3:1; Za 6:11; Desni stupac a 1Lje 6:15; b 1Sa 1:3; 2Kr 6:17.

“Još nije došlo vrijeme, vrijeme da se gradi dom Jehovin.”^a

3 A ovo je riječ Jehovina koja je došla preko proroka Hagaja: **4** “Je li vrijeme da vi živite u kućama svojim drvom obloženim,^b dok je ovaj dom pust?^c **5** I zato sada ovako kaže Jehova nad vojskama: ‘Razmislite o putevima svojim.’^d **6** Sijete mnogo, ali žanjete malo.^e Jedete, ali se ne možete nasititi.^f Pijete, ali se ne možete opiti. Odijevate se, ali se nitko ne može ugrijati. Najamnik plaću svoju u poderanu vreću stavlja.”^g

7 “Ovako kaže Jehova nad vojskama: ‘Razmislite o putevima svojim!’^h

8 ‘Popnite se na goru i donesite drva!’ⁱ Sagrađite dom^j da mu se radujem^k i da se proslavim,^l kaže Jehova.”

9 “‘Očekivali ste mnogo, a, evo, dobili ste malo.’^m Što ste unijeli u kuću, ja sam otpuhnio.ⁿ A zbog čega?’^o kaže Jehova nad vojskama. ‘Zbog doma mojega koji je pust, dok se svaki od vas brine samo za kuću svoju.’^p **10** Zato je nebo nad vama uskratilo rosu svoju i zemlja je uskratila plod svoj.^r **11** I dozvaov sam pošu na zemlju, na gore, na žito, na mlado vino,^s na ulje, na sve što zemlja rađa, na ljude, na stoku, na svaki trud ruku ljudskih.”^t

12 I Zerubabel,^u sin Šealtielov, i Jošua, sin Josadakov,^v veliki svećenik, i sav preostali narod poslušali su glas Jehove, Boga svojega,^z i riječi proroka Hagaja^a kojega im je poslao

1. poglavlje

- a Ezr 4:4
Ezr 4:23
- b 2Sa 7:2
- c Jr 26:18
Jr 52:13
Da 9:17
- d Su 19:30
Ps 119:59
Tu 3:40
Ml 2:2
- e 5Mo 28:38
Am 4:9
- f 3Mo 26:26
Eze 4:16
- g Pr 5:6
Jk 4:2
- h Hg 1:5
- i 2Lje 2:8
Ezr 3:7
- j Ezr 5:2
Ezr 6:15
Za 1:16
- k 1Kr 9:3
2Lje 7:16
- l 2Mo 29:43
Ps 29:9
Iza 60:13
- m Iza 17:11
Ho 8:7
- n Iza 40:7
Ml 2:2
- o Job 10:2
1Ko 11:31
Jk 4:1
Ot 3:19
- p Ne 10:39
Hg 1:4
Flp 2:21
- r 3Mo 26:19
5Mo 28:23
1Kr 8:35
- s Iza 24:7
Ho 2:8
- t 5Mo 28:20
Jl 1:11
- u Ezr 5:2
- v 1Lje 6:15
- z Jr 7:23
He 3:7
- a Ezr 5:1
Ezr 6:14

Desni stupac

- a Ps 112:1
Izr 1:7
Pr 12:13
Dj 9:31
He 12:28
- b 2Lje 36:15
Iza 44:26
- c Jr 1:17
2Ko 5:20
- d 2Lje 15:2
Ps 46:7
Iza 8:10
Ri 8:31
- e Ezr 1:1
Ezr 1:5
Za 4:6
Flp 2:13
- f Za 3:6
Za 6:13
- g Ezr 5:2
Za 6:15
He 13:21
- h Hg 1:1

2. poglavlje

- i 1Kr 8:2
- j Ezr 5:1
Ezr 6:14
- k Za 4:9

Jehova, Bog njihov. I narod se počeo bojati Jehove.^a

13 A Hagaj, glasnik^b Jehovin, rekao je narodu po nalogu Jehovinom:^c “‘Ja sam s vama’,^d kaže Jehova.”

14 I Jehova je potaknuo srce^e Zerubabela, sina Šealtielova, upravitelja Judina, i srce Jošue,^f sina Josadakova, velikog svećenika, i srce svega preostalog naroda te su počeli dolaziti i obavljati poslove u domu Jehove nad vojskama, Boga svojega.^g **15** Bilo je to dvadeset i četvrtoga dana šestoga mjeseca druge godine kralja Darija.^h

2 Sedmoga mjeseca,ⁱ dvadeset i prvoga dana toga mjeseca, došla je preko proroka Hagaja^j riječ Jehovina: **2** “Reci, molim te, Zerubabelu,^k sinu Šealtielovu,^l upravitelju Judinu,^m i Jošui,ⁿ sinu Josadakovu,^o velikom svećeniku, i preostalom narodu: **3** ‘Tko je još među vama od onih koji su vidjeli dom ovaj u prijašnjoj slavi njegovoj?’^p A kakva ga sada gledate? Nije li prema onome kao ništa u očima vašim?’^r

4 ‘Ali sada budi jak, Zerubabele’, kaže Jehova, ‘budi jak^s i ti, Jošua, sine Josadakov, veliki svećeniče!’

‘Budi jak, sav narode’,^{*} kaže Jehova, ‘i prioni na posao!’^t

ⁱ 1Lje 3:17; ^m Ezr 1:8; ⁿ Za 3:8; ^o Za 6:11; ^o 1Lje 6:15; ^p 1Kr 6:1; ^r Ezr 3:12; ^r Za 4:10; ^s 1Lje 22:13; ^z Za 8:9; ¹ Ko 16:13; ^{ef} 6:10; ^t Iv 6:28; ^{dj} 18:9; ^{kol} 3:23.

Hg 1:14* Doslovno: “duh”. **2:4*** Doslovno: “narode zemlje” (hebrejski: *am haarec*). Taj se izraz kasnije počeo upotrebljavati u pogrdom smislu. Usporedi Iv 7:47-49.

‘Jer ja sam s vama’,^a kaže Jehova nad vojskama. **5** ‘Sjetite se saveza koji sam sklopio s vama kad ste izašli iz Egipta^b i kad je duh moj^c stajao među vama! Ne bojte se!’^d

6 ‘Jer ovako kaže Jehova nad vojskama: ‘Još jednom — i to uskoro^e — potrest ću nebesa i zemlju, more i kopno.’^f

7 ‘Potrest ću sve narode i doći će dragocjenosti iz svih naroda,^g i napunit ću ovaj dom slavom’,^h kaže Jehova nad vojskama.

8 ‘Srebro je moje i zlato je moje’,ⁱ kaže Jehova nad vojskama.

9 ‘Veća će biti slava ovoga drugog doma nego prvoga’,^j kaže Jehova nad vojskama.

‘I na ovom ću mjestu dati mir’,^k kaže Jehova nad vojskama.”

10 Dvadeset i četvrtoga dana devetoga mjeseca, druge godine Darija, došla je proroku Hagaju^l riječ Jehovina: **11** ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: ‘Pitaj, molim te, svećenike za zakon^m i reci: **12** “Ako tko nosi sveto meso u skutu haljine svoje, pa se skutom svojim dotakne kruha ili variva ili vina ili ulja ili bilo kakve hrane, hoće li to postati sveto?”’ⁿ

Na svećenici su odgovorili: “Neće!”

13 A Hagaj je dalje rekao: “Ako se netko tko se onečisti mrtvacem* dotakne čega takvoga, hoće li to postati nečisto?”^o

Hg 2:13* Doslovno: “dušom”, to jest mrtvom dušom. Vidi dodatak 2.

2. poglavlje

- a 2Mo 3:12
Iza 43:2
Ri 8:31
b 2Mo 29:45
2Mo 34:10
c 4Mo 11:25
Iza 63:11
Za 4:6
Iv 14:16
d Iza 41:10
Za 8:13
e Ps 37:10
Iza 10:25
He 12:27
f Iza 34:4
Jr 4:24
Jl 3:16
He 12:26
g Iza 2:2
Iza 60:5
Iza 60:11
Ot 7:9
h 2Mo 40:35
1Kr 8:11
Iza 66:12
i 1Lje 29:14
Ps 24:1
j Iza 60:13
Iza 66:12
He 3:6
k Ps 85:8
Iza 2:4
Iza 60:17
Za 8:12
Iv 14:27
l Hg 1:1
m 3Mo 10:11
5Mo 33:10
Eze 44:23
Ml 2:7
Tit 1:9
n 2Mo 29:37
Mt 23:19
o 3Mo 7:21
3Mo 21:11
4Mo 5:2
4Mo 6:6
4Mo 9:6
4Mo 19:11
4Mo 31:19

Desni stupac

- a Izr 15:8
Izr 28:9
b Iza 66:3
c Ho 14:9
Ml 2:2
He 3:12
d Ezr 3:10
Za 4:9
e Hg 1:6
Za 8:10
f 1Mo 41:27
Am 4:9
g 5Mo 28:22
1Kr 8:37
2Lje 6:28
h Iza 28:2
i Ps 78:46
Jr 3:24
j 2Lje 28:22
Iza 29:13
Jr 5:3
Am 4:6
k 5Mo 32:29
Hg 1:5
l Ezr 5:2
Za 8:9
m Hg 1:6

A svećenici su odgovorili: “Postat će nečisto.”

14 Nato je Hagaj rekao: “‘Takvi su i ovi ljudi i takav je ovaj narod preda mnom’,^a kaže Jehova, ‘takva su sva djela ruku njihovih i sve što prinesu ondje. Sve je nečisto.’^b

15 ‘A sada vas molim da od danas razmišljate u srcu svojem^c o tome kako je bilo prije nego se počeo stavljati kamen na kamen u hramu Jehovinu.’^d **16** Kad bi tko došao do hrpe na kojoj bi trebalo biti dvadeset mjera, bilo bi ih samo deset, i kad bi došao do tjeska za grožde da iz njega zahvati pedeset mjera, bilo bi ih samo dvadeset.’^e **17** Udarilo sam vas sušom,^f plijesni^g i tučom,^h svako djelo ruku vaših,ⁱ ali nitko se od vas nije obratio k meni’,^j kaže Jehova.

18 ‘Molim vas, razmišljajte^k o ovome od danas, od dvadeset i četvrtoga dana devetoga mjeseca, od dana kad je položen temelj hrama Jehovina,^l razmišljajte o ovome: **19** Ima li još sjemena u žitnici?^m Ni loza ni smokva ni šipak ni maslina nisu još rodili. Od ovoga ću vam dana davati blagoslov svoj.’ⁿ

20 Dvadeset i četvrtoga dana toga mjeseca^o došla je Hagaju^p drugi put riječ Jehovina: **21** “Reci Zerubabelu, upravitelju Judinu: ‘Ja ću potresti nebesa i zemlju.’^s **22** I oborit ću prijestolje

n 1Mo 26:12; 3Mo 26:4; Ps 128:2; Izr 3:10; Izr 10:22; Za 8:12; Mt 6:33; o Hg 2:10; p Ezr 5:1; Ezr 6:14; r Hg 1:1; s Hg 2:6; He 12:26.

Hg 2:19* Ili: “jami za žito”.

kraljevstvima i uništiti ću snagu kraljevstvima naroda.^a Prevrnut ću kola i one koji ih voze, popadat će konji i jahači njihovi,^b svaki od mača brata svojega.”^c

23 “U taj dan’, kaže Jehova nad vojskama, ‘uzet ću te,

2. poglavlje

a Ps 2:8
Iza 60:12
Da 2:44
Sf 3:8
b 2Mo 14:28
Ps 76:6
Eze 39:20
c Su 7:22
Iza 19:2

Jerubabele,^a sine Šealtielov,^b slugo moj’, kaže Jehova. ‘I staviti ću te kao pečatnjak,^c jer tebe sam izabrao’,^d kaže Jehova nad vojskama.”^e

Desni stupac a 1Lje 3:19; Ezr 3:8; b 1Lje 3:17; Mt 1:12; c Jr 22:24; Iv 6:27; 2Ti 2:19; d Iza 42:1; Mt 12:18; 1Pe 2:4; e Ps 103:21.

ZAHARIJA

1 Osmoga mjeseca druge godine Darijeve^a došla je Zahariji,^b sinu Berekije, sina Ido-va,^c proroku, riječ Jehovina: 2 “Jehova se silno razgnjevio na oce vaše.^d

3 Zato im reci: ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Vratite se k meni’,^e govori Jehova nad vojskama, ‘i ja ću se vratiti k vama’,^f kaže Jehova nad vojskama.”

4 ‘Ne budite poput otaca svojih^g koje su proroci prijašnji pozivali:^h “Ovako kaže Jehova nad vojskama: ‘Vratite se, molim vas, sa zlih puteva svojih i od zlih djela svojih!’”ⁱ

‘Ali oni nisu poslušali niti su marili za ono što sam im govorio’,^j kaže Jehova.

5 ‘Gdje su sada oci vaši?^k Zar proroci^l dovijeka žive?

6 Ali riječi moje i uredbe moje koje sam dao slugama svojim, prorocima,^m nisu li one dostigle oce vaše?”ⁿ A oni su morali priznati: ‘Kako je Jehova nad vojskama naumio učiniti s nama,^o prema putevima našim i prema djelima našim, tako je s nama i učinio.’”^p

1. poglavlje

a Ezr 4:24
Hg 1:1
Hg 2:10
b Ezr 5:1
Za 1:7
c Ne 12:4
d 5Mo 29:27
2Kr 22:17
Jr 44:6
Za 8:14
e Jr 25:5
Eze 33:11
Mi 3:7
f Iza 55:7
Jr 12:15
Ho 14:4
Mi 7:19
g 2Lje 29:6
Ezr 9:7
Ne 9:16
Ps 106:6
h 2Lje 36:16
i Iza 1:16
Jr 3:12
Ho 14:1
j Jr 11:8
Jr 44:16
Za 7:11
k Pr 9:5
Pr 12:7
l He 11:37
m Jr 26:15
Za 7:7
n 2Lje 36:17
Da 9:12
o 4Mo 33:56
5Mo 28:45
Jr 23:20
p 5Mo 28:20
Iza 3:8
Eze 20:43
Ho 9:15

Desni stupac

a Ezr 4:24
b Ezr 5:1
c Ne 12:4
d Ps 45:3
e Izr 21:31
Ot 6:4
f Iza 41:19
Iza 55:13
g Za 6:2
Za 6:6
h Da 7:16
Za 4:4
i Da 8:16
Za 4:5

7 Dvadeset i četvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, to jest mjeseca šebata, druge godine Darijeve,^a došla je Zahariji,^b sinu Berekije, sina Ido-va,^c proroku, riječ Jehovina. 8 Ovo sam vidio noću: Gle, čovjek^d na crvenome konju^e stoji među stablima mirte^f u dolini, a iza njega su crveni, jarkocrveni i bijeli konj.^g

9 I upitao sam: “Tko su ovi, gospodaru moj?”^h

A anđeo koji je razgovarao sa mnom rekaoⁱ mi je: “Ja ću ti pokazati tko su oni.”

10 Tada je čovjek koji je stajao među stablima mirte odgovorio: “Ovo su oni koje je Jehova poslao da obilaze zemlju.”^j

11 I oni su se obratili anđelu Jehovinom koji je stajao među mirtama i rekli su: “Obišli smo zemlju,^k i gle, sva je zemlja u miru i počiva.”^l

12 Nato je anđeo Jehovin odvratio: “Jehova nad vojskama, dokle ćeš uskraćivati milosrde Jeruzalemu i gradovima Judinim,^m nad kojima osuda

J Ps 91:11; Ps 103:21; He 1:14; k Ps 103:20; l Za 1:15; m Ps 74:10; Ps 102:13; Iza 64:9.

tvoja traje ovih sedamdeset godina?”^a

13 I Jehova je odgovorio anđelu koji je razgovarao sa mnom, riječima ugodnim, riječima utješnim.^b **14** A anđeo koji je razgovarao sa mnom rekao mi je: “Objavi ove riječi: ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Revnujem za Jeruzalem i za Sion revnošću velikom.”^c **15** Gnjevom žestokim gnjevim se na narode bezbrižne,^d jer ja sam se bio malo razgnjevio,^e ali oni su nevolju pogoršali.”^f

16 Zato ovako kaže Jehova: “Vratit ću se u Jeruzalem s milosrdem.^g Dom će moj biti sagrađen u njemu,”^h govori Jehova nad vojskama, “i uže mjerno rastezat će se preko Jeruzalema.”ⁱ

17 Objavi i ove riječi: ‘Ovako kaže Jehova nad vojskama: “Gradovi će se moji opet prelijevati dobrom^j i ja, Jehova, opet ću se sažaliti na Sion^k i opet ću izabrati Jeruzalem.”^l”

18 I podigao sam oči svoje i pogledao, kad gle — četiri roga.^m **19** I upitao sam anđela koji je razgovarao sa mnom: “Što je to?” A on mi je odgovorio: “To su rogovi što su rasijali Judu,ⁿ Izraela^o i Jeruzalem.”^p

20 Potom mi je Jehova pokazao četvoricu zanatlija. **21** A ja sam upitao: “Što su ovi došli raditi?”

On je odvratio: “Ono su rogov^r što su tako rasijali Judu da više nitko nije podigao glavu svoju. A ovi su došli da ih

Za 1:14* Ili: “Gorim od ljubomore za Jeruzalem i Sion, od ljubomore velike”.

1. poglavlje

- a 2Lje 36:21
Jr 25:12
Da 9:2
Za 7:5
b Iza 40:1
Jr 29:10
Jr 30:10
Sf 3:15
c Ho 11:8
Jl 2:18
Na 1:2
Za 8:2
d Jr 48:11
Za 1:11
e Iza 54:8
He 12:7
f Ps 69:26
Ps 137:7
Iza 47:6
Jr 51:35
g Iza 12:1
Jr 33:14
Za 8:3
h Ezr 6:14
Iza 44:28
Hg 1:14
i Jr 31:39
Eze 40:3
Za 2:1
j Ps 69:35
k Iza 51:3
l Ps 132:13
Za 3:2
m Za 1:21
n 2K2r 24:12
2K2r 25:11
o 2K2r 15:29
2K2r 17:6
2K2r 18:11
Jr 50:17
p 2Lje 36:20
r Da 8:9

Desni stupac

- a Ps 75:4
Ps 110:5
Lk 21:24

2. poglavlje

- b Za 1:16
Ot 11:1
c Jr 31:39
Eze 45:6
Ot 21:15
d Jr 30:18
Eze 36:10
Za 1:16
e Iza 33:20
Iza 44:26
Jr 31:24
Jr 33:10
Za 8:4
f 2K2r 6:17
Ps 46:11
Ps 125:2
Iza 26:1
g Iza 12:6
Iza 60:19
Hg 2:9
h Iza 11:12
Iza 11:16
Jr 1:14
i 5Mo 28:64
Eze 5:12
j Iza 52:2
Mi 4:10
k Iza 48:20
Jr 50:8
l Iza 60:13
Iza 66:12
Za 2:5
m 2K2r 24:2
Mi 4:11

zastraše, da obore rogove narodima što podižu rog protiv zemlje Judine, da je rasiju.”^a

2 I podigao sam oči svoje i pogledao, kad gle — čovjek s užetom mjernim u ruci svojoj.^b **2** I upitao sam: “Kamo ideš?”

A on mi je odgovorio: “Da izmjerim Jeruzalem i da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.”^c

3 I gle, izašao je anđeo koji je razgovarao sa mnom, a drugi mu je anđeo pošao u susret.

4 I rekao mu je: “Trčⁱ, reci onome mladiću ovako: “Jeruzalem će biti naseljen kao grad bez zidova^d zbog mnoštva ljudi i stoke u njemu.”^e **5** I ja ću mu”, govori Jehova, “biti zid vatreni unaokolo^f i slavom ću ga svojom ispuniti.”^g

6 “Idite! Idite! Bježite iz zemlje sjeverne!”^h govori Jehova.

“Jer razasuo sam vas na sve strane”,ⁱ govori Jehova.

7 “Idi, Sione!^j Bježi, ti što živiš kod kćeri babilonske!”^k

8 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, koji me, nakon što se proslavio,^l poslao k narodima koji su vas oplijenili:^m ‘Tko dira vas,ⁿ dira zjenicu oka mog. **9** Jer, evo, zamahujem rukom svojom na njih,^p i postat će plijen robovima svojim.”^r

“I tada ćete znati da me poslao Jehova nad vojskama.”^s

10 “Kličⁱ i raduj se, kćeri sionska,^t jer, evo, dolazim^u

n Ps 105:14; Ps 105:15; 2So 1:6; o 5Mo 32:10; p Iza 10:32; r Iza 14:2; s Jr 28:9; t Iza 35:10; u Iza 40:9.

Za 2:6* Doslovno: “u četiri vjetra nebeska”.

i prebivat ću usred tebe”,^a govori Jehova. **11** “I mnogi će narodi u taj dan pristati uz mene^b i bit će moj narod,^c a ja, Jehova, prebivat ću usred tebe.” Tada ćeš znati da me Jehova nad vojskama poslao k tebi.^d **12** I Jehova će u posjed uzeti Judu kao svoj dio na svetome tlu^e i opet će izabrati Jeruzalem.^f **13** Neka štiti svaki čovjek pred Jehovom,^g jer se on podigao^h iz svetoga prebivališta svojega.ⁱ

3 I pokazao mi je Jošuu,^j ve-likog svećenika, kako stoji pred anđelom Jehovim, i Sotonu^{*k} kako mu stoji zdesna da mu se protivi.^l **2** Tada je anđeo^m Jehovin rekao Sotonu: “Jehova neka te prekori,ⁿ Sotonu! Neka te prekori Jehova, koji je izabrao Jeruzalem!^o Nije li on cjepanica iz vatre istrgnuta?”^p

3 A Jošua je, obučen u prijavne haljine,^r stajao pred anđelom. **4** Tada se on obratio onima što su stajali pred njim i rekao im: “Skinite s njega prljave haljine!” Zatim je njemu rekao: “Evo, skinuo sam s tebe prijestup tvoj^s i obući će te u svećane haljine.”^t

5 I rekao sam: “Neka mu stave na glavu čisti turban!”^u I stavili su mu na glavu čisti turban i obukli mu haljine, a anđeo Jehovin ondje je stajao. **6** I anđeo Jehovin zajamčio je Jošui: **7** “Ovakom kaže Jehova nad vojskama: ‘Ako budeš mojim putevima išao i moje zapovijedi držao,^v tada ćeš ti suditi domu mo-

2. poglavlje

- a 3Mo 26:12
Ps 46:5
Iza 12:6
b Ps 22:27
Iza 2:2
Za 8:23
Mt 28:19
c 2Mo 12:49
Ps 82:8
Hg 2:7
d Eze 33:33
e 2Mo 19:5
5Mo 32:9
Ps 135:4
f Za 1:17
g Ps 46:10
Hb 2:20
Sf 1:7
h Ps 78:65
Iza 26:21
Sf 3:8
i 2Lje 30:27
Ps 68:5
Iza 57:15

3. poglavlje

- j Ezr 5:2
Hg 1:14
Za 6:11
k Job 1:6
l Ps 109:6
1Pe 5:8
m Ps 34:7
n Mk 1:25
Lk 9:42
Jd 9
o 2Lje 6:6
Za 2:12
p Jd 23
r 4Mo 19:7
4Mo 19:21
Hg 2:14
Ot 3:4
s 2Sa 12:13
2Lje 30:18
Ps 32:1
Ps 51:9
He 8:12
t 2Mo 28:2
2Mo 28:40
Iza 61:10
u 2Mo 29:6
3Mo 8:9
v 1Kr 2:3
Ps 119:4
Eze 44:8

Desni stupac

- a 5Mo 17:9
Mt 2:7
b Iza 8:18
Iza 20:3
Eze 12:11
Eze 24:24
c Iza 42:1
Iza 52:13
Iza 53:11
d Iza 11:1
Iza 53:2
Jr 23:5
Jr 33:15
Za 6:12
e Ps 118:22
Iza 28:16
Mt 21:42
1Pe 2:4
f 2Lje 16:9
Ot 5:6
g 2Mo 28:11
Iz 6:27
h Jr 50:20

jemu^a i čuvati dvorišta moja, i dat ću ti da slobodno pristupiš k onima što ondje stoje.’

8 ‘Poslušaj, molim te, Jošua, veliki svećeniče, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer oni su znak!^b Jer, evo, ja dovi-dim slugu svojega,^c Izdanak.^d **9** Jer evo kamena^e što sam ga stavio pred Jošuu! Na tom jednom kamenu sedam je očiju.^f Evo, u njega znak urezujem’,^g govori Jehova nad vojskama, ‘i uklonit ću prijestup te zemlje u jedan dan.’^h

10 ‘U taj dan’, govori Jehova nad vojskama, ‘pozivat ćete jedan drugoga pod lozu i pod smokvu.’ⁱ

4 I anđeo koji je razgovarao sa mnom vratio se i probudio me kao čovjeka koji se iz sna budi.^j **2** I upitao me: “Što vidiš?”^k

A ja sam odgovorio: “Vidim, evo, svijetnjak, sav od zlata,^l i gore na njemu posudu. I sedam je svjetiljki na njemu.^m Sedam svjetiljki na vrhu njegovu ima sedam cijevi. **3** I dvije su masline kraj njega,ⁿ jedna s desne strane posude, a druga s lijeve strane.”

4 Tada sam se obratio anđelu koji je razgovarao sa mnom i upitao sam ga: “Što to predstavlja, gospodaru moj?”^o

5 Anđeo koji je razgovarao sa mnom odgovorio mi je: “Zar ne znaš što to predstavlja?”

A ja sam odvratio: “Ne znam, gospodaru moj.”^p

6 Tada mi je odgovorio: “Ovo je riječ Jehovina Zeru-

i 1Kr 4:25; Iza 36:16; Ho 2:18; Mi 4:4; **4. poglavlje** j Da 8:18; k Jr 1:11; Za 5:2; 1 2Mo 25:31; 1Kr 7:49; Ot 1:12; m 2Mo 25:37; Ot 4:5; n Su 9:9; Za 4:11; Ot 11:4; o Da 7:16; Za 1:1; p Ps 139:6.

Za 3:1* Ili: “Protivnika”. Vidi bilješku za izraz “Sotona” u Job 1:6.

babelu: "Ne vojnom silom^a ni snagom,^b nego duhom mojim",^c kaže Jehova nad vojskama. **7** Tko si ti, goro velika?^d Pred Zerubabelom^e postat ćeš ravnicom. I on će donijeti zaglavni kamen^f uz poklike:^g "Divota! Divota!"^h

8 I opet mi je došla riječ Jehovina: **9** "Ruke Zerubabele položile su temelj domu ovomeⁱ i njegove će ga ruke dovršiti.^j I tada ćeš znati da me Jehova nad vojskama poslao k vama.^k **10** Jer tko je prezeo dan skromnih početaka?^l Narod, a i sedam očiju, obradovat će se^m kad vide visak u ruci Zerubabelovoj. Onih sedam očiju Jehovine su oči.ⁿ One pretražuju svu zemlju."^o

11 A ja sam progovorio i upitao ga: "Što predstavlja ju one dvije masline s desne i s lijeve strane svijetnjaka?"^p

12 Progovorio sam i drugi put i upitao ga: "Što predstavlja ju grane dviju maslina iz kojih se kroz dvije zlatne cijevi izliva zlatna tekućina?"

13 A on mi je rekao: "Zar ne znaš što to predstavlja?"

Odgovorio sam: "Ne znam, gospodaru moj."^r

14 Nato je rekao: "To su dva pomazanika^s koji stoje uz Gospodara cijele zemlje."^t

5 I opet sam podigao oči svoje i pogledao, kad gle — svitak koji leti.^u **2** A on me upitao: "Što vidiš?"^v

Odgovorio sam: "Vidim svitak koji leti, dvadeset lakata dug i deset lakata širok."

3 Tada mi je rekao: "To je prokletstvo koje dolazi na svu zemlju,^z jer svi koji krađu^a

4. poglavlje

- a 2Mo 14:4
Iza 43:17
b 1Sa 17:45
Ho 1:7
Mi 3:8
c Su 6:34
Su 15:14
Iza 63:14
Dj 10:38
d Iza 40:4
Mt 21:21
e Ezr 3:2
Hg 1:1
f Ps 118:22
Iza 28:16
g Ezr 3:11
h Ps 45:2
i Ezr 3:10
Ezr 5:16
j Ezr 6:14
Za 6:12
k Za 6:15
l Ezr 3:12
Hg 2:3
m Iza 66:14
n Ot 5:6
o 2Lje 16:9
Izr 15:3
Jr 16:17
p Za 4:3
Ot 11:4
r Za 4:5
s 2Mo 29:7
Hg 2:4
2Ko 1:21
Ot 11:3
Ot 11:4
t Jš 3:11
Jš 3:13
Iza 54:5
Mi 4:13

5. poglavlje

- u Jr 36:2
Eze 2:9
v Za 4:2
z 5Mo 28:15
5Mo 28:15
Ps 109:17
Iza 24:6
Mi 4:6
a 2Mo 20:15
Izr 29:24
Jr 7:9
Ho 4:2

Desni stupac

- a 3Mo 19:12
Iza 48:1
Jr 5:2
b Eze 2:10
Ot 5:1
c 2Mo 20:7
d 3Mo 14:45
Izr 3:33
Jr 5:3
e 1Mo 15:16
Mt 23:32
1So 2:16
f Jr 29:5
Jr 29:28
g 1Mo 10:10
1Mo 11:2
Iza 11:11
Da 1:2

ostali su nekažnjeni po onome što je zapisano s ove strane i svi koji se zaklinju^a ostali su nekažnjeni po onome što je zapisano s druge strane.^b **4** 'Ja sam ga poslao', govori Jehova nad vojskama, 'da uđe u kuću lopovu i u kuću onome koji se krivo zaklinje imenom mojim.^c I boravit će u kući njegovoj i uništiti će je zajedno s drvenom gradom njezinom i kamenjem njezinim.'^d

5 Potom je andeo koji je razgovarao sa mnom izašao i rekao mi: "Podigni oči svoje, molim te, i pogledaj što to izlazi!"

6 A ja sam upitao: "Što je to?"

On je rekao: "To je efa* što izlazi." Zatim je nastavio: "Ovakvi su zli po svoj zemlji."

7 I gle, podigao se okrugli olovni poklopac, i neka je žena sjedila usred efe. **8** A on je rekao: "Ovo je Zlo." I gurnuo ju je natrag u efu,^e a na otvor je bacio teški komad olova.

9 Potom sam podigao oči svoje i pogledao, kad gle — pojavile su se dvije žene, s vjetrom u krilima. Krila su im bila poput krila rodinih. I podignule su efu između zemlje i neba. **10** A ja sam upitao andela koji je razgovarao sa mnom: "Kamo nose efu?"

11 On mi je odgovorio: "Da ženi sagrađe^f kuću u zemlji Šinaru,^g i kad bude dovršena, položiti će ženu tamo na mjesto njezino."

6 I opet sam podigao oči svoje i pogledao, kad gle — četvera kola izlaze između dvije gore, a te su gore bile

Za 5:6* Efa je 22 litre. Vidi dodatak 13.

gore bakrene. **2** U prva su kola bili upregnuti konji crveni,^a a u druga kola konji crni.^b **3** U treća su kola bili upregnuti konji bijeli,^c a u četvrta kola konji pjegavi, šareni.^d

4 I obratio sam se anđelu koji je razgovarao sa mnom i rekao sam mu: "Što je to, gospodaru moj?"^e

5 A anđeo mi je odgovorio: "To su četiri duha^f nebeska koji izlaze^g s mjesta gdje su stajali pred Gospodrom^h cijele zemlje.ⁱ **6** Kola u koja su upregnuti konji crni kreću u zemlju sjevernu,^j bijeli kreću prema moru, a pjegavi kreću u zemlju južnu.^k **7** Šareni^l neka krenu da pretraže i obidu svoj dio zemlje."^m Zatim je rekao: "Idite, obidite zemlju!" I oni su počeli obilaziti zemlju.

8 Tada mi je doviknuo i rekao mi: "Vidi! Oni što idu u zemlju sjevernu umiruju duhⁿ Jehovinu u zemlji sjevernoj."^o

9 I opet mi je došla riječ Jehovina: **10** "Neka se uzme dio od priloga izgnanika,^p što su ga donijeli Heldaj, Tobija i Jedaja, a ti dodi istoga dana i uđi u dom Jošije, sina Sefanijina,^r s tim ljudima koji su došli iz Babilona. **11** I uzmi srebra i zlata te načini raskošnu krunu^s i stavi je na glavu Jošui,^t sinu Josadakovu, velikom svećeniku. **12** I reci mu:

'Ovako kaže Jehova nad vojskama: "Evo čovjeka^u kojemu je ime Izdanak.^v I sa svojega će mjesta niknuti i sagradit će hram Jehovin.^z **13** On će sagraditi hram Jehovin, i nje ga će čast krasiti.^a Sjedit će i

6. poglavlje

- a Za 1:8
- b Za 6:6
- c Za 1:8
- d Za 6:7
- e Za 1:9
- f Ps 104:4
- g He 1:14
- h 2Lje 18:18
- Job 1:6
- Da 7:10
- Lk 1:19
- i Mi 4:13
- Za 4:14
- j Iza 14:31
- Iza 43:6
- Jr 1:14
- Jr 25:9
- k Da 11:5
- l Za 6:3
- m Job 1:7
- Job 2:2
- n Su 8:3
- Pr 10:4
- o Jr 51:48
- p Ezr 1:11
- Ezr 7:16
- Ezr 8:30
- Dj 24:17
- r Za 6:14
- s 2Mo 28:36
- t Hg 1:1
- Hg 2:4
- Za 3:5
- u Iza 9:6
- Iza 32:1
- Da 7:13
- Za 13:7
- Mk 15:39
- Iv 19:5
- v Iza 11:1
- Za 3:8
- Lk 1:32
- z Za 8:9
- Mt 16:18
- Ef 2:20
- He 3:6
- a Ps 21:5
- Ps 45:3
- Iza 22:24
- He 5:5

Desni stupac

- a Ps 110:4
- He 3:1
- He 4:14
- He 6:20
- He 8:1
- b Iza 9:6
- Kol 1:20
- c 2Mo 28:12
- JŠ 4:7
- d Za 6:10
- e Iza 56:6
- Iza 60:10
- f Za 4:9
- g Jr 7:23

7. poglavlje

- h Ezr 6:14
- Za 1:1
- i Jr 36:22
- j 2Mo 32:11
- 1Sa 13:12
- 1Kr 13:6
- Jr 26:19
- k 5Mo 17:9
- Eze 44:15
- Ho 4:6
- Ml 2:7
- l 2Kr 25:8
- Jr 52:12

vladati na prijestolju svojemu i bit će svećenik na prijestolju svojemu,^a i među obje službe sklad će vladati.^b **14** A raskošna kruna neka ostane u hramu Jehovinu za spomen^c Helemu, Tobiji, Jedaji^d i Henu, sinu Sefanijinu. **15** I oni koji su daleko doći će i gradit će hram Jehovin."^e I tada ćete znati da me Jehova nad vojskama poslao k vama.^f Tako će biti ako poslušate glas Jehove, Boga svojega."^g

7 Potom je četvrte godine kralja Darija,^h četvrtoga dana devetog mjeseca, to jest mjeseca kisleva,ⁱ riječ Jehovina došla Zahariji. **2** I Betel je poslao Saresera i Regem-Meleka i ljude njegove da umilostive^j lice Jehovino **3** i da pitaju svećenike^k u domu Jehove nad vojskama i proroke: "Trebam li plakati petoga^l mjeseca i postiti, kao što činim tolike godine?"^m

4 I opet mi je došla riječ Jehove nad vojskama: **5** "Reci svemu narodu^{*} i svećenicima: 'Kad ste postiliⁿ i naricali petoga i sedmoga^o mjeseca, i tako sedamdeset godina,^p jeste li meni postili?'^r **6** I kad jedete i kad pijete, niste li vi oni koji jedu i koji piju? **7** Niste li trebali poslušati riječi^s koje je Jehova objavio preko proroka prijašnjih,^t dok su

m Iza 22:12; Za 7:5; n Iza 58:6; o Jr 41:1; Jr 41:2; p Jr 25:11; Za 1:12; r Iza 58:4; Mt 6:16; Kol 2:23; s Iza 55:3; Jr 36:2; t 2Lje 36:15; Jr 7:25; Jr 44:4.

Za 7:1* Nakon izgnanstva u Babilon **9.** je mjesec židovskoga lunarnog kalendara dobio ime kislev. Vidi dodatak 14. **2*** Doslovno: "smekšaju". **5*** Doslovno: "narodu zemlje" (hebrejski: *am haarec*). Vidi bilješku za Hg 2:4.

Jeruzalem i okolni gradovi još bili nastanjeni i u miru, i dok su Negeb^{*a} i Šefela^{#b} bili nastanjeni?"

8 I Zahariji je opet došla riječ Jehovina: 9 "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Po istinskoj pravdi sudite^c i pokazujte dobrotu^{*d} i milosrđe^e jedan drugome! 10 Ne tlačite udovicu^f ni dijete bez oca,^g ni došljaka^h ni onoga koji je u nevolji,ⁱ ne smišljajte zla jedan drugome u srcu svojemu^j 11 Ali oni nisu htjeli poslušati,^k nego su tvrdoglavo okrenuli leđa^l i zatisnuli uši svoje da ne čuju.^m 12 I srceⁿ su svoje učinili tvrdim kao kamen korund, da ne poslušaju zakon^o i riječi koje im je Jehova nad vojskama slao duhom svojim^p preko proroka prijašnjih.^r Zato se Jehova nad vojskama silno razgnjevio."^s

13 "I zato, kao što sam ja zvao, a oni nisu slušali,^t tako su i oni zvali, a ja nisam slušao^u,^v kaže Jehova nad vojskama. 14 'I vihorom sam ih rasuo među sve narode^v koje nisu poznavali,^z i zemlja je iza njih ostala pusta, nitko njome nije prolazio niti se vraćao.^a I tako su zemlju poželjnu^b u grozan prizor pretvorili."

8 I opet je došla riječ Jehove nad vojskama: 2 "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Revnuvat ću za Sion revnošću velikom,^d silnim gnjevom^e revnuvat ću za njega."^{*f}

Za 7:7* Ili: "jug", odnosno južni dio Obećane zemlje. 7* Ili: "nizina". 9* Ili: "vjernu ljubav". Vidi bilješku za 1Mo 19:19. 8:2* Ili: "Ljubomorno ću braniti Sion ljubomorno velikom, (...) ljubomorno ću ga braniti".

7. poglavlje

- a Jr 17:26
- b 1Lje 27:28
- c Izr 21:3
- Jr 7:5
- Jr 21:12
- d Izr 16:6
- Ho 10:12
- e Jk 2:13
- f 5Mo 27:19
- Iza 1:17
- g 2Mo 22:22
- 5Mo 24:17
- Izr 23:10
- Jk 1:27
- h 2Mo 23:9
- 5Mo 24:14
- Ml 3:5
- i Ps 72:4
- Izr 22:22
- j Ps 36:4
- Izr 6:18
- Za 8:17
- Mk 7:21
- k 2Kr 17:14
- 2Lje 33:10
- Izr 1:24
- Jr 6:10
- l Ne 9:29
- m Iza 6:10
- Jr 25:7
- Za 1:4
- n Eze 3:7
- o Iza 44:18
- Mt 13:15
- p 2Pe 1:21
- r Ne 9:30
- Dj 7:51
- s 2Lje 36:16
- Jr 21:5
- t Izr 1:24
- Iza 50:2
- u Izr 21:13
- Iza 1:15
- Tu 3:44
- v 3Mo 26:33
- 5Mo 28:64
- z 5Mo 28:33
- Jr 5:15
- a 3Mo 26:22
- 2Lje 36:21
- b 5Mo 8:7
- 5Mo 11:12

8. poglavlje

- c Ps 103:21
- d JI 2:18
- e Iza 63:5
- Na 1:2

Desni stupac

- a Za 1:16
- Ml 3:7
- b Iza 12:6
- Jl 3:17
- Za 8:8
- c Iza 1:26
- Jr 33:16
- d Iza 2:2
- Iza 60:14
- e Ps 48:1
- Iza 11:9
- Iza 66:20
- Jr 31:23
- f Iza 65:20
- Jr 30:10
- g 4Mo 21:18
- He 11:21
- h Jr 30:19
- Jr 31:4
- Jr 31:27
- Za 2:4
- Mt 11:16

3 "Ovako kaže Jehova: 'Vratit ću se u Sion^a i prebivat ću usred Jeruzalema,^b i Jeruzalem će se zvati gradom istine,^c a gora Jehove^d nad vojskama svetom gorom."^e

4 "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Starci i starice opet će sjediti na trgovima jeruzalemskim,^f svaki sa štapom^g u ruci svojoj zbog dugog života svojega. 5 I gradski će se trgovci ispuniti dječacima i djevojčicama koji će se igrati na trgovima njegovim."^h

6 "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Ako to bude preteško u očima ostatka naroda ovoga u one dane, hoće li to biti preteško i u mojim očima?^{*i} govori Jehova nad vojskama."

7 "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Evo, ja spašavam narod svoj iz zemlje istočne i iz zemlje zapadne.^j 8 I ja ću ih dovesti, i oni će prebivati usred Jeruzalema,^k i bit će moj narod,^l a ja ću biti njihov Bog u istini i pravednosti."^m

9 "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Neka budu jakeⁿ ruke vama koji ovih dana slušate riječi ove iz usta proroka,^o koji su bili ondje u dan kad je položen temelj domu Jehove nad vojskama, da se sagrađi hram!^p 10 Jer prije ovih dana nije bilo plaće za čovjeka^r

i Job 42:2; Jr 32:27; Mk 10:27; Lk 18:27; j Ps 107:3; k Jr 3:17; Jl 3:20; Am 9:14; 1 3Mo 26:12; Jr 30:22; Eze 11:20; Ot 21:3; m Jr 4:2; Ot 21:7; n 1Lje 22:13; Iza 35:4; Hg 2:4; o Ezr 5:1; p Ezr 6:14; r Hg 1:6.

Za 8:6* Ili: "Ako to bude nemoguće u očima ostatka naroda ovoga u one dane, hoće li to biti nemoguće i u mojim očima", prema *Septuaginti* (LXX). Usporedi Mt 19:26.

niti plaće za životinju. Nije bilo mira od neprijatelja ni onome tko je putovao,^a jer sam podjarivao sve ljude jedne na druge.^b

11 'Ali sada neću postupiti s ostatkom naroda ovoga kao prijašnjih dana,^c govori Jehova nad vojskama. **12** 'Jer sijat će se sjeme mira,^d loza će rađati plod svoj,^e zemlja će donositi urod svoj,^f a nebo će davati rosu svoju.^g I sve ću to dati u nasljedstvo^h ostatku naroda ovoga.ⁱ **13** I kao što ste prije bili prokletstvo među narodima,^j dome Judin i dome Izraelov,^k tako ću vas sada spasiti i bit ćete blagoslov.^l Ne bojte se!^m Neka vam ruke budu jake!"ⁿ

14 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama: "Kao što sam naučio nanijeti vam nevolju jer su me razgnjevali oci vaši",^o kaže Jehova nad vojskama, "i nisam to požalio,^p **15** tako sam opet u ove dane naučio učiniti dobro Jeruzalemu i domu Judinu.^r Ne bojte se!"^s

16 'A ovo je što trebate činiti:^t Govorite istinu jedan drugome!^u Na vratima gradskim sudite po istini i donosite presude što k miru vode!^v **17** Ne smišljajte jedan drugome zlo u srcu svojemuz i ne ljubite zakletve lažne,^a jer sve to ja mrzim!"^b govori Jehova."

18 I opet mi je došla riječ Jehove nad vojskama: **19** "Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Post četvrtoga,^c post petoga,^d post sedmoga^e i post desetoga^f mjeseca postat će za dom Judin radost, veselje i svetkovine vesele.^g Zato ljubite istinu i mir!"^h

8. poglavlje

- a Su 5:6
2Lje 15:5
- b Iza 19:2
Am 9:4
- c Ps 105:9
Iza 12:1
Hg 2:19
- d Ps 67:6
Ps 72:3
Iza 30:23
Jk 3:18
- e Iza 3:10
- f 3Mo 26:4
5Mo 28:4
- g 5Mo 33:13
Ho 14:5
- h Iza 35:10
Iza 61:7
- i Mi 4:6
- j 5Mo 28:37
Jr 42:18
- k 2Kr 17:18
- l 1Mo 22:18
Iza 19:24
- m Iza 41:10
- n Iza 35:4
o Jr 31:28
Jr 32:31
Mi 3:7
- p Jr 4:28
Jr 20:16
Eze 24:14
- r Jr 29:11
Jr 32:42
Mi 4:10
- s Iza 43:1
Sf 3:16
- t 5Mo 10:12
Mi 6:8
- u 3Mo 19:11
Iza 12:19
Jr 9:5
Ef 4:15
Ef 4:25
- v Iza 11:4
Am 5:15
Za 7:9
- z Iza 3:29
Jr 4:14
Za 7:10
Mt 15:19
- a Jr 4:2
Za 5:4
- b Iza 6:16
Iza 8:13
- c Jr 52:6
- d Jr 52:12
Za 7:5
- e 2Kr 25:25
- f Jr 52:4
- g Ps 30:11
Iza 35:10
Jr 31:12
- h Ps 119:165

Desni stupac

- a Ps 22:27
Iza 2:2
Iza 11:10
Ho 1:10
Mt 8:11
- b Ps 122:1
- c Za 7:2
- d Jr 50:4
- e Iza 55:5
Iza 60:3
Mi 4:2
Hg 2:7
Ga 3:8
- f Ot 7:9
Ot 14:6
- g Mt 25:40
- h Ri 3:29
Ga 3:29

20 Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Dolazit će narodi i stanovnici mnogih gradova,^a **21** i stanovnici jednoga grada ići će k onima iz drugoga grada, govoreći: "Hajde, podimo^b umilostiviti* lice^c Jehovino i tražiti Jehovu nad vojskama! Poći ću i ja!"^d **22** I dolazit će mnoga plemena i moćni narodi da traže Jehovu nad vojskama u Jeruzalemu^e i da umilostive lice Jehovino.'

23 Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'U te će dane deset ljudi iz svih jezika narodnih^f uhvatiti^g jednoga Židova^h za skut, uhvatit će ga, govoreći: "Idemo s vama,ⁱ jer smo čuli da je Bog s vama!"^j

9. Objava:^k

"Riječ je Jehovina protiv zemlje Hadraka, i na Damasku^l ona počiva, jer oko je Jehovino na čovjeku zemaljskom^m i na svim plemenima Izraelovim. **2** Ta je riječ i protiv Hamata,ⁿ koji graniči s njom, i protiv Tira^o i Sidona,^p jer su vrlo mudri.^r **3** Tir je sebi bedem sagradio, zgrnuo je srebra kao prašine i zlata kao blata s ulica.^s **4** Ali gle, Jehova će mu oduzeti sve što ima i vojnu silu njegovu bacit će u more^t i vatra će ga progutati.^u **5** Aškelon će to vidjeti i uplašiti se. I Gaza će tešku bol osjetiti, a i Ekron^v isto tako, jer će nada njegova^z osramočena biti. I nestat će kralja

i 2Mo 12:38; 4Mo 10:29; Ru 1:16; Dj 13:47; j 5Mo 4:7; Iza 45:14; 1Ko 14:25; **9. poglavlje k** Iza 13:1; 1 Jr 49:27; Am 1:3; m 2Lje 16:9; He 4:13; 1Pe 3:12; n Jr 49:23; Am 6:14; o Iza 23:1; Jl 3:4; Am 1:9; p Eze 28:21; r Eze 28:3; s Eze 27:33; t Eze 26:17; Eze 27:26; u Eze 28:18; v Jš 13:3; 1Sa 5:10; z Iza 20:5.

Za 8:21* Doslovno: "smekšati".

iz Gaze, a Aškelon više neće biti naseljen.^a **6** Nezakoniti^b će sin u Ašdodu prebivati,^c i ponos ću Filistejaca uništiti.^d **7** I iz usta ću im ukloniti ono što je krvlju okaljano i iz zuba^e ono što je odvratno, a tko ostane pripast će Bogu našemu i bit će kao knez^{*f} u Judi,^g a Ekron će biti kao Jebusejac.^h **8** I utaborit ću se kao straža za dom svoj,ⁱ da nitko ne može dolaziti niti odlaziti. I nadzornik neće više dolaziti među njih,^j jer sam sada sve vidio očima svojim.^k

9 Raduj se veoma, kćeri sionska! Kliči pobjednički,^m kćeri jeruzalemska! Evo, kralj tvojⁿ dolazi k tebi!^o On je pravedan i spašen,^p ponizan jer i jaše na magarcu, na magaretu, mladuncu magaričinu.^s **10** I uništiti ću bojna kola iz Efrajima i konje iz Jeruzalema.^t Lukovi bojni^u bit će uništeni. I on će o miru govoriti narodima.^v Vlast će njegova biti od mora do mora i od Rijeke* do krajeva zemaljskih.^z

11 A tebi ću, zbog krvi saveza koji sam sklopio s tobom,^a osloboditi zatočenike^b tvoje iz jame bezvodne.

12 Vratite se u utvrdu,^c zatočenici puni nade!^d

I danas ti javljam: 'Dvostruko ću ti vratiti.^e **13** Jer ću Judu kao luk svoj napeti, Efrajima ću kao strijelu uzeti, i podići ću sinove tvoje,^f Sione, na sinove tvoje, Grčka,^{*g} i učinit ću, Sione, da budeš kao mač junaka.^h **14** Nad njima

Za 9:7* Ili: "šeik". **10*** To jest Eufрата. **13*** Doslovno: "Javane". Vidi 1Mo 10:2.

9. poglavlje

- a Sf 2:4
b 5Mo 23:2
He 12:8
c Pr 2:18
Am 1:8
d Iza 2:17
Da 4:37
e Ps 58:6
Am 3:12
f 1Mo 36:40
g Iza 60:14
h 2Sa 5:6
1Kr 9:20
1Lje 11:4
1Lje 21:28
i Ps 125:2
j Iza 54:14
k 2Mo 3:7
2Sa 16:12
l Iza 12:6
m Iza 44:23
Sf 3:14
n Ps 2:6
Iza 32:1
Jr 23:5
Lk 19:58
Iv 1:49
o Iv 12:15
p Iv 16:33
r Mt 11:29
Mt 21:5
s 1Kr 1:33
Mt 21:7
t Izr 21:31
u Za 10:4
v Iza 9:7
Ef 2:14
z 2Mo 23:31
Ps 2:8
Ps 72:8
a Jr 31:31
Mt 26:28
He 12:24
He 13:20
1Pe 1:19
b Iza 49:9
c 2Sa 5:7
Jr 31:6
d Iza 61:1
Jr 31:17
e Job 42:10
Iza 61:7
f Mt 13:38
g Da 8:21
Jl 3:6
h Ps 149:6
Iza 41:15

Desni stupac

- a 2Mo 14:24
b Ps 18:14
c Js 6:5
Iza 18:3
d Iza 21:1
Iza 66:15
e Mi 5:9
Za 10:5
Za 12:6
f Iza 55:1
g 2Mo 27:2
3Mo 4:7
h Eze 34:22
Eze 37:23
i Ps 100:3
Mi 5:4
Za 11:7
Lk 12:32
j Iza 62:3
Sf 3:20
k Ps 25:8
Ps 31:19
Iza 63:7
l Ps 50:2
Ps 90:17

će se Jehova pokazati,^a strijela će njegova kao munja poletjeti.^b Svevišnji Gospodin Jehova u rog će zapuhati,^c doći će s vihorima južnim.^d **15** Jehova nad vojskama branit će ih, a oni će proždrijeti^e i pokorit kamenje iz pračke. I oni će piti^f i klicat će kao da su pili vina. I bit će puni kao zdjela, kao uglovi žrtvenika.^g

16 I Jehova, Bog njihov, spasit će ih^h u taj dan kao stado naroda svojega,ⁱ jer kao kamenje u kruni* oni će blistati nad zemljom njegovom.^j **17** Kolika li je dobrota njegova,^k kolika ljepota njegova! Od žita će mladići rasti, od mladoga vina djevojke.^m

10 "Tražite od Jehove kišuⁿ u doba proljetne kiše,^o od Jehove koji stvara oblake olujne,^p koji ljudima daje kišu obilnu,^r koji svakome daje što rodi u polju.^s **2** Jer kućni idoli^t nadnaravne objave kazuju, gataoci prijevarena videnja dobivaju,^u bezvrijedne snove objavljuju i uzalud tješe.^v Zato će narod kao stado otići^z i bit će u nevolji jer pastira nema.^a

3 Gnjev se moj raspalio na pastire^b i pozvat ću na odgovornost^c vode koji su kao jarci.^d Jer Jehova nad vojskama pogledao je na stado svoje,^e na dom Judin, i učinio je da mu bude kao konj^f veličanstven u boju. **4** Iz njega je poglavar,^g iz njega je onaj koji je

m Iza 62:8; Jl 3:18; Am 9:13; **10. poglavlje** n Jr 14:22; Jk 5:18; o 5Mo 11:14; Jl 2:23; p Jr 51:16; r Eze 34:26; Jk 5:7; s Ps 104:14; t 1Sa 15:23; u Jr 27:9; Jr 29:21; v Jr 8:11; z Jr 50:17; a 4Mo 27:17; Eze 34:5; b Iza 56:11; Jr 10:21; Eze 34:10; c Mk 12:40; d Eze 34:16; Eze 34:17; e Lk 1:68; f Izr 21:31; g Iza 19:13; Hg 2:23.

Za 9:16* Ili: "dijademi".

vladar i oslonac,^a iz njega je luk bojni,^b iz njega je svaki koji poslovima upravlja,^c svi oni iz njega dolaze. **5** I bit će kao junaci^d što u boju gaze blato po ulicama.^e I borit će se jer je Jehova s njima,^f a oni koji na konjima jašu bit će osramoćeni.^g **6** I ojačat ću dom Judin, spasit ću dom Josipov.^h I dat ću im obitavalište, jer ću im se smilovati,ⁱ i bit će kao da ih nisam odbacio,^j jer ja sam Jehova, Bog njihov, i uslišit ću ih.^k **7** I Efrajimovci će biti kao junak,^l srce će se se njihovo radovati kao od vina.^m Vidjet će to sinovi njihovi i radovati se,ⁿ srce će se se njihovo veseliti Jehovi.^o

8 'Zazviždat' ću im i skupiti ih, jer ću ih otkupiti^r i bit će mnogobrojni, kao što su bili mnogobrojni oni prije njih.^s **9** I rasijat ću ih među narode,^t u udaljenim će se mjestima mene sjećati,^u i oživjet će sa sinovima svojim i vratit će se.^v **10** I dovest ću ih natrag iz zemlje egipatske,^z skupit ću ih^a iz Asirije, i dovest ću ih u zemlju gileadsku^b i na Libanon, i neće biti dosta mjesta za njih.^c **11** I proći ću kroz more donoseći mu nevolju^d i udarit ću valove u moru,^e sve će dubine Nila presušiti.^f I bit će oboren ponos asirski,^g uklonjeno žezlo egipatsko.^h **12** Ja, Jehova, ojačat ću ih,ⁱ u ime će moje hoditi,^j govori Jehova.^k

11 "Otvori vrata, Libanone,^k da vatra proguta cedrove tvoje!" **2** Plači gorko, stablo borovice, jer je cedar pao, jer su moćna stabla opustošena!^m Plačite gorko,

10. poglavlje

- a 1Mo 49:10
- Ezr 9:8
- b 1Mo 49:24
- Iza 49:2
- c Iza 60:17
- d Jr 27
- e Ps 18:42
- Mi 7:10
- f 5Mo 20:1
- Iza 41:13
- g Ps 20:7
- Ps 33:16
- Hg 2:22
- h Jr 3:18
- Eze 37:16
- Ho 1:10
- i Jr 31:20
- j Jr 30:18
- k Jr 33:3
- l Jr 31:9
- Eze 37:19
- m Ps 104:15
- Za 9:15
- n Ps 90:16
- Jr 32:39
- o Iza 66:14
- Sf 3:14
- p Ezr 1:1
- r Iza 44:22
- Iza 51:11
- 1Ti 2:6
- s 1Kr 4:20
- Jr 33:22
- t Jr 31:27
- Ho 2:23
- Mi 5:7
- Dj 8:4
- u 1Kr 8:47
- Jr 51:50
- v Iza 65:23
- Dj 2:39
- z Iza 11:11
- a Jr 50:19
- Ri 11:25
- b Mi 7:14
- c Iza 49:20
- Iza 54:2
- d Ps 66:12
- e Iza 11:15
- f Iza 19:6
- g Iza 14:25
- Mi 5:5
- h Iza 19:1
- Eze 30:13
- i Iza 41:10
- Iza 45:24
- j Izr 18:10
- Mi 4:5

11. poglavlje

- k Jr 22:23
- l Jr 22:7
- m Iza 10:33
- Eze 31:3

Desni stupac

- a Iza 2:13
- Iza 32:19
- b Eze 34:10
- Ji 1:13
- c Jr 2:30
- d Jr 49:19
- Jr 50:44
- e Eze 34:8
- f Jr 23:1
- Eze 22:25
- Eze 34:2
- Mi 3:2
- g Jr 2:3
- h 2Kr 4:1
- Ne 5:8
- i Ho 12:8

golema stabla bašanska, jer je neprohodna šuma oborena!^a **3** Čujte gorki plač pastira,^b jer je opustošeno veličanstvo njihovo!^c Čujte riku lavova mladih, jer su opustošene guštare jordanske!^d

4 Ovako kaže Jehova, Bog moj: 'Pasi ovce za klanje određene,^e **5** koje kupci njihovi kolju,^f a ne smatra ih se krivima!^g A oni koji ih prodaju^h govore: "Neka je blagoslovljen Jehova, jer ću se obogatiti!"ⁱ I pastiri njihovi nemaju samilosti prema njima.'^j

6 'Ni ja više neću imati samilosti prema stanovnicima zemlje ove',^k govori Jehova. 'Evo, predajem svakog čovjeka u ruke bližnjega njegovog^l i u ruke kralja njegovog.^m I oni će zemlju pustošiti, a ja nikoga neću izbavljati iz ruku njihovih.'ⁿ

7 I radi vas, nevoljnici iz stada,^o pasao sam stado^p za klanje određeno.^r I uzeo sam dva štapa.^s Jedan sam nazvao Naklonost,^t a drugi Sveza.^u Tako sam pasao stado. **8** Na koncu sam uklonio tri pastira u jednom mjesecu,^v jer više nisam imao strpljenja s njima,^z a i ja sam njima bio mrzak. **9** Potom sam rekao: "Neću vas više pasti!^a Koja mora uginuti, neka uginet! Koja mora nestati, neka nestatne!^b A koje ostanu, neka jedna drugoj meso prožderu!"^c

j Eze 34:4; k Eze 8:18; l Eze 38:21; Mi 7:2; Hg 2:22; Za 11:9; Za 14:13; m Mt 22:7; n Ps 50:22; He 10:27; o Sf 3:12; Za 11:11; p Ps 23:1; Ps 80:1; Ps 95:7; Iza 40:11; r Za 11:4; Za 13:8; s 1Sa 17:40; Ps 23:4; t Za 11:10; u Eze 37:19; Za 11:14; v Ho 5:7; z 5Mo 32:19; a Jr 23:33; Za 10:2; b Jr 15:2; c Jr 19:9; Eze 5:10.

Za 11:8* Ili: "lunarnom mjesecu". Vidi dodatak 14.

10 I uzeo sam svoj štap Naklonost^a i isjekao ga^b da raskinim savez koji sam sklopio s narodom svojim.^c **11** I onoga je dana bio raskinut, a nevoljnici iz stada^d koji su me promatrali^e tako su spoznali da je to bila riječ Jehovina.

12 Tada sam im rekao: "Ako je to dobro u očima vašim, dajte mi plaću, a ako nije, ne mojte." I isplatili su mi plaću, trideset srebrnjaka.^f

13 Jehova mi je nato rekao: "Baci u riznicu^g tu veliku vrijednost kojom su me procijenili!"^h I uzeo sam tih trideset srebrnjaka i bacio ih u riznicu doma Jehovina.ⁱ

14 Onda sam isjekao i svoj drugi štap, Svezu,^j da raskinem bratstvo^k između Jude i Izraela.^l

15 I Jehova mi je rekao: "Uzmi još i opremu beskorisna pastira.^m **16** Jer, evo, ja ću dati da se podigne pastir u zemlji.ⁿ Za nestale ovce neće mariti,^o mlade neće tražiti, ozlijeđene neće liječiti.^p One što stajati mogu neće hraniti, od ugojenih će meso jesti^r i papke će im otkidati.^s **17** Teško bezvrijednom pastiru mojemu^t koji stado ostavlja!^u Mač će mu se nad mišicu i nad desno oko nadviti. Mišica će mu se sasvim osušiti,^v a desno oko sasvim potamnjati."

12 Objava: "Riječ Jehovina o Izraelu", govori Jehova, koji je razapeo nebasa,^z položio temelje zemlji^a i stvorio duh^b čovječji u nutrini njegovoj. **2** "Evo, učinit ću da Jeruzalem^c bude pehar zbog kojega će tetu-

11. poglavlje

- a Za 11:7
- b Mt 23:38
- c Jr 14:21
Eze 16:59
- d Iza 14:32
Sf 3:12
- e Iza 8:17
Lk 2:25
- f Mt 26:15
Mt 27:9
- g Mt 27:5
- h 2Mo 21:32
Mk 14:11
- i Mt 27:6
Dj 1:18
- j Za 11:7
- k Iza 11:13
Eze 37:16
- l 1Kr 12:20
Iza 9:21
- m Eze 34:2
Mt 15:14
- n 1Pe 5:3
- o Jr 23:2
Eze 34:6
Mt 9:36
- p Eze 34:21
- r 1Mo 31:38
Eze 34:3
- s Eze 34:10
- t Jr 23:1
Eze 13:2
Mt 23:13
- u Iv 10:12
- v 1Kr 13:4
Eze 30:22

12. poglavlje

- z Job 26:7
Ps 104:2
- Iza 42:5
Iza 44:24
- a Ps 102:25
Ps 136:6
Iza 45:18
Iza 48:13
- b Job 34:14
Ps 146:4
Pr 12:7
Dj 17:25
- c He 12:22

Desni stupac

- a Ps 75:8
Za 14:13
- b Za 14:14
- c Sf 3:19
- d Da 2:34
Da 2:45
Mt 21:44
- e Ps 2:2
Eze 38:9
Mi 4:11
Za 14:2
Ot 16:14
- f Iza 24:21
- g Izr 21:31
- h 5Mo 28:28
Ps 76:6
- i 1Kr 8:29
2Lje 7:15
Iza 37:17
- j Za 9:7
- k Ps 46:1
Iza 41:10
Jl 3:16
Za 12:8
- l Iza 10:17
Ob 18
- m Iza 41:15
Iza 62:1

rati svi okolni narodi.^a I Juda će biti pod opsadom, kao i Jeruzalem.^b **3** I u taj dan^c učinit ću da Jeruzalem bude teški kamen^d svim narodima. Svi koji ga budu dizali teško će se izranjavati. Skupit će se protiv njega svi narodi zemaljski.^e **4** U taj dan,^f govori Jehova, "sve ću konje^g smetnošću udariti, a jahače njihove ludilom.^h Nad domom Judinim oči ću svoje otvoritiⁱ i narodima ću sve konje sljepilom udariti. **5** I knezovi^j Judini reći će u srcu svojemu: 'Stanovnici Jeruzalema naša su snaga koja dolazi od Jehove nad vojskama, Boga njihova.'^k **6** U taj dan učinit ću da knezovi Judini budu kao žeravnik među drvećem^l i kao baklja zapaljena u tek požnjevenom žitu.^m I proždirat će nadesno i nalijevo sve narode unaokolo,ⁿ a stanovnici Jeruzalema i dalje će živjeti u gradu svojem, u Jeruzalemu.^o

7 I Jehova će prvo spasiti šatore Judine, da se ljepota doma Davidova i ljepota stanovnika Jeruzalema ne izdigne iznad Jude. **8** U taj dan Jehova će biti zaštita oko stanovnika Jeruzalema,^p pa će onaj koji posrne među njima biti u taj dan snažan kao David,^r a dom Davidov moćan kao bog,^s kao anđeo Jehovin pred njima.^t **9** I u taj dan gledat ću da istrijebim sve narode koji dolaze na Jeruzalem.^u

n Mi 4:13; Za 9:15; o Jr 31:38; Za 2:4; Za 12:10; p Jr 23:6; Jl 3:16; Za 2:5; Za 9:15; r Eze 34:24; s Ps 45:6; Iza 9:6; Ho 3:5; t 2Mo 14:19; 2Mo 23:20; u Iza 54:17; Hg 2:22; Ot 16:14.

10 I izlit ću na dom Davidov i na stanovnike Jeruzalema duh milosti^a i molitve,^b i gledat će u onoga kojega su proboli,^c naricat će za njim kao što se nariče za sinom jedincem, i gorko će ga oplakivati kao što se oplakuje prvorođenca.^d 11 U taj dan bit će veliko naricanje u Jeruzalemu, kao naricanje u Hadadrimonu u dolini megidskoj.^e 12 I zemlja će naricati,^f svaka porodica zasebno: porodica doma Davidova zasebno, i žene njihove zasebno,^g porodica doma Natanova^h zasebno i žene njihove zasebno, 13 porodica doma Levijevaⁱ zasebno i žene njihove zasebno, porodica Šimijevaca^j zasebno i žene njihove zasebno, 14 i sve ostale porodice, svaka porodica zasebno i žene njihove zasebno.^k

13 U taj dan^l otvorit će se izvor vode^m domu Davidovu i stanovnicima Jeruzalema da se operu od grijehaⁿ i od gadosti.^o

2 I u taj dan", govori Jehova nad vojskama, "iskorijenit ću imena svih idola iz zemlje^p i više se neće spominjati, a i proroke^r i duh nečistoće uklonit ću iz zemlje.^s

3 A bude li tko još prorokovao, otac njegov i majka njegova, roditelji njegovi, reći će mu: 'Nećeš više živjeti, jer si laž govorio u ime Jehovino!' Otac i majka, roditelji njegovi, probost će ga jer je prorokovao.^t

4 U taj dan svaki će se prorok postidjeti^u videnja svojega, kad bude prorokovao, i neće nositi proročki ogrtač^v

12. poglavlje

- a Iza 32:15
Iza 44:3
Jl 2:28
Dj 3:19
- b 2Lje 6:21
Ps 28:2
Jf 31:9
- c Iv 19:34
Iv 19:37
Iv 20:27
Ot 1:7
- d Jr 6:26
Am 8:10
- e 2Kr 23:29
2Lje 35:22
- f Jr 3:21
Lk 23:48
- g Mk 15:40
Lk 23:49
- h 2Sa 5:14
Lk 3:31
- i 2Mo 6:16
- j 2Mo 6:17
1Kr 1:8
1Lje 23:10
- k Mk 15:41

13. poglavlje

- l Za 12:3
- m Ps 51:7
- n Iza 1:6
Eze 36:25
Iv 1:29
Dj 2:38
Dj 2:41
- o 2Lje 29:5
Tu 1:8
Eze 36:17
Eze 36:29
- p 2Mo 23:13
5Mo 12:3
Iza 21:18
Eze 36:25
Sf 1:4
- r 5Mo 13:5
Jr 8:10
Jr 23:14
Eze 14:9
- s 2Ko 7:1
- t 5Mo 13:6
5Mo 13:9
5Mo 18:20
Mt 10:37
- u Jr 2:26
Mi 3:7
- v 2Kr 1:8
Mt 3:4

Desni stupac

- a Eze 34:23
Mi 5:4
Mt 26:55
Iv 10:11
He 13:20
1Pe 5:4
- b IZR 8:30
Iv 1:1
Iv 16:28
Iv 17:5
- c Iza 53:8
Da 9:26
Mk 14:27
Dj 3:18
Ot 13:8
- d Mt 26:31
Mk 14:50
Iv 16:32
Iza 1:25
Mt 11:25
1Ko 1:27
Mt 13:41
Lk 12:46

da bi varao. 5 I reći će: 'Ja nisam prorok. Ja sam zemljoradnik, jer me neki čovjek kao roba kupio još u mladosti mojoj.' 6 I netko će ga upitati: 'Kakve su ti to rane po tijelu?' A on će odgovoriti: 'Zadobio sam ih u kući onih koji me žarko ljube.'"

7 "Probudi se, maču, protiv pastira mojega,^a protiv čovjeka koji mi je drug!"^b govori Jehova nad vojskama. "Udari pastira,^c neka se ovce razbježe!"^d I milostivo ću okrenuti ruku svoju malima."^e

8 "I u svoj zemlji", govori Jehova, "dvije će trećine biti istrijebljene, pobijene,^f a treća će ostati u njoj.^g 9 I tu ću trećinu provesti kroz vatru,^h pročistit ću je kao što se pročiscava srebroⁱ i ispitati je kao što se ispituje zlato.^j I prizvat će ime moje, a ja ću se odazvati.^k Reći ću: 'To je moj narod',^l a oni će reći: 'Jehova je naš Bog.'"^m

14 "Evo, dolazi dan Jehovin,ⁿ i plijen će se tvoj razdijeliti usred tebe. 2 I skupit ću sve narode za rat^o protiv Jeruzalema. Grad će biti osvojen,^p kuće opljačkane, žene silovane.^r Polovina će grada otići u izgnanstvo,^s ali preostali narod^t neće biti istrijebljen iz grada.^u

3 I Jehova će izići i ratovati protiv tih naroda^v kao u dan rata svojega, u dan boja.^z

g Jl 2:32; Mt 24:22; Ri 9:27; h Iza 43:2; i Ps 66:10; Iza 48:10; Mi 3:2; j Mi 3:3; 1Pe 1:7; k Iza 58:9; 1 Jr 30:22; Ri 9:25; m Ps 144:15; Ot 21:7; 14. poglavlje n Iza 2:12; Jl 2:31; 2Pe 3:10; o Jl 3:2; Ot 16:14; p Lk 21:20; r 5Mo 28:30; Tu 5:11; s Lk 21:24; t Iza 65:8; Mt 21:43; Mt 24:22; u Iza 65:18; He 12:22; Ot 21:2; v Iza 66:16; Eze 38:23; Jl 3:14; Ot 16:14; z 2Mo 15:3; 2Lje 20:15.

4 I noge će njegove u taj dan stajati na gori maslinskoj što leži nasuprot Jeruzalemu, na istoku.^a I gora maslinska^b razdvojit će se po sredini,^c od istoka do zapada. I nastat će dolina vrlo velika, polovina gore pomaknut će se na sjever, a polovina na jug. 5 I bježit ćete u dolinu mojih gora,^d jer će se dolina između gora protezati do Asela. Bježit ćete kao što ste bježali zbog potresa u danima Uzije, kralja Judina.^e I doći će Jehova, Bog moj,^f i svi sveti s njim.^g

6 U taj dan neće biti svjetla dragocjenoga^h — sve će se smrznuti.ⁱ 7 Bit će to dan poznat kao Jehovin.^j Tada neće biti ni dana ni noći.^k U doba večeri bit će svjetlo.^l 8 U taj dan žive će vode^m poteći iz Jeruzalema,ⁿ pola prema moru istočnome,^o a pola prema moru zapadnome.^p Bit će tako ljeti i zimi.^r 9 I Jehova će biti kralj nad svom zemljom.^s U taj dan Jehova će biti jedan^t i ime njegovo jedno.^u

10 Sva će zemlja postati kao Araba,^v od Gebe^z do Rimona^a južno od Jeruzalema koji će se podići i biti nastanjen na mjestu svojem,^b od Benjaminovih vrata^c do mjesta gdje su Prva vrata, pa do Ugaonih vrata, i od Hananelove kule^d do tjeska kraljevoga. 11 Narod će živjeti u njemu i prokletstvo uništenja više ga neće snaći.^e Jeruzalem će živjeti bez straha.^f

Za 14:11* Ili: "i više neće postati *herem*". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

14. poglavlje

- a Eze 11:23
- Dj 1:12
- b Lk 19:29
- c Mi 1:4
- d Lk 21:21
- e Am 1:1
- f Ps 96:13
- Ps 98:9
- Jd 1:4
- g 5Mo 33:2
- Ps 149:9
- Jl 3:11
- h Iza 13:10
- Am 5:18
- i 2Mo 15:8
- Job 38:22
- j Ps 118:24
- 1So 5:2
- 2So 2:2
- k Ps 97:11
- Izr 4:18
- Ot 21:25
- l Iza 30:26
- m Iv 4:10
- Ot 21:6
- Ot 22:17
- n Jr 17:13
- Eze 47:1
- Jl 3:18
- Ot 22:1
- o 5Mo 3:17
- Eze 47:8
- p Jš 1:4
- Jl 2:20
- r Iza 49:10
- s Ps 97:1
- Ot 19:6
- t 5Mo 6:4
- Ml 2:10
- Ga 3:20
- u Iza 42:8
- Iza 44:6
- v 5Mo 1:7
- z 1Kr 15:22
- a 1Lje 4:32
- b Jr 30:18
- c Jr 37:13
- Eze 48:32
- d Ne 3:1
- Jr 31:38
- e Iza 60:18
- Jr 31:40
- f Jr 23:6
- Jr 33:16

Desni stupac

- a 2Kr 19:35
- Ps 110:5
- Jl 3:2
- Mi 4:11
- Ot 16:14
- b Dj 12:23
- c Su 7:22
- Eze 38:21
- Za 11:6
- d 2Lje 14:13
- 2Lje 20:25
- Za 2:9
- e Iza 66:19
- Dj 15:17
- f 1Sa 1:7
- Iza 66:23
- g Ps 86:9
- Iza 27:13
- Jr 48:15
- Ri 15:11
- h Ps 24:8
- Ps 103:21
- i 3Mo 23:34
- Ne 8:14
- Iv 7:2
- j 1Mo 10:32
- Jr 10:25
- Am 3:2

12 A ovo je pošast kojom će Jehova udarati sve narode koji budu ratovali protiv Jeruzalema:^a meso će im istrunuti dok još na nogama budu stajali,^b oči će im istrunuti u dupljama, jezik će im istrunuti u ustima.

13 I u taj dan proširit će se među njima metež od Jehove,^c i hvatat će za ruku svaki blišnjega svojega i ruka će se jednoga podizati na ruku blišnjega njegovoga. 14 I Juda će ratovati u Jeruzalemu. Skupit će se bogatstvo svih naroda unaokolo: zlato, srebro i odjeće vrlo mnogo.^d

15 A pošast što će pogoditi konje, mule, deve, magarce i svu stoku koja bude u onim taborima bit će kao i ova pošast.

16 I tko god ostane od svih naroda koji dođu na Jeruzalem,^e dolazit će iz godine u godinu^f da se pokloni Kralju,^g Jehovi nad vojskama,^h i da slavi Blagdan sjenica.ⁱ 17 A ako koji od naroda^j zemaljskih ne dode^k u Jeruzalem da se pokloni Kralju, Jehovi nad vojskama, na njega kiša neće pasti.^l 18 Ako se narod egipatski ne pojavi i ne dode, ni na njega kiša neće pasti. Doći će na njega pošast kojom Jehova udara narode koji ne dolaze proslaviti Blagdan sjenica. 19 To će biti kazna za grijeh Egipta i za grijeh svih naroda koji ne dođu slaviti Blagdan sjenica.^m

20 U taj dan pisat ćeⁿ na zvoncima konjskim 'Jehova je

k Iza 45:23; Iza 60:12; 15Mo 11:17; 1Kr 8:35; Iza 5:6; m Kol 2:17; He 10:1; n Mi 1:11.

svet'.^a I lonci^b u domu Jehovinu bit će kao posude^c pred žrtvenikom.^d **21** Svaki lonac u Jeruzalemu i u Judi bit će svet Jehovi nad vojskama. I svi koji prinose žrtve doći će, uzi-

14. poglavlje
a 2Mo 28:36
2Mo 39:30
Iza 35:8
b 1Sa 2:14
c 2Mo 25:29
2Mo 37:16
4Mo 4:7
d 2Lje 29:22

mat će ih i kuhat će u njima.^a I u taj dan neće više biti Kanaanca^b u domu Jehove nad vojskama."^c

Desni stupac a 5Mo 16:7; 1Sa 2:13; Eze 46:23; b Iza 35:8; Eze 44:9; Ot 21:27; c 1Ti 3:15.

MALAHIJA

1 Objava:
Riječ Jehovina^a o Izraelu preko Malahije:

2 "Ljubim vas",^b kaže Jehova.

A vi kažete: "Kako nas ljubiš?"^c

"Nije li Ezav bio brat Jakovljev?"^d kaže Jehova. "Ali Jakova sam ljubio,^e **3** a Ezava^f zamrzio, pa sam gore njegove pretvorio u pustoš,^g a nasljedstvo njegovo u obitavalište šakala pustinjskih."^h

4 "Budući da Edom^{*} govori: 'Satrveni smo, ali vratit ćemo se i obnoviti opustošena mjesta', ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Oni će graditi, a ja ću rušiti.ⁱ I zvat će ih se "zemljom zla" i "narodom koji je Jehova osudio^j do vijeka". **5** Vaše će oči to vidjeti i vi ćete reći: "Neka se veliča Jehova po zemlji izraelskoj."^k

6 "Sin poštuje oca^l i sluga gospodara svojega.^m Ako sam ja otac,ⁿ zašto me ne poštuju? Ako sam ja Gospodar, zašto me se ne bojite?"^p Jehova nad vojskama govori vama,

MI 1:4* "Edom" je drugo ime Ezava. Vidi 1Mo 25:30; 36:1.

1. poglavlje

a 2Pe 1:21
b 5Mo 7:6
5Mo 10:15
Iza 41:8
Ri 11:28
c Iza 49:14
d 1Mo 25:25
e Ri 9:13
f 1Mo 25:34
1Mo 27:41
He 12:16
g Iza 34:10
Jr 49:20
Eze 25:13
Eze 35:3
Jl 3:19
Ob 10
h Iza 34:13
i Job 12:14
Ps 127:1
j Ps 137:7
Iza 34:5
Ob 18
k Ps 35:27
l 2Mo 20:12
Mt 15:4
Mk 10:19
Ef 6:2
m 1Ti 6:1
Tit 2:9
n 2Mo 4:22
o Iza 1:2
Mt 6:9
p Izr 8:13
1Pe 2:17

Desni stupac

a Jr 5:31
Jr 23:11
Eze 22:26
Ho 4:6
b 3Mo 21:6
c Eze 41:22
1Ko 10:21
d 1Sa 2:17
e 3Mo 22:20
5Mo 15:21
f 2Mo 32:11
Jr 26:19
Jl 1:13
Jl 1:14
g Jl 2:17
h 2Lje 23:4
i Jr 6:13
Mi 3:11
j Iza 1:11
Jr 6:20
Jr 14:12
Am 5:21

svćenici koji prezirete ime moje.^a

'A vi kažete: "Kako preziremo ime tvoje?"'

7 'Tako što na žrtveniku mojemu prinosite kruh okaljani.'^b

'I još kažete: "Čime smo te okaljali?"'

'Time što govorite: "Stol^c Jehovin zaslužuje prezir."^d

8 I kad na žrtvu prinosite slijepu životinju, kažete: "Nije to ništa loše." I kad prinosite hromu ili bolesnu, kažete: "Nije to ništa loše."^e

"Donesi je svome upravitelju! Hoćeš li mu ugoditi i hoće li te primiti ljubazno?" kaže Jehova nad vojskama.

9 "Sada, molim vas, umilostivite^{*} lice^f Božje, da nam se smiluje!^g Vi ste za sve krivi. Hoće li on ikoga od vas primiti ljubazno?" kaže Jehova nad vojskama.

10 "Tko bi od vas htio badava vrata zatvoriti?^h Bez naknade ni vatru ne palite na žrtveniku mojemu.ⁱ Niste mi mili", kaže Jehova nad vojskama, "i žrtveni dar iz ruke vaše nije mi drag."^j

MI 1:9* Doslovno: "smekšajte".

11 “Jer od izlaska sunčeva pa do zalaska njegova ime će moje biti veliko među narodima^a i na svakom će se mjestu prinosi spaljivati^b i dar će se prinositi imenu mojemu — čist dar.^c Jer ime će moje biti veliko među narodima”,^d kaže Jehova nad vojskama.

12 “A vi me obeščašćujete^e govoreći: ‘Stol je Jehovin okaljani i prezir zaslužuju žrtve na njemu, hrana njegova.’^f

13 I kažete: ‘Kakva muka!’^g i prezirete to”, kaže Jehova nad vojskama. “I donosite ote-to, hromo i bolesno^h — to donosite na dar. Mogu li sa zadovoljstvom primiti to iz ruke vaše?”ⁱ kaže Jehova.

14 “Proklet bio varalica koji u svome stadu ima zdravoga mužjaka, a zavjetuje se i žrtvuje Jehovi životinju s manom.^j Jer ja sam Kralj veliki”,^k kaže Jehova nad vojskama, “i ime će moje biti zastrašujuće među narodima.”^l

2 “A ovo sada zapovijedam vama, svećenici!^m **2** Ako ne poslušateⁿ i ne uzmete to k srcu^o i ne date slavu imenu mojemu”,^p kaže Jehova nad vojskama, “poslat ću na vas prokletstvo^r i proklet ću blagoslovlje vaše.^s Da, već sam ih prokleo jer to ne uzimate k srcu.”

3 “Evo, zbog vas uništavam sjeme posijano,^t i bacit ću vam balegu u lice, balegu blagdana vaših, i bit ćete bačeni u nju. **4** I tada ćete znati da sam vam ja poslao tu zapovijed,^u kako bi moj savez^v s Levijem ostao”,^z kaže Jehova nad vojskama.

1. poglavlje

- a Ps 113:3
Iza 45:6
Iza 59:19
Iza 14:16
- b Ps 66:15
Ri 12:1
He 13:15
- c Iza 66:20
Iv 4:23
- d Ps 22:27
Sf 3:9
Mt 28:19
Ot 15:4
- e Eze 22:26
- f Mi 1:7
- g Iza 43:22
Mi 6:3
- h 5Mo 15:21
5Mo 17:1
i 3Mo 22:20
Iza 1:13
Mi 2:13
- j Dj 5:3
- k Ps 47:2
Jr 10:10
Da 9:4
- l Ps 76:12
Ot 15:4

2. poglavlje

- m Tu 4:13
Ho 5:1
Mi 1:6
- n 3Mo 26:14
Iza 30:9
- o Ps 81:11
Iza 42:25
Iza 57:11
- p Jr 13:16
- r 5Mo 28:15
S Ho 4:7
Hg 1:11
- t Ho 8:7
Jl 1:17
- u Jr 28:9
Eze 33:33
- v 2Mo 40:15
- z 4Mo 3:6
4Mo 18:23
Eze 44:15

Desni stupac

- a Ps 119:165
- b Ps 19:9
- c Ps 111:10
- d Ps 111:9
- e 2Lje 17:9
Eze 44:24
- e 2Mo 32:26
- f Jk 5:20
- g 3Mo 10:11
5Mo 24:8
2Lje 15:3
Ne 8:8
- h Hg 1:13
- i Iza 1:4
Iza 30:9
He 3:12
- J Jr 18:15
Lk 11:52
- k Ne 13:29
- l 1Sa 2:30
Mi 3:7
- m 3Mo 19:15
5Mo 1:17
5Mo 16:19
Jk 2:9
- n 1Ko 8:6
Ef 4:6
- o 1Mo 2:7
Ps 100:3
Dj 17:25

5 “A savez je moj bio s njim, savez života i mira,^a što sam mu ih podario da bi me se bojao. I on me se bojao,^b zbog imena mojega strah ga je obuzeo.^c **6** Zakon istine bio je u ustima njegovim^d i nepravde se nije našlo na usnama njegovim. U miru i čestitosti hodio je sa mnom^e i mnoge je ljude od prijestupa odvratio.^f **7** Jer usne svećenikove trebaju čuvati znanje, i zakon se treba tražiti iz usta njegovih,^g jer on je glasnik Jehove nad vojskama.^h

8 Ali vi ste skrenuli s puta.ⁱ Zbog vas se mnogi ne drže zakona.^j Obezvrijedili ste savez Levijev”,^k kaže Jehova nad vojskama. **9** “Stoga ću i ja vas učiniti prezrenima i poniženima pred svim ljudima,^l jer se niste držali puteva mojih, nego ste pristrano primjenjivali zakon.”^m

10 “Nemamo li svi jednog oca?ⁿ Nije li nas jedan Bog stvorio?^o Zašto onda nevjerni činimo jedan drugome,^p oskvrnjujući savez praotaca svojih?^r **11** Juda nevjernu čini, i gaddosti se čine u Izraelu i Jeruzalemu,^s jer Juda skvrni svetost Jehovinu,^t koju On ljubi, i za nevjestu je uzeo kćer boga tudoga.^u **12** Jehova će iz šatora Jakovljevih istrijebiti svakoga tko tako čini,^v onoga tko je budan i onoga tko odgovara, i onoga tko prinosi žrtveni dar^z Jehovi nad vojskama.”

13 “A drugo je što činite: zbog vas je žrtvenik Jehovin prekriven suzama, plačem

p Ne 5:8; Mi 7:2; r Js 23:16; s Jr 7:10; t 3Mo 20:26; u 5Mo 7:3; Su 3:6; 1Kr 11:1; Ne 13:23; v 4Mo 15:31; z 1Sa 15:22; Am 5:22.

i uzdisajima. Zato više ne gledam na žrtveni dar niti mi je drago primiti što iz ruke vaše.^a

14 A vi kažete: ‘Zašto?’^b Zato što Jehova svjedoči između tebe i žene mladosti tvoje,^c kojoj činiš nevjeru, iako ti je drugarica i žena s kojom si u savezu.^d **15** Ima onih koji tako ne čine, jer još uvijek imaju Božjeg duha. Što oni traže? Potomstvo Božje.^e A vi čuvajte duh svoj^f i ženi mladosti svoje ne činite nevjeru!^g **16** Jer ja mrzim razvod,^h kaže Jehova, Bog Izraelov, ‘i onoga tko nasiljem prekri-va haljine svoje’,ⁱ kaže Jehova nad vojskama. ‘A vi čuvajte duh svoj i ne činite nevjeru!’

17 Jehovu zamarate riječima svojim,^k a kažete: ‘Kako ga zamaramo?’ Tako što govorite: ‘Svi koji zlo čine dobri su u očima Jehovim i takvi su mu mili!’ ili: ‘Gdje je Bog pravde?’^m

3 “Evo, šaljem glasnika svojega,ⁿ i on će raščistiti put preda mnom.^o I iznenada će doći u hram svoj^p Gospodin,^r kojega tražite, i glasnik^s saveza^t kojemu se radujete.^u Evo, sigurno će doći”, kaže Jehova nad vojskama.^v

2 “Ali tko će podnijeti dan dolaska njegovog^z i tko će opstati kad se on pojavi?^a Jer on će biti kao vatra tali-oničareva^b i kao lužina^c bjelilaca rublja.^d **3** I sjest će kao onaj koji tali i čisti srebro^e i očistit će sinove Levijeve.^f I pročistit će ih kao zlato^g i kao srebro, i oni će prinostiti Jehovi žrtveni dar^h u pravdnosti. **4** I ugodan će biti Je-

2. poglavlje

- a Izr 21:27
Iza 1:11
- b Jr 8:12
- c Izr 5:18
Pr 9:9
- d Izr 2:17
Mt 19:5
- e 1Mo 3:15
Dj 3:25
Ga 3:16
- f Izr 25:28
- g 5Mo 22:13
- h 1Mo 2:24
Mt 5:32
- i Mt 19:8
Mk 10:9
- j Ps 11:5
Iza 59:6
- k Jr 5:11
Ho 5:7
Ml 2:10
- l Iza 1:15
Iza 7:13
Iza 43:24
Jr 15:6
- m 1 Izr 30:12
Eze 18:29

3. poglavlje

- n Mt 11:10
Lk 1:76
Iv 1:6
- o Mt 3:3
Mk 1:3
Iv 1:23
Iv 3:28
Dj 13:24
Dj 19:4
- p Mt 21:12
- r Ps 11:4
Iza 6:1
Ot 11:19
- s Iza 63:9
Mt 15:24
Lk 1:69
- t 2Mo 2:24
Lk 1:72
- u Iv 12:19
- v Iza 44:26
- z Am 5:18
- a Mt 24:13
Lk 21:36
- b Da 11:35
Da 12:10
1Ko 3:13
- c Jr 2:22
- d Iza 1:25
- e Ps 66:10
Izr 25:4
Za 13:9
- f Jr 33:18
Ot 1:6
- g 1Pe 1:7
- h Ps 69:31
He 13:15
1Pe 2:5

Desni stupac

- a Ml 1:11
- b 2Lje 7:1
Jr 2:2
- c He 10:30
- d Ml 1:2
Ot 22:12
- e Ot 21:8
Jr 29:23
- g 2Mo 20:7

hovi žrtveni dar^a Jude i Jeruzalema, kao u davnim danima i godinama prijašnjim.^b

5 Doći ću k vama da vam sudim^c i bit ću brz svjedok^d protiv vračara^e i protiv preljubnika^f i protiv onih koji se lažno zaklinju^g i protiv onih koji zakidaju najamnika u placi,^h koji krivo čine udoviciⁱ i djetetu bez oca,^j i protiv onih koji uskraćuju prava došljaku,^k a mene se ne boje”,^l kaže Jehova nad vojskama.

6 “Jer ja sam Jehova, ja se ne mijenjam,^m a vi ste sinovi Jakovljevi — zato vas nije nestalo.” **7** Od dana praotaca svojih odstupate od uredba mojih i ne držite ih se.^o Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama!”^p kaže Jehova nad vojskama.

A vi kažete: “Kako da se vratimo?”

8 “Zar će čovjek zemaljski potkradati Boga? A vi mene potkradate.”

I još kažete: “U čemu te potkradamo?”

“U desetinama i u prilozima.

9 Prokletstvom me proklinjete^r i potkradate me — cijeli vaš narod. **10** Donesite sve desetine^s u spremište, da bude hrane u domu mojemu,^t i iskušajte me u tome, molim vas”,^u kaže Jehova nad vojskama, “neću li vam otvoriti ustave nebeske^v i izliti na vas blagoslov dok ne bude dosta!”^z

h Ps 62:10; Izr 14:31; Jk 5:4; i 5Mo 24:17; Lk 20:47; j Iza 1:17; Jk 1:27; k 2Mo 23:9; Za 7:10; l Izr 8:13; m Iza 43:10; Iza 46:4; Jk 1:17; n Ps 105:8; Tu 3:22; Ri 11:29; o 5Mo 9:7; Ne 9:26; Dj 7:51; p 5Mo 4:30; Jr 3:12; Za 1:3; Jk 4:8; r 3Mo 24:15; Iza 8:21; s 3Mo 27:30; 5Mo 14:28; t 2Lje 31:11; Ne 12:44; Ne 13:10; u 2Ko 9:8; v 5Mo 28:12; 2Kr 7:19; z 3Mo 26:10; 2Lje 31:10; Izr 3:10; Izr 10:22.

11 "I odstranit ću radi vas kukce proždrljive,^a i neće vam uništavati urod zemaljski, niti će vam loza u polju biti bez roda",^b kaže Jehova nad vojskama.

12 "I svi će vas narodi nazvati sretnima,^c jer vi ćete postati zemlja radosti",^d kaže Jehova nad vojskama.

13 "Teške su riječi vaše protiv mene",^e kaže Jehova.

A vi kažete: "Što smo govorili jedan drugome protiv tebe?"^f

14 "I kažete: 'Uzaludno je služiti Bogu.^g Kakva je korist od toga da izvršavamo ono što smo mu dužni činiti i da hodimo žalosni zbog Jehove nad vojskama?'^h **15** Sada ohole nazivamo sretnima.ⁱ I napreduju* oni koji zlo čine.^j Iskušavaju Boga i prolaze nekažnjeno."^k

16 U to su vrijeme oni koji se boje Jehove^l razgovarali jedan s drugim, svaki s bližnjim svojim, i Jehova je pazio i slušao.^m I pred njim se počela pisati knjiga sjećanjaⁿ o onima koji se boje Jehove i koji razmišljaju o imenu njegovu.^o

17 "Moji će postati",^p kaže Jehova nad vojskama, "u dan kad ih učinim najdražim vlasništvom svojim.^r I bit ću im milostiv kao što je čovjek

MI 3:15* Doslovno: "nadograđuju se".

3. poglavlje

- a JI 1:4
Am 4:9
Am 7:1
- b 5Mo 11:14
Jl 2:24
Za 8:12
- c Ps 72:17
Iza 61:9
- d Iza 62:4
e Iza 5:19
Iza 28:14
- f Job 40:8
MI 1:6
- g Job 21:15
Ps 73:13
Iza 58:3
Sf 1:12
- h Za 7:5
Jk 4:9
- i Ps 10:3
Ps 49:18
- j Jr 12:1
- k Pr 8:11
- l 1Mo 22:12
Ps 66:16
Dj 9:31
Ot 15:4
Mt 18:19
- m Ps 56:8
n Ps 69:28
Ps 139:16
- o Ps 20:7
Iza 26:8
- p Jr 31:33
Iv 17:9
- r Iza 62:3
1Pe 2:9

Desni stupac

- a Ps 103:13
- b Ps 58:11
- Ri 2:6
- c Da 12:3
- Mt 13:43

4. poglavlje

- d Ps 21:9
Sf 2:2
Mt 13:42
2So 1:8
2Pe 3:7
- e 2Mo 15:7
Iza 5:24
Ob 18
Mt 3:12
- f Ho 9:16
Am 2:9
- g Iza 30:26
Lk 1:78
Ef 5:14
- h Ps 147:3
Jr 30:17
Jr 33:6
i Iza 49:9
- j 1Mo 3:15
MI 7:10
Za 10:5
Ri 16:20

milostiv svome sinu koji mu služi.^a **18** I opet ćete vidjeti razliku između pravednoga i zloga,^b između onoga tko služi Bogu i onoga tko mu ne služi."^c

4 "Jer, evo, dolazi dan koji gori kao peč,^d i svi oholi i svi koji zlo čine postat će kao strnjika.^e I proždrijet će ih dan koji dolazi", kaže Jehova nad vojskama, "i neće im ostaviti ni korijena ni grane.^f **2** A vama koji se bojite imena mojega zasjat će sunce pravednosti,^g što nosi ozdravljenje na krilima svojim.^h I izaći ćete i poskakivati kao ugojena telad."ⁱ

3 "I zgazit ćete zle, jer će biti kao prah pod nogama vašim u dan kad učinim što sam naumio",^j kaže Jehova nad vojskama.

4 "Sjetite se zakona Mojsija, sluge mojega, koji sam mu dao na Horebu za sav Izrael — svih uredaba i odluka.^k

5 Evo, ja vam šaljem proroka Iliju^l prije nego dođe veliki i strašni dan Jehovin.^m **6** On će obratiti srce očeva k sinovima i srce sinova obratit će k očevima, da ne dođem i ne udarim zemlju uništenjem."ⁿ

k 5Mo 4:5; Ps 119:4; Ps 147:19; 1 Iza 40:3; Mt 11:14; Mk 9:11; m Jl 2:31; Dj 2:20; 2Pe 3:10; n 5Mo 29:20; Za 14:11; Lk 1:17.

MI 4:6* Ili: "heremom". Vidi bilješku za 2Mo 22:20.

EVANĐELJE PO
MATEJU

1 Ovo je knjiga o životu^a Isusa Krista, sina Davido-
va,^b sina Abrahamova.^c

2 Abrahamu se rodio Izak,^d
Izaku se rodio Jakov,^e
Jakovu su se rodili Juda^f i
braća njegova,

3 Judi je Tamara rodila Pe-
resa^g i Zeraha,
Peresu se rodio Hesron,^h
Hesronu se rodio Ram,ⁱ

4 Ramu se rodio Aminadab,
Aminadabu se rodio Nah-
šon,^j

Nahšonu se rodio Salmon,^k

5 Salmonu je Rahaba^l rodila
Boaza,
Boazu je Ruta rodila
Obeda,^m

Obedu se rodio Jišaj,ⁿ

6 Jišaju se rodio David,^o
kralj.^p

Davidu je žena Urijina ro-
dila Salamuna,^r

7 Salamunu se rodio Ro-
boam,^s

Roboamu se rodio Abija,
Abiji^t se rodio Asa,^u

8 Asi se rodio Jošafat,^v
Jošafatu se rodio Joram,^z
Joram se rodio Uzija,

9 Uziji se rodio Jotam,
Jotamu^a se rodio Ahaz,^b
Ahazu se rodio Ezekija,^c

10 Ezekiji se rodio Manaše,^d
Manašeu^e se rodio Amon,^f
Amonu^g se rodio Jošija,

11 Jošiji^h su se rodili Jekonijaⁱ
i braća njegova u vrijeme
izgnanstva u Babilon.^j

Mt 1:1* Ili: "knjiga povijesti".

1. poglavlje

- a 1Mo 5:1
- b 1Lje 17:11
- Mt 9:27
- Lk 1:32
- c 1Mo 22:18
- d 1Mo 21:3
- 1Lje 1:28
- Lk 3:34
- e 1Mo 25:26
- 1Lje 1:34
- f 1Mo 29:35
- g 1Mo 38:29
- 1Lje 2:4
- h Ru 4:18
- Lk 3:33
- i 1Lje 2:9
- j 4Mo 2:3
- Ru 4:20
- 1Lje 2:10
- Lk 3:32
- k 1Lje 2:11
- l Jš 2:1
- m Ru 4:13
- n 1Lje 2:12
- o Ru 4:17
- 1Lje 2:15
- p 2Sa 5:4
- r 2Sa 12:24
- 1Lje 3:5
- Lk 3:31
- s 1Kr 11:43
- t 1Lje 3:10
- u 2Lje 14:1
- v 1Kr 15:24
- z 1Lje 3:11
- 2Lje 2:1
- a 2Kr 15:32
- b 2Kr 15:38
- c 2Kr 18:1
- 1Lje 3:13
- d 2Kr 20:21
- e 2Kr 21:18
- f 2Lje 33:20
- g 2Kr 21:24
- 1Lje 3:14
- h 2Kr 23:34
- i 1Lje 3:15
- 1Lje 3:16
- Jr 28:4
- j 2Kr 24:15
- 2Lje 36:10
- Jr 27:20
- Jr 29:2

Desni stupac

- a 1Lje 3:17
- Lk 3:27
- b 1Lje 3:19
- Ezr 3:2
- Ne 12:1
- Lk 3:27
- c Mt 13:55
- Mk 6:3
- d Mt 27:17
- e Lk 1:27
- f Lk 1:35
- g 5Mo 22:23
- h 5Mo 24:1

12 Poslije izgnanstva u Ba-
bilon Jekoniji se rodio
Šealtiel,^a

Šealtielu se rodio Zeruba-
bel,^b

13 Zerubabelu se rodio Abi-
jud,

Abijudu se rodio Elijakim,
Elijakimu se rodio Azor,

14 Azoru se rodio Sadok,
Sadoku se rodio Akim,

Akimu se rodio Elijud,

15 Elijudu se rodio Eleazar,
Eleazaru se rodio Matan,

Matanu se rodio Jakov,

16 Jakovu se rodio Josip, muž
Marije, koja je rodila Isu-
sa,^c koji se zove Krist.^d

17 Ukupno je dakle bilo:
od Abrahama do Davida četr-
naest naraštaja, od Davida do
izgnanstva u Babilon četrna-
est naraštaja i od izgnanstva
u Babilon do Krista četrnaest
naraštaja.

18 A rođenje Isusa Krista
zbiло se ovako: Dok je maj-
ka njegova Marija bila zaruče-
na^e s Josipom, prije nego što
su se vjenčali, pokazalo se
da je trudna po svetom duhu.^f

19 A Josip, muž* njezin, bu-
dući da je bio pravedan i
da je nije htio javno osramoti-
ti,^g namjeravao se tajno raz-
vesti od nje.^h **20** Ali nakon
što je razmislio o tome, u snu
mu se ukazao anđeo Jeho-

Mt 1:19* Židovi su zaručnike smatrali
supružnicima. Stoga se za raskid zaru-
ka, prema židovskom običaju, u ovom
retku koristi izraz "razvesti".

vin* i rekao: “Josipe, sine Davidov, ne boj se dovesti kući Mariju, ženu svoju, jer ono što je u njoj začeto od svetog je duha!^a **21** Rodit će sina, a ti mu daj ime Isus,^{*b} jer će on spasiti^c narod svoj^d od grijeha njihovih.”^e **22** A sve se to dogodilo da bi se ispunilo ono što je Jehova rekao^f preko proroka svojega:^g **23** “Evo, djevičica^h će zatrudnjeti i roditi će sina i dat će mu se ime Emanuel”,ⁱ što znači “s nama je Bog”.^j

24 Tada se Josip probudio iz sna i učinio kako ga je uputio anđeo Jehovin, te je doveo kući ženu svoju. **25** Ali nije imao odnose s njom^k dok nije rodila sina.^l I dao mu je ime Isus.^m

2 Kad se Isus rodio u Betlehemuⁿ judejskom u dani-
ma kralja Heroda,^{*o} zvjezd-
znanci^{#p} s istoka došli su u
Jeruzalem **2** i stali se ras-
pitivati: “Gdje je kralj^r ži-
dovski koji se rodio? Jer vidje-
li smo zvijezdu njegovu^s kad
smo bili na istoku i došli
smo mu se pokloniti.” **3** Kad
je to čuo kralj Herod, uzne-
mirio se on i sav Jeruzalem
s njim. **4** I skupio je sve gla-
vare svećeničke i pismoznance
narodne i ispitivao ih gdje se
treba roditi Krist.* **5** A oni

Mt 1:20* Ovo je prvo od 237 mjesta gdje se Božje ime “Jehova” javlja u ovom prijevodu biblijskih knjiga izvorno pisanih grčkim jezikom. Vidi dodatak 1. **21*** Hebrejski “Ješua”, što znači “Jehova je spasenje”. **2:1*** Heroda Velikog. **1*** Ili: “magi; astrolozi” (grčki: *mágoi*). **4*** Riječ “Krist” (grčki: *khristos*; izstožnačna s hebrejskom riječi *mašiah*) u grčkom tekstu Biblije nije upotrijebljena kao Isusovo osobno ime, već kao titula sa značenjem “Pomazaničnik” ili “Mesija”.

1. poglavlje

a Lk 1:35

b Mt 1:25

Lk 1:31

Lk 2:21

c Lk 2:30

He 7:25

d Dj 5:31

e Iv 1:29

Dj 4:12

Ef 1:7

1Pe 2:24

f Iza 55:11

g Jk 5:10

2Pe 1:21

h Iza 7:14

i Iza 8:8

j Iza 8:10

k Lk 1:34

l Lk 2:7

m Lk 1:31

Lk 2:21

2. poglavlje

n Mi 5:2

Lk 2:4

o Lk 1:5

p Da 1:20

r 1Mo 49:10

Mt 27:37

s Iza 47:13

Mt 2:9

Desni stupac

a Iv 7:42

b Mi 5:2

c Iza 44:28

d 2Sa 5:2

e Ps 37:12

Izr 10:11

f Mt 2:2

g Mt 2:22

h Mt 1:20

Mt 2:19

i Mt 5:17

j Ho 11:1

su mu rekli: “U Betlehemu^a judejskom, jer je ovako napisao prorok: **6** ‘A ti, Betlehem^b u zemlji Judinoj, nipošto nisi najbeznačajniji grad u očima upravitelja Judinih, jer iz tebe će izaći upravitelj^c koji će pasti^d narod moj — Izraela.’”

7 Tada je Herod potajno pozvao zvjezdznance i ispitujući ih saznao kad se zvijezda pojavila. **8** Zatim ih je poslao u Betlehem, rekavši: “Idite i dobro se raspitajte za dijete! Kad ga pronađete, javite mi, da i ja odem i poklonim mu se!”^e

9 Kad su saslušali kralja, pošli su. I gle, zvijezda koju su vidjeli kad su bili na istoku^f išla je pred njima, dok se nije zaustavila nad mjestom gdje je bilo dijete. **10** Ugledavši zvijezdu, veoma su se obradovali.

11 I ušli su u kuću i vidjeli dijete s Marijom, majkom njegovom. Tada su pali ničice i poklonili mu se. Zatim su izvadili blago svoje i dali mu darove: zlato, tamjan i smirnu. **12** No budući da ih je u snu Bog upozorio^g da se ne vraćaju Herodu, vratili su se u svoju zemlju drugim putem.

13 Kad su otišli, Josipu se u snu ukazao anđeo Jehovin^h i rekao mu: “Ustani, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne kažem da se vratiš, jer Herod će tražiti dijete da ga pogubi!” **14** Tako je on ustao i noću uzeo dijete i majku njegovu i otišao u Egipat. **15** Ostao je ondje do smrti Herodove, da bi se ispuniloⁱ ono što je Jehova rekao preko proroka svojega: “Iz Egipta^j sam dozvao sina svojega.”

16 Kad je Herod vidio da su ga zvjezdoznanci izigrali, jako se razbjjesnio i poslao je ljude da u Betlehemu i u cijeloj okolici njegovoj pobiju sve dječake od dvije godine naniže — prema vremenu za koje je saznao od zvjezdoznana-
ca.^a 17 Tada se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka Jeremije: 18 “Glas se čuo u Rami,^b plač i naricanje veliko. To je Rahela^c plakala za djecom svojom i nije se dala utješiti, jer ih više nema.”

19 Kad je Herod umro, andeo Jehovin ukazao se u snu^d Josipu u Egiptu 20 i rekao mu: “Ustani, uzmi dijete i majku njegovu i podi u zemlju izraelsku, jer su umrli oni koji su tražili dušu djetetovu!” 21 I on je ustao, uzeo dijete i majku njegovu te došao u zemlju izraelsku. 22 Ali kad je čuo da Arhelaj kraljuje u Judeji umjesto oca svojega Heroda, pobjoao se otići onamo. A i Bog ga je u snu upozorio,^e pa je otišao u kraj galilejski.^f 23 Došavši onamo, nastanio se u gradu koji se zove Nazaret,^g da bi se ispunilo što su rekli proroci: “Zvat će se Nazarećanin.”^h

3 U one dane pojavio se Ivan Krstiteljⁱ propovijedajući u Judejskoj pustinji:^{*j} 2 “Pokajte se,^k jer se približilo kraljevstvo nebesko!”^l 3 To je onaj o kojem govori prorok Izaija^m kada kaže: “Slušajte! Netko više u pustinji: ‘Pripre-

Mt 2:23* “Nazarećanin” — vjerojatno izvedenica od hebrejske riječi *necer*, koja znači “izdanak”, a u prenesenom smislu “potomak”. Vidi Iza 11:1. 3:1* Vidi dodatak 12.

2. poglavlje

- a Mt 2:7
- b Jr 31:15
- Jr 31:16
- c 1Mo 35:19
- d Mt 1:20
- e Mt 2:12
- f Mk 1:9
- Lk 2:39
- g Lk 2:51
- Iv 1:45
- h Iza 11:1
- Iza 53:2
- Jr 23:5
- Za 3:8

3. poglavlje

- i Mk 1:4
- Iv 1:6
- j Mt 11:7
- k Lk 3:3
- l Mt 4:17
- m Mk 1:2
- Iv 1:23

Desni stupac

- a Iza 40:3
- b 2Kr 1:8
- c Mk 1:6
- d 3Mo 11:22
- e 1Sa 14:27
- Izr 24:13
- f Mk 1:5
- Mk 1:9
- g Mk 12:18
- Lk 7:30
- h Ps 58:4
- Mt 12:34
- i Mt 23:33
- Lk 3:7
- Lk 21:23
- Ri 2:5
- Ot 6:17
- j Dj 26:20
- k Iv 8:33
- Iv 8:39
- l Ri 4:12
- m Lk 3:9
- n Mt 7:19
- Lk 13:6
- o Iv 15:6
- p Iv 1:33
- Dj 1:5
- Dj 11:16
- r Dj 13:24
- Dj 19:4
- s Mt 11:3
- Iv 1:15
- t Mk 1:7
- Iv 1:27
- Dj 13:25
- u Iv 1:33
- Dj 2:4
- 1Ko 12:13
- v Lk 3:16
- z Mt 13:30

- a Jr 15:7
- Ml 4:1
- Lk 3:17
- b Mk 1:9
- c Lk 3:21

mite^a put Jehovi! Poravnajte mu staze!” 4 A taj je Ivan imao odjeću od devine dlake^b i kožni pojas oko struka,^c a hrana su mu bili skakavci^d i divlji med.^e 5 Tada su k njemu dolazili ljudi iz Jeruzalema, iz cijele Judeje i iz cijele okolice jordanske 6 i on ih je krštavao u rijeci Jordanu,^f a oni su javno priznavali svoje grijeh.

7 Ugledavši mnoge farizeje i saduceje^{*g} kako dolaze na mjesto gdje je krštavao, rekao im je: “Leglo zmijsko!^h Tko vas je uputio da bježite od srdžbe koja dolazi?ⁱ 8 Donesite dakle plod koji dolikuje pokajanju!^{*j} 9 I ne usuđujte se govoriti u sebi: ‘Naš je otac Abraham.’^k Jer, kažem vam, Bog iz ovoga kamennja može Abrahamu podignuti djecu.^l 10 Sjekira^m je već položena na korijen stablima. Dakle, svako stablo koje ne donosi dobar plod posjeći će seⁿ i baciti u vatru.^o 11 Ja vas krstim vodom^p zbog vašega pokajanja,^r ali onaj koji dolazi^s iza mene jači je od mene. Njemu ja nisam dostojan sandale izuti.^t On će vas krstiti svetim duhom^u i vatrom.^v 12 U ruci mu je vijača i očistit će gumno svoje i skupiti pšenicu svoju u žitnicu,^z a pljevu će spaliti^a vatrom neugasivom.”

13 Tada je Isus došao iz Galileje^b na Jordan k Ivanu da ga on krsti.^c 14 Ali Ivan ga je odvrćao: “Ti mene trebaš krstiti, a ti dolaziš k meni?”

Mt 3:7* Farizeji i saduceji bili su pripadnici dviju utjecajnih vjerskih stranaka u judaizmu prvog stoljeća naše ere. 8* Doslovno: “promjeni uma (načina razmišljanja)”.

15 A Isus mu je odgovorio: "Pusti sada, jer nam dolikuje da tako izvršimo sve što je pravedno!"^a Tada ga je prestao odvracati. **16** Kad se krstio, Isus se odmah podigao iz vode. I gle, otvorila su se nebesa^b i Ivan je vidio kako duh Božji silazi kao golub^c i dolazi na Isusa.^d **17** I gle, čuo se glas^e s neba koji je rekao: "Ovo je Sin moj,^f ljubljeni,^g koji mi je po volji!"^h

4 Tada je duh odveo Isusa u pustinjuⁱ da ga Đavo iskuša.^j **2** Nakon što je postio četrdeset dana i četrdeset noći,^k ogladnio je. **3** I došao je Kušać^l i rekao mu: "Ako si sin Božji,^m reci ovom kamenju da postane kruh!" **4** A on je odvratio: "Pisano je: 'Čovjek ne smije živjeti samo o kruhu, nego treba živjeti i o svakoj riječi koja izlazi iz usta Jehovinih.'ⁿ"

5 Tada ga je Đavo poveo u sveti grad,^o postavio ga na vrh hramskoga zida **6** i rekao mu: "Ako si sin Božji, baci se dolje!"^p Jer pisano je: 'Anđeli-ma svojim on će zapovjediti za tebe i oni će te nositi na rukama svojim, da gdje ne udaraš o kamen nogom svojom.'^r **7** A Isus mu je odvratio: "Ali pisano je i ovo: 'Ne iskušavaj Jehovu, Boga svojega!'"^s

8 Đavo ga je zatim poveo na goru vrlo visoku i pokazao mu sva kraljevstva svijeta^t i slavu njihovu **9** i rekao mu: "Sve ću ti ovo dati^u ako padneš i pokloniš mi se."^v **10** Tada mu je Isus rekao: "Odlazi, Soto-

Mt 4:9 Mt: "iskažeš mi štovanje; izvršiš u moju čast čin obožavanja".

3. poglavlje

- a Da 9:24
Mt 5:17
He 10:19
- b Eze 1:1
Mk 1:10
Lk 3:21
Dj 7:56
- c Iv 1:32
- d Iza 11:2
Lk 3:22
Lk 4:18
Dj 10:38
- e Iv 12:28
- f 1Mo 22:2
Ps 2:7
Lk 9:35
- g Mt 17:5
Lk 3:22
- h Iza 42:1
Mt 12:18
2Pe 1:17

4. poglavlje

- i 3Mo 16:21
Mk 1:12
Lk 4:1
- j He 4:15
- k 2Mo 9:34;28
5Mo 9:9
1Kr 19:8
Mk 1:13
Lk 4:2
- l 1So 3:5
- m Mt 27:40
Lk 4:3
- n 5Mo 8:3
Lk 4:4
Iv 4:34
- o Ne 11:1
Iza 52:1
Mt 27:53
- p Lk 4:9
- r Ps 91:11
Ps 91:12
Lk 4:10
Lk 4:11
- s 5Mo 6:16
Lk 4:12
1Ko 10:9
- t Mt 16:26
Lk 4:5
1Iv 2:16
Ot 11:15
- u Lk 4:6
Lk 4:7
Iv 12:31
2Ko 4:4
- v 5Mo 11:16

Desni stupac

- a 5Mo 5:9
Ot 22:9
- b 5Mo 6:13
- c 5Mo 10:20
Jš 24:14
Lk 4:8
- d Lk 4:13
Jk 4:7
- e Lk 22:43
He 1:14
- f Mt 14:3
Mk 1:14
Mk 6:17
Lk 3:20
- g Lk 4:14
- h Lk 4:31
Iv 2:12
- i Jš 19:32
- j Iza 9:1
- k Iza 8:22
Iza 9:2
1 Lk 1:79
- m Iv 1:9

no! Jer pisano je: 'Jehovu, Boga svojega, obožavaj^a i jedino njemu^b služi!'"^c **11** Tada ga je Đavo ostavio.^d I gle, došli su anđeli i počeli mu služiti.^e

12 A kad je čuo da je Ivan uhvaćen,^f povukao se u Galileju.^g **13** I nakon što je otišao iz Nazareta, došao je i nastanio se u Kafarnaumu^h pored mora na području Zebuluna i Naftalija,ⁱ **14** da bi se ispunilo što je bilo rečeno preko proroka Izaije: **15** "Zemljo Zebuluna i zemljo Naftalijeva, duž puta morskoga, s one strane Jordana, Galilejo neznabožička!^j **16** Narod koji je živio u tami^k vidio je svjetlo veliko.^l Onima koji su živjeli u zemlji smrtne sjene svjetlo^m je zasjalo."ⁿ **17** Tada je Isus počeo propovijedati: "Pokajte se,^o jer se približilo kraljevstvo nebesko!"^p

18 A idući uz Galilejsko more,^q vidio je dva brata, Šimuna^r zvanog Petar^s i brata njegova Andriju, kako spuštaju mrežu u more, jer su bili ribari. **19** I rekao im je: "Pođite za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi!"^t **20** I odmah su ostavili mreže^u i pošli za njim.^v **21** Pošavši odande, vidio je drugu dvojicu braće,^v Jakova, sina Zebedejeva,^z

n Iza 9:2; o Mk 1:15; p Mt 10:7; r Mk 1:16; s Iv 1:42; t Lk 5:10; u Mk 10:28; Lk 18:28; v Mk 1:19; Iv 21:2; z Mt 10:2; Mt 27:56; Mk 3:17; Mk 10:35.

Mt 4:10* Doslovno: "Jehovi, Bogu svojemu, klanjaj se." **10*** Ili: "vrši sve-tu službu". **15*** Izraz "neznabošci" u Bibliji se odnosi na ne-Židove (pogane), koji nisu poznavali pravoga Boga. **18*** Vidi bilješku za 4Mo 34:11. **20*** Izraz "poći (ići) za Isusom" koristi se u prenesenom smislu i znači da su postali Isusovi sljedbenici.

i Ivana, brata njegova, kako u lađi s ocem svojim Zebedejem krpaju mreže. I pozvao ih je. **22** Odmah su ostavili lađu i oca svojega i pošli za njim.

23 I prolazio je^a cijelom Galilejom,^b poučavajući u sinagogama^c njihovim i propovijedajući dobru vijest o kraljevstvu i liječeći svaku bolest^d i svaku nemoć u narodu. **24** I vijest o njemu proširila se po cijeloj Siriji.^e I dovodili su mu sve koji su patili,^f oboljele od raznih bolesti i izmučene, opsjednute i padavičare^g i uzete, i on ih je izliječio. **25** Zato ga je slijedio silan narod iz Galileje,^h Dekapolisa,* Jeruzalema,ⁱ Judeje i s one strane Jordana.

5 A vidjevši narod, popeo se na goru. I kad je sjeo, prišli su mu učenici njegovi. **2** On je progovorio i počeo ih poučavati:

3 "Sretni su oni koji nastoje zadovoljiti svoje duhovne potrebe,^{*j} jer je njihovo kraljevstvo nebesko.^k

4 Sretni su oni koji tuguju, jer će biti utješeni.^l

5 Sretni su krotki,^{*m} jer će naslijediti zemlju.ⁿ

6 Sretni su oni koji gladuju i žedaju^o za pravedom, jer će se nasititi.^p

7 Sretni su milosrdni,^r jer će im se ukazati milosrđe.

8 Sretni su oni koji su čista srca,^s jer će vidjeti Boga.^t

Mt 4:25* Ili: "[Saveza] Deset Gradova; Desetograda". **5:3*** Ili: "oni koji osjećaju duhovnu glad"; "koji su svjesni da im je potreban Bog (Božje vodstvo)". Doslovno: "koji su siromašni duhom" ili "koji [Boga] prose duha". **5*** Ili: "oni koji su blage čudi".

4. poglavlje

a Mt 9:35
Mk 6:6
b Mk 1:14
Mk 1:39
c Lk 4:16
Dj 13:14
d Lk 9:11
Dj 10:38
e Dj 15:41
f Mk 6:55
g Mt 17:15
Mk 1:32
Dj 5:16
h Mk 3:7
i Lk 6:17

5. poglavlje

J Lk 6:20
1Ko 2:14
k Lk 2:5
l Iza 12:1
Iza 61:3
Mt 11:28
m 1Ti 6:11
Tit 3:2
n Ps 37:11
o Iza 55:1
Lk 6:21
p Iv 6:35
Ot 7:16
r Mt 6:14
Mt 18:33
Jk 2:13
s Ps 24:4
Ps 73:1
Izr 22:11
Tit 1:15
t 1Iv 3:2

Desni stupac

a Ri 12:18
He 12:14
Jk 3:18
b Ga 4:6
c Mk 10:30
1Pe 3:14
d Mt 10:22
Lk 6:22
Jk 1:2
1Pe 4:14
e Iv 15:20
f Hb 3:18
Lk 6:23
Dj 5:41
Ri 5:3
g He 11:6
h 2Ije 36:16
Mt 23:30
Lk 6:23
Dj 7:52
1So 2:15
He 11:37
Jk 5:10
i Mk 9:50
j Lk 14:35
k Iza 51:4
Iv 3:19
Iv 8:12
Iv 9:5
Iv 12:36
2Ko 6:14
Flp 2:15
l Mk 4:21
Lk 11:33
m Ef 5:8
Flp 2:15
1Pe 2:9
n Iv 10:32
Iv 15:8
Ef 5:9
o 1Pe 2:12
p Ri 3:31

9 Sretni su mirotvorci,^a jer će ih se nazvati sinovima^b Božjim.

10 Sretni su oni koji su progonjeni^c zbog pravедnosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

11 Sretni ste kad vas zbog mene vriedaju^d i progone^e i lažno vam pripisuju kojekakva zla. **12** Radujte se i kličite,^f jer je velika nagrada vaša^g na nebesima! Jer tako su progoinili i proroke^h prije vas.

13 Vi ste solⁱ zemlje. Ali ako sol postane neslana, kako će joj se obnoviti slanost? Nije više ni za što drugo nego da se baci van^j i da je ljudi gaze.

14 Vi ste svjetlo svijeta.^k Ne može se sakriti grad koji leži na gori. **15** Svjetiljka se ne pali da se stavi pod košaru,^{*l} nego na svijećnjak, pa svijetli svima u kući. **16** Tako neka vaše svjetlo^m svijetli pred ljudima, da bi vidjeli vaša dobra djelaⁿ i slavili^o Oca vašega koji je na nebesima.

17 Ne mislite da sam došao obezvrijediti Zakon^p ili Proroke. Nisam došao obezvrijediti, nego ispuniti!^r **18** Jer zaista, kažem vam, prije će se dogoditi da nestane nebo i zemlja^s nego da i najmanje slovo ili djeleć slova nestane iz Zakona i da se sve ne ispuni.^t **19** Tko god, dakle, prekrši^u jednu od ovih najmanjih zapovijedi i tako nauči ljude, bit će nazvan

r Lk 4:21; s Mt 24:35; Lk 16:17; Lk 21:33; t Iza 40:8; Iza 55:11; u Jk 2:10.

Mt 5:15* Ili: "mjernu košaru". Radi se o većoj košari koja se koristila kao mje-
ra za žito.

najmanjim u* kraljevstvu nebeskom.^a A tko ih god izvršava i naučava,^b bit će nazvan velikim^c u[#] kraljevstvu nebeskom. **20** Jer, kažem vam, ako vaša pravednost ne bude veća od pravednosti pismoznana i farizeja,^d nećete ući^e u kraljevstvo nebesko.

21 Čuli ste da je rečeno starima: 'Ne ubij!^f Tko ubije,^g odgovarat će pred sudom.'^h

22 A ja vam kažem: Svatko tko se uporno gnjeviⁱ na brata svojega odgovarat će^j pred sudom. A tko brata svojega nazove uvredljivim imenom, odgovarat će pred najvišim sudom. A tko mu kaže da nije vrijedan da živi, sam bi mogao dospjeti u oganj gehene.^{*k}

23 Ako, dakle, doneseš dar svoj na žrtvenik^l i ondje se sjetiš da brat tvoj ima nešto protiv tebe,^m **24** ostavi dar svoj ondje pred žrtvenikom, pa otiđi i prvo se pomiri s bratom svojim,ⁿ a onda se vrati i prinesi dar svoj.^o

25 Brzo riješi spor s onim tko te tuži, dok si još s njim na putu prema sudu, da te tužitelj tvoj^p ne bi predao sucu, a sudac stražaru, pa da te ne bace u zatvor. **26** Zaista, kažem ti, nećeš izaći odande dok ne isplatiš i posljednji novčić.^{*r}

27 Čuli ste da je bilo rečeno: 'Ne učini preljub!'^s **28** A ja vam kažem: Svatko tko požudno gleda neku ženu^t već je u srcu svojem^u počinio preljub^v

Mt 5:19* To jest: "neće biti dostojan ući u". **19[#]** To jest: "bit će dostojan ući u". **22*** Vidi dodatak 4. **26*** Doslavno: "i posljednji kvadrant". Šezdesetčetvrti dio denara. Vidi dodatak 13.

5. poglavlje

- a Lk 13:28
- b Mt 28:20
- c Mt 11:11
- d Mt 15:9
- Mt 23:23
- Lk 11:42
- e Mt 18:3
- Iv 3:5
- f 1Mo 9:6
- 2Mo 20:13
- 5Mo 5:17
- g 3Mo 24:17
- h 5Mo 17:9
- i Ef 4:26
- Kol 3:8
- Jk 1:19
- Jk 5:6
- j 1Iv 3:15
- k 2Kr 23:10
- Jr 7:31
- Mt 10:28
- Lk 12:5
- l 5Mo 16:16
- Mt 23:19
- m 3Mo 19:17
- Mk 11:25
- Lk 17:33
- n Mt 18:15
- 1Pe 3:11
- o 1Ti 2:8
- 1Iv 4:20
- p Lk 12:58
- Lk 18:3
- r Mt 18:34
- Lk 12:59
- s 2Mo 20:14
- 5Mo 5:18
- Lk 18:20
- Ri 13:9
- t 5Mo 5:21
- 2Sa 11:2
- Job 31:1
- 2Pe 2:14
- u Mk 7:21
- Mk 7:23
- v 1Iv 2:16

Desni stupac

- a Mt 18:8
- Lk 11:34
- b Mt 18:9
- Mk 9:47
- c Kol 3:5
- d Mt 19:3
- Mk 10:2
- e 5Mo 24:1
- Mt 19:8
- Mk 10:4
- f 4Mo 14:33
- Su 19:2
- Eze 23:11
- Ho 2:5
- Mk 7:21
- Dj 5:29
- g Mk 10:11
- Lk 16:18
- Ri 7:3
- h Mt 19:9
- i 3Mo 19:12
- 4Mo 30:2
- j 5Mo 23:21
- Ps 50:14
- Pr 5:4
- k Jk 5:12
- l Dj 7:49
- m Iza 66:1
- Tu 2:1
- n Ps 48:2
- o 2Ko 1:17
- Jk 5:12
- p Iv 8:44
- r 2Mo 21:24
- 3Mo 24:20
- 5Mo 19:21

s njom. **29** Dakle, ako te desno oko tvoje navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe.^a Jer bolje ti je da izgubiš jedan od udova svojih nego da cijelo tijelo tvoje bude bačeno u gehenu.^b **30** I ako te desna ruka tvoja navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe.^c Jer bolje ti je da izgubiš jedan od udova svojih nego da cijelo tijelo tvoje dospije u gehenu.

31 Osim toga, bilo je rečeno: 'Tko se razvede^d od žene svoje, neka joj da potvrdu o razvodu.'^e **32** A ja vam kažem: Svatko tko se razvede od žene svoje, osim zbog bluda,^f navodi je na preljub.^g I svatko tko se oženi razvedenom ženom, čini preljub.^h

33 Nadalje, čuli ste da je rečeno starima: 'Ne kuni seⁱ lažno, nego ispuni zavjete svoje Jehovi.'^j **34** A ja vam kažem: Ne kunite se^k nikako, ni nebom, jer je prijestolje Božje,^l **35** ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovim,^m ni Jeruzalemom, jer je grad Kralja velikoga.ⁿ **36** Ne kuni se ni glavom svojom, jer ne možeš ni jednu vlas pretvoriti u bijelu ili crnu. **37** Zato kad kažete: 'Da', neka to znači 'da', a kad kažete: 'Ne', neka to znači 'ne'.^o Što je više od toga, od Zloga je.^p

38 Čuli ste da je bilo rečeno: 'Oko za oko i zub za zub.'^r **39** A ja vam kažem: Ne opirite se onome tko je za o. Naprotiv, ako te tko ošamari po desnom obrazu,^s okreni mu i drugo. **40** I ako se tko hoće suditi

s Izr 24:29; Iza 50:6; Tu 3:30; Lk 6:29; Iv 18:22; Ri 12:17; 1Pe 2:23.

s tobom i domoći se donje haljine tvoje, prepusti mu i gornju.^a

41 I ako te netko tko ima tu ovlast prisili da ideš jednu milju,^{*} idi s njim dvije.^b **42** Ako te tko što zamoli, daj mu, i nemoj se okrenuti od onoga tko želi od tebe posuditi bez kamata.^c

43 Čuli ste da je bilo rečeno: 'Ljubi bližnjega svojeg^d i mrzi neprijatelja svojeg!'^e **44** A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje svoje^f i molite se za one koji vas progone,^g **45** da biste bili sinovi Oca svojega koji je na nebesima,^h jer on daje da sunce njegovo izlazi zlima i dobrima i da kiša pada pravednima i nepravednima.ⁱ

46 Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je plaća?^j Zar to isto ne čine i poreznici? **47** I ako pozdravljate samo braću svoju, što osobito činite? Zar to isto ne čine i nezna-bošci? **48** Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski.^k

6 Pazite da pravedna djela^l ne činite pred ljudima, da vas oni vide. Inače nećete imati plaću od Oca svojega koji je na nebesima. **2** Zato kada daješ milostinju,^m ne trubiⁿ pred sobom, kao što licemjeri čine u sinagogama i na ulicama da bi ih slavili ljudi. Zaista, kažem vam, već su primili plaću svoju. **3** A kad ti daješ milostinju, neka ti ne zna ljevica što čini desnica, **4** da bi tvoja milostinja bila u tajnosti. Tada će ti Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratiti.^o

Mt 5:41* Radi se o rimskoj milji od 1479,5 metara. Vidi dodatak 13.

5. poglavlje

- a Lk 6:29
1Ko 6:7
- b Mk 15:21
- c 3Mo 25:36
5Mo 23:19
- d 3Mo 19:18
Mk 12:31
- e 2Mo 23:4
- f Izr 25:21
Ri 12:20
- g Lk 6:28
Lk 23:34
Dj 7:40
Ri 12:14
- h Mt 5:9
Ef 5:1
- i Lk 6:35
Dj 14:17
- j Lk 6:32
- k 3Mo 19:2
5Mo 18:13
Lk 6:36
1Pe 1:16

6. poglavlje

- l Mt 5:20
Mt 23:5
- m Dj 9:36
Dj 10:2
1Ko 13:3
- n Lk 18:12
- o Izr 19:17
Mt 10:42

Desni stupac

- a Lk 18:11
- b Mt 6:16
Mt 23:5
- c 2Kr 4:33
Iza 26:20
- d Lk 6:12
- e 1Kr 18:26
- f Lk 12:30
g Lk 11:2
- h Eze 36:23
Eze 38:23
- i 2Mo 6:3
Ps 83:18
Iza 42:8
Iza 54:5
- j Da 2:44
Mt 6:33
Ot 11:15
- k Mt 26:42
Ot 4:11
- l Ps 37:10
Lk 23:43
Dj 24:15
1Ti 2:4
- m Ps 37:25
Izr 30:8
Mt 6:34
1Ti 6:8
- n Mt 18:21
Mk 11:25
Lk 11:4
- o Mt 26:41
1Ko 10:13
Ot 3:10
- p Ps 82:4
Ps 97:10
Iv 17:15
1Iv 5:19
- r Ef 4:32
Kol 3:13
- s Mt 18:35
Jk 2:13
- t Za 8:19
Dj 13:2
Dj 13:3
Dj 14:23

5 Tako i kad se molite, ne budite kao licemjeri. Jer oni se vole moliti stojeći^a u sinagogama i na velikim raskrižjima da bi ih vidjeli ljudi.^b Zaista, kažem vam, već su primili plaću svoju. **6** A ti, kad se moliš, udi u svoju najskrovitiju sobu^c i zatvori vrata pa se pomoli Ocu svojemu koji je u tajnosti.^d Tada će ti Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratiti. **7** A kad se molite, ne govorite uvijek jedno te isto,^e kao što čine nezna-bošci, jer oni misle da će biti uslišeni zato što koriste mnogo riječi. **8** Zato nemojte biti kao oni, jer Bog, Otac vaš, zna što vam treba^f i prije nego što ga zamolite.

9 Molite se, dakle, ovako:^g

'Oče naš, koji jesi na nebesima, neka se sveti^h ime tvoje!ⁱ **10** Neka dođe kraljevstvo tvoje!^j Neka bude volja tvoja,^k kako na nebu tako i na zemlji!^l **11** Kruh naš za ovaj dan daj nam danas^m **12** i oprost nam dugove naše, kao što i mi opraštamo dužnicima svojim!ⁿ **13** I ne uvedi nas u iskušenje,^o nego nas izbavi od Zloga!^p

14 Jer ako vi oprostite ljudima njihove prijestupe, i vaš će Otac nebeski oprostiti vama.^r

15 Ali ako vi ne oprostite ljudima njihove prijestupe, ni Otac vaš neće vama oprostiti vaše prijestupe.^s

16 Kad postite,^t nemojte imati^{*} žalostan izraz lica kao licemjeri, jer oni žele da im lice

Mt 6:12* Ili: "grijehe naše (...) opraštamo onima koji nama griješe". **13*** Ili: "ne daj da pokleknemo u iskušenju". **16*** Ili: "prestanite praviti".

izgleda turbobno da bi ljudi vidjeli da poste.^a Zaista, kažem vam, već su primili plaću svoju. **17** A ti, kad postiš, namaži glavu svoju i umij lice svoje,^b **18** da ne vide ljudi da postiš, nego Otac tvoj koji je u tajnosti.^c Tada će ti Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratiti.

19 Ne skupljajte više sebi blago^d na zemlji, gdje moljac i hrda nagriza i gdje lopovi provaljuju i krađu. **20** Nego skupljajte sebi blago na nebu,^e gdje ni moljac ni hrda ne nagriza i gdje lopovi ne provaljuju i ne krađu. **21** Jer gdje je blago tvoje, ondje će biti i srce tvoje.

22 Svjetiljka je tijelu oko.^g Ako je, dakle, oko tvoje bistro,^{*} cijelo će tijelo tvoje biti svijetlo. **23** Ali ako je oko tvoje zlo,^h cijelo će tijelo tvoje biti tamno. Ako je svjetlo koje je u tebi zapravo tama, kako li je velika ta tama!ⁱ

24 Nitko ne može robovati dvojici gospodara, jer ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti,^j ili će jednome biti privržen, a drugoga će prezirati. Ne možete robovati Bogu i bogatstvu.^k

25 Zato vam kažem: Ne budite zabrinuti^l za život^m svoj, što ćete jesti ili što ćete piti, ili za tijelo svoje, što ćete obući.^m Ne znači li životⁿ više od hrane i tijelo od odjeće?ⁿ **26** Pogledajte ptice^o nebeske, jer one ne siju niti žanju niti skupljaju u žitnice, a ipak

Mt 6:22* Ili: "jednostavno; čestito; usredotočeno samo na jedno; velikodušno". **23*** Ili: "pokvareno; zavidno". **25*** Ili: "Prestanite se brinuti". **25*** Doslavno: "dušu". **25*** Doslavno: "duša".

6. poglavlje

- a Iza 58:5
Za 7:5
Lk 18:12
- b Pr 9:8
- c Ps 91:1
- d Mt 13:22
Lk 12:20
Jk 5:3
- e Mt 19:21
Mk 10:21
Lk 12:33
Lk 18:22
- f 1Pe 1:4
- g Izr 4:25
Lk 11:34
Ef 1:18
- h Mt 5:28
Mt 20:15
Mk 7:22
2Pe 2:14
- i Iv 11:10
- j Lk 16:13
Ri 6:16
Jk 4:4
- k Mt 13:22
Lk 16:9
- l Lk 12:22
Flp 4:6
- m Ps 55:22
1Ti 6:8
He 13:5
1Pe 5:7
- n Lk 12:23
- o Job 38:41
Ps 147:9
Mt 10:29
Lk 12:24

Desni stupac

- a 5Mo 7:6
- b Ps 39:5
Lk 12:25
- c Lk 12:27
- d 1Kr 10:5
- e Mt 8:26
Mt 14:31
Mt 16:8
Lk 12:28
- f Lk 10:41
Lk 12:29
- g Lk 12:30
- h Ri 1:17
Ri 14:17
- i Ps 37:25
- j 2Mo 16:4
2Mo 16:19

7. poglavlje

- k Lk 6:37
Ri 2:1
Ri 14:13
1Ko 4:5
- l Mt 18:34
Jk 2:13
- m Mk 4:24
Lk 6:38
Ga 6:7
- n Lk 6:41
- o Lk 6:42

ih vaš Otac nebeski hrani. Niste li vi vredniji od njih?^a

27 Tko od vas može zabrinutošću svojom imalo^{*} produžiti svoj životni vijek?^b **28** I za odjeću, zašto ste zabrinuti? Promotrite ljiljane u polju, kako rastu!^c Ne muče se niti predu, **29** ali kažem vam da ni Salamun^d u svoj slavi svojoj nije bio odjeven kao jedan od njih. **30** A ako Bog tako oblači bilje poljske, koje danas jest, a sutra se u peč baca, neće li još prije vas, malovjerni?^e **31** Zato nemojte biti zabrinuti^f i govoriti: "Što ćemo jesti?" ili "Što ćemo piti?" ili "Što ćemo obući?" **32** Jer svim tim zaokupljeni su nezabošci. A Otac vaš nebeski zna da vam je sve to potrebno.^g

33 Stoga tražite najprije kraljevstvo i Božju pravednost,^h a sve će vam se ovo dodati.ⁱ **34** Ne budite, dakle, zabrinuti za sutrašnji dan,^j jer će sutrašnji dan imati svoje brige. Dosta je svakom danu zla njegova.

7 Ne sudite,^{*k} da vam se ne sudi. **2** Jer kakvim sudom sudite, takvim će vam se suditi.^l I kakvom mjerom mjerite, takvom će vam se mjeriti.^m **3** Zašto onda vidiš trun u oku brata svojega, a ne obazireš se na gredu u svojem oku?ⁿ **4** Ili kako možeš reći bratu svojemu: 'Dopusti da ti izvadim trun iz oka', kad sam imaš gredu u oku?^o **5** Licemjeru! Izvadi najprije gredu iz svojeg oka, pa ćeš onda dobro vidjeti kako izvaditi trun iz oka brata svojega.

Mt 6:27* Doslavno: "za jedan lakat". **7:1*** Ili: "Prestanite suditi".

6 Ne dajte ono što je sveto psima^a i ne bacajte bisere svoje pred svinje, da ih ne izgaze^b nogama i ne okrenu se te vas rastrgaju.

7 Molite,^c i dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se!^d 8 Jer tko god moli, prima.^e Tko god traži, nalazi. I tko god kuca, otvorit će mu se. 9 Tko bi od vas sinu svojemu,^f ako ga zamoli kruha, dao kamen? 10 Ili ako ga zamoli ribu, zar će mu dati zmiyu? 11 Dakle, ako vi, iako ste zli,^g znate davati dobre darove djeci svojoj, koliko će više Otac vaš koji je na nebesima dati dobra^h onima koji ga mole?

12 Sve, dakle, što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima.ⁱ To je smisao Zakona i Prorokâ.^j

13 Uđite na uska vrata!^k Jer širok je i prostran put koji vodi u propast i mnogo je onih koji njime idu. 14 A uska su vrata i tjesnan put koji vodi u život i malo je onih koji ga nalaze.^l

15 Čuvajte se lažnih pro-roka^m koji dolaze k vama u ovčjem runu,ⁿ a iznutra su grabežljivi vukovi.^o 16 Prepoznat ćete ih po plodovima njihovim.^p Zar se grožđe bere s trnja ili smokve s čička?^r 17 Tako svako dobro drvo donosi dobar plod, a svako nevaljalo drvo donosi bezvrijedan plod, niti nevaljalo drvo može donijeti dobar plod. 18 Dobro drvo ne može donijeti bezvrijedan plod, niti nevaljalo drvo može donijeti dobar plod. 19 Svako drvo koje ne donosi dobar plod siječe se i baca u vatru.^t

7. poglavlje

- a Izr 9:7
- Izr 15:12
- Mt 10:14
- b He 10:29
- c Mk 11:24
- Jk 1:5
- Ilv 5:14
- d Lk 11:9
- e Jr 29:12
- Iv 14:13
- Ilv 3:22
- f Lk 11:11
- g Lk 11:13
- h Jk 1:17
- i Lk 6:31
- j Ri 13:10
- Ga 5:14
- 1Ti 1:5
- k Lk 13:24
- l Dj 14:22
- 1Pe 4:18
- m Mt 24:11
- 2Pe 2:1
- Ilv 4:1
- n Lk 6:26
- o Eze 22:27
- Dj 20:29
- p Izr 20:11
- Ri 16:17
- Ga 5:19
- r 1Mo 1:11
- Lk 6:44
- Jk 3:12
- s Mt 12:33
- Lk 6:43
- t Mt 3:10
- Lk 13:9
- Iv 15:2
- Tit 3:14

Desni stupac

- a Mt 12:33
- b Mt 21:29
- Ri 2:13
- Jk 1:22
- Ilv 5:3
- c Ilv 2:17
- d Lk 6:46
- e Jr 14:14
- Jr 27:15
- f Lk 13:25
- g Ps 6:8
- Lk 13:27
- Ilv 3:4
- h Lk 6:47
- Lk 6:48
- Jk 1:25
- i Lk 6:49
- Jk 1:23
- j Jr 8:9
- k Eze 13:13
- 1Ko 3:13
- l Lk 6:49
- m Mk 1:22
- Lk 4:32
- n Iv 7:46

8. poglavlje

- o Mk 1:40
- Lk 5:12

20 Dakle, prepoznat ćete ih po plodovima njihovim.^a

21 Neće svatko tko mi govori: 'Gospodine, Gospodine', ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj tko vrši^b volju Oca mojega koji je na nebesima.^c 22 Mnogi će mi reći u onaj dan: 'Gospodine, Gospodine,^d nismo li u tvoje ime pricali i u tvoje ime demone istjerivali i u tvoje ime mnoga silna djela* činili?'^e 23 Tada ću im kazati: Nikad vas nisam poznavao!^f Odlazite od mene, vi koji činite bezakonje!^g

24 Stoga će svatko tko čuje ove moje riječi i izvršava ih biti kao razborit čovjek koji je kuću sagradio na stijeni.^h

25 I zapljuštala je kiša, došle su bujice, zapuhali su vjetrovi i udarili su na tu kuću, ali ona se nije srušila, jer joj je temelj bio na stijeni. 26 A svatko tko čuje ove moje riječi, a ne izvršava ih,ⁱ bit će kao lud čovjek^j koji je kuću sagradio na pijesku. 27 I zapljuštala je kiša, došle su bujice, zapuhali su vjetrovi i udarili su na tu kuću^k i ona se srušila i posve se raspala."^l

28 A kad je Isus završio svoj govor, narod je bio zadivljen njegovim učenjem,^m 29 jer ih je učio kao onaj iza čijih riječi stoji Bog,ⁿ a ne kao njihovi pismoznanci.

8 Kad je sišao s gore, slijedio ga je silan narod. 2 I gle, pristupio mu je neki gubavac,^o poklonio mu se i rekao: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti." 3 I ispruživši ruku,

Mt 7:22* Ili: "mnoga čuda".

dotaknuo ga je i rekao: "Hoću, očisti se!"^a I odmah se očistio od gube.^b **4** Isus mu je zatim rekao: "Pazi da nikome ništa ne kažeš,^c nego idi, pokaži se svećeniku^d i prinesi dar^e koji je Mojsije odredio, za svjedočanstvo njima!"

5 Kad je ušao u Kafarnam,^f prišao mu je jedan stotnik* moleći ga: **6** "Gospodine, sluga moj leži kod kuće uzet, u teškim mukama."

7 A on mu je rekao: "Kad dođem, izliječit ću ga." **8** Stotnik mu je nato rekao: "Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod moj krov, nego samo reci riječ i sluga će moj ozdraviti!"

9 Jer i ja imam svoje nadređene, a imam i vojnike koji su mi podređeni, pa jednome kažem: 'Idi!'^g i on ide, a drugome: 'Dođi!' i on dođe, a svomej robu: 'Učini to!' i on učini."^h **10** Kad je Isus to čuo, zadivio se i rekao onima koji su išli za njim: "Zaista, kažem vam, ni u koga u Izraelu nisam našao toliku vjeru!"^h **11** A kažem vam da će mnogi s istoka i zapadaⁱ doći i biti za stolom* s Abrahamom i Izakom i Jakovom u kraljevstvu^j nebeskom,^k **12** dok će sinovi kraljevstva^l biti bačeni van u tamu. Ondje će plakati i škrgutati zubima."^m

13 Tada je Isus rekao stotniku: "Idi! Neka ti bude kako si vjerovao!"ⁿ I sluga je ozdravio u taj čas.

14 Ušavši u Petrovu kuću, Isus je vidio njegovu punicu^o

8. poglavlje

- a Mk 1:41
- b 2Mo 4:7
- Iza 53:4
- c Mt 9:30
- Mt 12:16
- Mk 7:36
- Lk 5:14
- d 3Mo 13:49
- 3Mo 14:2
- Lk 17:14
- e 3Mo 14:4
- 3Mo 14:20
- Mk 1:44
- Lk 5:14
- f Lk 7:1
- g Dj 10:7
- h Mt 15:28
- Lk 7:9
- i Iza 49:12
- j Lk 13:29
- k Mt 11:12
- l Mt 25:30
- m Mt 22:13
- Mt 24:51
- Lk 13:28
- n Mt 9:29
- Mt 15:28
- Mk 9:23
- Lk 7:10
- o 1Ko 9:5

Desni stupac

- a Mk 1:30
- Lk 4:38
- b Mk 5:41
- Dj 3:7
- c Mk 1:31
- Lk 4:38
- Lk 4:39
- d Iza 53:4
- Iv 1:29
- e Mk 4:35
- Lk 8:22
- f Lk 9:57
- g Lk 9:58
- 2Ko 8:9
- h Lk 9:60
- Iv 1:43
- Ri 6:13
- i Mk 4:36
- J Ps 48
- Lk 8:23
- k Mk 4:38
- l Mt 14:31
- Mk 4:40
- m Ps 65:7
- Ps 89:9
- Ps 107:29
- Lk 8:25
- n Mk 4:41
- o Lk 8:26

kako leži u vrućici.^a **15** I dotaknuo joj je ruku^b i vrućica ju je pustila, a žena je ustala i počela ga posluživati.^c

16 A kad je pala večer, ljudi su mu doveli mnoge opsjednute. I istjerao je duhove riječju svojom i izliječio sve bolesne, **17** da bi se ispunilo ono što je rečeno preko proroka Izaije: "On je uzeo nemoći naše i ponio bolesti naše."^d

18 A kad je Isus vidio narod oko sebe, zapovjedio je da se otisnu na drugu stranu.^e

19 I pristupio mu je neki pismoznanac i rekao mu: "Učitelju, ići ću za tobom kamo god pođeš."^f

20 A Isus mu je rekao: "Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju počivališta, a Sin čovječji nema gdje nasloniti glavu."^g **21** Tada mu je jedan drugi učenik rekao:

"Gospodine, dopusti mi da najprije odem i pokopam oca svojega!" **22** A Isus mu je rekao: "Podi za mnom i pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve!"^h

23 I kad je ušao u lađu,ⁱ njegovi su učenici ušli za njim.

24 I gle, more se veoma uzburkalo, tako da su se valovi prelivali preko lađe. A on je spavao.^j **25** Tada su mu prišli i probudili ga,^k govoreći: "Gospodine, spasi nas, poginut ćemo!"

26 A on im je rekao: "Zašto ste strašljivi, malovjerni?"^l Tada je ustao, zaprijetio vjetrovima i moru i nastala je potpuna tišina.^m **27** A učenici su se zadivili i rekli: "Kakav je to čovjek,ⁿ da ga čak i vjetrovi i more slušaju?"

28 Kad je došao na drugu stranu, u kraj gadarenski,^o

Mt 8:5* Ili: "centurion". 11* Doslovno: "i ležati za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10.

izišla su mu u susret dva opsjednuta čovjeka^a koja su došla s groblja, a bili su toliko nasilni da se nitko nije usudio prolaziti onim putem. **29** I gle, povikali su: "Što mi imamo s tobom, Sine Božji?"^b Jesi li došao ovamo da nas mučiš^c prije vremena?"^d **30** A u daljini je paslo veliko krdo svinja. **31** Tada su ga demoni počeli preklinjati: "Ako nas istjeraš, pošalji nas u ono krdo svinja."^e **32** Nato im je rekao: "Idite!" I oni su izašli i ušli u svinje. I gle, cijelo je krdo jurnulo preko liti-ce u more i utopilo se u vodi.^f **33** A svinjari su pobjegli i otišli u grad te ispričali sve što se dogodilo, a i ono što je bilo s opsjednutima. **34** I gle, sav je grad izašao u susret Isusu. Kad su ga vidjeli, molili su ga da ode iz njihovog kraja.^g

9 I ušavši u lađu, krenuo je na drugu stranu i došao u svoj grad.^h **2** I gle, donijeli su mu uzetoga koji je ležao na nosilima.ⁱ Vidjevši vjeru njihovu, Isus je rekao uzetome: "Hrabro, sine, oprošteni su ti grijesi!"^j **3** A neki od pismoznanača rekli su u sebi: "Ovaj huli!"^k **4** Kako je znao što misle,^l Isus je rekao: "Zašto mislite zlo u srcima svojim?"^m **5** Pa što je lakše? Reći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili reći: 'Ustani i hodaj?'ⁿ **6** No znajte da Sin čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijeh!"^o Tada je rekao uzetome: "Ustani, uzmi nosila svoja i podi kući!"^p **7** I ustao je te otišao kući. **8** A kad je narod to vidio, obuzeo ih je strah i slavili su

8. poglavlje

- a Mk 5:2
Lk 8:27
- b 2Kr 3:13
Lk 4:34
Lk 4:41
Lk 8:28
- c Mk 1:24
Jk 2:19
- d Jd 6
- e 5Mo 14:8
- Iza 65:4
- f Mk 5:13
Lk 8:33
- g Mk 5:17
Lk 8:37
Dj 16:39

9. poglavlje

- h Mt 4:13
Mk 2:1
Lk 8:37
- i Mk 2:3
Lk 5:18
Lk 5:19
- j Mk 2:5
Mk 2:9
Lk 5:20
- k Mt 26:65
Mk 2:7
Lk 5:21
- l Mt 12:25
Mk 2:8
- m Za 8:17
Iv 2:25
- n Mk 2:9
- o Mk 2:10
Lk 5:24
- p Mk 2:11
Iv 5:8

Desni stupac

- a Mk 2:12
Lk 5:26
Dj 4:21
- b Iv 17:2
- c Mk 2:14
- d Lk 5:27
Lk 5:28
- e Lk 5:29
- f Mk 2:15
Mk 2:16
Lk 5:30
Lk 7:39
Lk 15:2
Lk 19:7
- g Lk 4:23
- h Lk 5:31
- Izr 21:3
Ho 6:6
Mt 12:7
- i Mk 2:18
Lk 5:33
Lk 18:12
- j Mt 22:2
Mk 2:19
Lk 5:34
Iv 3:29
Ot 21:2
- k Mt 26:2
Lk 17:22
- l Mk 2:20
Lk 5:35
- m Mk 2:21
Lk 5:36
- n Mk 2:22
Lk 5:37
Lk 5:38

Boga,^a koji je dao takvu vlast^b ljudima.

9 Odlazeći odande, Isus je ugledao čovjeka imenom Matej kako sjedi na mjestu gdje se sakuplja porez. I rekao mu je: "Podi za mnom!"^c On je nato ustao i pošao za njim.^d **10** Kasnije, dok je Isus u kući bio za stolom,^e gle, došli su mnogi poreznici i grešnici i pridružili se njemu i učenicima njegovim za stolom. **11** A kad su farizeji to vidjeli, rekli su učenicima njegovim: "Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?"^f **12** Kad ih je on čuo, rekao je: "Zdravi ne trebaju liječnika,^g nego bolesni. **13** Idite, dakle, i naučite što znači ovo: 'Hoću milosrđe, a ne žrtvu.'^h Jer nisam došao pozvati pravednike, nego grešnike."

14 Tada su mu pristupili Ivanovi učenici i upitali ga: "Zašto mi i farizeji postimo, a tvoji učenici ne poste?"ⁱ **15** Nato im je Isus rekao: "Imaju li prijatelji mladoženjini razloga tugovati dok je mladoženja^j s njima? Ali doći će dani kad će se mladoženja uzeti^k od njih i tada će postiti.^l **16** Nitko na staru haljinu ne prišiva zakrpu od tkanine koja se još nije skupila, jer bi se zakrpa otrgnula s haljine i rupa bi postala još veća.^m **17** I novo se vino ne stavlja u stare mjehove. Inače se mjehovi proderu, i tako se vino proljeje i mjehovi propadnu."ⁿ

Mt 9:10* Doslovno: "ležao za stolom". U biblijska se vremena za stolom nije sjedilo, nego su ljudi objedovali ležeći na boku oslonjeni na lakat (zapravo u položaju između sjedenja i ležanja).

Nego novo se vino stavlja u nove mjevove, pa se oboje sačuva.”^a

18 A dok im je to govorio, gle, pristupio mu je neki poglavar,^b poklonio mu se^c i rekao: “Kći mi je već sigurno umrla,^d ali dodi i položi ruku svoju na nju, pa će oživjeti!”^e

19 Tada je Isus ustao i pošao za njim s učenicima svojim.

20 I gle, neka žena koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja^f prišla je odostraga i dotaknula rub njegove haljine.^g

21 Govorila je u sebi: “Ako samo dotaknem njegovu haljinu, ozdravit ću.”^h **22** A Isus se okrenuo i ugledao je te rekao: “Budi hrabra, kćeri! Vjera te tvoja ozdravila.”ⁱ I žena je u tom času ozdravila.^j

23 A kad je ušao u poglavarevu kuću^k i ugledao frulaše kako sviraju pogrebnu glazbu i mnoštvo u pometnji,^l **24** Isus je rekao: “Izađite, jer djevojčica nije umrla, nego spava!”^m A oni su mu se podsmjehivali.ⁿ **25** Kad je mnoštvo izašlo, ušao je i uzeo djevojčicu za ruku,^o i ona je ustala.^p **26** I glas o tome proširio se po cijelom tom kraju.

27 Dok je Isus odlazio odande, slijedila su ga dva slijepca^r vičući: “Smiluj nam se,^s Sine Davidov!” **28** Kad je ušao u kuću, slijepci su mu prišli i Isus ih je upitao: “Vjerujete^t li da to mogu učiniti?” A oni su mu odgovorili: “Da, Gospodine.” **29** Tada im je dotaknuo oči^u i rekao: “Neka vam bude po vjeri vašoj!” **30** I otvorile su im se oči. A Isus im je strogo zapovjedio: “Pazite da to nitko ne sazna!”^v **31** Ali kad su iza-

9. poglavlje

- a Job 32:19
- b Mk 5:22
- c Lk 8:41
- d Lk 8:42
- e Lk 4:40
- f Iv 11:25
- f 3Mo 15:25
- Mk 5:25
- g Mt 14:36
- Mk 6:56
- h 3Mo 6:27
- Lk 8:44
- i Mk 10:52
- Lk 7:50
- Lk 17:19
- Lk 18:42
- Dj 14:9
- j Iv 4:53
- k Mk 5:38
- Lk 8:51
- l Lk 8:52
- m Mk 5:39
- Iv 11:11
- n Mk 5:40
- o Mk 9:27
- p Lk 8:55
- r Mt 20:30
- s Mt 15:22
- Mt 20:33
- He 2:17
- t Dj 14:9
- u Mt 20:34
- v Iza 42:2
- Mt 12:16
- Mk 1:44
- Lk 5:14

Desni stupac

- a Mk 1:45
- Mk 7:36
- b Mt 12:22
- Lk 11:14
- c Mt 15:31
- d Mk 2:12
- e Mt 12:24
- Mk 3:22
- Lk 11:15
- f Mt 4:23
- Lk 9:11
- g Mt 14:14
- He 4:15
- h 4Mo 27:17
- 1Kr 22:17
- Eze 34:5
- Mk 6:34
- i Lk 10:2
- Iv 4:35
- j Mt 13:39
- Ri 10:15

10. poglavlje

- k Mk 3:14
- Mk 3:15
- Mk 6:7
- Lk 9:1
- l Mk 3:16
- Lk 6:13
- Dj 1:13
- Ot 21:14
- m Iv 1:42
- Dj 15:14
- n Mk 1:16
- Iv 1:40
- o Mt 4:21
- Mk 3:17
- p Mk 3:18
- Lk 6:14
- Iv 1:45
- r Iv 11:16
- Iv 20:27

šli, raširili su glas o njemu po cijelom onom kraju.^a

32 Čim su ovi otišli, gle, doveli su mu čovjeka nijema i opsjednuta.^b **33** Kad je demon bio istjeran, nijemi je čovjek progovorio.^c Mnoštvo je bilo zadivljeno^d i govorilo je: “Nikada se takvo što nije vidjelo u Izraelu.” **34** A farizeji su govorili: “Istjeruje demone uz pomoć vladara demonâ!”^e

35 I Isus je počeo obilaziti sve gradove i sela, poučavajući u njihovim sinagogama i propovijedajući dobru vijest o kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć.^f **36** A vidjevši mnoštvo, sažalio se^g na njih, jer su bili izmučeni* i rasijani kao ovce bez pastira.^h

37 Tada je rekao svojim učenicima: “Uistinu, žetva je velika, a radnika je malo.ⁱ **38** Zato molite Gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju.”^j

10 I dozvao je svojih dvanaest učenika i dao im vlast nad nečistim duhovima,^k da ih istjeruju i da liječe svaku bolest i svaku nemoć.

2 Ovo su imena dvanaestorice apostola:^l prvo Šimun, zvan Petar,^m i Andrija,ⁿ brat njegov; Jakov, sin Zebedejev,^o i Ivan, brat njegov; **3** Filip i Bartolomej;^p Toma^r i Matej,^s poreznik; Jakov, sin Alfejev,^t

s Mk 2:14; Lk 5:27; t Lk 6:15.

Mt 9:36* Doslovno: “oderane kože”. **10:2*** Petra se u grčkom tekstu naziva na pet načina: u ovom retku “Šimun (grčki Šimon), zvan Petar”; u Mt 16:16 “Šimun Petar”; u Dj 15:14 “Simeon”; u Iv 1:42 “Kefa”; i najčešće samo “Petar”, naprimjer u Mt 14:28. **3*** Naziva se i Natanael. Vidi Iv 1:45; 21:2. **3*** Naziva se i Levi. Vidi Lk 5:27.

i Tadej;* **4** Šimun Revnitelj*^a i Juda Iskariot, koji ga je kasnije izdao.^b

5 Ovu je dvanaestoricu Isus poslao i zapovjedio im:^c "Ne idite k neznabošcima i ne ulazite u grad samarićanski,^d **6** nego idite k izgubljenim ovcama doma Izraelova.^e **7** Putem propovijedajte: 'Približilo se kraljevstvo nebesko.'^f **8** Liječite bolesne,^g podižite mrtve, čistite gubave, istjerujte demone. Besplatno ste primili, besplatno dajte.^h **9** Ne uzimajte zlata ni srebra ni bakra u pojase, **10** ni putnu torbu, ni dvije haljine, ni sandale ni štap, jer radnik zaslužuje hranu svoju.ⁱ

11 U koji god grad ili selo uđete, potražite tko je u njemu dostojan primiti vas i ostanite ondje dok ne ode-te.^k **12** Kad ulazite u kuću, pozdravite ukućane. **13** Ako je kuća dostojna, neka na nju dođe mir koji joj želite,^l ali ako nije dostojna, neka se mir vaš vrati k vama. **14** Gdje vas nitko ne primi ili ne poslušati riječi vaše, izlazeći iz te kuće ili iz toga grada otresite prašinu s nogu svojih.^m **15** Zaista, kažem vam, lakše će biti zemlji sodomskojⁿ i gomorskoj u Sudnji dan nego tom gradu.^o

16 Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove.^p Zato budite oprezni kao zmije,^r a bezazleni kao golubovi.^s **17** Čuvajte se ljudi,^t jer će vas predavati sudovima^u i bičevati^v

10. poglavlje

- a Mk 3:18
- b Ps 41:9
- c Mt 26:47
- d Iv 13:18
- e Mt 28:19
- f Mk 6:7
- g Lk 9:2
- d 2Kr 17:24
- h Lk 9:52
- i Iv 4:9
- e Iza 53:6
- f Jr 50:6
- g Eze 34:6
- h Dj 13:46
- f Mt 4:17
- g Lk 10:9
- g Lk 9:2
- h Dj 8:20
- i Lk 22:35
- l 1Ko 9:7
- j 4Mo 18:31
- k Mk 6:8
- l Lk 9:3
- m Lk 10:7
- n 1Ko 9:14
- o 1Ti 5:18
- k Lk 9:4
- l Lk 10:5
- m Mk 6:11
- n Lk 10:6
- o Lk 10:11
- p Dj 13:51
- q Dj 18:6
- n 1Mo 19:4
- r 2Pe 2:6
- s Jd 7
- o Mt 11:22
- p Mt 12:41
- q Lk 11:32
- p Sf 3:3
- r Dj 20:29
- r 1Mo 3:1
- s Ri 16:19
- s Flp 2:15
- t Flp 3:2
- u Mt 24:9
- v Mk 13:9
- v Dj 5:40
- w 2Ko 11:24

Desni stupac

- a Mt 23:34
- b Dj 4:8
- c Dj 24:10
- d Dj 25:23
- e Dj 26:25
- f Dj 27:24
- c 5Mo 31:26
- g Mt 24:14
- h Dj 4:20
- d Jr 17
- i Mk 13:11
- j Lk 12:11
- k Lk 21:14
- e Lk 12:12
- f Iv 14:26
- f Mt 10:36
- g Mt 24:10
- g Mi 7:6
- h Mt 24:9
- i Lk 21:17
- j Iv 15:21
- i Mt 24:13
- k Ot 2:10
- j 2Sa 15:14
- l Mt 23:34
- m Dj 8:1
- k Mk 6:6
- l Mt 16:28
- m Mt 24:14
- n Ri 10:18
- o Kol 1:23

će vas u svojim sinagoga-ma.^a **18** Zbog mene će vas voditi pred upravitelje i kraljeve,^b za svjedočanstvo^c njima i neznabošcima. **19** A kad vas predaju, ne budite zabrinuti kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se u taj čas dati što da govorite.^d **20** Jer ne govorite vi, nego duh Oca vašega govori preko vas.^e **21** Brat^f će brata predati na smrt i otac dijete svoje i djeca će ustati na roditelje i dati da ih se pogubi.^g **22** I svi će vas mrziti zbog imena mojega.^h Ali tko ustraje do kraja, taj će biti spašen.ⁱ **23** Kad vas budu progonili u jednom gradu, bježite u drugi.^j Jer zaista, kažem vam, nećete običi^k sve gradove izraelske prije nego dođe Sin čovječji.^l

24 Učenik nije iznad učitelja svojega, niti rob iznad gospodara svojega.^m **25** Dosta je da učenik bude kao učitelj njegov i rob kao gospodar njegov.ⁿ Ako su domaćina nazvali Beelzebubom,^o koliko će više ukućane njegove! **26** Dakle, ne bojte ih se, jer ništa nije pokriveno što se neće otkriti ni tajno što se neće doznati.^p **27** Što vam kažem u tami, recite na svjetlu, i što vam se na uho šapće, propovijedajte s krovova.^r **28** Ne bojte se^s onih koji ubijaju tijelo, ali ne mogu ubiti dušu.* Boj-te se radije onoga^t koji može

m Lk 6:40; Iv 13:16; Iv 15:20; n 1Pe 2:21; o Mt 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15; Iv 8:48; p Mk 4:22; Lk 8:17; 1Ko 4:5; r Lk 12:3; s Izr 29:25; Iza 51:12; Eze 3:9; Ot 2:10; t He 10:31.

Mt 10:3* Naziva se i "Juda, sin Jakovljevi". Vidi Lk 6:16; Iv 14:22; Dj 1:13. 4* Doslovno: "Kananaj".

Mt 10:25* Vidi bilješku za Mt 12:24. 28* Ili: "ne mogu oduzeti pravo na život".

pogubiti i dušu* i tijelo u geheni.^a **29** Ne prodaju li se dva vrapca za novčić?^b A ipak nijedan od njih ne pada na zemlju, a da Otac vaš ne zna za to.^c **30** A vama je i svaka vlas na glavi izbrojena.^d **31** Dakle, ne bojte se, vi ste vredniji od mnogo vrabaca.^e

32 Svatko tko pred ljudima prizna da je u zajedništvu sa mnom, i ja ću pred Ocem svojim koji je na nebesima priznati da sam u zajedništvu s njim,^f **33** a tko se god odrekne mene pred ljudima, i ja ću se odreći njega^g pred Ocem svojim koji je na nebesima. **34** Nemojte misliti da sam došao donijeti mir na zemlju. Nisam došao donijeti mir,^h nego mač. **35** Jer došao sam razdvojiti čovjeka od oca njegova i kćer od majke njezine i snahu od svekrve njezine.ⁱ **36** Doista, čovjeku će neprijatelji biti ukućani njegovi. **37** Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije me dostojan. Tko ljubi sina ili kćer više nego mene, nije me dostojan.^j **38** Tko ne prihvaća svoj mučenički stup* i ne ide za mnom, nije me dostojan.^k **39** Tko nađe svoj život,* izgubit će ga, a tko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.^l

40 Tko prima vas, prima i mene, a tko prima mene, prima i onoga koji me poslao.^m **41** Tko prima proroka zato što je prorok, primit će plaću proročku.ⁿ Tko prima pra-

Mt 10:28* Ili: "pravo na život". **28*** Vidi dodatak 4. **29*** Doslovno: "za as", to jest šesnaesti dio denara. Vidi dodatak 13. **38*** Vidi dodatak 8. **39*** Doslovno: "dušu".

10. poglavlje

- a Lk 12:5
- b Lk 12:6
- c 5Mo 22:6
- Mt 6:26
- Lk 12:7
- d 1Sa 14:45
- 2Sa 14:11
- Dj 27:34
- e Mt 6:26
- Lk 12:7
- f Lk 12:8
- Ri 10:9
- Ot 3:5
- g Mk 8:38
- Lk 9:26
- Lk 12:9
- 2Ti 2:12
- h Lk 12:51
- i Mi 7:6
- Lk 12:52
- Lk 12:53
- j 5Mo 33:9
- Mt 19:29
- Lk 14:26
- k Mt 16:24
- Mk 8:34
- Lk 9:23
- Lk 14:27
- l Mt 16:25
- Mk 8:35
- Lk 17:33
- Iv 12:25
- m Mt 25:40
- Lk 10:16
- Iv 12:44
- Iv 13:20
- n 1Kr 17:10
- 2Kr 4:8

Desni stupac

- a Jš 2:14
- 2Kr 4:13
- b Mt 25:40
- Mk 9:41
- He 6:10

11. poglavlje

- c Mt 4:23
- Mt 19:1
- Lk 9:6
- d Mt 14:3
- Mk 6:17
- Lk 7:18
- e 1Mo 49:10
- Da 9:24
- Mi 3:1
- Mt 3:11
- Iv 1:15
- Iv 7:31
- f Iza 35:5
- Iza 61:1
- Lk 17:22
- g Mt 21:14
- h Mt 8:3
- i Mk 7:32
- Lk 7:22
- j Mk 5:41
- k Mt 4:23
- l Iza 8:14
- Mk 6:3
- Lk 7:23
- Iv 6:61
- 1Ko 1:23
- 1Pe 2:8
- m Mt 3:5
- n Lk 7:24
- Ef 4:14
- o 1Kr 10:5
- Lk 7:25
- p Mt 21:25
- Lk 1:76

vednika zato što je pravednik, primit će plaću pravedničku.^a **42** Tko god napoji jednog od ovih malih samo čašom hladne vode zato što je učenik, zaista, kažem vam, neće izgubiti plaću svoju.^b

11 Kad je Isus dao upute dvanaestorici svojih učenika, otišao je odande poučavati i propovijedati u tamošnjim gradovima.^c

2 A kad je Ivan u zatvoru čuo^d o Kristovim djelima, poslao je svoje učenike **3** da ga upitaju: "Jesi li ti onaj koji ima doći ili da čekamo drugoga?"^e **4** Isus im je odgovorio: "Idite i javite Ivanu što čujete i vidite: **5** slijepi vide,^f hromi^g hodaju, gubavi^h se čiste, gluhiⁱ čuju, mrtvi^j ustaju i siromasima se objavljuje dobra vijest!^k **6** I sretan je onaj tko se zbog mene ne pokoleba u vjeri."^l

7 Kad su oni otišli, Isus je počeo mnoštvu govoriti o Ivanu: "Što ste izašli gledati u pustinji?^m Trsku koju ljulja vjetar?ⁿ **8** Što ste, dakle, izašli vidjeti? Čovjeka obučena u raskošne haljine? Pa oni koji nose raskošne haljine u kraljevskim su dvorima.^o **9** Zašto ste onda izašli? Da vidite proroka? Da, kažem vam, i mnogo više od proroka!^p **10** To je onaj za koga je pisano: 'Evo, ja šaljem glasnika svojega pred licem tvojim, koji će pripremiti put tvoj pred tobom.'^r **11** Zaista,

r Iza 40:3; Mi 3:1; Mt 3:3; Lk 1:17; Iv 3:28; Iv 10:41.

Mt 11:6* Ili: "tko se o mene ne spotakne".

kažem vam, među rođenima od žene^a nije ustao veći od Ivana Krstitelja, ali tko je manji u kraljevstvu nebeskom,^b veći je od njega. **12** A od dana Ivana Krstitelja sve do sada ljudi se svim silama žele domoći kraljevstva nebeskog, i oni koji se svim silama trude uspijevaju u tome.^c **13** Jer svi su, Proroci i Zakon, proricali do Ivana.^d **14** A on je, ako hoćete prihvatiti, 'Ilija koji treba doći'.^e **15** Tko ima uši, neka sluša!^f

16 S kim da usporedim ovaj naraštaj?^g Nalik je djeci što sjede i igraju se na trgovima, pa dovikuju jedni drugima:^h **17** 'Svirali smo vam frulu, ali niste plesali. Naricali smo, ali niste se udarali u prsa kao da tugujete.'ⁱ **18** Naime, došao je Ivan, koji nije ni jeo ni pio,^j a ipak se govori: 'Demon je u njemu.' **19** Došao je Sin čovječji, koji jede i pije,^k a opet se govori: 'Gle izjelice i pijanice, prijatelja poreznika i grešnika!'^l Ali mudrost opravdavaju djela njezina."^m

20 Tada je počeo prekoravati gradove u kojima se dogodilo najviše njegovih silnih djela,ⁿ jer se nisu pokajali:^o **21** "Teško ti, Korozaine! Teško ti, Betsaido!^p Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila silna djela koja su se dogodila u vama, već bi se odavno pokajali u kostrijeti i pepelu.^q **22** Stoga vam kažem: Tiru i Sidonu bit će lakše u Sudnji dan^r nego vama.^s **23** A ti, Kafarnaume,^t zar ćeš se do neba uzvisiti? U grob^u

Mt 11:20* Ili: "njegovih čuda". 23* Doslavno: "had".

11. poglavlje

- a Lk 1:15
- b Iv 3:3
- c Lk 13:24
- d Lk 16:16
- e Mt 4:5
- f Mt 17:10
- g Mt 17:12
- r Ot 2:7
- h Mt 12:41
- Lk 7:31
- i Za 8:5
- Lk 7:32
- j Lk 23:27
- k Mt 9:14
- Lk 7:33
- l Mt 9:10
- Mk 2:15
- Iv 2:2
- m Lk 5:30
- Lk 7:34
- Lk 15:2
- Lk 19:7
- n Lk 7:35
- o Iv 12:37
- p Da 9:3
- Jn 3:6
- Lk 10:13
- r Iv 5:29
- Ot 20:13
- s Lk 10:14
- t Lk 4:31
- u Iza 14:15

Desni stupac

- a Lk 10:15
- b Mt 10:15
- Mt 12:41
- Lk 10:12
- c Ps 8:2
- Iza 29:14
- Mt 13:15
- Lk 10:21
- 1Ko 1:27
- d Iv 3:35
- Iv 17:2
- 1Ko 15:27
- e Iv 1:18
- f Mt 28:18
- Lk 10:22
- Iv 10:15
- 1Iv 5:20
- g Iza 55:2
- h 2Ko 6:14
- Ga 5:1
- i 5Mo 18:18
- j 4Mo 12:3
- Za 9:9
- 2Ko 10:1
- k Jr 6:16
- l 1Iv 5:3

12. poglavlje

- m Mk 2:23
- n 2Mo 12:16
- 5Mo 23:25
- Lk 6:1
- o Mk 2:24
- Lk 6:2
- p 2Mo 20:10
- 2Mo 31:15
- 5Mo 5:14
- r 1Sa 21:6
- Mk 2:25
- Lk 6:3
- s 2Mo 25:30
- 2Mo 40:23

ćeš pasti!^a Jer da su se u Sodomu dogodila silna djela koja su se dogodila u tebi, taj bi grad ostao do dana današnjega. **24** Stoga vam kažem: Lakše će biti zemlji sodomskoj u Sudnji dan nego gradu ovome."^b

25 U ono vrijeme Isus im je rekao: "Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio maloj djeci.^c **26** Da, Oče, jer ti si htio da tako bude. **27** Sve mi je predao Otac moj.^d Nitko ne poznaje Sina tako dobro kao Otac^e i nitko ne poznaje Oca tako dobro kao Sin i kao onaj kome ga Sin hoće otkriti.^f **28** Dodite k meni svi koji ste izmoredni i opterećeni^g i ja ću vas okrijepiti! **29** Uzmite jaram^h moj na sebe* i učite od mene,ⁱ jer ja sam blag^j i ponizan srca, i naći ćete okrepu^k za duše svoje! **30** Jer jaram je moj ugodan i teret je moj lak."^l

12 U ono je vrijeme Isus u subotu* prolazio kroz žitna polja.^m A njegovi su učenicima ogladnjeli te su trgali klasje i jeli.ⁿ **2** Vidjevši to, farizeji su mu rekli:^o "Gle, učenici tvoji čine ono što nije dopušteno činiti u subotu."^p **3** A on im je rekao: "Zar niste čitali što je David učinio kad su ogladnjeli on i ljudi njegovi,^r **4** kako je ušao u dom Božji i kako su jeli kruhove koji su bili stavljeni pred Boga,^s koje

Mt 11:29* Ili: "Dodite k meni pod moj jaram". 29* "Budite moji učenici". Usporedi Su 7:17. 12:1* Ili: "na dan počinka". Doslavno: "na sabat" (od hebrejske riječi "šabat"). Vidi bilješku za 2Mo 16:23.

nisu smjeli^a jesti ni on ni ljudi njegovi, nego samo svećenici?^b **5** Ili, zar niste čitali u Zakonu^c da u subotu svećenici u hramu skvrne subotu, a bez krivnje su?^d **6** A kažem vam da je ovdje nešto veće od hrama.^e **7** Da ste razumjeli što znači: * 'Milosrđe hoću,^f a ne žrtvu',^g ne biste osudili nedužne. **8** Jer Sin je čovječji Gospodar subote."^h

9 Kad je otišao odande, došao je u njihovu sinagogu. **10** Ondje je bio čovjek s usahlom rukom.ⁱ Tada su upitali Isusa: "Je li dopušteno liječiti u subotu?" Naime, tražili su razlog da ga optuže.^j **11** A on im je rekao: "Ako bi kome od vas jedina ovca koju ima u subotu upala u jamu,^k tko je od vas ne bi dohvatio i izvadio!^l **12** A koliko je čovjek vredniji od ovce!^m Dakle, dopušteno je činiti dobro u subotu." **13** Zatim je rekao čovjeku: "Ispruži ruku!" On ju je ispružio, i postala je opet zdrava kao i druga.ⁿ **14** A farizeji su izašli i počeli vijećati o tome kako da ga pogube.^o **15** Kad je to doznao, Isus je otišao odande. Mnogi su išli za njim i sve ih je izliječio,^p **16** ali im je zabranio da šire glas o njemu,^r **17** da bi se ispunilo što je bilo rečeno preko proroka Izaije:

18 "Evo sluge mojega,^s kojega sam izabrao, ljubljeno-ga mojeg,^t koji je po volji duše moje! Na njega ću staviti duh svoj^u i on će obznani-ti narodima što je pravda. **19** Neće se svađati^v niti će vi-

Mt 12:7* Doslovno: "što je". Grčki: *estin*. Vidi bilješku za Mt 26:26.

12. poglavlje

- a 3Mo 24:5
3Mo 24:9
Mk 2:26
- b 2Mo 29:33
Lk 6:4
- c 4Mo 28:9
- d Iv 7:22
- e Lk 11:31
Lk 11:32
Iv 2:19
- f Mt 23:23
- g Ho 6:6
Mi 6:6
Mt 9:13
- h 2Mo 34:21
3Mo 25:4
3Mo 25:10
Mk 2:28
Lk 6:5
- i Mk 3:1
Lk 6:6
- j Mk 3:4
Lk 14:3
Iv 9:16
- k 2Mo 21:33
- l 2Mo 23:4
5Mo 22:4
Lk 14:5
- m Mt 10:31
- n Lk 6:10
- o Mt 27:1
Mk 3:6
Lk 6:11
Iv 5:18
- p Mk 3:7
Lk 6:17
- r Mt 8:4
Mk 3:12
Mk 7:36
- s Iza 42:1
Hg 2:23
Dj 3:13
- t Mt 3:17
Mt 17:5
- u Iza 61:1
Mk 1:10
- v Iza 42:2
2Ti 2:24

Desni stupac

- a Mt 11:28
- b Hb 1:4
- c Iza 11:10
Iza 42:4
bilj., LXX
Dj 4:12
Ri 15:12
- d Lk 11:14
- e Iv 7:31
- f Mk 3:22
Lk 11:15
- g Iv 2:25
- h Mk 3:24
Lk 11:17
- i Mk 3:26
- j Lk 11:20
Iv 3:8
- k Iza 49:24
Mk 3:27
Lk 11:22
Iv 4:4
- l Mk 9:40
Lk 9:50

kati, glas se njegov neće čuti na ulicama. **20** Trsku zgnječenu neće zdrobiti i stijenj što tinja neće ugastiti,^a sve dok ne dovede pravdu^b do pobjede. **21** U njegovo ime uzdat će se narodi."^c

22 Tada su mu doveli opsjednutog čovjeka, slijepog i nijemog. On ga je izliječio, tako da je nijemi progovorio i progledao. **23** A sav se narod divio i govorio je: ^d "Da nije ovo Sin Davidov?"^e **24** Kad su farizeji to čuli, rekli su: "Ne može ovaj istjerivati demone osim uz pomoć Beelzebuba,^{*} vladara demonâ."^f **25** Ali on je znao misli njihove,^g pa im je rekao: "Svako kraljevstvo koje je u sebi razdijeljeno propadne.^h Nijedan grad ili kuća koji su u sebi razdijeljeni neće opstati. **26** Dakle, ako Sotona istjeruje Sotonu, razdijelio se u sebi. Kako će onda kraljevstvo njegovo opstati? **27** I ako ja istjerujem demone uz pomoć Beelzebuba,ⁱ uz čiju ih pomoć istjeruju sinovi vaši? Zato će vam oni biti suci. **28** Ali ako ja pomoću Božjeg duha istjerujem demone, zaista je među vas stiglo^{*} kraljevstvo Božje.^j **29** Ili kako bi tko mogao upasti u kuću jakoga i oteti mu imovinu ako ga najprije ne sveže? Tada će opljačkati kuću njegovu.^k **30** Tko nije na mojoj strani, protiv mene je, i tko ne skuplja sa mnom, rasipa.^l

Mt 12:21* Ili: "Njegovo ime bit će nada narodima". **24*** Ime vjerojatno dobiveno preinakom izraza "Baal-Zebub", što znači "Gospodar muhâ". Vidi 2Kr 1:2. **28*** Doslovno: "zaista vas je zateklo (nespremlje)".

31 Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostit će se ljudima, ali hula na duh neće se oprostiti.^a **32** Naprimjer, tko kaže riječ protiv Sina čovječjeg, oprostit će mu se,^b ali tko kaže protiv svetog duha, neće mu se oprostiti — ni u ovom poretku* ni u onom koji treba doći.^c

33 Odlučite se: ili vam je stablo dobro i njegov plod dobar ili vam je stablo nevaljalo i njegov plod nevaljao. Jer po plodu se stablo poznaje.^d **34** Leglo zmijsko!^e Kako možete govoriti dobro, kad ste zli?^f Jer usta govore ono čega je srce puno.^g **35** Dobar čovjek iz svoje dobre riznice iznosi dobro,^h dok zao čovjek iz svoje zle riznice iznosi zlo.ⁱ **36** Kažem vam da će ljudi za svaku bezvrijednu* riječ koju kažu položiti račun^j u Sudnji dan. **37** Jer po svojim ćeš riječima biti proglašen pravednim i po svojim ćeš riječima biti osuđen.^k

38 Tada su mu neki pismoznanci i farizeji rekli: "Učitelju, htjeli bismo od tebe vidjeti kakav čudesni znak."^l **39** On im je odvratio: "Zao i preljubnički^m naraštaj stalno traži znak, ali neće mu se dati nikakav znak osim znaka pro-roka Jone.ⁿ **40** Jer kao što je Jona^o bio u utrobi goleme ribe tri dana i tri noći, tako će i Sin čovječji^p biti u srcu zemlje^r tri dana i tri noći.^s **41** Stanovnici Ninive ustat će na

Mt 12:32* Izvorni grčki izraz može se prevesti izrazima kao što su: "vijek, doba, razdoblje; svijet; (društveni) por-edak". **36*** Ili: "zlobnu".

12. poglavlje

- a Mk 3:28
Dj 7:51
He 6:4
He 6:6
1Iv 5:16
- b Lk 7:34
Iv 7:12
1TI 1:13
- c Mk 3:29
Lk 12:10
He 10:26
- d Mt 7:17
Lk 6:43
- e Mt 3:7
Mt 23:33
Lk 3:7
- f Job 14:4
- g Mt 15:11
- h Iza 32:8
- i Mt 13:52
Lk 6:45
Jk 3:6
- j Pr 12:14
Ri 14:12
Jd 15
- k Izr 13:3
Lk 19:22
- l Mt 16:1
Mk 8:11
Iv 2:18
1Ko 1:22
- m Iza 57:3
Mt 16:4
Mt 17:17
Mk 8:38
Jk 4:4
- n Lk 11:29
- o Jn 1:17
- p Mt 27:63
- r Mt 27:60
Ef 4:9
- s Mt 16:21
Mt 17:23
Lk 24:46

Desni stupac

- a Lk 11:30
- b Ri 2:27
- c Jn 3:5
- d 1Kr 10:1
2Lje 9:1
- e Mt 11:16
Mt 12:6
Lk 11:31
- f Lk 11:24
g 1Pe 5:8
- h Lk 11:26
Iv 5:14
He 6:4
He 6:6
2Pe 2:20
- i Mk 8:12
- j Mt 13:55
Mk 3:31
Iv 2:12
Dj 1:14
1Ko 9:5
Ga 1:19
- k Mk 3:33
- l Mk 3:35
Iv 14:23
Iv 15:14
Iv 20:17
Ri 8:29
He 2:11

13. poglavlje

- m Mk 4:1

sudu s ovim naraštajem^a i osudit će ga,^b jer su se pokajali kad im je Jona propovijedao,^c a, evo, ovdje je netko veći od Jone. **42** Kraljica juga^d ustat će na sudu s ovim naraštajem i osudit će ga, jer je došla s kraja zemlje čuti mudrost Salamunovu, a, evo, ovdje je netko veći od Salamuna.^e

43 Kad nečisti duh izađe iz čovjeka, prolazi kroz bezvodna mjesta tražeći počivalište, ali ga ne nalazi.^f **44** Tada kaže: 'Vratit ću se u kuću svoju iz koje sam izašao.' A kad dođe, nađe je praznu, pometenu i ukrašenu. **45** Tada ode i dovede sa sobom sedam drugih duhova gorih od sebe,^g te uđu i nastane se ondje. Na kraju tom čovjeku bude gore nego prije.^h Tako će biti i s ovim zlim naraštajem."ⁱ

46 Dok je on još govorio mnoštvu, došli su njegova majka i braća.^j Stali su vani i tražili da s njim govore. **47** I netko mu je rekao: "Eno, majka tvoja i braća tvoja stoje vani i traže da s tobom govore."

48 A onome koji mu je to rekao odvratio je: "Tko je majka moja i tko su braća moja?"^k

49 I pruživši ruku prema učenicima svojim, rekao je: "Evo majke moje i braće moje!^l **50** Jer tko god vrši volju Oca mojega koji je na nebu, taj mi je brat i sestra i majka."

13 Onoga je dana Isus izašao iz kuće i sjeo uz more. **2** I oko njega se skupio silan narod, tako da je ušao u ladu i sjeo,^m a sav onaj narod stajao je na obali. **3** Tada im je mnogo toga rekao u uspo-

redbama: "Gle, sijač je izašao sijati.^a **4** Dok je sijao, nešto je sjemena palo uz put i došle su ptice i pozobale ga.^b **5** Nešto je palo na kamenito tlo gdje nije imalo dosta zemlje. Odmah je izniknulo jer zemlja nije bila duboka.^c **6** Ali kad je izašlo sunce, opržilo ga je, pa kako nije imalo korijena, usahnulo je.^d **7** Nešto je opet palo među trnje i trnje je naraslo i ugušilo ga.^e **8** A nešto je palo na dobru zemlju i počelo donositi plod^f — jedno sto, drugo šezdeset, treće pak trideset puta više od posijanoga.^g **9** Tko ima uši, neka sluša!"^h

10 I učenici su mu pristupili i upitali ga: "Zašto im govoriš u usporedbama?"ⁱ **11** On im je odgovorio: "Vama je dano da razumijete svete tajne^j kraljevstva nebeskog, ali njima nije dano.^k **12** Jer onome tko ima još će se dati i imat će obilje,^l a onome tko nema uzet će se i ono što ima.^m **13** Zato im govorim u usporedbama, jer gledaju, a ne vide, i slušaju, a ne čuju i ne razumiju.ⁿ **14** I na njima se ispunjava Iza-ijino proročanstvo, koje kaže: 'Ušima ćete slušati, ali nećete razumjeti, i očima ćete gledati, ali nećete vidjeti.^o **15** Jer srce je ovome narodu neprijemljivo i ušima čuju, a ne odatvaju se, i zatvaraju oči svoje, da očima ne vide i ušima ne čuju i srcem ne razumiju i da se ne obrate i da ih ne izliječim.'^p

16 Ali sretne su oči vaše^r jer vide i uši vaše jer čuju. **17** Jer zaista, kažem vam, mnogi su proroci^s i pravdnici željeli vidjeti ono što vi gle-

13. poglavlje

- a Mt 13:34
Mk 4:3
Lk 8:4
- b Mt 13:19
Mk 4:4
Lk 8:5
- c Mk 4:5
Lk 8:6
- d Mt 13:20
Mt 13:21
Mk 4:6
- e Mt 13:22
Mk 4:7
Mk 4:18
Mk 4:19
Lk 8:7
He 6:8
- f Iv 15:16
- g Mk 4:8
Lk 8:8
- h Mt 11:15
i Mt 13:34
Mk 4:10
Lk 8:9
- j 1Ko 2:10
Ef 1:9
Kol 1:26
- k Lk 8:10
- l Mt 25:29
- m Mk 4:25
Lk 8:18
- n Iza 6:10
Jr 5:21
Eze 12:2
Mk 4:12
Mk 8:18
- o Iza 6:9
Iv 12:40
Dj 28:26
Ri 11:8
2Ko 3:14
- p 5Mo 32:28
Iza 44:18
Mk 8:17
He 5:11
- r Lk 10:23
- s 1Pe 1:10

Desni stupac

- a Iv 8:56
Ef 3:5
- b Lk 10:24
- c Mk 4:14
Lk 8:11
- d Mk 4:15
Lk 8:12
1Pe 5:8
- e Iza 58:2
Eze 33:31
Iv 5:35
- f Mt 24:10
Mk 4:17
Lk 8:13
2Ti 1:15
- g Lk 12:22
- h Mt 6:21
Mk 4:19
Mk 10:23
Lk 8:14
1Ti 6:9
2Ti 4:10
- i Mk 4:20
Lk 8:15
- j Mk 4:26
- k Mt 13:38
- l 1Mo 1:11
- m Mt 13:39

date, ali nisu vidjeli,^a i čuti ono što vi čujete, ali nisu čuli.^b

18 Vi, dakle, poslušajte usporedbu o sijaču.^c **19** Svakome koji sluša riječ o kraljevstvu, a ne razumije, dolazi Zli^d i otima ono što mu je posijano u srcu. To je ono koje je posijano uz put. **20** A ono koje je posijano na kamenito tlo, to je onaj koji sluša riječ i odmah je radosno prihvatit.^e **21** Ali nema korijena u sebi, nego se održi samo neko vrijeme, a kad nastane nevolja ili progonoštvo zbog riječi, odmah se pokoleba.^f **22** A koje je posijano među trnje, to je onaj koji sluša riječ, ali brige ovoga svijeta^g i zavodljivo bogatstvo uguše riječ, te on ostane bez ploda.^h **23** A ono koje je posijano na dobru zemlju, to je onaj koji sluša riječ i razumije te rađa plod i donosi jedan sto, drugi šezdeset, a treći trideset puta više od posijanoga.ⁱ

24 Iznio im je još jednu usporedbu: "S kraljevstvom je nebeskim kao s čovjekom koji je posijao dobro sjeme na polju svojem.^j **25** Dok su ljudi spavali, došao je njegov neprijatelj, posijao kukolj među pšenicu i otišao. **26** A kad je usjev izniknuo i donio plod, tada se pokazao i kukolj. **27** Nato su robovi došli domaćinu i rekli mu: 'Gospodaru, nisi li posijao dobro sjeme na polju svojem?^k Odakle onda kukolj?'^l **28** A on im je rekao: 'To je učinio neprijatelj.'^m Nato su mu oni rekli: 'Hoćeš li, dakle, da odemo i skupimo ga?' **29** A on je odgovorio: 'Ne, da ne biste slučajno,

Mt 13:22* Vidi bilješku za Mt 12:32.

skupljajući kukolj, s njim išču-pali i pšenicu. **30** Neka oboje raste zajedno do žetve, a u vri-jeme žetve reći ću žeteocima: Skupite najprije kukolj i sve-žite ga u snopove da se spa-li,^a a zatim skupite pšenicu u moju žitnicu!”^b

31 Iznio im je još jednu usporedbu: “S kraljevstvom je nebeskim kao sa zrnom gorušice,^d koje je čovjek uzeo i posijao u polju svojemu. **32** Ono je, doduše, najmanje od svega sjemenja, ali kad iz-raste, bude veće od svake druge biljke u vrtu i postane stablo, tako da ptice nebeske^e dolaze i naseljavaju se na grana-ma njegovim.”^f

33 Ispričao im je još jednu usporedbu: “S kraljevstvom je nebeskim kao s kvascem,^g koji je žena uzela i umijesila* u tri velike mjere^h brašna, dok se sve nije ukvasalo.”

34 Sve je to Isus govorio narodu u usporedbama. Uvi-jek im je govorio u uspored-bama,^h **35** da bi se ispunilo što je bilo rečeno preko proro-ka: “U usporedbama ću otvara-ti usta svoja, objavljuivat ću ono što je sakriveno od postanka svijeta.”ⁱ

36 Tada je otpustio narod i ušao u kuću. A njegovi su učenici došli k njemu i rekli: “Objasni nam usporedbu o ku-kolju u polju.” **37** Nato je on rekao: “Sijač dobrog sjemena Sin je čovječji, **38** polje je svijet,^j dobro sjeme sinovi su kraljevstva, kukolj su sino-

13. poglavlje

- a Mt 3:12
- Lk 3:17
- b Ot 14:15
- c Mk 4:30
- d Mt 17:20
- Lk 13:19
- e Ps 104:12
- Da 4:12
- f Eze 17:23
- g Lk 13:21
- 1Ko 5:6
- Ga 5:9
- h Mk 4:34
- i Ps 78:2
- Ri 16:25
- 1Ko 2:7
- j Mt 24:14
- Ri 10:18
- Kol 1:6

Desni stupac

- a Iv 8:44
- b 1Iv 3:8
- c JI 3:13
- Ot 14:15
- d He 9:26
- e Mt 13:30
- f Sf 1:3
- 1Ko 6:9
- g Da 3:6
- Mt 13:30
- Mt 13:50
- Ot 21:8
- h Ps 112:10
- Mt 8:12
- Lk 13:28
- i Su 5:31
- 2Sa 23:4
- j Da 12:3
- k Mk 4:23
- Ot 2:7
- l Flp 3:7
- m Iza 55:1
- Ot 3:18
- n Flp 3:8
- o Izr 2:4
- Izr 8:18
- p Mt 22:10
- r 3Mo 11:9
- s 3Mo 11:12
- t Ps 1:5
- u Mt 25:32
- v Mt 8:12
- Mt 22:13

vi Zloga,^a **39** a neprijatelj koji ga je posijao jest Đavo.^b Žetva^c je svršetak ovoga po-retka,^d a žeteoci su anđeli. **40** Dakle, kao što se kukolj skuplja i spaljuje vatrom, tako će biti na svršetku ovoga poretka.^e **41** Sin čovječji posl-at će anđele svoje i oni će skupiti iz kraljevstva nje-gova sve koji druge navode na grijeh^f i one koji čine bezakonje **42** i bacit će ih u peć ognjenu.^g Ondje će pla-kati i škrgutati zubima.^h **43** Tada će pravednici poput suncaⁱ sjati^j u kraljevstvu Oca svoja. Tko ima uši, neka sluša!^k

44 S kraljevstvom je nebe-skim kao s blagom sakrivenim u polju, koje je čovjek prona-šao i sakrio. Potom je sav ra-dostan otišao i prodao^l što je imao te kupio to polje.^m

45 Nadalje, s kraljevstvom je nebeskim kao s trgovcem koji putuje tražeći lijepe bi-sere. **46** Kad pronade jedan skupocjeni biser,ⁿ ode i odmah proda sve što ima i kupi ga.^o

47 Nadalje, s kraljevstvom je nebeskim kao s mrežom bačenom u more u koju se skupljaju svakovrsne ribe.^p **48** Kad se napuni, izvuku je na obalu, sjednu i dobre^r ribe skupe u posude, a loše^s bace. **49** Tako će biti na svršetku ovoga poretka: izaći će anđe-li, odvojiti zle^t od pravednih^u **50** i baciti ih u peć ognjenu. Ondje će oni plakati i škrgu-tati zubima.^v

Mt 13:33* Doslovno: “sakrila”. 33* Doslovno: “tri seaha”. Seah je 7,33 litre. Vidi dodatak 13.

Mt 13:39* Vidi bilješku za Mt 12:32. 41* Doslovno: “spoticanje”.

51 Jeste li razumjeli sve ovo?" Odgovorili su mu: "Jesmo." 52 Zatim im je rekao: "Zato je svaki učitelj, kad je poučen o kraljevstvu nebeskom,^a kao čovjek, domaćin, koji iz riznice svoje iznosi novo i staro."^b

53 Kad je Isus ispričao te usporedbe, otišao je odande u drugi kraj. 54 I došao je u svoj zavičaj^c te ih počeo poučavati u njihovoj sinagogi,^d tako da su se zadivili i rekli: "Odakle ovome mudrost i moć da čini takva djela? 55 Nije li ovo tesarov sin?^e Ne zove li se majka njegova Marija i braća njegova Jakov, Josip, Šimun i Juda? 56 I nisu li sve sestre njegove s nama?^f Odakle mu onda sve to?"^g 57 I nisu htjeli vjerovati u njega.^h A Isus im je rekao: "Prorok nije bez časti nigdje osim u svojem zavičaju i u svojem domu."ⁱ 58 I ondje nije učinio mnogo silnih djela* zato što nisu imali vjere.^j

14 U to je vrijeme tetrah* Herod[#] čuo glas o Isusu^k 2 pa je rekao slugama svojim: "To je Ivan Krstitelj. On je uskrsnuo od mrtvih i zato čini silna djela."^{*1} 3 Jer Herod je bio uhvatio Ivana te ga vezao i bacio u zatvor zbog Herodijade, žene brata svojega Filipa.^m 4 Naime, Ivan mu je govorio: "Zakon ti ne dopušta da je imaš za ženu."ⁿ 5 I htio ga je ubiti, ali bojao se naroda, jer su ga smatrali prorokom.^o 6 No

Mt 13:58* Ili: "mnogo čuda". **14:1*** Titula vladara koji je u Rimskom Carstvu vladao nad četvrtinom provincije ili kao jedan od četiri vladara u provinciji. Nazivalo ga se i kraljem (Mt 14:9; Mk 6:14). **1*** Vidi bilješku za Lk 3:1. **2*** Ili: "čini čuda".

13. poglavlje

- a 1Ko 4:1
- b Mt 12:35
Lk 6:45
- c Mt 2:23
Mk 6:1
- d Lk 4:16
- e Mk 6:3
Lk 3:23
Lk 4:22
Iv 6:42
- f Mt 12:46
Iv 2:12
Dj 1:14
1Ko 9:5
Ga 1:19
- g Iv 7:15
- h Mt 15:12
1Pe 2:8
- i Jr 11:21
Lk 4:24
Iv 4:44
- j Mk 6:6

14. poglavlje

- k Mk 6:14
Lk 9:7
Dj 4:27
- l Mt 16:14
Mk 6:14
Mk 6:16
- m Mt 4:12
Mk 6:17
Lk 3:19
- n 3Mo 18:16
3Mo 20:21
Mt 19:9
- o Mt 21:26
Mk 6:20
Lk 1:76
Lk 20:6

Desni stupac

- a 1Mo 40:20
- b 1Sa 14:28
1Sa 25:22
Mk 6:22
- c Mk 6:24
- d Mk 6:26
- e Mt 17:12
Mk 6:28
- f Mk 6:29
Dj 8:2
- g Mk 6:31
Lk 9:10
- h Mt 9:36
Mt 15:32
Mk 1:41
Lk 7:13
He 2:17
He 5:2
- i Lk 9:11
- j Lk 9:12
- k Mk 6:37
- l Lk 9:13
Iv 6:9
- m Mt 15:36
Mk 6:41
Lk 9:16
- n Mk 6:39
Iv 6:10

kad se slavio Herodov rođendan,^a Herodijadina je kći plesala pred njima i toliko se dopala Herodu 7 da se zakleo dati joj što god zatraži.^b 8 Ona je tada na majčin nagovor rekla: "Daj mi ovdje na pladnju glavu Ivana Krstitelja!"^c 9 Iako se ražalostio, kralj je zbog zakletve i zbog gostiju* zapovjedio da joj se dade.^d 10 I poslao je ljude da odrube glavu Ivanu u zatvoru. 11 I donijeli su glavu njegovu na pladnju i dali je djevojci, a ona ju je odnijela majci svojoj.^e 12 Na kraju su došli učenici Ivanovi, odnijeli tijelo i pokopali ga^f te otišli i javili Isusu. 13 Kad je Isus to čuo, otišao je odande lađom na pusto mjesto da bude sam.^g Ali narod je to dočuo, pa je pješice pošao za njim iz gradova.

14 Kad je izašao, vidio je silan narod, pa se sažalio^h na njih i izliječio njihove bolesne.ⁱ 15 A kad je pala večer, pristupili su mu učenici i rekli: "Ovo je mjesto pusto, a već je kasno. Otpusti narod, neka odu u sela i kupe si nešto za jelo!"^j 16 A Isus im je rekao: "Ne trebaju ići, vi im dajte jesti!"^k 17 Oni su mu odvratili: "Nemamo ovdje ništa osim pet kruhova i dvije ribe."^l 18 A on je rekao: "Donesite mi ih ovamo!" 19 I zapovjedio je narodu da posjeda^m po travi. Zatim je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao u nebo i izrekao blagoslov^m te razlomio kruhove i razdijelio ih učenicima, a učenici narodu.ⁿ 20 I svi su jeli

Mt 14:9* Doslovno: "onih što su s njim ležali za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10. **19*** Doslovno: "poliježe". Usporedi bilješku za Mt 9:10.

i nitili se. Zatim su skupili preostale ulomke — dvanaest punih košara.^a **21** A onih koji su jeli bilo je oko pet tisuća muškaraca, ne računajući žene i djecu.^b **22** Odmah zatim primorao je učenike da uđu u lađu i odu pred njim na drugu stranu, dok je on otpustio narod.^c

23 Otpustivši narod, popeo se na goru sam da se moli.^d A kad je pala večer, on je još uvijek bio ondje sam. **24** Lada je već bila daleko* od kopna i jedva je odolijevala valovima,^e jer je plovila nasuprot vjetru. **25** A za vrijeme četvrte noćne straže* došao je do njih, hodajući po moru.^f **26** Kad su ga ugledali kako hoda po moru, učenici su prestrašeni rekli: "To je utvara!"^g I od straha su počeli vikati. **27** Ali Isus im se odmah obratio riječima: "Budite hrabri, ja sam! Ne bojte se!"^h **28** Petar mu je nato rekao: "Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi da dođem k tebi po vodi!"ⁱ **29** A on je rekao: "Dodi!" I Petar je izašao iz ladeⁱ i, hodajući po vodi, pošao k Isusu. **30** Ali kad je vidio olujni vjetar, uplašio se i počeo tonuti, te je povikao: "Gospodine, spasi me!" **31** A Isus je odmah ispružio ruku, uhvatio ga i rekao mu: "Malovjerni, zašto si posumnjao?"^j **32** Kad su ušli u lađu, olujni je vjetar utihnuo. **33** Tada su mu se oni u lađi poklonili i rekli: "Ti si uistinu Sin Božji!"^k

Mt 14:24* Doslovno: "mnogo stadija". Stadij je bio osmina rimske milje, a iznosio je 185 metara. Vidi dodatak 13. **25*** Vidi bilješku za Mk 13:35.

14. poglavlje

- a 2Kr 4:44
Mk 8:8
Lk 9:17
Iv 6:12
- b Mk 6:44
Lk 9:14
Iv 6:10
- c Mk 6:45
Iv 6:15
- d Mk 6:46
Lk 6:12
Lk 9:18
- e Iv 6:18
- f Mk 6:48
Iv 6:19
- g Lk 24:37
- h Mk 6:50
Iv 6:20
Dj 23:11
- i Iv 21:7
- j Mt 6:30
Mt 8:26
Mt 28:17
Jk 1:6
- k Mt 16:16
Iv 6:69

Desni stupac

- a Mk 6:53
Iv 6:21
- b Mk 6:56
- c 3Mo 6:27
4Mo 15:38
Mt 9:21
Mk 3:10
Lk 6:19

15. poglavlje

- d Mk 7:1
- e Mk 7:2
Lk 11:38
Iv 2:6
- f Mt 15:9
Mk 7:8
Kol 2:8
Tit 1:14
- g 2Mo 20:12
5Mo 5:16
Ef 6:2
- h 2Mo 21:17
3Mo 20:9
5Mo 27:16
Mk 7:10
- i Mk 7:12
- j Mk 7:13
- k Mt 23:13
- l Mk 7:6
- m Iza 29:13
- n Ps 78:37
Eze 33:31
Mk 7:7
Kol 2:22
- o Mk 7:14
- p Mt 12:34
Mk 7:15
Ef 4:29
1Ti 4:4
Jk 3:6
- r Mk 7:17

34 I prešli su na drugu stranu te došli na kopno u Genezaret.^a

35 Kad su ga ljudi iz onoga kraja prepoznali, razglasili su to po svoj okolini. I dovodili su mu sve koji su bili bolesni.^b **36** I molili su ga da barem dotaknu rub njegove haljine.^c I svi koji su mu dotaknuli rub haljine ozdravili su.

15 Tada su k Isusu došli farizeji i pismoznanci iz Jeruzalema^d i upitali ga: **2** "Zašto tvoji učenici prestupaju predaju naših starih? Ne drže obred pranja ruku prije jela."^e

3 On im je odvratio: "A zašto vi prestupate Božju zapovijed zbog svoje predaje?"^f **4** Naprimjer, Bog je rekao: 'Poštuj oca svojega i majku svoju'^g i 'Tko prokune oca ili majku, neka se pogubi'.^h **5** A vi kažete: 'Tko god kaže ocu ili majci: "Što god imam, a čime bih ti mogao pomoći, odredio sam za dar Bogu", **6** taj ne mora poštovati oca svojega.'ⁱ I tako ste obezvrijedili riječ Božju zbog svoje predaje.^j **7** Licemjeri,^k dobro je Izaija^l prorokovao o vama, kad je rekao: **8** 'Narod me ovaj poštuje usnama svojim, ali srce me je daleko od mene.'^m **9** Uzalud me štujete, jer su učenja koja naučavaju zapovijedi ljudske."ⁿ **10** Tada je dozvao mnoštvo i rekao im: "Poslušajte i razumijte!"^o **11** Čovjeka ne onečišćuje ono što ulazi u usta, nego što izlazi iz usta — to onečišćuje čovjeka."^p

12 Tada su mu pristupili učenici i rekli mu: "Znaš li da su se farizeji uvrijedili kad su čuli što si rekao?"^r

13 Nato im je on rekao: “Svaka sadnica koju nije zasadio Otac moj nebeski iščupat će se s korijenom.^a **14** Pustite ih! Oni su slijepi vode. A kad slijepac slijepca vodi, obojica će u jamu pasti.”^b **15** Petar mu je nato rekao: “Razjasni nam tu usporedbu.”^c **16** A on je rekao: “Zar ni vi još ne razumijete?^d **17** Ne znate li da sve što ulazi u usta dolazi u utrobu i izbacuje se u zahod? **18** A što izlazi iz usta, iz srca izlazi, i to onečišćuje čovjeka.^e **19** Naprimjer, iz srca izlaze zle misli,^f ubojstva, preljubi, bludništva, krađe, lažna svjedočenja, hule.^g **20** To je ono što onečišćuje čovjeka, a ako nije oprao ruke prema obredu, to ne onečišćuje čovjeka.”^h

21 Isus je tada otišao odande i povukao se u tirske i sionske krajeve.ⁱ **22** I gle, Feničanka^j iz tih krajeva došla je i povikala: “Smiluj mi se,^k Gospodine, Sine Davidov! Kći mi je opsjednuta i strašno pati.” **23** Ali on joj nije odgovorio ni riječ. Stoga su mu njegovi učenici pristupili i zamolili ga: “Reci joj da ode, jer stalno viče za nama!” **24** Nato je on rekao: “Nisam poslan nikome osim izgubljenim ovcama doma Izraelova.”^l **25** A žena je došla, poklonila mu se i rekla: “Gospodine, pomози mi!”^m **26** On joj je odvratio: “Nije u redu uzeti kruh djeci i baciti ga psićima.” **27** A ona je rekla: “Da, Gospodine, ali psići ipak jedu od mrvica koje padaju sa stola njihovih gospodara.”ⁿ **28** Tada joj je Isus rekao: “O ženo, velika je vjera tvoja! Neka ti bude kako

15. poglavlje

- a Iv 15:6
- Dj 5:38
- b Iza 9:16
- Mi 2:8
- Mt 23:16
- Lk 6:39
- Iv 9:40
- c Mt 13:36
- Mk 4:10
- Lk 8:9
- d Mk 7:18
- e Ps 5:9
- Mk 7:20
- Ri 3:13
- f 1Mo 8:21
- 5Mo 15:9
- Izr 6:14
- Jr 17:9
- Ri 1:28
- g Mk 7:21
- Ga 5:19
- h Mk 7:23
- i Mk 7:24
- j 1Kr 17:9
- Mk 7:26
- Lk 4:26
- k Mt 20:30
- l Iza 53:6
- Mt 10:6
- Dj 3:26
- Dj 13:46
- Ri 15:8
- m Mk 7:26
- n Mk 7:28

Desni stupac

- a Mk 7:29
- Iv 4:53
- b Mk 7:31
- c Mt 5:1
- d Iza 35:5
- Mt 19:2
- Mk 3:10
- Mk 7:32
- e Mt 9:33
- Mk 7:37
- f Mk 8:1
- g Mt 14:14
- Mk 6:34
- h 4Mo 11:22
- 2Kr 4:43
- Mk 8:4
- i 5Mo 8:10
- 1Sa 9:13
- Mt 14:19
- Mk 8:6
- j Mt 16:10
- Mk 8:8
- k Mk 8:10

16. poglavlje

- 1 Mt 12:38

želiš!” I kći joj je ozdravila toga časa.^a

29 Otišavši odande, Isus je došao u blizinu Galilejskog mora,^b popeo se na goru^c te ondje sjeo. **30** Tada mu je pristupio silan narod, dovodeći sa sobom hrome, sakate, slijepce, nijeme i mnoge druge, te su ih položili pred noge njegove, a on ih je izliječio.^d **31** Kad je narod vidio da nijemi govore, hromi hodaju i slijepi vide, divili su se i slavili Boga Izraelova.^e

32 A Isus je pozvao k sebi učenike svoje i rekao im:^f “Žao mi je^g naroda, jer već su tri dana sa mnom, a nemaju što jesti. Ne želim ih otpustiti gladne, jer bi mogli klonuti na putu.”

33 A učenici su ga upitali: “Odakle da na ovom pustom mjestu uzmemo dovoljno kruha da se nasiti toliki narod?”^h

34 Nato im je Isus rekao: “Koliko kruhova imate?” Odgovorili su: “Sedam, i nekoliko ribica.” **35** I rekavši narodu neka posjeda* na zemlju, **36** uzeo je sedam kruhova i ribe i zahvalivši Bogu razlomio ih je i počeo dijeliti učenicima, a učenici narodu.ⁱ **37** I svi su jeli i nasitili se. Potom su sakupili preostale ulomke — sedam punih koševa.^j **38** A onih koji su jeli bilo je četiri tisuće muškaraca, ne računajući žene i djecu. **39** Kad je otpustio narod, ušao je u lađu i došao u magadanski kraj.^k

16 I pristupili su mu farizeji^l i saduceji s namjerom da ga iskušaju te su

Mt 15:35* Doslovno: “poliježe”. Usporedi bilješku za Mt 9:10.

zatražili od njega da im pokaže znak s neba.^a **2** A on im je rekao: “[Kad padne večer, imate običaj reći: ‘Bit će lijepo vrijeme, jer je nebo crveno.’ **3** A ujutro kažete: ‘Danas će biti hladno i kišovito vrijeme, jer je nebo crveno, ali tmurno.’ Znae tumačiti izgled neba, ali znakove vremenâ ne možete protumačiti.]”^b **4** Zao i preljubnički naraštaj stalno traži znak, ali neće mu se dati drugi znak^c osim znaka Jonina.”^d Tada je otišao i ostavio ih.

5 Učenici su prešli na drugu stranu, no zaboravili su ponijeti kruha.^e **6** A Isus im je rekao: “Budite oprezni, čuvajte se kvasca farizejskoga i saducejskoga!”^f **7** Zato su počeli raspravljati među sobom: “To govori zato što nismo ponijeli kruha.” **8** Znajući to, Isus je rekao: “Zašto raspravljate među sobom o tome što nemate kruha, malovjerni?”^g **9** Zar još ne shvaćate? Ne sjete li se onih pet kruhova na pet tisuća muškaraca i koliko ste košara nakupili?”^h **10** Ili onih sedam kruhova na četiri tisuće muškaraca i koliko ste koševa nakupili?”ⁱ **11** Kako ne shvaćate da vam nisam govorio o kruhovima? Nego, čuvajte se kvasca farizejskoga i saducejskoga!”^j **12** Tada su shvatili da im nije rekao da se čuvaju krušnog kvasca, nego farizejskog i saducejskog učenja.^k

13 Kad je došao u krajeve Cezareje Filipove, Isus je upitao učenike svoje: “Što go-

16. poglavlje

- a Mk 8:11
- Lk 11:16
- 1Ko 1:22
- b Iza 7:14
- Mi 5:2
- Lk 12:54
- c Mk 8:12
- d Jn 1:17
- Mt 12:39
- Lk 11:29
- e Mk 8:13
- Mk 8:14
- f Mt 24:4
- Mk 8:15
- Lk 12:1
- Ri 16:17
- Kol 2:8
- g Mt 8:26
- Mk 8:17
- h Mt 14:17
- Mk 8:19
- i Mt 15:34
- Mk 8:20
- j 3Mo 2:11
- 3Mo 6:17
- Mk 8:21
- Lk 12:1
- k Mt 15:3

Desni stupac

- a Mk 8:27
- Lk 9:18
- b Mt 14:2
- Lk 9:7
- c Iv 1:25
- d Mk 8:29
- Lk 9:20
- e Iv 1:41
- Iv 4:25
- Iv 11:27
- f Ps 2:7
- Mt 14:33
- Dj 9:20
- He 1:2
- 1Iv 4:15
- g Mt 11:27
- Mt 17:5
- h Iv 1:42
- i Ri 9:33
- 1Ko 3:11
- 1Ko 10:4
- Ef 2:20
- 1Pe 2:8
- j Iza 28:18
- k Ot 1:18
- 1 Mt 18:18
- Iv 20:23

vore ljudi, tko je Sin čovječiji?”^a **14** Oni su odgovorili: “Neki kažu da si Ivan Krstitelj,^b drugi da si Ilija,^c a treći da si Jeremija ili jedan od proroka.” **15** Nato ih je upitao: “A vi, što vi kažete, tko sam ja?”^d **16** Šimun Petar je odgovorio: “Ti si Krist,^e Sin Boga živoga.”^f **17** Tada mu je Isus rekao: “Sretan si, Šimune, sine Jonin, jer to ti nisu otkrili tijelo i krv, nego Otac moj koji je na nebesima.”^g **18** A ja tebi kažem: Ti si Petar.^h Na ovoj stijeniⁱ sagradit ću skupštinu^j svoju i vrata groba^k neće je nadjačati.^k **19** Dat ću ti ključeve kraljevstva nebeskog, pa što god svežeš na zemlji, bit će odraz onoga što je već svezano na nebesima, i što god odriješiš na zemlji, bit će odraz onoga što je već odriješeno* na nebesima.”^l **20** Tada je strogo zapovjedio

Mt 16:16* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **18*** Na grčkom je jeziku riječ “Petar” (*Petros*, što znači “kamen, kamena gromada, stijena”) u muškom rodu, a “stijena” (*pétrai*, u dativu) u ženskom rodu. **18*** Izraz “skupština” u grčkim biblijskim knjigama može se odnositi na: cjelokupnu kršćansku zajednicu po svijetu (naprimjer u Mt 16:18; 1Ko 10:32), skupinu kršćana odabranih za nebeski život (He 12:23), zajednicu kršćana u nekom gradu ili mjestu (Dj 8:1; 1Ko 1:2; Ot 1:11) ili skupinu kršćana koja vjerske sastanke održava u privatnoj kući (Ri 16:5; Flm 2). Prijevod je grčke riječi *ekklesia* (eklezija), koja dolazi od riječi *ek* (“iz”) i *kaleo* (“pozvati”) i označava skupinu osoba sazvanu na okup. Usporedi bilješku za 2Mo 12:6. **18*** Doslovno: “bit će svezano (...) bit će odriješeno”. Na grčkom se na ova dva mjesta koristi pasivni particip perfekta, koji ukazuje na radnju koja prethodi radnji izraženoj predikatom (to jest vezanju i odriješivanju koje vrši Petar).

Mt 16:3* Tekst u uglatim zagradama ne nalazi se u svim, već samo u nekim drevnim rukopisima.

učenicima da nikome ne govore da je on Krist.^a

21 Otada je Isus Krist počeo objašnjavati svojim učenicima da mora ići u Jeruzalem i mnogo pretrpjeti od starješina, glavara svećeničkih i pismoznanaca te biti ubijen i treći dan uskrsnuti.^b

22 A Petar ga je uzeo na stranu i počeo ga prekoračiti: "Budi milostiv prema sebi, Gospodine! Ne, tebi se to neće dogoditi!"^c **23** A on je, okrenuvši leđa, rekao Petru: "Odlazi od mene, Sotono!^d Ti si mi kamen spoticanja, jer tvoje misli nisu Božje,^e nego ljudske."

24 Tada je Isus rekao učenicima svojim: "Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne sebe i uzme mučenički stup* svoj i neka ide za mnom!^f **25** Jer tko god hoće spasiti svoj život,* izgubit će ga, a tko god izgubi svoj život radi mene, naći će ga.^g **26** Jer što koristi čovjeku ako stekne cijeli svijet, a izgubi život?^h Ili što može čovjek dati u zamjenuⁱ za život svoj? **27** Jer određeno je da Sin čovječji dođe u slavi Oca svojega s anđelima svojim i tada će uzvratiti svakome po djelima njegovim.^j **28** Zaista, kažem vam, neki od onih koji ovdje stoje neće okusiti smrti dok ne vide Sina čovječjeg kako dolazi kao kralj."^k

17 Šest dana kasnije Isus je uzeo Petra, Jakova i Ivana, brata njegovoga, i poveo ih na visoku goru, gdje su bili sami.^l **2** Tada se preobrazio pred nji-

16. poglavlje

- a Mk 8:30
Lk 9:21
b Ps 16:10
Iza 53:12
Mt 17:23
Mt 20:19
Mk 8:31
Lk 9:22
Lk 24:46
1Ko 15:4
c Mk 8:32
d Mt 4:10
e 1Ko 2:11
f Mt 10:38
Mk 8:34
Lk 9:23
Lk 14:27
g Lk 17:33
Iv 12:25
Ot 12:11
h Mk 8:36
i Ps 49:8
j Ps 62:12
Izr 24:12
Ri 2:6
2Ko 5:10
1Pe 1:17
k Mt 10:23
Mt 17:2
Mk 9:1

17. poglavlje

- l Mk 9:2
Lk 9:28
2Pe 1:18

Desni stupac

- a 2Mo 34:29
b 2Pe 1:17
Ot 1:16
c Mk 9:4
d Mk 9:5
e Ps 2:7
Iza 42:1
Mt 3:17
Lk 9:35
f 5Mo 18:15
Dj 3:23
He 2:3
g Mk 9:6
h Ot 1:17
i Mk 9:8
j Mt 16:20
Mk 9:9
Lk 9:36
k Mt 11:14
l Iza 40:3
Ml 3:1
Ml 4:5
Lk 1:17
m Mt 16:21
Mk 9:13
Lk 23:25
n Lk 1:17
o Lk 9:37
p Mk 9:17
r Lk 9:40

ma. Lice mu je zasjalo kao sunce,^a a haljine su mu postale bijele kao svjetlost.^b **3** I gle, ukazali su im se Mojsije i Ilija, kako razgovaraju s njim.^c

4 Nato je Petar rekao Isusu: "Gospodine, dobro nam je ovdje. Ako želiš, podignut ću ovdje tri šatora, jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju."^d

5 I dok je on još govorio, zasjenio ih je svijetao oblak. I začuo se glas iz oblaka, koji je rekao: "Ovo je Sin moj, ljubljeni, koji mi je po volji!^e Njega slušajte!"^f

6 Kad su to čuli, učenici su pali ničice i silno se uplašili.^g

7 Tada im je Isus pristupio, dirnuo ih i rekao im: "Ustanite, ne bojte se!"^h

8 A kad su podigli oči, nisu vidjeli nikoga osim Isusa sama.ⁱ **9** I dok su silazili s gore, Isus im je zapovjedio: "Nikome ne govorite o ovom viđenju dok Sin čovječji ne ustane iz mrtvih!"^j

10 A učenici su ga upitali: "Zašto onda pismoznanci kažu da najprije mora doći Ilija?"^k

11 On im je odgovorio: "Ilija doista mora doći i sve obnoviti.^l **12** No kažem vam da je Ilija već došao i nisu ga prepoznali, nego su učinili s njim ono što su htjeli. Tako je određeno da i Sin čovječji trpi od ruku njihovih."^m **13** Tada su učenici shvatili da im govori o Ivanu Krstitelju.ⁿ

14 Kad su došli k narodu,^o pristupio mu je neki čovjek, kleknuo pred njega i rekao:

15 "Gospodine, smiluj se sinu mojemu, jer ima padavicu i teško boluje! Često pada u vatra i često u vodu.^p **16** I doveo sam ga učenicima tvojim, ali ga nisu mogli izliječiti."^r

17 A Isus je rekao: "O bezvjerni i izopačeni naraštaju!^a Dokle moram ostati s vama? Dokle vas moram podnositi? Dovedite ga k meni!"

18 I Isus je prekorio demona te je on izašao iz dječaka.^b I dječak je tog časa ozdravio.^c

19 Tada su učenici pristupili nasamo k Isusu i upitali ga: "Zašto ga mi nismo mogli istjerati?"^d **20** On im je odgovorio: "Zbog svoje malovjernosti. Jer zaista, kažem vam, ako je vaša vjera velika samo kao zrno gorušice, reći ćete ovoj gori: 'Premjesti se oдавde tamo', i premjestit će se. I ništa vam neće biti nemoguće."^e **21*** —

22 Kad su se skupili u Galileji, Isus im je rekao: "Sin čovječiji bit će izdan i predan u ruke ljudima.^f **23** Oni će ga ubiti, ali on će treći dan uskrsnuti."^g Nato su se jako ražalostili.^h

24 Kad su stigli u Kafarnaum, Petru su pristupili oni koji skupljaju porez od dvije drahme* i rekli: "Zar vaš učitelj ne plaća porez od dvije drahme?"ⁱ **25** On je odgovorio: "Plaća." Zatim je ušao u kuću, a Isus ga je preduhitrio pitanjem: "Što misliš, Šimune? Od koga kraljevi zemaljski primaju pristojbe ili porez? Od svojih sinova ili od tuđih?" **26** Kad je odgovorio: "Od tuđih", Isus mu je rekao: "Dakle, njihovi su sinovi oslobođeni

Mt 17:21* Ovaj se redak nalazi u nekim prijevodima Biblije, ali je izostavljen u Westcott-Hortovom grčkom tekstu, koji se temelji na najstarijim grčkim rukopisima. **24*** Doslovno: "koji skupljaju dvodrahme (didrahme)". Vidi dodatak 13.

17. poglavlje

- a 5Mo 32:5
5Mo 32:20
Flp 2:15
b Mk 9:25
c Mt 8:13
Mt 9:22
Mt 15:28
Iv 4:52
d Mk 9:28
e Mt 21:21
Mk 11:23
Lk 17:6
1Ko 13:2
f 2Sa 24:14
Mt 20:18
Mk 9:31
Lk 9:44
g Mt 16:21
Mt 28:6
h Mk 9:32
Lk 9:45
i 2Mo 30:13
2Mo 38:26

Desni stupac

- a Ri 14:13
1Ko 8:13
1Ko 10:32
2Ko 6:3
b Mk 12:17
Ri 13:7

18. poglavlje

- c Mk 9:34
Lk 9:46
Lk 22:24
d Mk 9:36
e Mt 19:14
1Ko 14:20
1Pe 2:2
f Lk 18:17
g Mt 20:26
Mt 23:12
Lk 14:11
Lk 22:26
Jk 4:10
h Izr 15:33
Lk 9:48
1Pe 5:5
i Mk 9:37
j Ot 18:21
k Mk 9:42
Lk 17:2
l Mt 26:24
m Lk 17:1
n Mt 5:29
Mk 9:43
Kol 3:5
o Mt 25:41

poreza. **27** Ali da ih ne sablaznimo,^a otidi do mora, baci udicu i uzmi prvu ribu koju uhvatiš, otvori joj usta i naći ćeš stater!* Uzmi ga pa im ga daj za mene i za sebe!"^b

18 U taj čas Isusu su pristupili učenici i rekli: "Tko je dakle najveći u kraljevstvu nebeskom?"^c **2** A on je pozvao k sebi dijete, postavio ga među njih^d **3** i rekao: "Zaista, kažem vam, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca,^e nećete ući u kraljevstvo nebesko.^f **4** Dakle, tko se god ponizi^g kao ovo dijete, taj je najveći u kraljevstvu nebeskom.^h **5** I tko god prima jedno ovakvo dijete u ime moje, prima i mene.ⁱ

6 Ali tko god pokoleba u vjeri* jednog od ovih malih koji vjeruju u mene, bolje mu je da mu se oko vrata objesi mlinski kamen^j što ga okreće magarac i da potone u dubinu morsku.^k

7 Teško svijetu zbog zavodenja na grijeh!* Naravno, takva zavodenja moraju doći,^l ali teško čovjeku po kome ona dolaze!^m **8** Ako te, dakle, ruka tvoja ili noga tvoja navodi na grijeh,ⁿ odsijeci je i baci od sebe!ⁿ Bolje ti je da sakat ili hrom dobiješ život nego da s obje ruke ili obje noge budeš bačen u vječnu vatru.^o **9** I ako te oko tvoje navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe! Bolje ti je da jednook dobiješ život nego da s oba oka

Mt 17:27* Smatra se da se radilo o tradrahmi. Vidi dodatak 13. **18:6*** Ili: "navede na grijeh". Doslovno: "navede na spoticanje". **7*** Doslovno: "kamenova spoticanja". **8*** Doslovno: "spoticanje".

budeš bačen u oganj gehene.*^a

10 Pazite da ne prezrete jednog od ovih malih, jer kažem vam da anđeli njihovi^b na nebu uvijek gledaju lice Oca mojega koji je na nebu!^c **11*** —

12 Što mislite, ako neki čovjek ima stotinu ovaca i jedna od njih zaluta,^d neće li ostaviti onih devedeset i devet u gori i krenuti u potragu za onom koja luta?^e **13** I ako je uspije naći, zaista, kažem vam, više će se radovati zbog nje nego zbog onih devedeset i devet koji nisu zalutale.^f **14** Tako ni Otac moj koji je na nebu ne želi da pogine ijedan od ovih malih.^g

15 Ako brat tvoj počini grijeh, idi i ukaži mu nasamo na prijestup njegov.^h Ako te poslušaj, pridobio si brata svojega.ⁱ **16** A ako ne poslušaj, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, da svaka tvrdnja bude potvrđena izjavom dva ili tri svjedoka.^j **17** Ako ne poslušaj njih, reci skupštini. A ako ne poslušaj ni skupštinu, neka ti bude kao neznabožac^k i kao poreznik.^l

18 Zaista, kažem vam, što god svežete na zemlji, bit će odraz onoga što je već svezano na nebu, a što god odriješite na zemlji, bit će odraz onoga što je već odriješeno* na nebu.^m **19** Nadalje, kažem vam, ako dvojica od vas na zemlji složno zamole što god je potrebno, učinit će im to Otac moj koji je na nebu.ⁿ **20** Jer gdje su dvojica ili trojica skupljena

Mt 18:9* Vidi dodatak 4. **11*** Vidi bilješku za Mt 17:21. **18*** Doslovno: "bit će svezano (...) bit će odriješeno". Vidi bilješku za Mt 16:19.

18. poglavlje

a Mt 5:22

Mt 5:29

Mk 9:47

Ri 8:13

b Dj 12:15

He 1:14

c Lk 1:19

d 1Pe 2:25

e Lk 15:4

f Lk 15:6

g Lk 15:7

2Pe 3:9

h 3Mo 19:17

Izr 25:9

Lk 17:3

i Jk 5:20

j 5Mo 19:15

Iv 8:17

2Ko 13:1

1Ti 5:19

He 10:28

k Iv 18:28

Dj 10:28

Dj 11:3

l Ri 16:17

1Ko 5:11

m Mt 16:19

Iv 20:23

n Mk 11:24

Iv 14:13

Iv 16:24

1Iv 3:22

1Iv 5:14

Desni stupac

a 1Ko 5:4

b Mt 28:20

c Izr 19:11

d Mt 6:12

e Mk 11:25

Lk 17:4

Ef 4:32

Kol 3:13

f Mt 22:2

g Ri 14:12

h 2Mo 21:7

3Mo 25:39

2Kr 4:1

Ne 5:8

i Lk 7:42

j 1Iv 1:9

k Lk 7:41

l Mt 18:26

u ime moje,^a ondje sam i ja među njima."^b

21 Tada mu je pristupio Petar i rekao mu: "Gospodine, koliko mi puta može sagriješiti brat moj, a ja da mu oprostim?^c Do sedam puta?"^d **22** A Isus mu je rekao: "Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset i sedam puta."^e

23 Zato je s kraljevstvom nebeskim kao s čovjekom, kraljem,^f koji je htio urediti račune^g sa svojim robovima.

24 Kad je počeo obračunavati, doveli su mu čovjeka koji mu je dugovao deset tisuća talenata* [odnosno šezdeset milijuna denara].^h **25** No kako nije imao čime vratiti dug, gospodar je naredio da se prodaju on i žena njegova i djeca i sve što ima i da se podmiri dug.ⁱ **26** Nato je rob pao ničice i rekao mu klanjajući se: 'Budi strpljiv sa mnom i sve ću ti vratiti!' **27** Sažalivši se, gospodar je pustio tog roba^j i poništio mu dug.^j **28** A taj je rob izašao i pronašao drugoga roba koji mu je dugovao stotinu denara.^k Zgrabio ga je i počeo ga daviti, govoreći: 'Vrati što si god dužan!' **29** Nato je taj rob pao ničice i preklinjao ga: 'Budi strpljiv^l sa mnom i vratit ću ti!' **30** Ali on nije htio, nego je otišao i dao ga baciti u zatvor dok ne vrati što duguje. **31** A kad su drugi robovi vidjeli što se

Mt 18:24* Talenat je bio najveća židovska mjera za težinu i najveća novčana jedinica. U prvom stoljeću naše ere težio je 20,4 kilograma. Postojali su zlatni i srebrni talenti. **24*** Jedan denar (rimski srebrni novac) bio je dnevnicu poljoprivrednog radnika. Vidi Mt 20:2 i dodatak 13.

dogodilo, silno su se ražalostili, te su otišli i ispričali gospodaru svojemu sve što se dogodilo.^a

32 Tada ga je gospodar njegov dozvao i rekao mu: ‘Zli robe, poništio sam ti sav onaj dug, jer si me molio. **33** Nisi li se i ti trebao smilovati^b drugome robu, kao što sam se i ja smilovao^c tebi?’ **34** I razgnjevio se gospodar njegov^d i predao ga tamničarima, dok ne vrati sve što duguje. **35** Tako^e će i Otac moj nebeski postupiti s vama ako od srca ne opstite te svaki bratu svojemu.’^f

19 Nakon što je Isus sve to izrekao, otišao je iz Galileje i došao u rubno područje Judeje s one strane Jordana.^g **2** Za njim je išao silan narod i on ih je ondje izliječio.^h

3 I pristupili su mu farizeji kako bi ga iskušali i upitali su ga: ‘Je li čovjeku dopušteno razvesti se od žene svoje iz bilo kojeg razloga?’ⁱ **4** On im je odgovorio: ‘Zar niste čitali da ih je stvoritelj njihov u početku načinio kao muško i žensko^j **5** i rekao je: ‘Zato će čovjek ostaviti oca svojege i majku svoju^k i prionut će uza ženu svoju i njih dvoje bit će jedno tijelo?’^l **6** Tako nisu više dvoje, nego jedno tijelo. Dakle, što je Bog združio,^m neka čovjek ne rastavlja!’ⁿ **7** A oni su mu rekli: ‘Zašto je onda Mojsije propisao da joj muž može dati potvrdu o razvodu i razvesti se od nje?’^o **8** On im je odgovorio: ‘Mojsije vam je zbog okorjelosti srca vašega^p učinio ustupak da se razvodite od žena svojih, ali

Mt 19:6* Doslovno: ‘ujarmio zajedno’.

18. poglavlje

a 3Mo 5:1
b Mt 6:12
Mt 7:12
Jk 2:13
c Iza 55:7
d Mt 22:7
e Job 34:11
Ps 62:12
Izr 24:12
Ri 2:6
f Izr 21:13
Mt 6:14
Mk 11:25
Lk 17:3
Ef 4:32

19. poglavlje

g Mk 10:1
Iv 10:40
h Mt 12:15
Mt 14:14
Mt 15:30
Lk 5:15
i 5Mo 24:1
Mt 16:1
Mk 10:2
j 1Mo 1:27
1Mo 5:2
Mk 10:6
k Mk 10:7
Ef 5:31
l 1Mo 2:24
m Mk 10:9
1Ko 7:11
n 5Mo 24:1
Mt 5:31
o Mk 10:5

Desni stupac

a 1Mo 2:24
b Mt 2:14
Mt 5:32
Mk 10:11
Lk 16:18
Ri 7:3
1Ko 7:10
He 13:4
c 1Ko 7:8
1Ko 7:8
1Ko 7:40
d 1Ko 7:7
e 5Mo 23:1
Iza 56:3
f 1Ko 7:32
1Ko 7:38
1Ko 9:5
g Mk 10:13
Lk 18:15
h Mt 18:3
Mk 10:14
Lk 18:16
i Mk 10:16
j Mt 19:29
Mk 10:17
Lk 10:25
Lk 18:18
k Mk 10:18
l 3Mo 18:5
Lk 10:28
Lk 18:20
m Lk 10:26
n 2Mo 20:13
5Mo 5:17
Ri 13:9
o 2Mo 20:14
5Mo 5:18
p 2Mo 20:15
5Mo 5:19
r 2Mo 20:16
5Mo 5:20
s 2Mo 20:12
5Mo 5:16

u početku nije bilo tako.^a

9 Kažem vam, tko se god razvede od žene svoje, osim zbog bluda, i oženi se drugom, čini preljub.’^b

10 Tada su mu učenici rekli: ‘Ako je tako između muža i žene, bolje je ne ženiti se.’^c

11 A on im je rekao: ‘Ne mogu svi živjeti po tim riječima, nego samo oni koji imaju taj dar.’^d **12** Jer ima onih koji su nesposobni za ženidbu jer su se rodili takvi,^e ima onih koji su nesposobni za ženidbu jer su ih ljudi onesposobili, a ima i onih koji se dragovoljno odriču ženidbe radi kraljevstva nebeskog. Tko može živjeti tako, neka živi tako!’^f

13 Tada su mu doveli djecu da stavi ruke na njih i da se pomoli, ali učenici su ih prekoravali.^g **14** No Isus je rekao: ‘Pustite djecu! Ne branite im da dođu k meni, jer takvima pripada kraljevstvo nebesko!’^h **15** I stavio je ruke na njih pa je otišao odande.ⁱ

16 I gle, pristupio mu je neki čovjek i rekao mu: ‘Učitelju, što dobroga moram činiti da dobijem život vječni?’^j

17 A on mu je rekao: ‘Zašto me pitaš za dobro? Samo je jedan dobar.’^k Ako, dakle, hoćeš dobiti život, drži zapovijedi!’^l **18** Čovjek ga je upitao: ‘Koje?’^m Isus je odgovorio: ‘Ove: ‘Ne ubij’,ⁿ ‘Ne učini preljub’,^o ‘Ne ukradi’,^p ‘Ne svjedoči lažno’,^r **19** Poštuj oca i majku^s i ‘Ljubi bližnjega svojeg kao samoga sebe.’^t **20** Nato mu je mladić rekao: ‘Sve to držim. Što mi još

t 3Mo 19:18; Mt 22:39; Mk 12:31; Lk 10:27.

nedostaje?" **21** Isus mu je odgovorio: "Ako hoćeš biti savršen, idi i prodaj svoju imovinu i novac daj siromasima, pa ćeš imati blago na nebu!^a A onda dođi i idi za mnom!"^b **22** Kad je mladić čuo te riječi, otišao je žalostan, jer je imao velik imetak.^c **23** A Isus je rekao učenicima svojim: "Zaista, kažem vam, bogatome će biti teško ući u kraljevstvo nebesko."^d **24** Opet vam kažem, lakše je devi proći kroz ušicu igle nego bogatome ući u kraljevstvo Božje."^e

25 Kad su učenici to čuli, jako su se iznenadili i upitali su: "Tko se onda može spasiti?"^f **26** Isus ih je pogledao u oči i rekao im: "Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće."^g

27 Tada mu je Petar rekao: "Evo, mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom. Što ćemo za to dobiti?"^h **28** Isus im je odgovorio: "Zaista, kažem vam, prilikom ponovnog stvaranja, kad Sin čovječji sjedne na svoje slavno prijestolje, i vi koji idete za mnom sjest ćete na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest plemena Izraelovih.ⁱ **29** I tko je god ostavio kuće ili braću ili sestre ili oca ili majku ili djecu ili zemlju radi imena mojega, primit će mnogo više i naslijedit će život vječni.^j

30 A mnogi koji su prvi bit će posljednji, a posljednji prvi.^k

20 S kraljevstvom je nebeskim kao s čovjekom, domaćinom, koji je izašao rano ujutro da unajmi radnike za

19. poglavlje

- a Mt 6:20
- b Lk 12:33
Lk 18:22
Flp 3:7
- c Ps 62:10
Mk 10:22
Lk 18:23
- d Mk 10:23
Lk 18:24
1Ti 6:10
- e Mk 10:25
Lk 18:25
- f Mk 10:26
- g 1Mo 18:14
Job 42:2
Jr 32:17
Za 8:6
bilj., LXX
Lk 18:27
- h Mk 10:28
Lk 5:11
Lk 18:28
Flp 3:8
- i Da 7:14
Mt 20:21
Mt 25:31
Lk 18:29
Lk 22:30
1Ko 6:2
Ot 20:4
- j Mk 10:30
Lk 18:29
Lk 18:30
He 10:34
- k Mt 20:16
Mk 10:31
Lk 13:30

Desni stupac

20. poglavlje

- a Iza 5:1
Mt 21:33
- b Ot 6:6
- c Mk 15:25
Dj 2:15
- d Dj 17:17
- e Mk 15:33
Iv 4:6
- f Mt 27:45
g Iv 15:8
- h Su 19:16
- i 3Mo 19:13
5Mo 24:15
- j Mt 13:27
- k Mt 20:2
l Iv 17:2

svoj vinograd.^a **2** Kad se dogovorio s radnicima za denar* na dan,^b poslao ih je u svoj vinograd. **3** Kad je opet izašao oko trećeg* sata,^c vidio je druge kako stoje besposelni na trgu,^d **4** te im je rekao: 'Idite i vi u vinograd, pa ću vam dati koliko bude pravo!' **5** I otišli su. Opet je izašao oko šestog*^e i devetog* sata^f i učinio isto tako. **6** Na kraju je izašao oko jedanaestog* sata i našao druge kako stoje, pa im je rekao: 'Zašto stojite ovdje cijeli dan besposelni?' **7** Odgovorili su mu: 'Zato što nas nitko nije unajmio.' A on im je rekao: 'Idite i vi u vinograd!'^g

8 Kad je došla večer,^h gospodar vinograda rekao je nadstojniku svojem: 'Pozovi radnike i isplati im plaću,ⁱ počevši od posljednjih pa do prvih!' **9** Kad su došli oni od jedanaestog sata, primili su svaki po denar. **10** A kad su došli prvi, pomislili su da će dobiti više, ali i njima je plaćeno po denar. **11** Primivši plaću, počeli su prigovarati domaćinu:^j **12** 'Ovi posljednji radili su jedan sat, a ti si ih izjednačio s nama koji smo cijeli dan naporno radili i trpjeli žegu!' **13** A on je odgovorio jednome od njih: 'Priatelju, ne činim ti krivo. Zar se nisi dogovorio sa mnom za denar?'^k **14** Uzmi svoje i idi! Ja želim ovom posljednjem dati koliko i tebi.^l **15** Zar mi

Mt 20:2* Rimski srebrnjak koji je težio 3,85 grama. Vidi bilješku za Mt 18:24 i dodatak 13. **3*** Oko 9 sati, prema našem računanju vremena. Židovi su sate brojili od izlaska sunca. **5*** Oko 12 sati. **5*** Oko 15 sati. **6*** Oko 17 sati.

nije dopušteno sa svojim činiti što hoću? Zar je tvoje oko zlo^a zato što sam ja dobar?^b **16** Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji.”^c

17 Dok je išao u Jeruzalem, Isus je uzeo dvanaestoricu učenika^d nasamo i putem im rekao: **18** “Evo, idemo u Jeruzalem. Sin čovječji bit će predan glavarima svećeničkim i pismoznancima, a oni će ga osuditi na smrt^e **19** i predati ga neznabošcima da mu se izruguju i da ga bičuju i pribiju na stup, ^f a on će treći dan uskrsnuti.”^g

20 Tada mu je pristupila majka sinova Zebedejevih^h sa sinovima svojim i poklonila mu se da od njega nešto traži.ⁱ **21** A on joj je rekao: “Što želiš?” Odgovorila mu je: “Reci da ova moja dva sina u kraljevstvu tvojem sjednu jedan tebi zdesna, a drugi slijeva!”^j **22** Isus je nato rekao: “Ne znate što tražite. Možete li piti čašu^k koju ja trebam piti?” Odgovorili su mu: “Možemo.” **23** A on im je rekao: “Zaista ćete piti čašu moju,^l ali da sjedite meni zdesna i slijeva ne mogu ja dati, nego to pripada onima kojima je Otac moj pripremio.”^m

24 Kad su to čula ostala desetorica, naljutila su se na dva brata.ⁿ **25** No Isus ih je dozvao k sebi i rekao: “Znate da vladari gospodare narodima i velikaši ih drže pod svojom vlašću.^o **26** A među vama neka ne bude tako!^p Nego tko god hoće biti velik među

20. poglavlje

- a 5Mo 15:9
Mt 6:23
Mk 7:22
b 1Pe 2:3
c Mt 19:30
Mk 9:35
Mk 10:31
Lk 13:30
d Mk 10:32
Lk 18:31
e Mt 16:21
Lk 9:22
f Mt 27:31
Iv 19:1
g Mt 17:23
Mt 28:6
Mk 10:34
Lk 18:33
Dj 10:40
1Ko 15:4
h Mt 4:21
Mt 27:56
i Mk 10:35
j Mt 19:28
Mk 10:37
k Mt 26:39
Mk 14:36
Iv 18:11
l Dj 12:2
Ri 8:17
2Ko 1:7
Ot 1:9
m Mk 10:40
n Mk 10:41
Lk 22:24
o 1Ko 2:6
2Ko 1:24
p 1Pe 5:3

Desni stupac

- a Mt 18:4
Mt 23:11
Mk 10:43
Lk 22:26
b Mk 9:35
Mk 10:44
c Lk 22:27
Iv 13:14
Flp 2:7
d 3Mo 4:21
Iza 53:11
1Ti 2:6
Tit 2:14
He 9:28
e Mk 10:46
Lk 18:35
f Mt 9:27
Mt 15:22
Mk 10:47
Lk 18:38
g Lk 18:39
h Lk 18:41
i Mt 9:29
j Mk 10:52
Lk 18:43

21. poglavlje

- k Mk 11:1
Lk 19:29
l Mk 11:2
Lk 19:30
m Iza 62:11
Iv 12:15
n Mt 11:29
o Za 9:9

vama, neka vam bude sluga,^a **27** i tko god hoće biti prvi među vama, neka vam bude rob!^b **28** Tako i Sin čovječji nije došao da mu služe, nego da služi^c i da svoj život^d dade kao otkupninu za mnoge.”^d

29 A kad su izlazili iz Jerihona,^e za njim je pošlo mnoštvo ljudi. **30** I gle, dva slijepca sjedila su kraj puta. Kad su čuli da Isus prolazi, povikali su: “Gospodine, smiluj nam se, Sine Davidov!”^f **31** A mnoštvo ih je ušutkivalo, no oni su još glasnije vikali: “Gospodine, smiluj nam se, Sine Davidov!”^g **32** Tada se Isus zaustavio, pozvao ih i upitao: “Što hoćete da vam učinim?” **33** Odgovorili su mu: “Gospodine, neka nam se otvore oči!”^h **34** Sažaliviši se, Isus im je dodirnuo oči,ⁱ i odmah su progledali i pošli za njim.^j

21 Kad su se približili Jeruzalemu i stigli u Betfagu na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu učenika^k **2** i rekao im: “Podite u selo koje vidite pred sobom! Odmah ćete naći privezanu magaricu i uz nju magare. Odvežite ih i dovedite k meni!^l **3** Ako vam tko što kaže, recite: ‘Gospodinu trebaju.’ I odmah će ih pustiti.”

4 A to se dogodilo da bi se ispunilo što je bilo rečeno preko proroka: **5** “Recite kćeri sionskoj: ‘Gle, dolazi ti Kralj tvoj,^m blag jeⁿ i sjedi na magarcu, na magaretu, mladuncu magaričinu.’”^o

6 Tako su učenici otišli i učinili onako kako im je Isus

Mt 20:15* Ili: “zavidno”. 19* Vidi dodatka 8.

Mt 20:28* Doslovno: “dušu”.

zapovjedio. **7** I doveli su magaricu i magare njezino, stavili na njih haljine svoje i on je sjeo na njih.^a **8** Mnogi iz naroda prostrli su haljine svoje^b po putu, a drugi su rezali grane sa stabala i prostirali ih po putu.^c **9** A narod koji je išao pred njim i koji je išao za njim uzvikivao je: "Spasi, molimo te,^d Sina Davidova!^e Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Jehovino!^f Spasi ga, molimo tebe koji si na visinama!"^g

10 Kad je ušao u Jeruzalem,^h cijeli se grad uskomešao i govorio: "Tko je to?"

11 A narod je odgovarao: "To je prorokⁱ Isus, iz Nazareta u Galileiji!"

12 I Isus je ušao u hram i istjerao sve koji su prodavali i kupovali u hramu i isprevrtao stolove mjenjačima novca i klupe prodavačima golubova.^j

13 I rekao im je: "Pisano je: 'Moj će se dom zvati dom molitve',^k a vi od njega činite pećinu razbojničku!"^l **14** I pristupili su mu u hramu slijepi i hromi, i on ih je izliječio.

15 Kad su glavari svećenički i pismoznanci vidjeli čudesna djela koja je učinio^m i dječake koji su uzvikivali u hramu: "Spasi, molimo te,ⁿ Sina Davidova!"^o razljutili su se **16** i rekli mu: "Čuješ li što ovi govore?" Isus im je odgovorio: "Čujem. Zar nikada niste čitali:^p 'Iz usta male djece i dojenčadi pribavio si sebi hvalu'?"^r **17** I ostavivši ih, izašao je iz grada u Betaniju i ondje proveo noć.^s

18 Vraćajući se rano ujutro u grad, ogladnio je.^t **19** Ugle-

21. poglavlje

- a 1Kr 1:38
Lk 19:35
Iv 12:14
- b 2Kr 9:13
Lk 19:36
- c 1Kr 1:40
Iv 12:13
- d Ps 118:25
- e Mt 9:27
Mt 21:15
f Ps 118:26
Mt 23:39
Lk 13:35
Iv 5:43
Iv 12:13
- g Lk 2:14
- h Mk 11:11
- i Mt 21:46
Lk 7:16
Lk 24:19
- j Mk 11:15
Lk 19:45
Iv 2:15
- k 2Lj 6:33
Iza 56:7
I Jr 7:11
Mk 11:17
Lk 19:46
Iv 2:16
- m Mk 11:18
n Ps 118:25
- o Mt 21:9
- p Lk 6:3
- r Ps 8:2
- s Mk 11:11
Lk 21:37
Iv 11:1
- t Mk 11:12

Desni stupac

- a Mk 11:13
Lk 13:6
- b Mt 3:10
- c Mk 11:21
- d Jk 1:6
- e Mt 17:20
Lk 17:6
1Ko 13:2
- f Mk 11:24
Lk 11:9
Iv 14:13
Jk 1:5
1Iv 3:22
- g Mk 11:27
Lk 20:1
- h 2Mo 2:14
Lk 20:2
Iv 2:18
Dj 4:7
- i Mk 11:29
- j Lk 20:4
Iv 1:33
- k Mt 21:32
Mk 11:31
Lk 7:30
- l Mt 14:5
Mt 21:46
- m Mk 11:32
Lk 20:6
- n Lk 20:8
- o Lk 15:11
p Mt 7:21
Lk 6:46

dao je smokvu kraj puta i prišao joj, ali nije na njoj našao ništa^a osim lišća, pa joj je rekao: "Neka više nikada ne bude ploda od tebe!"^b I smokva je odmah usahnula. **20** Kad su učenici to vidjeli, začudili su se: "Kako to da je smokva odmah usahnula?"^c **21** Isus im je odgovorio: "Zaista, kažem vam, ako budete imali vjeru i ako ne budete sumnjali,^d činit ćete ne samo ovo što sam ja učinio smokvi nego i ako kažete ovoj gori: 'Digni se i baci u more', bit će tako.^e **22** I sve što s vjerom zatražite u molitvi, primit ćete."^f

23 I ušao je u hram. Dok je poučavao, pristupili su mu glavari svećenički i starješine narodni i upitali ga:^g "Kojom vlašću to činiš? Tko ti je dao tu vlast?"^h **24** A Isus im je odvratio: "I ja ću vas nešto upitati. Ako mi na to odgovorite, i ja ću vama reći kojom vlašću ovo činim.ⁱ **25** Odatle je bilo krštenje kojim je Ivan krstio? S neba ili od ljudi?"^j A oni su počeli raspravljati među sobom: "Ako kažemo: 'S neba', reći će nam: 'Zašto mu onda niste vjerovali?'^k **26** A ako kažemo: 'Od ljudi', trebamo se bojati naroda,^l jer svi Ivana smatraju prorokom."^m **27** Stoga su odgovorili Isusu: "Ne znamo." On im je nato rekao: "Ni ja vama neću reći kojom vlašću ovo činim."ⁿ

28 Što mislite o ovome? Neki je čovjek imao dva sina.^o Prišao je prvome i rekao: 'Sine, idi danas raditi u vinograd!' **29** On mu je odgovorio: 'Hoću, gospodaru',^p ali nije otišao.

30 Zatim je pristupio drugome i rekao mu isto tako. A ovaj mu je odgovorio: 'Neću.' No poslije mu je bilo žao^a pa je otišao. 31 Koji je od te dvojice izvršio očevu volju?"^b Odgovorili su: "Onaj drugi." Tada im je Isus rekao: "Zaista, kažem vam, poreznici i bludnice idu ispred vas u kraljevstvo Božje. 32 Jer Ivan je došao k vama i pokazao vam put pravednosti,^c a vi mu niste vjerovali.^d No poreznici i bludnice su mu vjerovali,^e a vi, iako ste to vidjeli, niste se poslije pokajali i niste mu povjerovali.

33 Čujte još jednu usporedbu: Bio je neki čovjek, domaćin,^f koji je zasadio vinograd i postavio ogradu oko njega, iskopao u njemu mjesto za vinski tijasak te podigao strážarsku kulu.^g I dao ga je u zakup vinogradarima te otpustovao u tuđinu.^h 34 Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je svoje robove vinogradarima da uzmu urod njegov. 35 No vinogradari su uhvatili njegove robove i jednoga istukli, drugoga ubili, a trećega kamenovali.ⁱ 36 Opet je poslao druge robove, više njih nego prvi put, no i njima su učinili isto.^j 37 Na kraju je k njima poslao sina svojega, rekavši: 'Poštovat će sina mojega.' 38 A kad su vidjeli sina, vinogradari su rekli među sobom: 'Ovo je nasljednik!^k Hajde, ubijmo ga i uzmimo njegovo nasljedstvo!^l 39 Tada su ga uhvatili, izbacili iz vinograda i ubili.^m 40 Dakle, kada dođe vlasnik vinograda, što će učiniti tim vinogradarima?' 41 Odgovorili su mu:

21. poglavlje

- a Izr 24:32
- b Lk 18:14
- c Mt 21:25
Lk 7:30
- d Iv 7:48
- e Mk 2:15
Lk 3:12
Lk 7:29
- f Mt 20:1
- g Iza 5:2
Jr 2:21
- h Mk 12:1
Lk 20:9
- i Ne 9:26
Mt 22:6
Lk 20:10
- j 2Lje 36:15
Mk 12:5
Dj 7:52
1So 2:15
He 11:37
- k He 1:2
l Lk 20:14
- m Mt 27:18
Mk 12:8
Dj 2:23
Dj 3:15
He 13:12

Desni stupac

- a Za 12:2
- b Mk 12:9
Lk 20:16
Dj 18:6
- c Ps 118:22
1Pe 2:7
- d Iza 28:16
Mk 12:10
Lk 20:17
Dj 4:11
Ri 9:33
Ef 2:20
- e Mt 8:12
Mt 22:9
He 8:9
- f Iza 8:14
Da 2:34
Da 2:44
Lk 20:18
1Pe 2:8
- g Lk 20:19
- h Mt 21:11
Mk 12:12
Iv 7:32
Iv 7:40

22. poglavlje

- i Lk 14:16
- j 1Mo 29:22
Mt 9:15
Ot 19:9
- k Iv 13:20
- l Lk 14:17
- m Mt 21:36
- n Su 14:10
- o Ot 19:9
- p Lk 14:18
- r Mt 21:35
Mt 23:37
1So 2:15

"Zlikovce će nemilosrdno pogubiti,^a a vinograd će dati u zakup drugim vinogradarima, koji će mu davati plodove kad im bude vrijeme."^b

42 Isus im je rekao: "Zar nikad niste čitali u Pismima: 'Kamen koji su graditelji odbacili^c postao je glavni kamen ugaoni.'^d Jehovino je to djelo, divno je to u očima našim?"

43 Zato vam kažem: kraljevstvo Božje uzet će se od vas i dat će se narodu koji donosi plodove njegove.^e 44 I tko padne na taj kamen, razmrskat će se, a na koga on padne, srtat će ga."^f

45 Kad su glavari svećenički i farizeji čuli njegove usporedbe, razumjeli su da govori o njima.^g 46 I tražili su priliku da ga uhvate, ali bojali su se naroda jer ga je smatrao prorokom.^h

22 Isus im je opet porovorio u usporedbama:ⁱ 2 "S kraljevstvom je nebeskim kao s čovjekom, kraljem, koji je priredio svadbu^j sinu svojemu. 3 I poslao je robove svoje da dozovu one koji su pozvani na svadbu,^k ali oni nisu htjeli doći.^l 4 Opet je poslao druge robove,^m govoreći: 'Recite uzvanicima: 'Evo, pripremio sam objed,ⁿ poklani su moji junci i druga ugojena stoka i sve je spremno. Dodite na svadbu!'"^o 5 Ali oni nisu marili za to, nego su otišli — jedan u svoje polje, drugi za svojom trgovinom.^p 6 A ostali su uhvatili njegove robove, zlostavljali ih i ubili.^r

7 A kralj se razgnjevio i poslao je vojsku svoju i pogubio

te ubojice i spalio grad njihov.^a **8** Tada je rekao robovima svojim: 'Svadba je pripremljena, ali uzvanici nisu bili dostojni.^b **9** Zato idite na puteve koji vode iz grada i koga god nađete pozovite na svadbu!'^c **10** I robovi su izašli na puteve i skupili sve koje su našli, i zle i dobre.^d I svadbena se dvorana napunila gostima.^e

11 Kad je kralj ušao pogledati goste, ugledao je ondje čovjeka koji nije bio odjeven u svadbenu odjeću.^f **12** I rekao mu je: 'Prijatelju, kako si ušao ovamo kad nemaš na sebi svadbenu odjeću?'^g A on je zanijemio. **13** Tada je kralj rekao slugama svojim: 'Svežite mu ruke i noge i izbacite ga van u tamu! Ondje će plakati i škrgutati zubima.'^h

14 Jer mnogo je pozvanih, ali malo izabраниh."ⁱ

15 Tada su farizeji otišli i dogovorili se da ga uhvate u riječi.^j **16** I poslali su mu učenike svoje zajedno s Herodovim pristašama^k da ga upitaju: "Učitelju, znamo da govoriš istinu i da po istini učiš putu Božjem te da nisi pristran, jer ne gledaš tko je tko.^l **17** Reci nam, dakle, što misliš: Je li dopušteno plaćati caru* porez ili nije?"^m **18** Znajući zloću njihovu, Isus im je rekao: "Zašto me iskušavate, licemjere?"ⁿ **19** Pokažite mi porezni novac!" I donijeli su mu denar.* **20** A on im je rekao: "Čiji je ovo lik i natpis?"^o **21** Odgovorili su: "Carev." Tada im

22. poglavlje

- a Da 9:26
Lk 19:27
- b Dj 13:46
- c Mt 21:43
Lk 14:21
- d Mt 13:47
- e Mk 2:15
f Ot 19:8
- g Ef 4:24
- h Ps 112:10
Mt 8:12
Mt 13:42
Mt 24:51
Mt 25:30
- i Mt 7:14
Lk 13:23
- j Mk 12:13
Lk 20:20
- k Mk 3:6
Mk 12:13
- l Lk 20:21
Iv 3:2
- m Mt 17:25
Lk 20:22
- n Mk 12:15
- o Mk 12:16

Desni stupac

- a Da 3:18
Ml 3:8
Mk 12:17
Lk 20:25
Lk 23:2
Ri 13:7
- b Lk 20:26
- c Mk 12:18
Lk 20:27
Dj 4:2
Dj 23:8
- d 1Mo 38:8
5Mo 25:5
Ru 1:11
Ru 3:13
Mk 12:19
- e Lk 20:29
- f Mk 12:21
Lk 20:31
- g Mk 12:23
Lk 20:33
- h Mk 12:24
- i Lk 20:35
- j Mk 12:26
- k 2Mo 3:6
Dj 3:13
He 11:16
- l Lk 20:37
Lk 20:38
Ri 4:17
- m Mt 7:28
Mk 11:18
- n Lk 10:25
- o Mk 12:28
- p 5Mo 6:5
5Mo 10:12
Jš 22:5
Mk 12:30
Lk 10:27

je rekao: "Vratite dakle caru carevo, a Bogu Božje!"^a **22** Kad su to čuli, zadivili su se, pa su ga ostavili i otišli.^b

23 Toga su mu dana pristupili saduceji, koji kažu da nema uskrsnuća, i upitali ga:^c

24 "Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako tko umre bez djece, neka se brat njegov oženi ženom njegovom i podigne potomstvo bratu svojemu.'^d **25** Tako je kod nas bilo sedmero braće. Prvi se oženio i umro, a kako nije imao potomstva, ostavio je ženu svoju bratu svojemu.^e

26 Tako je bilo i s drugim i s trećim, sve do sedmog.^f

27 Posljednja od svih umrla je žena. **28** Dakle, kojem će od te sedmorice o uskrsnuću ona biti žena? Jer svi su je imali."^g

29 Nato im je Isus rekao: "U zabludi ste, jer ne poznate ni Pisma ni moć Božju.^h **30** Jer nakon uskrsnuća niti će se ženiti niti udavati,ⁱ nego će biti kao anđeli na nebu. **31** A za uskrsnuće mrtvih, niste li čitali što vam je rekao Bog:^j **32** 'Ja sam Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi?'"^k A on nije Bog mrtvih, nego živih."^l **33** Čuvši to, narod je bio zadivljen njegovim učenjem.^m

34 Kad su farizeji čuli da je ušutkao saduceje, udružili su se s njima. **35** A jedan od njih, zakonoznanac,ⁿ upitao ga je da bi ga iskušao: **36** "Učitelju, koja je najveća zapovijed u Zakonu?"^o **37** On mu je odgovorio: "'Ljubi Jehovu, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim!'"^p

Mt 22:10* Doslovno: "onima što su ležali za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10. 17* Ili: "cezaru". Grčki: *Kaisar*. 19* Vidi bilješku za Mt 20:2.

38 To je najveća i prva zapovijed. **39** Druga, slična joj, jest ova: ‘Ljubi bližnjega svojeg kao samoga sebe!’^a **40** Na tim se dvjema zapovijedima temelji sav Zakon i Proroci.’^b

41 Kad su se farizeji skupili, Isus ih je upitao: **42** “Što mislite o Kristu? Čiji je on sin?”^c Odgovorili su mu: “Davidov.”^d

43 A on im je rekao: “Kako ga onda David pod nadahnućem^e naziva ‘Gospodinom’ kad kaže: **44** ‘Jehova je rekao Gospodinu mojemu: “Sjedi meni zdesna dok ne položim neprijatelje tvoje pod noge tvoje?”’^f **45** Ako ga, dakle, David naziva ‘Gospodinom’, kako mu je onda sin?”^g **46** I nitko mu nije mogao odgovoriti ni riječ i od tog dana nitko ga se više nije usudio ništa pitati.^h

23 Tada se Isus obratio narodu i svojim učenicima:ⁱ **2** “Na Mojsijevu stolicu^j zasjele su pismoznanci^k i farizeji. **3** Zato činite i držite sve što vam kažu,^l ali nemojte činiti po njihovim djelima,^m jer govore, a ne čine. **4** Vežu teške terete i stavljaju ih ljudima na pleća,ⁿ a sami nisu spremni pomaknuti ih prstom svojim.^o **5** Sva djela svoja čine zato da ih vide ljudi.^p Povećavaju filakterije* svoje^r i produljuju rese na haljinama svojim.^s **6** Vole najbolje mjesto^t na večerama i prednja sjedala u sinagogama^u **7** te da ih se pozdravlja^v na trgovima i da ih ljudi zovu uči-

Mt 22:42* Ili: “Pomazaniku, Mesiji”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **23:5*** Kutijice za čuvanje dijelova teksta Mojsijevog zakona, koje su se nosile na čelu i na lijevoj ruci kao amajlije.

22. poglavlje

a 3Mo 19:18
Mk 12:31
Lk 10:27
Kol 3:14
Jk 2:8
1Pe 1:22
b Ri 13:10
Ga 5:14
c Mk 12:35
d Lk 20:41
Iv 7:42
e 2Sa 23:2
f Ps 110:1
Dj 2:34
1Ko 15:25
He 1:13
He 10:13
g Mk 12:37
h Mk 12:34
Lk 20:40

23. poglavlje

i Lk 20:45
j 2Mo 18:13
k Mk 12:38
l Mt 2:7
m Mt 2:8
n Mt 11:28
Dj 15:10
o Lk 11:46
p Mt 6:1
r 5Mo 6:8
s 4Mo 15:38
5Mo 22:12
t Mk 12:39
Lk 14:7
Lk 14:10
u Lk 11:43
v Lk 20:46

Desni stupac

a Job 32:22
b Iv 13:13
c Mt 6:9
d 1Pe 5:3
e Mt 20:26
Mk 9:35
Lk 22:26
f Izr 16:18
Izr 29:23
g Izr 15:33
Mt 18:4
Lk 14:11
Ri 12:3
Ef 4:2
1Pe 5:5
h Mt 16:19
i Lk 11:52
j Mt 6:2
Mt 7:5
Lk 12:56
k Mt 15:14
Ri 2:19
l Mt 5:34
m 2Mo 30:29
n 2Mo 29:37

teljima.*^a **8** A vi nemojte dopustiti da vas zovu učiteljima,^{*} jer jedan je vaš učitelj,^b a vi ste svi braća! **9** I nikoga na zemlji ne zovite ocem, jer jedan je Otac vaš^c — onaj koji je na nebesima! **10** Nemojte dopustiti ni da vas zovu vođama,^d jer je vaš Vođa jedan — Krist! **11** A najveći među vama neka vam bude sluga!^e **12** Tko se god uzvisuje, bit će ponižen,^f a tko se ponizuje, bit će uzvišen.^g

13 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri, jer zatvarate^h kraljevstvo nebesko pred ljudima! Sami ne ulazite, a onima koji žele ući to ne dopuštate.ⁱ **14*** —

15 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri,^j jer obilazite more i kopno da biste jednog čovjeka obratili na svoju vjeru, a kad ga obratite, činite ga takvim da zaslužuje gehe nu* dvaput više nego vi!

16 Teško vama, slijepi vođe,^k koji kažete: ‘Ako se tko zaklinje hramom, to nije ništa, ali ako se tko zaklinje hramskim zlatom, obavezan je ispuniti zakletvu.’^l **17** Budale i slijepci! Pa što je veće, zlato ili hram koji je posvetio zlato?^m **18** I još kažete: ‘Ako se tko zaklinje žrtvenikom, to nije ništa, ali ako se tko zaklinje darom na njemu, obavezan je ispuniti zakletvu.’ⁿ **19** Slijepci! Pa što je veće, dar ili žrtvenikⁿ koji posvećuje

Mt 23:7* Hebrejski: “rabbi”. Titula kojom se iskazuje poštovanje i čast, a znači “moj časni (učitelju); moj uzvišeni (učitelju)”. **8*** Vidi bilješku za Mt 23:7. **14*** Vidi bilješku za Mt 17:21. **15*** Vidi dodatak 4.

dar? **20** Tko se, dakle, zaklinje žrtvenikom, zaklinje se njime i svime što je na njemu. **21** Tko se zaklinje hramom, zaklinje se njime i onim koji prebiva u njemu.^a **22** Tko se zaklinje nebom, zaklinje se pristojstvom Božjim^b i onim koji sjedi na njemu.

23 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri, jer dajete desetinu^c od metvice, kopra i kumina, a zanemarili ste ono što je važnije u Zakonu: pravdu,^d milosrđe^e i vjernost!^f Ono prvo je trebalo činiti, a ovo se drugo nije smjelo zanemariti. **24** Slijepi vode,^g koji cijedite piće da ne biste progutali komarca,^h a gutate devu!ⁱ

25 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri, jer čistite čašu i zdjelu izvana,^j a iznutra su pune grabeža^k i neumjerenosti! **26** Slijepi^l farizeju, najprije očisti čašu i zdjelu iznutra,^m da i izvana bude čista.

27 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri,ⁿ jer sličite okrećenim^o grobovima, koji izvana izgledaju lijepo, a unutra su puni mrtvačkih kostiju i svakakve nečistoće! **28** Tako i vi izvana ljudima izgledate pravedni,^p a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

29 Teško vama, pismoznanci i farizeji, licemjeri,^r jer gradite grobnice prorocima i ukrašavate grobove pravednicima^s **30** i govorite: 'Da smo mi živjeli u danima praotaca svojih, ne bismo s njima sudjevali u proljevanju krvi proroke.'^t **31** Tako sami protiv sebe svjedočite da ste sinovi

23. poglavlje

- a 1Kr 8:13
Ps 11:4
Ps 26:8
Ps 132:14
- b Mt 5:34
- c 3Mo 27:30
Lk 11:42
- d Jr 22:15
Iv 7:24
- e Ho 6:6
Mi 6:8
Mt 9:13
Mt 12:7
- f 1Ti 1:5
- g Mt 15:14
- h 3Mo 11:42
- i 3Mo 11:4
- j Mk 7:4
- k Mk 12:40
- l Iv 9:40
- m Lk 11:39
- n Lk 12:56
- o 5Mo 27:4
Lk 11:44
Dj 23:3
- p Lk 16:15
- r Mt 6:2
- s Lk 11:47
- t Lk 11:50

Desni stupac

- a Lk 11:48
Dj 7:52
He 11:37
- b 1So 2:16
- c 1Mo 3:15
Mt 3:7
Mt 12:34
Lk 3:7
- d Mt 10:28
Mk 12:40
Lk 12:5
- e Lk 11:49
- f Mt 10:41
Mt 13:52
- g Dj 7:59
- h Lk 21:12
Iv 16:2
Dj 5:40
2Ko 11:24
1So 2:15
- i Mt 27:25
- j Lk 11:50
Lk 11:51
Ot 18:24
- k 1Mo 4:10
He 11:4
- l 2Lje 24:22
- m 2Mo 20:5
n Lk 13:34
- o He 11:37
- p 2Lje 24:21
Iv 8:59
1So 2:15
- r Ps 91:4
- s Lk 19:14
- t 1Kr 9:7
Jr 12:7
Jr 22:5
Mt 21:43
Lk 19:42
- u Lk 21:20
- v Ps 118:26
Mt 21:9

24. poglavlje

- z Mk 13:1
Lk 21:5

onih koji su ubijali proroke.^a

32 Dopunite, dakle, mjeru grijeha praotaca svojih!^b

33 Zmije! Leglo zmijsko!^c Kako ćete pobjeći osudi gehene?^d **34** Zato, evo, ja vam šaljem^e proroke i mudrace i učitelje.^f Neke ćete od njih ubiti^g i staviti na stup,^{*} a neke ćete izbičevati^h u svojim sinagogama i progoniti od grada do grada, **35** da na vas dođe sva pravedna krv prolivena na zemlji,ⁱ od krvi pravednog^j Abela^k do krvi Zaharije, sina Barahijina, kojeg ste ubili između svetišta i žrtvenika.^l **36** Zaista, kažem vam, sve će to doći na ovaj naraštaj.^m

37 Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš prorokeⁿ i kamenuješ^o one koji su poslani k tebi!^p Koliko sam puta htio skupiti djecu tvoju, kao što kvočka skuplja piliće svoje pod krila!^r A vi niste htjeli.^s **38** Evo, vaš se dom^{*t} napušta i ostavlja vama.^u **39** Jer kažem vam, odsada me nećete vidjeti dok ne kažete: 'Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Jehovino!'^v

24 Isus je izišao iz hrama i krenuo dalje. Tada su mu pristupili učenici njegovi pokazujući mu hramsko zdanje.^z **2** A on im je rekao: "Vidite li sve ovo? Zaista, kažem vam, neće se ovdje ostaviti ni kamen na kamenu, sve će se porušiti."^a

3 Dok je sjedio na Maslinskoj gori, učenici su mu pristupili nasamo i rekli mu:

a Jr 7:14; Jr 26:18; Mi 3:12; Mt 22:7; Lk 19:44.

Mt 23:34* Vidi dodatak 8. 38* Odnosno hram.

“Kaži nam kada će to biti i što će biti znak tvoje prisutnosti^a i svršetka ovoga poretka?”^b

4 Isus im je odgovorio: “Pazite da vas tko ne zavede!^c **5** Jer mnogi će doći u ime moje i govoriti: ‘Ja sam Krist!’^d I mnoge će zavesti.^d **6** Čut ćete metež ratni i vijesti o ratovima. Pazite da se ne uplašite! Jer to se mora dogoditi, ali tada još nije kraj.^e

7 Jer narod će ustati na narod^f i kraljevstvo na kraljevstvo^g i bit će gladi^h i potresaⁱ po raznim mjestima. **8** Sve je to početak bolnih nevolja.

9 Tada ćete od ljudi trpjeti nevolje^j i ubijati će vas^k i svi će vas narodi mrziti^l zbog imena mojega.^m **10** I mnogi će tada otpasti od vjereⁿ i izdati će jedni druge i mrziti jedni druge.^o **11** Ustat će mnogi lažni proroci^p i zavesti mnoge.^r **12** Bezakonje će porasti,^s pa će kod većine ohladnjeti ljubav.^t **13** Ali tko ustraje^u do kraja, taj će biti spašen.^v **14** I ova dobra vijest^z o kraljevstvu^a propovijedat će se po svemu svijetu* za svjedočanstvo svim narodima,^b i tada će doći kraj.^c

15 Dakle, kad vidite da gadošt^d koja pustoši, o kojoj je govorio prorok Danijel, stoji na svetome mjestu^e (neka čitatelj upotrijebi razbor), **16** tada neka oni koji budu u Judeji bježe^f u gore! **17** Tko bude na krovu, neka ne silazi da uzme stvari iz kuće!

Mt 24:3* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7. **3*** Vidi bilješku za Mt 12:32. **5** Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **14*** Doslovno: “po svoj nastanjenoj zemlji”.

24. poglavlje

- a Mt 24:27
Mt 24:37
Mt 24:39
- b Mt 13:39
Mt 28:20
Mk 13:4
Lk 21:7
- c Jr 14:14
Mk 13:5
Lk 21:8
Kol 2:8
2So 2:3
- d Mt 24:24
- e Mk 13:7
Lk 21:9
- f Hg 2:22
Mk 13:8
Ot 6:4
- g Lk 21:10
- h Dj 11:28
Ot 6:6
- i Mk 13:8
Lk 21:11
- j Mt 10:17
Iv 15:20
Dj 11:19
Ot 2:10
- k Iv 16:2
Dj 7:59
Dj 12:2
Ot 6:11
- l Mt 10:22
Iv 15:21
Dj 8:3
- m Mk 13:9
Lk 21:12
2Ti 3:12
1Pe 2:21
- n Mt 13:21
o Mt 10:21
- p Mt 7:15
2Pe 2:1
Iv 4:3
- r Dj 20:29
1Ti 4:1
- s Mt 7:23
2Ti 3:2
t 2So 2:10
- u He 10:36
v Mt 10:22
Ot 2:10
- z Iza 52:7
Mt 9:35
Kol 1:23
- a Da 2:44
Mt 6:10
- b Mt 28:19
Mk 13:10
Ri 10:18
Ot 14:6
- c Ot 16:6
Ot 19:19
- d 5Mo 29:17
1Kr 11:5
Ot 13:15
- e Da 9:27
Da 11:31
Da 12:11
Mk 13:14
- f 1Mo 19:17
Lk 21:21

Desni stupac

- a Mk 13:17
Lk 21:23
- b Ot 7:14
c Da 12:1
- d Iza 65:8
1Pe 2:9
- e Mk 13:20
- f Mt 24:5
Lk 17:23
- g Iv 4:1
- h Iv 2:8

18 I tko bude u polju, neka se ne vraća u kuću da bi uzeo haljinu svoju! **19** Teško trudnicama i dojiljama u te dane!^a **20** Molite se da bijeg vaš ne bude zimi ili u subotu!^a **21** Jer tada će biti velika nevolja^b kakve nije bilo od početka svijeta do sada,^c niti će je više biti. **22** I kad se ne bi skratili ti dani, nitko* se ne bi spasio. Ali zbog izabranih^d skratit će se ti dani.^e

23 Ako vam tada tko kaže: ‘Gle, ovdje je Krist!’^f ili ‘Ondje je!’ ne vjerujte!^g **24** Jer ustat će lažni Kristi^h i lažni prorociⁱ i činit će velike znakove^j i čuda kako bi, ako je moguće, zaveli i izabrane.^k **25** Evo, upozorio sam vas.^l **26** Dakle, ako vam kažu: ‘Evo ga u pustinji’, nemojte izlaziti! Ako kažu: ‘Evo ga u tajnim odajama’, ne vjerujte!^m **27** Jer kao što munjaⁿ izlazi od istoka i svijetli do zapada, takva će biti prisutnost* Sina čovječjega.^o **28** Gdje god bude strvine, ondje će se skupljati orlovi.^p

29 Odmah nakon nevolje tih dana sunce će potamnjeti,^r mjesec^s više neće svijetliti, zvijezde će pasti s neba i sila će se nebeske uzdrmati.^t **30** Tada će se na nebu pojaviti znak Sina čovječjega.^u I tada će proplakati sva plemena zemaljska.^v I vidjet će

i 5Mo 13:1; Mt 7:15; Mk 13:22; 2Pe 2:1; j Mt 7:22; 2So 2:9; Ot 13:13; k Mk 13:22; l Iv 13:19; m Lk 17:23; n Job 37:3; o Da 7:13; Lk 17:24; 1Ko 15:23; 1So 4:15; p Job 39:30; Lk 17:37; r Jl 2:31; s Ot 6:12; t Mk 13:25; Lk 21:25; Ot 6:13; u Da 7:13; Lk 21:27; v Za 12:12; Ot 1:7.

Mt 24:20* Doslovno: “na sabat”. Vidi bilješku za Mt 12:1. Vidi i bilješku za subotnji dan hoda za Dj 1:12. **22*** Doslovno: “nijedno tijelo”. **27*** Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

Sina čovječjega kako dolazi na oblacima nebeskim sa silom i velikom slavom.^a **31** I on će poslati anđele svoje uz glasan zvuk trube^b i oni će skupiti izabrane njegove^c s četiri strane svijeta,^d s jednog kraja nebesa do drugoga.

32 Učite iz usporedbe o smokvi! Kad joj grana potjera i prolista, znate da je blizu ljeto.^e **33** Tako i vi, kad vidite sve to, znajte da je Sin čovječji blizu, pred vratima!^f **34** Zaista, kažem vam, ovaj naraštaj^g neće proći dok se sve to ne dogodi. **35** Nebo i zemlja proći će,^h ali riječi moje neće proći.ⁱ

36 A o tom danu i času^j nitko ne zna, ni anđeli nebeski ni Sin, nego samo Otac.^k **37** Jer kao što je bilo u Noinim danima,^l takva će biti prisutnost* Sina čovječjega.^m **38** Jer kao što su u tim danima prije potopa jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noaⁿ ušao u arku,^o **39** i nisu obraćali pažnju dok nije došao potop i sve ih odnio,^p takva će biti prisutnost* Sina čovječjega. **40** Tada će dvojica biti u polju: jedan će se uzeti, a drugi će ostati napušten. **41** Dvije će mljeti na žrvnju:^r jedna će se uzeti, a druga će ostati napuštena.^s **42** Bdižite, dakle, jer ne znate u koji dan dolazi vaš Gospodin!^t

43 Ali jedno znajte, kad bi domaćin znao u koju stražu* dolazi lopov,^u ostao bi budan i ne bi dozvolio da mu provali

Mt 24:31* Doslovno: "od četiri vjetra". **37*** Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7. **39*** Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7. **43*** Vidi bilješke za Mk 13:35.

24. poglavlje

- a Da 7:14
- Mt 26:64
- Mk 13:26
- b Iza 27:13
- c Ot 7:3
- d Mk 13:27
- e Mk 13:28
- Lk 21:30
- f Jk 5:9
- g Mt 23:36
- h He 1:11
- i Mt 5:18
- Lk 21:33
- j Dj 1:7
- 1So 5:1
- k Mk 13:32
- l 1Mo 6:11
- Iza 54:9
- m Mt 24:27
- Lk 17:26
- n 1Mo 7:7
- o Lk 17:27
- He 11:7
- 1Pe 3:20
- 2Pe 2:5
- p 1Mo 7:23
- 2Pe 3:6
- r Iza 47:2
- s Lk 17:35
- t Mt 25:13
- Mk 13:33
- Lk 21:36
- u Lk 12:39
- 1So 5:2
- 2Pe 3:10
- Ot 3:3

Desni stupac

- a Mk 13:35
- Lk 12:40
- b 1Ko 4:2
- He 3:5
- c Lk 12:42
- d Ot 16:15
- e Mt 25:21
- Lk 12:44
- f Pr 8:11
- He 3:12
- g 2Pe 3:4
- h Mt 25:13
- i Lk 12:46
- j Ps 112:10
- Mt 8:12
- Mt 25:30
- Lk 13:28

25. poglavlje

- k Lk 12:35
- Flp 2:15
- l Iv 3:29
- Ot 19:7
- m Mt 7:26
- n Mt 7:24
- o 1So 5:6
- p Mt 24:31
- r Lk 12:35
- s He 1:9
- t Mt 7:24

u kuću. **44** Zato i vi budite spremni,^a jer Sin čovječji dolazi u čas kad se ne nadate!

45 Tko je dakle vjerni i razboriti rob^b kojeg je gospodar njegov postavio nad slugama svojim, da im daje hranu u pravo vrijeme?^c **46** Sretan^d je taj rob ako ga gospodar njegov, kada dođe, nađe da tako radi! **47** Zaista, kažem vam, postaviti će ga nad svom imovinom svojom.^e

48 No ako bi taj rob bio zao i rekao u srcu svojem:^f 'Gospodar moj kasni',^g **49** pa bi počeo tući druge robove te jesti i piti s pijanicama, **50** gospodar tog roba doći će u dan kad to ne očekuje i u čas^h kad ne sluti **51** i najstrože će ga kazniti i odrediti mu mjesto među licemjerima. Ondje će plakati i škrgutati zubima.^j

25 Tada će kraljevstvo nebesko biti kao deset djevica koje su uzele svjetiljke svoje^k i izašle u susret mladoženji.^l **2** Pet ih je bilo ludih,^m a pet razboritih.ⁿ **3** Lude su uzele svjetiljke, ali nisu sa sobom uzele ulja, **4** a razborite su uzele ulja u posudama zajedno sa svjetiljkama. **5** Kako je mladoženja kasnio, sve su zadrijemale i zaspale.^o **6** Točno u ponoć čuo se povik:^p 'Evo mladoženje! Izadite mi u susret!' **7** Tada su sve one djevice ustale i pripremile svjetiljke svoje.^r **8** A lude su rekle razboritima: 'Dajte nam svojega ulja,^s jer naše svjetiljke samo što se nisu ugasile!' **9** Razborite^t su odgovorile: 'Možda neće biti dovoljno za nas i za vas. Podite radije

k prodavačima i kupite ga sebi! **10** Dok su one išle kupiti, stigao je mladoženja. Djevice koje su bile spremne ušle su s njim na svadbu^a i vrata su se zatvorila. **11** Poslije su došle i ostale djevice i rekle: 'Gospodine, gospodine, otvori nam!'^b **12** A on im je odvratio: 'Istinu vam kažem, ne poznajem vas!'^c

13 Bdijte,^d dakle, jer ne znate ni dan ni čas!^e

14 To je kao kad je čovjek,^f koji je namjeravao otputovati u tuđinu,^g dozvao robove svoje i povjerio im imovinu svoju.^h **15** Jednome je dao pet talenata,ⁱ drugome dva, trećemu pak jedan, svakome prema njegovoj sposobnosti,^j i otišao je u tuđinu. **16** A onaj koji je primio pet talenata odmah je otišao i trgovao s njima i zaradio još pet.^k **17** Isto tako, onaj koji je primio dva zaradio je još dva. **18** Ali onaj koji je primio samo jedan otišao je te iskopao rupu u zemlji i sakrio srebrni novac gospodara svoga.

19 Nakon dugo vremena,^k došao je gospodar tih robova i počeo sređivati račune s njima.^l **20** Tako je onaj koji je primio pet talenata pristupio i donio još pet talenata te rekao: 'Gospodaru, povjerio si mi pet talenata. Evo, zaradio sam još pet talenata.'^m **21** A gospodar mu je rekao: 'Odlično, dobri i vjerni robe!ⁿ Bio si vjeran^o nad malim i zato ću te postaviti nad mnogim.^p Raduj se^r s gospodarom svojim!' **22** Zatim je pristupio onaj koji

25. poglavlje

- a Ot 19:9
- b Lk 13:25
He 12:17
- c Lk 13:27
- d 1So 5:6
1Pe 5:8
- e Mt 24:42
Mt 24:50
Mk 13:33
- f Lk 19:12
- g Mt 21:33
- h Lk 19:13
- i Ri 12:6
- j Izr 10:4
- k Mt 24:48
- l Mt 18:23
Lk 19:15
- m Lk 19:16
- n Lk 19:17
- o Izr 28:20
Lk 16:10
- p Izr 12:24
Lk 12:44
- r He 12:2

Desni stupac

- a Lk 19:18
- b Lk 19:19
- c He 12:2
- d Lk 19:20
- e Izr 26:13
Lk 19:21
Ot 21:8
- f Lk 19:23
- g Lk 19:24
- h Mt 13:12
Mk 4:25
Lk 8:18
Iv 15:2
- i Ps 112:10
Mt 8:12
- j Da 7:13
Mt 16:27
Dj 1:11
Ot 1:7
- k Za 14:5
Mt 13:41
Mt 19:28
- l Ot 3:21
- m 2Ko 5:10
- n Eze 34:17
Mt 13:49
- o Eze 20:38
- p Iv 10:16
- r Mt 25:41

je primio dva talenta i rekao: 'Gospodaru, povjerio si mi dva talenta. Evo, zaradio sam još dva talenta.'^a **23** A gospodar mu je rekao: 'Odlično, dobri i vjerni robe! Bio si vjeran nad malim i zato ću te postaviti nad mnogim.^b Raduj se^c s gospodarom svojim!'

24 Na kraju je pristupio onaj koji je primio jedan talenat^d i rekao: 'Gospodaru, znao sam da si zahtjevan čovjek, žanješ gdje nisi sijao i skupljaš gdje nisi vijao. **25** Zato sam se pobjojao^e i otišao te sakrio tvoj talenat u zemlju. Evo ti što je tvoje!' **26** Nato mu je gospodar rekao: 'Zli i lijeni robe, znao si da žanjem gdje nisam sijao i skupljam gdje nisam vijao! **27** Trebao si, dakle, uložiti moj srebrni novac kod bankara i ja bih po povratku dobio svoje uz kamate.'^f

28 Zato mu oduzmite talenat i dajte ga onome koji ima deset talenata!^g **29** Jer svakome tko ima, još će se dati i imat će obilje, a onome tko nema, oduzet će se i ono što ima.^h **30** A beskorisnog roba izbacite van u tamu! Ondje će plakati i škrgutati zubima.'ⁱ

31 Kad Sin čovječiji^j stigne u slavi svojoj i svi anđeli s njim,^k tada će sjesti na slavno prijestolje svoje.^l **32** I svi će se narodi skupiti pred njim^m i on će odvojitiⁿ ljude jedne od drugih,^o kao što pastir odvajat će ovce od jaraca. **33** Postavit će ovce sebi zdesna,^p a jarce slijeva.^r

34 Tada će kralj reći onima koji mu budu zdesna: 'Dodite,

vi koje je Otac moj blagoslovio,^a naslijedite^b kraljevstvo^c koje je pripremljeno za vas od postanka svijeta!^d **35** Jer ogladnio sam i dali ste mi jesti,^e ožednio sam i dali ste mi piti, bio sam stranac i ugoštili ste me,^f **36** gol^g i obukli ste me, razbolio sam se i brinuli ste se za mene, bio sam u zatvoru^h i došli ste k meni.' **37** Tada će mu pravednici odgovoriti: 'Gospodine, kad smo te vidjeli gladnog i nahranili te ili žednogⁱ i dali ti piti?'^j **38** Kad smo te vidjeli kao stranca i ugoštili te ili golog i obukli te? **39** Kad smo te vidjeli bolesnog ili u zatvoru i došli k tebi?' **40** A kralj^k će im odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god ste učinili jednom od ove moje najmanje^l braće,^m meni ste učinili.'ⁿ

41 Zatim će reći i onima koji mu budu slijeva: 'Idite od mene,^o prokleti, u vječnu vatru^p pripremljenu Đavlu i anđelima njegovim!'^r **42** Jer ogladnio sam, ali niste mi dali jesti,^s ožednio sam,^t ali niste mi dali piti, **43** bio sam stranac, ali niste me ugoštili, gol, ali niste me obukli,^u bolestan i u zatvoru,^v ali niste se brinuli za mene.' **44** Tada će mu i oni odgovoriti: 'Gospodine, kad smo te vidjeli gladnog ili žednog ili kao stranca ili golog ili bolesnog ili u zatvoru i nisamo te poslužili?' **45** Tada će im on odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god niste učinili jednom od ovih najmanjih,^z ni meni niste učinili.'^a **46** I ovi će otići u vječnu smrt,^b a pravednici u vječni život.'^c

25. poglavlje

- a Ps 115:15
- b Ri 8:17
- c 1So 2:12
- Ot 5:10
- d Mt 13:35
- He 9:26
- 1Pe 1:20
- Ot 13:8
- e Iza 58:7
- f He 13:2
- 3Iv 5
- g Eze 18:7
- Jk 2:15
- h 2Ti 1:16
- i Mt 10:42
- j Mt 6:3
- k Lk 19:38
- Ot 17:14
- l Izr 19:17
- Mt 10:40
- Mk 9:41
- m 2Ko 5:20
- He 2:11
- n He 6:10
- o Mt 7:23
- Lk 13:27
- p Mt 18:8
- Ot 20:10
- r Ot 12:9
- s Iza 58:7
- Eze 18:16
- t Mt 10:42
- u Eze 18:7
- Jk 2:15
- v 2Ti 1:16
- z 5Mo 23:4
- 2Ko 5:20
- He 2:11
- a Za 2:8
- Dj 9:5
- b Da 12:2
- 2Pe 2:9
- c Ri 2:7

Desni stupac

26. poglavlje

- a 2Mo 12:14
- Mk 14:1
- Lk 22:1
- Iv 13:1
- b Mt 16:21
- Mt 20:19
- Mt 27:26
- Mk 15:15
- Iv 19:16
- c Mt 26:57
- Lk 3:2
- Lk 22:2
- Iv 18:13
- Iv 18:24
- d Ps 2:2
- Mk 14:1
- Iv 11:49
- e Mk 14:2
- f Mt 21:17
- g Mt 8:2
- h Mk 14:3
- Iv 12:3
- i Mk 14:4
- Iv 12:4
- j Mk 14:5
- Iv 12:5
- k Iv 12:6
- l Mk 14:6
- m 5Mo 15:11
- Mk 14:7
- n Mt 9:15
- Iv 12:8
- Iv 17:11

26 Kad je Isus sve to ispričao, kazao je učenicima svojim: **2** "Znate da je za dva dana Pasha^a i Sin čovječji treba biti predan da ga pribiju na stup."^b

3 Tada su se glavari svećenički i starješine narodni skupili u dvorištu velikog svećenika koji se zvao Kajfa^c **4** i posavjetovali se^d kako da na prijevaru uhvate Isusa i ubiju ga. **5** No govorili su: "Ne na blagdan, da ne izbije pobuna u narodu."^e

6 Dok je Isus bio u Betaniji,^f u kući gubavca Šimuna,^g **7** pristupila mu je neka žena s alabastrenom bočicom skupocjenog mirisnog ulja^h i izlila mu ga na glavu dok je bio za stolom.* **8** Kad su učenci to vidjeli, razljutili su se i rekli: "Čemu ovo rasipanje?"ⁱ **9** To se moglo skupo prodati i dati siromasima."^j **10** Znajući to,^k Isus im je rekao: "Što ste se okomili na ženu? Učinila je dobro djelo na meni.^l **11** Jer siromahe uvijek imate^m uza se, ali mene nećete uvijek imati."ⁿ **12** Kad je ona izlila ovo mirisno ulje na tijelo moje, pripremila me za ukop.^o **13** Zaista, kažem vam, gdje se god bude propovijedala ova dobra vijest, po cijelom svijetu, govorit će se i to što je učinila ova žena, u spomen na nju."^p

14 Tada je jedan od dvanaestorice, koji se zvao Juda Iskariot,^r otišao glavarima

o Mk 14:8; Iv 12:7; p Mk 14:9; r Mt 10:4; Lk 22:3; Iv 13:2.

Mt 26:2* Vidi dodatak 8. 7* "Bio za stolom" (i u 20. retku) — doslovno: "ležao za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10.

svećeničkim **15** i rekao: "Što ćete mi dati da vam ga izdam?"^a I odmjerili su mu trideset srebrnjaka.^b **16** Otada je tražio priliku da ga izda.^c

17 Prvog dana Blagdana beskvasnih kruhova^d učenici su pristupili Isusu i upitali ga: "Gdje želiš da ti pripremimo da jedeš pashalnu žrtvu?"^e **18** On je odgovorio: "Idite u grad k tome i tome^f i recite mu: 'Učitelj kaže: "Moje je vrijeme blizu. Proslavit ću Pashu s učenicima svojim u domu tvojem."'"^g **19** I učenici su učinili kako im je Isus zapovjedio i pripremili su sve za Pashu.^h

20 A uvečerⁱ je bio za stolom s dvanaesticom učenika.^j **21** Dok su jeli, rekao je: "Zaista, kažem vam, jedan će me od vas izdati."^k **22** Nato su se silno ražalostili i svaki od njih stao mu je govoriti: "Gospodine, da nisam ja?"^l **23** On im je odgovorio: "Onaj koji umoči sa mnom ruku u zdjelu, taj će me izdati."^m **24** Istina, Sin čovječji odlazi, kao što je pisanoⁿ o njemu, ali teško^o onom čovjeku koji izda Sina čovječjeg!^p Bolje bi bilo tom čovjeku da se nije ni rodio!" **25** A Juda, koji se spremao izdati ga, odvratio je: "Da nisam ja, učitelju?"^q On mu je odgovorio: "Sam si to rekao."

26 Dok su jeli, Isus je uzeo kruh^r i, izrekavši blagoslov, razlomio^s ga te dao učenicima i rekao: "Uzмите, jedite! Ovo predstavlja* tijelo moje."^t

Mt 26:25* Vidi bilješku za Mt 23:26* Doslovno: "je". Grčka riječ *estin* ovdje ima smisao: "predočava, predstavlja, simbolizira". Vidi bilješke za Mt 12:7 i 1Ko 10:4.

26. poglavlje

- a Mk 14:10
Iv 11:57
1Ti 6:10
- b 2Mo 21:32
Za 11:12
Mt 27:3
Mk 14:11
Lk 22:5
- c Mk 14:11
Lk 22:6
- d 2Mo 12:18
2Mo 23:15
3Mo 23:6
Mk 14:12
Lk 22:7
- e Lk 22:9
- f Mt 21:3
Mk 14:13
Lk 22:10
- g Mk 14:14
Lk 22:11
- h Mk 14:16
Lk 22:13
- i 5Mo 16:6
- j Mk 14:17
Lk 22:14
- k Mk 14:18
Iv 6:70
Iv 13:21
- l Mk 14:19
Iv 13:22
- m Ps 41:9
Mk 14:20
Lk 22:21
Iv 13:26
- n Mt 5:17
- o 5Mo 27:25
Lk 22:22
- p Mk 14:21
Iv 11:72
- r 1Ko 11:23
- s 1Ko 10:16
1Ko 11:24
- t Mk 14:22
Lk 22:19

Desni stupac

- a 1Ko 11:25
- b Lk 22:20
- c 1Ko 10:16
- d 2Mo 24:8
Za 9:11
- e Jt 31:31
He 7:22
He 9:20
- f Mt 20:28
Mk 14:24
- g Ef 1:7
He 9:22
- h Lk 22:18
- i Ps 113:1-9
- j Lk 22:39
Iv 18:1
- k Za 13:7
Mk 14:27
Iv 16:32
- l Mt 28:7
Mt 28:16
- m Izr 11:2
Mk 14:29
- n Mk 14:30
Lk 22:34
Iv 13:38
- o Mk 14:31
Lk 22:33
- p Lk 22:39
Iv 18:1
- r Mk 14:32
Lk 22:40
- s Mk 5:37
- t Iza 53:3
Mk 14:33
- u Ps 42:11
Ps 43:5

27 I uzeo je čašu,^a zahvalio Bogu i dao im je, govoreći: "Pijte iz nje svi,^b **28** jer ovo predstavlja^c moju 'krv^d saveza',^e koja će se proliti za mnoge^f radi oprostjenja grijeha!"^g **29** Ali kažem vam, odsada neću piti od ovoga roda trsova do onoga dana kad ga budem pio novoga s vama u kraljevstvu Oca svojega."^h **30** I kad su otpjevali hvalospjeve,ⁱ izašli su na Maslinsku goru.^j

31 Tada im je Isus rekao: "Svi ćete se vi ove noći pokolebati u vjeri zbog onoga što će mi se dogoditi, jer je pisano: 'Udarit ću pastira i ovce iz stada razbježat će se.'^k **32** Ali kad uskrsnem, otići ću pred vama u Galileju."^l **33** Petar mu je nato rekao: "Ako se i svi drugi pokolebaju u vjeri zbog onoga što će ti se dogoditi, ja se nikada neću pokolebati!"^m **34** Isus mu je odvratio: "Zaista, kažem ti, ove noći, prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš me se odreći."ⁿ **35** Petar mu je tada rekao: "Ako bih morao i umrijeti s tobom, neću te se odreći!" Tako su rekli i svi drugi učenici.^o

36 Tada je Isus došao s učenicima na mjesto^p koje se zove Getsemani i rekao im: "Sjednite ovdje dok ja odem onamo i pomolim se"^r **37** I poveo je sa sobom Petra i dva sina^s Zebedejeva. I obuzela ga je žalost i nemir.^t **38** Tada im je rekao: "Duša je moja nasmrt žalosna.^u Ostanite ovdje i bdijte sa mnom!"^v **39** I otišavši malo dalje, pao je ničice, moleći se: z "Oče moj, ako je moguće,

v Mk 14:34; z He 5:7.

neka me mimoide ova čaša!^a Ali ne kako ja hoću,^b nego kako ti hoćeš.”^c

40 I došao je k učenicima i našao ih kako spavaju, te je rekao Petru: “Zar niste mogli niti jedan sat bdjeti sa mnom?”^d

41 Bdižite^e i molite se,^f da ne dodete u iskušenje!^g Duh je, istina, voljan, ali tijelo je slabo.”^h

42 Opet je otišao, drugi put,ⁱ i molio se: “Oče moj, ako nije moguće da me ova čaša mimoide, da je ne pijem, neka bude tvoja volja!”^j

43 I ponovno je došao i našao ih kako spavaju, jer su im oči bile otežale.^k

44 I ostavivši ih, opet je otišao i pomolio se treći put,^l opet istim riječima. **45** Tada je došao k učenicima i rekao im: “U ovakvom trenutku spavate i počivate! Evo, približio se čas da Sin čovječji bude izdan i predan u ruke grešnicima.”^m

46 Ustanite, podimo! Evo, izdajnik se moj približio.”ⁿ

47 I dok je još govorio, gle, došao je Juda,^o jedan od dvanaestorice, i s njim silna svjetina s mačevima^p i toljagama, poslana od glavarara svećeničkih i starješina narodnih.^r

48 A njegov je izdajnik s njima bio dogovorio znak: “Koga poljubim, taj je! Uхватite ga!”^s

49 I odmah je prišao Isusu i rekao: “Zdravo, učitelju!”^{*t} I poljubio ga je.^u

50 A Isus mu je rekao:^v “Priatelju, zašto si ovdje?” Tada su pristupili i digli ruke na Isusa i uhvatili ga.^z

51 Ali, gle, jedan od onih koji su bili s Isusom ispružio je ruku i izvukao mač te

26. poglavlje

- a Mt 20:22
Iv 18:11
- b Iv 5:30
Iv 6:38
- c Ps 40:8
Mk 14:36
Lk 22:42
He 10:9
- d Mk 14:37
Lk 22:45
- e Mk 13:33
1Pe 5:8
Ot 16:15
- f Lk 18:1
Ri 12:12
Ef 6:18
1Pe 4:7
- g Mt 6:13
Lk 22:46
- h Mk 14:38
Ri 7:23
Ga 5:17
- i Mk 14:39
- j Mt 6:10
Iv 12:27
Dj 21:14
- k Mk 14:40
- l 2Ko 12:8
- m Mk 14:41
- n Mk 14:42
- o Lk 22:47
Iv 18:3
- p Lk 22:52
Dj 1:16
- r Mk 14:43
- s Mk 14:44
- t Mk 14:45
- u 2Sa 20:9
Izr 27:6
- v Lk 22:48
- z Ps 41:9
Mk 14:46

Desni stupac

- a Mk 14:47
Lk 22:50
Iv 18:10
- b Iv 18:11
- c 1Mo 9:6
Ot 13:10
- d 2Kr 6:17
Da 7:10
Mt 4:11
- e Mk 14:48
Lk 22:52
- f Lk 19:47
Iv 18:20
- g Ps 22:0-31
Iza 53:1-12
Tu 4:20
Da 9:26
- h Za 13:7
Mk 14:50
Iv 16:32
- i Mk 14:53
Iv 18:13
- j Lk 22:54
- k Lk 22:55
- l Iv 18:16
- m 2Mo 20:16
Mk 14:55
- n 5Mo 19:15
Ps 27:12
Ps 35:11
Mk 14:57
- o Mt 27:40
Iv 2:19
Dj 6:14

udario roba velikog svećenika i odsjekao mu uho.^a **52** Tada mu je Isus rekao: “Vrati mač svoj na mjesto njegovo,^b jer svi koji se mača hvataju od mača će i poginuti!”^c

53 Ili misliš da ne mogu zamoliti Oca svojega da mi ovog časa pošalje više od dvanaest legija* anđela?^d

54 Ali kako bi se onda ispunila Pisma da se tako mora dogoditi?”

55 U taj čas Isus je rekao svjetini: “Zar ste kao na razbojnika izašli s mačevima i toljagama da me uhvatite?”^e Svaki dan sjedio sam u hramu^f i poučavao i niste me uhvatili. **56** A sve se ovo dogodilo da bi se ispunila Pisma proročka.”^g Tada su ga svi učenici ostavili i pobjegli.^h

57 A oni koji su uhvatili Isusa odveli su ga velikom svećeniku Kajfi,ⁱ kod kojega su se skupili pismoznanci i starješine.^j

58 A Petar ga je slijedio izdaleka sve do dvorišta^k velikog svećenika. Ušavši unutra, sjeo je sa slugama da vidi što će se dogoditi.^l

59 Za to su vrijeme glavari svećenički i cijelo Sudbeno vijeće* tražili lažno svjedočanstvo protiv Isusa kako bi ga mogli ubiti,^m

60 ali nisu ga našli, premda su pristupili mnogi lažni svjedoci.ⁿ Napokon su pristupila dvojica **61** i rekla: “Ovaj je rekao: ‘Mogu razvaliti hram Božji i izgraditi ga za tri dana.’”^o

62 Nato je ustao veliki svećenik i rekao mu: “Zar ne odgovaraš?”

Mt 26:53* Legija je bila najveća borbeno jedinica rimske vojske. Ovdje označava velik broj. **59*** Doslovno: “Sinedrij (Sanhedrin)”, židovski vrhovni sud.

Što kažeš na optužbe koje iznose protiv tebe?"^a **63** Ali Isus je šutio.^b Zato mu je veliki svećenik rekao: "Zaklinjem te živim Bogom^c da nam kažeš jesi li ti Krist,^d Sin Božji!" **64** Tada mu je Isus rekao:^e "Sam si to rekao.^f Ali ja vam kažem: Odsada^g ćete gledati Sina čovječjeg^h kako sjedi zdesnaⁱ Silnome i dolazi na oblacima nebeskim."^j **65** Tada je veliki svećenik razderao haljine svoje i rekao: "Pohulio je!^k Što nam još trebaju svjedoci?! Evo, sad ste čuli hulu."^m **66** Što mislite?" A oni su odgovorili: "Zasluhuje smrt!"ⁿ **67** Tada su mu počeli pljuvati u lice^o i udarati ga^p šakama. Drugi su ga šamarali,^r **68** govoreći: "Ako si prorok, Kriste,^s reci nam tko te udario!"^t

69 A Petar je sjedio vani u dvorištu. Tada mu je pristupila jedna sluškinja i rekla mu: "I ti si bio s Isusom Galilejcem!"^u **70** Ali on je to pred svima porekao: "Ne znam što govoriš!" **71** Kad je izašao van na trijem, primijetila ga je jedna druga djevojka i rekla prisutnima: "Ovaj je bio s Isusom Nazarećaninom!"^v **72** A on je opet porekao, zaklinjući se: "Ne poznajem tog čovjeka!"^z **73** Malo kasnije pristupili su oni koji su ondje stajali i rekli Petru: "Doista, i ti si jedan od njih! Odaje te tvoje narječje!"^a **74** Tada se počeo kleti i zaklinjati: "Ne poznajem tog čovjeka!" I odmah je pijetao zapjevao.^b **75** I Pe-

Mt 26:63* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

26. poglavlje

- a Mk 14:60
- b Izr 11:12
- Iza 53:7
- Dj 8:32
- c 1Kr 22:16
- d Mt 16:16
- Lk 22:67
- Iv 10:24
- e Mk 14:62
- f Lk 22:70
- g Lk 22:69
- h Iv 1:51
- i Ps 110:1
- Da 7:14
- Lk 22:69
- j Da 7:13
- Mk 14:62
- Ot 1:7
- k Mk 14:63
- l Lk 22:71
- m Mk 14:64
- n 3Mo 24:16
- Iv 19:7
- o Iza 50:6
- Mt 27:30
- Mk 14:65
- p Lk 22:63
- r Iza 53:3
- Iv 19:3
- s Lk 23:39
- t Mk 14:65
- Lk 22:64
- u Lk 22:57
- Iv 18:17
- v Mk 14:67
- Iv 18:25
- z Lk 22:58
- a Su 12:6
- Lk 22:59
- Iv 18:26
- b Lk 22:60
- Iv 18:27

Desni stupac

- a Mt 26:34
- Mk 14:30
- Iv 13:38
- b Mk 14:72
- Lk 22:62

27. poglavlje

- c Ps 2:2
- Mk 15:1
- Lk 22:66
- Iv 18:28
- d Mt 20:19
- Lk 23:1
- Iv 18:28
- Dj 3:13
- e Mt 26:15
- Mk 14:11
- f 5Mo 19:10
- 2Kr 24:4
- g Mt 27:24
- He 10:26
- h 2Sa 17:23
- Ps 55:23
- Dj 1:18
- i Dj 1:19
- j Za 11:12
- k Za 11:13

tar se sjetio riječi koje mu je Isus rekao: "Prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš me se odreći."^a I izašao je van i gorko plakao.^b

27 Kad je svanulo jutro, svi glavari svećenički i starješine narodni održali su vijećanje o tome kako da Isusa pogube.^c **2** I kad su ga svezali, odveli su ga i predali upravitelju Pilatu.^d

3 Kad je Juda, koji ga je izdao, vidio da je Isus osuđen, osjetio je grižnju savjesti i vratio trideset srebrnjaka^e glavarama svećeničkim i starješinama, **4** govoreći: "Sagriješio sam kad sam izdao krv pravednu."^f A oni su rekli: "Što se to nas tiče? To je tvoja stvar!"^g

5 I bacivši srebrnjake u hram, otišao je odande i objesio se.^h

6 A glavari svećenički uzeli su srebrnjake i rekli: "Nije dopušteno ubaciti ih u svetu riznicu, jer su cijena za krv."

7 I nakon što su se posavjetovali, kupili su za njih lončarevo polje za ukop stranaca.

8 Stoga se to polje zove "Krvna njiva"ⁱ sve do dana današnjega.

9 Tada se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka Jeremije:^{*} "I uzeli su trideset srebrnjaka,^j cijenu za procićenjenoga, za onoga kome su neki sinovi Izraelovi odredili cijenu, **10** i dali su ih za lončarevo polje,^k kako mi je zapovjedio Jehova."

Mt 27:9* Citat se zapravo temelji na Za 11:12, 13. No u Matejevo vrijeme Jeremijina knjiga bila je prva u redoslijedu proročkih knjiga, pa se naziv 'Jeremija' po svemu sudeći koristio za proročke knjige u cjelini (među koje spada i Zaharija). Usporedi Lk 24:44.

11 A Isus je stao pred upravitelja. I upravitelj ga je upitao: "Jesi li ti kralj židovski?"^a Isus je odgovorio: "Ti sam to kažeš."^b **12** Ali dok su ga optuživali^c glavari svećenički i starješine, nije odgovarao.^d **13** Tada mu je Pilat rekao: "Zar ne čuješ koliko toga svjedoče protiv tebe?"^e **14** No on mu nije odgovorio, niti jednu riječ, tako da se upravitelj silno čudio.^f

15 A upravitelj je imao običaj da na svaki blagdan narodu pusti jednog zatvorenika, kojega bi oni htjeli.^g **16** Upravo su tada imali ozloglašenog zatvorenika po imenu Baraba.^h **17** Kad se narod okupio, Pilat ih je upitao: "Kojega hoćete da vam pustim, Barabu ili Isusa kojega nazivaju Kristom?"ⁱ **18** Naime, znao je da su ga predali iz zavisti.^j **19** A dok je sjedio na sudačkoj stolici, njegova mu je žena poručila: "Nemoj imati ništa s tim pravednikom,^k jer sam danas u snu^l mnogo pretrpjela zbog njega!" **20** No glavari svećenički i starješine nagovorili su narod da traži Barabu,^m a Isusa neka se pogubi. **21** Nato ih je upravitelj upitao: "Kojega od ove dvojice hoćete da vam pustim?" Odgovorili su: "Barabu."ⁿ **22** A Pilat ih je upitao: "Što onda da učinim s Isusom kojega nazivaju Kristom?" Nato su svi rekli: "Na stup^{*} s njim!"^o **23** On je odvratio: "Pa, kakvo je zlo učinio?"

Mt 27:17* Ili: "Pomazanikom, Mesijom". Vidi bilješku za Mt 2:4. 22* Vidi dodatak 8.

27. poglavlje

- a Mk 15:2
Lk 23:3
Iv 18:33
- b Mt 26:64
1Ti 6:13
- c Mk 15:3
- d Izr 11:12
Iza 53:7
Mt 26:63
Iv 19:9
- e Mk 15:4
- f Mk 15:5
- g Lk 23:17
Iv 18:39
- h Lk 23:19
Iv 18:40
- i Mk 15:9
- j Izr 27:4
Mk 15:10
Iv 12:19
Ri 1:29
- k Iza 53:11
Za 9:9
Iiv 2:1
- l Mt 2:12
- m Lk 23:18
Iv 18:40
Dj 3:14
- n Mk 15:11
- o Mk 15:13
Lk 23:21

Desni stupac

- a Mk 15:14
Lk 23:23
Dj 3:13
- b 5Mo 21:6
- c 5Mo 19:10
Jš 2:19
Dj 5:28
1So 2:15
- d Lk 18:33
Iv 19:1
- e Mk 15:15
Lk 23:25
- f Mk 15:16
- g Iv 19:2
- h Su 16:25
- i Mk 15:19
Iv 19:3
- j Iza 49:7
Iza 50:6
Mt 26:67
- k Iza 53:7
Mt 20:19
- l Mk 15:20
- m Mk 15:21
Lk 23:26
Iv 19:17
- n Lk 23:33
Iv 19:17
- o Ps 69:21
- p Mk 15:23
- r Ps 22:16
Iv 19:18
- s Ps 22:18
Lk 23:34
Iv 19:23
- t Mk 15:24

No oni su još jače vikali: "Na stup s njim!"^a

24 Kad je Pilat vidio da ništa ne koristi, nego da je metež još veći, uzeo je vodu^b i oprao ruke pred narodom, govoreći: "Nevin sam od krvi ovog čovjeka. To je vaša stvar." **25** Nato je sav narod odvratio: "Krv njegova neka padne na nas i na djecu našu!"^c **26** Tada im je pustio Barabu, a Isusa je dao izbičevati^d te ga je predao da se pribije na stup.^e

27 Potom su vojnici upraviteljevi odveli Isusa u upraviteljevu palaču i skupili oko njega cijelu četvu.^f **28** I svukli su ga, ogrnuli skerletnim plaštem^g **29** te ispleli krunu od trnja i stavili mu je na glavu, a u desnicu su mu stavili trsku. I klečeći pred njim, rugali su mu se:^h "Zdravo, kralju židovski!"ⁱ **30** I pljuvali^j su na njega te uzeli trsku i počeli ga udarati po glavi. **31** Kad su mu se izrugali,^k skinuli su mu plašt i obukli mu njegove haljine te ga izveli da ga pribiju na stup.^l

32 Dok su izlazili, naišli su na nekog čovjeka iz Cirenije po imenu Šimun.^m Njega su prisilili da mu ponese stup na koji je trebao biti pribijen. **33** I došli su na mjesto koje se zove *Golgota*, to jest Lubanjsko mjesto.ⁿ **34** Ondje su Isusu dali vino pomiješano sa žuču.^o Ali kad je okusio, nije htio piti.^p **35** Kad su ga pribili na stup,^r razdijelili su haljine njegove^s bacajući ždrijeb.^t **36** I sjedili su ondje i čuvali ga. **37** Iznad glave stavili su mu natpis na kojem je pisalo

za što je optužen: "Ovo je Isus, kralj židovski."^a

38 Tada su s njim stavili na stup dvojicu razbojnika, jednoga njemu zdesna, a drugoga slijeva.^b **39** A prolaznici su ga vrijeđali,^c podrugljivo odmahujući glavom^d **40** i govoreći: "Ti koji razvaljuješ hram^e i gradiš ga za tri dana, spasi sam sebe! Ako si sin Božji, sidi sa stupa!"^f **41** Slično su mu se i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama rugali govoreći:^g **42** "Druge je spasio, a sebe ne može spasiti! On je kralj^h Izraelov! Neka sada sīde sa stupa i povjerovat ćemo u njega!"ⁱ **43** Uzdao se u Boga, pa neka ga on sad izbavi!^j ako mu je drag! Jer rekao je: 'Ja sam Sin Božji.'^k **44** Tako su mu se rugali i razbojnici koji su s njim bili stavljeni na stup.^l

45 A u šesti* sat spustila se tama^m na cijelu tu zemlju i potrajala je sve do devetogⁿ sata.ⁿ **46** A oko devetog sata Isus je povikao na sav glas: "*Eli, Eli, lama sabahtani?*" to jest: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?"^o **47** Neki od onih koji su ondje stajali, čuvši to, rekli su: "Ovaj doziva Iliju."^p **48** I odmah je jedan od njih otrčao i uzeo spužvu i natopio je uskislom^r vinom te je nataknuo na trsku i davao mu da pije.^s **49** Ali ostali su rekli: "Pusti ga! Da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi."^t [Neki je drugi čovjek uzeo koplje i probo mu

Mt 27:45* Otrprike u 12 sati, prema našem računanju vremena. **45*** Do oko 15 sati. **47*** "Ilija (hebrejski: *Eli-jahu*)" znači "moj Bog je Jehova".

27. poglavlje

- a Mk 15:26
Lk 23:38
Iv 19:19
- b Iza 53:12
Mk 15:27
Lk 23:33
Iv 19:18
- c Lk 18:32
He 12:3
- d Ps 22:7
Ps 109:25
Lk 23:35
- e Mt 26:61
Iv 2:19
- f Mk 15:30
Lk 4:3
- g Mk 15:31
Lk 23:35
- h Iv 1:49
Iv 12:13
- i Mk 15:32
j Ps 3:2
Ps 22:8
Ps 42:10
- k Mk 14:62
Iv 5:18
Iv 10:36
- l Mk 15:32
Lk 23:39
- m Am 8:9
- n Mk 15:33
Lk 23:44
- o Ps 22:1
Iza 53:10
Mk 15:34
- p Mk 15:35
- r Ps 69:21
- s Lk 23:36
Iv 19:29
- t Mk 15:36

Desni stupac

- a Iv 19:34
- b Mk 15:37
Lk 23:46
Iv 19:30
- c 2Mo 26:31
He 9:3
He 10:20
- d Mk 15:38
Lk 23:45
- e 1Sa 14:15
- f Mt 4:5
- g Mk 15:39
Lk 23:47
- h Lk 23:49
- i Mk 15:41
Lk 8:3
- j Mt 20:20
Mk 15:40
Iv 19:25
- k Mk 15:43
- l 5Mo 21:23
Mk 15:43
Lk 23:52
- m Mk 15:45
Iv 19:38
- n Mk 15:46
Lk 23:53
Iv 19:40
- o Iza 53:9
Dj 13:29
- p Mk 15:46
Lk 23:53
Iv 19:41
- r Mk 15:47
Lk 23:55

bok, i izašla je krv i voda.]*^a
50 A Isus je opet glasno zava-pio te izdahnuo.^{*b}

51 I gle, zavjesa^c svetišta razderala se nadvoje, od vrha do dna,^d i zemlja se potresla, a stijene su se raspuknule.^e **52** I otvorili su se grobovi i bila su podignuta mnoga tijela svetih koji su pomrli **53** i postala vidljiva mnogima. (Ljudi koji su došli s groblja nakon njegova uskrsnuća ušli su u sveti grad.)^f **54** A kad su stotnik i oni koji su s njim čuvali Isusa vidjeli potres i ono što se događalo, silno su se uplašili i rekli: "Ovo je zaista bio Sin Božji!"^g

55 Ondje su bile i mnoge žene koje su to izdaleka promatrale,^h a koje su iz Galijeje pratile Isusa da bi mu služile.ⁱ **56** Među njima je bila Marija Magdalena, i Marija, majka Jakova i Josipa, i majka sinova Zebedejevih.^j

57 A kako je bilo kasno poslijepodne, došao je neki bogati čovjek iz Arimateje, imenom Josip, koji je i sam bio Isusov učenik.^k **58** On je otišao k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo.^l Tada je Pilat zapovjedio da mu ga predaju.^m **59** I Josip je uzeo tijelo, umotao ga u čisto platnoⁿ **60** i položio ga u svoj novi grob,^o koji je bio isklesao u stijeni. Potom je navaljao velik kamen na ulaz u grob i otišao.^p **61** A Marija Magdalena i druga Marija ostale su ondje, sjedeći pred grobom.^r

Mt 27:49* Uloga zagrada objašnjena je u bilješci za Mt 16:3. **50*** Doslovno: "ispustio duh".

62 Sutradan, a to je bilo dan nakon dana pripreme,*^a skupili su se glavari svećenički i farizeji pred Pilatom, 63 govoreći: "Gospodine, sjetili smo se da je taj varalica rekao još dok je bio živ: 'Nakon tri dana^b uskrsnut ću.' 64 Zato zapovjedi da se grob osigura do trećega dana, da ne bi došli učenici njegovi i ukrali ga^c pa rekli narodu: 'Ustao je iz mrtvih!' Tako bi ta posljednja prijevara bila gora od prve." 65 A Pilat im je rekao: "Imate stražu!^d Idite i osigurajte ga kako znate!" 66 Nato su otišli i osigurali grob tako što su zapečatili kamen^e i postavili stražu.

28 Po suboti,* u svanuće prvog dana u tjednu, Marija Magdalena i druga Marija došle su pogledati grob.^f

2 I gle, dogodio se jak potres, jer je anđeo Jehovin sišao s neba, prišao grobu i odvaljao kamen te sjeo na njega.^g

3 Izgledao je kao munja,^h a odjeća mu je bila bijela kao snijeg.ⁱ 4 Stražari su pred njim zadrhtali od straha i ukočili se kao mrtvaci.

5 A anđeo^j je rekao ženama: "Ne bojte se, jer znam da tražite Isusa^k koji je bio pribijen na stup!^{*} 6 Nije ovdje, jer je uskrsnuo,^l kao što je rekao. Dodite, pogledajte mjesto gdje je ležao! 7 Idite brzo i recite učenicima njegovim da je ustao iz mrtvih!^m I evo, ide pred

Mt 27:62* "Pripremom" su nazivali dan prije subote. Toga su dana Židovi pripremali hranu za subotu i obavljali poslove koje nisu mogli odgoditi za kasnije. (Usporedi 2Mo 16:5; 20:10.) 28:1* Doslovno: "sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1. 5* Vidi dodatak 8.

27. poglavlje

- a Mk 15:42
Lk 23:54
Iv 19:14
- b Mt 12:40
Iv 2:19
- c Mt 28:13
- d Mt 28:11
- e Da 6:17

28. poglavlje

- f Mk 16:1
Lk 24:1
Lk 24:10
Iv 20:1
- g Mk 16:4
Lk 24:2
- h Su 13:6
Da 10:6
- i Mk 16:5
Lk 24:4
Dj 1:10
Ot 10:1
- j He 1:14
- k Mk 16:6
- l Mt 16:21
Mt 17:23
Lk 24:6
1Ko 15:4
- m 2Ti 2:8

Desni stupac

- a Mt 26:32
Mt 28:16
Mk 14:28
- b Mk 16:7
- c Mk 16:8
Lk 24:9
- d Iv 20:17
Ri 8:29
He 2:11
- e Mt 27:65
- f Izr 17:23
- g Mt 27:64
- h Mt 26:32
1Ko 15:6
i Mt 14:31
j Da 7:14
Mt 11:27
Ef 1:21
Flp 2:9
- k Dj 14:21
Dj 21:16
Dj 1:8
Ri 10:18
Ot 11:13
Ot 14:6
- m Dj 2:38
Dj 8:12
- n Ps 83:18
Iza 64:8
- o Flp 2:9
Ot 19:16
- p Iv 14:16
- r Mt 5:19
Dj 20:20
2Ti 2:2
- s Mt 7:24
Iv 14:23
1Ti 6:14
- t 1Ko 11:23
2Pe 3:2
Iv 3:23
- u Mt 18:20
Dj 18:10
- v Mt 13:49
Mt 13:49
Mt 24:3

vama u Galileju.^a Ondje ćete ga vidjeti. Evo, rekao sam vam."^b

8 Nato su brzo otišle od groba te sa strahom i velikom radošću otrčale javiti učenicima njegovim.^c 9 I gle, Isus im je došao u susret i rekao: "Zdravo!" A one su mu pristupile i primile ga za noge te mu se poklonile. 10 Tada im je Isus rekao: "Ne bojte se! Idite, javite braći mojoj^d da pođu u Galileju! Ondje će me vidjeti."

11 Dok su odlazile, gle, neki od straže^e došli su u grad i javili glavarima svećeničkim sve što se dogodilo. 12 I kad su se sastali sa starješinama i posavjetovali, dali su vojnicima mnogo srebrnjaka,^f 13 govoreći: "Recite: 'Njegovi su učenici^g došli noću i ukrali ga dok smo spavali.' 14 A ako to dođe do upraviteljevih ušiju, mi ćemo ga umiriti i sve učiniti da vi budete bez brige." 15 I oni su uzeli srebrnjake i učinili kako im je bilo rečeno. Tako se ta priča proširila među Židovima i zadržala sve do dana današnjega.

16 A jedanaestorica učenika otišla su u Galileju^h na goru na koju ih je Isus uputio. 17 Kad su ga ugledali, poklonili su mu se. Ali neki su posumnjali.ⁱ 18 A Isus im je pristupio i rekao: "Dana mi je sva vlast^j na nebu i na zemlji. 19 Zato idite i načinite učenike^k od ljudi iz svih naroda,^l krsteći^m ih u ime Ocaⁿ i Sina^o i svetog duha,^p 20 učeći^r ih da drže^s sve što sam vam zapovjedio!^t I evo, ja sam s vama^u u sve dane do svršetka ovoga poretka."^v

Mt 28:20* Vidi bilješku za Mt 12:32.

MARKU

1 Početak dobre vijesti o Isusu Kristu: **2** Pisano je u proroku Izaiji: "(Evo, šaljem glasnika svojega pred licem tvojim, koji će pripremiti put tvoj.)"^a **3** Slušajte! Netko više u pustinji: 'Pripremite put Jehovi, poravnajte mu staze!'"^b **4** Tako se krstitelj Ivan pojavio u pustinji, propovijedajući ljudima da se trebaju krstiti u znak pokajanja koje je potrebno za oprostjenje grijeha.^c **5** Stoga je k njemu dolazio sav kraj judejski i svi stanovnici Jeruzalema i on ih je krštavao u rijeci Jordanu, a oni su javno priznavali svoje grijeha.^d **6** Ivan je bio obučan u devinu dlaku, imao je kožni pojas oko struka^e i jeo je skakavce^f i divlji med.^g **7** I propovijedao je: "Iza mene dolazi netko tko je jači od mene. Ja nisam dostojan sagnuti se i odvezati mu remenje na sandalama.^h **8** Ja sam vas krstio vodom, a on će vas krstiti svetim duhom."ⁱ

9 U te dane došao je Isus iz Nazareta u Galileji i Ivan ga je krstio u Jordanu.^j **10** I odmah, dok je izlazio iz vode, vidio je kako se razdvajaju nebesa i kako duh, kao golub, silazi na njega.^k **11** I s neba se začuo glas: "Ti si Sin moj, ljubljeni, ti si mi po volji!"^l

12 I odmah ga je duh naveo da ode u pustinju.^m **13** Tako

Mk 1:2* Tekst u zagradi zapravo je citiran iz Ml 3:1.

1. poglavlje

- a Ml 3:1
- Mt 11:10
- Lk 7:27
- b Iza 40:3
- Lk 3:4
- Iv 1:23
- c Mt 3:2
- Lk 3:3
- Dj 13:24
- d Izr 28:13
- Ml 3:5
- Dj 19:4
- e 2Kr 1:8
- f 3Mo 11:22
- g Mt 3:4
- h Iv 1:27
- Dj 13:25
- i Iza 44:3
- Jl 2:28
- Lk 3:16
- Dj 2:4
- Dj 11:16
- 1Ko 12:13
- j Mt 3:13
- k Iza 42:1
- Mt 3:16
- Lk 3:22
- Iv 1:32
- l Ps 2:7
- Mt 3:17
- 2Pe 1:17
- m Lk 4:1

Desni stupac

- a Mt 4:2
- b Mt 4:1
- c Mt 4:11
- d Mt 4:12
- Lk 4:14
- e Lk 8:1
- f Da 9:26
- Ga 4:4
- Ef 1:10
- g Mt 4:17
- h Mt 10:2
- i Mt 4:18
- Lk 5:4
- j Mt 4:19
- k Mt 19:27
- Lk 5:11
- l Mt 4:21
- m Mt 4:13
- Lk 4:31
- n Mt 7:28
- o Mt 7:29

je četrdeset dana ostao u pustinji,^a gdje ga je Sotona iskušavao,^b i bio je s divljim životinjama, a anđeli su mu služili.^c

14 Nakon što je Ivan bio uhvaćen, Isus je otišao u Galileju,^d propovijedajući dobru vijest Božju^e **15** i govoreći: "Navršilo se vrijeme^f i približilo se kraljevstvo Božje. Pokajajte se^g i vjerujte u dobru vijest!"

16 A dok je išao uz Galilejsko more,^{*} vidio je Šimuna^h i Andriju, brata Šimunova, kako bacaju svoje mreže u more, jer su bili ribari.ⁱ **17** I Isus im je rekao: "Podite za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi!"^j **18** I odmah su ostavili mreže svoje i pošli za njim.^{*k}

19 A kad je otišao malo dalje, vidio je Jakova, sina Zebedejeva, i Ivana, brata njegovog, a oni su u lađi svojoj upravo krpali mreže.^l **20** I odmah ih je pozvao. Nato su ostavili oca svojega Zebedeja u lađi s najamnicima i otišli za njim. **21** I zaputili su se u Kafarnaum.^m

Odmah u subotu^{*} ušao je u sinagogu i počeo poučavati. **22** I bili su zadivljeni njegovim učenjem,ⁿ jer ih je učio kao onaj iza čijih riječi stoji Bog, a ne kao pismoznanci.^o **23** A u njihovoj se sinagogi upravo zatekao čovjek koji je bio opsjednut nečistim

Mk 1:16* Vidi bilješku za 4Mo 34:11. **18*** Vidi bilješku za Mt 4:20. **21*** Doslavno: "na sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1.

duhom i povikao je:^a **24** "Što mi imamo s tobom, Isuse Nazarećanine?"^b Jesi li došao da nas uništiš? Znam^c točno tko si: Svetac^d Božji!"^e **25** A Isus ga je prekorio: "Umukni i izađi iz njega!"^f **26** I nakon što ga je nečisti duh bacio u grč i povikao iz svega glasa, izašao je iz njega.^g **27** A svi su bili toliko zapanjeni da su počeli raspravljati među sobom: "Što je ovo? Novo učenje! Čak i nečistim duhovima ima vlast zapovijedati i oni ga slušaju."^h **28** Tako se vijest o njemu odmah proširila na sve strane po cijeloj okolici galilejskoj.ⁱ

29 I odmah su izašli iz sinagoge i otišli s Jakovom i Ivanom u dom Šimunov^j i Andrijin. **30** A Šimunova punica^k ležala je u vrućici^l i odmah su mu rekli za nju. **31** I prišao joj je, uzeo je za ruku i podignuo je. I vrućica ju je pustila,^m a ona ih je počela posluživati.ⁿ

32 A uvečer, kad je zašlo sunce, ljudi su mu počeli dovesti sve bolesnike^o i opsjednute.^p **33** I cijeli se grad skupio pred vratima. **34** I izliječio je mnoge koji su bolovali od raznih bolesti^r i istjerao mnoge demone, ali nije dopuštao demonima da govore, jer su znali da je on Krist.^s

35 A rano ujutro, dok je još bio mrak, ustao je i izašao van te otišao na samotno mjesto^t i ondje se molio.^u **36** No Šimun i oni koji su bili s njim pohitali su za njim **37** i našli ga, te su mu rekli: "Svi te traže." **38** A on im je re-

1. poglavlje

- a Lk 4:33
- b Mt 8:29
- c Jk 2:19
- d Ot 3:7
- e Lk 4:34
- f Lk 4:35
- g Mk 9:20
- h Mk 9:26
- h Lk 4:36
- i Mt 4:24
- Lk 4:37
- j Lk 4:38
- k 1Ko 9:5
- l Mt 8:14
- m Ps 103:3
- n Mt 8:15
- Lk 4:39
- o Mt 4:24
- Lk 4:40
- p Mt 8:16
- r Iza 53:4
- s Mk 3:12
- Lk 4:41
- t Lk 4:42
- u Mt 14:23
- Mk 14:32
- He 5:7

Desni stupac

- a Iza 61:1
- b Lk 4:43
- Iv 17:4
- c Mt 4:23
- Lk 4:44
- d Mt 8:2
- Lk 5:12
- e He 2:17
- f Mt 8:3
- g Lk 5:13
- h 3Mo 13:49
- 3Mo 14:3
- i 3Mo 14:10
- 5Mo 24:8
- j Mt 8:4
- Lk 5:14
- k Mk 2:13
- Lk 5:15

2. poglavlje

- l Mt 9:1
- m Ps 40:9
- Iza 61:1
- Ef 2:17
- He 2:3
- n Mt 9:2
- Lk 5:18
- o Lk 5:19
- p Dj 14:9
- r Iza 53:11
- Lk 5:20
- Lk 7:48

kao: "Podimo negdje drugdje, u obližnja mjesta, da i tamo propovijedam,^a jer sam zato i došao!"^b **39** I pošao je i propovijedao u sinagogama njihovim po cijeloj Galileji i istjerivao demone.^c

40 I došao je k njemu neki gubavac i molio ga na koljenima: "Ako hoćeš, možeš me očistiti."^d **41** On se sažalio^e na njega, ispružio ruku, dotaknuo ga i rekao mu: "Hoću, očisti se!"^f **42** I guba je odmah nestala s njega, te se očistio.^g **43** I odmah ga je otpustio, zapovjedivši mu: **44** "Pazi da nikome ništa ne kažeš, nego idi, pokaži se svećeniku^h i prinesi za svoje očišćenje ono što je Mojsije propisao,ⁱ za svjedočanstvo njima!"^j **45** Ali nakon što je otišao, počeo je posvuda govoriti i širiti glas o tome, tako da Isus više nije mogao javno ući ni u jedan grad, nego se zadržavao na samotnim mjestima. Ipak, ljudi su mu dolazili sa svih strana.^k

2 A poslije nekoliko dana opet je ušao u Kafarnaum i pročulo se da je kod kuće.^l **2** Stoga su se mnogi skupili, toliko njih da više nije bilo mjesta, čak ni na vratima. On im je počeo govoriti riječ Božju.^m **3** I došli su ljudi i donijeli mu uzetog čovjeka. Nosila su ga četvorica.ⁿ **4** Budući da ga zbog mnoštva nisu mogli donijeti do Isusa, otkrili su krov nad mjestom gdje je bio i načinili otvor te spustili ležaj na kojem je ležao uzeti.^o **5** Kad je Isus vidio vjeru njihovu,^p rekao je uzetome: "Sinko, oprošteni su ti grijesi!"^r

Mk 1:34* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

6 A tamo su bili neki pismoznanci, koji su sjedili i razmišljali u srcima svojim:^a

7 "Zašto ovaj tako govori? On huli. Tko može opraštati grijehе osim jednoga, Boga?"^b

8 A Isus je odmah prozreo da tako razmišljaju u sebi, pa im je rekao: "Zašto tako razmišljate u srcima svojim?"^c

9 Što je lakše? Reći uzetome: 'Oprosteni su ti grijesi' ili reći: 'Ustani, uzmi ležaj svoj i hodaj?'^d

10 Ali znajte da Sin čovječji^e ima vlast opraštati grijehе na zemlji!"^f Tada je rekao uzetome:

11 "Tebi kažem, ustani, uzmi ležaj svoj i pođi kući!"^g

12 I on je ustao, odmah uzeo ležaj svoj i izašao pred svima.^h A svi su se zadivili i slavili Boga, govoreći: "Takvo što nikada nismo vidjeli."ⁱ

13 I ponovno je izašao k moru. Sav je narod dolazio k njemu, a on ih je poučavao.

14 prolazeći onuda ugledao je Levija,^j sina Alfejeva, kako sjedi na mjestu gdje se sakuplja porez i rekao mu je: "Pođi za mnom!" On je nato ustao i pošao za njim.^k

15 Kad je Isus bio za stolom* u kući njegovoj, mnogi poreznici^l i grešnici bili su za stolom s njim i učenicima njegovim. Tamo je bilo mnogo onih koji su pošli za njim.^m

16 Ali kad su pismoznanci farizejske* sljedbe vidjeli da jede s grešnicima i poreznicima, rekli su učenicima njegovim: "Zar on jede s poreznicima i grešnicima?"ⁿ

17 Kad je Isus to čuo, rekao

im je: "Jaki ne trebaju liječnika, nego bolesni. Nisam došao pozvati pravednike, nego grešnike."^a

18 A Ivanovi učenici i farizeji običavali su postiti. Stoga su došli i rekli mu: "Zašto učenici Ivanovi i učenici farizejski poste, a tvoji učenici ne poste?"^b

19 A Isus im je rekao: "Mogu li prijatelji mladoženjini postiti dok je mladoženja s njima?"^c Sve dok je mladoženja s njima, ne mogu postiti.^d

20 Ali doći će dani kad će se mladoženja uzeti od njih i tada će postiti, u taj dan.^e

21 Nitko na staru haljinu ne prišiva zakrpu od tkanine koja se još nije skupila. Inače se nova zakrpa otrgne sa stare tkanine i rupa postane još veća.^f

22 I nitko ne stavlja novo vino u stare mjevove. Inače vino prodere mjevove, te propadnu i vino i mjevovi.^g

Nego novo se vino stavlja u nove mjevove."^h

23 Jednom je u subotu* prolazio kroz žitna polja, a njegovi su učenici putem trgaliⁱ klasje.^j

24 Stoga su mu farizeji rekli: "Gledaj ih! Zašto u subotu čine ono što nije dopušteno?"^k

25 A on im je rekao: "Zar nikad niste čitali što je David^l učinio kad mu je poneslo hrane te su ogladnjeli on i ljudi njegovi,^m

26 kako je ušao u dom Božji, prema zapisu o Ebjataru,ⁿ glavaru svećeničkom, i pojeo kruhove stavljene pred Boga,^o koje ne smije jesti nitko osim svećenika,^p a dao ih je i ljudima svojim?"^q

2. poglavlje

a Lk 5:21

b Ps 130:4

Iza 43:25

c Ps 7:9

Mt 9:4

Lk 6:8

He 4:13

Ot 2:23

d Mt 9:5

Lk 5:23

e Da 7:13

f Iza 53:11

Dj 5:31

g Mt 9:6

Lk 5:24

h Mt 9:8

Lk 5:26

i Mt 9:33

Iv 7:31

Iv 9:32

j Mt 9:9

k Lk 5:27

l Lk 15:1

m Mt 9:10

Lk 5:29

n Iza 65:5

Mt 9:11

Lk 5:31

Desni stupac

a Iza 61:1

Mt 9:12

Lk 5:31

Lk 19:10

1Ti 1:15

b Mt 9:14

Lk 5:33

c Iv 3:29

d Ps 45:0-17

Mt 22:2

2Ko 11:2

Ot 19:7

e Mt 9:15

Lk 5:35

Lk 17:22

f Mt 9:16

Lk 5:36

g Job 32:19

h Mt 9:17

Lk 5:38

i 5Mo 23:25

j Mt 12:1

Lk 6:1

k Mt 12:2

l 1Sa 21:6

m Mt 12:3

Lk 6:3

n 1Sa 22:20

o 3Mo 24:6

p 2Mo 25:30

2Mo 29:32

3Mo 24:9

r Lk 6:4

Mk 2:15* Doslovno: "ležao za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10. 16* Vidi bilješku za Mt 3:7.

im je: "Jaki ne trebaju liječnika, nego bolesni. Nisam došao pozvati pravednike, nego grešnike."^a

18 A Ivanovi učenici i farizeji običavali su postiti. Stoga su došli i rekli mu: "Zašto učenici Ivanovi i učenici farizejski poste, a tvoji učenici ne poste?"^b

19 A Isus im je rekao: "Mogu li prijatelji mladoženjini postiti dok je mladoženja s njima?"^c Sve dok je mladoženja s njima, ne mogu postiti.^d

20 Ali doći će dani kad će se mladoženja uzeti od njih i tada će postiti, u taj dan.^e

21 Nitko na staru haljinu ne prišiva zakrpu od tkanine koja se još nije skupila. Inače se nova zakrpa otrgne sa stare tkanine i rupa postane još veća.^f

22 I nitko ne stavlja novo vino u stare mjevove. Inače vino prodere mjevove, te propadnu i vino i mjevovi.^g Nego novo se vino stavlja u nove mjevove."^h

23 Jednom je u subotu* prolazio kroz žitna polja, a njegovi su učenici putem trgaliⁱ klasje.^j

24 Stoga su mu farizeji rekli: "Gledaj ih! Zašto u subotu čine ono što nije dopušteno?"^k

25 A on im je rekao: "Zar nikad niste čitali što je David^l učinio kad mu je poneslo hrane te su ogladnjeli on i ljudi njegovi,^m

26 kako je ušao u dom Božji, prema zapisu o Ebjataru,ⁿ glavaru svećeničkom, i pojeo kruhove stavljene pred Boga,^o koje ne smije jesti nitko osim svećenika,^p

a dao ih je i ljudima svojim?"^q

Mk 2:23* Doslovno: "na sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1.

27 Zatim im je rekao: "Subota je postala radi čovjeka,^a a ne čovjek radi subote.^b **28** Dakle, Sin je čovječji Gospodar i subote."^c

3 Ponovno je ušao u sinagogu. Ondje je bio čovjek s usahlom rukom.^d **2** Farizeji su promatrali Isusa da vide hoće li ga izliječiti u subotu,* kako bi ga mogli optužiti.^e **3** A on je rekao čovjeku s usahlom rukom: "Stani na sredinu!" **4** Zatim je rekao njima: "Je li u subotu dopušteno činiti dobro ili činiti zlo, život* spasiti ili pogubiti?"^f A oni su šutjeli. **5** I srdito ih je pogledao sve unaokolo, duboko razaloščen zbog neosjetljivosti njihovih srca,^g te je rekao čovjeku: "Ispruži ruku!" On ju je ispružio, i ruka mu je ozdravila.^h **6** Nato su farizeji izašli i s Herodovim pristašamaⁱ odmah počeli vijećati o tome kako da ga pogube.^j

7 A Isus se sa svojim učenicima povukao k moru. Pratio ga je silan narod iz Galileje i iz Judeje.^k **8** I iz Jeruzalema i iz Idumeje i s one strane Jordana te iz okolice Tira^l i Sidona silan je narod došao k njemu kad su čuli što sve čini. **9** I rekao je svojim učenicima neka za njega bude uvijek pripremljen čamac kako se narod ne bi natiskivao na njega. **10** Jer mnoge je izliječio, tako da su svi koji su bili teško bolesni navaljivali na njega da ga dotaknu.^m **11** Čak su i nečisti duhovi,ⁿ kad god bi

Mk 3:2* Doslovno: "na sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1. **4*** Doslovno: "dušu".

2. poglavlje

a 2Mo 20:10

Eze 20:12

b Mt 12:7

Kol 2:16

c Mt 12:8

Lk 6:5

3. poglavlje

d Mt 12:9

Lk 6:6

e Mt 12:10

Lk 6:7

Lk 14:1

f Mt 12:11

Lk 14:3

g Iv 12:40

Ri 11:25

h Mt 12:13

Lk 6:10

i Mt 22:16

Mk 12:13

j Mt 12:14

Lk 6:11

Iv 11:53

k Mt 12:15

Lk 6:17

l Mt 11:21

m Mt 9:21

Mk 5:28

Mk 6:56

n Mt 8:31

Mk 1:23

Desni stupac

a Mk 5:7

Lk 4:41

b Mt 12:16

Mk 1:25

c Iv 15:16

d Lk 6:12

Lk 9:1

e Lk 6:13

f Mt 10:1

g Iv 1:42

h Mt 10:2

Lk 6:14

Lk 9:54

Dj 1:13

i Mt 10:4

Lk 6:16

j Mk 6:31

k Iv 7:5

l Iv 10:20

m Mt 9:34

Mt 10:25

Lk 11:15

Iv 8:48

n Mt 12:25

o Lk 11:17

ga vidjeli, padali ničice pred njim i vikali: "Ti si Sin Božji!"^a **12** Ali on im je više puta zabranio da šire glas o njemu.^b

13 I popeo se na goru i dozvao one koje je htio,^c i oni su pošli k njemu.^d **14** I odabrao je dvanaesticu, koju je nazvao apostolima, da budu s njim, da ih šalje propovijedati^e **15** i da imaju vlast istjerivati demone.^f

16 A dvanaesticu koju je odabrao bili su: Šimun, kojeg je nazvao Petar,^g **17** i Jakov, sin Zebedejev, i Ivan, brat Jakovljeva^h (njih je nazvao i Boanerges, što znači "sinovi groma"), **18** i Andrija i Filip i Bartolomej i Matej i Toma i Jakov, sin Alfejev, i Tadej i Šimun Revnitelj* **19** i Juda Iskariot, koji ga je kasnije izdao.ⁱ

I ušao je u kuću. **20** Opet se skupio narod, tako da nisu mogli ni jesti.^j **21** Kad su njegovi rođaci^k čuli za to, došli su da ga odvedu, jer su govorili: "Sišao je s uma."^l **22** A pismoznanci koji su došli iz Jeruzalema govorili su: "Opsjeo ga je Beelzebub,* uz pomoć vladara demonâ istjeruje demone!"^m **23** Tada ih je dozvao k sebi i počeo im govoriti u usporedbama: "Kako može Sotona istjerivati Sotonu? **24** Ako se kraljevstvo razdijeli u sebi, to kraljevstvo ne može opstati.ⁿ **25** I ako se kuća razdijeli u sebi, ta kuća neće moći opstati.^o **26** Isto tako, ako Sotona ustane sam na sebe i razdijeli se, ne može opstati,

Mk 3:18* Doslovno: "Kananaj". **22*** Vidi bilješku za Mt 12:24.

nego će propasti.^a **27** Nitko ne može ući u kuću jakoga i opljačkati^b mu imovinu ako ga najprije ne sveže. Tada će opljačkati kuću njegovu.^c **28** Zaista, kažem vam, sve će se oprostiti sinovima ljudskim, kakvi god bili grijesi i hule kojima pohule.^d **29** No tko god pohuli na sveti duh, nema mu oprostjenja dovijeka, nego je kriv za vječni grijeh.^e **30** To je rekao zato što su govorili: "Opsjednut je nečistim duhom."^f

31 I došla je majka njegova i braća njegova.^g Stojeći vani, poslali su nekoga k njemu da ga pozove.^h **32** A oko njega je sjedilo mnoštvo ljudi. I rekli su mu: "Eno, vani su majka tvoja i braća tvoja i traže te."ⁱ **33** Nato im je on odvratio: "Tko je majka moja i braća moja?"^j **34** I pogledavši unaokolo one koji su sjedili ukrug oko njega, rekao je: "Evo majke moje i braće moje!"^k **35** Tko god vrši volju Božju, on mi je brat i sestra i majka."^l

4 I opet je počeo poučavati pored mora.^m A oko njega se skupio silan narod, te je ušao u lađu na moru i sjeo u nju, a sav onaj narod bio je uz more, na obali.ⁿ **2** Poučavao ih je mnogočemu u usporedbama.^o Dok ih je poučavao, govorio im je:^p **3** "Poslušajte! Sijač je izašao sijati.^r **4** Dok je sijao, nešto je sjemena palo uz put i došle su ptice i pozobale ga.^s **5** A nešto je sjemena palo na kamenito tlo gdje nije imalo dosta zemlje. Odmah je izniknulo jer zemlja nije bila duboka.^t **6** Ali kad

3. poglavlje

- a Mt 12:26
Lk 11:18
- b Iz 49:24
- c Mt 12:29
- d Mt 12:31
Lk 12:10
- e Mt 12:32
He 6:4
He 6:6
He 10:26
1Iv 5:16
- f Iv 7:20
Iv 10:20
- g Mt 13:55
Iv 2:12
Dj 1:14
- h Mt 12:46
Lk 8:19
- i Mt 12:47
Mk 6:3
Lk 8:20
- j Mt 10:37
- k Mt 12:49
Ri 8:29
He 2:11
I Mt 12:50
Lk 8:21
Iv 15:14

4. poglavlje

- m Iz 9:1
- n Mt 13:1
Lk 8:4
- o Mt 13:34
- p Mt 13:3
Mk 12:38
- r Mk 4:14
Lk 8:5
- s Mt 13:4
- t Mt 13:5
Mk 4:16
Mk 4:17
Lk 8:6

Desni stupac

- a Mt 13:6
Jk 1:11
- b Mt 13:7
Mk 4:18
Mk 4:19
Lk 8:7
- c He 6:7
- d Mt 13:8
Mk 4:20
Lk 8:8
Iv 15:5
Kol 1:6
- e Izr 1:5
Mt 11:15
- f Izr 4:7
Mt 13:10
Lk 8:9
- g Ef 1:9
Kol 1:26
- h Mt 13:11
Lk 8:10
Kol 4:5
1Ti 3:7
- i 5Mo 29:4
Iz 6:9
Jf 5:21
Mt 13:14
Iv 12:40
Dj 28:26
- j Mt 13:19
1Pe 1:25
- k 2Ko 2:11
1Pe 5:8
- l He 2:1
- m Mt 13:20
Lk 8:13
n Mt 13:21

je izašlo sunce, opržilo ga je, pa kako nije imalo korijena, usahnulo je.^a **7** A nešto je sjemena palo među trnje i trnje je naraslo i ugušilo ga, te nije donijelo plod.^b **8** Nešto je pak palo na dobru zemlju.^c Izniknulo je, naraslo i počelo donositi plod te je davalo trideset, šezdeset i sto puta više od posijanoga."^d **9** I dodao je: "Tko ima uši da sluša, neka sluša!"^e

10 A kad je ostao sam, oni koji su s dvanaesticom bili oko njega pitali su ga o usporedbama.^f **11** I rekao im je: "Vama je dano da razumijete svetu tajnu^g kraljevstva Božjeg, a onima koji su vani sve se govori u usporedbama,^h **12** da očima gledaju, a ne vide, i ušima slušaju, a ne razumiju, i da se ne obrate i ne dobiju oprostjenje."ⁱ **13** I još im je rekao: "Kad ne shvaćate ovu usporedbu, kako ćete onda razumjeti sve druge usporedbe?"

14 Sijač sije riječ.^j **15** Ono uz put, gdje je posijana riječ, to su oni koji je čuju, ali odmah potom dolazi Sotona^k i uzima riječ koja je bila posijana u njih.^l **16** A posijano na kamenito tlo, to su oni koji kad čuju riječ, odmah je radosno prihvate,^m **17** ali nemaju korijena u sebi, nego se održe samo neko vrijeme, a kad nastane nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah se pokolebaju.ⁿ **18** A koje je posijano među trnje, to su oni koji čuju riječ,^o **19** ali im se u srce uvuku brige^p ovoga svi-

o Mt 13:22; Lk 8:14; p Mt 6:25; Mt 24:38.

jeta,* zavodljivo bogatstvo^a i želje^b za svime ostalim i uguše riječ, te ona ostane bez ploda.^c **20** A ono koje je posijano na dobru zemlju, to su oni koji slušaju riječ i prihvate je te donose plod — trideset, šezdeset i sto puta više od posijanoga.”^d

21 Još im je rekao: “Donosi li se svjetiljka da se stavi pod košaru* ili pod krevet? Ne donosi li se da se stavi na svijećnjak?”^e **22** Jer sve što je tajno treba se otkriti i sve što je skriveno treba izaći na vidjelo.^f **23** Tko ima uši da sluša, neka sluša!”^g

24 I još im je rekao: “Pazite na ovo što slušate!^h Kakvom mjerom mjerite, takvom će vam se mjeriti,ⁱ i još će vam se nadodati.^j **25** Jer tko ima, još će mu se dati, a tko nema, oduzet će mu se i ono što ima.”^k

26 I još je rekao: “Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme na zemlju,^l **27** i spava noću i ustaje danju, a sjeme klija i raste, a da on i ne zna kako.^m **28** Zemlja sama od sebe donosi plod — najprije stabljiku, zatim klas i na kraju puno zrno u klasu. **29** A čim plod sazri, on se hvata srpa, jer je došlo vrijeme žetve.”

30 I još je rekao: “S čime da usporedimo kraljevstvo Božje ili kakvom usporedbom da ga prikažemo?”ⁿ **31** Ono je kao zrno gorušice, koje je, kad se posije u zemlju, najmanje od svega sjemenja na zemlji.^o **32** Ali kad se jednom posije,

4. poglavlje

- a Izr 23:5
Mk 10:23
Lk 18:24
1Ti 6:9
2Ti 4:10
b 1Iv 2:16
c Mt 13:22
Lk 8:14
d Mt 13:23
Ri 7:4
Kol 1:10
2Pe 1:8
e Mt 5:15
Lk 11:33
f Mt 10:26
Lk 12:2
Dj 4:20
1Ti 5:25
1Iv 1:2
g Izr 1:5
Mt 11:15
Ot 2:7
h Lk 8:18
Jk 1:25
i Izr 11:25
j Mt 7:2
Lk 6:38
2Ko 9:6
k Mt 13:12
Mt 25:23
Lk 8:18
Lk 19:26
l Mt 13:24
m 1Mo 1:11
Ga 6:7
n Mt 13:31
Lk 13:18
o Mt 13:32
Lk 13:19

Desni stupac

- a Da 4:12
Da 4:21
b Ps 104:12
Eze 31:6
c Mt 13:34
d Ps 78:2
e Mt 13:11
Mt 13:35
Mk 4:11
f Mt 8:18
g Mt 8:23
Lk 8:22
h Mt 8:24
Lk 8:23
i Mt 8:25
Lk 8:24
j Ps 89:9
k Mt 8:26
Lk 8:24
l Mt 8:27
Lk 8:25
Iv 6:19

5. poglavlje

- m Mt 8:28
Lk 8:26
n Lk 8:27

izraste i bude veće od svake druge biljke u vrtu i potjera velike grane,^a tako da se ptice nebeske^b mogu naseliti pod sjenom njegovom.”^c

33 I u mnogim takvim usporedbama^d govorio im je riječ Božju, koliko su mogli razumjeti. **34** Uvijek im je govorio u usporedbama, a nasamo je učenicima svojim sve objašnjavao.^e

35 Toga dana, kad je pala večer, rekao im je: “Prijedimo na drugu obalu!”^f **36** I kad su otpustili narod, povelu su ga u lađu u kojoj je bio. A pratile su ga i druge lađe.^g **37** Najednom se podigla jaka oluja i valovi su udarali u lađu, tako da se skoro potopila.^h **38** A on je bio na krmu i spavao na jastuku. Tada su ga probudili i rekli mu: “Učitelju, zar te nije briga što ćemo poginuti?”ⁱ **39** Nato je on ustao te zaprijetio vjetru i rekao moru: “Umiri se! Umukni!”^j I vjetar je utihnulo i nastala je potpuna tišina.^k **40** I rekao im je: “Zašto ste strašljivi? Zar još nemate vjere?” **41** A njih je obuzeo silan strah i govorili su jedan drugome: “Tko li je ovaj, da ga čak vjetar i more slušaju?”^l

5 I došli su na drugu stranu mora u kraj gerazenski.^m **2** I čim je izašao iz lađe, u susret mu je s groblja došao čovjek opsjednut nečistim duhom.ⁿ **3** Boravio je među grobovima i nitko ga nije mogao svezati ni lancima. **4** Često je bio vezan okovima i lancima, ali je svaki put rasinkovao lance i razlomio okove. Nitko ga nije mogao ukrotiti.

Mk 4:19* Vidi bilješku za Mt 12:32.
21* Vidi bilješku za Mt 5:15.

5 I neprestano je, noću i danju, vikao u grobovima i po brdima i udarao se kamenjem. 6 Ali kad je izdaleka ugledao Isusa, potrčao je i poklonio mu se 7 i povikao na sav glas:^a "Što ja imam s tobom, Isuse, Sine Svevišnjeg Boga?^b Zaklinjem te Bogom,^c ne muči me!"^d 8 Jer Isus mu je govorio: "Nečisti duše, izađi iz ovog čovjeka!"^e 9 I upitao ga je: "Kako ti je ime?" A on mu je odgovorio: "Ime mi je Legija,^f jer nas je mnogo."^g 10 I uporno ga je preklinjao da ih ne istjera iz tog kraja.^h

11 A ondje je na brdu paslo veliko krdo svinja.ⁱ 12 I preklinjali su ga: "Pošalji nas u svinje, da uđemo u njih!"

13 I dopustio im je. Nato su nečisti duhovi izašli i ušli u svinje. I krdo je jurnulo preko litice u more. U krdu je bilo oko dvije tisuće svinja i sve su se utopile u moru.^j 14 A svinjari su pobjegli i pronijeli glas o tome po gradu i okolici. I ljudi su došli da vide što se dogodilo.^k 15 Kad su došli k Isusu i vidjeli opsjednuto-ga kako sjedi obučen i zdrava uma, onoga u kojem je bila legija demona, uplašili su se. 16 A očevici su im ispričali što se dogodilo s opsjednutim i sa svinjama. 17 I stali su ga moliti da ode iz njihovog kraja.^l

18 Dok je ulazio u lađu, čovjek koji je prije bio opsjednut stao ga je moliti da mu dopusti da pode s njim.^m 19 Ali on mu nije dopustio, nego mu je rekao: "Pođi kući svojim ro-

5. poglavlje

- a Dj 16:17
- b 2Kr 3:13
Jk 2:19
- c Mt 26:63
- d Mt 8:29
- e Dj 16:18
- f Mt 12:45
- g Lk 8:30
- h Lk 8:31
- i 3Mo 11:7
5Mo 14:8
Mt 8:30
Lk 8:32
- j Mt 8:32
Lk 8:33
- k Mt 8:33
Lk 8:35
- l Mt 8:34
Lk 8:37
Dj 16:39
1Ko 2:14
- m Lk 8:38

Desni stupac

- a Mk 6:4
- b 2Mo 18:8
- c Ri 9:15
Ef 2:4
- d Mk 7:31
- e Lk 8:39
- f Lk 8:40
- g Lk 8:41
- h Mk 6:5
Lk 4:40
Dj 9:17
- i Mt 9:18
- j Mt 9:19
Lk 8:42
- k 3Mo 15:25
- l Mt 9:20
Lk 8:43
- m Ps 108:12
- n Mt 14:36
Mk 6:56
- o 3Mo 6:27
Mt 9:21
- p Lk 8:44
- r Lk 5:17
Lk 6:19
- s Lk 8:46
- t Lk 8:45

đacima^a i javi im sve što ti je Jehova^b učinio i kako ti se smilovao!"^c 20 I čovjek je otišao i počeo objavljivati u Dekapolisu^d sve što mu je Isus učinio. I svi su se divili.^e

21 Kad je Isus lađom ponovno prešao na drugu obalu, oko njega se skupio silan narod. A bio je pored mora.^f 22 I došao je jedan od predstojnika sinagoge koji se zvao Jair. Kad ga je ugledao, bacio mu se pred noge^g 23 i usrdno ga molio: "Kćerkica mi je na samrti. Molim te, dodi i položi ruke^h na nju da ozdravi i živi!"ⁱ 24 I Isus je pošao s njim. Za njim je išlo mnoštvo ljudi i pritiskalo ga.^j

25 A neka je žena dvanaest godina^k patila od krvarenja^l 26 i mnogo je pretrpjela od mnogih liječnika^m i potrošila sve što je imala i ništa joj nije koristilo, nego joj je bilo sve gore. 27 Kad je čula za Isusa, prišla mu je u mnoštvu odostraga i dotaknulaⁿ njegovu haljinu. 28 Misli-la je: "Ako dotaknem samo njegove haljine, ozdravit ću."^o 29 I odmah je prestala krvariti te je osjetila u tijelu da je ozdravila od mučne bolesti svoje.^p

30 Isus je odmah osjetio u sebi da je iz njega izašla sila,^r te se okrenuo usred mnoštva i upitao: "Tko je dotaknuo moje haljine?"^s 31 A njegovi su mu učenici odgovorili: "Vidiš da te mnoštvo pritišće,^t a ti pitaš: 'Tko me dotaknuo?'" 32 No on je gledao unaokolo

30 Isus je odmah osjetio u sebi da je iz njega izašla sila,^r te se okrenuo usred mnoštva i upitao: "Tko je dotaknuo moje haljine?"^s 31 A njegovi su mu učenici odgovorili: "Vidiš da te mnoštvo pritišće,^t a ti pitaš: 'Tko me dotaknuo?'" 32 No on je gledao unaokolo

kako bi vidio ženu koja je to učinila. **33** A ona je, sva u strahu i drščući, jer je znala što joj se dogodilo, došla i bacila se pred njega i rekla mu sve kako je bilo.^a **34** A on joj je rekao: “Kćeri, vjera te tvoja ozdravila. Idi u miru^b i bu- di zdrava od mučne bolesti svoje!”^c

35 Dok je još govorio, došli su neki ljudi iz doma predstojnika sinagoge i rekli: “Kći ti je umrla! Čemu dalje mučiti učitelja?”^d **36** Kad je Isus čuo taj razgovor, rekao je predstojniku sinagoge: “Ne boj se, samo vjeruj!”^e **37** I nije dopustio da ga itko prati osim Petra, Jakova i Ivana, brata Jakovljeva.^f

38 Kad su došli u kuću predstojnika sinagoge, vidio je metež i ljude kako plaču i nariču na sav glas. **39** Ušao je i rekao im: “Zašto stvarate metež i plačete? Dijete nije umrlo, nego spava.”^g **40** A oni su mu se podsmjehivali. No on ih je sve istjerao i uzeo sa sobom djetetovog oca i majku i one koji su bili s njim te ušao onamo gdje je bilo dijete.^h **41** I uzeo je djevojčicu za ruku i rekao joj: “*Talita kum*”, što znači: “Djevojčice, tebi govorim, ustani!”ⁱ **42** I djevojčica je odmah ustala i počela hodati, a imala je dvanaest godina. I bili su izvan sebe od ushićenja.^j **43** A on im je nekoliko puta zapovjedio neka nitko ne sazna^k za to. I rekao je neka joj daju jesti.

6 I otišao je odande i došao u svoj zavičaj, a učenici su njegovi išli za njim.^l **2** Kad je

5. poglavlje

- a Lk 8:47
- b Su 18:6
- 1Sa 1:17
- Lk 7:50
- Lk 8:48
- c Mt 9:22
- d Lk 8:49
- e 2Lj 20:20
- Lk 8:50
- Iv 11:40
- f Mt 17:1
- Mt 26:37
- g Mt 9:23
- Lk 8:52
- Iv 11:11
- h Mt 9:24
- Lk 8:51
- Lk 8:53
- i Mt 9:25
- Lk 7:14
- Lk 8:54
- Dj 9:40
- j Lk 8:55
- k Mk 1:44
- Mk 7:36

6. poglavlje

- l Mt 13:54
- Lk 4:16

Desni stupac

- a Mt 13:54
- Iv 6:42
- Iv 7:15
- b Iza 53:2
- 1Ko 1:23
- c Iv 6:42
- d Ga 1:19
- e Mk 3:31
- f Mt 13:56
- g Jr 11:21
- h Mt 13:57
- Lk 4:24
- Iv 4:44
- i Mt 9:35
- Mt 10:23
- Lk 13:22
- j Pr 4:9
- Lk 10:1
- k Mt 10:1
- Lk 9:1
- l Ri 15:27
- Ga 6:6
- m Mt 10:9
- Lk 9:3
- n Mt 10:10
- Dj 12:8
- o Mt 10:11
- p Lk 9:4
- r Mt 10:14
- Lk 10:10
- Dj 13:51
- s Dj 2:38
- Dj 3:19
- t Lk 10:17
- u Jk 5:14
- v Lk 9:6

došla subota,^{*} počeo je poučavati u sinagogi. Mnogi koji su ga slušali bili su zapanjeni i rekli su: “Odakle to ovome?^a Odakle mu takva mudrost i kako to da ruke njegove čine takva silna djela?” **3** Nije li ovo tesar,^b sin Marijin^c i brat Jakovljevi,^d Josipovi, Judini i Šimunovi?^e I nisu li sestre njegove ovdje s nama?” I nisu htjeli vjerovati u njega.^f **4** A Isus im je rekao: “Prorok nije bez časti nigdje osim u svojem zavičaju,^g među svojim rodacima i u svojem domu.”^h **5** Tako ondje nije učinio nikakvo silno djelo osim što je položio ruke na nekoliko bolesnih i izliječio ih. **6** I čudio se što nemaju vjere. I obilazio je sela unakolo i poučavao ljude.ⁱ

7 Zatim je dozvao dvanaestoricu i počeo ih slati dva po dva,^j dajući im vlast nad nečistim duhovima.^k **8** I zapovjedio im je da ne nose na put ništa osim štapa — ni kruh,^l ni torbu, ni novac u pojasu^m — **9** nego da obuju sandale i da ne nose dvije haljine.ⁿ **10** Još im je rekao: “U koju kuću uđete,^o ostanite ondje sve dok ne odete iz tog kraja!^p **11** A koje vas god mjesto ne primi i ne poslušava, odlazeći odande otresite prašinu ispod svojih nogu, njima za svjedočanstvo!”^r **12** Tako su krenuli i propovijedali da bi se ljudi pokajali.^s **13** Istjerali su mnoge demone^t i mazali uljem mnoge bolesne^u i liječili ih.^v

Mk 6:2* Doslovno: “sabat”. Vidi bilješku za Mt 12:1. **2*** Ili: “takva čuda”.

14 A to je doprlo do ušiju kralja Heroda,* jer je Isusovo ime postalo poznato i govorilo se: "Krstitelj Ivan uskrsnuo je od mrtvih i zato čini silna djela."^a 15 A drugi su govorili: "To je Ilija."^b Treći su govorili: "To je prorok poput proroka iz prošlosti."^c 16 A kad je Herod to čuo, rekao je: "To je Ivan kojem sam odrubio glavu, on je uskrsnuo."^d 17 Jer sam je Herod bio poslao da uhvate Ivana i da ga vezana bace u zatvor zbog Herodijade, žene brata svojega Filipa, kojom se bio oženio.^e 18 Naime, Ivan je govorio Herodu: "Zakon ti ne dopušta imati ženu brata svojega."^f 19 A Herodijada ga je mrzila^g i htjela ga ubiti, ali nije mogla,^h 20 jer se Herod bojaⁱ Ivana, znajući da je on pravedan i svet čovjek,^j pa ga je štitio. Kad god ga je slušao,^k bio je u velikoj nedoumici što da učini, ali ipak ga je rado slušao.

21 Ali Herodijadi se pružila prilika^l kad je Herod na svoj rođendan^m priredio večeru svojim velikašima, tisućnicima* i galilejskim prvacima. 22 I ušla je kći Herodijadina i zaplesala. Svidjela se Herodu i njegovim gostima.*ⁿ I kralj je rekao djevojci: "Zatraži od mene što god hoćeš, i dat ću ti!" 23 I zakleo joj se: "Što god zatražiš od mene, dat ću ti,^o pa bilo to i pola mojega kraljevstva."^p

Mk 6:14* Vidi bilješku za Lk 3:1. **21*** Ili: "hijijarsima". **22*** "Gostima" (i u 26. retku) — doslovno: "onima koji su s njim ležali za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10.

6. poglavlje

- a Mt 14:1
- Lk 9:7
- b Mk 8:28
- c Mt 16:14
- Lk 9:8
- d Lk 9:9
- e Mt 14:3
- Lk 3:19
- f 3Mo 18:16
- 3Mo 20:21
- Mt 14:4
- He 13:4
- g 3Mo 19:18
- h Ps 37:32
- Mt 14:5
- i Mt 21:26
- j Mt 11:11
- k Dj 24:24
- l Mt 14:6
- m 1Mo 40:20
- n Mk 2:15
- o Es 5:6
- Es 7:2
- p 3Mo 5:4
- Mt 14:7

Desni stupac

- a Izr 12:10
- Mt 14:10
- b Mt 14:9
- c Mt 14:10
- d Mt 14:11
- e Mt 14:12
- Dj 8:2
- f Lk 9:10
- g Mt 14:13
- h Mt 11:29
- i Mk 3:20
- j Iv 6:1
- k Lk 9:11
- Iv 6:2
- l Mi 6:8
- Mt 9:36
- Mt 14:14
- He 4:15
- m 1Kr 22:17
- Iza 53:6
- Eze 34:5
- Mt 9:36
- n Iza 61:1
- Lk 9:11
- o Mt 14:15
- Lk 9:12
- p Iv 6:5

24 Ona je izašla i upitala svoju majku: "Što da tražim?" A ona je odgovorila: "Glavu Ivana Krstitelja."^a 25 I odmah je žurno ušla kralju i zatražila: "Hoću da mi odmah daš na pladnju glavu Ivana Krstitelja!" 26 Kralj se jako razalostio, ali zbog zakletve i gostiju nije ju htio odbiti.^b 27 Zato je kralj odmah poslao jednoga od tjelesne straže i zapovjedio mu da donese glavu njegovu. I ovaj je otišao i odrubio mu glavu u zatvoru^c 28 i donio je na pladnju i dao je djevojci, a djevojka ju je dala majci svojjoj.^d 29 Kad su za to čuli učenicima njegovi, došli su i uzeli tijelo njegovo i položili ga u grob.^e

30 A apostoli su se skupili kod Isusa i izvijestili ga o svemu što su činili i naučavali.^f 31 Tada im je rekao: "Podite sa mnom na samotno mjesto^g i malo se odmorite!"^h Jer mnogi su dolazili i odlazili, pa nisu imali vremena ni jesti.ⁱ 32 Tako su sami otišli lađom na samotno mjesto.^j 33 Ali ljudi su ih vidjeli kako odlaze, pa su mnogi doznali za to i iz svih su gradova pohrlili pješice i prestigli ih.^k 34 A kad je izašao, vidio je silan narod, pa se sažalio^l na njih, jer su bili kao ovce bez pastira.^m I počeo ih je poučavati o mnogočemu.ⁿ

35 Kad je već bilo kasno, pristupili su mu učenici i rekli: "Ovo je mjesto na osami, a već je kasno."^o 36 Otpusti ih, neka odu u okolne zaseoke i na imanja da si kupe nešto za jelo!"^p 37 Tada im je on rekao: "Vi im dajte jesti!" A oni su ga upitali: "Da odemo ku-

piti kruha za dvjesto denara* pa da im damo jesti?"^a **38** On im je rekao: "Koliko kruhova imate? Idite i vidite!" Kad su pogledali, rekli su: "Pet, i dvije ribe."^b **39** I rekao je svima neka posjedaju* u skupinama^c po zelenoj travi.^d **40** I posjedali su u skupinama po stotinu i po pedeset.^e **41** On je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao u nebo i izrekao blagoslov,^f pa razlomio^g kruhove i davao učenicima da ih podijele ljudima. I dvije je ribe razdijelio svima. **42** Svi su jeli i nasitili se.^h **43** I sakupili su ulomke, dvanaest punih košara, i ostatke od riba. **44** A onih koji su jeli kruhove bilo je pet tisuća muškaraca.ⁱ

45 I odmah je primorao učenike svoje da uđu u lađu i krenu na drugu obalu prema Betsaidi, dok je on otpustio narod.^j **46** Oprostio se s njima te otišao u goru da se moli.^k **47** Uvečer je lađa bila nasred mora, a on sam na kopnu.^l **48** Kad ih je vidio kako se muče veslajući,^m jer su plovili nasuprot vjetru, oko četvrte noćne straže* došao je k njima, hodajući po moru. Ali htio ih je mimoići. **49** A kad su ga ugledali kako hoda po moru, pomislili su: "To je utvara!" I počeli su vikati.ⁿ **50** Jer svi su ga vidjeli i prestrašili se. Ali on im se odmah obratio i rekao im: "Budite hrabri, ja sam! Ne bojte se!"^o **51** I ušao je k njima u lađu i

Mk 6:37* Rimski srebrnjak koji je težio 3,85 grama. Vidi bilješku za Mk 14:5 i dodatak 13. **39*** Doslovno: "poliježu". Usporedi bilješku za Mt 9:10. **48*** Vidi bilješku za Mk 13:35.

6. poglavlje

- a 4Mo 11:13
2Kr 4:43
Mt 15:33
Iv 6:7
b Mt 14:17
Lk 9:13
Iv 6:9
c Mt 15:35
1Ko 14:40
d Mt 14:19
Iv 6:10
e Lk 9:14
f 1Sa 9:13
Lk 24:30
1Ti 4:4
g Mt 26:26
Mk 8:6
Dj 27:35
h Mt 14:20
Lk 9:17
Iv 6:12
i Mt 14:21
Iv 6:13
j Mt 14:22
Iv 6:14
k Mt 6:6
Mt 14:23
Mk 1:35
Lk 6:12
l Mt 14:24
Iv 6:16
m Iv 6:19
n Lk 24:37
Iv 6:19
o Mt 14:27
Iv 6:20

Desni stupac

- a Mt 14:32
Iv 6:21
b Mt 16:9
Mk 3:5
Mk 8:17
c Mt 14:34
d Mt 14:35
e Mt 9:20
Mk 5:27
Lk 8:44
Dj 19:12
f 4Mo 15:38
g Mt 14:36

7. poglavlje

- h Mt 15:1
i Lk 11:38
j Mt 15:6
k Mt 23:25
Lk 11:39
l Mt 15:2
m Mt 15:7
n Eze 33:31
Mt 15:8

vjetar je utihnuo. A oni su se veoma zapanjili,^a **52** jer nisu shvatili što je značilo čudo s kruhovima, nego im srce to i dalje nije moglo razumjeti.^b

53 I kad su prešli na kopno, došli su u Genezaret i usidrili lađu u blizini.^c **54** A čim su izašli iz lađe, ljudi su ga prepoznali, **55** pa su protrčali cijeli taj kraj i počeli donositi na ležajima bolesne onamo gdje su čuli da se on nalazi. **56** I kamo god bi ulazio — u sela, u gradove, u naselja^d — na trgove bi stavljali bolesnike i oni bi ga molili da dotaknu^e barem rub^f njegove haljine. I tko god bi ih dotaknuo, ozdravio bi.^g

7 I skupili su se oko njega farizeji i neki pismoznanci koji su došli iz Jeruzalema.^h **2** Vidjeli su da neki njegovi učenici jedu nečistim rukama, to jest da ih ne peru prema obredu.ⁱ **3** A farizeji i svi Židovi ne jedu ako ne operu ruke do lakta, držeći se predaje svojih starih. **4** Kad se vrate s tržnice, ne jedu ako se ne očiste škropeći se vodom. Ima još mnogo toga čega se zbog predaja^j drže: obrednog pranja* čaša, vrčeva i bakrenog posuda.^k **5** Zato su ga ti farizeji i pismoznanci upitali: "Zašto tvoji učenici ne postupaju po predaji naših starih, nego jedu a da nisu oprali ruke prema obredu?"^l **6** A on im je rekao: "Dobro je Izaia prorokovao o vama, licemjери, kad je napisao:^m 'Narod me ovaj poštuje usnama svojim, ali srce mu je daleko od mene.'ⁿ

Mk 7:4* Ili: "drže: krštenja".

7 Uzalud me štuju, jer su učena koja naučavaju zapovijedi ljudske.^a 8 Ostavljate zapovijed Božju, a držite se predaje ljudske.”^b

9 Još im je rekao: “Lukavo ukidate zapovijed^c Božju da biste sačuvali svoju predaju. 10 Naprimjer, Mojsije je rekao: ‘Poštuj oca svojega i majku svoju’^d i ‘Tko prokune oca ili majku, neka se pogubi’.^e 11 A vi kažete: ‘Ako čovjek kaže ocu ili majci: “Što god imam, a čime bih ti mogao pomoći, to je korban^f (to jest određeno je za dar^g Bogu)...”

12 Time mu više ne dopuštate da išta učini za oca ili majku.^h

13 Tako obezvređujete riječ Božjuⁱ svojom predajom koju ste prenijeli drugima. I još mnogo toga^j sličnog činite.”

14 Tada je opet pozvao narod k sebi i rekao im: “Poslušajte me svi i razumijte!^k 15 Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego ono što iz čovjeka izlazi, to ga onečišćuje.”^l 16* —

17 A kad je otišao od naroda i ušao u kuću, njegovim su ga učenicima upitali za smisao usporedbe.^m 18 I rekao im je: “Zar ni vi ne razumijete?ⁿ Ne znate li da čovjeka ne može onečistiti ništa što izvana ulazi u njega, 19 jer mu ne ulazi u srce, nego u utrobu, te izlazi u zahod?”^o Tako je sva jela proglasio čistima.^p 20 Još je rekao: “Ono što iz čovjeka izlazi, to onečišćuje čovjeka.^r 21 Jer iznutra, iz srca ljudskog,^s izlaze zle misli: bludništva,^t krađe, ubojstva,^u 22 preljubu,

7. poglavlje

a Iza 29:13

Mt 15:9

Kol 2:8

b Mt 15:3

Ga 1:14

Tit 1:14

c Iza 24:5

d 2Mo 20:12

5Mo 5:16

Mt 15:4

Ef 6:2

e 2Mo 21:17

3Mo 20:9

Izr 20:20

f Mt 15:5

Mt 23:18

g 3Mo 1:2

3Mo 2:1

h 1Ti 5:8

i Mt 15:6

j Mk 7:3

k Izr 8:5

Mt 15:10

l Mt 15:11

Dj 10:14

1Ko 8:8

1Ti 4:4

Tit 1:15

m Mt 15:15

Lk 8:9

n Mt 15:16

o Mt 15:17

p Lk 11:41

Dj 10:15

r Mt 15:18

s 1Mo 6:5

1Mo 8:21

Ps 14:1

Jr 17:9

t Ga 5:19

u Mt 15:19

Desni stupac

a Tit 3:3

b Ga 5:19

Ef 4:19

c Mt 15:20

Ri 1:28

d Mt 11:21

Mt 15:21

e Mk 2:1

f Mt 15:22

g Mt 15:22

h Mt 15:24

i Mt 7:6

Mt 10:5

Mt 15:26

Ri 9:4

Ef 2:12

j Lk 16:21

k Mt 15:27

l Mt 15:28

m Iv 4:51

n Mt 15:29

Mk 5:20

o Mt 9:32

Lk 11:14

Dj 9:12

p Mk 8:23

Iv 9:6

r Mk 6:41

Iv 17:1

s Iv 11:33

Iv 11:38

bi, lakomost,^a zloba, prijevara, besramnost,^b zavidno* oko, hula, oholost, nerazumnost.

23 Sva ta zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka.”^c

24 I ustao je i otišao odande u krajeve tirske i sidonske.^d Ušao je u kuću i nije htio da itko sazna da je ondje. Ali nije mogao proći nepaženo,^e

25 nego je odmah za njega čula žena čija je kćerka bila opsjednuta nečistim duhom, pa je došla i pala ničice pred noge njegove.^f 26 Ta je žena bila Sirofeničanka grčkog porijekla. I molila ga je da istjera demona iz kćeri njezine.^g

27 Ali on joj je rekao: “Pusti da se najprije nasite djeca, jer nije u redu uzeti kruh djeci^h i baciti ga psićima!”ⁱ

28 A ona mu je rekla: “Da, gospodine, ali i psići ispod stola jedu od mrvica^j dječjih.”^k

29 Nato joj je rekao: “Zato što si to rekla, idi! Demon je izašao iz kćeri tvoje.”^l 30 I otišla je kući i našla^m dijete kako leži na krevetu, a demon je bio izašao.

31 A kad se vraćao iz krajeva tirskih, išao je preko Sidona do Galilejskog mora kroz područje Dekapolisa.^{*n}

32 Tamo su mu doveli gluhog čovjeka sa smetnjom u govoru i molili su ga da položi ruke na njega.^o 33 On ga je uzeo nasamo iz mnoštva i stavio mu svoje prste u uši, a zatim je pljunuo i dotaknuo mu jezik.^p

34 Pogledao je u nebo^r i duboko uzdahnuo^s te mu rekao: “*Effata*”, to jest: “Otvori se!”

35 On ga je pogledao i rekao: “*Effata*”, to jest: “Otvori se!”

36 On ga je pogledao i rekao: “*Effata*”, to jest: “Otvori se!”

Mk 7:22* Ili: “zlo”. 31* Ili: “Deset Gradova”.

35 Tada su mu se otvorile uši^a i razriješila se sveza jezika njegova, te je počeo pravilno govoriti. 36 A Isus im je zabranio da ikome govore o tome,^b ali što im je više branio, to su oni više o tome govorili.^c 37 I silno su se divili^d i govorili: “Sve dobro čini. Gluhima daje da čuju i nijemima da govore.”^e

8 Onih se dana opet okupio silan narod. Kako nisu imali što jesti, dozvao je učenike i rekao im:^f 2 “Žao mi je^g naroda, jer već su tri dana kod mene, a nemaju što jesti. 3 Ako ih gladne pošaljem kućama njihovim, klonut će na putu. A neki su od njih došli izdaleka.” 4 Učenici su mu odgovorili: “Otkud bi tko na ovom pustom mjestu mogao te ljude nahraniti kruhom?”^h 5 Još ih je upitao: “Koliko kruhova imate?” A oni su rekli: “Sedam.”ⁱ 6 Tada je rekao narodu neka posjeda* po zemlji. I uzeo je sedam kruhova, zahvalio Bogu,^j razlomio ih i davao učenicima svojim da ih posluže. I poslužili su ih narodu.^k 7 Imali su i nekoliko ribica. Blagoslovio ih je i rekao da i njih posluže.^l 8 I jeli su i nasitili se. Potom su sakupili preostale ulomke — sedam punih koševa.^m 9 A ondje je bilo oko četiri tisuće muškaraca. Na kraju ih je otpustio.ⁿ

10 I odmah je ušao u ladu s učenicima svojim i došao je u krajeve dalmanutske.^o 11 I došli su farizeji i počeli se

7. poglavlje

- a Iza 35:5
Mt 11:5
Mt 15:30
b Iza 42:2
Mt 8:4
Mk 5:43
c Mk 1:45
d Dj 14:11
e Iza 35:5
Mt 15:31

8. poglavlje

- f Mt 15:32
g He 2:17
He 4:15
He 5:2
h 4Mo 11:21
2Kr 7:2
Mt 15:33
Mk 6:52
i Mt 15:34
Mk 6:38
j 5Mo 8:10
Lk 22:19
1Ti 4:4
k Mt 15:36
Mk 6:41
l Mt 14:19
m Mt 15:37
n Mt 15:38
o Mt 15:39

Desni stupac

- a Mt 12:38
Mt 16:1
Iv 6:30
b Mk 7:34
c Mt 16:4
d Mt 16:5
e Mt 16:6
Lk 12:1
1Ko 5:7
Ga 5:9
f Mt 16:7
g Iv 4:33
h Iza 29:24
Mt 16:8
Mk 6:52
i Iza 44:18
Jr 5:21
Eze 12:2
Mt 13:13
j Mk 6:38
k Mt 14:20
Mk 6:43
Lk 9:17
Iv 6:13
l Mt 15:37
m Mt 16:11
Mk 6:52
n Mk 6:56
o Mk 7:33
Iv 9:6

preparati s njim, tražeći od nje-ga znak s neba, da bi ga iskušali.^a 12 Tada je duboko uzdahnuo^{*b} i rekao: “Zašto ovaj naraštaj traži znak? Zaista, kažem vam, neće se dati znak ovom naraštaju.”^c 13 Nato ih je ostavio, ušao u ladu i otišao na drugu obalu.

14 No zaboravili su ponijeti kruha. Imali su samo jedan kruh sa sobom na ladi.^d

15 I upozoravao ih je: “Budite oprezni, čuvajte se kvasca farizejskoga i kvasca Herodova!”^e 16 A oni su među sobom raspravljali o tome što nemaju kruha.^f 17 Isus je to zapazio, pa im je rekao: “Zašto raspravljate o tome što nemate kruha?^g Zar još ne razumijete i ne shvaćate? Zar to srce vaše ne može razumjeti?”^h

18 Zar ‘oči imate, a ne vidite, i uši imate, a ne čujete?’ⁱ Zar se ne sjećate, 19 kad sam ono razlomio pet kruhova^j za pet tisuća muškaraca, koliko ste košara punih ulomaka nakupili?” Odgovorili su mu: “Dvanaest.”^k 20 “A kad sam razlomio sedam za četiri tisuće muškaraca, koliko ste koševa punih ulomaka nakupili?” Odgovorili su mu: “Sedam.”^l 21 Nato im je rekao: “Zar još ne shvaćate?”^m

22 I došli su u Betsaidu. Tamo su mu doveli slijepca i zamolili ga da ga dotakne.ⁿ 23 On je uzeo slijepca za ruku, izveo ga izvan sela, pljunuo^o mu na oči i položio ruke na nje-ga te ga upitao: “Vidiš li što?”

Mk 8:12* Doslovno: “duboko uzdahnuo duhom svojim”.

Mk 8:6* Doslovno: “poliježe”. Usporedi bilješku za Mt 9:10.

24 A čovjek je pogledao i rekao: "Vidim ljude, ustvari vidim nešto kao stabla koja hodaju." 25 Zatim mu je opet položio ruke na oči, i čovjek je potpuno progledao. Ozdravio je i sve je jasno vidio. 26 Tada ga je poslao kući i rekao mu: "Ne ulazi u selo!"^a

27 A Isus i učenici njegovi krenuli su u sela Cezareje Filipove. Putem je on upitao učenike svoje: "Što govore ljudi, tko sam ja?"^b 28 Odgovorili su mu: "Neki kažu da si Ivan Krstitelj,^c drugi da si Ilija,^d a treći da si jedan od proroka."^e 29 On ih je upitao: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" Petar mu je odgovorio: "Ti si Krist."^{*f} 30 Nato im je zapovjedio da nikome ne govore o njemu.^g 31 I počeo ih je poučavati da Sin čovječji mora mnogo pretrpjeti i biti odbačen od starješina, glava svećeničkih i pismoznana ca te biti ubijen^h i nakon tri dana uskrsnuti.ⁱ 32 To im je otvoreno govorio. A Petar ga je uzeo na stranu i počeo ga prekoravati.^j 33 Ali on se okrenuo, pogledao svoje učenike i prekorio Petra: "Odlazi od mene, Sotono, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske!"^k

34 I pozvao je k sebi narod i učenike svoje i rekao im: "Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne sebe i uzme mučenički stup* svoj i neka ide za mnom!" 35 Jer tko god hoće spasiti svoj život,* izgubit će ga, a tko god izgubi svoj život

Mk 8:29* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4. 34* Vidi dodatak 8. 35* Doslovno: "dušu".

8. poglavlje

- a Mt 8:4
Mk 5:43
- b Mt 16:13
Lk 9:18
- c Mt 14:2
Mk 6:14
- d Mk 9:11
- e Mt 16:14
Lk 9:19
- f Mt 16:16
Lk 9:20
Iv 1:41
Iv 6:69
1Iv 4:15
- g Mt 16:20
Mk 9:9
Lk 9:21
- h Mt 26:2
- i Mt 16:21
Mt 17:23
Lk 9:22
- j Mt 16:22
- k Mt 16:23
Ri 8:7
1Ko 2:14
- l Mt 10:38
Mt 16:24
Lk 9:23
Lk 14:27
Ga 5:24

Desni stupac

- a Mt 10:39
Mt 16:25
Lk 9:24
Iv 12:25
Ot 12:11
- b Mt 16:26
Lk 9:25
- c Ps 49:8
- d Mt 10:33
Mt 16:27
Lk 9:26
Lk 12:9
Ri 1:16
2Ti 1:8
- e Mt 25:31
2So 1:7

9. poglavlje

- f Mt 16:28
Lk 9:27
1Ko 4:20
- g Mt 17:1
Lk 9:28
- h Da 7:9
Mt 17:2
Mt 28:3
Lk 9:29
- i Mt 17:3
Lk 9:30
- j Mt 17:4
Lk 9:33
- k Lk 3:22
Iv 12:28
- l Ps 2:7
Iza 42:1
Mt 3:17
- m 5Mo 18:15
Mt 17:5
Lk 9:35
Dj 3:22
2Pe 1:17
- n Mt 17:8
Lk 9:36
- o Mt 12:16
Mk 8:30
- p Mt 17:9
Lk 9:36

radi mene i radi dobre vijesti, spasit će ga.^a 36 Zaista, što koristi čovjeku da stekne cijeli svijet, a izgubi život?^b 37 Jer, što čovjek može dati u zamjenu za život svoj?^c 38 Tko se god postidi mene i riječi mojih u ovom preljubničkom i grešnom naraštaju, i Sin čovječji postidjet^d će se njega kad dođe u slavi Oca svojega sa svetim anđelima."^e

9 Još im je rekao: "Zaista, kažem vam, neki od onih koji ovdje stoje neće okusiti smrti dok ne vide da je kraljevstvo Božje došlo u sili."^f 2 Tako je šest dana kasnije Isus uzeo samo Petra, Jakova i Ivana i poveo ih na visoku goru, gdje su bili sami. Tada se preobrazio pred njima.^g 3 Haljine su mu postale blistave, mnogo bjelije nego što bi ih ijedan bjelilac na zemlji mogao ubijeliti.^h 4 I ukazali su im se Ilija i Mojsije, kako razgovaraju s Isusom.ⁱ 5 A Petar je rekao Isusu: "Učitelju,* dobro nam je ovdje. Zato podignimo tri šatora, jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju!"^j 6 Naime, nije znao što da kaže, jer su se jako prestrašili. 7 I stvorio se oblak i zasjenio ih, a iz oblaka je došao glas:^k "Ovo je Sin moj,^l ljubljeni! Njega slušajte!"^m 8 I odjednom, pogledavši uokolo, više nisu vidjeli nikoga pored sebe osim Isusa.ⁿ

9 A dok su silazili s gore, zapovjedio im je da nikome ne pričaju^o što su vidjeli sve dok Sin čovječji ne ustane iz mrtvih.^p 10 I uzeli su k srcu te riječi, ali među sobom su

Mk 9:5* Vidi bilješku za Mt 23:7.

raspravljali što znači to da će ustati iz mrtvih. **11** I upitali su ga: "Zašto pismoznanci kažu da najprije mora doći Ilija?"^a **12** A on im je rekao: "Doista najprije mora doći Ilija i sve obnoviti.^b Ali kako to da je o Sinu čovječjem napisano da mora mnogo pretrpjeti^c i da će biti prezren?"^d **13** Ali kažem vam: Ilija^e je već došao i učinili su mu što god su htjeli, kao što je napisano o njemu."^f

14 Kad su došli k drugim učenicima, primijetili su silan narod oko njih i pismoznance kako se prepiru s njima.^g **15** Čim ga je sav taj narod ugledao, iznenađeno je pritrčao k njemu i počeo ga pozdravljati. **16** A on ih je upitao: "O čemu se prepirete s njima?" **17** Netko iz naroda odgovorio mu je: "Učitelju, doveo sam k tebi svoga sina jer je opsjednut duhom zbog kojeg ne može govoriti.^h **18** Gdje god ga uhvati, tresne ga o zemlju, a on se pjeni, škripi zubima i gubi snagu. I rekao sam učenicima tvojim da ga istjeraju, ali nisu mogli."ⁱ **19** A on im je rekao: "O bezvjerni naraštaju!^j Dokle moram ostati s vama? Dokle vas moram podnositi? Dovedite ga k meni!"^k **20** I doveli su ga k njemu. Kad ga je duh ugledao, odmah je dijete bacio u grč. I dijete je palo na zemlju te se stalo valjati i pjeniti.^l **21** A Isus je upitao oca njegovoga: "Koliko mu se dugo to događa?" On je rekao: "Odmalena. **22** I često ga baca i u vatru i u vodu da ga ubije."^m Nego, ako mo-

9. poglavlje

- a Mt 4:5
Mt 17:10
Mk 8:28
- b Mt 17:11
- c 1Mo 3:15
Ps 22:6
Iza 50:6
Iza 53:3
Da 9:26
- d Lk 23:11
Flp 2:7
- e Mt 11:14
Lk 1:17
- f Mt 17:12
- g Lk 9:37
- h Mt 17:14
Lk 9:38
- i Mt 17:15
Lk 9:39
- j 5Mo 32:20
- k Mt 17:17
Lk 9:41
- l Mk 1:26
Lk 9:42
- m Mt 17:15

Desni stupac

- a 2Lje 20:20
Mt 17:20
Mk 11:23
Lk 17:6
Iv 11:40
Dj 14:9
- b Lk 17:5
Ef 2:8
He 12:2
- c Mt 17:18
Mk 1:25
Lk 4:35
Dj 10:38
- d Mk 1:26
- e Lk 9:42
- f Mt 17:19
- g Mt 17:20
- h Mt 17:22
Mt 26:2
- i Mt 16:21
Mt 17:23
Mk 8:31
Lk 9:44
- j Lk 9:45
Iv 16:19
- k Mt 18:1
Lk 9:46
Lk 22:24
- l Izr 13:10
- m Mt 18:1
Mt 20:28
Mk 10:43
Lk 9:46
Flp 2:8

žeš što učiniti, smiluj nam se i pomози nam!" **23** A Isus mu je rekao: "Kazao si: 'Ako možeš!' Pa sve je moguće onome tko vjeruje!"^a **24** Djetetov je otac odmah povikao: "Vjerujem! Ali pomози mi da imam više vjere!"^b

25 Primijetivši da narod hrli k njima, Isus je prekorio^c nečistog duha: "Duše koji ga činiš nijemim i gluhim, zapovijedam ti, izadi iz njega i više u njega ne ulazi!" **26** I nakon povika i silnoga djetetova grčenja izašao je.^d A dječak je ostao kao mrtav, tako da je većina govorila: "Mrtav je!"

27 Ali Isus ga je uzeo za ruku i podignuo ga, i on je ustao.^e **28** Kad je ušao u kuću, upitali su ga učenici njegovi nasamo: "Zašto ga mi nismo mogli istjerati?"^f **29** On im je odgovorio: "Ova se vrsta ničim ne može istjerati osim molitvom."^g

30 Otišavši odande, prolazili su kroz Galileju, a on nije htio da to itko sazna. **31** Jer poučavao je učenike svoje i govorio im: "Sin čovječji bit će predan u ruke ljudima. Oni će ga ubiti,^h no iako će biti ubijen, uskrsnut će nakon tri dana."ⁱ **32** Ali oni nisu razumjeli te riječi, a bojali su se pitati ga.^j

33 I došli su u Kafarnaum. Kad je bio u kući, upitao ih je: "O čemu ste putem raspravljali?"^k **34** A oni su šutjeli, jer su putem među sobom raspravljali tko je veći.^l **35** Tada je on sjeo i pozvao dvanaestoricu i rekao im: "Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima sluga."^m

36 I uzeo je dijete, postavio ga među njih i zagrlio ga te im rekao:^a 37 “Tko god prima jedno ovakvo dijete u ime moje, mene prima. A tko god mene prima, ne prima samo mene nego i onoga koji me poslao.”^b

38 Ivan mu je rekao: “Učitelju, vidjeli smo kako neki čovjek istjeruje demone u ime tvoje, pa smo mu branili,^c jer nije išao s nama.”^d 39 Ali Isus je odvratio: “Ne branite mu, jer nitko tko učini neko silno djelo* u ime moje neće moći ubrzo zatim zlo govoriti o meni!^e 40 Jer tko nije protiv nas, za nas je.^f 41 Jer tko vas god napoji čašom^g vode zbog toga što pripadate Kristu,^h zaista, kažem vam, neće izgubiti plaću svoju. 42 Ali tko god pokoleba u vjeri* jednog od ovih malih koji vjeruju, bilo bi mu bolje da mu se oko vrata stavi mlinski kamen što ga okreće magarac i da bude bačen u more.ⁱ

43 Ako te ruka tvoja navodi na grijeh,* odsijeci je! Bolje ti je da sakat dobiješ život nego da s obje ruke odeš u gehenu,^j u vatru koja se ne može ugaziti.^k 44* — 45 I ako te noga tvoja navodi na grijeh, odsijeci je! Bolje ti je da hrom dobiješ život^k nego da s obje noge budeš bačen u gehenu.^l 46* — 47 I ako te oko tvoje navodi na grijeh, iskopaj ga!^m Bolje ti je da jednook uđeš u kraljevstvo

Mk 9:39* Ili: “neko čudo”. 42* Ili: “navede na grijeh”. Doslovno: “navede na spoticanje”. 43* Doslovno: “spoticanje”. 43* Vidi dodatak 4. 44* Vidi bilješku za Mt 17:21. 46* Vidi bilješku za Mt 17:21.

9. poglavlje

- a Mt 18:2
Mk 10:16
Lk 9:47
Lk 18:16
- b Mt 10:40
Mt 18:3
Lk 9:48
Iv 13:20
- c 4Mo 11:28
Dj 19:13
- d Lk 9:49
- e 1Ko 12:3
- f Mt 12:30
Lk 9:50
Lk 11:23
- g Mt 10:42
Mt 25:35
- h Mt 25:40
Ri 8:9
2Ko 10:7
- i Mt 18:6
Lk 17:1
- j Mt 5:30
Kol 3:5
- k Mt 18:8
- l Mt 10:28
Mt 23:33
Lk 12:5
- m Mt 5:29
Mt 18:9
Ri 8:13
Ga 5:24

Desni stupac

- a Ot 21:8
- b Iza 66:24
- c Lk 17:29
- d Mt 5:13
Lk 14:34
- e IZR 15:1
IZR 16:23
Kol 4:6
- f Ri 12:18
Ef 4:29
1So 5:13
He 12:14

10. poglavlje

- g Mt 19:1
Iv 10:40
- h Mt 2:16
Mt 19:3
- i 5Mo 24:1
Mt 5:31
Mt 19:7
- j 5Mo 9:6
Dj 13:18
- k 1Mo 1:27
1Mo 5:2
Mt 19:4
- l 1Mo 2:24
Ef 5:31
- m Mt 19:6
- n Mk 9:28
- o Mt 5:32
Mt 19:9
Lk 16:18
- p Ri 7:3
1Ko 7:13

Božje nego da s oba oka budeš bačen u gehenu,^a 48 gdje crvi ne umiru i vatra se ne gasi.^b

49 Jer svatko će biti posoljen vatrom.^c 50 Sol je dobra. Ali ako sol postane neslana, čime ćete nju osoliti?^d Imajte sol^e u sebi i budite u miru^f jedni s drugima!”

10 Odande je ustao i došao u rubno područje Judeje i na onu stranu Jordana. I narod je opet došao k njemu, a on ih je opet poučavao, kao što je imao običaj.^g 2 Tada su mu pristupili farizeji. Želeći ga iskušati, upitali su ga je li čovjeku dopušteno razvesti se od žene.^h 3 A on im je odvratio: “Što vam je zapovjedio Mojsije?” 4 Oni su odgovorili: “Mojsije je dozvolio mužu da napiše poptvrdu o razvodu i da se razvede od žene.”ⁱ 5 A Isus im je rekao: “Zbog okorjelosti srca vašega^j napisao vam je tu zapovijed. 6 No od početka stvaranja ‘On ih je načinio kao muško i žensko.^k 7 Zbog toga će čovjek ostaviti oca svojega i majku 8 i njih dvoje bit će jedno tijelo.^l Tako nisu više dvoje, nego jedno tijelo. 9 Dakle, što je Bog združio,* neka čovjek ne rastavlja!”^m 10 Kad su opet bili u kući,ⁿ učenici su ga ispitali o tome. 11 I on im je rekao: “Tko se god razvede od žene svoje i oženi drugom, čini preljub^o prema prvoj. 12 I ako se žena razvede od muža pa se uda za drugoga, čini preljub.”^p

Mk 10:9* Doslovno: “ujarmio zajedno”.

13 A ljudi su mu dovodili djecu da ih dotakne, ali učeni- ci su ih prekoravali.^a 14 Kad je Isus to vidio, razljutio se i rekao im: "Pustite djecu neka dolaze k meni! Ne branite im, jer takvima pripada kraljev- stvo Božje!"^b 15 Zaista, ka- žem vam, tko god ne primi kraljevstvo Božje poput dje- teta, neće ući u njega."^c 16 I uzeo je djecu u naručje i blagoslivljavao ih, polažući ruke na njih.^d

17 Kad je polazio na put, do- trčao je neki čovjek, pao na koljena pred njim i upitao ga: "Učitelju dobri, što mo- ram činiti da naslijedim ži- vot vječni?"^e 18 A Isus mu je rekao: "Zašto me zoveš do- brim? Nitko nije dobar, osim jednoga, Boga."^f 19 Zapovi- jedi znači: 'Ne ubij',^h 'Ne učini preljub',ⁱ 'Ne ukradi',^j 'Ne svje- doči lažno',^k 'Ne varaj',^l 'Po- štuju oca svojega i majku'.^m 20 A on mu je rekao: "Učitelju, sve to držim još od mladosti svoje." 21 Tada ga je Isus po- gledao i s naklonošću mu re- kao: "Jedno ti nedostaje: idi, prodaj što god imaš i novac daj siromasima, pa ćeš imati blago na nebu! A onda dođi i idi za mnom!"ⁿ 22 Ali on se rastu- žio na te riječi i otišao žalo- stan, jer je imao velik imetak.^o

23 Pogledavši uokolo, Isus je rekao učenicima svojim: "Kako će teško bogati^p ući u kraljevstvo Božje!"^r 24 A učenici su bili iznenađeni^s nje- govim riječima. Nato im je Isus opet rekao: "Djeco, kako je teško ući u kraljevstvo Božje! 25 Lakše je devi proći kroz

10. poglavlje

- a Mt 19:13
Lk 18:15
- b Mt 18:4
Mt 19:14
Lk 18:16
1Pe 2:2
- c Mt 18:3
Lk 18:17
- d 1Mo 48:14
Mk 9:36
- e Mt 19:16
Lk 18:18
- f Ps 86:5
- g Mt 19:17
Lk 18:19
- h 2Mo 20:13
5Mo 5:17
Mt 5:21
1Iv 3:15
- i 2Mo 20:14
5Mo 5:18
- j 2Mo 20:15
5Mo 5:19
- k 2Mo 20:16
5Mo 5:20
- l 3Mo 19:13
- m 2Mo 20:12
5Mo 5:16
Ef 6:2
- n Mt 19:21
- o Lk 18:23
- p Job 31:24
Ps 17:14
Ps 52:7
Ps 62:10
Jr 9:23
1Ti 6:17
- r Mt 19:24
Lk 18:25
- s Lk 4:32

Desni stupac

- a Mt 19:24
Lk 18:25
- b Mt 19:25
Lk 18:26
1Pe 4:18
- c 1Mo 18:14
Job 42:2
Jr 32:17
Za 8:6
Lk 18:27
- d Mt 19:27
Lk 18:28
- e Mt 10:37
Mt 19:29
Lk 18:29
- f Lk 18:30
- g Mt 5:11
Iv 16:22
Dj 14:22
- h Mt 19:30
Mt 20:16
Lk 13:30
- i Mk 8:31
Mk 9:31
Lk 9:22
Lk 18:31
- j Mt 20:18
Lk 18:31
- k Mt 20:19
Lk 18:33
Dj 10:40
1Ko 15:4
- l Mt 10:2
- m Mt 20:20

ušicu igle nego bogatome ući u kraljevstvo Božje."^a 26 A oni su se još više zapanjili i upi- tali ga: "Tko se onda može spa- siti?"^b 27 Isus je pogledao u njih i rekao: "Ljudima je to ne- moguće, ali nije Bogu. Bogu je sve moguće."^c 28 A Petar mu je počeo govoriti: "Evo, mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom."^d 29 Isus je tada rekao: "Zaista, kažem vam, nitko nije ostavio kuću ili bra- ću ili sestre ili majku ili oca ili djecu ili njive radi mene i radi dobre vijesti,^e 30 a da neće sada, u ovom vremenu, primiti stotruko:^f i kuće i bra- ću i sestre i majke i djecu i nji- ve, s progonstvima,^g a u po- retku* koji dolazi život vječni. 31 No mnogi koji su prvi bit će posljednji, a posljednji prvi."^h

32 Putovali su tako u Je-ruzalem, a Isus je išao ispred njih. I bili su zadivljeni, a oni koji su išli za njima bojali su se. Tada je opet uzeo dvanaes- toricu na stranu i počeo im govoriti o onome što ga tre- ba zadesiti:ⁱ 33 "Evo, idemo u Jeruzalem. Sin čovječji bit će predan glavarima svećenič- kim i pismoznancima, a oni će ga osuditi na smrt i predati ga neznabošcima,^j 34 i izru- givat će mu se i pljuvati ga i bi- čevati ga i ubiti, a nakon tri dana on će uskrsnuti."^k

35 A Jakov i Ivan, dva sina Zebedejeva,^l pristupili su mu i rekli mu: "Učitelju, htjeli bi- smo da nam učiniš što zatraži- mo od tebe."^m 36 A on im je rekao: "Što želite da vam učin- im?" 37 Odgovorili su mu:

Mk 10:30* Vidi bilješku za Mt 12:32.

“Daj nam da u slavi tvojoj sjednemo jedan tebi zdesna, a drugi slijeva!”^a **38** Ali Isus im je rekao: “Ne znate što tražite. Možete li piti čašu koju ja pijem ili krstiti se krštenjem kojim se ja krstim?”^b **39** Odgovorili su mu: “Možemo.” Nato im je Isus rekao: “Čašu koju ja pijem pit ćete i krštenjem kojim se ja krstim krstiti ćete se.”^c **40** Ali da sjedite meni zdesna ili slijeva ne mogu ja dati,^d nego to pripada onima kojima je pripremljeno.”

41 A kad su to čula ostala desetorica, naljutila su se na Jakova i Ivana.^e **42** No Isus ih je dozvao k sebi i rekao im: “Znate da oni koje se smatra vladarima gospodare narodima i velikaši ih drže pod svojom vlašću.”^f **43** A među vama neka ne bude tako! Nego tko god hoće biti velik među vama, neka vam bude sluga,^g **44** i tko god hoće biti prvi među vama, neka bude rob svima!^h **45** Jer ni Sin čovječji nije došao da mu služe,ⁱ nego da služi i da svoj život* dade kao otkupninu^j za mnoge.”^k

46 I došli su u Jerihon. A kad su on i učenici njegovi i mnoštvo ljudi izlazili iz Jerihona, Bartimej (sin Timejev), slijepi prošnjak, sjedio je kraj puta.¹ **47** Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, povikao je: “Sine Davidov,^m Isuse, smiluj mi se!”ⁿ **48** Nato su ga mnogi počeli ušutkivati, ali on je još jače vikao: “Sine Davidov, smiluj mi se!”^o **49** Tada se Isus zaustavio i rekao: “Pozovite ga!” I pozvali su slijepca i rekli mu: “Budi hrabar! Ustani,

Mk 10:45* Doslovno: “dušu”.

10. poglavlje

- a Mt 19:28
Mt 20:21
b Mt 20:22
Lk 12:50
Iv 18:11
Ri 6:3
c Mt 20:23
Dj 13:2
Oti 1:9
d Jk 4:3
e Mt 20:24
f Mt 20:25
Lk 22:25
1Pe 5:3
g Mt 20:26
Mk 9:35
Lk 9:48
h Mt 20:27
Lk 22:26
i Iv 13:14
Flp 2:7
j Iza 53:10
Da 9:24
2Ko 5:21
Ga 3:13
Tit 2:14
k 3Mo 16:17
Mt 20:28
l Mt 20:29
Lk 18:35
m Jr 23:5
Mt 9:27
Mt 15:22
Ri 1:3
n Lk 18:38
o Mt 20:31
Lk 18:39

Desni stupac

- a Mt 20:32
Lk 18:40
b Mk 10:36
c Mt 20:33
Lk 18:41
d Mt 9:22
Lk 8:48
e Iza 35:5
Iza 42:7
Mk 8:25
Dj 26:18
f Mt 20:34
Lk 18:43

11. poglavlje

- g Iv 11:18
h Mt 21:1
Lk 19:29
i Mt 21:2
Lk 19:30
j Mt 21:3
Lk 19:31
Iv 13:13
k Mt 21:6
Lk 19:32
l Lk 19:33
m Lk 19:34
n 1Kr 1:33
Za 9:9
o Mt 21:7
Iv 12:14
p 2Kr 9:13
r Iv 12:13
s Mt 21:8
Lk 19:36
t Ps 118:25
Mt 21:15
u Ps 118:26
Mt 21:9
Lk 19:38
Iv 12:13

zove te!”^a **50** I on je zbacio sa sebe svoju haljinu, skočio i otišao k Isusu. **51** Tada ga je Isus upitao: “Što hoćeš da ti učinim?”^b Slijepac mu je odgovorio: “*Rabboni*,* učini da progledam!”^c **52** A Isus mu je rekao: “Idi, vjera te tvoja ozdravila!”^d I odmah je progledao^e i pošao putem za njim.^f

11 Kad su se približili Jeruzalemu, Betfagi i Betaniji^g na Maslinskoj gori, poslao je dvojicu učenika svojih^h **2** i rekao im: “Idite u selo koje vidite pred sobom! Čim udete u njega, naći ćete privezano magare na kojem još nitko nije sjedio. Odvežite ga i dovedite!”ⁱ **3** Ako vam tko kaže: ‘Zašto to radite?’ recite: ‘Gospodinu treba i odmah će ga vratiti.’”^j **4** I tako su otišli i našli magare privezano kod vrata, vani na ulici, i odvezali su ga.^k **5** A neki od onih što su tamo stajali upitali su ih: “Zašto odvezujete magare?”^l **6** Oni su im odgovorili onako kako im je Isus rekao. I pustili su ih da odu.^m **7** I doveli su Isusu magare,ⁿ stavili na njega haljine svoje i on je sjeo na njega.^o **8** Mnogi su prostrli haljine svoje^p po putu, a drugi su uzeli zelene grane^r što su ih narezali u poljima.^s **9** Oni koji su išli pred njim i oni koji su išli za njim vikali su: “Spasi ga, molimo te!”^t Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Jehovino!^u **10** Blagoslovljeno kraljevstvo oca našeg Davida koje dolazi!^v Spasi ga, molimo tebe koji si

v Za 9:9; Lk 1:32; Dj 2:29.

Mk 10:51* Vidi Iv 20:16.

na visinama!" **11** I ušao je u Jeruzalem i otišao u hram. Razgledao je sve uokolo, i kako je već bilo kasno, otišao je u Betaniju s dvanaesticom.^a

12 Sutradan, kad su izašli iz Betanije, ogladnio je.^b

13 I izdaleka je ugledao smokvu koja je imala lišće i otišao je vidjeti ne bi li na njoj što našao. Ali kad je došao do nje, nije našao ništa osim lišća, jer nije bilo vrijeme smokvama.^c

14 Nato joj je rekao: "Neka nitko nikada više ne jede ploda s tebe!"^d A njegovi su učenici slušali.

15 I došli su u Jeruzalem. Tamo je ušao u hram i počeo tjerati one koji su prodavali i kupovali u hramu i isprevrtao je stolove mjenjačima novca i klupe prodavačima golubova.^e **16** I nikome nije dopuštao da pronese kakav predmet kroz hram. **17** I poučavao je narod i govorio: "Nije li pisano: 'Moj će se dom zvati dom molitve' f za sve narode"?^g A vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^h **18** A to su čuli glavari svećenički i pismoznanci i tražili su priliku da ga pogube,ⁱ jer su ga se bojali, budući da je sav narod bio zadivljen njegovim učenjem.^j

19 Kad je došla večer, izašli su iz grada kao i obično. **20** A kad su rano ujutro prolazili, vidjeli su da je smokva usahnula do korijena.^k **21** Petar se sjetio Isusovih riječi, pa mu je rekao: "Učitelju,* pogledaj, smokva koju si prokleo usahnula je!"^l **22** A Isus

11. poglavlje

- a Mt 21:10
- b Mt 21:18
- c Mt 21:19
- d Mk 11:20
- e Mt 21:12
- Lk 19:45
- Iv 2:14
- f 1Kr 8:43
- Iza 56:7
- g Iza 60:7
- Za 2:11
- h Jr 7:11
- Mt 21:13
- Lk 19:46
- Iv 2:16
- i Mk 14:1
- Lk 19:47
- Lk 20:19
- j Mt 21:46
- Lk 19:48
- k Mt 21:19
- l Mk 11:14

Desni stupac

- a Mt 17:20
- Mt 21:21
- Lk 17:6
- 1Ko 13:2
- b Mt 7:7
- Mt 18:19
- Mt 21:22
- Lk 11:9
- Iv 14:13
- Iv 15:7
- Iv 16:24
- c Mt 6:14
- Ef 4:32
- Kol 3:13
- d Ps 103:12
- Mt 6:12
- e Mt 21:23
- Lk 20:1
- f Lk 20:2
- g Mt 21:24
- Lk 20:3
- h Mk 1:4
- i Mt 21:25
- Lk 20:4
- j Lk 20:5
- k Mt 3:5
- Mt 14:5
- Mt 21:26
- Mk 6:20
- Lk 20:6
- l Izr 26:4
- Mt 7:6
- Mt 21:27
- Lk 20:8

12. poglavlje

- m Ps 80:8
- Jr 2:21

im je odvratio: "Imajte vjeru u Boga! **23** Zaista, kažem vam, tko god kaže ovoj gori: 'Digni se i baci u more', i ne posumnja u srcu svojem, nego vjeruje da će se dogoditi ono što kaže, bit će mu tako."^a **24** Zbog toga vama kažem: Sve ono za što molite i što tražite, vjerujte da ste već primili, i imat ćete to!"^b **25** I kad stojite i molite se, oprostite^c sve što imate protiv koga, da bi i vaš Otac koji je na nebesima oprostio vama vaše prijestupe!"^d **26*** —

27 I opet su došli u Jeruzalem. Dok je hodao hramom, pristupili su mu glavari svećenički, pismoznanci i starješine^e **28** i upitali su ga: "Kojom vlašću to činiš? Tko ti je dao tu vlast da to činiš?"^f **29** A Isus im je rekao: "Nešto ću vas upitati. Odgovorite mi, pa ću i ja vama reći kojom vlašću ovo činim!"^g **30** Je li krštenje^h kojim je Ivan krstio bilo s neba ili od ljudi? Odgovorite mi!"ⁱ **31** Tada su počeli raspravljati među sobom: "Ako kažemo: 'S neba', reći će: 'Zašto mu onda niste vjerovali?'"^j **32** A da kažemo: 'Od ljudi?'" No bojali su se naroda, jer svi su smatrali da je Ivan doista bio prorok.^k **33** I odgovorili su Isusu: "Ne znamo." A Isus im je rekao: "Ni ja vama neću reći kojom vlašću ovo činim."^l

12 I počeo im je govoriti u usporedbama: "Neki je čovjek zasadio vinograd^m i postavio ogradu oko njega, iskopao mjesto za vinski tijasak

te podigao stražarsku kulu.^a I dao ga je u zakup vinogradarima^b te otputovao u tudinu.^c **2** Kad je došlo vrijeme, poslao je roba k vinogradarima da uzme od njih dio uroda vinogradskoga.^d **3** Ali oni su ga uhvatili, istukli i poslali natrag praznih ruku.^e **4** Poslao im je i drugog roba. Njemu su razbili glavu i osramotili ga.^f **5** Poslao je i trećega, a nje ga su ubili. Tako i mnoge druge, od kojih su neke istukli, a neke poubijali. **6** Još je jednoga imao, ljubljenog sina.^g Njega je posljednjeg poslao k njima, rekavši: "Poštovat će sina mojega."^h **7** Ali ti su vinogradari među sobom rekli: "Ovo je nasljednik!" Hajde, ubijmo ga, pa će nasljedstvo biti naše!"ⁱ **8** Tada su ga uhvatili i ubili^k te izbacili iz vinograda.^l **9** Što će učiniti vlasnik vinograda? Doći će i pogubiti vinogradare, a vinograd će dati drugima.^m **10** Zar nikad niste čitali ove riječi iz Pisma: "Kamenⁿ koji su graditelji odbacili postao je glavni kamen ugaoni."^o **11** Jehovino je to djelo, divno je to u očima našim?"^p

12 Otada su tražili priliku da ga uhvate, jer su razumjeli da je ispričao ovu usporedbu imajući njih na umu. Ali bojali su se naroda, pa su ga ostavili i otišli.^r

13 Zatim su poslali k njemu neke od farizeja i od Herodovih pristaša^s da ga uhvate u riječi.^t **14** A kad su ovi došli, rekli su mu: "Učitelju, znamo da govoriš istinu i da nisi pristran, jer ne gledaš tko je

12. poglavlje

- a Iza 5:2
- b Pj 8:11
- c Mt 21:33
Lk 20:9
- d Mt 21:34
Lk 20:10
- e Mt 21:35
- f Mt 21:36
Lk 20:11
He 11:37
- g Ps 2:7
Mt 1:23
Ga 4:4
1Iv 4:9
- h Mt 21:37
Lk 20:13
- i Ps 2:8
He 1:2
- j Mt 21:38
Lk 20:14
Dj 2:23
- k Dj 2:23
- l Mt 21:39
Lk 20:15
He 13:12
- m Mt 21:41
Lk 20:16
Dj 28:28
- n Dj 4:11
- o Ps 118:22
Mt 21:42
Lk 20:17
Ef 2:20
1Pe 2:7
- p Ps 118:23
- r Mt 21:45
Mk 11:18
Lk 20:19
- s Mk 3:6
- t Mt 22:15
Lk 20:20

Desni stupac

- a Mt 22:16
Lk 20:21
- b Mt 22:17
Lk 20:22
- c Mt 22:18
Lk 20:23
- d Mt 22:20
Lk 20:24
- e Ri 13:7
Tit 3:1
1Pe 2:13
- f Mt 22:21
Lk 20:25
- g Mt 22:22
- h Mt 22:23
Lk 20:27
Dj 23:8
- i 1Mo 38:8
5Mo 25:5
- j Mt 22:24
Lk 20:28
- k Mt 22:25
Lk 20:29
- l Mt 22:26
Lk 20:31
- m Mt 22:28
Lk 20:33
- n Mt 22:29
Lk 20:34
- o Mt 22:30
Lk 20:35

tko, nego po istini učiš putu Božjem.^a Je li dopušteno plaćati caru* porez ili nije? **15** Da li da plaćamo ili da ne plaćamo?"^b Prozrevši njihovo lice-mjerje, rekao im je: "Zašto me iskušavate? Pokažite mi denar!"^{*c} **16** I donijeli su. A on im je rekao: "Čiji je ovo lik i natpis?" Odgovorili su mu: "Carev."^d **17** Isus je nato rekao: "Vratite caru carevo,^e a Bogu Božje!"^f I divili su mu se.^g

18 Tada su k njemu došli saduceji,^{*} koji kažu da nema uskrsnuća, i upitali su ga:^h **19** "Učitelju, Mojsije nam je napisao da onaj kome umre brat i ostavi ženu, ali ne ostavi djeteta, treba uzeti tu ženuⁱ i s njom podići potomstvo bratu svojemu.^j **20** Bila je sedmero braće. Prvi je uzeo ženu, no kad je umro, nije ostavio potomstva.^k **21** I drugi ju je uzeo, no umro je ne ostavivši potomstva. I treći isto tako. **22** I nijedan od sedmorice nije ostavio nikakva potomstva. Posljednja od svih umrla je i žena.^l **23** Kojem će od njih o uskrsnuću ona biti žena? Jer sedmorica su je imala za ženu."^m **24** A Isus im je rekao: "Niste li u zabludi zbog toga što ne poznate ni Pisma ni Božju moć?"ⁿ **25** Jer kad ustanu iz mrtvih, neće se ženiti niti udavati, nego će biti kao anđeli na nebesima.^o **26** A o mrtvima, da ustaju, niste li čitali u knjizi Mojsijevoj, u zapisu o grmu, kako mu je Bog rekao: 'Ja sam Bog Abra-

Mk 12:14* Ili: "cezar". Grčki: *Kaisar*.
15* Vidi bilješke za Mk 6:37 i 14:5.
18* Vidi bilješku za Mt 3:7.

hamov, Bog Izakov i Bog Jakovljeva?^a **27** A on nije Bog mrtvih, nego živih. U velikoj ste zabludi.”^b

28 A jedan od pismoznana- ca, koji je pristupio i čuo njihovu raspravu, znajući da im je dobro odgovorio, upitao ga je: “Koja je zapovijed prva od svih?”^c **29** Isus je odgovorio: “Prva je: ‘Čuj, Izraele, Jehova, Bog naš, jedan je Jehova,^d **30** i ljubi Jehovu, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom!’^e **31** Druga je ova: ‘Ljubi bližnjega svojeg kao samoga sebe!’^f Nema druge zapovijedi veće od ovih.” **32** A pismoznana- c mu je rekao: “Učitelju, dobro je i istinito što si rekao: ‘On je jedan i nema drugoga osim njega.’^g **33** I ljubiti ga svim srcem i svim razumom* i svom snagom i ljubiti bližnjega kao samoga sebe vrijedi mnogo više od svih paljenica i drugih žrtava.”^h **34** Nato mu je Isus, vidjevši da je pametno odgovorio, rekao: “Nisi daleko od kraljevstva Božjeg.” I nitko više nije imao hrabrosti ispitivati ga.ⁱ

35 Poučavajući u hramu, Isus je rekao: “Kako to da pismoznanci kažu da je Krist* sin Davidov?”^j **36** Sam je David po svetom duhu^k rekao: ‘Jehova je rekao Gospodinu

Mk 12:33* Izvorna riječ ima različita značenja i može se, ovisno o kontekstu, prevesti pojmovima: “sposobnost razumijevanja, shvaćanja, razlučivanja; razum, oštroumnost, pronicljivost, uvid”. Usporedi bilješku za Izr 3:5. **35*** Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

12. poglavlje

- a 2Mo 3:2
Mt 22:31
Lk 20:37
- b Mt 22:32
Lk 20:38
c Mt 22:35
- d 5Mo 6:4
- e 5Mo 6:5
Jš 22:5
Mt 22:37
Lk 10:27
- f 3Mo 19:18
Mt 22:39
Ri 13:9
Ga 5:14
Jk 2:8
- g 5Mo 4:39
5Mo 6:4
Iza 45:21
Iza 46:9
1Ko 8:4
- h 5Mo 6:5
1Sa 15:22
Ho 6:6
Mi 6:6
- i Mt 22:46
- j Mt 22:42
Lk 20:41
Iv 7:42
- k 2Sa 23:2
2Ti 3:16
2Pe 1:21

Desni stupac

- a Ps 110:1
Mt 22:44
Dj 2:34
1Ko 15:25
He 1:13
- b Ri 1:3
Ot 22:16
- c Lk 19:48
Lk 21:38
- d Mt 23:1
Lk 20:46
- e Mt 23:6
Lk 11:43
Lk 20:46
- f 2Ti 3:6
- g Mt 23:14
- h 2Kr 12:9
Iv 8:20
- i Lk 21:1
- j Lk 21:2
- k 1Lj 29:9
Lk 21:3
2Ko 8:12
- l 1Lj 29:9
Lk 21:4

13. poglavlje

- m Mt 24:1
Lk 21:5

mojemu: “Sjedi meni zdesna dok ne položim neprijatelje tvoje pod noge tvoje!”^a **37** Sam ga David naziva ‘Gospodinom’, pa kako mu je onda sin?”^b

I silan ga je narod s užitkom slušao.^c **38** Poučavajući ih, govorio je: “Čuvajte se pismoznana- c koji rado hodaju u dugim haljinama i vole da ih se pozdravlja na trgovima **39** i rado zauzimaju prednja sjedala u sinagogama i najistaknutija mjesta na večera- ma!”^e **40** To su oni koji otima- ju imovinu^f udovicama i dugo se mole samo zato da ih drugi vide. Oni će dobiti strožu presudu.”^g

41 I sjeo je nasuprot posuda za priloge^h i promatrao kako narod ubacuje novac u posude za priloge. Mnogi su bogata- ši ubacivali mnogo.ⁱ **42** A do- šla je jedna siromašna udovi- ca i ubacila dva novčića.^{*j} **43** Tada je pozvao k sebi uče- nike svoje i rekao im: “Zaista, kažem vam, ova je siromašna udovica ubacila više od svih koji ubacuju novac u posude za priloge.^k **44** Jer svi su oni ubacili od viška svojega, a ona je od neimaštine svoje ubacila sve što je imala za život.”^l

13 Kad je izlazio iz hrama, jedan od učenika nje- govih rekao mu je: “Učitelju, gledaj! Kakvog li kamenja, kakvog li zdanja!”^m **2** No Isus mu je odvratio: “Vidiš li ove

Mk 12:42* Doslovno: “dviije lepte, to jest kvadrant”. Lepta (lepton) je bila židovski bakreni ili brončani novčić najmanje vrijednosti. Kvadrant je bio rimski bakreni ili brončani novčić, šezdesetčetvrti dio denara. Vidi dodatak 13.

veličanstvene građevine?^a Neće se ovdje ostaviti ni kamen na kamenu,^b sve će se porušiti.^c

3 I dok je sjedio na Maslinskoj gori nasuprot hramu, Petar,^d Jakov, Ivan i Andrija nasamo su ga upitali:^e **4** "Kaži nam kada će to biti i što će biti znak da je došlo vrijeme da sve to završi?"^f **5** Tada im je Isus počeo govoriti: "Pazite da vas tko ne zavede!^g **6** Mnogi će doći u ime moje i govoriti: 'Ja sam Krist!' I mnoge će zvesti.^h **7** A kad čujete metež ratni i vijesti o ratovima, ne plašite se! To se mora dogoditi, ali tada još nije kraj.ⁱ

8 Jer narod će ustati na narod i kraljevstvo na kraljevstvo,^j bit će potresa^k po raznim mjestima i bit će gladi.^l To je početak bolnih nevolja.^m

9 A vi pazite na sebe! Predavat će vas sudovimaⁿ i tući će vas u sinagogama^o i vodit će vas pred upravitelje i kraljeve zbog mene, njima za svjedočanstvo.^p **10** I u svim se narodima^r najprije mora propovijedati dobra vijest.^s **11** A kad vas budu vodili na sud, nemojte se unaprijed brinuti što ćete govoriti,^t nego što vam god bude dano u tom času, to govorite, jer nećete govoriti vi, nego sveti duh!^u **12** Brat će brata predati na smrt i otac dijete^v i djeca će ustati na roditelje i dati da ih se pogubi.^z **13** I svi će vas mrziti zbog imena mojega.^a Ali tko ustraje do kraja,^b taj će biti spašen.^c

14 Ali kad vidite da gadost^d koja pustoši^e stoji gdje ne smije (neka čitatelj upotrijebi raz-

13. poglavlje

- a Jr 7:14
- b Lk 19:44
- c 3Mo 26:31
- Mt 24:2
- Lk 21:6
- d Mt 17:1
- e Mt 24:3
- f Lk 21:7
- g Jr 29:8
- Mt 24:4
- Mt 24:5
- h Lk 21:8
- i Mt 24:6
- j Lk 21:10
- Ot 6:4
- k Mt 24:7
- l Lk 21:11
- Ot 6:6
- Ot 6:8
- m Mt 24:8
- n Dj 4:15
- o Mt 10:17
- Lk 21:12
- Iv 16:2
- Ot 2:10
- p Mt 24:9
- Lk 21:12
- 2Ti 3:12
- r Mt 24:14
- Ri 10:18
- Ot 14:6
- s Dj 8:12
- t Mt 10:19
- Lk 12:11
- Lk 21:14
- u 2Mo 4:12
- Lk 21:15
- Dj 4:8
- Dj 6:10
- v Mi 7:6
- Mt 10:21
- Lk 21:16
- 2Ti 3:3
- z Mt 24:10
- 2Ti 3:1
- a Lk 21:17
- b Da 12:12
- 2Ti 4:7
- He 3:6
- c Ot 2:10
- d 5Mo 29:17
- 1Kr 11:5
- Ot 13:15
- e Da 9:27

Desni stupac

- a Mt 24:15
- b Mt 24:16
- c Mt 24:17
- d Mt 24:18
- e Mt 24:19
- Lk 19:44
- Lk 21:23
- Lk 23:28
- f Mt 24:20
- g Da 12:1
- Jl 2:2
- Ot 7:14
- h Mt 24:21
- i Iza 1:9
- Za 13:8
- j Ot 17:14
- k Ri 8:33
- Ef 1:4
- l Mt 24:22
- m Lk 17:23
- Lk 21:8
- n Mt 24:23
- 1Iv 4:1
- o 5Mo 13:1
- 5Mo 18:22
- Mt 7:15
- p Ot 13:13

bor),^a tada neka oni koji budu u Judeji bježe u gore!^b

15 Tko bude na krovu, neka ne silazi i neka ne ulazi da bi uzeo nešto iz kuće!^c **16** I tko bude u polju, neka se ne vraća natrag da bi uzeo haljinu svoju!^d **17** Teško trudnicama i dojljama u te dane!^e **18** Molite se da se to ne dogodi zimi!^f **19** Jer ti će dani biti dani nevolje^g kakve nije bilo od početka svijeta, što ga je Bog stvorio, pa sve do tada, i kakve više neće biti.^h **20** I kad Jehovaⁱ ne bi skratio te dane, nitko^{*} se ne bi spasio. Ali zbog izabranih,^j koje je on izabrao,^k skratit će te dane.^l

21 I ako vam tada tko kaže: 'Evo, ovdje je Krist!'^m ili 'Eno, ondje je!'ⁿ ne vjerujte!ⁿ

22 Jer ustat će lažni Kristi i lažni proroci^o i činit će znakove i čuda^p da bi, ako je moguće, zaveli izabrane.^r **23** Vi se, dakle, čuvajte!^s Sve sam vam unaprijed rekao.^t

24 Ali u te dane, nakon te nevolje, sunce će potamnjeti, mjesec više neće svijetliti,

25 zvijezde će padati s neba i sile će se nebeske uzdrmati.^u

26 Tada će vidjeti Sina čovječjega^v kako dolazi u oblacima s velikom silom i slavom.^z

27 I tada će on poslati anđele i skupiti izabrane svoje^a s četiri strane svijeta,^{*} od kraja zemlje do kraja neba.^b

r Mt 24:24; s Mt 7:15; Mt 24:42; Ef 6:18; 2Pe 3:17; t Iv 13:19; u Mt 24:29; v Da 7:13; Dj 1:11; Ot 1:7; z Mt 24:30; Lk 21:27; a Ot 7:3; b 5Mo 30:4; Za 2:6; Mt 24:31.

Mk 13:20* Doslovno: "nijedno tijelo". **21*** Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4. **27*** Doslovno: "od četiri vjetra".

28 Učite iz usporedbe o smokvi! Kad joj grana potjera i prolista, znate da je blizu ljeto.^a **29** Tako i vi, kad vidite da se sve to događa, znajte da je Sin čovječji blizu, pred vratima!^b **30** Zaista, kažem vam, ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi.^c **31** Nebo^d i zemlja proći će, ali riječi moje^e neće proći.^f

32 A o tom danu ili času nitko ne zna, ni anđeli na nebu ni Sin, nego samo Otac.^g **33** Pazite, budite budni,^h jer ne znate kada je vrijeme da se to dogodi!ⁱ **34** To je kao čovjek koji je otputovao u tuđinu^j i ostavio kuću svoju i upravu povjerio robovima svojim, davši svakome njegov posao, i zapovjedio vrataru da bdije. **35** Stoga bdijte,^k jer ne znate kada dolazi gospodar kuće, da li uveče* ili u ponoć* ili kad se oglase pijetlovi^l ili rano ujutro.^m **36** da vas ne bi, kad dođe iznenada, našao kako spavate!ⁿ **37** A što vama kažem, svima kažem: Bdižite!”ⁿ

14 A za dva dana^o bila je Pasha^p i Blagdan beskvasnih kruhova.^r Glavari svećenički i pismoznanci tražili su priliku da ga na prijeveru uhvate i ubiju.^s **2** jer su govorili: “Ne na blagdan, jer bi se narod mogao pobuniti.”^t

3 I kad je u Betaniji, u kući gubavca Šimuna,^u bio za sto-

Mk 13:35* “Uvečer” — prva straža u grčkoj i rimskoj podjeli noći, od zalaska sunca do oko 21 sat. **35*** “Ponoć” — druga straža, od oko 21 sat do ponoći. **35*** “Kad se oglase pijetlovi” — treća straža, od ponoći do oko 3 sata. **35*** “Rano ujutro” — četvrta straža, od oko 3 sata do izlaska sunca.

13. poglavlje

- a Mt 24:32
Lk 21:29
- b Mt 24:33
Mk 13:28
- c Mt 24:34
Lk 21:32
- d Ps 102:26
Iza 51:6
- e Jš 23:14
Iza 40:8
- f Mt 5:18
Mt 24:35
Lk 16:17
- g Mt 24:36
Dj 1:7
- h Ri 13:11
1So 5:6
- i Mt 25:13
Lk 21:34
- j Mt 25:14
- k Mt 24:42
Lk 12:36
Dj 20:31
Ot 3:3
- l Lk 12:38
Lk 21:36
- m Mt 25:5
- n Hb 2:3

14. poglavlje

- o Mt 26:2
- p 2Mo 12:6
3Mo 23:5
Lk 22:1
Iv 13:1
- r 3Mo 23:6
- s Mt 26:4
Lk 22:2
- t Mt 26:5
- u Mt 26:6

Desni stupac

- a Mt 26:7
Iv 12:3
- b Mt 26:8
Iv 12:4
- c Mt 26:9
Iv 12:5
- d Mt 26:10
Iv 12:7
- e 5Mo 15:11
Iv 12:8
- f Mt 26:11
Iv 12:8
- g Mt 26:12
- h Mt 24:14
- i Mt 26:13
- j Mt 26:14
Lk 22:4
- k 5Mo 27:25
Za 11:12
Mt 26:15
Lk 22:5
1Ti 6:10
- l Mt 26:16
Lk 22:6
- m 2Mo 12:15
2Mo 12:18
2Mo 23:15
3Mo 23:6
Lk 22:7
- n Lk 22:8
- o 4Mo 9:2
Mt 26:17
Lk 22:9

lom,^{*} došla je neka žena s alabastrenom bočicom skupocjenog mirisnog ulja, pravog narda. Razbila je alabastrenu bočicu i izlila ulje na glavu njegovu.^a **4** Zbog toga su se neki ljutili i govorili jedan drugome: “Čemu to rasipanje mirisnog ulja?^b **5** To se mirisno ulje moglo prodati za više od tristo denara* i dati siromasima!” I ljutili su se na nju.^c **6** No Isus je rekao: “Pustite je! Što ste se okomili na nju? Učinila je dobro djelo na meni.^d **7** Jer siromahe uvijek imate^e uza se i možete im činiti dobro kad god hoćete, a mene nemate uvijek.^f **8** Učinila je što je mogla: unaprijed je izlila mirisno ulje na tijelo moje da ga pripremi za ukop.^g **9** Zaista, kažem vam, gdje se god bude propovijedala dobra vijest, po cijelom svijetu,^h govorit će se i to što je učinila ova žena, u spomen na nju.”ⁱ

10 A Juda Iskariot, jedan od dvanaestorice, otišao je glavarama svećeničkim kako bi im ga izdao.^j **11** Kad su oni to čuli, obradovali su se i obećali mu dati srebrnog novca.^k Stoga je počeo tražiti priliku da ga izda.^l

12 Prvog dana Blagdana beskvasnih kruhova,^m kad se po običaju žrtvovala pashalna žrtva, upitali su ga učenici njegovi:ⁿ “Gdje želiš jesti pashalnu žrtvu, da odemo i pripreмимо ti?”^o **13** Nato je poslao

Mk 14:3* “Bio za stolom” (i u 18. retku) — doslovno: “ležao za stolom”. Vidi bilješku za Mt 9:10. **5*** Jedan denar (rimski srebrni novac) bio je dnevnicca poljoprivrednog radnika. Vidi Mt 20:2 i dodatak 13.

dvojicu učenika svojih i rekao im: "Idite u grad i tamo će vas sresti čovjek koji nosi krčag s vodom.^a Pođite za njim **14** i gdje on uđe recite domaćinu: 'Učitelj pita: "Gdje mi je gostinska soba u kojoj mogu jesti pashalnu žrtvu^b s učenicima svojim?"^c **15** On će vam pokazati veliku gornju sobu, namještenu i pripremljenu. Ondje nam pripremite!"^d **16** I učenici su otišli, ušli u grad i našli kako im je rekao. I pripremili su sve za Pashu.^e

17 A kad je pala večer, došao je s dvanaesticom.^f **18** I dok su bili za stolom i jeli, Isus je rekao: "Zaista, kažem vam, jedan od vas, koji jede sa mnom,^g izdat će me."^h **19** A oni su se ražalostili i stali mu govoriti jedan za drugim: "Da nisam ja?"ⁱ **20** On im je odgovorio: "Jedan od vas dvanaestorice koji umače sa mnom u istu zdjelu.^j **21** Istina, Sin čovječji odlazi, kao što je pisano o njemu, ali teško onom čovjeku koji izda Sina čovječjeg! Bolje bi bilo tom čovjeku da se nije ni rodio!"^k

22 Dok su jeli, uzeo je kruh i, izrekavši blagoslov, razlomio ga je i dao im te rekao: "Uzmite, ovo predstavlja* tijelo moje!"^l **23** I uzevši čašu, zahvalio je Bogu i dao im. I svi su pili iz nje.^m **24** I rekao im je: "Ovo predstavlja moju 'krvn' saveza',^o koja će se proliti^p za mnoge.^r **25** Zaista, kažem vam, više neću piti od roda trsova do onoga dana kad

ga budem pio novoga u kraljevstvu Božjem."^a **26** I kad su otpjevali hvalospjeve,^b izašli su na Maslinsku goru.^c **27** I Isus im je rekao: "Svi ćete se pokolebati u vjери, jer je pisano: 'Udarit ću pastira^d i ovce će se razbježati.'^e **28** Ali kad uskrsnem, otići ću pred vama u Galileju."^f **29** A Petar mu je rekao: "Ako se i svi drugi pokolebaju u vjери, ja se neću!"^g **30** Nato mu je Isus rekao: "Zaista, kažem ti, danas, još ove noći, prije nego pijetao dvaput zapjeva, upravo ćeš me se ti triput odreći."^h **31** Ali on je uporno govorio: "Ako moram i umrijeti s tobom, neću te se odreći!" A tako su govorili i svi drugi.ⁱ

32 I došli su na mjesto koje se zove Getsemani. I rekao je učenicima svojim: "Sjednite ovdje dok se ne pomolim!"^j **33** Poveo je sa sobom Petra, Jakova i Ivana.^k I obuzela ga je tjeskoba i nemir.^l **34** I rekao im je: "Duša je moja nasmrtna žalosna.^m Ostanite ovdje i bdijte!"ⁿ **35** I otišavši malo dalje, pao je na zemlju i počeo se moliti da ga, ako je moguće, mimoide taj čas.^o **36** I još je rekao: "Abba,* Oče,^p tebi je sve moguće! Ukloni ovu čašu od mene! Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoće!"^r **37** I došao je i našao ih kako spavaju, te je rekao Petru: "Šimune, zar spavaš? Zar nisi imao snage bdjeti jedan sat?"^s **38** Bdijte i molite se,^t

32 I došli su na mjesto koje se zove Getsemani. I rekao je učenicima svojim: "Sjednite ovdje dok se ne pomolim!"^j **33** Poveo je sa sobom Petra, Jakova i Ivana.^k I obuzela ga je tjeskoba i nemir.^l **34** I rekao im je: "Duša je moja nasmrtna žalosna.^m Ostanite ovdje i bdijte!"ⁿ **35** I otišavši malo dalje, pao je na zemlju i počeo se moliti da ga, ako je moguće, mimoide taj čas.^o **36** I još je rekao: "Abba,* Oče,^p tebi je sve moguće! Ukloni ovu čašu od mene! Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoće!"^r **37** I došao je i našao ih kako spavaju, te je rekao Petru: "Šimune, zar spavaš? Zar nisi imao snage bdjeti jedan sat?"^s **38** Bdijte i molite se,^t

32 I došli su na mjesto koje se zove Getsemani. I rekao je učenicima svojim: "Sjednite ovdje dok se ne pomolim!"^j **33** Poveo je sa sobom Petra, Jakova i Ivana.^k I obuzela ga je tjeskoba i nemir.^l **34** I rekao im je: "Duša je moja nasmrtna žalosna.^m Ostanite ovdje i bdijte!"ⁿ **35** I otišavši malo dalje, pao je na zemlju i počeo se moliti da ga, ako je moguće, mimoide taj čas.^o **36** I još je rekao: "Abba,* Oče,^p tebi je sve moguće! Ukloni ovu čašu od mene! Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoće!"^r **37** I došao je i našao ih kako spavaju, te je rekao Petru: "Šimune, zar spavaš? Zar nisi imao snage bdjeti jedan sat?"^s **38** Bdijte i molite se,^t

Mk 14:36* Aramejska riječ koja znači "otac".

14. poglavlje

- a Mt 26:18
Lk 22:10
- b 2Mo 12:6
3Mo 23:5
- c Lk 22:11
- d Lk 22:12
- e Mt 26:19
Lk 22:13
- f Mt 26:20
Lk 22:14
- g Ps 41:9
- h Mt 26:21
Lk 22:21
- i Mt 26:22
Lk 22:23
- j Mt 26:23
Iv 13:22
- k Job 3:3
Mt 26:24
- l Mt 26:26
Lk 22:19
- m 1Ko 10:16
1Ko 11:24
- n Mt 26:27
Iv 6:53
1Ko 10:16
1Ko 11:25
- o 2Mo 24:8
3Mo 17:11
Za 9:11
He 9:22
- p Jr 31:31
He 7:22
He 9:15
- q Iza 53:12
- r Mt 26:28
Lk 22:20

Desni stupac

- a 1Ko 11:26
- b Ps 113:1-9
- c Mt 26:30
Lk 22:39
- d Iza 53:5
Da 9:26
Za 13:7
- e Mt 26:31
Mt 26:56
Mk 14:50
Iv 16:32
- f Mt 26:32
Mk 16:7
- g Izr 11:2
Mt 26:33
Lk 22:33
Iv 13:37
- h Mt 26:34
Lk 22:34
Iv 13:38
- i Mt 26:35
j Mt 26:36
Lk 22:39
Iv 18:1
- k Mt 17:1
- l Mt 26:37
- m Ps 42:5
Ps 43:5
Iv 12:27
- n Mt 26:38
- o Mt 26:39
Lk 22:41
- p Ri 8:15
Ga 4:6
- r Lk 22:42
Iv 6:38
He 5:7
- s Mt 26:40
Lk 22:45
- t Mt 6:13
Lk 11:4

da ne dođete u iskušenje! Duh je, istina, voljan, ali tijelo je slabo.”^a **39** I opet je otišao i molio se istim riječima.^b **40** Potom je ponovno došao i našao ih kako spavaju, jer su im oči bile otežale. I nisu znali što da mu odgovore.^c **41** Došao je i treći put i rekao im: “U ovakvom trenutku spavate i počivate! Dosta je! Došao je čas!”^d Evo, Sin je čovječji izdan i predan u ruke grešnicima.^e **42** Ustanite, podimo!”^f Evo, izdajnik se moj približio.”^g

43 I odmah, dok je još govorio, došao je Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim svjetina s mačevima i batinama, poslana od glavarova svećeničkih, pismoznanaca i starješina.^h **44** A njegov je izdajnik s njima bio dogovorio znak: “Koga poljubim, taj je! Uхватite ga i odvedite pod stražom!”ⁱ **45** I čim je došao, pristupio mu je i rekao: “Učitelju!”* I poljubio ga je.^j **46** Tada su digli ruke na njega i uhvatili ga.^k **47** Ali jedan od onih koji su tamo stajali izvukao je mač i udario roba velikog svećenika i odsjekao mu uho.^l **48** Isus im je nato rekao: “Zar ste kao na razbojnika izašli s mačevima i toljagama da me uhvatite?”^m **49** Svaki dan bio sam s vama u hramu i poučavaoⁿ i niste me uhvatili. Ali to je zato da se ispune Pisma.”^o

50 I svi su ga učenici ostavili^p i pobjegli.^r **51** A za njim je išao jedan mladić odjeven samo u lanenu haljinu. I pokušali su ga uhvatiti,^s **52** ali on

14. poglavlje

- a Mt 26:41
Ri 7:23
Ga 5:17
- b Mt 26:42
- c Mt 26:43
- d Iv 13:1
- e Mt 26:45
- f Iv 14:31
- g Mt 26:46
Iv 18:2
- h Mt 26:47
Lk 22:47
Iv 18:3
- i Mt 26:48
- j 2Sa 20:9
- k Mt 26:50
Lk 22:49
- l Mt 26:51
Lk 22:50
Iv 18:10
- m Mt 26:55
Lk 22:52
- n Lk 19:47
Iv 18:20
- o Ps 22:6
Iza 53:7
Da 9:26
Mt 26:56
Lk 22:37
Ot 19:10
- p Ps 38:11
Ps 88:8
2Ti 4:16
- r Za 13:7
Mt 26:31
Iv 16:32
s Iv 18:15

Desni stupac

- a Mt 26:57
Lk 22:54
Iv 18:13
- b Mt 26:58
Iv 18:15
- c Ps 37:12
Ps 37:32
- d Da 6:4
Mt 26:59
1Pe 3:16
- e 2Mo 20:16
5Mo 19:16
Ps 35:11
Izr 19:5
- f Mt 26:60
- g Mt 26:61
Mk 15:29
Iv 2:19
- h Mt 26:62
- i Iza 53:7
1Pe 2:23
- j Mt 26:63
- k Da 7:13
Mt 24:30
- l Ps 110:1
Ef 1:20
Kol 3:1
- m Mt 26:64
Lk 21:27
Ot 1:7
Ot 14:14
- n 3Mo 10:6
o Mt 26:65
- p 3Mo 24:16
1Kr 21:13
Iv 19:7

je ostavio haljinu i pobjegao oskudno odjeven.*

53 Potom su odveli Isusa k velikom svećeniku. Tamo su se okupili svi glavari svećenički, starješine i pismoznanci.^a **54** A Petar ga je izdaleka slijedio^b sve do dvorišta velikog svećenika. I sjeo je sa slugama i grijao se uz vatru. **55** Za to su vrijeme glavari svećenički i cijelo Sudbeno vijeće* tražili kakvo svjedočanstvo protiv Isusa kako bi ga mogli ubiti,^c ali nisu ga mogli naći.^d **56** Mnogi su, naime, lažno svjedočili protiv njega,^e ali svjedočanstva im se nisu slagala.^f **57** A neki su ustali i lažno svjedočili protiv njega: **58** “Mi smo ga čuli kako govori: ‘Razvalit ću ovaj hram načinjen ljudskim rukama i za tri dana sagradit ću drugi koji neće biti načinjen ljudskim rukama.’”^g **59** Ali ni u tome im se svjedočanstvo nije slagalo.

60 Konačno je ustao veliki svećenik i stao na sredinu te upitao Isusa: “Zar ništa ne odgovaraš? Što kažeš na optužbe koje iznose protiv tebe?”^h **61** Ali on je šutio i ništa nije odgovorio.ⁱ Veliki ga je svećenik opet upitao: “Jesi li ti Krist,* Sin Blagoslovljenoga?”^j **62** Tada je Isus rekao: “Jesam. I vidjet ćete Sina čovječjeg^k kako sjedi zdesna^l Silnome i dolazi s oblacima nebeskim.”^m **63** Nato je veliki svećenik razderao haljine svojeⁿ i rekao: “Što nam još trebaju svjedoci?”^o **64** Čuli ste hulu.^p

Mk 14:52* Doslovno: “gol”. **55*** Vidi bilješku za Mt 26:59. **61*** Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

Što mislite?" I svi su mu presudili da zaslužuje smrt. **65** Ineki su počeli pljuvati^a na nje, pokrivati mu lice i udarati ga šakama, govoreći mu: "Ako si prorok, reci tko te udario!" I šamarajući ga, stražari su ga odveli.^b

66 A dok je Petar bio dolje u dvorištu, došla je jedna od sluškinja velikog svećenika^c **67** i vidjevši Petra kako se grije, uprla je pogled u nje, a rekla: "I ti si bio s Nazarećaninom, s onim Isusom!"^d **68** A on je to porekao: "Niti ga znam niti razumijem što govoriš!" I izašao je u predvorje.^e **69** Kad ga je sluškinja ugledala, počela je opet govoriti onima koji su ondje stajali: "Ovaj je jedan od njih!"^f **70** Ali on je to opet poricao. A malo kasnije su oni koji su ondje stajali još jednom rekli Petru: "Dosta, i ti si jedan od njih, jer si Galilejac!"^g **71** A on se počeo kleti i zaklinjati:^h "Ne poznajem tog čovjeka o kojem govorite!"ⁱ **72** I odmah je pijetao zapjevao po drugi put.^j I Petar se sjetio onoga što mu je Isus rekao: "Prije nego pijetao dvaput zapjeva, triput ćeš me se odreći."^k Nato je slomljen briznuo u plač.^l

15 Odmah u zoru glavari svećenički sa starješinama i pismoznancima, cijelo Sudbeno vijeće,^m održali su vijećanje.ⁿ I svezali su Isusa te ga odveli i predali Pilatu.^o **2** A Pilat ga je upitao: "Jesi li ti kralj^p židovski?" On mu je odgovorio: "Ti sam

14. poglavlje

- a Iza 50:6
Iza 53:3
Mt 26:67
- b Lk 22:64
Mt 26:69
Lk 22:55
Iv 18:18
- d Lk 22:56
- e Mt 26:70
Lk 22:57
- f Mt 26:71
Lk 22:58
Iv 18:25
- g Mt 26:73
Lk 22:59
Iv 18:26
- h Izr 29:25
Mt 5:37
- i Mt 26:74
- j Lk 22:61
Iv 18:27
- k Mt 26:34
Mk 14:30
Lk 22:34
Iv 13:38
1 2Ko 7:10

15. poglavlje

- m Ps 2:2
Dj 4:26
- n Mt 27:1
Lk 22:66
Iv 18:28
Dj 3:13
- o Ps 2:2
Iv 18:33

Desni stupac

- a Mt 27:11
Lk 23:3
- b Mt 27:12
c Mt 26:62
- d Mt 27:13
Iv 19:10
- e Iza 53:7
Mt 27:14
Iv 19:9
- f Mt 27:15
Lk 23:17
Iv 18:39
- g Mt 27:16
- h Mt 27:17
Lk 23:16
- i Izr 27:4
Mt 21:38
Mt 27:18
Dj 13:45
- j Mt 27:20
Dj 3:14
- k Ps 2:6
Iza 9:6
Jr 23:5
- l Mt 27:22
Lk 23:20
- m Lk 23:21
Iv 19:6
- n Mt 27:23
Lk 23:22
Dj 3:13
Dj 13:28
- o Izr 29:25
- p Mt 27:26
Iv 19:1
- r Mt 27:27
- s Mt 27:28
- t Mt 27:29
Iv 19:3

to kažeš."^a **3** I glavari svećenički optuživali su ga za mnogo toga.^b **4** A Pilat ga je opet upitao: "Zar ništa ne odgovoraš?"^c Gledaj koliko optužbi iznose protiv tebe!"^d **5** Ali Isus više ništa nije odgovorio, tako da se Pilat čudio.^e

6 A na svaki blagdan puštao im je jednog zatvorenika, kojega bi tražili.^f **7** U to je vrijeme čovjek po imenu Baraba bio u okovima s pobunjenicima, koji su u pobuni počinili ubojstvo.^g **8** I narod se popeo gore i počeo tražiti ono što im je običavao činiti. **9** A Pilat ih je upitao: "Želite li da vam pustim kralja židovskoga?"^h **10** Naime, znao je da su ga glavari svećenički predali iz zavisti.ⁱ **11** Ali glavari svećenički podjarili su narod da traži neka im radije pusti Barabu.^j **12** A Pilat ih je opet upitao: "Što onda da učinim s ovim kojeg zovete kraljem^k židovskim?"^l **13** A oni su još jednom povikali: "Na stup^m s njim!"^m **14** Ali Pilat ih je upitao: "Pa, kakvo je zlo učinio?" No oni su još jače vikali: "Na stup s njim!"ⁿ **15** Tada im je Pilat, želeći ugoditi narodu,^o pustio Barabu, a Isusa je dao izbičevati te ga je predao da se pribije na stup.^p

16 Vojnici su ga odveli u dvorište upraviteljeve palače, pa su sazvali cijelu četu^r **17** i zaogrnu ga purpustom te ispleli krunu od trnja i stavili mu je na glavu.^s **18** I počeli su ga pozdravljati: "Zdravo, kralju židovski!"^t

19 I trskom su ga udarali po glavi, pljuvali na njega i klanjali mu se prigrabujući koljena.^a 20 Kad su mu se izrugali, skinuli su s njega purpur i obukli mu njegove haljine. I izveli su ga da ga pribiju na stup.^b 21 I prisilili su jednog prolaznika koji je dolazio s polja, nekog Šimuna iz Cirene, oca Aleksandrova i Rufova, da mu ponese stup na koji je trebao biti pribijen.^c

22 I doveli su ga na mjesto *Golgotu*, što znači "lubanjsko mjesto".^d 23 Tamo su mu nudili vino s opojnom smirnom,^e ali on ga nije uzeo.^f 24 I pribili su ga na stup i razdijelili haljine njegove^g bacajući za njih ždrijeb, da njime odrede tko će što uzeti.^h 25 A bio je treći* sati kad su ga pribili na stup. 26 Iznad je stajao natpis na kojem je pisalo za što je optužen:^j "Kralj židovski."^k 27 A s njim su i dvojicu razbojnika stavili na stup, jednoga njemu zdesna, a drugoga slijeva.^l 28* — 29 I oni što su prolazili vrijeđali su ga,^m podrugljivo odmahujući glavom i govoreći: "Hajde, ti koji razvaljuješ hram i gradiš ga za tri dana,ⁿ 30 spasi sam sebe i sidi sa stupa!"^o 31 Slično su se i glavari svećenički s pismonožancima rugali govoreći jedni drugima: "Druge je spasio, a sebe ne može spasiti!"^p 32 Neka sada Krist,* kralj Izraelov, sidi sa stupa, da vidimo

Mk 15:25* Oko 9 sati, prema našem računanju vremena. Židovi su sate brojili od izlaska sunca. 28* Vidi bilješku za Mt 17:21. 32* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

15. poglavlje

- a Mt 27:30
- b Mt 27:31
- Iv 19:16
- c Mt 27:32
- Lk 23:26
- d Mt 27:33
- Lk 23:33
- Iv 19:17
- He 13:12
- e Ps 69:21
- f Mt 27:34
- g Ps 22:18
- h Mt 27:35
- Iv 19:23
- i Mt 27:45
- Lk 23:44
- Iv 19:14
- j Mt 27:29
- k Mt 27:37
- Lk 23:38
- Iv 19:19
- l Mt 27:38
- m Ps 22:7
- Ps 109:25
- Iza 53:3
- n Mt 27:40
- Mk 14:58
- o Lk 23:35
- p Mt 27:41

Desni stupac

- a Mt 16:4
- Mt 27:42
- Ri 3:3
- b Mt 27:44
- 1Pe 2:23
- c Mt 27:45
- Lk 23:44
- d Ps 22:1
- Mt 27:46
- e Mt 27:47
- f Ps 69:21
- Mt 27:48
- Iv 19:29
- g Mt 27:49
- h Ps 31:5
- Mt 27:50
- Lk 23:46
- Iv 19:30
- i 2Mo 26:31
- He 6:19
- He 10:20
- j Mt 27:51
- Lk 23:45
- k Mt 27:54
- Lk 23:47
- l Ps 38:11
- m Mt 27:56
- n Lk 8:2
- o Lk 23:49

i povjerujemo!"^a Rugali su mu se čak i oni koji su s njim bili stavljeni na stup.^b

33 A u šesti* sat spustila se tama na cijelu tu zemlju i potrajala je sve do devetog[#] sata.^c

34 I u deveti sat Isus je povikao na sav glas: "*Eli, Eli, lama sabahani?*"^d što znači: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?"^d

35 Neki od onih koji su stajali u blizini, čuvši to, rekli su: "Gle, zove Iliju."^e 36 A jedan je otrčao, natopio spužvu uskislim vinom, nataknuo je na trsku i davao mu da pije,^f govoreći: "Pustite ga! Da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine."^g

37 Ali Isus je glasno zavapio i izdahnuo.^h 38 I zavjesaⁱ svetišta razderala se nadvoje, od vrha do dna.^j 39 A kad je stotnik koji je stajao nasuprot njemu vidio što se zbilo kad je izdahnuo, rekao je: "Ovaj je čovjek zaista bio Sin Božji!"^k

40 Ondje su bile i žene koje su to izdaleka promatrale,^l među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Manjega i Josipa, i Saloma,^m

41 koje su ga pratileⁿ i služile mu kad je bio u Galileji. Bile su ondje i mnoge druge žene koje su zajedno s njim došle u Jeruzalem.^o

42 A kako je već bilo kasno poslijepodne, a usto i dan pripreme,[#] to jest dan prije subote,[#] 43 došao je Josip iz Arimateje, ugledan član Vijeća, koji je i sam čekao kraljevstvo

44 i povjerujemo!"^a Rugali su mu se čak i oni koji su s njim bili stavljeni na stup.^b

33 A u šestom* satu spustila se tama na cijelu tu zemlju i potrajala je sve do devetog[#] sata.^c

34 I u deveti sat Isus je povikao na sav glas: "*Eli, Eli, lama sabahani?*"^d što znači: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?"^d

35 Neki od onih koji su stajali u blizini, čuvši to, rekli su: "Gle, zove Iliju."^e 36 A jedan je otrčao, natopio spužvu uskislim vinom, nataknuo je na trsku i davao mu da pije,^f govoreći: "Pustite ga! Da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine."^g

37 Ali Isus je glasno zavapio i izdahnuo.^h 38 I zavjesaⁱ svetišta razderala se nadvoje, od vrha do dna.^j 39 A kad je stotnik koji je stajao nasuprot njemu vidio što se zbilo kad je izdahnuo, rekao je: "Ovaj je čovjek zaista bio Sin Božji!"^k

40 Ondje su bile i žene koje su to izdaleka promatrale,^l među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Manjega i Josipa, i Saloma,^m

41 koje su ga pratileⁿ i služile mu kad je bio u Galileji. Bile su ondje i mnoge druge žene koje su zajedno s njim došle u Jeruzalem.^o

42 A kako je već bilo kasno poslijepodne, a usto i dan pripreme,[#] to jest dan prije subote,[#] 43 došao je Josip iz Arimateje, ugledan član Vijeća, koji je i sam čekao kraljevstvo

44 i povjerujemo!"^a Rugali su mu se čak i oni koji su s njim bili stavljeni na stup.^b

33 A u šestom* satu spustila se tama na cijelu tu zemlju i potrajala je sve do devetog[#] sata.^c

34 I u deveti sat Isus je povikao na sav glas: "*Eli, Eli, lama sabahani?*"^d što znači: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?"^d

35 Neki od onih koji su stajali u blizini, čuvši to, rekli su: "Gle, zove Iliju."^e 36 A jedan je otrčao, natopio spužvu uskislim vinom, nataknuo je na trsku i davao mu da pije,^f govoreći: "Pustite ga! Da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine."^g

37 Ali Isus je glasno zavapio i izdahnuo.^h 38 I zavjesaⁱ svetišta razderala se nadvoje, od vrha do dna.^j 39 A kad je stotnik koji je stajao nasuprot njemu vidio što se zbilo kad je izdahnuo, rekao je: "Ovaj je čovjek zaista bio Sin Božji!"^k

40 Ondje su bile i žene koje su to izdaleka promatrale,^l među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Manjega i Josipa, i Saloma,^m

41 koje su ga pratileⁿ i služile mu kad je bio u Galileji. Bile su ondje i mnoge druge žene koje su zajedno s njim došle u Jeruzalem.^o

42 A kako je već bilo kasno poslijepodne, a usto i dan pripreme,[#] to jest dan prije subote,[#] 43 došao je Josip iz Arimateje, ugledan član Vijeća, koji je i sam čekao kraljevstvo

44 i povjerujemo!"^a Rugali su mu se čak i oni koji su s njim bili stavljeni na stup.^b

Božje.^a Odvažio se ući k Pilatu i zatražiti Isusovo tijelo.^b **44** A Pilat se začudio da je već umro, te je dozvao stotnika i upitao ga je li već mrtav. **45** Kad mu je stotnik to potvrdio, dao je tijelo Josipu.^c **46** On je kupio fino platno, skinuo tijelo, zavio ga u platno i položio^d u grob^e koji je bio isklesan u stijeni. I nava-ljao je kamen na ulaz u grob.^f **47** A Marija Magdalena i Marija, majka Josipova, promatrale su kamo ga polažu.^g

16 Kad je prošla subota,^h Marija Magdalenaⁱ i Marija, majka Jakovljeva, i Saloma kupile su miomirise da odu namazati Isusa.^j **2** I prvoga dana^k u tjednu, vrlo rano, kad je izašlo sunce, došle su do groba.^l **3** I razgovarale su među sobom: “Tko će nam odvaljati kamen s ulaza u grob?” **4** Ali kad su pogledale, vidjele su da je kamen odvaljan, iako je bio vrlo velik.^m **5** Ušavši u grob, vidjele su mladića obučenog u dugu bijelu haljinu kako sjedi zdesna. I uplašile su se.ⁿ **6** A on im je rekao: “Ne plašite se! Vi tražite Isusa Nazarećanina, koji je bio pribijeni na stup.”^o Uskrsnuo je,^p nije ovdje. Evo mjesta gdje su ga položili.^r **7** Nego, idite, recite učenicima njegovim i Petru: “On ide pred vama u Galileju.^s Ondje ćete ga vidjeti, kao što vam je rekao.”^t **8** I one su izašle i pobjogle od groba, dršćući od straha i zaprepastene. I nikome nisu ništa govorile, jer su se bojale.^u

Mk 16:1* Doslovno: “sabat”. Vidi bilješku za Mt 12:1. **6*** Vidi dodatak 8.

15. poglavlje

a Mt 27:57
Iv 19:38

b 5Mo 21:23

c Mt 27:58

d Iza 53:9
Mt 27:59

e Dj 13:29

f Mt 27:60
Lk 23:53
Iv 19:40

g Mt 27:61
Lk 23:55

16. poglavlje

h 2Mo 20:8

i Mt 28:1

j Mk 14:8
Lk 23:56

k Lk 24:1

l Iv 20:1

m Lk 24:2

n Lk 24:3
Iv 20:11

o Mt 28:5
Lk 24:4

p Mk 8:31
Lk 18:33
Dj 4:10

r Mt 28:6

s Mt 26:32
Mt 28:7

t Mk 14:28

u Mt 28:8
Lk 24:9

DUGI SVRŠETAK

Neki drevni rukopisi (*Aleksandrijski kodeks*, *Efremov kodeks* i *Bèzeov kodeks*) i prijevodi (latinska *Vulgata*, Curetonov starosirijski tekst i sirijska *Pešita*) sadrže dugi svršetak koji slijedi. No *Sinajski kodeks*, *Vatikanski kodeks*, *Sinajski sirijski kodeks* i *Armenski prijevod* ne sadrže taj svršetak:

9 Uskrsnuvši rano prvog dana u tjednu, najprije se ukazao Mariji Magdaleni, iz koje je bio istjerao sedam demona. **10** Ona je otišla i javila to onima što su bili s njim, a sad su tugovali i plakali. **11** Ali kad su čuli da je oživio i da ga je ona vidjela, nisu vjerovali. **12** Potom se ukazao u drugom obličju dvojici od njih dok su išli na selo. **13** Oni su se vratili i javili to ostalima. Ali ni njima nisu vjerovali. **14** A kasnije se ukazao samoj jedanaestorici dok su bili za stolom i prekorio ih je zbog toga što nisu imali vjere i zbog okorjelosti srca njihova, jer nisu vjerovali onima koji su vidjeli da je ustao iz mrtvih. **15** I rekao im je: “Podite po cijelom svijetu i propovijedajte dobru vijest svemu stvorenom!” **16** Tko vjeruje i krsti se, bit će spašen, a tko ne vjeruje, bit će osuđen. **17** A ovi će čudesni znakovi pratiti one koji vjeruju: U moje će ime istjerivati demone, govorit će jezicima **18** i svojim će rukama zmije uzimati. Popiju li što smrtonosno, neće im nauditi. Polagat će ruke na bolesnike, i oni će ozdraviti.”

19 Potom je Gospodin Isus, nakon što je razgovarao s njima, bio uzet na nebo i sjeo zdesna Bogu. **20** A oni su otišli i posvuda propovijedali, a Gospodin je surađivao s njima i potvrđivao tu poruku čudesnim znakovima.

KRATKI SVRŠETAK

Neki kasniji rukopisi i prijevodi nakon Marka 16:8 imaju kratki svršetak, koji glasi:

A sve što im je bilo zapovjedeno ukratko su ispričale onima što su bili s Petrom. Nakon toga, sam je Isus poslao po njima od istoka do zapada svetu i nepokvarljivu objavu vječnog spasenja.

LUKI

1 Mnogi su nastojali sastaviti izvještaj o događajima^a u koje smo se uvjerali — **2** onako kako su nam ih prenijeli oni koji su od početka^b bili očevici^c tih događaja i objavitelji poruke^d — **3** pa sam i ja, časni Teofile,^e pomno ispitavši sve od početka, odlučio napisati tebi sve po redu,^{*f} **4** da se osvjedočiš u pouzdanost poruke koju si slušao.^{*g}

5 U danima Heroda,^{*h} kralja judejskoga, živio je neki svećenik imenom Zaharija, iz skupine Abijine.ⁱ Žena mu je bila od kćeri Aronovih,^j a ime joj je bilo Elizabeta. **6** Oboje su bili pravednik^k pred Bogom jer su živjeli^{*} bespriječno^l po svim zapovijedima^m i zakonimaⁿ Jehovinim.^o **7** Ali nisu imali djece, jer je Elizabeta bila nerotkinja,^p a oboje su bili u poodmaklim godinama.

8 Dok je Zaharija jednom obavljao svećeničku službu pred Bogom, jer je bio red na njegovu skupinu,^r **9** ždrijebom ga je, prema svećeničkom običaju, zapalo da uđe u sveštište Jehovino^s i prinese kad.^t **10** Za vrijeme prinošenja kada sve se mnoštvo naroda vani molilo,^u **11** Tada mu se ukazao anđeo Jehovin. Stajao je s desne strane kadionog žrtvenika.^v **12** Ugledavši ga, Zaharija se uznemirio i obuzeo ga je strah.^z

Lk 1:3* Ili: "logičnim redoslijedom".
4* Doslovno: "onoga čemu si usmeno poučen".
5* Vidi bilješku za Mt 2:1.
6* Doslovno: "hodili".

1. poglavlje

- a Iv 20:31
- b Mk 1:1
11v 1:1
- c Iv 15:27
1Pe 5:1
2Pe 1:16
- d Dj 6:4
He 2:3
- e Dj 1:1
f 1Ko 14:40
- g Iv 20:31
Dj 18:25
Ga 6:6
- h Mt 2:1
- i 1Lje 24:10
- j 3Mo 21:14
- k 1Mo 7:1
Flp 3:6
- l Job 1:1
- m 1Kr 9:4
2Kr 20:3
Ps 119:6
- n He 9:10
- o 3Mo 18:5
3Mo 20:3
Ps 119:1
- p 1Mo 18:11
- r 1Lje 24:19
2Lje 8:14
2Lje 31:2
- s 2Mo 40:5
- t 2Mo 30:7
- u Ot 8:3
- v Dj 10:3
- z Su 6:22
Da 10:8
Dj 10:4
Ot 1:17

Desni stupac

- a Da 10:12
- b 1Mo 17:19
Lk 1:60
- c Lk 1:58
- d Lk 7:28
- e 4Mo 6:3
Su 13:4
Mt 11:18
- f Jr 1:5
Ri 9:11
Ga 1:15
- g Mt 4:6
- h Mt 11:14
Mt 17:10
i Mt 4:6
- j Iza 40:3
- k 1Sa 7:3
Mt 3:1
- l 1Mo 17:17
1Mo 18:11
Ri 4:19
- m Da 8:16
Da 9:21
He 1:14
- n Lk 1:26
- o Eze 3:26
Eze 24:27
- p 4Mo 6:23
- r 2Ko 12:1
- s 1Lje 9:25

13 No anđeo mu je rekao: "Ne boj se, Zaharija, jer su uslišene tvoje usrdne molitve^a i žena tvoja Elizabeta rodit će ti sina! Daj mu ime Ivan!^b **14** Radovat ćeš se i veseliti i mnogi će se obradovati^c rođenju njegovu, **15** jer će biti velik u očima Jehovinim.^d Ali ne smije piti vina ni opojnog pića.^e Bit će pun duha svetoga već od utrobe majčine.^f **16** Mnoge će sinove Izraelove obratiti k Jehovi,^g Bogu njihovu. **17** I ići će pred Bogom pun duha i snage kao Ilija,^h da srca očeva obrati k djeciⁱ i neposlušne k mudrosti pravednih, da pripremi Jehovij^j narod spreman."^k

18 A Zaharija je rekao anđelu: "Kako da budem siguran u to? Jer ja sam star^l i žena mi je u poodmaklim godinama." **19** Anđeo mu je odgovorio: "Ja sam Gabrijel,^m koji stoji pred Bogom. Poslan sam da govorimⁿ s tobom i da ti objavim ovu dobru vijest. **20** I evo, zanimemjet ćeš^o i nećeš moći govoriti do dana dok se to ne dogodi, jer nisi povjervovao riječima mojim, koje će se ispuniti u svoje vrijeme." **21** A narod je čekao Zahariju^p i čudio se što se toliko zadržao u sveštištu. **22** Kad je napokon izašao, nije im mogao ništa reći, pa su shvatili da je u sveštištu imao viđenje.^r Pokušao se znakovima sporazumjeti s njima, ali ostao je nijem. **23** A kad su istekli dani njegove službe,^s otišao je kući.

24 Nakon tih dana njegova je žena Elizabeta zatrudnjela.^a Pet mjeseci nije izlazila iz kuće, govoreći: **25** “Ovo mi je učinio Jehova u ove dane kad mi se smilovao i skinuo s mene sramotu među ljudima.”^b

26 Kad je bila u šestome mjesecu trudnoće, Bog je poslao anđela Gabrijela^c u galilejski grad imenom Nazaret **27** djevici koja je bila zaručena s čovjekom iz doma Davidova koji se zvao Josip. Djevici^d je bilo ime Marija.^e **28** Kad je anđeo ušao k njoj, rekao je: “Zdravo,^f milošću obdarena, Jehova^g je s tobom!”^h **29** A ona se uplašila na te riječi i stala razmišljati što bi taj pozdrav mogao značiti. **30** No anđeo joj je rekao: “Ne boj se, Marija, jer si našla milostⁱ kod Boga! **31** Evo, zatrudnjeta ćeš i roditi ćeš sina.^j Daj mu ime Isus!”^k **32** On će biti velik^l i zvat će se Sin Svevišnjega.^m Jehova Bog dat će mu prijestoljeⁿ Davida, oca njegova,^o **33** i on će kraljevati nad domom Jakovljevim zauvijek i kraljevstvu njegovu neće biti kraja.”^p

34 A Marija je rekla anđelu: “Kako će to biti, kad još nisam legla s muškarcem?”^r **35** Anđeo joj je odgovorio: “Sveti duh^s doći će na tebe i sila Svevišnjega zasjenit će te. Zato će dijete koje rodiš biti sveto,^t Sin Božji.^u **36** Evo, i tvoja rođakinja Elizabeta začela je sina u starosti svojoj i ovo je šesti mjesec njoj, koju zovu nerotkinjom.^v **37** Jer Bogu ništa što kaže nije nemoguće.”^z **38** Tada je Marija rekla: “Evo

1. poglavlje

- a Mt 1:18
- b 1Mo 30:23
1Sa 1:11
- c Da 8:16
Lk 1:19
- d Iza 7:14
Mt 1:18
- e Mt 1:18
Lk 2:5
- f Mt 26:49
Mk 15:18
Iv 19:3
- g Jr 1:19
- h Su 5:24
- i Izr 12:2
- j 1Mo 16:11
Su 13:3
Ga 4:4
- k Mt 1:21
Lk 2:21
- l Flp 2:10
1Ti 6:15
- m Mt 27:54
Iv 1:49
- n 2Sa 7:12
Ps 132:11
Iza 9:7
Jr 23:5
- o Iza 11:1
Iza 11:10
Mt 1:1
- p Da 2:44
Da 7:14
He 1:8
- r Iza 7:14
Mt 1:25
- s Mt 1:18
Mt 1:20
- t Iv 6:69
Iv 10:36
u Mt 14:33
Iv 1:34
Iv 20:31
Ri 1:4
- v 1Mo 11:30
Ps 113:9
- z 1Mo 18:14
Ps 115:3
Jr 32:17
Za 8:6
Mt 19:26

Desni stupac

- a 1Sa 1:11
- b 5Mo 28:4
Lk 11:27
- c Mt 3:11
- d Iv 3:29
- e He 11:11
- f 1Mo 18:14
1Mo 21:1
- g 1Sa 2:1
Ps 34:2
- h Hb 3:18
- i 2Sa 22:3
Iza 43:3
Tit 1:3
Jd 25
- j 1Sa 1:11
Ps 138:6
- k Lk 11:27
- l Ps 71:19
Ps 111:9
Iza 57:15
- m 2Mo 20:6
Ps 103:17
- n Ps 89:10
Iza 40:10
Iza 52:10
- o 2Sa 22:28
Da 4:37
1Pe 5:5
- p Job 12:19
Iza 22:19
Iza 40:23

robinje Jehovine!^a Neka mi bude po riječi tvojoj!” I anđeo je otišao od nje.

39 Tih dana Marija je ustala i brzo otišla u jedan od gradova u brdima Judinim. **40** Ušla je u kuću Zaharijinu i pozdravila Elizabetu. **41** Kad je Elizabeta čula Marijin pozdrav, poskočilo je dijete u utrobi njezinoj. I Elizabeta se ispunila duhom svetim **42** i uzviknula je na sav glas: “Blagoslovljena si ti među ženama i blagoslovljen^b je plod utrobe tvoje! **43** Otkud meni ta čast da majka Gospodina mojega^c dođe k meni? **44** Jer, evo, kad mi je do ušiju dopro glas pozdrava tvoga, dijete u utrobi mojoj poskočilo je od velikog veselja.^d **45** Sretna je ona koja je povjerovala, jer će se ispuniti^e sve što joj je rekao Jehova!”^f

46 A Marija je rekla: “Duša moja veliča Jehovu^g **47** i duh moj kliče^h Bogu, Spasitelju momemu,ⁱ **48** jer je pogledao na nezatnost robinje svoje.^j Gle, odsad će me svi naraštaji nazivati sretnom,^k **49** jer je Silni za mene učinio velika djela i sveto je ime njegovo.^l **50** Iz naraštaja u naraštaj milostiv je onima koji ga se boje.^m **51** Moćna je djela učinio mišicom svojom,ⁿ raspršio je one kojima su u srcu zamisli ohole.^o **52** Zbacio je moćnike^p s prijestolja njihovih, a nezatne uzvisio,^r **53** gladne je nasitio dobrom,^s a bogate otpustio prazne.^t **54** Došao je u pomoć Izraelu, služi svojemu,^u sjećajući se milosti^v **55** koju je obećao pracima našim:

r 1Sa 2:6; s 1Sa 2:5; Ps 34:10; Ps 107:9; t Iza 65:13; u Iza 44:21; v Ps 98:3; Iza 41:8; Jr 31:3.

da će zauvijek biti milostiv Abrahamu i potomstvu njegovu.^a **56** Tako je Marija ostala kod nje oko tri mjeseca, a zatim se vratila kući.

57 A Elizabeti je došlo vrijeme da rodi, i rodila je sina.

58 A susjedi i rođaci njezini čuli su da joj je Jehova iskazao veliku milost^b i radovali su se^c s njom. **59** A osmoga dana došli su da obrežu dijete^d i htjeli su mu dati ime Zaharija, po ocu njegovu. **60** Ali majka se njegova usprotivila: "Ne, nego će se zvati Ivan!"

61 Nato su joj rekli: "Nema nikoga od rodbine tvoje tko se tako zove." **62** Potom su znakovima upitali oca njegova kako bi on htio da se zove. **63** A on je zatražio policu i napisao: "Ivan^e mu je ime." Tada su se svi začudili.

64 I odmah su mu se otvorila usta^f i jezik mu se odvezao i počeo je govoriti, blagoslivljajući Boga. **65** I strah je obuzeo sve susjede njihove. Po svim brdima judejskim počelo se govoriti o svemu tome **66** i svi koji su to čuli razmišljali su o tome^g i pitali se: "Što će biti od tog djeteta?" Jer bilo je jasno da je s njim ruka Jehovina.^h

67 A Zaharija, otac njegov, ispunio se duhom svetimⁱ te je stao prorokovati:^j **68** "Neka je blagoslovljen Jehova, Bog Izraelov,^k jer se smilovao narodu svojemu i izbavio ga!^l **69** I podigao nam je rog^m spasenja* u domu Davida, sluge svojega, **70** kao što je ustima svetih proroka svojih iz davnineⁿ govorio **71** da

Lk 1:69* Ili: "moćnog Spasitelja".

1. poglavlje

- a 1Mo 17:19
Mi 7:20
Ga 3:16
- b Ps 113:9
Ps 116:5
- c Lk 1:14
Ri 12:15
- d 1Mo 17:12
3Mo 12:3
Flp 3:5
- e Lk 1:13
- f Lk 1:20
- g Lk 2:19
- h 1Mo 39:2
Ps 80:17
- i 4Mo 11:25
2Sa 23:2
- j 2Pe 1:21
- k 1Kr 1:48
Ps 41:13
Ps 72:18
Ps 106:48
- l 5Mo 7:6
Ps 111:9
Ps 135:4
Lk 7:16
- m 1Sa 2:10
Ps 132:17
- n Jr 23:5
Da 9:24

Desni stupac

- a Ps 106:10
- b 1Mo 17:7
3Mo 26:42
5Mo 4:31
5Mo 7:12
Ps 105:8
Ps 106:45
- c 1Mo 22:16
Mi 7:20
He 6:13
- d Jr 30:8
Ri 6:22
- e Jr 30:9
He 9:14
- f Ga 4:4
- g Iza 40:3
Ml 3:1
Mt 3:3
- h Mk 1:4
- i Ps 97:11
- j Iza 11:1
- k Ps 107:10
Iza 9:2
Iza 49:9
Iza 59:9
Mt 4:16
Dj 26:18
- l Lk 2:40

2. poglavlje

- m Da 11:20
- n Ri 13:1
- o 1Sa 16:1
Mi 5:2
Mt 2:6
- p Mt 1:16
- r Lk 1:27
- s Mt 1:25
Lk 1:27

ćemo biti spašeni od neprijatelja svojih i od ruke svih koji nas mrze.^a **72** Iskazao nam je milosrđe kako je i obećao našim praocima i sjetio se svetog saveza svojega,^b **73** zakletve kojom se zakleo Abrahamu, praocu našem,^c **74** da će nam, kad budemo izbačeni iz ruku neprijatelja,^d dati da mu neustrašivo služimo*^e **75** u vjernosti i pravednosti pred njim sve dane svoje.^f **76** A ti ćeš se, dijete, zvati prorokom Svevišnjega, jer ćeš ići pred Jehovom da mu pripremiš puteve,^g **77** da poučiš narod njegov spasenju koje dolazi oproštenjem grijeha njihovih,^h **78** zbog duboke samilosti Boga našega. Zbog nje doći će nam svanućeⁱ s visine,^j **79** da donese svjetlo onima koji sjede u tami i smrtnoj sjeni,^k da dovede noge naše na put mira."

80 A dječak je rastao^l i jačao duhom. Boravio je u pustinji sve do dana kad se pokazao Izraelu.

2 A u one dane izašla je naredba^m cara* Augusta da se popiše sve stanovništvo.ⁿ **2** Bio je to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirijom. **3** Svi su išli na popis,ⁿ svaki u svoj grad. **4** Tako je i Josip otišao iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju, u grad Davidov, koji se zove Betlehem,^o jer je bio iz Davido-va doma i obitelji,^p **5** da se upiše s Marijom,^r koja se do tad već udala za njega,^s a sada

Lk 1:74* Ili: "vršimo svetu službu".
2:1* Ili: "cezara". Grčki: *Kaisar*.
1^r Doslovno: "sva nastanjena zemlja".

je bila u poodmakloj trudnoći.^a
6 Dok su bili ondje, došlo joj je vrijeme da rodi. **7** I rodila je sina svojega, prvorođenca,^b povila ga i položila u jaslje,^c jer u prenoćištima nije bilo mjesta za njih.

8 U tom kraju bili su i pastiri koji su boravili vani i čuvali noćne straže kod stada svojih. **9** I anđeo^d Jehovin stao je kraj njih i slava Jehovina^e zablistala je oko njih, te su se jako uplašili. **10** A anđeo im je rekao: "Ne bojte se! Evo, objavljujem vam dobru vijest o velikoj radosti za sve ljude,^f **11** jer vam se danas u gradu Davidovu^g rodio Spasitelj^h — Krist,^{*} Gospodin.ⁱ **12** A ovo vam je znak: naći ćete dijete povijeno i položeno u jaslje."
13 I odjednom se uz anđela pojavila silna vojska nebeska,^j koja je hvalila Boga^k i govorila: **14** "Slava Bogu na visinama,^l a na zemlji mir^m među ljudima koji su mu po volji!"ⁿ

15 Kad su anđeli otišli od njih na nebo, pastiri su počeli govoriti jedan drugome: "Pođimo u Betlehem da vidimo to što nam je Jehova obznanio da se dogodilo!"^o **16** I brzo su otišli i našli Mariju i Josipa i dijete položeno u jaslama. **17** Kad su ga vidjeli, ispričali su ono što im je bilo rečeno za to dijete. **18** I svi koji su to čuli divili su se onome što su im rekli pastiri, **19** a Marija je čuvala sve te riječi u srcu svojem i razmišljala o njima.^p **20** Potom su se pastiri vratili, slaveći i hvaleći Boga zbog sve-

2. poglavlje

- a Mt 1:18
- b Mt 1:25
- c Iza 53:2
- d He 1:14
- e 3Mo 9:6
- f 1Mo 12:3
Dj 13:48
- g 1Sa 20:6
- h Iza 9:6
Iza 19:20
- i Dj 2:36
Flp 2:11
- j Ps 103:21
- k 1Mo 28:12
Da 7:10
He 1:14
Ot 5:11
- l Ps 148:1
Mk 11:10
- m Iza 57:19
Kol 1:20
- n Ps 30:5
Iza 61:2
Lk 19:38
- o Ps 111:2
- p 1Mo 37:11
Lk 1:66
Lk 2:51

Desni stupac

- a 1Mo 17:12
3Mo 12:3
Ga 4:4
- b 1Mo 17:10
- c Mt 1:21
- d Lk 1:31
- e 3Mo 12:2
- f 2Mo 13:2
2Mo 22:29
2Mo 34:19
4Mo 3:13
4Mo 8:17
- g 3Mo 1:14
3Mo 5:7
3Mo 12:8
- h Ps 119:166
Iza 40:1
Iza 49:13
- i Lk 9:20
- j Dj 8:29
- k 3Mo 12:6
- l 1Mo 46:30
Iza 57:2
- m Iza 52:10
Lk 3:6
Dj 4:12
- n Iza 40:5
Iza 42:1
- o Iza 9:2
Iza 60:1
Mt 4:16
- p Iza 11:10
Iza 25:7
Iza 42:6
Iza 49:6
Dj 13:47
Dj 26:23

ga što su čuli i vidjeli, jer se dogodilo onako kako im je bilo rečeno.

21 Kad se navršilo osam dana,^a te ga je trebalo obrezati,^b dali su mu ime Isus,^c kako ga je nazvao anđeo prije nego je bio začet u utrobi majčinoj.^d

22 A kad su se navršili dani njihova čišćenja^e po zakonu Mojsijevu, donijeli su ga u Jeruzalem pred Jehovu — **23** kao što je napisano u zakonu Jehovinu: "Svaki prvorođenac neka bude svet Jehovi"^f — **24** i da prinesu žrtvu kako je rečeno u zakonu Jehovinu: "Dvije grlice ili dva mlada goluba."^g

25 A u Jeruzalemu je živio čovjek imenom Šimun. Taj je čovjek bio pravedan i bogobojazan i čekao je utjehu Izraelovu,^h i sveti duh bio je na njemu. **26** Jehova Bog svetim mu je duhom otkrio da neće vidjeti smrti dok ne vidi Kristaⁱ njegova. **27** I ponesen duhom^j došao je u hram. Kad su roditelji unijeli dijete Isusa da na njemu izvrše obred propisan zakonom,^k **28** uzeo ga je u naručje i blagoslovio Boga i rekao: **29** "Sada, Svevišnji Gospodine, po riječi svojoj otpuštaš roba svojega da umre u miru.^l **30** Jer oči su moje vidjele onoga po kome ćeš donijeti spasenje^m **31** koje si pripremio pred svim narodima:ⁿ **32** svjetlo^o za prosvjetljenje neznabožaca^p i slavu naroda tvogoga Izraela." **33** A otac njegov i majka divili su se riječima izgovorenim o njemu. **34** I Šimun ih je blagoslovio, a majci njegovoj Mariji rekao

Lk 2:11* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

je: "Evo, ovaj je postavljen da zbog njega padnu^a i ustanu mnogi u Izraelu^b i da bude znak protiv kojeg će se govoriti,^c **35** da se otkriju razmišljanja mnogih srca^d (a tebi će samoj mač probosti dušu)."^e

36 Tada je živjela i proroka Ana, kći Penuelova, iz plemena Ašerova. Bila je u poodmaklim godinama. Nakon djevičanstva svojega živjela je s mužem sedam godina, **37** a ostatak života provela je kao udovica.^f Imala je osamdeset i četiri godine i nikad nije izostajala iz hrama, nego je noć i dan služila Bogu^g postovima i usrdnim molitvama. **38** U taj je čas došla i počela zahvaljivati Bogu i govoriti o djetetu svima koji su čekali izbavljenje Jeruzalema.^h

39 Kad su izvršili sve po zakonuⁱ Jehovinu, vratili su se u Galileju u svoj grad Nazaret.^j **40** A dijete je raslo i jačalo,^k napredovalo u mudrosti i uživalo Božju naklonost.^l

41 Njegovi su roditelji svake godine išli u Jeruzalem^m o blagdanu Pashe. **42** Kad mu je bilo dvanaest godina, pošli su u Jeruzalem po običajuⁿ blagdanskome **43** i ostali ondje do kraja blagdana. Kad su krenuli kući, dječak Isus ostao je u Jeruzalemu, a njegovi roditelji to nisu primijetili. **44** Pretpostavljajući da je među njihovim suputnicima, prešli su dan hoda,^o a onda su ga počeli tražiti među rodbinom i znancima. **45** Kako ga nisu našli, vratili su se u Jeruzalem tražeći ga. **46** Nakon

Lk 2:37* Ili: "vršila svetu službu".

2. poglavlje

- a Iza 53:10
- b Iza 8:14
Ho 14:9
1Ko 1:23
1Pe 2:8
- c Dj 28:22
1Pe 2:12
- d 1Ko 11:19
- e Iv 19:25
- f 1Ti 5:5
- g Dj 26:7
- h Iza 52:9
Tu 3:26
Mk 15:43
Lk 2:25
- i 3Mo 12:6
- j Mt 2:23
Lk 1:26
- k Lk 1:80
Lk 2:52
- l Iza 11:2
- m 2Mo 23:14
5Mo 16:16
- n 2Mo 34:23
- o 1Kr 19:4

Desni stupac

- a Mt 26:55
- b Ps 119:99
Mt 7:28
Mk 1:22
Iv 7:15
- c Ps 26:8
Ps 27:4
Izr 20:11
Iv 2:16
- d Lk 9:45
Lk 18:34
- e 2Mo 20:12
5Mo 5:16
Ef 6:1
Kol 3:20
- f 1Mo 37:11
Da 7:28
Lk 2:19
- g Izr 2:2
Izr 2:5
Iza 11:2
- h Izr 3:4

3. poglavlje

- i Mt 14:1
Lk 23:7
- j Mt 26:57
Iv 18:13
Iv 18:24
Dj 4:6
- k Iv 1:6
- l Lk 1:80
- m Mt 3:1
Mk 1:4
Lk 1:77
Dj 13:24

tri dana našli su ga u hramu^a kako sjedi među učiteljima, slušajući ih i postavljajući im pitanja. **47** Svi koji su ga slušali divili su se njegovoj oštroumnosti^{*} i njegovim odgovorima.^b **48** Kad su ga roditelji ugledali, zapanjili su se. I majka mu je rekla: "Dijete, zašto si nam to učinio? Evo, otac tvoj i ja zabrinuti smo te tražili." **49** A on im je rekao: "Zašto ste me tražili? Zar niste znali da moram biti u domu Oca svoje-ga?"^c **50** Ali oni nisu razumjeli riječi koje im je rekao.^d

51 I vratio se s njima i došao u Nazaret i bio im je poslušan.^e A majka je njegova brižno čuvala sve ove riječi u srcu svojemu.^f **52** A Isus je rastao, napredovao u mudrosti^g i uživao sve veću naklonost Boga i ljudi.^h

3 U petnaestoj godini vladavine cara Tiberija, kad je Poncije Pilat bio upravitelj Judeje, Herodⁱ tetrarh^o Galileje, a brat njegov Filip tetrarh zemlje Itureje i Trahonitide, i Lizanija tetrarh Abilene, **2** u danima Ane, glavarava svećeničkoga, i Kajfe,^j riječ Božja došla je Ivanu,^k sinu Zaharijinu, u pustinji.^l

3 I on je obišao cijeli kraj oko Jordana, propovijedajući ljudima da se trebaju krstiti u znak pokajanja koje je potrebno za oproštenje grijeha,^m **4** kao što stoji u knjizi u kojoj su zapisane riječi proroka Izaije: "Slušajte! Netko viče u pustinji: 'Pripremite put

Lk 2:47* Vidi bilješku za Mk 12:33.
3:1* Herod Antipa, sin Heroda Velikog.
1* Vidi bilješku za Mt 14:1.

Jehovi, poravnajte mu staze!^a
5 Neka se ispuni svaka udolina, neka se izravna svaka gora i brijeg! Krivudave staze neka postanu ravne, neravni putevi neka se poravnaju!^b **6** I svi će ljudi vidjeti onoga po kome će Bog donijeti spasenje.”^c

7 I govorio je mnoštvu koje je dolazilo da ih krsti: “Leglo zmijsko!^d Tko vas je uputio da bježite od srdžbe koja dolazi?^e **8** Donesite dakle plodove koji dolikuju pokajanju!^f I nemojte govoriti u sebi: ‘Naš je otac Abraham.’ Jer, kažem vam, Bog iz ovoga kamenja može Abrahamu podignuti djecu. **9** Sjekira je već položena na korijen stablima. Dakle, svako stablo koje ne donosi dobar plod poseći će se i baciti u vatru.”^g

10 A mnoštvo ga je pitalo: “Što onda trebamo činiti?”^h **11** On im je odgovarao: “Tko ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema nijednu, i tko ima hrane neka učini isto tako!”ⁱ **12** A došli su i poreznici da se krste i upitali su ga: “Učitelju, što trebamo činiti?”^j **13** On im je odgovorio: “Ne tražite više nego što je propisano!”^k **14** A i neki vojnici su ga pitali: “A što mi trebamo činiti?” Odgovorio im je: “Nemojte nikoga ugnjetavati niti lažno optuživati,^l nego budite zadovoljni svojom plaćom!”^m

15 A narod je bio u iščekivanju i svi su se u srcu svomemu pitali za Ivana: “Nije li on možda Krist?”ⁿ **16** Zato je Ivan svima rekao: “Ja vas

3. poglavlje

- a Iza 40:3
Mt 3:3
Mk 1:3
- b Iza 40:4
- c Ps 98:2
Iza 40:5
Iza 52:10
Lk 2:30
Dj 28:28
- d Iza 59:5
- e Mt 3:7
Mt 23:33
- f Mt 3:8
Dj 26:20
- g Mt 3:10
Mt 7:19
Iv 15:6
- h Dj 2:37
Dj 16:30
- i Dj 10:2
2Ko 8:14
1Ti 6:18
Jk 2:15
1Iv 3:17
- j Mt 21:32
Lk 7:29
- k Lk 19:8
1Ko 6:10
- l 2Mo 23:1
2Mo 23:7
3Mo 19:11
Izr 6:19
- m 1Ti 6:8
- n Iv 1:25

Desni stupac

- a Mk 1:7
Dj 13:25
- b Mt 3:11
Mk 1:8
Dj 2:4
- c Mi 4:12
- d Ps 1:4
- e Mt 13:30
- f Mt 14:3
- g Mk 6:17
- h Mt 3:13
Mk 1:9
- i Mt 3:16
Mk 1:10
- j Ps 2:7
Mt 3:17
Mk 1:11
Iv 1:32
2Pe 1:17
- k Dj 10:38
- l 4Mo 4:3
- m Mt 13:55
- n Mt 1:16
Lk 1:35
Lk 4:22
Iv 6:42

krstim vodom, ali dolazi onaj koji je jači od mene, kome ja nisam dostojan odvezati remenje na sandalama.^a On će vas krstiti svetim duhom^b i vatrom. **17** U ruci ima vijaju da očisti gumno svoje i da skupi^c pšenicu u žitnicu svoju, a pljevu^d će spaliti vatrom^e neugasivom.”

18 A dao je i mnoge druge pobude i objavljuvao dobru vijest narodu. **19** A tetrarh Herod, kojega je Ivan prekoravao zbog Herodijade, žene brata njegovog, i zbog svih zlodjela koja je Herod učinio,^f **20** povrh svega učinio je i ovo: bacio je Ivana u zatvor.^g

21 Kad se sav narod krstio, krstio se i Isus.^h I dok se molio, otvorilo se neboⁱ **22** i sveti duh sišao je na njega u tjelesnom obliku kao golub, a s neba se začuo glas: “Ti si Sin moj, ljubljeni, ti si mi po volji!”^j

23 Kad je Isus započeo sa svojom službom,^k imao je oko trideset^l godina. A bio je, kako se smatralo,

sin^m Josipov,ⁿ
 Elijev,

24 Matatov,
 Levijev,
 Malkijev,
 Janajev,
 Josipov,
25 Matatijin,
 Amosov,
 Nahumov,
 Heslijev,
 Nagajev,

26 Mahatov,
 Matatijin,
 Šimijev,
 Josehov,
 Jodin,

Lk 3:8* Doslovno: “promjeni uma (načina razmišljanja)”. 15* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

- 27 Joananov,
Resin,
Zerubabelov,^a
Šealtielov,^b
Nerijev,
28 Malkijev,
Adijev,
Kosamov,
Elmadamov,
Erov,
29 Isusov,
Eliezerov,
Jorimov,
Matatov,
Levijev,
30 Šimunov,
Judin,
Josipov,
Jonamov,
Elijakimov,
31 Melejin,
Menin,
Matatin,
Natanov,^c
Davidov,^d
32 Jišajev,^e
Obedov,^f
Boazov,^g
Salmonov,^h
Nahšonov,ⁱ
33 Aminadabov,^j
Arnijev,^{*k}
Hesronov,^l
Peresov,^m
Judin,ⁿ
34 Jakovljevo,^o
Izakovo,^p
Abrahamovo,^f
Terahovo,^s
Nahorovo,^t
35 Serugovo,^u
Reuovo,^v
Pelegovo,^z
Eberovo,^a
Šelahovo,^b

3. poglavlje

- a Ezr 3:2
b 1Lje 3:17
Mt 1:12
c 2Sa 5:14
d 1Sa 16:13
1Lje 3:5
Mt 1:6
e 1Sa 17:58
Iza 11:1
Mt 1:6
f Ru 4:17
g Ru 4:13
h Ru 4:21
Mt 1:5
i 4Mo 1:7
1Lje 2:11
Mt 1:4
j Ru 4:20
k 1Lje 2:10
l Ru 4:19
m Ru 4:18
1Lje 2:5
n 1Mo 29:35
Ru 4:12
1Lje 2:4
Mt 1:3
o 1Mo 25:26
1Lje 2:1
p 1Mo 21:3
r 1Mo 11:27
1Lje 1:28
Mt 1:2
s 1Mo 11:26
t 1Mo 11:24
u 1Mo 11:22
v 1Mo 11:20
1Lje 1:25
z 1Mo 11:18
a 1Mo 11:16
b 1Mo 11:14

Desni stupac

- a 1Mo 11:12
b 1Mo 11:10
c 1Mo 5:29
1Mo 5:32
d 1Mo 5:25
e 1Mo 5:21
f 1Mo 5:19
g 1Mo 5:16
h 1Mo 5:12
i 1Mo 5:9
1Lje 1:2
j 1Mo 4:26
1Mo 5:7
1Mo 5:10
1Lje 1:1
k 1Mo 5:4
l 1Mo 5:1

4. poglavlje

- m 3Mo 16:21
Mt 4:1
Mk 1:12
n 2Mo 34:28
1Kr 19:8
o He 2:18
p 5Mo 8:3
r Ot 13:2
s Iv 12:31
Iv 14:30
Ef 2:2
t Da 3:5
u 2Mo 20:3
v 5Mo 6:13
5Mo 10:20
z Mt 4:5

- 36 Kenanov,^{*}
Arpakšadov,^a
Šemov,^b
Noin,^c
Lamekov,^d
37 Metušalahov,^e
Henokov,^f
Jaredov,^g
Mahalalelov,^h
Kenanov,ⁱ
38 Enošev,^j
Šetov,^k
Adamov,^l
Božji.

4 Isus se, pun svetog duha, vratio s Jordana i duh ga je vodio po pustinji^m 2 četrdeset dana,ⁿ a Đavo ga je iskušavao.^o Tih dana nije ništa jeo, te je, kad su oni istekli, ogladnio. 3 Tada mu je Đavo rekao: "Ako si sin Božji, reci ovom kamenu da postane kruh!" 4 A Isus mu je odvratio: "Pisano je: 'Čovjek ne smije živjeti samo o kruhu.'"^p

5 Zatim ga je odveo na visinu i pokazao mu odjednom sva kraljevstva svijeta.^{*} 6 I Đavo mu je rekao: "Dat ću ti vlast nad svima njima^r i slavu njihovu, jer je meni predana i dajem je kome hoću.^s 7 Ako mi se, dakle, pokloniš,^{*t} sva će vlast biti tvoja." 8 Isus mu je nato rekao: "Pisano je: 'Jehovu, Boga svojega,^u obožavaj^{*} i jedino njemu služiti.'"^{*v}

9 Tada ga je odveo u Jeruzalem, postavio ga na vrh hramskoga zida^z i rekao mu:

Lk 3:36* U nekim se rukopisima Kenan ne spominje, što je u skladu s 1Mo 10:24; 11:12, 15; 1Lje 1:18. **4:5*** Doslovno: "svu nastanjenu zemlju". **7* Ili:** "iskazeš mi štovanje; izvršiš u moju čast čin obožavanja". **8*** Doslovno: "Jehovi, Bogu svojemu, klanjaj se." **8* Ili:** "vrši svetu službu".

“Ako si sin Božji, baci se odavde dolje!”^a **10** Jer pisano je: ‘Anđelima svojim on će zapovjediti za tebe da te čuvaju.’^b **11** i ‘Oni će te nositi na rukama svojim, da gdje ne udaraš o kamen nogom svojom.’^c **12** Isus mu je odvratio: “Rečeno je: ‘Ne iskušavaj Jehovu, Boga svojega!’”^d **13** Kad je Đavo završio sa svim tim kušnjama, otišao je od njega do neke druge prilike.^e

14 A Isus se u snazi duha vratio u Galileju^f i dobar glas o njemu proširio se po cijeloj okolici.^g **15** I počeo je poučavati u njihovim sinagogama i svi su ga poštovali.^h

16 I došao je u Nazaret,ⁱ gdje je odrastao. Po običaju svojem ušao je na dan subotnji* u sinagogu,^j te je ustao da čita. **17** I dali su mu svitak proroka Izaije, a on je otvorio svitak i našao mjesto gdje je bilo napisano: **18** “Duh je Jehovin^k na meni, jer Bog me pomazao da objavim dobru vijest siromasima, poslao me da propovijedam oslobođenje zarobljenima i vraćanje vida slijepima, da pustim potlačene na slobodu,^l **19** da propovijedam Jehovinu godinu milosti.”^m **20** Tada je smotao svitak, vratio ga poslužitelju i sjeo. Oči svih u sinagogi bile su uprte u njega. **21** I rekao im je: “Danas su se ispunile ove riječi iz Pisma koje ste upravo čuli.”ⁿ

22 I svi su mu odobrali i divili se privlačnim riječima^o koje su izlazile iz usta njegove

4. poglavlje

- a Mt 4:6
- b Ps 91:11
- c Ps 91:12
- d 5Mo 6:16
- 1Ko 10:9
- e He 4:15
- f Mt 4:12
- Iv 4:3
- g Dj 10:37
- h Iza 52:13
- i Mt 2:23
- j Dj 13:14
- Dj 17:2
- k Iza 61:1
- l Iza 42:3
- Mt 12:20
- m Iza 58:6
- Iza 61:2
- n Mt 5:17
- 2Ko 6:2
- o Ps 45:2
- Iza 50:4
- Ef 4:29

Desni stupac

- a Mt 13:54
- Mk 6:2
- Iv 6:42
- b Mt 8:7
- c Mt 9:12
- d Mt 13:57
- Mk 6:4
- Iv 4:44
- e Mt 4:13
- f 1Kr 17:9
- 1Kr 18:1
- Jk 5:17
- g 1Kr 17:10
- h 2Kr 5:14
- i Lk 2:34
- j Mt 21:38
- k Iv 8:59
- Iv 10:39
- l Mk 1:21
- m Mt 7:28
- Iv 7:46
- n Tit 2:15
- o Mk 1:23
- p Mt 8:29
- Lk 8:28
- r Mt 2:23
- Lk 18:37
- Iv 19:19
- Dj 2:22
- s Jk 2:19
- t Mk 1:24
- Lk 1:35
- Lk 4:41

vih. I govorili su: “Nije li ovo sin Josipov?”^a **23** Tada im je rekao: “Sigurno ćete na mene primijeniti ovu izreku: ‘Liječniče,^b izliječi sam sebe!’^c I reći ćete: ‘Učini i ovdje, u zavičaju svojem,^d ono što smo čuli da se dogodilo u Kafarnaumu!’”^e **24** I nastavio je: “Zaista, kažem vam, nijedan prorok nije prihvaćen u svojem zavičaju. **25** Evo, kažem vam istinu: Bilo je mnogo udovica u Izraelu u dane Ilijine, kad je nebo bilo zatvoreno tri godine i šest mjeseci, tako da je u cijeloj zemlji nastala velika glad,^f **26** no Ilija nije bio poslan nijednoj od tih žena nego samo udovici u Sarfati^g u zemlji sidonskoj. **27** Isto tako, u vrijeme proroka Elizeja u Izraelu je bilo mnogo gubavaca, no nijedan od njih nije bio očišćen osim Naamana, Sirijca.”^h **28** A svi koji su to čuli u sinagogi, ispunili su se gnjevom,ⁱ **29** te su ustali, istjerali ga iz grada i odveli na liticu u gori na kojoj je bio sgrađen njihov grad da ga strmoglave.^j **30** Ali on je prošao između njih i otišao.^k

31 I otišao je u Kafarnaum,^l grad u Galileji. I poučavao ih je u subotu, **32** a oni su bili zadivljeni njegovim učenjem,^m jer je govorio kao onaj iza čijih riječi stoji Bog.ⁿ **33** A u sinagogi je bio čovjek opsjednut duhom,^o demonom nečistim. I povikao je na sav glas: **34** “Jao! Što mi imamo s tobom,^p Isuse Nazarećanine?^r Jesi li došao da nas uništiš? Znam^s točno tko si: Svetac Božji!”^t **35** A Isus ga je prekorio: “Umukni i izadi iz

Lk 4:16* Doslovno: “sabatni”. Vidi bilješku za Mt 12:1. 19* Doslovno: “povoljnu (prihvatljivu) godinu”.

njega!" Tada je demon pred njima oborio čovjeka te izašao iz njega, a da mu nije audio.^a

36 Nato su se svi zapanjili i govorili su jedan drugome: "Kakve su to riječi? On s vlašću i silom zapovijeda nečistim duhovima, i oni izlaze!"^b

37 I glas o njemu širio se po svojoj okolini.^c

38 Potom je ustao i izašao iz sinagoge te ušao u Šimunov dom. A Šimunovu punnicu mučila je velika vrućica, pa su ga zamolili da joj pomogne.^d

39 I on je stao iznad nje, zaprijetio vrućici^e i ona ju je pustila. I žena je odmah ustala i počela ih posluživati.^f

40 A kad je sunce zalazilo, svi koji su imali bolesnike koji su болоvali od raznih bolesti dovodili su ih k njemu. On je polagao ruke na svakoga od njih i ozdravljao ih.^g

41 A i demoni su izlazili iz mnogih,^h vičući: "Ti si Sin Božji!"ⁱ Ali on ih je prekoravao i nije im dopuštao da govore,^j jer su znali^k da je on Krist.^{*1}

42 Kad je svanuo dan, izašao je i otišao na samotno mjesto,^m a narod ga je tražio. Došli su do njega i htjeli su ga zadržati da ne ode od njih.

43 A on im je rekao: "I drugim gradovima moram objaviti dobru vijest o kraljevstvu Božjem, jer sam radi toga poslan."ⁿ

44 I nastavio je propovijedati po judejskim sinagogama.^o

5 Jednom dok je stajao kraj Genezaretskog jezera,^{*p} narod se gurao oko njega i slušao

Lk 4:41* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4. 5:1* Vidi bilješku za 4Mo 34:11.

4. poglavlje

- a Mk 1:26
- b Mk 1:27
- c Mk 1:28
Lk 5:15
- d Mt 8:14
Mk 1:30
- e Ps 103:3
Dj 28:8
- f Mt 8:15
Mk 1:31
- g Mt 8:16
Mk 1:32
Dj 28:9
- h Mk 1:34
- i Mt 8:29
Mk 3:11
- j Mk 1:25
Mk 3:12
Dj 16:17
Dj 16:18
- k Dj 19:15
- l Lk 2:11
Lk 4:34
- m Mk 1:35
- n Lk 8:1
Iv 9:4
Dj 10:38
Ri 15:8
- o Mt 4:23
Mk 1:39

5. poglavlje

- p Mt 4:18
Mk 1:16

Desni stupac

- a Mt 4:21
- b Mk 4:1
- c Iv 21:6
- d Iv 21:3
- e Iv 21:8
- f Iv 21:7
- g Mt 8:8
- h Mt 4:21
Mk 1:19
- i Mt 4:19
Mk 1:17
- j Mt 4:20
Mt 6:33
Mt 19:27
Mk 1:20
Lk 18:28
Flp 3:8
- k Mt 8:2
Mk 1:40

riječ Božju. **2** I vidio je dvije lađe koje su stajale na obali jezera, a ribari su izašli iz njih i ispirali mreže.^a

3 Ušao je u jednu od tih lađa, koja je bila Šimunova, i zamolio ga da je malo otisne od kopna. Tada je sjeo i iz lađe^b počeo poučavati narod.

4 Kad je prestao govoriti, rekao je Šimunu: "Otplovi gdje je duboko, bacite mreže svoje^c i lovite!"

5 A Šimun je rekao: "Učitelju, cijelu smo se noć mučili i ništa nismo ulovili,^d ali kad ti tako kažeš, spustiš ču mreže."^e

6 Kad su to učinili, uhvatili su toliko mnogo riba da su im se mreže počele razdirati.

7 Zato su mahnuli svojim drugovima u drugoj lađi da dođu i pomognu im.^e I došli su i napunili obje lađe, tako da su gotovo tonule.

8 Kad je Šimun Petar^f to vidio, pao je Isusu pred noge i rekao: "Idi od mene, Gospodine, jer sam grešan čovjek!"^g

9 Jer kad su vidjeli koliko su ribe uhvatili, zapanjili su se on i svi koji su bili s njim, **10** a isto tako i Jakov i Ivan, sinovi Zebedejevi,^h koji su bili Šimunovi suradnici. No Isus je rekao Šimunu: "Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude."ⁱ

11 I tako su izvukli lađe na kopno, ostavili sve i pošli za njim.^{*j}

12 Dok je bio u jednom gradu, pojavio se čovjek pun gube. Kad je ugledao Isusa, pao je ničice i zamolio ga: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti."^k

13 I ispruživši ruku, dotaknuo ga je i rekao: "Hoću, očisti se!"

Lk 5:11* Vidi bilješku za Mt 4:20.

I guba je odmah nestala s nje-
ga.^a **14** I zapovjedio je čovje-
ku: "Nikome ništa ne govori,^b
nego otidi, pokaži se sveće-
niku^c i prinesi žrtvu^d za svo-
je očišćenje, kao što je Mojsi-
je propisao, za svjedočanstvo
njima!"^e **15** I glas o njemu
sve se više širio i ljudi su se
u velikom broju okupljali da
slušaju i da budu izliječeni od
svojih bolesti.^f **16** A Isus se
povukao na osamu u pustinju
i molio se.^g

17 Jednog dana dok je pu-
očavao, ondje su sjedili farize-
ji* i učitelji zakona koji su
došli iz svih sela galilejskih
i judejskih i iz Jeruzalema.
A sila Jehovina bila je s njim
kako bi liječio.^h **18** I gle, lju-
di su donijeli na nosiljci čovje-
ka koji je bio uzet i tražili su
kako da ga unesu i stave pred
njega.ⁱ **19** Ali zbog mnoštva
ga nisu mogli unijeti, pa su
se popeli na krov, načinili
otvor među crepovima i spu-
stili ga na nosilima među
one koji su bili pred Isusom.^j
20 Kad je vidio vjeru njihovu,
rekao je: "Čovječe, oprošteni
su ti grijesi!"^k **21** Tada su pi-
smoznanci i farizeji počeli raz-
mišljati: "Tko je ovaj što govo-
ri hule?! Tko može opraštati
grijehe osim samog Boga?"^m
22 A Isus je prozeo o čemu
razmišljaju, pa im je rekao:
"O čemu razmišljate u srcima
svojim?"ⁿ **23** Što je lakše? Re-
ći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili
reći: 'Ustani i hodaj'?^o **24** Ali
znajte da Sin čovječji ima
vlast na zemlji opraštati gri-
jehe!" Tada je rekao uzetome:

Lk 5:17* Vidi bilješku za Mt 3:7.

5. poglavlje

- a Mt 8:3
Mk 1:42
- b Mk 7:36
Lk 8:56
- c 3Mo 13:49
3Mo 14:2
- d 3Mo 14:10
3Mo 14:20
- e Mt 8:4
Mk 1:44
- f Mt 4:25
Mk 3:7
Iv 6:2
- g Mk 1:45
- h Ps 103:3
Mk 2:1
- i Mt 9:2
Mk 2:3
- j Mk 2:4
- k Mk 2:5
l Mt 9:3
Mk 2:7
- m Ps 32:5
Ps 103:3
Ps 130:4
Iza 1:18
Iza 43:25
Da 9:9
- n Mt 9:4
Mk 2:8
- o Mt 9:5
Mk 2:9

Desni stupac

- a Mt 9:6
Mk 2:11
Iv 5:8
- b Mt 9:7
Mk 2:12
Dj 4:21
Ga 1:24
- c Mk 5:42
Dj 3:10
- d Mt 9:8
- e Mt 9:9
Mk 2:14
- f Lk 5:11
- g Mt 9:10
Mk 2:15
Lk 15:1
- h Mt 9:11
Mk 2:16
Lk 15:2
- i Iza 53:4
- j Mt 9:12
Mk 2:17
- k Mt 9:13
1Ti 1:15
- l Mt 9:14
Mk 2:18
Lk 7:34
- m Mt 9:15
Mk 2:19
Iv 3:29
- n Mt 22:2
2Ko 11:2
Ot 19:7
- o Lk 17:22
- p Iv 16:20

"Tebi kažem, ustani i uzmi
nosila svoja i podi kući!"^a
25 I on je odmah pred njima
ustao, uzeo nosila na kojima
je ležao i otišao kući, slaveći
Boga.^b **26** Tada su svi do jed-
noga ostali zadivljeni,^c te su
slavili Boga i puni straha go-
vorili: "Danas smo vidjeli nešto
nevjerojatno!"^d

27 Potom je izašao i vidio
poreznika imenom Levi kako
sjedi na mjestu gdje se sakup-
lja porez. I rekao mu je: "Podi
za mnom!"^e **28** I on je osta-
vio sve,^f ustao i pošao za njim.
29 I Levi mu je priredio veli-
ku gozbu u kući svojoj. A za
stolom je bilo* i mnogo porez-
nika i drugih ljudi.^g **30** Tada
su farizeji i njihovi pismoznaci
počeli prigovarati učenicima
njegovim: "Zašto jedete i pijete
s poreznicima i grešnicima?"^h
31 Isus im je odgovorio: "Zdra-
vi ne trebaju liječnika,ⁱ nego
bolesni.^j **32** Nisam došao po-
zvati pravednike, nego grešni-
ke na pokajanje."^k

33 A oni su mu rekli: "Uče-
nici Ivanovi često poste i usrd-
no se mole, a to čine i učenici
farizejski, no tvoji jedu i piju."^l
34 A Isus im je rekao: "Možete
li prijatelje mladoženjine pri-
siliti da poste dok je mlado-
ženja s njima?^m **35** Ali doći
će dani kad će se mladoženjaⁿ
uzeti od njih.^o Tada će postiti,
u te dane."^p

36 Nadalje, ispričao im je
usporedbu: "Nitko ne reže za-
krpu od nove haljine da je pri-
šije na staru haljinu. Inače se
nova zakrpa otrgne, a i zakrpa

Lk 5:29* Doslovno: "za stolom je leža-
lo". Vidi bilješku za Mt 9:10.

od nove haljine ne odgovara staroj.^a **37** I nitko ne stavlja novo vino u stare mjehove. Inače će novo vino proderati mjehove^b i prolić će se, a mjehovi će propasti.^c **38** Nego novo se vino treba staviti u nove mjehove. **39** Nitko tko je pio staro vino ne želi novo, jer kaže: 'Staro je dobro.'^d

6 Jedne je subote* prolazio kroz žitna polja, a njegovi su učenici trgali^e i jeli klasje, trljajući ga rukama.^f **2** Nato su neki od farizeja rekli: "Zašto činite ono što nije dopušteno^g u subotu?"^h **3** Isus im je odgovorio: "Zar nikad niste čitali što je ono Davidⁱ učinio kad su ogladnjeli on i ljudi njegovi,^j **4** kako je ušao u dom Božji te uzeo, jeo i dao ljudima svojim kruhove stavljene pred Boga,^k koje ne smije jesti nitko, nego samo svećenici?"^l **5** I rekao im je: "Sin je čovječji Gospodar subote."^m

6 Jedne druge suboteⁿ ušao je u sinagogu i počeo poučavati. Ondje je bio čovjek kojem je desna ruka bila usahnula.^o **7** Pismoznanci i farizeji promatrali su ga^p da vide hoće li liječiti u subotu, kako bi našli nešto da ga optuže.^r **8** No on je znao o čemu razmišljaju,^s pa je rekao čovjeku s usahlom rukom: "Ustani i stani na sredinu!" I on je ustao i stao.^t **9** Tada im je Isus rekao: "Pitam vas: Je li u subotu dopušteno činiti dobro^u ili činiti zlo, život* spasiti ili pogubiti?"^v **10** I pogledao ih je sve unaokolo te rekao čovje-

5. poglavlje

- a Mt 9:16
Mk 2:21
- b Job 32:19
- c Mt 9:17
Mk 2:22
- d Iza 25:6

6. poglavlje

- e 5Mo 23:25
- f Mt 12:1
Mk 2:23
- g 2Mo 20:10
5Mo 5:14
- h Mt 12:2
Mk 2:24
Iv 5:10
- i 1Sa 21:4
- j Mt 12:3
Mk 2:25
- k 1Sa 21:6
- l 3Mo 24:9
Mt 12:4
Mk 2:26
- m Mt 12:8
Mk 2:28
- n Lk 13:14
Iv 9:16
- o Mt 12:10
Mk 3:1
- p Lk 14:1
- r Mk 3:2
- s Lk 5:22
Iv 2:24
- t Mk 3:3
- u Mt 12:11
Iv 7:23
- v Mk 3:4

Desni stupac

- a Mt 12:13
Mk 3:5
- b Ps 2:2
Mt 12:14
Mk 3:6
- c Mt 6:6
Mk 3:13
- d Iza 26:9
Mt 14:23
- e Mk 3:14
Iv 6:70
- f Mt 10:2
- g Mk 3:17
Dj 1:13
- h Iv 14:8
i Iv 11:16
- j Mk 3:18
- k Mk 3:19
- l Mt 4:25
- m Mk 3:7
- n Mt 14:36
- o Mk 5:30
- p Mt 5:2
- r Iza 57:15
Mt 5:3
Jk 2:5
- s Iza 55:1
Mt 5:6
- t Ps 107:9
Jr 31:25
- u Iza 61:3
Mt 5:11
Ot 21:4
- v Mt 5:10
Iv 17:14
1Pe 3:14
- z Iv 16:2

ku: "Ispruži ruku!" Čovjek je to učinio, i ruka mu je ozdravila.^a **11** A oni su se razbjesnili te su se počeli među sobom dogovarati što da učine Isusu.^b

12 Tih dana izašao je na goru da se moli^c i cijelu je noć proveo u molitvi Bogu.^d

13 Kad se razdanilo, dozvao je k sebi učenike svoje i između njih izabrao dvanaestoricu, koje je nazvao apostolima:^e

14 Šimuna, kojeg je prozvao Petar,^f i brata njegova Andriju, i Jakova i Ivana,^g i Filipa^h i Bartolomeja, **15** i Mateja i Tomu,ⁱ i Jakova, sina Alfejeva, i Šimuna zvanog "revnitelj",^j **16** i Judu, sina Jakovljeva, i Judu Iskariota, koji ga je poslji izdao.^k

17 I sišao je s njima i zaustavio se na nekoj zaravni. Ondje je bilo veliko mnoštvo njegovih učenika i silno mnoštvo ljudi^l iz cijele Judeje i Jeruzalema te iz tirskeg i sidonskog primorja, koji su došli da ga čuju i da budu izliječeni od svojih bolesti.^m **18** Čak su i oni koje su mučili nečisti duhovi bili izliječeni. **19** I svi iz mnoštva nastojali su ga dotaknuti,ⁿ jer je iz njega izlazila sila^o i sve ih je liječila.

20 A on je podigao oči prema učenicima svojim i rekao:^p "Sretni ste vi siromašni,^r jer je vaše kraljevstvo Božje.

21 Sretni ste vi koji sada gladujete,^s jer ćete se nasititi.^t

Sretni ste vi koji sada plaćete, jer ćete se smijati.^u

22 Sretni ste kad vas ljudi mrze^v i kad vas izopćuju i vrijeđaju i ozloglašuju^z ime vaše zbog Sina čovječjega.

Lk 6:1* Doslovno: "sabata". Vidi bilješku za Mt 12:1. 9* Doslovno: "dušu".

23 Radujte se u taj dan i kliči-
te,* jer je velika nagrada vaša
na nebu! Jer to su isto praoci
njihovi činili prorocima.^a

24 Ali teško vama, bogati,^b
jer već imate svoju utjehu!^c

25 Teško vama koji ste sada
siti, jer ćete gladovati!^d

Teško vama koji se sada
smijete, jer ćete tugovati i pla-
kati!^e

26 Teško vama kad svi lju-
di dobro govore o vama, jer to
su isto njihovi praoci činili laž-
nim prorocima!^f

27 A vama koji slušate ka-
žem: Ljubite neprijatelje svoje,
je, g činite dobro^h onima koji
vas mrze, **28** blagoslivljajte
one koji vas proklinju, moli-
te se za one koji vas vrije-
đaju.ⁱ **29** Onome tko te udari
po jednom obrazu,^j pruži i drugi,
i onome tko ti uzima^k gorn-
nju haljinu ne uskrati ni donju.
30 Tko te god što zamoli, daj
mu,^l i od onoga tko ti uzima
ne traži svoje natrag.

31 I kako želite da ljudi čine
vama, tako činite i vi njima.^m

32 Ako ljubite one koji vas
ljube, kakvu zaslugu imate?
Jer i grešnici ljube one koji njih
ljube.ⁿ **33** I ako činite dobro
onima koji vama čine dobro,
kakvu zaslugu imate? I greš-
nici čine to isto.^o **34** I ako
posuđujete bez kamata^p onima
od kojih se nadate da će vam
vratiti, kakvu zaslugu ima-
te? I grešnici posuđuju bez ka-
mata grešnicima da bi im se
isto toliko vratilo.^r **35** Nego
ljubite neprijatelje svoje, čini-
te dobro i posuđujte^s bez ka-

Lk 6:23* Doslovno: "i poskakujte [od
radosti]".

6. poglavlje

- a 2Lje 36:16
- Mt 5:12
- Lk 11:47
- Dj 7:52
- b Jk 5:1
- c Mt 6:2
- Lk 16:25
- d Iza 65:13
- e Izr 14:13
- f Iv 15:19
- Jk 4:4
- 1Iv 4:5
- g Mt 5:44
- h 2Mo 23:4
- Izr 25:21
- Ri 12:20
- i Dj 7:60
- Ri 12:14
- j Mt 5:39
- k Mt 5:40
- 1Ko 6:7
- l 5Mo 15:7
- Izr 3:27
- Izr 21:26
- Mt 5:42
- m Mt 7:12
- n Mt 5:46
- 1Ti 5:8
- o Mt 5:47
- p 3Mo 25:36
- 5Mo 15:8
- r Mt 5:42
- s 2Mo 22:25
- 3Mo 25:37
- 5Mo 23:20
- Ps 37:26

Desni stupac

- a 5Mo 14:29
- Mt 5:45
- 1Iv 3:1
- b Dj 14:17
- c Mt 5:48
- Ef 5:2
- Jk 2:13
- d Mt 7:1
- Ri 2:1
- Ri 14:10
- e Iza 58:6
- Mt 6:14
- Mk 11:25
- f Izr 19:17
- g Mt 7:2
- Mk 4:24
- h Mt 15:14
- Mt 23:16
- i Mt 10:24
- Iv 13:16
- Iv 15:20
- j Mt 7:3
- k Mt 7:4
- l Izr 18:17
- Ri 2:21
- m Mt 7:5
- n Mt 7:16
- o Mt 12:33
- p 1Mo 1:11
- r Mt 12:35

mata ne nadajući se ničemu,
pa će nagrada vaša biti velika
i bit ćete sinovi Svevišnjega,^a
jer je on dobrostiv^b prema ne-
zahvalnima i zlima. **36** Budi-
te milosrdni, kao što je Otac
vaš milosrdan.^c

37 Ne sudite,* i nećete biti
sudeni.^d Ne osuđujte, i nećete
biti osuđeni. Opraštajte, i bit
će vam oprošteno.^e **38** Dajte,
i dat će vam se.^f Nasipat će
vam u krilo dobru mjeru, nabi-
jenu, stresenu i prepunu. Jer
kakovm mjerom mjerite, tak-
vom će vam se mjeriti.^g

39 Tada im je ispričao i us-
poredbu: "Može li slijepac vo-
diti slijepca? Neće li obojica
upasti u jamu?"^h **40** Učenik
nije iznad učitelja svojega,
nego svatko tko je posve po-
učen bit će poput učitelja
svojega.ⁱ **41** Zašto onda vidiš
trun u oku brata svojega, a ne
zapažaš gredu u svojem oku?^j
42 Kako možeš reći bratu svo-
jemu: 'Brate, dopusti da iz-
vadim trun koji ti je u oku',
a sam ne vidiš gredu u svo-
jem oku?^k Licemjeru! Izvadi
najprije gredu iz svojeg oka,^l
pa ćeš onda dobro vidjeti kako
izvaditi trun koji je u oku bra-
ta tvojega.^m

43 Jer nema dobrog stab-
la koje donosi nevaljali plod,
a nema ni nevaljalog stabla ko-
je donosi dobar plod.ⁿ **44** Jer
svako se stablo pozna po plo-
du svojemu.^o Ne beru se
smokve s trnja, niti se grož-
đe bere s grma trnovita.^p

45 Dobar čovjek iznosi dobro
iz dobre riznice^r srca svojega,
a zao čovjek iznosi zlo iz svoje

Lk 6:37* Ili: "Prestanite suditi".

zle riznice, jer usta njegova govore ono čega mu je srce puno.^a

46 Zašto me, dakle, zove-te 'Gospodine! Gospodine!' a ne činite ono što govorim?^b

47 Reći ću vam kome je nalik svatko tko dolazi k meni i čuje riječi moje i izvršava ih:^c

48 On je kao čovjek koji je gradio kuću te kopao u dubinu i položio temelj na stijeni. Kad je došla poplava,^d bujica je navalila na tu kuću, ali nije ju mogla uzdrmati, jer je bila dobro sagrađena.^e

49 A onaj tko čuje, ali ne izvršava,^f nalik je čovjeku koji je sagrađio kuću na zemlji, bez temelja. Navalila je na nju bujica i kuća se odmah srušila i posve se raspala."^g

7 Nakon što je sve to rekao narodu koji ga je slušao, ušao je u Kafarnaum.^h **2** A neki je stotnik imao bolesnog roba, koji samo što nije umro, a bio mu je drag.ⁱ **3** Kad je čuo za Isusa, poslao je k njemu starješine židovske neka ga zamole da dođe i ozdravi mu roba. **4** Oni su došli k Isusu i usrdno ga zamolili: "Dostojan je da mu to učiniš, **5** jer voli naš narod^j i sagrađio nam je sinagogu." **6** Tada je Isus pošao s njima. A kad je bio nedaleko od kuće, stotnik je već poslao prijatelje da mu kažu: "Gospodine, ne trudi se, jer nisam vrijedan da udeš pod moj krov!^k **7** Zato se nisam smatrao dostojnim doći k tebi. Nego reci riječ da ozdravi sluga moj! **8** Jer i ja imam svoje nadređene, a imam i vojnike koji su mi podređeni, pa jednome kažem: 'Idi!'

6. poglavlje

- a Mt 12:34
- b Mt 7:21
- c Mt 25:11
- Lk 13:24
- Ri 2:13
- Jk 1:22
- d Mt 7:24
- e Dj 14:22
- 2Ti 3:12
- f Ps 125:1
- Mt 7:25
- 2Ti 2:19
- 1Pe 1:5
- g Jk 1:24
- h Job 8:13
- Mt 7:27
- He 10:29
- 2Pe 2:20

7. poglavlje

- h Mt 8:5
- i Mt 8:6
- Iv 4:47
- j Dj 10:2
- k Mt 8:8

Desni stupac

- a Mt 8:9
- b Mt 8:10
- Ri 3:2
- Ri 9:4
- c Mt 8:13
- d 1Kr 17:17
- Lk 8:42
- e Lk 9:38
- f He 4:15
- g Lk 8:52
- Iv 11:33
- h 1Kr 17:21
- Lk 8:54
- Iv 11:43
- Dj 9:40
- i 1Kr 17:23
- 2Kr 4:36
- j Lk 1:65
- k 5Mo 18:15
- Lk 24:19
- Iv 4:19
- Iv 6:14
- Iv 7:40
- Dj 7:37
- l 2Mo 4:31
- Ps 106:4
- Lk 1:68
- m Mt 11:2
- Iv 3:26
- n Ps 40:7
- Ps 118:26
- Eze 21:27
- Za 9:9
- Ml 3:1
- Mt 3:11
- o Iza 53:4

i on ide, a drugome: 'Dodi!' i on dode, a svojem robu: 'Učini to!' i on učini."^a **9** Kad je Isus to čuo, zadivio mu se te se okrenuo mnoštvu koje je išlo za njim i rekao: "Kažem vam, ni u Izraelu nisam našao toliku vjeru!"^b **10** I kad su se oni koji su bili poslani vratili kući, našli su roba zdravog.^c

11 Odmah potom uputio se u grad koji se zove Nain, a s njim su išli njegovi učenici i veliko mnoštvo ljudi. **12** Kad se približio gradskim vratima, gle, iznosili su mrtvaca,^d sina jedinca^e majke svoje, koja je bila udovica. A s njom je bilo i mnogo naroda iz grada.

13 Kad ju je Gospodin ugledao, sažalio se^f na nju i rekao joj: "Ne plaći!"^g **14** Zatim je pristupio i dotaknuo nosila. Nosioci su stali, a on je rekao: "Mladiću, tebi kažem, ustani!"^h **15** I mrtvac je sjeo i progovorio, a Isus ga je dao majci njegovoj.ⁱ **16** A sve je obuzeo strah^j te su slavili Boga, govoreći: "Velik prorok^k podignut je među nama" i "Bog se smilovao narodu svojemu".^l **17** I glas o tome što je učinio proširio se po svoj Judeji i po svojoj okolici.

18 A Ivana su njegovi učenici izvijestili o svemu tome.^m **19** Zato je Ivan dozvao dvojicu svojih učenika i poslao ih Gospodinu da ga upitaju: "Jesi li ti onaj koji ima doći ili da čekamo drugoga?"ⁿ **20** Kad su ti ljudi došli k njemu, rekli su: "Ivan Krstitelj poslao nas je k tebi da te upitamo: 'Jesi li ti onaj koji ima doći ili da čekamo drugoga?'" **21** A on je tog časa mnoge izliječio^o

od nemoći, teških bolesti i zlih duhova i mnogim je slijepima podario vid. **22** Zato je odgovorio toj dvojici: "Idite,^a javite Ivanu što ste vidjeli i čuli: slijepi^b vide, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se objavljuje^c dobra vijest!^d **23** I sretan je onaj tko se zbog mene ne pokoleba u vjeri."^e

24 Kad su Ivanovi glasnici otišli, počeo je mnoštvu govoriti za Ivana: "Što ste izašli gledati u pustinji? Trsku koju lju-lja vjetar?^f **25** Što ste, dakle, izašli vidjeti? Čovjeka obučenog u raskošne haljine?^g Pa oni koji su u krasnoj odjeći i koji žive u raskoši u kraljevskim su dvorima.^h **26** Što ste onda izašli vidjeti? Proroka?ⁱ Da, kažem vam, i mnogo više od proroka!^j **27** To je onaj za koga je pisano: 'Evo, šaljem glasnika svojega pred licem tvojim,^k koji će pripremiti put tvoj pred tobom.'^l **28** Kažem vam, među rođenima od žene nitko nije veći^m od Ivana, ali tko je manji u kraljevstvu Božjem, veći je od njega."ⁿ **29** A svi ljudi i poreznici, kad su to čuli, priznali su da je Bog pravedan.^o To su bili oni koji su se krstili Ivanovim krštenjem.^p **30** A farizeji i zakonoznanci odbacili su ono što je Bog naumio^r s njima, jer nisu htjeli da ih Ivan krsti.

31 "S kim, dakle, da uspo-redim ljude ovog naraštaja? Kome su nalik?^s **32** Nalik su djeci što sjede na trgu i dovikuju jedni drugima: 'Svirali smo vam frulu, ali niste ple-

7. poglavlje

- a Mt 11:4
- b Iza 29:18
Iza 35:5
Iza 42:7
- c Iza 61:1
Sf 3:12
Lk 4:18
Jk 2:5
- d Mt 11:5
- e Iza 8:14
Mt 11:6
Lk 2:34
Iv 6:66
- f Mt 11:7
- g Mk 1:6
- h Es 4:11
Mt 11:8
- i Lk 1:76
- j Mt 11:9
- k Mi 3:1
- l Iza 40:3
Mt 11:10
Lk 1:16
Iv 1:23
- m Lk 1:15
- n Mt 11:11
- o Mt 3:15
- p Mt 21:32
Lk 3:12
- r 5Mo 32:28
Dj 13:46
Dj 20:27
Ri 10:3
- s Mt 11:16

Desni stupac

- a Mt 11:17
- b 4Mo 6:3
Su 13:4
Mt 3:4
Mk 1:6
Lk 1:15
- c Mt 11:19
Lk 5:30
- d 1Ko 1:24
- e Iv 10:38
- f Mt 26:6
Lk 11:37
- g Mt 26:7
Mk 14:3
Iv 12:3
- h Iv 4:19
- i Lk 15:2
- j Mt 18:28
- k Ps 32:1
Ps 103:3
Iza 1:18
Mt 18:27
Lk 7:47

sali. Naricali smo, ali niste plakali.'^a **33** Naime, došao je Ivan Krstitelj, koji nije jeo kruha niti pio vina, a vi govorite: 'Demon je u njemu.'^b **34** Došao je Sin čovječji, koji jede i pije, a vi govorite: 'Gle izjelice i pijanice, prijatelja poreznika i grešnika!'^c **35** Ipak, mudrost^d opravdavaju sva dječja njezina."^e

36 A neki farizej stao ga je moliti da ruča s njim. Stoga je ušao u farizejevu kuću^f i zauzeo mjesto za stolom.*

37 I gle, žena koja je u gradu bila poznata kao grešnica doznala je da je on za stolom u farizejevoj kući te je donijela alabastrenu bočicu mirisnog ulja^g **38** i smjestila se straga kod nogu njegovih plaćući, te mu je počela kvasiti noge suzama i brisati ih kosom svojom. I ljubila mu je noge i mazala ih mirisnim uljem. **39** Kad je to vidio farizej koji ga je pozvao, rekao je u sebi: "Da je ovaj čovjek prorok,^h znao bi tko je ova žena koja ga dotiče i kakva je, da je grešnica."ⁱ **40** A Isus mu je rekao: "Šimune, imam ti nešto reći." On je odvratio: "Učitelju, reci!"

41 "Dva su čovjeka bila dužnici nekom zajmodavcu. Jedan mu je dugovao pet stotina denara,^{*j} a drugi pedeset. **42** Kako nisu mogli vratiti dug, spremno je oprostio^k obojici. Koji će ga dakle od njih više ljubiti?" **43** Šimun je odgovorio: "Vjerojatno onaj kojem je oprostio više."

Lk 7:36* Doslovno: "legao za stol". Vidi bilješku za Mt 9:10. **41*** Rimski srebrnjak koji je težio 3,85 grama. Vidi bilješku za Mk 14:5 i dodatak 13.

Lk 7:23* Ili: "tko se o mene ne spaktakne".

Isus mu je rekao: "Ispravno si prosudio." **44** I okrenuvši se prema ženi, rekao je Šimunu: "Vidiš li ovu ženu? Ušao sam u tvoju kuću i nisi mi dao vode^a za noge. A ova mi je žena obli-la noge suzama i obrisala ih kosom svojom. **45** Nisi mi dao poljubac,^b a ova žena, otkako sam ušao, nije mi prestala ljubiti noge. **46** Nisi mi nama-zao glavu uljem,^c a ova mi je žena namazala noge mirisnim uljem. **47** Zbog toga, kažem ti, oprosteni su joj grijesi,^d iako ih je mnogo, jer je mnogo ljubavi pokazala. A kome je malo oprošteno, malo ljubavi pokazuje." **48** Zatim je njoj rekao: "Oprosteni su ti grijesi."^e **49** Tada su oni koji su s njim bili za stolom pomislili u sebi: "Tko je ovaj da i grijehe oprašta?"^f **50** A on je rekao ženi: "Vjera te tvoja spasila.^g Idi u miru!"^h

8 Nedugo nakon toga pošao je od grada do grada i od sela do sela, propovijedajući i objavljujući dobru vijest o kraljevstvu Božjem.ⁱ S njim su bila dvanaestorica **2** i neke žene^j koje su bile izliječene od zlih duhova i bolesti: Marija nazvana Magdalena, iz koje je bilo izašlo sedam demona,^k **3** zatim Ivana,^l žena Herodova nadstojnika Huze, te Suzana i mnoge druge žene, koje su im služile svojom imovinom.

4 Kad se okupio silan narod i ljudi koji su iz mnogih gradova došli k njemu, rekao je u usporedbi:^m **5** "Sijač je izašao sijati sjeme. Dok je sijao, nešto je sjemena palo uz put te je bilo pogaženo i pti-

7. poglavlje

- a 1Mo 18:4
1Ti 5:10
- b 1Ko 16:20
1Pe 5:14
- c Ps 23:5
Ps 45:7
Ps 51:1
- d Iza 43:25
Iza 44:22
Lk 7:42
1Ti 1:14
- e Mt 9:2
Mk 2:5
- f Iza 53:3
Mt 9:3
Mk 2:7
Lk 5:21
- g Mt 9:22
Lk 8:48
Ef 2:8
- h 1Sa 1:17
Iv 14:27

8. poglavlje

- i Mt 9:35
Lk 4:43
- j Mt 27:55
Mk 15:40
- k Mk 16:9
Lk 11:26
1 Lk 24:10
- m Mt 13:3
Mk 4:1

Desni stupac

- a Mt 13:4
Mk 4:4
Lk 8:12
- b Mt 13:5
Mk 4:5
Lk 8:13
- c Mt 13:7
Mk 4:7
Lk 8:14
- d Mt 13:8
Mk 4:8
Lk 8:15
- e Mt 11:15
Mt 13:9
Mk 4:9
- f Mt 13:10
Mk 4:10
- g Ps 78:2
Mt 13:35
Mk 4:34
- h Iza 6:9
Mt 13:11
Mk 4:11
- i Mt 13:18
Mk 4:14
- j Dj 20:32
1Pe 1:23
- k Jk 1:23
- l 2Ko 2:11
- m Mt 13:19
Mk 4:15
1Ko 1:21
2Ko 4:3
- n Mt 13:20
Mk 4:16
- o Mt 19:23
1Ti 6:9
2Ti 3:4
2Ti 4:10
- p Mt 13:22
Mk 4:18
- r Dj 16:14
- s Mt 13:23
Mk 4:20
He 10:36
Ot 3:10

ce nebeske pozobale su ga.^a **6** Drugo je palo na kamenito tlo, ali kad je izniknulo, osušilo se jer nije imalo vlage.^b **7** A drugo je palo među trnje i trnje je naraslo s njim i ugušilo ga.^c **8** A drugo je palo na dobru zemlju i kad je izniknulo, donijelo je stotruki plod."^d Rekavši to, povikao je: "Tko ima uši da sluša, neka sluša!"^e

9 Učenici njegovi upitali su ga što znači ta usporedba.^f **10** On je odgovorio: "Vama je dano da razumijete svete tajne kraljevstva Božjeg, a ostalima se govori u usporedbama,^g da gledaju, a ne vide, i slušaju, a ne razumiju.^h **11** A usporedbaⁱ znači ovo: sjeme je riječ Božja.^j **12** Ono koje je palo uz put, to su oni koji čuju,^k ali zatim dolazi Đavo^l i uzima riječ iz srca njihova da ne bi vjerovali i bili spašeni.^m **13** Koje je na kamenitom tlu, to su oni koji radosno prihvate riječ kad je čuju, ali nemaju korijena. Neko vrijeme vjeruju, ali u vrijeme kušnje otpadnu.ⁿ **14** A koje je palo među trnje, to su oni koji čuju, ali odvučeni brigama, bogatstvom i užicima^o ovog života uguše se i ne donesu zrela ploda.^p **15** A koje je na dobroj zemlji, to su oni koji čuju riječ čistim i dobrim srcem,^r te je za-drže i ustrajno donose plod.^s

16 Nitko ne pali svjetiljku da je pokrije posudom niti da je stavi pod krevet, nego je stavlja na svijećnjak, da bi oni koji ulaze vidjeli svjetlo.^t **17** Jer ništa nije tajno^u što se neće otkriti i ništa nije skriveno

t Mt 5:15; Mk 4:21; Lk 11:33; Flp 2:15; u Pr 12:14.

što se neće doznati i doći na vidjelo.^a **18** Zato pazite kako slušate, jer tko ima, još će mu se dati,^b a tko nema, oduzet će mu se i ono što misli da ima.”^c

19 A k njemu su došli njegova majka i braća,^d ali mu zbog mnoštva nisu mogli pričati.^e **20** No netko mu je javio: “Majka tvoja i braća tvoja stoje vani i žele te vidjeti.”^f **21** On im je odvratio: “Majka moja i braća moja jesu ovi koji slušaju riječ Božju i vrše je.”^g

22 Jednog su dana on i učenicima ušli u lađu. I rekao im je: “Prijeđimo na drugu stranu jezera!” I tako su otputovali.^h **23** Dok su plovili, on je zaspao. Tada se na jezero spustio jak olujni vjetar i lađa se počela puniti vodom te su bili u opasnosti.ⁱ **24** Tada su mu prišli i probudili ga, govoreći: “Učitelju, učitelju, poginut ćemo!”^j On je ustao, zaprijetio^k vjetru i razbješnjelo vodi, i oni su se stižali te je nastala tišina. **25** Tada im je rekao: “Gdje vam je vjera?” A oni su se prestrašili i začuđeno pitali jedan drugoga: “Tko li je ovaj da zapovijeda i vjetrovima i vodi, a oni ga slušaju?”^l

26 I pristali su u kraj gerazenski, koji je nasuprot Galileji.^m **27** Kad je izašao na kopno, sreo ga je neki čovjek iz grada, koji je bio opsjednut demonima. Već dulje vrijeme nije nosio odjeću i nije stanovao u kući, nego na groblju.ⁿ **28** Kad je ugledao Isusa, kriknuo je i pao ničice pred njega te povikao na sav glas: “Što ja imam s tobom, o Isuse, Sine Svevišnjeg Boga? Molim te,

8. poglavlje

- a Mt 10:26
Mk 4:22
Lk 12:2
1Ko 4:5
- b Mt 25:23
- c Mt 13:12
Mt 25:29
Mk 4:25
Lk 19:26
- d Mt 13:55
Iv 7:5
Dj 1:14
- e Mt 12:46
Mk 3:31
- f Mt 12:47
Mk 3:32
- g Mt 12:50
Mk 3:35
Iv 15:14
- h Mt 8:23
Mk 4:36
- i Mt 8:24
Mk 4:37
- j Mt 8:25
Mk 4:38
- k Ps 65:7
Mt 8:26
Mk 4:39
- l Mt 8:27
Mk 4:41
- m Mt 8:28
Mk 5:1
- n Mk 5:2
- o Mk 1:24

Desni stupac

- a Mt 8:29
Mk 5:7
Lk 4:34
- b Mk 9:21
Lk 13:16
Iv 5:6
- c Mk 5:9
- d Mk 5:10
- e Ot 20:3
- f 3Mo 11:7
5Mo 14:8
- g Mt 8:31
Mk 5:12
- h Mt 8:32
Mk 5:13
- i Mt 8:33
Mk 5:14
- j Mt 8:34
Mk 5:15
- k Mk 5:16
- l Mk 5:17
- m Mk 5:18
Lk 18:43
- n Mk 5:19
- o Mk 5:20

ne muči me!”^a **29** (Jer Isus je zapovjedio nečistom duhu da izađe iz čovjeka. Demon ga je naime već dugo držao u vlasti^b i premda su čovjeka vezivali lancima i čuvali ga u okovima, on bi rastrgao okove i demon bi ga otjerao u pusti kraj.) **30** Isus ga je upitao: “Kako ti je ime?” On je odgovorio: “Legija”,^{*} jer je u njega ušlo mnogo demona.^c **31** I preklinjali su ga^d da im ne zapovjedi da odu u bezdan.^e **32** A ondje na gori paslo je veliko krdo svinja.^f I preklinjali su ga da im dopusti da uđu u njih.^g I dopustio im je. **33** Tada su demoni izašli iz čovjeka i ušli u svinje, a krdo je jurnulo preko litice u jezero i utopilo se.^h **34** Kad su svinjari vidjeli što se dogodilo, pobjegli su i pronijeli glas o tome po gradu i okolici.ⁱ

35 Tada su ljudi izašli da vide što se dogodilo. Došli su k Isusu i našli čovjeka iz kojeg su bili izašli demoni kako sjedi kod Isusovih nogu obučen i zdrava uma. I uplašili su se.^j **36** A očevici su im ispričali kako je opsjednuti bio ozdravljen.^k **37** Zato ga je sav narod iz okolice gerazenske zamolio da ode od njih, jer ih je obuzeo velik strah.^l Tada je ušao u lađu i vratio se. **38** A čovjek iz kojeg su izašli demoni molio ga je da mu dopusti da pođe s njim, ali on ga je otpustio, rekavši mu:^m **39** “Vrati se kući i pričaj svima što ti je Bog učinio!”ⁿ I čovjek je otišao, objavljujući po cijelom gradu što mu je Isus učinio.^o

Lk 8:30* Vidi bilješku za Mt 26:53.

40 Kad se Isus vratio, narod ga je ljubazno primio, jer su ga svi očekivali.^a 41 I gle, došao je čovjek imenom Jair, koji je bio predstojnik sinagoge. Bacio se Isusu pred noge i stao ga usrdno moliti da uđe u njegovu kuću,^b 42 jer je imao kćer jedinicu od oko dvanaest godina koja je umirala.^c

Dok je išao, mnoštvo ljudi tiskalo se oko njega.^d 43 A neka je žena dvanaest godina patila od krvarenja^e i nitko je nije mogao izliječiti.^f 44 Ona mu je pristupila odostraga i dotaknula rub^g njegove haljine,^h i krvarenje joj je odmah prestalo.ⁱ 45 A Isus je upitao: "Tko me dotaknuo?"^j Kako su to svi poricali, Petar je rekao: "Učitelju, mnoštvo te gura i pritišće."^k 46 No Isus je rekao: "Netko me dotaknuo, jer sam osjetio da je sila^l izašla iz mene."^m 47 Vidjevši da se ne može kriti, žena je došla drščući, bacila se pred njega te pred cijelim narodom ispričala zašto ga je dotaknula i kako je odmah ozdravila.ⁿ 48 A on joj je rekao: "Kćeri, vjera te tvoja ozdravila.^o Idi u miru!"^p

49 Dok je još govorio, došao je netko iz doma predstojnika sinagoge i rekao: "Kći ti je umrla, ne muči više učitelja!"^r 50 Čuvši to, Isus mu je rekao: "Ne boj se! Samo vjeruj^s i ona će biti spašena!" 51 Kad je došao u kuću, nikome nije dopustio da uđe s njim osim Petru, Ivanu i Jakovu te djevojčinu ocu i majci.^t 52 A svi su plakali i jadikovali za njom. Tada je Isus rekao: "Ne plačite,^u jer nije umrla, nego spavala!"^v 53 No oni su mu se

8. poglavlje

- a Mt 5:21
- b Mt 9:18
Mk 5:22
- c Mt 9:18
Mk 5:23
- d Mk 5:24
- e 3Mo 15:25
- f Mt 9:20
Mk 5:25
- g 4Mo 15:38
- h Mt 9:21
Mk 5:27
- i 3Mo 6:27
- j Mk 5:30
- k Mk 5:31
- l Lk 5:17
- m Mk 5:32
n Mk 5:33
- o Lk 7:50
- p 1Sa 1:17
Mt 9:22
Mk 5:34
- r Mk 5:35
- s Mk 5:36
Iv 11:25
Ri 4:17
- t Mk 5:37
- u Lk 7:13
- v Mk 5:39
Iv 11:11
Dj 7:60
Dj 13:36
1Ko 7:39

Desni stupac

- a Mt 9:24
Mk 5:40
- b Mk 5:41
Lk 7:14
Iv 11:43
- c 1Mo 2:7
1Mo 6:17
Job 33:4
Pr 3:19
Iza 42:5
Ot 11:11
- d Mk 5:42
- e Mk 5:43
- f Mk 7:36
Lk 5:14

9. poglavlje

- g Mt 10:1
Mk 3:14
Mk 6:7
- h Mt 10:10
Mk 6:8
Lk 10:4
- i Mt 10:11
Mk 6:10
Lk 10:5
Lk 10:7
- j Lk 10:10
- k Ne 5:13
Mt 10:14
Mk 6:11
Dj 13:51
- l Mt 11:1
Mk 6:12
- m Mt 14:2
Mk 6:14
Mk 8:28
Lk 9:19
- n Mt 14:3
Mk 6:16
- o Lk 23:8
- p Mk 6:30

podsmjehivali, jer su znali da je umrla.^a 54 A on ju je uzeo za ruku i povikao: "Djevojko, ustani!"^b 55 I vratila se u život^c i odmah je ustala,^d a on je zapovjedio da joj daju jesti.^e 56 Roditelji njezini bili su izvan sebe od čuda, ali on im je zapovjedio da nikome ne govore što se dogodilo.^f

9 Potom je sazvaio dvanaestoricu i dao im moć i vlast nad svim demonima i da liječe bolesti.^g 2 I poslao ih je da propovijedaju kraljevstvo Božje i da liječe bolesnike, 3 te im je rekao: "Ništa ne nosite na put, ni štap ni torbu ni kruh ni novac! I nemojte imati dvije haljine!"^h 4 A u koju kuću udete, u njoj i ostanite dok ne podete dalje!ⁱ 5 I gdje vas ne prime, izlazeći iz toga grada^j otesrite prašinu s nogu svojih za svjedočanstvo protiv njih!"^k 6 I učenici su krenuli. Išli su od sela do sela objavljujući dobru vijest i liječeći posvuda.^l

7 Kad je tetrarh* Herod^o čuo o svemu što se događa, bio je jako zbunjen jer su neki govorili da je Ivan uskrsnuo od mrtvih,^m 8 drugi da se pojavio Ilija, a treći da je uskrsnuo neki od drevnih proroka. 9 Herod je rekao: "Ivanu sam ja odrubio glavu.ⁿ Tko je onda ovaj o kome sve to slušam?" Zato je tražio priliku da ga vidi.^o

10 Kad su se apostoli vratili, ispričali su Isusu što su učinili.^p Tada ih je poveo u grad koji se zove Betsaida

Lk 8:55* Doslovno: "I vratio joj se duh". 9:7* Vidi bilješku za Mt 14:1. 7* Vidi bilješku za Lk 3:1.

da budu sami.^a **11** Ali narod je to doznao, pa je krenuo za njim. On ih je ljubazno primio, govorio im o kraljevstvu Božjem^b i liječio one koji su trebali ozdravljenje.^c **12** Kad je dan bio na izmaku, pristupila su mu dvanaestorica i rekla: "Otpusti narod, neka odu u okolna sela i na imanja i nađu smještaj i nešto za jelo, jer smo ovdje na pustom mjestu!"^d

13 On im je odvratio: "Vi im dajte jesti!"^e Oni su rekli: "Imamo samo pet kruhova i dvije ribe."^f Želiš li da odemo kupiti hrane za sve ove ljude?"^g

14 Bilo je, naime, oko pet tisuća muškaraca.^h On je nato rekao učenicima svojim: "Posjedajte* ih u skupine po pedesetak!"ⁱ **15** I oni su to učinili i sve su ih posjeli. **16** A on je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao u nebo, blagoslovio ih i razlomio te davao učenicima da ih podijele narodu.^j **17** I svi su jeli i nasitili se. Zatim su skupili ulomke što su preostali — dvanaest košara.^k

18 Kad se jednom nasamo molio, učenici su se skupili k njemu i on ih je upitao: "Što govore ljudi, tko sam ja?"^l

19 Oni su odgovorili: "Neki kažu da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da je uskrsnuo jedan od drevnih proroka."^m **20** Tada ih je upitao: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" Petar je odgovorio:ⁿ "Krist*o Božji." **21** Tada im je strogo zapovjedio da to nikome ne govore.^p **22** I re-

9. poglavlje

- a Mt 14:13
- b Dj 28:31
- c Mt 14:14
Mk 6:34
Iv 6:2
- d Ps 78:19
Mt 14:15
Mk 6:35
Iv 6:5
- e 2Kr 4:42
- f 4Mo 11:22
Ps 78:19
- g Mt 14:17
Mk 6:38
Iv 6:9
- h Mt 14:21
Mk 6:44
Iv 6:10
- i Mt 14:19
Mk 6:39
1Ko 14:40
- j Mk 6:41
Iv 6:11
- k 2Kr 4:44
Ps 145:15
Mt 14:20
Mk 6:43
Iv 6:13
- l Mt 16:13
Mk 8:27
- m Mt 16:14
Mk 8:28
Lk 9:7
- n Mt 16:15
Mk 8:29
- o Mt 16:16
Lk 4:41
Iv 1:41
Iv 6:69
- p Mt 16:20
Mk 8:30

Desni stupac

- a Ps 22:15
Iza 53:5
Iza 53:8
Da 11:22
- b Mt 16:21
Mk 8:31
Lk 17:25
- c Flp 3:8
- d Mt 10:38
Mt 16:24
Mk 8:34
Lk 14:27
- e Mt 16:25
Mk 8:35
Iv 12:25
Dj 20:24
Ot 2:10
- f Ps 49:6
Mt 16:26
Mk 8:36
Dj 1:18
Ot 18:7
- g Mt 10:33
Mk 8:38
2Ti 2:12
- h Mt 16:28
Mk 9:1
- i Mt 17:1
Mk 9:2
- j 2Mo 34:29
- k Mt 17:2
Mk 9:3
- l 2Kr 2:11
Mt 17:3
Mk 9:4
- m Lk 9:22
Lk 13:33
- n Iv 1:14
2Pe 1:16

kao je: "Sin čovječji mora mnogo pretrpjeti i biti odbačen od starješina, glavara svećeničkih i pismoznanaca te biti ubijen^a i treći dan uskrsnuti."^b

23 Tada se obratio svima: "Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne sebe^c i svaki dan uzme mučenički stup* svoj i neka ide za mnom!"^d

24 Jer tko god hoće spasiti svoj život,* izgubit će ga, a tko god izgubi svoj život radi mene, taj će ga spasiti.^e

25 Zaista, što koristi čovjeku ako stekne cijeli svijet, a sebe samoga izgubi ili sebi naudi?^f

26 Jer tko se god postidi mene i riječi mojih, njega će se Sin čovječji postidjeti kada dođe u slavi svojoj i Očevoj i slavi svetih anđela.^g

27 Uistinu, kažem vam, neki od onih koji ovdje stoje neće okusiti smrti dok ne vide kraljevstvo Božje."^h

28 Otrpilike osam dana nakon ovih riječi, poveo je sa sobom Petra, Ivana i Jakova i popeo se na goru da se moli.ⁱ

29 Dok se molio, promijenio se izgled lica njegovog,^j a odjeća mu je postala blistavo bijela.^k

30 I gle, dva čovjeka razgovarala su s njim, a to su bili Mojsije i Ilija.^l

31 Ukazali su se u slavi i počeli govoriti o njegovu odlasku koji se trebao dogoditi u Jeruzalemu.^m

32 A Petra i one koji su bili s njim svladao je san. Kad su se probudili, vidjeli su slavu njegovuⁿ i dva čovjeka kako stoje s njim.

33 I dok su ovi odlazili od njega, Petar je, ne znajući što govori, rekao Isusu: "Uči-

Lk 9:14* Doslovno: "Polegnite". Vidi bilješku za Mt 9:10. 20* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

Lk 9:23* Vidi dodatak 8. 24* Doslovno: "dušu".

telju, dobro nam je ovdje. Zato podignimo tri šatora, jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju!"^a **34** Dok je to govorio, stvorio se oblak i zasjenio ih. Kad su ušli u oblak, uplašili su se.^b **35** A iz oblaka je došao glas:^c "Ovo je Sin moj, izabranik."^d Njega slušajte!"^e **36** Kad se začuo glas, Isus se našao sam.^f A učenci su šutjeli i onih dana nisu nikome govorili što su vidjeli.^g

37 Kad su sutradan sišli s gore, srelo ga je veliko mnoštvo ljudi.^h **38** I gle, neki je čovjek iz mnoštva povikao: "Učitelju, molim te, pogledaj sina mojega, jer mi je jedinac!"ⁱ **39** Duh^j ga opsjeda te on odjednom počne vikati, baca ga u grč tako da se on počne pjeniti te jedva ode od njega kad ga svega izmuči. **40** Molio sam učenike tvoje da ga istjeraju, ali nisu mogli."^k **41** A Isus je rekao: "O bezvjerni i izopačeni naraštaju! Dokle moram ostati s vama i podnositi vas? Dovedi ovamo sina svojega!"^m **42** No dok je dječak prilazio, demon ga je tresnuo o zemlju i bacio u snažan grč. Ali Isus je prekorio nečistog duha te izliječio dječaka i predao ga ocu njegovu."ⁿ **43** I svi su se zapanjili zbog veličanstvene moći^o Božje.

Dok su se svi čudili svemu što je činio, rekao je učenicima svojim: **44** "Zapamtite dobro ove riječi: Sin čovječji bit će predan u ruke ljudima."^p **45** Ali oni i dalje nisu razumjeli te riječi. Značenje njihovo bilo im je sakriveno te nisu mogli razumjeti, a bojali su se pitati ga o tome."

9. poglavlje

- a Mt 17:4
Mk 9:5
- b Mt 17:5
Mk 9:7
- c Lk 3:22
Iv 12:28
- d Ps 2:7
Iza 42:1
2Pe 1:17
- e 5Mo 18:15
Mt 3:17
Dj 3:22
- f Mt 17:8
Mk 9:8
- g Mt 17:9
Mk 9:9
- h Mt 17:14
Mk 9:14
- i Mt 17:15
Mk 9:17
Lk 7:12
- j Mk 1:26
- k Mt 17:16
Mk 9:18
- l 5Mo 32:5
Ps 78:8
- m Mt 17:17
Mk 9:19
- n Mk 9:20
Lk 7:15
- o Ps 147:5
- p Mt 17:22
Mk 9:31
Lk 18:32
- r Mk 9:32
Lk 2:50

Desni stupac

- a Mt 18:1
Mk 9:33
Lk 22:24
- b Mt 18:2
Mk 9:36
- c Mk 9:37
Iv 12:44
- d Mt 23:11
Ri 12:10
- e Izr 18:12
Mt 18:4
Mt 23:12
f Lk 10:17
- g 4Mo 11:28
h Mk 9:38
- i Mt 12:30
Lk 11:23
1Ko 12:3
Flp 1:18
- j Mk 10:34
Dj 1:2
1Ti 3:16
- k Lk 10:33
Lk 17:16
- l Iv 4:9
- m Mk 3:17
- n 1Kr 18:38
2Kr 1:10
- o Mt 8:19
p Mt 8:20
- r Mt 8:21

46 Tada su počeli razmišljati tko bi od njih mogao biti najveći.^a **47** A Isus je znao što razmišljaju u srcu svojem pa je uzeo dijete, stavio ga kraj sebe^b **48** i rekao im: "Tko god prima ovo dijete u ime moje, prima i mene, a tko god prima mene, prima i onoga koji me poslao."^c Jer tko se među svima vama vlada kao manji,^d taj je velik."^e

49 Ivan je nato rekao: "Učitelju, vidjeli smo kako neki čovjek istjeruje demone^f u ime tvoje, pa smo mu branili,^g jer ne ide za nama."^h **50** A Isus mu je odgovorio: "Ne branite mu, jer tko nije protiv vas, za vas je!"ⁱ

51 Kad su se navršavali dani da bude uznesen,^j Isus je odlučno krenuo u Jeruzalem. **52** I poslao je glasnike pred sobom. Oni su otišli i ušli u neko samarićansko^k selo da mu tamo sve pripreme. **53** Ali ondje ga nisu primili jer je išao u Jeruzalem.^l **54** Kad su to vidjeli učenci Jakov i Ivan,^m rekli su: "Gospodine, hoćeš li da kažemo neka vatraⁿ side s neba i uništi ih?" **55** A on se okrenuo i prekorio ih. **56** I tako su otišli u drugo selo.

57 Dok su išli putem, netko mu je rekao: "Ići ću za tobom kamo god pođeš."^o **58** A Isus mu je odgovorio: "Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju počivališta, a Sin čovječji nema gdje nasloniti glavu."^p **59** Nekome drugom rekao je: "Podi za mnom!" Čovjek je odgovorio: "Dopusti mi da najprije odem i pokopam oca svojega!"^r

60 A Isus mu je rekao: "Neka mrtvi^a pokapaju svoje mrtve, a ti idi i objavljuj kraljevstvo Božje!"^b 61 A jedan je pak rekao: "Poći ću za tobom, Gospodine, ali mi najprije dopusti da se oprostim^c s ukučanima svojim!" 62 Isus mu je odvratio: "Nitko tko stavi ruku na plug^d pa se obazire na ono što je otraga,^e nije prikladan za kraljevstvo Božje."

10 Potom je Gospodin odredio sedamdeset^f drugih i poslao ih dva po dva^g pred sobom u svaki grad i mjesto u koje je sam mislio doći. 2 I rekao im je: "Doista, žetva^h je velika, a radnikaⁱ je malo. Zato molite^j Gospodara žetve da pošalje radnike^k u žetvu svoju. 3 Idite! Evo, šaljem vas kao jaganjce^l među vukove. 4 Ne nosite kesu za novac, ni torbu,^m ni sandale i putem nemojte nikoga nadugo pozdravljatiⁿ kako je to običaj. 5 U koju god kuću uđete, najprije recite: 'Mir kući ovoj!'^o 6 I ako tamo bude prijatelj mira, vaš će mir počiniti na njemu.^p A ako ne bude, vratit će se k vama.^r 7 U toj kući ostanite^s te jedite i pijte ono što vam se ponudi,^t jer je radnik dostojan plaće svoje.^u Ne prelazite iz kuće u kuću.^v

8 U koji god grad uđete pa vas prime, jedite ono što se iznese pred vas 9 i liječite^z bolesnike u njemu. I govorite im: 'Približilo vam se kraljevstvo^a Božje!' 10 A u koji god grad uđete pa vas ne prime,^b izadite na ulice njegove i recite: 11 'Otresamo s nogu svojih i prašinu vašega

9. poglavlje

- a Ef 2:1
1Ti 5:6
- b Mt 8:22
- c 1Kr 19:20
Lk 14:33
- d 1Ko 9:10
1Ko 9:24
- e 1Mo 19:17
Mt 10:37
Flp 3:13

10. poglavlje

- f 2Mo 24:1
4Mo 11:16
- g Mk 6:7
- h Mt 9:37
- i 1Ko 3:9
- j 2So 3:1
- k Jr 3:15
- l Mt 10:16
- m Mt 10:9
Lk 9:3
- n 2Kr 4:29
- o 1Sa 25:6
Mt 10:12
Lk 9:4
Iv 20:19
- p Jk 3:18
- r 1Sa 25:10
1Pe 4:14
- s Mt 10:11
- t 5Mo 18:8
1Ko 10:27
Ga 6:6
- u Mt 10:10
1Ko 9:11
1Ko 9:14
1Ti 5:18
- v Ef 5:15
- z Lk 9:2
- a Da 2:4
Mt 3:2
Ri 10:8
- b Lk 9:5

Desni stupac

- a Mt 10:14
Dj 13:51
Dj 18:6
- b Tu 4:6
Eze 16:48
Mt 11:24
- c Mt 11:21
- d Lk 9:10
- e Eze 3:6
- f Mt 11:22
- g Jr 51:53
- h Ps 9:17
Iza 14:15
Eze 26:20
Mt 11:23
- i Mt 10:40
Mk 9:37
Iv 5:23
Iv 13:20
- j 2Mo 16:8
Iv 12:48
Iv 15:23
1So 4:8
- k Dj 16:18
- l Iv 12:31
Iv 16:11
He 2:14
Ot 12:8
- m Mt 23:33
- n Eze 2:6
o 1Mo 3:15
Ps 91:13

grada za svjedočanstvo protiv vas.^a Ali znajte ovo: približilo se kraljevstvo Božje!" 12 Kažem vam da će Sodomi^b u onaj dan biti lakše nego tom gradu.

13 Teško tebi, Korozaine!^c Teško tebi, Betsaido!^d Jer da su se silna djela* koja su se dogodila u vama dogodila u Tiru i Sidonu, već bi se oдавno pokajali sjedeći u kostrijeti i pepelu.^e 14 Stoga će Tiru i Sidonu biti lakše na sudu nego vama.^f 15 A ti, Kafarnaume, zar ćeš se do neba uzvisiti?^g U grad^h ćeš pasti!

16 Tko sluša vas, sluša i mene.ⁱ Tko odbacuje vas, odbacuje i mene. A tko odbacuje mene, odbacuje i onoga koji me poslao."^j

17 Potom su se sedamdesetorica vratila radosna, govoreći: "Gospodine, čak nam se i demoni pokoravaju^k kad se služimo imenom tvojim." 18 Nato im je rekao: "Gledao sam Sotonu kako je kao munja pao^l s neba. 19 Evo, dao sam vam vlast da gazite po zmijama^m i škorpionimaⁿ i da nadvladate svu silu neprijateljsku,^o i ništa vam neće nauditi. 20 Ali ne radujte se tome što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena^p zapisana na nebesima." 21 U taj čas sveti je duh ispunio Isusa radošću^r i on je rekao: "Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih^s i umnih, a otkrio maloj djeci.

p 2Mo 32:32; Ps 69:28; Iza 4:3; Da 12:1; Flp 4:3; He 12:23; Ot 3:5; Ot 13:8; r Mt 11:25; s 1Ko 1:19; 1Ko 2:6.

Lk 10:13* Ili: "da su se čuda". 15* Doslavno: "had".

Da, Oče, jer ti si htio da tako bude. **22** Sve mi je predao^a Otac moj. Nitko ne zna tko je Sin, osim Oca,^b i nitko ne zna tko je Otac, osim Sina^c i onoga kome ga Sin hoće otkriti.”

23 Tada se okrenuo učenicima pa im nasamo rekao: “Sretne su oči koje gledaju ono što vi gledate.^d **24** Jer kažem vam, mnogi su proroci i kraljevi željeli vidjeti^e ono što vi gledate, a nisu vidjeli, i čuti ono što vi čujete, a nisu čuli.”

25 I gle, neki je zakonoznac^f ustao i upitao ga u namjeri da ga iskuša: “Učitelju, što mi je činiti da naslijedim vječni život?”^g **26** A on mu je rekao: “Što je napisano u Zakonu?”^h Što ondje čitaš?” **27** Čovjek mu je odgovorio: “Ljubi Jehovu, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom i svim umom svojimⁱ i ‘bližnjega svojeg kao samoga sebe!’”^j **28** Nato mu je Isus rekao: “Ispravno si odgovorio. ‘Čini to i dobit ćeš život!’”^k

29 A čovjek se htio pokazati pravednim, pa je rekao Isusu: “A tko je moj bližnji?”^l **30** Nato je Isus rekao: “Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jerihon i upao među razbojnice koji su ga svukli i pretukli te otišli ostavivši ga polumrtva. **31** A slučajno je tim putem silazio neki svećenik, no kad ga je vidio, prošao je suprotnom stranom.^m **32** Isto tako i levit, kad ga je vidio silazeći onuda, prošao je suprotnom stranom.ⁿ **33** A neki je Samarićanin^o prolazeći tim putem došao do njega i kad ga

10. poglavlje

- a Mt 28:18
- Iv 3:35
- b Iv 10:15
- c Iv 1:18
- 2Ko 4:6
- d Mt 13:16
- e 1Ko 2:9
- 1Pe 1:10
- f Mt 22:35
- g Mt 19:16
- Mk 10:17
- Lk 18:18
- h 3Mo 18:5
- i 5Mo 6:5
- 5Mo 10:12
- 5Mo 11:22
- Jš 22:5
- Mk 12:30
- j 3Mo 19:18
- Mt 19:19
- Ri 13:9
- Ga 5:14
- Jk 2:8
- k 3Mo 18:5
- Ne 9:29
- Eze 20:11
- Iv 17:3
- Ri 10:5
- Ga 3:12
- l Lk 16:15
- m Job 6:14
- n Izr 27:10
- o Iv 4:9

Desni stupac

- a Iza 1:6
- b Mt 19:19
- c Izr 14:21
- Ho 6:6
- Mi 6:8
- d Lk 6:36
- Iv 13:17
- Ef 4:32
- e Iv 12:2
- f 5Mo 33:3
- Lk 8:35
- Dj 22:3
- g 1Ko 7:35
- h Lk 8:3
- i 1Ko 7:32
- j Iv 6:27
- k Mt 4:4
- l Mt 6:33
- Iv 6:27

11. poglavlje

- m Jk 4:3
- n Lk 5:33

je vidio, sažalio se. **34** I pristupio mu je i povio mu rane, zalivši ih uljem i vinom.^a Zatim ga je stavio na svoju životinju te ga doveo u konačište i pobrinuo se za njega. **35** Sutradan je izvidio dva denara,^{*} dao ih vlasniku konačišta i rekao: ‘Pobrini se za njega, a što god potrošiš više od ovoga, platiću ti kad se vratim.’ **36** Što misliš, koji je od ove trojice bio bližnji^b čovjeku koji je upao među razbojnike?” **37** On je odgovorio: “Onaj koji mu je iskazao milosrđe.”^c Tada mu je Isus rekao: “Idi pa i ti čini tako!”^d

38 Dok su tako putovali, ušao je u jedno selo. Ondje ga je neka žena imenom Marta^e primila u kuću. **39** Ta je žena imala sestru koja se zvala Marija. Ona je sjela do nogu^f Gospodinovih i slušala riječi njegove. **40** Marta je pak bila sva zaokupljena^g posluživanjem. Zato je pristupila i rekla: “Gospodine, zar ne mariš što me moja sestra ostavila samu da poslužujem?”^h Reci joj da mi pomogne!” **41** A Gospodin joj je odvratio: “Marta, brineš seⁱ i uznemiruješ zbog mnogo čega,^j **42** a malo^k je toga potrebno ili samo jedno. Marija je izabrala bolji dio,^l koji joj se neće oduzeti.”

11 Jednom se prilikom na nekom mjestu molio. Kad je prestao, jedan od učenika njegovih rekao mu je: “Gospodine, nauči nas moliti se,^m kao što je i Ivan naučio svoje učenike!”ⁿ

Lk 10:35* Vidi bilješku za Mk 14:5 i dodatak 13.

2 Tada im je rekao: "Kad se molite,^a recite: 'Oče, neka se sveti ime tvoje!^b Neka dođe kraljevstvo tvoje!^c 3 Kruh^d naš potreban za ovaj dan daj nam danas! 4 I oprostí nam grijehé naše,^e jer i mi opraštámo svakom dužniku svojem!^f I ne uvedi nas u iskušenje!'"^g

5 Dalje im je rekao: "Zamislite da u ponoć odete k prijatelju i kažete mu: 'Prijatelju, posudi mi tri kruha, 6 jer mi je upravo prijatelj moj došao s puta, a nemam što staviti pred njega!' 7 A on iznutra odgovori: 'Ne dosaduj mi!^h Vrata su već zaključana, a djeca su moja sa mnom u krevetu. Ne mogu ustati da ti to dam.' 8 Kažem vam, ako i neće ustati i dati mu zato što mu je prijatelj, ustat će zbog njegove upornostiⁱ i dat će mu ono što mu treba. 9 Zato vam kažem: Molite,^j i dat će vam se! Tražite,^k i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se! 10 Jer tko god moli, prima.^l Tko god traži, nalazi. I tko god kuca, otvorit će mu se. 11 Koji bi otac među vama sinu svojem,^m ako ga zamoli ribu, dao zmiju umjesto ribe? 12 Ili ako ga zamoli jaje, hoće li mu dati škorpiona? 13 Dakle, ako vi, iako ste zli, znate davati dobre darove svojoj djeci,ⁿ koliko će više Otac, koji je na nebu, dati svetog duha^o onima koji ga mole za to!"

14 Kasnije je istjerao demona koji je ljudima oduzimao sposobnost govora.^p Kad je

Lk 11:4* Ili: "svakome tko nama griješí! I ne daj da poklekemo u iskušenju".

11. poglavlje

- a Mt 6:9
- b 3Mo 22:32
5Mo 32:3
Ps 145:21
Iza 5:16
Iza 8:13
Iza 29:23
Eze 36:23
- c Da 2:44
Da 7:14
Mt 6:10
- d Ps 37:25
Iza 51:14
- e Ps 79:9
Da 9:19
Mt 9:6
- f Mt 6:14
Mk 11:25
Ef 4:32
Kol 3:13
- g Mt 6:13
Lk 22:46
1Ko 10:13
Jk 1:13
Ot 3:10
- h Mt 26:10
Mk 14:6
- i Lk 18:5
j Ri 12:12
- k Mt 7:7
- l Ps 50:15
Jr 33:3
Mk 11:24
Iv 15:7
Jk 1:6
1Iv 3:22
1Iv 5:14
- m Mt 7:9
- n 2Ko 12:14
- o Iza 44:3
Jk 1:17
- p Mt 9:32
Mt 12:22

Desni stupac

- a Mt 9:34
Mk 3:22
- b Mt 12:38
Mk 8:11
1Ko 1:22
- c Iv 2:25
- d Mt 12:25
Mk 3:24
- e Mk 3:26
- f Mk 9:38
Lk 9:49
- g 2Mo 8:19
Mt 12:28
- h Lk 17:21
- i Iza 49:24
Mt 12:29
Mk 3:27
- j Iza 9:6
Iza 53:12
Kol 2:15
1Iv 4:4
- k Mt 12:29
Mk 3:27
- l Mt 12:30
Mk 9:40
Lk 9:50
Iv 11:52
- m Mt 12:43
- n Lk 8:2

demon izašao, nijemi je čovjek progovorio. I narod se divio. 15 A neki od njih rekli su: "Istjeruje demone uz pomoć Beelzebuba,^{*} vladara demonâ!"^a 16 A drugi su ga htjeli iskušati, pa su tražili od njega znak^b s neba. 17 Ali on je znao pomisli njihove,^c pa im je rekao: "Svako kraljevstvo koje je u sebi razdijeljeno propadne i kuća koja je u sebi razdijeljena sruši se.^d 18 Ako je dakle i Sotona razdijeljen u sebi, kako će njegovo kraljevstvo opstati?^e Jer kažete da ja istjerujem demone uz pomoć Beelzebuba. 19 Ako ja uz pomoć Beelzebuba istjerujem demone, uz čiju ih pomoć istjeruju sinovi vaši?^f Zato će vam oni biti suci. 20 Ali ako ja Božjim prstom^g istjerujem demone, zaista je među vas stiglo^{*} kraljevstvo Božje.^h 21 Kad jak,ⁱ dobro naoružan čovjek čuva palaču svoju, imovina njegova ostaje na miru. 22 Ali kad dođe jači^j od njega i svlada ga,^k oduzme mu sve oružje u koje se uzdao i razdijeli što mu je zaplijenio. 23 Tko nije na mojoj strani, protiv mene je, i tko ne skuplja sa mnom, rasipa.^l

24 Kad nečisti duh izađe iz čovjeka, prolazi kroz bezvodna mjesta tražeći počivalište, ali ga ne nalazi, pa kaže: 'Vratiť ću se u kuću svoju iz koje sam izašao.'^m 25 A kad dođe, nađe je pometenu i ukrašenu. 26 Tada ode i dovede sedamⁿ drugih duhova gorih od sebe, te uđu i nastane se ondje.

Lk 11:15* Vidi bilješku za Mt 12:24.
20* Doslovno: "zaista vas je zateklo (nespremné)".

Na kraju tom čovjeku bude gore nego prije.”^a

27 Dok je to govorio, neka je žena iz mnoštva povikala: “Sretna je utroba^b koja te nosila i prsa koja si sisao!”

28 A on je rekao: “Ne, nego sretni su oni koji slušaju riječ Božju i drže je!”^c

29 A kako se skupljalo sve više naroda, počeo je govoriti: “Ovaj je naraštaj zao naraštaj. Traži znak čudesni,^d ali neće mu se dati nikakav znak osim znaka Jonina.^e **30** Jer kao što je Jona^f postao znak Nivljanima, tako će i Sin čovječji biti ovom naraštaju. **31** Kraljica juga ustat će na sudu s ljudima ovog naraštaja i osudit će ih, jer je došla s kraja zemlje čuti mudrost Salamunovu, a, evo, ovdje je netko veći^h od Salamuna. **32** Stanovnici Ninive ustat će na sudu s ovim naraštajem i osudit će ga, jer su se pokajali zbog onog što je Jona propovijedao,ⁱ a, evo, ovdje je netko veći^j od Jone. **33** Nitko ne pali svjetiljku da je stavi u podrum ili pod košaru,^{*} nego na svijećnjak,^k da bi oni koji ulaze vidjeli svjetlo. **34** Svjetiljka je tijelo tvojemu oko tvoje. Kad je oko tvoje bistro,^{*} i cijelo je tijelo tvoje svijetlo,^l a kad je zlo,^o i tijelo je tvoje tamno. **35** Pazi, dakle, da svjetlo koje je u tebi ne bude tama!^m **36** Dakle, ako je cijelo tijelo tvoje svijetlo, bez imalo tame, bit će posve svijetloⁿ

Lk 11:33* Vidi bilješku za Mt 5:15. **34*** Ili: “jednostavno; čestito; usredotočeno samo na jedno; velikodušno”. **34*** Ili: “pokvareno; zavidno”.

11. poglavlje

- a Mt 12:45
- Iv 5:14
- 2Pe 2:20
- b Lk 1:28
- Lk 1:48
- c 5Mo 29:9
- Ps 1:2
- Ps 112:1
- Ps 119:2
- Iza 56:2
- Mt 7:21
- Jk 1:25
- d Mt 12:38
- 1Ko 1:22
- e Mt 16:4
- f Jn 1:17
- Mt 12:39
- g 1Kr 10:1
- 2Lje 9:1
- h Iza 9:6
- Flp 2:10
- i Jn 3:5
- j Mt 12:41
- k Mt 5:15
- Mk 4:21
- Lk 8:16
- l Mt 6:22
- Dj 26:18
- Ef 1:18
- m Mt 6:23
- n Mt 28:3

Desni stupac

- a Lk 7:36
- Lk 14:1
- b Mt 15:2
- c Izr 26:24
- Jr 4:14
- Tit 1:15
- d Mt 23:25
- e Mt 23:26
- f Lk 12:33
- Dj 3:3
- g 3Mo 27:30
- h Mt 23:23
- Iv 7:24
- i Mt 23:6
- j Mt 23:27
- k Lk 10:25
- l Mt 23:4
- m Mt 23:37

kao kad te svjetiljka obasjava sjajem svojim.”

37 Kad je to rekao, neki ga je farizej pozvao k sebi na objed.^a I Isus je ušao i smjestio se za stol.* **38** A farizej se začudio kad je vidio da Isus nije obredno oprao ruke^b prije ručka. **39** Tada mu je Gospodin rekao: “Da, vi farizeji čistite čašu i zdjelu izvana, a iznutra^c ste puni grabeža i zloće.^d **40** Nerazumni! Nije li onaj koji je načinio vanjštinu^e načinio i nutrinu? **41** Nego, kao milostinjuf dajte ono što je u nutri, i, evo, sve će vam drugo biti čisto. **42** Ali teško vama, farizeji, jer dajete desetinu^g od metvice i rute i od svakoga bilja vrtnog, ali ne marite za pravdu i ljubav prema Bogu! Ono prvo bili ste dužni činiti, a ovo drugo ne zanemariti.^h **43** Teško vama, farizeji, jer volite prednja sjedala u sinagogama i da vas se pozdravlja na trgovima!ⁱ **44** Teško vama, jer ste kao nezamjetljivi grobovi po kojima ljudi hodaju, a da to i ne znaju!”^j

45 Nato mu je neki zakonoznanac^k rekao: “Učitelju, tim riječima i nas vrijeđaš.” **46** A on je odvratio: “Teško i vama, zakonoznanci, jer tovarite na ljude terete teške za nošenje, a sami se ni jednim prstom ne dotičete tih tereta!”

47 Teško vama, jer gradite grobnice prorocima, a vaši su ih praoci ubili!^m **48** Zaista, vi svjedočite da znate kakva su djela praoci vaši činili, a ipak

Lk 11:37* Doslovno: “legao za stol”. Vidi bilješku za Mt 9:10.

ih odobravate.^a Oni su ubijali proroke,^b a vi tim prorocima gradite grobnice. **49** Zato je i rekla mudrost^c Božja: ‘Poslat ću k njima proroke i apostole, a neke će od njih ubiti i progno-niti, **50** da se od ovog naraštaja zatraži krv svih proroka^d koja je prolivena od postanka svijeta,^e **51** od krvi Abelove^f do krvi Zaharije,^g koji je ubijen između žrtvenika i doma Božjega.’^h Da, kažem vam, tražit će se od ovog naraštaja.

52 Teško vama, zakonoznanci, jer ste uzeli ključ znanja.ⁱ Sami niste ušli,^{*} a one koji bi htjeli ući sprečavate!”^j

53 Kad je izašao odande, pismoznanci i farizeji počeli su žestoko navaljivati na njega i obasipati ga svakojakim pitanjima, **54** vrebajući^k hoće li reći što da ga mogu optužiti.^l

12 U međuvremenu se skupilo toliko mnogo naroda, na tisuće ljudi, da su gazili jedni druge. Isus se najprije obratio svojim učenicima: “Čuvajte se kvasca^m farizejskoga, to jest licemjerja.ⁿ **2** Ništa nije sakriveno što se neće otkriti ni tajno što se neće doznati.^o **3** Prema tome, ono što kažete u tami čut će se na svjetlu, i što šapćete u najskrovitijim sobama, propovijedat će se s krovova.^p **4** Prijatelji moji,^r kažem vam, ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a nakon toga ne mogu više ništa učiniti.^s **5** Reći ću vam koga se treba bojati: bojte se onoga^t koji, nakon što ubije, ima vlast baciti u gehenu.”^u

Lk 11:52* To jest: “ušli u kraljevstvo nebesko”. 12:5* Vidi dodatak 4.

11. poglavlje

- a Ri 1:32
- b Dj 7:52
- He 11:37
- c Izr 1:20
- Mt 11:19
- d Iza 26:21
- Ot 18:24
- e 2Mo 20:5
- Jr 51:56
- f 1Mo 4:8
- g 2Lje 24:20
- h 2Lje 24:21
- i Mi 2:7
- j Mt 23:13
- 1So 2:16
- k Ps 37:32
- l Mk 12:13
- Lk 20:20

12. poglavlje

- m 1Ko 5:8
- n Mt 16:6
- Mk 8:15
- o Pr 12:14
- Mt 10:26
- Mk 4:22
- Lk 8:17
- 1Ko 4:5
- p Mt 10:27
- r Iv 15:14
- s Mt 10:28
- Dj 20:24
- t Ps 119:120
- He 10:31
- u Iza 66:24
- Mt 10:28

Desni stupac

- a Iza 8:13
- 1Pe 2:17
- Ot 14:7
- b 5Mo 22:6
- Mt 10:29
- c 1Sa 14:45
- 2Sa 14:11
- Lk 21:18
- Dj 27:34
- d Mt 10:31
- Lk 12:24
- e Ri 10:9
- f Mt 10:32
- Mk 8:38
- g Dj 3:13
- h Lk 9:26
- 2Ti 2:12
- 1Iv 2:23
- i Mt 12:31
- Mk 3:29
- 1Iv 5:16
- j Mt 10:19
- Mk 13:11
- Lk 21:14
- k 1Iv 2:27
- l 2Mo 4:12
- Dj 6:10
- 1Pe 5:7
- m Iv 18:36
- Dj 7:27
- n 2Mo 20:17
- 5Mo 5:21
- Izr 28:16
- Kol 3:5
- o 1Ti 6:7

Da, kažem vam, njega se bojte!^a **6** Ne prodaje li se pet vrabaca za dva novčića?^{*} Ipak ni jedan od njih nije zaboravljen pred Bogom.^b **7** A vama su i vlasi na glavi^c sve izbrojene. Ne bojte se, vi ste vredniji od mnogo vrabaca!^d

8 Kažem vam, svatko tko prizna^e zajedništvo sa mnom pred ljudima, i Sin čovječji priznat će zajedništvo s njim pred anđelima Božjim.^f **9** Ali tko se odrekne^g mene pred ljudima, njega ću se ja odreći pred anđelima Božjim.^h **10** Svakome tko kaže riječ na Sina čovječjeg bit će oprošteno, ali onome tko pohuli na sveti duh neće biti oprošteno.ⁱ **11** Kad vas dovedu na saslušanje i pred poglavarstva i vlasti, ne budite zabrinuti kako ćete se ili kojim riječima braniti ili što ćete reći,^j **12** jer će vas sveti duh^k u tom času poučiti što trebate reći.”^l

13 Tada mu je jedan čovjek iz mnoštva rekao: “Učitelju, reci bratu mojemu da sa mnom podijeli nasljedstvo!” **14** A on mu je rekao: “Čovječe, tko je mene postavio da sudim^m ili dijelim među vama?” **15** Zatim im je rekao: “Budite oprezni, čuvajte se svake lakomosti,ⁿ jer čak i kad netko ima obilje, njegov život ne proizlazi iz onoga što posjeduje.”^o **16** Nato im je ispričao usporedbu: “Nekom bogatom čovjeku dobro je rodila zemlja, **17** pa je razmišljao u sebi: ‘Što da učinim? Nemam gdje skupiti ljetinu

Lk 12:6* Doslovno: “za dva asa”. As je bio šesnaesti dio denara. Vidi dodatak 13.

svoju.' **18** I rekao je: 'Ovako ću učiniti:^a srušit ću žitnice svoje i sagraditi veće, pa ću ondje skupiti sve žito svoje i sva dobra svoja.^b **19** I reći ću sebi:^c "Imaš mnoga dobra u zalihi za mnoge godine. Počivaj, jedi, pij i uživaj!"^d **20** Ali Bog mu je rekao: 'Bezumniče, ove noći tražit će se život* tvoj od tebe.^e Tko će onda imati ono što si skupio?'^f **21** Tako biva onome tko skuplja blago za sebe, a nije bogat pred Bogom."^g

22 Tada je rekao učenicima svojim: "Zato vam kažem: ne budite zabrinuti* za život svoj, što ćete jesti, ili za tijelo svoje, što ćete obući.^h **23** Jer život je vredniji od hrane i tijelo od odjeće. **24** Promotrite kako gavraniⁱ ne siju niti žanju, nemaju spremišta niti žitnica, a ipak ih Bog hrani. A koliko ste vi vredniji od ptica!^j **25** Tko od vas može zabrinutošću svojom imalo* produžiti životni vijek svoj?^k **26** Dakle, ako ne možete ni to najmanje, zašto ste onda zabrinuti!^l za ostalo? **27** Promotrite ljiljane kako rastu!^m Ne muče se niti predu, ali kažem vam, ni Salamun u svojoj slavi svojoj nije bio odjeven kao jedan od njih.ⁿ **28** A ako Bog tako oblači bilje poljsko, koje danas jest, a sutra se u peć baca, koliko li će prije vas, malovjerni!^o **29** Zato ne tražite što ćete jesti i što ćete piti i ne budite zabrinuti!^p"

Lk 12:19* Doslovno: "svojoj duši". **20*** Doslovno: "duša". **22*** Ili: "prestanite se brinuti". **25*** Doslovno: "za jedan lakat". **29*** Ili: "prestanite se brinuti".

12. poglavlje

- a Jk 4:15
- b Jk 4:16
- c Izr 27:1
- d Ps 49:18
Pr 11:9
Lk 16:19
Jk 4:13
Jk 5:5
- e He 9:27
- f Ps 39:6
Ps 52:7
Pr 17:11
Jk 4:14
- g Mt 6:20
1Ti 6:18
Jk 2:5
- h Mt 6:25
Ri 14:17
Flp 4:6
- i Job 38:41
Ps 147:9
- j Mt 6:26
Lk 12:7
- k Mt 6:27
- l Mt 6:34
- m Mt 6:28
- n 1Kr 10:4
2Lj 9:3
Mt 6:29
- o Mt 6:30
- p Mt 6:31

Desni stupac

- a 2Lj 16:9
- Iza 65:24
Mt 6:32
Flp 4:19
- b Ps 34:10
Iza 33:16
Mt 6:33
1Ti 4:8
- c Iza 41:14
- d Iv 10:16
- e Da 7:27
Lk 22:29
He 12:28
Jk 2:5
Ot 1:6
- f Mt 19:21
Lk 18:22
Dj 2:45
Dj 4:34
- g Lk 11:41
Lk 16:9
- h Mt 6:20
1Ti 6:19
- i Mt 6:21
- j 2Mo 12:11
1Kr 18:46
Izr 31:17
Ef 6:14
1Pe 1:13
- k Mt 25:1
Flp 2:15
- l Mk 13:35
- m Mt 25:5
- n Ot 3:20
- o Mt 24:46
Mt 25:10
- p Iv 13:4
- r Mt 20:28
2Ti 4:8
- s Mk 13:35
- t Mt 24:43
1So 5:2
2Pe 3:10
Ot 16:15
- u Mt 24:44
Mt 25:13
Mk 13:13
2Pe 3:12
Ot 3:3

30 Jer svim tim zaokupljeni su neznabošci ovoga svijeta, ali Otac vaš zna da vam je sve to potrebno.^a **31** Nego, tražite kraljevstvo njegovo, a ovo će vam se dodati!^b

32 Ne boj se,^c malo stado,^d jer je volja Oca vašega dati vam kraljevstvo.^e **33** Prodajte^f što imate i novac dajte kao milostinju.^g Načinite sebi kese za novac koje se neće istrošiti, neiscrpno blago na nebesima,^h kamo se lopov ne približava niti moljac nagriža. **34** Jer gdje je blago vaše, ondje će biti i srce vaše.ⁱ

35 Neka vam bokovi budu opasani^j i svjetiljke upaljene.^k **36** I budite kao oni koji čekaju gospodara svojega^l kad se vraća sa svadbe^m da mu odmah otvore kad stigne i pokuca.ⁿ **37** Sretni su oni robovi koje gospodar, kad stigne, nađe da bdiju!^o Zaista, kažem vam, on će podviti skute haljine svoje,^p smjestiti ih za stol* te će pristupiti i posluživati ih.^r **38** I ako stigne u drugoj straži,* ili čak u trećoj, i nađe ih tako, sretni su!^s **39** Ali ovo znajte, kad bi domaćin znao u koji će čas doći lopov, bdio bi i ne bi dopustio da mu provali u kuću.^t **40** Tako i vi budite spremni, jer Sin čovječji dolazi u čas kad se ne nadate!"^u

41 Tada je Petar upitao: "Gospodine, govoriš li ovu usporedbu samo nama ili svima?" **42** A Gospodin je odgovorio: "Tko je dakle vjerni i

Lk 12:37* Doslovno: "poleći ih za stol". Vidi bilješku za Mt 9:10. **38*** Vidi bilješku za Mk 13:35.

razboriti^a upravitelj^b kojeg će gospodar njegov postaviti nad služinčadi svojom da im daje hranu u pravo vrijeme?^c

43 Sretan je taj rob ako ga gospodar njegov, kada dođe, nade da tako radi!^d **44** Uistinu, kažem vam, postaviti će ga nad svom imovinom svojom.^e **45** No ako bi taj rob rekao u srcu svojem: 'Gospodar moj kasni u dolasku',^f pa bi počeo tući sluge i sluškinje te jesti, piti i opijati se,^g **46** gospodar tog roba doći će u dan kad ga ne očekuje i u čas koji ne zna^h i najstrože će ga kazniti i odrediti mu mjesto među nevjernima.ⁱ **47** Tada će onaj rob koji je razumio volju gospodara svojega, ali se nije pripremio niti je učinio po volji njegovoj, dobiti mnogo udaraca.^j **48** A onaj koji nije razumio,^k pa je učinio nešto što zaslužuje udarce, dobit će ih malo.^l Svakome kome je mnogo dano, od njega će se mnogo tražiti.^m Kome je mnogo povjereni, od njega će se više tražiti.ⁿ

49 Došao sam zapaliti vatru^o na zemlji, i što da još poželim kad je već zapaljena? **50** Jer krštenjem se trebam krstiti i jako sam tjeskoban dok se to ne završi!^p **51** Mislite li da sam došao donijeti mir na zemlju? Nipošto, kažem vam, nego razdor.^r **52** Jer će odsada petero u jednoj kući biti razdijeljeno: troje protiv dvoje i dvoje protiv troje.^s **53** Bit će razdijeljeni: otac protiv sina i sin protiv oca, majka protiv kćeri i kći protiv majke, svekrva protiv snahe i snahe protiv svekrve."^t

12. poglavlje

- a 1Mo 41:33
- 5Mo 1:13
- b 1Mo 24:2
- 1Ko 4:2
- 2So 2:15
- 1Pe 4:10
- c Mt 24:45
- Mt 25:21
- Lk 19:17
- d Mt 24:46
- e Mt 24:47
- f Mt 24:48
- g Mt 24:49
- h Mt 24:50
- i Mt 24:51
- Ot 21:8
- j 5Mo 25:2
- Iv 9:41
- Jk 1:22
- Jk 4:17
- k 3Mo 5:17
- 1Ti 1:13
- m Mt 25:29
- n Iv 15:2
- o Mt 10:34
- p Mt 20:22
- Mk 10:38
- Iv 12:27
- r Mi 7:6
- Mt 10:34
- Iv 7:43
- Iv 9:16
- s Mt 10:36
- t Mt 10:35

Desni stupac

- a Mt 16:2
- b Mt 16:3
- Lk 19:42
- c Lk 21:30
- 1Ko 6:5
- d Izr 25:8
- Mt 5:25
- e Mt 18:34
- Mk 12:42

13. poglavlje

- f Dj 5:37
- g Iv 9:2
- h Dj 3:19
- i Eze 18:30
- j Iza 5:1

54 Zatim se obratio mnoštvu: "Kad vidite da se oblak diže nad zapadom, odmah kažete: 'Bit će oluje.' I bude tako.^a **55** A kad vidite da puše južni vjetar, kažete: 'Bit će vrućine.' I bude tako. **56** Licemjeri, znate tumačiti izgled zemlje i neba. Kako onda ne znate protumačiti ovo vrijeme?^b **57** Zašto sami ne prosudite što je pravedno?^c **58** Naprimjer, kad s onim tko te tuži ideš poglavaru, nastoj još na putu riješiti spor s njim, da te ne bi odveo pred suca, sudac te predao stražaru, a stražar te bacio u zatvor.^d **59** Kažem ti, nećeš izaći odande dok ne isplatiš i posljednji novčić."^e

13 Upravo u to vrijeme bili su ondje neki koji su mu ispričali o Galilejcima^f čiju je krv Pilat pomiješao s krvlju žrtava koje su prinisili. **2** A Isus im je rekao: "Mislite li da su ti Galilejci bili veći grešnici^g od svih ostalih Galilejaca jer su tako nastradali? **3** Nipošto, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.^h **4** Ili onih osamnaest na koje je pala kula u Siloamu i ubila ih, mislite li da su oni bili veći grešniciⁱ od svih ostalih ljudi koji žive u Jeruzalemu? **5** Nipošto, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti."ⁱ

6 Tada je ispričao ovu usporedbu: "Neki čovjek imao je u svom vinogradu^j zasadenu

Lk 12:59* Doslovno: "i posljednju lepu". Vidi dodatak 13. **13:4*** Doslovno: "dužnici".

smokvu i došao je tražiti ploda na njoj,^a ali nije ga našao.^b **7** I rekao je čovjeku koji je obrađivao vinograd: 'Evo, već tri godine^c dolazim tražiti ploda na ovoj smokvi, ali ga ne nalazim. Posijeci je!^d Zašto da zbog nje zemlja stoji beskorisna?' **8** On mu je nato rekao: 'Gospodaru, ostavi je^e još ovu godinu, dok je ne okopam i ne pognojim. **9** Možda će ubuduće donositi plod. A ako ne bude, posjeći ćeš je.'^f

10 Jednom je u subotu* poučavao u nekoj sinagogi. **11** Ondje je bila neka žena opsjednuta duhom^g zbog kojeg je već osamnaest godina bila bolesna. Bila je zgrbljena i nikako se nije mogla uspraviti. **12** Kad ju je Isus vidio, pozvao ju je i rekao joj: "Ženo, oslobođena^h si bolesti svoje!" **13** I položio je ruke na nju, a ona se odmah uspravilaⁱ i počela slaviti Boga. **14** Tada je predstojnik sinagoge, ljut zbog toga što je Isus u subotu izliječio ženu, rekao narodu: "Šest je dana u koje treba raditi.^j U te dane dakle dolazite i liječite se, a ne na dan subotnji."^k **15** Gospodin mu je nato rekao: "Licemjeri,^l ne odvezuje li svatko od vas u subotu svog bika ili magarca od jaslala i odvodi ga napojiti?^m **16** Nije li onda ovu kćer Abrahamovu,ⁿ koju je Sotona, evo, već osamnaest godina držao svezanu, trebalo osloboditi tih okova na dan subotnji?" **17** Kad je to rekao, svi su se protivnici nje-

Lk 13:10* Doslovno: "na sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1.

13. poglavlje

- a Hb 3:17
- Mk 11:13
- b Mt 21:19
- c 3Mo 19:23
- d Iv 15:2
- e 2Mo 32:11
- Jl 2:17
- f 2Pe 3:9
- g Dj 16:16
- h Iza 61:1
- Lk 4:18
- i Lk 4:39
- j 2Mo 20:9
- 2Mo 23:12
- 2Mo 35:2
- k 5Mo 5:14
- Mt 12:10
- Mk 3:2
- Iv 5:16
- l Mt 23:28
- Lk 12:1
- m Lk 14:5
- n Lk 19:9

Desni stupac

- a 1Pe 3:16
- b Lk 9:43
- c Mt 13:31
- Mk 4:30
- d Eze 17:23
- Eze 31:6
- Da 4:12
- e Mt 13:32
- Mk 4:32
- f Mt 13:33
- g Mt 9:35
- Mk 6:6
- h Mt 7:14
- Mt 19:25
- i Iza 55:6
- j Mt 7:13
- Fip 3:12
- k Iv 7:34
- Ri 9:31
- 1Ti 6:12
- l Mt 25:11
- Lk 6:46
- m Ps 32:6
- Iza 55:6
- n Mt 7:22
- Tit 1:16
- o Ps 6:8
- Mt 7:23
- p Iza 65:14
- Mt 8:12
- Mt 13:42
- r Mt 8:11

govu posramili,^a a sav se narod radovao svim divnim djelima koja je učinio.^b

18 Zatim je rekao: "Čemu je slično kraljevstvo Božje? S čime da ga usporedim?^c

19 Slično je zrnu gorušice koje je čovjek uzeo i posijao u svom vrtu. I raslo je i postalo stablo te su se ptice nebeske^d naselile na granama njegovim."^e

20 I opet je rekao: "S čime da usporedim kraljevstvo Božje? **21** Slično je kvascu, koji je žena uzela i umijesila* u tri velike mjere^f brašna, dok se sve nije ukvasalo."^f

22 Putujući u Jeruzalem, prolazio je gradovima i selima i poučavao.^g **23** A neki ga je čovjek upitao: "Gospodine, je li malo onih koji će biti spašeni?"^h On im je rekao: **24** "Snažno se napreziteⁱ da uđete na uska vrata,^j jer mnogi će, kažem vam, tražiti da uđu, ali neće moći.^k **25** Kad domaćin jednom ustane i zaključa vrata, vi ćete ostati vani i kucati na vrata, govoreći: 'Gospodine, otvori nam!'^l A on će vam reći: 'Ne poznajem vas!'^m **26** Tada ćete početi govoriti: 'Jeli smo i pili pred tobom, a ti si poučavao na ulicama našim.'ⁿ **27** A on će vam reći: 'Ne poznajem vas. Odlazite od mene, svi koji činite nepravdu!'^o **28** Ondje ćete plakati i škrgutati zubima,^p kad vidite Abrahama, Izaka i Jakova i sve proroke u kraljevstvu Božjem,^r a sebe izbačene van. **29** I doći će ljudi

Lk 13:21* Doslovno: "sakrila". **21**^f Doslovno: "tri seaha". Seah je 7,33 litre. Vidi dodatak 13.

s istoka i zapada, sa sjevera i juga,^a i sjesti za stol* u kraljevstvu Božjem.^b **30** I gle, ima posljednjih koji će biti prvi i ima prvih koji će biti posljednji.”^c

31 U taj čas pristupili su mu neki farizeji i rekli: “Izađi i idi odavde, jer te Herod* hoće ubiti!” **32** A on im je odvratio: “Idite i kažite toj lisici:^d ‘Evo, istjerujem demone i liječim danas i sutra, a treći ću dan završiti što imam.’ **33** Ali danas, sutra i prekosutra moram nastaviti put, jer ne priliči da prorok bude pogubljen izvan Jeruzalema.^e **34** Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš^f proroke i kamenuješ^g one koji su poslani k tebi! Koliko sam puta htio skupiti djecu tvoju kao što kvočka skuplja piliće svoje pod krila,^h a vi niste htjeli! **35** Evo, vaš se dom*^j napušta i ostavlja vama. Kažem vam, nećete me vidjeti dok ne kažete: ‘Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Jehovino!’”^k

14 Kad je jednom u subotu* došao u kuću nekog glavarara farizejskoga na objed,^l pomno su ga promatrali.^m **2** A pred njim je bio neki čovjek koji je imao vodenu bolest. **3** Tada je Isus upitao zakonoznance i farizeje: “Je li dopušteno liječiti u subotu ili nije?”ⁿ **4** A oni su šutjeli. Tada je dotaknuo čovjeka, izliječio ga i otpustio. **5** A njima je rekao: “Ako kome od vas

Lk 13:29* Doslovno: “leći za stol”. Vidi bilješku za Mt 9:10. **31*** Vidi bilješku za Lk 3:1. **35*** Odnosno hram. **14:1*** Doslovno: “na sabat”. Vidi bilješku za Mt 12:1.

13. poglavlje

- a 1Mo 28:14
Ps 107:3
Iza 49:12
Iza 59:19
- b Lk 14:15
Lk 22:16
Dj 2:39
Ot 5:9
- c Mt 19:30
Mk 10:31
- d Sf 3:3
- e Mt 16:21
f Ne 9:26
Iza 1:21
- g 2Lje 24:21
- h Iza 40:11
- i Mt 23:37
- j 3Mo 26:31
1Kr 9:7
Ps 69:25
Iza 1:7
Jr 12:7
Jr 22:5
Mi 3:12
- k Ps 118:26
Mt 21:9
Mt 23:39
Lk 19:38
Iv 12:13

14. poglavlje

- l Lk 7:36
Lk 11:37
- m Ps 37:32
Jr 20:10
- n Mt 12:10
Lk 6:9
Lk 13:15
Iv 7:23

Desni stupac

- a 2Mo 23:5
5Mo 22:4
- b Mt 12:11
Lk 13:15
- c Mt 22:46
- d Mt 23:6
Lk 11:43
Lk 20:46
- e Izr 25:6
- f Izr 25:7
- g Mt 23:12
Lk 18:14
- h Izr 15:33
Jk 4:10
1Pe 5:5
- i Ps 18:27
Izr 29:23
Mt 23:12
Jk 4:6
- j Ne 8:10
Job 31:16
Izr 3:28
- k Iv 5:29
Iv 11:24
Dj 24:15
- l Lk 13:29
Ot 19:9
- m Mt 22:2

sin ili bik upadne u bunar,^a neće li ga odmah izvući i na dan subotnji?”^b **6** I nisu mu na to mogli odgovoriti.^c

7 Vidjevši kako uzvanici sebi izabiru najbolja mjesta,^d ispričao im je usporedbu: **8** “Kad te tko pozove na svadbu, nemoj zauzeti najbolje mjesto.^e Možda je pozvan i netko ugledniji od tebe, **9** pa će onaj koji je pozvao tebe i njega doći i reći ti: ‘Ustupi mjesto ovome!’ Tada ćeš posramljen morati zauzeti posljednje mjesto.^f **10** Nego kad te tko pozove, idi i zauzmi* posljednje mjesto,^g da ti onaj koji te pozvao kaže kada dođe: ‘Priatelju, pomakni se na bolje mjesto!’ To će ti biti na čast pred svim drugim gostima.^h **11** Jer tko se god uzvišuje, bit će ponižen, a tko se ponizuje, bit će uzvišen.”ⁱ

12 Zatim je i onome koji ga je pozvao rekao: “Kad priređuješ ručak ili večeru, ne zovi prijatelje svoje ni braću svoju ni rodake svoje ni bogate susjede. Možda će i oni tebe nekad pozvati i tako ti uzvratiti. **13** Nego kad priređuješ gozbu, pozovi siromašne, saka-te, hrome i slijepe.^j **14** I bit ćeš sretan, jer ti oni nemaju čime uzvratiti. Uzvratit će ti se o uskršnuću^k pravednih.”

15 Kad je to čuo jedan od gostiju, rekao mu je: “Sretan je onaj tko bude jeo kruha u kraljevstvu Božjem!”^l

16 A Isus mu je rekao: “Neki je čovjek priredio veliku večeru i pozvao mnoge.^m

Lk 14:10* Doslovno: “lezi na”. Vidi bilješku za Mt 9:10.

17 Kad je bilo vrijeme večeri, poslao je roba da kaže uzvanicima: 'Dodite,^a jer sve je već spremno!' **18** A oni su se svi redom počeli izgovarati.^b Prvi mu je rekao: 'Kupio sam polje i moram ići pogledati ga. Molim te, ispričaj me!'^c

19 Drugi je rekao: 'Kupio sam pet jarmova goveda i idem ih isprobati. Molim te, ispričaj me!'^d **20** A treći je rekao: 'Upravo sam se oženio^e i zato ne mogu doći.'

21 I tako se rob vratio i javio to gospodaru svomemu. Tada se domaćin razgnjevio i rekao robu: 'Izađi brzo na trgove i ulice gradske i dovedi ovamo siromašne, sakate, slijepi i hrome!'^f

22 Nakon nekog vremena rob je rekao: 'Gospodaru, učinjeno je što si naredio, ali još ima mjesta.' **23** A gospodar je rekao robu: 'Izađi na puteve^g i među ograde i natjeraj ljude da uđu, da mi se napuni kuća!'^h **24** Jer kažem vam, nitko od onih koji su bili pozvani neće okusiti moju večeru.'ⁱ

25 A s njim je putovalo veliko mnoštvo ljudi. On se okrenuo i rekao im: **26** "Ako tko dođe k meni, a više ljubi* svojega oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i život[#] svoj,^j ne može biti moj učenik.^k **27** Tko god ne nosi mučenički stup* svoj i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.^l **28** Tko od vas, kad želi graditi kulu, najprije ne sjedne i izračuna trošak^m da vidi ima li je čime dovršiti? **29** Inače bi se moglo do-

14. poglavlje

- a Izr 9:5
- b Mt 22:3
- c Mt 6:24
Lk 8:14
1Ti 6:9
2Ti 4:10
- d Mt 22:5
- e 5Mo 24:5
1Ko 7:33
- f Mt 22:9
Mt 28:19
Dj 13:46
1Ko 1:26
- g Mt 22:10
- h 2Ko 5:20
- i Mt 21:43
Mt 22:8
He 3:19
- j Ot 12:11
- k 5Mo 33:9
Mt 10:37
Lk 18:29
Iv 12:25
- l Mt 16:24
Mk 8:34
Lk 9:23
Ga 6:14
- m Izr 24:27
Mt 21:33

Desni stupac

- a Izr 20:18
- b Iza 33:7
- c Mt 19:27
Lk 9:62
Flp 3:7
- d Mt 5:13
Mk 9:50
Kol 4:6
- e Mt 13:43
Mk 4:9
Ot 2:29

15. poglavlje

- f Mt 9:10
Mk 2:15
Lk 5:29
Lk 19:2
- g 1Ti 1:15
- h Mt 9:11
Lk 5:30
Dj 11:3
- i Eze 34:11
Mt 18:12
Lk 19:10
1Pe 2:25
- j Mt 18:13
- k Mt 18:14
Ri 12:15
1Pe 2:25
- l Eze 33:11
Lk 5:32
- m Izr 30:12

goditi da postavi temelj, a ne može dovršiti gradnju, pa bi mu se svi koji to vide počeli rugati: **30** 'Ovaj je čovjek počeo graditi, a ne može dovršiti.'

31 Ili koji kralj, kad kreće u rat protiv drugoga kralja, najprije ne sjedne i ne posavjetuje se može li se s deset tisuća vojnika suprotstaviti onome koji na njega dolazi s dvadeset tisuća?^a

32 Ako ne može, dok je onaj još daleko, šalje izaslanstvo i moli za mir.^b **33** Tako, dakle, nitko od vas tko ne ostavi sve što ima^c ne može biti moj učenik.

34 Sol je dobra. Ali ako sol postane neslana, čime će se nju osoliti?^d **35** Nije prikladna ni za zemlju ni za gnojivo. Baca se van. Tko ima uši da sluša, neka sluša!^e

15 Svi poreznici^f i grešnici^g dolazili su k njemu da ga čuju. **2** Zato su farizeji i pismonožci gundali: "Ovaj prima grešnike i jede s njima."^h

3 Tada im je ispričao ovu usporedbu: **4** "Ako tko od vas ima stotinu ovaca i izgubi jednu od njih, neće li ostaviti onih devedeset i devet u pustinji te tražiti izgublenu dok je ne nađe?ⁱ **5** I kad je nađe, stavit će je na ramena i radovati se.^j **6** A kad dođe kući, pozvat će svoje prijatelje i susjede i reći im: 'Radujte se sa mnom, jer sam našao izgublenu ovcu svoju!'^k **7** Kažem vam da će tako biti veća radost na nebu zbog jednog grešnika koji se pokaje^l nego zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje.^m

8 Ili ako neka žena ima deset drahmi pa izgubi jednu

Lk 14:26* Doslovno: "a ne mrzi".
26* Doslovno: "dušu".
27* Vidi dodatak 8.

drahmu,* neće li upaliti svjetiljku, pomesti kuću i pažljivo tražiti dok je ne nađe? **9** I kad je nađe, pozvat će svoje prijateljice i susjede i reći im: 'Radujte se sa mnom, jer sam našla drahmu koju sam izgubila!' **10** Kažem vam, takva je radost među anđelima Božjim zbog jednoga grešnika koji se pokaje."^a

11 Zatim je rekao: "Neki je čovjek imao dva sina.^b **12** Mlađi od njih rekao je ocu: 'Oče, daj mi dio imanja koji mi pripada!'^c I on im je podijelio svoj imetak.^d **13** Nakon nekoliko dana mlađi je sin pokupio sve, otputovao u daleku zemlju i ondje rasuo imanje svoje živeći raskalašeno.^e **14** Kad je sve potrošio, nastala je velika glad u cijeloj toj zemlji i on je počeo oskudijevati. **15** Čak je otišao i nagovorio jednoga građanina te zemlje da ga uzme za najamnika, a ovaj ga je poslao na svoja polja čuvati svinje.^f **16** I želio se nasititi rogačima koje su jele svinje, ali nitko mu ih nije davao.^g

17 Kad se urazumio, rekao je: 'Koliki najamnici oca mojega imaju kruha u izobilju, a ja ovdje umirem od gladi! **18** Ustat ću, otići^h ocu svojem i reći mu: "Oče, sagriješio sam nebu i tebi.ⁱ **19** Nisam više dostojan zvati se tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika!"' **20** I ustao je i pošao ocu svojem. Dok je još bio daleko, ugledao ga je otac njegov i saža-

15. poglavlje

a Mt 9:13

Mk 2:17

b Mt 21:28

c 5Mo 21:17

d Izr 13:22

e Izr 29:3

Lk 15:30

f 3Mo 11:7

g Izr 23:21

h Ef 4:17

1Pe 4:3

i 2Lje 7:14

Ps 32:5

Izr 28:13

Lk 18:13

1Iv 1:9

Desni stupac

a Ps 51:4

b 2Ko 7:10

c Za 3:4

d 1Mo 41:42

Es 8:8

e Mt 22:4

f Iv 5:25

Ri 6:13

Ef 2:1

Ef 2:5

Ot 3:1

g He 12:23

h Iv 10:16

i Iza 25:6

j Mt 20:11

k Mt 20:12

l Ot 7:13

m Izr 29:3

n Ot 7:14

o Iv 17:10

Ri 8:17

p Lk 15:24

lio se, te je potrčao, pao mu oko vrata i izljubio ga. **21** Tada mu je sin rekao: 'Oče, sagriješio sam nebu i tebi.^a Nisam više dostojan zvati se tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika!'^b **22** A otac je rekao robovima svojim: 'Brzo, iznesite najbolju haljinu i obucite mu je!^c Stavite mu prsten^d na ruku i sandale na noge! **23** I dovedite ugojenog^e junca i zakoljite ga,^{*} pa da jedemo i veselimo se, **24** jer mi je ovaj sin bio mrtav i oživio je,^f izgubljen je bio i nađen je!' I stali su se veseliti.

25 A stariji sin njegov^g bio je u polju. Kad se na povratku približio kući, čuo je glazbu i ples. **26** Zato je dozvao jednog slugu i upitao ga što se događa. **27** On mu je odgovorio: 'Došao je brat tvoj,^h pa je otac tvojⁱ zaklao ugojenog junca, jer mu se vratio zdrav.' **28** A on se rasrdio i nije htio ući. Tada je otac njegov izašao i stao ga moliti da uđe.^j **29** On je nato rekao ocu svojem: 'Evo, toliko ti godina robujem i nijednom nisam prestupio zapovijed tvoju, a nikad mi ni jare nisi dao da se proveselim s prijateljima svojim.^k **30** A kad je došao ovaj tvoj sin^l koji je s bludnicama izjeo imetak tvoj,^m zaklao si mu junca ugojenog.'ⁿ **31** Otac mu je tada rekao: 'Sine, ti si uvijek sa mnom i sve što je moje tvoje je.'^o **32** Ali morali smo se veseliti i radovati, jer je ovaj tvoj brat bio mrtav i oživio je, izgubljen je bio i nađen je.'^p

Lk 15:8* Drahma je grčki srebrnjak koji je težio 3,4 grama. Vidi dodatak 13.

Lk 15:23* Doslovno: "prinesite ga na žrtvu".

16 Tada se obratio i svojim učenicima: "Bio je neki bogat čovjek koji je imao upravitelja.^a Ovoga su pred njim optužili da mu rasipa imanje.^b **2** Zato ga je pozvao i rekao mu: 'Što to čujem o tebi? Položi račun^c o svom upravljanju, jer ne možeš više biti upravitelj.' **3** Tada je upravitelj rekao u sebi: 'Što da radim? Gospodar moj^d oduzima mi upraviteljsko mjesto. Za kopanje nisam dovoljno jak, a prosi se sramim. **4** Znam što ću učiniti da me ljudi prime u svoje kuće kad mi se oduzme upraviteljsko mjesto!'^e **5** I pozvao je redom sve dužnike gospodara svojega, te je upitao prvoga: 'Koliko duguješ gospodaru momu?' **6** Ovaj je odgovorio: 'Sto bata* maslinova ulja.' A on mu je rekao: 'Uzmi svoj račun pa sjedni i brzo napiši pedeset!' **7** Zatim je upitao drugoga: 'Koliko ti duguješ?' Ovaj je odgovorio: 'Sto kora* pšenice.' A on mu je rekao: 'Uzmi svoj račun i napiši osamdeset!' **8** A gospodar je pohvalio nepravednog upravitelja zbog njegove snalažljivosti,^f jer sinovi ovoga svijeta* snalažljivije postupaju sa svojim naraštajem nego sinovi svjetla.^g

9 Zato vam kažem, stecite prijatelje^h nepravednim bogatstvom,ⁱ da bi vas, kad ono nestane, primili u vječna obitavališta!^j **10** Tko je vjeran u najmanjem, vjeran je i u mnogom, a tko je nepravedan u najmanjem, nepravedan je i u mnogom.^a **11** Stoga, ako ne postupate vjerno s nepravednim bogatstvom, tko će vam povjeriti istinsko bogatstvo?^b **12** I ako ne postupate vjerno s tuđim,^c tko će vam dati što je vaše? **13** Ni jedan sluga ne može robovati dvojici gospodara, jer ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će jednome biti privržen, a drugoga će prezirati. Ne možete robovati Bogu i bogatstvu."^d

14 Sve su to slušali farizeji, koji su voljeli novac, i rugali su mu se.^e **15** A on im je rekao: "Vi se pravite pravednima pred ljudima,^f ali Bog pozna je srca vaša.^g Jer što je među ljudima uzvišeno, u Božjim je očima odvratno.^h

16 Zakon i Proroci bili su do Ivana.ⁱ Otada se objavljuje dobra vijest o kraljevstvu Božjem i sve vrste ljudi svim ga se silama žele domoći.^j **17** Zaista, lakše će se dogoditi da nebo i zemlja prođu^k nego da i jedan djelić^l slova Zakona ostane neispunjen.^m

18 Svatko tko se razvede od žene svoje i oženi drugom, čini preljub. I tko se oženi razvedenom ženom, čini preljub.ⁿ

19 Bio je neki bogat čovjek^o koji se oblačio u purpur i lan i svaki je dan uživao u raskoši.^p **20** A pred njegova su vrata donosili nekog prosjaka imenom Lazar, koji je bio pun čireva **21** i želio se nasititi onim što je padalo s bogataševa stola. Čak su i psi dolazili i lizali mu čireve. **22** Jednog dana prosjak je umro^r i anđeli su ga

16. poglavlje

- a 1Mo 15:2
1Mo 24:2
- b 1Ko 4:2
- c Mt 18:23
Mt 25:19
1Pe 4:5
- d Mt 24:50
- e Izr 19:6
- f Izr 19:8
- g Iv 12:36
Ef 5:8
1So 5:5
- h Pr 11:1
Lk 19:8
- i Mt 19:21
Lk 12:20
1Ti 6:17
- j Mt 25:34
Iv 14:2

Desni stupac

- a Mt 25:21
Lk 19:17
- b Ef 3:8
Ot 3:18
- c Lk 12:48
1Ko 4:2
- d Mt 6:24
- e Iza 53:3
- f Mt 6:2
Mt 23:28
Lk 10:29
Lk 18:9
- g 1Sa 16:7
1Lje 28:9
2Lje 6:30
Izr 15:11
Dj 1:24
- h 1Pe 5:5
- i Mt 11:13
- j Mt 11:12
- k Ps 102:26
He 1:11
- l Mt 5:18
- m Mt 5:17
- n Mt 5:32
Mt 19:9
Mk 10:11
- o Mt 13:34
- p Mt 23:5
- r Ri 7:4

Lk 16:6* Bat je 22 litre. Vidi dodatak 13. 7* Kor je 220 litara. Vidi dodatak 13. 8* Vidi bilješku za Mt 12:32.

odnijeli da bude odmah do^a Abrahama.*^b

A umro^c je i bogataš i bio pokopan. **23** Dok je u hadu* bio u mukama,^d podigao je oči svoje i u daljini vidio Abrahama i odmah do njega^e Lazara. **24** Tada je povikao: 'Oče Abrahame,^e smiluj mi se i pošalji Lazara da umoči vršak prsta svojega u vodu i rashladi mi jezik,^f jer se mučim u ovom plamenu.'^g **25** Nato je Abraham rekao: 'Sine, sjeti se da si za života primio svoje dobro, dok je Lazar primio zlo. A sada se on ovdje tješi, a ti se mučiš.^h **26** I uza sve to, između nas i vas zjapi velika provalija,ⁱ tako da oni koji žele prijeći odavde k vama ne mogu, a niti oni odande ne mogu prijeći k nama.'^j **27** On mu je tada rekao: 'Molim te onda, oče, pošalji ga u kuću oca mojega, **28** jer imam petero braće, pa neka im o svemu posvjedoči da ne bi i oni došli na ovo mjesto muka.'^k **29** Ali Abraham je rekao: 'Imaju Mojsija^k i Proroke,^l neka njih slušaju!'^m **30** A on mu je rekao: 'Ne, oče Abrahame, nego ako tko iz mrtvih dođe k njima, pokajat će se.'ⁿ **31** On mu je odvratio: 'Ako ne slušaju Mojsijaⁿ i Proroke, neće povjerovati ni ako tko ustane iz mrtvih.'^o

17 Tada je rekao učenicima svojim: "Nije moguće da ne dođu uzroci za spoticanje!^o Ali teško onome preko koga dolaze!^p **2** Bilo bi mu bolje da mu se oko vrata objesi mlinski

16. poglavlje

- a Iv 1:18
- b Iza 63:16
Mt 8:11
- c Ri 7:6
- d Dj 5:33
- e Iza 51:2
Mt 3:9
- f Iza 65:13
- g Dj 7:54
- h Ri 11:22
- i Ps 36:6
1Ko 1:23
- j 2Ko 6:14
- k 5Mo 18:18
1Pe 1:10
- m Lk 24:27
- n Iv 5:46

17. poglavlje

- o 1Ko 11:19
- p Mt 26:24
Jd 11
Ot 2:14

Desni stupac

- a Ot 18:21
- b Mt 18:6
Mk 9:42
- c Izr 17:10
Mk 8:33
- d 3Mo 19:17
Izr 19:11
Mt 18:15
- e Iza 55:7
Mt 6:12
Mt 18:22
Kol 3:13
1Pe 4:8
- f Mk 9:24
Ef 2:8
He 12:2
- g Mt 17:20
Mt 21:21
Mk 9:23
Mk 11:23
- h Job 22:3
Ps 16:2
Ri 3:12
Ri 11:35
1Ko 9:16
- i Lk 9:51
Iv 4:4
- j 3Mo 13:46
Mt 8:2
- k Mt 9:27
Mt 20:30
- l 3Mo 13:2
3Mo 13:49
3Mo 14:2
5Mo 24:8
Mt 8:4
Lk 5:14
- m 2Kr 5:14

kamen i da bude bačen u more^a nego da jednog od ovih malih pokoleba u vjeri.*^b **3** Pazite na sebe! Ako brat tvoj počini grijeh, ukori ga.^c Ako se pokaje, oprosti mu.^d **4** Ako ti i sedam puta na dan sagriješi i sedam se puta vrati k tebi i kaže: 'Kajem se', oprosti mu!^e

5 A apostoli su rekli Gospodinu: "Daj nam više vjere!"^f **6** Tada je Gospodin rekao: "Kad biste imali vjeru veliku samo kao zrno gorušice, rekli biste ovom dudu: 'Iščupaj se s korijenom i presadi se u more!' i poslušao bi vas.^g

7 Tko će od vas robu svojemu koji ore ili čuva stado reći kad se ovaj vrati s polja: 'Dođi odmah i smjesti se za stol?'^h **8** Neće li mu umjesto toga reći: 'Pripremi mi nešto za večeru, pa stavi pregaču i poslužuj me dok jedem i pijem, a potom ćeš ti jesti i piti?'ⁱ **9** Hoće li biti zahvalan robu zato što je izvršio svoje dužnosti?^j **10** Tako i vi, kad izvršite sve svoje dužnosti, recite: 'Beskorisni smo robovi.^h Učinili smo što smo bili dužni učiniti.'^k

11 Dok je išao u Jeruzalem, prolazio je kroz* Samariju i Galileju.^l **12** Kad je ulazio u neko selo, ugledalo ga je deset gubavaca,^j no ustavši, ostali su podalje.^m **13** I povikali su: "Isuse, Učitelju, smiluj nam se!"^k **14** Kad ih je ugledao, rekao im je: "Idite i pokažite se svećenicima!"ⁿ I dok su odlazili, očistili su se.^m **15** A jedan od njih,

Lk 17:2* Ili: "navede na grijeh". Doslovno: "navede na spoticanje". **7*** Doslovno: "lezi za stol". Vidi bilješku za Mt 9:10. **11*** Ili: "između".

Lk 16:22* Doslovno: "odnijeli u naručje Abrahamovo". **23*** Vidi dodatak 3. **23*** Doslovno: "i u naručju njegovu".

vidjevši da je izliječen, vratio se slaveći^a Boga na sav glas. **16** I pao je ničice pred noge Isusove^b i zahvalio mu. A bio je Samarićanin.^c **17** Tada je Isus rekao: “Nije li ih se očistilo deset? Gdje je onda ostalih devet?” **18** Zar se nijedan od njih nije vratio da bi dao slavu Bogu, osim ovog čovjeka iz drugog naroda?” **19** I rekao mu je: “Ustani i idi! Vjera te tvoja ozdravila.”^d

20 Kad su ga farizeji pitali kada će doći kraljevstvo Božje,^e on im je odgovorio: “Kraljevstvo Božje ne dolazi tako da se može vidjeti. **21** Ljudi neće reći: ‘Evo, ovdje je!’ ili ‘Ondje je!’^f Jer, evo, kraljevstvo je Božje među vama.”^g

22 Tada je rekao učenicima: “Doći će dani kad ćete poželjati vidjeti jedan od dana Sina čovječjeg, ali ga nećete vidjeti.^h **23** I ljudi će vam govoriti: ‘Eno, ondje je!’ ili ‘Evo, ovdje je!’ⁱ Ali ne izlazite i ne trčite za njima!^j **24** Jer kao što munja^k svojim bljeskom zasvijetli s jednog kraja neba do drugog kraja neba, tako će biti sa Sinom čovječjim.^l **25** Ali on najprije mora mnogo pretrpjeti i ovaj ga naraštaj mora odbaciti.^m **26** I kao što je bilo u Noinim danima,ⁿ tako će biti i u dane Sina čovječjega:^o **27** jeli su, pili, ženili se i udavali sve do dana kad je Noa ušao u arku. I došao je potop i sve ih uništio.^p **28** Isto tako, bit će kao i u Lotovim danima:^r jeli su, pili, kupovali, prodavali, sadili i gradili. **29** A onog dana kad je Lot izašao iz Sodome, s neba su zapljuštili vatra i sumpor i sve ih uništili.^s

17. poglavlje

- a Ps 50:15
- Ps 103:1
- b Mt 8:2
- c 2Kr 17:24
- Iv 4:9
- d Mt 9:22
- Mk 5:34
- Lk 7:50
- e Mt 24:3
- f Mt 24:23
- Mk 13:21
- g Mt 12:28
- Mt 21:5
- h Mt 9:15
- Lk 5:35
- Iv 8:56
- i Mt 24:23
- Mk 13:21
- Lk 21:8
- j Iv 4:1
- k Mt 24:27
- l Da 7:13
- m Mk 8:31
- Mk 9:31
- Lk 9:22
- n 1Mo 6:5
- o Mt 24:37
- p 1Mo 7:7
- Mt 24:38
- r 1Mo 19:15
- s 1Mo 19:24

Desni stupac

- a Mt 24:30
- Mk 13:26
- 1Ko 1:7
- Kol 3:4
- 2So 1:7
- 2So 2:8
- Ot 1:7
- b 1Mo 19:26
- c Mt 10:39
- Mt 16:25
- Mk 8:35
- Lk 9:24
- Iv 12:25
- d Mt 24:40
- e Mt 24:41
- f Job 39:30
- g Mt 24:28

18. poglavlje

- h Ps 55:16
- Ri 12:12
- Ef 6:18
- Flp 4:6
- Kol 4:2
- 1So 5:17
- i Lk 11:8
- j Lk 11:7
- k Su 16:16
- l 1Sa 24:12
- Iza 40:27
- Jr 20:12

30 Tako će isto biti u dan kad se pojavi Sin čovječji.^a

31 Tko u onaj dan bude na krovu, a stvari mu u kući, neka ne silazi da ih uzme! I tko bude na polju, neka se ne vraća natrag!^b **32** Sjetite se žene Lotove!^b **33** Tko se god trudi sačuvati svoj život,^c izgubit će ga, a tko ga god izgubi, sačuvat će ga.^c **34** Kažem vam, te će noći dvojica biti u jednom krevetu: jedan će se uzeti, a drugi će ostati napušten.^d **35** Dvije će mljeti na istome žrvnju: jedna će se uzeti, a druga će ostati napuštena.”^e **36*** — **37** I tada su mu rekli: “Gdje, Gospodine?” A on im je rekao: “Gdje bude strvine,^f ondje će se i orlovi skupljati.”^g

18 Tada im je ispričao uspo-redbu o tome da se uvijek trebaju moliti i da ne odustaju:^h **2** “U jednom gradu bio je neki sudac koji se nije bojao Boga i nije mario za ljude. **3** A u tom je gradu bila udovica koja je dolazila k njemuⁱ i molila ga: ‘Pomozi mi da dobijem pravdu u sporu s onim s kojim se sudim.’ **4** On to neko vrijeme nije htio, no na koncu je rekao u sebi: ‘Ne bojim se Boga niti marim za ljude, **5** ali ova mi udovica toliko dosađuje^j da ću joj ipak pomoći da dobije pravdu, tako da više ne dolazi i da me svega ne izmuči.’”^k **6** Tada je Gospodin rekao: “Jeste li čuli što je nepravedni sudac rekao? **7** Neće li se onda Bog pobrinuti da pravdu^l dobiju izabrani njegovi koji k njemu vape dan i noć, iako

Lk 17:33* Doslovno: “dušu”. **36*** Vidi bilješku za Mt 17:21.

naizgled dugo čeka^a da im pomogne?^{*} **8** Kažem vam, porinut će se da brzo pravdu dobiju.^b Ali kad Sin čovječji dođe, hoće li naći vjeru na zemlji?”

9 A nekima koji su bili uvjereni u svoju pravednost,^c a druge su podcjenjivali,^d ispričao je ovu usporedbu: **10** “Dva čovjeka otišla su u hram da se mole. Jedan je bio farizej, a drugi poreznik. **11** Farizej je stao^e i ovako se molio^f u sebi: ‘Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: iznudiivači, nepravednici, preljubnici ili kao ovaj poreznik.’^g **12** Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem.’^h **13** A poreznik, stojeći podalje, nije htio ni oči podići prema nebu, nego se udario u prsa,ⁱ govoreći: ‘Bože, budi milostiv meni grešniku!’^j **14** Kažem vam, ovaj je otišao kući pravedniji^k od onoga. Jer tko se god uzvisuje, bit će ponižen, a tko se ponižuje, bit će uzvišen.”^l

15 A ljudi su mu dovdili i malu djecu da ih dotakne. Kad su učenici to vidjeli, prekoravali su ih.^m **16** No Isus je pozvao k sebi djecu i rekao: “Pustite djecu neka dolaze k meni i ne branite im! Jer takvima pripada kraljevstvo Božje.”ⁿ **17** Zaista, kažem vam, tko god ne primi kraljevstvo Božje poput djeteta, neće ući u njega.”^o

18 A neki ga je poglavar upitao: “Učitelju dobri, što moram činiti da naslijedim život vječni?”^p **19** Nato mu je Isus rekao: “Zašto me zoveš dobrim?”

Lk 18:7* Ili: “iako je dugo strpljiv s njima”.

18. poglavlje

- a 2Pe 3:9
Ot 6:10
- b Hb 2:3
He 10:37
- c Izr 30:12
Lk 10:29
- d Iza 65:5
- e Ps 135:2
- f Iza 1:15
- g Ot 3:17
- h Mt 23:23
- i Jr 31:19
Lk 23:48
- j Ps 51:3
- k 1Sa 16:7
Iza 66:2
Mt 21:31
- l Iza 2:11
Mt 23:12
Jk 4:6
1Pe 5:5
- m Mt 19:13
Mk 10:13
- n 1Pe 2:2
- o Mt 18:3
Mk 10:15
- p Mt 19:16
Mk 10:17
Lk 10:25

Desni stupac

- a Mt 19:17
Mk 10:18
- b Ri 13:9
- c 2Mo 20:14
5Mo 5:18
- d 2Mo 20:13
5Mo 5:17
- e 2Mo 20:15
5Mo 5:19
- f 2Mo 20:16
5Mo 5:20
- g 2Mo 20:12
5Mo 5:16
Ef 6:2
- h Mt 19:20
Mk 10:20
- i Mt 6:29
Mt 19:21
Mk 10:21
Lk 12:33
1Ti 6:19
- j Mt 19:22
Mk 10:22
- k Izr 11:28
Mt 19:23
1Ti 6:9
- l Mt 19:24
Mk 10:25
- m 1Mo 18:14
Jr 32:17
Za 8:6
Mk 14:36
- n Mt 19:27
o 5Mo 33:9
Mk 10:29
- p Mt 19:29
Mk 10:30
Ot 2:10
- r Ps 16:10
Ps 22:0-31
Ps 34:20
Ps 41:9
Ps 69:21
Iza 53:1-12
Mi 5:1
Za 9:9
Za 11:12
Za 13:7
- s Mt 16:21
Mk 10:32
- t Ps 22:7
Mt 27:2
Dj 3:13

Nitko nije dobar, osim jednoga, Boga.^a **20** Zapovijedi znaš:^b ‘Ne učini preljub’,^c ‘Ne ubij’,^d ‘Ne ukradi’,^e ‘Ne svjedoči lažno’,^f ‘Poštuj oca svojega i majku’.^g **21** Tada je rekao: “Sve to držim još od mladosti.”^h **22** Kad je Isus to čuo, rekao mu je: “Još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imaš i novac razdijeli siromasima, pa ćeš imati blago na nebesima! A onda dodi i idi za mnom!”ⁱ **23** Kad je ovaj to čuo, duboko se razalostio, jer je bio vrlo bogat.^j

24 A Isus ga je pogledao i rekao: “Kako će teško bogati ući u kraljevstvo Božje!”^k **25** Lakše je devi proći kroz ušicu igle nego bogatome ući u kraljevstvo Božje.”^l **26** Oni koji su to čuli upitali su: “Tko se onda može spasiti?” **27** Nato je on rekao: “Ono što je nemoguće ljudima, moguće je Bogu.”^m **28** A Petar je rekao: “Evo, mi smo sve ostavili i pošli za tobom.”ⁿ **29** Tada im je Isus rekao: “Zaista, kažem vam, nitko nije ostavio kuću ili ženu ili braću ili roditelje ili djecu radi kraljevstva Božjeg,^o **30** a da neće u ovom vremenu primiti mnogo više, a u poretku* koji dolazi život vječni.”^p

31 Tada je uzeo dvanaestoricu na stranu i rekao im: “Evo, idemo u Jeruzalem. I ispunit će se sve što su proroci napisali^r za Sina čovječjega.^s **32** Predat će ga nezabošcima, rugat će mu se,^t zlostavljati ga^u i pljuvati po njemu.^v **33** Izbičevat^z će ga

u Iza 53:5; v Iza 50:6; z Iza 53:5.

Lk 18:30* Vidi bilješku za Mt 12:32.

i potom ubiti,^a a treći će dan uskrsnuti.”^b **34** Ali oni nisu shvatili ništa od toga, nego im je značenje tih riječi bilo skriveno i nisu znali o čemu govori.^c

35 Dok se približavao Jerihonu, neki je slijepac sjedio kraj puta i prosio.^d **36** Čuvši da prolazi mnoštvo ljudi, počeo se raspitivati što se događa. **37** Rekli su mu: “Prolazi Isus Nazarećanin!”^e **38** Tada je povikao: “Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!”^f **39** Oni koji su išli naprijed ušutkivali su ga, ali on je još jače vikao: “Sine Davidov, smiluj mi se!”^g **40** Tada se Isus zaustavio i zapovjedio neka ga dovedu k njemu.^h Kad se približio, Isus ga je upitao: **41** “Što hoćeš da ti učinim?”ⁱ On je odgovorio: “Gospodine, učini da progledam!”^j **42** A Isus mu je rekao: “Progledaj! Vjera te tvoja ozdravila.”^k **43** I odmah je progledao^l i pošao za njim, slaveći Boga.^m I sav narod koji je to vidio hvalio je Boga.

19 Isus je ušao u Jerihonⁿ i prolazio gradom. **2** A ondje je bio čovjek imenom Zakej. On je bio glavni poreznik i bio je bogat. **3** Želio je vidjeti^o tko je taj Isus, ali nije mogao od mnoštva, jer je bio niska rasta. **4** Zato je otrčao naprijed i popeo se na divlju smokvu da ga vidi, jer je onuda trebao proći. **5** Kad je Isus stigao na to mjesto, pogledao je gore i rekao mu: “Zakeju, sidi brzo, jer danas trebam biti gost u tvojoj kući!” **6** I on je brzo sišao i radosno ga ugostio. **7** A svi koji su to vidjeli, počeli su gundati:^p “Svratio

18. poglavlje

- a Iza 53:7
- b Jn 1:17
- c Mt 20:19
- Mk 10:34
- Lk 9:22
- d Mk 9:32
- Iv 10:6
- e Mt 20:29
- Mk 10:46
- f Mk 10:47
- g Mt 20:30
- Lk 17:13
- h Mt 20:31
- Mk 10:48
- i Mk 10:49
- j Mt 20:32
- k Mt 20:33
- Mk 10:51
- l Mt 20:34
- Lk 7:50
- m Lk 17:19
- n Mk 10:52
- o Lk 5:26
- Dj 4:21
- Ga 1:24

19. poglavlje

- n Mt 20:29
- o Iv 6:24
- Iv 12:21
- p Mt 9:11
- Lk 5:30
- Lk 15:2

Desni stupac

- a 2Mo 20:16
- Lk 3:14
- b 2Mo 22:1
- 3Mo 6:5
- 2Sa 12:6
- c Mt 15:24
- Lk 13:16
- Dj 3:25
- d Eze 34:16
- Mt 9:13
- Mt 10:6
- Lk 15:4
- Ri 5:8
- 1Ti 1:15
- e Mt 24:33
- Lk 17:20
- Dj 1:6
- 2So 2:2
- f Mt 25:14
- Mk 13:34
- Iv 18:36
- g Mt 25:15
- h Iv 1:11
- i Ps 2:2
- Mt 23:37
- j Mt 25:19
- k Mt 25:20
- l Mt 25:21
- Lk 16:10
- Ot 2:26
- m Mt 25:22

je kod čovjeka koji je grešnik.”

8 A Zakej je ustao i rekao Gospodinu: “Evo, Gospodine, polovinu svoje imovine dajem siromasima i svima koje sam lažno optužio^a da bih iznuديو novac vraćam četverostruko.”^b **9** Nato mu je Isus rekao: “Danas je došlo spasenje ovoj kući, jer je i ovo sin Abrahamov.”^c **10** Jer Sin je čovječji došao da traži i spasi što je izgubljeno.”^d

11 Dok su to slušali, ispričao im je još jednu usporedbu, jer je bio blizu Jeruzalema, a oni su mislili da će kraljevstvo Božje odmah biti uspostavljeno.^e **12** Zato je rekao: “Neki čovjek plemenita roda otputovao je u daleku zemlju da preuzme kraljevsku vlast i da se potom vrati.”^f **13** Dozvaov je deset svojih robova, dao im deset mina* i rekao: ‘Trgujte dok ne dođem!’^g **14** No njegovi su ga sunarodnjaci mrzili^h te su poslali za njim izaslanstvo s porukom: ‘Ne želimo da on kraljuje nad nama.’ⁱ

15 Kad se on vratio, nakon što je preuzeo kraljevsku vlast, zapovjedio je da mu dozovu one robove kojima je dao srebrni novac, da bi utvrdio što su zaradili.^j **16** Tada je pristupio prvi i rekao: ‘Gospodaru, tvoja mina donijela je deset mina.’^k **17** A on mu je rekao: ‘Odlično, dobri robe! Zato što si bio vjeran u najmanjem, vladaj nad deset gradova!’^l **18** Zatim je došao drugi i rekao: ‘Tvoja mina, gospodaru, donijela je pet mina.’^m

Lk 19:13* Grčka mina težila je 340 grama i nije bila kovanica. Razlikovala se od hebrejske mine. Vidi dodatak 13.

19 I ovome je rekao: 'Ti budi nad pet gradova!'^a **20** A treći je došao i rekao: 'Gospodaru, evo tvoje mine! Držao sam je pohranjenu u rupcu. **21** Bojao sam te se jer si strog čovjek, uzimaš što nisi uložio i žanješ što nisi posijao.'^b **22** A on mu je odvratio: 'Iz tvojih te usta^c sudim, zli robe. Znao si da sam strog čovjek, da uzimam što nisam uložio i žanjem što nisam posijao.'^d **23** Zašto onda nisi moj srebrni novac stavio u banku? Tada bih ga ja po dolasku podigao s kamatama.'^e

24 A onima koji su stajali ondje rekao je: 'Uzmite od njege minu i dajte je onome koji ima deset mina!'^f **25** Oni su mu odvrtili: 'Gospodaru, on već ima deset mina!' No on je odgovorio: **26** 'Kažem vam, svakome tko ima, još će se dati, a onome tko nema, oduzet će se i ono što ima.'^g **27** A one moje neprijatelje koji nisu htjeli da ja kraljujem nad njima dovedite ovamo i pogubite ih preda mnom!'^h

28 Ispričavši to, krenuo je dalje, uzlazeći u Jeruzalem.ⁱ **29** Kad se približio Betfagi i Betaniji na gori koja se zove Maslinska gora,^j poslao je dvojicu učenika^k **30** i rekao im: 'Idite u selo koje vidite pred sobom! Kad uđete u njega, naći ćete privezano magare na kojem još nitko nije sjedio. Odvezite ga i dovedite!' **31** A ako vas tko upita: 'Zašto ga odvezujete?' recite: 'Gospodinu treba.'^m **32** I tako su oni koji su bili poslani otišli i našli sve kako im je rekao.ⁿ **33** Dok su odvezivali magare, njegovi su

19. poglavlje

a Mt 25:23
b Mt 25:24
c 2Sa 1:16
Mt 12:37
d Mt 25:26
e 5Mo 23:20
Mt 25:27
f Mt 25:28
g Mt 13:12
Mt 25:29
Mk 4:25
Lk 8:18
h 1Mo 3:15
Ps 2:9
Iza 60:12
1Ko 15:25
2So 1:9
Ot 19:15
i Mk 10:32
Lk 9:51
j Iv 8:1
Dj 1:12
k Mt 21:1
Mk 11:1
l Mt 21:2
Mk 11:2
m Ps 50:10
Mt 21:3
Mk 11:3
n Mt 21:6
Mk 11:4
Lk 22:13

Desni stupac

a Mk 11:5
b Mk 11:6
c 2Kr 9:13
Mt 21:7
Mk 11:7
Iv 12:14
d Za 9:9
e Mt 21:8
Mk 11:6
f Mt 21:9
g Iza 62:11
h Ps 118:26
Mk 11:9
Lk 2:14
i Mt 21:15
Iv 12:19
j Hb 2:11
Mt 3:9
k Ps 119:136
Jr 9:1
Lk 23:28
Iv 11:35
l 5Mo 28:52
5Mo 32:29
m Iza 6:10
Mt 13:14
Mk 4:12
Dj 28:26
Ri 11:8
n Iza 29:3
o Jr 6:6
p Lk 21:20
r 5Mo 28:57
Da 9:26
s Ps 137:9
Mi 3:12
Lk 23:28
t Mt 24:2
Mk 13:2
Lk 21:6
u Ho 9:7
Mi 7:4
Lk 1:68
1Pe 2:12
v Mt 21:12
Mk 11:15
z Iza 56:7
a Jr 7:11
Mt 21:13
Mk 11:17
Iv 2:16

ih vlasnici upitali: "Zašto odvezujete magare?"^a **34** Oni su odgovorili: "Gospodinu treba."^b

35 I doveli su Isusu magare, bacili na njega haljine svoje i posjeli Isusa na njega.^c

36 Dok je prolazio,^d ljudi su prostirali haljine svoje po putu.^e **37** I čim se približio putu koji se spušta s Maslinske gore, sve mnoštvo učenika počelo se radovati i na sav glas hvaliti Boga zbog svih silnih djela* koja su vidjeli:^f

38 "Blagoslovljen onaj koji dolazi kao Kralj u ime Jehovino!^g Mir na nebu i slava na visinama!"^h **39** A neki farizeji iz mnoštva rekli su mu: "Učitelju, prekori svoje učenike!"ⁱ

40 Nato im je on rekao: "Kažem vam, ako ovi ušute, kamenje^j će vikati."

41 Kad se približio i vidio grad, zaplakao je nad njim^k

42 i rekao: "O da si barem u ovaj dan spoznao^l što ti je potrebno da bi mir imao! Ali sada je to skriveno od očiju tvojih."^m

43 Jer doći će ti dani kad će neprijatelji tvoji podignuti oko tebe ograduⁿ od zašiljenih kolaca^o i okružiti^p te i pritisnuti sa svih strana.^r **44** I sravnit će sa zemljom tebe i djecu tvoju u tebi.^s I neće ostaviti u tebi ni kamen na kamenu,^t jer nisi prepoznao da je Bog došao ispitati kakva su djela tvoja."^u

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

45 I ušao je u hram i počeo tjerati prodavače,^v **46** govoreći im: "Pisano je: 'Moj će dom biti dom molitve',^z a vi ste od njega načinili pećinu razbojničku!"^a

Lk 19:37* Ili: "svih čuda".

47 I svaki je dan poučavao u hramu. A glavari svećenički, pismoznanci i vodeći ljudi naroda tražili su priliku da ga pogube,^a 48 ali nisu mogli ništa učiniti, jer je sav narod stalno bio uz njega i slušao ga.^b

20 Jednog dana dok je poučavao narod u hramu i objavljivao dobru vijest, pristupili su mu glavari svećenički i pismoznanci sa starješinama^c 2 i rekli mu: "Kaži nam kojom vlašću to činiš! Tko ti je dao tu vlast?"^d 3 A on im je odvratio: "I ja ću vas nešto upitati. Recite mi,^e 4 je li krštenje kojim je Ivan krstio bilo s neba ili od ljudi?"^f 5 Tada su oni počeli raspravljati među sobom: "Ako kažemo: 'S neba', reći će: 'Zašto mu niste vjerovali?'"^g 6 A ako kažemo: 'Od ljudi', sav će nas narod kamenovati,^h jer su uvjereni da je Ivanⁱ bio prorok."^j 7 Stoga su odgovorili da ne znaju odakle je. 8 A Isus im je rekao: "Ni ja vama neću reći kojom vlašću ovo činim."^k

9 Zatim je narodu ispričao ovu usporedbu: "Neki je čovjek zasadio vinograd.^l I dao ga je u zakup vinogradarima te otputovao u tuđinu na dulje vrijeme."^m 10 Kad je došlo vrijeme, poslao je robaⁿ k vinogradarima^o da mu daju dio uroda vinogradskega.^p No vinogradari su ga istukli i poslali natrag praznih ruku.^r 11 A on im je poslao i drugog roba. I njega su istukli, osramotili i poslali natrag praznih ruku.^s 12 A poslao je i trećega.^t I njega su izranili i izbacili. 13 Tada je vlasnik vinograda rekao: "Što da učinim?"

19. poglavlje

a Mk 11:18
Iv 7:19
Iv 18:20
b Mk 12:37
Lk 21:38

20. poglavlje

c Mt 21:23
d Mk 11:28
Dj 4:7
Dj 7:27
e Mt 21:24
Mk 11:29
f Mk 11:30
g Mt 21:25
Mk 11:31
h Mt 14:5
i Mt 11:9
Lk 7:29
j Mt 21:26
Mk 11:32
k Mt 21:27
Mk 11:33
l Ps 80:8
Pj 8:11
Iza 5:1
Jr 2:21
m Mt 21:33
Mk 12:1
n 2Kr 17:13
2Lj 36:15
o Dj 7:52
p Mt 21:34
Mk 12:2
r 1So 2:15
He 11:36
s Mt 21:36
Mk 12:4
t Ne 9:29

Desni stupac

a Mt 17:5
Iv 3:16
b Mt 21:38
Mk 12:7
c He 13:12
d Dj 3:15
e Mt 21:40
f Mt 21:41
Mk 12:9
g Ps 118:22
1Pe 2:7
h Iza 28:16
Mt 21:42
Mk 12:10
i Iza 8:15
j Da 2:35
Da 2:44
k Ps 2:9
Iza 8:14
Mt 21:44
l Mt 21:45
Mk 12:12
m Lk 11:54
n Mt 22:15
Mk 12:13
o 3Mo 19:15
Mt 22:16
Mk 12:14
p Mt 22:17
r Izr 26:24
Mt 22:18
Mk 12:15

Poslat ću sina svojega ljubljeno-
noga.^a Njega će valjda pošto-
vati.' 14 Ali kad su ga vi-
nogradari ugledali, počeli su
raspravljati među sobom: 'Ovo
je nasljednik! Ubijmo ga, da na-
sljedstvo bude naše!'^b 15 I iz-
bacili^c su ga iz vinograda i ubi-
li^d ga. Što će im dakle učiniti
vlasnik vinograda?^e 16 Doći
će i pogubiti te vinogradare,
a vinograd će dati drugima."^f

Kad su to čuli, rekli su: "To
se ne smije dogoditi!" 17 No
on ih je pogledao i rekao:
"Što onda znači ono što je na-
pisano: 'Kamen koji su gradi-
telji odbacili^g postao je glavni
kamen ugaoni?'"^h 18 Tko
god padne na taj kamen, raz-
mrskat će se,ⁱ a na koga on
padne,^j satrt će ga."^k

19 A pismoznanci i glavari
svećenički htjeli su istog časa
dignuti ruke na njega, jer su
shvatili da je ispričao ovu uspo-
redbu imajući njega na umu, ali
bojali su se naroda.^l 20 Vre-
bajući ga, poslali su uhode
koji su se pravili da su pra-
vedni kako bi ga izručili upra-
vitelju kaže li nešto^m zbog
čega bi dospio pod njegovu
ovlast i nadležnost.ⁿ 21 I oni
su ga upitali: "Učitelju, zna-
mo da ispravno govoriš i učiš
te da nisi pristran, nego po isti-
ni učiš putu Božjem.^o 22 Je
li nam dopušteno plaćati po-
rez caru* ili nije?"^p 23 A on
je prozreo njihovo lukavstvo
i rekao im:^r 24 "Pokažite mi
denar!* Čiji ima lik i natpis?"

Lk 20:22* Ili: "cezaru". Grčki: *Kaisar*.
24* Rimski srebrnjak koji je težio 3,85
grama. Vidi bilješku za Mk 14:5 i doda-
tak 13.

Odgovorili su: "Carev."^a **25** A on im je rekao: "Vratite dakle caru carevo,^b a Bogu Božje!"^c **26** I nisu ga mogli uhvatiti pred narodom u ovome što je rekao, nego su ušutjeli zadivljeni njegovim odgovorom.^d

27 No pristupili su neki od saduceja,^e koji kažu da nema uskrsnuća,^e i upitali ga: **28** "Učitelju, Mojsije^f nam je napisao: 'Ako nekome umre brat koji je imao ženu, ali nije imao djece, neka brat njegov^g uzme tu ženu i podigne s njom potomstvo bratu svojemu.'^h **29** Bilo je tako sedmero braće. Prvi je uzeo ženu i umro bez djece.ⁱ **30** Tada ju je uzeo drugi, **31** a potom treći. I tako su sva sedmorica pomrla ne ostavivši djece.^j **32** Na kraju je umrla i žena.^k **33** Dakle, kojem će od njih o uskrsnuću ona biti žena? Jer sedmorica su je imala za ženu."^l

34 A Isus im je rekao: "Ljudi koji žive u ovom poretku^m žene se i udaju,^m **35** no oni koji se nadu dostojnimaⁿ živjeti u onom poretku^o i uskrsnuti od mrtvih,^p neće se ženiti niti udavati. **36** Oni više neće moći ni umrijeti,^r jer će biti kao anđeli, i bit će djeca Božja jer će biti djeca uskrsnuća.^s **37** A da mrtvi ustaju pokazao je i Mojsije u zapisu o grmu^t gdje Jehovu naziva 'Bogom Abrahamovim, Bogom Izakovim i Bogom Jakovljevim'.^u **38** A on nije Bog mrtvih, nego živih, jer su njemu svi oni živi."^v **39** Neki pismoznanci

Lk 20:27* Vidi bilješku za Mt 3:7.
34* Vidi bilješku za Mt 12:32.

20. poglavlje

- a Mt 22:20
Mk 12:16
b Ri 13:7
Tit 3:1
1Pe 2:13
c Mt 22:21
Mk 12:17
Lk 23:2
d Mt 22:22
e Mt 22:23
Mk 12:18
Dj 23:8
f 5Mo 25:5
g 1Mo 38:8
h Mt 22:24
Mk 12:19
i Mt 22:25
j Mk 12:21
k Mt 22:27
l Mt 22:28
m 1Mo 1:28
Lk 17:27
n Ot 3:4
o Ef 1:21
He 1:2
He 6:5
2Pe 3:13
p Iv 5:29
Dj 24:15
r Ot 21:4
s Mt 22:30
Mk 12:25
Iv 5:29
t 2Mo 3:2
u 2Mo 3:6
2Mo 6:3
v Mt 22:32

Desni stupac

- a Mt 22:42
Mk 12:35
b Ps 110:1
Dj 2:34
c Mt 23:1
Mk 12:38
d Mt 23:6
Mk 12:39
e Iza 10:2
2Ti 3:6
f Mk 12:40

21. poglavlje

- g Mk 12:41
h Mk 12:42
i Mk 12:43
2Ko 8:12
j Mt 22:37
Mk 12:44
k Mt 24:1
Mk 13:1

nato su rekli: "Učitelju, dobro si rekao." **40** I više ga se nisu usudili ništa pitati.

41 Tada je on njih upitao: "Kako to da kažu da je Krist^{*} sin Davidov?^a **42** Jer sam David kaže u knjizi Psalama: 'Jehova je rekao Gospodinu mojemu: Sjedi meni zdesna **43** dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim!'^b **44** David ga, dakle, naziva 'Gospodinom', pa kako mu je onda sin?"

45 I dok je sav narod slušao, rekao je učenicima:^c **46** "Čuvajte se pismoznanaca koji rado hodaju u dugim haljinama i vole da ih se pozdravlja na trgovima i rado zauzimaju prednja sjedala u sinagogama i najbolja mjesta na večerama,^d **47** i koji otimaju imovinu udovicama^e i dugo se mole samo zato da ih drugi vide! Oni će dobiti strožu presudu."^f

21 Isus je pogledao i vidio kako bogataši ubacuju darove svoje u posude za priloge.^g **2** Tada je ugledao neku siromašnu udovicu kako ubacuje onamo dva novčića.^h **3** I rekao je: "Uistinu, kažem vam, ova je siromašna udovica ubacila više od svih njih.ⁱ **4** Jer svi su oni ubacili darove od viška svojega, a ova je žena od neimaštine svoje ubacila sve što je imala za život."^j

5 A dok su neki govorili o hramu, kako je ukrašen lijepim kamenjem i posvećenim darovima,^k **6** rekao je: "Doći će dani u kojima se od svega

Lk 20:41* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4. 21:2* Doslovno: "dvije leptre". Vidi dodatak 13.

ovoga što ovdje vidite neće ostaviti ni kamen na kamenu, sve će se porušiti.”^a **7** Tada su ga upitali: “Učitelju, kada će to biti i što će biti znak da je došlo vrijeme da se to dogodi?”^b **8** A on je rekao: “Pazite da ne budete zavedeni!^c Jer mnogi će doći u ime moje i govoriti: ‘Ja sam Krist’ i ‘Vrijeme se približilo.’^d Nemojte ići za njima! **9** A kad čujete za ratove i nemire, ne plašite se!^e Jer to se mora najprije dogoditi, ali neće odmah doći kraj.”

10 Zatim im je rekao: “Narod će ustati na narod^f i kraljevstvo na kraljevstvo.^g **11** I bit će jakih potresa i po raznim mjestima bit će pošasti i gladi.^h Bit će strahota i velikih znakova s neba.ⁱ

12 A prije svega toga dignut će na vas ruke, progonit će vas^j i predavati u sinagoge i zatvore i voditi vas pred kraljeve i upravitelje zbog imena mojega.^k **13** To će vam biti prilika da svjedočite.^l **14** Stoga nemojte unaprijed smišljati što ćete reći u svojoj obranu,^m **15** jer ja ću vam dati riječi i mudrost kojima se svi vaši protivnici zajedno neće moći suprotstaviti niti će ih moći osporiti.ⁿ **16** A predavat će vas čak i roditelji,^o braća, rođaci i prijatelji. Neke će od vas i ubiti.^p **17** I svi će vas mrziti zbog imena mojega.^r **18** Ali neće vam pasti ni vlas s glave.^s **19** Ustrajnošću svojom steći ćete duše* svoje.^t

20 Kad vidite da Jeruzalem opkoli^u vojska i utabori se oko njega, tada znajte da se pri-

21. poglavlje

- a 1Kr 9:7
1Kr 9:8
Jr 7:14
Mt 3:12
Mt 24:2
Mk 13:2
Lk 19:44
- b Mt 24:3
Mk 13:4
- c Ef 5:6
2So 2:3
2Ti 3:13
1Iv 4:1
Ot 12:9
- d Mt 24:5
Mk 13:6
- e Izr 3:25
Mt 24:6
Mk 13:7
- f Ot 6:4
- g Mt 24:7
Mk 13:8
Dj 11:28
Ot 6:8
- h Ot 6:12
- i Mt 10:17
Mk 13:9
Iv 16:2
- k Mt 24:9
Mk 13:9
Dj 25:23
Ot 2:10
- l Flp 1:28
- m Lk 12:11
- n Mk 13:11
Dj 6:10
- o 2Ti 3:3
- p Mt 24:10
Mk 13:12
Dj 7:59
- r Mt 10:22
Mk 13:13
- s 1Sa 14:45
Lk 12:37
- t 2Lj 15:7
Ri 5:3
He 10:36
2Pe 1:6
- u Lk 19:43

Desni stupac

- a Da 9:26
Mt 23:38
Mt 24:15
- b Mt 24:16
Mk 13:14
- c 5Mo 32:35
5Mo 32:43
Jr 5:29
Ho 9:7
- d Mt 24:19
Mk 13:17
Lk 19:44
Lk 23:28
- e 5Mo 28:64
Ps 79:1
Iza 63:18
Da 9:27
Za 12:3
- f Eze 21:26
Eze 21:27
Da 4:25
- g Ot 6:12
- h Iza 57:20
Ot 17:15
- i Mt 24:29
Mk 13:24
- j Sf 1:17
- k Jl 2:10
Jl 2:30
- l Iza 34:4
2Pe 3:10

bližilo opustošenje njegovo!^a

21 Tada neka oni koji budu u Judeji bježe u gore! Oni koji budu u gradu neka ga napuste, a koji budu u selima neka ne ulaze u grad!^b **22** Jer to su dani u koje će se pravda izvršiti, da se ispuni sve što je napisano.^c **23** Teško trudnicama i dojiljama u te dane!^d Jer će strašna nevolja snaći ovu zemlju i gnjev će se izliti na ovaj narod. **24** Past će od oštrice mača i odvest će ih u zarobljeništvo među sve narode.^e I Jeruzalem će gaziti neznaočica dok ne završe vremena neznaočica.^f

25 I bit će znakovi na suncu,^g mjesecu i zvijezdama, a narode na zemlji obuzet će tjeskoba i osjećaj nemoći zbog huke mora^h i valova,ⁱ **26** i ljudi će tada gubiti svijest od straha^j i očekivanja onoga što će zadesiti svijet,^{*k} jer će se sile nebeske uzdrmati.^l **27** I tada će vidjeti Sina čovječjega^m kako dolazi u oblaku sa silom i velikom slavom.ⁿ

28 A kad se sve to počne zbivati, uspravite se i podignite glave, jer se približava izbjavljenje vaše.”

29 Zatim im je ispričao usporedbu: “Pogledajte smokvu i sva ostala stabla!^o **30** Kad vidite da su već propupala, i sami znate da je blizu ljeto.^p **31** Tako i vi, kad vidite da se sve to događa, znajte da je blizu kraljevstvo Božje!^r **32** Zaista, kažem vam, ovaj naraštaj

m Da 7:13; n Mt 24:30; Mk 13:26; Ot 1:7; o Mt 24:32; Mk 13:28; p Mt 24:33; r Mk 13:29.

Lk 21:26* Doslovno: “nastanjenu zemlju”.

neće proći dok se sve to ne dogodi.^a **33** Nebo i zemlja proći će,^b ali riječi moje neće proći.^c

34 Ali pazite na sebe da vam se srca ne zaokupe prekomjernim jelom i opijanjem^d i ne opterete životnim brigama*^e te da vas taj dan ne zatekne i ne iznenadi^f **35** kao zamka.^g Jer doći će na sve koji žive po svoj zemlji.^h **36** Stoga budite budni,ⁱ usrdno se moleći sve vrijeme^j da biste uspjeli umaknuti svemu ovome što se treba dogoditi i stati pred Sina čovječjega.”^k

37 Danju je poučavao u hramu,^l a noću je izlazio i boravio na gori koja se zove Maslinska gora.^m **38** A sav je narodⁿ rano ujutro dolazio k njemu u hram da ga sluša.

22 Približavao se Blagdan beskvasnih kruhova, zvan Pasha.^o **2** Glavari svećenički i pismoznanci htjeli su ubiti Isusa,^p ali budući da su se bojali naroda,^r tražili su za to povoljnu priliku. **3** A Sotona je ušao u Judu, zvanog Isariot, koji je bio jedan od dvanaestorice.^s **4** On je otišao i razgovarao s glavarima svećeničkim i hramskim zapovjednicima o tome kako da im ga izda.^t **5** Oni su se obradovali i dogovorili da mu daju srebrnog novca.^u **6** On je pristao i počeo tražiti priliku da im ga izda kad ne bude naroda u blizini.^v

7 Došao je dan beskvasnih kruhova, u koji je trebalo žrtvovati pashalnu žrtvu.^z **8** I Isus je poslao Petra i Iva-

Lk 21:34* Ili: "brigama oko uzdržavanja (sredstava za život)".

21. poglavlje

- a Mt 24:34
Mk 13:30
b Mt 5:18
c Mt 24:35
Mk 13:31
Ot 3:14
d Iza 5:11
e Mt 6:25
1Ti 6:8
f Izr 11:4
Iza 5:13
Ri 13:13
g 1So 5:3
h 1So 5:2
2Pe 3:10
i Mt 25:13
Mk 13:33
j Ri 12:12
Ef 6:18
1Pe 4:7
k Mt 24:42
Mk 13:35
1Ko 16:13
1Pe 5:8
Ot 6:17
Ot 16:15
l Lk 19:47
m Iv 8:1
n Mk 12:37
Lk 19:48

22. poglavlje

- o 2Mo 12:3
3Mo 23:5
Iv 13:1
1Ko 5:7
p Lk 9:22
r Mt 21:46
Mt 26:4
Mk 14:2
Lk 20:19
s Mt 26:14
Mk 14:10
Iv 6:70
Iv 13:2
Iv 13:27
Dj 1:17
t Iv 13:18
u Za 11:12
Mt 26:15
1Ti 6:10
Jd 11
v Mt 26:16
Mk 14:11
z 2Mo 12:14
2Mo 12:18
3Mo 23:6
5Mo 16:2
Mt 26:17
Mk 14:12

Desni stupac

- a 2Mo 12:8
b 1Sa 10:3
c Mt 26:18
Mk 14:13
d Mk 14:14
e Mk 14:15
f Mt 26:19
Mk 14:16
Lk 19:32
g Mt 26:20
Mk 14:17
h Lk 13:29
Lk 14:15
i 1Ko 10:16
1Ko 11:25
j Ot 19:9
k 2Mo 12:8
2Mo 12:20
5Mo 16:3
1Ko 10:17
1Ko 11:23

na i rekao im: "Idite i pripremite nam pashalnu žrtvu da jedemo!"^a **9** Oni su ga upitali: "Gdje želiš da je pripreмимо?" **10** Nato im je rekao:^b "Evo, kad uđete u grad, srest će vas čovjek koji nosi krčag s vodom. Idite za njim u kuću u koju uđe!"^c **11** I recite domaćinu te kuće: 'Učitelj te pita: "Gdje je gostinska soba u kojoj mogu jesti pashalnu žrtvu s učenicima svojim?"'^d **12** On će vam pokazati veliku namještenu gornju sobu. Ondje je pripremite!"^e **13** I otišli su i našli kako im je rekao. I pripremili su pashalnu žrtvu.^f

14 Kad je došlo vrijeme, smjestio se za stol,^g a s njim i apostoli.^h **15** I rekao im je: "Žarko sam želio jesti ovu pashalnu žrtvu s vama prije svojih patnji. **16** Jer kažem vam, neću je ponovno jesti dok se u kraljevstvu Božjem ne ispuní sve što ona predstavlja."^h **17** I uzeo je čašu,ⁱ zahvalio Bogu i rekao: "Uzmite je i dodajte jedan drugome! **18** Jer kažem vam, odsada više neću piti od roda trsova dok ne dođe kraljevstvo Božje."^j

19 I uzeo je kruh,^k zahvalio Bogu, razlomio ga i dao im te rekao: "Ovo predstavlja* tijelo moje! koje će se dati za vas.^m Činite ovo meni na spomen!"ⁿ **20** Tako je uzeo i čašu^o nakon što su večerali te rekao: "Ova čaša predstavlja novi savez^p

l Iv 6:51; 1Ko 10:16; m He 10:10; 1Pe 2:24; n Mt 26:26; Mk 14:22; 1Ko 11:24; o Mk 14:23; 1Ko 10:16; p Jr 31:31; Jr 32:40; 2Ko 3:6; He 7:22; He 8:8.

Lk 22:14* Doslovno: "legao za stol". Vidi bilješku za Mt 9:10. **19*** Vidi bilješku za Mt 26:26.

na temelju moje krvi,^a koja će se proliti za vas.^b

21 Ali, evo, ruka mog izdavnika^c sa mnom je za stolom.^d

22 Jer Sin čovječiji odlazi kao što je određeno,^e ali teško onom čovjeku koji ga izda!^f
23 Tada su oni počeli raspravljati među sobom tko bi od njih mogao biti taj koji će to učiniti.^g

24 A među njima je nastala i prepirka o tome tko bi od njih bio najveći.^h **25** Tada im je Isus rekao: "Kraljevi gospodare narodima i oni koji vladaju narodima nazivaju se dobrotvorima.ⁱ **26** Ali vi ne budite takvi!^j Naprotiv, najveći među vama neka bude kao najmlađi,^k a onaj koji predvodi neka bude kao onaj koji služi!^l **27** Jer tko je veći, onaj koji je za stolom* ili onaj koji posluhuje? Nije li onaj koji je za stolom? A ja sam među vama kao onaj koji posluhuje.^m

28 Vi ste ostali sa mnomⁿ u mojim kušnjama.^o **29** Zato ja sklapam s vama savez za kraljevstvo,^p kao što je Otac moj sa mnom sklopio savez,^r **30** da jedete^s i pijete za mojim stolom u kraljevstvu mojemu^t te da sjedite na prijestoljima^u i sudite dvanaest plemena Izraelovih.

31 Šimune, Šimune, evo, Sotona^v je zatražio da vas rešeta kao pšenicu.^z **32** Ali ja sam se usrdno molio^a za tebe da vjerra tvoja ne oslabi. A ti, kad se vratiš, ojačaj^b braću svoju!" **33** Nato mu je Petar rekao: "Gospodine, spreman sam s to-

22. poglavlje

- a 2Mo 24:8
Za 9:11
Mt 26:28
1Ko 11:25
He 9:18
b Ps 50:5
Mt 26:28
Mk 14:24
He 2:16
He 9:14
1Pe 1:19
c Ps 41:9
d Mt 26:21
Iv 13:21
e Iza 53:1-12
Da 9:26
Dj 4:28
1Pe 1:11
f Mt 26:24
g Mt 26:22
Mk 14:19
Iv 13:22
h Mt 9:34
Lk 9:46
i Mt 20:25
Mk 10:42
j 1Pe 5:3
k Lk 9:48
l Mt 20:26
Mk 10:43
Lk 9:48
m Mt 20:28
Iv 13:4
Flp 2:7
n Iv 6:67
o Ri 8:17
He 4:15
p Da 7:27
Lk 12:32
2Ti 2:12
He 12:28
Jk 2:5
Ot 16
r Ps 110:4
s Lk 12:37
Ot 19:9
t Lk 13:29
Iv 17:24
u Mt 19:28
1Ko 6:2
Ot 2:26
Ot 3:21
Ot 20:6
v 2Ko 2:11
1Pe 5:8
z Am 9:9
Mt 26:31
Mk 14:27
a Iv 17:15
He 7:25
1Iv 2:1
b Iza 53:3

Desni stupac

- a Mt 26:33
Mk 14:29
Iv 13:37
b Mt 26:34
Mk 14:30
Lk 22:61
Iv 13:38
c Mt 10:9
Mk 6:8
Lk 9:3
d Iza 53:12
e Lk 18:31
f Mt 26:30
Mk 14:26
Iv 18:1
g Mt 26:41
Mk 14:38
Lk 22:46
h Mt 26:39
Mk 14:39

bom ići i u zatvor i u smrt!"^a

34 A on je odvratio: "Kažem ti, Petre, pijetao danas neće zapjevati dok triput ne zaniječeš da me poznaš."^b

35 Još im je rekao: "Kad sam vas poslao^c bez kese za novac, bez torbe i bez sandala, je li vam što nedostajalo?" Odgovorili su: "Nije!" **36** Tada im je rekao: "Ali sada, tko ima kesu za novac, neka je uzme! Isto tako i torbu! I tko nema mač, neka proda haljinu svoju i kupi ga! **37** Jer kažem vam da se na meni mora izvršiti ono što je napisano: 'Bio je ubrojen među bezakonike.'^d Jer izvršava se što se odnosi na mene."^e

38 Tada su rekli: "Gospodine, evo ovdje dva mača!" A on im je rekao: "Dovoljno je."

39 Zatim je izašao i po običaju pošao na Maslinsku goru. Za njim su pošli i učenici.^f **40** Kad su došli onamo, rekao im je: "Molite se da ne dodete u iskušenje!"^g **41** A sam se od njih udaljio otprilike koliko se može dobaciti kamenom, pa je kleknuo i počeo se moliti: **42** "Oče, ako hoćeš, ukloni ovu čašu od mene! Ali neka ne bude moja volja,^h nego tvoja!"ⁱ **43** Tada mu se ukazao anđeo s neba i jačao ga.^j **44** A kad je zapao u tešku duševnu patnju, molio se još usrdnije.^k Znoj mu je postao kao kapi krvi koje su padale na zemlju.^l **45** Ustavši od molitve, otišao je do učenika i našao ih kako spavaju od žalosti.^m **46** I rekao im je: "Zašto spavate? Ustanite

i Mt 6:10; Mk 14:36; Iv 5:30; 1Iv 6:38; j 1Kr 19:5; Iza 49:8; Da 10:18; Mt 4:11; k Iv 12:27; He 5:7; l Iza 53:7; Iza 53:10; Lk 12:50; m Mt 26:40; Mk 14:37.

Lk 22:27* Doslovno: "koji leži za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10.

i molite se, da ne dođete u iskušenje!”^a

47 Dok je još govorio, pojavila se svjetina, a pred njom je išao jedan od dvanaestorice po imenu Juda.^b I pristupio je Isusu da ga poljubi.^c **48** A Isus mu je rekao: “Juda, zar poljupcem izdaješ Sina čovječjeg?”^d **49** Kad su oni oko njega vidjeli što se događa, rekli su: “Gospodine, da udarimo mačem?”^e

50 A jedan od njih udario je roba velikog svećenika i odsjekao mu desno uho.^f **51** Isus je tada rekao: “Ostavite se toga! Dosta je!” I dotaknuo je čovjeku uho i izliječio ga.^g **52** A glavarama svećeničkim, hramskim zapovjednicima i starješinama koji su došli da ga uhvate Isus je rekao: “Zar ste kao na razbojnika izašli s mačevima i toljagama?”^h **53** Svaki dan bio sam s vama u hramu,ⁱ pa niste digli ruke na mene.^j Ali ovo je vaš čas^k i vlast^l tame.”^m

54 Tada su ga uhvatili i odveli.ⁿ I doveli su ga u kuću velikog svećenika.^o A Petar ga je slijedio izdaleka.^p **55** Nasred dvorišta naložili su vatru i sjeli uokolo, a Petar je sjeo među njih.^r **56** Kad ga je vidjela neka sluškinja kako sjedi u svjetlosti vatre, pažljivo ga je pogledala i rekla: “I ovaj je bio s njim!”^s **57** No on je to porekao:^t “Ne poznajem ga, ženo!”^u **58** Nedugo zatim vidio ga je netko drugi i rekao: “I ti si jedan od njih!” A Petar je odvratio: “Čovječe, nisam!”^v **59** Kad je prošlo oko sat vremena, neki je drugi čovjek stao tvrditi: “Doista, i ovaj je bio s njim, jer je Galilejac!”^z

22. poglavlje

- a Mt 26:41
Mk 14:38
Lk 22:40
- b Mt 26:47
Mk 14:43
Iv 18:2
- c 2Sa 20:9
- d Mt 26:48
Mk 14:45
- e Lk 22:36
- f Mt 26:51
Mk 14:47
Iv 18:10
- g Iv 18:11
- h Mt 26:55
Mk 14:48
- i Lk 19:47
- j Iv 7:30
- k Iv 12:27
- l Iv 19:11
- m Kol 1:13
- n Iza 53:7
Dj 8:32
- o Mt 26:57
- p Mt 26:58
Mk 14:54
Iv 18:15
- r Iv 18:18
- s Mt 26:69
Mk 14:67
- t Izr 29:25
- u Mt 26:70
Mk 14:68
- v Mt 26:71
Mk 14:69
Iv 18:25
- z Mt 26:73
Mk 14:70
Iv 18:26

Desni stupac

- a Mt 26:74
Mk 14:71
Iv 18:27
- b Mt 26:75
Mk 14:72
- c Iza 66:2
Eze 7:16
1Ko 10:12
2Ko 7:10
- d Ps 22:7
- e Iza 50:6
Iza 53:5
Mt 26:67
Mk 14:65
- f Mt 26:68
- g Ps 44:16
Iza 51:7
- h Ps 2:2
Dj 4:26
- i Mt 27:1
Mk 15:1
- j Mt 26:63
Mk 14:61
Iv 10:24
- k Iv 3:12
Iv 8:45
- l Lk 20:7
- m Da 7:13
Ot 1:7
- n Ps 110:1
- o Mt 26:64
Mk 14:62
Dj 2:33
Dj 7:55
Ri 8:34
Kol 3:1
He 1:3
- p Mt 27:11
Mk 15:2
- r 5Mo 17:6
- s Mt 26:65
Mk 14:63

60 A Petar je rekao: “Čovječe, ne znam što govoriš!” I odmah, dok je još govorio, pije-tao je zapjevao.^a **61** Tada se Gospodin okrenuo i pogledao Petra, a Petar se prisjetio riječi koju mu je Gospodin rekao: “Prije nego danas pijetao zapjeva, triput ćeš me se odreći.”^b **62** I izašao je van i gor-ko plakao.^c

63 A ljudi koji su čuvali Isusa počeli su mu se rugati^d i udarati ga.^e **64** Pokrili su mu glavu i govorili mu: “Ako si prorok, reci tko te udario!”^f **65** I obasipali su ga mnogim drugim hulama.^g

66 Kad je svanuo dan, skupilo se narodno vijeće starješina — glavari svećenički i pismoznanci^h — te su ga doveli u dvoranu Sudbenog vijeća* i rekli:ⁱ **67** “Ako si Krist,^{*j} reci nam!” A on im je rekao: “Ako vam i kažem, nećete vjerovati.^k **68** I ako vas upitam, nećete odgovoriti.^l **69** Ali od-sad će Sin čovječji^m sjediti kraj moćne desniceⁿ Božje.”^o **70** Nato su svi rekli: “Dakle, jesi li ti Sin Božji?” On im je odgovorio: “Vi sami kažete^p da ja to jesam.” **71** A oni su rekli: “Čemu nam još treba svjedočanstvo? Jer sami smo čuli iz usta njegovih.”^s

23 Zatim su svi oni ustali i odveli ga Pilatu.^t **2** I počeli su ga optuživati:^u “Ovoga smo našli kako zavodi^v naš narod i zabranjuje plaćati

23. poglavlje t Mt 27:2; Mk 15:1; Iv 18:28; u 1Kr 21:10; Ps 35:11; v Iv 12:19; Dj 24:5.

Lk 22:66* Vidi bilješku za Mt 26:59. 67* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

porez^a caru te govori za sebe da je Krist,* kralj.”^b **3** A Pilat ga je upitao: “Jesi li ti kralj židovski?” On mu je odgovorio: “Ti sam to kažeš.”^c **4** Tada je Pilat rekao glavarima svećeničkim i narodu: “Ne nalazim nikakve krivnje na ovom čovjeku.”^d **5** Ali oni su navaljivali: “Svojim učenjem on buni narod po cijeloj Judeji, počevši od Galileje pa sve dovde.” **6** Kad je to čuo, Pilat je upitao je li taj čovjek Galilejac. **7** Saznavši da je iz područja kojim vlada Herod,*^e poslao ga je Herodu, koji je također tih dana bio u Jeruzalemu.

8 Kad je Herod vidio Isusa, vrlo se obradovao, jer ga je već dulje vrijeme želio vidjeti^f zbog onoga što je o njemu slušao^g te se nadao da će od njega vidjeti kakvo čudo. **9** I postavljao mu je mnoga pitanja, ali Isus mu ništa nije odgovarao.^h **10** No glavari svećenički i pismoznanci ustajali su i žestoko ga optuživali.ⁱ **11** Tada ga je Herod zajedno sa svojim vojnicima ponizio^j i ismijao ga^k obukavši ga u sjajnu haljinu te ga poslao natrag Pilatu. **12** A Herod i Pilat,^l koji su prije bili neprijatelji, toga su dana postali prijatelji.

13 Pilat je tada sazvao glavare svećeničke, poglavare narodne i narod **14** te im rekao: “Doveli ste mi ovog čovjeka optužujući ga da potiče narod na pobunu. Evo, ja sam ga ispitao pred vama, ali nisam našao da je taj čo-

23. poglavlje

- a Izr 25:18
Mk 12:17
- b Iv 1:49
Iv 18:36
- c Mt 27:11
1Ti 6:13
- d Iv 18:38
He 7:26
1Pe 2:22
- e Lk 3:1
- f Lk 9:9
- g Mt 14:1
Mk 6:14
- h Ps 39:1
Iza 53:7
- i Dj 25:7
- j Iza 53:3
Lk 9:22
- k Ps 22:7
1 Dj 4:27

Desni stupac

- a Iv 18:38
- b Dj 23:29
- c Mt 27:26
Iv 19:1
- d Iza 49:7
- e Mt 27:20
Mk 15:11
Iv 18:40
- f Mt 27:22
Mk 15:12
Iv 19:12
- g Mk 15:13
Iv 19:6
- h Mt 27:23
Mk 15:14
- i 2Mo 23:2
Iv 19:15
- j Mk 15:15
Iv 19:16
- k Izr 17:15
- l Mt 27:26
- m Mk 15:21
Iv 19:17
- n 5Mo 28:57
Jr 9:19
Mk 13:17
Lk 19:44

vjek kriv^a za ono za što ga optužujete. **15** A nije našao ni Herod, jer ga je poslao natrag k nama. Evo, nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt.^b **16** Zato ću ga kazniti^c i pustiti.” **17*** — **18** Ali sav je narod povikao: “Smakni ovoga,^d a pusti nam Barabu!”^e **19** Taj je, naime, bio bačen u zatvor zbog neke pobune koja je izbila u gradu i zbog ubojstva. **20** A Pilat im se ponovno obratio, jer je želio pustiti Isusa.^f **21** Ali oni su vikali: “Na stup!* Na stup s njim!”^g **22** Obratio im se i treći put: “Pa, kakvo je zlo on učinio? Nisam našao na njemu ništa čime bi zaslužio smrt. Zato ću ga kazniti i pustiti.”^h **23** Ali oni su navaljivali na sav glas zahtijevajući da ga se pribije na stup. I oni su ga svojom vikom nadglasali.ⁱ **24** Tada je Pilat presudio da se udovolji njihovu zahtjevu,^j **25** te je pustio^k čovjeka koji je bio bačen u zatvor zbog pobune i ubojstva, onoga kojega su tražili, a Isusa je predao njima na volju.^l

26 Dok su ga odvodili, uhvatili su nekog Šimuna iz Cirene koji je dolazio s polja i stavili na njega stup na koji je Isus trebao biti pribijen, da ga nosi za njim.^m **27** Za Isusom je išlo veliko mnoštvo muškaraca i žena koji su se od tuge udarali u prsa i oplakivali ga. **28** A Isus se okrenuo prema ženama i rekao: “Kćeri jeruzalemske, ne plačite nada mnom! Plačite radije nad sobom i nad djecom svojom!ⁿ **29** Jer, evo,

Lk 23:2* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4. 7* Vidi bilješku za Lk 3:1.

Lk 23:17* Vidi bilješku za Mt 17:21. 21* Vidi dodatak 8.

dolaze dani kad će se reći: 'Sretne su nerotkinje, utrobe koje nisu rađale i dojke koje nisu dojile!'^a **30** Tada će početi govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!'^b **31** Jer ako ovo rade dok je stablo zeleno, što li će biti kad bude suho?'^c

32 A vodili su još dvojicu, zločince, da ih s njim pogube.^d

33 Kad su stigli na mjesto zvano Lubanja,^e ondje su stavili na stup njega i zločince, jednoga njemu zdesna, a drugoga slijeva.^f **34** [A Isus je govorio: "Oče, oprost^g im, jer ne znaju što čine!"]^{*} I bacili su ždrijeb da razdijele haljine njegove.^h **35** Narod je stajao i gledao.ⁱ A poglavari narodni rugali su se: "Druge je spasio, pa neka spasi i sebe^j ako je zaista Krist^{*} Božji, Izabranik!"^k

36 Rugali su mu se i vojnici,^l prilazili mu i nudili mu uskislo vino.^m **37** i govorili: "Ako si kralj židovski, spasi sam sebe!" **38** A nad njim je bio i natpis: "Ovo je kralj židovski."ⁿ

39 A jedan od obješenih zločinaca počeo ga je vrijeđati:^o "Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!" **40** Nato ga je drugi prekorio: "Zar se ne bojiš Boga, a trpiš istu kaznu?"^p **41** Mi smo s pravom osuđeni, jer primamo što smo djelima svojim zaslužili, ali ovaj nije učinio nikakvo zlo."^r **42** Zatim je rekao: "Isuse, sjeti me se kad dođeš u kraljevstvo svoje!"^s **43** A Isus mu je re-

kao: "Zaista, kažem ti danas,^{*} bit ćeš sa mnom^a u raju."^b

44 Bilo je oko šestog^{*} sata kad se tama spustila na cijelu zemlju i potrajala je sve do devetog[#] sata,^c **45** jer je nestalo sunca. Tada se zavjesa^d svetišta razderala po sredini.^e **46** A Isus je povikao na sav glas: "Oče, u tvoje ruke povjeravam duh^{*} svoj!"^f Rekavši to, izdahnuo je.^g **47** Kad je stotnik vidio što se dogodilo, počeo je slaviti Boga, govoreći: "Ovaj je čovjek zaista bio pravednik!"^h **48** I kad je sav narod koji se okupio da to gleda vidio što se dogodilo, počeo je odlaziti odande udarajući se u prsa od tuge. **49** A svi znanci njegovi stajali su podalje.ⁱ I žene, koje su za njim išle iz Galileje, stajale su i gledale sve to.^j

50 I došao je čovjek po imenu Josip, član Vijeća, dobar i pravedan čovjek,^k **51** koji nije bio dao svoj glas za ono što su namjeravali učiniti.^l On je bio iz Arimateje, grada judejskoga, i čekao je kraljevstvo Božje.^m **52** Otišao je k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo.ⁿ **53** I skinuo ga je,^o umotao u fino platno i položio u grob^p isklesan u stijeni, u koji još nitko nije bio položen.^r **54** A bio je dan pripreme^{*s} i bliži-

23. poglavlje

- a Mt 24:19
Lk 21:23
- b Iza 2:19
Ho 10:8
Ot 6:16
- c Izr 11:31
Jr 25:29
Eze 20:47
1Pe 4:17
- d Iza 53:12
Mt 27:38
- e Mt 27:33
f Iv 19:18
g Dj 7:60
- h Ps 22:18
Iza 53:12
Mt 27:35
Mk 15:24
- i Za 12:10
- j Ps 22:8
- k Mt 27:42
Mk 15:31
- l Ps 22:7
- m Ps 69:21
- n Mt 27:37
Mk 15:26
Iv 19:19
- o Mt 26:68
Mt 27:44
Mk 15:32
- p Jr 5:3
- r 1Pe 1:19
- s Lk 1:32

Desni stupac

- a Iv 5:29
Dj 24:15
- b Iza 11:6
Iza 35:1
Iza 65:17
Ot 21:1
- c Am 8:9
Mt 27:45
Mk 15:33
- d 2Mo 26:31
2Mo 36:35
- e He 10:20
- f Ps 31:5
Dj 7:59
- g Mt 27:50
- h Mt 27:54
- i Ps 38:11
Ps 88:8
- j Mt 27:55
Mk 15:40
Lk 8:2
- k Mt 27:57
Mk 15:43
Iv 19:38
- l 1Mo 37:21
- m Mk 15:43
Lk 2:25
- n Mt 27:58
- o 5Mo 21:23
- p Iza 53:9
r Mt 27:59
Mk 15:46
- s 2Mo 12:6
Mt 27:62
Mk 15:42
Iv 19:42

Lk 23:34* Tekst u uglatim zagradama ne nalazi se u svim, već samo u nekim drevnim rukopisima. **35*** Ili: "Pomaznik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

Lk 23:43* U izvornom grčkom tekstu ne postoje interpunkcijski znakovi. U ovom je prijevodu zarez stavljen iza riječi "danas", jer je to u skladu s ostalim recima (kao što su Iv 20:17; Dj 1:1-3, 9; 10:40; 1Ko 15:20; Kol 1:18). **44*** Oko 12 sati, prema našem računanju vremena. Židovi su sate brojili od izlaska sunca. **44#** Do oko 15 sati. **46*** Ili: "životnu silu". **54*** Vidi bilješku za Mt 27:62.

la se večer, početak subote.^a
55 Žene koje su došle s njim iz Galileje pratile su to i vidjele grob^b i kako je položeno njegovo tijelo.^c **56** Potom su se vratile da pripreme mirisna ulja i druge mirisne tvari.^d A u subotu su mirovale,^e kao što je zapovjedeno.

24 Prvog dana u tjednu otišle su vrlo rano do groba, noseći miomirisne koje su pripremle.^f **2** Ali našle su kamen odvaljan s ulaza u grob.^g **3** Kad su ušle, nisu našle tijelo Gospodina Isusa.^h **4** I dok su stajale zbunjene zbog toga, gle, dva čovjeka u blistavoj odjeći stala su pokraj njih.ⁱ **5** Prestrašile su se i pognule lica k zemlji, a oni su im rekli: "Zašto tražite živoga među mrtvima?" **6** [On nije ovdje, nego je uskrsnuo.]*^j Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji^k **7** da Sin čovječji mora biti predan u ruke grešnicima i pribijen na stup* te treći dan uskrsnuti.^l **8** Tada su se prisjetile njegovih riječi.^m **9** Vratile su se od groba i javile sve to jedanaestorici i svima ostalima.ⁿ **10** To su bile Marija Magdalena, Ivana^o i Marija, majka Jakovljeva. I ostale žene^p koje su bile s njima ispričale su to apostolima. **11** Ali njima su te riječi zvučale kao besmislica i nisu im vjerovali.^r

12 [No Petar je ustao i otrčao do groba. Zavirivši unutra, vidio je samo povoje. Zatim je

Lk 23:54* Doslovno: "sabata". Vidi bilješku za Mt 12:1. **24:6*** Uloga zagrada objašnjena je u bilješci za Lk 23:34. **7*** Vidi dodatak 8.

23. poglavlje

- a 2Mo 20:10
- 5Mo 5:14
- b Iv 5:28
- c Mt 27:61
- Mk 15:47
- d Mt 26:7
- e 2Mo 16:29
- 2Mo 20:8
- 2Mo 31:15
- 5Mo 5:12

24. poglavlje

- f Mt 28:1
- Mk 16:1
- Iv 20:1
- g Mk 16:4
- h Mk 16:5
- i Su 13:6
- Mt 28:5
- Dj 1:10
- j Mt 28:6
- Mk 16:6
- k Mt 28:7
- Mk 16:7
- l Jn 1:17
- Mt 16:21
- Mk 8:31
- Lk 9:22
- Dj 17:3
- m Iv 2:22
- n Mt 28:8
- o Lk 8:3
- p Lk 8:2
- r 1Mo 45:26

Desni stupac

- a Lk 9:22
- b Mt 18:20
- c Iv 20:14
- Iv 21:4
- d Mt 2:23
- Mt 21:11
- e 5Mo 18:18
- Lk 7:16
- Iv 3:2
- Iv 6:14
- Dj 2:22
- f Lk 23:1
- Dj 3:13
- Dj 13:27
- g Dj 1:6
- h Mt 28:8
- Lk 24:10
- i Lk 24:12
- Iv 20:3

otišao, čudeći se u sebi onome što se dogodilo.]*

13 I gle, tog istog dana dvojica od njih putovala su u selo koje se zove Emaus, udaljeno šezdeset stadija* od Jeruzalema. **14** I razgovarali su među sobom o svemu^a što se dogodilo.

15 Dok su tako razgovarali i raspravljali, pristupio im je sam Isus^b i pošao s njima. **16** Ali njihovim očima nije bilo dano da ga prepoznaju.^c **17** On ih je upitao: "O čemu to putem raspravljate među sobom?" A oni su se, žalosna lica, zaustavili. **18** Jedan od njih, po imenu Kleofa, odgovorio mu je: "Zar si ti stranac u Jeruzalemu i živiš u osami, pa ne znaš što se u njemu događalo ovih dana?" **19** A on ih je upitao: "Što?" Odgovorili su mu: "Ono s Isusom Nazarećaninom,^d koji je bio prorok^e silan u djelu i u riječi pred Bogom i svim narodom. **20** Naši glavari svećenički i poglavari narodni predali su ga da bude osuđen na smrt te ga pribili na stup.^f **21** A mi smo se nadali da je on onaj koji će izbaviti Izraela.^g Uza sve to, ovo je treći dan otkako se to dogodilo. **22** Još su nas i zapanjile neke žene^h koje su s nama, jer su rano ujutro bile kod groba, **23** ali nisu našle tijelo, pa su došle i rekle da su im se ukazali anđeli, koji su rekli da je on živ. **24** Tada su neki od naših otišli do grobaⁱ i našli sve kako su

Lk 24:12* Uloga zagrada objašnjena je u bilješci za Lk 23:34. **13*** Oko 11 kilometara. Vidi dodatak 13.

žene rekle, ali njega nisu vidjeli.”

25 A on im je rekao: “O kako ste bezumni i srca spora da povjerujete u sve što su govorili proroci!^a **26** Nije li Krist* sve to trebao pretrpjeti^b te ući u slavu svoju?”^c **27** I počevši od Mojsija^d i svih Proroka,^e protumačio im je ono što je pisano o njemu u svim Pismima.

28 Kad su se približili selu u koje su išli, on kao da je htio ići dalje. **29** Ali oni su ga nagovarali: “Ostani s nama, jer je blizu večer, dan je na izmaku!” I ušao je da ostane s njima. **30** Dok je s njima bio za stolom,^{*} uzeo je kruh i blagoslovio ga. Zatim ga je razlomio i davao im ga.^f **31** Tada su im se oči otvorile i prepoznali su ga, a on je nestao pred njima.^g **32** A oni su rekli jedan drugome: “Nije li nam srce gorjelo dok nam je putem govorio, dok nam je tumačio Pisma?” **33** Istog su časa ustali i vratili se u Jeruzalem. I našli su jedanaesticu i one koji su bili okupljeni s njima. **34** kako govore: “Gospodin je zaista uskrsnuo i ukazao se Šimun!”^h **35** Tada su i oni ispričali što se dogodilo na putu i kako su ga prepoznali po lomljenju kruha.ⁱ

36 Dok su o tome govorili, Isus je stao među njih [i rekao im: “Mir vama!”]^{*} **37** A oni su, uplašeni i puni straha,^j pomislili da vide duha. **38** Ali

Lk 24:26* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **30*** Doslovno: “ležao za stolom”. Vidi bilješku za Mt 9:10. **36*** Uloga zagrada objašnjenja je u bilješci za Lk 23:34.

24. poglavlje

- a Ps 22:0-31
Iza 53:1-12
Iv 20:27
- b Dj 17:3
1Ko 15:3
- c Iv 20:9
Flp 2:9
He 2:9
1Pe 1:11
- d 1Mo 3:15
1Mo 22:18
1Mo 49:10
4Mo 21:9
5Mo 18:15
- e Iza 7:14
Iza 9:6
Jr 23:5
Eze 34:23
Da 9:24
Mi 3:1
Mi 3:1
Iv 1:45
Dj 10:43
Dj 26:22
- f Mt 14:19
Mt 15:36
Mk 6:41
- g Iv 20:19
- h 1Ko 15:5
- i Lk 9:16
- j Mt 14:26

Desni stupac

- a 1Iv 1:1
- b 1Ko 15:50
- c 1Mo 45:26
- d Iv 21:5
- e Iv 21:13
- f Dj 10:41
- g Mt 16:21
Lk 9:22
Iv 5:39
- h Lk 24:27
- i Ps 2:2
Ps 16:10
Ps 27:12
Ps 69:9
Ps 78:2
Ps 118:22
Ps 132:11
- j Iv 12:16
- k Iza 53:5
Ho 6:2
Jn 1:17
Mk 9:31
- l 1Mo 22:18
1Ko 15:12
Ga 3:14
1Ti 3:16
- m Dj 5:31
Dj 13:38
- n Dj 4:2
Dj 5:28
- o Iv 15:27
Dj 1:8
- p Jl 2:28
Iv 14:16
Dj 1:4
Dj 2:4
- r 5Mo 33:1
- s Dj 1:9
- t Iv 14:28
Iv 16:22
Dj 1:10
Dj 1:12
Dj 1:26

on im je rekao: “Zašto ste se prepali? Zašto se sumnje javljaju u srcima vašim? **39** Pogledajte ruke moje i noge moje! To sam ja! Opipajte me^a i vidjet ćete, jer duh nema meso i kosti^b kao što vidite da ja imam.” **40** [Rekavši to, pokazao im je ruke i noge.]^{*} **41** I dok od radosti još nisu vjerovali,^c nego su se čudili, upitao ih je: “Imate li ovdje što za jelo?”^d **42** Pružili su mu komad pečene ribe^e **43** i on ga je uzeo i pojео^f pred njihovim očima.

44 Zatim im je rekao: “To je ono o čemu sam vam govorio dok sam još bio s vama,^g da se mora ispuniti sve što je o meni napisano u Mojsijevom zakonu, u Prorocima^h i Psalmima.”ⁱ **45** Tada im je otvorio um da razumiju Pisma^j **46** i rekao im je: “Tako je napisano, da će Krist trpjeti i treći dan ustati iz mrtvih^k **47** i da će se u njegovo ime po svim narodima propovijedati^l o pokajanju koje je potrebno za oprostjenje grijeha.^m Počevši od Jeruzalema,ⁿ **48** vi ćete biti svjedoci^o toga. **49** I, evo, šaljem vam ono što je obećao Otac moj. Zato ostanite u gradu dok se ne obučete u silu odozgo.”^p

50 I izveo ih je do Betanije te je podigao ruke i blagoslovio ih.^r **51** I dok ih je blagoslivljao, udaljio se od njih i počeo uzlaziti na nebo.^s **52** A oni su mu se poklonili i s velikom radošću vratili su se u Jeruzalem.^t **53** I stalno su bili u hramu blagoslivljajući Boga.^u

Lk 24:40* Uloga zagrada objašnjena je u bilješci za Lk 23:34.

EVANĐELJE PO
IVANU

1 U početku^a bila je Riječ^b i Riječ je bila kod Boga^c i Riječ je bila bog.^{*d} **2** On^{*} je u početku^e bio kod Boga.^f **3** Sve je postalo preko njega^g i bez njega nije postalo ništa.

Ono što je postalo **4** preko njega bio je život^h i život je bio svjetloⁱ ljudima. **5** I svjetlo sja u tami^j i tama ga nije nadjala.

6 Pojavio se čovjek poslan od Boga,^k kojemu je ime bilo Ivan.^l **7** On je došao radi svjedočanstva,^m da svjedoči o svjetlu,ⁿ kako bi sve vrste ljudi povjerovala preko njega.^o **8** On nije bio to svjetlo,^p nego je trebao svjedočiti^r o tom svjetlu.

9 Pravo svjetlo^s koje svijetli^t svim vrstama ljudi^u trebalo je doći u svijet. **10** On je bio u svijetu^v i svijet je postao preko njega,^z ali svijet ga nije upoznao. **11** Došao je k svojim, ali ga njegovi nisu primili.^a **12** A onima koji su ga primili^b dao je pravo da postanu djeca Božja,^c jer su vjerovali u njegovo ime.^d **13** Oni nisu rođeni od krvi ni od volje tjelesne ni od volje čovječje, nego od Boga.^e

14 I Riječ je postala tijelo^f i prebivala je među nama i gledali smo slavu njegovu, slavu

Iv 1:1* Vidi dodatak 9. **2*** Zamjenica "on" odnosi se na "Riječ", spomenutu u 1. retku. Iako je na hrvatskom "Riječ" ženskog gramatičkog roda, ovdje je upotrijebljena zamjenica muškog roda, budući da se grčki izraz *Logos* (Riječ) odnosi na Isusa.

1. poglavlje

- a Izr 8:22
Kol 1:15
Ot 3:14
- b Iv 12:50
Ot 19:13
- c Izr 8:30
Iv 17:5
- d Iza 9:6
Iv 1:18
Iv 10:35
Flp 2:6
- e 1Mo 1:1
Mi 5:2
- f 1Mo 1:26
1Mo 3:22
- g Iv 1:10
1Ko 8:6
Kol 1:16
He 1:2
- h Iv 5:26
Dj 3:15
1Iv 1:2
1Iv 5:11
- i Iv 8:12
- j Iv 3:19
Iv 12:35
- k Lk 3:2
- l Mt 3:1
Lk 1:13
- m Iza 40:3
Iv 5:33
- n Mt 3:11
- o Dj 19:4
- p Iv 1:20
Dj 13:25
- r Iv 5:36
- s Mt 4:16
Iv 3:19
1Iv 2:8
- t Iv 9:39
Iv 12:46
- u Dj 13:47
- v Iv 1:14
- z Iv 1:3
- a Lk 19:14
- b Ri 9:27
- c Ri 8:16
2Ko 6:18
Ef 1:5
1Iv 3:1
- d Ga 3:26
- e Iv 3:3
Jk 1:18
1Pe 1:23
1Iv 3:9
- f Flp 2:7
1Ti 3:16
He 2:14
1Iv 4:2
2Iv 7

Desni stupac

- a Iv 3:16
1Iv 4:9
- b Ef 4:21
- c Lk 3:16
Iv 8:58
Kol 1:17
- d Kol 1:19
Kol 2:3
Kol 2:9
- e Ef 1:6
- f 2Mo 31:18
5Mo 4:44
Iv 7:19

koju je imao kao jedinorođena^a od oca, pun nezaslužene dobrote i istine.^b **15** Naime, Ivan je svjedočio o njemu, zapravo, vikao je — on je bio taj koji je rekao: "Onaj koji za mnom dolazi ispred mene je, jer je postojao prije mene!"^c **16** A ono čega je on pun^d svi mi stalno primamo — nezasluženu dobrotu.^e **17** Jer Zakon je bio dan preko Mojsija,^f a nezaslužena dobrota^g i istina^h došle su preko Isusa Krista. **18** Nijedan čovjek nikada nije vidio Boga.ⁱ Jedinorođeni bog^j koji je Ocu najbliži,^{*k} on ga je obznanio.^l

19 Ovo je svjedočanstvo Ivanovo: Židovi su poslali k njemu svećenike i levite iz Jeruzalema da ga upitaju: "Tko si ti?"^m **20** A on je priznao, nije zatajio, nego je priznao: "Ja nisam Krist."ⁿ **21** Nato su ga oni upitali: "Što si onda? Jesi li Ilija?"^o On je odgovorio: "Nisam." "Jesi li Prorok?"^p Odgovorio je: "Nisam." **22** Tada su mu rekli: "Tko si onda? Reci, da možemo dati odgovor onima koji su nas poslali! Što ti kažeš o sebi?"^r **23** Odgovorio je: "Ja sam glas onoga koji viče u pustinji: 'Poravnajte put Jehovi!' kao što je rekao

g Ri 3:24; Ri 6:14; **h** Iv 8:32; Iv 14:6; Iv 18:37; 2Ko 1:20; 12Mo 33:20; Iv 6:46; 1Iv 4:12; 1Iv 1:1; k Izr 8:30; Iv 13:23; 1 Mt 11:27; Lk 10:22; 1Iv 3:2; m Lk 3:15; n Iv 3:28; Dj 13:25; o Mi 4:5; Mt 11:14; Mt 17:10; Mk 9:13; p 5Mo 18:15; Iv 6:14; Iv 7:40; Dj 3:22; r Lk 3:16.

Iv 1:18* Doslovno: "koji je u naručju Očevu". **20*** Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

prorok Izaija.”^a **24** A ti koji su bili poslani bili su od farizejâ.* **25** I upitali su ga: “Zašto onda krstiš^b ako nisi Krist ni Ilija ni Prorok?” **26** Ivan im je odgovorio: “Ja krstim vodom. Među vama^c stoji jedan kojeg vi ne poznajete,^d **27** onaj koji za mnom dolazi, a kome ja nisam dostojan odvezati remenje na sandalama.”^e **28** To se dogodilo u Betaniji* s one strane Jordana, gdje je Ivan krštavao.^f

29 Sutradan je ugledao Isusa kako dolazi k njemu i rekao je: “Evo Janjeta^g Božjeg koje odnosi grijeh^h svijeta!ⁱ **30** To je onaj za kojega sam rekao: ‘Za mnom dolazi čovjek koji je ispred mene, jer je postojao prije mene.’^j **31** Ni ja ga nisam znao, ali zato sam i došao krštavati vodom da se on pokaže Izraelu.”^k **32** Ivan je još posvjedočio: “Vidio sam kako duh kao golub silazi s neba i ostaje na njemu.^l **33** Ni ja ga nisam znao, ali onaj koji me poslao^m da krštavam vodom rekao mi je: ‘Na koga vidiš da duh silazi i ostaje na njemu, to je onaj koji krsti svetim duhom.’ⁿ **34** Ja sam to vidio i svjedočim da je on Sin Božji.”^o

35 Sutradan je opet Ivan stajao s dvojicom učenika svojih. **36** Vidjevši Isusa kako prolazi, rekao je: “Evo Janjeta^p Božjeg!” **37** A dvojica učenika čula su što je rekao i pošla* su za Isusom. **38** Tada se Isus okrenuo i vidio da idu za njim, pa ih je upitao: “Što tražite?” Oni su mu odgovori-

Iv 1:24* Vidi bilješku za Mt 3:7. **28*** Ne radi se o Betaniji u okolici Jeruzalema. **37*** Vidi bilješku za Mt 4:20.

1. poglavlje

- a Iza 40:3
Mt 3:3
Lk 1:17
Lk 1:76
Lk 7:27
Iv 3:28
- b Mt 21:25
- c Lk 17:21
- d Iza 53:2
- e Mt 3:11
Dj 13:25
- f Mt 3:6
- g 2Mo 12:3
Iza 53:7
1Ko 5:7
1Pe 1:19
Ot 5:6
- h Iza 53:11
1Ko 15:3
He 9:14
1Pe 2:24
1Iv 3:5
Iv 6:51
1Iv 2:2
1Iv 4:14
- i Iv 1:15
Iv 8:58
Kol 1:17
- k Iza 40:3
Ml 3:1
Lk 1:76
Dj 19:4
- l Mt 3:16
Mk 1:10
Lk 3:22
- m Lk 3:2
- n Mt 3:11
Dj 1:5
Dj 2:4
- o Mt 3:17
Iv 5:33
- p Dj 8:32
Ot 5:12

Desni stupac

- a Mt 8:20
2Ko 8:9
- b Mt 4:18
- c Da 9:25
Iv 11:27
- d Iv 4:25
- e Iv 2:25
- f Mt 10:2
Dj 15:14
- g Mt 16:17
Iv 21:15
- h Mt 16:18
Mk 3:16
Lk 6:14
- i Mt 10:3
- j Mt 9:9
Ot 14:4
- k Mk 8:22
Iv 12:21
- l Mt 10:3
Lk 6:14
- m 1Mo 3:15
1Mo 22:18
1Mo 49:10
5Mo 18:18
Iv 5:46
- n Iza 9:6
Jr 33:15
Eze 34:23
Mi 5:2
Za 6:12
Ml 3:1
- o Mt 1:16
Mt 13:55
Lk 2:4
- p Iv 7:41
- r Iv 2:25

li: “Rabbi (što znači “učitelju”), gdje stanuješ?” **39** Nato im je on rekao: “Dodite i vidjet ćete!”^a I tako su pošli i vidjeli gdje stanuje i ostali su kod njegaj taj dan. To je bilo oko desetog* sata. **40** Jedan od te dvojice koji su čuli što je Ivan rekao i koji su pošli za Isusom bio je Andrija,^b brat Šimuna Petra. **41** On je najprije našao brata svojega Šimuna i rekao mu: “Našli smo Mesiju!”^c (“Mesija” je na grčkom “Krist”).^d **42** I odveo ga je k Isusu, a Isus ga je pogledao^e i rekao: “Ti si Šimun,^f sin Ivanov.^g Zvat ćeš se Kefa.” (“Kefa” je na grčkom “Petar”).^h

43 Sutradan je Isus želio otići u Galileju. I našao je Filipaⁱ i rekao mu: “Pođi za mnom!”^j **44** A Filip je bio iz Betsaide,^k iz Andrijina i Petrova grada. **45** Filip je našao Natanaela^l i rekao mu: “Našli smo onoga o kome su pisali Mojsije u Zakonu^m i Proroci:ⁿ Isusa, sina Josipova,^o iz Nazareta.” **46** A Natanael mu je rekao: “Može li što dobro doći iz Nazareta?”^p Filip mu je odvratio: “Dodaj i vidi!” **47** Isus je vidio Natanaela kako dolazi k njemu i rekao je za njega: “Evo pravog Izraelca, u kojem nema prijevare!”^r **48** A Natanael ga je upitao: “Odatkle me poznaješ?” Isus mu je odgovorio: “Vidio sam te prije nego što te Filip pozvao, dok si bio pod smokvom.” **49** A Natanael mu je odvratio:

Iv 1:39* Oko 16 satj, prema našem računanju vremena. Židovi su sate brojili od izlaska sunca. **42*** I aramejsko ime “Kefa” i grčko ime “Petar” znače “stijena”. Vidi bilješku za Mt 16:18.

“Učitelju,* ti si Sin Božji,^a ti si kralj^b Izraelov!” **50** Nato mu je Isus rekao: “Zar vjeruješ zato što sam ti rekao da sam te vidio pod smokvom? Vidjet ćeš i više od toga.” **51** Još mu je rekao: “Zaista, zaista, kažem vam, vidjet ćete nebo otvoreno i anđele^c Božje kako uzlaze i silaze k Sinu čovječjem.”^d

2 A treći dan bila je svadba u Kani^e Galilejskoj i Isusova je majka^f bila ondje. **2** Na svadbu su bili pozvani i Isus i njegovi učenici.

3 Kad je ponestalo vina, Isusu je majka^g rekla: “Nemaju vina.” **4** Isus joj je odvratio: “Što ja imam s time, ženo?^h Moj čas još nije došao.” **5** Nato je njegovu majka rekla poslužiteljima: “Što god vam kaže, učinite!”ⁱ **6** A ondje je bilo postavljeno šest kamenih čupova za vodu od po dvije ili tri mjere,* koje su Židovi koristili za obredno pranje.^k **7** Isus im je rekao: “Napunite čupove vodom!” I napunili su ih do vrha. **8** Zatim im je rekao: “Zagrabite sada i odnesite ravnatelj^l stola!” I odnijeli su. **9** Kad je ravnatelj stola okusio vodu pretvorenu u vino¹ — on nije znao odakle je, ali znali su poslužitelji koji su zagrabili vodu — pozvao je mladoženju **10** i rekao mu: “Svaki čovjek iznosi naj-

Iv 1:49* Vidi Iv 1:38 i bilješku za Mt 23:7. **2:4*** Isus je upotrijebio idiom kojim se ne iskazuje nepoštovanje, nego samo neslaganje s prethodno izrečenim. Oštrina tog pitanja ublažena je izrazom “ženo”, jer ta riječ na grčkom ne zvuči službeno, nego se njome izražava poštovanje i naklonost. **6*** Izrazom “mjera” vjerojatno se misli na “bat”, koji je sadržavao otprilike 22 litre. Vidi dodatak 13.

1. poglavlje

- a Lk 1:32
- b Za 9:9
- Mt 27:11
- Iv 12:13
- c Ps 104:4
- Mt 4:11
- Lk 22:43
- d 1Mo 28:12
- Da 7:13

2. poglavlje

- e Iv 4:46
- Iv 21:2
- f Lk 2:51
- g Dj 1:14
- h Iv 19:26
- i Mt 26:2
- Iv 7:6
- Iv 12:23
- j 1Mo 41:55
- k Mk 7:3
- Iv 3:25
- l Iv 4:46

Desni stupac

- a Lk 5:39
- b Iza 9:1
- Iv 1:14
- c Mt 12:46
- Mt 13:55
- Mk 3:31
- Lk 8:19
- Dj 1:14
- 1Ko 9:5
- Ga 1:19
- d Mt 4:13
- e 2Mo 12:14
- 4Mo 28:16
- 5Mo 16:1
- Iv 11:55
- Iv 12:1
- f Iv 5:1
- g 3Mo 1:14
- h Mt 21:12
- Mk 11:15
- Lk 19:45
- i Ps 93:5
- Lk 2:49
- j Jr 7:11
- Mt 21:13
- Mk 11:17
- Lk 19:46
- k Ps 69:9
- l Mt 12:38
- Mt 16:1
- Iv 4:48
- Iv 6:30
- m Mt 26:61
- Mt 27:40
- Mk 14:58
- n Mt 12:6
- Mt 16:21
- Lk 24:7
- 1Ko 6:19
- o Lk 24:8
- Iv 12:16
- Iv 14:26
- Iv 20:9
- p Iv 4:45

prije dobro vino,^a a kad se ljudi opiju, lošije. A ti si čuvao dobro vino sve do sada.” **11** I tako je Isus u Kani Galilejskoj učinio svoje prvo čudo i objavio je svoju slavu.^b I njegovi su učenici povjerovali u njega.

12 Potom je sa svojom majkom, braćom^c i učenicima otišao u Kafarnaum.^d Ondje su ostali samo nekoliko dana.

13 Približavala se židovska Pasha^e i Isus je otišao u Jeruzalem.^f **14** U hramu je zatekao one što prodaju goveda, ovce i golubove^g te mjenjače novca kako ondje sjede. **15** I načinivši bič od užadi, sve ih je istjerao iz hrama zajedno s ovcama i govedima te prosvu novac mjenjačima novca i isprevrtao im stolove.^h **16** I rekao je onima koji su prodavali golubove: “Nosite to odavde! Ne činite od domaⁱ Oca mojega kuću trgovačku!”^j **17** A njegovi su se učenici sjetili da je napisano: “Revnost za dom tvoj izjest će me.”^k

18 Nato su ga Židovi upitali: “Kakvim ćeš nam čudesnim znakom^l pokazati da to smiješ činiti?” **19** Isus im je odgovorio: “Razrušite ovaj hram^m i ja ću ga za tri dana podignuti.” **20** A Židovi su odvratili: “Ovaj se hram gradio četrdeset i šest godina, a ti ćeš ga podignuti za tri dana?” **21** No hramⁿ o kojem je govorio bilo je njegovo tijelo. **22** Kad je ustao iz mrtvih, njegovi su se učenici sjetili^o da je to govorio te su povjerovali Pismu i riječi koju je Isus rekao.

23 A kad je na blagdan^p Pashe bio u Jeruzalemu, mnogi su povjerovali u njegovo

ime,^a vidjevši čudesne znakove koje je činio.^b **24** No u njih Isus nije imao povjerenja^c jer ih je sve poznavao **25** i nitko mu nije trebao svjedočiti o čovjeku, jer je sam znao što je čovjeku u srcu.^d

3 A među farizejima je bio neki čovjek po imenu Nikodem,^e jedan od židovskih poglavara. **2** On mu je došao noću^f i rekao mu: "Učitelju,^g znamo da si ti učitelj^h koji je došao od Boga,ⁱ jer nitko ne može činiti čudesne znakove^j koje ti činiš ako Bog nije s njim."^k **3** Isus mu je nato rekao: "Zaista, zaista, kažem ti, ako se tko ponovno ne rodi,^m ne može vidjeti kraljevstvo Božje."ⁿ **4** A Nikodem ga je upitao: "Kako se čovjek može roditi kad je star? Zar može po drugi put ući u utrobu majke svoje i roditi se?" **5** Isus je odgovorio: "Zaista, zaista, kažem ti, ako se tko ne rodi od vode^o i duha,^p ne može ući u kraljevstvo Božje. **6** Što je rođeno od tijela, tijelo je, a što je rođeno od duha, duh je."^r **7** Nemoj se čuditi što sam ti rekao: 'Morate se ponovno roditi.'^s **8** Vjetar^t puše gdje hoće i čuješ mu šum, ali ne znaš odakle dolazi i kamo ide. Takav je svatko tko je rođen od duha."^u

9 Nato ga je Nikodem upitao: "Kako to može biti?" **10** Isus mu je odgovorio: "Ti si učitelj u Izraelu, a to ne znaš?^v **11** Zaista, zaista, kažem ti, govorimo ono što znamo i svjedočimo o onome što smo vidjeli,^z ali vi ne primete naše svjedo-

2. poglavlje

a Iv 11:48
b Iv 7:31
c Iv 6:15
d Mt 9:4
Mk 2:8
Iv 1:48
Iv 6:64
Ot 2:23

3. poglavlje

e Iv 7:50
f Iv 19:39
g Iv 12:42
h Mt 7:29
Iv 7:46
i Iv 7:16
Iv 8:28
j Iv 2:11
Iv 14:11
Dj 2:22
Dj 10:38
Iv 1:28
m Iv 1:13
2Ko 5:17
Ga 6:15
1Pe 1:3
1Pe 1:23
1Iv 3:9
n 1Ko 15:50
o Mt 28:19
Dj 8:36
Dj 10:47
Dj 19:5
p Mt 3:11
Iv 1:33
Dj 15
Dj 10:45
Dj 11:16
Dj 19:6
1Ko 12:13
r 1Ko 15:44
s 1Pe 1:3
1Pe 1:23
t Pr 11:5
u Iv 14:17
Dj 2
Ri 8:16
1Ko 2:11
v Iv 9:30
z Iv 8:26

Desni stupac

a Iv 3:32
1Ko 2:14
b Lk 22:67
c Dj 2:34
He 9:8
d Iv 6:38
Iv 8:23
Iv 8:42
1Ko 15:47
Ef 4:9
e Iv 1:51
f 4Mo 21:9
g Iv 8:28
Ga 3:13
h Iv 3:36
Iv 20:31
i 1Iv 4:10
1Iv 4:19
j 1Mo 22:2
1Mo 22:16
Ri 5:8
Ri 8:32
1Iv 4:9
k Iv 1:12
Iv 12:44
Ef 4:5
Flp 1:29
2Ti 3:15
l Mt 25:46

čanstvo.^a **12** Ako ne vjerujete kad vam govorim o onom što je zemaljsko, kako ćete vjerovati ako vam budem govorio o onom što je nebesko?^b **13** Nitko nije uzašao na nebo^c osim onoga koji je sišao s neba,^d Sina čovječjega.^e **14** I kao što je Mojsije u pustinji podignuo zmiju na stup,^f tako i Sin čovječji mora biti podignut,^g **15** da bi svatko tko vjeruje u njega imao vječni život.^h

16 Jer Bog je toliko ljubioⁱ svijet da je dao svog jedinorođenog Sina,^j da nitko tko vjeruje^k u njega ne propadne,^l nego da ima vječni život.^m **17** Jer Bog nije poslao svog Sina u svijet da on osudiⁿ svijet, nego da se svijet spasi^o preko njega. **18** Tko vjeruje u njega, neće biti osuđen.^p Tko ne vjeruje, već je osuđen, jer nije vjerovao u ime jedinorođenog Sina Božjeg.^r **19** A ovo je temelj za osudu: svjetlo^s je došlo u svijet,^t ali ljudi su voljeli tamu, a ne svjetlo,^u jer su im djela bila zla. **20** Jer tko čini zlo,^v mrzi svjetlo i ne dolazi k svjetlu, da se djela njegova ne bi razotkrila.^z **21** Ali tko čini ono što je pravo, dolazi k svjetlu,^a da bi se vidjelo da su djela njegova učinjena u skladu s Božjom voljom."

22 Potom su Isus i njegovi učenici otišli u judejski kraj. Ondje se s njima zadržao neko vrijeme i krštavao.^b **23** A i Ivan^c je krštavao, u Enonu blizu Salima, jer je tamo bilo

m Iv 6:40; Iv 20:31; Ri 6:23; 1Iv 5:13; n Iv 12:47; 2Ko 5:19; o Lk 19:10; 1Ko 15:22; 1Ti 1:15; 1Iv 2:2; 1Iv 4:14; p Iv 5:24; Ri 8:1; r Mt 10:33; He 10:29; s Iv 1:3; Iv 8:12; Iv 9:5; Iv 12:46; t Iv 1:5; u Job 24:13; Iza 5:20; Iv 12:48; v 1Ko 6:9; Ga 5:19; 1Pe 4:3; z Ef 5:13; a Iv 12:36; Iv 12:46; 1Iv 1:7; b Iv 3:26; Iv 4:2; c Mt 3:1.

mного vode,^a i ljudi su dolazili i krštavali se.^b **24** Bilo je to prije nego što je Ivan bio bačen u zatvor.^c

25 Tada su se Ivanovi učenici počeli prepirati s nekim Židovom oko očišćenja.^d **26** I došli su Ivanu i rekli mu: "Učitelju,* onaj koji je s tobom bio s one strane Jordana, za kojega ti svjedočiš,^e eno, on krsti i svi idu k njemu."^f **27** A Ivan je odvratio: "Ne može čovjek ništa primiti ako mu nije dano s neba.^g **28** Vi ste mi sami svjedoci da sam rekao: 'Ja nisam Krist,^h nego sam poslan pred njim.'ⁱ **29** Tko ima nevjestu, mladoženja je.^j A prijatelj mladoženjin, kad stoji i sluša ga, silno se raduje zbog glasa mladoženjina. Tako se i ja radujem i radost je moja potpuna.^k **30** On mora rasti, a ja se moram umanjivati."

31 Tko dolazi odozgo, taj je iznad svih ostalih.^l Tko je sa zemlje, taj je zemaljski i govori o onom što je zemaljsko.^m Tko dolazi s neba, taj je iznad svih ostalih.ⁿ **32** Što je vidio i čuo, o tome svjedoči,^o ali nitko ne prihvaća njegovo svjedočanstvo.^p **33** Tko prihvati njegovo svjedočanstvo, potvrđuje da Bog istinu govori.^r **34** Doista, onaj kojeg je Bog poslao govori Božje riječi,^s jer Bog ne daje duha na mjeru.^t **35** Otac ljubi^u Sina i sve je predao u ruke njegove.^v **36** Tko vjeruje^z u Sina, ima vječni život.^a Tko nije poslušan Sinu, neće vidjeti život,^b nego srdžba Božja ostaje na njemu.^c

Iv 3:26* Vidi bilješku za Mt 23:7. **28*** Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

3. poglavlje

- a Mk 1:10
- Dj 8:36
- b Mt 3:6
- c Mt 14:3
- Lk 3:20
- d Mk 7:3
- e Iv 1:7
- Iv 1:34
- f Iv 6:65
- g Iv 19:11
- He 5:4
- Jk 1:17
- h Iv 1:20
- Dj 13:25
- i Iza 40:3
- Ml 3:1
- Mt 11:10
- Lk 1:17
- j Mt 22:2
- 2Ko 11:2
- Ef 5:25
- Ot 21:9
- k Lk 1:44
- l Iv 8:23
- m 1Iv 4:5
- n Mt 3:11
- o Iv 8:26
- Iv 15:15
- p Iza 53:2
- Iv 1:11
- Iv 3:11
- r Ri 3:4
- 1Iv 5:10
- s Iv 7:16
- t Iv 1:16
- u Iv 5:20
- Iv 15:9
- v Mt 11:27
- Mt 28:18
- Lk 10:22
- Iv 17:2
- z Hb 2:4
- Ri 1:17
- a Iv 3:16
- Iv 6:47
- He 5:9
- b 2So 1:8
- 1Iv 5:12
- c Ri 2:8
- Ef 5:6
- He 10:27

Desni stupac

4. poglavlje

- a Iv 3:22
- b Lk 9:52
- c 1Mo 33:19
- 1Mo 48:22
- Jš 24:32
- d Iv 4:12
- e 2Kr 17:24
- Ezr 4:3
- Lk 9:52
- Dj 10:28
- f Ef 2:8
- g Iza 9:6
- Iv 4:26
- h Iza 12:3
- Jr 2:13
- Za 13:1
- Za 14:8
- Iv 7:37
- i Mt 12:41
- Lk 11:31
- Iv 8:53
- j Iv 6:35
- Iv 7:38

4 Kad je Gospodin Isus saznao da su farizeji čuli kako on čini više učenika i više ih krsti^a nego Ivan — **2** iako nije krštavao sam Isus, nego njegovi učenici — **3** napustio je Judeju i opet otišao u Galileju. **4** A morao je proći kroz Samariju.^b **5** Tako je došao u samarijski grad koji se zove Sihar, blizu polja koje je Jakov dao sinu svojemu Josipu.^c **6** A ondje je bio zdenac Jakovljevi.^d Umoran od puta, Isus je sjedio kod zdenca. Bilo je to oko šestog* sata.

7 Tada je neka Samaritanica došla zahvatiti vode. Isus joj je rekao: "Daj mi piti!" **8** A njegovi su učenici bili otišli u grad kupiti nešto za jelo. **9** Samaritanica ga je upitala: "Kako ti, Židov, tražiš piti od mene, žene Samaritanke?" Naime, Židovi se ne družu sa Samaritanima.^e **10** Isus joj je odgovorio: "Kad bi poznavala dar^f Božji i tko je onaj^g koji ti kaže: 'Daj mi piti', ti bi ga zamolila i on bi ti dao živu vodu."^h **11** A ona mu je odvrtila: "Gospodine, nemaš ni vedra da bi zahvatio vode, a zdenac je dubok. Odakle ti onda ta živa voda? **12** Zar si ti većiⁱ od našeg praoca Jakova, koji nam je dao ovaj zdenac i koji je i sam zajedno sa sinovima svojim i stokom svojom pio iz njega?" **13** Nato joj je Isus rekao: "Svatko tko pije od ove vode opet će ožednjeti. **14** A tko bude pio od vode koju ću mu ja dati, nikada neće ožednjeti,^j nego će voda

Iv 4:6* Oko 12 sati, prema našem računanju vremena.

koju ću mu ja dati postati u njemu izvor vode^a koja donosi vječni život.”^b **15** A žena mu je rekla: “Gospodine, daj mi te vode, da ne žedam i da ne moram dolaziti ovamo zahvaćati vodu!”

16 Tada joj je rekao: “Idi, pozovi muža svojega i dodi ovamo!” **17** Žena mu je odvrtila: “Nemam muža.” Nato joj je Isus rekao: “Dobro si rekla: ‘Nemam muža.’” **18** Jer pet si muževa imala, a čovjek kojeg sada imaš nije ti muž. Istinu si rekla.” **19** Žena mu je tada rekla: “Gospodine, vidim da si prorok.”^c **20** Naši su se praoci Bogu klanjali* na ovoj gori,^d a vi kažete da je u Jeruzalemu mjesto gdje se treba klanjati Bogu.”^e **21** A Isus joj je rekao: “Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se Ocu nećete klanjati niti na ovoj gori niti u Jeruzalemu.”^f **22** Vi štujete ono što ne poznate,^g a mi štujemo* ono što poznamo, jer spasenje dolazi od Židovâ.^h **23** Ali dolazi čas, i već je tu, kad će pravi štovatelji štovati Oca duhomⁱ i istinom,^j jer Otac traži takve da ga štuju.*^k **24** Bog je Duh^l i koji ga štuju moraju ga štovati* duhom i istinom.”^m **25** A žena mu je rekla: “Znam da dolazi Mesija,ⁿ kojega zovu Krist.”^o Kad on dođe, sve će nam objavit.” **26** Tada joj je Isus rekao: “Ja sam taj, ja koji govorim s tobom.”^p

Iv 4:20* Ili: “iskazivali štovanje”.
22* Doslovno: “Vi se klanjate onome (...) a mi se klanjamo onome”.
23* Doslovno: “kad će se pravi klanjatelji klanjati Ocu (...) takve da mu se klanjaju”.
24* Doslovno: “koji mu se klanjaju moraju mu se klanjati”.

4. poglavlje

- a Iza 58:11
- b Ri 6:23
- 1Iv 5:20
- c Lk 7:16
- Lk 7:39
- Iv 9:17
- d 5Mo 11:29
- e 5Mo 12:5
- 1Kr 9:3
- 2Lje 7:12
- Ps 122:0-9
- f Mi 1:11
- Mk 14:58
- He 9:11
- g 2Kr 17:29
- 2Kr 17:33
- h Iza 2:3
- Ri 9:4
- i Iv 14:17
- Ri 8:4
- 2Ko 4:18
- 2Ko 5:7
- Flp 3:3
- j Jš 24:14
- 1Sa 12:24
- Ps 25:5
- Ps 86:11
- Mk 7:7
- k 2Lje 16:9
- 12Ko 3:17
- 1Ti 1:17
- He 11:27
- m Ri 12:1
- n 5Mo 18:18
- Da 9:25
- Iv 1:41
- o Iv 11:27
- p Iv 9:37

Desni stupac

- a 5Mo 18:15
- Iv 7:26
- b Iv 1:38
- c Mt 4:4
- d Iv 5:30
- Iv 6:38
- e Iv 5:36
- Iv 17:4
- Iv 19:30
- f Mt 9:37
- g Ri 6:22
- h Izr 11:18
- i Da 12:3
- 1Ko 3:8
- 2Iv 8
- j Dj 10:43
- 1Pe 1:12
- k Eze 16:53
- Ri 10:17
- l Iv 4:29

27 Uto su došli njegovi učenci i začudili se što razgovara sa ženom. No nijedan ga nije upitao: “Što tražiš od nje?” ili “Zašto razgovaraš s njom?” **28** Tada je žena ostavila svoj krčag te otišla u grad i rekla ljudima: **29** “Dodite vidjeti čovjeka koji mi je rekao sve što sam učinila! Da to nije Krist?”^{*a} **30** I ljudi su izašli iz grada i pošli k njemu.

31 Za to vrijeme učenici su ga nagovarali: “Učitelju,^{*b} jedi!” **32** Ali on im je rekao: “Ja imam jesti hranu za koju vi ne znate.” **33** Nato su učenici pitali jedan drugoga: “Zar mu je tko donio nešto za jelo?” **34** A Isus im je rekao: “Moja je hrana^c da vršim volju^d onoga koji me poslao i da dovršim njegovo djelo.”^e **35** Ne govorite li da su još četiri mjeseca pa će doći žetva? Evo, kažem vam, podignite oči i pogledajte polja, kako su zrela za žetvu!^f Već **36** žetelac prima plaću i skuplja plod za vječni život,^g da bi se sijač^h i žetelac zajedno radovali.ⁱ **37** Doista, u tome je istinita izreka: ‘Jedan sije, a drugi žanje.’ **38** Ja sam vas poslao da žanjete ono oko čega se niste trudili. Drugi su se trudili,^j a vi ste se okoristili trudom njihovim.”

39 A mnogi Samarićani iz onoga grada povjerovali su^k u njega zbog riječi žene koja je posvjedočila: “On mi je rekao sve što sam učinila.”^l **40** Kad su dakle Samarićani došli k njemu, molili su ga da ostane

Iv 4:29* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4.
31* Vidi bilješku za Mt 23:7.

s njima. I ostao je ondje dva dana.^a **41** I još ih je mnogo više povjerovalo kad su čuli što govori,^b **42** te su rekli ženi: "Više ne vjerujemo zbog tvojih riječi, jer sami smo ga čuli^c i znamo da je ovaj čovjek uistinu spasitelj^d svijeta."

43 Nakon dva dana otišao je odande u Galileju.^e **44** A sam je Isus posvjedočio da prorok nema časti u svojem zavičaju.^f **45** Kad je dakle došao u Galileju, Galilejci su ga primili, jer su vidjeli sve što je učinio u Jeruzalemu na blagdan,^g jer su i oni bili došli na blagdan.^h

46 Tako je opet došao u Kanuⁱ Galilejsku, gdje je bio pretvorio vodu u vino.^j A tamo je bio neki kraljev službenik čiji je sin u Kafarnaumu bio bolestan.^k **47** Kad je čuo da je Isus došao iz Judeje u Galileju, otišao je k njemu i stao ga moliti da dođe i izliječi mu sina, jer ovaj samo što nije umro. **48** No Isus mu je rekao: "Ako ne vidite znakove^l i čuda,^m nećete vjerovati!" **49** A kraljev mu je službenik odvratio: "Gospodine, dodi prije nego što mi dijete umre!" **50** Isus mu je rekao: "Podi!ⁿ Sin ti je živ."^o I čovjek je povjerovalo riječima koje mu je Isus rekao i otišao je. **51** I još dok je bio na putu došli su mu u susret robovi njegovi i javili mu da je njegov sin živ.^p **52** Nato ih je on upitao u koji se sat počeo osjećati bolje. Odgovorili su mu: "Vrućica^r ga je pustila jučer oko sedmog^s sata." **53** Tada je otac shvatio da je to bilo upravo u onaj sat^s kada

4. poglavlje

- a Mt 10:11
Dj 10:48
- b Iv 10:27
- c Iv 17:8
- d Iza 49:6
Mt 1:21
Iv 1:29
Dj 13:23
1Ti 1:15
1Iv 4:14
- e Iv 4:40
- f Mt 13:57
Mk 6:4
Lk 4:24
- g Iv 2:23
- h 5Mo 16:16
- i Iv 21:2
- j Iv 2:1
Iv 2:11
- k Mt 8:5
- l Mt 16:1
Iv 2:18
1Ko 1:22
- m Dj 4:30
- n Mt 8:13
Mk 7:29
- o 1Kr 17:23
- p Mk 7:30
- r Mt 8:15
Dj 28:8
- s Mt 8:13

Desni stupac

- a Dj 11:14
Dj 18:8
- b Iv 2:11

5. poglavlje

- c 2Mo 12:14
5Mo 16:1
5Mo 16:16
Iv 2:13
Iv 6:4
- d Ne 3:1
Ne 12:39
- e Lk 13:11
- f Ps 72:13
Iza 53:3
- g Mt 9:6
Mk 2:11
Lk 5:24
Dj 3:7
- h Iv 9:14
- i 2Mo 20:10
Ne 13:19
Jr 17:21
Mt 12:2
Lk 6:2

mu je Isus rekao: "Sin ti je živ." I povjerovalo je on i cijeli dom njegov.^a **54** A to je bio drugi čudesni znak^b koji je Isus učinio kad je iz Judeje došao u Galileju.

5 Poslije toga bio je židovski blagdan^c i Isus je otišao u Jeruzalem. **2** A u Jeruzalemu se kod Ovčjih vrata^d nalazi jezerce koje se hebrejski zove Betzata, a ima pet trijemova. **3** U njima je ležalo mnoštvo bolesnih, slijepih, hromih i onih s usahnulim udovima. **4*** — **5** Ondje je bio neki čovjek koji je od svoje bolesti bolovao trideset i osam godina. **6** Vidjevši ga kako leži, a znao je da je bolestan već dugo vremena,^e Isus ga je upitao: "Želiš li ozdraviti?"^f **7** Bolesni mu je odgovorio: "Gospodine, nemam nikoga da me spusti u jezerce kad se voda uzburka, pa dok ja dodem, drugi već side prije mene." **8** A Isus mu je rekao: "Ustani, uzmi ležaj svoj i hodaj!"^g **9** Nato je čovjek odmah ozdravio, te je uzeo ležaj svoj i počeo hodati.

A taj je dan bila subota.^h **10** Stoga su Židovi govorili izliječenome: "Subota je i nije ti dopuštenoⁱ nositi ležaj." **11** A on im je odgovorio: "Onaj koji me ozdravio rekao mi je: 'Uzmi ležaj svoj i hodaj!'" **12** Tada su ga upitali: "Tko je taj čovjek koji ti je rekao: 'Uzmi ga i hodaj?'" **13** Ali izliječeni nije znao tko je taj, jer se Isus bio sklonio zbog mnoštva koje se ondje nalazilo.

Iv 5:4* Vidi bilješku za Mt 17:21. 9* Doslovno: "sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1.

14 Nakon toga Isus ga je našao u hramu i rekao mu: "Eto, ozdravio si. Više ne griješiš, da ti se što gore ne dogodi!" 15 I čovjek je otišao i rekao Židovima da je Isus taj koji ga je ozdravio. 16 Zbog toga su Židovi počeli optuživati^a Isusa, jer je takvo što činio u subotu. 17 A Isus im je odvratio: "Otac moj radi sve do sada, a i ja radim."^b 18 Zato su Židovi još više tražili priliku da ga ubiju,^c jer ne samo da je kršio subotu nego je i Boga nazivao svojim Ocem,^d izjednačujući^e se s Bogom.

19 Isus im je nato rekao: "Zaista, zaista, kažem vam, Sin ne može ništa učiniti sam od sebe, nego samo ono što vidi da čini Otac.^f Jer što god on čini, to i Sin čini na isti način. 20 Jer Otac ljubi Sina^g i pokazuje mu sve što sam čini. Pokazat će mu i veća djela od ovih, da biste se vi divili.^h 21 Jer kao što Otac podiže mrtve i oživljava ih,ⁱ tako i Sin oživljava one koje hoće.^j 22 Jer Otac ne sudi nikome, nego je sav sud povjerio Sinu,^k 23 da bi svi poštovali Sina^l kao što poštuju Oca. Tko ne poštuje Sina, ne poštuje ni Oca koji ga je poslao.^m 24 Zaista, zaista, kažem vam, tko čuje moju riječ i vjeruje onome koji me poslao, ima vječni životⁿ i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.^o

25 Zaista, zaista, kažem vam, dolazi čas, i već je tu, kad će mrtvi^p čuti glas^r Sina Božjeg, i koji poslušaju, živjet će.^s 26 Jer kao što Otac ima život u sebi,^t tako je i Sinu dao da ima život u sebi.^u 27 I dao mu je

5. poglavlje

- a Mt 12:14
Iv 15:20
- b 1Mo 2:3
Iv 9:4
Iv 14:10
- c Iv 7:1
Iv 7:19
- d Iv 10:38
Iv 14:28
e Flp 2:6
- f Iv 5:30
Iv 8:28
Iv 12:49
- g Mt 3:17
Iv 3:35
Iv 10:17
2Pe 1:17
- h Lk 8:25
Iv 6:11
Iv 6:19
- i 2Kr 4:34
He 11:35
- j Lk 7:14
Lk 8:54
Iv 11:25
Ot 1:18
- k 2Mo 18:13
Mt 11:27
Dj 10:42
Dj 17:31
2Ko 5:10
2Ti 4:1
- l Iv 3:35
Flp 2:10
- m Lk 10:16
- n Iv 3:16
Iv 6:40
Iv 8:51
o 1Iv 3:14
- p Mt 8:22
- r Iv 10:27
- s Ri 6:13
Ef 2:5
- t Ps 36:9
Dj 17:28
- u Iv 11:25
Ot 1:18

Desni stupac

- a Iv 5:22
2Ti 4:1
- b Da 7:13
- c Job 14:13
Iza 25:8
Iza 26:19
Ot 20:12
- d Da 12:2
Ot 20:12
- e 2Pe 2:9
Ot 20:15
- f Iza 11:4
- g Mt 26:39
Iv 4:34
Iv 6:38
- h 5Mo 19:15
- i Iv 8:14
- j Mt 3:17
Mk 9:7
Iv 12:30
1Iv 5:9
- k Iv 1:15
Iv 1:32
- l Iv 11:42
- m Mt 3:5
Mt 13:20
Mk 6:20
2Pe 1:19
- n Mt 11:5
Iv 3:2
Iv 7:31
Iv 10:25

vlast da sudi,^a jer je Sin čovječji.^b 28 Ne čudite se tome, jer dolazi čas u koji će svi koji su u grobovima^{*c} čuti glas njegov 29 i izaći — oni koji su činili dobro na uskrsnuće života,^d a oni koji su činili zlo na uskrsnuće osude.^e 30 Ja ne mogu ništa učiniti sam od sebe — kako čujem onako sudim, i sud je moj pravedan^f jer ne vršim svoju volju, nego volju onoga koji me poslao.^g

31 Ako samo ja svjedočim^h o sebi, svjedočanstvo moje nije istinito.ⁱ 32 Ima drugi koji svjedoči o meni i znam da je istinito svjedočanstvo kojim on svjedoči o meni.^j 33 Vi ste poslali ljude k Ivanu i on je posvjedočio za istinu.^k 34 No ja ne trebam svjedočanstvo od čovjeka, nego govornik ovo da biste se vi spasili.^l 35 Ivan je bio svjetiljka koja gori i sja, a vi ste se samo načas htjeli radovati njegovom svjetlu.^m 36 Ali ja imam svjedočanstvo veće od Ivanovog, jer djela koja mi je Otac dao da izvršim, sama ta djela koja činim,ⁿ svjedoče o meni da me Otac poslao. 37 Pa i Otac koji me poslao sam je posvjedočio o meni.^o Vi nikada niste čuli glas njegov niti ste vidjeli lik njegov,^p 38 a niti riječ njegova ostaje u vama, jer ne vjerujete onome kojega je on poslao.

39 Vi istražujete Pisma,^r jer mislite da ćete pomoću njih imati vječni život, a upravo

^o Mt 17:5; Mk 1:11; Iv 8:18; Iv 12:30; 1Iv 5:9; p 5Mo 4:12; Iv 1:18; Iv 6:46; 1Ti 1:17; 1Iv 4:12; r Iza 8:20; Lk 11:52; Dj 17:11; 2Ti 3:15; 1Pe 1:10.

Iv 5:28* Doslovno: "spomen-grobovima".

ona svjedoče o meni.^a **40** Ali vi ne želite doći k meni da biste imali život.^b **41** Ja ne prihvaćam slavu od ljudi,^c **42** nego dobro znam da vi u sebi nemate ljubavi prema Bogu.^d **43** Ja sam došao u ime Oca svojega,^e ali vi me ne primate. Kad bi tko drugi došao u svoje ime, nje-ga biste primili. **44** Kako biste mogli vjerovati kad prihvaćate slavu^f jedan od drugoga, a ne tražite slavu koja dolazi od jedinog Boga?^g **45** Nemojte misliti da ću vas ja optužiti pred Ocem. Ima tko vas optužuje, Mojsije,^h u kojega se vi uzdate. **46** Jer kad biste vjerovali Mojsiju, vjerovali biste i meni, jer je on pisao o meni.ⁱ **47** Ali ako ne vjerujete njegovim spisima,^j kako ćete vjerovati mojim riječima?”

6 Nakon toga Isus je otišao na drugu stranu Galilejskog, ili Tiberijadskog, mora.^{*k} **2** A veliko mnoštvo ljudi išlo je za njim, jer su gledali čuda koja je činio na bolesnima.^l **3** Tako se Isus popeo na goru^m i sjedio je ondje sa svojim učenicima. **4** Približavala se Pasha,ⁿ židovski blagdan. **5** Podigavši oči, Isus je ugledao kako silan narod dolazi k njemu, pa je upitao Filipa: “Gdje da kupimo kruha da ovi jedu?”^o **6** To je rekao da bi ga iskušao, jer je znao što će učiniti. **7** A Filip mu je odgovorio: “Kad bismo kupili kruha za dvjesto denara,^{*p} ne bi bilo dovoljno da svatko dobije malo.”^p **8** A jedan

Iv 6:1* Vidi bilješku za 4Mo 34:11. **7*** Rimski srebrnjak koji je težio 3,85 grama. Vidi bilješku za Mk 14:5 i dodatak 13.

5. poglavlje

a 5Mo 18:15
b Iza 53:3
Iv 1:11
c 1So 2:6
d 1Iv 4:20
e 2Mo 3:15
f Iv 12:43
g 1Ko 4:5
h 5Mo 31:26
Iv 7:19
Ri 2:12
i 1Mo 3:15
1Mo 49:10
5Mo 18:15
Lk 24:44
Iv 1:45
Dj 26:22
j Lk 16:31

6. poglavlje

k Mt 14:13
Lk 9:10
l Mk 6:33
Lk 9:11
Iv 2:23
m Mt 15:29
n Iv 2:13
Iv 5:1
o Mt 14:14
Mk 6:35
Lk 9:12
p Mk 6:37

Desni stupac

a 2Kr 4:42
b Mt 14:17
Mk 6:38
Lk 9:13
c 2Kr 4:43
Mt 14:19
Mt 14:21
Mk 6:39
Mk 6:44
Lk 9:14
d 2Kr 4:44
Mk 6:41
Lk 9:16
e Mk 6:42
f Mt 14:20
Mk 6:43
Lk 9:17
g 5Mo 18:15
5Mo 18:18
Iza 9:6
Lk 24:19
Dj 3:22
h Mt 14:23
Mk 6:45
Iv 17:16
Iv 18:36
Jk 1:27
Jk 4:4
i Mt 14:22
Mk 6:47
j Mt 8:24
Mt 14:24
Mk 6:48
k Mt 14:26
Mk 6:49
l Mt 14:27
Mk 6:50

od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra, rekao mu je: **9** “Ovdje je dječak koji ima pet ječmenih kruhova^a i dvije male ribe. Ali što je to za toliki narod?”^b

10 Isus je tada rekao: “Posjedajte* ljude!” A bilo je mnogo trave na tome mjestu. I ljudi su posjedali, a među njima je bilo oko pet tisuća muškaraca.^c **11** Zatim je Isus uzeo kruhove i zahvalio Bogu te ih razdijelio onima koji su posjedali. Tako je razdijelio i ribe, koliko su god htjeli.^d **12** Kad su se nasitili,^e rekao je učenicima svojim: “Skupite preostale ulomke, da ništa ne propadne!” **13** I skupili su ih i dvanaest su košara napunili ulomcima od pet ječmenih kruhova, što su ostali onima koji su jeli.^f

14 Kad su ljudi vidjeli čuda koja je učinio, govorili su: “Ovo je uistinu prorok^g koji treba doći u svijet.” **15** A Isus je znao da žele doći te ga uhvatiti i učiniti kraljem, pa se opet povukao^h u goru, posve sam.

16 Kad je došla večer, njegovi su učenici sišli na moreⁱ **17** i ušli u lađu te krenuli preko mora u Kafarnaum. Već je pao mrak, a Isus još nije došao k njima. **18** A more se uzburkalo jer je puhao jak vjjetar.^j **19** Kad su odveslali oko dvadeset i pet do trideset stadija,^{*k} vidjeli su Isusa kako hoda po moru i približava se lađi, i prestrašili su se.^k **20** Ali on im je rekao: “Ja sam, ne bojte se!”^l **21** Stoga su ga rado uzeli u lađu i lađa je

Iv 6:10* Doslovno: “Polegnite”. Usporedi bilješku za Mt 9:10. **19*** Pet ili šest kilometara. Vidi dodatak 13.

ubrzo bila na obali do koje su pokušavali doći.^a

22 Sutradan je narod koji je stajao na drugoj strani mora vidio da je ondje samo jedna ladica i da Isus nije bio ušao u lađu sa svojim učenicima, nego da su otišli samo njegovi učenici. **23** A lađe iz Tiberijade stigle su blizu mjesta gdje su oni jeli kruh nakon što je Gospodin izrekao zahvalu. **24** Kad je, dakle, narod vidio da ondje nema ni Isusa ni njegovih učenika, ušli su u čamce i došli u Kafarnaum tražiti Isusa.^b

25 I kad su ga našli na drugoj strani mora, upitali su ga: "Učitelju,^{*c} kada si došao ovamo?" **26** Isus im je odgovorio: "Zaista, zaista, kažem vam, vi me ne tražite zato što ste vidjeli čuda, nego zato što ste jeli onaj kruh i nasitili se.^d **27** Nemojte raditi za hranu koja propada,^e nego za hranu koja ostaje za život vječni,^f koju će vam dati Sin čovječji, jer je njega Otac, Bog, za to ovlastio."^g

28 Nato su ga upitali: "Što trebamo činiti da bismo radili djela koja Bog želi?" **29** Isus im je odgovorio: "Djelo koje Bog želi jest da vjerujete^h u onoga koga je on poslao."ⁱ **30** A oni su ga upitali: "Kakav čudesni znak^j pokazuješ ljudima, da ga vidimo i povjerujemo ti? Kakvo djelo ti obavljaš?" **31** Naši su praoci jeli manu^k u pustinji, kao što je napisano: 'Kruh s neba dao im je da jedu.'^l **32** A Isus im je rekao: "Zaista, zaista, kažem

6. poglavlje

- a Mt 14:34
- Mk 6:51
- b Mk 1:37
- c Iv 1:38
- d Iv 6:11
- e Hb 3:17
- f Iv 4:14
- Iv 17:3
- Ri 6:23
- g Ps 22:8
- Mt 3:17
- Dj 2:22
- 2Pe 1:17
- h Dj 16:31
- 1Iv 3:23
- i Iv 7:29
- Iv 8:42
- j Mt 12:38
- Mk 8:12
- Iv 2:18
- 1Ko 1:22
- k 2Mo 16:15
- 4Mo 11:7
- Ne 9:15
- Iv 6:49
- 1Ko 10:3
- l Ps 78:24
- Ps 105:40

Desni stupac

- a Iv 3:16
- b Iv 4:15
- c Iv 4:14
- Iv 7:37
- Ot 22:17
- d Iv 6:64
- e Mt 11:28
- Iv 17:6
- f Iv 3:13
- Iv 8:23
- Iv 8:42
- g Mt 26:39
- Iv 5:30
- h Iv 5:28
- Iv 17:12
- Ri 6:5
- i Iv 10:28
- j Da 12:13
- Iv 11:24
- Dj 17:31
- 1So 4:16
- Ot 20:12
- k Iv 6:33
- l Mt 13:55
- Mk 6:3
- Lk 4:22
- m Lk 3:23
- n Iv 6:65
- 2So 2:13
- o Iv 11:24
- p Iza 54:13
- Jr 31:34
- Mi 4:2
- r 1So 4:9
- s 2Mo 33:20

vam, nije vam Mojsije dao kruh s neba, nego vam Otac moj daje pravi kruh s neba.^a **33** Jer kruh je Božji Onaj koji silazi s neba i daje život svijetu." **34** Nato su mu rekli: "Gospodine, daj nam uvijek taj kruh!"^b

35 A Isus im je rekao: "Ja sam kruh života. Onaj tko dolazi k meni neće ogladnjeti i onaj tko vjeruje u mene neće nikad ožednjeti.^c **36** Ali rekao sam vam: vidjeli ste me, a ipak ne vjerujete.^d **37** Sve što mi Otac daje doći će k meni, i onoga tko dođe k meni neću otjerati,^e **38** jer nisam sišao s neba^f da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me poslao.^g **39** A volja onoga koji me poslao jest da ne izgubim nikoga od onih koje mi je dao, nego da ih uskrsnem^h u posljednji dan. **40** Jer volja je Oca mojega da svatko tko vidi Sina i vjeruje u njega ima vječni život,ⁱ i ja ću ga uskrsnuti u posljednji dan."^j

41 Nato su Židovi počeli gundati protiv njega jer je rekao: "Ja sam kruh koji je sišao s neba."^k **42** I govorili su: "Nije li to Isus, sin Josipov,^m kojemu poznajemo oca i majku? Kako on sada kaže: 'Sišao sam s neba?'" **43** A Isus im je odgovorio: "Ne gundajte među sobom! **44** Nitko ne može doći k meni ako ga ne privuče Otac,ⁿ koji me poslao. I ja ću ga uskrsnuti u posljednji dan.^o **45** U Prorocima je napisano: 'Svi će biti poučeni od Jehove.'^p Svatko tko sluša Oca i uči od njega, dolazi k meni.^r **46** To ne znači da je itko vidio Oca,^s osim onoga koji je

od Boga, on je vidio Oca.^a
47 Zaista, zaista, kažem vam, onaj tko vjeruje ima vječni život.^b

48 Ja sam kruh^c života.

49 Vaši su praoci jeli manu^d u pustinji, a ipak su umrli.

50 Ovo je kruh koji silazi s neba, da čovjek jede od njega i da ne umre. **51** Ja sam živi kruh koji je sišao s neba. Ako tko jede od ovog kruha, živjet će vječno. A kruh koji ću ja dati tijelo je moje^e koje ću dati za život svijeta."^f

52 Tada su se Židovi počeli prepirati među sobom: "Kako nam ovaj može dati svoje tijelo za jelo?" **53** Zato im je

Isus rekao: "Zaista, zaista, kažem vam, ako ne jedete tijelo^g Sina čovječjega i ne pijete krv njegovu,^h nemate životⁱ u sebi.

54 Tko se hrani tijelom mojim i pije krv moju, ima vječni život, i ja ću ga uskrsnuti^j u posljednji dan, **55** jer tijelo je moje prava hrana i krv je moja pravo piće.

56 Tko se hrani tijelom mojim i pije krv moju, ostaje u zajedništvu sa mnom i ja u zajedništvu s njim.^k **57** Kao što je mene poslao živi^l Otac te ja živim po Ocu, tako će i onaj tko se hrani mnome živjeti po meni.^m

58 Ovo je kruh koji je sišao s neba. To nije kao kad su praoci vaši jeli, a ipak umrli. Tko se hrani ovim kruhom, živjet će vječno."ⁿ **59** To je rekao dok je poučavao na skupu u Kafarnaumu.

60 Kad su to čuli, mnogi od učenika njegovih rekli su: "Ovo su sablažnjive riječi! Tko ga može slušati?"^o **61** A Isus je u sebi znao da njegovi učeni-

6. poglavlje

a Mt 11:27
 Lk 10:22
 Iv 1:18
 b Iv 3:16
 c Iv 6:33
 d Iv 6:31
 e Iv 1:14
 11v 4:2
 f He 10:10
 g Iv 6:27
 Iv 6:33
 h Dj 20:28
 Ri 3:25
 i Ot 20:4
 Ot 20:5
 j Iv 6:40
 1Ko 15:52
 1So 4:16
 k Iv 14:23
 Iv 15:4
 11v 3:24
 l Jr 10:10
 Da 6:26
 2Ko 3:3
 1So 1:9
 m Iv 5:26
 1Ko 15:22
 n Iv 6:51
 o Mt 11:6
 Iv 6:66

Desni stupac

a Mt 13:21
 b Iv 3:13
 Iv 6:38
 Iv 8:23
 Dj 1:9
 Ef 4:8
 c 1Ko 15:45
 2Ko 3:6
 Ga 6:8
 d 1Ko 2:13
 e 5Mo 8:3
 Ps 119:50
 Mt 4:4
 Flp 2:16
 f Mt 9:4
 Iv 2:24
 Iv 13:11
 g Iv 6:44
 h Lk 9:62
 i Mt 11:6
 Iv 6:60
 j Mt 16:16
 Mk 8:29
 k Ot 14:4
 l Iv 6:63
 Iv 17:3
 Dj 5:20
 m Mk 1:24
 Lk 9:20
 n Lk 6:13
 Iv 15:16
 o Lk 22:3
 Iv 13:18
 p Mt 26:14
 Iv 12:4

7. poglavlje

r Mk 9:30
 Iv 5:18
 s 3Mo 23:34
 t Mt 12:46
 Mk 6:3
 Lk 8:19
 Iv 2:12
 Dj 1:14
 Ga 1:19

ci gundaju zbog toga, pa im je rekao: "Zar vas to sablažnjava?"^a **62** A što ako ugledate Sina čovječjeg kako uzlazi onamo gdje je prije bio?"^b **63** Duh je onaj koji daje život,^c tijelo ne koristi ništa. Riječi koje sam vam govorio duh^d u i život^e su. **64** Ali ima nekih među vama koji ne vjeruju." Jer Isus je od početka znao koji su oni što ne vjeruju i tko je onaj koji će ga izdati.^f **65** I rekao je: "Zato sam vam kazao: 'Nitko ne može doći k meni ako mu nije dano od Oca.'"^g

66 Zbog toga su se mnogi od učenika njegovih vratili onome što su ostavili^h i više nisu išli s njim.ⁱ **67** Stoga je Isus upitao dvanaesticu: "Hoćete li i vi otići?" **68** A Šimun Petar^j mu je odgovorio: "Gospodine, kome ćemo otići?"^k Ti imaš riječi vječnog života.^l **69** Mi smo povjerovali i spoznali da si ti Svetac Božji."^m

70 Isus im je nato rekao: "Nisam li ja izabrao vas dvanaesticu?"ⁿ Ipak, jedan je od vas klevetnik."^o **71** A govorio je o Judi, sinu Šimuna Iskariota, jer iako je bio jedan od dvanaesticu, on ga je trebao izdati.^p

7 Nakon toga Isus je putovao po Galileji, jer nije htio ići u Judeju, zato što su Židovi tražili priliku da ga ubiju.^r **2** Približavao se Blagdan sjenica,^s jedan od židovskih blagdana. **3** Stoga su mu braća njegova^t rekla: "Idi odavde i podi u Judeju, da i učenici tvoji vide djela koja činiš!" **4** Jer tko želi biti poznat, ništa ne čini u tajnosti.

Ako takvo što činiš, pokaži se svijetu!" **5** Naime, braća njegova^a nisu vjerovala u njega.^b **6** Stoga im je Isus rekao: "Moje vrijeme još nije došlo,^c a za vas je vrijeme uvijek pogodno. **7** Svijet nema razloga mrziti vas, ali mrzi mene, jer ja svjedočim o njemu da su djela njegova zla."^d **8** Vi podite na blagdan, a ja još ne idem na ovaj blagdan, jer moje vrijeme^e još nije došlo."^f **9** Rekavši im to, ostao je u Galileji.

10 No kad su braća njegova otišla na blagdan, pošao je i on, ali ne javno, nego potajno.^g **11** A Židovi su ga tražili^h na blagdan i govorili: "Gdje je taj?" **12** I mnogi u narodu potajno su raspravljali o njemu.ⁱ Jedni su govorili: "On je dobar čovjek", a drugi: "Nije, nego zavodi narod."^j **13** No nitko nije o njemu govorio javno jer su se bojali Židova.^k

14 Sredinom blagdana Isus je otišao u hram i počeo poučavati.^k **15** A Židovi su se čudili: "Kako ovaj poznaje knjige^l kad nije pohađao škole?"^m **16** A Isus im je odgovorio: "Ono što naučavam nije moje, nego dolazi od onoga koji me poslao."ⁿ **17** Ako tko želi vršiti njegovu volju, on će znati je li to učenje od Boga^o ili ja govorim sam od sebe. **18** Tko govori sam od sebe, traži svoju slavu, a tko traži slavu^p onoga koji ga je poslao, taj je istinit i u njemu nema nepravdnosti. **19** Nije li vam Mojsije dao Zakon?^r A nitko od vas nije poslušao Zakonu. Zašto me želite ubiti?"^s **20** Narod je odgovorio: "Opsjednut

7. poglavlje

- a Mt 13:55
- Lk 8:20
- b Mk 3:21
- c Iv 2:4
- Iv 7:30
- d Iv 3:19
- Iv 15:19
- e Mt 26:45
- f Iv 8:20
- g Mt 10:16
- h Iv 11:56
- i Mt 21:46
- Lk 7:16
- Iv 6:14
- Iv 9:16
- j Iv 9:22
- Iv 12:42
- Iv 19:38
- k Lk 19:47
- l Lk 4:16
- m Mt 13:54
- Mk 6:2
- Lk 2:47
- Dj 4:13
- n Iv 3:34
- Iv 8:28
- Iv 12:49
- Iv 14:10
- o Iv 8:47
- p Iv 5:41
- Iv 8:50
- r 2Mo 24:3
- 5Mo 33:4
- Dj 7:38
- Ga 3:19
- s Mt 12:14
- Mk 3:6

Desni stupac

- a Iv 8:48
- Iv 10:20
- b Iv 5:16
- c 3Mo 12:3
- d 1Mo 17:10
- 1Mo 21:4
- Ri 4:11
- Flp 3:5
- e Iv 5:9
- f 5Mo 1:16
- Izr 24:23
- Iza 11:3
- Mt 23:23
- g Iv 5:18
- h Mt 26:55
- Iv 18:20
- i Iv 7:48
- j Mt 13:55
- k 1Mo 49:10
- Mi 5:2
- He 7:3
- l Mk 6:3
- Iv 8:14
- m Iv 8:42
- n Iv 8:26
- o Iv 8:55
- p Mt 11:27
- Iv 1:18
- Iv 10:15
- r He 3:1
- s Mk 11:18
- Lk 19:47
- t Lk 22:53
- Iv 8:20
- u Iv 2:23
- Iv 8:30
- Iv 10:42
- Iv 11:45
- v Mi 5:4
- Iv 11:47

si demonom!^a Tko te želi ubiti?" **21** Nato im je Isus rekao: "Jedno sam djelo učinio^b i svi se čudite. **22** Zato razmislite o ovome: Mojsije vam je dao obrezanje^c — ali ono zapravo nije od Mojsija, nego od pratotaca^d — pa vi u subotu* obrezujete čovjeka. **23** Ako se čovjeka obrezuje u subotu da se ne bi prekršio Mojsijev zakon, zašto se gnjevite na mene jer sam čovjeka ozdravio u subotu?"^e **24** Nemojte suditi po vanjštini, nego sudite pravednim sudom!"^f

25 Tada su neki iz Jeruzalema rekli: "Nije li to onaj kojega žele ubiti?"^g **26** A, evo, javno govori^h i ništa mu ne kažu. Da nisu i poglavari zaista spoznali da je on Krist?"ⁱ **27** Ali za njega znamo odakle je,^j a kad Krist dođe, nitko neće znati odakle je."^k

28 Stoga je Isus povikao dok je poučavao u hramu: "Vi me poznajete i znate odakle sam.^l Ja nisam došao sam od sebe,^m nego doista postoji onaj koji me poslao,ⁿ a vi ga ne poznajete."^o **29** Ja ga poznajem,^p jer sam njegov zastupnik i on me poslao."^r **30** Otada su tražili priliku da ga uhvate,^s ali nitko nije digao ruku na njega, jer još nije bio došao njegov čas.^t **31** A mnogi iz naroda povjerovali su u njega.^u Govorili su: "Zar će Krist, kad dođe, činiti više čuda^v nego što ih ovaj čini?"

32 A farizeji su čuli da se u narodu tako priča o njemu,

Iv 7:22* Doslovno: "na sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1. 26* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

pa su glavari svećenički i farizeji poslali stražare da ga uhvate.^a **33** Tada je Isus rekao: "Još sam malo vremena s vama, a onda ću otići k onome koji me poslao.^b **34** Tražit ćete me,^c ali me nećete naći, i tamo gdje sam ja, vi ne možete doći."^d **35** Nato su Židovi rekli među sobom: "Kamo ovaj namjerava otići, a da ga mi nećemo naći? Zar namjerava poći Židovima rasijanima^e među Grcima i poučavati Grke? **36** Što znači to što je rekao: "Tražit ćete me, ali me nećete naći, i tamo gdje sam ja, vi ne možete doći?"

37 A posljednjeg i najvažnijeg dana blagdana,^f Isus je ustao i povikao: "Ako je tko žedan,^g neka dođe k meni i pije! **38** Tko bude vjerovao u mene,^h kao što je rečeno u Pismu, 'iz nutrine njegove poteći će rijeke žive vode.'ⁱ **39** A rekao je to za duh što su ga trebali primiti oni koji vjeruju u njega. Tada, naime, duh još nije bio dan,^j jer Isus još nije bio proslavljen.^k **40** Kad su neki iz naroda čuli te riječi, govorili su: "Ovo je uistinu

7. poglavlje

- a Iv 11:57
- b Iv 13:33
- c Iv 16:16
- d Iv 8:21
- e Iz 11:12
- Dj 17:10
- 1Pe 1:1
- f 3Mo 23:36
- g Iz 55:1
- Iv 4:14
- Iv 6:35
- Ot 22:17
- h 5Mo 18:15
- i 2Mo 17:6
- 4Mo 20:8
- Izr 18:4
- Iv 4:14
- 1Ko 10:4
- j Iz 44:3
- Jl 2:28
- Iv 16:7
- Dj 2:17
- k Iv 12:16
- Iv 13:32
- 1Ti 3:16

Desni stupac

- a 5Mo 18:18
- Iv 1:21
- Iv 6:14
- Dj 3:22
- b Iv 6:69
- c Iv 4:42
- Iv 7:52
- d Iv 1:46
- e 2Lje 13:5
- Ps 89:4
- Ps 132:11
- Jr 23:5
- f Mt 5:2
- Mt 2:5
- Lk 2:4
- g 1Sa 16:1
- h Iv 9:16
- Iv 10:19
- i 1Mo 49:21
- Mt 7:29
- Lk 4:22
- Lk 20:39
- j Iv 12:42
- Dj 6:7
- k Ga 3:10
- l 5Mo 1:16
- 5Mo 17:8
- Izr 18:13
- m Iza 9:1
- Mt 4:15

Prorok."^a **41** Drugi su govorili: "To je Krist."^b No neki su govorili: "Pa zar Krist^c dolazi iz Galileje?"^d **42** Ne kaže li Pismo da Krist dolazi iz potomstva Davidova^e i iz Betlehema,^f sela odakle je bio David?"^g **43** Tako je zbog njega došlo do podjele u narodu.^h **44** Neki su ga od njih čak htjeli uhvatiti, ali nitko nije digao ruke na njega.

45 Tako su se stražari vratili glavarima svećeničkim i farizejima, a farizeji su im rekli: "Zašto ga niste doveli?" **46** Stražari su odgovorili: "Nikada nitko nije tako govorio."ⁱ **47** Nato su farizeji rekli: "Zar ste i vi zavedeni? **48** Je li itko od poglavara ili farizeja povjеровao u njega?"^j **49** Ali taj narod koji ne poznaje Zakon proklet je."^k **50** A Nikodem, jedan od njih, koji je jednom prije bio došao k njemu, rekao im je: **51** "Zar naš zakon sudi čovjeka ako ga najprije ne sasluša^l i ne dozna što čini?" **52** Nato su mu rekli: "Zar si i ti iz Galileje? Istraži pa ćeš vidjeti da nikakav prorok^m neće doći iz Galileje!"^{*}

* Rukopisi *Sinajski kodeks*, *Vatikanski kodeks* i *Sinajski sirijski kodeks* ne sadrže tekst od 53. retka ovog poglavlja do 11. retka 8. poglavlja, koji (uz određena odstupanja u različitim grčkim tekstovima i prijevodima) glasi ovako:

53 I otišli su svaki svojoj kući.

8 A Isus je otišao na Maslinsku goru. **2** No u zoru se opet pojavio u hramu. I sav je narod pohrlio k njemu, a on je sjeo i počeo ih poučavati. **3** Tada su pismoznanci i farizeji doveli neku ženu uhvaćenu u preljubu. Postavili su je u sredinu **4** i rekli mu: "Učitelju, ova je žena uhvaćena u samom činu preljuba. **5** U Zakonu nam je Mojsije propisao da takve kamenujemo. Što ti na to kažeš?" **6** A to su govorili da bi ga iskušali, kako bi ga imali za što optužiti. No Isus se sagnuo i počeo prstom pisati po zemlji. **7** A kako su ga i dalje ispitivali, on se uspravio i rekao im: "Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!" **8** Zatim se ponovno sagnuo i nastavio pisati po zemlji. **9** Kad su to čuli, stali su odlaziti jedan za drugim, počevši od starješina. A Isus je ostao sam sa ženom koja je bila u sredini. **10** Uspravivši se, Isus joj je rekao: "Ženo, gdje su tvoji tužitelji? Zar te nitko nije osudio?" **11** Ona je odgovorila: "Nitko, gospodine." A Isus joj je rekao: "Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsad više nemoj griješiti!"

8 **12** Isus im se opet obratio: "Ja sam svjetlo^a svijeta. Tko za mnom ide, neće hoditi u tami,^b nego će imati svjetlo života." **13** A farizeji su mu rekli: "Ti svjedočiš sam o sebi, svjedočanstvo tvoje nije istinito." **14** Isus im je odgovorio: "Ako i svjedočim sam o sebi, svjedočanstvo je moje istinito,^c jer znam odakle sam došao i kamo idem.^d A vi ne znate odakle sam došao i kamo idem. **15** Vi sudite po vanjštini,^e a ja nikoga ne sudim.^f **16** A ako i sudim, sud je moj istinit, jer nisam sam, nego je sa mnom Otac koji me poslao.^g **17** Pa u vašem Zakonu piše da je svjedočanstvo dvojice ljudi istinito.^h **18** Ja sam onaj koji svjedoči o sebi, a i Otac koji me poslao svjedoči o meni."ⁱ **19** Nato su ga upitali: "Gdje je tvoj Otac?" Isus je odgovorio: "Vi ne poznajete ni mene ni Oca mojega.^j Kad biste poznavali mene, poznavali biste i Oca mojega."^k **20** Te je riječi rekao u riznici^l dok je naučavao u hramu. Ali nitko ga nije uhvatio,^m jer još nije bio došao njegov čas.ⁿ

21 I opet im je rekao: "Ja odlazim, a vi ćete me tražiti,^o ali ćete umrijeti u svom grijehu.^p Onamo kamo ja idem, vi ne možete doći." **22** Nato su Židovi rekli: "Da se neće ubiti, jer govori: 'Onamo kamo ja idem, vi ne možete doći?'"^r **23** A on im je rekao: "Vi ste odozdo, a ja sam odozgo.^s Vi ste od ovoga svijeta,^t a ja nisam od ovoga svijeta.^u **24** Zato sam vam rekao da ćete umrijeti u svojim grijesima.^v Jer ako ne vjeruje-

8. poglavlje

- a Iza 9:2
Iza 49:6
Mt 4:16
Iv 1:5
Iv 12:35
- b Mt 3:6
Iv 12:46
1Pe 2:9
1Iv 2:8
c Iv 5:31
- d Iv 7:28
Iv 13:3
e 1Sa 16:7
Iv 7:24
- f Lk 12:14
Iv 3:17
- g Iv 14:10
Iv 16:32
- h 5Mo 17:6
5Mo 19:15
Mt 18:16
2Ko 13:1
He 10:28
- i Iv 5:37
2Pe 1:17
1Iv 5:9
- j Iv 16:3
- k Mt 11:27
Iv 14:7
- l Mk 12:41
- m Iv 7:30
- n Iv 7:8
- o Iv 7:34
Iv 13:33
- p Iv 8:24
- r Iv 7:35
s Iv 3:31
Iv 16:28
Kol 3:1
- t Iv 15:19
Iv 17:6
1Iv 4:5
- u Iv 18:36
- v Eze 18:4

Desni stupac

- a Ps 51:5
Iza 58:1
- b Iv 7:28
Iv 18:20
- c 4Mo 21:9
Iv 3:14
Iv 12:32
Ga 3:13
- d Da 7:13
Mt 26:64
e Mt 27:54
f Iv 5:19
Iv 5:30
g Iv 3:11
- h Izr 8:13
Iv 4:34
Iv 14:10
He 1:9
- i Iv 7:31
Iv 10:42
Iv 11:45
- j Iv 5:38
Iv 15:7
- k Iv 17:17
Iv 18:37
- l Ps 119:45
Lk 4:18
Ri 6:14
Ri 6:22
He 2:15
Jk 1:25
- m Mt 3:9
- n 3Mo 25:42

te da sam ja ono što kažem da jesam, umrijet ćete u svojim grijesima."^a **25** Tada su ga upitali: "Tko si ti?" A Isus im je odgovorio: "Zašto vam uopće i govorim? **26** Imam mnogo toga reći o vama i suditi. A onaj koji me poslao govori istinu, i što sam čuo od njega, to govorim u svijetu."^b **27** No oni nisu shvatili da im govori o Ocu. **28** Stoga je Isus rekao: "Kad jednom podignete^c Sina čovječjega,^d tada ćete znati da sam ja ono što kažem da jesam^e i da ništa ne činim sam od sebe,^f nego govorim onako kako me Otac naučio.^g **29** Onaj koji me poslao sa mnom je. Nije me ostavio samog, jer ja uvijek činim ono što je njemu ugodno."^h **30** Dok je on to govorio, mnogi su povjerovali u njega.ⁱ

31 I Isus je rekao Židovima koji su mu vjerovali: "Ako ostanete u mojoj riječi,^j zaista ste moji učenci, **32** i upoznat ćete istinu^k i istina će vas osloboditi."^l **33** A oni su mu odgovorili: "Mi smo potomstvo Abrahamovo^m i nikada nismo nikome robovali.ⁿ Kako ti kažeš: 'Postat ćete slobodni?'" **34** Isus im je odgovorio: "Zaista, zaista, kažem vam, svatko tko čini grijeh, rob je grijeha.^o **35** A rob ne ostaje u kući zauvijek, ali sin ostaje zauvijek.^p **36** Dakle, ako vas Sin oslobodi, doista ćete biti slobodni.^r **37** Znam da ste potomstvo Abrahamovo, ali vi me želite ubiti,^s jer moja riječ ne nalazi odjeka među vama. **38** Ja govorim ono što sam vidio

o Izr 5:22; Ri 6:6; Ri 6:16; Ri 7:14; 2Pe 2:19; p 1Mo 21:10; 1Mo 25:6; Ga 4:30; r Ga 5:1; s Iv 7:19.

kod svojega Oca,^a a vi činite ono što ste čuli od svojega oca." **39** Oni su mu odvratili: "Naš je otac Abraham."^b Tada im je Isus rekao: "Ako ste djeca Abrahamova,^c činite onda djela Abrahamova! **40** A sada želite ubiti mene, koji sam vam rekao istinu koju sam čuo od Boga.^d Abraham tako nije činio.^e **41** Vi činite djela svojega oca." A oni su mu rekli: "Mi se nismo rodili iz bluda, jedan nam je Otac,^f Bog."

42 Tada im je Isus rekao: "Kad bi Bog bio vaš Otac, ljubili biste mene,^g jer sam ja od Boga došao i sad sam ovdje.^h Nisam došao sam od sebe, nego me on poslao.ⁱ **43** Zašto ne razumijete ono što govorim? Zato što niste u stanju slušati riječ moju.^j **44** Vaš je otac Đavo^k i želite postupati po željama svojega oca.^l On je bio ubojica ljudi otkad se pobunio^m i nije ostao postojan u istini, jer nema istine u njemu. Kad govori laž, svoje govori, jer je lažljivac i otac laži.ⁿ **45** A ja istinu govorim, i zato mi ne vjerujete.^o **46** Tko će mi od vas dokazati grijeh?^p A ako govorim istinu, zašto mi ne vjerujete? **47** Tko je od Boga, sluša što Bog govori.^r Zato vi ne slušate, jer niste od Boga."^s

48 A Židovi su mu odvratili: "Ne kažemo li s pravom da si Samarićanin^t i da je demon u tebi?"^u **49** A Isus je odgovorio: "Nije demon u meni, nego iskazujem čast Ocu svojemu,^v a vi me obeščaćujete. **50** Ali ja ne tražim slavu za sebe;^z

8. poglavlje

- a Iv 5:19
Iv 14:10
- b 1Mo 26:4
Mt 3:9
Iv 8:33
- c Ri 2:28
Ri 9:8
Ga 3:7
Ga 3:29
- d Iv 8:26
- e Ri 4:12
- f 5Mo 32:6
Iza 63:16
Iza 64:8
Mi 1:6
Mi 2:10
- g Iv 16:27
1Iv 5:1
- h Iv 13:3
- i Iv 3:16
Iv 5:19
Ga 4:4
j Ri 8:7
- k Mt 4:1
Mt 13:39
1Pe 5:8
Ot 12:9
- l 1Mo 3:15
Mt 12:34
Dj 13:10
- m 1Iv 3:8
- n 1Mo 3:4
2Ko 11:3
Ot 12:9
- o Lk 22:67
Iv 6:64
- p 2Ko 5:21
He 4:15
He 7:26
1Pe 2:22
1Iv 3:5
- r Iv 18:37
1Iv 4:6
- s Iv 10:26
- t Iv 4:9
- u Mt 12:24
Iv 7:20
Iv 10:20
Iv 15:18
- v Mi 1:6
- z Iv 5:41
Iv 7:18

Desni stupac

- a 1Mo 18:25
Ps 26:1
Iza 33:22
Dj 17:31
Ri 3:6
- b Iv 5:24
Iv 11:26
1Ko 15:54
Ot 20:6
- c Iv 10:20
- d 1Mo 25:8
- e Za 1:5
Dj 2:29
He 11:13
- f Mt 16:28
- g Iv 4:12
- h Mt 23:29
- i Iv 5:41
Iv 13:32
Dj 3:13
- j Iv 7:28
- k Iv 7:29
- l Mt 17:5
- m Lk 10:24
- n Mt 13:17
He 11:13
1Pe 1:11

ima onaj koji traži i sudi.^a **51** Zaista, zaista, kažem vam, ako tko drži moju riječ, nikada neće vidjeti smrti."^b **52** A Židovi su mu rekli: "Sada znamo da je demon u tebi.^c Abraham je umro,^d a i proroci,^e a ti kažeš: 'Ako tko drži moju riječ, nikada neće okusiti^f smrti.'^g **53** Zar si ti veći^h od oca našega Abrahama, koji je umro? A i proroci su umrli.^h Za koga se ti izdaješ?" **54** Isus im je odgovorio: "Ako ja proslavljujem sam sebe, slava moja nije ništa. Mene proslavljuje Otac moj,ⁱ za kojega vi kažete da je vaš Bog, **55** ali ga ne poznajete.^j A ja ga poznajem.^k Kad bih rekao da ga ne poznajem, bio bih lažljivac kao i vi. Ali ja ga poznajem i držim njegovu riječ.^l **56** Vaš otac Abraham veoma se radovao u nadi da će vidjeti moj dan.^m I vidio ga je i obradovao se."ⁿ **57** Nato su mu Židovi rekli: "Nemaš još ni pedeset godina, a vidio si Abrahama?" **58** Isus im je odgovorio: "Zaista, zaista, kažem vam, prije nego što se Abraham rodio, ja sam postojao."^o **59** Nato su uzeli kamenje da ga bace na njega,^p ali Isus se sakrio i izašao iz hrama.

9 Dok je prolazio, vidio je čovjeka slijepog od rođenja. **2** A njegovi su ga učenici upitali: "Učitelju,^q tko je sagriješio,^s ovaj čovjek ili njegovi roditelji,^t te se rodio slijep?" **3** Isus je odgovorio: "Niti je sagriješio

o Izr 8:22; Iv 17:5; Flp 2:6; Kol 1:17; 1Iv 2:13; p Iv 10:31; Iv 11:8; 9. poglavlje r Iv 1:38; s Lk 13:2; t 2Mo 20:5; Eze 18:19.

Iv 9:2* Vidi bilješku za Mt 23:7.

ovaj čovjek niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju Božja djela.^a **4** Dok je još dan, moramo raditi djela onoga koji me poslao.^b Dolazi noć,^c kad nitko ne može raditi. **5** Dok sam u svijetu, ja sam svjetlo svijeta.”^d **6** Rekavši to, pljunuo je na zemlju i od pljuvačke napravio blato, pa je to blato stavio čovjeku na oči^e **7** i rekao mu: “Idi, operi se^f u jezercu Siloamu!”^g (Siloam znači “poslan.”) I čovjek je otišao, oprao se^h pa se vratio gledajući.ⁱ

8 A susjedi i oni koji su ga prije vidjeli kako prosi govorili su: “Nije li to onaj koji je sjedio i prosio?”^j **9** Jedni su govorili: “To je taj”, a drugi: “Nije, nego mu je sličan.” A čovjek je govorio: “Ja sam taj.” **10** Tada su ga upitali: “Kako su ti se otvorile oči?”^k **11** On je odgovorio: “Čovjek koji se zove Isus napravio je blato, namazao mi oči i rekao: ‘Idi na Siloam’ i operi se!’ I tako sam otišao, oprao se i progledao.” **12** Nato su ga upitali: “Gdje je on?” Odgovorio je: “Ne znam.”

13 Zatim su tog čovjeka koji je prije bio slijep odveli farizejima. **14** A toga dana kad je Isus napravio blato i otvorio mu oči^m bila je subota.ⁿ **15** Tada su ga i farizeji stali ispitivati kako je progledao.^o A on im je rekao: “Stavio mi je blato na oči i ja sam se oprao i sada vidim.” **16** Nato su neki od farizeja rekli: “Taj čovjek nije od Boga, jer ne drži subotu.”^p A drugi su rekli: “Kako

9. poglavlje

a Mt 11:5

Iv 11:4

b Iv 4:34

Iv 11:9

c Job 10:21

Pr 9:10

d Iza 49:6

Iza 61:1

Iv 1:5

Iv 8:12

e Mk 8:23

f 2Kr 5:10

g 2Kr 20:20

2Lje 32:30

h 2Kr 5:14

i Iza 42:7

j Dj 3:10

k Iv 9:15

l Iv 9:7

m Iv 9:6

n Lk 13:14

Iv 5:9

o Iv 9:10

p 2Mo 20:10

Desni stupac

a Iv 3:2

b Lk 12:51

Iv 7:12

Iv 7:43

Iv 10:19

c 5Mo 18:22

Iv 4:19

d Izr 29:25

Iv 7:13

Iv 19:38

Iv 20:19

e Iv 12:42

Iv 16:2

f Jš 7:19

može čovjek koji je grešnik činiti takva čuda?”^a I došlo je do podjele^b među njima. **17** Zatim su ponovno upitali slijepca: “Što ti kažeš o tom čovjeku, koji ti je otvorio oči?” Odgovorio je: “Prorok je.”^c

18 No Židovi nisu vjerovali da je on bio slijep i da je progledao dok nisu pozvali njegove roditelje. **19** I upitali su ih: “Je li ovo vaš sin, za kojega vi kažete da se rodio slijep? Kako to da sada vidi?” **20** Tada su njegovi roditelji odgovorili: “Znamo da je ovo naš sin i da se rodio slijep. **21** Ali kako sada vidi, to ne znamo, i tko mu je otvorio oči, ne znamo. Njega pitajte! Puno-ljetan je, neka govori sam za sebe!” **22** Njegovi su roditelji tako rekli zato što su se bojali^d Židova, jer su se Židovi već bili dogovorili da izopće iz sinagoge svakoga tko Isusa prizna za Krista.^e **23** Zato su njegovi roditelji rekli: “Puno-ljetan je, njega pitajte!”

24 Tada su po drugi put pozvali čovjeka koji je bio slijep i rekli mu: “Daj slavu Bogu!^f Mi znamo da je taj čovjek grešnik.” **25** A on je odvratio: “Je li grešnik, ne znam. Jedno znam: bio sam slijep, a sada vidim.” **26** Tada su ga upitali: “Što ti je učinio? Kako ti je otvorio oči?” **27** Odgovorio im je: “Već sam vam rekao, ali me niste slušali. Zašto to opet želite čuti? Zar i vi želite postati njegovi učenici?” **28** Nato su ga izvrijedali i rekli: “Ti si njegov učenik,

Iv 9:14* Doslovno: “sabat”. Vidi bilješku za Mt 12:1.

Iv 9:22* Ili: “Pomazanika, Mesiju”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

a mi smo učenici Mojsijevi. **29** Mi znamo da je Mojsiju govorio Bog,^a a za ovoga ne znamo odakle je."^b **30** Nato im je čovjek rekao: "To i jest čudno^c da vi ne znate odakle je, a meni je otvorio oči. **31** Znamo da Bog ne uslišava grešnike,^d nego ako je tko bogobožan i vrši njegovu volju, njega uslišava."^e **32** Nikada se još nije čulo da je tko otvorio oči čovjeku slijepom od rođenja. **33** Da on nije od Boga,^f ne bi mogao ništa učiniti."^g **34** A oni su mu odvratili: "Sav si se u grijesima rodio,^g i ti da nas učiš?" I izbacili su ga!^h

35 Isus je čuo da su ga izbacili. Našao ga je i upitao ga: "Vjeruješ li ti u Sina čovječjega?"ⁱ **36** Čovjek je odgovorio: "A tko je on, gospodine, da vjerujem u njega?" **37** Isus mu je rekao: "Vidio si ga. To je onaj koji govori s tobom."^j **38** Tada je on rekao: "Vjerujem u njega, Gospodine!" I poklonio mu se.^k **39** A Isus je rekao: "Radi ovog suda^l ja sam došao u ovaj svijet: da progledaju oni koji ne vide,^m a koji vide, da oslijepe."ⁿ **40** To su čuli neki od farizeja koji su bili s njim i upitali su ga: "Zar smo i mi slijepi?"^o **41** Isus im je odgovorio: "Da ste slijepi, ne biste imali grijeha. Ali vi sad kažete: 'Vidimo.'^p Zato vaš grijeh^r ostaje."

10 "Zaista, zaista, kažem vam, tko u ovcinjak ne ulazi na vrata,^s nego se penje negdje drugdje, taj je lopov i pljačkaš.^t **2** A onaj koji na vrata ulazi^u pastir^v je ovaca.^z **3** Njemu vratar^a otvara i

9. poglavlje

a Ps 103:7
b Iv 8:14
c Iv 3:10
d Ps 66:18
Izr 28:9
Iza 1:15
Eze 8:18
Mi 3:4
Za 7:13
e Ps 34:15
Izr 15:29
Dj 10:35
f Iv 3:2
g Iv 5:36
h Iv 9:2
Iv 16:2
i 11v 5:13
j Iv 4:26
k 1Sa 25:23
Mt 8:2
Mt 9:18
l Iv 12:47
m Lk 4:18
Iv 12:46
n Iza 29:14
Mt 11:25
Mt 13:13
Iv 3:19
Dj 28:26
Ri 1:28
2Pe 1:9
o Mt 15:14
Ri 2:19
Ot 3:17
p Izr 26:12
2Ko 4:4
r Iv 15:22

10. poglavlje

s Iv 10:7
t Mt 7:15
u Iv 10:9
v Mt 26:31
Iv 10:11
z Mk 14:27
Lk 12:32
a Mi 3:1
Lk 1:17
Iv 3:28

Desni stupac

a Iv 10:27
b Mt 4:20
Mt 9:9
Ot 14:4
c Ot 3:20
d Ot 2:2
e Ga 1:8
Kol 2:8
f Iv 16:25
g Iv 14:6
h Jr 23:1
Eze 34:2
i Dj 5:36
j Ef 2:18
k Iv 21:17
l Job 24:14
Mt 7:15
m Dj 20:29
2Pe 2:1
n Eze 34:23
Mt 9:36
o 1Sa 17:35
Iza 53:7
He 13:20
p Job 7:2
Za 11:16
r Dj 20:29
s 1Pe 5:2
t Mk 12:40
u Iv 10:27

ovce^a slušaju glas njegov. On svoje ovce zove po imenu i izvodi ih. **4** A kad sve svoje izvede, ide pred njima i ovce idu za njim,^b jer poznaju glas njegov.^c **5** A za strancem neće ići, nego će pobjeći^d od njega, jer ne poznaju glas stranaca."^e **6** Isus im je ispričao tu usporredbu, ali oni nisu shvatili što im je time htio reći.^f

7 Zato je Isus ponovno rekao: "Zaista, zaista, kažem vam, ja sam vrata^g ovacama. **8** Svi koji su došli prije mene lopovi su i pljačkaši,^h ali ovce ih nisu slušale.ⁱ **9** Ja sam vrata.^j Tko uđe kroz mene, bit će spašen. Ulazit će i izlaziti i naći će pašu.^k **10** Lopov^l ne dolazi osim da ukrade, zakolje i uništi.^m Ja sam došao da imaju život, da ga imaju u izobilju. **11** Ja sam pastir dobri.ⁿ Pastir dobri polaže život svoj za ovce.^o **12** Najamnik,^p koji nije pastir i nije vlasnik ovaca, vidi vuka kako dolazi, pa ostavlja ovce i bježi, a vuk ih grabi i rastjeruje.^r **13** On bježi jer je najamnik^s i nije mu stalo do ovaca.^t **14** Ja sam pastir dobri i poznajem svoje ovce^u i moje ovce poznaju mene,^v **15** kao što Otac poznaje mene i kao što ja poznajem Oca.^z I svoj život^a polažem za ovce.^a

16 Imam i druge ovce,^b koje nisu iz ovog tora.^c Moram i njih dovesti i one će slušati glas moj,^d pa će sve biti jedno stado s jednim pastirom.^e

v 11v 5:20; z Mt 11:27; a Mt 20:28; Iv 15:13; 11v 3:16; b Ps 45:14; Mt 25:33; Ot 7:9; c Lk 12:32; Iv 10:1; d 1Mo 49:10; e Eze 34:23; Eze 37:24; 1Pe 5:4.

17 Zato me i ljubi Otac,^a jer ja polažem svoj život^b da bih ga opet primio. **18** Nitko mi ga ne oduzima, nego ga ja sam od sebe polažem. Imam vlast položiti ga i imam vlast opet ga primiti.^c Takvu sam zapovijed^d primio od Oca svojega.”

19 I opet je među Židovima došlo do podjele^e zbog tih riječi. **20** Mnogi su od njih govorili: “Opsjednut je demonom^f i luduje. Zašto ga slušate?” **21** Drugi su govorili: “To nisu riječi opsjednuto^g čovjeka. Zar demon može slijepima otvoriti oči?”

22 U to je vrijeme u Jeruzalemu bio Blagdan posvećenja.* Bila je zima. **23** Isus je hodao hramom po Salamunovu trijemu.^h **24** Tada su ga Židovi okružili i rekli mu: “Dokle ćeš nam duše držati u neizvjesnosti? Ako si ti Krist,^g reci nam otvoreno!”ⁱ **25** A Isus im je odgovorio: “Rekao sam vam, ali ne vjerujete. Djela koja ja činim u ime Oca svojega, ona svjedoče o meni.^j **26** Ali vi ne vjerujete, jer niste od mojih ovaca.^k **27** Moje ovce^l slušaju glas moj, ja ih poznajem i one idu za mnom.^m **28** Ja im dajem vječni životⁿ te nikada neće propasti^o i nitko ih neće ugrabiti iz ruke moje.^p **29** Ono što mi je Otac^r moj dao veće je od svega drugoga.^s I nitko ih ne može ugrabiti iz ruke Očeve.^t **30** Ja i Otac jedno smo.”^u

Iv 10:22* Blagdan posvećenja (Hanuka) je spomen na oslobođenje Židova od sirijsko-grčke prevlasti i na ponovno posvećenje jeruzalemskog hrama Jehovi. **24*** Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

10. poglavlje

- a Iv 17:23
- b Iza 53:12
- Flp 2:8
- He 2:9
- He 12:2
- c Iv 2:19
- Dj 2:24
- d Iv 14:31
- e Lk 12:51
- Iv 7:12
- Iv 9:16
- f Mt 11:18
- Mk 3:30
- Lk 7:33
- g Dj 3:11
- Dj 5:12
- h Mt 26:63
- i Mk 8:30
- j Iv 3:2
- Iv 5:36
- Iv 10:38
- Iv 14:10
- Dj 2:22
- k Iv 6:64
- Iv 8:47
- Iv 11:46
- l Lk 15:6
- Iv 10:3
- m Mt 4:20
- Mt 9:9
- Ot 14:4
- n Iv 5:24
- Iv 17:2
- o Iv 6:37
- p Iv 18:9
- r Iv 14:28
- s Iv 17:2
- t Iv 17:24
- 1 Pe 1:5
- u Iv 10:38
- Iv 17:11
- Iv 17:21

Desni stupac

- a Iv 8:59
- b 3Mo 24:16
- Mt 9:3
- Mt 26:65
- c Iv 5:18
- Flp 2:6
- d Iv 15:25
- e Ps 82:6
- 1Ko 8:5
- f Ps 82:1
- g Mt 5:17
- Lk 16:17
- h Lk 1:35
- Iv 5:18
- i Iv 5:36
- j Iv 14:10
- k Iv 17:21
- l Iv 7:30
- m Lk 4:30
- n Iv 1:28
- o Iv 1:29
- Iv 3:30
- p Iv 8:30
- Iv 11:45

11. poglavlje

- r Lk 10:38
- s Mt 26:7
- Mk 14:3
- Iv 12:3

31 Tada su Židovi opet pograbili kamenje da ga kame-
nuju.^a **32** A Isus im je rekao: “Pokazao sam vam mnoga dobra djela Očeva. Za koje me od tih djela kamenujete?” **33** Židovi su mu odgovorili: “Ne kamenujemo te zbog dobrog djela, nego zbog hule,^b zato što se ti, premda si čovjek, praviš bogom.”^c **34** A Isus im je odvratio: “Nije li zapisano u vašem Zakonu:^d ‘Ja sam rekao: ‘Bogovi ste’?”^e **35** Ako je ‘bogovima’^f nazvao one protiv kojih je Bog govorio — a Pismo se ne može poništiti^g — **36** kako onda vi onome kojega je Otac posvetio i poslao u svijet kažete: ‘Huliš’, zato što sam rekao: ‘Sin sam Božji’?”^h **37** Ako ne činim djelaⁱ Oca svojega, nemojte mi vjerovati. **38** Ali ako ih činim, sve ako i ne vjerujete meni, vjerujte djelima,^j da spoznate i znate da je Otac u zajedništvu sa mnom i ja u zajedništvu s Ocem.”^k **39** Nato su ga opet pokušali uhvatiti,^l ali on im je umaknuo.^m

40 I tako je opet otišao preko Jordana na mjesto gdje je Ivan u početku krštavaoⁿ i ostao je ondje. **41** A mnogi su došli k njemu i rekli mu: “Ivan, istina, nije učinio nijedno čudo, ali što je god Ivan rekao o ovom čovjeku bila je istina.”^o **42** I mnogi su ondje povjerovali u njega.^p

11 Neki čovjek po imenu Lazar bio je bolestan. Bio je iz Betanije, iz sela Marije i njezine sestre Marte.^r **2** Bila je to ona Marija koja je namazala Gospodina mirisnim uljem^s i obrisala mu noge

svojom kosom.^a Njezin je brat Lazar bio bolestan. **3** Stoga su njegove sestre poručile Isusu: "Gospodine, evo, tvoj je ljubljani prijatelj^b bolestan." **4** Čuvši to, Isus je rekao: "Ova bolest nije na smrt, nego je na slavu Božju,^c da bi po njoj bio proslavljen Sin Božji."

5 A Isus je ljubio Martu, njezinu sestru i Lazara. **6** No kad je čuo da je on bolestan, ostao je još dva dana u mjestu u kojem je bio. **7** A potom je rekao učenicima: "Podimo opet u Judeju!" **8** A učenici su ga upitali: "Učitelju,^d Judejci su te upravo htjeli kamenovati!^e Zar opet ideš onamo?" **9** Isus je odgovorio: "Zar danje svjetlo ne traje dvanaest sati? Ako tko hoda po danu,^f ne spotiće se, jer vidi svjetlo ovoga svijeta. **10** No ako tko hoda po noći,^g spotiće se, jer nema svjetla u njemu."

11 To je rekao, a zatim je dodao: "Naš je prijatelj Lazar zaspao, ali idem ga probuditi."^h **12** Nato su mu učenici rekli: "Gospodine, ako spava, ozdravit će." **13** No Isus je govorio o njegovoj smrti, a oni su mislili da govori o spanjanju, o snu. **14** Tada im je Isus otvoreno rekao: "Lazar je umro.ⁱ **15** Zbog vas se radujem što nisam bio ondje, da biste vjerovali. No podimo k njemu!" **16** Tada je Toma, zvani Blizanac, rekao ostalim učenicima: "Podimo i mi, da umremo s njim!"^j

17 Kad je Isus stigao, rekli su mu da je Lazar već četiri dana u grobu.^k **18** A Beta-

11. poglavlje

a Lk 7:38

b Iv 11:36

c Iv 9:3

d Iv 1:38

e Iv 8:59

Iv 10:31

f Iv 9:4

g Iza 5:20

Iv 12:35

I Iv 2:11

h Ps 13:3

Mt 9:24

Dj 7:60

IKo 15:6

IKo 15:51

i Pr 9:5

j Iv 11:8

k Mt 8:28

Iv 5:28

Desni stupac

a 1Lje 7:22

Job 2:11

b Lk 10:39

c Iv 11:32

d Iv 9:31

e 1So 4:14

f Iza 26:19

Da 12:2

Iv 5:29

Dj 24:15

He 11:35

Ot 20:12

g Iv 1:4

Iv 14:6

Kol 3:4

I Iv 1:2

Ot 1:18

h Iv 5:24

i Iv 8:51

j MI 3:1

Iv 4:42

Iv 6:14

k Mt 23:8

Iv 13:13

l Iv 11:19

m Iv 11:17

nija je bila blizu Jeruzalema, udaljena oko petnaest stadija.*

19 I mnogo je Židova već došlo Marti i Mariji da bi ih utješili^a zbog brata njihova. **20** Kad je Marta čula da Isus dolazi, pošla mu je u susret, a Marija^b je ostala u kući. **21** I Marta je rekla Isusu: "Gospodine, da si bio ovdje, brat moj ne bi umro.^c **22** Ali i sada znam da će ti Bog dati sve što od njega zatražiš."^d **23** Nato joj je Isus rekao: "Brat će tvoj ustati."^e **24** Marta mu je odgovorila: "Znam da će ustati o uskrsnuću^f u posljednji dan." **25** Tada joj je Isus rekao: "Ja sam uskrsnuće i život.^g Tko vjeruje u mene, ako i umre, oživjet će.^h **26** I svatko tko živi i vjeruje u mene, nikada neće umrijeti.ⁱ Vjeruješ li to?"

27 Odgovorila mu je: "Da, Gospodine, ja vjerujem da si ti Krist,^{*} Sin Božji, onaj koji treba doći u svijet."^j **28** Kad je to rekla, otišla je i pozvala sestru svoju Mariju i krišom joj rekla: "Učitelj^k je ovdje i zove te." **29** Kad je ona to čula, brzo je ustala i pošla k njemu.

30 Isus, naime, još nije bio došao u selo, nego je još uvijek bio na mjestu gdje ga je susrela Marta. **31** Kad su Židovi koji su s Marijom bili u kući^l i tješili je vidjeli da je brzo ustala i izašla, pošli su za njom, misleći da je otišla do groba^m da ondje plače. **32** A kad je Marija došla onamo gdje je bio Isus i kad ga je ugledala, bacila mu se pred noge i rekla mu: "Gospodine, da si bio ovdje, brat moj

Iv 11:18* Oko 3 kilometra. Vidi dodatak 13. 27* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

ne bi umro.”^a **33** Kad je Isus vidio kako plače ona i Židovi koji su došli s njom, bio je duboko dirnut i potresen.*

34 I upitao je: “Gdje ste ga položili?” Odgovorili su mu: “Gospodine, dođi i vidi!” **35** I Isus je zaplakao.^b **36** Tada su Židovi rekli: “Pogledajte kako ga je ljubio!”^c **37** A neki od njih rekli su: “Zar on, koji je slijepcu otvorio oči,^d nije mogao spriječiti njegovu smrt?”

38 Tada je Isus, opet duboko potresen, otišao do groba.^e To je zapravo bila pećina, a na otvoru je ležao kamen.^f

39 I Isus je zapovjedio: “Odmaknite kamen!”^g A Marta, sestra umrloga, rekla mu je: “Gospodine, sada već sigurno zaudara, jer je četvrti dan otkako je umro.” **40** A Isus joj je rekao: “Nisam li ti rekao da ćeš, budeš li vjerovala, vidjeti slavu Božju?”^h

41 Tada su odmaknuli kamen. A Isus je podigao oči prema nebuⁱ i rekao: “Oče, hvala ti što si me uslišio.^j **42** Ja sam znao da me uvijek uslišavaš, ali rekao sam to zbog naroda^k koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao.”^l **43** Rekavši to, povikao je na sav glas: “Lazare, izadi!”^m **44** I umrli je izašao. Noge i ruke bile su mu omotane zavojima,ⁿ a lice mu je bilo omotano platnom. Tada im je Isus rekao: “Odmotajte ga i pustite neka ide!”

45 Nato su mnogi od Židova koji su bili došli k Mariji i vidjeli što je učinio povjerovali u njega.^o **46** A neki od njih otišli su farizejima i ispričali im

11. poglavlje

- a Iv 11:21
- b Lk 19:41
Ri 12:15
He 4:15
- c Iv 11:3
- d Iv 9:6
- e Mt 8:28
Iv 5:28
- f Mt 27:60
Mk 15:46
- g Mk 16:3
Iv 20:1
- h Iv 9:3
- i Mt 14:19
Mk 7:34
- j 1Iv 5:14
- k Iv 12:30
- l Iv 6:29
Iv 17:8
- m Lk 7:14
- n Mt 27:59
Iv 20:7
- o Iv 2:23
Iv 10:42
Iv 12:11

Desni stupac

- a Lk 16:31
- b Ps 2:2
- c 4Mo 14:11
Iv 7:31
Iv 12:37
Dj 4:16
- d Iv 12:19
- e Da 9:26
Dj 28:17
- f Mt 24:15
Dj 6:13
- g Mt 26:3
Lk 3:2
Dj 4:6
- h Iv 18:14
- i Lk 2:34
- j Iza 49:6
Jk 1:1
1Iv 2:2
- k Iv 17:21
Ga 3:28
Ef 2:14
Ef 3:6
- l Mt 26:4
Mt 26:59
Iv 5:18
- m Mt 10:23
Dj 12:17
- n Iv 7:1
- o 2Sa 13:23
2Lje 13:19
- p 2Mo 12:14
5Mo 16:1
Iv 2:13
Iv 5:1
Iv 6:4
Iv 12:1
- r 2Lje 30:17

12. poglavlje

- s Mk 11:1
- t Iv 11:1
Iv 11:43

što je Isus učinio.^a **47** Stoga su glavari svećenički i farizeji sazvali Sudbeno vijeće^{*b} i rekli: “Što da radimo? Ovaj čovjek čini mnoga čuda.^c **48** Ako ga pustimo tako, svi će povjerovali u njega^d i Rimljani^e će doći i uzeti nam i naš hram^f i naš narod.” **49** Ali jedan od njih, Kajfa, koji je te godine bio veliki svećenik,^g rekao im je: “Ništa vi ne znate **50** i ne shvaćate da je bolje za vas da jedan čovjek umre za narod,^h nego da cijeli narod strada.”ⁱ **51** No to nije rekao sam od sebe. Nego, budući da je te godine bio veliki svećenik, prokrovao je da Isus treba umrijeti za narod, **52** i ne samo za narod nego i zato da Božju djecu koja su rasijana^j skupi u jedno.^k **53** Tako su se toga dana dogovorili da ga ubiju.^l

54 Stoga se Isus više nije javno kretao^m među Židovima,ⁿ nego je odatle otišao u kraj blizu pustinje, u grad koji se zove Efrajim,^o i ondje je ostao s učenicima. **55** A približavala se Židovska Pasha^p i mnogi iz tog kraja otišli su u Jeruzalem prije Pashe da se obredno očiste.^r **56** I tražili su Isusa te govorili jedni drugima dok su bili u hramu: “Što mislite? Zar neće doći na blagdan?” **57** A glavari svećenički i farizeji izdali su zapovijed da svatko tko dozna gdje je Isus mora to dojaviti, kako bi ga uhvatili.

12 Tako je Isus šest dana prije Pashe došao u Betaniju,^s gdje je bio Lazar^t kojeg je podigao iz mrtvih. **2** Ondje

Iv 11:33* Ili: “zajecao je u duhu i uznemirio se”.

Iv 11:47* Vidi bilješku za Mt 26:59.

su mu priredili večeru. Marta^a je posluživala,^b a Lazar je bio jedan od onih koji su s njime bili za stolom.^c **3** Marija je tada uzela libru* skupocjenog mirisnog ulja, pravog narda,^d i namazala noge Isusu te mu ih obrisala svojom kosom.^e I kuća se ispunila mirisom ulja. **4** A Juda Iskariot,^f jedan od njegovih učenika, koji ga je trebao izdati, rekao je: **5** "Zašto se ovo mirisno ulje^g nije prodalo za tristo denara* i to dalo siromasima?"^h **6** No to nije rekao zato što se brinuo za siromahe, nego zato što je bio lopovⁱ — imao je kutiju za novac^j te je uzimao što se u nju stavljalo. **7** Nato je Isus rekao: "Pustite je! Neka to izvrši za nam mojeg ukopa!"^k **8** Jer siromahe uvijek imate^l uza se, ali mene nećete imati uvijek."

9 Silno mnoštvo Židova saznalo je da je on ondje, pa su došli, ne samo zbog Isusa nego i da vide Lazara, kojega je on podigao iz mrtvih.^m **10** A glavari svećenički dogovorili su se da ubiju i Lazara,ⁿ **11** jer su zbog njega mnogi Židovi odlazili onamo i povjerovali u Isusa.^o

12 Sutradan je veliko mnoštvo koje je došlo na blagdan čulo da Isus dolazi u Jeruzalem, **13** pa je uzelo palmine grane^p i izašlo mu u susret. I stali su vikati:^r "Spasi ga, molimo te!^s Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Jehovino,^t kralj^u Izraelov!" **14** A kad je Isus našao magare,^v sjeo je

Iv 12:2* Doslovno: "ležali za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10. **3*** Otprilike 330 grama. **5*** Vidi bilješku za Mk 14:5.

12. poglavlje

- a Lk 10:40
- b Mt 27:55
- Mk 15:41
- c Mt 26:6
- Mk 14:3
- d Pj 1:12
- Mt 26:7
- e Lk 7:38
- Iv 11:2
- f Mt 26:47
- Mk 14:10
- Lk 22:48
- Iv 13:29
- Dj 1:16
- g Mt 26:8
- Mk 14:4
- Lk 7:46
- h Mt 19:21
- Mk 14:5
- i 2Mo 20:15
- Izr 26:25
- j Iv 13:29
- k Mt 26:12
- Mk 14:8
- Iv 19:40
- l 5Mo 15:11
- Mt 26:11
- Mk 14:7
- m Iv 11:43
- n Izr 1:16
- Lk 16:31
- o Iv 7:31
- Iv 11:45
- p Mt 21:8
- Mk 11:8
- Ot 7:9
- r Mt 21:9
- Mk 11:9
- s Ps 118:25
- t Ps 118:26
- u Iv 1:49
- v 1Kr 1:33
- Mt 21:7
- Mk 11:7
- Lk 19:35

Desni stupac

- a 1Kr 1:34
- b Za 9:9
- c Lk 18:34
- d Iv 7:39
- e Lk 24:45
- Iv 14:26
- f Iv 11:1
- Iv 11:43
- g Mt 21:15
- Lk 19:37
- h Iv 4:54
- i Lk 19:39
- j Iv 3:26
- Iv 11:48
- Dj 5:28
- k Dj 17:4
- l Iv 1:44
- m Lk 19:3
- Lk 23:8
- n Iv 13:32
- Iv 17:1
- o Mt 16:21
- Ri 14:9
- 1Ko 15:36
- p Mt 10:28
- Ot 12:11
- r Mt 16:25
- Mk 8:35
- Lk 9:24
- s Iv 14:3
- Iv 17:24
- 1So 4:17

na njega, kao što je napisano: **15** "Ne boj se, kćeri sionska! Gle, kralj tvoj dolazi^a sjedeći na mladuncu magaričinu."^b **16** Njegovi učenici isprva nisu tome obraćali pažnju,^c ali kad se Isus proslavio,^d prisjetili su se da je to bilo napisano za njega i da su mu upravo to učinili.^e

17 Tako je narod koji je bio s njim kad je pozvao Lazara^f iz groba i podigao ga iz mrtvih svjedočio o svemu tome.^g

18 Zato mu je silan narod izašao u susret, jer je čuo da je učinio to čudo.^h **19** A farizejiⁱ su rekli među sobom: "Vidite da ništa ne postižete. Eno, svijet je otišao za njim!"^j

20 Među onima koji su došli pokloniti se Bogu* na blagdan bilo je i nekih Grka.^k **21** Oni su pristupili Filipu,^l koji je bio iz Betsaide u Galileji, i zamolili ga: "Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa."^m **22** Filip je otišao i rekao to Andriji, a zatim su Andrija i Filip otišli i rekli to Isusu.

23 A Isus im je odvratio: "Došao je čas da Sin čovječji bude proslavljen."ⁿ **24** Zaista, zaista, kažem vam, ako zrno pšenice ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo. Ali ako umre,^o donosi obilan urod. **25** Tko ljubi svoj život,* uništava ga, a tko mrzi svoj život^p u ovom svijetu, sačuvat će ga za život vječni.^r **26** Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom. I gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga.^s Ako mi

Iv 12:20* Ili: "iskazati štovanje Bogu; izvršiti čin obožavanja". **25*** Doslovno: "dušu".

tko bude služio, Otac će mu iskazati čast.^a **27** Sada mi je duša uznemirena.^b Što da kažem? Oče, spasi me od ovog časa!^c Ali zato sam i došao do ovoga časa. **28** Oče, proslavi ime svoje!" Nato je glas^d došao s neba: "Proslavio sam ga i opet ću ga proslaviti!"^e

29 Tada je narod koji je ondje stajao i čuo to rekao da je zagrmjelo. A neki su rekli: "Anđeo mu je govorio." **30** Isus je nato rekao: "Ovaj glas nije bio radi mene, nego radi vas."^f **31** Sada je suđenje ovom svijetu, sada će vladar ovog svijeta^g biti izbačen.^h **32** A kad ja budem podignutⁱ sa zemlje, privući ću k sebi sve vrste ljudi."^j **33** To je rekao da navijesti kakvom će smrću umrijeti.^k **34** Nato mu je narod rekao: "Čuli smo iz Zakona da Krist* ostaje zauvijek.^l Kako onda ti kažeš da Sin čovječji mora biti podignut?^m Tko je taj Sin čovječji?"ⁿ **35** Isus im je odvratio: "Svjetlo će još malo biti među vama. Hodajte dok imate svjetlo, da vas tama^o ne nadjača! Tko hoda u tami, ne zna kamo ide.^p **36** Dok imate svjetlo, vjerujte u svjetlo, da budete sinovi svjetla!"^r

Isus je to rekao, a onda je otišao i sakrio se od njih. **37** Iako je pred njima učinio tolika čuda, oni nisu povjerovali u njega, **38** tako da se ispunila riječ koju je rekao prorok Izaija: "Jehova, tko je povjerovao u ono što smo čuli?"^s Kome se otkrila mišica Jehovina?"^t **39** A nisu mo-

Iv 12:34* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vi-di bilješku za Mt 2:4.

12. poglavlje

- a 1Sa 2:30
- Izr 27:18
- b Ps 6:3
- Mt 26:38
- Mk 14:34
- c Lk 12:50
- Lk 22:42
- He 5:7
- d Mt 3:17
- Mt 17:5
- Mk 1:11
- Mk 9:7
- Lk 3:22
- Lk 9:35
- 2Pe 1:17
- e Iv 17:1
- f Iv 11:42
- g Iv 14:30
- Iv 16:11
- Dj 26:18
- 2Ko 4:4
- Ef 2:2
- Ilv 5:19
- h Lk 10:18
- Ot 12:9
- i Iv 8:28
- j Ri 5:18
- He 2:9
- k Iv 18:32
- Dj 5:30
- l Ps 89:36
- Ps 110:4
- Iza 9:7
- m Iv 3:14
- Iv 20:9
- n Da 7:13
- o Jr 13:16
- p Iv 11:10
- r Ef 5:8
- s Ri 10:16
- t Iza 53:1

Desni stupac

- a 2Mo 4:21
- b Iza 6:10
- Mt 13:14
- Mk 4:12
- Dj 28:27
- c Iza 6:1
- d Iv 19:38
- e Izr 29:25
- Iv 7:13
- Iv 9:22
- Iv 16:2
- f Iv 5:44
- Ri 2:29
- g Mt 10:40
- Mk 9:37
- 1Pe 1:21
- h Iv 14:9
- i Iv 3:19
- Iv 8:12
- Iv 9:5
- j Iv 12:35
- k Iv 3:17
- Iv 5:45
- Iv 8:15
- l Iv 3:16
- m 5Mo 18:19
- n 5Mo 18:18
- Iv 8:38
- Iv 14:10
- o Iv 6:40
- Iv 17:2
- p Iv 3:34

13. poglavlje

- r Mt 26:2
- Iv 12:23
- Iv 17:1
- s Iv 16:28
- Iv 17:11

gli vjerovati, jer je Izaija također rekao: **40** "Zaslijepio im je oči i otvrdnuo im srca,^a da očima ne vide i srcima ne razumiju i da se ne obrate i da ih ne izliječim."^b **41** Izaija je to rekao jer je vidio slavu njegovu^c i govorio je o njemu. **42** Ipak, i mnogi od poglavara povjerovali su u njega,^d ali zbog farizeja to nisu priznavali, da ne bi bili izopćeni iz sinagoge,^e **43** jer su više voljeli slavu koja dolazi od ljudi nego slavu koju daje Bog.^f

44 A Isus je povikao: "Tko vjeruje u mene, ne vjeruje samo u mene nego i u onoga koji me poslao.^g **45** I tko gleda mene, gleda i onoga koji me poslao.^h **46** Ja sam došao u svijet kao svjetlo,ⁱ da nitko tko vjeruje u mene ne ostane u tami.^j **47** A ako tko čuje moje riječi, a ne drži ih, ja ga ne osuđujem. Jer nisam došao osuditi svijet,^k nego spasiti svijet.^l **48** Tko odbacuje mene i ne prima ono što ja kažem, ima suca svojega. Riječ^m koju sam govorio — ona će mu suditi u posljednji dan. **49** Jer ja nisam govorio sam od sebe, nego mi je sam Otac koji me poslao dao zapovijed što da kažem i što da govorim.ⁿ **50** I znam da njegova zapovijed znači vječni život.^o Stoga ono što ja govorim, govorim onako kako mi je rekao Otac."^p

13 Pred Pashu, Isus je znao da je došao njegov čas^r da ode s ovoga svijeta k Ocu.^s Budući da je ljubio svoje koji su bili u svijetu,^t iskazivao

t Iv 15:9; Iv 17:9; Ga 2:20; Ef 5:2; 1Iv 3:16.

im je ljubav do kraja. **2** Za vrijeme večere, kad je Đavo već bio stavio u srce Jude Iskariota,^a sina Šimunova, namjeru da ga izda,^b **3** Isus je, znajući da mu je Otac sve dao u ruke^c te da je došao od Boga i da ide k Bogu,^d **4** ustao od večere i odložio svoje haljine, uzeo ručnik i opasao se.^e **5** Zatim je ulio vodu u posudu i počeo prati noge^f učenika i brisati ih ručnikom kojim je bio opasan. **6** Kad je došao do Šimuna Petra, on mu je rekao: "Gospodine, zar ćeš ti meni prati noge?"^g **7** Isus mu je odgovorio: "Ono što ja činim ti sada ne razumiješ, ali poslije ćeš razumjeti."^h **8** A Petar mu je rekao: "Nikada ti meni nećeš prati noge!" Isus mu je odvratio: "Ako te ne operem,ⁱ nećeš biti u zajedništvu sa mnom." **9** Tada mu je Šimun Petar rekao: "Gospodine, onda mi nemoj oprati samo noge nego i ruke i glavu!" **10** A Isus mu je odvratio: "Onome tko se okupao^j ne treba prati ništa osim nogu, jer je sav čist. I vi ste čisti, ali ne svi." **11** Znao je, naime, tko će ga izdati.^k Zato je rekao: "Niste svi čisti."

12 Kad im je oprao noge, obukao je svoje haljine i vratio se za stol te im rekao: "Shvaćate li što sam vam učinio? **13** Vi mi se obraćate sa 'Učitelju'^l i 'Gospodine',^m i s pravom to govorite, jer to i jesam."ⁿ **14** Dakle, ako sam ja, Gospodin i Učitelj, vama oprao noge,^o i vi trebate jedan drugome prati noge.^p **15** Dao sam vam primjer da i vi činite onako kako sam ja učinio

13. poglavlje

- a Mt 15:19
Lk 22:3
Iv 13:27
Dj 1:25
b Mt 26:16
Mt 26:24
Mk 14:11
c Mt 11:27
Dj 2:36
1Ko 15:27
He 2:8
d Iv 16:28
e Flp 2:7
f 1Mo 18:4
Lk 7:44
g Lk 9:48
1Pe 5:3
h Iv 13:12
i Ps 51:2
1Ko 6:11
Ef 5:26
Tit 3:5
He 10:22
j 2Ko 7:1
Ef 4:22
k Iv 6:64
l Iv 1:38
m Lk 2:11
n Mt 23:8
1Ko 8:6
Flp 2:11
o Lk 22:27
p Mt 20:26
Lk 9:48
Lk 22:26
Ri 12:10
Ga 5:13
1Pe 5:5

Desni stupac

- a Mt 23:3
Flp 2:5
1Pe 2:21
1Iv 2:6
b Mt 10:24
Lk 6:40
Iv 15:20
c Mt 7:24
Lk 11:28
Jk 1:25
d Iv 15:16
Ef 1:4
2So 2:13
2Ti 2:10
e Iv 17:12
f Ps 41:9
Mt 26:23
g Mt 24:25
Iv 14:29
Iv 16:4
h Mt 22:3
Ga 4:14
i Mt 10:40
Mt 25:40
j Mt 26:21
Mk 14:18
Lk 22:21
Iv 6:70
Dj 1:16
k Mt 26:22
Lk 22:23
l Iv 19:26
Iv 20:2
m Iv 21:20
n Mt 26:23
o Ps 109:6
Lk 22:3

vama.^a **16** Zaista, zaista, kažem vam, rob nije veći od gospodara svojega, niti je onaj tko je poslan veći od onoga koji ga je poslao.^b **17** Ako to znate, sretni ste ako tako i činite.^c **18** Ne govorim o svima vama. Ja znam one koje sam izabrao.^d Ali neka se ispune riječi iz Pisma:^e 'Onaj koji je jeo kruh moj, podigao se* na mene.'^f **19** Već sada vam to govorim, prije nego se dogodi,^g da biste, kad se dogodi, vjerovali da sam ja ono što kažem da jesam. **20** Zaista, zaista, kažem vam, tko prima onoga kojega ja šaljem, prima i mene.^h A tko prima mene, prima i onoga koji je mene poslao."ⁱ

21 Rekavši to, Isus se uznemirio* te je potvrdio: "Zaista, zaista, kažem vam, jedan će me od vas izdati."^j **22** A učenici su pogledavali jedan drugoga u nedoumici o kome to govori.^k **23** Jedan od njegovih učenika, onaj kojega je Isus naročito ljubio,^l bio je za stolom odmah do Isusa.* **24** Zato mu je Šimun Petar kimnuo i rekao: "Pitaj tko je taj o kome govori!" **25** I ovaj se naslonio na Isusova prsa i upitao ga: "Gospodine, tko je taj?"^m **26** Isus je odgovorio: "To je onaj kojem ću dati zalogaj kruha koji umočim."ⁿ I uzeo je zalogaj, umočio ga i dao Judi, sinu Šimuna Iskariota. **27** Nakon što je Juda primio zalogaj, Sotona je ušao u njega.^o Tada mu je Isus

Iv 13:18* Doslovno: "podigao je petu".
21* Doslovno: "uznemirio se u duhu".
23* Doslovno: "ležao je za stolom Isusu do prsa". Vidi bilješku za Mt 9:10.

rekao: "Što činiš, učini brže!"

28 A nitko od onih što su bili za stolom nije znao zašto mu je to rekao. **29** Budući da je Juda imao kutiju za novac,^a neki su mislili da mu je Isus rekao: "Kupi što nam treba za blagdan", ili da mu je rekao neka da nešto siromasima.^b **30** On je, dakle, primio zalogaj i odmah izašao. A bila je noć.^c

31 Kad je on izašao, Isus je rekao: "Sada je vrijeme da se proslavi Sin čovječji^d i Bog će se proslaviti njime. **32** Sam Bog proslavit će ga,^e odmah će ga proslaviti. **33** Dječice,^f još sam malo s vama. Tražit ćete me, ali kao što sam Židovima rekao: 'Onamo kamo ja idem, vi ne možete doći',^g sada to kažem i vama. **34** Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga! Kao što sam ja ljubio vas,^h tako i vi ljubite jedan drugoga!ⁱ **35** Po tome će svi znati da ste moji učenici, ako budete ljubili jedan drugoga."^j

36 A Šimun Petar ga je upitao: "Gospodine, kamo ideš?" Isus je odgovorio: "Onamo kamo ja idem ti sada ne možeš poći, ali poći ćeš poslije."^k **37** Nato mu je Petar rekao: "Gospodine, zašto sada ne mogu poći za tobom? Život* ću svoj položiti za tebe!"^l **38** Isus mu je odgovorio: "Život ćeš svoj položiti za mene? Zaista, zaista, kažem ti, pijetao neće zapjevati dok me se triput ne odrekneš."^m

14 "Neka se ne uznemiruje srce vaše!ⁿ Vjerujte u Boga^o i u mene vjerujte!^p

Iv 13:37* Doslovno: "dušu".

13. poglavlje

- a Iv 12:6
- b Mt 19:21
- c Mt 26:20
- d Iv 12:23
- Iv 14:13
- e Iv 7:39
- Iv 17:1
- f He 2:13
- g Iv 7:34
- Iv 8:21
- h Iv 15:9
- Ef 5:2
- i 3Mo 19:18
- Iv 15:12
- 1So 4:9
- Jk 2:8
- 1Pe 1:22
- 1Iv 3:14
- j Ri 13:8
- 1Ko 13:8
- Ga 6:2
- 1Iv 4:20
- k Iv 14:3
- 2Pe 1:14
- Ot 14:4
- l Mt 26:33
- Mk 14:29
- Lk 22:33
- m Mt 26:34
- Mk 14:30
- Lk 22:34
- Iv 18:27

14. poglavlje

- n Iv 14:27
- o Mk 11:22
- 1Pe 1:21
- p Ef 1:13

Desni stupac

- a Lk 16:9
- b Lk 12:32
- Kol 1:5
- 1Pe 1:4
- c Dj 1:11
- d Iv 17:24
- Ri 8:17
- 1Ko 15:23
- Flp 1:23
- 1So 4:16
- 2Ti 4:8
- He 10:19
- e 1So 4:17
- f Iv 11:16
- g Iv 13:36
- h Iv 10:9
- Ri 5:2
- Ef 2:18
- He 10:20
- i Iv 1:17
- Ri 15:8
- Ef 4:21
- Kol 2:17
- j Iv 1:4
- Iv 6:63
- Iv 17:3
- Ri 6:23
- Ot 2:10
- k Dj 4:12
- l Mt 11:27
- Iv 1:18
- Iv 8:19
- 1Iv 4:12
- m Iv 5:19
- Iv 8:28
- Kol 1:15
- He 1:3
- n Iv 12:45
- o Iv 10:38
- Iv 17:21
- p Iv 7:16
- Iv 8:28
- Iv 12:49

2 U kući Oca mojega ima mnogo stanova.^a Da nije tako, rekao bih vam. A sada idem pripremiti vam mjesto.^b **3** I kad odem i pripremiti vam mjesto, ponovno ću doći^c i primiti vas u svoj dom,^d da i vi budete tamo gdje sam ja.^e **4** A onamo kamo ja idem, znate put."

5 Tada mu je Toma^f rekao: "Gospodine, ne znamo kamo ideš.^g Kako bismo znali put?"

6 Isus mu je odgovorio: "Ja sam put^h i istinaⁱ i život.^j Nitko ne dolazi Ocu osim preko mene.^k **7** Da ste upoznali mene, upoznali biste i Oca mojega. Odsad ga poznajete i vidjeli ste ga."^l

8 A Filip mu je rekao: "Gospodine, pokaži nam Oca i to nam je dovoljno!"

9 Isus mu je odvratio: "Već sam toliko vremena s vama, a ti me, Filipe, još nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca.^m Kako onda kažeš: 'Pokaži nam Oca'?"ⁿ **10** Zar ne vjeruješ da sam ja u zajedništvu s Ocem i da je Otac u zajedništvu sa mnom?^o Ono što vam ja govorim ne govorim sam od sebe, nego Otac koji ostaje u zajedništvu sa mnom čini svoja djela.^p **11** Vjerujte mi da sam ja u zajedništvu s Ocem i da je Otac u zajedništvu sa mnom. Ako ne vjerujete, vjerujte zbog samih djela.^r **12** Zaista, zaista, kažem vam, tko vjeruje u mene, činit će djela kakva i ja činim. Činit će i veća^s djela od ovih, jer ja odlazim k Ocu.^t **13** I što god zamolite u ime moje, učinit ću, da se Otac

r Iv 5:36; s Mt 21:21; Dj 1:8; Dj 2:41; Kol 1:23; t Dj 2:33.

proslavi u Sinu.^a **14** Ako što zamolite u ime moje, učinit ću.

15 Ako me ljubite, držat ćete moje zapovijedi.^b **16** I ja ću zamoliti Oca i on će vam dati drugog pomoćnika* da bude s vama zauvijek.^c **17** Duh istine,^d kojeg svijet ne može primiti,^e jer ga ne vidi i ne poznaje. A vi ga poznajete, jer ostaje kod vas i u vama je.^f **18** Neću vas ostaviti kao siročad.^g Doći ću k vama. **19** Još malo i svijet me više neće vidjeti,^h ali vi ćete me vidjeti,ⁱ jer ja živim, a i vi ćete živjeti.^j **20** U taj ćete dan spoznati da sam ja u zajedništvu s Ocem svojim i vi u zajedništvu sa mnom i ja u zajedništvu s vama.^k **21** Tko ima moje zapovijedi i drži ih, taj me ljubi.^l A tko ljubi mene, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ga ljubiti i objaviti ću mu se.^m

22 Nato mu je Juda,ⁿ ali ne Iskariot, rekao: "Gospodine, kako to da se namjeravaš objaviti nama, a ne svijetu?"ⁿ

23 Isus mu je odgovorio: "Ako me tko ljubi, držat će moju riječ,^o i moj će ga Otac ljubiti, i doći ćemo k njemu i prebivati s njim.^p **24** Tko me ne ljubi, ne drži moju riječ, a riječ koju slušate nije moja, nego je od Oca koji me poslao.^r

25 Ovo sam vam govorio dok sam boravio s vama. **26** A pomoćnik,* sveti duh, kojega će Otac poslati u ime moje, on će vas poučiti svemu i podsjetiti vas na sve što sam vam ja rekao.^s **27** Mir vam ostavljam, mir svoj dajem

Iv 14:16* Ili: "utješiteljja". 26* Ili: "utješitelj".

14. poglavlje

- a Iv 15:16
Iv 16:23
- b Iv 13:34
Iv 15:10
Jk 1:22
Iv 5:3
- c Lk 24:49
Iv 15:26
Iv 16:7
Dj 1:5
Dj 2:4
Ri 8:26
- d Mt 10:20
Iv 16:13
1Ko 2:12
Iv 2:27
- e 1Ko 2:14
- f Ga 4:6
- g Mt 28:20
- h Mt 23:39
- i Iv 16:16
Iv 17:24
- j 1Ko 15:22
- k Iv 10:38
Iv 17:21
- l 1Iv 2:5
1Iv 5:1
- m Lk 6:16
Dj 1:13
- n Iv 7:4
Dj 10:41
- o Iv 15:10
- p 1Iv 2:24
Ot 3:20
- r Iv 5:19
Iv 7:16
Iv 12:49
- s Lk 24:49
Iv 15:26
Iv 16:13
1Iv 2:27

Desni stupac

- a Iv 16:33
Ef 2:14
Flp 4:7
Kol 3:15
2So 3:16
- b Iv 20:17
1Ko 11:3
1Ko 15:28
Flp 2:6
- c Iv 13:19
Iv 16:4
- d Iv 12:31
Iv 16:11
- e Iv 16:33
- f Iv 10:18
Iv 12:49
Iv 15:10
Flp 2:8
1Iv 5:3

15. poglavlje

- g Iza 4:2
- h Ps 80:8
Jr 2:21
1Ko 3:9
- i Mt 15:13
He 6:8
- j Ef 5:26
Tit 2:14
1Iv 1:7
1Iv 1:9
- k 2Pe 1:8
- l Iv 13:10
Iv 17:17
Dj 15:9
1Pe 1:22
- m Iv 6:56
1Ko 12:27
Kol 2:19

vam.^a Ja vam ga ne dajem onako kako ga svijet daje. Neka se ne uznemiruje srce vaše i neka se ne boji! **28** Čuli ste da sam vam rekao: 'Odlazim i vratit ću se k vama.' Ako me ljubite, radovat ćete se što odlazim k Ocu, jer je Otac veći^b od mene. **29** Sada vam to govorim, prije nego se dogodi,^c da biste vjerovali kad se dogodi. **30** Više neću mnogo govoriti s vama, jer dolazi vladar^d svijeta. On nema vlasti nada mnom,^e **31** ali ja činim onako kako mi je Otac zapovjedio^f da bi svijet znao da ljubim Oca. Ustanite, podimo odavde!

15 Ja sam pravi trs,^g a moj je Otac vinogradar.^h

2 Svaku mladicu na meni koja ne donosi plod on uklanja,ⁱ a svaku koja donosi plod čisti,^j kako bi donijela još više ploda.^k **3** Vi ste već čisti zbog riječi Božje koju sam vam govorio.^l **4** Ostanite u zajedništvu sa mnom i ja ću ostati u zajedništvu s vama.^m Kao što mladica ne može sama od sebe donijeti plod ako ne ostanete na trsu, isto tako ne možete ni vi ako ne ostanete u zajedništvu sa mnom.ⁿ **5** Ja sam trs, vi ste mladice. Tko ostaje u zajedništvu sa mnom i ja u zajedništvu s njim, on donosi mnogo ploda,^o jer odvojeni od mene ne možete učiniti ništa. **6** Ako tko ne ostane u zajedništvu sa mnom, izbacuje se van kao beskorisna mladica te se osuši. Takve se mladice onda skupe i bace u vatru te izgore.^p

n Ga 2:20; Ef 2:21; 1Iv 2:6; o Izr 11:30; Ho 14:8; Iv 15:16; Ga 5:22; p Eze 15:4; Mt 3:10; Ri 11:20; He 6:4; He 6:8; 1Iv 2:19.

7 Ako ostanete u zajedništvu sa mnom i moje riječi ostanu u vama, zamolite što god želite i bit će vam.^a **8** Moj se Otac proslavljuje time da donosite mnogo ploda i da budete moji učenici.^b **9** Kao što je Otac ljubio mene,^c i ja sam ljubio vas. Ostanite u mojoj ljubavi! **10** Ako držite moje zapovijedi,^d ostat ćete u mojoj ljubavi, kao što sam ja držao Očeve zapovijedi^e te ostajem u njegovoj ljubavi.

11 Ovo sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna.^f **12** Ovo je moja zapovijed: ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas!^g **13** Nitko nema veću ljubav od ove: da tko život* svoj položi za prijatelje svoje.^h **14** Vi ste prijatelji moji ako činite ono što vam ja zapovijedam.ⁱ **15** Više vas ne nazivam robovima, jer rob ne zna što radi njegov gospodar. Nazivam vas prijateljima,^j jer sam vam obznanio sve što sam čuo od Oca svojega.^k **16** Niste vi izabrali mene, nego sam ja izabrao vas i odredio sam vas da idete i donosite plod^l i da plod vaš ostane, da bi vam Otac dao što ga god zamolite u moje ime.^m

17 Ovo vam zapovijedam: ljubite jedan drugoga.ⁿ **18** Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas.^o **19** Kad biste bili dio svijeta, svijet bi vas ljubio jer biste bili njegovi.^p Ali budući da niste dio svijeta,^r nego sam vas ja izabrao iz svijeta, zato vas svijet mrzi.^s **20** Sjećajte se riječi

Iv 15:13* Doslovno: "dušu".

15. poglavlje

- a Mt 7:7
Iv 16:23
- b Mt 5:16
Iv 13:35
Flp 1:11
- c Iv 3:35
- d Iv 13:34
Iv 14:15
Iv 2:5
Iv 8:29
- e Iv 16:24
Iv 17:13
Iv 1:4
- g Mk 12:31
Iv 13:34
1So 4:9
1Pe 4:8
- h Iv 10:11
Ri 5:7
Ef 5:2
Iv 3:16
- i Mt 12:50
Iv 14:23
- j Lk 12:4
Dj 20:27
- l Mt 28:19
Ri 1:13
Flp 1:22
- m Iv 14:13
- n Iv 13:34
Iv 3:23
- o Mt 10:22
Lk 19:14
Iv 17:14
Iv 3:13
- p Iv 4:5
- r Iv 17:14
Jk 4:4
- s Lk 6:22
1Pe 4:4

Desni stupac

- a Mt 5:11
Mt 10:22
Mt 24:9
2Ti 3:12
1Pe 2:21
- b Iv 16:3
- c Iv 9:41
- d Mt 11:21
Ri 1:20
Jk 4:17
- e Iv 5:23
Iv 2:23
- f Mt 11:23
Iv 7:31
Iv 11:47
- g Iv 9:41
- h 2Mo 20:5
Iv 5:42
- i Ps 35:19
Ps 69:4
Lk 23:22
- j Lk 24:49
Iv 14:26
k 1Iv 5:6
- l Lk 1:2
Lk 24:48
Dj 1:8
Dj 2:22
Dj 5:32
1Pe 5:1

16. poglavlje

- m Mt 11:6
n Iv 9:22
- o Mt 24:9
Dj 8:1
Dj 12:2
Dj 26:11

koje sam vam rekao: 'Rob nije veći od gospodara svojega.' Ako su mene progonili, progono nit će i vas,^a ako su moje riječi držali, držat će i vaše. **21** Ali sve će vam to činiti zbog imena mojega, jer ne poznaju onoga koji me poslao.^b **22** Da nisam došao i govorio im, ne bi imali grijeha,^c ali sada nemaju izgovora za svoj grijeh.^d **23** Tko mrzi mene, mrzi i Oca mojega.^e **24** Da nisam među njima učinio djela koja nitko drugi nije učinio,^f ne bi imali grijeha,^g ali sada su ih vidjeli pa su zamrzili i mene i Oca mojega.^h **25** No to je zato da bi se ispunile riječi napisane u njihovu Zakonu: 'Mrzili su me bez razloga.'ⁱ **26** Kad stigne pomoćnik* kojega ću vam ja poslati od Oca,^j duh istine, koji dolazi od Oca, on će posvjedočiti o meni,^k **27** a i vi ćete svjedočiti,^l jer ste od početka sa mnom.

16 To sam vam govorio da se ne pokolebate u vjeri.^m **2** Izopćivat će vas iz sinagoga.ⁿ Štoviše, dolazi čas kad će svatko tko vas ubije misliti da služi* Bogu.^o **3** A to će činiti jer nisu upoznali ni Oca ni mene.^p **4** Govorio sam vam to da se, kad tome dode čas, sjetite da sam vam to rekao.^r

A to vam nisam rekao u početku, jer sam bio s vama. **5** Ali sada idem k onome koji me poslao,^s a nitko me od vas ne pita: 'Kamo ideš?' **6** Nego

p Iv 8:19; Iv 15:21; Ri 10:2; 1Ko 2:8; r Iv 13:19; Iv 14:29; s Iv 7:33; Iv 13:3.

Iv 15:26* Ili: "utješitelj". 16:2* Ili: "vrši svetu službu".

je žalost^a ispunila vaše srce jer sam vam to rekao. **7** No govorim vam istinu: za vaše je dobro što ja odlazim. Jer ako ne odem, pomoćnik^b neće doći k vama, ali ako odem, poslat ću ga k vama. **8** A kad on dođe, pokazat će svijetu što je grijeh, što pravednost, a što osuda:^c **9** što je grijeh,^d jer ne vjeruju u mene;^e **10** što je pravednost,^f jer idem k Ocu i više me nećete vidjeti; **11** i što je osuda,^g jer je vladar ovoga svijeta osuđen.^h

12 Još vam imam mnogo toga reći, ali sada ne možete nositi.ⁱ **13** No kada dođe on, duh istine,^j uputit će vas u svu istinu, jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti ono što čuje i objavit će vam ono što dolazi.^k **14** On će me proslaviti,^l jer će uzeti ono što čuje od mene i to će vam objaviti.^m **15** Sve što Otac ima moje je.ⁿ Zato sam rekao da od mojeg prima i to vam objavljuje. **16** Još malo, i više me nećete vidjeti,^o a onda još malo, i vidjet ćete me.^p

17 Nato su neki od njegovih učenika upitali jedan drugoga: "Što znači to što nam kaže: 'Još malo, i nećete me vidjeti, a onda još malo, i vidjet ćete me' i 'jer idem k Ocu'?" **18** Govorili su dakle: "Što znači to što kaže 'još malo'? Ne znamo o čemu govori." **19** A Isus je znao^p da ga žele to upitati, pa im je rekao: "Raspravljate li među sobom o tome što sam rekao: 'Još malo, i nećete me vidjeti, a onda još malo, i vi-

16. poglavlje

- a Mt 17:23
Iv 14:1
Iv 16:22
- b Iv 14:16
Iv 14:26
Iv 15:26
Dj 2:33
- c Iv 12:48
Dj 24:25
- d Iv 15:22
Ri 3:20
Ri 7:9
- e Iv 5:38
1So 2:15
- f Iza 42:6
Da 9:24
Ri 4:25
Ri 5:18
- g Iza 42:1
Mt 12:18
Iv 3:18
- h Iv 12:31
Iv 14:30
- i Mk 4:33
1Ko 3:1
- j Iv 16:7
- k Dj 11:28
Dj 16:6
Dj 21:11
1Ti 4:1
- l 1Iv 4:2
- m Iv 15:26
1Iv 2:27
- n Mt 11:27
Iv 3:35
Iv 17:10
- o Iv 7:33
Iv 14:19
- p Iv 2:25

Desni stupac

- a Lk 5:35
- b Mt 28:8
Lk 24:41
Iv 20:20
- c 1Mo 3:16
Iza 26:17
- d Lk 24:52
1Pe 1:8
- e Iv 14:20
- f Flp 4:6
1Pe 5:7
- g Iv 14:13
Iv 15:16
1Iv 5:14
- h Iv 15:11
1Iv 1:4
- i Mt 13:34
Iv 10:6
- j Iv 14:21
- k Iv 3:13
Iv 17:8
- l 1Kr 8:49
Ps 11:4
Iv 13:3
He 9:24
- m Iv 21:17
- n Iv 2:25
- o Iv 17:8
- p Za 13:7
Mt 26:31
Mt 26:56
Mk 14:27

djet ćete me'? **20** Zaista, zaista, kažem vam, vi ćete plakati i naricati, a svijet će se radovati. Vi ćete se žalostiti,^a ali vaša će se žalost pretvoriti u radost.^b **21** Žena je žalosna kad rada jer je došao njezin čas,^c ali kad rodi dijete, više se ne sjeća muke, od radosti što se čovjek rodio na svijet. **22** Tako ste i vi sad žalosni, ali opet ću vas vidjeti i srce će se vaše radovati^d i nitko vam neće oduzeti vašu radost. **23** U taj me dan^e nećete ništa pitati. Zaista, zaista, kažem vam, ako zamolite što^f od Oca, dat će vam u moje ime.^g **24** Dosad niste ništa molili u moje ime. Molite i primit ćete, da vaša radost bude potpuna!^h

25 Ovo sam vam govorio u usporedbama.ⁱ Dolazi čas kad vam više neću govoriti u usporedbama, nego ću vam otvoreno govoriti o Ocu. **26** U taj ćete dan moliti u moje ime. Ne kažem vam da ću ja moliti Oca za vas. **27** Naime, sam vas Otac ljubi jer ste vi ljubili mene^j i vjerovali ste da sam ja izašao kao Očev zastupnik.^k **28** Izašao sam od Oca i došao u svijet. Sada napuštam svijet i odlazim k Ocu.^l

29 A njegovi su učenici rekli: "Evo, sada govoriš otvoreno i ne pričaš nikakvu usporedbu. **30** Sada znamo da sve znaš^m i da te nitko ne treba ništa pitati.ⁿ Zato vjerujemo da si izašao od Boga."^o **31** Isus im je odvratio: "Sada vjerujete? **32** Evo, dolazi čas, i već je došao, kad ćete se raspršiti svaki kući svojoj^p i ostaviti me

samoga. Ali ja nisam sam, jer je Otac sa mnom.^a **33** To sam vam rekao da po meni imate mir.^b U svijetu imate nevolju, ali budite hrabri, ja sam pobjedio svijet!”^c

17 Isus je to rekao, a zatim je podigao oči prema nebu^d i kazao: “Oče, došao je čas! Proslavi sina svojega, da sin proslavi tebe^e **2** i da vlašću koju si mu dao nad svim ljudima^f dade vječni život^g svima koje si mu dao.^h **3** A da bi dobili vječni život,ⁱ trebaju dobro upoznati^j tebe, jedinog pravog Boga,^k i onoga koga si poslao, Isusa Krista.^l **4** Ja sam proslavio^m tebe na zemlji, dovršivši djelo koje si mi dao da izvršim.ⁿ **5** A sada ti, Oče, proslavi mene kod sebe slavom koju sam imao kod tebe prije nego je svijet postao.^o

6 Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz svijeta.^p Bili su tvoji, a ti si ih dao meni i držali su tvoju riječ. **7** Sada su spoznali da je od tebe sve što si mi dao. **8** Jer riječi koje si dao meni ja sam dao njima^r i oni su ih primili i doista su spoznali da sam izašao kao tvoj zastupnik^s te su povjerovali da si me ti poslao.^t **9** Ja za njih molim. Ne molim za svijet,^u nego za one koje si mi dao, jer su tvoji, **10** a sve što je moje tvoje je, i tvoje je moje,^v i ja sam se proslavio među njima.

11 Ja više nisam u svijetu, ali oni jesu u svijetu,^z a ja dolazim k tebi. Sveti Oče, ču-

Iv 17:3* Ili: “trebaju upoznavati” – grčki glagol nesvršenog je vida, što podrazumijeva trajan proces.

16. poglavlje

a Iv 8:29
b Iv 14:27
Ef 2:14
c Dj 14:22
1So 3:4
1Iv 4:4
1Iv 5:4
Ot 3:21

17. poglavlje

d Mt 14:19
Mk 7:34
Iv 11:41
e Iv 12:23
Iv 13:32
f Da 7:14
Mt 28:18
1Ko 15:25
Flp 2:10
He 2:8
g Iza 53:11
Iv 4:14
Iv 6:27
h Iv 6:37
i Lk 10:25
j Ef 4:13
Flp 1:9
1Ti 6:20
2Pe 3:18
k 1Ko 8:4
1So 1:9
1Iv 5:20
l Iv 5:37
m Iv 13:31
Iv 14:13
n Iv 4:34
o Iv 1:1
Iv 8:58
Kol 1:15
p Ps 22:22
Iv 10:29
Dj 15:14
He 2:12
r Iv 6:68
Iv 8:28
Iv 12:49
Iv 14:10
s Iv 16:27
He 3:1
t Iv 16:30
u 1Iv 5:19
v Iv 16:15
z Iv 13:1

Desni stupac

a 1Pe 1:5
Jd 24
b Iv 10:30
Iv 17:21
c Iv 6:39
Iv 10:28
1Iv 5:18
d Iv 18:9
e Mk 14:21
He 10:27
f Ps 41:9
Ps 109:8
Dj 1:20
g Iv 15:11
h 1Iv 3:13
i Iv 8:23
Iv 15:19
Jk 4:4
j Mt 6:13
2So 3:3
1Iv 5:18
k Kol 1:13
l Iv 18:36

vaj ih^a zbog svojeg imena koje si mi dao, da budu jedno, kao što smo i mi.^b **12** Kad sam bio s njima, ja sam ih čuvao^c zbog tvojeg imena koje si mi dao. I sačuvao sam ih i nijedan od njih nije propao^d osim sina propasti,^e da se ispunilo Pismo.^f **13** A sada dolazim k tebi, i ovo govorim u svijetu da bi se ispunili mojom radošću.^g **14** Ja sam im predao tvoju riječ, a svijet ih je zamrzio,^h jer nisu dio svijeta, kao što ni ja nisam dio svijeta.ⁱ

15 Ne molim te da ih uzmeš iz svijeta, nego da ih sačuvaš od Zloga.^j **16** Oni nisu dio svijeta,^k kao što ni ja nisam dio svijeta.^l **17** Posveti^m ih istinom! Tvoja je riječⁿ istina.^o **18** Kao što si ti mene poslao u svijet, tako sam i ja njih poslao u svijet.^p **19** Za njih ja posvećujem sebe, da i oni budu posvećeni^r istinom.

20 Ne molim samo za njih nego i za one koji povjeruju u mene po njihovoj riječi,^s **21** da svi budu jedno,^t kao što si ti, Oče, u zajedništvu sa mnom i ja u zajedništvu s tobom,^u da i oni budu u zajedništvu s nama,^v kako bi svijet vjerovao da si me ti poslao.^z **22** I dao sam im slavu koju si ti dao meni, da budu jedno kao što smo mi jedno,^a **23** ja u zajedništvu s njima i ti u zajedništvu sa mnom, da budu savršeno ujedinjeni,^b kako bi svijet spoznao da si me ti poslao i da ljubiš njih kao što ljubiš mene.

m Dj 15:9; Ef 5:26; 1So 5:23; 2So 2:13; 1Pe 1:22; n Flp 2:16; o Ps 12:6; Ps 119:151; Ps 119:160; Jk 1:18; p Iv 20:21; r 1So 4:7; He 10:10; s Ri 10:17; 1Iv 1:3; t Ri 12:5; 1Ko 1:10; Ga 3:28; 1Iv 1:7; u Iv 10:38; Iv 14:10; v 1Ko 6:17; z Iv 17:8; a Iv 14:20; Iv 17:11; 1Iv 1:3; 1Iv 3:24; b 1Ko 6:17.

24 Oče, želim da i oni koje si mi dao budu sa mnom, tamo gdje sam ja,^a kako bi gledali moju slavu koju si mi dao, jer si me ljubio prije postanka^b svijeta.^c **25** Pravedni^d Oče, svijet te nije upoznao,^e ali ja sam te upoznao, a ovi su spoznali da si me ti poslao.^f **26** I obznanio sam im tvoje ime^g i obznanjivat ću ga, da ljubav kojom si me ljubio bude u njima i ja u zajedništvu s njima.”^h

18 Nakon što je to rekao, Isus se sa svojim učenicima uputio preko doline* Kidrona.ⁱ Ondje je bio vrt u koji su ušli on i njegovi učenici.^j **2** A za to je mjesto znao i Juda, izdajnik njegov, jer se Isus ondje često sastajao sa svojim učenicima.^k **3** Stoga je Juda uzeo četvu vojnika i stražare od glavara svećeničkih i farizeja te došao onamo s bakljama, svjetiljkama i oružjem.^l **4** Znajući sve što će mu se dogoditi,^m Isus je istupio i upitao ih: “Koga tražite?” **5** Odgovorili su mu: “Isusa Nazarećanina.”ⁿ Nato im je on rekao: “Ja sam taj.” A s njima je stajao i Juda, izdajnik njegov.^o

6 Kad im je rekao: “Ja sam taj”, ustuknuli su^p i popadali na zemlju. **7** Stoga ih je ponovno upitao: “Koga tražite?” A oni su odgovorili: “Isusa Nazarećanina.” **8** Tada je Isus odvratio: “Rekao sam vam da sam ja taj. Ako dakle mene tražite, pustite ove neka odu!” **9** Rekao je to da se ispune njegove riječi: “Od onih koje si mi dao nisam izgubio nijednoga.”^r

Iv 18:1* Vidi dodatak 12.

17. poglavlje

- a Lk 22:30
- Iv 12:26
- 1So 4:17
- b 1Mo 4:1
- He 4:3
- c Iv 17:5
- d Jr 50:7
- Ri 3:26
- e 1Iv 3:1
- f Mt 11:27
- Iv 8:55
- Iv 15:21
- g 5Mo 32:3
- Mt 6:9
- Iv 17:6
- h Iv 15:9
- Ri 8:39
- Ef 3:17

18. poglavlje

- i 2Sa 15:23
- j Mt 26:36
- Mk 14:32
- k Lk 22:39
- l Mt 26:47
- Mk 14:43
- Dj 1:16
- m Iv 13:3
- n Mt 2:23
- Mk 1:24
- Mk 10:47
- Mk 14:67
- o Lk 22:47
- p Iv 7:46
- r Iv 6:39
- Iv 17:12

Desni stupac

- a Mt 26:51
- Mk 14:47
- Lk 22:50
- b Mt 26:52
- Lk 22:51
- Iv 18:36
- c Mt 20:22
- Mt 26:42
- d Mt 26:57
- Lk 3:2
- Iv 18:24
- Dj 4:6
- e Iv 11:50
- f Mt 26:58
- Mk 14:54
- Lk 22:54
- g Mt 26:69
- Mk 14:66
- h Mk 14:68
- Iv 18:25
- i Jr 36:22
- j Mt 26:55
- Lk 4:15
- Lk 19:47
- Iv 7:14

10 Tada je Šimun Petar izvukao mač koji je imao sa sobom i udario roba velikog svećenika i odsjekao mu desno uho.^a A robu je bilo ime Malho. **11** No Isus je rekao Petru: “Stavi mač u korice!^b Zar da ne pijem čašu^c koju mi je dao Otac?”

12 Tada je četa vojnika sa svojim tisućnikom i židovskim stražarima uhvatila Isusa i svezala ga. **13** I odveli su ga najprije Ani, jer je on bio tast Kajfe, koji je te godine bio veliki svećenik.^d **14** A Kajfa je bio onaj koji je savjetovao Židovima da je za njih bolje da jedan čovjek umre za narod.^e

15 A Šimun Petar i jedan drugi učenik slijedili su Isusa.^f Taj je učenik bio poznat velikom svećeniku, pa je s Isusom ušao u dvorište velikog svećenika, **16** a Petar je stajao vani kod vrata.^g Stoga je taj drugi učenik, koji je bio poznat velikom svećeniku, izašao i razgovarao s vrataricom te uveo Petra. **17** Tada je sluškinja, vratarica, rekla Petru: “Nisi li i ti učenik tog čovjeka?” On je odvratio: “Nisam!”^h **18** A robovi i stražari stajali su oko vatre koju su naložili,ⁱ jer je bilo hladno, i grijali su se. S njima je stajao i Petar i grijao se.

19 A glavar svećenički ispitivao je Isusa o njegovim učenicima i o njegovom učenu. **20** Isus mu je odgovorio: “Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam naučavao u sinagogi i u hramu,^j gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam govorio u tajnosti.

21 Zašto pitaš mene? Pitaj one koji su čuli što sam im govorio! Oni znaju što sam govorio.”

22 Nakon tih Isusovih riječi jedan od stražara koji je stajao u blizini ošamario^a ga je i rekao: “Zar tako odgovaraš glavaru svećeničkom?” **23** Isus mu je odgovorio: “Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! A ako sam pravo rekao, zašto me udaraš?” **24** Tada ga je Ana svezanog poslao velikom svećeniku Kajfi.^b

25 A Šimun Petar stajao je i grijao se. Tada su ga upitali: “Nisi li i ti njegov učenic?” On je to porekao, rekavši: “Nisam!”^c **26** A jedan od robova velikog svećenika, rođak onoga kome je Petar odsjekao uho,^d rekao je: “Nisam li te ja vidio u vrtu s njime?” **27** A Petar je to opet porekao. I odmah je pijetao zapjevao.^e

28 Tada su odveli Isusa od Kajfe u upraviteljevu palaču.^f Bilo je rano ujutro. A oni nisu ušli u upraviteljevu palaču da se ne bi onečistili,^g već da bi mogli jesti pashalnu žrtvu. **29** Stoga je Pilat izašao pred njih i upitao: “Kakvu optužbu iznosite protiv ovog čovjeka?”^h **30** Odgovorili su mu: “Da ovaj nije zločinac, ne bismo ga predali tebi.” **31** Nato im je Pilat rekao: “Uzmite ga vi i sudite mu po svojem zakonu!”ⁱ A Židovi su mu odvratili: “Nama nije dopušteno nikoga pogubiti.”^j **32** To je bilo da se ispune Isusove riječi koje je rekao da navijesti kakvom smrću treba umrijeti.^k

33 Tako je Pilat ušao natriag u palaču te pozvao Isusa i upitao ga: “Jesi li ti kralj ži-

18. poglavlje

- a Iza 50:6
Mt 5:39
Iv 19:3
Dj 23:2
b Mt 26:57
c Mt 26:69
Mk 14:69
Lk 22:58
d Iv 18:10
e Mt 26:74
Mk 14:72
Lk 22:60
Iv 13:38
f Mt 27:2
Mk 15:1
Lk 23:1
Dj 3:13
g Dj 10:28
h Lk 23:2
i Iv 19:6
Dj 18:15
j Iv 19:10
k Mt 20:19
Iv 3:14
Iv 12:32

Desni stupac

- a Mt 27:11
Iv 12:13
b Iv 18:29
c Iv 1:11
d 1Ti 6:13
e Iza 9:6
Da 2:4
Da 7:14
f Mt 26:53
Iv 18:11
g Mt 26:64
Mt 27:11
h Iv 1:14
Iv 1:17
Iv 14:6
i Iv 8:32
1Iv 3:19
1Iv 4:6
j Iv 8:46
k Mt 27:24
Lk 23:4
Iv 15:25
l Mt 27:15
Mk 15:6
m 4Mo 35:31
Lk 23:19
Dj 3:14

19. poglavlje

- n Iza 50:6
Mt 20:19
Mt 27:26
Mk 15:15
Lk 18:33
o Mt 27:29
Mk 15:17
Lk 23:11
p Iza 53:3
r Lk 23:4
Iv 18:38
2Ko 5:21

ovski?”^a **34** Isus je odgovorio: “Govoriš li to sam od sebe ili su ti drugi rekli o meni?”^b **35** Pilat je odgovorio: “Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predali su te meni.^c Što si učinio?”

36 A Isus je odgovorio:^d “Moje kraljevstvo nije dio ovoga svijeta.^e Kad bi moje kraljevstvo bilo dio ovoga svijeta, moje bi se sluge borile^f da ne budem predan Židovima. Ali moje kraljevstvo nije odavde.” **37** Tada ga je Pilat upitao: “Dakle, ti si kralj?” Isus mu je odgovorio: “Ti sam kažeš da sam ja kralj.^g Ja sam se zato rodio i zato sam došao u svijet, da svjedočim za istinu.^h Svatko tko je na strani istineⁱ sluša moj glas.”^j **38** Nato mu je Pilat rekao: “Što je istina?”

Rekavši to, ponovno je izašao pred Židove i rekao im: “Ja na njemu ne nalazim nikakve krivice.^k **39** A u vas je običaj da vam na Pashu pustim nekoga.^l Želite li dakle da vam pustim kralja židovskoga?” **40** Tada su opet počeli vikati: “Ne njega, nego Barabu!” A Baraba je bio razbojnik.^m

19 Tada je Pilat uzeo Isusa i dao ga izbičevati.ⁿ **2** A vojnici su ispleli krunu od trnja, stavili mu je na glavu i obukli mu purpurnu haljinu.^o **3** I prilazili su mu i govorili: “Zdravo, kralju židovski!” I šamarali su ga.^p **4** A Pilat je ponovno izašao i rekao im: “Evo, izvodim vam ga da znate da na njemu ne nalazim nikakve krivice.”^r **5** Tada je Isus izašao, noseći krunu od trnja i purpurnu haljinu.

A Pilat im je rekao: "Evo čovjeka!" **6** Kad su ga glavari svećenički i stražari vidjeli, povikali su: "Na stup* s njim! Na stup s njim!"^a A Pilat im je rekao: "Uzmite ga vi i pribijte na stup, jer ja na njemu ne nalazim nikakve krivice!"^b **7** Nato su mu Židovi odgovorili: "Mi imamo zakon^c i po našem zakonu on treba umrijeti, jer je za sebe tvrdio da je sin Božji."^d

8 Kad je Pilat čuo te riječi, još se više uplašio, **9** pa se vratio u palaču i rekao Isusu: "Odakle si ti?" Ali Isus mu nije odgovorio.^e **10** Tada mu je Pilat rekao: "Zar meni ne odgovaraš?^f Ne znaš li da imam vlast pustiti te i da imam vlast pribiti te na stup?" **11** Isus mu je odgovorio: "Ne bi imao nikakvu vlast nada mnom da ti nije dano odozgo.^g Zato je veći grijeh onoga koji me predao tebi."

12 Stoga je Pilat nastojao pustiti ga. Ali Židovi su vikali: "Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru!"^h Svatko tko se izdaje za kralja protivi se caru."^h **13** Čuvši te riječi, Pilat je izveo Isusa i sjeo na sudačku stolicu na mjestu koje se zove Kameni pločnik, a na hebrejskom *Gabata*. **14** A bio je dan pashalne pripreme,ⁱ oko šestog^j sata. I rekao je Židovima: "Evo vašega kralja!" **15** A oni su počeli vikati:

Inv 19:6* Vidi dodatak 8. **12*** Ili: "cezaruru". Grčki: *Kaisar*. **14*** "Priprema" je ovdje naziv za dan koji je prethodio početku sedmodnevnog blagdana beskvasnih kruhova. Usporedi bilješku za Mt 27:62. **14*** Oko 12 sati, prema našem računanju vremena.

19. poglavlje
a 2Mo 23:7
 Mt 27:22
 Mk 15:13
 Lk 23:21
b Iv 18:31
 Dj 3:13
c 3Mo 24:16
d Mt 26:63
 Iv 5:18
e Iza 53:7
 Mt 27:12
 Mt 27:14
 Dj 8:32
f Lk 23:9
g 1Mo 45:8
 Da 4:17
 Lk 22:53
 Iv 7:30
 Iv 10:18
 Ri 13:2
 Ot 13:7
h Lk 23:2
 Dj 17:7
i Mt 27:62
 Iv 19:31

"Smakni ga! Smakni ga! Na stup s njim!" Nato ih je Pilat upitao: "Zar da vašega kralja pribijem na stup?" A glavari svećenički odgovorili su: "Mi nemamo kralja osim cara!"^a **16** Tada im ga je predao da se pribije na stup.^b
 I oni su preuzeli Isusa. **17** Noseći stup na koji je trebao biti pribijen,^c izašao je^d na mjesto zvano Lubanja, koje se na hebrejskom zove *Golgota*.^e **18** Ondje su ga stavili na stup,^f a s njim i drugu dvojicu, svakoga s jedne strane, a Isusa u sredinu.^g **19** Pilat je napisao i natpis te ga stavio na stup. Bilo je napisano: "Isus Nazarećanin, kralj židovski."^h **20** Tako su mnogi Židovi čitali taj natpis, jer je mjesto gdje je Isus bio pribijen na stup bilo blizu grada,ⁱ a bio je napisan na hebrejskom, latinskom i grčkom. **21** No židovski su glavari svećenički rekli Pilatu: "Nemoj pisati: 'Kralj židovski', nego da je on rekao: 'Ja sam kralj židovski.'" **22** A Pilat je odvratio: "Što sam napisao, napisao sam!"

Desni stupac

a 1Mo 49:10
 5Mo 17:15
b 2Mo 23:2
 Da 9:27
 Mt 27:26
 Mt 27:31
 Mk 15:15
 Lk 23:24
c 1Mo 22:6
 Mt 27:32
d 3Mo 16:27
 He 13:12
e Mt 27:33
 Mk 15:22
f Iv 3:14
 Dj 5:30
 2Ko 5:21
 Ga 3:13
g Iza 53:9
 Lk 23:33
h Mt 27:37
 Mk 15:26
 Lk 23:38
i He 13:12
j Mt 27:35
 Mk 15:24
 Lk 23:34
k Ps 22:18

23 Kad su vojnici pribili Isusa na stup, uzeli su njegove gornje haljine i razdijelili ih na četiri dijela — svakom vojniku po dio. A uzeli su i donju haljinu, koja nije imala šava, već je sva bila istkana u jednom komadu.^j **24** Stoga su rekli jedan drugome: "Nemojmo je parati, nego odlučimo ždrijebom čija će biti!" To je bilo da se ispune riječi iz Pisma: "Haljine su moje razdijelili među sobom i ždrijeb su bacali za odjeću moju."^k Vojnici su tako i učinili.

25 A kod Isusovog stupa stajala je njegova majka^a i sestra njegove majke, zatim Klofina žena Marija^b i Marija Magdalena.^c 26 Kad je Isus vidio svoju majku i pokraj nje učenika kojega je naročito ljubio,^d rekao je majci: "Ženo,* evo ti sina!" 27 Zatim je rekao učenicu: "Evo ti majke!" I učenik ju je potom uzeo u svoj dom.

28 Nakon toga, kako je Isus znao da je već sve dovršeno, rekao je da bi se ispunilo Pismo: "Žedan sam."^e 29 A ondje je stajala posuda puna uskisllog vina. Stoga su nataknući spužvu punu uskisllog vina na izopovu stabljiku i prinijeli je njegovim ustima.^f 30 A kad je okusio uskisllo vino, Isus je rekao: "Dovršeno je!"^g I sagnuvši glavu, izdahnuo je.^h

31 A bio je dan pripreme.ⁱ Da tijela ne bi ostala na stupu^j u subotu* — jer je dan te subote bio veliki^k — Židovi su zamolili Pilata da se onima koji su na stupu polome noge te da se njihova tijela skinu. 32 I vojnici su došli i polomili noge prvome i drugome koji su s njim bili stavljeni na stup. 33 A kad su došli do Isusa i vidjeli da je već mrtav, nisu mu polomili noge, 34 nego ga je jedan od vojnika kopljem ubo u bok,^l i odmah je izašla krv i voda. 35 Onaj koji je to vidio svjedoči i svjedočanstvo je njegovo istinito. On zna da govori istinu, da i vi vjerujete.^m 36 A to se dogo-

Iv 19:26* Vidi bilješku za Iv 2:4. 30* Doslovno: "predao je duh". 31* Doslovno: "na sabat". Vidi bilješku za Mt 12:1.

19. poglavlje

- a Lk 2:34
- b Mt 27:61
- c Mt 27:56
- Mk 15:40
- Lk 23:49
- d Iv 13:23
- Iv 21:7
- Iv 21:20
- e Ps 22:15
- f Ps 69:21
- Mt 27:48
- Mk 15:36
- Lk 23:36
- g Iv 17:4
- h Ps 104:29
- Iza 53:12
- Mt 27:50
- Mk 15:37
- Lk 23:46
- i Mt 27:62
- Iv 19:14
- j 5Mo 21:23
- k 3Mo 23:7
- l Iza 53:5
- Za 12:10
- Mt 27:49
- Iv 20:25
- Ot 1:7
- m Iv 20:31
- Iv 21:24
- Iv 1:1

Desni stupac

- a 2Mo 12:46
- 4Mo 9:12
- Ps 34:20
- b Za 12:10
- Ot 1:7
- c Izr 29:25
- Iv 7:13
- Iv 9:22
- d Mt 27:58
- Mk 15:43
- Lk 23:50
- e 5Mo 21:23
- f 2IJe 16:14
- Lk 23:56
- Iv 7:50
- g Iv 20:7
- h Iza 53:9
- Dj 13:29
- i Mt 27:62
- Iv 19:14

20. poglavlje

- j 3Mo 23:11
- 1Ko 15:20
- k Mt 28:1
- Mk 16:1
- Lk 24:1
- l Iv 13:23
- Iv 19:26
- Iv 21:24
- m Iv 19:41
- n Lk 24:12

dilo da se ispune riječi iz Pisma: "Nijedna kost neće mu biti slomljena."^a 37 A na drugome mjestu u Pismu stoji: "Gledat će u onoga kojega su proboli."^b

38 Nakon toga je Josip iz Arimateje, koji je bio Isusov učenik, ali je to tajio zbog straha od Židova,^c zamolio Pilata da mu dopusti skinuti Isusovo tijelo. Pilat mu je dopustio,^d pa je Josip došao i skinuo njegovo tijelo.^e 39 A došao je i Nikodem, čovjek koji mu je prvi put bio došao noću, i donio je svežanj smirne i aloje, oko stotinu libara.^f 40 I uzeli su Isusovo tijelo i omotali ga povojima s mirisnim tvarima,^g prema židovskom pogrebnom običaju. 41 A na mjestu gdje je bio pribijen na stup bio je vrt i u vrtu novi grob,^h u koji još nitko nije bio položen. 42 Budući da je Židovima bio dan pripreme,ⁱ a grob je bio blizu, ondje su položili Isusa.

20 Prvog dana^j u tjednu Marija Magdalena došla je do groba rano ujutro, dok je još bio mrak, i vidjela da je kamen već maknut s groba.^k 2 Stoga je otrčala i došla Šimunu Petru i drugom učeniku,^l kojega je Isus naročito ljubio, i rekla im: "Uzeli su Gospodina iz groba^m i ne znamo gdje su ga položili!"

3 Tada su Petarⁿ i taj drugi učenik izašli i krenuli prema grobu. 4 Njih su dvojica zajedno potrčala, ali drugi je učenik trčao brže od Petra, pa je

Iv 19:39* Općenito se smatra da se grčki izraz *litras* ovdje odnosi na rimsku libru koja je težila 327 grama.

prvi stigao do groba. **5** Zavirivši unutra, vidio je povojе kako leže,^a ali nije ušao unutra. **6** Tada je došao i Šimun Petar, koji je išao za njim, te je ušao u grob. I vidio je povojе kako leže^b **7** i platno koje je bilo na Isusovoj glavi, ali nije ležalo zajedno s povojima, nego je zasebno bilo smotano na jednome mjestu. **8** Tada je ušao i drugi učenik, onaj koji je prvi stigao do groba, i vidio je i povjеровao. **9** Jer još nisu razumjeli odlomak iz Pisma koji kaže da on mora ustati iz mrtvih.^c **10** Potom su se učenici vratili kući.

11 A Marija je stajala vani kod groba i plakala. Dok je tako plakala, zavirila je u grob **12** i vidjela dva anđela^d u bijelom kako sjede ondje gdje je ležalo Isusovo tijelo, jedan kod glave, a drugi kod nogu. **13** Oni su je upitali: "Ženo, zašto plačeš?" Odgovorila im je: "Uzeli su mogega Gospodina i ne znam gdje su ga položili." **14** Rekavši to, okrenula se i ugledala Isusa kako stoji iza nje, ali nije ga prepoznala.^e **15** Isus ju je upitao: "Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?"^f Mислеći da je to vrtlar, rekla mu je: "Gospodine, ako si ga ti odnio, reci mi gdje si ga položio i ja ću ga uzeti!" **16** Tada joj je Isus rekao: "Marija!"^g A ona se okrenula i rekla mu na hebrejskom: "Rabboni!"^h (što znači "učitelju"). **17** A Isus joj je rekao: "Nemoj me više držati, jer još nisam uzašao k Ocu, nego pođi mojoj braćiⁱ i reci im: 'Uzlazim k Ocu svojemu^j i Ocu vašemu, Bogu svojemu^k i Bogu

20. poglavlje

- a Iv 19:40
- b Iv 11:44
- c Ps 16:10
Iza 53:10
Mt 16:21
Iv 2:22
Dj 2:27
1Ko 15:4
- d Mk 16:5
He 1:14
Ot 19:14
- e Lk 24:16
Lk 24:31
Iv 21:4
- f Iv 1:38
- g Iv 10:3
- h Mk 10:51
Iv 1:38
- i Ps 22:22
Mt 12:50
Mt 25:40
Mt 28:10
Ri 8:29
He 2:11
- j Iv 14:28
Iv 16:28
- k 1Ko 11:3
Ef 1:17
Kol 1:3

Desni stupac

- a 1Mo 17:7
He 11:16
- b Mt 28:10
Lk 24:10
- c Lk 24:1
- d Iv 9:22
- e 1Ko 15:5
- f Mt 10:12
Lk 10:5
Lk 24:36
- g Iv 19:34
Iv 1:1
- h Iv 16:22
- i Iza 61:1
Iv 5:36
- j Mt 28:19
Iv 17:18
2Ti 2:2
- k Lk 1:67
Lk 2:25
Dj 2:2
Dj 2:4
- l Mt 16:19
- m Dj 13:11
- n Iv 11:16
- o Iv 19:34
- p 2Ko 5:7
- r Iv 20:19
- s 1Iv 1:1

vašemumu."^a **18** I tako je Marija Magdalena došla i javila učenicima: "Vidjela sam Gospodina!" I ispričala je sve što joj je rekao.^b

19 A uvečer tog istog dana, prvog u tjednu,^c premda su zbog straha^d od Židova vrata bila zaključana ondje gdje su bili učenici, Isus je došao^e i stao na sredinu te im rekao: "Mir vama!"^f **20** Rekavši to, pokazao im je svoje ruke i bok.^g I učenici su se obradovali^h što vide Gospodina. **21** Stoga im je Isus ponovno rekao: "Mir vama! Kao što je Otac mene poslao,ⁱ tako i ja šaljem vas."^j **22** Kad je to rekao, dahnuo je u njih i rekao im: "Primate sveti duh!"^k **23** Ako kome oprostite grijehe,^l oprošteno im je, a ako ih kome ne oprostite, nije im oprošteno."^m

24 Ali Toma,ⁿ jedan od dvanaestorice, zvan Blizanac, nije bio s njima kad je Isus došao. **25** Stoga su mu drugi učenici govorili: "Vidjeli smo Gospodina!" A on im je rekao: "Dok ne vidim rane od čavala na rukama njegovim i ne stavim prst u te rane i ne stavim ruku u ranu na boku njegovu,^o neću vjerovati!"^p

26 Nakon osam dana njegovi su učenici opet bili u kući, a i Toma je bio s njima. I Isus je došao, iako su vrata bila zaključana, te je stao na sredinu i rekao: "Mir vama!"^r **27** Zatim je rekao Tomi: "Stavi prst ovdje i pogledaj ruke moje, i pruži ruku^s i stavi je u ranu na boku mojemu! I nemoj sumnjati, nego vjeruj!" **28** Toma mu

je nato rekao: “Gospodin moj i Bog moj!”^a **29** A Isus mu je rekao: “Jesi li povjerovao zato što si me vidio? Sretni su oni koji ne vide, a vjeruju!”^b

30 Isus je učinio i mnoga druga čuda pred učenicima, koja nisu zapisana u ovom svitku.^c **31** A ova su zapisana^d da biste vjerovali da je Isus doista Krist,^e Sin Božji, te da vjerujući^e imate život u imenu njegovu.

21 Nakon toga Isus se ponovno ukazao učenicima na Tiberijadskome moru. Ukazao se ovako: **2** Bili su zajedno Šimun Petar i Toma, zvan Blizanac,^f i Natanael^g iz Kane Galilejske i sinovi Zebedejevi^h i još dvojica njegovih učenika. **3** Njima je Šimun Petar rekao: “Idem loviti ribu.” A oni su mu rekli: “Idemo i mi s tobom.” Tako su izašli i ušli u lađu, ali te noći nisu ulovili ništa.ⁱ

4 A u osvit zore Isus je stajao na obali, ali učenici nisu prepoznali da je to Isus.^j **5** Tada ih je Isus upitao: “Dječice, zar nemate ništa za jelo?” Odgovorili su mu: “Nemamo!” **6** A on im je rekao: “Bacite mrežu s desne strane lade i naći ćete!”^k I bacili su je, ali je više nisu mogli izvući od mnoštva ribe.^l **7** Tada je onaj učenik kojega je Isus naročito ljubio^m rekao Petru:ⁿ “To je Gospodin!” Kad je Šimun Petar čuo da je to Gospodin, obukao je i pripasao haljinu, jer se bio razodjenuo,^o i skočio u more. **8** A ostali su učenici

Iv 20:31* Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **21:7*** Doslovno: “jer je bio gol”.

20. poglavlje

a Iza 9:6

Iv 1:1

Iv 1:18

Iv 14:28

Iv 20:17

Iv 20:31

b 2Ko 5:7

1Pe 1:8

c Iv 21:25

d Lk 1:4

e Iv 3:15

Iv 5:24

1Pe 1:9

1Iv 5:13

21. poglavlje

f Iv 11:16

Iv 20:24

g Iv 1:45

h Mt 4:21

i Lk 5:5

j Lk 24:16

Iv 20:14

k Lk 5:4

l Lk 5:6

m Iv 13:23

Iv 19:26

Iv 20:2

n Mt 14:29

Desni stupac

a 1Kr 19:6

b Dj 10:41

c Lk 24:30

d Iv 20:19

Iv 20:26

e Iv 21:11

Iv 21:12

f Mt 26:33

Iv 17:26

g Lk 22:32

Dj 20:28

1Pe 5:2

h Iv 14:21

i Ps 95:7

Mt 10:6

Dj 1:15

Dj 2:14

He 13:20

1Pe 2:25

došli čamcem, vukući mrežu s ribama, jer nisu bili daleko od kopna, svega dvjestotinjak lakata.*

9 Kad su izašli na kopno, vidjeli su žar,^a na kojem se pekla riba, i kruh. **10** I Isus im je rekao: “Donesite malo ribe koju ste sad ulovili!” **11** Nato je Šimun Petar ušao u čamac i izvukao na kopno mrežu punu velikih riba, a bilo ih je sto pedeset i tri. I premda ih je bilo toliko, mreža se nije razderala. **12** Tada im je Isus rekao: “Dođite, doručkujte!”^b A nitko od učenika nije se usudio upitati ga: “Tko si ti?” jer su znali da je to Gospodin. **13** A Isus je došao i uzeo kruh i dao im ga,^c a tako i ribu. **14** To je bilo već treći put^d da se Isus ukazao učenicima nakon što je bio podignut iz mrtvih.

15 Nakon što su doručkovali, Isus je upitao Šimuna Petra: “Šimune, sine Ivanov, ljubiš* li me više od ovih?”^e Odgovorio mu je: “Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim.”^{ff} Nato mu je on rekao: “Hrani jaganjce moje!”^g **16** I opet ga je upitao, po drugi put: “Šimune, sine Ivanov, ljubiš* li me?”^h On mu je odgovorio: “Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim.”^{ff} Nato mu je on rekao: “Pasi ovčice moje!”ⁱ **17** I upitao ga je treći put: “Šimune, sine Ivanov, ljubiš* li me?” A Petar se

Iv 21:8* Nešto manje od 100 metara. Vidi dodatak 13. **15*** “Ljubiš” (*agapais*) je prijevod grčkog glagola izvedenog od imenice *agápe* (ljubav). **15*** “Ljubim” (*phílose*) je prijevod grčkog glagola izvedenog od imenice *phília* (ljubav). **16*** Grčki: *agapais*. **16*** Grčki: *phílose*. **17*** Grčki: *phileis me*.

ražalostio što ga je treći put upitao: “Ljubiš li me?” Stoga mu je odgovorio: “Gospodine, ti sve znaš,^a ti znaš da te ljubim.”* Tada mu je Isus rekao: “Hrani ovčice moje!^b **18** Zaista, zaista, kažem ti, kad si bio mladi, sam si se opasivao i hodao si kamo si htio. A kad ostariš, raširit ćeš ruke i drugi će te opasivati^c i voditi kamo ne želiš.”^d **19** A to je rekao da navijesti kakvom će smrću^e Petar proslaviti Boga.^f Potom mu je rekao: “Idi za mnom!”^g

20 A Petar se okrenuo i vidio da ih slijedi učenik kojega je Isus naročito ljubio^h i koji se na večeri bio naslonio na njegova prsa i upitao: “Gospodine, tko je taj koji će te izdati?”

Iv 21:17* Grčki: *philóse*.

21. poglavlje

- a Mk 2:8
- Iv 2:24
- Iv 2:25
- Iv 16:30
- b Iv 10:3
- Iv 10:16
- c Dj 21:11
- d Dj 12:3
- e 2Pe 1:14
- f Flp 1:20
- g Mt 19:28
- Iv 12:26
- Ot 14:4
- h Iv 13:23
- Iv 20:2

Desni stupac

- a Mt 16:27
- Mt 25:31
- 1Ko 4:5
- Ot 1:10
- Ot 22:20
- b Ot 1:1
- Ot 1:9
- c Iv 13:23
- Iv 19:26
- Iv 20:2
- Iv 21:7
- d Iv 19:35
- 3Iv 12
- e Iv 20:30

21 Ugledavši ga, dakle, Petar je upitao Isusa: “Gospodine, što će biti s njim?” **22** Isus mu je odgovorio: “Ako ja želim da on ostane dok ne dođem,^a što se ti brineš za to? Ti idi za mnom!” **23** Zbog toga se među braćom pronio glas da taj učenik neće umrijeti. No Isus mu nije rekao da on neće umrijeti, nego: “Ako ja želim da on ostane^b dok ne dođem, što se ti brineš za to?”

24 Ovo je taj učenik^c koji svjedoči o svemu tome i koji je to zapisao. I znamo da je svjedočanstvo njegovo istinito.^d

25 A ima još mnogo toga što je Isus učinio i kad bi se sve pojednosti zapisale, mislim da ni sav svijet ne bi mogao obuhvatiti svitke koji bi se napisali.^e

DJELA APOSTOLSKA

1 Prvi sam izvještaj, Teofile,^a sastavio o svemu što je Isus od početka radio i učio^b sve do dana kad je bio uznesen,^c nakon što je po svetom duhu dao zapovijedi apostolima koje je izabrao.^d **3** Njima je, nakon svoje muke, i mnogim neospornim dokazima pokazao da je živ.^e Četrdeset im se dana ukazivao i govorio im o kraljevstvu Božjem.^f **4** I kad se sastao s njima, zapovjedio im je: “Ne idite iz Jeruzalema,^g nego čekajte ono što je Otac obećao,^h o čemu ste čuli od mene! **5** Jer Ivan je krstio vodom, a vi ćete nedugo nakon ovih dana biti kršteni svetim duhom.”ⁱ

1. poglavlje

- a Lk 1:3
- b Lk 3:23
- c Ef 4:10
- 1Ti 3:16
- 1Pe 3:22
- d Mt 28:20
- Lk 6:13
- Iv 15:16
- e Mt 28:9
- Iv 20:19
- 1Ko 15:6
- f Lk 24:27
- g Lk 24:49
- h Iv 14:16
- Dj 2:33
- i JI 2:28
- Mt 3:11
- Mk 1:8

Desni stupac

- a Iza 1:26
- Da 7:27
- Mi 4:8
- Lk 19:11
- Lk 24:21
- b Da 2:21
- Da 7:25
- Lk 21:24
- c 5Mo 29:29
- Mt 24:36
- Dj 4:33

6 A kad su se okupili, upitali su ga: “Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu obnoviti kraljevstvo?”^a **7** On im je odgovorio: “Nije vaše znati vremena ili razdoblja^b koja Otac ima u svojoj vlasti,^c **8** nego ćete primiti snagu^d kad svi duh dođe na vas i bit ćete mi svjedoci^e u Jeruzalemu,^f po svoj Judeji i Samariji^g i sve do kraja zemlje.”^h **9** Rekavši to, bio je podignut pred očima njihovimⁱ i oblak ga je oteo pogledu njihovu.^j **10** I dok su netremice gledali u nebo kako on odlazi,^k gle, dva čovjeka

e Iza 43:10; Lk 24:48; Iv 15:27; f Dj 5:28; g Dj 8:14; h Kol 1:23; i Iv 6:62; j Lk 24:51; k 1Pe 3:22.

u bijelim^a haljinama stala su kraj njih **11** i rekla: "Ljudi Galilejci, zašto stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uzet na nebo doći će na isti način^b kao što ste ga vidjeli da odlazi na nebo."

12 Tada su se vratili^c u Jeruzalem s gore koja se zove Maslinska gora. Ona je blizu Jeruzalema, udaljena tek subotnji* dan hoda.^d **13** I kad su stigli, popeli su se u gornju sobu^e gdje su boravili. Bili su to Petar i Ivan i Jakov i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov, sin Alfejev, i Šimun revnitelj te Juda, sin Jakovljevi.^f **14** Svi su oni jednodušno ustrajali u molitvi,^g zajedno s nekim ženama^h i Marijom, majkom Isusovom, i s braćom njegovom.ⁱ

15 A u te je dane Petar ustao među braćom i rekao (a sakupilo se oko sto i dvadeset osoba): **16** "Ljudi, braćo, trebalo je da se ispune riječi iz Pisma,^j što ih je sveti duh^k ustima Davidovim prorokao o Judi,^l koji je doveo one što su uhvatili Isusa.^m **17** A ubrajalo ga se među nasⁿ i dobio je udio u ovoj službi.^o **18** (On je, naime, stekao^p njihovu plaćom za djelo nepravedno,^r a potom je strmoglavce pao^s i raspuknuo se po sredini te mu se prosula sva utroba. **19** To je postalo poznato i svim Jeruzalemljanima, pa je ta njiva na njihovom jeziku nazvana *Akeldama*,

Dj 1:12* Doslovno: "sabatni". Vidi bilješku za Mt 12:1. **12*** Temeljem Jš 3:4, neki rabinski tumači zaključuju da je ta udaljenost iznosila oko 2000 lakata (nešto manje od 900 metara).

1. poglavlje

- a Mt 28:3
Lk 24:4
- b Da 7:13
Mt 26:64
Ot 1:7
- c Lk 24:52
- d 2Mo 16:29
Iv 11:18
- e Dj 9:37
- f Mt 10:2
Mk 3:16
- g Kol 4:2
1So 5:17
- h Lk 23:49
- i Mt 13:55
Iv 7:5
Ga 1:19
- j Iv 13:18
- k Mk 12:36
- l Ps 41:9
Ps 55:12
Lk 22:47
- m Iv 18:3
- n Lk 6:16
Iv 6:71
- o Mt 10:4
- p Mt 27:5
- r Za 11:12
Mt 26:15
2Pe 2:15
s Ps 55:23

Desni stupac

- a Ps 69:25
- b Ps 109:8
1Ti 3:1
- c Iv 15:27
- d Mt 3:13
Dj 10:37
- e Lk 24:51
- f Mt 28:6
Mk 16:6
Dj 1:9
- g 1Sa 16:7
1Lje 28:9
Jr 11:20
Dj 15:8
- h Iv 6:70
- i Izr 16:33
- j Mt 28:16

2. poglavlje

- k 3Mo 23:16
5Mo 16:9
- l Dj 4:31
- m Mk 1:8
- n Iv 14:26
Dj 6:3
1Pe 1:12
- o Dj 10:46
1Ko 12:10
- p Dj 22:12
- r 2Mo 23:17

to jest Krvna njiva.) **20** Naime, u knjizi Psalama napisano je: 'Neka njegovo prebivalište opusti i neka u njemu ne bude stanovnika'^a i 'Nadgledničku službu njegovu neka preuzme drugi'.^b **21** Dakle, jedan od muževa koji su se okupljali s nama cijelo vrijeme koje je Gospodin Isus proveo s nama^c — **22** počevši od njegova krštenja po Ivanu^d pa sve do dana kad je bio uzet od nas^e — treba biti s nama kao svjedok njegova uskrsnuća."^f

23 Nato su izdvojili dvojicu, Josipa zvanog Barsaba, koji je prozvan Just, i Matiju. **24** Tada su se pomolili i rekli: "Jehova, ti koji poznaješ srca svih ljudi,^g pokaži kojega si od ove dvojice izabrao **25** da dobiye ovu službu i apostolstvo,^h od čega je Juda odstupio da bi otišao svojim putem."ⁱ **26** Tada su bacili ždrijeb^j za njih i ždrijeb je pao na Matiju, i tako je on bio pribrojen jedanaestorici^k apostola.

2 A na dan Pedesetnice^k svi su bili zajedno na istome mjestu. **2** I iznenada je nastala huka s neba kao kod naleta jakog vjetrova i ispunila je cijelu kuću u kojoj su sjedili.^l **3** I ugledali su nešto poput plamenih jezika^m koji su se razišli te je po jedan sišao na svakoga od njih. **4** I svi su se ispunili svetim duhomⁿ i počeli govoriti raznim jezicima,^o kako im je duh davao da govore.

5 A u Jeruzalemu su u to doba boravili bogobožni^p Židovi^r iz svakog naroda pod nebom. **6** Kad se začuo taj

zvuk, okupilo se mnoštvo ljudi. Bili su zbunjeni, jer je svatko čuo učenike kako govore njegovim jezikom. **7** Svi su bili izvan sebe i čudili su se, govoreći: "Gle, nisu li svi ovi koji govore Galilejci?"^a **8** Pa kako to da svatko od nas čuje svoj jezik u kojem je rođen? **9** Parti, Medijci,^b Elamci,^c stanovnici Mezopotamije, Judeje,^d Kapadocije,^e Ponta,^f Azije,^g **10** Frigije,^h Pamfilije,ⁱ Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, putnici iz Rima, i Židovi i obraćenici na židovsku vjeru,^j **11** Krećani^k i Arapi^l — svi ih čujemo kako našim jezicima govore o veličanstvenim djelima Božjim!" **12** Svi su bili izvan sebe i zbunjeno su jedan drugoga pitali: "Što bi to moglo biti?" **13** Drugi su im se pak rugali i govorili: "Napili su se slatkoga vina."^m

14 A Petar je ustao s jedanaestoricomⁿ i jakim se glasom obratio mnoštvu: "Ljudi Judejci i svi što živite u Jeruzalemu,^o ovo znajte i poslušajte riječi moje! **15** Ovi ljudi nisu pijani,^p kako vi mislite — pa tek je treći* sat dana. **16** Naprotiv, to je ono što je rekao prorok Joel: **17** "U posljednje ću dane", govori Bog, "izliti duh svoj^r na sve vrste ljudi, i sinovi će vaši i kćeri vaše proricati, mladići će vaši viđenja vidjeti, a starci vaši snove sanjati.^s **18** Čak ću i na robove svoje i na robnje svoje u te dane izliti duh svoj, i oni će proricati.^t

Dj 2:9* "Azija" je u Bibliji ime provincije Rimskog Carstva. **15*** Oko 9 sati, prema našem računanju vremena. Židovi su sate brojili od izlaska sunca.

2. poglavlje

- a Mk 14:70
- Dj 1:11
- b 2Kr 17:6
- c Da 8:2
- d Mt 24:16
- Mk 1:5
- e 1Pe 1:1
- f Dj 18:2
- g Dj 13:1
- 1Pe 1:1
- h Dj 16:6
- Dj 18:23
- i Dj 13:13
- Dj 15:38
- j 2Mo 12:48
- Iza 56:6
- k Tit 1:12
- l 2Lj 17:11
- m 1Sa 1:14
- n Mt 28:16
- o Dj 7:2
- Dj 22:1
- p Dj 26:25
- 1So 5:7
- r Iza 44:3
- Eze 36:27
- Za 12:10
- s Jl 2:28
- t 4Mo 11:29
- Jl 2:29
- Dj 21:4
- 1Ko 12:10

Desni stupac

- a Jl 2:30
- b Mt 24:29
- c Jl 2:31
- Mk 13:24
- d Jl 2:32
- Ri 10:13
- e Mt 2:23
- f Lk 24:19
- Iv 5:36
- g Iv 14:10
- He 2:4
- h Lk 24:44
- Iv 19:11
- Dj 4:28
- 1Pe 1:20
- i Lk 23:33
- Dj 5:30
- Dj 7:52
- j Ps 16:10
- Dj 3:15
- Ri 4:24
- 1Ko 6:14
- Kol 2:12
- He 13:20
- k Ps 9:13
- l Iv 10:18
- m Ps 16:8
- n Ps 16:9
- o Ps 16:10
- Dj 13:35
- p Ps 16:11
- r 1Kr 2:10
- Dj 13:36

19 I dat ću znamenje gore na nebu i čudesne znakove dolje na zemlji, krv i vatru i oblake dima.^a **20** Sunce^b će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dode veliki i slavni dan Jehovin.^c **21** I svatko tko prizove ime Jehovino bit će spašen."^d

22 Ljudi Izraelci, čujte ove riječi: Isusa Nazarećanina,^e čovjeka kojega je Bog pred vama potvrdio silnim djelima,^{ef} znamenjem i čudesnim znakovima koje je posredstvom njega učinio među vama,^g kao što i sami znate, **23** tog čovjeka, predanog neprijateljima da bi se ispunito ono što je Bog čvrsto naučio i unaprijed znao,^h pribili ste na stup rukom bezakonika i ubili ga.ⁱ **24** Ali Bog ga je uskrsnuo^j oslobodivši ga okova smrti,^k jer nije bilo moguće da ga smrt zadrži.^l **25** Jer David o njemu kaže: 'Jehova mi je stalno pred očima. On mi je zdesna da se ne pokolebam.^m **26** Zato se razveselilo srce moje i jezik se moj silno obradovao. A tijelo će moje počivati u nadi,ⁿ **27** jer dušu svoju nećeš ostaviti u grobu,^o niti ćeš dopustiti da tvoj sluga vjerni raspadanje vidi.^o **28** Obznanio si mi puteve života, lice tvoje ispunit će me veseljem.'^p

29 Ljudi, braćo, dopustite da vam otvoreno govorim o praucu Davidu, da je umro^r i bio pokopan i da je njegov grob među nama sve do dana današnjega. **30** Dakle, budući da je

Dj 2:22* Ili: "pokazao čudima". **27*** Doslavno: "hadu".

bio prorok i da je znao da mu se Bog zakletvom zakleo da će potomka njegov^a posjesti na prijestolje njegovo,^a **31** on je unaprijed vidio i navijestio uskrsnuće Kristovo^a, da on neće biti ostavljen u grobu[#] niti će tijelo njegovo vidjeti raspadanje.^b **32** Tog je Isusa Bog uskrsnuo, čemu smo svi mi svjedoci.^c **33** Dakle, budući da ga je Bog, Otac, uzvisio i dao mu da sjedi njemu zdesna^d i da je od njega primio obećani sveti duh,^e izlio je na nas taj duh, kao što vidite i čujete. **34** Jer David nije užašao na nebo,^f nego sam kaže: 'Jehova je rekao Gospodinu mojemu: "Sjedi meni zdesna^g **35** dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim!"'^h **36** Stoga neka sav dom Izraelov pouzdano zna da je Bog njega učinio i Gospodinomⁱ i Kristom, tog Isusa kojeg ste vi pribili na stup."^j

37 A kad su to čuli, probolo ih je u srcu,^k pa su rekli Petru i ostalim apostolima: "Ljudi, braćo, što trebamo činiti?"^l **38** A Petar im je rekao: "Pokajte se^m i neka se svatko od vas krstiⁿ u ime^o Isusa Krista radi oprostjenja^p grijeha svojih i primit ćete dar^r svetoga duha! **39** Jer to je obećanje^s dano vama i djeci vašoj i svima onima koji su daleko,^t koliko ih god Jehova, Bog naš, pozove k sebi."^u **40** I mnogim je drugim riječima temeljito svjedočio i pobuđivao ih: "Spasite se od ovog pokvarenog nara-

Dj 2:30* Doslovno: "plod bokova njegovih". **31*** Ili: "Pomazanikovo, Mesijino". Vidi bilješku za Mt 2:4. **31*** Doslovno: "hadu".

2. poglavlje

- a 2Sa 7:12
Ps 89:4
Ps 132:11
- b Ps 16:10
Dj 13:35
Dj 13:37
- c Lk 24:48
Dj 1:8
Dj 3:15
- d Ri 8:34
Flp 2:9
1Pe 3:22
- e Iv 14:26
Dj 1:4
- f Iv 3:13
- g Ps 110:1
- h 1Mo 3:15
Lk 20:43
1Ko 15:25
He 10:13
- i Mt 28:18
Iv 3:35
Dj 5:31
- j Iv 19:6
Dj 4:10
- k 2Sa 24:10
Ps 73:21
- l Lk 3:10
Dj 16:30
Dj 26:20
- m Lk 24:47
Dj 17:30
Dj 26:20
- n Mt 28:19
- o Flp 2:9
Ot 19:16
- p Iza 44:22
Mt 26:28
Ef 1:7
- r Dj 8:20
- s JI 2:28
- t Iza 57:19
Ef 2:17
- u JI 2:32

Desni stupac

- a 5Mo 32:5
Ps 78:8
Ga 1:4
Flp 2:15
- b Dj 8:12
Dj 18:8
- c Iza 60:22
Dj 4:4
Dj 5:14
- d Flp 1:5
- e Dj 2:46
- f Dj 1:14
- g Dj 5:12
Dj 19:17
- h Dj 4:32
- i Mt 19:21
- j Iza 58:7
Dj 4:34
- k Lk 24:53
- l Pr 9:7
- m Ri 14:18
- n Ps 115:14
1Ko 3:7
- o Dj 5:14
Dj 11:21
Dj 11:24

3. poglavlje

- p Dj 10:30
- r Iv 9:1
Dj 14:8
- s Dj 3:10
- t Iv 9:8
- u Lk 11:41
- v Dj 14:9

štaja!"^a **41** Stoga su oni koji su svim srcem prihvatili ono što je govorio bili kršteni^b te se učenicima tog dana pridružilo oko tri tisuće duša.^c **42** I posvetili su se apostolskom učenju, dijelili su među sobom sve što su imali,^d zajedno su jeli^e i ustrajno se molili.^f

43 I strah je obuzimao svaku dušu, a apostoli su činili mnoga čuda i znamenja.^g **44** A svi koji su postali vjernici bili su zajedno i sve im je bilo zajedničko.^h **45** I prodavali su svoje posjede i imovinuⁱ te prihod dijelili svima, koliko je tko trebao.^j **46** I svaki su dan jednodušno provodili mnogo vremena u hramu,^k te su zajedno jeli po domovima braće i s velikom radošću^l i iskrena srca uzimali hranu, **47** hvaleći Boga i uživajući naklonost svih ljudi.^m A Jehova im je svakodnevno pridruživaoⁿ one koji su dolazili na put spasenja.^o

3 Petar i Ivan išli su u hram na molitvu u deveti,^{*} molitveni, sat.^p **2** A ljudi su upravo donosili nekog čovjeka hroma od majčine utrobe^r kojega su svaki dan stavljali kod hramskih vrata koja su se zvala Krasna^s da prosi milostinju od onih koji ulaze u hram.^t **3** Kad je ugledao Petra i Ivana koji su upravo ulazili u hram, zamolio ih je da mu daju milostinju.^u **4** A Petar je, zajedno s Ivanom, pogledao ravno u njega^v i rekao: "Pogledaj u nas!" **5** I dok ih je čovjek pozorno gledao, oče-

Dj 3:1* Oko 15 sati, prema našem računanju vremena.

kujući da od njih nešto dobi-
je, **6** Petar je rekao: "Srebra
i zlata nemam, ali što imam,
to ti dajem:^a u ime Isusa
Krista Nazarećanina,^b hodaj!"^c
7 Nato ga je uhvatio za desnu
ruku^d i pridigao ga. I odmah su
mu očvrsnula stopala i glež-
njevi.^e **8** I skočivši,^f stao je
na noge i počeo hodati, te je
ušao s njima u hram^g hodaju-
ći, poskakujući i hvaleći Boga.
9 I svi^h su ga vidjeli kako hoda
i hvali Boga. **10** A prepoznali
su da je to onaj koji je sjedio
na hramskim Krasnimⁱ vrati-
ma i prosio milostinju, pa su se
zapanjili i zadivili^j zbog onoga
što mu se dogodilo.

11 Kako se čovjek držao
Petra i Ivana, svi su ljudi u
čudu pohrlili k njima na mje-
sto zvano Salamunov trijem.^k

12 Kad je Petar to vidio, rekao
je ljudima: "Ljudi Izraelci, za-
što se čudite ovome i zašto gle-
date u nas kao da smo svojom
snagom ili bogobojaznošću
učinili da ovaj hoda?"^l **13** Bog
Abrahamov i Izakov i Jakov-
ljev,^m Bog praotaca naših, pro-
slavioⁿ je Slugu svojega,^o Isusa,
kojega ste vi predali^p i
odrekli ga se pred licem Pilato-
vim, kad ga je on već bio odlu-
čio pustiti.^r **14** Da, vi ste se
odrekli tog sveca i praved-
nika^s i tražili ste da vam se
oslobodi čovjek koji je bio ubo-
jica,^t **15** a ubili ste Glavnog
Zastupnika života.^u Ali Bog ga
je podignuo iz mrtvih, čemu
smo mi svjedoci.^v **16** Stoga
je njegovo ime — našom vje-
rom u to ime — ojačalo ovog
čovjeka kojega gledate i po-
znajete, i vjera koju imamo po
njemu vratila je ovom čovjeku

3. poglavlje

- a 2Ko 6:10
- b Mt 2:23
- Dj 4:10
- c Dj 3:16
- d Mt 9:25
- Lk 6:6
- e Mt 8:15
- Iv 5:8
- Dj 9:34
- Dj 14:10
- f Iza 35:6
- g Iv 5:14
- h Dj 4:21
- i Iv 9:8
- Dj 3:2
- j Mk 5:42
- k Iv 10:23
- Dj 5:12
- l 2Ko 3:5
- m 2Mo 3:6
- Mt 22:32
- n Iv 7:39
- Flp 2:9
- o Iza 52:13
- Iza 53:11
- p Dj 2:23
- Dj 5:30
- r Mt 27:21
- Lk 23:14
- s 1Iv 2:1
- t Mt 27:20
- Lk 23:18
- u Dj 5:31
- He 2:10
- v Lk 24:48
- Dj 1:8
- Dj 2:32

Desni stupac

- a Lk 23:34
- Iv 16:3
- 1Ti 1:13
- b 1Ko 2:8
- c Ps 22:16
- Ps 118:22
- Iza 50:6
- Iza 53:8
- Da 9:26
- Lk 22:15
- d Dj 2:38
- e Eze 33:11
- Ef 4:22
- 1Pe 4:3
- f Eze 33:16
- 1Iv 1:7
- g Iza 28:12
- h Ps 110:1
- i Mt 17:11
- j Iza 1:26
- k 5Mo 18:15
- 5Mo 34:10
- l 5Mo 18:18
- Dj 7:37
- m 5Mo 18:19
- n Lk 24:27
- Dj 10:43
- o Ri 9:4
- p 1Mo 22:18
- Ga 3:8
- r Dj 13:46
- Ri 1:16

4. poglavlje

- s Lk 22:4
- t Dj 23:8

potpuno zdravlje pred svima
vama. **17** I sada, braćo, znam
da ste ono učinili u neznanju,^a
kao i vaši poglavari.^b **18** Ali
Bog je tako ispunio ono što je
navijestio ustima svih proro-
ka, da će njegov Krist* trpjeti.^c

19 Pokajte se^d dakle i obra-
tite^e da se izbrišu grijesi
vaši,^f da bi od lica Jehovina do-
šla vremena okrepe^g **20** i da
bi on poslao Krista koji vam
je određen, Isusa, **21** kojeg
nebo mora zadržati^h do vre-
mena obnoveⁱ svega o čemu je
Bog govorio preko svojih sve-
tih proroka^j iz staroga doba!
22 Naime, Mojsije je rekao:
'Jehova Bog će vam između
braće vaše podignuti proro-
ka kao što sam ja.^k Njega slu-
šajte u svemu što vam govori!
23 I svaka duša koja ne
posluša tog Proroka bit će
pogubljena i tako odstranjena
iz naroda.'^m **24** A i svi pro-
roci koji su govorili od Sa-
muela pa nadalje navješćivali
su te dane.ⁿ **25** Vi ste sinovi^o
proroka i saveza koji je Bog
sklopio s praocima vašim kad
je rekao Abrahamu: 'Preko
potomstva tvojega bit će bla-
goslovljeni svi narodi na zem-
lji.'^p **26** Podigavši Slugu svo-
jega, Bog ga je najprije poslao
k vama^r da blagoslovi svakoga
od vas odvrćajući ga od zlih
djela njegovih."

4 Dok su njih dvojica još
govorila narodu, pristupi-
li su im glavari svećenički,
hramski zapovjednik^s i sa-
duceji,^t **2** ljuti što oni po-
učavaju narod i na Isusovu

Dj 3:18* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi
bilješku za Mt 2:4. **4:1*** Vidi bilješku
za Mt 3:7.

primjeru objavljuju uskrsnuće od mrtvih.^a **3** I uhvatili su ih i bacili u zatvor do sljedećeg dana,^b jer je već bila večer. **4** No mnogi od onih koji su slušali njihove riječi povjerovali su^c te je broj muškaraca koji su postali vjernici dostigao oko pet tisuća.^d

5 A sutradan su se u Jeruzalemu skupili njihovi poglavari, starješine i pismoznanci.^e **6** Ondje je bio i Ana,^f glavar svećenički, zatim Kajfa,^g Ivan i Aleksandar i svi od roda velikosvećeničkoga. **7** I postavili su ih u sredinu i počeli ispiti: "Kojom ste silom ili u čije ime to učinili?"^h **8** Tada im je Petar, pun duha svetoga,ⁱ rekao:

"Poglavari narodni i starješine! **9** Ako se nas danas, zbog dobrog djela učinjenog bolesnom čovjeku,^j ispituje tko je ozdravio ovog čovjeka, **10** znajte svi vi i sav narod izraelski: u ime Isusa Krista Nazarećanina,^k kojega ste vi pribili na stup,^l a kojega je Bog podignuo iz mrtvih,^m po njemu ovaj čovjek stoji ovdje pred vama zdrav! **11** On je 'kamen koji ste vi graditelji smatrali bezvrijednim, a koji je postao kamen ugaoni'.ⁿ **12** I ni u kome drugom nema spasenja, jer nema drugog imena^o pod nebom danog ljudima po kojem možemo biti spašeni."^p

13 Kad su vidjeli odvažnost Petrovu i Ivanovu i shvatili da su to ljudi neuki i obični,^r ostali su u čudu. I prepoznali su da su oni bili s Isusom.^s **14** Ali kako su vidjeli da izliječeni čovjek stoji s njima,^t nisu mogli ništa prigovoriti.^u **15** Sto-

4. poglavlje

- a Dj 4:33
- Dj 17:18
- b Lk 21:12
- c 1Ti 3:16
- d Dj 2:41
- Dj 6:7
- e Mk 13:9
- f Lk 3:2
- Iv 18:13
- g Mt 26:57
- Lk 3:2
- Iv 11:49
- h Mt 21:23
- Mk 11:28
- Lk 20:2
- i Dj 7:55
- j Dj 3:7
- k Mt 2:23
- Dj 3:6
- l Dj 2:36
- m Dj 2:24
- Dj 5:30
- n Ps 118:22
- Iza 28:16
- Mt 21:42
- 1Pe 2:7
- o Mt 1:21
- Dj 10:43
- Flp 2:9
- p Iv 1:12
- Iv 14:6
- 1Ti 2:5
- r Mt 11:25
- 1Ko 1:27
- s Iv 7:15
- t Dj 3:11
- u Lk 21:15

Desni stupac

- a Iv 11:47
- b Dj 3:9
- c Dj 5:40
- d Dj 5:29
- 2Pe 1:16
- e Lk 22:2
- Dj 5:26
- f Dj 12:12
- g Ps 55:16
- h Ot 6:10
- i 2Mo 20:11
- Ne 9:6
- Ps 146:6
- Ot 10:6
- j 2Sa 23:2
- k Ps 2:1

ga su im zapovjedili da izađu iz dvorane Sudbenog vijeća,^{*} te su se počeli savjetovati: **16** "Što da učinimo s tim ljudima?^a Jer učinili su veliko čudo, koje je poznato svim stanovnicima Jeruzalema.^b Ne možemo to zanijekati. **17** No da se to ne bi dalje širilo među narodom, zaprijetimo im da više nikome ne govore u to ime."^c

18 Tada su ih pozvali i zapovjedili im da nipošto ne govore niti naučavaju u Isusovo ime. **19** Nato su im Petar i Ivan rekli: "Prosudite sami je li pravo pred Bogom da slušamo vas, a ne Boga! **20** Mi ne možemo a da ne govorimo o onome što smo vidjeli i čuli."^d **21** I opet su im zaprijetili, a potom su ih oslobodili, jer nisu našli ništa zbog čega bi ih kaznili, a i bojali su se naroda,^e jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo. **22** Jer čovjek koji je čudom bio izliječen imao je više od četrdeset godina.

23 Kad su bili pušteni, otišli su braći^f i ispričali što su im rekli glavari svećenički i starješine. **24** A kad su oni to čuli, jednodušno su podigli glas k Bogu^g i rekli:

"Svevišnjih^h Gospodine, ti si onaj koji je načinio nebo i zemlju i more i sve što je u njima!ⁱ **25** Ti si putem duha svetoga rekao ustima našeg praoca Davida,^j sluge svojega: 'Zašto su se narodi uskomešali i plemena razmišljaju o ispraznostima?^k **26** Kraljevi se zemaljski podižu i vladari kao jedan ustaju na Jehovu i na pomaza-

Dj 4:15* Vidi bilješku za Mt 26:59.

nika njegovu.^a **27** Tako su se i Herod* i Poncije Pilat^b s nezabošcima i s narodom izraelskim uistinu skupili u ovom gradu protiv tvojega svetog^c sluge Isusa, kojega si pomazao,^d **28** da učine ono što su tvoja ruka i naum unaprijed odredili da bude.^e **29** A sada, Jehova, obrati pažnju na prijetnje njihove^f i daj slugama svojim da i dalje sa svom odvažnošću govore riječ tvoju!^g **30** Pruži ruku svoju da se događaju izlječenja, čuda i znamenja^h po imenuⁱ tvojega svetog sluge^j Isusa!"

31 Kad su se usrdno pomolili, potreslo se mjesto na kojem su bili skupljeni,^k i svi su se ispunili svetim duhom^l te su odvažno govorili riječ Božju.^m

32 A mnoštvo onih koji su primili vjeru bilo je jednoga srca i jedne dušeⁿ i nitko nije govorio da je išta što posjeduje njegovo, nego im je sve bilo zajedničko.^o **33** I apostoli su s velikim uspjehom svjedočili o uskrsnuću Gospodina Isusa.^p I nezaslužena dobrota u velikoj je mjeri bila na svima njima. **34** Doista, nitko među njima nije bio u oskudici,^r jer svi koji su posjedovali polja ili kuće prodavali su ih i dobiveni novac donosili **35** i stavljali pred noge apostolima.^s Zatim se dijelilo^t svakome koliko mu je trebalo. **36** Tako je i Josip, kojeg su apostoli prozvali Barnaba,^u što znači "sin utjehe", levit, rodom s Cipra, **37** posjedovao komad zemlje, pa ga je prodao i donio novac te ga stavio pred noge apostolima.^v

4. poglavlje

- a Ps 2:2
- b Lk 23:12
- c Dj 3:13
- He 7:26
- d Ps 45:7
- Dj 10:38
- e Iza 53:10
- Lk 24:44
- Dj 2:23
- 1Pe 1:20
- f Iza 37:17
- g Iza 58:1
- Dj 19:8
- h Dj 2:43
- Dj 5:12
- i Dj 3:16
- j Dj 3:26
- k Dj 2:2
- l Dj 2:4
- m 1So 2:2
- n Iv 17:21
- Flp 1:27
- o Dj 2:44
- p Dj 1:22
- Dj 4:2
- r 5Mo 15:4
- Dj 2:45
- 1Iv 3:17
- s Dj 5:2
- t Dj 6:1
- u Dj 11:22
- Dj 12:25
- v Izr 3:9
- Lk 12:33

Desni stupac

5. poglavlje

- a Dj 4:35
- b Lk 22:3
- c Ps 101:7
- Ps 119:118
- Ef 4:25
- Kol 3:9
- Ot 21:8
- d 4Mo 30:2
- Pr 5:4
- Dj 5:9
- e 5Mo 23:23
- f 1Sa 2:25
- g 1Pe 4:17
- h Dj 2:43
- Dj 5:11
- i Iv 19:40
- j 2Mo 17:2
- Ps 95:9
- Mt 4:7
- Lk 4:12
- 1Ko 10:9
- k Dj 5:5
- l Dj 4:30
- Dj 6:8
- Dj 7:36
- Dj 14:3
- Dj 15:12
- Ri 15:19
- 2Ko 12:12

5 A neki čovjek po imenu Ananija, zajedno sa svojom ženom Safirom, prodao je imanje **2** i potajno zadržao dio dobivenog novca, za što je znala i njegova žena, te je donio samo jedan dio i stavio ga pred noge apostolima.^a **3** A Petar je rekao: "Ananija, zašto te Sotona^b naveo da slažeš^c svetom duhu^d i potajno zadržiš dio novca dobivenog za polje? **4** Nije li bilo tvoje prije nego što si ga prodao? A kad si ga prodao, nisi li s tim novcem mogao raditi što si htio? Zašto si u srcu svojemu naumio takvo što učiniti? Nisi slagao^e ljudima, nego Bogu."^f **5** A kad je Ananija čuo te riječi, srušio se i izdahnuo.^g I velik je strah^h obuzeo sve koji su to čuli. **6** Nato su mladići ustali, zavili ga u platno,ⁱ iznijeli i pokopali.

7 Nakon otprilike tri sata, ušla je njegova žena, ne znajući što se dogodilo. **8** Petar ju je upitao: "Reci mi, jeste li za toliko prodali polje?" Odgovorila je: "Da, za toliko." **9** Tada joj je Petar rekao: "Zašto ste se dogovorili da iskušate^j duh Jehovin? Evo, na vratima su noge onih koji su pokopali muža tvojega, a i tebe će iznijeti." **10** I odmah se srušila pred noge njegove i izdahnuo.^k Kad su mladići ušli, našli su je mrtvu te su je iznijeli i pokopali uz njezina muža. **11** Zbog toga je velik strah obuzeo cijelu skupštinu* i sve koji su čuli za to.

12 A apostoli su činili mnogo čuda i znamenja u narodu.^l

Dj 5:11* Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18.

I svi su jednodušno bili u Salamunovu trijemu.^a **13** Nitko im se nije usudio priključiti,^b ali ljudi su ih veličali.^c **14** I pridruživalo im se sve više vjernika u Gospodinu, mnoštvo muškaraca i žena,^d **15** tako da su i na ulice iznosili bolesnike i stavljali ih na nosila i ležaje da bi, kad Petar bude prolazio, barem njegova sjena pala na kojega od njih.^e **16** A okupljalo se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema, donoseći bolesnike i one koje su mučili nečisti duhovi, i svi su bili izliječeni.

17 Tada su se podigli veliki svećenik i svi koji su bili s njim, pripadnici tadašnje saducejske sljedbe, i puni ljubomore^f **18** uhvatili su apostole i bacili ih u zatvor.^g **19** Ali Jehovin je anđeo^h noću otvorio vrata zatvora,ⁱ izveo ih i rekao: **20** "Idite, stanite u hramu i govorite narodu sve riječi o ovom životu!"^j **21** Čuvši to, u sva nuće su ušli u hram i počeli poučavati.

Kad su stigli veliki svećenik i oni koji su bili s njim, sazvali su Sudbeno vijeće* i cijelo vijeće starješina sinova Izraelovih^k i poslali su stražare u zatvor da ih dovedu. **22** Ali kad su stražari stigli onamo, nisu ih našli u zatvoru, pa su se vratili i javili: **23** "Zatvor smo našli zaključan i dobro osiguran i stražare kako stoje pred vratima, ali kad smo otvorili, nikoga nismo našli unutra." **24** Kad su hramski zapovjednik i glavari svećenički čuli te riječi, u nedoumici su

5. poglavlje

- a Iv 10:23
- Dj 3:11
- b Iv 19:38
- c Dj 2:47
- d Dj 6:7
- e Mt 9:21
- Mt 14:36
- Mk 6:56
- f Izr 27:4
- Mt 27:18
- g Lk 21:12
- Dj 4:3
- h Ps 34:7
- Dj 12:7
- He 1:14
- i Dj 16:26
- j Iv 6:68
- k Dj 4:5

Desni stupac

- a Dj 4:1
- b Dj 4:20
- c Mt 14:5
- Lk 20:19
- d Dj 4:18
- e Iv 12:19
- f Mt 27:25
- Dj 3:15
- g 1Sa 15:22
- Da 3:18
- Iv 14:15
- Dj 4:19
- h Dj 2:24
- Dj 13:30
- i Dj 2:23
- Dj 10:39
- Ga 3:13
- 1Pe 2:24
- j Dj 2:33
- Flp 2:9
- k Dj 3:15
- l Mt 1:21
- He 2:10
- m Dj 2:38
- n Iza 53:11
- Lk 24:47
- Dj 10:43
- Dj 13:38
- o Lk 24:48
- Dj 1:8
- Dj 1:22
- p Iv 15:26
- r Dj 7:54
- s Dj 22:3
- t Dj 4:15
- u Dj 2:22
- v Dj 8:9

se pitali što bi to moglo biti.^a **25** A došao je neki čovjek i javio im: "Eno, ljudi koje ste bacili u zatvor stoje u hramu i poučavaju narod."^b **26** Tada je zapovjednik sa svojim stražarima otišao i doveo ih, ali nisu upotrijebili silu, jer su se bojali^c da ih narod ne kamenuje.

27 Tako su ih doveli i postavili u dvoranu Sudbenog vijeća. A veliki svećenik ih je ispitivao **28** i rekao: "Strogo smo vam naredili^d da ne učite u to ime, a, evo, napunili ste Jeruzalem svojim učenjem^e i hoćete na nas navući krv^f toga čovjeka!" **29** Nato su Petar i drugi apostoli rekli: "Moramo se pokoravati Bogu,^g a ne ljudima!^h **30** Bog naših praotaca uskrsnuo^h je Isusa, kojeg ste vi ubili objesivši ga na stup."ⁱ **31** Njega je Bog uzvisio sebi zdesna^j kao Vođu^k i Spasitelja,^l da bi se Izrael mogao pokazati^m i dobiti oprostjenje grijeha.ⁿ **32** Mi smo svjedoci tih događaja,^o a i sveti duh^p koji je Bog dao onima koji mu se pokoravaju."

33 Kad su to čuli, silno su se razgnjevili i htjeli su ih ubiti.^r **34** Ali u Sudbenom vijeću ustao je neki farizej* po imenu Gamalijel,^s učitelj Zakona kojega je poštovao sav narod, i zapovjedio je da apostole nakratko izvedu.^t **35** A tada im je rekao: "Ljudi Izraelci,^u dobro razmislite što ćete učiniti s tim ljudima! **36** Jer prije nekog vremena ustao je Teuda, tvrdeći da je netko,^v i uz njega je pristalo oko četiri stotine

Dj 5:29* Ili: "Bogu kao vladaru". **30*** Ili: "drvo". Vidi dodatak 8. **34*** Vidi bilješku za Mt 3:7.

ljudi.^a No on je bio ubijen, a svi koji su ga slušali razbježali su se i nestali. **37** Nakon njega je u dane popisa^b ustao Juda Galilejac i povukao narod za sobom. I on je poginuo, a svi koji su ga slušali raspršili su se. **38** Zato vam sada kažem: Ne dirajte te ljude, nego ih pustite — jer ako je ova zamisao ili ovo djelo od ljudi, propast će,^c **39** ali ako je od Boga,^d nećete ih moći spriječiti^e — da se ne bi pokazalo da se borite protiv Boga!”^f **40** I poslušali su ga, te su dozvali apostole, išibali ih^g i naredili im da ne govore u Isusovo ime,^h pa su ih pustili da odu.

41 Oni su pak otišli od Sudbenog vijeća, radujući seⁱ što su bili dostojni podnijeti sramotu zbog njegova imena.^j **42** I svaki su dan u hramu i od kuće do kuće^k bez prestanka poučavali^l i objavljivali dobru vijest o Kristu,^m Isusu.^m

6 A u te dane, kad se povećavao broj učenika, Židovi koji su govorili grčkiⁿ počeli su gundati protiv Židova koji su govorili hebrejski, jer su njihove udovice bile zapostavljene prilikom svakodnevnog dijeljenja hrane.^o **2** Stoga su dvanaestorica pozvala k sebi mnoštvo učenika i rekla: “Nije pravo da mi ostavimo riječ Božju kako bismo dijelili hranu.^p **3** Stoga, braćo, pronađite^r među sobom sedam ljudi na dobrome glasu, koji su puni duha i mudrosti,^s da ih postavimo nad ovim potrebnim poslom, **4** a mi ćemo se po-

Dj 5:42* Ili: “Pomazaniku, Mesiji”. Vidi bilješku za Mt 2:4.

5. poglavlje

- a Dj 21:38
- b Lk 2:2
- c Ps 127:1
- Izr 21:30
- Mt 15:13
- d Iza 26:12
- Ri 8:31
- e Iza 8:10
- f Dj 26:14
- g Mt 10:17
- Mk 13:9
- Lk 20:10
- Dj 22:19
- h Dj 4:18
- i Mt 5:12
- Dj 16:25
- Ri 5:3
- 2Ko 12:11
- Flp 1:29
- He 10:34
- 1Pe 4:13
- j Dj 9:16
- k Dj 20:20
- l Dj 2:46
- Dj 4:31
- Dj 18:5
- m 2Ko 10:14

6. poglavlje

- n Dj 9:29
- o Dj 4:35
- 1Ti 5:3
- Jk 1:27
- p 2Mo 18:18
- r 5Mo 1:13
- s Dj 6:10
- Dj 16:2
- 1Ti 3:7

Desni stupac

- a Dj 2:42
- b Dj 11:24
- c Dj 21:8
- d 5Mo 34:9
- Dj 8:17
- Dj 13:3
- Dj 14:23
- 1Ti 4:14
- 1Ti 5:22
- 2Ti 1:6
- e Dj 12:24
- Dj 19:20
- f Dj 2:47
- g Iv 12:42
- Dj 15:5
- h Ri 16:26
- i Dj 2:43
- j Dj 18:24
- k Dj 23:34
- l Lk 21:15
- Dj 6:3
- m Iza 54:17
- Lk 21:15
- n 2Mo 23:1
- 3Mo 19:16
- o 1Kr 21:10
- Mt 26:59
- p Lk 22:66
- r 5Mo 5:20
- Izr 19:28
- s Jr 26:11
- Dj 21:28

svetiti molitvi i poučavanju o riječi Božjoj.”^{***a} **5** Taj se prijedlog svidio svemu mnoštvu, pa su izabrali Stjepana, čovjeka punog vjere i svetog duha,^b zatim Filipa,^c Prohora, Nikanora, Timona, Parmena i Nikolu iz Antiohije, nekadašnjeg obraćenika na židovsku vjeru. **6** I postavili su ih pred apostole, a oni su se pomolili i zatim položili ruke^d na njih.

7 Tako je riječ Božja sve više rasla^e i veoma se umnožavao broj učenika u Jeruzalemu,^f a i mnogo je svećenika^g prihvaćalo vjeru.^h

8 A Stjepan, pun dobrote i sile, činio je mnoga čuda i znamenjaⁱ među narodom. **9** No ustali su neki od onih iz sinagoge zvane Sinagoga oslobođenika^{*} te neki od Cirenaca i Aleksandrinaca^j i od onih iz Cilicije^k i Azije, da bi se prepirali sa Stjepanom, **10** ali nisu se mogli suprotstaviti mudrosti^l i duhu kojim je govorio.^m **11** Tada su potajno nagovorili neke ljude da kažu:ⁿ “Čuli smo ga kako govori hulne riječi^o na Mojsija i Boga.” **12** I podjarili su narod, starješine i pismoznance, te su ga zaskočili, zgrabili i odveli pred Sudbeno vijeće.^{p*} **13** I izveli su lažne svjedoke,^r koji su rekli: “Ovaj čovjek ne prestaje govoriti protiv ovoga svetog mjesta i protiv Zakona.^s **14** Naprimjer, čuli smo ga kako govori da će taj Isus Nazarećanin razvaliti ovo mjesto i izmijeniti običaje koje nam je predao Mojsije.”

Dj 6:4* Doslovno: “i službi (posluživanju) riječi”. **9*** Doslovno: “libertina”. **12*** Vidi bilješku za Mt 26:59.

15 I kad su svi oni koji su sjedili u Sudbenom vijeću uprili pogled u njega,^a vidjeli su da je njegovo lice kao lice anđela.^b

7 Tada je veliki svećenik upitao: "Je li to tako?" **2** A Stjepan je rekao: "Ljudi, braćo i očevi, čujte! Bog slave^c ukazao se našem praocu Abrahamu dok je on bio u Mezopotamiji, prije nego se nastanio u Haranu,^d **3** i rekao mu: 'Idi iz zemlje svoje i od roda svojega i pođi u zemlju koju ću ti pokazati!'^e **4** Tada je otišao iz zemlje kaldejske i nastanio se u Haranu. Odande ga je Bog, nakon smrti oca njegova,^f uputio da se preseli u ovu zemlju u kojoj vi sada živite.^g **5** Ali nije mu dao nasljedstva u njoj, niti jedne stope,^h nego mu je obećao da će je dati u posjedⁱ njemu i potomstvu njegovu nakon njega,^j dok još nije imao djece.^k **6** A Bog je rekao i da će potomci njegovi biti došljaci^l u tuđoj zemlji^m i da će biti porobljeni i potlačeni četri stotine godina.ⁿ **7** 'A narodu kojem će robovati ja ću suditi',^o kazao je Bog, 'i nakon toga će izaći i služiti* mi na ovome mjestu.'^p

8 Dao mu je i savez obrezanja.^r Tako mu se rodio Izak,^s kojega je obrezao osmi dan,^t a Izaku Jakov, a Jakovu dvanaest naših praotaca.^u **9** A praci su iz ljubomore^v prodali Josipa u Egipat.^z Ali Bog je bio s njim^a **10** i izbavio ga iz svih nevolja njegovih i dao mu da stekne naklonost faraona, kralja egipatskog, i da se pred njim pokaže mudrim. A on ga

6. poglavlje

a Mt 10:17
b Su 13:6

7. poglavlje

c Ps 29:3
d 1Mo 11:31
1Mo 15:7
Ne 9:7
e 1Mo 12:1
f 1Mo 11:32
He 11:8
g 1Mo 12:4
h 5Mo 2:5
i 1Mo 17:8
2Mo 6:8
j 1Mo 48:4
5Mo 32:49
Ne 9:24
k 1Mo 12:7
1Mo 13:15
l 1Mo 15:13
Ps 39:12
1Pe 2:11
m 2Mo 12:40
n 1Mo 15:13
o 1Mo 15:14
p 2Mo 3:12
r 1Mo 17:10
s 1Mo 21:1
t 1Mo 21:4
3Mo 12:3
Lk 2:21
u 1Mo 29:32
v 1Mo 37:11
z 1Mo 37:28
1Mo 45:4
Ps 105:17
a 1Mo 39:2

Desni stupac

a 1Mo 41:40
1Mo 41:41
1Mo 41:46
Ps 105:21
b 1Mo 41:54
1Mo 42:5
c 1Mo 42:2
d 1Mo 42:6
e 1Mo 45:1
f 1Mo 45:16
g 1Mo 45:9
h 1Mo 46:27
5Mo 10:22
i 1Mo 46:29
5Mo 26:5
j 1Mo 49:33
k 2Mo 1:6
l 1Mo 50:13
m 2Mo 13:19
Jš 24:32
n 1Mo 23:16
o 2Mo 1:7
p 2Mo 1:8
r 2Mo 1:10
s 2Mo 1:22
t 2Mo 2:2
u He 11:23
v 2Mo 2:5
2Mo 2:10
z 1Kr 4:30
a 2Mo 11:3
Lk 24:19

je postavio da upravlja Egipatom i svim dvorom njegovim.^a

11 Ali na cijeli je Egipat i Kanaan došla glad, nevolja velika, te praoci naši nisu mogli naći hrane.^b **12** No Jakov je čuo da u Egiptu ima hrane^c i poslao je praoce naše prvi put.^d **13** A drugi put Josip se otkrio braći svojoj,^e pa je faraon saznao porijeklo Josipovo.^f **14** Tada je Josip pozvao odande oca svojega Jakova i svu rodbinu,^g ukupno sedamdeset i pet duša.^{*h} **15** Tako je Jakov otišao u Egipat.ⁱ I umro je^j on i praoci naši.^k **16** I bili su preneseni u Šekem^l i položeni u grob^m koji je Abraham srebrom kupio od sinova Hamorovih u Šekemu.ⁿ

17 A kako se približavalo vrijeme da se ispuni obećanje koje je Bog dao Abrahamu, narod je u Egiptu rastao i množio se.^o **18** Tada je Egipatom zavladao drugi kralj, koji nije poznavao Josipa.^p **19** On je lukavo koristio svoju moć protiv našeg roda^r i prisiljavao oce naše da svoju novorođenu djecu predaju da budu pogubljena.^s **20** Upravo u to vrijeme rodio se Mojsije.^t Bio je vrlo lijep, čak i Bogu.^u Tri mjeseca brinuli su se za njega u domu oca njegova. **21** A kad je bio ostavljen, uzela ga je kći faraonova i odgojila kao svojega sina.^v **22** Tako je Mojsije bio poučen svoj mudrosti^z egipatskoj. Bio je silan u svojim riječima^a i djelima.

23 A kad mu je bilo četrdeset godina, došlo mu je u srce da obiđe svoju braću,

sinove Izraelove.^a **24** Kad je vidio kako se jednome Izraelcu čini nepravda, branio je i osvetio zlostavljanoga, ubivši Egipćanina.^b **25** Mislio je da će braća njegova shvatiti da im Bog daje spasenje rukom njegovom,^c ali oni to nisu shvatili. **26** A sutradan se pojavio pred njima dok su se dvojica od njih tukla. Pokušao ih je pomiriti,^d govoreći: 'Ljudi, braća ste! Zašto zlostavljate jedan drugoga?'^e **27** Ali onaj koji je zlostavljao bližnjega svojega odbio ga je riječima: 'Tko je tebe postavio za vladara i suca nad nama?'^f **28** Hoćeš li i mene ubiti kao što si jučer ubio onog Egipćanina?'^g **29** Na te je riječi Mojsije pobjegao i nastanjan se u zemlji midjanskoj,^h gdje su mu se rodila dva sina.ⁱ

30 A kad se navršilo četrdeset godina, ukazao mu se anđeo u pustinji kod gore Sinaja u plamenu gorućeg grma.^j **31** Vidjevši to, Mojsije se začudio tom prizoru.^k Dok je prilazio da bolje pogleda, začuo se glas Jehovin: **32** 'Ja sam Bog praotaca tvojih, Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi.'^l Sav drščući, Mojsije se više nije usudio pogledati. **33** Tada mu je Jehova rekao: 'Skinij sandale s nogu svojih, jer je tlo na kojem stojiš sveto!'^m **34** Vidio sam zlostavljanje naroda svojega u Egiptuⁿ i čuo sam jecanje njihove,^o pa sam sišao da ih izbavim.^p Zato hajde sada, šaljem te u Egipat!'^r **35** Tog Mojsija, kojeg su se odrekli govoreći: 'Tko je tebe postavio za vladara i suca?'^s njega je Bog po-

7. poglavlje

- a 2Mo 2:11
- b 2Mo 2:12
- c He 11:26
- d 1Mo 13:8
- e 2Mo 2:13
- f Dj 7:35
- g 2Mo 2:14
- h 2Mo 2:15
- i 2Mo 2:22
- 2Mo 18:3
- j 2Mo 3:2
- Iza 63:9
- k 2Mo 3:3
- l 1Mo 50:24
- 2Mo 3:6
- Mk 12:26
- Lk 20:37
- m 2Mo 3:5
- Jš 5:15
- n 2Mo 3:7
- 5Mo 26:7
- o 2Mo 2:24
- p 2Mo 3:8
- r 2Mo 3:10
- s 2Mo 2:14
- Dj 7:27

Desni stupac

- a 2Mo 4:19
- b 2Mo 12:41
- c 2Mo 7:3
- 2Mo 8:5
- 2Mo 9:10
- Ps 105:27
- d 2Mo 14:21
- 2Mo 15:5
- He 11:29
- e 2Mo 16:35
- 4Mo 14:33
- f 5Mo 18:15
- Dj 3:22
- g 2Mo 19:3
- h 5Mo 5:27
- i 5Mo 5:4
- Iza 63:9
- Dj 7:53
- Ga 3:19
- He 2:2
- j 2Mo 21:1
- 5Mo 9:10
- Ri 3:2
- 1Pe 4:11
- k 4Mo 14:3
- l 2Mo 16:3
- m 2Mo 32:1
- 2Mo 32:23
- n 2Mo 32:4
- 5Mo 9:16
- o 2Mo 32:6
- Ps 106:19
- p Ps 81:12
- Ri 1:24
- 2So 2:11
- r 2Kr 17:16
- Jr 7:18
- s Am 5:25
- t 1Kr 11:7
- u 5Mo 4:19
- Am 5:26
- v Jr 25:11
- Jr 29:10
- Am 5:27

slao^a kao vladara i izbavitelja rukom anđela koji mu se ukazao u grmu. **36** Taj ih je čovjek izveo^b čineći čuda i znamenja u Egiptu^c i u Crvenom moru^d i u pustinji* četrdeset godina.^e

37 To je onaj Mojsije koji je rekao sinovima Izraelovim: 'Bog će vam između braće vaše podignuti proroka kao što sam ja.'^f **38** To je onaj^g koji je bio među narodom^h u pustinji s anđelom,ⁱ koji mu je govorio na gori Sinaju, i s praocima našim. On je primio svete objave^j koje još uvijek žive, da ih preda vama. **39** Njemu naši praoci nisu htjeli biti poslušni, nego su ga odbacili^k i u srcima se svojim vratili u Egipat,^l **40** pa su rekli Aronu: 'Načini nam bogove koji će ići pred nama! Jer ne znamo što se dogodilo s tim Mojsijem, koji nas je izveo iz zemlje egipatske.'^m **41** Tako su u te dane načinili tele,ⁿ prinijeli žrtvu tom idolu i veselili su se djelom ruku svojih.^o **42** Stoga se Bog okrenuo od njih i pustio ih^p da štuju vojsku nebesku, kao što je napisano u knjizi prorokoj: 'Zar ste meni u pustinji četrdeset godina prinosili životinjske i druge žrtve, dome Izraelov?'^s **43** Ne, nego ste nosili šator Molohov^t i zvijezdu^u boga Refana, likove koje ste načinili da im se klanjate.^v Zato ću vas prognati^v dalje od Babilona.'

44 Naši praoci imali su šator svjedočanstva u pustinji,

Dj 7:36* Vidi dodatak 12. **43*** Po svemu sudeći, drugo ime za amonskog boga Moleka. Vidi 1Kr 11:7. **43*** Ili: "da ih obožavate".

kao što je on odredio kad je rekao Mojsiju da ga izradi prema prikazu koji je vidio.^a **45** Taj su šator praoci naši preuzeli od svojih otaca i unijeli su ga pod Jošuinim vodstvom^b u zemlju koju su posjedovali narodi^c koje je Bog otjerao pred praocima našim.^d Ondje je ostao sve do Davidovih dana. **46** David je stekao Božju naklonost^e i molio je da mu se dopusti podići boravište^f Bogu Jakovljevu. **47** Ali dom mu je sagradio Salamun.^g **48** No Svevišnji ne prebiva u građevinama koje su načinjene rukama,^h kao što govori prorok: **49** “Nebo je prijestolje moje,ⁱ a zemlja je podnožje nogama mojim.^j Kakav ćete mi dom sagraditi?” govori Jehova. “Gdje je mjesto počinka mojega?^k **50** Nije li moja ruka sve to načinila?”^l

51 Ljudi tvrdokorni i neobrezanih srca^m i ušiju! Vi se uvijek opirete svetom duhu — kako su činili praoci vaši, tako činite i vi.ⁿ **52** Kojeg od proroka nisu progonili praoci vaši?^o Čak su poubijali^p one koji su navijestili dolazak Pravednika,^r čiji ste vi sada izdajnici i ubojice postali,^s **53** vi koji ste primili Zakon preko anđela,^t ali ga niste držali.”

54 Kad su to čuli, rasrdili su se u srcima svojim^u i počeli škrgutati zubima^v na njega. **55** A on je, pun duha svetoga, upro pogled u nebo i ugledao slavu Božju i Isusa kako stoji zdesna Bogu^z **56** i rekao: “Evo, vidim nebesa otvorena^a i Sina čovječjeg^b kako stoji zdesna Bogu.”^c **57** Nato su

7. poglavlje

- a 2Mo 25:40
He 8:5
- b 5Mo 3:28
5Mo 31:3
Jš 3:14
- c 1Mo 17:8
Ne 9:24
- d Jš 23:9
Jš 24:18
- e Ps 89:20
- f 2Sa 7:2
1Lje 22:7
Ps 132:5
- g 1Kr 6:1
1Lje 17:12
2Lje 3:1
- h 1Za 66:1
Dj 17:24
- i Ps 11:4
Mt 5:34
- j Mt 5:35
- k 1Za 66:1
- l He 3:4
- m 3Mo 26:41
5Mo 10:16
- n 1Za 1:4
1Za 63:10
Jr 6:10
- o 2Lje 36:16
- p Mt 23:31
- r Dj 3:14
1Iv 2:1
- s 1Za 53:8
- t Dj 7:38
Ga 3:19
He 2:2
- u Dj 5:33
- v Ps 35:16
Ps 112:10
- z Ps 110:1
Mt 26:64
- a Eze 1:1
Mt 3:16
Iv 1:51
- b Da 7:13
- c Ri 8:34
Ef 1:20
Kol 3:1

Desni stupac

- a Za 7:11
Lk 16:24
- b 1Kr 21:13
He 13:12
- c 3Mo 24:16
Mt 23:37
- d 5Mo 17:7
Iv 16:2
- e Dj 8:1
Dj 22:20
- f Ps 31:5
- g Mt 5:44

8. poglavlje

- h Dj 7:58
- i Dj 11:19
- j Mt 10:23
- k Mt 14:12
- l 1Mo 50:10
- m Dj 9:1
Dj 22:4
Dj 26:10
1Ko 15:9
Ga 1:13
Flp 3:6
- n 1Za 52:7
Dj 11:19
- o Dj 1:8
- p Mt 10:1
- q Mk 6:7
- r Dj 9:33
- s Iv 4:42

povikali iz svega glasa, začepili uši rukama^a i svi zajedno navalili na njega. **58** I izbacili su ga iz grada^b te počeli bacati kamenje na njega.^c A svjedoci^d su odložili svoje ogrtače do nogu mladića koji se zvao Savao.^e **59** I dok su ga kamenovali, Stjepan je zazivao: “Gospodine Isuse, primi duh* moj!”^f **60** Zatim je kleknuo i povikao na sav glas: “Jehova, ne uzmi im ovo za grijeh!”^g Rekavši to, umro* je.

8 A Savao je odobravao njegovo ubojstvo.^h

Onog dana nastao je velik progonⁱ skupštine u Jeruzalemu, pa su se svi osim apostola raspršili^j po krajevima judejskim i samarijskim. **2** A bogobožni su ljudi odnijeli Stjepana da ga pokopaju^k i gorko su za njim plakali.^l **3** Savao se pak okomio na skupštinu: upadao je u kuće, izvlačio muškarce i žene i predavao ih u zatvor.^m

4 No učenici koji su se raspršili objavlјivali su dobru vijest, riječ Božju, kuda god su prolazili.ⁿ **5** Tako je Filip otišao u grad Samariju^o i počeo im propovijedati Krista. **6** A mnoštvo je jednodušno i pozorno pratilo ono što je govorio Filip, slušajući ga i gledajući čuda koja je činio. **7** Naime, bilo je mnogo onih koji su bili opsjednuti nečistim duhovima,^p a ti su duhovi izlazili vičući na sav glas. I mnogi uzeti^r i hromi bili su izliječeni. **8** Tako je nastala velika radost u tom gradu.^s

Dj 7:59* Ili: “životnu silu”. **60*** Doslovno: “zaspao”.

9 A u gradu je bio neki čovjek po imenu Šimun, koji se bavio vraćanjem^a i izazivao divljenje samarijskog naroda, govoreći za sebe da je velik čovjek.^b 10 I svi, od najmanjega do najvećega, priklanjali su mu se i govorili: "Ovaj je čovjek Sila Božja, Sila Velika." 11 A priklanjali su mu se jer je već duže vrijeme izazivao njihovo divljenje svojim vraćanjem. 12 No kad su povjerovali Filipu, koji je objavljivao dobru vijest o kraljevstvu Božjem^c i o imenu Isusa Krista, krštavali su se muškarci i žene.^d 13 A i Šimun je postao vjernik i krstio se te je neprestano bio uz Filipa.^e Bio je zadivljen gledajući čudesne znakove te velika i silna djela* koja su se događala.

14 A kad su apostoli u Jeruzalemu čuli da je Samarija prihvatila riječ Božju,^f poslali su k njima Petra i Ivana. 15 Oni su došli i molili se za njih da dobiju sveti duh.^g 16 Duh, naime, još nije bio sišao ni na koga od njih, nego su samo bili kršteni u ime Gospodina Isusa.^h 17 Tada su polagali ruke na njihⁱ i oni su primili sveti duh.

18 A kad je Šimun vidio da ljudi primaju duh kad apostoli na njih polože ruke, ponudio im je novac^j 19 i rekao: "Dajte i meni tu moć da svatko na koga položim ruke primi sveti duh!" 20 No Petar mu je rekao: "Neka srebro tvoje propadne s tobom, jer si mislio novcem steći Božji dar!^k 21 Ti nemaš ni najma-

8. poglavlje

a Dj 13:6

b Dj 5:36

c Lk 8:1

d Mt 28:19

Dj 18:8

e Dj 6:5

f Dj 11:1

g Mt 16:19

h Dj 10:48

Dj 19:2

i Dj 6:6

Dj 19:6

2Ti 1:6

j Mi 3:11

1Ti 6:5

k Mt 10:8

Dj 10:45

Desni stupac

a Ps 78:37

Ef 5:5

b Iza 55:7

Da 4:27

c 5Mo 29:18

d He 12:15

e 2Mo 8:8

4Mo 21:7

1Kr 13:6

Jk 5:16

f Mt 9:35

Dj 1:8

g Ps 34:7

He 1:14

Ot 14:6

h Jr 13:23

Sf 3:10

i 2Lj 6:32

Iv 12:20

j Dj 17:11

k Dj 10:19

njeg udjela u ovome, jer srce tvoje nije pravo pred Bogom.^a 22 Zato se pokaj zbog te zloće svoje i usrdno moli Jehovu^b ne bi li ti se oprostila zamisao srca tvojega, 23 jer vidim da si pun otrovne žuč^c i nepravdnosti!"^d 24 Nato mu je Šimun rekao: "Vi se usrdno molite Jehovi za mene^e da ne dođe na mene ništa od toga što ste rekli!"

25 Kad su pak dali temeljito svjedočanstvo i kazali riječ Jehovinu, vratili su se u Jeruzalem objavljujući dobru vijest mnogim samaričanskim selima.^f

26 A Jehovin se andeo^g obratio Filipu: "Ustani i idi prema jugu na put koji se iz Jeruzalema spušta u Gazu!" (Taj put je pust.) 27 Nato je on ustao i pošao. I sreo je nekog Etiopljanina,^h dvoranina, visokog dostojanstvenika kandake,ⁱ etiopske kraljice, koji je bio nad svom njezinom riznicom. On je bio došao u Jeruzalem pokloniti se Bogu,^{ji} 28 a sada se vraćao. Sjedio je u svojim kolima i naglas čitao proroka Izaiju.^j 29 A duh je rekao^k Filipu: "Pođi do tih kola i ne udaljuj se od njih!" 30 Nato je Filip pritrčao i čuo ga kako čita proroka Izaiju, pa ga je upitao: "Razumiješ li to što čitaš?" 31 On je odvratio: "Kako bih mogao ako me tko ne uputi?" I zamolio je Filipa da se popne i sjedne kraj njega. 32 A čitao je ove riječi iz Pisma: "Kao ovcu odveli su

Dj 8:27* Titula etiopskih kraljica (kao što je "faraon" titula egipatskih vladara). 27^a Ili: "iskazati štovanje Bogu; izvršiti čin obožavanja Boga".

ga na klanje. Kao janje, nije-mo pred onim što ga striže, ne otvara usta svoja.^a **33** U poniženju njegovu uskraćen mu je sud pravedan.^b Tko će ispričati pojedinosti o porijeklu njegovu? Jer život mu je uzet sa zemlje.”^c

34 Nato je dvoranin rekao Filipu: “Molim te, reci mi o kome ovo govori prorok, o sebi ili o kome drugom?” **35** A Filip je progovorio^d te mu je, počevši od tih riječi iz Pisma,^e objavio dobru vijest o Isusu. **36** I dok su išli putem, došli su do neke vode, a dvoranin je rekao: “Evo vode! Što me sprečava da se krstim?”^f **37*** — **38** I zapovjedio je da kola stanu te su obojica sišla u vodu, i Filip i dvoranin. I Filip ga je krstio. **39** A kad su izašli iz vode, duh Jehovin odveo je Filipa^g i dvoranin ga više nije vidio, nego je radosno otišao svojim putem. **40** A Filip se našao u Ašdodu. I prolazeći onuda, objavljivao^h je dobru vijest svim gradovima dok nije stigao u Cezareju.ⁱ

9 Savao, koji je još uvijek odissao prijetnjom i snažnom željom da pobije^j Gospodinove učenike,^k otišao je velikom svećeniku **2** i zatražio od njega pisma za sinagoge u Damasku, kako bi sve sljedbenike Puta,^{*} i muškarce i žene, okovane doveo u Jeruzalem.^l

3 Kad se putujući približio Damasku, iznenada ga je obasjala svjetlost s neba,^m **4** te je pao na zemlju i začuo glas

8. poglavlje

- a Iza 53:7
- 1Pe 2:23
- b Mt 26:59
- c Iza 53:8
- Da 9:26
- Flp 2:8
- d Mt 13:52
- e Dj 18:28
- 2Ti 3:16
- f Dj 10:47
- g 1Kr 18:12
- h Lk 9:6
- i Dj 21:8

9. poglavlje

- j Dj 22:4
- Dj 26:11
- k Dj 8:3
- Ga 1:13
- 1Ti 1:13
- l Dj 9:14
- Dj 11:26
- Dj 22:4
- Dj 24:14
- m Dj 22:6

Desni stupac

- a 1Ko 15:8
- b Mt 25:40
- c Dj 9:11
- d Dj 22:9
- Dj 26:13
- e Da 10:7
- f Dj 22:9
- g Dj 22:11
- h Dj 13:11
- i Dj 22:12
- j Dj 11:25
- Dj 21:39
- Dj 22:3
- k Dj 9:17
- l 1Ko 1:2
- 2Ti 2:22
- m Dj 13:2
- Ri 1:1
- 1Ti 1:12
- n Ri 1:5
- Ga 2:7
- 1Ti 2:7
- o Dj 25:22
- Dj 26:1
- Dj 27:24
- p Dj 20:23
- Dj 21:11
- 2Ko 11:23
- Kol 1:24
- 2Ti 1:12

koji mu je rekao: “Savle, Savle, zašto me progoniš?”^a **5** A on je upitao: “Tko si ti, Gospodine?” Ovaj je rekao: “Ja sam Isus, kojega ti progoniš.”^b **6** Sad ustani^c i udi u grad! Ondje će ti se reći što moraš činiti.” **7** A ljudi koji su putovali s njim^d stajali su bez riječi,^e jer su doduše čuli da netko govori,^f ali nikoga nisu vidjeli. **8** Tada je Savao ustao sa zemlje. Premda su mu oči bile otvorene, ništa nije vidio,^g pa su ga povelili za ruku i odveli u Damask. **9** Tri dana nije ništa vidio^h i nije jeo ni pio.

10 A u Damasku je bio neki učenik po imenu Ananija.ⁱ Njemu je Gospodin rekao u videnju: “Ananija!” On se odazvao: “Evo me, Gospodine!” **11** A Gospodin mu je rekao: “Ustani, idi u ulicu koja se zove Ravna i u Judinoj kući potraži čovjeka iz Tarza^j po imenu Savao! On se upravo moli **12** i u videnju je vidio kako čovjek po imenu Ananija ulazi i polaže ruke na njega kako bi mu se vratio vid.”^k **13** No Ananija je odgovorio: “Gospodine, od mnogih sam čuo o tom čovjeku, kolika je zla nanio tvojim svetima* u Jeruzalemu. **14** I ovamo je došao s ovlastima glavara svećeničkih da baci u okove sve koji prizivaju ime tvoje.”^l **15** Ali Gospodin mu je rekao: “Idi, jer mi je ovaj čovjek izabrana posuda^m da nosi ime moje nezabošcimaⁿ i kraljevima^o i sinovima Izraelovim! **16** Ja ću mu pokazati koliko mora trpjeti za ime moje.”^p

Dj 8:37* Vidi bilješku za Mt 17:21. 9:2* Naziv za kršćanstvo kao životni put onih koji slijede Isusa Krista.

Dj 9:13* Ili: “svecima”.

17 Tako je Ananija otišao i ušao u kuću te položio ruke na njega i rekao: "Brate Savle! Poslao me Gospodin, Isus koji ti se ukazao na putu kojim si dolazio, da ti se vrati vid i da se ispuniš svetim duhom."^a
18 I odmah mu je s očiju spalio nešto kao ljsuke, te mu se vratio vid. I ustao je i krstio se **19** te uzeo hranu i okrijepio se.^b

I nekoliko je dana ostao s učenicima u Damasku^c **20** te je odmah u sinagogama počeo propovijedati Isusa,^d da je on Sin Božji. **21** A svi koji su ga slušali bili su zapanjeni i govorili su: "Nije li to onaj koji je u Jeruzalemu htio istrijebiti^e one što prizivaju ovo ime i koji je došao ovamo da bi ih okovane odveo glavarima svećeničkim?"^f **22** A Savao je bio sve silniji i zbunjivao je Židove koji su živjeli u Damasku, navodeći dokaze^g da je Isus doista Krist.^g

23 Kad je prošlo dosta vremena, Židovi su se dogovorili da ga ubiju.^h **24** No Savao je doznao za njihovu zavjeru. Danju i noću nadzirali su i gradska vrata da bi ga ubili.ⁱ **25** Zato su ga njegovi učenici noću uzeli i u košari spustili kroz otvor u zidu.^j

26 Kad je stigao u Jeruzalem,^k pokušao se pridružiti učenicima, ali svi su ga se bojali, jer nisu vjerovali da je učenik. **27** Tada se Barnaba zauzeo za njega^l i odveo ga apostolima te im podrobno

9. poglavlje

a Dj 13:52

Dj 22:13

b Ps 104:15

c Dj 26:20

d Ga 1:16

e Dj 8:3

Ga 1:13

Ga 1:23

f Dj 9:2

g Dj 17:3

Dj 18:28

h Dj 20:3

Dj 23:12

2Ko 11:23

i 2Ko 11:32

j Jš 2:15

1Sa 19:12

2Ko 11:33

k Ga 1:18

l Dj 4:36

Desni stupac

a 1Ko 9:1

b Dj 9:4

Dj 22:7

c Dj 9:20

d Dj 4:29

e 2Ko 11:26

f Dj 11:25

Ga 1:21

g Dj 8:1

h Ps 86:11

i Iv 14:16

j Dj 9:38

k Mt 10:8

l Dj 3:6

Dj 4:10

m 1Lje 5:16

n Dj 11:21

o 2Lje 2:16

p 1Ti 2:10

r Dj 9:32

ispričao kako je ovaj na putu vidio Gospodina,^a koji mu se obratio,^b i kako je u Damasku^c odvažno govorio u Isusovo ime. **28** I Pavao je ostao s njima i slobodno se kretao po^{*} Jeruzalemu, odvažno govoreći u Gospodinovo ime.^d **29** I razgovarao je i raspravljao sa Židovima koji govore grčki, a oni su ga pokušavali ubiti.^e **30** Kad su braća to otkrila, odvela su ga u Cezareju i poslala u Tarz.^f

31 Tada je za skupštinu^g po cijeloj Judeji, Galileji i Samariji nastupilo razdoblje mira u kojem se ona izgrađivala. I hodila je u strahu Jehovinom^h i u utjesi svetog duha,ⁱ te je stalno rasla.

32 A Petar je, prolazeći posvuda, došao i k svetima koji su živjeli u Lidi.^j **33** Ondje je našao nekog čovjeka po imenu Eneja, koji je ležao u postelji osam godina, jer je bio uzet. **34** I Petar mu je rekao:^k "Eneja, ozdravlja te Isus Krist! Ustani i pospremi postelju svoju!" I odmah je ustao. **35** I vidjeli su ga svi koji su živjeli u Lidi i u ravnici Šaronu^m i obratili su se Gospodinu.ⁿ

36 A u Jopi^o je bila neka učenica po imenu Tabita, ili na grčkom Dorka.^{*} Ona je stalno činila dobra djela^p i pomagala siromašnima. **37** Ali u te se dane razboljela i umrla. Tada su je okupali i položili u gornju sobu. **38** A kako je Lida blizu Jope,^r učenici su, čuvši da je Petar ondje, poslali k njemu

Dj 9:28* Doslovno: "i ulazio i izlazio u".
36* I grčko ime "Dorka" i aramejsko ime "Tabita" znače "gazela".

Dj 9:22* Ili: "logički dokazujući".
22* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

dva čovjeka da ga zamole: "Dodi k nama, ne oklijevaj!"

39 Petar je nato ustao i otišao s njima. Kad je stigao, odveli su ga u gornju sobu. I sve su mu udovice pristupile plačući i pokazujući mnoge haljine i ogrtače^a koje je Dorka izradivala dok je bila s njima.^b **40** A Petar je sve poslao van^c te kleknuo i pomolio se, a zatim se okrenuo prema tijelu i rekao: "Tabita, ustani!" A ona je otvorila oči, ugledala Petra i sjela.^d **41** On joj je pružio ruku i podignuo je.^e Tada je pozvao sve te i udovice i pokazao im je živu.^f **42** To se pročulo po cijeloj Jopi i mnogi su povjerovali u Gospodina.^g **43** A Petar je duže vrijeme ostao u Jopi^h kod nekog Šimuna, kožara.ⁱ

10 A u Cezareji je bio neki čovjek po imenu Kornelije, stotnik^j takozvane Italske čete,^k **2** pobožan čovjek^l koji se bojava Boga,^m kao i sav njegov dom. Velikodušno je davao milostinju naroduⁿ i neprestano je upućivao usrdne molitve Bogu.^o **3** Negdje oko devetog^{*} sata^p dana jasno je u videnju^r vidio anđela^s Božjeg kako dolazi k njemu i kaže mu: "Kornelije!" **4** A on se zagledao u njega, pa ga je uplašeno upitao: "Što je, Gospodine?" On mu je odgovorio: "Tvoje molitve^t i milosrdna djela uzašla su pred Boga i on ih se sjetio."^u **5** Zato sada pošalji ljude u Jopu i pozovi Šimuna zvanog Petar. **6** On je gost kod nekog Šimuna, kožara, koji ima kuću po-

Dj 10:3* Oko 15 sati, prema našem računanju vremena.

9. poglavlje

- a Mt 5:40
- b Iza 32:8
- c Mk 5:40
- Lk 8:51
- d Mt 9:25
- Lk 7:15
- Iv 11:43
- e Dj 3:7
- f 1Kr 17:23
- g Iv 11:45
- h Mk 6:10
- i Dj 10:6
- Dj 10:32

10. poglavlje

- j Mt 8:5
- k Dj 27:1
- l Dj 8:2
- Dj 22:12
- m Izr 14:2
- n Lk 7:5
- Dj 8:21
- o Mt 7:7
- p Dj 3:1
- r Dj 9:10
- s Lk 1:11
- t Ps 65:2
- Izr 15:8
- u Izr 15:29
- Da 10:12
- Iv 9:31
- 1Pe 3:12

Desni stupac

- a Dj 9:43
- Dj 10:32
- b Mt 8:9
- c Dj 11:13
- d 5Mo 22:8
- e Da 6:10
- 1So 5:17
- f Dj 11:5
- Dj 22:17
- g Eze 1:1
- Dj 7:56
- Ok 19:11
- h Dj 11:6
- i Dj 11:7
- j 3Mo 11:4
- 3Mo 11:13
- 3Mo 20:25
- 5Mo 14:3
- 5Mo 14:19
- Eze 4:14
- k Mt 15:11
- Dj 10:28
- Ri 14:14
- 1Ti 4:4
- Tit 1:15
- l Dj 11:10
- m Dj 11:11
- n Dj 13:2
- Dj 15:28
- Dj 16:6
- Dj 20:23
- o Dj 11:12

kraj mora."^a **7** Čim je otišao anđeo koji mu je govorio, on je pozvao dvojicu slugu i jednog pobožnog vojnika koji je stalno bio uz njega,^b **8** sve im ispričao i poslao ih u Jopu.^c

9 Sutradan, dok su bili na putu i približavali se gradu, Petar je oko šestog^{*} sata otišao na krov kuće^d da se moli.^e

10 Ogladnio je i htio nešto pojesti. Dok su mu pripremali jelo, pao je u zanos^f **11** i vidio nebo otvoreno^g i nešto poput velikog platna držanog za četiri kraja kako silazi na zemlju. **12** U njemu su bile sve vrste četveronožaca i gmižućih stvorenja zemaljskih i ptica nebeskih.^h **13** I neki glas mu je rekao: "Ustani, Petre! Kolji i jedi!"ⁱ **14** Ali Petar je rekao: "Nipošto, Gospodine, jer nikada nisam jeo ništa okaljano i nečisto!"^j **15** No glas mu je opet rekao, po drugi put: "Ne zovi okaljanim^k ono što je Bog očistio!" **16** A to se ponovilo i treći put, a onda je sve odjednom bilo uzeto na nebo.^l

17 I dok se Petar zbunjeno pitao što bi moglo značiti to videnje, gle, ljudi koje je poslao Kornelije stali su pred vratima pošto su se raspitali za Šimunu kuću.^m **18** I pozvali su ukućane i upitali je li ondje u gostima Šimun zvan Petar. **19** A dok je Petar razmišljao o videnju, duhⁿ mu je rekao: "Evo, traže te tri čovjeka. **20** Ustani, sidi i pođi s njima bez oklijevanja, jer ja sam ih poslao!"^o **21** Nato je Petar sišao k ljudima i rekao: "Evo, ja sam onaj koga tražite. Zbog

Dj 10:9* Oko 12 sati. **10*** Ili: "trans".

čega ste došli?" **22** A oni su rekli: "Stotnika Kornelija, pravednog čovjeka koji se boji Boga^a i o kojem dobro govori^b cijeli židovski narod, Bog je uputio preko svetog anđela da te pozove u svoj dom, da čuje ono što imaš reći." **23** Tada ih je pozvao unutra i ugostio.

Sutradan je ustao i otišao s njima, a neka braća iz Jope pošla su s njim. **24** Drugog dana stigao je u Cezareju. Kornelije ih je očekivao, pa je savrao svoje rođake i prisne prijatelje. **25** Kad je Petar ušao, Kornelije mu se izašao u susret, bacio mu se pred noge i poklonio mu se. **26** Ali Petar ga je podigao, govoreći: "Ustani! I ja sam čovjek."^c **27** I razgovarajući s njim, ušao je i našao mnogo okupljenih ljudi **28** te im rekao: "Vi znate da Židovu Zakon zabranjuje družiti se s čovjekom iz drugog naroda ili dolaziti k njemu,^d ali meni je Bog pokazao da nijednoga čovjeka ne zovem okaljanim ili nečistim."^e **29** Zato sam bez pogovora došao kad ste poslali po mene. Pitam vas dakle zbog čega ste poslali po mene?"

30 Tada je Kornelije rekao: "Prije četiri dana, baš u ovo doba, u deveti* sat, molio sam se u kući svojoj,^f kad gle, neki čovjek u sjajnoj haljini^g stao je preda me **31** i rekao: 'Kornelije, uslišena je molitva tvoja i Bog se sjetio milosrdnih djela tvojih.^h **32** Zato pošalji ljude u Jopu i pozovi Šimuna zvanog Petar!ⁱ Taj je čovjek gost u kući Šimuna, ko-

10. poglavlje

- a Dj 10:1
- b Dj 22:12
- c Lk 4:8
Dj 14:15
Ot 19:10
Ot 22:9
- d Iv 4:9
Iv 18:28
- e Dj 10:45
Dj 15:8
Ef 3:6
- f Dj 11:13
- g Mt 28:3
Dj 1:10
- h Da 10:12
He 6:10
i Dj 10:18

Desni stupac

- a Dj 9:43
- b Dj 10:42
- c 5Mo 10:17
2Lje 19:7
Job 34:19
Ri 2:11
Ga 2:6
- d Ri 2:13
1Ko 12:13
Ga 3:28
- e Ps 107:20
Ps 147:18
- f Iza 52:7
Na 1:15
- g Da 7:14
Mt 28:18
Ri 14:9
Ef 1:20
Ot 19:16
- h Lk 4:14
- i Iza 11:2
Iza 42:1
Iza 61:1
Mt 3:16
He 1:9
- j Lk 13:16
- k Iv 3:2
- l Dj 2:23
Ga 3:13
- m Jn 1:17
Jn 2:10
Dj 2:24
1Ko 15:4
- n Iv 14:22
- o Lk 24:30
Iv 21:13
- p Mt 28:19
Dj 1:8
- r Iv 5:22
Dj 17:31
Ri 14:9
2Ko 5:10
2Ti 4:1
1Pe 4:5
- s Iza 53:11
Jr 31:34
Eze 34:23
Da 9:24
Lk 24:27
Ot 19:10
- t Ri 10:11
Ga 3:22

žara, pokraj mora.^a **33** Stoga sam odmah poslao po tebe, a ti si dobro učinio što si došao. I sada se svi nalazimo pred Jehovom Bogom da čujemo sve što ti je zapovjedio da kažeš."^b

34 Nato je Petar progovorio i rekao: "Sad zaista shvaćam da Bog nije pristan,^c **35** nego u svakom narodu prihvaća onoga tko ga se boji i čini što je pravedno.^d **36** Poslao je riječ svoju^e sinovima Izraelovim da im objavi dobru vijest mira^f preko Isusa Krista, koji je Gospodar svijeta.^g **37** Vi znate o čemu se govorilo po cijeloj Judeji, počevši od Galileje, nakon krštenja koje je propovijedao Ivan,^h **38** naime o Isusu iz Nazareta, kako ga je Bog pomazao svetim duhomⁱ i silom, a on je prolazio zemljom čineći dobro i liječeći sve koje je Đavo tlačio,^j jer je Bog bio s njim.^k **39** A mi smo svjedoci svega što je činio u zemlji židovskoj i u Jeruzalemu. Njega su ubili objesivši ga na stup.^l **40** Bog ga je uskrsnuo treći dan i dao mu da se pokaže ljudima,^m **41** ali ne svemu narodu, nego svjedocima koje je Bog unaprijed odredioⁿ — nama koji smo jeli i pili s njim^o nakon što je ustao iz mrtvih. **42** I zapovjedio nam je da propovijedamo^p narodu i da temeljito svjedočimo da je on onaj kojega je Bog postavio za suca živima i mrtvima.^r **43** O njemu svjedoče svi proroci,^s da svatko tko vjeruje u njega dobiva oprostjenje grijeha po imenu njegovu."^t

44 Dok je Petar još govorio o tome, sveti duh sišao je na sve koji su slušali te riječi.^a 45 I vjerni iz obrezanja koji su došli s Petrom bili su zadivljeni, jer je dar svetog duha bio izliven i na neznabošce.^b 46 Jer čuli su ih kako govore raznim jezicima i veličaju Boga.^c Tada je Petar rekao: 47 “Može li itko uskratiti vodu da ne budu kršteni^d ovi koji su primili sveti duh kao što smo ga primili i mi?” 48 Nato je zapovjedio da se krste u ime Isusa Krista.^e Tada su ga zamolili da ostane nekoliko dana.

11 A apostoli i braća koji su bili u Judeji čuli su da su i neznabošci^f primili riječ Božju, 2 pa kad je Petar došao u Jeruzalem, pobornici obrezanja^g počeli su mu prigovarati 3 zbog toga što je otišao u kuću neobrezanih ljudi i što je jeo s njima. 4 Nato im je Petar ispričao sve redom kako je bilo:

5 “Bio sam u gradu Jopi i molio sam se, te sam pao u zanos* i imao videnje. Vidio sam nešto poput velikog platna držanog za četiri kraja kako silazi s neba i spušta se do mene. 6 Zagledao sam se u njega, promotrio i vidio četverošćice zemaljske i divlje životinje i gmižuća stvorenja i ptice nebeske.^h 7 Čuo sam i glas koji mi je rekao: ‘Ustani, Petre! Kolji i jedi!’ⁱ 8 Ali ja sam rekao: ‘Nipošto, Gospodine, jer ništa okaljano ili nečisto nikada nije ušlo u moja usta.’^j 9 No glas s neba odgovorio je drugi put: ‘Ne zovi

10. poglavlje

- a Dj 4:31
- Dj 8:15
- b Ga 3:14
- c Dj 2:4
- Dj 19:6
- d Mt 3:11
- Dj 8:36
- Dj 11:17
- e Mt 16:19
- Dj 2:38
- Dj 19:5

11. poglavlje

- f Za 2:11
- Lk 2:32
- Dj 14:27
- g Dj 10:45
- Ga 2:12
- h Dj 10:12
- i Dj 10:13
- j Eze 4:14
- Mt 15:11
- Dj 10:14

Desni stupac

- a Dj 15:9
- b Dj 10:16
- c Dj 10:17
- d Iv 16:13
- Dj 10:19
- e Dj 10:23
- Dj 15:7
- f Dj 10:30
- g Dj 16:30
- h Dj 2:4
- i Mt 3:11
- Mk 1:8
- Lk 3:16
- Dj 1:5
- j Iza 44:3
- Jl 2:28
- Iv 1:33
- Dj 2:17
- k Dj 15:8
- Ga 3:2
- l Da 4:35
- Dj 10:47
- m Dj 21:14
- n Lk 2:20
- Dj 13:48
- Dj 14:27
- o Iza 11:10
- Dj 17:30
- Dj 20:21
- Ri 10:12
- Ri 15:9
- p Dj 8:1
- r Dj 21:2
- s Dj 21:3
- t Mt 10:6
- u Dj 6:1
- Dj 9:29

okaljanim ono što je Bog očitstio!”^a 10 A to se ponovilo i treći put, a onda je sve bilo uzeto natrag na nebo.^b 11 I, evo, u tom trenutku pred kućom u kojoj smo se nalazili stala su tri čovjeka poslana iz Cezareje k meni.^c 12 Tada mi je duh^d rekao da pođem s njima bez oklijevanja. A sa mnom su pošla i ova šestorica braće te smo ušli u kuću tog čovjeka.^e

13 On nam je ispričao da je u kući svojoj vidio anđela, koji je stao pred njega i rekao mu: ‘Pošalji ljude u Jopu i pozovi Šimuna zvanog Petar!’ 14 On će ti kazati riječi po kojima se možeš spasiti ti i sav dom tvoj.’^g 15 A kad sam počeo govoriti, sišao je na njih sveti duh kao i na nas u početku.^h 16 Tada sam se sjetio kako je Gospodin govorio: ‘Ivan je krstio vodom,ⁱ a vi ćete biti kršteni svetim duhom.’^j 17 Dakle, ako je Bog isti dar dao njima kao što ga je dao i nama koji smo povjerovali u Gospodina Isusa Krista,^k tko sam ja da bih mogao spriječiti Boga?”^l

18 A kad su to čuli, umirili su se^m i počeli slaviti Boga,ⁿ govoreći: “Dakle, Bog je i neznabošćima udijelio pokajanje koje vodi u život.”^o

19 A oni što ih je raspršila^p nevolja koja je nastala zbog Stjepana stigli su sve do Fenicije,^r Cipra^s i Antiohije, ali nisu propovijedali riječ nikome osim Židovima.^t 20 No među njima bili su neki ljudi s Cipra i iz Cirenje koji su došli u Antiohiju i počeli razgovarati s ljudima koji su govorili grčki,^u

objavljajući dobru vijest o Gospodinu Isusu.^a **21** A ruka Jehovina^b bila je s njima i mnogi su ljudi postali vjernici i obratili se Gospodinu.^c

22 A glas o njima došao je do ušiju skupštine koja je bila u Jeruzalemu, pa su poslali Barnabu^d u Antiohiju. **23** Kad je on stigao i vidio Božju nezasluzenu dobrotu,^e obradovao se^f i sve ih hrabrio da odlučna srca ostanu vjerni Gospodinu,^g **24** jer je bio dobar čovjek, pun svetog duha i vjere. I velik broj ljudi pridružio se Gospodinu.^h **25** Zatim je otišao u Tarzⁱ potražiti Sava.^j **26** Kad ga je našao, odveo ga je u Antiohiju. I tako su se cijelu godinu sastajali s njima u skupštini i poučavali veliko mnoštvo ljudi, te su božanskom providnošću upravo u Antiohiji učenici prvi put nazvani kršćanima.^k

27 U te su dane proroci^l došli iz Jeruzalema u Antiohiju. **28** Jedan od njih, po imenu Agab,^m ustao je i po duhu pretkazao da će po svemu svijetu* zavladati velika glad.ⁿ To se i dogodilo za Klaudijeve vladavine. **29** Stoga su učenici, svatko prema svojim mogućnostima,^o odlučili poslati pomoć da se tako posluži^p braći koja žive u Judeji. **30** To su i učinili, poslavši je starješinama po Barnabi i Savlu.^r

12 Nekako u to vrijeme kralj Herod* počeo je zlostavljati^s neke iz skupštine. **2** Pogubio je mačem^t Jakova, brata Ivanova.^u **3** Kad je vi-

Dj 11:28* Doslovno: "po svoj nastanjenjnoj zemlji". 12:1* Herod Agripa I.

11. poglavlje

- a Mk 13:10
- Ef 3:8
- b Lk 1:66
- c Dj 2:47
- Dj 9:35
- d Dj 4:36
- e He 12:15
- f 3Iv 4
- g Dj 13:43
- Dj 14:22
- h Dj 2:47
- Dj 4:4
- Dj 5:14
- Dj 9:31
- i Dj 21:39
- j Dj 9:30
- k Dj 9:2
- l Dj 13:1
- Dj 15:32
- 1Ko 12:28
- Ef 4:11
- m Dj 21:10
- n Mt 24:7
- Lk 4:25
- o 2Ko 8:12
- p 3Mo 25:35
- Izr 3:27
- Dj 24:17
- Ri 15:26
- 1Ko 16:1
- Ga 2:10
- r Dj 12:25
- Ga 2:1

12. poglavlje

- s Iv 15:20
- Dj 4:3
- t Mt 20:23
- Lk 11:49
- u Mt 4:21

Desni stupac

- a Dj 24:27
- b 2Mo 12:15
- 2Mo 23:15
- 3Mo 23:6
- c Lk 21:12
- Dj 5:18
- d 2Mo 12:11
- e 2Ko 1:11
- Ef 6:18
- 1So 5:17
- Jk 5:16
- f Ps 34:7
- He 1:14
- g 1Kr 19:7
- h Dj 16:26
- i Dj 5:19
- j Dj 11:5
- k Dj 16:26
- l Ps 34:7
- Da 3:28
- Da 6:22
- He 1:14
- m 2Pe 2:9
- n Dj 13:5
- Dj 15:37
- Kol 4:10

dao da je to po volji Židovima,^a dao je uhvatiti i Petra. A upravo su bili dani beskvasnih kruhova.^b **4** I kad ga je uhvatio, bacio ga je u zatvor^c i dao da ga čuvaju četiri smjene od po četiri vojnika, jer ga je namjeravao izvesti pred narod nakon Pashe.^d **5** Tako su Petra držali u zatvoru, a skupština se žarko molila^e Bogu za njega.

6 Noć prije nego što ga je Herod namjeravao izvesti, Petar je spavao između dva vojnika, okovan dvojim lancima, a stražari pred vratima čuvali su stražu. **7** I gle, pojavio se anđeo Jehovin^f i svjetlost je obasjala ćeliju. Gurnuvši Petra u rebra, probudio ga je,^g govoreći: "Ustaj brzo!" I lanci su mu spali^h s ruku. **8** Tada mu je anđeoⁱ rekao: "Opaši se i obuj sandale svoje!" I učinio je tako. Na kraju mu je rekao: "Obuci ogrtač i pođi za mnom!" **9** I on je izašao i išao za njim, ali nije znao da je stvarno ono što je anđeo činio, nego je mislio da ima viđenje.^j **10** A prošavši prvu i drugu stražu, došli su do željeznih vrata koja vode u grad. Ona su im se sama otvorila^k te su izašli i prošli jednu ulicu, a onda je anđeo odjednom otišao od njega. **11** A Petar je, došavši k sebi, rekao: "Sad uistinu znam da je Jehova poslao anđela svojega^l i izbavio^m me iz ruke Herodove i od svega što je židovski narod očekivao."

12 Promislivši o tome, otišao je u kuću Marije, majke Ivana zvanog Marko.ⁿ Ondje su se mnogi sakupili i molili.

13 Kad je pokucao na ulazna vrata, sluškinja po imenu Roda došla je čuti tko je na vratima. **14** Prepoznavši Petrov glas, od radosti nije otvorila vrata, nego je otrčala unutra i javila da Petar stoji pred vratima. **15** A oni su joj rekli: "Poludjela si!" Ali ona je uporno tvrdila da je tako. Nato su rekli: "To je njegov anđeo."^a **16** A Petar je i dalje kucao. Kad su otvorili, ugledali su ga i zapanjili se. **17** Ali on im je dao znak rukom^b da utihnu te im je podrobno ispričao kako ga je Jehova izveo iz zatvora, a zatim je rekao: "Javite ovo Jakovu^c i braći!" Tada je izašao i otišao na drugo mjesto.

18 A kad je svanuo dan,^d nastala je velika uzbuna među vojnicima jer su se pitali što se dogodilo s Petrom. **19** Herod^e je poslao ljude da ga traže, a kad ga nije pronašao, ispitao je stražare i zapovjedio neka ih odvedu da ih se kazni.^f Tada je otišao iz Judeje u Cezareju i ondje ostao neko vrijeme.

20 A bio je u sukobu s Tircima i Sidoncima. Stoga su oni zajednički došli k njemu i pridobivši kraljevog osobnog sobara Blasta zatražili su mir, jer je njihova zemlja dobivala hranu^g od kraljeve zemlje. **21** A u za to određeni dan, Herod je obukao kraljevsko ruho, sjeo na sudačku stolicu i počeo im držati govor. **22** A okupljeni je narod povikao: "To je glas boga, a ne čovjeka!"^h **23** No odmah ga je udario anđeo Jehovine,ⁱ jer nije dao slavu Bogu,^j te su ga izjeli crvi i izdahnuo je.

12. poglavlje

a 1Mo 48:16

Mt 18:10

b Dj 13:16

Dj 19:33

c Mt 13:55

Dj 15:13

Dj 21:18

1Ko 15:7

Ga 1:19

Ga 2:9

d Dj 5:21

e Dj 12:6

f Dj 16:27

g 1Kr 5:9

Eze 27:17

h Eze 28:2

Jd 16

i 2Sa 24:17

2Lje 32:21

j Iza 42:8

1Ko 1:29

Desni stupac

a Iza 55:11

Dj 6:7

Dj 19:20

b Kol 1:6

c Dj 4:36

d Dj 11:29

e Dj 13:5

Dj 15:37

13. poglavlje

f Dj 11:27

Dj 15:32

1Ko 12:28

Ef 4:11

g Dj 11:20

h Ef 3:7

1Ti 2:7

i Dj 9:15

He 5:4

j Dj 14:23

1Ti 4:14

2Ti 1:6

k Dj 12:25

l Mt 24:24

m 2Ti 3:8

24 A riječ^a Jehovina sve je više rasla i širila se.^b

25 A Barnaba^c i Savao isporučili su pomoć^d u Jeruzalemu te su se vratili uzevši sa sobom Ivana^e zvanog Marko.

13 A u skupštini u Antiohiji bili su proroci^f i učitelji: Barnaba, Šimun zvan Niger, Lucije Cirenac,^g Manahen, koji se školovao s tetrahom^{*} Herodom,^h i Savao. **2** Dok su jednom vršili službu^h Jehovinu i postili, sveti duh je rekao: "Odvojite mi Barnabu i Savlaⁱ za djelo na koje sam ih pozvao!" **3** I nakon što su postili i molili se, položili su ruke^j na njih i otpustili ih.

4 Tako su oni, poslani od svetog duha, otišli u Seleuciju, a odande su otplovili na Cipar. **5** Došavši u Salaminu, počeli su objavljivati riječ Božju u židovskim sinagogama. Imali su i Ivana^k za pomoćnika.

6 A kad su prošli cijeli otok do Pafa, naišli su na nekog vračara, lažnog proroka,^l Židova imenom Barjesus, **7** koji je bio s prokonzulom^{*} Sergijem Pavlom, razboritim čovjekom. Ovaj je pozvao k sebi Barnabu i Savla i zamolio je da čuje riječ Božju. **8** No Elima, vračar (to je, naime, značenje njegovog imena), usprotivio im se,^m nastojeći prokonzula odvratiti od vjere. **9** A Savao, zvan i Pavao, ispunivši se svetim duhom, prodorno ga je pogledao **10** i rekao: "Sine

Dj 12:25* Doslovno: "izvršili su službu (pomaganja)". **13:1*** Vidi bilješku za Mt 14:1. **1^h** Vidi bilješku za Lk 3:1. **7*** U Rimskom Carstvu, upravitelj provincije odgovoran rimskom senatu.

Đavlov,^a pun svakojake prijevare i pakosti, neprijatelju svake pravednosti, zar nećeš prestati iskrivljavati prave puteve Jehovine? **11** I zato, evo, ruka Jehovina dolazi na tebe: oslijepjet ćeš i neko vrijeme nećeš vidjeti sunca.” I odmah je na njega pala gusta magla i tama, te je hodao uokolo tražeći ljude da ga vode za ruku.^b **12** Tada je prokonzul,^c vidjevši što se dogodilo, postao vjernik, jer ga je zadivilo učenje Jehovino.

13 A Pavao i oni koji su bili s njim isplovili su iz Pafa i stigli u Pergu u Pamfiliji.^d Ali Ivan^e ih je napustio i vratio se^f u Jeruzalem. **14** A oni su otišli iz Perge i došli u Antiohiju u Pizidiji te na dan subotnji* ušli u sinagogu^g i sjeli. **15** Nakon javnog čitanja Zakona^h i Prorokâ predstojniciⁱ sinagoge poslali su po njih, govoreći: “Ljudi, braćo, ako imate koju riječ ohrabrenja za narod, recite!” **16** Nato je Pavao ustao, dao znak rukom^j i rekao:

“Ljudi, Izraelci i vi ostali koji se bojite Boga, čujte!^k **17** Bog naroda ovoga, Izraela, izabrao je praoce naše i uzvisio je narod dok su bili došljaci u zemlji egipatskoj te ih je izveo iz nje rukom uzdignutom.^l **18** I oko četrdeset godina^m podnosio ih je u puštinji. **19** Nakon što je pobio sedam naroda u zemlji kanaanскоj, razdijelio je ždrijebom zemlju njihovu.ⁿ **20** Sve se to zbilo za oko četiri stotine i pedeset godina.

Dj 13:14* Doslovno: “sabatni”. Vidi bilješku za Mt 12:1.

13. poglavlje

- a Mt 13:38
Iv 8:44
1Iv 3:8
- b Dj 9:8
- c Dj 19:38
- d Dj 15:38
- e Dj 12:12
- f Dj 15:38
- g Dj 16:13
Dj 17:2
Dj 18:4
Dj 19:8
- h Dj 15:21
- i Mk 5:22
- j Dj 12:17
Dj 21:40
Dj 26:1
- k Dj 13:26
- l 2Mo 6:6
2Mo 14:8
5Mo 7:6
- m 2Mo 16:35
4Mo 14:34
5Mo 2:7
- n 5Mo 7:1
Jš 14:2

Desni stupac

- a Su 2:16
1Sa 3:20
- b 1Sa 8:5
- c 1Sa 10:21
1Sa 11:15
d Ho 13:11
- e 1Sa 16:12
2Sa 2:4
Ps 89:20
- f 1Sa 16:1
- g 1Sa 13:14
- h Iza 44:28
- i 2Sa 7:12
Iza 11:1
- j Lk 1:32
Lk 1:69
Ri 11:26
- k Mt 1:21
- l Mt 3:1
Lk 16:16
- m Mt 3:11
Lk 3:16
- n Mt 10:6
Lk 24:47
- o Iv 16:3
Dj 3:17
- p Ps 22:16
Ps 41:9
Iza 53:7
Za 11:12
- r Mt 26:60
Lk 23:15
Iv 19:4
- s Mt 27:22
Iv 19:15
- t Lk 18:31
Iv 19:36
- u Iv 19:40
- v Mt 27:60
- z Mt 28:6
Dj 2:24

Nakon toga dao im je suce do proroka Samuela.^a **21** A tada su zatražili kralja^b i Bog im je na četrdeset godina dao Šaula, sina Kiševa, čovjeka iz plemena Benjaminova.^c **22** Nakon što ga je svrgnuo,^d da kralja im je podigao Davida,^e o kojem je posvjedočio: ‘Našao sam Davida, sina Jišajeva,^f čovjeka po srcu svojemu,^g koji će učiniti sve što želim.’^h **23** Iz njegova potomstvaⁱ Bog je po obećanju svojemu doveo Izraelu spasitelja,^j Isusa. **24** Prije njegova dolaska^k Ivan^l je propovijedao cijelom izraelskom narodu da se trebaju krstiti u znak pokajanja. **25** A kad je Ivan dovršavao svoju službu, govorio je: ‘Što mislite, tko sam ja? Ja nisam onaj za kojega me smatrate. Nego za mnom, evo, dolazi onaj kome ja nisam dostojan odvezati sandale na nogama.’^m **26** Ljudi, braćo, sinovi loze Abrahamove i ostali među vama koji se boje Boga, nama je poslana ta vijest o spasenju.ⁿ **27** Jer stanovnici Jeruzalema i poglavari njihovi nisu ga prepoznali,^o nego su svojom presudom ispunili ono što su govorili Proroci,^p a što se naglas čita svake subote. **28** Premda nisu našli ništa čime bi zaslužio smrt,^r zahtijevali su od Pilata da ga pogubi.^s **29** A kad su izvršili sve što je bilo napisano o njemu,^t skinuli su ga sa stupa^u i položili u grob.^v **30** Ali Bog ga je podignuo iz mrtvih,^z **31** te se on mnogo dana ukazivao onima koji su s njim otišli iz Galileje u

Dj 13:29* Ili: “drveta”. Vidi dodatak 8.

Jeruzalem, a koji su sada njegovi svjedoci pred narodom.^a

32 I tako mi vama objavljujemo dobru vijest o obećanju danom praocima,^b **33** da ga je Bog u potpunosti ispunio nama, djeci njihovoj, time što je uskrsnuo Isusa,^c kao što je napisano u drugom psalmu: 'Ti si sin moj, ja sam danas postao Otac tvoj.'^d **34** A da ga je uskrsnuo od mrtvih te da se više neće vratiti u raspadljivost, Bog je rekao ovime: 'Iskazat ću vam milost* koju sam obećao Davidu.'^e **35** Zato i u jednom drugom psalmu kaže: 'Nećeš dopustiti da tvoj sluga vjerni raspadanje vidi.'^f **36** David^g je, naime, u svom naraštaju služio Božjoj volji, umro* je i položili su ga k pracima njegovim te je vidio raspadanje.^h **37** A onaj kojega je Bog uskrsnuo nije vidio raspadanje.ⁱ

38 Stoga znajte, braćo, da vam se po njemu objavljuje oproštenje grijeha^j **39** i da je po njemu svatko tko vjeruje proglašen nedužnim^k od svega od čega po Mojsijevu zakonu niste mogli biti proglašeni nedužnima.^l **40** Zato pazite da na vas ne dođe ono što je rečeno u Prorocima: **41** 'Gledajte, preziratelji, čudite se i nestanite! Jer u vaše dane izvršavam djelo u koje ne biste povjerovali ni da vam tko sve o njemu ispriča.'^m

42 A kad su izlazili, narod ih je molio da im o tome govore iduće subote.ⁿ **43** I nakon što je skup u sinagogi

13. poglavlje

- a Mt 28:16
- Dj 1:3
- Dj 1:15
- 1Ko 15:6
- b 1Mo 12:3
- Dj 13:23
- Ri 4:13
- c Ri 1:4
- d Ps 2:7
- He 1:5
- He 5:5
- e Iza 55:3
- f Ps 16:10
- Dj 2:31
- g Dj 2:34
- h 1Kr 2:10
- Dj 2:29
- i Dj 2:27
- j Da 9:24
- Lk 24:47
- Dj 5:31
- Dj 10:43
- k Iza 53:11
- Ri 3:28
- Ri 5:18
- l Ri 8:3
- He 7:19
- He 10:1
- m Hb 1:5
- n Dj 18:4

Desni stupac

- a Dj 17:4
- b Dj 14:22
- c Dj 11:23
- Tit 2:11
- d Dj 12:24
- e Izr 27:4
- f Dj 14:2
- Dj 17:5
- g Mt 10:6
- Dj 3:26
- Ri 1:16
- h Mt 22:8
- Lk 7:30
- i Iza 55:5
- Lk 2:32
- Dj 18:6
- Ri 10:19
- j Iza 42:6
- k Iza 49:6
- Dj 1:8
- l Iza 39:5
- Iza 66:5
- Dj 11:18
- 2So 1:12
- m Ri 8:29
- n Dj 15:36
- o Dj 14:2
- Dj 14:19
- p Mt 23:34
- Dj 17:5
- 2Ti 3:11
- r Mt 10:14
- Lk 9:5
- Dj 18:6
- s Mt 5:12
- 1So 1:6

14. poglavlje

- t 2Ti 3:11
- u Dj 13:5

bio raspušten, mnogi Židovi i bogobojažni obraćenici na židovsku vjeru* pošli su za Pavlom i Barnabom,^a koji su ih u razgovoru poticali^b da ostanu dostojni Božje nezasluzene dobrote.^c

44 Sljedeće subote skupio se gotovo sav grad da čuje riječ Jehovinu.^d **45** A kad su Židovi ugledali mnoštvo, puni ljubomore^e počeli su huleći proturječiti onome što je Pavao govorio.^f **46** Nato su im Pavao i Barnaba odvažno rekli: 'Riječ Božju trebalo je najprije govoriti vama.^g No kako je vi odbacujete^h i ne smatrate sebe vrijednima vječnoga života, evo, odlazimo neznabošcima.'ⁱ

47 Jer ovako nam je zapovjedio Jehova: 'Postavio sam te za svjetlo narodima,*^j da budeš spasenje do kraja zemlje.'^k

48 Kad su to čuli neznabošci, obradovali su se i počeli slaviti riječ Jehovinu.^l I svi koji su ispravno gledali na vječni život postali su vjernici.^m **49** A riječ Jehovina sve se više pronosila po cijelom tom kraju.ⁿ **50** Ali Židovi^o su podjarili ugledne žene koje su štovale Boga te vodeće muževe toga grada, pa su oni počeli progoniti^p Pavla i Barnabu i izbacili su ih iz svojega kraja.^q **51** A oni su otresli prašinu s nogu svojih za svjedočanstvo protiv njih^r i otišli u Ikonij.^s **52** A učenici su bili puni radosti^s i svetoga duha.

14 U Ikoniju^t su Pavao i Barnaba zajedno ušli u židovsku sinagogu^u i govorili

Dj 13:43* Ili: "i obraćenici koji su obožavali Boga". **47*** Ili: "neznabošcima".

Dj 13:34* Ili: "vjernu ljubav". **36*** Doslavno: "zaspao".

tako da je veliko mnoštvo Židova i Grka^a postalo vjernicima. **2** Ali Židovi koji nisu povjerovali uzbunili^b su nezna-bošce i podjarili ih protiv braće.^c **3** Oni su zato dulje vrijeme ostali ondje i odvažno govorili u ime Jehove, koji je potvrđivao poruku o svojoj nezasluzenoj dobroti dajući im da čine čuda i znamenja.^d **4** No gradsko se mnoštvo podijelilo: jedni su bili za Židove, a drugi za apostole. **5** Tada su nezna-bošci i Židovi s poglavarima svojim krenuli da ih zlostavljaju i zaspju kamenjem.^e **6** Kad su apostoli to saznali, pobjegli su^f u likaonske gradove Listru i Derbu i okolicu njihovu. **7** Ondje su objavljivali dobru vijest.^g

8 A u Listri je bio neki čovjek uzetih nogu, hrom od majčine utrobe,^h koji nikada nije hodao. **9** Taj je čovjek sjedio i slušao Pavla kako govori. A on je pogledao u nje-ga i vidjevši da ima vjeruⁱ i da može biti izliječen, **10** rekao je jakim glasom: "Ustani, uspravi se na noge!" I on je skočio i počeo hodati.^j **11** Kad je mnoštvo vidjelo što je Pavao učinio, povikalo je na likaonskom jeziku: "Bogovi^k su u ljudskom obličju sišli k nama!" **12** I Barnaba su nazvali Zeusom, a Pavla Hermesom, jer je on vodio riječ. **13** A svećenik Zeusa, čiji je hram bio pred gradom, doveo je biko-ve i donio vijence pred vrata te je htio s mnoštvom prinijeti žrtve.^l

14 A kad su to čuli apostoli Barnaba i Pavao, razderali su haljine svoje i jurnuli među

14. poglavlje

- a Dj 17:4
- b Dj 13:45
- c Ri 15:31
- d Dj 5:12
Dj 19:11
He 2:4
- e Dj 14:19
1So 2:2
2Ti 3:11
- f Mt 10:23
- g 1Ko 1:17
- h Dj 3:2
- i Mt 9:28
- j Iza 35:6
Dj 3:8
- k Dj 12:22
Dj 28:6
- l Da 2:46

Desni stupac

- a Dj 10:26
- b Jk 5:17
- c 5Mo 32:21
1Sa 12:21
Jr 10:15
- d 1So 1:9
- e 1Mo 1:1
2Mo 20:11
Ps 33:6
Ps 146:6
Dj 4:24
- f 5Mo 18:14
Dj 17:30
- g Dj 17:27
Ri 1:20
- h Ps 65:10
Ps 147:8
Jr 5:24
Mt 5:45
- i Ps 145:16
- j Dj 17:13
- k 2Ko 6:9
2Ko 11:25
2Ti 3:11
- l Dj 16:1
- m Mt 28:19
- n Dj 11:23
- o Mt 10:38
Iv 15:19
Ri 8:17
1So 3:4
- p Tit 1:5
- r Dj 13:3
- s Dj 20:32
- t Dj 13:13
- u Dj 13:1
- v 1Ko 15:10

mnoštvo, vičući: **15** "Ljudi, zašto to radite? I mi smo samo ljudi,^a kao i vi!^b Objavljujemo vam dobru vijest da biste se od tih ispraznosti^c obratili Bogu živome,^d koji je načinio nebo^e i zemlju i more i sve što je u njima. **16** On je u prošlim naraštajima dopustio da svi narodi idu svojim putevima,^f **17** premda vas nije ostavio bez svjedočanstva o sebi: činio je dobro,^g davao vam kišu^h s neba i vremena plodonosna i punio srca vaša jelom i veseljem."ⁱ **18** Iako su to govorili, jedva su uspjeli spriječiti mnoštvo da im ne prinese žrtve.

19 Ali iz Antiohije i Ikoni-ja stigli su Židovi i pridobili mnoštvo,^j te su kamenovali Pavla i odvukli ga izvan grada, misleći da je mrtav.^k **20** A kad su ga okružili učenici, on je ustao i ušao u grad. Su-tradan je s Barnabom otišao u Derbu.^l **21** Kad su objavili dobru vijest tom gradu i mnoge učinili učenicima,^m vratili su se u Listru, Ikonij i Antiohiju, **22** jačajući učenike,ⁿ hrabreći ih da ostanu u vjeri i govoreći: "Kroz mnoge nevo-lje ući ćemo u kraljevstvo Bož-je."^o **23** I u svakoj skupštini postavili su im starješine^p te su ih uz molitvu i post^r povje-rili Jehovi,^s u kojega su povje-rovali.

24 I prošli su kroz Pizidiju i došli u Pamfiliju.^t **25** U Per-gi su objavljivali riječ, a potom su otišli u Ataliju. **26** Odan-de su otplovili u Antiohiju,^u odakle su i krenuli, povjereni Božjoj nezasluzenoj dobroti za djelo koje su sada dovršili.^v

27 A kad su stigli i skupili skupštinu, ispričali su^a što je sve Bog preko njih učinio i da je neznabošcima otvorio vrata k vjeri.^b 28 I proveli su dosta vremena s učenicima.

15 Neki su ljudi došli iz Judeje^c i počeli učiti braću: "Ako se ne obrežete^d po običaju Mojsijevu,^e ne možete biti spašeni." 2 A kad je nastala velika prepirka i rasprava Pavla i Barnabe s njima, dogovorili su da Pavao i Barnaba i još neki od njih odu k apostolima i starješinama u Jeruzalem^f zbog tog spora.

3 Tako su, ispraćeni od skupštine,^g prolazili kroz Feniciju i Samariju, potanko izvještavajući o obraćenju neznabožaca,^h što je svoj braći donosilo veliku radost.ⁱ 4 Kad su stigli u Jeruzalem, ljubazno ih je primila^j skupština i apostoli i starješine, a oni su ispričali što je sve Bog preko njih učinio.^k 5 No neki iz farizejske sljedbe koji su bili primili vjeru ustali su sa svojih mjesta i rekli: "Trebaju ih obrezati^l i zapovjediti im da drže zakon Mojsijev."^m

6 Nato su se apostoli i starješine skupili da to razmotre.ⁿ 7 Nakon duge rasprave,^o Petar je ustao i rekao im: "Ljudi, braćo, dobro znate da me Bog od prvih dana izabrao između vas da iz mojih usta neznabošci čuju riječi dobre vijesti i povjeruju.^p 8 I Bog, koji poznaje srca,^r posvjedočio je da ih prihvaća davši im sveti duh^s kao i nama. 9 Nikakvu razliku nije napravio između nas i njih,^t nego je vjerom očistio srca njihova.^a

14. poglavlje

a Dj 15:4
Dj 21:19
b Dj 11:18
1Ko 16:9

15. poglavlje

c Ga 2:12
d Ga 5:2
e 1Mo 17:10
2Mo 12:48
3Mo 12:3
f Dj 11:30
Dj 16:4
Ga 2:1
g Ri 15:24
1Ko 16:6
h Dj 13:4
Dj 14:27
i Dj 11:18
j Dj 21:17
k Dj 21:19
l Dj 11:2
m 2Mo 12:48
n Izr 13:10
Izr 15:22
o Mk 9:16
Dj 15:2
p Dj 10:34
Dj 11:17
r 1Lje 28:9
Jr 11:20
Dj 1:24
s Dj 10:44
Dj 11:15
t Ga 3:28

Desni stupac

a Ga 2:16
1Pe 1:22
b Ga 5:1
c Ga 3:10
d Iza 53:11
Iv 1:17
Ga 2:16
e Mt 20:28
f Ri 15:19
g Dj 12:17
h Dj 11:13
2Pe 1:1
i Iza 55:5
1Pe 2:9
j Am 9:11
k Am 9:12
bilj., LXX
l Iza 45:21
m Dj 15:10
n 1Mo 35:2
2Mo 20:3
Eze 20:30
1Ko 8:7
1Ko 10:14
o 1Ko 6:9
Kol 3:5
1So 4:3
p 3Mo 17:13
r 1Mo 9:4
3Mo 3:17
3Mo 7:26
3Mo 17:10
3Mo 19:26
5Mo 12:23
5Mo 15:23
1Sa 14:32
s Dj 13:15
2Ko 3:15

va.^a 10 Pa zašto sada iskušavate Boga stavljajući učenici-ma na vrat jaram^b koji ni praoci naši ni mi nismo mogli nositi?^c 11 Vjerujemo, naprotiv, da ćemo biti spašeni po nezasluženoj dobroti^d Gospodina Isusa, isto kao i oni."^e

12 Nato je cijelo mnoštvo utihnulo i slušalo kako Barnaba i Pavao pričaju o mnogim čudima i znamenju koje je Bog preko njih činio među neznabošcima.^f 13 Kad su oni završili, Jakov je rekao: "Ljudi, braćo, poslušajte me!^g 14 Šimun^h je potanko iznio kako je Bog prvi put pogledao na neznabošce da iz njih uzme narod za svoje ime.ⁱ 15 S tim su u skladu riječi Prorokâ, kao što je napisano: 16 'Nakon toga vratit ću se i opet izgraditi palu sjenicu Davidovu. Ruševine ću njezine opet izgraditi i opet ću je podignuti,^j 17 da preostali ljudi usrdno potraže Jehovu, zajedno s ljudima iz svih naroda, s onima koji nose ime moje, kaže Jehova, koji čini sve to,^k 18 poznato od starine.^l 19 Stoga smatram da ne treba stvarati neprilike onima iz drugih naroda* koji se obraćaju k Bogu,^m 20 nego im treba napisati da se uzdržavaju od onoga što je okaljano idolima,ⁿ od bluda,^o od udavljenoga^p i od krvi.^r 21 Jer Mojsije od drevnih vremena ima po gradovima one koji ga propovijedaju, jer se njegovi spisi svake subote* naglas čitaju u sinagogama."^s

Dj 15:14* Doslovno: "Simeon". Drugo ime apostola Petra. 19* Ili: "neznabošcima". 21* Doslovno: "sabata". Vi-di bilješku za Mt 12:1.

22 Tada su apostoli i starješine zajedno s cijelom skupštinom odlučili izabrati između sebe neke muževe i poslati ih u Antiohiju s Pavlom i Barnabom. Bili su to Juda zvan Barsaba^a i Sila, vodeći muževe među braćom. **23** Po njima su poslali ovo pismo:

“Apostoli i starješine, braća, pozdravljaju braću u Antiohiji,^b Siriji i Ciliciji^c koja su iz drugih naroda!* **24** Budući da smo čuli da su vas neki od nas, kojima mi nismo dali nikakva naloga, uznemirili svojim izjavama,^d pokušavajući pokolebati duše vaše,^e **25** jednodušno smo se složili^f i odlučili izabrati muževe koje ćemo vam poslati zajedno s našim ljubljenim Barnabom i Pavlom,^g **26** ljudima koji su predali svoje živote* za ime našeg Gospodina Isusa Krista.^h **27** Stoga šaljem Judu i Silu,ⁱ da vam oni i usmeno priopće to isto.^j **28** Jer sveti duh^k i mi odlučili smo ne stavljati nikakvo dodatno breme^l na vas, osim ovoga što je potrebno: **29** uzdržavati se od onoga što je žrtvovano idolima,^m od krvi,ⁿ od udavljenoga^o i od bluda.^p Budete li se čuvali toga,^r bit će vam dobro. Ostajte zdravo!”

30 I oni su se oprostili i otišli u Antiohiju te skupili mnoštvo i predali im pismo.^s **31** Kad su ga ovi pročitali, obradovali su se ohrabrenju.^t **32** A Juda i Sila, koji su i sami bili proroci,^u ohrabрили su braću mnogim riječima i ojačali ih.^v

Dj 15:23* Ili: “iz neznaštva”. **26*** Doslavno: “duše”.

15. poglavlje

a Dj 1:23
b Dj 11:26
c Ga 1:21
d Dj 15:1
e Ga 2:4
Tit 1:10
f Dj 1:14
g 2Pe 3:15
h Dj 13:50
1Ko 15:30
2Ko 11:23
Flp 2:29
i 1So 1:1
1Pe 5:12
j Dj 16:4
k Iv 16:13
Dj 5:32
l Mt 23:4
m 1Mo 35:2
2Mo 20:3
2Mo 34:15
Eze 20:30
1Ko 8:1
1Ko 10:14
n 1Mo 9:4
3Mo 3:17
3Mo 7:26
3Mo 17:10
5Mo 12:16
5Mo 12:23
1Sa 14:32
o 3Mo 17:13
p 1Mo 39:9
1Ko 6:9
Ef 5:5
Kol 3:5
1So 4:3
1Pe 4:3
r Dj 21:25
s Dj 11:26
t Izr 15:30
u Dj 11:27
Dj 13:1
v Dj 13:15
Dj 18:23

Desni stupac

a 1Ko 16:11
b Dj 13:1
c 2Ko 11:7
d 2Ko 11:28
e Kol 4:10
2Ti 4:11
f Dj 13:13
g Dj 4:36
Dj 13:4
h Dj 11:20
i Dj 15:27
j Dj 14:26
Ef 3:7
k Dj 16:5

16. poglavlje

1 Dj 14:6
2Ti 3:11
m Dj 19:22
Ri 16:21
1Ko 4:17
1So 3:2
1Ti 1:2
n 1Ko 9:20

33 Proveli su ondje neko vrijeme, a potom su ih braća otpustila u miru^a da se vrte k onima koji su ih bili poslali. **34*** — **35** No Pavao i Barnaba ostali su u Antiohiji^b poučavajući i objavljujući dobru vijest o riječi Jehovinoj^c zajedno s mnogim drugima.

36 Nakon nekog vremena Pavao je rekao Barnabi: “Svakako se moramo vratiti i posjetiti braću u svakom gradu u kojem smo objavljivali riječ Jehovinu, da vidimo kako su.”^d

37 A Barnaba je zahtijevao da povedu i Ivana zvanog Marko.^e **38** Ali Pavao nije smatrao uputnim povesti ga jer je u Pamfiliji^f otišao od njih i nije pošao s njima na djelo. **39** Tada je došlo do tako žestoke svade da su se razdvojili. Barnaba^g je poveo Marka i otplovio na Cipar,^h **40** a Pavao je izabrao Siluⁱ i, nakon što su ga braća povjerila Jehovinoj nezasluženoj dobroti,^j otišao je na put. **41** I prolazio je Sirijom i Cilicijom jačajući skupštine.^k

16 Tako je stigao u Derbu i Listru.^l I gle, ondje je bio neki učenik po imenu Timotej,^m kojemu je majka bila Židovka i vjernica, a otac Grk. **2** O njemu su dobro govorila braća u Listri i Ikoniju. **3** Pavao je htio da on pođe s njim, pa ga je uzeo i obrezaoⁿ zbog Židova koji su bili u tim mjestima, jer su svi znali da mu je otac Grk. **4** Dok su prolazili kroz gradove, tamošnjom su braći predavali odredbe koje su donijeli apostoli

Dj 15:34* Vidi bilješku za Mt 17:21.

i starješine u Jeruzalemu, da ih se pridržavaju.^a **5** Tako su se skupštine učvršćivale u vjeri^b i rasle iz dana u dan.

6 Zatim su prošli kroz Frigiju i područje Galacije,^c jer im je sveti duh zabranio da propovijedaju riječ u Aziji. **7** Kad su potom došli do Mizije, pokušali su ići u Bitiniju,^d ali im duh Isusov nije dopustio. **8** Stoga su prošli Miziju i došli u Troadu.^e **9** A u noći je Pavao imao viđenje:^f Neki je Makedonac stajao i molio ga: "Priredi u Makedoniju* i pomozi nam!" **10** Nakon što je vidio viđenje, nastojali smo odmah otići u Makedoniju,^g zaključivši da nas Bog poziva da im objavimo dobru vijest.

11 Stoga smo otplovili iz Troade ravno u Samotragu, a sljedećeg dana u Neapol, **12** a odande u rimsku koloniju Filipe,^h vodeći grad u toj oblasti Makedonije.ⁱ U tom smo gradu proveli nekoliko dana. **13** A na dan subotnji* izašli smo iz grada i otišli do rijeke, misleći da se ondje ljudi okupljaju na molitvu. Sjeli smo i počeli govoriti okupljenim ženama. **14** Slušala je tako i neka žena po imenu Lidija, prodavačica purpura iz grada Tijatire^j koja je štovala Boga. I Jehova joj je otvorio srce^k da prihvati ono što je Pavao govorio. **15** A kad su se krstili ona i dom njezin,^l zamolila ih je: "Ako smatrate da sam vjer-

Dj 16:9* "Makedonija" je u Bibliji ime provincije Rimskog Carstva. Događaji koje Biblija povezuje s Makedonijom odigrali su se na području današnje Grčke. **13*** Doslovno: "sabatni". Vidi bilješku za Mt 12:1.

16. poglavlje

- a Dj 15:28
- b Dj 15:41
- c Dj 18:23
- Ga 4:13
- d 1Pe 1:1
- e 2Ko 2:12
- 2Ti 4:13
- f Job 33:15
- Dj 9:10
- 2Ko 12:1
- g 2Ko 1:16
- 2Ko 2:13
- h Flp 1:1
- 1So 2:2
- i Dj 20:6
- j Ot 1:11
- k Lk 24:45
- 1Ko 3:7
- l Dj 16:33
- Dj 18:8

Desni stupac

- a Mt 10:11
- Ri 12:13
- Ga 6:6
- He 13:2
- b 1Mo 19:2
- Su 19:20
- Lk 24:29
- c 1Sa 28:7
- d 3Mo 19:31
- 3Mo 20:6
- e Dj 19:24
- f Mk 1:24
- Lk 4:41
- g Mk 1:25
- h Mk 1:34
- Lk 9:1
- Lk 10:17
- i Mt 17:18
- j Dj 19:25
- k Mt 10:18
- 2Ko 6:5
- l 1Kr 18:17
- Dj 17:6
- m Es 3:8
- n 1So 2:2
- o 2Ko 11:23
- p Lk 21:12
- Dj 5:23
- r Dj 12:6
- Dj 12:10
- s Ps 105:18
- Jr 20:2
- t Ps 42:8
- u Ef 5:19
- Kol 3:16
- Jk 5:13

na Jehovi, udite u moj dom i ostanite!"^a I prisilila nas je da dođemo.^b

16 Dok smo išli na mjesto gdje se ljudi okupljaju na molitvu, sreća nas je neka sluškinja opsjednuta duhom,^c demonom gatalačkim,^d koja je svojim proricanjem donosila veliku dobit^e svojim gospodarima. **17** Ta je djevojka išla za Pavlom i za nama vičući:^f "Ovi su ljudi robovi Svevišnjeg Boga! Oni vam objavljuju put spasenja!" **18** To je činila mnogo dana. Pavlu je to na koncu dojadilo,^g pa se okrenuo i rekao duhu: "Zapovijedam ti u ime Isusa Krista da izađeš iz nje!"^h I duh je istog časa izašao.ⁱ

19 Kad su njezini gospodari vidjeli da se više ne mogu nadati zaradi,^j uhvatili su Pavla i Silu te ih odvukli na trg pred gradske poglavare.^k **20** I doveli su ih pred gradske upravitelje* i rekli: "Ovi ljudi uznemiruju^l naš grad. Židovi su **21** i šire običaje^m koje nama nije dopušteno ni prihvatiti ni držati jer smo rimski građani." **22** Nato je mnoštvo ustalo na njih, a gradski su upravitelji strgnuli s njih haljine i zapovjedili da ih išibaju.ⁿ **23** Kad su im zadali mnogo udarača,^o bacili su ih u zatvor i naredili zatvorskom čuvaru da ih dobro čuva.^p **24** Primivši takvu naredbu, on ih je bacio u unutarnji dio zatvora^r i stavio im noge u klade.^s

25 Oko ponoći^t su se Pavao i Sila molili i pjesmom hvalili Boga,^u a zatvorenici su ih

Dj 16:20* Ili: "magistrate".

slušali. **26** No iznenada se zbio jak potres, te su se uzdrimali temelji zatvora. I sva su se vrata odmah otvorila i svima su spali okovi.^a **27** A zatvorski se čuvar trgnuo iz sna i, vidjevši da su zatvorska vrata otvorena, izvukao je mač da se ubije,^b misleći da su zatvorenici pobjegli.^c **28** Ali Pavao je povikao na sav glas: “Ne čini sebi nikakva zla!”^d Svi smo ovdje!” **29** Tada je čuvar zatražio svjetlo, skočio unutra i sav dršćući bacio se^e pred Pavla i Silu. **30** Zatim ih je izveo van i rekao: “Gospodo, što moram činiti^f da budem spašen?” **31** A oni su rekli: “Vjeruj u Gospodina Isusa i bit ćeš spašen^g — ti i dom tvoji!”^h

32 I govorili su riječ Jehovinu njemu i svima u domu njegovu.ⁱ **33** I on ih je u taj isti sat noćni odveo i oprao im rane, pa se odmah krstio^j i on i svi njegovi. **34** Tada ih je uveo u kuću svoju i iznio jelo na stol. I veoma se radovao s cijelim domom svojim što je povjerovao u Boga.

35 Kad je svanuo dan, gradski upravitelji^k poslali su svoje službenike* s porukom: “Pustite te ljude!” **36** Tada je zatvorski čuvar javio njihove riječi Pavlu: “Gradski upravitelji poručili su da se vas dvojicu pusti. Zato sad izadite i idite u miru!” **37** Ali Pavao im je rekao: “Javno su nas neosudene išibali, nas rimske građane,^l i bacili nas u zatvor. Zar da nas sada potajno izbace? Nipošto, nego neka sami dođu i izvedu nas!” **38** Tada

Dj 16:35* Ili: “liktore”.

16. poglavlje

- a Dj 4:31
- Dj 5:19
- Dj 12:7
- b Dj 12:19
- c 1Kr 20:39
- d 1So 5:15
- e Dj 10:25
- f Dj 2:37
- g Iv 3:16
- Iv 6:47
- h Dj 11:14
- i Dj 10:24
- j Dj 8:12
- Dj 16:15
- k Dj 16:20
- l Dj 22:25
- Dj 23:27

Desni stupac

- a Dj 22:29
- b Lk 22:32
- 2Ko 1:4

17. poglavlje

- c 1So 2:1
- d Dj 9:20
- Dj 13:14
- Dj 14:1
- Dj 18:4
- e Dj 18:19
- f Ps 22:7
- Ps 22:16
- Ps 34:20
- Ps 69:21
- Ps 118:22
- Iza 50:6
- Iza 53:3
- Iza 53:5
- g Ps 16:10
- Lk 24:46
- h Dj 18:28
- Ga 3:1
- i Dj 28:24
- j Dj 15:22
- Dj 15:40
- k Dj 13:45
- l Dj 16:20
- m Ri 16:21
- n 1Kr 18:17
- Dj 16:20
- o Ezr 4:12

su službenici javili te riječi gradskim upraviteljima. A oni su se uplašili kad su čuli da su rimski građani.^a **39** Zato su došli da ih umire, te su ih izveli i zamolili da odu iz grada. **40** A kad su izašli iz zatvora, otišli su u Lidijin dom. I vidjevši braću, ohrabрили su ih,^b pa su otišli.

17 Prošavši kroz Amfipol i Apoloniju, stigli su u Solun,^c gdje je bila židovska sinagoga. **2** Pavao je po običaju svojem^d ušao k njima. I tri je subote* s njima raspravljao na temelju Pisama,^e **3** objašnjavajući i dokazujući onim što je napisano da je trebalo da Krist* trpi^f i ustane iz mrtvih.^g I govorio je: “Taj Isus kojega vam ja objavljujem — to je Krist.”^h **4** Stoga su neki od njih postali vjerniciⁱ i pridružili se Pavlu i Sili,^j a tako i veliko mnoštvo Grka koji su štovali Boga te mnogo uglednih žena.

5 A Židovi su postali ljubomorni,^k pa su povelili sa sobom neke opake uličare i okupili svjetinu te uzbunili grad.^l I narsnuli su na Jasonovu^m kuću tražeći da se Pavla i Silu izvede pred svjetinu. **6** A kad ih nisu našli, odvukli su Jasona i neku braću pred gradske poglavare, vičući: “Oni ljudi koji su pobuniliⁿ sav svijet* došli su i ovamo, **7** a Jason ih je ugostio. Svi oni rade protiv carskih* odredbi,^o govoreći

Dj 17:2* Doslovno: “sabata”. Vidi bilješku za Mt 12:1. **3*** Ili: “Pomazanik, Mesija”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **6*** Doslovno: “svu nastanjenju zemlju”. **7*** Ili: “cezarovih”. Grčki: *Kaisar*.

da ima drugi kralj^a — Isus.”
8 Time su uspjeli uzbuniti svjetinu i gradske poglavare koji su to čuli, **9** a oni su od Jasona i ostalih uzeli jamčevinu, pa su ih pustili.

10 Čim je pala noć,^b braća su poslala Pavla i Silu u Bereju. Kad su stigli onamo, otišli su u židovsku sinagogu. **11** A ovi su Židovi bili plemenitiji od onih u Solunu, jer su svim srcem* primili riječ i svaki dan istraživali^c Pisma^d da vide je li to tako.^e **12** I mnogi od njih postali su vjernici, a tako i mnogo uglednih^f Grkinja i Grka. **13** A kad su Židovi iz Soluna saznali da Pavao i u Bereji objavljuje riječ Božju, otišli su da i ondje podjare^g i uzbu-
 ne^h svjetinu. **14** Tada su braća žurno poslala Pavla prema moru,ⁱ a Sila i Timotej ostali su ondje. **15** A Pavla su pratili doveli sve do Atene, a potom su se vratili noseći Sili i Timoteju^j zapovijed da što prije dođu k njemu.

16 Dok ih je Pavao čekao u Ateni, uznemirio se^{*k} vidjevši da je grad pun idola. **17** I raspravljao je u sinagogi sa Židovima^l i drugima koji su štovali Boga, a i na trgu^m svaki dan s onima koji bi se ondje zatekli. **18** A neki od epikurejskih i stoičkih filozofaⁿ počeli su mu proturječiti. Jedni su govorili: “Što to ovaj brbljavac želi reći?”^o Drugi pak: “Čini se da objavljuje neke tuđe bogove.” To su govorili zato što je objavljivao dobru

Dj 17:11* Ili: “spremna uma”. **16*** Doslovno: “duh se njegov u njemu uznemirio”.

17. poglavlje

- a Lk 23:2
- Iv 19:12
- b Dj 9:25
- c Lk 16:29
- d Iv 5:39
- e Izr 14:15
- f Dj 13:50
- g Dj 14:19
- 1So 2:15
- h Dj 14:2
- i Mt 10:23
- j Dj 16:1
- 1So 3:2
- k 2Pe 2:8
- l Dj 13:5
- Dj 18:19
- m Izr 1:20
- n 1Ko 1:22
- Kol 2:8
- o 1Ko 4:13

Desni stupac

- a Iv 5:29
- Iv 11:25
- 1Ko 15:12
- Ot 20:6
- b Mk 1:27
- c Dj 2:12
- d Dj 17:34
- e Dj 17:16
- f Ps 146:6
- Iza 42:5
- Dj 4:24
- Dj 14:15
- g 1Kr 8:27
- Iza 66:1
- Dj 7:48
- h Ps 50:12
- i 1Mo 2:7
- j Iza 42:5
- k 1Mo 5:2
- l 1Mo 1:28
- m 5Mo 32:8
- n Ps 74:17
- o 5Mo 2:5
- 5Mo 2:19
- 5Mo 32:8
- Iza 34:17
- p 5Mo 4:29
- Iza 55:6
- r Ps 145:18
- Jr 23:23
- Ri 1:20
- s Iza 42:5

vijest o Isusu i o uskrsnuću.^a **19** Tada su ga uhvatili i odveli na Areopag,^{*} govoreći: “Možemo li znati kakvo je to novo učenje^b o kojem govoriš? **20** Jer puniš nam uši nekim čudnim tvrdnjama. Zato želimo znati što bi to trebalo biti.”^c **21** Naime, nitko od Atenjana i stranaca koji su ondje boravili nije trošio slobodno vrijeme ni na što drugo osim da kaže ili čuje nešto novo. **22** Tada je Pavao stao nasred Areopaga^d i rekao:

“Ljudi Atenjani, vidim da ste u svemu nekako pobožniji^{*e} od drugih. **23** Naime, prolazeći i promatrajući ono što vi štujete, našao sam i žrtvenik s natpisom: ‘Bogu nepoznatome’. Dakle, ono što vi štujete, a da i ne poznajete, to vam ja objavljujem. **24** Bog koji je načinio svijet i sve što je na njemu, on, Gospodar neba i zemlje,^f ne prebiva u hramovima koji su načinjeni rukama,^g **25** niti ga poslužuju ljudske ruke, kao da bi on što trebao,^h jer on sam daje svima životⁱ i dah^j i sve. **26** I od jednog je čovjeka^k načinio sav ljudski rod^l da prebiva po svemu licu zemlje,^m i odredio je vremenaⁿ i postavio granice njihova prebivanja,^o **27** da traže Boga,^p ne bi li ga kako napipali i našli,^r iako nije daleko ni od koga od nas. **28** Jer po njemu imamo život i mićemo se i postojimo,^s kao što su i neki

Dj 17:19* Ili: “Aresov brežuljak; Marsov brežuljak”. Na njemu je zasjedao atenski vrhovni sud. **22*** Doslovno: “da se više bojite demona”. Pod pojmom “demoni” Grci su podrazumijevali bogove, bilo dobre bilo zle.

od vaših pjesnika^a rekli: 'Čak smo i potomstvo njegovo.'

29 Kad smo dakle potomstvo Božje,^b ne smijemo smatrati da je Bog^c nalik zlatu ili srebru ili kamenu, liku što je oblikovan umijećem i maštom ljudskom.^d **30** Istina, Bog se ne obazire na vremena takvog neznanja,^e nego sada poručuje ljudima da se svi posvuda pokaju.^f **31** Jer je odredio dan u koji je naumio suditi^g svemu svijetu* po pravdi, preko čovjeka kojega je za to odredio, što je potvrdio pred svim ljudima uskrsnuvši ga^h od mrtvih."

32 Kad su čuli za uskrsnuće mrtvih, jedni su se počeli rugati,ⁱ a drugi su rekli: "Slušat ćemo te o tome i drugi put." **33** Tako je Pavao otišao od njih. **34** A neki su mu se ljudi pridružili i postali vjernici, među njima i Dionizije, sudac suda na Areopagu,^j neka žena po imenu Damara i drugi s njima.

18 Nakon toga otišao je iz Atene i došao u Korint. **2** I našao je nekog Židova po imenu Akvila,^k rodом iz Ponta, koji je nedavno došao iz Italije,^l i njegovu ženu Priscilu, jer je Klaudije^m naredio da svi Židovi napuste Rim. Tako je otišao k njima **3** i kako su se bavili istim zanatom, ostao je kod njih i radioⁿ s njima. Po zanimanju su bili izrađivači šatora. **4** A svake je subote*

Dj 17:28* Arat i Kleant. Pavao citira iz Aratovog epa *Pojave* te iz Kleantovog djela *Himna Zeusu*. **31*** Doslovno: "svoj nastanjenj zemlji". **18:4*** Doslovno: "sabata". Vidi bilješku za Mt 12:1.

17. poglavlje

- a Tit 1:12
- b 1Mo 1:27
- c Jš 22:22
- Ps 50:1
- Iza 46:9
- d 5Mo 5:8
- Iza 37:19
- Iza 40:18
- Iza 46:5
- Dj 19:26
- e Dj 14:16
- Ri 3:25
- Ri 5:13
- Ef 4:18
- f Lk 24:47
- g Ps 96:13
- Ps 98:9
- Iza 2:4
- Iv 5:22
- Dj 10:42
- h Iv 11:25
- Dj 2:24
- Dj 13:33
- Ri 6:5
- i 1Ko 1:23
- j Dj 17:19

18. poglavlje

- k Dj 18:26
- 1Ko 16:19
- 2Ti 4:19
- l He 13:24
- m Dj 11:28
- n Dj 20:34
- 1Ko 4:12
- 1Ko 9:15
- 1So 2:9
- 2So 3:10

Desni stupac

- a Mt 4:23
- Dj 13:14
- Dj 17:2
- b Dj 15:27
- Dj 17:14
- c Dj 16:1
- 1So 3:6
- d Dj 17:3
- Dj 28:23
- e 1Pe 4:4
- f Mt 10:14
- Dj 13:51
- g 1Kr 2:37
- Eze 18:13
- Eze 33:4
- h Eze 3:18
- Dj 20:26
- i Dj 13:46
- Dj 28:28
- Ri 1:16
- j 1Ko 1:14
- k Lk 22:43
- Dj 23:11
- l Jr 1:19
- Mt 28:20
- m Dj 13:7
- Dj 19:38
- n Dj 16:19
- o Dj 24:5

držao govor u sinagogi^a i uvjeravao Židove i Grke.

5 A kad su Sila^b i Timotej^c došli iz Makedonije, Pavao se potpuno posvetio propovijedanju riječi, svjedočeći Židovima da je Isus doista Krist.^{*d} **6** Ali kako su mu se oni protivili i vrijeđali ga,^e otesao je haljine svoje^f i rekao im: "Krv vaša na vaše glave!^g Ja sam čist.^h Odsad idem neznabošcima."ⁱ **7** I tako se preselio odande i otišao u kuću čovjeka po imenu Ticije Just, koji je štovao Boga i kojem je kuća bila do sinagoge.

8 A Krisp,^j predstojnik sinagoge, povjerovao je u Gospodina zajedno sa svim svojim domom. I mnogi Korinćani koji su slušali, povjerovali su i krstili se. **9** A noću je Gospodin rekao Pavlu^k u viđenju: "Ne boj se, nego govori i nemoj šutjeti! **10** Ja sam s tobom^l i nitko te neće napasti i zlo ti nanijeti, jer mnogo je naroda mojega u ovome gradu."^m **11** Tako se zadržao ondje godinu i šest mjeseci, naučavajući među njima riječ Božju.

12 A dok je Galion bio prokonzul^{*n} Ahaje,^o Židovi su složno ustali na Pavla i odveli ga pred sudačku stolicuⁿ **13** te rekli: "Ovaj nagovara^o ljude da štuju Boga na način protivan zakonu."^p **14** A kad je Pavao zaustio da nešto kaže, Galion je rekao Židovima: "Židovi, da se radi o kakvoj nepravdi ili o opakom nedjelu,

Dj 18:5* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4. **12*** Vidi bilješku za Dj 13:7. **12*** Rimska provincija na području južne Grčke, s Korintom kao glavnim gradom.

imao bih razloga saslušati vas. **15** Ali ako se radi o rasprava-
ma o riječima i imenima^a i va-
šem zakonu,^b riješite to sami.
U tome ja ne želim biti sud-
dac.” **16** Tada ih je otjerao
od sudačke stolice. **17** Nato
su svi uhvatili Sostena,^c pred-
stojnika sinagoge, i počeli ga
tući pred sudačkom stoli-
com. Ali Galion uopće nije za
to mario.

18 I Pavao je ondje ostao
još dosta dana, a onda se po-
zdravio s braćom te je zajed-
no s Priscilom i Akvilom otplo-
vio prema Siriji, nakon što se
u Kenhreji^d na kratko ošišao,^e
jer je imao zavjet. **19** Tako
su stigli u Efez. Tamo ih je
ostavio, a sam je ušao u sinago-
gu^f i raspravljao sa Židovima.
20 Oni su ga molili da osta-
ne duže vremena, ali on nije
pristao, **21** nego se oprostio^g
s njima i rekao im: “Opet ću se
vratiti k vama, ako bude Jeh-
hovina volja.”^h I otplovio je iz
Efeza **22** i došao u Cezareju.
Zatim je otišao gore* i pozdravio
skupštinu, a onda je otišao
u Antiohiju.

23 Ondje je proveo neko vri-
jeme, a zatim je otišao i re-
dom obilazio mjesta u Galacijiⁱ
i Frigiji,^j jačajući^k sve učenike.

24 A neki Židov po imenu
Apolon,^l rodod iz Aleksandri-
je, čovjek rječit i dobro upu-
ćen u Pisma,^m stigao je u Efez.
25 On je bio poučen* o putu
Jehovinu i, budući da ga je
duh poticao na revnost,ⁿ toč-
no je govorio i poučavao o Isu-
su, no poznavao je samo Ivano-

Dj 18:22* Po svemu sudeći, u Jeruza-
lem. 25* Doslovno: “usmeno poučen”.

18. poglavlje

- a 1Ti 6:4
- b Dj 23:29
Dj 25:19
- c 1Ko 1:1
- d Ri 16:1
- e 4Mo 6:18
Dj 21:23
Dj 13:14
Dj 17:2
- g Dj 21:6
- h Ri 1:10
1Ko 4:19
Jk 4:15
- i Ga 1:2
- j Dj 16:6
- k Dj 14:22
Dj 15:32
- l Dj 19:1
1Ko 1:12
1Ko 3:6
- m 1Ko 4:6
- n Ri 12:11

Desni stupac

- a Dj 19:3
- b Ri 16:3
1Ko 16:19
- c 1Ko 3:6
- d Ef 2:8
- e Lk 24:27
1Ko 15:3
2Ti 3:16
- f 1Mo 49:10
5Mo 18:15
Ps 16:10
Iza 7:14
Mi 5:2
Mi 3:1
Dj 9:22

19. poglavlje

- g Dj 18:24
1Ko 3:5
- h 1Ko 16:8
i Dj 2:38
- j Dj 8:16
- k Dj 18:25
- l Mt 3:11
Mk 1:4
Dj 1:5
- m Iv 1:15
Iv 1:30
- n Dj 8:16
- o Dj 8:17
- p Dj 2:4
Dj 10:46
1Ko 12:10
- r Lk 4:16
Dj 13:5
Dj 17:2
- s Dj 1:3
Dj 28:23
Dj 28:31

vo krštenje.^a **26** Tako je on
počeo odvažno govoriti u si-
nagogi. Kad su ga čuli Pris-
cila i Akvila,^b pozvali su ga
k sebi i točnije mu objasnili
Božji put. **27** A budući da je
želio otići u Ahaju, braća su
pisala učenicima i potaknula
ih da ga ljubazno prime. Kad
je došao onamo, mnogo je po-
mogao^c onima koji su povje-
rovali po Božjoj nezasluzenoj
dobroti,^d **28** jer je snažno po-
bijao Židove u javnim raspra-
vama, dokazujući iz Pisama^e
da je Isus doista Krist.^f

19 Dok je Apolon^g bio u
Korintu, Pavao je propu-
tovao unutrašnjost i došao do
Efeza.^h Ondje je pronašao neke
učenike **2** i upitao ih: “Jeste
li primili sveti duhⁱ kad ste po-
stali vjernici?” Oni su mu odgo-
vorili: “Nismo ni čuli da po-
stoji sveti duh.”^j **3** Nato ih
je upitao: “Kojim ste se kršte-
njem onda krstili?” Odgovori-
li su: “Ivanovim krštenjem.”^k

4 A Pavao je rekao: “Ivan je
krstio krštenjem koje je znak
pokajanja,^l govoreći ljudima
da vjeruju u onoga koji dolazi
nakon njega,^m to jest u Isu-
sa.” **5** Kad su to čuli, krstili
su se u ime Gospodina Isusa.ⁿ
6 A kad je Pavao na njih polo-
žio ruke,^o sveti duh došao je
na njih, pa su počeli govori-
ti raznim jezicima i proricati.^p
7 A bilo je ukupno dvanaestak
ljudi.

8 Potom je Pavao ušao u si-
nagogu^r te je tri mjeseca
odvažno propovijedao, držeći
govore i iznoseći uvjerljive do-
kaze o kraljevstvu^s Božjem.
9 Ali kako su neki bili okorje-

li i nisu vjerovali,^a nego su ocrnjivali Put^{*b} pred mnoštvom, odstupio je od njih^c i odvojio učenike^d te je svakodnevno držao govore u Tiranovoj školi. **10** To je trajalo dvije godine,^e tako da su svi koji su živjeli u Aziji,^f i Židovi i Grci, čuli riječ Gospodinovu.

11 A Bog je činio nesvakidašnja silna djela* Pavlovim rukama,^g **12** tako da su čak rupce i pregače s njegova tijela odnosili bolesnicima,^h i njihove su bolesti nestajale, a zli su duhovi izlazili.ⁱ **13** A i neki od Židova koji su putovali od mjesta do mjesta i istjerivali demone^j pokušali su zazvati ime Gospodina Isusa^k nad onima koji su bili opsjednuti zlim duhovima. Govorili su: "Zapovijedam^l vam u ime Isusa kojega Pavao propovijeda!" **14** A to je činio sedam sinova nekog Skeve, židovskoga glavarara svećeničkog. **15** Ali zli duh im je odvratio: "Poznajem Isusa^m i znam Pavla,ⁿ ali tko ste vi?" **16** Tada je čovjek u kojem je bio zli duh skočio na njih,^o sve ih svladao i pretukao, tako da su goli i izranjeni pobjegli iz te kuće. **17** To je postalo poznato svima, i Židovima i Grcima koji su živjeli u Efezu, pa ih je sve obuzeo strah,^p i veličalo se ime Gospodina Isusa.^r **18** I mnogi koji su postali vjernici dolazili su i javno priznavali svoje grijehes,^s opisujući što su činili. **19** A mnogi koji su se bavili vraćanjem^t skupili su svoje knjige i spalili

Dj 19:9* Vidi bilješku za Dj 9:2.
11* Ili: "nesvakidašnja čuda".

19. poglavlje

- a 2So 3:2
- b Dj 9:2
- Dj 22:4
- c Mt 10:14
- Ri 16:17
- d Tit 3:10
- 2Iv 10
- e Dj 20:31
- f Dj 20:18
- 2Ti 1:15
- g Dj 14:3
- h Mk 6:56
- Dj 5:15
- i Mt 10:1
- j Mt 12:27
- k Mk 9:38
- Lk 9:49
- l Dj 16:18
- m Mt 8:29
- Mk 1:24
- Lk 4:34
- n Dj 16:17
- o Mt 8:28
- p Dj 2:43
- Dj 5:5
- r 2So 1:12
- s Mt 3:6
- Jk 5:16
- t 5Mo 18:11
- Da 2:2
- Dj 8:9

Desni stupac

- a Dj 6:7
- Dj 12:24
- Kol 1:6
- b 1Ko 16:5
- c Dj 20:22
- Ri 15:25
- d Dj 23:11
- Ri 1:15
- e Dj 16:1
- f 2Ti 4:20
- g 2Ko 1:8
- h Dj 9:2
- Dj 19:9
- Dj 22:4
- i Dj 16:16
- j Ps 115:4
- k Ot 18:15
- l Ef 1:1
- m 5Mo 4:28
- 1Lje 16:26
- Iza 44:10
- Jr 10:3
- Dj 17:29
- 1Ko 8:4
- n Dj 19:34

ih pred svima. I procijenili su da su vrijedile pedeset tisuća srebrnjaka. **20** Tako je riječ Jehovina silno rasla i jačala.^a

21 Nakon ovih događaja, Pavao je naumio* preko Makedonije^b i Ahaje otputovati u Jeruzalem,^c pa je rekao: "Nakon što budem ondje, moram vidjeti i Rim."^d **22** Tako je u Makedoniju poslao dvojicu svojih pomoćnika, Timoteja^e i Erasta,^f a on se još neko vrijeme zadržao u Aziji.

23 Upravo u to vrijeme nastao je velik nemir^g zbog Puta.^h **24** Jer neki čovjek po imenu Demetrije, srebrar, koji je izrađivao srebrne Artemidine hramiće, omogućavao je veliku dobit zanatlijama.ⁱ

25 On je skupio njih i sve koji su se bavili takvim poslom^j te im rekao: "Ljudi, vi znate da naše blagostanje ovisi o ovom poslu.^k **26** A vidite i čujete da je taj Pavao ne samo u Efezu^l nego gotovo i u cijeloj Aziji uvjerio mnoštvo ljudi i preobratio ih govoreći da bogovi načinjeni rukama^m nisu bogovi. **27** A osim toga, prijeti opasnost da će ovo naše zanimanje doći na zao glas. I ne samo to, nego će se obezvrijediti hram velike božice Artemideⁿ i nestat će veličanstva te božice koju štuje cijela Azija i sav svijet."^o **28** Kad su to čuli, razgnjevlili su se i počeli vikati: "Velika je Artemida efeška!"

29 I sav se grad uskomešao, te su svi zajedno navalili u kazalište vukući sa sobom

Dj 19:21* Doslovno: "u duhu naumio".
27* Doslovno: "sva nastanjena zemlja".

Makedonce Gaja i Aristarha,^a Pavlove suputnike. **30** A Pavao je htio ući među narod, ali učenici mu nisu dopustili. **31** Čak su mu i neki visoki dužnosnici* u toj pokrajini, koji su mu bili prijateljski naklonjeni, poslali poruku moleći ga da se ne izlaže opasnosti ulazeći u kazalište. **32** A ondje su jedni vikali jedno, a drugi drugo,^b jer je na skupu vladao metež i većina nije ni znala zašto su se skupili. **33** Neki su iz mnoštva izveli Aleksandra, kojega su Židovi gurali naprijed. A Aleksandar je dao znak rukom i pokušao se obraniti pred narodom. **34** Ali kad su shvatili da je Židov, svi su u jedan glas povikali: "Velika^c je Artemida efeška!" I tako su vikali oko dva sata.

35 Kad je gradski tajnik konačno utišao^d mnoštvo, rekao je: "Ljudi Efežani! Tko od ljudi ne zna da je grad Efez čuvar hrama velike Artemide i lika koji je pao s neba? **36** Dakle, budući da je to neosporno, trebate se smiriti i ništa ne činiti brzopleto.^e **37** Jer doveli ste ove ljude koji niti su ukrali što iz hrama niti su hulili našu božicu. **38** A ako Demetrije^f i zanatlije koji su s njim imaju kakvu tužbu protiv koga, postoje dani kad zasjeda sud,^g a tu su i prokonzuli,^h pa neka tuže jedni druge. **39** Ako pak tražite nešto više od toga, o tome se mora odlučiti na

Dj 19:31* Ili: "povjerenici za svečanosti i igre". Doslovno: "azijarsi".
38* Vidi bilješku za Dj 13:7.

19. poglavlje

- a Dj 20:4
- Kol 4:10
- Flm 24
- b Dj 21:34
- c Dj 19:28
- d Izr 15:18
- e Izr 14:29
- f Dj 19:24
- g Dj 17:34
- h Dj 13:7
- Dj 18:12

Desni stupac

- a Pr 9:17
- b Dj 19:32

20. poglavlje

- c 2Ko 2:13
- d 1Ko 16:5
- 1Ti 1:3
- e Ri 12:8
- f Dj 23:16
- Dj 25:3
- 2Ko 11:26
- g Ri 16:21
- h Dj 27:2
- i Dj 16:1
- j Ef 6:21
- Kol 4:7
- 2Ti 4:12
- k Dj 21:29
- 2Ti 4:20
- l Dj 16:11
- m 2Mo 12:14
- 2Mo 23:15
- n 2Ti 4:13
- o 1Ko 16:2
- p Dj 1:13

zakonitoj skupštini. **40** Naime, prijeti nam opasnost da zbog današnjeg događaja budemo optuženi za pobunu, jer ne postoji nikakav razlog kojim bismo mogli opravdati ovu razuzdanu svjetinu." **41** I rekavši to,^a raspustio je skup.^b

20 Kad se metež stišao, Pavao je poslao po učenike. Ohrabrio ih je i pozdravio se s njima,^c a potom je krenuo na put u Makedoniju.^d **2** Prošavši te krajeve i hrabrići braću mnogim riječima,^e došao je u Grčku. **3** Ondje je proveo tri mjeseca, a zatim je htio otploviti u Siriju. No kako su Židovi skovali zavjeru^f protiv njega, odlučio se vratiti preko Makedonije. **4** Pratile su ga Pirov sin Sopater^g iz Bereje, Solunjani Aristarh^h i Sekund, Gaj iz Derbe, Timotejⁱ te Tihik^j i Trofim^k iz pokrajine Azije. **5** Oni su otišli prije nas i čekali nas u Troadi,^l **6** a mi smo isplovili iz Filipa kad su prošli dani beskrvasnih kruhova^m i za pet dana došli smo k njima u Troadu.ⁿ Ondje smo proveli sedam dana.

7 A prvog dana^o u tjednu, kad smo se skupili na obrok, Pavao je počeo držati govor okupljenima, jer je sutradan namjeravao otići, i produžio je govor sve do ponoći. **8** Stoga je u gornjoj sobi^p gdje smo se skupili bilo mnogo svjetiljki. **9** A neki mladić po imenu Eutih sjedio je na prozoru. Kako je Pavao dugo govorio, on je utonuo u dubok san. Svladan snom, pao je s drugog kata. Kad su ga dignuli, bio je mrtav. **10** A Pavao je

sišao, nadvio se nad njega,^a zagrlio ga i rekao: "Ne vičite, jer je živ!"^{*b} **11** Zatim je otišao gore te razlomio kruh i počeo jesti. I još je dugo razgovarao s njima, sve do zore, a potom je otplovao. **12** A dječaka su odveli živog, neizmjereno utješeni.

13 A mi smo pošli na brod i otplovili u Asos, gdje smo trebali uzeti Pavla na brod. Naime, on je bio tako odredio jer je namjeravao poći pješice. **14** Kad smo se našli s njim u Asosu, uzeli smo ga na brod i otišli u Mitilenu. **15** Sutradan smo otplovili odande i stigli nadomak Hiosa, narednog dana nakratko smo pristali u Samosu, a idućeg dana stigli smo u Milet. **16** Pavao je naime odlučio mimoići Efez^c da se ne bi zadržao u Aziji, jer se žurio da, ako mu bude moguće, dođe u Jeruzalem^d do dana Pedesetnice.

17 A iz Mileta je poslao poruku skupštinskim starješinama^e u Efezu da dođu k njemu. **18** Kad su stigli, rekao im je: "Vi znate kako sam se sve vrijeme, od prvog dana kad sam stupio u Aziju,^f ponašao među vama.^g **19** Robovao^h sam Gospodinu sa svom poniznošću,ⁱ u suzama i kušnjama koje su me zadesile zbog zavjera^j židovskih. **20** I ništa korisno nisam propustio reći vam i poučavati vas^k javno i idući od kuće do kuće.^l **21** Nego sam temeljito svjedočio^m i Židovima i Grcima o pokajanjuⁿ pred Bogom i o

Dj 20:10* Doslovno: "jer je duša njegova u njemu".

20. poglavlje

- a 1Kr 17:21
- 2Kr 4:34
- b Mt 9:24
- Mk 5:39
- Iv 11:40
- Dj 9:40
- c Dj 18:21
- d Dj 21:4
- Dj 24:17
- e Dj 11:30
- f Dj 16:6
- g Dj 19:10
- h 2Ko 11:27
- i 1Ko 15:9
- 1So 2:6
- 1Pe 5:3
- j Dj 9:24
- Dj 20:3
- k Mt 28:20
- Dj 20:27
- 2Ti 4:2
- l Dj 5:42
- m Dj 18:5
- n Mk 1:15
- Lk 24:47
- Dj 2:38

Desni stupac

- a Dj 19:21
- b Dj 21:4
- Dj 21:11
- c Dj 9:16
- d Ri 8:35
- 2Ko 4:16
- e 2Ti 4:7
- f 2Ko 4:1
- 2Ko 5:18
- g Ga 1:1
- h 2Ko 6:1
- i Eze 33:8
- Dj 18:6
- 2Ko 7:2
- j Mt 28:20
- Iv 15:15
- k Kol 4:17
- 1Ti 4:16
- 1Ti 3:2
- m Izr 27:23
- n 1Ti 3:1
- Tit 1:5
- He 13:17
- o Iv 21:15
- Ef 4:11
- 1Pe 5:2
- p Mt 26:28
- Iv 6:54
- 1Iv 1:7
- r Iza 56:11
- Mt 7:15
- 2So 2:3
- 2Pe 2:1
- s 2Ti 4:3
- t Ga 4:17
- 1Ti 4:1
- 1Iv 2:19
- u Dj 19:10
- v 2Ko 2:4
- 1So 2:11
- z Dj 14:23
- a Ri 16:25
- b 5Mo 33:3
- Ef 1:18
- Kol 1:12

vjeri u našeg Gospodina Isusa. **22** A sad me, evo, duh potiče da idem u Jeruzalem,^a iako ne znam što će mi se u njemu dogoditi, **23** osim što mi u svakom gradu sveti duh^b svjedoči da me čekaju okovi i nevolje.^c **24** Ali ni najmanje ne marim za svoj život,^{*d} samo želim dovršiti svoju trku^e i službu^f koju sam primio od Gospodina Isusa:^g temeljito svjedočiti za dobru vijest o Božjoj nezasluženoj dobroti.^h

25 I sad, evo, znam da svi vi među kojima sam propovijedao kraljevstvo nećete više vidjeti lice moje. **26** Stoga vas pozivam da na današnji dan posvjedočite da sam čist od krviⁱ sviju, **27** jer nisam propustio u potpunosti objaviti vam naum Božji.^j **28** Pazite^k na sebe^l i na sve stado^m u kojem vas je sveti duh postavio nadglednicima,ⁿ da pasete Božju skupštinu^o koju je kupio krvlju^p svojega Sina! **29** Ja znam da će nakon mog odlaska među vas ući okrutni vukovi^r koji neće imati obzira prema stadu. **30** I između vas samih dići će se ljudi koji će iznositi iskrivljena učenja^s da bi odvukli učenike za sobom.^t

31 Zato bdijte imajući na umu da tri godine^u noću i danju nisam prestajao sa suzama opominjati^v svakoga od vas! **32** I sada vas povjeravam Bogu^z i poruci o njegovoj nezasluženoj dobroti, poruci koja vas može izgraditi^a i dati vam nasljedstvo među svima posvećenima.^b **33** Ničijeg srebra

Dj 20:24* Doslovno: "dušu".

ni zlata ni odjeće nisam poželio.^a **34** Sami znate da su ove ruke poslužile mojim potrebama^b i potrebama onih koji su bili sa mnom. **35** U svemu sam vam pokazao da takvim napornim radom^c morate pomagati slabima^d i imati na umu riječi Gospodina Isusa, koji je rekao: "Više usrećuje davati^e nego primati."

36 Rekavši to, kleknuo^f je sa svima njima i pomolio se. **37** Tada su svi briznuli u velik plač i izgrlili^g su Pavla i žarko ga izljubili,^h **38** jer ih je jako zaboljelo to što je rekao da više neće vidjeti lice njegovo.ⁱ Zatim su ga otpratili^j na brod.

21 Kad smo se teška srca rastali od njih, isplovili smo. Jedreći ravno, došli smo u Kos, a sutradan u Rodos, pa odande u Pataru. **2** I našavši brod koji je išao u Feniciju, ukrcali smo se i otplovili. **3** Kad smo ugledali Cipar,^k ostavili smo ga slijeva ploveći dalje prema Siriji^l i pristali smo u Tiru, jer je ondje brod trebao iskrcati teret.^m **4** Pronašli smo učenike i ostali ondje sedam dana. A oni su, potaknuti duhom,ⁿ nagovarali Pavla da ne ide u Jeruzalem. **5** A kad se naš boravak približio kraju, otišli smo odande i nastavili put. Svi su nas, zajedno sa ženama i djecom, pratili dok nismo izašli iz grada. Na obali smo kleknuli,^o pomolili se **6** i oprostili^p jedni s drugima. Mi smo se popeli na brod, a oni su se vratili kući.

7 Zatim smo otplovili iz Tira i stigli u Ptolemaidu. Ondje smo pozdravili braću i

20. poglavlje

- a 1Sa 12:3
- Mt 10:8
- 1Ko 9:12
- 2Ko 7:2
- Tit 1:7
- b Dj 18:3
- 1Ko 4:12
- 1So 2:9
- c Ef 4:28
- 1So 4:11
- 2So 3:8
- d Ri 15:1
- e Izr 19:17
- Mt 10:8
- Lk 6:38
- f Dj 21:5
- g 1Mo 45:14
- h Ri 16:16
- i Dj 20:25
- j Dj 15:3

21. poglavlje

- k Dj 15:39
- l Dj 20:3
- m Dj 27:10
- n Dj 21:11
- Dj 21:12
- o Ezr 9:5
- Dj 9:40
- Dj 20:36
- p Dj 18:21

Desni stupac

- a Dj 18:22
- b Dj 6:5
- c JI 2:28
- Dj 2:17
- 1Ko 11:5
- d Dj 11:28
- e Dj 20:23
- Dj 21:33
- f Dj 9:16
- g Mt 16:22
- h Dj 20:24
- i 5Mo 20:8
- j 2Ko 4:10
- 2Ti 4:6
- k 1Sa 3:18
- Mt 26:42
- l Ri 15:25
- m Dj 18:22
- n Dj 24:11
- o Dj 15:4
- p Dj 12:17
- Dj 15:13
- Ga 1:19
- Ga 2:9
- Jk 1:1
- r Dj 11:4
- Dj 14:27

ostali jedan dan s njima. **8** Sutradan smo otputovali i stigli u Cezareju.^a Ušli smo u kuću Filipa, propovjednika dobre vijesti,^{*} koji je bio jedan od sedmorice,^b i ostali smo kod njega. **9** On je imao četiri kćeri, djevice, koje su prorokovale.^c **10** Dok smo boravili ondje, a ostali smo dosta dana, iz Judeje je došao neki prorok po imenu Agab.^d **11** I došavši k nama, uzeo je Pavlov pojas, svezao sebi noge i ruke te rekao: "Ovako kaže sveti duh: 'Čovjeka kojem pripada ovaj pojas ovako će svezati^e Židovi u Jeruzalemu i predati^f ga u ruke neznabošcima.'" **12** Kad smo to čuli, i mi i oni koji su bili iz tog mjesta počeli smo ga moliti da ne ide^g u Jeruzalem. **13** Nato je Pavao rekao: "Zašto plaćete^h i srcu mojemu otežavate odlazak?ⁱ Vjerujte, spreman sam ne samo biti okovan nego i umrijeti^j u Jeruzalemu za ime Gospodina Isusa." **14** A kako se nije dao odgovoriti, umirili smo se riječima: "Neka bude Jehovina volja!"^k

15 Nakon tih dana spremili smo se i krenuli u Jeruzalem.^l **16** S nama su išli i neki učenici iz Cezareje^m da nas odvedu k čovjeku u čijem smo domu trebali odsjesti, k nekom Mnasonu s Cipra, jednom od prvih učenika. **17** Kad smo stigli u Jeruzalem,ⁿ braća su nas radosno primila.^o **18** Sutradan je Pavao otišao s nama k Jakovu.^p Ondje su bili i svi starješine. **19** Pozdravio ih je i potom ih podrobno izvjestio^r

Dj 21:8* Ili: "Filipa, misionara".

o onome što je Bog učinio među neznabošcima putem njegove službe.^a

20 Kad su to čuli, počeli su slaviti Boga, a njemu su rekli: "Vidiš, brate, koliko tisuća vjernika ima među Židovima i svi se oni revno drže Zakona.^b **21** Ali čuli su o tebi da sve Židove koji su među neznabošcima učiš otpadništvu od Mojsija,^c govoreći im da ne obrezuju^d djecu i da ne žive po židovskim običajima. **22** Što da sad učinimo? Oni će svakako čuti da si došao. **23** Stoga učini ovo što ti kažemo: Imamo četiri čovjeka koji su pod zavjetom.^e **24** Povedi te ljude, s njima se obredno očisti i plati za njih^f da obriju glavu.^g Tako će svi znati da nema ništa u onome što su čuli o tebi, nego da si na pravom putu i da se držiš Zakona.^h **25** A što se tiče vjernika iz drugih naroda,^{*} poslali smo svoju odluku: trebaju se uzdržavati od onoga što je žrtvano idolima,ⁱ od krvi,^j od udavljenoga^k i od bluda."^l

26 Tako je Pavao sutradan poveo one ljude, obredno se očistio s njima^m i ušao u hram da objavi svršetakⁿ dana obrednog čišćenja kad se treba prinijeti prinos^o za svakoga od njih.^p

27 A kad se sedam^r dana određenih za očišćenje približilo kraju, Židovi iz Azije vidjeli su ga u hramu, uzbunili sav narod^s i uhvatili ga, **28** vičući: "Ljudi Izraelci, pomozite! Ovo je čovjek koji sve posvuda uči protiv našeg naroda,^t

21. poglavlje

- a Dj 15:12
Ri 15:18
- b Dj 15:1
Dj 22:3
Ri 10:2
Ga 1:14
- c Dj 6:14
Ga 5:1
- d Ri 2:28
1Ko 7:19
- e 4Mo 6:2
- f 4Mo 6:14
4Mo 6:15
4Mo 6:17
- g 4Mo 6:18
Dj 18:18
- h 1Ko 9:20
- i 1Mo 35:2
2Mo 34:15
Dj 15:29
- j 1Mo 9:4
3Mo 3:17
3Mo 17:10
5Mo 12:23
1Sa 14:32
- k 3Mo 17:13
- l 1Ko 6:9
Kol 3:5
1So 4:3
1Pe 4:3
- m Dj 24:18
1Ko 9:20
- n 4Mo 6:5
- o 4Mo 6:19
- p 4Mo 6:21
- r 4Mo 6:9
- s Dj 19:29
- t Dj 24:5

Desni stupac

- a Dj 24:6
- b Dj 20:4
2Ti 4:20
- c Dj 17:5
- d Dj 26:21
- e Dj 21:27
- f Dj 23:27
- g Dj 23:26
- h Dj 20:23
Dj 21:11
Ef 6:20
- i Dj 19:32
- j Dj 22:24
- k Lk 23:18
Iv 19:15
Dj 22:22
- l Dj 5:36
- m Flp 3:5
- n Dj 9:11
Dj 22:3

Zakona i ovoga mjesta, pa je čak i Grke doveo u hram i oskvrnuo ovo sveto mjesto."^a **29** Naime, prije su vidjeli s njim u gradu Efezanina Trofima,^b pa su mislili da ga je Pavao uveo u hram. **30** I cijeli se grad uskomešao^c i narod se strčao. Uхватili su Pavla i odvukli ga iz hrama.^d I odmah su zatvorili vrata. **31** I dok su se spremali da ga ubiju, do tisućnika čete došla je vijest da u cijelom Jeruzalemu vlada metež.^e **32** On je odmah uzeo vojnike i stotnike i dotrčao k njima.^f Kad su ugledali tisućnika^g i vojnike, prestali su tući Pavla.

33 Tada je tisućnik pristupio, uhvatio ga i zapovjedio da ga okuju dvostrukim lancima.^h I počeo je ispitivati tko je on i što je učinio. **34** A u mnoštvu su jedni vikali jedno, a drugi drugo.ⁱ Kako zbog vike nije mogao saznati ništa pouzdano, zapovjedio je da ga odvedu u vojarnu.^j **35** Kad je Pavao došao na stepenice, vojnici su ga morali nositi da ga zaštite od nasilne svjetine, **36** jer je mnoštvo naroda stalno išlo za njim i vikalo: "Smakni ga!"^k

37 Upravo kad su Pavla trebali uvesti u vojarnu, rekao je tisućniku: "Smijem li ti nešto reći?" On je odvratio: "Zar znaš grčki? **38** Nisi li ti onaj Egipćanin koji je prije nekog vremena izazvao pobunu^l i izveo u pustinju četiri tisuće naoružanih pobunjenika?"^m **39** Tada je Pavao rekao: "Ja sam Židov,ⁿ iz Tarzaⁿ u Ciliciji,

Dj 21:38* Ili: "četiri tisuće bodežara (sikarija)".

građanin znamenitoga grada. Molim te, dopusti mi da se obratim narodu!" **40** Kad mu je dopustio, Pavao je stojeći na stepenicama dao narodu znak rukom.^a Kad je nastala velika tišina, obratio im se na hebrejskom jeziku:^b

22 "Ljudi, braćo^c i očevi, čujte što ću vam sada reći u svoju obranu!"^d **2** Kad su čuli da im se obraća na hebrejskom jeziku,^e još su više utihnuli, a on je rekao: **3** "Ja sam Židov,^f rođen u Tarzu u Ciliciji,^g ali školovan u ovom gradu kod nogu Gamaljelovih,^h poučen da se strogo držimⁱ Zakona naših predaka. Revno^j sam služio Bogu kao i svi vi danas. **4** Sljedbenike ovoga Puta* progonio sam do smrti,^k bacajući u okove i predajući u zatvor^l i muškarce i žene. **5** O tome mi mogu posvjedočiti i veliki svećenik i cijelo vijeće starješina.^m Od njih sam čak dobio pismaⁿ za braću u Damasku, pa sam pošao da i one ondje dovedem okovane u Jeruzalema da budu kažnjeni.

6 Ali dok sam putovao i približavao se Damasku, s neba me oko podneva iznenada obasjala velika svjetlost.^o **7** Pao sam na zemlju i začuo glas koji mi je govorio: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?'^p **8** A ja sam odvratio: 'Tko si ti, Gospodine?' Rekao mi je: 'Ja sam Isus Nazarećanin, kojega ti progoniš.'^r **9** A ljudi koji su bili sa mnom^s vidjeli su doduše svjetlost, ali nisu razumjeli riječi onoga koji mi je govorio.^t **10** Nato sam upitao: 'Što da

21. poglavlje

a Dj 13:16
Dj 19:33
b Dj 26:14

22. poglavlje

c Dj 7:2
d Flp 1:7
1Pe 3:15
e Dj 21:40
f Dj 26:5
Ri 11:1
g Dj 21:39
Dj 23:34
h Dj 5:34
i Dj 26:5
j Ga 1:14
Flp 3:6
k Dj 8:3
Dj 9:2
1Ti 1:13
l Dj 26:10
m Dj 4:23
n Dj 9:2
o Dj 9:3
Dj 26:13
p Dj 9:4
Dj 26:14
r Iv 18:5
Dj 9:5
Dj 26:15
s Da 10:7
t Dj 9:7

Desni stupac

a Lk 3:10
Dj 16:30
b Dj 26:16
c Dj 9:8
d Dj 10:22
1Ti 3:7
e Dj 9:17
f Dj 3:13
Dj 5:30
g Dj 9:15
Ga 1:15
h 1Ko 9:1
1Ko 15:8
i Dj 3:14
He 7:26
j 1Ko 11:23
Ga 1:12
k Dj 4:20
Dj 23:11
Dj 26:16
l Dj 9:18
m Iza 1:16
1Ko 6:11
Tit 3:5
He 10:22
1Iv 1:7
Ot 1:5
n Dj 10:43
o Dj 9:26
Ga 1:18
p 2Ko 12:1
r Dj 9:29
s Dj 8:3
t Mt 10:17
u Dj 7:58
v Dj 8:1
1Ti 1:15
z Dj 9:15
Dj 13:2
Ri 1:5
Ri 11:13
Ga 2:7
1Ti 2:7

učinim,^a Gospodine?' Gospodin mi je odgovorio: 'Ustani, pođi u Damask i ondje će ti se reći sve što ti je određeno učiniti!'^b **11** Ali kako sam oslijepio od sjaja one svjetlosti, moji su me pratioci poveljeli za ruku i tako sam stigao u Damask.^c

12 A neki Ananija, bogobožan čovjek koji se držao Zakona, o kojem su dobro govorili^d svi Židovi koji su ondje živjeli, **13** došao je k meni, pristupio mi i rekao: 'Savle, brate, progledaj!'^e I istog sam časa pogledao u njega. **14** A on je rekao: 'Bog praotaca naših^f izabrao te^g da upoznaš volju njegovu, da vidiš^h Pravednikaⁱ i čuješ glas iz usta njegovih.^j **15** jer ćeš mu biti svjedok pred svim ljudima za ono što si vidio i čuo.^k **16** I zašto sad oklijevaš? Ustani, krsti se^l i operi^m grijehe svoje prizivajući ime njegovo!"ⁿ

17 Kad sam se vratio u Jeruzalem^o i molio se u hramu, pao sam u zanos^p **18** i vidio Gospodina kako mi govori: 'Požuri i brzo izadi iz Jeruzalema, jer neće prihvatiti^r tvoje svjedočanstvo o meni!' **19** A ja sam rekao: 'Gospodine, oni sami znaju da sam bacao u zatvor^s i tukao po sinagogama one koji vjeruju u tebe.^t **20** I dok se prolijevala krv tvog svjedoka Stjepana,^u i ja sam ondje stajao i odobravao to^v te čuvao ogrtače onih koji su ga ubijali.' **21** No on mi je rekao: 'Idi, jer te šaljem k narodima koji su daleko!'"^z

22 Oni su ga slušali sve do te riječi, a tada su povi-

kali: "Ukloni takvoga sa zemlje, jer ne zaslužuje da živi!"^a

23 A kako su vikali, bacali haljine i vitlali prašinu u zrak,^b **24** tisućnik je naredio da ga odvedu u vojarnu i odredio da ga bičevanjem ispita ju kako bi doznao zašto tako viču^c protiv njega. **25** A kad su ga rastegnuli da bi ga bičevali, Pavao je rekao stotniku koji je ondje stajao: "Zar smijete bičevati čovjeka koji je rimski građanin,^d i to bez suđenja?" **26** Kad je stotnik to čuo, otišao je tisućniku i javio mu: "Što si to namumio? Ovaj je čovjek rimski građanin!" **27** Tada je tisućnik prišao Pavlu i upitao ga: "Reci mi, jesi li ti rimski građanin?"^e On je odgovorio: "Jesam." **28** Tisućnik mu je nato rekao: "Ja sam to građanstvo kupio za mnogo novca." Pavao je odvratio: "A ja sam se s njim i rodio."^f

29 Stoga su odmah odstupili od njega oni koji su ga trebali pod mukama ispitivati. A tisućnik se uplašio kad je saznao da je Pavao rimski građanin,^g a on ga je bio svezao.

30 Kako je tisućnik htio saznati zašto su Židovi optuživali Pavla, sutradan mu je skinuo okove i zapovjedio da se skupe glavari svećenički i cijelo Sudbeno vijeće*. Tada je doveo Pavla i postavio ga pred njih.^h

23 A Pavao je upravo pogled u Sudbeno vijeće* i rekao: "Ljudi, braćo, ja potpuno čiste savjestiⁱ živim pred

Dj 22:30* Vidi bilješku za Mt 26:59.
23:1* Vidi bilješku za Mt 26:59.

22. poglavlje

- a Dj 21:36
- Dj 23:14
- Dj 25:24
- b 2Sa 16:13
- c Dj 21:34
- d Dj 16:37
- Dj 23:27
- e Dj 23:27
- f Dj 16:37
- g Dj 16:38
- Dj 25:16
- h Mt 10:17
- Lk 21:12

23. poglavlje

- i Dj 24:16
- 2Ko 1:12
- 2Ti 1:3
- He 13:18
- 1Pe 3:16

Desni stupac

- a 1Kr 22:24
- Jr 20:2
- Iv 18:22
- b Mt 23:27
- c 3Mo 19:15
- d 5Mo 25:1
- Iv 7:51
- e 2Mo 22:28
- Pr 10:20
- f Dj 4:1
- g Dj 26:5
- Flp 3:5
- h Dj 24:21
- Dj 28:20
- i Mt 22:23
- j Mk 12:18
- k Lk 20:27
- l Mt 8:29
- m Lk 23:4
- Dj 25:25
- n Dj 22:7
- Dj 22:17
- o Dj 21:32
- p Dj 22:24
- r Dj 27:23
- s Dj 18:9
- Dj 27:24

Bogom sve do dana današnjega." **2** Nato je veliki svećenik Ananija naredio onima koji su stajali pored njega da ga udare^a po ustima. **3** Tada mu je Pavao rekao: "Bog će udariti tebe, okrećeni^b zide! Kako možeš sjediti ovdje i suditi mi po Zakonu,^c a sam prestupaš Zakon^d zapovijedajući da me udaraju?" **4** A oni koji su ondje stajali rekli su: "Zar vrijeđaš velikog svećenika Božjeg?" **5** Pavao je odvratio: "Braćo, nisam znao da je veliki svećenik. Jer pisano je: 'Ne govori zlo o poglavaru naroda svojega!'"^e

6 Kad je Pavao primijetio da su neki od njih saduceji,^f a neki farizeji, povikao je pred Sudbenim vijećem: "Ljudi, braćo, ja sam farizej,^g sin farizeja! Sudi mi se zbog nade u uskrsnuće mrtvih!"^h **7** Kad je to rekao, nastala je svađaⁱ između farizeja i saduceja i mnoštvo se podijelilo. **8** Jer saduceji^j kažu da nema ni uskrsnuća^k ni anđela ni duhova, a farizeji sve to naučavaju. **9** Tada je nastala velika vika.^l I neki pismoznanci s farizejske strane ustali su i žestoko se suprotstavili, govoreći: "Ne nalazimo ništa loše na ovom čovjeku.^m Ali ako mu je duh ili anđeo govorio,ⁿ onda..." **10** A kad se svađa zaoštrila, tisućnik se pobojavao da Pavla ne rastrgaju, pa je zapovjedio vojnicima^o da sidu i otmu ga između njih i da ga odvedu u vojarnu.^p

11 Te noći Gospodin je pristupio Pavlu^r i rekao: "Budi hrabar!^s Jer kao što si u Jeruzalemu davao temeljito

svjedočanstvo^a o meni, tako trebaš svjedočiti i u Rimu.”^b

12 A kad je svanuo dan, Židovi su skovali urotu^c i zakleli se zazivajući prokletstvo na sebe^d da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla.^e **13** Bilo je više od četrdeset urotnika koji su se tako zakleli. **14** Oni su otišli glavarima^f svećeničkim i starješinama te rekli: “Zakleli smo se zazivajući prokletstvo na sebe da nećemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla. **15** Zato vi sada zajedno sa Sudbenim vijećem zamolite tisućnika da ga dovede k vama, kao da namjeravate podrobnije ispitati njegov slučaj,^g a mi ćemo biti spremni ubiti ga i prije nego što dođe ovamo.”^h

16 Ali kad je sin Pavlove sestre čuo za zasjedu,ⁱ došao je i ušao u vojarnu i javio to Pavlu. **17** A Pavao je pozvao k sebi jednog stotnika i rekao mu: “Odvedi ovog mladića k tisućniku, jer mu ima nešto dojaviti!” **18** I on ga je uzeo, odveo tisućniku i rekao: “Zatvorenik Pavao pozvao me i zamolio da ti dovedem ovog mladića, jer ti ima nešto reći.” **19** I tisućnik ga je uhvatio za ruku, odveo na stranu i upitao: “Što mi imaš dojaviti?”^j **20** A on je rekao: “Židovi su se dogovorili da te zamole da sutra dovedeš Pavla do Sudbenog vijeća kao da namjeravaju više doznati o njemu.^k **21** Ne daj da te nagovore, jer ga u zasjedi čeka više od četrdeset ljudi,^l koji su se zakleli zazivajući prokletstvo na sebe da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju.”^m

23. poglavlje

a Dj 20:21

b Dj 28:23

Dj 28:30

Ri 1:15

c Dj 25:3

d Dj 23:21

e Ps 31:13

f Pr 5:8

g Dj 23:20

h Dj 25:3

i Dj 9:24

j Dj 23:16

k Dj 23:15

l Ps 10:9

Izr 1:16

Iza 59:7

Dj 9:23

2Ko 11:26

m Dj 23:12

Desni stupac

a Dj 24:3

b Dj 21:33

c Dj 16:37

Dj 22:25

d Dj 22:30

e Dj 18:15

Dj 24:5

Dj 25:19

f Dj 26:31

g Dj 23:16

Dj 25:3

h Dj 24:8

Dj 25:5

Dj 25:11

i Dj 23:23

Već su spremni, samo čekaju tvoj pristanak.” **22** Tada je tisućnik otpustio mladića naredivši mu: “Ne govori nikome da si mi to javio!”

23 I dozvao je dva stotnika te im rekao: “Pripremite dvjesto vojnika te sedamdeset konjanika i dvjesto kopljanika da u treći* noćni sat krenu pravo u Cezareju! **24** Pripremite i konje na kojima će Pavao jahati te ga živa i zdrava dovedite upravitelju Feliksu!” **25** I napisao je pismo ovakvog sadržaja:

26 “Klaudije Lizija pozdravlja uzvišenog upravitelja Feliksa!^a **27** Ovog su čovjeka Židovi uhvatili i namjeravali ga ubiti, ali ja sam pritrčao s vojnicima i izbavio ga,^b jer sam saznao da je rimski građanin.^c **28** Htio sam ustanoviti zašto ga optužuju, pa sam ga doveo pred njihovo Sudbeno vijeće.^d **29** Utvrdio sam da ga optužuju za neka sporna pitanja koja se tiču njihova Zakona,^e ali da nije skrivio ništa čime bi zaslužio smrt ili okove.^f **30** A kako mi je javljeno da se protiv njega kuje zavjera,^g odmah sam ga poslao k tebi, a tužiteljima sam zapovjedio da pred tobom kažu što imaju protiv njega.”^h

31 I tako su ti vojniciⁱ odveli Pavla prema naredbama koje su dobili i doveli ga noću u Antipatridu. **32** Sutradan su pustili konjanike da idu dalje s njim, a oni su se vratili u vojarnu. **33** Kad su konjanici

Dj 23:23* Oko 21 sat, prema našem računanju vremena. Noćni sati brojili su se od zalaska sunca.

ušli u Cezareju,^a uručili su pismo upravitelju i doveli mu Pavla. **34** Upravitelj je pročitao pismo i upitao ga iz koje je provincije. Doznajući da je iz Cilicije,^b **35** rekao je: "Saslušat ću te kad stignu i tvoji tužitelji."^c I zapovjedio je da ga čuvaju u Herodovoj carskoj palači.

24 Nakon pet dana došao je veliki svećenik Ananija^d s nekim starješinama i govornikom koji ih je zastupao, nekim Tertulom, te su iznijeli upravitelju^e optužbe protiv Pavla.^f **2** A kad su pozvali Tertula, on je počeo optuživati Pavla:

"Velik mir^g što ga tvojom zaslugom uživamo i promjene na bolje što se zbog tvoje brige događaju ovom narodu **3** mi uvijek i posvuda, uzvišeni^h Felikse, primamo s najvećom zahvalnošću. **4** Ali da te dulje ne zadržavam, molim te da nas u dobrostivosti svojoj ukratko poslušáš. **5** Ustanovili smo da je ovaj čovjek prava kuga,ⁱ da podiže bune^j među svim Židovima po svemu svijetu* i da je kolovođa nazarećanske sljedbe^k **6** te da je pokušao i hram oskvrnuti,^l pa smo ga uhvatili. **7*** — **8** Ako ga ispitaš o svemu tome, možeš i sam saznati za što ga optužujemo."

9 A i Židovi su ga poduprli, tvrdeći da je tako. **10** Nato je Pavao, kad mu je upravitelj kimnuo da govori, odvratio:

"Kako znam da si mnogo godina sudac ovome narodu, mir-

Dj 24:5* Doslovno: "po svoj nastajenoj zemlji". **7*** Vidi bilješku za Mt 17:21.

23. poglavlje

- a Dj 8:40
- b Dj 6:9
- Dj 21:39
- Dj 22:3
- c Dj 24:1
- Dj 25:16

24. poglavlje

- d Dj 23:2
- e Dj 23:26
- f Dj 25:2
- Dj 25:15
- g Ps 12:2
- Ps 55:21
- Izr 26:28
- h Dj 23:26
- i Mt 5:11
- Dj 16:20
- Dj 17:6
- j Lk 23:2
- Dj 19:40
- k Mt 2:23
- Dj 28:22
- l Dj 21:28

Desni stupac

- a 1Pe 3:15
- b Dj 21:26
- c Dj 25:8
- d Dj 21:28
- e Dj 25:7
- f 2Mo 3:15
- Dj 3:13
- Dj 26:22
- 2Ti 1:3
- g 5Mo 18:18
- Dj 28:23
- Ri 3:21
- h Dj 23:6
- i Iza 26:19
- Da 12:2
- Mt 22:31
- Iv 5:28
- Iv 11:25
- Ot 20:12
- j Lk 14:14
- He 11:35
- k Lk 23:43
- l Da 6:5
- Dj 23:1
- 1Ko 4:4
- He 13:18
- m Dj 11:29
- 2Ko 8:4
- n Dj 21:26
- o Dj 23:30
- Dj 25:16
- p Dj 23:6
- Dj 28:20
- r Dj 23:24

ne se duše branim.^a **11** Kao što i sam možeš doznati, nema više od dvanaest dana otkako sam otišao u Jeruzalem pokloniti se Bogu.^b **12** I nisu me našli ni da se s nekim prepirem u hramu^c ni da bunim narod,^d ni u sinagogama ni po gradu. **13** A oni ti ne mogu dokazati^e ono za što me sada optužuju. **14** Ali priznajem ti ovo: živim po učenju koje oni nazivaju 'sljedbom', i po tom učenju služim* Bogu praotaca svojih,^f vjerujući sve što je u Zakonu^g i što je napisano u Prorocima. **15** I imam nadu,^h koju imaju i oni, da će Bog uskrsnutiⁱ i pravedne^j i nepravedne.^k **16** Zato se i trudim uvijek imati čistu savjest^l ne griješeći ni Bogu ni ljudima. **17** Tako sam poslije dosta godina došao da donesem svojem narodu darove za siromašne i da prinesem žrtve.^m **18** Dok sam to činio, našli su me očišćenog u hramu,ⁿ ali ne sa svjetinom ni u meteu. Ali ondje su bili neki Židovi iz Azije, **19** koji bi trebali doći pred tebe i optužiti me ako što imaju protiv mene.^o **20** Ili neka ovi ovdje sami kažu kakvu su krivicu našli na meni kad sam stajao pred Sudbenim vijećem,* **21** osim ako se ne radi o onoj jednoj izjavi koju sam uzviknuo dok sam stajao među njima: 'Pred vama mi se danas sudi zbog uskrsnuća mrtvih!'"^p

22 No Feliks,^r koji je bio vrlo dobro upoznat s ovim

Dj 24:11* Ili: "iskazati štovanje Bogu; izvršiti čin obožavanja Boga". **14*** Ili: "vršim svetu službu". **20*** Vidi bilješku za Mt 26:59.

Putem,^a odgodio je njihovu parnicu, rekavši: “Kada dođe tisućnik Lizija,^b riješit ću vaš spor.” **23** I naredio je stotniku da čuva Pavla u zatvoru, ali da mu da neke olakšice te da nikome od njegovih ne brani da ga poslužuju.^c

24 Nakon nekoliko dana stigao je Feliks^d sa svojom ženom Druzilom, koja je bila Židovka.^e Poslao je po Pavla i slušao ga o vjeri u Krista Isusa.^f

25 Ali dok je Pavao govorio o pravednosti,^g samosvladavanju^h i suduⁱ koji će doći, Feliks se uplašio i rekao: “Zasad idi, a kad nađem vremena, opet ću te pozvati.” **26** Ujedno se nadao da će mu Pavao dati novca.^j Zato ga je češće pozivao i razgovarao s njim.^k

27 A kad su prošle dvije godine, Feliksa je naslijedio Porcije Fest. Kako je Feliks želio ugoditi^l Židovima, ostavio je Pavla u okovima.

25 A Fest je, tri dana nakon što je preuzeo vlast^m u provinciji,ⁿ otišao iz Cezareje u Jeruzalem.ⁿ **2** Ondje su mu glavari svećenički i vodeći Židovi iznijeli optužbe^o protiv Pavla. I stali su ga moliti **3** i tražiti da im, na Pavlovu štetu, učini uslugu i da ga pošalje u Jeruzalem, jer su pripremali zasjedu^p da ga putem ubiju. **4** No Fest je odgovorio da Pavao treba ostati u zatvoru u Cezareji te da će uskoro i on otići onamo. **5** “Stoga neka vodeći ljudi među vama”, rekao je, “pođu sa mnom i

Dj 24:22* Vidi bilješku za Dj 9:2. 25:1* To jest u Judeji. U gradu Cezareji bilo je upraviteljevo sjedište.

24. poglavlje

- a Dj 9:2
- Dj 19:9
- b Dj 23:26
- c Dj 27:3
- d Dj 23:24
- e Dj 16:1
- f Mt 10:18
- 1Pe 3:15
- g Ri 1:17
- Ri 3:22
- h Ga 5:23
- 2Pe 1:6
- i Mt 12:18
- Iv 16:8
- 2Ko 5:10
- Ot 20:12
- j 2Mo 23:8
- 5Mo 16:19
- Ps 26:10
- Izr 17:23
- Iza 5:23
- k Mk 6:20
- l Izr 29:25
- Lk 23:25
- Dj 25:9

25. poglavlje

- m Dj 24:27
- n Dj 21:15
- o Dj 24:1
- Dj 25:15
- p Ps 37:32
- Izr 1:16
- Dj 9:23
- Dj 14:5
- Dj 23:21
- 2Ko 11:26

Desni stupac

- a Dj 25:16
- b Iv 19:13
- Dj 12:21
- Dj 25:17
- c Mt 5:11
- Lk 23:2
- Dj 24:5
- d Dj 28:17
- e Dj 24:12
- f Dj 24:27
- g Dj 25:20
- h Dj 25:21
- Dj 26:32
- i Dj 28:17
- j 1Pe 4:15
- k Dj 23:29
- Dj 26:31
- l Dj 25:21
- Dj 26:32
- Dj 28:19

tuže ga,^a ako je taj čovjek za nešto kriv.”

6 Nakon što je među njima proboravio najviše osam ili deset dana, došao je u Cezareju. Sutradan je sjeo na sudačku stolicu^b i zapovjedio da dovedu Pavla. **7** Kad je on stigao, okružili su ga Židovi koji su došli iz Jeruzalema i iznijeli protiv njega mnoge i teške optužbe^c koje nisu mogli dokazati.

8 A Pavao je u svoju obranu rekao: “Nisam se ogriješio^d o židovski Zakon ni o hram^e ni o cara.” **9** A Fest je, želeći ugoditi^f Židovima, odvratio Pavlu: “Želiš li ići u Jeruzalem da ti se ondje za to sudi preda mnom?”^g

10 Pavao je odgovorio: “Stojim pred carskom sudačkom stolicom,^h ovdje mi se treba suditi. Ništa nisam skrivio Židovima,ⁱ kao što i sam dobro vidiš. **11** Ako sam doista zločinac^j i ako sam počinio nešto što zaslužuje smrt,^k ne tražim da me se poštedi smrti. Ali ako su neosnovane sve te optužbe koje ovi iznose protiv mene, nitko me ne može njima predati samo da bi im time ugodio. Prizivam se na cara!”^l

12 Tada se Fest posavjetovao sa svojim savjetnicima, pa je odgovorio: “Na cara si se prizvao, pred cara ćeš ići!”

13 Nekoliko dana poslije, kralj Agripa* i Berenika stigli su u Cezareju pozdraviti Festa. **14** Kako su ondje proveli više dana, Fest je kralju ispričao o Pavlu, rekavši:

“Ima neki čovjek kojeg je Feliks ostavio u zatvoru. **15** Kad sam bio u Jeruzalemu,

Dj 25:13* Herod Agripa II.

glavari svećenički i starješine židovski iznijeli su optužbe^a protiv njega, tražeći da ga osudim. **16** A ja sam im odgovorio da kod Rimljana nije običaj predati nekog čovjeka, samo da bi se kome ugodilo, prije nego što se taj optuženik suoči s tužiteljima^b i dobije priliku da se brani od optužbe. **17** Stoga, kad su se ovdje skupili, nisam ni malo oklijevao, nego sam sutradan sjeo na sudačku stolicu i zapovjedio da dovedu tog čovjeka. **18** Kad su tužitelji pristupili, nisu ga optužili^c ni za kakvo zlodjelo koje sam ja očekivao, **19** nego su s njim imali nekakve sporove o svojim vjerovanjima^d i o nekom Isusu koji je umro, ali za kojega Pavao tvrdi da je živ.^e **20** Ne snalazeći se u takvom sporu, upitao sam ga bi li htio ići u Jeruzalem da mu se ondje za to sudi.^f **21** Ali kad je Pavao prizivom^g zatražio da ostane u zatvoru do odluke Njegovog Veličanstva,^{*} zapovjedio sam da ga čuvaju u zatvoru dok ga ne pošaljem caru.”

22 Tada je Agripa rekao Festu: “I ja bih volio čuti tog čovjeka.”^h A on je rekao: “Sutra ćeš ga čuti.” **23** Tako su sutradan Agripa i Berenika došli u velikoj raskošiⁱ i ušli u dvoranu zajedno s tisućnicima i uglednim ljudima toga grada. Na Festovu zapovijed doveli su Pavla. **24** Tada je Fest rekao: “Kralju Agripa i svi vi koji ste ovdje s nama!

Dj 25:21* Ili: “Augusta”. Titula koju je prvi nosio car Oktavijan. Ovdje se odnosi na cara Nerona, četvrtog cara nakon Oktavijana.

25. poglavlje

a Dj 25:2

b Dj 25:5

c Dj 25:7

d Dj 18:15

Dj 23:29

e Dj 22:8

f Dj 25:9

g Dj 25:11

Dj 26:32

Dj 28:19

h Dj 9:15

i 1Pe 1:24

1Iv 2:16

Desni stupac

a Dj 22:22

b Dj 23:29

Dj 26:31

c Dj 25:21

d Dj 26:32

26. poglavlje

e Dj 25:13

f Dj 13:16

g Dj 24:10

h Dj 24:5

i Dj 25:26

j Ga 1:13

k Dj 22:3

l Dj 23:6

Flp 3:5

m Dj 24:15

n 1Mo 3:15

5Mo 18:15

2Sa 7:12

Da 9:24

Ml 3:1

Pogledajte ovog čovjeka zbog kojega mi se obratilo cijelo mnoštvo Židova i u Jeruzalemu i ovdje, vičući da on više ne smije živjeti.^a **25** Ali ja sam ustanovio da nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt.^b Kad se on prizvao^c na Njegovo Veličanstvo, odlučio sam poslati ga k njemu. **26** Ali nemam ništa određeno o njemu napisati Gospodaru svojem. Stoga sam ga izveo pred vas, a posebno pred tebe, kralju Agripa, da bih nakon ove istrage imao što napisati.^d **27** Jer čini mi se nerazumnim poslati zatvorenika, a ne naznačiti optužbe protiv njega.”

26 Tada je Agripa^e rekao Pavlu: “Dopušta ti se da govoriš u svoju korist!” Nato je Pavao ispružio ruku^f i počeo govoriti u svoju obranu:^g

2 “Kralju Agripa, smatram se sretnim što se od svega za što me Židovi optužuju^h mogu danas braniti pred tobom, **3** osobito zato što dobro poznaješ sve običajeⁱ i rasprave među Židovima. Zato te molim da me strpljivo saslušaj.”

4 Dakle, svi Židovi znaju kakvim sam životom živio^j od najranije mladosti među svojim narodom i u Jeruzalemu.

5 Odavno me poznaju i mogu posvjedočiti, samo ako hoće, da sam prema najstrožoj sljedbi^k naše vjere živio kao farizej.^l

6 A sada stojim pred sudom zbog nade^m u obećanjeⁿ koje je Bog dao našim praocima, **7** iako se ispunjenju tog obećanja nada naših dvanaest plemena svesrdno služeći Bogu^{*}

Dj 26:7* Ili: “vršeći svetu službu”.

noć i dan.^a Zbog te me nade, kralju, tuže Židovi.^b

8 Zašto smatrate nevjerovatnim da Bog uskrsava mrtve?^c 9 I ja sam nekad mislio da se svim silama trebam boriti protiv imena Isusa Nazarećanina. 10 To sam i činio u Jeruzalemu: mnoge sam svete bacao u zatvore,^d dobivši ovlasti od glavarara svećeničkih,^e i kad su trebali biti pogubljeni, ja sam za to dao svoj glas. 11 I često sam ih kažnjavao po svim sinagogama,^f pokušavajući ih time prisiliti da se odreknu vjere. I bio sam toliko bijesan na njih da sam ih progonio čak i u udaljenim gradovima.

12 Dok sam po toj istoj zadaći putovao u Damask^g s ovlaštenjem i nalogom glavarara svećeničkih, 13 u podne sam na putu vidio, kralju, kako je mene i one koji su putovali sa mnom obasjala s neba svjetlost sjajnija od sunca.^h 14 Kad smo svi popadali na zemlju, čuo sam glas kako mi govori hebrejskim jezikom: 'Savle, Savle, zašto me progoniš? Teško ti je opirati se ostanu!ⁱ 15 A ja sam odvratio: 'Tko si ti, Gospodine?' Gospodin je odgovorio: 'Ja sam Isus, kojega ti progoniš.^j 16 Nego ustani i stani na noge!^k Jer ukazao sam ti se zato da te izaberem za slugu i svjedoka^l da objavljuješ ono što si vidio i ono što ću ti o sebi pokazati. 17 Izbavljat ću te od ovoga naroda i od neznabožaca, kojima te šaljem. 18 da im otvoriš oči,ⁿ da ih obratiš od tame^o k svjetlu^p i od Sotonine vlasti'

26. poglavlje

- a Lk 2:37
Ri 11:7
- b Dj 24:21
- c 1Kr 17:22
2Kr 4:35
He 11:35
- d Iv 16:2
Dj 8:3
1Ko 15:9
Ga 1:13
1Ti 1:13
- e Dj 9:2
Dj 9:14
- f Dj 22:19
- g Dj 9:2
Dj 22:5
- h Dj 9:3
Dj 22:6
- i Dj 9:4
Dj 22:7
- j Dj 9:5
Dj 22:8
- k Eze 2:1
I Dj 22:15
Ga 1:12
1Ti 1:12
- m Dj 22:21
Ri 11:13
- n Iza 35:5
Iza 61:1
o Iza 42:7
Kol 1:13
- p Iza 60:2
Iv 8:12
2Ko 4:6
- r Ef 2:2

Desni stupac

- a Lk 1:77
1Iv 3:5
- b Ef 1:11
- c Dj 20:32
- d Dj 9:20
- e Dj 9:22
- f Dj 9:28
- g Dj 9:15
- h Eze 18:31
Mt 3:8
2Ko 7:11
- i Dj 21:31
- j 2Ko 1:10
- k Iza 9:6
Jr 23:5
Jr 33:15
Eze 34:23
- l Mi 5:2
Mi 3:1
Lk 24:27
Lk 24:44
Ri 3:21
- m 1Mo 3:15
1Mo 49:10
5Mo 6:4
5Mo 18:18
Iv 5:46
- n Ps 22:7
Ps 22:16
Ps 35:19
Iza 50:6
Iza 53:5
- o Ps 16:10
- p Lk 2:32
Ps 18:49
Iza 11:10
Iza 52:15
- r 1Ko 1:23
s Iv 18:20
- t Dj 26:3

k Bogu, kako bi zbog svoje vjere u mene primili oprostjenje grijeha^a i nasljedstvo^b među onima koji su posvećeni.^c

19 Zato, kralju Agripa, nisam bio neposlušan nebeskom videnju,^d 20 nego sam najprije onima u Damasku,^e a zatim i onima u Jeruzalemu^f i po cijeloj zemlji Judeji i nezabošcima^g donosio poruku da se pokaju i obrate se k Bogu čineći djela koja dolikuju pokajanju.^h 21 Zbog toga su me Židovi uhvatili u hramu i pokušali me ubiti.ⁱ 22 Ali dobivši pomoć od Boga, sve do dana današnjega svjedočim i malima i velikima, ne govoreći ništa osim onoga što su Proroci^k i Mojsije^l rekli da će se dogoditi: 23 da će Krist* trpjeti^m i da će, kao prvi koji bude uskrsnuoⁿ od mrtvih, objaviti svjetlo^o i ovom narodu i nezabošcima.^p

24 Dok je on tako govorio u svoju obranu, Fest je uzviknuo: "Luduješ,^r Pavle! Velika učenost tjera te u ludilo!" 25 A Pavao je odvratio: "Ne ludujem, uzvišeni Feste, nego govorim riječi istine i zdravog razuma. 26 Kralj, kojemu se slobodno obraćam, zna za sve to i uvjeren sam da mu ništa od toga nije promaklo, jer se to nije događalo u kakvom zakutku.^s 27 Vjeruješ li, kralju Agripa, Prorocima? Znam da vjeruješ!"^t 28 A Agripa je odvratio Pavlu: "Još malo pa ćeš me uvjeriti da postanem kršćanin!" 29 Nato je Pavao

Dj 26:20* Doslovno: "promjeni uma (načina razmišljanja)". 23* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

rekao: "Molim Boga da prije ili kasnije ne samo ti nego i svi koji me danas slušaju budu ovakvi kakav sam i ja — osim ovih okova."

30 Tada je ustao kralj, a s njim i upravitelj, Berenika i oni koji su sjedili s njima. **31** Dok su odlazili, govorili su među sobom: "Ovaj čovjek ne čini ništa čime bi zaslužio smrt^a ili okove." **32** Osim toga, Agripa je rekao Festu: "Ovaj bi čovjek mogao biti pušten da se nije prizvao na cara."^b

27 Kad je odlučeno da ot-plovimo u Italiju,^c Pavla i neke druge zatvorenike predali su stotniku po imenu Julije, iz čete Auguste. **2** Ukrcali smo se na adramitijski brod koji je trebao ploviti u mjestu duž azijske obale i otplovili. S nama je bio Aristarh,^d Makedonac iz Soluna. **3** Sutradan smo pristali u Sidonu. Julije je s Pavlom ljudski postupao^e i dopustio mu da posjeti svoje prijatelje i da se oni pobrinu za njega.^f

4 Isplovivši odande, jedrili smo u zavjetrini Cipra, jer je puhao protivni vjetar, **5** i plovili otvorenim morem duž Cilicije i Pamfilije te stigli u Miru u Liciji. **6** Ondje je stotnik našao aleksandrijski brod^g koji je plovio za Italiju te nas ukrcao na njega. **7** Danima smo sporo plovili i jedva došli do Knida. Kako nam vjetar nije dao da idemo naprijed, u zavjetrini Krete doplovili smo do Salmone. **8** Jedva ploveći uz obalu, stigli smo do nekog mjesta koje se zove

26. poglavlje

a Dj 23:29
Dj 25:25b Dj 25:11
Dj 25:21
Dj 28:19

27. poglavlje

c Dj 25:12

d Dj 19:29
Dj 20:4
Kol 4:10e Izr 19:22
Dj 28:16

f Dj 24:23

g Dj 28:11

Desni stupac

a 3Mo 16:29
3Mo 23:27

b Dj 27:21

c Mk 4:37

d Dj 27:32

e Jn 15

Dobra Pristaništa, blizu kojeg je grad Laseja.

9 Kako je prošlo mnogo vremena, pa je plovidba postala opasna, jer je već prošao i jesenji post za Dan očišćenja,^a Pavao ih je upozorio: **10** "Ljudi, vidim da će plovidba nesretno završiti, uz velik gubitak ne samo tereta i broda nego i naših duša."^b **11** Ali stotnik je više vjerovao kormilaru i vlasniku broda nego Pavlovim riječima. **12** A kako luka nije bila pogodna za zimovanje, većina je predlagala da otplove odande ne bi li kako stigli do Feniksa, luke na Kreti koja gleda prema sjeveroistoku i prema jugoistoku, te ondje prezimili.

13 Kad je zapuhao blagi južni vjetar, pomislili su da mogu ostvariti svoj naum, pa su podigli sidro i zaplovili tik uz Kretu. **14** Ali ubrzo nakon toga na otok se obrušio olujni vjetar^c zvan sjeveroistočnjak. **15** Vjetar je tako snažno zahvatio brod da mu se nije mogao oduprijeti, pa smo se prepuštili da nas nosi. **16** Dok smo plovili u zavjetrini nekog malog otoka koji se zove Kauda, jedva smo uspjeli dohvatiti čamac^d koji smo vukli za sobom. **17** Kad su podigli čamac na palubu, upotrijebili su konope da potpašu brod. Bojeći se da se ne nasuču u Sirti,^e spustili su jedrilje, i tako ih je nosilo. **18** Kako nas je oluja silovito bacala amo-tamo, sutradan su počeli rasterećivati brod,^e **19** a trećeg su dana

Dj 27:17* Dva velika plitka zaljeva s pješćanim sprudovima koji se pomiču. Nalaze se uz obalu Libije na sjeveru Afrike.

svojim rukama izbacili brodsku opremu.

20 Kako se danima nije objavilo ni sunce ni zvijezde, a bjesnjela je jaka oluja,^a već se počela gubiti svaka nada da ćemo biti spašeni. **21** Već se dugo nije jelo, pa je Pavao ustao usred njih^b i rekao: "Ljudi, trebali ste me poslušati i ne isplovljivati s Krete, pa biste izbjegli ovo stradanje i štetu."^c

22 Ali sada vam savjetujem da se razvedrite, jer nijedna duša između vas neće stradati, nego samo brod. **23** Jer ove mi je noći pristupio anđeo^d Boga kojem pripadam i kojem služim^{*e} **24** i rekao: 'Ne boj se, Pavle! Ti trebaš stati pred cara^f i, evo, Bog ti daruje sve koji plove s tobom.' **25** Zato razvedrite se, ljudi! Vjerujem Bogu^g da će biti onako kako mi je rečeno. **26** Ali moramo se nasukati na neki otok."^h

27 Bila je već četrnaesta noć otkako nas je bacalo amo-tamo po Adriji* kad su u ponoć mornari naslutili da se približavaju nekom kopnu. **28** Tada su bacili olovnicu i izmjerili dvadeset hvati* dubine. Malo kasnije opet su je bacili i izmjerili petnaest hvati. **29** A kako su se bojali da ne udarimo negdje na grebene, s krme su bacili četiri sidra iščekujući da svane. **30** A kad su mornari pokušali pobjeći s broda te počeli spušta-

Dj 27:23* Ili: "vršim svetu službu".
27* U staro doba Adrijom se nazivalo ne samo današnje Jadransko more nego i današnje Jonsko more te dio Sredozemnog mora između Sicilije i Krete.
28* Općenito se smatra da je hvat četiri laktata (otprilike 1,8 metara). Vidi do-datak 13.

27. poglavlje

a Jn 1:13

b Jn 1:9

c Dj 27:10

d Da 6:16

Dj 5:19

Dj 23:11

He 1:14

e Ri 1:9

2Ti 1:3

He 12:28

f Dj 23:11

Dj 25:11

g 4Mo 23:19

Ri 4:21

Tit 1:2

h Dj 28:1

Desni stupac

a Dj 27:22

b Dj 27:16

c 1Sa 14:45

2Sa 14:11

Mt 10:30

Lk 12:7

d Mt 15:36

Mk 8:6

Iv 6:11

Ri 14:6

1Ti 4:4

e Jn 1:5

f Dj 28:1

g Dj 27:22

2Ko 11:25

ti čamac u more pod izgovorom da s pramca namjeravaju spustiti sidra, **31** Pavao je rekao stotniku i vojnicima: "Ako ovi ljudi ne ostanu na brodu, vi se ne možete spasiti!"^a **32** Tada su vojnici presjekli užad čamca^b i pustili ga da padne.

33 A pred svanuće, Pavao je počeo nagovarati sve da nešto pojedju, govoreći: "Danas je četrnaesti dan otkako bez jela čekate u neizvjesnosti, ništa ne okusivši. **34** Zato vas molim da nešto pojedete, jer je to za vaše dobro! Jer nikome od vas ni vlas s glave^c neće pasti." **35** Rekavši to, uzeo je kruh, pred svima zahvalio Bogu,^d prelomio ga i počeo jesti. **36** I svi su se razvedrili te su i sami počeli jesti. **37** A na brodu nas je ukupno bilo dvjesto sedamdeset i šest duša. **38** Kad su se nasitili, stali su rasterećivati brod^e bacajući žito u more.

39 Kad je svanuo dan, nisu mogli prepoznati obalu, ali opazili su neki zaljev s pješčanom obalom, pa su odlučili, bude li moguće, ondje nasukati brod.^f **40** Zato su odsjekli sidra i pustili ih da padnu u more. Istovremeno su otpustili užad vesala za kormilarenje, podigli prveno jedro prema vjetru te krenuli prema obali. **41** Kad su naletjeli na sprud, nasukali su brod. Pramac je nalegao i ostao nepomičan, a krma se počela lomiti pod silinom valova.^g **42** Tada su vojnici odlučili poubijati zatvorenike da nijedan ne otpliva i ne pobjegne. **43** Ali stotnik je želio spasiti Pavla, pa ih je spriječio u njihovoj namjeri.

I zapovjedio je da oni koji znaju plivati skoče u more i prvi doplivaju do kopna, **44** a ostali da doplivaju na daskama i drugim stvarima s broda. Tako su svi stigli živi na kopno.^a

28 Kad smo dospjeli na sigurno, doznali smo da se otok zove Malta.^b **2** Stanovnici otoka, koji su govorili svojim jezikom,* iskazali su nam nesvakidašnju ljubaznost.^c Upalili su vatru i susretljivo primili sve nas jer je padala kiša i bilo je hladno.^d

3 A Pavao je nakupio naramak granja i stavio ga na vatru. Odjednom je zbog vrućine izašla otrovnica, ugrizla ga za ruku i ostala tako visjeti. **4** A kad su stanovnici otoka* vidjeli da mu zmija visi na ruci, počeli su govoriti među sobom: "Ovaj je čovjek zacijelo ubojica! Umaknuo je moru, ali pravda mu ne dopušta da živi."

5 Ali on je otrsao zmiju u vatru i ništa mu se nije dogodilo.^e

6 A oni su očekivali da će oteći ili da će se odjednom srušiti mrtav. Kad su, nakon dugog čekanja, vidjeli da mu se nikakvo zlo nije dogodilo, promijenili su mišljenje i stali govoriti da je on bog.^f

7 Nedaleko odande nalazilo se imanje upravitelja otoka, koji se zvao Publije. On nas je gostoljubivo primio i tri se dana prijateljski brinuo za nas. **8** A Publijeva je oca mučila vrućica i srdobolja,*

Dj 28:2* "Stanovnici otoka, koji su govorili svojim jezikom" — doslovno: "Barbari". **4*** Ili: "kad su oni koji su govorili stranim jezikom". Doslovno: "barbari". **8*** Dizenterija.

27. poglavlje

a Dj 27:24

28. poglavlje

b Dj 27:26

c Izr 19:22

Dj 27:3

d 2Ko 11:27

e Lk 10:19

f Dj 14:11

Desni stupac

a Mk 7:32

Dj 19:11

1Ko 12:9

b Lk 4:39

c Mt 10:8

d Dj 27:6

e 2Ko 1:4

f Dj 24:23

g Dj 24:12

Dj 25:8

h Dj 21:33

i Dj 24:10

j Dj 26:32

k Dj 23:9

Dj 23:29

Dj 25:25

Dj 26:31

pa je ležao. I Pavao je ušao k njemu, pomolio se, položio ruke na njega^a i izliječio ga.^b **9** Nakon toga počeli su dolaziti k njemu i drugi ljudi s otoka koji su bili bolesni, te su bili izliječeni.^c **10** I iskazali su nam mnoge počasti, a kad smo odlazili, opskrbili su nas svime što nam je trebalo.

11 Nakon tri mjeseca otplovili smo aleksandrijskim brodom^d koji je prezimio na otoku i imao na pramcu znak Dioskura.* **12** Doplovili smo u Sirakuzu i ostali ondje tri dana. **13** Odande smo otplovili i stigli u Regij. Sutradan je zapuhao južni vjetar, pa smo drugog dana stigli u Puteole. **14** Ondje smo našli braću, koja su nas molila da ostanemo s njima sedam dana. I tako smo stigli nadomak Rima. **15** Kad su tamošnja braća čula vijesti o nama, došla su nam u susret do Apijevog trga i Tri gostionice. Ugledavši ih, Pavao je zahvalio Bogu i ohrabrio se.^e **16** A kad smo ušli u Rim, Pavlu je bilo dopušteno^f stanovati zasebno, s vojnikom koji ga je čuvao.

17 Nakon tri dana sazvaو je vodeće Židove. Kad su se okupili, rekao im je: "Ljudi, braćo, nisam ništa učinio protiv naroda ni protiv običaja naših praotaca,^g a ipak su me uhvatili u Jeruzalemu i predali u ruke Rimljanima.^h **18** Oni su me nakon ispitivanjaⁱ htjeli pustiti,^j jer na meni nije bilo ništa čime bih zaslužio smrt.^k **19** Ali kako su se Židovi tome

Dj 28:11* Odnosno Zeusovih sinova blizanaca Kastora i Poluksa.

protivili, bio sam prisiljen prizvati se na cara,^a ali ne zato što sam za nešto htio tužiti svoj narod. **20** Zato sam i molio da vas vidim i razgovaram s vama, jer zbog nade^b Izraelove imam ovaj lanac na sebi.”^c **21** A oni su mu rekli: “Mi o tebi nismo primili nikakva pisma iz Judeje niti nam je tko od braće koja su stigla javio ili rekao nešto zlo o tebi. **22** Ali htjeli bismo od tebe čuti što misliš, jer nam je za ovu sljedbu^d poznato da se posvuda protiv nje govori.”^e

23 I ugovorili su s njim dan te ih je još više došlo k njemu u kuću. I on im je govorio i temeljito svjedočio o kraljevstvu Božjem^f te im iz Mojsijevog zakona^g i Proroka^h iznosio uvjerljive dokaze o Isusu, od jutra do večeri. **24** I neki su povjerovaliⁱ njegovim riječima, a drugi nisu vjerovali.^j **25** A kako su bili nesložni među sobom, počeli su se ra-

28. poglavlje

- a Dj 25:11
Dj 26:32
- b Dj 23:6
Dj 26:6
Tit 2:13
- c Ef 6:20
2Ti 1:16
- d Dj 24:14
- e Lk 2:34
Iv 15:19
- f Dj 17:2
Dj 26:22
- g 1Mo 3:15
1Mo 22:18
1Mo 49:10
5Mo 18:18
5Mo 32:43
Iv 5:46
- h Iza 9:6
Iza 11:10
Iza 52:15
Jr 23:5
Mi 5:2
Za 13:7
Mi 3:1
Lk 24:44
- i Dj 17:4
- j Dj 14:4
2So 3:2

Desni stupac

- a Iza 6:9
Jr 5:31
Eze 12:2
Ri 11:8
- b Iza 6:10
- c Lk 3:6
Dj 13:46
Dj 22:21
Ri 11:11
- d Ps 67:2
Ps 98:3
Iza 11:10
- e Dj 28:16
f Dj 26:26
Ef 6:19

zilizati, no Pavao im je napomenuo još i ovo:

“Dobro je sveti duh govorio preko proroka Izaije praocima vašim: **26** ‘Idi k tom narodu i reci: “Ušima ćete slušati, ali nećete razumjeti, i očima ćete gledati, ali nećete vidjeti.”^a **27** Jer srce je ovome narodu neprijemljivo i ušima čuju, a ne odazivaju se, i zatvaraju oči svoje, da očima ne vide i ušima ne čuju i srcem ne razumiju i da se ne obrate i da ih ne izliječim.”^b **28** Stoga znajte da se vijest o onome po kome Bog donosi spasenje šalje neznabošcima^c i oni će je poslušati.”^d **29*** —

30 Tako je ostao pune dvije godine u kući koju je unajmio,^e gdje je rado primao sve koji su dolazili k njemu **31** i propovijedao im kraljevstvo Božje te naučavao o Gospodinu Isusu Kristu sa svom slobodom^f i bez ikakva ometanja.

Dj 28:29* Vidi bilješku za Mt 17:21.

POSLANICA

RIMLJANIMA

1 Pavao — rob^a Isusa Krista, pozvan^b za apostola,^c odvojen za propovijedanje dobre vijesti Božje,^d **2** koju je Bog unaprijed obećao preko svojih proroka^e u svetim Pismima, **3** o Sinu svojemu, koji je po tijelu^f potomak Davidov,^g **4** a koji je snagom^h duhaⁱ svetosti bio proglašen Sinom Božjim^j kad je bio uskrnut od mrtvih,^k o Isusu Kristu,

1. poglavlje

- a Ga 1:10
- b Dj 9:15
- c Ga 1:15
- d 1Ko 15:9
- e Ga 3:8
- f 4Mo 12:6
Lk 1:70
Tit 1:2
- g Iv 1:14
Ga 4:4
- h 2Sa 7:12
Lk 1:32
2Ti 2:8
- i 2Ko 13:4
- j Lk 11:13
Ef 1:13
1Ti 3:16
- k Ps 2:7
He 1:5

Gospodinu našem, **5** preko kojega smo primili^{*} nezasluzenu dobrotu^a i apostolstvo^b da bi, na slavu njegova imena, svi narodi^c stekli vjeru i bili mu poslušni, **6** a među njima ste i vi pozvani pripadati Isusu

k Ps 16:10; Dj 3:15; Dj 13:33; **Desni stupac** a Iv 1:16; Ef 3:8; b 1Ti 2:7; 2Ti 1:11; c Dj 15:14; Ga 2:7.

Ri 1:5* Ili: “sam primio”. Pavao množinom zamjenjuje preosobno prvo lice (ja).

Kristu — 7 svim ljubljenima Božjim koji su u Rimu, pozvanima^a da budu sveti:^b

Nezaslužena vam dobrota i mir^c od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista!^d

8 Najprije, zahvaljujem^e Bogu svojem preko Isusa Krista za sve vas, jer se o vašoj vjeri govori^f po svemu svijetu. 9 Jer svjedok mi je Bog,^g kojemu svim srcem* služim^h propovijedajući dobru vijest o njegovu Sinu, da vas uvijek spominjem u svojim molitvama,^h 10 moleći da napokon uspijem nekako doći k vama, ako bude Božja volja.ⁱ 11 Jer čeznem vidjeti vas,^j da vam dam kakav duhovni dar^k da ojačate, 12 to jest da se uzajamno ohrabrimo,^l ja vašom vjerom, a vi mojom.^m

13 A ne bih htio da ne znate, braćo,ⁿ da sam mnogo puta namjeravao doći k vama^o — ali dosad sam bio spriječen — da i među vama uberem kakav plod^p kao i među ostalim narodima. 14 Dužnik sam i Grcima i ostalim narodima,* i mudrima^r i neukima. 15 Otuda moja žarka želja da i vama u Rimu^s objavim dobru vijest.^t 16 Naime, ne stidim se^u dobre vijesti. Ona je Božja sila^v koja donosi spasenje svakome tko vjeruje,^z najprije Židovu,^a a onda i Grku.^b 17 Jer putem dobre vijesti Božja se pravednost^c otkriva ljudima zbog njihove vjere^d i to im jača vjeru, kao što je napisano: "A pravednik će zbog vjere živjeti."^e

Ri 1:9* Doslovno: "kojemu svojim duhom". 9* Ili: "vršim svetu službu". 14* "Ostalim narodima" — doslovno: "barbarima".

1. poglavlje

- a Flp 3:14
1So 2:12
He 3:1
- b 1Ko 1:2
c Ef 6:23
- d 1Ko 1:3
Ga 1:3
- e Flp 1:3
- f Ri 16:19
1So 1:8
- g 2Ko 1:23
Flp 1:8
- h 1So 3:10
2Ti 1:3
- i Dj 18:21
Ri 15:32
Jk 4:15
- j Flp 1:8
Flp 4:1
1So 2:17
- k Ri 15:29
- l Flp 2:1
1So 5:11
He 10:25
- m Ga 6:10
1Ti 4:10
1Pe 1:7
- n Mk 3:35
o Ri 15:23
- p Iv 15:16
Flp 4:17
- r 1Ko 3:18
- s Dj 19:21
- t Mk 13:10
- u Ps 119:46
Mk 8:38
2Ti 1:8
- v 1Ko 1:18
- z He 11:6
- a Dj 3:26
- b Dj 18:6
- c Ri 3:21
- d Iv 3:36
Flp 3:9
- e Hb 2:4
Ga 3:11
He 10:38

Desni stupac

- a Ri 2:5
Ef 5:6
- b Job 24:13
- c Iv 8:44
Ri 1:25
- d Dj 14:17
- e Ps 19:1
- f 1Ti 1:17
He 11:27
- g Jr 10:12
2Pe 1:3
- h Ps 103:19
Jr 10:10
Ot 15:3
- i Iza 40:21
- j Iza 40:26
Ot 4:11
- k Dj 17:27
Ri 3:2
- l 5Mo 4:8
Ps 50:23
Ps 147:19
- m Mt 23:28
Tit 1:14
- n 1Mo 6:5
Mt 9:4
Mt 13:15
Lk 5:22
- o Mt 23:17
2Pe 2:19
- p Jr 2:11
Ho 4:7
Dj 17:29

18 A Božja se srdžba^a izljuje* s neba na svaku bezbožnost i nepravednost^b ljudi koji nepravedno potiskuju istinu,^c 19 jer očito im je ono što se može znati o Bogu^d — Bog im je to učinio očitim.^e 20 Jer njegova se nevidljiva^f svojstva, naime njegova vječna moć^g i božanstvo,^h jasno vide još od stvaranja svijeta,ⁱ budući da se razabiru po onome što je stvoreno,^j tako da ti ljudi nemaju izgovora.^k 21 Jer predma su upoznali Boga, nisu mu kao Bogu iskazali slavu ni zahvalnost,^l nego im je razmišljanje postalo isprazno^m i nerazumno im se srce pomračilo.ⁿ 22 Tvrđili su da su mudri, ali postali su bezumni^o 23 i zamijenili su slavu^p neraspadljivog Boga likovima^r načinjenim po obličju raspadljivog čovjeka i ptica i četveronožaca i gmizućih stvorenja.^s

24 Zato ih je Bog, po željama srca njihova, predao nečistoći^t da sami obeščasćuju^u svoja tijela.^v 25 Oni su Božju istinu^z zamijenili za laž^a te su štovali i obožavali stvorenje umjesto Stvoritelja, koji je blagoslovljen u svu vječnost. Amen.^{ab} 26 Zato ih je Bog prepustio sramotnim spolnim požudama:^c njihove su žene zamijenile prirodno općenje protuprirodnim,^d 27 a tako su i muškarci ostavili prirodno općenje sa ženom^e i u svojoj se

r 5Mo 4:16; Ps 106:20; Dj 14:15; s 5Mo 4:17; Eze 8:10; t Ps 81:12; Dj 7:42; 2Ko 12:21; Ga 5:19; u 3Mo 18:22; Ef 5:12; v 1Ko 6:18; z Mt 4:10; Iv 8:32; Ri 2:8; a Ps 10:4; Ps 14:1; Mi 3:14; Iv 8:44; 2So 2:11; 2Ti 4:4; b Ne 5:13; c 1So 4:5; d 3Mo 18:23; Jd 7; e 3Mo 18:22.

Ri 1:18* Doslovno: "otkriva". 25* Vi-di bilješku za 5Mo 27:15.

požudi uspali jedni za drugima, te muškarci s muškarcima^a čine što je sramotno^b i primaju zasluženu plaću^c za svoje pokvarene postupke.^d

28 I kako nisu željeli dobro upoznati^e Boga, Bog je dopustio da ih vode razmišljanja koja on ne odobrava^f i da čine ono što je nedolično.^g **29** Oni su puni svake nepravde,^h zloće,ⁱ lakomosti,^j pokvarenosti,^k puni zavisti,^l ubojstva,^m svade,ⁿ prijevara,^o zlonamjernosti,^p šire glasine,^r **30** kleveću,^s mrze Boga, drski su,^t oholi,^u umišljeni,^v smišljaju zlo,^z neposlušni su roditeljima,^a **31** nerazumni,^b ne poštuju dogovore,^c bezosjećajni su prema drugima,^d nemilosrdni.^e **32** Iako dobro poznaju Božju pravednu odredbu^f — da smrt zaslužuju oni koji tako postupaju^g — oni ne samo da tako postupaju nego i odobravaju^h takve postupke onima koji ih čine.

2 Zato nemaš izgovora, čovječeⁱ koji sudiš,^j tko god ti bio. Jer u čemu sudiš drugoga, osuđuješ samoga sebe, budući da ti koji sudiš^k činiš to isto.^l **2** A znamo da će Bog suditi po istini^m onima koji takvo što čine.

3 No misliš li, čovječeⁿ koji sudiš one koji takvo što čine, a sam to činiš, da ćeš izbjeći Božji sud?^o **4** Ili možda

Ri 1:28* Izraz “dobro upoznati” prijevod je grčke riječi *epignosis* koja je, kao i glagol *epiginosko*, pojačani oblik pojma “znanje” odnosno “znati” i može se izraziti pojmovima kao što su “točno, potpuno, dobro, temeljito znanje (znati)”. **31*** Ili: “nemaju ljubavi prema članovima obitelji”.

1. poglavlje

- a 1Mo 19:5
3Mo 20:13
1Ko 6:9
- b Ri 6:21
Ef 5:4
- c 5Mo 7:15
Ga 6:7
2Pe 2:13
- d 2Pe 2:19
Jd 10
e He 10:26
- f Ri 11:7
2Ko 3:14
- g Ga 5:19
2Ti 3:2
- h 1Pe 4:3
- i Mk 7:22
- j 5Mo 5:21
2Pe 2:14
- k 1Pe 2:16
- l Tit 3:3
- m Jk 4:2
1Iv 3:15
- n Ga 5:20
- o 1So 2:3
1Pe 2:1
- p Ef 4:31
1Ti 5:13
- r Izr 11:13
- s 1Pe 2:1
- t Ps 10:13
- u 2Ti 3:2
- v Izr 21:24
z Ps 140:2
- a 5Mo 21:18
- b Ps 32:9
Ri 1:21
- c 1Ti 1:10
- d 5Mo 28:54
2Ti 3:3
- e Jk 2:13
- f 5Mo 4:8
- g 5Mo 22:21
2So 2:12
Ot 21:8
- h Ps 50:18
Ho 7:3

2. poglavlje

- i Ri 2:9
Ri 9:20
- j Ri 14:10
Jk 4:11
- k Mt 7:5
- l Ri 2:21
- m Iza 11:3
2So 1:6
- n Ri 2:17
- o Mt 23:33
Mk 12:40
1Ti 5:24

Desni stupac

- a Ps 86:5
Ri 11:22
Ef 1:7
- b Ri 3:25
- c 2Mo 34:6
Iza 30:18
- d 2Ti 2:25
2Pe 3:9
- e 5Mo 9:6
Eze 3:7
- f 1Sa 6:6
- g 5Mo 32:35
Izr 28:14
- h Ot 6:17
- i 2So 1:7
- j Dj 17:31
Ot 11:18

prezireš bogatstvo njegove dobrostivosti^a i uzdržljivosti^b i dugotrpljivosti,^c ne shvaćajući da te Božja dobrostivost želi dovesti do pokajanja?^d **5** Nego svojom tvrdokornošću^e i nepokajničkim srcem^f navlačiš na sebe srdžbu^g za dan srdžbe^h i očitovanjaⁱ Božjega pravednog suda.^j **6** A Bog će svakome uzvratiti po djelima njegovim:^k **7** onima koji ustrajnošću u dobrim djelima traže slavu i čast i ne-raspadljivost^l — vječni život. **8** A svadljivce^m i nepokorne istini,ⁿ a pokorne nepravdi čeka srdžba i gnjev,^o **9** nevolja i tjeskoba. To čeka svakog čovjeka* koji čini zlo, najprije Židova,^p a onda i Grka.^r **10** A slava i čast i mir čeka svakoga tko čini dobro,^s najprije Židova,^t a onda i Grka.^u **11** Jer kod Boga nema pristranosti.^v

12 Doista, svi koji su sagriješili nemajući zakon, propast će iako nisu imali zakon,^z a svi koji su sagriješili pod zakonom,^a bit će suđeni po zakonu.^b **13** Jer pred Bogom nisu pravedni oni koji samo slušaju zakon, nego će pravedni-ma biti proglašeni^c oni koji izvršuju zakon.^d **14** Jer kad se god neznabošci,^e koji nemaju zakona,^f po prirodi drže onoga što je u zakonu,^g oni su sami sebi zakon, premda nemaju

k Jk 34:11; Ps 62:12; Izr 24:12; Eze 18:30; Mt 16:27; Iv 5:29; 1Ko 15:53; Ot 20:6; m Flp 2:3; n Mt 4:10; Iv 8:44; Ga 5:7; o Iza 3:11; Ri 1:18; Kol 3:6; He 10:27; p Am 3:2; r 2So 1:6; s Ga 5:22; t Iv 4:22; Dj 13:46; u Dj 15:14; v 5Mo 10:17; 2Ije 19:7; Dj 10:34; z Ef 2:12; Kol 2:13; a Ri 3:19; b Ri 7:9; c Dj 13:39; Ga 3:11; d 5Mo 30:14; Eze 20:11; Jk 1:22; e 5Mo 26:19; f Ps 147:20; g Dj 10:2.

Ri 2:4* Doslovno: “promjene uma (načina razmišljanja)”. **9*** Doslovno: “svaka dušu čovječju”.

zakona. **15** Oni pokazuju da je ono što nalaže zakon zapisano u njihovim srcima,^a a o tome svjedoči i njihova savjest^b te u svojim mislima bivaju optuženi^c ili pak opravdani. **16** Sve će se to očitovati u dan u koji će Bog preko Krista Isusa suditi^d ono što je sakriveno^e u ljudima,^f po dobroj vijesti koju objavljujem.^g

17 Ako ti sebe nazivaš Židovom^h i oslanjaš se na zakonⁱ i ponosiš se Bogom^j **18** i poznaješ njegovu volju^k i znaš prepoznati što je najvrednije jer si poučen* iz Zakona,^l **19** te si uvjeren da si vođa slijepima,^m svjetlo onima koji su u tami,ⁿ **20** odgajatelj nerazumnih,^o učitelj djece^p i da imaš osnove znanja i istine^r u Zakonu — **21** zar, dakle, ti koji učiš druge, ne učiš samoga sebe?^s Zar ti, koji propovijedaš: “Ne ukradi”,^t kradeš?^u **22** Zar ti, koji kažeš: “Ne učini preljub”,^v činiš preljub? Zar ti, kojemu su mrski idoli, pljačkaš^z hramove? **23** Zar ti, koji se ponosiš zakonom, obeščuješ Boga prestupanjem Zakona?^a **24** Jer, kao što je napisano, “zbog vas se među neznabošcima huli na ime Božje”.^b

25 Naime, obrezanje^c koristi samo ako vršiš zakon,^d ali ako prestupaš zakon, tvoje je obrezanje^e postalo neobrezanje.^f **26** Dakle, ako se neobrezani^g pridržava pravednih zahtjeva^h Zakona, neće li se njegovo neobrezanje smatrati obrezanjem?ⁱ **27** I onaj koji je porijeklom neobre-

2. poglavlje

- a Dj 10:4
- b 1Ko 8:7
- c 1Pe 3:16
- d 1Mo 4:13
- e Iv 5:22
- f Dj 10:42
- g Dj 17:31
- h Lk 8:17
- i 1Ti 5:25
- j 1Pe 4:5
- k 2Ko 5:10
- l 1Pe 4:6
- m Ri 9:6
- n Mi 3:11
- o Mt 23:23
- p Lk 11:46
- q Iza 45:25
- r Iv 8:41
- s k 5Mo 4:8
- t Ps 143:10
- u 1 Ri 3:2
- v m Iza 42:7
- w Mt 15:14
- x Mt 23:16
- y n Iza 49:6
- z o 2Kr 5:11
- aa p Iza 42:6
- ab Mt 15:26
- ac r Ri 1:25
- ad Kol 2:17
- ae s Mt 23:3
- af t 2Mo 20:15
- ag Js 7:11
- ah u Mk 12:40
- ai v 5Mo 5:18
- aj 1Ko 6:9
- ak z Ml 3:8
- al a Ps 78:10
- am b Iza 52:5
- an Eze 36:20
- ao c 1Mo 17:10
- ap d Ga 5:3
- aq e 1Ko 7:19
- ar f Jr 9:25
- as Ga 5:6
- at g Ef 2:11
- au h Dj 10:2
- av i Ri 4:10

Desni stupac

- a Mt 12:41
- b Iv 8:39
- c Ot 2:9
- d Iv 7:24
- e 1Ko 7:19
- f Ri 9:6
- g 5Mo 10:16
- h 5Mo 30:6
- i Jr 4:4
- j Dj 7:51
- k Flp 3:3
- l f Ri 7:6
- m g 1Ko 4:5
- n h Iv 5:44

3. poglavlje

- i Ri 9:4
- j Iv 4:22
- k 5Mo 4:8
- l Ps 147:19
- m Dj 7:38
- n 1Šo 3:2
- o He 4:2
- p 4Mo 23:19
- q Iza 55:11
- r 2Ti 2:13
- s n 1Kr 18:39
- t Iv 3:33
- u Iv 8:26
- v o Ps 116:11
- w Jr 8:9
- x Jr 9:5

zan, a izvršava Zakon, sudit će tebi^a koji, iako imaš pisani zakon i obrezanje, prestupaš zakon. **28** Jer pravi Židov nije onaj koji je to izvana^b niti je pravo obrezanje ono koje je izvana, na tijelu,^c **29** nego je pravi Židov onaj koji je to u nutrini^d i njegovo je obrezanje obrezanje srca^e po duhu, a ne po pisanom zakonu.^f On ne dobiva pohvalu^g od ljudi, nego od Boga.^h

3 Kakva je, dakle, prednost Židova?ⁱ Ili kakva je korist od obrezanja?^j **2** Velika u svakom pogledu. Prije svega zato što su im povjerene svete objave Božje.^k **3** O čemu se, dakle, radi? Ako neki nisu vjerovali,^l hoće li možda njihovo nevjerovanje obezvrijediti Božju vjernost?^m **4** Nipošto! Nego neka se Bog pokaže istinit,ⁿ a svaki čovjek lažljivac,^o kao što je napisano: “Ti si pravedan u riječima svojim i pobijedit ćeš kad ti budu sudili.”^p **5** No ako naša nepravednost ističe Božju pravednost,^r što ćemo na to reći? Je li Bog nepravedan^s kad iskaljuje svoju srdžbu? (Govorim kao što ljudi govore.)^t **6** Nipošto! Kako će inače Bog suditi svijetu?^u

7 A ako se zbog moje laži Božja istina^v još više istaknula njemu na slavu, zašto sam onda suđen kao grešnik?^z **8** I zašto da ne kažemo, kao što nas se lažno optužuje^a i kao što neki tvrde da govorimo: “Činimo zlo da dođe dobro”?^b Pravedna ih osuda čeka.^c

p Ps 51:4; Lk 7:29; r Ri 1:17; Flp 3:9; s 1Mo 18:25; t Ga 3:15; u Ps 9:8; Ps 96:13; Ps 98:9; Dj 17:31; v 1Ti 2:7; z Dj 24:20; a Mt 28:15; b Ri 6:1; c Mt 23:38; He 2:2.

9 Što dakle reći? Jesmo li mi u prednosti?^a Nipošto! Jer upravo smo optužili sve, i Židove i Grke, da su pod grijehom,^b **10** kao što je napisano: "Nema pravedna čovjeka, niti jednoga."^c **11** Nema nikoga tko je razborit, nema nikoga tko traži Boga.^d **12** Svi su zastranili, svi su oni bezvrijedni, nema nikoga tko čini dobro, nema niti jednoga."^e **13** "Grlo je njihovo grob otvoreno, varaju jezikom svojim."^f "Otrov je zmijski iza usana njihovih."^g **14** "I usta su im puna proklinjanja i gorčine."^h **15** "Noge su njihove brze da krv proliju."ⁱ **16** "Propast i bijeda na putevima su njihovim^j **17** i nisu poznali put mira."^k **18** "Nema straha Božjeg pred očima njihovim."^l

19 A znamo da se sve što Zakon^{*m} kaže odnosi na one koji su pod Zakonom, da svaka usta zanijemeⁿ i da sav svijet potpadne^o pod kaznu Božju.^p **20** Zato zbog vršenja djela propisanih zakonom nijedan čovjek neće biti proglašen pravednim^r pred Bogom, jer smo preko zakona^s jasno shvatili* što je grijeh.^t

21 A sada se pokazalo da se pravednost^u pred Bogom može postići bez držanja zakona, o čemu svjedoče^v Zakon^z i

Ri 3:19* Određeni član upotrijebljen u grčkom izvorniku i kontekst ovdje pokazuju da se riječ "Zakon" odnosi na Mojsijev zakon, pojedinu odredbu iz tog Zakona, Božji zakon ili zakon općenito. **20*** "Jasno shvatili" (grčki: *epignosis*) – vidi bilješku za Ri 1:28.

3. poglavlje

- a Ri 11:17
- b Ri 3:23
- Ga 3:22
- c Ps 14:1
- Izr 20:9
- Pr 7:20
- d Ps 14:2
- Ps 53:2
- e Ps 14:3
- Ps 53:3
- f Ps 5:9
- Ps 52:2
- g Ps 58:4
- Ps 140:3
- Mt 12:34
- Jk 3:8
- h Ps 10:7
- Jk 3:9
- i Izr 1:16
- Iza 59:7
- j Iza 59:7
- bilj., LXX
- k Iza 59:8
- l 1Mo 20:11
- Ps 36:1
- Ps 112:1
- Izr 16:6
- m Ga 3:24
- n Ps 63:11
- o Ri 5:13
- p Ri 2:12
- Ga 3:10
- r Dj 13:39
- Ga 3:11
- s Ri 7:9
- t Ri 7:13
- Ga 3:19
- u 5Mo 32:4
- Ri 1:17
- v He 11:4
- z 4Mo 21:9
- 5Mo 18:18

Desni stupac

- a Iza 53:11
- Jr 31:34
- Da 9:24
- b Iv 1:17
- c Iza 59:20
- d Ga 3:28
- e Pr 7:20
- Ri 3:9
- f 1Mo 1:31
- Iza 64:6
- g Ri 5:17
- Ri 6:23
- Ef 1:7
- h Ef 2:8
- i Mt 20:28
- 1Ko 1:30
- 1Ti 2:6
- 1Pe 2:24
- j Iza 53:11
- 2Ko 5:19
- Ilv 2:2
- Ilv 4:10
- k 3Mo 17:11
- Dj 13:39
- Ef 1:7
- l Ri 2:4
- m Dj 13:38
- Dj 17:30
- n Ps 89:14
- Ri 5:18
- o Ri 8:33
- 1Ko 1:30
- Ilv 1:9
- p 1Ko 1:29
- r Dj 13:39
- s Ef 2:9
- t Jr 31:33
- Ri 1:17
- Ri 8:2

Proroci.^a **22** Pravednost pred Bogom mogu vjerom u Isusa Krista^b postići svi koji vjeruju,^c jer nema razlike.^d **23** Jer svi su sagriješili^e i ne odražavaju slavu Božju,^f **24** a dar^g je to što su njegovom nezaluzenom dobrotom^h proglašeni pravednima zbog toga što su oslobođeni otkupninomⁱ koju je platio Krist Isus. **25** Njega je Bog postavio kao žrtvu kojom je pomirio sa sobom^j one koji vjeruju u Kristovu krv.^k Učinio je to kako bi pokazao svoju pravednost, jer je u svojoj uzdržljivosti^l oprštao grijeh počinjene u prošlosti.^m **26** Htio je, naime, pokazati svoju pravednostⁿ u sadašnje vrijeme – da bude pravedan i onda kad proglašava pravednim^o onoga tko vjeruje u Isusa.

27 Dakle, imamo li razloga hvalisati se?^p Nemamo. Koji zakon to ne dopušta?^r Zakon djela?^s Ne, nego zakon vjere.^t **28** Naime, smatramo da se čovjeka proglašava pravednim zbog njegove vjere, a ne zbog vršenja djela propisanih zakonom.^u **29** Zar je Bog samo Bog Židova?^v Nije li on i Bog ljudi iz drugih naroda?^w Da, on je Bog i ljudi iz drugih naroda^a – **30** jer je Bog samo jedan^b – i on će obrezane^c proglasiti pravednima zbog njihove vjere, a i neobrezane^d će proglasiti pravednima po njihovoj vjeri. **31** Da li mi onda svojom vjerom ukidamo

u Dj 13:39; Ga 2:16; Jk 2:24; v Dj 17:27; z Dj 10:4; a Iza 54:5; Ri 10:12; Ga 3:14; b 5Mo 6:4; Mk 12:29; 1Ko 8:6; Ef 4:6; 1Ti 2:5; c 1Ko 7:18; d Ga 3:8.

Ri 3:29* Ili: "Bog neznabožaca".

zakon?^a Nipošto! Naprotiv, potvrđujemo zakon.^b

4 Dakle, što ćemo reći o Abrahamu, našem praocu^c po tijelu? **2** Da je Abraham zbog svojih djela bio proglašen pravednim,^d imao bi se čime hvaliti — ali ne pred Bogom. **3** Jer što kaže Pismo? “Abraham je povjerovao Jehovi, a on ga je zbog toga smatrao pravednim.”^e **4** A onome tko radi^f plaća se ne smatra darom,^g nego nečim što mu se duguje.^h **5** Ali čovjeka koji se ne uzda u ono što radi, nego vjerujeⁱ u onoga koji bezbožnika proglašava pravednim, on smatra pravednim zbog njegove vjere.^j **6** Tako i David govori o sreći čovjeka kojega Bog smatra pravednim neovisno o njegovim djelima: **7** “Sretni su oni kojima su bezakonita djela oprostena^k i kojima su grijesi pokriveni.^l **8** Sretan je čovjek kojemu Jehova ne uračunava grijeh.”^m **9** Je li, dakle, ova sreća samo za obrezane ili i za neobrezane?ⁿ Jer kažemo: “Abrahama je Bog zbog njegove vjere smatrao pravednim.”^o **10** A pod kakvim ga je okolnostima počeo smatrati takvim? Kad je bio obrezan ili neobrezan?^p Ne kad je bio obrezan, nego kad je bio neobrezan. **11** I primio je znak^r — obrezanje — kao pečat pravednosti koju je stekao zbog vjere koju je imao još dok je bio neobrezan, da bude otac^s svima koji kao neobrezani vjeruju,^t kako bi ih Bog smatrao pravednima, **12** i da

3. poglavlje

a Mt 5:17
b Ri 8:4
Ri 13:10

4. poglavlje

c Iza 51:2
Iv 8:39
d 1Mo 12:4
5Mo 6:25
e 1Mo 15:6
Ga 3:6
Jk 2:23
f Ri 9:32
g Ri 11:6
h Mt 20:9
1Ti 5:18
i Iv 6:29
j Dj 13:39
Ga 2:16
Ga 2:17
k Ps 85:2
Iza 43:25
l Ps 32:1
m Ps 32:2
2Ko 5:19
n Ri 3:30
o Ri 4:3
p 1Ko 7:19
r 1Mo 17:1
1Mo 17:11
Dj 7:8
s Lk 19:9
Ri 4:16
t 1Mo 15:6
Ga 3:7

Desni stupac

a Ga 3:29
b 1Mo 12:3
1Mo 17:6
1Mo 18:18
1Mo 22:17
c He 11:8
d Ga 3:18
e Ri 3:20
Ri 5:20
2Ko 3:7
Ga 3:19
f Ri 5:13
g Ri 15:8
Ga 3:22
h Ri 3:24
i Ri 9:8
Ga 3:29
j Ri 4:11
k 1Mo 17:5
l Da 12:13
Lk 20:37
Ef 2:1
He 11:19
m Lk 20:38
1Pe 2:10
n He 11:17
o 1Mo 17:6
p 1Mo 15:5
r He 11:12
s 1Mo 17:17
t 1Mo 18:11
He 11:11
u He 6:13
v He 3:19
z Ga 3:9
He 11:34

bude otac obrezanom potomstvu, ne samo onima koji se drže obrezanja nego i onima koji kao neobrezani idu stopama te vjere koju je imao naš otac^a Abraham.

13 Jer obećanje^b da će biti nasljednik svijeta nije Abrahamu ili njegovu potomstvu dano na temelju zakona, nego na temelju pravednosti koju je stekao zbog svoje vjere.^c **14** Jer ako su nasljednici oni koji se drže zakona, vjera je postala beskorisna i obećanje je poništeno.^d **15** Ustvარი, Zakon donosi srdžbu Božju,^e no gdje nema zakona, nema ni prijestupa.^f

16 Dakle, obećanje^g je dano zbog vjere, po nezasluženoj dobroti,^h i zajamčeno je svemu njegovu potomstvu,ⁱ ne samo onom koje se drži Zakona nego i onom koje se drži vjere Abrahamove. (On je otac^j svih nas, **17** kao što je napisano: “Postavljam te za oca mnogih naroda.”)^k To je bilo pred onim u kojega je vjerovalo, pred Bogom, koji oživljava mrtve^l i govori o onome što se još nije dogodilo kao da se već dogodilo.^m **18** Iako nije imao razloga nadati se, on je imao nadu, pa je povjerovaoⁿ da će postati ocem mnogih naroda,^o kao što je bilo rečeno: “Toliko će biti potomstva tvojega.”^p **19** I vjera mu nije oslabila, premda je znao da mu je tijelo već mrtvo,^r jer mu je bilo oko sto godina,^s i da je Sarina maternica mrtva.^t **20** Ali zbog Božjega obećanja^u nije se pokolebao niti je izgubio vjeru,^v nego se svojom vjerm ojačao^z te dao slavu Bogu,

Ri 4:4* Ili: “nezasluženom dobrotom”.

21 i bio je potpuno uvjeren da on može učiniti ono što je obećao.^a 22 Zato ga je "on smatrao pravednim".^b

23 No da ga je "smatrao pravednim" nije napisano samo radi njega^c 24 nego i radi nas kojima je određeno da nas se smatra pravednima, jer vjerujemo u onoga koji je od mrtvih uskrsnuo Isusa, Gospodina našega,^d 25 koji je bio predan radi naših grijeha^e i uskrsnut da mi budemo proglašeni pravednima.^f

5 Dakle, budući da smo zbog vjere proglašeni pravednima,^g ostanimo u miru^h s Bogom preko našega Gospodina Isusa Krista, 2 preko kojega vjerom možemo pristupitiⁱ ovoj nezasluzenoj dobroti u kojoj stojimo, i radujemo se zbog nade^j da ćemo biti sudionici slave Božje. 3 I ne samo to, nego radujemo se i u nevoljama,^k jer znamo da nevolja donosi ustrajnost,^l 4 ustrajnost prokušnost,^m prokušnost nadu,ⁿ 5 a nada neće razočarati.^o Jer Božja je ljubav^p izlivena u naša srca^r po svetom duhu,^s koji nam je dan.

6 Doista, dok smo još bili slabi,^t Krist je u vrijeme koje je za to bilo određeno umro za bezbožnike.^u 7 Uistinu, teško da bi tko umro za pravednoga,^v ali za dobrog čovjeka^z netko bi se možda i odvažio umrijeti.^a 8 A Bog nam je pokazao svoju ljubav^b tako što je Krist, dok smo još bili grešnici, umro za nas.^c 9 Koliko li ćemo više sada, kad smo njegovom krvlju proglašeni pravednima,^d po njemu biti spaše-

4. poglavlje

- a Ps 115:3
He 11:19
- b 1Mo 15:6
Jk 2:23
- c Ri 15:4
- d Dj 2:24
Dj 13:30
1Pe 1:21
- e Iza 53:12
Mt 20:28
- f Iza 53:11
2Ko 5:21

5. poglavlje

- g Dj 13:39
Ri 3:26
- h Iza 32:17
Ga 5:16
Ef 2:14
- i Iv 10:9
2Ko 5:18
Ef 2:12
Ef 3:12
He 10:19
- j Ri 15:13
He 3:6
- k Dj 5:41
Fip 2:17
1Pe 3:14
1Pe 4:13
- l Dj 5:42
He 10:36
- m 2Ti 2:15
Jk 1:12
- n Fip 1:20
o Jk 2:14:45
- p 1Iv 2:5
2Iv 6
- r 2Ko 1:22
Ga 4:6
s Ef 1:13
Tit 3:5
- t Ef 2:5
- u Mt 20:28
v Ps 49:8
- z Mt 12:35
- a Iv 15:13
- b Iv 3:16
Ef 2:4
1Iv 4:10
- c Iza 53:12
1Pe 3:18
- d Dj 13:39
Ga 2:16
He 9:14

Desni stupac

- a 1So 1:10
1So 5:9
- b Iza 59:2
Kol 1:21
- c 2Ko 5:18
Kol 1:22
- d Dj 15:11
- e 2Ko 5:19
1Iv 2:2
- f 1Mo 2:17
1Mo 3:6
Iza 43:27
- g 1Mo 3:19
1Ko 15:21
- h Ps 51:5
Eze 18:4
Ri 3:23
- i Ri 4:15
- j He 2:15
- k Ho 4:7
Ho 6:7
- l 1Ko 15:45
- m Iza 53:11
He 2:9

ni od srdžbe Božje.^a 10 Jer ako smo, dok smo još bili neprijatelji,^b bili pomireni s Bogom smrću njegova Sina,^c koliko li ćemo više sada, kad smo pomireni, biti spašeni njegovim životom.^d 11 I ne samo to, nego je Bog naša radost po našem Gospodinu Isusu Kristu, po kojemu smo sada pomireni s Bogom.^e

12 Zato, kao što je preko jednog čovjeka^f grijeh ušao u svijet i preko grijeha smrt,^g i tako se smrt proširila na sve ljude jer su svi sagriješili...^h 13 Jer do Zakona grijeh je bio u svijetu, ali nikoga se ne tereći za grijeh kad nema zakona.ⁱ

14 Ipak, smrt je od Adama do Mojsija kraljevala^j i nad onima koji nisu počinili grijeh sličan prijestupu što ga je počinio Adam,^k koji je nalik onome koji je trebao doći.^l

15 Ali s darom nije kao što je bilo s prijestupom. Jer ako su zbog prijestupa jednog čovjeka mnogi umrli, Božja nezasluzena dobrota i njegov dar — koji je s nezasluzenom dobrotom dan preko jednog čovjeka,^m Isusa Krista — u izobilju su darovani mnogima.ⁿ 16 A s darom^o nije kao s posljedicama grijeha jednog čovjeka.^p Jer presuda^r koja je uslijedila zbog jednog prijestupa dovela je do osude,^s a dar koji je uslijedio zbog mnogih prijestupa doveo je do toga da mnogi budu proglašeni pravednima.^t 17 Jer ako je zbog prijestupa jednog čovjeka^u smrt kraljevala^v preko

n Mt 20:28; Tit 3:4; o Ri 6:23; p 1Mo 2:17; 1Mo 3:6; r 1Mo 3:17; s 1Mo 3:19; 1Ko 11:32; t Ri 4:25; u Ri 5:12; v Ri 5:14.

tog jednog čovjeka, koliko li će više oni koji primaju obilje nezasluzene dobrote^a i dara^b pravednosti živjeti i kraljevati^c preko jednoga, Isusa Krista.^d

18 Zato, dakle, kao što je jednim prijestupom na sve vrste ljudi došla osuda,^e tako su i jednim činom opravdanja^f sve vrste ljudi^g proglašene pravednima i dobivaju život.^h

19 Jer kao što su neposlušnošću jednog čovjeka mnogiⁱ postali grešnici, tako će i poslušnošću^j jednoga mnogi^k postati pravedni.^l **20** A Zakon^m je došao kasnije kako bi se prijestup još jasnije pokazao.ⁿ Ali

gdje se pokazao grijeh,^o nezasluzena se dobrota^p pokazala u još većoj mjeri. **21** Zašto? Zato da bi, kao što je grijeh kraljeva^q zajedno sa smrću,^r isto tako i nezasluzena dobrota^s kraljevala putem pravednosti kako bi ljudi mogli dobiti vječni život^t preko Isusa Krista, Gospodina našega.

6 Dakle, što ćemo reći? Hoćemo li ostati u grijehu da se nezasluzena dobrota još više pokaže?^u **2** Nipošto! Budući da smo umrli grijehu,^v kako da i dalje živimo u njemu?^z **3** Ili zar ne znate da smo svi mi koji smo kršteni u Krista Isusa^a kršteni u njegovu smrt?^b **4** Dakle, s njim smo pokopani^c svojim krštenjem u njegovu smrt, kako bismo, kao što je Krist uskrsnut iz mrtvih Očevom slavnom moći,^d i mi isto tako živjeli novim životom.^e **5** Jer ako smo ujedinjeni s njim u smrti

Ri 6:4* Doslovno: "hodili u novosti života".

5. poglavlje

- a 2Ko 9:8
- b Ri 3:24
- 2Ko 9:15
- Jk 1:17
- c Ot 5:10
- ot 20:4
- d 1Pe 3:18
- Ot 1:5
- e 1Ko 15:21
- f Ri 4:25
- g Ri 1:16
- g Ga 3:28
- 1Ti 2:4
- h Iv 10:10
- Ri 3:25
- i Ps 51:5
- Ri 5:12
- j He 5:8
- k He 2:10
- l Iza 53:11
- m Ri 3:20
- n Ga 3:19
- o Iv 15:22
- p 1Ti 1:14
- r 1Ko 15:56
- s Iv 1:17
- t Iv 3:16
- 1Iv 4:9

6. poglavlje

- u Ri 3:8
- v Kol 2:20
- 1Pe 2:24
- z He 10:26
- a 1Ko 12:13
- Ga 3:27
- b Mk 10:38
- 1Ko 15:29
- c Mk 10:39
- 2Ko 4:10
- d 1Ko 6:14
- 2Ti 2:11
- e 2Ko 5:17
- Ga 6:15
- Ef 3:16
- Kol 3:10
- 1Iv 3:14

Desni stupac

- a Flp 3:10
- Ot 2:10
- b 1Ko 15:42
- 1Ko 15:49
- Ef 2:6
- c Ga 5:24
- Kol 3:5
- d Kol 2:11
- Kol 3:5
- e 2Ko 7:1
- Ga 5:1
- f Iza 40:2
- Lk 23:41
- Dj 13:39
- g 2Ti 2:11
- h Dj 13:34
- 1Ko 15:20
- i Ot 1:18
- j He 9:28
- 1Pe 3:18
- k 1Pe 4:2
- l Kol 3:3
- m 1Pe 2:24
- n 1Mo 4:7
- Ps 119:133
- o Jk 4:1
- p Ri 7:5
- r 1Ko 6:15
- s Ri 12:1
- t 2Ko 10:4
- Ef 6:17

sličnoj njegovoj,^a bit ćemo ujedinjeni s njim i u uskrsnuću sličnom njegovom,^b **6** znajući da je naša stara osobnost zajedno s njim pribijena na stup,^c kako bi naše grešno tijelo izgubilo vlast nad nama,^d da više ne robujemo grijehu.^e **7** Jer tko je umro, oslobođen je od svojega grijeha.^f

8 A ako smo umrli s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti s njim.^g **9** Jer znamo da Krist, nakon što je ustao iz mrtvih,^h više ne umire,ⁱ smrt više nema vlast nad njim. **10** Jer smrću kojom je umro, umro je jednom zauvijek da ukloni grijeh,^j a životom koji živi, Bogu živi.^k **11** Tako i vi, smatrajte sebe mrtvima^l grijehu, a živima^m Bogu po Kristu Isusu.

12 Zato ne dajte da grijeh kraljujeⁿ u vašem smrtnom tijelu, pa da slušate želje tijela.^o **13** I ne predajte svoje udove grijehu^p da budu oružje nepravde,^r nego predajte sebe Bogu kao oživjeli^s iz mrtvih i svoje udove predajte Bogu da budu oružje^t pravde. **14** Jer grijeh ne smije vladati vama, budući da niste pod zakonom^u nego pod nezasluzenom dobrotom.^v

15 Dakle, što sada? Zar da griješimo zato što nismo pod zakonom^z nego pod nezasluzenom dobrotom?^a Nipošto! **16** Ne znate li da ako se kome predajete u ropstvo i obavezujete na poslušnost, robovi ste onoga koga slušate^b — bilo grijeha,^c koji vodi u smrt,^d

u Ri 7:6; Ga 5:18; Kol 2:14; v Iv 1:17; z 1Ko 9:21; a Ri 5:21; b 2Pe 2:19; c Iv 8:34; d Eze 18:4; Ri 6:23.

bilo poslušnosti,^a koja vodi u pravednost?^b **17** Ali hvala Bogu što ste, premda ste bili robovi grijeha, od srca postali poslušni onoj pouci kojoj ste bili predani.^c **18** Da, budući da ste oslobođeni^d od grijeha, postali ste robovi^e pravednosti.^f **19** Zbog slabosti vašega tijela,^g govorim vam riječima koje ljudi mogu razumjeti: kao što ste svoje udove^h predali za robove nečistoćiⁱ i bezakonju, što vodi u bezakonje, tako sada dajte svoje udove za robove pravednosti, što vodi u svetost.^j **20** Jer kad ste bili robovi grijeha,^k bili ste slobodni od pravednosti.

21 Kakav ste, dakle, plod^l tada donosili? Takav da se sada toga stidite.^m Jer konačni je ishod toga smrt.ⁿ **22** No sada, kad ste oslobođeni od grijeha i postali ste robovi Božji,^o plod^p koji donosite jest svetost, što vodi u vječni život.^r **23** Jer plaća za grijeh je smrt,^s a dar^t koji Bog daje vječni je život^u preko Krista Isusa, Gospodina našega.^v

7 Zar ne znate, braćo — jer govorim poznavateljima zakona — da je Zakon gospodar čovjeku dok je čovjek živ?^z **2** Tako je udata žena zakonom vezana za muža dok je on živ, a ako joj muž umre, oslobođena je zakona muževljeva.^a **3** Dakle, dok joj je muž živ, bit će nazvana preljubicom ako pripadne drugome čovjeku.^b Ali ako joj muž umre, slobodna je od njezova zakona, te nije preljubnica ako pripadne drugome čovjeku.^c

6. poglavlje

a He 5:9
b Ri 1:17
c 2Ti 1:13
d Iv 8:32
Ga 5:1
e 1Ko 7:22
f 1Pe 2:24
g Ri 7:23
h Mt 18:8
i 1Ko 6:15
j Ri 12:1
k Iv 8:34
l J 12:13
m Ga 5:19
n Ri 8:6
o Ri 8:15
p Ga 5:22
r 1Ko 9:25
s 1Mo 2:17
Eze 18:4
t Ri 3:24
u Mt 25:46
1Pe 1:14
v 1Ti 1:16
1Iv 2:2
Jd 21

7. poglavlje

z Ri 3:19
a 4Mo 30:8
1Ko 7:39
b Mt 5:32
Mt 19:9
Mk 10:12
Lk 16:18
c 1Ko 7:9
1Ti 5:14

Desni stupac

a Ri 6:14
Ga 2:19
Kol 2:14
b Ps 45:10
2Ko 11:2
c Dj 5:30
2Ko 5:15
d Ga 5:22
Kol 1:10
e Ga 5:19
f Ri 6:21
Jk 1:15
g Ri 10:4
Ef 2:15
Kol 2:14
h Ga 2:19
i Ri 12:11
j 2Ko 3:6
k Ga 3:10
Kol 2:14
l Ri 7:14
m Ri 3:20
Ga 3:19
n Mi 2:2
Dj 20:33
o 2Mo 20:17
5Mo 5:21
Ef 5:3
p Ri 4:15
Ri 5:20
r 1Ko 15:56
s Ri 11:1
He 7:10
t He 7:11
u 2Ko 3:6
v 3Mo 18:5
Eze 20:11
Lk 10:28
z 2Ko 3:7
a He 3:13
b Ps 19:8
Ga 3:21

4 Tako ste i vi, braćo moja, po Kristovu tijelu umrli Zakonu,^a kako biste pripali drugome,^b onome koji je ustao iz mrtvih,^c da bismo donosili plod^d koji je Bogu na slavu. **5** Jer kad smo živjeli po tijelu,^e grešne strasti koje je pobuđivao Zakon djelovale su u našim udovima da bismo donosili plod koji vodi u smrt.^f **6** A sada smo oslobođeni Zakona,^g jer smo umrli^h onome što nas je sputavalo, da bismo roboviⁱ na novi način, po duhu,^j a ne na stari način, po pisanom zakonu.^k

7 Dakle, što ćemo reći? Je li Zakon grijeh? Nipošto! Ali nikada ne bih shvatio što je grijeh^m da nije bilo Zakona. I ne bih shvatio što je požudaⁿ da Zakon nije rekao: "Ne poželi!"^o **8** A grijeh je, našavši uporište u zapovijedi,^p prouzročio u meni svakovršnu požudu, jer bez zakona grijeh je bio mrtav.^r **9** Ustvari, ja sam bio živ dok nije bilo zakona,^s ali kad je stigla zapovijed,^t grijeh je oživio, a ja sam umro.^u **10** I ustanovio sam da zapovijed koja je trebala voditi u život^v vodi u smrt.^z **11** Jer grijeh me, našavši uporište u zapovijedi, zaveo^a i ubio preko nje. **12** Ipak, Zakon je svet^b i zapovijed je sveta i pravedna^c i dobra.^d

13 Je li, dakle, ono što je dobro postalo smrt za mene? Nipošto! Ali grijeh jest, da bi se pokazao grijehom koji mi onim što je dobro uzrokuje smrt,^e kako bi grijeh preko zapovijedi postao još mnogo grešni-

jim.^a **14** Znamo, naime, da je Zakon duhovan,^b a ja sam tjelesan, rođan u ropstvo grijehu.^c **15** Jer ne razumijem što radim. Naime, ne činim ono što želim, nego ono što mrzim, to činim. **16** A ako činim ono što ne želim,^d slažem se da je Zakon dobar.^e **17** Ali onda to ne činim više ja, nego grijeh koji prebiva u meni.^f **18** Jer znam da u meni, to jest u mojemu tijelu, ne prebiva ništa dobro.^g Naime, sposoban sam željeti dobro,^h ali ne i činiti dobro.ⁱ **19** Jer dobro koje želim činiti ne činim,^j nego zlo koje ne želim činiti, to činim. **20** A ako činim ono što ne želim, onda to ne činim više ja, nego grijeh koji prebiva u meni.^k

21 Nalazim, dakle, ovaj zakon u sebi: kad želim činiti dobro,^l zlo je u meni.^m **22** Po svom unutarnjem čovjekuⁿ doista uživam^o u Božjem zakonu, **23** ali u svojim udovima^p vidim drugi zakon koji ratuje^r protiv zakona mogega uma^s i zarobljava me zakonom grijeha^t koji je u mojim udovima. **24** Jadani li sam ja čovjek! Tko će me izbaviti od tijela koje me vodi u takvu smrt?^u **25** Neka je hvala Bogu preko Isusa Krista, Gospodina našega!^v Ja, dakle, umom robujem Božjem zakonu,^z a tijelom zakonu grijeha.^a

8 Zato za one koji su u zajedništvu s Kristom Isusom nema osude.^b **2** Jer zakon^c tog duha^d koji daje život^e u zajedništvu s Kristom Isusom oslobodit će^f zakona grijeha i smrti.^g **3** Naime, budući da je Zakon bio nemoćan,^h

7. poglavlje

a Ri 5:13
b 1Ko 10:4
c Ps 51:5
Iv 8:34
Ri 6:16
d Ps 51:3
Lk 18:13
e 1Ti 1:8
f 1Mo 8:21
g 1Mo 6:5
Iza 64:6
h Mt 26:41
i Job 14:4
j Jk 4:17
k Pr 7:20
l Ps 34:14
m 1Pe 3:11
n Pr 7:29
Jr 17:9
Lk 5:22
o 2Ko 4:16
Ef 3:16
Ef 4:23
p Ps 1:2
q Ri 6:13
r Jk 4:1
s Ga 5:17
t Iv 8:34
u Ri 6:6
Ri 8:10
v Ri 6:17
1Ko 15:57
z Ps 19:7
Ga 5:18
a Ga 5:17

8. poglavlje

b Kol 1:22
Iv 3:24
c Jk 1:25
d Ga 5:16
e Iv 5:24
f Iv 8:32
He 10:14
g Ri 7:9
2Ko 3:6
h Ri 3:20
He 7:11

Desni stupac

a He 7:18
b 1Iv 4:9
c Iv 1:14
Ga 4:4
He 4:15
d 2Ko 5:21
e Ri 3:31
f Ga 5:16
Ga 5:18
g Iv 3:6
Ga 5:19
h 1Ko 2:15
Ga 5:22
i Ri 6:21
He 9:14
j Ga 6:8
k Ps 5:4
Iza 59:2
Kol 1:21
Jk 4:4
l Ri 7:14
m 1Ko 3:3
n Ga 5:25
o 1Ko 3:16
p Ga 4:6
r Iv 15:4
1Iv 2:6
1Iv 3:6
Ga 2:20
s 1Pe 4:6
t Dj 2:24
1Ko 6:14

jer je zbog tijela bio slab,^a Bog je, poslavši svojega Sina^b u obličju sličnom grešnom tijelu^c da ukloni grijeh,^d osudio grijeh u tijelu, **4** da bi se pravdedni zahtjevi Zakona ispunili^e na nama koji ne živimo* po tijelu, nego po duhu.^f **5** Jer oni koji žive po tijelu razmišljaju o onome što je svojstveno tijelu,^g a oni koji žive po duhu o onome što je svojstveno duhu.^h **6** Jer razmišljanje svojstveno tijelu donosi smrt,ⁱ a razmišljanje svojstveno duhu^j donosi život i mir. **7** Jer razmišljanje svojstveno tijelu donosi neprijateljstvo^k s Bogom, budući da se tijelo ne pokorava^l Božjem zakonu, a i ne može. **8** Stoga oni koji žive po tijelu^m ne mogu ugoditi Bogu.

9 Ali vi ne živite po tijelu, nego po duhu,ⁿ ako Božji duh doista prebiva u vama.^o No ako tko nema duh Kristov,^p taj nije Kristov. **10** A ako je Krist u zajedništvu s vama,^r tijelo vam je doduše mrtvo zbog grijeha, ali duh vam donosi život^s zbog pravdednosti. **11** A ako duh onoga koji je Isusa podignuo iz mrtvih prebiva u vama, onaj koji je Krista Isusa podignuo iz mrtvih^t oživit će i vaša smrtna tijela^u svojim duhom koji prebiva u vama.

12 Dakle, braćo, dužnici smo, ali ne tijelu da živimo po tijelu.^v **13** Jer ako po tijelu živite, umrijet ćete,^z no ako duhom usmrtite djela tijela,^a živjet ćete. **14** Jer svi

u Ef 2:5; v Ga 5:19; z Ri 8:6; a 1Ko 9:27; Ga 5:24; Ga 6:8; Ef 4:22; Kol 3:5.

Ri 8:4* Doslovno: "hodimo".

koje vodi Božji duh sinovi su Božji.^a **15** Jer niste primili duh ropstva da se opet bojite,^b nego ste primili duh^c posinjenja,^d koji nas potiče da vičemo: “Abba,* Oče!”^e **16** Taj duh^f svjedoči^g s našim duhom^h da smo djeca Božja.ⁱ **17** A ako smo djeca, onda smo i nasljednici — nasljednici Božji, a sunasljednici^j Kristovi, ako trpimo^k zajedno s njim da bismo zajedno s njim bili i proslavljeni.^l

18 Stoga smatram da patnje^m sadašnjeg vremena nisu ništa u usporedbi sa slavomⁿ koja će se objaviti na nama. **19** Jer stvorenje^o željno iščekuje^p objavlivanje sinova Božjih.^r **20** Jer stvorenje je podloženo ispraznosti^s — ne svojom voljom, nego po onome koji ga je podložio — ali je pritom pružena i nada^t. **21** da će i samo stvorenje^u biti oslobođeno^v robovanja raspadljivosti i dobiti slavnu slobodu djece Božje. **22** Jer znamo da sve stvorenje zajedno uzdiše i da je u boli sve do sada. **23** I ne samo to, nego i mi koji imamo prvine,^z naime duh, i mi u sebi uzdišemo,^a željno očekujući posinjenje,^b oslobađanje od svojega tijela putem otkupnine. **24** Jer u toj smo nadi spašeni.^c Ali nada koja se vidi nije nada, jer kad čovjek nešto vidi, da li se tome nada? **25** A ako se nadamo^d onome što ne vidimo,^e ustrajno to očekujemo.^f

26 Tako nam i duh^g pritječe u pomoć u našoj slabosti.^h Jer ne znamo za što da molimo

8. poglavlje

- a Iv 1:12
Iv 3:5
Iv 3:8
He 2:11
- b He 2:15
- c 1Ko 2:12
2Ko 1:22
2Ti 1:7
- d Ga 4:5
- e Ga 4:6
- f Iv 14:17
1Ko 2:10
Tit 3:6
- g 1Iv 5:7
- h Ri 1:9
1Ko 2:11
- i Iv 1:12
Ga 3:26
1Iv 3:2
- j Lk 12:32
Dj 26:18
Ga 3:29
Ot 21:7
- k Flp 1:24
Kol 1:24
- l 1Ko 15:53
2Ti 2:11
Ot 3:21
- m 1Pe 4:13
- n 2Ko 4:17
Flp 3:8
- o Kol 1:23
He 11:13
- p Izr 13:12
- r 1Iv 3:2
- s 1Mo 3:19
Ps 51:5
Pr 1:2
- t 1Mo 3:15
Dj 24:15
- u 1Ti 2:4
- v Iv 8:32
1Ko 15:52
2Pe 3:13
- z Flp 3:11
Ot 20:6
- a 2Ko 5:2
- b Ga 4:5
Ef 1:5
1Pe 1:4
Ot 21:7
- c Ef 1:13
- d 1Pe 1:3
- e 2Ko 5:7
- f Ri 5:4
- g Iv 15:26
1Ko 2:12
- h Iv 14:16
Iv 16:7

Desni stupac

- a Lk 11:1
- b 2Sa 23:2
- c Jr 11:20
Dj 1:24
- d Iv 6:63
Iv 14:17
1Ko 2:10
1Ko 2:14
2Ti 3:16
- e 1Pe 1:15
- f Ps 145:17
Iv 9:3
- g Ri 9:11
Ef 1:11
2Ti 1:9
- h 1Ko 15:23
- i 1Mo 3:15
- j Iv 13:15
- k Ri 17:23
Ri 6:5
1Ko 15:49
Ef 4:24

kad se trebamo moliti,^a ali sam se duh^b zauzima za nas kad u molitvi ne možemo ni izreći svoje uzdisaje. **27** A onaj koji istražuje srca^c zna na što ukazuje duh,^d jer se duh po volji Božjoj zauzima za svete.^e

28 A znamo da Bog daje da sva njegova djela^f složno doprinose dobru onih koji ga ljube, onih koji su pozvani po njegovom naumu.^g **29** Jer one kojima je prvo poklonio pažnju,^h njih je i unaprijed odredioⁱ da budu oblikovani^j po slici^k njegova Sina, da on bude prvorođenac^l među mnogom braćom.^m **30** A one koje je unaprijed odredio,ⁿ njih je i pozvao;^o koje je pozvao, njih je i proglasio pravednima;^p a koje je proglasio pravednima, njih je i proslavio.^r

31 Što ćemo, dakle, na to reći? Ako je Bog za nas, tko će biti protiv nas?^s **32** Zar nam on, koji nije poštediti ni vlastitog Sina,^t nego ga je predao za sve nas,^u neće s njime podariti i sve ostalo?^v **33** Tko će optužiti izabranike Božje?^z Bog je onaj koji ih proglašava pravednima.^a **34** Tko će ih osuditi? Krist Isus je umro, štovise i ustao iz mrtvih, on je zdesna^b Bogu — on se i zauzima za nas.^c

35 Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?^d Da li nevolja ili tjeskoba ili progonstvo ili glad ili golotinja ili opasnost ili mač?^e **36** Kao što je napisano: “Zbog tebe nas stalno

1 Ps 89:27; He 1:6; m Mt 25:40; He 2:11; 1Iv 3:2; n Ef 1:5; o Flp 3:14; 1So 2:12; He 3:1; p Ri 5:18; 1Ko 6:11; Ti 3:7; r 2Ko 3:7; 2Ko 3:18; 2Ko 4:6; s Ps 118:6; 1Iv 4:4; t Iv 3:16; u Ri 3:25; 2Ko 5:21; 1Iv 4:9; v Ef 2:4; z Iza 50:8; Kol 1:22; a Dj 13:39; He 10:17; b Ps 110:1; c He 7:25; 1Iv 2:1; d Iv 15:10; e 2Ko 4:9.

ubijaju, smatraju nas ovcama za klanje.”^a **37** Ali u svemu tome nadmoćno pobjeđujemo^b po onome koji nas je ljubio. **38** Jer uvjeren sam da nas ni smrt, ni život,^c ni anđeli,^d ni vlasti,^e ni ovo što je sada, ni ono što će doći, ni sile,^f **39** ni visina, ni dubina, ni bilo što drugo što je stvoreno ne može rastaviti od ljubavi Božje koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našem.^g

9 Istinu govorim^h u Kristu, ne lažem,ⁱ jer moja savjest svjedoči sa mnom u svetom duhu, **2** da mi je silna tuga i neprekidna bol u srcu. **3** Jer htio bih da ja sam budem proklet i odvojen od Krista u korist svoje braće,^k koji su mi rod po tijelu.^l **4** Oni su Izraelci^m i njih je Bog posinioⁿ i njihova je slava^o i savezi^p i Zakon^r i služba Bogu^s i obećanja.^t **5** Njihovi su i praci^u i od njih je po tijelu potekao Krist.^v Neka je Bog, koji je iznad svega,^z blagoslovljen u svu vječnost! Amen.

6 No to ne znači da je riječ Božja zakazala.^a Jer nisu Izrael svi koji potječu od Izraela.^b **7** I nisu svi djeca Abrahamova samo zato što su potomstvo njegovo,^c nego kao što piše: “Ono što će se nazvati ‘potomstvom tvojim’ doći će preko Izaka.”^d **8** To jest, djeca dobivena po tijelu^e nisu ujedno i djeca Božja,^f nego se djeca dobivena po obećanju^g računaju kao potomstvo. **9** Jer obećanje je glasilo ovako: “Doći ću dogodine u ovo doba i Sara će imati sina.”^h **10** Ali

Ri 9:4* Ili: “sveta služba”.

8. poglavlje

a Ps 44:22
b Iv 16:33
c 1Ko 3:22
d 1Pe 3:22
e Ef 1:21
f Ef 6:12
g 2So 3:5

9. poglavlje

h 1Ti 2:7
i Ga 1:20
j Ri 10:1
k 2Mo 32:32
l Ri 16:7
m Ri 16:21
n 2Ko 11:22
o Flp 3:5
p 2Mo 4:22
q 5Mo 26:19
r Dj 3:25
s Dj 7:8
t 2Mo 24:12
u Dj 26:7
v He 9:1
w Dj 13:32
x Ri 4:13
y 5Mo 10:15
z Mt 1:17
aa Ps 103:19
ab 4Mo 23:19
ac Mt 23:38
ad Ri 2:28
ae Ot 2:9
af Iv 8:39
ag Ga 3:29
ah 1Mo 21:12
ai He 11:18
aj Iza 57:4
ak Ga 4:23
al Iv 1:13
am Iz 54:1
an Ga 4:28
ao 1Mo 18:14

Desni stupac

a 1Mo 25:24
b Ps 139:16
c Ri 8:28
d He 5:4
e 1Mo 25:23
f Mi 1:3
g He 12:16
h 2Lj 19:6
i Job 34:10
j 2Mo 33:19
k Ps 115:3
l 5Mo 4:31
m Tit 3:5
n 2Mo 9:16
o 2Mo 20:6
p 1Mo 10:1
q 2Mo 14:4
r 2Lj 20:6
s Job 23:13
t Da 4:35
u Ri 2:1
v Job 40:2
w Iza 29:16
x Iza 45:9
y Iza 64:8
z Jr 18:6
aa 2Ti 2:20
ab 1So 5:9

nije samo tada dano obećanje, nego i kad je Rebeka začela blizance^a s jednim čovjekom, s praocem našim Izakom. **11** Naime, dok se još nisu rodili niti učinili kakvo dobro ili zlo^b — da bi Božji naum o odabiru i dalje ovisio o onome koji poziva,^c a ne o djelima — **12** bilo joj je rečeno: “Stariji će robovati mlademu.”^d **13** Kao što je napisano: “Jakova sam ljubio, a Ezava zamrzio.”^e

14 Dakle, što ćemo reći? Ima li nepravde kod Boga?^f Nipošto! **15** Jer Mojsiju kaže: “Smilovat ću se kome se hoću smilovati i bit ću milostiv kome hoću biti milostiv.”^g **16** Dakle, to ne ovisi o onome tko ima želju niti o onome tko se trudi, nego o Bogu,^h koji pokazuje milosrđe.ⁱ **17** Jer za faraona Pismo kaže: “Ostavio sam te na životu zato da na tebi pokažem moć svoju i da se ime moje objavi po svoj zemlji.”^j **18** Dakle, nekima pokazuje milosrđe jer tako želi,^k a nekima daje da budu tvrdokorni jer tako želi.^l

19 Nato ćeš mi reći: “Zašto onda Bog okrivljuje ljude? Pa tko se može oduprijeti njegovoj volji?”^m **20** Čovječe,ⁿ tko si ti da prigovaraš Bogu?^o Hoće li djelo reći tvorcu svoje: “Zašto si me ovakvim načinio?”^p **21** Pa zar lončar^r nema vlast nad glinom da od iste gline načini jednu posudu za plemenitu upotrebu, a drugu za neplemenitu upotrebu?^s **22** Pa što ako je Bog, iako je htio pokazati srdžbu i obznani ti svoju moć, s puno dugotrpjivosti podnosio posude srdžbe spremne za uništenje,^t

23 da bi obznanio bogatstvo^a svoje slave na posudama^b milosrđa, koje je unaprijed pripremio za slavu,^c 24 naime na nama, koje je pozvao ne samo između Židova nego i između neznabožaca^d 25 Tako i u Hošei kaže: “One koji nisu moj narod^e zvat ću ‘svojim narodom’ i neljubljenu ‘ljubljenom’.^f 26 I na mjestu gdje im je bilo rečeno: ‘Vi niste moj narod’, ondje će se nazvati ‘sinovima Boga živoga’.”^g

27 A Izaija više o Izraelu: “Ako bi sinova Izraelovih brojem bilo i kao pijeska morskoga,^h samo će se ostatak spasiti.ⁱ 28 Jer Jehova će se potpuno i brzo obračunati s onima što žive na zemlji.”^j 29 I kao što je Izaija prorekao: “Da nam Jehova nad vojskama^k nije ostavio potomstva, bili bismo kao Sodoma, bili bismo nalik Gomori.”^l

30 Dakle, što ćemo reći? Da su neznabošci, iako ne traže pravednost, postigli pravednost,^m pravednost koja proizlazi iz vjere.ⁿ 31 A Izrael, iako je tražio zakon pravednosti, nije uspio postići svrhu tog zakona.^o 32 Zašto? Zato što ga nije tražio vjerom, nego djelima.^p Spotaknuli su se o “kamen spoticanja”,^r 33 kao što je napisano: “Gle, postavljam na Sionu kamen^s spoticanja i stijenu posrtanja,^t ali nitko tko vjeruje u njega neće se razočarati.”^u

10 Braćo, želja je mojega srca i moja usrdna molitva Bogu za njih da se spase.^v 2 Jer svjedočim za njih da se revno trude^z ugoditi Bogu, ali

9. poglavlje

- a Kol 1:27
- b Dj 9:15
- c Flp 4:19
- d Ri 11:13
- e Ef 3:6
- f Ef 2:12
- g Ho 2:23
- h Mt 21:43
- i 1Pe 2:10
- g Ho 1:10
- h Ga 3:26
- h 1Mo 22:17
- i 1Kr 4:20
- i Iza 10:22
- j Ri 11:5
- j Iza 10:23
- k Ps 103:21
- l Iza 1:9
- Jr 50:40
- m Ri 10:20
- n Ri 1:17
- Ri 4:11
- Flp 3:9
- o Ga 2:21
- Ga 5:4
- Ga 2:16
- p Rk 20:18
- 1Ko 1:23
- s Ps 118:22
- Mt 21:42
- 1Pe 2:6
- t Iza 8:14
- u Iza 28:16
- Iza 49:23

10. poglavlje

- v Ri 9:3
- z Mt 7:22
- Dj 21:20
- Ga 1:14
- Flp 3:6

Desni stupac

- a Ef 1:17
- b Ri 1:17
- c Lk 16:15
- Lk 18:9
- Flp 3:9
- d Mt 15:6
- Lk 7:30
- e Mt 5:17
- Ri 7:6
- Ef 2:15
- Kol 2:14
- f Dj 13:39
- Ga 3:24
- g 3Mo 18:5
- Ne 9:29
- Eze 20:11
- Ga 3:12
- h 5Mo 9:4
- i 5Mo 30:12
- j He 8:1
- k 5Mo 30:13
- Ot 20:1
- l Mt 27:64
- m 5Mo 30:14
- Iv 6:45
- Dj 16:14
- n Lk 8:15
- 2Ko 5:19
- o 2Ti 4:2
- p 1Ko 9:16
- r Dj 16:31
- s Dj 3:15
- Ri 4:24
- 1Pe 1:21
- t Mt 10:32
- u 1Lje 28:9
- 2So 3:5
- v 2Ko 4:13
- He 13:15
- z Jr 17:7

ne znaju točno* što je njegova volja.^a 3 Jer, kako ne poznaju Božju pravednost,^b nego nastoje uspostaviti svoju,^c nisu se podložili Božjoj pravednosti.^d 4 Jer Krist je svršetak Zakona,^e da bi svatko tko vjeruje stekao pravednost.^f

5 Jer Mojsije piše da će čovjek koji izvršava pravedne zahtjeve Zakona živjeti zbog svoje pravednosti.^g 6 A o pravednosti koja proizlazi iz vjere rečeno je ovako: “Nemoj reći u srcu svojem: ‘Tko će se popeti na nebo?’ⁱ to jest dovesti Krista! dolje. 7 Ili: ‘Tko će sići u bezdan?’^k to jest izvesti Krista od mrtvih.”^l 8 Nego što kaže Pismo? “Riječ je blizu tebe, u ustima tvojim i u srcu tvojemu.”^m Ta je “riječ”ⁿ poruka vjere koju propovijedamo.^o 9 Jer ako ustima svojim obznanjuješ tu “riječ”^p — da je Isus Gospodin^r — i ako u srcu svojem vjeruješ da ga je Bog podignuo od mrtvih,^s bit ćeš spašen.^t 10 Jer srcem^u se vjeruje i tako postiže pravednost, a ustima se obznanjuje vjera^v i tako postiže spasenje.

11 Jer Pismo kaže: “Nitko tko vjeruje^z u njega neće se razočarati.”^a 12 Naime, nema razlike između Židova i Grka,^b jer je nad svima isti Gospodin, koji obilno daje od svojega bogatstva^c svima koji ga prizivaju. 13 Jer “svatko tko prizove ime Jehovino, bit će spašen”.^d 14 No kako će prizvati onoga u kojega

a Iza 28:16; Ri 9:33; b Dj 15:9; Ga 3:28; Ef 2:14; c 1Ti 6:17; d Ji 2:32; Sf 3:9; Dj 2:21.

Ri 10:2* “[Ne] znaju točno” (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

nisu povjerovali?^a A kako će povjerovati u onoga za kojega nisu čuli? A kako će čuti ako nitko ne bude propovijedao?^b **15** A kako će propovijedati ako ne budu poslani?^c Kao što je napisano: “Kako su krasne noge onih koji objavljuju dobru vijest o onom što je dobro!”^d

16 Ipak, nisu svi prihvatili dobru vijest.^e Jer Izaija kaže: “Jehova, tko je povjerovao u ono što je čuo od nas?”^f **17** Dakle, vjera se stječe slušanjem poruke,^g a poruka se širi kad se govori o Kristu.^h

18 A ja pitam: Zar nisu čuli? Pa, “po cijeloj je zemlji otišao glas njihovⁱ i riječi su njihove nakraj svijeta* otišle”.^j **19** A ja pitam: Zar Izrael nije shvatio?^k Najprije Mojsije kaže: “Ja ću izazivati ljubomoru vašu onim što nije narod, narodom bezumnim izazivat ću gnjev vaš.”^l **20** A Izaija hrabro kaže: “Našli su me oni koji me nisu tražili,^m objavio sam se onima koji nisu pitali za mene.”ⁿ **21** A o Izraelu kaže: “Cijeli dan pružam ruke svojem narodu neposlušnom^o i prkosnom.”^p

11 Pitam dakle: Zar je Bog odbacio svoj narod?^q Nipošto! Jer i ja sam Izraelac,^s od potomstva Abrahama, od plemena Benjaminova.^t **2** Bog nije odbacio svoj narod, kojemu je prvom poklonio pažnju.^u Pa zar ne znate što Pismo kaže o Iliji, kako se tužio Bogu na Izraela?^v **3** “Jehova, proroke su

Ri 10:18* Doslovno: “nastanjene zemlje”.

10. poglavlje

a He 11:6
b Lk 19:40
c Mt 28:20
d Iza 52:7
Na 1:15
Ef 6:15
2So 1:8
e 2So 1:8
He 4:2
1Pe 4:17
f Iza 53:1
Iv 12:38
g Iv 4:42
Iv 17:20
h Ga 3:2
i Mt 24:14
Dj 1:8
j Ps 19:4
k Mt 10:5
Dj 2:14
l 5Mo 32:21
m Ri 9:30
n Iza 65:1
bilj., LXX
o Jr 11:8
Za 7:12
p Iza 65:2

11. poglavlje

r 1Sa 12:22
Jr 31:37
Am 9:8
s Dj 22:3
2Ko 11:22
t Flp 3:5
u 2Mo 19:5
Ps 94:14
v 1Kr 19:10

Desni stupac

a 1Kr 19:10
1Kr 19:14
b Dj 7:38
c 1Kr 19:18
d Jr 3:14
Ri 9:27
e Ri 9:11
f Ef 1:7
Ef 2:8
g Ga 2:16
Ef 2:9
h Ga 5:4
i Iv 1:11
Ri 9:31
j Iv 1:12
Ri 11:28
k 2Ko 3:14
l Iza 29:10
m 5Mo 29:4
Jr 5:21
n Ps 69:22
o Ps 69:23
p 1Ko 10:8
He 4:11
r Ga 6:1
s Ri 11:19
t 5Mo 32:21
Ri 10:19
u Ri 9:23
Kol 1:27
v Ri 11:25
Ot 7:4
z 1Ko 9:1
1Ko 15:9
a Dj 9:15
Ga 1:16
Ef 3:8
b Flp 1:12
2Ti 4:5
c Dj 28:31
Kol 1:23
1Ti 1:12

tvoje pobili, žrtvenike su tvoje raskopali. Samo sam ja ostao, a i moju dušu traže.”^a **4** No što mu je Bog rekao?^b “Ostavio sam sebi sedam tisuća ljudi koji nisu prignuli koljeno pred Baalom.”^c **5** Tako se, dakle, i u sadašnje vrijeme pojavio ostatak^d izabran^e nezasluženom dobrotom. **6** A ako se to dogodilo nezasluženom dobrotom,^f onda to više nije po djelima,^g inače nezaslužena dobrota više nije nezaslužena.^h

7 Što dakle reći? Izrael nije dobio ono što gorljivo traži,ⁱ ali izabran^j su to dobili. A ostali ma je srce otvrdnulo,^k **8** kao što je napisano: “Bog im je dao duh sna duboka,^l oči da ne vide i uši da ne čuju, sve do dana današnjega.”^m **9** I David kaže: “Neka im stol* njihov postane stupica i zamka i kamen spoticanja i plača!”ⁿ **10** Neka im oči potamne da ne vide i stalno im leđa savijaj!”^o

11 Zato pitam: Jesu li se tako spotaknuli da su pali?^p Nipošto! Nego zbog njihova posrtaja^r dolazi spasenje ljudima iz drugih naroda,^q da se izazove ljubomora naroda Izraelova.^t **12** A ako je njihov posrtaj bogatstvo za svijet i njihovo smanjenje bogatstvo za ljude iz drugih naroda,^u koliko li će više to biti njihov puni broj!^v

13 A sad govorim vama koji ste iz drugih naroda. Budući da sam ja apostol^z poslan drugim narodima,^a veličam^b svoju službu,^c **14** ne bih li kako izazvao ljubomoru onih koji

Ri 11:9* Odnosno stol za žrtve. Ili: “gozba”. **11*** Ili: “neznabošcima”.

su moje tijelo i spasio^a neke od njih.^b **15** Jer ako je njihovo odbacivanje^c pomirenje^d za svijet, što li će tek biti njihovo prihvaćanje, ako ne prijelaz iz smrti u život? **16** Ako su prvine tijesta^e svete, sveto je i cijelo tijesto. I ako je korijen svet,^f svete su i grane.

17 No ako su neke grane odlomljene, a ti, divlja maslina, pricijepljen među preostale,^g pa imaš udjela u blagoslovima^h koje daje korijen masline,ⁱ **18** nemoj se uznositi nad granama. A ako se uznosiš nad njima,^j sjeti se: ne nosiš ti korijen,^k nego korijen tebe.^l **19** Nato ćeš reći: "Grane su odlomljene^m da ja budem pricijepljen."ⁿ **20** Dobro! Oni su odlomljeni jer nisu imali vjere,^o a ti stojiš zbog vjere.^p Nemoj više visoko misliti o sebi,^r nego se boj!^s **21** Jer ako Bog nije poštudio prirodne grane, neće ni tebe poštediti.^t **22** Pogledaj, dakle, Božju dobrostivost^u i strogost^v — strogost prema onima koji su pali,^z a Božju dobrostivost prema tebi, ako ostaneš^a u njegovoj dobrostivosti. U protivnom, i ti ćeš biti odsječen.^b **23** A i oni će, ako ne ustraju u svojem nevjerovanju, biti pricijepljeni,^c jer ih Bog može ponovno pricijepiti. **24** Jer ako si ti odsječen od masline koja je po svojoj prirodi divlja i protivno prirodi pricijepljen^d na pitomu maslinu, koliko li će lakše ovi koji su prirodne grane biti pricijepljeni na vlastitu maslinu!^e

25 Jer ne želim, braćo, da budete u neznanju u pogledu svete tajne,^f kako ne biste sami sebe smatrali razboriti-

11. poglavlje

- a 1Ko 9:22
1Ti 4:16
- b Ri 9:3
- c Mt 21:43
He 8:13
- d Ri 5:11
2Ko 5:19
- e 4Mo 15:21
Ne 10:37
Eze 44:30
- f 3Mo 11:44
1Pe 1:16
- g Ef 2:11
Ef 2:14
- h Su 9:9
i Jr 11:16
- j 1Ko 10:12
- k Iza 37:31
- l Iza 60:21
He 2:11
- m Iv 15:6
- n Dj 15:14
- o Mt 21:43
He 3:19
He 11:6
- p Ga 3:11
Ef 2:8
- r Ri 12:16
- s Flp 2:12
- t Iv 15:2
- u 2Mo 19:4
Lk 6:35
Ri 2:4
Jd 5
- z Mt 23:38
- a 1Ko 15:2
- b Mt 25:30
Mt 25:46
- c Dj 2:38
- d Ri 11:17
e 2Ko 3:16
- f 1Ko 4:1
Ef 3:5

Desni stupac

- a Ri 11:7
2Ko 3:14
- b Ri 11:12
Ot 7:4
- c Ot 7:3
- d Ri 2:29
Ri 9:6
Ga 3:29
Ga 6:16
- e Ps 147
- f Iza 59:20
- g Iza 59:21
- h Iza 27:9
Jr 31:33
He 8:8
- i He 4:6
- j 5Mo 10:15
- k 4Mo 23:19
- l Ef 2:2
Ef 2:12
- m Dj 7:51
He 3:8
- n Dj 15:9
- o Kol 1:22
- p Ri 3:9
- r 1Ti 1:16
1Ti 2:4
He 4:16
- s Ri 2:4
Ri 9:23
- t Izr 2:6
Izr 3:19
- u Ps 139:6
- v Ps 36:6
- z 1Ko 2:16
a Iza 40:13
Da 4:35

ma: nekima od Izraela otvrdnulo je srce^a dok ne uđe puni broj^b ljudi iz drugih naroda.^c **26** I tako će sav Izrael^d biti spašen. Kao što je napisano: "Izbavitelj će doći sa Siona^e i odvratio će bezbožna djela od Jakova.^f **27** I ovo je savez koji ću sklopiti s njima,^g kad uklonim grijehove njihove."^h **28** Istina, u pogledu dobre vijesti oni su neprijatelji, za vašu dobrobit,ⁱ ali u pogledu Božjeg izbora oni su ljubljani zbog svojih praotaca.^j **29** Jer Bog neće požaliti zbog svojih darova i poziva.^k **30** Jer kao što ste vi nekada bili neposlušni^l Bogu, pa vam je sada zbog njihove neposlušnosti^m ukazano milosrđe,ⁿ **31** tako su i oni sada neposlušni, zbog čega je vama ukazano milosrđe,^o da bi i njima sada bilo ukazano milosrđe. **32** Jer Bog je sve ljude zatvorio u neposlušnost,^p da svima ukaže milosrđe.^r

33 O dubino bogatstva,^s mudrosti^t i znanja Božjega!^u Kako su neistraživi sudovi njegovi^v i nedokučivi putevi njegovi!^w **34** Jer "tko je upoznao um Jehovin,^z tko je savjetnik njegov?"^a **35** Ili: "Tko mu je prvi dao što, pa da mu treba uzvratiti?"^b **36** Jer sve je od njega i po njemu i za njega.^c Njemu neka je slava u svu vječnost!^d Amen.

12 Zato vas, braćo, usrdno molim samilošću Božjom da date svoja tijela^e kao žrtvu^f živu,^g svetu,^h ugodnu

b Job 41:11; c 1Ko 8:6; d Ga 1:5; Ot 4:11; 12. poglavlje e Ps 110:3; 1Ko 6:20; f He 13:13; g Ri 6:13; h 2Ko 7:1; 1Pe 1:15.

Bogu,^a da služite Bogu^{*b} koristeći svoj razum.^c **2** I ne dajte da vas i dalje oblikuje^d ovaj svijet,^{*} nego se preobrazite obnavljanjem svojega uma,^e da utvrdite^f što je Božja volja^g — što je dobro, ugodno i savršeno.

3 Naime, po nezasluženoj dobroti koja mi je ukazana kažem svakome među vama da ne misli o sebi više nego što treba misliti,^h nego da misli o sebi razumno,ⁱ svatko po vjeri^j koju mu je Bog udijelio.^k **4** Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova,^l ali nemaju svi udovi istu ulogu, **5** tako smo i mi, iako nas je mnogo, jedno tijelo^m u zajedništvu s Kristom, a kao pojedinci udovi smo jedni drugima.ⁿ **6** Dakle, imamo različite darove,^o već prema nezasluženoj dobroti^p koja nam je ukazana: ako je to prorokovanje, prorokujmo primjereno vjeri koja nam je udijeljena; **7** ako je to služenje, izvršavajmo tu službu;^r ako tko poučava,^s neka se posveti poučavanju;^t **8** ako tko pobuđuje, neka se posveti pobuđivanju;^u tko dijeli, neka to čini darežljivo;^v tko predvodi,^z neka to čini revno; tko pokazuje milosrđe,^a neka to čini radosno.

9 Neka vaša ljubav^b ne bude licemjerna!^c Mrzite zlo,^d držite se dobra!^e **10** Bratskom ljubavlju^f srdačno ljubite jedni druge! Prednjačite u iskazivanju poštovanja^g jedni drugima! **11** U poslu ne budite lijeni!^h Neka vas duh potiče

Ri 12:1* Ili: "vršite svetu službu".
2* Vidi bilješku za Mt 12:32.

12. poglavlje

- a 3Mo 22:19
- b Flp 3:3
- He 9:14
- c 2Ti 1:7
- d 1Pe 1:14
- e Ri 7:25
- Ef 4:23
- f 1Ti 4:15
- 1So 4:3
- Gal 4:11
- h Izr 16:18
- 1Ko 4:6
- Ga 6:3
- Ef 4:2
- 1Pe 5:5
- i Tit 2:6
- 1Pe 4:7
- j Ef 2:8
- k Ef 4:7
- l 1Ko 12:12
- m Kol 3:15
- n 1Ko 12:25
- Ef 4:25
- o 1Ko 12:4
- Ef 3:7
- p 1Pe 4:10
- r 1Pe 4:11
- s Ga 6:6
- t 1Ti 5:17
- u 2Ti 4:2
- v 5Mo 15:11
- Izr 11:25
- 2Ko 8:2
- z 1So 5:12
- 1Pe 5:2
- a Ef 4:32
- b 1Ko 13:4
- c 1Ti 1:5
- Jk 3:17
- 1Pe 1:22
- d Ps 97:10
- Izr 8:13
- e Ps 34:14
- He 1:9
- f 1So 4:9
- g Flp 2:3
- h Izr 13:4

Desni stupac

- a Dj 18:25
- b Ri 6:22
- c 1So 1:3
- d Dj 14:22
- e Flp 4:6
- 1So 5:17
- f Izr 3:27
- 1Iv 3:17
- g 1Pe 4:9
- 3Iv 8
- h Mt 5:44
- i Lk 6:28
- 1Ko 4:12
- j Jk 3:9
- k Lk 1:58
- l Mt 22:39
- 1Pe 3:8
- m Mk 10:42
- Lk 22:24
- n Lk 14:10
- Iv 13:14
- Ef 4:2
- Flp 2:3
- o Job 37:24
- Izr 3:7
- Jk 3:13
- p 1So 5:15
- 1Pe 2:23
- 1Pe 3:9
- r 2Ti 2:24
- He 12:14
- Jk 3:18
- s He 10:30
- t Mt 5:39

na revnost!^a Robujte Jehovi!^b **12** Radujte se u nadi!^c Strpljivo podnosite nevolju!^d Ustrajte u molitvi!^e **13** Dijelite sa svetima prema njihovim potrebama!^f Budite gostoljubivi!^g **14** Blagoslivljajte progornitelje^h — blagoslivljajte,ⁱ a ne proklinjite!^j **15** Radujte se s onima koji se raduju,^k plaćite s onima koji plaču! **16** O drugima mislite onako kako mislite i o sebi!^l Ne mislite visoko o sebi,^m nego neka vas privlači ono što je ponizno!ⁿ Nemojte sami sebe smatrati razboritima!^o

17 Nikome ne vraćajte zlo za zlo!^p Činite ono što svi ljudi smatraju dobrim! **18** Ako je moguće, koliko o vama ovisi, budite u miru^r sa svim ljudima! **19** Ne osvećujte se,^s ljubljani, nego dajte mjesta srdžbi Božjoj,^t jer je pisano: "Moja je osveta, ja ću uzvratiti, kaže Jehova."^u **20** Naprotiv, "ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, ako je žedan, napoji ga,^v jer čineći tako, zgrčeš živo ugljevlje na glavu njegovu."^z **21** Ne daj da te zlo nadvlada, nego nadvladaj zlo dobrom!^a

13 Neka svaki čovjek^{*} bude podložan^b vlastima nad sobom,^c jer nema vlasti^d koja nije od Boga.^e Svaku vlast koja postoji Bog^f je postavio na njezin položaj.^g **2** Stoga,

u 3Mo 19:18; 5Mo 32:35; Ps 99:8; Na 1:2; He 10:30; v Izr 25:21; z Izr 25:22; a 2Mo 23:4; Mt 5:44; Lk 6:27; b 13. poglavlje; c Tit 3:1; e 1Pe 2:13; d Lk 4:6; Ot 13:4; e Iv 19:11; f 5Mo 32:8; Dj 17:26; g Mt 22:21; Dj 5:29; 1Ko 11:3.

Ri 13:1* Doslovno: "duša". **1*** Ili: "Svakoj vlasti koja postoji Bog je dao djelomičnu vlast."

tko se suprotstavlja vlasti, protivi se Božjem uređenju, a oni koji mu se protive navući će osudu na sebe.^a **3** Jer onih koji vladaju ne treba se bojati kad se čini dobro, nego zlo.^b Dakle, ako se ne želiš bojati vlasti, čini dobro,^c pa ćeš dobiti pohvalu od nje. **4** Jer ona ti je Božji sluga — tebi na dobro.^d Ali ako činiš zlo,^e boj se, jer ne nosi bez razloga mač. Naime, ona je Božji sluga, osvjetnik^f koji iskaljuje njegovu srdžbu nad onim koji čini zlo.

5 Stoga morate biti podložni, ne samo zbog Božje srdžbe nego i zbog svoje savjesti.^g

6 Zato i plaćate poreze. Naime, vlasti su Božji sluge^h koji izvršavaju ono za što su postavljeni. **7** Dajte svakome što mu pripada: onome tko traži porez — porez,ⁱ tko traži danak — danak, tko traži strah — strah,^j tko traži čast — čast.^k

8 Ne budite nikome ništa dužni,^l osim da ljubite jedni druge.^m Jer tko ljubi bližnjega, ispunio je Zakon.ⁿ **9** Jer zapovijedi Zakona: “Ne učini preljub”,^o “Ne ubij”,^p “Ne ukradi”,^r “Ne poželi”,^s i ako ima još koja zapovijed, sažete su u ovim riječima: “Ljubi bližnjega svojeg kao samoga sebe!”^t **10** Ljubav^u ne čini zlo bližnjemu.^v Dakle, ljubav je ispunjenje Zakona.^z

11 Činite to tim više što znate koje je vrijeme, da vam je već došao čas da se probudite,^a jer nam je sada spaseenje bliže nego kad smo postali vjernici.^b **12** Noć je pood-

Ri 13:6* Ili: “javni sluge (službenici); sluge koji služe za opće dobro”.

13. poglavlje

- a Pr 8:4
- b 1Pe 2:14
- c 1Pe 3:13
- d He 13:21
- e Ps 34:16
- f Iza 10:5
- g 1Pe 2:19
- h Ri 15:27
- i Mt 22:21
- j Mk 12:17
- k Lk 20:25
- l Izr 24:21
- m 1Pe 2:13
- n 1Pe 2:17
- o Ps 37:21
- p Kol 3:14
- q 1Ti 1:5
- r 1Iv 4:11
- s Ga 5:14
- t Jk 2:8
- u 2Mo 20:14
- v Mi 3:5
- w Mt 5:28
- x Mt 19:18
- y 1Ko 6:9
- z 1Mo 9:6
- aa 5Mo 5:17
- ab Izr 6:17
- ac r 2Mo 20:15
- ad s 2Mo 20:17
- ae t 3Mo 19:18
- af Mt 19:19
- ag Mt 22:39
- ah Lk 10:36
- ai u 1Ko 13:4
- aj v Lk 6:31
- ak 2Ti 2:24
- al z Mt 22:40
- am a Lk 21:36
- an 1Ko 15:34
- ao 1So 5:6
- ap b Iza 56:1

Desni stupac

- a Ef 4:30
- b Ef 5:11
- c 2Ko 6:7
- d Ef 6:11
- e 1So 5:8
- f 1Pe 2:12
- g 1Pe 4:3
- h Izr 21:27
- i Ef 4:19
- j 2Ko 12:20
- k Tit 3:9
- l 1Ko 11:1
- m Ga 3:27
- n Ef 4:24
- o Ga 5:16

14. poglavlje

- j Ri 15:1
- k 1Ko 8:11
- l 1So 5:14
- m 1Ko 8:7
- n 1Mo 9:3
- o Kol 2:16
- p Mt 7:1
- q Jk 4:12
- r 1Ko 4:4
- s Ga 4:10
- t Kol 2:16
- u Ps 92:1
- v Mt 15:36
- w 1Ti 4:4
- x 3Mo 11:8
- y Jr 36:9
- z 1Ko 10:31
- aa 1Ko 6:19

makla, dan^a se približio. Zato svucimo djela tame^b i obucimo oružje^c svjetla. **13** Živimo* dolično,^d kao po danu — bez razuzdanih gozbi i pijan-ki,^e bez bludničenja i besramnih djela,^f bez svade^g i ljubomore. **14** Naprotiv, obucite se u Gospodina Isusa Krista^h i ne razmišljajte o tome kako udovoljiti željama tijela.ⁱ

14 Prigrлите onoga tko je nezreo^j u vjeri, ali ne zato da prosuđujete dvojbe koje se javljaju u mislima.^k **2** Netko vjeruje da smije sve jesti,^l a onaj tko je nezreo jede samo povrće. **3** Tko jede, neka ne prezire onoga tko ne jede^m, a tko ne jede, neka ne osuđuje onoga tko jede, jer ga je Bog prigrlio. **4** Tko si ti da osuđuješ tuđega slugu?ⁿ Njegov gospodar odlučuje hoće li on stajati ili pasti.^o A stajat će, jer ga Jehova može podržati.

5 Netko smatra da je jedan dan važniji od drugoga,^p a drugi smatra da su svi dani jednaki.^r Neka svatko bude posve uvjeren u svoje mišljenje. **6** Tko misli da je neki dan poseban, zbog Jehove tako misli. I tko jede, zbog Jehove jede,^s jer zahvaljuje Bogu,^t a tko ne jede, zbog Jehove ne jede,^u i također zahvaljuje Bogu.^v **7** Jer nitko od nas ne živi samo sebi^z i nitko ne umire samo sebi. **8** Jer ako živimo, Jehovi živimo,^a i ako umiremo, Jehovi umiremo.^b Dakle, bilo da živimo bilo da

a Ps 146:2; Ga 2:19; 1Pe 4:2; b Es 4:16; Ps 116:15.

Ri 13:13* Doslovno: “Hodimo”.

umiremo, Jehovi pripadamo.^a 9 Naime, zato je Krist umro i oživio,^b da bude Gospodar i mrtvima^c i živima.^d

10 A ti, zašto osuđuješ brata svojega? Ili zašto prezireš brata svojega? Jer svi ćemo stati pred Božju sudačku stolicu.^f

11 Jer pisano je: "Tako ja živ bio", kaže Jehova,^g "svako će se koljeno preda mnom prignuti i svaki će jezik javno priznati Boga."^h 12 Dakle, svatko će od nas za sebe položiti račun Bogu.ⁱ

13 Zato nemojmo više osuđivati jedni druge, nego radije odlučite^k ne stavljati pred brata^l nešto zbog čega bi se mogao spotaknuti^m ili posrnuti. 14 Znam i uvjeren sam u Gospodinu Isusu da ništa samo po sebi nije nečisto.ⁿ Samo ako netko smatra nešto nečistim, njemu je to nečisto.^o 15 A ako je zbog hrane tvoj brat žalostan, više ne postupaš* po ljubavi.^p Ne upropašćuj svojom hranom onoga za koga je Krist umro!^r 16 Ne dajte, dakle, da se loše govori o vašim dobrim djelima. 17 Jer kraljevstvo Božje^s nije jelo i piće,^t nego pravednost^u i mir^v i radost^z po svetom duhu. 18 Jer tko tako robuje Kristu, ugađa Bogu i cijene ga ljudi.^a

19 Zato nastojmo promicati mir^b i međusobno se izgrađivati.^c 20 Ne razarajte djelo Božje zbog jela!^d Istina, sve je čisto, ali štetno je ako tko jede i time izaziva spoticanje.^e 21 Dobro je ne jesti mesa i ne piti vina i ne čiti

Ri 14:15* Doslovno: "hodiš".

14. poglavlje

a 1So 4:14
b Iv 12:24
c 1So 5:10
Ot 1:18
d Dj 10:36
e Lk 6:37
Ri 14:4
f Dj 10:42
Dj 17:31
g 2Ko 5:10
Iza 49:18
h Iza 45:23
bilj., LXX
i Pr 12:14
Mt 12:36
2Ko 5:10
1Pe 4:5
j Mt 7:1
k Flp 1:10
l 1Iv 2:10
m Mt 17:27
Mt 18:6
1Ko 8:9
1Ko 10:32
n Mt 15:11
Dj 10:15
1Ti 4:4
o Tit 1:15
p Ef 5:2
r 1Ko 8:11
s Mt 6:33
Lk 17:20
t 1Ko 8:8
u 2Pe 3:13
v Iv 14:27
z Mt 25:21
a 2Ko 8:21
b Mt 5:9
Ri 12:18
c 1Ko 14:12
He 10:24
d Ri 14:3
1Ko 8:11
e 1Ko 8:9

Desni stupac

a Ri 14:13
1Ko 8:13
1Ko 10:24
b 1Ko 10:23
c Tit 1:15
d Jk 4:17

15. poglavlje

e Ri 14:1
Ga 6:1
Ga 6:2
1So 5:14
f 1Ko 10:24
g 1Ko 9:22
Flp 2:4
h Mk 10:45
Iv 5:30
Ga 1:4
i Ps 69:9
J Ri 4:23
1Ko 10:11
k 2Ti 3:16
2Pe 1:19
l Ri 5:4
m Ps 119:50
n 1Ko 9:10
He 3:6
1Pe 1:10
o Flp 2:5
p 1Ko 1:10
2Ko 13:11
Flp 2:2
1Pe 3:8
r Flm 17
s Iv 6:37
t Mt 20:28

niti ništa zbog čega bi se tvoj brat mogao spotaknuti.^a

22 Uvjerenje koje imaš zadrži za sebe pred Bogom.^b Sretan je onaj tko samoga sebe ne osuđuje zbog onoga što je odlučio učiniti. 23 Ali ako se dvojni, već je osuđen ako jede,^c jer ne jede iz uvjerenja. A sve što nije iz uvjerenja, grijeh je.^d

15 A mi jaki moramo nositi slabosti nejakih,^e a ne ugađati sebi.^f 2 Neka svatko od nas ugađa bližnjemu u onome što je dobro za izgrađivanje.^g 3 Jer ni Krist nije ugađao sebi,^h nego, kao što je napisano: "Poruge onih koji su se tebi rugali pale su na mene."ⁱ 4 Jer sve što je nekad napisano,^j nama je za pokuku napisano,^k da svojom ustrajnošću^l i utjehom^m iz Pisama imamo nadu.ⁿ 5 A Bog koji daje ustrajnost i utjehu neka vam omogući da u međusobnom ophođenju razmišljate poput Krista Isusa,^o 6 kako biste jednodušno,^p jednim ustima, slavili Boga i Oca našega Gospodina Isusa Krista.

7 Stoga prigrlite jedni druge,^r kao što je i Krist prigrlio nas,^s na slavu Bogu. 8 Jer kažem da je Krist postao sluga^t obrezanih^u kako bi potvrdio Božju istinoljubivost^v i vjerodostojnost obećanja^z koja je Bog dao pracima njihovim 9 i kako bi narodi*^a slavili Boga zbog njegova milosrđa.^b Kao što je

u Mt 15:24; Iv 1:11; v Mi 7:20; z 1Mo 22:18; Ps 89:3; a Ri 3:29; b Ri 9:23.

Ri 15:9* Ili: "neznabošci".

napisano: "Zato te javno priznajem među narodima i pjesmom slavim ime tvoje."^a

10 I još kaže: "Veselite se, narodi, s narodom njegovim!"^b

11 I još: "Hvalite Jehovu, svi narodi, hvalite ga sva plemena!"^c

12 A Izaija kaže: "Pojavit će se korijen Jišajev,^d ustat će da vlada narodima.^e U njega će se uzdati narodi."^f

13 Neka vas Bog koji daje nadu ispuni svakom radošću i mirom zato što vjerujete, da biste obilovali nadom po sili svetog duha.^g

14 A ja sam i sam uvjeren za vas, braćo moja, da ste i vi puni dobrote, ispunjeni svim potrebnim znanjem^h i da možete opominjati jedni druge.ⁱ

15 Ipak, o nekim vam stvarima pišem otvorenije, kako bih vas na njih podsjetio,^j zbog nezaslužene dobrote koju mi je Bog ukazao^k

16 da vršim sveto djelo propovijedanja dobre vijesti^l Božje kao sluga* Krista Isusa među drugim narodima,^m kako bi ti narodi bili prinoseni Boguⁿ kao ugodan prinos,^o posvećen svetim duhom.^p

17 Stoga se u Kristu Isusu mogu hvaliti^r s obzirom na svoju službu Bogu.^s

18 Jer ne usudujem se govoriti ni o čemu drugom osim o onome što je Krist učinio preko mene,^t da bi narodi bili poslušni.^u Učinio je to mojom riječju^v i djelom, **19** snagom čuda i znamenja,^z snagom svetog duha, tako da sam od Jeruza-

Ri 15:12* Ili: "U njega će narodi polagati nadu". **16*** Ili: "javni sluga; sluga koji služi za opće dobro".

15. poglavlje

- a 2Sa 22:50
Ps 18:49
- b 5Mo 32:43
- c Ps 117:1
- d Iza 11:1
Ot 5:5
- e 1Mo 49:10
- f Iza 11:10
Mt 12:21
- g Iza 40:31
He 6:11
- h 1Ko 8:7
Flp 1:9
2Pe 1:12
1Iv 2:21
- i 2So 3:15
- j 2Pe 1:13
- k Ri 12:3
Ga 1:15
Ef 3:7
- l Mt 4:23
Mk 1:1
Dj 20:24
Ef 6:15
Ot 14:6
- m Ri 11:13
Ga 2:7
Ga 2:8
- n Flp 2:17
- o Ri 12:1
- p 2Ko 3:3
- r Flp 3:3
- s He 2:17
He 5:1
- t Mt 28:20
2Ko 3:5
- u Ri 16:26
- v 1Ko 2:4
2Ko 13:3
- z Dj 15:12
2Ko 12:12

Desni stupac

- a Mt 10:23
- b Dj 21:19
2Ko 10:13
- c 2Ko 10:15
- d Iza 52:15
- e Ri 1:13
- f Dj 19:21
- g Ri 15:28
- h Dj 15:3
1Ko 16:6
- i Dj 11:29
Dj 19:21
Dj 20:22
Dj 24:17
- j 2Ko 9:2
- k 1Ko 16:1
2Ko 8:4
2Ko 9:12
- l Ri 11:12
- m 1Ko 9:11
1Ko 9:14
Ga 6:6
He 13:16
- n Flp 4:17
- o Ri 15:24
- p Ri 1:11

lema pa ukolo^a sve do Ilirika temeljito propovijedao dobru vijest o Kristu.^b **20** I tako sam odlučio da ne objavljujem dobru vijest tamo gdje se već spominjao Krist, kako ne bih gradio na temelju koji je položio netko drugi,^c **21** nego, kao što je napisano: "Vidjet će oni kojima još nije naviješten i razumjet će oni koji još nisu čuli."^d

22 Zato sam i bio mnogo puta spriječen doći k vama.^e

23 No budući da sada u ovim krajevima više nema područja gdje se još nije propovijedalo, a već nekoliko godina čeznem doći k vama,^f **24** ista se nadam da ću vas vidjeti na proputovanju, kad pođem u Španjolsku,^g i da ćete me onamo ispratiti^h nakon što se najprije donekle nauživam vašega društva. **25** A sada idem u Jeruzalem da pomognem* svetima.ⁱ **26** Jer oni u Makedoniji* i Ahaji*^j rado su skupili pomoć^k za siromašne svete u Jeruzalemu. **27** Istina, oni su to rado učinili, a bili su im i dužnici. Jer ako su narodi dobili udio u njihovim duhovnim dobrima,^l onda su im dužni služiti svojim tjelesnim dobrima.^m **28** Dakle, kad to obavim i uredno im predam ovaj plod,ⁿ uputit ću se u Španjolsku i usput doći k vama.^o **29** A znam da ću, kad dođem k vama, doći s obilnim blagoslovom Kristovim.^p

30 A zaklinjem vas, braćo, našim Gospodinom Isusom

Ri 15:25* Doslovno: "služim". **26*** Vidi bilješku za Dj 16:9. **26*** Vidi bilješku za izraz "Ahaja" u Dj 18:12.

Kristom i ljubavlju koja potječe od duha,^a da se zajedno sa mnom gorljivo molite Bogu za mene,^b **31** da budem izbavljen^c od nevjernika u Judeji i da pomoć koju nosim u Jeruzalem^{*d} bude ugodna svetima,^e **32** kako bih po volji Božjoj radosno došao k vama i okrijepio^f se zajedno s vama. **33** Neka Bog koji daje mir bude sa svima vama!^g Amen.

16 Preporučujem vam Febru, sestru našu, koja služi^h u skupštini* u Kenhrejji:ⁱ **2** primite je^j u Gospodinu kako dolikuje svetima i pomoćite joj u svemu što od vas zahtjeva,^k jer je i ona bila zaštitnica mnogima, pa i meni.

3 Pozdravite Prisku i Akvilu,^l suradnike^m moje u Kristu Isusu, **4** koji su svoj život izložili opasnostiⁿ zbog mene.* Njima nisam zahvalan^o samo ja nego i sve skupštine drugih naroda. **5** Pozdravite i skupštinu u njihovoj kući.^p Pozdravite mojega ljubljenog Epeneta, koji je među prvima^r u Aziji* postao Kristov sljedbenik.^s **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za vas. **7** Pozdravite Andronika i Junija, rodake moje^t i zatvorske drugove moje,^u koji uživaju ugled među apostolima i koji su Kristovi sljedbenici duže nego ja.

8 Pozdravite^v Amplijata, mojega ljubljenog brata u

Ri 15:31* Ili: "da moja služba koju vršim za Jeruzalem". **16:1*** Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18. **4*** Doslovno: "koji su zbog moje duše podmetnuli svoj vrat". **5*** Vidi bilješku za Dj 2:9. **5*** Doslovno: "prvina Azije za Krista".

15. poglavlje

- a Flp 2:1
- b 2Ko 1:11
- c Ef 6:18
- d Kol 4:3
- e 1So 5:25
- f 2So 3:2
- g Ri 15:26
- h 2Ko 8:4
- i 1Ko 16:18
- j Mk 5:34
- k Lk 1:79
- l 1Ko 14:33
- m Flp 4:9
- n 1So 5:23
- o He 13:20

16. poglavlje

- h Mt 27:55
- i Lk 8:3
- j Dj 2:18
- k Dj 18:18
- l j Flp 2:29
- m 3Iv 8
- n Ri 12:13
- o 1Iv 3:17
- p Dj 18:2
- q Dj 18:26
- r 1Ko 16:19
- s 2Ti 4:19
- t 1Ko 3:9
- u Kol 4:11
- v 1Iv 3:16
- w Ef 5:20
- x 1Ko 16:19
- y Kol 4:15
- z Flm 2
- aa 1Ko 16:15
- ab Ri 9:3
- ac Ri 16:11
- ad Kol 4:10
- ae 2Ti 4:19

Desni stupac

- a Kol 4:15
- b Ri 9:3
- c Ef 6:21
- d Kol 4:7
- e 1Ko 16:19
- f 2Ko 13:12
- g 1So 5:26
- h 1Pe 5:14
- i Jd 19
- j Mt 7:15
- k Ri 6:17
- l 2So 3:6
- m 2So 3:14
- n Tit 3:10
- o 2Iv 10
- p Flp 3:19
- q Jd 12
- r Kol 2:4
- s Tit 1:10
- t 2Pe 2:3
- u Jd 16
- v Ri 1:8
- w 1Kol 1:9
- x Mt 10:16
- y Jr 4:22
- z 1Ko 14:20
- aa Ri 15:33
- ab 1Mo 3:15
- ac He 2:14

Gospodinu. **9** Pozdravite Urbana, našega suradnika u Kristu, i mojega ljubljenog Staha. **10** Pozdravite^a Apela, prokušanoga u Kristu. Pozdravite Aristobulove ukućane. **11** Pozdravite Herodiona, rodaka mojega.^b Pozdravite Narcisove ukućane koji su u Gospodinu.^c **12** Pozdravite Trifenu i Trifozu, koje se trude u Gospodinu. Pozdravite Persidu, ljubljenu sestru našu, jer se mnogo trudila u Gospodinu. **13** Pozdravite Rufa, izabranika u Gospodinu, i majku njegovu i moju. **14** Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Hermesa, Patrobu, Hermu i braću koja su s njima. **15** Pozdravite Filologa i Juliju, Nereja i sestru njegovu te Olimpija i sve svete koji su s njima.^d **16** Pozdravite jedan drugoga poljupcem svetim.^e Pozdravljaju vas sve skupštine Kristove.

17 Molim vas, braćo, budite na oprezu zbog onih koji stvaraju podjele^f i navode druge da se spotiču u vjeri, protivno učenju^g kojem ste poučeni, i klonite ih se!^h **18** Jer takvi ne robuju našem Gospodinu Kristu, nego željama svojega tijela,^{si} te slatkim i laskavim riječima^j zavode srca bezazlenih. **19** Doista, svi su saznali za vašu poslušnost.^k Stoga se radujem zbog vas. Ali želim da budete mudri^l s obzirom na dobro, a nedužni^m s obzirom na zlo.ⁿ **20** A Bog koji daje mir^o uskoro će satri Sotonu^p pod vašim nogama. Neka nezasluzena dobrota

Ri 16:18* Doslovno: "nego svojemu trbuhu".

našega Gospodina Isusa bude s vama!^a

21 Pozdravlja vas Timotej, suradnik moj, te Lucije i Jason i Sosipater, rodaci moji.^b

22 Pozdravljam vas u Gospodinu ja, Tercije, koji sam zapisao ovo pismo.

23 Pozdravlja vas Gaj,^c koji je bio domaćin meni i cijeloj skupštini. Pozdravlja vas Erast, gradski^d blagajnik, i Kvart, brat njegov. **24*** —

Ri 16:24* Vidi bilješku za Mt 17:21.

16. poglavlje

- a 1Ko 16:23
- Ot 22:21
- b Ri 9:3
- Ri 16:7
- c 1Ko 1:14
- d Dj 19:35

Desni stupac

- a Ef 3:20
- Jd 24
- b Ef 1:9
- Ef 3:9
- Kol 1:26
- c 2Ti 1:10
- d Dj 6:7
- Tit 1:3
- e Ri 11:33
- f Ga 1:5
- g He 13:21

25 A Bogu^a — koji vas može učvrstiti po dobroj vijesti koju objavljujem i po propovijedanju o Isusu Kristu, prema otkrivanju svete tajne^b koja je dugo bila sakrivena, **26** a sada se objavila^c i obznanjena je preko proročanskih Pisama među svim narodima po zapovijedi vječnoga Boga kako bi stekli vjeru i bili mu poslušni^d — **27** njemu, jedinome mudrom,^e neka je slava^f preko Isusa Krista^g u svu vječnost! Amen.

PRVA POSLANICA

KORINĆANIMA

1 Pavao, Božjom voljom^a pozvan za apostola^b Isusa Krista, i naš brat Sosten,^c **2** Božjoj skupštini* u Korintu,^d vama koji ste posvećeni^e u zajedništvu s Kristom Isusom, pozvani da budete sveti,^f kao i svi koji posvuda prizivaju ime^g Gospodina našega, Isusa Krista, Gospodina njihovoga i našega:^h

3 Nezaslužena vam dobrotaⁱ i mir^j od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista!^k

4 Uvijek zahvaljujem Bogu za vas zbog Božje nezaslužene dobrote^l koja vam je ukazana u Kristu Isusu.^m **5** Zahvaljujem što ste se u njemu obogatiliⁿ u svemu — u svojoj sposobnosti propovijedanja i u svem potrebnom znanju^o —

1Ko 1:2* Vidi bilješku za izraz “skupština” u Mt 16:18.

1. poglavlje

- a 2Ko 1:1
- Kol 1:1
- b Dj 9:15
- Ri 1:1
- 1Ti 2:7
- c Dj 18:17
- d Dj 18:1
- e Iv 17:19
- 1Ko 6:11
- He 2:11
- He 9:14
- f Da 7:27
- 1Pe 1:15
- g Mt 12:21
- Dj 4:12
- h Ri 3:22
- Ef 4:5
- i Tit 2:11
- j 4Mo 6:26
- Flp 4:7
- k 2Pe 1:2
- l Iv 1:17
- m Ef 1:7
- Ef 2:7
- n 2Ko 8:9
- Ef 3:19
- o Kol 1:9

Desni stupac

- a Dj 18:5
- 2Ti 1:8
- b He 6:4
- c Lk 17:30
- 2So 1:7
- 1Pe 1:7
- d Ri 14:4
- 1So 3:13
- 2So 3:3
- e Kol 1:22
- f 1Ko 4:5
- 1Ko 5:5
- Ot 1:10

6 jer se svjedočanstvo o Kristu^a utvrdilo među vama, **7** te ne oskudijevate ni u jednome daru,^b dok željno očekujete da se pojavi^c naš Gospodin Isus Krist. **8** Bog će vas i učiniti postojanima^d do kraja, da budete bez ikakve krivnje^e u dan^f našega Gospodina Isusa Krista.^g **9** Vjeran^h je Bog koji vas je pozvao u zajedništvoⁱ sa svojim Sinom Isusom Kristom, Gospodinom našim.

10 Potičem^j vas, braćo, imenom^k Gospodina našega Isusa Krista da svi jedno govorite^l i da među vama ne bude podjela,^m nego da budete potpuno ujedinjeni istim umom i istim načinom razmišljanja.ⁿ **11** Naime, Klijnini su mi

g 1So 5:23; **h** 5Mo 7:9; **Iza** 49:7; **i** Iv 17:21; **1Iv** 1:3; **j** 2So 3:6; **k** 2Ko 13:10; **12Ko** 13:11; **Flp** 2:2; **m** Ri 16:17; **Ef** 4:3; **n** Ri 15:5; **2Ko** 13:11.

ukućani javili^a za vas, braćo moja, da među vama ima svađa. **12** Mislim na to što svađki od vas govori: "Ja sam Pavlov", "A ja Apolonov",^b "A ja Kefin", "A ja Kristov". **13** Dakle, Krist je podijeljen.^c Zar je Pavao bio pribijen na stup* za vas? Ili ste u Pavlovo ime kršteni?^d **14** Zahvalan sam Bogu što nisam krstio nikoga od vas, osim Krispa^e i Gaja,^f **15** pa nitko ne može reći da ste u moje ime kršteni. **16** Da, krstio sam i Stefanin dom.^g Inače, ne znam jesam li još koga krstio. **17** Jer Krist me nije poslao^h da krštavam, nego da objavljujem dobru vijest, i to ne mudrim riječima,ⁱ da se ne obezvrijedi Kristov mučenički stup.

18 Jer ono što se govori o mučeničkom stupu ludost^j je onima koji odlaze u propast,^k a nama koji se spašavamo^l to je sila Božja.^m **19** Jer pisano je: "Uništiti ću mudrost mudracaⁿ i odbaciti ću umnost umnih."^o **20** Gdje su mudraci ovoga svijeta?*^p Gdje su pismoznanci?^r Gdje su oni što vole raspravu?^s Nije li Bog mudrost svijeta pretvorio u ludost?^t **21** Jer Božja se mudrost očituje u ovome: svijet svojom mudrošću^u nije upoznao Boga,^v ali Bog je odlučio da ludošću^z onoga što se propovijeda spasi one koji vjeruju.

22 Jer Židovi traže čudesne znakove^a i Grci traže mudrost,^b **23** a mi propovijedamo Krista pribijenog na stup,^c koji je Židovima kamen spo-

1Ko 1:13* Vidi dodatak 8. **20*** Vidi bilješku za Mt 12:32.

1. poglavlje

- a 3Mo 5:1
1Ko 5:1
- b Dj 18:24
1Ko 3:4
1Ko 3:21
- c Ef 4:5
- d Dj 2:38
- e Dj 18:8
- f Ri 16:23
- g 1Ko 16:15
- h Dj 9:15
- i 1Ko 2:1
- j Dj 17:18
1Ko 2:14
- k 1Iv 2:17
- l 1Ko 15:2
- m Ri 1:16
- n Ps 33:10
Jr 8:9
1Ko 3:19
- o Iza 29:14
1Ti 6:20
- p Ef 2:2
- r Iza 33:18
- s Dj 17:18
- t Job 12:17
Ri 1:22
- u Kol 2:8
- v Mt 11:25
Lk 10:21
- z Dj 17:19
1Ko 2:14
1Ko 3:18
- a Mt 12:38
Lk 11:29
- b Dj 17:18
- c 1Ko 2:2

Desni stupac

- a Iza 8:14
- b Dj 17:32
- c Mk 13:26
- d 1Ko 1:30
Kol 2:3
- e 2Ko 13:4
- f Ri 8:30
- g Dj 4:13
- h Iv 7:48
Jk 2:5
- i Lk 16:8
- j Mt 11:25
- k 1Ko 2:6
- l Ri 3:27
1Ko 4:7
- m Jr 23:5
Ot 5:12
- n Ri 10:4
2Ko 5:21
- o Iv 17:19
He 10:10
- p Ri 3:24
Kol 1:14
- r Jr 9:24
2Ko 10:17

2. poglavlje

- s 1Ko 1:17
2Ko 10:10
2Ko 11:6
- t Ef 3:5
Kol 2:2
- u Ga 6:14
Flp 3:8
- v 2Ko 10:1
Ga 4:13

ticanja,^a a neznabošcima ludost,^b **24** ali pozvanima — i Židovima i Grcima — Krista, koji je Božja sila^c i Božja mudrost.^d **25** Jer Božja je "ludost" mudrija od ljudi i Božja je "slabost" jača od ljudi.^e

26 Jer vidite, braćo, da među vama koji ste pozvani^f nema mnogo mudrih po ljudskim mjerilima,^g ni mnogo moćnih,^h ni mnogo onih plemenita roda. **27** Naprotiv, ono što svijetⁱ smatra ludim Bog je izabrao da posrami mudrace, i ono što svijet smatra slabim Bog je izabrao da posrami ono što je jako,^j **28** i ono što svijet smatra neplemenitim i prezire, što smatra bezvrijednim, izabrao je Bog da uništi^k ono što svijet smatra vrijednim, **29** kako se nijedan čovjek ne bi hvalio^l pred Bogom. **30** No Bog vam je omogućio da budete u zajedništvu s Kristom Isusom, koji je nama postao mudrost^m od Boga, i pravednostⁿ i posvećenost^o i oslobođenje otkupnikom,^p **31** da bi bilo kao što je napisano: "Tko se hvali, neka se hvali Jehovom!"^r

2 Stoga, kad sam došao k vama, braćo, nisam se trudio zadiviti vas riječima^s ili mudrošću dok sam vam objavljivao svetu tajnu^t Božju. **2** Naime, odlučio sam da među vama neću govoriti ni o čemu drugom osim o Isusu Kristu,^u i to pribijenom na stup.* **3** I došao sam k vama slab i u strahu i u velikom drhtanju.^v **4** I moj govor i propovijedanje

1Ko 2:2* Vidi dodatak 8.

nije se zasnivalo na uvjerljivim riječima ljudske mudrosti, nego na očitovanju duha i sile Božje,^a 5 da se vaša vjera ne bi temeljila na ljudskoj mudrosti,^b nego na sili Božjoj.^c

6 A o mudrosti govorimo među zrelima,^d ali ne o mudrosti^e ovoga svijeta,^{*} niti vladara ovoga svijeta,^f koji će otići u propast.^g 7 Naprotiv, govorimo o Božjoj mudrosti izraženoj u svetoj tajni,^h o sakrivenoj mudrosti. Bog je prije vjekova^{*i} unaprijed odredio taj svoj naum za našu slavu. 8 Tu mudrost nije upoznao^j nijedan od vladara^k ovoga svijeta, jer da su je upoznali, ne bi slavnoga Gospodina pribili na stup.^l 9 Nego, kao što je napisano: "Što oko nije vidjelo i uho nije čulo i što u srce čovječje nije došlo, to je Bog pripremio onima koji ga ljube."^m 10 A nama je to Bog otkrioⁿ svojim duhom,^o jer duh^p sve istražuje, čak i dubine^r Božje.

11 Jer tko od ljudi zna što je u nekom čovjeku osim duha^s čovječjega koji je u njemu? Isto tako, nitko ne zna što je u Bogu osim duha^t Božjega. 12 A mi nismo primili duh svijeta,^u nego duh koji je od Boga,^v da spoznamo ono što nam je Bog podario.^z 13 O tome i govorimo, ne riječima kojima uči ljudska mudrost,^a nego onima kojima uči duh,^b dok se služimo duhovnim riječima da objasnimo ono što je duhovno.^c

1Ko 2:6* Vidi bilješku za Mt 12:32.
7* Vidi bilješku za Mt 12:32.

2. poglavlje

- a Ri 15:19
1Ko 4:20
1So 1:5
2Pe 1:16
- b Ef 1:17
- c 2Ko 4:7
2Ko 6:7
- d 1Ko 14:20
Ef 4:13
He 5:14
- e 1Ko 3:20
2Ko 1:12
1Ti 6:20
- f Mt 20:25
- g 1Ko 15:24
- h 1Mo 3:15
Ri 16:25
Ef 3:9
- i Kol 1:26
1Ko 1:18
2Ko 3:14
- k J 7:48
Dj 13:27
- l Dj 4:10
Dj 5:30
- m Iza 64:4
- n 5Mo 29:29
Mt 16:17
Mk 4:11
Ef 3:5
2Ti 1:10
1Pe 1:12
- o Iv 14:26
1Iv 2:27
- p Ri 8:26
- r Job 11:7
Ri 11:33
Ef 3:18
- s Ri 1:9
Ri 8:16
- t Iv 14:17
Ri 8:27
- u 1Iv 4:3
1Iv 5:19
Ot 16:14
- v Iv 15:26
z 1Iv 4:6
- a Kol 2:8
1Ti 6:20
2Pe 1:16
- b Iv 16:13
- c Izr 1:23
Iv 6:63

Desni stupac

- a Mt 16:23
- b Ri 8:5
- c 1Ko 4:3
- d Ri 11:34
- e Iza 40:13
- f Ri 15:5
Flp 2:5

3. poglavlje

- g Mt 5:3
1Ko 2:15
Kol 1:9
Jd 19
- h 1Ko 14:20
i He 5:12
He 5:14
j He 5:13
- k Ri 8:7
Ga 5:17
l Ri 13:13
2Ko 12:20
Ga 5:19
- m 1Pe 4:3
- n 1Ko 1:12
1Ko 11:18
- o Dj 18:24

14 A tjelesni* čovjek ne prihvaća ono što je od Božjega duha, jer je to za njega ludost, i ne može to spoznati,^a jer se to treba prosuđivati na duhovnan način. 15 No duhovni^b čovjek pravilno prosuđuje sve, a njega nitko ne može pravilno prosuđiti.^c 16 Jer "tko je upoznao Jehovin um,^d pa ga može čemu poučiti?"^e A mi imamo Kristov um.^f

3 I tako vam ja, braćo, nisam mogao govoriti kao duhovnima,^g nego kao tjelesnima, kao maloj djeci^h u Kristu. 2 Hranio sam vas mlijekom, a ne čvrstom hranom,ⁱ jer je još niste mogli podnijeti. A ni sada je ne možete podnijeti,^j 3 jer ste još tjelesni.^k Naime, dok je među vama ljubomora i svada,^l niste li tjelesni i ne postupate* li kao i drugi ljudi?^m 4 Jer kad jedan govori: "Ja sam Pavlov", a drugi: "Ja Apolonov",ⁿ niste li isti kao i drugi ljudi?

5 Tko je, dakle, Apolon?° A tko je Pavao? Samo sluge koji izvršavaju službu^p koju im je Gospodin dao i preko kojih ste postali vjernici. 6 Ja sam posadio,^r Apolon je zalio,^s ali Bog je dao da raste.^t 7 Tako niti je što onaj koji sadi^u niti onaj koji zalijeva, nego Bog koji daje da raste.^v 8 A onaj koji sadi i onaj koji zalijeva jedno su,^z ali svaki će dobiti nagradu prema svojem trudu.^a

p 2Ko 3:6; Kol 1:23; 1Ti 1:12; r Dj 18:4; s Dj 18:25; Dj 18:28; Dj 19:1; t Iza 55:10; 2Ko 9:10; u 2Ko 12:11; Ga 6:3; v Ri 9:16; 2Ko 6:1; z Ga 3:28; a Ri 2:6; 1Ko 4:5; Flp 2:13; Ot 22:12.

1Ko 2:14* Ili: "neduhovan; koji čini što mu duša želi". 3:3* Doslovno: "hodate".

9 Jer mi smo Božji suradnici,^a a vi ste Božja njiva,^b Božja građevina.^c

10 Po nezasluženoj dobroti^d Božjoj koja mi je ukazana, ja sam, kao mudri glavni graditelj, postavio temelj,^e a netko drugi gradi na njemu. Ali neka svatko pazi kako gradi na njemu.^f 11 Jer nitko ne može postaviti neki drugi temelj^g osim onoga koji je već postavljen, a to je Isus Krist.^h 12 A ako tko na tom temelju gradi zlatom, srebrom, skupocjenim kamenom, drvom, sijenom, slamom, 13 svačije će se djelo pokazati u dan ispitivanja, jer će se otkriti vatromⁱ i vatra će pokazati kakvo je čije djelo. 14 Ostanu li djela koje je na tom temelju sagrađeno,^j onaj koji ga je sagrađio dobit će nagradu.^k 15 A izgori li čije djelo, taj će pretrpjeti štetu, no on će se spasiti,^l ali kao kroz vatru.^m

16 Ne znate li da ste vi hram Božjiⁿ i da duh Božji prebiva u vama?^o 17 Ako tko uništi hram Božji, Bog će uništiti njega.^p Jer hram je Božji svet,^r a taj ste hram vi.^s

18 Neka se nitko ne zavarava! Ako tko među vama misli da je mudar^t u ovome svijetu,^{*} neka bude lud da bi bio mudar.^u 19 Jer mudrost ovoga svijeta ludost je pred Bogom.^v Naime, pisano je: "On hvata mudrace u lukavstvu njihovu."^z 20 I još: "Jehova zna da su razmišljanja mudrih isprazna."^a 21 Zato neka se nitko ne hvali ljudima, jer je sve vaše:^b 22 bio to Pavao ili

3. poglavlje

- a 1Ko 3:6
- b Mt 13:38
- c Ef 2:22
- d 1Pe 2:5
- e 1Ko 15:12
- f He 6:1
- g 1Pe 4:11
- h Iza 28:16
- i 1Pe 2:6
- j Ps 118:22
- k Mt 21:42
- l Dj 4:11
- m Ef 2:20
- n Da 11:35
- o Za 13:9
- p 1Pe 1:7
- q 1Pe 4:12
- r Mt 7:25
- s 1Ko 9:17
- t Eze 3:19
- u Mt 23
- v 2Ko 6:16
- w Ef 2:21
- x 1Pe 2:5
- y Ri 8:9
- z 1Ko 6:19
- aa Iza 54:15
- ab 2So 1:6
- ac Ps 11:4
- ad 2Ko 6:16
- ae 1Pe 2:5
- af Izr 3:7
- ag Da 12:3
- ah Da 12:10
- ai 1Ko 1:20
- aj Job 5:13
- ak Lk 20:23
- al Ps 94:11
- am 2Ko 4:15

Desni stupac

- a 1Ko 1:12
- b Ri 8:38
- c Iv 17:9
- d 2Ko 10:7
- e 1Ko 11:3

4. poglavlje

- e 2Ko 5:20
- f Lk 12:42
- g 1Ko 9:17
- h Kol 1:25
- i Tit 1:7
- j Mt 13:11
- k Ri 16:25
- l 1Mo 24:2
- m 1Mo 39:9
- n Ga 3:9
- o He 3:5
- p Mt 10:17
- q 1Pe 4:6
- r Job 27:6
- s Dj 23:1
- t Dj 24:16
- u Izr 21:2
- v Ri 14:10
- w He 4:13
- x Mt 7:1
- y Mt 3:2
- z Mt 24:3
- aa Ot 1:10
- ab Izr 10:9
- ac Mt 10:26
- ad Lk 8:17
- ae 1Ti 5:24
- af Lk 2:35
- ag 1So 2:4
- ah Ri 5:44
- ai Ri 2:29
- aj 2Ko 10:18

1. KORINĆANIMA 3:9-4:8

Apolon^a ili Kefa ili svijet ili život ili smrt ili ovo sadašnje ili ono buduće^b — sve je vaše.

23 A vi ste Kristovi,^c a Krist je Božji.^d

4 Neka nas ljudi smatraju Kristovim slugama^e i upraviteljima^f Božjih svetih tajni.^g

2 A od upravitelja^h se traži da bude vjeran.ⁱ 3 A ja nimalo ne marim za to kakav biste sud mogli donijeti o meni vi ili neki ljudski sud.^j Ni ja ne donosim sud o samome sebi. 4 Naime, ni zbog čega ne osjećam grižnju savjesti.^k Ali to ne dokazuje da sam pravedan, nego je Jehova onaj koji sudi o meni.^l 5 Stoga ni o čemu nemojte suditi^m prije nego za to dođe vrijeme, dok ne dođe Gospodin,ⁿ koji će iznijeti na vidjelo ono što je skriveno u tami^o i obznaniti namjere srca.^p I tada će svatko primiti pohvalu od Boga.^r

6 A ovo sam, braćo, primijenio na sebe i Apolona^s zbog vas, kako biste na našem primjeru naučili ovo: "Ne idite preko onoga što je napisano",^t da se nitko od vas ne bi ponosio^u smatrajući jednoga boljim od drugoga.^v 7 Jer tko tebi daje prednost^w u odnosu na koga drugoga? I što imaš, a da nisi primio?^a A ako si primio,^b zašto se hvališ^c kao da nisi primio?

8 Zar ste se već nasitili? Zar ste se već obogatili?^d Zar ste bez nas počeli kraljevati?^e Da barem jeste počeli kraljevati, pa da i mi kraljujemo s vama.^f

s 1Ko 1:12; 1Ko 3:22; t 1Ko 1:31; 2Iv 9; 3Iv 9; u Ri 12:3; v 2Ko 12:20; z Ri 12:6; a Iv 3:27; Jk 1:17; b 1Pe 4:10; c Ga 6:14; d Ot 3:17; e Ot 20:4; Ot 20:6; f 2Ti 2:12; Ot 3:21.

9 Jer čini mi se da je Bog nas apostole prikazao^a posljednje, kao osuđeničke na smrt,^b jer smo postali prizor^{*c} koji gleda svijet, i anđeli^d i ljudi.^e 10 Mi smo ludi^f zbog Krista, a vi ste razboriti^g u Kristu. Mi smo slabi,^h a vi ste jaki.ⁱ Vi ste ugledni,^j a mi prezreni.^k 11 Sve do ovoga časa i gladujemo^l i žedamo^m i oskudno smo odjeveni^{*n} i grubo postupaju s nama^o i beskućnici smo^p 12 i mukotrпно radimo^r svojim rukama.^s Kad nas vrijedaju, blagoslivljamo.^t Kad nas progone, strpljivo podnosimo.^u 13 Kad nas kleveću, odgovaramo ljubavno.^v Postali smo kao smeće svijeta, kao svačiji otpad — sve do sada.^z

14 Ne pišem ovo da vas posramim, nego da vas opomenem kao svoju ljubljenu djecu.^a 15 Jer da imate i deset tisuća odgajatelja^b u Kristu, nemate više očeva.^c Naime, ja sam vam otac u Kristu Isusu po dobroj vijesti.^d 16 Stoga vas usrdno molim, ugledajte se na mene.^{*e} 17 Zato vam šaljem Timoteja,^f jer je on moje ljubljeno i vjerno dijete^g u Gospodinu. On će vas podsjetiti na načela kojih se držim dok služim* Kristu Isusu,^h o kojima poučavam posvuda u svakoj skupštini.

18 Neki se uzvisujuⁱ kao da ja neću doći k vama. 19 Ali doći ću k vama uskoro, ako bude Jehovina volja,^j ne zato da saznam što govore ti koji se

1Ko 4:9* Ili: "kazališna predstava". Doslovno: "kazalište". 11* Doslovno: "i goli smo". 16* Ili: "oponašajte". 17* Ili: "na moje metode službe".

4. poglavlje

a 1Ko 15:32
b Ps 44:22
Ri 8:36
2Ko 6:9
Ot 6:9
c He 10:33
d Ef 6:12
1Pe 1:12
e 2Ko 2:16
f 1Ko 3:18
g Mt 10:16
h 2Ko 11:29
i 1Ko 10:12
j Ga 2:6
k Iv 8:49
l Flp 4:12
m 2Ko 11:27
n Ri 8:35
o Dj 14:19
Dj 23:2
2Ko 11:24
p Mt 8:20
r 1So 2:9
s Dj 18:3
Dj 20:34
2So 3:8
t Ps 109:28
Ri 12:14
1Pe 3:9
u Mt 5:44
v 1Pe 2:23
z Tu 3:45
a 2Ko 6:13
b Ga 3:24
c 3Iv 4
d Ga 4:19
1So 2:11
e 1Ko 11:1
Flp 3:17
1So 1:6
f Dj 19:22
Flp 2:19
1So 3:2
g 2Ti 1:2
h Lk 6:40
2Ti 1:13
i 1Ti 3:6
j Dj 18:21
Jk 4:15

Desni stupac

a 1Ko 2:4
1So 1:5
b 2Ko 10:8
2Ko 13:10
c Ga 6:1

5. poglavlje

d Ef 5:3
e 1Mo 35:22
3Mo 18:8
5Mo 22:30
f 1Ko 4:18
g Eze 9:4
2Ko 7:9
h 1Ko 5:13
2Iv 10
i 1Ko 6:3
j Iv 20:23
k Dj 26:18
1Ti 1:20
l 1Ko 7:34
m 1Ko 1:8
n 1Ko 3:21
Jk 4:16
o Ga 5:9
2Ti 2:17
p Pr 9:18
1Ko 15:33
r Ga 6:15
s 1Pe 1:19

uzvisuju, nego da saznam kakva je njihova snaga. 20 Jer kraljevstvo Božje nije u riječima, nego u snazi.^a 21 Što želite, da dodem k vama s prutom^b ili s ljubavlju i duhom blagosti?^c

5 Zaista, čuje se o bludu^d među vama, i to takvom bludu kakvog nema ni među neznabošcima: da jedan od vas ima ženu očevu.^e 2 A vi se još uzvisujete!^f Ne biste li umjesto toga trebali tugovati^g i ukloniti iz svoje sredine^h onoga koji je počinio to djelo? 3 A ja, odsutan tijelom, ali prisutan duhom, već sam presudio,ⁱ kao da sam s vama, onome koji je tako postupio, 4 da u ime našega Gospodina Isusa, kad se vi skupite, a i ja ću duhom biti s vama po sili našega Gospodina Isusa,^j 5 takvoga predate Sotoni^k da se odstrani tjelesni utjecaj, kako bi duh^l skupštine bio spašen u Gospodinov dan.^m

6 Nije dobro što se hvallite!ⁿ Ne znate li da malo kvasca ukvasa^o sve tijesto?^p

7 Odstranite stari kvasac da budete novo tijesto,^r jer treba biti beskvasni. Jer Krist,^s naša pashalna žrtva,^t već je žrtvovan.^u 8 Zato svetujemo blagdan,^v ali ne sa starim kvascem,^z niti s kvascem^a pokvarenosti i zloće,^b nego s beskvasnim kruhom iskrenosti i istine.^c

9 U pismu sam vam napisao da se prestanete družiti s bludnicima. 10 Pritom nisam mislio da se uopće ne smijete

t Iv 1:29; u Ot 5:12; v 2Mo 13:7; z 5Mo 16:3; a Mt 16:12; b 1Pe 4:3; c Iv 1:17; Iv 17:17.

družiti s ljudima ovoga svijeta^a koji su bludnici^b ili pohlepni ili iznudaivači ili idolopoklonici, jer biste inače morali izaći iz svijeta.^c **11** Ali sada vam pišem da se prestanete družiti^d sa svakim tko se zove brat, a tko je bludnik ili pohlepan^e ili idolopoklonik ili koji pogrdno govori o drugima ili je pijanica^f ili iznudaivač — s takvim i ne jedite! **12** Zašto bih ja sudio onima koji su izvan skupštine?^g Ne sudite li vi onima koji su unutar skupštine,^h **13** a Bog sudi onima koji su izvan nje?ⁱ “Uklonite zloga iz svoje sredine!”^j

6 Zar se tko od vas, kad ima tužbu^k protiv drugoga, usuđuje ići na sud pred nepravedne,^l a ne pred svete?^m **2** Ne znate li da će sveti suditiⁿ svijetu?^o A ako ćete vi suditi svijetu, zar ne možete suditi u sitnim sporovima? **3** Ne znate li da ćemo suditi anđelima?^p A zašto onda ne bismo i onome što se tiče ovoga života? **4** Ako, dakle, trebate suditi onome što se tiče ovoga života,^r zar za suce uzimate one do kojih skupština ništa ne drži?^s **5** Govorim vam to da biste se posramili.^t Zar među vama doista nema nijednoga mudrog^u koji bi mogao suditi među svojom braćom, **6** nego brat brata vodi na sud, i to pred nevjernike?^v

7 Zapravo, krajnje je porazno za vas što se parničite^z među sobom. Zašto radije ne pretrpите nepravdu?^a Zašto radije ne pregovirate štetu?^b **8** Naпротив, vi nanosite nepravdu i štetu, i to svojoj braći.^c

5. poglavlje

a 1Iv 2:17
b Ri 1:28
1Ko 6:9
Ef 5:5
c Iv 17:15
d 4Mo 16:26
Ri 16:17
2So 3:5
2Iv 10
e Ef 5:5
f 5Mo 21:20
1Ko 6:10
Ga 5:21
1Pe 4:3
g Mk 4:11
h 1Ko 6:5
i Pr 12:14
j 1Mo 3:24
5Mo 17:7
Tit 3:10
2Iv 10

6. poglavlje

k Mt 18:15
l Dj 18:17
m 1Ko 5:3
Tit 1:9
He 13:17
n Lk 22:30
Ot 20:4
o 2Pe 3:7
p Ri 16:20
r Mt 18:17
s Izr 29:27
t 1Ko 15:34
u 5Mo 1:13
1Ti 3:2
v 2Ko 6:15
z 2Iv 19:8
Lk 12:13
a Izr 20:22
Mt 5:39
Ri 12:17
1So 5:15
1Pe 3:9
b Ps 146:7
c 1So 4:6

Desni stupac

a Ef 5:5
Ot 22:15
b Ot 21:8
c Kol 3:5
d He 13:4
e Ri 1:27
f 1Ti 1:10
g 1Ko 5:11
h 5Mo 21:20
Izv 23:20
1Pe 4:3
i He 12:14
1Pe 4:18
j Kol 3:7
Tit 3:3
k Iv 13:10
Dj 22:16
He 10:22
l Ef 5:26
2So 2:13
m Ri 5:18
n 1Iv 2:12
o Ri 8:33
p 1Ko 10:23
r Ri 6:14
s Ri 6:16
t Tit 1:12
u Ri 14:17
v 1So 4:3
z Kol 1:18
1So 5:23

1. KORINČANIMA 5:11–6:18

9 Pa zar ne znate da nepravednici neće naslijediti kraljevstvo Božje?^a Ne zavaravajte se! Ni bludnici,^b ni idolopoklonici,^c ni preljubnici,^d ni muškarci koji se upuštaju u neprirodno općenje,^e ni muškarci koji liježu s muškarcima,^f **10** ni lopovi, ni pohlepni,^g ni pijanice,^h ni oni koji pogrdno govore o drugima, ni iznudaivači neće naslijediti kraljevstvo Božje.ⁱ **11** A takvi su bili neki od vas,^j ali oprani ste,^k posvećeni ste,^l proglašeni ste pravednima^m u imenu našega Gospodina Isusa Kristaⁿ i duhom našega Boga.^o

12 Sve mi je dopušteno, ali nije sve korisno.^p Sve mi je dopušteno,^r ali neću dopustiti da mnome išta ovlada.^s **13** Jela su za trbuh, a trbuh za jela.^t A Bog će uništiti i jedno i drugo.^u Ali tijelo nije za blud, nego za Gospodina,^v i Gospodin za tijelo.^z **14** A Bog je Gospodina uskrsnuo,^a a i nas će uskrsnuti^b silom svojom.^c

15 Ne znate li da su vaša tijela udovi^d Kristovi?^e Hoću li, dakle, uzeti udove Kristove i učiniti ih udovima bludnice?^f Nipošto! **16** Pa zar ne znate da onaj tko se združi s bludnicom jedno je tijelo s njom? Jer Bog kaže: “Dvoje će biti jedno tijelo.”^g **17** A tko se združi s Gospodinom jedne je misli^h s njim.ⁱ **18** Bježite od bluda!^j Svaki drugi grijeh

a Dj 2:24; Ri 6:4; Ef 1:20; b Ri 6:5; Ri 8:11; 2Ko 4:14; c Ef 1:19; d 1Ko 12:18; 1Ko 12:27; Ef 5:30; e Ri 12:5; Ef 4:15; f Jk 4:4; g 1Mo 2:24; Mt 19:5; Ef 5:31; h Ef 4:3; Ef 4:4; i Iv 17:21; j 1Mo 39:12; 1So 4:3.

koji čovjek počini izvan tijela je, ali tko čini blud griješi protiv vlastitog tijela.^a **19** Pa zar ne znate da je vaše tijelo hram^b svetoga duha?^c Dobili ste ga od Boga da prebiva u vama. Osim toga, vi ne pripadate sebi,^d **20** jer ste skupo kupljeni.^e Zato proslavite Boga^f svojim tijelom!^g

7 A sada o onome što ste mi pisali: dobro je čovjeku da se ne dotiče^h žene. **2** Ali budući da je blud vrlo raširen,ⁱ neka svaki muškarac ima svoju ženu^j i neka svaka žena ima svojega muža. **3** Muž neka vrši bračnu dužnost prema ženi,^k a isto tako i žena prema mužu.^l **4** Žena nije gospodar svojega tijela, nego muž,^m a tako ni muž nije gospodar svojega tijela, nego žena.ⁿ **5** Ne uskraćujte se jedno drugome,^o osim po dogovoru, na neko vrijeme,^p da se posvetite molitvi, pa se onda ponovno sastanite, kako vas Sotona ne bi iskušavao^r zato što se ne možete uzdržati.^s **6** Ali to kažem kao dopuštenje,^t a ne kao zapovijed.^u **7** A htio bih da svi ljudi budu kao i ja.^v Ali svatko ima svoj dar^z od Boga, jedan ovakav, drugi onakav.

8 A onima koji nisu u braku^a i udovicama kažem: dobro im je da ostanu kao i ja.^b **9** Ali ako se ne mogu svladati,^c neka stupe u brak^d nego izgarati od strasti.^e

10 Onima koji su u braku zapovijedam, ali ne ja, nego Gospodin,^f da žena ne odlazi od muža^g — **11** ako ipak ode,

6. poglavlje

- a Ri 1:24
Ri 1:27
Ri 6:12
- b 1Ko 3:16
2Ko 6:16
- c 1So 4:8
- d Ri 14:8
- e 1Ko 7:23
He 9:12
1Pe 1:18
- f Mt 5:16
- g Ri 12:1
1Ko 12:27
Ef 4:12

7. poglavlje

- h 1Mo 20:6
5Mo 22:28
Izr 6:29
- i Jr 5:7
1So 4:3
- j 1Mo 2:24
Izr 5:19
He 13:4
- k 2Mo 21:10
1Ko 7:5
- l Ho 3:3
1Pe 3:7
- m Ef 5:24
- n Ef 5:21
- o 1Mo 4:1
1Sa 1:19
Mt 1:25
He 13:4
- p 2Mo 19:15
- r 2Ko 2:11
1So 3:5
- s 1Ko 9:25
- t Mt 19:8
- u 1Ko 7:25
2Ko 8:8
- v 1Ko 9:5
- z Mt 19:11
- a 1Ko 7:27
- b 1Ko 9:5
- c 1So 4:4
1Ti 5:11
- d 1Ti 5:14
- e 1So 4:5
- f Mt 5:32
- g Jr 3:20
Mt 19:6
Mk 10:11
Lk 16:18

Desni stupac

- a 1Ko 7:25
- b Ef 6:1
- c Ri 11:16
- d Mt 2:15
- e He 12:14
- f 1Pe 3:1
- g Jk 5:20
- h Ps 143:10
Iza 46:11
1Ko 12:18
- i 1Ko 7:7
- j 1Ko 9:14
- k Dj 21:20
- l Dj 10:45
Ga 5:2
- m Dj 15:1
Dj 15:24
- n Ri 2:25
- o Ga 6:15
Kol 3:11
- p Pr 12:13
Jr 7:23
Ga 5:6
1Iv 5:3

neka ostane neudata ili neka se pomiri s mužem — i da muž ne ostavlja ženu.

12 A drugima kažem ja, a ne Gospodin:^a ako koji brat ima ženu koja nije vjernica i ona pristane živjeti s njim, neka je ne ostavlja, **13** a tako i žena koja ima muža koji nije vjernik i on pristane živjeti s njom, neka ne ostavlja muža.

14 Jer muž koji nije vjernik posvećen je svojom ženom i žena koja nije vjernica posvećena je bratom. Inače bi vaša djeca bila nečista,^b a sada su sveta.^c **15** Ali ako onaj tko nije vjernik želi otići,^d neka ode. Brat ili sestra u tom slučaju nisu vezani, jer Bog vas je pozvao da živite u miru.^e **16** Jer kako znaš, ženo, da nećeš spasiti muža?^f Ili kako znaš, mužu, da nećeš spasiti ženu?^g

17 Inače, neka svatko živi* onako kako mu je Jehova Bog dodijelio,^h kako ga je pozvao.ⁱ Tako određujem^j u svim skupštinama. **18** Je li tko pozvan kao obrezan?^k Neka ne prepravlja obrezanje. Je li tko pozvan kao neobrezan?^l Neka se ne obrezuje.^m **19** Obreznjeⁿ ne znači ništa i neobreznje^o ne znači ništa, nego je važno držati se Božjih zapovijedi.^p **20** Neka svatko ostane u onom stanju u kojem je bio pozvan.^r **21** Jesi li bio pozvan kao rob? Ne brini!^s Ali ako možeš postati slobodan, iskoristi priliku. **22** Jer svatko tko je u Gospodinu

r 1Ko 7:17; Ef 4:1; s Ga 3:28.

bio pozvan kao rob, oslobođen je i pripada Gospodinu.^a Isto tako, tko je bio pozvan kao slobodnjak,^b rob^c je Kristov. **23** Skupo ste kupljeni^d — ne budite više robovi^e ljudima! **24** Braćo, neka svatko ostane u zajedništvu s Bogom, u onom stanju u kojem je bio pozvan.^f

25 A za one koji nisu u braku* nemam zapovijed od Gospodina, nego iznosim svoje mišljenje^g kao onaj koji je dostojan povjerenja^h jer mu je Gospodin ukazao milosrđe.ⁱ **26** Stoga smatram da je zbog neprilika koje vladaju dobro čovjeku da ostane kao što jest.^j **27** Jesi li vezan za ženu?^k Ne traži razvod!^l Jesi li slobodan od žene? Ne traži ženu! **28** No ako i stupiš u brak, ne činiš grijeh.^m I ako onaj tko nije u braku* stupi u brak, ne čini grijeh. Ali takvi će imati tjelesnu nevolju.ⁿ A ja bih vas htio poštediti.

29 Ovo vam želim reći, braćo: malo je vremena preostalo.^o Odsada neka oni koji imaju žene budu kao da ih nemaju;^p **30** i koji plaču, kao da ne plaču; i koji se raduju, kao da se ne raduju; i koji kupuju, kao da ne posjeduju; **31** i koji koriste svijet,^r kao da ga ne koriste u potpunosti — jer mijenja se lice* ovoga svijeta.^s **32** A htio bih da budete bez briga.^t Neoženjeni se brine za Gospodinovo, kako da ugodi Gospodinu. **33** A oženjeni se

1Ko 7:22* Doslovno: "oslobođenik (libertin) je Gospodinov". **25*** Ili: "koji žive u djevičanstvu". **28*** Ili: "tko živi u djevičanstvu". **31*** Ili: "scena".

brine^a za svjetovno, kako da ugodi ženi,^b **34** pa je podijeljen. Isto tako, neudata žena i djeвица brine se za Gospodinovo,^c da bude sveta i tijelom i duhom. A udata se brine za svjetovno, kako da ugodi mužu.^d **35** A ovo govorim na korist vama samima, ne da vas sputavam,^e nego da vas potaknem da vaše ponašanje bude dolično^e te da neprestano i nesmetano služite Gospodinu.^f

36 No ako tko misli da ne može vladati svojim spolnim porivima*^g i da je za njega najbolje stupiti u brak, posebno ako više nije u cvijetu mladosti, neka učini što želi, ne griješi. Takvi neka stupe u brak.^h

37 Ali ako je tko u srcu odlučio sačuvati svoje djevičanstvo i nema potrebu stupiti u brak, nego ima vlast nad sobom i čvrsto je to odlučio u srcu, dobro čini.ⁱ **38** Dakle, tko je odlučio odreći se svojega djevičanstva i stupiti u brak, dobro čini,^j ali tko je odlučio sačuvati svoje djevičanstvo i ne stupiti u brak, još bolje čini.^k

39 Žena je vezana sve dok joj je muž živ.^l Ali ako joj muž umre,^m slobodna je udati se za koga hoće, ali samo u Gospodinu.ⁿ **40** Ali, po mom mišljenju, bit će sretnija ako ostane kao što jest.ⁿ A mislim da i ja imam Božjega duha.^o

8 A što se tiče hrane žrtvovane idolima,^p znamo da o tome svi imamo znanje.^r

1Ko 7:35* Doslovno: "ne da vam postavim zamku (omču)". **36*** Ili: "da se nedolično ponaša prema svom djevičanstvu". **39*** Doslovno: "zaspi".

7. poglavlje

- a Iv 8:36
- Flm 16
- b Ef 6:8
- c 1Pe 2:16
- d 1Ko 6:20
- He 9:12
- 1Pe 1:18
- e Ga 4:9
- Ga 5:1
- f 1Ko 7:26
- g 1Ko 7:12
- h 1Ti 1:12
- i 1Ti 1:16
- j 1Ko 7:17
- k Mt 19:6
- l Mt 2:16
- Ef 5:33
- m He 13:4
- n 1Mo 3:16
- o Mt 24:33
- Ri 13:11
- 1Pe 4:7
- p Lk 14:26
- r 1Iv 2:16
- s 2Ti 3:13
- t Lk 10:41

Desni stupac

- a Lk 14:20
- 1Ti 5:8
- b 1Ko 7:4
- c Lk 10:42
- 1Ti 5:5
- d Izr 31:12
- e 1Ko 6:12
- f Lk 10:40
- g Mt 19:12
- h 1Ko 7:28
- i Mt 19:11
- j He 13:4
- k 1Ko 7:32
- l Ri 7:2
- m 1Mo 24:3
- 5Mo 7:3
- 5Mo 7:4
- Ne 13:25
- 2Ko 6:14
- n 1Ko 7:26
- o 1So 4:8

8. poglavlje

- p Dj 15:20
- r Ri 14:14
- 1Ko 8:10

Ali znanje nadima, a ljubav izgrađuje.^a **2** Ako tko misli da što zna,^b još to ne zna onako kako bi trebao znati.^c **3** Ali ako tko ljubi Boga,^d njega Bog poznaje.^e

4 A što se tiče jedenja^f hrane žrtvovane idolima, znamo da idol zapravo nije ništa^g i da postoji samo jedan Bog.^h **5** Naime, iako ima onih koje se naziva "bogovima",ⁱ bilo na nebu^j bilo na zemlji,^k jer ima mnogo "bogova" i mnogo "gospodina",^{*1} **6** za nas postoji jedan Bog,^m Otac,ⁿ koji je sve stvorio i za kojega mi živimo,^o i jedan Gospodin,^{*p} Isus Krist,^r po kojemu je sve stvoreno^s i po kojemu mi živimo.

7 Ali to ne znaju svi.^t Neki, koji su dosad bili naviknuti na idole, jedu hranu kao da je žrtva idolima,^u te tako kaljaju svoju savjest, jer je slaba.^v **8** Ali hrana nas neće približiti Bogu^z — niti što gubimo ako ne jedemo, niti što dobivamo ako jedemo.^a **9** Ali pazite da ne bi možda to vaše pravo postalo kamen spoticanja slabima.^b **10** Jer ako tebe koji imaš znanje netko tko je slab vidi za stolom* u idol-skom hramu,[#] neće li se njegova savjest odvažiti da jede hranu žrtvovanu idolima?^c **11** Tako zbog tvojega znanja propada onaj tko je slab, tvoj brat za kojega je Krist umro.^d **12** A kad tako griješite protiv svoje braće i ranjate njihovu slabu savjest,^e griješite protiv

1Ko 8:5* Ili: "gospodara". **6*** Ili: "Gospodar". **10*** Doslovno: "da ležiš za stolom". Vidi bilješku za Mt 9:10. **10*** Usporedi Su 9:27.

8. poglavlje

- a 1Ko 8:13
1Ko 13:5
Ef 3:19
b Ga 6:3
c 1Ti 6:4
d 1Iv 4:8
e 2Mo 33:12
Na 1:7
f 1Ko 10:18
g 5Mo 32:21
2Kr 19:18
Iza 44:10
Jr 16:20
h 5Mo 6:4
5Mo 32:39
Ef 4:6
i Ps 82:1
Iv 10:35
j Ps 8:5
He 2:7
k Ps 82:6
l Ps 136:3
m 1Ti 2:5
n Ml 2:10
Mt 23:9
o Dj 17:28
Ri 11:36
p Ef 4:5
r Flp 2:11
s Iv 1:3
Kol 1:16
t Ri 14:14
1Ko 10:27
u 1Ko 10:28
v Ri 14:23
z Ri 14:17
a He 13:9
b Ri 14:13
Ri 14:20
c Ot 2:14
d Mt 20:28
Ri 14:15
e 1Ko 10:29

Desni stupac

- a Ri 14:15
b Mt 18:6
Ri 14:21
2Ko 11:29

9. poglavlje

- c Ga 5:1
d 2Ko 12:12
1Ti 2:7
e Dj 9:5
1Ko 15:8
f 2Ko 3:2
g 1Ko 4:3
h Lk 10:8
i Mt 19:11
j Mt 13:55
Ga 1:19
k Mt 8:14
Iv 1:42
l Dj 13:2
m Dj 18:3
2So 3:8
n 5Mo 20:6
Izr 27:18
o 5Mo 32:14
1Pe 5:2
p Ri 3:5
r Ps 19:7
s 5Mo 25:4
1Ti 5:18
t Ri 15:4
1Ko 10:11
u 2Ti 2:6
v 1Ko 2:13
Ga 1:11

Krista. **13** Zato ako hrana navodi mojega brata na spoticanje,^a neću više nikad jesti mesa, da se moj brat zbog mene ne spotakne.^b

9 Nisam li ja slobodan?^c Nisam sam li apostol?^d Nisam li vidio Isusa, Gospodina našega?^e Niste li vi moje djelo u Gospodinu? **2** Ako drugi- ma nisam apostol, vama svakako jesam, jer ste vi pečat koji potvrđuje^f moje apostolstvo u Gospodinu.

3 Ovo je moja obrana pred onima koji me optužuju:^g **4** Zar nemamo pravo jesti^h i piti? **5** Zar nemamo pravo voditi sa sobom ženu vjernicu,ⁱ kao i drugi apostoli i Gospodinova braća^j i Kefa?^k **6** Ili se samo Barnaba^l i ja moramo uzdržavati vlastitim radom?^m **7** Koji to vojnik služi o svojem trošku? Tko sadi vinograd, a ne jede rod njegov?ⁿ Ili tko pase stado, a ne pije mlijeka što ga daje stado?^o

8 Govorim li ovo po ljudskim mjerilima?^p Ne kaže li to i Zakon?^r **9** Jer u Mojsijevu je zakonu napisano: "Ne zavezuje usta biku koji vrši žito."^s Zar je Bogu stalo do bikova? **10** Ili to kaže upravo radi nas? Doista, radi nas je to napisano,^t jer tko ore, treba orati u nadi, i tko vrši žito, treba ga vršiti u nadi da će dobiti svoj dio.^u

11 Ako smo mi vama sijali duhovna dobra,^v je li previše ako požanjemo vaša tjelesna dobra?^z **12** Ako drugi imaju pravo na dio vaših dobara,^a nemamo li mi još više

prava na to? Ali nismo se poslužili tim pravom,^a nego sve podnosimo, da ne bismo postavili kakvu zapreku dobroj vijesti^b o Kristu. **13** Ne znate li da oni koji vrše svetu službu jedu^c hranu što dolazi iz hrama i da oni koji služe^d kod žrtvenika dijele žrtvu sa žrtvenikom? **14** Tako je i Gospodin odredio^e da oni koji objavljuju dobru vijest žive od dobre vijesti.^f

15 Ali ja se ničim od toga nisam koristio.^g I ovo nisam napisao da bi se tako postupilo prema meni, jer bolje bi bilo da umrem nego... Nitko ne može obezvrijediti ono čime se mogu pohvaliti!^h **16** A ako objavljujem dobru vijest,ⁱ to nije razlog da se hvalim, jer to mi je dužnost.^j Doista, teško^k meni ako ne objavljujem dobru vijest! **17** Ako to činim dragovoljno,^l imam nagradu,^m a ako to činim preko volje, ipak mi je povjeren zadatak.ⁿ **18** Što mi je dakle nagrada? Da propovijedajući prenosim besplatno dobru vijest,^o ne zloupotrebljavajući pravo koje imam kao propovjednik dobre vijesti.

19 Jer premda sam slobodan od svih, samoga sebe učinio sam robom^p svima da ih što više pridobijem.^r **20** I tako sam Židovima bio kao Židov,^s da pridobijem Židove. Onima pod zakonom bio sam kao pod zakonom^t — premda ja nisam pod zakonom^u — da pridobijem one pod zakonom. **21** Onima bez zakona^v bio sam kao bez zakona^z — premda nisam bez zakona Božjega, nego sam pod zakonom^a Kristovim^b

9. poglavlje

- a Dj 20:34
- b 2Ko 6:3
- c 3Mo 6:16
- 4Mo 18:31
- 5Mo 18:1
- d 1Ko 7:35
- e Mt 10:10
- Lk 10:7
- f Ri 15:27
- Ga 6:6
- 1So 2:9
- He 13:16
- g Dj 18:3
- Dj 20:34
- 1Ko 4:12
- 2So 3:8
- h 2Ko 11:10
- i Ot 22:17
- j Jr 20:9
- Lk 17:10
- k Eze 3:18
- l 1Pe 5:2
- m 1Ko 3:14
- n Ga 2:7
- Ef 3:2
- Kol 1:25
- o 2Ko 11:7
- p Ga 5:13
- r 1Pe 3:1
- s Dj 16:3
- Dj 18:18
- t Dj 21:24
- Dj 21:26
- u Ri 6:14
- v Ri 2:12
- z Ga 2:3
- a Iv 13:34
- Ga 6:2
- b 1Ko 7:22

Desni stupac

- a Ri 14:1
- Ri 15:1
- 2Ko 11:29
- b Ga 3:28
- c Dj 19:26
- 1So 2:8
- d Ga 5:7
- e Flp 3:14
- Kol 2:18
- f Ga 2:2
- Flp 2:16
- g Mt 10:22
- Mt 24:13
- 2Ti 4:8
- h 2Pe 1:6
- i 2Ti 2:5
- j Jk 1:12
- k He 12:1
- l 1Ko 14:9
- m Ri 8:13
- Kol 3:5
- n 2Ko 13:6

10. poglavlje

- o 2Mo 13:21
- p 2Mo 14:22
- r He 3:5
- s 2Mo 16:15
- t 2Mo 17:6
- Ps 78:15
- u 4Mo 20:11
- v Mt 16:18
- 1Pe 2:4
- z Iv 4:10
- Iv 4:25
- a 4Mo 14:16
- Eze 20:15
- Jd 5

1. KORINĆANIMA 9:13-10:7

— da pridobijem one bez zakona. **22** Slabima sam bio slab, da pridobijem slabe.^a Svima^{*b} sam bio sve, da na svaki mogući način neke spasim. **23** A sve činim zbog dobre vijesti, da bih je propovijedao drugima.^c

24 Ne znate li da u trci svi trkači trče,^d ali samo jedan dobiva nagradu?^e Zato trčite^f tako da je osvojite!^g

25 A svaki se natjecatelj svladava u svemu.^h Oni to čine da bi dobili raspadljivi vijenac,^h a mi neraspadljivi.^j **26** Stoga ja ne trčim^k besciljno i ne udaram šakom kao da mlatim zrak,^l **27** nego tučem svoje tijelo^m i držim ga u pokornosti kao roba, da sâm ne budem odbačenⁿ nakon što sam propovijedao drugima.

10 A ne želim, braćo, da budete u neznanju o ovome: naši su praoci svi bili pod oblakom^o i svi su prošli kroz more^p **2** i svi su se krstili u Mojsija^r kad su pod oblakom prošli kroz more **3** i svi su jeli istu duhovnu hranu^s **4** i svi su pili isto duhovno piće.^t Jer pili su iz duhovne stijene^u koja ih je pratila, a ta je stijena^v predstavljala* Krista.^z **5** Ali većina njih nije bila po volji Bogu^a — naime, pobijeni su u pustinji.^b

6 A to se dogodilo nama za primjer, da ne žudimo za zlom,^c kao što su oni žudjeli. **7** I ne budite idolopoklonici,

b 4Mo 14:29; He 3:17; c 4Mo 11:34; Ps 106:14.

1Ko 9:22* Ili: "Svim vrstama ljudi". **25*** Ili: "krunu". **10:4*** Ili: "ta je stijena bila Krist". Vidi bilješku za Mt 26:26.

kao neki od njih,^a kao što je pisano: "Narod je sjeo da jede i pije, pa su ustali da se zabavljaju."^b **8** I nemojmo činiti blud, kao što su neki od njih počini-tili blud,^c pa ih je u jednom danu palo dvadeset i tri tisuće.^d **9** I ne iskušavajmo Jehovu,^e kao što su ga neki od njih iskušavali,^f pa su izginuli od zmija.^g **10** I ne gundajte, kao što su neki od njih gundali,^h pa su izginuli od pogubite-lja.ⁱ **11** A sve im se to događalo za primjer i napisano je za upozorenje nama,^j koji živimo na kraju ovoga poretka.^{*k}

12 Dakle, tko misli da stoji, neka pazi da ne padne!^l **13** Nije vas zadesilo drugo iskušenje osim onoga koje je uobičajeno za ljude.^m Ali Bog je vjeranⁿ i neće dopustiti da budete iskušani više nego što možete podnijeti,^o nego će stvoriti izlaz^p kad dođe iskušanje, da možete izdržati.

14 Zato, ljubljeni moji, bježite^r od idolopoklonstva!^s **15** Govorim vam kao razboritima.^t Sami prosudite što govorim. **16** Zar čaša^u zahvalnosti za koju zahvaljujemo* ne predstavlja zajedništvo u krvi Kristovoj? Zar kruh koji lomimo^v ne predstavlja zajedništvo u tijelu Kristovu?^z **17** Budući da je jedan kruh, mi smo jedno tijelo,^a iako nas je mnogo,^b jer svi jedemo taj jedan kruh.^c

18 Pogledajte tjelesni Izrael!^d Zar oni koji jedu žrtve ne

1Ko 10:11* Doslovno: "nama, na koje su došli krajevi vjekova". Vidi bilješku za Mt 12:32. **16*** Doslovno: "čaša blagoslova koju blagoslivljamo".

10. poglavlje

- a 2Mo 32:4
- b 2Mo 32:6
- c 4Mo 25:1
- d 2Pe 2:2
- e 4Mo 25:9
- f 5Mo 6:16
- g 4Mo 21:5
- h 4Mo 21:6
- i 4Mo 14:2
- j 2Mo 23:21
- k 4Mo 14:37
- l Ri 15:4
- m He 9:26
- n 1Pe 4:7
- o Izr 28:14
- p Lk 22:34
- q Ri 11:20
- r Ga 6:1
- s 1Pe 5:9
- t 1So 5:24
- u 2So 3:3
- v Lk 22:32
- w 2Pe 2:9
- x 1Sa 30:6
- y Iza 40:29
- z Dj 27:44
- aa Flp 4:13
- ab 2Ko 6:17
- ac 5Mo 4:25
- ad Kol 3:5
- ae 11v 5:21
- af 1Ko 14:20
- ag Mt 26:27
- ah Lk 22:17
- ai Mt 26:26
- aj Lk 22:19
- ak 1Ko 14:21
- al Ef 4:4
- am Ri 12:5
- an 1Ko 12:25
- ao Iv 6:33
- ap Iv 6:35
- aq Ri 9:8

Desni stupac

- a 3Mo 7:15
- b 1Ko 8:4
- c 5Mo 32:17
- d Ps 106:37
- e Jd 6
- f Ps 116:13
- g Eze 41:22
- h Mi 1:12
- i 2Mo 34:14
- j 5Mo 32:21
- k Job 9:4
- l 1Ko 6:12
- m J Ri 6:14
- n k Ri 14:19
- o Ri 15:2
- p 1Ko 10:33
- q 1Ko 13:5
- r Flp 2:21
- s Flp 2:4
- t 1Ti 4:4
- u Ri 14:22
- v 2Mo 19:5
- w 5Mo 10:14
- x Ps 24:1
- y Lk 10:8
- z 1Ko 8:7
- aa 1Ko 8:10
- ab Ri 14:16
- ac 1Ko 8:12
- ad Ri 14:6
- ae 1Ti 4:3
- af Mt 5:16
- ag Kol 3:17
- ah 1Pe 4:11
- ai Ri 14:13
- aj 1Ko 8:13
- ak 2Ko 6:3

dijele te žrtve sa žrtvenikom?^a

19 Što dakle hoću reći? Da ono što je žrtvovano idolu znači nešto ili da idol znači nešto?^b

20 Ne, nego kažem da ono što neznabošci žrtvuju, demonima žrtvuju,^c a ne Bogu. A ja ne želim da vi imate išta zajedničko s demonima.^d **21** Ne možete piti čašu Jehovinu^e i čašu demonsku. Ne možete jesti sa "stola Jehovina"^f i sa stola demonskoga. **22** Ili "zar izazivamo ljubomoru Jehovinu"?^g Zar smo jači od njega?^h

23 Sve je dopušteno, ali nije sve korisno.ⁱ Sve je dopušteno,^j ali sve ne izgrađuje.^k

24 Neka nitko ne gleda svoju korist,^l nego korist drugoga.^m

25 Jedite sve meso što se prodaje na tržniciⁿ i ništa ne ispitujte radi savjesti.^o **26** Jer "Jehovi^p pripada zemlja i sve što je na njoj".^r **27** Pozove li

vas koji nevjernik i želite se odazvati, jedite sve što se stavi pred vas,^s ništa ne ispitujući radi savjesti.^t **28** Ali ako vam tko kaže: "Ovo je bilo žrtvovano", ne jedite radi onoga koji vas je upozorio i radi savjesti.^u **29** Pritom ne mislim na tvoju savjest, nego na savjest onoga drugoga. Jer zašto da moju slobodu sudi tuđa savjest?^v **30** Ako jedem i pritom zahvaljujem Bogu, zašto da se o meni loše govori zbog onoga za što zahvaljujem Bogu?^z

31 Dakle, bilo da jedete, bilo da pijete, bilo da što drugo činite, sve na slavu Božju činite!^a **32** Ne budite na spoticanje^b ni Židovima ni Grcima ni skupštini Božjoj, **33** kao što

i ja svima ugadam u svemu,^a ne gledajući svoju korist,^b nego korist mnogih, kako bi bili spašeni.^c

11 Ugledajte se na mene, kao što sam se i ja ugledao na* Krista!^d

2 Pohvaljujem vas što u svemu mislite na mene i držite se predaja^e kako sam vam ih prenio. **3** Ali želim da znate da je svakome muškarcu glava Krist,^f a ženi je glava muškarac,^g a Kristu je glava Bog.^h **4** Svaki muškarac koji se moli ili proriče pokrivene glave sramoti glavu svoju.ⁱ **5** A svaka žena koja se moli ili proriče^j nepokrivene glave sramoti glavu svoju,^k jer je to isto kao da joj je glava obrijana.^{*1} **6** Jer ako se žena ne pokriva, neka odreže kosu. No ako je za ženu sramota odrezati kosu ili obrijati se,^m neka se pokriva.ⁿ

7 A muškarac ne treba pokrivati glavu, jer je Božja slika^o i slava,^p a žena je muškarcu slava.^r **8** Jer nije muškarac nastao od žene, nego žena od muškarca.^s **9** I nije muškarac stvoren radi žene, nego žena radi muškarca.^t **10** Zato, a i zbog anđela,^u žena treba na glavi imati znak podložnosti.^v

11 Ipak, u Gospodinu niti žena postoji bez muškarca, niti muškarac bez žene.^z **12** Jer kao što je žena nastala od muškarca,^a tako je i muškarac rođen od žene,^b a sve potječe od Boga.^c **13** Sami prosudite: Dolikuje li ženi da se

1Ko 11:1* Ili: "Oponašajte mene kao što i ja oponašam". **5*** Brijanje glave bila je kazna za blud ili preljub.

10. poglavlje

a 1Ko 9:22
b Ri 15:2
Flp 2:4
c 1So 2:16

11. poglavlje

d Flp 3:17
2So 3:9
e 1Ko 4:17
2So 2:15
2So 3:6
f Ri 14:9
Ef 4:15
Kol 2:10
g 1Mo 3:16
Ef 5:23
1Pe 3:1
h 1Ko 15:27
1Ko 15:28
i Ef 4:15
j Jl 2:28
Dj 21:9
k Ef 5:23
l Jf 7:29
1Ko 11:15
m 5Mo 21:12
n 1Mo 24:65
o 1Mo 1:27
Jk 3:9
p Ri 3:23
r 1Mo 2:23
s 1Mo 2:22
t 1Mo 2:18
u Pr 5:6
1Ko 4:9
v 1Mo 24:65
z 1Mo 2:24
a 1Mo 2:21
b 1Mo 3:16
Job 14:1
c 2Ko 5:18

Desni stupac

a Pj 7:5
b 1Ti 6:4
c Ri 2:8
d 1Ko 11:22
e 1Ko 1:10
1Ko 3:3
f Dj 20:30
1Ko 1:12
Ga 5:20
1Ti 4:1
2Pe 2:1
g 5Mo 13:3
Lk 2:35
1Iv 2:19
h Lk 22:19
i 1Ko 11:34
j Jk 2:5
k Mt 26:20
Lk 22:14
l Mt 26:26
Mk 14:22
m Ri 7:4
Ri 12:5
1Ko 10:17
1Ko 12:27
Ef 4:12
n Lk 22:19
o Mt 26:27
Mk 14:23
1Ko 10:16

nepokrivene glave moli Bogu? **14** Ne uči li vas i sama priroda da je muškarcu na sramotu ako ima dugu kosu, **15** a da je ženi na čast ako ima dugu kosu?^a Jer kosa joj je dana umjesto pokrivala. **16** A ako se tko želi prepirati^b oko toga i nametati neki drugi običaj,^c mi drugog običaja nemamo, a niti ga imaju skupštine Božje.

17 Dajući vam te upute, ne mogu vas pohvaliti za to što vaši sastanci nisu na korist, nego na štetu.^d **18** Prije svega, čujem, a vjerujem da je nešto od toga i istina, da među vama nastaju podjele^e kad se sastanete kao skupština. **19** Jer treba biti i sljedbi^f među vama, da se pokaže tko je prokušán među vama.^g

20 Dakle, kad se sastanete zajedno, zbog vašeg ponašanja nije moguće jesti Gospodinovu večeru^h onako kako dolikuje. **21** Jer kad dođe vrijeme da je jedete, svaki najprije jede svoju večeru, pa jedan gladije, a drugi se opija. **22** Zar ne možete kod kuće jesti i piti?ⁱ Ili prezirete skupštinu Božju i posramljujete one koji nemaju?^j Što da vam kažem? Da vas pohvalim? Za to vas ne pohvaljujem.

23 Jer ja sam od Gospodina primio ono što sam vam predao: Gospodin Isus je one noći^k kad je bio izdan uzeo kruh **24** te ga, zahvalivši Bogu, razlomio^l i rekao: "Ovo predstavlja* tijelo mojem^m koje se predaje za vas. Činite ovo meni na spomen!"ⁿ **25** Tako je uzeo i čašu^o nakon što je

1Ko 11:24* Vidi bilješku za Mt 26:26.

večerao te rekao: “Ova čaša predstavlja novi savez^a na temelju moje krvi.^b Činite ovo, kad god je pijete, meni na spomen!”^c **26** Jer kad god^d jedete ovaj kruh i pijete ovu čašu, smrt^e Gospodinovu objavljujete, dok on ne dođe.^f

27 Stoga, tko god nedostojno jede kruh ili pije čašu Gospodinovu, ogriješit^g će se o Gospodinovo tijelo i krv.^h **28** Neka dakle najprije svatko sam sebe ispita je li dostojan,ⁱ pa onda neka jede od kruha i pije iz čaše. **29** Jer tko jede i pije, osudu^j sebi jede i pije ako ne raspoznaje u tome tijelo Kristovo. **30** Zato su mnogi među vama slabi i bolesni, a dosta ih je i umrlo.^{*k} **31** Ali kad bismo raspoznali kakvi smo, ne bi nam se sudilo.^l **32** A kad nam Jehova sudi,^m on nas odgaja,^{*n} da ne budemo osuđeni^o sa svijetom.^p **33** Zato, braćo moja, kad se sastanete da jedete tu večeru,^r pričekajte jedni druge. **34** Ako je tko gladan, neka jede kod kuće,^s da vaši sastanci ne budu na osudu.^t A ostalo ću urediti kada dođem.

12 A što se tiče darova koje daje duh,^u braćo, ne želim da budete u neznanju. **2** Znaete da ste, dok ste bili neznaščici,^v na razne načine bili zavodeni da štujete te nijeme^z idole.^a **3** Zato želim da znate da nitko tko govori Božjim duhom ne kaže: “Isus je proklet!”^b I nitko ne može reći: “Isus je Gospodin!” osim po svetom duhu.^c

1Ko 11:30* Doslovno: “zaspalo”. **32*** Vi-di bilješku za He 12:5.

11. poglavlje

- a Jr 31:31
- He 8:8
- He 9:15
- b Lk 22:20
- He 9:14
- He 12:24
- 1Pe 1:2
- 1Pe 1:19
- c 2Mo 12:14
- Ps 119:24
- Ps 119:144
- d He 9:25
- e Ef 1:7
- He 9:15
- f 1So 4:17
- g Mk 3:29
- h He 10:29
- i 2Ko 13:5
- j Ri 2:2
- k Ef 5:14
- 1So 5:6
- l Ot 3:3
- m 2Ko 5:10
- n 1Zr 3:11
- He 12:5
- o 2Pe 2:20
- p 2Pe 3:7
- r Mt 26:26
- s 1Ko 11:22
- t 1Ko 11:29

12. poglavlje

- u 1Ko 14:1
- 1Ko 14:37
- v Ef 2:12
- z Ps 115:5
- Hb 2:18
- a 1Ko 8:4
- Ga 4:8
- 1So 1:9
- 1Pe 4:3
- b Mk 9:39
- 1Iv 4:3
- c Mt 16:17
- 1Iv 4:2

Desni stupac

- a He 2:4
- 1Pe 4:10
- b Ef 4:4
- c Ri 12:7
- Ef 4:11
- d Ef 4:5
- e Dj 2:43
- f Ef 4:6
- g 1Pe 4:11
- h 1Ko 14:26
- Ef 4:7
- i Ef 1:17
- j 1Ko 14:6
- 2Ko 8:7
- k 1Ko 13:2
- 2Ko 4:13
- l Dj 3:7
- Dj 28:9
- m He 2:4
- n Ri 12:6
- o 1Ko 14:29
- p 1Iv 4:1
- r Dj 10:46
- 1Ko 14:18
- s 1Ko 14:26
- t 1Ko 12:6
- u Ri 12:3
- 1Ko 7:7
- Ef 4:7
- v He 2:4
- Ri 12:5
- a Ri 7:4
- 1Ko 10:16
- Ef 4:12

4 Različiti su darovi,^a ali je isti duh.^b **5** I različite su službe,^c ali je isti Gospodin.^d **6** I različita su djelovanja,^e ali je isti Bog^f koji na različite načine djeluje u svima.^g **7** A duh se očituje u svakome za korisnu svrhu.^h **8** Naime, jednome je po duhu dana riječ mudrosti,ⁱ drugome riječ znanja^j po tom istom duhu, **9** drugome vjera^k po tom istom duhu, drugome dar liječenja^l po tom jednom duhu, **10** drugome pak vršenje silnih djela,^{*m} drugome proricanje,ⁿ drugome sposobnost razlikovanja^o nadahnutih objava,^p drugome različiti jezici,^r a drugome tumačenje^s jezika. **11** Ali sve to čini jedan te isti duh,^t dijeleći te darove^u svakome pojedincu po svojoj volji.^v

12 Jer kao što je tijelo jedno, a ima mnogo udova, i svi udovi tog tijela, iako ih je mnogo, čine jedno tijelo^z — tako je i Krist.^a **13** Doista, jednim duhom svi smo kršteni^b da budemo jedno tijelo — bili Židovi ili Grci, bili robovi ili slobodni — i svi smo jednim duhom napojeni.^c

14 Jer tijelo se ne sastoji od jednog uda, nego od mnogih.^d **15** Ako noga kaže: “Nisam ruka, i zato nisam dio tijela”, ne znači da zbog toga nije dio tijela.^e **16** I ako uho kaže: “Nisam oko, i zato nisam dio tijela”, ne znači da zbog toga nije dio tijela.^f **17** Kad bi cijelo tijelo bilo oko, gdje bi bio

b Ef 4:5; **c** Iv 4:14; **Iv** 7:37; **Ot** 22:17; **d** Ef 4:16; **e** Ef 4:25; **f** Ef 5:30.

1Ko 12:10* Ili: “vršenje čuda”.

sluh? Kad bi sve bilo sluh, gdje bi bio njuh? **18** A ovako, Bog je rasporedio udove u tijelu, svaki od njih, kako je htio.^a

19 Kad bi svi bili isti ud,^b gdje bi bilo tijelo? **20** A ovako, mnogo je udova,^c ali jedno je tijelo. **21** Oko ne može reći ruci: "Ne trebam te", ili pak glava nogama: "Ne trebam vas." **22** Naprotiv, oni udovi koji izgledaju slabiji zapravo su neophodni.^d **23** I udove koje smatramo manje časni- ma okružujemo većom čašću.^e I tako s našim nedoličnim udovima doličnije postupamo, **24** dok naši dolični udovi to ne trebaju. Ali Bog je sastavio ti- jelo, ukazavši veću čast on- ome udu koji je nema, **25** da ne bude podjele u tijelu, nego da se udovi jednako brinu jed- ni za druge.^f **26** I ako jedan ud trpi, svi udovi trpe^g s njim. A ako se neki ud slavi,^h svi se udovi raduju s njim.ⁱ

27 Vi ste tijelo Kristovo, a pojedinačno ste udovi.^j **28** A Bog je u skupštini postavio razne pojedince:^k prvo aposto- le,^l drugo proroke,^m treće učitelje,ⁿ onda one koji čine silna djela,^o onda one koji imaju dar liječenja,^p one koji pomažu,^r one koji su sposobni uprav- ljati^s i one koji govore različite jezike.^t **29** Zar su svi aposto- li? Zar su svi proroci? Zar su svi učitelji? Zar svi čine sil- na djela? **30** Zar svi imaju dar liječenja? Zar svi govore drugim jezicima?^u Zar svi pre- vode?^v **31** Gorljivo se trudite dobiti veće darove!^z A pokazat ću vam još uzvišeniji put.^a

1Ko 12:28* Ili: "onda čuda".

12. poglavlje

- a Izr 20:12
1Ko 13:38
- b Ri 12:4
1Ko 12:14
- c 1Ko 12:14
- d Pr 9:15
Ri 9:23
1Ko 1:26
- e 1Mo 3:7
1Mo 3:21
- f Ri 12:10
Ef 4:25
- g Ga 6:2
He 13:3
1Pe 5:9
- h Ri 8:17
- i Ri 12:15
1Pe 3:8
1Pe 4:13
- j Ri 12:5
Ef 1:23
Kol 1:24
- k 1Ko 12:18
i Ef 2:20
- m Dj 13:1
n Ef 4:11
- o Ga 3:5
- p Dj 5:16
- r Dj 18:27
- s Ri 12:8
1Ko 3:10
He 13:17
- t Dj 2:6
- u 1Ko 14:4
- v 1Ko 14:5
- z 1Ko 14:1
- a 1Ko 13:8

Desni stupac

13. poglavlje

- a 1Ko 14:18
- b 2Sa 6:5
- c Mt 7:22
1Ko 14:3
Ot 19:10
- d 1Ko 4:1
Ef 1:9
- e 1Ko 12:8
- f Mt 17:20
Lk 17:6
- g 1Iv 4:20
- h Mt 6:2
- i Ri 5:7
- j 2Ko 9:7
- k Ri 5:5
Ri 13:10
1Iv 4:8
- l 1So 5:14
2Pe 3:15
- m Ef 4:32
- n 2Ko 12:20
Ga 5:26
- o Izr 27:1
- p Kol 2:18
1Pe 5:5
- r Ri 13:13
1Ko 14:40
- s 1Ko 10:24
Flp 2:4
- t Mt 5:39
Jk 1:19
- u Ef 4:32
Kol 3:13
- v Ri 12:9
- z 2Ko 13:8
- a 1Pe 4:8
- b Dj 17:11
- c Ri 8:25
Ri 12:12
- d 1Ko 10:13
1So 1:3
- e 1Iv 4:8

13 Kad bih govorio jezike^a ljudske i andeoske, a lju- bavi ne bih imao, bio bih mjed što ječi ili činela što zveči.^b **2** Kad bih imao dar prorica- nja^c i kad bih znao sve svete tajne^d i imao sve znanje^e i kad bih imao svu vjeru, tako da bih mogao i gore premještati,^f a ljubavi ne bih imao, bio bih ni- šta.^g **3** I kad bih razdao sav svoj imetak kako bih nahra- nio druge^h i kad bih na smrt predao tijelo svoje,ⁱ da bih se hvalio, a ljubavi ne bih imao,^j ništa mi ne bi koristilo.

4 Ljubav^{*k} je dugotrpjiva^l i dobrostiva.^m Ljubav nije zavid- na,ⁿ ne hvali se,^o ne uzvisu- je se,^p **5** ne ponaša se nedo- lično,^r ne gleda svoju korist,^s nije razdražljiva,^t ne pamti zlo.^u **6** Ne raduje se neprav- di,^v a raduje se istini.^z **7** Sve podnosi,^a sve vjeruje,^b svemu se nada,^c sve trpi.^d

8 Ljubav nikada ne pre- staje.^{*e} A darovi proricanja će nestati, jezici će prestati, zna- nje će nestati.^f **9** Jer naše je znanje djelomično^g i na- še je proricanje djelomično.^h **10** A kada dođe ono koje je potpuno,ⁱ nestat će ono koje je djelomično. **11** Kad sam bio dijete, govorio sam kao dije- te, razmišljao kao dijete, rasu- đivao kao dijete. A kad sam postao čovjek,^j odbacio sam ono što je djetinje. **12** Jer sada vidimo odraz u ogleda- lu koje ne daje jasnu sliku,^{*k}

f 1Ko 12:31; g Izr 4:18; h 2Pe 1:19; i Da 12:4; Iv 1:51; j Ef 4:13; He 6:1; k He 2:8.

1Ko 13:4* Grčki: *agápe*. **4*** Ili: "lju- bomorna". **8*** Ili: "ne blijedi". **12*** Ili: "u metalnom ogledalu".

a tada ćemo vidjeti licem u lice.^a Sada je moje znanje djelomično, a tada će moje znanje biti potpuno,^{*} kao što je potpuno Božje znanje o meni.^b **13** A sada ostaje ovo troje: vjera, nada i ljubav. Ali najvažija je od njih ljubav.^c

14 Dajte sve od sebe u pokazivanju ljubavi, ali usto se gorljivo trudite dobiti darove duha,^d a osobito dar proricanja!^e **2** Jer tko govori drugim jezikom, ne govori ljudima, nego Bogu, jer ga nitko ne razumije,^f iako po duhu govori svete tajne.^g **3** A tko proriče, svojim govorom izgrađuje,^h hrabri i tješi ljude. **4** Tko govori drugim jezikom, izgrađuje sebe, a tko proriče, izgrađuje skupštinu. **5** A želio bih da vi svi govorite drugim jezicima,ⁱ ali još bih više želio da proričete.^j Jer ako onaj tko govori drugim jezikima to ne prevodi kako bi se skupština izgrađivala, onaj tko proriče veći je od njega.^k **6** A sada, braćo, kad bih došao k vama govoreći drugim jezicima, kakvu biste korist imali od mene ako vam ne bih govorio pomoću nebeskih objava^l ili znanja^m ili proročanstva ili pouke?

7 Naime, ako neživi predmeti koji proizvode zvukⁿ — frula ili harfa — ne daju jasne tonove, kako će se znati što se svira na fruli ili na harfi? **8** Jer ako truba oglasi nejasan poziv, tko će se spremati za boj?^o **9** Tako i vi,

1Ko 13:12* "Znanje (...) potpuno" (grčki: *epiginósko*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

13. poglavlje

- a Mt 5:8
1Iv 3:2
Ot 22:4
b 2Ko 5:10
He 4:13
c Mt 22:37
Ri 13:10

14. poglavlje

- d 1Ko 12:1
e Ri 12:6
1So 5:20
f 1Ko 14:5
g 1Ko 13:2
h 2Ko 10:8
i 1Ko 12:30
j Jl 2:28
Dj 2:17
Dj 21:9
k 1Ko 12:10
l Ga 1:12
Ga 2:2
m 1Ko 12:8
2Ko 11:6
n Job 21:12
o 4Mo 10:9
Job 39:25

Desni stupac

- a 1Ko 14:19
b 1Ko 9:26
c 2Kr 18:26
d 1Ko 12:1
1Ko 12:7
e 1Ko 14:4
1Ko 14:26
f 1Ko 12:10
1Ko 14:5
g 1Ko 14:2
h Kol 3:16
i Ps 47:7
j 2Ko 1:20
k 1Ko 14:26
l 1Ko 14:6
m 1Ko 14:4
n Ps 119:99
Ef 4:14
He 5:13
o Jr 4:22
Ri 16:19
p Flp 3:15
He 5:14
1Pe 2:2

ako jezikom ne govorite razumljive riječi,^a kako će se razumjeti što govorite? Govorit ćete u vjetar.^b **10** Na svijetu ima toliko različitih jezika, a nijedan nije bez značenja. **11** Ako, dakle, ne razumijem značenje izgovorenih riječi, bit ću tudinac^c onome tko govori, a onaj tko govori bit će meni tudinac. **12** Tako i vi, budući da silno čeznete za darovima duha,^d nastojte njima obilovati radi izgrađivanja skupštine.^e

13 Stoga neka se onaj tko govori drugim jezikom moli da to može prevoditi.^f **14** Jer ako se molim na drugom jeziku, moli se dar duha koji sam dobio,^g ali moj um ne sudjeluje u tome. **15** Što dakle učiniti? Molit ću se darom duha, ali molit ću se i umom. Pjevat ću hvalospjeve^h darom duha, ali pjevat ću ih i umom.ⁱ **16** Jer ako hvališ Boga darom duha, kako će nepućen čovjek reći "amen"^j na tvoju zahvalu Bogu, kad ne zna što govoriš? **17** Ti dođuše dobro zahvaljuješ Bogu, ali drugi se time ne izgrađuje.^k **18** Zahvalan sam Bogu što govorim više jezika nego svi vi.^l **19** Ali u skupštini bih radije rekao pet razumljivih riječi,^{*} da i druge poučim, nego deset tisuća riječi drugim jezikom.^m

20 Braćo, ne budite djeca po razboritosti,ⁿ nego budite mala djeca po zlu,^o a po razboritosti budite odrasli.^p **21** U Zakonu je napisano:

1Ko 14:16* Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **19*** Doslovno: "rekao pet riječi svojim umom".

“Jezicima tuđinaca i usnama stranaca^a govorit ću narodu ovome,^b ali ni tada me neće poslušati”, kaže Jehova.”^c

22 Dakle, jezici^d nisu znak za vjernike, nego za nevjernike,^e a proricanje nije za nevjernike, nego za vjernike.^f

23 Stoga, ako se cijela skupština sastane zajedno i svi govore drugim jezicima,^g a uđu neupućeni ili nevjernici, neće li reći da ste ludi? **24** Ali ako svi proričete, a uđe koji nevjernik ili neupućen, riječi svih vas na njega djeluju kao ukor^h i navode ga da prosudi sebe. **25** I očituju se tajne njegova srca,ⁱ te će pasti ničice i pokloniti se Bogu,* priznajući: “Doista je Bog među vama!”^j

26 Što dakle učiniti, braćo? Kad se okupite, netko iznosi psalam, netko poučava, netko iznosi nebesku objavu koju je dobio, netko govori stranim jezikom, netko tumači što je rečeno.^k Neka sve bude za izgrađivanje.^l **27** I ako neki govore drugim jezikom, neka to čine najviše dvojica ili trojica, i to po redu, a netko neka prevodi.^m **28** A ako nema prevoditelja, neka šute u skupštini, neka govore sebiⁿ i Bogu. **29** I neka govore dva ili tri proroka,^o a drugi neka razmišljaju o značenju.^p **30** Ali ako netko drugi tko ondje sjedi dobije objavu,^r prvi neka šuti. **31** Jer jedan po jedan svi možete proricati,^s da svi uče i da svi budu ohrabreni.^t **32** Naime, proroci tre-

1Ko 14:25* Ili: “štovati (obožavati) Boga”.

baju upravljati proročkim darovima duha. **33** Jer Bog nije Bog nereda,^a nego mira.^b

Kao i u svim skupštinama svetih, **34** žene neka šute^c u skupštinama, jer im nije dopušteno govoriti. Neka budu podložne,^d kao što i Zakon^e kaže. **35** A ako žele što naučiti, neka kod kuće pitaju svoje muževe, jer nije dolično^f da žena govori u skupštini.

36 Pa zar je riječ Božja od vas izašla?^g Zar je doprla samo do vas?

37 Ako tko smatra da je prorok ili da je obdaren duhom, neka prizna ovo što vam pišem, jer je to Gospodinova zapovijed.^h **38** No ako to netko ne želi razumjeti, neka ne razumije. **39** Stoga se, braćo moja, gorljivo trudite proricatiⁱ i ne zabranjujte da se govori drugim jezicima.^j **40** A sve neka bude dolično i onako kako je red.^k

15 Podsjećam vas, braćo, na dobru vijest^l koju sam vam objavio,^m koju ste prihvatili i u kojoj stojite.ⁿ **2** I spašavate se^o po toj dobroj vijesti koju ste čuli od mene, ako je se držite. Inače ste uzalud postali vjernici.^p

3 A među najvažnijim pokukama koje sam primio^r i vama predao jest ovo: Krist je umro za naše grijehе, kao što piše u Pismima;^s **4** bio je pokopan^t i uskrsnuo^u je treći dan,^v kao što piše u Pismima;^z **5** ukazao se Kefi,^a a zatim dvanaestoricima.^b **6** Potom se ukazao braći, kojih je bilo više od pet stotina zajedno. Većina njih još je živa,^c a neki

14. poglavlje

- a 5Mo 28:49
- Jr 5:15
- b Iza 28:11
- c Iza 28:12
- d Dj 2:4
- e Dj 2:13
- f Dj 2:37
- g 1Ko 14:11
- h Ef 5:13
- i Da 2:47
- j Iza 45:14
- Za 8:23
- k 1Ko 12:10
- l Ri 14:19
- 2Ko 12:19
- m 1Ko 14:5
- n 1Ko 14:4
- o Dj 13:1
- Ef 4:11
- p 1So 5:21
- r 1Ko 12:10
- s Ri 12:6
- 1So 5:20
- t He 10:25

Desni stupac

- a 1Ko 14:40
- Kol 2:5
- b Ri 15:33
- c 1Ti 2:11
- 1Ti 2:12
- d 1Ko 11:3
- Ef 5:22
- Kol 3:18
- Tit 2:5
- 1Pe 3:1
- e 1Mo 3:16
- f 1Ko 11:6
- g Iza 2:3
- h 1Iv 4:6
- i 1Ko 12:31
- 1So 5:20
- j 1Ko 14:27
- k 1Ko 14:33
- Kol 2:5

15. poglavlje

- l Ga 1:11
- m Dj 18:11
- n Ri 5:2
- o Ri 1:16
- p Ga 3:4
- r Ga 1:12
- s Ps 22:15
- Iza 53:8
- Iza 53:12
- Da 9:26
- 1Pe 2:24
- t Iza 53:9
- Mt 27:60
- u Mt 28:7
- v Lk 24:46
- z Ps 16:10
- Iza 53:10
- Jn 2:10
- a Lk 24:34
- b Iv 20:26
- c Mt 28:17

su pomrli.* **7** Zatim se ukazao Jakovu,^a a onda svim apostolima.^b **8** A posljednjem od svih ukazao se i meni,^c što mi je bilo kao da sam se prije vremena rodio.*

9 Jer ja sam najmanji^d među apostolima i nisam dostojan zvati se apostolom, jer sam progonio^e skupštinu Božju.

10 Ali Božjom nezasluzenom dobrotom^f jesam to što jesam. I nezasluzena dobrota koju mi je iskazao nije bila uzaludna,^g nego sam se trudio više od svih njih^h — ali za to nisam zaslužan ja, nego Božja nezasluzena dobrota koja je sa mnom.ⁱ

11 Dakle, tako propovijedamo — bio to ja ili oni — i tako ste povjerovali.^j

12 A ako se propovijeda da je Krist uskrsnuo od mrtvih,^k kako to da neki među vama govore da nema uskrsnuća mrtvih?^l **13** Jer ako nema uskrsnuća mrtvih, onda ni Krist nije uskrsnuo.^m **14** A ako Krist nije uskrsnuo, naše je propovijedanje doista uzaludno i naša je vjera uzaludna.ⁿ **15** A onda smo i lažni svjedoci Božji,^o jer smo svjedočili^p protiv Boga da je uskrsnuo Krista,^r kojeg nije uskrsnuo ako mrtvi doista ne uskrsavaju.^s **16** Jer ako mrtvi ne uskrsavaju, ni Krist nije uskrsnuo. **17** A ako Krist nije uskrsnuo, vaša je vjera uzaludna — još ste u svojim grijesima.^t **18** Onda su propali^u i oni koji

1Ko 15:6* Glagoli “pomrijeti” i “umrijeti” u recima 18, 20 i 51 na grčkom doslovno glase: “zaspati”. **8*** Doslovno: “meni, kao nedonoščetu”.

15. poglavlje

- a Dj 12:17
- b Dj 1:2
Dj 1:6
- c Dj 9:4
1Ko 9:1
- d Ef 3:8
- e Dj 8:3
Ga 1:13
1Ti 1:13
- f Ef 4:7
- g 2Ko 6:1
- h 2Ko 11:23
- i Flp 2:13
- j Dj 18:10
- k Dj 4:2
Dj 17:31
- l Mt 22:23
Dj 26:8
- m Ri 10:7
- n 1So 4:14
- o Dj 3:15
- p Dj 1:22
- r Dj 2:24
Dj 4:10
Dj 13:30
- s Dj 17:31
1Ko 6:14
- t Ri 4:25
He 7:25
- u 1Ko 15:14

Desni stupac

- a Dj 7:59
- b Iv 1:12
- c 1Pe 1:3
- d 3Mo 23:10
Kol 1:18
- e Dj 26:23
- f 1Mo 3:19
- g Iv 11:25
- h Ri 5:12
- i Ri 5:17
Ri 6:23
- j Ot 1:5
- k Mt 24:3
Mt 25:31
1So 4:16
- l Ps 110:2
Da 2:44
- m Ps 110:1
- n Ot 20:14
- o Ps 8:6
Ef 1:22
- p He 2:8
- r 1Pe 3:22
- s Flp 3:21
- t Iv 3:35
Iv 14:28
- u 1Ko 3:23
- v Ri 6:4
- z Dj 17:31
- a 1Ko 12:13
Ga 3:27
- b Ri 8:36
2Ko 11:26
- c 1Ko 4:9
d 1So 2:19

su umrli u Kristu.^a **19** Ako se samo u ovom životu uzdamo* u Krista,^b od svih ljudi nas treba najviše žaliti.

20 Ali činjenica je da je Krist uskrsnuo od mrtvih,^c on je prvina^d onih koji su umrli.^e **21** Jer budući da je smrtno^f došla po čovjeku, i uskrsnuće^g mrtvih dolazi po čovjeku. **22** Jer kao što u Adamu svi umiru,^h tako će i u Kristu svi oživjeti.ⁱ **23** Ali svaki u svom redu: Krist kao prvina,^j a zatim, za vrijeme njegove prisutnosti,^{*k} oni koji su Kristovi. **24** Potom će, na kraju, nakon što uništi svaku upravo i svaku vlast i silu,^l predati kraljevstvo svojem Bogu i Ocu. **25** Jer on treba kraljevati sve dok Bog ne položi sve neprijatelje pod noge njegove.^m **26** Kao posljednji neprijatelj bit će uništena smrtnost.ⁿ **27** Jer Bog je “sve podložio pod noge njegove”.^o A kad kaže da je ‘sve podloženo’,^p jasno je da je podloženo sve osim onoga koji mu je sve podložio.^r **28** A kad mu sve bude podloženo,^s tada će se i sam Sin podložiti onome^t koji mu je sve podložio, da Bog bude sve svima.^u

29 A ako nije tako, čemu se onda mogu nadati oni koji se krštavaju da budu mrtvi?^v Ako mrtvi doista ne uskrsavaju,^z zašto se onda krštavaju^a da budu mrtvi? **30** I zašto se mi svaki čas izlažemo opasnosti?^b **31** Svaki dan suočavam se sa smrću,^c braćo, tako mi radosti^d koju osjećam zbog vas

1Ko 15:19* Ili: “polažemo nadu”. **23*** Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

u Kristu Isusu, Gospodinu našemu! **32** Ako sam se borio sa zvijerima u Efezu^a kako to ljudi čine, kakva mi je korist od toga? Ako mrtvi ne uskrsavaju, "jedimo i pijmo, jer sutra ćemo umrijeti".^b **33** Ne zavaravajte se! Loše društvo kvari dobre navike.^c **34** Otriježite se^d čineći što je pravo i ne griješite, jer neki ne poznaju Boga.^e Govorim vam to da biste se posramili.^f

35 Ali netko će upitati: "Kako će mrtvi uskrsnuti? I kakvo će tijelo imati?"^g **36** Bezumniče! Ono što siješ neće oživjeti ako najprije ne umre.^h **37** I kad siješ, ne siješ onakvo tijelo kakvo će se pojaviti, nego golo zrno,ⁱ naprimjer, pšenice ili čega drugoga. **38** A Bog mu daje tijelo kakvo hoće,^k i to svakom sjemenu njegovo tijelo. **39** Nije svako tijelo isto tijelo: drugačije je tijelo čovječje, a drugačije je tijelo stoke, drugačije pak tijelo ptičje, a drugačije riblje.^l **40** I ima nebeskih^m tijela i zemaljskih tijela,ⁿ ali drugačija je slava^o nebeskih, a drugačija slava zemaljskih. **41** Drugačija je slava sunca,^p drugačija slava mjeseca,^r a drugačija slava zvijezda.^s A i zvijezda se od zvijezde razlikuje po slavi.

42 Tako je i s uskrsnućem mrtvih.^t Sije se u raspadljivosti, a uskrsava u neraspadljivosti.^u **43** Sije se u sramoti,^v a uskrsava u slavi.^z Sije se u slabosti,^a a uskrsava u snazi.^b **44** Sije se tjelesno^c tijelo,^c a uskrsava duhovno tijelo.^d Ako postoji tjelesno tijelo, po-

1Ko 15:44* Ili: "fizičko, materijalno".

15. poglavlje

- a 2Ko 1:8
- b Iza 22:13
- c Izr 13:20
1Ko 5:6
2Pe 2:2
- d Ri 13:11
Ef 5:14
- e 1So 4:5
- f 1Ko 6:5
- g 1Iv 3:2
- h Iv 12:24
- i 1Mo 1:11
- j 1Mo 1:12
- k 1Ko 12:18
- l 1Mo 1:28
- m 1Mo 22:11
Da 7:10
- n 1Mo 2:7
He 2:7
- o Mt 28:3
Lk 24:4
- p Ps 7:5
- r 1Mo 1:16
- s Da 12:3
- t Iv 12:25
- u Ri 2:7
- v Iv 17:14
- z Kol 3:4
- a 1Ko 1:27
- b Ot 20:4
- c 1Ko 6:13
- d Iv 14:3

Desni stupac

- a 1Mo 2:7
- b 1Ti 3:16
- c Iv 5:26
- d 1Pe 3:18
- e 1Mo 3:19
- f Iv 3:13
Iv 6:33
- g 1Mo 2:7
- h Flp 3:20
- i Flp 3:21
- j 1Mo 5:3
- k Ri 8:29
- l Iv 3:3
- m 1Pe 1:23
- n 1So 4:17
- o 1So 4:16
- p Ri 2:7
- r Ri 8:11
2Ko 5:4
- s Ot 20:6
Ot 21:4
- t Iza 25:8
- u Ho 13:14
- v Ri 6:23
- z Ri 3:20
Ri 7:13

stoji i duhovno. **45** Tako je i napisano: "Prvi čovjek, Adam, postao je živa duša."^a Posljednji Adam postao je duh^b koji daje život.^c **46** No nije prvo duhovno, nego tjelesno, pa onda duhovno.^d **47** Prvi čovjek potječe sa zemlje i načinjen je od praha zemaljskoga,^e a drugi čovjek potječe s neba.^f **48** Kakav je onaj koji je načinjen od praha,^g takvi su i drugi koji su načinjeni od praha, a kakav je onaj koji je nebeski,^h takvi su i drugi koji su nebeski.ⁱ **49** I kao što nosimo obličje^j onoga koji je načinjen od praha, nosit ćemo i obličje^k onoga koji je nebeski.

50 Ali ovo kažem, braćo: tijelo i krv ne mogu naslijediti kraljevstvo Božje,^l niti raspadljivost nasljeđuje neraspadljivost.^m **51** Evo, govore vam svetu tajnu: Nećemo svi spavati u smrtnome snu, ali svi ćemo se preobraziti,ⁿ **52** u jednom trenutku, u tren oka, na zvuk posljednje trube. Jer truba^o će zatrubiti i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivo, i mi ćemo se preobraziti. **53** Jer ovo raspadljivo mora se obući u neraspadljivost^p i ovo smrtno^r mora se obući u besmrtnost. **54** A kad se ovo raspadljivo obuće u neraspadljivost i ovo smrtno obuće u besmrtnost, tada će se obistiniti riječi koje su napisane: "Smrt^s je uništena^t zauvijek."^t **55** "Smrti, gdje je pobjeda tvoja? Smrti, gdje je žalac tvoj?"^u **56** Žalac^v što uzrokuje smrt je grijeh, ali snaga grijeha leži u Zakonu.^z **57** Ali hvala Bogu

1Ko 15:54* Doslovno: "progutana".

što nam daje pobjedu po našem Gospodinu Isusu Kristu!^a

58 Zato, braćo moja ljubljena, budite postojani,^b nepokolebljivi, uvijek zaokupljeni djelom Gospodinovim,^c znajući da vaš trud u Gospodinu nije uzaludan.^d

16 A što se tiče skupljanja^e za svete,^f činite i vi onako kako sam odredio galaciskim skupštinama.^g **2** Svakog prvog dana u tjednu neka svatko od vas u svom domu stavlja na stranu i skuplja koliko može, da ne bude skupljanja kad ja dođem. **3** A kada dođem, poslat ću one koje preporučite pismima^h da odnesu vaš dar u Jeruzalem. **4** A bude li prikladno da i ja pođem, poći će sa mnom.

5 A k vama ću doći kad prođem kroz Makedoniju,^{*} jer proći ću kroz Makedoniju.ⁱ **6** I kod vas ću se možda zadržati ili čak prezimiti, da me ispratite!^j onamo kamo budem pošao. **7** Naime, ne bih vas htio ovaj put vidjeti samo u prolazu, jer se nadam da ću neko vrijeme ostati s vama,^k ako Jehova^l dopusti.^m **8** A u Efezuⁿ ću ostati do Pedesetnice, **9** jer mi se ovdje pružila dobra prilika za uspješnu službu,^o ali mnogo je protivnika.

10 A ako dođe Timotej,^p poberinite se da kod vas bude bez straha, jer on obavlja Jehovino djelo^r kao i ja. **11** Zato neka ga nitko ne podcjenjuje!^s Ispratite ga u miru, da dođe k meni, jer ga čekam s braćom!

1Ko 16:5* Vidi bilješku za Dj 16:9. **9*** Doslovno: "jer su mi se otvorila velika i djetlovtorna vrata".

15. poglavlje

- a Iv 3:16
- Dj 4:12
- 1Iv 5:4
- b Kol 1:23
- He 3:14
- 2Pe 3:17
- c Ri 12:11
- d 2Lje 15:7
- 1Ko 3:8
- Ot 14:13

16. poglavlje

- e Dj 24:17
- Ri 15:26
- f 2Ko 8:4
- g Ga 1:2
- h 2Ko 8:19
- i Dj 19:21
- 2Ko 1:16
- j Dj 17:15
- Ri 15:24
- 3Iv 6
- k Dj 20:2
- l Jk 4:15
- 1Iv 5:14
- m Dj 18:21
- n Dj 19:1
- o Dj 19:10
- p Dj 16:1
- Flp 2:19
- r Flp 2:20
- 1Ti 4:14
- s 1Ti 4:12

Desni stupac

- a Dj 18:24
- b 1So 5:6
- c 1Ko 15:58
- Flp 1:27
- d Dj 4:29
- e Ef 6:10
- Kol 1:11
- f 1Ko 13:4
- 1Pe 4:8
- g Ri 16:5
- h 2Ko 8:4
- He 6:10
- i Flp 2:29
- 1So 5:12
- 1Ti 5:17
- j 1Ko 1:16
- k 2Ko 7:13
- l Flp 2:29
- m Ri 16:5
- n Flm 2
- o Ri 16:16
- p 2So 3:17
- Flm 19
- r Ga 1:8
- s Ot 22:20

12 A što se tiče našeg brata Apolona,^a puno sam ga molio da dođe k vama s braćom, ali nikako mu sada nije bilo po volji doći. No doći će kad mu se pruži prilika.

13 Bdižite,^b budite nepokolebljivi u vjeri,^c držite se muški,^d budite jaki!^e **14** Sve što činite, činite u ljubavi!^f

15 Znete da su Stefanini ukućani među prvima^g u Ahaji* postali kršćani^h i da su se posvetili služenju svetima.^h Stoga vas potičem, braćo, **16** da i vi budete podložni takvima i svakome tko suraduje i trudi se.ⁱ **17** A radujem se što su ovdje* Stefana^j i Fortunat i Ahajik, jer su nadoknadili to što vas nema. **18** Oni su okrijepili moje srce^{*k} i vaše. Stoga cijenite takve kao što su oni!

19 Pozdravljaju vas azijske* skupštine.^m Pozdravljaju vas srdajčno u Gospodinu Akvila i Priska, zajedno sa skupštinom koja se sastaje u njihovoj kući.ⁿ **20** Pozdravljaju vas sva braća. Pozdravite jedni druge poljupcem svetim!^o

21 Ja, Pavao, pišem vam ovaj pozdrav vlastitom rukom.^p

22 Ako tko ne ljubi Gospodina, neka bude proklet!^r Dodi, Gospodine naš!^s **23** Neka nezasluzena dobrota Gospodina Isusa bude s vama! **24** Ljubav je moja sa svima vama u zajedništvu s Kristom Isusom!

1Ko 16:15* Vidi bilješku za izraz "Ahaja" u Dj 18:12. **15*** Doslovno: "da su Stefanini ukućani prvine Ahaje". **17*** Doslovno: "zbog prisutnosti [grčki: *parousia* (*parusija*)] Stefane i...". Vidi dodatak 7. **18*** Doslovno: "duh". **19*** Vidi bilješku za Dj 2:9.

DRUGA POSLANICA
KORINĆANIMA

1 Pavao, Božjom voljom apostol^a Krista Isusa, i Timotej,^b brat naš, Božjoj skupštini* u Korintu, zajedno sa svima svetima^c koji su u cijeloj Ahaji:^{#d}

2 Nezaslužena vam dobrota i mir od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista!^e

3 Neka je blagoslovljen Bog i Otac^f našega Gospodina Isusa Krista, Otac milosrda^g i Bog svake utjehe,^h **4** koji nas tješši u svakoj našoj nevolji,ⁱ da bismo mi mogli tješiti^j one koji su u kakvoj god nevolji istom utjehom kojom nas same tješši Bog.^k **5** Jer kao što mnogo patimo za Krista,^l tako po Kristu dobivamo i mnogo utjehe.^m **6** Ako podnosimo nevolje, to je za vašu utjehu i spasenje.ⁿ Ako primamo utjehu, to je za vašu utjehu koja vam pomaže da strpljivo podnosite iste patnje koje i mi trpimo.^o **7** I čvrsta je nada koju gajimo s obzirom na vas, znajući da ćete, kao što s drugima dijelite patnje, isto tako dijeliti i utjehu.^p

8 Jer ne želimo, braćo, da ne znate za nevolju koja nas je zadesila u Aziji,^{*r} kako smo bili pod silnim pritiskom koji je nadilazio naše snage, tako da smo već mislili da nećemo preživjeti.^s **9** Zapravo, mislili smo da nas čeka smrtna

2Ko 1:1* Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18. **1*** Vidi bilješku za izraz "Ahaja" u Dj 18:12. **8*** Vidi bilješku za Dj 2:9.

1. poglavlje

- a 1Ko 1:1
1Ti 1:1
- b Dj 16:1
Flp 2:20
- c Kol 1:2
- d 1So 1:8
- e Ri 1:7
Ef 1:3
Flp 1:2
- f Iv 20:17
Ef 4:6
- g 2Mo 34:6
Ps 86:5
Mi 7:18
- h Iza 51:3
Ri 15:5
- i Ps 23:4
2Ko 7:6
- j Ef 6:22
1So 4:18
- k Ri 15:4
2So 2:16
- l 1Ko 4:11
Kol 1:24
- m Flp 2:1
2So 2:16
- n Ef 1:13
- o Ri 8:17
1Pe 3:17
1Pe 4:16
- p Ri 8:18
2Ti 2:12
- r Dj 19:22
Dj 20:18
- s Dj 19:23
1Ko 15:32
1Ko 16:9
2Ko 11:23

Desni stupac

- a Ps 33:20
Jr 17:7
2Ko 12:10
- b He 11:19
- c Ps 34:19
2Pe 2:9
- d Ps 34:7
2Ti 4:18
- e Ri 15:30
Flp 1:19
Flm 22
- f 2Ko 9:11
- g Dj 12:5
Dj 23:1
- h 1Ko 2:4
j 1Ko 4:14
- k 2Ko 5:12
- l Flp 2:16
1So 2:19
- m 1Ko 4:19
- n Dj 20:2
- o 1Ko 16:5
p Dj 20:3
- r Dj 17:15
Ri 15:24
1Ko 16:6

presuda. To se zbilo zato da se ne bismo uzdali u sebe,^a nego u Boga koji uskrsava mrtve.^b

10 On nas je iz smrtnosti izbavio i izbavit će nas.^c U njega se uzdamo* da će nas i dalje izbavljati.^d **11** A i vi možete pomoći usrdno se moleći za nas,^e jer će tako mnogi zahvaljivati Bogu^f za nas zbog dobrotivosti koja nam je iskazana zahvaljujući mnogim molitvama.^g

12 Jer hvalimo se ovim, za što i naša savjest svjedoči:^h u svijetu, a posebno među vama, živjeli smo u svetosti i iskrenosti kojoj nas Bog uči i nismo se oslanjali na tjelesnu mudrost,ⁱ nego na Božju nezasluženu dobrotu. **13** Jer ne pišemo vam drugo osim onoga što dobro znate i što prihvaćate, a nadam se da ćete to do kraja prihvaćati,^j **14** kao što ste jednim dijelom i prihvatili, naime da smo vam mi razlog da se hvalite,^k kao što ćete i vi nama biti u dan našega Gospodina Isusa.^l

15 U tom sam uvjerenju već prije namjeravao doći k vama,^m da bi vam se pružila i drugaⁿ prilika da se radujete. **16** Namjeravao sam svratiti k vama na putu u Makedoniju,^{*o} a zatim se na povratku iz Makedonije vratiti k vama^p da me ispratite^r kad pođem u Judeju. **17** Dakle, jesam li bio lakomislen kad sam

2Ko 1:10* Ili: "polažemo nadu". **16*** Vidi bilješku za Dj 16:9.

to namjeravao?^a Ili ono što namjeravam, po tijelu^b namjeravam, pa kažem: “Da, svakako”, a potom: “Ne, nikako”?^c **18** Kao što je Bog pouzdan, tako je pouzdano i to da ono što smo vam govorili nije “da”, a istovremeno “ne”. **19** Jer Sin Božji,^d Krist Isus, kojega smo vam mi propovijedali — ja i Silvan i Timoteje^e — nije bio “da”, a istovremeno “ne”, nego je “da” po njemu postalo “da”.^f **20** Jer koliko god ima Božjih obećanja,^g po njemu su postala “da”.^h Stoga preko njega i kažemo Bogu “amen”,ⁱ da bismo ga proslavili. **21** A Bog je onaj koji jamči da i mi zajedno s vama pripadamo Kristu i koji nas je pomazao.^j **22** On je i stavio svoj pečat^k na nas i u srca nam dao duh^l kao jamstvo^m za ono što će doći.

23 A ja pozivam Boga za svjedokaⁿ i dušom svojom jamčim da u Korint više nisam dolazio jer sam vas htio poštediti.^o **24** Ne kažem da smo mi gospodari^p vaše vjere, nego smo vaši suradnici^r da biste bili radosni, jer vi ste postojani zbog svoje vjere.^s

2 Zato sam u sebi odlučio da vam ne donesem žalost kad ponovno dođem k vama.^t **2** Jer ako ja vas ražalostim,^u tko će mene razveseliti? Zar oni koje sam ja ražalostio? **3** Što sam vam napisao, napisao sam zato da se, kad dođem, ne ražalostim^v zbog onih zbog kojih bih se trebao radovati.^z S obzirom na sve vas, uvjeren sam^a da ono što raduje mene raduje i sve vas. **4** Jer pisao

2Ko 1:20* Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

1. poglavlje

- a 2Ko 10:2
- b 2Ko 5:16
- c Mt 5:37
- Jk 5:12
- d Lk 1:35
- Dj 9:20
- e Dj 18:5
- f He 13:8
- g 1Mo 3:15
- 1Mo 17:7
- 1Mo 49:10
- h Ri 15:8
- i 1Ko 14:16
- Ot 3:14
- j 1Iv 2:20
- 1Iv 2:27
- k Ef 4:30
- l Ri 8:9
- Ri 8:23
- 1Ko 12:13
- m 2Ko 5:5
- Ef 1:14
- n Ri 1:9
- Flp 1:8
- o 1Ko 4:21
- p He 13:17
- 1Pe 5:3
- r 1Ko 3:9
- 1Iv 1:3
- s Ri 11:20
- 1Ko 15:1

2. poglavlje

- t Ri 9:2
- u 1Ko 4:21
- v 2Ko 12:21
- z 2Ko 7:16
- a Ga 5:10

Desni stupac

- a Dj 20:31
- b 2Ko 7:8
- c 1Ko 5:1
- d 1Ti 5:20
- e Lk 15:24
- f He 12:12
- g Ri 12:10
- Kol 1:4
- h 2Ko 10:6
- i Iv 20:23
- j Lk 22:31
- Ef 6:12
- 2Ti 2:26
- k Ef 6:11
- 1Pe 5:8
- l Dj 16:8
- Dj 20:6
- m 1Ko 16:9
- n Ga 2:3
- Tit 1:4
- o Dj 16:9
- 2Ko 7:5
- p Ot 14:4
- r Ps 68:7
- s Dj 8:5
- t Ef 5:2
- u 1Ko 1:18

sam vam potaknut velikom brigom i tjeskobom u srcu, uz mnogo suza,^a ne da se ražalostite,^b nego da spoznate veliku ljubav koju osjećam prema vama.

5 A ako me tko ražalostio,^c nije ražalostio mene, nego u neku ruku — ne želim pretjerivati — sve vas. **6** Takvome je dovoljno što je ukoren^d od većine. **7** Zato mu, naprotiv, spremno oprostite^e i utješite ga, da ga ne bi shrvala prevelika žalost.^f **8** Zato vas molim, pokažite mu da ga ljubite.^g **9** Jer zato vam i pišem da utvrdim jeste li poslušni u svemu.^h **10** Kome vi što spremno oprostite, tome opraštam i ja.ⁱ A ja, ako sam kome što oprostio, oprostio sam zbog vas pred Kristom, **11** da nas Sotona ne bi prevario,^j jer nam njegove namjere nisu nepoznate.^k

12 Kad sam došao u Troadu^l da objavim dobru vijest o Kristu, premda mi se pružila dobra prilika da ondje služim Gospodinu,^m **13** nisam imao miraⁿ jer nisam našao Tita,^o brata svojega, pa sam se oprostio s braćom i otišao u Makedoniju.^p

14 Ali hvala Bogu koji nas u zajedništvu^q s Kristom uvijek vodi^r u pobjedničkoj povorci i koji preko nas posvuda širi miris znanja o sebi!^s **15** Jer mi smo Bogu ugodan miris^t Kristov koji osjećaju i oni što su na putu spasenja i oni što su na putu u propast.^u **16** Ovim posljednjima to je miris smrti

2Ko 2:12* Doslovno: “premda su mi se otvorila vrata u Gospodinu”. **13*** Doslovno: “mira u svom duhu”.

koji vodi u smrt,^a a prvima miris života koji vodi u život. A tko je sposoban za takvu službu?^b **17** Mi, jer nismo kao mnogi koji trguju riječju Božjom,^c nego govorimo iz iskrenih pobuda — kao poslani od Boga, pred Božjim očima i u zajedništvu s Kristom.^d

3 Počinjemo li opet sami sebe preporučivati?^e Ili možda trebamo, kao neki, pisma^f preporuke za vas ili od vas? **2** Vi ste naše pismo,^g napisano na srcima našim, koje poznaju i čitaju svi ljudi.^h **3** Jer očito je da ste vi Kristovo pismo koje smo mi napisali svojom službom,ⁱ koje nije napisano crnilom, nego duhom^j Boga živoga, ne na kamenim pločama,^k nego na pločama od mesa, na srcima.^l

4 Po Kristu to možemo s pouzdanjem^m reći pred Bogom. **5** Ne smatramo da smo sami od sebe sposobni išta učiniti,ⁿ nego naša sposobnost dolazi od Boga,^o **6** koji nas je osposobio da budemo sluge novog saveza,^p ne pisanog zakona,^r nego duha.^s Naime, pisani zakon osuđuje^t na smrt, a duh oživljuje.^u

7 Ako je zakon koji donosi smrt^v i čija su slova bila uklesana u kamen^z došao u slavi,^a tako da sinovi Izraelovi nisu mogli pogledati Mojsijevo lice zbog slave lica njegovog,^b koja je trebala nestati, **8** neće li onda davanje duha^c biti još slavnije?^d **9** Jer ako je zakon koji donosi osudu^e bio slavan,^f mnogo je slavnije^g davanje pravednosti.^h **10** Tako je i ono što je jednom bilo proslavljeno

2. KORINĆANIMA 2:17–4:2

sada lišeno slave,^a kad se uspori s onim što ima uzvišeniju slavu.^b **11** Jer ako je ono što je trebalo biti ukinuto došlo sa slavom,^c ono što ostaje bit će mnogo slavnije.^d

12 Imajući dakle takvu nadu,^e govorimo s velikom slobodom, **13** a nismo poput Mojsija koji je koprenom^f zastirao lice, da sinovi Izraelovi ne vide svršetak^g* onoga što je trebalo biti ukinuto. **14** Jer njihov je um otupio.^h I do dana današnjega ta ista koprena stoji nepodignuta kad se čita stari savez,ⁱ jer se uklanja samo po Kristu.^j **15** I tako sve do danas, kad god se čitaju Mojsijevi spisi,^k koprena zastire njihovo srce.^l **16** Ali kad se tko obrati Jehovi, koprena se uklanja.^m **17** A Jehova je Duh,ⁿ a gdje je duh^o Jehovin,^p ondje je sloboda.^r **18** I dok otkrivenih lica poput ogledala odražavamo slavu Jehovinu,^s svi se mi^t preobražavamo^u u isti lik,^v odražavajući sve veću slavu,^z onako kako nas preobražava Jehova,^a Duh.

4 Zato, budući da ovu službu^b imamo po milosrđu koje nam je ukazano,^c ne posustajemo, **2** nego smo se odrekli podmuklih prijevara kojih se treba stidjeti,^d ne koristimo se lukavstvom^e i ne izvrćemo^f riječ Božju,^e nego objavljujući istinu pružamo

u Iv 1:12; Ga 4:5; v Ef 4:24; Ef 5:1; z Ri 8:30; 1Ko 13:12; 1Pe 1:4; 1Iv 3:2; a 2Ko 4:6; **4. poglavlje** b Ri 11:13; 1Ti 1:12; c Dj 9:15; d Ri 6:21; e 2Ko 2:17; 2Ko 6:3; 2Ko 8:20; Ga 1:9.

2Ko 3:13* Ili: "kakav će biti ishod". **4:2*** Doslovno: "ne hodimo u lukavstvu". **2*** Ili: "krivotvorimo; razvodnjavamo".

2. poglavlje

- a Iv 15:19
2Ko 4:3
1Pe 2:8
b 1Ko 15:10
c 2Ko 4:2
2Ko 11:13
d 2Ko 12:19

3. poglavlje

- e 2Ko 5:12
2Ko 10:12
f Dj 18:27
g 1Ko 9:2
h Iv 5:36
Iv 10:38
i Ri 15:16
1Ko 3:5
j Iv 14:17
k 2Mo 31:18
2Mo 34:1
l Izr 3:3
Izr 7:3
Eze 11:19
Eze 36:26
m Ef 3:12
n Ri 15:18
1Ko 2:7
o 2Mo 4:15
Flp 2:13
1Iv 2:27
p He 8:6
1Iv 2:20
r Ri 13:9
s Ri 7:6
t Ga 3:10
u Iv 6:63
v Ri 7:10
z 2Mo 31:18
2Mo 32:16
a 2Mo 34:29
b 2Mo 34:30
c Dj 2:4
Ga 3:5
d He 2:4
1Pe 4:14
e 5Mo 27:26
f 2Mo 34:35
g 2Ko 4:6
h Ri 3:21
2Ko 5:18

Desni stupac

- a Kol 2:15
b Kol 2:17
c 2Mo 19:16
2Mo 24:17
d He 12:22
e 1Pe 1:3
f 2Mo 34:33
g Ri 10:4
h Ri 11:7
i Iza 6:10
Iv 12:40
j Ri 7:6
Ef 2:15
k Dj 15:21
l Ri 11:8
m 2Mo 34:34
Ri 11:23
Ri 11:26
n 1Mo 6:3
Iv 4:24
o Ga 5:18
p Iza 61:1
Ri 6:14
r Ri 8:15
Ga 5:1
Ga 5:13
s Ps 138:5
Iza 40:5
Iza 60:1
t Ri 8:30

pred Bogom dobar primjer* svakoj ljudskoj savjesti.^a **3** Ako je i zastrta dobra vijest koju objavljujemo, zastrta je onima koji odlaze u propast,^b **4** onima kojima je bog ovoga svijeta*^c zaslijepio umove nevjerničke,^d da do njih ne prodrje svjetlost^e slavne dobre vijesti^f o Kristu, koji je slika^g Božja. **5** Jer mi ne propovjedamo sebe, nego Krista Isusa kao Gospodina,^h a za sebe govorimo da smo vaši roboviⁱ radi Isusa. **6** Jer Bog je rekao: "Neka iz tame zasja svjetlost",^j i svjetlošću je obasjao naša srca da ih prosvijetli^k pomoću lica Kristova^l slavnim znanjem^m o sebi.

7 Ali to blagoⁿ imamo u zemljanim^o posudama,^p da bude očito da naša iznimna snaga^r potječe od Boga,^s a ne od nas.^t **8** Pritisnuti smo sa svih strana,^u ali ne i sasvim pritiješnjeni; u nedoumici smo, ali ne očajavamo;^v **9** progonjeni smo, ali nismo napušteni;^z obarani smo,^a ali nismo uništeni.^b **10** Kamo god podemo, uvijek u svojem tijelu trpimo smrtnu patnju kakve je trpio Isus,^c da se i život Isusov očituje u našem tijelu.^d **11** Jer mi koji smo živi uvijek se nalazimo u smrtnoj opasnosti^e radi Isusa, da se i život Isusov očituje u našem smrtnom tijelu.^f **12** Tako smrt djeluje u nama, a život u vama.^g

13 A budući da imamo isti duh vjere poput onoga o kojem je napisano: "Vjero-

4. poglavlje

- a 2Ko 6:4
- b 2Ko 2:15
- c Iv 14:30
- Ef 2:2
- 1Iv 5:19
- d 2Ko 11:14
- e Iza 60:2
- Mt 5:14
- Iv 8:12
- f 1Ti 1:11
- g Kol 1:15
- He 1:3
- h 1Ko 1:23
- i Mt 20:27
- j 1Mo 1:3
- k 1Pe 2:9
- l 2Pe 1:3
- m Iv 17:3
- n 2Ko 4:1
- o Ps 8:4
- Iza 64:8
- 1Ko 15:47
- p Dj 9:15
- 1So 4:4
- r Ef 1:19
- s 1Ko 2:5
- t 2Ko 12:9
- Flp 4:13
- u 2Ko 7:5
- v Ps 7:1
- 1Ko 10:13
- z He 13:5
- a Dj 14:19
- b Ot 2:10
- c Ri 8:38
- Flp 3:10
- 1Pe 4:13
- d Dj 4:13
- e Ri 8:36
- 1Ko 4:9
- 1Ko 15:31
- f 2Ko 6:6
- g 2Ko 2:16

Desni stupac

- a Ps 116:10
- b Ri 8:11
- 1Ko 6:14
- c 1Ko 3:21
- d 2Ti 2:10
- e Ri 7:22
- Kol 3:10
- f 1Pe 1:6
- g Mt 5:12
- Ri 8:18
- h Ri 8:34
- 2Ko 5:7
- He 11:1
- i Ps 37:10
- Jk 1:11
- j Da 7:27

5. poglavlje

- k Pr 12:3
- 2Ko 4:7
- 1Pe 1:13
- m 2Pe 1:14
- n 1Ko 15:48
- 1Ko 15:50
- Flp 3:21
- o Lk 16:9
- p Ri 8:23
- r Ri 6:4
- 1Ko 15:48
- s Ot 3:18
- t 1Ko 15:43
- Flp 1:21
- u 1Ko 15:53
- 1Pe 1:4
- v Ef 2:10

vaio sam, zato sam govorio",^a i mi vjerujemo i zato govorimo, **14** znajući da će onaj koji je uskrsnuo Isusa uskrsnuti i nas kao i Isusa i zajedno s vama postaviti nas pred sebe.^b **15** A sve je to radi vaše dobrobiti,^c da bi obilje nezasluzene dobrote, zbog zahvala koje će još mnogi upućivati, bilo još veće, Bogu na slavu.^d

16 Zato ne posustajemo. Naprotiv, ako se naš izvanjski čovjek i raspada, onaj unutar-nji^e obnavlja se iz dana u dan. **17** Jer naša trenutna^f i laka nevolja donosi nam sve veću, vječnu slavu,^g **18** jer mi ne gledamo na ono što se vidi, nego na ono što se ne vidi.^h Naime, ono što se vidi je privremeno,ⁱ a ono što se ne vidi je vječno.^j

5 Jer znamo da će se naša zemaljska kuća,^k ovaj šator,^l raspasti^m i da ćemo imati građevinu koja potječe od Boga, kuću koja nije načinjena rukama,ⁿ vječnu^o na nebesima. **2** Jer u ovome tijelu* uzdišemo,^p čeznući da obučemo svoje nebesko tijelo,^r **3** da se, kad ga obučemo, ne nademo goli.^s **4** Naime, mi koji smo u ovom šatoru uzdišemo opterećeni, jer nam želja nije svući ovaj, nego obući drugi,^t da život proguta ono što je smrtno.^u **5** A za to nas je pripremio Bog,^v koji nam je dao duh^z kao jamstvo^a za ono što će doći.

6 Stoga smo uvijek puni hrabrosti i znamo: dok stanu-

z Ri 8:23; 1Ko 12:13; a 2Ko 1:22; Ef 1:14.

2Ko 4:2* Ili: "preporučujemo se pred Bogom". 4* Vidi bilješku za Mt 12:32.

2Ko 5:2* Doslovno: "kući; obitavalištu".

jemo u tijelu, nismo kod Gospodina,^a **7** jer živimo* po vjeri, a ne po onome što vidimo.^b **8** Ali puni smo hrabrosti i više bismo voljeli da nismo u tijelu i da živimo kod Gospodina.^c **9** Zato se i trudimo biti mu po volji^d gdje god živjeli — ili kod njega ili bez njega.^e **10** Jer svi mi moramo stati pred Kristovu sudačku stolicu,^f da svatko dobije plaću za ono što je u tijelu zaslužio, po onome što je učinio, bilo dobro bilo zlo.^g

11 Prožeti dakle strahom*^h pred Gospodinom, trudimo se uvjeritiⁱ ljude. Pred Bogom smo otkriveni, a nadam se da smo otkriveni i pred vašom savješću.^j **12** Ne preporučujemo vam opet sami sebe,^k nego vam dajemo razlog da se hvalite nama,^l kako biste imali što odgovoriti onima koji se hvale vanjštinom,^m a ne srcem.ⁿ **13** Jer ako smo sišli s uma,^o to je bilo radi Boga, a ako smo zdrave pameti,^p to je radi vas. **14** Naime, Kristova nas ljubav pokreće, jer smo zaključili ovo: jedan je čovjek umro za sve,^r pa su tako svi umrli; **15** on je umro za sve da oni koji žive ne žive više za sebe,^s nego za njega^t koji je umro za njih i bio uskrsnut.^u

16 Zato mi odsad nikoga ne poznajemo po tijelu.^v Ako smo Krista i poznavali po tijelu,^z sada ga tako više ne poznajemo.^a **17** Dakle, ako je tko u zajedništvu s Kristom, on je novo stvorenje.^b Ono što je staro prošlo je,^c i gle,

2Ko 5:7* Doslovno: "hodimo". **11*** Ili: "Poznajući (...) strah".

5. poglavlje

a Iv 14:3
b Ri 8:24
2Ko 4:18
c Flp 1:23
d Dj 10:35
e Flp 1:24
f Dj 17:31
g Kol 3:24
Ot 22:12
h He 10:31
1Pe 1:17
i Dj 18:4
j 2Ko 4:2
k 2Ko 3:1
2Ko 10:12
l 2Ko 1:14
m Jr 9:23
2Ko 10:10
n Jr 9:24
o 2Ko 11:1
2Ko 11:16
p 2Ko 12:6
r Iza 53:10
Mt 20:28
1Ti 2:6
s Ri 14:7
t Ri 6:11
u Dj 3:15
v Mt 12:50
2Ko 7:1
1Pe 4:6
z Mt 23:39
a Iv 20:17
b Ri 6:4
Ga 6:15
c Iza 43:18
Ef 4:22

Desni stupac

a Ef 4:24
b Ri 5:10
Ef 2:16
Kol 1:20
c Dj 20:24
d Ri 3:24
e Ri 5:6
Ri 11:15
1Iv 2:2
f Ps 37:29
Ot 21:3
g Iza 43:25
Ri 4:25
Ri 5:18
h Mt 28:19
Dj 13:38
i Flp 3:20
j Ef 6:20
k Mt 25:40
l 2Ko 2:14
m Ot 22:17
n Iv 8:46
He 4:15
He 7:26
o 3Mo 16:21
He 9:28
p 5Mo 21:23
Ri 1:17

6. poglavlje

r Mt 28:20
2Ko 5:20
s Ri 2:4
He 12:15
t Iza 49:8
u Lk 4:19
v Iv 9:4
He 3:13
z Ri 14:13
a 1Ko 9:22

novi je nastalo.^a **18** A sve je od Boga, koji nas je pomirio^b sa sobom preko Krista i povjerio nam službu^c pomirenja, **19** naime, da objavljujemo da je Bog preko Krista^d pomirio svijet^e sa sobom,^f ne računajući ljudima njihove grijesne, ^g a nama je povjerio poruku o tom pomirenju.^h

20 Miⁱ smo dakle poslanci^j koji zastupaju Krista,^k i to je kao da Bog preko nas moli ljude.^l Kao Kristovi zastupnici molimo:^m "Pomirite se s Bogom!" **21** Onoga koji nikad nije zgriješio,ⁿ za nas je učinio žrtvom za grijeh,^o da mi po njemu budemo pravedni pred Bogom.^p

6 Kao njegovi suradnici^r ponovno vas molimo da ne propustite ispuniti svrhu Božje nezasluzene dobrote koju ste primili.^s **2** Jer on kaže: "U vrijeme milosti svoje* uslišio sam te, u dan spasenja pomogao sam ti."^t Evo, sada je vrijeme milosti!^u Evo, sada je dan spasenja!^v

3 Ni u čemu ne dajemo nikakva razloga za spoticanje,^z da se našoj službi ne bi imalo što prigovoriti,^a **4** nego se u svemu preporučujemo^b kao Božji sluga: postojanošću u mnogim kušnjama, u nevoljama, u oskudici, u poteškoćama,^c **5** pod udarcima, u zatvorima,^d u bunama, u napornom radu, u besanim noćima, u gladovanju.^e **6** Preporučujemo se i čistoćom,

b 2Ko 4:2; c 2Ko 11:23; d Ot 2:10; e 2Ko 11:27.

2Ko 6:2* Doslovno: "vrijeme povoljno (prihvatljivo)". **2*** Doslovno: "narocito povoljno (prihvatljivo) vrijeme".

znanjem, dugotrpljivošću,^a dobrostivošću,^b svetim duhom, nelicemjernom ljubavlju,^c **7** istinitim riječima, Božjom snagom.^d Preporučujemo se noseći oružje^e pravednosti u desnici i lijevi,^{*} **8** slavom i sramotom, lošim glasom i dobrim glasom, kao varalice,^f a ipak istinoljubivi, **9** kao nepoznati, a ipak dobro poznati,^g kao oni koji umiru, a, evo, ipak živimo,^h kao kažnjeni,ⁱ ali ne ubijeni,^j **10** kao ožalošćeni, a uvijek radosni, kao siromašni, a koji mnoge obogaćuju, kao oni koji nemaju ništa, a ipak imaju sve.^k

11 Sve smo vam otvoreno rekli, Korinćani, i srce^l nam se širom otvorilo. **12** Vama nije tijesno u nama,^m ali vam je tijesno u vašim srcima.ⁿ **13** Uzvratite na isti način — kao djeci vam govorim^o — i vi širom otvorite svoje srce.

14 Ne uprežite se u nejednak jaram s nevjernicima.^p Jer što je zajedničko pravednosti i bezakonju?^r Ili kakvo zajedništvo ima svjetlo s tamom?^s **15** Nadalje, može li vladati sklad između Krista i Belijala?^{*t} Ili što je zajedničko^u vjerniku i nevjerniku? **16** I kako se hram Božji slaže s idolima?^v Jer mi smo hram^z Boga živoga, kao što je Bog rekao: "Prebivat ću među njima^a i biti među njima i bit ću Bog njihov, a oni će biti narod moj."^b **17** "Zato izidite iz njihove sredine i odvojite se", kaže Jehova, "i ne dotičite više ništa nečisto",^c "i ja ću vas primiti."^d **18** "I bit

2Ko 6:7* Ili: "oružje pravednosti za napad i obranu". **15*** "Belijal" znači "bezvrijedan", a odnosi se na Sotonu.

6. poglavlje

- a Ef 4:2
Kol 3:13
1So 5:14
b Mi 6:8
Ef 4:32
c Ri 12:9
1Ti 1:5
d 1Ko 2:4
e 2Ko 10:4
Ef 6:11
f Mt 10:16
g Dj 4:13
2Ko 4:10
h 2Ko 4:11
i Ps 118:118
He 12:6
j Dj 14:19
2Ko 4:9
k Flp 4:13
Ot 2:9
l 2Ko 8:16
m 2Ko 12:15
n 1Pe 2:17
1Iv 4:20
o 1Ko 4:14
p 2Mo 23:32
5Mo 7:3
1Kr 11:4
1Ko 7:39
r 1Ko 5:11
Jk 4:4
s Ef 5:8
t Mt 4:10
Ot 12:7
u 1Ko 10:21
v 1Ko 10:14
z 1Ko 3:16
1Ko 6:19
a 2Mo 29:45
3Mo 26:11
b 3Mo 26:12
Eze 37:27
Za 8:8
c Iza 52:11
Jr 51:45
Ot 18:4
d Eze 20:41
2Ko 7:1

Desni stupac

- a 2Sa 7:14
b Iza 43:6
Ho 1:10
1v 1:12
c Ot 1:8

7. poglavlje

- d 2Ko 6:16
2Pe 1:4
e 1Ti 3:9
1Iv 3:3
f Za 13:2
Ri 12:1
1Ti 1:5
g 2Ko 1:12
Ot 14:7
h Ri 12:10
2Ko 6:12
i Dj 20:33
2Ko 12:17
j 2Ko 6:12
k 1Ko 1:4
2Ko 1:14
l 2Ko 1:4
m Flp 2:17
Flm 7
n Dj 20:1
o 2Ko 2:13
p 2Ko 4:8

ću vam otac,^a a vi ćete mi biti sinovi i kćeri',^b kaže Jehova, Svemogućí.^c

7 Dakle, budući da imamo ta obećanja,^d ljubljani, očistimo se^e od svake prljavštine tijela i duha^f i usavršujemo se u svetosti u strahu Božjem.^g

2 Napravite mjesta za nas u svojim srcima.^h Nikome nismo učinili ništa nažao, nikoga nismo upropastili, nikoga nismo iskoristili.ⁱ **3** Ne kažem to da vas osudim. Jer već sam rekao da ste u našim srcima, bilo da umiremo bilo da živimo.^j **4** Vama mogu govoriti vrlo otvoreno. Veoma se ponosim vama.^k Ispunjen sam utjehom,^l preplavila me radost unatoč svojoj našoj nevolji.^m

5 Doista, kad smo došli u Makedoniju,ⁿ nije bilo olakšanja za naše tijelo,^o nego su nas i dalje sa svih strana snalazile nevolje^p — izvana borbe, a iznutra strepnje. **6** Ali Bog, koji tješí^r potištene, utješio nas je Titovom prisutnošću.^{*}

7 I ne samo njegovom prisutnošću nego i utjehom kojom se utješio zbog vas, jer nas je izvjestio^s o vašoj iskrenoj želji za pokajanjem, vašoj tuzi, vašoj velikoj brizi za mene, tako da sam se još više obradovao.

8 Stoga, ako sam vas i razalostio svojim pismom,^t nije mi žao. Ako mi je i bilo žao — vidim da vas je to pismo razalostilo, ali samo nakratko — **9** sada se radujem, ne zato što ste se razalostili,

r 2Ko 1:3; s Izr 25:25; t 2Ko 2:4; 2Ko 10:10.

2Ko 7:6* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

nego zato što vas je ta žalost navela na pokajanje,^a jer ste se ražalostili u skladu s Božjom voljom,^b te zbog nas niste pretrpjeli nikakvu štetu. **10** Naime, žalost koja je u skladu s Božjom voljom potiče na pokajanje* koje vodi u spasenje, zbog čega ne treba žaliti,^c a žalost svojstvena ovome svijetu donosi smrt.^d **11** Jer, evo, upravo to što ste se ražalostili u skladu s Božjom voljom^e urodilo je gorljivošću u vama, pa očišćenjem, pa ogorčenjem, pa strahom, pa iskrenom željom za pokajanjem, pa revnošću, pa ispravljanjem onoga što je krivo.^f U svakom ste pogledu pokazali da ste u tome čisti. **12** Dakle, iako sam vam pisao, nisam to učinio zbog onoga koji je postupio krivo,^g niti zbog onoga kojemu je učinjeno krivo, nego da biste pred Bogom pokazali svoju iskrenu želju da nas poslušate. **13** Zato smo se utješili.

A uz tu našu utjehu još smo se više obradovali zbog Titove radosti, jer ste svi vi okrijepili srce* njegovo.^h **14** Jer ako sam mu se što hvalio vama, nisam se posramio, nego kao što je istina sve što smo vam govorili, tako je i ono čime smo se hvaliliⁱ pred Titom bilo istinito. **15** I njegova je ljubav prema vama još snažnija kad se sjeti poslušnosti^j svih vas, kako ste ga primili sa strahom i poštovanjem. **16** Radujem se zato što mi vaš primjer u svemu daje hrabrosti.^k

2Ko 7:10* Doslovno: "promjenu uma (načina razmišljanja)". **13*** Doslovno: "duh".

7. poglavljea Jr 31:19
Dj 26:20

b Dj 8:22

c Ps 32:5
Mt 26:75
1Iv 1:9d 1Mo 4:13
Mt 27:5
He 12:17e Jr 3:25
Jr 50:4
Dj 2:37f Mt 3:8
Dj 26:20g 1Ko 5:5
1Ko 5:13h 1Mo 45:27
1Ko 16:18

i 2Ko 8:24

j 2Ko 2:9
He 13:17

k 2So 3:4

Desni stupac**8. poglavlje**

a Ri 15:26

b Ri 12:8

c Mk 12:44
Dj 11:29
2Ko 9:7d Ri 15:25
1Ko 16:1
2Ko 9:1

e Ri 6:13

f 2Ko 12:18

g 2Ko 9:8

h 1Ko 1:5

i 1Ko 7:6

j Mt 8:20
Lk 9:58
Flp 2:7

k 2Ko 6:10

l 1Ko 7:25

m Mt 10:42

8 Sada vas, braćo, želimo izvjestiti o Božjoj nezasluženoj dobroti koja je iskazana makedonskim skupštinama.^a

2 Premda su bile u poteškoćama jer su doživjele velike kušnje, obilovale su radošću te je njihovo krajnje siromaštvo urodilo bogatstvom darežljivosti.^b **3** Naime, mogu posvjedočiti da su davali prema svojim mogućnostima,^c a i preko svojih mogućnosti. **4** Jer oni su nas sami usrdno molili i preklinjali da im omogućimo da prilože svoj velikodušni dar i da sudjeluju u prikupljanju pomoći za svete.^d **5** I ne samo da su učinili kako smo se nadali nego su prije svega sebe dali Gospodinu^e i nama, po volji Božjoj. **6** Zbog toga smo zamolili Tita^f da, kao što je prije započeo, tako i dovrši sakupljanje vašega velikodušnog priloga. **7** Stoga, kao što obilujete svime^g — vjerom, sposobnošću propovijedanja, znanjem,^h svom revnošću i ovom ljubavlju kojom vas ljubimo — tako obilujte i ovim sakupljanjem priloga.

8 Ne govorim vam to kao da zapovijedam,ⁱ nego radi revnosti drugih i da ispitam iskrenost vaše ljubavi. **9** Jer poznajete nezasluženu dobrotu našega Gospodina Isusa Krista: premda je bio bogat, radi vas je postao siromašan,^j da se vi obogatite^k njegovim siromaštvom.

10 A ovo je moje mišljenje o tome:^l na vašu je korist dovršiti to djelo^m koje ste

2Ko 8:4* Doslovno: "u služenju svetima".

već prije godinu dana započeli. I ne samo da ste ga izvršavali nego ste to činili dragovoljno.^a

11 A sada to djelo i dovršite — kao što ste ga spremno željeli učiniti, tako ga i dovršite, od onoga što imate. **12** Naime, davanje je osobito dobrodošlo ako tko daje spremno. Od svakoga se očekuje da daje ono što ima,^b a ne ono što nema. **13** Ali ne želim da drugima bude lako,^c a vama teško, **14** nego da, u svrhu izjednačavanja, vaš višak sada pokrije njihovu oskudicu, kako bi jednom i njihov višak pokrio vašu oskudicu — da bude jednakost.^d **15** Kao što je napisano: “Tko je imao mnogo, nije imao previše, a tko je imao malo, nije imao premalo.”^e

16 A hvala Bogu što je stavio jednaku revnost za vas u srce Titovo.^f **17** Jer on je spremno prihvatio naš poticaj, ali budući da je vrlo revan, sam je dragovoljno pošao k vama. **18** A s njim šaljem brata kojega hvale sve skupštine zbog onoga što čini za dobru vijest. **19** Štoviše, skupštine su ga imenovale^g da bude naš suputnik u ovom djelu sakupljanja priloga koje trebamo izvršiti na slavu^h Gospodina i kao dokaz naše spremnosti da pomognemo drugima.ⁱ **20** Tako želimo izbjeći da nam itko išta prigovori^j u vezi s tim velikodušnim prilogom^k koji nam je povjeren. **21** Jer “nastojimo sve raditi pošteno, ne samo pred Jehovom nego i pred ljudima”.^l

22 A s njima šaljem i našega brata u čiju smo se revnost mnogo puta u mnogo-

8. poglavlje

- a 2Ko 9:2
- 1Ti 6:18
- b 3Mo 27:8
- 5Mo 16:10
- 5Mo 16:17
- Izr 3:27
- Mk 12:43
- Lk 21:3
- c Mk 12:44
- d 2Ko 9:12
- e 2Mo 16:18
- f 2Ko 12:18
- g 1Ko 16:3
- h 2Ko 4:15
- i 2Ko 9:2
- j 2Ko 6:3
- k 1Ko 16:1
- l Izr 3:4
- 1Pe 2:12

Desni stupac

- a Flp 2:25
- b 1Pe 1:22
- 1Pe 2:17
- c 2Ko 7:14

9. poglavlje

- d Ri 15:26
- 1Ko 16:1
- 2Ko 8:4
- 2Ko 9:12
- e 2Ko 8:10
- f 2Ko 8:6
- g 2Ko 9:2
- h Iza 32:8
- i Izr 11:24
- Ga 6:7
- j Izr 19:17
- Izr 22:9
- Pr 11:1
- Lk 6:38
- k 5Mo 15:7
- 5Mo 15:10
- Izr 22:8
- l 2Mo 22:29
- 1Lje 29:17
- Izr 11:25
- Dj 20:35
- Ri 12:8
- He 13:16

čemu uvjerali, no sada je još revniji zbog velikog pouzdanja u vas. **23** A ako tko upita što za Tita — on je moj drug i suradnik^a koji služi na vaše dobro. A ako upita za našu braću — oni su apostoli skupština i slava Kristova. **24** Stoga im pred skupštinama pokažite da ih ljubite^b i da smo se s pravom hvalili^c vama.

9 A suvišno je da vam pišem o sakupljanju pomoći^d za svete, **2** jer znam da ste spremni pomoći i zbog toga se hvalim vama pred Makedoncima, govoreći da je Ahaja već godinu dana spremna pomoći,^e a vaša je revnost potaknula mnoge. **3** Ipak šaljem braću, da se ne pokaže da smo se u tom pogledu neosnovano hvalili vama, nego da budete spremni,^f kao što sam i govorio da ćete biti. **4** Inače ćemo se, ako Makedonci dođu sa mnom i nađu vas nespremne, mi — da ne kažem vi — posramiti zbog toga što smo se uzdali u vas. **5** Stoga sam smatrao potrebnim zamoliti braću da prije pođu k vama i da unaprijed pripreme vaš velikodušni dar koji je već prije obećan,^g da bude spreman kao izraz velikodušnosti, a ne kao nešto iznuđeno.^h

6 A što se toga tiče, kažem: tko oskudno sije,ⁱ oskudno će i žeti, a tko obilno sije,^j obilno će i žeti. **7** Neka svatko učini kako je odlučio u srcu, ne nevoljko^k ili na silu, jer Bog ljubi vesela darovatelja.^l

8 A Bog vam može u izobilju iskazati svu svoju nezasluzenu dobrotu da uvijek imate svega

dovoljno i da vam još pretekne da činite svako dobro djelo.^a

9 (Kao što je pisano: “Velikodušno on dijeli, daje siromašima, pravednost njegova ostaje zauvijek.”^b) **10** A onaj koji u izobilju daje sjeme sijaču i kruh ljudima za jelo,^c dat će vam sjeme i umnožiti ga i povećati plodove pravednosti vaše.^d

11 U svemu se obogaćujete za svakovrsnu velikodušnost, koja zbog onoga što činimo potiče ljude da zahvaljuju Bogu.^e

12 Jer ta služba kojom se sakuplja pomoć ne treba samo namiriti potrebe svetih^f nego treba i pružiti poticaj za mnogobrojne zahvale Bogu.

13 Zbog onoga što ste pokazali pomažući* tako drugima, oni slave Boga jer ste podložni dobroj vijesti o Kristu,^g kao što javno izjavljujete, i jer velikodušno dajete priloge njima i svima.^h

14 Usrdno se moleći za vas, oni čeznu za vama zbog nezasluzene dobroteⁱ koju vam Bog obilno iskazuje.

15 Hvala Bogu na njegovu neopisivu daru!^j

10 A ja, Pavao, osobno vas preklinjem blagošću^k i dobrotom* Kristovom, ja koji ostavljam skroman dojam^l kad sam među vama, ali sam odvažan prema vama kad sam odsutan.^m **2** Molim vas, nemojte da, kad budem kod vas, moram biti odvažan onako kako sam namjeravao biti i da moram poduzeti oštre mjereⁿ protiv nekih koji smatraju da mi živimo* po tijelu. **3** Jer

2Ko 9:13* Ili: “služeći”. **10:1*** Ili: “razumnošću; popuštanjem”. **2*** Doslovno: “hodimo”.

iako živimo u tijelu,^a ne ratujemo po tijelu.^b **4** Jer oružje našega ratovanja nije tjelesno,^c nego ima veliku snagu od Boga^d za rušenje onoga što je snažno utvrđeno. **5** Jer rušimo kriva razmišljanja i svaku oholost koja se podiže protiv poznavanja Boga,^e obuzdavamo svaku misao da bi se pokorila Kristu **6** i spremni smo kazniti svaku neposlušnost,^f čim vaša poslušnost bude potpuna.^g

7 Vi gledate samo vanjštinu.^h Ako je tko uvjeren da je Kristov, neka sam ponovno razmisli o ovome: kao što je on Kristov, tako smo i mi.ⁱ **8** Jer kad bih se i malo više hvalio^j ovlaštenjem koje nam je Gospodin dao da vas izgrađujemo, a ne da vas rušimo,^k ne bih se posramio. **9** Govorim vam to da ne biste pomislili da vas svojim pismima želim prestrašiti. **10** Jer neki kažu: “Njegova pisma imaju težinu i snažna su, ali kad je osobno prisutan,^l djeluje neznatno,^m a riječi su mu bezvrijedne.”ⁿ

11 Neka takvi razmisle o ovome: kakvi smo na riječima u pismima kad smo odsutni, takvi ćemo biti i na djelu kad budemo prisutni.ⁿ **12** Jer ne usudujemo se svrstati ili usporediti s nekima koji sami sebe preporučuju.^o Sebe procjenjuju vlastitim mjerilima i uspoređuju se sami sa sobom — nerazumno postupaju.^p

13 Mi se pak nećemo hvaliti onim što je izvan naših granica,^r nego onim što je unutar

2Ko 10:10* Doslovno: “ali njegova tjelesna prisutnost [grčki: *parousia* (*parusija*)]”. Vidi dodatak 7.

9. poglavlje

- a Izr 28:27
- MI 3:10
- Ef 4:28
- Flp 4:19
- Tit 2:14
- b Ps 112:9
- c 5Mo 30:9
- Iza 55:10
- d Ho 10:12
- e 2Ko 1:11
- 2Ko 4:15
- f Ri 15:27
- 2Ko 8:14
- Ga 6:6
- Flp 4:18
- g Ri 6:17
- 2Ko 7:15
- h Mt 5:16
- He 13:16
- JK 1:27
- 1Iv 3:17
- i Dj 20:24
- j Iv 1:17
- Ri 3:24
- Ri 5:15
- Ef 3:7

10. poglavlje

- k Mt 11:29
- l 1Ko 2:3
- m 2Ko 10:10
- n 1Ko 4:21
- 2Ko 13:2
- 2Ko 13:10

Desni stupac

- a Ga 2:20
- b Ri 8:13
- Ef 6:12
- c Mt 26:52
- Ri 13:12
- Ef 6:13
- 1So 5:8
- 1Ti 1:18
- 2Ti 2:24
- d Ri 8:14
- 2Ko 6:7
- e 1Ko 1:19
- 1Ko 3:19
- 2Ti 2:25
- f 1Ti 1:20
- He 12:10
- g 2Ko 2:9
- 2Ko 7:15
- h 2Ko 5:12
- i 1Iv 4:6
- j 2Ko 12:6
- k 2Ko 13:10
- He 13:17
- l 2Ko 10:1
- Ga 4:13
- m 2Ko 11:6
- n 2Ko 12:20
- o 2Ko 13:2
- o 2Ko 3:1
- 2Ko 5:12
- p Izr 25:27
- Izr 26:12
- Ga 6:3
- Ga 6:4
- r Ri 12:3

granica područja koje nam je Bog odmjerio, a koje obuhvaća i vas.^a **14** Doista, mi ne idemo preko svojih granica — kao što bi bilo da te granice ne obuhvaćaju i vas — jer smo prvi stigli do vas s dobrom vijesću o Kristu.^b **15** Ne hvalimo se onim što je izvan naših granica, tuđim naporima,^c nego se nadamo da će, s rastom vaše vjere,^d među vama porasti cijenenje za ono što činimo unutar svojega područja.^e Tada će naša postignuća biti još veća, **16** te ćemo i izvan vaših granica objavljivati dobru vijest,^f kako se ne bismo hvalili onim što je već učinjeno na tuđem području. **17** “A tko se hvali, neka se hvali Jehovom!”^g **18** Jer Jehova ne priznaje onoga koji sam sebe preporučuje,^h nego onoga koga on preporučuje.ⁱ

11 Kad biste barem podnijeli nešto malo moje nerazumnosti!^j Zapravo, već me i podnosite. **2** Jer revno se brinem za vas kao što to Bog čini,^{*k} jer sam vas obećao^l jednome mužu,^m Kristu, kako bih vas doveo pred njega kao čistuⁿ djevicu.^o **3** Ali bojim se da se — kao što je zmija zavela Evu^p svojim lukavstvom — vaše misli ne iskvarer i odvrate od iskrenosti i čistoće koje dugujete Kristu.^s **4** Jer ako tko dođe i propovijeda drugačijeg Isusa od onoga kojeg smo mi propovijedali^t ili ako primite drugačiji duh od onoga koji ste primili^u ili drugačiju dobru vijest^v od one koju ste

2Ko 11:2* Ili: “Jer ljubomorom gorim za vas, Božjom ljubomorom”.

10. poglavlje

- a Dj 9:15
Ga 2:8
- b 1Ko 3:10
1Ko 4:15
- c Ri 15:20
- d 2So 1:3
- e 1Ko 9:1
- f Dj 19:21
Ri 15:24
- g Iza 65:16
Jr 9:24
- h 1Ko 1:31
- i Lk 18:14
- l 1Sa 13:14
Izr 29:26
Ri 2:29
- 1Ko 4:5
2Ti 2:15

11. poglavlje

- j 2Ko 5:13
- k Flp 1:8
- l Ot 21:2
Ot 21:9
Ot 22:17
- m Mk 2:19
- n Ef 5:27
Kol 1:28
- o 3Mo 21:13
Ef 5:23
- p 1Mo 3:4
1Ti 2:14
- r Iv 8:44
1Ti 6:5
He 13:9
2Pe 3:17
2Iv 8
- s 1Ko 6:15
- t Ga 1:7
- u 1Iv 4:3
- v Ga 1:8

Desni stupac

- a Flp 2:21
2Iv 10
- b 1Ko 15:10
2Ko 11:23
- c 2Ko 12:11
Ga 2:6
- d 2Mo 4:10
2Ko 10:10
- e 1Ko 2:13
- f Ef 3:4
- g 1Ko 2:3
2Ko 10:1
- h Dj 18:3
1Ko 9:18
- i Flp 4:10
- j 2Ko 12:13
- k Flp 4:15
- l 1So 2:9
- m Ri 9:1
- n 1Ko 9:15
- o 2Ko 6:11
2Ko 7:3
2Ko 12:15
- p 1Ko 9:12
- r Ps 101:7
Ps 119:118
Dj 5:3
Ef 4:14
- s Ri 16:18
2Ko 2:17
2Pe 2:1
- t Ga 1:8
2So 2:9
- u Iv 8:44
- v Mt 16:27
Ri 2:6
Ga 5:10
Flp 3:19
2Ti 4:14

prihvatili, vi takvoga spremno podnosite.^a **5** Smatram, naime, da ni u čemu ne zaostajem^b za vašim nadapostolima.^c **6** Jer ako sam i nevješ u govoru,^d nisam u znanju.^e Naprotiv, to smo vam na svaki način i u svemu pokazali.^f

7 Ili sam grijeh počinio jer sam vam — ponizivši se^g kako biste se vi uzvisili — rado objavio dobru vijest Božju bez ikakve naplate?^h **8** Druge sam skupštine oplijenio primajući potporu od njih kako bih mogao vama služiti.ⁱ **9** A kad sam bio kod vas i zapao u oskudicu, nikome nisam bio na teret,^j jer su braća koja su došla iz Makedonije^k velikodušno namirila moje potrebe. Da, u svemu sam pazio, a i nadalje ću paziti, da vam ne budem na teret.^l **10** Sve dok je istina^m Kristova u meni, ništa me neće spriječiti da se time hvalimⁿ u ahajskim krajevima. **11** Zašto sam tako postupio? Zar zato što vas ne ljubim? Bog zna da vas ljubim.^o

12 A što činim, i dalje ću činiti,^p da oduzmem izgovor onima koji traže izgovor da se hvale kako su po službi jednaki nama. **13** Jer takvi su ljudi lažni apostoli, koji varaju druge^r i pretvaraju se da su Kristovi apostoli.^s **14** A nije ni čudo, jer se i sam Sotona pretvara da je anđeo svjetla.^t **15** Stoga nije ništa neobično ako se i njegovi sluger^u pretvaraju da su sluger pravdnosti. No kraj će im biti po djelima njihovim.^v

16 Opet kažem: Neka me nitko ne smatra nerazumnim. Ali čak i ako me sma-

trate takvim, prihvatite me makar i kao nerazumna, da se i ja nešto malo pohvalim.^a **17** Što govorim, ne govorim kao što bi Gospodin govorio, nego kao u nerazumnosti, u ovom samouvjerenom hvalisanju.^b **18** Budući da se mnogi hvale onim što je ljudsko,^c i ja ću se hvaliti. **19** Jer rado podnosite nerazumne — vi koji ste razumni. **20** Zapravo, podnosite svakoga tko vas porobljava,^d svakoga tko proždire što imate, svakoga tko otima što imate, svakoga tko se uzdiže iznad vas, svakoga tko vas udara po licu.^e

21 To kažem na našu sramotu, jer neki misle da smo bili slabi.

No ako je tko odvažan u čemu — govorim kao nerazuman čovjek^f — i ja sam odvažan u tome. **22** Jesu li Hebreji? I ja sam.^g Jesu li Izraelci? I ja sam. Jesu li potomstvo Abrahamovo? I ja sam.^h **23** Jesu li sluge Kristove? Kao luđak odgovaram: ja sam to još i višeⁱ — više sam se naprezao,^j više sam bio u zatvorima,^k udaraca sam dobio preko svake mjere, često sam bio u smrtnoj opasnosti.^l **24** Od Židova sam pet puta primio trideset i devet udaraca,^m **25** triput sam bio išiban,ⁿ jednom kamenovan,^o triput doživio brodolom,^p cijelu noć i dan proveo sam u dubokom moru. **26** Često sam putovao, bio sam u opasnostima od rijeke, u opasnostima od razbojnika,^r u opasnostima od suna-

2Ko 11:24* Ili: "četrdeset udaraca manje jedan".

11. poglavlje

a 2Ko 10:8

b 1Ko 3:21

c Flp 3:4

d Ga 2:4

Ga 4:9

Ga 5:1

e Flp 3:19

f 2Ko 5:13

2Ko 12:11

g Dj 22:3

h Ri 11:1

Flp 3:5

i 2Ko 11:5

j Ri 11:13

1Ko 15:10

k Dj 16:24

l Dj 9:16

2Ko 6:4

1Pe 2:21

m 5Mo 25:3

n Dj 16:22

o Dj 14:19

p Dj 27:41

r Dj 20:3

Desni stupac

a Dj 23:10

b Dj 14:5

c Dj 13:50

d Dj 20:31

e 1Ko 4:11

f 2Ko 6:5

g 2Ko 2:4

Kol 2:1

h 1Ko 9:22

i 2Ko 12:5

j Dj 9:24

k Dj 9:25

12. poglavlje

i Dj 2:17

Dj 22:17

m Eze 8:3

n Eze 3:14

o Ef 1:3

rodnjaka,^a u opasnostima od neznabožaca,^b u opasnostima u gradu,^c u opasnostima u puštini, u opasnostima na moru, u opasnostima među lažnom braćom, **27** u teškoj i naporanom radu, u mnogim neprospavanim noćima,^d u gladi i žeđi,^e često sam se uzdržavao od hrane,^f bio sam u hladnoći i golotinji.

28 A povrh svih tih vanjskih nevolja, svaki me dan pritišće i briga za sve skupštine.^g **29** Tko je slab,^h a da i ja nisam slab? Tko je posrnuo u vjeri,ⁱ a da ja ne izgram od gnjeva?

30 Ako se treba hvaliti, hvalit ću seⁱ onim što pokazuje moju slabost. **31** Bog i Otac Gospodina Isusa, onaj kojega treba hvaliti u svu vječnost, zna da ne lažem. **32** U Damasku je namjesnik kralja Arete držao grad Damaščana pod stražom kako bi me uhvatio,^j **33** ali su me kroz prozor u zidu spustili u košari^k te sam umaknuo njegovim rukama.

12 Moram se hvaliti. Od toga, doduše, nema koristi, ali prijeći ću na videnja^l i objave Gospodinove. **2** Znam čovjeka u zajedništvu s Kristom, koji je prije četrnaest godina — da li u tijelu ili izvan tijela, ne znam, Bog zna — bio odnesen^m do trećeg neba. **3** Da, znam da je taj čovjek — da li u tijelu ili izvan tijela,ⁿ ne znam, Bog zna — **4** bio odnesen u raj^o i čuo riječi koje se ne smiju izreći, koje čovjeku nije dopušteno govoriti.

2Ko 11:29* Ili: "naveden na spoticanje".

5 Takvim ću se čovjekom hvaliti, a samim sobom neću se hvaliti, osim svojim slabostima.^a 6 Naime, ako bih se ikad poželio hvaliti,^b ne bih bio nerazuman, jer bih istinu govorio. Ali uzdržavam se od toga, da ne bi tko mislio o meni više od onoga što od mene vidi ili čuje, 7 zbog silnih objava.

Stoga, da se ne bih uzoholio,^c dan mi je trn u tijelu,^d andeo Sotonin, da me udara, kako se ne bih uzoholio. 8 Zbog toga sam triput^e molio Gospodina da to ukloni od mene. 9 Ali on mi je rekao: "Dovoljna^f ti je nezaslužena dobrota koju ti iskazujem, jer moja se snaga u potpunosti pokazuje kad si slab."^g Zato ću se najradije hvaliti svojim slabostima,^h da bi Kristova snaga poput zaklona ostala nada mnom. 10 Zato uživam u slabostima, u uvredama, u oskudicama, u progonstvima i poteškoćama za Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak.ⁱ

11 Postao sam nerazuman, jer ste me vi na to natjerali.^j Naime, vi ste me trebali preporučiti, jer ni u čemu ne zaostajem za vašim nadapostolima,^k premda nisam ništa.^l 12 Zaista, dokazi mojega apostolstva^m očitovali su se među vama s velikom ustrajnošćuⁿ i s čudesnim znakovima i znamenjem i silnim djelima.^o 13 U čemu ste to manji od ostalih skupština, osim u tome što vam ja nisam bio na teret?^p Oprostite mi što sam to skrivio.

14 Evo, već sam treći put^r spreman doći k vama i neću

2Ko 12:12* Ili: "i čudima".

12. poglavlje

- a 2Ko 11:30
- b 2Ko 10:8
- 2Ko 11:16
- c Izr 16:18
- d Ga 4:13
- e 1Pe 5:7
- f 5Mo 3:26
- g Iza 40:29
- He 11:34
- h 2Ko 11:30
- i Flp 4:13
- j 2Ko 12:1
- k 2Ko 11:5
- Ot 2:2
- l 2Ko 11:23
- m 1Ko 9:2
- n 2Ko 6:4
- o Dj 14:3
- Dj 15:12
- Ri 15:19
- p 1Ko 9:12
- 2Ko 11:9
- r 2Ko 13:1

Desni stupac

- a Dj 20:33
- b 1Ko 4:14
- Ga 4:19
- c Izr 13:22
- Izr 19:14
- d Izr 11:30
- 2Ko 1:6
- Flp 2:17
- Kol 1:24
- 1So 2:8
- He 13:17
- e 2Ko 11:9
- f 2Ko 7:2
- g 2Ko 8:6
- 2Ko 8:16
- h Flp 1:27
- i 1Ko 10:33
- j 2Ko 10:2
- 2Ko 13:2
- k 1Ko 3:3
- l Flp 2:3
- m 1Ko 5:1
- 2Ko 2:2
- n 1Ko 6:9
- 1Ko 6:13
- o Ri 13:13
- Ga 5:19
- Ef 4:19
- 2Pe 2:2
- Jd 4

13. poglavlje

- p 2Ko 12:14
- r 4Mo 35:30
- 5Mo 19:15
- Mt 18:16
- Iv 8:17

vam biti na teret, jer ne tražim vašu imovinu,^a nego vas. Naime, djeca^b ne trebaju stjecati imovinu roditeljima, nego roditelji djeci.^c 15 A ja ću vrlo rado sve potrošiti i samoga sebe istrošiti za duše vaše.^d Ako ja vas toliko ljubim, zar ćete vi mene ljubiti manje od toga? 16 Ali kako god bilo, ja vam nisam bio na teret.^e A vi ipak kažete da sam bio "lukav" i da sam vas uhvatio "na prijevru".^f 17 Zar sam vas iskoristio po kome od onih koje sam vam poslao? 18 Zamolio sam Tita da vas posjeti i poslao s njim još jednog brata. Zar vas je Tit u čemu iskoristio?^g Nismo li mi jednako razmišljali?^h Nismo li jednako postupali?ⁱ

19 Zar sve ovo vrijeme mislite da se branimo pred vama? Pred Bogom govorimo kao Kristovi učenici. A sve je to, ljubljeni, za vaše izgrađivanje.^j 20 Jer bojim se da vas, kada dođem,^k možda neću naći onakve kakve bih htio i da ja prema vama neću biti onakav kakav biste htjeli da budem, nego da ću možda zateći svađu, ljubomoru,^k gnjev, prepirke, klevetanja, govorkanja, oholost, nered.^l 21 Bojim se da će me, kad opet dođem, moj Bog posramiti kod vas i da ću tugovati za mnogima koji su prije sagriješili,^m a nisu se pokajali za nečistoću i bludⁿ i besramna djela^o što su ih činili.

13 Ovo je treći put^p što dolazim k vama. "Neka svaka tvrdnja bude potvrđena izjavom dva ili tri svjedoka."^r

2Ko 12:18* Doslovno: "Nismo li hodili u istom duhu? Nismo li [hodili] istim stopama?"

2 Iako nisam s vama, prihvatite moje riječi kao da sam po drugi put kod vas. Dakle, kao što sam prije upozorio, tako i sada upozoravam one koji su prije sagriješili i sve ostale da, ako opet dodem, nikoga neću štedjeti,^a **3** jer vi tražite dokaz da u meni govori Krist,^b koji prema vama nije slab, nego je snažan među vama. **4** Istina, bio je pribijen na stup^c zbog slabosti,^d ali je živ po snazi Božjoj.^e I mi smo, istina, slabi kao što je on bio, ali ćemo živjeti s njim^f zbog Božje snage^g koja djeluje na vas.

5 Ispitujte jeste li u vjeri, sami sebe provjeravajte!^h Zar ne shvaćate da je Isus Krist u zajedništvu s vama?ⁱ Trebali biste, osim ako niste odbačeni. **6** Uistinu se nadam da ćete spoznati da mi nismo odbačeni.

7 Molimo se^j Bogu da ne učinite nikakvo zlo, ne zato da

13. poglavlje

- a 2Ko 1:23
2Ko 10:2
2Ko 12:21
- b Ri 15:18
1Ko 5:4
- c 1Ko 2:2
- d Flp 2:7
- e Ri 6:4
- f 2Ti 2:12
1Pe 3:18
- g 1Ko 1:18
1Ko 6:14
- h 1Ko 11:28
Ga 6:4
- i Ri 8:10
- j Ri 1:9
Flp 1:4
Flp 1:9
Kol 1:3
1So 1:2

Desni stupac

- a Dj 4:20
1Ko 13:6
- b 1Ko 4:10
- c 1So 3:10
- d 1Ko 4:21
2Ko 10:6
- e Tit 1:13
- f 2Ko 1:4
2Ko 1:6
- g Flp 2:2
- h 1So 5:13
Jk 3:17
1Pe 3:11
2Pe 3:14
- i Ri 15:33
1Ko 14:33
1So 5:23
- j Ri 16:16
1So 5:26
1Pe 5:14
- k Flp 2:1

mi budemo prihvaćeni, nego da vi činite dobro, makar i mi bili odbačeni. **8** Jer ništa ne možemo učiniti protiv istine, nego samo za istinu.^a **9** Da, radujemo se kad god smo mi slabi, a vi jaki.^b Za to se i molimo^c — da se ispravljate. **10** Zato vam ovo i pišem dok sam odsutan, da ne bih morao strogo^d nastupiti kad budem prisutan, jer ovlasti koje mi je Gospodin dao trebaju služiti za izgrađivanje,^e a ne za rušenje.

11 Na kraju, braćo, radujte se, ispravljajte se, primajte tetjehu,^f jednako razmišljajte,^g živite u miru,^h pa će Bog ljubavi i miraⁱ biti s vama!

12 Pozdravite jedni druge poljupcem svetim!^j **13** Pozdravljaju vas svi sveti.

14 Neka nezaslužena dobrota Gospodina Isusa Krista i ljubav Božja i zajedništvo u svetome duhu budu sa svima vama!^k

POSLANICA

GALAĆANIMA

1 Pavao,^a apostol^b — kojega nisu poslali ljudi niti ga je postavio neki čovjek, nego Isus Krist^c i Bog, Otac,^d koji je Isusa podignuo iz mrtvih^e — **2** i sva braća koja su sa mnom,^f skupštinama* Galacije:^g

3 Nezaslužena vam dobrota i mir^h od Boga, Oca našega,

Ga 1:2* Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18. **2*** Rimska provincija koja se nalazila u središnjem dijelu današnje Male Azije.

1. poglavlje

- a Dj 13:9
- b Ri 1:5
- c Tit 1:1
- d Dj 9:15
Dj 26:16
Ga 1:12
- e Dj 22:14
- f Flp 4:21
- g 1Ko 16:1
- h 1Ko 1:3
Ga 6:16
2Iv 3

Desni stupac

- a Tit 2:14
1Iv 2:2
- b Iv 15:19
Ri 12:2

i od Gospodina Isusa Krista! **4** On je dao sebe za naše grijeh^a da bi nas izbavio od sadašnjeg zlog svijeta^b po volji^c našega Boga i Oca, **5** kojemu neka je slava u svu vječnost!^d Amen.*

6 Čudim se da se tako brzo odvrćate od onoga^e koji vas

e Eze 33:11; 1Ti 2:4; d Ri 16:27; e He 3:6.

Ga 1:4* Vidi bilješku za Mt 12:32. **5*** Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

je pozvao Kristovom nezasluženom dobrotom^a i da slušate neku drugu dobru vijest.^b

7 Ali druga ne postoji. Postoje samo neki koji vas zbunjuju^c i žele iskriviti dobru vijest o Kristu.^d **8** Ali čak i kad bismo vam mi ili kad bi vam andeo s neba objavio drugačiju dobru vijest od one koju smo vam već objavili, neka bude proklet!^e **9** Što smo već rekli, to i sada ponavljam: Tko vam god objavi drugačiju dobru vijest od one koju ste već prihvatili,^f neka bude proklet!

10 Doista, pokušavam li ja sada pridobiti ljude ili Boga? Ili, nastojim li ugoditi ljudima?^g Kad bih još uvijek ugađao ljudima,^h ne bih bio Kristov rob.ⁱ **11** Jer napominjem vam, braćo, da dobra vijest koju sam objavio nije ljudska poruka,^j **12** jer je nisam primio od čovjeka niti me tko učio o njoj, nego mi ju je objavio s neba Isus Krist.^k

13 A čuli ste kako sam nekada živio u židovstvu^l — da sam preko svake mjere progonio^m Božju skupštinu i htio je zatrti.ⁿ **14** I napredovao sam u židovstvu više od mnogih svojih vršnjaka u svojem narodu,^o jer sam bio mnogo revniji^p od drugih za predaje^r svojih otaca. **15** Ali kad je Bogu, koji je dao da se rodim i koji me pozvao^s u svojoj nezasaženoj dobroti,^t bilo po volji **16** da preko mene otkrije svojega Sina,^u kako bih nezna-bošcima objavio dobru vijest o njemu,^v nisam se odmah posavjetovao s tijelom i krvlju,^z

1. poglavlje

- a 2Ko 1:2
- b 2Ko 11:4
- Ga 5:7
- c Ga 5:10
- d Dj 15:1
- 2Ko 11:13
- 1Ti 6:3
- e 1Ko 18:22
- Ga 5:12
- f 5Mo 12:32
- Izr 30:6
- g 1So 2:4
- h Jk 4:4
- i Ri 1:1
- j 1So 2:13
- k Ri 16:25
- Ga 2:2
- Ef 3:3
- l Dj 23:6
- Ga 2:14
- m 1Ti 1:13
- n Dj 8:3
- Dj 9:1
- Dj 22:4
- Dj 26:11
- o Dj 22:3
- p Flp 3:6
- r Mk 7:5
- s 1Ko 1:1
- 1So 2:12
- t Ri 11:5
- 1Ko 15:10
- Ef 3:7
- u 2Ko 4:6
- v Dj 9:15
- Ri 11:13
- z Mt 16:17

Desni stupac

- a Dj 2:42
- b Dj 9:19
- c Dj 9:26
- d Iv 1:42
- 1Ko 15:5
- e Dj 12:17
- f Mt 13:55
- 1Ko 9:5
- g Ri 9:1
- h Dj 9:30
- i Iv 17:21
- Ri 16:7
- 1Ko 1:30
- 1So 2:14
- j Ga 1:13
- k Dj 8:3
- l Dj 21:20

2. poglavlje

- m Dj 15:2
- n Dj 9:27
- o 1Ko 14:6
- p Dj 15:12
- r Ga 5:7
- s Flp 2:16
- 1So 3:5
- t 2Ko 2:13
- u Dj 16:3
- v Iza 66:5
- z Dj 15:24
- 2Ko 11:26
- Jd 4
- a Iv 8:32
- Iv 8:36
- 2Ko 3:17
- Ga 5:1
- 1Pe 2:16
- b 2Ko 11:20
- Ga 4:9
- c Ga 2:14
- d Iv 18:37
- Ga 4:16

17 niti sam otišao u Jeruzalem k onima koji su prije mene bili apostoli,^a nego sam otišao u Arabiju, pa se opet vratio u Damask.^b

18 Zatim sam, nakon tri godine, otišao u Jeruzalem^c posjetiti Kefu^d i ostao sam kod njega petnaest dana. **19** Ali nisam vidio nikoga drugog od apostola osim Jakova,^e brata^f Gospodinova. **20** A za ovo što vam pišem, evo, pred Bogom izjavljujem da nije laž.^g

21 Potom sam otišao^h u krajeve sirijske i cilicijske. **22** Ali Kristove skupštineⁱ u Judeji nisu me osobno poznavale. **23** Samo su čule od drugih: “Onaj koji nas je prije progonio^j sada objavljuje dobru vijest o vjeri koju je prije htio zatrti.”^k **24** Stoga su zbog mene počele slaviti Boga.^l

2 Zatim sam, nakon četrnaest godina, opet otišao u Jeruzalem^m s Barnabom,ⁿ a poveo sam i Tita. **2** A otišao sam jer sam dobio objavu s neba.^o I iznio sam pred istaknutom braćom^p dobru vijest koju propovijedam među nezna-bošcima, ali rekao sam im to nasamo. Htio sam biti siguran da ne trčim,^r ili da nisam trčao, uzalud.^s **3** Ali čak ni Tit,^t koji je bio sa mnom, nije bio prisiljen obrezati se,^u iako je Grk. **4** A sve zbog lažne braće^v koja su se potajno uvukla,^z koja su se ušuljala da ugroze našu slobodu^a koju imamo u zajedništvu s Kristom Isusom, kako bi nas učinili robovima.^b **5** Ni načas im nismo popustili,^c nismo im se pokorili, da bi istina^d dobre vijesti ostala kod vas.

6 A oni koje se smatralo uglednima^a — kakvi god da su nekada bili, meni je svejedno,^b jer Bog ne gleda tko je tko^c — meni ti istaknuti muževi zapravo nisu dali ništa novo. 7 Nego, naprotiv, kad su vidjeli da mi je povjerena^d dobra vijest za neobrezane,^e kao što je Petru za obrezane^f — 8 jer onaj koji je Petra ovlastio za apostolstvo među obrezanima ovlastio je i mene^g da idem k neznabošcima — 9 i kad su saznali za nezasluzenu dobrotu^h koja mi je bila ukazana,ⁱ Jakov^j i Kefa i Ivan, koje se smatralo stupovima,^k pružili su meni i Barnabi^l desnicu u znak suglasnosti^m da mi idemo k neznabošcima, a oni k obrezanima. 10 Samo su nas zamolili da mislimo na siromašne.ⁿ To sam revno i činio.^o

11 Ali kad je Kefa^p došao u Antiohiju,^r u lice sam mu se usprotivio, jer je zaslužio osudu.^s 12 Naime, prije nego što su stigli neki Jakovljevi^t suradnici, jeo je^u s onima iz drugih naroda,^{*} ali kad su oni stigli, počeo se povlačiti i odvajati, jer se bojao^v onih iz obrezanja.^z 13 I ostali Židovi pridružili su mu se u tom pretvaranju,^a te se čak i Barnaba^b poveo za njihovim pretvaranjem. 14 Ali kad sam vidio da ne postupaju^{*} ispravno, po istini dobre vijesti,^c rekao sam Kefi pred svima njima:^d “Ako ti, koji si Židov, živiš kao oni iz drugih naroda, a ne kao Židovi, kako to da prisiljavaš one iz drugih naroda da žive po židovskim običajima?”^e

Ga 2:12* Ili: “neznabošcima”. 14* Doslavno: “hode”.

2. poglavlje

- a Ga 2:9
- b Ga 2:14
- c 5Mo 10:17
- Dj 10:34
- Ri 2:11
- d 1So 2:4
- e Dj 22:21
- Ri 11:13
- 1Ti 2:7
- f Dj 8:14
- g Dj 9:15
- Ri 1:5
- Kol 1:29
- h Ri 1:5
- Ef 3:8
- i 2Pe 3:15
- j Dj 15:13
- k Ef 2:20
- l Dj 13:2
- Dj 15:25
- m 1Iv 1:3
- n 5Mo 15:8
- 1Ko 16:1
- o Dj 11:29
- p Iv 1:42
- r Dj 11:26
- Dj 15:35
- s 3Mo 19:17
- t Dj 12:17
- u Dj 10:28
- Dj 11:3
- Dj 15:28
- v Izr 29:25
- z Dj 21:20
- a Jk 3:17
- b Dj 15:39
- c Dj 10:15
- Dj 10:34
- Ga 3:28
- d 1Ti 5:20
- e Dj 15:10
- Dj 15:28
- Ga 1:13

Desni stupac

- a Iv 8:39
- Ri 11:23
- b Ef 2:12
- c Ps 143:2
- Dj 13:39
- Ri 8:33
- d Ri 1:17
- Ri 3:22
- Jk 2:23
- e Ri 5:17
- 1Ko 6:11
- He 7:19
- f Ri 3:20
- Ga 3:19
- g Ri 5:1
- h 1Iv 3:9
- i Ri 6:1
- j Ga 5:2
- Kol 2:14
- k Ga 5:4
- l Ri 7:9
- m Ri 6:11
- He 9:14
- n Ri 6:6
- Ga 5:24
- Ga 6:14
- o 1Pe 4:2
- p Iv 17:23
- r 2Ko 5:15
- s 1Ti 2:6
- t Iv 1:17
- Ri 4:5
- u Ga 3:21
- He 7:11
- v Tit 3:5

15 Mi koji smo po rođenju Židovi,^a a ne neznabožički grešnici,^b 16 i koji znamo da se čovjeka ne proglašava pravednim^c zbog vršenja djela propisanih zakonom, nego zbog vjere^d u Krista Isusa, i mi smo povjerovali u Krista Isusa, da bismo bili proglašeni pravednima zbog vjere u Krista,^e a ne zbog vršenja djela propisanih zakonom, jer zbog vršenja tih djela njeđan čovjek neće biti proglašen pravednim.^f 17 A ako smo se mi, u nastojanju da budemo proglašeni pravednima po Kristu,^g i sami pokazali grešnicima,^h je li onda Krist u službi grijeha?ⁱ Nipošto! 18 Jer ako ponovno gradim ono što sam bio srušio,^j pokazujem da sam prijestupnik.^k 19 Prema propisima zakona, ja sam zakonu umro^l da bih Bogu živio.^m 20 Pribijen sam na stup^{*} s Kristom.ⁿ Ne živim više ja,^o nego Krist živi u meni.^p Jer život koji sada živim^r u tijelu, živim zbog vjere u Sina Božjeg, koji me ljubio i predao sebe za mene.^s 21 Ja ne odbacujem Božju nezasluzenu dobrotu,^t jer ako pravednost dolazi preko zakona,^u onda je Krist uzalud umro.^v

3 O bezumni Galaćani, tko vas je to obmanuo^z — vas koji ste jasno razumjeli zašto je Isus Krist bio pribijen na stup?^{*,a} 2 Samo ovo želim saznati od vas: Jeste li duh primili^b zato što ste vršili djela

3. poglavlje z Ga 5:7; a 1Ko 1:23; b Ef 1:13; He 6:4.

Ga 2:20* Vidi dodatak 8. 3:1* Vidi dodatak 8.

propisana zakonom^a ili zato što ste poruku koju ste čuli^b primili s vjerom? **3** Zar ste toliko bezumni? Zar sada na tjelesan način^c dovršavate ono što ste počeli na duhovan način?^d **4** Zar ste uzalud toliko pretrpjeli? ^e Nadam se da nije bilo uzalud! **5** Onaj, dakle, po kojem dobivate duh^f i koji među vama čini silna djela,^g čini li to zato što vrši djela propisana zakonom ili zato što je poruku koju je čuo prihvatio s vjerom? **6** Tako je i Abraham “povjerovao Jehovi, a on ga je zbog toga smatrao pravednim”.^h

7 A znajte da su oni koji se drže vjereⁱ sinovi Abrahamovi!^j **8** A Pismo je, predvidjevši da će Bog ljude iz drugih naroda^{*} proglasiti pravednima zbog vjere, unaprijed objavilo Abrahamu dobru vijest: “Preko tebe će biti blagoslovljeni svi narodi.”^k **9** Stoga oni koji se drže vjere dobivaju blagoslov^l kao i vjerni Abraham.^m

10 Jer svi koji se oslanjaju na vršenje djela propisanih zakonom nalaze se pod prokletstvom, jer je pisano: “Proklet bio tko se god ne drži svega što je napisano u svitku Zakona i tko to ne vrši.”ⁿ **11** A očito je da pred Bogom nitko nije zbog vršenja zakona proglašen pravednim,^o jer “pravednik će živjeti zbog vjere”.^p **12** A Zakon nije zasnovan na vjeri, nego “onaj tko ga vrši po njemu će imati život”.^r **13** Krist nas je kupio^s i tako oslobodio^t prokletstva Zako-

3. poglavlje

- a Ri 3:20
- b Ri 10:17
- c He 7:16
- d Ga 4:9
- e He 10:36
- f 2Iv 8
- f Dj 10:44
- g 1Ko 12:10
- h 1Mo 15:6
- i Ri 4:3
- jk 2:23
- i Ri 4:12
- j Iv 8:39
- Ri 4:16
- k 1Mo 12:3
- 1Mo 18:18
- Dj 3:25
- l He 13:7
- m Ga 3:28
- Ga 3:29
- He 2:16
- n 5Mo 27:26
- Jr 11:3
- Dj 15:10
- Jk 2:10
- o Dj 13:39
- Ga 2:16
- Hb 2:4
- p He 10:38
- r 3Mo 18:5
- 5Mo 30:16
- Ne 9:29
- Ri 10:5
- s 1Ko 7:23
- t Iza 35:10
- Mt 26:28
- Tit 2:14
- He 9:15

Desni stupac

- a 4Mo 21:9
- Iv 3:14
- Iv 19:31
- Dj 5:30
- b 5Mo 21:23
- c Ri 4:9
- Ef 2:15
- d JI 2:28
- e Dj 19:4
- 1Pe 2:6
- f He 9:17
- g 1Mo 12:1
- 1Mo 12:7
- 1Mo 13:15
- 1Mo 17:7
- h 1Mo 24:7
- Iza 6:13
- Ga 3:29
- i 1Mo 25:5
- Ri 9:7
- Ri 9:8
- j 1Mo 22:18
- k 1Mo 49:10
- Mt 1:17
- l 2Mo 12:41
- m Ri 4:13
- n Ri 4:14
- o Ri 11:6
- p 1Mo 22:17
- r Ri 3:20
- Ri 4:15
- Ri 7:12
- Ri 7:14
- s Iv 1:29
- Ri 10:4
- t Dj 7:38
- Dj 7:53
- He 2:2
- u 2Mo 20:19
- 5Mo 5:5
- Iv 1:17
- He 9:15
- v 5Mo 6:4
- z 1Ti 1:8

na postavši umjesto nas prokletstvom,^a jer je pisano: “Proklet je tko je god obješen na stup.”^{*b} **14** To se dogodilo da Abrahamov blagoslov preko Isusa Krista dode na druge narode,^c da obećani duh^d primimo zbog svoje vjere.^e

15 Braćo, dat ću vam primjer iz života: Već i kad ljudi sklope pravomoćan savez, nitko ga ne poništava niti mu što dodaje.^f **16** A obećanja su bila dana Abrahamu^g i potomstvu njegovu.^h Nije rečeno: “I potomstvima”, kao da se odnosi na mnoga, nego kao na jedno:ⁱ “I potomstvu tvojemu”,^j koje je Krist.^k **17** Hoću reći ovo: Zakon koji je nastao četiri stotine i trideset godina^l kasnije ne može poništiti savez koji je Bog prije učinio pravomoćnim^m niti može ukinuti obećanje.ⁿ **18** Jer ako se nasljedstvo dobiva po zakonu, više se ne dobiva po obećanju.^o A Abrahamu ga je Bog podario po obećanju.^p

19 Čemu onda Zakon? Bio je dodan da prijestupe učini očitima,^r dok ne dode potomstvo^s kojemu je dano obećanje. I bio je prenesen po anđelima^t preko posrednika.^u **20** Ali posrednika nema kad postoji samo jedna strana, a Bog je samo jedan.^v **21** Je li onda Zakon protiv Božjih obećanja?^z Nipošto! Jer da je bio dan zakon koji bi mogao dati život,^a tada bi pravednost dolazila putem zakona.^b **22** Ali Pismo^c je sve predalo u zatoč-

a Ri 8:3; b Ri 3:10; Ga 2:21; c Mt 11:13.

Ga 3:5* Ili: “čini čuda”. 8* Ili: “neznabošce”.

Ga 3:13* Ili: “drvo”. Vidi dodatak 8.

ništvo pod vlast grijeha,^a da se obećanje koje proizlazi iz vjere u Isusa Krista dade onima koji vjeruju.^b

23 A prije nego što je došla vjera,^c bili smo čuvani pod zakonom,^d predani u zatočeništvo, čekajući vjeru koja se trebala objaviti.^e **24** Tako nam je Zakon bio odgajatelj koji nas je vodio do Krista,^f da budemo proglašeni pravednicima^g zbog vjere. **25** A otkako je došla vjera,^h više nismo pod odgajateljem.ⁱ

26 Doista, svi ste vi Božji sinovi^j zbog svoje vjere u Krista Isusa. **27** Jer svi vi koji ste se krstili da budete u zajedništvu s Kristom,^k Kristom ste se zaodjenuli.^l **28** Nema više ni Židova ni Grka,^m nema ni roba ni slobodnjaka,ⁿ nema ni muškoga ni ženskoga,^o jer vi ste svi jedno u zajedništvu s Kristom Isusom.^p **29** A ako ste Kristovi, onda ste potomstvo Abrahamovo,^r nasljednici po obećanju.^s

4 Hoću reći: sve dok je nasljednik dijete, nimalo se ne razlikuje od roba,^t iako je gospodar svega, **2** nego je pod skrbnicima^u i upraviteljima sve do dana koji je odredio njegov otac. **3** Tako smo i mi, dok smo bili djeca, robovali načelima^v ovoga svijeta. **4** Ali kad se navršilo vrijeme,^z Bog je poslao svojega Sina,^a rođenog od žene^b i podložnog zakonu,^c **5** da kupi i oslobodi^d one koji su pod zakonom,^e kako bi nas Bog usvojio kao sinove.^f

6 A budući da ste sinovi, Bog je u naša srca poslao duh^g

3. poglavlje

- a Ri 3:9
- b Ri 4:11
- c Ga 4:4
- d Kol 2:14
- e Ri 10:4
- f Mt 5:17
- He 8:5
- g Dj 13:39
- Ri 8:33
- h Kol 2:17
- i Dj 21:21
- He 8:6
- He 10:1
- j Ho 1:10
- Iv 1:12
- Ri 8:14
- k Dj 19:5
- Ri 6:3
- l Ri 13:14
- Ef 4:24
- m Ri 10:12
- n 1Ko 12:13
- Kol 3:11
- o Dj 2:17
- 1Pe 3:7
- p Iv 17:21
- r Iza 54:1
- Ri 8:17
- Ri 9:7
- s Ga 4:28

4. poglavlje

- t Lk 2:51
- u 1Mo 24:3
- v Kol 2:8
- He 9:10
- z 1Mo 3:15
- 1Mo 49:10
- a Mt 3:17
- Iv 8:42
- b Iv 1:14
- 1Ti 3:16
- He 2:14
- c Mt 5:17
- d 1Ko 7:23
- Ga 3:13
- e Mt 20:28
- f Iv 1:12
- Ri 8:23
- 2Ko 6:18
- g Iv 14:26
- Ri 5:5

Desni stupac

- a Mk 14:36
- Ri 8:15
- b Ri 8:17
- Ga 3:29
- Ef 1:14
- c Ef 2:12
- 1So 4:5
- d Ri 1:25
- 1Ko 12:2
- 1So 19
- e 1Ko 8:3
- f Ri 8:3
- He 7:18
- g Kol 2:20
- h 2Ko 11:20
- i Ri 14:5
- j Kol 2:16
- k Ga 2:2
- Ga 5:4
- 1So 3:5
- l Ga 6:14
- m Ga 1:14
- n 2Ko 2:5
- o Dj 16:6
- p 2Sa 19:27
- Ri 10:40
- Iv 13:20

svojega Sina i taj duh viče: “*Abba*,^{*} Oče!”^a **7** Stoga više nisi rob, nego sin. A ako si sin, onda si i nasljednik po Bogu.^b

8 Dok još niste poznavali Boga,^c robovali ste bogovima koji po svojoj prirodi nisu bogovi.^d **9** Ali sada kad ste upoznali Boga — zapravo sada kad je Bog upoznao vas^e — kako to da se ponovno vraćate ispraznim^f i bijednim načelima^g i opet im, ponovno, želite robovati?^h **10** Vi pomno držite daneⁱ i mjesec^j i razdoblja i godine. **11** Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud^k trudio oko vas.

12 Braćo, molim vas, budite kao ja,^l jer sam i ja bio kao vi!^m Niste mi učinili ništa nažao.ⁿ **13** Ali znate da sam vam prvi put^o objavio dobru vijest jer sam bio bolestan. **14** Premda vam je moja bolest bila kušnja, niste me prezreli niti pljuvali po meni, nego ste me primili kao anđela^p Božjeg, kao Krista Isusa.^r **15** Gdje je sada radost koju ste onda osjećali?^s Siguran sam da ste bili spremni oči svoje izvaditi i dati ih meni, samo da ste mogli.^t **16** Jesam li vam dakle postao neprijatelj^u zato što vam govorim istinu?^v **17** Oni se gorljivo trude pridobiti vas,^z ali nemaju dobre namjere, nego vas žele odvojiti od mene, da biste njih gorljivo slijedili.^a **18** A dobro je ako se tko gorljivo trudi oko vas u dobroj namjeri^b i volio bih da to netko uvijek čini, a ne da

s Ot 2:4; t Ga 6:11; u Izr 27:6; Iza 63:10; He 12:6; v Iv 8:45; Ef 4:15; z Ri 16:18; 2Pe 2:3; 2Pe 2:18; a Dj 20:30; Flp 2:21; b 1Ko 15:58; Tit 2:14.

je tako samo kad sam ja kod vas,^a **19** dječice moja,^b zbog koje opet trpim porođajne boli koje će trajati dok se Krist ne oblikuje u vama.^c **20** No htio bih sada biti kod vas^d i drugačije s vama razgovarati, jer ne znam što ću s vama.^e

21 Recite mi, vi koji želite biti pod zakonom:^f Zar ne čujete što kaže Zakon?^g **22** Naprimjer, napisano je da je Abraham imao dva sina, jednoga sa sluškinjom^h i jednoga sa slobodnom ženom.ⁱ **23** Ali sin sluškinje rođen je po tijelu,^j a sin slobodne po obećanju.^k **24** To sve ima i preneseno značenje,^l jer te žene predstavljaju dva saveza.^m Jedan je s gore Sinajaⁿ i rađa djecu za ropstvo – to je Hagara. **25** Hagara predstavlja Sinaj,^o goru u Arabiji, i odgovara današnjem Jeruzalemu, jer je u ropstvu^p sa svojom djecom. **26** A gornji je Jeruzalem^r slobodan – on je naša majka.^s

27 Jer pisano je: “Veseli se, nerotkinjo koja ne rađaš! Kliči i uzvikuj, ti što nisi u porođajnim bolima, jer je djece napuštene žene više nego djece one koja muža ima!”^t **28** A mi smo, braćo, djeca obećanja, kao što je bio i Izak.^u **29** Ali kao što je onda onaj koji je bio rođen po tijelu prognožio^v onoga koji je bio rođen po duhu, tako je i sada.^z **30** No što kaže Pismo? “Otjeraj sluškinju i sina njezina, jer sin sluškinje neće biti nasljednik sa sinom slobodne žene!”^a **31** Stoga, braćo, nismo djeca sluškinje,^b nego djeca slobodne žene.^c

4. poglavlje

- a Flp 2:12
- b 1Ko 4:15
- 1So 2:11
- Flm 10
- c He 6:1
- d 2Iv 12
- e 2Ko 4:8
- Ga 6:2
- f Ri 7:6
- Ga 5:1
- g Ga 3:24
- h 1Mo 16:15
- i 1Mo 16:1
- 1Mo 21:3
- j 1Mo 16:2
- Ri 9:8
- k 1Mo 17:16
- l 1Ko 10:11
- m He 8:7
- n 2Mo 19:23
- o 2Mo 19:18
- He 12:18
- p Iza 61:1
- Iv 8:35
- r Iza 54:5
- Ga 4:31
- s 1Mo 3:15
- Iza 54:13
- Flp 3:20
- Ot 12:1
- t Iza 54:1
- u Ri 9:8
- Ga 3:29
- v 1Mo 21:9
- 2Ti 3:12
- z Ga 5:11
- Ga 6:12
- a 1Mo 21:10
- b Ri 6:14
- c Iv 8:36
- Ga 5:13

Desni stupac

5. poglavlje

- a Iv 8:32
- Ri 6:18
- b 1Ko 16:13
- Flp 4:1
- c Dj 15:10
- d Dj 15:1
- Ga 6:12
- e Ri 2:25
- Ga 3:10
- f Ri 3:20
- Ri 4:4
- Ri 9:31
- He 12:15
- h Ri 8:23
- i 1Ko 7:19
- Ga 2:3
- Ga 6:15
- Kol 3:11
- j Ri 3:22
- Jk 2:18
- k 1So 1:3
- 1Ti 1:5
- l 1Ko 9:24
- Ga 3:3
- m Ri 2:8
- Ri 6:17
- 2Ko 10:5
- n Ga 1:6
- o 5Mo 17:7
- 1Ko 5:6
- 1Ko 15:33
- 2Ti 2:17
- 2Pe 2:2
- p 2Ko 2:3
- r Iv 17:21
- Ga 3:28

5 Za takvu slobodu Krist nas je oslobodio.^a Stoga budite nepokolebljivi^b i ne dajte se opet upregnuti u jaram ropstva!^c

2 Evo, ja, Pavao, kažem vam: ako se obrežete,^d Krist vam neće ništa koristiti.

3 I opet svjedočim svakom čovjeku koji se obreže da je dužan izvršavati sav Zakon.^e

4 Odvojeni ste od Krista, vi koji pokušavate biti proglašeni pravednima po zakonu,^f izašli ste iz okrilja njegove nezaspune dobrote.^g **5** Jer mi po duhu željno očekujemo pravednost kojoj se nadamo, pravednost koja proizlazi iz vjere.^h **6** Jer u Kristu Isusu ništa ne vrijedi ni obrezanje ni neobrezanje,ⁱ nego vjera^j koja se djelima očituje u ljubavi.^k

7 Dobro ste trčali!^l Tko vas je spriječio da se pokoravate istini?^m **8** Takvo nagovaranje nije od onoga koji vas poziva.ⁿ **9** Malo kvasca cijelo tijesto ukvasa.^o **10** Uvjeren sam^p da vi koji ste u zajedništvu^r s Gospodinom nećete drugačije misliti. A onaj koji vas zbunjuje^s bit će osuđen,^t tko god to bio. **11** A ako ja, braćo, i dalje propovijedam obrezanje, zašto me onda i dalje progone? Kad bih to činio, onda mučenički stup^u više ne bi bio kamen spoticanja.^v **12** Da se barem uskope^z oni koji vas zbunjuju!^a

13 A vi ste, braćo, pozvani na slobodu.^b Samo neka vam

s Ga 1:7; t 2Ko 11:15; u Flp 3:18; v Iv 15:19; 1Ko 1:23; z 5Mo 23:1; a Dj 15:1; b Iv 8:36; Ri 6:22.

ta sloboda ne služi kao poticaj grešnome tijelu,^a nego u ljubavi robujete jedni drugima.^b

14 Jer sav se Zakon ispunjava^c u jednoj zapovijedi: "Ljubi bližnjega svojeg kao samoga sebe!"^d **15** Ali ako jedni druge grizete i izjedate,^e pazite da jedni druge ne istrijebite!^f

16 Kažem vam dakle: Po duhu živite,^g pa nećete udovoljavati željama tijela.^h **17** Jer tijelo se sa svojim željama protivi duhu,ⁱ a duh se protivi tijelu. Doista, oni se protivne jedno drugome, tako da ne činite ono što biste htjeli.^j **18** A ako vas vodi duh,^k niste pod zakonom.^l

19 A očita su djela tijela.^m To su: blud,ⁿ nečistoća, besramnost,^o **20** idolopoklonstvo, vraćanje,^p neprijateljstva, svade, ljubomora, izljevi gnjeva, sukobi, podjele, sljedbe, **21** zavisti, pijanke,^r razuzdane gozbe i tome slično. To vam unaprijed kažem, kao što sam vam već i rekao, da oni koji takvo što čine^s neće naslijediti kraljevstvo Božje.^t

22 A plod^u je duha: ljubav, radost, mir, dugotrajljivost, dobrostivost,^{*} dobrota,^v vjera, **23** blagost, samosvladavanje.^z Protiv toga nema zakona.^a **24** A oni koji pripadaju Kristu Isusu pripili su na stup tijelo

Ga 5:16* Doslovno: "hodite". **20*** Ili: "upotreba droge". Vidi bilješku za Ot 21:8. **22*** Glavna je misao izvornog izraza zauzimanje za dobrobit drugih. Na hrvatski se može prevesti i pojmovima kao što su "dobrohotnost, dobrota, čestitost, ljubaznost, susretljivost, velikodušnost". **22*** Izvorni izraz odnosi se na osobinu koja je pokazatelj moralnih vrlina osobe. Na hrvatski se može prevesti i pojmovima kao što su "dobrohotnost, dobrostivost, susretljivost, čestitost, ljubaznost".

5. poglavlje

- a 1Ko 8:9
1Pe 2:16
2Pe 2:19
- b 1Ko 9:19
c Ri 13:8
- d 3Mo 19:18
Mt 7:12
Mt 22:39
Jk 2:8
- e Jk 3:14
f Izr 24:29
Jk 4:2
- g Ri 8:5
Ri 8:13
- h Ri 6:12
i 1Pe 2:11
- i Ri 8:4
- j Ri 7:15
Ri 7:19
Ri 7:23
- k Ri 8:14
- l Ri 6:14
Ri 8:2
- m Izr 20:11
1Ko 3:3
- n 1Ko 5:9
Ef 5:3
Kol 3:5
Ot 2:20
- o 3Mo 18:17
Mk 7:22
Ef 4:19
2Pe 2:2
Jd 4
- p 3Mo 19:26
3Mo 19:31
3Mo 18:11
r 3Mo 21:20
- s Iza 5:11
1Pe 4:3
- s Ri 8:13
2Ko 12:21
- t 1Ko 6:9
- u Flp 1:11
Kol 1:10
- v Ef 5:9
z Jk 3:17
- a 1Ti 1:9

Desni stupac

- a Ri 6:6
1Pe 2:11
- b Ri 8:4
- c Pr 4:4
1Ko 4:7
Ga 6:4
- d Flp 2:3

6. poglavlje

- e 3Mo 4:2
Mt 18:15
Ri 11:11
f 1Ko 2:15
- g Izr 15:1
Kol 4:21
Kol 3:12
1Ti 6:11
Tit 3:2
- h 1Ko 10:12
- i 1Ko 7:5
Jk 3:2
- j Ri 15:1
2Ko 11:29
1So 5:14
- k Iv 13:34
Iv 15:12
1Iv 4:21
- l Ri 12:3
1Ko 8:2
2Ko 3:5
2Ko 12:11

zajedno sa strastima i željama tijela.^a

25 Ako živimo po duhu, dopustimo duhu da nas vodi!^b

26 Ne budimo tašti, ne nadmećimo se jedni s drugima,^c ne zavidimo jedni drugima!^d

6 Braćo, ako tko nenamjerno pogriješi,^e vi koji ste duhovni^f ispravljajte takvoga u duhu blagosti,^g pazeći na sebe^h da i sami ne dodete u iskušenje.ⁱ **2** Nosite bremena jedan drugoga,^j i tako ćete ispuniti zakon Kristov.^k **3** Jer ako tko misli da je nešto, a nije ništa,^l sam sebe zavarava.^l Ali neka svatko ispita^{*} svoje djelo,^m pa će razlog za zadovoljstvo imati u samome sebi, a ne uspoređujući se s drugima.ⁿ **5** Jer svatko će nositi svoj teret.^o

6 I neka onaj koga se poučava^p riječi Božjoj dijeli^r sve dobro što ima s onim tko ga poučava.^s

7 Ne zavaravajte se!^t Boga se ne može ismijavati!^u Jer što čovjek sije, to će i požeti.^v

8 Tko sije u svoje tijelo, od tijela će požeti propast,^z a tko sije u duh,^a od duha će požeti vječni život.^b **9** Stoga nemojmo posustati u činjenju dobra,^c jer ćemo, ako se ne umorimo, žeti kad dođe vrijeme.^d **10** Zato, dakle, dok za

m 1Ko 11:28; 2Ko 13:5; n Ga 5:26; o Ri 14:4; 2Ko 5:10; p Lk 1:4; Dj 18:25; r 3Mo 8:31; Lk 10:7; Ri 15:27; 1Ko 9:11; He 13:16; s 4Mo 18:31; Mt 10:10; 1Ko 9:14; t Jk 1:16; u Job 13:9; v Lk 16:25; Ri 2:6; z Ri 8:6; a Iv 6:63; Ri 8:13; b Iza 3:10; c 2So 3:13; d He 3:14; He 12:3; Ot 2:10.

Ga 5:25* Doslovno: "po duhu i hodi-mo". **6:1*** Ili: "ako tko pogriješi, a da toga i nije svjestan". **4*** Ili: "dokaže". **6*** Doslovno: "koga se usmeno poučava (...) tko ga usmeno poučava".

to imamo priliku,^a činimo dobro svima, a naročito svojoj braći u vjeri.^b

11 Pogledajte kakvim vam velikim slovima pišem vlastitom rukom!^c

12 Svi koji žele po tijelu ugoditi drugima, prisiljavaju vas da se obrežete,^d samo zato da ne budu progonjeni zbog mučeničkog stupa* Krista,^e Isusa. **13** Jer čak ni oni koji se obrezuju ne drže Zakon,^f nego žele da se vi obrežete kako bi se hvalili vašim tijelom. **14** A ja se ne želim ničim hvaliti, osim mučeničkim stupom^g našega Go-

Ga 6:12* Vidi dodatak 8.

6. poglavlje

- a Iv 9:4
- Kol 4:5
- b Ef 2:19
- c 1Ko 16:21
- d Ga 2:3
- e Ga 5:11
- Flp 3:18
- f Jk 2:10
- g Lk 14:27
- 1Ko 2:2

Desni stupac

- a Ri 6:6
- b Ga 5:6
- c 2Ko 5:17
- Ef 2:10
- d Ps 125:5
- Ps 128:6
- Ri 9:6
- e Iza 3:24
- f 2Ko 4:10
- Flp 3:10
- g 2Ti 4:22
- Flm 2:5

spodina Isusa Krista, po kojemu je meni svijet pribijen na stup^a i ja svijetu. **15** Jer nije važno ni obrezanje ni neobrežanje,^b nego novo stvorenje.^c

16 A na svima koji budu po ovom pravilu živjeli,^{*} na njima neka bude mir i milosrđe — na Izraelu Božjem.^d

17 Neka mi odsada više nitko ne stvara nevolje, jer ja na svojem tijelu nosim žigove^e koji pokazuju da sam rob Isusov!^f

18 Braćo, neka nezaslužena dobrota našega Gospodina Isusa Krista bude s duhom vašim!^g Amen.

Ga 6:16* Doslovno: "hodili".

POSLANICA

EFEŽANIMA

1 Pavao, Božjom voljom apostol Krista Isusa,^a svetima koji su u Efezu i vjernima^b u zajedništvu^c s Kristom Isusom:

2 Nezaslužena vam dobrota^d i mir^e od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista!

3 Neka je blagoslovljen Bog i Otac našega Gospodina Isusa Krista,^f jer nas je zbog našeg zajedništva s Kristom blagoslovio^g svakim blagoslovom duhovnim na nebesima,^h

4 jer nas je prije postanka svijetaⁱ izabrao^j da budemo u zajedništvu s njim, da bismo bili sveti i neokaljani^k pred njim u ljubavi.^l **5** Jer unaprijed je odredio^m da nas preko Isusa Krista usvoji kao si-

1. poglavlje

- a 1Ko 1:1
- 2Ko 1:1
- b Ot 2:3
- c Iv 15:4
- Iv 15:5
- d Iv 1:17
- Ri 3:24
- 1Ko 1:4
- e Iv 14:27
- f 2Ko 1:3
- g Ga 3:14
- h Ef 2:6
- i 1Pe 1:20
- j Iza 43:10
- Iv 17:24
- Jd 1
- k Ef 5:27
- Kol 1:22
- l Jk 2:5
- m 2So 2:13
- 1Pe 1:2

Desni stupac

- a Ri 8:15
- Ri 8:23
- Ri 8:29
- Ga 4:5
- b Ri 8:28
- c Iza 43:21
- d Ri 3:24
- e Iv 3:35

novu,^a što mu je ugodno i po volji,^b **6** da bi ga se hvalilo^c zbog njegove slavne nezaslužene dobrote^d koju nam je dobrostivo iskazao preko svojega ljubljenog Sina.^e **7** Preko njega, njegovom krvlju, oslobođeni smo otkupinom,^f oprošteni^g su nam prijestupi po bogatstvu njegove nezaslužene dobrote.^h

8 Obilno nam je udijelio tu nezasluženu dobrotu zajedno sa svom mudročućuⁱ i razboritošću, **9** obznanivši nam svetu tajnu^j svoje volje. Ta je sveta tajna u skladu s onim što želi, s njegovim naumom^k

f Dj 20:28; Ri 3:25; Ot 5:9; g Dj 13:38; Kol 1:14; Kol 2:13; h Iv 1:16; i Kol 1:9; j Ri 16:25; 1Ko 4:1; k 2Ti 1:9.

10 da se sve uredi^a kad se navrši vrijeme,^b naime da se sve ponovno sastavi^c u Kristu^d — ono što je na nebesima^e i ono što je na zemlji^f — u njemu, **11** u zajedništvu s kime smo i mi izabrani za nasljednike,^g unaprijed određeni prema namu onoga koji sve čini po svojoj volji i odluci,^h **12** da mi koji smo se prvi pouzdali* u Kristaⁱ budemo na hvalu i slavu Bogu.^j **13** A i vi ste se pouzdali* u njega kad ste čuli riječ istine,^k dobru vijest o svojem spasenju,^l i preko njega ste, kad ste povjerovali, bili zapečaćeni^m obećanim svetim duhom,ⁿ **14** koji je jamstvo^o našeg nasljedstva,^p da Božje vlasništvo^r bude oslobođeno otkupninom,^s njemu na slavu i hvalu.

15 Zato i ja, otkako sam čuo za vašu vjeru u Gospodina Isusa koja se vidi u vašem ophođenju sa svima svetima,^t **16** ne prestajem zahvaljivati za vas. Stalno vas spominjem u svojim molitvama,^u **17** da vam Bog našega Gospodina Isusa Krista, Otac slave, dade duh mudrosti^v i razumijevanja nebeskih objava kako biste ga dobro upoznali.*^z **18** Budući da vam je prosvijetlio oči srca,^a molim se da spoznate kakva je to nada^b na koju vas je pozvao, kakvo je to slavno bogatstvo^c koje čuva kao nasljedstvo za svete^d **19** i kakva je to nenadmašna veličina njegove snage^e koju daje nama vjer-

Ef 1:12* Ili: "prvi počeli polagati nadu". **13*** Ili: "svoju nadu počeli polagati". **17*** "Dobro upoznali" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

1. poglavlje

- a Iza 32:1
Ef 3:9
He 3:6
Ot 20:6
- b Lk 21:24
Dj 1:7
- c Ps 50:5
- d 1Ko 15:28
Kol 1:20
- e 1Pe 1:4
- f Iv 10:16
Flp 2:10
- g Ri 8:17
Ef 3:6
1Pe 3:7
- h Iza 46:10
Ri 8:28
Jk 1:18
- i Ef 3:21
- k Kol 1:5
- l 1Ti 2:4
- m 2Ko 1:22
Ef 4:30
Ot 7:4
- n Ga 3:2
- o 2Ko 5:5
p 1Pe 1:4
- r 1Pe 2:9
- s Ri 8:23
Kol 1:14
1Ti 2:6
- t Kol 1:4
- u Ri 1:9
- v Izr 2:6
- z Kol 1:9
1Ti 2:4
- a Lk 10:23
2Ko 3:16
- b 1Pe 1:3
- c Kol 1:27
- d 5Mo 33:3
- e 2Ko 13:4

Desni stupac

- a Kol 1:29
- b Dj 2:24
- c Ps 110:1
Dj 7:55
- d Ef 2:6
He 7:26
- e 1Ko 15:24
Kol 2:10
He 1:4
- f Dj 4:12
Flp 2:9
- g 1Ko 2:6
- h He 6:5
- i Ps 8:6
- j Mt 28:18
Ef 5:23
Kol 1:18
- k Ri 1:25
Ef 4:16
- l Ri 11:25
- m Kol 3:11

2. poglavlje

- n Mt 8:22
Kol 2:13
1Ti 5:6
1Pe 4:6
- o Ri 12:2
Ef 4:17
- p Iv 12:31
- r 1Ko 2:12
Jk 4:5
- s Mt 13:38
Kol 3:6
1Iv 2:16
- t 1Ko 6:11
- u Mt 26:41
1Pe 4:3

nicima. Ta se veličina vidi po djelovanju njegove silne snage,^a **20** koju je na djelu pokazao na Kristu kad ga je podignuo iz mrtvih^b i posjeo sebi zdesna^c na nebesima,^d **21** daleko iznad svakog vrhovništva i vlasti i sile i uprave^e i svakog imena koje je dano,^f ne samo u ovom poretku*^g nego i u onom koji treba doći.^h **22** I sve mu je podložio pod nogeⁱ i učinio ga glavom nad svime^j za dobro skupštine,* **23** koja je njegovo tijelo,^k punina^l onoga koji ispunjava sve u svemu.^m

2 Bog vas je oživio iako ste bili mrtvi zbog svojih prijestupa i grijehaⁿ **2** u kojima ste nekada živjeli* kako živi ovaj svijet,^o po volji vladara^p koji vlada zrakom, duhom^r koji sada djeluje u sinovima neposlušnim.^s **3** I među njima smo svi mi nekada živjeli po željama svojega tijela,^t ugadajući prohtjevima tijela^u i uma, i po svojoj smo prirodi bili djeca koja zaslužuju srdžbu Božju,^v kao i ostali. **4** Ali Bog, koji je bogat milosrdem,^z iskazao nam je svoju veliku ljubav^a **5** time što nas je oživio i ujediniio s Kristom, još dok smo bili mrtvi zbog prijestupa^b — nezasluzenom ste dobrotom spašeni^c — **6** i uskrsnuo nas^d s njim i posjeo nas s njim na nebesima^e jer smo u zajedništvu s Kristom Isusom, **7** da bi nam,

v Iv 3:36; z Ps 145:9; Iza 54:10; Ri 10:12; a Ri 5:8; 1Iv 4:9; 1Iv 4:19; b Kol 2:13; c Iv 1:17; d Kol 2:12; e Ef 1:3; 1Pe 1:4.

Ef 1:21* Vidi bilješku za Mt 12:32. **22*** Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18. **2:2*** Doslovno: "hodi-li". **2*** Vidi bilješku za Mt 12:32.

u blagonaklonosti koju osjeća prema nama koji smo u zajedništvu^a s Kristom Isusom, u poretku* koji dolazi^b pokazao neizmerno bogatstvo^c svoje nezasluzene dobrote.

8 Tom ste nezasluzenom dobrotom spašeni po vjeri.^d I to nije vaša zasluga^e — to je dar Božji.^f 9 Ne, to nije zbog djela,^g da se nitko ne bi mogao time hvaliti.^h 10 Jer mi smo njegovo djelo,ⁱ stvoreni^j u Kristu Isusu^k da bismo činili dobra djela,^l koja je Bog unaprijed odredio^m da ih činimo.*

11 Stoga imajte na umu da ste po tijelu prije bili neznabošciⁿ — “neobrezanima” su vas nazivali oni koji se nazivaju “obrezanima”, koji su obrezani rukom na tijelo^o — 12 da ste u to vrijeme bili bez Krista,^p otuđeni^r od izraelske zajednice i tudinci za koje nisu vrijedili savezi obećanja,^s bili ste bez nade^t i bez Boga u svijetu.^u 13 Ali vi koji ste nekada bili daleko od Boga sada ste u zajedništvu s Kristom Isusom došli blizu Boga po Kristovoj krvi.^v 14 Jer on je mir naš,^z on koji je od dvije skupine^a načinio jednu^b i srušio pregradni zid^{*c} koji ih je razdvajao.^d 15 Svojim tijelom^e ukinuo je neprijateljstvo,^f Zakon koji se sastoji od zapovijedi i odredbi,^g da bi u zajedništvu sa sobom od dvije skupine^h stvorio jednog novog čovje-

Ef 2:7* Doslovno: “vjekovima”. Vidi bilješku za Mt 12:32. 10* Doslovno: “da u njima hodimo”. 14* Aluzija na pregradu u hramu koja je sprečavala ne-Židove da uđu u dvorišta u koja su pristup imali samo Židovi.

2. poglavlje

- a Iv 17:21
- b He 6:5
- c Ef 1:7
- d Ri 4:16
- e Iv 6:44
- f Iv 1:12
- g Ri 3:20
- Jk 2:22
- h 1Ko 1:29
- i 2Ko 5:5
- J Ga 6:15
- k Ef 1:4
- l Kol 1:10
- m Ef 1:5
- n 1Ko 12:2
- o Js 5:3
- p Ef 4:18
- r Kol 1:21
- s Ri 9:4
- t 1So 4:13
- u Iza 65:1
- v He 10:19
- z Kol 1:20
- a 3Mo 20:26
- b Dj 10:35
- Ri 11:24
- Kol 3:11
- c Kol 2:14
- d Ef 2:12
- e Ri 8:3
- f Mk 7:28
- g 5Mo 4:8
- h Ri 2:10

Desni stupac

- a 1Ko 12:12
- b Ga 3:28
- Ef 4:4
- c Kol 1:22
- d He 12:2
- e Dj 10:28
- f Iza 52:7
- g Iza 57:19
- h Ri 10:12
- i He 7:25
- j 1Ko 12:13
- k Ef 2:12
- l He 11:13
- m Flp 3:20
- n Kol 1:12
- o Iza 56:5
- 1Ti 3:15
- He 3:6
- p 1Ko 3:10
- r Ot 21:14
- s 1Ko 12:28
- t Iza 28:16
- u Kol 2:19
- v Za 6:12
- 1Ko 3:16
- 1Ko 6:19
- z Iv 17:23
- a 1Pe 2:5

3. poglavlje

- b Ef 4:1
- Ef 6:20
- c 1So 2:16
- 2Ti 4:17
- d 1Ko 9:17
- Kol 1:25
- e Kol 1:26
- f 2Ko 11:6
- g 1Ko 4:1
- Ef 6:19
- h Kol 1:26
- i Ri 11:25
- Ri 16:25
- j Mt 16:17
- Ef 2:20

ka^a i uspostavio mir 16 i da bi obje skupine u jednome tijelu^b pomirio^c s Bogom po mučeničkom stupu,^{*d} jer je samim sobom ubio neprijateljstvo.^e

17 I došao je te objavio dobru vijest mira^f vama koji ste bili daleko od Boga i onima koji su bili blizu Boga,^g 18 jer po Kristu i jedni i drugi^h imamo pristupⁱ Ocu jednim duhom.^j

19 Dakle, više niste tudinci^k i došljaci,^l nego sugrađani^m svetihⁿ i Božji ukućani,^o 20 nazidani na temelju^p apostola^r i proroka,^s a ugaoni je kamen temeljac^t sam Krist Isus. 21 U zajedništvu s njim cijela je građevina skladno povezana^u i izrasta u sveti hram Jehovin.^v 22 U zajedništvu s Kristom^z i vi se ugrađujete u građevinu u kojoj Bog prebiva duhom.^a

3 Zato ja, Pavao, zatvorenik^b zbog Krista Isusa za vas, ljude iz drugih naroda...^{*c} 2 Doista, čuli ste da mi je za vaše dobro povjerenost upravljanje^d Božjom nezasluzenom dobrotom, 3 da mi je objavom s neba obznanjena sveta tajna,^e kao što sam vam prethodno ukratko napisao. 4 Dakle, kad to čitate, možete proniknuti u moje razumijevanje^f svete tajne^g o Kristu. 5 U prijašnjim naraštajima ta tajna^h nije bila obznanjena sinovima ljudskim kao što je sada duhom otkrivenaⁱ njegovim svetim apostolima i prorocima,^j 6 naime da ljudi iz drugih naroda trebaju s nama biti sunasljednici

Ef 2:16* Vidi dodatak 8. 3:1* Ili: “iz neznaboštva”.

i udovi istog tijela^a i sudionici obećanja^b u zajedništvu s Kristom Isusom, zahvaljujući dobroj vijesti. **7** Ja sam postao sluga^c te tajne po nezasluženoj dobroti Božjoj. Taj mi je dar Bog dao iskazavši time svoju silu.^d

8 Meni, najmanjem^e od svih svetih, ukazana je ta nezaslužena dobrota,^f da drugim narodima objavim^g dobru vijest o Kristovom neistraživom bogatstvu^h **9** i da obznanim ljudima kako Bog upravljaⁱ otkrivanjem svete tajne^j koja je od davnine sakrivena u njemu, koji je sve stvorio.^k **10** Svrha je toga bila da se preko skupštine sada vladarima i vlastima^l na nebesima obznanim^m raznolika mudrost Božja,ⁿ **11** prema vječnom naumu koji on ima u vezi s Kristom Isusom,^o našim Gospodinom. **12** Zahvaljujući Kristu možemo slobodno govoriti i s puzdanjem pristupiti Bogu^p putem svoje vjere u Krista. **13** Zato vas molim da ne klonete zbog mojih nevolja^r koje radi vas podnosim, jer su one slava vaša.

14 Stoga prigibam koljena^s pred Ocem,^t **15** kojemu svaka obitelj^u na nebu i na zemlji duguje svoje ime.^v **16** I molim ga da vam po bogatstvu^z svoje slave dade da svogega unutarnjeg čovjeka^a ojačate snagom koja dolazi po duhu njegovu^b **17** i da Krist po vjeri vašoj u ljubavi prebiva u srcima vašim^c te da budete ukorijenjeni^d i utemeljeni,^e **18** kako biste u potpunosti mogli razumjeti,^f zajedno sa svima svetima, što je

3. poglavlje

- a Ef 2:16
- b Lk 24:49
- Dj 1:8
- Ga 3:14
- c Ri 12:7
- Kol 1:25
- d Ri 15:15
- e 1Ko 15:9
- f 1Ti 1:14
- g Ga 1:16
- h Kol 1:27
- i Ef 1:10
- Kol 1:18
- j 1Ko 2:7
- Ef 1:9
- k Iza 40:28
- Kol 1:16
- He 1:2
- l 1Pe 3:22
- m 1Pe 1:12
- 1Pe 2:9
- n Ri 11:33
- o Ef 1:11
- p Iv 14:6
- Ri 5:2
- He 4:16
- r Dj 14:22
- 2Ti 2:10
- s Dj 20:36
- t Ef 1:3
- u Iza 54:1
- v Iza 54:5
- Iza 62:2
- z Ri 9:23
- Flp 4:19
- a Ri 7:22
- 2Ko 4:16
- b Ri 15:19
- c Iv 14:23
- d Kol 2:7
- e Kol 1:23
- f Iv 17:3
- Ef 1:18

Desni stupac

- a Ri 11:33
- b Ri 8:35
- c Iv 1:16
- Kol 2:9
- d Kol 1:29
- e Mk 11:24
- 1Ko 2:9
- f He 13:21

4. poglavlje

- g Ef 6:20
- Flm 9
- h Flp 1:27
- i Ri 8:30
- j Mt 11:29
- Dj 20:19
- Ri 12:3
- Flp 2:3
- 1Pe 5:5
- k 2Ko 6:6
- 1So 5:14
- l 1Ko 13:4
- m Ri 15:6
- 1Ko 1:10
- Flp 1:27
- Kol 3:15
- n Ri 12:5
- Ef 2:16
- o 1Ko 12:4
- p 1Pe 1:3
- 1Ko 8:6
- 1Ko 12:5
- s 2Ko 4:13
- t Mt 28:19
- u 1Ko 8:6
- 1Ko 12:6
- v Ri 12:3

širina i dužina i visina i dubina istine^a **19** te spoznati Kristovu ljubav^b koja nadilazi znanje, da biste se ispunili svom puninom^c koju daje Bog.

20 A onome koji svojom snagom koja djeluje u nama^d može učiniti neizmerno više od svega što molimo ili zamislimo,^e **21** njemu neka je slava preko skupštine i preko Krista Isusa kroz sve naraštaje u svu vječnost!^f Amen.*

4 Zato vas ja, zatvorenik^g zbog Gospodina, usrdno molim da živite životom dostojnim^h poziva kojim ste pozvani,ⁱ **2** sa svom poniznošću^j i blagošću, s dugotrpeljivošću,^k podnoseći jedni druge s ljubavlju,^l **3** istinski se trudeći održati jedinstvo duha, u miru koji vas povezuje.*^m **4** Jedno je tijeloⁿ i jedan duh^o — kao što je i jedna nada^p na koju ste pozvani — **5** jedan Gospodin,^r jedna vjera,^s jedno krštenje,^t **6** jedan Bog^u i Otac sviju, koji je nad svima i u svima i djeluje preko svih.

7 A svakome od nas ukazana je nezaslužena dobrota,^v onoliko koliko mu je Krist podario.^z **8** Zato je rečeno: “Kad je uzašao na visinu, odveo je zarobljenike, dao je ljude na dar.”^a **9** A to što kaže “uzašao je”,^b što drugo znači nego da je najprije sišao u donje krajeve, na zemlju?^c **10** Onaj koji je sišao isti je onaj

z Ri 12:6; 1Ko 12:11; 2Ko 9:15; a Ps 68:18; 1Ko 12:28; Ef 4:11; b Iv 3:13; Dj 2:31; c Mt 12:40.

Ef 3:21* Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **4:1*** Doslovno: “da hodite dostojno”. **3*** Ili: “jedinstvo duha, savezom mira”.

koji je i uzašao^a daleko iznad svih nebesa,^b da sve ispuni.^c

11 I dao je neke da budu apostoli,^d neke da budu proroci,^e neke da budu propovjednici dobre vijesti,^f neke da budu pastiri i učitelji,^g **12** kako bi usmjeravali^h svete, kako bi služili i kako bi izgradivali Kristovo tijelo,ⁱ **13** dok svi ne postignemo jedinstvo u vjeri i u dobrom poznavanju* Sina Božjeg, dok ne postanemo odrasli ljudi,^j dok ne uzrastemo do punine Kristove,^k **14** da više ne budemo mala djeca koju kao da bacaju valovi^l i koju nosi amo-tamo svaki vjetar učenja,^m jer slušaju ljude koji se služe prijevaramⁿ i koji ih lukavo dovode u zabludu. **15** Nego, govoreći istinu,^o u svemu ljubavljuzrastimo do zrelosti^p da budemo poput njega koji je glava,^r a to je Krist. **16** Od njega cijelo tijelo^s — kojemu su svi dijelovi skladno sastavljeni i složno rade jer svaki zglob koji ih povezuje ispunjava svoju svrhu da bi svaki pojedini ud mogao primjereno djelovati — doprinosi svojem rastu na izgradnju samoga sebe u ljubavi.^t

17 Ovo, dakle, kažem i opominjem vas u Gospodinu: nemojte više živjeti kao što žive* neznabošci^u u svojem ispraznom razmišljanju,^v **18** zamračena uma^z i otuđeni^a od života koji daje Bog, zbog neznanja^b koje je u njima, zbog neosjetljivosti^c njihova srca.

Ef 4:11* Ili: "neke da budu misionari". **13*** "Dobrom poznavanju" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28. **17*** Doslovno: "hoditi kao što hode".

4. poglavlje

- a Dj 1:9
1Ti 3:16
- b He 4:14
He 5:24
- c Kol 1:19
d Mt 10:2
- e 1Ko 12:28
- f Dj 21:8
g Dj 13:1
Jk 3:1
- h 1Ko 12:7
- i 1Ko 14:26
j 1Ko 14:20
- k Kol 1:28
- l He 6:19
Jk 1:6
- m Kol 2:18
He 13:9
1Pe 2:1
- n 2Ko 11:13
o 1Iv 3:18
- p Jk 1:4
- r 1Ko 11:3
Kol 1:18
- s 1Ko 12:27
- t Kol 2:19
- u 1Pe 4:3
- v Ri 1:21
- z Dj 26:18
- a Ga 4:8
Ef 2:12
Kol 1:21
- b Dj 17:30
- c Ri 11:25

Desni stupac

- a Ri 1:28
- b 2Ko 12:21
Ga 5:19
Jd 4
- c Iza 56:11
- d Ri 1:26
- e 1So 4:4
He 7:26
- f 1So 4:1
- g Iv 1:14
- h Ri 6:6
Kol 3:9
- i Ri 8:13
- j Ri 7:23
- k Ps 51:10
Eze 11:19
Eze 18:31
Ri 12:2
- l Ga 3:27
- m Kol 3:10
- n Ef 2:10
- o Ps 45:7
Ri 1:17
- p Dj 5:2
Kol 3:8
- r Za 8:16
Kol 3:9
Ot 21:8
- s Ri 12:5
- t Ps 44
- u 3Mo 19:17
Kol 3:13
1Pe 4:8
- v Jk 4:7
- z 5Mo 5:19
- a 1So 4:11
2So 3:10
- b Dj 20:35
- c Mt 15:11
Jk 3:10
- d Kol 4:6
- e Iza 63:10
2Ko 6:1
1So 5:19
f Ef 1:13
g Ri 8:23
h Jk 3:14

19 Izgubivši svaki osjećaj za ono što je čestito,^a predali su se besramnim djelima^b da bi pohlepno^c činili svakojake nečistoće.^d

20 Ali to nije u skladu s onim što ste naučili o Kristu,^e **21** ako ste ga doista čuli i bili poučeni od njega^f — po istini^g koju je Isus naučavao — **22** da trebate skinuti staru osobnost^h oblikovanu vašim prijašnjim načinom života, koju kvareⁱ njene prevarljive želje,^j **23** a obnavljati se u sili koja pokreće vaš um^k **24** i obući^l novu osobnost^m koja je stvorenaⁿ po Božjoj volji u istinskoj pravednosti^o i vjernosti.

25 Zato, sada kad ste odbacili laž,^p govorite istinu svaki svojem bližnjem,^r jer smo udovi koji pripadaju jedni drugima.^s **26** Ako se gnjevite, nemojte grijesiti!^t Sunce neka ne zađe, a da vi još osjećate srdžbu!^u **27** I ne dajte Đavlu priliku da djeluje!^v **28** Tko je krao,^z nego neka marljivo radi, čineći dobro rukama svojim,^a da ima što dati onome tko je u oskudici.^b **29** Nikakva nevaljala riječ neka ne izlazi iz vaših usta,^c nego samo ona koja je dobra, da prema potrebi izgrađuje druge i da bude na korist onima koji je slušaju.^d **30** I ne žalostite Božji sveti duh,^e kojim ste zapečaćeni^f za dan kad će vas otkupnina osloboditi.^g

31 Neka se sva zlobna gorčina^h i gnjev i srdžba i vika i po-

Ef 4:19* Ili: "moralno".

grdan govor^a ukloni od vas zajedno sa svom zloćom!^b **32** A budite dobrotivici^c jedni prema drugima, samilosni,^d spremno opraštajući jedni drugima kao što je i Bog preko Krista spremno oprostio vama.^e

5 Stoga se ugledajte na* Boga,^f kao njegova ljubljena djeca, **2** i živite* u ljubavi,^g kao što je i Krist ljubio vas^h i sebe predao za vas kao prinosⁱ i žrtvu na ugodan miris Bogu.^j

3 Neka se blud^k i nikakva nečistoća ili pohlepa^l i ne spominju među vama,^m kako dolikuje svetima,ⁿ **4** a tako ni sramotno vladanje^o ni bezuman govor ni prostačke^p šale, što je nedolično. Radije upućujte zahvale Bogu!^r **5** Jer ovo znate i dobro razumijete da nitko tko je bludnik^s ili nečist ili pohlepan^t — što znači da je idolopoklonik — nema nasljedstva u kraljevstvu Kristovu i Božjem.^u

6 Neka vas nitko ne obmanjuje ispraznim riječima,^v jer zbog svega toga srdžba Božja dolazi na sinove neposlušne.^z **7** Zato nemojte imati ništa s njima!^a **8** Jer nekad ste bili tama,^b a sada ste svjetlo^c jer ste u zajedništvu s Gospodinom. Živite* kao djeca svjetla, **9** jer se plod svjetla sastoji od svake dobrote i pravednosti i istine!^d **10** Ispitujte što je ugodno^e Gospodinu! **11** I ne sudjelujte^f više s njima u besplodnim djelima tame,^g nego, naprotiv, osuđujte takva djela.^h **12** Jer ono što oni potaj-

Ef 5:1* Ili: "oponašajte". 2* Doslovno: "hodite". 8* Doslovno: "Hodite".

4. poglavlje

a Kol 3:8
b Tit 3:2
c Mi 6:8
d 2Ko 6:6
e Mt 3:12
f 1Pe 3:8
g Mt 6:14
h Mt 18:35
i Mk 11:25
j 2Ko 2:10

5. poglavlje

f Mt 5:48
Lk 6:36
g 1Ko 16:14
h Iv 13:34
i Iv 3:23
i Ga 2:20
He 10:10
j 2Mo 29:18
2Ko 2:15
k 2Ko 12:21
l 1Ko 5:11
m Kol 3:5
n 1So 4:3
o Ri 1:28
p Ri 1:27
Kol 3:8
r 1So 5:18
s Dj 15:29
Ga 5:19
t 1Ti 3:8
Tit 1:7
u 1Ko 6:9
Ga 5:21
v Kol 2:4
Kol 2:8
z Ef 2:2
a 2Ko 6:14
b Dj 26:18
1Pe 2:9
c Mt 5:16
Iv 12:36
Iv 2:9
d Ga 5:22
e Ri 12:2
Flp 1:10
f Iza 52:11
Ri 16:17
2So 3:6
2Ti 3:5
g Ri 13:12
h Izr 28:23
1Ti 5:20
Tit 1:9
Tit 1:13
Ot 3:19

Desni stupac

a Ri 1:26
b Iv 3:20
c 1Ko 4:5
d Iza 26:19
Ri 13:11
e Ef 2:5
Kol 2:13
f Iv 8:12
2Ti 1:10
g Mt 10:16
1Ti 4:8
2Ti 2:22
h Kol 4:5
i 2Ti 3:1
j Ps 143:10
Izr 2:5
Iv 7:17
k Ri 12:2
1So 4:3
1So 5:18
1Pe 4:2
l Iza 5:11
m Hb 2:15

no čine sramotno je i govoriti.^a **13** A sva djela koja zavreduju osudu^b razotkrivena su svjetlom, jer sve što je razotkriveno^c jest svjetlo. **14** Stoga je rečeno: "Probudi se,^d ti što spavaš, i ustani iz mrtvih,^e i Krist će te obasjati!"^f

15 Zato dobro pazite kako živite*^g — ne kao nemudri, nego kao mudri. **16** Iskupljuje vrijeme,^h jer su dani zli.ⁱ **17** Stoga ne budite više nerazumni, nego se trudite razumjeti^j što je Jehovina volja.^k **18** I ne opijajte^l se vinom, u kojem je razuzdanost,^m nego se ispunjavajte duhom.ⁿ **19** Razgovarajte među sobom psalmima,^o hvalospjevima^p Bogu i duhovnim pjesmama. Pjevajte^r i pjesmom hvalite^s Jehovu u svojim srcima. **20** Uvijek za sve zahvaljujte^t našem Bogu i Ocu u ime našega Gospodina Isusa Krista.

21 Budite podložni jedni drugima^u u strahu Kristovu. **22** Žene neka budu podložne^v svojim muževima kao Gospodinu, **23** jer je muž glava ženi^z kao što je i Krist glava skupštini^a — on, spasiatelj tog tijela. **24** I kao što je skupština podložna Kristu, tako neka i žene budu podložne svojim muževima u svemu.^b **25** Muževi, ljubite svoje žene,^c kao što je i Krist ljubio skupštinu i sebe predao za nju,^d

n Dj 2:4; o Jk 5:13; p Dj 16:25; r 1Ko 14:15; Kol 3:16; s Ps 33:2; t Kol 3:17; 1So 5:18; u Flp 2:3; 1Pe 5:5; v Kol 3:18; Tit 2:5; 1Pe 3:1; z Ri 7:2; a 1Ko 11:3; b 1Ko 14:34; c 1Pe 3:7; d Dj 20:28; Ga 1:4.

Ef 5:15* Doslovno: "hodite". 16* Ili: "Dobro koristite vrijeme (svaku prigodu) koje imate".

26 da je posveti,^a čisteći je kupanjem u vodi, u riječi Božjoj,^b 27 da dovede pred sebe skupštinu u njezinom sjaju,^c bez mrlje ili bore ili bilo čega takvog, svetu i neokaljanu.^d

28 Tako i muževi trebaju ljubiti svoje žene kao svoja tijela. Tko ljubi svoju ženu, samoga sebe ljubi. 29 Jer nitko ne mrzi svoje tijelo, nego ga hrani i njeguje,^e kao i Krist skupštinu. 30 Jer mi smo udovi njegovog tijela.^f 31 "Zato će čovjek ostaviti oca i majku i prionut će uz ženu svoju i njih dvoje postat će jedno tijelo."^g 32 Velika je ta sveta tajna.^h A govorim o Kristu i skupštini.ⁱ 33 Dakle, neka tako i svaki od vas ljubi svoju ženu^j kao samoga sebe, a žena neka duboko poštuje^k svojega muža.

6 Djeco, slušajte svoje roditelje^l u Gospodinu,^m jer je to pravedno.ⁿ 2 "Poštuj oca svojega i majku svoju"^o – to je prva zapovijed popraćena obećanjem:^p 3 "Da ti dobro bude i da dugo ostaneš na zemlji."^r 4 A vi, očevi, ne razdražujte svoju djecu,^s nego ih odgajajte^t stegom^u Jehovinom i pomažite im da usvoje njegov način razmišljanja.^v

5 Robovi, slušajte svoje zemaljske gospodare,^z sa strahom i poštovanjem, iskrena srca, kao što slušate Krista – 6 ne samo kad vas se gleda, kao oni koji ugađaju ljudima,^a nego kao Kristovi robovi, vršeći Božju volju cijelom dušom.^b 7 Robujte dragovoljno – kao Jehovi,^c a ne kao ljudima –

5. poglavlje

- a He 13:12
- b Iv 17:17
- c Ps 45:13
- Tit 2:14
- d 2Ko 11:2
- Ef 1:4
- Kol 1:22
- He 10:22
- Ot 21:27
- e 1Ko 7:33
- f Ri 12:5
- 1Ko 6:15
- Ef 1:23
- g 1Mo 2:24
- Mt 19:5
- 1Ko 6:16
- h Ef 1:9
- Ef 3:4
- Kol 1:26
- i Ef 3:6
- He 12:23
- j Kol 3:19
- k 1Pe 3:6

6. poglavlje

- l Izr 1:8
- Izr 6:20
- Izr 23:22
- Kol 3:20
- m Iv 17:21
- n 1Pe 3:12
- o Izr 23:22
- Mt 15:4
- p 2Mo 20:12
- Izr 20:20
- r 5Mo 5:16
- s Kol 3:21
- t Izr 22:6
- u Izr 3:11
- Izr 13:24
- Izr 19:18
- 2Ti 3:16
- v 5Mo 4:9
- 5Mo 6:7
- 5Mo 6:20
- Izr 2:2
- Iza 50:5
- z 1Ti 6:1
- 1Pe 2:18
- a Kol 3:22
- b Lk 10:27
- c 1Ko 10:31

Desni stupac

- a Ps 24:5
- Kol 3:24
- b Ga 3:28
- c 3Mo 25:43
- d 1Ko 7:22
- e 2Lje 19:7
- f Ef 3:16
- g 1Ko 16:13
- h Ri 13:12
- i Lk 4:13
- j 2Ko 10:5
- k 2Ti 4:7
- l Da 2:38
- m Da 2:39
- n Da 10:13
- Dj 17:22
- 2Pe 2:4
- Ot 16:14
- o 2Ko 6:7
- p Kol 2:7
- r 1Sa 25:13
- Iza 11:5
- s Ef 5:9
- t Izr 4:23
- Iza 59:17
- u Iza 52:7

8 znajući da će svatko, učini li što dobro, za to dobiti plaću od Jehove,^a bio on rob ili slobodnjak.^b 9 I vi, gospodari, isto tako postupajte s njima i nemojte im prijetiti,^c znajući da je i njihov i vaš Gospodar^d na nebesima i da on nije pristran.^e

10 Na kraju, jačajte^f u Gospodinu i u silnoj snazi njegovoj.^g 11 Obucite svu bojnu opremu^h Božju da se možete oduprijeti Đavlovim spletkama.ⁱ 12 Jer ne borimo^j se protiv krvi i tijela, nego protiv vrhovništava,^k protiv vlasti,^l protiv svjetskih vladara^m ove tame, protiv zlih duhovnih silaⁿ na nebesima. 13 Zato uzmite svu bojnu opremu Božju,^o da se možete oduprijeti u zli dan i, nakon što učinite sve što je potrebno, ostati postojani.^p

14 Dakle, budite postojani! Opašite bokove^r istinom,^s na prsa stavite oklop pravednosti^t 15 i obujte noge^u spremnošću da propovijedate dobru vijest mira.^v 16 Povrh svega, uzmite veliki štit vjere,^z kojim ćete moći ugasiti sve goruće strijele Zloga.^a 17 Uzmite i kacigu^b spasenja i mač^c duha,^d to jest riječ Božju,^e 18 moleći se u duhu^f svakovrsnom molitvom i usrdnom molbom u svakoj prilici.^g I radi toga bdijte sa svom ustrajnošću i usrdnim molbama za sve svete, 19 i za mene, da mi, kad otvorim usta, Bog pomogne da sa svom slobodom^h obznanim svetu tajnu

v Dj 10:36; Ri 10:15; z 1Iv 5:4; a 1Pe 5:9; b Iza 59:17; 1So 5:8; c Iza 49:2; d Iv 6:63; e He 4:12; f Mt 6:6; Jd 20; g Kol 4:2; h Dj 4:29; 2Ko 3:12; 1Ti 3:13; He 3:6.

dobre vijesti,^a **20** za koju sam poslanik^b u lancima, da bih o njoj mogao govoriti odvažno, kako i trebam govoriti.^c

21 A da i vi znate što je sa mnom i kako mi je, o svemu će vas izvijestiti Tihik,^d ljubljeni brat i vjerni sluga u Gospodinu.^e **22** Šaljem ga k vama

6. poglavlje

- a Kol 1:23
- Kol 4:3
- b 2Ko 5:20
- c Kol 4:4
- d 2Ti 4:12
- Tit 3:12
- e Kol 4:7

Desni stupac

- a Kol 4:8
- b Kol 4:18

baš zato da znate kako smo i da utješi vaša srca.^a

23 Mir braći i ljubav, s vjekom, od Boga, Oca, i od Gospodina Isusa Krista! **24** Nezaslužena vam dobrotab sa svima koji ljube našega Gospodina Isusa Krista ljubavlju neraspadljivom!

 POSLANICA

FILIPLJANIMA

1 Pavao i Timotej, robovi^a Krista Isusa, svima svetica u zajedništvu s Kristom Isusom koji su u Filipima,^b te nadglednicima i slugama pomoćnicima:^c

2 Nezaslužena vam dobrotaa i mir od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista!^d

3 Kad god vas se sjetim, zahvaljujem Bogu svojemu^e

4 u svakoj svojoj usrdnoj molitvi za sve vas.^f Radosno upućujem svoje usrdne molitve za vas **5** zbog vašeg doprinosa^g širenju dobre vijesti od prvoga dana pa sve do sada. **6** Jer uvjeren sam u ovo: onaj koji je započeo dobro djelo u vama, dovršit^h će ga do danaⁱ Isusa Krista. **7** Ispravno je da tako mislim o svima vama, jer vas nosim u srcu,^j sve vas koji dijelite sa mnom^k Božju nezasluženu dobrotu, i u mojim okovima^l i u obrani^m i zakonskomⁿ potvrđivanju prava na propovijedanje dobre vijesti.

8 Jer Bog mi je svjedok koliko čeznem za svima vama ljubavlju^o kakvu ima Krist Isus.

1. poglavlje

- a 1Ko 7:22
- b Dj 16:12
- c 1Ti 3:1
- 1Ti 3:8
- d Ef 1:2
- e Ri 1:8
- f 1So 1:2
- g Flp 1:27
- h Flp 2:13
- i 1Ko 1:8
- j 2Ko 3:2
- k Flp 4:14
- l Ef 3:1
- Flp 1:13
- Kol 4:18
- 2Ti 1:8
- Flm 13
- m Dj 24:10
- Dj 24:14
- Flp 1:16
- n Dj 25:11
- o Kol 3:12

Desni stupac

- a 1So 3:12
- b Iv 17:3
- 2Pe 3:18
- c 1Ko 10:15
- He 5:14
- d Ri 12:2
- Ef 5:10
- e Flp 2:15
- f Ri 14:13
- Ri 14:21
- g Iv 15:5
- Jk 3:18
- h Ef 1:14
- i Flp 1:14
- j Flp 4:22
- k Dj 28:31
- l Ef 3:1
- m 2Ti 2:9
- n Mt 7:22
- 2Ko 12:20
- o 1Ko 9:17
- 1Ko 13:2

9 I molim se za to da vaša ljubav sve više i više raste^a u dobrom poznavanju^b i potpunom shvaćanju^c Božje volje **10** i da možete prosuditi što je najvažnije,^d kako biste bili neporočni^e i kako ne biste drugima bili na spoticanje^f sve do dana Kristova **11** i kako biste, uz pomoć Isusa Krista, bili puni ploda pravednosti,^g na slavu i hvalu Božju.^h

12 A želim da znate, braćo, da ovo što mi se događa zapravo pomaže širenju dobre vijesti,ⁱ **13** tako da je među čitavom carskom tjelesnom stražom^{*} i među svima ostalima^j postalo poznato^k da sam u okovima^l zbog vjere u Krista. **14** A i većina braće u Gospodinu osmjelila se zbog mojih okova, te još hrabrije, bez straha, govore riječ Božju.^m

15 Istina, neki propovijedaju Krista iz zavisti i suparništva,ⁿ a drugi iz dobre volje.^o

Flp 1:9* "Dobrom poznavanju" (grčki: *epignosis*) – vidi bilješku za Ri 1:28. **13*** Ili: "pretorijanskom gardom". Doslavno: "među čitavim pretorijem".

16 Ovi drugi iz ljubavi objavljuju Krista, jer znaju da sam ovdje postavljen da branim^a dobru vijest, 17 a oni prvi to čine iz častoljublja,^b ne iz čistih pobuda, jer misle da će mi tako otežati nevolju^c dok sam u okovima. 18 I što time postižu? To da se na svaki način, bilo iz neiskrenih poticaja^d bilo iz iskrenih, Krist propovijeda.^e Tome se radujem. A i dalje ću se radovati, 19 jer znam da će to dovesti do mojega spasenja zbog vaših usrdnih molitvi^f i uz pomoć duha Isusa Krista,^g 20 željno iščekujući^h i nadajući seⁱ da se ni zbog čega neću postidjeti,^j nego da će se, zbog velike odvažnosti kojom propovijedam,^k Krist i sada, kao i uvijek dosad, uzveličati mojim tijelom,^l bilo mojim životom bilo mojom smrću.^m

21 Jer za mene je živjeti Krist,ⁿ a umrijeti^o dobitak. 22 A budem li i dalje živio u tijelu, moći ću i dalje donositi plod u svojoj službi^p — ali ne dajem na znanje što bih odabrao. 23 Pritiješnjen sam od toga dvojega,^r ali zapravo želim oslobađanje i želim biti s Kristom,^s jer je to mnogo bolje.^t 24 Ali zbog vas je potrebnije da ostanem u tijelu.^u 25 Budući da sam uvjeren u to, znam da ću ostati^v i biti sa svima vama da biste napredovali^z i da biste se radovali u vjeri. 26 Tako ćete se moći silno radovati u Kristu Isusu zbog mene, kad opet budem s vama.*

Flp 1:26* Doslovnije: "zbog moje ponovne prisutnosti [grčki: *parousia* (*parusija*)] kod vas". Vidi dodatak 7.

1. poglavlje

- a Flp 1:7
- b Jk 3:14
- c 2Ko 11:28
- d Ga 2:4
- e Lk 9:50
- f 2Ko 1:11
- g Iv 15:26
- h 1Pe 1:11
- i Ri 8:19
- j Ri 5:5
- k Ps 119:46
- l Ri 1:16
- m 2Ti 1:8
- n Ef 6:20
- o 2Ko 4:10
- p Kol 1:24
- q Ri 14:8
- r 1Pe 4:16
- s Ga 2:20
- t Ga 6:14
- u 1So 4:14
- v 2Ti 4:8
- w Ot 14:13
- x Iv 15:16
- y 2Ko 5:6
- z s 2Ti 4:6
- aa 1Ko 15:42
- ab 2Ko 5:8
- ac u Dj 9:15
- ad Dj 20:29
- ae v Flm 22
- af z Ri 1:11
- ag Ef 4:12
- ah 1Ti 4:15

Desni stupac

- a Ef 4:1
- b Kol 1:10
- c Dj 4:32
- d Ri 15:6
- e 1Ko 1:10
- f Ef 4:3
- g 1Ko 16:9
- h Lk 21:19
- i 2So 1:5
- j Ef 2:8
- k Dj 5:41
- l Ri 5:3
- m Dj 16:22
- n 1So 2:2
- o 2Ti 3:12
- p h Kol 1:24

2. poglavlje

- i Ri 1:12
- j 2Ko 13:14
- k Flp 1:8
- l Kol 3:12
- m 1Pe 1:22
- n Ri 15:5
- o 2Ko 13:11
- p 1Pe 3:8
- q 1Ko 1:10
- r 2Ko 12:20
- s Flp 1:15
- t Flp 1:17
- u Jk 3:14
- v Ga 5:26
- w Mt 23:11
- x Ef 4:2
- y Ef 5:21
- z Ri 12:10
- aa 1Ko 10:33
- ab 1Ko 13:5
- ac s 1Ko 10:24
- ad t Mt 11:29
- ae Iv 13:15
- af u Kol 1:15
- ag He 1:3
- ah v Iv 14:28
- ai z Iza 53:3

27 Samo živite životom dostojnim^a dobre vijesti o Kristu, kako bih — bilo da dodem i vidim vas bilo da ne dodem — čuo o vama da ste nepokolebljivi u jednom duhu i da se jednodušno^b zajednički borite za vjeru dobre vijesti 28 te da se ni u čemu ne plašite svojih protivnika.^c To je dokaz da će oni biti uništeni, a vi spašeni^d — to je znak od Boga. 29 Jer vama je ukazana čast radi Krista, ne samo da u njega vjerujete^e nego da za njega i trpite.^f 30 Jer vodite istu borbu u kakvoj ste mene vidjeli^g i za koju sada čujete da je ja vodim.^h

2 Ako, dakle, imate kakvog ohrabrenja u Kristu,ⁱ ako imate kakve utjehe potaknute ljubavlju, ako imate kakvog zajedništva u duhu,^j ako imate kakve ljubavi^k i samilosti, 2 upotpunite moju radost ovim: budite složni u razmišljanju^l i imajte istu ljubav, budite jednodušni, jednako razmišljajte,^m 3 ništa ne činite iz častoljubljaⁿ niti iz taštine,^o nego u poniznosti smatrajte druge većima^p od sebe 4 i ne gledajte samo na vlastitu korist^r nego i na korist drugih.^s

5 Razmišljajte onako kako je razmišljao i Krist Isus,^t 6 koji, iako je bio u Božjem obličju,^u nije pomišljao na otimanje — da bude jednak Bogu.^v 7 Naprotiv, odrekao se samoga sebe i uzeo obličje roba^z te postao sličan ljudima.^a 8 Povrh toga, kad je obličjem postao čovjek,^b ponizio se i

a Iv 1:14; Ri 1:3; b He 2:9; He 10:5.

postao poslušan sve do smrti,^a i to smrti na mučeničkom stupu.*^b **9** Zato ga je Bog i uzvisio^c i podario mu ime koje je iznad svakog drugog imena,^d **10** da se u Isusovo ime prigne svako koljeno onih koji su na nebu i onih koji su na zemlji i onih koji su pod zemljom^e **11** i da svaki jezik javno prizna^f Isusa Krista za Gospodina^g na slavu Boga, Oca.^h

12 Stoga, ljubljeni moji, poslušni kao što ste uvijek biliⁱ — ne samo kad sam s vama* nego još više sada kad nisam s vama — radite na svojem spasenju sa strahom i drhtanjem.^j **13** Jer Bog, zato što to želi, djeluje u vama^k da biste i htjeli i postupali.^l **14** Sve činite bez gundanja^m i prepiranja,ⁿ **15** da budete besprijeekorni^o i nedužni, Božja djeca^p neokaljavana usred pokvarenog i izopačenog naraštaja^r u kojem kao svjetlonoše svijetlite u svijetu,^s **16** čvrsto se držeći riječi života,^t kako bih se mogao radovati u dan Kristov^u što nisam uzalud trčao niti se uzalud trudio.^v **17** No ako se i izlijevam kao žrtva ljevanica^z na vašu žrtvu^a i službu koju vršite potaknuti vjerom,^b veselim se i radujem^c sa svima vama. **18** A tako se i vi veselite i radujte sa mnom!^d

19 A nadam se, bude li volja Gospodina Isusa, da ću vam uskoro poslati Timoteja, da mi se duša razveseli^e kad saznam kako ste. **20** Jer nemam nikoga drugog poput njega tko bi se istinski brinuo^f za vašu do-

2. poglavlje

- a Iza 50:5
Iv 10:17
He 5:8
- b 5Mo 21:23
Ga 3:13
- c Iza 52:13
Dj 2:33
Ej 1:21
- d Dj 4:12
- e Iv 5:23
f Ri 10:9
- g Dj 2:36
- h Ps 22:27
i Ri 16:19
- j 2Ko 7:15
He 12:28
- k Jr 31:33
2Ko 3:5
He 13:21
- l 2Lj 30:12
1So 4:8
- m 1Ko 10:10
1Pe 4:9
- n 1Ti 2:8
- o 1Ko 1:8
Ef 5:27
- p Ri 8:16
Ef 5:1
- r 5Mo 32:5
Mt 17:17
1Pe 2:12
- s Mt 5:14
Ef 5:8
1Pe 2:9
- t Iv 6:68
He 4:12
- u 2Ko 1:14
1So 2:19
- v Iza 49:4
Ga 2:2
1So 3:5
- z 2Mo 20:40
2Ti 4:6
- a He 13:15
1Pe 2:5
- b 2Ko 12:15
- c Flp 1:18
- d Flp 3:1
- e Izr 25:25
2Ko 7:7
- f 1Ko 4:17
1Ko 16:10

Desni stupac

- a 1Ko 10:24
Ga 4:17
2Ti 4:10
- b 1Ko 4:17
2Ti 1:2
- c Flp 1:25
Flm 22
- d Flp 4:18
- e 2Ko 8:23
- f Flm 2
- g Ps 30:3
Ps 34:19
- h Kol 4:10
- i 1Ko 16:18
1So 5:12
- j Dj 20:24
- k 1Ko 16:17
Flm 13

3. poglavlje

- l 2Ko 13:11
Flp 4:4
1So 5:16
- m Ot 22:15
- n Ri 2:28
Ga 5:2

brobit. **21** Jer svi se drugi brinu samo o sebi,^a a ne o onome što pripada Kristu Isusu.

22 Ali znate kakvim se dokazao, da je kao dijete^b s ocem robovao sa mnom u širenju dobre vijesti. **23** Dakle, njega se nadam poslati čim vidim što će biti sa mnom. **24** A uvjeren sam, bude li Gospodinova volja, da ću i sam uskoro doći.^c

25 No smatram potrebnim poslati vam Epafrodita,^d svojega brata i suradnika^e i suborca,^f kojega ste poslali da mi služi u mojim potrebama, **26** jer čezne vidjeti sve vas i potišten je što ste čuli da se razbolio. **27** Zaista, tako se razbolio da je gotovo umro, ali Bog mu se smilovao,^g i ne samo njemu nego i meni, da me ne zadesi žalost na žalost. **28** Zato ću ga što prije poslati, da se opet obradujete kad ga vidite, a ja da budem manje žalostan. **29** Zato ga sa svom radošću dočekajte kao što dočekujete^h sve koji su u zajedništvu s Gospodinom! Poštujte takve kao što je on,ⁱ **30** jer se zbog Gospodinova djela sasvim približio smrti, izloživši svoj život* opasnosti,^j da nadoknadi to što vi niste ovdje da mi poslušite.^k

3 Na kraju, braćo moja, radujte se u Gospodinu!^l Meni nije teško pisati vam jedno te isto, a vama je to zaštitita.

2 Čuvajte se nečistih ljudi,^m čuvajte se onih koji drugima nanose zlo, čuvajte se onih koji traže da se obrezuje tijelo.ⁿ **3** Jer mi imamo

Flp 2:30* Doslovno: “dušu”. **3:2*** Doslovno: “Čuvajte se pasa”.

Flp 2:8* Vidi dodatak 8. **12*** Doslovno: “u mojoj prisutnosti [grčki: *parousia* (*parusija*)]”. Vidi dodatak 7.

pravo obrezanje,^a mi koji služimo* duhom Božjim^b i hvalimo se Kristom Isusom,^c a ne pouzdajemo se u tijelo.^d **4** A ako tko ima razloga pouzdati se i u tijelo, onda sam to ja.

Smatra li tko drugi da se ima razloga pouzdati u tijelo, ja ih imam još više:^e **5** obrezan osmoga dana,^f od roda izraelskoga, iz plemena Benjamina,^g Hebrej rođen od Hebreja,^h po zakonu farizej,ⁱ **6** po revnosti progonitelj skupštine,^j po pravednosti koja proizlazi iz poslušnosti zakonu besprijekoran. **7** No ono što mi je bilo dobitak, to zbog Krista smatram gubitkom.^k **8** Što više, čak sve smatram gubitkom u usporedbi s nenadmašnom vrijednošću poznavanja Krista Isusa, Gospodina mojega.^l Radi njega sam pristao sve izgubiti i sve to smatram smećem,^m samo da dobijem Krista **9** i da se nađem u zajedništvu s njim — ne oslanjajući se na svoju pravednost, koja proizlazi iz vršenja zakona,ⁿ nego na onu koja dolazi zbog vjere^o u Krista, na pravednost koja dolazi od Boga, a temelji se na vjeri^p — **10** kako bih upoznao njega i snagu njegova uskrsnuća^r i zajedništvo u njegovim patnjama,^s podvrgnuvši se smrti kao što je njegova,^t **11** ne bih li kako postigao ranije uskrsnuće^u od mrtvih.

12 Ne kažem da sam već primio nagradu ili da sam već postao savršenim,^v nego se trudim^z ne bih li i ja

Flp 3:3* Ili: "vršimo svetu službu". **5*** Vidi bilješku za Mt 3:7. **6*** Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18.

3. poglavlje

- a 5Mo 10:16
- Jr 4:4
- Ri 2:29
- Kol 2:11
- b Dj 2:17
- Ri 8:26
- c Ga 6:14
- He 9:14
- d 2Ko 11:18
- e 2Ko 11:22
- f 1Mo 17:12
- 3Mo 12:3
- g Ri 11:1
- h 2Ko 11:22
- i Dj 23:6
- Dj 26:5
- j Dj 8:3
- Dj 9:1
- Ga 1:13
- k Mt 13:44
- l Ef 4:13
- 2Pe 3:18
- m 1Ko 2:2
- n Ri 3:20
- Ri 10:3
- o Ri 4:5
- Ri 9:30
- Ga 2:16
- p Ri 1:17
- Ri 3:21
- r 1Ko 15:22
- 2Ko 13:4
- s Ri 8:17
- 2Ko 4:10
- Kol 1:24
- t Ri 6:5
- u Lk 14:14
- 1So 4:16
- Ot 20:6
- v He 12:23
- z Lk 13:24

Desni stupac

- a 1Ti 6:12
- b Dj 9:15
- c Lk 9:62
- d 1Ko 9:24
- e He 12:1
- f 2Ti 4:8
- g Ri 8:30
- He 3:1
- h Flp 2:5
- i 1Ko 2:6
- 1Ko 14:20
- He 5:14
- j Ga 6:16
- k 1Ko 4:16
- 2So 3:9
- l Flp 4:9
- Tit 2:7
- 1Pe 5:3
- m Ga 5:11
- Ga 6:12
- n 2Ko 11:15
- 2Pe 2:1
- o Ri 16:18
- p Jd 13
- r Ri 8:5
- 1Ko 3:3
- 2Ti 3:4
- Jk 3:15
- s Ef 2:19
- t Iv 18:36
- Ef 2:6
- Kol 3:1
- u 1So 1:10
- He 9:28
- v 1Ko 1:7
- Tit 2:13
- z 1Ko 15:42
- a Ri 8:29
- 1Ko 15:49
- b Ef 1:19

kako osvojio^a ono radi čega je i Krist Isus mene odabrao.*^b

13 Braćo, ja ne smatram da sam to već osvojio. Ali jedno činim: zaboravljam ono što je iza mene^c i trudim se dosegnuti ono što je ispred mene,^d **14** hitam k cilju,^e k nagradi^f nebeskog poziva^g Božjeg po Kristu Isusu. **15** Stoga, tako razmišljajmo^h svi mi koji smo zreli.ⁱ I ako u bilo čemu drugačije razmišljate, Bog će vam otkriti da treba razmišljati onako kako sam opisao. **16** No koliko god da smo već napredovali, nastavimo hoditi istim uhodanim korakom.^j

17 Braćo, svi se zajedno ugledajte na mene*^k i promatrajte one koji žive^l po primjeru koji smo vam dali.^l

18 Jer mnogi — često sam o njima govorio, a i sada plaćuci o njima govorim — žive* kao neprijatelji Kristova mučeničkog stupa.*^m **19** Svršetak im je propast,ⁿ bog su im želje tijela,^o slava im je u sramoti njihovoj^p i misle na ono što je zemaljsko.^r **20** A naše je građanstvo^s na nebesima,^t odakle željno očekujemo^u spasitelja, Gospodina Isusa Krista,^v **21** koji će naše poniženo tijelo preoblikovati^z da bude poput njegovog slavnog tijela,^a silom^b kojom može sve podložiti sebi.^c

4 Zato, braćo moja ljubljena za kojom čeznem, radosti moja i kruno* moja,^d ljublje-

c 1Ko 15:27; He 2:8; **4. poglavlje** d 1So 2:19.

Flp 3:12* Ili: "osvojio". **17*** Ili: "svi me zajedno oponašajte". **17*** Doslovno: "hode". **18*** Doslovno: "hode". **18*** Vidi dodatak 8. **19*** Doslovno: "bog im je trbuh". **4:1*** Ili: "vijenče".

ni moji, budite nepokolebljivi^a u Gospodinu, kako sam vas i uputio!

2 Evodiju potičem i Sintihu potičem da budu složne u razmišljanju,^b kako i prilici slugama Gospodinovim. **3** Da, molim i tebe, pravi družo,^c pomaži tim ženama koje su se zajedno sa mnom^d borile za dobru vijest, i s Klementom i s ostalim mojim suradnicima,^e čija su imena^f u knjizi života.^g

4 Uvijek se radujte u Gospodinu.^h I opet kažem: Radujte se!ⁱ **5** Neka razumnost^j vaša bude poznata svim ljudima. Gospodin je blizu.^k **6** Ne budite zabrinuti ni za što,^l nego u svemu — molitvom i prošnjom,^m sa zahvaljivanjem — iznesite svoje molbe Bogu.ⁿ **7** I mir^o Božji koji nadilazi svaku misao čuvat će vaša srca^p i vaš um preko Krista Isusa.

8 Na kraju, braćo, što je god istinito, što je god plemenito,^{*} što je god pravedno, što je god čisto,^r što je god dopadljivo,^s što je god pohvalno, što je god čestito i što je god hvalevrijedno, o tome razmišljajte.^s **9** Ono što ste naučili i prihvatili i čuli i vidjeli od mene, to činite,^t i Bog mira^u bit će s vama.

10 Silno se radujem u Gospodinu što ste opet počeli misliti na mene.^v I prije ste mislili na mene, ali niste to imali prilike pokazati. **11** Ne govorim to zbog oskudice, jer sam

Flp 4:3* Ili: "pravi družo s kojim nosim isti jaram". **6*** Ili: "usrdnom molitvom". **8*** Ili: "ozbiljno". **8*** Ili: "čime se god promiče ljubav".

4. poglavlje

- a Flp 1:27
- b Ri 15:5
- 1Ko 1:10
- 2Ko 13:11
- Flp 2:2
- 1Pe 3:8
- c Mt 11:29
- d Lk 8:3
- e Ri 16:3
- f Lk 10:20
- g Ps 69:28
- h Ps 64:10
- Ps 104:34
- i 5Mo 26:11
- Ps 97:12
- Iza 9:3
- 1So 5:16
- j Tit 3:2
- Jk 3:17
- k Jk 5:8
- l Mt 6:25
- Lk 12:22
- 1Pe 5:7
- m Ri 12:12
- Jk 1:5
- n Ps 145:18
- Iv 16:23
- o Iv 14:27
- Ri 5:1
- p Kol 3:15
- r 2Ko 11:3
- 1Ti 4:12
- 1Ti 5:2
- 1Pe 3:2
- s Ga 5:22
- Kol 3:2
- t Flp 3:17
- Kol 1:23
- u Ri 15:33
- 1Ko 14:33
- He 13:20
- v 2Ko 11:9

Desni stupac

- a 1Ti 6:6
- He 13:5
- b 1Ko 4:11
- 2Ko 6:10
- c 2Ko 11:27
- d Iza 12:2
- Iza 40:29
- Iv 15:5
- 2Ko 4:7
- 2Ko 12:9
- 2Ti 4:17
- e Flp 1:7
- f Ef 3:13
- He 10:33
- g 2Ko 11:8
- h 1Ko 9:11
- i Ri 15:28
- j Flp 2:25
- k 2Mo 29:18
- Eze 20:41
- l He 13:15
- m Ps 23:1
- n Ri 9:23
- Ef 1:7
- o 5Mo 2:7
- 2Ko 9:8
- p Ri 16:27
- Ga 1:5
- r Kol 4:18
- s 1So 1:1
- t Flp 1:13
- u Ga 6:18

naučio biti zadovoljan u svakoj prilici.^a **12** Znam što znači oskudijevati,^b a znam i kako je imati obilje. Naučio sam^{*} kako biti zadovoljan u svemu, u svakoj prilici — i kad je čovjek sit i kad je gladan, i kad ima obilje i kad oskudijeva.^c **13** Sve mogu uz pomoć onoga koji mi daje snagu.^d

14 Ipak, dobro ste učinili što ste sa mnom podijelili^e moju nevolju.^f **15** A vi, Filipljani, znate i da mi u početku objavljivanja dobre vijesti, kad sam otišao iz Makedonije,^{*} nijedna skupština nije pomogla dajući i pritom primajući, osim vas jedinih.^g **16** Jer čak ste mi i u Solun i prvi i drugi put poslali što mi je bilo potrebno. **17** Ne tražim dar,^h nego tražim plodⁱ koji se upisuje na vaš račun. **18** Ali svega imam, i to u izobilju. Namirene su moje potrebe otkako sam od Epafrodita^j primio ono što ste mi poslali — miris ugodan,^k žrtvu milu,^l ugodnu Bogu. **19** A moj će Bog^m svojim slavnim bogatstvomⁿ namiriti sve vaše potrebe^o preko Krista Isusa. **20** A našem Bogu i Ocu neka je slava u svu vječnost!^p Amen.^{*}

21 Pozdravite^r svakoga svetog u zajedništvu^s s Kristom Isusom! Pozdravljaju vas braća koja su sa mnom. **22** Pozdravljaju vas svi sveti, a posebno oni iz careva^{*} dvora.^t

23 Neka nezaslužena dobrota Gospodina Isusa Krista bude s duhom vašim!^u

Flp 4:12* Ili: "Otkrio sam tajnu". **15*** Vidi bilješku za Dj 16:9. **20*** Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **22*** Ili: "cezaro-va". Grčki: *Kaisar*.

POSLANICA
KOLOŠANIMA

1 Pavao, Božjom voljom apostol Krista Isusa,^a i Timotej,^b brat naš, **2** svetima i vjernoj braći u zajedništvu^c s Kristom u Kolosima:

Nezaslužena vam dobrota i mir od Boga, Oca našega!^d

3 Zahvaljujemo^e Bogu, Ocu našega Gospodina Isusa Krista, uvijek kad se molimo* za vas,^f **4** jer smo čuli za vašu vjeru u Krista Isusa i za ljubav koju gajite prema svima svetima^g **5** zbog nade^h u ono što se za vas čuva na nebesima.ⁱ O toj ste nadi već prije čuli putem propovijedanja istine, odnosno dobre vijesti **6** koja je došla do vas te donosi plod^k i raste,^l kako u svemu svijetu^m tako i među vama, od dana kad ste čuli i dobro upoznali* istinuⁿ o Božjoj nezasežljivoj dobroti.^o **7** To je ono što ste naučili od našega ljubljenog Epafre,^p koji zajedno s nama robuje Gospodinu. On vam je vjeran sluga Kristov umjesto nas, **8** a on nas je i izvijestio o vašoj ljubavi^r na koju vas potiče duh.

9 Zato se i mi, od dana kad smo čuli za to, neprestano molimo za vas^s i tražimo da se ispunite dobrim poznavanjem*^t njegove volje u svojoj mudrosti^u i sposobnosti shvaćanja^v koju

Kol 1:3*Ili: "uvijek se moleći". **6***"Dobro upoznali" (grčki: *epiginosko*) – vidi bilješku za Ri 1:28. **9***O izrazima "dobrim poznavanjem" i "upoznajući" (grčki: *epignosis*) u recima 9 i 10 vidi bilješku za Ri 1:28.

1. poglavlje

- a Ef 1:1
- b 1Ko 4:17
- c Iv 17:21
- d Ri 1:7
- Ga 1:3
- e 1Ko 1:4
- Flp 1:3
- f Ef 1:16
- g Ri 15:25
- Flm 5
- He 6:10
- h Ef 1:18
- 2Ti 4:8
- He 6:19
- i 1Pe 1:4
- j Ri 10:17
- Ef 1:13
- k Iv 15:16
- l Mk 4:8
- m Kol 1:23
- 1Ti 3:16
- n 2Pe 1:12
- o Ef 3:2
- Tit 2:11
- p Kol 4:12
- Flm 23
- r 1Pe 1:22
- s Ef 1:16
- Jk 5:16
- t Flp 1:9
- u 1Ko 2:7
- Kol 2:3
- v 2Ti 2:7
- 1Iv 5:20

Desni stupac

- a Ef 4:1
- b Mi 4:5
- c Ef 2:10
- d Ef 1:17
- 2Pe 1:2
- 2Pe 1:8
- e Ef 3:16
- f Ri 5:3
- g Dj 26:18
- Ri 8:17
- Ef 1:14
- h Ef 2:19
- i Iza 60:20
- j Lk 22:53
- Ef 2:2
- k Ri 11:24
- l Iv 18:36
- Iv 1:8
- m Izr 8:30
- n Ef 1:7
- o Iv 10:30
- Iv 14:9
- 2Ko 4:4
- p Iv 4:24
- 1Ti 1:17
- r Ot 3:14
- s Iv 1:3
- t Ef 1:21
- u Iv 1:10
- Iv 1:2
- v Iv 17:5
- z He 1:3
- a Ef 1:22
- b Ot 1:5

duh daje, **10** kako biste živjeli životom dostojnim*^a Jehove^b i tako mu potpuno ugodili donoseći plod u svakom dobrom djelu^c i sve bolje upoznajući^d Boga, **11** primajući od njegove slavne moći svu potrebnu snagu^e kako biste potpuno ustrajali^f i bili dugotrajniji s radošću **12** te upućujući zahvale Ocu koji vas je učinio dostojnima da dobijete udio u nasljedstvu^g svetih^h koji su u svjetlu.ⁱ

13 On nas je izbavio iz vlasti^j tame i prenio^k nas u kraljevstvo^l svojega ljubljenog Sina,^m **14** po kojemu smo oslobođeni otkupninom – oprošteni su nam grijesi.ⁿ

15 On je slika^o nevidljivog^p Boga, prvorođenac^r svega što je stvoreno. **16** Jer preko njega^s je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo prijestolja bilo uprave bilo vrhovništva bilo vlasti.^t Sve je stvoreno preko njega^u i za njega.

17 On je prije svega ostalog^v i preko njega je sve nastalo.^z

18 On je glava tijela, skupštine.^a On je početak, prvi koji je ustao iz mrtvih,^b da u svemu bude prvi.^c **19** Jer Božja je volja bila da sva punina^d prebiva u njemu **20** i da preko

e 1Ko 15:23; d Iv 1:16; Kol 2:3; Kol 2:9.

Kol 1:10* Doslovno: "hodili dostojno". **18*** Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18. **18*** Doslovno: "prvorodenac od mrtvih".

njega — uspostavivši mir^a njegovom krvlju^b prolivenom na mučeničkom stupu^{*c} — pomiri^d sa sobom sve,^e bilo na zemlji bilo na nebesima.

21 Doista, vas koji ste nekad bili otuđeni od Boga^f i bili mu neprijatelji jer su vaše misli bile upravljene na zla djela^g **22** Bog je sada njegovim ljudskim tijelom, smrću njegovom,^h pomirio sa sobom,ⁱ kako bi vas pred sebe doveo svete i neokaljane^j i bez ikakve krivnje,^k **23** ali samo ako ostanete u vjeri,^l ako u njoj budete utemeljeni^m i postojaniⁿ i ako ne odstupite od nade koju ste stekli kad ste čuli dobru vijest,^o koja se propovijedala^p među svim stvorenjima^r pod nebom. Te sam dobre vijesti ja, Pavao, postao sluga.^s

24 Sada se radujem što podnosim patnje za vaše dobro^t i smatram da u svojem tijelu još nisam dovoljno trpio^u zbog Krista, u korist njegova tijela, koje je skupština.^v **25** Ja sam postao njezin sluga^z po upraviteljstvu^a koje mi je Bog povjerio za vaše dobro kako bih u potpunosti propovijedao riječ Božju, **26** svetu tajnu^b koja je bila sakrivena tijekom proteklih vjekova^{*c} i naraštaja, a sada je objavljena^d njegovim svetima, **27** kojima je Bog htio obznani ti slavno bogatstvo^e ove svete tajne^f među neznabošcima. Ta je tajna Krist^g u zajedništvu s vama, nada da ćete s njim dijeliti njegovu slavu.^h

Kol 1:20* Vidi dodatak 8. **26*** Vidi bilješku za Mt 12:32.

1. poglavlje

- a Ef 2:14
- b 3Mo 17:11
- c Iza 53:10
- He 12:2
- d 2Ko 5:19
- e Ef 1:10
- f Ef 2:12
- g 2Ko 10:5
- h He 9:16
- i Ri 5:10
- Ef 2:16
- j Ef 5:27
- 2Pe 3:14
- k 1Ko 1:8
- l Ot 2:10
- m 1Ko 3:11
- Ef 3:17
- n 1Ko 15:58
- He 3:14
- o Ri 10:17
- p Mt 24:14
- 1Ti 3:16
- r Ri 8:19
- s 2Ko 11:23
- Ef 3:8
- 2Ti 1:11
- t Ef 3:1
- Flp 3:10
- u Dj 9:16
- v 1Ko 10:17
- Ef 1:23
- z Ef 3:7
- a Lk 16:2
- 1Ko 9:17
- Ef 3:2
- b Ef 3:5
- Ef 5:32
- c Lk 8:10
- 1Ko 2:7
- d Ri 16:26
- e Ri 9:23
- 2Ko 4:6
- Ef 3:8
- f Ef 3:9
- g Ef 3:6
- Ef 3:17
- h Ri 8:18
- 1Ti 1:1

Desni stupac

- a Dj 20:20
- b 1Ko 1:30
- Kol 3:16
- c Ef 4:13
- d Lk 13:24
- e Flp 4:13
- f Ef 3:7

2. poglavlje

- g Flp 1:30
- h Kol 4:16
- i 2Ko 1:6
- j Kol 3:14
- k Ef 3:18
- l 1Ko 2:1
- 1Ko 2:7
- Ef 3:6
- m 1Ko 1:30
- 1Ko 2:16
- n Ri 16:18
- Ef 5:6
- o 1Ko 5:3
- p 1Ko 14:40
- r 1Ko 15:58
- He 3:14
- 1Pe 5:10
- s Iv 17:21
- t Ef 3:17
- u Ef 2:20
- v Mt 7:24
- Jd 20

28 Njega mi propovijedamo,^a opominjući svakog čovjeka i poučavajući svakog čovjeka u svoj mudrosti,^b kako bismo svakog čovjeka mogli predstaviti Bogu kao zrelog^{*c} učenika Kristovog. **29** Za to se i trudim i borim^d uz pomoć njegove snage^e koja djeluje u meni.^f

2 Jer želim da znate koliko se borim^g za vas i za one u Laodiceji^h i za sve one koji nisu osobno vidjeli moje lice, **2** da se utješe srca njihovaa,ⁱ da budu skladno povezani u ljubavi,^j kako bi stekli veliko bogatstvo — razumijevanje^{*k} istine, razumijevanje u čiju su točnost posve sigurni — i kako bi dobro upoznali^r Božju svetu tajnu: Krista.^l **3** U njemu su sakrivena sva blaga mudrosti i znanja.^m **4** To govorim zato da vas nitko ne prevari uvjerljivim riječima.ⁿ **5** Jer iako sam tijelom odsutan, duhom sam ipak s vama,^o i radujem se gledajući red^p koji vlada među vama i vašu čvrstu vjeru^r u Krista.

6 Dakle, kao što ste prihvatili Krista Isusa, Gospodina, tako živite^s u zajedništvu^s s njim! **7** Budite ukorijenjeni^t u njemu, izgrađujte^u se u njemu i utvrđujte se u vjeri,^v kako ste i poučeni. Obilujte vjerom i zahvalama Bogu.^z

8 Pazite da vas tko ne odmami^a mudrovanjem^{*b} i ispraznom prijevarom^c što se

z Ef 5:20; 1So 5:18; a He 13:9; b 1Ko 2:13; 2Pe 1:16; c Ef 5:6.

Kol 1:28* Ili: "potpunog; savršenog". **2:2*** Vidi bilješku za Mk 12:33. **2*** "Dobro upoznali" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28. **6*** Doslovno: "hodite". **8*** Doslovno: "filozofijom".

temelji na ljudskoj predaji, na načelima^a ovoga svijeta, a ne na Kristovim učenjima. **9** Jer u Kristu utjelovljena prebiva sva punina^b božanske naravi.^c **10** I tako po njemu, koji je glava svake uprave i vlasti,^d imate puninu svega. **11** U zajedništvu s njim vi ste i obrezani^e obrezanjem koje nije učinjeno rukama, nego svlačenjem grešnog tijela,^f obrezanjem svojstvenim slugama Kristovim, **12** jer ste s njim pokopani u njegovu krštenju,^g a u zajedništvu s njim ste i uskrsnuti^h zbog svoje vjereⁱ u djelotvornu snagu Boga,^j koji ga je uskrsnuo od mrtvih.^k

13 Vas, koji ste bili mrtvi zbog svojih prijestupa i zbog neobrezanosti svojega tijela, Bog je oživio i ujedinió s njim.^l Dobrostvo nam je oprostio sve naše prijestupe^m **14** i izbrisaoⁿ pisanu ispravu^o koja je svojim odredbama^p bila protiv nas, koja nam se protivila.^r Uklonio ju je s puta pribivši^s je na mučenički stup.^t **15** Svukao je vladare i vlasti^u te ih javno pokazao i poražene^v proveo u pobjedničkoj povorci,^z pobijedivši ih mučeničkim stupom.

16 Zato neka vam nitko ne govori^a što da jedete i pijete^b i neka vam ne zapovijeda da slavite blagdane^c ili mlađake^d ili subote.^e **17** jer je to tek sjenaf onoga što dolazi, a sama je stvarnost^g Krist.^h **18** Neka vas ne lišii nagrade^j nitko tko uživa u lažnoj poniznosti i što-

Kol 2:14* Vidi dodatak 8. **16*** Doslovno: "sabate". Vidi bilješku za Mt 12:1.

2. poglavlje

- a Ga 4:3
- b Ef 1:23
- Kol 1:19
- c Iv 1:16
- Ri 1:20
- d Ef 1:21
- Kol 1:16
- 1Pe 3:22
- e 5Mo 10:16
- Ri 2:29
- Flp 3:3
- f Ri 6:6
- g Ri 6:4
- 1Ko 15:29
- h Ef 2:6
- Kol 3:1
- i Ef 2:8
- j Ef 1:19
- k Dj 2:24
- l Ef 2:1
- Ef 2:5
- Ef 2:13
- m Dj 2:38
- n Dj 3:19
- o 2Mo 34:27
- 5Mo 31:24
- 2Kr 23:2
- Ef 2:14
- He 7:18
- p 5Mo 4:8
- Ef 2:15
- r Ri 7:10
- Ga 3:10
- s Iv 20:25
- t Ga 3:13
- He 9:15
- 1Pe 2:24
- u Ef 6:12
- v 1Iv 5:4
- Ot 3:21
- z Ps 68:24
- 2Ko 2:14
- a Ri 14:3
- b Ri 14:17
- c Ri 14:6
- d Ps 81:3
- e Ga 4:10
- f 2Mo 25:40
- He 8:5
- He 10:1
- g Iv 14:6
- He 9:23
- h He 9:11
- i Ri 16:18
- Ef 5:6
- 2Pe 2:14
- 1Iv 2:26
- j Flp 3:14

Desni stupac

- a Ef 1:22
- b Ef 2:21
- c Ef 4:16
- d Ga 2:20
- e Ga 4:3
- f Iv 17:16
- 1Iv 2:15
- g Ef 2:15
- Kol 2:14
- h 3Mo 7:23
- i 3Mo 5:2
- j Iza 29:13
- Mt 15:9
- k 1Ti 4:3
- l Ri 13:14

3. poglavlje

- m Ef 2:6
- n Mt 6:33
- o Ps 110:1
- 1Pe 3:22

vanju* anđela, tko "zastupa"[#] svoja viđenja i bez razloga je ponosan na svoje tjelesno razmišljanje, **19** a ne drži se glave,^a onoga od kojega sve tijelo — opskrbljeno svime što je potrebno i skladno povezano^b zglobovima i svezama* — raste rastom koji daje Bog.^c

20 Ako ste zajedno s Kristom umrli^d u odnosu na načela^e ovoga svijeta,^f zašto se onda, kao da pripadate svijetu, podvrgavate propisima:^g **21** "Ne diraj, ne kušaj,^h ne dotiči",ⁱ **22** koji se odnose na ono što upotrebom propada, kad su to ljudske zapovijedi i učenja?^j **23** Ti propisi očituju se u štovanju Boga kakvo su si ljudi sami nametnuli i u lažnoj poniznosti te strogosti prema tijelu.^k Oni doduše izgledaju kao mudrost, ali nemaju nikakve vrijednosti u borbi protiv ugađanja tijelu.^l

3 No ako ste uskrsnuti^m s Kristom, tražite ono što je na nebu,ⁿ gdje Krist sjedi zdesna Bogu.^o **2** Mislite na ono što je na nebu,^p a ne na ono što je na zemlji.^r **3** Jer umrli ste^s i vaš je život^t sakriven s Kristom u zajedništvu^u s Bogom. **4** Kada se pokaže Krist, naš život,^v tada ćete se i vi s njim pokazati^z u slavi.^a

5 Usmrtite,^b dakle, ono što je zemaljsko u udovima vašim:^c blud, nečistoću, spolnu požu-

P Flp 3:20; Flp 4:8; 1Pe 1:13; r Iv 3:31; 1Iv 2:15; s Ri 6:2; t Ga 2:20; u Iv 17:21; v Iv 11:25; z 2Ti 4:8; a 1Ko 15:43; b Ga 5:24; c Mk 9:43.

Kol 2:18* Ili: "obožavanje". **18*** Ili: "staje/ulazi u". Pavao citira izraz koji se u poganskim misterijskim kultovima koristio u obredima inicijacije. **19*** Ili: "ligamentima".

du,^a zlu želju i lakomost,^b koja je idolopoklonstvo. **6** Zbog toga dolazi srdžba Božja.^c **7** Tim ste putem i vi nekad hodili, kad ste u tome živjeli.^d **8** Ali sada odbacite sve ovo:^e srdžbu, gnjev, zloću, pogrdan govor,^f a proste riječi^g neka ne izlaze iz vaših usta. **9** Ne lažite jedni drugima.^h Svucite staru osobnostⁱ i njezina djela, **10** a obucite novu^j osobnost, koja se obnavlja dobrim poznavanjem* Božje volje po slici^k onoga koji ju je stvorio. **11** Tu više nema ni Grka ni Židova, ni obrezanja ni neobrezanja, ni tuđinca, ni Skita,* ni roba, ni slobodnjaka,^l nego je Krist sve i u svima.^m

12 Dakle, kao izabranici Božji,ⁿ sveti i ljubljani, obucite se u najdublju samilost,^o dobrostivost, poniznost,^p blagost^r i dugotrpljivost.^s **13** Podnosite jedni druge i spremno opraštajte jedni drugima^t ako tko ima pritužbu^u na koga. Kao što je Jehova spremno oprostio vama,^v tako činite i vi. **14** A povrh svega, obucite se u ljubav,^z jer vas ona savršeno povezuje.*^a

15 I neka mir^b Kristov vlada u srcima vašim,^c mir na koji ste i pozvani u jednojme tijelu.^d I budite zahvalni! **16** Neka vas riječ Kristova potpuno ispuni svom mudrošću.^e Poučavajte^f i opominjite jedan drugoga psalmima, g hvalospjevima Bogu, ugodnim

Kol 3:10 "Dobrim poznavanjem" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28. **11*** Ime "Skit" ovdje se koristi i kao općeniti naziv za ljude koje se smatralo zaostalima i neciviliziranima. **14*** Doslavno: "koja je sveza savršenstva".

3. poglavlje

- a 1Ko 6:18
- Ef 5:3
- 2Ti 2:22
- b 2Mo 20:17
- c Ri 1:18
- Ef 5:6
- d 1Ko 6:11
- Ef 2:3
- Tit 3:3
- e 1Pe 2:1
- f Ef 4:31
- g Ef 5:4
- h Ps 5:6
- Ps 34:13
- Ef 4:25
- Ot 21:8
- i Ef 4:22
- j Ri 12:2
- Ef 4:24
- k 1Mo 1:27
- 1Pe 1:16
- l Ga 3:28
- m Ef 1:23
- n 1Pe 2:9
- o Flp 2:1
- p Ri 12:16
- r Tit 3:2
- 1Pe 3:4
- s 2Ko 6:6
- Ef 4:2
- 1So 5:14
- t Izr 19:11
- Ef 4:32
- 1Pe 4:8
- u Mt 18:15
- v Jr 31:34
- Mt 6:14
- Mk 11:25
- z Ri 13:10
- 11v 3:23
- a 1Ko 13:8
- Ef 4:3
- b Iv 14:27
- c Flp 4:7
- d Ef 2:15
- e 1Ko 2:7
- Kol 2:3
- f Kol 1:28
- Tit 2:1
- g 5Mo 31:19
- 1Ko 14:26

Desni stupac

- a Ef 5:19
- b 1Lje 16:23
- Ps 30:4
- Ps 147:7
- c 1Ko 10:31
- d Ef 5:20
- e 1So 5:18
- f Ef 5:22
- 1Pe 3:1
- g Ef 5:25
- 1Pe 3:7
- h Ef 4:31
- i Izr 6:20
- Lk 2:51
- Ef 6:1
- j Ef 6:4
- k Ef 6:5
- Tit 2:9
- 1Pe 2:18
- l Ef 6:6
- m Izr 8:13
- Izr 22:4
- n Lk 10:27
- o Ps 9:1
- Mt 22:37
- Ri 12:11
- p Ef 6:8
- r Ef 1:14
- He 9:15
- 1Pe 1:4

duhovnim pjesmama.^a Pjevajte Jehovi^b u svojim srcima. **17** I sve što god činite riječju ili djelom,^c sve činite u ime Gospodina Isusa,^d zahvaljujući^e preko njega Bogu, Ocu.

18 Žene, budite podložne^f svojim muževima, kao što dolikuje u Gospodinu. **19** Muževi, ljubite svoje žene^g i nemojte se gnjeviti na njih.^h **20** Djeco, slušajteⁱ svoje roditelje u svemu, jer je to ugodno u Gospodinu. **21** Očevi, ne ogorčujte svoju djecu,^j da ne postanu malodušna. **22** Robovi, u svemu slušajte svoje zemaljske gospodare,^k ne samo kad vas se gleda, kao oni koji ugadaju ljudima,^l nego iskrena srca, u strahu Jehovinu.^m **23** Što god radite, činite to cijelom dušomⁿ kao Jehovi,^o a ne kao ljudima, **24** znajući da ćete od Jehove^p dobiti primjerenu nagradu — nasljedstvo.^r Robujte Gospodaru, Kristu!^s **25** A tko čini nepravdu, uzvratit^t će mu se ono što je nepravdno učinio, jer Bog nije pristran.^u

4 Gospodari, postupajte sa svojim robovima pravedno i pošteno,^v znajući da i vi imate Gospodara na nebu.^z

2 Ustrajte u molitvi,^a bdijte u njoj i zahvaljujte.^b **3** Molite se ujedno i za nas,^c da Bog otvori vrata^d našoj poruci, kako bismo propovijedali svetu tajnu^e o Kristu, zbog koje i jesam u okovima.^f **4** Molite se da je objavim onako kako bih i trebao.^g

s 1Ko 7:22; Ga 1:10; t Ri 2:6; 1Ko 3:8; Ga 6:7; u 5Mo 10:17; Ri 2:11; 1Pe 1:17; **4. poglavlje v** 3Mo 25:43; 5Mo 15:13; z Ef 6:9; a Lk 18:1; Ri 12:12; Ef 6:18; b Kol 3:15; 1So 5:18; c Ri 15:30; d 1Ko 16:9; e Ef 6:19; f Flp 1:7; g Ef 6:20.

5 Mudro se ponašajte* prema onima koji su izvan skupštine.^a Iskupljujte sebi vrijeme.^{#b} 6 Neka vaša riječ uvijek bude ugodna,^c solju začinjena,^d da znate svakome odgovoriti kako treba.^e

7 Sve o tome kako sam ispričat će vam Tihik,^f moj ljubljani brat, vjerni sluga koji sa mnom robuje Gospodinu. 8 Šaljem ga k vama baš zato da znate kako smo i da utješi vaša srca.^g 9 S njim šaljem i Onezima,^h svojega vjernog i ljubljenog brata, koji je od vas došao. Oni će vam sve ispričati o tome kako je ovdje.

10 Pozdravlja vas Aristarh,ⁱ moj zatvorski drug, i Marko,^j Barnabin bratić (za kojega vam je već otprije zapovjedeni da ga lijepo primite^k ako dođe k vama), 11 te Isus zvan Just, koji su od obreznih. Oni su moji jedini suradnici

Kol 4:5* Doslovno: "hodite". 5[#] Ili: "Dobro koristite vrijeme (svaku prigodu) koju imate".

4. poglavlje

- a Mt 10:16
- 1So 4:12
- Jk 3:13
- b Ef 5:16
- c Kol 3:16
- d Mt 5:13
- Mk 9:50
- e 1Pe 3:15
- f Ef 6:21
- g Ef 6:22
- h Flm 10
- i Dj 19:29
- Dj 20:4
- Dj 27:2
- Flm 24
- j Dj 12:12
- Dj 15:37
- k Ri 15:7

Desni stupac

- a Kol 1:7
- b 1Ko 15:58
- Kol 1:23
- c Ot 3:14
- d Lk 1:3
- Dj 1:1
- e Flm 24
- f Ri 16:5
- 1Ko 16:19
- g 1So 5:27
- h Flm 2
- i 1Ko 16:21
- 2So 3:17
- j Flp 1:7
- Flm 9
- He 13:3

ci u službi za kraljevstvo Božje, oni su mi pomagali i jačali me. 12 Pozdravlja vas Epafra,^a koji je od vas došao, rob Krista Isusa. On se uvijek bori za vas u svojim molitvama, da se do kraja održite zrelima^b i da imate čvrsta uvjerenja u pogledu svega što je Božja volja. 13 Doista svjedočim za njega da se silno trudi za vas i za one u Laodiceji^c i one u Hijerapolu.

14 Pozdravlja vas Luka,^d ljubljani liječnik, i Dema.^e 15 Pozdravite braću u Laodiceji te Nimfu i skupštinu u njezinoj kući.^f 16 A kad se ovo pismo pročita kod vas, neka se pročita^g i u skupštini Laodicejana, a vi pročitatje ono iz Laodiceje. 17 I recite Arhipu:^h "Pazi da izvršiš službu koju si primio u Gospodinu!"

18 Ja, Pavao, pišem vam ovaj pozdrav vlastitom rukom.ⁱ Mislite na moje okove.^j Neka nezasluzena dobrota bude s vama!

PRVA POSLANICA
SOLUNJANIMA

1 Pavao i Silvan^{*a} i Timotej^b skupštini[#] Solunjana, koja je u zajedništvu^c s Bogom, Ocem, i s Gospodinom Isusom Kristom:

Nezaslužena vam dobrota i mir!^d

2 Uvijek zahvaljujemo Bogu za sve vas kad vas spo-

1So 1:1* Ili: "Sila". 1[#] Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18.

1. poglavlje

- a Dj 15:27
- 2So 1:1
- 1Pe 5:12
- b Dj 16:1
- c Iv 17:21
- d 1Ti 1:2

Desni stupac

- a Ef 1:16
- 2So 1:11
- b He 6:10
- c 1Pe 1:3
- d Kol 3:12
- 2So 2:13

minjemo u svojim molitvama,^a 3 jer neprestano imamo na umu vaša djela potaknuta vjeron^b i vaš trud potaknut ljubavlju i vašu ustrajnost koja proizlazi iz vaše nade^c u našega Gospodina Isusa Krista, pred našim Bogom i Ocem. 4 Jer znamo, braćo koju Bog ljubi, da vas je on izabrao,^d 5 jer dobra vijest koju propovi-

jedamo nije došla k vama samo s riječima nego i sa snagom^a i sa svetim duhom i s dubokim uvjerenjem.^b A i sami znate kakvi smo radi vas bili među vama.^c **6** I vi ste se ugledali na^d nas i Gospodina,^e jer ste unatoč mnogim nevoljama^f prihvatili riječ s radošću koja dolazi po svetom duhu,^g **7** tako da ste postali uzor svim vjernicima u Makedoniji* i u Ahaji.[#]

8 I ne samo da je riječ Jehovina^h od vas odjeknula u Makedoniji i Ahaji nego se i vaša vjeraⁱ u Boga posvuda proširila,^j tako da mi ne trebamo ništa govoriti. **9** Jer oni sami pričaju o tome kako smo došli k vama i kako ste se od svojih idola^k obratili k Bogu da robujete Bogu živome^l i pravome^m **10** i da čekateⁿ da s nebesa dođe njegov Sin,^o Isus, kojega je podignuo iz mrtvih^p i koji nas izbavlja od srdžbe što dolazi.^r

2 I sami znate, braćo, da naš dolazak^s k vama nije bio uzaludan.^t **2** Naprotiv, nakon što smo u Filipima,^u kao što znate, najprije trpjeli^v i bili zlostavljani,^z uz pomoć našeg Boga odvažili smo se propovijedati^a vam, uz tešku borbu, dobru vijest Božju. **3** Jer naše poticanje ne proizlazi iz zablude niti iz nečistih^b pobuda niti iz želje da koga prevaramo, **4** nego govorimo kao ljudi koje je Bog prosudio dostojnima da im povjeri^c dobru vijest — ne činimo to kao da ugadamo ljudima,^d nego Bogu, koji ispituje naša srca.^e

1So 1:6* Ili: "počeli oponašati". **7*** Vidi bilješku za Dj 16:9. **7*** Vidi bilješku za izraz "Ahaja" u Dj 18:12.

5 Jer, kao što znate, nikada se nismo poslužili laskavim riječima^a niti smo išta činili iz prikrivene^b lakomosti^c — Bog je svjedok! **6** I nismo tražili slavu od ljudi^d — ni od vas ni od drugih — premda smo vam, kao Kristovi apostoli, mogli biti na teret.^e **7** Naprotiv, bili smo blagi prema vama, kao majka koja hrani i njeguje^f svoju djecu. **8** Tako smo, puni ljubavi prema vama,^g bili spremni dati vam ne samo dobru vijest Božju nego i svoj život,^h jer smo vas zavoljeli.ⁱ

9 Jer sjećate se, braćo, našeg truda i napora. Dok smo vam propovijedali dobru vijest Božju, radili smo^j noću i danju, da nikome od vas ne budemo na teret.^k **10** Svjedoci ste i vi i Bog kako smo se vjerno i pravedno i besprijekorno ponašali^l prema vama koji vjerujete. **11** A dobro znate i kako smo, kao otac^m svoju djecu, svakoga od vas poticaliⁿ i tješili i zaklinjali **12** da živite životom dostojnim*^o Boga koji vas poziva^p u svoje kraljevstvo^r i slavu.

13 Zato mi neprestano i zahvaljujemo Bogu^s što riječ Božju,^t koju ste primili čuvši je od nas, niste prihvatili kao riječ ljudsku,^u nego kao riječ Božju, što ona uistinu i jest, i ona djeluje u vama koji vjerujete.^v **14** Jer vi ste se, braćo, ugledali na* Božje skupštine koje su u Judeji u zajedništvu s Kristom Isusom, jer i vi od svojih sunarodnjaka trpíte^z

u Ga 1:11; v Flp 2:13; z Iv 15:19; Dj 17:5.

1So 2:8* Doslovno: "svoje duše". **12*** Doslovno: "hodite dostojno". **14*** Ili: "oponašate".

1. poglavlje

a 1Ko 2:4
b Kol 4:12
c 1Ko 9:19
d 1Ko 11:1
Flp 3:17
2So 3:9
e 1Pe 2:21
f 1So 2:14
g Dj 13:52
h Iza 39:5
Iza 66:5
1Pe 1:23
i 2So 1:4
j Ri 1:8
Ri 10:18
k 1Ko 10:14
1Ko 12:2
Ga 4:8
1Iv 5:21
l Dj 14:15
1Ti 4:10
m Iv 17:3
1Ko 8:4
n Tit 2:13
o Dj 1:11
p Dj 2:24
r 1So 5:2
2Pe 3:12
Ot 6:17

2. poglavlje

s Dj 17:1
2So 3:8
t Dj 17:4
u Dj 16:12
v Dj 16:22
z Dj 16:37
a Dj 17:2
b 1So 4:7
c 1Ti 1:11
Tit 1:3
d Ga 1:10
e Izr 17:3
Jr 11:20
1Ko 4:5

Desni stupac

a Izr 28:23
Izr 29:5
b Mk 12:40
c Dj 20:33
Kol 3:5
2Pe 2:3
d Iv 5:41
Iv 5:44
e 2Ko 11:9
2So 3:8
2So 3:10
f 1Kr 3:26
g 2Ko 12:15
h Iv 15:13
i Iv 13:35
j Dj 18:3
Dj 20:34
1Ko 4:12
k 2Ko 11:9
2So 3:8
l He 13:18
m 1Ko 4:15
n Dj 20:31
o Ga 5:16
Ef 4:1
Kol 1:10
1Pe 1:15
p 1So 5:24
2So 1:11
1Pe 5:10
r Lk 22:29
s 1So 1:2
t Dj 11:1
He 4:12

isto što i oni trpe od Židova, **15** koji su ubili i Gospodina Isusa^a i proroke,^b a nas progonili.^c Oni ne ugadaju Bogu, nego se protive dobrobiti svih ljudi, **16** jer nas pokušavaju spriječiti^d da propovijedamo neznabošcima kako bi se ti ljudi spasili.^e Svime time i oni navoršavaju mjeru svojih grijeha.^f Ali njegova ih srdžba stiže.^g

17 A mi, braćo, kad smo nakratko bili odvojeni od vas — licem, ali ne i srcem — silno smo čeznuli za vama te smo na sve načine nastojali vidjeti vaša lica.^h **18** Zato smo htjeli doći k vama — ja, Pavao, i prvi i drugi put — ali Sotona naš je spriječio. **19** Jer što je naša nada ili radost ili kruna^{*i} kojom ćemo se ponositi pred našim Gospodinom Isusom u vrijeme njegove prisutnosti?^{†j} Pa niste li to vi? **20** Vi ste doista naša slava i radost!

3 Zato smo, ne mogavši više izdržati, odlučili ostati sami u Ateni,^k **2** a Timoteja,^l našega brata i Božjega slugu koji propovijeda dobru vijest^m o Kristu, poslali smo da vas učvrsti i utješi kako bi ojačao vašu vjeru, **3** da se nitko ne pokoleba zbog tih nevolja.ⁿ Jer i sami znate da nam se one moraju događati.^o **4** Doista, kad smo bili kod vas, unaprijed smo vam govorili^p da nas moraju zadesiti nevolje,^r što se, kao što znate, i dogodilo.^s **5** Zato sam ga, ne mogavši više izdržati, poslao da saznam o vašoj vjernosti,^t jer se bojim da vas možda nije Kušač^u nekako

1So 2:19* Ili: "vijenac". 19* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

2. poglavlje

- a Dj 2:23
- b Mt 5:12
Dj 7:52
- c Mt 23:34
Dj 21:13
- d Lk 11:52
Dj 13:50
- e Ri 10:9
- f 1Mo 15:16
Mt 23:32
- g Ri 1:18
- h Ri 1:11
- i Flp 4:1
2So 1:4
- j 1So 3:13
1So 5:23

3. poglavlje

- k Dj 17:15
- l Dj 16:1
Ri 16:21
1Ko 16:10
- m Mt 24:14
2So 1:8
Ot 14:6
- n Dj 14:22
Ef 3:13
- o 1Ko 4:9
1Pe 2:21
- p 2So 2:5
r Dj 20:23
- s 1So 2:14
t 1So 3:2
- u Mt 4:3
1Ko 7:5
2Ko 11:3

Desni stupac

- a 1Ko 15:58
Ga 4:11
Flp 2:16
- b Dj 18:5
- c Ri 13:8
Jk 2:8
1Pe 1:22
- d Flp 1:8
- e 2Ko 7:6
f 2So 1:4
- g Ri 11:20
1Ko 15:1
Flp 4:1
- h Flp 2:2
i 2Ti 1:3
- j 2So 1:3
Jd 20
- k 2So 2:16
l 2So 1:3
- m 1So 4:9
2Pe 1:7
- n 1Ko 1:8
Flp 1:10
- o Jk 5:8
1Iv 2:28
- p 1So 2:19
1So 5:23
2So 2:1

4. poglavlje

- r Kol 1:10
1Pe 2:12
- s Flp 1:27
- t 1Ti 6:13

iskušao i da naš trud nije bio uzaludan.^a

6 A Timotej nam se upravo vratio od vas^b i donio nam dobre vijesti o vašoj vjernosti i ljubavi^c te da nas se još uvijek rado sjećate i da čeznete vidjeti nas, koliko i mi vas.^d

7 Zato smo se, braćo, uza svu svoju oskudicu i nevolju utješili^e čuvši za vašu vjernost,^f **8** jer sada, kad vidimo vašu nepokolebljivost u Gospodinu,^g mi smo oživjeli. **9** Jer kako da zahvalimo Bogu za vas, za svu radost^h koju zbog vas osjećamo pred svojim Bogom, **10** dok se noću i danju najusrdnije molimoⁱ da vidimo vaša lica i da upotpunimo vašu vjeru onim što joj nedostaje?^{†j}

11 I sam naš Bog, i Otac, i naš Gospodin Isus^k neka usmjere naš put prema vama!

12 A vama neka Gospodin omogući da jedni prema drugima i prema svima rastete^l i obilujete u ljubavi,^m kao što i mi obilujemo u ljubavi prema vama, **13** da vam srca budu čvrsta, besprijeekornaⁿ u svetosti pred našim Bogom i Ocem i da takvi dočekate prisutnost^{*o} našega Gospodina Isusa sa svim njegovim svetima!^p

4 Na kraju, braćo, poučili smo vas kako trebate živjeti^{*r} i ugadati Bogu — a vi tako i živite — pa vas molimo i pobuđujemo u Gospodinu Isusu da u tome još više napredujete.^s

2 Jer znate koje smo vam zapovijedi^t dali u ime Gospodina Isusa.

1So 3:13* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7. 4:1* Doslovno: "hoditi".

3 Jer Božja je volja da budete sveti^a — da se uzdržavate od bluda,^b 4 da svatko od vas zna ovladati svojim tijelom^c u svetosti^d i časti, 5 a ne u neobuzdanoj spolnoj požudi^e svojtvenoj narodima^f koji ne poznaju Boga,^g 6 i da nitko ne čini našao svomeu bratu i da ne zadire u njegova prava,^h jer Jehova kažnjava za sve to,ⁱ kao što smo vam već rekli i temeljito posvjedočili.^j 7 Jer Bog nas nije pozvao da bismo živjeli nečisto, nego da budemo sveti.^k 8 Prema tome, kao to odbacuje,^l ne odbacuje čovjeka, nego Boga,^m koji vam daje svoj sveti duh.ⁿ

9 A o bratskoj ljubavi^o ne trebamo vam pisati, jer ste i sami poučeni od Boga^p da ljubite jedni druge,^r 10 a vi doista i ljubite svu braću u cijeloj Makedoniji. Ali potičemo vas, braćo, da to činite još više 11 i da se trudite mirno živjeti,^s baviti se svojim poslom^t i raditi svojim rukama,^u kao što smo vam zapovjedili, 12 kako biste se dolično ponašali^v pred onima koji su izvan skupštine^z i kako vam ni od koga ništa ne bi trebalo.^a

13 I ne želimo, braćo, da budete u neznanju u pogledu onih koji su umrli,^b da ne tugujete kao drugi, koji nemaju nade.^c 14 Jer ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo,^d onda će Bog i one koji su umrli u zajedništvu s Isusom dovesti s njim.^e 15 Jer ovo vam govorimo po

1So 4:4* Doslovno: "posudom". 12* Doslovno: "kako biste dolično hodili". 13* Glagol "umrijeti" u recima 13-15 doslovno glasi: "zaspati".

4. poglavlje

- a Iv 17:19
Ef 5:26
2So 2:13
1Pe 1:16
b 1Ko 6:15
Ef 5:3
c Kol 3:5
2Ti 2:22
d Ri 6:19
2Ti 2:21
e 1Ko 6:18
Ef 5:5
f 1Ko 5:10
Ef 4:17
g Ps 79:6
1Pe 4:3
h 5Mo 5:21
1Ko 6:8
1Ko 7:2
i Ps 94:1
2So 1:8
j Dj 20:20
Dj 28:23
k 3Mo 11:44
1Ko 1:2
He 12:14
1Pe 1:15
l Lk 10:16
m 1Ko 6:19
n Eze 37:14
1Iv 3:24
o Iv 13:34
Iv 13:35
Ri 12:10
p Iza 54:13
Iv 6:45
r 1Pe 1:22
1Iv 4:21
s 2So 3:12
t Ri 12:11
1Pe 4:15
u 1Ko 4:12
Ef 4:28
2So 3:10
1Ti 5:8
v Ri 13:13
z Ri 12:17
2Ko 8:21
a Jk 1:4
b Iv 11:11
Dj 7:60
1Ko 15:6
c 1Ko 15:32
Ef 2:12
d Ri 14:9
1Ko 15:4
e 1Ko 15:23
Flp 3:21
2So 2:1
Ot 20:4

Desni stupac

- a 1So 2:13
1Iv 4:2
b Mt 24:30
1Ko 15:51
c Dj 1:11
d Jd 9
e Mt 24:31
f 1Ko 15:52
g 2Ti 4:8
h Dj 1:9
2Ko 5:8
Flp 1:23
i Mt 26:64
j Iv 12:26
Iv 17:24
2So 2:1
k Iv 14:3
Ot 20:6

riječi Jehovinoj:^a mi živi, koji preostanemo do vremena Gospodinove prisutnosti,^b neće mo preteći one koji su umrli, 16 jer će sam Gospodin sići s neba^c sa zapovjedničkim pozivom, s glasom arhandela^d i s trubom Božjom,^e i najprije će ustati oni koji su mrtvi u zajedništvu s Kristom.^f 17 Zatim ćemo mi živi, koji preostanemo, biti zajedno s njima^g odneseni^h u oblacimaⁱ da se sretne^j s Gospodinom u zraku. I tako ćemo uvijek biti s Gospodinom.^k 18 Zato tješite jedni druge ovim riječima.

5 A o vremenima i razdobljima,^l braćo, ne treba vam pisati. 2 Jer i sami dobro znate da dan Jehovin^m dolazi baš kao lopov u noći.ⁿ 3 Kad budu govorili:^o "Mir^p i sigurnost!" tada će ih iznenada zadesiti uništenje^q kao trudovi trudnu ženu,^r i neće umaknuti.^t 4 Ali vi, braćo, niste u tami,^u da bi vas taj dan zatekao kao što bi zatekao lopove,^v 5 jer vi ste svi sinovi svjetla^z i sinovi dana.^a Mi ne pripadamo ni noći ni tami.^b

6 Ne spavajmo,^c dakle, kao ostali,^d nego bdijmo^e i trezveni budimo.^f 7 Jer oni koji spavaju,^g noću spavaju,^h i oni koji se opijaju, noću se opijaju. 8 Ali mi koji pripadamo danu, budimo trezveni i na prsa navucimo oklopⁱ vjere^j

5. poglavlje I Da 2:21; Da 7:25; Dj 1:7; Ri 13:11; m Sf 1:14; n Mt 24:36; 2Pe 3:10; Ot 3:3; o Jr 8:9; p Jr 8:11; r Ps 37:10; 2So 1:9; s Ps 48:6; Ho 13:13; t He 2:3; He 12:25; u Ri 13:12; Kol 1:13; 1Pe 2:9; v Job 24:14; z Iv 12:36; a Dj 26:18; Ri 13:12; Ef 5:8; b Iv 8:12; c Ef 5:14; d Ri 13:11; 1Ko 11:30; e Mt 24:42; f 1Pe 5:8; g Ef 5:14; h Ri 13:13; i Ef 6:14; j Ef 6:16.

1So 4:15* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

i ljubavi i stavimo kacigu^a — nadu u spasenje.^b **9** Jer Bog nam nije namijenio da iskusi-mo njegovu srdžbu,^c nego da postignemo spasenje^d preko našega Gospodina Isusa Kri-sta,^e **10** koji je umro za nas^f da bismo — bdjeli mi ili spavali — zajedno s njim živjeli.^g **11** Zato se međusobno tješite i izgrađujte jedni druge,^h kao što već i činite.ⁱ

12 Molimo vas, braćo, po-štujte one koji se trude među vama i predvode^j vas u dje-lu Gospodinovu i opominju vas **13** i s ljubavlju ih osobito ci-jenite zbog njihova rada.^k Bu-dite u miru jedni s drugima.^l **14** A potičemo vas, braćo, opominjite one koji neuredno žive,^m tješite potištene duše,ⁿ pomažite slabima, budite du-gotrppljivi^o sa svima. **15** Pazi-te da nitko nikome ne vraća zlo za zlo,^p nego uvijek nastoj-te činiti dobro jedni drugima i svima ostalima.^r

16 Uvijek se radujte!^s **17** Ne-prestano se molite!^t **18** Za sve

5. poglavlje

- a Ef 6:17
- b Ri 8:24
- c Ri 9:22
- d 2So 2:13
- e 2Ti 2:10
- f Ri 5:8
- g 1Ko 15:3
- h 2Ko 5:15
- i 1So 4:17
- j Iza 35:3
- k Ri 1:12
- l Ri 15:2
- m Ri 15:14
- n 1So 4:10
- o j Ri 12:8
- p k Iza 32:2
- q Flp 2:29
- r 1Ti 5:17
- s He 13:7
- t l Mk 9:50
- u 2Ko 13:11
- v He 12:14
- w 1Pe 3:11
- x m 3Mo 19:17
- y 2Ti 4:2
- z n Iza 61:2
- aa He 12:12
- ab o 1Ko 13:4
- ac Ga 5:22
- ad Ef 4:2
- ae Kol 3:13
- af p Izr 20:22
- ag Mt 5:39
- ah Ri 12:19
- ai r Ri 12:17
- aj s 2Ko 6:10
- ak Flp 4:4
- al t Lk 18:1
- am Ri 12:12

Desni stupac

- a Ef 5:20
- b Kol 3:17
- c Ef 4:30
- d 1Ko 14:1
- e 1Iv 4:1
- f He 10:23
- g Job 2:3
- h Ri 15:33

zahvaljujte!^a Jer to je za vas Božja volja u Kristu Isusu. **19** Duh ne gasite!^b **20** Pro-roštva ne prezirite!^c **21** Sve ispitujte da se u to uvjerite,^d držite se onoga što je dobro!^e **22** Klonite se svakoga zla!^f

23 Neka vas sam Bog mira^g potpuno posveti.^h I neka, braćo, sav vaš duh i duša i tijelo budu sačuvani besprije-kornima do vremena prisut-nosti* našega Gospodina Isu-sa Krista.ⁱ **24** Vjeran je onaj koji vas poziva. On će to i učiniti.

25 Braćo, molite se za nas!^j

26 Pozdravite svu braću poljupcem svetim!^k

27 Zaklinjem vas u Gospo-dinu da se ovo pismo pročita svoj braći.^l

28 Neka nezaslužena dobro-ta^m našega Gospodina Isusa Krista bude s vama!

h He 2:11; 1Pe 1:2; 11Ko 1:8; j Ri 15:30; k Ri 16:16; 1Ko 16:20; 2Ko 13:12; l Kol 4:16; 2Pe 3:15; m Ri 16:20.

1So 5:23* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

DRUGA POSLANICA

SOLUNJANIMA

1 Pavao i Silvan i Timotej^a skupštini* Solunjana koja je u zajedništvu s Bogom, Ocem našim, i s Gospodinom Isusom Kristom:

2 Nezaslužena vam dobrota i mir od Boga, Oca, i od Gospo-dina Isusa Krista!^b

2So 1:1* Vidi bilješku za izraz “skup-ština” u Mt 16:18.

1. poglavlje

- a 2Ko 1:19
- b Ri 1:7

Desni stupac

- a 1So 1:2
- b Lk 17:5
- c 1So 3:12
- d 1So 4:9
- e 1Pe 1:22
- f 2Ko 7:14
- g 1So 2:19
- h 1So 1:6
- i 1So 2:14
- j 1Pe 2:21

3 Dužni smo uvijek zahva-ljivati Bogu za vas,^a braćo, kao što dolikuje, jer vaša vjera sve više raste^b i kod svih vas pro-dubljuje se međusobna ljubav.^c **4** Zato se među Božjim skup-štinama ponosimo^d vama zbog vaše ustrajnosti i vjere u svim vašim prgonstvima i nevolja-ma koje podnosite.^e **5** Sve je

to dokaz da Bog pravedno sudi^a i da ćete biti proglašeni dostojnima kraljevstva Božjeg,^b za koje i trpíte.^c

6 Jer pravedno je da Bog onima koji vam nanose nevolju uzvrati nevolju,^d **7** a vama, koji trpíte nevolju, da donese olakšanje, kao i nama, kad se s neba pojavi^e Gospodin Isus sa svojim moćnim anđelima^f **8** u ognju usplamtjelom te izvrši osvetu^g nad onima koji ne poznaju Boga^h i koji se ne pokoravajuⁱ dobroj vijesti o našem Gospodinu Isusu.^j **9** Oni će biti kažnjeni^k vječnom propašću^l i tako će biti udaljeni od lica Gospodina i od njegove slavne moći^m **10** kada on dođe da bude proslavljen sa svojim svetimaⁿ i da mu se u taj dan dive svi koji su povjerovali, jer se našim svjedočanstvu povjerovalo među vama.

11 Zato se uvijek i molimo za vas, da vas naš Bog smatra dostojnima svojega poziva^o i da svojom snagom potpuno izvrši sve dobro što mu je po volji te da dovrši djelo koje činite potaknuti vjeronom, **12** kako bi se ime našega Gospodina Isusa proslavilo u vama^p i vi u zajedništvu^r s njim, po nezasluzenoj dobroti^s našeg Boga i našega Gospodina Isusa Krista.

2 A što se tiče prisutnosti^{*t} našega Gospodina Isusa Krista i našega skupljanja k njemu,^u molimo vas, braćo, **2** ne dajte se brzo pokolebati u svom prosuđivanju niti uzne-

2So 2:1* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

1. poglavlje

- a Ot 16:7
- b Dj 14:22
- c Ri 8:17
- 2Ti 2:12
- d Ri 12:19
- Ot 6:10
- e Lk 17:30
- 1Pe 1:7
- f Mt 25:31
- Mk 8:38
- Jd 14
- g He 10:30
- h Iv 3:19
- i Ri 1:18
- i Ri 2:8
- He 10:29
- j 1Pe 4:17
- k 2Pe 2:17
- 2Pe 3:7
- l Jd 13
- m Iza 2:21
- bilj., LXX
- n Ri 8:17
- o Ri 8:30
- 2Ti 1:9
- p Iv 17:10
- 1Pe 1:7
- r Iv 17:21
- s 1Ko 1:4

2. poglavlje

- t Mt 24:3
- u Mt 24:31
- 1So 4:17

Desni stupac

- a 1Iv 4:1
- b Ef 5:6
- c 2So 3:17
- d Iza 13:6
- SF 1:14
- 2Pe 3:10
- e Mt 13:25
- 1Ti 4:1
- 2Ti 2:18
- 2Ti 4:3
- 2Pe 2:1
- 1Iv 2:18
- f Mt 13:30
- g Mt 7:15
- Mt 13:41
- Mt 24:24
- Dj 20:29
- 2Iv 7
- h 2Pe 2:3
- i Lk 11:23
- j Eze 28:2
- k 1So 3:4
- l Mt 18:18
- 1Ko 5:3
- 3Iv 10
- m Mt 10:26
- Lk 8:17
- 1Ko 4:5
- n Dj 20:29
- 1Ko 11:19
- 1Iv 2:18
- o 2Ti 4:6
- 2Pe 1:14
- p Iza 11:4
- Ot 19:15
- r 1Ti 6:15
- 2Ti 4:1
- 2Ti 4:8
- s Ml 3:2
- Mk 8:38
- 2So 1:7
- t Iv 8:44
- 2Ko 11:3
- Ef 2:2
- u Mt 24:24

miriti nekom nadahnutom izjavom^a ni nekom riječju^b ni nekim navodno našim pismom,^c o tome da je Jehovin dan^d već ovdje.

3 Neka vas nitko ne zavede ni na koji način, jer taj dan neće doći dok najprije ne dođe otpad^e i ne otkrije se^f čovjek bezakonja,^g sin propasti.^h

4 On je protivnikⁱ i uzvisuje se iznad svakoga koga se naziva "bogom" ili ga se štuje, te sjedi u hramu Božjem prikazujući se bogom.^j **5** Ne sjećate li se da sam vam to govorio dok sam još bio s vama?^k

6 I tako sada znate što ga zadržava,^l kako bi se otkrio tek u svoje vrijeme.^m **7** Uistinu, tajna ovog bezakonja već djeluje,ⁿ ali ostat će tajnom samo dok ne bude uklonjen onaj koji ga sada zadržava.^o **8** Tada će se otkriti bezakonik. Njega će Gospodin Isus ubiti dahom^{*} svojih usta^p i uništiti očitovanjem^r svoje prisutnosti.^s **9** Ali bezakonikova prisutnost, koju Sotona omogućuje svojim djelovanjem,^t popraćena je svakim silnim djelom^{*} i lažnim čudesnim znakovima i znamenjem^u **10** i svakom nepravdom i prijevarom.^v Sve je to namijenjeno onima koji odlaze u propast^z zbog toga što nisu prihvatili ljubav^a prema istini da bi se spasili.^b **11** I zato Bog dopušta da na njih djeluje zabluda, da bi povjerovali laži,^c **12** kako bi svi oni bili osuđeni

v Mt 24:11; 2Ko 11:13; z Jr 17:13; Ot 22:15; a Mt 24:12; Jd 19; b 1Ti 2:4; c Mt 24:5; 1Ti 4:1; 2Ti 4:4.

2So 2:8* Doslovno: "duhom". **9*** Ili: "svakim čudom".

jer nisu vjerovali istini,^a nego su voljeli nepravdu.^b

13 A mi smo dužni uvijek zahvaljivati Bogu za vas, braćo koju Jehova ljubi, jer vas je Bog, zbog vaše vjere u istinu,^c od početka odabrao^d za spasenje posvetivši^e vas duhom.^f

14 Na to vas je spasenje pozvao putem dobre vijesti koju objavljujemo,^g da postignete slavu našega Gospodina Isusa Krista.^h **15** Zato, dakle, braćo, budite nepokolebljiviⁱ i držite se predaja^j kojima ste bili poučeni, bilo riječima bilo našim pismom. **16** I neka sam naš Gospodin Isus Krist i Bog, Otac naš, koji nas je ljubio^k i dao nam po svojoj nezasluzenoj dobroti vječnu utjehu i divnu nadu,^l **17** utješe vaša srca i učvrste vas u svakom dobrom djelu i riječi.^m

3 I na kraju, braćo, molite se za nas,ⁿ da se riječ Jehovina^o brzo širi^p i da se slavi, kao i kod vas, **2** te da bude mo izbavljeni od pokvarenih i zlih ljudi,^r jer nemaju svi vjere.^s **3** Ali Gospodin je vjeran i on će vas učvrstiti i čuvati od Zloga.^t **4** A kao sljedbenici Gospodinovi uzdamo se^u u vas, da činite i da ćete činiti ono što zapovijedamo.^v **5** Neka Gospodin usmjerava vaša srca na ljubav^z prema Bogu i na ustrajnost^a koja vam je potrebna dok služite Kristu.

6 Zapovijedamo^b vam, braćo, u ime Gospodina Isusa Krista, da se klonite^c svakoga brata koji živi* neuredno,^d a ne po predaji koju ste primili od nas.^e **7** Jer sami znate na koji se na-

2So 3:6* Doslovno: "hodi".

2. poglavlje

- a Ri 1:25
- b Izr 1:32
Ri 1:18
Jd 4
- c Iv 8:32
Kol 1:5
1Ti 4:3
2Iv 2
- d Iv 6:44
Ri 8:30
Ef 1:4
- e Iv 17:17
1Ko 6:11
1So 4:7
- f 1Pe 1:2
- g 1So 2:12
- h 1Pe 5:10
- i Ri 12:9
1Ko 15:58
1Ko 16:13
- j 1Ko 11:2
- k 1Iv 4:10
- l 1Pe 1:3
- m 1So 3:13

3. poglavlje

- n Ri 15:30
1So 5:25
He 13:18
- o Iza 38:4
Dj 8:25
Dj 15:35
1So 1:8
1Pe 1:25
- p Dj 19:20
- r Iza 25:4
bilj. LXX
2Ko 1:8
Ot 2:10
- s Dj 28:24
Ri 10:16
- t Iv 17:15
1Ko 10:13
2Pe 2:9
- u Ga 5:10
- v 1So 4:11
- z 1Iv 5:3
- a Lk 21:19
Ri 5:3
- b 1So 4:2
1Ti 6:17
Tit 1:5
- c Mt 18:17
1Ko 5:11
2So 3:14
Tit 3:10
- d Izr 24:30
1So 5:14
- e Ri 16:17
1Ko 11:2
2So 2:15

Desni stupac

- a 1Ko 4:16
1So 1:6
- b 1So 2:10
- c Dj 20:34
- d Dj 18:3
1Ko 4:12
- e 1Ko 9:15
2Ko 11:9
1So 2:9
- f Mt 10:10
1Ko 9:6
- g 1Ko 11:1
Flp 3:17
- h 1So 4:11
- i Izr 13:4
Izr 20:4
Ri 12:11
1Ti 5:8
- j 1So 5:14

čin trebate ugledati na nas,^a jer dok smo bili kod vas, nismo neuredno živjeli^b **8** niti smo badava jeli ičiji kruh.^c Naprotiv, noću i danju teško smo i naporno radili^d da nikome od vas ne budemo na teret.^e **9** Ne zato što ne bismo imali prava na to,^f nego zato da vam poslužimo kao primjer na koji se trebate ugledati.^g **10** Doista, kad smo bili s vama, zapovijedali smo vam:^h "Ako tko ne želi raditi, neka i ne jede!"ⁱ **11** Jer čujemo da neki od vas neuredno žive,^j da ništa ne rade, nego se miješaju u ono što ih se ne tiče.^k **12** Takvima zapovijedamo i opominjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu da rade u miru i jedu kruh koji sami zarade.^l

13 A vi, braćo, nemojte postupati u činjenju onoga što je ispravno.^m **14** A ako tko ne poslušao ono što smo rekliⁿ u ovom pismu, obilježite ga,^o ne družite se više s njim,^p da se postidi!^r **15** Ali ne smatrajte ga neprijateljem, nego ga opominjte^s kao brata.

16 I neka vam sam Gospodin mira dade mir uvijek i na svaki način!^t Neka Gospodin bude sa svima vama!

17 Ja, Pavao, pišem vam ovaj pozdrav vlastitom rukom.^u To je moj znak u svakom pismu — tako ja pišem.

18 Neka nezasluzena dobrota^v našega Gospodina Isusa Krista bude sa svima vama!

k 1Ti 5:13; 1Pe 4:15; 1Ef 4:28; m Ga 6:9; n 2So 3:6; 2Ti 2:18; o 3Mo 19:17; Ri 16:17; p Ri 16:17; 1Ko 5:11; Tit 3:10; 2Iv 10; r Tit 2:8; s 1So 5:14; Tit 3:10; t Iv 14:27; u 1Ko 16:21; Kol 4:18; v Iv 1:16.

2So 3:7* Ili: "kako nas trebate oponašati". **9*** Ili: "koji trebate oponašati". **11*** Doslovno: "hode".

PRVA POSLANICA
TIMOTEJU

1 Pavao — apostol^a Krista Isusa po zapovijedi Boga,^b Spasitelja našega,^c i Krista Isusa, nade naše^d — **2** Timoteju,^e pravome sinu^f u vjeri:

Nezaslužena ti dobrota, milosrde i mir od Boga, Oca, i od Krista Isusa, Gospodina našega!^g

3 Kao što sam te poticao kad sam odlazio u Makedoniju,^h tako te i sad potičem: ostani u Efezu da zapovjediš nekima da ne naučavaju drugačije učenjeⁱ **4** i da se ne bave izmišljenim pričama^k i rodoslovljima, jer to ne vodi ničemu.^l To samo pogoduje stvaranju bespotrebnih pitanja, a ne tome da se raspodjeljuje ono što Bog daje za izgradnju naše vjere. **5** A svrha je te zapovijedi ljubav^m iz čista srca,ⁿ čiste savjesti^o i nelicemjerne vjere.^p **6** Neki su odstupili od toga i zastranili^r u prazno naklapanje.^s **7** Htjeli bi biti učitelji^t zakona,^u a ne razumiju ni ono što govore ni ono što uporno tvrde.

8 A znamo da je Zakon dobar^v ako se tko njime ispravno služi,^z **9** svjestan toga da zakon nije donesen za pravednika, nego za bezakonike^a i nepokorne,^b bezbožnike i grešnike, nevjerne^c i one koji skvrne što je sveto, ubojice očeva, majki i drugih ljudi, **10** bludnike,^d muškarce koji liježu s muškarcima, trgovce

1. poglavlje

- a Ri 1:1
- b Ga 1:1
- c Tit 1:3
- d Jd 25
- e Kol 1:27
- f Dj 16:1
- g Flp 2:19
- f 1Ko 4:17
- g He 4:16
- h 2Iv 3
- i Dj 20:1
- fIp 2:24
- i 1Ti 4:11
- j Ga 1:6
- 2Iv 9
- k 1Ti 4:7
- 2Ti 4:4
- Tit 1:14
- l 1Ti 6:20
- 2Ti 2:14
- m Ri 13:8
- Ga 5:6
- n Mt 5:8
- 2Ti 2:22
- o Dj 23:1
- Dj 24:16
- 1Ti 3:9
- 1Pe 3:16
- p Ri 12:9
- 2Ko 6:6
- Jk 3:17
- r 2Ti 2:18
- s 1Ti 6:20
- t Jk 3:1
- u Ri 3:19
- v Ri 7:12
- z Ri 7:14
- He 10:1
- a Ga 3:19
- Ri 2:21
- c 2Ti 3:2
- d Ri 2:22

Desni stupac

- a Dj 5:3
- Ri 1:31
- b Ri 2:23
- c 2Ti 1:13
- Tit 1:9
- d Ps 104:31
- e Ga 2:7
- Kol 1:25
- 1So 2:4
- f 1Ko 4:2
- g Dj 9:15
- 2Ko 3:6
- h Dj 8:3
- Ga 1:13
- Flp 3:6
- i Dj 9:1
- j 1Ko 7:25
- k Dj 3:17
- l Ri 5:20
- m 2Ti 1:13
- n 1Ti 4:9
- o Lk 5:32
- 2Ko 5:19
- 1Iv 2:2
- p Dj 9:1
- 1Ko 15:9
- r 2Ko 4:1
- s Iv 6:40
- Iv 20:31
- t Jd 21

ljudima,^{*} lažljivce, krivokletnike^a i za sve druge koji čine što je protivno^b zdravom učenju^c **11** koje je u skladu sa slavnom dobrom viješću sret-noga^d Boga, koja je meni povjerenja.^e

12 Zahvalan sam Kristu Isusu, Gospodinu našem, koji mi je dao snagu, jer me smatrao dostojnim povjerenja^f te me postavio u službu,^g **13** iako sam prije bio hulnik, progonitelj^h i drznik.ⁱ Ali ukazano mi je milosrde,^j jer sam bio u neznanju^k i činio sam to dok nisam imao vjere. **14** Ali primio sam obilje nezaslužene dobrote^l Gospodina našega zajedno s vjerom i ljubavlju koja je u Kristu Isusu.^m **15** Ova je izjava vjerodostojna i vrijedna da se potpuno prihvati:ⁿ Krist Isus došao je u svijet da spasi grešnike,^o od kojih sam ja najveći.^p **16** A milosrde mi je ukazano^r zato da na meni, najvećem grešniku, Krist Isus pokaže svu svoju dugotrpljivost i pruži primjer svima koji će vjerovati^s u njega da bi dobili vječni život.^t

17 A Kralju vječnosti,^u ne-raspadljivome,^v nevidljivome,^z jedinome Bogu,^a neka je čast i slava u svu vječnost!^b Amen.^{*}

18 Ovu ti zapovijed^c predajem, sine Timoteju, u skladu

u Ps 10:16; Ps 29:10; Da 6:26; Ot 15:3; v Ri 1:23; z Iv 1:18; Kol 1:15; a 5Mo 6:4; Iza 43:10; 1Ko 8:4; b Ps 90:2; c 1Ti 6:13.

1Ti 1:10* Ili: "otmičare". **17*** Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

1Ti 1:3* Vidi bilješku za Dj 16:9.

s proročanstvima^a koja su se odnosila na tebe, da oslanjajući se na njih vodiš dobar rat,^b **19** čuvajući vjeru i čistu savjest,^c koju su neki odbacili^d i doživjeli brodolom vjere.^e **20** Među njima su Himenej^f i Aleksandar,^g koje sam predao Sotoni^h da nauče* da ne smiju huliti.¹

2 Zato, prije svega, potičem da se prošnje,* molitve,^j molbe^k i zahvale upućuju za sve vrste ljudi,^k **2** za kraljeve^l i sve koji su na vlasti,^m da možemo voditi miran i tih život u potpunoj odanosti Bogu i čestitosti.ⁿ **3** To je dobro i ugodno^o u očima našega Spasitelja, Boga,^p **4** koji želi da se sve vrste ljudi^r spase^s i da dobro upoznaju*^t istinu.^u **5** Jer jedan je Bog^v i jedan je posrednik^z između Boga^a i ljudi,^b čovjek, Krist Isus,^c **6** koji je sebe dao kao odgovarajuću otkupninu za sve.^d O tome će se svjedočiti u svoje vrijeme. **7** Radi tog svjedočenja^e ja sam postavljen za propovjednika i apostola^f — istinu govorim,^g ne lažem — za učitelja neznabožaca^h u vjeriⁱ i istini.

8 Zato želim da se muškarci mole gdje god se okupljate, podižući vjerne ruke,^j bez srdžbe^k i rasprava.¹ **9** Isto tako, želim da se žene pristojno odijevaju i da pritom budu skromne^m i razborite, da se ne ukrašavaju pletenjem kose

1Ti 1:20* Vidi bilješku za He 12:5. **2:1*** Ili: "usrdne molitve". **1*** Ili: "zauzimanje (u molitvi) za druge". **4*** "Dobro upoznaju" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

1. poglavlje

- a Dj 16:2
- b 2Ti 2:3
- c 1Ti 1:5
- d He 3:12
- 2Pe 2:1
- e 1Ti 6:9
- 2Pe 2:1
- f 2Ti 2:17
- g 2Ti 4:14
- h 1Ko 5:5
- 1Ko 5:13
- i Izr 11:9
- Dj 13:45

2. poglavlje

- j Ri 12:12
- k Ga 3:28
- l Dj 26:27
- m Mt 5:44
- 1Pe 2:14
- n Jr 29:7
- o Ri 12:2
- p Jd 25
- r Ri 5:18
- Ri 9:24
- 1Ti 4:10
- s Iza 45:22
- Dj 17:30
- 1Ko 12:13
- t Ef 1:17
- Flp 1:9
- u 2Ti 2:25
- v 5Mo 6:4
- Ri 3:30
- 1Ko 8:4
- z He 8:6
- He 9:15
- He 12:24
- a Ga 3:20
- b 1Ko 11:25
- Ga 3:29
- Ef 5:27
- He 2:16
- c Dj 4:12
- Ri 5:15
- Kol 2:13
- 2Ti 1:10
- d Mt 20:28
- Mk 10:45
- Kol 1:14
- e Dj 9:15
- f Ri 1:5
- Ga 2:8
- g Ri 9:1
- h Ga 1:16
- i Ri 3:22
- Ga 5:6
- j Ps 141:2
- k Ga 5:20
- Jk 1:20
- l Flp 2:14
- m Jk 3:17

Desni stupac

- a 1Pe 3:3
- b Dj 21:9
- c Izr 31:30
- 1Pe 3:4
- d Ef 5:24
- e 1Ko 14:34
- f 1Mo 3:16
- g 1Mo 2:18
- 1Ko 11:8
- h 1Mo 3:6
- i 1Mo 3:13
- j 2Ko 11:3
- k 1Ti 5:14
- l 1Ti 2:9

i zlatom ili biserima ili skupocjenom odjećom,^a **10** nego dobrim djelima,^b kako i dolikuje ženama koje kažu da štuju Boga.^c

11 Žena neka šutke prima pouku, s potpunom podložnošću.^d **12** Ne dopuštam da žena poučava,^e niti da bude nadređena muškarcu,^f nego neka šuti. **13** Jer prvo je stvoren Adam, a onda Eva.^g **14** I Adam nije bio prevaren,^h ali žena je bila posve prevarenaⁱ i učinila je prijestup.^j **15** No žene će zaštititi radanje,^k ostanu li u vjeri, ljubavi, posvećenosti i razboritosti.^l

3 Ova je izjava vjerodostojna.^m Ako tko želi služiti kao nadglednik,ⁿ hvalevrijednu službu želi. **2** Stoga nadglednik treba biti besprijekoran,^o imati samo jednu ženu, biti umjeren^p u svemu, razborit,^r uredno živjeti,^s biti gostoljubiv,^t sposoban poučavati,^u **3** ne pijanica,^v ne svadljivac,^w nego razuman,^x ne ratoboran,^b ne pohlepan za novcem.^c **4** Treba dobro upravljati svojim domom,^d a djeca mu trebaju biti poslušna i pokazivati puno poštovanje.^e **5** Jer ako tko ne zna upravljati svojim domom, kako će se

3. poglavlje m 2Ti 2:11; n 2Mo 18:21; 5Mo 1:13; Jr 3:15; Dj 20:28; Tit 1:5; o Lk 1:6; Ri 16:19; Flp 2:15; 1Ti 6:14; p Izr 23:20; r Ri 12:3; 2Ko 5:13; 1Pe 4:7; s Flp 3:16; t Dj 28:7; Tit 1:8; 1Pe 4:9; u 1Ti 5:17; 2Ti 2:24; Tit 1:9; Jk 3:1; v Ri 13:13; z Tit 1:7; a Flp 4:5; Jk 3:17; b Ri 12:18; Jk 3:18; c He 13:5; 1Pe 5:2; d Jk 24:15; Tit 1:6; e Ef 6:4.

1Ti 3:2* Ili: "susretljiv prema strancima". Doslovno: "koji ljubi strance". **3*** Ili: "onaj tko zadaje udarce". Doslovno: "udarač". **3*** Ili: "spreman popustiti". **4*** Ili: "poslušna sa svom ozbiljnošću".

brinuti za Božju skupštinu?*

6 Ne smije biti novoobraćenik,^a da se ne bi uzoholio^b i pao pod istu osudu kao i Đavo.^c

7 A treba biti i na dobrom glasu među ljudima izvan skupštine,^d da ne bi upao u sramotu i zamku^e Đavlovu.

8 Sluge pomoćnici^f isto tako trebaju biti vrijedni poštovanja,^{*} ne dvolični, koji ne piju mnogo vina, ne pohlepni za nepoštenim dobitkom,^g **9** koji se drže svete tajne^h vjere i imaju čistu savjest.ⁱ

10 I najprije ih treba iskušati,^j pa onda, ako im se ne bude imalo što prigovoriti,^k neka obavljaju službu.

11 Žene isto tako trebaju biti vrijedne poštovanja,^{*} ne klevetnice,^l nego umjerene^m i vjerne u svemu.ⁿ

12 Sluge pomoćnici neka imaju samo jednu ženu,^o neka dobro upravljaju djecom i svojim domom.^p **13** Jer oni koji dobro obavljaju službu stječu dobro ime^r i mogu s velikom slobodom govoriti^s drugima o vjeri u Krista Isusa.

14 Iako se nadam da ću uskoro doći k tebi,^t pišem ti ovo **15** da znaš, ako se zadržim, kako se trebaš vladati u Božjem domu,^u koji je skupština živoga Boga, stup i uporište^v istine. **16** I nema sumnje, velika je sveta tajna^z odanosti Bogu: 'On se pojavio u tijelu,^a bio je proglašen pravednim u duhu,^b pokazao se anđelima,^c o njemu se propovjedalo među narodima,^d u svijetu su povje-

1Ti 3:5* Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18. **8*** Ili: "ozbiljni". **11*** Ili: "ozbiljne".

3. poglavlje

- a Dj 8:13
1Ti 5:22
b Eze 28:17
Dj 8:19
c Lk 8:31
Dj 8:22
Ot 20:3
d Dj 16:2
Dj 22:12
2Ko 8:21
1So 4:12
e 2Ti 2:26
f Flp 1:1
g Dj 6:3
Tit 1:7
1Pe 5:2
h Ef 3:3
Ef 3:6
i Dj 24:16
1Ti 1:5
1Ti 1:19
2Ti 1:3
1Pe 3:16
j 2Ko 8:22
k Da 6:5
1Pe 2:12
l Izr 11:13
1Ti 5:13
m Izr 23:20
n Tit 2:3
o 1Ti 3:2
Tit 1:6
p 1Ti 3:4
r Ps 15:1
s Ef 6:19
He 3:6
t Flm 22
u Ef 2:19
He 3:6
v 2Ti 2:2
z 1Mo 3:15
a Iv 1:14
Iv 18:37
Flp 2:7
b 1Pe 3:18
c 1Pe 3:19
d Kol 1:23

Desni stupac

- a Kol 1:6
b Ps 2:6
Mt 24:30

4. poglavlje

- c 2Ti 4:3
d 2So 2:3
e 2So 2:2
2Pe 2:1
f 2Ko 11:14
Ot 16:14
g Dj 20:30
2Ti 2:16
2Pe 2:3
h Dj 24:16
1Ti 1:5
He 10:22
i 1Ko 7:36
1Ko 9:5
He 13:4
j Ri 14:3
k 1Mo 9:3
l Ri 14:17
1Ko 10:25
m 1Mo 1:31
n Dj 10:15
o Dj 27:35
p Tit 2:1
r 2Ti 2:15
2Ti 3:14
s 1Ti 6:20
Tit 1:14
t 2Pe 1:7

rovali u njega,^a bio je uznesen na nebo u slavi.^b

4 A nadahnuta objava izričito kaže da će u budućim vremenima^c neki otpasti^d od vjere, slušajući zavodljive nadahnute objave^e i učenja demona,^f **2** zavedeni licemjerm lažljivaca^g otupjele savjesti,^h **3** koji zabranjuju ženiti seⁱ i zahtijevaju uzdržavati se od jela^j koja je Bog stvorio^k da ih uz zahvaljivanje uzimaju oni koji vjeruju^l i koji dobro poznaju^m istinu. **4** Jer sve što je Bog stvorio dobro je^m i ne treba odbaciti ništaⁿ što se uzima uz zahvaljivanje,^o **5** jer se to posvećuje riječju Božjom i molitvom koja se za to upućuje.

6 Na to ukazuju braći, pa češ biti dobar sluga Krista Isusa, hranjen riječima vjere i dobrim učenjem^p koje postojano slijediš.^r **7** Kloni se izmišljenih priča^s koje skvrne što je sveto, priča svojstvenih starim ženama. Umjesto toga, vježbaj se u odanosti Bogu.^t **8** Jer tjelesno vježbanje malo čemu koristi, a odanost Bogu^u korisna je u svakom pogledu,^v jer obećava život — sadašnji i buduću.^z **9** Vjerodostojna je to izjava i zaslužuje da se potpuno prihvati.^a **10** Za to naporno radimo i naprežemo se,^b jer se uzdamo^c u živoga Boga, koji je Spasitelj^d svih vrsta ljudi,^e posebno onih koji su vjerni.^f

u Ri 12:1; 1Ko 10:31; Ef 6:7; v Mt 6:33; Ri 8:28; z Iv 17:3; a 1Ti 1:15; b Lk 13:24; c 1Pe 1:3; d Jd 25; e Ga 3:28; 1Ti 2:4; f Ps 31:23.

1Ti 4:2* Doslovno: "kojima je savjest opečaćena usijanim željezom". **3*** "Dobro poznaju" (grčki: *epiginosko*) — vidi bilješku za Ri 1:28. **10*** Ili: "po-lažemo nadu".

11 To zapovijedaj^a i naučavaj^b **12** Neka te nitko ne podcjenjuje zbog tvoje mladosti,^c nego budi uzor^d vjernima^e u govoru, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći.^f **13** Dok ne dođem, posveti se javnom^g čitanju,^h poticanju, poučavanju. **14** Ne zanemaruju darⁱ koji je u tebi, koji ti je dan po proročanstvu^j i kad je starješinstvo na tebe položilo ruke.^k **15** O tome razmišljaj,^l sav se tome posveti, da tvoj napredak^m bude svima očit. **16** Dobro pazi kako živišⁿ i kako poučavaš^o Ustraj u tome, jer čineći to spasit ćeš i sebe i one koji te slušaju.^p

5 Starijeg čovjeka nemoj prekoračivati,^r nego ga savjetuj kao oca, mlađe muškarce kao braću, **2** starije žene^s kao majke, a mlađe žene kao sestre^t — u svoj čistoći.

3 Poštuj udovice koje su zaista udovice.^u **4** Ali ako koja udovica ima djecu ili unuke, neka oni najprije nauče djelima pokazivati odanost Bogu u svom domu^v i uzvraćati svojim roditeljima^w te djedovima i bakama za ono što su im pružili, jer je to ugodno Bogu.^a **5** A žena koja je zaista udovica i koja je u neimaštini^b uzda se* u Boga^c i ustrajno upućuje prošnje^d i molitve noć i dan.^d **6** Ali ona koja se predaje zadovoljstvima^e mrtva je^f iako živi. **7** To im zapovijedaj,^g da budu bespriječni.^h **8** Zaista, ako se tko ne brine za svoje,ⁱ a posebno za ukućane,^j odrekao^k se vjere^l i gori je od nevjernika.

1Ti 5:5* Ili: "polaže nadu". **5*** Ili: "usrdne molitve".

4. poglavlje

a 1Ko 14:37
1Ko 16:1
1So 4:11
b 1Ti 6:3
c 1Ko 16:11
Tit 2:15
d Flp 3:17
e Kol 3:12
f Ga 5:22
g Jk 3:17
h Dj 13:15
i Kol 4:16
1So 5:27
j Dj 19:6
1Ko 14:1
j 1Ti 1:18
k Dj 6:6
Dj 13:3
l Izr 15:28
m Flp 1:25
n Dj 20:28
o 2Ti 4:2
Tit 2:1
p Ri 11:14
1Ko 9:22
1Pe 3:15

5. poglavlje

r 3Mo 19:32
Tit 2:2
s Tit 2:3
t Mk 3:35
u 1Ti 5:16
v 1Ti 5:8
z Mt 15:4
Ef 6:2
a Izr 23:22
b Jk 1:27
c Jr 49:11
1Ko 7:34
d Lk 2:37
Lk 18:1
e Kol 3:5
f Ef 2:1
Kol 2:13
g 1Ti 4:11
h 1Ti 6:14
i Mt 15:5
j Iza 58:7
k Tit 1:16
l Jd 3

Desni stupac

a 1Ti 3:2
b Dj 9:39
1Ti 2:10
c 1Ti 2:15
d He 13:2
1Pe 4:9
e 1Sa 25:41
Iv 13:5
Iv 13:14
f 1Ti 5:16
Jk 1:27
g Izr 31:27
h 1Ko 7:9
i Ot 2:4
j 2So 3:11
1Ti 3:11
1Pe 4:15
k 1Ko 7:9
l 1Ti 2:15
m Tit 2:8
n 1Ti 5:10
o 5Mo 15:11
1Ti 5:5
Jk 1:27
p Ri 12:8
He 13:17
1Pe 5:2
r Dj 28:10

9 Na popis neka se stavi udovica koja ima najmanje šezdeset godina, koja je bila vjerna mužu,^a **10** koja je poznata po svojim dobrim djelima:^b da je odgojila djecu,^c da je bila gostoljubiva,^d da je prala noge svetima,^e da je pomagala nevoljnicima,^f da je predano činila svakovrsna dobra djela.^g

11 A mlađe udovice ne stavljaaj na popis, jer kad im njihovi spolni porivi postanu važniji od Krista,^h žele se udati, **12** pa zasluže osudu jer su odbacile vjeru koju su imale u početku.ⁱ **13** A uz to se uče biti besposlene i skitati se po kućama, i ne samo biti besposlene nego i ogovarati, miješati se u tuđe poslove^j i govoriti ono što ne bi smjele. **14** Zato želim da se mlađe udovice udaju,^k rađaju djecu,^l vode domaćinstvo, da ne daju protivniku povoda da pogrdno govori o nama.^m **15** Neke su naime već zastranile i pošle za Sotonom. **16** Ako koja vjernica u svojoj obitelji ima udovice, neka im pomaže,ⁿ tako da se ne opterećuje skupština. Tada skupština može pomagati onima koje su zaista udovice.^o

17 Starješine koji vas dobro predvode^p smatrajte dostojnima dvostruke časti,^r posebno one koji marljivo govore i naučavaju riječ Božju.^s **18** Jer u Pismu stoji: "Ne zavezuju usta biku koji vrši žito"^t i "Radnik zaslužuje plaću svoju."^u **19** Ne prihvaćaj optužbu protiv starješine, osim na temelju izjave dva ili tri

s 1So 5:12; He 13:7; t 5Mo 25:4; 1Ko 9:9; u 3Mo 19:13; Mt 10:10; Ga 6:6.

svjedoka.^a **20** One koji čine grijeh^b ukori^c pred svima, da i drugi imaju straha.^d **21** Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom^e i izabranim anđelima da se toga držiš i ne stvaraš sud unaprijed i ništa ne činiš iz pristranosti.^f

22 Ni na koga prebrzo ne polaži ruke^g i ne sudjeluj u grijesima drugih.^h Čuvaj sebe čistim!ⁱ

23 Više ne pij vode, nego uzimaj malo vina^j radi želuca i svojih čestih bolesti.

24 Grijesi nekih ljudi očiti su svima^k i odmah vode do osude, dok se grijesi drugih očituju kasnije.^l **25** Tako su i dobra djela očita svima,^m a ona koja to nisu ne mogu se sakriti.ⁿ

6 Svi koji su pod jarmom, robovi, neka svoje gospodare smatraju dostojnima svake časti,^o da se ne govori loše o Božjem imenu i učenju.^p **2** A oni kojima su gospodari vjernici,^r neka ih ne poštuju manje^s zato što su braća.^t Naprotiv, neka im još bolje služe, jer su oni koji imaju koristi od njihove dobre službe vjernici i ljubljena braća.

To naučavaj^u i na to potiči!^v **3** Ako tko drugačije naučava^v i ne slaže se sa zdravim^z riječima, riječima našega Gospodina Isusa Krista, niti s učenjem koje je u skladu s odanošću Bogu,^a **4** ponosan^b je i ne razumije ništa,^c nego boluje^d od zapitkivanja i prepirki oko riječi.^e To dovodi do zavisti,^f svade, pogrdnoga govora,^g zlonamjernog sumnjičenja, **5** žučnih prepirki o sit-

5. poglavlje

- a 5Mo 19:15
Mt 18:16
2Ko 13:1
He 10:28
b 1Ko 15:34
1Iv 3:9
c Izr 28:23
Ef 5:11
Tit 1:9
Tit 1:13
Ot 3:19
d 5Mo 13:11
Ga 2:14
e 2Ti 4:1
f 3Mo 19:15
Jk 3:17
g Dj 6:6
Dj 14:23
1Ti 3:6
1Ti 4:14
h 2Iv 11
Ot 18:4
i 1Ti 4:12
1Iv 3:3
j Lk 10:34
1Ti 3:8
k Izr 28:13
Ga 5:19
l Jk 7:11
He 4:13
m Mt 5:16
1Ti 3:7
n Mt 10:26
Lk 12:2
1Ko 4:5

6. poglavlje

- o Ri 13:7
Ef 6:5
Kol 3:22
p Ri 2:24
Tit 2:5
1Pe 2:13
r Ef 6:9
s Kol 4:1
t Flm 16
u 1Ti 4:11
v Izr 11:9
Jr 17:13
Ga 1:7
z 2Ti 1:13
a Tit 1:1
b Izr 28:25
Ga 6:3
1Ti 3:6
c 1Ko 8:2
d Ri 1:28
Tit 3:11
e 2Ti 2:14
Tit 1:10
Tit 3:9
f Ga 5:21
g 2Pe 2:11

Desni stupac

- a 2Ko 11:3
2Ti 3:8
Jd 10
b Flp 3:18
2Ti 4:4
Tit 1:14
c 1Ko 13:2
1Pe 5:2
d Ri 12:1
1Ti 3:16
e 2Ko 4:18
Flp 1:21
f Flp 4:11
g Job 1:21
Ps 49:17
h Izr 30:8
He 13:5

nicama u koje se upuštaju ljudi pokvarena uma,^a u kojima nema istine^b i koji odanost Bogu smatraju izvorom dobitka.^c **6** Nema sumnje, odanost Bogu^d i jest izvor velikog dobitka^e kad je čovjek zadovoljan onim što ima.^f **7** Jer ništa nismo donijeli na svijet, pa ne možemo ništa ni odnijeti s njega.^g **8** Dakle, imamo li hranu, odjeću i zaklon, budimo time zadovoljni!^h

9 A oni koji su odlučili oboгатiti se upadaju u iskušenjeⁱ i zamku i mnoge nerazumne i štetne želje,^j koje guraju ljude u uništenje i propast.^k **10** Jer ljubav^l prema novcu korijen^m je svakoga zlaⁿ i zbog nje su neki odlutali od vjere i nanijeli sebi mnoge patnje.^o

11 A ti, Božji čovječe, bježi od toga!^p Teži za pravednošću, odanošću Bogu, vjerom, ljubavlju, ustrajnošću, blagošću!^r **12** Bij dobru bitku vjere,^s osvoji vječni život na koji si pozvan, za što si dao dobro svjedočanstvo^t pred mnogim svjedocima.

13 Zapovijedam^u ti pred Bogom, koji svemu daje život, i pred Kristom Isusom, koji je dao dobro svjedočanstvo^v pred Poncijem Pilatom:^z **14** drži tu zapovijed neokaljano i bespriekorno dok se ne pojavi^a naš Gospodin Isus Krist. **15** Kad dođe vrijeme^b za to pojavljivanje, pokazat će se sretni i jedini Vladar,^c Kralj^d

i Mt 13:22; Jk 5:1; j Izr 20:21; Kol 3:5; Tit 1:7; k Izr 28:20; Izr 28:22; 1 Mt 6:24; Lk 12:34; He 12:1; m Jk 1:15; n 5Mo 16:19; Eze 22:12; o 1Ti 1:19; p 2Ti 2:22; r Izr 15:1; Mt 5:5; Ga 5:22; Kol 3:12; 1Pe 3:15; s 1Ko 9:26; Jd 3; t He 10:23; u 1So 4:2; v Iza 55:4; Iv 18:36; Iv 19:11; z Mt 27:11; a 2So 2:8; 2Ti 4:1; 2Ti 4:8; b Dj 1:7; c Da 7:14; d Da 2:44; Ot 17:14.

kraljeva i Gospodar^a gospodara, **16** jedini koji ima besmrtnost,^b koji prebiva u nedostupnom svjetlu,^c kojega nitko od ljudi nije vidio niti ga može vidjeti.^d Njemu neka je čast^e i vječna moć! Amen.

17 Onima koji su u sadašnjem svijetu* bogati^f zapovijedaj da ne budu uobraženi^g i da se ne uzdaju[#] u nesigurno bogatstvo,^h nego u Boga, koji nam bogato daje sve da u tome uživamo.ⁱ **18** Zapovijedaj im da čine dobro,^j da se bogate do-

1Ti 6:17* Vidi bilješku za Mt 12:32. **17#** Ili: "da ne polažu nadu".

6. poglavlje

a Ot 19:16
b He 7:16
He 7:25
c Dj 9:3
Dj 22:6
Ot 1:16
d Mt 25:37
Iv 14:19
1Pe 3:18
e Iv 17:24
f Mk 10:23
g Izr 28:11
h Mt 13:22
i Pr 5:19
Mt 6:33
Jk 1:17
j Ef 4:28
Jk 1:27

Desni stupac

a Mt 28:19
Tit 3:8
b Ri 12:13
2Ko 8:14
c Mt 6:20
d Lk 6:48
2Ti 2:19
e Lk 16:9

brim djelima,^a da budu darežljivi, spremni dijeliti s drugima ono što imaju.^b **19** Time će skupljati ono blago^c koje je dobar temelj^d za budućnost, kako bi osvojili pravi život.^e

20 Timoteju, čuvaj što ti je povjereno,^f kloneći se ispraznih razgovora koji skvrne što je sveto i proturječnog nazoviznanja.^g **21** Zbog razmeta-nja takvim nazoviznanjem neki su odstupili od vjere.^h

Neka nezaslužena dobrota bude s vama!

f 2Ti 3:14; **2Ti** 4:5; **Tit** 1:9; **g** 1Ko 2:13; 1Ko 3:19; **Kol** 2:8; **h** 1Ti 1:19.

DRUGA POSLANICA TIMOTEJU

1 Pavao — Božjom voljom^a apostol Krista Isusa, po obećanju života^b koji je u Kristu Isusu^c — **2** Timoteju, ljubljenome sinu:^d

Nezaslužena ti dobrota, milosrde i mir od Boga, Oca, i od Krista Isusa, Gospodina našega!^e

3 Zahvaljujem za tebe Bogu, kojem su služili moji praci,^f a kojem i ja služim^{*g} čiste savjesti,^h i uvijek te se sjećam u svojim usrdnim molitvama.ⁱ Noć i dan **4** čeznem da te vidim,^j sjećajući se tvojih suza, kako bih se ispunio radošću. **5** Sjećam se tvoje nelicemjerne vjere,^k vjere koju je najprije imala tvoja baka Loida

2Ti 1:3* Ili: "kojem su vršili svetu službu (...) kojem i ja vršim svetu službu".

3. poglavlje

a Iv 6:44
2Ko 1:1
b Iv 3:16
Ri 2:7
1Pe 1:4
c Iv 6:40
d 1Ko 4:17
e 1Ti 1:2
2Iv 3
f Ri 11:1
g Ri 1:9
Ri 12:1
h Dj 23:1
i 1So 1:2
j 2Ti 4:9
k Dj 16:2
1Ti 1:5
1Ti 4:6

Desni stupac

a Ri 12:11
1So 5:19
b Dj 19:6
1Ko 14:1
c Dj 13:3
1Ti 4:14
d Ri 8:15
1So 2:2
Ot 21:8
e Lk 24:49
Dj 1:8
1Ko 1:18
f Ef 4:23
g Ri 1:16
h Ef 3:1
2Ti 2:9

i tvoja majka Eunika, a koju, uvjeren sam, imaš i ti.

6 Zato te podsjećam da raspiriš^a Božji dar^b koji si primio kad sam položio ruke na tebe.^c **7** Jer Bog nam nije dao duh koji nas čini strašljivima,^d nego duh koji nam daje snagu,^e ljubav i razboritost.^f **8** Zato se nemoj postidjeti svjedočanstva o našem Gospodinu,^g niti mene, koji sam u zatvoru zbog njega,^h nego budi spreman i ti trpjeti zloⁱ za dobru vijest, oslanjajući se na Božju snagu.^j **9** On nas je spasio^k i pozvao nas svetim pozivom,^l ne zbog naših djela,^m nego zbog svojega nauma i nezaslužene dobrote,

i Kol 1:24; **2Ti** 2:3; **j** 2Ko 6:7; **Flp** 4:13; **Kol** 1:11; **1Pe** 1:5; **k** Dj 2:47; **Ef** 2:5; **1Ri** 8:28; **Ef** 1:4; **He** 3:1; **m** Ef 2:8; **Tit** 3:5.

koja nam je još u davno doba dana u Kristu Isusu,^a **10** a objavljena je sada kad se pojavio^b naš Spasitelj, Krist Isus, koji je ukinuo smrt,^c a rasvijetlio^d život^e i neraspadljivost^f dobrom viješću,^g **11** za koju sam ja postavljen propovjednikom i apostolom i učiteljem.^h

12 Zbog toga i trpimⁱ ovo, ali se ne stidim,^j jer znam onoga kome sam povjerovao i uvjeren sam da on može čuvati^k ono što sam mu povjerio do onoga dana.^l **13** Uzor neka ti budu zdrave riječi^m koje si čuo od mene u vjeri i ljubavi, koje su u Kristu Isusu.ⁿ **14** Ovo blago koje ti je povjeren^o čuvaj pomoću svetog duha koji prebiva u nama.^p

15 Znaš da su se svi u Aziji^{*r} odvrtili od mene^s — među njima i Figel i Hermogen. **16** Neka Gospodin ukaže milosrđe Oneziforovu domu,^t jer me često znao ojačati^u i nije se stidio mojih okova.^v **17** Naprotiv, kad je bio u Rimu, brižno me potražio i našao.^z **18** Neka mu Gospodin Jehova ukaže milosrđe^a u onaj dan!^b A ti dobro znaš koje je sve službe obavljao u Efezu.

2 A ti, sine moj,^c jačaj^d u nezasluzenoj dobroti^e koja je u Kristu Isusu! **2** Ono što si čuo od mene i što su potvrdili mnogi svjedoci^f povjeri vjernim ljudima, koji će potom biti osposobljeni poučavati druge.^g **3** Kao dobar vojnik^h Krista Isusa i ti budi spreman trpjeti zlo.ⁱ **4** Nijedan se vojnik^j ne upušta u poslove svako-

1. poglavlje

- a 1Pe 1:20
- b Iv 1:14
- He 2:9
- c 1Ko 15:54
- He 2:14
- d Iv 1:9
- e Iv 1:4
- f Iv 5:24
- 1Iv 1:2
- g 1Pe 1:4
- h Ri 1:16
- i Dj 9:15
- Ef 3:7
- 1Ti 2:7
- i Dj 9:16
- Ef 3:1
- 1Pe 4:19
- j 2Ko 4:2
- k 1Ti 6:20
- l 2Ti 4:8
- m 1Ti 6:3
- Tit 1:9
- n Flp 4:9
- 2Ti 2:2
- 2Ti 3:14
- o Ga 2:7
- 1Ti 4:14
- p Ri 8:11
- r Dj 19:10
- s 2Ti 4:10
- t 2Ti 4:19
- u Flm 7
- v Dj 28:20
- Ef 6:20
- z Dj 28:30
- a 2Mo 34:6
- Ri 9:15
- Ef 2:4
- b Sf 2:3

2. poglavlje

- c 1Ti 1:2
- d Ef 6:10
- e Iv 1:17
- f 2Ti 1:13
- 2Ti 3:14
- g Mt 28:20
- h 1Ti 1:18
- i 2Ti 1:8
- j Flm 2

Desni stupac

- a 1Ko 9:7
- b 1Ko 9:25
- c 1Ko 9:7
- 1Ko 9:10
- d Kol 1:9
- 1Iv 5:20
- e Dj 2:24
- 1Ko 15:4
- f Dj 2:30
- Dj 13:23
- Ri 1:3
- g Dj 28:31
- Ri 2:16
- h Dj 9:16
- Flp 1:7
- 1Pe 2:20
- i Kol 4:3
- j Mt 22:14
- 2Ko 1:6
- Ef 3:13
- Kol 1:24
- k Kol 1:27
- 2So 2:14
- 1Pe 5:10
- l 1Ti 1:15
- m Ri 6:5
- Ri 6:8
- 1So 4:17
- n Ot 3:21
- Ot 20:4

dnevnog života,^a jer želi ugoditi onome koji ga je uzeo za vojnika. **5** I natječe li se tko u igrama,^b ne dobiva nagradu ako se ne natječe po pravilima.

6 Ratar koji naporno radi treba prvi uživati u plodovima.^c **7** Razmišljaj o ovome što govori! Gospodin će ti uistinu dati razboritost^d u svemu.

8 Ne zaboravi da je Isus Krist ustao iz mrtvih^e i da je bio od potomstva Davidova^f — to je dobra vijest koju propovjedam.^g **9** Zbog nje trpim zlo tako da sam čak dospio u okove,^h kao kakav zločinac. Ali riječ Božja nije okovana.ⁱ **10** Stoga sve podnosim radi izabраниh,^j da i oni dobiju spasenje koje je u Kristu Isusu i vječnu slavu.^k **11** Vjerodostojne su ove riječi:^l Ako s njim umremo, s njim ćemo i živjeti.^m **12** Ako ustrajemo, s njim ćemo i kraljevati.ⁿ Ako ga se odrekemo,^o i on će se odreći nas. **13** Ako budemo nevjerni, on ostaje vjeran,^p jer ne može sam sebe poreći.

14 Podsjećaj^r druge na to, zaklinjući^s ih pred Bogom,^t da se ne prepiru oko riječi,^u jer to ničemu ne koristi, nego je na propast onima koji slušaju. **15** Daj sve od sebe da stekneš Božje priznanje,^v da budeš radnik^z koji se nema čega stidjeti,^a koji se ispravno služi riječju istine.^b **16** A izbjegavaj isprazne razgovore koji skvrne što je sveto,^c jer će oni koji tako govore sve više tonuti u bezbožnost^d **17** i njihova

o Mt 10:33; Lk 12:9; p 1So 5:24; 2So 3:3; Ot 3:14; r 2Pe 1:12; s 2Ti 4:1; t 2Ko 12:3; u 1Ti 1:4; v Ri 14:18; 1So 2:4; z 1Ti 4:6; a Tit 2:8; b 2Ti 4:2; c 1Ti 4:7; 1Ti 6:20; d 2Ti 3:13.

2Ti 1:15* Vidi bilješku za Dj 2:9.

će se riječ širiti kao gangrena.^a Među njima su Himenej i Filet.^b **18** Ti su ljudi odstupili od istine,^c govoreći da je uskrsnuće već bilo,^d te nekima potkopavaju vjeru.^e **19** Ali Božji čvrsti temelj nepomično stoji^f i na njemu je ovaj pečat: "Jehova pozna one koji su njegovi"^g i "Tko god priziva ime Jehovino^h neka se odrekne nepravednosti".ⁱ

20 A u velikoj kući nema samo zlatnih i srebrnih posuda nego i drvenih i zemljanih. Jedne su za plemenitu upotrebu, a druge za neplemenitu.^j **21** Zato ako se tko drži podalje od ovih koji su za neplemenitu upotrebu, bit će posuda za plemenitu upotrebu, posvećena, korisna svojem vlasniku, spremna za svako dobro djelo.^k **22** Stoga bježi od mladenačkih želja,^l a teži za pravdomošću,^m vjerom, ljubavlju, mirom,ⁿ zajedno s onima koji iz čista srca^o prizivaju Gospodina.

23 A kloni se ludih i besmislenih zapitkivanja,^p znajući da od njih dolaze svađe.^r **24** A Gospodinov se rob ne smije svadati,^s nego treba biti blag^{*} prema svima,^t sposoban poučavati,^u obuzdavati se kad trpi zlo,^v **25** blago poučavati one koji su buntovni,^z ne bi li im Bog dao da se pokaju^a pa da dobro poznaju^{*} istinu^b **26** te da se urazume i izvuku iz Đavlove zamke,^c u koju ih je on žive uhvatio^d da vrše njegovo volju.

2Ti 2:24* Ili: "taktičan". **25*** "Dobro poznaju" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

2. poglavlje

a 1Ko 5:6
b 1Ti 1:20
c 1Ti 1:6
d 1Ko 15:12
e 1Ti 6:21
f Iza 28:16
He 11:10
g 4Mo 16:5
1Ko 8:3
h Iza 26:13
Sf 3:9
Sf 3:12
Ri 10:13
i Sf 3:13
j Ri 9:21
k 2Ti 3:17
Tit 3:1
l 1Ko 6:18
Ef 5:15
m 1Ti 6:11
n 1Pe 3:11
o Ga 5:22
1Ti 1:5
p 1Ti 1:4
1Ti 4:7
Tit 3:9
r Dj 23:9
s Tit 1:7
t 1So 2:7
u 1Ti 3:2
v Mt 5:39
z Izr 15:1
Lk 17:3
Ga 6:1
Tit 3:2
1Pe 3:15
a Dj 11:18
b 1Ti 2:4
c 2Ko 2:11
1Ti 3:7
d Ps 124:7
Iv 13:27
Dj 5:3
1Ti 1:20

Desni stupac

3. poglavlje

a Jr 23:20
Da 10:14
Mt 24:3
Jd 18
b 1Ti 4:1
2Pe 3:3
c 5Mo 21:18
Izr 30:17
Ef 6:2
d Ri 1:30
1Ti 1:9
e Ri 1:31
f Ri 1:31
g Eze 22:9
Tit 2:3
h Mt 8:28
i Mi 3:2
j Dj 7:52
k 1Ti 6:4
l Fip 3:19
Jd 19
m Mt 7:15
Mt 7:22
2Ti 4:4
n Tit 1:16
o 2Ko 6:14
2So 3:6
p Tit 1:11
2Pe 2:3
Jd 4
r 1Ti 5:11
s 1Ti 4:3
t 2Mo 7:11
u Dj 13:8

3 A ovo znaj: u posljednjim danima^a nastat će naročito teška vremena.^b **2** Jer ljudi će biti sebični, pohlepni za novcem, umišljeni, oholi, hulnici, neposlušni roditeljima,^c nezahvalni, nevjerni,^d **3** bezosjećajni prema drugima,^e ali nespremni na bilo kakav dogovor,^f klevetnici,^g neobuzdani, okrutni,^h bez ljubavi prema dobroti,ⁱ **4** izdajnici,^j svojeglavi, ponosni,^k više će voljeti užitke nego Boga^l **5** i naizgled će biti bogobojazni,^m ali neće bogobojazno živjeti.ⁿ Takvih se kloni.^o **6** Jer od njih dolaze oni koji se lukavo uvlače u kuće^p i zarobljuju slabe žene opterećene grijesima, vođene raznim željama,^r **7** što uvijek uče, ali nikako da dobro poznaju^{*} istinu.^s

8 I kao što su se Janes i Jambres^t protivili Mojsiju, tako se i ovi protivite istini.^u To su ljudi krajnje pokvarena uma,^v kojima nema mjesta među pravim vjernicima.^z **9** Ali neće više napredovati, jer će njihova ludost postati svima očita, kao što je postala očita i ludost one dvojice.^a **10** A ti si dobro poznao moje učenje, moj način života,^b moj životni cilj, moju vjeru, moju dugotrpljivost, moju ljubav, moju ustrajnost, **11** moja progonstva, moje patnje, ono što mi se dogodilo u Antiohiji,^c u Ikoniju,^d u Listri,^e

v Ri 1:28; 1Ti 6:5; z 2So 3:2; a 2Mo 7:12; 2Mo 9:11; b 1Ko 4:17; 2Ti 1:13; c Dj 13:50; d Dj 14:5; e Dj 14:19.

2Ti 3:3* Ili: "bez ljubavi prema članovima obitelji". **7*** "Dobro poznaju" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

progonstva kakva sam podnio. Ali Gospodin me iz svega izbavio.^a **12** A i svi koji žele živjeti odano Bogu u zajedništvu s Kristom Isusom, bit će progonjeni.^b **13** A zli ljudi i varalice napredovat će sa zla na gore. Zavadit će druge, a i sami će biti zavedeni.^c

14 Ali ti ostani u onome što si naučio i u što si se uvjerio,^d budući da znaš tko te je svemu tome poučio^e **15** i da od ranog djetinjstva^f poznaješ svete spise koji te mogu učiniti mudrim kako bi dobio spasenje^g po vjeri koja je u Kristu Isusu.^h **16** Sve je Pismo nadahnuo od Bogaⁱ i korisno za poučavanje,^j za ukoravanje,^k za popravljavanje,^l za odganjanje^m u pravednosti, **17** da Božji čovjek bude posve sposobanⁿ i potpuno opremljen za svako dobro djelo.^o

4 Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji je određen da sudi^p živima i mrtvima,^r zaklinjem te njegovim pojavljivanjem^s i njegovim kraljevstvom:^t **2** propovijedaj riječ Božju^u i čini to s osjećajem hitnosti* — u povoljno vrijeme^v i u teško vrijeme^z — ukori,^a prekori, opomeni, a pritom budi vrlo strpljiv^b i vješt u poučavanju. **3** Jer doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdravo učenje,^c nego će po vlastitim željama gomilati sebi učitelje koji će im govoriti ono što godi njihovim ušima.^d **4** I odvratit će uši od istine, a okrenut će se izmišljenim pričama.^e **5** A ti budi

2Ti 3:16* Vidi bilješku za He 12:5. **4:2*** Ili: "čini to revno".

3. poglavlje

a 2Ko 1:10
b Mt 16:24
Iv 15:20
Dj 14:22
c 2So 2:11
1Ti 4:1
d 2Ti 1:13
e 2Ti 2:2
f Izr 22:6
Dj 16:1
g Izr 2:1
Iv 5:39
h Iv 20:31
i Iv 14:26
2Pe 1:21
j Ri 15:4
k Izr 3:12
Iv 16:8
Tit 1:9
l 1Ko 10:11
m He 12:5
n 2Ti 2:21
o 1Ti 6:11

4. poglavlje

p Iv 5:22
Dj 17:31
2Ko 5:10
r Iv 5:28
Dj 10:42
s 1Ti 6:15
1Pe 5:4
t Ot 11:15
Ot 12:10
u Mt 28:20
Lk 9:2
Dj 20:20
v Dj 9:31
Dj 28:31
z Dj 8:4
a 1Ti 5:20
Tit 1:9
Tit 1:13
Tit 2:15
b 2Ti 2:25
c 1Ti 1:3
1Ti 1:10
1Ti 4:1
d Dj 17:21
e Tit 1:14
2Pe 1:16

Desni stupac

a 1So 5:6
b 2Ti 1:8
c Ri 2:3
d Ri 13:15
Kol 1:25
e 2Mo 29:40
f Flp 1:23
g 1Ko 9:26
1Ti 6:12
h Flp 3:14
i Lk 11:28
Iv 17:6
j 1Ko 9:25
Jk 1:12
k Iv 5:22
l Ot 2:10
m 1Pe 5:4
n 2Ti 1:4
o Kol 4:14
Flm 24
p Ri 12:2
r Ga 1:2
s Flm 11
t Ef 6:21
Kol 4:7
u Dj 16:8
v 1Ti 1:20

trezven^a u svemu, trpi zlo,^b propovijedaj dobru vijest,^c potpuno izvrši svoju službu.^d

6 Jer ja se već izlijevam kao žrtva ljevanica^e i približilo se vrijeme mojega oslobađanja.^f **7** Dobro sam se borio,^g trku do kraja otrčao,^h vjeru sačuvao.ⁱ **8** Odsad se za mene čuva vijenac^j pravednosti,^k kojim će me Gospodin, pravedni sudac,^k nagraditi^l u onaj dan^m — i ne samo mene nego i sve koji željno čekaju da se on pojavi.

9 Učini sve što možeš da što prije dođeš k meni!ⁿ **10** Jer Dema^o me ostavio zato što je zavolio sadašnji svijet^p i otišao je u Solun. Krescencije je otišao u Galaciju,^r a Tit u Dalmaciju. **11** Samo je Luka sa mnom. Uzmi Marka i dovedi ga sa sobom, jer mi je koristan^s za službu. **12** A Tihika^t sam poslao u Efez. **13** Kada dođeš, donesi kabanicu koju sam ostavio u Troadi^u kod Karpa, a donesi i svitke, osobito pergame.^v

14 Kovač Aleksandar^v nanio mi je mnogo zla. Jehova će mu platiti prema njegovim djelima.^z **15** I ti ga se čuvaj, jer se žestoko protivio našim riječima.

16 Prilikom moje prve obrane nitko nije došao da mi pruži podršku, nego su me svi ostavili^a — neka im se to ne uračuna u krivnju^b — **17** ali Gospodin je stajao uz mene^c

z Ps 28:4; Ps 62:12; Izr 24:12; a 2Ti 1:15; b Ri 4:8; 1Ko 13:5; c Dj 23:11; Dj 27:23.

2Ti 4:5* Ili: "vrši misionarsko djelo". **8*** Ili: "kruna". **10*** Vidi bilješku za Mt 12:32.

i ojačao me,^a da se preko mene potpuno izvrši propovijedanje dobre vijesti i da je čuju svi narodi.^b I bio sam izbačljen iz usta lavljih.^c **18** Gospodin će me izbaviti od svakoga zla^d i spasiti me za svoje kraljevstvo nebesko.^e Njemu neka je slava u svu vječnost! Amen.*

19 Pozdravi Prisku^f i Akvilu i Oneziforov dom!^g

2Ti 4:18* Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

4. poglavlje

a Flp 4:13
b Dj 9:15
c Ps 22:21
1Pe 5:8
d 2Pe 2:9
e Da 2:44
Ot 20:4
f Ri 16:3
g 2Ti 1:16

Desni stupac

a Dj 19:22
b 1Ko 1:2
c Dj 21:29
d Dj 20:15
e Ga 6:18
Flm 25

20 Erast^a je ostao u Korintu,^b a Trofima^c sam ostavio u Miletu^d bolesnog. **21** Učini sve što možeš da dođeš prije zime!

Pozdravlja te Eubul, a i Pudencije i Lino i Klaudija i sva braća.

22 Neka Gospodin bude s duhom tvojim!^e Neka njegova nezaslužena dobrota bude s vama!

POSLANICA

TITU

1 Od Pavla — roba^a Božjeg i apostola^b Isusa Krista — čija je služba u skladu s vjerom kakvu imaju izabranici^c Božji i koji je dobro upoznao^d istinu^e koja je u skladu s odanošću Bogu.^f **2** Njoj je temelj nada u vječni život,^g što ga je Bog, koji ne može lagati,^h još davno obećao,ⁱ **3** a u svoja je vremena riječ svoju objavio propovijedanjem, koje je meni povjerenom.^j To je bilo po zapovijedi našeg Spasitelja,^k Boga. **4** Pišem ovo Titu, pravome sinu^l po zajedničkoj vjeri:

Nezaslužena ti dobrota i mir od Boga, Oca,^m i od Krista Isusa, Spasitelja našega!ⁿ

5 Ostavio sam te na Kreću^o zato da ispraviš ono što je manjkavo i da imenuješ^p starješine po gradovima, kao što sam te ja uputio. **6** Starješina mora biti čovjek kojem

Tit 1:1* "Dobro upoznao" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.

1. poglavlje

a Ri 12:11
Jk 1:1
b Kol 1:1
c 2Ti 2:10
d 2Ti 2:25
e Iv 8:32
3Iv 4
f 1Ti 6:3
2Pe 1:3
g Ri 5:21
Ri 6:23
h 4Mo 23:19
He 6:18
i Iza 53:11
Ri 16:25
2Ti 1:9
j 1So 2:4
k Dj 9:15
l 1Ti 1:2
m Ri 1:7
n 2Pe 1:11
o Dj 27:7
p Dj 14:23

Desni stupac

a 1Ko 1:8
b 1Ti 3:2
c 1Ti 3:4
d 1Ko 4:2
1Ko 9:17
e 1Ti 3:10
f 2Pe 2:10
g Ri 12:19
Jk 1:19
h 1Ti 3:3
i 1Ti 3:8
j 1Pe 4:9
k Ri 12:3
1Ti 3:2
Tit 2:2
l Ef 4:24
1Ti 2:8
m Ps 119:101
2Ti 2:24
Jk 3:13

se nema što prigovoriti,^a koji ima samo jednu ženu,^b kojem su djeca vjernici i ne može ih se optužiti da su raspuštena ili nepokorna.^c **7** Jer nadglednik, kao Božji upravitelj,^d mora biti čovjek kojem se nema što prigovoriti,^e ne samovoljan,^f ne gnjevljiv,^g ne pijanica,^h ne svadljivac, ne pohlepan za nepoštenim dobitkom,ⁱ **8** nego gostoljubiv,^j ljubitelj dobrote, razborit,^k pravedan, vjeran,^l koji je u stanju svladati se,^m **9** koji se pri poučavanjuⁿ drži vjerodostojne riječi, da bi mogao opomenuti služeći se zdravim učenjem^o i ukoriti^p one koji tom učenju proturječe.

10 Jer ima mnogo nepokornih, onih koji govore besko-

n 1Ti 4:16; 1Ti 6:3; Jk 3:1; o 1Ti 1:10; 2Ti 1:13; p Izr 6:23; Ef 5:11; 1Ti 5:20; 2Ti 4:2; Tit 1:13; Ot 3:19.

Tit 1:8* Ili: "koji ljubi strance". Vidi bilješku za 1Ti 3:2.

risne riječi^a i onih koji obmanjuju um, osobito onih koji se drže obrezanja.^b **11** Njima treba zatvoriti usta, jer upravo oni potkopavaju vjeru cijelih obitelji^c učeći radi nepoštenog dobitka ono što ne bi trebali.^d **12** Jedan od njih, njihov vlastiti prorok,^e rekao je: "Krećani su uvijek lažljivci, opake zvižeri, besposlene izjelice."^e

13 Istinito je to svjedočanstvo. Zato ih strogo ukoravaj,^f da budu zdravi^g u vjeri **14** i da ne prihvaćaju židovske bajke^h i zapovijedi ljudiⁱ koji se odvrću od istine.^j **15** Čistima je sve čisto,^k a uprljanima^l i bezvjernima^m ništa nije čisto, nego su im uprljani i um i savjest.ⁿ **16** Oni tvrde da poznaju Boga,^o ali ga se odriču svojim djelima,^p jer su odvrtni i neposlušni i nesposobni za bilo kakvo dobro djelo.^r

2 A ti govori ono što priliči zdravom učenju.^s **2** Stariji muškarci^t neka budu umjereni u svemu, vrijedni poštovanja,^u razboriti, zdravi u vjeri,^v ljubavi i ustrajnosti.^z **3** Isto tako, starije žene^a neka se vladaju bogobojazno, neka ne kleveću^b i ne robuju mnogom vinu, nego neka poučavaju druge dobru, **4** kako bi mogle učiti mlađe žene da ljube svoje muževe,^c da ljube svoju djecu,^d **5** da budu razborite, čestite,^e uzorne kućanice, dobre, podložne^f svojim muževima, kako se o riječi Božjoj ne bi pogrdno govorilo.^g

6 Isto tako, mlađe muškarce potiči da budu razboriti,^h

Tit 1:12* Epimenid, kretski pjesnik iz 6. stoljeća pr. n. e. **2:2*** Ili: "ozbiljni".

1. poglavlje

- a Ri 16:18
- 1Ti 1:6
- b Dj 15:1
- c 2Ti 3:6
- d 1Ti 6:5
- 1Pe 5:2
- e Tit 3:2
- f 2Ko 13:10
- Ef 5:11
- Tit 1:9
- g Tit 2:2
- h 1Ti 4:7
- 2Ti 4:4
- 2Pe 1:16
- i Mt 15:9
- j Ga 4:9
- 2Pe 2:22
- k Ri 14:14
- l Mt 15:11
- Lk 11:39
- m 2So 3:2
- n 1Ko 8:7
- 1Ti 1:5
- o Flp 1:17
- 2Ti 3:5
- p Mt 7:16
- 2Ti 3:2
- r 2Ti 3:8

2. poglavlje

- s 1Ti 4:16
- 2Ti 1:13
- t 1Ti 5:1
- u 1Ti 3:8
- v Tit 1:13
- z Mt 24:13
- a 1Ti 5:2
- b 1Ti 3:11
- c 1Pe 3:1
- d Ef 6:4
- e Jk 3:17
- 1Pe 3:2
- f 1Mo 3:16
- 1Ko 14:34
- g 1Ti 6:1
- 2Ti 2:15
- h Ri 12:3
- 1Pe 5:5

Desni stupac

- a 1Ti 6:18
- b 2Ti 2:15
- c Kol 3:8
- 1Ti 6:3
- d 1Pe 2:15
- e Ef 6:5
- f 1Pe 2:18
- g 1Ti 6:1
- h Ef 4:28
- i Mt 5:16
- He 13:18
- j 1Ti 2:3
- k 1Ti 3:16
- l Iv 1:17
- m Ri 5:18
- n Ga 3:28
- 1Ti 2:4
- o 1So 4:7
- p 1Iv 2:16
- r 1Ti 6:6
- s Ri 12:2
- t 1Pe 1:13
- 1Pe 1:1
- u Hb 3:3
- v Mt 20:28
- 1Ti 2:6
- 1Pe 1:19
- z Ga 1:4
- Ef 1:7
- Kol 1:14
- a He 9:14

7 a sam u svemu budi uzor u vršenju dobrih djela.^a Neka tvoje poučavanje^b obilježava neiskvarenost, ozbiljnost, **8** zdrav govor kojem se nema što prigovoriti,^c da se protivnik posrami, nemajući ništa zlo reći o nama.^d **9** Robovi^e neka u svemu budu podložni svojim gospodarima^f i ugadaju im. Neka im ne proturječe,^g **10** neka ih ne potkrajaju,^h nego neka u potpunosti iskazuju doličnu vjernost,ⁱ kako bi u svemu krasili učenje našeg Spasitelja, Boga.^j

11 Jer pokazala se^k Božja nezaslužena dobrota^l koja donosi spasenje^m svim vrstama ljudi.ⁿ **12** Poučila nas je da se odrekemo bezbožnosti^o i svjetovnih želja^p te da razborito, pravедno i odano Bogu^r živimo usred ovog sadašnjeg svijeta,^s **13** dok čekamo ostvarenje naše divne nade^t i slavno^u pojavljivanje velikog Boga i našeg Spasitelja, Krista Isusa. **14** Krist je sebe dao^v za nas da nas izbavi^z od svakoga bezakonja i da očisti^a sebi narod koji je izabrao,^b koji revno čini dobra djela.^c

15 To govori, opominji i ukoravaj jer za to imaš sve ovlasti.^d Neka te nitko ne omalovažava.^e

3 Podsjećaj ih da budu podložni^f i pokorni vlastima i vladarima,^g da budu spremni na svako dobro djelo,^h **2** da ni o kome loše ne govore, da ne budu ratoborni,ⁱ nego da budu

b 5Mo 7:6; 1Pe 2:9; c Ef 2:10; d 2Ti 4:2; e 1Ti 4:12; **3. poglavlje** f Ri 13:1; He 13:17; g Da 6:5; Mk 12:17; 1Pe 2:13; h Kol 1:10; i 2Ti 2:24.

Tit 2:12* Vidi bilješku za Mt 12:32.

razumni,^a da budu posve blagi prema svim ljudima.^b **3** Jer i mi smo nekad bili bezumni, nepokorni, zavedeni, robovi raznih želja i užitaka, živjeli smo u zlu i zavisti, bili smo odvratni, mrzili smo jedni druge.^c

4 Ali kad je naš Spasitelj, Bog,^d pokazao^e svoju dobrotivost^f i ljubav prema čovjeku, **5** spasio nas je — ne zbog pravednih djela^g koja smo mi učinili,^h nego po milosrđu svojemuⁱ — kupanjem^j koje nas je dovelo u život^k i time što nas je obnovio svetim duhom.^l **6** Taj je duh obilno izlio na nas preko Isusa Krista, Spasitelja našega,^m **7** da bismo, nakon što smo proglašeni pravednimaⁿ njegovom nezasluženom dobrotom,^o postali nasljednici^p vječnoga života kojemu se nadamo.^r

8 Vjerodostojno je to što je rečeno^s i želim da to postojano zastupaš, kako bi se oni koji su povjerovali u Boga usredotočili na vršenje dobrih djela.^t To je dobro i korisno ljudima.

Tit 3:2* Ili: “spremni popustiti”.

3. poglavlje

- a Flp 4:5
Jk 3:17
- b Izr 15:1
Ga 6:1
Ef 4:2
1Ti 6:11
2Ti 2:25
1Pe 3:15
- c Ef 2:1
- d 1Ti 2:3
Ef Tit 2:11
- f Lk 6:35
Ri 2:4
Ri 11:22
Ef 4:32
- g Ri 3:10
Ga 3:21
- h 5Mo 9:5
Da 9:18
Ri 6:23
- i Ps 130:4
Ri 5:15
Ri 5:21
Ri 11:22
- j 1Iv 1:7
1Iv 2:2
Ot 1:5
Ot 7:14
- k Ri 5:18
- l Iv 3:5
Ri 8:14
Ri 8:23
2Ko 5:17
He 6:4
- m Dj 2:33
- n Ri 5:1
Ri 5:9
- o Ri 3:24
Ga 2:16
- p Ri 8:17
- r Ri 6:23
- s 1Ti 1:15
t 1Ti 6:18

Desni stupac

- a 1Ti 6:4
1Ti 6:20
2Ti 2:23
- b 1Ti 1:4
- c Ri 13:13
Flp 2:3
- d 1Ti 1:7
- e 1Ko 11:19
Ot 2:6

9 A izbjegavaj bezumna ispitivanja,^a istraživanje rodoslovlja,^b svade^c i sukobe oko Zakona,^d jer je to beskorisno i isprazno. **10** Čovjeka koji širi lažno učenje^e kloni se^f nakon prve i druge opomene,^g **11** znajući da je takav zastranio i da griješi, te je tako sam sebe osudio.^h

12 Kad ti pošaljem Artemu ili Tihika,ⁱ gledaj da svakako dođeš k meni u Nikopol, jer sam odlučio prezimiti ondje.^j **13** Zenu, zakonoznanca, i Apolona brižljivo opremi za put, da im ničega ne ponestane.^k **14** A i naši neka se uče činiti dobra djela kad se pojavi prijeka potreba,^l da ne budu bez ploda.^m

15 Pozdravljaju te svi koji su sa mnom.ⁿ Pozdravi one koji nas ljube u vjeri!

Neka nezaslužena dobrota bude sa svima vama!^o

f Ri 16:17; 2So 3:6; 2So 3:14; 2Iv 10; g 2Ko 13:2; 2Ti 4:2; h He 6:6; i Dj 20:4; Ef 6:21; 2Ti 4:12; j 1Ko 16:6; k 1Ko 9:14; Ga 6:6; He 13:16; l Ri 15:27; 1Ko 9:11; m Kol 1:10; 2Pe 1:8; n Flp 4:21; o 1So 5:28.

Tit 3:10* Ili: “Sektaša”.

POSLANICA

FILEMONU

1 Pavao, zatvorenik^a zbog Krista Isusa, i brat naš Timotej,^b Filemonu, bratu ljubljenom, suradniku našem,^c **2** i Apiji, sestri našoj, i Arhipu,^d suborcu^e našem, i skupštini^f koja se sastaje u kući tvojoj:^f

Flm 2* Vidi bilješku za izraz “skupština” u Mt 16:18.

- a Ef 4:1
- b Dj 16:1
He 13:23
- c Flp 2:25
- d Kol 4:17
- e 2Ti 2:3
- f Ri 16:5
1Ko 16:19

Desni stupac

- a Ri 1:7
- b Ef 1:16
- c 1So 1:2
- d Ef 1:15
Kol 1:4

3 Nezaslužena vam dobrota i mir od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista!^a

4 Uvijek zahvaljujem Bogu svojemu kada te spominjem u molitvama^b **5** (jer slušam o ljubavi tvojoj prema Gospodinu Isusu i prema svima svetima i o vjeri tvojoj).^c **6** Neka

te vjera^a koju dijeliš s drugima potakne da činiš dobro, jer si svjestan da smo i sami, u zajedništvu s Kristom, doživjeli mnogo dobra! **7** Uvelike si me obradovao i utješio ljubavlju svojom,^b jer si, brate, okrijepio srca svetih.^c

8 Stoga, iako imam veliku slobodu u Kristu da ti zapovjedim^d da učiniš što je ispravno, **9** ja te radije molim pozivajući se na tvoju ljubav,^e takav kakav jesam, Pavao, starac, a sada i zatvorenik^f zbog Krista Isusa, **10** molim te za dijete svoje,^g Onezima,^h kojemu sam u okovima postao otac!ⁱ **11** i koji ti je prije bio beskoristan, ali sada je koristan i tebi i meni.^j **12** Njega ti šaljem natrag, njega kojega duboko ljubim.

13 Volio bih ga zadržati za sebe da mi umjesto tebe^k služi u okovima^l koje nosim zbog dobre vijesti. **14** Ali ništa nisam htio učiniti bez tvog pristanka, jer ne želim da to dobro djelo učiniš prisilno, već dragovoljno.^m **15** Možda se baš zato nakratko odvojio od tebe da ga

Flm 10* "Onezim" znači "koristan".

a Ga 5:6
b 2Ko 7:13
c 2Ti 1:16
He 6:10
d 1Ti 6:13
e 2Ko 8:8
Ga 5:13
f 2Ti 1:8
g Ga 4:19
h Kol 4:9
i 1Ko 4:15
j 2Ti 4:11
k Flp 2:30
l Ef 6:20
Flp 1:7
m 2Ko 9:7
lPe 5:2

Desni stupac

a 1Ko 7:22
b Kol 3:22
c 1Ti 6:2
d 2Ko 8:23
e Ri 15:7
f Ga 6:11
g Flm 7
h Flp 2:2
i Dj 28:23
j Dj 12:5
k Flp 2:24
l Kol 1:7
Kol 4:12
m Dj 19:29
Dj 27:2
Kol 4:10
n Kol 4:14
2Ti 4:10
o Ga 6:18

zauvijek dobiješ natrag, **16** ali ne više kao roba,^a nego kao više od roba,^b kao brata dragoga.^c Meni je osobito drag, a koliko će tek biti tebi, jer ti je i rob i brat u Gospodinu. **17** Stoga, ako me smatraš drugom,^d lijepo ga primi,^e kao što bi mene primio! **18** A ako ti je išta skrivio ili ti išta duguje, upiši to na moj račun! **19** Ja, Pavao, pišem vlastitom rukom:^f ja ću to platiti. A ne moram ni spominjati da mi i samoga sebe duguješ. **20** Da, brate, budi mi koristan u Gospodinu: okrijepi srce^g moje u Kristu!

21 Uzdaajući se u to da ćeš mi udovoljiti, pišem ti, uvjeren da ćeš učiniti i više od ovoga što te molim.^h **22** Usto, pripravi mi smještaj,ⁱ jer se nadam da će vaše molitve^j biti uslišene, pa ću biti oslobođen^k da bih vam služio!

23 Pozdravlja te Epafra,^l moj zatvorski drug u zajedništvu s Kristom Isusom, **24** Marko, Aristarh,^m Demaⁿ i Luka, suradnici moji.

25 Neka nezaslužena dobrotu Gospodina Isusa Krista bude s duhom vašim!^o

POSLANICA

HEBREJIMA

1 Bog, koji je u prošlosti mnogo puta^a i na mnogo načina govorio našim pracima preko svojih proroka,^b **2** u ove posljednje dane^c obratio se nama preko Sina,^d kojega je postavio za nasljed-

1. poglavlje
a 4Mo 12:8
Iza 1:2
b 2Mo 24:3
Jr 7:25
Eze 33:33
Lk 1:70
Dj 3:21
c Ga 4:4
lPe 1:11
lPe 1:20

nika svega^a i preko kojega je načinio^b sav svijet.* **3** On je

d Mt 17:5; Iv 3:17; Iv 13:34; **Desni stupac** a Ps 2:8; Iv 16:15; Ri 8:17; b Iv 1:3; 1Ko 8:6; Kol 1:16.

He 1:2* Doslovno: "načinio vjekove". Vidi bilješku za Mt 12:32.

odraz njegove slave^a i točna slika njegova bića^b te sve podržava moćnom riječi.^c Nakon što nas je očistio od grijeha,^d sjeo je zdesna^e Veličanstvu na visinama.^f **4** I postao je toliko veći od anđela^g koliko je ime^h koje je naslijedio uzvišenije od njihovih imena.

5 Jer kojemu je od anđela Bog ikada rekao: "Ti si sin moj, ja sam danas postao otac tvoj"?ⁱ I još: "Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin"?^j **6** A o vremenu kad opet uvođi svojega Prvorodenca^k u svijet* kaže: "Neka mu se poklone svi anđeli Božiji!"^l

7 Za anđele kaže: "Anđele svoje duhovima čini, a sluge* svoje plamenom ognjenim."^m **8** A za Sina kaže: "Bog je prijestolje tvoje u svu vječnostⁿ i žezlo kraljevstva tvoga^o žezlo je pravičnosti.^p **9** Ljubio si pravедnost i mrzio bezakojne. Zato te Bog, Bog tvoj, pomazao^r uljem radosti više nego drugove* tvoje."^s **10** I još: "Ti si, Gospodine, u početku položio temelje zemlji i nebesa su djelo ruku tvojih.^t **11** Njih će nestati, a ti ćeš ostati. I kao haljina^u sve će to ostarjeti **12** i ti ćeš ih smotati kao ogrtač,^v kao haljinu, i bit će zamijenjeni. A ti si isti i godina ma tvojim nema kraja."^z

13 A za kojeg je od anđela ikada rekao: "Sjedi meni zdesna dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim"?^a **14** Nisu li svi oni du-

He 1:6* Doslovno: "na nastanjenu zemlju". **7*** Ili: "javne sluge; sluge koji služe za opće dobro". **9*** Odnosno druge kraljeve iz Davidove loze.

1. poglavlje

- a Iv 1:14
 b Iv 17:5
 c Kol 1:15
 d Kol 1:17
 e Da 3:24
 He 9:26
 1Pe 1:19
 f Ps 110:1
 Dj 2:33
 Dj 7:55
 Ri 8:34
 Kol 3:1
 g Ps 33:13
 Ef 1:20
 He 8:1
 Jd 25
 h Ef 1:21
 1Pe 3:22
 i Dj 4:12
 Flp 2:9
 j Ps 2:7
 k 2Sa 7:14
 Mk 1:11
 Lk 9:35
 2Pe 1:17
 l Iv 1:14
 Iv 3:18
 Ri 8:29
 Kol 1:15
 m 5Mo 32:43
 bilj., LXX
 Ps 91:11
 Ps 97:7
 Lk 22:43
 Iv 20:12
 n Ps 104:4
 o Mt 28:18
 Dj 2:30
 Ot 3:21
 p 1Mo 49:10
 4Mo 24:17
 Ps 2:9
 q Ps 45:6
 r Iza 61:1
 Lk 3:22
 Lk 4:18
 Dj 4:27
 Dj 10:38
 s Ps 45:7
 t Ps 102:25
 u Iza 51:6
 v Iza 34:4
 Ot 6:14
 z Ps 102:26
 a Ps 110:1
 Mt 22:44
 Mk 12:36
 Lk 20:42

Desni stupac

- a Ps 104:4
 Dj 23:8
 b Ps 34:7
 Ps 91:11
 Mt 18:10
 Lk 2:9
 Lk 2:13
 Dj 5:19
 Dj 12:7
 c Mt 19:29
 Mt 25:34
 Jk 2:5

2. poglavlje

- d Lk 8:15
 2Ti 2:2
 e Ps 73:2
 He 3:12
 2Pe 3:17
 Ot 2:4
 f Dj 7:53
 Ga 3:19

hovi^a kojima je dužnost služiti^b i koji su poslani da služe onima koji će naslijediti^c spasenje?

2 Zato trebamo obratiti posebnu pažnju na ono što smo čuli,^d da ne budemo odvučeni od vjere.^e **2** Jer ako je riječ izgovorena po anđelima^f bila čvrsta te je svaki pristup i neposluh bio pravédno kažnjen,^g **3** kako ćemo mi umaknuti^h ako zanemarimoⁱ tako veliko spasenje,^j koje je počeo propovijedati naš Gospodin^k i koje su nam potvrdili^l oni koji su ga čuli kako govori, **4** a za koje je i Bog posvjedočio čudesnim znakovima, znamenjem, raznim silnim djelima^m i dijeljenjemⁿ svetog duha po svojoj volji?^o

5 Jer nije anđelima podložio budući svijet^p o kojem govorimo. **6** A netko je negdje posvjedočio: "Što je čovjek da misliš na njega^r ili sin čovječji da se za njega brineš?^s **7** Učinio si ga malo nižim od anđela, slavom i čašću^t okrunio si ga i postavio si ga nad djelima ruku svojih.^u **8** Sve si podložio pod noge njegove."^v Time što mu je sve podložio,^z Bog nije ostavio ništa što mu ne bi bilo podloženo.^a No sada još ne vidimo da mu je sve podloženo,^b **9** ali vidimo Isusa, koji je bio učinjen malo nižim od anđela,^c okrunjenoga

g 5Mo 4:3; 1Ko 10:11; Jd 5; h He 10:29; i Mt 11:23; Mt 22:5; j Lk 1:16; k Mk 1:14; Iv 18:20; l Lk 1:2; m Dj 2:22; 1Ko 2:4; n 1Ko 12:4; o 1Ko 12:11; Ef 1:9; Ot 4:11; p Iza 11:9; Dj 17:31; 2Pe 3:13; r Job 7:17; s Ps 8:4; Ps 144:3; t Ps 8:5; u 1Mo 1:26; 1Mo 9:2; v Ps 8:6; z Mt 28:18; 1Ko 15:27; Ef 1:22; Flp 3:21; a Iv 13:3; Dj 2:35; 1Pe 3:22; b Ps 110:1; c Flp 2:7.

He 2:4* Ili: "raznim čudima". **5*** Doslovno: "nastanjenu zemlju".

slavom^a i čašću zbog toga što je pretrpio smrt,^b da bi time po Božjoj nezasluženoj dobroti za svakoga okusio smrt.^c

10 Jer dolikovalo je onome radi kojega je sve^d i po kojemu je sve da, dovodeći mnoge sinove u slavu,^e patnjama učini savršenim^f Glavnog Zastupnika njihova spasenja.^g **11** Jer i posvetitelj i oni koje on posvećuje^h — svi su od istoga oca.ⁱ Zato se on ne stidi zvati ih "braćom",^j **12** kad kaže: "Objavljivat ću ime tvoje braći svojoj, usred mnoštva okupljena* hvalit ću te pjesmom."^k **13** I još: "Ja ću se u njega uzdati."^l I još: "Evo, ja i djeca koju mi je dao Jehova."^m

14 A budući da su ta "djeca" ljudi od krvi i mesa, i on je postao čovjek od krvi i mesa,ⁿ da svojom smrću^o uništi^p onoga koji ima moć proizročiti smrt,^r to jest Đavla,^s **15** i da oslobodi^t sve koji su zbog straha od smrti^u cijeli život bili podložni ropstvu.^v **16** Jer on dakako ne pomaže anđelima, nego pomaže potomstvu Abrahamovu.^z **17** Stoga je u svemu morao postati poput svoje "braće",^a da bude milosrdan i vjeran kao veliki svećenik u službi Božjoj,^b kako bi prinio pomirbenu^c žrtvu za grijeh naroda.^d **18** A budući da je i sam trpio kad je bio iskušavan,^e on može priteći u pomoć onima koji su u kušnjama.^f

3 Zato, braćo sveta, sudionici nebeskoga poziva,^g promotrite onoga kojega priznaje-

He 2:12* "Mnoštva okupljena" — doslovno "eklezije" (grčki: *ekklēsias*). Usporedi bilješku za Mt 16:18.

2. poglavlje

- a Da 7:14
- b Iza 53:8
- 1Pe 1:19
- 1Iv 4:10
- Ot 5:9
- c Iza 53:5
- Ri 5:17
- 1Ti 2:6
- d Ri 11:36
- e Ri 8:19
- 2Ko 6:18
- 1Iv 3:2
- f Lk 24:26
- He 5:8
- g Dj 5:31
- 1Ko 8:6
- He 12:2
- h Iv 17:19
- He 10:14
- i Iv 1:13
- Iv 20:17
- j Mt 12:50
- Ri 8:29
- k Ps 22:22
- Ps 40:9
- Lk 4:21
- Lk 19:42
- l Iza 8:17
- m Iza 8:18
- Iv 1:12
- 1Iv 3:1
- n Mt 11:19
- Iv 1:14
- Iv 11:11
- o Iza 53:12
- Ri 6:5
- Ri 14:9
- p 1Mo 3:15
- Lk 10:18
- 1Iv 3:8
- r Job 1:19
- Job 2:6
- Ot 6:9
- s Iv 8:44
- Iv 12:31
- Ot 12:9
- t Ri 8:21
- u Ps 89:48
- Iza 25:8
- 1Ko 15:26
- v Iza 25:7
- Ri 8:22
- z Ga 3:29
- He 9:15
- Ot 14:4
- a Flp 2:7
- b He 5:1
- He 7:26
- c Ri 3:25
- 1Iv 2:2
- 1Iv 4:10
- d Ri 5:10
- 2Ko 5:18
- e Mt 26:28
- He 4:15
- f He 7:25
- Ot 3:10

3. poglavlje

- g Ri 8:30
- 1Ko 1:9
- Flp 3:14
- 1So 2:12
- 2Ti 1:9
- 2Pe 1:10

Desni stupac

- a Iv 3:17
- Iv 7:29
- b He 8:1
- He 9:15

mo za apostola^a i velikoga svećenika^b — Isusa. **2** On je bio vjeran^c Bogu koji ga je postavio u tu službu, kao što je i Mojsije^d bio u svoj kući Božjoj.^e **3** Jer Isus je dostojan veće slave^f od Mojsija, kao što veću čast od kuće^g ima onaj tko ju je sagradio.^h **4** Jer svaku je kuću netko sagradio, a Bog je onaj koji je sve sagradio.ⁱ **5** I Mojsije je bio vjeran kao sluga^j u svoj kući njegovoj,^k što je bilo svjedočanstvo za ono što se trebalo objaviti kasnije,^l **6** a Krist je bio vjeran kao Sin^m postavljen nad kućom njegovom. Mi smo kuća njegovaⁿ ako do kraja sačuvamo svoju slobodu govora i ponos na nadu koju imamo.^o

7 Zato, kao što kaže sveti duh:^p "Danas, ako slušate glas njegov,^r **8** nemojte da vam otvrdnu srca kao onda kad su praoci vaši izazvali gnjev* moj,^s kao u dan iskušavanja^t u pustinji,^u **9** gdje su me kušnjom iskušavali, a gledali su djela moja^v četrdeset godina.^z **10** Zato mi se taj naraštaj počeo gaditi i rekao sam: 'Uvijek lutaju srcem svojim^a i nisu spoznali puteve moje.'^b **11** Stoga sam se zakleo u gnjevu svojem: 'Neće ući^c u počinak moj.'^d

12 Pazite, braćo, da tko od vas ne odstupi od živoga Boga, te da se u njemu ne razvije

e Iv 8:29; Ot 3:14; d 5Mo 34:10; e 4Mo 12:7; f Mt 17:2; 2Ko 3:9; g 1Ko 3:9; 1Pe 2:5; h Za 6:12; Mt 16:18; i 1Mo 2:3; Ef 3:5; j 5Mo 3:24; k 4Mo 12:7; l 15Mo 18:18; m Mt 17:5; n 2Ko 6:16; Ef 2:19; o Ri 5:2; 1Ti 3:13; He 6:11; p 2Sa 23:2; Dj 1:16; r Ps 95:7; s 2Mo 15:23; t 2Mo 17:7; u Ps 95:8; v Ps 105:40; z 2Mo 16:35; 4Mo 32:13; 5Mo 8:2; Ps 95:9; a 4Mo 14:11; Ps 78:8; b 5Mo 8:3; Ps 95:10; c 4Mo 14:23; d Ps 95:11.

He 3:8* Doslovno: "ogorčenje".

zlo srce koje nema vjere.^a **13** Naprotiv, opominjite^b jedni druge svaki dan, dok još traje to "danas",^c da ne bi tko od vas otvrdnuo zbog zavodljivosti^d grijeha. **14** Jer udio u Kristu^e imat ćemo samo ako pouzdanje koje smo imali u početku sačuvamo do kraja,^f **15** sve dok se govori: "Danas, ako slušate glas njegov,^g nemojte da vam otvrdnu srca kao onda kad su praoci vaši izazvali gnjev moj."^h

16 Jer koji su ljudi to čuli, a ipak su izazvali gnjev Božji?ⁱ Nisu li to bili svi koji su pod Mojsijem izašli iz Egipta?^j **17** A tko se Bogu gadio četrdeset godina?^k Zar ne oni koji su sagriješili, čija su tijela mrtva popadala u pustinji?^l **18** A kome se zakleo^m da neće ući u njegov počinak, ako ne onima koji su bili neposlušni?ⁿ **19** Vidimo, dakle, da nisu mogli ući zato što nisu imali vjere.^o

4 Dakle, budući da ostaje obećanje o ulasku u njegov počinak,^p pazite* da se za koga od vas ne bi kada utvrdilo da u tome nije uspio!^r **2** Jer nama je objavljena dobra vijest^s kao i njima,^t ali njima riječ koju su čuli nije koristila,^u jer se vjerom nisu ujedinili^v s onima koji su poslušali.^z **3** A mi koji vjerujemo ulazimo u počinak, jer je rekao: "Stoga sam se zakleo^a u gnjevu svojem: 'Neće ući^b u počinak moj'",^c iako su njegova djela dovršena^d od postanka svijeta.^e **4** Jer na jednome je mjestu ovako rekao o sedmome danu: "I Bog je sedmoga dana počينو od

3. poglavlje

- a He 2:1
- He 12:15
- b 1So 5:11
- c Ps 95:7
- d Mk 4:19
- 2So 2:10
- e Ef 3:6
- He 6:4
- He 12:8
- f Ri 11:22
- 2Ko 3:4
- 1Iv 3:14
- Ot 2:10
- g Ps 95:7
- Iv 6:45
- h Ps 95:8
- i 2Mo 17:2
- j 4Mo 14:2
- 4Mo 14:4
- k 4Mo 14:11
- 5Mo 32:21
- l 4Mo 14:22
- 4Mo 14:29
- 1Ko 10:5
- 1Ko 10:10
- Jd 5
- m 5Mo 1:34
- Ps 106:26
- n 4Mo 14:30
- 5Mo 1:35
- o He 4:6

4. poglavlje

- p 1Mo 2:3
- 2Mo 20:11
- He 3:11
- r Ga 5:4
- He 3:12
- He 12:15
- s Mt 4:23
- Dj 15:7
- Kol 1:23
- t 2Mo 19:5
- 5Mo 32:1
- Dj 10:36
- u 5Mo 32:15
- v 5Mo 32:20
- z Iza 10:22
- a 5Mo 1:34
- b 4Mo 14:23
- 5Mo 1:35
- c Ps 95:11
- He 3:11
- d 2Mo 31:17
- e Iv 17:24
- Ef 1:4

Desni stupac

- a 1Mo 2:2
- b Ps 95:11
- c 5Mo 32:1
- d 4Mo 14:30
- 5Mo 31:27
- e Ps 95:7
- f Ps 95:8
- g 2Mo 24:13
- 5Mo 1:38
- 5Mo 31:7
- h Js 22:4
- i Jr 6:16
- j Iza 66:23
- Za 14:16
- Mk 2:28
- k 1Mo 2:2
- l Ot 14:13
- m Ps 95:11
- Ri 11:30
- He 3:17
- n Mt 15:6
- Dj 11:1
- 1So 2:13
- 1So 4:15

svih djela svojih",^a **5** a ovdje opet kaže: "Neće ući u počinak moj."^b

6 Dakle, budući da neki još trebaju ući u njega, a oni kojima je najprije bila objavljena dobra vijest^c nisu ušli zbog neposlušnosti,^d **7** on ponovno određuje jedan dan: "danas", govoreći o tome nakon toliko vremena u psalmu Davidovu, kao što je već rečeno: "Danas, ako slušate glas njegov,^e nemojte da vam otvrdnu srca."^f **8** Jer da ih je Jošua^g doveo u počivalište,^h Bog ne bi nakon toga govorioⁱ o nekom drugom danu. **9** Dakle, Božjem narodu preostaje subotnji* počinak.^j **10** Jer tko ude u Božji počinak,^k i sam počiva od djela svojih,^l kao i Bog od svojih.

11 Zato dajmo sve od sebe da uđemo u taj počinak, da ne bi tko pao oponašajući takvu neposlušnost.^m **12** Jer riječⁿ je Božja živa^o i djelotvorna,^p oštija je od svakog dvosjeklog mača^r i prodire dotle da razdvaja dušu^s i duh,^t kosti* i njihovu moždinu te može prorusuditi misli i namjere srca.^u **13** I nema stvorenja koje je sakriveno njegovu pogledu,^v nego je sve golo i otkriveno očima onoga kojemu moramo položiti račun.^z

14 Dakle, budući da imamo uzvišenog velikog svećenika koji je otišao na nebo,^a Isusa, Sina Božjeg,^b držimo se vjere

o Jr 23:29; Za 4:6; Iv 2:17; 1Pe 1:23; p 2Ko 10:4; r Iza 49:2; Ef 6:17; s Mt 16:25; Mt 16:26; t Ri 1:9; Kol 2:5; u Izr 21:2; Izr 24:12; Iv 12:48; 1Ko 4:5; v Ps 7:9; Ps 90:8; Izr 13:11; z Job 31:14; Dj 17:31; Ri 2:16; Ri 14:12; a He 7:26; b Mt 26:63; Mk 1:11; He 1:2.

He 4:9* Doslovno: "sabatni". Vidi bilješku za Mt 12:1. 12* Doslovno: "zgljbove".

u njega koju ispovijedamo.^a

15 Jer naš veliki svećenik nije netko tko ne može suosjećati^b s nama u našim slabostima, nego netko tko je poput nas iskušán u svemu, ali nije zgriješio.^c **16** Pristupimo,^d dakle, sa slobodom govora^e pristojnu nezasažene dobrote, da bi nam Bog pokazao milosrde i iskazao nezasaženu dobrotu kad nam zatreba pomoć.^f

5 Jer svaki veliki svećenik, uzet od ljudi, postavljen je da za ljude vrši službu Božju;^g da prinosi darove i žrtve za grijehe.^h **2** On može suosjećati s onima koji griješe u neznanju jer je i sam podložan vlastitoj slabosti,ⁱ **3** i zato mora prinositi žrtve za grijehe – i za sebe i za narod.^j

4 I nitko sam sebi ne privsvaja tu čast,^k nego ga na to poziva Bog,^l kao i Arona.^m **5** Tako ni Krist nije sam sebe proslavioⁿ postavši veliki svećenik,^o nego ga je proslavio^p onaj koji mu je rekao: “Ti si sin moj, ja sam danas postao otac tvoj.”^r **6** A na drugome mjestu kaže: “Zauvijek ti si svećenik nalik Melkisedeku.”^s

7 U danima dok je bio u tijelu, Krist je sa silnim vapajima^t i suzama upućivao usrdne molitve i molbe^u onome koji ga je mogao spasiti od smrti, i bio je uslišen zbog svoje bogobojznosti.^v **8** Iako je bio Sin Božji, iz onoga što je pretrpio naučio se poslušnosti.^z **9** Kad je bio učinjen savršenim,^a postao je donositelj vječnoga

He 5:9* Ili: “ovlašten za službu; uveden u službu”. Vidi bilješku za 3Mo 21:10. Usporedi i bilješku za 3Mo 8:33.

4. poglavlje

- a He 3:1
He 10:23
- b Iza 53:4
Iza 61:1
He 2:17
- c 2Ko 5:21
He 7:26
1Pe 2:22
- d Ef 2:18
He 10:19
- e Ef 3:12
- f He 13:6

5. poglavlje

- g 2Mo 40:13
- h 3Mo 5:6
He 8:3
- i He 2:18
He 4:15
- j 3Mo 9:7
3Mo 16:6
Mt 2:7
- k 2Lj 26:18
- l Iv 3:27
- m 2Mo 28:1
- n Iv 8:54
- o He 4:14
- p Iv 12:28
- r Ps 2:7
Dj 13:33
- s Ps 110:4
He 7:17
- t Mt 26:39
Iv 12:27
u Lk 22:44
- v Lk 12:5
- z Mt 26:39
Iv 10:17
Flp 2:8
- a 3Mo 8:33
He 7:28

Desni stupac

- a Iza 45:17
Iza 49:6
Iza 53:11
Lk 1:69
- b Iv 3:16
- c Ps 110:4
- d 2Pe 3:16
- e Ef 4:11
- f He 6:1
- g Dj 7:38
Ri 3:2
1Pe 4:11
- h 1Ko 3:2
- i 1Ko 13:11
Ef 4:14
- j Mk 7:18
Ef 1:18
- k Iza 7:15
Ri 16:19
Flp 1:10
1So 5:21

6. poglavlje

- l 1Ko 3:1
He 5:12
- m Kol 1:27
1Ti 3:16
- n 1Ko 13:11
1Ko 14:20
Ef 4:13
Flp 3:16
He 5:14
- o 1Ko 3:10
- p Ef 4:22
- r 1So 1:8
- s Dj 19:4
Ri 6:3

spasenja^a svima koji su mu poslušni,^b **10** jer njega je Bog proglasio velikim svećenikom nalik Melkisedeku.^c

11 O njemu imamo mnogo toga reći, ali teško je to objasniti, jer ste postali lijeni slušati.^d **12** Jer premda biste nakon toliko vremena već trebali biti učitelji,^e vas opet netko treba ispočetka poučavati osnovama^f Božjih svetih objava.^g Takvi ste da vam treba mlijeko, a ne čvrsta hrana.^h **13** Jer tko se god hrani mlijekom, ne poznaje riječ pravdnosti, jer je dijete.ⁱ

14 A čvrsta je hrana za zrele, za one kojima je moć zapažanja^j iskustvom izvježbana za razlikovanje dobra i zla.^k

6 Zato sada, kad smo ostavili osnovna^l učenja o Kristu,^m napredujemo prema zrelosti,ⁿ ne postavljajući iznova temelj:^o pokanjanje od mrtvih djela^p i vjeru u Boga,^r **2** učenje o krštenjima,^s polaganju ruku,^t uskrsnuću mrtvih^u i vječnom sudu.^v **3** To ćemo i činiti, ako Bog dopusti.^z

4 Jer one koji su jednom prosvijetljeni^a i okusili su nebeski dar^b i primili sveti duh^c **5** i okusili^d vrsnu riječ Božju i sile poretka^e koji dolazi,^e **6** a potom su otpali,^f nije moguće opet dovesti do pokanjanja,^g jer sami ponovno na stup pribijaju^h Sina Božjeg i izvrgavaju ga ruglu.^h **7** Naime,

t Dj 6:6; 1Ti 5:22; u Mt 22:31; Iv 5:29; Iv 11:25; v Dj 17:31; 2Pe 3:7; Ot 20:12; z Jk 4:15; a Ef 1:18; He 10:26; b Dj 10:45; Ef 3:7; Jk 1:17; c Dj 15:8; Ga 3:5; He 2:4; d 1Pe 2:3; e 2Ko 5:5; Ef 1:14; f Ps 119:118; 2Ko 11:13; He 10:39; 1Iv 2:19; g Mt 12:32; h He 10:29.

He 6:5* Vidi bilješku za Mt 12:32. **6*** Vidi dodatak 8.

zemlja koja upija kišu što na nju često pada i potom rađa bilje korisno onima za koje se i obrađuje,^a prima blagoslov od Boga. **8** Ali ako rađa trnje i korov,^{*} odbačena je i blizu je prokletstvu,^b a na kraju biva spaljena.^c

9 No premda ovako govorimo, uvjereni smo, ljubljani, da vi idete boljim putem, koji vodi do spasenja. **10** Jer Bog nije nepravedan, pa da zaboravi vaše djelo i ljubav koju ste iskazali njegovu imenu,^d tako što ste služili svetima^e i što im i dalje služite. **11** Ali želimo da svatko od vas pokazuje takvu marljivost kako biste sve do kraja^f bili potpuno sigurni^g u ispunjenje svoje nade,^h **12** da se ne ulijenite,ⁱ nego da se ugledate na^{*j} one koji zbog svoje vjere i strpljivosti nasljeđuju ono što je obećano.^k

13 Jer kad je Bog Abrahamu dao obećanje,^l budući da se nije imao zakleti kime većim, zakleo se^m samim sobom: **14** "Doista ću te blagosloviti i doista ću te umnožiti."ⁿ **15** I tako je Abraham, pokazavši strpljivost, dobio to obećanje.^o **16** Jer ljudi se zaklinju onim tko je veći^p i zakletva im je, kao jamstvo, kraj svake rasprave.^r **17** Zato je i Bog, želeći nasljednicima^s obećanja jasnije pokazati nepromjenjivost^t svojega nauma, zamjčio to zakletvom, **18** da bismo — pomoću dvije nepromjenjive stvari u kojima nije moguće da bi Bog lagao^u —

6. poglavlje

- a 1Mo 1:11
- b 1Mo 3:18
- c Mt 13:30
- d 1So 1:3
He 10:32
- e Ri 15:25
2Ko 8:4
2Ti 1:18
- f He 3:14
- g Kol 2:2
- h 1Pe 1:3
- i Ri 12:11
Ot 2:4
- j 1Ko 11:1
- k He 10:36
Jk 5:10
- l Ri 4:20
- m 1Mo 22:16
Ps 105:9
Iza 45:23
Lk 1:73
- n 1Mo 22:17
- o He 11:17
- p 2Mo 22:11
Jr 12:16
- r 1Mo 31:53
1Mo 47:31
- s Ga 3:29
- t Mt 3:6
- u 4Mo 23:19
1Sa 15:29
Tit 1:2

Desni stupac

- a Ri 5:4
Kol 1:5
- b 1Pe 1:3
- c 3Mo 16:2
3Mo 16:12
Iv 14:3
He 9:7
He 10:20
- d He 4:14
- e Ps 110:4
He 5:6

7. poglavlje

- f 1Mo 14:18
- g 1Mo 14:19
- h 1Mo 14:20
- i 1Mo 14:18
Ps 76:2
- j Izr 8:23
- k Mt 16:16
- l Ps 110:4
- m 1Mo 14:20
- n 2Mo 40:15
4Mo 18:21
- o 4Mo 18:26
5Mo 14:28
- p 3Mo 7:34
- r Iv 8:33
- s Ezr 2:62
- t 1Mo 14:20
- u 1Mo 12:7
1Mo 17:6
1Mo 22:17
Ri 4:13
Ga 3:16

mi koji smo pobjegli u utočište Božje primili snažno ohrabrenje koje nam pomaže da se držimo nade^a koja nam je dana. **19** Ta nam je nada^b kao sigurno i čvrsto sidro duše i uvodi nas iza zavjese,^c **20** kamo je za nas kao pret hodnik ušao Isus,^d koji je zauvijek postao veliki svećenik nalik Melkisedeku.^e

7 Jer taj Melkisedek, kralj Šalema, svećenik Boga Svevišnjega,^f koji je izašao u susret Abrahamu dok se ovaj vraćao porazivši kraljeve i blagoslovio ga^g **2** i kojemu je Abraham odijelio desetinu od svega,^h prije svega je "kralj pravедnosti" (što je prijevod njegova imena), a zatim i kralj Šalema,ⁱ to jest "kralj mira".

3 Budući da je bez oca, bez majke, bez rodoslovlja i da nema ni početka danima njegovimⁱ ni kraja životu njegovu, nego je učinjen sličnim Sinu Božjem,^k on zauvijek ostaje svećenik.^l

4 Razmotrite, dakle, koliko je velik bio taj kojemu je pratoc^{*} Abraham dao desetinu od najboljeg plijena.^m **5** Istina, oni sinovi Levijeviⁿ koji primaju svećeničku službu imaju zapovijed da po Zakonu ubiru desetinu^o od naroda,^p to jest od svoje braće, premda i ona potječu od Abrahama.^{*r}

6 Ali Melkisedek, koji nije bio iz njihove loze,^s uzeo je desetinu od Abrahama^t i blagoslovio njega koji je dobio obećanja.^u **7** A nema sumnje

He 6:8* Ili: "bodljikavi korov; čičak".
12* Ili: "oponašate".

He 7:4* Ili: "glava obitelji". Doslovno: "patrijarh".
5* Doslovno: "premda su i ona izašla iz bokova Abrahamovih".

da manji prima blagoslov od većega.^a **8** I ovdje desetinu primaju smrtni ljudi,^b a ondje onaj za kojega se svjedoči da živi.^c **9** I moglo bi se reći da je i Levi, koji prima desetine, preko Abrahama platio desetine, **10** jer se još nije bio rodio^d svojemu praocu Abrahamu* kad mu je Melkisedek izašao u susret.^e

11 Da se, dakle, savršenstvo^f postiglo preko svećeničke službe sinova Levijevih^g — kao istaknutog obilježja Zakona danog narodu^h — zašto bi onda bilo potrebnoⁱ da se pojaviti neki drugi svećenik za kojega se kaže da je nalik Melkisedeku,^j a ne nalik Aronu? **12** A budući da se mijenja svećenička služba,^k mora se promijeniti i zakon.^l **13** Jer onaj za kojega se to govori pripadao je drugom plemenu,^m od kojega nitko nije služio kod žrtvenika.ⁿ **14** Jer jasno je da je naš Gospodin potekao iz Jude,^o plemena o kojem Mojsije nije ništa rekao kad je govorio o svećenicima.

15 I još nam je jasnije da se postavlja drugi svećenik^p — sličan Melkisedeku^r — **16** koji to nije postao po zapovijedima zakona koje su se odnosile na ono što je tjelesno,^s nego po sili koja daje neuništiv život,^t **17** jer je posvjedočeno: "Zauvijek ti si svećenik nalik Melkisedeku."^u

18 Dakle, prijašnja se zapovijed ukida zbog svoje slabosti^v i beskorisnosti.^z **19** Jer Zakon nije ništa učinio savr-

7. poglavlje

- a He 11:20
- b 4Mo 18:21
- c He 7:3
- d 2Mo 1:5
- Ri 7:9
- e 1Mo 14:18
- f Ri 3:20
- Ga 2:21
- He 7:19
- He 9:9
- g He 10:1
- h Ga 3:19
- i Jr 31:31
- He 8:7
- j Ps 110:4
- k He 8:1
- l Ri 3:27
- 1Ko 9:21
- Ga 6:2
- Kol 2:14
- m Ot 5:5
- n 4Mo 18:7
- 2Lje 26:18
- o 1Mo 49:10
- Iza 11:1
- Mt 1:3
- Lk 3:33
- p He 3:1
- He 7:26
- r Ps 110:4
- s Ri 7:14
- t Ri 6:9
- 1Ti 6:16
- Ot 1:18
- u Ps 110:4
- He 5:6
- He 6:20
- v Ri 8:3
- Ga 4:9
- z He 9:9
- He 13:9

Desni stupac

- a Dj 13:39
- Ga 2:16
- He 10:1
- b 1Ti 1:1
- He 6:18
- 1Pe 1:3
- c Iv 14:6
- Ri 5:2
- He 4:16
- d He 6:18
- e Ps 110:4
- f Jr 31:31
- Mt 26:28
- 1Ko 11:25
- He 8:6
- He 9:15
- He 12:24
- g 1Lje 6:4
- h 4Mo 20:28
- Jš 24:33
- i Lk 1:33
- He 7:16
- He 13:8
- j Ri 8:34
- 1Ti 2:5
- He 9:24
- 1Iv 2:1
- k He 4:15
- l Iza 16:5
- He 3:2
- m Za 9:9
- n Iza 53:9
- 1Pe 2:22
- o Iv 8:46
- p Ef 1:20
- He 4:14
- 1Pe 3:22
- r 4Mo 28:3
- s 3Mo 9:8
- t 3Mo 9:15

šenim,^a nego je to učinila bolja nada^b uvedena umjesto njega, po kojoj se približavamo Bogu.^c **20** Budući da se to nije dogodilo bez zakletve — **21** jer oni su, doduše, bez zakletve postali svećenici, ali on je to postao uz zakletvu onoga koji mu je rekao: "Jehova se zakleo,^d i neće požaliti: 'Zauvijek ti si svećenik'"^e — **22** Isus je postao jamstvo boljega saveza.^f **23** Osim toga, mnogi su morali preuzimati svećeničku službu^g jer je smrt sprečavala svećenike da trajno ostanu u toj službi,^h **24** ali njegovu svećeničku službu, budući da on zauvijek živi,ⁱ nitko neće preuzeti. **25** Zato i može u potpunosti spasiti one koji preko njega pristupaju Bogu, jer je uvijek živ da se za njih zauzima.^j

26 Jer takav nam je veliki svećenik trebao:^k vjeran,^l bezazlen,^m neokaljan,ⁿ odijeljen od grešnika^o i uzvišeniji od nebesa.^p **27** On ne treba, kao oni veliki svećenici, svaki dan^r prinositi žrtve — najprije za svoje grijehe,^s a onda za grijehe naroda^t — jer kad je prinio samoga sebe,^u učinio je to jednom zauvijek.^v **28** Zakon, naime, za velike svećenike^z postavlja ljude koji imaju slabosti,^a a riječ zakletve,^b koja je dana nakon Zakona, postavlja Sina, koji je zauvijek učinjen savršenim.^{*c}

u He 9:28; He 10:14; v Ri 6:10; z 2Mo 29:9; a 3Mo 16:11; b Ps 2:7; Ps 110:4; c He 2:10; He 5:9.

He 7:10* Doslovno: "jer još je bio u bokovima očevim".

He 7:28* Ili: "ovlašten za službu; uveden u službu". Vidi bilješku za He 5:9.

8 A u ovom izlaganju glavno je ovo: imamo takvog velikog svećenika,^a koji je sjeo zdesna prijestolja Veličanstva na nebesima.^b **2** On je sluga koji služi za ljude* na svetoj mjestu^c i u pravome šatoru, što ga je podigao Jehova,^d a ne čovjek.^e **3** Jer svaki se veliki svećenik postavlja da prinosi darove i žrtve.^f Zato je bilo potrebno da i on ima što primijeti.^g **4** A da je na zemlji, ne bi bio svećenik,^h jer već postoje oni koji po Zakonu prinosu darove, **5** ali oni služe Bogu* na mjestu koje je slikaⁱ i sjena^j onoga nebeskoga, kao što je Mojsiju, kad je trebao napraviti šator,^k bila dana zapovijed od Boga,^l koji je rekao: "Gledaj da sve načiniš prema prikazu koji ti je pokazan na gori."^m **6** A sada je Isus dobio službu koja je uzvišenija od one prijašnje te je postao posrednikⁿ saveza koji je isto tako bolji od onog prethodnog,^o saveza koji je zakonski utemeljen na boljim obećanjima.^p

7 Jer da je onaj prvi savez bio bez mane, ne bi trebao drugi.^r **8** Jer koreći narod, Bog kaže: "‘Evo, dolaze dani’, kaže Jehova, ‘kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti novi savez,^s **9** ne nalik onom savezu^t koji sam sklopio s ocima njihovim u dan kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske,^u jer oni nisu ostali u savezu mojemu,^v pa više nisam mario za njih’, kaže Jehova.^z

He 8:2* Ili: "On vrši javnu službu".
5* Ili: "vrše svetu službu".

8. poglavlje

- a Za 6:13
- He 3:1
- Ps 7:26
- b Ps 110:1
- He 1:3
- c He 9:8
- He 9:24
- d 2Mo 25:9
- Ps 84:1
- He 3:4
- e He 9:11
- f He 5:1
- g Iv 6:51
- Ef 5:2
- h He 7:14
- i He 9:9
- He 9:24
- j Kol 2:17
- He 10:1
- k He 9:9
- l 2Mo 25:9
- m 2Mo 25:40
- 2Mo 26:30
- 4Mo 8:4
- Dj 7:44
- n 1Ti 2:5
- He 12:24
- o 1Ko 11:25
- He 7:22
- He 9:15
- p Ps 110:4
- Ri 8:17
- r He 7:11
- He 7:18
- s Jr 31:31
- t 5Mo 4:23
- u 2Mo 12:51
- v 5Mo 32:15
- z Jr 31:32

Desni stupac

- a Eze 11:19
- Ri 2:29
- b 2Ko 6:16
- c Jr 31:33
- Za 8:8
- He 10:16
- d Ho 2:20
- e Iza 54:13
- Iv 6:45
- f Ps 103:12
- Ri 11:27
- g Jr 31:34
- He 10:17
- h Ri 10:4
- He 7:12
- i Mt 23:38
- Ef 2:14
- Kol 2:14

9. poglavlje

- j 3Mo 4:6
- He 9:9
- k 2Mo 25:8
- l 2Mo 26:33
- m 2Mo 40:24
- 4Mo 4:9
- n 2Mo 40:22
- o 2Mo 40:23
- p 2Mo 26:33
- r 2Mo 36:35
- s 2Mo 26:34
- t 3Mo 16:12
- Ot 8:3
- u 2Mo 40:21
- v 2Mo 25:11
- z 2Mo 16:33
- a 4Mo 17:10
- b 2Mo 32:15
- 2Lje 5:10
- c 2Mo 25:22
- 4Mo 7:89

10 'Jer ovo je savez koji ću sklopiti s domom Izraelovim nakon tih dana', kaže Jehova. 'Stavit ću zakone svoje u um njihov i upisat ću ih u srca njihova.^a I bit ću Bog njihov,^b a oni će biti narod moj.^c

11 I nitko više neće učiti sugradanina svojega ni brata svojega, govoreći: "Upoznaj Jehovu!"^d Jer svi će me oni poznavati,^e od najmanjega do najvećega. **12** Jer bit ću milostiv nepravednim djelima njihovim i grijeha se njihovih^f više neću prisjećati."^g

13 Kad kaže "novi savez", onaj prijašnji čini zastarjelim.^h A ono što je zastarjelo i što stari, blizu je nestanka.ⁱ

9 A prijašnji je savez imao propise za službu Bogu*^j i svoje zemaljsko sveto mjesto^k. **2** Naime, bio je načinjen šator u čijoj je prvjoj prostoriji^l bio svijećnjak,^m stolⁿ i izloženi kruhovi.^o Ta se prostorija zvala "Svetinja".^p **3** A iza druge zavjese^r u šatoru bila je prostorija zvana "Svetinja nad svetinjama".^s **4** U njoj je bila zlatna kadionica^t i kovčeg saveza^u sav obložen zlatom,^v u kojem je bila zlatna posuda s manom^z i Aronov štap koji je bio propupao^a i ploče^b saveza. **5** A na njemu su bili slavni kerubi*^c koji su zasjenjivali pomirbeni poklopac.^d No o tome ne treba sada potanko govoriti.

6 Otkad je sve to tako načinjeno, svećenici stalno ulaze u prvu prostoriju šatora^e da vrše

d 2Mo 25:18; 1Lje 28:11; e 3Mo 24:3.

He 9:1* Ili: "svetu službu". **5*** Kerubi su anđeli koji imaju visok položaj.

službu Božju.^a **7** A u drugu prostoriju ulazi samo veliki svećenik jednom godišnje,^b i to ne bez krvi,^c koju prinosi za sebe^d i za grijeh naroda^e počinjene u neznanju. **8** Tako sveti duh jasno pokazuje da se put^f u sveto mjesto još nije bio otvorio dok je stajao prvi šator.^g **9** Taj je šator slika^h za vrijeme koje je već došloⁱ i još se uvijek prinosi darovi i žrtve.^j Ali oni ne mogu savršeno^k očistiti savjest^l onoga tko ih prinosi Bogu.^{*} **10** nego se odnose samo na jela^m i pićaⁿ i razna obredna pranja.^{*o} Te su se odredbe Zakona odnosile na ono što je tjelesno^p i bile su nametnute do vremena određeno^g da se sve dovede u red.^r

11 Ali kad je došao Krist kao veliki svećenik^s koji je omogućio blagoslove koji su došli, prošao je kroz veći i savršeniji šator, koji nije načinjen rukama, to jest nije od ovoga stvorenja,^t **12** i jednom zauvijek ušao u sveto mjesto, ali ne s krvlju^u jaraca i junaca, nego sa svojom krvlju,^v i tako nam pribavio vječno izbavljenje.^z **13** Jer ako krv jaraca^a i junaca^b i pepeo^c od junice posvećuje onečišćene^d koji su time poškropljeni, te im tijelo postaje čisto,^e **14** koliko će više krv^f Krista, koji je po vječnom duhu samoga sebe neokaljana prinio Bogu,^g očistiti^h našu savjest od mrtvih djelaⁱ kako bismo služili* živome Bogu?^j

He 9:6* Ili: "svetu službu". **9*** Ili: "onoga tko vrši svetu službu". **10*** Ili: "razna krštenja". **14*** Ili: "vršili svetu službu".

9. poglavlje

- a 3Mo 24:4
- b 3Mo 16:2
- He 9:25
- c 2Mo 30:10
- 3Mo 16:14
- d 3Mo 16:6
- e 3Mo 16:15
- f Iv 14:6
- g He 10:20
- h He 8:5
- i Kol 2:17
- He 10:1
- j 3Mo 23:38
- k Ga 3:21
- He 7:11
- He 7:19
- He 8:6
- l 1Pe 3:21
- m 3Mo 11:2
- n 3Mo 10:9
- 3Mo 11:34
- o 3Mo 11:40
- p 4Mo 19:13
- r Iza 2:4
- Iv 1:17
- He 1:2
- s He 4:14
- t He 9:24
- u Mt 20:28
- 1Ti 2:6
- He 12:24
- He 13:20
- v He 8:3
- z Iza 45:17
- Da 9:24
- Ri 11:27
- He 10:17
- a 3Mo 16:15
- b 3Mo 16:6
- c 4Mo 19:9
- d 4Mo 19:17
- e 4Mo 19:19
- f 3Mo 17:11
- 1Pe 1:19
- g Ef 5:2
- h He 10:2
- 1Iv 1:7
- i 1Ko 6:11
- He 6:1
- j Ri 12:1
- Flp 3:3
- He 12:28

Desni stupac

- a 1Ti 2:5
- He 12:24
- b Ri 8:17
- c Mt 20:28
- Lk 22:20
- d Ga 3:13
- e 1Mo 21:27
- Ga 3:15
- f 2Mo 24:7
- g 2Mo 24:6
- h 2Mo 24:3
- i 4Mo 19:6
- j 2Mo 24:8
- k 3Mo 16:16
- l 2Mo 29:12
- 3Mo 8:15
- 3Mo 16:18
- m 3Mo 17:11
- n 3Mo 9:9
- o Ef 1:7
- p He 8:5
- He 9:9
- r 3Mo 16:19
- 3Mo 16:20
- s He 8:2
- t Kol 2:17
- u He 6:20
- He 9:12
- He 10:19

15 Zato je Krist posrednik^a novoga saveza, kako bi oni koji su pozvani dobili obećanje vječnoga nasljedstva,^b jer je on umro da bi oni otkupinom^c bili oslobođeni od prijestupa počinjenih pod prijašnjim savezom.^d **16** Jer gdje je posrijedi saveze^e s Bogom, mora se dogoditi smrt onoga koji je posredovao u sklapanju saveza. **17** Naime, savez je pravomoćan tek nakon smrti, jer on ne vrijedi sve dok je živ onaj koji je posredovao u sklapanju saveza. **18** Stoga ni prijašnji savez^f nije bio ustanovljen bez krvi.^g **19** Jer kad je Mojsije svemu narodu izgovorio sve zapovijedi Zakona,^h uzeo je krv junaca i jaraca s vodom i skerletnom vunom i izopomⁱ te poškropio i knjige i sav narod, **20** govoreći: "Ovo je krv saveza kojim vas je Bog obavezao."^j **21** Zatim je i šator^k i sve posude za službu isto tako poškropio krvlju.^l **22** Da, po Zakonu se gotovo sve čisti krvlju^m i bez proljevanja krviⁿ nema oproštenja.^o

23 Zato je bilo potrebno da se zemaljske slike^p onoga što je na nebu čiste na taj način,^r a ono što je na nebu čisti se boljim žrtvama od takvih žrtava. **24** Jer Krist nije ušao u sveto mjesto načinjeno rukama,^s koje je preslika onoga stvarnog,^t nego u samo nebo,^u da se sada pojavi pred licem Božjim za nas.^v **25** I nije ušao da bi mnogo puta prinosio sebe, kao što veliki svećenik svake godine^z ulazi u sveto mjesto^a s tuđom krvlju, **26** jer bi inače

v 3Mo 16:15; Iv 16:28; Ri 8:34; z 3Mo 16:34; a 3Mo 16:2.

trebao mnogo puta trpjeti od postanka svijeta.^a Ali sada, na svršetku ovog poretka,^b pojavio se^c jednom zauvijek^d da svojom žrtvom odstrani grijeh.^e **27** I kao što je ljudima^f određeno jednom umrijeti, a zatim dolazi sud,^g **28** tako je i Krist bio jednom zauvijek^h prinesen da ponese grijeha mnogih.ⁱ A kad se drugi put^j pokaže,^k to neće biti zato da bi opet uklanjao grijeh,^l a vidjet će ga oni koji ga željno očekuju da bi dobili spasenje.^m

10 Budući da u Zakonu nazivamo tek sjenuⁿ budućih blagoslova, a ne same te blagoslove, svećenici nikad ne mogu istim žrtvama koje iz godine u godinu neprestano prinositi učiniti savršenima ljude koji pristupaju Bogu.^o **2** Ne bi li se inače žrtve prestale prinositi, jer bi oni koji ih prinositi bili jednom zauvijek očišćeni i ne bi više imali svijest o grijesima?^p **3** Ali tim se žrtvama iz godine u godinu podsjeća na grijeha,^r **4** jer krv junaca i jaraca ne može odnijeti grijeha.^s

5 Zato, ulazeći u svijet, on kaže: “Žrtvu i prinos nisi htio,^t nego si mi tijelo pripremio.^u **6** Nisu ti bile po volji žrtve paljenice i žrtve za grijeh.^v **7** Tada sam rekao: ‘Evo, došao sam — u svitku knjige napisano je o meni^z — vršiti volju tvoju, Bože.’”^a **8** Najprije kaže: “Nisi htio i

He 9:26* Doslovno: “na svršetku vjekova”. Vidi bilješku za Mt 12:32. **10:2*** Ili: “oni koji vrše svetu službu”. **2*** Ili: “ne bi ih više mučila savjest zbog grijeha”.

9. poglavlje

- a Ef 1:4
- b Mt 24:3
1Ko 10:11
He 1:2
- c Ga 4:4
- d 1Pe 1:20
- e He 7:27
1Pe 3:18
- f Iza 53:12
Da 9:24
1Ko 5:7
- g 2Mo 29:9
3Mo 16:11
He 7:27
He 7:28
He 9:7
- h Iv 17:1
- i Ri 6:10
- j Iza 53:12
1Pe 2:24
- k Mt 24:3
Tit 2:13
- l 2So 1:7
- m 1 Mt 24:30
Mt 25:34
2Ti 4:8

10. poglavlje

- n Kol 2:17
He 8:5
- o He 7:19
He 9:9
- p Ga 3:21
- r 3Mo 16:30
3Mo 16:34
- s Iza 1:11
Mi 6:7
- t Ps 50:8
Am 5:22
- u Ps 40:6
bilj., LXX
- v Ps 40:6
- z Ps 40:7
- a Ps 40:8

Desni stupac

- a Ps 40:6
- b 3Mo 17:5
- c Ps 40:8
Iv 6:38
- d Kol 2:14
He 8:13
- e Ps 40:8
Ga 1:4
- f Iv 17:19
1Ko 6:11
He 13:12
- g Ef 5:2
- h Ri 6:10
He 9:28
- i 2Mo 29:38
4Mo 28:3
- j 1Sa 2:28
1Lje 24:19
2Lje 29:11
- k He 7:18
He 7:27
He 10:1
He 9:28
- l Ri 8:34
- m Ri 8:34
Kol 3:1
- n Ps 110:1
Dj 2:35
1Ko 15:25
- o He 9:28
- p He 7:11
He 7:19
- r Jr 1:4
- s Jr 31:33
He 8:10
- t Jr 31:34
He 8:12

nisu ti bile po volji žrtve i prinosi i paljenice i žrtve za grijeh”^a — žrtve što se po Zakonu prinosi.^b **9** A potom kaže: “Evo, došao sam vršiti volju tvoju.”^c On ukida prvo da bi uspostavio drugo.^d **10** Po toj smo “volji”^e posvećeni^f prinosjenjem^g tijela Isusa Krista jednom zauvijek.^h

11 Svaki svećenik dan za danomⁱ dolazi na svoje mjesto^j kako bi obavljao službu i mnogo puta prinosio iste žrtve, jer one nikad ne mogu odnijeti grijeha.^k **12** A ovaj je za sva vremena prinio jednu žrtvu za grijeha^l i sjeo zdesna Bogu^m **13** te otada čeka da njegovi neprijatelji budu položeni za podnožje nogama njegovim.ⁿ **14** Jer jednim je žrtvenim prinosom^o za sva vremena učinio savršenima^p one koji bivaju posvećeni. **15** A i sveti duh^r nam svjedoči, jer kaže: **16** “Ovo je savez koji ću sklopiti s njima nakon tih dana”, kaže Jehova. ‘Stavit ću zakone svoje u srca njihova i upisat ću ih u um njihov.’”^s **17** A potom kaže: “I grijeha njihovih i bezakonitih djela njihovih više se neću prisjećati.”^t **18** A gdje su grijesi oprošteni,^u nema više žrtve za grijeh.^v

19 Dakle, braćo, budući da imamo potpuno pouzdanje da možemo uči^z u sveto mjesto^a po Isusovoj krvi — **20** novim i živim putem koji je on za nas otvorio kroz zavješću,^b to jest kroz svoje tijelo^c — **21** i budući da imamo velikog svećenika postavljenog

u Iv 8:36; v Iv 20:23; z Iv 14:6; Ri 5:2; a He 9:8; He 9:24; b Mt 27:51; c Iv 6:51; He 6:20.

nad domom Božjim,^a **22** pristupimo iskrena srca, puni pouzdanja i vjere, jer su nam srca škropljenjem očišćena od nečiste savjesti,^b a tijela oprana čistom vodom.^c **23** Ustrajno i nepokolebljivo^d obznanjujmo svima svoju nadu,^e jer je vjeran^f onaj koji je dao obećanje. **24** I razmišljajmo jedni o drugima, kako bismo se poticali^g na ljubav i dobra djela,^h **25** i ne propuštajmo svoje sastanke,ⁱ kao što neki imaju običaj, nego hrabrimo^j jedni druge, tim više što vidite da se približava dan.^k

26 Jer ako namjerno griješimo^l nakon što smo dobro poznali^m istinu,^m ne preostaje nam više žrtva za grijeh,ⁿ **27** nego strašno očekivanje suda^o i usplamtjeli gnjev koji će proždrijeti protivnike.^p **28** Tko odbaci Moj-sijev zakon, umire bez milosti, na temelju iskaza dvojice ili trojice svjedoka.^r **29** Pomislite samo koliko li će težu kaznu^s zaslužiti onaj tko pogazi^t Sina Božjega i tko smatra da krv^u saveza kojom je posvećen nema nikakvu posebnu vrijednost i tko vrijeda duh^v nezasluzene dobrote! **30** Jer poznamo onoga koji je rekao: “Moja je osveta, ja ću uzvratiti”,^z i još: “Jehova će suditi narodu svojemu.”^a **31** Strašno je upasti u ruke Boga živoga.^b

32 A sjećajte se prijašnjih dana kada ste, nakon prosvjetljenja,^c izdržali veliku borbu i patnje.^d **33** Ponekad ste sa-

He 10:26* “Dobro poznali” (grčki: *epignosis*) – vidi bilješku za Ri 1:28.

10. poglavlje

- a Za 6:13
- He 3:6
- b He 13:18
- 1Iv 1:7
- c Eze 36:25
- Ef 5:26
- d 1Ko 15:58
- Kol 1:23
- e He 3:6
- He 6:19
- f 1So 5:24
- g 2Mo 25:2
- h Kol 3:23
- 1Ti 6:18
- i 5Mo 31:12
- Mt 18:20
- Dj 2:42
- Dj 20:8
- j Iza 35:3
- Ri 1:12
- k Ri 13:11
- 2Pe 3:12
- l Jk 4:17
- 1Iv 5:16
- m He 6:4
- 2Pe 2:21
- n Mt 12:32
- o Lk 19:27
- p Iza 26:11
- bilj., LXX
- Mk 3:29
- r 5Mo 17:6
- s 1Pe 4:18
- t Mt 7:6
- Fip 3:18
- He 6:6
- u Mt 26:28
- Lk 22:20
- v Ef 4:30
- z 5Mo 32:35
- a 5Mo 32:36
- b He 12:29
- 2Pe 2:4
- c Dj 26:18
- 2Ko 4:6
- He 6:4
- d Fip 1:29
- 2Ti 3:12

Desni stupac

- a 1Ko 4:9
- b Fip 1:7
- c Mt 5:12
- d Lk 16:9
- e Iv 18:20
- f 1Ko 15:58
- f Mt 10:32
- g Lk 21:19
- Jk 5:11
- h Ga 6:9
- i Ga 3:29
- Kol 3:24
- j Iza 26:20
- k Hb 2:3
- 2Pe 3:9
- l Hb 2:4
- Iv 3:16
- Ri 1:17
- m Hb 2:4
- bilj., LXX
- 1Iv 2:19
- n 2Pe 2:20
- o 1So 5:9
- 1Pe 1:9

11. poglavlje

- p Lk 17:5
- Lk 18:8
- Ga 3:11
- r He 10:22
- He 11:13

mi bili javno izvrgnuti^{*a} ruganju i nevoljama, a ponekad ste bili uz one s kojima se tako postupalo.^b **34** Jer suosjećali ste s onima koji su bili u zatvoru i s radošću podnijeli otklanjanje^c svoje imovine, znajući da imate bolji i trajan posjed.^d

35 Nemojte, dakle, prestati sa slobodom govoriti,^e jer to donosi veliku nagradu!^f **36** Jer ustrajnost^g vam je potrebna, da biste, izvršivši Božju volju,^h primili ono što je obećano.ⁱ **37** Jer još “samo čas”^j i “stići će onaj koji dolazi i neće oklijevati”.^k **38** “A moj će pravednik zbog vjere živjeti”,^l no “ako uzmakne, nije po volji duši mojoj”.^m **39** A mi nismo od onih koji uzmiču te odlaze u propast,ⁿ nego od onih koji vjeruju te spašavaju svoj život.^o

11 Vjera^p je čvrsto pouzdanje da će se dogoditi ono čemu se nadamo,^r dokaz onoga što je stvarno, premda se ne vidi.^s **2** Jer zbog nje su ljudi iz staroga doba primili svjedočanstvo da su Bogu po volji.^t

3 Vjerom shvaćamo da je sav svijet^{*u} uređen riječju Božjom,^v te je ono vidljivo nastalo iz nevidljivoga.^z

4 Vjerom je Abel prinio Bogu vredniju žrtvu nego Kain^a i zbog te vjere primio je svjedočanstvo da je pravedan, jer je Bog posvjedočio^b da prihvaća njegove darove. I zbog te

s Ri 8:24; 2Ko 4:18; 2Ko 5:7; t He 11:39; u Kol 1:26; v Ps 33:6; 2Pe 3:5; z Ri 1:20; a 1Mo 4:5; b 1Mo 4:4.

He 10:33* Doslovno: “bili kao u kazalištu izvrgnuti”. **39*** Doslovno: “dušu”. **11:3*** Doslovno: “da su vjekovi”. Vidi bilješku za Mt 12:32.

vjere, iako mrtav, još uvijek govori.^a

5 Vjerom je Henok^b bio prenesen da ne vidi smrti i nije ga se moglo naći jer ga je Bog prenio.^c A prije nego što je bio prenesen primio je svjedočanstvo da je ugodio Bogu.^d 6 A bez vjere^e je nemoguće ugoditi Bogu,^f jer onaj tko mu pristupa mora vjerovati da on postoji^g i da nagrađuje^h one koji ga revno traže.ⁱ

7 Vjerom je Noa^j — nakon što ga je Bog upozorio na ono što se još nije vidjelo^k — pokazao da se boji Boga i sagradio arku^l za spasenje svojega doma. Tom vjerom osudio je svijet^m i postao nasljednik pravednostiⁿ koja dolazi zbog vjere.

8 Vjerom je Abraham,^o kad je bio pozvan, poslušao i otišao u kraj koji je trebao dobiti u nasljedstvo. Otišao je ne znajući kamo ide.^p 9 Vjerom se kao došljak nastanio u obećanoj zemlji kao u tudini^r i živio je u šatorima^s s Izakom^t i Jakovom,^u sunasljednicima istog obećanja.^v 10 Jer očekivao je grad^z s pravim temeljima, kojemu je graditelj i tvorac Bog.^a

11 Vjerom je Sara^b dobila moć da začne potomka, iako je već prošla dob za rađanje,^c jer je vjernim smatrala onoga koji je dao obećanje.^d 12 Zato se od jednoga čovjeka,^e koji je bio prestar da bi imao djecu,^{*f} rodilo mnoštvo brojno poput zvijezda na nebu i neizbrojivo poput pijeska na obali morskoj.^g

He 11:12* Ili: "bio gotovo mrtav".

11. poglavlje

- a 1Mo 4:10
Mt 23:35
- b 1Mo 5:22
bilj., LXX
Jd 14
- c 1Mo 5:24
bilj., LXX
- d 1Mo 5:22
- e 2So 3:2
- f Ga 2:16
- g Iv 7:28
- h Ri 10:14
He 9:24
- i 1Sa 2:7
Ps 58:11
Mt 5:12
- j Sf 2:3
Mt 6:33
- k 1Mo 6:8
- l 1Mo 6:13
- m 1Mo 6:14
- n 1Mo 6:22
- o Ri 1:17
Ri 3:22
Ga 5:5
Flp 3:9
2Pe 2:5
- p 1Mo 12:1
Ri 4:11
Ri 4:13
- q 1Mo 12:4
Dj 7:2
- r 1Mo 23:4
- s 1Mo 12:8
- t 1Mo 21:3
- u 1Mo 25:26
- v 1Mo 17:6
1Mo 26:3
1Mo 28:13
- z Iv 8:56
He 13:14
Ot 21:2
- a He 3:4
- b 1Mo 17:15
- c 1Mo 17:17
- d 1Mo 21:2
- e 1Mo 21:5
- f Ri 4:19
- g 1Mo 22:17
1Kr 4:20

Desni stupac

- a 1Mo 23:4
- b 1Mo 47:9
- c Iv 8:56
- d 1Lje 29:15
Ps 39:12
Ef 2:19
1Pe 2:11
- e He 13:14
- f 1Mo 11:31
- g 1Mo 24:6
- h Mt 4:17
Mt 25:34
Flp 3:20
- i 2Mo 3:15
Mt 22:32
Dj 7:32
- j He 12:22
Ot 21:2
- k 1Mo 22:1
- l 1Mo 22:9
Iv 3:16
- m 1Mo 21:12
Ri 9:7
- n Ri 4:17
- o 1Ko 10:11
1Ko 15:20
- p 1Mo 27:27
- r 1Mo 27:39
- s 1Mo 47:29
- t 1Mo 48:20

13 Svi su oni umrli u vjeri,^a a da nisu primili ono što im je bilo obećano,^b nego su to vidjeli izdaleka^c i pozdravili izjavljujući da su stranci i privremeni stanovnici u zemlji u kojoj su živjeli.^d 14 Jer oni koji tako govore dokazuju da revno traže domovinu.^e 15 A da su mislili na onu iz koje su otišli,^f još bi imali priliku vratiti se onamo.^g 16 Ali sada oni teže za boljom, to jest za onom koja pripada nebu.^h Zato se Bog ne stidi da ga oni nazivaju svojim Bogomⁱ — čak im je grad^j pripremio.

17 Vjerom je Abraham, kad je bio na kušnji,^k gotovo prinio Izaka. On, koji je primio obećanja kojima se obradovao, bio je spreman prinijeti svojega jedinorođenog sina,^l 18 iako mu je bilo rečeno: "Ono što će se nazvati 'potomstvom tvojim' doći će preko Izaka."^m 19 Ali smatrao je da ga Bog može i iz mrtvih podignuti.ⁿ Odande ga je i dobio, a to služi kao prisposoba.^o

20 Vjerom je Izak blagoslovio Jakova^p i Ezava^r u pogledu onoga što je trebalo doći.

21 Vjerom je Jakov, pred smrt,^s blagoslovio oba sina Josipova^t i poklonio se Bogu,^{*u} oslonjen na vrh svojega štapa.^u

22 Vjerom je Josip, pred kraj života, spomenuo izlazak^v sinova Izraelovih i zapovjedio što da učine s kostima njegovim.^z

u 1Mo 47:31; v 1Mo 50:24; z 1Mo 50:25; 2Mo 13:19.

He 11:21* Ili: "iskazao štovanje Bogu; izvršio čin obožavanja Boga".

23 Vjerom su Mojsija, kad se rodio, njegovi roditelji skrivali tri mjeseca,^a jer su vidjeli da je dijete lijepo^b i nisu se bojali kraljeve naredbe.^c **24** Vjerom je Mojsije, kad je odrastao,^d odbio zvati se sinom kćeri faraonove.^e **25** Radije je izabrao biti zlostavljan zajedno s Božjim narodom nego uživati u prolaznim grešnim zadovoljstvima. **26** Učinio je to zato što je sramotu^f koju je trpio kao pomazanik* smatrao bogatstvom većim od blaga egipatskih, jer je upravo pogled na nagradu koju će dobiti.^g **27** Vjerom je ostavio Egipat^h — ali nije to učinio zato što se bojao kraljeva gnjevaⁱ — jer je ostao postojan kao da vidi Nevidljivoga.^j **28** Vjerom je proslavio Pashu^k i dovratnike počrpio krvlju,^l da pogubitelj ne dotakne prvorodence njihove.^m

29 Vjerom su prošli kroz Crveno more kao po suhom,ⁿ a kad su to pokušali Egipćani, utopili su se.^o

30 Vjerom su pale zidine Jerihona nakon što se sedam dana obilazilo oko njih.^p

31 Vjerom bludnica Rahaba^r nije poginula zajedno s nepokornima, jer je miroljubivo primila uhode.^s

32 I što još da kažem? Ponestat će mi vremena počnem li pričati o Gideonu,^t Baraku,^u Samsonu,^v Jiftahu,^z Davidu^a te o Samuelu^b i drugim prorocima,^c **33** koji su vjerom porazili kraljevstva,^d

He 11:26* Doslovno: "sramotu Kristovu".

11. poglavlje

a 2Mo 2:2
b Dj 7:20
c 2Mo 1:16
2Mo 1:22
d 2Mo 2:11
e 2Mo 2:10
Dj 7:21
f Ps 69:9
Ri 15:3
g He 10:34
h 2Mo 12:51
i 2Mo 10:28
j Iv 1:18
Iv 4:24
1Ti 1:17
k 2Mo 12:21
l 2Mo 12:22
m 2Mo 12:23
n 2Mo 14:22
o 2Mo 14:28
p Js 6:20
r Js 2:1
s Js 6:17
t Su 6:11
u Su 4:6
v Su 13:24
z Su 11:1
a 1Sa 16:13
b 1Sa 3:20
c Dj 3:24
d Su 7:22

Desni stupac

a 1Mo 15:6
He 11:4
b 2Sa 7:12
c Su 14:6
1Sa 17:34
d Da 3:23
e 2Kr 6:15
f Su 16:28
1Kr 18:46
g Su 11:32
2Sa 23:8
h Su 4:16
i 1Kr 17:22
2Kr 4:34
j Jr 20:2
k Jr 37:15
l 1Kr 21:13
2Lje 24:21
m 1Kr 22:24
n 1Kr 18:4
o 2Kr 1:8
p 1Kr 19:5
r 1Kr 19:2
s Jr 38:6
t 1Kr 18:4
1Kr 19:9
u 1Mo 22:18
1Mo 49:10
He 11:13
v Ri 8:18
Ri 9:27
Ri 11:5
He 10:19
z He 2:3
He 3:1
He 7:22
Ot 20:6
a He 11:32
b Jk 1:18
Ot 14:4
c He 7:11
He 7:19

12. poglavlje

d He 11:39
e 1Ko 9:26
Flp 3:13
1Pe 2:1

učinili što je pravedno,^a primili obećanja,^b zatvorili ralje lavovima,^c **34** ugasili žestinu ognja,^d umaknuli oštrici mača,^e u slabosti bili ojačani,^f osmjelili se u ratu,^g rastjerali vojske tudinaca.^h **35** Žene su uskrснуćem dobile svoje umrle.ⁱ A drugi su bili mučeni jer nisu prihvatili da budu oslobođeni kakvom otkupninom, kako bi dobili bolje uskrснуće. **36** Drugi su pak bili iskušavani izrugivanjima i bičevanjima, pa čak i okovima^j i tamnicama.^k **37** Bili su kamenovani,^l iskušavani,^m prepiljeni, pobijeniⁿ mačem, hodali su u ovčjim i kozjim kožama,^o bili su u oskudici,^p u nevolji,^r zlostavljani.^s **38** Svijet ih nije bio dostojan. Lutali su po pustinjama, gorama, pećinama^t i jamama zemaljskim.

39 I svi su oni zbog svoje vjere primili svjedočanstvo da su Bogu po volji, ali nisu primili ono što im je bilo obećano,^u **40** jer je Bog nama^v namijenio nešto bolje,^z da oni^a ne budu bez nas^b učinjeni savršenima.^c

12 Dakle, budući da smo okruženi tolikim oblakom svjedoka,^d skinimo i mi svaki teret^e i grijeh koji nas lako može namamiti u zamku^f i ustrajno^g trčimo trku^h koja je pred nama.ⁱ **2** Pritom uprimo pogled u Glavnog Zastupnika^j i Usavršitelja naše vjere,^k Isusa. Zbog radosti koja je stajala pred njim podnio je mučenički stup^l ne mareći

f Kol 2:8; 1Ti 6:9; He 3:12; g 1Ti 6:12; h 1Ko 9:24; i Flp 3:14; j Iv 14:6; Dj 5:31; He 2:10; k 1Ko 1:8; Flp 1:6; l Flp 2:8.

He 12:2* Vidi dodatak 8.

za sramotu i sjeo je zdesna prigestolja Božjega.^a **3** Dakle, dobro promotrite onoga koji je podnio takvo protivljenje^b iz usta onih koji su griješili protiv sebe, da se ne umorite i da vam duše ne klonu.^c

4 U borbi protiv tog grijeha još niste morali prolići svoju krv^d **5** i zaboravili ste savjet koji vam je kao sinovima upućen:^e "Sine moj, ne omalovažavaj ukor* Jehovin i nemoj klonuti kad te on opominje,^f **6** jer koga Jehova ljubi, nje-ga ukorava, šiba svakoga koga priznaje za sina."^g

7 Vi trpíte radi svojega odgajanja.^h Bog s vama postupa kao sa sinovima.ⁱ A kojega sina otac ne ukorava?^j **8** Ali ako ne primete ukor, koji svi primaju, onda ste nezakonita djeca,^k a ne sinovi. **9** Osim toga, naši su nas tjelesni očevi ukoravali^l i mi smo ih poštovali. Nećemo li se onda još spremnije podložiti Ocu našega duhovnog života te živjeti?^m **10** Naime, oni su nas samo kratko vrijeme ukoravali, onako kako im se činilo dobrim,ⁿ a on to čini nama na korist, da bismo imali udjela u njegovoj svetosti.^o **11** Doduše, nikakvo ukoravanje isprva ne pridonjema radost, nego žalost,^p ali onima koji su njime poučeni poslije donosi plod pun mira^r — pravednost.^s

He 12:5* Izrazi "ukor(avati)" u recima 5-11 i "odgajanje" u retku 7 prijevod su istog grčkog izraza koji je vrlo širokog značenja i može se, ovisno o kontekstu, prevesti pojmovima: "odgoj, obrazovanje, pouka, opomena, ukor, kazna, stega, odbijavanje". Vidi i bilješku za Izr 1:2.

12. poglavlje

- a Ps 110:1
He 10:12
- b Mt 27:39
- c Ga 6:9
2So 3:13
- d Dj 12:2
He 10:32
- e Mt 5:45
- f Izr 3:11
- g Izr 3:12
He 12:1
- h 2Sa 7:14
Mt 5:9
He 2:10
- j Izr 13:24
- k 5Mo 23:2
- l Izr 23:13
- m 4Mo 16:22
Iza 42:5
Ml 1:6
Jk 4:10
- n Izr 22:6
o 3Mo 11:44
1Pe 1:15
- p 2Ko 4:17
- r 1Pe 1:6
- s Flp 1:11
Jk 3:18

Desni stupac

- a Job 4:3
Iza 40:29
Lk 22:32
- b Iza 35:3
He 10:25
- c Ps 119:105
Izr 4:26
- d Ga 6:1
Jk 5:15
Jd 23
- e Ps 34:14
Ri 12:18
Ri 14:19
2Ti 2:22
- f Ri 6:19
1So 4:4
He 10:10
- g Mt 5:8
Ri 8:8
- h 2Ko 6:1
Ga 5:4
He 3:12
- i 5Mo 29:18
Iv 13:2
Dj 8:23
Jk 1:14
- k 1Mo 25:32
1 Mo 25:34
- m 1Mo 27:31
- n 1Mo 27:32
- o 1Mo 27:34
2Ko 7:10
He 6:6
- p 2Mo 19:12
- r 2Mo 19:18
- s 2Mo 19:16
- t 2Mo 19:19
- u 5Mo 4:12
- v 2Mo 20:19
- z 2Mo 19:13
- a 5Mo 9:19
- b Ot 14:1
- c He 11:10
He 13:14
- d Mt 26:29
Ot 21:2
- e Mt 24:31
f Da 7:10
- g 1Ko 15:23
Ot 20:6
- h Ps 87:6
Ot 7:4
Ot 21:27

12 Zato uspravite klonule ruke^a i oslabljena koljena^b

13 i poravnajte staze kojima idu noge vaše,^c da se hromo ne iščaši, nego, štoviše, da ozdravi.^d **14** Težite za mirom sa svima^e i za posvećenošću,^f bez koje nitko neće vidjeti Gospodina,^g **15** pazeći da nitko ne ostane bez Božje nezasluzene dobrote^h i da ne iznikne kakav otrovni korijenⁱ koji bi načinio štetu i kojim bi se mnogi uprljali^j **16** te da ne postane tko bludnik ili takav da ne cijeni ono što je sveto, poput Ezava,^k koji se za jedan obrok odrekao prava koja je imao kao prvorođenac.^l **17** A znate i da je poslije, kad je htio naslijediti blagoslov,^m bio odbačen,ⁿ jer nije našao mogućnosti da se promijeni očeva odluka, premda je to sa suzama tražio.^o

18 Jer niste pristupili opipljivoj gori^p što u ognju plamti,^r ni tamnom oblaku, gustoj tami i vihoru,^s **19** ni odjekivanju trube^t i zvuku riječi.^u Čuvši taj zvuk, narod je preklinjao da im se više ne govori.^v **20** Jer ih je uplašila zapovijed: "Ako se koja životinja dotakne gore, neka bude kamenjem zasuta!"^z **21** A prizor je bio tako strašan da je Mojsije rekao: "Strah me je i drhtim."^a **22** Vi ste, na protiv, pristupili gori Sionu^b i gradu^c Boga živoga, nebeskom Jeruzalemu,^d i desecima tisuća anđela,^e **23** u sveopćem skupu,^f i skupštini prvorođenaca^g zapisanih^h na nebesima i Bogu, koji je Sudac svima,ⁱ i duhovnom životu^j pravednika koji su učinjeni savršenima^k

i 1Mo 18:25; Ps 94:2; Iza 33:22; j Iv 3:5; He 12:9; 1Pe 1:3; k He 10:14.

24 i Isusu, posredniku^a novoga saveza,^b i krvi škropljenja,^c koja govori bolje od krvi Abe-love.^d

25 Pazite da ne budete neposlušni onome koji govori.^e Jer ako nisu umaknuli oni što su bili neposlušni onome koji je na zemlji prenio Božje upozorenje,^f još ćemo manje mi ako se odvratimo od onoga koji govori s nebesa.^g 26 Onda je njegov glas potresao zemlju,^h a sada on obećava: "Još jednom ja ću uskomešati ne samo zemlju nego i nebo."ⁱ 27 A riječi "još jednom" znače da će biti uklonjeno ono što se može uzdrmati, to jest ono što nije načinio Bog,^j kako bi ostalo ono što se ne može uzdrmati.^k 28 Stoga, budući da trebamo primiti kraljevstvo koje se ne može uzdrmati,^l ostani-mo dostojni Božje nezasluzene dobrote, po kojoj možemo služiti* Bogu onako kako mu je po volji, sa strahom i strahopoštovanjem.^m 29 Jer Bog je naš i vatra koja proždire.ⁿ

13 Neka bratska ljubav i dalje vlada među vama.^o 2 Ne zaboravljajte gostoljubivost,^p jer pokazujući je neki su, i ne znajući, ugostili anđele.^r 3 Mislite na one koji su u okovima^s kao da ste i sami s njima okovani^t i na one koji su zlostavljani,^u jer ste i sami još u tijelu. 4 Brak neka bude častan u svih i bračna postelja neka bude neokaljana,^v jer će Bog suditi bludnicima i preljubicima.^z 5 Neka u vašem životu ne bude ljubavi prema novcu,^a nego budete zadovolj-

He 12:28* Ili: "vršiti svetu službu".

12. poglavlje

- a 1Ti 2:5
He 9:15
- b Mt 26:28
Lk 22:29
- c 1Pe 1:2
- d Mt 23:35
e He 2:3
- f 2Mo 20:19
- g He 1:2
- h 2Mo 19:18
- i Hg 2:6
- j 2Pe 3:10
- k Ps 37:11
2Pe 3:13
Ot 21:10
- l Mt 16:18
- m Flp 2:12
1Ti 2:2
- n 5Mo 4:24
Iza 33:14

13. poglavlje

- o 1So 4:9
1Pe 1:22
- p Ri 12:13
1Ti 3:2
- r 1Mo 18:3
1Mo 19:1
Mt 25:35
- s Mt 25:36
Kol 4:18
- t Ri 12:15
1Pe 3:8
- u 1Ko 12:26
- v 1Mo 49:4
Izr 5:16
Izr 5:20
Mt 5:28
- z Izr 6:32
1Ko 5:9
1Ko 6:9
1Ko 6:18
Ga 5:21
- a 1Ti 6:10

Desni stupac

- a Izr 30:8
1Ti 6:8
- b Flp 4:11
- c 5Mo 31:6
5Mo 31:8
- d He 10:39
Jk 1:6
- e Ps 56:11
Ps 118:6
Da 3:17
Lk 12:4
- f 1Ti 5:17
He 13:17
- g 1Ko 11:1
2So 3:7
- h He 12:3
- i Ot 1:17
- j Ef 4:14
Kol 2:8
2So 2:2
- k Iv 1:17
- l Ri 14:17
1Ko 8:8
Kol 2:16
- m 1Ko 9:13
1Ko 10:18
- n 2Mo 29:14
3Mo 16:27
- o He 9:14
He 9:22
- p Iv 17:19
He 10:29
Rt 21:39
Iv 19:17

ni^a onim što imate.^b Jer on je rekao: "Nikada te neću ostaviti i nikada te neću napustiti."^c 6 Zato puni hrabrosti^d možemo reći: "Jehova je pomoćnik moj, neću se bojati. Što mi može učiniti čovjek?"^e

7 Sjećajte se onih koji su predvođe,^f koji su vam govorili riječ Božju. Promatrajući ishod njihovog načina života, ugledajte se na^g njihovu vjeru.^h

8 Isus Krist je isti jučer i danas i zauvijek.ⁱ

9 Ne dajte se zavesti raznim tuđim učenjima.^j Jer dobro je jačati srce Božjom nezasluzenom dobrotom,^k a ne jelima,^l koja ne koriste onima koji se bave njima.

10 Imamo žrtvenik s kojega nemaju pravo jesti oni koji služe* u šatoru.^m 11 Jer tijela onih životinja, čiju krv veliki svećenik unosi za očišćenje grijeha u sveto mjesto, spaljuju se izvan tabora.ⁿ 12 Zato je i Isus, da bi svojom krvlju^o posvetio^p narod, trpio izvan gradskih vrata.^r 13 Stoga izađimo k njemu izvan tabora noseći sramotu koju je on nosio,^s 14 jer ovdje nemamo grad koji će ostati,^t nego željno čekamo onaj koji će doći.^u 15 Po Isusu uvijek prinosimo Bogu žrtvu hvale,^v to jest plod usana^z koje objavljuju njegovo ime!^a 16 I ne zaboravljajte činiti dobro^b i dijeliti

s Dj 7:58; Ri 15:3; 2Ko 12:10; 1Pe 4:14; t 3Mo 23:42; 1Pe 2:11; u Lk 16:9; He 11:10; He 12:22; Ot 3:12; Ot 21:2; v 3Mo 7:12; 2Lje 29:31; Ps 50:14; 1Pe 2:5; z Ps 69:30; Ho 14:2; 1Ko 9:16; a Mt 24:14; Ri 10:9; b Ri 12:13; Tit 1:8.

He 13:7* Ili: "oponašajte". 10* Ili: "vrše svetu službu".

s drugima, jer se takvim žrtva-
ma ugada Bogu.^a

17 Budite poslušni onima koji vas predvode^b i budite im podložni^c — jer oni bdiju nad vašim dušama kao oni koji će za to položiti račun^d — kako bi to činili radosno, a ne uzdišu-
ći, jer bi vam to bilo na štetu.^e

18 Molite se za nas,^f jer smo uvjereni da imamo čistu* savjest, budući da u sve-
mu želimo pošteno postupati.^g

19 Usrdno vas molim da to činite, kako bih vam se što prije vratilo.^h

20 A Bog mira,ⁱ koji je izveo iz mrtvih velikoga pastira^k ovaca,^l našega Gospodina

He 13:18* Ili: “poštenu”.

13. poglavlje

- a Flp 4:18
- b 1So 5:12
- He 13:24
- c 1Ko 16:16
- Ef 5:21
- 1Pe 5:5
- d Dj 20:28
- e Iza 35:10
- f Kol 1:9
- g 2Ko 1:12
- 1So 2:10
- Ti1 2:10
- h Flm 22
- i Ri 15:33
- J Dj 2:24
- k 1Pe 2:25
- 1Pe 5:4
- l Ps 79:13
- Iv 10:7

Desni stupac

- a Iza 55:3
- Eze 37:26
- Za 9:11
- b Flp 2:13
- 2So 2:17
- c Ri 16:27
- d 1Pe 5:12
- e 1So 3:2
- f Iza 1:26
- He 13:17
- 1Pe 5:3
- g Dj 27:1
- h 2Ti 4:22

Isusa, koji je imao krv vječno-
ga saveza,^a **21** neka vas opre-
mi svakim dobrom da vršite
njegovu volju i neka po Isusu
Kristu čini u nama ono što mu
je ugodno.^b Njemu neka je sla-
va u svu vječnost!^c Amen.*

22 A molim vas, braćo, da
prihvatite ovu riječ ohrabren-
ja, jer sam vam napisao kra-
tko pismo.^d **23** Znajte da je
oslobođen naš brat Timotej!^e
Ako uskoro dođe, s njim ću vas
posjetiti.

24 Pozdravite sve koji vas
predvode^f i sve svete! Po-
zdravljaju vas oni iz Italije.^g

25 Neka nezaslužena dobro-
ta^h bude sa svima vama!

He 13:21* Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

POSLANICA

JAKOVLJEVA

1 Jakov,^a rob^b Božji i rob Go-
spodina Isusa Krista, poz-
dravlja dvanaest plemena^c
koja su rasijana^d po svijetu.

2 Smatrajte da se uistinu
imate čemu radovati, braćo
moja, kad se nadete u raznim
kušnjama,^e **3** znajući da ku-
šanje vaše vjere* izgrađuje u
vama ustrajnost.^f **4** A ustraj-
nost neka dovrši svoje djelo,
da budete savršeni^g i potpuni,
bez ikakva nedostatka.^h

5 I ako kome od vas nedo-
staje mudrosti,ⁱ neka traži od
Boga,^j jer on svima daje veli-

Jk 1:3* Ili: “da vjera koja je prokušana
(dokazana)”.

1. poglavlje

- a Mt 13:55
- Dj 12:17
- Ga 1:19
- b Ri 12:11
- Kol 3:24
- 1So 1:9
- c Jr 31:31
- Dj 26:7
- d Dj 2:5
- Dj 8:1
- 1Pe 1:1
- e Mt 5:12
- Dj 5:41
- 1Pe 4:14
- f Ri 5:3
- 1Pe 1:7
- g Mt 5:48
- h 1Ko 14:20
- Ef 4:13
- i Izr 2:3
- j 1Kr 3:9
- Mk 11:24
- 1Iv 3:22

Desni stupac

- a Mt 7:11
- b Izr 2:6
- Iv 15:7
- 1Iv 5:14
- c Mt 7:7

kodušno i bez prekoravanja,^a i
dat će mu je.^b **6** Ali neka tra-
ži^c s vjerom, ne sumnjajući ni-
malo,^d jer je onaj tko sumnja
kao morski val nošen vjetrom^e
i tjeran tamo-amo. **7** Neka
takav ne misli da će išta
primiti od Jehove.^f **8** Takav
je čovjek neodlučan,^g neposto-
jan^h na svim putevima svojim.

9 Neka se siromašan brat
raduje što je uzvišen,ⁱ **10** a
bogati^j što je ponižen, jer
prolazi kao cvijet poljski.^k
11 Jer sunce izađe i upeče
i osuši biljke te njihov cvijet

d Mt 21:22; He 11:6; e Ef 4:14; f Iza 58:3; Jk 4:3; g Jk 4:8; h 2Pe 3:16; i Iza 64:5; Jk 2:5; j 1Ti 6:17; k Iza 37:27; Iza 40:6; 1Pe 1:24.

otpadne i ljepota njihova nestane. Tako će i bogataš uvenuti na putevima svojim.^a

12 Sretan je čovjek koji ustraje u kušnji,^b jer kad bude prokušán, primit će nagradu^{*c} — život koji je Jehova obećao onima koji ga ljube.^d **13** Neka nitko, kad se nade u kušnji,^e ne govori: "Bog me iskušava." Jer Boga se ne može zlom iskušavati, a ni on nikoga zlom ne iskušava. **14** Nego svakoga iskušava njegova želja, tako što ga privlači i mami.^f **15** Zatim želja, kad začne, rađa grijeh,^g a grijeh, kad je učinjen, donosi smrt.^h

16 Ne zavaravajte se,ⁱ braćo moja ljubljena! **17** Svaki dobar dar^j i svaki savršen poklon odozgo je,^k jer silazi od Oca nebeskih svjetlila,^l a on se ne mijenja, nije poput nestalne sjene.^{*m} **18** Po svojoj voljiⁿ rodio nas je riječju istine,^o da i mi budemo prvine^p među stvorenjima njegovim.

19 Znajte ovo, braćo moja ljubljena! Svaki čovjek treba biti brz slušati, a spor govoriti i spor srditi se,^s **20** jer srdžba čovjekova ne donosi pravедnost kakvu Bog zahtijeva.^t **21** Zato odbacite svu prljavštinu i zloću,^u tu neželjenu osobinu, i s blagošću prihvatite da se u vas usađuje riječ Božja^v koja može spasiti duše vaše.^z

22 Ali nemojte samo slušati riječ nego je i izvršujte,^a da ne biste sami sebe zavaravali.^b **23** Jer ako tko sluša riječ, a ne

Jk 1:12* Doslovno: "krunu; vijenac". **17*** Ili: "kod njega nema promjene kretanja sjene".

1. poglavlje

- a Iza 40:7
Mt 19:24
- b Mt 5:10
Jk 1:2
- c 2Ti 4:8
1Pe 5:4
Ot 2:10
- d Jk 2:5
- e He 2:18
- f He 4:15
1Mo 3:6
5Mo 32:5
Iza 44:20
1Iv 2:16
- g Ps 7:14
- h Eze 18:4
Ri 5:21
Ri 7:11
- i Ga 6:7
- j Ps 115:16
Ri 6:23
1Ko 14:1
- k Mt 7:11
Iv 3:27
- l Ps 136:7
Iza 45:7
Iza 60:20
Ef 5:8
1Iv 1:5
- m 1Mo 3:6
- n Iv 1:13
Ri 8:28
2So 2:13
- o He 4:12
1Pe 1:23
- p 2Mo 34:22
3Mo 23:17
Ot 14:4
- r Izr 10:19
Izv 17:27
- s Pr 7:9
Mt 5:22
- t Jk 3:18
- u Kol 3:8
1Pe 2:1
- v Mt 13:23
- z He 2:3
1Pe 1:9
- a 3Mo 18:5
5Mo 7:11
1Sa 15:22
Mt 7:21
Ri 10:5
1Iv 3:7
- b 2Ti 3:13
Tit 3:3

Desni stupac

- a Lk 6:46
Jk 2:14
- b Ps 19:7
Ri 8:2
- c 5Mo 30:14
Mt 7:24
Iv 13:17
- d Lk 11:28
- e Lk 18:12
- f Ps 39:1
Izv 12:18
Izv 15:2
Izv 3:10
Ot 3:17
- g Ot 3:17
- h Lk 18:14
Ot 3:16
- i Iza 1:16
- j 1Ti 1:5
- k 5Mo 14:29
5Mo 27:19
Job 29:12
Ps 68:5
- l Job 29:13
Iza 1:17
1Ti 5:3
- m Iza 58:7

izvršuje ju,^a on je kao čovjek koji promatra svoje lice u ogledalu, **24** ali kad se promotri, ode i odmah zaboravi kakav je. **25** A tko se zadubi u savršeni zakon^b slobode i prione uz njega te ne bude zaboravan slušatelj, nego izvršitelj riječi,^c bit će sretan^d što je vrši.

26 Ako tko misli da na ispravan način štuje Boga,^{*e} a ne zauzdava svoj jezik,^f nego obmanjuje svoje srce,^g njegovu je štovanje isprazno.^h **27** Štovanje^{*} koje je čistoⁱ i nekalkano^j pred našim Bogom i Ocem jest ovo: brinuti se za siročad^k i udovice^l u njihovoj nevolji^m i čuvati se prljavštineⁿ ovoga svijeta.^o

2 Braćo moja, je li moguće da vjerujete u našega Gospodina Isusa Krista, slavu našu,^p a istovremeno pristrano postupate?^r **2** Jer ako na vaš sastanak^s dođe čovjek sa zlatnim prstenjem i u raskošnoj odjeći, a dođe i siromah u prljavoj odjeći,^t **3** pa vi blagonaklono pogledate^u onoga koji nosi raskošnu odjeću i kažete: "Sjedni ovdje na dobro mjesto", a siromahu kažete: "Ti ostani stajati" ili "Sjedni ondje na pod", **4** ne pravite li onda razlike među sobom^v i niste li postali suci^z koji zao sud donose?^a

5 Poslušajte, braćo moja ljubljena! Nije li Bog izabrao one koji su u svijetu siromašni^b da budu bogati^c u vjeri i

n 1Ko 5:7; Ot 18:4; o Jk 4:4; **2. poglavlje** p 1Ko 2:8; r Izr 24:23; Mt 22:16; 1Ti 5:21; Jk 3:17; s He 10:25; t 1Ko 1:26; u 3Mo 19:15; v Ga 3:28; z Lk 6:37; a 5Mo 1:17; b Ga 2:10; c Ot 2:9.

Jk 1:26* Ili: "da je pravi vjernik; da je religiozan". **27*** Ili: "Religija (vjera)".

nasljednici kraljevstva što ga je obećao onima koji ga ljube?^a **6** A vi ste ponizili siromaha! Nisu li upravo bogati oni koji vas tlačē?^b Ne vuku li vas baš oni pred sudove?^c **7** Ne hule^d li baš oni na časno ime koje nosite?^e **8** Ako dakle izvršavate kraljevski zakon^f prema riječima iz Pisma: "Ljubi bližnjega svojeg kao samoga sebe",^g dobro činite. **9** Ali ako ste pristrani,^h činite grijeh, i zakonⁱ vas osuđuje kao prijestupnike.

10 Jer tko drži sav Zakon, a samo jednu odredbu prekrši, kriv je kao da je sve prekršio.^j **11** Jer onaj koji je rekao: "Ne učini preljub!"^k rekao je i: "Ne ubij!"^l Ako dakle ne učiniš preljub, a ubiješ, kriv si za prestupanje zakona. **12** Govorite i postupajte kao oni koji očekuju da će biti suđeni po zakonu slobode.^m **13** Jer onoga tko prema drugima nije milosrdan čeka nemilosrdan sud.ⁿ Milosrde slavi pobjedu nad sudom.

14 Od kakve je koristi, braćo moja, ako tko kaže da ima vjeru,^o a nema djela?^p Može li ga takva vjera spasiti?^r **15** Ako brat ili sestra nemaju što obući i nedostaje im hrane svakidašnje,^s **16** pa im tko god od vas kaže: "Idite u miru, grijete se i nasitite se", a ne date im ono što treba njihovom tijelu, od kakve je to koristi?^t **17** Tako je i s vjerom — ako nema djela,^u sama je po sebi mrtva.

18 No netko bi mogao reći: "Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja ću tebi svoju vjeru pokazati djelima svojim."^v

2. poglavlje

- a Lk 22:29
- b Dj 13:50
- c Dj 18:12
- d Iza 52:5
Lk 12:10
- e Iv 17:6
- f Mt 22:39
Ri 13:10
- g 3Mo 19:18
- h Jk 2:1
- i 3Mo 19:15
Ga 3:19
- j 3Mo 4:2
3Mo 27:26
Ga 3:10
- k 2Mo 20:14
- l 5Mo 5:17
- m Jk 1:25
- n Izr 21:13
Iza 3:11
Mt 5:7
Mt 6:15
Lk 6:36
- o He 11:1
- p 1So 1:3
Tit 3:8
Jk 1:25
- r 1Ko 13:2
- s Job 31:19
Iza 58:7
Mt 25:36
Lk 3:11
- t 5Mo 15:7
Iv 3:17
- u Mt 7:21
Ri 12:13
1Ti 5:4
He 10:24
Jk 1:27
- v Ga 5:6
Jk 3:13

Desni stupac

- a 5Mo 6:4
- b Mt 8:29
Lk 4:34
He 10:27
He 10:31
- c Ri 8:9
- d 1Mo 22:9
1Mo 22:12
- e He 11:17
- f 1Mo 15:6
Ri 4:3
Ga 3:6
- g 2Lj 20:7
Iza 41:8
- h Iv 8:39
- i Ri 4:5
- j Ri 4:13
- k Jš 2:1
- l Jš 6:17
He 11:31
- m Ps 146:4
Pr 12:7
- n Ri 10:10
Jk 2:17

3. poglavlje

- o 1Ko 12:29
Ef 4:11
- p Iza 3:14
Lk 12:48
- r 1Kr 8:46
Izr 20:9
- s Mt 12:37
Iv 1:8
- t Iv 8:46
- u Izr 26:3
v Ps 32:9
- z Dj 27:40

19 Ti vjeruješ da je jedan Bog, zar ne?^a Dobro činiš. Ali i demoni vjeruju — i drhte.^b **20** No kada ćeš shvatiti, nerazumni čovječe, da je vjera bez djela beskorisna? **21** Zar nije Abraham, otac naš,^c zbog djela svojih bio proglašen pravednim kad je na žrtvenik prinio Izaka, sina svojega?^d **22** Vidiš da se njegova vjera udružila s djelima njegovim i djelima mu se vjera usavršila^e **23** te su se ispunile riječi iz Pisma: "Abraham je povjerovao Jehovi, a on ga je zbog toga smatrao pravednim",^f i bio je nazvan "Jehovinin prijateljem".^g

24 Vidite da će čovjek zbog djela^h biti proglašen pravednim,ⁱ a ne samo zbog vjere.^j **25** Nije li i bludnica Rahaba^k isto tako zbog djela bila proglašena pravednom kad je gostoljubivo primila uhode i poslala ih drugim putem?^l **26** Dakle, kao što je tijelo bez duha* mrtvo,^m tako je i vjera bez djela mrtva.ⁿ

3 Neka među vama ne bude mnogo učitelja,^o braćo moja, jer znate da ćemo biti strože suđeni.^p **2** Jer svi često griješimo.^r Ako tko ne griješi u riječima,^s taj je čovjek savršen,^t sposoban zauzdati i cijelo tijelo. **3** Ako stavimo uzde^u u usta konjima da nam budu pokorni,^v upravljamo i cijelim tijelom njihovim. **4** Pogledajte i lađe! Iako su tako velike i tjeraju ih silni vjetrovi, malo ih kormilo^z usmjera kamo kormilar hoće.

Jk 2:26* Ili: "životne sile" (grčki: *pneúma*).

5 Isto tako, jezik je mali ud, a hvali se velikim stvarima.^a Gle, mala je vatra potrebna da veliku šumu zapali! **6** Jezik je vatra.^b Jezik je svijet zla među našim udovima, jer kalja cijelo tijelo^c te uništava čovjeku cijeli život* i spaljuje poput gehene.[#] **7** Jer svaka vrsta divljih životinja i ptica i gmižućih stvorenja i morskih stvorenja može se ukrotiti i ljudski ih je rod ukrotio.^d **8** Ali jezik nitko od ljudi ne može ukrotiti. On je zlo neobuzdano, puno otrova smrtonosnog.^e **9** Njime blagoslivljamo Jehovu,^f Oca,^g ali njime i proklinjemo^h ljude koji su stvoreni "sličnima Bogu".ⁱ **10** Iz istih usta izlazi blagoslov i prokletstvo.

Ne smije to, braćo moja, tako biti!^j **11** Zar iz istog izvora^k izvire i slatka i gorka voda? **12** Braćo moja, može li smokva roditi masline ili loza smokve?^l Tako ni od slane vode ne može nastati slatka voda.

13 Tko je mudar i razborit* među vama? Neka uzornim životom pokaže svoja djela^m s blagošću koja je svojstvena mudrosti. **14** Ali ako u srcu imate gorku ljubomoruⁿ i svadljivost,^o nemojte se hvalisati^p i ne lažite protiv istine!^r **15** To nije mudrost koja dolazi odozgo,^s nego je zemaljska,^t tjelesna, demon-ska.^u **16** Jer gdje je ljubomora^v i svadljivost, ondje je nered i svako zlo.^z

Jk 3:6* Ili: "te pali kogač života".
6* Vidi dodatak 4. **13*** Vidi bilješku za Mk 12:33.

3. poglavlje

a Ps 12:4
b Izr 16:27
Mt 12:36
c Ps 39:1
Mt 15:11
Mt 15:18
Mk 7:23
d 1Mo 9:2
e Ps 140:3
Izr 12:18
Izr 13:3
Izr 18:7
Ri 3:13
f Ps 34:1
Ps 103:1
g Ml 2:10
h 2Sa 16:7
i 1Mo 1:26
1Mo 5:1
j Ef 4:29
k Ot 21:6
l Mt 7:16
m Mt 7:24
Ga 6:4
Jk 2:18
n Ri 13:13
1Ko 3:3
o Ef 4:31
p 1Ko 13:4
r 1Iv 2:21
s 1Ko 2:7
t Ri 1:28
1Ko 2:14
Flp 3:19
u 1Ti 4:1
v Izr 14:30
z Ga 5:20

Desni stupac

a 1Ko 2:6
b Ri 12:9
1Ti 5:2
c 2Ko 13:11
1So 5:13
1Pe 3:11
2Pe 3:14
d 1Ti 3:3
Tit 3:2
e Ga 5:22
f Jk 2:9
g 1Pe 1:22
h Flp 1:11
i Izr 11:18
Iza 32:17
j He 12:11
k Mt 5:9
1Pe 3:11

4. poglavlje

1 Jk 3:14
m Ri 7:23
Ga 5:17
1Pe 2:11
n 1Iv 3:15
o Kol 3:5
p Mt 5:22
Jk 3:16
r Iza 1:15
Za 7:13
s Mi 3:4
1Iv 3:22
t Eze 16:15
u 2Lje 19:2
Iv 15:19
Iv 17:14
1Iv 5:19
v Lk 6:26
Ga 1:10
z Iv 18:36
Ri 8:7
1Iv 2:15
a 1Mo 8:21

17 Ali mudrost^a odozgo pri- je svega je čista,^b zatim mi- rotvorna,^c razumna,^{*d} sprem- na poslušati, puna milosrđa i dobrih plodova,^e nepristra- na,^f nelicemjerna.^g **18** A plod^h pravednostiⁱ sije se u miru^j i ubrat će ga oni koji tvore mir.^k

4 Odakle ratovi i odakle bor- be među vama? Zar ne od vaših sebičnih želja^l koje se su- kobljavaju u udovima vašim?^m **2** Želite, a nemate. Ubijateⁿ i žudite,^o a ne možete dobiti. Bo- rite se^p i ratujete. Nemate jer ne tražite od Boga. **3** Tra- žite, a ne primajte, jer tražite sa zlom namjerom,^r da to po- trošite na svoje sebične želje.^s

4 Preljubnici,^t ne znate li da je prijateljstvo sa svije- tom neprijateljstvo s Bogom?^u Tko god, dakle, želi biti pri- jatelj^v svijetu postaje neprija- telj Bogu.^z **5** Mislite li da Pis- mo uzalud kaže: "Duh zavisti koji nosimo u sebi stalno za ne- čim žudi"?^a **6** No nezasluzna dobrota koju Bog ukazuje veća je od naše zavisti.^b Zato Pismo kaže: "Bog se suprot- stavlja oholima,^c a nezasluzenu dobrotu ukazuje poniznima."^d

7 Podložite se,^e dakle, Bo- gu, a suprotstavite se Đavlu,^f i pobjeći će od vas!^g **8** Približi- te se Bogu, i on će se približiti vama!^h Očistite ruke, grešnici,ⁱ i pročistite srca,^j neodlučni!^k **9** Jadikujte i tugujte i plačite!^l Smijeh vaš neka se pretvori u tugu i radost vašu u žalost!^m

b Iv 1:16; c Ps 138:6; Iza 2:11; d Izr 3:34; 1Pe 5:5; e Ri 10:3; He 12:9; 1Pe 2:17; f Ef 4:27; Ef 6:11; g Mt 4:10; Mt 4:11; Lk 4:13; h Iza 44:22; Iza 55:6; i Iza 1:16; j 1Iv 3:3; k Jk 1:8; l JI 2:12; m Lk 6:25; Ot 3:17.

Jk 3:17* Ili: "spremna popustiti".

10 Ponizite se pred Jehovom,^a i on će vas uzvisiti!^b

11 Ne govorite više jedni protiv drugih, braćo!^c Tko govori protiv brata ili osuđuje^d brata, govori protiv zakona i osuđuje zakon. A ako osuđuješ zakon, nisi vršitelj zakona, nego sudac.^e **12** No jedan je zakonodavac i sudac^f — onaj koji može spasiti i pogubiti.^g A tko si ti da osuđuješ bližnjega svojeg?^h

13 Slušajte sad, vi koji kažete: "Danas ili sutra otputovat ćemo u taj i taj grad i provešti ondje godinu dana, trgovati i zaraditi",ⁱ **14** a ne znate kakav će vaš život biti sutra.^j Jer ste izmaglica koja se nakratko javlja i zatim nestaje.^k

15 Trebali biste reći: "Ako bude Jehovina volja,^l živjet ćemo i učiniti ovo ili ono."^m **16** A sada se razmećete oholim riječima.ⁿ Svako je takvo rizmetanje zlo. **17** Dakle, ako tko zna činiti što je ispravno, a ne čini,^o to mu je grijeh.^p

5 Slušajte sad, bogataši,^r plaćite i ridajte zbog nevolja koje dolaze na vas!^s **2** Bogatstvo je vaše istrunulo i haljine su vam izjeli moljci.^t **3** Vaše je zlato i srebro zahrđalo i hrđa će njihova biti svjedočanstvo protiv vas i izjest će tijela vaša. Poput vatre^u je ono što ste nakupili^v u posljednje dane.^z **4** Evo, viče plaća koju ste uskratili radnicima koji su poželi polja vaša.^a Vapaji^b žetelaca doprli su do ušiju^c Jehove nad vojskama. **5** Raskošno živite na zemlji i predali ste se zadovoljstvima.^d Tovite srca svoja za dan klanja.^e **6** Osu-

4. poglavlje

- a 2Lje 7:14
2Lje 33:15
Ps 34:15
Za 4:10
1Pe 3:12
b Izr 29:23
Mt 23:12
c 3Mo 19:16
Izr 17:9
d Lk 6:37
e Mt 7:1
f Iza 33:22
g Mt 10:28
Jd 15
h Ri 14:4
i Izr 27:1
Lk 12:18
j Job 14:1
Ps 39:6
Pr 6:12
k Ps 102:3
1Pe 1:24
l Ps 40:8
Ps 143:10
Iv 4:34
Dj 18:21
m Ps 34:2
He 6:3
n Ps 52:7
Iza 47:10
o Lk 12:47
p Iv 9:41
Iv 15:22

5. poglavlje

- r Izr 11:28
s Lk 6:24
Lk 18:25
t Job 13:28
Mt 6:19
Lk 12:33
u Iza 30:27
v Ri 2:5
z Eze 7:19
a 3Mo 19:13
3Mo 24:15
Jr 22:13
Ml 3:5
b Ps 9:12
Lk 18:7
c Iza 5:9
d Iza 22:13
Am 6:4
Lk 16:25
1Ti 5:6
e Jr 12:3

Desni stupac

- a Izr 3:34
b Mt 24:3
c 5Mo 11:14
Jr 5:24
Jl 2:23
Za 10:1
d He 6:12
e 1So 3:13
f 1Ko 4:5
g Ot 3:20
h 1Ko 10:11
i Mt 5:12
j He 6:12
k He 11:39
l 2Lje 36:16
m Ps 84:12
Jk 1:4
n Job 1:21
o Job 42:10
p Ps 103:8
Lk 6:36
r 3Mo 19:12
Mt 5:34

dili ste i ubili pravednika. Zar vam se on ne suprotstavlja?^a

7 Stoga, braćo, budite strpljivi do vremena Gospodineve prisutnosti.^b Gle, ratar strpljivo čeka dragocjeni plod zemlje, dok ne dobije kišu ranu i kasnu.^c **8** I vi budite strpljivi^d i neka vam srca očvrnu, jer se približilo vrijeme Gospodinove prisutnosti.^e

9 Ne budite ogorčeni jedni na druge, braćo, da ne budete osuđeni.^f Evo, Sudac stoji pred vratima.^g **10** Braćo, kao uzor^h u podnošenju zlaⁱ i u strpljivosti^j neka vam poslušne proroci,^k koji su govorili u ime Jehovino.^l **11** Gle, sretnima nazivamo one koji su ustrajali.^m Čuli ste za Jobovuⁿ ustrajnost i vidjeli do kakvog je ishoda Jehova doveo njegove kušnje^o — vidjeli ste da je Jehova pun samilosti i milosrdan.^p

12 A prije svega, braćo moja, nemojte se više zaklinjati ni nebom ni zemljom ni ičim drugim.^r Nego kad kažete: 'Da', neka to znači 'da', a kad kažete: 'Ne', neka to znači 'ne', da ne budete osuđeni!^s

13 Pati li tko među vama? Neka se moli.^t Je li tko veseo? Neka pjeva psalme.^u **14** Boluje li tko među vama?^v Neka pozove starješine^z skupštinske,^{*} pa neka se oni mole za njega, mažući ga uljem^a u ime Jehovino. **15** I molitva upućena s vjerom ozdravit će

s Mt 5:37; 2Ko 1:17; 1Ti 1:10; t Ps 50:15; u Kol 3:16; v Mk 6:13; z Dj 20:28; Dj 20:35; 1Pe 5:2; a Ps 141:5; Iza 61:3; Lk 10:34.

Jk 5:7* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7. **13*** Ili: "hvalospjeve Bogu". **14*** Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18.

bolesnoga,^a i Jehova će ga podignuti.^b I ako je učinio grijeh, bit će mu oprosteno.^c

16 Stoga priznajte^d svoje grijeha jedni drugima i molite se jedni za druge, da ozdravite.^e Usrdna molitva pravednikova ima veliku snagu i mnogo dobra može učiniti.^f **17** Ilija je bio običan čovjek kao i mi,^g ali kad se usrdno pomolio da

Jk 5:17* Ili: "bio čovjek koji je imao iste osjećaje kao i mi".

5. poglavlje

- a Flp 1:19
- b Ho 6:1
Ho 13:14
- c Iza 33:24
Mt 9:2
- d 2Sa 12:13
Ps 32:5
Izr 28:13
1Iv 1:9
- e 5Mo 9:18
Iv 9:31
- f 1Sa 12:18
1Kr 13:6
Dj 14:15

Desni stupac

- a 1Kr 17:1
- b 1Kr 18:42
1Kr 18:45
- c Mt 18:15
- d Ga 6:1

ne pada kiša,^a kiša nije padala na zemlju tri godine i šest mjeseci. **18** Zatim se opet pomolio, te je nebo dalo kišu i zemlja je donijela plod svoj.^b

19 Braćo moja, ako tko među vama odluta od istine, pa ga netko vrati,^c **20** znajte da će onaj tko je vratio grešnika s krivoga puta njegov^d spasiti dušu njegovu od smrti^e i pokriti mnoštvo grijeha.^f

e Ps 56:13; Ps 116:8; f 1Ti 4:16.

PRVA POSLANICA PETROVA

1 Petar, apostol^a Isusa Krista, vama koji ste u ovom svijetu privremeni stanovnici,^b rasijani^c po Pontu, Galaciji, Kapadociji,^d Aziji* i Bitiniji, izabrani^e **2** po onome što je Bog, Otac, unaprijed znao,^f posvećeni duhom,^g da budete poslušni i poštropljeni^h krvlju Isusa Krista:ⁱ

Neka vam se umnoži nezaslužena dobrota i mir!^j

3 Neka je blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista,^k jer nas je po velikom milosrđu svojemu nanovo rodio^l za živu nadu^m putem uskrsnućaⁿ Isusa Krista od mrtvih, **4** za nasljedstvo koje je neraspadljivo i neokaljeno i koje ne vene.^o Ono je sačuvano na nebesima za vas,^p **5** koje Božja snaga vjerom^r čuva za spasenje^s koje je spremno objaviti

1Pe 1:1* Vidi bilješku za Dj 2:9.

1. poglavlje

- a Mt 10:2
- b Iv 15:19
- c He 11:13
- d Jk 1:1
- e Dj 2:9
- f Ri 1:7
- g Ri 8:29
- h 2So 2:13
- i 3Mo 6:27
He 12:24
- j 3Mo 17:11
1Pe 1:19
- k 2Pe 1:2
- l 2Ko 1:3
- m 1Ko 15:44
1Pe 1:23
- n Ot 20:6
- o 1Ko 15:53
2Ti 1:10
1Pe 5:4
- p Iv 14:2
Ef 1:14
Kol 1:5
2Ti 4:8
- r 1Ko 2:5
- s He 9:28

Desni stupac

- a 1Pe 1:7
- b Mt 24:30
- c 2Ko 4:17
2Ti 3:12
- d 5Mo 8:16
Jk 1:3
- e Izr 17:3
- f 2So 1:7
- g Iv 20:29
- h Ri 6:22
- i Mt 13:17
- j Da 2:44
Hg 2:7
Za 6:12

se^a u posljednjem vremenu.^b **6** Tome se veoma radujete, premda se sada možda morate nakratko žalostiti zbog raznih kušnji,^c **7** da bi vam prokušnost vaše vjere,^d koja je mnogo vrednija od zlata koje propada, iako se kuša vatrom,^e donijela hvalu i slavu i čast kad se pojavi^f Isus Krist. **8** Iako ga nikada niste vidjeli, vi ga ljubite.^g Iako ga sada ne gledate, ipak vjerujete u njega i klićete od neizrecive i silne radosti, **9** jer ste sigurni da ćete zbog svoje vjere biti nagrađeni spasenjem svojih duša.^h

10 To su spasenje pomno ispitivali i istraživaliⁱ proroci koji su prorokovali^j o nezasluženoj dobroti namijenjenoj vama.^k **11** Istraživali su na koje je ili na kakvo vrijeme^l duh^m u njima ukazivao

k Ps 84:11; l Da 12:4; m 2Sa 23:2.

s obzirom na Krista^a kad je svjedočio o patnjama koje su očekivale Krista^b i o svemu slavnom^c što dolazi poslije njih. **12** Bilo im je otkriveno da nisu služili sebi,^d nego vama, iznoseći ono što vam je sada javljeno^e preko onih koji su vam objavili dobru vijest svetim duhom^f poslanim s neba. U to i anđeli žele zaviriti.^g

13 Zato pripremite um za naporan rad,^h u svemu budite trezveni!ⁱ Uzđajte se u^j nezaluzenu dobrotu^k koja će vam biti ukazana kad se pojavi^k Isus Krist! **14** Kao poslušna djeca, nemojte dozvoliti da vas i dalje oblikuju^l želje kakve ste imali dok ste bili u neznanju, **15** nego, kao što je svet onaj koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu što činite,^m **16** jer je pisano: "Budite sveti, jer sam ja svet!"ⁿ

17 I ako prizivate Oca koji nepristrano sudi^o svakome po djelu njegovu, bogobožno živite^p dok boravite u tuđini!^q **18** Jer znate da niste nečim raspadljivim,^s srebrom ili zlatom, izbavljeni^t od svog ispraznog načina života koji ste naslijedili od svojih pratoca, **19** nego dragocjenom krvlju^u Kristovom,^v koja je poput krvi janjeta neokaljanog i bez mane.^z **20** Istina, on je bio određen prije postanka svijeta,^a ali se pojavio na kraju vremenâ radi vas^b **21** koji po njemu vjerujete u Boga,^c

1Pe 1:13* Doslovno: "opašite bokove svojega uma". Ili: "podvijte skute svoga uma". **13*** Ili: "Položite svoju nadu na".

1. poglavlje

- a Da 9:25
- b Iza 53:5
- He 11:26
- Ot 19:10
- c Iza 55:17
- Iza 66:11
- d He 11:39
- e Da 9:24
- Dj 2:14
- f Iv 15:26
- Dj 2:4
- g Ef 3:10
- h Lk 12:35
- i Ef 5:17
- 1Pe 4:7
- j Dj 15:11
- k 1Ko 1:7
- l Ri 12:2
- m 5Mo 28:9
- Iza 62:12
- Ri 12:1
- He 12:14
- n 3Mo 11:44
- 3Mo 19:2
- 3Mo 20:26
- 3Mo 23:14
- o 5Mo 10:17
- p 2Ko 7:1
- r He 11:13
- s Iza 52:3
- t 1Ko 6:20
- u Iza 53:12
- He 9:14
- v 1Ko 5:7
- z 2Mo 12:5
- 3Mo 22:20
- Iv 1:29
- a Iv 17:5
- Ef 1:4
- b Kol 1:26
- Tit 1:3
- c Iv 14:6

Desni stupac

- a Dj 2:24
- b He 2:9
- c Ri 15:13
- d Dj 15:9
- e Ri 12:9
- 1Iv 3:1
- 1Iv 3:17
- f 1Ti 1:5
- g Iv 3:3
- 2Ko 5:17
- 1Pe 1:3
- 1Iv 3:9
- h 1Ko 15:50
- i 1Ko 15:42
- j Iv 3:6
- He 4:12
- He 4:12
- 1Iv 3:18
- 1Da 6:26
- m Ps 90:5
- Ps 103:15
- Iza 40:6
- n Iza 40:7
- Iza 51:12
- o Iza 40:8
- p 2Pe 1:19
- r Tit 1:3

2. poglavlje

- s Iza 1:16
- Ga 5:16
- Jk 1:21
- t Ga 5:21
- Ef 4:22
- u Mk 10:15
- v He 5:12
- z 2Ti 3:15
- a Ps 34:8

onoga koji ga je podignuo iz mrtvih^a i dao mu slavu,^b da biste svoju vjeru i nadu polagali u Boga.^c

22 Sada kad ste poslušnošću istini očistili^d duše svoje da biste mogli pokazivati nelicemjernu bratsku ljubav,^e ljubite jedni druge žarko i od srca!^f **23** Jer niste nanovo rođeni^g iz raspadljivog,^h nego iz neraspadljivogⁱ sjemena,^j riječju^k živog i vječnog^l Boga. **24** Jer "svi su ljudi kao trava i sva je slava njihova kao cvijet trave."^m Trava vene i cvijet otpada,ⁿ **25** ali riječ Jehovina ostaje zauvijek.^o A "riječ"^p je ono što vam je objavljeno^r kao dobra vijest.

2 Stoga odbacite svaku zloću^s i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i svako klevetanje,^t **2** i kao novorođena djeca,^u razvijajte želju za čistim mlijekom^v riječi Božje, da biste hraneći se njime uzrasli do spasenja,^z **3** ako ste doista okusili koliko je Gospodin dobar.^a

4 Dolazeći k njemu kao k živom kamenu,^b koji je, istina, od ljudi odbačen,^c ali je od Boga izabran, dragocjen u njegovim očima,^d **5** i vi se kao živo kamenje ugrađujete u duhovni hram^e da budete sveto svećenstvo, kako biste prinosili duhovne žrtve^f ugodne Bogu preko Isusa Krista.^g **6** Jer u Pismu stoji: "Gle, postavljam na Sionu kamen izabrani, temeljac ugaoni, dragocjeni. Nitko tko vjeruje u njega nikada se neće razočarati."^h

b 1Ko 10:4; c Ps 118:22; Iza 53:3; Mt 21:42; Iv 19:15; Dj 4:11; d Iza 42:1; e Ef 2:21; f Iza 56:7; He 13:15; g Ri 12:1; h Iza 28:16.

7 Vama je, dakle, dragocjen, jer vjerujete, ali onima koji ne vjeruju "onaj kamen koji su graditelji odbacili^a postao je kamen ugaoni"^b 8 i "kamen spoticanja i stijena posrta-nja".^c Oni se spotiču jer su neposlušni riječi Božjoj. Za to su i bili određeni.^d 9 Ali vi ste "izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti narod,^e narod koji je vlasništvo Božje,^f da biste objavljivali vrline"^g onoga koji vas je pozvao iz tame u svoje divno svjetlo.^h 10 Jer nekada niste bili narod, a sada ste narod Božji.ⁱ Prije vam nije bila iskazana milost, a sada vam je iskazana milost.^j

11 Ljubljeni, potičem vas kao one koji su u ovom svijetu stranci i privremeni stanovnici^k da se uzdržavate od želja tijela,^l jer one ratuju protiv duše.^m 12 Uzorno živite među ljudima iz svijeta!ⁿ Iako vas optužuju da zlo činite, kad vide vaša dobra djela,^o slaviti će Boga u dan kad bude došao ispitati kakva su djela što se čine.^p

13 Radi Gospodina podložite se svakoj ljudskoj vlasti:^s bilo kralju^t kao višemu 14 bilo upraviteljima kao onima koje on šalje da kazne zločince, a pohvale one koji čine dobro.^u 15 Jer to je Božja volja, da čineći dobro ušutkate nerazumne ljude koji govore ono u što nisu upućeni.^v 16 Živite kao slobodni ljudi,^z ali ne kao oni kojima je sloboda pokrivalo za zloću,^a nego kao Božji robovi!^b 17 Svako-ga poštuju,^c svu braću ljubite,^d Boga se bojte,^e kralja poštuju!^f

2. poglavlje

- a Ps 69:8
- Iza 53:3
- Lk 20:17
- Dj 4:11
- b Ps 118:22
- Mt 21:42
- c Iza 8:14
- 1Ko 10:4
- d Ri 9:22
- e 2Mo 19:6
- Iza 66:8
- Ot 5:10
- Ot 20:6
- f 2Mo 19:5
- 5Mo 7:6
- 5Mo 10:15
- Am 3:2
- Ml 3:17
- g Iza 43:21
- Iza 61:6
- h Iza 51:4
- Iza 60:2
- Ef 5:8
- Kol 1:13
- i Ho 1:10
- Dj 15:14
- Ri 9:25
- j Iza 65:1
- Ho 2:23
- k 3Mo 25:23
- Ps 39:12
- l Ri 8:5
- Ga 5:24
- Jk 4:1
- m Ga 5:17
- n Ri 12:17
- 2Ko 8:21
- 1Ti 3:7
- o Mt 5:16
- Jk 3:13
- p Mt 25:32
- Lk 19:44
- Dj 17:31
- r Ri 13:1
- Tit 3:1
- s Ef 6:5
- t 1Pe 2:17
- u Ri 13:3
- v Tit 2:8
- z Ga 5:1
- a Ga 5:13
- b 1Ko 7:22
- c 3Mo 19:32
- Ri 12:10
- Ri 13:7
- Ga 3:28
- d 1Iv 2:10
- 1Iv 4:21
- e Ne 5:15
- Ps 111:10
- Izr 8:13
- 2Ko 7:1
- f Izr 24:21

Desni stupac

- a Ef 6:5
- Kol 3:22
- Tit 2:9
- b 1Ti 6:1
- c Ri 13:5
- d 1Pe 4:15
- e Dj 5:41
- 1Pe 3:14
- 1Pe 4:14
- f Mt 5:10
- g 1Pe 3:18
- h Mt 16:24
- Iv 13:15
- i Iv 8:46
- He 4:15
- j Iza 53:9
- k Mt 27:39
- l Iza 53:7
- Ri 12:21

18 Neka sluge budu podložni^a svojim gospodarima s dužnim poštovanjem,^b ne samo dobrima i razumnima nego i onima kojima je teško ugoditi. 19 Jer ako tko podnosi nevolje i trpi nepravdu zato što želi sačuvati čistu savjest pred Bogom, to je ugodno Bogu.^c 20 Jer što ima pohvalno u tome ako podnosite udarce zato što griješite?^d No ako trpite zato što činite dobro, i to strpljivo podnosite,^e to je ugodno Bogu.^f

21 Na to ste i pozvani, jer je i Krist trpio za vas^g i dao vam primjer da u svemu idete stopama njegovim.^h 22 On nije grijeha počinioⁱ niti se prijevara našla u ustima njegovim.^j 23 Kad su ga vrijeđali,^k nije uzvraćao vrijeđanjem.^l Kad je trpio,^m nije prijetio, nego se prepustio onome koji pravedno sudi.ⁿ 24 On je u tijelu svojem ponio grijehne naše^o na stup,^{*p} da bismo se ostavili grijehâ^r i živjeli za pravednost. "Njegovim ste ranama izliječeni."^s 25 Jer bili ste poput ovaca zalutalih,^t ali sada ste se vratili pastiru^u i čuvaru^v duša svojih.

3 Tako^v i vi, žene, budite podložne^z svojim muževima, da biste one koji nisu poslušni^a riječi Božjoj pridobile^b bez riječi svojim vladanjem,^c 2 kad vide vaše čisto vladanje^d i duboko poštovanje. 3 I neka

m He 5:8; n Jr 11:20; Iv 8:50; Ri 4:24; o 3Mo 16:21; 2Ko 5:21; p Flp 2:8; r Iza 53:12; s Iza 53:5; t Iza 53:6; u Ps 23:1; Iza 40:11; 3. poglavlje v 1Pe 2:21; z Ri 7:2; 1Ko 11:3; 1Ko 14:34; Ef 5:22; a Ri 10:16; b Izr 11:30; c 1Ko 7:16; d 1Pe 2:12.

1Pe 2:24* Ili: "drvo". Vidi dodatak 8. 25* Ili: "nadgledniku".

vaš ukras ne bude izvanjski — pletenje kose^a i ukrašavanje zlatom^b ili odijevanje haljina — 4 nego neka to bude tajni čovjek^c srca odjeven u neraspadljivo ruho^d mirnog i blagog duha,^e koji je dragocjen u Božjim očima. 5 Jer tako su se nekada ukrašavale i svete žene koje su se uzdale* u Boga, i bile su podložne svojim muževima. 6 Tako je i Sara bila poslušna Abrahamu i nazivala ga “gospodarom”.^f A vi ste kćeri njezine ako činite dobro i ne bojite se nikakvog zastrašivanja.^g

7 Tako i vi,^h muževi, živite sa svojim ženama u skladu s onim što ste naučili,ⁱ poštujući ih^j kao slabije posude jer su i one s vama nasljednice^k nezastuženog dara života, inače će vaše molitve naići na zapreku.^l

8 Konačno, svi budite jednakih misli,^m suosjećajni, puni bratske ljubavi, samilosni,ⁿ ponizni,^o 9 ne vraćajte zlo za zlo^p ni uvredu za uvredu,^r nego, naprotiv, blagoslivljajte,^s jer ste na to pozvani, da biste naslijedili blagoslov.

10 Jer “tko bi volio živjeti i vidjeti dane dobre,^t neka ustegne jezik svoj^u od zla i usne svoje da ne govore prijevare,^v 11 neka se kloni zla^z i čini dobro, neka traži mir i ide za njim.^a 12 Jer oči^b Jehovine gledaju pravednike i uši njegove slušaju usrdne molitve njihove,^c a lice je Jehovino protiv onih koji zlo čine.”^d

13 Tko će vam nauditi ako revno činite dobro?^e 14 Ali ako i trpíte zbog pravednosti, sretni ste.^f No ne bojte se ono-

3. poglavlje

- a 1Ti 2:9
- b Izr 11:22
- c Ri 7:22
- EF 3:16
- d 2Ko 4:16
- EF 4:24
- Kol 3:10
- e Izr 25:28
- Kol 3:12
- f 1Mo 18:12
- EF 5:33
- g Izr 3:25
- Flp 1:28
- h 1Pe 2:21
- i 1Ko 7:3
- j Ef 5:25
- k Ga 3:28
- l Tu 3:44
- m 1Ko 1:10
- Flp 2:2
- n Ri 12:10
- Kol 3:12
- o Ri 15:5
- p Ri 12:17
- 1So 5:15
- r 1Pe 2:23
- s Ri 12:14
- 1Ko 4:12
- t Ps 34:12
- u Jk 3:8
- v Ps 34:13
- 1Ti 3:11
- z Izr 8:13
- a Ps 34:14
- 1So 5:11
- Jk 3:17
- 3Iv 11
- b 1Iv 3:22
- c Ps 34:15
- d Ps 34:16
- e Da 6:5
- Ri 13:3
- f Mt 5:12
- Dj 5:41
- 1Pe 2:19

Desni stupac

- a Iza 8:12
- b Mt 10:28
- c 1Ko 1:2
- d Kol 4:6
- e Izr 15:1
- 1Ti 6:11
- 2Ti 2:25
- Tit 3:2
- f Dj 23:1
- Dj 24:16
- 1Ti 1:5
- 1Ti 1:19
- 1Ti 3:9
- g Ri 12:21
- 1Pe 2:12
- h Tit 2:8
- i 2Ko 1:7
- Kol 1:24
- 1Pe 4:12
- j Dj 5:9
- 1Pe 4:15
- k Iza 53:6
- He 9:28
- l Ri 5:6
- m 2Ko 5:18
- n 1Ko 15:50
- Kol 1:22
- o 1Ti 3:16
- p Lk 8:31
- 2Pe 2:4
- Jd 6
- r 1Mo 6:2
- s 1Mo 6:3
- t 1Mo 6:14
- u 1Mo 7:23
- v Kol 2:12

ga čega se oni boje^a i ne uznemirujte se.^b 15 Nego neka Krist, kao Gospodin, bude svet u srcima vašim^c i budite uvijek spremni na obranu^d pred svakim tko od vas traži obrazloženje nade koja je u vama, ali činite to blago^e i s dubokim poštovanjem.

16 Sačuvajte čistu savjest,^f kako bi se oni koji s omalovažavanjem govore o vašem dobrom kršćanskom vladanju^g postidjeli zbog onoga što govore protiv vas.^h 17 Jer bolje je da trpíte zato što činite dobro,ⁱ ako je to Božja volja, nego zato što činite zlo.^j 18 Pa i Krist je jednom zauvijek umro za grijeh,^k pravedan za nepravedne,^l da bi vas doveo k Bogu,^m on koji je ubijen u tijelu,ⁿ ali je oživljen u duhu.^o 19 Tako je otišao i propovijedao duhovima u tamnici,^p 20 koji su nekoć bili neposlušni,^r kad je Bog strpljivo čekao^s u danima Noinim, dok se gradila arka,^t u kojoj se svega nekoliko ljudi, to jest osam duša, spasilo prošavši kroz vodu.^u

21 Ono što je bilo predočeno time i vas sada spašava,^v naime krštenje (koje nije uklanjanje tjelesne nečistoće, nego molba upućena Bogu za čistu savjest),^z na temelju uskrsnuća Isusa Krista.^a 22 On je zdesna Bogu,^b jer je otišao na nebo, i podložni su mu anđeli^c i vlasti i sile.^d

4 Dakle, budući da je Krist trpio u tijelu,^e i vi se naoružajte tim istim stavom,^f jer tko

z He 9:9; He 9:14; He 10:2; He 10:22; a Ri 6:4; b Ps 110:1; Dj 7:55; He 10:12; c He 1:6; d Mt 28:18; 1Ko 15:25; Ef 1:21; Flp 2:9; 4. poglavlje e Flp 2:8; f Ri 6:7; 2Ko 5:14; Kol 3:5.

trpi u tijelu, prekinuo je s grijesima,^a **2** da preostalo vrijeme u tijelu^b ne živi po ljudskim željama, nego po Božjoj volji.^c **3** Jer dosta je što ste u prošlosti^d vršili volju ljudi iz svijeta^e kad ste živjeli u besramnosti,^f u požudama, u pijančevanjima,^g razuzdanim gozbama, nadmetanjima u pijenju i nedopuštenim idolopoklonstvima.^h **4** Budući da više ne trčite s njima u tu istu kaljužu raskalašenosti,ⁱ čude se i pogrdno govore o vama.^j **5** Ali oni će odgovarati onome^k koji je već spreman suditi živima i mrtvima.^l **6** Ustvari, zato je dobra vijest objavljena i mrtvima,^m da bi po tijelu bili osuđeni u očima ljudi,ⁿ ali da bi u Božjim očima po duhu živjeli.^o

7 A svemu se kraj približio.^p Zato budite razboriti^r i ne zamenarujte molitvu.^s **8** Prije svega, žarko ljubite jedni druge,^t jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha.^u **9** Gostoljubivo primajte jedni druge bez gundanja.^v **10** Služite jedni drugima — svakom darom koji je primio — kao dobri upravitelji Božje nezaslužene dobrote koja se očituje na razne načine.^z **11** Ako tko govori, neka govori u skladu sa svetim objavama^a Božjim. Ako tko služi,^b neka se pritom oslanja na snagu koju daje Bog.^c Tako će se Bog preko Isusa Krista proslaviti u svemu.^d Njegova je slava^e i moć u svu vječnost. Amen.*

12 Ljubljeni, ne čudite se vatri koja bukti među vama da vas iskušaja,^f kao da vam se

4. poglavlje

a Ri 6:11
1Iv 3:6
b Ga 2:20
c 2Ko 5:15
Ef 5:17
d Dj 17:30
Ri 1:28
e Ri 6:21
Ef 4:17
f Tit 3:3
g Ef 4:19
2Pe 2:18
Jd 4
g 1Ko 5:11
Ga 5:21
h Ri 13:13
i Ri 1:27
j Dj 13:45
Dj 18:6
1Pe 3:16
k Dj 10:42
2Ti 4:1
l Dj 17:31
Ot 20:12
m Mt 23:22
Ef 2:1
n 1Sa 16:7
o Iv 6:63
p Mt 24:33
r Ri 12:3
1Ti 3:2
Tit 2:6
s Kol 4:2
t 1Ko 13:8
Kol 3:14
u Izr 10:12
Izr 17:9
1Ko 13:7
v 5Mo 15:9
2Ko 9:7
He 13:2
z Ri 12:6
a Dj 7:38
Ri 3:2
b Ri 12:7
c Iza 12:2
Ef 5:20
d 1Ko 10:31
e Ri 16:27
f 1Pe 5:9

Desni stupac

a Dj 5:41
Jk 1:2
b Ri 8:17
2Ko 4:10
2Ti 3:12
c 1Pe 1:7
d Ps 89:51
e Jk 1:12
Jk 5:11
f Iza 11:2
g 1Pe 2:20
h 1Ti 5:13
i Kol 1:24
j Flp 1:20
2Ti 1:12
He 12:2
k Eze 9:6
Ml 3:1
l 1Ko 11:32
He 3:6
m 2So 1:8
n Mt 7:14
o Izr 11:31
Mt 7:13
p 2Ti 1:12

5. poglavlje

r 2Iv 1
s Lk 22:28
Dj 1:22

što neobično događa. **13** Naprotiv, radujte se^a što dijelite Kristove patnje,^b da biste se radovali i klicali i za vrijeme očitovanja^c njegove slave. **14** Ako vam se rugaju zbog Kristova imena,^d sretni ste,^e jer duh slave — duh Božji — počiva na vama.^f

15 No neka nitko od vas ne trpi^g zato što je ubojica ili lopov ili zločinac ili zato što se mi ješa u tuđe poslove.^h **16** Ali ako trpiⁱ zato što je kršćanin, neka se ne stidi,^j nego neka slavi Boga noseći to ime. **17** Jer vrijeme je da započne sud — i to od doma Božjega.^k A ako započinje od nas,^l kakav će tek biti kraj onima koji nisu poslušni Božjoj dobroj vijesti?^m **18** "I ako se pravednik teško spašava,ⁿ gdje će se onda naći bezbožnik i grešnik?"^o **19** Zato neka oni koji trpe u skladu s Božjom voljom povjeravaju svoje duše vjernom Stvoritelju čineći dobro.^p

5 Stoga, starješine među vama pobudujem, jer sam i ja starješina^r kao i oni i svjedok^s Kristovih patnji, a i sudionik slave koja će se očitovati:^t **2** Pasite^u Božje stado^v koje vam je povjeren — ne na silu, nego dragovoljno;^z ne radi nepoštenog dobitka,^a nego gorljivo; **3** ne kao da gospodarite^b onima koji su vlasništvo Božje,^c nego budite uzor stadu.^d **4** A kad se pojavi rhovni pastir,^e primit ćete vijenac^f slave,^f koji ne vene.^g

t Ri 8:18; u Iza 40:11; Iv 21:16; v Mi 7:14; Dj 20:28; z Iv 10:11; a 1Ti 3:2; Tit 1:11; b 2Ko 1:24; c Ps 33:12; d Flp 3:17; e He 13:20; f 2Ti 4:8; g 1Ko 9:25; 1Pe 1:4.

5 Tako i vi, mladići, budite podložni^a starješinama.* A svi se u međusobnom ophođenju opašite poniznošću,^b jer Bog se suprotstavlja oholima, a nezasluzenu dobrotu ukazuje poniznima.^c

6 Ponizite se, stoga, pod moćnu ruku Božju, da bi vas uzvisio kad bude vrijeme,^d 7 i sve svoje brige^e bacite na njega,* jer se on brine za vas.^f 8 Budite trezveni, bdijte!^g Protivnik vaš, Đavo, ide uokolo kao ričući lav i traži koga da proždre.^h 9 A vi mu se oduprite!ⁱ čvrsti u vjeri, znajući da iste patnje podnose i vaša braća po svijetu.^j 10 A po-

1Pe 5:5* Ili: "starijim muškarcima".
7* Ili: "povjerite njemu".

5. poglavlje

- a Ef 5:21
- Jk 3:17
- b Iza 57:15
- Tit 2:6
- c Izr 3:34
- Jk 4:6
- d Mt 23:12
- Lk 14:11
- e Mt 6:25
- f Ps 55:22
- g 1So 5:6
- h Lk 22:31
- Iv 8:44
- i Ef 6:11
- Jk 4:7
- j Dj 14:22
- 2Ti 3:12

Desni stupac

- a 2Ko 4:17
- b Iv 17:21
- c 1So 2:12
- d 2So 2:17
- e Ef 6:10
- f Jd 25
- g Dj 15:27
- h He 13:22
- i Ri 5:2
- j Dj 7:43
- k Dj 12:12
- l Ri 16:16
- m Ef 6:23

što malo potrpite,^a Bog sve nezasluzene dobrote, koji vas je zbog vašeg zajedništva^b s Kristom pozvao u vječnu slavu svoju,^c on će dovršiti vaše obučavanje, učvrstit će vas,^d ojačat će vas.^e 11 Vječna je moć njegova. Amen.

12 Preko Silvana,^g kojeg smatram vjernim bratom, pišem vam ukratko^h kako bih vas ohrabrio i uvjerljivo vam posvjedočio da je ovo prava nezasluzena dobrota Božja. U njoj se održite!ⁱ 13 Pozdravlja vas ona koja je u Babilonu,^j izabrana kao i vi, a i Marko,^k sin moj. 14 Pozdravite jedni druge poljupcem ljubavi!^l

Mir svima vama koji ste u zajedništvu s Kristom!^m

DRUGA POSLANICA PETROVA

1 Šimun Petar, rob^a i apostol^b Isusa Krista, onima koji su pravednošću^c našeg Boga i Spasitelja Isusa Krista^d stekli istu dragocjenu vjeru kao i mi:^e

2 Neka vam se nezasluzena dobrota i mir umnože^f dobrim poznavanjem^g Boga i Isusa, Gospodina našega, 3 jer nam je njegova božanska snaga velikodušno dala sve što je potrebno za život^h i odanost Bogu,ⁱ zbog toga što smo do-

2Pe 1:2* O izrazima "dobrim poznavanjem" i "dobro upoznali" (grčki: *epignosis*) u recima 2, 3 i 8 vidi bilješku za Ri 1:28.

1. poglavlje

- a Tit 1:1
- b 1Pe 1:1
- c Ri 1:17
- d Tit 2:13
- e Dj 15:7
- Ga 3:28
- f Jd 2
- g Kol 1:9
- h Iv 17:3
- i 1Ti 3:16

Desni stupac

- a 2Ti 1:9
- 1Pe 2:9
- b 2Ko 4:6
- 2So 2:14
- c Lk 22:30
- Iv 14:2
- Ga 3:29
- d 1Ko 15:53
- He 12:10
- 1Pe 1:4
- 1Iv 3:2
- Ot 20:6
- e 2Pe 2:20
- f Flp 2:12
- 2Ti 2:15
- He 4:11
- Jd 3

bro upoznali onoga koji nas je pozvao^a slavom^b i čestitošću. 4 Time nam je velikodušno dao dragocjena i najveličanstvenija obećanja,^c da biste po njima bili sudionici božanske prirode,^d jer ste umaknuli pokvarenosti koja zbog požude vlada u svijetu.^e

5 Zato se svesrdno potrudite dopuniti svoju vjeru čestitošću,^g čestitost znanjem,^h 6 znanje samosvladavanjem, samosvladavanjeⁱ ustrajnošću, ustrajnost odanošću Bogu,^j 7 odanost Bogu bratskom lju-

g Flp 4:8; h Iv 17:3; He 5:14; i 1Ko 9:25; 2Ti 2:24; j 2Pe 2:9.

bavljaju, bratsku ljubav ljubavljaju prema svima.^a **8** Jer ako sve to imate u sebi i u tome napredujete, nećete biti ni besposleni ni besplodni^b budući da ste dobro upoznali našega Gospodina Isusa Krista.

9 Jer ako tko svega toga nema, slijep je, zatvara oči da ne vidi svjetlo^c i zaboravlja^d da je očišćen^e od svojih starih grijeha. **10** Zato, braćo, tim više dajte sve od sebe da biste svoj poziv^f i izbor^g potvrdili, jer ako to činite, nikada nećete posrnuti.^h **11** Ustvari, tako će vam se velikodušno omogućiti da uđeteⁱ u vječno^j kraljevstvo našeg Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.^k

12 Zbog toga ću vas uvijek na to podsjećati,^l premda to znate i utvrđeni ste u istini^m koju ste prihvatili.ⁿ **13** Ali smatram da je dobro, sve dok sam u ovom tijelu,^o da vas podsjećam da ostanete budni,^p **14** jer znam da ću uskoro napustiti svoje tijelo,^q kao što mi je i naš Gospodin Isus Krist nagovijestio.^s **15** I zato ću sada davati sve od sebe da biste se, nakon mog odlaska,^t uvijek sjećali toga.

16 Snagu i prisutnost* našeg Gospodina Isusa Krista^u nismo vam objavili povodeći se za lukavo izmišljenim pričama,^v nego kao očevici njegove veličanstvenosti.^z **17** Jer on je od Boga, Oca, primio čast i slavu,^a kad su od veličanstvene slave do njega doprle riječi:

2Pe 1:13* Doslovno: "šatoru". **14*** Doslovno: "šator". **16*** Grčki: *parousija* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

1. poglavlje

- a 1So 4:9
- b Tit 3:14
- Ot 2:4
- c 1Iv 2:9
- Ot 3:17
- d Jk 1:25
- e He 9:14
- 1Iv 1:7
- f He 3:1
- g 1So 1:4
- h 2Ti 4:7
- i Mt 7:14
- Lk 16:9
- Iv 3:5
- j Da 2:44
- 1Ko 15:53
- k 2Ti 4:18
- l Ri 15:15
- m 1Iv 2:21
- n Jd 5
- o 2Ko 5:1
- p 2Pe 3:1
- r 2Ti 4:6
- s Iv 21:18
- t Lk 9:31
- u Mt 24:30
- v 1Ti 1:4
- z Mt 17:2
- Mk 9:2
- Lk 9:29
- a Da 7:14

Desni stupac

- a Ps 2:7
- Mt 17:5
- Mk 9:7
- Lk 9:35
- b Mt 17:6
- c Mt 17:1
- Lk 9:28
- d 5Mo 18:15
- Da 7:14
- Ml 4:5
- e Mt 17:3
- f Ps 119:105
- Iv 1:9
- Iv 5:35
- g 4Mo 24:17
- Ot 2:28
- Ot 22:16
- h Dj 3:21
- i 2Ti 3:16
- j Eze 2:2
- Lk 1:70
- k 2Sa 23:2
- Dj 1:16
- Dj 28:25
- 1Pe 1:11

2. poglavlje

- l Mt 24:24
- 1Ti 4:1
- m 1Ko 6:20
- n 1Ko 15:33
- Ga 5:7
- o 2Ko 12:21
- Jd 4
- p Iza 52:5
- r Tit 1:11
- s Jd 4
- t 2Pe 3:9
- u 1Mo 6:4
- v Lk 8:31
- Ef 6:12
- 1Pe 3:19
- z Jd 6
- a 1Mo 7:23

"Ovo je sin moj, ljubljeni moj, koji mi je po volji!"^a **18** Da, čuli smo^b te riječi koje su došle s neba dok smo s njim bili na svetoj gori.^c

19 Tako je proročanska riječ^d koju imamo još pouzdanija,^e i dobro činite što pazite na nju kao na svjetiljku^f koja svijetli na tamnome mjestu, u srcima vašim, dok ne svane dan i ne pojavi se zvijezda danica.^g **20** A najprije znajte ovo: nijedno proročanstvo Pisma ne proizlazi ni iz čijeg osobnog razmišljanja.^h **21** Jer proročanstvo nikad nije bilo izrečeno ljudskom voljom,ⁱ nego su ljudi govorili riječi koje su dolazile od Boga^j kako ih je vodio sveti duh.^k

2 No u narodu je bilo i lažnih proroka, kao što će i među vama biti lažnih učitelja.^l Oni će neprimjetno uvesti razorne sljedbe i odreći se vlasnika koji ih je kupio,^m te navući na sebe brzu propast. **2** I mnogi će se povestiⁿ za besramnim djelima njihovim^o i zbog njih će se pogrdno govoriti o putu istine.^p **3** I u svojoj će vas lakomosti iskorištavati lažljivim riječima.^r Ali osuda koja im je davno izrečena^s ne kasni i propast njihova ne drijema.^t

4 Zaista, Bog nije poštedito anđele^u koji su sagriješili, nego ih je bacio u tartar^{*v} i predao u mračne jame da ih se čuva za sud.^z **5** I nije poštedito drevni svijet,^a ali je

2Pe 2:4* Vidi dodatak 5.

sačuvao Nou, propovjednika pravednosti,^a sa sedmero drugih^b kada je naveo potop^c na svijet bezbožnički. **6** I osudio je gradove Sodomu i Gomoru i pretvorio ih u pepeo,^d postavivši ih bezbožnicima za primjer onoga što treba doći,^e **7** a izbavio je pravednog Lota,^f koji je patio zbog besramnih djela tih drskih bezakonika,^g **8** jer ono što je taj pravednik vidio i čuo dok je iz dana u dan živio među njima i promatrao njihova bezakonita djela mučilo je pravednu dušu njegovu. **9** Dakle, Jehova zna kako ljude koji su mudani izbaviti iz kušnje,^h a nepravedne čuvati za dan suda da budu kažnjeni,ⁱ **10** naročito one koji bludniče s drugima da bi ih okaljali^j i koji preziru one koji nad njima imaju vlast.^k

Drski su, samovoljni, ne drhte pred slavnima, nego pogrdno govore o njima,^l **11** dok anđeli, iako su po snazi i moći veći od njih, iz poštovanja prema Jehovi^m njih ne optužuju pogrdnim riječima.ⁿ **12** A ti su ljudi kao nerazumne životinje koje su po prirodi rođene da ih se hvata i ubija. Pogrdno govore o onome što ne razumiju,^o i zato će propasti na svom putu što vodi u propast. **13** Tako će sami sebi učiniti zlo,^p što će im biti plaća za zla djela njihovaa.^r

Užitkom smatraju raskalašenost usred bijela dana.^s Oni su mrlja i ljaga. S neobuzdanim užitkom prepuštaju se svojim prijevarnim učinjima dok se goste s vama.^t

2. poglavlje

- a 1Mo 6:9
He 11:7
- b 1Mo 8:18
- c 2Pe 3:6
- d 1Mo 19:24
- e Jd 7
- f 1Mo 19:16
- g 1Mo 19:7
- h Ps 34:19
1Ko 10:13
- i 2Ti 4:18
Ot 3:10
- j Ri 2:5
2Pe 3:7
- k Iza 56:11
Ri 1:26
Jd 7
- l 2Mo 22:28
Jd 8
- m Za 3:2
n Jd 9
- o Izr 19:29
Jd 10
- p Ri 1:28
- r Flp 3:19
s Ri 13:13
t Jd 12

Desni stupac

- a Izr 6:25
Mt 5:28
Mk 7:21
- b Ri 1:27
- c Ri 1:24
- d 1Iv 3:10
- e 4Mo 22:5
Jd 11
Ot 2:14
- f 4Mo 22:7
4Mo 22:21
5Mo 23:5
Ne 13:2
- g 4Mo 22:34
4Mo 22:28
- h 4Mo 22:31
4Mo 31:8
- j Jd 12
- k Jd 13
- l Ri 1:26
Jd 16
- m 2Pe 2:14
- n Dj 2:40
- o 1Pe 2:16
- p Iv 8:34
- r Ri 6:16
- s 2Pe 1:4
t He 6:4
- u Mt 12:45
Lk 11:26
He 10:26
- v Lk 12:47
- z Mt 12:32
Iv 9:41
He 6:6
- a Mt 7:6

14 Oči su im pune preljuba^a i ne mogu se ostaviti grijeha.^b Mame nepostojane duše. Srce im je uvježbano u lakomosti.^c Oni su djeca prokleta.^d **15** Ostavili su pravi put, zavedeni su. Pošli su putem Bileama,^e sina Beorova, kojemu je omiljela plaća za nepravedna djela,^f **16** ali je bio prekoren za bezakonje svoje.^g Nijema magarica progovorila je ljudskim glasom^h i spriječila prorokovo bezumlje.ⁱ

17 Oni su izvori bez vode^j i oblaci bezvodni tjerani snažnim vjetro, i za njih se čuva mrkla tama.^k **18** Jer govore razmetljive i isprazne riječi, te željama tijela^l i besramnim djelima mame^m one koji su tek umaknuliⁿ onima čija su djela pokvarena. **19** Obećavaju im slobodu,^o a sami su robovi pokvarenosti.^p Jer svatko robuje onome tko ga svlada.^r **20** Zaista, ako se, nakon što su upoznali* Gospodina i Spasitelja Isusa Krista i tako umaknuli prljavštinama svijeta,^s ponovno u sve to upuste i to ih nadvlada,^t ovo im je posljednje gore od prvoga.^u **21** Jer bilo bi im bolje da nisu ni upoznali put pravednosti^v nego da se, nakon što su ga upoznali,* odvrte od sve te zapovijedi koja im je predana.^z **22** Događa im se ono što kaže istinita poslovice: "Pas^a se vraća na bljuvotinu

2Pe 2:20* Ili: "dobro upoznali" (grčki: *epignosis*) — vidi bilješku za Ri 1:28.
21* Ili: "nisu tako dobro upoznali (...) dobro upoznali" (grčki: *epiginósko*).

svoju i okupana svinja da se valja u blatu.”^a

3 Ljubljeni, ovo je već drugo pismo koje vam pišem, u kojem, kao i u prvom,^b podsjećanjem budim vaš zdrav razum,^c **2** da se sjetite riječi koje su govorili sveti proroci^d i zapovijedi koju vam je Gospodin i Spasitelj dao preko vaših apostola.^e **3** Prije svega znajte ovo: u posljednjim će se danima^f pojaviti podrugljivci^g koji će se rugati, povoditi se za svojim željama^h **4** i govoriti:ⁱ “Gdje je ta njegova obećana prisutnost?^{*j} Otkada su naši praoci pomrli,[#] sve stoji kao što je bilo od početka stvaranja.”^k

5 Jer namjerno previdaju da su davno postojala nebesa^l i da je zemlja stajala iznad vode^m i usred vodeⁿ po riječi Božjoj. **6** Njome je ondašnji svijet bio uništen kad je bio potopljen vodom.^o **7** A sadašnja nebesa^p i zemlja^q tom su istom riječju pohranjeni za vatra^s i čuvaju se do dana suda^t i uništenja bezbožnika.^u

8 Ali nemojte previdjeti ovo, ljubljeni: jedan je dan kod Jehove kao tisuću godina i tisuću godina kao jedan dan.^v **9** Jehova ne kasni s ispunjenjem svog obećanja,^z kao što neki misle da kasni, nego je strpljiv s vama jer ne želi da itko propadne, nego da svi dođu do pokajanja.^{*a} **10** A Jehovin dan^b doći će kao lopov.^c U taj će dan

2Pe 3:4* Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7. **4*** Doslovno: “zaspali”. **9*** Doslovno: “promjene uma (načina razmišljanja)”.

2. poglavlje

a Izr 26:11

3. poglavlje

b 1Pe 1:1

c Ri 15:15

2Pe 1:13

d Dj 3:22

Dj 3:24

e Jd 17

f 1Ti 4:1

g Izr 24:9

h Jd 18

i Iza 5:19

Jr 17:15

Eze 12:22

j Mt 24:48

Lk 12:45

k Eze 12:27

l 1Mo 1:1

m 1Mo 1:9

n 1Mo 1:6

Job 38:9

o 1Mo 7:11

1Mo 7:23

Iza 54:9

Mt 24:39

p Hg 2:21

Ot 12:9

r 1Mo 18:25

Ps 96:13

Ot 12:16

s 2So 1:8

t Iza 66:16

u 5Mo 7:10

Iza 26:21

v Ps 90:4

z Iza 30:18

Hb 2:3

a Iza 30:19

Ri 2:4

b Jl 2:31

Sf 1:14

c 1So 5:2

Desni stupac

a Ot 6:14

Ot 21:1

b Ef 2:2

Kol 2:8

c Iza 13:13

Mt 24:35

d Ps 37:10

Iza 13:9

Sf 1:18

e Ml 4:2

f Sf 1:14

g Iza 34:4

Ml 4:1

h Iza 65:17

Ot 21:1

i Iza 66:22

j Iza 11:5

Mt 6:33

He 12:11

Jk 3:18

k 5Mo 18:13

2Ko 11:2

l 1Ko 15:58

2Ko 13:11

Flp 1:10

1So 3:13

m 1Ko 3:10

n Ri 2:4

o Lk 24:44

2Ti 3:16

p Mt 24:30

Mk 13:32

nebesa uz tutnjavu brzo proći^a i počela će se, užarena, raspasti,^b a zemlja^c i djela na njoj bit će razotkrivena.^d

11 Budući da se sve to tako treba raspasti, neka vaša djela budu sveta i neka se po njima vidi da ste odani Bogu, **12** dok očekujete^e i imate na umu Jehovin dan,^{*f} kad će se nebesa, zapaljena, raspasti^g i počela, užarena, rastopiti. **13** Ali po obećanju njegovu očekujemo nova nebesa^h i novu zemljuⁱ u kojima će prebivati pravednost.^j

14 Zato, ljubljeni, budući da to očekujete, dajte sve od sebe da vas on nade neuprljane^k i neokaljane i u miru.^l **15** A strpljivost Gospodina našega smatrajte spasenjem, kao što vam je i naš ljubljeni brat Pavao po danoj mu mudrosti^m napisao,ⁿ **16** govoreći o tome kao što to čini i u svim svojim pismima. No u njima ima teško razumljivih misli, koje neupućeni i nepostojani izvrću, kao što rade i s ostalim dijelovima Pisma,^o na vlastitu propast.

17 Stoga vi, ljubljeni, budući da to unaprijed znate,^p čuvajte se da vas ti drski bezakonici ne odvuču svojom zabludom i da ne izgubite svoju postojanost.^r **18** A rastite u nezasluzenoj dobroti i poznavanju našeg Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.^s Njemu neka je slava i sada i u svu vječnost!^t

r Mt 24:24; Ef 4:14; s Ef 4:15; Flp 3:8; t 2Ti 4:18.

2Pe 3:12* Doslovno: “prisutnost [grčki: *parousia* (*parusija*)] Jehovinog dana”. Vidi dodatak 7.

PRVA POSLANICA
IVANOVA

1 Ono što je bilo od početka,^a što smo čuli,^b što smo očima svojim vidjeli,^c što smo promatrali^d i što su ruke naše opipale,^e s obzirom na riječ života^f **2** (da, život je objavljen,^g i vidjeli smo i svjedočimo^h i navješćujemo vam vječni životⁱ koji potječe od Oca i koji nam je objavljen), **3** ono što smo vidjeli i čuli javljamo i vama,^j da biste i vi bili u zajedništvu s nama.^k A to naše zajedništvo^l je zajedništvo i s Ocem i s njegovim Sinom Isusom Kristom.^m **4** Ovo pišemo da naša radost bude potpunana.ⁿ

5 A ovo je poruka koju smo čuli od njega i koju vam objavljujemo:^o Bog je svjetlo^p i u njega nema nikakve tame.^r **6** Ako kažemo: "U zajedništvu smo s njim", a i dalje živimo* u tami,^s lažemo i ne postupamo po istini.^t **7** No ako živimo* u svjetlu kao što je on u svjetlu,^u u zajedništvu smo jedni s drugima,^v i krv^z Isusa, Sina njegova, čisti^a nas od svakoga grijeha.^b

8 Ako kažemo: "Nemamo grijeha",^c zavaravamo sami sebe^d i istina nije u nama. **9** Ako priznamo grijehe svoje,^e Bog će nam ih oprostiti i očistiti nas od svake nepravdnosti,^f jer je vjeran i pravedan. **10** Ako kažemo: "Nismo sagriješili", činimo ga

1Iv 1:6* Doslovno: "hodimo". **7*** Doslovno: "hodimo".

1. poglavlje

- a 1Iv 2:7
- 1Iv 2:24
- 1Iv 3:11
- b Iv 15:27
- c Dj 4:20
- d Iv 1:14
- e Lk 24:39
- f Iv 1:4
- Iv 6:68
- g Iv 1:14
- Ga 4:4
- h Iv 21:24
- Dj 2:32
- i Iv 17:3
- j Mt 13:17
- k Iv 17:20
- l 1Ko 1:9
- m Iv 17:21
- n Iv 15:11
- Iv 16:24
- o Iv 3:11
- p Iza 2:5
- Jk 1:17
- r Ef 5:8
- s 2Ko 6:14
- t Tit 1:16
- 1Iv 2:4
- u Iv 1:9
- v 2Ko 8:4
- z Ri 3:25
- Ef 1:7
- He 9:14
- a He 10:22
- b 3Mo 16:30
- Ot 1:5
- c Izr 20:9
- d 1Kr 8:46
- Pr 7:20
- e 3Mo 5:5
- Ps 32:5
- Izr 28:13
- Jk 5:16
- f 2Ko 7:1
- Tit 2:14

Desni stupac

- a Ri 3:4
- 1Iv 5:10

2. poglavlje

- b Ga 6:1
- 1Iv 3:6
- c Ri 8:34
- He 7:25
- d 1Ti 2:5
- e Ri 3:25
- 1Ti 2:6
- He 2:17
- 1Iv 4:10
- f 1Ko 5:7
- 2Ko 5:21
- g 3Mo 16:6
- Iza 53:5
- Kol 1:14
- 1Ti 1:15
- 1Pe 2:24
- h Jk 1:18
- Ot 14:4
- i 3Mo 16:15
- Mt 20:28
- Iv 1:29
- Iv 10:16
- Ot 7:14

lažljivcem i riječ njegova nije u nama.^a

2 Dječice moja, ovo vam pišem da ne biste počinili grijeh.^b No ako tko i poćini grijeh, kod Oca imamo pomoćnika^c — Isusa Krista, pravednika.^d **2** On je pomirbena^e žrtva^f za naše grijehe,^g i ne samo za naše^h nego i za grijehe cijeloga svijeta.ⁱ **3** Ako držimo zapovijedi njegove,^j po tome znamo da ga poznajemo. **4** Tko kaže: "Poznajem ga",^k a ne drži zapovijedi njegove,^l lažljivac je i istina nije u njemu.^m **5** Ali tko god drži riječ Božju,ⁿ uistinu je njegova ljubav prema Bogu savršena.^o Po tome znamo da smo u zajedništvu s njim.^p **6** Tko kaže da ostaje u zajedništvu s njim,^r dužan je i sam živjeti kako je i on živio.*^s

7 Ljubljeni, ne pišem vam novu zapovijed, nego staru zapovijed^t koju ste imali od početka.^u Ta stara zapovijed jest riječ koju ste čuli. **8** I opet, pišem vam novu zapovijed, koja se obistinjuje u njemu i u vama, jer tama^v prolazi i pravo svjetlo^z već svijetli.

9 Tko kaže da je u svjetlu, a mrzi^a brata svojega, u tami je sve do sada.^b **10** Tko lju-

j Iv 14:21; Iv 15:10; k Ho 8:2; 1 Ho 8:1; m Tit 1:16; n Iv 14:23; o 1Iv 4:18; p Iv 14:20; Iv 17:21; r Iv 15:4; s Iv 13:15; 1Pe 2:21; t 3Mo 19:18; 5Mo 6:5; Iv 13:34; u 1Iv 1:1; 2Iv 5; v Ri 13:12; 1So 5:5; z Iv 1:9; Iv 8:12; Kol 2:17; a Ef 4:31; Kol 3:8; Tit 3:3; 1Iv 3:15; b Iza 59:9; 1Ko 13:2.

1Iv 2:6* Doslovno: "hoditi kako je i on hodio".

bi brata svojega, ostaje u svjetlu,^a i kod njega nema povoda za spoticanje.^b **11** Ali tko mrzi brata svojega, u tami je, živi* u tami^c i ne zna kamo ide,^d jer mu je tama zaslijepila oči.

12 Pišem vama, dječice, jer su vam grijesi oprošteni zbog imena njegovog.^e **13** Pišem vama, očevi, jer ste upoznali onoga koji je od početka.^f Pišem vama, mladići,^g jer ste pobijedili Zloga.^h Pišem vama, djeco,ⁱ jer ste upoznali Oca.^j **14** Pišem vama, očevi,^k jer ste upoznali onoga koji je od početka.^l Pišem vama, mladići, jer ste jaki^m i riječ Božja ostaje u vamaⁿ i pobijedili ste Zloga.^o

15 Nemojte ljubiti ni svijet ni ono što je u svijetu!^p Ako tko ljubi svijet, ljubav prema Ocu nije u njemu,^r **16** jer ništa što je u svijetu^s — želja tijela^t i želja očiju^u i isticanje svog imetka^v — ne potječe od Oca, nego potječe od svijeta.^z **17** A svijet prolazi i želja njegova,^a no onaj tko vrši volju Božju^b ostaje zauvijek.^c

18 Djeco, posljednji je čas^d i, kao što ste čuli da će doći antikrist,^e već sada su se pojavili mnogi antikristi.^f Po tome znamo da je posljednji čas. **19** Izašli su od nas, ali nisu bili od nas,^g jer da su bili od nas, ostali bi s nama.^h Ali izašli su da bi se vidjelo da nisu svi od nas.ⁱ **20** A vi imate pomazanje od Svetoga,^j svi vi znate istinu.^k **21** Ne pišem vam zato što ne znate istinu,^l

2. poglavlje

- a Ef 5:8
- b Iv 11:9
- 2Pe 1:10
- c Iv 11:10
- 2Pe 1:9
- 1Iv 4:20
- d Iv 12:35
- e Lk 24:47
- Dj 4:12
- Dj 10:43
- f Iv 1:1
- g Tit 2:6
- h Jk 4:7
- i Iv 5:19
- Ot 12:11
- j Ga 4:19
- j Iv 17:25
- k 1Ti 5:17
- l 1Iv 1:1
- m Ef 6:10
- n He 8:10
- 2Iv 2
- 3Iv 3
- o Ri 8:37
- p Ri 12:2
- 1Ko 7:31
- Ef 5:15
- r Mt 6:24
- Jk 4:4
- s Tit 2:12
- t Mt 5:28
- Ri 13:14
- 1Pe 1:14
- u 1Mo 3:6
- Izr 27:20
- Mt 4:8
- v Pr 5:11
- Jk 4:16
- z 1Ko 7:33
- Ef 2:2
- a 1Ko 7:31
- 1Pe 1:24
- b Mt 7:21
- 1Pe 4:2
- c Ps 37:29
- Iv 6:40
- d Mt 24:33
- e Mt 24:24
- 2So 2:3
- 2Pe 2:1
- f Mt 13:27
- 2So 2:7
- 2Iv 7
- Jd 4
- g Dj 20:30
- h Iv 6:37
- i 1Ko 11:19
- j 2Ko 1:21
- 1Iv 2:27
- k He 10:26
- l Iv 8:32

Desni stupac

- a 2Pe 1:12
- b Iv 8:44
- c 1Iv 4:3
- 2Iv 7
- d 1Iv 2:18
- e Lk 12:9
- f Iv 5:23
- 2Iv 9
- g Ri 10:10
- h Iv 14:7
- 1Iv 4:15
- i Iv 14:23
- 2Iv 6
- j Iv 15:4
- k 1Iv 3:24
- l Iv 17:3
- 1Iv 1:2
- m Mk 13:22
- 3Iv 10
- Ot 2:20

nego zato što je znate^a i zato što nikakva laž ne potječe od istine.^b

22 Tko je lažljivac, ako ne onaj tko poriče Isusa kao Krista?^{*c} To je antikrist,^d onaj koji poriče Oca i Sina.^e **23** Tko god poriče Sina, nema ni Oca.^f Tko priznaje^g Sina, ima i Oca.^h **24** A u vama neka ostane ono što ste čuli u početku!ⁱ Ako ono što ste u početku čuli ostane u vama, i vi ćete ostati u zajedništvu^j sa Sinom i u zajedništvu s Ocem.^k **25** A ovo je obećanje koje nam je on obećao: život vječni.^l

26 Ovo vam pišem o onima koji vas pokušavaju zavesti.^m

27 A u vama ostaje pomazanjeⁿ koje ste primili od njega, i nitko vas ne treba poučavati,^o nego vas pomazanje od njega uči o svemu^p — a ono je istinito^r i nije laž — i kao što vas je poučilo, ostanite u zajedništvu^s s Njim! **28** Isada, dječice,^t ostanite u zajedništvu^u s njim, da bismo, kad se on pojavi,^v imali slobodu govora^z i da ne bismo bili posramljeni i odvojeni od njega u vrijeme njegove prisutnosti!^{*a} **29** Ako znate da je on pravedan,^b onda znate da je svatko tko čini što je pravedno rođen od njega.^c

3 Gledajte kakvu nam je ljubav^d dao Otac, da se zovemo djecom Božjom,^e što i jesmo.

n 2Ko 1:21; 1Iv 2:20; o Jr 31:34; He 8:11; p Iv 14:26; Iv 16:13; r Iv 17:17; Ri 3:4; s Iv 17:21; t 1Iv 3:2; u Iv 6:56; v Kol 3:4; 1Ti 6:14; z 1Iv 4:17; a Mt 24:3; 1So 3:13; b 1Iv 3:7; e 1Pe 1:23; 1Iv 4:7; 3. poglavlje d Iv 3:16; e Iv 1:12; Ri 8:15.

Iv 2:22* Ili: "Pomazanika, Mesiju". Vidi bilješku za Mt 2:4. **28*** Grčki: *parousia* (*parusija*). Vidi dodatak 7.

Zato svijet^a ne pozna nas, jer nije upoznao njega.^b **2** Ljubljeni, sada smo djeca Božja,^c ali još se nije pokazalo što ćemo biti.^d Znamo da ćemo, kad se on pokaže,^e biti poput njega,^f jer ćemo ga vidjeti upravo onakvog kakav jest.^g **3** I svatko tko se tome od njega svatka čisti se^h kao što je on čist.ⁱ

4 Tko god hodi u grijehu,^j hodi i u bezakonju,^k stoga je grijeh^l bezakonje. **5** Znete i da je Sin došao da odnese naše grijeha,^m i u njemu nema grijeha.ⁿ **6** Tko god ostaje u zajedništvu^o s njim, ne hodi u grijehu.^p Nitko tko hodi u grijehu nije ga vidio niti ga je upoznao.^r **7** Dječice, neka vas nitko ne zavede! Tko hodi u pravednosti, pravedan je, kao što je on pravedan.^s **8** Tko hodi u grijehu, potječe od Đavla, jer Đavo griješi otkad se pobunio.^{*t} Zato je došao Sin Božji,^u da uništi djela Đavlova.^v

9 Tko je god rođen od Boga, ne hodi u grijehu,^z jer Božje sjeme ostaje u njemu, i on ne može hoditi u grijehu, jer je rođen od Boga.^a **10** Djeca Božja i djeca Đavlova poznaju se po ovome: tko god ne hodi u pravednosti,^b ne potječe od Boga, a tako ni onaj tko ne ljubi brata svojega.^c **11** Jer ovo je poruka koju ste čuli u početku:^d ljubimo jedan drugoga!^e **12** Ne budimo kao Kajin, koji je potjecao od Zloga i ubio^f brata svojega! A zašto ga je ubio?

IIV 3:8* Doslovno: "od početka".

3. poglavlje

- a Iv 15:19
- b Iv 16:3
- c Iv 17:25
- d Ri 8:16
- e Ef 1:5
- d 1Ko 15:49
- f Flp 3:21
- e Iv 14:5
- He 12:23
- f 2Pe 1:4
- g Mt 5:8
- Iv 4:24
- h 2Ko 7:1
- i 1Pe 1:16
- j Ri 3:20
- 1Ti 5:20
- k Mt 7:23
- Ri 4:15
- l 1Iv 5:17
- m 3Mo 16:22
- Iza 53:11
- Iv 1:29
- n Iv 8:46
- 2Ko 5:21
- o Iv 15:4
- p Ri 6:12
- 1Pe 4:1
- r Ps 15:1
- 3Iv 11
- s 5Mo 32:4
- Ps 119:137
- Ps 145:17
- t 1Mo 3:14
- Iv 8:44
- u He 2:14
- v Iv 16:33
- Kol 2:15
- He 2:14
- z 1Iv 5:18
- a 1Pe 1:23
- b 1Iv 2:29
- c 1Iv 4:8
- d 1Iv 1:1
- 1Iv 2:7
- 2Iv 5
- e Iv 13:34
- f 1Mo 4:8

Desni stupac

- a 1Mo 4:5
- Jd 11
- b 1Mo 4:4
- He 11:4
- c Mt 5:11
- Iv 15:18
- 2Ti 3:12
- d Iv 5:24
- Ri 8:2
- e 1Iv 2:10
- f Iv 3:36
- g 3Mo 19:17
- h Mt 5:21
- Ef 4:31
- i 1Mo 9:6
- j 4Mo 35:31
- Ot 21:8
- Ot 22:15
- k Iv 13:1
- l Iv 3:16
- Iv 15:13
- Ri 8:32
- m Iv 13:15
- Ri 16:4
- 1So 2:8
- n Lk 3:11
- o 5Mo 26:12
- Ri 12:13
- p 3Mo 25:35
- 5Mo 15:7
- Jk 2:16
- r Iza 58:7
- 1Iv 4:20
- s 1Ko 13:4

Zato što su djela njegova bila zla,^a a djela brata njegova pravedna.^b

13 Ne čudite se, braćo, što vas svijet mrzi!^c **14** Mi znamo da smo prešli iz smrti u život,^d jer ljubimo braću.^e Tko ne ljubi, ostaje u smrti.^f **15** Tko god mrzi^g brata svojega ubojica je,^h a znate da ni u jednome ubojiciⁱ vječni život ne ostaje.^j **16** Po ovom smo upoznali ljubav:^k po tome što je on život* svoj položio za nas.^l I mi smo dužni život svoj položiti za braću svoju.^m **17** No tko god ima dobra ovoga svijetaⁿ i gleda kako mu je brat u oskudici,^o a ipak mu se ne smiluje,^p kako ljubav prema Bogu ostaje u njemu?^r **18** Dječice, nemojmo ljubiti^s riječju ni jezikom,^t nego djelom^u i istinom!^v

19 Po tome ćemo znati da potječemo od istine^z i uvjerit ćemo srce svoje da nas on ljubi **20** ako nas ono za bilo što osuđuje,^a jer Bog je veći od srca našega i zna sve.^b **21** Ljubljeni, ako nas naše srce ne osuđuje, imamo slobodu govora pred Bogom,^c **22** i što god molimo, primamo od njega,^d jer držimo zapovijedi njegove i činimo što je ugodno u očima njegovim.^e **23** A ovo je zapovijed njegova: da vjerujemo u ime njegovog Sina Isusa Krista^f i da ljubimo jedni drugu,^g kao što nam je zapovjedio.

t Ri 12:9; u Jk 1:22; Jk 2:17; v Mt 7:22; 1Pe 1:22; z Iv 18:37; a 2Sa 24:10; Mt 26:75; Lk 18:13; b Lk 12:30; He 4:13; c He 4:16; 1Iv 5:14; d Ps 10:17; Ps 34:15; Mt 7:8; 1Pe 3:12; e Iv 9:31; He 13:21; f Iv 6:29; g Iv 13:34.

IIV 3:16* Doslovno: "dušu".

24 Onaj tko drži zapovijedi njegove ostaje u zajedništvu s njim, i on u zajedništvu s takvim.^a I po ovom znamo da on ostaje u zajedništvu s nama:^b po duhu^c koji nam je dao.

4 Ljubljeni, ne vjerujte svakoj izjavi koju je navodno nadahnio Bog,^d nego ispitajte potječu li takve izjave od Boga,^e jer su mnogi lažni proroci izašli u svijet!^f

2 Izjavu koju je nadahnio Bog^g prepoznat ćete po ovome: svaku izjavu koja priznaje da je Isus Krist došao u tijelu nadahnio je Bog.^h

3 No nijednu izjavu koja ne priznaje Isusa nije nadahnio Bog.ⁱ Takvu je izjavu nadahnio antikrist, a čuli ste da ona dolazi,^j i sad je već u svijetu.^k

4 Vi potječete od Boga, dječice, i pobijedili ste te ljude,^l jer onaj koji je uz vas^m veći jeⁿ od onoga koji je uz svijet.^o

5 Oni potječu od svijeta,^p i zato govore ono što dolazi od svijeta i svijet ih sluša.^r **6** Mi potječemo od Boga.^s Tko pozna Boga, sluša nas,^t a tko ne potječe od Boga, ne sluša nas.^u Po tome prepoznavamo je li neka izjava nadahnuta istinom ili zabludom.^v

7 Ljubljeni, ljubimo jedni druge,^z jer je ljubav^a od Boga, i svatko tko ljubi rođen je od Boga^b i pozna Boga!^c **8** Tko ne ljubi, nije upoznao Boga, jer Bog je ljubav.^d **9** U ovom se ljubav Božja očitovala na nama:^e Bog je poslao svog jedinorođenog Sina^f u svijet da bismo preko njega dobili život.^g **10** Ljubav je u ovome:

3. poglavlje

a Iv 15:4
11v 2:24
b Iv 14:23
c Ri 8:2
Ri 8:9

4. poglavlje

d 5Mo 18:21
2So 2:2
1Ti 4:1
e Ot 22:6
f Mt 24:24
Ot 16:14
g 2Ti 3:16
Ot 22:6
h Iv 1:14
1Ko 12:3
Ot 19:10
i 2Pe 2:1
11v 2:22
j 2So 2:7
11v 2:18
k Dj 20:30
l 11v 5:4
m Iv 17:21
n 2Lje 20:6
o Ef 2:2
Ef 6:12
p 11v 5:19
r Iv 15:19
s 11v 3:10
t Iv 10:27
u Iv 8:47
Iv 14:17
v 11v 4:1
z 1Pe 1:22
a 1Ko 13:13
b 11v 3:6
11v 3:9
11v 4:16
c Iv 17:3
d 2Mo 34:6
Mt 7:18
11v 4:19
e Ri 5:8
f Iv 1:14
g Iv 3:16
Ri 5:21
Ri 8:32
11v 5:11

Desni stupac

a Ri 3:25
11v 2:2
b 1Ko 5:7
2Ko 5:21
c He 2:17
He 9:26
d Mt 18:33
Iv 15:12
Ri 13:8
11v 3:16
e 2Mo 33:20
Iv 1:18
Iv 4:24
Iv 5:37
Iv 6:46
f 11v 2:5
g Iv 6:56
Iv 13:4
h Iv 14:21
i 11v 3:24
j 11v 1:1
k 11v 1:2
l Mt 1:21
Iv 3:17
Iv 4:42
Iv 12:47
Dj 5:31
m Ri 10:9
11v 2:23
n 11v 2:24

nismo mi ljubili Boga, nego je on ljubio nas i poslao je svog Sina kao pomirbenu^a žrtvu^b za naše grijeh.^c

11 Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, onda smo i mi dužni ljubiti jedni druge.^d

12 Boga nikada nitko nije vidio.^e Ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama i ljubav je Božja savršena u nama.^f

13 Po ovom znamo da ostajemo u zajedništvu^g s njim i on u zajedništvu s nama:^h dao nam je svoj duh.ⁱ **14** A sami smo vidjeli^j i svjedočimo^k da je Otac poslao svog Sina kao Spasitelja svijeta.^l **15** Tko god priznaje da je Isus Krist Sin Božji,^m Bog ostaje u zajedništvu s njim i on u zajedništvu s Bogom.ⁿ **16** I sami smo upoznali ljubav^o koju Bog ima prema nama i povjerali joj.

Bog je ljubav,^p i tko ostaje u ljubavi,^r ostaje u zajedništvu s Bogom i Bog ostaje u zajedništvu s njim.^s **17** Tako se ljubav usavršila kod nas, da bismo imali slobodu govora^t u dan suda,^u jer mi smo u ovome svijetu onakvi kakav je Krist bio.^v **18** U ljubavi nema straha,^z nego savršena ljubav istjeruje strah,^a jer strah djeluje kao zapreka. Doista, tko se boji, nije savršen u ljubavi.^b **19** A mi ljubimo, jer je on prvo ljubio nas.^c

20 Ako tko kaže: "Ljubim Boga", a mrzi brata svojega, lažljivac je.^d Jer tko ne ljubi brata svojega,^e kojega vidi,

o Iv 3:16; p 11v 4:8; r Mt 22:37; s Iv 17:21; t He 4:16; 11v 2:28; u Dj 17:31; 2Pe 3:7; v Iv 17:16; z Ri 8:15; a 2Ti 1:7; b 11v 2:5; c 11v 4:10; d 11v 2:4; e 11v 3:17.

ne može ljubiti Boga, kojega ne vidi.^a **21** I ovu zapovijed imamo od njega:^b onaj tko ljubi Boga treba ljubiti i brata svojega.^c

5 Svatko tko vjeruje da je Isus doista Krist,^{*} rođen je od Boga,^d i svatko tko ljubi roditelja, ljubi i onoga koji je rođen od njega.^e **2** Po ovom znamo da ljubimo^f djecu Božju:^g po tome što ljubimo Boga i vršimo zapovijedi njegove.^h **3** Jer ljubitiⁱ Boga znači držati zapovijedi njegove,^j a zapovijedi njegove nisu teške,^k **4** jer sve što je rođeno od Boga pobjeđuje svijet.^m A ovo je pobjedaⁿ koja je pobijedila^o svijet: naša vjera.^p

5 Tko to pobjeđuje^r svijet^s ako ne onaj tko vjeruje^t da je Isus Sin Božji?^u **6** On, Isus Krist, došao je posredstvom vode i krvi; ne samo s vodom^v nego s vodom i s krvlju.^z I duh^a je taj koji svjedoči, jer duh je istina. **7** Jer troje je što svjedoči: **8** duh^b i voda^c i krv,^d i to je troje složno.^e

9 Svjedočanstvo je Božje veće od svjedočanstva ljudskoga,^f koje mi prihvaćamo. Jer ovo je svjedočanstvo Božje: on je posvjedočio^g o Sinu svojemu. **10** Tko vjeruje u Sina Božjeg, prihvaća svjedočanstvo^h koje mu je dano. Tko ne vjeruje Bogu, učinio ga je lažljivcem,ⁱ jer ne vjeruje u svjedočanstvo^j kojim Bog svjedoči^k o Sinu svojemu. **11** A ovo je to svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni,^l i taj je život u Sinu

4. poglavlje

- a 1Iv 3:2
1Iv 4:12
b Mt 22:37
c Mt 22:39
Iv 13:34
Iv 15:12

5. poglavlje

- d 1Pe 1:3
e Iv 1:12
Iv 3:3
1Pe 1:23
1Iv 3:9
f 1Pe 1:22
g Iv 1:12
Ri 8:14
h Ot 14:12
i Iv 14:23
2Iv 6
j 5Mo 5:29
5Mo 12:28
k 5Mo 30:11
Mi 6:8
l 1Iv 5:18
m Iv 16:33
n Ot 15:2
o Ot 12:11
p 2Ti 4:7
r 1Ko 15:57
s 1Iv 4:4
t Ef 6:16
1Iv 3:23
u Iv 20:31
v Mt 3:13
z Dj 20:28
Ef 1:7
He 9:22
1Pe 1:19
a Mt 3:16
Iv 1:33
b Lk 3:22
Lk 4:18
Iv 1:32
Dj 10:38
c Lk 3:21
d He 9:14
e Mt 18:16
2Ko 13:1
1Ti 3:16
f Mk 15:39
Iv 1:29
Iv 1:32
g Mk 1:11
Lk 9:35
Iv 12:28
h Ri 8:16
i Iv 3:33
j 1Ko 15:15
k Iv 5:37
Iv 17:3

Desni stupac

- a Iv 5:26
b Iv 3:36
c 1Iv 1:2
d Iv 20:31
1Iv 3:23
e He 4:16
1Iv 3:21
f Izr 15:29
Iv 9:31
g Iv 14:13
h Lk 11:13
i Iza 6:7
Jr 31:34
Jk 5:15
1Iv 1:9
Jk 5:20

njegovu.^a **12** Tko ima Sina, ima taj život, a tko nema Sina Božjeg, nema taj život.^b

13 Pišem vam ovo da biste znali da imate život vječni,^c vi koji vjerujete u ime Sina Božjega.^d **14** A u ovome se uzdamo u Boga:^e što god da molimo, on nas čuje.^f **15** A ako znamo da nas čuje, što god da molimo,^g znamo da ćemo primiti ono što smo molili, jer smo to molili od njega.^h

16 Ako tko vidi brata svojega kako griješi grijehom koji ne vodi u smrt,ⁱ neka moli, i Bog će mu dati život^j — onima koji ne čine grijeh koji vodi u smrt.^k Postoji grijeh koji vodi u smrt. Za taj mu grijeh ne kažem da moli.^l **17** Svaka je nepravедnost grijeh,^m a ipak postoji grijeh koji ne vodi u smrt.

18 Znamo da nitko tko je rođen od Bogaⁿ ne hodi u grijehu, nego ga onaj^o koji je rođen od Boga^{*} čuva, i Zli ga ne drži u svojoj vlasti.^p

19 Znamo da potječemo od Boga,^r a cijeli je svijet pod vlašću Zloga.^s **20** No znamo da je Sin Božji došao^t i dao nam razum^u da možemo upoznati pravoga Boga.^v Preko njegova Sina, Isusa Krista, mi smo u zajedništvu^z s pravim Bogom. To je pravi^a Bog i život vječni.^b **21** Dječice, čuvajte se idola!^c

k Mt 12:31; Mk 3:29; Lk 12:10; He 6:6; He 10:26; 12Iv 11; m 1Iv 3:4; n 1Iv 5:1; o Kol 1:15; Ot 3:14; p Iv 17:15; r Iv 8:47; s Mt 13:19; Lk 4:6; Iv 12:31; He 2:14; t 1Ti 3:16; u Kol 1:9; 2Ti 2:7; v 1Ko 2:12; z Iv 17:21; a 1So 1:9; b Iv 17:3; c 1Ko 10:14.

1Iv 5:18* Izraz "onaj koji je rođen od Boga" odnosi se na Isusa Krista, Sina Božjega. Vidi 1. redak.

1Iv 5:1* Ili: "Pomazanik, Mesija". Vidi bilješku za Mt 2:4.

IVANOVA

1 Starješina^a izabranog gospodi^b i djeci njezinoj, koje ja uistinu ljubim,^c i ne samo ja nego i svi koji su upoznali istinu.^d **2** Ljubimo vas zbog istine koja ostaje u svima nama^e i koja će s nama biti zauvijek.^f **3** Neka s nama bude nezaslužena dobrota,^g milosrđe i mir od Boga, Oca,^h i od Isusa Krista, Sina Očevog, a i istina i ljubav!ⁱ

4 Veoma se radujem što sam saznao da među djecom^j tvojom ima nekih koji žive po^{*} istini,^k onako kako smo primili zapovijed od Oca.^l **5** Zato te sada molim, gospođo — ne kao da ti pišem novu zapovijed,^m nego onu koju smo imali od početkaⁿ — da ljubimo jedni druge!^o **6** A ovo je ljubav:^p živjeti po zapovijedima njegovim.^r Kao što ste čuli u početku, zapovijedeno vam je da po njoj živite.^s **7** Jer mnogi su

2Iv 4* Doslovno: "hode u". **6*** Doslovno: "hoditi po zapovijedima (...) da u njoj hodite".

a 1Pe 5:1
3Iv 1
b 1Pe 5:13
c 1Pe 1:22
1Pe 2:17
d 1v 8:32
1v 3:18
e 1v 8:31
f 1v 17:17
g He 4:16
h 1Ti 1:2
2Ti 1:2
i Ef 4:15
j 1Iv 2:13
k 2Ko 4:2
3Iv 3
l Ef 6:1
m 1Iv 2:7
n 1Iv 1:1
o 1v 13:34
1v 15:12
1Pe 4:8
p 1Ko 13:4
r 1v 14:15
1v 2:5
1v 5:3
s 1v 14:21

Desni stupac

a Mt 24:24
Dj 20:29
2Pe 2:1
1Iv 2:18
Ot 2:2
b 1Iv 4:2
c Mt 7:15
Mt 7:23
Mt 24:24
2So 2:7
d Lk 11:23
1Iv 2:22
1Iv 4:3
Jd 4
e 1v 4:36
He 10:35
f 1Iv 2:22
g 1v 15:6
1Iv 2:27
h 1v 14:6
3Iv 9

varalice izašli u svijet,^a oni koji ne priznaju da je Isus Krist došao u tijelu.^b To je varalica^c i antikrist.^d

8 Pazite na sebe, da ne izgubite plod našega rada, nego da dobijete punu plaću!^e **9** Tko god ide predaleko^f i ne ostaje^g u Kristovom učenju, nema Boga.^h Tko ostaje u tom učenju, taj ima i Oca i Sina.ⁱ

10 Ako tko dođe k vama, a ne donosi to učenje, ne primajte ga u svoj dom^j niti ga pozdravljajte!^k **11** Jer tko ga pozdravlja, sudjeluje u njegovim zlim djelima.^l

12 Iako imam mnogo toga o čemu bih vam pisao, ne želim to činiti na papiru i crnilom,^m nego se nadam da ću doći k vama i licem u lice razgovarati s vama,ⁿ da vaša radost^o bude potpuna.^p

13 Pozdravljaju te djeca tvoje sestre, izabrane.^r

i He 3:14; 1Iv 2:23; j 5Mo 17:5; Ri 16:17; 1Ko 5:11; 2So 3:6; 2So 3:14; k 1Kr 13:16; Dj 19:9; l 1Ti 5:22; Ot 18:4; m 3Iv 13; n 3Iv 14; o 1v 17:13; p 1Iv 1:4; r 1Pe 5:13.

IVANOVA

1 Starješina^a ljubljenom Gaju, kojega uistinu ljubim.^b

2 Ljubljeni,^c molim se da ti u svemu bude dobro i da budeš zdrav,^d kao što je duši tvojoj sada dobro. **3** Jer veoma sam se obradovao kad su braća došla i posvjedočila da se držiš

a 1Pe 5:1
2Iv 1
b 1Pe 1:22
1Pe 2:17
c 1Ti 6:2
Flm 1
d Dj 15:29

Desni stupac

a 2Iv 4

istine, kad sam čuo da živiš po^{*} istini.^a **4** Nema mi veće radosti od toga da čujem da moja djeca žive po^{*} istini.^b

b 1Ko 4:15; 2Ti 1:2; Tit 1:4; Flm 10.

3Iv 3* Doslovno: "hodiš u". **4*** Doslovno: "hode u".

5 Ljubljeni, vjernost se tvoja vidi u svemu što činiš za braću,^a i to za one koje ne poznaješ,^b 6 koji su o tvojoj ljubavi posvjedočili pred skupštinom.* Molim te da ih na put ispratiš onako kako dolikuje slugama Božjim!^c 7 Jer zbog Božjeg su imena pošli, ne uzevši ništa^d od ljudi iz svijeta. 8 Mi smo, stoga, dužni primati takve gostoljubivo,^e da bude-mo suradnici u istini.^f

9 Napisao sam nešto skupštini, ali Diotref, koji voli biti prvi^g među njima, ništa od nas ne prima^h s poštovanjem.ⁱ 10 Stoga, ako dodem, sjetit ću se djela koja čini^j govoreći o nama zlobnim riječima.^k Ali ni to mu nije dosta,

3Iv 6* Vidi bilješku za izraz "skupština" u Mt 16:18.

a Mt 25:38
b He 13:2
c Dj 20:38
Tit 3:13
d 1Ko 9:12
1Ko 9:15
e Mt 10:41
Mt 25:35
Dj 17:7
Flm 22
1Pe 4:9
f Ri 12:13
i Ri 3:3
g Mt 20:27
Dj 20:30
Flp 2:3
h Kol 4:16
i Ri 12:10
He 13:7
He 13:17
j 1Ko 4:19
2Ko 13:2
k Ps 101:5
Izr 6:19

Desni stupac

a Ef 6:21
Flp 2:19
Kol 4:7
b 2Ko 7:15
c 2Ti 4:15
d Mt 24:49
e Ri 12:9
Ri 13:3
1Pe 3:11
f 1Iv 3:6
1Iv 3:9
g 1Iv 3:10
h 1Ti 3:7
i Iv 19:35
j Iv 21:24

nego ne prima braću^a s poštovanjem, a one koji ih žele primiti^b pokušava spriječiti^c i izbaciti^d iz skupštine.

11 Ljubljeni, ne oponašaj zlo, nego dobro!^e Tko čini dobro, potječe od Boga.^f Tko čini zlo, nije vodio Boga.^g

12 O Demetriju svi svjedoče,^h a i sama istina. I mi svjedočimo,ⁱ a znaš da je naše svjedočanstvo istinito.^j

13 Imao bih ti mnogo toga pisati, ali ne želim ti više pisati crnilom i perom,^k 14 nego se nadam da ću te uskoro vidjeti, pa ćemo razgovarati licem u lice.^l

Mir tebi!^m

Pozdravljaju te prijatelji.ⁿ Pozdravi^o prijatelje poimence!

k 2Iv 12; l Ga 4:20; m 1Pe 5:14; n Flp 4:22; o Tit 3:15.

POSLANICA JUDINA

1 Juda, rob Isusa Krista, a brat Jakovljeva,^a pozvanima^b koje Bog, Otac, s kojim su u zajedništvu,^c ljubi i čuva^d za Isusa Krista:

2 Neka vam se umnoži^e milosrđe^f i mir^g i ljubav!^h

3 Ljubljeni,ⁱ iako sam vam silno želio pisati o našem zajedničkom spasenju,^j smatrao sam potrebnim pisati vam kako bih vas potaknuo da se snažno borite za vjeru^k koja je jednom zauvijek predana svetima.^l 4 Činim to zato što su se među nas uvukli^m neki ljudi koje su Pisma još

a Mt 13:55
Mk 6:3
Ga 2:9
Jk 1:1
b He 3:1
c Mt 11:27
1Iv 3:24
d Iv 6:39
Iv 17:15
2Ti 1:12
2Ti 4:18
1Pe 1:5
e 1Pe 1:2
f Ps 103:13
Ri 9:16
Tit 3:5
g Ps 29:11
Flp 4:7
Kol 1:20
h Ri 5:8
i Ri 1:7
j 2Mo 19:6
Iv 4:22
Tit 1:4
He 2:3
1Pe 2:9
2Pe 1:1

davno odredila^a za sud,^b bezbožnici,^c koji nezasluženu dobrotu našeg Boga pretvaraju u izgovor za besramna djela^d i koji su nevjerni^e našem jedinom Vlasniku^f i Gospodinu,^g Isusu Kristu.

5 Želim vas podsjetiti, prema sve već dobro znate,^h da je Jehova, iako je spasio narod iz zemlje egipatske,ⁱ kasnije pobio one koji nisu vjerovali.^j

k 2Ko 11:4; Ga 1:6; Ef 6:11; 1Ti 1:18; 1Ti 6:12; 1Ef 3:5; m Mt 13:25; Mt 13:38; Ga 2:4; 1Iv 2:19; **Desni stupac** a 1Pe 2:8; b 2Pe 3:7; c 2Ti 2:16; Tit 1:16; d Izr 21:27; 2Ko 12:21; Ga 5:19; 2Pe 2:14; e Dj 20:30; 2So 2:3; 2Pe 2:1; f 1Ko 6:20; 1Ko 7:23; 2Pe 2:1; g Ef 4:5; h Ri 15:4; 2Pe 3:1; i 2Mo 12:41; 5Mo 17:16; j 4Mo 14:35; 1Ko 10:5; He 3:19.

6 I anđele koji nisu zadržali svoj prvobitni položaj, nego su napustili svoje pravo obitavalište,^a u vječnim okovima^b u gustoj tami čuva za sud velikoga dana.^c 7 Tako i Sodoma i Gomora i gradovi oko njih,^d koji su se isto kao i oni odali bludu i neprirodnom spolnom općenju,^e stoje kao primjer^f time što su osuđeni na vječnu vatru.^g

8 Usprkos tome, i ovi ljudi, koji se prepuštaju snovima,^h isto tako kaljaju tijelo i ne poštuju one koji nad njima imaju vlastⁱ i pogrdno govore o slavnima.^j 9 Ali kad se arhandeo^k Mihael^l sporio^m s Đavlom i prepirao oko Moj-sijeva tijela,ⁿ nije se usudio osuditi ga pogrdnim riječima,^o nego je rekao: "Neka te Jehova prekori!"^p 10 A ovi pogrdno govore o svemu što zapravo ne poznaju.^r A sve ono što shvaćaju vođeni nagonom kao nerazumne životinje,^s to ih vodi u sve veću pokvarenost.^t

11 Teško njima, jer su pošli putem kojim je išao Kajin^u i radi nagrade srljali u grijeh kao Bileam^v i izginuli zbog buntovnih riječi^z kao Korah!^a 12 Oni su stijene skrivene pod vodom i goste se s vama na bratskim gozbama* vašim,^b pastiri koji bez straha sami sebe pasu,^c bezvodni oblaci koje vjetrovi raznose,^d stabla koja ni u kasnu jesen ploda nemaju, koja su dvaput umrla i s korijenom su iščupana,^e 13 divlji valovi morskizi koji kao pjenu na vidjelo izbacuju ono čega bi se treba-

- a 1Mo 6:4
1Pe 3:20
2Pe 2:4
Ot 12:7
- b Lk 8:31
- c 1Ko 6:3
2Pe 2:4
Ot 20:1
- d 1Mo 14:2
3Mo 23:23
- e 1Mo 19:5
3Mo 18:22
Ri 1:26
- f 1Ko 10:11
- g 1Mo 19:24
Mt 10:15
2Pe 2:6
- h 5Mo 13:3
2Pe 2:1
- i 5Mo 17:12
2Pe 2:10
- j 2Mo 22:28
Iv 17:22
1Ti 6:4
1Pe 4:14
3Iv 10
- k 1So 4:16
- l 2Mo 23:20
2Mo 32:34
2Mo 33:2
Da 10:21
Da 12:1
- m Da 10:13
- n 5Mo 34:6
- o 2Pe 2:11
- p Za 3:2
- r 1Ko 2:14
Jd 19
- s 2Pe 2:12
- t Ri 1:24
Ga 6:8
Ef 4:22
- u 1Mo 4:5
1Mo 4:8
1Iv 3:12
- v 4Mo 22:32
5Mo 23:5
2Pe 2:15
Ot 2:14
- z 2So 2:3
1Ti 1:20
2Ti 2:16
- a 4Mo 16:3
4Mo 16:32
- b 2Ti 3:6
2Pe 2:13
- c Eze 34:8
- d Ef 4:14
- e 2Pe 2:17
Mt 15:13

Desni stupac

- a Iza 57:20
- b He 6:4
Ot 21:8
- c 1Mo 5:22
- d 5Mo 33:2
Da 7:10
Za 14:5
He 12:22
- e Ps 149:7
Eze 25:17
2So 1:6
- f Mi 3:13
Mt 12:36
- g 4Mo 14:27
1Ko 10:10
Flp 2:14
- h Jk 4:3
2Pe 2:18
- i Ps 75:5
Ps 140:11
Tit 1:10
- j 3Mo 19:15
Izr 28:21
Jk 2:9
- k 2Pe 3:2

li sramiti,^a zvijezde bez utvrđene putanje za koje je crna tama zauvijek sačuvana.^b

14 O njima je prorokovao i Henok,^c sedmi od Adama, rekavši: "Evo, Jehova je došao s desecima tisuća svetih anđela svojih,^d 15 da sudi svima^e i da osudi sve bezbožnike za sva bezbožna djela njihova koja su bezbožno počinili i za sve drske riječi koje su bezbožni grešnici izgovorili protiv njega."^f

16 To su ljudi koji prigovaraju,^g koji se žale na svoje životne okolnosti, koji žive po svojim željama^h i čija usta oholo govore,ⁱ i koji laskaju istaknutim pojedincima^j radi vlastite koristi.

17 A vi, ljubljeni, sjetite se riječi koje su govorili apostoli našeg Gospodina Isusa Krista,^k 18 koji su vam govorili: "U posljednje vrijeme bit će podrugljivaca, koji će živjeti po bezbožnim željama svojim."^l 19 To su oni koji siju razdor,^m tjelesni ljudi,ⁿ koji nemaju duha Božjega.^o 20 A vi, ljubljeni, izgrađujući^p se na svojoj najsvetijoj vjeri^r i moleći se svetim duhom,^s 21 održite se u ljubavi Božjoj,^t dok čekate milosrđe^u našeg Gospodina Isusa Krista nadajući se vječnom životu!^v 22 Isto tako, budite milosrdni^z prema onima koje muče sumnje!^a 23 Spašavajte ih^b

1 Dj 20:30; 1Ti 4:1; 2Ti 3:1; 2Pe 2:1; 2Pe 3:3; m Lk 11:23; Ri 16:17; 1Ko 1:10; Jk 3:16; 3Iv 10; Ot 2:15; n Ho 4:14; o 1Ko 2:14; He 12:16; p Dj 20:32; 1Ko 3:10; r Ga 5:22; Kol 2:7; 1So 5:11; s Lk 11:13; Ri 8:26; Ef 6:18; t Iv 15:10; Ri 8:39; 1Iv 5:3; u 2Ti 1:18; Tit 3:5; v Tit 3:7; 1Iv 1:2; 1Iv 2:25; z Mt 5:7; Mt 9:13; Jk 2:13; a Jk 1:6; b Ri 11:14; Ga 6:1; Jk 5:19.

grabeći ih iz vatre!^a A prema drugima budite milosrdni, pažeći na sebe i mržeći čak i haljinu koja je uprljana tijelom!^b

24 A onome koji vas može sačuvati^c da ne padnete i postaviti vas neokaljane^d pred slavu svoju s velikom radošću, **25** jedinom Bogu, Spasitelju

a Am 4:11
Za 3:2
Mt 18:8
b Izr 8:13
Ga 5:19
Ot 3:4
c Ps 145:20
d Ri 8:33
Ef 1:4
Flp 1:10
Kol 1:22

Desni stupac

a Lk 1:47

našemu^a po Isusu Kristu,^b Gospodinu našem, pripada slava,^c veličanstvo, moć^d i vlast^e oduvijek^f i sada i zauvijek.^g Amen.^{*h}

b Mt 20:28; Iv 3:16; Ri 5:8; 1Iv 4:9; c Ps 29:1; d Ot 11:17; e Da 4:35; f Ps 90:2; g Hb 1:12; h Ri 16:27.

Jd 25* Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

OTKRIVENJE

IVANOVO*

1 Otkrivenje^a Isusa Krista, koje mu je dao Bog,^b da pokaže robovima svojim^c ono što će se uskoro dogoditi.^d I poslao je anđela svojega^e i po njemu ga je u znakovima^f pokazao robu svomemu Ivanu,^g **2** koji je posvjedočio o riječi Božjoj^h i svjedočanstvu Isusa Kristaⁱ — o svemu što je vidio. **3** Sretan^j je onaj tko čita^{*k} i oni koji čuju riječi ovog proročanstva^l i koji drže ono što je u njemu napisano.^m Jer blizu je vrijeme da se to ispuni.ⁿ

4 Od Ivana, za sedam skupština^{*o} koje su u Aziji:[#]

Nezaslužena vam dobrota i mir od “onoga koji jest i koji je bio i koji dolazi”^p i od sedam duhova^r koji su ispred njegovog prijestolja **5** i od Isusa Krista, koji je “Vjerni svjedok”,^s “Prvorodenac od mrtvih”^t i “Vladar kraljeva zemaljskih”!^u

Ot naslov* Ili: “Otkrivenje dano Ivanu; Apokalipsa”. **1:3*** Ili: “naglas čita”. **4*** Vidi bilješku za izraz “skupština” u Mt 16:18. **4*** Vidi bilješku za Dj 2:9.

1. poglavlje

a 1Ko 14:6
Ga 1:12
b Da 2:28
Iv 12:49
c Am 3:7
Ot 7:3
Ot 22:6
d Ot 1:19
e Ot 22:16
f Dj 2:22
g Mt 10:2
Mk 1:19
Iv 21:20
h Ot 1:9
i Ot 22:20
j Iv 13:17
k Ps 1:2
1Ti 4:13
l Ot 22:18
m Lk 11:28
Jk 1:22
n Da 8:19
Ot 22:10
o Ot 1:11
p 2Mo 3:14
Ot 1:8
Ot 4:8
Ot 11:17
r Ot 4:5
s Ps 89:37
Ot 3:14
t Kol 1:18
u Ps 89:27
1Ti 6:15
Ot 19:16

Desni stupac

a Iv 15:9
b He 9:14
1Pe 1:19
1Iv 1:7
c 2Mo 19:6
Lk 22:29
d 1Pe 2:5
Ot 5:10
Ot 20:6
e 1Ti 6:16
f Da 7:13
Mt 26:64
Mk 13:26
Dj 1:11
1So 4:17
Ot 14:14

Njemu koji nas ljubi^a i koji nas je krvlju svojom odriješio od grijeha naših^b — **6** i učinio nas kraljevstvom,^c svećenicima^d svojemu Bogu i Ocu — njemu neka je slava i moć zauvijek!^e Amen.^{*}

7 Evo, dolazi s oblacima^f i vidjet će ga svako oko,^g čak i oni koji su ga proboli.^h I sva će plemena zemaljska proplakati zbog njega.ⁱ Da, amen.

8 “Ja sam alfa i omega”,^{*j} govori Jehova Bog, “onaj koji jest i koji je bio i koji dolazi,^k Sve-mogućii.”^l

9 Ja, Ivan, brat vaš, koji kao Isusov sljedbenik^m dijeli s vama nevoljuⁿ i kraljevstvo^o i ustrajnost,^p dospio sam na otok koji se zove Patmos jer sam govorio o Bogu i svjedočio za Isusa.^r **10** Obuzet du-

g Ef 1:18; h Mt 27:49; i Mt 24:30; j Iza 48:12; Ot 21:6; Ot 22:13; k Ot 1:4; 1I Mo 17:1; 2Mo 6:3; m Ri 8:17; n Mt 24:9; He 10:33; Ot 2:10; o Lk 12:32; p Mt 10:22; 2Ti 2:12; r Dj 1:8.

Ot 1:6* Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **8*** Ili: “početak i svršetak”. Alfa je prvo, a omega posljednje slovo grčkog alfa-beta.

hom^a dospio sam^b u Gospodinov dan^c i začuo sam iza sebe jak glas,^d poput zvuka trube, **11** kako govori: "Što vidiš, napiši^e u svitak i pošalji u sedam skupština:^f u Efez,^g Smirnu,^h Pergam,ⁱ Tijatiru,^j Sard,^k Filadelfiju^l i Laodiceju."^m

12 I okrenuo sam se da vidim tko mi govori. I okrenuvši se, vidio sam sedam zlatnih svijećnjaka,ⁿ **13** a među svijećnjacima nekoga nalik sinu čovječjem.^o Bio je obučen u haljinu koja seže do stopala i opasan oko prsa zlatnim pojasom. **14** Glava i kosa bile su mu bijele^p kao bijela vuna, kao snijeg, a oči su mu bile kao plamen ognjeni.^r **15** Noge su mu bile nalik čistom bakru^s kad se u peći žari, a glas^t mu je bio kao huka mnogih voda. **16** U desnicima je imao sedam zvijezda,^u iz usta mu je izlazio oštar dvosjekli mač,^v a lice mu je bilo kao sunce kad sja punim sjajem.^z **17** Kad sam ga vidio, pao sam pred noge njegove kao mrtav.

A on je položio desnicu svoju na mene i rekao: "Ne boj se!^a Ja sam Prvi^b i Posljednji,^c **18** i živ sam.^d Bio sam mrtav,^e ali, evo, živim u svu vječnost^f i imam ključeve smrti^g i groba.^h **19** Zato zapiši ono što si vidio i ono što se sada događa i ono što će se dogoditi nakon ovoga.ⁱ **20** Ovo je sveta tajna sedam zvijezda^j koje si vidio u desnici mojoj i sedam zlatnih svijećnjaka:^k sedam zvijezda predstavlja anđele sedam skupština, a sedam svijećnjaka predstavlja sedam skupština.^l

Ot 1:18* Doslovno: "hada".

1. poglavlje

- a 1Lje 28:12
Mt 22:43
- b Eze 40:2
2Ko 12:2
- c 1Ko 1:8
1Ko 5:5
- d Ot 1:15
- e Hb 2:2
- f Ot 1:4
- g Ef 1:1
Ot 2:1
- h Ot 2:8
- i Ot 2:12
- j Dj 16:14
Ot 2:18
- k Ot 3:1
- l Ot 3:7
- m Kol 4:16
Ot 3:14
- n 2Lje 4:7
Ot 1:20
- o Da 7:13
Ot 14:14
- p Izr 20:29
Da 7:9
- r Ot 19:12
- s Ot 2:18
- t Ot 1:10
- u Ot 1:20
- v Iza 49:2
- z Mt 17:2
- a Mt 17:7
- b Dj 26:23
Kol 1:18
Ot 1:5
- c Iv 5:21
Iv 6:40
Ot 2:8
- d Lk 24:5
1Ko 15:45
- e Ri 5:6
1Pe 3:18
- f Ri 6:9
1Ti 6:16
He 7:24
- g Job 38:17
Ps 9:13
- h Iza 38:10
Mt 16:18
Iv 6:54
Iv 11:25
- i Ot 4:1
Ot 22:6
- j Ot 1:16
- k Ot 1:12
- l Mt 5:16
Flp 2:15

Desni stupac

2. poglavlje

- a Ot 1:20
- b Dj 19:1
Ef 1:1
- c Ot 1:16
- d Ot 1:13
- e Iv 2:25
Ot 2:19
Ot 3:1
- f 1Iv 4:1
- g Dj 20:30
2Ko 11:13
- h Lk 21:19
He 12:1
- i 1Pe 4:14
- j Ga 6:9
- k Mt 24:12
- l Dj 26:20
Ot 3:19
- m Ot 2:16
- n Ot 1:20
- o Ps 139:21

2 Anđelu^a skupštine u Efezu^b napiši: Ovo govori onaj koji drži sedam zvijezda^c u desnici svojoj, onaj koji hoda među sedam zlatnih svijećnjaka:^d **2** 'Znam tvoja djela,^e tvoj trud i ustrajnost i da ne možeš podnijeti zle ljude te da si iskušao^f one koji kažu da su apostoli,^g a nisu, i utvrdio si da su lažljivci. **3** Ustrajan si^h i trpio si zbog imena mojegaⁱ i nisi se umorio.^j **4** Ipak, ovo imam protiv tebe: ostavio si svoju prvu ljubav.^k

5 Zato se sjeti odakle si pao, pokaj se^l i čini prijašnja djela! Ako se ne pokaješ, doći će k tebi^m i uklonit ću tvoj svijećnjakⁿ s mjesta njegovog.

6 Ali ovo je kod tebe dobro: mržiš^o djela Nikoline sljedbe,^p koja i ja mrzim. **7** Tko ima uho, neka čuje što duh^r govori skupštinama: Onome tko pobijedi^s dat ću da jede s drveta života,^t koje je u raju Božjem.'

8 Anđelu^u skupštine u Smirni napiši: Ovo govori on, 'Prvi i Posljednji',^v koji je bio mrtav i oživio:^z **9** 'Znam tvoju nevolju i siromaštvo — ali ti si bogat!^a Znam i hule onih koji sebe nazivaju Židovima,^b ali to nisu, nego su sinagoga Sotonina.^c **10** Ne boj se onoga što ćeš trpjeti!^d Evo, Đavo^e će neke od vas bacati u zatvor da budete potpuno iskušani^f i da budete u nevolji^g deset dana. Budi vjeran do smrti^h i nagradit ću te životom!ⁱ **11** Tko

p 1Ko 11:19; Ot 2:15; r Mt 11:15; Ot 2:17; Ot 2:29; s 1Iv 5:4; t Ri 2:7; Ot 2:10; u Ot 2:1; v Ot 1:17; z Ri 14:9; a 2Ko 6:10; 1Ti 6:18; Jk 2:5; b Dj 13:45; c 2Ko 11:14; Ot 3:9; d Mt 10:28; e 1Pe 5:8; f 2Ko 8:2; He 2:18; g Ri 8:35; He 10:33; h 2Ti 4:7; i Ri 2:7; Jk 1:12; Ot 20:4.

Ot 2:10* Doslovno: "i dat ću ti krunu (vijenac) života".

ima uho, neka čuje^a što duh^b govori skupštinama: Onome tko pobijedi^c neće nauditi druga smrt.^d

12 Anđelu skupštine u Pergamu napiši: Ovo govori onaj koji ima oštar dvosjekli mač:^e **13** 'Znam gdje prebivaš — ondje gdje je Sotonino prijestolje — a ipak se čvrsto držiš mogega imena^f i nisi zaniijekao da vjeruješ u mene,^g čak ni u danima Antipe, vjernoga svjedoka mojeg,^h koji je ubijenⁱ u vašem gradu, u kojem Sotona prebiva.

14 Ipak, ponešto imam protiv tebe: ondje imaš nekih koji se drže učenja Bileama,^j koji je poučio Balaka^k da namami sinove Izraelove na grijeh — da jedu ono što je žrtvovano idolima i da čine blud.^l **15** Tako imaš i one koji se na isti način drže učenja Nikoline sljedbe.^m **16** Pokaj seⁿ dakle! Ako se ne pokaješ, doći ću brzo k tebi i ratovat ću^o s njima mačem usta svojih.^p

17 Tko ima uho, neka čuje što duh govori skupštinama: Onome tko pobijedi^s dat ću od skrivene mane^t i dat ću mu bijeli oblutak, a na oblutku napisano novo ime,^u koje ne zna nitko osim onoga koji ga prima.^v

18 Anđelu skupštine u Tijatiri^z napiši: Ovo govori Sin^a Božji, onaj kojemu su oči kao plamen ognjeni,^b a noge kao čisti bakar:^c **19** 'Znam tvoja djela i tvoju ljubav,^d vjeru, službu i ustrajnost i da je posljednjih djela^e tvojih više nego prijašnjih.^f

20 Ipak, ovo imam protiv tebe: trpiš tu ženu Izebela,^g koja sebe naziva proročicom, te uči^h i zavodi robove mojeⁱ da

2. poglavlje

- a Ot 13:9
- b 11v 4:2
- c 11v 5:5
- d Ot 20:6
Ot 20:14
Ot 21:8
Ot 1:16
- e Ot 19:15
- f Mk 13:9
Ot 2:3
- g Lk 12:8
Iv 14:1
11v 2:23
- h Dj 1:8
- i Mt 24:9
- j 4Mo 22:6
4Mo 31:16
2Pe 2:15
Jd 11
- k 4Mo 22:4
- l 4Mo 25:2
Dj 15:29
1Ko 5:9
1Ko 10:8
Ef 5:5
- m 2Pe 2:1
Ot 2:6
- n Dj 3:19
- o Iza 11:4
- p Ot 1:16
- r Ot 2:7
- s 11v 5:5
Ot 3:12
- t 2Mo 16:15
2Mo 16:31
Ps 78:24
Iv 6:51
He 9:4
- u IZR 22:1
Ot 3:12
- v Ot 19:12
- z Dj 16:14
- a Iv 20:31
- b Ot 1:14
Ot 19:12
- c Ot 1:15
- d He 6:10
- e Jk 2:20
- f Flp 3:16
- g 1Kr 16:31
2Kr 9:22
- h 1Ti 2:12
- i Ef 6:6

Desni stupac

- a Dj 15:29
1Ko 5:11
Ga 5:19
Ef 5:5
- b Ot 2:14
- c Ri 2:4
- d Ri 2:5
Ot 21:8
- e Mt 16:27
Ot 22:12
- f Ps 64:6
Iv 8:44
Dj 13:10
1Ko 4:5
Dj 15:28
- g Dj 15:28
- h Ot 3:11
- i Mt 28:20
J Ps 2:8
Mt 19:28
Lk 22:29
Ot 3:21
Ot 20:4
- k Ot 12:5
Ot 19:15
- l Ps 2:9
Da 2:44
Mi 4:13

čine blud^a i da jedu ono što je žrtvovano idolima.^b **21** Dao sam joj vremena da se pokaje,^c ali ona se ne želi pokajati za blud svoj.^d **22** Evo, bacit ću je u bolesničku postelju, a one koji s njom čine preljub u veliku nevolju, ako se ne pokaju za djela svoja, koja su ista kao i njezina. **23** I pobit ću djeću njezinu pomorom, pa će sve skupštine znati da sam ja onaj koji istražuje bubrege^e i srca, i dat ću svakome od vas prema djelima vašim.^e

24 A vama ostalima koji ste u Tijatiri, svima koji se ne drže tog učenja, koji nisu upoznali takozvane "dubine Sotonine",^f kažem: Ne stavljam na vas drugo breme,^g **25** nego čvrsto se držite onoga što imate,^h dok ne dođem! **26** A onome tko pobijedi i tko se bude držao djela mojih sve do kraja,ⁱ dat ću vlast nad narodima,^j **27** kao što sam i ja primio vlast od Oca svojega, te će upravljati njima^k palicom željeznom^k i razbiti ih kao posude gline,^l **28** i dat ću mu zvijezdu jutarnju.^m **29** Tko ima uho, neka čuje što duhⁿ govori skupštinama!^o

3 Anđelu^p skupštine u Sardu napiši: Ovo govori onaj koji ima sedam duhova^r Božjih i sedam zvijezda:^s 'Znam tvoja djela — imaš ime da si živ, a mrtav si.^t **2** Budi budan^u i ojačaj^v ostatak koji tek što nije umro, jer nisam našao da su

m 4Mo 24:17; Ot 22:16; n 11v 4:2; o Ot 2:7; 3. poglavlje p Ot 2:1; r Ot 1:4; Ot 4:5; s Ot 1:16; t Jk 2:26; u Lk 21:34; Ef 5:15; 1So 5:6; v Lk 22:32; Dj 18:23.

Ot 2:23* Ili: "najskrivenije osjećaje". Vidi Jr 11:20; 17:10; 20:12. 27* Doslovno: "pasti ih".

tvoja djela izvršena pred Bogom mojim.^a **3** Zato imaj na umu ono što si primio^b i ono što si čuo! Drži se toga^c i pokaj se!^d Jer ako se ne probudiš,^e doći će kao lopov^f i nećeš znati u koji će čas doći na tebe.^g

4 Ali imaš u Sardu nekoliko onih^{*h} koji nisu okaljali haljine svoje. Oni će hoditi sa mnom u bijelim haljinama,ⁱ jer su dostojni.^k **5** Tako će onaj tko pobijedi^l biti odjeven u bijele haljine^m i neće izbrisati ime njegovo iz knjige života,ⁿ nego će priznati ime njegovo pred Ocem svojim^o i pred anđelima njegovim.^p **6** Tko ima uho, neka čuje što duh^r govori skupštinama!

7 Anđelu^s skupštine u Filadelfiji napiši: Ovo govori onaj koji je svet^t i istinit,^u koji ima ključ Davidov^v i kad otvori, nitko ne može zatvoriti, a kad zatvori, nitko ne može otvoriti: **8** 'Znam tvoja djela.^z (Evo, otvorio sam pred tobom vrata,^a koja nitko ne može zatvoriti.) Znam da imaš malo snage, a ipak si držao riječ moju i nisi se odrekao imena mojega.^b **9** Evo, dovest ću one iz sinagoge Sotonine — koji kažu da su Židovi,^c a nisu, nego lažu^d — evo, prisilit ću ih da dođu i poklone se^e pred nogama tvojim te da spoznaju da te ja ljubim. **10** Budući da si se držao onoga što sam govorio o svojoj ustrajnosti,^f i ja ću sačuvati^g tebe u času kušnje, koji će doći na sav svijet,^h da se iskušaju oni koji žive na zemlji.^h **11** Dolazim brzo.ⁱ Čvrsto

Ot 3:4* Doslovno: "imena". **10*** Doslovno: "na svu nastanjenu zemlju".

3. poglavlje

- a 2Ko 6:1
- b Mt 10:8
- c Lk 21:36
- d Flp 2:16
- e Mt 3:8
- f 2Ko 7:11
- g Ef 5:14
- f Ot 16:15
- g Mt 24:42
- Lk 12:39
- h Izr 10:7
- Izr 22:1
- Pr 7:1
- i Jk 1:27
- j Ot 3:18
- Ot 6:11
- k Ef 4:1
- l 1Iv 5:4
- m Ot 4:4
- Ot 19:8
- n Flp 4:3
- Ot 21:27
- o Mt 10:32
- Mk 8:38
- p Lk 12:8
- r 1Iv 4:2
- s Ot 2:1
- t Iv 6:69
- Dj 7:14
- He 7:26
- u Ot 3:14
- Ot 19:11
- v Iza 22:22
- z Ot 2:2
- a 1Ko 16:9
- 2Ko 2:12
- b Mt 25:21
- c Ri 2:28
- Ot 2:9
- d Iv 8:44
- e Iza 60:14
- f Lk 8:15
- Lk 21:19
- 2Ti 2:12
- He 10:36
- He 12:3
- g 2So 3:3
- 2Pe 2:9
- h Mt 24:21
- i Ot 2:16

Desni stupac

- a Ot 2:10
- b Jk 1:12
- c 2Lj 3:17
- d 1Ko 3:16
- Ef 2:21
- 1Pe 2:5
- e Mt 27:46
- Iv 20:17
- f He 12:22
- Ot 21:2
- g Ot 14:1
- Ot 19:12
- Ot 22:4
- h 1Iv 4:2
- i Kol 4:16
- j 2Ko 1:20
- k Iv 18:37
- 1Ti 6:13
- l He 3:6
- Ot 1:5
- m Iv 1:14
- Ot 19:11
- n Izr 8:22
- Kol 1:15
- o Ps 69:9
- 2Ko 9:2
- p Izr 25:13
- Izr 25:25
- r Ho 12:8
- 1Ko 4:8

se drži onoga što imaš,^a da ti nitko ne uzme nagradu.^{*b}

12 Onoga tko pobijedi učinit će stupom^c u hramu^d Boga mojega^e i odande on više neće izaći. I napisat će na njemu ime Boga svojega i ime grada Boga svojega, novog Jeruzalema^f koji silazi s neba od Boga mojega. I svoje novo ime napisat će na njega.^g **13** Tko ima uho, neka čuje što duh^h govori skupštinama!

14 Anđelu skupštine u Laodicejiⁱ napiši: Ovo govori Amen,^{*j} svjedok^k vjerni^l i istiniti,^m početak Božjih djela stvaranja:ⁿ **15** 'Znam tvoja djela — nisi ni hladan ni vruć.

Da si barem hladan ili vruć! **16** Ali kako si mlak, ni vruć^o ni hladan,^p izbljuvat će te iz usta svojih. **17** Govori: "Bogat sam,^r obogatio sam se i ništa mi više ne treba", a ne znaš da si jadan i bijedan i siromašan i slijep^s i gol. **18** Zato ti savjetujem da kupiš od mene zlata^t u vatri pročišćena da se obogatiš. Kupi i bijele haljine da se odjeneš i da se ne pokaze sramotna golotinja tvoja.^u Kupi i očne masti da namažeš oči svoje,^v pa da progledaš.

19 Ja ukoravam i opominjem^{*w} sve koje ljubim.^z Zato budi revan i pokaj se!^a **20** Evo, stojim na vratima^b i kucam. Ako tko čuje glas moj i otvori vrata,^c ući će k njemu i večerati s njim i on sa mnom. **21** Onome tko pobijedi^d dat će

s 2Pe 1:9; t Job 23:10; 1Pe 1:7; u Ot 16:15; v Ps 19:8; z Izr 3:12; a Ot 2:5; Ot 3:3; b Jk 5:9; c Lk 12:36; d 1Iv 5:4; Ot 2:26; Ot 12:11.

Ot 3:11* Doslovno: "krunu; vijenac". **14*** Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **19*** Vidi bilješku za He 12:5.

da sjedne sa mnomo na moje prijestolje,^a kao što sam i ja pobijedio i sjeo^b s Ocem svojim na njegovo prijestolje.^c **22** Tko ima uho, neka čuje što duh^d govori skupštinama!”^e

4 Potom sam vidio, i gle, vrata otvorena na nebu. Prvi glas koji sam čuo bio je poput zvuka trube.^f I obratio mi se riječima: “Popni se ovamo^g i pokazat ću ti što će se dogoditi!”^h **2** I odmah me duh obuzeo, i gle, prijestoljeⁱ je stajalo na nebu^j i netko je sjedio na prijestolju.^k **3** I taj koji je sjedio izgledao^l je kao kamen jaspis^m i dragi kamen crvene boje, a oko prijestolja bila je dugaⁿ slična smaragdu.^o

4 Oko prijestolja bila su dvadeset i četiri prijestolja, a na tim prijestoljima^p sjedili su dvadeset i četiri^r starješine^s obučeni u bijele haljine,^t sa zlatnim krunama na glavama.^u **5** I iz prijestolja su izlazile munje^v i glasovi i gromovi.^z Sedam svjetiljki^a ognjenih gorjelo je ispred prijestolja — one predstavljaju sedam duhova^b Božjih. **6** I ispred prijestolja bilo je nešto kao stakleno more,^c nalik na kristal.

Usred prijestolja i oko prijestolja bila su četiri bića^d puna očiju sprijeda i straga. **7** Prvo je biće bilo nalik lavu,^e drugo je biće bilo nalik mladom biku,^f treće je biće^g imalo lice nalik čovječjem, a četvrto je biće^h bilo nalik orlu koji leti.ⁱ **8** Svako od ta četiri bića^j imalo je po šest krila.^k Svuda po tijelu i ispod krila bila su puna očiju.^l I bića su bez predaha dan i noć govorila: “Svet, svet, svet je Jehova^m Bog, Svemo-

3. poglavlje

a Mt 19:28
Lk 22:30
b He 10:12
c Iza 66:1
d Ot 2:7
e Ot 1:11

4. poglavlje

f 2Mo 19:16
Ot 1:10
g 1Mo 28:12
Ot 11:12
h Da 2:28
Ot 1:1
i 1Kr 22:19
Iza 6:1
j Ps 114
Dj 7:55
k Eze 1:26
Da 7:9
l 1Iv 1:5
m Ot 21:11
n 1Mo 9:13
o 2Mo 28:17
p Ot 3:21
Ot 20:4
r 1Lje 24:1
1Lje 24:18
Lk 1:5
s Ot 1:6
Ot 4:10
t Ot 6:11
Ot 19:8
u 1Pe 5:4
v Job 38:35
Eze 1:13
z 2Mo 19:16
2Mo 20:18
a 2Mo 25:31
2Mo 40:24
b Ot 1:4
Ot 5:6
c 2Mo 30:18
1Kr 7:23
d Eze 1:5
Ot 4:9
e 2Sa 17:10
Izr 28:1
Iza 31:4
f 1Kr 7:25
Ot 6:3
g Ot 6:5
h Ot 6:7
i Job 39:29
Eze 1:10
j Ot 5:8
k Iza 6:2
l Izr 15:3
Eze 1:8
Eze 10:12
He 4:13
m Iza 6:3
Lk 1:49

Desni stupac

a 2Mo 6:3
Ot 11:17
Ot 15:3
b 2Mo 3:14
Ot 1:4
c Ps 92:1
d Ps 47:8
Ot 21:5
e Ps 90:2
Da 4:34
Da 12:7
f Ot 5:8
g 1Lje 16:29
Ps 95:6
Ot 19:10
h Mt 5:16
Ot 14:7

gući,^a koji je bio i koji jest^b i koji dolazi!”

9 I kad su god ta bića davala slavu, čast i zahvalu^c onome koji je sjedio na prijestolju,^d onome koji živi u svu vječnost,^e **10** dvadeset i četiri starješine^f padali su ničice pred onim koji sjedi na prijestolju i klanjali se^g onome^{*} koji živi u svu vječnost i bacali svoje krune pred prijestolje, govoreći: **11** “Dostojan si, Jehova, Bože naš, primiti slavu^h i častⁱ i moć,^j jer si ti sve stvorio^k i tvojom voljom^l sve postoji i stvoreno je.”^m

5 I u desnici onoga koji je sjedio na prijestoljuⁿ vidio sam svitak ispisan iznutra i izvana,^o zapečaćen^p sa sedam pečata. **2** I vidio sam snažnog anđela kako objavljuje jakim glasom: “Tko je dostojan otvoriti svitak i razlomiti pečate njegove?” **3** Ali nitko ni na nebu ni na zemlji ni ispod zemlje nije mogao otvoriti svitak i pogledati u njega. **4** I briznuo sam u velik plač jer se nitko nije našao dostojnim otvoriti svitak i pogledati u njega.^r **5** Ali jedan od starješina rekao mi je: “Ne plači! Evo, pobijedio^s je Lav iz plemena Judina,^t korijen^u Davidov.^v On je dostojan otvoriti svitak i sedam pečata njegovih.”

6 I vidio sam kako uz prijestolje^z i usred četiri bića i usred starješina^a stoji Janje^b koje je

i 1Ti 1:17; j Ot 5:13; Ot 7:12; Ot 11:17; Ot 12:10; k Ef 3:9; Ot 10:6; l Mt 6:10; Mt 26:39; 1Pe 4:2; 1Iv 2:17; m 1Mo 2:3; **5. poglavlje** n Ot 4:2; o Eze 2:10; p Iza 29:11; Da 12:9; r Mt 24:36; Dj 1:7; s Iv 16:33; t 1Mo 49:9; He 7:14; u Iza 11:1; Ri 15:12; v 2Sa 7:12; Ot 22:16; z Ef 1:20; a Ef 1:22; b Iza 53:7; Iv 1:29; 1Pe 1:19.

Ot 4:10* Ili: “iskazivali štovanje onome; izvršili čin obožavanja onoga”.

izgledalo kao da je bilo zaklano^a i imalo je sedam rogova i sedam očiju, koje predstavlja sedam duhova^b Božjih poslanika po cijeloj zemlji. **7** I Janje je otišlo i uzelo svitak iz desnice onoga koji je sjedio na prijestolju.^c **8** Kad je Janje uzelo svitak, četiri bića i dvadeset i četiri starješine^d pali su ničice pred njim. Svaki je imao harfu,^e a imali su i zlatne posude pune kada,^f koji predstavlja molitve^g svetih. **9** I pjevali su Janjetu novu pjesmu:^h “Dostojan si uzeti svitak i otvoriti pečate njegove, jer si bio zaklan i krvljuⁱ si svojom kupio^j Bogu^k ljude iz svakog plemena i jezika i puka i naroda, **10** i učinio si ih kraljevstvom^l i svećenicima^m Bogu našemⁿ i kraljevati će^o nad zemljom.”

11 I pogledao sam i začuo glas mnogih anđela koji su bili oko prijestolja, bića i starješina. Bilo ih je na mirijade mirijada^p i tisuće tisuća.^r

12 I govorili su jakim glasom: “Janje koje je bilo zaklano^s dostojno je primiti moć i bogatstvo i mudrost i snagu i čast i slavu i blagoslov.”^t

13 I čuo sam kako svako stvorenje na nebu i na zemlji i ispod zemlje^u i na moru — sve na njima i u njima — govori: “Onome koji sjedi na prijestolju^v i Janjetu^w neka je blagoslov i čast^a i slava^b i moć u svu vječnost!” **14** I četiri bića govorila su: “Amen!”^x a starješine^c su pali ničice i poklonili se Bogu.^y^d

Ot 5:11* Mirijada je deset tisuća. **14*** Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **14*** Ili: “iskazali štovanje Bogu; izvršili čin obožavanja Boga”.

5. poglavlje

a Iv 19:30
Ot 5:12
b Ot 1:4
c Ps 47:8
Iza 6:1
d Ot 5:14
Ot 19:4
e 2Lje 29:25
Ot 15:2
f Ps 141:2
Ot 8:4
g Kol 4:2
h Ps 33:3
Ps 144:9
Iza 42:10
Ot 14:3
i Mt 26:28
He 9:12
1Pe 1:19
j 1Ko 6:20
k Ot 14:4
l Lk 12:32
Lk 22:29
He 12:28
m Ot 1:6
n 2Mo 19:6
1Pe 2:9
Ot 20:6
o Mt 19:28
Ot 20:4
Ot 22:5
p 5Mo 33:2
He 12:22
Jd 14
r Da 7:10
s Iza 53:7
Ot 5:6
t Mt 28:18
u Flp 2:10
v 1Kr 22:19
Ot 4:2
z Iv 1:29
Ot 7:17
a Iv 5:23
1Ti 6:16
b 1Pe 4:11
c Ot 7:11
d Mt 4:10

Desni stupac

6. poglavlje

a Ot 5:6
b Ot 5:5
c Ot 4:7
d Ot 22:20
e Job 39:25
Izr 21:31
Ot 19:11
f Ps 45:4
g 2Kr 9:24
h 1Mo 49:10
Ps 21:3
Eze 21:27
Da 7:14
Ot 14:14
i Ps 110:2
Ot 12:7
j Ot 16:14
Ot 17:14
k Ot 4:7
l Da 11:40
Mt 24:7
Lk 21:10
m Ot 6:1
n Ot 4:7
o Eze 4:16
p Ot 5:6
r Ot 7:11
s Mt 20:2
t Mk 13:8
u Ot 4:7

6 I vidio sam kad je Janje^a otvorilo jedan od sedam pečata^b i čuo sam jedno od četiri bića^c kako govori glasom koji je zvučao poput grmljavine: “Dodii!”^d **2** I pogledao sam, i gle — bijeli konj^e i na njemu jahač^f koji je imao luk.^g I dana mu je kruna^h te je izašao pobjeđujućiⁱ i krenuo u konačnu pobjedu.^j

3 Kad je Janje otvorilo drugi pečat, čuo sam drugo biće^k kako govori: “Dodii!” **4** I izašao je drugi konj, plamene boje. Jahaču njegovu dano je da uzme mir sa zemlje kako bi ljudi ubijali jedni druge. I dan mu je mač velik.^l

5 Kad je Janje^m otvorilo treći pečat, čuo sam treće bićeⁿ kako govori: “Dodii!” I pogledao sam, i gle — crni konj i na njemu jahač koji je u ruci imao vagu.^o **6** I začuo sam kao neki glas usred^p četiri bića^q kako govori: “Mjera pšenice za denar^r i tri mjere ječma za denar! A ulje i vino trošiš štedljivo!”^s^t

7 Kad je Janje otvorilo četvrti pečat, čuo sam glas četvrtog bića^u kako govori: “Dodii!” **8** I pogledao sam, i gle — blijedi konj i na njemu jahač kojemu je ime bilo Smrt, a za njim je išao grob.^v I dana im je vlast nad četvrtinom zemlje, da ubijaju mačem^w i glađu^a i pomorom i zvijerima^b zemaljskim.

v Ot 20:13; z Jr 15:3; Am 4:10; a Jr 15:2; Eze 5:17; Lk 21:11; b 3Mo 26:22; Eze 14:21; Eze 33:27.

Ot 6:6* “Mjera” (grčki: *hoiniks*; nešto više od litre, oko 700 grama) bila je dnevna vojnička porcija pšenice; “denar” je bio jednodnevna plaća (vidi bilješku za Mk 14:5). **6*** Ili: “A ulju i vinu ne naudi!” **8*** Doslovno: “had”.

9 Kad je Janje otvorilo peti pečat, vidio sam podno žrtvenika^a duše^{*b} pobijenih^c zbog riječi Božje i zbog svjedočenja^d koje im je bilo povjereno.

10 I vikali su na sav glas: "Koliko još, Svevišnji^e Gospodine, sveti i istiniti,^f nećeš suditi^g i osvetiti krv našu^h na onima koji žive na zemlji?"

11 I svakome od njih dana je duga bijela haljinaⁱ i rečeno im je neka čekaju još malo, dok se ne popuni broj surobova njihovih i braće njihove koji trebaju biti ubijeni^j kao i oni.

12 I vidio sam kad je Janje otvorilo šesti pečat. Zbio se jak potres i sunce je postalo crno kao crna kostrijet,^k cijeli je mjesec postao kao krv,^l

13 a zvijezde su nebeske pale na zemlju, kao što nezrele smokve padaju sa stabla svojega kad ga potrese jak vjetar.

14 I nebo je iščeznulo kao svitak kad se smota.^m Svaka gora i svaki otok pomaknuli su se s mjesta svojega.ⁿ 15 Kraljevi zemaljski, velikaši, vojni zapovjednici, * bogataši, moćnici i svaki rob i svaki slobodnjak sakrili su se u pećine i među stijene^o gorske. 16 I govorili su gorama i stijenama: "Padnite na nas^p i sakrijte nas od lica onoga koji sjedi na prijestolju^r i od srdžbe Janjetove!^s 17 Jer došao je veliki dan^t srdžbe^u njihove i tko može opstati?"^v

7 Nakon toga vidio sam četiri anđela^z kako stoje na četiri ugla zemlje, čvrsto držeći četiri vjetra^a zemaljska, da nijedan vjetar ne puše na zemlju

Ot 6:9* Ili: "krv". 15* Ili: "tisućnici; hilijarsi".

6. poglavlje

- a 3Mo 4:7
Ot 8:3
- b 3Mo 17:16
Ot 17:6
- c Mt 24:9
1Iv 3:12
- d Mt 24:14
Iv 18:37
Ot 20:4
- e Dj 4:24
- f 1Iv 5:20
- g Lk 18:7
He 12:23
Ot 19:2
- h 1Mo 4:10
5Mo 32:43
- i Ot 3:5
Ot 4:4
- j Mt 24:9
Dj 9:1
2Ko 1:8
- k Iza 50:3
- l JI 2:31
Mt 24:29
Dj 2:20
- m Iza 34:4
- n Ot 16:20
- o Iza 2:10
Iza 2:19
Eze 33:27
- p Ho 10:8
Lk 23:30
- r Ot 4:2
- s Ot 5:6
- t Sf 1:14
- u Sf 1:18
Ri 2:5
- v JI 2:11

7. poglavlje

- z Mt 25:31
- a Jr 25:32

Desni stupac

- a Ps 37:35
- b Ot 16:12
- c 2Ko 1:22
Ef 1:13
Ef 4:30
- d Mt 24:31
Ot 9:4
- e Ot 14:1
Ot 14:3
- f Jk 1:1
Ot 21:12
- g Ri 2:29
Ri 9:6
Ga 6:16
- h 1Mo 49:10
1Lje 5:2
- i 1Mo 49:3
- j 1Mo 49:19
- k 1Mo 49:20
- l 1Mo 49:21
- m 1Mo 41:51
Eze 48:4
- n 1Mo 49:5
- o 4Mo 3:6
- p 1Mo 49:14
- r 1Mo 49:13
- s 1Lje 5:2
- t 1Mo 49:27
u Ot 7:3
- v Mt 25:34
Iv 10:16
Ot 22:17
- z 1Mo 22:18
Iza 2:2
Iza 60:3
Ot 15:4
- a Ps 117:1
- b Iza 66:18
- c Ps 11:4

ni na more ni na ikoje drvo.^a

2 I vidio sam jednog drugog anđela kako uzlazi od istoka^b i ima pečat Boga živoga. I povikao je na sav glas četvorici anđela kojima je bilo dano da naude zemlji i moru: 3 "Nemojte nauditi ni zemlji ni moru ni drveću dok pečatom ne obilježimo^c robove Boga naše-ga na čelima njihovim!"^d

4 I čuo sam broj pečatom obilježenih — sto četrdeset i četiri tisuće^e pečatom obilježenih iz svakoga plemena^f sinova Izraelovih:^g

5 Iz plemena Judina^h dvanaest tisuća pečatom obilježenih, iz plemena Rubenovaⁱ dvanaest tisuća, iz plemena Gadova^j dvanaest tisuća,

6 iz plemena Ašerova^k dvanaest tisuća, iz plemena Naftalijeva^l dvanaest tisuća,

iz plemena Manašeova^m dvanaest tisuća,

7 iz plemena Šimunovaⁿ dvanaest tisuća,

iz plemena Levijeva^o dvanaest tisuća,

iz plemena Isakarova^p dvanaest tisuća,

8 iz plemena Zebulunova^r dvanaest tisuća,

iz plemena Josipova^s dvanaest tisuća

i iz plemena Benjaminova^t dvanaest tisuća pečatom obilježenih.^u

9 Nakon toga vidio sam veliko mnoštvo ljudi,^v koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakoga naroda^z i plemena^a i puka i jezika,^b kako stoje pred prijestoljem^c i pred Janjetom,

obučeni u duge bijele haljine,^a s palminim granama^b u rukama. **10** I vikali su na sav glas: "Spasenje dugujemo Bogu svomemu,^c koji sjedi na prijestolju,^d i Janjetu!"^e

11 I svi su anđeli^f stajali oko prijestolja i starješina^g i četiri bića^h te su pali ničice pred prijestoljem i poklonili se Bogu,ⁱ **12** govoreći: "Amen.* Blagoslov i slava i mudrost i zahvala i čast i moć^j i snaga Bogu našemu u svu vječnost! Amen."^k

13 Nato mi je jedan od starješina^l rekao: "Tko su ovi koji su obučeni u duge bijele haljine^m i odakle su došli?"

14 Odvratio sam mu: "Gospodine moj, ti to znaš." I rekao mi je: "To su oni koji dolaze iz velike nevolje.ⁿ Oprali su svoje duge haljine i ubijelili^o ih u krvi^p Janjetovoj. **15** Zato su pred^r prijestoljem Božjim i služe* mu^s dan i noć u hramu njegovu. I onaj koji sjedi na prijestolju^t razapet će šator svoju nad njima. **16** Oni više neće gladovati ni žeđati, neće ih moriti sunce niti ikakva žega,^v **17** jer će ih Janje,^z koje je uz prijestolje, pasti^a i voditi na izvore voda^b života. I Bog će obrisati svaku suzu s očiju njihovih."^c

8 Kad je Janje^d otvorilo sedmi pečat,^e nastala je tišina na nebu koja je potrajala oko pola sata. **2** I vidio sam sedam anđela^f koji stoje pred Bogom. I dano im je sedam truba.

3 I došao je jedan drugi anđeo i sa zlatnom kadionicom

Ot 7:11* Ili: "iskazali štovanje Bogu; izvršili čin obožavanja Boga". **12*** Vidi bilješku za 5Mo 27:15. **15*** Ili: "vrše mu svetu službu".

7. poglavlje

- a Ot 7:14
- b 3Mo 23:40
Iv 12:13
- c Ps 3:8
Lk 1:69
Tit 2:10
Jd 25
- d Ot 4:2
- e Ot 5:6
- f Mt 25:31
He 12:22
- g Ot 11:16
- h Ot 14:3
- i Ps 95:6
- j Ot 4:11
- k He 13:21
1Pe 4:11
1Pe 5:11
- l Ot 4:4
- m Ot 7:9
- n Mt 24:21
Mk 13:19
- o Iza 1:18
Iv 1:29
- p He 9:14
He 9:22
1Iv 1:7
- q Ot 1:5
- r Ps 11:4
- s Mt 4:10
Lk 2:37
- t Ot 4:2
- u Ps 15:1
Ot 21:3
- v Ps 121:6
Iza 49:10
- z Ot 5:6
- a Mt 25:32
Iv 10:11
- b Ot 22:1
- c Iza 25:8
Ot 21:4

8. poglavlje

- d Ot 6:1
- e Ot 5:1
- f Ot 15:1

Desni stupac

- a 2Mo 30:1
Ot 9:13
- b Ot 5:8
- c Ps 141:2
Lk 1:10
1Pe 4:7
- d Iza 6:6
- e Lk 12:49
- f 2Mo 19:16
Ot 4:5
Ot 10:4
Ot 16:18
- g Ps 97:4
- h Ot 6:12
- i Ot 8:7
- o Ot 8:8
Ot 8:10
Ot 8:12
Ot 9:1
Ot 9:13
Ot 11:15
- j 3Mo 25:9
4Mo 10:2
- k 2Mo 9:23
Jl 2:30
- l 5Mo 4:24
Ps 97:3
He 12:29
- m Iza 40:6
- n Jr 51:25

stao kod žrtvenika.^a I dano mu je mnogo kada^b da ga prinese na zlatni žrtvenik pred prijestoljem dok se budu čule molitve svih svetih. **4** I kadni se dim iz anđelove ruke uzdigao pred Boga s molitvama^c svetih. **5** Anđeo je potom uzeo kadionicu i napunio je vatrom^d sa žrtvenika i bacio je vatru na zemlju.^e I nastali su gromovi^f i glasovi i munje^g i potres.^h **6** A sedam anđela sa sedamⁱ truba^j pripremilo se da zatrubu.

7 I prvi je zatrubio. I nastale su tuča i vatra^k pomiješane s krvlju te su bile bačene na zemlju. I trećina zemlje bila je spaljena,^l trećina drveća bila je spaljena i sve zeleno raslinje^m bilo je spaljeno.

8 I drugi je anđeo zatrubio. I nešto kao velika goraⁿ ognjem zapaljena bilo je bačeno u more.^o I trećina mora postala je krv.^p **9** I trećina živih* stvorenja u moru izginula je^r i trećina brodova bila je razbijena.

10 I treći je anđeo zatrubio. I velika zvijezda koja je gorjela kao svjetiljka pala je s neba.^s Pala je na trećinu rijeka i na izvore voda.^t **11** Zvijezdi je ime Pelin. I trećina voda pretvorila se u pelin, te je mnogo ljudi pomrlo od voda, jer su bile gorke.^u

12 I četvrti je anđeo zatrubio. I bila je udarena trećina sunca i trećina mjeseca i trećina zvijezda, te je potamnijela trećina njihova^v i dan je ostao bez trećine svjetlosti svoje,^z a tako i noć.

o Ps 65:7; Iza 17:13; Iza 57:20; **p** 2Mo 7:20; **r** Ot 16:3; **s** Iza 14:12; Lk 10:18; 2Ko 11:14; **t** Ot 16:4; **u** Izr 25:26; Am 5:7; Am 6:12; **v** 2Mo 10:22; **z** Iza 60:2; Ef 6:12; Kol 1:13.

Ot 8:9* Doslovno: "koja imaju dušu".

13 I pogledao sam i začuo orla^a koji leti posred neba^b kako govori jakim glasom: "Jao, jao, jao^c onima koji žive na zemlji, zbog preostalih glaso-va truba one trojice anđela koji će još zatrubiti!"^d

9 I peti je anđeo zatrubio.^e I vidio sam zvijezdu^f koja je pala s neba na zemlju i dan joj je ključ^g od bezdana.^h **2** I otvorila je bezdan i iz nje- ga se podigao dimⁱ kao dim iz velike peći^j te je potamnijelo sunce^k i zrak od dima iz bez- dana. **3** Iz dima su na zeml- ju izašli skakavci^l i dana im je moć kakvu imaju škorpioni^m zemaljski. **4** I bilo im je za- povjedeni da ne naude raslinju zemaljskom niti ikakvom zele- nilu niti ikakvom drvetu, nego samo ljudima koji nemaju pe- čat Božji na čelima svojim.ⁿ

5 I skakavcima je dano ne da ih ubijaju, nego da ih muče^o pet mjeseci, a muka koju su im zadavali bila je kao muka koju čovjeku zadaje ubod škorpiona.^p **6** I u te će dane ljudi tražiti smrt,^r ali je neće naći, i željet će umrijeti, ali smrt će bježati od njih.

7 A skakavci su izgledali kao konji^s pripremljeni za bit- ku. Na glavama im je bilo ne- što kao zlatne krune, lica su im bila kao lica ljudska,^t **8** a kosa im je bila kao žen- ska kosa.^u Zubi su im bili kao lavlji.^v **9** Na prsima su imali oklope^z nalik željeznim oklopi- ma. A lepet krila njihovih bio je kao tutnjava bojnih kola^a s mnogo konja što jure u bitku.^b **10** I imali su repove i žalce kao škorpioni,^c a u repovima im je bila moć da nanose bol

8. poglavlje

- a Job 39:29
- b 5Mo 4:11
- Ot 14:6
- Ot 19:17
- c Ot 9:12
- Ot 11:14
- d Ot 8:2

9. poglavlje

- e Ot 8:2
- f 4Mo 24:17
- Ot 22:16
- g Ot 20:1
- h Lk 8:31
- Ot 9:11
- i 2Mo 19:18
- Jl 2:30
- j 1Mo 19:28
- k Jl 2:2
- Jl 2:10
- l 2Mo 10:4
- 2Mo 10:12
- m 5Mo 8:15
- Lk 11:12
- n Ot 7:3
- o Ot 16:9
- Ot 18:7
- p Ot 9:10
- r Job 3:21
- Ot 6:16
- s Jl 2:4
- t Jl 2:6
- u 1Ko 11:15
- Ef 5:24
- v Jl 1:6
- z Ef 6:14
- 1So 5:8
- 2Ti 2:3
- a Jl 2:5
- b 2Ko 10:4
- c Ot 9:5

Desni stupac

- a Ot 9:1
- Ot 20:1
- b Lk 4:34
- Ot 19:15
- c Ot 8:13
- d Ot 8:6
- e Ot 11:15
- f Ot 1:12
- g Ot 8:3
- h Ga 4:14
- i Ps 102:20
- Ps 137:1
- Ps 142:7
- Iza 42:7
- Iza 49:9
- j 1Mo 2:14
- Ot 16:12
- Ot 17:15
- k 1Lje 12:8
- Izr 28:1
- l Ps 11:6
- m Jr 8:17
- n 5Mo 31:29
- Jr 5:3
- o 5Mo 32:17
- Ps 106:37
- 1Ko 10:20
- p Ps 115:4
- Ps 135:15

ljudima pet mjeseci. **11** Nad sobom su imali kralja, anđe- la bezdana.^a Na hebrejskom se zvao Abadon,^{*} a na grčkom se zvao Apolion.^{†b}

12 Jedan je "jao" prošao. Gle, nakon ovoga dolaze još dva "jao".^c

13 I šesti je anđeo^d zatru- bio.^e I čuo sam neki glas^f iz rogova zlatnog žrtvenika^g koji je pred Bogom **14** kako govo- ri šestom anđelu, koji je imao trubu: "Odveži četiri anđela^h svezanaⁱ na velikoj rijeci Euf- ratu!"^j **15** I bila su odvezana četiri anđela, spremna za odre- đeni sat i dan i mjesec i godinu, da pobiju trećinu ljudi.

16 Broj konjanika u vojsci bio je dvije mirijade mirijada^{*} — čuo sam broj njihov. **17** A ovako sam u videnju vidio ko- nje i one koji su sjedili na nji- ma: na prsima su imali oklo- pe crvene kao plamen i plave kao kamen hijacint i žute kao sumpor, a glave konjima bile su kao lavlje glave^k i iz usta su im izlazili vatra i dim i sumpor.^l **18** Od te tri nevolje poginula je trećina ljudi — od vatre i dima i sumpora što su izlazili iz usta njihovih. **19** Jer moć je ovim konjima u ustima i u re- povima. Naime, repovi su im kao zmije^m i imaju glave koji- ma nanose bol.

20 A ostali ljudi koji nisu poginuli od tih nevolja nisu se pokajali za djela ruku svo- jihⁿ — nisu prestali štovati^{*} de- mone^o i idole od zlata, srebra,^p bakra, kamena i drva, koji ne mogu ni vidjeti ni čuti ni

Ot 9:11* "Abadon" znači "uništenje".
11* "Apolion" znači "uništavatelj".
16* 200 000 000. **20*** Ili: "obožavati".

hodati.^a **21** I nisu se pokajali za ubojstva^b svoja ni za vračanja*^c svoja ni za blud svoj ni za krađe svoje.

10 I vidio sam jednog drugog jakog anđela^d kako silazi s neba zaodjeven oblakom^e i s dugom iznad glave svojom. Lice mu je bilo kao sunce,^f a noge^g kao stupovi ognjeni. **2** U ruci je imao maleni otvoreni svitak. I desnom je nogom stao na more, a lijevom na zemlju,^h **3** i povikao je na sav glas, kao kad lavⁱ riče. Kad je povikao, oglašilo se sedam gromova^j glasovima svojim.

4 A kad je progovorilo sedam gromova, htio sam to zapisati, ali čuo sam glas s neba^k kako govori: "Zadrži u tajnosti^l ono što je reklo sedam gromova i nemoj to zapisivati!" **5** I anđeo kojeg sam vidio kako stoji na moru i na zemlji podigao je desnu ruku prema nebu^m **6** i zakleo se onim koji živiⁿ u svu vječnost,^o koji je stvorio nebo i ono što je na njemu, zemlju^p i ono što je na njoj i more i ono što je u njemu:^r "Bog više neće čekati!"^s **7** Nego, u danima oglašavanja sedmog anđela,^t kad dođe vrijeme da zatrubi,^u dovršit će se Božja sveta tajna,^v prema dobroj vijesti koju je Bog objavio robovima svojim prorocima."^z

8 I glas^a koji sam čuo s neba opet mi se obratio i rekao: "Idi, uzmi otvoreni svitak što je u ruci anđela koji stoji na moru i na zemlji!"^b **9** I otišao sam k anđelu i zamolio ga neka mi

9. poglavlje

a Iza 44:9
Jr 10:5
Da 5:23
b 2Mo 20:13
c Ga 5:20

10. poglavlje

d Da 10:21
Jd 9
Ot 12:7
e Da 7:13
Ot 1:7
f Ml 4:2
Mt 17:2
g Ot 1:15
h He 2:8
i Izr 20:2
Ot 5:5
j 2Mo 19:16
Ot 4:5
Ot 11:19
k Ot 10:8
l Da 12:4
Da 12:7
m Jr 10:10
n Ps 90:2
o 1Ti 1:17
Ot 4:9
p 1Mo 14:19
r 2Mo 20:11
Ne 9:6
Ps 146:6
Dj 4:24
s Iza 46:13
Eze 12:25
Hb 2:3
t Ot 8:6
u Ot 11:15
v Mk 4:11
z Am 3:7
a Ot 10:4
b Ot 10:2

Desni stupac

a Eze 2:8
b Jr 15:16
c Ps 119:103
Eze 3:3
d Jr 1:10

11. poglavlje

e Eze 40:3
f 1Ko 3:16
2Ko 6:16
Ef 2:21
1Pe 2:5
1Pe 4:17
g Eze 40:17
h Lk 21:24
i He 12:22
Ot 21:2
j Ot 13:5
k Iv 8:17
l Dj 2:17
Ot 19:10
m Ps 69:11
n Za 4:3
Za 4:11
o Za 4:12
Mt 5:14
p Za 4:14
r Jr 5:14
s Lk 4:25
t 1Kr 17:1
Jk 5:17
u 1Mo 9:4
2Mo 7:19
Dj 15:20
v Ot 13:1

da onaj mali svitak. A on mi je rekao: "Uzmi ga i pojedi!"^a Zagorčat će ti utrobu, ali u ustima će ti biti sladak kao med."^b

10 I uzео sam svitak iz anđelove ruke i pojeo ga.^b I u ustima mi je bio sladak kao med,^c ali kad sam ga progutao, zagorčao mi je utrobu. **11** I rekli su mi: "Prorokuj opet o pucima i narodima i jezicima i mnogim kraljevima!"^d

11 I dana mi je trska nalik štapu^e i rečeno mi je: "Ustani i izmjeri svetište hrama^f Božjega i žrtvenik i one koji se klanjaju* u njemu!^g **2** A dvorište koje je izvan^h hramskog svetišta ostavi i nemoj ga mjeriti, jer je dano neznabošcima.^h Oni će gaziti sveti gradⁱ četrdeset i dva mjeseca.^j **3** I poslat ću dva^k svjedoka svoja da prorokuju^l tisuću dvjesto i šezdeset dana obučeni u kostrijet."^m **4** Njih predočavaju dvije maslineⁿ i dva svijećnjaka.^o Oni stoje pred Gospodarom zemlje.^p

5 Pokuša li im tko nauditi, vatra će izaći iz usta njihovih i proždrijeti neprijatelje njihove.^r Pokuša li im tko nauditi, tako će biti ubijen. **6** Oni imaju vlast zatvoriti nebo^s da ne pada kiša^t za vrijeme njihova prorokovanja. I imaju vlast pretvoriti vode u krv^u i udariti zemlju svakom vrstom nevolje kad god zažele.

7 A kad završe svoje svjedočenje, zvijer koja izlazi iz bezdana^v zaratit će s njima, pobijediti ih i ubiti.^z **8** I tijela će njihova ležati na glavnoj

z Ot 2:10; Ot 2:13; Ot 12:17.

Ot 11:1* Ili: "iskazuju štovanje Bogu".

Ot 9:21* Ili: "dozivanje duhova". Doslovno: "za drogu". **10:4*** Doslovno: "Zapečati".

ulici velikoga grada koji se u prenesenom* smislu zove Sodoma^a i Egipat, gdje je i Gospodin njihov bio pribijen na stup.^b **9** A ljudi iz svih puka i plemena i jezika i naroda^c gladat će tijela njihova tri i pol dana^d i neće dati da im se tijela u grob polože. **10** A oni koji žive na zemlji radovat će se^e i veseliti smrti njihovoj i slat će darove jedni drugima,^f jer su ta dva proroka mučila one koji žive na zemlji.

11 Ali nakon tri i pol dana^g duh životni od Boga ušao je u njih^h i stali su na svoje noge te je velik strah obuzeo one koji su ih gledali. **12** I čuli su jak glasⁱ s neba kako im govori: "Uzadite ovamo!"^j I uzašli su u oblaku na nebo, pred očima neprijatelja svojih. **13** I u taj čas zbio se jak potres te je pala desetina^k grada. I sedam tisuća ljudi poginulo je u potresu, a ostali su se uplašili i dali slavu Bogu nebeskom.^l

14 Drugi je "jao"^m prošao. Gle, treći "jao" dolazi brzo.

15 I sedmi je anđeo zatražio. ⁿ I na nebu su se začuli jaki glasovi: "Kraljevska vlast nad svijetom sada pripada Gospodinu našem^o i Kristu* njegovu,^p i on će kraljevati u svu vječnost."^r

16 I dvadeset i četiri stariješine^s koji su sjedili pred Bogom na prijestoljima svojim pali su ničice^t i poklonili se Bogu,^{*u} **17** govoreći: "Zahvaljujemo ti,^v Jehova Bože, Sve-moguću,^z koji jesi^a i koji si

Ot 11:8* Doslovno: "duhovnom". **15*** Ili: "Pomazaniku, Mesiji". Vidi bilješku za Mt 2:4. **16*** Ili: "iskazali štovanje Bogu; izvršili čin obožavanja Boga".

11. poglavlje

- a Iza 1:10
- b Lk 13:33
He 13:12
- c Ot 13:7
Ot 17:15
- d Ot 11:11
- e Ps 35:15
Izr 24:17
- f Lk 23:12
- g Ot 11:9
- h Eze 37:5
I Ps 29:4
- i Ps 50:5
Ps 147:2
Ot 4:1
- k Iza 6:13
- l Iza 26:16
Ot 9:12
- m Ot 8:6
- n Ilje 29:11
Ps 22:28
Ps 97:1
Da 4:17
Da 4:34
Ot 12:10
- p Ps 2:6
Eze 21:27
Da 7:13
Lk 1:33
Lk 22:29
2Pe 1:11
- r Ps 145:13
Da 2:44
- s Ot 4:10
Ot 14:3
- t Ps 95:6
- u Ot 7:11
- v Iza 12:1
- z 2Mo 6:3
Am 4:13
bilj., LXX
Ot 16:7
- a 2Mo 3:14
Ot 14
Ot 16:5

Desni stupac

- a 2Mo 9:16
Job 37:23
Iza 40:26
Ri 9:17
Ot 4:11
- b Ps 99:1
Za 14:9
Ot 19:6
- c 1So 4:16
He 11:6
Ot 14:13
- d Ho 12:10
Am 3:7
Mt 2:23
Dj 3:18
Ri 1:2
He 1:1
Jk 5:10
1Pe 1:10
- e Ps 115:13
Dj 26:22
- f Iza 6:11
Jr 4:7
Jr 26:18
Mi 3:12
- g 1Mo 6:11
Ps 53:1
Jr 6:28
Jr 51:25
Sf 3:7
- h Ot 14:17
i 1Kr 8:1
Ps 132:8
J Hb 2:20
He 8:2
He 9:11

bio, jer si uzeo u ruke moć svoju veliku^a i počeo kraljevati.^b **18** Ali narodi su se razgnjevili i došla je srdžba tvoja i vrijeme da se sudi mrtvima i da se dade nagrada^c robovima tvojim prorocima^d i svetima i onima koji se boje imena tvojeja, malima i velikima,^e i da se unište^f oni koji zemlju uništavaju."^g

19 I otvorilo se svetište nebeskoga hrama^h Božjeg i pokazao se kovčegⁱ saveza Božjega u svetištu hrama njegovog.^j I nastale su munje i glasovi i gromovi i potres i velika tuča.

12 I pokazao se velik znak^k na nebu — žena^l zaodjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi kruna od dvanaest zvijezda. **2** Bila je trudna i vikala je u trudovima^m i porođajnim mukama.

3 I jedan drugi znak pokazao se na nebu — velik zmajⁿ plamene boje, sa sedam glava i deset rogova, a na glavama mu sedam kruna.* **4** Repom^o je odvuкао trećinu zvijezda^p nebeskih i bacio ih na zemlju.^r I zmaj je stajao pred ženom^s koja je trebala roditi,^t kako bi joj prožderao^u dijete kad ga rodi.

5 I rodila je sina,^v muško, koji će upravljati svim narodima* željeznom palicom.^z I dijete je njezino bilo odneseno k Bogu i prijestolju njegovu.^a **6** A žena je pobjegla u pustinju,^b gdje joj je Bog pripremio

12. poglavlje k Ot 1:1; I Iza 54:1; Iza 54:5; Ga 4:26; m 1Mo 3:16; n Ot 12:9; Ot 20:2; o Iza 9:15; p 1Mo 6:2; Job 38:7; 2Ko 11:15; r 2Pe 2:4; Jd 6; s 1Mo 3:15; t Iza 66:9; u Jr 51:34; v Ot 11:15; z Ps 2:9; Ps 110:2; Ot 19:15; a Ps 2:6; Ps 110:1; b Ps 53:7.

Ot 12:3* Ili: "dijadema". **5*** Doslovno: "pasti sve narode".

mjesto, da je ondje hrane^a tisuću dvjesto i šezdeset dana.^b

7 I izbio je rat na nebu: Mihael^c i anđeli njegovi borili su se sa zmajem. I zmaj se borio, i anđeli njegovi, **8** ali nije nadvladao. I nije se za njih više našlo mjesta na nebu. **9** I bio je zbačen veliki zmaj,^d prazmija,^e koji se zove Đavof i Sotona,^g koji zavodi sav svijet.^h Bio je zbačen na zemlju,ⁱ a s njim su bili zbačeni i anđeli njegovi. **10** I začuo sam jak glas na nebu kako govori:

“Sada je nastalo spasenje^{*j} i moć^k i kraljevstvo Boga našega^l i vlast Krista^m njegova,^m jer je zbačen optužitelj braće naše, koji ih je dan i noć optuživao pred Bogom našim!ⁿ **11** A oni su ga pobijedili^o krvlju Janjetovom^p i riječju svjedočenja svojega^r i nisu ljubili život^s svoj^s ni onda kad su se suočili sa smrću. **12** Zato veselite se, nebesa i vi koji prebivate u njima!^t Teško vama,^u zemljo i more,^v jer je Đavo sišao k vama, silno gnjevan, znajući da ima malo vremena!”^z

13 A kad je zmaj vidio da je zbačen na zemlju,^a počeo je progoniti ženu^b koja je rodila muško dijete. **14** No ženi su bila dana dva krila orla^c velikoga da odleti u pustinju^d na mjesto za nju pripremljeno. Ondje je, daleko od zmije,^e bila hranjena^f jedno vrijeme i dva vremena i pola vremena.^g

15 I zmija je iz usta svojih izbacila za ženom vodu kao rijeku,^h da je utopi u ri-

Ot 12:9* Doslovno: “svu nastanjenu zemlju”. **10*** Ili: “pobjeda”. **10*** Ili: “Pomazanika, Mesije”. Vidi bilješku za Mt 2:4. **11*** Doslovno: “dušu”.

12. poglavlje

- a 1Kr 19:6
Izr 30:8
- b Ot 11:3
Ot 12:14
Da 10:13
- c Da 12:1
Jd 9
- d Ot 12:3
Ot 20:2
- e 1Mo 3:1
2Ko 11:3
Ot 12:14
- f Mt 4:1
Iv 8:44
He 2:14
Jk 4:7
1Pe 5:8
- g 1Lj 21:1
Job 1:6
Za 3:2
Mt 4:10
Iv 13:27
Ri 16:20
2So 2:9
- h 2Ko 4:4
2Ko 11:14
Ef 2:2
1Iv 5:19
- i Lk 10:18
Ot 12:13
- j Ps 118:14
Lk 1:69
Ri 13:11
2Ko 6:2
He 9:28
1Pe 1:5
- k Ot 11:7
1 Ot 11:15
- m Mt 24:30
Mt 25:32
2Iv 5:10
Ef 1:10
1So 4:16
- n Job 1:9
Za 3:1
- o 1Iv 2:14
- p 1Pe 1:19
- r Dj 1:8
2Ti 1:8
Ot 1:9
Ot 19:10
- s Mt 16:25
Lk 14:26
Dj 20:24
- t Dj 7:53
He 12:22
Ot 13:6
- u Ot 8:13
- v Iza 57:20
Iza 60:2
Ot 17:15
- z Da 8:19
Mi 4:1
Mt 24:34
Ri 16:20
2Ti 3:1
2Pe 3:3
- a Lk 10:18
- b 1Mo 3:15
Ot 12:1
- c 2Mo 19:4
Iza 40:31
- d Ps 55:7
- e 1Mo 3:1
2Ko 11:3
- f Mt 4:4
Lk 12:42
- g Ot 11:3
Ot 12:6
- h Ps 18:4
Iza 17:12

Desni stupac

a Da 11:40

jeci.^a **16** Ali zemlja je došla u pomoć ženi^b i otvorila je zemlja usta svoja i progutala rijeku koju je zmaj izbacio iz usta. **17** I zmaj se razgnjevio na ženu^c i otišao ratovati s ostatkom potomstva njezina, koji drži zapovijedi Božje i kojemu je povjereno da svjedoči^d za Isusa.

13 I stao je na pijesku^e morskom.

I vidio sam kako iz mora^f izlazi zvijer^g s deset rogova^h i sedam glava.ⁱ Na rogovima je imala deset kruna,^{*} a na glavama hulna^j imena. **2** Zvijer koju sam vidio bila je nalik leopardu,^k ali noge su joj bile kao medvjede,^l a usta kao usta lavlja.^m Zmajⁿ je dao zvijeri moć njezinu i prijestolje njezino i vlast veliku.^o

3 I vidio sam da joj je jedna od glava kao na smrt ranjena, ali joj je smrtna rana^p zacijelila. I sva je zemlja zadivljeno slijedila zvijer. **4** I poklonili su se zmaju^q jer je dao vlast zvijeri. Poklonili su se i zvijeri, govoreći: “Tko je kao zvijer i tko se može boriti s njom?” **5** I bila su joj dana usta koja su govorila ohole riječi^r i hule^s i bila joj je dana vlast da djeluje četrdeset i dva mjeseca.^t **6** I otvorila je usta da govori hule^u na Boga, da huli na ime njegovo i na prebivalište njegovo — na one koji prebivaju na nebu.^v

b Tit 3:1; Ot 13:11; c 1Mo 3:15; d Mt 24:9; Dj 1:8; Ot 1:9; Ot 6:9; **13.** poglavlje e Jr 5:2; f Iza 57:20; Da 7:2; Hb 1:14; Ot 17:15; Ot 21:1; g Ot 11:7; Ot 13:18; Ot 19:20; h Da 7:7; I Ot 13:3; j Ps 74:10; k Da 7:6; I Da 7:5; m Da 7:4; n Ot 12:9; o Lk 4:6; p Ot 13:14; r Da 7:8; s Lk 12:10; t Ot 11:2; Ot 11:3; u 2Mo 5:2; Iza 14:13; Da 7:25; v Ot 12:12.

Ot 13:1* Ili: “dijadema”. **4*** Ili: “iskazali su štovanje zmaju; izvršili su čin obožavanja zmaja”.

7 I bilo joj je dano^a da se zara-
ti sa svetima i da ih pobijedi.^b
I bila joj je dana vlast nad sva-
kim plemenom i pukom i jezi-
kom i narodom. 8 I poklonit
će joj se svi koji žive na zem-
lji. Od postanka svijeta^c niko-
me od njih ime nije zapisano
u svitku^d života Janjeta koje je
bilo zaklano.^e

9 Ako tko ima uho, neka
čuje!^f 10 Ako je tko određen
za zarobljeništvo, otići će u
zarobljeništvo.^g Ako tko ubije
mačem, bit će ubijen mačem.^h
To od svetihⁱ zahtijeva ustraj-
nost^j i vjeru.^k

11 I vidio sam jednu drugu
zvijer^l kako izlazi iz zemlje.^m
Imala je dva roga kao u janje-
ta, ali progovorila je kao zmaj.ⁿ
12 I provodila je svu vlast prve
zvijeri^o u njezinoj nazočnosti.
I navodila je zemlju i one koji
žive na njoj da se klanjaju prvoj
zvijeri, kojoj je smrtna rana za-
cijelila.^p 13 I činila je velika
čuda,^r čak je vatru spuštala s
neba na zemlju naočigled ljudi.

14 I zavodila je one što žive
na zemlji čudima koja su joj bila
dana da ih čini u nazočnosti zvi-
jeri i govorila je onima što žive
na zemlji da načine lik^s zvijeri
koja je imala ranu od mača,^t
ali je preživjela. 15 I bilo joj je
dano da udahne život liku zvi-
jeri, kako bi lik zvijeri mogao go-
voriti i dati da budu pobijeni svi
koji se ne klanjaju liku^u zvijeri.

16 I prisiljavala je sve lju-
de,^v male i velike, bogate i
siromašne, slobodne i robove,
da prime žig na desnicu svoju
ili na čelo svoje^z 17 i da nit-
ko ne može kupovati ni pro-
davati osim onoga tko ima žig
— ime^a zvijeri ili broj imena

13. poglavlje

- a Iv 19:11
- b Lk 22:31
- ot 12:17
- c Ef 1:4
- 1Pe 1:20
- d Da 12:1
- ot 3:5
- ot 21:27
- e Iza 53:7
- Mt 27:50
- ot 5:6
- ot 5:12
- f Mt 11:15
- g Za 14:2
- h 1Mo 9:6
- Mt 26:52
- i Da 7:18
- 1Ko 6:2
- ot 20:6
- j Mt 24:13
- He 10:36
- He 12:3
- k ot 2:10
- l Da 7:8
- ot 16:13
- ot 19:20
- ot 12:16
- m Da 7:8
- n ot 16:13
- ot 20:2
- o ot 13:1
- p ot 13:3
- r 5Mo 13:1
- Mt 24:24
- s 2Mo 20:4
- ot 19:20
- ot 20:4
- t ot 13:3
- u 5Mo 29:17
- 1Kr 11:5
- Da 3:6
- Mt 24:15
- v Jr 39:10
- Jr 52:16
- z ot 14:9
- ot 16:2
- ot 19:20
- a ot 14:11

Desni stupac

- a ot 15:2
- b Pr 7:20
- Ri 3:23
- c 1Lje 20:6
- Da 3:1

14. poglavlje

- d Iv 1:29
- ot 5:6
- ot 22:3
- e Ps 2:6
- He 12:22
- 1Pe 2:6
- f ot 7:4
- g ot 3:12
- h ot 1:15
- i 2Lje 5:12
- ot 5:8
- j 1Lje 6:31
- k Ps 33:3
- Ps 98:1
- Ps 149:1
- ot 5:9
- l ot 4:6
- m ot 4:4
- ot 19:4
- n ot 7:4
- ot 14:1
- o 1Ko 6:20
- p Jk 1:27
- r 2Ko 11:2
- Jk 4:4

njezina.^a 18 Za ovo je potreb-
na mudrost: Tko je razuman,
neka izračuna broj zvijeri, jer
je to broj čovjekov,^b a njezin je
broj šesto šezdeset i šest.^c

14 I pogledao sam, i gle —
Janje^d stoji na gori Si-
onu^e i s njim sto četrdeset i
četiri tisuće^f onih koji imaju
ime njegovo i ime Oca njego-
va^g napisano na čelima svojim.
2 I začuo sam zvuk s neba po-
put huke mnogih voda^h i po-
put tutnjave jakoga groma.
Zvuk koji sam začuo bio je kao
glazba harfista koji pjevaju i
sviraju harfe svoje.ⁱ 3 Pjevali-
ji^j su kao novu pjesmu^k pred
prijestoljem i pred četiri bića^l
i pred starješinama.^m I nitko
nije mogao naučiti tu pjesmu
osim onih sto četrdeset i četi-
ri tisuće,ⁿ koji su otkupljeni^o
sa zemlje. 4 To su oni koji se
nisu okaljali sa ženama,^p koji
su sačuvali djevičanstvo svo-
je.^r Oni slijede Janje kamo god
pode.^s Otkupljeni^t su između
ljudi kao prvine^u Bogu i Janje-
tu 5 i nikakva se laž nije na-
šla u ustima njihovim,^v ničim
se nisu okaljali.^z

6 I vidio sam jednog drugog
anđela kako leti posred neba^a
noseći vječnu dobru vijest^b
da je objavio onima koji žive na
zemlji — svakom narodu i ple-
menu i jeziku i puku.^c 7 I go-
vorio je jakim glasom: “Boj-
te se Boga^d i dajte mu slavu,^e
jer je došao čas suda njegova!^f
Poklonite se onome^g koji je

s 1Pe 2:21; t 1Ko 7:23; ot 5:9; u 2Mo 23:16; 3Mo 23:15;
Jk 1:18; v Izr 14:5; ot 21:27; z Ef 5:27; Jd 24; a ot 8:13;
ot 19:17; b Mt 24:14; Mk 13:10; c Dj 1:8; Kol 1:23; d Izr
8:13; Mt 10:28; e Ps 19:1; Ri 11:36; Jd 25; ot 4:9; f 1Pe
4:17; 2Pe 2:9.

Ot 14:7: Ili: “Iskažite štovanje onome;
obožavajte onoga”.

načinio^a nebo i zemlju i more i izvore voda!”^b

8 Za njim je išao još jedan anđeo, drugi anđeo, govoreći: “Pao je, pao je Babilon Veliki,^c bludnica koja je sve narode napojila vinom^d gnjeva, vinom bluda svojega!”^e

9 Za njim je išao još jedan anđeo, treći anđeo, govoreći jakim glasom: “Ako se tko pokloni zvijeri^f i liku njezinu^g i primi žig na čelo ili na ruku,^h 10 on će također piti vino gnjeva Božjega, nerazvodnjeno, koje je natočeno u čašu srdžbe njegove.ⁱ I bit će mučen^j vatrom i sumporom^k pred svetim anđelima i pred Janjetom. 11 I dim mučenja njihova dizat će se u svu vječnost.^l Ni danju ni noću neće imati počinka oni koji se klanjaju zvijeri i liku njezinu i svi koji su primili žig^m imena njezina. 12 To zahtijeva ustrajnost od svetih,ⁿ onih koji se drže zapovijedi Božjih^o i vjere^p u Isusa.”

13 I začuo sam glas s neba kako govori: “Piši: Sretni su oni koji odsada umiru^r u Gospodinu.^s Da, govori duh, neka počinu od napora svojih, jer ih prate djela njihova.”

14 I pogledao sam, i gle — bijeli oblak, a na oblaku sjedi netko kao sin čovječji,^t sa zlatnom krunom na glavi^u i oštirim srpom u ruci.

15 I jedan drugi anđeo izašao je iz hramskog svetišta vičući na sav glas onome koji sjedi na oblaku: “Zamahni srpom svojim i žanji,^v jer je došao čas da se žanje, zrela^w je žetva^a zemaljska!” 16 I onaj koji sjedi na oblaku zamahnuo je srpom na zemlju i zemlja je bila požnjena.

14. poglavlje

- a 2Mo 20:11
- Ps 124:8
- Ps 146:6
- b Dj 14:15
- c Iza 21:9
- Jr 51:3
- Ot 17:18
- Ot 18:2
- Ot 18:21
- d Jr 51:7
- e Ot 17:2
- Ot 18:3
- f Ot 13:1
- g Ot 13:15
- h Ot 13:16
- i Ps 75:8
- Ot 11:18
- Ot 16:19
- j Ot 20:10
- k Ot 21:8
- l Mt 25:46
- 2So 1:9
- Ot 19:3
- m Ot 13:16
- Ot 16:2
- Ot 20:4
- n Ot 13:10
- o Pr 12:13
- Ot 1:3
- p He 10:38
- r Kol 3:3
- s Ri 6:3
- 1Ko 15:51
- 1So 4:16
- t Da 7:13
- Mt 25:31
- Dj 1:11
- Ot 1:7
- u Ps 21:3
- Ot 6:2
- v Mk 4:29
- z JI 3:13
- a Mt 13:39

Desni stupac

- a Ot 11:19
- b Ot 20:9
- c 5Mo 32:32
- d Mt 13:39
- Ot 9:11
- e Jr 12:10
- f Ot 19:15
- g He 13:12
- Ot 22:15
- h Izr 21:31
- i Jr 25:33

15. poglavlje

- j Ot 1:1
- k Ot 16:1
- l 3Mo 26:21
- m Ot 16:17
- n Ps 7:11
- o 1Kr 7:23
- 1Kr 7:39
- p Ot 4:6
- r Ot 5:8
- s Ot 2:7
- t Ot 13:15
- u Ot 13:18
- v 2Mo 15:1
- 5Mo 31:30
- He 3:5
- z Iv 1:29
- Dj 3:22
- He 2:12
- a 2Mo 15:11
- Ps 92:5
- Ps 111:2
- Ps 139:14
- b 2Mo 6:3
- Ot 19:6

17 I još je jedan anđeo izašao iz svetišta hrama nebeskog.^a I on je imao oštar srp.

18 I još je jedan anđeo izašao od žrtvenika i imao je vlast nad vatrom.^b I povikao je na sav glas onome koji je imao oštar srp: “Zamahni oštirim srpom svojim i poberi grozdove loze zemaljske,^c jer je sazrelo grožđe njezino!” 19 I anđeo^d je zamahnuo srpom prema zemlji i odrezao lozu^e zemaljsku te je zajedno s groždem bacio u veliki tijesak gnjeva Božjega.^f 20 I tijesak se gazio izvan grada^g i krv je potekla iz tijeska podigavši se sve do uzda konjima,^h na daljinu od tisuću šesto stadija.^{si}

15 I vidio sam na nebu jedan drugi znak,^j velik i čudesan: sedam anđela^k sa sedam nevolja.^l One su posljednje, jer s njima završava^m gnjev Božji.ⁿ

2 I vidio sam nešto kao stakleno more^o pomiješano s vatrom. Uz to stakleno more^p stajali su s harfama^r Božjim u ruci oni koji su pobijedili^s zvijer i lik njezin^t i broj^u imena njezina. 3 I pjevali su pjesmu Mojsija,^v roba Božjega, i pjesmu Janjetovu:^w

“Velika su i čudesna djela tvoja,^a Jehova Bože, Svemogućići!^b Pravedni su i pouzdani putevi tvoji,^c Kralju vječnosti!^d

4 Tko da te se ne boji,^e Jehova,^f tko da ne slavi ime tvoje,^g jer si jedino ti vjeran!^h Jer svi

c 5Mo 32:4; Ps 145:17; d Jr 10:10; 1Ti 1:17; e Jr 10:7; f Ps 22:23; Ps 33:8; g Ps 86:12; Iv 12:28; h Jr 3:12.

Ot 14:20* Otrprilike 296 kilometara. Stadij je bio osmina rimske milje, a iznosio je 185 metara. Vidi dodatak 13.

će narodi doći i pokloniti se* pred tobom,^a jer se očitovala pravednost odredbi tvojih.”^b

5 Nakon toga vidio sam kako se otvorilo svetište šatora^c svjedočanstva^d na nebu.^e

6 I sedam anđela^f sa sedam nevolja^g izašlo je iz svetišta. Bili su obučeni u čist i sjajan lan^h i oko prsa opasani zlatnim pojasi. 7 I jedno od četiri bićaⁱ dalo je sedmorici anđela sedam zlatnih posuda punih gnjeva Boga,^j koji živi u svu vječnost.^k 8 Od slave Božje i od moći njegove svetište se ispunilo dimom^l i nitko nije mogao ući u svetište dok se nije završilo sedam nevolja^m sedmorice anđela.

16 I začuo sam jak glasⁿ iz svetišta kako govori sedmorici anđela: “Idite i izlijte sedam posuda gnjeva^o Božjega na zemlju!”

2 I prvi^p je otišao i izlio svoju posudu na zemlju.^r I pojavio se bolan i poguban čir^s na ljudima koji su imali žig zvijeri^t i koji su se klanjali* liku njezinu.^u

3 Drugi^v je izlio svoju posudu na more.^z I ono se pretvorilo u krv,^a kao što je krv u mrtvacu, te je izginula svaka živa duša, sve što je bilo u moru.^b

4 Treći^c je izlio svoju posudu na rijeke^d i izvore voda. I oni su se pretvorili u krv.^e

5 I čuo sam anđela koji ima vlast nad vodama kako govori: “Pravedan si, ti koji jesi i koji si bio,^f Bože vjerni,^g jer si tako dosudio.^h 6 Jer prolili

15. poglavlje

- a Ps 86:9
- b Mi 1:11
- c Iza 2:4
- d He 8:2
- e He 9:11
- f Dj 7:44
- g Ot 11:19
- h Ot 8:2
- i Ot 15:1
- j Da 10:5
- k Ot 19:4
- l Ps 75:8
- m Jr 25:15
- o Ot 14:10
- p Ps 90:2
- q 1Ti 1:17
- r 2Mo 40:34
- s 1Kr 8:11
- t Iza 6:4
- u Eze 44:4
- v 3Mo 26:21
- w Ot 15:1

16. poglavlje

- n Iza 66:6
- o Ot 16:17
- p Os 69:24
- q Sf 8:7
- r Ot 8:7
- s Ot 20:11
- t 2Mo 9:10
- u 5Mo 28:35
- v Ot 13:16
- w Ot 13:18
- x Ot 13:15
- y Ot 19:20
- z Ot 8:8
- a 2Mo 17:15
- b 2Mo 7:20
- c Iza 57:20
- d Ot 8:10
- e Ps 78:44
- f 2Mo 7:20
- g 2Mo 3:14
- h Ot 1:4
- i Ps 145:17
- j Jr 3:12
- k Ot 15:4
- l 5Mo 32:4
- m Ps 119:137

Desni stupac

- a 1Mo 9:5
- b Ps 79:3
- c Mt 23:35
- d Iza 49:26
- e Ot 18:20
- f 2Mo 6:3
- g Ps 19:9
- h Ps 119:137
- i Ot 19:2
- j Ot 8:12
- k Iza 49:10
- l Ps 83:18
- m Ri 13:1
- n Ot 9:21
- o Ot 14:7
- p Ot 13:1
- q 2Mo 10:21
- r Iza 8:22
- s Ef 4:18
- t Ot 16:21
- u Ot 9:13
- v Os 137:1
- w Iza 44:27
- x Jr 50:38
- y Iza 44:28
- z Jr 51:57
- a 11v 4:1
- t 3Mo 11:12
- u Ot 12:3

su krv svetih slugu tvojih i pro-roka,^a te si im dao da piju krv.^b To su i zaslužili.”^c 7 I začuo sam žrtvenik kako govori: “Da, Jehova Bože, Svemogući,^d pouzdane su i pravedne presude tvoje.”^e

8 Četvrti^f je izlio svoju posudu na sunce. I suncu je dano da prži^g ljude vatrom. 9 I velika je vrućina pržila ljude, ali oni su hulili ime^h Boga, koji ima vlastⁱ nad tim nevoljama, i nisu se pokajali kako bi mu dali slavu.^j

10 Peti je izlio svoju posudu na prijestolje zvijeri.^k I njezino je kraljevstvo potamnulo.^l I ljudi su grizli jezike od boli, 11 ali su hulili^m Boga nebeskog zbog bolova i čireva svojih, i nisu se pokajali za djela svoja.

12 Šestiⁿ je izlio svoju posudu na veliku rijeku Eufrat.^o I voda joj je presahnula^p da se pripremi put za kraljeve^r s istoka sunčeva.

13 I vidio sam kako tri nečiste nadahnute izjave^s što su izgledale kao žabe^t izlaze iz usta zmaja^u i iz usta zvijeri^v i iz usta lažnog proroka.^z 14 To su izjave nadahnute^a od demonâ koje čine čuda^b i odlaze kraljevima^c svega svijeta,^d da ih skupe za rat^e koji će se zbiti na veliki dan^f Boga Svemogućega.^g

15 “Evo, dolazim kao lopov!^h Sretan je onaj tko bdijeⁱ i čuva haljine svoje, da ne bi hodao gol i da se ne bi vidjela sramota njegovu.”^j

v Ot 13:1; z Ot 13:11; a 1Ti 4:1; b Ot 13:13; c Ps 2:2; d Ot 18:3; Ot 18:9; e Eze 38:16; Ot 19:19; f JI 2:1; g Iza 13:6; Jr 25:33; Eze 30:3; JI 1:15; JI 2:11; Sf 1:15; 2Pe 3:12; h 1So 5:2; 2Pe 3:10; 1 Lk 21:36; j Ot 3:18.

Ot 15:4* Ili: “iskazati štovanje; izvršiti čin obožavanja”. 16:2* Ili: “štovati (obožavali)”.

Ot 16:14* Doslovno: “cijele nastanjene zemlje”.

16 I skupili su ih na mjesto koje se hebrejski zove Harmagedon.*^a

17 Sedmi je izlio svoju posudu na zrak.^b Nato je jak glas^c izašao iz svetišta, od prijestolja, govoreći: "Izvršeno je!"

18 I nastale su munje i glasovi i gromovi i zbio se jak potres^d kakvog nije bilo otkako je ljudi na zemlji^e — tako je silan bio taj potres,^f tako jak. **19** I veliki se grad^g raspao na tri dijela i gradovi narodâ srušili su se. I sjetio se Bog Babilona Velikog,^h da ga napoji čašom vina gnjevne srdžbe svoje.ⁱ

20 I svi su otoci nestali i gore su iščeznule.^j **21** I velika tuča,^k teška oko jednog talenta,^{*} spustila se s neba na ljude. I ljudi su hulili^l Boga zbog zla koje je nanijela tuča,^m jer je to zlo bilo vrlo veliko.

17 I došao je jedan od sedam anđela koji su imali sedam posudaⁿ i obratio mi se riječima: "Dodi, pokazat ću ti sud nad velikom bludnicom^o koja sjedi na mnogim vodama,^p **2** s kojom su bludničili kraljevi zemaljski,^r a oni koji žive na zemlji opijali se vinom bluda njezina!"^s

3 I odnio me u duhu^t u puštinju. I ugledao sam ženu kako sjedi na skerletnoj zvijeri^u punoj hulnih imena,^v koja ima sedam glava^z i deset rogova. **4** Žena je bila odjevena u purpur^a i skerlet^b i ukrašena zlatom, dragim kamenjem i biserima.^c U ruci je imala zlatnu čašu^d punu gadosti^e i nečisto-

Ot 16:16* Ili: "Armagedon". Izraz znači "brdo megidsko". **21*** Talenat je težio 20,4 kilograma. Vidi bilješku za Mt 18:24.

16. poglavlje

- a 2Lje 35:22
- Za 12:11
- Ot 19:19
- b Ef 2:12
- Ef 6:12
- c Iza 66:6
- Ot 16:1
- d Eze 38:19
- e Da 12:1
- f He 12:26
- g Ot 17:18
- h Ot 18:2
- i Jr 25:15
- Ot 15:7
- j Ot 6:14
- k Job 38:22
- Job 38:23
- Iza 28:2
- l Ot 16:9
- m 2Mo 9:24
- Ot 11:19

17. poglavlje

- n Ot 16:1
- o 1Ko 6:15
- Jk 4:4
- p Iza 57:20
- Jr 51:13
- Ot 17:15
- Ot 19:2
- r Iza 47:5
- Jk 4:4
- Ot 18:9
- s Jr 51:7
- Ot 14:8
- Ot 18:3
- t Eze 37:1
- Ot 1:10
- u Ot 13:15
- v Mk 3:29
- z Ot 17:9
- a Da 5:29
- Lk 16:19
- b Mt 27:28
- c Ot 18:12
- Ot 18:19
- d Jr 51:7
- e 5Mo 29:17
- Iza 66:3

Desni stupac

- a Ri 1:24
- b 2So 2:7
- c Ot 19:2
- d Eze 22:2
- Ot 18:5
- e Ot 18:24
- Ot 19:2
- f Ot 6:9
- g Eze 28:19
- h Ot 17:5
- i Ot 17:3
- j Ot 13:15
- k Ot 20:1
- l 2Mo 32:32
- Ps 69:28
- Flp 4:3
- m Ot 13:8
- n Mt 24:15
- Jk 3:17
- o Ot 17:7
- p Jr 51:25
- r Jr 46:2
- Jr 51:11
- Da 8:20
- Da 8:21
- Sf 2:13
- s Iv 19:15
- t Da 8:23
- u Ot 13:11
- Ot 19:20

će bluda svojega.^a **5** Na čelu joj je bilo napisano ime, koje je tajna:^b "Babilon Veliki, majka bludnicama^c i gadostima zemaljskim."^d **6** I vidio sam da je žena pijana od krvi^e svetih i od krvi svjedoka Iusovih.^f

Kad sam je ugledao, silno sam se začudio.^g **7** A anđeo mi je rekao: "Zašto se čudiš? Otkrit ću ti tajnu te žene^h i zvijeri sa sedam glava i deset rogova koja je nosi:ⁱ **8** Zvijer koju si vidio bila je,^j ali više nije, no uskoro će izaći iz bezdana^k i biti uništena. I divit će se oni koji žive na zemlji, a kojima imena nisu zapisana u svitku života^l od postanka svijeta,^m kad vide da se zvijer koja je bila, pa je zatim nije bilo, opet pojavila.

9 Za ovo treba razuma i mudrosti:ⁿ Sedam glava^o predstavlja sedam gora^p na kojima žena sjedi. **10** One predstavljaju i sedam kraljeva: pet ih je palo,^r jedan vlada,^s a drugi još nije došao,^t ali kad dođe, ostat će kratko vrijeme.^u **11** A zvijer koja je bila, ali više nije,^v osmi je kralj, a potječe od onih sedam i bit će uništena.

12 Deset rogova koje si vidio predstavlja deset kraljeva,^z koji još nisu primili kraljevstvo, ali će na jedan sat primiti vlast kao kraljevi zajedno sa zvijeri. **13** Oni imaju istu zamisao i stoga svoju moć i vlast daju zvijeri.^a **14** Oni će se boriti s Janjetom,^b ali Janje će ih pobijediti,^c jer je Gospodar gospodarâ i Kralj kraljeva,^d a pobijedit će ih i oni koji su s njim pozvani i izabrani i vjerni."^e

v Ot 17:8; z Da 7:24; a Ps 2:2; b Iv 1:29; Ot 5:6; c Ot 19:15; d Mt 28:18; Dj 2:36; 1Ti 6:15; e Ri 16:20.

15 I rekao mi je: “Vode koje si vidio, na kojima bludnica sjedi, predstavljaju puke i mnoštva i narode i jezike.^a

16 A deset rogova^b što si ih vidio i zvijer^c — oni će zamrzi bludnicu^d i opustošiti je i ogoliti. I pojest će meso njezino^e i spaliti je vatrom.^e

17 Jer Bog im je u srce stavio da izvrše njegovu zamisao,^f to jest da izvrše svoju zajedničku zamisao, da predaju svoje kraljevstvo zvijeri,^g dok se ne ispune riječi Božje.^h 18 A ženaⁱ koju si vidio predstavlja veliki grad koji kraljuje nad kraljevima zemaljskim.”^j

18 Nakon toga vidio sam jednog drugog anđela kako silazi s neba s velikom vlašću^k i sva je zemlja zasjala od slave njegove.^l 2 I povikao je na sav glas:^m “Pala je, pala je bludnica Babilon Velikiⁿ i postala prebivalište demona, izvorište svakovrsnog smrada nečistog i mrskih!^o 3 Jer svi su se narodi opili vinom gnjeva, vinom bluda njezina.^p Kraljevi zemaljski bludničili su s njom,^r a trgovci^s zemaljski obogatili su se od silne i besramne raskoši njezine.”^t

4 I čuo sam jedan drugi glas s neba kako govori: “Izidite iz nje, narode moj,^u da ne budete sudionici u grijesima njezinim^v i da vas ne zadese nevolje njezine! 5 Jer grijesi su se njezini nagomilali do neba^z i Bog se sjetio nepravednih djela njezinih.^a 6 Učinite joj kao što je ona učinila drugima,^b vratite joj dvaput toliko, dvostruko joj vratite za djela njezina!^c U čaši^d u kojoj je ona opojno

17. poglavlje

- a Iza 57:20
- Jr 51:13
- b Da 7:24
- Ot 17:12
- c Ot 17:8
- d Ot 17:7
- e 1Mo 38:24
- 3Mo 21:9
- Ot 18:8
- f Js 11:20
- Izr 21:1
- Jr 51:12
- g Ot 17:12
- h Iza 55:11
- i Ot 17:5
- j Iza 47:5

18. poglavlje

- k Ot 12:10
- l Mt 17:2
- Ot 1:16
- m Jr 50:2
- n Iza 21:9
- Jr 51:8
- Ot 14:8
- o Iza 13:21
- Jr 50:39
- Jr 51:37
- p Jr 51:7
- r Iza 47:5
- Ot 17:2
- s Iza 23:8
- t Izr 19:10
- Iza 47:1
- u Iza 48:20
- Iza 52:11
- Jr 50:8
- Jr 51:45
- Za 2:7
- v Jr 51:6
- 2Ko 6:17
- z Jr 51:9
- 1Ti 5:24
- a Jr 51:49
- Jr 51:56
- Ot 16:19
- b 2So 1:6
- c Ps 137:8
- Jr 50:15
- Jr 51:24
- d Ps 75:8
- Jr 51:7
- Ot 16:19

Desni stupac

- a Jr 17:18
- Jr 50:21
- Ot 14:10
- b Jr 50:29
- c Ot 17:15
- d Iza 47:8
- e Ps 106
- f Jr 50:13
- g 3Mo 21:9
- Jr 51:58
- He 12:29
- h Jr 50:34
- i Iza 23:17
- j Jr 50:46
- Eze 27:35
- k Ot 18:18
- l Eze 26:17
- m Da 4:30
- n Jr 51:8
- o Eze 27:36
- p Eze 27:30
- r Eze 27:12
- s Eze 27:22
- t Eze 27:13
- u 1Ti 6:10
- v Pr 5:10
- z Eze 27:36

piće miješala, umiješajte joj ga dvostruko!^a 7 Koliko je slavila sebe i živjela u besramnoj raskoši, toliko joj zadajte muka i tuge!^b Jer u srcu je svojemu govorela: ‘Sjedim kao kraljica^c i nisam udovica^d i neću vidjeti tuge.’^e 8 Zbog toga će u jednom danu doći nevolje njezine:^f smrt i tuga i glad te će biti spaljena vatrom,^g jer je silan Jehova Bog, koji joj je sudio.^h

9 I kraljeviⁱ zemaljski koji su s njom bludničili i živjeli u besramnoj raskoši plakat će i žaliti za njom^j kad budu gledali kako se diže dim^k ognja u kojem gori. 10 Prestrašeni mukama njezinim, stajat će podalje i govoriti: ‘Jao, jao, grade veliki,^m Babilone, grade silni, jer je u jedan čas stigla osuda tvoja!’ⁿ

11 I trgovci^o zemaljski plakat će i tugovati za njom,^p jer više nitko neće kupovati robu njihovu^r — 12 ni zlata, ni srebra, ni dragoga kamenja, ni biserja, ni finog lana, ni purpura, ni svile, ni skerleta; niti ikakva drva mirisna, niti ikakva predmeta od bjelokosti, niti ikakva predmeta od drva skupocjena, niti od bakra, niti od željeza, niti od mramora;^s 13 ni cimeta, ni indijskog začina, ni kada, ni ulja mirisna, ni tamjana, ni vina, ni maslinova ulja, ni finog brašna, ni pšenice, ni goveda, ni ovaca, ni konja, ni kočija, ni robova, ni duša ljudskih.^t 14 Zrelo voće za kojim ti je duša žudjela^u otišlo je od tebe, sav raskoš i sjaj propao ti je i nikada se više neće vratiti.^v

15 Trgovci^w koji su svim tim trgovali i koji su se od nje obogatili, stajat će podalje,

prestrašeni mukama njezinim, plakat će i tugovati:^a **16** 'Jao, jao, grade veliki,^b zaodjeven finim lanom i purpurom i skerletom i nakičen zlatom i dragim kamenjem i biserjem!^c **17** U jedan je čas opustošeno toliko bogatstvo!^d

I svi kapetani brodova i svi koji su doplovili iz raznih mjesta,^e mornari i svi koji žive od mora, stajali su podalje^f **18** i jadikovali gledajući kako se diže dim ognja u kojem gori: 'Koji je grad poput ovoga grada velikog?'^g **19** I posuli su glavu prašinom^h te plačući i tugujući vikali:ⁱ 'Jao, jao, grade veliki, u kojem su se od obilja njegova obogatili^j svi koji imaju brodove na moru!^k U jedan je čas opustošen!^l

20 Raduj se, nebo,^m i svi svetiⁿ i apostoli^o i proroci zbog onoga što ju je snašlo, jer je Bog, osudivši nju, vama dosudio pravdu!"^p

21 I jedan jaki anđeo podignuo je kamen nalik velikom mlinskom kamenu^r i bacio ga u more,^s govoreći: "Ovako će u trenu biti zbačen Babilon, grad veliki, i više ga nikada neće biti.^t **22** I glazba harfista i frulaša i trubača i ostalih glazbenika u tebi se više neće čuti.^u Nikakav zanatlija bilo kojeg zanata u tebi se više neće naći. Zvuk mlinskoga kamena u tebi se više neće čuti. **23** Svjetlost svjetiljke u tebi više neće sjati. Glas mladoženje i nevjestice u tebi se više neće čuti.^v Jer tvoji su trgovci^w bili velikari^x zemaljski i tvojim su vraćanjem^y bili zavedeni svi narodi.

Ot 18:23* Ili: "dozivanjem duhova". Doslovno: "upotrebom droge".

18. poglavlje

- a Eze 27:30
- b Eze 27:31
- c Ot 17:4
- d Izr 11:4
- e Iza 23:14
- f Eze 27:27
- g Eze 27:32
- h 1Sa 4:12
- i Eze 27:30
- j Eze 27:33
- k Eze 27:9
- l Iza 47:11
- Jr 51:55
- m Jr 51:48
- n Ot 12:12
- o 1Ko 4:9
- p 5Mo 32:43
- Ri 12:19
- Ot 6:10
- Ot 19:2
- r Mt 18:6
- s Jr 51:63
- t Jr 51:64
- U Eze 26:21
- u Iza 24:8
- Eze 26:13
- v Jr 25:10
- z Iza 23:8
- a Mk 6:21
- b Iza 47:9
- Ga 5:20
- Ot 9:21

Desni stupac

- a Ot 6:10
- b Mt 23:37
- c Ot 16:6
- d 1Mo 9:6
- Jr 51:49

19. poglavlje

- e Da 7:10
- f Ps 150:6
- g Ot 12:10
- h Ot 7:12
- i 5Mo 32:4
- Ps 19:9
- 1Pe 1:17
- Ot 15:3
- j 5Mo 32:43
- 2Kr 9:7
- Ps 79:10
- Ot 18:20
- Ot 18:24
- k Ps 117:1
- l Iza 34:10
- m Ot 4:4
- n Ot 4:6
- o 1Kr 22:19
- Iza 6:1
- p Ps 106:48
- r Ps 134:1
- Ps 135:1
- s Ps 115:13
- t Ps 113:1
- u 2Mo 6:3
- v Ps 97:1
- Iza 52:7
- Da 7:9
- Ot 11:15
- z Ot 7:12
- a Mt 25:10
- 1So 4:16
- Ot 19:9
- b 2Ko 11:2
- c Iza 61:10
- Ef 5:27
- Ot 14:4
- d Mt 22:3
- Lk 14:17

24 U tom se gradu našla krv^a proroka^b i svetih^c i svih koji su pobijeni na zemlji."^d

19 Nakon toga začuo sam jaki glas kao glas silnog mnoštva na nebu,^e kako govori: "Hvalite Jaha!^f Spasenje^g i slava i moć pripada Bogu našemu,^h **2** jer su preduše njegove pouzdane i pravedne.ⁱ Jer izvršio je sud nad velikom bludnicom, koja je pokvarila zemlju bludom svojim, i osvetio je na njoj krv robova svojih."^j **3** I po drugi put rekli su: "Hvalite Jaha!^k Dim sa zgarista njezina uzdizati će se u svu vječnost."^l

4 I dvadeset i četiri starješine^m i četiri bićaⁿ pali su ničice i poklonili se Bogu^{*} koji sjedi na prijestolju^o i rekli: "Amen!"^p Hvalite Jaha!"^q

5 I glas je izašao od prijestolja i rekao: "Hvalite Boga naše-ga, svi robovi njegovi,^r koji ga se bojite, mali i veliki!"^s

6 I začuo sam nešto što je zvučalo kao glas silnoga mnoštva i kao huka mnogih voda i kao tutnjava silnih gromova, kako govori: "Hvalite Jaha,^t jer je Jehova, Bog naš, Svemoguć^u, počeo kraljevati!"^v **7** Radujmo se i veselimo i slavu mu dajmo,^w jer je došla svadba^a Janjetova i spremna je žena njegova!^b **8** I dano joj je da se odjene u fini lan, sjajan i čist, jer fini lan predstavlja pravedna djela svetih."^c

9 I anđeo mi je rekao: "Piši: Sretni su oni koji su pozvani"^d

Ot 19:1* "Hvalite Jaha!" Ili: "Aleluja!" Vidi bilješku za 2Mo 15:2 i dodatak 1. 4* Ili: "iskazali štovanje Bogu; izvršili čin obožavanja Boga". 4* Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

na svadbenu večeru Janjetovu.^a Još mi je rekao: “Ovo su pouzdane riječi Božje.”^b

10 Nato sam pao pred noge njegove da mu se poklonim,^c ali on mi je rekao: “Ne čini to!^d Ja sam samo rob kao i ti i braća tvoja kojoj je povjereno da svjedoče za Isusa.^e Bogu se klanjaj!^f Jer svrha je proročanstava da svjedoče za Isusa.”^g

11 I vidio sam nebo otvoreno, i gle — bijeli konj.^h A onaj koji je sjedio na njemu zove se Vjerniⁱ i Istiniti,^j i on pravedno sudi i ratuje.^k **12** Oči su mu bile plamen ognjeni,^l a na glavi je imao mnoge krune.^m Imao je napisano imeⁿ koje ne zna nitko osim njega samog **13** i bio je odjeven u haljinu poprskanu krvlju.^o Ime mu je bilo Riječ^p Božja. **14** A za njim su išle vojske nebeske na bijelim konjima, obučene u fini lan, bijel i čist. **15** I iz usta mu je izlazio oštar mač,^r da njime udari narode. On će upravljati njima* željeznom palicom.^s I gazit će tijesak^t gnjevne srdžbe Boga^u Svemogućega. **16** Na haljini svojoj, na bedru, imao je napisano ime: Kralj kraljeva i Gospodar gospodarâ.^v

17 Vidio sam i jednog anđela kako stoji na suncu. I povikao je na sav glas i rekao svim pticama^z što su letjele posred neba: “Dodite, skupite se na veliku večeru Božju, **18** da jedete meso^a kraljeva, meso vojnih zapovjednika,^b meso junaka,^b meso konja^c i jahača njihovih, meso svih ljudi

19. poglavlje

- a Lk 14:15
- b Iv 3:34
- c Iv 8:47
- d Ot 22:8
- d Ot 22:26
- d Ot 22:9
- e Mt 28:19
- Dj 1:8
- f Mt 4:10
- Iv 4:23
- g Lk 24:27
- Dj 2:17
- Dj 10:43
- 1Pe 1:11
- h Job 39:25
- Izr 21:31
- Jr 8:6
- Ot 6:2
- i He 3:6
- Ot 1:5
- j Iv 1:14
- Ot 3:14
- k Iza 11:4
- He 1:3
- He 1:9
- l Ot 1:14
- Ot 2:18
- m Ot 19:16
- n Ot 2:17
- o He 12:24
- 1Pe 1:2
- p Iv 1:1
- 1Iv 1:1
- r 2So 2:8
- Ot 1:16
- s Ps 2:9
- Ot 2:27
- Ot 12:5
- t Jr 25:30
- Jl 3:13
- Ot 14:20
- u Ot 14:19
- v Mt 28:18
- Fip 2:10
- 1Ti 6:15
- Ot 17:14
- z 1Sa 17:46
- Eze 39:4
- Eze 39:17
- a Eze 39:17
- b Eze 39:18
- c Eze 39:20

Desni stupac

- a Ot 13:1
- b Ot 16:14
- Ot 17:12
- c Eze 38:16
- Ot 16:16
- d Ps 2:2
- e Ot 13:18
- f Ot 13:11
- Ot 16:13
- g Ot 13:13
- h Ot 13:16
- i Ot 13:15
- j Mt 10:28
- 2Pe 2:6
- Jd 7
- Ot 20:14
- k Ot 2:16
- l Ot 6:2
- m Eze 39:4
- Ot 19:17
- n Eze 39:20
- o Eze 39:17

20. poglavlje

- p Ot 9:1
- r Ot 12:3
- s 1Mo 3:1
- t Iv 8:44

— slobodnjaka i robova, malih i velikih!”

19 I vidio sam zvijer^a i kraljeve^b zemaljske i vojske njihove skupljene da vode rat^c s onim koji sjedi na konju^d i s vojskom njegovom. **20** I zvijer^e je bila uhvaćena, a s njom i lažni prorok^f koji je pred njom činio čudesne znakove^g kojima je zavodio one što su primili žig^h zvijeri i one što su se klanjali liku njezinu.ⁱ Oboje su živi bili bačeni u jezero ognjeno koje gori sumporom.^j **21** A ostali su bili pobijeni mačem što je izlazio iz usta^k onoga koji sjedi na konju.^l I sve su se ptice^m nasitileⁿ mesa njihova.^o

20 I vidio sam jednog anđela kako silazi s neba s ključem od bezdana^p i velikim lancem u ruci. **2** I uhvatio je zmaja,^r prazmiju,^s koji je Đavo^t i Sotona,^u i svezao ga na tisuću godina. **3** I bacio ga je u bezdan,^v koji je nad njim zaključao i zapečatio, da više ne zavodi narode dok se ne navršiti tisuću godina. Nakon toga treba biti nakratko odvezan.^z

4 I vidio sam prijestolja.^a Onima što su sjeli na njih dano je da sude.^b Vidio sam duše onih koji su pogubljeni* zato što su svjedočili za Isusa i zato što su govorili o Bogu, onih koji se nisu poklonili* zvijeri^c ni liku njezinu^d i koji nisu primili žig na čelo ni na ruku.^e I oživjeli su i kraljevali^f s Kristom tisuću godina.

u Za 3:1; Ot 12:9; v Ot 9:11; z Ot 20:7; a Lk 22:30; b Mt 19:28; Lk 22:30; 1Ko 6:2; c Ot 13:12; d Ot 13:15; e Ot 13:16; f 2Ti 2:12; Ot 1:6.

Ot 20:4* Doslovno: “pogubljeni sjekirom”. **4*** Ili: “štovani (obožavali)”.

Ot 19:12* Ili: “dijademe”. **15*** Doslovno: “On će ih pasti”. **18*** Ili: “tisućnika; hiljarha”.

5 (Ostali mrtvi^a nisu oživjeli dok se nije navršilo tisuću godina.)^b To je prvo uskrsnuće.^c

6 Sretan^d je i svet^e svatko tko ima udio u prvom uskrsnuću. Nad njima druga smrt^f nema vlasti,^g nego će biti svecenici^h Božji i Kristovi i kraljevat će s Kristom tisuću godina.ⁱ

7 A kad se navršu tisuću godina, Sotona će biti pušten iz tamnice svoje. 8 I izaći će da zavodi narode na četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi za rat. Bit će ih kao pjeska morskoga.^j 9 I vidio sam kako su napredovali po širini zemlje i okružili tabor svetih^k i ljubljani grad.^l Ali vatra je sišla s neba i proždrla ih.^m 10 A Đavo,ⁿ koji ih je zavodio, bio je bačen u jezero ognjeno i sumporno, gdje se već nalaze i zvijer^o i lažni prorok.^p I bit će mučeni dan i noć u svu vječnost.

11 I vidio sam veliko bijelo prijestolje i onoga koji sjedi na njemu.^r Pred njim su pobjegli zemlja i nebo,^s i za njih se više nije našlo mjesta. 12 I vidio sam mrtve, velike i male,^t kako stoje pred prijestoljem, i svi su se otvorili. A otvorio se i jedan drugi svitak — svitak života.^u I mrtvima se sudilo prema djelima njihovim na temelju onoga što je napisano u svicima.^v 13 I more je predalo mrtvace koji su bili u njemu i smrt i grob* predali su mrtvace^z koji su bili u njima. I svakome se sudilo prema djelima njegovim.^a 14 A smrt^b i grob* bili su ba-

Ot 20:13* Doslovno: "had". 14* Doslovno: "had".

20. poglavlje

- a Iv 5:28
Dj 24:15
Ef 2:1
b Mt 25:46
Ot 20:13
c 1Ko 15:23
1Ko 15:52
Flp 3:11
1So 4:16
d Ot 14:13
Ot 22:7
e Ot 13:10
f Mt 10:28
Ot 2:11
Ot 20:14
g 1Ko 15:54
h 1Pe 2:9
Ot 1:6
i Ot 5:10
j Eze 38:15
k Eze 48:35
Ot 21:3
l He 12:22
Ot 21:2
m 2Kr 1:10
Eze 38:22
n Ot 12:9
o Ot 13:1
p Ot 19:20
r He 12:23
Ot 4:2
s 2Pe 3:7
t Dj 24:15
Ot 11:18
u 2Mo 32:33
Da 12:1
v Iv 5:29
z Dj 10:42
a Iv 5:29
b Iza 25:8
Ri 5:12
1Ko 15:26

Desni stupac

- a Mt 5:22
Mt 18:9
Jk 3:6
b Ot 2:11
Ot 20:6
Ot 21:8
c Ot 17:8
d Izr 10:7
Ot 21:8

21. poglavlje

- e Iza 65:17
2Pe 3:13
f Iza 66:22
g 2Pe 3:10
h Ot 20:11
i Iza 57:20
Ot 17:15
j Iza 52:1
k He 12:22
Ot 3:12
l Ot 19:7
m Mt 9:15
Iv 3:29
n Eze 37:27
o Ps 15:1
p Iza 66:23
r Eze 43:7
Eze 48:35
s Iza 65:19
Ot 7:17
t Iza 25:8
1Ko 15:26
u Iza 35:10
Iza 65:19
v 2Pe 3:7

čeni u jezero ognjeno. To jezero ognjeno^a predstavlja drugu smrt.^b 15 I tko se god nije našao zapisan u knjizi života,^c bio je bačen u jezero ognjeno.^d

21 I vidio sam novo nebo^e i novu zemlju,^f jer su prijašnje nebo^g i prijašnja zemlja^h nestali, a ni moraⁱ više nije bilo. 2 Vidio sam i sveti grad,^j Novi Jeruzalem, kako silazi s neba^k od Boga, pripremljen kao nevjesta^l ukrašena za muža svojega.^m 3 Tada sam začuo jak glas od prijestolja kako govori: "Evo šatoraⁿ Božjeg među ljudima! Bog će prebivati^o s njima i oni će biti narod njegov^p i sam Bog bit će s njima.^r 4 I obrisat će svaku suzu^s s očiju njihovih i smrti više neće biti,^t ni tuge ni jauka ni boli više neće biti.^u Sve što je prije bilo nestalo je."^v

5 I onaj koji sjedi na prijestolju^z rekao je: "Gle, sve čimnovo!"^a Još je rekao: "Piši, jer su ove riječi vjerodostojne i istinite!" 6 I rekao mi je: "Ispunile su se! Ja sam alfa i omega,^{*} početak i svršetak.^b Onome tko je žedan dat ću da pije s izvora vode života zabadava.^c 7 Tko pobjedi, naslijedit će te blagoslove. I ja ću mu biti Bog,^d a on će mi biti sin.^e 8 A kukavice, bezvjerni,^f okaljani,^g ubojice,^h bludnici,ⁱ vračari,^{*} idolopoklonici^j i svi lažljivci^k završit će

z 2Lje 18:18; Iza 6:1; Ot 4:2; Iza 42:9; Tu 5:21; Eze 36:26; 2Pe 3:13; b Ot 1:8; Ot 22:13; c Ps 36:9; Iza 55:1; Ot 7:17; Ot 22:1; d 1Ko 15:28; Ot 3:12; e 2Sa 7:14; f Ri 11:20; He 3:19; 1Iv 5:10; g Ri 1:24; 1Ko 6:9; h 1Iv 3:15; i Ef 5:5; j Ga 5:20; k Iv 8:44; Dj 5:3; 1Ti 1:10.

Ot 21:6* Vidi bilješku za Ot 1:8. 8* Ili: "oni koji dozivaju duhove". Doslovno: "oni koji upotrebljavaju drogu".

u jezeru koje gori ognjem^a i sumporom.^b Ono predstavlja drugu smrt.”^c

9 I došao je jedan od sedmorice anđela koji su imali sedam posuda punih sedam posljednjih nevolja^d i obratio mi se riječima: “Dodi, pokazat ću ti nevjestu, ženu Janjetovu!”^e

10 I odnio me u duhu na goru veliku i visoku^f i pokazao mi sveti grad^g Jeruzalem kako silazi s neba od Boga^h **11** u slavi Božjoj.ⁱ Blistao je poput dragog kamena, poput kamena jaspisa koji sja kao kristal.^j **12** Imao je zid^k velik i visok, s dvanaest vrata, i na vratima je bilo dvanaest anđela i imena napisana, imena dvanaest plemena sinova Izraelovih.^l **13** Na istoku su bila troja vrata, na sjeveru troja vrata, na jugu troja vrata i na zapadu troja vrata.^m **14** Gradski je zid imao i dvanaest kamena temeljaca,ⁿ a na njima dvanaest imena dvanaest apostola^o Janjetovih.

15 A onaj koji mi se obratio držao je zlatnu trsku za mjerenje,^p da izmjeri grad i vrata njegova i zid njegov.^r

16 Grad je bio sagrađen u obliku četverokuta. Dužina mu je bila jednaka širini. I izmjerio je grad^s trskom: dvanaest tisuća stadija* — dužina i širina i visina bile su mu jednake. **17** Izmjerio je i zid njegov: sto četrdeset i četiri lakta,^t po mjeri čovjekovoj, koja je i anđelova. **18** Zid je bio sagrađen od jaspisa,^u a grad je bio od čistoga zlata,

Ot 21:16* Otrpilikle 2 220 kilometara. Vidi bilješku za Ot 14:20. **17*** Otrpilikle 64 metra. Vidi dodatak 13.

21. poglavlje

- a Mt 5:22
Mt 18:9
Jk 3:6
- b Iza 30:33
Mt 10:28
Ot 19:20
- c Izr 10:7
He 10:26
Ot 2:11
Ot 20:6
- d 3Mo 26:21
Ot 15:1
- e Ps 45:9
Ot 19:7
- f Iza 2:2
Eze 40:2
Mi 4:1
- g Iza 52:1
- h He 12:22
Ot 3:12
Ot 21:2
- i Iza 60:1
- j 2Mo 24:10
- k Iza 60:18
- l 2Mo 28:21
2Mo 39:14
- m Ot 22:14
- n He 11:10
- o Mt 10:2
Lk 6:13
Dj 1:13
Ef 2:20
- p Eze 40:3
Ot 11:1
- r Eze 40:5
- s Ot 3:12
- t Ot 4:3
Ot 21:11

Desni stupac

- a Iza 54:11
- b Iza 54:12
- c 2Mo 28:18
Eze 28:13
- d 2Mo 39:11
Job 28:6
- e 2Mo 28:17
Ot 4:3
- f 2Mo 28:20
Pj 5:14
Eze 1:16
Da 10:6
- g 2Mo 28:17
2Mo 39:10
Job 28:19
Eze 28:13
- h 2Mo 28:19
2Mo 39:12
- i Es 1:6
Job 28:18
Mt 13:46
- j Dj 7:49
- k Iv 4:23
- l Ps 11:4
- m 2Mo 6:3
Ot 15:3
n Ef 2:20
- o Iza 60:19
Ot 22:5
- p Iv 1:9
Dj 26:13
He 1:3
- r Iza 60:3
s Ps 138:4
- t Iza 60:11
- u Iza 60:20
- v Iza 60:5
- z 1Ko 6:9
Ga 5:21
- a Ps 5:6
Kol 3:9
Ot 21:8
- b Iza 52:1

slična čistom staklu. **19** Temelji^a gradskog zida bili su od svakovrsnog dragog kamena:^b prvi je temelj bio od jaspisa,^c drugi od safira,^d treći od kalcedona, četvrti od smaragda,^e **20** peti od sardoniksa, šesti od sarda, sedmi od krizolita,^f osmi od berila, deveti od topaza,^g deseti od krizoprava, jedanaesti od hijacinta, dvanaesti od ametista.^h **21** A dvanaest vrata bilo je dvanaest bisera — svaka vrata bila su načinjena od jednog bisera.ⁱ I glavna ulica gradska bila je od čistoga zlata, slična prozirnom staklu.

22 U gradu nisam vidio hrama,^j jer je njegov hram^k Jehova^l Bog Svemogućí,^m a i Janje.ⁿ

23 Gradu nije trebalo ni sunca ni mjeseca da mu svijetle, jer ga je slava Božja obasjavala,^o a svjetiljka mu je bilo Janje.^p **24** I narodi će hoditi u svjetlu njegovu,^r a kraljevi zemaljski donijet će u njega slavu svoju.^s **25** Vrata mu se neće zatvarati danju,^t a noći ondje neće ni biti.^u **26** I donijet će u njega slavu i čast narodâ.^v **27** Ali ništa nesvez i nitko tko čini gadosti^w i govori laž^x neće ući u njega,^b nego samo oni koji su zapisani u Janjetovu svitku života.^c

22 I pokazao mi je rijeku vode života,^d bistru kao kristal, kako teče iz prijestolja Božjega i Janjetova^e **2** pored glavne ulice gradske. A s jedne i s druge strane rijeke nalazilo se drveće^f života koje je donosilo dvanaest uroda godišnje — svakog je mjese-

c Da 12:1; Flp 4:3; Ot 13:8; **22. poglavlje** d Eze 47:1; e Iv 1:29; f Ot 2:7.

ca davalo plod.^a A lišće drveća bilo je za liječenje narodâ.^b

3 I više neće biti nikakva prokletstva.^c A prijestolje Božje^d i Janjetovo^e bit će u gradu i Bogu će služiti* robovi njegovi.^f 4 I vidjet će lice njegovog^g i ime će njegovo biti na čelima njihovim.^h 5 Više neće biti noćiⁱ i neće im trebati svjetlosti svjetiljke niti će ih obasjavati svjetlost sunčeva, jer će ih Jehova Bog obasjavati svjetlom^j i oni će kraljevati u svu vječnost.^k

6 I rekao mi je: "Ove su riječi vjerodostojne i istinite.^l Jehova, Bog koji je nadahnuo^m proroke,ⁿ poslao je anđela svojega da pokaže robovima svojim ono što će se uskoro dogoditi.^o 7 Evo, dolazim brzo!^p Sretan je svatko tko drži riječi proročanstva ovoga svitka."^r

8 Ja, Ivan, čuo sam i vidio sve to. I kad sam to čuo i vidio, pao sam pred noge anđelu koji mi je to pokazivao da mu se poklonim.^s 9 Ali on mi je rekao: "Ne čini to! Ja sam samo rob kao i ti i braća tvoja proroči^t i kao oni koji drže riječi ovoga svitka. Bogu se klanjaj!"^u

10 Još mi je rekao: "Nemoj zapečatiti riječi proročanstva ovoga svitka, jer blizu je vrijeme da se to ispuni!^v 11 Tko je nepravedan, neka i dalje čini nepravdu.^w Tko je okaljani, neka se i dalje kalja.^a A tko je pravedan,^b neka i dalje čini pravdu. I tko je svet, neka i dalje bude svet.^c

12 'Evo, dolazim brzo^d i donosim plaću,^e da platim sva-

Ot 22:3* Ili: "vršiti svetu službu".
9* Ili: "Boga obožavaj!"

22. poglavlje

- a Eze 47:12
- b Eze 47:12
- c Za 14:11
- d Ps 9:7
- e Ot 3:21
- f Ri 1:9
- g Ps 17:15
- h Mt 5:8
- h Ot 14:1
- i Ot 21:25
- j Iza 60:19
- l Iv 1:5
- k Da 7:18
- l Ot 3:21
- l Ot 14:1
- l Tit 1:2
- l Ot 21:5
- m 2Sa 23:2
- l 2Ti 3:16
- n 1Sa 3:21
- o Jr 37:6
- o Ot 1:1
- p Ot 16:15
- p Ot 22:20
- r Iv 13:17
- l Ot 1:3
- s Dj 10:25
- t Ji 2:28
- u Ps 29:2
- l Mt 4:10
- l Ot 19:10
- v Ot 1:3
- z Da 12:10
- a 2Ti 3:13
- Jd 10
- b Ri 5:1
- c Flp 3:16
- l 1Pe 1:15
- d Iza 40:10
- e He 11:6

Desni stupac

- a Ps 62:12
- Izr 24:12
- Jr 17:10
- Ri 2:6
- b Iza 44:6
- Ot 1:8
- Ot 21:6
- c Iza 48:12
- d 1Iv 1:7
- Ot 1:3
- e Ot 2:7
- f Ot 21:12
- g 5Mo 23:18
- Mt 7:6
- Flp 3:2
- h Ga 5:20
- i Ef 5:5
- j Kol 3:9
- Ot 21:8
- k Iza 11:10
- Ot 5:5
- l Iza 11:1
- Iza 53:2
- Jr 23:5
- Jr 33:15
- Ri 1:3
- m 4Mo 24:17
- Ot 2:28
- n Ot 22:6
- o Ot 21:9
- p Mt 11:28
- r Iv 4:14
- s Iza 55:1
- Iv 7:37
- Ot 7:17
- Ot 21:6

kome prema djelu njegovu.^a

13 Ja sam alfa i omega,^{a,b} prvi i posljednji,^c početak i svršetak. 14 Sretni su oni koji su oprali svoje duge haljine,^d da bi smjeli ići k drveću života^e i da bi mogli na vrata ući u grad.^f 15 Vani ostaju psi^g i vračari^h i bludniciⁱ i ubojice i idolopoklonici i svatko tko ljubi laž i služi se njome.^j

16 'Ja, Isus, poslao sam vam anđela svojega da ovo posvjedoči skupštinama. Ja sam korijen^k i potomak^l Davidov i sjajna zvijezda jutarnja."^m

17 I duhⁿ i nevjesta^o govore: "Dod!" I tko god čuje, neka kaže: "Dod!"^p I tko je god žedan, neka dođe!^r Tko god želi, neka uzme vode života zabavaj!^s

18 "Svjedočim svakome tko čuje riječi proročanstva ovoga svitka: Ako tko ovome što doda,^t Bog će njemu dodati nevolje^u koje su zapisane u ovome svitku. 19 I ako tko oduzme što od riječi koje su u svitku ovoga proročanstva, Bog će mu oduzeti udio u onome što je opisano u ovome svitku: neće smjeti jesti od drveća života^v niti ući u sveti grad.^w

20 Onaj koji svjedoči o tome govori: 'Da, dolazim brzo!'"^a

"Amen!^{*} Dod!, Gospodine Isuse!"

21 Neka nezaslužena dobrota Gospodina Isusa Krista bude sa svetima!^b

t 5Mo 4:2; 5Mo 12:32; Izr 30:6; Iv 20:30; 2Ko 11:4; Ga 1:8; 1Iv 4:3; u 2Iv 9; Ot 15:1; v Ot 2:7; Ot 22:2; z Ot 21:2; a Ot 3:11; Ot 22:7; b Ri 16:20; 2So 3:18.

Ot 22:13* Vidi bilješku za Ot 1:8.
15* Ili: "oni koji dozivaju duhove". Doslavno: "oni koji upotrebljavaju drogu".
20* Vidi bilješku za 5Mo 27:15.

KAZALO BIBLIJSKIH KNJIGA

Knjige hebrejskog dijela Biblije napisane prije naše (kršćanske) ere

Naziv knjige	Pisac	Mjesto pisanja	Pisanje završeno (pr. n. e.)	Obuhvaća vrijeme (pr. n. e.)
1. Mojsijeva	Mojsije	pustinja	1513.	od stvaranja svijeta ("u početku") do 1657.
2. Mojsijeva	Mojsije	pustinja	1512.	1657-1512.
3. Mojsijeva	Mojsije	pustinja	1512.	1 mjesec (1512)
4. Mojsijeva	Mojsije	pustinja i moapske ravnice	1473.	1512-1473.
5. Mojsijeva	Mojsije	moapske ravnice	1473.	2 mjeseca (1473)
Jošua	Jošua	Kanaan	o. 1450.	1473-o. 1450.
Suci	Samuel	Izrael	o. 1100.	o. 1450-o. 1120.
Ruta	Samuel	Izrael	o. 1090.	11 godina vladavine sudaca
1. Samuelova	Samuel, Gad, Natan	Izrael	o. 1078.	o. 1180-1078.
2. Samuelova	Gad, Natan	Izrael	o. 1040.	1077-o. 1040.
1. Kraljevima	Jeremija	{ Juda i Egipat	{ isprva 1 svitak 580.	o. 1040-580.
2. Kraljevima	Jeremija			
1. Ljetopisa	Ezra	Jeruzalem (?)	{ isprva 1 svitak o. 460.	{ nakon 1. Ljetopisa 9:44: 1077-537.
2. Ljetopisa	Ezra	Jeruzalem (?)		
Ezra	Ezra	Jeruzalem	o. 460.	537-o. 467.
Nehemija	Nehemija	Jeruzalem	n. 443.	456-n. 443.
Estera	Mordokaj	Šušan, Elam	o. 475.	493-o. 475.
Job	Mojsije	pustinja	o. 1473.	više od 140 godina između 1657. i 1473.
Psalmi	David i drugi		o. 460.	
Mudre izreke	Salamun, Agur, Lemuel	Jeruzalem	o. 717.	
Propovjednik	Salamun	Jeruzalem	pr. 1000.	
Pjesma nad pjesmama	Salamun	Jeruzalem	o. 1020.	
Izaija	Izaija	Jeruzalem	n. 732.	o. 778-n. 732.
Jeremija	Jeremija	Juda, Egipat	580.	647-580.
Tužaljke	Jeremija	okolica Jeruzalema	607.	
Ezekijel	Ezekijel	Babilon	o. 591.	613-o. 591.
Danijel	Danijel	Babilon	o. 536.	618-o. 536.
Hošea	Hošea	pokrajina Samarija	n. 745.	pr. 804-n. 745.
Joel	Joel	Juda	o. 820 (?)	
Amos	Amos	Juda	o. 804.	
Obadija	Obadija		o. 607.	
Jona	Jona		o. 844.	
Mihej	Mihej	Juda	pr. 717.	o. 777-717.
Nahum	Nahum	Juda	pr. 632.	
Habakuk	Habakuk	Juda	o. 628 (?)	
Sefanija	Sefanija	Juda	pr. 648.	
Hagaj	Hagaj	obnovljeni Jeruzalem	520.	112 dana (520)
Zaharija	Zaharija	obnovljeni Jeruzalem	518.	520-518.
Malahija	Malahija	obnovljeni Jeruzalem	n. 443.	

Knjige grčkog dijela Biblije napisane tijekom naše (kršćanske) ere

Naziv knjige	Pisac	Mjesto pisanja	Pisanje završeno (n. e.)	Obuhvaća vrijeme
Matej	Matej	Palestina	o. 41.	2. pr. n. e.-33. n. e.
Marko	Marko	Rim	o. 60-65.	29-33. n. e.
Luka	Luka	Cezareja	o. 56-58.	3. pr. n. e.-33. n. e.
Ivan	Ivan (apostol)	Efez ili okolica	o. 98.	29-33. n. e. (izuzev uvoda)
Djela apostolska	Luka	Rim	o. 61.	33-o. 61. n. e.
Rimljanima	Pavao	Korint	o. 56.	
1. Korinćanima	Pavao	Efez	o. 55.	
2. Korinćanima	Pavao	Makedonija	o. 55.	
Galaćanima	Pavao	Korint ili sirijska Antiohija	o. 50-52.	
Efežanima	Pavao	Rim	o. 60-61.	
Filipljanima	Pavao	Rim	o. 60-61.	
Kološanima	Pavao	Rim	o. 60-61.	
1. Solunjanima	Pavao	Korint	o. 50.	
2. Solunjanima	Pavao	Korint	o. 51.	
1. Timoteju	Pavao	Makedonija	o. 61-64.	
2. Timoteju	Pavao	Rim	o. 65.	
Titu	Pavao	Makedonija (?)	o. 61-64.	
Filemonu	Pavao	Rim	o. 60-61.	
Hebrejima	Pavao	Rim	o. 61.	
Jakov	Jakov (Isusov brat)	Jeruzalem	pr. 62.	
1. Petrova	Petar	Babilon	o. 62-64.	
2. Petrova	Petar	Babilon (?)	o. 64.	
1. Ivanova	Ivan (apostol)	Efez ili okolica	o. 98.	
2. Ivanova	Ivan (apostol)	Efez ili okolica	o. 98.	
3. Ivanova	Ivan (apostol)	Efez ili okolica	o. 98.	
Juda	Juda (Isusov brat)	Palestina (?)	o. 65.	
Otkrivenje	Ivan (apostol)	Patmos	o. 96.	

[Imena pisaca nekih knjiga i njihovo mjesto pisanja ne mogu se sa sigurnošću utvrditi. Mnoge su godine određene samo približno. Kratice i njihovo značenje: “n.” — “nakon”; “n. e.” — “naše (nove) ere”; “o.” — “otprilike”; “pr.” — “prije”; “pr. n. e.” — “prije naše (nove) ere”.]

KAZALO RIJEČI BIBLIJSKOG TEKSTA

Popis kratica naziva biblijskih knjiga nalazi se na 8. stranici

A

ABADON: Ot 9:11 kralj, zvaao se **A.**
ABBA: Ri 8:15 vjčemo: **A., Oče!**
Ga 4:6 duh viče: **A., Oče!**
ABEDNEGO: Da 1:7; 2:49; 3:12, 30.
ABEL: 1Mo 4:4 Jehova s odobravanjem **A.**
Mt 23:35 od krvi pravednog **A.**
He 11:4 Vjerom **A.** prinio žrtvu
1Mo 4:2, 8, 25; Lk 11:51; He 12:24.
ABIHU: 2Mo 6:23; 3Mo 10:1; 4Mo 3:4.
ABIJA: 1Sa 8:2; 1Kr 14:1; Lk 1:5.
ABIMELEK: 1Mo 20:2; Su 9:16; 2Sa 11:21.
ABISAJ: 1Sa 26:6; 2Sa 21:17; 23:18.
ABNER: 1Sa 14:50; 20:25; 2Sa 3:20.
ABRAHAM: 1Mo 17:9 Bog **A.** drži savez moj
1Mo 18:18 od **A.** postati velik narod
2Lje 20:7 **A.,** koji te ljubio
Mt 8:11 za stolom s **A.** u kraljevstvu
Ga 3:29 potomstvo **A.,** nasljednici
He 11:8 Vjerom **A.** poslušao i otišao
He 11:17 **A.** gotovo prinio Izaka
Jk 2:21 Zar nije **A.** proglašen pravednim
Mt 22:32; Iv 8:39; Ri 4:3; He 6:13.
ABSALOM: 2Sa 14:25; 15:6; 17:25; 18:14.
ADAM: 1Ko 15:22 u **A.** svi umiru
1Ko 15:45 Prvi čovjek, **A.** postao živa duša
1Mo 3:21; 5:5; Lk 3:38; Ri 5:14; 1Ti 2:14.
ADULAM: Jš 12:15; 1Sa 22:1; 1Lje 11:15.
AGAB: Dj 11:28; 21:10.
AHAB: 1Kr 16:30; 18:17; 2Kr 10:18.
AHASVER: Es 1:1; 3:1; 8:1; 9:30; 10:3.
AHAZ: 2Kr 16:1, 19; 2Lje 27:9; Iz 1:1.
AHIJA: 1Kr 12:15; 14:2; 1Lje 26:20.
AHITOFEL: 2Sa 15:31; 17:23.
AHIUB: 1Sa 14:3; 2Sa 8:17; 1Lje 9:11.
AJ: Jš 7:2, 3; 8:1, 26, 28, 29; Jr 49:3.
AJALON: Jš 10:12; Su 12:12; 1Lje 6:69.
AKAN: Jš 7:1, 18, 24; 22:20.
AKELDAMA: Dj 1:19 **A.,** Krvna njiva
AKVILA: Dj 18:2, 26; Ri 16:3; 2Ti 4:19.
ALEKSANDAR: Dj 19:33; 1Ti 1:20; 2Ti 4:14.
ALFA: Ot 1:8; 2Lje 22:13.
ALFEJ: Mt 10:3; Mk 3:18; Dj 1:13.
AMALEĆANI: 2Mo 17:16; 1Sa 15:20.
AMALEK: 5Mo 25:17 učinio **A.** na putu iz Egipta
AMASA: 2Sa 17:25; 20:10; 1Kr 2:5.
AMASIJA: 2Kr 12:21; 14:11, 18; 2Lje 25:27.
AMEN: 1Ko 14:16 **a.** na tvoju zahvalu Bogu
Ot 3:14 govori **A.,** svjedok vjerni i istiniti
5Mo 27:15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26;
1Lje 16:36; 2Ko 1:20.
AMON: Sf 2:9 sinovi **A.** kao Gomora
1Mo 19:38; Su 10:6; 2Lje 20:1; Da 11:41.
AMOREJCI: 1Mo 10:16; 15:16; Jš 3:10.
AMRAM: 2Mo 6:18; 4Mo 26:58; 1Lje 6:3.
ANA 1: Lk 2:36 proročica **A.**
ANA 2: Lk 3:2; Iv 18:13, 24; Dj 4:6.
ANAK: 4Mo 13:22 ondje živjeli **A.** potomci
ANANIJA: Dj 5:1, 5; 9:10; 22:12; 23:2.
ANDRIJA: Mt 4:18; Iv 12:22; Dj 1:13.
ANDEO: Ps 34:7 **A.** utaboren oko
Dj 7:53 primili Zakon preko **a.**
1Ko 4:9 prizor koji gledaju **a.**
1Ko 6:3 Znaite li da ćemo suditi **a.?**
2Ko 11:14 Sotona **a.** svjetla
2Ko 12:7 trn u tijelu, **a.** Sotonin, udara
Ga 4:14 primili me kao **a.**
1Pe 1:12 **a.** žele zaviriti
Ot 22:6 poslao **a.** da pokaže robovima
1Mo 19:15; 2Mo 32; 23:20; 2Kr 19:35; Mt 22:30;
28:2; Dj 5:19; Ga 1:8; He 13:2; 2Pe 2:4, 11; Ot 5:11.
ANTIKRIST: 1Iv 2:18 sada mnogi **a.**
1Iv 2:22; 4:3; 2Iv 7.

ANTIPA: Ot 2:13 **A.,** vjerni svjedok
APOLION: Ot 9:11 na grčkom se zvaao **A.**
APOSTOL: Mt 10:2 imena dvanaestorice **a.**
1Ko 4:9 **a.** postali prizor
2Ko 11:13 takvi su ljudi lažni **a.**
Ga 1:1 Pavao, **a.,** nisu poslali ljudi
He 3:1 **a.** i veliki svećenik — Isus
Mk 3:14; 1Ko 12:28; 15:9; Ot 21:14.
APOSTOLSTVO: 2Ko 12:12 dokazi **a.** očitovali se
Dj 1:25; 1Ko 9:2; Ga 2:8.
ARABA: 5Mo 1:7 susjedima **a.**
5Mo 4:49; Jr 52:7; Eze 47:8; Za 14:10.
ARABIJA: Ga 1:17; 4:25.
ARAM: 1Mo 10:22; 4Mo 23:7; 1Lje 1:17.
ARAMEJSKI: Ezer 4:7; Da 2:4.
ARAPIN: Ne 2:19; Jr 3:2; Eze 27:21; Dj 2:11.
ARAPSKI: 2Lje 9:14; Jr 25:24.
ARARAT: 1Mo 8:4; 2Kr 19:37; Jr 51:27.
AREOPAG: Dj 17:19, 22, 34.
ARHANDEO: 1So 4:16 s glasom **a.**
Jd 9 **a.** Mihael sporio se
ARIMATEJA: Mt 27:57; Lk 23:51; Iv 19:38.
ARKA: 1Mo 6:14 Napravi sebi **a.**
1Mo 7:1; 1Pe 3:20.
ARNON: 4Mo 21:13; Su 11:26; Iz 16:2.
ARON: 2Mo 28:1 **A.** služi kao svećenik
2Mo 32:1 narod rekao **A.:** načini nam bogu
He 5:4 na to poziva Bog, kao i **A.**
2Mo 4:14; 24:1; Ps 99:6; 135:19; Mi 6:4.
ARTAKSERKES: Ezer 4:7, 23; Ne 2:1; 13:6.
ARTEMIDA: Dj 19:27, 34, 35.
ASA: 1Kr 15:9, 24; 2Lje 14:2; Jr 41:9.
ASAF: 1Lje 6:39; 16:5; 25:1; 2Lje 35:15.
ASIRAC: Iza 14:25 da bih skršio **A.**
Mi 5:5 kad **A.** stupi u utvrđene dvore naše
Iza 10:5, 24; 31:8; Eze 31:3.
ASIRIJA: 1Mo 10:11 u **A.** zidati Ninivu
Iza 19:23 **A.** će odlaziti u Egipat
2Kr 17:6; 19:35; Jr 50:17; Mi 5:6; Za 10:10.
ASDOD: Jš 11:22; 1Sa 5:1, 6; Sf 2:4.
AŠER: 1Mo 30:13; 5Mo 33:24; Su 1:31.
AŠTAROT: 5Mo 14; 1Lje 6:71.
AŠTARTA: 1Kr 11:5, 33; 2Kr 23:13.
ATALIJA: 2Kr 8:26; 11:1; 2Lje 24:7.
AUGUST: Dj 27:1 Julije, iz čete **A.**
AZAZEL: 3Mo 16:8, 10, 26.
AZIJA: Dj 19:10; 1Ko 16:19; Ot 1:4.

B

BAAL: 1Kr 18:21 ako je **B.,** idite za njim
2Kr 10:28 Jehu istrijebio **B.** iz Izraela
Ri 11:4 nisu prigulni koljeno pred **B.**
Su 2:13; 1Kr 16:31; 2Kr 10:18; Jr 7:9.
BAAL PEORSKI: Ps 106:28 prikolnili se **B.**
4Mo 25:3; 5Mo 4:3; Ho 9:10.
BAAL-PERASIM: 2Sa 5:20; 1Lje 14:11.
BAAL-ZEBUB: 2Kr 1:2, 3, 6, 16.
BABEL: 1Mo 10:10; 11:9.
BABILON: Jr 51:6 Bježite iz **B.**
Ot 17:5 **B.** Veliki, majka bludnicama
Iza 21:9; Jr 25:12; Da 3:1; Ot 18:2.
BACITI: Mt 3:10; 5:25; 7:19.
BAHAT: Ps 101:5; Izr 28:25.
BAHATOST: Ps 10:4 Zli u **b.** svojoj
BAJKA: Tit 1:14 ne prihvaćaju židovske **b.**
BAKA (hebrejski): 2Sa 5:23 grmovi **b.**
1Lje 14:14 grmovi **b.**
BAKA: 1Ti 5:4 uzvratači djedovima i **b.**
2Ti 1:5 tvoja **b.** Loida
BAKLJA: Su 7:16 dao **B.** u ćupovima
Iza 62:1 spasenje njegovo kao **b.** zapaljena
Da 10:6 oči kao **b.** zapaljene
Na 2:4 bojna kola, **b.** nalikuju
1Mo 15:17; Su 15:4; Eze 1:13.

BALAK: 4Mo 22:2; Mi 6:5; Ot 2:14.
BALZAMIRATI: 1Mo 50:2 liječnici **b.** Izraela
BANKARI: Mt 25:27 uložiti kod **b.**
BARABA: Iv 18:40 **B.** bio razbojnik
BARAK: Su 4:6, 8, 14; 5:1, 12; He 11:32.
BARNABA: Dj 15:2; 1Ko 9:6; Ga 2:1.
BARSABA: Dj 1:23; 15:22.
BARTOLOMEJ: Mt 10:3; Dj 1:13.
BARUH: Ne 3:20; Jr 32:12; 43:6; 45:2.
BAŠAN(SKI): Ps 22:12 jaki bikovi **b.**
 Za 11:2 Plačite, golema stabla **b.**
 Ps 68:15; Iza 2:13; Am 4:1; Na 1:4.
BAŠTINA: 5Mo 32:9 **b.** Jehovina je narod
 Ps 119:57 Jehova je **b.** moja
 Da 12:13 ustati da dobijete **b.**
 Ps 142:5; Jr 10:16.
BAT-SEBA: 2Sa 11:3; 12:4; 1Kr 1:11.
BAVITI SE: Pr 1:13 mučni posao da se njime **b.**
 1Mo 46:33; 47:3; 1Ti 1:4.
BDJETI: Mt 26:41 **B.** i molite se
 Lk 12:37 gospodar, kad stigne, nađe da **b.**
 1So 5:6 **b.** i trezveni budimo
 1Pe 5:8 **b.** Protivnik vaš, Đavo
 Ot 16:15 Sretan je onaj tko **b.**
 1Ko 16:13; Ef 6:18; Kol 4:2.
BEDEM: Ps 48:13 promotrite **b.** njegov
 Ps 91:4 Istinoljubivost njegova kao **b.**
BEDRO: Iza 11:5 Pravednošću **b.** svoja opasati
BEELZEBUB: Mt 10:25; 12:24; Mk 3:22.
BEER-ŠEBA: 1Mo 21:31; 2Sa 24:15; Am 5:5.
BEL: Iza 46:1; Jr 50:2; 51:44.
BELJAL: 2Ko 6:15 između Krista i **B.?**
BELŠASAR: Da 5:1, 2, 9, 22, 29, 30.
BELTESASAR: Da 1:7; 2:26; 4:19; 5:12.
BEN-HADAD: 1Kr 15:18; 20:1; 2Kr 8:7.
BENJAMIN: 1Mo 35:18; Ps 68:27; Ot 7:8.
BESALEL: 2Mo 31:2; 35:30; 36:1; 38:22.
BESCILJNO: 1Ko 9:26 ne trčim **b.**
BESKORISNOST: He 7:18 ukida zbog **b.**
BESKORISTAN: Mt 25:30 **b.** roba u tamu!
 Lk 17:10 **B.** smo robovi
 Tit 3:9 bezumna ispitivanja, **b.**
 Jk 2:20 vjera bez djela **b.**
BESKUČNIK: 1Ko 4:11 grubo s nama i **b.** smo
 Iza 58:7; Tu 4:15.
BESKUČNIŠTVO: Tu 1:7; 3:19.
BESKVASAN: 2Mo 13:6 Sedam dana **b.** kruh
 3Mo 2:4 **b.** kolutasti kruhovi s uljem
 Mt 26:17 prvog dana Blagdani **b.** kruhova
 1Ko 5:7 trebate biti **b.**
 1Ko 5:8 s **b.** kruhom iskrenosti
 2Mo 12:17; Su 6:21; 1Sa 28:24.
BESMISLICA: Lk 24:11 riječi zvučale kao **b.**
BESMRTNOST: 1Ko 15:53 smrtno obući u **b.**
 1Ti 6:16 jedini koji ima **b.**
BESP LATNO: Mt 10:8 **B.** primili, **b.** dajte
 1Ko 9:18 prenosim **b.** dobru vijest
BESPLODAN: Job 3:7 **B.** bila noć ona
 Ef 5:11 ne sudjelujte u **b.** djelima tame
 2Pe 1:8 nećete biti ni besposleni ni **b.**
BESPOMOĆAN: 2Kr 14:26 Nije ostalo ni **b.**
BESPOSLEN: Mt 20:3 stoje **b.** na trgu
 1Ti 5:13 **b.** i skitati se po kućama
 Tit 1:8 opake zvijeri, **b.** izjelice
 2Pe 1:8 nećete biti ni **b.**
 Su 9:4; 2Lje 13:7.
BESPOTREBAN: 1Ti 1:4 stvaranju **b.** pitanja
BESPRIJEKORAN: Flp 2:15 **b.** Božja djeca
 1So 3:13 **b.** u svetosti pred našim Bogom
 1So 5:23 sačuvani **b.** do prisutnosti
 1Ti 3:2 nadglednik treba biti **b.**
 1Ti 5:7 zapovijedaj, da budu **b.**
BESPRIJEKORNO: 1So 2:10 **b.** se ponašali
 1Ti 6:14 drži neokaljano i **b.**
BESRAMAN: 2Pe 2:7 patio zbog **b.** djela
BESRAMNOST: Ga 5:19 djela tijela: **b.**
 1Pe 4:3 kad ste živjeli u **b.**
BETANIJA: Mt 21:17; 26:6; Iv 1:28; 11:1.
BETEL: 1Mo 28:19; 31:13; Su 4:5.
BETFAGA: Mt 21:1 **B.**, Isus poslao dvojicu

BETLEHEM: Mt 2:1 Isus se rodio u **B.**
 1Mo 35:19; Ru 2:4; Mi 5:2; Mt 2:5; Lk 2:4.
BET-PEOR: 5Mo 3:29; 34:6; J8 13:20.
BETSAIDA: Mt 11:21; Lk 9:10; Iv 1:44.
BEZAKONIK: Lk 22:37 ubrojen među **b.**
 2So 2:8 otkrit će se **b.**
 2Pe 2:7; 3:17 drski **b.**
 Dj 2:23; 1Ti 1:9.
BEZAKONIT: Ri 4:7; He 10:17; 2Pe 2:8.
BEZAKONJE: Mt 13:41 anđeli skupiti koji čine **b.**
 Mt 24:12 **B.** porasti, ohladnjeti ljubav
 2Ko 6:14 što zajedničko pravednosti i **b.?**
 2So 2:3 čovjek **b.**
 2So 2:7 tajna ovog **b.** već djeluje
 He 1:9 Ljubio si pravednost i mrzio **b.**
 1Iv 3:4 hodi u **b.**, stoga je grijeh **b.**
 Mt 7:23; 23:28; Ri 6:19; 2So 2:3.
BEZAZLEN: Mt 10:16 **b.** kao golubovi
 Ri 16:18; He 7:26.
BEZBOŽAN: Ri 11:26 **b.** djela od Jakova
BEZBOŽNIK: Ri 5:6 Krist umro za **b.**
 1Ti 1:9 zakon za **b.** i grešnike
 1Pe 4:18; 2Pe 2:6; 3:7.
BEZBOŽNO: Jd 15 djela **b.** počinili
BEZBOŽNOST: Ri 1:18 Božja srdžba na **b.**
 2Ti 2:16 sve više tonuti u **b.**
 Tit 2:12 poučita nas da se odrekne **b.**
BEZBRIZAN: Su 18:27 narod miran i **b.**
 Am 6:1 Teško **b.** na Sionu
 Jr 22:1; 49:31; Za 1:15.
BEZBRIZNOST: Ps 122:7 **b.** u kulama tvojim
BEZDAN: 1Mo 1:2 površinom **b.** vodenog
 Job 38:30 površina **b.** vodenog
 Ps 36:6 zakon je tvoj **b.** vodeni
 Ot 20:3 bacio ga u **b.**
 1Mo 7:11; 8:2; Job 28:14; Ps 42:7; Lk 8:31; Ri 10:7;
 Ot 9:1, 11; 11:7; 17:8.
BEZOSJEĆAJAN: Ri 1:31 **b.** prema drugima
 2Ti 3:3 **b.** prema drugima
BEZUMAN: Ps 74:18 **b.** je narod prezir
 Izr 13:20 posla s **b.**, loše će proći
 Jr 25:16 pit će i vladati se kao **b.**
 Jr 17:11; Lk 24:25; Ef 5:4; Tit 3:3, 9.
BEZUMLJE: Ps 49:13 put onih koji su puni **b.**
 Iza 9:17 sva usta **b.** govore
 2Pe 2:16 spriječila prorokovo **b.**
 Pr 1:17; 2:3, 13; 7:25.
BEZUMNIK: Ps 14:1 **B.** kaže u srcu
 Izr 14:16 **b.** je gnjevan i samoujeren
 Lk 12:20 **B.** ove noći tražit će se život tvoj
 1Ko 15:36 **b.**! Ono što sija neće oživjeti
BEZUVJETNO: 1Mo 41:40 narod **b.** pokoravati
BEZVJERAN: Izr 14:14 Tko je **b.** u srcu
BEZVRIJEDAN: Izr 12:11 trči za onim što je **b.**
 Iza 1:13 Prestanite donositi **b.** žrtve
 Hb 2:18 pravi **b.** bogove nijeme
 Mt 12:36 za svaku **b.** riječ
 Ri 3:12 svi su oni **b.**
 2Ko 10:10 riječi su mu **b.**
 3Mo 19:4; 26:1; Ps 96:5.
BIĆ: Iv 2:15 načinišvi **b.** od užadi
 1Kr 12:11; Izr 26:3; Na 3:2.
BIČEVATI: Mt 10:17 **b.** u sinagogama
 Dj 22:25 Zar smijete **b.** rimskog građanina
BIČE: He 1:3 slika njegova **b.**
 Eze 1:5; Ot 4:6; 5:6.
BIJEDA: Ri 3:16 Propast i **b.** na putevima
BIJEDAN: Ga 4:9 ispraznim i **b.** načelima
BIJEG: Am 9:1 nijednome **b.** neće uspjeti
 Mt 24:20 da **b.** ne bude zimi
BIJEL: Iza 1:18; Mt 5:36; Ot 2:17; 7:9; 20:11.
BIJELJENJE: Da 11:35 **b.** do vremena kraja
BIJES: 5Mo 29:28; Izr 6:34.
BIK: 2Mo 21:28 **b.** neka se kamenuje
 Iza 1:3 **B.** poznaje vlasnika
 Iza 11:7 Lav će jesti slamu kao **b.**
 1Ko 9:9 Ne zavezuj usta **b.** koji vrši
 Ps 106:20; Izr 7:22.
BILDAD: Job 2:11; 8:1; 18:1; 25:1; 42:9.
BILEAM: 4Mo 22:28 magarica rekla **B.**
 Jd 11 srjrali u grijeh kao **B.**
 4Mo 22:5; 24:1; 5Mo 23:4; Mi 6:5; Ot 2:14.

BILJE: 1Mo 1:11 **b.** koje nosi sjeme
Mt 6:30 Bog tako oblači **b.** poljsko
He 6:7 zemlja rada **b.** korisno

BILJKA: Job 14:9 grane pustiti kao mlada **b.**
Ps 69:21 za jelo otrovnu **b.**

BIRAN: Iza 25:6 gozbu od jela **b.**

BIRATI: Iza 7:15 nauči odbacivati zlo i **b.** dobro

BISER: Izr 8:11 mudrost bolja od **b.**
Mt 7:6 ne bacajte **b.** pred svinje
Mt 13:45, 46; Ot 17:4; 18:12; 21:21.

BITKA: 1Ti 6:12 Bij dobru **b.** vjere
5Mo 20:1; 1Sa 17:47; Pr 9:11.

BJEGUNAC: 1Mo 4:12; Eze 17:21; 24:27.

BJELILAC: Mi 3:2 kao lužina **b.** rublja
Mk 9:3 bjelije nego što bi **b.**

BJESNITI: Job 19:29 mač **b.** na prijestupnike

BJEŽATI: Jr 51:6 **B.** iz Babilona
Mt 24:16 oni u Judeji **b.** u gore
2Ti 2:22 **b.** od mladenačkih želja
Izr 28:1; 1Ko 10:14.

BLAG: Vidi i **BLAGO** (na blag način).
Izr 15:4 **B.** jezik drvo života
Mt 11:29 jer sam **b.** i ponizna srca
Mt 21:5 dolazi ti Kralj tvoj, **b.**
1So 2:7 bili smo **b.** kao majka
2Ti 2:24 treba biti **b.** prema svima
Tit 3:2 da budu **b.** prema svim ljudima
1Pe 3:4 mirnog i **b.** duha

BLAGDAN: 2Mo 23:14 Triput godišnje **b.**
2Mo 23:15 **B.** beskvasnih kruhova
2Mo 23:16 **B.** žetve i **B.** berbe
2Mo 34:22 **B.** tjedana i **B.** berbe
3Mo 23:4 Ovo su **b.** Jehovini
Lk 22:1 **B.** beskvasnih kruhova
2Mo 12:14; 3Mo 23:6; 4Mo 28:17; Iv 2:23; 5:1; 6:4;
7:8, 10, 37; 1Ko 5:8.

BLAGO: Izr 2:4 kao za skrivenim **b.**
Izr 15:16 nego veliko **b.** i s njime mirir
Iza 33:6 strah Jehovin je pravo **b.**
Iza 60:5 tebi će se uputiti **b.** morskoo
Mt 6:20 skupljajte sebi **b.** na nebu
Mt 6:21 gdje je **b.**, ondje i srce
Mt 13:44 kraljevstvo kao **b.** sakriveno u polju
2Ko 4:7 to **b.** imamo u zemljanim posudama
Kol 2:3 U njemu sakrivena sva **b.** mudrosti
2Ti 1:14 Ovo **b.** koje ti je povjerenje čuvaj
2Ije 31:3; Izr 10:2; Mt 19:21; He 11:26.

BLAGO (na blag način): 2Ti 2:25 **b.** poučavati
1Pe 3:15 spremni na obranu, ali **b.**

BLAGONAKLONOST: Ef 2:7 u **b.** prema nama

BLAGOSLIVLJATI: Ps 145:21 Neka svako **b.** ime
Ri 12:14 **b.**, a ne proklinjajte!
Ps 62:4; Lk 6:28; 1Pe 3:9.

BLAGOSLOV: 5Mo 30:19 **b.** i prokletstvo
Izr 10:22 **B.** Jehovin obogaćuje
Mi 3:10 izliti na vas **b.**
He 7:7 manji prima **b.** od većega
He 10:1 u Zakonu nalazimo tek sjenu **b.**
Jk 3:10 Iz istih usta **b.** i prokletstvo
1Mo 12:2; Izr 28:20; Mi 2:2.

BLAGOSLOVITI: 1Mo 1:28 Bog ih je **b.**
4Mo 6:24 Neka te **b.** Jehova
Job 42:12 **b.** kasnije godine života Jobova
Ps 29:11 Jehova će **b.** narod svoj mirom
1Mo 12:2; 32:26; 1Pe 2:4.

BLAGOSLOVLJEN: Ps 21:6 **b.** učinio si ga zauvijek
5Mo 7:14; Job 1:21; Ps 72:19; 1Pe 1:3.

BLAGOST: 1Ko 4:21 s ljubavlju i duhom **b.**
2Ko 10:1 **b.** i dobrotom Kristovom
Ga 6:1 ispravljajte takvog u duhu **b.**
Kol 3:12 obucite se u **b.**
Ga 5:23; 1Ti 6:11.

BLAGOSTANJE: 1Kr 10:7 Mudrošću i **b.**
Job 21:23 umrijeti u punom **b.**
5Mo 30:9; Ps 68:6; Dj 19:25.

BLATO: Ps 69:2 Upao sam u **b.** duboko
Jr 38:6 Jeremija utonuo u **b.**
Mi 7:10 izgažena kao **b.** na ulicama
2Pe 2:22 svinja da se valja u **b.**
Iza 57:20; Za 9:3; 10:5; Iv 9:6.

BLIJED: Iza 29:22 lice njegovo više neće biti **b.**
Ot 6:8 **b.** konj

BLIJEDJETI: Da 5:10 Kralju, neka ti lice ne **b.**!

BLISTATI: Jr 31:12 **b.** će zbog dobrote Jehovine

BLISTAV: Eze 1:22 zastrašujući led **b.**

BLIZAK: Job 19:19 Mrzak svima s kojima **b.**

BLIZANAC: 1Mo 25:24; 38:27; Iv 11:16; 20:24.

BLIŽNJAK: Lk 10:27 Ljubi **b.** kao sebe
2Mo 20:16; 3Mo 6:2; 24:19; 2Sa 12:11; Za 14:13;
Lk 10:36; Ri 13:10; Ef 4:25.

BLUD: 4Mo 25:1 **b.** s kćerima moapskim
Iza 23:17 činiti **b.** sa svim kraljevstvima
Eze 23:3 U mladosti **b.** su činile
Na 3:4 zbog velikog **b.** bludnice koja privlači
1Ko 5:1 čuje se o **b.** među vama, i to
1Ko 6:13 tijelo nije za **b.**
1Ko 6:18 Bježite od **b.**! Svaki drugi grijeh
1Ko 10:8 nemojmo činiti **b.**, kao
Ga 5:19 djela tijela su **b.**
Ef 5:3 Neka se **b.** i ne spominje
Kol 3:5 Usmrtite u udovima vašim **b.**
1So 4:3 Božja volja da se uzdržava od **b.**
Jr 3:9; Eze 23:8; 43:7, 9; Ho 2:2; 4:12; 5:4; 6:10; 9:1.

BLUDNICA: 1Mo 38:15 Juda pomislio da je **b.**
Jš 6:25 **b.** Rahabu ostavio na životu
1Kr 22:38 jezerce samarijsko, **b.** se kupale
Iza 1:21 Vjerni je grad **b.** postao
Ho 4:14 s hramskim **b.** žrtve prinose
Jl 3:3 dječaka su davali za **b.**
Am 7:17 Zena će tvoja **b.** postati
Mt 21:31 **b.** idu ispred vas
1Ko 6:15 učiniti ih udovima **b.**
Jk 2:25 **b.** Rahaba proglašena pravednom
Ot 17:5 Babilon Veliki, majka **b.**
Ot 17:16 zamrziti **b.** i opustošiti
Mi 1:7; Lk 15:30; He 11:31; Ot 17:1, 15; 19:2.

BLUDNIČENJE: Ri 13:13 živimo bez **b.**

BLUDNIČITI: Jr 3:1 ti si **b.** s mnogim ljubavnicima
Eze 16:29 naveliko **b.** sa zemljom kanaanskom
Ot 17:2 s kojom **b.** kraljevi
Ot 18:3 Kraljevi zemaljski **b.** s njom

BLUDNIČKI: 5Mo 23:18 Ne donosi plaće **b.**
Izr 7:10 susrela ga je žena u odjeći **b.**

BLUDNIK: 1Ko 5:9 prestane družiti s **b.**
Ef 5:5 **b.** nema nasljedstva u kraljevstvu
1Ti 1:10; He 12:16; 13:4.

BLUDNIŠTVO: 2Kr 9:22 **b.** Izebele

BLJESAK: Lk 17:24 munja **b.** zasvijetli

BLJUVTATI: Jr 25:27 Pijte i opijte se, **b.** i padnite

BLJUVTINA: Iza 28:8 stolovi puni **b.**
2Pe 2:22 Pas se vratio na **b.** svoju
Izr 26:11; Iza 19:14; Jr 48:26.

BOANERGES: Mk 3:17 njih nazvao i **b.**

BOAZ: Ru 2:1; 4:9, 13; 1Kr 7:21; Mt 1:5.

BODLJIKA: Eze 28:24 neće biti **b.** koja bi bola

BOG: 1Mo 1:1 U početku **B.**
2Mo 12:12 presuditi svim **b.** egipatskim
2Mo 20:3 Nemoj imati drugih **b.**
5Mo 7:16 Nemoj služiti **b.** njihovim
Su 2:17 štovali druge **b.**
Ps 8:5 manjim od onih što **b.** slični
Ps 47:7 **B.** je Kralj cijele zemlje
Ps 75:7 **B.** je sudac
Ps 82:6 Ja sam rekao: **B.** ste
Ps 90:2 dovijeka ti si **B.**
Iza 9:6 **B.** Moćni, Otac Vječni, Knez Mira
Jr 10:10 Jehova je istinu **B.** On je **B.** živi
Da 3:18 **b.** tvojim ćemo služiti
Mt 4:10 **b.** obožavaj i jedino njemu služi
Dj 5:29 pokoravati **B.**, a ne ljudima
Dj 17:18 objavljuje tude **b.**
Dj 17:29 **B.** nije nalik zlatu
Ri 2:11 kod **B.** nema pristanosti
Ri 9:5 **B.**, koji je iznad svega
1Ko 8:4 postoji samo jedan **B.**
1Ko 8:5 imao onih koje se naziva **b.**
1Ko 14:33 **B.** nije **B.** nereda, nego
2Ko 1:3 **B.** i Otac našega Gospodina Isusa
2Ko 4:4 **b.** ovoga svijeta
He 6:18 nije moguće da bi **B.** lagao
He 12:29 **B.** vatra koja proždire
1Iv 4:8 **B.** je ljubav
2Mo 20:5; 23:24; 2Kr 19:15; Ps 82:1; Iza 65:11.

BOGAT: Izr 13:7 Netko se pravi **b.**
Lk 16:19 neki **b.** čovjek, oblaćio purpur i lan
Lk 18:25 teško ući u igle nego **b.**

2Ko 8:9 premda je bio **b.**, postao siromašan
 Jk 2:5 **b.** u vjeri i nasljednici kraljevstva
 Ot 3:17 Govoriš: **B.** sam, a siromašan si

BOGATAŠ: Jr 9:23 Neka se **b.** ne hvali
 Lk 16:22 A umro je i **b.** i bio pokopan
 Jk 5:1 Slušajte, **b.**, plačite

BOGATITI SE: 1Ti 6:18 **b.** dobrim djelima

BOGATSTVO: Ps 52:7 nego se uzda u **b.**
 Izr 11:4 **B.** ne koristiti u dan gnjeva
 Izr 11:28 Tko se uzda u **b.**, propada
 Izr 13:22 grešnikovo **b.** čuva se
 Izr 19:4 **B.** pribavlja mnogo prijatelja
 Pr 5:10 tko ljubi **b.**, nikad mu nije dosta
 Iza 33:6 **b.** spasenja, mudrost i znanje
 Iza 60:11 na njih ude **b.** naroda
 Iza 61:6 **B.** naroda vi ćete jesti
 Mt 6:24 Ne možete robovati Bogu i **B.**
 Lk 16:9 stecite prijatelje nepravednim **b.**
 Ri 9:23 obznanio **b.** svoje slave
 Ri 11:33 dubino **b.** Božjeg
 He 11:26 sramotu smatrao **b.**
 Jk 5:2 **B.** je vašo istrunulo
 1Kr 3:11; Izr 28:22; Pr 6:2; Jr 15:13; 17:3; Eze 26:12;
 Lk 16:11; Ef 3:8; Ot 18:17

BOGOBOJAZAN: 2Ti 3:5 naičgled **b.**
 Lk 2:25; Dj 2:5; 8:2; 22:12

BOGOBOJAZNOST: Job 46; 22:4; Dj 3:12; He 5:7

BOJ: Ps 24:8 Jehova, moćan u **b.**
 1Ko 14:8 tko će se spremiti za **b.?**

BOJA: Jr 4:30 isticala ok njega u **b.** crnom

BOJATI SE: 5Mo 9:19 **b.** gnjeva kojim Jehova
 5Mo 20:8 Ima li koga da se **b.**
 Su 7:3 Tko se **b.** i koga je strah
 1Sa 15:24 **b.** naroda te poslušao
 1Lje 16:25 Jehove treba **b.** više
 2Lje 19:7 Zato se sada **b.** Jehove
 Ps 25:14 Jehova prislan s onima koji ga se **b.**
 Ps 33:8 Neka se svi na zemlji **b.** Jehove
 Ps 34:7 Andeo oko onih koji se Boga **b.**
 Ps 118:6 neću se **b.** Što mi može čovjek
 Izr 1:33 mirno, ne **b.** zla
 Izr 14:16 Mudar se **b.** i kloni zla
 Izr 31:30 žena koja se **b.** Jehove zaslužuje
 Iza 8:12 Ne **b.** onoga čega se oni **b.**
 Iza 51:12 **b.** čovjeka smrtnog koji umire
 Jr 1:8 Ne **b.** jer ja sam s tobom
 Lk 12:4 Ne **b.** onih koji ubijaju tijelo
 Dj 10:35 u svakom narodu tko ga se **b.**
 1Pe 3:14 ne **b.** onoga čega se oni **b.**
 Ps 112:7; Izr 3:25; Iza 12:2; He 13:6; Ot 2:10

BOJNI: Su 20:20 svrstali u **b.** redove
 1Sa 4:2 svrstali u **b.** redove, na **b.** polju

BOK: Ef 6:14 opasavši **b.** istinom
 Jr 13:11; Lk 12:35

BOL: 2Mo 15:14 **b.** spopasti stanovnike
 Ps 73:4 ne znaju za **b.** smrtne
 Izr 10:22 nikakvu **b.** Bog ne zadaje
 Jr 22:23 **b.** porođajne, trudovi
 Ga 4:19 opet trim porodajne **b.**
 Ot 9:10 moć da nanose **b.** pet mjeseci
 Ot 21:4 ni jauka ni **b.** više neće biti
 1Mo 3:16; 34:25; Ps 32:10; 55:4; 69:29; Iza 13:8; 23:4;
 51:2; 53:7; 54:1; Jr 15:18; Ga 4:27; Ot 16:10

BOLAN: Mt 24:8 Sve je to početak **b.** nevolja

BOLESNIČKI: Ps 41:3 na **b.** postelji

BOLEST: 5Mo 28:61 **b.** koja nije u knjizi
 Ps 103:3 koji oprašta prijestupe, liječi **b.**
 Izr 18:14 Duh podržava čovjeka u **b.**
 Iza 53:4 **b.** naše ponio
 Izr 5:5 čovjek koji od **b.** bolovao 38 godina
 1Ti 5:23 malo vina radi svojih čestih **b.**
 2Mo 23:25; 2Lje 21:15

BOLESTAN: 2Sa 13:5 jesti jer sam **b.**
 Iza 33:24 nitko neće reći: **B.** sam
 1Ko 11:30 mnogi među vama slabi i **b.**
 Ga 4:13 jer sam bio **b.**
 Jk 5:15 molitva ozdraviti **b.**
 Mt 1:8; Mt 25:39; Izr 11:2

BOLOVATI: 1Ti 6:4 **b.** od zapitkivanja
 Jk 5:14 **B.** li tko među vama?

BOLJE: 1Sa 15:22 poslušnost je **b.** od žrtve
 Pr 2:24 ništa **b.** nego da jede i pije

BOLJETI: Job 14:22 tijelo ga **b.** dok je živ

BOLJI: He 8:6 **b.** savez

BORAVITI: Iza 40:22 **b.** nad krugom zemaljskim
 Dj 17:21 Atenjana i stranaca koji ondje **b.**

BORBA: Flp 1:30 vodite istu **b.**
 Kol 2:23 **b.** protiv ugađanja tijelu
 1So 2:2 propovijedati vam, uz tešku **b.**
 He 12:4 U **b.** protiv grijeha još niste proliili krv
 Jk 4:1 odakle **b.** među vama?

BORITI SE: Js 10:14 Jehova **b.** za Izraela
 2Lje 20:22 počeli **b.** jedni protiv drugih
 Ps 109:3 **b.** protiv mene bez razloga
 Iv 18:36 moje bi se sluge **b.**
 Dj 5:39 pokazalo da se **b.** protiv Boga
 Flp 4:3 koje su se **b.** za dobru vijest
 Kol 2:1 želim da znate koliko se **b.** za vas
 2Ti 4:7 Dobro sam se **b.**
 Jk 4:2 **B.** i ratujete
 Jd 3 da se snažno **b.** za vjeru
 Su 5:20; 2Lje 20:17, 29; Kol 4:12

BOSTI: 5Mo 33:17; 1Kr 22:11

BOZANSKI: Kol 2:9 u Kristu punina **b.** naravi
 2Pe 1:3 **b.** snaga velikodušno dala sve potrebno
 2Pe 1:4 bili sudionici **b.** prirode

BOZANSTVO: Ri 1:20 vječna moć i **b.**

BOŽICA: 1Kr 11:5, 33; Dj 19:27, 37

BOŽJI: 2Lje 20:15 nije vaš rat, nego **B.**
 Lk 20:25 caru carevo, a Bogu **B.**
 Ri 13:6 vlasti su **B.** sluge
 Job 35:2; Kol 3:12; 1Ti 6:11; 2Ti 3:17; Tit 1:7

BRACNI: 2Mo 21:10 ne uskraćivati **b.** dužnost

BRADA: 1Sa 21:13; 2Sa 19:24; Jr 41:5; Eze 5:1

BRAK: 1Ko 7:8 onima koji nisu u **b.** kažem
 1Ko 7:25 koji nisu u **b.** nemam zapovijed
 He 13:4 **B.** neka bude častan u svih
 1Mo 34:9; 5Mo 7:3; Js 23:12; 1Ko 7:9, 28, 36, 38

BRANITI SE: 2Kr 20:6 **b.** grad ovaj
 Iza 1:17 **b.** pravo udovice
 Mk 9:38 pa smo mu **b.** jer nije išao s nama
 Lk 12:11 ne zabrinuti kako ćete se **b.**
 Dj 25:16 dobije priliku da se **b.** od optužbe
 Flp 1:16 postavljem sam da **b.** dobru vijest
 2Kr 19:34; Job 13:15; Iza 31:5; Za 9:15; 2Ko 12:19

BRASNO: 3Mo 2:14 **b.** od novoga zita

BRAT: 1Mo 4:9 Gdje ti je **b.** Abel?
 Ne 4:14 borite se za **b.** svojju
 Ps 49:7 nitko ne može otkupiti **b.**
 Ps 122:8 Radi **b.** svoje
 Ps 133:1 **b.** žive zajedno u jedinstvu!
 Izr 18:24 prijatelj prirvrženosti od **b.**
 Izr 27:10 Bolji nego **b.** daleki
 Jr 31:34 više neće učiti **b.** svojega
 Hg 2:22 svaki od mača **b.** svojega
 Mt 23:8 vi ste svi **b.**
 Mk 13:12 **b.** će **b.** predati na smrt
 1Pe 2:17 svu **b.** ljubite
 1Pe 5:9 vaša **b.** po svijetu
 Ot 12:10 zbačen optužitelj **b.** naše
 1Mo 43:3; Ps 50:20; Eze 38:21; Mt 5:22; 12:49, 50;
 18:15; 25:40; Dj 15:36; He 2:11

BRATIC: Kol 4:10 Marko, Barnabin **b.**

BRATSTVO: Za 11:14 da rasvinem **b.**

BRBLJAVAC: Dj 17:18 Što ovaj **b.** želi reći?

BRDO: Su 5:5 **B.** rastopila pred Jehovom
 Hb 3:6 vjekovna se **b.** segnula

BREME: Ps 55:22 Baci na Jehovu **b.** svoje
 Ga 6:2 Nosite **b.** jedan drugoga
 Ps 66:11; Iza 10:27

BRIGA: Izr 11:15 tko mrzi biti jamac, bez **b.** je
 Mk 4:19 **b.** ovoga svijeta
 1Ko 7:32 htio bih da budete bez **b.**
 Job 10:1; Mt 6:34; 13:22; Lk 8:14; 21:34; 1Pe 5:7

BRIJATI (SE): 5Mo 14:1 **b.** za mrtvacem

BRIJEG: Iza 2:2 uzdizati se nad **b.**
 Iza 55:12 **b.** veseliti će se pred
 Izr 8:25; Eze 6:3; Ho 10:8; Am 9:13; Lk 23:30

BRINUTI (SE): Jr 17:8 U sušnoj godini neće **b.**
 Lk 10:41 Marta, **b.** se zbog
 1Ko 7:32 Neoženjeni se **b.** za Gospodinovo
 1Ko 12:25 udovi se **b.** jedni za druge
 Flp 2:20 nikoga tko bi se **b.**
 Flp 2:21 **b.** samo o sebi, a ne o
 1Ti 5:8 ako se tko ne **b.** za svoje

BRITVA: Eze 5:1 mač kao **b.** brijačka
 Su 13:5; 16:17; 1Sa 1:11

BRIŽNO: 2Ti 1:17 **b.** me potražio i našao
BRNJICA: Ps 39:1 Postaviti **b.** na usta
BROD: Ps 48:7 razbijaš **b.** taršiške
 Ps 107:23 morem plove u **b.**
 Iza 23:1 Plaćite gorko, **b.** taršiški
 Jr 51:32 **b.** od trske papirusove
 Da 11:40 kralj sjevera navaliti s **b.**
 Su 5:17; Iza 43:14; Eze 30:9; Da 11:30; Ot 18:19.
BRODOGRADILIŠTE: Iza 23:10 Nema više **b.**
BRODOLOM: 2Ko 11:25; 1Ti 1:19.
BRODOVLJE: 1Kr 9:26; 10:11.
BROJ: Ri 11:12 njihov puni **b.**
 Ot 7:4 **b.** pečatom obilježenih
 Ot 13:18 Izračuna **b.** zvjeri
 Ri 9:27; 11:25; Ot 13:17.
BROJAN: 5Mo 26:5 postao narod **b.**
BROJITI: Ps 90:12 Nauči nas **b.** dane naše
BRZ: Pr 9:11 trku ne dobivaju **b.**
 Ml 3:5 **b.** svjedok protiv
 Ri 3:15 Noge njihove **b.** da krv proliju
 Jk 1:19 **b.** slušati, spor srditi se
 2Pe 2:1 navući na sebe **b.** propast
BRZO: Su 9:48 Abimelek: **b.** učinite i vi
 Ps 147:15 **b.** trči riječ njegova
 Sf 1:14 dan Jehovinu ide vrlo **b.**
 Ri 9:28 **b.** obračunati s onima
 2So 3:1 riječ Jehovina **b.** siri
BUBREG: 2Mo 29:13; Ps 7:9; Jr 11:20.
BUDAN: Lk 21:36 budite **b.**
BUDUĆI: Ps 78:4 **b.** narastaju pričamo
 He 10:1 sjenu **b.** blagoslova
BUDUĆNOST: Ps 37:37 **b.** bliži mirna
 Ps 37:38 propast **b.** b. biti
 Izr 24:20 tko je zao nema **b.**
 Iza 41:22 shvatimo što **b.** nosi
 Ps 73:17; Izr 23:18; Jr 29:11.
BUHA: 1Sa 24:14 Koga progoni? **b.**?
BUJICA: Iza 28:18 **b.** što sve preplavljuje
 Na 1:8 **B.** će uništiti mjesto
BUKA: Iza 14:11 **b.** psaltira tvojih
BUNA: Dj 24:5 čovjek kuga, podize **b.**
 2Ko 6:5 u zatvorima, u **b.**, u napornom radu
BUNAR: 1Mo 26:18 Izaš opet iskopao **b.**
BUNITI (SE): 4Mo 14:9 nemojte **b.** protiv Jehove
 Ps 107:11 **b.** protiv riječi Božjih
 Iza 31:6 sinovi Izraelovi, žestoko **b.**
 1Sa 12:14; Ne 2:19; Job 24:13; Ps 78:17, 40, 56;
 Iza 63:10; Dj 24:12.
BUNTOVAN: Job 23:2; Ps 78:8; Izr 24:21; Iza 1:20; 3:8;
 Eze 2:3; Sf 3:1.
BUNTOVNIČKI: 4Mo 17:10 štap znak **b.** sinovima
 Ezr 4:12 **b.** i zli grad
 Iza 1:5 gomilate **b.** prijestupe
 Eze 3:27 ne sluša, jer su dom **b.**
BUNTOVNIK: 4Mo 20:10; Eze 2:7; 44:6.
BUNTOVNOŠT: 5Mo 31:27 poznajem **b.** tvoju
 1Sa 15:23 **b.** grijeh jednak gatanju

C

CAR: Mk 12:17 Vratite **c.** carevo
 Lk 23:2 zabranjuje plaćati cenzu **c.**
 Iv 19:15 Mi nemamo kralja osim **c.**
 Mt 22:17; Lk 2:1; 20:25; Iv 19:12.
CARINA: Ezr 4:13 neće mu plaćati ni **c.**
CEDAR: 1Kr 4:33; Eze 17:23; 31:8.
CESTA: Iza 11:16 **c.** iz Asirije
 Iza 35:8 ondje **c.**, Put svetosti
 Iza 62:10 nasipajte **c.**! Uklonite kamenje
 Iza 19:23; Jr 31:21.
CEZAREJA: Mt 16:13; Dj 10:1; 23:23.
CIJENA: 3Mo 25:16; Da 11:39; Mt 27:9.
CIJENITI: 1Ko 16:18 Stoga **c.** takve
 1So 5:13 s ljubavlju ih **c.** zbog rada
CIJENJEN: 2Kr 5:1 Naaman vrlo **c.**
CILJ: Hb 2:5 On neće dostići **c.** svoj
 Flp 3:14 hitam k **c.**, k nagradi
CRIJEVA: 2Mo 29:13 salo što pokriva **c.**
CRNILO: 2Ko 3:3 nije napisano **c.**, nego
 Jr 36:18; 2Iv 12; 3Iv 13.
CRV: Job 7:5 Tijelo obučeno u **c.**
 Job 25:6 čovjek smrtni, **c.**

Iza 14:11 **c.** su pokrivač tvoj
 Mk 9:48 gdje **c.** ne umiru
 2Mo 16:24; Job 17:14; 24:20; Iza 14:11.
CRVEN: Iza 63:2 Zašto je odjeća tvoja **c.**
 1Mo 25:25, 30; 4Mo 19:2; Na 2:3; Iza 1:8.
CRVENKASTOPURPURAN: Izr 31:22.
CRVENO MORE: He 11:29 prošli kroz **C.**
 2Mo 10:19; 15:4; Ne 9:9; Dj 7:36.
CRVENJETI SE: Izr 23:31 vino kad **c.**
CRVIĆ: Iza 41:14 Ne boj se, **c.** Jakove
CVASTI: Ps 92:7 **c.** svi koji zlo čine
 Ps 92:14 **c.** i kad im kosu posjedi
CVIJET: Iza 5:24 **c.** njihov razletjeti kao prah
 1Ko 7:36 nije u **c.** mladosti
CVJETATI: Ps 72:7 **c.** će pravednik
CVJETOVI: 2Mo 37:17 Svijećnjak, **c.** izlazzili

Č

ČARATELJ: Iza 3:3 vračara i **č.** vješta
CARATI: Iza 19:3 obraćat će se ljudima koji **č.**
 Mi 5:12 nećeš više imati onih što **č.**
ČAS: Mt 24:36 o tom danu i **č.** nitko ne zna
 Lk 22:53 ovo je vaš **č.** i vlast tamo
 Iv 17:1 došao je **č.**! Proslavi sina
 Ri 13:11 došao **č.** da se probudite
 1Iv 2:18 Djeco, posljednji je **č.**
 Ot 3:10 sačuvati tebe u **č.** kušnje
 Mt 24:44, 50; 26:45; Ot 14:7, 15; 18:10.
ČAST: 1Sa 2:30 iskazujem **č.** onima koji meni
 1Ije 16:27 **Č.** i veličanstvo
 Ps 149:9 **Č.** takva pripada svima koji vjerni
 Izr 3:9 Iskazuj **č.** Jehovi imetkom
 Izr 18:12 prije **č.** ide poniznost
 Ri 13:7 tko traži **č.**, **č.**
 1Ko 12:24 dajući mnogo veću **č.**
 Flp 1:29 vama ukazana **č.** radi Krista
 He 5:4 ne prisvajta tu **č.**
 Es 6:9; Da 2:6; Ga 6:13; 1Ko 12:23; 1Ti 1:17; 6:16;
 He 2:9; Ot 4:11.
CASTOLJUBLJE: Flp 1:17 to čine iz **č.**
 Flp 2:3 ništa ne činite iz **č.**
ČASA: Ps 116:13 **Č.** spasenja veličanstvenog
 Iza 51:17, 22 **č.** gnjeva
 Jr 25:15 Uzmi ovu **č.** s vinom gnjeva
 Mt 10:42 napoji jednog od malih **č.** vode
 Lk 22:20 **č.** predstavlja novi savez
 Lk 22:42 Oče, ako hoćeš, ukloni ovu **č.**
 1Ko 10:21 piti **č.** Jehovinu i **č.** demonsku
 Ps 11:6; Jr 51:7; Mt 20:22; 1Ko 10:10.
ČEKATI: Ps 33:20 Duša naša **č.** Jehovu
 Iza 8:17 **č.** ću Jehovu
 Iza 42:4 Otolci **č.** zakon njegov
 Tu 3:21, 24 spremno **č.**
 Da 12:12 Sretan onaj koji strpljivo **č.**
 Mi 7:7 Spremno **č.** **č.** Boga
 He 13:14 željno **č.** onaj koji će doći
 Job 13:15; Tu 3:26; Iso 1:10; 2Ti 4:8.
ČEKIĆ: 1Kr 6:7; Iza 41:7.
CELO: 1Sa 17:49 pogodio u **č.**
 Eze 9:4 obilježi znakom **č.** ljudi
 Ot 14:1 ime Oca njegova napisano na **č.**
 Ot 14:9 prima žig na **č.** ili ruku
 Eze 3:9; Ot 7:3; 9:4; 17:5; 20:4; 22:4.
ČELJUST: Su 15:15 magareću **č.**
CEST: Pr 6:1 zlo koje **č.** među ljudima
CESTIT: 1Mo 6:9 Bio je **č.** među
 Job 2:3 čovjek **č.** i pravedan
 Job 6:25 Riječi **č.** nisu bolne
 Job 12:4 Na podsmijeh je čovjek **č.**
 Ps 11:7 **Č.** će gledati lice njegovo
 Ps 49:14 **č.** će vladati nad njima
 Ps 97:11 radost onima koji su **č.** srca
 Izr 2:7 **Č.** pomaže da postupaju mudro
 Izr 2:21 **č.** će živjeti na zemlji
 Izr 3:32 Jehova je prislan **č.**
 Izr 12:6 **č.** izjavljaju usta njihova
 Izr 15:8 molitva **č.** ugodna mu je
 Pr 7:29 Bog je ljude načinio **č.**, ali oni
 Mi 7:2 **č.** nema među ljudima
 Flp 4:8 što je god **č.**, o tome razmišljajte

1Mo 17:1; 5Mo 18:13; 1Lje 29:17; Ps 119:1; Izr 28:10; Tit 2:5.

ČESTITATI: 1Lje 18:10 da č. Davidu

ČESTITO: Jš 24:14 služite mu č.

Ps 15:2 tko živi č.

Ps 26:11 ja ću živjeti č.

Izr 20:7 Pravednik živi č.

Mi 2:7 na dobro onome tko živi č.

1Kr 9:4; Izr 14:2.

ČESTITOST: 1Lje 29:17 ljubii č.

2Pe 1:3 pozvao slavom i č.

2Pe 1:5 dopuniti svoju vjeru č., č.

Job 33:3; Ps 7:8; 25:21; Ri 1:12; 143:10.

ČESTO: Lk 5:33 Učenici Ivanovi č. poste

ČETA: Ps 78:49 č. anđela

ČETRDESET: 1Mo 7:4 č. dana i č. noći

5Mo 29:5 č. godina vodio pustinjom

Mk 1:13 č. dana ostao u pustinji, iskušavao

2Mo 16:35; Eze 4:6; Mt 4:2; Dj 1:3.

ČETVERONOŽAC: 3Mo 11:2 Od č. možete jesti

ČEZNUTI: Ps 45:11 Kralj č. za ljepotom tvojom

Ps 84:2 Duša moja č.

Flp 1:8 č. za svima vama

1Mo 31:30; Am 5:18; Ri 1:11; 1So 2:17; 2Ti 1:4.

ČINELA: 2Sa 6:5 veselili se svirajući č.

1Ko 13:1 bez ljubavi, č. što zveči

ČINITI: Mt 23:3 govore, a ne č.

Ri 2:1 ti koji sudiš č. to isto

Ri 7:18 sposoban željeti, ali ne i č. dobro

Ri 7:19 zlo koje ne želim č., to č.

Ri 7:15; Flp 2:3; 1Ti 5:20, 21.

ČIR: 5Mo 28:35; Job 2:7; Ho 5:13; Lk 16:21;

Ot 16:2, 11.

ČIREVI: 2Mo 9:11; Job 2:7.

ČIST: 2Sa 22:31 riječ Jehovina č.

Job 14:4 č. izvaditi iz nečistoga?

Ps 12:6 Riječi su Jehovine č.

Ps 24:4 ruke nevine i srce č.

Izr 16:2 Čovjeku se putevi njegovi čine č.

Mi 6:11 Mogu li biti č. sa zlom vagom

Sf 3:9 jezik narodima u č. jezik

Mt 5:8 Sretni koji su č. srca

Iv 15:3 već č. zbog riječi

Dj 20:26 da sam č. od krvi svijui

2Ko 11:2 vas doveo kao č. dječicu

Tit 1:15 Č. je sve č.

He 13:18 uvjereni da imamo č. savjest

Jk 3:17 mudrost odozgo prije svega č.

1Pe 2:2 želju za č. mlijekom riječi

1Mo 7:2; 3Mo 10:10; Iv 17:9; Ps 19:9; 78:72;

Izr 30:5; Eze 22:26; Ri 14:20; Flp 4:8; 1Ti 1:5;

2Ti 2:22; Jk 1:27; 1Pe 3:2; 1Iv 3:3.

ČISTINA: 2Sa 22:20 Izveo me na č.

ČISTITI (SE): Izr 16:6 Dobrotom č. prijestup

Mt 23:25 č. čašu i zdjelu izvana

Ef 5:26 č. je kupanjem u vodi

He 9:22 sve se č. krvlju

Iv 1:7 krv Isusa č. nas

ČISTOĆA: 2Ko 6:6 Preporučujemo se č.

2Ko 11:3 č. koju duguje Kristu

1Ti 4:12 budi uzor u č.

ČIŠĆENJE: Da 11:35 padat će zbog č. i bijeljenja

ČITANJE: Pr 12:12 prekomjerno č. umara

Dj 13:15 nakon javnog č. Zakona.

1Ti 4:13 posveti se javnom č.

ČITATELJ: Mt 24:15 č. upotrijebi razbor

ČITATI: Jš 1:8 Pažljivo je č. dan i noć

Ne 8:8 č. naglas iz zakona

Ps 1:2 pažljivo č. zakon njegov

Iza 34:16 Tražite u knjizi i č. naglas

Hb 2:2 da ga čitatelji može tečno č.

2Ko 3:2 poznaju i č. svi

Ot 1:3 Sretan onaj tko č.

5Mo 17:19; Lk 4:16; Dj 13:27.

ČITLJIVO: Hb 2:2 Zapiši videnje i č. ga zabilježi

ČOVJEČJI: Eze 2:1 Sine č., ustani

Da 7:13 na oblacima netko kao sin č.

Mt 10:23 prije nego dođe Sin č.

Mt 12:40 Sin č. u srcu zemlje tri dana

Mt 24:30 pojaviti znak Sina č.

Lk 17:26 tako će biti i u dane Sina č.

Ot 14:14 sjedi netko kao sin č., s krunom

Mt 8:20; 17:22; Lk 18:8; Iv 3:13; 8:28.

ČOVJEK: 1Mo 2:7 Bog načinio č.

Job 34:15 č. vratiti u prah

Ps 49:12 č. poput životinja koje ginu

Ps 118:6 Sto mi može učiniti č.

Izr 29:25 Tko drhti pred č., postavlja zamku

Pr 3:19 č. nije bolji od životinje

Jr 10:23 Č. ne može upravlјati koracima

Jr 17:5 Proklet bio č. koji se uzda u č.

Mt 4:4 Č. ne smije živjeti samo o kruhu

Ri 5:12 preko jednog č. grijeh ušao u svijet

Ri 7:22 Po unutarnјem č.

1Ko 15:47 Prvi č. potječe sa zemlje

2Ko 4:16 unutarnјi č. se obnavlja

Ef 3:16 da unutarnјeg č. ojačate

Flp 2:8 obliјem postao č.

1Pe 3:4 tajni č. srca

1Mo 6:9; 2Mo 33:20; Ps 144:4; 146:3; Iza 2:22; 51:12;

1Ko 1:29.

ČUČATI: Tu 3:16 pušta me da č. u pepelu

ČUDESA: Ps 78:12 Pred ocima č. učinio

Ps 136:4 koji sam čini č. velika

ČUDESAN: 2Mo 3:3 pogledam taj č. prizor

2Mo 15:11 djela č. ti činiš

1Lje 16:9 o svim č. djelima njegovim

Ps 26:7 objavlјim sva č. djela tvogja

Ps 31:21 pokazao milost svoju č.

Ps 77:11 sjećati se č. djela tvojih iz davnine

Ps 89:5 hvaliti č. djelo

Ps 98:1 č. su djela koja je učinio!

Ps 107:8 zahvaljuju Jehovi za č. djela

Ps 145:5 o č. djelima tvojim razmišljat ću

ČUDESNO: Ps 139:14 jer sam č. stvoren

Iza 29:14 č. postupati s narodom ovim

ČUDITI SE: Jr 2:12 Č. tome, nebasa

Iv 5:28 Ne č. se tome, jer dolazi čas

Dj 2:7 bili izvan sebe i č.

1Pe 4:4 č. i pogrdno govore

1Pe 4:12 ne č. vatri koja bukni među vama

ČUDO: 2Mo 4:21 pred faraonom izvrši č.

2Mo 8:23 To č. dogoditi sutra

2Mo 11:9 da bi se umnožila č.

Job 26:11 u č. ostaju kad na zaprijeti

Ps 71:7 Kao č. sam mnogima postao

Ps 88:10 Zar ćeš za mrtve činiti č.?

Iza 8:18 djeca koju mi je dao znak i č.

Da 4:3 kako su moćna č. njegova!

Lk 23:8 Herod se nadao vidjeti kakvo č.

Iv 7:31 činiti više č. nego što ih ovaj čini?

5Mo 29:3; Ne 9:10; Ps 105:5; Jr 32:20; Iv 11:47;

20:30; Dj 4:16.

ČUTI: Jš 9:9 č. za slavu njegovu u Egiptu

1Kr 8:49 tada č. s neba, iz prebivališta svojega

Ps 19:3 Nema govora, glasa se ne č.

Ps 34:2 krotki č. i radovati se

Iza 66:8 Tko je takvo što č.

Mt 7:24 svatko tko č. ove riječi

Iv 5:28 svi koji su u grobovima č. glas

Ri 10:14 kako će č. ako nitko

1Ko 2:9 Što oko nije vidjelo i uho nije č.

Ot 22:17 tko god č., neka kaže: Dodi

Jš 2:11; 2Kr 21:12; Ps 18:44; Izr 20:12; Iza 34:1;

40:28; 43:9; 64:4; Iv 5:24; Dj 9:7; 1Iv 5:14; Ot 3:20.

ČUVAN: Ga 3:23 bili č. pod zakonom

ČUVAR: 1Mo 4:9 Zar sam ja č. brata

Es 2:3, 8, 15 č. žena

Ps 121:3 Č. tvoj neće pospan biti

Ps 121:5 Jehova je č. tvoj

1Pe 2:25 pastiru i č. svojih duša

ČUVATI (SE): 2Mo 16:33 posudu mane, da se č.

5Mo 7:9 Bog vjerni koji č. savez

5Mo 8:11 Č. se da ne zaboraviš

1Sa 30:23 Jehova nas je č.

Job 33:18 Dušu njegovu č. od jame

Ps 25:21 pravednost neka me č.

Ps 31:23 Jehova č. vjerne

Ps 34:13 Č. jezik svoj od zla

Ps 39:1 Č. ću puteve svoje

Ps 40:11 Neka me milost i istinolјubivost č.

Ps 119:50 riječ mi tvoja život č.

Ps 145:20 Jehova č. koji ga ljube

Ps 146:9 Jehova č. došјake

Izr 2:8 č. put vjernih
Izr 4:23 č. srce svoje, jer iz njega
Izr 13:3 Tko č. usta svoja, č. dušu
Izr 13:22 grešnikovo bogatstvo č. za pravедnika
Izr 16:17 Tko pazi na put svoj, č. dušu
Pr 7:12 mudrost č. na životu one koji je imaju
Mt 3:7 č. se lažnih proroka
Mt 10:17 Č. se ljudi
Dj 15:29 Budete li č. toga, bit će dobro
Flp 4:7 č. će vaša srca i um
Kol 1:5 zbog nade u ono što se za vas č.
1Ti 6:20 č. što ti je povjerenjeno
1Iv 5:21 Dječice, č. se idola
Ot 16:15 tko bdije i č. haljine
1Mo 30:31; Ps 34:20; 97:10; Izr 14:3; Iza 27:3; 49:8;
2Ti 1:12; Jk 1:27.

ČUVENJE: Job 42:5 Po č. sam te poznavao

ČVRST: Iza 3:6 č. rukom vladati
2Ko 1:7 č. je nada koju gajimo
Kol 2:5 i vašu č. vjeru
1So 3:13 da vam srca budu č.
2Ti 2:19 Božji č. temelj nepomično stoji
He 5:12 vam treba mlijeko, a ne č. hrana
He 5:14 č. je hrana za zrele
He 6:19 nada kao sigurno i č. sidro duše
1Pe 5:9 vi mu se odprite č. u vjeri
ČVRSTO: Ps 93:2 Prijestolje tvoje č. stoji
Ps 96:10 Č. stoji zemlja
Iza 2:2 gora doma Jehovina č. stajati
He 11:1 Vjera je č. pouzdanje

Č

ČELAV: 2Kr 2:23 dječaci rugali: Idi, č.!
ČELAVOST: 3Mo 13:40 opadne kosa, to je č.
ČUP: Su 7:16 č. i baklje u č.
Su 7:19, 20; Tu 4:2.

D

DA: Mt 5:37 kad: D., neka znači d.
2Ko 1:20 po njemu su postala d.
DADILJA: Ru 4:16; 2Sa 4:4; Iza 49:23.
DAGON: 1Sa 5:3 D. ležao na zemlji
Su 16:23; 1Sa 5:2, 4, 5, 7.
DAH: 1Mo 2:7 u nosnice d. života
Ps 78:33 okončao dane njihove kao d.
Ps 94:11 misli ljudske kao d.
1Mo 7:22; 2Sa 22:16; Ps 18:15; 39:5; 144:4; Iza 42:5;
57:13; Dj 17:25.
DAHNUTI: Iv 20:22 d. u njih i rekao
DAHSTATI: Iza 56:10 stražari d., leže
DALILA: Su 16:4, 6, 10, 12, 13, 18.
DAMASK: 2Sa 8:6; Iza 7:8; Dj 9:2.
DAN: 1Mo 1:5 Svjetlost nazvao d.
4Mo 14:34 d. za godinu, d. za godinu
Ps 31:15 D. su moji u tvojoj ruci. Izbavi
Ps 68:19 svaki d. nosi teret naš
Izr 4:18 svijetli, dok ne bude potpuni d.
Iza 2:2 U posljednjim d. gora
Jr 7:25 ustajao rano svaki d.
Da 2:44 U d. tih kraljeva
Jl 2:11 d. Jehovin velik
Sf 1:14 Blizu je veliki d. Jehovin
Sf 2:3 zaštićeni u d. grnjeva Jehovina
Ml 3:2 podnijeti d. dolaska njegova
Mt 24:22 kad se ne bi skratili ti d.
Mk 13:32 o tom d. ili času nitko ne zna
Lk 19:47 svaki d. poučavao u hramu
Dj 17:11 svaki d. istraživali Pisma
Dj 17:31 odredio d. u koji je naumio suditi
Ri 14:5 smatra jedan d. važniji od drugoga
2Ko 6:2 sad je d. spasenja
2So 2:2 Jehovin d. već ovdje
2Pe 3:8 tisuću godina kao jedan d.
Ps 61:8; 90:12; Iza 58:2; Jr 25:33; Am 8:11; Za 8:23;
Ri 13:12; 1Ko 15:31; He 7:27.
DAN (ime): Su 5:17 zašto D. na brodovima?
1Mo 30:6; 46:23; 49:16; 5Mo 33:22.
DAN POČINKA. Vidi i SUBOTA.
2Mo 20:8 Sjećaj se d.
2Mo 31:13 Moje d. svakako držite
Iza 56:4 Uškopljenicima koji drže č.

Eze 20:12 d., znak između mene i njih
Eze 22:8; Ho 2:11.
DANAK: Ezr 7:24 ne smije nametnuti d.
Ps 89:22 neprijatelj neće d.
Da 11:20 šalje onoga što prikuplja d.
Ri 13:7 tko traži d., d.
2Kr 23:33; Ezr 4:13; Ps 72:10.
DANAS: Mt 6:11; Lk 4:21; 23:43.
DANICA: 2Pe 1:19 pojavi se zvijezda d.
DANIJELO: Da 12:9 Idi, D., riječi zapaečanice
Eze 14:20; Da 6:2; 12:4; Mt 24:15.
DAR: 2Sa 11:8 d. koji mu je dao kralj
Ps 68:29 kraljevi će donositi d.
Izr 18:16 D. čovjeku širom otvara
Ml 3:3 prinosti žrtveni d. u pravédnosti
Mt 19:11 samo oni koji imaju taj d.
Dj 8:20 novcem steći Božji d.
Ri 5:16 d. doveo do toga da budu
Ri 5:17 d. pravédnosti
Ri 6:23 d. koji Bog daje vječni je život
1Ko 7:7 svatko ima svoj d. od Boga
1Ko 12:4 Različiti d., ali isti duh
1Ko 14:12 čeznete za d. duha
1Ti 4:14 Ne zanemaruju d. koji je u tebi
He 6:4 koji su okusili nebeski d.
He 11:4 Boga posvjedočio da prihvaća d.
Jk 1:17 Svaki dobar d. odzog
Ot 11:10 slat će d. jedni drugima
Pr 7:7; Iza 18:7; Eze 20:39; Ml 1:11; 3:4; Mt 5:24;
7:11; Ri 3:24; 2Ko 9:5, 15; Ef 2:8.
DAREŽLJIV: Izr 23:6 Ne jedi kod onoga tko nije d.
DAREŽLJIVO: 5Mo 15:8 d. otvori ruku
Ri 12:8 tko dijeli, neka to čini d.
DAREŽLJIVOST: 2Ko 8:2 urodilo bogatstvom d.
DARIJE: Ezr 6:12; Da 6:28; Hg 1:1.
DARIK: 1Lje 29:7 deset tisuća d.
Ezr 8:27 vrijednost od tisuću d.
DATAN: 4Mo 26:9; 5Mo 11:6; Ps 106:17.
DATI: 3Mo 27:8 prema onome što može d.
4Mo 6:21 ono što još može d.
Izr 22:9 dobrohotno o d. siromahu
Eze 46:7 koliko može d.
Mt 10:8 Besplatno primili, besplatno d.
Lk 12:48 kome je mnogo d., mnogo tražiti
Ri 12:1 d. svoja tijela kao žrtvu
Ri 13:7 D. svakome što mu pripada
1Ko 14:1 D. sve od sebe u ljubavi
1Ti 2:6 d. sebe kao otkupninu
Job 1:21; Ps 21:2; 112:9; Pr 2:26; 5:19; Iza 43:6;
Lk 6:30; 1Ti 5:14.
DAVATI: Dj 20:35 Više usrećuje d. nego primati
DAVID: 1Sa 18:3 Jonatan sklopio savez s D.
Mt 21:9 narod uzvikivao: Spasi Sina D!
Lk 20:41 Kako Krist sin D?
Dj 2:34 D. nije uzšao na nebo
1Sa 16:13; Ps 89:3; Iza 9:7; Dj 2:29; 13:36.
DAVNINA: Izr 8:23; Iza 37:26; Jr 28:8.
DEBEO: Su 3:17 Egion je bio vrlo d.
DEBLO: 5Mo 7:5; Su 3:7; 6:25; 1Kr 15:13; 2Kr 13:6;
21:3; Iza 17:8.
DEBORA: Su 4:9, 14; 5:1, 7, 12, 15.
DEF: 2Sa 6:5 veselili se svirajući d.
DEKAPOLIS: Mt 4:25; Mk 5:20; 7:31.
DEMON: 3Mo 17:7 d. jarčjeg lika
5Mo 32:17 Žrtve prinostili d.
Iza 13:21 d. jarčjeg lika poskakivat će
Mt 7:22 nismo li d. istjerali
1Ko 10:21 jesti sa stola d.
1Ti 4:1 otpasti slušajući učenja d.
Jk 2:19 d. vjeruju i drhte
Ot 16:14 izjave nadahnute od d.
Ps 106:37; Mt 12:24; 1Ko 10:20; Ot 18:2.
DEMONSKI: Jk 3:15 zemaljska, tjelesna, d.
DENAR: Mt 20:2 za d. na dan
Mt 20:9 primili su svaki po d.
Mk 12:15 Pokažite mi d.
Mt 20:10, 13; 22:19; Lk 20:24.
DERATI: Pr 3:7 vrijeme kad se d.
DESET: 2Mo 34:28 na ploče D. zapovijedi
Za 8:23 d. ljudi uhvatit će Zidova za skut
Ot 2:10 da budete u nevolji d. dana
1Mo 18:32; 2Kr 20:11; Mt 25:1; Ot 13:1.

DESETINA: 1Mo 14:20 Abram mu dao d.
3Mo 27:30 d. pripada Jehovi
4Mo 18:26 leviti, dajte prilog Jehovi, d. od d.
5Mo 26:12 godina d., završiš odjeljivanje d.
Ne 10:38 kad leviti primaju d.
Mt 3:10 Donesite sve d. u spremište
Mt 23:23 dajete d. od metvice
Lk 18:12 dajem d. od svega što steknem
He 7:5 zapovijed da ubiru d.
He 7:9 Levi, koji prima d., platio d.
3Mo 27:32; 5Mo 14:22; 2Lje 31:12; Ne 13:12.

DESNICA: Ps 21:8 d. će tvoja naći
Ps 45:4 d. će te tvoja poučiti
2Mo 15:6; Su 5:26; Iza 62:8; Ga 2:9.

DEVA: Iza 30:6 na grbama d. nose robu
Mk 1:6 obučen u d. dlaku
1Mo 24:10, 11; Mt 19:24; 23:24.

DIČITI SE: Iza 61:6 d. ćete se blagom
Ps 34:2; 97:7.

DIJAMANT: Eze 3:9 čelo tvrdo poput d.
DIJELITI: Izr 11:24 oblati d., a ima sve više
Izr 14:10 ne može d. nitko stran
Iza 53:12 plijen će d. s moćnima
Ri 12:8 d., neka to čini darežljivo
2Ko 1:7 kao što s drugima d. patnje
Ga 6:6 neka onaj koga se poučava d.
1Pe 4:13 radujte se što d. Kristove patnje
Dj 4:35; 1Ko 10:18; 12:11; Flp 1:7.

DIJELJENJE: Dj 6:1 prilikom dnevnog d. hrane
DIJETE: 1Mo 43:14 ostati bez d.
Ps 8:2 riječima iz usta d.
Ps 37:25 niti d. njegovu da prose kruha
Ps 131:2 Kao malo d. osjeća se duša moja
Izr 22:6 Odgajaj d. prema putu
Iza 9:6 rodilo nam se d.
Iza 13:16 d. će im biti smrškana
Iza 49:21 ja sam žena bez d.
Mt 11:25 otkrio si malo d.
Mt 18:3 ako ne postanete kao d.
Mt 19:14 Pustite d., ne branite im
Mt 21:16 iz usta male d.
Lk 9:47 uzeo d., stavio ga kraj sebe
Ri 8:16 duh svjedoči da s Kristom d. Božja
1Ko 3:1 kao malo d. u Kristu
1Ko 7:14 vaša d. bila bi nečista
1Ko 13:11 Kad sam bio d., govorio sam kao
1Ko 14:20 budite mala d. po zlu
Ef 6:1 D., slušajte svoje roditelje
Ef 6:4 očevi, ne razdražujte svoju d.
Ot 12:5 d. bilo odneseno Bogu
2Mo 2:3, 10; 1Kr 3:26; 2Ko 12:14; Ef 5:8; 1So 2:7.

DIM: Ps 37:20 u d. će ti nestati
Ps 68:2 Kao što se d. rasprši, tako
Iza 34:10 dizati d. sa zgarista
Iza 51:6 nebesa će se rasplinuti kao d.
Ot 14:11 d. mučenja njihova dizat će se
Ot 18:9 gledali kako se diže d.

DINA: 1Mo 30:21; 34:1, 3, 5, 13, 26; 46:15.

DIO: 4Mo 31:28 uzmi kao d. za Jehovu
Iza 53:12 dati d. njegov kao i mnogima
Za 2:12 Jehova uzeti Judu kao svoj d.
Lk 15:12 daj mi d. imanja
Iv 15:19 niste d. svijeta

DIRATI: 1Mo 3:3 ne d. da ne umrete
1Lje 16:22 Ne d. pomazanike moje
Ps 105:15 Ne d. pomazanike moje
Jr 12:14 d. nasljedstvo koje je dao narodu
Za 2:8 Tko d. vas, d. zjenicu oka mojeg

DIRNUTI: Job 2:5 d. u kosti, pa vidi

DISATI: Ps 150:6 Sve što d. neka hvali Jaha!

DIV: 4Mo 13:33 vidjeti d., sinove Anakove

DIVAN: Ps 16:6 D. sam nasljedstvo dobio
Iza 9:6 Ime mu Savjetnik d.
1Pe 2:9 iz tame u svoje d. svjetlo
Iza 28:5; Mt 21:42.

DIVITI SE: Ps 27:4 d. hramu njegovu
Lk 2:47 d. njegovog oštroumnosti
Lk 4:22 d. privlačnim riječima
2So 1:10 da mu se u taj dan d. svi
Mt 15:31; Lk 2:18.

DIVLJAC: 1Mo 27:3 ulovi mi d.
1Mo 27:5 Ezav otišao uloviti d.
1Mo 27:33 tko je ulovio d. i meni donio?
Izr 12:27 Lijenošću se d. ne istjeruje

DIVLJI: 1Mo 1:24 d. životinje zemaljske
Ri 11:24 masline koja je po prirodi d.
DIVOTA: Za 4:7 donijeti kamen uz poklike: D.! D.!

DJECA: Vidi DIJETE; DJEČICA.

DJEČAK: Iza 11:6 malen d. vodit će ih
Iza 65:20 Čovjek će umrijeti kao d.
Iza 66:7 prije boli porodajnih rodio je d.
Mt 2:16; 17:18; 21:15.

DJEČICA: 1Iv 5:21 D., čuvajte se idola!

DJELO: 5Mo 32:4 d. mu je savršeno
Su 5:11 Nabrajali pravreda d. Jehovina
1Lje 17:21 velika i zastrašujuća d.
Job 36:24 veličati d. njegovu
Ps 8:6 da vlada nad d. ruku tvojih
Ps 71:17 pričam o čudesnim d. tvojim
Ps 103:6 Jehova čini pravreda d.
Ps 104:24 Kako je mnogo d. tvojih, Jehova!
Ps 145:4 hvaliti će d. tvoja
Ps 150:2 Hvalite ga zbog velikih d. njegovih!
Izr 8:22 najranije od davnih d. njegovih
Izr 21:8 čisti čovjek čestit u d.
Izr 24:12 platiti čovjeku po d.?
Iza 41:24 d. vaša ništavna
Iza 45:9 zar će d. reći
Mt 16:27 uzvratiti svakome po d.
Iv 14:12 Činit će i veća d. od ovih
Iv 17:4 dovršivši d. koje si mi dao
Dj 26:20 čineći d. koja dolikuju pokajanju
Ri 8:13 duhom usmrte d. tjelja
Ri 8:28 Bog daje da sva njegova d. složno
Ga 5:19 očita su d. tjelja
Tit 2:14 narod koji revno čini dobra d.
He 6:10 nije nepravedan, da zaboravi d.
He 10:24 poticali na ljubav i dobra d.
Jk 2:26 vjera bez d. mrtva
1Pe 2:12 kad vide vaša dobra d.
Ot 20:12 sudilo prema d. njihovim
4Mo 16:28; 1Lje 17:19; Job 33:17; Ps 9:16; 106:2;
145:12; Iza 3:11; 59:6; Ji 3:4; 7; Ob 15; Hb 3:2;
1Ko 3:13; 2Ti 3:17.

DJELOMIČNO: 1Ko 13:9 naše je proricanje d.
1Ko 13:10 nestat će ono koje je d.

DJELOTVORAN: Kol 2:12 vjere u d. snagu Boga
He 4:12 Božja riječ d.

DJELOVANJE: 1Ko 12:6 različita su d.
2So 2:9 bezakonikova prisutnost Sotoninim d.
DJETINJSTVO: 2Ti 3:15 od ranog d.

DJEVERSKI: 1Mo 38:8 sklopi d. brak
5Mo 25:5 sklopi d. brak
5Mo 25:7 sklopi d. brak

DJEVICA: Ps 45:14 D. u pratnji njenog
Iza 47:1 d., kćeri babilonska!
Mt 25:1 kraljevstvo biti kao deset d.
2Ko 11:2 vas doveo pred njega kao čistu d.

DJEVIČANSTVO: Su 11:37 oplačem d. svoje!

DJEVOJKJA: Iza 7:14 d. će zatrudnjeti
Lk 8:54 uzeo za ruku i povikao: D., ustani!

DLAKA: 3Mo 13:30, 34.

DOBA: 1Mo 1:14 kao znakovi za d., dane

DOBAR: Ps 25:8 D. i pravedan Jehova
Mk 10:18 Nitko nije d., osim jednoga, Boga
Lk 6:45 D. čovjek iznosi dobro iz
Lk 18:19 Zašto me zoveš d.?
Ri 10:15 objavljuju d. vijest o onom što d.
1So 5:21 držite se onoga što je d.
1Lje 16:34; Mt 19:17; He 10:24.

DOBIT: 3Mo 25:36 Ne uzimaj kamate niti d.
Iza 23:18 D. njegova i plaća njegova

DOBITAK: Iza 56:11 za nepravednim d.
Jr 6:13 svi zgrču d. nepravedni
1Ti 6:6 odanost Bogu izvor velikog d.

DOBITI: Ri 5:21 mogli d. vječni život
1Ko 8:8 niti što d. ako jedemo

DOBITI: Iza 40:31 u Jehovu, d. snagu
Ga 3:5 Onaj po kojem d. duh

DOBRA VIJEST: Ps 40:9 d. usred mnoštva
Iza 40:9 ti koja nosiš d. Sionu
Iza 52:7 krasne noge onoga koji d. donosi
Iza 61:1 pomazao da objavi d.
Mt 9:35 Isus počeo, propovijedajući d.
Mt 24:14 ova d. o kraljevstvu propovijedat
Mk 13:10 u svim narodima propovijedati d.
Lk 2:10 Evo, objavljujem vam d.

Ri 1:16 Naime, ne stidim se d.
 Ri 11:28 u pogledu d. oni su neprijatelji
 1Ko 9:16 ako objavljujem d., nije razlog
 1So 2:4 dostojnima da im povjeri d.
 2Ti 1:10 rasvijetlio život d.
 1Pe 4:6 d. objavljena i mrtvima
 Iza 41:27; Na 1:15; Lk 1:19; Dj 20:24; Ri 10:15, 16;
 2Ko 4:3, 4; 11:4; Ga 1:8; Flp 1:12, 16.

DOBRO: 1Mo 3:5 kao Bog, znajući d. i zlo
 5Mo 10:13 držiš zapovijedi da ti d. bude
 5Mo 28:11 obiluješ svakim d.
 Ne 9:25 kuće pune d.
 Ps 116:7 Jehova ti je učinio d.
 Ps 119:17 D. učini meni
 Ps 133:1 kako je d. kad braća žive
 Ps 142:7 d. mi činiš
 Pr 2:24 uživa u d. od truda svojega
 Pr 5:11 Gdje mnogo d., mnogo i onih
 Am 5:15 Mrzite zlo, a ljubite d.
 Lk 6:26 Teško vama kad svi d. govore
 Ri 7:19 d. koje želim činiti ne činim
 Ri 8:28 složno doprinose d.
 Ri 12:21 nadvladaj zlo d.
 Ga 6:10 činimo d. svima
 1Pe 3:17 trpite zato što činite d.
 1Mo 1:31; 12:5; Iv 5:29; 16:7; Dj 10:38; Ri 13:3;
 Ga 5:7; 2So 1:11; 1Pe 2:15; 4:19.

DOBROBIT: Ri 11:28 neprijatelji, za vašu d.
 1So 2:15 ne ugadaju Bogu, protivte se d. svih

DOBROHOTAN: Izr 22:9 Tko ima d. oko

DOBROSTVO: 2Lje 30:9 Jehova, Bog d.
 Ps 86:15 Jehova, Bog d., spor na gnjev
 Izr 11:17 D. čovjek čini dobro
 Ji 2:13 vratite se k Jehovi, jer je d.
 1Ko 13:4 Ljubav je d.
 2Mo 34:6; Ps 103:8; 111:4; 116:5.

DOBROSTVOST: Ri 2:4 Božja d.
 Ri 11:22 Pogledaj Božju d. i strogost
 Ga 5:22 plod duha d.
 2Ko 6:6; Kol 3:12; Tit 3:4.

DOBROTA: Ps 27:13 vidjeti d. Jehovinu
 Ps 65:11 Okrunio si godinu d. svojom
 Ho 6:6 meni je d. mila, a ne žrtva
 Mi 6:8 pravedno, ljubiš d.
 1Ko 15:10 nezasažena d. nije bila uzaludna
 2Ko 4:15 obilje nezasažene d. još veće
 2Ko 10:1 preklinjam vas d. Kristovom
 Ga 5:22 plod duha d.
 2Ti 3:3 okruni, bez ljubavi prema d.
 Ps 23:6; Izr 3:3; Iza 63:7; Ho 12:6; Ja 9:17; Dj 6:8.

DOBRIVOR: Lk 22:25 nazivaju se d.

DOČEKATI: Flp 2:29 s radošću d. kao što d. sve

DOČI: Ps 40:7 d. sam, u svitku napisano
 Iza 55:1 žedni, d. na vodu!
 Mi 6:6 S čime ću d. pred Jehovu?
 Mt 6:10 Neka d. kraljevstvo tvoje!
 Mk 13:26 Sin čovječji d. u oblacima sa slavom
 Iv 1:11 D. je k svojim
 Ri 8:38 što je sada ni što će d. ni sile
 1Ko 11:26 smrt objavljujete, dok on ne d.
 Ot 22:17 tko god čuje, neka kaže: D!
 Iza 2:3; Mt 16:28; 25:34.

DODATI: 5Mo 4:2 Ništa ne d. riječi
 2Lje 10:14 [Roboam:] još ću d. na jaram
 Ga 3:15 ne d. savezu
 Ot 22:18 Ako tko što d.
 1Mo 30:24; 5Mo 12:32; Job 34:37; Izr 30:6.

DODIJELITI: 1Ko 7:17 kako mu Jehova d.

DODIRNUTI: Mt 20:34 Isus im je d. oči

DOEG: 1Sa 21:7; 22:22.

DOGOVOR: Ps 64:2 Sakrij me od tajnih d.
 Ri 1:31 ne poštuju d.
 1Ko 7:5 osim po d.

DOGOVORITI SE: 1Sa 21:2 d. sam se s ljudima
 Am 3:3 najprije se d. i sastanu?
 Mt 20:2, 13; 22:15; 26:48; Iv 11:53; Dj 5:9; 15:2.

DOJENČE: Iza 65:20 Neće ondje biti d.
 Jr 44:7; Mt 21:16.

DOJILJA: Lk 21:23 Teško trudnicama i d.

DOJITI: 2Mo 2:7 Hrebjedu da ti d. dijete?

DOKAZ: Job 13:6 Čujte d.
 Iza 41:21 Predočite d. svoje
 Dj 9:22 navodeći d. da je Isus doista Krist

2So 1:5 d. da Bog pravedno sudi
 Dj 1:3; He 11:1.

DOKAZATI (SE): Dj 18:28 d. da je Isus Krist
 Dj 25:7 optužbe nisu mogli d.
 Flp 2:22 znate kakvim se d. [Timotej]
 He 11:14 d. da revno traže domovinu

DOKUCITI: Ps 139:6 znanje d. ne mogu

DOLAZAK: Mt 3:2 tko će podnijeti dan d.
 Lk 12:45 rekao u srcu: Gospodar kasni u d.
 Lk 19:23 po d. podigao s kamatama

DOLICNJE: 1Ko 12:23 nedolichni udovima d.

DOLICNO: 1Ko 14:35 nije d. da žena govori
 1Ko 14:40 sve neka bude d.
 1So 4:12 d. ponašali prema onima izvan

DOLIKOVATI: Lk 3:8 pidovete koji d. pokajanjem
 Mt 3:15; Ri 16:2; 1Ko 11:13; He 2:10.

DOLINA: Ps 23:4 d. guste tame
 Iza 40:4 Neka se podigne svaka d.
 Eze 37:1 usred d. koja je bila puna kostiju
 Eze 39:11 D. Gogova mnoštva
 Ji 3:2 u d. Jošafat
 Ji 3:14 mnoštva u d. odluke
 Jš 10:12; 2Lj 20:26; Eze 39:15.

DOM: Ps 27:4 da živim u d. Jehovinu
 Iza 2:2 gora d. Jehovina
 Hg 2:7 napuniti ću ovaj d. slavom
 Mt 21:13 Moj će se d. zvati d. molitve
 Mt 23:38 vaš se d. napušta i ostavlja vama
 1Mo 47:12; 2Sa 7:13; Ps 84:10; Izr 27:27; Hg 2:9.

DOMACIN: Mt 10:25 d. nazvali Beelzebubom
 Ri 16:23 Pozdravljaj vas Gaj, d. meni
 Mt 13:27; 20:1; 21:33; 24:43.

DOMOCI SE: Mt 11:12 svim silama d. kraljevstva

DOMOVINA: He 11:14 da revno traže d.

DOSESEN: 1Ti 1:9 zakon nije d. za pravednika

DONIJETI: Iv 15:2 kako bi d. još više ploda

DONOSITELJ: He 5:9 d. vječnoga spasenja

DONOSITI: Iv 15:2 mladice koja ne d. plod
 Kol 1:10 d. plod u dobrom djelu

DOPADLJIV: Flp 4:8 što je god d., što

DOPLOVITI: Ot 18:17 koji d. iz raznih mjesta

DOPUNITI: Mt 23:32 D. mjeru grijeha praotaca

DOPUST: Ne 13:6 zamolio sam kralja za d.

DOPUSTITI: Dj 28:4 pravda ne d. da živi
 He 6:3 To ćemo i činiti, ako Bog d.
 Lk 4:41; Dj 19:30.

DOPUŠTENJE: Mt 20:15 d. sa svojim činiti
 1Ko 6:12 Sve d., ali nije korisno
 1Ko 10:23; 2Ko 12:4.

DOPUŠTENJE: 1Ko 7:6 kao d., ne zapovijed

DOSEGNUTI: Flp 3:13 trudim se d. ispred

DOSTA: Izr 30:15 četvero ne kaže: D!

DOSTIČI: 4Mo 32:23 grijeh će vas d.

DOSTOJAN: Lk 7:4 D. je da mu to učiniš
 Lk 20:35 koji se nadu d.
 Dj 5:41 bili d. podnijeti sramotu
 Ef 4:1 živite životom d. poziva
 Flp 1:27 živite životom d. dobre vijesti
 Kol 1:10 živjeli životom d. Jehove i ugodili
 Kol 1:12 Ocu koji vas je učinio d.
 1So 2:12 živite životom d. Boga koji
 2So 1:5 biti proglašeni d. kraljevstva
 He 11:38 Svijet ih nije bio d.
 Ot 4:11 D. si, Jehova, jer si

DOSTOJANSTVENIK: Job 12:21 prezir na d.
 Ps 146:3 Ne uzdajte se u d.
 Ps 107:40; 118:9; Jr 27:20; 39:6.

DOSTOJANSTVO: Izr 5:9 drugima dao d. svoje
 Job 40:10; Jr 22:18; Da 2:37.

DOSUDITI: Iza 26:12 mir ćeš nam d.

DOŠLJAK: 2Mo 12:48 među vama živio d.
 3Mo 24:22 D. jednako kao i rodenome Izraelcu
 3Mo 25:45 sinova pridlošila što kao d. žive
 4Mo 35:15 šest gradova otočišta d.
 Mi 3:5 koji uskraćuju prava d.
 Ef 2:19 više niste tudinci i d.
 1Mo 15:13; 2Mo 22:21; 4Mo 9:14; 5Mo 10:18, 19;
 Ps 146:9; Iza 14:1; Jr 7:6; 22:3; Eze 47:22; Za 7:10;
 Ef 2:19; He 11:9.

DOTAKNUTI (SE): 3Mo 5:2 tko d. nečega nečistoga
 Ps 104:32 On d. gore i one se zadime
 Iza 6:7 ovo je d. usne tvoje

Jr 1:9 Jehova **d.** usta moja
 Hg 2:13 tko se oneštioš mrtvacem **d.** čega
 Mk 5:30 Tko je **d.** moje haljine?
 3Mo 11:36; 2Kr 13:21; 1Zr 6:29; Mt 8:3; 14:36.

DOTAN: 1Mo 37:17; 2Kr 6:13.

DOTICATI (SE): 2Mo 30:29 tko ih **d.** mora biti svet
 Iza 52:11 izidite, ne **d.** nečisto
 Lk 11:46 sami se ne **d.** tih tereta
 2Ko 6:17 ne **d.** više ništa nečisto
 Kol 2:21 Ne diraj, ne kušaj, ne **d.**

DOVESTI: 2Ko 11:2 vas **d.** kao čistu djevicu
 He 6:6 opet **d.** do pokajanja
 Su 4:7; Ef 5:27.

DOVIJEKA: 2Mo 3:15 Jehova je ime moje **d.**
 Ps 90:2 odvijeka i **d.** ti si Bog
 Ps 110:4 **D.** ti si svećenik
 Ps 136:1-26 **d.** traje milost njegova
 Da 12:3 sjat će povijet zjeda **d.**
 Sf 2:9 Moab će postati pustoš **d.**
 Iza 57:16; Jr 3:5.

DOVODITI: Da 12:3 mnoge **d.** do pravедnosti

DOVOLJNO: 2Ko 2:6 **d.** što je ukoren od
 2Ko 9:8 uvijek imate svega **d.**
 2Ko 12:9 **D.** ti je nezalužena dobrota

DOVRŠEN: 1Kr 6:38 dom je bio **d.**

DOVRŠITI: Iv 4:34 poslao da **d.** njegovo djelo
 Iv 17:4 **d.** djelo koje si mi dao
 Dj 20:24 **d.** svoju trku i službu
 Ga 3:3 na tjelesan način **d.**?
 Flp 1:6 **d.** ga do dana Isusa Krista
 Jk 1:4 ustrajnost neka **d.** svoje djelo

DOZNATI: Mt 10:26 tajno što se neće **d.**

DOZRELO: Iza 25:6 gozbu od vina **d.**

DOZVOLITI: 2Kr 10:16 neću **d.** da suparnik

DOŽIVJETI: 1Ti 1:19 **d.** brodomom vjere
DRAG: Ps 22:8 kad je Jehovi **d.**
 Izr 8:11 ništa što je čovjeku **d.** ne može se
 Eze 24:16 oduzeti što je **d.** očima
 2Sa 1:26; Lk 7:2.

DRAGO: 1Mo 48:17 Josipu nije bilo **d.**
 Izr 21:3 činiti pravo, **d.** Jehovi
 Eze 33:11 nije mi **d.** da zlikovac umre

DRAGOCJEN: Ps 116:15 **D.** u očima Jehovinom
 Ps 139:17 Kako su mi **d.** misli tvoje!
 Izr 3:15 **D.** je od bisera
 Iza 43:4 **d.** si u očima mojim
 1Pe 1:19 **d.** krvlju Kristovom
 1Pe 2:4 od ljudi odbačen, **d.** u Božjim očima
 1Pe 3:4 **d.** u Božjim očima
 2Pe 1:1 stekli istu **d.** vjeru kao i mi
 1Sa 26:21; 1Pe 2:6; 2Pe 1:4.

DRAGOCJENOST: Da 11:38 dragim kamenjem i **d.**
 Da 11:43 vladat će nad svim **d.**
 Na 2:9 **D.** svakovrsnih ima u izobilju
 Hg 2:7 doći će **d.** iz svih naroda

DRAGOVOLJNO: Su 5:9 zapovjednici **d.** javili
 1Lje 29:17 **d.** prinio sve
 2Lje 17:16 Amazija **d.** stavio u službu Jehovi
 Ezr 1:6 pomogli svime što su **d.** prinosili
 Ezr 7:16 svećenika koji **d.** daju za dom
 Ne 11:2 **d.** nastanili u Jeruzalemu
 1Ko 9:17 Ako to činim **d.**, imam nagradu
 Ef 6:7 Robujte **d.**, kao Jehovi
 1Pe 5:2 Pasite Božje stado **d.**

DRAHMA: Lk 15:8 žena izgubi jednu **d.**

DRAŽITI: Job 19:2 Zekla čete **d.** dušu moju

DREVAN: Iza 44:7 otkad sam osnovao narod **d.**
 2Pe 2:5 nije poštenio **d.** svijet

DRHTANJE: Ps 2:11 radujte se s **d.**
 Iza 33:14 **d.** obuzima otpadnike
 Flp 2:12 radite na spasenju sa strahom i **d.**
 Job 4:14; Jr 30:5.

DRHTATI: 2Sa 22:46 Tudinci **d.** izlaze
 Ps 99:1 Neka **d.** narod!
 Iza 66:5 Čujte vi koji **d.** od riječi njegove
 Eze 32:10 kraljevi će njihovi od straha **d.**
 Eze 38:20 Zbog mene **d.** ribe, ptice i svi ljudi
 Da 6:26 ljudi **d.** pred Bogom Danijelovim
 Jk 2:19 demoni vjeruju i **d.**
 2Pe 2:10 ne **d.** pred slavnima, nego
 5Mo 20:3; Ho 3:5; J1 2:1, 10; Mi 7:17.

DRIJEMANJE: Ps 132:4 i **d.** vjedama

DRIJEMATI: Iza 56:10 psi nijemi, vole **d.**
 2Pe 2:3 propast njihova ne **d.**

DRMATI: Iza 14:16 čovjek koji **d.** kraljevstva

DRSKO: 5Mo 17:12 Ako bi se tko **d.** odupro

DRSKOST: Iza 9:9 zbog oholosti i **d.** srca njihova

DRUG: Ps 45:7 pomazao uljem više nego **d.**
 Izr 2:17 ostavija bliskog **d.** mladosti svoje
 Pr 4:10 drugi će podignuti **d.** svojega
 Jr 31:34 više neće učiti **d.** svojega
 Ezr 4:7, 9; 5:3, 6; Ps 55:13; Hg 1:9; 2:28; 2:28; 2:28;
 Iza 41:6; Za 13:7; Lk 5:7; He 1:9.

DRUGAČIJE: Ga 4:20 **d.** vama razgovarati
 Flp 3:15 ako u čemu **d.** razmišljate

DRUGAČIJE: Da 7:3 svaka zvijer **d.**
 Da 7:24 kralj **d.** od prijašnjih
 Ga 1:9 vijest **d.** od one koju ste prihvatili

DRUGI: Iv 10:16 Imam i **d.** ovce

DRUSTVO: Jr 15:17 u **d.** onih koji šale zbijaju
 1Ko 15:33 Loše **d.** kvari

DRUŽITI SE: Izr 22:24 Ne **d.** tko sklon srdžbi
 Izr 24:21 Ne **d.** s buntovnikom
 1Ko 5:11 prestanete **d.** sa svakim tko
 2So 3:14 obilježite ga, ne **d.** s njim

DRVO: 1Mo 2:9 savokovrsno **d.** privlačno i
 1Mo 2:17 s **d.** spoznajete dobra i zla
 1Mo 3:22 Da ne bi s **d.** života uzeo plod
 Job 14:7 za **d.** nade ima
 Ps 1:3 kao **d.** posadeno pokraj voda
 Ps 37:35 siri se kao **d.** razgranato
 Izr 3:18 **d.** života onima koji je prihvate
 Pr 11:3 gdje je **d.** palo, tamo i ostaje
 Iza 65:22 dani narodu mojemu kao dani **d.**
 Eze 17:24 ponizio **d.** visoko, uzvisio **d.** nisko
 Eze 47:7 na obali rijeke bilo vrlo mnogo **d.**
 Da 4:14 Posijecite **d.** i odsijecite mu grane
 Mt 7:18 dobro **d.** ne može donijeti bezvrijedan
 Ot 2:7 tko pobijedi dat će **d.** života
 Ot 22:19 neće smjeti jesti od **d.** života
 1Mo 2:9; Izr 3:18; 11:30; Iza 55:12; Ot 7:3; 22:2.

DRZAK: Izr 21:29 Zao pokazuje **d.** lice
 Sf 3:4 Proroci su njegovi **d.**
 Jd 15 **d.** riječi koje grešnici izgovorili
 Iza 33:19; Eze 2:4; Ri 1:30.

DRZNUTI SE: 4Mo 14:44 **d.** krenuti na vrh brda

DRŽATI (SE): 1Mo 17:9 ti **d.** savez moj
 5Mo 30:20 ljubeći Jehovu, **d.** se njega
 Jš 23:8 čvrsto se **d.** Jehove
 Izr 6:20 **d.** zapovijed oca
 Iza 56:2 **d.** dan počinka i ne skvrni ga
 Da 2:43 neće se **d.** zajedno
 Mt 23:3 **d.**, ali nemojte po njihovim djelima
 Mt 28:20 učeti ih da **d.** sve
 Iv 14:15 **d.** čete moje zapovijedi
 Iv 14:21 Tko ih **d.**, ljubi me
 Iv 20:17 Nemoj me više **d.**
 1Ko 16:13 **d.** muški, budite jaki
 Ga 4:10 pomno **d.** dane
 2Ti 2:21 ako se tko **d.** podalje
 2Mo 20:6; 5Mo 4:4; 10:20; 13:4; Jš 22:5; Izr 28:7; Iza
 56:1; Ot 22:7.

DUBINA: Ri 11:33 O **d.** mudrosti i znanja Božjega
 1Ko 2:10 duh istražuje **d.** Božje
 Job 12:22; Ps 63:9; Ri 8:39; Ef 3:18.

DUBOK: Ps 69:2 U **d.** sam došao vode
 Ps 92:5; Da 2:22; Mt 13:5; Lk 5:4.

DUG: Izr 22:26 koji jamče za **d.**
 1Sa 22:2; 2Kr 4:7; Ne 10:31; Mt 6:12; 18:27.

DUGA: 1Mo 9:13 **D.** svojju u oblak
 Ot 4:3; 10:1.

DUGO: Lk 20:47 **d.** se mole da ih vide

DUGOTRPLJIV: 1Ko 13:4 Ljubav je **d.**
 1So 5:14 pomozite slabima, **d.** sa svima

DUGOTRPLJIVOST: Ri 9:22 Bog, s puno **d.**
 Ri 2:4; Ga 5:22; Ef 4:2; Kol 3:12.

DUGOVATI: Ri 4:4 radniku se plaća **d.**
 Ef 3:15 svaka obitelj **d.** ime

DUH: 1Mo 1:2 Božji **d.** djelovao nad
 3Mo 19:31 Ne onima koji prizivaju **d.**
 3Mo 20:27 koji bi prizivali **d.**
 5Mo 18:11 ni koji priziva **d.**
 Su 13:25 **d.** Jehovim počeo djelovati
 1Sa 28:7 ženu koja zna prizivati **d.**
 2Sa 23:2 **D.** Jehovim govorio preko mene

2Kr 2:9 pripadne mi dvostruki dio **d.** tvojega
 Job 12:10 u njegovoj ruci **d.** svakoga
 Job 27:3 **d.** Božji u nosnicama mojim
 Job 33:4 Božji me **d.** načinio
 Ps 51:17 Zrtva je Bogu **d.** slomljen
 Ps 104:29 Uzmeš li **d.** njihov, umiru
 Ps 146:4 **D.** njegov izide, on se u prah
 Pr 3:19 životinje i čovjek, svi imaju isti **d.**
 Pr 3:21 da li **d.** sinova ljudskih uzlazi gore
 Pr 12:7 **d.** se vraća Bogu, koji ga je dao
 Iza 8:19 koji **d.** prizivaju
 Iza 19:14 izlio među njih **d.** smetenosti
 Iza 42:1 U njega sam stavio **d.** svoj
 Iza 61:1 **D.** Jehove na meni je
 Za 4:6 Ne silom, nego **d.** mojim
 Mt 3:16 **d.** Božji silazi kao golub
 Mt 26:41 **D.** je voljan, ali tijelo je slabo
 Lk 24:39 **d.** nema meso i kosti
 Iv 4:24 Bog je **D.** i moraju ga štovati **d.**
 Iv 16:13 kada dode on, **d.** istine
 Dj 2:17 izliti **d.** svoj na sve vrste ljudi
 Dj 7:51 tvrdokorni, opirete se svetom **d.**
 Ri 8:6 razmišljanje svojstveno **d.**, život
 Ri 8:9 ako Božji **d.** doista prebiva u vama
 Ri 8:11 **d.** onoga koji Isusa podignuo
 Ri 8:16 Taj **d.** svjedoci s našim
 Ri 11:8 Bog im je dao **d.** sna duboka
 1Ko 2:10 **d.** sve istražuje
 1Ko 2:11 ne zna što je u Bogu osim **d.** Božjega
 1Ko 3:16 **d.** Božji prebiva u vama?
 2Ko 3:6 zakon osuđuje na smrt, **d.** oživljuje
 2Ko 3:17 gdje je **d.** Jehovin, ondje je sloboda
 Ga 5:25 dopustimo **d.** da nas vodi
 Ef 2:22 građevinu u kojoj Bog prebiva **d.**
 Ef 4:30 ne žalostite Božji sveti **d.**
 Ef 6:17 mač **d.**, to jest riječ Božju
 Kol 1:8 vašoj ljubavi na koju vas potiče **d.**
 2Ti 1:7 Bog nam nije dao **d.** koji nas
 Jk 4:5 **D.** zavisti koji nosimo u sebi
 1Pe 3:19 propovijedao **d.** u tammici
 Ot 22:17 **d.** i nevjesta govore: Dodii!
 1Sa 28:3; 2Kr 21:6; 23:24; 1Lje 10:13; Job 32:8;
 Iza 19:3; 29:4; Jl 2:28; 1Ko 15:45; Ga 5:22; 1Pe 3:18.

DUHOVAN: Mt 5:3 zadovoljiti **d.** potrebe
 1Ko 2:13 služimo **d.** riječima da objasnimo **d.**
 1Ko 2:14 treba prosudivati na **d.** način
 1Ko 2:15 **d.** čovjek pravilno prosuđuje sve
 1Ko 15:44 uskršava **d.** tijelo
 Ef 6:12 protiv zlih **d.** sila
 He 12:23 **d.** životu pravednika
 1Pe 2:5 vi se ugrađujete u **d.** hram
 Ri 1:11; 7:14; 1Ko 10:3, 4; Ga 6:1.

DUSA: 1Mo 1:20 vodama mnoštvo **d.**
 1Mo 2:7 čovjek postao živa **d.**
 1Mo 9:4 ne smijete jesti mesa s **d.**, s krvi
 2Mo 1:5 Svih **d.** koje su potekle od Jakova
 3Mo 17:14 **d.** svakome tijelu njegovu krv
 4Mo 31:28 po jednu **d.** od ljudi, od stoke
 5Mo 6:5 Ljubi Jehovu svom **d.** svojom
 5Mo 19:21 **d.** za **d.**, oko za oko
 Jš 11:1 Sve **d.** pobili
 Job 11:20 jedina nada da im **d.** izdahne
 Job 31:39 ako na uzdisanje naveo **d.** vlasnika
 Ps 49:15 Bog će okupiti **d.** moju iz groba
 Ps 89:48 Može li **d.** svoju izbaviti?
 Izr 14:25 Istinit svjedok izbavlja **d.**
 Iza 53:12 **d.** svoju u smrt izlio
 Iza 56:11 psi lakomi u **d.**
 Jr 15:9 **d.** njezina bori se da do daha dode
 Eze 18:4, 20 **d.** koja griješi, umrijeti
 Mt 10:28 koji može pogubiti i **d.** i tijelo
 Mt 22:37 Ljubi Jehovu svom **d.**
 Dj 2:27 **d.** moju nećeš ostaviti u grobu
 Dj 3:23 svaka **d.** koja ne sluša Proroka
 Ef 6:6 vršeci Božju volju cijelom **d.**
 Kol 3:23 Što god radite, činite cijelom **d.**
 Ot 20:4 **d.** onih koji su pogubljeni
 Mk 14:34; Dj 2:41; 1Ko 15:45.

DUŽAN: Ri 13:8 nikome ništa **d.**
 2So 1:3 **D.** zahvaljivati Bogu
 Ga 5:3; 1Iv 2:6.

DUŽNIK: Ri 8:12 **d.** smo, ali ne tijelo
 Lk 7:41; Ri 1:14; 15:27.

DUŽNOSNIK: Dj 19:31 neki visoki **d.** u pokrajini

DUŽNOST: 2Mo 21:10 ne uskraćivati bračnu **d.**
 2Lje 8:14 postavio levite na **d.** njihove
 1Ko 7:3 Muž neka vrši bračnu **d.** prema ženi
 1Ko 9:16 to mi je **d.**
 5Mo 11:1; 1Lje 26:12; Ne 13:30; Pr 12:13.
DUŽNOST: Lk 17:9 izvršio svoje **d.**
DVANAEST: 1Mo 49:28 **d.** plemena Izraelovih
 Jk 1:1 **d.** plemena koja su rasijana
DVANAESTORICA: Mt 10:2 imena **d.** apostola:
 Mt 10:5 Ovu je **d.** Isus poslao i zapovjedio im
DVOJBA: Ri 14:1 **d.** u mislima
DVOLICAN: 1Ti 3:8 Sluge pomoćnici ne **d.**
DVOR: Lk 7:25 u kraljevskim su **d.**
 Iza 13:22; Eze 19:7; Am 3:9; Mi 5:5.
DVORANI: 2Kr 9:32; Iza 39:7.
DVORANIN: Jr 38:7; Dj 8:27.
DVORISTE: 2Mo 27:9; 2Lje 4:9; Eze 8:16.
DVOSJEKLI: Ps 149:6 mač **d.** u ruci
 He 4:12 riječ oštija od svakog **d.** mača
DVOSTRUK: 2Kr 2:9 **d.** dio duha tvojega
 Iza 61:7 sramote, narod moji **d.** dio dobiti
DVOSTRUKO: 2Mo 22:7 mora vratiti **d.**
 Za 9:12 danas ti javljam: **D.** ču ti vratiti
 Ot 18:6 **d.** joj vratite
DVOUMITI SE: Ri 14:23 ako se **d.**, već osuđen

D

DAVO: Iv 8:44 Vaš je otac **D.**
 Ef 4:27 ne dajte **D.** priliku da djeluje
 Ef 6:11 oduprijeti se **D.** spletkama
 He 2:14 da svojem smrću uništi **D.**
 Jk 4:7 suprotstavite se **D.**, i pobijedi će
 1Pe 5:8 Protivnik vaš, **D.**, ide uokolo
 1Iv 3:8 **D.** griješi otkad se pobunio
 1Iv 3:8 da uništi djela **D.**
 Ot 12:12 Teško vama jer je **D.** siao k vama
 Ot 20:2 koji je **D.** i Sotona, i svezao ga
 Mt 4:1, 8; 25:41; Iv 13:2; Jd 9.

E

EBAL: 1Mo 36:23; 5Mo 11:29; 27:4; Jš 8:30.
EBED-MELEK: Jr 38:7, 8, 10, 11, 12; 39:16.
EBER: 1Mo 10:21, 24; 11:16; Lk 3:35.
EDEN(SKI): 1Mo 2:15 smjestio ga u vrt **e.**
 Iza 51:3 učiniti da pustinja bude kao **E.**
 Eze 28:13 U **E.** si bio
 Eze 36:35 zemlja postala poput vrta **e.**
 1Mo 2:8; 3:23, 24; J1 2:3.
EDOM: 1Mo 25:30; 36:8; Jr 49:7; Am 1:11; Ob 1.
EDREJ: 4Mo 21:33; Jš 12:4; 13:31; 19:37.
EFA: 5Mo 25:15 **e.** prava i pravedna
 Za 5:6 To je **e.** što izlazi
 2Mo 16:36; 3Mo 19:36; Eze 45:11.
EFEZ: 1Ko 15:32; Ot 2:1.
EFRAJIM: 1Mo 41:52; Jš 14:4; Ps 78:67.
EFRATA: Ru 4:11; Ps 132:6; Mi 5:2.
EGIPAT: Ps 68:31 predmeti doći iz **E.**
 Iza 19:23 cesta iz **E.** u Asiriju
 Iza 31:1 Teško onima koji u **E.** po pomoć
 Da 11:43 nad svim dragocjenostima **E.**
 Ot 11:8 **E.**, gdje Gospodin pribijen na stup
 1Mo 37:36; 41:41; 2Mo 11:5; Mt 2:15.
EGIPĆANIN: 2Mo 14:18 **E.** će znati
 Iza 31:3 **E.** su ljudi, a ne Bog
 2Mo 2:11; 7:5; Iza 19:2.
EGIPĆANKA: 1Mo 16:1 sluškinja **E.**, Hagaru
EGLON: Jš 10:3; Su 3:12, 14, 15, 17.
EHUD: Su 3:15, 21; 4:1.
ELEALE: 4Mo 32:3, 37; Jr 48:34.
ELEAZAR: 2Mo 6:23; 4Mo 20:26; 5Mo 10:6.
ELI: 1Sa 1:3; 2:11; 3:15.
ELI (uzvik): Mt 27:46 **E., E., lama**
ELIFAZ: Job 2:11; 42:7, 9.
ELIHU: Job 32:2; 34:1; 35:1; 36:1.
ELIMA: Dj 13:8 **E.** vračar
ELIZEJ: 2Kr 4:32 **E.** došao, dječak mrtav
 2Kr 6:17 brda oko **E.** puna vatrenih konja
 1Kr 19:16, 19; 2Kr 2:2, 9, 15; 5:8; 6:18.
EMANUEL: Iza 7:14; 8:8; Mt 1:23.

EMAUS: Lk 24:13 selo koje se zove E.
EN-DOR: Jš 17:11; 1Sa 28:7.
EPAFRODIT: Flp 2:25 E, kojega ste poslali
ESTERA: Es 2:7; 7:6; 8:2.
ETIOPIJANIN: 2Kr 19:9; Es 1:1; Iza 20:5; Dj 8:27.
ETIOPLANJANIN: Da 11:43 Libijci i E. ici stopama
EUFRAT: 1Mo 2:14; 15:18; Ot 9:14.
EUNIKA: 2Ti 1:5 tvoja majka E.
EVA: 1Mo 3:20; 2Ko 11:3; 1Ti 2:13.
EZAV: 1Mo 25:34 E. prezreo prvorodstvo
 Jr 49:10 Ali ja ću ogoliti E.
 Ob 18 dom E. strnjika
 1Mo 25:27, 30; 36:8; Ob 21; He 12:16.
EZEKIJA: 2Kr 19:1, 15; Iza 36:7; 38:2.
EZEKIJEL: Eze 1:3; 24:24.
EZRA: Ezr 7:6; 10:1; Ne 8:1, 6.

F

FARAON: 1Mo 41:55 narod zavapio f.
 2Mo 5:2 f. je rekao: Tko je Jehova
 2Mo 9:13 stani pred f.
 Ri 9:17 f. Ostavio sam te na životu
 2Mo 6:29; 14:18; Iza 19:11; Dj 7:10.
FARIZEJ: Mt 5:20 pismoznanaica f.
 Mt 23:26 Slijepi f., najprije očisti iznutra
 Lk 18:11 F. stao i počeo se moliti
 Iv 12:42 zbog f. nisu priznavali
 Dj 5:34 f. Gamalijel, učitelj Zakona
 Dj 26:5 prema slijedi naše vjere živio kao f.
 Mt 12:14; 23:15, 23, 27, 29; Lk 5:21.
FELIKS: Dj 23:24; 24:3, 25, 27.
FEST: Dj 24:27; 26:24.
FILADELFIJA: Ot 1:11; 3:7.
FILAKTERIJA: Mt 23:5 Povećavaju f. svoje
FILET: 2Ti 2:17 Himenej i F.
FILIP 1: Mt 10:3; Iv 1:43; 6:5; 12:21.
FILIP 2: Dj 6:5; 8:5, 26; 21:8.
FILISTEJAC: Su 3:3 knezova-saveznika f.
 Su 16:30 Neka duša moja pogine s F.
 1Sa 4:10 F. krenuli u boj i porazili Izraelce
 1Sa 17:36 pa će i taj nezobrezani F.
 1Sa 31:8 F. našli Šaula i tri sina njegova
 Iza 2:6 vraćaju kao F.
 Eze 25:15 F. su se osvetnički ponijeli
 Su 14:4; 1Sa 17:37, 43; Sf 2:5; Za 9:6.
FILOZOFI: Dj 17:18 stoički f.
FRULA: 1Ko 14:7 ako f. ili harfa ne daju
 Mt 11:17; Lk 7:32.

G

GABRIJEL: Da 8:16; 9:21; Lk 1:19, 26.
GAD: 1Mo 30:11; 49:19; Jš 18:7.
GADAN: 2Kr 23:24 g. bogove Jošija istrijebio
 Iza 28:8 stolovi puni bljuvotine g.
 Iza 66:24 gledati trupla, g. svim ljudima
GADITI SE: 5Mo 7:26 Neka ti se duboko g.
 Ps 5:6 koji krv proljeva g. Jehovi
 Ps 22:24 niti mu se nevolja g.
 Ps 119:163 laž g. mi se
 Izr 3:32 Jehovi se g. čovjek pokvaren
 Izr 12:22 Lažjive se usne g.
 Izr 16:5 ponosan u sreću, g. Jehovi
 He 3:10 taj mi se naraštaj počeo g.
 He 3:17 tko se Bogu g. četrdeset godina
GADOST: Eze 9:4 tuguju i plaću zbog svih g.
 Da 11:31 postaviti će g. koja pustoši
 Na 3:6 G. ću baciti na tebe
 Mt 24:15 vidite da g. koja pustoši
 Ot 17:4 zlatnu čašu punu g.
 5Mo 18:9; 29:17; Jr 7:10; Eze 23:36; Da 9:27; 12:2;
 Mi 2:11; Ot 17:5.
GAJDE: Da 3:5, 10, 15 čujete zvuk g.
GALILEJA: Mt 4:23; Iv 2:11; 7:41, 52.
GALILEJAC: Mk 14:70; Lk 13:1; Iv 4:45.
GAMALIJEL: Dj 5:34; 22:3.
GANGRENA: 2Ti 2:17 širiti kao g.
GANUT: 1Mo 43:30 Josip bio g. zbog brata
GASITI (SE): Ps 88:9 Oko se moje g.
 Iza 34:10 noću ni danju neće se g.

Mk 9:48 gdje se vatra ne g.
 1So 5:19 Duh ne g!
GAT: Jš 11:22; 1Sa 17:4; 1Lje 18:1.
GATALAC: 5Mo 18:14 slušaju g.
 1Sa 6:2; Iza 3:2; 44:25; Jr 27:9; Mi 3:7; Za 10:2.
GATANJE: 4Mo 22:7 darove za g.
 1Sa 15:23 buntovnost je grijeh jednak g.
 Eze 13:6 lažno je g. njihovo
GATATI: 5Mo 18:10 Neka se ne nade tko bi g.
 Iza 8:19 Obratite se onima koji g.
 Eze 13:9 na proroke koji laž g.
 Mi 3:11 proroci njegovi za novac g.
 2Lje 33:6; Eze 13:23.
GAZA: Su 1:18; 16:1; Jr 47:5; Dj 8:26.
GAZITI: 2Sa 22:43 g. ih i gnječim kao blato
 Ps 49:5 prijestup onih što me g.
 Ps 94:5 G. narod tvoj, Jehova
 Iza 28:28 žito se ne g. dovijeka
 Iza 63:3 U kaci sam sâm g.
 Iza 63:3 G. sam ih u gnjevu svojemu
 Jr 25:30 viču oni koji grožde g.
 Lk 21:24 Jeruzalem će g. neznabošci
 Ot 11:2 neznabošci će g. sveti grad
 Iza 26:6; Eze 34:18; Ot 14:20.
GAŽENJE: Iza 22:5 dan g. i meteža
 Da 8:13 prepuštanju vojske g.
GEDALJJA: 2Kr 25:22; Jr 39:14; 40:5, 6.
GEHAZI: 2Kr 5:20; 8:4.
GEHENA: Mt 10:28 pogubiti i dušu i tijelo u g.
 Mt 23:15 zasluzuje g. dvaput više
 Mt 23:33 Kako ćete pobjeći osudi g.
 Mk 9:43 nego da s obje ruke odeš u g.
 Lk 12:5 ima vlast baciti u g.
 Jk 3:6 Jezik vatra i spaljuje poput g.
 Mt 5:22, 29, 30; 18:9; Mk 9:45, 47.
GENEZARET: Mt 14:34.
GEJEZRETSKO JEZERO: Lk 5:1.
GERIZIM: 5Mo 11:29; Jš 8:33; Su 9:7.
GETSEMANI: Mt 26:36; Mk 14:32.
GIBAK: 1Mo 49:24 mišica ruku bila g.
GIBEON: Su 20:5, 13, 37; Iza 10:29.
GIBEON: Jš 10:6 ljudi iz G. poručili Jošui
 Jš 10:12 Stani, sunce, nad G.
 1Kr 3:5 Jehova se u G. ukazao
 Ne 3:7 popravljali ljudi iz G.
 Jš 9:3; 10:1, 10; 11:19; 2Lje 1:3.
GIBEONJANIN: 2Sa 21:1 zbog G. koje pobio
 2Sa 21:3, 9; 1Lje 12:4; Ne 3:7.
GIDEON: Su 8:23 G. Jehova će vladati
 He 11:32 počnem li pričati o G.
 Su 6:24, 27, 34, 39; 7:2, 4, 7; 8:4.
GILBOA: 1Sa 28:4; 2Sa 1:21; 1Lje 10:8.
GILEAD: Jš 21:38 u G. kao grad-utočište
 Mi 7:14 Neka pase u Bašanu i G.
 4Mo 26:29; 32:40; Jr 8:22; Za 10:10.
GILGAL: Jš 4:20 dvanaest kamenova u G.
 Jš 9:6 k Jošui u tabor u G.
 Su 3:19 kamenolomâ kod G.
 Jš 5:9; 10:6; 1Sa 10:8; 11:14, 15.
GINUTI: Ps 119:81 Duša moja g. od čežnje
 Ps 49:12; 84:2; 119:123; Tu 4:9.
GLAD: 1Mo 41:55 egipatska osjetila g.
 1Mo 41:57 teška g. vladala po svim
 Ne 5:3 dok traje ova g.
 Jr 14:15 Od g. poginut će ti proroci
 Am 8:11 ne g. za kruhom, niti žed
 Mt 24:7 bit će g. po raznim mjestima
 Ri 8:35 Tko će nas rastaviti, g. ili
 5Mo 28:48; 32:24; Ru 1:1; Ne 9:15; Jr 5:12; 11:22;
 42:17; Mk 13:8; Lk 21:11; 2Ko 11:27; Ot 6:8; 18:8.
GLADAN: Ps 146:7 daje kruha g.
 Ps 50:12; 107:9; Iza 29:8; Eze 18:7.
GLADOVATI: Iza 65:13 sluge moje jesti, vi g.
 Mt 5:6 Sretni su oni koji g.
 Ot 7:16 Oni više neće g. ni žediti
GLAS: 5Mo 4:33 narod čuo g. Božji
 Iza 52:8 Odkujeje g. stražara tvojih
 Iza 58:1 Neka g. tvoj odkujeje poput roga!
 Jr 7:34 Uklonit ću g. radosti
 Eze 23:10 došla na zao g. među
 Jl 3:16 Jehova će g. svoj pustiti
 Na 2:13 g. glasnika tvojih više se neće čuti

Lk 23:51 nije dao g. za ono što su namjeravali
 Iv 5:28 svi u grobovima čuti g. njegov
 Iv 10:27 Moje ovce slušaju g. moj
 Dj 6:3 sedam ljudi na dobrome g.
 Dj 26:10 pogubljeni, ja sam za to dao g.
 2Ko 6:8 lošim g. i dobrim g.
 1Ti 3:7 na dobrom g. izvan skupštine
 Sf 1:14; Ri 10:18.

GLASINA: Ri 1:29 šire g.

GLASNIK: 2Sa 3:17 Abner poslao g.
 2Sa 15:13 Davidu stigao g.
 Es 3:13 po g. razaslana pisma
 Izr 13:17 Zao g. upada u zlo
 Iza 33:7 g. mira plaću gorko
 Eze 17:15 pobunio poslašvi g. u Egipat
 Da 3:4 G. tada oglasio
 Mi 3:1 šaljem g. svojega
 Mt 11:10 šaljem g. pred tobom
 1Sa 4:17; 2Kr 9:18; Izr 17:11; Iza 14:32; Ob 1.

GLASONOSA: Jr 51:31 g. za g. stiže

GLATKO: Izr 23:31; Pj 7:9.

GLAVA: 1Mo 3:15 zdrobotiti ti g.

Mt 8:20 Sin nema gdje nasloniti g.
 Lk 21:28 podignite g., približava izbavljenje
 Dj 18:6 Krv vaša na vaše g.
 Ri 12:20 zgrčeš živo ugljevlje na g.
 1Ko 11:10 na g. znak podložnosti
 Kol 1:18 on g. tijela, skupštine
 Kol 2:19 ne drži se g.
 Iza 9:15; 35:10; Da 2:38; Ob 15; 1Ko 11:3; Ef 1:22;
 Ot 12:1; 13:3.

GLAVAR: Mi 3:11 G. sude za mito
 Ps 110:6; Iv 19:15.

GLAVNI: He 2:10 savršeni G. Zastupnika

GLAZBA: Ps 77:6 Sjetit ću se g. struna noću
 Lk 15:25 sin čuo g. i ples

GLAZBENIK: Ezr 7:24 g. ne nametnuti porez

GLEDATI: 1Ko 10:33 ne g. svojju korist nego

2Ko 4:18 ne g. na ono što se vidi

Ga 2:6 Bog ne g. tko je tko

Flp 2:4 ne g. samo na vlastitu korist

Mt 22:16; Dj 3:12; Ef 6:7; Kol 3:22.

GLIB: Jr 38:22 noga tvoja da u g. propadne

GLINA: Job 10:9 od g. si me načinio

Iza 29:16 lončar kao g.?

Iza 64:8 Mi smo g., ti si Lončar naš

Ri 9:21 vlast da od iste g. načini

3Mo 14:42; Iza 45:9; Da 2:34.

GLOBA: Izr 17:26 Ne g. kažnjavati pravednika

Izr 21:11 podrugljivca kazni g.

GLUH: Iza 42:19 tko je g. kao glasnik moj

Iza 43:8 Izvedi narod koji je g.

GLUHI: Iza 35:5 uši g. otvorit će se

Iza 42:18; Mt 11:5; Mk 7:37.

GMIZUĆI: Ps 148:10 stvorenja g. i ptice

Dj 10:12 sve vrste g. stvorenja

GNOJ: Jr 25:33; Sf 1:17.

GNOJITI SE: Ps 38:5 Rane moje g.

GNOJEV: 2Lje 29:8 rasplao g. Jehovin

Ps 37:8 Odbaci g. i ostavi srdžbu

Ps 76:10 g. će te ljudski hvaliti

Ps 103:8 Jehova je spor na g.

Ps 106:32 kod voda meripških g.

Ps 110:5 satr će kraljeve u dan g. svojega

Izr 11:4 ne koristi u dan g.

Izr 14:29 Tko spor na g., vrlo razborit

Izr 15:1 Blag odgovor utišava g.

Iza 26:20 dok g. ne prode

Iza 30:27 Jehovin usplamtjeli g.

Jr 6:11 ja sam pun g. Jehovina

Eze 5:15 kad te kaznim u g. svojemu

Sf 2:2 prije nego dođe usplamtjeli g. Jehovin

He 3:15 praoči izazvali g. moj

Job 16:9; Ps 2:5; 55:3; 79:6; Izr 27:4; Jr 10:10; 50:13;

Sf 3:8; 2Ko 11:29; Kol 3:8; Ot 14:10; 15:1.

GNJEVAN: Izr 14:16 bezumnik je g.

Izr 15:18 G. čovjek izaziva

Ho 11:9 Neću doći g.

GNJEVITI SE: Mt 5:22 tko se uporno g. na brata

Ef 4:26 Ako se g., nemojte griješiti!

Kol 3:19 nemojte se g. na žene

Ps 79:5; Izr 19:19; 26:17; Jr 3:12.

GNJEVNO: Eze 25:17 osvetiti i g. ih kazniti

GODINA: 1Mo 1:14 kao znakovi za g.

3Mo 25:10 pedesetu g. i proglasite slobodu

4Mo 14:34 četrdeset dana, dan za g.

5Mo 8:2 vodio pustinjom ovih četrdeset g.

Ps 90:4 tisuću g. kao dan jučerašnji

Ps 90:10 Dani naši sedamdeset g.

Iza 34:8 g. naplate zbog Siona

Iza 61:2 g. milosti Jehovine

Iza 63:4 došla je g. otkupljenja

Iza 65:20 kao dječak, bude li i stotinu g. imao

Jr 23:12 g. u kojoj ću ih kazniti

Jr 25:11 služiti kralju sedamdeset g.

Eze 4:6 Dan za g. dajem ti

Hb 3:2 Usred g. oživi ih!

Za 14:16 iz g. u g. da se pokloni Jehovi

Ga 3:17 Zakon četiri stotine i trideset g.

2Pe 3:8 tisuću g. kao jedan dan

Ot 20:4, 6 kraljevali tisuću g.

GOG: Eze 38:16 da me narodi upoznaju, G.

Eze 39:11 ondje ću G. dati grob

Eze 38:2, 3, 14, 18; Ot 20:8.

GOL: 1Mo 3:7 primijetili da su g.

Job 1:21 G. sam izišao iz utrobe majke

2Ko 5:3 da se ne nademo g.

He 4:13 g. i otkriveno očima onoga

Ot 3:17 siromašan i siljep i g.

Ot 16:15 da ne bi hodao g.

1Mo 2:25; Ho 2:3; Mt 25:36.

GOLEM: Eze 38:15 vojska g.

GOLGOTA: Mt 27:33; Iv 19:17.

GOLIJAT: 1Sa 17:23 G., Filistejac iz Gata

1Sa 17:4; 21:9; 22:10.

GOLOTINJA: Mi 1:11 u g. sramotnoj

2Mo 20:26; Eze 16:36.

GOLUB: Mt 3:16 duh Božji silazi kao g.

Mt 10:16 oprezni kao zmije, bezazleni kao g.

Mt 21:12 isprevrtao klupe prodavačima g.

GOLUBICA: 1Mo 8:11; Iza 59:11.

GOMORA: Mt 10:15 Lakše zemlji g.

1Mo 18:20; 19:24; Iza 1:9; Jr 9:29; Jd 7.

GONITI: Ps 83:15 tako ih g. oltujom svojom

GORA: 2Mo 3:12 služiti Bogu na ovoj g.

Ps 2:6 postavio kralja na Sionu, svetog g.

Ps 46:2 da se g. poljuljaju i sruše

Iza 2:3 Podimo na g. Jehovinu

Iza 11:9 Zlo se neće činiti na svetog g.

Iza 52:7 Kako su krasne na g. noge

Jr 16:16 lovitvi po svim g.

Da 2:45 kamen se odvalio od g.

Da 11:45 svete g. Krasote

Mi 1:4 Pod njim će se g. rastopiti

Mt 4:8 na g. visoku i pokazao sva kraljevstva

Mt 17:20 reći ćete ovoj g.: Premjesti se

Mk 13:14 koji budu u Judeji biježe u g.

Lk 3:5 neka se izpravna svaka g. i brijeđ

Ot 6:16 govoriću si g.: Padnite na nas

Iza 40:12; 41:15; 65:25; Jr 51:25; Eze 35:8; Hb 3:6.

GORAK: Ps 64:3 ciljaju riječima g.

Izr 5:4 poslije nje g. kao pelin

Jk 3:11 iz izvora slatka i g. voda?

2Mo 12:8; Job 13:26; Iza 5:20; 24:9.

GORČINA: Job 10:1 Govorit ću u g. duše

2Sa 2:26; Izr 14:10; Iza 38:15; Ef 4:31.

GORKO: Iza 33:7 glasnici plaću g.

Eze 27:30 g. plakati za tobom

Mt 26:75 izašao je van i g. plakao

GORLJIVO: Ri 15:30 zajedno sa mnom g. molite

1Pe 5:2 Pasite stado g.

1Ko 12:31; 14:1; Ga 4:17.

GORNJA SOBA: Dj 1:13; 9:37; 20:8.

GORNJI: Mt 5:40 haljine, prepusti mu i g.

GORSKI: Iza 2:2 čvrsto stajati nad vrhovima g.

GORUŠICA: Mt 17:20; Lk 13:19.

GOSPODAR: 5Mo 10:17 Jehova G. nad g.

Mt 6:24 ne može robovati dvojici g.

Mt 25:21 Raduj se s g. svojim

Ri 14:4 g. odlučuje hoće li stajati ili

1Ko 7:4 žena nije g. svojega tijela

2Ko 1:24 Ne g. vaše vjere

Kol 4:1 i vi imate G. na nebu

1Ti 6:15 Kralj kraljeva i G. g.

1Pe 3:6 Sara nazivala Abrahama g.

2Sa 11:26; Ps 123:2; 136:3; Iza 26:13; Mi 1:6;

- Mt 9:38; 11:25; Lk 12:45; Dj 17:24; Ef 6:9; Kol 3:22; 1Ti 6:1; Tit 2:9.
- GOSPODARITI:** 1Mo 3:16 muž će nad tobom g.
1Mo 37:8 Hoćeš li g. nad nama?
5Mo 15:6 g. češ nad mnogim narodima
Eze 31:11 u ruke onima koji g. narodima
Mt 20:25 vladari g. narodima
- GOSPODIN:** Ps 110:1 Jehova rekao G. mojemu
Ml 3:1 G., kojega tražite
Mt 7:22 G., nismo li pricali
Iv 20:18 Marija rekla: Vidjela sam G.
Iv 20:28 Toma rekao: Moj G. i moj Bog
1Ko 7:39 slobodna udati se, ali samo u G.
1Ko 8:5 ima mnogo bogova i mnogo g.
Ef 4:5 jedan G., jedna vjera
Jk 2:1 vjerujete u našega G. Isusa Krista
- GOSPODINOV:** 2Ti 2:24 G. rob ne svadati
- GOST:** Ps 15:1 tko će biti g. u šatoru
- GOSTOLJUBIV:** Ri 12:13 Budite g.
1Ti 5:10 [udovica] poznata da je bila g.
- GOSTOLJUBIVO:** Jk 2:25 Rahaba g. primila uhode
1Pe 4:9 G. primajte jedni druge
- GOSTOLJUBIVOST:** He 13:2 Ne zaboravljajte g.
- GOŠEN:** 1Mo 45:10; 47:4; 2Mo 8:22; 9:26.
- GOVOR:** Tit 2:8 g. kojem se nema što prigovoriti
- GOVORITI:** Ps 19:2 Dan svaki o tome g.
Ps 88:11 Zar će se o milosti tvojoj u grobu g.
Iv 8:43 ne razumijete što g.?
Dj 13:27 ispunili ono što su g. Proroci
Dj 23:22 Ne g. nikome da si mi to javio
Ri 1:8 o vašoj se vjeri g. po svijetu
2Ko 3:12 g. s velikom slobodom
Job 28:22; Ps 22:30; Iv 7:17; 8:44; 14:10; 18:34.
- GOVORKANJE:** 2Ko 12:20 klevetanja, g.
- GOZBA:** Es 2:18 g. Esterina
Iza 25:6 g. od jela, g. od vina
Jr 16:8 Ne u kuću gdje je g.
Lk 5:29 Livi predao veliku g.
Jd 12 stijene skrivene na bratskim g.
Es 5:4; Pr 7:2.
- GRABEŽLJIV:** Iza 35:9 zvijeri g. neće
- GRABITI:** Iv 10:12 vuk g. i rastjeruje
Jd 23 Spašavajte ih g. ih iz vatre
- GRAD:** Ps 48:2 g. Velikoga Kralja
Iza 6:11 Dok g. ne ostanu bez stanovnika
Iza 54:3 nastanit će g. opustjele
Mt 5:14 ne može se sakriti g. na gori
He 11:10 g. s pravim temeljima
He 11:16 čak im je g. pripremio
He 13:14 čekamo g. koji će doći
Ot 21:2 sveti g., Novi Jeruzalem
1Mo 11:4; 5Mo 31:12; 2Kr 19:34; Eze 9:4; Lk 4:43; 19:17; Ot 16:19.
- GRADITELJ:** 2Lj 26:15 izumili g.
Izr 8:30 uz njega kao vješt g.
1Ko 3:10 mudri glavni g.
He 11:10 g. i tvorac Bog
1Pe 2:7 kamen koji su g. odbacili
Mt 21:42; Dj 4:11.
- GRADITI:** Ps 127:1 Ako Jehova kuću ne g.
Iza 65:22 Neće oni g., a drugi stanovati
Jr 1:10 da obaraš, a g. i sadiš
Mi 3:10 g. Sion krpovolićem
Lk 17:28 prodavali, sadiili, g.
Iv 2:20 hram se g. četrdeset i šest godina
1Ko 3:10 svatko pazi kako g. na njemu
1Kr 6:2, 38; Ezr 4:4; Izr 24:3; Pr 3:3.
- GRAD-UTCISTE:** 4Mo 35:6 šest g.
4Mo 35:25; Jš 20:2; 21:13, 21.
- GRABANIN:** Dj 21:39 Pavao g. znamenitoga
Lk 15:15; Dj 16:21, 38; 22:25; 23:27.
- GRABANSTVO:** Dj 22:28 ja sam g. kupio
Flp 3:20 naše je g. na nebesima
- GRADEVINA:** Dj 7:48 Svevišnji ne prebiva u g.
1Ko 3:9 vi ste Božja g.
2Ko 5:1 zemaljska kuća raspasti, imat ćemo g.
Ef 2:21 cijela g. skladno povezana
- GRANA:** 3Mo 23:40 uzmete g. s drveća
Da 4:14 Posijecite drvo, odsijecite mu g.
Jl 1:7 G. su joj pobijele
Mt 21:8 rezali g. i prostrali ih
Ri 11:21 ako Bog nije pošteđio prirodne g.
Ps 118:27; Mt 24:32; Lk 13:19; Ri 11:16.
- GRANICA:** 2Mo 16:35 g. zemlje kanaanske
Iza 19:19 stup uz g. egipatsku
Iza 26:15 proširio si sve g.
2Ko 10:13 hvaliti se, izvan naših g.
5Mo 11:24; Ps 74:17; Iza 60:18.
- GRČ:** 2Sa 1:9 obuzeo me smrtni g.
Iza 13:8; 21:3.
- GRČENJE:** Mk 9:26 nakon silnoga g. izašao
GRČKA: Da 8:21; 10:20; 11:2; Za 9:13.
- GRČKI:** Iv 19:20.
- GREDA:** Lk 6:42 Izvadi g. iz oka
- GRESAN:** Ri 6:6 naše g. tijelo izgubilo
He 11:25 zlostavljao njego u g. zadovoljstvima
- GRESKA:** Job 6:24 kakvu sam g. učinio
- GRESNIJ:** Ri 7:13 grijeh postao još g.
- GRESNIK:** Iza 65:20 g., stotinu godina
Mt 11:19 prijatelji poreznika i g.
Lk 13:4 u Siloamu veći g. od ostalih?
Lk 15:2 Ovaj prima g. i jede s njima
Lk 15:7 veća radost zbog jednog g. koji
Lk 18:13 Bože, budi milostiv meni g.
Iv 9:31 Znamo da Bog ne uslišava g.
Ri 5:8 dok smo još bili g., Krist umro
Ri 5:19 neposlušnošću jednog mnogi g.
1Ti 1:9 zakon domeni za g.
1Ti 1:15 Krist došao u svijet da spasi g.
He 7:26 veliki svećenik odijeljen od g.
Jk 5:20 tko je vratio g. s krivoga puta
1Pe 4:18 gdje će se naći bezbožnik i g.?
- GRIJEH:** 1Mo 4:7 g. vreba na vratima
1Mo 15:16 g. Amorejaca
4Mo 32:23 da će vas g. vaš dostići
Job 31:33 Ako sam g. prikrivao
Ps 19:12 od g. kojih nisam svjestan
Ps 51:5 u g. me začela majka
Ps 79:9 pokrij g. naše zbog imena svojega
Iza 1:18 Ako g. vaši budu kao skerlet
Iza 6:7 g. je tvoj očisćen
Jr 31:34 g. se njihova više neće sjećati
Mt 5:29 desno oko navodi na g., iskopaj ga
Mt 12:31 svaki g. i hula oprostiti, ali hula
Mt 13:41 skupiti sve koji druge navode na g.
Mt 26:28 za mnoge radi oproštenja g.
Mk 3:29 pohuli na sveti duh, vječni g.
Iv 1:29 odnosi g. svijeta
Dj 3:19 Pokajte se da se izbrišu g. vaši
Dj 7:60 ne uzmi im ovo za g.
Ri 4:8 Sretan kojemu Jehova ne uračunava g.
Ri 5:12 preko jednog g. ušao u svijet
Ri 5:21 g. kraljevao zajedno sa smrću
Ri 6:23 plaća za g. je smrt
Ri 7:7 ne bih shvatio što je g. da nije Zakona
Ri 8:2 oslobodio te zakona g. i smrti
Ri 14:23 sve što nije iz uvjerenja, g.
2Ko 5:21 za nas je učinio žrtvom za g.
He 10:12 za nva vremena primio žrtvu za g.
He 10:17 g. njihovih više se neće prisjećati
He 12:1 skiniimo g. koji nas lako
Jk 1:15 rada g., a g. donosi smrt
Jk 4:17 zna ispravno, a ne čini, to mu je g.
Jk 5:15 ako učinio g., bit će mu oprošteno
Ot 18:4 da ne budete sudionici u g. njezinim
Jš 22:17; Eze 33:14; Dj 10:43; 1Ti 5:24; 1Iv 1:8, 9; 2:1; 5:16.
- GRIJEŠITI:** 1Kr 8:46 nema koji ne g.
1Ko 6:18 tko čini blud g. protiv
Ef 4:26 Ako se gnjevite, nekaoj g!
He 10:26 ako namjerno g. nakon
1Iv 3:8 Đavo g. otkad se pobunio
Jr 2:29; Dj 24:16; Jk 3:2.
- GRIMIZ:** Iza 1:18 ako grijesi budu kao g.
- GRIZNJA:** Mt 27:3 Juda, osjetio g. savjesti
- GRK:** 1Ko 1:22 G. traže mudrost
Ga 3:28 Nema više ni Židova ni G.
Ri 1:16; 1Ko 10:32; 12:13.
- GRLITI:** 2Kr 4:16 g. češ sina
Pr 3:5 vrijetne kad se g.
Pj 2:6 desnica me njegova g.
- GRLO:** Ps 149:6 pjesme se čuju iz g. njihova
- GRM:** Mk 12:26; Dj 7:30, 35.
- GRMJETI:** Job 37:5 G. Bog glasom čudesno
- GRMLJAVINA:** Ot 6:1 glas zvučao poput g.: Dod!

GROB: 1Mo 42:38 otpravili sijuđu glavu u g.

1Sa 2:6 Jehova u g. obara
Job 7:9 tko u g. odlazi neće izaći
Job 14:13 kad bi me u g. sklonio
Job 17:1 g. me čeka
Job 26:6 g. je pred njim otkriven
Ps 5:9 Grlo je njihovo g.
Ps 6:5 tko će te u g. hvaliti?
Ps 9:17 U g. će otići zli
Ps 16:10 dušu moju nećeš ostaviti u g.
Ps 55:15 Neka živi odu u g.
Ps 88:11 Zar o milosti u g. govoriš
Ps 139:8 kad bih u g. ležaj svoj prostro
Izr 15:24 da izbjege g. koji je dolje
Izr 27:20 G. i mjesto propasti
Pr 9:10 ni znanja ni mudrosti u g.
Pj 8:6 ljubav nepopustljiva kao g.
Iza 14:15 u g. ćeš biti svjelen
Iza 28:15 s g. predviđjeli smo što će biti
Iza 38:10 ući ću na vrata g.
Iza 38:18 neće te g. slaviti
Iza 53:9 g. će mu biti sa zlikovcima
Iza 57:9 pa si nisko, sve do g., pala
Eze 32:27 u g. otišli s oružjem svojim
Ho 13:14 Ja ću ih iz ruke g. otkupiti
Jn 2:2 Iz utrobe g. zavapio sam
Mt 16:18 vrata g. neće nadjačati
Mt 23:27 sličite okrećenim g.
Mt 23:29 ukrašavate g. pravednicima
Mt 27:61 Marija, sjedeći pred g.
Lk 10:15 Kafarnaume, u g. ćeš pasti
Iv 5:28 dolazi čas u koji će svi u g. čuti
Dj 2:31 neće biti ostavljen u g.
Ot 1:18 imam ključeve smrti i g.
5Mo 32:22; 2Sa 22:6; 1Kr 2:6; 2Lje 34:28; Job 17:13;
Ps 49:15; Iza 5:14; 14:9, 11; 65:4; Jr 20:17; Eze
26:20; 32:21, 22; 37:12; Mt 11:23; 27:52, 60; Mk 6:29;
Iv 11:17; Ot 6:8; 20:13.

GROBLJE: Jr 26:23 bacio tijelo na g.

2Lje 35:24; Job 21:32.

GROBNICA: Iza 22:16 klešeš sebi g.?

Mt 23:29 gradite g. prorocima

GROM: 2Mo 9:23 Jehova poslao g.

Mk 3:17 Boanerges, što znači sinovi g.

Ps 77:18; 81:7.

GROZAN: Jr 18:16 zemlju u g. prizor pretvore

Jr 49:17 Edom će postati g. prizor

GROŽDE: Iza 5:2 Nadao se da će roditi g.

Eze 18:2 Očevi jeli g. nezrelo

Jr 8:13; Mt 7:16; Ot 14:18.

GRUDI: Izr 5:19 Neka te g. opijaju

Iza 66:11 na g. slave njegove

GUBA: 3Mo 13:2; 2Kr 5:3, 27; Lk 5:12.

GUBAV: 4Mo 12:10 Mirjam je postala g.

5Mo 24:8; Mt 11:5.

GUBAVAC: Mt 26:6; Lk 4:27.

GUBITAK: Ps 35:12 bolan g. duši mojoj

Flp 3:7 zbog Krista smatram g.

GUKATI: Iza 38:14; 59:11.

GUMNO: Ru 3:2; 2Sa 24:21; Mt 3:12.

GUNDANJE: 4Mo 17:5 utišati g. sinova Izraelovih

Flp 2:14 Sve činite bez g. i prepiranja

1Pe 4:9 Gostoljubivo primajte druge bez g.

GUNDATI: 2Mo 16:7; 4Mo 14:27; 1Ko 10:10.

GURATI: 1Ti 6:9 želje, g. u uništenje

GUSJENICA: Jl 1:4; Am 4:9.

GUST: 2Mo 10:22; Job 35; Ps 23:4; Iza 9:2.

GUSTARA: Za 11:3 opustošene g. jordanske

GUTATI: Jl 2:3 za njim plamen g.

Ob 16 narodi piti, pit će i g.

H

HAD: Lk 16:23 Dok je u h. bio u mukama

HADASA: Es 2:7 skrbnik h.

HAGARA: 1Mo 16:1; Ga 4:24.

HALJINA: 2Kr 10:22 Iznesi h. za sve

Ps 22:18 H. dijele i Zdrjeb bacaju

Iza 61:10 odjenuo me u h. spasenja

Mt 9:16 Nitko na staru h. ne prišiva zakrpu

Mt 23:5 produljuju rese na h.

Mt 27:35 razdijelili h. njegove bacajući Zdrjeb

Lk 15:22 Brzo, iznesite najbolju h.

Lk 20:46 koji hodaju u dugim h.

Jd 23 mrzeći čak i h. koja uprljana

Ot 7:14 Oprali duge h. i ubijelili

Ot 16:15 tko bdije i čuva h. svoje

Iza 3:22; Mt 17:2; 21:8; 24:18; Mk 16:5; Iv 19:2;

He 1:12; Jk 5:2; 1Pe 3:3; Ot 3:18; 6:11; 7:9, 13.

HAM: 1Mo 5:32; 10:6; 1Lje 4:40; Ps 78:51.

HAMAN: Es 7:10 H. objesili na stup

Es 3:5; 6:11; 7:6, 9; 8:2, 7; 9:10.

HAMAT: 4Mo 13:21; Iza 10:9; Jr 49:23.

HANA: 1Sa 1:2, 20; 2:1, 21.

HARAN: 1Mo 11:26, 27, 28, 29, 31, 32; 27:43; Dj 7:2.

HARFA: 1Mo 4:21 Jubal, praotac svirača h.

Ps 33:2 Zahvaljujte Jehovi uz h.

Ps 49:4 uz h. razložiti zagonetku

Iza 23:16 Uzmi h. i idi po gradu

1Ko 14:7 kako znati što se svira na h.

Ot 15:2 s h. Božjim oni koji pobijedili

1Sa 16:23; Ps 137:2; Ot 14:2.

HARMAGEDON: Ot 16:16 mjesto koje se zove H.

HEBER: 1Mo 46:17; 4Mo 26:45; Sa 4:11.

HEBREJ: 2Mo 3:18 Bog H.

1Mo 14:13; Jn 1:9; 2Kr 11:22; Flp 3:5.

HEBREJSKI: Ot 16:16 h. zove Harmagedon

HEBRON: 1Kr 2:11 U h. vladao sedam godina

1Mo 23:2; Jš 10:36; Su 1:20; 2Sa 2:1.

HENOK: 1Mo 5:22 H. hodio s Bogom

1Mo 5:24; Lk 3:37; He 11:5; Jd 14.

HERMON: Ps 133:3 kao rosa s H.

5Mo 3:8; Jš 12:1; 13:5; Ps 89:12; Pj 4:8.

HEROD: Mt 2:1 u danima kralja H.

Lk 23:12; Dj 4:27; 12:1.

HETIT: 1Mo 23:10; Su 1:26; 2Sa 11:3.

HIMENEJ: Jt 1:120 H. predao Sotoni

2Ti 2:17 Među njima su H. i Fillet

HINOM: 2Lje 33:6 kroz vatra u dolini H.

Jš 15:8; 2Kr 23:10; 2Lje 28:3; Ne 11:30; Jr 7:31;

19:2; 32:35.

HIRAM: 1Kr 5:1, 10; 7:13, 45; 9:11; 10:11.

HITAN: 1Sa 21:8 zadatak kraljev bio H.

HITATI: Izr 28:20 tko h. obogatiti se

Flp 3:14 h. k cilju

HITNOST: 2Ti 4:2 čini to s osjećajem h.

HLADAN: Ot 3:15 nisi ni h. ni vruć

Mt 10:42; Ot 3:16.

HLADNOĆA: 1Mo 8:22 neće nestati h. ni vrućine

Ps 147:17 opstati pred h. Božjom

HOBAB: 4Mo 10:29; Su 4:11.

HOD: 4Mo 11:31 na dan h.

Dj 1:12 Maslinska, udaljena subotnji dan h.

HODATI: Iza 35:9 otkupljeni njime h.

Jr 10:23 čovjek koji h. ne može upravljati

Iv 6:19 vidjeli Isusa kako h. po moru

1Mo 3:8; Dj 3:8.

HODITI: 1Mo 5:24 Henok h. s Bogom

1Mo 6:9 Noa h. s Bogom

Mi 6:8 i skromno h. s njim?

Dj 9:31 skupština h. u strahu Jehovinom

1Iv 3:6 ne h. u grijehu

HOREB: 5Mo 5:2 sklopio s nama savez na H.

2Mo 3:1; 17:6; 5Mo 9:8; 29:1; Ps 106:19.

HRABAR: 5Mo 31:6 Budite h. i jaki

2Lje 26:17 osamdeset svećenika, h. ljudi

Job 41:10 toliko h. da bi ga izazivao

Na 2:3 h. muževi u grimiz odjevni

Iv 16:33 budite h., ja sam pobijedio svijet

4Mo 13:20; Jš 1:6, 7; 1Sa 16:18; 1Lje 7:5; 28:20.

HRABRIJE: Flp 1:14 još h. govore riječ

HRABRITI: Dj 11:23 h. da ostanu vjerni

Dj 14:22 h. da ostanu u vjeri

1Ko 14:3 izgrađuje, h. i tješi ljude

He 10:25 h. jedni druge, tim više

HRABRO: 1Lje 19:13 Borimo se h. za svoj narod

HRABROST: Jš 5:1 u njima nije ostalo h.

2Ko 5:6 Stoga smo uvijek puni h.

He 13:6 puni h. reći: Jehova moj pomoćnik

HRAM: Ps 114 Jehova je u h. svojem

Ps 29:9 U h. svi govore: Slava Bogu!

Jr 7:4 H. Jehovin, h. Jehovin

Hb 2:20 Jehova je u h. svojem. Šuti

Za 6:12 sagradit će h. Jehovin

Mi 3:1 iznenada će doći u h. svoj Gospodin

Iv 2:15 sve ih je istjerao iz h.
 Iv 2:19 Razrušite ovaj h. i za tri dana
 Dj 17:24 Bog ne prebiva u h. načinjenim rukama
 1Ko 3:16 Ne znate li da ste h. Božji
 2Ko 6:16 kako se h. Božji slaže s idolima?
 Ef 2:21 izrastu u sveti h. Jehovin
 2So 2:4 sjedi u h. Božjem
 1Pe 2:5 ugrađujete u duhovni h.
 Ot 3:12 učinit ću ga stupom u h. Boga
 Ot 7:15 služe mu dan i noć u h. njegovu
 Ut 11:19 svetište nebeskoga h. Božjeg
 Ps 27:4; Iv 11:48.

HRAMATI: 1Kr 18:21 h. na obje strane

HRANA: 1Kr 19:8 okrijepljen h. hodao
 Mt 6:25 Ne znači li život više od h.
 Mt 24:45 daje h. u pravo vrijeme
 Lk 12:42 daje h. u pravo vrijeme
 Iv 4:34 Moja h. da vršim volju onoga
 Iv 6:27 Nemojte raditi za h. koja propada
 Iv 6:55 tijelo moje prava h. i krv moja
 Ri 14:15 ako je zbog h. tvoj brat
 1Ko 8:4 jedenja h. žrtvovane
 1Ko 8:13 ako h. navodi brata na spoticanje
 1Ti 6:8 imamo li h., odjeću i zaklon
 He 5:14 čvrsta h. za zrele
 2Kr 25:30; Ps 136:25; Jr 40:5; He 5:12.

HRANITI: Izr 30:8 H. me koliko mi treba

Iv 21:17 Isus rekao: H. moje ovčice
 1Ko 3:2 H. vas mlijekom, ne čvrstom
 Ot 12:6 ondje h. tisuću dvjesto

HRANJEN: 1Ti 4:6 h. riječima vjere

Ot 12:14 ženi, h. jedno vrijeme

HRDA: Eze 24:6, 11, 12; Jk 5:3.

HRID: Ps 18:2 Jehova je h. moja

HRILITI: Izr 28:22 zavidan h. za bogatstvom

Jr 51:44 Narodi više neće h. k njemu

HROM: Iza 35:6 h. će skakati kao jelen

Mi 4:7 Od naroda h. sačuvat će ostatak

Mi 1:8, 13; Mt 15:30; He 12:13.

HRVATI SE: 1Mo 32:24 čovjek h. s Jakovom

HTJETI: 1Ko 12:18 rasporedio udove, kako je h.

Ho 10:10; 1Ko 15:38; Kol 1:27.

HUČATI: Ps 98:7 Neka h. more i sve što je u njemu

HUKA: Lk 21:25 tjeskoba zbog h. mora

HULA: Mt 12:31 h. na duh

Mt 26:65; Mk 14:64; Iv 10:33; Ot 2:9.

HULDA: 2Kr 22:14 proroci h. H.

HULITI: Ot 16:21 h. Boga zbog zla

Dj 6:11; 13:45; 1Ti 1:20; Jk 2:7; Ot 13:6; 17:3.

HULNIK: 1Ti 1:13; 2Ti 3:2.

HVALA: Ps 71:8 Usta moja puna h. tvoje

Ps 97:12 upućujte h. svetom imenu

Iza 42:8 neću dati h. svojk lukovima

Mt 21:16 Iz usta dojenčadi h.?

Iv 11:41 Oče, h. ti što si me uslišio

2Ko 9:15 H. Bogu na njegovu daru

He 13:15 prinosimo Bogu žrtvu h.

Ps 65:1; 79:13; 111:10; Iza 62:7; Hb 3:3; Sf 3:19.

HVALEVRIJEDAN: Flp 4:8 što je god h.

HVALISATI SE: Ri 3:27 imamo li razloga h.?

HVALISAV: Da 7:8, 11, 20 h. riječi

HVALISAVAC: Izr 21:24 Oholi, umišljeni h.

Iza 29:20 h. će nestati

HVALITI (SE): 2Sa 22:50 h. te među narodima

Ps 6:5 tko će te u grobu h.?

Ps 94:4 svi se zlotvori h.

Ps 119:164 Sedam puta na dan h. te

Izr 27:2 Neka te h. stranac

Pr 8:15 ja h. veselje

Iza 38:18 neće te smrt h.

Jr 9:24 neka se h. što je razborit

Da 2:23 Tebe, Bože, h.

Ri 15:17 u Kristu Isusu mogu h.

1Ko 1:29 ne bi se h. pred Bogom

1Ko 1:31 Tko se h., neka se h. Jehovom

1Ko 13:4 Ljubav se ne h.

Ef 2:9 da se nitko ne bi mogao time h.

He 2:12 h. ću te pjesmom

Jk 3:5 jezik se h. velikim stvarima

1Kr 8:33; Ps 9:1; 44:8; 63:3; 109:30; 117:1; 138:1;

145:4; Izr 20:6; 27:1; Lk 2:13; Dj 2:47; 3:8; 2Ko 9:3.

HVATATI: 1Ko 3:19 h. mudrace u lukavstvu

I

İĆI: 5Mo 6:7 kad sjediš i kad l.

1Kr 18:21 pravi Bog, i za njim

Iza 30:21 To je put, i njime!

Mt 10:38 mučenički stup i ne i. za mnom

Mt 19:28 vi koji i. za mnom

Iv 8:12 Tko za mnom i., imati život

1Pe 2:21 primjer da i. stopama njegovim

1Pe 3:11 traži mir i i. za njim

2Iv 9 Tko i. predaleko nema Boga

Ot 19:14 za njim l. vojske nebeske na

Mt 16:24; Iv 10:5, 27.

IDOL: Ps 106:36 i. zamka postali

Iza 45:16 koji i. prave poniženi

Jn 2:8 stuju i. ništavne

Dj 15:20 uzdržavaju od okaljanoj i.

1Ko 8:4 i. nije ništa

2Ko 6:16 kako se hram Božji slaže s l?

1Iv 5:21 Dječice, čuvajte se i.

Ps 115:4; Iza 48:5; Eze 8:3; Mt 1:7; Dj 7:41.

IDOLOPOKLONIK: 1Ko 5:11 prestanete družiti s i.

1Ko 5:10; 6:9; 10:7; Ef 5:5.

IDOLOPOKLONSTVO: 1Sa 15:23 samovolja i.

1Ko 10:14 bježite od i.

Kol 3:5 lakomost, koja je i.

IGRA: 2Ti 2:5 natječe li se tko u i.

IGRATI SE: Job 40:20; 41:5; Ps 104:26.

ILIJA: 1Kr 18:21 l. rekao: Dokle

2Kr 2:9 l. rekao Elizeju: Reci što želiš

2Kr 2:11 l. u olujnom vjetru uzašao

1Kr 18:36, 40; Mi 4:5; Mt 17:11, 12.

ILIRIK: Ri 15:19 sve do l. propovijedao

IMANJE: Izr 4:7 svim i. stekni razboritost

Lk 15:13 mladi sin rasuo i.

IMATI: 2Ko 6:10 nemaju ništa, a ipak i. sve

IME: 2Mo 6:3 ali i. svojim Jehova

2Mo 9:16 da se i. svojoj objavi po zemlji

2Mo 20:7 Ne spominjli i. na nedostojan način

Ps 23:3 radi i. svojega

Izr 10:7 i. zlih trune

Izr 18:10 Jaka kula i. Jehovino

Izr 22:1 Bolje dobro i. nego zlato

Pr 7:1 Bolje dobro i. nego dobro ulje

Iza 12:4 Prizivajte l. njegovo

Iza 62:2 zvat ćeš se novim l.

Eze 36:22 radi svetog i., koje ste oskvrnuli

Mt 6:9 neka se sveti i. tvoje

Mt 12:21 U njegovo i. uzdati se narodi

Mt 24:5 mnogi će doći u i. moje

Mt 24:9 mrziti zbog i. mojega

Lk 21:12 voditi pred kraljeve zbog i. mojega

Iv 14:14 zamolite u i. moje, učinit ću

Iv 17:26 obznanio sam l. tvoje

Dj 4:12 nema drugog i. danog

Dj 15:14 uzme narod za svoje i.

Ri 10:13 tko prizove l. Jehovino, spašen

Ef 3:15 kojemu svaka obitelj duguje i.

Flp 2:9 i. iznad svakog drugog i.

Ot 2:3 trpio si zbog i. mojega

1Mo 2:19; 2Mo 3:15; Ps 30:4; 106:8; Mk 9:39;

Dj 4:17; 5:28; 1Iv 2:12.

IMENOVATI: Tit 1:5 da i. starješine

IMETAK: Job 15:29 širiti i. zlikovački

1Iv 2:16 isticanje svog i.

1Mo 34:29; 4Mo 16:32; 31:9; Izr 1:4; Ps 49:6; 62:10;

Izr 3:9; Pr 5:19; Lk 15:12.

IMOVINA: Mt 12:29 oteći mu i.

Mt 19:21 Ako hoćeš biti savršen, prodaj i.

Mt 25:14 povjerio im i. svojru

INDIJA: Es 1:1; 8:9 od l. do Etiopije

INOĆA: Su 19:25 zlostavljali i. cijelu noć

1Kr 11:3 tri stotine i.

1Mo 22:24; 2Mo 21:8; 2Sa 3:7; Es 2:14.

ISAKAR: 1Mo 30:18; Su 5:15; Ot 7:7.

ISKALITI (SE): Iza 1:24 i. ću se na protivnicima

Ri 3:5 kad l. svoju srdžbu

ISKARIOT: Mt 10:4; 26:14; Iv 6:71.

ISKLESATI: Izr 9:1 mudrost sedam stupova i.

ISKOPATI: Su 16:21 i. mu oči

Mt 5:29 ako te oko navodi na grijeh, l. ga

ISKORISTITI: 1Ko 7:21 slobodan, i. priliku
2Ko 7:2 nikoga nismo i.
2Ko 12:17, 18.

ISKORIŠTAVATI: 2Pe 2:3 i. lažljivim riječima

ISKOVATI: 2Mo 39:3 od zlatnih ploča i. listove

ISKREN: Dj 2:46 s radošću i. i. srca
2Ko 2:17 govorimo iz i. pobuda, kao od Boga
Ef 6:5 slušajte i. srca, kao Krista
Kol 3:22 ne kao koji ugadaju ljudima, nego i.

ISKRENO: Job 33:3 usne moje i. iznose

ISKRENOST: 1Ko 5:8 beskvamnim kruhom i.
2Ko 1:12 živjeli smo u i. kojoj nas uči Bog

ISKRIVITI: Izr 17:23 uzima mito da bi i. pravdu
Ga 1:7 i. dobru vijest o Kristu

ISKRIVLJAVATI: Dj 13:10 prestati i. prave puteve

ISKRIVLJEN: Pr 1:15 Što i., ne može se
Dj 20:30 dići ljudi koji će govoriti i. učenja

ISKUPLJIVATI: Ef 5:16 I. vrijeme, dani zli
Kol 4:5 i. sebi vrijeme

ISKUSTVO: He 5:14 moć zapažanja i. izvježbana
Su 3:2; 1Kr 3:7

ISKUŠAN: He 4:15 poput nas i. u svemu, ali
Ot 2:10 u zatvor da budete potpuno i.

ISKUŠATI: 2Lje 9:1 kraljica došla da i. Salamuna
Job 23:10 Kad me i., kao zlato
Job 34:36 neka se Joba do kraja i.
Ps 26:2 Jehova, i. me
Ml 3:10 i. me u tome, molim vas
Dj 5:9 Zašto ste se dogovorili da i. duh?
1Ti 3:10 najprije ih treba i.
1Pe 4:12 bukti među vama da vas i.

ISKUŠAVAN: He 2:18 i. sam tripio kad je bio i.
He 11:36 Drugi bili i. izrugivanjima
He 11:37 Bili su kamenovani, i.

ISKUŠAVATI: 5Mo 13:3 Jehova vas i. da vidi
Su 2:22 da bih njima i. Izraela, hoće li se
Iza 7:12 neću i. Jehovu
Ml 3:15 I. Boga nekažnjeno
Mt 4:7 Ne i. Jehovu, Boga svojega
1Ko 7:5 kako vas Sotona ne bi i.
1Ko 10:9 ne i. Jehovu, kao što ga neki
Jk 1:13 Neka nitko ne govori: Bog me i.

ISKUŠENJE: Mt 6:13 ne uvedi nas u i.
Mt 26:41 da ne dođete u i.
1Ko 10:13 Nije vas zadesilo drugo i. osim
Ga 6:1 da i. sami ne dođete u i.
1Ti 6:9 obogatiti se upadate u i. i zamku

ISKVARITI SE: 1Mo 6:11 zemlja se i. pred
2Ko 11:3 bojim se da se vaše misli ne i.

ISMIJAVATI: 1Mo 21:9 sin Hagare i. Izaka
2Lje 36:16 i. proroke njegove
Lk 23:11 Herod s vojnicima ponizio i. i. ga
Ga 6:7 Boga se ne može i.

ISPARITI: 2Mo 16:14 Kad je rosa i.

ISPJEN: Ps 102:7 I. sam

ISPISAN: 2Mo 31:18 i. prstom Božjim

ISPISIVATI: Iza 10:1 same nevolje i.

ISPITATI (SE): Ps 26:2 I. me, Jehova
Za 13:9 i. kao što se ispituje zlato
Lk 19:44 došao i. djela tvoja
1Ko 11:28 sam sebe i. je li dostojan
Ga 6:4 neka svatko i. svoje djelo
1So 2:4 Bogu, koji i. srca
1Pe 2:12 i. kakva su djela
Ps 139:23; Tu 3:40; Lk 23:14; 1Iv 4:1.

ISPITIVANJE: Izr 18:17 i. opovrgne riječi
Tit 3:9 izbjeđavaj bezumna i.

ISPITIVATI: 1Lje 28:9 dva srca i. Jehova
1Lje 29:17 Bože, ti i. srca
Ps 7:9 Bog i. srce i. bubrege
Ps 11:4 pogled njegov i. sinove ljudske
Ps 11:5 Jehova i. i. pravednoga i. zloga
Jr 17:2 Jehova, i. bubrege
2Ko 13:5 i. jeste li u vjeri
1So 5:21 Sve i. da se uvjerite
Jr 9:7; 11:20; 20:12; Mt 2:4; Dj 4:9; 21:33; 22:29.

ISPJEVATI: 2Lje 35:25 Jeremija i. tužaljku

ISPLESTI: Mt 27:29; Mk 15:17; Iv 19:2.

ISPRATITI: 2Sa 19:31 i. ga do Jordana
Ri 15:24 da čete me onamo i.

ISPRAVA: Kol 2:14 izbrisao pisanu i.

ISPRAVAN: Su 17:6 činio što je smatrao i.
Ps 19:8 Naredbe su Jehovine i.

Ps 119:128 sve naredbe tvoje i.
Izr 12:15 Ludome se put njegov čini i.
Izr 14:12 Neki se put čovjeka čini i.
Izr 16:25 Neki se put čovjeka čini i.
Da 8:14 sveto mjesto dovedeno u i.
Jk 4:17 zna činiti što je i., a ne čini

ISPRAVLJATI: Ga 6:1 vi duhovni i. u duhu

ISPRAVNO: Ga 2:14 ne postupaju i., po istini
2Ti 2:15 i. se služi riječju istine

ISPRAZAN: Pr 7:15 vidio za i. dana svojih
Pr 9:9 sve dane i. života svojega
Ri 1:21 razmišljanje postalo i.
Ef 4:17 u svijetom i. razmišljanju
1Ko 3:20; Ef 5:6; 1Ti 6:20; 2Ti 2:16.

ISPRAZNITI SE: Iza 24:3 Zemlja će se i.

ISPRAZNO: Tit 3:9 jer je to beskorisno i i.

ISPRAZNOST: Ps 2:1 plemena razmišljaju o i.
Pr 3:19 čovjek nije bolji, jer sve je i.
Ri 8:20 stvorenje podložno i.
Pr 1:2; 2:17; 4:4; 11:10.

ISPRICAČI: 1Mo 40:8; 41:12; 2Mo 24:3; 2Kr 8:4.

ISPUČAN: Jr 2:13 iskopali sebi nakupnice i.

ISPUNITI (SE): 5Mo 32:21 zavjet ne oklijevaj i.
1Kr 8:15 Bog i. obećanja
2Lje 6:10 Jehova je i. riječ koju je dao
2Lje 36:21 da bi se i. riječ Jehovina
Ps 20:5 Neka i. Jehova molbe tvoje
Jr 33:14 i. ču riječ koju sam dao
Da 2:35 kamen i. cijelu zemlju
Jn 2:9 Što sam zavjetovao, i. ču
Mt 5:17 Nisam došao obezvrijediti, nego i.
Lk 18:31 i. će se sve što su proroci napisali
Ef 5:18 nego se i. duhom
1Mo 6:11; 1Kr 8:11; 2Lje 6:4, 15; Ps 20:4; 50:14; Mt
2:15; 12:17; Lk 21:22; Dj 4:31; Ga 6:2; Kol 1:9.

ISPUNJEN: Izr 13:19 I. želja zadovoljstvo

ISPUNJENJE: Ri 13:10 ljubav i. Zakona

ISTAKNUĆI: Ga 2:6 i. muževi nisu dali ništa novo
Jd 16 laskaju i. pojedincima

ISTAKNUTI SE: Ri 3:7 Božja istina još više i.

ISTEĆE: 3Mo 15:16 čovjeku i. sjeme

ISTI: He 1:12 A ti si i. i. godinama

ISTICANJE: 1Iv 2:16 i. svog imetka

ISTICATI SE: Da 6:3 Danijel se i. među

ISTINA: Ps 19:9 odluke Jehovine sama su i.
Ps 43:3 Pošalj svjetlo svoje i. i.
Ps 51:6 raduješ se kad i. u srcu
Ps 119:160 Srž je riječi tvoje i.
Izr 23:23 Kupuj i. i. nemoj je prodavati
Iza 43:9 neka čuju, pa kažu: I. je!
Za 8:16 Govorite i. jedan drugome
Iv 3:33 potvrđuje da Bog i. govori
Iv 4:24 moraju ga štovati duhom i. i.
Iv 8:32 upoznat čete i. i. i. će vas osloboditi
Iv 14:6 Ja sam put i. i. život
Iv 16:13 kada dođe duh i.
Iv 17:17 Posveti ih i., tvoja je riječ i.
Iv 18:37 da svjedoči za i.
1Ko 5:8 kruhom iskrenosti i. i.
2Ko 13:8 ništa ne možemo učiniti protiv i.
Ef 6:14 Opašite bokove i.
2So 2:10 nisu prihvatili ljubav prema i.
1Ti 2:4 dobro poznaju i.
1Ti 2:7 učitelja nezabožaca u vjeri i. i.
1Ti 3:15 skupština, stup i. uporište i.
1Ti 6:5 u kojima nema i.
2Ti 2:15 koji se ispravno služi riječju i.
He 10:26 nakon što dobro poznali i.
2Pe 1:12 utvrđeni u i. koju ste prihvatili
Za 8:3; Iv 8:44; Ri 1:25; 2Ti 3:7; 1Iv 1:8.

ISTINIT: Izr 14:25 I. svjedok izjavlja duše
Ri 3:4 neka se Bog pokaže i., a čovjek
Ot 3:14 svjedok vjernih i. i.
Ot 19:11 zove se Vjerni i. i.

ISTINOLJUBIV: 2Ko 6:8 kao varalice, a ipak i.

ISTINOLJUBIVOST: Ps 40:10 Ne krijem i. tvojoj
Ps 91:4 i. njegova kao štiti i. bedem
Ps 117:2 dovijeka traje i. Jehovina
Ps 85:10, 11.

ISTINSKI: Flp 2:20 i. brinuo za vašu dobrobit

ISTJERATI: Eze 34:21 sve bolesne dok ih ne i.

ISTJERIVATI: Mt 10:1 vlast nad duhovima, da ih i.
1Iv 4:18 savršena ljubav i. strah

ISTOK: Su 6:3 narodi s i.
Ps 75:6 ni s i. uzvišavanje
Eze 25:4 dat ću vas u posjed ljudima s i.
Da 11:44 uznemirit će ga vijesti s i.
Mt 2:1 zvjezdznanci s i. došli
Ot 16:12 za kraljeve s i. sunčeva
1Mo 3:24; 29:1; Su 6:33; 7:12; 8:10; 1Kr 4:30; Job
1:3; Iza 2:6; Jr 49:28; Eze 8:16; 25:10; Mt 8:11; 24:27;
Lk 13:29.

ISTRAGA: Ezr 6:1 da provedu i. u arhivu
Job 34:24 Bez i. on satire

ISTRAŽITI: Izr 25:2 kraljevima slava i.
Pr 1:13 srce da i. mudrost
Pr 2:3 I. sam srecem svojim
Pr 7:25 i. i. pronaći mudrost
Jr 17:10 Ja, Jehova, i. srce
Iv 5:39 Vi i. Pisma, jer mislite
Dj 17:11 svaki dan i. Pisma
Ri 8:27 koji i. srca zna
1Ko 2:10 duh sve i., čak i dubine
1Pe 1:10 spasenje pomno ispitivali i i.
1Pe 1:11 I. na koje vrijeme duh ukazuje
Ot 2:23 onaj koji i. bubrega i srca
Ezr 4:15; 5:17.

ISTRJELJENJE: Iza 10:22 I. koje je određeno
Sf 1:18 i. istrijebiti sve što žive na zemlji
Ps 106:23; Iza 28:22; Da 9:27.

ISTRESENI: Ne 5:13 Tako neka bude i.
ISTRESTI: Ne 5:13, njeđra, rekao sam:
ISTRGNUT: Iza 53:8 i. je iz zemlje živih
ISTRJEBITI: Ps 18:37 dok ih ne i.
Ps 145:20 zle će sve i.
Jr 9:16 za njima mač da ih i.
Eze 20:13 izliti gnjev, da ih i.
Dj 9:21 koji je u Jeruzalemu htio i.
Ga 5:15 grizete i. izjedate, pazite da se ne i.
2Mo 33:5; 4Mo 25:11; 5Mo 6:15; 28:21, 63; Jb 24:20;
2Sa 21:5; 22:38; Ne 9:31; Ps 34:16; Eze 9:6.

ISTRJELJEN: Ps 37:9 koji čine zlo bit će i.
Ps 92:7 zli i. zauvijek
Ps 34:16; 37:38; Mi 5:9.

ISTROŠITI SE: 5Mo 29:5 odjeća vaša nije i.
Iza 51:6 zemlja će se kao haljina i.
2Ko 12:15 sebe i. za duše vaše

ISTRUNUTI: Jr 49:7 Zar je i. mudrost njihova?
Za 14:12 meso, oči, jezik će im i.
Jk 5:2 Bogatstvo je vaše i.

ISTUČI: Mt 21:35 vinogradari jednoga i.

ISUS: Mt 1:21 daj mu ime i.
Mt 27:37 Ovo je i., kralj židovski
Dj 4:13 prepoznali su da su oni bili s i.
Dj 9:5 Ja sam i., kojega ti prognošiti
Flp 2:10 u i. ime prigne svako koljeno
Ot 20:4 pogubljeni, svjedočili za i.
Mt 3:16; 27:17; Lk 24:3; Iv 1:45; 17:3; Dj 2:36;
Ri 6:23; He 2:9; 3:1; Ot 1:5.

ISČEKIVANJE: Lk 3:15 narod u i., on Krist?
ISČEKIVATI: Ri 8:19 stvorenje željno i.
ISČUPAN: Jd 12 stabla s korijenom i.
ISČUPATI SE: Mt 15:13; Lk 17:6.
ISĀBAN: 2Ko 11:25 tripud sam bio i.
ISĀBATI: Dj 5:40 dozvali apostole, i. ih i
ITALIJA: He 13:24 Pozdravljaju vas oni iz i.

IVAN 1: Mt 3:1 pojavio se i. Krstitelj
Mt 11:11 nije ustao veći od i. Krstitelja
Mt 14:10; 21:25; Mk 1:9; Lk 1:13.

IVAN 2: Ot 22:8 Ja, i., čuo sam i. vidio
Mt 4:21; Dj 3:1; Ga 2:9; Ot 1:4.

IZA: Flp 3:13 zaboravljam što je i. mene

IZABRAN: Da 11:15 i. ljudi njegovi
Mt 22:14 mnogo pozvanih, malo i.
Mt 24:24 ako je moguće, zaveli i i.
Mt 24:31 anđeli skupiti i. njegove
Mk 13:20 zbog i. skratit će dane
Mk 13:27 skupiti i. od kraja zemlje
Lk 18:7 da pravdu dobiju i. njegovi
Ri 11:5 ostatak i. nezaluženom dobrotom
1Pe 2:4 od ljudi odbačen, ali od Boga i.
1Pe 2:9 vi ste i. rod
Ot 17:14 koji su pozvani s i.
Mt 24:22; 2Ti 2:10.

IZABRANIK: Iza 42:1 Evo i. mojega
Iza 65:22 plodove ruku svojih i. će moji uživati
Ps 89:3; Ri 8:33; Kol 3:12.

IZABRATI: 5Mo 7:6 Bog i. da budeš njegov narod
5Mo 30:19 i. život da ostaneš na životu
Jš 24:15 i. sebi come čete služiti
Dj 26:16 i. za slugu i. svjedoka
1Ko 1:27 što svijet smatra ludim Bog i.
5Mo 12:11; Ne 1:9; Izr 16:16; 22:1; Iza 43:10;
Za 1:17; Iv 15:16; 1So 1:4.

IZAJIA: Iza 1:1; Mt 15:7; Ri 15:12.

IZAK: 1Mo 17:19 daj mu ime i.
Ri 9:7 potomstvo doći preko i.
1Mo 22:9; Mt 8:11; He 11:17, 20.

IZAZIVAC: 1Sa 17:4, 23 i. Golijat iz Gata

IZAZIVATI: 1Sa 1:6 suparnica njezina stalno i.
Ri 10:19 i. ljubomoru vašu
1Ko 10:22 zar i. ljubomoru Jehovinu

IZAZVATI: 1Lje 21:1 Sotona i. Davida
Jr 49:19; 50:44 Tko će me i.?
He 3:16 to čuli, a ipak i. gnjev Božiji?

IZBAČEN: Iv 12:31 vladar ovog svijeta biti i.

IZBAVITELJ: Ps 40:17 Jehova, i. moj
Ri 11:26 i. će doći sa Siona
2Sa 22:2; Ps 7:2; 18:2; 144:2; Dj 7:35.

IZBAVITI (SE): 1Sa 30:8 i. ćeš zarobljene
Ps 34:19 Jehova iz svih i.
Izr 10:2 pravednost i. od smrti
Izr 14:25 Istinit svjedok i. duše
Iza 45:20 koji ste se i. iz naroda
Jr 1:19 ja sam s tobom da te i.
Da 3:17 Bog naš može nas i.
Lk 24:21 onaj koji će i. Izraela
Dj 23:27 pritrčao s vojnicima i. i. ga
Ri 7:24 Tko će me i. od tijela
2Ko 1:10 da će nas i. dalje i.
1So 1:10 koji nas i. od srdžbe što dolazi
2Pe 2:9 Jehova zna kako ljude i. iz kušnje
2Mo 3:8; Job 10:7; Ps 12:5; 18:17; 33:19; 59:2;
106:10; 107:2; Izr 11:21; Pr 8:8; Iza 37:20; 50:2;
Da 8:4; Dj 12:11.

IZBAVLJEN: Ps 18:3 i. biti od neprijatelja
Ji 23:2 oni koji su i.
2So 3:2 i. od pokvarenih i. zlih ljudi

IZBAVLJENJE: Es 4:14 pomoć i. i. doći će Židovima
Jr 25:35 nema i. vodama
Lk 21:28 jer se približava i. vaše
He 9:12 pribavio nam vječno i.

IZBICEVATI: Mt 23:34 neke čete i.

IZBJECI: Ri 2:3 misliš li i. Božji sud?

IZBJEGAVAN: Iza 53:3 Prezren bio i. i. ljudi

IZBJEGAVATI: 2Ti 2:16 i. ispravne razgovore
Tit 3:9 i. sukobe ok Zakona

IZBLIZA: Jr 23:23 Bog i., ne izdaleka?

IZBLJUVA: 3Mo 20:22 da vas ne i. zemlja
Ot 3:16 i. ću te iz usta svojih

IZBOR: Ri 11:28 u pogledu Božjeg i. ljubljeni
2Pe 1:10 svoj poziv i. i. potvrdili

IZBRISATI: 2Mo 32:33 i. iz knjige svoje
2Kr 21:13 i. ću Jeruzalem kao
Ps 51:1 i. prijestupe moje
Ps 69:28 Neka ih se i. iz knjige
Jr 18:23 nemoj i. grijeh njihov
Ot 3:5 neću i. ime njegovo
1Mo 6:7; 5Mo 9:14; Dj 3:19; Kol 2:14.

IZBROJITI: Ot 7:9 mnoštvo, nitko nije mogao i.

IZDAHNUTI: 1Mo 25:8 Abraham i. i. umro
Job 11:20 jedina nada da im duša i.
Job 14:10 čovjek i., gdje je?
Job 34:15 i. će svako tijelo
Lk 23:46 Rekavši to, i. je

IZDAJA: Iza 24:16 Izdajice i. čine
Iza 33:1 Teško tebi koji i. činiš

IZDAJICA: Ps 59:5 Nemoj se smilovati i.
Iza 21:2 i. izdaju čini

IZDAJNIK: Iv 18:2 znao i. Juda, i. njegov

IZDANAK: Jr 23:5 podignuti Davidu i. pravedni
Da 11:7 jedan i. korijena njezina podići se
Za 3:8 dovodim slugu svojega, i.
Iza 4:2; 61:11; Jr 33:15; Za 6:12.

IZDATI: Ps 71:9 Kad me snaga i.
Mt 26:21 Jedan će me od vas i.
Mt 27:3 Juda, koji ga je i., osjetio

Lk 22:22 koji i. Sina čovječjeg
Iza 16:3; Lk 6:16; Iv 6:64; 13:2.

IZDVOJEN: Jš 16:9 Efrajimu i gradovi

IZBELA: 1Kr 16:31; 21:15, 23; 2Kr 9:30.

IZGARATI: 2Mo 3:2 grm ne l.
1Ko 7:9 bolje stupiti u brak nego l.

IZGAZITI: Eze 34:19 na pašnjaku koji ste vi i.

IZGAŽEN: Mi 7:10 neprijateljica će biti i.

IZGINUTI: 1Mo 7:21 i. svako stvorenje
Ps 68:2 neka zli i. pred Bogom
Jr 49:26 ratnici i. u taj dan
Tu 3:22 Zbog milosti Jehovine nismo i.
1Mo 6:17; Jd 11.

IZGLADNJETI: Iza 5:13 Ugljednici će njihovi i.

IZGLED: Jt 2:4 I. su nalik konjima

IZGLEDATI: Mt 23:28; 28:3.

IZGNANSTVO: 2Kr 18:11 odveo Izraelce u i.
Iza 5:13 u i. otići, jer nema znanja
Jr 13:19 narod Judin u i. odveden
Mt 1:11 i. u Babilon
Ezr 6:16; Eze 25:3; Am 1:5; Na 3:10.

IZGORJETI: Iza 43:3 kroz vatru, nećeš i.
Eze 15:4 u vatru se baca da i.
1Ko 3:15 I. li čije djelo

IZGOVARATI SE: Lk 14:18 svi redom i.

IZGOVOR: Iv 15:22 sada nemaju i. za grijeh
Ri 1:20 tako da nemaju i.
Ri 2:1 nemaš i., čovječje koji sudiš
2Ko 11:12 traže i. da se hvale
Jd 4 i. za besramna djela

IZGRADITI: Ps 102:16 Jehova će i. Sion
Iza 61:4 nanovo i. mjesta opustošena
Eze 36:10 razvaline nanovo i.
Dj 20:32 poruci koja vas može i.

IZGRADIVANJE: Ri 15:2 što je dobro za i.
1Ko 14:26 Neka sve bude za i.
1Ko 14:12; 2Ko 12:19.

IZGRADIVATI (SE): 1Ko 8:1 znanje nadima, ljubav i.
1Ko 10:23 sve ne i.
1Ko 14:3 proriče, govorom i.
1Ko 14:4 iko proriče, i. skupštinu
Ef 4:29 riječ dobra, koja i. druge
Kol 2:7 ukorjenjeni, i. se u njemu
Ri 14:19; Jd 20.

IZGRILITI: Dj 20:37 i. su Pavla

IZGUBITI: Iza 47:9 djecu i. i. udovica ostati
Lk 9:24 i. život radi mene
Mt 10:39; Iv 18:9.

IZGUBLJEN: Ps 119:176 Zalutao kao ovca i.
Lk 15:24 moj sin bio i. i. nađen je
Lk 19:10 došao da traži i. spasi i.
Eze 34:4; Mt 15:24.

IZGURATI: Jr 9:4 brat nastoji i.

IZICI: 2Ko 6:17 I. iz njihove sredine i. odvojite
Ot 18:4 I. iz nje, narode moj
Iza 52:11; Jr 51:45.

IZGRATI: Mt 2:16 Herod, zvjezdonošci ga i.

IZJAVA: 4Mo 35:30 pogubiti na i. jednog svjedoka
5Mo 19:15 potvrđena i. dva ili tri
Job 31:35 na potpisano i. moju
1Ti 4:9 I. zaslužuje da se potpuno prihvati

IZJEDATI (SE): Ps 14:4 narod moj i. kao kruh
Ps 112:10 Zlotvor i. se od muke
Ga 5:15 ako jedni druge trize i. i.

IZJEDNAČAVANJE: 2Ko 8:14 u svrhu i.

IZJEDNAČITI (SE): Iza 46:5 S kime ćete me i.
Iv 5:18 i. se s Bogom
Izr 3:15; 8:11; Iza 14:14; Mt 20:12.

IZJELICA: Mt 11:19 Gle i. i. pijanice
Tit 1:12 besposlene i.

IZLAGANJE: He 8:1 u ovom i. glavno je ovo:

IZLAZ: 1Ko 10:13 i. kad vode iskušenje

IZLAZAK: He 11:22 i. sinova Izraelovih

IZLAZITI: Pr 1:5 Sunce i., sunce
Ot 13:11 zvijer kako i. iz zemlje

IZLIJEČEN: Dj 5:16 svi su bili i.
1Pe 2:24 njegovim ranama i.

IZLIJEČITI (SE): 5Mo 32:39 ranu zadao i. ja i.
Iza 30:26 Jehova i. tešku ranu
Jr 33:6 i. ih i. dati obilje istine
Mt 13:15 ne obrate i. da ih ne i.
Lk 4:23 Liječnice, i. sam sebe

Lk 13:14 Isus u sobotu i. ženu
2Lje 7:14; Ps 6:2; 107:20; Iza 19:22; Jr 3:22; 30:17;
Mt 8:7; 12:15; 19:2; 21:14; Mk 3:2.

IZLIJEVATI (SE): 2Ti 4:6 ja se već i. kao žrtva
Ps 62:8; Ri 1:18.

IZLITI (SE): Iza 53:12 dušu svojom u smrt i.
Jl 2:28 I. ću duh na sve vrste ljudi
Sf 3:8 i. na njih osudu svojom
Mi 3:10 i. na vas blagoslov
Dj 2:17 i. duh svoj
Dj 2:33 i. na nas duh, kao što vidite
Ps 77:17; Eze 21:31; Na 1:6; Ot 16:1.

IZLJEČENJE: Izr 13:17 vjeran poslanik donosi i.
Iza 53:5 nama je i. došlo

IZLJEV: 3Mo 22:4 tko ima i. ne jede

IZLJUBITI: Lk 15:20; Dj 20:37.

IZMAGLICA: Jk 4:14 i. koja nakratko

IZMET: Izr 30:12 od i. nije opran
5Mo 23:13; 1Kr 14:10; Eze 4:12, 15.

IZMIJENITI: Dj 6:14 Isus i. običaje

IZMISLJATI: Ne 6:8 ti to i. u srcu svojem

IZMISLJEN: 1Ti 1:4; 4:7; 2Pe 1:16.

IZMJERITI: Za 2:2 Da i. Jeruzalem

IZMOREN: Mt 11:28 Dodite k meni svi koji ste i.
IZNAD: Flp 2:9 ime i. svakog imena

IZNEMOGAO: Job 30:3 Od oskudice i. gladi i.
Ps 38:8 I. sam i. slomljen
Da 8:27 Danijel, posve i.

IZNENADA: Mi 3:1 i. će doći u hram
1So 5:3 i. zadesiti uništenje

IZNENADAN: Izr 3:25 Nećeš se bojati strahote i.

IZNENADENO: Mk 9:15 ugledao i. pritrčao

IZNEVJERITI: Jr 5:11 i. me dom Izraelov
Jr 12:1 koji i. druge mir uživaju

IZNIJETI: Dj 15:14 Šimun i. kako Bog prvi put

IZNIMAN: 2Ko 4:7 naša i. snaga potječe

IZNUĐEN: 2Ko 9:5 ne kao nešto i.

IZNUĐIVAC: 1Ko 6:10 ni i. neće naslijediti

IZNUTRA: Lk 11:39 i. puni grabeža

IZOBILJE: Job 36:31 hranu daje u i.
Ps 37:16 Bolje malo nego i.
Iv 10:10 imaju život, da ga imaju u i.
Ri 5:15 nezasluzena dobrota u i. darovana
2Ko 9:10 u i. daje sjeme

IZOBLIČEN: Iza 52:14 izgled njegov i. više

IZOKRETATI: Iza 24:1 Jehova i. lice zemlje

IZOP: Ps 51:7 I. me očisti
3Mo 14:6; 4Mo 19:6; Iv 19:29; He 9:19.

IZOPACEN: 5Mo 32:5 Naraštaj pokvaren i. i.
5Mo 32:20 Jer su naraštaj i.
Izr 8:13 Ja mrzim i. usta
Izr 10:31 jezik i. bit će istrijebljen
Izr 12:8 i. u srcu, zaslužuje prezir
Iza 29:16 Kako ste i.!
Mt 17:17 O bezvjerni i. i. naraštaju
Flp 2:15 usred pokvarenog i. naraštaja

IZOPACENOST: Izr 6:14 I. mu je u srcu
Izr 11:3; 15:4.

IZOPČEN: Iv 12:42 da ne bi bili i. iz sinagoge

IZOPĆITI: Iv 9:22 i. iz sinagoge
Iv 16:2 I. će vas iz sinagoga

IZORATI: Jr 4:3 I. sebi zemlju, ne sijte

IZRAČUNATI: Lk 14:28 ne sjedne i. i. trošak
Ot 13:18 i. broj zvijeri

IZRADITI: Ho 8:6 Čovjek ga je i.

IZRAEL(SKI): 1Mo 35:10 nego će ti ime biti i.
2Mo 4:22 I. je sin moj prvorođeni
1Lje 17:21 Koji je narod kao tvoj narod i.
Ho 1:10 I. kao pjeska morskoga
Ri 9:6 nisu i. svi koji potječu
Ef 2:12 otuđeni od i. zajednice
1Mo 32:28; Ps 135:4; Iza 8:14; 10:20; Eze 36:22;
Dj 13:23; He 8:10.

IZRAELAC: Iv 1:47 Evo pravog i.
Ri 11:1 i. ja sam i., od potomstva

IZRANJEN: Dj 19:16 goli i. i. pobjegli

IZRAVNATI SE: Lk 3:5 neka se i. svaka gora

IZREČI: 2Ko 12:4 riječi koje se ne smiju i.

IZREDATI SE: Job 1:5 kad bi se i. dani gozbe

IZREKA: Ps 49:4 I. ću prignuti uho svoje
Izr 1:6 da razumije mudre i.
Ps 78:2; Eze 17:2; 18:2.

IZRIBATI: 3Mo 6:28 posuda i. i ispere vodom
IZRICATI: Job 27:4 prijearu neće jezik i.
IZRUGIVANJE: He 11:36 bili iskušavani i.
IZRUGIVATI SE: Job 30:9 meni se sada i.
 Jr 38:19 predati u ruke njihove, pa će mi se i.
Izumiti: 2Lje 26:15 i. graditelji
Izuzet: Pr 8:8 Nitko nije i. u tom ratu
 2Kr 15:5; 2Lje 26:21.
Izuzetan: Da 6:3 isticao svojim i. umom
Izvaditi: Ga 4:15 oči svoje i. i. dati
Izvagati: Da 5:27 i. na vagi i. prelagan
Izvagati: Job 6:2 kad bi se muka moja mogla i.
 Job 31:6 i. na vagi točnoj
 Iza 40:12 Tko je vagom i. gore
Izvan: Dj 2:12 Svi su bili i. sebe
 1So 4:12 pred onima koji su i. skupštine
 1Ti 3:7 na dobrom glasu i. skupštine
 He 13:11 spaljuju i. tabora
Izvanjski: 2Ko 4:16 i. čovjek se raspada
Izvezeti: 2Mo 26:1 i. kerubi
Izvidjeti: 4Mo 13:2 Pošalj i. ljude da i. zemlju
 5Mo 13:14 tada to istraži, i.
 4Mo 14:36; Jš 2:3.
Izvirati: Jk 3:11 i. slatko i. gorko?
Izvezban: He 5:14 i. za razlikovanje dobra i. zla
Izvor: 1Mo 7:11 i. bezdana vodenog
 Ps 36:9 u tebe je i. života
 Izr 10:11 Usta pravednikova i. života
 Iza 12:3 grabiti vodu na i. spasenja
 Iza 35:7 od tla žednoga i. vode
 Iza 49:10 na i. vode on će ih voditi
 Jr 2:13 ostavili su mene, i. vode žive
 Iv 4:14 u njemu i. vode
 Jk 3:11 iz istog i. izvire slatka i. gorka voda
 2Pe 2:17 Oni su i. bez vode
 Ot 7:17 voditi na i. voda života
 1Mo 16:7; 49:22; Izr 13:14; Iza 41:18; Ot 16:4.
Izvravati: He 6:6 i. ka ruglu
Izvrnut: He 10:33 javno i. rугanju
Izvrnuti (SE): 2Kr 21:13 obriše se pa se i.
 Job 33:27 i. sam ono što je pravo
Izvršavati: 2Lje 34:31 i. riječi saveza
 Ps 61:8 i. zavjete svoje dan za danom
 Ps 148:8 vjetere olujni koji i. riječ njegovu
 Jk 1:22 nego i. riječ
 Ri 2:13; Jk 1:23.
Izvršitelj: Jk 1:25 i. riječi
Izvršiti: Ps 149:9 i. na njima presudu
 Pr 5:4 zavjet Bogu, ne oklijevaj i.
 Iza 55:11 riječ moja i. ono zbog čega
 2So 1:11 i. sve dobro što mu je po volji
 2Ti 4:5 potpuno i. svoju službu
 2Ti 4:17 potpuno i. propovijedanje
 Ps 76:11; Jr 44:25.
Izvrstati: 5Mo 16:19 Ne i. pravdu
 Jr 23:36 vi i. riječi Boga
 Mi 3:9 i. sve što je ispravno
 2Ko 4:2 ne i. riječ Božju
 2Pe 3:16 i. i. ostale dijelove Pisma
 2Mo 23:2, 6; 1Sa 8:3; Job 34:12.
Izvući: Izr 20:5 Razmišljanja razborit zna i.

J

JABIN: Jš 11:1; Su 4:2, 24; Ps 83:9.
JABUKA: Izr 25:11 zlatne j. u srebrnim posudama
JACATI: Iza 58:11 j. kosti tvoje
 Eze 34:4 Slabe ne j.
 Dj 19:20 Tako je riječ Jehovina j.
 2Ti 2:1 sine moj, j. u nezasluzenoj dobroti
JAD: Ps 6:7 Oko mi od j. oslabilo
 Ps 79:8 u j. smo velikom
 Pr 1:18 mnogo mudrosti, mnogo i. j.
JADAN: Ne 4:2 Što to rade ti j. Židovi
 Ps 116:6 J. sam bio j. spasio me
 Ri 7:24 J. li sam ja čovjek
JADIKOVATI: Izr 21:13 zatvara uho kad ubogi j.
 Jk 4:9 J. i. tuguje
Jaela: Su 4:17, 18, 21, 22; 5:6, 24.
Jafet: 1Mo 5:32; 9:27; 1Lje 1:5.
Jaganjac. Vidi i. JANJE.
 Iza 1:11 Krv junaca, j. i. jaraca nije mi mila

Iza 40:11 skupit će j.
 Lk 10:3 šaljem vas kao j. među vukove
 Iv 21:15 Isus Petru: Pasi j. moje
JAH: 2Mo 15:2 J. snaga moja i. sila
 Ps 115:17 Mrtvi ne hvale J.
 Ps 146:1 Hvalite J.
 Ps 150:6 Sve što diše neka hvali J.
 Iza 12:2 jer J. Jehova snaga je moja
 Ot 19:1 veliko mnoštvo: Hvalite J.
 Ps 68:4; 102:18; 147:1; Pj 8:6; Ot 19:3, 4, 6.
JAIR: Mk 5:22; Lk 8:41.
JAK: 2Mo 13:9 rukom j. Jehova izveo
 Jš 1:7 budi hrabar i. vrlj j. da činiš sve
 Izr 18:10 J. je kula ime Jehovino
 Iza 59:10 među j. kao da smo mrtvi
 Ri 15:1 j. nositi slabosti nejakih
 1Ko 1:27 da posrami ono što je j.
 1Ko 16:13 držite se muški, budite j.
 2Ko 12:10 kad sam slab, onda sam j.
JAKIN: 1Mo 46:10; 1Kr 7:21; 1Lje 9:10.
JAKOV 1.: 1Mo 25:33 prodao prvorodstvo j.
 4Mo 24:17 Zvijezda će izaći iz j.
 Jr 30:7 vrljeje nevolje za j.
 Eze 39:25 vratiti zarobljeni narod j.
 Ri 9:13 J. ljubio, a Ezava zamrzio
 He 11:9 Izakom i. J. sunasljednicima
 1Mo 25:26; Ps 147; Mi 1:5; Mt 22:32.
JAKOV 2.: Mt 4:21; Mk 10:35; Lk 6:14.
JAKOV 3.: Mt 10:3; Mk 15:40; Lk 24:10.
JAKOV 4.: Mt 13:55; 1Ko 15:7; Jk 1:1.
JAMA: Job 33:24 da u j. ne ode!
 Iza 14:15 u najdublje dubine j. grobne
 Iza 24:18 past će u j.
 Da 6:7 bačen u lavlju j.
 Mt 15:14 slijepak slijepa vodi, u j.
 Ps 40:2; Iza 38:18.
JAMCEVINA: Dj 17:9 od Jasona i. ostalih uzeli j.
JAMCITI: Izr 6:1 ako j. za bližnjega
 1Mo 43:9; Izr 11:15; 27:13; 2Ko 1:21.
JAMSTVO: 2Mo 1:22 u srca dao duh kao j.
 2Ko 5:5 nam dao duh kao j. za ono što će doći
 Ef 1:14 j. našeg nasljedstva
 Izr 17:18; He 6:16.
JANJE. Vidi i. JAGANJAC.
 Iza 53:7 kao j. na klanje
 Iv 1:29 Evo J. Božjeg koje odnosi grijeh
 Jr 11:19; Ot 5:6; 7:10.
JARAC: 3Mo 9:3 j., kao žrtvu paljenicu
 3Mo 9:15 j. kao žrtva za grijeh
 3Mo 16:5 j. kao žrtvu za grijeh
 3Mo 16:10 j. za Azazela
 3Mo 16:26 odveo j. za Azazela
 Eze 34:17 između ovnova i. j.
 Eze 43:22 doved j. bez mane za žrtvu
 Za 10:3 vode koji su kao j.
 Mt 25:32 odvaja ovce od j.
 He 9:12 ne s. krvlju j. i. junaca
 3Mo 16:7, 22, 27; He 10:4.
JARAM: Iza 58:6 da odvezete sveze j.
 Jr 27:2 Načini sebi okove i. j.
 Jr 28:13 morat ćeš načiniti j. željezni
 Eze 30:18 kad slomim j. egipatski
 Eze 34:27 kad slomim j. njihov
 Na 1:13 slomit ću j.
 Mt 11:30 j. moj ugodan i. teret lak
 Dj 15:10 j. koji nismo mogli nositi?
 2Ko 6:14 Ne uzprite se u nejednak j.
 3Mo 26:13; 5Mo 28:48; 1Kr 19:21; Jr 28:14; 30:8; Mt 11:29; Ga 5:1.
JARE: 2Mo 12:5 Možete uzeti bilo janje bilo j.
JAROST: Eze 38:19 U j. svojji progovorit ću
JASAN: 1Ko 13:12 ne daje j. sliku
JASLE: Izr 14:4 nema govoda, j. čiste
 Lk 2:7, 12, 16.
JASNIJE: He 6:17 nasljednicima j. pokazati
JASNO: Ga 3:1 vas koji ste j. razumjeli zašto
JAVAN (ime): 1Mo 10:2; Iza 66:19; Eze 27:13.
JAVITI: 2Sa 7:27 ti si, Jehova, j. služi
JAVLJATI SE: 1Sa 3:21 Jehova se j. u šilu
JAVNO: Kol 2:15 vladare i. vlasti j. pokazao
 He 10:33 j. izvrnuti rугanju
 Iv 7:13; 18:20; Dj 20:20.
JEBUS: Su 19:10; 1Lje 11:4.

JEBUSI: Jš 18:28 J. (to jest Jeruzalem)
JECAJ: 2Mo 2:24 Bog čuo j. njihove
JECATI: Eze 24:17 J. bez riječi
JEDAN: Iza 52:8 Svi kao j. kliču radosno
 1Ko 12:11 sve to čini j. Te isti duh
JEDINI: Ne 9:6 Ti si j., Jehova!
JEDINORODENAC: Iv 1:14 j. od oca
JEDINORODENI: Iv 3:16 dao svog j. Sina, da nitko
 Iv 1:18; 3:18; He 11:17; 1Iv 4:9.
JEDINSTVO: Ps 133:1 braća žive zajedno u j.
 Ef 4:3 j. duha, u miru koji povezuje
 Ef 4:13 j. u vjeri
JEDNAK: Flp 2:6 nije pomišljao da bude j. Bogu
 Ot 21:16 Grad, dužina i širina i visina j.
JEDNAKO: 2Ko 12:18 Nismo li mi j. razmišljali
JEDNO: 1Ko 1:10 da svi j. govornice
JEDNODUŠAN: Flp 2:21 svu ljubav, budite j.
JEDNODUŠNO: Flp 1:27 j. borite za vjeru
 Dj 2:46; Ri 15:6.
JEDNOGLASNO: 2Mo 19:8 sav narod j. odgovorio
JEDVA: Job 19:20 j. smrti umaknuo
JEHOVA: 1Mo 18:14 Zar J. išta nemoguće?
 2Mo 5:2 Tko je J.? Ja ne poznam tog J.
 2Mo 6:3 imenom J. nisam se objavio
 2Mo 9:29 spoznaš da zemlja pripada J.
 2Mo 15:3 j. hrabar ratnik. J. ime
 2Mo 20:7 Ne spominjaj ime J. na nedostojan
 2Mo 32:26 Tko je na J. strani
 2Mo 34:6 J. J. Bog milosrdan i dobrotiv
 3Mo 19:2 sveti, jer sam svet ja, J.
 5Mo 4:24 J., Bog tvoj, vatra koja proždire
 5Mo 6:5 Ljubi J. svim srcem
 5Mo 10:17 J., Bog nad bogovima i Gospodar
 5Mo 32:9 baština J. je narod njegov
 1Sa 2:6 J. smrt donosi i na životu čuva
 1Sa 16:7 J. gleda što je u srcu
 1Sa 17:47 J. ne spašava kopljem, jer je bitka J.
 2Sa 22:32 tko je Bog osim J.? I tko je stijena
 2Kr 13:17 J. strijela spasenja
 Ne 4:14 J., velikog Boga koji ulijeva strah
 Ps 3:8 Spasenje dolazi od J.
 Ps 19:7 Zakon J. savršen
 Ps 22:28 J. pripada vlast kraljevska
 Ps 33:12 Sretan narod kojemu Bog J.
 Ps 34:8 Kušajte i vidite da je dobar J.
 Ps 83:18 jedino ti, kojemu ime J., Svevišnji
 Ps 94:1 J., Bože osvetniče
 Ps 113:5 Tko je kao J., Bog naš
 Ps 125:2 J. okružuje narod svoj
 Izr 18:10 Jaka kula ime J.
 Izr 21:31 bitke, ali od J. je pobjeda
 Iza 8:13 J. nad vojskama
 Iza 9:7 J. nad vojskama
 Iza 26:4 Jah J. Stijena vječna
 Iza 30:18 J. Bog koji pravdu daje
 Iza 33:22 J. Sudac naš, Zakonodavac naš
 Iza 40:28 J., Stvoritelj ne se umara
 Iza 45:5 Ja sam J., i nema drugoga
 Iza 47:4 J. nad vojskama
 Iza 59:1 ruka J. nije prekratka da
 Iza 60:19 J. vječno svjetlo tvoje
 Iza 61:1 Duh Gospodina J. na meni
 Iza 61:2 godinu milosti J.
 Iza 66:1 kaže J. Nebesa prijestolje
 Jr 10:10 J. je Bog živi i Kralj
 Jr 51:6 vrijeme je osvete J.
 Ho 12:5 J. nad vojskama. Ime J. spomen
 Na 1:2 J. Bog zahtijeva da odanost
 Na 1:3 J. spor na gnjev
 Hb 2:20 J. u hramu svojem. Šuti
 Sf 2:3 tražite J., svi krotki
 MI 3:6 ja sam J., ne mijenjam se
 Mt 1:20 u snu mu se ukazao andeo J.
 Mt 4:10 J., Boga svojega, obožavaj
 Mk 12:29 Bog naš, jedan je J.
 Lk 1:38 Marija rekla: Evo robinje J.
 Lk 1:46 Marija rekla: Duša moja veliča J.
 Lk 2:9 slava J. zablatala
 Lk 2:26 J. mu otkrio da neće vidjeti smrti
 Iv 12:13 onaj koji dolazi u ime J.
 Dj 2:34 J. Gospodinu: Sjedi meni zdesna
 Dj 9:31 hodila u strahu J. i utjesi
 Dj 21:14 Neka bude J. volja
 Ri 14:8 J. živimo i J. umiremo

Ri 15:11 Hvalite J., svi narodi
 1Ko 10:21 sa stola J. i stola demonskoga
 1Ko 10:26 J. pripada zemlja i sve na njog
 2Ko 3:17 J. je Duh, a gdje je duh J.
 Ef 2:21 izrasta u sveti hram J.
 Kol 3:23 činite to cijelom dušom kao J.
 1So 4:15 vam govorimo po riječi J.
 1So 5:2 dan J. dolazi baš kao lopov
 2So 2:2 J. dan već ovdje
 2Ti 2:19 J. pozna one koji su njegovi
 He 12:6 koga J. ljubi, njega ukorava
 He 13:6 J. pomoćnik moj, neću se bojati
 Jk 4:15 Ako J. volja, učiniti ovo ili ono
 Jk 5:15 J. će ga podignuti
 1Pe 1:25 riječ J. ostaje zauvijek
 2Pe 3:9 J. ne kasni s ispunjenjem
 2Pe 3:10 J. dan doći će kao lopov
 Jd 9 Mihael rekao: Neka te J. prekori
 Ot 4:8 Svet, svet, svet je J. Bog
 Ot 19:6 J., Bog naš, Svemoguć
 Jš 24:15; 1Sa 14:6; 1Lje 29:11; Ne 8:10; Ps 31:23;
 118:23; Izr 35; 81:3; Iza 12:2; 43:10; 55:8; Jr 17:10;
 23:24; Da 9:4; Iv 1:23; 1Ko 1:31; Ga 3:6; Kol 3:13;
 He 8:11; Jk 5:11; 1Pe 3:12.
JEHOVA-JIRE: 1Mo 22:4 mjestu dao ime J.
JEHOVA-NISSI: 2Mo 17:15 žrtvenik nazvao J.
JEHOVA-SALOM: Su 6:24 žrtvenik nosi ime J.
JEHU: 1Kr 19:16; 2Kr 9:13; 10:11, 21, 28.
JEKONIJA: 1Lje 3:16; Es 2:6; Jr 24:1.
JELEN: 5Mo 12:15; Iza 35:6; Tu 1:6.
JELO: Dj 14:17 punio srca j. i veseljem
 Ri 14:17 kraljevstvo nije j.
JEREMIJA: 2Lje 36:21; Jr 1:1; Da 9:2.
JERIHON: He 11:30 pale zidine J.
 Jš 2:1; 8:2; 1Kr 16:34.
JEROBOAM: 1Kr 11:28; 2Kr 17:21; Am 7:9.
JERUZALEM: Jš 10:1 kralj j. čuo da
 2Sa 5:5 [David] u J. kraljeva 33 godine
 Iza 65:18 J. razlog za veselje
 Eze 9:4 Prodi po gradu, po J.
 Mt 23:37 J. J., koji ubijaš proroke
 Lk 21:24 J. će gaziti neznanosti
 Ga 4:26 gornji j. slobodan — naša majka
 He 12:22 pristupili gradu, nebeskom J.
 Ot 21:2 Novi J., kako silazi s neba
 Jš 15:8; Ps 122:6; 125:2; Iza 52:1; 62:6; JI 2:32;
 Mi 4:2; Za 8:3; Ot 3:12.
JESENJI: JI 2:23 kišu j. i proljetnu
JESTI: 1Mo 2:17 ne smijete j. s njega
 1Mo 3:19 U znojku lica svojega kruh j.
 3Mo 17:14 Ne smijete j. krvi
 5Mo 28:53 Tada ćeš j. plod utrobe svoje
 Pr 2:24 j. i pije i uživa u dobru od
 Iza 11:7 Lav će j. slamu kao bik
 Iza 65:13 slugu moje j., a vi gladovati
 Jr 19:9 j. meso sinova svojih
 Mt 11:19 došao [Isus] koji j. i pije
 Mt 24:38 u danima prije potopa j. i pili
 Mt 26:26 Dok su j., Isus uzjeo kruh
 Lk 10:7 U toj kući ostanite te j. i pijte
 Ri 14:6 tko j., zbog Jehove j.
 1Ko 10:17 svi j. jedan kruh
 1Ko 10:21 j. sa stola Jehovina i demonskoga
 Kol 2:16 neka vam nitko ne govori što da j.
 2So 3:10 tko ne želi raditi, neka i ne j.
 Ot 2:7 dat ću da j. s drveta života
 Ps 22:26; Iza 21:5; 65:21; Iv 6:53; Dj 2:46.
JESURUN: 5Mo 32:15; 33:5; Iza 44:2.
JETRA: 2Mo 29:13; Izr 7:23; Eze 21:21.
JEZA: 2Mo 15:16 j. na njih će se oboriti
 Ps 119:120 tijelo moje hvata j.
JEZERCE: Iv 9:7 Idi, operi se u j. Siloamu
JEZERO: Ot 19:20 j. ognjeno koje gori
 Ot 20:14 bačeni u j. ognjeno
 Ot 20:15 bio je bačen u j. ognjeno
 Ot 21:8 j. koje gori ognjem i sumporom
JEZIK: 1Mo 11:1 jedan j. i jednake riječi
 1Mo 11:7 da sidemo i pomiješamo im j.
 2Sa 23:2 riječ Božja na mojemu j.
 Ps 31:20 sakrit ćeš ih od j. svadljivih
 Ps 34:13 Čuvaj j. svoj od zla
 Ps 39:1 da ne zgrješim j. svojim
 Izr 6:17 oči ohole, j. lažljiv i ruke

Izr 16:1 od Jehove je što će j. odgovoriti
 Izr 18:21 Smrt i život u vlasti su j.
 Iza 32:4 j. mucavaca govorit će tečno
 Iza 35:6 j. njenoga radosno će klicati
 Iza 54:17 svaki j. koji se podigne na tebe
 Da 7:14 da mu služe svi narodi i j.
 Sf 3:9 promijeniti u čist j.
 Za 8:23 deset ljudi iz svih j. narodnih
 Za 14:12 j. čim istrunuti u ustima
 Dj 2:3 ugledali nešto poput plamenih j.
 Dj 2:6 čuo kako govore njegovim j.
 1Ko 13:1 Kad ih govorio j. andeoske
 1Ko 13:8 j. će prestati
 1Ko 14:9 ako j. ne govorite razumljive riječi
 1Ko 14:10 ima toliko različitih j.
 1Ko 14:22 j. nisu znak za vjernike
 Flp 2:11 da svaki j. javno prizna Isusa
 Jk 1:26 Ako tko ne zaudava svoj j.
 Jk 3:6 j. je vatra
 Ps 81:5 Iza 36:11; Jr 5:15; Eze 3:5, 6; 1Ko 12:10;
 14:5, 6, 13, 19; Jk 3:8; Ot 7:9.

JIFTAH: Su 11:3, 30; He 11:32.

JIŠAJ: 1Sa 16:1; Iza 11:1; Ri 15:12.

JISMEL: 1Mo 16:11; 25:9; 28:9; Jr 41:6.

JITRO: 2Mo 3:1; 4:18; 18:5.

JIZREEL: Su 6:33; 1Kr 18:45; Ho 1:4.

JOAB: 2Sa 2:13; 1Kr 2:31.

JOAHAZ: 2Kr 10:35; 23:30; 2Lj 21:17.

JOAS: 2Kr 11:21; 13:10; 14:13, 15.

JOB: Job 2:3 J. čestit i pravedan
 Eze 14:14 u njoj tri čovjeka — Noa, Danijel i J.
 Jk 5:11 čuli ste za J. ustrajnost
 Job 1:1, 9, 22; 3:1; 38:1, 40; 42:10, 12.

JOJADA: 2Sa 8:18; 2Kr 11:4; 2Lj 23:16.

JOJAKIM: 2Kr 23:34; 24:6; Da 1:2.

JOJAKIN: 2Lj 23:6; Jr 52:31.

JONA: Mt 12:39 znak proroka J.
 Jn 1:1; 2:1; 3:1; Lk 11:30.

JONADAB: 2Kr 10:15, 23; Jr 35:6, 8, 14, 19.

JONATAN: 1Sa 18:1, 3; 19:2; 2Sa 1:17, 22.

JOPA: 2Lj 2:16; Eze 4:7; Dj 9:42.

JORAM: 1Kr 22:50; 2Kr 1:17; 2Lj 17:8.

JORDAN: 1Mo 13:10; 4Mo 35:14; 5Mo 34:3; Jš 3:13;
 Ne 12:28; Mk 1:9.

JOSIP 1: 1Mo 47:15 svi J.: Daj nam kruha
 Ps 105:17; Dj 7:9; He 11:22.

JOSIP 2: Mt 1:19; Lk 3:23; Iv 6:42.

JOSAFAT: JI 3:2 u dolinu J.
 2Lj 17:3, 10; 20:3, 15, 27; JI 3:12.

JOSIJA: 2Kr 21:24; 2Lj 35:26.

JOSUFA: 5Mo 31:23; Jš 3:7; He 4:8.

JOTAM: Su 9:5; 2Lj 27:6.

JUDA 1: 1Mo 49:10 Žezlo neće odvojiti od J.
 Jr 31:31 s J. sklopiti novi savez
 Mi 5:2 J., iz tebe će izaći vladar
 Ps 60:7; Jr 50:4; Mt 2:6; He 8:8.

JUDA 2: Lk 6:16 J. Iskariota
 Mt 26:25; Lk 22:48.

JUDA 3: Jd 1 J., rob Isusa Krista

JUDEJA: Mt 24:16; Lk 21:21.

JUDEJSKI: 2Kr 18:26 Nemoj govoriti j.
 Jg: Da 11:11 kralj j.
 Da 11:25, 40.

JUNAC: He 9:12 krvlju jaraca i j.
 3Mo 16:6; He 10:4.

JUNAK: Su 6:12 hrabri j! Iza 33:7 j. njihovi viču
 Jr 51:57 Opiti j. njegove, neće se probuditi
 JI 2:7 Trče kao j.
 JI 3:9 Podignite j!
 Jš 6:2; Su 5:13; Ps 19:5; Pj 3:7; Iza 42:13; Jr 14:9;
 46:9; JI 2:7; Sf 1:14.

JUTRO: Ps 30:5 j. donosi radosno klicanje
 Iza 28:19 prolaziti svako j.
 Dj 28:23 iznio dokaze o Isusu, od j. do večeri

K

KACA: Iza 63:3 U k. sam gazio
 JI 2:24; 3:13.

KACIGA: Ef 6:17 k. spasenja
 1Sa 17:5; Iza 59:17; Jr 46:4; 1So 5:8.

KAD: 2Mo 25:6 balzam za mirisni k.
 2Mo 30:7; 3Mo 16:13; 5Mo 33:10; Ps 141:2.

KADES: 1Mo 14:7; 5Mo 1:46; Ps 29:8.

KADES-BARNEA: 4Mo 32:8; 34:4; 5Mo 1:2; 9:23;
 Jš 10:41; 15:3.

KADION: Iza 17:8; Eze 6:4.

KADIONICA: He 9:4 zlatna k. i kovčeg

KADNI: Ot 8:4 k. dim s molitvama

KAFARNAUM: Mt 11:23 K., u grob ćeš pasti!

Mt 4:13; Lk 4:23; Iv 2:12; 6:59.

KAJATI SE: Jr 8:6 ne k. za zloću

Lk 17:4 vrati k tebi i kaže: K. se, oprosti mu

KAJFA: Iv 11:49; 18:13, 28; Dj 4:6.

KAJIN: 1Mo 4:1; He 11:4; 1Iv 3:12.

KALDEJA: Jr 25:12; Dj 7:4.

KALDEJCI: Jr 37:13 želiš prebjeci K.!

Jr 21:9; 40:9; Hb 1:6.

KALEB: 4Mo 13:30; 14:24; 26:65; Su 1:20.

KALJATI (SE): 3Mo 20:25; Eze 20:7.

KALJUZA: 1Pe 4:4 istu k. raskalašenosti

KAMATA: Mt 25:27 dobio svoje uz k.

2Mo 22:25; Izr 28:8.

KAMEN: Ps 91:12 ne udarži o k. nogom

Iza 60:17 umjesto k. željezo

Iza 62:10 nasipajte cestu! Uklonite s nje k.!

Da 2:34 odvalio se k., nisu ga dodirnule

Da 2:45 k. odvalio od gore

Za 7:12 srce kao k. korund

Mt 21:42 K. koji su graditelji odbacili

Lk 19:40 ako ovi ušute, k. će vikati

Ri 9:32 Spotaknuli se o k. spoticanja

1Pe 2:6 postavljam na Sionu k., izabrani

1Pe 2:7 k. koji su graditelji odbacili

Ot 17:4 ukrašena zlatom, dragim k. i biserima

KAMENIT: Lk 8:6 Drugo na k. tlo

Mt 13:5, 20; Mk 4:5, 16.

KANA: Iv 2:1; 4:46.

KANAAN: 1Mo 17:8; 4Mo 35:10; Su 4:23.

KANAANCI: 2Mo 3:8; 13:5; Jš 3:10.

KAP: Job 38:28 Tko je rodio k. rose

Iza 40:15 kao k. iz vedra

KARAVANA: 1Mo 37:25; Iza 21:13.

KARMEIŠ: 2Lj 35:20 bori kod K. na Eufratu

KARMEI: Lk 18:19; Iza 35:2; Am 1:2.

KASNITI: Su 5:28 Zašto mu kola k.?

2Pe 3:9 Jehova ne k. s ispunjenjem

KAVEZ: Eze 19:9 kukama ga u k. dovukli

KAZALIŠTE: Dj 19:29 svi zajedno navaliu i k.

KAZIVATI: Ps 71:24 tiho k. pravednost tvoju

KAZNA: 2Mo 34:7 od k. ne oslobađa

5Mo 22:19 plati k. od stotinu sekela

Iza 26:16 kad ih je stigla k. tvoja

Za 14:19 k. za grijeh Egipta

He 10:29 koliko težu k.

Izr 16:5; 19:5; 22:3; 27:12; Jr 30:14.

KAZNITI: 3Mo 26:18 sedmerostruko vas k.

Izr 29:17 K. sina svojega, donijet će ti mir

Dj 4:21 zbog čega bi ih k.

2Ko 10:6 k. svaku nepošulnost

2Mo 7:4; 32:34; Iza 66:15.

KAZNJAVATI: Izr 19:18 K. sina dok ima nade

Dj 26:11 često sam ih k.

1So 4:6 Jehova je onaj koji k.

Jr 8:12; 51:18.

KAZNJEN: Dj 22:5 u Jeruzalema da budu k.

2So 1:9 k. vječnom propašću

He 2:2 nepošul bio pravedno k.

2Pe 2:9 nepravedne čuvati da budu k.

4Mo 16:29 ako budu k. kao svi ljudi

KČI: 1Mo 5:4 Adamu se rodile k.

Iza 52:2 ustani, zarobljena k. sionska

JI 2:28 k. će vaše proricati

Lk 23:28 K. jeruzalemske, ne plaćite

Da 11:6, 17; Mt 21:5; Dj 2:17; 2Ko 6:18.

KEDES: Jš 20:7; Su 4:9; 1Lj 6:72.

KEFA: Iv 1:42; 1Ko 9:5; 15:5; Ga 2:14.

KEMOŠ: Su 11:24; 1Kr 11:7; Jr 48:7.

KENIJAC: 1Mo 15:19; Su 1:16; 5:24.

KEREČANI: 1Sa 30:14; 2Sa 20:7.

KERUB: Ps 18:10 Sjeo je na k.

Eze 28:14 Bio si pomazani k. zaštitnik

He 9:5 k. koji su zasjenjivali poklopac
2Mo 25:22; 1Sa 4:4; Ps 99:1; Eze 10:2.

KESA: Lk 10:4; 12:33; 22:35, 36.

KETURA: 1Mo 25:1; 11Je 1:32.

KIDATI SE: Pr 4:12 trostruko uže ne k.

KIDRON: 2Sa 15:23; 2Lje 15:16; Iv 18:1.

KIHNUTI: 2Kr 4:35 dječak k. sedam puta
Job 41:18 Kad k., svjetlost zabljesne

KINERET: 4Mo 34:11; Jš 11:2.

KIP: 5Mo 27:15 tko načini k. lijevan
Da 2:31 kralju, vidio si golem k.

KIPJETI: Ps 80:4 dokle k. od gnjeva

KIR: Iza 44:28 o K.: On je pastir moj
Iza 45:1 kažem pomazaniku svojem K.
2Lje 36:22; Ezr 1:2, 7; 5:13; 6:3, 14.

KIŠ: 1Sa 9:1; Es 2:5; Dj 13:21.

KIŠA: 1Mo 2:5 Jehova još nije pustio k.
1Mo 7:4 za sedam dana pustit ću k.
Jl 2:23 k. jesenju i proljetnu
Mt 5:45 k. pravednima i nepravednima
Jk 5:7 ratar dobije k. ranu i kasnu
1Mo 7:12; 5Mo 11:14; 32:2; 1Kr 17:7; Job 38:28;
Ps 11:6; 72:6; Iza 55:10; Za 14:17; Jk 5:17; Ot 11:6.

KIŠITI: Iza 45:8 Oblaci, k. pravednošću!

KIŠANE: Su 4:7; 1Kr 18:40; Ps 83:9.

KLADO: Jr 29:26; Dj 16:24

KLANJATI SE: 2Mo 34:14 Ne k. drugome bogu
5Mo 30:17 k. drugim bogovima
Iza 2:8 Djelu ruku oni se k.
Iza 44:15 boga izrađuje kojem će se k.
Iza 46:6 pravi boga, pred kojim se k.
Iv 4:20 u Jeruzalemu mjesto gdje treba k.
Ot 11:1 žrtvenik i one koji se k. u njemu
2Mo 20:5; Da 3:12; Ot 13:15; 16:2.

KLANJE: Ps 44:22 ovcima za k.

Iza 53:7 Odveli su ga kao janca na k.

KLAS: 1Mo 41:5 sedam k.

KLATI: Dj 10:13 Ustani, Petre! K. i jedi!
Eze 34:3; Za 11:5.

KLECATI: Izr 25:26 pravednik kad k. pred zlim

KLECAV: Iza 35:3 učvrstite koljena k.

KLESAR: 2Kr 12:12 i zidarima i k.

KLETI SE: Mt 5:34 Ne k. se nikako, ni nebom

KLEVETA: 3Mo 19:16 Ne raznosi k.

KLEVETANJE: 2Ko 12:20 k., govorkanja

KLEVETATI: Ps 15:3 On ne k. jezikom svojim
Ps 101:5 Tko k. bližnjega potajno
Izr 11:13 Tko k., otkriva tajne
Izr 20:19 Tko k., otkriva tajne
Ri 1:30 k., mrze Boga
1Ko 4:13 kad nas k., odgovaramo ljubavno
Tit 2:3 neka ne k. i ne robuju vinu

KLEVETNIK: Izr 16:28 k. razdvaja one
Izr 26:20 kad nema k., svada prestaje
1Ti 3:11 Žene, ne k.

KLICANJE: Ezr 3:13 razlikovati k. od plača
Ps 89:15 narod koji zna za k.

KLICATI: Job 3:22 koji od veselja k.
Job 38:7 zvijezde jutarnje k.
Ps 68:4 Jah, k. pred njim
Ps 94:3 dokle će zli k.?
Iza 49:13 planine, k. radosno
Iza 51:11 doći će na Sion radosno k.
Iza 54:1 K., nerotkinjo, koja nisi radala!
Za 9:9 K. pobjednički, kćeri
Lk 6:23 Radujte se i k., velika nagrada
3Mo 9:24; 1Sa 2:1; Ps 20:5; 47:1; 92:4; 95:1; Iza 12:6;
44:23; 65:14; Jr 31:7; Ga 4:27; 1Pe 1:8.

KLISURA: Jr 49:16 koji živi među k.
Ob 3 živiš u k. kamenim

KLIZAV: Ps 35:6; Jr 23:12.

KLONITI SE: 1So 5:22 K. se svakoga zla
1Ti 4:7 K. se izmišljenih priča

KLONUO: Jr 14:2 vrata k. leže na zemlji
Jr 31:25 nasitit će svaku dušu k.

KLONUTI: 2Mo 6:9 k. duhom zbog ropstva
1Sa 2:5 koja je mnogo sinova imala k. je
2Lje 15:7 nemojte da vam k. ruke
Iza 19:8 Ribari će k.
Jr 31:12 nikad više neće k.
Ho 4:3 k. svi stanovnici njezini
Sf 3:16 Neka ti ruke ne k.

He 12:5 nemoj k. kad te on opominje
Ne 6:9; Ps 143:4; Izr 12:25; Iza 35:3; Da 10:8.

KLJUČ: Mt 16:19 k. kraljevstva nebeskog
Lk 11:52 uzeli k. znanja
Ot 1:18 imam k. smrti i groba
Ot 20:1 s k. od bezdana
Su 3:25; Iza 22:22; Ot 3:7; 9:1.

KNEGINJA: 1Kr 11:3; Es 1:18; Iza 49:23.

KNEZ: Ps 45:16 postavljeni za k. po svojoj zemlji
Iza 9:6 Otac Vječni, K. Mira
Iza 32:1 k. će vladati po pravdi
Eze 44:3 k. će sjediti na vratima
Da 10:13 k. kraljevstva perzijskoga
Da 12:1 U to vrijeme ustati Mihael, veliki k.
1Mo 17:20; Jš 5:14; 13:21; Job 34:19; Ps 83:11;
Da 8:11, 25; Mi 5:5; Sf 1:8.

KNEZ-SAVEZNIK: Jš 13:3; Su 3:3; 16:5.

KNEZEVSKI: Iza 9:6 vlast k. na ramenu

KNJIGA: Pr 12:12 sastavljanju mnogih k.
Iza 29:11 riječi u k. zapečaćenoj
Iza 34:16 Tražite u k. Jehovinoj
Da 7:10 k. se otvorile
Da 9:2 razumio sam iz k. broj godina
Da 12:4 zapečati k. do vremena kraja
Dj 19:19 skupili su k. i spalili ih pred svima
He 9:19 poškropio k. i sav narok
1Mo 5:1; 2Mo 17:14; Mt 1:1; Mk 12:26; He 10:7.

KOBRA: Iza 11:8 Dijete nad rupom k.
KOLA: Su 5:28 Zašto se k. ne vraćaju?
2Kr 2:11 vatrena k., Ilija uzašao na nebo
2Kr 10:15 uzeo Jonadaba k. sebi u k.
Iza 31:1 u Egipat, u k. bojna se uzdaju
Na 2:3 blizta željezo na bojnim k.
1Mo 46:5; 4Mo 7:3, 7; Iza 43:17; Jr 46:9; Za 9:10.

KOLEBATI SE: Su 5:16 Dugo se k. srce

KOLO: Ps 150:4 Hvalite ga defom i plesom u k.

KOLONIJA: Dj 16:12 rimsku k. Filipe

KOLJENO: Ri 11:4 nisu prigulni k. pred Baalom
Flp 2:10 u Isusovo ime prigne svako k.
Iza 45:23; Eze 7:17; Ri 14:11; He 12:12.

KOMADATI: Mi 3:3 drobite kosti njihove i k. ih

KOMARAC: Jr 46:20 k. doći na Egipat
Mt 23:24 ne progutate k., a gutate devu

KONOP: Iza 5:18 vuku griječ k. kolskim

KONJ: Ps 33:17 Varljivo nada k.
Ps 147:10 Ne uživa u snazi k.
Ot 19:11 i gle, bijeli k.
5Mo 17:16; Es 6:8; Izr 21:31; Iza 31:1; Jr 51:21.

KOPATI: Izr 26:27 Tko jamu k., sam
Jr 18:20 oni k. jamu duši mojoj

KOPLJE: Ne 4:17 drugom držali k.
Job 41:7 k. ribarskim isprobdati
Jš 8:18, 26; 1Sa 17:6; 2Lje 23:10; 32:5; Ps 46:9;
Iza 2:4; Mi 4:3.

KOPNO: 1Mo 1:9 naka se pokaže k.

KOPRENA: 2Mo 34:35 Mojsije stavio k. preko
2Ko 3:13, 14, 15, 16.

KORAČATI: Ps 68:7 kad si k. pustinjom
Hb 3:12 k. si zemljom

KORAH: 4Mo 16:1; 26:9, 10, 11; Dj 11.

KORAK: Ps 37:31 k. njegovu neće biti
Izr 4:12 k. tvoj neće biti sputan
Izr 20:24 Od Jehove su k. čovječij
Izr 30:29 Troje ima dostojanstven k.
Jr 10:23 čovjek ne može upravljati k. svojim
Flp 3:16 hoditi istim uhodanim k.

KORBAN: Mk 7:11 Što god imam, to je k.

KORIJEN: Job 14:8 k. ostari u zemlji
Izr 12:3 k. pravednicima neće poljuljati
Iza 11:10 k. Jišajeve, koji će ustati
Ri 11:16 ako k. svet, svete i grane
1Ti 6:10 ljubav prema novcu k. svakoga zla
He 12:15 da ne iznikne kakav otrovni k.
Izr 12:12; Mt 3:10; 13:21; Ri 11:18.

KORIST: Izr 14:23 Od truda ima k.
1Ko 13:5 ljubav ne gleda svoju k.
Flp 2:4 nego i na k. drugih
He 12:10 ukoravali, nama na k.
Jk 2:16 ne date im, od kakve je to k.?
Pr 2:11; Iza 44:10; 1Ko 7:35; 10:24, 33.

KORISTAN: Pr 7:11 mudrost k.
Dj 20:20 ništa k. nisam propustio
1Ko 6:12 nije sve k.

1Ko 12:7 duh se očituje u svakome za k. svrhu
1Ti 4:8 odanost Bogu k.
2Ti 3:16 nadahnuto i k. za poučavanje
Tit 3:8 To je dobro i k. ljudima

KORISTITI: Mt 16:26 k. čovjeka ako stekne život
1Ko 7:31 da ne k. svijet u potpunosti
1Ti 4:8 tjelesno vježbanje malo k.

KORITI: He 8:8 k. narod, Bog kaže

KORMILAR: Jk 3:4 kamo k. hoće

KORMILO: Jk 3:4 lade malo k. usmjerava

KORNELIJE: Dj 10:1, 3, 22, 24, 25, 30, 31.

KOSA: Su 16:22 počela mu rasti k.
1Ko 11:14 muškarcu na sramotu duga k.
Iza 3:24; Da 3:27; 7:9; 1Pe 3:3; Ot 9:8.

KOST: Ps 34:20 čuva sve k. njegove
Izr 14:30 ljubomora je trulež u k.
Izr 25:15 blag jezik lomi k.
Jr 20:9 vatra zatvorena u k. mojim
Eze 37:1 dolina puna k.
Mt 23:27 unutra puni mrtvačkih k.
Iv 19:36 Nijedna k. neće mu biti slomljena
1Mo 2:23; Job 10:11; Ps 22:14; Hb 3:16; He 4:12.

KOSTRIJET: Es 4:1; Ps 69:11; Ot 11:3.

KOS: Mt 15:37 preostale ulomke, sedam k.

KOŠARA: 2Ko 11:33 spustili u k.
Jr 24:2; Am 8:1; Mt 14:20.

KOŠUTA: Izr 5:19 k. mila i ljupka
1Mo 49:21; Ps 18:33; Hb 3:19.

KOTAČ: Eze 1:16 jedan k. u drugome
Eze 10:6 Uzmi vatre između k.
2Mo 14:25; Eze 1:20; 10:6; Na 3:2.

KOTLIČ: 1Sa 2:14 zabadoo u k.

KOTLINA: Iza 7:19 spustiti se na k.

KOVATI: 1Mo 4:22 k. oruđe od bakra
Izr 6:18 srce koje k. zle zamisli
Na 1:11 k. zlo protiv Jehove

KOVČEG: Jš 3:13 svećenici nose k. Jehove
2Mo 25:10; Ot 11:19.

KOZA: Job 2:4 Sotona: K. za k.
Job 19:26 nakon što su mi k. oderali
Jr 13:23 Može li Kušanin promijeniti k.
Eze 37:6 pokrit će vas k.

KOŽNI: 1Mo 3:21 duge k. haljine
2Kr 1:8 k. pojas oko struka

KRADJIVAC: Job 24:14 noću k. postaje

KRADOM: Ru 3:7 k. došla, otkrila mu noge

KRADA: Ho 4:2 ubojstva, k.

KRAJ: Job 34:36 neka Joba do k. iskuša
Job 38:13 uhvati zemlju za k.
Ps 2:8 k. zemaljske u posjed
Ps 72:8 od Rijeke do k. zemaljskih
Iza 9:7 miru neće biti k.
Jr 31:17 sinovi će se vratiti u k. svoj
Da 11:27 k. će biti tek u za to određeno
Mt 10:22 tko ustraje do k. bit će spašen
Mt 24:14 tada će doći k.
Mk 5:17 da ode iz njihovog k.
1Ko 10:11 živimo na k. ovoga poretk
Ef 4:9 sišao u donje k.
1Pe 4:7 svemu se k. približio

5Mo 3:4; Jš 19:29; Ps 78:54; Pr 2:14; 3:19; 9:2; Jr 5:31; 17:11; 25:33; Eze 7:2; Da 12:4; Jl 3:6; Ot 2:26.

KRAJNJ: Iza 14:13 sjest u k. sjeveru
2Ko 8:2 k. siromaštvo urodilo bogatstvom

KRALJ: 1Sa 8:19 Neka k. nad nama
1Sa 15:11 Žao što sam postavio Šaula za k.
Ps 2:2 K. zemaljski podižu
Ps 110:5 satrti k. u dan gnjeva
Izr 14:28 Mnogoštvo naroda krasota je k.
Izr 22:29 stajati pred k.
Izr 30:22 pod robom kad postane k.
Iza 32:1 k. kraljeviti pravedno
Jr 10:10 Jehova K. vječni
Za 14:9 Jehova k. nad svom zemljom
Mt 21:5 Gle, dolazi ti k. tvoj
Mt 27:37 Isus, k. židovski
Lk 21:12 voditi vas pred k. i upravitelje
Iv 1:49 Učitelju, ti si k. Izraelov
Iv 18:37 Ti sam kažeš da sam ja k.
Iv 19:15 Mi nemamo k. osim cara
1Ti 1:17 K. vječnosti, neraspodljivome
Ot 16:14 odlaze k. svega svijeta
Ot 19:16 K. kraljeva i Gospodar gospodar

Su 5:19; 9:8; 1Sa 24:20; 1Kr 1:5; 2Lje 9:22; Ps 89:27;
Iza 41:21; Da 4:37; Dj 17:7; 1Ti 6:15.

KRALJEVANJE: Jr 26:1 žezlo k. tvogaja

KRALJEVATI: 2Mo 15:18 Jehova će k.
Iza 32:1 kralj k. pravedno
Eze 20:33 k. ču nad vama
Ri 5:14 smrt je od Adama do Mojsija k.
Ri 6:12 ne dajte da grijeh k.
1Ko 4:8 da i mi k. s vama
1Ko 15:25 on treba k. sve dot Bog
2Ti 2:12 Ako ustrajemo, s njim ćemo i k.
Ot 11:15 on će k. u svu vječnost
Ot 11:17 uzeo u ruke moć i počeo k.
Ot 20:4 oživjeli su i k. s Kristom
Jr 23:5; Mi 4:7; Ot 19:6.

KRALJEVSKI: Ot 11:15 K. vlast nad svijetom
Lk 7:25; 1Pe 2:9.

KRALJEVSTVO: 2Mo 19:6 k. svećenika
2Kr 19:19 da sva k. zemaljska spoznaju
1Lje 29:11 Tvoje je k. Jehova
2Lje 36:20 dok nije zavladalo k. perzijsko
Da 2:44 Bog nebeski podiči k.
Da 7:27 K. njihovo k. vječno
Sf 3:8 sabernom k., kako bih izlio
Mt 6:10 Neka dođe k. tvoje
Mt 6:33 tražite najprije k. i Božju pravednost
Mt 10:7 Približilo se k. nebesko
Mt 21:43 k. Božje uzeti od vas
Mt 23:13 zatvarate k. nebesko pred ljudima
Mt 24:14 ova dobra vijest o k.
Mt 25:34 Dodite, naslijedite k. pripremljeno
Mk 4:11 svetu tajnu k. Božjega
Lk 4:5 pokazao mu sva k.
Lk 12:32 volja Oca vašega dati vam k.
Lk 17:21 K. je Božje među vama
Lk 22:29 sklapam s vama savez za k.
Iv 18:36 Moje k. nije dio ovoga svijeta
Dj 14:22 Kroz mnoge nevolje ući u k. Božje
1Ko 15:24 predati k. svojem Bogu
Kol 1:13 prenio nas u k. Sina
He 11:33 koji su vjerom porazili k.
Ot 1:6 učinio nas k. svećenicima Bogu
Jš 13:12, 21, 27, 30, 31; 1Sa 15:28; Ezr 1:2; Iza 9:7; 23:17; Jr 25:26; Da 10:13; Ho 1:4; Mt 3:2; 4:8; Lk 6:20; Jr 14:17; 1Ko 4:20; 2Ti 4:1; Jk 2:5; Ot 5:10.

KRALJICA: Mt 12:42 k. juga ustat će
Ot 18:7 Sjedim kao k. i nisam udovica
1Kr 10:1; 11:19; 15:13; Ne 2:6; Es 2:17; Ps 45:9;
Jr 7:18; 13:18; 29:2; Da 5:10.

KRASAN: Pj 7:1 Kako su k. koraci tvoji
Iza 52:7 k. na gorama noge
Ri 10:15 Kako su k. noge onih

KRASITI: Tit 2:10 u svemu k. Božje učenje

KRASNO: Ps 133:1 kako k. kad braća žive zajedno
Ps 147:1 pjesmom hvaliti Boga našega k. je

KRASOTA: Ps 145:12 k. kraljevstva tvogaja
Izr 14:28 Mnogoštvo naroda k. je kraljeva
Izr 17:6 k. su sinovima očevi njihovi
Iza 61:3 nasad Jehovinu, njemu na k.
Da 11:45 između mora i svete gore k.
Da 8:9; 11:16.

KRASTA: 5Mo 28:27 udariti te k.

KRASTI: 3Mo 19:11 Ne k., ne lažite
Izr 30:9 da ne bih k. i oskvrnuo ime
Jr 7:9 Možete li k., ubijati
Jr 23:30 dolazim na proroke koji k. riječi
Mt 6:20 gdje lopovi ne provaljuju i ne k.
Ef 4:28 Tko je k., neka više ne k.

KRCAG: Mk 14:13; Lk 22:10.

KRDO: Mt 8:30; Mk 5:11; Lk 8:32.

KREC: Eze 13:10 drugi ga k. premazuju
Eze 13:11, 14 premazuju k.
Eze 22:28 Proroci k. Zele izblijeliti grijehe

KREDA: Iza 44:13 ocrtava ga k.

KRETA: Dj 27:21 poslušati i ne isplivljavati s K.

KREVET: Lk 8:16 svjetiljku ne pod k.

KRHAK: Da 2:42 kraljevstvo dijelom k.

KRHOTINA: Job 41:30 kao da oštre k.

KRIJEPITI: Ps 23:3 Dušu svoju k.

KRILO: Ru 2:12 pod čijim si k.
Ps 18:10 dojurio na k. andela
Mi 4:2 nosi ozdravljenje na k. svojim
Ot 12:14 dana dva k. orla velikoga

KRIST: Mt 16:16 Ti si K.
Mt 24:24 ustati će lažni K.
Mk 13:22 ustati će lažni K.
Ri 8:17 sunasljednici K., ako trpimo
1Ko 12:12 jedno tijelo, tako je i K.
1Ko 15:23 u svom redu: K. kao prvina
Flp 2:11 prizna Isusa K. za Gospodina
Kol 1:24 nisam dovoljno trpio zbog K.
1Pe 4:13 dijelite K. patnje
Ot 20:4 kraljevali s K. tisuću godina
Iv 17:3; 1Ko 1:13; 3:23; 7:22; 2Ko 12:10; Ga 3:29; Ef 5:23; Kol 1:27; 1Pe 2:21.

KRIŠKA: Pj 4:3; 6:7 Kao k. šipka

KRITI (SE): Job 27:11 pomisli Svemogućega k.
Ps 40:10 Ne k. milost tvoju
Ps 89:46 Dokle ćeš se k., Jehova

KRIV: Jš 2:17 nećemo biti k. za kršenje
Jk 5:20 tko je vratio grešnika s k. puta
2Mo 5:16; Ps 119:104; Eze 22:4; Za 11:5.

KRIVICA: Iv 18:38 Pilat: na njemu ne nalazim k.

KRIVNJA: 1Mo 26:10 navukao k. na nas
1Lje 21:3 Zašto da navuče k. na Izraela
2Lje 28:10 puni k. pred Jehovom
Jr 51:5 Zemlja puna k.
Ho 13:1 navukao k. zbog Baala
Lk 23:4 Ne nalazim k. na ovom čovjeku
3Mo 16:21; Ezr 9:13; Iza 24:6; 1Ko 1:8; Kol 1:22.

KRIVO: 1Kr 8:47 k. smo postupali
Ps 146:7 pravdu kojima se k. čini
Za 5:4 k. zaklinje imenom mojim
1Mo 21:11; 3Mo 6:3; Ps 103:6; Mt 20:13.

KRIVUDAV: Lk 3:5 K. staze ravne

KRIZATI: 3Mo 19:19 nemoj k. stoku

KRMA: Mk 4:38; Dž 27:29, 41.

KROKODIL: Job 41:1 Možeš li k. udicom izvući

KROTAK: 4Mo 12:3 Mojsije k., najkrotkiji
Ps 37:11 k. posjedovati zemlju
Izr 3:34 k. će biti blagonaklon
Iza 61:1 objavim dobru vijest k.
Sf 2:3 tražite Jehovu, svi k. na zemlji
Mt 5:5 Sretni su k.
Ps 10:17; 22:26; Iza 11:4; 29:19; Am 2:7.

KROTKOŠT: Sf 2:3 tražite k.

KROV: Izr 27:15 K. prokišnjava, žena svadljiva
Mt 10:27 propovijedajte s k.
Mt 24:17; Mk 2:4; Lk 7:6; 12:3; 17:31; Dj 10:9.

KRSTITELJ: Mt 3:1; 11:11; 14:2; Lk 7:33.

KRSTITI (SE): Mt 3:11 k. svetim duhom
Lk 3:3 k. u znak pokajanja
1Ko 10:2 k. u Mojsija kad prošli kroz more
Mt 3:13; 28:19; Mk 1:8; Lk 3:16; Iv 1:26, 33;
1Ko 1:17; 15:29.

KRŠCANIN: Dj 11:26 prvi put nazvani k.
Dj 26:28 pa ćeš me uvjeriti da postanem k.
1Pe 4:16 ako trpi što je k., neka se ne stidi

KRŠITI: Ps 119:126 Oni k. zakon tvoj

KRŠTAVATI: Mt 3:7 dolaze na mjesto gdje je k.

KRŠTEN: Ri 6:3 k. u njegovu smrt?
1Ko 12:13 svi k. da budemo jedno tijelo
Dj 2:41; 10:47.

KRŠTENJE: Lk 12:50 k. se trebam krstiti
Dj 19:4 k. koje je znak pokajanja
Ri 6:4 pokopani svojim k. u njegovu smrt
Ef 4:5 jedan Gospodin, jedna vjera, jedno k.
Mk 10:38; Kol 2:12; 1Pe 3:21.

KRUG: Job 26:10; Iza 40:22.

KRUH: Ps 37:25 nisi djecu da prose k.
Am 8:11 ne glad za k.
Mt 4:4 čovjek ne smije živjeti samo o k.
Mt 12:4 k. stavljeni pred Boga
Mt 14:19 uzeo pet k. i dvije ribe
Mt 26:26 uzeo k., razlomio ga
Lk 9:13 Imamo samo pet k. i dvije
Iv 6:35 Ja sam k. života
1Ko 10:17 jedan k., svi jedemo taj k.
1Ko 11:26 kad god jedete ovaj k.
1Mo 3:19; 2Mo 25:30; 1Sa 21:6; 2Lje 4:19; Ps 37:25;
Iza 55:2; Mt 6:11; Mk 2:26.

KRUZA: Iza 28:5 krasna k.
Eze 21:26 odložiti k.
Mt 27:29 ispleli k. od trnja i stavili na glavu
1So 2:19 naša k. kojom ćemo se ponositi

Ot 19:12 na glavi mnoge k.
2Sa 1:10; Es 8:15; Ps 89:39; Izr 27:24; Ot 12:3.

KRUŠNI: Mt 16:12 ne k. kvasca, nego

KRUT: Job 38:30 bezdan vodeni k. postaje

KRUZENJE: Ps 19:6 [sunce] dovršava k. svoje
Pr 1:6 svome se k. vjetar vraća

KRUŽITI: Job 37:12 [oblaci] k. kako ih on vodi

KRV: 1Mo 9:4 ne jesti mesa s k.
3Mo 7:26 ne smijete jesti nikakve k.
3Mo 17:11 duša je tijela u k.
3Mo 17:13 prolje k. i zatrpa je zemljom
3Mo 17:14 Ne smijete jesti k. ni od kojega tijela
4Mo 35:33 k. onečišćuje zemlju
1Lje 11:19 Zar da pijem k. ovih ljudi
Ps 5:6 koji k. proljeva gadi se Jehovi
Ps 9:12 sudio za k. prolivenu
Ps 55:23 Ljudi za k. krivi neće proživjeti
Ps 59:2 od ljudi koji su krivi za k. spasi
Jr 2:34 Na skutima tvojim mrlje od k.
Mt 26:28 ovo predstavlja moju k. saveza
Iv 6:54 pije k. moju, ima vječni život
Dj 15:20 da se uzdržavaju od k.
Dj 15:29 uzdržavati se od k.
1Ko 15:50 tijelo i k. ne naslijediti kraljevstvo
He 9:22 bez prolijevanja k. nema
He 10:4 k. junaca ne može odnijeti grijehe
1Iv 1:7 k. Isusa čisti nas od grijeha
Ot 18:24 u gradu se našla k. svetih
1Mo 4:10; Izr 6:17; Eze 3:18; Mt 23:35; 27:25;
Dj 20:28; He 9:20; Ot 7:14; 14:20.

KRVOPROLIČE: Mi 3:10 gradite Sion k.

KRVOZEDAN: Izr 29:10 k. mrze neporočne

KUCATI: Mt 7:7; Ot 3:20.

KUČA: Ps 127:1 Ako Jehova k. ne gradi
Iza 6:11 dok k. ne ostanu bez ljudi
Iza 65:21 graditi k. i stanovati u njima
Mk 3:25 ako se k. razdijeli u sebi
Dj 20:20 javno i idući od k. do k.
Ri 16:5 skupštinu u njihovoj k.
Mk 10:30; He 3:3, 6.

KUČNI: Za 10:2 k. idoli objave kazuju
1Mo 31:19; 2Kr 23:24; Eze 21:21; Ho 3:4.

KUGA: Dj 24:5 ovaj čovjek k.

KUHAR: 1Sa 9:23, 24.

KUHARICA: 1Sa 8:13 Kćeri vaše uzimati za k.

KUKA: Eze 38:4 staviti ču ti k. u čeljusti

KUKAC: 5Mo 28:42 plijen k.

KUKAVICA: Ot 21:8 k. u jezeru koje gori ognjem

KUKOLJ: Mt 13:25 njegov neprijatelj posijao k.

KULA: 1Mo 11:4 Sagradimo sebi k.
1Mo 31:49 ali i Stražarska k.
2Lje 20:24 sinovi Judinji došli do stražarske k.
Ps 48:3 U k. njegovim Bog
Ps 122:7 bezbriznost u k. tvojim
Izr 18:10 Jaka je k. ime Jehovino
Iza 21:8 Na k. stražarskoj, stojim
Iza 32:14 i k. stražarska postali polje pusto
2Kr 9:17; Ps 61:3; Mi 4:8; Lk 13:14.

KUPAC: Izr 20:14 Loše! govori k.

KUPANJE: Ef 5:26; Tit 3:5

KUPITI: 1Mo 47:19 k. nas i zemlju za kruh
Izr 23:23 K. istinu i nemoj je prodavati
Mt 13:44 prodao što imao te k. to polje
Mt 13:46 skupocjen biser i k. ga
Dj 20:28 k. krvlju svojega Sina
Ga 3:13 Krist nas je k. i oslobodio
2Pe 2:1 vlasnika koji ih je k.
Ot 5:9 krvlju svojom k. Bogu ljude
Ru 4:8; 2Sa 12:3; Lk 14:18, 19; Ga 4:5; Ot 3:18.

KUPLJEN: 1Mo 49:32 K. polje i pećina
3Mo 27:24 zemlja vratiti onome od koga je k.
1Ko 7:23 Skupo ste k.

KUPOVATI: 1Ko 7:30 koji k., kao da ne posjeduju
Ot 13:17 nitko ne može k. ni prodavati osim
Jr 32:44; Ot 18:11.

KUS: 1Mo 10:6, 7, 8; Iza 11:11; Jr 46:9.

KUSAČ: Mt 4:3 došao je k. i rekao mu
1So 3:5 da vas nije k. iskušao

KUŠANJE: Jk 1:3 k. vaše vjere

KUŠATI: Kol 2:21 Ne diraj, ne k., ne dotiči

KUŠNJA: Lk 4:13 Đavo završio s k.
Lk 8:13 u vrijeme k. otpadnu

Jk 1:12 Sretan čovjek koji ustraje u k.
 Jk 1:13 Neka nitko u k. ne govori:
 2Pe 2:9 kako ljude koji su mu odani izbaciti iz k.
 Ot 3:10 ja ću sačuvati tebe u času k.
 Lk 22:28; Ga 4:14; Jk 1:2.

KUTIJA: Iv 13:29 Juda imao k. za novac
KVARITI: 1Ko 15:33 Loše društvo k.
KVASAC: Mt 16:6 čuvajte se k. farizejskoga
 Lk 13:21 k., koji žena uzela i umijesila
 1Ko 5:7 Odstranite stari k.
 Ga 5:9 Malo k. cijelo tijesto ukvasa
 2Mo 12:15; 34:25; 5Mo 16:3; Mt 13:33; 16:12;
 Mk 8:15; Lk 12:1; 1Ko 5:6.

L

LABAN: 1Mo 24:29; 29:5; 31:24, 48; 32:4.
LABUD: 3Mo 11:18; 5Mo 14:16.
LADA: Iza 33:21; Mt 4:22; 14:13; Jk 3:4.
LAGATI: 3Mo 19:11 Ne kradite, ne l.
 4Mo 23:19 Bog nije čovjek da l.
 Ps 89:35 zakleo u svetosti svojoj, Davidu neću l.
 Izr 14:5 Vjerodostojan svjedok ne l.
 Kol 3:9 Ne l. jedni drugima
 He 6:18 nije moguće da Bog l.
LAJATI: Ps 59:6 l. kao psi
 Iza 56:10 Svi su oni psi nijemi, ne mogu l.
LAKAT: 1Mo 6:15; 2Mo 27:1; Eze 41:8; Ot 21:17.
LAKIS: Js 10:3; 2Kr 14:19; Jr 34:7.
LAKO: Ps 46:1 pomoć, u nevoljama l. nalazi
LAKOMISLENOST: Izr 9:13 Oličjenje je l.
LAKOMOST: Mk 7:22 iz srca, l.
 Lk 12:15 čuvajte se l.
 1So 2:5 išta činili iz prikrivene l.
 Ri 1:29; Kol 3:5; 2Pe 2:3, 14.
LAKOMNOST: Jr 3:9 bludu odala zbog l.
LAKOVJERAN: Izr 14:15 L. vjeruje svakoj riječi
 Ho 7:11 kao l. golubica
LAMEK: 1Mo 4:18; 5:25; 1Lje 1:3; Lk 3:36.
LAN: Eze 9:2 čovjek odjeven u l.
 Ot 19:8 l. predstavlja pravedna djela
 3Mo 16:4; 5Mo 22:11; Ot 19:14.
LANCI: Ps 149:8 u l. stave kraljeve
 Mk 5:3 nitko ga svezati l.
 Dj 12:7 l. mu spali s ruku
 Ef 6:20 kao poslanik u l.
LANEN: Da 12:6, 7 haljine l.
LAODICEJA: Kol 2:1; 4:16; Ot 1:11; 3:14.
LAPTATI: Su 7:5 Svakoga koji l. vodu
LASKANJE: Da 11:21 domoći se l.
LASKATI: Izr 28:23 onaj tko l.
 Izr 29:5 čovjek koji l. bližnjemu
 Jd 16 l. istaknutim pojedincima
LASKAV: Job 32:21 l. nazivama neću obračati
 Ps 12:3 Jehova istrijebiti usne l.
 Izr 26:28 l. usta donose propast
 Da 11:32 l. riječima navesti na otpad
 1So 2:5 nikada l. riječima
LAV: Izr 28:1 pravednici kao l.
 Iza 11:7 L. jesti slamu kao bik
 Iza 35:9 L. ondje neće biti
 He 11:33 zatvorili ralje l.
 1Pe 5:8 Đavo, ide uokolo kao ričući l.
 Ot 5:5 L. iz plemena Judina
 Su 14:8, 9; 1Sa 17:36; Ps 91:13; Mi 5:8; Sf 3:3.
LAVLJI: Da 6:27; Jl 1:6.
LAZAR: Lk 16:20; Iv 11:1, 2; 12:1.
LAŽ: Izr 6:19 lažan svjedok govori l.
 Izr 14:25 lažan govori l.
 Izr 19:5 tko govori l., neće uteći
 Iza 28:15 l. učinili utocištem svojim
 Da 11:27 za jednim stolom govoriti l.
 Iv 8:44 lažljivac i otac l.
 Ri 1:25 istinu zamijenili za l.
 Ef 4:25 odbacili l., govorite istinu
 2So 2:11 da bi povjerovali l.
 Ps 7:14; Iza 9:15; Sf 3:13; Ot 14:5; 21:27; 22:15.
LAŽAN: Izr 11:1; 20:23 L. vaga
 Jr 7:4, 8 uzdati se u l. riječi
 Eze 13:6 l. je gatanje
 Mt 7:15 l. proroka u ovcjem runi
 Mt 24:24 ustati l. Kristi i l. proroci

2Ko 11:13 takvi ljudi l. apostoli
 Ga 2:4 zbog l. braće koga su se potajno uvukla
 2So 2:9 Sotoninim l. čudesnim znakovima
 Tit 3:10 Čovjeka koji širi l. učenje kloni se
 2Pe 2:1 l. proroka u narodu
 1Iv 4:1 mnogi l. proroci izašli u svijet
 Ps 27:12; Izr 6:19; 19:5; Mt 24:11; 26:59; Ot 16:13.
LAŽLJIV: 2Pe 2:3 iskorištavati l. riječima
 2Mo 20:3; Izr 6:17.

LAŽLJIVAC: Izr 19:22 siromah bolji od l.
 Iv 8:44 Đavo, l. i otac laži
 Ri 3:4 Bog istinit, a svaki čovjek l.
 1Iv 1:10 nismo sagriješili, činimo ga l.
 1Iv 5:10 ne vjeruje Bogu, učinio ga l.
 Izr 30:6; 1Ti 4:2; 1Iv 2:4, 22; 4:20; Ot 21:8.
LAŽNO: 2Mo 20:16 Ne svjedoči l.

Ps 24:4 ne zaklinje se l.
 Jr 5:31 proroci l. poruči
 Lk 3:14 Nemojte nikoga l. optuživati

LEA: 1Mo 29:23; Ru 4:11.
LEĆI: 5Mo 27:21 Proklet tko l. sa životinjom
 1Mo 4:1; 38:26; 2Mo 22:16; 5Mo 22:28; Su 21:12.

LED: Eze 1:22 zastrašujući l. blistavi
LEDA: Ne 9:29 tvrdoglavo ti l. okretali
 Ps 50:17 riječi moje iza l. bacea
 Za 7:11 tvrdoglavo okrenuli l.
 Iza 10:27; 38:17; Eze 23:35.

LEGLO: Mt 3:7 L. zmijsko
 Mt 12:34 L. zmijsko
 Mt 23:33 Zmijel! L. zmijsko

LEOPARD: Jr 13:23 ili l. pjegje svoje
 Pj 4:8; Iza 11:6; Da 7:6; Ot 13:2.

LEŠEVI: Ps 110:6; Am 8:3.
LETEĆI: 1Mo 1:20; 3Mo 11:13.

LEVI: 1Mo 29:34 dobio ime L.
 1Mo 35:23 Sinovi su Leini: l.
 2Mo 32:26 svi sinovi l. skupili se
 4Mo 35:6 sinovima l. šest gradova-utočišta
 5Mo 10:9 L. nema dijela ni nasljedstva
 Mi 3:3 očištit će sinove l.
 4Mo 18:21; 1Lje 15:16; Ps 135:20; Ot 7:7.

LEVIJATAN: Iza 27:1 l., zmiju vijugavu
 Ps 74:14; 104:26.
LEVIT: 4Mo 3:12 L. neka meni pripadnu
 4Mo 8:19 dat ću l. Aronu kao darovane
 4Mo 3:41; 1Lje 15:2; 2Lje 23:7.

LEZAJ: Ps 139:8 kad bih u grobu l. prostro
 Iza 28:20 l. je prekratak
 Job 17:13; Mk 2:4; 6:55; Iv 5:8; Dj 5:15.

LIBANON: 5Mo 3:25; Iza 35:2; Eze 17:3.

LIBIJA: Dj 2:10 Egipta i krajeva l.

LIBIJAC: Da 11:43 L. ići stopama njegovim

LICE: 2Mo 33:20 ne možeš mi vidjeti l.
 Iza 25:8 obrisat će suze sa svakoga l.
 Dj 3:19 od l. Jehovinog
 Dj 6:15 njegovo l. kao l. anđela
 1Ko 7:31 mijenja se l. svijeta
 2Ko 4:6 prosvijetli pomoću l. Kristova
 Ga 2:11 Kefa došao, u l. mu se usprotivio
 He 9:24 Krist pred l. Božjim
 Jk 1:23 promatra l. u ogledalu
 1Mo 4:5; 5Mo 28:50; Dj 20:25; 1Ko 13:12; 2Ko 3:7.

LICEMJER: Mt 7:5 L! Izvadi najprije
 Mt 15:7 L., Izaia prorokovao o vama
 Mt 23:13 pismoznanci i farizeji, l.
 Mt 24:51 odrediti mu mjesto među l.

LICEMJERAN: Ri 12:9 Neka vaša ljubav ne bude l.

LICEMJERJE: Mt 23:28 puni l. i bezakonja
 Lk 12:1 kvasca farizejskog, to jest l.

1Ti 4:2 l. lažljivca otpujete savjesti

LIHVARSKI: Ne 5:7 uzimate kamate, i to l.

LIJEČENJE: 1Ko 12:28 koji imaju dar l.

Ot 22:2 lišće drvca bilo za l. narodā

LIJEČITI (SE): 2Mo 15:26 Jehova koji vas l.

Jr 6:14 l. ranu naroda
 Jr 51:9 L. smo Babilon
 Mt 9:35 l. svaku bolest i svaku nemoć
 Ps 147:3; Pr 3:3; Jr 17:14; Iza 34:4; Lk 6:7; 9:11;
 10:9; 13:14; Dj 10:38.

LIJEČNIK: 1Mo 50:2 l. balzamirali Izraela
 Job 13:4 svi ste vi l. bezvrijedni
 Lk 4:23 L., izliječi sam sebe

Lk 5:31 Zdravi ne trebaju I.
Kol 4:14 Luka, ljubljani I.
2Lje 16:12; Jr 8:22; Mk 5:26.

LIJEK: 2Lje 36:16 gnjev došao, više nije bilo I.
Izr 12:18 jezik mudrih I.
Izr 17:22 Veselo srce kao I.
Jr 30:13 Nema I. ni ozdravljenja
Mi 1:9 rani njezinoj nema I.

LIJEN: Izr 10:4 Tko I. rukom radi
Izr 12:24 I. ruka vodi u ropstvo
Mt 25:26 Zli i I. robe
Ri 12:11 U poslu ne budite I.
He 5:11 jer ste postali I. slušati

LIJENČINA: 2Mo 5:8 Ne smanjujte, jer su I.
2Mo 5:17 on rekao: L. ste vi! I.
Izr 6:6 Idi k mravu, I.
Izr 15:19 Put I. kao živica od trnja
Izr 20:4 Zbog zime I. ne ore
Izr 26:15 L. umoči ruku u zdjelu
Izr 10:26; 13:4; 19:24; 21:25; 26:13.

LIJENOST: Izr 12:27 L. se divljač ne istjeruje
Izr 19:15 L. baca čovjeka u dubok san
Izr 31:27 kruha I. ne jede
Pr 10:18 Zbog I. ugibaju se grede

LIJEP: Pr 3:11 Sve učinio da je I.
Eze 28:12 pun si mudrosti i savršeno I.
Dj 7:20 Mojsije vrlo I., čak i Bogu
1Mo 24:16; 26:7; Es 2:2, 7; Job 42:15; Ps 48:2.

LIJEPO: Mt 23:27 izvana izgledaju I.
He 11:23 vidjeli da je dijete I.

LIJES: 1Mo 50:26 Josipa stavili u I.

LIJEVAN: 2Mo 32:4; Hb 2:18.

LIK: 2Mo 20:4 Ne pravi I. rezana
5Mo 4:15 nikakva I. niste vidjeli na Horebu
5Mo 27:15 I. rezan
Ps 78:58 I. ljubomoru njegovu izazivali
Iza 42:8 niti hvalu svoju I. rezbanim
Da 3:18 nećemo se pokloniti zlatnome I.
Mt 22:20 Ciji je ovo I. i natpis?
Iv 5:37 niti vidjeli I. njegov
Dj 7:43 I. načinili da im se klanjate
Ot 14:9 pokloni zvijeri I. i njezinu
Ot 20:4 nisu poklonili zvijeri n. i. njezinu
Iza 53:2; Mi 5:13; Hb 2:18.

LIKOVATI: Ps 25:2 neprijatelj I. nada mnom

LIŠAJ: 3Mo 21:20 osut krastama ili I.

LIŠĆE: Ot 22:2 I. za liječenje naroda

LIŠEN: 2Ko 3:10 sada I. slave

LIŠITI: Kol 2:18 vas nitko ne I. nagrade

LITICA: Mt 8:32; Mk 5:13; Lk 8:33.

LOIDA: 2Ti 1:5 tvoja baka I.

LOJ: 3Mo 1:8, 12 I. na drva

LOMITI: Iza 30:14; 1Ko 10:16.

LOMAC: 4Mo 11:8; Su 6:19.

LONCAR: Iza 29:16 Zar na I. kao na glinu?
Iza 64:8 Mi smo glina, a ti si L. naš
Jr 18:6 kao glina u ruci I.
Mt 27:7 kupili I. polje
Ri 9:21 zar I. nema vlast
Iza 41:25; Jr 18:4; Tu 4:2.

LONCARSKI: Ps 2:9 kao posudu I. satrli ih
Iza 30:14 Razbit će ga se kao čup I.

LOPOV: 2Mo 22:2 I. zatekne kako provaljuje
Ps 50:18 I. si blagonaklono gledao
Izr 29:24 združiti s I., mrzi dušu svoju
Iza 1:23 Knezovi tvoji s I. druguju
Jl 2:9 Kroz prozore ulaze poput I.
Mt 6:20 na nebu, gdje I. ne provaljuju
1Ko 6:10 ni I. neće naslijediti kraljevstvo
1So 5:2 dan dolazi kao I. u noći
1So 5:4 dan vas zatekao kao I.
1Pe 4:15 neka nitko ne trpi zato što je I.
Ot 16:15 Evo, dolazim kao I.

LOŠ: 3Mo 27:10 zamijeniti, bilo dobro za I. bilo
1Ko 15:33 L. društvo kvari dobre navike

LOSE: Izr 30:20 Ništa I. nisam učinila
1Ti 6:1 da se ne govori I. o

LOŠIJE: Da 1:10 vaša lica izgledaju I. od drugih

LOT: Lk 17:28 kao u I. danima: jeli, pili
2Pe 2:7 izbio pravедnog L.
1Mo 11:27; 19:29.

LOW: 1Mo 27:30; 3Mo 17:13.

LOVAC: 1Mo 10:9 silan I. koji prkosi
1Mo 25:27; 27:5 Ezav I.
Jr 16:16 poslani mnogo I.

LOVITI: Izr 6:26 preljubnica I. dušu
Jr 16:16 mnogo ribara, koji će ih I.
Eze 13:20 I. duše kao da su ptice
Lk 5:10 Odsada ćeš I. ljude

LOZA: Su 9:13 vinova I. odgovorila
Jr 2:21 posadio kao plemenitu I.
Jl 2:22 I. dat će rod svoj
Mi 4:4 svatko pod svojom I. i smokvom
Za 8:12 sijak će se sjeme mira, I. će rađati plod
Ot 14:18 poberi grozdove I. zemaljske

LUBANJA: 4Mo 24:17 razbiti I. sinova ratobornih
Lk 23:33 Kad su stigli na mjesto zvano L.

LUBANJSKO MJESTO: Mt 27:33; Mk 15:22.

LUBENICA: 4Mo 11:5 sjećamo I.

LUD: 1Sa 21:13 [David] pretvarati da je I.
Izr 1:7 L. preziru pouku
Izr 12:15 L. se put njegov čini ispravnim
Izr 22:3 I. trpe kaznu
Mt 25:2 Pet I., a pet razboritih
1Ko 3:18 neka bude I. da bi bio mudar
1Ko 4:10 Mi I. zbog Krista, a vi razboriti
1Ko 14:23 nevjernici reći da ste I.
2Ti 2:23 kloni se I. zapitkivanja
1Sa 21:15; Izr 1:22; 1Ko 1:27.

LUDILO: Ho 9:7 natjeran u I. zbog mnoštva
Dj 26:24 učenost te tjera u I.

LUDO: Pr 7:7 mudraga navesti da postupa I.
Iza 44:25 gataoci postupaju I.

LUDOST: Ps 69:5 ti znaš I. moju
Izr 14:29 nestrpljiv, pokazuje I.
Izr 26:4 Ne odgovaraj bezumniku po I.
Pr 2:2 O smijehu: L.
1Ko 1:18 što se govori o mučeničkom stupu I.
1Ko 1:20 mudrost svijeta pretvorio u I.?
1Ko 1:23 Krista na stupu, neznaošcima I.
1Ko 1:25 Božja I. mudrija od ljudi
1Ko 3:19 mudrost svijeta I. pred Bogom
2Ti 3:9 njihova I. svima očita
2Sa 15:31; Izr 9:13; 19:3; Pr 1:17; 2:12; 7:25; 9:3;
10:13; Iza 44:25; 1Ko 2:14.

LUDOVATI: Jr 51:7 Zato I. narodi
Iv 10:20 Opsjednut demonom i I.
Dj 26:24 L., Pavle

LUDAK: 1Sa 21:13 [David] ponašao kao I.
2Ko 11:23 Kao I. odgovaram

LUG: Job 9:30 kad bih ruke svoje I. očistio

LUK: 1Mo 21:16 koliko se može I. dobaciti
Ps 60:4 da od I. pobjegnú
Ho 2:18 polomit ću I.
Ps 46:9; Ot 6:2.

LUKA: Ps 107:30 vodi ih u I. željenu

LUKA (ime): Kol 4:14; 2Ti 4:11.

LUKAV: 1Sa 23:22 rekli mi da je [David] I.
2Ko 12:16 kažete da sam bio I.
Job 5:12; 15:5.

LUKAVO: 2Kr 10:19 Jehu postupao I.
Ps 83:3 Tajni dogovor I. sklappaju
Ef 4:14 I. dovode u zabludu
2Ti 3:6 oni koji se I. uvlače
2Pe 1:16 I. izmišljene priče

LUKAVSTVO: Job 5:13 hvata mudrace u I. njihovih
1Ko 3:19 hvata mudrace u I. njihovih
Lk 20:23; 2Ko 4:2; 11:3.

LUPATI: Ps 38:10 Srce moje I. jako

LUTALICA: Ps 36:11 neka me ne učini I.
LUTATI: Iza 35:8 ljudi neće njime I.
Iza 53:6 Kao ovce svi smo I.
Am 8:12 L. će tražeti rječ Jehovinu
He 3:10 Uvijek I. srcem svojim

LUŽINA: Izr 25:20; Jr 2:22; Mi 3:2.

LJ

LJEPILO: Job 14:17 krivnju I. učvršćuješ

LJEPOTA: Es 1:11 pokaže knezovima Ij. njezinu
Ps 50:2 Sa Siona, savršenstva Ij.
Izr 6:25 Ne poželi u srcu Ij. njezinu
Iza 33:17 kralja u Ij. njegovoj
Iza 53:2 Nije lika dostojanstvena niti ga Ij.
2Sa 14:25; Iza 23:9; Eze 28:17.

M

LJEPŠI: Ps 45:2 Lj. si od sinova ljudskih
LJESTVE: 1Mo 28:12 lj. vrhom dopirale do neba
LJETO: 1Mo 8:22 neće nestati lj.
 Jr 8:20 lj. završilo, a mi nismo spašeni
 Mt 24:32 potjera i prolista, znate da je blizu lj.
 Ps 74:17; Izr 30:25; Za 14:8.
LJETOPIŠ: Ezr 4:15 u lj. ćeš naći
LJEVAC: Iza 40:19 Lj. lije lik, zlatar
LJEVANICA: Iza 30:1 žrtve lj., ne mojim duhom
 2Ti 4:6 već se izlijevam kao žrtva lj.
 4Mo 28:7; Flp 2:17.
LJILJAN: Pj 2:1 Ja sam lj. iz doline
LJUBAK: Izr 5:19 košta mila i poput kozoroga lj.
LJUBAV: 2Sa 1:26 čudesnija od lj. ženske
 1Lje 29:3 Iz lj. prema domu Boga
 Mt 24:12 kod većine ohladnjeti lj.
 Iv 15:13 Nitko nema veću lj. od ove
 Ri 8:39 rastaviti od lj. Božje
 Ri 12:10 Eratskom lj. ljubite
 Ri 13:10 lj. ispunjenje Zakona
 1Ko 13:4 Lj. nije zavidna, ne hvali se
 1Ko 13:13 a najveća od njih lj.
 1Ko 16:14 Sve što činite, činite u lj.
 Kol 3:14 lj. savršeno povezuje
 He 13:1 Neka bratska lj. vlada
 1Pe 4:8 lj. pokriva mnoštvo grijeha
 1Iv 4:8 Bog je lj.
 1Iv 4:9 U ovom se lj. Božja očitovala
 1Iv 4:18 U lj. nema straha
 Pj 1:2, 4; 4:10; 5:1; 8:6; 1Ko 13:1, 2, 3, 8; 2Ko 7:15;
 Kol 2:2; 1Ti 1:5; O 2:4.
LJUBAVNIK: Ho 2:7 trčat će za lj. svojim
 Ho 8:9 Efraim lj. unajmljuje
LJUBAZNOST: Dj 28:2 iskazali nesvakidašnju lj.
LJUBITI: 3Mo 19:18 Lj. bliznjeg kao sebe
 5Mo 7:8 Jehova vas izabrao zato što vas lj.
 5Mo 23:5 jer te lj. Bog tvoj
 2Lje 20:7 Abraham, koji te lj.
 Ps 33:5 On lj. pravednost
 Ps 78:68 goru Sion, koju je lj.
 Ps 119:165 mir imaju koji lj. zakon tvoj
 Ps 145:20 čuva sve koji ga lj.
 Izr 12:1 Tko lj. opomene, lj. znanje
 Mt 10:37 tko lj. oca i više nego mene
 Mt 22:37 Lj. Jehovu, Boga svojega
 Lk 14:26 više lj. oca i majku i ženu
 Iv 3:16 Bog toliko lj. svijet da dao Sina
 Iv 5:20 Otac lj. Sina
 Iv 12:25 Tko lj. svoj život, uništava ga
 1Iv 15:19 svijet bi vas lj. jer biste bili njegovi
 1Iv 21:17 Simune, lj. li me?
 Ri 8:37 pobjeđujemo po onome koji nas lj.
 Ri 9:13 Jakova lj., a Ezava zamrzio
 2Ko 9:7 Bog lj. vesela darovatelja
 Kol 3:19 Muževi, lj. svoje žene
 Tit 2:4 učiti žene da lj. muževe
 He 1:9 Lj. si pravednost i mrzio
 1Iv 2:15 Nemojte lj. ni svijet ni
 1Iv 5:3 lj. Boga znači držati zapovijedi
 Ot 3:19 ukoravam sve koje lj.
 Ot 12:11 nisu lj. život kad suočili sa smrću
 Pr 5:10; Jr 20:4; Mk 3:2; 6:8; Lk 7:38; Iv 11:5; 13:23,
 34; 1Ko 16:22; Tit 3:15; 1Iv 4:10.
LJUBLJENI: Iv 11:3 tvoj lj. prijatelj bolestan
 Ri 11:28 oni su lj. zbog svojih praotaca
 Ot 20:9 tabor svetih i lj. grad
 Mt 3:17; 1Ko 10:14; 2Ko 7:1; 1Pe 4:12.
LJUBOMORA: 5Mo 32:16 lj. njegovu izazivali
 Ps 78:58 lj. njegovu izazivali
 Izr 6:34 lj. tjera u bijes
 Izr 14:30 lj. trulež u kostima
 Ri 10:19 Ja ću izazivati lj. vašu
 1Ko 10:22 zar izazivamo lj. Jehovinu
 4Mo 5:14; Pr 9:6; Eze 8:3, 5; 1Ko 3:3.
LJUBOMORAN: 4Mo 11:29 Zar si lj. zbog mene
LJUDSKI: Mt 15:9 naučavaju zapovijedi lj.
 1Ko 4:3 sud donijeti o meni vi ili neki lj. sud
 1Ko 9:8 govorim po lj. mjerilima
 Ga 1:11 dobra vijest nije lj. poruka
 Izr 15:11; Pr 3:10.
LJUPKOST: Ps 45:2; Izr 31:30.
LJUTITI SE: Izr 29:9; Mk 14:4.

MAČ: Su 3:16 Ehud načinio m.
 Su 7:22 okrenuo m. jednoga protiv drugog
 1Sa 17:47 Jehova ne spašava ni m.
 Iza 2:4 na narod više neće dizati m.
 Jr 25:31 Zle će predati m.
 Eze 33:6 ako stražar vidi da m. dolazi
 Jl 3:10 Raonike svoje prekuje u m.
 Mi 4:3 prekovati m. svoje u raonike
 Mt 10:34 Nisam došao donijeti mir, nego m.
 Mt 26:52 koji se m. hvataju od m. poginuti
 Ef 6:17 m. duha, riječ Božju
 He 4:12 riječ Božja oštija od dvosjeklog m.
 Ot 19:15 iz usta mu izlazio oštar m.
 1Mo 3:24; Jr 42:17; Da 11:33; Lk 21:24; 22:38.
MAGARAC: 4Mo 31:28 po jednu dušu od m.
 2Lje 28:15 stavili su na m.
 Job 11:12 divlji m. rodi kao čovjek
 Za 9:9 kralj tvoj dolazi i jaše na m.
 Su 15:15; Mt 21:5.
MAGARE: Mt 21:5; Lk 19:30.
MAGARICA: 4Mo 22:23 Bileam počeo tući m.
 2Pe 2:16 Nijema m. progovorila ljudskim glasom
MAGLA: Job 36:27 crpi vodu, cijedi se kao m.
MAGOG: Eze 38:2 okreni lice prema Gogu iz M.
 Eze 39:6 Poslat ću vatru na M.
 Ot 20:8 Goga i M., da ih skupi za rat
MAHER-SALAL-HAŠ-BAZ: Iza 8:1, 3.
MAHNITO: 2Kr 9:20 Jehu, jer vozi m.
MAJKA: 1Mo 3:20 Eva, m. svima
 2Mo 20:12 Poštuj oca svojega i m.
 Ps 51:5 u grijehu me začela m.
 Izr 6:20 ne ostavljaš upute m.
 Izr 23:22 ne preziraj m.
 Lk 8:21 M. moja i braća jesu ovi
 Ga 4:26 gornji Jeruzalem je naša m.
 1So 2:7 kao m. koja hrani
 1Mo 2:24; Su 5:7; Iza 49:1; Lk 12:53; 14:26.
MAKEDONIJA: Dj 16:9 Prijedi u M.
 Dj 20:1; 1Ko 16:5; 2Ko 8:1; 1So 1:7; 4:10.
MAKTEŠ: Sf 1:11 Plačite gorko, stanovnici M.
MALEN: Ps 119:141 Ja sam m. i prezira vrijedan
MALKAM: Sf 1:5 zaključuje se M.
MALO: Ot 12:12 znajući da ima m. vremena
 1Kr 16:31; Iza 49:6.
MALODUŠAN: Kol 3:21 da ne postanu m.
MALJ: Jr 23:29 riječ moja kao m.
 Jr 50:23 razbijen m. cijele zemlje, Babilon
MAMAC: Su 2:3 bogovi njihovi biti vam m.
 Iza 29:21 koji m. postavljaju
MAMITI: Jk 1:14 želja, tako što ga m.
 2Pe 2:14 m. nepostojane duše
MAMRE: 1Mo 13:18; 23:17; 35:27; 50:13.
MANA (hrana): 2Mo 16:31 Izrael to proizvede m.
 2Mo 16:35 sinovi Izraelovi jeli m. četrdeset
 Iv 6:49 praoci jeli m., ipak umri
 He 9:4 posuda s m. i Aronov štap
 Ot 2:17 dat ću od skrivene m.
 J8 5:12; Ne 9:20; Ps 78:24.
MANA (manjkavost): 2Mo 12:5 Janje bez m.
 Eze 28:15 Bez m. si bio
 He 8:7 prvi savez bio bez m.
 2Mo 29:1; 3Mo 22:21; Da 1:4; 1Pe 1:19.
MANAŠ: 1Mo 41:51; 48:13; 2Kr 21:16, 17, 18.
MANOAH: Su 13:2, 8, 21.
MANJI: Ps 8:5 malo m. od Boga sličnih
 Mt 11:11 m. u kraljevstvu, veći od Ivana
 Lk 9:48 vlada se kao m., taj je velik
 He 7:7 m. prima blagoslov od većega
MANJKAV: Tit 1:5 da ispravio što je m.
MARIJA 1: Mt 1:16 M., koja je rodila Isusa
 Mt 13:55; Mk 6:3; Lk 1:27; 2:19, 34.
MARIJA 2: Mt 27:56 među njima M. Magdalena
 Mk 16:1; Lk 8:2; 24:10; Iv 20:1.
MARIJA 3: Mt 27:56 M., majka Jakova
 Mk 15:47; 16:1; Lk 24:10; Iv 19:25.
MARIJA 4: Lk 10:42 M. izabrala bolji dio
 Lk 10:39; Iv 11:1; 12:3.
MARIJA 5: Dj 12:12 M., majke Ivana Marka
MARIJA 6: Ri 16:6 M., mnogo trudila za vas

MARITI: Jr 23:39 neću više m. za vas
Mt 22:5 oni nisu m. za to
1Ko 4:3 ne m. kakav biste sud mogli donijeti
1Sa 2:12; Job 24:12; Lk 18:2.

MARLJIV: Izr 10:4; 13:4; 21:5.

MARLJIVO: Ne 3:20 m. radio
1Ti 5:17 dvostruke časti, koji m. govore

MARLJIVOST: He 6:11 pokazuje takvu m.

MARTA: Lk 10:41; Iv 11:39; 12:2.

MASAŽA: Es 2:3, 9, 12.

MASLINA: Su 9:8 rekla m. Budi nam kralj!
Ps 52:8 ja ću biti kao m. što se zeleni
Ps 128:3 sinovi kao m. oko stola tvojega
Ri 11:17 divlja m. prićepljen
Ot 11:4 dvije m. i dva svijećjaka
2Mo 27:20; 5Mo 28:40; Ne 8:15; Za 4:11; Ri 11:24.

MASLINSKA GORA: Lk 22:39; Dj 1:12.

MAŠTAN: Iza 34:6 mač m. od sala

MAŠTA: Izr 18:11 kao visok zid u m.

MATEJ: Mt 9:9; 10:3; Lk 6:15; Dj 1:13.

MATERNICA: Ri 4:19 Sarina m. mrtva

MAZITI: Izr 29:21 Ako tko m. slugu

MED: 2Mo 3:8 u kojoj teče m. i mlijeko
Ps 19:10 slade su od m.
Ps 119:103 više nego m. ustima mojim
Eze 3:3 u ustima mi sladak kao m.
Su 14:9; Izr 25:27; Iza 7:15; Ot 10:10.

MEDIJA: Eze 6:2 u m., zapisana odluka:
Es 1:3; Da 8:20.

MEDVJED: 1Sa 17:37 Jehova izbavio iz šapa m.

MEDVJEDICA: 2Kr 2:24 m. rastrgale 42 dječce
Iza 11:7 Krava i m. zajedno će jesti

MEDA: 5Mo 19:14 Nemoj pomicati m.
Izr 22:28 Ne pomiči stare m.

MEDIJA: 1Mo 38:29 Što si tako razderao m.?
Izr 22:28 Ne pomiči stare m.

MEGIDO: Su 5:19 kod voda m.
Js 12:21; 2Kr 9:27; 23:29; 2Lje 35:22.

MELKISEDEK: He 5:6 nalik m.
1Mo 14:18; Ps 110:4; He 6:20; 7:1, 15.

MERIBA: 2Mo 17:7; 4Mo 20:13; 5Mo 32:51.

MESIJAJ: Da 9:26 poslije šezdeset i dva tjedna m.
Iv 1:41 Našli smo M!
Iv 4:25 Znam da dolazi m., Krist

MESO: Za 14:12 m. će im istruniti
1Mo 2:23; 15:11; Iza 49:26.

METEŽ: Za 14:13 među njima m. od Jehove
1Sa 4:14; Iza 16:14; 22:5.

METUŠALAH: 1Mo 5:21, 25, 27; Lk 3:37.

METOPICA: Mt 23:23 desetinu od m.

MEZVOTAMIJA: 1Mo 24:10; 5Mo 23:4; Dj 2:9.

MICATI SE: 1Mo 1:21 žive duše što se m.
1Mo 1:24; 8:17.

MIDJAN: 2Mo 2:15; Hb 3:7; Dj 7:29.

MIDJANCI: Su 6:1 dao Izrael u ruke m.
1Mo 37:36; 4Mo 25:17; 31:2.

MIHAEL: Da 12:1 U to vrijeme ustati m.
Ot 12:7 m. i njegovi anđeli borili
Da 10:13, 21; Jd 9.

MIHEJ: Mi 1:1 m. iz Morešeta

MIJEH: Mt 9:17; Mk 2:22; Lk 5:37.

MIJENJATI (SE): Ps 15:4 Zakletvu ne m., makar
Mi 3:6 ja sam Jehova, ja se ne m.
1Ko 7:31 m. se lice svijeta

MIJESATI (SE): 2So 3:11 m. u ono što ih se ne tiče
1Ti 5:13 m. u tude poslove
1Pe 4:15 m. u tude poslove
Ot 18:6 opojno piće m.

MIKA: Su 17:1; 2Lje 34:20.

MIKAJA: 1Kr 22:8; 2Kr 22:12; 2Lje 13:2.

MILIJUN: 1Lje 21:5; 22:14; 2Lje 14:9.

MILINA: Ps 16:11 m. je tebi zdesna
Izr 22:18 bit će ti m. kad ih sačuvaš

MILO: 2Sa 5:9; 1Kr 9:15.

MILOSRDAN: 5Mo 4:31 Jehova, Bog m.
Ne 9:17 ti si Bog dobrostiv i m.
Mt 5:7 Sretni su m.
He 2:17 m. i vjeran kao veliki svećenik
Jk 5:11 Jehova pun samilosti i m.
2Lje 30:9; Ps 78:38; 86:15.

MILOSRDE: 1Lje 21:13 veliko m. njegovo
Izr 28:13 tko priznaje, ukazati mu se m.

Am 1:11 ugušio je m. svoje
Mt 9:13 Hoću m., a ne žrtvu
2Ko 1:3 Otac m.
1Ti 1:13 ukazano mi je m.
Jk 2:13 M. slavi pobjedu nad sudom
Jk 3:17 puna m. i dobrih plodova
2Sa 24:14; Ne 9:19, 27; Iza 54:7; Hb 3:2; Za 1:16.

MILOST: 1Mo 42:21 kad je molio za m.
2Mo 20:6 m. iskazujem
2Mo 34:6 Jehova, pun m. i istine
Job 9:15 Od protivnika m. bih tražio
Ps 30:5 m. njegova čitav život
Ps 107:8 zahvaljuju Jehovi za m.
Iza 54:10 moja m. neće odstupiti od tebe
Iza 61:2 objavljam godinu m. Jehovine
Za 12:10 izlit ću duh m.
Lk 4:19 propovijedam Jehovinu godinu m.
Dj 13:34 Iskazati vam m. obećanu Davidu
2Ko 6:2 U vrijeme m. uslišio sam te
1Pe 2:10 sada vam je iskazana m.
5Mo 3:23; 33:16; Es 48; Ps 135; 40:10; 89:17; 92:2;
141:5; Izr 6:34; 12:2; Pr 9:11; Tu 3:22.

MILOSTIV: Ps 112:5 Dobar je čovjek koji m.
Mt 16:22 Budi m. prema sebi, Gospodine
Lk 18:13 budi m. meni grešniku
Ri 9:15 bit ću m. kome hoću
Ps 37:21; He 8:12.

MILOSTIVOST: Iza 16:5 U m. utvrditi prijestolje

MILOVATI: 1Mo 26:8 Izak m. ženu svoju Rebeku
Ps 94:19 utjehe tvoje m. dušu
Iza 66:12 m. vas na koljenima

MINA: Lk 19:16 m. donijela deset m.
1Kr 10:17; Izr 2:69; Lk 19:13, 24, 25.

MIO: 1Mo 4:7 nećeš li mi biti m.?
Izr 5:19 kao košta m. i ljupka
Iza 1:11 Krv junaca nije mi m.
Ps 69:31; Izr 14:35.

MIR: 2Kr 9:22 Dolaziš li u m., Jehu?
Ps 29:11 blagoslovi narod svoj m.
Ps 37:11 uživati u obilju m.
Ps 72:7 m. u obilju sve dok bude mjeseca
Ps 119:165 Velik m. imaju koji ljube zakon tvj
Izr 12:20 koji m. promiču doživljavaju radost
Pr 3:8 vrijeme za rat i vrijeme za m.
Iza 9:6 Otac Vječni, Knez M.
Iza 30:15 M. će biti snaga vaša!
Iza 33:7 glasnici m. plaću gorko
Iza 60:17 da m. bude nadglednik tvj
Jr 6:14 M. je! a m. nema
Mi 3:5 uzvikuju: M! a objavljuju rat
Mt 10:34 nisam došao donijeti m.
Lk 2:14 m. među ljudima
Lk 12:51 Mislite da sam došao donijeti m.
Iv 14:27 m. svoj dajem vam
Ri 12:18 budite u m. sa svim ljudima
Ri 14:19 nastojmo promicati m.
Ri 16:20 Bog koji daje m. satri Sotonu
2Ko 13:11 Živite u m.
Ef 6:15 obujte noge dobrom vijesti m.
Flp 4:7 m. Božji nadilazi svaku misao
Kol 1:20 uspostavivši m. njegovom krvlju
1So 5:3 M. i sigurnosti, iznenađa uništenje
He 12:11 plod pun m., pravednost
1Pe 3:11 neka traži m. i ide za njim
Ot 6:4 dano da uzme m. sa zemlje
4Mo 25:12; 5Mo 28:65; Js 9:15; Ps 35:27; 122:8;
Izr 17:1; Iza 26:3; 52:7; 54:13; Jr 33:6; 50:34; Eze
34:25; 37:26; Mi 5:5; Iv 16:33; 2So 3:12; Jk 3:18.

MIRAN: Ps 35:20 protiv m. na zemlji prijevare
Izr 14:30 M. srce život tijelu
Iza 32:18 Živjeti u prebivalištima m.
1Pe 3:4 m. i blagog duha, koji dragocjen

MIRJADE: Ot 5:11 anđela na m. m.

MIRIS: 1Mo 8:21 omirisao umirujući m.
2Ko 2:15 Bogu ugodan m.
Ef 5:2 žrtvu na ugodan m. Bogu

MIRISAN: Eze 8:11 uzdizao se oblak kada m.
2Mo 25:6; Mt 26:7; Lk 7:46; 23:56; 24:1; Iv 11:2.

MIRJAM: 2Mo 15:20; 4Mo 12:1; 20:1; 26:59.

MIRNO: Iza 14:30 siromasi će m. počivati
1So 4:11 trudite m. živjeti

MIROLJUBIVO: Ps 28:3 govore m., a zlo im u srcu

MIROTVORAC: Mt 5:9 Sretni su m.

MIROTVORAN: Jk 3:17 mudrost odozgo čista, m.

MISAO: 1Mo 6:5 sve m. srca njegova
1Lje 29:18 sačuvaj dovijeka takve m.
Ps 94:11 Jehova poznaje m. ljudske
Ps 104:34 ugodne moje m. o njemu
Ps 139:2 raspoznaj me, moje izdaleka
Ps 139:23 upoznaj tjeskobne m. moje
Ps 146:4 taj dan propadnu m. njegove
Izr 12:5 M. su pravednih ispravne
Iza 55:8 vaše m. nisu moje m.
Am 4:13 otkriva m. svoju
Mt 16:23 tvoje m. nisu Božje, nego ljudske
Ri 14:1 dvojbe u m.
2Ko 10:5 obuzdamo svaku m.
He 4:12 riječ Božja može prosuditi m.
Mt 15:19; Flp 4:7.

MISLITI: Ne 4:14 M. na Jehovu
Ps 8:4 što čovjek smrtni da m. na njega
Mt 5:17 Ne m. da sam došao obezvrijediti
Ri 12:3 ne m. o sebi više nego što treba
Ri 12:16 O drugima m. kao i o sebi
1Ko 8:2 ako tko m. da što zna
1Ko 10:12 tko m. da stoji, neka pazi
2Ko 12:6 da ne bi tko m. o meni više
Ga 6:3 ako tko m. da je nešto, a nije ništa
Flp 3:19 m. na ono zemaljsko
Flp 4:10 opet počeli m. na mene
Kol 3:2 M. na ono što je na nebu
He 2:6 Što je čovjek da m. na njega
Jr 23:27; Mt 10:34; Iv 5:39; 11:56; 1Ko 3:18.
Jr 23:27; Mt 10:34; Su 10:17; 11:29; Ho 5:1.

MISPA: Js 11:3, 8; Su 10:17; 11:29; Ho 5:1.
MISIČA: Ps 44:3 nije njihova m. donijela spasenje
2Lje 32:8 S njim m. tjelesna, a s nama Jehova
Iza 40:10 m. će njegova vladati
Iza 52:10 Otkrio je Jehova svetu m.
Iza 53:1 Kome se otkrila m. Jehovina?
Iv 12:38 Kome se otkrila m. Jehovina?
MISLJENJE: Ri 14:5; 1Ko 7:25, 40.

MITO: 5Mo 10:17 ne prima m.
Ps 26:10 desnica im puna m.
Mi 3:11 Glavari sude za m.
2Mo 23:8; 1Sa 8:3; 12:3; Izr 17:23; Iza 1:23; 5:23;
33:15; Am 5:12.

MJED: 1Ko 13:1 m. što ječi

MJEHUR: 2Mo 9:9 m. na ljudima i životinjama

MJERA: Eze 4:16 kruh jesti na m., piti na m.
Mt 7:2 kakvom m. mjerite, takvom
Lk 6:38 dobru m., nabijenu, prepunu
2Ko 10:2 poduzeti oštre m. protiv
1So 2:16 navršavaju m. svojih grijeha

MJERILO: Izr 16:11 Pravedno m. i vaga
Iza 28:10 m. na m.
Iza 28:17 postaviti ču pravdu za m.
1Ko 9:8 Govorim li po ljudskim m.?

MJESEC: 2Mo 12:2 prvi m. u godini
Js 10:12 Stani, sunce, i m.
Ps 104:19 Načinio m. da se određuju vremena
Jl 2:10 Sunce i m. tamne
Hb 3:11 Sunce i m. stali u prebivalištu
Lk 21:25 znakovi na suncu, m. i zvijezdama
Dj 2:20 Sunce u tamu i m. u krv
Ga 4:10 držite dane i m.
Ot 12:1 m. joj pod nogama
Ot 22:2 svakog m. davalo plod
1Kr 6:37; 8:2; 2Kr 15:13; 1Lje 27:1; Ezr 6:15; Es 3:7;
Da 4:29; Jl 2:31; Ot 21:23.

MJESEČNI: 3Mo 15:26 u vrijeme m. nečistoće

MJESEČNICA: 3Mo 12:2 kao što nečista u dane m.
3Mo 15:19 zbog m. nečista sedam dana
3Mo 18:19 Ne približavaj se zbog m.
Eze 36:17 kao nečistoća m.

MJESTO: 2Lje 7:6 Svećenici na svojim m.
Ps 37:10 Pogledat ćeš na m. njegovo
Izr 15:3 Oči su Jehovine na svakome m.
Pr 3:20 Svi idu na jedno m.
Mt 24:15 stoji na svetom m.
Mt 24:51 odrediti m. među licemjerima
Iv 14:2 idem pripremiti vam m.
2Ti 3:8 nema m. među vjernicima
5Mo 12:11; Eze 39:11; Ot 12:6, 8.

MLAD: Ps 37:25 Bio sam m. i ostario
Ps 110:3 m. ratnici tvoji kao kapi rose
MLADENAČKI: 2Ti 2:22 bježi od m. želja

MLADICA: Iza 11:1 M. će izbizi iz panja Jišajeva
Iza 53:2 on će se kao m. pojaviti
Iv 15:2 Svaku m. koja ne donosi
Iza 14:19; Iv 15:4, 6.

MLADIĆ: Izr 20:29 Ljepota m. snaga njihova
Eze 9:6 m. i djevojke pobijete
Jl 2:28 m. vaši viđenja vidjeti
1Sa 17:56; 20:22; Mt 19:22; Dj 2:17; 1Iv 2:14.

MLADO: 5Mo 7:13 m. od krava i sve stoke
MLADOST: 1Mo 8:21 sklonu zlu od m.
1Sa 17:33 on je ratnik od m.
Job 33:25 tijelo njegovo svježije nego u m.
Ps 103:5 M. se tvoja obnavlja kao u orla
Izr 5:18 raduj se sa ženom m. svoje
Pr 12:1 u danima m. svojem
Iza 54:4 Zaboravit ćeš sramotu m. svoje
Mi 2:14 žene m. tvoje, kojoj činiš nevjeru
1Ti 4:12 Neka te ne podcjenjuje zbog m.
2Sa 19:7; Ps 71:17; Pr 11:10; Mk 10:20; Dj 26:4.

MLADOŽENJA: Iza 62:5 m. se raduje nevjesti
Mt 25:1 izašle u susret m.
Jr 33:11; Mt 9:15; 25:5, 6, 10; Iv 3:29.

MLADAK: 1Sa 20:24; Kol 2:16.

MLADI: 1Ti 5:1, 2, 11, 14.

MLAK: Ot 3:16 Ali kako si m., izbljvat

MLATITI: 1Ko 9:26 kao da m. zrak
MLIJEKO: 2Mo 3:8 zemlju u kojoj teče med i m.
1Ko 3:2 m., a ne čvrstom hranom
He 5:12 Takvi ste da vam treba m.
1Pe 2:2 razvijajte želju za čistim m.
3Mo 20:24; Su 4:19; Iza 7:22; 55:1; 60:16.

MLINARICA: Pr 12:3 prestanu raditi m.

MLINSKI: Lk 17:2 oko vrata objesi m. kamen
Su 9:53; Ot 18:21.

MNOŠTVA: Ps 26:12 u m. okupljenim blagoslivljat

MNOŠTVO: 2Lje 20:15 Ne bojte se tog velikog m.

Izr 15:22 uspjeh leži u m. savjetnika
Eze 32:20 Oduvicate njega i m. njegovo
Iv 21:6 nisu mogli izvući od m. ribe
Jk 5:20 pokriti m. grijeha
1Pe 4:8 ljubav pokriva m. grijeha
Ot 7:9 veliko m., nitko nije mogao izbrojiti
Ot 19:6 glas silnoga m. i huk mnogih
1Sa 17:47; Eze 39:11; He 11:12.

MNOŽITI SE: 1Mo 1:28 Radajte se i m.
Eze 36:11 M. će se i radati
1Mo 9:1, 7; 35:11.

MOAB: 5Mo 29:1 riječi saveza u zemlji m.
Ru 1:1, 22; 2Kr 1:1; 2Lje 20:22; Da 11:41.

MOC: 2Mo 9:16 da ti pokažem m. svoju
2Mo 15:6 Desnica tvoja silne je m.
1Lje 29:12 u tvojoj je ruci sila i m.
Ps 62:11 m. pripada Bogu
Ps 106:8 da pokaže m. svoju
Dj 7:19 koristio svoju m. protiv našeg roda
Ri 9:22 obznaniti svoju m.
He 2:14 m. prouzročiti smrt
He 5:14 m. zapažanja iskustvom uvježbana
Ot 1:6 njemu m. zauvijek. Amen
Ot 11:7 uzeo m. svoju veliku i počeo
Ri 1:20; Ot 12:10.

MOCAN: 5Mo 3:24 koji bog je m. kao ti?

Jš 22:22 M. Bog Jehova
1Sa 4:8 iz ruke tog m. Boga
Ps 135:10 pogubio m. kraljeve
Iza 9:6 Bog M., Otac Vječni
1Ko 1:26 ni mnogo m.
2So 1:7 s neba Isus s m. anđelima
Ps 24:8; 50:1.

MOCI: Da 4:18 ti m. jer u tebi duh
Da 5:15 oni ne m. otkriti

MOCNIJI: Ps 9:19 čovjek m. pokaže

MODRICA: Izr 20:30 M. čiste zlo

MOGUĆE: Mt 19:26 Bogu sve m.
Mt 24:24 ako je m., zaveli i izabrane
Mt 26:39 ako je m., neka me mimoide ova čaša
Dj 2:24; Ri 12:18; 1Ko 11:20.

MOJSIJE: 2Mo 2:10 Dala mu ime M.

4Mo 12:3 M. bio najkrotkiji
Mt 17:3 ukazali im se M. i Ilija
1Ko 10:2 svi se krstili u M.
He 11:24 Vjerom M. kad odrastao

Ot 15:3 pjevali su pjesmu **M**.
 2Mo 3:13; 4:20; 7:1; Dj 3:22; 7:22; He 3:2.
MOLBA: Ps 20:5 ispuni Jehova m. tvoje
 Flp 4:6 iznesite svoje m. Bogu
 1Ti 2:1 molitve, m.
 He 5:7 m. onome koji ga je mogao spasiti
 2Lje 6:21; Es 5:6; 9:12; Da 6:7.
MOLEK: 2Kr 23:10 provodio kroz vatru **M**.
 3Mo 18:21; 20:2; 1Kr 11:7; Jr 32:35.
MOLITI (SE): 4Mo 21:7 **M**. Jehovu da ukloni
 Ps 27:4 Za jedno m.
 Jr 7:16 ti se ne m. za narod ovaj
 Mt 5:44 m. se za one koji vas progone
 Mt 6:9 **M**. se, dakle, ovako:
 Mt 7:7 **M**. i dat će vam se
 Mt 24:20 **M**. se da bijeg vaš
 Mt 26:41 m. da ne dodete u iskušenje
 Mk 7:32 m. ga da položu ruke na njega
 Mk 11:24 ono za što m., imat ćete
 Mk 12:40 dugo se m. da ih drugi vide
 Iv 17:9 Ja za njih m.
 Iv 17:20 Ne m. samo za njih
 2Ko 5:20 kao da Bog preko nas m.
 Ef 3:20 više od svega što m.
 1So 5:17 Neprestano se m.
 Jk 5:16 m. se jedan za drugoga
 1Iv 5:14 m. u skladu s njegovom voljom
 2Kr 20:3; Iza 38:3; Da 6:13; Mt 6:5; Mk 1:35;
 Dj 10:9; 21:39; Ri 1:10; 8:26; 1Ko 14:15; 2Ko 5:20;
 6:1; 8:4; 10:2; Ga 4:12.
MOLITVA: 1Kr 8:28 Jehova obazri se na m.
 1Kr 8:49 tada čuj m. njihov i molbu
 Izr 15:8 m. čestitih ugodna mu je
 Izr 15:29 m. pravednih sluša
 Za 12:10 izliti ću duh m.
 Mt 21:13 Molj dom dom m.
 Dj 10:4 Tvoje m. uzašle pred Boga
 Ri 12:12 Ustrajte u m.
 Flp 4:6 m. i prošnjom, sa zahvaljivanjem
 Kol 4:2 Ustrajte u m., bdijte u noj
 1Pe 4:7 ne zanemarujte m.
 1Sa 1:27; Ps 102:17; Izr 28:9; Iza 1:15; 56:7; Ef 6:18;
 1Ti 2:1; 1Pe 3:7; Ot 8:4.
MOROKAJ: Es 3:2 **M**. mu se nije klanjao niti
 Es 7:10 Hamana objesili na stup za **M**.
 Ezr 2:2; Ne 7:7; Es 2:5; 3:4; 6:10; 9:3; 10:3.
MORE: 1Mo 1:10 vode nazvao m.
 1Mo 1:22 napunite vode u m.
 Ps 72:8 Podanike će imati od m. do m.
 Ps 96:11 Neka hući m.
 Iza 11:9 puna znanja, kao što m. vode puno
 Iza 57:20 zli su kao m. uzburkano
 Da 11:45 postaviti šatore između velikoga m.
 Lk 21:25 zbog huke m. i valova
 1Ko 10:2 krstili kad su prošli kroz m.
 Ot 20:13 m. je predao mrtvace
 Ot 21:1 nestali, a ni m. više nije bilo
 Iza 17:12; Eze 27:27; Jn 1:15; Ot 7:3.
MORIJA: 1Mo 22:2; 2Lje 3:1.
MORNAR: Ot 18:17 svi m. stajali su podalje
 Eze 27:9, 27, 29; Jn 1:5; Dj 27:27.
MORSKI: 2Mo 14:21 m. dno u suho tlo
 Iza 60:5 k tebi će se uputiti blago m.
 Jd 13 divlji valovi m. koji kao pjenu
 Ot 20:8 za rat. Bit će ih kao pjeska m.
MOZDINA: He 4:12 razdvaja kosti i m.
MRAK: Iza 60:2 m. će pokriti zemlju
 5Mo 28:29; Izr 4:19; Iza 8:22; 58:10; Jl 2:2; Am 4:13;
 Sf 1:15; Iv 6:17.
MRAVI: Izr 30:25 m. nisu jak narod
MRAZ: 2Mo 16:14 [mana] fina kao m.
 Job 38:29 tko rada m. nebeski?
 Ps 147:16 m. prosipa kao pepeo
 Jr 36:30 m. noćni
MREZA: Ps 9:15 m. koju su potajno
 Izr 12:12 želi plijen iz m. pokvarenih
 Mi 7:2 m. bratu postavlja
 Mt 13:47 kraljevstvo nebesko kao m.
 Lk 5:6 m. počele razdirati
 Iv 21:11 m. se nije razderala
 Ps 10:9; Izr 29:5; Pr 7:26; 9:12; Iza 51:20; Eze 26:5;
 47:10; Mt 4:20; Iv 21:6, 8.
MRLJA: Ef 5:27; 2Pe 2:13.

MRMLJATI: Ps 38:12; Iza 59:3, 13.
MRSAV: Eze 34:20 izmđu ovaca ugojenih i m.
 Mi 6:10 m. efa osude vrijedna?
MRTAV: Ri 4:19 tijelo već m.
MRTVAC: 4Mo 5:2 tko se onečistio m.
 Ot 20:13 more je predao m.
MRTVI: Ps 115:17 **M**. ne hvale Jaha
 Pr 9:5 m. nisu svjesni ničega
 Iza 26:14 m., neće više živjeti
 Mt 8:22 neka m. pokapaju svoje m.
 Mt 22:32 nije Bog m., nego živih
 Iv 5:25 m. čuti glas Sina Božjeg
 Ri 6:11 smatrajte sebe m. grijehu
 Ef 2:1 Bog oživio iako ste bili m.
 1So 4:16 ustati m. u zajedništvu s Kristom
MRTVO MORE. Vidi SLANO MORE.
MRTVORODENČE: Pr 6:3 m. bolje od njega
MRVICE: Mt 15:27 psići jedu od m.
MRZAK: 3Mo 20:23 narodi su mi m.
 Job 19:19 **M**. sam s kojima blizak
 Izr 28:9 i molitva je njegova m.
 1Mo 43:32; Izr 3:11; Ri 2:22.
MRZITI: 2Mo 18:21 koji m. nepravedni dobitak
 5Mo 19:6 ubijenoga nije otplatio m.
 5Mo 32:41 naplatiti onima koji me silno m.
 Ps 11:5 Jehova nasilje m.
 Ps 97:10 koji ljubite Jehovu, m. zlo
 Izr 1:29 m. su znanje
 Izr 6:16 Sest stvari Jehova m.
 Izr 8:13 strah pred Jehovom m. zlo
 Izr 15:10 tko m. ukor, umrijet će
 Izr 27:6 za poljupe onoga tko te m. moliti
 Izr 28:16 m. nepravedni dobitak, prodižiti
 Pr 3:8 kad se voli i vrijeme kad se m.
 Mt 5:43 Ljubi bližnjega i m. neprijatelja
 Mt 6:24 jednoga m., a drugoga ljubiti
 Mt 24:9 svi će vas narodi m. zbog imena mojeg
 Lk 6:22 Sretni ste kad vas ljudi m.
 Lk 6:27 činite dobro onima koji vas m.
 Iv 3:20 tko čini zlo, m. svjetlo
 Iv 7:7 Svijet m. mene, jer svjedočim
 Iv 12:25 tko m. svoj život u ovom svijetu
 Iv 15:19 zato vas svijet m.
 Ri 7:15 ono što m., to činim
 Ri 12:9 **M**. zlo, držite se dobra
 He 1:9 ljubiti pravednost i m. bezakonje
 1Iv 3:15 Tko m. brata ubojica je
 1Iv 4:20 a m. brata, lažljivac je
 1Mo 50:15; 3Mo 19:17; 1Kr 11:25; Ps 21:8; 25:19;
 44:7; 55:3; 69:4; 139:21; Izr 5:12; 13:24; Mt 10:22; Iv
 15:18, 25; Tit 3:3; Jd 23.
MRZŃJA: Ps 139:22 Krajnjom m.
 Izr 10:12; Eze 23:29.
MUČEN: He 11:35 drugi su bili m.
 Ot 20:10 m. dan i noć u svu vječnost
MUČENJE: Ot 14:11 dim m. dizati vječno
MUČITI: 1Sa 16:14 dao da ga počne m. zlovolja
 Mt 8:29 Jesi li došao da nas m.
 Lk 8:49 ne m. više učitelja
 Mk 5:7; Lk 8:28; Ot 9:5; 11:10.
MUDAR: Ps 49:10 vidi da i m. umiru
 Izr 3:7 Ne misli sam o sebi da si m.
 Izr 15:20 **M**. sin raduje oca
 Izr 27:11 Budi m. sine moj, i obraduj
 Izr 30:24 četiri su životinje po prirodi m.
 Mi 6:9 tko je m. bojat će se imena
 Mt 11:25 ovo sakrio od m. i umnih
 2Ti 3:15 svete spise koji te mogu učiniti m.
 5Mo 4:6; Izr 1:5; Ri 1:22; Ef 5:15.
MUDRIJI: Ps 119:98 m. od neprijatelja
 Izr 9:9 Pouči mudroga, i bit će još m.
 1Ko 1:25 Božja ludost m. od ljudi
 Job 35:11; Izr 26:16.
MUDRO: Izr 2:7 pomaže da postupaju m.
 Izr 8:14 znam kako postupati m.
 Kol 4:5 **M**. se ponašajte prema onima izvan
MUDROST: Ps 19:7 m. daje neiskusnom
 Ps 111:10 Strah Jehovim, m.
 Izr 1:20 m. glasno uzvikuje na ulici
 Izr 3:21 Sačuvaj m. i sposobnost prosuđivanja
 Izr 4:7 m. je najvažnija. Stekni m.
 Izr 8:11 m. bolja od bisera
 Izr 18:1 suprotstavlja se svakoj m.

Pr 2:13 m. bolja od bezumlja
 Pr 7:11 Dobra je m. i korisna
 Iza 29:14 propast će m. mudraca njegovih
 Jr 8:9 kakva je m. njihova?
 Eze 28:17 Uništitio si m. svoj
 Da 1:17 Bog odbario znanjem i m.
 Da 2:21 daje m. mudrima
 Mt 11:19 m. opravdavaju djela njezina
 Lk 1:17 neposlušne k m. pravednih
 1Ko 2:5 vjera ne na ljudskoj m., nego Božjoj
 1Ko 3:19 m. svijeta ludost pred Bogom
 Jk 1:5 ako kome nedostaje m., neka
 Jk 3:17 m. odozgo je mirotvorna
 Job 11:6; 12:16; Izr 3:13; 24:3; 29:15; Ri 11:33.

MUDROVANJE: Kol 2:8 da vas tko ne odmami m.

MUKA: Job 6:2 m. moja mogla izvagati
 Lk 16:23 dok je bio u m., i vidio Abrahama
 Ot 12:2 bila u porođajnim m.
 1Mo 3:17; Ot 18:7, 10.

MUNJA: Job 38:35 Možeš li m. poslati
 Ps 97:4 M. njegove obasjale tlo
 Mt 24:27 m. izlazi od istoka
 Lk 10:18 Sotona kao m. pao s neba
 Ot 11:19 nastale m. i glasovi i gromovi
 2Mo 20:18; Job 37:3; Na 2:4; Ot 4:5; 8:5.

MUSKARAC: Ri 1:27 m. s m., ostavili prirodno
 1Ko 6:9 m. koji liježu s m.

MUŠKI: Eze 16:17 pravila likove m.
 1Ko 16:13 držite se m., budite jaki

MUŠKO: 1Mo 1:27 stvorio m. i žensko
 Ot 12:13 ženu koju rodila m.

MUŽ: Es 1:17 m. biti prezreni
 Iza 54:5 m. ti je Veliki Tvorac tvoj
 Jr 31:32 iako sam ja bio m. njihov
 Ri 7:2 zakonom vezana za m.
 1Ko 7:2 neka svaka žena ima svojega m.
 1Ko 7:14 m. koji nije vjernik posvećen
 2Ko 11:2 vas obćeo jednome m.
 Ef 5:25 M., ljubite svoje žene
 Kol 3:19 M., ljubite svoje žene
 1Pe 3:1 žene, budite podložne m.
 Ot 21:2 kao nevjesta ukrašena za m.
 Ru 1:11; Jr 31:32; 44:19; Eze 16:45; 1Ko 7:34; 14:35;
 Kol 3:18.

MUŽAR: Izr 27:22 Da ludoga stucaš u m.

MUŽJAK: 1Mo 7:2 samo dvoje, m. i ženu

N

NAAMAN: 2Kr 5:1; Lk 4:27.

NABAL: 1Sa 25:3 Čovjek se zvao N.

NABRAJATI: Su 5:11 N. djela Jehovina
 Ps 50:16 da n. uredbe moje

NABROJITI: Ps 40:5 više nego što bih mogao n.

NACRT: 2Kr 16:10 Ahaz poslao n. žrtvenika
 1Lje 28:11, 19 David dao n. predvorja

NACAS: Iza 26:20 Sakrij se n. dok gnjev

NACELNIK: Da 3:2, 3 rizičnare, suce, n.

NACUJE: Iza 32:5 čovjeka koji n. ne poštuje
 Iza 32:7 n. ne poštuje zlom se služi
 1Ko 4:17 podsjetiti na n.
 Ga 4:3, 9; Kol 2:8.

NACIN: Dj 1:11 doći na isti n. kao što
 Ri 7:6 robovi na novi n., po duhu

NACINITI: Ps 8:3 mjesec i zvijezde koje si n.

NACINJEN: Iza 43:10 nijedan bog nije bio n.

NACI (SE): Ps 21:8 Ruka n. neprijatelj te
 Izr 8:35 tko me n., sigurno će n. život
 Izr 18:22 Tko je n. dobru ženu
 Mt 7:7 Tražite, i n. ćete
 Mt 7:8 Tko god traži, n.
 Mt 10:39 Tko n. svoj život, izgubit će ga
 Lk 12:37 gospodar, kad stigne, n. da odbije
 1Pe 4:18 gdje će se n. grešnik?
 Izr 1:28; 2:5; Jr 29:13; Dj 17:27; Ot 9:6.

NADA: Tu 3:29 Možda ima n.
 Dj 24:15 imam n., koju imaju
 Dj 26:7 Zbog te me n. tuže Židovi
 Ri 5:5 n. neće razčarati
 Ri 8:20 ali je pritom pružena i n.
 Ri 8:24 n. koja se vidi nije n.
 Ri 15:4 ustrajnošću i utjehom imamo n.
 Ef 2:12 bili ste bez n. i bez Boga

Ef 4:4 jedna n. na koju ste pozvani
 1So 4:13 kao drugi, koji nemaju n.
 He 6:19 Ta nam je n. kao sidro duše
 He 10:23 obznanjujmo svima svojnu n.
 1Pe 3:15 traži obrazloženje n. koja u vama
 Job 14:7; Pr 9:4; Jr 29:11; 1Ko 9:10; Kol 1:27.

NADAHNUĆE: 1Lje 28:12 naert doma pod n.
 Ho 9:7 čovjek što pod n.
 Mt 22:43 David ga pod n. naziva Gospodinom

NADAHNUT: Izr 16:10 n. odluka mora biti
 1Ko 12:10 sposobnost razlikovanja n. objava
 1Ti 4:1 n. objava kaže da u budućim
 2Ti 3:16 Sve je Pismo n.
 Ot 16:13 tri nečiste n. izjave kao žabe

NADAHNUTI: 1Iv 4:1 navodno n. Bog

NADAPOSTOL: 2Ko 11:5 ne zaostajem za n.

NADATI SE: Mt 24:44 Sin dolazi u čas kad se ne n.
 Lk 24:21 n. se da će on izbaciti Izraela
 He 11:1 dogoditi ono čemu se n.

NADGLEDA TI: 1Lje 23:4 24 000 n. posao u domu
 4Mo 3:32; Ezr 3:8, 9; Eze 44:11.

NADGLEDNICKI: Ps 109:8; Dj 1:20 n. službu

NADGLEDNIK: 1Mo 41:34 Neka faraon postavi n.
 Dj 20:28 duh postavio n.
 1Ti 3:1 tko želi služiti kao n.
 1Ti 3:2 n. treba biti besprijekoran
 Ne 11:9; Iza 60:17; Tit 1:7.

NADGROBNI: 2Kr 23:17 Kakav oni n. spomenik

NADILAZITI: Flp 4:7 mir Božji koji n. svaku misao

NADIMATI: 1Ko 8:1 Znanje n., ljubav izgrađuje

NADJACATI: 2Mo 17:11 Izraelci bi n.
 1Sa 2:9 ne može čevjak snagom n.
 1Sa 17:9 ako ja n. njevja, vi biti naši sluge
 Mt 16:18 vrata groba neće je n.
 Iv 12:35 da vas tama ne n.

NADMETATI SE: Ga 5:26 ne n. jedni s drugima

NADMUDRITI: 2Sa 22:27 pokvarenoga n.
 Ps 18:26 a pokvarenoga n.

NADOKNADITI: 3Mo 26:34 zemlja n. počinke svoje
 2Mo 21:34; 2Sa 12:6.

NADREĐEN: 1Ti 2:12 Ne da žena bude n.

NADSTOJNIK: Da 2:48; 3:2; 6:7.

NADVLAĐATI: 1Mo 4:7 hoćeš li ga n.
 Su 16:5 saznaj kako ga možemo n.
 Ps 129:2 nisu me n.
 Jr 1:19 neće te n., jer ja sam s tobom
 Jr 20:11 prgonitelji moji neće n.
 Ri 12:21 n. zlo dobrom
 2Pe 2:20 ponovno upuste i to ih n.
 Ot 12:8 nije n. I nije se više našlo mjesta

NADZIRATI: 2Lje 8:10 koji su n. ljude
 Dj 9:24 n. gradska vrata da ubiju Savla

NADZORNIK: Za 9:8 n. neće više dolaziti

NAFTALI: 1Mo 49:21 N. lijepe riječi govori
 1Mo 30:8; 2Mo 1:4; Mt 4:13.

NAGAO: Iza 32:4 Sree onih što su n.
 Izr 21:5; 29:20.

NAGLAS: Ne 8:18 n. čitalo knjigu

NAGLITI: Pr 5:2 Ne n. pred Bogom

NAGLO: Izr 13:11 N. stečeno bogatstvo

NAGNUT: Ps 62:3 Svi ste poput zida n.

NAGOVARANJE: Ga 5:8 Takvo n. nije od

NAGOVARATI: Dj 18:13 ovaj n. ljude da štiju Boga
 5Mo 13:6; Jš 15:18; Su 1:14.

NAGOVORITI: Izr 25:15 Strpljivošću se n.
 Jr 43:3 Baruh te n. da

NAGRADA: 1Mo 15:1 N. tvoja vrlo velika
 Ps 127:3 plod utrobe je n.
 Mt 5:12 velika n. vaša na nesemisa
 1Ko 9:24 jedan dobiva n.?
 Flp 3:14 hitam k cilju, k n.
 Kol 2:18 Neka vas ne liši n. nitko
 Kol 3:24 od Jehove dobiti primjerenu n.
 He 11:26 upravo pogled na n.
 1Ko 3:8; He 10:35; Jk 1:12.

NAGRADITI: Ru 2:12 Neka Jehova n. djela
 He 11:6 n. one koji ga traže

NAGRIZATI: Mt 6:19 gdje moljac i hrda n.

NAHRANITI: Mt 25:37 vidjeli gladnog i n. te

NAIZGLE: 2Ti 3:5 n. će biti bogobojazni

NAJAMNIK: Lk 15:19 kao jednog od svojih n.

NAJBEDNAČAJNIJI: Mt 2:6 Betleheme, nisi n.

NAJBLIŽI: Iv 1:18 Jedinorođeni bog, Ocu n.
NAJBOLJI: Mt 23:6; Lk 14:7, 8.
NAJISTAKNUTIJE: Mk 12:39 n. mjesta
NAJLJEPŠI: Pr 11:10 n. godine života ispraznost
NAJMANJI: Jr 31:34 od n. do najvećega
 Mt 25:40 jednom od moje n. braće
 Lk 16:10 Tko je vjeran u n.
 He 8:11 svi poznavati, od n. do najvećega
 Mt 5:19; Lk 12:26; 1Ko 15:9.
NAJOPREZNIJI: 1Mo 3:1 zmija n. od svih
NAJPRIJE: Mt 6:33 Stoga tražite n. kraljevstvo
NAJSKROVITIJ: Mt 6:6 moliš, udi u n. sobu
 1Kr 6:5; Ps 28:2.
NAJUSRDNIJE: 1So 3:10 n. molimo da vas vidimo
NAJVAŽNIJI: Izr 4:7 Mudrost je n.
 Flp 1:10 prosuditi što je n.
NAJVEĆI: 1Ti 1:15 grešnike, od kojih ja n.
NAJVIŠI: Da 7:18 sveti sluge n.
 Da 7:22, 25, 27.
NAKAPNICA: Izr 5:15 Pij vod u svoje n.
 2Kr 18:31; Pr 12:6; Iza 36:16; Jr 2:13.
NAKLAPANJE: 1Ti 1:6 zastranili u prazno n.
NAKLONOST: Izr 8:35 steći n. Jehovinu
 Lk 2:52 Isus uživao sve veći n. Boga i
 Izr 3:4; 11:27; 16:15; 19:12; 28:23; Dj 7:10.
NAKNADA: 3Mo 24:18; Eze 29:20.
NAKOSTRIJEŠITI SE: Job 4:15 n. dlake na tijelu
NAKUPITI: Iza 39:6 što oci n. odneseno u Babilon
NALAZITI: Mt 7:14 malo je onih koji ga n.
NALIK: Dj 17:29 Bog nije n. zlatu
 Ri 5:14 Adam, koji je n. onome
NALIKOVATI: Na 2:4 bojna kola bakljama n.
NALOG: Hg 1:13; Dj 26:12.
NAMAZATI: Ps 23:5 Uljem n. glavu moju
NAMETNUT: He 9:10 odredbe Zakona n. do
NAMETNUTI: Kol 2:23 kakvo ljudi sami n.
NAMIGIVATI: Izr 6:13 n. okom, daje znakove
 Izr 16:30 Pakosno n. očima
 Iza 3:16 kćeri sionske očima n.
NAMIJENITI: 1So 5:9 Bog nam nije n. srdžbu
 He 11:40 Bog nama n. nešto bolje
NAMIJENJEN: 2So 2:10 n. onima koji u propast
NAMISLITI: Ps 40:5 mnogo si toga n. s nama
NAMJERA: 2Mo 32:12 U zloj ih n. izvleo
NAMJERA: Ps 33:11, Jehovina ostaje
 Izr 15:22 N. propadaju gdje nema razgovora
 Da 7:25 n. promijeniti vremena
 1Ko 4:5 obznani ti n. srca
 2Ko 2:11 njegove n. nisu nepoznate
 Ga 4:18 trudi se oko vas u dobroj n.
 He 4:12 može prosuditi misli i n. srca
 Ps 5:10; 33:10; Izr 19:21.
NAMJERAVATI: Lk 23:51 glas za ono što n.
 2Ko 1:17 lakomisen kad sam to n.?
NAMJERNO: 1Mo 48:14 N. je tako položio ruke
 He 10:26 ako n. grijesimo
 2Pe 3:5 n. previdaju da su
NAMJESNIK: 2Lje 8:10 glavnih n.
 Ne 12:40; 13:11.
NAMNOŽITI SE: Jr 23:3 ostatak će se n.
NANIJE TI: 1Ti 6:10 n. sebi mnoge patnje
NANOVO: 1Pe 1:23 niste n. rođeni
NAOMI: Ru 1:2, 19; 2:1, 2, 20; 4:9, 14, 17.
NAORUŽATI SE: 1Pe 4:1 n. istim stavom
NAPAD: Ps 118:10 U ime Jehovinu n. odbijao
NAPADAC: Job 36:32 zapovijeda da udari n.
 Job 9:13; 26:12.
NAPAJATI: Izr 11:25 tko obilno n. druge
NAPASTI: 1Mo 4:8 Kajin je n. Abela
 Su 18:25 ako vas n. gnjevni ljudi
 2Lje 24:23 sirijska vojska n. Judu
NAPIPATI: Dj 17:27 ne bi li ga kako n.
NAPISAN: Lk 21:22 ispuni sve što je n.
 Ri 15:4 sve što nekad n., nama za pouku n.
 1Ko 10:11 n. za upozorenje nama
 2Ko 3:2 pismo, n. na srcima našim
 Ot 14:1 ime njegovo n. na čelima svojim
 Ps 102:18; Ot 1:3; 17:5.
NAPISATI: 2Mo 34:28 n. na ploče riječi
 Izr 3:3 n. ih na ploču srca
 5Mo 10:4; Jš 24:26; Iza 30:8; Iv 19:19; Ot 1:11; 3:12.

NAPLATA: Iza 34:8 dan osvete, godinu n.
 Iza 55:1 uzмите vina i mlijeka bez n.
 Ho 9:7 doći će dani n.
NAPLATITI: 5Mo 32:41 n. onima koji me mrze
NAPLIJENITI SE: Eze 38:12 da se n. i napljačkas
NAPOJITI: Mt 10:42 Tko god n. jednog od ovih
 Ps 69:21; Ot 14:8.
NAPOMINJATI: Ga 1:11 n. vam, braćo
NAPOR: Ot 14:13 počinu od n., prate ih djela
NAPORNO: 1Ti 4:10 n. radimo i naprežemo se
NAPREDAK: 1Ti 4:15 n. svima očit
NAPREDOVATI: Jr 7:24 nazadovajte umjesto n.
 Flp 3:16 koliko god da smo veći n.
 JI 2:8; Ga 1:14; Flp 1:25; 2Ti 3:9.
NAPREZATI SE: Lk 13:24 Snažno se n.
 2Ko 11:23 više sam se n.
 1Ti 4:10 naporno radimo i n. se
NAPRSNIK: 2Mo 28:15 Načini n. od zlata
 2Mo 25:7; 28:29; 3Mo 8:8.
NAPUĆEN: Ps 110:6 Satrč će glavara zemlje n.
NAPUNITI: 1Mo 1:28 n. zemlju i sebi je podložite
 1Mo 9:1 množite i n. zemlju
 Hg 2:7 n. ovaj dom slavom
 Ps 81:10; Iza 27:6; Jr 51:14.
NAPUSTITI: Su 6:13 sada nas je Jehova n.
 Mt 23:38 vas se dom n. i ostavlja vama
 Dj 18:2 naredio da svi Židovi n. Rim
NAPUŠTEN: Iza 32:14 n. je dvor utvrđeni
 Iza 62:4 neće se više reći da je n.
 Sf 2:4 Gazza će biti n.
 2Ko 4:9 ali nismo n.
 Ga 4:27 dječje n. žene više
NARASTAJ: 5Mo 32:5 N. pokvaren i
 Pr 1:4 Jedan n. odlazi, drugi n. dolazi
 Tu 5:19 Prijestolje tvoje iz n. u n. stoji
 Mt 24:34 ovaj n. znao proći
 Lk 11:29 Ovaj n. aeo n.
 Lk 11:51 krv će se tražiti od ovog n.
 Ef 3:5 U prijašnjim n. ta tajna nije
 Flp 2:15 usred pokvarenog i izopačenog n.
 Kol 1:26 sakrivena tijekom proteklih n.
 1Mo 9:12; 2Mo 3:15; Ps 48:13; 78:4; 79:13; 100:5;
 119:90; Mt 12:39; 23:36; Lk 21:32.
NARAV: Kol 2:9 punina božanske n.
NAREDBA: Ps 19:8 N. su Jehovine ispravne
 Ps 119:93, 110; Da 3:29; Lk 2:1.
NARICALJKA: Mi 2:4 naricat će nad vama n.
NARICANJE: Jr 31:15 U Rami n. i plać
 Mt 2:18 u Rami, plać i n. veliko
 Jr 9:20; JI 2:12; Za 12:11.
NARICATI: Za 12:10 n. za njim kao za jedincom
 Iv 16:20 vi ćete plakati i n.
 Jr 9:10; Eze 27:32; 32:18; Am 5:16; Mi 2:4.
NARJEČJE: Mt 26:73 Odaje te tvoje n.
NAROD: 1Mo 12:3 svi n. na zemlji
 2Mo 19:5 najdraže vlasništvo između svih n.
 2Mo 19:6 kraljevstvo svećenika i sveti n.
 5Mo 33:29 n. koji Jehova spašava
 1Sa 12:22 da vas učini svojim n.
 2Sa 7:23 Koji n. na zemlji kao Izrael
 Ps 9:17 svi n. koji zaboravljaju Boga
 Ps 33:12 Sretan n. kojemu je Bog Jehova
 Izr 14:28 Mnogoštvo n. krasota je kraljeva
 Izr 29:2 kad zlikovac vlada, n. uzdiše
 Izr 29:18 nema objava, n. se razudara
 Iza 2:2 svi će se n. stjecati k njoj
 Iza 2:3 mnogi će n. ići, govoreći: Dodite
 Iza 2:4 N. na n. više neće dizati mača
 Iza 26:2 n. pravedan koji postupa javno
 Iza 55:4 dao sam ga za svjedoka n.
 Iza 62:10 Očistite put n.
 Iza 66:8 Hoće li se n. odjednom roditi
 Jr 5:31 n. moj to voli
 Jr 25:32 nevolja ide od n. do n.
 Jr 31:33 oni će biti n. moj
 Ho 2:23 onima koji nisu moj n.: Moj si n.
 Ho 4:9 n. biti isto kao i svećeniku
 Sf 2:1 Skupi se, n.
 Sf 3:8 moja odluka da skupim n.
 Hg 2:7 dragocjenosti iz svih n.
 Za 14:17 od n. zemaljskih ne dođe
 Mt 12:21 U njegovo ime uzdati se n.
 Mt 21:9 n. uzvikivao: Spasi, molimo te

Mt 21:43 uzeti od vas i dati n.
 Mt 24:7 n. ustati na n.
 Mt 24:14 za svjedocanstvo svim n.
 Mt 25:32 svi se n. skupiti pred njim
 Mk 12:37 silan ga n. slušao
 Lk 21:25 n. na zemlji obuzeti tjeskoba
 Lk 23:2 Ovoga našli kako zavodi naš n.
 Dj 4:25 n. razmišljaju o ispraznostima
 Dj 10:35 u svakom n. prihvaća onoga
 Dj 15:14 iz njih uzme n. za svoje ime
 Ri 9:25 koji nisu moj n. zvat ću svojim n.
 Tit 2:14 n. koji je izabrao
 He 8:10 oni će biti n. moj
 He 9:19 poškropio knjigu i sav n.
 He 11:25 zlostavljan zajedno s Božjim n.
 1Pe 2:9 n. koji je vlasništvo Božje
 Ot 11:18 Ali n. se razgnjevili
 Ot 18:4 Izidite iz nje, n. moj
 1Mo 22:18; 28:14; 2Mo 24:7; 2Sa 7:23; Es 8:17;
 Ps 7:7; Iza 6:5; 32:18; 49:1; 56:7; Jr 25:9; Sf 3:9;
 Za 8:22; Mt 13:34; Mk 3:9; Iv 6:5; Dj 3:23, 25; Ri
 3:29; 15:11; 2Ko 6:16; He 2:17; 10:30; Ot 7:9;

NARUGATI SE: 1Sa 31:4 probodu me i n. mi se

NASAD: Iza 5:7 ljudi su Judini n. koji je volio

NASAMO: Ga 2:2 rekao sam im to n.

NASELITI SE: 3Mo 19:33 došli ljudi koji se n.

NASELJE: Mk 6:56 u sela, u gradove, u n.

NASELJEN: Eze 38:12 ruševine koje su opet n.

NASILAN: Mt 8:28 opsjednuti, toliko n.

NASILNIK: Job 27:13 nasljedstvo će n. dobiti

Izr 11:16 n. stječu bogatstvo

Ps 86:14; Jr 15:21.

NASILNO: Pr 5:8 n. uskraćuje pravda

NASILJE: Ps 73:6 n. pokriva kao odjeća

Iza 60:18 Neće se više o n. slušati u zemlji

Eze 7:23 grad je pun n.

Eze 28:16 napunili su n. nutrinu tvoju

1Mo 6:11; Ps 11:5; Hb 1:9; Sf 1:9; Mi 2:16.

NASIPATI: Iza 62:10 n., n. cestu.

NASITITI (SE): Ps 22:26 Krotki će jesti i n. se

Ps 91:16 Danima mnogim n. ću ga

Izr 13:25 jede dok ne n. dušu

Jr 31:14 narod će se moj n.

Jl 2:26 Jest ćete i n. se

Mi 6:14 I ti ćeš jesti, ali se nećeš n.

Hb 2:16 N. ćeš se sramote

Jk 2:16 n., a ne date što treba

Ps 107:9; Izr 1:31; 28:25; Iza 58:10; Tu 3:15;

Eze 7:19; 32:4; Jl 2:19; 1Ko 4:8.

NASLJEDITI: Mt 19:29 n. život vječni

Mt 25:34 n. kraljevstvo pripremljeno za vas

1Ko 15:50 krv ne mogu n. kraljevstvo Božje

He 6:12 zbog vjere i strpljivosti n. obećano

Mt 5:5; 1Pe 3:9; Ot 21:7.

NASLJEDNIK: Mt 21:38 Ovo je n., ubijemo ga

Ri 8:17 n., n. Božji, sunasljednici Kristovi

Ga 3:29 potomstvo Abrahamovo, n.

Ef 1:11 i mi izabrani za n.

He 1:2 Sina, postavio je n. svega

1Mo 21:10; Ri 4:13; Ga 4:7; He 6:17.

NASLJEDSTVO: Ps 2:8 dati narode u n.

Ps 16:5 Jehova je dio n.

Ps 125:3 žezlo zloće neće ostati nad n.

Dj 7:5 nije mu dao n. u njoj, nisi stope

Ef 1:14 jamstvo našeg n.

Kol 1:12 u n. svetih u svjetlu

1Pe 1:4 n. neokaljano i koje ne vene

4Mo 18:20; 1Kr 8:36; 21:3; Jr 12:10; Eze 47:22;

Ef 5:5; He 9:15.

NASMIJATI SE: 1Mo 18:13 Zašto se Sara n.

NASMIJAVATI: Su 16:25 Samsona da ih n.

NASMIJEŠITI SE: Job 29:24 Kad sam im se n.

NASRNTI: Dj 17:5 n. na Jasonovu kuću

NASRTATI: Ps 62:3 Dokle ćete n.

NASTANITI (SE): 1Mo 12:10 privremeno n., glad

Iza 52:4 u Egipat otišao da se n.

Iza 54:3 n. gradove opustjele

He 11:9 kao došlijak n. u obećanoj

NASTANJEN: Iza 44:26 o Jeruzalemu: Bit će n.

Iza 45:18 oblikovao tako da bude n.

Iza 13:20; Eze 12:20.

NASTATI: Ps 104:30 Pošaljše li duh svoj, n.

2Ko 5:17 staro prošlo, novo je n.

Kol 1:17 preko njega je sve n.

NASTOJATI: Ri 14:19 n. promicati mir

Ga 1:10 n. li ugoditi ljudima?

NATALOZEN: Ps 40:2 Izvukao me iz blata n.

NATAN: 2Sa 12:7 N. rekao: Ti si taj čovjek

2Sa 7:3; 12:5, 13; 1Lje 17:1, 2.

NATANAEEL: Iv 1:45, 46, 47, 48, 49; 21:2.

NATAPATI: Eze 17:7; JI 3:18.

NATJECATELJ: 1Ko 9:25 svaki se n. svladava

NATJECATI SE: 2Ti 2:5 n. li se tko u igrama

NATOPITI: Ps 65:10 n. se brazde njezine

Iza 34:5 mač će se moj n.

NATPIS: 2Mo 39:30 urezali n.

Mt 22:20 čiji je ovo lik i n.?

Iv 19:19 Pilat napisao n. te ga stavio na

NAUCAVATI: Iza 9:15 prorok koji n. laži

Mt 5:19 tko god n. te zapovijedi

Mt 15:9 učenja koja n. zapovijedi su ljudske

Iv 7:16 što n. nije moje, nego od onoga

1Ti 6:3 Ako tko drugačije n.

NAUCEN: Iza 29:13 n. zapovijedi ljudska

NAUCITI (SE): 2Mo 4:12 n. ću te što ćeš govoriti

5Mo 31:12 da n. bojati se

Job 33:33 n. ću te mudrosti

Ps 25:4 Jehova, n. me stazama svojim

Ps 143:10 N. me vršiti volju tvoju

Izr 1:5 Mudar će više n.

Iv 8:28 govorim onako kako me Otac n.

1Ko 14:35 žele n., neka pitaju mužve

Flp 4:9 Ono što ste n. činite

He 5:8 iz pretrpljenoga n. poslušnosti

5Mo 4:10; Ps 119:73; Flp 4:11, 12; 2Ti 3:14.

NAUDITI: Lk 10:19 ništa vam neće n.

1Pe 3:13 tko će vam n. ako revno

Ot 7:2; 9:4.

NAUM: Izr 16:4 načinio da služi n. njegovu

Iza 25:1 čudesna djela, n. davne

Iza 46:10 N. će se moj ostvariti

Iza 46:11 čovjeka da izvrši n. moj

Jr 29:11 znam kakvi su n. moji s vama

Dj 20:27 objaviti vam n. Božji

Ri 8:28 pozvani po njegovom n.

Ef 1:9 sveta tajna u skladu s n.

Ef 3:11 prema vječnom n.

Jr 23:20; Ri 9:11; Ef 1:11; 2Ti 1:9; He 6:17.

NAUMITI: Izr 19:21 Jehova n., ostvari se

Dj 17:31 n. suditi zemlji

NAVALITI: 4Mo 25:17 N. na Midjance

Dj 19:29 svi zajedno n.

NAVALJIVATI: 2Mo 12:33 Egipćani počeli n.

Su 14:17 ona je plakala, n. na njega

Jl 2:9 U grad n.

NAVJEŠTI: Job 2:3; Dj 5:3.

NAVJEŠTATI: Iza 42:9 sada vam novo n.

NAVJEŠTEN: Ri 15:21 vidjet će kojima nije n.

NAVIKA: 1Ko 15:33 Loše društvo kvari dobre n.

NAVINKNUT: 1Ko 8:7 n. na idole, jedu hranu

NAVIRATI: Ps 45:1 Iz srea mojeg n. riječ

NAVJEŠĆIVATI: Dj 3:24 proroci n. te dane

1Iv 1:2 svjedočimo i n. vam

NAVODITI: 1Kr 21:25 na to n. Izebela

NAVRŠITI SE: Ga 4:4 kad se n. vrijeme

Ef 1:10 kad se n. vrijeme

NAZADOVATI: Jr 7:24 n. umjesto napredovali

NAZARECANIN: Iv 19:19; Dj 22:2.

NAZAREĆANSKI: Dj 24:5 n. slijedbe

NAZARET: Iv 1:46 Može li što dobro doći iz n.?

Mt 2:23; 4:13; 21:11.

NAZIDAN: Ef 2:20 n. na temelju apostola

NAZIREJ: 4Mo 6:2, 18, 19, 20, 21; Su 13:5; 16:17.

NAZIVATI: Ps 72:17 neka ga sretnim n.

NAZOVIZNANJE: 1Ti 6:20 proturječnog n.

NAZVAN: Ri 7:3 n. preljubicom ako

NAZVATI (SE): Ri 9:26 n. sinovima Boga živoga

1Mo 2:19; Iza 65:15.

NAŽAO: 2Ko 7:2 Nikome nismo učinili n.

NEBESA: Ps 19:1 N. objavljuju slavu

Ps 50:6 N. objavljuju pravdnost njegovu

Iza 51:16 da postavim n. i novu

Iza 65:17 ja stvaram nova n. i novu

Iza 66:1 N. prijestolje moje, a zemlja

Ef 2:6 posjeo nas s njim na n.

2Pe 3:5 davno postojala n. i

2Pe 3:10 n. uz tutnjavu brzo proći
 2Pe 3:13 nova n. i novu zemlju
 Ps 2:4; 115:16; Hg 2:6; Ef 1:20.

NEBESKI: 1Ko 15:49 obližje onoga koji je n.
 He 3:1 sudionici n. poziva
 He 8:5 sjena onoga n.
 He 12:22 gori Sionu, n. Jeruzalemu
 Jk 1:17 od Oca n. svjetlila
 Ml 3:10; Mt 11:11; Iz 3:12; 2Ti 4:18.

NEBO: Su 5:20 S n. se zvijezde borile
 Iv 3:13 nitko nije uzašao na n. osim
 Dž 2:34 David nije uzašao na n.
 Kol 3:2 Mislite na ono što je na n.
 Ot 12:7 izbio rat na n., Mihael
 Ot 19:11 vidio sam n. otvoreno, i bijeli knj
 5Mo 10:14; Izr 30:19; Mt 24:35; Lk 17:24; He 9:23.

NEBO (bog): Iza 46:1.

NEBO (grad): 4Mo 32:3; Iza 15:2; Jr 48:1.

NEBUKADNEZAR: 2Lzr 36:7 pribor odnio N.
 Jr 27:6 sve te zemlje u ruke N.
 Da 3:1 Kralj N. načinio zlatni lik
 Ezr 5:12; Da 2:1; 3:16, 24, 28; 4:18, 31.

NEČIST: Job 14:4 čistoga izvaditi iz n.?
 Iza 6:5 čovjek sam n. usana
 Iza 35:8 Nitko n. neće njime ići
 Iza 52:1 u tebe višje neće ulaziti n.
 Iza 64:6 Postali smo kao čovjek n.
 Eze 18:6 ne ženi dok je n.
 Dž 10:14 nisam jeo ništa okaljano i n.
 Ri 14:14 ništa samo po sebi nije n.
 1Ko 7:14 vaša djeca bila bi n.
 2Ko 6:17 ne dotičite višje ništa n.
 Ot 16:13 tri n. nadahnuti izjave
 3Mo 11:8; 2Lje 29:5; Ezr 9:11; Hg 2:13; Ot 18:2.

NEČISTO: 1So 4:7 ne da bismo živjeli n.

NEČISTOĆA: Tu 1:9 n. mu je na skutima
 Mt 23:27 sličite grobovima, puni n.
 Ri 1:24 Bog ih je predao n.
 1Pe 3:21 nije uklanjanje tjelesne n.
 Eze 39:24; Ri 6:19; Ef 5:3.

NEČAK: 1Lje 27:32 Davidov n., savjetnik

NEDOKUČIV: Iza 40:28 N. je razbor njegov
 Jr 33:3 kazati stvari n.
 Ri 11:33 neistraživi sudovi, n. putevi

NEDOLIČAN: 5Mo 23:14; 24:1; Ri 1:28.

NEDOLIČNO: 1Ko 13:5 ne ponaša se n.

NEDOPUŠTEN: 1Pe 4:3 n. idolopoklonstvom

NEDOSTAJATI: Jk 1:5 ako kome n. mudrosti

NEDOSTOJAN: 2Mo 20:7 Ne ime na n. način

NEDOSTOJNO: 1Ko 11:27 n. pije čašu

NEDOSTUPAN: 1Ti 6:16 prebiva u n. svjetlu

NEDOUČIVA: Dj 5:24 u n. se pitali

2Ko 4:8 u n. smo, ali ne očajavamo

NEDUŽAN: 2Mo 23:7 Nemoj ubiti n.
 Ri 16:19 n. s obzirom na zlo
 Flp 2:15 besprijeborni i n., Božja djeca

NEDUŽNOST: 1Mo 20:5 u n. srca svojega

NEFILL: 1Mo 6:4 n., silnici, ljudi na glasu

NEGEB: 5Mo 1:7 u Seferi, u N.

NEHAJ: Izr 1:32 bezumne upropastiti n.

NEHOTICE: 3Mo 4:2 tko n. zgriješiti
 3Mo 5:15 n. se ogrriješi o svete stvari
 4Mo 15:25 bit će oprošteno, jer je bilo n.
 Js 20:3 ubojica koji ubija koga n.

NEIMAŠTINA: 1Ti 5:5 udovica u n. uzda se u Boga

NEISAJELJIV: Jr 15:18 rana je moja n.

NEISCRPAN: Lk 12:33 n. blago na nebesima

NEISKREN: Flp 1:18 bilo iz n. poticajja bilo

NEISKUSAN: Ps 19:7 mudrost daje n.
 Ps 119:130; Izr 21:11.

NEISKVARENOST: Tit 2:7 poučavanje obilježava n.

NEISTINA: Ps 12:2 N. govore jedan drugome
 Ps 41:6 n. govori srce njegovo
 Izr 30:8 N. i lažnu riječ udalji od mene

NEISTINIT: Eze 13:6 N. su vidjenja njihova

NEISTRAŽIV: Ri 11:33 Kako su n. sudovi
 Ef 3:8 Kristovom n. bogatstvo
 Job 5:9; 9:10; Ps 145:3; Izr 25:3.

NEIZBROJIV: He 11:12 n. poput pjeska

NEIZLJEČIV: Iza 17:11 bol n.
 Na 3:19 Rana je tvoja n.
 Job 34:6; Jr 30:12, 15.

NEIZMJERNO: Ef 3:20 može učiniti n. više

NEIZVJESNOST: Iv 10:24 Dokle nas držati u n.?

NEJAK: Iza 40:29 silnu snagu daje n.
 Ri 15:1 moramo nositi slabosti n.

NEJASAN: Da 8:23 kralj koji razumije n. izjave
 1Ko 14:8 truba oglasi n. poziv

NEKAD: Ri 15:4 n. napisano, nama za pouku

NEKAŽNEN: 2Mo 20:7 neće ostaviti n. onoga
 Jr 25:29 zar ćete vi ostati n.?
 Jr 30:11; 49:12.

NEKAŽNJENO: Job 9:4 Tko može n. proći?

NELICEMJERAN: 2Ko 6:6 n. ljubavlju
 Jk 3:17 mudrost je n.
 1Pe 1:22 n. ljubav
 1Ti 1:5; 2Ti 1:5.

NEMAN: Eze 29:3 kralju egipatski, n. morskog

NEMARAN: Iza 32:9 Kćeri n., prignite uho
 Izr 18:9; 19:15.

NEMARNO: Jr 48:10 n. izvršava zadatak

NEMIR: Ps 55:2 n. se oteći ne mogu
 Izr 23:29 Kome n.?
 2Lje 15:5; Job 33:19; Ps 62; 38:6; Izr 15:16;
 Da 21:3, 3; Da 10:16; Lk 21:9.

NEMOĆ: Mt 8:17 uzeo n. naše

NEMOĆAN: Sf 2:11 Jehova bogove n. učiniti
 Ri 8:3 Zakon bio n.
 Izr 9:18; Iza 26:14.

NEMOGUĆE: 1Mo 18:14 Zar Jehovi išta n.?
 Mt 19:26 Ljudima je to n.
 Lk 1:37 Bogu ništa nije n.
 Mt 17:20; Mk 10:27; He 11:6.

NENADMASAN: Ef 1:19 n. veličina njegove snage
 Flp 3:8 n. vrijednošću poznavanja Krista

NENAMJERNO: 4Mo 15:29 dak počini nešto n.
 4Mo 35:11 n. koga ubije
 Ga 6:1 ako tko n. pogriješi

NENASTANJEN: Jr 6:8 u pustoš, u zemlju n.
 Jr 51:29 pustoš groznu, n.

NEOBRAĐEN: 2Mo 23:11 sedme godine ostavi je n.

NEOBREJAN: Iza 52:1 neće ulaziti n.
 Dž 7:51 Ljudi tvrdokorni i n. srca
 3Mo 26:41; Eze 32:24; Hb 2:16.

NEOBREZANJE: Ga 5:6 ni n., nego vjera
 Ri 2:25, 26; 1Ko 7:19; Kol 3:11.

NEOBUZĐAN: Isa 2:3 ne izlaze iz usta riječi n.
 Hb 1:6 narod okrutan i n.
 Izr 9:13; 2Ti 3:3.

NEODLUČAN: Su 18:9; Jk 1:8; 4:8.

NEOKALJAN: Ef 5:27 skupština, sveta i n.
 Flp 2:15 n. usred pokvarenog naraštaja
 He 7:26 takav veliki svećenik: n.
 He 13:4 postelja neka bude n.
 Jk 1:27 štovanje koje je čisto i n.
 1Pe 1:4 nasljedstvo neraspodljivo i n.
 2Pe 3:14 sve od sebe da vas nađe n.
 Jd 24 postaviti vas n.
 Ef 1:4; Kol 1:22; 1Pe 1:19.

NEOKALJANO: 1Ti 6:14 drži tu zapovijed n.

NEOPISIV: 2Ko 9:15 na n. daru

NEOPZOIV: Da 6:8 n. zakon medijski

NEOSJETLJIV: Iza 6:10 Učini da n. budu uši

NEOSJETLJIVOST: Mk 3:5 razalošćen zbog n.
 Ef 4:18 zbog n. njihova srca

NEOSPORAN: Dj 1:3 n. dokazima pokazao

NEOSTVARIV: 1Mo 11:6 ništa im neće biti n.
 Job 42:2 nema zamisli koja je tebi n.

NEOZVENJEN: 1Ko 7:32 N. brine za Gospodinovo

NEPCE: Ps 137:6 jezik za n. zaljepi
 Job 34:3; Izr 24:13; Pj 5:16; Tu 4:4.

NEPLEMENIT: Ri 9:21 posudu za n. upotrebu?
 1Ko 1:28 što svijet smatra n.
 2Ti 2:20 posude, druge za n. upotrebu

NEPLODAN: Job 15:34; Iza 49:21.

NEPODIJELJEN: Ps 86:11 Daj mi srce n., da

NEPOKOLEBLJIV: 1Ko 15:58 budite n.
 1Ko 16:13 budite n. u vjeri
 Ga 5:1 budite n. i ne dajte se upregnuti
 Flp 1:27 da ste n. u jednom duhu
 Flp 4:1 ljubljeni, budite n. u Gospodinu
 2So 2:15 budite n. i držite se predaja

NEPOKOLEBLJIVO: He 10:23 n. obznanjujemo nadu
NEPOKORAN: Ne 9:16 praoci postali n.
 2Mo 32:9; 34:9; 5Mo 9:6; 1Ti 1:9; Tit 1:2, 10.
NEPOROČAN: Izr 2:21 n. će ostati na njoj
NEPOROČNO: Izr 2:7 štiti onima koji žive n.
NEPOROČNOST: Job 31:6 spoznat će Bog n.
 Izr 14:32 naći utocište u n.
 Job 27:5; Izr 11:3.
NEPOSUHU: He 2:2 svaki n. bio kažnjen
NEPOSUŠAN: Ri 10:21 narodu n.
 Ef 2:2 duhom koji djeluje u sinovima n.
 He 3:18 ako ne onima koji su bili n.?
 Ef 5:6; He 12:25.
NEPOSUŠNOST: Ri 5:19 n. jednog čovjeka
 2Ko 10:6 spremni smo kazniti svaku n.
NEPOSTOJAN: Ps 95:10 narod n. srca
 Jk 1:8 čovjek neodlučan, n. na putevima
NEPOSTEN: Da 6:4 nači što n. Danijelu
 Tit 1:11 učeći radi n. dobitka
 1Pe 5:2 ne radi n. dobitka, nego gorljivo
 1Ti 3:8; Tit 1:7.
NEPOSTOVLJIVE: 2Sa 6:7 udario zbog n.
NEPOVJERLJIVO: 1Sa 18:9 Saul n. gledao Davida
NEPOZNAT: Dj 17:23 žrtvenik: Bogu n.
 2Ko 2:11 njegove namjere nisu n.
 2Ko 6:9 n., a ipak dobro poznati
NEPRAVDA: 5Mo 32:4 Bog bez n.
 Ps 92:15 Stijena, nema u njemu n.
 Ps 119:121 koji mi n. čine!
 Iza 34:8 godinu naplate za n. učinjenu Sionu
 Sf 3:5 Jehova ne čini n.
 Ri 9:14 Ima li n. kod Boga? Nipošto
 1Ko 6:7 Zašto ne pretpriete n.?
 1Pe 2:19 trpi n., ugodno Bogu
 Ps 7:3; 119:122; Jr 2:5; Tu 3:59; Eze 3:20.
NEPRAVEDAN: 2Mo 18:21 koji mrze n. dobitak
 Izr 15:27 stječe n. dobitak, navlači osudu
 Iza 10:1 n. uredbе donose
 Dj 24:15 uskrsnuti pravedne n.
 He 6:10 Bog nije n., da zaboravi vaše djelo
 1Pe 3:18 umro, pravedan za n.
 Ot 22:11 Tko je n., neka i dalje čini nepravdu
 Izr 29:27; Ri 3:5; Ot 18:5.
NEPRAVEDNIK: 1Ko 6:9 n. neće naslijediti
NEPRAVEDNO: 3Mo 19:15 Ne sudite n.
NEPRAVEDNOST: 1Iv 5:17 Svaka je n. grijeh
NEPREDVIDEN: Pr 9:11 n. događaji
NEPREPOZNATLJIV: Jr 19:4 n. učinili ovo mjesto
NEPRESTANO: Dj 8:13 Šimun n. bio uz Filipa
 1Ko 7:35 n. služite Gospodinu
 1So 1:3 n. imamo na umu
NEPRIJATELJ: 1Kr 8:33 poraze n. njegovi
 Ps 8:2 da zaustaviš n.
 Ps 110:2 Idi među n. i pokori ih
 Mi 7:6 čovjeku su n. ukučani
 Mt 10:36 čovjeku će n. biti ukučani
 Mt 13:39 n. koji ga posijao jest Đavo
 Ri 12:20 ako je gladan n. tvoji, nahrani ga
 1Ko 15:25 položi sve n. pod noge njegove
 1Ko 15:26 Kao posljednji n. uništena smrt
 Flp 3:18 žive kao n. Kristova stupa
 Jk 4:4 prijatelj svijetu postaje n. Bogu
 Mi 4:10; Mt 22:44; Ri 11:28.
NEPRIJATELJSKI: Iza 33:21 neće n. lađe ploviti
NEPRIJATELJSTVO: 1Mo 31:15 n. tebe i žene
 Job 16:9 n. on gaji prema meni
 Ri 8:7 razmišljanje po tijelu n. s Bogom
 Jk 4:4 prijateljstvo sa svijetom n. s Bogom
NEPRIJEMLJIVO: Iza 6:10 Učini da n. bude srce
 Mt 13:15 srce ovome narodu n.
NEPRILIKA: Ps 94:20 n. stvara služeći se zakonom
 1Ko 7:26 zbog n. koje vladaju
NEPRIMJETNO: 2Sa 4:6 n. pobjegli
NEPRIRODAN: 1Ko 6:9 upuštaju u n. općenje
 Jd 7 n. spolnom općenju
NEPRISTRAN: Jk 3:17 mudrost odzoggo n.
NEPRISTRANO: 1Pe 1:17 Ōca koji n. sudi
NEPROHODAN: Za 11:2 n. šuma oborena
NEPROMISLJEN: Job 6:3 riječi moje n. bile
NEPROMISLJENO: Izr 12:18 tko govori n.
NEPROMISLJENOST: Job 35:15 krajnju n. tvoju
NEPROMJENJIV: He 6:18 dvije n. stvari

NEPROMJENJIVOST: He 6:17 n. svojega nauma
NERASPADLJIVO: Ri 1:23 slavu n. Boga
 1Ko 9:25 raspadljivi vijenac, a mi n.
 1Ko 15:52 mrtvi će uskrsnuti n.
 Ef 6:24 ljube ljubavlju n.
 1Ti 1:17 Kralju vječnosti, n.
 1Pe 1:4 nasljedstvo koje je n.
 1Pe 1:23 nego iz n. sjemena
 1Pe 3:4 u n. ruhu mirnog duha
NERASPADLJIVOST: Ri 2:7 traže n.
 1Ko 15:42 uskrsava u n.
 1Ko 15:50 niti raspadljivost nasljeđuje n.
 2Ti 1:10 rasvijetlio život u n.
NERAVAN: Izr 13:15 put je onih n.
 Iza 40:4 kraj n. neka se pretvori u ravnicu
 Iza 42:16 pretvorit ću tlo n. u ravnicu
NERAZUMAN: Izr 11:22 žena lijeba, a n.
 Ri 1:21 n. im srce pomračilo
 2Pe 2:12 kao n. životinje
 Ps 49:10; 73:22; 92:6; 94:8; Izr 12:1; 30:2; Lk 11:40;
 2Ko 11:16; 1Ti 6:9; 1Pe 2:15.
NERAZUMLJIVO: Ps 114:1 naroda koji govori n.
NERAZUMNO: Jr 10:14 Svaki se čovjek vlada n.
NERAZUMNOST: 2Ko 11:1 malo moje n.
NERED: 1Ko 14:33 Bog nije Bog n.
 Am 3:9; 2Ko 12:20; Jk 3:16.
NEROTKINJA: Iza 54:1 Kličići, n., koja nisi radala!
 Lk 23:29 Sretne su n.
 1Mo 11:30; 2Mo 23:26; 1Sa 2:5; Ga 4:27.
NESIGURAN: 1Ti 6:17 ne u n. bogatstvo, u Boga
NESMETANO: 1Ko 7:35 da n. služite
NESPOBAN: Mt 19:12 n. za ženidbu jer se rodili
NEŠREĆA: Izr 19:13 Bezuman sin n. ocu
 Iza 65:23 djeca neće n. doživjeti
 Job 20:22; Ps 71:24; Izr 17:5; Ob 12.
NESTALAN: Jk 1:17 on nije poput n. sjene
NESTANAK: He 8:13 prijašnji savez blizu n.
NESTATI: 1Mo 16:33 otišli u grob, n. iz zajednice
 1Kr 17:16 ulja u vruću nije n.
 Job 8:19 tako n. put njegov
 Job 11:20 otočište će njihovo n.
 Ps 9:6 n. će i spomena na njih
 Ps 10:16 N. su narodi sa zemlje njegove
 Iza 38:17 da u jami ne n.
 1Mo 21:15; Pr 9:6; Jr 7:28; 10:11; Mi 4:9.
NESTRPLJIV: Iza 14:29 tko n., pokazuje ludost
NEŠKAKAŠNJI: Dj 19:11 n. djela
NETINI: Ezr 7:24 vrataru, n.
 Ezr 8:20 n., koje dali u službu levitima
 1Ije 9:2; Ezr 2:43; Ne 10:28; 11:21.
NETREMICE: Dj 1:10 n. gledali u nebo
NEUDATA: 1Ko 7:11 neka ostane n. ili se pomiri
 1Ko 7:34 n. žena i djevica brine se
NEUGODNO: 2Kr 2:17 dok nije postalo n.
 2Kr 8:11 zagledao dok nije postalo n.
NEUK: Jr 5:4 Doista su narod n.
 Dj 4:13 ljudi n. i obični
 Ri 1:14 Dužnik sam i n.
NEUMJERENOST: Mt 23:25 grabeža i n.
NEUNISTIV: He 7:16 sili koja daje n. život
NEUPRLJAN: 2Pe 3:14 n. i neokaljane i u miru
NEPUČEN: 1Ko 14:24 ako ude nevjernik ili n.
 2Pe 3:16 misli koje n. izvrcu
NEUREDNO: 1So 5:14; 2So 3:6, 7, 11.
NEVALJAO: Mt 7:18 niti n. drvo može
 Mt 12:33 stablo n. i njegov plod n.
 Ef 4:29 Nikakva n. riječ neka ne izlazi
 Ps 18:4; Izr 6:12; 16:27; 19:28.
NEVIDLJIV: Ri 1:20 njegova n. svojstva
 Kol 1:15 On je slika n. Boga
 1Ti 1:17 Kralju vječnosti, n.
 He 11:27 kao da vidi n.
NEVIN: Ps 94:21 krv n.
 Jr 2:34 od krvi sirmahana n.
 Mt 27:24 n. sam od krvi ovog čovjeka
 5Mo 19:10; Ps 24:4; Izr 6:17.
NEVJERA: Ps 73:27 Pogubiti svakoga tko čini n.
 Hb 1:13 Zašto gledaš onе što n. čine
 Mi 2:16 ne činite n.!
 Eze 18:24; Mi 2:14, 15.
NEVJERAN: Ps 106:39 bili su n. Bogu
 Sf 3:4 Proroci su njegovi ljudi n.

Lk 12:46 odrediti mu mjesto među n.
 2Ti 2:13 ako budemo n., on ostaje vjeran
 2Ti 3:2 ljudi će biti n.
 4Mo 15:39; Eze 17:20.

NEVJERNIČKI: 2Ko 4:4 zaslijepio umove n.
NEVJERNIK: 1Ko 6:6 na sud pred n.?
 1Ko 14:22 jezici nisu znak za vjernike, nego n.
 2Ko 6:14 Ne u nejednak jaram s n.
 2Ko 6:15 što je zajedničko vjerniku i n.?
NEVJERNO: Jš 22:31 postupili n. prema Jehovi
 Izr 2:22 koji n. postupaju bit će iščupani
 Izr 13:2 duša onih koji postupaju n.
 Jš 7:1; Izr 11:3.

NEVJERNOST: 1Lje 10:13 poginuo Šaul zbog n.
 Jr 8:5 narod uporan u n. svojoj

NEVJEROJATAN: Dj 26:8 Zašto smatrate n.
NEVJEROVANJE: Ri 3:3 n. obezvrjediti Božju
 Ri 11:23 ako ne ustraju u n. pričinjeni

NEVJESTA: 1Mo 34:12 za n. mnogo novca
 1Sa 18:25 novac za n.
 Ot 21:2 kao n. ukrašena za muža
 Iza 61:10; 62:5; Iv 3:29; Ot 18:23.

NEVJEŠT: 2Ko 11:6 ako sam i n. u govoru
NEVOLJA: 2Mo 9:14 sve n. pustiti na tebe
 2Mo 11:1 Još jednu n. na faraona
 5Mo 32:23 N. ću im umnožiti
 Su 11:35 ti si ta kojoj sam n. nanio
 Job 10:17 N. za n. snalazi me
 Ps 27:5 u dan n. zaklonit će me
 Ps 34:19 Mnoge n. ima pravednik
 Ps 46:1 Boga se u n. lako nalazi
 Ps 107:17 grijesima, nanijeli sebi n.
 Ps 107:41 siromaha štiti od n.
 Izr 11:8 pravednik biva izbačen iz n.
 Izr 24:10 Obeshrabriš li se u dan n.
 Iza 45:7 donosim mir i stvaram n.
 Iza 53:4 Bog mu n. stvara
 Jr 1:14 Sa sjevera će n. biti puštena
 Jr 25:29 na grad počinjem puštati n.
 Jr 38:4 ne želi mir narodu nego n.
 Jr 50:13 zviždati u čudu zbog svih n.
 Eze 7:5 dolazi n. kakve još nije bilo
 Eze 7:26 N. za n. dolazit će
 Eze 35:5 maču u vrijeme n. njihove
 Am 6:3 izbacujete iz misli dan n.?
 Sf 1:15 dan n. i tjeskobe
 Mt 24:9 od ljudi ćete trpjeti n.
 Mt 24:21 velika n. kakve nije bilo
 Iv 16:33 U svijetu imate n., ali budite hrabri
 Ri 12:12 Strpljivo podnosite n.
 1Ko 7:28 tko stupi u brak imat će tjelesnu n.
 2Ko 1:4 koji nas tješi u svakoj našoj n.
 2Ko 4:17 naša trenutna i laka n.
 1So 1:6 unatoč mnogim n. prihvatili riječ
 2So 1:6 onima koji vam nanose n. uzvratit n.
 He 10:33 izvrgnuti ruganju n.
 He 11:37 u oskudici, u n., zlostavljani
 Jk 1:27 brinuti se za udovice u njihovoj n.
 Jk 5:1 bogataši, ridajte zbog n.
 1Pe 2:19 podnosi n., želi sačuvati čistu savjest
 Ot 2:10 potpuno iskušani, u n. deset dana
 Ot 7:14 oni koji dolaze iz velike n.
 Ot 15:1 sedam anđela sa sedam n.
 Ot 18:4 da vas ne zadese n. njezine
 Ot 22:18 Bog njemu dodati n.
 2Mo 3:7, 17; 4:31; 12:13; 5Mo 4:30; 31:29; 1Sa 14:29;
 2Sa 22:7, 19; 1Kr 18:18; Job 6:2; 30:13; 31:23; 34:28;
 36:15; Ps 38:12; 55:11; 91:3; 94:20; 107:26; 119:92;
 Izr 17:17; Iza 8:22; 58:10; Jr 2:27; 19:8; 25:6; Ho
 5:5; Na 1:12; Mk 4:17; Dj 7:10; 14:22; 20:23; Ri 2:9;
 5:3; 8:35; 2Ko 6:4; 1So 3:3; Ot 9:20; 11:6; 21:9.

NEVOLJAN: Iza 66:2 pogledat ću na n.
NEVOLJKO: 2Ko 9:7 ne n. ili na silu
NEVOLJNIK: Job 36:15 izbaviti n. iz nevolje
 Ps 82:3 Pravdu dajte n.
 Izr 31:9 na sudu brani n.
 Iza 49:13 smilovao se n. svojim

NEZADOLJAN: Mi 2:7 duh Jehovin n. postao?
NEZAKONIT: 5Mo 23:2; He 12:8.

NEZASITAN: Izr 30:15 Troje je n.
NEZASLUŽEN: Ri 5:21 n. dobrota kraljevala
 Ri 11:6 n. dobrota više nije n.
 2Ko 8:9 poznajete n. dobrotu našega Gospodina

2Ko 12:9 Dovoljna ti je n. dobrota
 Ef 2:8 tom ste n. dobrotom spašeni
 He 2:9 po Božjoj n. dobroti okusio smrt
 He 4:16 Pristupimo prijestolju n. dobrote
 Jk 4:6 n. dobrotu ukazuje poznizama
 Iv 1:17; Ri 5:15; 2Ko 6:1; He 10:29; 12:28.

NEZNABOŽAC: Lk 21:24 vremena n.
 Dj 15:14 Bog pogledao na n.
 Ef 4:17 nemojte više živjeti kao n.

NEZNANJE: Dj 17:30 Bog ne obazire na takvu n.
 1So 4:13 ne u n. u pogledu umrlih
 1Ti 1:13 jer sam bio u n. i činio
 He 5:2 suosjećati s onima koji griješe u n.
 He 9:7 grijehe naroda počinjene u n.
 Eze 45:20; Dj 3:17; Ri 11:25; Ef 4:18; 1Pe 1:14.

NEZNATAN: 2Sa 6:22 u n. očima svojim
 Iza 60:22 od n. silan narod

NEŽIV: 1Ko 14:7 n. predmeti koji proizvode zvuk
NICATI: Ps 92:7 Kad zli n. kao trava
NIČICE: Mt 26:39 pao n. moleći se
NIJEM: Iza 35:6 jezik n. će klicati
 Iza 56:10 stražari njegovi. Svi su oni psi n.
 Iza 53:7; Eze 24:27; Mt 9:32; 12:22; 15:30; Lk 1:22;
 1Ko 12:2; 2Pe 2:16.

NIKODEM: Iv 3:1, 4, 9; 7:50; 19:39.
NIL: Iza 19:7; Jr 46:8; Za 10:11.
NIMROD: 1Mo 10:9 N., silan lovac
NINIVA: Jn 1:2 idi u N., grad veliki
 Jn 3:5 ljudi iz N. povjerovali Bogu
 Mt 12:41 Stanovnici N. ustati i osuditi
 1Mo 10:11; Jn 3:2, 3; 4:11; Sf 2:13.

NINIVLJAN: Lk 11:30 znak N.
NISAN: Ne 2:1; Es 3:7.
NISTA: Iza 41:29 svi su oni n.
NISTAVAN: Ps 31:6 idole bezvrijedne i n.
 5Mo 32:21; 1Kr 16:13; 2Kr 17:15; Iza 41:24; 44:9; Jr
 2:5; 10:15.

NISTAVILO: Iza 40:17 narodi za njega n.
 Na 2:10 Praznina i n. i grad opustošen
 Iza 41:12, 29; 59:4.

NIŽI: He 2:9 Isus, malo n. od anđela
NOA: 1Mo 6:9 događaji iz života N.
 1Mo 7:23 sve istrijebljeno sa zemlje. Samo N.
 1Mo 9:1 Bog blagoslovio N.
 Lk 17:26 kao što je bilo u N. danima
 He 11:7 Vjerom N., nakon što ga upozorio
 1Mo 5:29; 9:17; Mt 24:37.

NOĆ: 1Mo 1:5 tamu nazvao n.
 2Kr 19:35 Te n. andeo Jehovin
 Ps 19:2 n. svaka znanje otkriva
 Iza 21:11 Stražaru, koje je doba n.?
 Iv 9:4 dolazi n., kad nitko ne može raditi
 Ri 13:12 N. podmakla, dan se približio
 1So 5:2 dolazi baš kao lopot u n.
 Ot 22:5 Više neće biti n.
 Jš 1:8; Lk 18:7; 1So 5:5; Ot 7:15; 12:10.

NOĐ: 1Mo 4:16 u zemlji N., istočno
NOGA: Ps 119:105 Riječ svjetiljka n. mojoj
 Iza 52:7 n. onoga koji vijest dobru
 Iv 19:33 nisu mu pomolili n.
 Ri 16:20 uskoro satrti Sotonu pod vašim n.
 1Ko 15:25 položaj neprijatelje pod n. njegove
 Ef 6:15 obujite n. spremnošću
 Iza 59:7; Mi 4:3; Lk 1:79; Ri 10:15; He 2:8.

NOS: Eze 8:17 guraju mi granu pod n.
NOSITI: Ps 68:19 Jehova n. teret naš
 Ri 11:18 ne n. ti korijen, nego korijen tebe
 Ri 13:4 n. mač
 Ri 15:1 jaki moramo n. slabosti
 Ga 6:5 svatko n. svoj teret
 1Ko 15:49; He 13:13.

NOSNICA: 1Mo 2:7 u n. dah života
NOV: Ps 51:10 stavi u mene n. duh
 Pr 1:9 ništa n. pod suncem
 Iza 42:9 sada vam n. naviještam
 Iza 65:17 stvaram n. nebasa i n.
 Iza 66:22 n. nebasa i n. zemlja koje stvaram
 Mt 26:29 piti n. s vama u kraljevstvu
 Iv 13:34 N. vam zapovijed dajem
 Ri 6:4 Zivjeli n. životom
 2Ko 5:17 s Kristom, on je n. stvorenje
 2Ko 5:17 staro prošlo, n. nastalo

Kol 3:10 obucite n. osobnost
 2Pe 3:13 n. nebasa i n. zemlju
 Ot 14:3 pjevaju kao n. pjesmu
 Ot 21:5 Gle, sve činim n.!

Lk 22:20; Ga 6:15; He 10:20; Ot 3:12.

NOVAC: 3Mo 25:37 Ne pozajmljivati n. uz kamate
 Pr 7:12 n. je zaštita
 Pr 10:19 n. pribavlja sve
 Iza 55:1 Dodajte, uzмите mlijeka bez n.
 Mk 6:8 ne nose ni torbu, ni n.
 Lk 16:14 farizeji, voljeji n.
 Iv 2:15 istjerao mjenjače n.
 1Ti 6:10 ljubav prema n. korijen zla
 He 13:5 ne bude ljubavi prema n.
 1Mo 44:2; Mt 25:18; Mk 14:11; Dj 5:3; 1Ti 3:3.

NOVCIC: Mt 10:29 dva vrapca za n.

NOVOBORAČENIK: 1Ti 3:6 ne n.

NOVOROĐEN: Dj 7:19; 1Pe 2:2.

NUN: 2Mo 33:11; 5Mo 32:44; 1Lje 7:27.

NUTRINA: Ps 5:9 n. puna zla
 Ps 40:8 zakon tvoj u n. mojoj
 Ps 51:6 u n. spoznam mudrost
 1Kr 3:26; Ps 139:1; Ri 2:29.

NJ

NJEGOVI: Ef 5:29; 1So 2:7.
NJIVA: 1Ko 3:9 vi ste Božja nj.

O

OBALA: 1Lje 12:15 preljevao se preko o.
 Mt 13:2; Mk 4:35; 5:21; 6:45; 8:13; Dj 21:5; 27:39.

OBAMRIJETI: Ps 143:4 srce o. u nutрини

OBARATI: Izr 12:7 O. se zli
 Job 12:19; Izr 13:6.

OBASJATI: 4Mo 6:25 Jehova o. licem svojim
 Job 33:30 o. svjetlost živih
 Ef 5:14 Krist će te o.
 Ps 77:18; 97:4; 119:135; Dj 9:3; Ot 21:23.

OBAVEZATI: 4Mo 30:2 zakletvom o. dušu
 5Mo 26:17, 18 o. Jehovu

OBAVIJESTITI: Job 37:20 Hoće li ga čovjek o.?

OBAZIRATI SE: Izr 29:19 ne o. se na njih
 Iza 59:8; Jr 5:4; 9:3; 10:25.

OBAZRETI SE: Ps 102:17 O. na molitvu onih
 Lk 9:62 ruku na plug pa se o.

OBĐARITI: 1Mo 30:20 o. dobrim darom

OBĖCAN: He 6:12 zbog vjere nasljeđuju o.
 He 11:39 nisu primili ono što im je o.
 Dj 2:33; He 11:13.

OBĖCANJE: Ri 4:13 o. da će biti nasljednik
 Ri 9:4 njihova je služba Bogu i o.
 2Ko 7:1 budući da imamo ta o.
 Ga 3:29 nasljednici po o.
 He 8:6 saveza koji utemeljen na boljim o.
 He 10:23 jer je vjeran onaj koji je dao o.
 2Pe 3:13 po o. njegovu očekujemo
 Dj 2:39; 26:7; Ri 4:14; Ga 3:16.

OBĖCATI: 5Mo 26:18 kao što ti je Jehova o.
 2Ko 11:2 o. vas jednome mužu
 Tit 1:2 Bog, još davno o.
 Jk 1:12 nagradu, koju je Jehova o.
 Jk 2:5 što ga je o. onima koji ga ljube
 1Kr 8:56; Dj 7:5; Ri 1:2; 4:21.

OBĖD: Ru 4:17, 21, 22; Lk 3:32.

OBĖD-EDOM: 2Sa 6:10, 11, 12; 1Lje 13:13.

OBĖSHRABRITI (SE): Izr 24:10 O. u dan nevolje
 Jr 38:4 o. ratnike

OBĖŠČASĖEN: 3Mo 21:7 ni o. ženom
 Eze 28:16 kao o. odstraniti, kerube

OBĖZVRIJEDITI: Job 40:8 Zar o. pravdu koju

OBICAJ: Su 11:39 postao o. u Izraelu
 2Kr 17:34 drže se starih o.
 Jr 10:3 O. narodâ samo dah
 Dj 16:21 šire o. koje nije dopušteno
 He 10:25 neki imaju o., nego hrabrimo
 3Mo 18:30; Dj 6:14; 15:1; 26:3; 1Ko 11:16.

OBICAŃ: Dj 4:13 Petar i Ivan, ljudi neuki i o.

OBICI: Js 6:3 o. oko grada jedanput
 Mt 10:23 nećete o. sve gradove izraelske

OBIBJET: 1Mo 49:6 u o. bikovima noge sakatiti

OBILAN: 5Mo 32:2; Ps 65:10.

OBILAZITI: Job 1:7 Prolazio zemljom i o.
 Mt 23:15 licemjeri, o. more i kopno
 Mk 6:6 o. je sela unaokolo
 He 11:30 Jerihona nakon što se o. oko

OBILNO: 2Ko 9:6 tko o. sije, o. žeti

OBILOVATI: Ps 23:2 što vodom o.
 Ri 15:13 o. nadom
 2Ko 8:2 [skupštine] o. radošću
 2Ko 8:7 o. vjerom
 1So 3:12 o. u ljubavi

OBILJE: Lk 12:15 ima o., život ne proizlazi
 1Ti 1:14 primio sam o. s vjerom
 Ps 37:11; Eze 28:16.

OBILJEŽITI: 2So 3:14 o. ga, ne družite se

OBILJEŽJE: He 7:11 svećeničke službe, o.

OBITAVALIŠTE: Jd 6 napustiti svoje pravo o.

OBITELJ: 1Mo 7:1 Uđi u arku, ti i o.
 Ps 107:41 daje mu o. kao stado
 Ef 3:15 kojemu svaka o. duguje ime

OBJAVA: Izr 29:18 Kad nema o. Božjih
 He 5:12 osnovama Božjih svetih o.
 1Pe 4:11 u skladu sa svetim o. Božjim
 Dj 7:38; Ri 3:2.

OBJAVITI (SE): 2Mo 9:16 da se ime moje o.
 Iza 61:1 da o. slobodu zarobljenima
 Jr 50:2 O. među narodima
 Jl 3:9 O. ovo među narodima
 Jn 3:2 idi u Ninivu i o. mu
 Lk 4:18 pomazao da o. dobru vijest
 Lk 8:39 o. po cijelom gradu što mu je Isus
 Iv 17:6 o. sam tvoje ime
 Ga 1:11 vijest koju o. nije ljudska poruka
 1Sa 2:27; Es 8:13; Ps 102:21; Iza 61:2; Jr 19:2; 51:10;
 Na 1:5.

OBJAVLJEN: Kol 1:26 svetu tajnu koja o. svetima
 1Pe 4:6 dobra vijest o. i mrtvima
 1Iv 1:2 život je o., i vidjeli smo

OBJAVLJIVATI (SE): 5Mo 32:3 o. ću ime Jehovino
 Ps 19:1 Nebesa o. slavu Božju
 Ps 40:9 O. dobru vijest
 Ps 68:11 velika vojska žena dobru vijest o.
 Ps 119:13 Usnama svojim o. zakone
 Iza 42:9 Prije nego se dogodi, ja vam to o.
 Mk 5:20 o. sve što mu je Isus učinio
 Dj 8:4 o. dobru vijest kuda god prolazili
 1Ko 9:14 koji o. dobru vijest žive
 1Ko 9:16 teško meni ako ne o. dobru vijest
 1Ko 11:26 o. Gospodinovu smrt
 He 13:15 plod usana koje o. ime
 1Pe 2:9 da biste o. vrline onoga
 Ps 79:13; 96:3; Iza 52:7; Jr 4:15; 31:7; Dj 15:36;
 Flp 1:16; He 2:12.

OBJESITI (SE): Js 8:29 kralja ajškoga o.
 Js 10:26 o. ih na pet stupova
 2Sa 17:23 Ahitofel se o.
 Es 7:10 Hamana o. na stup
 Dj 5:30 Isusa, vi ubili o. ga na stup
 Dj 10:39 ubili o. ga na stup
 1Mo 40:22; Es 8:7; Tu 5:12; Mt 27:5.

OBJEŠEN: 5Mo 21:23 proklet koji je o.
 Es 9:14; Lk 23:39; Ga 3:13.

OBLAČITI SE: Lk 16:19 bogat čovjek o. u purpur

OBLAK: 1Mo 9:13 Dugu u o. stavljam
 Izr 25:14 Poput o. bez kiše, takav je
 Pr 11:4 tko gleda na o. ne žanje
 Iza 5:6 o. ću zapovjediti da kišu ne puštaju
 Iza 14:14 Uzdići ću se iznad o.
 Jl 2:2 dan o. i guste tme
 Lk 21:27 dolazi u o. sa silom i slavom
 Dj 1:9 o. ga oteo pogledu
 1So 4:17 odneseni u o. da se sretne
 He 12:1 tolikim o. svjedoka
 Ot 1:7 dolazi s o. i vidjet će ga svako oko
 2Mo 13:21; 1Kr 8:10; Mt 24:30; 1Ko 10:2.

OBLIČJE: Ps 17:15 zadovoljan da vidim o. tvoje
 Ri 8:3 poslavši Sina u o. sličnom grešnom tijelu
 1Ko 15:49 nosimo o. onoga koji je nesekli
 Flp 2:6 bio u Božjem o.
 Flp 2:8 kad je o. postao čovjek

OBLIKOVAN: Ri 8:29 o. po slici

OBLIKOVATI: Job 10:8 Tvoje su ruke o.
 Iza 45:18 o. tako da bude nastanjena

- Ri 12:2 ne dajte da vas o.
 1Pe 1:14 nemojte dozvoliti da vas o. želje
- OBLUTAK:** Ot 2:17 na o. novo ime
- OBMANJIVATI:** Ef 5:6; Tit 1:10.
- OBNAVLJATI SE:** Ps 103:5 Mladost se tvoja o.
- OBNOVA:** Dj 3:21 do vremena o. svega
- OBNOVITI (SE):** 2Lj 24:4 da o. dom Jehovin
 Ne 2:17 hajde da o. jeruzalemski zid
 Iza 49:8 da se o. zemlja
 Iza 61:4 o. gradove opustošene
 Mt 17:11 Ilija mora doći i sve o.
 Dj 1:6 hoćeš li o. kraljevstvo?
 2Ko 4:16 onaj unutarinji o. se
- OBOGATITI (SE):** 1Sa 2:7 Jehova o.
 Izr 10:22 Blagoslov Jehovin o.
 2Ko 6:10 kao siromašni, a koji mnoge o.
 1Ti 6:9 odlučili o. upadajući u iskušenje
- OBORITI:** Iza 14:12 Na zemlju si o.
OBORITI: Ps 62:4 o. s časnog položaja
 Ps 17:11; 44:5.
- OBOŽAVATI:** 5Mo 11:16 ne o. druge bogove
 5Mo 17:3 te počnu o. druge bogove
 Mt 4:10 Jehovu, Boga svojega, o.
 Lk 4:8 Jehovu, Boga svojega, o.
 Ri 1:25 o. stvorenje umjesto
- OBRAČUNATI SE:** Ri 9:28 Jehova će se o.
- OBRAČATI SE:** Iza 19:3 o. bogovima bezvrijednim
- OBRAĆENJE:** Dj 15:3 o. o. nezabožaca
- OBRAĐOVATI:** Izr 27:11 Budi mudar, sine moj, i o.
- OBRAĐIVATI:** 1Mo 2:5 čovjeka da o. zemlju
 1Mo 3:23 istjerao ga iz vrta da o. zemlju
 Ne 10:37 gradovi gdje o. zemlju
 Ho 10:12 I. o. sebi zemlju
 He 6:7 bilje korisno onima za koje se zemlja i o.
- OBRAŃA:** Flp 1:7 u o. i zakonskom potvrđivanju
 2Ti 4:16 Prilikom moje prve o. nitko
 1Pe 3:15 uvijek spremni na o. pred svakim
- OBRAŃITTI SE:** Dj 19:33 pokušao o. pred narodom
- OBRAŃITTI (SE):** 1Kr 8:48 o. k tebi svim srcem
 Job 5:8 ja bih se Bogu o.
 Dj 14:15 od tih ispraznosti o.
 He 2:1 o. posebnu pažnju
- OBRAZ:** Job 16:10 po o. me udaraju
 Mt 5:39 ošamari po desnom o., okreni drugi
 Tu 3:30; Mi 5:1; Lk 6:29.
- OBRAZLOŽENJE:** 1Pe 3:15 traži o. nade
- OBREZAN:** Ri 3:30 o. pravedni zbog vjere
- OBREZANJE:** Ri 2:29 o. srca
 Ri 4:11; 1Ko 7:19; Flp 3:3; Kol 2:11.
- OBREZATI:** Flp 3:2 koji traže da se o.
- OBREZIVATI:** 3Mo 25:3 šest godina o. vinograd
- OBRIJAN:** 1Ko 11:5 kao da joj glava o.
- OBRIJATI:** 5Mo 21:12; Su 16:17, 19; Dj 21:24.
- OBRIŠATI:** Iza 25:8 o. suze sa svakoga lica
 Iv 12:3 te mu ih o. kosom
 Ot 21:4 o. svaku suzu s očiju njihovih
- OBROK:** Da 1:5 kralj im odredio dnevnii o.
 He 12:16 Ezava, koji se za jedan o.
- OBUCAVANJE:** 1Pe 5:10 Bog će dovršiti vaše o.
- OBUCEN:** Ot 4:4; 7:9; 11:3.
- OBUCI (SE):** Kol 3:12 o. u najdublju samilost
 Jk 2:15 Ako brat ili sestra nemaju što o.
- OBUTI:** Ef 6:15 o. noge spremnošću
- OBUZDAVATI:** Izr 10:19 tko o. usne
 2Ko 10:5 o. svaku misao
- OBUZET:** Ot 1:10 O. duhom u Gospodinov dan
- OBUZETI:** 2Lj 24:20 duh o. Zahariju
- OBZIRNO:** Ps 41:1 Sretan tko o. postupa
- OBZŃANITI:** Iv 1:18 on ga je o.
 2Mo 33:19; Ps 119:26; 1Ko 4:5.
- OBZŃANJIVATI:** Ri 10:10 ustima se o. vjera
 He 10:23 nepokolebljivo o. svima svoju nadu
- OCAT:** Izr 10:26 Što je o. zubima
- OCRNJIVATI:** Job 13:4 druge o.
- OCRTAVATI:** Iza 44:13 o. ga kredom crvenom
- OCJAJAVATI:** Pr 2:20 o. u srcu zbog svega
 2Ko 4:8 u nedoumici, ali ne o.
- OCJAJNIK:** Job 6:26 riječi o. u vjetar odlaze
- OCĖKIVANJE:** Izr 13:12 Od predugog o. razboli
 Izr 10:28; Lk 21:26; He 10:27.
- OCĖKIVATI:** 1Ko 1:7 o. da se pojavi Krist
 Ri 8:25; Ga 5:5; Flp 3:20.
- OCĖSTITI (SE):** 1Sa 3:14 neće o. žrtvom
 2Lj 30:19 ako se i nije o.
 Eze 16:63 kad te o. od svega
 Eze 36:33 Kad vas o.
 Eze 39:12 sedam mjeseci da o. zemlju
 Da 9:24 da se o. krvinja
 Da 12:10 Mnogi će se o.
 Ho 8:5 neće moći o.
 Dj 10:15 ono što je Bog o.
 2Ko 7:1 o. od svake priljavnosti
 Tit 2:14 o. sebi narod koji je izabrao
 1Pe 1:22 o. duše svoje
 1Iv 1:9 o. nas od svake nepravdnosti
 2Mo 29:36; 4Mo 19:12; 2Sa 21:3; 2Lj 29:18;
 Ps 51:2; Iza 22:14; 27:9; 57:14; 62:10; Eze 45:18;
 Dj 11:9; He 1:3; 9:14; Jk 4:8.
- OCĖŠĆEN:** Iza 6:7; Lk 4:27; He 10:2.
- OCĖŠĆENJE:** 2Mo 30:10 obred o. jednom u godini
 3Mo 17:11 krv vrši o. jer je duša u njom
 5Mo 32:43 o. za zemlju
 Dj 27:9 post za Dan o.
 3Mo 16:6, 16, 30, 33, 34; Iv 3:25.
- OCĖIT:** Ri 1:19 o. im što se može znati o Bogu
 Ga 5:19 o. su djela tijela
- OCĖITOVANJE:** 1Ko 2:4 o. duha i sile Božje
 2So 2:8 o. svoje prisutnosti
 1Pe 4:13 za vrijeme o. njegove slave
- OCĖITOVATI SE:** Job 11:6 mudrost o. na mnogo
 1Ti 5:24 grijesi drugu o. kasnije
 1Ko 12:7; Ot 15:4.
- ODABIR:** Ri 9:11 Božji naum o o.
- ODABRATI:** Flp 3:12 Krist Isus mene o.
 2So 2:13 jer vas je Bog od početka o.
- ODAN:** 1Ij 28:9 služi srca potpuno o.
 2Lj 16:9 srce potpuno o. njemu
 Ps 78:37 Srce njihovo nije mu bilo o.
 2Pe 2:9 ljude koji su nje o. izbaviti
 2Pe 3:11 neka se vidi da ste o. Bogu
- ODANO:** 2Ti 3:12 živjeti o. Bogu, progonjeni
- ODANOST:** 2Mo 20:5 o. iskazuje isključivo njemu
 2Mo 34:14 Jehova Bog koji traži o.
 5Mo 4:24 Jehova, o. iskazuje isključivo njemu
 Na 1:2 Jehova zahtijeva o. isključivo njemu
 1Ti 4:8 o. Bogu korisna
 1Ti 6:6 o. Bogu kad čovjek zadovoljan
 4Mo 25:11; Jš 24:19; Eze 5:13; 1Ti 2:2; 3:16; 4:7; 6:5;
 Tit 1:1; 2Pe 1:3.
- ODAPETI:** 2Kr 13:17 O., rekao je Elizej
 1Sa 20:20; Ps 64:7.
- ODAVNA:** Eze 35:5 o. neprijatelj Izraelu
- ODAZVATI SE:** Izr 1:28 ja se neću o.
 Iza 65:24 Prije nego me zazovu, ja ću im se o.
 Job 14:15; Jr 33:3.
- ODBACITI:** 1Sa 8:7 nego su o. mene
 1Sa 15:23 Budući da si o. riječ
 Job 5:17 Ne o. opomene
 Izr 10:17 tko o. ukor
 Iza 66:5 koja vas o. zbog imena mojega
 Jr 7:29 Jehova o. naraštaj
 Jr 8:9 o. su riječ Jehovinu
 Jr 23:39 o. od lica svojega vas
 Mt 21:42 Kamen koji graditelji o.
 Lk 10:16 tko o. vas, o. i mene
 Ri 11:2 nije o. svoj narod
 1So 4:8 ne o. čovjeka, nego Boga
 1Ti 4:4 ne treba o. ništa što se uzima
 He 10:28 Tko o. Mojsijev zakon, umire
 1Sa 10:19; Jr 7:29; Lk 7:30; Iv 12:48; 1Ti 5:12.
- ODBAĆEN:** 1Ko 9:27 da sam ne budem o.
 1Pe 2:4 kamenu, koji je od ljudi o.
 Mk 8:31; 2Ko 13:5, 6, 7; He 12:17.
- ODBITI:** Ps 141:5 ulje koje glava moja neće o.
 Iza 1:20 ako o. i budete buntovni
 Iza 28:6 koji o. napade na vrata
 Mk 6:26 zbog zakletve i gostiju ju htio o.
- ODGADANJE:** Eze 12:25, 28 Neće više o.
- ODGAJANJE:** 2Ti 3:16 Pismo za o. u vjerdnosti
- ODGAJATELJ:** Ri 2:20 o. nerazumnih
 1Ko 4:15 deset tisuća o. u Kristu
 Ga 3:24 Zakon nam bio o. do Krista

ODGAJATI: Ps 94:10 onaj koji narode o.
Izr 22:6 O. dijete prema putu kojim treba
1Ko 11:32 Jehova nas o.

ODGOVARATI: Izr 18:13 Tko o. prije nego saslusā
Mt 5:21, 22 o. pred sudom
Ga 4:25 Hagara o. Jeruzalemu
5Mo 18:19; Ho 4:14; 1Pe 4:5.

ODGOVORITI: Izr 15:28 srce promišlja što će o.
Dj 21:14 nije se dao o.
Iza 58:9; Kol 4:6.

ODGOVORNA: 1Lje 9:22 dali o. službu

ODGOVORNOST: Za 10:3 pozvat ću na o. vođe

ODIJELITI: He 7:2 Abraham o. desetinu od svega

ODIJEVATI SE: 1Ti 2:9 da se žene pristojno o.

ODJEĆA: 1Mo 35:2 obucite drugu o.
Izr 7:10 žena u o. bludničkoj
Iza 63:1 dolazi u o. veličanstvenoj
Mt 6:25 život više od hrane i tijelo od o.?
Dj 20:33 Ničije o. nisam poželio
Izr 27:26; Da 7:9; Mt 6:28.

ODJEK: Iv 8:37 riječ ne nalazi o. među vama

ODJENUTI SE: Ot 3:18; 19:8.

ODJEVEN: Mt 6:29; Ot 17:4.

ODLAZAK: Lk 9:31 govoriti o. njegovu o.
2Pe 1:15 nakon mog o., sjećali se

ODLETJETI: Ot 12:14 o. u pustinju

ODLIČNO: Mt 25:21 O., dobri i vjerni robe!

ODLUČITI: Ru 1:18 čvrsto o. ići s njom
2Lje 25:16 Znam da te Bog o. uništiti
Izr 8:15 [mudročću] vladari o. po pravdi
Iza 14:24 kako sam o., tako će se zbiti
Dj 27:42 vojnici o. poubijati
Ri 14:13 o. ne stavljati pred brata
1Ko 7:37 o. sačuvati djevičanstvo
2Ko 9:7 kako je o. u srcu
1Ti 6:9 koji su o. obogatiti se
1Ko 2:2; Tit 3:12.

ODLUKA: Ps 19:9 Zakonske o. Jehovine istina
Izr 16:10 Nadahnuti o. na usnama
Jl 3:14 mnoštva su u dolini o.
Iza 14:26; 23:9.

ODMAMITI: Kol 2:8 Pazite da vas tko ne o.

ODMETNICA: Jr 3:12 Vratite se, o.!

ODMETNIK: Jr 3:14 Vratite se, sinovi o.!

ODMETNIŠTVO: Izr 1:32 lude ubiti o. njihova

ODMETNUTI SE: Iza 57:17 o. i išao putem srca

ODMJERITI: 2Sa 8:2 o. dvije dužine užeta
Iza 65:7 o. ču im plaću
Mt 26:15 o. trideset srebrnjaka
2Ko 10:13 područje koje nam Bog o.

ODOBRAVANJE: 1Mo 4:4 s o. pogledao na Abela
Izr 10:32 pravednikove nailaze na o.

ODOBRAVATI: Lk 11:48 ipak o. njihova djela
Dj 8:1 Savao o. ubojstvo
Ri 1:28 razmišljanja koja on ne o.

ODRASTAO: 1Ko 14:20 po razboritosti o.
Ef 4:13 dok ne postanemo o. ljudi

ODRAZ: 1Ko 13:12 sada vidimo o. u ogledalu
He 1:3 o. njegove slave

ODRAŽAVATI: Ri 3:23 ne o. slavu Božju
2Ko 3:18 poput ogledala o.

ODREĆI SE: Jš 24:27 ako biste se o. Boga
Mk 8:34 neka se o. sebe
Lk 12:9 o. mene pred ljudima, njega ću o.
Dj 26:11 prisiliti da o. vjere
Flp 2:7 o. sebe i uzeo obličje roba
1Ti 5:8 o. vjere i gori je
2Ti 2:19 o. nepravednosti
Tit 2:12 o. bezbožnosti
Job 31:28; Izr 30:9; Mt 10:33; Mk 14:30; Lk 9:23; Iv
13:38; Dj 3:14; 7:35; 2Ti 2:12; Tit 1:16.

ODREDBA: 2Mo 12:14 po trajnoj o.
Eze 37:24 držat će se o. mojih
Mi 7:11 u taj će dan o. biti daleko
Dj 17:7 rade protiv carskih o.
Ri 1:32 dobro poznaju Božju pravednu o.
Ef 2:15 Zakon, od zapovijedi i o.
Kol 2:14 ispravu koja je svojim o.
He 9:10 o. Zakona odnose na tjelesno
3Mo 18:5; 4Mo 10:8; Es 1:20; Jr 31:35; Dj 16:4.

ODREDITI: 1Kr 12:33 mjeseca koji je sam o.
Ne 10:32 sami sebi o. obavezu

Iza 34:17 užetom mjernim o.
Mt 24:51 kazniti i o. mu mjesto
Lk 10:1 Gospodin o. sedamdeset
Iv 15:16 o. sam vas da donosite plod
Dj 17:26 o. je vremena
Dj 17:31 o. dan u koji naumio suditi
Dj 17:31 suditi svijetu preko čovjeka kojega o.
1Ko 9:14 Gospodin o. da žive od dobre
Jd 4 Pisma o. za sud
5Mo 5:33; Mi 6:9.

ODREĐEN: 3Mo 23:37 žrtve, kako o. za svaki dan
4Mo 18:14 stvar o. za svetu svrhu
Jš 20:9 gradovi o. sinovima Izraelovim
2Sa 20:24 nadgledavao one o. za rad
1Kr 11:28 o. za rad
Job 14:14 Sve dane vremena koje o. čekat ću
Job 23:12 više nego što mi je o.
Ps 79:11 sačuvaj one za smrt o.
Iza 10:22 Istrebljenje koje je o.
Iza 28:22 istrebljenje je o.
Jr 5:24 čuva tjeđne o. za žetvu
Da 9:26 Pustošenja su o.
Da 11:36 što je o. mora se izvršiti
Mk 7:11 o. za dar Bogu
He 9:27 ljudima o. jednom umrijeti
1Pe 1:20 on je bio o. prije

ODREĐIVATI: 1Ko 7:17 Tako o. u skupštinama

ODRIJEMATI: Izr 6:10 još malo o.

ODRIJEŠEN: Mt 18:18 što je o. na nebu

ODRIJEŠITI: Ot 15 krvlju o. od grijeha

ODRUBITI: Mt 14:10 o. glavu Ivanu
Mk 6:16; Lk 9:9.

ODRZATI SE: Jd 21 o. se u ljubavi Božjoj

ODSIJEVATI: Jl 2:6; Na 2:10.

ODSJEČEN: Ps 88:5 o. od ruke tvoje
Ri 11:22 i ti ćeš biti o.

ODSJEČI: 5Mo 25:12 o. joj ruku

ODSTRANITI: 1Ko 5:7 O. stari kvasac

ODSTRANJEN: 2Lje 26:21 o. iz doma Jehovina

ODSTUPITI: Ps 119:110 od naredaba nisam o.
Ps 119:118 koji o. od uređaba
Izr 22:6 neće o. ni kad ostari
Jr 17:13 Oni koji o. od tebe
Dj 1:25 Juda o., otišao svojim putem
Kol 1:23 ako ne o. od nade
1Ti 1:6 Neki o. od toga i zastranili
1Ti 6:21 neki su o. od vjere
2Ti 2:18 Ti su ljudi o. od istine
He 3:12 o. od živoga Boga

ODSUTAN: Kol 2:5 tjeđlom o.
1Ko 5:3; 2Ko 10:1, 11.

ODŠTETA: 2Mo 21:22 platiti o. koliko odredi

ODUPRIJETI SE: Pr 4:12 dvojica će mu se o.
Ri 9:19 tko se može o. njegovoj volji?
Ef 6:11 možete o. Đavlovim spletkama
Ef 6:13 svu vojnu opremu, da se možete o.
1Pe 5:9 vi mu se o. čvrsti u vjeri

ODUSTATI: Su 2:19 o. od postupaka tvrdokornih
1Sa 27:1 o. od toga da me dalje traži

ODUŠAK: Izr 30:33 kad se da o. gnjevu

ODUVIJEK: Jd 25 moć i vlast o.

ODUZETI (SE): 2Sa 3:10 o. kraljevstvo Šaulu
Pr 3:14 niti se išta može o.

ODUZIMATI: 5Mo 4:2 Ništa ne o. od riječi
Eze 45:9 Prestanite o. posjede

ODVAŽAN: Su 11:1 Jiftah o. čovjek
Eze 27:11 ljudi o. u kulama tvojim
1Kr 11:28; 2Kr 5:1.

ODVAŽITI SE: Ri 5:7 netko možda i o. umrijeti
1So 2:2 uz pomoć Boga o. smo se

ODVAŽNO: Dj 9:27 o. govorio
Ef 6:20 trebam govoriti o.
Dj 4:31; 14:3.

ODVAŽNOST: Dj 4:13 vidjeli o. Petrovu i Ivanovu
Dj 4:29; Flp 1:20.

ODVESTI: Mt 4:1; Lk 22:54.

ODVJETNIK: Job 13:8 pravome Bogu biti o.?

ODVOJEN: 4Mo 12:14, 15 o. od zajednice
1So 2:17 nakratko bili o. od vas

ODVOJITI (SE): 4Mo 8:14 O. levite između
Jš 1:8 knjiga zakona ne o. od usta tvojih
1Kr 8:53 ti si ih o. sebi za nasljedstvo

Ezr 10:11 o. od žena tuđinki
 Ezr 20:38 O. ću one koji se bune
 Mt 25:32 on o. ljude jedne od drugih
 Dj 19:9 odstupio od njih i o. učenike
 2Ko 6:17 o. se, i ne dotičite više ništa nečisto
ODVRAĆATI: 4Mo 32:7 o. srca sinova Izraelovih
ODVRATAN: 3Mo 26:30 trupla vaših o. idola
 5Mo 7:26 Ne unosi ono što je o. u kuću
 5Mo 14:3 jesti ništa o.
 5Mo 27:15 kip lijevan, o.
 Lk 16:15 ljudima uzvišeno, u Božjim očima o.
 3Mo 11:10, 11, 13; 20:13; 1Kr 15:12; 2Lj 28:33; 33:2;
 Iza 41:24; Jr 7:30; Tu 1:17; Za 9:7; Tit 1:16.
ODVRATITI: Iza 14:27 Njegovu ruku tko može o.?
 Iza 47:11 nesreću nećeš moći o.
 Ri 11:26 o. će bezbožna djela
ODVUČEN: He 2:1 da ne budemo o. od vjere
OFIR: Iza 13:12 zlato o.
 1Kr 9:28; 10:11; Job 28:16; Ps 45:9.
OGADITI: 4Mo 21:5 bijedni kruh o. se duši
 Ps 106:40; Eze 7:19, 20.
OGANJ: Mt 5:22 dospjeti u o. gehene
 Ot 18:9 kako se diže dim o. u kojem gori
OGLADNJETI: Iv 6:35 tko dolazi k meni neće o.
OGLASITI (SE): Jš 6:5 kad se oni o. rogom
 2Kr 10:20 O. svečani skup u čast Baalu
 JI 2:1 o. se poklikom ratnim
 Da 2:8; Jn 3:5.
OGLASAVATI: Da 2:5 O. riječ: Ako mi ne kažete
OGLEDALO: 1Ko 13:12; Jk 1:23.
OGUŠITI: Mi 7:16 na usta svoja i uši će im o.
OGOLITI: Ot 17:16 opustošiti i o.
OGORČEN: Jk 5:9 Ne o. jedni na druge
OGORČITI: Kol 3:21 Očevi, ne o. djecu
OGOVARATI: 1Ti 5:13 o., mijesati se u
OGRAĐA: Lk 19:43 o. od zašiljenih kolaca
OGRAĐENI: Job 14:5 O. životni vijek čovjekov
OGRIJESITI SE: Jr 33:8 prijete, o. o mene
 1Ko 11:27 nedostojno pje, o.
OGRLICA: Iza 1:9 lijepa o. na vratu
OGRTAC: 2Kr 2:13 proročki o. Iljin
 Iza 59:17 ogrnuo se revnošću kao o.
 Iza 61:3 o. hvale umjesto duha
 Iza 61:10 ogrnuo me o. pravednosti
 1Sa 15:27; 1Kr 19:19; 2Kr 2:8; Ezr 9:3; Job 1:20; Ps
 109:29; Za 13:4.
OHLADNJETI: Mt 24:12 večini će o. ljubav
OHOL: 1Sa 2:3 Ne govorite riječi o.
 Ps 19:13 od djela o. čuvaj slugu svojega
 Ps 119:78 Neka se posrame o.
 Iza 6:17 o. oči, jezik lažljiv
 Iza 18:12 Prije sloma srce čovječje o.
 Iza 29:8 Ljudi o. jezika
 Iza 2:11 Poniziti o. oči čovjeka
 Iza 13:11 Zatrč ću ponos o.
 Sf 3:11 ukloniti hvalisavce o.
 Lk 1:51 raspršio one koji su o.
 Jk 4:6 Bog se suprotstavlja o.
 2Sa 22:28; Ps 86:14; 94:2; 101:5; 131:1; Iza 21:24;
 30:13; Mi 3:15; 4:1; 2Ti 3:2; Jk 4:16.
OHOLICA: Ps 119:21 Prekorio si o. proklete
 Jr 50:31 dolazim na tebe, o.
OHOLO: Ps 55:12 o. na mene digao
 Ps 31:23; 35:26; 38:16; 73:8; Jr 48:26.
OHOLOST: Ps 10:2 U o. svojoj zli
 Iza 13:10 O. samo izaziva svadu
 Iza 16:18 o. pred padom
 2Ko 10:5 rušimo svaku o.
 Iza 11:2; 14:3; 29:23; Jr 49:16; Eze 7:10; Mk 7:22.
OHRABREN: 1Ko 14:31 da svi uče i budu o.
OHRABRENJE: Flp 2:1 Ako imate o. u Kristu
 He 6:18 snažno o. koje nam pomaže
 He 13:22 prihvatite ovu riječ o.
OHRABRITI (SE): 5Mo 3:28 Jošuu za vodu, o. ga
 2Lj 35:2 o. ih da služe
 Dj 15:32 o. mnogim riječima
 Ri 1:12 da se uzajamno o.
 2Lj 15:8; Dj 28:15; 1Pe 5:12.
OJAČAN: He 11:34 u slabosti bili o.
OJAČATI: Ezr 6:22 o. ruke njihove u
 Ne 2:18 o. ruke za dobro djelo
 Iza 35:3 O. ruke klonule, učvrstite koljena

Iza 41:10 Ja ću te o.
 Ri 4:20 svojom vjerom o. te dao slavu Bogu
 2Ti 4:17 Gospodin me o.
 1Pe 5:10 učvrstit će vas, o. će vas
OKALJAN: Mi 1:7 prinosite kruh o.
 Mi 1:12 Stol je Jehovin o.
 Ot 22:11 Tko je o., neka se i dalje kalja
OKALJATI (SE): Ps 106:38 zemlja o. krvoprolićem
 Jr 23:11 o. su se i prorok i svećenik
 3Mo 11:43; 4Mo 35:34; Mi 4:11; Ot 14:5.
OKLEVETATI: 2Sa 19:27 on je o. slugu tvogega
OKLIJEVATI: 1Mo 34:19 mladić [Šekem] nije o.
 5Mo 7:10 Neće o. učiniti to
 Jš 18:3 Dokle ćete o. da podete
 Pr 5:4 Kad zavjetuješ Bogu, ne o. izvršiti
 He 10:37 stiči će i neće o.
 5Mo 23:21; Da 9:19; Hb 2:3.
OKLOP: Ef 6:14 na prsa o. pravednosti
 1So 5:8 na prsa o. vjere i ljubavi
 1Sa 17:5; Iza 59:17.
OKO: 2Mo 10:29 vije ti neće dolaziti na o.
 5Mo 19:21 o. za o.
 Job 42:5 sada te o. moje vidi
 Ps 11:4 O. njegove ispituju sinove ljudske
 Ps 13:3 Podari sjaj o. mojim
 Ps 94:9 Zar koji je o. oblikovao ne može
 Iza 15:3 O. Jehovine na svakome mjestu
 Jr 16:17 o. moje na svim putevima njihovim
 Za 14:12 o. će im istruniti u dupljama
 Mt 5:38 O. za o.
 1Ko 2:9 što o. nije vidjelo i uho čulo
 1Ko 12:21 O. ne može reći ruci:
 1Ko 15:52 ti tren o.
 Ef 1:18 da vam je svoprijetilo o. srca
 1Pe 3:12 o. Jehovine gledaju pravednike
 1Iv 2:16 želja o. i isticanje imetka
 Ot 1:7 vidjet će ga svako o.
 Ot 21:4 obrisat će svaku suzu s o. njihovih
 Tu 2:18; Mt 5:29; 13:16; Mk 8:18.
OKOMITI SE: Dj 8:3 Savao se o. na skupštinu
OKORIO: Tu 3:65; Dj 19:9.
OKORJELOST: Mt 19:8; Mk 10:5.
OKOVAN: Jr 40:1 dok je bio o. među izgnanicima
OKOVI: Ps 2:3 Raskinimo o. njihove
 Ps 149:8 u o. stave slavne njihove
 Iza 58:6 skinete o. zle
 Da 4:15 panj u o. željeznim i bakrenim
 Dj 2:24 Bog ga oslobodio o. smrti
 Flp 1:13 svima poznato da sam u o.
 Flp 1:17 očežati nevolju dok sam u o.
 Ps 116:16; Jr 30:8; 40:4; Na 1:13; Dj 20:23; 26:31;
 Kol 4:3; He 11:36.
OKREĆEN: Mt 23:27; Dj 23:3.
OKRENUT: 1Kr 8:48 pomole se o. prema zemlji
OKRENUTI (SE): 1Sa 29:4 ne bi o. protiv nas u boju
 Jr 21:4 o. ću na vas oružje
 Eze 26:2 Sad će se svi meni o.
OKREPA: Mt 11:29 o. za duše svoje
 Dj 3:19 došla vremena o.
OKRIJEPITI: Mt 11:28 Dodite, ja ću vas o.
 1Ko 16:18 Oni su o. moje srce
 Flm 7 brate, o. srca svetih
OKRIVLJAVATI: Ri 9:19 Zašto Bog o. ljude
OKRUTAN: Hb 1:6 Kaldejce, narod o. i
 2Sa 3:39; Iza 11:17; 2Ti 3:3.
OKRUTNO: 5Mo 24:7 oteo i s njim o. postupao
 Iza 3:5 Ljudi će o. postupati jedni s drugima
 2Mo 1:13; 3Mo 25:43; Eze 34:4.
OKRUTNOST: Iza 12:10 milosrdne zloga zapravo o.
OKRUZITI: Lk 19:43 neprijatelj te o.
OKUPAN: 2Pe 2:22 o. svinja da se valja
OKUPATI SE: 2Kr 5:10 o. sedam puta u Jordanu
OKUPITI SE: Es 9:18 Židovi u Šusanu o.
OKUSITI: He 6:4 o. su nebeski dar
 1Pe 2:3 o. koliko je Gospodin dobrostiv
 Mt 16:28; He 2:9.
OLAKSANJE: 1Sa 16:23 harfu, Šaul osjetio o.
 Job 34:29 Kad on o. donese
 2So 1:7 da donese o., kao i nama
OLAKSATI: Job 32:20 govorim, da mi muku o.
OLAKŠICA: Dj 24:23 da mu da neke o.
OLUJA: Ps 83:15 goni ih o. svojom
 Jr 23:19 vihor Jehovin, o. velika

Jr 25:32 o. velika podignut će se
Ho 8:7 siju vjetar, a požet će o.
Am 1:14 s o. u dan vjetrova olujnoga
Izr 1:27; Iza 25:4.

OLUJNI: 2Kr 2:1 uzeo pliju u o. vjetru
Mt 14:30 kad je vidio o. vjetar, uplašio se

OMALOVAŽAVATI: Ps 24:4 koji ne o. dušu Mojsu
Tit 2:15 Neka te nitko ne o.

OMEGA: Ot 1:8; 21:6; 22:13.

OMER: 2Mo 16:16, 18, 36.

OMILJEN: 2Sa 23:1 o. u Izraelu i opjevan
OMILJETI: Izr 2:10 kad znanje o. duši tvojoj
OMOGUĆITI: 2Sa 14:14 Bog je o. da prognan
OMRI: 1Kr 16:16, 21, 22, 23, 27, 28, 29; Mi 6:16.
OMRSAVJETI: Iza 17:4 o. debelo tijelo njegovo
OMRZNUTI: 1Mo 27:46 Rebeka: O. mi je život
Ps 78:59 Bogu o. Izrael

ONEČISTITI (SE): 4Mo 35:33 krv o. zemlju
Iza 24:5 o. se zemlja pod stanovnicima
Jr 3:9 zemlju je o. i preljub činila
Mt 15:18 što izlazi iz usta, to o. čovjeka

ONEČISĆEN: Jr 3:1 Nije li zemlja sasvim o.
ONEMOĆAO: 2Lje 36:17 nije se smilovao starcu, o.
ONIJEMJETI: Eze 3:26 jezik za nepce zalijepi, o.
ONIKS: 1Lje 29:2 pripremo za dom kamena o.
OPACINA: Izr 2:12; 23:33 govori o.
OPADANJE: 3Mo 13:36 neprirodno o. dlake
OPALITI: Iza 43:2 niti će te plamen o.
OPASAN: 3Mo 26:6 ukloniti iz zemlje zvijeri o.
OPASATI (SE): Iza 11:5 Pravednošću bedra svoja o.
Ef 6:14 o. bokove istinom
1Pe 5:5 o. se poniznošću

OPASNOST: Jr 16:4 život izložili o.
1Ko 15:30 svaki se čas izlažemo o.?
2Ko 11:26 u o. od razbojnika
Lk 8:23; Dj 19:27, 40; Ri 8:35.

OPĆENJE: Ri 1:26 žene zamijenile prirodno o.
OPĆITI: 1Mo 6:4 sinovi Boga spolno o. s kćerima
3Mo 18:20 Nemoj o. sa ženom bližnjega
3Mo 18:23 Nemoj spolno o. sa životinjom

OPEKA: 1Mo 11:3; 2Mo 1:14; 5:7.

OPIJATI (SE): Izr 5:19 grudi njezine o.
Ef 5:18 ne o. vinom
1So 5:7 koji se o., noću se o.

OPIPATI: 1Iv 1:1 promatrati i ruke naše o.

OPIRATI SE: Ps 13:2 Dokle ću o. u duši svojoj
Mt 5:39 Ne o. se onome tko je zao
Dj 7:51 o. svetom duhu

OPIS: 2Mo 26:30 Podigni šator prema o.

OPITI (SE): 1Mo 9:21 [Noa] se o.
Jr 51:7 Babilon, čaša koja je o. svu zemlju
Hg 1:6 Pijete, ali se ne možete o.
Iv 2:10 iznosi dobro vino, a kad se ljudi o., lošije

OPLAKIVATI: Jr 25:33 Neće ih se o.
Eze 24:17 Ne o. mrtve
Za 12:10 gorko ga o. kao što se o. prvorođenca

OPLIJENITI: Ps 17:9 zlih koji su me o.
2Ko 11:8 Druge sam skupštine o.
1Mo 34:27; Hb 2:8.

OPLIJENJEN: Ps 76:5 O. koji su srca tvrdokorna

OPLOĐIVATI: Job 21:10 Bikovi njihovi o.

OPLJACKAN: Iza 59:15; Jr 21:12.

OPOJAN: Izr 31:6 Dajte o. piće
3Mo 10:9; Izr 20:1; Iza 28:7.

OPOMENA: 5Mo 6:17 držite se o. i uredaba
2Kr 17:15 odbacili su o. njegove
Ps 19:7 O. Jehovina pouzdana
Ps 119:46 Govoriti pred kraljevima o o. tvojim
Ps 119:129 Divne su o. tvoje
Izr 23:13 Ne uskraćuj o. djetetu
Tit 3:10 nakon prve i druge o.
1Kr 2:3; 1Lje 29:19; Job 5:17; 20:3; 36:10; Ps 93:5;
119:14, 31, 99, 119; Izr 4:13; Jr 44:23.

OPOMENUTI: 2Ti 4:2 o., budi vrlo strpljiv
2Lje 19:10; Eze 33:8, 9; 1Ko 4:14; Tit 1:9.

OPOMINJATI: Izr 9:7 Tko o. podrugljivca
Eze 3:17; 33:7 o. ih u ime moje
Dj 20:31 nismam prestajao sa suzama o. svakoga
1So 5:12 poštujuete one koji vas o.
2So 3:15 o. kao brata
Tit 2:15 o. i ukoravaj
He 3:13 o. jedni druge svaki dan

He 12:5 nemoj klonuti kad te o.
Ho 5:2; Ri 15:14; Kol 1:28; 3:16; 1So 5:14.

OPONAŠATI: He 4:11 pao o. takvu neposlušnost

OPORAVITI SE: 2Kr 1:2 pitajte hoću li o.

OPRAN: Izr 30:12; 1Ko 6:11.

OPRAŠTANJE: 5Mo 15:1, 2 o. dugova

OPRAŠTATI: Ne 9:17 Bog koji o.
Mi 7:18 Bog koji o. krivnju
Lk 6:37 O., i bit će vam oprošteno
Ps 99:8; Mt 9:6; Mk 2:7.

OPRATI (SE): Ps 51:2 o. od prijestupa mojega
Jr 2:22 Da se lužinom o.
Iv 9:11 Isus: Idi na Siloam i o. se
Ot 7:14 O. svoje duge haljine u krvi

OPRAVDAN: Ri 2:15 u mislima optužen ili o.

OPRAVDANJE: Ri 5:18 jednim činom o.

OPRAVDATI SE: Iza 43:9 Neka se o.

OPREMA: 1Mo 27:3 uzmi o., tobolac i luk
Pr 9:18 Mudrost bolja nego bojna o.
Ef 6:11 Obucite bojnu o.
Ef 6:13 uzmite svu bojnu o.

OPREMITI: He 13:21 o. da vršite njegovu volju

OPREMLJEN: 2Ti 3:17 o. za svako dobro djelo

OPREZ: Ri 16:17 budite na o. zbog onih

OPREZAN: Mt 10:16 o. kao zmije, a bezazleni

OPROSNi: 3Mo 25:10; 27:24; 4Mo 36:4.

OPROST: Es 2:18 pokrajinama udijelio o.

OPROSTITI: 2Mo 32:32 Kad bi im o. grijeh
1Kr 8:50 o. narodu svojemu
Jr 31:34 o. im prijestup i grijeha
Mt 6:12 o. nam dugove naše, kao što i mi
Mt 12:31 hula na duh neće se o.
Iv 20:23 Ako kome o. grijeh
1Iv 1:9 Bog će nam ih o., jer je vjeran
Ef 4:32; Kol 3:13 spremno o. jedni drugima
2Mo 23:21; 34:9; 4Mo 14:19; 1Sa 15:25; 1Kr 8:36; Ps
25:11, 18; Iza 55:7; Jr 5:1; Mk 11:25; 2Ko 2:10.

OPROSTITI SE: Lk 9:61; 2Ko 2:13.

OPROŠTEN: Kol 1:14 oslobođeni otkupnjom, o.
He 10:18 gdje su grijesi o., nema više žrtve
Jk 5:15 ako učinio grijeha, o.

OPROŠTENJE: 2Mo 32:30 pribavim o. za grijeh
Mt 26:28 za mnoge radi o. grijeha
Mk 1:4 krstiti u znak pokajanja, za o. grijeha
Dj 2:38 krsti u ime Isusa radi o.
He 9:22 bez prolijevanja krvi nema o.
Lk 1:77; 24:47; Dj 10:43.

OPSJEDNUT: Mt 15:22; Mk 1:32; Lk 8:36; Iv 10:21.

OPSKRBNIK: Jr 51:59 Seraja bio o.

OPSTATI: Mi 3:2 tko o. kad se na pojavi?

OPTERECEN: 2Ko 5:4 u ovom šatoru uzdišemo, o.
2Ti 3:6 žene o. grijesima

OPTUŽBA: Da 11:30 nasrnuti o. na sveti savez
Mt 27:37 natpis, za što je o.
Iv 18:29 Pilat: Kakvu o. iznosite
1Ti 5:19 Ne prihvaćaj o. protiv starješine

OPTUŽITELJ: Ot 12:10 zbačen o. braće naše

OPTUŽITI: Ri 8:33 Tko će o. izabranike

OPTUŽIVATI: Job 4:18 za grijeh o.
Ho 5:5 Izraela ponos u lice o.

OPUSTJETI: Su 5:6 putevi su o.

OPUSTOŠEN: Eze 6:6 gradovi će biti o.
Iza 22:4; Jr 26:9; Da 9:2; Sf 1:13; Ot 18:19.

OPUSTOŠITI: 1Mo 41:30; Iza 37:11; Ot 17:16.

ORAC: Am 9:13 kad će o. stizati Zeteoca

ORANICA: Izr 13:23 O. siromaha daje obilje hrane

ORAO: Iza 40:31 Podižu se kao o.
5Mo 32:11; Eze 10:14; Ob 4; Mt 24:28; Ot 12:14.

ORASPOLOŽITI: Job 11:19 htjeti te o.

ORATI: Izr 20:4 Zbog zime lijenčina ne o.
Su 14:18; 1Ko 9:10.

ORUŽJE: Iza 54:17 Nikakvo o. protiv tebe
Jr 50:25 izradio o. osude
Eze 9:2 svaki sa svojim o. razornim
Ri 6:13 udove predajte da budu o. pravde
Ri 13:12 obucimo o. svjetla
2Ko 6:7 o. pravednosti u desnici i ljevici
2Ko 10:4 o. našega ratovanja nije tjelesno

OSAKAČEN: 2Mo 22:15 pa ona njegine ili bude o.

OSAM: 1Pe 3:20 o. duša, spasilo
1Mo 17:12; 1Sa 17:12; Lk 2:21.

OSAMA: Lk 5:16 na o. u pustinju
OSAMLJEN: Ru 1:13 Zar zbog njih ostale o.
 Tu 1:1 kako sjedi o., grad nekad pun ljudi
OSAMLJIVATI SE: Izr 18:1 Tko se o.
OSILITI SE: Da 5:20 o. do drskosti
OSIROMAŠITI: 3Mo 25:35 Ako tvaj broj o.
 1Sa 2:7 Jehova o. i obogaćuje
 Izr 20:13; 30:9.
OSJEĆAJ: Ef 4:19 Izgubivši svaki o. za čestito
OSJEĆATI: Izr 14:13; 31:18; Iza 63:9.
OSKUDICA: Izr 22:16 sigurno će upasti u o.
 2Ko 8:14 pokrivo njihovu o.
 Ef 4:28 da ima što dati onome tko je u o.
OSKVRNUTI: 3Mo 21:12 da ne o. svetište
 Ps 79:1 o. su hram tvoj
 Ps 89:34 Neću o. savez svoj
 Jr 32:34 ime moje, da ga o.
 Eze 36:22 radi svetog imena, koje ste o.
 Da 11:31 ustat će mišice te o. svetište
 3Mo 19:12; Ps 55:20; Iza 30:22; 47:6; Jr 34:16;
 Eze 7:21; 39:7.
OSLABJETI: Iza 45:1 o. kraljeve, da otvorim
 Eze 17:14 kako bi o. kraljevstvo
OSLANJATI SE: Izr 3:5 ne o. na vlastiti rozum
 1Pe 4:11 služi, o. na snagu koju daje Bog
OSLOBODANJE: Eze 46:17 služi do godine o.
 Flp 1:23 zapravo želim o.
 2Ti 4:6 približio se vrijeme mogaja o.
OSLOBODITI: Ps 34:4 od strahova o. me
 Iv 8:32 istina će vas o.
 He 2:15 o. sve koji su podložni
 Ri 8:2; Ga 4:5.
OSLOBODEN: 3Mo 19:20 ona još nije o.
 Ps 88:5 o. poput mrtvaca, sličan ubijenima
 Ri 6:7 umro, o. od grijeha
 Ri 6:18 o. od grijeha, postali robovi
 Ri 7:2 udata žena o. je zakona muževljeva
 Ri 8:21 o. robovanja raspadljivosti
 1Ko 7:22 pozvan kao rob, o.
OSLOBODENJE: Job 14:14 dok ne dođe o. moje
 Lk 4:18 propovijedati o.
OSMJELITI SE: He 11:34 o. se u ratu, rastjerali
OSMORICA: Pr 11:2 Podijeli sedmoricu, tak o.
OSNOVA: Ri 2:20 o. znanja
 He 5:12 poučavati o. Božjih svetih objava
OSNOVAN: He 6:1 o. učenja o. Kristu
OSOBAN: 2Pe 1:20 proročanstvo, o. razmišljanja
OSOBINE: Izr 11:16 Žena lijepih o. stječe hvalu
OSOBITO: 1So 5:13 s ljubavlju ih o. cijenite
OSOBNOST: Ri 6:6 stara o. pribijena na stup
 Ef 4:22 skinuti staru o.
 Ef 4:24 obući novu o.
 Kol 3:9 Svucite staru o. i njezina djela
OSOLJEN: 4Mo 18:19 To je savez o.
OSPOSOBLJEN: 2Ti 2:2 biti o. poučavati druge
OSRAMOTITI SE: Ps 25:3 uzda u tebe neće se o.
OSTAN: Pr 12:11 Riječi mudrih nalik o.
 Dj 26:14 Teško opirati se o.
OSTATAK: 2Kr 19:31 Iz Jeruzalema će doći o.
 Ps 76:10 o. gnjeva ti ćeš se opasati
 Iza 28:5 Jehova bit će divan vijenac o.
 Jr 23:3 skupiti o. iz svih zemalja
 Mi 4:7 Od naroda hromog sačuvati ću o.
 Mi 5:7 o. kao rosa
 Ri 9:27 samo će se o. spasiti
 Ri 11:5 pojavio o. izabran
 Ot 12:17 ratovati s o. potomstva njezina
 Iza 10:20, 21, 22; 11:11, 16; Jr 8:3; 15:9; 39:9;
 Eze 6:8; 9:8; Za 8:11, 12.
OSTATI: Su 5:17 zašto Dan na brodovima o.?
 Iv 3:36 srdžba Božja o. na njemu
 Iv 6:27 hranu koja o. za život vječni
 Iv 8:31 Ako o. u mojoj riječi, zaista ste
 1Ko 3:14 O. li djelo koje je sagradeno
 Ef 6:3 da dugo o. na zemlji
 1Pe 1:25 riječ Jehovina o. zauvijek
 1Iv 2:17 tko vrši volju Božju o. zauvijek
 Iv 15:4; 1Ko 7:20; 13:13; 2Iv 9.
OSTAVITI: 2Mo 9:16 o. sam te na životu
 5Mo 4:31 Jehova te neće o.
 5Mo 31:8 Neće te napustiti niti o.
 1Sa 12:22 Jehova neće o. narod svoj

2Kr 21:14 O. ću ostatak
 Ps 27:9 Ne napuštaj me i ne o. me, Bože
 Ps 27:10 Ako me otac i majka o.
 Ps 37:28 neće o. one koji su narodu vjerni
 Ps 94:14 Jehova neće o. suru
 Izr 6:20 ne o. upute majke
 Iza 1:4 O. su Jehovu
 Iza 1:28 izginut će koji Jehovu o.
 Iza 54:7 Na trenutak sam te o.
 Jr 15:6 Ti si me o., kaže Jehova
 Eze 9:9 govore: Jehova o. ovu zemlju
 Da 11:30 s onima koji o. sveti savez
 Mt 19:29 tko god o. oca ili majku
 Mt 27:46 zašto si me o.?
 Lk 14:33 o. sve što ima
 Ri 9:29 Da nam Jehova nije o. potomstva
 2Pe 2:14 ne mogu se o. grijeha
 2Pe 2:15 O. pravi put
 Job 36:6; Izr 1:8; 15:10; 28:13; Iza 2:6; Jr 17:13.
OSTAVLJEN: Ps 37:25 nisam vidio pravednika o.
 Iza 62:4 Neće se više govoriti da si o.
 Eze 31:12 bit će o. na gorama
 Am 5:2 djevoja Izrael, o. na zemlji svojjoj
OSTVARI SE: Iza 8:10 ali neće se o.
 Iza 53:10 o. ono što želi Jehova
OSUDA: 1Mo 34:30 Izložili ste me o.
 Jš 7:25 Zašto si na nas navukao o.?
 Jr 10:10 narodi neće opstati pred o.
 Sf 3:8 izlio na njih o. svoju
 Mt 23:33 Kako ćete pobjeći o. gehene?
 Iv 5:29 koji su činili zlo na uskršnjive o.
 Ri 5:18 jednim prijestupom došla o.
 1Ko 11:29 o. sebi jede i pije
 Ef 5:13 djela koja zavređuju o. razotkrivena
 1Ti 3:6 pod istu o. kao đavo
 2Pe 2:3 o. davno izrečena ne kasni
 Ps 69:24; Izr 11:17; 15:6; 27; Iza 10:5; Da 8:19;
 Na 1:6; Ri 8:1; 2Ko 3:9.
OSUDITI: 4Mo 23:7 Dodli, o. Izraela!
 Ri 8:3 o. grijeh u tijelu
 Ri 14:4 Tko si ti da o. tudega slugu?
 2Ko 3:6 zakon o. na smrt
 Tit 3:11 sam sebe o.
 He 11:7 Noa, vjerom o. svijet
 Jk 5:6 O. ste i ubili pravednika
 Mt 12:41, 42; 20:18; Ri 4:13; 8:34; 1Iv 3:20.
OSUĐEN: Lk 6:37 nećete biti o.
 Lk 23:41 mi smo s pravom o.
 Iv 3:18 već o. jer nije vjerovao
 Iv 16:11 vladar ovoga svijeta o.
 Jd 7 o. na vječnu vatru
 Mt 12:37; 1Ko 11:32.
OSUĐENIK: 1Ko 4:9 kao o. na smrt
OSUĐIVANJE: Iza 10:25 vrlo malo i doći će kraj o.
OSUĐIVATI: Ps 94:21 o. krv nevinu
OSUJETITI: Ezr 4:5 da o. njihov naum
 Iza 44:25 Ja o. znamenje onih
 Jr 19:7 O. ću namjere Jude
OSUŠITI: Jk 1:11 sunce o. biljke
OSVEĆIVATI SE: Ps 44:16 zbog onoga koji mi se o.
OSVETA: 1Mo 4:15 sedmerostruka o.
 5Mo 32:35 Moja je o. i kazna
 Iza 34:8 Jehova ima dan o.
 Iza 35:4 Bog će vaš doći s o.
 Iza 61:2 da objavim dan o.
 2So 1:8 izvrši o. nad onima koji ne poznaju
 5Mo 32:41, 43; Jr 50:28; Mi 5:15; Ri 12:19.
OSVETITI (SE): Ps 79:10 o. krv slugu svojih
 Iza 1:24 o. će se neprijateljima
 Jr 15:15 o. za mene
 Ri 12:19 Ne o., ljubljeni
 Ot 19:2 o. krv robova svojih
 Su 16:28; 2Sa 48; Es 8:13; Iza 66:15; Jr 20:10;
 Eze 25:17; Na 2:2; Ot 6:10.
OSVETNIK: 4Mo 35:12 utočište od krvnoga o.
 Ps 99:8 o. protiv sramotnih djela
 Ri 13:4 o. koji iskazuje Božju srdžbu
 4Mo 35:21; 5Mo 19:6; Jš 20:9; Ps 78:35.
OSVOJEN: Za 14:2 Jeruzalem će biti o.
OSVOJITI: 1Mo 22:17 o. vrata neprijatelja
 4Mo 13:30 Kaleb: Podimo gore i o. je
 1Ko 9:24 nagradu? Trčite da je o.
OSVRTATI SE: 1Mo 19:17 Ne o. niti se zaustavljaj

OŠAMARITI: Mt 5:39 tko o. po desnom obrazu
 Iv 18:22 službenik o. Isusa

OSTAR: Izr 15:1 o. riječ izaziva srdžbu
 2Ko 10:2 moram poduzeti o. mjere

OŠTRICA: 1Mo 3:24 mač plamene o.
 Jš 11:14 sve ljude pobili su o. mača

OŠTRIJI: 2Sa 19:43 riječi sinova Judinih o.

OŠTRITI: Izr 27:17 željezo se željezom o.

OŠTROUMNOST: Izr 1:4; 8:5, 12.

OTAC: 1Mo 2:24 čovjek ostavi o. i majku
 2Mo 22:22; 5Mo 10:18 djetetu bez o.
 Ps 2:7 danas sam postao o. tvoj
 Ps 10:14 dijete bez o.
 Ps 68:5 O. djeci bez o.
 Ps 89:26 Ti si o. moj, Bog
 Izr 17:6 krasota sinovima o.
 Iza 64:8 Jehova, ti si o. naš
 Mt 6:9 O. naš, koji jesi na nebesima
 Mt 23:9 nikoga na zemlji ne zovite o.
 Lk 2:49 moram biti u domu O. svojega
 Iv 8:44 Vaš je o. Đavo
 Iv 14:28 O. veći od mene
 1Ko 4:15 ja sam vam o. po dobroj vijesti
 Ef 6:4 o., ne razdražujte djecu
 Jk 1:17 silazi od O. nebeskih
 Izr 6:20; 23:22; Iza 38:19; Jr 5:28; Mi 4:6; Mt 10:37;
 26:29; Iv 10:30; 14:6, 24; Ga 1:14; Ef 4:6; Ot 14:1.

OTEČI: 1Mo 8:13 o. su vode sa zemlje
 Dj 28:6 očekivali da će o.

OTETI: 1Mo 40:15 bio sam o. iz zemlje
 3Mo 6:2; Iza 3:14.

OTETI: 5Mo 24:7 Ako tko o. čovjeka
 Ps 69:4; Izr 22:23; Iza 5:29.

OTIČI: Mt 16:23 Petru o. od mene, Sotono!
 1Ko 7:10 da žena ne o. od muža
 1Ko 7:15 ako onaj tko nije vjernik želi o.

OTIMANJE: Flp 2:6 nije pomišljao na o.
 He 10:34 s radošću podnijeli o. svoje imovine

OTIMATI: Mt 13:19 dolazi Zili i o.
 3Mo 19:13; Eze 18:7.

OTJERAN: Ps 39:2 bol je moja o.

OTJERATI: Su 11:24 mi ćemo o. svakoga

OTKRITI (SE): Iza 40:5 o. će se slava Jehovina
 Am 4:13 čovjeku o. misao svoju
 Mt 11:25 sakrio od mudrih, a o. djeci
 Lk 8:17 ništa tajno što se neće o.
 Iv 12:38 Kome se o. bezakonik
 Da 2:47; 1Ko 2:10; 13:3; Flp 3:15.

OTKRIVANJE: Ri 16:25 o. svete tajne

OTKRIVATELJ: Da 2:28, 47 Bog O. tajni

OTKRIVATI: Izr 11:13 Tko ide oko i o. tajne

OTKRIVEN: 2Ko 3:18 o. lica odražavamo slavu
 Ef 3:5 tajna o. apostolima i prorocima
 Job 26:6; Da 2:30.

OTKRIVENJE: Ot 1:1 O. Isusa Krista, dao Bog

OTKUP: Ps 49:7 niti dati Bogu o.
 Izr 6:35 Ne pristaje ni na kakav o.
 Izr 21:18 Zli čovjek o. za pravednoga

OTKUPITELJ: Ru 4:6 o. rekao: Ne mogu
 Iza 44:24 Jehova, O. tvoj, koji te oblikovao
 Iza 47:4 Postoji o. naš
 Iza 59:20 Doći će O. Sionu
 Iza 63:16 Naš O. iz davnine, to je ime tvoje
 Jr 50:34 Moćan je O. njihov, Jehova
 Job 19:25; Ps 19:14; Izr 23:11; Iza 41:14; 44:6; 48:17;
 49:26; 54:5; 60:16.

OTKUPITELJSKI: Ps 130:7 velika o. moć njegovaa

OTKUPITI (SE): 2Mo 13:15 prvorodenca o.
 2Sa 7:23 Bože, o. da bude tvoj narod
 Ps 49:7 nitko ne može o. brata
 Iza 1:27 Pravdom će se Sion o.
 Iza 35:10 Vratit će se oni koje o. Jehova
 Ho 13:14 Ja ću ih iz ruke groba o.
 3Mo 27:29; 5Mo 9:26; Ru 4:4; Ps 31:5; 44:26; 49:15;
 69:18; 71:23; 72:14; 78:42; Iza 43:1; 44:23; 48:20;
 52:9; 62:12; Jr 15:21.

OTKUPLJEN: Iza 35:9 o. će njime hodati
 Iza 51:10 načinila put da prodru o.
 Iza 52:3 Badava ste prodani, bez novca i o. biti

OTKUPLJENJE: Ps 111:9 O. poslao narodu
 Iza 63:4 došla je godina o.

OTKUPLJIVATI: Ps 34:22 Jehova o. dušu slugu

OTKUPNINA: Job 33:24 Našao o. za njega!
 Mt 20:28 Sin čovječji, da život daje kao o.
 1Ko 1:30 mudrost i oslobodeni o.
 Ef 1:7 njegovom krvlju, oslobođeni o.
 Kol 1:14 oslobođeni o., oprošteni grijesi
 1Ti 2:6 sebe dao kao odgovarajuću o. za sve
 He 9:15 o. bili oslobođeni od prijestupa
 He 11:35 nisu prihvatili da budu oslobođeni o.
 2Mo 21:30; 30:12; 4Mo 3:49; Job 36:18; Ps 49:8;
 Iza 43:3; Ri 3:24; 8:23; Ef 4:30.

OTNIEL: Jš 15:17; Su 3:9.

OTOK: Ps 97:1 Neka se o. raduju
 Iza 40:15; 41:1; 42:12; Ot 6:14; 16:20.

OTPAD: Iza 32:6 da o. učini
 Da 11:32 laskavim riječima navesti na o.
 1Ko 4:13 postali kao svačiji o.
 2So 2:3 dok najprije ne dode o.

OTPADNIČKI: Iza 10:6 Na narod o. poslat ću ga

OTPADNICI: Job 13:16 o. pred njega ne može doći
 Job 17:8 bezazleni se ljute na o.
 Job 27:8 čemu se o. nadati može
 Job 34:30 da ne bi o. vladao
 Ps 35:16; Izr 11:9; Iza 9:17; 33:14.

OTPADNIŠTVO: Jr 23:15 od proroka širi se o.
 Dj 21:21 učiš o. od Mojsija

OTPJEVATI: Mt 26:30 kad su o., izašli

OTPOČINUTI: 2Mo 23:12 sedmog dana, bik o.

OTPRIJE: Ne 12:46 već o., od Davidovih dana

OTPUVATI: Mt 21:33; Lk 15:13; 20:9.

OTRČATI: 2Ti 4:7 trku do kraja o.
 Mt 10:14; Lk 10:11; Dj 13:51 o. prašinu s nogu

OTRGNUTI (SE): Lk 5:36 nova se zakrpa o.
 1Kr 11:11, 12, 13.

OTRIJEZNI SE: 1Ko 15:34 o. se čineći

OTROV: Jk 3:8 jezik, pun o.
 Job 6:4; Ps 58:4; 140:3.

OTROVNICA: Iza 30:6; 59:5.

OTUĐEN: Kol 1:21 nekad bili o. od Boga
 Ef 2:12; 4:18.

OTUĐITI SE: 4Mo 14:34 što znači kad se ja o.

OTUPI: 1Ti 4:2 o. savjesti

OTUPJETI: Pr 10:10 Ako alat željezni o.
 2Ko 3:14 njihov je um o.

OTVORENO: Mk 8:32 o. govorio
 Dj 2:29 da vam o. govorim

OTVORITI (SE): 1Mo 3:5 jeli o. će vam se oči
 5Mo 11:6 zemlja o. usta i progulata ih
 1Kr 8:63 svedčano o. dom
 Ezr 6:16 radošni i svečano o. dom Božji
 Ps 22:13 Na mene o. usta svoja
 Iza 35:5 o. će se oči slijepima, uši gluhima
 He 10:20 putem koji je on za nas o.

OTVRDNUTI: 2Mo 7:3 da o. srce faraonu
 2Mo 7:14 Faraonovo je srce o.
 2Mo 14:17 da o. srce Egipćanima
 5Mo 15:7 nemoj da o. srce
 Jš 11:20 dao da im o. srca
 Ri 11:7 ostalima je srce o.
 Ri 11:25 nekima od Izraela o. srce
 He 3:8, 15 nemojte da vam o. srca
 He 3:13 o. zbog zavodljivosti grijeha
 He 4:7 nemojte da vam o. srca

OTVRDNJIVATI: Izr 28:14 tko o. srce svoje

OVAN: 1Mo 22:13 o. se rogovima zapleo
 1Sa 15:22 pokornost boja od sala o.
 Eze 34:17 sudit ću između o. i jaraca
 Mi 6:7 biti zadovoljan tisućama o.
 3Mo 5:15; 8:22; 9:18; Iza 1:11; Jr 51:40; Da 8:20.

OVCA: Ps 44:22 o. za klanje
 Jr 23:2 Vi ste raspršili o. moje
 Eze 34:12 pobrnuti za o. svoje
 Sf 2:6 torovima kamenin za o.
 Mt 9:36 kao o. bez pastira
 Mt 10:6 k izgubljenim o. doma Izraelova
 Mt 10:16 šaljem kao o. među vukove
 Mt 18:12 stotinu o. i jedna od njih zaluta
 Mt 25:32 pastir odvajao o. od jaraca
 Iv 10:16 druge o., koje nisu iz ovog tora
 Dj 8:32 Kao o. odveli su ga na klanje
 Mt 26:31; Ri 8:36; 1Pe 2:25.

OVČICA: Iv 21:16 Pasi o. moje

OVČINJAK: Eze 34:14 počivati u dobrome o.
OVISITI: Mi 5:7 pljusak, ne o. o čovjeku
 Ri 9:11 naum ne o. o djelima
OVLAĐATI: Ps 119:133 ne daj da mnome o. zlo
 1So 4:4 svatko zna o. svojom tijelom
OVLASTITI: 2Mo 28:41 Pomaži ih te ih o.
 2Mo 29:33 da ih se o. da služe
 2Mo 29:35 Sedam dana da ih o.
 Su 17:5 o. da mu služi kao svećenik
 Iv 6:27 njega Otac, Bog, za to o.
OZARITI: Pr 8:1 Mudrost čovjeku o. lice
OZDRAVITI: Mt 8:13 sluga o. u taj čas
 He 12:13 da hrom o.
 Jk 5:15 molitva o. bolesnoga
 Iza 6:10; Jr 30:17; Eze 47:9
OZDRAVLJENJE: Iza 58:8 došlo o. tvoje
 Mi 4:2 o. na krilima svojim
 Jr 8:22; 30:13; 33:6; 46:11.
OŽALOŠĆEN: Jr 16:5 Ne ulazi gdje je gozba o.
OŽBUKAN: 3Mo 14:48 bolest, pošto je kuća o.
 Da 5:5 po o. zidu palače
OŽBUKATI: 3Mo 14:42 da se kuća ponovno o.
OŽENITI SE: Lk 14:20 Upravo sam se o.
OŽENJEN: 1Ko 7:33 o. se brine za svjetovno
OŽIVITI: 2Kr 8:1 Ženi kojoj o. sina
 Ps 85:6 Zar nas nećeš opet o.
 Iza 57:15 o. duh poniznih
 Ri 4:17 Bog koji o. mrtve
OŽIVJETI: Iza 26:19 Mrtvi će tvoji o.
 Iv 11:25 ako i umre, o.
 1Ko 15:22 u Kristu će svi o.
OŽIVLJEN: 1Pe 3:18 ubijen u tijelu, o. u duhu

P

PABIRČITI: Ru 2:8 Ne p. na drugo polje
 3Mo 23:22; Ru 2:2.
PAD: Izr 16:18 oholost pred p.
PADATI: Da 11:33 p. zbog mača i plamena
 Da 11:35 oni koji su razboriti p.
PADAVICA: Mt 17:15 smiluj se sinu, ima p.
PADAVIČAR: Mt 4:24 p. i uzete, i izliječio ih
PAKOST: Dj 13:10 pun svakojake p.
PALACA: Ps 144:12; Mt 27:27; Iv 18:28.
PALICA: 1Mo 49:10 ni p. zapovjednička
 4Mo 21:18 Studenac izdubili p. zapovjedničkom
 Ps 23:4 štap tvoj i p. tvoja tješ me
 Ps 60:7; 108:8 Juda je zapovjednička p. moja
 Ps 110:2 P. sile tvoje
 Iza 14:5 slomio p. vladarsku
 Mi 7:14 Pasi narod svoj p. svojom
 Ot 12:5 upravljati narodima željeznom p.
 Iza 9:4; Jr 48:17; Ot 2:27.
PALITI: 2Mo 30:7 Aron p. mirisni kad
PALMA: 4Mo 33:9 u Elimu je bilo sedamdeset p.
 Su 1:16; 4:5; Ps 92:12; JI 1:12.
PALMIN: Iv 12:13 uzelo p. grane
 Ot 7:9 s p. granama u rukama
PALJENICA: Ps 40:6 Žrtvu p. nisi tražio
 Ps 51:16 p. cijele nису ti po volji
 1Mo 8:20; 3Mo 10:9; 16:24; 1Sa 15:22; Jr 19:5.
PAMETAN: Job 11:12 praznoglavi postati p.
 Izr 14:15 p. pazi na korake
 Izr 15:5 tko prihvaća ukor, p. je
 Izr 12:23; 13:16; 14:8.
PAMTITI: 1Ko 13:5 ne p. zlo
PANJ: Iza 11:1 Mladica iz p. Jišajeva
PAPIRUS: 2Mo 2:3; Job 8:11; Iza 18:2.
PARA: Ps 135:7 P. podiže s kraja zemlje
 Jr 10:13 on podiže p. s kraja zemlje
PARENJE: Jr 2:24 vrijeme p. zebri
PARNICA: Job 23:4 Obrazloži bih p. svoju
 Job 31:13 u p. njihovoj sa mnogom
 Ps 74:22 Bože, vodi p. svoj!
 Izr 22:23 Jehova će voditi p. njihov
 Izr 25:8 Nemoj prebrzo pokretati p.
 Jr 51:36 ja ću voditi p. tvoju
 Mi 6:2 Jehova vodi p. s narodom svojim
 1Sa 24:15; 2Sa 15:4; Ps 43:1; 119:154; Izr 18:17;
 Jr 50:34; Tu 3:58; Ho 4:1; 12:2.
PARNIČITI SE: 1Ko 6:7 p. se među sobom

PAS: Iza 56:10 stražari njegovi su p.
 2Pe 2:22 P. se vraća na bljuvotinu
 Su 7:5; 2Kr 9:36; Pr 9:4; Ot 22:15.
PASHA: 3Mo 23:5 prvoga mjeseca, P. Jehovi
 Iv 2:13; 6:4 Približavala se P.
 Iv 13:1 Pred P. znao da je došao čas
 2Mo 12:48; Mk 14:1; Lk 24:1; He 11:28.
PASHALNI: 2Mo 12:11, 27 p. žrtva Jehovi
 1Ko 5:7 Krist, naša p. žrtva
PASTI: Izr 24:16 pravедnik i sedam puta p.
 Lk 23:30 govoriti gorama: P. na nas
 Ri 11:11 tako spotaknuli da su p.
 Ri 14:4 gospodar odlučuje stajati ili p.
 1Ko 10:12 stoji, neka pazi da ne p.
PASTI (paša): Eze 34:8 sami sebe pastiri p.
 Dj 20:28 p. Božju skupštinu
 1Pe 5:2 P. Božje stado dragovoljno
 Ot 7:17 jer će ih Janje p. i voditi
 Jr 3:15; Eze 34:14, 16, 23; Jd 12.
PASTIR: Ps 23:1 Jehova je P. moj
 Ps 49:14 smrt će im p. biti
 Iza 56:11 p. koji za razboritost ne znaju
 Jr 2:8 p. su mi grijeshili
 Jr 3:15 Dat ću vam p. po srcu svojem
 Jr 10:21 p. se vladaju nerazumno
 Jr 23:1 Teško p. koji upropašćuju
 Jr 23:4 podignut ću im p. koji će ih pasti
 Jr 25:34 Plaćite gorko, p., i vičite!
 Eze 34:2 prorokuj protiv P. Izraelovih
 Eze 37:24 svi će imati jednoga p.
 Mi 5:5 podignuti protiv njega sedam p.
 Za 11:17 Teško bezvrijednom p. mojem
 Za 13:7 Udari p., neka se ovce
 Mt 26:31 Udarit ću p. i ovce
 Lk 2:8 p. koji su boravili vani i čuvali
 Iv 10:11 Ja sam p. dobri. P. dobri polaže
 Iv 10:16 jedno stado s jednim p.
 Ef 4:11 neke da budu p. i učitelji
 He 13:20 velikoga p. ovaca, Isusa
 1Pe 5:4 kad se pojavi vrhovni p.
 1Mo 49:24; Za 11:3; Mt 9:36; 25:32.
PASTUH: Su 5:22; Jr 8:16; 50:11.
PAŠA: Ps 79:13 stado p. tvoje
 Eze 34:31 ovce p. moje
 Iv 10:9 ulaziti i izlaziti i naći p.
 Ps 100:3; Iza 49:9; Jr 23:1; Tu 1:6.
PASNJAK: Ps 23:2 Na p. zelenim počinak
 Jr 25:36 Jehova pustoši p. njihov
 Eze 34:14 Na dobrim p. past ću ih
 Ps 65:13; Iza 30:23; Jr 9:10; 49:19; 50:44; Eze 34:18;
 JI 1:19; 2:22; Am 1:2; Sf 2:6.
PATITI: 2Ko 1:5 mnogo p. za Krista
 Jk 5:13 P. li tko među vama?
 2Pe 2:7 pravедni Lot p. zbog
PATNJA: Iza 53:11 Zbog p. duše svoje
 Ri 8:18 p. nisu ništa u usporedbi
 2Ko 1:7 kao što s drugima dijelite p.
 2Ko 4:10 trpimo smrtnu p.
 Kol 1:24 Sada se radujem što podnosim p.
 1Ti 6:10 nanijeli sebi mnoge p.
 He 10:32 izdržali veliku borbu u p.
 1Pe 5:9 znajući da iste p. podnose
 Flp 3:10; He 2:10; 1Pe 1:11; 4:13.
PAVAO: Dj 26:24 Luduješ, P!
 Ga 1:1 P., apostol, kojega nisu poslali ljudi
 Flm 1 P., zatvorenik zbog Krista
 Flm 9 P., starac, a sada i zatvorenik
 Dj 13:9; Tit 1:1; 2Pe 3:15.
PAVLOV: 1Ko 1:12 Ja sam P., A ja Apolonov
PAZITI: Na 1:7 Jehova p. na one
 Hb 2:1 P. ću da vidim što će reći
 Mi 3:16 Jehova je p. i slušao
 Ga 6:1 p. na sebe
 1Ti 4:16 p. kako živiš i kako poučavaš
 He 12:15, da nitko ne ostane bez Božje
 2Pe 1:19 dobro činite što p.
 Iza 21:7; Jr 29:26; Lk 21:34; Dj 20:28.
PAZNJA: Ri 8:29 kojima prvo poklonio p.
 Ri 11:2 narod, kojemu prvom poklonio p.
 He 2:1 obratiti p. na ono što smo čuli
PČELE: 5Mo 1:44; Su 14:8; Ps 118:12.
PEČAT: Da 9:24 p. vidjenju i prorocima
 2Ko 1:22 stavio svoj p. na nas i jamstvo

2Ti 2:19 na njemu ovaj p.: Jehova pozna
Ot 7:4 čuo sam broj p. obilježeni
Job 38:14; Pj 8:6; Ri 4:11; Ot 5:1; 7:2, 3.

PEĆ: Ps 12:6 srebro pročišćeno u p.
Iza 48:10 talio se u p. nevolje
Da 3:17 Iz p. on će nas izbaviti
5Mo 4:20; Da 3:19; Mi 4:1; Mt 13:42.

PEĆINA: Jr 7:11 dom postoj p. razbojnička
Mt 21:13 činite p. razbojničku

PEDESETNICA: Dj 2:1 na dan P.
Dj 20:16; 1Ko 16:8.

PEHAR: 1Mo 44:12 p. našao u vreći Benjaminovoj

PEKAH: 2Kr 15:25; 2Lje 28:6; Iza 7:1.

PELEG: 1Mo 10:25; 11:16, 17, 18, 19.

PELIN: Jr 23:15 nahranit ću ih p.
Ot 8:11 Zvijezdi je ime P.
5Mo 29:18; Izr 5:4; Tu 3:15; Am 5:7; 6:12.

PENJATI SE: 1Mo 28:12 anđeli Božiji po njima se p.
Sf 1:9 tko se p. na mjesto povišeno

PEOR: 4Mo 23:28; 25:18; 31:16; Jš 22:17.

PERGAMENT: 2Ti 4:13 donesi p.

PERIVOJ: Pr 2:5 Načinio sebi vrtove i p.

PERO: 3Iv 13 pisati crnilom i p.

PERZIJA: Ezr 1:8; 6:14; Es 1:14; Da 8:20.

PETA: 1Mo 3:15 ti ćeš mu raniti p.
1Mo 49:17; Ho 12:3.

PETAR: Mt 16:16 P. rekao: Ti si Krist

Iv 21:15 Isus Simonu P.: ljubiš li me

Dj 10:26 P. ga podigao, govoreći: Ustani

Mt 26:75; Iv 18:10; Dj 8:20; 10:13.

PİĆE: 3Mo 10:9; 4Mo 6:3; Su 13:4; Ps 69:12; Izr 20:1;
Iza 28:7; 1Ko 10:4.

PIJAN: Dj 2:15 Ovi ljudi nisu p.

Ot 17:6 žena p. od krvi sveth

PIJANČEVANJE: 1Pe 4:3 u požudama, u p.

PIJANICA: Izr 23:21 p. će osiromašiti

Iza 28:1 Teško kruni p. Efrajimovih

Mt 24:49 [zli će rob] piti s p.

1Ko 5:11 prestanete družiti sa svakim tko je p.

1Ko 6:10 p. neće naslijediti kraljevstvo Božje

Job 12:25; Ps 107:27; Iza 19:14; 1Ti 3:3; Tit 1:7.

PIJANKA: Ho 4:18 završe p., bluda se prihvaćaju
Ri 13:13 razuzdanih gozbi i p.

Ga 5:21 zavisti, p.

PIJAVICA: Izr 30:15 P. ima dvije kćeri

PIJESAK: 1Mo 22:17 potomstvo tvoje kao p.

Iza 10:22 Izraele, kao p. morskoga

Ri 7:26 kuću sagradio na p.

Ri 9:27 sinova Izraelovih kao p. morskoga

Ps 139:18; Jr 5:22; 33:22; Ot 20:8.

PIJETAO: Mt 26:34, 74, 75; Mk 14:30.

PILAT: Mt 27:2 predaji upravitelju P.

Mt 27:22 P. upitao: Što da učinim s Isusom

Mk 15:15 Tada im je P. pustio Barabu

Lk 23:12 Herod i P. postali prijatelji

Iv 19:6 P. rekao: ne nalazim krivice

Lk 13:1; Iv 18:37; 19:12, 22; 1Ti 6:13.

PINHAS: 4Mo 25:7 Kad je to vidio P.

4Mo 31:6; Jš 22:30; Su 20:28; Ps 106:30.

PIPATI: 5Mo 28:29 u podne češ p. uokolo

Job 12:25 Oni p. u tami

Iza 59:10 Kao slijepci p.

PISALJKA: Ps 45:1 jezik moj bude p.

Job 19:24; Iza 8:1; Jr 8:8; 17:1.

PISAN: Mt 4:4 P. je: Čovjek ne smije

Ri 2:27 p. zakon

Ri 2:29 ne po p. zakonu

Ri 7:6 ne na stari način, po p. zakonu

2Ko 3:6 p. zakon osuđuje na smrt

Kol 2:14 izbrisao p. ispravu

PISAR: 2Kr 12:10 p. kraljev

Es 3:12 sazvani kraljevi p.

PISARSKI: Eze 9:2 čovjek s p. priborom

PISATI: Iv 5:46 Mojsiju, jer je on p. o meni

Iv 8:6 Isus počeo prstom p.

Iv 19:21 Nemoj p.: Kralj židovski

Mi 3:16; Ot 21:5.

PISMENO: Ne 9:38 obavezujemo se p.

PISMO: 2Mo 32:16 p. je bilo p. Božje

2Kr 19:14 Ezekija primio p. i pročitaao ga

Mt 21:42 Zar nikad niste čitali u p.

Mt 22:29 ne poznate ni P. ni moć Božju

Lk 4:21 Danas se ispunile ove riječi iz P.

Lk 24:27 protumačio im u svim P.

Lk 24:32 dok nam je tumačio P.?

Lk 24:45 otvorio um da razumiju P.

Iv 5:39 istražujete P., jer mislite

Iv 10:35 P. se ne može poništiti

Iv 13:18 neka se ispunje riječi iz P.

Dj 17:2 raspravljao na temelju P.

Dj 17:11 svaki dan istraživali P. da vide

Dj 18:24 Apolon, dobro upućen u P.

Ri 15:4 utjehom iz P. imamo nadu

2Ko 3:1 p. preporuke od vas

2Ti 3:16 Sve P. nadahnutno od Boga i korisno

2Pe 1:20 nijedno proročanstvo P. ne proizlazi

2Pe 3:16 neupućeni izvrću, kao i P.

Ezr 4:7; 7:11; Es 1:22; Jr 29:29; Da 5:7; Iv 20:9;

Dj 8:32; 23:25; 1Ko 15:3, 4; Jk 4:5.

PISMOZNAK: Mt 5:20 pravdnosti p.

Mt 7:29 a ne kao njihovi p.

Mt 9:3; 17:10; Lk 5:21, 30.

PITANJE: 1Ti 1:4 stvaranju bespotrebnih p.

1Kr 10:1; Dj 23:29.

PITATI: Mt 22:46 nitko ga se više nije usudio p.

PITI: Pr 2:24 čovjeku da jede i p.

Jr 25:28 kaže Jehova: Morat ćete p.

Mt 26:29 kad budem p. novoga u kraljevstvu

PIVO: Iza 1:22 P. se tvoje razvodnilo

PJEGAV: 1Mo 31:10 jarci prugasti, p.

PJESMA: 5Mo 31:19 napišite sebi ovu p.

Su 5:12 Probudi se, Debora, i p. zapjevaj!

2Sa 22:50 p. slavim ime tvoje

Ne 12:46 pogađava pjevačkih, p. hvale

Job 30:9 o meni govore u p. svojim

Job 35:10 koji p. noć ispunjava

Ps 9:11 P. hvalite Jehovu

Ps 47:7 P. ga hvalite, postupajući razborito

Ps 98:1 Pjevajte Jehovi p. novu

Ps 119:54 Uredbe tvoje meni kao p.

Ps 149:6 p. koje Jehova veličaju čuju iz grla

Pj 1:1 Salamunova p. nad p.

Iza 23:15 Pjevajte Jehovi p. novu

Dj 16:25 Pavao i Sila p. hvalili Boga

Ef 5:19 psalmima, duhovnim p.

Kol 3:16 hvalospjevima Bogu, duhovnim p.

Ot 15:3 pjevali su p. Mojsiju, roba Božjega

1Sa 18:7; Ps 184:9; 22:57; 66:2; 135:3; 144:9; Eze

26:13; 33:32; Ot 14:3.

PJEVAČ: 1Lje 9:33 To su bili p.

1Lje 15:16; Ne 10:28; Ps 68:25; 87:7.

PJEVANJE: 1Lje 6:31 David postavio da vode p.

PJEVATI: 2Lje 20:21 postavio one koji p.

Ps 13:6 P. ću Jehovi, jer

Ps 96:1 P. Jehovi pjesmu novu!

Ps 144:9 p. ću ti pjesmu novu

Iza 42:10 P. Jehovi pjesmu novu

1Ko 14:15 P. hvalospjeve darom duha

Ef 5:19 P. i pjesmom hvalite

Kol 3:16 P. Jehovi u svojim srcima

1Lje 16:9; Ps 68:4; Jr 20:13; Sf 2:14; Ot 14:3.

PLAC: Ps 30:5 Uvečer moć p.

Iza 65:19 neće se čuti p.

Jr 3:21 Na stazama utabanim čuo se p.

Jr 25:36 gorak p. voda stada

Za 11:3 Čujte gorki p. pastira

PLACA: Ps 30:5 Uvečer moć p.

Iza 65:19 neće se čuti p.

Jr 3:21 Na stazama utabanim čuo se p.

Jr 25:36 gorak p. voda stada

Za 11:3 Čujte gorki p. pastira

PLAČATI: Ps 30:5 Uvečer moć p.

Iza 65:19 neće se čuti p.

Jr 3:21 Na stazama utabanim čuo se p.

Jr 25:36 gorak p. voda stada

Za 11:3 Čujte gorki p. pastira

PLAČATI: Ps 30:5 Uvečer moć p.

Iza 65:19 neće se čuti p.

Jr 3:21 Na stazama utabanim čuo se p.

Jr 25:36 gorak p. voda stada

Za 11:3 Čujte gorki p. pastira

PLAČATI: Ps 30:5 Uvečer moć p.

Iza 65:19 neće se čuti p.

Jr 3:21 Na stazama utabanim čuo se p.

Jr 25:36 gorak p. voda stada

Za 11:3 Čujte gorki p. pastira

- PLAČENIK:** Jr 46:21 **P.** Egipta uzmiču
PLADANJ: Mt 14:8; Mk 6:25.
- PLAKATI:** Izr 5:11 **p.** kad se tijelo istroši
Iza 13:6 **P.** gorko, jer je blizu
Iza 30:19 nećeš više **p.**
Iza 33:7 glasnici **p.** gorko
Eze 9:4 ljudi koji tuguju i **p.** zbog gadosti
Eze 24:16 ne **p.** i ne lij se! /
Jl 1:5 Probudite se, pijanice, i **p.**!
Ri 12:15 **p.** s onima koji **p.**
Jk 5:1 **p.** i ridajte zbog nevolja
Ot 18:9 kraljevi zemaljski **p.** će
Iza 23:1, 6; 65:14; Jr 25:34; 31:16; 50:4; Eze 21:12;
Mi 1:10; Mt 8:12; 13:50; Lk 6:21; 23:28; Ot 18:15.
- PLAMEN:** 2Mo 3:2 grm sav u **p.**
Pj 8:6 žar vatre, **p.** Jahov
Eze 20:47 **P.** se neće ugasiti
Da 3:22 **p.** ognjeni ubio ljude
Da 11:33 padati zbog mača i **p.**
Jl 2:3 za njim **p.** guta
Ps 83:14; Iza 5:24; 10:17; 43:2; He 1:7.
- PLAMENI:** Ot 6:4; 12:3.
- PLAMJETI:** 5Mo 4:11 gora u ognju **p.** od neba
PLAN: Iza 8:10 Kujte **p.**, jer s tobom će
PLASITI (SE): Jš 1:9 ne **p.**, ali s tobom je Bog
Iza 44:8 ne **p.** se!
Eze 3:9 ne **p.** lica njihovih
Mi 4:4 nitko ih neće **p.**
Sf 3:13 nitko ih neće **p.**
Flp 1:28 ni u čemu ne **p.**
Iza 51:7; Jr 10:2.
- PLAŠLJIV:** Job 23:16 Bog u. učinio srce moje
PLATITI: Ps 94:2 **P.** oholima po zasluzi
Iza 40:2 **p.** cijenu prijestupa
Jr 51:24 **P.** Babilonu i stanovnicima Kaldeje
2Ti 4:14 Jehova će mu **p.** prema djelima
PLATNO: 1Lje 4:21; 2Lje 2:14; Iv 11:44; 20:7.
- PLEME:** 1Mo 49:28 dvanaest **p.** Izraelovih
4Mo 17:2 po jedan štap za svako **p.**
Ps 122:4 U njega uzlaže **p.**, **p.** Jahova
Iza 49:6 podiči će **p.** Jakovljeva i dovesti
Mt 19:28 sjesti na prijestolja i suditi dvanaest **p.**
Mt 24:30 proplakat će sva **p.** zemaljska
Jk 1:1 dvanaest **p.** koja su rasijana
Ot 1:7 sva će **p.** zemaljska proplakati
Ot 7:9 iz svakoga naroda i **p.** i pukla
1Mo 25:16; 2Mo 28:21; 4Mo 25:15; Ps 74:2; 117:1; Jr
1:15; 10:25; He 7:13; Ot 2:12.
- PLEMENIT:** Jr 2:21 posadio sam te kao **p.** lozu
Lk 19:12 čovjek **p.** roda utputovao
Ri 9:21 jednu za **p.** upotrebu, drugu
1Ko 1:26 ni mnogo onih **p.** roda
Flp 4:8 što je god **p.**, o tome razmišljajte
- PLEMENITIJ:** Dj 17:11 [Berejci] **p.** od onih
PLES: 2Mo 32:19 približio taboru, vidio tele i **p.**
1Sa 18:6; Ps 30:11; 149:3; Lk 15:25.
- PLESANJE:** Tu 5:15 **P.** se u tugovanje
PLESATI: 2Mo 15:20; Su 11:34.
- PLETENJE:** 1Ti 2:9 ne ukrašavaju **p.** kose
1Pe 3:3 **p.** kose
- PLIJEN:** Ps 124:6 dao za **p.** zubima njihovim
Iza 53:12 **p.** dijeliti s moćnima
Jr 39:18 Dobit ćeš dušu svoju kao **p.**
Eze 34:28 Neće više biti **p.** narodima
Sf 3:8 ustaj ću na **p.**
5Mo 20:14; Jš 8:2; Su 5:30; 2Lje 20:25; Iza 10:2, 6;
31:4; 42:22; Eze 22:27; Na 2:13.
- PLIVATI:** Iza 25:11 kao što plivač zamahuje kad **p.**
PLOČA: 2Mo 34:28 Bog napisao na **p.**
2Ko 3:3 ne na kamenim **p.**, nego **p.** od mesa
2Mo 32:16; 34:1; He 9:4.
- PLOČNIK:** Iv 19:13 Kameni **p.**, hebrejski *Gabata*
PLOD: Ps 127:3 **p.** utrobe nagrada
Izr 13:2 Od **p.** usta svojih čovjek
Iza 27:6 Svu će zemlju **p.** napuniti
Eze 34:27 Drveće donosi **p.**
Eze 47:12 **P.** će njegov biti za jelo
Mt 7:19 drvo koje ne donosi dobar **p.**
Mt 7:20 prepoznat ćete ih po **p.**
Mt 13:8 počelo donositi **p.**
Mt 13:23 rada **p.** i donosi sto
Mt 21:43 dat će se narodu koji donosi **p.**
- Mk 4:8 počelo donositi **p.**
Iv 15:2 mladicu koja ne donosi **p.** uklanja
Ri 7:4 da bismo donosili **p.** Bogu
Ga 5:22 **p.** duha: ljubav, radost
Flp 1:11 puni **p.** pravednosti
Kol 1:10 donoseći **p.** u svakom dobrom djelu
Tit 3:14 da ne budu bez **p.**
He 13:15 **p.** usana koje objavljuju
1Mo 3:3; Za 8:12; Mt 13:22; Lk 3:8; Iv 4:36; 15:8, 16;
Kol 1:6.
- PLODAN:** 1Mo 17:6 Učiniti te **p.** [Abrama]
3Mo 26:9; Jr 23:3.
- PLODANOSAN:** Job 6:13; Iza 28:29.
- PLOVITI:** Job 37:16 Znaš li kako **p.** oblaci
Dj 27:5 **p.** otvorenim morem
- PLUG:** Lk 9:62 ruku na **p.** pa se obazire
PLUTATI: 1Mo 7:17 arka **p.** iznad zemlje
PLJAČKA: Iza 61:8 ljubim pravdu, mrzim **p.**
Ps 62:10; Eze 45:9; Am 3:10; Hb 1:3.
PLJAČKANJE: Da 11:33 padati zbog **p.**
PLJAČKATI: Jr 22:3 izvatke iz ruke **p.**
Iv 10:8 Svi lopovi i **p.**
PLJAČKATI: 5Mo 28:29; Jr 9:25; Ri 2:22.
PLJESKATI: Iza 55:12 drveće poljsko **p.** rukama
PLJEVA: Da 2:35 kao **p.** na gumnu ljeti
Ps 35:5; Iza 41:15; Sf 2:2; Mt 3:12.
- PLJUSAK:** 5Mo 32:2 kao **p.** po raslinju
Ps 72:6 Spustit će se kao **p.** koji zemlju
Mi 5:7 ostatak kao obilan **p.**
- PLJUUVATI:** Ga 4:14 niste me prezreli niti **p.**
Mt 26:67; 27:30.
- POBACATI:** Iza 37:19 **p.** su bogove u vatru
POBACITI: 2Mo 23:26 neće biti žene koja bi **p.**
Ho 9:14 Daj im utrobu što **p.**
1Mo 31:38; Job 21:10.
- POBAČAJ:** 2Kr 2:19, 21.
- POBAČEN:** Job 3:16 kao skrivenog ploda **p.**
Ps 58:8 kao **p.** plod ženin neće vidjeti sunca
POBIJATI: Dj 18:28 snažno **p.** Židove
POBIJEDITI: 2Lje 20:20 Vjerujte prorocima i **p.**
Iv 16:33 Ja sam **p.** svijet
1Iv 2:13 Pišem vama, mladici, jer ste **p.** Zloga
1Iv 5:4 pobjeda koja je **p.** svijet
Ot 2:7 Onome tko **p.** dat ću
Ot 3:21 Onome tko **p.** dat ću da sjedne
Ot 11:7 zvijer će ih **p.** i ubiti
Ot 15:2 **p.** zvijer i lik njezin
Ot 17:14 Janje će ih **p.**
Ot 21:7 Tko **p.**, naslijedit će
1Iv 4:4; 5:5; Ot 2:11, 17, 26; 3:5, 12; 5:5; 12:11.
- POBIJEN:** Jr 25:33 bit će **p.** od Jehove
Eze 6:13 ja Jehova, kad **p.** njihovi budu ležali
Eze 9:7 napunite dvorišta **p.**!
Ot 6:9 **p.** zbog riječi Božje
Ot 18:24 krv svih koji su **p.** na zemlji
POBITI: 4Mo 25:5 Neka svatko **p.** svoje
Eze 9:6 djecu i žene **p.**
Ri 11:3 Jehova, promke tvoje **p.**
Jd 5 kasnije **p.** one koji nisu vjerovali
1Mo 34:30; 2Mo 23:23; 2Kr 9:7; 2Lje 32:21; Ne 4:11;
Iza 66:16; Jr 51:49; Am 9:1; Ot 13:15.
- POBJEĆI:** 4Mo 35:6 ubojica može tamo **p.**
Mt 23:33 Kako ćete **p.** osudi
Jk 4:7 suprotstavite se Đavlu, i **p.** će
4Mo 35:15; Iza 35:10; Jr 42:17; 44:14.
- POBJEDA:** Izr 21:31 ali od Jehove je **p.**
Mt 12:20 dok ne dovede pravdu do **p.**
1Ko 15:55 Smrti, gdje je **p.** tvoja?
1Ko 15:57 nam daje **p.** po našem Gospodinu
Jk 2:13 Milosrdje slavi **p.** nad sudom
1Iv 5:4 ovo je **p.**: naša vjera
Ot 6:2 pobjeđujući krenuo u konačnu **p.**
POBJEDNIČKI: Ps 41:11 ne kličite **p.** nada mnom
Ps 47:1 **P.** kličite Bogu
Ps 81:1 kličite **p.** Bogu Jakovljevu
2Ko 2:14 vodi nas u **p.** povorci
Kol 2:15 proveo ih u **p.** povorci
POBJEDNIK: 1Sa 26:25 Šaul: izaći ćeš kao **p.**
POBJEDIVATI: Ri 8:37 u svemu **p.**
POBJESNIO: Jn 2:3 vode **p.** i valovi preko mene
POBOČNIK: 2Kr 7:17 kralj postavio **p.**

POBOŽAN: Dj 10:2 p. čovjek koji se bojao Boga
Dj 10:7 pozvao jednog p. vojnika

POBOŽNIJI: Dj 17:22 Atenjani u svemu p.

POBUDA: Flp 1:17 ne iz čistih p., jer

POBUDIVATI: Ri 7:5 strasti koje je p. Zakon
Ri 12:8; 1So 4:1.

POBUNA: Jr 28:16 na p. protiv Jehove
Lk 23:19 u zatvor zbog neke p.
Dj 21:38 onaj Egipćanin koji izazvao p.
5Mo 13:5; Izr 17:11; Iza 59:13; Jr 29:32.

POBUNITI SE: 5Mo 9:23; Jš 1:18; 2Lje 13:6;
Ps 105:28; 106:7; Eze 20:8, 13; Da 9:5.

POBUNJENIK: Mk 15:7 Baraba u okovima s p.

POČELO: 2Pe 3:10 p., užarena, raspasti

POČETAK: 1Mo 1:1 U p., stvorio je Bog
Izr 8:22 Jehova me stvorio. Ja sam p.
Kol 1:18 On je p., prvi ustao iz mrtvih
1Iv 1:1 Ono što je bilo od p.
1Iv 2:7 zapovijed koju ste imali od p.
Iza 46:10; Mt 24:8; Mk 10:6; Ot 3:14.

POČINAK: 3Mo 26:34 zemlja nadoknaditi p.
Ne 10:31 na dan p. donose na prodaju
Iza 38:11 oni koji su u zemlji p.
Tu 2:18 Ne daj p. osjećajima
He 4:3 mi koji vjerujemo ulazimo u p.
He 4:11 Dajmo sve od sebe da udemo u p.
2Mo 31:15; 3Mo 25:2, 4; 1Kr 8:56; Iza 57:2; He 3:11;
4:1; Ot 14:11.

POČINUTI: Iza 14:7 Cijela je zemlja p.

POČIVALIŠTE: Ps 23:2 vodi me na p.
Ps 132:14 Ovo je p. moje zavuijke
Jr 25:37 Mirna p. ostala bez života
Ps 95:11; Iza 28:12; Jr 31:2.

POČIVATI: 2Sa 4:5 on p. u podne
Job 3:17 p. oni koje snaga ostavila
Da 12:13 P. ćeš, ali ustati na kraju danā
Za 1:11 zemlja u miru i p.
Lk 12:19 p., jedi, pij i uživaj

POČ: 2Mo 33:14 Ja ću p. s tobom
Ps 23:4 Da i dolinom guste tame p.

POD: 2Lje 7:3; Es 1:6; Jk 2:3.

PODANIK: Ps 72:8 P. od mora do mora

PODCJENJIVATI: Tu 1:8 Svi ga sada p.

PODIĆI (SE): 1Mo 7:20 Vode su se p.
Su 13:20 plamen p. sa žrtvenika
Iza 14:13 iznad zvijezda p. prijestolje
Iza 41:25 P. sam jednoga sa sjevera
Na 1:9 Nevolja se neće drugi put p.
Mt 21:33 vinski tješak te p. kulu
4Mo 24:17; 5Mo 28:7; Ps 41:9; Iza 41:2; 45:13;
Jr 25:32; Iv 13:18; Ef 1:20.

PODIGNUT: Iza 14:27 Njegova ruka p.
Mt 27:52 otvorili grobovi, p. tijela svetih

PODIJELITI: Jš 18:5 p. na sedam dijelova
Iza 49:8 ponovno p. opustjela nasljedstva

PODIJELJEN: Ps 119:113 Mrzim kojima srce p.
1Ko 1:13 Krist je p.

PODIZATI (SE): 2Mo 1:2 Kraljevi zemaljski p.
Ps 135:7 Paru p. s kraja zemlje

PODJARIVATI: Izr 29:8 ohola jezika p. grad

PODJELA: Ri 16:17 na oprezu, stvaraju p.
1Ko 1:10 da među vama ne bude p.
Iv 9:16; 1Ko 11:18; Ga 5:20.

PODLOŽAN: Ri 13:1 svaki p. vlastima
Ri 13:5 morate biti p.
2Ko 9:13 p. dobrog vijesti
Ef 5:22 Žene neka budu p. muževima
Ef 5:24 skupština p. Kristu
Kol 3:18 Žene, budite p. svojim muževima
Tit 2:5 [žene] p. svojim muževima
He 2:15 cijeli život bili p. ropstvu
He 13:17 p. onima koji vas prevode
1Pe 3:1 žene, budite p. svojim muževima
1Pe 5:5 mladići, budite p. stariješinama
1Ko 14:34; Tit 3:1.

PODLOŽEN: Ri 8:20 stvorenje p. ispraznosti
1Pe 3:22 p. su mu anđeli i vlasti i sile

PODLOŽITI (SE): 1Mo 1:28 zemlju i sebi je p.
2Mo 10:3 Dokle ćeš odbijati da mi se p.?
Ri 10:3 nisu se p. Božjoj pravедnosti
1Ko 15:27 Bog sve p. pod noge njegove
Flp 3:21 kojom može sve p. sebi

He 2:8 Time što mu je sve p.
He 12:9 spremnije p. Ocu duhovnog života
1Pe 2:13 p. se svakoj ljudskoj vlasti: kralju

PODLOŽNO: 2Sa 22:45; Ps 18:44.

PODNE: 5Mo 28:29 u p. češ pipati uokolo kao
1Kr 18:27 U p. se Ilija stao rugati
Iza 16:3 Ured p. sjenu
Iza 59:10 Spitićemo se u p.
Am 8:9 učiniti da sunce zade u p.
Sf 2:4 Ašod u p. protjeran
Ps 37:6; 91:6; Iza 58:10; Jr 15:8.

PODNIJETI: 4Mo 25:13 p. da bude suparnik Bogu
Mt 3:2 tko će p. dan dolaska
1Ko 10:13 ne iskušani više nego možete p.

PODPOSITI: 4Mo 31:23 sve što p. vatra
Ps 69:7 zbog tebe p. porugu
Ri 9:22 Bog, p. posude srdžbe
Ri 12:12 Strpljivo p. nevolju
1Ko 4:12 kad nas progone, strpljivo p.
Ef 4:2 p. jedni druge s ljubavlju
1Pe 2:20 to p., to je ugodno Bogu
1Pe 5:9 iste patnje p. i vaša braća

PODNOŠENJE: Jk 5:10 za uzor u p. zla

PODNOŽJE: Ps 110:1 za p. nogama tvojim
Iza 66:1 zemlja p. nogama mojim
Ps 99:5; 132:7; Tu 2:1; Dj 2:35; He 10:13.

PODRHTAVATI: Iza 64:1 Dovratnici p. od glasa

PODRUČJE: Ps 147:14 Mir daje p. tvojemu
Ri 15:23 nema p. gdje se nije propovijedalo
2Ko 10:15 za ono što činimo unutar svojega p.
Da 6:26; Am 1:13.

PODRUGLJIV: Izr 20:1 Vino je p.
PODRUGLJIVAC: Ps 1:1 u društvu p. ne sjedi
Izr 3:34 P. će izvrgnuti rugu
Izr 14:6 P. traži mudrost
Izr 19:25 Udari p. da se neiskusani
2Pe 3:3 pojaviti p. koji će se rugati
Izr 1:22; 9:7; 13:1; 15:12; 19:29.

PODRUM: Su 9:49 granje nad p. i zapalili ga

PODRŽATI: Ps 140:8 Nemoj p. spletke njegove
Ri 14:4 jer ga Jehova može p.
He 1:3 sve p. moćnom riječi

PODSJECANJE: 2Pe 3:1 p. budim vaš zdrav

PODSJECATI: 2Pe 1:12 vas uvijek na p. u
2Pe 1:13 vas p. da ostanete budni

PODSJETITI: 1Kr 17:18 Došao p. me na grijeh
Iza 43:26 P. me na zasluge svoje

PODSMIJEH: Job 12:4 Bliznjima p. postao
Hb 1:10 vladari mu za p. služe
Ps 22:6; 44:13.

PODUPRIJETI: Ps 55:22 Jehova će te p.

PODUZETI: Iza 59:16 nikoga tko bi što p.

PODVIRGAVATI SE: Kol 2:20 zašto se p. propisima

PODZEMNI: Eze 31:14; 32:18.

POGAĐATI SE: Job 41:6 ljudi p. za njega?

POGAZITI: Ps 49:7 nismo p. savez tvoj
He 10:29 onaj tko p. zina Božjega

POGINUTI: Mt 18:14 ne sili da p. ijeđan od malih
He 11:31 Vjerom bludnica Rahaba nije p.
Ot 9:18 Od te tri nevolje p. trećina ljudi

POGLAVAR: 2Mo 18:21 odaberi i postavi za p.
Eze 34:24 David p. među njima
Iv 7:48 Je li itko od p. povjervao
Iv 12:42 mnogi od p. povjervovali u njega, ali
1Kr 8:1; Eze 7:27; Dj 3:17; 17:6.

POGLEDE: He 12:2 uprimo p. u Zastupnika

POGLEDATI: Ps 37:10 P. ćeš na mjesto njegovo
Mt 6:26 P. ptice nebeske
Dj 7:31 Dok prilazio da bolje p.
2Ko 3:7 nisu mogli p. Mojsijevo lice

POGNOJITI: Ps 83:10; Lk 13:8.

POGODITI: 1Kr 22:34 slučajno p. kralja
Ps 11:2; 64:4.

POGODOVATI: 1Ti 1:4 p. stvaranju bespotrebni

POGORSATI: Za 1:15 oni su nevolju p.

POGRDAN: Ef 4:31 neka se p. govori ukloni
1Ti 6:4 govodi do p. govora
2Pe 2:11 anđeli ne optužuju p. riječima

POGRDNO: 1Ko 5:11 p. govori ili pijanica
1Ko 6:10 koji p. govore neće naslijediti
Tit 2:5 ne bi p. govorio

1Pe 4:4 čude se i p. govore o vama
 2Pe 2:10 pred slavnima, nego p. govore

POGREŠKA: Job 19:4 na meni ostaje p.

POGRIJEŠITI: Ga 6:1 ako tko nenamjerno p.

POGUBAN: Job 30:12 bedeme p. mi postavljaju
 Izr 17:4; Eze 5:16.

POGUBITELJ: 1Ko 10:10 izgignuli od p.
 He 11:28 da p. ne dotakne prvorođenice

POGUBITI: 2Mo 21:17 prukone oca, neka se p.
 Mt 10:28 p. i dušu i tijelo u geheni
 Jk 4:12 onaj koji može spasiti i p.

POGUBLJEN: Da 9:26 Mesija će biti p.
 Ot 20:4 duše onih koji su p. zato što

POHADATI: Iv 7:15 kad nije p. škole?

POHLEPA: Izr 20:21 Nasljedstvo p. stječe
 Ef 5:3 p. i ne spominju

POHLEPAN: 1Ko 5:11 prestanete družiti s p.
 1Ti 3:8 ne p. za nepoštenim dobitkom
 2Ti 3:2 ljudi biti sebični, p. za novcem

POHLEPNO: 1Sa 15:19 p. si navalo na plijen

POHODITI: Jr 29:10 navršit 70 godina, p. ću vas

POHRANITI: Job 23:12 P. sam riječi usta njegovih

POHRLITI: Iza 55:5 k tebi će p. ljudi iz naroda

POHLITI: Mk 3:29 p. na sveti duh

POHVALA: Izr 27:21 p. ispit za čovjeka
 Ri 2:29 ne dobiva p. od ljudi, nego od Boga
 1Ko 4:5 svatko primiti p. od Boga

POHVALAN: 1Pe 2:20 što ima p. ako podnosite

POHVALITI: Su 11:40 idu da p. kćer
 1Ko 11:2 P. vas što se držite

POIMENCE: 4Mo 1:17; 1Lj 12:31; 2Lj 31:19.

POJAS: Jr 2:32 nevjesta zaboraviti p.?
 2Mo 28:4; 29:5; 39:29; 3Mo 8:7; 2Kr 1:8; Iza 5:27;
 22:21; Jr 13:1; Mt 3:4; Dj 21:11.

POJAVA: Job 38:36 razbor p. nebeskim dao

POJAVITI SE: 5Mo 31:15 Jehova se p. u satoru
 Lk 17:30 dan kad se p. Sin čovječji
 1Ko 1:7 da se p. naš Gospodin Isus
 1Ti 6:14 dok se ne p. Gospodin Isus
 He 9:26 p. jednom zauvijek
 2Pe 1:19 i ne p. zvijezda danica
 Mt 24:30; 2So 1:7; 1Ti 3:16; 2Ti 1:10; 4:8; He 9:24;
 1Pe 1:7, 13; 5:4.

POJAVLJIVANJE: 2Ti 4:1 zaklinjem te njegovim p.
 Tit 2:13 slavno p. velikog Boga i Spasitelja

POJEDINOST: Eze 43:11 tlocrte i sve p.

POJESTI: Jr 15:16 riječi tvoje ja sam p.
 Iza 27:10; Eze 3:1.

POKAJANJE: Mt 3:8 plod koji dolikuje p.
 Lk 3:3 krstiti se u znak p.
 Lk 15:7 devedeset i devet kojima ne treba p.
 Dj 26:20 čineći djela koja dolikuju p.
 Ri 2:4 Božja dobrostivost dovesti do p.?
 2Ko 7:10 žalost potiče na p.
 Mt 3:11; Mk 1:4; Lk 24:47; Dj 11:18; 19:4; 2Pe 3:9.

POKAJATI SE: Mt 3:2 P., približilo kraljevstvo
 Mt 12:41 p. kad im Jona propovijedao
 Lk 15:7 veća radost zbog grešnika koji p.
 Dj 3:19 P. i obratite da se izbrišu
 2Ko 12:21 nisu se p. za nečistoću i blud
 2Ti 2:25 ne bi li im Bog dao da p.
 Ot 16:9 nisu p. kako bi mu dali slavu
 Mt 11:21; Lk 13:3; 16:30; Ot 2:5, 21; 3:19.

POKAPATI: Lk 9:60 Neka mrtvi p. svoje mrtve
 Jr 19:11; Eze 39:13, 14.

POKAZATI (SE): 2Mo 9:16 zato da ti p. moć
 2Mo 16:10 slava Jehovina p. u oblaku
 1Sa 16:3 Pomaži kojega ti p.
 2Lj 16:9 da p. snagu štiteći
 Ps 102:16 Jehova će se p. u slavi
 Iza 49:9 onima koji su u tami: P. se!
 Ri 5:8 Bog nam p. svoju ljubav
 Ri 6:1 dobrota još više p.?
 1Ko 3:13 svačije će se djelo p. vatra p. djelo
 Kol 2:15 vladare i vlasti javno p.
 Kol 3:4 Kada se p. Krist, tada ćete
 Tit 2:11 p. Božja nezalužena dobrota
 1Iv 3:2 još se nije p. što ćemo biti
 1Mo 12:1; Ri 9:22; 2Ko 2:8; Ef 2:7; 1Ti 1:16;
 Ot 11:19; 22:6.

POKLAN: Jr 25:34 vrijeme da budete p.

POKLATI: Jr 50:27 P. sve mlade bikove

POKLIK: Jš 6:5 narod oglasi ratnim p.

POKLONITI SE: 1Mo 22:5 ja i dječak da se p.
 2Lj 7:3 p. su i pali ničice
 Ps 138:2 p. prema svetome hramu
 Da 2:46 p. se Danijelu
 Da 3:6 tko ne bude pao ničice i p.
 Lk 24:52 oni su mu se p.
 Iv 12:20 p. Bogu na blagdan bilo je i Grka
 Dj 8:27 On otišao u Jeruzalem p. Bogu
 He 1:6 Neka mu se p. svi anđeli Božji
 He 11:21 Jakov p. Bogu, oslonjen na vrh stapa
 Ot 7:11 anđeli pali ničice i p. Bogu
 Ot 11:16 dvadeset i četiri starješine p. Bogu
 Ot 13:4 p. zmaju jer je dao
 Ot 14:9 Ako se tko p. zvijeri
 Ot 19:4 dvadeset i četiri starješine p. Bogu
 Ot 20:4 koji se nisu p. zvijeri ni
 Ps 66:4; Iza 27:13; Za 14:16; Mt 2:11; Iv 9:38;
 Dj 10:25; Ot 3:9.

POKLOPAC: 2Mo 25:17 p. od zlata

POKOLEBATI (SE): Mt 18:6 tko p. u vjeri jednog
 Mt 26:31 Svi ćete se i ove noći p.
 1So 3:3 nitko ne p. zbog tih nevolja
 Iv 16:1; 2So 2:2.

POKOLJ: Iza 34:2 narode p. predati
 Hb 2:17 p. nad zvijerima prestrašenim
 Jš 10:10; Jr 50:21; Eze 21:10.

POKOPAN: Dj 2:29 David, umro i bio p.
 Ri 6:4 s njim p. svojim kraljenjem
 Ru 1:17; 1Ko 15:4.

POKOPATI: 2Kr 9:10 nikoga da p. Izebelu
 Eze 39:11 p. Goga i sve mnoštvo njegovo
 5Mo 21:23; Ps 79:3; Jr 14:16; 16:4, 6; Eze 39:15.

POKORAN: Ri 2:8 p. nepravdi čeka srdžba
 2Ti 3:1 budu p. vlastima

POKORAVATI SE: 1Mo 49:10 Šilu će se p. narodi
 Dj 5:29 Moramo se p. Bogu, a ne ljudima
 2So 1:8 osvetu onima koji se ne p.
 2Sa 22:45; Ps 18:44; Lk 10:20; Dj 5:32.

POKOREN: 1Sa 7:13 Filistejci bili p.

POKORITI: Ps 110:2 neprijatelji i p. ih!
 Iza 45:1 Kiru, da p. pred njim narode

POKORNO: Ps 66:3 neprijatelji p. k tebi doći

POKORNOST: 1Sa 15:22 p. bolja od sala ovnujskog

POKRAJINA: 1Kr 20:14; Es 1:1; Pr 2:8.

POKREJATI: Izr 25:8 Nemoj prebrzo p. parnicu
 Ef 4:23 sila koja p. vaš um

POKRIVAC: Su 4:18 pokrila ga je p.
 2Sa 17:19 p. raširila preko otvora bunara

POKRIVALO: 1Mo 3:7 napravili p. oklo bokova
 1Ko 11:15 kosa umjesto p.
 1Pe 2:16 sloboda nije p. za zloću

POKRIVATI: Izr 17:9 Tko p. prijestup

POKRIVEN: Mt 10:26 ništa p. što se neće

POKUCATI: Dj 12:13 Kad je p., došla Roda

POKUPITI: Jr 25:33 niti ih tko p. i sahraniti

POKUŠATI: He 11:29 kad p. Egipćani, utopili

POKUVAN: Ps 14:3 svi su p.
 Izr 3:32 Jehovi se gadi čovjek p.
 Izr 4:24 Odbaci p. govori
 Izr 11:20 Ljudi p. srca gade se Jehovi
 Izr 19:1 čovjeka p. usana
 Eze 20:44 prema p. djelima vašim
 Flp 2:15 usred p. i izopačenog naraštaja
 2So 3:2 izbavljeni od p. ljudi
 1Ti 6:5 ljudi p. uma, u kojima nema istine
 2Ti 3:8 ljudi krajnje p. uma
 2Pe 2:18 onima čija su djela p.

POKUVAREN: Izr 10:9 tko postupa p.

POKUVARENOST: Iza 57:17 Zbog p. njegove
 2Pe 1:4 umaknuli p. koja vladaju u svijetu
 2Pe 2:19 sami su robovi p.

POKVARITI (SE): 5Mo 9:12 narod tvoj se p.
 Ho 10:1 Izrael je loza koja se p.
 Ot 19:2 bludnicom, koja je p. zemlju bludom

POLAKOMITI SE: Izr 23:6 p. za poslasticama

POLAKOMITI: 2Lj 34:7 p. kadijone stalke

POLOŽAJ: Ri 13:1 Bog je postavio vlast na p.
 Jd 6 anđele koji nisu zadržali prvobitni p.

POLOŽITI: Za 5:11 p. će ženu tamo
 1Iv 3:16 on život svoj p. za nas

POLJE: Mt 13:38 p. je svijet
Iv 4:35 pogledajte p., kako su zrela
Mt 13:44; 24:18, 40.

POLJODJELSTVO: 2Lje 26:10 volio je p.

POLJUBAC: Izr 27:6 p. onoga tko te mrzi
Lk 22:48 p. izdaješ Sina đavoljčeg?
Ri 16:16 Pozdravite jedan drugoga p. svetim

POLJUBITI: 1Kr 19:18 7 000 koji nisu p. Baala

POLJULJATI SE: Ps 46:2 gore p. i sruše u more
Ps 46:5 Bog je usred gradova, neće p.
Ps 104:5 zemlja se neće p. divijeka
Ps 93:1; 125:1; Iza 24:19; 54:10.

POMAGATI: Flp 1:12 p. širenju dobre vijesti
Flp 4:3 p. tim ženama koje su se sa mnom borile
He 2:16 ne p. anđelima, nego p. potomstvu

POMAKNUTI SE: Iza 54:10 gore se mogu p.
Za 14:1 polovina gore p.

POMAZAN: Eze 28:14 Bio si p. kerub zaštitnik

POMAZANIK: 1Sa 2:10 rog p. svojega
2Sa 19:21 proklinjao p. Jehovina
1Lje 16:22 Ne dirajte p. moje
Ps 2:2 Kraljevi ustaju na p. njegova
Ps 20:6 Jehova spašava p. svojega
Ps 105:15 Ne dirajte p. moje
Iza 45:1 kažem p. svojemu Kiru
Hb 3:13 da spasiš p. svojega
Dj 4:26 ustaju na Jehovu i p.
He 11:26 sramotu koju trpio kao p.

POMAZANJE: 1Iv 2:20 p. od Svetoga
2Mo 30:25; 40:15; 3Mo 8:12; 4Mo 4:16.

POMAZATI: 2Mo 28:41 P. ih te ih ovlasti
Su 9:8 stabla p. sebi kralja
1Sa 16:13 Samuel ga p.
Ps 45:7 Bog te p. uljem radosti
Iza 61:1 Jehova me p. da objavim dobru
He 1:9 Bog te p. uljem radosti
2Mo 40:13, 15; 1Sa 16:12; 1Kr 1:34; 19:16.

POMESTI: Lk 15:8 p. kuću i pažljivo traži

POMICATI: 5Mo 19:14 Nemoj p. mede

POMIJESATI (SE): 1Mo 11:7 p. im jezik
Ezr 9:2 p. s drugim narodima

POMIRBENI: 1Lje 28:11 prostorije za p. poklopac
He 9:5 zasjenjivali p. poklopac
1Iv 2:2 On je p. žrtva
He 2:17; 1Iv 4:10

POMIREN: Ri 5:10, 11 p. s Bogom

POMIRENJE: Ri 11:15; 2Ko 5:18, 19.

POMIRITI (SE): Mt 5:24 p. se s bratom
Ri 3:25 žrtvu kojom je p. sa sobom
Ef 2:16 obje skupine p. s Bogom
Kol 1:20 preko njega p. sa sobom

POMISAO: 1Lje 28:9 svaku p. razabire
Lk 11:17 znao p. njihove, rekao: Svako
POMISLITI: Es 4:13 Ne p. u duši svojoj
Flp 2:6 nije p. na otimanje
He 10:29 P. koliko će težu kaznu zaslužiti

POMNO: Ga 4:10 p. držite dane

POMOĆ: Ps 46:1 p. koja se u nevoljama
Iza 31:1 Teško onima koji u Egiptat po p. silaze
Da 11:34 dobit će malu p.
Ri 8:26 duh pritječe u p.
Ri 15:26 skupili p. za siromašne svete
Flp 4:13 Sve mogu uz p. onoga
He 2:18 p. onima u kušnjama
Su 5:23; Es 4:14; Ps 22:19; 2Ko 8:4; 9:1; He 4:16.

POMOĆI: Job 6:13 snage da sam sebi p.?
Da 11:45 neće biti nikoga da mu p.
Js 10:6; Iza 10:3; Dj 16:9.

POMOĆNIK: Ps 104:14 Ti si p. njegov
Iv 14:16 on će vam dati drugog p.
Iv 14:26 p., sveti duh, poučiti vas
Iv 15:26 p. će posvjedočiti o meni
Iv 16:7 ako ne odem, p. neće doći
2Kr 14:26; Ps 30:10; 54:4; He 13:6.

POMOLITI SE: 2Mo 8:30 Mojsije p. Jehovi
1Kr 8:48 p. ti se okrenuti prema domu
2Lje 6:32 tudinac p. se okrenut prema domu
2Lje 7:14 narod p. i potraži lice moje

POMRAČITI SE: Ri 1:21 nerazumno im se srce p.

POMRIJETI: Jr 16:4 Od bolesti smrtonosnih p.
2Pe 3:4 Otkada naši praoci p.

POMUTNJA: Iza 22:5 to je dan p.
5Mo 7:23; 28:20; 1Sa 14:20; Eze 7:7.

PONAŠATI SE: 1Ko 13:5 ne p. se nedolično

PONESTATI: He 11:32 P. će mi vremena počem li

PONIJEŽI: Iza 53:4 on bolesti naše p.
He 9:28 prinesen da p. grijehe mnogih

PONIŠTITI: Izr 10:35 Pismo se ne može p.
Ga 3:17 Zakon nastao kasnije ne p.
4Mo 30:8, 12.

PONIZAN: Za 9:9 p. je i jaše na magarcu
Mt 11:29 ja sam blag i p. srca
Ri 12:16 neka vas privlači što je p.
Jk 4:6 nezasaženu dobrotu ukazuje p.
2Lje 7:14; Ps 138:6; Izr 16:19; 29:23.

PONIZITI (SE): 1Sa 2:7 Jehova p. i uzvisuje
1Kr 21:29 Ahab p. preda mnom
1Lje 17:10 P. sve neprijatelji tvoje
Ps 147:6 Jehova zle do zemlje p.
Eze 21:26 p. visokoga!
Da 4:37 može p. one koji su ponosni
Mt 18:4 tko se god p. kao ovo dijete
Mt 23:12 tko se p., bit će uzvišen
Lk 23:11 s vojnicima ga p.
Flp 2:8 p. se i postao poslušan
Jk 4:10 P. se pred Jehovom
1Pe 5:6 P. se pod moćnu ruku Božju
2Kr 22:19; 2Lje 12:6; Jr 22:22; Lk 14:11.

PONIZNOST: 5Mo 8:2, 16 da bi te naučio p.
Izr 15:33 prije časti ide p.
Izr 22:4 P. donosi bogatstvo, čast
Flp 2:3 u p. smatrajte druge
Kol 2:18 uživa u lažnoj p. i štovanju anđela
Kol 2:23 u lažnoj p., nemaju nikakve vrijednosti
Dj 20:19; Ef 4:2; Kol 3:12.

PONIŽEN: Iza 54:4 Nemoj se p. osjećati
Mt 2:9 učiniti vas prezrenima i p.
Flp 3:21 naše p. tijelo preoblikovati
Jk 1:10 a bogati što je p.
Ps 35:4; Iza 41:11; 45:16; 50:7.

PONOS: Izr 16:18 P. ide pred slomom
Ps 59:12; Izr 8:13; Jr 13:9; 48:29.

PONOSAN: Izr 16:5 tko je p. u srcu, gadi se Jehovi

PONOSITI SE: 1Ko 4:6 ne bi p. smatrajući
2So 1:4 među skupštinama p. vama

PONOSITOST: Iza 2:11 ponižena p. ljudska

PONOVO: He 6:6 p. približaj Sina

PONUĐITI: Dj 8:18 Šimun, p. im novac

POPETI SE: Ps 139:8 do neba p., ti ondje
Ri 10:6 Tko će se p. na nebo

POPIS: 2Mo 38:21 p. stvari za šator
2Lje 2:17 p. koji bio proveo David
1Ti 5:9 Na p. neka se stavi udovica

POPISAN: 4Mo 1:44; 3:22; 26:7.

POPISATI: 2Mo 30:12 budeš p. sinove Izraelove
Js 18:4 neka je p. za podjelu
Lk 2:1 naredba da se p. sve stanovništvo

POPISIVAČ: Iza 33:18 Gdje je p.

POPRAVITI SE: Izr 29:19 Od riječi se ne p.

POPRAVLJANJE: 2Ti 3:16 Pismo, za p.

PORASTI: Mt 24:12 Bezakone će p.

PORAVNATI: Iza 45:13 p. sve puteve njegove
Iv 1:23 P. put Jehovi!
He 12:13 p. staze kojima idu noge vaše

PORAZITI: 2Mo 17:13; 1Lje 18:10.

PORAŽEN: Kol 2:15 p. proveo u povorci

POREĆI: Mt 26:70; Iv 18:25.

POREDAK: Mt 13:39 Žetva svršetak p.
Mt 24:3 znak svršetka ovoga p.?
Lk 20:35 dostojnima živjeti u onom p.
Mt 28:20; Mk 10:30; Lk 18:30.

POREZ: Mt 17:24 učitelj ne plaća p. dvije drahme?
Mt 17:25 Od koga kraljevi primaju p.?
Mk 12:14 Je li dopušteno plaćati p.?
Lk 20:22 Je li nam dopušteno plaćati p. caru
Lk 23:2 zabranjuje plaćati p. caru
Ri 13:7 onome tko traži p., p.

POREZNIK: Mt 11:19 prijatelj p.
Mt 21:32 p. i bludnice vjerovali Ivanu
Mk 2:15 mnogi p. bili za stolom s Isusom
Mk 2:16 Zar jede s p. i grešnicima?
Lk 3:12 došli su i p. da se krste
Lk 18:10 jedan farizej, a drugi p.

Lk 18:11 hvala ti što nisam kao ovaj p.
Lk 19:2 Zakej; bio glavni p. i bogat
Mt 5:46; 18:17; 21:31; Lk 7:29; 15:1.

PORICATI: 1Mo 18:15 p.; Nisam se smijala

PORJAKLO: Ri 2:27 koji je p. neobrezan

PORIV: 1Ko 7:36 ne može vladati spolnim p.
1Ti 5:11 njihovi spolni p.

POROBLLJIVAC: 1Kr 8:47 u zemlji p. svojih

POROD: Job 18:19 Neće imati potomka ni p.

PORODILJA: Ps 48:6 trudovi kao u p.

PORODAJ: Ot 12:2 bila u p. mukama

PORUGA: Ps 44:13; 69:7; 79:4; Izr 9:7; Eze 23:32;
Ho 7:16; Ri 15:3.

PORUKA: Su 3:20 P. od Boga imam
1Iv 1:5; 3:11.

POSADITI: Jr 2:21 ja sam te p. kao plemenitu lozu
1Ko 3:6 Ja p., Apolon zalio

POSADEN: Ps 1:3 kao drvo p. pokraj voda
Iza 40:24; Jr 17:8.

POSAAO: Iza 28:21 da izvrši p., čudesan p.
Ri 12:11 U p. ne budite lijeni
1So 4:11 baviti se svojim p.
Pr 2:23; 3:10; 4:8; 5:3; Dj 6:3; 19:25.

POSAVJETOVATI SE: Mt 26:4 p. da uhvate Isusa
Ga 1:16 nisam se p. s tijelom

POSEBAN: Ri 14:6 Tko misli da je neki dan p.
He 10:29 krv saveza nema p. vrijednost

POSIJAN: Mt 13:20 p. na kamenito tlo

POSIJATI: Lk 19:22 žanjem što nisam p.

POSINITI: Ri 9:4 Izraelci, njih Bog p.

POSINJENJE: Ri 8:15 primili duh p.
Ri 8:23 uzdišemo željno očekujući p.

POSJECI: 5Mo 7:5 obredna deba njihova p.

POSJED: 1Mo 17:8 zemlju u trajan p.
2Lje 20:11 otjeraju s p. što si nam ga dao
Ps 2:8 krajeve zemaljske u p.
Ps 49:11 Zemljišne p. nazivaju

POSJEDOVATI: Ps 37:11 krotki će p. zemlju
Dj 4:32 nije govorio da je išta što p. njegovo
Dj 7:45 u zemlju koju su p.

POSJESTI: Ef 2:6 p. nas na nebesima

POSJETITI: Dj 15:36 moramo vratiti i p. braću

POSLAN: Ri 10:15 ako ne budu p.?

POSLANIK: 2Lje 32:31 p. knezova
2Ko 5:20 p. koji zastupaju Krista
Ef 6:20 za koju sam p. u lancima
Izr 13:17; 25:13; Iza 57:9.

POSLASTICE: 1Mo 49:20; Ps 141:4.

POSLATI: Ps 43:3 P. svjetlo i istinu
Iza 6:8 Koga ću p.? Tko će nam ići?
Iza 55:11 izvršiti one zbog čega sam je p.
Iza 61:1 P. me da povijem rane
Jr 16:16 Potom ću p. mnogo lovaca
Jr 25:15 napoji narode kojima ću te p.
Lk 10:1 p. ih dva po dva
Ga 4:4 navršilo vrijeme, Bog; p. Sina
1Mo 24:7; 2Mo 3:14; Mt 10:5; 13:41; 21:34; Iv 7:28;
8:42; 14:26; Dj 3:20; 8:14; 1Ko 1:17; 1Iv 4:9.

POSLOVI: Ps 107:23 p. obavljaju na vodama
2Ti 2:4 ne upušta se u svakodnevnne p.

POSLOVICA: 2Pe 2:22 istinita p.: Pas se vraća

POSLUŠAN: 2Ko 10:5 misao p. Kristu
Flp 2:8 postao p. sve do smrti
Flp 2:12 p. kao što ste uvijek bili
He 5:9 spasenje svima koji su mu p.
He 13:17 budite p. onima koji predvođe
Da 7:27; Lk 2:51; Dj 7:39; Ri 6:17; 16:26; 2Ko 2:9;
1Ti 3:4; 1Pe 1:2, 14; 3:1, 6; 4:17.

POSLUŠATI: Su 2:20 Izrael nije p. glas moj
Dj 3:23 duša koja ne p. Proroka pogubljena
He 11:8 Abraham, p.
1Mo 3:17; 2Mo 24:7; 5Mo 4:30; 1Kr 20:36; Ps 34:11;
Iza 34:1; Hg 1:12.

POSLUŠNOST: 1Sa 15:22 p. je bolja od žrtve
Ri 5:19 p. jednoga mnogi postati pravedni
Ri 6:16 p., koja vodi u pravednost p.
He 5:8 što je pretrpio naučio se p.
2Ko 7:15; 10:6; 1Pe 1:22.

POSLUŽITI: Mt 25:44; Flp 2:30.

POSLUŽIVATI: Dj 17:25 niti ga p. ljudske ruke

POSLLJEDICA: Job 13:26 p. prijestupa

POSLJEDNJI: Iza 2:2 U p. će danima
Iza 44:6 Jehova prvi i p.
Eze 38:16 U p. danima to će se dogoditi
Da 10:14 zadesiti narod u p. danima
Mt 19:30 mnogi prvi bit će p.
Iv 6:54 uskrsnuti u p. dan
1Ko 15:26 p. neprijatelj uništena smrt
1Ko 15:45 P. Adam duh koji daje život
2Ti 3:1 u p. danima nastat će
Jk 5:3 Poput vatre, što nakupili u p. dane
2Pe 2:20 p. gore od prvoga
2Pe 3:3 u p. danima pojaviti podrugljivci
Ot 22:13 Ja sam prvi i p.
Jr 23:20; Eze 38:8; Da 2:28; Mt 20:8, 16; Mk 9:35; Iv
11:24; 12:48; 1Iv 2:18; Ot 1:17.

POSPAN: Ps 121:3 Čuvaj tvoj neće p. biti

POSRAMITI (SE): Ps 35:26 Neka se p. svi
Iza 54:4 jer se nećeš p.
1Ko 1:27 da p. mudrace
1Ko 15:34 Govorim vam to da biste se p.
Eze 36:32; 1Ko 4:14.

POSREDNIK: 1Ti 2:5 jedan p. između Boga
He 12:24 Isusu, p. novoga saveza
Ga 3:19, 20; He 8:6; 9:15.

POSREDOVATI: Iza 53:12 p. za prijestupnike

POSERNUTI: Ps 38:16 Kad bi mi noga p.
Ps 55:22 Neće dati da pravednik p.
Jr 20:11 zboniteljji moji p.
Ri 14:13 zbog čega bi mogao p.
2Pe 1:10 nikada nećete p.
Ps 15:5; 37:24; 121:3.

POSRTAJ: Ri 11:11, 12.

POSRTANJE: Ri 9:33 postavljam stijenu p.

POSRTATI: Ps 107:27 P. i teturaju poput
Iza 28:7 p. u odlučivanju
Ps 13:4; Izr 24:11.

POST: Iza 58:5 Zar to zovete p.
Jl 1:14 Proglasite sveti p.
2Lje 20:3; Jn 3:5.

POSTANAK: Mt 13:35 sakriveno od p.
1Pe 1:20 određen prije p. svijeta
Ot 13:8 Od p. svijeta nikome
Mt 25:34; Iv 17:24; Ef 1:4; He 4:3.

POSTATI: 2Mo 3:14 P. što god poželim p.
Jk 4:4 p. neprijatelj Bogu
Mk 2:27; Iv 1:3.

POSTAVITI: 4Mo 1:50 p. levite nad šatorom
1Sa 25:30 p. će te za vodu
Ezr 7:25 p. zakonoznanice
Ps 78:69 zemlje koju p. da stoji
Iza 21:5 Neka se stol p.
Da 6:3 kralj namjeravao p. ga
Dj 6:3 p. nad poslom
Dj 10:42 Bog p. za suca
Dj 14:23 u skupštini p. starješine
Ri 13:1 Svaku vlast Bog je p.
1Ti 1:12 p. me u službu
He 1:2 Sina je p. za nasljednika svega
1Sa 13:14; Iza 62:6; Jr 1:10; He 8:3.

POSTAVLJATI: He 7:15 p. sličan Melkisedeku

POSTAVLJEN: Da 4:36 p. nad kraljevstvom
1Ti 2:7 p. za propovjednika i apostola
2Ti 1:11; He 5:1.

POSTELJA: Ps 41:3 okrijepiti na bolesničkoj p.
Mi 2:1 spletke kuju na p. svojim!
He 13:4 bračna p. neka bude neokaljana
1Mo 49:4; 1Lje 5:1; Ps 36:4.

POSTIČI: Ri 9:31 Izrael nije p. svrhu zakona
Ef 4:13 p. jedinstvo u vjeri
Flp 3:11; 1So 5:9; 2So 2:14.

POSTIDJETI SE: Ps 83:17 Neka se p. i smetu
za 13:4 prorok će se p. nikada
Mk 8:38 tko se god p. mene i riječi mojih
Lk 9:26; 2So 3:14; 2Ti 1:8.

POSTITI: Mt 6:16 Kad p., nemojte imati
Mk 2:18 tvoji učeni ne p.
Lk 5:33 Učenici Ivanovi p.
Lk 5:34 prijatelje mladoženjine prisilili da p.
Es 4:16; Jr 14:12; Za 7:3.

POSTOJAN: 1Ko 15:58 budite p., nepokolebljivi
Ef 6:13 sve što je potrebno, ostati p.
Kol 1:23 ako u njoj budete utemeljeni i p.

POSTOJANO: Da 6:16, 20 Bog kojem p. služiš
Mi 6:2 vi što p. stojite, temelji zemaljski

POSTOJANOST: 2Pe 3:17 da ne izgubite svoju p.

POSTOJATI: Pr 1:10 ono što p. nastalo prije nas
Dj 17:28 po njemu imamo život i p.
Ri 13:1 Svaku vlast koja p.
Ot 4:11 tvojom voljom sve p.

POSTOLJE: 2Lje 6:13 načinio bakreno p.
Ne 8:4 stajao na drvenom p.

POSTUPAK: Ri 1:32 odobravaju takve p.

POSTUPATI: Iza 29:14 čudesno p. s narodom
1Iv 1:6 ne p. po istini
Ps 101:2; He 10:33.

POSUDA: Ps 2:9 kao p. lončarsku satr
Jr 25:34 popadati kao p. dragocjene
Mt 25:4 uzele ulja u p.
Dj 9:15 mi je ovaj čovjek izabrana p.
Ri 9:21 jednu p. za plemenitu upotrebu, a
Ri 9:22 p. srdžbe spremne za uništenje
2Ko 4:7 to blago imamo u zemljanim p.
He 9:4 zlatna p. s manom i
1Pe 3:7 poštujući ih kao slabije p.
Ot 2:27 razbiti ih kao p. glinene
Ot 16:1; 17:1.

POSUDITI: Ps 37:21 Zli p. i ne vraća
Lk 6:35 p. bez kamata
2Mo 22:25; Izr 19:17; Mt 5:42.

POSUĐEN: 2Kr 6:5 sjekira p.

POSUMNJATI: Mk 11:23 ne p., bit će mu tako

POSUSTATI: Iza 40:31 Trčite i ne p.
Ga 6:9 ne p. u činjenju dobra

POSVEĆEN: Lk 21:5 ukrašen p. darovima
1Ko 6:11 ali oprani ste, p.
1Ko 7:14 muž koji nije vjernik p. ženom
2Ti 2:21 posuda za plemenitu upotrebu, p.
He 10:10 p. prinošenjem tijela Isusa Krista
1Pe 1:2 p. duhom, da budete poslušni
1Ko 1:2; He 10:14.

POSVEĆENOST: 1Ko 1:30 nama postao p.
1Ti 2:15 ostanu u vjeri, ljubavi, i
He 12:14 Težite za mirom sa svima i za p.

POSVEĆENJE: Iv 10:22 Blagdan p.

POSVESTITELJ: He 2:11 i p. i oni koje

POSVETITI (SE): Jš 3:5 P. se, jer sutra će Jehova
Jš 20:7 p. su Kedeš
1Kr 9:3 P. sam ovaj dom
2Lje 7:16 izabrao i p. ovaj dom
Iza 5:16 Bog se p. pravедnošću
Jr 1:5 u utrobi majke, p. sam te
Eze 36:23 P. ću veliko ime svoje
Eze 37:28 da sam ja p. Izraela
Iv 17:17 P. ih istinom
Iv 17:19 Za njih ja p. sebe
Dj 6:4 mi ćemo se p. molivti
2So 2:13 Bog odabrao za spasenje p. vas
1Ti 4:13 p. čitanju
1Ti 4:15 sav se tome p.
He 2:11 koje on p. — svi su od istoga oca
He 13:12 da bi svojom krvlju p. narod
2Mo 13:2; 29:44; 3Mo 22:32; 4Mo 3:13; 5Mo 32:51;
Dj 2:42; Ef 5:26; 1Ti 4:5.

POSVJEDOČITI: Iv 4:44 Isus p. da prorok
Iv 5:37 Otac koji me poslao sam p. o meni
Dj 20:26 pozivam da p. da sam čist

POŠAST: Ps 106:29 p. među njima izbila
Eze 38:22 Sudit ću mu p. i krvlju
Za 14:12 p. kojom će Jehova udarati
Lk 21:11 bit će p.
5Mo 28:21; Ps 78:50; Jr 14:12; Am 4:10.

POŠKROPITI: He 9:19, 21.

POŠKROPLJEN: He 9:13 onečišćene koji su p.
1Pe 1:2 p. krvlju Isusa

POŠTEDJETI: Ri 11:21; 2Ko 1:23.

POŠTENI: Izr 24:26 tko odgovara p.
2Ko 8:21 nastojimo sve raditi p.

POSTOVANJE: Ri 12:10 u iskazivanju p.
1Ti 3:4 djeca pokazivati puno p.
1Ti 3:8 pomoćnici trebaju biti vrijedni p.
1Pe 3:2 čisto vladanje i duboko p.
1Pe 3:15 blago i s dubokim p.
1Ti 3:11; Tit 2:2; 2Pe 2:11.

POŠTOVATI: 2Mo 20:12 P. oca i majku
Lk 18:20 P. oca i majku

Ef 5:33 žena neka duboko p. muža
Ef 6:2 P. oca i majku, to je prva
He 12:9 očevi ukoravali i mi smo ih p.
Mk 12:6; Flp 2:29.

POTAJAN: Izr 21:14 P. dar utišava gnjev

POTAJNO: Izr 9:17 užitak p. kruh jesti
2Sa 21:12; Job 13:10; Ps 9:15; Ef 5:12.

POTAKNUTI: Jd 3 p. da se snažno borite

POTAMNJATI: Ri 11:10 neka im oči p.

POTEĆI: 1Mo 35:11 kraljevi će p. od tebe

POTEŠKOĆE: 2Ko 8:2 u p. jer doživjele kušnje

POTHVAT: 1Kr 15:23; 1Lje 29:30.

POTICAJ: 2Ko 8:17 [Tit] prihvatite naš p.
Ga 5:13 slobodu kao p. tijelu

POTICATI: 1So 2:11 svakoga od vas p.
1Ti 6:2 To naučavaj i na to p.
He 10:24 na ljubav i dobra djela
Dj 20:22; 1Ko 16:15; Flp 4:2; 1So 5:14.

POTISNUT: Iza 59:14 Pravda je p.

POTIŠTEN: 1Kr 20:43 kralj se uputio kući p.
Eze 21:7 svatko će biti p. duha
1Mo 40:6; Flp 2:26; 1So 5:14.

POTIŠTENI: 1Kr 21:27 Ahab hodao p.

POTJECATI: Eze 29:14 u zemlju iz koje p.
2Ko 4:7 iznimna snaga p.
1Iv 2:16 želja p. od svijeta
1Iv 4:1 p. li takve izjave od Boga
1Iv 4:6 Mi p. od Boga; tko ne p.

POTJERA: Su 8:4 umorni, ali nastavili s p.

POTKOPAVATI: Job 15:4 p. razmišljajući o Bogu
2Ti 2:18 nekima p. vjeru
Tit 1:11 p. vjeru cijelih obitelji

POTKRADATI: Mi 3:8 Zar će čovjek p. Boga?

POTLAČEN: Iza 58:6 pustite p. na slobodu
Ps 9:9; Jr 50:33; Lk 4:18.

POTOK: Su 5:21 P. Kišon ih je otplavio
Jr 31:9 Dovest ću ih do p. vodenih

POTOMAK: Job 18:19; Da 11:4.

POTOMCI: Iza 14:20 P. zlikovaca

POTOMSTVO: 1Mo 3:15 neprijateljstvo između p.
1Mo 22:17 umnožit ću tvoje
Ri 9:29 Da nam Jehova nije ostavio p.
Ga 3:16 Nije; p., kao mnoga, nego jedno
Ga 3:29 p. Abrahamovo, nasljednici
Ot 12:17 ratovati s ostatkom p. njezina
1Mo 9:9; 12:7; 26:3; Ps 25:13; Iza 59:21; 65:23;
Dj 17:28; Ri 9:7; Ga 3:19.

POTOP: 1Mo 6:17 pustit ću vode p.
1Mo 7:17 vode p. četrdeset dana
1Mo 9:11 Nikada više p. neće uništiti
Da 9:26 kraj će tome biti s p.
Mt 24:38 danima prije p. jeli i pili
2Pe 2:5 naveo p. na svijet bezbožnički
1Mo 7:7; 10:1, 32; Ps 29:10; Lk 17:27.

POTOPLJEN: 2Pe 3:6 svijet bio p. vodom
POTPAŠI: Ri 3:19 p. pod kaznu Božju

POTPUN: 1Ko 13:10 kada dode ono koje je p.

POTPUNO: Ri 9:28 Jehova će se p. obračunati

POTRAŽITI: Eze 34:11 ja ću p. ovce svoje
Am 9:3 Ako se sakriju, ondje ću ih p.
Mt 10:11 p. tko je u njemu dostojan
Dj 15:17 da prestali ljudi usrdno p. Jehovu

POTREBA: 1Ko 7:37 nema p. stupiti u brak

POTREBAN: Izr 3:27 dobro onima kojima je p.
Mt 6:32 Otac zna da je to p.

POTRES: Mt 24:7 p. po raznim mjestima
Za 14:5; Mt 27:54; Lk 21:11; Ot 6:12.

POTRESTI (SE): Iza 13:13 p. ću nebo
Jl 3:16 P. će se nebo i zemlja
Am 9:9 p. dom Izraelov
Hg 2:7 P. ću sve narode
He 12:26 njegov glas p. zemlju

POTRPJETI: 1Pe 5:10 A pošto malo p.

POTVRDA: 5Mo 24:1; Ru 4:7; Mt 19:7.

POTVRDITI: Iv 3:33 p. da Bog istinu govori
Dj 17:31 p. pred svim ljudima
Ri 3:31 Naprotiv, p. zakon
He 2:3 spasenje koje su nam p.
2Pe 1:10 da biste svoji poziv i izbor p.

POTVRĐEN: Mt 18:16 tvrdnja p. izjavom dva

POUBIJATI: Dj 7:52 p. one koji su navijestili

POUČAVANJE: 2Ti 3:16 Sve Pismo korisno za p.
2Ti 4:2 budi vješt u p.
Tit 1:9 pri p. drži vjerodostojne riječi

POUČAVATI: 2Lje 17:9 Obilazili gradove i p. narod
Ezr 7:10 Ezra pripremio srce da p.
Ne 8:9 leviti koji p. narod
Ps 94:12 Sretan je čovjek kojega p.
Pr 1:1 Riječi onoga koji narod p.
Iza 2:3 Jehova nas p. putevima
Jr 32:33 ustajao sam rano i p. ih
Mk 6:6 obilazio sela unaoako i p.
Dj 4:2 ljuti što oni p. narod
Dj 5:42 od kuće do kuće bez prestanka p.
Dj 18:25 točno je govorio i p. o Isusu
Dj 20:20 p. vas javno i idući od kuće do kuće
Ri 12:7 tko p., neka se posveti poučavanju
1Ko 4:17 o kojima p. posuda
Ga 6:6 dijeli što ima s onim tko p.
1Ti 4:16 pazi kako živiti i kako p.
2Ti 2:2 potom osposobljen p. druge
2Ti 2:24 blag prema svima, sposoban p.
2Lje 35:3; Pr 1:2; 7:27; 12:9, 10; Mi 3:11; Mt 11:1;
Dj 5:25; 11:26; 1Ti 2:12; 2Ti 2:25.

POUČEN: Iza 54:13 sinovi tvoji p. od Jehove
Ri 16:17 protivno učenju kojem ste p.
He 12:11 koji su njime p. donosi plod
Dj 7:22; 18:25; Ri 2:18.

POUČITI: Ezr 7:25 tko ne zna zakone, p. ga
Izr 9:9 P. pravednika, i znat će više
Da 11:33 p. će mnoge
Iv 14:26 sveti duh će vas p. svemu
1Ko 2:16 Jehovin um, pa ga može p.
1Ko 14:19 da i druge p.
5Mo 4:5; 17:10; Su 13:8; 1Sa 12:23; Ps 25:12; 27:11;
32:8; 45:4; Lk 12:12; 2Ti 2:12.

POUKA: 5Mo 32:2 P. moja kao kiša kapati
Izr 22:15 prut p. uklanja ludost
Jr 5:3 oni odbijaju p.
Ri 6:17 poslušni onoj p. kojoj
Ri 15:4 prije napisano, nama za p.
Ps 50:17; Izr 1:2; 4:2; 1So 4:1; 1Ti 2:11.

POUZDAN: Ps 19:7 Opomena je Jehovina p.
Ps 33:4 p. je on u svim djelima svojim
Da 2:45 San p., a tumačenje
2Ko 1:18 Kao što je Bog p.

POUZDANJE: 2Pe 1:19 proročanska riječ još p.
POUZDANOST: Lk 1:4 osvjedočiš u p. pouke
POUZDANJE: Izr 3:26 Jehova će biti p. tvoje
Ef 3:12 s p. pristupiti Bogu putem vjere
He 3:14 ako p. sačuvamo do kraja
He 11:1 Vjera je čvrsto p.
Izr 14:26; He 10:19, 22.

POUZDATI SE: Ps 41:9 u kojeg sam se p.
Ps 85:8 ne p. u sebe
Flp 3:3 ne p. u tijelo

POVEĆATI: 2Lje 28:13; 2Ko 9:10.

POVESTI SE: 2Pe 2:2 p. za besramnim djelima
POVEZAN: Kol 2:2 skladio p. u ljubavi
POVEZIVATI: Ef 4:3 jedinstvo u miru koji vas p.
Kol 3:14 ljubav savršeno p.

POVIJEST: 1Mo 2:4 p. stvaranja neba i zemlje
POVIKATI: Jš 6:20 narod p., zidine rušiti
POVIŠEN: Sf 1:9 tko se penje na mjesto p.
POVITI: Job 38:9 tamom gustom p.
POVJERAVATI: Izr 26:6 Tko p. što bezumniku
1Pe 4:19 p. svoje duše vjernom Stvoritelju
POVJEREN: 1Ko 9:17; Ga 2:7; Tit 1:3.
POVJERENIK: Su 9:28; 2Lje 31:13; Es 2:3.
POVJERITI: Lk 16:11 tko će vam p. istinsko
2Ko 5:19 nama p. poruku o pomirenju
1So 2:4 da im p. dobru vijest
2Ti 2:2 p. vjernim ljudima
Izr 16:3; Ri 3:2.

POVJERLJIV: Izr 15:22 gdje nema p. razgovora
POVJEROVATI: 1Mo 15:6 p. Jehovi
1Kr 10:7 nisam p. dok nisam vidjela
Hb 1:5 djelo u koje ne biste p.
Lk 16:31 neće p. ni ako tko ustane
Iv 11:48 svi će p. u njega i Rimljani
Iv 12:42 mnogi od poglavara p. u njega
Ri 10:14 u kojega nisu p.
Jn 3:5; Iv 2:11; 4:39; 7:48; Dj 15:7; Ri 4:3; 1Ti 3:16.
POVJESATI: Ps 137:2 Po topalama p. harfe

POVJETARAC: 1Mo 3:8 za dnevno p.
POVLACITI (SE): 1Mo 8:1 vode počele p.
Job 42:6 p. sve što sam rekao

POVOD: Da 6:4 tražiti p. da optuže Danijela
1Ti 5:14 da ne daju protivniku p.
POVOJJI: Lk 24:12; Iv 19:40; 20:5, 7.
POVORKA: Kol 2:15 u pobjedničkoj p.
Ps 68:24; 118:27; 2Ko 2:14.
POVRATAK: 2Sa 17:3 P. svih ovisi o čovjeku
POVRĆE: Ri 14:2 tko je nezreo jede p.
POVRJEDENI: Izr 18:19 P. je brat tvrdi
POVRŠINA: 1Mo 1:2 djelovao nad p. voda
POVUĆI SE: 1Mo 8:8 vode se p. s površine zemlje
Ps 78:9 Sinovi Efrajimovi p. se u dan
Iv 6:15 Isus se opet p. u goru, posve sam

POZAJMITI: Ne 5:4 P. smo novac založivši
POZDRAV: 1Ko 16:21 ovaj p. vlastitom
POZDRAVITI (SE): Ps 2:12 P. sina, da se Bog
Dj 18:18 Pavao p. s braćom
2Iv 10 ne u svojoj dom niti ga p.
POZIV: 2Lje 13:12 oglase p. za boj
Ri 11:29 Bog neće požaliti zbog p.
Ef 4:1 živite životom dostojnim p.
Flp 3:14 k nagradi nebeskog p.
1So 4:16 sići sa zapovjedničkim p.
2So 1:11 Bog smatra dostojnima svojega p.
2Ti 1:9 spasio i pozvao nas svetim p.
He 3:1 sudionici nebeskoga p.
2Pe 1:10 sve od sebe da biste svoji p. potvrdili

POZIVATI: 2Kr 4:8 Elizeja p. na jelo
POZNAVANJE: Ps 88:18 mračna mjesta p. moji
POZNAT: 2Ko 6:9 nepoznati, a ipak dobro p.
POZNAVANJE: Ef 4:13 jedinstvo u dobrom p.
Flp 1:9 raste u dobrom p. i shvaćanju
Kol 1:9 ispunjeni dobrim p. njegove volje
Kol 3:10 osobnost se obnavlja dobrim p.
2Pe 3:18 rastite u p. našeg Gospodina

POZNA(VA)TI: Ps 139:3 dobro p. puteve moje
Jr 31:34 svi me p., od najmanjega do
Da 11:32 narod koji p. Boga svojega
Mt 7:23 Nikad vas nisam p.
Iv 7:28 Vi me p. i znate odakle sam
Iv 10:14 p. svoje ovce i ovce p. mene
2Ko 5:16 nikoga ne p. po tijelu
He 5:13 ne p. riječ pravednosti
5Mo 33:9; Job 42:5; Dj 18:25; 19:15; 26:5; Ga 1:22.

POZVAN: Mt 22:14 mnogo p., malo izabranih
1Ko 1:26 među p. nema mnogo mudrih
Ga 5:13 p. na slobodu
Ef 4:4 jedna nada na koju ste p.
Ot 17:14 s njim p. i izabrani i vjerni
Iv 2:2; 1Ko 1:26; 1Pe 2:21; Ot 19:9.

POZVATI: 2Mo 34:15 p. te, pa ćeš jesti žrtve
Ri 8:30 koje unaprijed odredio, njih i p.
1Ko 1:9 p. u zajedništvo s Kristom
Ga 1:15 p. u svojoj nezasluzenoj dobroti
2Ti 1:9 p. nas svetom pozivom
1Pe 2:9 p. iz tame u svoje svjetlo
Sf 1:7; 1So 4:7.

POŽALITI: 1Mo 6:6 Jehova p., načinio čovjeka
2Mo 32:14 Jehova p., rekao nanijeti zlo narodu
4Mo 23:19 Bog nije sin čovječiji da zbog čega p.
1Sa 15:29 niti će p., jer on nije čovjek
Ps 110:4 Jehova neće p. Dvojeka ti si svećenik
Jr 26:13 Jehova p. što vam je nevolju
Jr 18:10; Jn 3:10; Za 8:14; Ri 11:29; He 7:21.

POŽELJETI: 2Mo 20:17 Ne p. žene bližnjega
Job 14:15 Djelo ruku svojih p. ćeš
Ri 7:7; 13:9 Ne p.!

POZETI: Ho 8:7 siju vjetar, p. oluju
Ga 6:7 što čovjek sije, to će i p.
3Mo 19:9; 1Ko 9:11.

POŽUDA: Eze 23:11 Oholiba, prepustila p.
Ri 7:7 ne bih shvatio što je p.
1Pe 4:3 dosta što ste živjeli u p.
2Pe 1:4 umaknuli pokvarenosti koja zbog p.

POŽUDNO: Mt 5:28 tko p. gleda ženu
POŽURITI: 1Mo 19:22 [Lotu]; P. Bježi onamo
PRADAVNI: Da 7:9 P. je sjeo

PRAH: 1Mo 2:7 Bog načinio čovjeka od p.
1Mo 3:19 Jer si p. i u p. ćeš se vratiti
Ps 103:14 građu našu, sjeća se da smo p.

Pr 12:7 p. se vraća u zemlju, gdje je i bio
 Da 12:2 mnogi spavaju u p. zemaljskom
 1Ko 15:47 Prvi čovjek načinjen od p.
 2Mo 8:16; 2Lje 34:4; Pr 3:20; Na 1:3; MI 4:3.

PRANJE: Mt 15:2; Iv 2:6.

PRATOC: Ps 45:16 Na mjestu p. sinovi
 1Pe 1:18 koji ste naslijedili od p.
 1Mo 15:15; 2Kr 18:3; Mi 7:20; 2Ti 1:3.

PRAŠAK: Pj 3:6 mirisni p. trgovački

PRAŠINA: Ps 72:9 neprijatelji će njegovu p. lizati
 Iza 40:15 narodi vrijeđe kao p. na vagi
 Mt 10:14 otresite p. s nogu svojih

PRATI: Iv 13:5 počeo p. noge učenicima

PRATITI: 1Ko 10:4 duhovne stijene, p. ih

PRATNJA: 2Lje 9:1 kraljica od Sabe došla s p.

PRAV: Job 33:23 da razjasni što je p.

PRAVAC: JI 2:7 ne mijenjaju p. svoj

PRAVDA: Job 9:19 Ako je itko silan p.
 Job 40:8 Zar ćeš obezvrijediti p.
 Ps 37:28 Jehova ljubim p.
 Izr 16:8 veliki prihodi bez p.
 Izr 21:3 Postupati po p. draže Jehovi
 Izr 29:4 Kraljevom p. zemlja stoji
 Iza 28:17 postaviti p. za mjerilo
 Iza 32:1 knezovi vladati po p.
 Iza 60:17 i p. upravitelj tvoj
 Iza 61:8 ja, Jehova, ljubim p., a mrzim
 MI 2:17 Gdje je Bog p.?
 Mt 12:20 dok ne dovede p. do pobjede
 Lk 18:7 Bog pobrinuti da p. dobiju
 Dj 28:4 p. mu ne dopušta da živi
 Job 29:14; Ps 89:14; Iza 1:17; 11:4; 28:6; Jr 22:3; MI 3:1, 9; 7:9; Hb 1:4.

PRAVDATI SE: Ps 38:14 odgovorom usta ne p.
 Iza 50:8 Tko se može p. sa snom

PRAVEDAN: 1Mo 15:6 Abrama smatrao p.
 5Mo 32:4 On je Stijena, p.
 Job 1:8 čovjek čestiti i p., koji se boji Boga
 Izr 21:7 ne žele činiti što je p.
 Iza 26:2 Otvorite vrata da uđe narod p.
 MI 3:18 razliku između p. i zloga
 Dj 24:15 uskrnuti i p. i nepravdne
 Ri 3:10 Nema p. čovjeka, niti jednoga
 Ri 3:26 da bude p. i onda kad proglašava p.
 Ri 5:19 mnogi postati p.
 Ga 3:11 nitko zbog vršenja zakona p.
 1Mo 7:1; Ps 1:5; Jr 23:5; Mt 5:45; Ri 2:13; 2Ti 4:8.

PRAVEDNIK: 2Sa 23:3 Kad ljudima vlada p.
 Ps 34:19 Mnoge nevolje ima p.
 Ps 37:25 nisam vidio p. ostavljena
 Izr 15:6 U kući p. svega ima mnogo
 Izr 15:28 P. srce promišlja
 Izr 24:16 ako p. i sedam puta padne
 Izr 29:2 Kad se množe p., narod se raduje
 Iza 26:7 poravnati stazu p.
 Am 5:12 ugnjetavate p., primate mito
 Mt 13:43 p. poput sunca sjati
 He 10:38 p. zbog vjere živjeti
 Jk 5:16 molitva p. ima veliku snagu
 1Pe 3:12 oči Jehovine gledaju p.
 Iza 29:21; 53:11; He 12:23.

PRAVEDNO: Izr 31:9 sudi p. i na sudu
 Iza 32:1 kralj će kraljevati p.
 Jr 11:20 Jehova, sudiš p.
 Mi 6:8 postupaš p., ljubiš dobrotu
 Dj 10:35 prihvaća onoga tko čini što je p.
 2So 1:6 p. da Bog uzvrati
 He 2:2 neposlus p. kažnjen
 1Pe 2:23 prepustio se onome koji p. sudi
 Ot 19:11 on p. sudi i ratuje

PRAVEDNOST: Job 27:6 Držim se p. svoje
 Ps 25:21 p. neka me čuvaju
 Ps 45:7 Ljubiš p.
 Izr 15:9 onoga tko ide za p. ljubim
 Iza 26:9 p. će se učiti oni što
 Iza 45:8 Oblaci, kišite p.!

PRAVDA: Iza 61:3 zvat će ih se stabilna p.
 Iza 61:10 ogrnuo me ograćem p.
 Eze 3:20 ako se pravедnik odvrati od p.
 Sf 2:3 Tražite p., tražite krotkost
 Mt 5:10 progonjeni zbog p.
 Iv 16:8 pokazat će što je p.
 Dj 17:31 nauimo suditi zemlji u p.

Ri 1:17 Božja se p. otkriva
 Ri 10:3 ne poznaju Božju p.
 2Ko 3:9 mnogo je slavnije davanje p.
 Flp 3:9 p. koja dolazi od Boga
 2Ti 3:16 Sve Pismo za odgajanje u p.
 1Pe 3:14 ako i trpite zbog p., sretni ste
 2Pe 3:13 u kojima će prebiti p.
 Iza 9:7; 26:10; 53:11; 62:1; Da 12:3; Mt 5:6; Ri 3:21.

PRAVI: Iv 4:23 p. stavatelji, duhom i istinom
 1Ti 6:19 osvojili p. život
 Iv 9:19; 15:1; 17:3; 1Iv 5:20.

PRAVICA: Ps 140:12 dati p. nevoljniku

PRAVILNO: Mk 7:35 počeo p. govoriti

PRAVILO: Ga 6:16 po ovom p. živjeti

PRAVI SE: Izr 13:7 netko se p. bogatim
 Izr 13:7 netko se p. siromašnim
 Lk 16:15 vi se p. pravdnima pred ljudima

PRAVO: 1Mo 18:25 Sudac zemlje činiti p.?
 2Mo 21:9 po p. koje pripada kćerima
 5Mo 18:3 svećenici imaju p. dobiti od naroda
 2Sa 19:28 imao p. tužiti se kralju
 Izr 15:21 razborit čovjek hodi p.
 Jr 26:14 Učinite kako mislite da je p.
 Eze 21:27 dok ne dođe koji po zakonu ima p.
 1Ko 9:5 zar nemamo p. voditi ženu
 1Ko 15:34 Otrijeznite se čineći što je p.
 Flp 1:7 zakonskom potvrđivanju p.
 1So 4:6 i da ne zadiru u njegova p.
 5Mo 21:17; Iza 1:17; 59:14; Am 3:10.

PRAVOMOĆAN: Ga 3:15 kad ljudi sklope p. savez
 Ga 3:17 savez koji je Bog prije učinio p.
 He 9:17 savez p. tek nakon smrti

PRAZAN: 1Mo 1:2 zemlja je bila p.
 1Sa 20:18 trube mjesto biti p.
 Izr 13:25 truh zlih ostaje p.
 1Ti 1:6 zastranili u p. naklapanje

PRAZMIJA: Ot 12:9 zbačen zmal, p.
 Ot 20:2 uhvatio je zmaja, p.

PRAZNO: Iza 49:4 u p. trošio sam snagu

PREBIVALIŠTE: 1Kr 8:49 čuj s neba, iz p. svojega
 Ps 43:3 k veličanstvenome p. tvojem
 Ps 74:20 puna p. nasilničkih
 Ps 84:1 Kako ljubim veličanstveno p. tvoje
 Iza 11:10 p. će njegovo biti slavno
 Iza 32:18 živjeti u p. mirnim
 Hb 3:11 mjesec stao u uzvišenom p.
 Ot 18:2 bludnica Babilon Veliki p. demona
 5Mo 26:15; Ps 91:9; 132:7; Iza 66:1; Jr 31:23.

PREBIVANJE: Dj 17:26 granice njihova p.

PREBIVATI: Ri 7:18 u tijelu ne p. ništa dobro
 Ri 7:20 ne ja, grijeh koji p. u meni
 1Ko 3:16 Ne znate da duh Božji p. u vama?
 Ef 2:22 u građevinu u kojoj Bog p.

PREBJEČI: 2Kr 25:11 koji su p. kralju
 Jr 37:14 Ne želim p.

PREBRAJATI: Ps 147:4 On p. zvijezde

PREBRJOGATI: Job 38:37 mudroču oblake p.

PREBRZO: 1Ti 5:22 p. ne polazi ruke

PRECI: Dj 22:3 poučen Zakonu p.
 Eze 4:15; Ps 79:8.

PREČUDESNOST: Job 42:3 za mene

PREDAJA: 1Lje 4:22 O tome govore stare p.
 Mt 15:3 zašto prestupate zbog svoje p.?
 Mk 7:13 obezvređujete riječ Božju svojom p.
 Ga 1:14 revniji za p. svojih otaca
 Kol 2:8 ispraznom prijevaram, na ljudskoj p.
 Mt 15:2; Mk 7:3; 1Ko 11:2; 2So 2:15; 3:6.

PREDALEKO: 2Iv 9 Tko god ide p. i ne ostaje u

PREDAN: Lk 4:6 vlast je meni p.
 Ri 4:25 bio p. radi naših prijestupa
 Jd 3 borite za vjeru p. svetima

PREDANO: 1Ti 5:10 p. činila dobra djela

PREDANJE: 2Mo 39:30; 3Mo 8:9.

PREDATI (SE): JI 3:8 Sinove i kćeri vaše p.
 Ri 6:13 p. sebe Bogu
 Jk 5:5 p. ste se zadovoljstivima
 Su 4:9; Ps 118:18; Mt 11:27.

PREDAVATI (SE): Ho 9:10 bogu sramotnom p. se
 Mt 10:17; 1Ti 5:6.

PREDMETI: 1Mo 24:53; 2Mo 3:22; 1Kr 7:51.

PREDNOST: Ri 3:1 Kakva je, dakle, p. Židova

PREDNJI: Mt 23:6; Lk 11:43; 20:46.
PREDSTOJNIK SINAGOGE: Mk 5:22; Lk 8:49; 13:14; Dj 13:15; 18:8.
PREDUG: Izr 13:12 p. očekivanja razboli se srce
PREDVODITI: 1So 5:12 pošujete one koji p.
 1Ti 3:5 p. svoj dom
 He 13:7, 17 koji vas p.
 Ri 12:8; 1Ti 5:17.
PREDVORJE: Mk 14:68 i izašao je u p.
PREGAČA: 1Sa 23:9 Donesi p. svećeničku
 2Mo 28:6; 1Sa 30:7; Ho 3:4.
PREGLEDATI: Ezr 8:15 da p. narod i svećenike
 Ps 48:13 p. kule njegove
PREKINUTI: 1Pe 4:1 p. je s grijesima
PREKLINJATI: Jr 7:16 ne p. me za njih
 He 12:19 p. da im se više ne govori
PREKORAVATI: Lk 3:19 Herod, Ivan p. zbog
 1Ti 5:1 Starijeg čovjeka nemoj p.
 Iza 54:9; Lk 18:15.
PREKORITI: 1Mo 21:25 Abraham p. Abimeleka
 Za 3:2 Jehova neka te p., Sotono
 2Ti 4:2 ukori, p., opomeni
PREKRATAK: 4Mo 11:23 ručka Jehovina p.?
 Iza 50:2 Zar je ručka moja p. postala
 Iza 59:1 ručka Jehovina nije p.
PREKRŠITI: Ezr 6:12 p. naredbu i razori
 Mt 5:19 p. jednu od najmanjih zapovijedi
 Jk 2:10 kriv je kao da je sve p.
PRELAGAN: Da 5:27 izvagan i našao si se p.
PRELJUB: 2Mo 20:14 Ne učini p.!
 Eze 23:37 p. s idolima svojim
 Ot 2:22 koji s njom čine p.
 3Mo 20:10; Eze 16:32; Ho 3:1; Mt 5:28, 32; 15:19;
 19:18; Mk 7:22; Jk 2:11.
PRELJUBNICA: Eze 23:45 kako se sudi p.
 Ri 7:3 nije p. ako pripadne drugome
PRELJUBNIK: 1Ko 6:9 p. neće naslijediti
 Jk 4:4 P., prijateljstvo sa svijetom
 Job 24:15; Ps 50:18; Jr 9:2; He 13:4.
PREMAZATI: Eze 13:14 zid krećom p.
PREMJESTITI SE: Mt 17:20 gori; p. se odavde
PREMJESTATI: 1Ko 13:2 da bih mogao i gore p.
PRENESEN: Ga 3:19 p. po anđelima
 Ga 4:24 To ima i p. značenje
 He 11:5 Vjerom je Henok bio p.
 Ot 11:8 grada koji se u p. smislu zove
PRENIJETI: Kol 1:13 p. nas u kraljevstvo
PRENOSITI: Ps 85:5 srdžbu p. s naraštaja
PREOBLIKOVATI: Flp 3:21 naše poniženo tijelo p.
PREOBRAZITI SE: Mt 17:2 p. se pred njima
 Ri 12:2 nego se p. obnavljanjem uma
PREOBRAZAVATI SE: 2Ko 3:18 svi se u p. u isti lik
PREOSTALI: Sf 3:13 P. od Izraela neće napravdu
 Mi 2:12; Sf 2:9; Za 14:2; Mt 14:20; Dj 15:17.
PREOSTATI: Jš 23:7 s narodima koji p. među
 Jr 38:4 oshrabruje ratnike koji su p.
 Eze 39:14 pokopaju one koji p. po zemlji
 1Ko 7:29 malo vremena p.
 1So 4:17 koji p., zajedno s njima odneseni
PREPELICA: 4Mo 11:31 vjetar nanio p.
PREPILJEN: He 11:37 kamenovani, iskušavani, p.
PREPIRANJE: Flp 2:14 Sve činite bez p.
PREPIRATI SE: 5Mo 33:8 P. si se s njim
 Job 40:2 p. sa Sveogućim?
 Izr 3:30 Ni s kim se ne p.
 Iza 58:4 Postite zato da p.
 1Ko 11:16 ako se tk želi p. oko toga
 Jd 9 p. oko Mojsijeva tijela
 2Mo 17:7; Ho 4:4; 2Ti 2:14.
PREPRIKA: 1Ti 6:5 p. pokvarenih ljudi o sitnicama
 5Mo 1:12; Izr 15:18; Dj 15:2; 1Ti 6:4.
PREPISIVAC: Ezr 7:6; Ps 45:1; Jr 36:10.
PREPLAVITI: 2Mo 8:24 obadi p. kuću faraonovu
PREPORUČITI (SE): 2Ko 10:12 koji sami sebe p.
 Ri 16:1; 2Ko 3:1.
PREPOZNATI: Mt 7:20 p. čete ih po plodovima
 1Kr 20:38; Iza 61:9; Ri 2:18.
PREPRAVLJATI: 1Ko 7:18 Neka ne p. obrezanje
PREPREDEN: Job 5:13 naum p.
 Sf 3:13 neće se naći jezik p.
PREPREDENOST: Jr 8:5 Drže se p.

PRERUŠEN: 1Kr 22:30 p. ću ući u bitku
PRERUŠITI SE: 2Lje 35:22 Jošija se p.
 Izr 28:12 čovjek se mora p.
PRESADITI: Lk 17:6 duha; p. se u more
PRESAHNUTI: Iza 19:5 rjeka će p.
PRESLIKA: Izr 31:19 Ruke pruža prema p.
PRESLIKA: He 9:24 p. stvarnog
PRESTATI: 1Ko 5:9 p. družiti s
 1Ko 13:8 Ljubav nikada ne p.
PRESTRAVITI SE: Mi 7:4 Tada će se ljudi p.
PRESTRAVLJEN: 5Mo 20:3; Ps 104:7; 116:11.
PRESTUPANJE: 5Mo 19:16 optuži za p. zakona
 Jk 2:11 a ubiješ, kriv si za p. zakona
PRESTUPATI: Mt 15:3 p. Božju zapovijed
 2Lje 24:20; Ri 2:25.
PRESTUPITI: 1Sa 15:24 p. sam naredbu Jehovinu
 Jr 34:18 p. savez moj
 Jš 7:11; 23:16; Ps 2:20; Ho 6:7; 8:1.
PRESDUA: Ps 149:9 izvrše na njima p. zapisanu
 Pr 8:11 p. za zlo ne izvršava brzo
 Sf 2:2 Prijete nego se p. izvrši
 2Ko 1:9 mislili smo da nas čeka smrtna p.
 Ot 19:2 njegove p. pouzdane i pravedne
 1Kr 3:28; 20:40; Iza 3:13; Ot 16:7.
PRESDUITI: Lk 23:24 Pilat p. da se udovolji
 2Mo 12:12; 5Mo 17:8.
PREŠUŠITI: Iza 44:27 P. Isušit ću rijeke tvoje
PRETEČI: 2Ko 9:8 da vam još p. da činite dobro
 1So 4:15 nećemo p. one koji su umrli
PRETEŠKO: 5Mo 17:8 Ako ti je p. presuditi
PRETEŽAK: 5Mo 1:17 spor koji vam bude p.
PRETRAŽIVATI: 2Lje 16:9 Jehova očima svojim p.
 Eze 39:14 p. je punih sedam mjeseci
 Da 12:4 Mnogi će p. i znanje će se umnožiti
 Za 4:10 sedam očiju Jehovinih p. svu zemlju
PRETRESEN: Ob 6 kako je Ezav dobro p.!
PRETRPJETI: Mt 16:21 Krist mnogo p.
 Lk 24:26 Nije li Krist to trebao p.
 He 2:9 zbog toga što je p. smrt
 He 5:8 iz onoga što p. naučio se poslušnosti
PRETVARANJE: Ga 2:13 Židovi pridružili u p.
PRETVARATI SE: Izr 26:24 Mrzitelji se p. usnama
 2Ko 11:14 Sotona se p. da je anđeo svjetla
PREVINITI (SE): 1Mo 31:26 Zašto si me p.
 5Mo 11:16 da se me p. srce vaše
 Su 16:10 p. si me i slagao mi
 Jr 20:7 P. si me, Jehova
 Jr 29:8 Ne dajte da vas p. proroci vaši
 Ob 3 Oholost srca p. je tebe
 Mi 1:14 Kuće u Akizbu p. su kraljeve
 Kol 2:4 ne p. uvjerljivim riječima
PREVARLJIV: Ef 4:22 kvare njene p. želje
PREVESTI: Ezr 4:7 Tekst pisma p. na aramejski
PREVIDATI: 2Pe 3:5 p. da su davno
PREVIJATI SE: Ps 29:8 pustinja bolno p.
PREVIRANJE: Ps 65:7 utišava p. naroda
PREVISOK: 5Mo 2:36 čije su zidine bile p.
PREVODITELJ: 1Ko 14:28 ako nema p., neka šute
PREVODITI: 1Ko 12:30 Zar svi p.?
 1Ko 14:13 moli da to može p.
 1Ko 14:27 govore drugim jezikom, neka netko p.
PREZIR: Ne 9:26 djelima pokazivaju p.
 Ps 74:18 p. prema imenu tvomeju
 Izr 12:8 izopačene zaslužuje p.
 Job 31:34; Ps 74:10; 107:40; Izr 18:3; Iza 23:9.
PREZIRAN: Eze 35:12 čuo sam sve p. riječi
PREZIRATI: Ps 89:38 ti ga p.
 Izr 1:7 Lud p. mudrost i pouku
 Izr 15:5 Lud p. opomene oca svojega
 Iza 52:5 p. se ime moje
 Eze 16:31 s p. odbijala plaću
 Izr 6:30; 11:2; 23:22; 30:17; Pr 9:16.
PREZREN: Iza 53:3 P. je bio i izbjegavan od ljudi
 Ob 2 malim među narodima. Veoma si p.
PREZRETI: 5Mo 32:19 Jehova ih je p.
 Ps 51:17 srce slomljeno nećeš p.
 Ps 89:39 p. si savez sa slugom svojim
 Ps 106:24 p. su zemlju poželjnu
 Izr 1:30 p. su sav moj ukor
 Ga 4:14 niste me p. niti pljuvali
 2Sa 12:14; Izr 23:9; Jr 14:21; Eze 17:19.

PREŽIVATI: 3Mo 11:3; 5Mo 14:6.
PREŽIVJELI: Iza 1:9 ostavio malo p.
 JI 2:32 među p., koje Jehova poziva
PREŽIVJETI: 2Ko 1:8 misli mi do nećemo p.
PRIBAVITI: Ps 78:20 Može li hrane p. narodu
PRIBLIZITI SE: Jk 4:8 P. Bogu, i on će se p. vama
PRIBOR: Iza 52:11 nosite p. iz doma Jehovina
 1Lje 22:19; 2Lje 36:7.
PRICIJEPLJEN: Ri 11:17, 19, 23, 24 maslina, p.
PRİČA: 1Ti 1:4; 4:7 izmišljenim p.
 2Ti 4:4 okrenut će se izmišljenim p.
 2Pe 1:16 lukavo izmišljenim p.
PRİČATI: Izr 17:9 tko stalno p. o prijestupu
PRİDOBİTI: 1Ko 9:20 kao Židov, da p. Židove
 Ga 1:10 p. ljude ili Boga?
 1Pe 3:1 muževima, da bi p. bez riječi
 1Ko 9:19, 21, 22.
PRİDOBIVATI: Izr 11:30 tko p. duše
PRİDRUŽITI SE: Iza 14:20 p. im se u grobu
 Da 11:34 licemjerno p.
 Dj 17:4 postali vjernici i p.
PRİDRŽAVATI SE: Dj 16:4 da se p. odredbi
PRİGIBATI: Ef 3:14 p. koljena pred Ocem
PRİGNUTI (SE): Flp 2:10 u Isusovo ime p. koljeno
 Izr 5:1, 13; Ri 11:4.
PRİGOVARAČ: Job 40:2 p. prepirati sa
PRİGOVARANJE: Ps 18:43 izbavljaš od p. naroda
PRİGOVORITI: Dj 4:14 nisu mogli p.
 2Ko 6:3 službi ne bi imalo što p.
 1Ti 3:10 nema se što p.
 Tit 1:7 nadgledniku se nema što p.
 Tit 2:8 zdrav govor kojim se nema što p.
 Jd 16 To su ljudi koji p.
PRİGLITI: Ri 14:3 tko jede, jer ga Bog p.
 Ri 15:7 p. jedni druge, kao Krist nas
 Izr 4:8; Ri 14:1.
PRİHOD: Iza 23:3 žetva nilska, p. tirske
 Dj 2:45 p. dijelili svima
PRİHVAĆEN: 2Ko 13:7 ne da budemo p.
PRİHVATITI: 1Mo 30:20 Napokon će me muž p.
 Izr 8:10 P. pouku moju, a ne srebro
 Flp 4:9 što ste naučili i p.
 2So 2:10 nisu p. ljubav prema istini
 2Ko 1:13; Jk 1:21.
PRİJASNJI: Pr 1:11 ljudi iz p. vremena
 Mi 3:4 kao u godinama p.
 Ef 4:22 osobnost oblikovanu p. načinom života
PRİJATELJ: Job 16:20 P. protiv mene
 Ps 38:11 p. stoje daleko
 Izr 14:20 bogataš ima mnogo p.
 Izr 17:17 Pravi p. ljudi u svakoj doba
 Izr 18:24 ima p. privrženijih od brata
 Izr 19:4 Bogatstvo pribavlja mnogo p.
 Jr 3:4 bliski p. od mladosti
 Jr 23:22 da su među bliskim p.
 Mi 7:5 Ne uzdajte se u p. povjerljivog
 Lk 16:9 stecite p. nepravednim bogatstvom
 Iv 15:13 život položi za p. svoje
 Jk 2:23 Abraham nazvan Jehovinom p.
 Jk 4:4 p. svijetu postaje neprijatelj Boga
 Job 19:14; Ps 111:1; 122:8; Jr 23:18; Mt 11:19; 20:13;
 26:50; Iv 15:14; 19:12.
PRİJATELJICA: Su 11:37 da s p. svojim oplačom
PRİJATELJSTVO: Jk 4:4 p. sa svijetom
PRİJEČI: Dj 16:9 P. u Makedoniju i pomozī nam
PRİJEK: Tit 3:14 kad se pojavi p. potreba
PRİJELOM: 3Mo 24:20 P. za p., oko za oko
PRİJESTOLJE: 1Lje 29:23 sjeo na p. Jehovino
 Ps 45:6 Bog je p. tvoje dovijeka
 Ps 97:2 pravda temelj p. njegova
 Iza 9:7 na p. Davidovu i u kraljevstvu njegovu
 Iza 14:13 Iznad zvijezda podignut ću p. svoje
 Iza 66:1 Nebesa su p. moje, a zemlja
 Da 7:9 gledao, bila su postavljena p.
 Lk 22:30 sjedite na p. i sudite plemena
 He 4:16 Pristupimo p. nezaslužene dobrote
 He 12:2 sjeo zdesna p. Božjega
 Ot 3:21 dat ću da sjedne sa mnom na moje p.
 Ot 7:9 veliko mnoštvo, dijete pred p.
 Ot 20:4 vidio sam p., onima što sjeli na njih
 Ps 94:20; Jr 3:17; Mt 25:31; Kol 1:16; Ot 4:2.

PRİJESTUP: Ezr 9:6 p. naši umnožili
 Job 31:11 besramno bilo, p. koji bi pred suce
 Ps 17:3 Usta moja neće p. učiniti
 Ps 19:13 čest ću ostati od p. mnogih
 Ps 32:1 Sretan kojemu p. oprošten
 Ps 51:5 u p. sam rođen
 Ps 125:3 da ne bi pravednici p.
 Ps 130:3 Ako ćeš na p. gledati
 Izr 17:9 Tko pokriva p., traži ljubav
 Iza 44:22 Izbrisat ću p. tvoje
 Iza 53:5 za naš je p. on bio probođen
 Jr 33:8 oprostī tu im sve p.
 Eze 18:28 odvratī se od svih p. svojih
 Da 8:13 videnje o p. što puštoši
 Da 9:24 Sedamdeset tjedana da se okonča p.
 Mi 7:18 Bog koji prelazi preko p. ostatka
 Mt 6:14 oprostite ljudima njihove p.
 Mt 18:15 ukaži mi nasama na p.
 Ri 4:15 gdje nema zakona, nema ni p.
 Ri 4:25 bio predan radi naših p.
 Ri 5:15 ako su zbog p. jednog mnogi umrli
 Ri 5:18 jednim p. na sve osuda
 Ga 3:19 Zakon? dodan da p. učini očitima
 Kol 2:13 Dobrostvo nam je oprostio sve naše p.
 2Mo 20:5; 5Mo 5:9; Ps 68:21; Izr 29:16; Iza 59:20;
 Jr 51:6; Tu 3:42; Mk 11:25; 2Ko 5:19; Ef 2:1; He 2:2;
 9:15.
PRİJESTUPNIK: Ps 37:38 p. će biti istrijebeni
 Ps 51:13 Poučit ću p. putevima tvojim
 Iza 53:12 bio ubrojen među p.
 Iza 48:8; Da 8:23.
PRİJETITI: Ef 6:9 nemojte im p.
 1Pe 2:23 Kad je trpio, nije p.
PRİJETNJA: Ps 104:7 Od p. tvoje bježati stale
 Dj 4:29 obrati pažnju na p. njihove
 Dj 9:1 Savao, još uvijek odiso p.
PRİJEVARA: Ps 5:6 p. se gadi Jehovi
 Ps 34:13 Čuvaj usne da ne govore p.
 Izr 28:16 čini mnoge p.
 Iza 30:10 p. nam prorokujte!
 Iza 53:9 niti p. u ustima njegovim
 Mt 17:6 posljednja p. bila gora od
 Mk 14:1 na p. uhvate i ubiju
 Iv 1:47 u kojem nema p.
 Dj 13:10 Sine Đavlov, pun p. i pakosti
 2Ko 12:16 da sam vas uhvatio na p.
 Kol 2:8 mudrovanjem i ispraznom p.
 1Pe 2:1 odbacite svaku p.
 1Pe 2:22 niti p. u ustima njegovim
 Job 15:35; Ps 10:7; 32:2; 62:10; 101:7; Izr 12:17; Iza
 28:15; Jr 9:6; 14:14; Mt 26:4; 2So 2:10.
PRİJEVARAN: Izr 4:24 udalji od sebe p. usne
 Jr 15:18 kao izvor p.
 Hb 2:5 vino je p., pa se čovjek umisli
 Za 10:2 gataoci p. videnja dobivaju
PRİKAZ: 2Mo 25:9, 40; He 8:5.
PRİKAZATI: 1Ko 4:9 apostole p. posljednje
PRİKLONITI SE: Su 9:3; Ps 141:4.
PRİKLJUČITI SE: Iza 14:1 p. domu Jakovljevu
PRİKRIVATI: Izr 27:16 Tko p. kavka je
PRİKRIVEN: Iso 2:5 iz p. lakomosti
PRİLAGATI: 1Lje 29:9 dragovoljno p. Jehovi
 Ezr 2:68 neki poglavari dragovoljno p. za dom
PRİLICITI: Tit 2:1 govori što p. zdravom učenju
PRİLIČITI: 1Mo 31:28 Nisi mi dao p. da izljubim
 1Ko 7:21 slobodan, iskoristi p.
 1Ko 16:9 pružila dobra p. za uspješnu službu
 Ga 6:10 dok za to imamo p., činimo
 Flp 4:10 ali niste imali p.
 He 11:15 imali bi p. vratiti se
PRİLOG: 2Mo 25:2 da mi skupljaju p.
 2Lje 31:10 donositi p. u dom
 Eze 45:1 prinesite p. Jehovi
 Eze 48:21 sveti p. i svetište
 Mk 12:41; Lk 21:1; 2Ko 8:7; 9:13.
PRİMALJTA: 2Mo 1:20 Bog činio dobro p.
PRİMIJETITI: 1Mo 3:7 p. da su goli
PRİMİTI: 1Sa 2:36 p. me u kavku službu
 Mt 10:8 Besplatno ste p., besplatno dajte
 Mk 9:37 Tko god p. jedno ovakvo dijete
 Lk 15:2 Ovaj p. grešnike
 Iv 1:11 ali ga njegovi nisu p.
 Ri 8:15 niste p. duh ropstva

Jk 1:7 ne misli da će išta p. od Jehove
 Jk 4:3 Tražite, a ne p.
 Ho 14:2; Mk 10:15; Ri 16:2; 1So 2:13; He 6:4; 12:8;
 Jk 1:12; 1Iv 2:27.

PRIMJER: 1Ko 4:6 na našem p. naučili

1Ko 10:11 za p. i upozorenje
 Ga 3:15 dat ću vam p. iz života
 Flp 3:17 žive po p. koji smo vam dali
 1Ti 1:16 svoju dugotrpeljivost i pruži p.
 1Pe 2:21 Krist vam dao p.
 1Pe 5:3 budite p. stadi
 2Pe 2:6 bezbožnicima za p.
 Iv 13:15; 2So 3:9; Jd 7.

PRIMJERENO: Es 7:4 p. da nevolja bude na štetu

PRIMORATI: Mt 14:22 p. učenike da uđu u ladu

PRINESEN: He 9:28 Krist jednom zauvijek p.

PRINIJETI: 1Mo 22:13 ovan zapleo, Abraham ga p.

He 9:14 Krist, sebe p. Bogu

He 10:12 p. jednu žrtvu za grijeh

He 11:17 Abraham, gotovo p. Izaka

PRINOS: Ef 5:2 sebe predao za vas kao p.

He 10:14 jednim p. učinio savršenima

PRINOSITI: Ezr 1:6 svime što su dragovoljno p.

PRIPADATI: Ps 24:1 Jehovi p. zemlja

Ri 13:7 Dajte svakome što mu p.

Ri 14:8 ako umiremo, Jehovi p.

1Ko 6:19 vi ne p. sebi

PRIPRIJEVATI: 1Lje 16:24 P. narodima o slavi

PRIPREMA: Mt 27:62; Iv 19:14, 31, 42.

PRIPREMITI (SE): Ezr 7:10 Ezra p. srce

Jr 46:14 Postavi se i p. se

Iv 14:2 idem p. vam mjesto

Ri 9:23 koje je unaprijed p. za slavu

1Ko 2:9 Bog p. onima koji ga ljube

2Ko 5:5 za to nas je p. Bog

He 10:5 nego si mi tijelo p.

He 11:16 čak im je grad p.

1Pe 1:13 p. um za naporan rad

Es 7:10; 2Lje 19:3; 20:33; 30:19; Ps 10:17; 78:8; Eze 38:7; Mt 11:10; 20:25.

PRIPREMELJEN: Mt 25:34 naslijediti kraljevstvo p.

Mt 25:41 vječnu vātru p. đavlu i anđelima

PRIRODA: Izr 30:24 Četiri su po p. mudre

Ef 2:3 po p. djeca koja zaslužuju srdžbu

2Pe 1:4 sudionici božanskog p.

Ri 2:14; 11:24; 1Ko 11:14.

PRIRODAN: Ri 1:27 ostavili p. općenje

Ri 11:24 p. grane prijepiljene na maslinu

PRISAN: Job 29:4 p. prijateljstvo s Bogom

Ps 25:14 Jehova p. s onima koji s

Ps 89:7 sveti s kojima je p.

Izr 3:32 p. s čestitima

PRISCILA: Dj 18:2, 18, 26.

PRISILNO: Flm 14 ne da dobro djelo učiniš p.

PRISILJAVATI: Ga 2:14 p. one iz drugih naroda

PRISILJEN: Dj 28:19; Ga 2:3.

PRISJEĆATI SE: Eze 23:19 p. dana mladosti

PRISNO: Ps 55:14 p. drugovali

PRISPODOBA: He 11:19 to služi kao p.

PRISPODOBITI: Iza 40:18; 46:5.

PRISTATI: 5Mo 13:8 nemoj p. na ono što želi

Izr 1:10 pokušaju zavesti, ne p.

1Ko 7:12, 13 ona p. živjeti s njim

PRISTOJNO: 1Ti 2:9 žene p. odijevaju

PRISTRAN: 2Mo 23:3 Nemoj biti p. u sporu

3Mo 19:15 Ne budi p. prema siromahu

5Mo 1:17 U sudenju ne budite p.

5Mo 10:17 Bog nije p.

Job 32:21 Ni prema kome neću p. biti

Izr 28:21 Ne valja biti p.

Dj 10:34 Bog nije p.

Jk 2:9 ako ste p., činite grijeh

Ps 82:2; Izr 18:5; Ef 6:9; Kol 3:25.

PRISTRANO: Jk 2:1 istovremeno p. postupate

PRISTRANOST: Ri 2:11 kod Boga nema p.

1Ti 5:21 sud unaprijed, iz p.

PRISTUP: Ef 2:18 p. Ocu jednim duhom

PRISTUPITI: He 7:25 preko njega p. Bogu

Ri 5:2; Ef 3:12.

PRISUTAN: 1Ko 5:3 odsutan tijelom, p. duhom

2Ko 10:10 osobno p. djeluje neznatno

PRISUTNOST: Mt 24:3 znak tvoje p.

Mt 24:37 p. Sina čovječij

1Ko 15:23 za njegove p. oni koji su Kristovi

2Pe 1:16 snagu i p. našeg Gospodina Isusa

2Pe 3:4 Gdje je njegova obećana p.?

1Iv 2:28 posramljeni u vrijeme njegove p.

Mt 24:27; 1So 4:15; Jk 5:7, 8.

PRITIJEŠNJE: 2Ko 4:8 Pritisnuti, ali ne p.

Flp 1:23 P. sam od toga dvoje

PRITISAK: 2Ko 1:8 pod silnim p., nadilazio

PRITISKANJE: Ps 55:3 zbog p. zlikovčeva

PRITISKATI: Job 32:18 duh me p. u utrobi

PRITISNUT: 2Ko 4:8 P. smo sa svih strana

PRITUŽBA: Kol 3:13 ako ima p. na koga

PRIVEZATI: 5Mo 6:8 p. ih kao znak na ruku svoju

Jš 2:21 na prozor p. skerletnu vrpču

Izr 3:3; 6:21; 7:3.

PRIVLAČITI: Na 3:4 bludnica p. čarima svojim

PRIVREMEN: 2Ko 4:18 ono što se vidi je p.

He 11:13 stranci i p. stanovnici u zemlji

1Pe 2:11 ovom svijetu stranci i p. stanovnici

PRIVRŽENIJ: Izr 18:24 prijatelj p. od brata

PRIVUČI: Iv 6:44 ako ga ne p. Otac

PRIVZIVATELJ: Da 1:20 bolji od p. duhova

Da 2:2; 4:7; 5:7.

PRIZNANJE: 2Ti 2:15 da stekneš Božje p.

PRIZNATI: 3Mo 5:5 p. u čemu je zgriješio

Ezr 10:11 p. grijeh Jehovi

Ne 1:6 p. grijehe sinova Izraelovih

Ps 32:5 P. ću Jehovi prijestupe svoje

Izr 28:13 tko p. grijehe i ostavlja

Jr 14:20 P., Jehova, zloću svoju

Dj 24:14 ali p. ti ovo: živim po učenju

Ri 14:11 javno p. Boga

Jk 5:16 p. svoje grijehe jedni drugima

1Iv 1:9 Ako p. grijehe svoje, Bog će oprostiti

3Mo 16:21; 26:40; Jš 7:19; 2Lje 30:22; Ne 9:2;

Iza 63:16; Da 9:4; Ho 11:3; Flp 2:11; He 3:1.

PRIZOR: Na 3:6 od tebe strašan p.

1Ko 4:9 postali p. koji gleda svijet

PRIZVATI (SE): 1Sa 28:7 ženu koja zna p. duhove

Ps 145:18 blizu svih koji ga p.

Dj 2:21 svatko tko p. ime Jehovino

Dj 25:11 P. na cara!

Dj 28:19 prisiljen p. se na cara

1Mo 4:26; Ji 2:32; Dj 22:16; Ri 10:13.

PRKOSAN: Ps 40:4 ne gleda na p. ljude

Ri 10:21 narodu neposlušnom i p.

PRKOSITI: 4Mo 22:29 Zato što mi p.

PRLJAV: Za 3:4 p. haljine

PRLJAVŠTINA: 2Ko 7:1 očistimo p. tijela i duha

Jk 1:21 odbacite svu p.

Jk 1:27 čuvati se p. ovoga svijeta

PROBADATI: Job 30:17 bol p. kosti moje

PROBITI: Su 5:26 glavu mu p.

Ps 69:26; Eze 30:16.

PROBLJEDJETI: Da 5:9; 7:28.

PROBODEN: Iza 53:5 za naš je prijestup on bio p.

Jr 51:52 po svojoj zemlji stjenak će p. njegovi

PROBORAVITI: 1Mo 47:4 faraon: da p. u zemlji

PROBOSTI: Za 12:10; Iv 19:37 gledati kojega su p.

Ot 1:7 vidjet će ga, čak i oni koji su ga p.

PROBUDITI (SE): Ps 17:15 zadovoljan kad se p.

Ps 51:12 p. u meni želju

Iza 26:19 P. i kličite radosno

Iza 52:1 P. se, Sione!

Da 12:2 mnogi koji spavaju u prahu p. se

Iv 11:11 idem ga p.

Ri 13:11 čas da se p.

Jl 1:5; Hb 2:19.

PROCIJEJEN: Iza 25:6 vina dozrela, p.

PROCIJENITI: Dj 19:19 knjige p., 50 000

PROCVJETATI: Iza 66:14 kosti vaše kao trava p.

PROCVJETATI: Iza 27:6 Izrael p. i narasti

Iza 35:1 pustinja kao šafran p.

PROČISTITI: Da 12:10 Mnogi će se ubijeliti i p.

Za 13:9 p. ću je kao srebro

Jk 4:8 p. srca, neodlučni

Ps 17:3; 66:10; Iza 48:10.

PROČIŠĆAVANJE: Da 11:35 zbog p., zbog

- PROČIŠĆEN:** Ps 126 srebro sedam puta p.
Ot 3:18 kupiš od mene zlata u vatri p.
- PROČITATI:** 2Mo 24:7 knjigu saveza p. narodu
Iza 29:11 Molimo te, p. to naglas
- PROČI:** Jr 8:20 Zetva je p.
Ps 90:4; He 11:11.
- PRODATI:** 1Mo 25:31 p. mi pravo prvorođstva
Mt 19:21 p. imovinu i novac
3Mo 25:25; Lk 12:33.
- PRODAVAČ:** Iza 23:8 tirski su p. bili uglednici
Mt 25:9 Podite k p. i kupite ga sebi
- PRODAVATI:** 3Mo 25:14 kad p., nemojte zakidati
Izr 23:23 Kupuj istinu i nemoj je p.
- PRODERATI:** Mt 9:17; Lk 5:37.
- PRODULJITI:** Mt 23:5 p. rese na haljinama
- PRODUŽITI:** Iza 54:2 P. uzad šatora
Lk 12:25 Tko može p. životni vijek
Izr 28:16; Pr 8:13; Iza 53:10; Mt 6:27.
- PROGLASITI:** 3Mo 25:10 p. u zemlji slobodu
Job 27:5 ne mogu vas pravednima p.
Job 32:3 nego su Boga zlim p.
Jr 34:17 p. slobodu svaki bratu svojemu
Da 5:29 Danijela p. trećim
Ri 8:33 Bog ih p. pravednima
2Mo 23:7; Jr 34:8; Ri 8:30; Ga 2:16.
- PROGLAŠEN:** Ri 2:13 pravednima p. koji izvršuju
Ri 3:20 nijedan čovjek p. pravednim
Ri 3:24 nezasluzenom dobrotom p. pravednima
Ri 5:1 zbog vjere p. pravednima
Ri 5:18 sve vrste ljudi p. pravednima
1Ti 3:16 bio p. pravednim u duhu
Jk 2:24 zbog djela p. pravednim, ne samo
Ri 5:9; Jk 2:21, 25.
- PROGLEDATI:** Mt 20:34 Isus dodirnuo oči, p.
Ot 3:18 očne masti, da p.
- PROGNAN:** 1Mo 4:11 da si proklet, p.
- PROGNATI:** Ezr 7:26 presuda da se pogubi ili p.
- PROGONITELJ:** Jr 20:11 Zato će p. moji posrnuti
Ri 12:14 Blagoslivljajte p.
1Ti 1:13 bio sam p. i drznik
Ps 119:157; 142:6; Jr 15:15; 17:18.
- PROGONITI:** Su 4:22 Barak koji je p. Siseru
Job 19:22 Zašto me p.
Iza 14:6 p. ih nemilice
Mt 5:11 vrijeđaju i p. vas
Mt 5:12 tako su p. i proroke
Mt 5:44 molite se za one koji vas p.
Mt 10:23 Kad vas p. u jednom gradu
Mt 23:34 p. od grada do grada
Lk 21:12 p. i predavati u zatvore
Iv 15:20 Ako su mene p., p. će i vas
Dj 7:52 Kojeg proroka nisu p. praoci vaši?
Dj 13:50 počeli p. Pavla i Barnabu
1Ko 4:12 kad nas p., strpljivo podnosimo
Ga 1:13 p. Božju skupštinu i htio je zatrti
5Mo 30:7; Ps 71:11; 119:86, 161; Jr 29:18; Na 1:8.
- PROGONSTVO:** Mt 13:21 p. zbog riječi
Ri 8:35 ili p. ili glad ili golotinja
2Ko 12:10 u p. i poteškoćama za Krista
Mk 10:30; 2So 1:4; 2Ti 3:11.
- PROGONJEN:** Mt 5:10 Sretni p. zbog pravednosti
2Ko 4:9 p. smo, ali nismo napuštene
2Ti 3:12 živjeti odano Bogu, bit će p.
- PROGUTATI:** Jn 1:17 ribu da p. Jonu
2Ko 5:4 Život p. ono što je smrtno
Ps 57:3; Za 9:4.
- PROKIŠNJVATI:** Izr 27:15 Krov koji p. te tjera
- PROKLET:** 1Mo 3:17 zemlja je p. zbog tebe
5Mo 21:23 p. pred Bogom tko je obješen
Jš 7:1 Akan uzeo od p. stvari
Iv 7:49 p. narod koji ne poznaje Zakon
Ga 3:13 P. tko god obješen na stup
Jr 17:5; 1Ko 12:3; 16:22; Ga 1:8.
- PROKLETI:** Job 2:5 vidi neće li te p. u lice
1Mo 12:3; 2Mo 21:17; 4Mo 23:8; Job 2:9; 3:8.
- PROKLETSTVO:** 1Kr 8:31 zatraži da se izloži p.
Ga 3:13 oslobodio nas p. Zakona
5Mo 11:26; Izr 26:2; Iza 24:6; Ot 22:3.
- PROKLINJATI:** Izr 24:24 narodi ga p.
Ri 12:14 blagoslivljajte, a ne p.
Izr 11:26; Pr 10:20.
- PROKONZUL:** Dj 13:7; 18:12; 19:38.
- PROKOP:** Eze 31:4 kroz p. voda je tekla
2Kr 19:24; Iza 37:25; Eze 29:3.
- PROKUSAN:** Iza 28:16 kamen p., kamen ugaoni
Ri 16:10; 2Ko 10:18.
- PROKUŠANOST:** Ri 5:4 p. nadu
1Pe 1:7 p. vaše vjere
- PROLAZAN:** Ps 39:4 da bih spoznao koliko sam p.
- PROLITI:** 1Mo 9:6 Tko p. krv čovjekovu
3Mo 17:13 neka joj p. krv i zatpra zemljom
He 12:4 u borbi protiv grijeha još nije p. krv
- PROLJETNI:** Ji 2:23 kišu jesenu i p.
- PROMATRAČNICA:** Iza 1:8 p. u polju
- PROMATRATI:** Ob 13 Nisi smio p. njegovu nevolju
He 13:7 p. ishod njihovog života
1Iv 1:1 što smo p. i ruke naše opipale
- PROMIJEŃITI:** Jr 13:23 Kušanin p. kožu?
Da 7:25 namjeru p. vremena i zakon
Sf 3:9 p. jezika narodima u čist jezik
He 7:12 mijenja svećenička služba, p. i zakon
- PROMIŠLJATI:** 5Mo 32:29 mudri p. bi o ovome
Izr 15:28 Pravednik p. što odgovara
Pr 12:9 p. i temeljito istraživao te sastavio
- PROMJENA:** Dj 24:2 p. što se događaju narodu
- PROMOTRITI:** He 3:1 p. Isusa
- PROMUKAO:** Ps 69:3 grlo mi p.
- PRONICLJIVOST:** Da 5:11, 14.
- PRONIKNUTI:** Ps 139:1 Jehova, p. u nutrinu
Ps 139:23 P. u nutrinu moju, Bože
- PROPADATI:** Izr 15:22 Namjere p.
Izr 11:14; Kol 2:22.
- PROPAST:** 5Mo 32:35 blizu nadu p. njihove
1Sa 2:9 zlikovce u tami p. stize
Ps 2:12 da vas p. ne ukloni s puta
Na 3:19 P. tvojih nema lijeka
Mt 7:13 put koji vodi u p.
Iv 17:12 osim sina p.
1Ko 1:18 ludost onima koji odlaze u p.
1Ko 2:6 vladara svijeta, u p.
Ga 6:8 od tijela će požeći p.
2So 1:9 kažnjeni vječnom p.
2So 2:3 otkrije se sin p.
2So 2:10 namijenjeno onima koji odlaze u p.
2Pe 2:1 navući na sebe brzu p.
2Pe 2:3 p. njihova ne drijema
2Pe 3:16 izvrću Pisma na vlastitu p.
2Lje 22:4; Job 28:22; 31:29; Izr 10:29; 24:22; 27:20;
Iza 1:28; 15:5; Jr 4:6; 18:17; 30:12; 50:22; 51:54;
Tu 1:7; 2:11; Eze 26:21; Ho 7:13; Am 6:6; He 10:39.
- PROPASTI:** 2Sa 1:27 p. oružje bojno!
Ps 146:4 u taj dan p. misli njegove
Izr 11:28 Tko se uzda u bogatstvo, p.
Iza 28:18 P. će vaš savez sa Smrću
Iza 29:14 p. će mudrost mudraca
Iza 60:12 narodi će p.
Da 2:44 kraljevstvo koje nikada neće p.
Mt 12:25 kraljevstvo razdijeljeno p.
Iv 3:16 ne da p., nego da ima život
2Pe 3:9 ne želi da itko p.
1Mo 45:11; 5Mo 30:18; Ps 37:20; Izr 14:11; Dj 8:20.
- PROPIIS:** 3Mo 5:10 prinijeti kao paljenicu prema p.
4Mo 9:3 Pripremite je prema svim p.
Kol 2:20 zašto se podrvagavate p.
He 9:1 prijašnji je savez imao p.
- PROPIŠANO:** 1Lje 6:32 služili kako bilo p.
Ezr 6:18 kako je p. u knjizi Mojsijevoj
- PROPIŠATI:** 2Lje 8:14 kako je p. David
- PROPOVIJEDANJE:** 1Ko 2:4 p. uvjerljivim riječima
1Ko 15:14 ako Krist nije uskrsnuo, p. uzaludno
- PROPOVIJEDATI:** Mt 4:17 Isus počeo p.
Mt 10:7 Putem p.
Mt 10:27 p. s krovova
Mt 24:14 o kraljevstvu p. će se
Lk 4:19 p. Jehovinu godinu milosti
Lk 8:1 od sela do sela, p.
Dj 10:42 zapovjedio nam da p. narodu
Ri 10:14 kako će čuti ako nitko ne bude p.?
Ri 10:15 kako će p. ako ne budu poslani?
Ri 15:23 nema područja gdje se nije p.
1Ko 1:21 ludošću onog što se p.
1Ko 1:23 mi p. Krista pribijenog na stup
1Ko 9:23 zbog dobre vijesti, da bih je p.
Flp 1:18 Krist se p.

2Ti 4:2 p. riječ Božju, s osjećajem hitnosti
 2Ti 4:5 p. dobru vijest
 Mt 3:1; 4:23; 9:35; Lk 11:32; Dj 28:31; Ri 15:19; 1Ko 9:27; 2Ko 4:5; Ga 2:2; Kol 1:28; 1Pe 3:19.

PROPOVJEDNIK: Dj 21:8 Filipa, p. dobre Ef 4:11 neke da budu p. dobre vijesti
 1Ti 2:7 postavljen za p.
 2Ti 1:11 postavljen p. i apostolom
 2Pe 2:5 Nou, p. pravednosti

PROPUPATI: He 9:4 Aronov štap koji p.
PROPUST: Ezr 4:22 Pazite da ne bude p.
PROPUSTATI: He 10:25 ne p. svoje sastanke
PRORAČUNAT: Izr 23:7 p. u duši
PROREČI: Dj 1:16 duh ustima Davidovim p. o Judi
PRORICANJE: 1Ko 13:9 naše je p. djelomično
 1Ko 14:1 osobito dar p.
 Dj 16:16; 1Ko 13:2.

PRORICATELJ: 3Mo 19:31 p. događaja
 3Mo 20:6 Ako se koja duša obrati p. događaja

PRORICATI: Jr 5:31 proroci lažno p.
 Jr 28:9 kad prorok p. mir pa se ispuni
 Jl 2:28 sinovi će vaši i kćeri vaše p.
 Dj 2:17 sinovi će vaši i kćeri vaše p.
 1Ko 14:3 tko p., svojim govorom izgrađuje
 1Ko 14:39 gorljivo se trudite p.
 2Kr 21:6; 23:24; Iza 19:3.

PROROCANSTVO: Mt 13:14 ispunjava Izajino p.
 2Pe 1:20 nijedno p. Pisma ne proizlazi
 2Pe 1:21 p. nikad ljudskom voljom
 Ot 19:10 svrha je p. da svjedoče za Isusa
 2Lje 9:29; 15:8; Ne 6:12; 1Ti 1:18; 4:14; Ot 1:3.

PROROCIJA: 2Kr 22:14 otišli k p. Huldi
 Lk 2:36, 37 p. Ana
 2Mo 15:20; Iza 8:3; Ot 2:20.

PROROK: 1Mo 20:7 vrati ženu njegovu, jer on je p.
 5Mo 18:18 Podignut ću im p. između braće
 1Sa 9:9 p. se nekad zvao vidjelac
 1Kr 18:22 jedini još ostao kao p. Jehovin
 2Kr 10:19 pozovite k meni sve p. Baalove
 Izr 9:15 p. koji naučava laži — rep
 Jr 7:25 ja sam slao sluge svoje, p.
 Eze 33:33 znati da je p. bio među njima
 Da 9:24 da se stavi pečat videnju i p.
 Am 3:7 a da ne otkrije tajne slugama svojim, p.
 Za 1:35 I reći će: Ja nisam p.
 Mt 5:12 prgonili p. prije vas
 Mt 7:15 lažnih p. u ovdjem runu
 Mt 13:57 p. nije bez časti osim
 Mk 13:22 ustati će lažni p.
 Dj 3:21 Bog govorio preko svojih svetih p.
 Dj 3:22 Bog podignuti p. kao što sam ja
 1Ko 12:28 Bog postavio p.
 Jk 5:10 za uzor uzimate p.
 Ot 11:18 da se dade nagrada p.
 Ot 16:13 iz usta lažnog p.
 2Mo 7:1; 4Mo 11:29; 1Lje 16:22; Iza 29:10; Jr 6:13; 14:14; 23:28; Mi 3:11; Mi 4:5; Mt 11:9; Iv 7:40; Ot 18:24; 19:20.

PROROKOVANJE: Ri 12:6 darove, ako je to p.
PROROKOVATI: Iza 30:10 prijevare nam p!
 Jr 14:14 Laž p. ti proroci u ime moje
 Jr 26:12 Jehova me poslao da p.
 1Kr 22:12; Jr 23:16; 27:10; Eze 39:1; Za 13:3; Ot 10:11; 11:3.

PROSIPATI: Ps 147:16 mraz p. kao pepeo
PROSJAK: Lk 16:20 p. imenom Lazar
PROSLAVITI (SE): 2Mo 15:1 jer se silno p.
 Iza 60:13 p. podnožje nogu svojih
 Iv 15:8 Moj se Otac p. time
 Iv 17:1 došao je čas! P. sina svojega
 Iv 17:5 Oče, p. mene kod sebe
 1Ko 6:20 p. Boga svojim tijelom
 He 5:5 Krist nije sam sebe p.
 He 11:28 p. Pashu
 Iv 12:28; 17:4, 10.

PROSLAVLJEN: Iv 7:39 Isus još nije bio p.
 Ri 8:17 trpimo zajedno, zajedno p.
 2So 1:10 da bude p. sa svojim svetima
PROST: Kol 3:8 odbacite p. riječi
PROSTACKI: Ef 5:4 ni bezuman govor ni p. šale
PROSTIRATI SE: Iza 9:7 p. kneževska vlast
PROSTORIJA: He 9:6 ulaze u prvu p. šatora

PROSTRAN: Jr 22:14 p. gornje odaje
 Mt 7:13 p. put koji vodi u propast
PROSTRANSTVO: Job 38:18 upoznati p. zemlje?
PROSUDI: 1Ko 14:24 nevjernik p. sebe
 Flp 1:10 p. što je najvažnije
PROSUDIIVANJE: Izr 5:2 da sačuvša sposobnost p.
PROSUDIIVATI: 1Sa 2:3 on ispravno djela p.
 Izr 21:2 Jehova p. srca
 Izr 24:12 onaj koji p. srca
 Ri 14:1 ne p. dvojbe
 1Ko 2:14 treba p. na duhovan način
 1Ko 2:15 duhovni čovjek pravilno p. sve
PROSUTI (SE): Ps 45:2 ljupkost p. po usnama
 Eze 10:2 p. ugljevlje nad gradom
 Sf 1:17 krv će se njihova p. kao prašina
PROSVIJETLITI: 2Ko 4:6 naša srca da ih p.
 Ef 1:18 da vam p. oči srca
PROSVIJETLJEN: He 6:4 one koji su jednom p.
PROSVIJETLJENJE: He 10:32 nakon p., izdržali
PROŠIRITI: 5Mo 19:8 kad Jehova p. područje
PROŠLOST: Iza 46:9 Sjetite se p. davne
 1Pe 4:3 dosta je što ste u p.
PROTEZATI SE: Ps 103:19 vladat nad svime p.
PROTIV: Mt 12:30 nije na mojoj strani, p. mene je
 Ri 8:31 Ako je Bog za nas, tko će biti p. nas?
 Ef 6:12 ne borimo se p. krvi i tijela
PROTIVAN: Dj 18:13; 1Ti 1:10.
PROTIVITI SE: Ps 23:5 onih koji mi se p.
 Iza 41:11 Oni koji ti se p. izgignut će
 2Ti 3:8 i Jambres p. Mojsiju
 2Sa 19:22; Ps 38:20; 71:13; 109:4, 20; Za 3:1; Kol 2:14; 2:14; 4:15.
PROTIVLJENJE: He 12:3 podnio takvo p.
PROTIVNIK: 1Kr 5:4 Nemam p. i nikakvo
 Iza 50:8 Tko je p. moj na sudu?
 Iza 64:2 ime se tvoje obznanilo p.
 Jr 46:10 Jehovina osveta nad p.
 Lk 21:15 svi vaši p. zajedno
 Flp 1:28 ne plašite se p.
 2So 2:4 On je p. i uzvisuje se iznad svakoga
 1Ti 5:14 ne daju p. povoda da pogrđno govori
 Tit 2:8 da se p. posrami
 He 10:27 gnjev će proždrijeti p.
 1Pe 5:8 P. vaša, Đavo, ide uokolo
 5Mo 32:43; 1Kr 11:14, 23, 25; Es 7:6; Job 9:15;
 Ps 74:10; 107:2; 109:6, 29; Iza 50:8; Na 1:2.
PROTIVNO: Ri 11:24 p. prirodni pricijepljen
 Ri 16:17 stvaraju podjele p. učenju
PROTUPRIRODAN: 3Mo 18:23 To bi bilo p.
 Ri 1:26 žene zamijenile prirodno općenje p.
PROTURJEČAN: 1Ti 6:20 p. nazoviznanja
PROTURJEČITI: Dj 17:18 filozofi počeli p.
 Tit 1:9 ukoriti one koji p.
PROUZROČITI: He 2:14 Đavo ima moć p. smrt
PROVALIJA: Lk 16:26 između nas i vas velika p.
PROVALITI: 1Mo 7:11 p. svi izvori bezdana
 Mt 6:19 lopovi p. i krađu
PROVESTI: Ps 21:11 zamisli koje ne mogu p.
PROVINCIJA: Dj 23:34 upitao iz koje p.
PROVRVJETI: 1Mo 1:20 vodama p. mnoštvo
PROZOR: Dj 20:9 sjedio na p. i utonuo
 1Mo 8:6; Su 5:28; Izr 7:6; 2Ko 11:33.
PROZRETI: Izr 28:11 razborit ga siromah p.
PROZDIRATI: Iza 24:6 prokletstvo p. zemlju
 Jr 30:16 svi koji te p. bit će proždzerani
 Da 7:7 četvrta zvijer p. je i satrala
 Eze 34:28; 36:3; Am 5:6; 8:4.
PROZDRIJETI: Sf 3:8 revnost moja p. svu zemlju
 Mi 4:1 p. će ih dan koji dolazi
 1Pe 5:8 ričući lav traži koga da p.
 Ot 12:4 roditi, kako bi joj p. dijete
 Ot 20:9 vatra sišla s neba i p. ih
 Iza 31:8; Jr 46:10; Sf 1:18; He 10:27.
PROZDRILJIV: Mi 3:11 odstranit ću kukce p.
PROZDRILJIVO: Izr 23:20 p. jednu meso
PRSA: 1Mo 21:8 Izak odbijen od p.
 1Sa 1:23 odbiješ od p.
 1Sa 1:24 Kad ga je odbila od p.
 Iza 28:9 tek od p. odbijeni?
 Lk 18:13 udarao se u p.
 Lk 23:48; Iv 13:25.

PRST: 2Mo 8:19 To je p. Božiji!
 2Mo 31:18 ploče ispisane p. Božijm
 Jr 52:21 četiri p. debeo
 Da 5:5 p. koji su počeli pisati po zidu
 Lk 11:20 Božijm p. istjerujem demone
 Ps 8:3; Iza 58:9; Mt 23:4; Iv 20:25.

PRTLJAGA: 1Sa 10:22; 25:13; 30:24.

PRUT: Izr 13:24 Tko štedi p., mrzi sina
 Izr 29:15 P. i ukor daju mudrost
 Iza 11:4 Udarit će zemlju p. usta svojih
 1Ko 4:21 da dodem k vama s p.

PRUŽITI: Ps 110:2 Palicu p. Jehova sa

PRVI: Iza 44:6 Ja sam p. i posljednji
 Mt 19:30 mnogi p. bit će posljednji
 Dj 15:7 Bog od p. dana izabrao
 Dj 26:23 kao p. koji bude uskrsnuo
 Kol 1:18 p. koji ustaje iz mrtvih
 Kol 1:18 da u svemu bude p.
 Iza 48:12; Mk 9:35; 1Ko 16:15; He 10:9; 3Iv 9.

PRVINA: 3Mo 23:10 p. od žetve
 1Ko 15:20 p. onih koji su umrli
 Jk 1:18 da budemo p. među stvorenjima
 2Mo 23:16; Ne 10:35; Ri 8:23; 11:16; Ot 14:4.

PRVORODSTVO: 1Mo 25:34 Ezav prezreo p.
 1Mo 27:36 oduzeo mi je p.
 1Mo 43:33 posjedali pravo prap. p.
 1IJe 5:2 pravo p. dobio Jesip

PRVORODENAC: J8 6:26 P. svojim neka plati
 Kol 1:15 p. svega stvorenog
 He 1:6 uvodi svojega P. u svijet
 He 12:23 skupštini p. zapisanih
 2Mo 12:12, 29; 5Mo 21:17; Ri 8:29.

PRVORODENI: 2Mo 4:22 Izrael sin moj p.

PSALAM: Lk 20:42; Ef 5:19; Jk 5:13.

PSALTIR: Ps 71:22 hvaliti uz p.

PSIČ: Mt 15:26 kruh baciti p.

PŠENICA: Ps 147:14 p. najboljom siti te
 Mt 3:12; 13:25; Lk 22:31; Iv 12:24.

PTICA: Iza 46:11 zovem p. grabljivicu
 Mt 6:26 Pogledajte p. nesbeske
 Mt 8:20 Lisice imaju jazine i p. počivališta
 Ot 18:2 krovitište svih p. nečistih i mrskih!
 1Mo 9:10; 3Mo 14:4; 17:13; 5Mo 14:11; Ps 79:2; Iza 31:5; Dj 10:12.

PUK: Ot 7:9 iz svakoga naroda i plemena i p.
 Ot 17:15 Vode predstavljaju p. i mnoštva

PUKOTINE: Iza 22:9 vidjet ćete p. u zidu
 Eze 13:5 Nećete se uspeti do p.

PUN: 2Mo 34:6 p. milosti i istine
 Hb 2:14 zemlja će biti p. znanja

PUNICA: 5Mo 27:23; Mt 8:14; Mk 1:30.

PUNINA: Kol 2:10 po njemu imate p. svega
 Ef 1:23; 4:13.

PUNO: Mt 12:34 usta govore čega srce p.

PURPUR: Da 5:16; Dj 16:14.

PUST: Su 5:7 P. su bila sela izraelska
 Ps 107:40 lutaju krajem p.
 Mt 14:13 Isus otišao na p. mjesto

PUSTARA: Iza 41:19 Posadit u p. borovicu

PUSTINJA: 5Mo 8:16 koji te u p. hranio
 Iza 35:1 Radovat će se p.
 Iza 35:6 u p. će provrti vode
 Iza 51:3 p. njegova kao Eden
 Jr 2:31 Zar sam Izraelu p. postao
 Eze 34:25 bez straha živjeti u p.
 Mt 3:3 Slušajte! Netko viče u p.
 He 11:38 Lutali su po p.
 Ot 12:6 žena pobjegla u p.
 Iza 43:19; Jr 50:12; Lk 1:80.

PUSTITI: Mt 27:21; Dj 3:13; 5:38.

PUSTOS: Iza 34:11 i visak p.
 Da 9:18; JI 3:19.

PUSTOŠENJE: Iza 60:18 Ne više slušati o p.
 Iza 51:19; 59:7; Jr 6:7; 20:8; 48:3.

PUSTOŠITI: Iza 24:1 prazni zemlju i p.
 Mt 24:15 vidite gadost koja p.
 Jr 25:36; 51:55; Za 11:6.

PUT: 1Mo 33:14 nastaviti p. polako
 5Mo 32:4 svi p. njegovi pravda
 Su 5:6 p. su opustjeli
 Job 13:15 branio bih p. svoje
 Ps 2:12 da vas propast ne ukloni s p.

Ps 16:11 da upoznam p. života
 Ps 25:4 Daj da upoznam p. tvoje
 Ps 39:1 čuvati ču p. svoje da ne zgriješim
 Izr 16:2 čovjeku se svi p. njegovi čine
 Izr 16:25 Neki se p. čini ispravnim, ali
 Izr 22:6 Odgajaj dijete prema p.
 Iza 2:3 On će nas poučavati p. svojim
 Iza 30:21 To je p., idite njime!
 Iza 55:8 moji p. nisu vaši p.
 Jr 8:6 Svatko na p. kojim svi idu
 Mi 3:1 glasnik raščisti p. pred mnom
 Mt 7:14 tješan p. koji vodi u život
 Mt 22:9 idite na p. koji vode iz grada
 Iv 14:6 Ja sam p. i istina i život
 Dj 9:2 kako bi sve sljedbenike P.
 Dj 19:9 nego su ocrnjivali P.
 Dj 22:4 Sljedbenike P. progonio do smrti
 Ri 11:33 nedokucivi p. njegovi!
 2Pe 2:2 pogrdno govortu o p. istine
 Ot 15:3 Pravedni su i pouzdani p. tvoji
 5Mo 30:16; Izr 16:17; Iza 3:12; 26:7; 62:10;
 Eze 28:15; Mt 13:4; 20:17; Mk 11:8; Dj 8:26.

PUTNIK: Su 19:17 vidio p. na trgu
 Jr 9:2 u pustinjii kao p. prenočište
 Jr 14:8 kao p. koji je svratio da prenoči

PUTOVANJE: 4Mo 33:1 p. sinova Izraelovih

PUZATI: 5Mo 33:29 neprijatelji će p. pred tobom

R

RABA: 5Mo 3:11 R. sinova Amonovih?
 2Sa 11:1; Jr 49:2; Eze 25:5.

RABBI: Iv 1:38 R. (učitelj) gdje stanuješ

RABŠAK: 2Kr 18:17; Iza 36:2, 12; 37:4.

RACUN: Ri 14:12 svatko od nas položiti r.
 Flp 4:17 plod se upisuje na vaš r.
 Flm 18 upiši na moj r.
 He 4:13 onaj kojemu moramo položiti r.

RACUNATI: Ri 9:8 djeca obećanja r. potomstvom
 2Ko 5:19 ne r. ljudima prijestu

RAD: Izr 10:16 R. pravednikov vodi u život
 Pr 9:10 nema r. ni mudrosti u grobu
 1Ko 9:6 uzdržavati vlastitim r.
 1So 5:13 osobito cijenite zbog njihova r.

RADITI: 1Kr 19:13 Što r. ovdje, Ilija?
 Ne 4:22 Noću čuvaju stražu, danju r.
 Mt 24:46 gospodar ga nađe da tako r.
 Iv 5:17 Otac moj r. sve do sada, a i ja r.
 Iv 6:27 Nemojte r. za hranu koja propada
 Iv 9:4 moramo r. djela onoga koji me poslao
 Ri 4:4 tko r. plaća se ne smatra darom
 Flp 2:12 r. na svojem spasenju sa strahom
 2So 3:8 r. da nikome ne budemo na teret
 2So 3:10 Ako ne Zeli r., neka i ne jede

RADNIK: Mt 9:37 žetva velika, a r. malo
 Mt 20:1 da unajmi r. za svoj vinograd
 Lk 10:7 r. dostojan plaće svoje
 2Ti 2:15 r. koji se nema čega stidjeti
 Jk 5:4 viče plaća koji te uskratili r.

RADOSNO: IJe 16:35 govori r. tebi na hvalu
 Job 38:7 sinovi Božiji uzvikivali r.
 Ps 106:47; Jr 31:7.

RADOST: Ne 8:10 r. Jehovina vaša utvrda
 Ps 45:7 pomazao uljem r.
 Ps 97:11 r. onima čestita srca
 Ps 137:6 iznad najvećeg r. svoje!
 Izr 8:30 bila sam mu naročita r.
 Iza 12:6 Kličite i usklikujte od r.
 Iza 65:18 razlog za r.
 Lk 10:21 duh ispunio Isusa r.
 He 10:34 s r. podnijeli otklanjanje imovine
 He 12:2 Zbog r. koja stajala pred njim
 He 12:11 ukoravanje ne pričinjava r.
 Ezr 3:12; Es 8:16; Ps 119:111; 147:11; Iza 58:14;
 65:18; Ho 2:11; Lk 2:10; Iv 16:22; 2Ko 7:4; Ga 4:15.

RADOSTAN: 1Kr 8:66 r. i vesela srca
 Ps 126:5 žet će r. ključici
 Ps 113:9; 2Ko 6:10.

RADOVATI SE: 1IJe 29:9 David silno se r.
 Ps 149:4 Jehova se r. narodu svojemu
 Izr 28:12 kad pravednici r.
 Izr 29:2 množe se pravednici, narod se r.
 Iza 65:18 r. zbog onoga što stvaram

Jr 9:24 jer tome se r.
 Hb 3:14 Silno su se r. kao
 Mt 5:12 R. se i kličite
 Mt 25:21 R. s gospodarom svojim
 Iv 5:56 Vaš otac Abraham veoma se r.
 Dj 5:41 otišli od Sudbenog vijeća, r.
 Ri 5:3 r. se i u nevoljama
 Ri 12:15 R. se s onima koji se r., plaćite
 Flp 1:25 da biste se r. u vjeri
 Flp 2:16 mogao r. u dan Kristov
 Flp 4:4 Uvijek se r. u Gospodinu
 Kol 1:24 r. što podnosim patnju za vašo
 Ot 18:20 R. se, nebo
 Ps 13:5; 37:23; Iza 25:9; 35:1; 49:13; 65:13; Jr 32:41;
 Jt 2:23; Za 9:9; Lk 13:17; Iv 16:20; Flp 4:10.

RAĐANJE: 1Ti 2:15 žene će zaštićiti r.
RAĐATI (SE): 1Mo 1:28 R. se i množite
 1Mo 9:1, 7; Iza 66:9; Iv 16:21.

RAHABA: He 11:31 Vjerom R. nije poginula
 Jk 2:25 R. proglašena pravedom
 Jš 2:3; 6:17, 23, 25.

RAHELA: 1Mo 29:28 dao R. za ženu
 Mt 2:18 R. plakala za djecom
 1Mo 29:18; 30:22; Ru 4:11; Jr 31:15.

RAJ: Lk 23:43 bit ćeš sa mnom u r.
 2Ko 12:4 odnesen u r.
 Pj 4:13; Ot 2:7.

RAMA: Jr 31:15 U R. se glas čuje
 Jš 18:25; Su 4:5; 1Sa 16:13; Mt 2:18.

RAME: Iza 9:6 vlast kneževska biti na r.
 Jš 4:5; Iza 22:22; Eze 29:18.

RAMOT-GILEAD: 1Kr 4:13; 22:3; 2Kr 8:28.

RANA: 5Mo 32:39 Tešku sam r. zadao
 Iza 30:26 Jehova izlječi tešku r.
 Iza 53:5 zbog r. njezgovih nama je izlječenje
 Iza 61:1 povijem r. koji su srca slomljena
 Jr 6:14 površno liječe r.
 Iv 20:25 r. od čavala na rukama
 Dj 16:33 oprao im r.
 1Pe 2:24 Njezgovim ste r. izlječeni
 Ps 38:5; Izr 23:29; Iza 1:6.

RANIJK: Flp 3:11 r. uskrnuće

RANJEN: Eze 26:15; 30:24.

RAONIK: Iza 2:4 prekovati mačeve u r.
 Jt 3:10 R. svoje prekujte u mačeve

RASIJAN: Iza 11:12 sabrati r. sinove
 Iza 56:8 Jehova skuplja r. sinove
 Jk 1:1 plemena koja su r.
 1Pe 1:1 privremeni stanovnici, r.
 Ps 147:2; Iza 16:3, 4; 27:13.

RASIJATI (SE): Ps 68:1 neka se r. neprijatelji
 1Mo 11:4; Jr 30:11; Za 1:19.

RASIPATI: Mt 12:30 ne skuplja sa mnom, r.

RASKALASENOST: 1Pe 4:4 u kaljužu r.
 2Pe 2:13 Užitkom smatraju r.

RASKINUTI: Su 2:1 neću r. savez s vama
 Ps 2:3 R. okove njihove
 Iza 24:5 r. savez trajan

RASKOMADAN: Da 2:5 ne kažete san, biti r.

RASKOMADATI: Da 3:29 r., a kuća zahod

RASKOŠ: Izr 19:10 R. ne pristaje bezumniku
 Lk 7:25; Ot 18:7.

RASKOŠNO: Jk 5:5 R. živite na zemlji

RASLINJE: Mi 5:7 kao obilan pljusak po r.
 Ot 9:4 ne naude r. zemaljskom niti drvetu

RASPADANJE: Dj 2:27, 31; 13:36.

RASPADATI SE: Job 7:5 kuća se moja r.
 2Ko 4:16 izvanjski čovjek r.

RASPADLJIV: Ri 1:23; 1Ko 9:25; 15:53, 54; 1Pe
 1:18, 23.

RASPADLJIVOST: Ri 8:21 robovanje r.
 1Ko 15:42 Sije se u r., uskrnava u
 Dj 13:34; 1Ko 15:50.

RASPALITI (SE): 2Mo 22:24; 4Mo 11:33; 5Mo 31:17;
 32:22; Su 2:14; 3:8; 6:39; 10:7; Jr 15:14.

RASPASTI SE: Am 6:11 udarit će malu kuću da r.
 2Ko 5:1 naša kuća, ovaj šator, će se r.
 2Pe 3:10 počela će se, užarena, r.
 2Pe 3:11 sve se to tako treba r.
 Iza 34:4; Mt 7:27; 2Pe 3:12.

RASPIRITI: 2Ti 1:6 r. Božji dar koji si primio

RASPLINUTI SE: Iza 51:6 nebesa će se r. kao dim

RASPODIJELITI: 1Ti 1:4 da se r. što Bog daje

RASPORED: Eze 43:11 točrt Doma, r. i izlaze

RASPOREDENI: 1Lje 24:19 r. za službu

RASPOZNATI: 1Ko 11:29 ne r. tijelo Kristovo

RASPRAVA: 1Ko 1:20 Gdje su oni što vole r.
 1Ti 2:8; He 6:16.

RASPRAVITI SE: Job 13:3 s Bogom se r.
 Iza 1:18 Dodite da se r. i pomoći ću vam

RASPRAVLJATI (SE): Mk 1:27 počeli r. međusobno
 Mk 8:16 među sobom r. o tome
 Mk 9:10 među sobom su r. što znači
 Lk 22:23 r. među sobom tk bi od njih
 Mk 8:17 Zašto r. što nemate kruha

RASPROSTRANITI: Iza 54:2 R. šator svoj!

RASPRŠITI (SE): 1Mo 11:9 Jehova ih je r.
 Jr 23:2 Vi ste r. ovce moje, rasijali
 Dj 8:4 koji se r. objavljivali
 Ps 144:6; Eze 5:10; 34:5, 12; Hb 3:14.

RASPUKNUTI SE: Iza 24:19 Zemlja se sva r.

RASPUSTITI: 2Kr 23:5 R. svećenike tuđih bogova

RASPUŠTEN: Tit 1:16 Starješina, djeca ne r.

RAST: Lk 19:3 bio niska r.
 Ef 4:16 doprinosi r. na izgradnju

RASTALITI (SE): Eze 22:21, 22; 24:11.

RASTAPATI (SE): Ps 97:5 Gore kao vosak r.
 Ps 46:6; 107:26; Na 1:5.

RASTAVITI: Ri 8:35 Tko će nas r. od
 Ri 8:39 ne može r. od ljubavi Božje koja

RASTAVLJATI: Mt 19:6; Mk 10:9.

RASTI: Ps 62:10 Ako imetak r.
 Lk 2:52 Isus je r. napredovao
 Lk 12:27 Promotrite liližane kako r.
 Iv 3:30 On mora r., a ja
 Dj 6:7 riječ Božja sve više r.
 1Ko 3:7 Bog koji daje da r.
 Flp 1:9 ljubav sve više i više r.
 Kol 1:6 donosi plod i r.
 Kol 2:19 tijelo, r. rastom

RASTJERATI: Iv 10:12 vuk ih grabi i r.

RASTOPITI SE: Am 9:5 zemlja se r., tuguju
 2Pe 3:12 počela, užarena, r.
 Ps 58:7; Iza 13:7; 19:1.

RASTVORITI SE: 4Mo 16:31 zemlja se pod njima r.

RASUTI: Lk 15:13 sin r. imanje

RASČISTITI: Iza 40:3 R. put Jehov!'
 Ml 3:1 glasnik r. put preda mnom

RASČUPAN: 3Mo 10:6 Ne idite r. kose

RASIREN: 1Ko 7:2 budući da je blud vrlo r.

RASIRITI (SE): Su 7:12 r. su se po dolini
 Iza 5:14 grob r. dušu

RAT: 2Lje 20:15 nije vaš r., nego Božji
 Ps 46:9 Prekida r. do kraja zemlje
 Ps 144:1 ruke moje uči boju, i prste moje r.
 Iza 24: niti će se više učiti r.
 Jt 3:9 Pripremite se za r!
 Mt 24:6 čut ćete metež ratni i vijesti o r.
 1Ti 1:18 oslanjaju se na njih vodiš dobar r.
 Ot 12:7 izbio je r. na nebu: Mihalael
 Ot 16:14 r. na veliki dan Boga
 Iza 13:4; Ho 1:7; 2:18; Mi 4:3; Za 14:2; Lk 21:9;
 Jk 4:1; Ot 19:19.

RATAR: Jk 5:7 r. čeka plod zemlje
 Iza 61:5; Jr 14:4; 51:23; 2Ti 2:6.

RATNIK: 2Mo 15:3 Jehova je hrabar r.
 4Mo 31:28 Od r. po jednu dušu
 Iza 13:3 zapovijed izabranim r.
 Jr 38:4; 48:14.

RATOBORAN: 1Ti 3:3; Tit 3:2.

RATOVAJEN: 2Ko 10:4 oružje našeg r. nije tjelesno

RATOVAŦI: Iza 19:2 svatko će r. s bratom svojim
 Za 14:3 Jehova će r. protiv naroda
 2Ko 10:3 ne r. po tijelu
 1Pe 2:11 r. protiv duše
 Ot 12:17 vjani otišao r. s ostatkom
 Ot 19:11 zemlja i istiniti pravdom sudi i r.

RAVAN: Lk 3:5 Krivudave staze postanu r.

RAVNATI: Ne 11:17 r. pjevanjem hvala

RAVNICA: Iza 40:4 kraj neravnih pretvori u r.
 Su 5:15; Job 39:21.

RAVNOPRAVAN: Da 11:6 sklope r. nagodba
 Da 11:17 s njim sklopljena r. nagodba

RAZABRATI: Da 10:14 da r. što će zadesiti narod
Ri 1:20 svojstva se r. po stvorenome

RAZARATI: Iza 54:16 stvorio i uništavatelja da r.
Ri 14:20 Ne r. djelo Božje

RAZBIJANJE: Da 12:7 r. snage svetog naroda

RAZBIJATI: Ps 48:7 r. brodove taršiške

RAZBIJEN: Jr 46:5 r. sunjaci njihovi
Mi 1:7 rezbareni likovi njezini bit će r.

RAZBITI (SE): Iza 8:15 Mnogi će se spotaknuti, r.
5Mo 9:21; Ps 89:23; Iza 28:13.

RAZBJESNITI SE: Lk 6:11 r., počeli dogovarati

RAZBJEZATI SE: Za 13:7 Udari pastira, ovce r.

RAZBOJNICKI: Mt 21:13 od njega pečinu r.
1Kr 11:24; Ps 18:29; Jr 7:11.

RAZBOJNIK: Mk 15:27 dvojicu r. stavili na stup
1Sa 30:8; Lk 10:30.

RAZBOLJETI SE: 2Kr 20:1 Ezekija se nasmrta r.
Izr 13:12 Od očekivanja r. srce

RAZBOR: Izr 2:2 prkloniš srce svoje k r.

RAZBORIT: Ne 9:20 dao si im duh da budu r.
Iza 29:14 razboritost r. ljudi
Da 11:33 oni koji su r. poučiti će mnoge
Da 12:10 razumjet će oni koji su r.
Mt 7:24 r. čovjek kuću sagradio na stijeni
Mt 24:45 Tko je vjerni i r. rob
Mt 25:2 Pet ih je bilo ludih, a pet r.
Ri 3:11 Nema nikoga tko je r.
Ri 12:16 Nemojte sami sebe smatrati r.
1Ko 10:15 Govorim vam kao r.
1Ti 3:2 nadglednik r.
Tit 2:2 Stariji muškarcu r.
1Pe 4:7 budite r. i ne zanemarujte molitvu
1Ko 41:39; Ps 111:10; Izr 3:4; 10:23; 11:12; 12:8;
17:27; Jr 9:24; Da 11:33; 12:3; Ri 11:25; 1Ko 4:10; Jk
3:13.

RAZBORITO: 1Sa 18:14 David, postupao je r.
Ps 47:7 postupajući r.
Ps 119:104 Slušajući naredbe postupam r.
Izr 10:19 tko obuzdava usne, postupaj r.
Izr 14:35 mio sluga koji postupaj r.
1Sa 18:5, 30; 1Kr 2:3; 2Kr 18:7; 2Lj 30:22; Ps
101:2; Jr 23:5.

RAZBORITOST: Job 32:8 dah im r. daje
Ps 119:34 Daj mi r., da bih se držao
Izr 1:3 pouka što daje r.
Izr 2:11 r. će te čuvati
Izr 9:10 znanje o Najsvetijemu donosi r.
Izr 13:15 Velika r. donosi naklonost
Izr 16:22 R. vrelo života onima
Iza 29:14 sakrit će se r. razboritih
Jr 3:15 pastire, oni će vas pasti znanjem i r.
1Ko 14:20 ne budite djeca po r.
Ef 1:8 Obilno nam udijelio s r.
2Ti 2:7 Gospodin će ti dati r. u svemu
Ps 119:99; Izr 3:19; 4:7; 24:3; Da 5:11; Ef 1:8.

RAZDANITI SE: Da 6:19 r., kralj otišao do jame

RAZDERATI (SE): 1Mo 38:29 Što si tako r. medicu?
1Kr 11:30 Ahija r. ogrtač na dvanaest komada
Iza 64:1 Kad bi barem nebasa r.
Jl 2:13 R. srca svoja
Mt 27:51 zavjesa svetišta r. se nadvoje

RAZDIJELITI (SE): Mk 3:24 kraljevstvo r. u sebi
Su 7:16; Ne 9:22; Da 11:4.

RAZDIJELJEN: Mt 12:25 u sebi r.
Da 2:41; 5:28.

RAZDOBLJE: Da 2:21 mijenja vremena i r.
Dj 1:7 vremena ili r. koja Otac ima
Ga 4:10 pomno držite r. i godine
1So 5:1 A u vremenima i r., braćo

RAZDOR: Su 21:15 Jehova načinio r.
Lk 12:51 ne donijeti mir nego r.

RAZDRAŽITI: Ezr 5:12 naši očevi r. Boga
Ef 6:4 očevi, ne r. svojju djecu

RAZDRAZLJIV: 1Ko 13:5 nije r.

RAZDVAJATI: Ef 2:14 srušio zid koji ih r.

RAZDVOJEN: 3Mo 11:3 koja ima posve r. papke

RAZDVOJITI: 1Mo 1:4 r. Bog svjetlosti od tame
2Sa 14:6 dva sina posvadaća, nikoga da ih r.
Mt 10:35 došao sam r. čovjeka od oca

RAZGLASITI: Jr 5:20; Am 4:5.

RAZGNJEVITI SE: 1Kr 11:9 Jehova se r.
Izr 22:24 ne idi s čovjekom koji se lako r.

Iza 34:2 r. na sve narode
Ot 12:17 zmaj se r. na ženu
4Mo 16:22; Ps 2:12; 78:59; 89:38; Pr 5:6; Iza 57:17.

RAZJAPITI: Tu 3:46 neprijatelji r. usta na nas

RAZLICIT: 1Ko 12:4 R. darovi, isti duh

RAZLIJEVATI SE: 2Lj 29:28; Ps 92:3.

RAZLIJEVATI (SE): Ps 22:14 Kao voda ja se r.

RAZLIKA: 2Mo 8:23 napraviti ću r. između svojega
Eze 22:26 Ne prave r. između svetoga i
Ri 10:12 nema r. između Židova i Grka
Jk 2:4 ne pravite li r. među sobom
Ml 3:18; Dj 15:9; Ri 3:22.

RAZLIKOVANJE: He 5:14 izvježbana za r.

RAZLIKOVATI (SE): 3Mo 11:47 r. nečisto od čistoga
1Kr 3:9; Es 1:7; Da 7:7, 19, 23.

RAZLOG: Ps 69:4 koji me bez r. mrze
2Ko 5:12 dajemo r. da se hvalite
Job 2:3; Ps 109:3; 119:161; Dj 18:14.

RAZLJUTITI SE: 1Mo 41:10 Faraon se r.
2Mo 16:20 Mojsije r. na njih
Mt 21:15 glavari čuli dječake, r. se
Mk 10:14 Isus to vidio, r. se

RAZMAK: 1Mo 3:216 držite r. među stadima

RAZMETANJE: Jk 4:16 Svako je takvo r. zlo
1Ti 6:21 r. nazoviznanjem odstupili od vjere

RAZMETLJIV: 2Pe 2:18 govore r. riječi

RAZMISLITI: 2Kr 16:15 o žrtveniku ću još r.
Job 37:14 r. o djelima Božjim
Dj 5:35 Izraelci, dobro r.

RAZMIŠLJANJE: Ps 19:14 r. srca mojega
Pr 9:10 nema rada ni r. ni
Ri 1:28 r. koja on ne odobrava
Ri 8:6 r. svojstveno tijelu donosi smrt
1Ko 1:10 ujediniti istim načinom r.
2Ko 10:5 rušimo kriva r.
Flp 4:2 da budu složne u r.
Kol 2:18 na svoje tjelesno r.
2Pe 1:20 nijedno proročanstvo iz osobnog r.
Lk 2:35; Ri 1:21; 1Ko 3:20.

RAZMIŠLJATI: 1Mo 24:63 Izak izašao da r.
Ps 2:1 plemena r. o ispraznostima
Ps 48:9 R. smo o milosti tvojoj
Ps 77:12 Duboko ću r. o svim djelima
Ps 119:97 ljubim zakon, r. o njemu
Ps 143:5 r. o svim djelima tvojim
Izr 5:6 O putu života ne r.
Izr 14:17 čovjek koji r. omražen
Ml 3:16 knjiga o onima koji r. o imenu njegovu
Lk 2:19 Marija r.
Dj 4:25 Zašto plemena r. o ispraznostima
Ri 8:5 r. o onome svojstvenom tijelu
Ri 15:5 da r. poput Krista
Flp 2:5 R. kao Krist
Flp 3:15 tako r. svi koji smo zreli
Flp 4:8 o tome r.
Lk 2:19; 1Ti 4:15.

RAZMOTRITI: Dj 15:6 skupili se da to r.

RAZMRSKATI SE: Mt 21:44 padne na taj kamen, r.

RAZNOLIK: Ef 3:10 r. mudrost Božja

RAZOČARATI (SE): Mi 3:7 r. će se gataoci
Ri 5:5 nada neće r.
Ri 9:33 tko vjeruje u njega neće se r.
Ri 10:11 Nitko tko vjeruje u njega neće se r.
1Pe 2:6 vjeruje u njega nikada se neće r.

RAZORAN: Eze 9:2 svaki s oružjem r.
Ho 13:14 Grobe, gdje je r. moć tvoja?
2Pe 2:1 uvesti r. sljedbe

RAZOTKRITI SE: Iv 3:20 djela njegova ne bi r.

RAZOTKRIVEN: 2Pe 3:10 djela na njoj bit će r.

RAZRUŠEN: Jr 51:58 Zid babilonski bit će r.

RAZUM: Ps 147:5 r. njegovu nema mjere
Izr 3:5 ne oslanjaj se na vlastiti r.
Ho 4:11 Blud, vino pomućuju r.
2Pe 3:1 budim vaš zdrav r.
1Iv 5:20 Sin Božji dao nam r.
1Lj 22:12; Dt 17:9.

RAZUMAN: Da 2:14 Danijel r. riječima obratio
1Ti 3:3 ne svadljivac, nego r.
Tit 3:2 da budu r. posve blagi
Jk 3:17 r., spremna poslušati, puna
Iza 5:21; Ot 13:18.

RAZUMIJEVANJE: Izr 19:11 R. zadržava od gnjeva
Ef 1:17 duh mudrosti i r. nebeskih objava
Ef 3:4 moje r. svete tajne

RAZUMJETI: Ps 119:27 Daj mi da r. put
Izr 1:2 da se r. riječi razborite
Izr 28:5 koji traže Jehovu r. sve
Iza 6:9 Slušajte, ali nećete r.
Da 12:8 ja sam čuo, ali nisam r.
Da 12:10 tko je zao neće to r.
Mt 13:14 ali nećete r.
Mk 6:52; 8:17 srce ne može r.
Iv 20:9 nisu r. odlomak iz Pisma da mora ustati
Ef 3:18 kako biste u potpunosti mogli r.
Ef 5:17 r. što je Jehovina volja
2Pe 2:12 Pogrdno govore o onome što ne r.
1Lje 28:19; Ps 82:5; Izr 20:24; Iza 43:10; Da 9:22;
Mk 7:14; Lk 8:10.

RAZUMLJIV: 1Ko 14:9 ne govorite r. riječi

RAZUMNO: Izr 26:16 koji odgovaraju r.

RAZUMNOST: Flp 4:5 r. vaša poznata

RAZUZDAN: Dj 19:40 ovu r. svjetninu
1Pe 4:3 u pijančevanjima, r. gozbama
Ri 13:13; Ga 5:21.

RAZUZDANOST: 2Lje 28:19 dopustio da se r. širi
Am 6:7 nestat će r.
Ef 5:18 ne opijajte se vinom, u kojem je r.

RAZUZDATI SE: 2Mo 32:25; Izr 29:18.

RAZVALINA: Eze 36:10 r. nanovo izgraditi

RAZVALITI SE: Am 6:11 na veliku kuću da se r.

RAZVEDEN: 4Mo 30:9 Zavjet r. žene

RAZVESELITI (SE): Su 16:25 srce im se r.
2Ko 2:2 tko će mene r?
Flp 2:19 poslati Timoteja da mi se duša r.

RAZVESTI SE: 3Mo 21:7 od koje se muž r.
3Mo 22:13 ako se svećenikova kći r.
Mt 1:19 Josip namjerava tajno r. od nje
Mt 5:31 r. od žene, da potvrdu o razvodu
Mt 19:7 Zašto Mojsije propisao r. od nje?
Mt 19:9 tko se god r., osim zbog bluda
Mk 10:11; Lk 16:18.

RAZVOD: 5Mo 24:1 napiše potvrdu o r.
Iza 50:1 Ima li majka potvrdu o r.
Jr 3:8 dao sam joj potvrdu o r.
Mi 2:16 ja mrzim r.
1Ko 7:27 vezan za ženu? Ne traži r.

RAZALOSTITI SE: 2Ko 7:9 r. u skladu s Božjom

REBEKA: 1Mo 24:51; 27:15; 49:31.

RED: 1Ko 14:40 dolično i kako je r.
1Ko 15:23 svaki u svom r.; Krist
Kol 2:5 radujem se gledajući r. među vama
He 9:10 vremena da se sve dovede u r.

RED (svećenički): Ezr 6:18 svećenike po r.

REDOM: Lk 14:18 svi r. počeli izgovarati

REKAB: 2Kr 10:15; 1Lje 2:55; Jr 35:6.

REKABOVAC: Jr 35:2, 3, 5, 18.

REP: Iza 9:15 prorok koji naučava laži je r.
5Mo 28:13, 44; Ot 9:10; 12:4.

RESE: Mt 23:5 produljuju r. na haljinama

RESETKA: Su 5:28 pogledom kroz r. prozorsku

REUEL: 4Mo 10:29 Hobabu, sinu R.

REVAL: 2Ko 8:17; Ot 3:19.

REVNJI: Ga 1:14 mnogo r. za predaje

REVNITELJ: Lk 6:15; Dj 1:13.

REVNO: Ri 10:2 r. trude ugoditi Bogu
2Ko 11:2 r. brinam za vas kao što
Tit 2:14 narod koji r. čini dobra djela
Ga 2:10; 1Pe 3:13.

REVNOST: Ps 69:9 r. za dom izjeda me
Iza 9:7 To će učiniti r. Jehove nad
Sf 3:8 vatra r. moje proždrijeti zemlju
Ri 12:11 Neka vas duh potiče na r.
2Ko 8:8 nego radi r. drugih
Iza 37:32; Iv 2:17; Dj 18:25; 2Ko 8:22; Flp 3:6.

REVNOVATI: Za 1:14 Jehova r. za Jeruzalem

REZATI SE: Mi 5:1 r. se po tijelu, grade

RIBA: Eze 47:9 bit će vrlo mnogo r.
Eze 47:10 Bit će r. svakovrsnih
Jn 1:17 poslao veliku r. da proguta
Mt 12:40 u utrobi goleme r. tri dana i tri noći
Mt 14:19 uzeo pet kruhova i dvije r.
Ps 105:29; Pr 9:12; Eze 29:4, 5; Jn 2:10; Lk 5:6.

RIBAR: Jr 16:16 poslat ću mnogo r.
Eze 47:10 r. stajati kraj mora
Mt 4:19 učinit ću vas r. ljudi

RICUĆI: 1Pe 5:8 Đavo, ide kao r. lav

RIDATI: Jk 5:1 bogataši, plaćite r. zbog nevolja

RID: Su 5:10 na r. margaricima

RIJEC: 2Mo 34:28 r. saveza, Deset
Ps 119:103 gode nepcu momju r.
Ps 119:105 R. tvoja svjetlija nozi mojoj
Izr 4:10 Slušaj, sine moj, i primi r. moje
Izr 25:11 R. izgovorene u pravo vrijeme
Iza 55:11 tako će se ispuniti r. moja
Jr 8:9 Mudraci odbacili r. Jehovinu
Mt 4:4 o svakoj r. koja izlazi
Mt 7:29 iza čijih r. stoji Bog
Mt 12:37 po svojim ćeš r. biti osuđen
Mt 24:35 r. moje neće proći r.
Mk 7:13 obezvređujete r. Božju
Lk 8:11 sjeme je r. Božja
Iv 1:1 U početku bila je R. i R. je bila
Iv 1:14 R. postala tijelo i prebivala
Iv 6:63 R. koje sam govorio duh su i život
Iv 12:47 ako tko čuje moje r., a ne drži ih
Iv 17:17 Tvoja je r. istina
Dj 6:7 r. Božja sve više rasla
Ri 10:8 Ta je r. poruka vjere
Ri 16:18 slatkim r. zavode srca
1Ko 14:9 ako ne govorite razumljive r.
Ef 6:17 mač duha, to jest r. Božju
Flp 2:16 čvrsto se držite r. života
Kol 4:6 Neka vaša r. bude solju začinjena
2Ti 1:13 Uzor neka ti budu zdrave r.
2Ti 2:9 r. Božja nije okovana
2Ti 2:15 koji se ispravno služi r. istine
2Ti 4:2 propovijedaj r., s osjećajem hitnosti
He 4:12 r. Božja živa i djelotvorna
Jk 1:22 ne samo slušati r. nego izvršujte
2Pe 1:19 proročanska r. još pouzdanija
2Pe 3:5 zemlja stajala po r. Božjoj
Ot 19:13 Ime mu je bilo R. Božja
Job 6:25; Ps 19:14; Izr 4:20; Iso 2:13; He 11:3.

RIJEKA: Iza 48:18; 66:12 mir kao r.
Eze 47:7 na obali r. bilo mnogo drveća
Ot 16:12 izlio posudu na veliku r.
Ot 22:1 pokazao mi r. vode života
1Mo 2:10; Ps 46:4; 107:33.

RIJESITI: Mt 5:25 Erzo r. spor

RIJETKO: 1Sa 3:1 riječ Jehovina r. dolazila

RIKATI: Ps 22:13; Jr 51:38; Eze 22:25; Sf 3:3.

RIKNUTI: Jr 25:30 Jehova će s visine r.
Jl 3:16; Am 1:2.

RILO: Izr 11:22 Zlatan prsten na r. svinje

RIMLJANIN: Iv 11:48; Dj 25:16; 28:17.

RIMSKI: Dj 16:37 išibali r. građane
Dj 23:27 saznao da je r. građanin

RIZNICA: 2Lje 8:15 od zapovijedi za r.
Job 38:22 u r. snijega
Za 11:13 Baci u r. tu veliku
Mt 12:35 iz svoje dobre r. iznosi dobro
5Mo 28:12; Iv 8:20.

RJECIT: 2Mo 4:10 ja nisam r. čovjek
Dj 18:24 Apolon, čovjek r.

ROB: Mt 24:45 vjerni i razboriti r.
Mt 24:48 ako bi taj r. bio zao i rekao u srcu
Mt 25:30 beskorisnog r. izbacite van u tamu
Lk 12:37 Sretini r. koje nade da bdiju
Lk 17:10 recite: Beskorisni smo r.
Iv 8:34 svatko tko čini grijeh, r. grijeha
Iv 13:16 R. nije veći od gospodara
Dj 2:18 na r. svoje i na robinje svoje
Ri 6:16 r. ste onoga koga slušate
Ri 7:6 da budete on. po duhu
1Ko 7:23 ne budite više r. ljudima
Ga 1:10 ugadao ljudima, ne bih bio Kristov r.
Ga 2:4 kako bi nas učinili r.
Ga 3:28 nema ni r. ni slobodnjaka
Kol 3:22 R., u svemu slušajte gospodare
Flm 16 ne kao r., nego više od r.
Ot 19:2 osvetio na njog krv r. svojih
Mt 20:27; Iv 8:35; Ri 6:17, 18, 19, 20; Ga 4:7;
2Ti 2:24; 1Pe 2:16; 2Pe 2:19.

ROBINJA: 1Mo 21:10 Otjeraj ovu r.
Lk 1:38 Evo r. Jehovine
Ps 86:16 spasi sina r. svoje

ROBOAM: 1Kr 12:1; 14:21, 29.
ROBOVANJE: Iza 40:2 prošlo vrijeme r.
 Ri 8:21 oslobođeno r. raspadljivosti
ROBOVATI: Mt 6:24 ne može r. dvojici
 Dj 20:19 R. sam Gospodinu
 Ri 6:6 da više ne r. grijehu
 Ga 4:3 r. načelima ovoga svijeta
 Ga 5:13 u ljubavi r. jedni drugima
 1So 1:9 da r. Bogu živome
 2Pe 2:19 svatko r. onome tko ga svlada
 Dj 7:7; Ga 4:9.
ROD: Iza 65:21 saditi vinograde i jesti r.
 Eze 34:27 zemlja će davati r.
 JI 2:22 smokva i loza dat će r. svoj!
 Mt 26:29 piti od r. trsova
 1Pe 2:9 vi ste izabrani r.
 Jš 22:14; 1Lje 23:11; 24:4, 31; 26:13; Ps 85:12.
RODAN: Ps 128:3 Žena kao loza r.
RODITELJI: Mt 10:21 djeca ustati na r.
 Lk 18:29 ostavio r. ili djecu radi
 Lk 21:16 predavati vas r. i braća
 2Ko 12:14 djeca ne trebaju stjecati za r.
 Ef 6:1 slušajte svoje r.
 2Ti 3:2 ljudi neposlušni r.
 Mk 13:12; Lk 2:27; Ri 1:30; Kol 3:20.
RODITI (SE): 5Mo 32:18 Stijenu koja te r.
 Job 14:1 čovjek, kojega žena r., kratka vijeka
 Pr 3:2 vrijeme kad se r.
 Iza 9:6 r. nam se dijete
 Iza 66:7 r. je dječaka
 Iza 66:8 Hoće li se zemlja r.
 Mt 1:16 Marija r. Isusa
 Lk 2:11 danas vam se r. Spasitelj
 Iv 3:3 ako se tko ponovno ne r.
 Jk 1:15 želja r. grijeh, a grijeh smrt
 Jk 1:18 Po svojoj volji r. nas
 1Pe 1:3 nanovo nas r. za živu nadu
 Iza 37:3; Mt 2:1; Iv 18:37; 1Ko 15:8; Ga 1:15.
RODOSLOVLJE: 1Ti 1:4 r. ne vodi ničemu
 He 7:3 bez oca, bez majke, bez r.
RODOSLOVNI: 1Lje 4:33; 2Lje 31:16; Ezer 8:1.
ROĐAK: Ru 3:2 nije li Boaz naš r.
 Lk 14:12; Dj 10:24.
ROĐEN: Ps 51:5 u prijestupu sam r.
 Ga 4:23 sin sluškinje r. po tijelu
 2Mo 28:10; Ps 87:5; 1Pe 1:23; 1Iv 3:9.
ROĐENDAN: 1Mo 40:20; Mt 14:6; Mk 6:21.
ROĐENJE: Pr 7:1 dan smrti nego dan r.
 Iv 9:32 otvorio oči čovjeku slijepom od r.
ROG: 3Mo 25:9 glasno oglaš r.
 Eze 33:6 da mač dolazi, ali ne zapuše u r.
 Da 7:8 jedan drugi, mali r., izrastao
 Ot 17:12 deset r. predstavlja deset kraljeva
ROK: Job 14:13 r. odredio i sjetio me se
ROPSKI: Su 1:28; 1Kr 9:21.
ROPSTVO: 2Mo 6:5 Egipćani drže u r.
 Izr 12:24 lijena ruka vodi u r.
 Da 11:33 padati zbog mača i plamena, zbog r.
 Ri 8:15 niste primili duh r.
 Ga 5:1 ne dajte se upregnuti u jaram r.
 He 2:15 cijeli život bili podložni r.
 2Mo 2:23; Ezer 9:9; Ga 4:24.
ROSA: Mi 5:7 usred mnogih naroda kao r. od
 5Mo 32:2; Su 6:37; Izr 19:12; Da 5:21.
RUB: Mt 9:20; Mk 6:56.
RUBAC: Dj 19:12 r. s [Pavlova] tijela bolesnicima
RUBEN: 1Mo 29:32; 49:3; Su 5:15; Ot 7:5.
RUBIN: 2Mo 28:17; 39:10; Eze 28:13.
RUGALICA: Iza 14:4 r. o kralju babilonskom
 Hb 2:6 o njemu pričati r.
RUGANJE: 5Mo 32:27 bojar r. neprijateljeva
 Iza 51:7 Ne bojte se r. ljudi smrtnih
 He 10:33 javno izvrgnuti r.
 2Kr 19:3; Iza 37:3.
RUGATI SE: 1Kr 18:27 Ilija im se stao r.
 2Lje 30:10 im se podsmjehivali i r.
 2Lje 36:16 r. glasnica
 Ps 2:4 Jehova r. će im se
 Ps 35:16 Otpadnici koji se r.
 Ps 74:10 Dokle će se r. protivnik?
 Ps 74:18 neprijatelj se r.
 Izr 19:28 Nevaljao r. pravdi
 Izr 27:11 odgovoriti onome koji mi se r.

Iza 28:22 Zato se nemojte r., da okovi vaši
 Lk 14:29 koji to vide počeli r.
 Dj 17:32 čuli za uskrnuće, jedni se r.
 1Pe 4:14 Ako vam se r. zbog Kristova
 2Kr 2:2; Ps 59:8; 79:12; 89:51; Jr 20:8; Eze 22:5; Hb
 1:10; Mt 27:29, 41, 44; Lk 18:32; 22:63.
RUGLO: Izr 33:34 Podrugljivce će izvrgnuti r.
 He 6:6 Sina Božjeg i izvrgevaju ga r.
RUHO: 1Lje 16:29 krasno i sveto r.
 Ps 29:2 Poklonite se Jehovi u svetom r.
 1Pe 3:4 neraspodljivo r. mirnog duha
RUKA: 1Sa 22:17 dignuti r. na svećenike Jehovine
 2Kr 10:15 pruži mi r.
 Ps 8:6 vlada nad djelima r. tvojih
 Ps 10:15 Slomi r. opakome
 Izr 6:1 r. daš tuđincu
 Iza 35:3 Ojačajte r. klonule
 Iza 59:1 r. Jehovina nije prekratka
 Da 2:34 odvalio se kamen, bez r.
 Za 14:13 hvatati za r. bližnjega
 Lk 9:62 stavi r. na plug pa se obazire
 1Ti 4:14 starješinstvo na tebe položilo r.
 He 10:31 upasti u r. Boga živoga
 1Pe 5:6 Ponizite se pod moćnu r. Božju
 2Mo 17:12; Ps 21:8; 24:4; 49:15; Iza 65:22; Da 5:5;
 Ho 13:14; Sr 3:16; 2Ko 5:1; He 9:11.
RUKOTVORINE: Jr 10:3 r. nožem bezbarskim
RUNO: Su 6:37, 38, 39, 40.
RUPA: 1Sa 13:6 posakrivali se u r.
 Ps 7:15 past će u r. koju je načinio
 Iza 11:8 ruku na r. zmije otrovnice
RUŠENJE: 2Ko 10:4 r. onoga što je utvrđeno
RUŠEVINA: Iza 6:11 gradovi ne pretvore u r.
 Am 9:11 R. ću njezine podignuti
 Dj 15:16 R. ću njezine opet izgraditi
RUŠEVINE: Ezer 9:9 obnovili r. njegove
RUŠITI (SE): Iza 22:5 onaj koji zid r.
 Ps 58:7; Pr 3:3.
RUTA: Ru 1:4; 2:8; 3:9; 4:13; Mt 1:5.
RZANJE: Jr 13:27 preljubništvo tvoje i r.

S

SABA: 1Kr 10:1 kraljica od S.
 2Lje 9:9 kraljica od S. dala Salamunu
 Eze 27:22 Trgovci iz S.
SABLASTAN: Am 5:5 Betel biti mjesto s.
SABLAŽNJIV: Iv 6:60 Ovo su s. riječi!
SABRATI: Iza 11:12; Mi 2:12; 4:6.
SACUVAN: 1Pe 1:4 Ono je s. na nebesima za vas
SACUVATI: 1Mo 45:5 da vas s. na životu
 Ps 79:11 s. one koji su za smrt određeni
 Ps 80:18 S. nas na životu!
 Lk 17:33 tko izgubi život, s. će ga
 He 3:6 ako do kraja s. slobodu
 Ps 119:25, 107; Jr 49:11; 2Ti 4:7; Jd 24.
SADASNJI: Ri 8:18 patnje s. vremena ništa
 Ga 1:4 izbio od s. zlog svijeta
SADITI: Iza 65:22 neće oni s., a drugi jesti
 Jr 1:10 da uništavaš, da gradiš i s.
SADNICA: Mt 15:13 s. koju nije zasadio Otac
SADOK: 2Sa 15:24; 1Lje 29:22; Eze 48:11.
SADRŽAJ: Dj 23:25 pismo ovakvog s.
SADRUČE(SKI): Dj 5:17 pripadnici s. sljedbe
 Mt 3:7; 22:23; Dj 23:6, 7, 8.
SAFIRA: Dj 5:1 Ananija sa ženom S.
SAGINJATI SE: Ps 113:6 On se s. da bi gledao
SAGRADITI: Ezer 6:8 ponovno s. dom Božji
 Mt 7:24 kuću s. na stijeni
 Mt 16:18 na ovoj stijeni s. ću skupštinu
 He 3:3 veću čast tko ju je s.
 He 3:4 Bog je sve s.
 1Lje 28:6; Ezer 5:17; Dj 7:49.
SAGRADNJE: 1Ko 3:14 djelo na tom temelju s.
SAGRIJEŠITI: Iza 43:27 učitelji tvoji s. su meni
 Ri 3:23 svi su s.
 Ri 5:12 smrt proširila na sve jer su svi s.
 Job 1:22; Sf 3:11.
SAHRANITI: 1Mo 23:4 da pokojnicu svoju s.
SAKAT: Mt 18:8 Bojje da s. dobjehš život
SAKRITI (SE): Jš 6:17 Rahaba s. ljude
 Job 14:13 kad bi me u grob s. dok ne prode gnjev

Iza 29:14 s. će se razboritost
Mt 5:14 Ne može se s. grad
Mt 11:25 ovo s. od mudrih
Jš 6:25; Iza 26:20; Jr 23:24; 1Ti 5:25; Ot 6:16.

S(A)KRIVEN: Jš 7:22 s. u njegovu šatoru
Izr 27:5 bolji otvoreni ukor nego s. ljubav
Jr 16:17 Nisu s. od mene
Lk 8:17 s. će doći na vidjelo
Lk 9:45 Značenje bilo im
Ri 2:16 suditi ono što je s. u ljudima
1Ko 2:7 o Božjoj mudrosti, s. mudrosti
Ef 3:9 svete tajne koja s. u njemu
Kol 1:26 s. tajnu sakrivenu tijekom
Kol 3:3 vaš je život s. s Kristom
Ot 2:17 dat ću od s. mane

SAKRIVENO: 5Mo 29:29 s. pripada Jehovi
Da 2:22 Otkriva što je s.

SALAMUN: 1Kr 11:9 Jehova razgnjevio na S.
1Ije 29:23 S. sjeo na prijestolje Jehovino
2Ije 3:1 S. počeo graditi dom Jehovim
Mt 6:29 ni S. u svojoj slavi svojoj nije
Mt 12:42 ovdje je netko veći od S.
1Kr 4:29; 1Ije 22:9; Ne 13:26; Dj 7:47.

SALJETATI: Su 16:16 sve ga je vrijeme s. riječima
Izr 6:3 s. bližnjega svojem

SALMANASAR: 2Kr 18:9 S., kralj asirski

SALO: 2Mo 29:13 s. na jetri
3Mo 3:4 s. na jetri
3Mo 7:24 S. upotrijebiti za bilo što
1Sa 15:22 pokornost bolja od s.

SALOMA: Mk 15:40; 16:1.

SAM: Ezr 4:3; Ps 68:6; Iv 16:32.

SAMARIČANIN: Lk 10:33 neki je S.
Iv 4:9 Židovi se ne družu sa S.
2Kr 17:29; Lk 17:16.

SAMARIČANSKI: Mt 10:5; Dj 8:25.

SAMARIJA: 1Kr 16:24 grad nazvao S.
2Kr 6:20; Iza 10:11; Ho 13:16.

SAMARIJSKI: Jr 23:13 proroka s. djela sramotna
Ho 8:6 tele s. biti rasuto
Am 8:14 zaklinju krvnikovim s.

SAMILOST: Ri 12:1 usrdno molim s. Božjom
Flp 2:1 ako imate ljubavi i s.
Kol 3:12 obucite se u najdulju s.
Ps 40:11; Ho 13:14; Za 11:5; 6; Jk 5:11.

SAMO: Iza 2:11 S. će se Jehova uzvisti
Mt 4:4 ne s. o kruhu

SAMOĆA: Tu 3:28 Neka sjedi u s. i šuti

SAMOSVLADAVANJE: Dj 24:25 govorio o s.
Ga 5:23; 2Pe 1:6.

SAMOUJEREN: Izr 14:16 bezumnik je s.
Eze 30:9 da zastraše Etipiju s.
2Ko 11:17 u s. hvalisanju

SAMOUZVISIVANJE: Izr 8:13 Ja mrmzim s.

SAMOVOLJAN: Iza 1:10 s. vladari sdomskli
Iza 3:4 s. vladar vladat će nad njima
Tit 1:7; 2Pe 2:10.

SAMSON: Su 15:16 S. Čeljusti magarećom
He 11:32 počnem li pričati o Baraku, S.
Su 13:24; 14:1, 5.

SAMUEL: 1Sa 1:20 dala mu ime S.
1Sa 8:7 rekao S.: nisu odbacili tebe
1Sa 15:28 S. rekao: Jehova je danas otrgnuo
Jr 15:1 Kad bi Mojsije i S. stali
1Sa 2:18; 3:1; 15:22; Ps 99:6; He 11:32.

SAN: Iza 29:10 Jehova izlio duh s. duboka
Jr 23:32 proroci lažne s. snivaju
Jr 51:57 zaspali s. trajnim, iz kojeg se neće
Jl 2:28 starci će vaši s. sanjati
1Mo 41:25; Jr 23:27; Da 2:28; Dj 2:17.

SANDALA: 5Mo 25:9 izuje mu s., pljune
Iv 1:27 nisam dostojan odvezati s.
2Mo 3:5; Jš 5:15; Ru 4:7; Ps 60:8; Mk 6:9.

SANHERIB: 2Kr 18:13 S., kralj asirski,
2Kr 19:16; 20; 2Ije 32:1, 10, 22; Iza 37:21.

SAPUN: Jr 2:22 mnogo s., prijestup još mrlja

SARA: 1Mo 17:15 jer joj je ime S.
1Mo 17:19 Zena tvoja S. doista će ti roditi sina
1Mo 21:2 S. zatrudnjela i rodila sina
1Pe 3:6 S. poslušna Abrahamu, gospodar
1Mo 25:10; Iza 51:2; Ri 9:9.

SASLUŠATI: Izr 18:13 Tko odgovara prije nego s.

SASTANAK: He 10:25 ne propuštajmo svoje s.

SASTAV: 2Mo 30:32 Ne praviti uloga ovakva s.

SASTAVITI: Lk 1:1 s. izvještaj o događajima
Dj 1:1 Prvi sam izvještaj s.

SASTOJATI SE: Ef 2:15 s. od odredbi

SASUŠEN: Iza 35:6 potoci u zemlji s.

SAT: Ot 17:12 na jedan s. primiti vlast

SATRAP: Ezr 8:36; Es 8:9; Da 3:2, 3, 27.

SATRT: Iza 8:9 Opašite se, ali bit ćete s.

SATRTI: 2Mo 15:6 Jehova, neprijatelj s. može
2Ije 15:16 s. idol i spalio u dolini
Ps 2:9 kao posudu lončarsku s. ćeš ih
Ps 72:4 neka s. onoga tko ih zakida
Iza 28:18 bujica, i vas će s.
Iza 53:10 Jehovi po volji bilo da ga s.
Jr 51:20 Tobom ću s. narode
Da 2:44 Ono će s. sva kraljevstva
Mi 4:13 pa ćeš s. mogode narode
Ri 16:20 Bog s. Sotonu pod vašim nogama

SATRVEN: Iza 53:5 za naše grijeh bio s.
SAVAO: Dj 7:58 do nogu mladića S.
Dj 8:1 S. odobravao njegovo ubojstvo
Dj 9:4 S., zašto me progoniš?
Dj 13:9 S., zvan i Pavao, ispunivši se duhom
Dj 9:1; 11:25; 12:25; 13:1; 22:7; 26:14.

SAVEZ: 1Mo 9:9 sklapam s. s vama
Ps 50:5 nad žrtvom sklopili s. moj
Ps 89:3 S. s Davidom
Iza 28:15 Sa Smrcu smo s. sklopili
Jr 31:31 sklopit ću novi s.
Da 11:30 nasrnuti optužbama na sveti s.
Ho 2:18 s. sa zvijerima poljskim
Mi 3:1 glasnik s.
Mt 26:28 ovo predstavlja moju krv s.
Lk 22:29 ja sklapam s. s vama, kao Otac moj
1Ko 11:25 Ova čaša predstavlja novi s.
2Ko 3:6 slugu novog s., ne zakona
2Ko 3:14 kad se čita stari s.
Ga 4:24 te žene predstavljavaju dva s.
He 8:6 s. koji je bolji, zakonski utemeljen
He 9:17 s. pravomoćan tek nakon smrti
He 12:24 Isus, posrednik novoga s.
1Mo 15:18; 2Mo 19:5; Jš 9:6; Ps 25:10; Iza 24:5;
Da 9:27; Am 1:9; Dj 7:8; Ri 9:4; Ga 3:15;
He 7:22; 9:16.

SAVEZNIČI: 1Mo 14:3 došli kao s. u dolinu Sidim
1Mo 14:13 s. Abramovi

SAVIJATI SE: Iza 46:2 Pleća im se s.

SAVJEST: Ri 9:1 s. svjedoči sa mnoom
1Ko 4:4 ne osjećam grižnju s.
1Ko 10:29 zašto da moju slobodu sudi tuda s?
1Ti 1:19 čuvajući vjeru i čistu s.
1Ti 4:2 otupjele s.
He 9:14 očistiti našu s. od mrtvih djela
Dj 23:1; 1Ko 8:12; 2Ko 1:12; 1Pe 3:16, 21.

SAVJET: 3Mo 19:31 ne pitajte za s. proricatelje
Izr 22:20 riječi s. i znanja
2Sa 21:1; 2Ije 20:4; Ps 1:1; 73:24; Izr 12:5.

SAVJETNIK: Ps 119:24 opomene tvoje s. moji
Izr 24:6 spas u mnoštvu s.
Iza 9:6 S. Divni, Knez Mira
Ri 11:34 tko je s. njegov?
Job 12:17; Izr 15:22; Iza 1:26; 40:13; Mi 4:9.

SAVJETOVATI: 1Ti 5:1 starijeg čovjeka s. kao oca

SAVRŠEN: 5Mo 32:4 Stijena, djelo mu je s.
Ps 19:7 Zakon je Jehovin s.
Mt 5:48 budite s., kao vaš Otac
Ri 12:2 da utvrdite što je s.
He 2:10 učini S. Glavnog Zastupnika
He 7:19 Zakon nije ništa učinio s.
He 7:28 Sin zauvijek učinjen s.
He 10:14 učinio s. one koji bivaju posvećeni
He 11:40 ne budu bez nas učinjeni s.
Jk 1:17 svaki s. poklon odzgo je
1Iv 4:18 nego s. ljubav istjeruje strah
2Sa 22:31; Ps 18:32; 119:96; Flp 3:12; He 5:9; 9:11.

SAVRŠENO: Eze 28:12 pun si mudrosti i s. lijep
Iv 17:23 da budu s. ujedinjeni
Kol 3:14 ljubav s. povezuje

SAVRŠENSTVO: Ps 50:2 Sa Siona, s. ljepote
Tu 2:15; He 7:11.

SAŽALITI SE: Su 21:6 Izraelovo s. na Benjamina
Eze 9:5 Neka se ne s. otko

Za 1:17 Jehova s. na Sion
Mt 20:34 S., Isus dodirnuo
Su 2:18; Ps 106:45; Na 3:7; Mk 6:34.

SEBIČAN: Ps 106:14 s. želju pokazali
2Ti 3:2 ljudi će biti s.
Jk 4:1 ratovi i borbe od vaših s. želja

SEBIČNO: 4Mo 11:4 s. žudjeti za jelom

SEDAM: 1Mo 7:4 za s. dana pustiti kišu
1Mo 41:27 S. mršavih krava znači s. godina
3Mo 16:19 poškopiri žrtvenik s. puta
Jš 6:4 obidite oko grada s. puta
Jš 6:15 s. su puta obišli oko grada
1Kr 6:38 Salamon ga gradio s. godina
2Kr 5:10 okupaj se s. puta u Jordanu
Ps 126 Rijeci Jehovine, s. puta pročišćeno
Ps 119:164 S. puta na dan hvalim te
Izr 24:16 pravednik s. puta pasti, opet ustati
Eze 39:9 ložiti vatru s. godina
Da 4:16 s. vremena prođe preko njega
Mi 5:5 podignuti protiv njega s. pastira
Za 3:9 Na jednom kamenu s. očiju
Mt 18:22 Ne s. puta, nego sedamdeset i s.
Ot 1:4 s. duhova ispred prijestolja
Ot 1:20 s. zvijezda i s. zlatnih svijećjaka
Ot 13:1 zvljer s deset rogova i s. glava
Ot 15:6 s. andela s. s. nevolja izašlo
Ot 17:10 s. kraljeva: pet ih je palo
1Mo 33:3; 1Kr 18:43; 2Kr 4:35; Iza 11:15; Da 3:19;
Za 4:10; Dj 6:3; Ot 17:1.

SEĐAMDESET: 2Mo 15:25 da od Jakova bilo s.
2Mo 24:1 s. starješina izraelskih
4Mo 11:25 duha stavio na s. starješina
Iza 23:15 nakon s. godina Tiru će biti
Jr 25:11 narodi služiti s. godina
Jr 29:10 Kad se navršit s. godina, vratiti vas
Eze 8:11 s. ljudi, svaki kadionicu u ruci
Da 9:2 opustošenim Jeruzaleom, s. godina
Da 9:24 S. tjedana određeno
Za 7:5 s. godina, jeste li meni postili?
Mt 18:22 Ne sedam, nego s. i sedam puta
Lk 10:1 Gospodin odredio s. drugih
Su 9:56; 2Kr 10:1; Jr 25:12.

SEDMEROSTRUKO: 3Mo 26:18, 28 s. kazniti

SEDMORICA: Izr 26:16 mudriji od s.

SEIR(SKI): 1Mo 36:8 Ezav naselio u brdima s.
5Mo 2:5 Ezavu dao goru S.
Jš 24:4 Ezavu u baštinu dao goru S.
2Lje 20:23 ustali na stanovnike brda s.
Eze 35:3 dolazim na tebe, S.
4Mo 24:18; 2Lje 20:10, 22; Eze 25:8; 35:7, 15.

SELO: Mt 9:35; 10:11; Mk 6:6.

SERAF: Iza 6:6 jedan od s. doletio

SESTRA: 1Ti 5:2 mlade žene kao s.

SHVAČATI: Iza 44:18; Mk 8:21.

SHVATITI: Dj 4:13 s. da su to ljudi neuki
Dj 10:34 s. da Bog nije pristran
Ri 3:20 jasno s. što je grijeh
1Sa 3:8; Job 6:24.

SIĆI: Ps 133:3 rosa s. na gore sionske
Ef 4:9 s. u donje krajeve
Izr 30:4; Ri 10:7; 1So 4:16.

SIDKIJAJ: 2Kr 24:17; Jr 39:2; 52:11.

SIDON: Eze 28:22 Dolazim na tebe, S.
1Mo 10:19; Iza 23:4; Jr 47:4; Jl 3:4; Za 9:2; Mt 11:21;
Mk 3:8; Dj 27:3.

SIDONAC: Dj 12:20 [Herod] u sukobu sa S.

SIDRO: He 6:19 nada kao s. duše

SIGURAN: Jr 12:5 Osjećaš li se s. u zemlji
Kol 2:2 u točnost posve s.
He 6:11 potpuno s. u ispunjenje nade
Iza 28:16; He 6:19.

SIGURNO: Izr 28:1 pravednici se osjećaju s.
Dj 28:1 Kad smo dospjeli na s., Malta

SIGURNOST: 1So 5:3 Kad budu govorili: Mir i s.!

SIJAC: Mt 13:37 S. dobrog sjemena
Iv 4:36 s. i žetelac zajedno radovali
2Ko 9:10 u izobilju daje sjeme s.

SIJATI: Ps 126:5 koji s. sa Zubama
Izr 11:18 s. pravednost, dobiva pravu zaradu
Izr 15:7 Usne mudrih s. znanje
Ho 8:7 s. vjeter, a požet će oluju
Mi 6:15 S. ćeš, ali nećeš žeti
Lk 8:5 Sijač izašao s. sjeme

1Ko 15:44 S. se tjelesno tijelo, uskrsvava
2Ko 9:6 tko uskudno s., uskudno će i žeti
Ga 6:7 što čovjek s., to će i požeti
Pr 11:4, 6; Ho 10:12; Hg 1:6; Mt 6:26; Jk 3:18.

SIJED: Izr 16:31 S. kosa kruna

SIJEVATI: Eze 21:15 mač načinjen da bi s.
SILAJ: Su 5:31 sunce kad izlazi u s. svojoj
Ps 110:2 Palicu s. tvoje pružit će Jehova
Za 4:6 Ne vojnom s., nego duhom
Mt 24:29 s. će se nebeske uzdrmati
Ri 8:38 ni ono što će doći ni s.
1Pe 3:22 podloženi mo anđeli i vlasti i s.
1Pe 5:2 Pasite Božje stado, ne na s.
Iza 40:26; Lk 1:35; Ri 1:16; He 6:5.

SILA (ime): Dj 15:22; 16:19; 17:4; 18:5.

SILAN: 1Mo 10:9 Pokazao se kao s. lovac
Ps 89:8 tko je s. kao ti, Jah?
1Ko 12:10, 29 s. djela
2Ko 1:8 pod s. pritiskom
2Ko 12:7 zbog s. objava
Ps 33:16; Izr 16:32; Iza 3:2; Mk 9:39; Ga 3:5.

SILAZIK: Ot 21:2 Novi Jeruzalem s. s. neba

SILAZITI: 1Mo 6:4 s., ljudi na glasu

SILNO: Da 4:36 veličina moja s. porasla

SILOAM: Lk 13:4; Iv 9:7, 11.

SILOVAN: Za 14:2 opljačkane, žene s.

SILOVATI: Su 19:24 izvedem, pa ih s.
Su 20:5 s. moju inoću i ona je umrla
Es 7:8 Zar će još i kraljicu s.

SIN: 1Mo 6:2 s. pravoga Boga uzimali žene
5Mo 6:7 Usaduj ih u s. svoje
Job 1:6 s. Jehove stali pred njega
Ps 2:7 Jehovinu, on mi rekao: Ti si s. moj
Ps 2:12 Pozdravite s., da vas propast ne
Ps 45:16 Na mjestu praotaca bit će s.
Izr 4:3 Ja sam bio pravi s. ocu svojemu
Iza 9:6 rodilo nam se dijete, s. smo dobili
Iza 14:12 S neba si pao, s. zorin!
Iza 54:13 Svi s. tvoji poučeni od Jehove
Iza 60:14 S. tlačitelja tvojih k tebi dolaziti
Jl 2:28 s. vaši i kćeri vaše proriciat
Mt 1:21 Rodit će s., Isusa
Mt 3:17 Ovo je S. moj, ljubljeni, koji
Lk 16:8 s. ovoga svijeta snalaziljivo
Iv 3:16 Bog dao svog jedinorodnog S.
Iv 17:1 Proslavi s., da s. proslavi tebe
Ri 8:14 koje vodi Božij duh, s. Božij
2Ko 6:18 vi ćete mi biti s. i kćeri
1So 5:5 vi ste svi s. svjetla i s. dana
1Ti 1:2 pravome s. u vjeri:
He 12:7 Bog s vama postupa kao sa s.
Da 3:25; Iv 4:51; 17:12; He 11:24.

SIN 1.: 2Mo 16:1 u pustinju S.
2Mo 17:1; 4Mo 33:11.

SIN 2.: Eze 30:15 na S., utvrdu egipatsku

SINAGOGA: Iv 18:20 naučavao u s. i u
Ot 2:9 nego su s. Sotonina
Ot 3:9 s. Sotonine, koji kažu da su Židovi
Mt 23:6; Dj 17:17; 18:26.

SINAJ: 2Mo 19:20 Jehova sišao na goru S.
2Mo 19:20 sišao na goru S.
2Mo 24:16 Jehovina slava počivala na gori S.
2Mo 31:18 razgovor s Mojsijem na gori S.
3Mo 7:38; 9:13; Ps 68:8; Dj 7:30, 38.

SION(SKI): Ps 2:6 postavio kralja na S.
Ps 48:2 gore S. grad Kralja
Ps 110:2 Palicu sile tvoje pružiti sa S.
Ps 125:1 kao gora S., ne može se poljuljati
Ps 132:13 Jehova je odabrao S.
Iza 2:3 sa S. će doći zakon
Iza 28:16 za temelj postavljam na S. kamen
Iza 29:8 narodi koji ratuju protiv gore S.
Iza 31:4 Jehova sići da ratuje za S.
Iza 61:2 Radi S. neću šutjeti
Jl 2:32 na gori S. biti izabavljeni
Am 6:1 Teško bezbriznima na S.
Ob 21 spastelji se uspeti na goru S.
Sf 3:14 Viči od radosti, kćeri s.!

Mt 21:5 kćeri s.: dolazi ti Kralj tvoj
Ri 11:26 Izabavitelj će doći sa S. i odvratit
He 12:22 pristupiti ste gori S. i gradu Boga
Ot 14:1 Janje stoji na gori S.
2Sa 5:7; 2Kr 19:31; Ps 78:68; Iza 8:18; 66:8; Mi 4:7;
Ri 9:33; 1Pe 2:6.

SIPORA: 2Mo 2:21 dao kćer **S.** Mojsiju
SIRIJA: 2Kr 13:3; 2Lje 16:7; Iza 17:3.
SIRIJAC: 1Mo 31:20; 5Mo 26:5.
SIRIJSKI: Iza 36:11 govori jezikom **s.**
SIROČAD: Jk 1:27 brinute se za **s.** i udovice
SIROMAH: 1Sa 18:23 Ja sam samo **s.**
 Iza 14:20 **S.** je mrzak i bližnjemu
 Jr 2:34 mrlje od krvi **s.** nevinih
 Lk 4:18 objavim dobru vijest **s.**
 Iv 12:8 **s.** imate uvijek uza se
 2Mo 23:6; 1Sa 2:8; Job 24:4; Ps 9:18; 107:41; 132:15;
 Iza 14:30; 25:4; Am 8:4; Mt 11:5.
SIROMAŠAN: Mk 12:43 **s.** udovica ubacila više
 2Ko 6:10 **s.**, a koji mnoge obogaćuju
 2Ko 8:9 radi vas postao **s.**
 Jk 2:5 Bog izabrao one koji **s.**
SIROMAŠTVO: Iza 13:18 stiže ga **s.** i sramota
 Iza 30:8 Ne daj mi ni **s.** ni bogatstva
 2Ko 8:9 da se obogatite njegovim **s.**
 Ot 2:9 Znam tvoju nevolju i **s.**
 Iza 6:11; 24:34.
SISATI: Iza 11:8 Dijete koje **s.**
SISERA: Su 5:20 zvijezde borile protiv **S.**
 Su 4:7, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 22; 1Sa 12:9.
SIT: Job 10:15 **s.** sramote i nevoljom napojen
 Ps 37:19 u dane gladi bit će **s.**
SITITI: Ps 145:16 **s.** sve živo po želji
 Iza 43:24 nisi me **s.** salom žrtava svojih
SITNICA: 1Ti 6:5 zučnih prepirki o **s.**
SJAJ: Ezr 9:8 podario **s.** očima našim
 Ps 13:3 Podari **s.** očima mojim, da
 Ps 89:44 Okončao si **s.** njegov
 Iza 60:3 kraljevi **k.** s. kojim sjaš
 Iza 60:20 niti mjesec tvoj gubi **s.**
 Eze 28:17 Uništi **s.** mudrost zbog **s.**
 Ef 5:27 skupštinu u njezinom **s.**
SJAJAN: Iza 6:25 ne daj da te osvoji **s.** očima
 Iza 15:30 **S.** oči vesele srce
 Da 2:31 kip, velik i izuzetno **s.**
 Da 12:3 sjat poput **s.** svoda nebeskog
SJAJNIJI: Dj 26:13 svjetlost **s.** od sunca
SJATI (SE): Ps 104:15 ulje od kojega lice **s.**
 Iza 58:10 svjetlost će tvoja i u mraku **s.**
 Jr 5:28 Ugojili su se, koža im **s.**
 Da 12:3 koji imaju spoznavaju **s.**
 Mt 13:43 pravednici poput sunca **s.**
SJEČANJE: Ps 109:15 neka izbriše **s.**
 Iza 10:17 na pravednika donosi blagoslov
 Iza 65:17 što je prije bilo neću u **s.** dolaziti
 Mt 3:16 počela pisati knjiga **s.**
SJEČATI SE: 2Mo 20:8 **S.** dana počinka
 Ps 25:7 Grijeha mladosti moje nemoj **s.**
 Pr 12:1 **S.** Stvoritelja u danima mladosti
 Jr 31:34 grijeha njihova više neću **s.**
 2Ti 1:5 **S.** tvoje vjere
 He 10:32 **s.** prijašnjih dana
 He 13:7 **S.** onih koji vas prevode
 Ps 137:6; Pr 1:11; Iza 43:25.
SJEČI: Jš 9:21 neka **s.** drva
 Es 9:5 **s.** [neprijatelj] mačem
SJEDITI: Ps 1:1 u društvu podrugljivaca **n.** **s.**
 Ps 2:4 Onaj koji **s.** na nebesima smijati se
 Ps 29:10 Jehova **s.** kao kralj
 Iza 42:7 izvedeš zatočenike, koji **s.** u tami
 Mi 4:4 **s.** pod svojom lozom i smokvom
 Ot 7:10 Spasenje dugujemo Bogu, koji **s.** na
 Iza 28:6; Ot 5:13; 17:15.
SJEKIRA: 5Mo 19:5 **s.** udari bližnjega
 2Kr 6:5 glava **s.** pala u vodu
 1Kr 6:7; Lk 3:9.
SJEME: 1Mo 1:11 plod u kojem **s.** njegovo
 3Mo 15:16 čovjeku isteće **s.**
 3Mo 15:32 za čovjeka kojem isteklo **s.**
 3Mo 20:15 koji bi dao svoga **s.** životinji
 3Mo 22:4 ni kojemu isteklo **s.**
 Mt 13:38 dobro **s.** sinovi kraljevstva
 Lk 8:11 **s.** je riječ Božja
 1Ko 15:38 svakom **s.** njegovo tijelo
SJEMENIK: Jr 5:8 kao konji sa **s.** jakim,
SJENA: 1Lje 29:15 Naši dani na zemlji **s.**
 Ps 17:8 sakrij me u **s.** krila svojih
 Ps 39:6 čovjek kao **s.** hoda
 Kol 2:17 tek **s.** onoga što dolazi

He 8:5 **s.** onoga nebeskoga
 He 10:1 u Zakonu nalazimo tek **s.** budućih
 Jk 1:17 nije poput nestale **s.**
 Ps 57:1; 91:1; 144:4; Iza 30:2.
SJENICA: 5Mo 16:13 Blagdan **s.** slavi
 Ne 8:14 našli su u zakonu da borave u **s.**
 3Mo 23:42; 5Mo 16:16; Ezr 3:4.
SJESTI: Ps 110:1 **S.** meni zdjesna dok
 Mt 19:28 **s.** na dvanaest prijestolja
 Ot 3:21 dat ću da **s.** sa mnom na prijestolje
SJETITI SE: 1Mo 9:15 ja ću se **s.** saveza
 1Mo 19:29 Bog **s.** Abrahama
 Ne 13:14 **S.** me se, Bože
 Job 14:13 rok odredio i onda me **s.**!
 Lk 17:32 **S.** žene Lotove
 Dj 10:4 molitve uzašle pred Boga i on ih **s.**
 Dj 10:31 Bog **s.** milosrdnih djela tvojih
 Lk 23:42; 2Pe 3:2; 3Iv 10.
SJEVER: Ps 48:2 Sion na krajnjem **s.**
 Iza 14:13 sjest ću na krajnjem **s.**
 Iza 41:25 Podignu jednoga koji ide sa **s.**
 Jr 1:14 Sa **s.** će nevolja biti puštena
 Da 11:6 kralju **s.**
 Da 11:44 uznemiriti ga vijesti sa **s.**
 Da 11:7, 8, 15, 40; Am 8:12; Lk 13:29.
SJEVERNI: Jr 50:9; Za 2:6.
SKAKAVAC: 2Mo 10:4 dovosti **s.**
 3Mo 11:22 možete jesti **s.** selca
 Iza 30:27 **s.** nemaju kralja
 Jr 51:27 konja mnogo kao **s.**
 Na 3:15 Umnoži se poput **s.**
 4Mo 13:33; 5Mo 28:38; Iza 40:22; JI 1:4; 2:25;
 Mt 3:4; Ot 9:3.
SKAMENITI SE: 2Mo 15:16 oni će se **s.**
SKERLET: Iza 1:18 Ako grijesi vaši budu kao **s.**
 Jr 4:30 oblačila si se u **s.**
SKERLETAN: Jš 2:18 vrpce od **s.** konca
 Mt 27:28 ogrnuli ga **s.** plaštem
 Ot 17:3 na **s.** zvijeri
SKINUTI: Jš 5:9 **s.** s vas sramotu
 Eze 21:26 **S.** turban i odloži krunu
SKITATI SE: Ho 7:14 Zbog zita i vina **s.** naokolo
 1Ti 5:13 **s.** po kućama
SKLAD: Mi 4:3 **s.** će stvoriti među narodima
 2Ko 6:15 **s.** između Krista i Belijala?
SKLADATI: Am 6:5 **s.** pjesme
SKLADIŠTE: 1Kr 9:19; 2Lje 8:4; 17:12.
SKLADNO: Ef 2:21 **s.** povezana i izrasta
 Ef 4:16; Kol 2:2, 19.
SKLON: 1Mo 8:21; 5Mo 31:21; Jr 29:22.
SKLONITI SE: 1Sa 19:2 negdje se **s.** i pritajti se
 Iza 22:3 Pametan vidi lož i **s.**
SKLOPITI: 1Mo 6:18 s tobom **s.** savez
 1Mo 15:18 **s.** s Abramom savez
 5Mo 5:2 Jehova **s.** savez
 Ps 89:3 Savez sam **s.** s Davidom
SKRATITI: Mt 24:22 **s.** će se ti dani
 Iza 10:27; Mk 13:20.
SKRENUTI: Ps 44:18 stope naše nisu **s.**
SKRETATI: Job 23:11; Iza 4:27.
SKRIVATI SE: Iza 30:20 neće se **s.** Učitelj
SKRIVEN: Job 3:23 čovjeku je put **s.**
SKRIVITI: Es 1:16; Dj 25:10.
SKROMAN: Iza 11:2 mudrost je u **s.**
 Sf 3:12 narod ponizan i **s.**
 2Ko 10:1 [Pavao] ostavlja **s.** dojam
 1Ti 2:9 žene pristojno odjevuju i budu **s.**
SKROMNO: Mi 6:8 **s.** hodiš s Bogom svojim
SKROVIŠTE: Ps 27:5 zakloniti me u **s.**
 Iza 28:15, 17; Jr 49:10.
SKROVIT: Ps 91:1 u **s.** zaklonu Svevišnjega
SKRUŠEN: Iza 66:2 nevoljan i **s.** duha
SKUP: Ps 149:1 **s.** vjernih slugu njegovih
 Am 5:21 ne uživam u mirisu svećanih **s.**
SKUPINA: Iza 30:27 idu raspoređeni u **s.**
SKUPINA (svećenička): Lk 1:5 Zaharija, iz **s.**
 1Lje 27:1; 2Lje 5:11; 8:14.
SKUPITI (SE): 3Mo 8:3 **s.** zajednicu na ulaz u sator
 5Mo 31:12 Skupi narod
 Iza 40:11 **s.** će jaganjce
 Iza 56:8 **S.** ću k njemu i druge
 Iza 60:4 Svi su se **s.**

Jr 23:3 Ja ću s. ostatak ovaca
 Sf 2:1 S. se, narode koji nemaš
 Sf 3:8 moja odluka da s. narode
 Mt 13:41 anđeli će s. iz kraljevstva njegova
 Mt 23:37 s. djecu tvoju, kao što kvočka
 Mt 24:31 s. izabrane njegove
 Mt 25:32 svi će se narodi s. pred njim
 Ot 16:16 s. ih na Harmagedon
 2Kr 10:18; Ps 102:22; 106:47; Iza 11:12; 43:9; 54:7;
 Jr 29:14; 49:14; Da 11:10; Mt 3:12; 22:10; Iv 11:52;
 1Ko 5:4; Ot 16:14.

SKUPLJANJE: 1Ko 16:1, 2.

SKUPLJATI: Mt 12:30 tko ne s. sa mnomo, rasipa
 Iv 4:36 s. plod za život

SKUPO: 1Ko 6:20 jer ste s. kupljeni
 1Ko 7:23 S. ste kupljeni

SKUPOCJEN: Mt 13:46 pronade jedan s. biser

1Ti 2:9 ne ukrašavaj s. odjećom
 1Kr 5:17; 7:9, 11.

SKUPSTINA: Dj 16:5 s. rasle

Dj 20:28 pasete Božju s.
 1Ko 14:34 Žene neka šute u s.

Ef 5:24 s. podložna Kristu
 Kol 1:18 on je glava tijela, s.
 He 12:23 s. prvorodnaca zapisanih
 3Iv 10 izbaciti iz s.

Ps 82:1; Dj 19:39; 1Ko 14:19; Ga 1:13; Ef 1:22.

SKUT: 2Mo 12:11 s. haljina neka budu podvijeni

Iza 6:1 s. njegovi ispunjavali hram
 Jr 1:17 podvij s., pa ustani
 Jr 2:34 Na s. tvojim mrlje od krvi

Za 8:23 deset ljudi uhvatiti Židova za s.

SKVRNITI: Eze 36:20 narodi s. su sveto ime moje

1Ti 1:9; 4:7; 6:20 s. što je sveto
 2Ti 2:16 isprazne razgovore koji s. sveto

SLAB: Eze 29:14 osnovati kraljevstvo s.

Eze 34:4 S. ne jačate
 Jl 3:10 Tko je s., neka kaže:

Mt 26:41 Duh voljan, ali tijelo s.
 1Ko 1:27 što svijet smatra s. Bog izabrao
 1Ko 2:3 došao sam k vama s. i u strahu
 2Ko 12:9 moja se snaga pokazuje kad si s.

1So 5:14 pomažite s., budite dugotrpiljivi

SLABIJI: 1Ko 12:22 udovi koji izgledaju s.

SLABOST: Ri 6:19 Zbog s. vašega tijela

Ri 8:26 pritječe u pomoć u našoj s.

Ri 15:1 moramo nositi s. nejakih

1Ko 1:25 Božja s. jača od ljudi

1Ko 15:43 Sije se u s., uskršava u snazi

He 4:15 suosjećati s nama u našim s.

SLADAK: Jk 3:11 iz istog izvora s. i gorko

SLAGATI: Su 16:10; Hb 2:3.

SLAGATI SE: Mk 14:56 svjedočanstva se nisu s.

2Ko 6:16 kako se hram Božji s. s idolima?

SLAMA: Job 21:18 Postaju li kao s.

1Ko 3:12 ako tko na tom temelju gradi s.

SLANO MORE: Jš 3:16 prema moru Arabi, s.

SLATI: Mt 3:1 s. glasnika svojega

Mt 4:5 Evo, ja vam s. proroka Iliju

Mt 10:16 ja vas s. kao ovce

Mt 11:10 s. glasnika pred licem tvojim

Mk 6:7 s. dva po dva

Iv 20:21 Otac mene poslao, i ja s. vas

SLAVA: Jš 9:9 čuli smo za s. njegovu

Ps 19:1 Nebesa objavljuju s.

Iza 42:8 nikome neću dati s. svoju

Iza 43:7 koga sam stvorio na s. svoju

Iza 60:18 vrata svoja zvat ćeš s.

Hg 2:9 Veća s. drugog doma

Mt 5:16 vaša dobra djela i s. Oca

Mt 25:31 Sin čovječji stigne u s. svojju

Lk 2:14 S. Bogu na visinama

Iv 17:5 proslavi mene kod sebe s.

Ri 1:21 nisu mu kao Bogu iskazali s.

Ri 9:23 bogatstvo svoje s. na posudama

Ot 21:23 s. Božja obasjavala

4Mo 14:15; 1Lje 14:17; 16:24; Es 9:4; Ps 29:9;

79:9; 102:16; Da 5:23; Hb 2:14; Iv 1:14; Ri 1:23; 3:23;

2Ko 4:17; 1Pe 5:4.

SLAVAN: Ne 9:5 blagoslovljeno ime tvoje s.

Ps 24:7 da ude s. Kralj

Ps 111:3 Djelo je njegovo s.

Ps 136:18 pogubio kraljeve s.

Dj 2:20 s. dan Jehovin

2Ko 3:8 davanje duha još s.

2Ko 4:4 s. dobre vijesti o Kristu

Ps 16:3; 29:3; 66:2; 145:5; Iza 11:10; Jr 14:21.

SLAVITI (SE): Ps 50:15 Izbavit ću te, a ti ćeš me s.

Ot 18:7 Koliko je s. sebe i živjela u raskoši

2Mo 12:14; Ps 42:4; 86:12; Iza 25:3; Za 14:16; Ri

15:6; 1Pe 2:12.

SLIČAN: 1Mo 1:26 Načinimo čovjeka, nama s.

Da 10:16 s. sinovima ljudskim

Ri 6:5 ujedinjeni u smrti s. njegovoj

Flp 2:7 postao s. ljudima

SLIJEDITI: 1Ti 4:6 učenje koje postojano s.

SLIJEP: Iza 35:5 otvoreni oči s.

Iza 56:10 S. su stražari njegovi

Mt 15:14 Oni su s. vode

Ps 146:8; Iza 42:7; Mt 23:24.

SLIJEPAC: 5Mo 28:29 u podne pipati kao s.

Mt 15:14 kad s. slijepca vodi

SLIKA: 1Mo 1:26 Načinimo čovjeka na s.

He 1:3 točna s. njegova bića

He 9:9 sator s. za vrijeme

Ri 8:29; Kol 1:15; He 8:5.

SLINA: 1Sa 21:13 [David] puštao s. da se cijedi

SLOBODA: 3Mo 25:10 proglasite u zemlji s.

Iza 61:1 objavim s. zarobljenima

Jr 34:17 proglasiti vam s., predati vas maču

Ri 8:21 s. djece Božje

1Ko 10:29 zašto moju s. sudi tuda savjest?

2Ko 3:17 duh Jehovin, ondje je s.

Ga 2:4 ušuljala da ugroze našu s.

Ga 5:1 Za takvu s. Krist nas oslobodio

Ga 5:13 vi ste, braćo, pozvani na s.

He 3:6 sačuvamo svoju s. govora

Jk 1:25 savršeni zakon s.

1Pe 2:16 ne kao oni kojima s. pokrivalo

2Pe 2:19 Obecavaju im s., a robovi su

Iza 58:6; 1Ti 3:13.

SLOBODAN: 2Mo 21:2 sedme godine s.

1Ko 9:19 s. od svih, učinio se robom

Ga 4:26 najnik Jeruzalem s., on je naša majka

SLOBODNJAK: Ga 3:28 nema ni roba ni s.

Ef 6:8; Kol 3:11.

SLOM: Izr 16:18 Ponos ide pred s.

Izr 18:12 Prije s. srce je čovječje oholo

SLOMLJEN: Ps 34:20 nijedna kost nije s.

Iza 57:15 s. onima koji su s. i ponizna duha

Iv 19:36 Nijedna kost neće mu biti s.

3Mo 21:19; Ps 51:17; Iza 65:14.

SLOŽNO: Mt 18:19 ako dvojica na zemlji s. zamole

1Kr 22:13; Iza 45:21; Ri 8:28; Ef 4:16.

SLUČAJNO: 4Mo 35:22 ako ga urne s.

2Sa 1:6 S. sam se našao na gori Gilboa

Lk 10:31 s. silazio svecenik

SLUGA: Ps 116:16 Jehova, ja sam s. tvoj

Izr 22:7 tko uzima zajam, s. onome koji daje

Iza 43:10 Vi ste moji svjedoci i s. moj

Iza 49:3 Ti si s. moj, Izraele

Iza 53:11 s. moj pravednosti dati mnogima

Iza 65:13 s. će moje jesti, a vi ćete gladovati

Iza 65:15 s. svoje nazvat će drugim imenom

Jr 25:9 Nebukadnezara, s. svojega

Am 3:7 da ne otkrije tajne svoje s.

Za 3:8 ja dovodim s. svojega, Izdanak

Mt 12:18 s. mojega, kojega sam izabrao

Mk 10:43 velik među vama, neka bude s.

Lk 16:13 Nijedan s. ne može robovati dvojici

Iv 18:36 moje bi se s. borile

Dj 4:30 po imenu tvoga svetog s. Isusa

Ri 13:4 ona je Božji s. tebi na dobro

Ri 13:6 vlasti su Božji s.

Ri 14:4 Tko si ti da osuđuješ tuđega s.?

Ri 15:8 Krist postao s.

Ri 15:16 s. Krista među narodima

1Ko 4:1 Neka nas smatraju s.

2Ko 3:6 osposobio da budemo s. novog saveza

2Ko 11:15 njegovi s. pretvaraju

Flp 1:1 nadglednicima i s. pomoćnicima

1Ti 3:8 s. pomoćnici trebaju biti

1Ti 4:6 bit ćeš dobar s. Krista

He 8:2 s. na svetome mjestu

Ps 103:21; Izr 11:29; Iza 61:6; Jr 7:25; 14:3; Da 3:26;

2Ko 6:4; Kol 1:23.

SLUŠANJE: Am 8:11 glad za s. riječi Jehovinih
SLUŠATI: 2Mo 19:5 budete li vjerno s. glas moj
 Izr 1:5 Mudar će s. i više će naučiti
 Izr 15:29 molitvu pravednih s.
 Izr 29:12 vladar s. lažljive riječi
 Iza 55:3 S., duša će vam ostati živa
 Jr 35:14 s. zapovijed praoca
 Mt 13:13 s., a ne čuju i ne razumiju
 Mt 17:5 Sin moj, ljubljeni, njega s.
 Mk 12:37 narod s. užitkom s.
 Lk 10:16 Tko s. vas, s. i mene
 Iv 8:47 Tko je od Boga, s. što Bog
 Iv 8:47 vi ne s., jer niste od Boga
 Iv 18:37 na strani istine s. moj glas
 Ri 6:16 robovi ste onoga koga s.
 Ef 6:1 Djeco, s. svoje roditelje
 Ef 6:5 Robovi, s. svoje gospodare
 5Mo 8:20; Job 34:34; Ps 69:33; 81:11; 85:8; Izr 8:34; Jr 11:8; 35:8; Mi 3:16; Mt 8:27; 11:15; 13:23; Lk 8:10; Dj 4:19; Ri 2:13; 1Ti 4:1; Jk 1:22.

SLUŠKINJA: 1Mo 16:1 Saraja imala s. Hagaru
 Lk 22:56 s. pogledala [Petra] i rekla
 Ga 4:30 Otjeraj s. i sina njezina
 Ga 4:31 nismo djeca s., nego slobodne
 1Mo 12:16; Ru 2:13; Ps 123:2; Izr 30:23; Dj 12:13.

SLUTITI: 1Mo 34:25 u grad u kojem nitko ništa s.
SLUŽBA: 2Mo 10:26 što treba za s. Jehovi
 2Mo 12:25 kad dodete, vršite ovu s.
 1Ije 9:22 Njima su dali odgovornu s.
 Ezr 8:20 od netina, dali u s. levitima
 Dj 1:20 s. njegovu neka preuzme drugi
 Dj 20:24 želim dovršiti s.
 Ri 9:4 Oni su Izraelci i njihova je s. Bogu
 Ri 11:13 drugim narodima, veličam svoju s.
 1Ko 12:5 različite s., ali isti Gospodin
 2Ko 4:1 ovu s. imamo po milosrđu
 2Ko 5:18 povjerio nam s. pomirenja
 2Ko 6:3 s. ne bi imalo što prigovoriti
 2Ko 11:12 jednaki nama u s. kojom se hvale
 Ga 2:17 Krist u s. grijeha
 1Ti 1:12 te me postavlja u s.
 1Ti 3:10 onda neka obavljaju s.
 1Ti 3:13 koji dobro obavljaju s.
 2Ti 4:5 potpuno izvrši svoju s.
 He 7:24 njegovu svećeniku s. nitko
 He 8:6 dobio s. koja je uzvišenija
 He 10:11 svećenik dan za danom obavlja s.
 2Ije 31:2; 35:10; Dj 13:25; 21:19; Ri 9:4; 12:7;
 2Ko 2:16; 3:3; Kol 4:17.

SLUŽBENIK: Dj 16:35 poslali svoje s. s porukom
SLUŽITI: 4Mo 4:19 odrede kako s. i što nositi
 5Mo 7:16 Nemoj s. bogovima njihovim
 Jš 24:15 izaberite kome ćete s.
 1Sa 2:18 dječak Samuel s.
 1Ije 28:9 te mu s. srca potpuno odana
 Ps 100:2 S. Jehovi s. veseljem
 Ps 106:36 S. su idolima njihovim
 Iza 56:6 A tudince koji mu s.
 Da 3:17 Bog kojom s. može nas izbaviti
 Da 7:10 Tisuću tisuća s. mu je
 Sf 3:9 prizivali ime Jehovino i složno mu s.
 Mt 4:10 jedino njemu s.
 Mt 20:28 Sin čovječji došao s.
 Iv 16:2 tko vas ubije misliti da s. Bogu
 Dj 27:23 Boga kojom pripadam i kojom s.
 Ri 12:1 da s. Bogu koristeći svoj razum
 Ri 16:1 Febu, sestru našu, koja s.
 Ef 4:12 usmjeravali svete, kako bi s.
 1Ti 3:1 tko želi s. kao nadglednik
 He 1:14 duhovi kojima je dužnost s.
 He 6:10 s. svetima i što im i dalje s.
 He 7:13 nije s. kod žrtvenika
 He 12:28 s. Bogu sa strahom
 1Pe 1:12 nisu s. sebi, nego vama
 Ot 7:15 s. mu dan i noć u hramu
 2Mo 20:5; Ps 72:11; Iza 60:12; Jr 27:6; Mt 4:11; Mk 1:13; Flp 2:25; 1Pe 4:10.

SLJEDBA: Dj 24:5 nazarećanske s.
 Dj 24:14 po učenju koje oni nazivaju s.
 Dj 26:5 najstrožoj s. naše vjere
 1Ko 11:19 treba biti i s. među vama
 2Pe 2:1 neprimjetno uvesti razorne s.
 Dj 5:17; 15:5; 28:22; Ga 5:20.

SLJEPILO: 1Mo 19:11; 2Kor 6:18.

SLJEPOOČNICA: Su 4:21 zatjerala mu klin u s.
 Su 5:26 s. mu smrskala
SLJEZ: Job 6:6 u sluzavom soku s.

SMANJENJE: Ri 11:12 njihovo s. je bogatstvo
SMANJITI: 3Mo 27:18 s. procijenjena vrijednost
SMANJIVATI: 2Mo 5:8 Ne s. količinu opeka
SMATRATI (SE): Su 21:25 činio što je s. ispravnim
 Izr 17:28 ludoga se s. mudrim kad šuti
 Ri 4:5 on s. pravednim zbog vjere
 Ri 4:24 nas se s. pravednima
 Ri 6:11 s., sebe mrtvima grijehu
 Ri 12:17 Činite što ljudi s. dobrim
 Ri 14:5 Netko s. da je jedan dan važniji
 1Ko 4:1 Neka nas ljudi s. slugama
 2Ko 10:2 neki s. da živimo po tijelu
 Flp 2:3 s. druge većima od sebe
 Flp 3:7 zbog Krista s. gubitkom
 1Ti 5:17 Starješine s. dostojnima časti
 Jk 2:23 Jehova ga s. pravednim
 Dj 15:19; 1Ko 14:37; Flp 3:4.

SMEĆE: Iza 5:25 mrtva tijela postat će kao s.
 1Ko 4:13 Postali kao s. svijeta
 Flp 3:8 sve to smatram s.

SMESTI (SE): Ps 2:5 s. ih u žestini negodovanja
 Iza 19:3 S. će se Egipćani
 Tu 3:11 S. je puteve moje

SMETEN: Ps 90:7; Da 8:27.

SMETENOST: 5Mo 28:28; Za 12:4.

SMIJATI SE: Ps 2:4 Onaj koji sjedi na nebesima s.
 Ps 37:13 Jehova mu se s.
 Izr 1:26 ja ću se s. propasti vašoj
 Jr 20:7 S. mi se po sav dan
 Lk 6:25 Teško vama koji se sada s.
 1Mo 18:15; 21:6; Ps 59:8; Pr 3:4.

SMIJEH: Ps 126:2 usta puna s.
 Jk 4:9 S. vaš neka se pretvori u tugu
 Izr 14:13; Pr 2:2; 7:3.

SMILOVATI SE: Iza 49:13 s. svom narodu
 Iza 60:10 s. ću ti se
 Jr 13:14 Neću im se s.
 Jr 2:18 Jehova će se s. narodu svojemu
 Ri 9:15 S. kome hoću
 1Mo 43:14; 2Mo 33:19; 1Kr 8:50; Jr 15:5; Eze 7:9.

SMIRITI (SE): Izr 16:14 mudar čovjek s. bijes
 Jr 47:7 Kako da se s.

SMIRANJE: Mt 2:1; Iv 19:39.

SMISAO: He 8:8 razuzdanost njegov s.
 Pr 7:25 pronaći mudrost i s.

SMIŠLJATI: 1Sa 23:9 Saul s. zlo
 Ps 17:3 nismo s. zlo
 Izr 3:29 Ne s. zlo
 Izr 6:14 Sve vrijeme s. neko zlo
 Izr 14:22 lutaju oni koji s. zlo
 Lk 21:14 nemojte unaprijed s. što reći
 Ne 6:2; Ps 36:4; 64:6; Jr 18:11; Mi 2:3.

SMJERATI: Ps 21:11 s. zlo protiv tebe

SMJESTITI SE: Ob 4 Ako se s. visoko
SMOKVA: Mi 4:4 pod svojom lozom i s.
 Mt 24:32 Učite iz usporedbe o s.
 1Kr 4:25; Mt 21:19, 20, 21; Lk 13:6, 7.

SMOLA: 1Mo 2:12; 4Mo 11:7 s. bdjelja

SMOTATI (SE): Iza 8:16 S. svitak
 Iza 34:4 Nebesa kao svitak s.
 He 1:12 ti ćeš ih s. kao ogrtač
 Ot 6:14 kao svitak kad se s.

SMRAD: Iza 3:24; Ot 18:2.

SMRDJETI: 2Mo 7:18 Nil će s.

SMRSKATI: Ps 68:21 Bog s. glavu neprijateljima

SMRT: 1Mo 42:4 Da ga ne zadesi s.
 2Mo 21:22 izdade dijete, ali se ne dogodi s.
 5Mo 30:19 stavljam pred vas život i s.
 1Sa 2:6 Jehova s. donosi i na životu čuva
 Job 38:17 Jesu li ti se vrata s. pokazala?
 Ps 116:15 Dragocjena s. onih koji mu vjerni
 Izr 16:25 put na kraju vodi u s.
 Pr 7:1 bolji dan s. nego dan rođenja
 Iza 25:8 Uništit će s. zauvijek
 Mt 25:46 u vječnu s.
 Ri 5:12 tako se s. proširila na sve ljude
 Ri 5:17 s. kraljevala preko jednog čovjeka
 Ri 6:10 s. kojom je umro, umro jednom
 Ri 6:23 plaća za grijeh je s.

1Ko 15:21 s. došla po čovjeku, i uskrnuće
 1Ko 15:26 posljednji neprijatelj, uništena s.
 He 2:9 Isus za svakoga okusio s.
 He 2:14 ima moć prouzročiti s., Đavla
 Ot 2:10 Budi vjeran do s.
 Ot 2:11 neće nauditi druga s.
 Ot 20:6 Nad njima druga s. nema vlasti
 Ot 20:14 s. i grob bačeni u jezero ognjeno
 Ot 20:14 jezero ognjeno predstavlja drug. s.
 Ot 21:4 s. više neće biti
 Ot 21:8 Ono predstavlja drugu s.
 1Mo 42:4; 2Mo 21:22; Ps 89:48; Iv 8:51.

SMRTAN: Job 15:14 Što je čovjek s. da bi čit
 Job 33:12 Bog mnogo veći od čovjeka s.
 Ps 9:19 Ne daj da se čovjek s. moćnijim
 Ri 6:12 grijeh kraljuje u s. tijelu
 1Ko 15:53 ovo s. mora se obučiti u besmrtnost
 2Ko 1:9 mislili smo da nas čeka s. presuda
 Job 36:25; Ps 8:4; 55:13; 56:4; 144:3; Iza 13:7; 33:8;
 Jr 20:10; Ri 8:11; 2Ko 4:11.

SMRTONOSAN: Jk 3:8 jezik, pun otrova s.
SMRVITI: 2Mo 30:36 Nešto od toga s. u prah
SMRZNUTI SE: Za 14:6 sve će se s.
SNAGA: 2Mo 15:2 Jah je s. moja i sila
 Job 3:17 oni koje s. ostavlja
 Ps 59:17 S. moja, pjesmom ću te hvaliti
 Ps 60:12 Od Boga ćemo s. dobiti
 Ps 68:9 Nasljedstvu ti si novu s. dao
 Izr 24:5 tko ima znanje, uvećava s.
 Izr 24:10 u dan nevolje, oslabit će s. tvoja
 Izr 31:3 Ne daj s. svojoj ženama
 Izr 31:17 S. opasuje bedra
 Iza 11:2 duh savjeta i s.
 Iza 12:2 Jehova s. moja i sila moja
 Iza 40:29 On vraća s. umornome
 Iza 40:29 silnu s. daje nejakome
 Ho 12:3 svom s. s. Bogom se borio
 Am 2:14 jaki neće uvećati s.
 Na 2:1 Skupi svu s. svoju
 Za 4:6 Ne s., nego duhom mojim
 Mk 12:30 ljubí Jehovu svom s. svojom
 Dj 1:8 primiti s. kad sveti duh
 1Ko 4:20 nije u riječima, nego u s.
 1Ko 15:43 Sije u slabosti, uskrsva u s.
 2Ko 4:7 iznimna s. potječe od Boga
 2Ko 10:4 nije tjelesno, nego ima veliku s.
 2Ko 12:9 Kristova s. ostala nada mnog
 Ef 6:10 jačajte u Gospodinu i silnoj s. njegovoj
 Flp 4:13 uz pomoć onoga koji mi daje s.
 Kol 1:29 s. koja djeluje u meni
 1Ti 1:7 ne Kristu, koji mi je dao s.
 2Ti 1:7 ne duh koji nas čini strašljivima, nego s.
 1Mo 48:2; 5Mo 6:5; Su 16:17; 1Sa 2:4; 9; 2Sa 22:40;
 2Kr 19:3; 23:25; Job 37:23; 40:16; Ps 8:2; 18:32; 28:8;
 84:7; 118:15; Iza 1:24; 40:31; 52:1; 63:1; Jr 51:30; Da
 10:19; Hg 2:22; Jk 5:16; 1Pe 1:5.

SNAGA: 1Mo 11:31; 3Mo 18:15; Mt 10:35.
SNALAZLJIVOST: Lk 16:8 upravitelja zbog s.
SNAZAN: Jr 9:23 s. ne hvali snagom
SNAZNIJI: Ps 90:10 kod s. osamdeset
SNAZNO: Lk 13:24 S. se naprežite
SNIJEG: Job 38:22 u rizinice s.
 Ps 51:7 da budem bijeli od s.
 Ps 147:16 S. daje kao vunu
 Iza 1:18 grijesi postati bijeli kao s.
 Da 7:9 Odjeća mu je bila bijela kao s.
 2Mo 4:6; Ps 148:8; Izr 26:1; Ot 1:14.

SODOMA: 1Mo 19:24 na S. kišu sumpora
 Mt 10:15 lakše će biti zemlji s.
 Ot 11:8 u prenesenom smislu zove S.
 1Mo 18:26; Iza 1:10; 13:19; 2Pe 2:6; Jd 7.

SOFAR: Job 2:11; 11:1.

SOK: Ps 32:4 Nestalo je s. životnog u meni
SOL: 1Mo 19:26 pretvorila se u stup s.
 Mt 5:13 Vi ste s. zemlje
 Kol 4:6 vaša riječ s. začinjena
 3Mo 2:13; 2Kr 2:21; Job 6:6; Mk 9:50.

SOTONA: 1Lje 21:1 S. izazvao Davida da prebroji
 Job 1:6 S. došao među njih
 Job 2:2 S. odgovorio Jehovi: Prolazio sam
 Za 3:1 S. kako stoji zdesna da se protivim
 Mt 12:26 ako S. istjeruje S. razdijelio se
 Mt 16:23 Odrazi od mene, S.

Mk 1:13 četrdeset dana, S. ga iskušavao
 Lk 10:18 Gledao sam S. kako je pao s neba
 Lk 22:3 S. je ušao u Judu, zvanog Iskariot
 Ri 16:20 Bog će satrti S. pod vašim nogama
 1Ko 5:5 takvog predate S. da se odstrani
 2Ko 2:11 da nas S. ne bi prevario
 2Ko 11:14 S. pretvara da je anđeo svjetla
 2Ko 12:7 trn u tijelu, anđeo S.
 1So 2:18 ali S. nas je spriječio
 Ot 2:9 nego su sinagoga S.
 Ot 12:9 praznija, koji se zove Đavo i S.
 Ot 20:2 S., i svezao ga na tisuću godina
 Ot 20:7 S. će biti pušten iz tamnice
 Mt 4:10; Mk 4:15; Dj 26:18; 2So 2:9.

SPALITI: Jr 7:9 prinose Baalu s.
 Jr 44:25 prinose s. kraljici neba
 Eze 5:4 dio s. u vatri
 Eze 39:9 s. će oružje i štitove
 Ot 17:16 zamrzniti bludnicu i s. vatrom
 Jr 44:5; Na 2:13; Mi 1:11; Mt 13:30.

SPALJEN: Iza 34:10 ostat će s.
 Mi 1:7 darovi u vatri će biti s.
 Ot 18:8 bit će s. vatrom

SPAS: Izr 11:14 s. je u mnoštvu savjetnika
SPASENJJE: 2Kr 13:17 Jehovina strijela s.
 Ps 3:8 S. dolazi od Jehove
 Ps 135:5 srce moje raduje zbog s.
 Ps 33:17 Varijava nada da će konj s. donijeti
 Ps 44:4 S. veličanstveno pošalj Jakovu
 Ps 85:9 s. blizu onih koji ga se boje
 Ps 116:13 čašu s. veličanstvenog uzet ću
 Ps 119:155 S. je daleko od zlih
 Ps 149:4 Krotke on s. ukrašava
 Iza 12:3 grabiti vodu na izvorima s.
 Iza 26:1 S. Bog daje zidovima i bedemu
 Iza 49:8 u dan s. pomogao sam ti
 Iza 52:7 koji s. objavljuje
 Iza 60:18 Zidove svoje zvat ćeš S. i vrata
 Iza 61:10 u me odjenuo u haljine s.
 Hb 3:18 veselit ću se Bogu s. svojem
 Lk 1:69 podigao nam je rog s.
 Lk 1:77 s. koje dolazi oproštenjem grijeha
 Lk 2:30 onoga po kome ćeš donijeti s.
 Lk 3:6 onoga po kome će Bog donijeti s.
 Iv 4:22 s. dolazi od Židova
 Dj 4:12 ni u kome drugom nema s.
 Ri 10:10 oznanjuje vjera i tako postiže s.
 Ri 13:11 sada s. bliže nego kad
 2Ko 2:15 miris Kristov, osjećaju oni na putu s.
 2Ko 6:2 u dan s. pomogao sam ti
 2Ko 7:10 na pokajanje koje vodi u s.
 Ef 6:17 Uzмите i kacigu s. i mač duha
 Flp 2:12 radite na svojem s. sa strahom
 2Ti 3:15 učiniti mudrim kako bi dobio s.
 He 2:3 kako umaknuti ako zanemarimo s.
 He 2:10 savršenim Glavnog Zastupnika s.
 He 5:9 vječnoga s. svima koji su poslušni
 Jd 3 pisati o našem zajedničkom s.
 Ot 7:10 S. dugujemo Bogu svojemu
 Ot 12:10 Sada je nastalo s. i moć
 Iza 26:18; 45:17; Ri 1:16; He 9:28.

SPASITELJ: Su 3:15 Jehova podignuo s.
 2Sa 22:3 zaklon moj, s. moj
 Ne 9:27 u velikome milosrđu davao si im s.
 Iza 43:11 osim mene nema s.
 Iza 49:26 ja, Jehova, S. tvoj
 Ob 21 s. će se uspeti na goru Sion
 Lk 2:11 rodio S.
 Dj 5:31 uzvisio kao Vodu i S.
 1Ti 4:10 Boga, koji je S. svih vrsta ljudi
 1Iv 4:14 Otac poslao svog Sina kao S.
 Iza 19:20; Jr 14:8; Dj 13:23; 2Ti 1:10.

SPASITI (SE): 1Sa 14:6 Jehova s. s. mnogo ili malo
 2Lje 20:17 gledajte kako će vas s. Jehova
 Ps 69:35 Bog će s. Sion i izgraditi
 Iza 59:1 ruka nije prekratka, da ne može s.
 Eze 34:22 Ja ću s. ovce svoje
 Da 6:14 odlučio s. Danijela
 Mt 16:25 tko hoće s. svoj život
 Mt 19:25 Tko se onda može s.?
 Mt 24:22 kad se ne bi skratili ti dani, nitko s.
 Lk 19:10 Sion čovječji došao da traži i s.
 Iv 3:17 da se svijet s. preko njega
 1Ti 1:15 Isus došao u svijet da s. grešnike

1Ti 2:4 sve vrste ljudi s. i da dobro poznaju
He 7:25 može u potpunosti s. one
Jk 2:14 Može li ga takva vjera s.?
Jk 4:12 onaj koji može s. i pogubiti
Jk 5:20 s. dušu njegovu od smrti
1Pe 4:18 ako se pravедnik teško s.
Js 10:6; 2Kr 19:34; Ps 106:8; Iza 43:12; 45:22;
Jr 2:27; 30:7; 1Ti 4:16; Tit 3:5.

SPASONANJE: Iza 63:1 pun snage s.
SPAŠAVATI (SE): 1Sa 17:47 Jehova ne s. kopljem
Ps 20:6 Jehova s. pomaznika
Ps 34:18 s. one skršena duha
Ps 68:20 Bog koji s.
1Ko 1:18 nama koji se s. to je sila Božja
1Pe 3:21 i vas sada s., naime krštenje
Jd 23 S. ih grabeći ih iz vatre!
SPAŠEN: Jr 8:20 mi nismo s.
Mt 10:22 tko ustraje do kraja, s.
Dj 4:12 imena po kojem možemo biti s.
Ri 10:9 ako vjeruješ, bit ćeš s.
Ri 10:13 tko prizove ime Jehovino, bit će s.
1Ko 5:5 duh bio s. u Gospodinu dan
1Ko 10:33 korist mnogih, kako bi bili s.
Ef 2:8 dobrotom s. po vjeri
Iza 45:17; Lk 8:12.

SPAVANJE: Iv 11:13 misli da govori o s., o snu
SPAVALI: 1Kr 18:27 Ilija se rugao: možda Baal s.!
Job 3:13 u miru bio, s. bih
Eze 34:25 bez straha s. po šumama
Da 12:2 mnogi koji s. probudit će se
Mt 13:25 Dok su ljudi s.
1Ko 15:51 Necemo svi s. u smrtnome snu
1So 5:6 Ne s. kao ostali

SPIS: Iv 5:47 ako ne vjerujete njegovim s.
2Ti 3:15 od djetinjstva poznaje svete s.
SPLETKA: Ps 37:12 Zli smišlja s. pravедnome
Iz 16:28 koji smišlja s.
Da 11:24; Mi 2:1.

SPLETKAR: Izr 24:8 zli s.
SPLETKE: Ef 6:11 oduprijeti Đavlovim s.
SPOKOJAN: Izr 1:33 tko me sluša, bit će s.
SPOKOJSTVO: 1Lje 22:9 mir i s. dat ću Izraelu
Iza 32:17 s. i sigurnost dovjeka
SPOLNI: Ri 1:26 prepustio s. požudama
Kol 3:5 nečistoću, s. požudu
1So 4:5 ne u neobuzdanoj s. požudi
1Ti 5:11 udovice, njihovi s. porivi

SPOLNO: 3Mo 18:23 Nemoj s. općiti sa životinjom
SPOVILO: 5Mo 25:11 uhvati onoga za s.
3Mo 15:2, 3; Eze 23:20.

SPOMEN: 2Mo 12:14 taj dan za s.
Es 9:28 s. na dane Purima
Ps 83:4 izbriše s. na ime Izraelovo
Ps 135:13 Jehova, s. na tebe ostaje
Pr 9:5 jer se s. na njih zaboravio
Iza 26:8 Za imenom tvojim i s. duša žudi
Iza 26:14 zatro svaki s. na njih
Lk 22:19 činite ovo meni na s.
2Mo 3:15; 13:9; Ne 2:20; Ho 12:5; 1Ko 11:25.

SPOMENIK: 1Sa 15:12; 2Sa 18:18.

SPOMINJATI (SE): Hb 2:6 svi s. prezimom s.?
5Mo 28:37; Ps 44:14; Mt 2:4.

SPOR: 5Mo 19:17 dvojica među kojima nastao s.
Iza 41:21 Znseite s. svoj!
Iza 66:16 Jehova će s. pokrenuti
Jr 25:31 Jehova ima s. s. narodima
1Ko 6:2 ne možete suditi u sitnim s.
2Mo 4:10; 5Mo 17:8; 21:5; 25:1; Lk 24:25;
Dj 25:19, 20; Jk 1:19.

SPORITI SE: Mi 6:2 s. Izraelom će se s.

SPOSOBAN: Da 1:4 s. služiti u palači
Ri 7:18 nisam s. činiti dobro
1Ko 12:28 Bog postavio one koji s. upravljati
2Ko 2:16 tko je s. za takvu službu
2Ko 3:5 sami od sebe nismo s. išta učiniti
1Ti 3:2 nadglednik s. poučavati
2Ti 2:24 blag prema svima, s. poučavati
2Mo 18:21; 2Ti 3:17.

SPOSOBNOST: Mt 25:15 svakome prema s.
1Ko 1:5 u s. propovijedanja
2Ko 3:5 naša s. dolazi od Boga

SPOTAKNUTI SE: Iza 8:14 stijena o koju s.
Izr 4:12; Iza 8:15.

SPOTICANJE: Ps 119:165 ne postoji kamen s.
Ri 9:33 postavljam na Sionu kamen s.
Flp 1:10 neporočni i kako ne biste bili s.
Ri 14:20; 1Ko 8:13.

SPOTICATI SE: Iza 59:10 S. se u podne
Ri 16:17 navode da se s.

SPOZNAJA: 1Mo 2:9 drvo s. dobra i zla
SPOZNATI: 5Mo 4:39; Ho 2:8.

SPRATI: Iza 4:4 Jehova s. izmet.

Jr 4:14 S. zloću sa srca svojega
SPRAVA: 2Kr 21:13 istu s. mjernu
Iza 28:17 pravédnost za s. mjernu
2Lje 26:15; Eze 26:9.

SPREMAN: 2Mo 35:5 Tko je s. srca
2Lje 29:31 tko je god bio s. srca donio
Lk 1:17 pripremi Jehovi narod s.
2Ko 9:2 Ahaja, godinu dana s. pomoći
2Ko 10:6 s. smo kazniti neposlusnost
1Ti 6:18 darežljivi, s. dijeliti
2Ti 2:21 s. za svako dobro djelo

SPREMITI SE: Am 4:12 s. se da sretné Boga
1Ko 14:8 tko će se s. za boj?

SPREMNO: Ps 110:3 narod se s. ponuditi
2Ko 8:11, 12.

SPRIJEČITI: Dj 11:17 da bih mogao s. Boga
Ga 5:7 Tko vas s. da se pokoravate istini
1So 2:16 s. da propovijedamo neznabošcima

SPUTAVATI: 1Ko 7:35 ne da vas s.

SPUZVA: Mt 27:48; Mk 15:36; Iv 19:29.

SRAM: Eze 7:18 na svim licima s. će biti
Sf 2:1 narode koji nemaš s.
Sf 3:5 nepravednik ne zna za s.

SRAMITI SE: Eze 9:6 s. podignuti lice
SRAMOTA: Eze 4:14 kralju se nanosi s.
Izr 3:35 bezumni se ponose s.
Izr 13:5 zli navlače s. na sebe
Izr 14:34 grijeh je narodima s.
Izr 18:13 odgovara prije nego saslušati, ludost i s.
Iza 25:8 Uklonit će s. naroda svojega
Iza 30:3 Utočište faraonovo bit će vam na s.
Dj 5:41 podnijeti s. zbog njegova imena

1Ko 15:43 Sije u s., uskrsva u slavi
Flp 3:19 slava im je u s. njihovoj
He 11:26 s. koju je trpio kao pomazanik
He 12:2 ne mareći za s. i sjeo zdesna
Ot 16:15 da se ne bi vidjela s. njegova
1Sa 17:26; Job 14:21; Iza 4:1; Eze 16:54;
1Ko 11:6, 14; 2Ko 6:8; 11:21.

SRAMOTI: Ps 99:8 osvetnik protiv s. djela
Ps 141:4 u zloći s. djela činim
Jr 23:13 vidio djela s.
2Ko 4:2 odrekli smo se s. tajni
Ef 5:4 ni s. vladanje ni bezuman govor
Izr 10:23; Ri 1:26, 27.

SRAMOTITI: Ps 4:2 slava moja s.
Ps 55:12 nije me s. neprijatelj
Ps 44:16; 74:22; 119:42; Izr 14:31; Sf 2:10.

SRCE: 1Sa 16:7 Jehova gleda što je u s.
1Lje 28:9 služi mu s. potpuno odana
Job 37:24 koje s. uvjerava da su mudri
Ps 51:6 raduješ se kad je istina u s.
Izr 4:23 čuvaj s. svoje, jer iz njega
Izr 14:30 Mirno s. život tijelu
Izr 21:2 Jehova prosuduje s.
Iza 29:13 s. mu jedaleko od mene
Jr 17:9 S. varljivije od svega
Jr 17:10 Ja, Jehova, istražujem s.
Mt 5:8 Sretni su oni čista s., jer
Mt 15:8 s. mu daleko od mene
Mt 22:37 Ljubi Jehovu svim s.
Dj 17:11 svim s. primili riječ
Ri 10:10 s. se vjeruje, postizé pravédnost
Ri 11:7 ostalima je s. otvrdnulo
Ef 1:18 Budući da vam prosvjetlio oči s.
He 3:8 nemojte da vam otvrdnu oči s.
1Mo 6:5; 2Kr 10:15; Ps 14:1; 24:4; Izr 3:5; 15:28;
17:3; Iza 14:13; 26:3; 35:4; Jr 31:33; Eze 28:17;
Da 11:27; Mi 4:6; Lk 12:34; 2Ko 3:3; Jk 4:8; 5:8; 1Pe
3:15; Ot 17:17.

SRDAČAN: Izr 26:23 s. usne uz zlo srce

SRDAČNO: Ri 12:10 s. ljubite jedni druge

SRDITO: Mk 3:5 [Isus] s. pogledao, rekao:

SRDOBLJA: Dj 28:8 Publjeva oca mučila s.

SRDŽBA: 3Mo 19:18 ne gaji s. prema
Izr 22:24 Ne druži se s onim tko je sklon s.
Iz 3:36 s. Božja ostaje na njemu
Ef 4:26 sunce ne zađe, a da osjećate s.
Kl 1:20 s. čovjekova ne donosi pravедnost
Ot 11:18 razgnjevlili i došla je s. tvoja
5Mo 29:20; Ps 103:9; Mi 7:9; Ri 9:22; 12:19; 13:4;
1So 5:9; Ot 19:15.

SREBRN: Izr 25:11 zlatne jabuke u s.
SREBRNJAK: Mt 26:15 trideset s.
Mt 28:12 dali su vojnicima mnogo s.
SREBRO: Izr 2:4 ako potražiš kao s.
Eze 7:19 S. svoje pobacat će na ulice
Sf 1:18 Ni s. njihovo ni zlato
Mt 3:3 sjesti kao onaj koji tali i čisti s.
Jk 5:3 Vaše je zlato i s. zahrđalo
2Mo 12:35; Da 2:32; Hg 2:8; Jt 3:6.

SREĆA: 1Mo 30:11 Lea rekla: Kakva s.!
Iza 65:11 stol bogu S.
Ri 4:6 s. čovjeka kojega Bog smatra pravедnim
SREŤAN: Ps 144:15 S. kojemu Bog Jehova
Mt 5:3 S. koji nastoje zadovoljiti
Mt 5:10 S. oni koji su progonjeni
Mt 24:46 S. taj rob ako ga gospodar
Iv 13:17 s. ste ako tako i činite
1Ti 1:11 dobrom vijeću s. Boga
1Ti 6:15 s. i jedini Vladar
1Pe 3:14 ako trpite zbog pravédnosti, s.
1Pe 4:14 s. ste, jer duh slave počiva
5Mo 33:29; 1Kr 10:8; Ps 1:1; Izr 3:13; 16:20; 29:18;
Da 12:12; Mi 3:15; Lk 6:20; 12:37; Jk 1:12.

SREŤNIJI: Pr 4:2 s. smatram mrtve
SRP: Iza 2:4 prekovati koplja u s.
Ji 3:10 prekujte s. u koplja
Mi 4:3 prekovati koplja u s.
SRUŠITI (SE): Lk 11:17 kuća razdijeljena s. se
Iza 30:13; 40:20.

STABLO: Su 9:8 pošla s. da pomažu sebi kralja
Iza 61:3 zvat će ih se s. pravédnosti
Mt 3:10 s. koje ne donosi dobar plod posjeći
Lk 6:43 dobro s. ne donosi nevaljali plod
STADO: Ps 65:13 Pašnjaci s. zaođjevni
Ps 79:13 narod tvoj i s. paše tvoje
Iza 40:11 past će s. svoje
Lk 12:32 Ne boj se, malo s., volja Oca
1Pe 5:3 nego budite primjer s.
Su 5:16; Ps 78:52; Iza 13:20; 60:7; 61:5; Jr 25:34; Mt
2:12; Mt 26:31; 1Pe 5:2.

STAJATI: 2Lje 20:17 s. i gledajte kako
Iza 66:22 i nova zemlja s. preda mnom
Da 2:44 kraljevstvo s. dovijeka
1Ko 10:12 tko misli da s.
2Pe 3:5 zemlja s. iznad vode
STAN: Iv 14:2 u kući Oca mojega mnogo s.
STANOVATI: Ps 68:16 gora na kojoj Bog poželio s.
Iza 65:21 graditi kuće i s. u njima
STANOVNIK: Iza 6:11 ne ostanu bez s.
Iza 12:6 usklikujite od radosti, s. Siona
Iza 24:5 Onečistila se zemlja pod s.
Iza 33:24 nitko od s. neće reći: Bolestan sam
Jr 25:29; 26:15; Ho 4:1; Za 12:8.

STANJE: Da 8:14 dovedeno u ispravno s.
1Ko 7:24 u onom s. u kojem je bio pozvan
Tit 1:8 [nadglednik] u s. svladati se
STAR: Lk 1:18 Jer ja sam s. i žena
STARAC: 1Sa 28:14 s. zaoigrnut ogrtačem
Ps 107:32 u vijeću s.
STARJESINA: 2Mo 24:1 sedamdeset s. izraelskih
Dj 4:5 u Jeruzalemu se skupili njihovi s. i
1Ti 5:17 s. dostojnima dvostruke časti
1Pe 5:1 s. pobuđujem
4Mo 11:16; Ru 4:2; Izr 31:23; Mt 16:21; 21:23;
Ot 4:4; 7:11; 14:3; 19:4.

STATI: Ps 82:1 Bog s. usred skupštine
Jš 10:12, 13; Job 1:6.

STAV: 1Pe 4:1 naoružajte se istim s.
STAVLJATI: 1Lje 21:10 Troje s. prede tebe
STAVLJEN: Mt 12:4; Lk 6:4.

STAZA: Ps 23:3 vodi me s. pravédnim
Ps 119:105 svjetlo s. mojog
Izr 4:18 pravédnička s. kao sjajna svjetlost
Iza 2:3 ici ćemo s. njegovim
Mt 3:3 Poravnajte mu s.

He 12:13 poravnajte s. kojima idu noge vaše
Ps 25:10; Izr 1:15; 3:6; Iza 40:3; 59:8; Jr 18:15; Ji 2:8;
Mi 4:2.

STEĆI: 2Sa 7:23 utkupio i s. si sebi ime
Mt 16:26 s. cijeli svijet, a izgubi
Lk 9:25 s. cijeli svijet, a sebe izgubi
Lk 21:19 s. čete duše svoje
2Ti 2:15 da s. Božje priznanje
1Lje 17:21; Izr 30:3; 1Ti 3:13.

STEGA: Izr 6:23 ukor i s. vode u život
Ef 6:4 odgajajte s. Jehovinom

STENJATI: Jr 51:52 s. probodeni njegovi

STIĆI: Ps 69:24 neka ih s. gnjev tvoj!

STIDJETI SE: Ri 1:16 ne s. dobre vijesti

He 11:16 Bog se ne s. da ga nazivaju

1Pe 4:16 što je kršćanin, neka se ne s.

Iza 65:13; 2Ti 2:15.

STIJENA: 2Mo 17:6 Udari po s.

5Mo 32:4 On je S., djelo mu je savršeno

2Sa 22:3 Bog je moj s. moja. On je utočiste

Iza 8:14 s. o koju će se spotaknuti oba

Iza 51:1 Pogledajte i s. iz koje ste

Mt 16:18 Na ovaj s. sagradit

Ri 9:33 kamen spoticanja i s. posrtanja

1Ko 10:4 pili iz duhovne s.

1Pe 2:8 kamen spoticanja i s. posrtanja

4Mo 20:11; 5Mo 32:18; 30; 1Sa 22:5; Ps 62:2.

STISKATI: Izr 16:30 Kad s. usne

STIŠATI SE: Es 2:1 s. gnjev kralja Ahasvera

STJECATI: Izr 15:32 tko sluša, s. razboritost

STJECATI SE: Iza 2:2; Mi 4:1.

STJEPAN: Dj 6:5; 7:59; 8:2; 22:20.

STO ČETRESET I ČETIRI TISUCE: Ot 7:4; 14:1, 3.

STOKA: 2Mo 9:3 Jehovina ruka udariti s.

5Mo 3:19 znam da imate mnogo s.

Iza 30:23 s. pasti na pašnjaku prostranom

1Mo 1:24; 2:20; Ps 107:38; 1Ko 15:39.

STOL: Ps 23:5 S. preda mnom prostireš

Iza 21:5 Neka se s. postavi

Iza 28:8 Svi su s. puni bljuvotine

Da 11:27 za jednim će s. govoriti laž

Mt 1:7 S. Jehovin zaslužuje prezir

Mt 8:11 biti za s. s Abrahamom

Lk 22:30 pijete za mojim s. u kraljevstvu

1Ko 8:10 vidi za s. u idolskom hramu

1Ko 10:21 Ne možete jesti sa s. Jehovina

Mt 26:20; Lk 22:27.

STOPA: 1Pe 2:21 da u svemu idete s. njegovim

Ps 44:18; Ri 4:12.

STOPALO: Eze 43:7 mjesto za s. moja

Iza 37:25; Eze 1:7.

STOSTRUKO: Mk 10:30 neće sada primiti s.

STOTINA: Su 7:7 S. ovih tri s.

Iza 65:20 bude li i s. godina imao

Mt 18:12 neki čovjek ima s. ovaca

Su 4:13; 1Kr 22:6; Pr 6:3.

STOTNIK: Dj 10:22 S. Kornelije, pravedan čovjek

STRAH: 1Mo 35:5 s. od Boga obuzeo

3Mo 25:18 bez s. živjeti

5Mo 10:17 Jehova velik, ulijeva s.

5Mo 33:28 Izrael će bez s. živjeti

Su 7:3 koga je s., neka se vrati!

1Sa 11:7 s. Jehovin obuzeo je narod

Ps 4:8 daješ da živim bez s.

Ps 55:4 s. me smrtni spopali

Ps 111:10 S. Jehovin prvo, mudrost

Izr 3:23 bez s. kročiti putem svojim

Izr 8:13 s. pred Jehovom znači mrziti zlo

Izr 9:10 S. Jehovin prvo, stekla mudrost

Izr 15:16 Bolje je malo sa s. Jehovinom

Izr 19:23 S. Jehovin vodi u život

Iza 2:21 zbog s. od Jehove

Iza 18:2 narod koji s. Siri

Jr 8:15 vremenu izlječenja, a eto s.!

Jr 49:23 S. ih je svladao

Sf 2:11 Ja, Jehova, s. ću ih ispuniti

Mi 2:5 zbog imena mojega s. ga obuzeo

Ri 13:7 tko traži s., s.

Flp 2:12 radite na svojem spasenju sa s.

1Iv 4:18 U ljubavi nema s.

1Mo 45:3; 2Mo 23:28; 5Mo 7:20; 28:66; Jš 24:12; Ne

1:5; Iza 7:4; 24:17; 52:12; Jr 30:5; He 12:28.

STRAHOPOŠTOVANJE: 3Mo 19:30 s. svetištu

Ps 139:14 pun s., jer sam čudesno stvoren
Iza 29:23 s. prema Bogu Izraelovu
He 12:28 služiti sa strahom i s.

STRAHOTA: Ps 91:5 Nećeš se bojati nikakve s.

Jr 5:30 S., grozote se događaju
Job 3:25; Ps 73:19; Izr 3:25; Jr 49:5.

STRAHOVATI: 1Mo 9:2 od vas s. sva stvorenja

STRANA: Mt 24:31 izabrane s četiri s. svijeta

STRANAC: He 11:13 izjavljujući da s. s.

Eze 16:32; Mt 25:35; Lk 24:18; Iv 10:5.

STRAS: Ri 7:5 grešne s. koje je pobuđivao Zakon

1Ko 7:9 bolje brak nego izgarati od s.
Ga 5:24 pribili tijelo zajedno sa s.

STRAŠAN: Da 7:7 četvrta zvijer, s.

Jl 2:11 dan Jehovin velik i s.

He 10:27 s. očekivanje suda

Iza 13:9; Jl 2:31.

STRAŠILO: Jr 10:5 kao s. u polju

STRAŠLJIV: 2Ti 1:7 nije dao duh koji nas čini s.

STRAŠNO: He 10:31 S. upasti u ruke Boga

STRAŽA: 1Sa 22:14 zapovjednik tjelesne s. tvoje

2Sa 20:3 u kuću pod s.

Job 21:32 nad grobom s. se čuvati

Ps 141:3 Postavi s. na usta moja

Mt 27:66 zapečatili kamen i postavili s.

Flp 1:13 među carskom tjelesnom s.

STRAŽAR: 1Mo 31:49 Jehova s. između

Iza 21:6 Idi, postavi s. da javi

Iza 21:11 S., koje je doba noći?

Iza 52:8 Odjekuje glas s. tvojih

Iza 56:10 Slijepi s. s. njegovi

Iza 62:6 postavio sam s. Ne smiju šutjeti

Eze 3:17 postavio sam te za s.

Eze 33:6 ako s. ne zapuše u rog

Jr 6:17; 51:12; Mi 7:4; Lk 12:58.

STRAŽARIT: Izr 8:34 Sretan koji s. kod

STRAŽARSKI: 1Mo 31:49 ali i S. kula

STREPŃJA: Eze 12:19 sa s. pit će vodu

Eze 27:35 Lica će se ispuniti s.

STRESTI: Na 3:12 smokve, ako ih se s.

STRIC: 3Mo 20:20; 25:49; 1Sa 10:15.

STRIJELA: 5Mo 32:42 S. pokraj svoje krvlju opiti

1Sa 20:20 odapeti tri s. čukama kamena

2Kr 13:17 Jehovina s. spasenja

Ps 127:4 Kao s. u ruci čovjeka silnog

Iza 49:2 Učinio me s. naoštrenom

Hb 3:11 Kao svjetlost letjele su s. tvoje

Ef 6:16 ugasi ti goruće s. Zloga

Job 20:25; 33:18; Ps 18:14; Jr 50:14; 51:11.

STRIJELJATI: Jr 50:14 S. na [Babilon]!

STRINA: 3Mo 18:14 ne približavaj se s.

STRNJKA: Iza 47:14 postali su kao s.

Mi 4:1 koji zlo čine postat će kao s.

STROG: Da 2:15 kralj izdao s. naredbu

STROGO: Tit 1:13 Zato ih s. ukoravaj

STROGOST: Pr 8:1 ublažuje s. lica njegovu

Ri 11:22 s. prema onima koji su pali

Kol 2:23 s. prema tijelu

STRPLJENJE: Job 21:4; Za 11:8.

STRPLJIV: Ne 9:30 godinama s. s njima

2Ti 4:2 opomeni, budi s. i svešt

Jk 5:7 braćo, budite s.

Pr 7:8; Mt 18:26, 29; 2Pe 3:9.

STRPLJIVO: 1Pe 3:20 s. čekao u danima Noimim

STRPLJIVOST: He 6:12 zbog vjere i s. nastjeduju

2Pe 3:15 s. Gospodina smatrajte spasenjem

Izr 25:15; He 6:15; Jk 5:10.

STRVINA: Mt 24:28 Gdje god bude s., ondje orlovi

STUĐEN: Job 37:9; Izr 25:13.

STUP: 1Mo 19:26 Lotova žena u s. soli

1Mo 28:18 Jakov uspravio kamen kao s.

2Mo 13:22 S. od oblaka danju, s. od vatre noću

5Mo 21:22 pogubljen i obješen na s.

5Mo 21:23 ne ostane na s. preko noći

Jš 8:29 kralja ajškoga objesio na s.

Su 16:25 postavili Samsona između s.

1Sa 2:8 Jehovi pripadaju s. zemaljski

Mt 20:19 predati ga da ga pribiju na s.

Mt 27:40 sidi sa s.!

Mk 15:25 treći sat kad su ga pribili na s.

Mk 15:32 Neka Krist side sa s.

Lk 9:23 svaki dan uzme mučenički s. svoj

Lk 23:21 vikali: Na s. Na s. s njim!

Lk 23:26 stavili su na njega s.

Lk 24:7 u ruke grešnicima i pribijen na s.

Iv 19:6 Uzmite ga vi i pribijte na s.

Dj 5:30 Isusa, ubili objesiivši ga na s.

Ga 3:13 Proklet tko je god obješen na s.

Ef 2:16 obje skupine pomirio po mučeničkom s.

Flp 2:8 sve do smrti na mučeničkom s.

Flp 3:18 neprijatelji Kristova mučeničkog s.

Kol 2:14 uklonio je pribivši ga na mučenički s.

1Ti 3:15 s. i uporište istine

He 6:6 ponovno na s. pribijaju Sina

He 12:2 Isus podnio mučenički s.

1Pe 2:24 ponio grijehe naše na s.

Ot 3:12 Onoga tko pobijedi učinit ću s. u hramu

Ot 11:8 gdje i Gospodin pribijen na s.

1Mo 28:22; 2Mo 33:9; 34:13; 4Mo 21:8; 1Kr 14:23;

2Kr 3:2; 17:10; Ps 99:7; Mt 10:38; 23:34; 26:2;

Mk 15:14; Iv 19:10, 15, 31; Ri 6:6; 1Ko 1:13, 17; Ga

2:9, 20; 6:12, 14.

STUPICA: Jš 23:13 oni bita i zamka

STUPITI: Jš 1:3; Izr 4:14.

STVAR: Job 5:8 Bogu bih iznio s. svojju

STVARAN: He 9:24 sveto mjesto, preslika s.

He 11:1 dokaz onoga što je s.

STVARANJE: Mt 19:28 prilikom ponovnog s.

Ri 1:20 još od s. svijeta

Ot 3:14 početak Božjih djela s.

STVARNOST: Kol 2:17 sama je s. Krist

STVOREN: Ef 2:10 s. u Kristu za dobra djela

Kol 1:15 prvorođenac svega s.

Jk 3:9 ljude koji s. sličnima Bogu

STVORENJE: Ri 1:25 obožavali s., a ne Stvoritelja

Ri 8:20 s. podloženo ispraznosti

Ri 8:21 s. oslobođeno robovanja

Ri 8:22 sve s. zajedno uzdiše

2Ko 5:17 u zajedništvu s. Kristom, on je novo s.

Ga 6:15 ni neobrezanje, nego novo s.

Kol 1:23 propovijedala među svim s. pod nebom

Jk 1:18 prvine među s. njegovim

1Mo 9:11; He 4:13; Ot 8:9.

STVORITELJ: Pr 12:1 Sjećaj se S. u mladosti

Iza 40:28 Jehova, S. krajeva zemaljskih

Izr 14:31; Iza 43:15; 1Pe 4:19.

STVORITI: 1Mo 1:1 U početku i je Bog

1Mo 1:27 s. ih je muško i žensko

Ps 51:10 S. u meni čisto srce

Iza 45: s. će Jehova oblak danju

Iza 45:18 nije s. zemlju uzatad

Iza 65:17 ja s. nova nebesa

Kol 1:16 sve s. preko njega

Kol 3:10 po slici onoga koji ju je s.

Ot 4:11 ti sve s. i tvojom voljom

Izr 22:2; Iza 43:7; 45:7, 12; 57:19; 65:18; 1Ti 4:4.

STVRDNUTI SE: 2Mo 15:8 vode su se s.

SUBOTA. Vidi i DAN POČINKA.

Mt 12:8 Sin Gospodar s.

Mt 24:20 da bijeg vaš ne bude zimi ili u s.

Mk 2:27 S. postala radi čovjeka, a ne čovjek

Lk 14:3 Je li dopušteno liječiti u s.

Kol 2:16 nitko ne zapovijeda da slavite s.

SUBOTNJK: Lk 14:5 izvući na dan s.

Dj 1:12 s. dan hoda

He 4:9 preostaje s. počinak

SUD: Da 7:10 S. se sjeo

Mt 5:22 odgovarat će pred s.

Mt 12:41 Stanovnici Ninive ustati na s.

Ri 11:33 Kako su neistraživi s. njegovi

1Ko 4:3 ne marim kakav biste s. o meni

1Ko 6:1 usuduje ići na s. pred nepravedne

1Ko 6:6 brat brata vodi na s.

1Ti 5:21 da ne stvaras s. unaprijed

He 9:27 jednom umrijeti, zatim s.

He 10:27 strašno očekivanje s.

Jk 2:4 zao s. donose

Jk 2:6 bogati vas vuku pred s.

Jk 2:13 Milosrđe slavi pobjedu nad s.

1Pe 4:17 započne s. od doma Božjega

2Pe 3:7 čuvaju se do dana s. bezbožnika

1Iv 4:17 slobodu govora u dan s.

Iza 26:9; 54:17; Da 7:26; Mt 10:17; Mk 13:9; Iv 5:30;

Dj 17:34; 24:25; Jd 6.

SUDAC: Su 2:16 Jehova podizao s.
Dj 10:42 s. živima i mrtvima
Dj 13:20 dao im s. do proroka Samuela
5Mo 16:18; Ps 2:10; Iza 1:26; Sf 3:3; Jk 2:4; 5:9.

SUDAČKI: Iv 19:13 na s. stolicu
Dj 18:12 pred s. stolicu
Ri 14:10 svi stati pred Božju s.
Dj 25:10; 2Ko 5:10.

SUDBINA: Iza 65:11 vino bogu S.

SUDIONIK: Ef 3:6 s. obećanja
He 3:1 s. nebeskog poziva
1Pe 5:1 s. slave koja će se očitovati
2Pe 1:4 s. božanske prirode
Ot 18:4 da ne budete s. u grijesima

SUDITI: 1Kr 3:11 da možeš ispravno s.
Ps 9:19 s. narodima pred licem tvojim
Izr 29:14 kralj s. ubogima
Iza 2:4 s. među narodima
Jl 3:2 s. ću im zbog naroda svojega
Mt 19:28 sjesti i s. dvanaest plemena
Lk 6:37 Ne s., i nećete biti sudeni
Iv 5:22 Otac ne s. nikome
Iv 12:48 Rijec će mu s. u posljednji dan
Dj 17:31 dan u koji naumio s. svijetu
Ri 2:1 ti koji s. činiš to isto
1Ko 4:4 Jehova onaj koji s. o meni
1Ko 5:13 a Bog s. onima koji su izvan
1Ko 6:2 Ne znate li da će sveti s. svijetu?
2So 1:5 dokaz da Bog pravedno s.
2Ti 4:1 Isusom, koji određen da s. živima
He 13:4 Bog s. bludnicima i preljubicima
1Pe 1:17 Oca koji nepristrano s.
Jd 15 da s. svima i da osudi
Ot 11:18 vrijeme da se s. mrtvima
2Mo 18:26; Ps 9:8; 37:33; 43:1; 58:11; 82:1; 109:7, 31;
Iza 11:4; Jr 11:20; 25:31; Mi 3:11; Mi 3:5; Mt 5:40; Iv
8:50; Dj 25:9; Ri 2:2.

SUDJELOVATI: Mt 23:30; 1Ko 14:14; 1Ti 5:22.

SUDNJI: Mt 10:15 lakše zemlji gomorskoj u S. dan
SUDENJE: Dj 22:25 bičevati čovjeka bez s.?

SUGRADANIN: Ef 2:19 s. svetih

SUKOB: Ga 5:20 izljevi gnjeva, s., podjele, sljedbe
Tit 3:9 izbjegavaj svade i s. oko Zakona

SUKOBITI SE: Da 11:40 kralj juga s. s njim

SUMNJA: Jd 22 oni koje muče s.

SUMNJATI: Mt 21:21 ako ne budete s.
Jk 1:6 traži s. vjerom, ne s. nimalo

SUMNJICENJE: 1Ti 6:4 do zlonamjernog s.

SUMPOR: Ot 21:8 gori ognjem i s.
1Mo 19:24; Ps 11:6; Eze 38:22; Ot 19:20.

SUNARODNJAK: Lk 19:14 njegovi ga s. mrzili

SUNASLJEDNIK: Ri 8:17 s. Kristovi
Ef 3:6 iz drugih naroda trebaju biti s.
He 11:9 s. istog obećanja

SUNCE: Jš 10:12 Stani, s., nad Gibeonom
Iza 49:10 neće ih moriti žega ni s.
Iza 60:19 Neće ti više s. biti svjetlo
Mi 4:2 zasjat će s. pravednosti
Mt 13:43 pravednici poput s. sjati
Dj 2:20 S. će se pretvoriti u tamu
Ps 89:36; Pr 1:9; Lk 21:25; Ot 7:16.

SUOCITI SE: Dj 25:16 optuženik s. s tužiteljima

SUOSJEĆAJAN: 1Pe 3:8 budite s.

SUOSJEĆANJE: Ps 69:20 tko bi mi s. pokazao

SUOSJEĆATI: 1Sa 22:8 nikoga da s. sa mnom
He 4:15 veliki svećenik s. s nama
He 5:2 može s. s onima koji grijеше
Iza 51:19; Jr 15:5; 16:5; Mi 10:34

SUPARNIK: 4Mo 25:13; 2Kr 10:16.

SUPARNIŠTVO: Pr 4:4 uspjeh izaziva s.
Flp 1:15 propovijedaju Krista iz s.

SUPROTNO: Es 9:1 dogodilo se s.

SUPROTSTAVITI SE: 4Mo 22:32 izašao da ti se s.
Lk 21:15 protivnici neće moći s.
Jk 4:7 s. Đavlu, i pojebi će od vas
Ps 17:13; Iza 49:25.

SUPROTSTAVLJATI SE: Jk 4:6 Bog se s. oholima
Jk 5:6 ubili pravедnika. Zar vam se ne s.?

SURADNIK: 1Ko 3:9 mi Božji s.
Kol 4:11 moji s. za Božje kraljevstvo
3Iv 8 da budemo s. u istini

SURADIVATI: 1Ko 16:16 svakome tko s.

SUSJED: 2Mo 11:2 čovjek traži od s. svojega
Izr 27:10 Bolji je s. blizu

SUSRET: Ps 59:10 Bog doći u s.

SUSTEGNUTI: 1Pe 3:10 neka s. jezik svoj

SUSTIČI: 5Mo 19:6 prognosti ubojicu i s. ga
Ps 40:12 S. me prijestupa mojih više

SUSTIZATI: Ps 18:37 Gonim neprijatelje i s.

SUŠICA: 3Mo 26:16; 5Mo 28:22.

SUŠIVNO: 2Ko 9:1 s. je da vam pišem

SUVREMENIK: 1Mo 6:9 Noa čestit među s.

SUZA: Ps 126:5 koji siju sa s. žet će radosno
Ot 21:4 obrisat će svaku s. s očiju njihovih
Iza 25:8; Lk 7:38; He 5:7; Ot 7:17.

SUZDRŽATI SE: Iza 48:9 s. da te ne istrijebim
SVADBA: Mt 22:2 kraljem, koji je priredio s.
Iv 2:1 s. u Kani

SVADBENI: Mt 22:10 s. se dvorana napunila
Ot 19:9 s. večeru Janjetovu
Ps 19:5; Jl 2:16.

SVADLJIV: Ps 31:20 sakriti od jezika s.
Izr 21:9 Bolje u uglu krova, nego sa ženom s.
Izr 21:19 u zemlji pustoj nego sa s. ženom
Izr 26:21 tako s. čovjek raspiruje svadu
Izr 27:15 u kišni dan i žena s. isto

SVADLJIVAC: Ri 2:8 s. i nepokorne istini
1Ti 3:3; Tit 1:7.

SVADLJIVOST: Jk 3:16 gdje je ljubomora i s.
SVADA: Izr 6:19 tko zameće s.
Izr 17:14 prije nego s. izbje, udalji se
Izr 28:25 bahat u duši izaziva s.
1Ko 1:11 među vama ima s.
1Ko 3:3 dok je među vama ljubomora i s.
1Mo 13:7; Izr 16:28; 18:6, 19; 22:10; 26:17, 21;
Dj 23:7; 2Ti 2:23.

SVADATI SE: 1Mo 45:24 Nemojte putem s.
Ps 80:6 s. susjedi naši
Mt 12:19 Neće se s. riti
2Ti 2:24 Gospodinov rob ne smije s.

SVAKIDAŠNJI: Da 8:11 oduzeta s. žrtva
Da 11:31; 12:11.

SVAKODNEVAN: 2Ti 2:4 u poslove s. života
SVANUĆE: Ne 8:3 čitao je od s. do podneva
Iza 8:20 neće ih obasjati svjetlost s.
Lk 1:78 doći će nam s. s visine

SVEČAN: Za 3:4 obučti te u s. haljine

SVEČANOST: 2Lje 7:9 s. postavljanja žrtvenika
Iza 1:13 na s. se okupljate pa vraćate
2Mo 10:9; 4Mo 7:10; Ne 12:27; Da 3:2.

SVEČENIČKI: 2Mo 40:15 za travnju s. službu
He 7:11 s. služba sinova Izejevih
He 7:24 njegovu s. službu nitko neće preuzeti

SVEČENIK: 1Mo 14:18 Melkisedek, s. Svevišnjega
2Mo 40:13 Aron da mi služi kao s.
4Mo 35:25 do smrti velikog s.
Ps 110:4 Doviijeka ti si s. nalik Melkisedeku
Iza 28:7 S. i prorok zastranili su od pića
Mi 3:11 s. njegovi poučavaju za plaću
Za 3:1 pokazao mi je Jošuu, velikog s.
He 3:1 za apostola i velikoga s., Isusa
He 6:20 Isus, koji je postao veliki s.
Ot 20:6 s. Božji i kraljevstvo će trisuzu godina
1Sa 2:35; Sf 3:4; He 5:5; 7:23, 26; 9:25.

SVEČENIŠTVO: 4Mo 25:13; Jš 18:7; Ne 13:29.

SVEČENIŠTVO: 1Pe 2:5 sveto s., duhovne žrtve
1Pe 2:9 kraljevsko s., sveti narod

SVEKRVA: Ru 1:14; 2:11; Mt 10:35.

SVEMOGUĆI: 1Mo 17:1 Ja sam Bog S.
Ot 16:14 rat na veliki dan Boga S.
2Mo 6:3; Job 8:3; Iza 13:6; Ot 1:8; 11:17.

SVESRDNO: 2Pe 1:5 s. potrudite dopuniti vjeru

SVET: 2Mo 28:36 Jehova je s.
2Mo 39:30 Jehova je s.
3Mo 10:10 razlikovati ono s. od
5Mo 33:2 s. tisućama s. anđela
Ps 51:11 s. duh svoj nemoj
Ps 150:1 Hvalite Boga u s. mjestu
Da 4:17 presuda koju su objavili s.
Da 7:18 s. sluge primit će kraljevstvo
Da 7:25 unjetavati s. sluge
Da 7:27 s. sluge Najvišega
Za 14:20 Jehova je s.
Mt 1:18 trudna je s. duhu

Mt 12:32 tko kaže protiv s. duha
Lk 3:22 s. duh kao golub
Lk 14:26 pomoćnik, s. duh, kojega će Otac
Dj 2:4 svi se ispunili s. duhom
Dj 11:16 vi ćete biti kršteni s. duhom
Dj 20:28 s. duh postavio nadglednicima
Dj 26:10 s. sam bacao u zatvore
Ri 3:2 povjerene s. objave
Ri 7:12 Zakon je s. i zapovijed
Ri 12:13 Dijelite sa s. prema njihovim
1Ko 3:17 hram Božji s., a taj ste hram vi
1Ko 6:2 s. suditi svijetu
1Ko 6:19 tijelo hram s. duha
Ef 1:4 da bismo bili s. i neokaljani
Ef 3:8 Meni, najmanjem od svih s.
Ef 4:12 usmjeravali s., kako bi služili
Ef 4:30 ne žalostite Božji s. duh
1So 4:3 Božja je volja da budete s.
1So 4:7 Bog nas pozvao da budemo s.
2Ti 3:15 poznajete s. spise
He 6:4 i primili s. duh
1Pe 3:15 neka Krist bude s. u srcima vašim
2Pe 1:21 kako ih je vodio s. duh
Jd 14 Jehova s. tisućama s. anđela
Ot 4:8 S., s., s. je Jehova Bog
Ot 11:18 vrijeme da se dade nagrada s.
Ot 17:6 žena pijana od krvi s.
2Mo 3:5; Ps 2:6; Iza 52:10; 63:10; Dž 7:21, 22;
Mt 3:11; 24:15; 27:52; Mk 13:11; Dj 7:38; 1Pe 1:15;
Ot 13:7; 18:24.

SVETINJA: 2Mo 26:33 S. od S. nad s.
Da 9:24 da se pomaže S. nad s.

SVETIŠTE: 2Mo 25:8 Neka mi načine s.
3Mo 19:30 strahopoštovanje prema s.
3Mo 26:31 vaše ču s. opustošiti
1Lje 28:10 Jehova izabrao da sagradiš s.
Eze 28:18 oskvrnuo si s. svoja
Eze 37:26 postaviti ču s. svoje među njima
Da 11:31 oskvrnuti s., utvrdu, i ukinuti
Mt 27:51 zavjesa s. razderala se
Ps 78:69; Ot 15:8; 16:17.

SVETITI (SE): Iza 29:23 tada će oni s. ime moje
Lk 11:2 Oče, neka se s. ime

SVETKOVINA: Sf 3:18; Za 8:19.

SVETOST: 2Mo 15:11 kojega silna s. kralji
Iza 35:8 zvat će se Put s.
Iza 65:5 da s. moja ne prijede na tebe
Eze 20:41 očitovati s. svoju pred očima
Eze 38:16 na tebi, Gože, očitujem s. svoju
Ri 6:19 za robove pravednosti, što vodi u s.
2Ko 7:1 usavršujemo se u s. u Božjem strahu
1So 3:13 besprijeokorna u s. pred Bogom
1So 4:4 ovladati svojim tijelom u s.
Ps 89:35; 93:5; He 12:10.

SVEIŠNJI: Ps 73:28 S. utočite moje
Ps 83:18 Jehova, S.
Ps 91:1 u skrovitom zaklonu S.
Iza 14:14 Izjednačiti ću se sa S.
Jr 50:25 S. ima posla u zemlji kaldejskoj
Da 4:17 živi znali da S. vlada
Lk 2:29 S., otpuštaš roba svojega
Dj 4:24 S., ti si načinio nebo i zemlju
Dj 7:48 S. ne prebiva u građevinama
Dj 16:17 Ovi su ljudi robovi S.
Ot 6:10 Koliko još, S., sveti i istiniti
Ps 82:6; 109:21; 140:7; Iza 22:14; 28:22; Lk 1:32, 76;
6:35.

SVEZA: Iza 58:6 odvežite s. jarma
Za 11:7 drugi štap nazvao S.
Mk 7:35 s. jezika njegovog
Kol 2:19 povezano zglobovima i s.

SVEZAN: 1Sa 25:29 s. u svežnju života
Ps 146:7 Jehova osloboda s.
Ho 13:12 S. je prijestup Efrajimov, grijeh
Mt 16:19 odraz onoga što je s. na nebesima
Lk 13:16 osamnaest godina držao s.

SVEZATI: 1Mo 22:9 s. sinu svojemu Izaku ruke
Mt 13:30 Skupite kukulj i s. ga
Ot 20:2 s. ga na tisuću godina

SVEZANJ: 1Sa 25:29 svezana u s. života

SVIJEČNJAK: 2Mo 25:31 Načini s. od zlata
Ot 11:4 dvije masline i dva s.
1Lje 28:15; He 9:2; Ot 1:12, 13, 20; 2:1.

SVIJEST: Lk 21:26 gubiti s. od straha
He 10:2 s. o grijesima

SVIJET: Ps 9:8 suditi s. u pravdi
Mt 24:14 dobra vijest po svemu s.
Mt 24:21 nije bilo od početka s.
Lk 4:5 pokazao mu sva kraljevstva s.
Iv 3:16 Bog toliko ljubio s.
Iv 14:19 s. me više neće vidjeti
Iv 14:30 dolazi vladar s.
Iv 15:19 Kad biste bili dio s., s. bi vas ljubio
Iv 17:16 Oni nisu dio s., kao što ni ja
Iv 18:36 Moje kraljevstvo nije dio ovoga s.
Dj 17:6 Oni koji pobunili su s.
Ri 1:20 njegova svojstva vide od stvaranja s.
Ri 4:13 biti nasljednik s. nije Abrahamu
1Ko 4:9 postali prizor koji gleda s.
2Ko 4:4 bog ovoga s. zaslijepio umove
Ga 1:4 nas izbavio od sadašnjeg zlog s.
He 1:2 preko kojega je načinio sav s.
He 2:5 podložio buduću s.
Jk 4:4 prijateljstvo sa s. neprijateljstvo s
1Pe 2:12 Uzorno živite među ljudima iz s.
2Pe 3:6 ondašnji s. potopljen vodom
1Iv 2:2 zrtva za naše grijehе i cijeloga s.
1Iv 5:19 cijeli s. pod vlašću Zloga
Ot 3:10 u času kušnje, koji će doći na sav s.
Ot 12:9 Sotona, koji zavodi sav s.
Ot 16:14 kraljevima svega s.
Iza 13:11; Mt 25:34; Iv 8:23; 17:5, 6; Ef 1:4; 2:2; 1Ti
6:17; He 1:6; Jk 1:27; 1Iv 2:15, 16; Ot 17:8.

SVIJETLITI: Izr 4:18 svijetlost koja sve jače s.
Iza 14:12 S. neba si pao, ti što s.
Mt 5:16 neka vaše svjetlo s.
1Mo 1:15; Iza 13:10; Ot 21:23.

SVINJA: 3Mo 11:7 s., neka vam je nečista
Mt 7:6 ne bacajte bisere pred s.
Lk 15:15 građanin ga poslao čuvati s.
2Pe 2:22 okupana s. da se valja u blatu
Mt 8:30; Mk 5:11; Lk 8:33.

SVINJAR: Mt 8:33; Mk 5:14; Lk 8:34.

SVIRATI: 1Sa 16:17 čovjeka koji zna dobro s.
Tu 5:14 mladići više ne s. pjesme

SVITAK: Ezr 6:22 našao se s.
Iza 34:4 Nebesa kao s. smotati
Za 5:1 kad gle — s. koji leti
Lk 4:17 dani su mu s. proroka Izaije
2Ti 4:13 donesi kabanicu i s.
He 10:7 u s. knjige napisano
Ot 5:5 On je dostojan otvoriti s.
Ot 20:12 pred prijestoljem, i s. su se otvorili
Ot 21:27 zapisani u Janjevotu s. života
Jr 36:2, 27, 32; Eze 2:9; 3:1; Ga 3:10; Ot 17:8.

SVJEDOCANSTVO: 2Mo 25:22 kerubi na kovčegu s.
2Mo 31:18 dao Mojsiju dvije ploče S.
4Mo 1:50 levite nad šatorom S.
Iza 8:16 Smotaj svitak s.
Iza 8:20 U zakonu i s. pomoć tražite!
Iza 19:20 znak i s. za Jehovu
Mt 10:18 voditi pred kraljeve, za s.
Mt 24:14 o kraljevstvu propovijedati se za s.
Iv 8:17 s. dvojice ljudi istinito
1Ti 6:13 Kristom Isusom, koji dao dobro s.
2Ti 1:8 nemoj postidjeti s. o našem
2Lje 23:11; He 3:5.

SVJEDOCENJE: Ot 6:9 zbog s. koje povjereno
SVJEDOCITI: 2Mo 20:16 Ne s. lažno
2Sa 1:16 usta tvoja s. protiv tebe
Iza 59:12 grijeh naš protiv nas s.
Mi 1:2 Jehova protiv vas neka s.
Mi 6:3 čime sam te umorio? S. protiv mene!
Iv 18:37 došao da s. za istinu
Ri 8:16 Taj duh s. s. našim duhom
1Ti 2:6 O tome će se s. u svoje vrijeme
He 7:8 za kojega se s. da živi
1Pe 1:11 s. o patnjama koje očekivale Krista
1Iv 5:7 Jer troje je što s.
Ot 12:17 povjereno da s. za Isusa
Ot 20:4 pogubljeni zato što su s. za Isusa
Iv 8:18; Dj 18:5; Ot 19:10.

SVJEDOK: 1Mo 31:48 Ova je gomila s.
3Mo 5:1 s., ali ne želi te reći, odgovarat
5Mo 19:15 izvajom dva ili tri s.
Jš 24:22 izabrali Jehovu. S. smo!
Job 16:19 s. je moj u visinama

Izr 14:25 Istitit s. izbavlja duše
Iza 43:10 Vi ste moji s., kaže Jehova
Iza 44:8 Vi ste moji s.
Dj 1:8 bit ćete mi s. u Jeruzalemu
Dj 10:39 mi smo s. svega što je činio
Dj 13:31 koji su njegovi s. pred narodom
Dj 22:15 jer ćeš mu biti s. pred svim
1Ko 15:15 onda smo i lažni s. Božji
2Ti 2:2 potvrdili mnogi s.
He 12:1 okruženi tolikim oblakom s.
Ot 1:5 Isusa Krista, koji je Vjerni s.
Ot 11:3 poslati ču dva s. svojga da prorokuju
Ot 17:6 od krvi s. Isusovih

SVJESTAN: Pr 9:5 mrtvi nisu s. ničega
SVJETILJKA: 2Sa 22:29 ti si s. moja, Jehova
1Kr 15:4 Bog mu dao s. podigavši sina
Ps 119:105 Riječ tvoja s. nozi mojoj
Izr 6:23 zapovijed je ugasiti
Izr 13:9 s. zlih će se usagiti
Mt 5:15 S. ne pod košaru
Mt 6:22 S. je tijelo oko
Mt 25:1 deset djevojica uzelo svoje s.
Lk 12:35 Neka vam s. budu upaljene
Ot 22:5 neće im trebati svjetlosti s.
Ps 18:28; Izr 21:4; Iv 5:35; 2Pe 1:19; Ot 4:5.

SVJETINA: Dj 17:5; 19:40.

SVJETILO: Jk 1:17 od Oca nebeskih s.

SVJETLO(ST): 1Mo 1:14 izvori s. na svodu
Ps 74:16 ti si postavio izvor s., sunce
Ps 97:11 S. zasljalja pravedniku
Ps 119:105 Riječ tvoja s. stazi mojoj
Izr 4:18 sjajna s. koja svijetli sve jače
Iza 42:6 postaviti za s. narodima
Iza 60:1 Ustani, zasvijetli, došla s. tvoja
Mt 5:16 neka vaše s. svijetli pred ljudima
Iv 3:19 voljeli tamu, a ne s.
Iv 8:12 Ja sam s. svijeta
2Ko 11:14 pretvara da je andeo s.
1Ti 6:16 koji prebiva u nedostupnom s.
1Pe 2:9 iz tame u svoje divno s.
1Mo 1:3, 16; Iza 59:9; 62:1; Eze 10:4; 32:8; Za 14:6;
Iv 3:21; 2Ko 4:4; 1Iv 1:5, 7; Ot 22:5.

SVJETLONOŠA: Flp 2:15 kao s. svijetlite

SVJETLUCATI SE: Izr 23:31 crveni, kad s.

SVLADAN: Job 14:10 čovjek umre i s. leži

SVLADATI SE: 1Ko 7:9 ako se ne mogu s.

Tit 1:8 koji je u stanju s.

SVLADAVATI SE: Iza 42:14 s. sam se

1Ko 9:25 svaki se natjecatelj s.

SVOD: Ps 19:1 o djelu ruku njegovih s.

Da 12:3 sjat poput s. nebeskog

1Mo 1:6; Job 22:14; Ps 150:1; Eze 1:22; 10:1.

SVOJGLAV: 2Ti 3:4 izdajnici, s.

SVOJSTVO: Ri 1:20 nevidljiva s. vide

SVRHA: 2Ko 6:1 ispuniti s. nezasluzene dobrote

1Ti 1:5 s. je te zapovijedi ljubav

Ot 19:10 s. proročanstava da svjedoče

SVRŠETAK: Iza 46:10 od početka javljam s.

Mt 24:3 s. ovoga poretkat?

Mt 28:20 ja sam s vama do s. poretkat

He 9:26 na s. ovog poretkat, pojavio se

SVUČI: Kol 2:15 S. je vladare i vlasti

Š

ŠADRAK: Da 1:7; 2:49; 3:12, 13, 14, 28, 29, 30.

ŠAFRAN: Pj 2:1 Ja sam s. s ravnice

Iza 35:1 pustara kao š. procvjetati

ŠAKA: 1Ko 9:26 ne udaram š. kao da mlatim zrak

SALA: 1Mo 19:14 kao da Lot zbija š.

Jr 15:17 onih koji š. zbijaju

Ef 5:4 prostačke š., što je nedolično

SALEM: He 7:2 kralj š., kralj mira

1Mo 14:18; Ps 76:2.

ŠALITI SE: Izr 26:19 i kaže: Samo sam se š.

SAMARATI: Iv 19:3 š. su ga

SAPTATI: Mt 10:27 što vam se š., propovijedajte

SAREN: Za 6:3 konji pjegavi, š.

ŠARON(SKI): 1Lje 5:16 pašnjakna s.

1Lje 27:29; Iza 33:9; 35:2; 65:10.

ŠATOR: 2Mo 25:9 š. načinite prema prikazu

Su 5:24 Jaela, blagoslovljena više od svih u š.

Ps 15:1 tko će biti gost u š. tvojomu?

Iza 54:2 Produži užd š. svojega

Jr 35:7 u š. stanujete sve dane svoje

Eze 37:27 Š. će moji biti nad njima

Da 11:45 postaviti će svoje dvorske š.

2Ko 5:1 zemaljska kuća, ovaj š., raspasti

He 9:11 savršeni š. koji nije načinjen rukama

Ot 21:3 Evo š. Božjeg među ljudima

2Mo 40:17; Ps 78:60; Izr 14:11; Iza 40:22; He 8:2.

SAUL: 1Sa 9:17 Samuel vidio š.: Evo čovjeka

1Sa 10:11 Zar je i š. među prorocima?

1Sa 13:1 S. imao... godina kad počeo vratiti

1Sa 15:26 Samuel rekao š.: Neću se vratiti

1Sa 16:14 duh Jehovin odstupio od š.

1Sa 18:12 Š. se počeo bojati Davida

1Sa 31:4 Š. rekao štitonoši

2Sa 1:17 David zapjevao tužaljku za š.

1Lje 10:13 poginuo š. zbog nevjernosti

1Sa 24:7; 26:2; 28:7; Dj 13:21.

ŠEALTIEL: 1Lje 3:17; Ezr 3:2; Mt 1:12.

ŠEAR-JAŠUB: Iza 7:3 Š., sin tvog

ŠEBA: 2Sa 20:1 čovjek po imenu š.

ŠEBNA: 2Kr 18:18 Š., pisar

Iza 22:15; 36:3, 22; 37:2.

ŠEFELA: 5Mo 1:7 u š., u Negebu

ŠEKEL: 2Mo 30:13; Eze 45:12; Am 8:5.

ŠEKEM: 1Mo 12:6; Su 9:1.

SEM: 1Mo 5:32; 9:26; 11:10; Lk 3:36.

SESTAR: Iza 44:13 mjeri ga š.

SESTO ŠEZEDESET I ŠEST: Ot 13:18.

SET: 1Mo 4:25; 5:6, 7, 8; 1Lje 1:1; Lk 3:38.

SIBATI: He 12:6 š. koga priznaje za sina

SIBOLET: Su 12:6 Hajde, reci š.!

SILO: 2Mo 21:6 probuši uho š.

5Mo 15:17.

SILO (grad): 1Sa 4:3 Uzmimo iz š. kovčeg

Jr 26:6 da dom ovaj bude kao u š.

Jr 18:1; Su 18:31; Ps 78:60; Jr 26:9.

SILO (ime): 1Mo 49:10 dok ne dodde š.

SILOA(H): Iza 8:6 odbacio vode š.

SIMI: 2Sa 16:5; 19:16; 1Kr 2:8, 38, 44.

SIMUN: 1Mo 29:33; 42:24; 49:5; 2Mo 6:15; Mt 4:18;

10:2; Mk 3:16.

SINAR: 1Mo 10:10 Babel, u zemlji š.

1Mo 11:2 otkrili ravnicu u zemlji š.

Iza 11:11; Da 1:2; Za 5:11.

SIRINA: Ef 3:18; Ot 20:9; 21:16.

SIRITI (SE): 1Sa 2:24 vijesti š. narod

2Ko 2:14 posuda š. miris znanja

2So 3:1 riječ Jehovina brzo š.

SISATI: 2Sa 14:26 Kad je š. kosu

SKOLA: Iv 7:15 kad nije pohađao š.?

Dj 19:9 držao govore u Tiranovoj š.

ŠKOLOVATI SE: Dj 13:1 koji se š. s Herodom

ŠKORPION: 5Mo 8:15; Lk 11:12; Ot 9:10.

ŠKRGUTATI: Ps 37:12 zubima š. na njega

Lk 13:28 plakati i š. zubima

Mt 8:12; 13:42; 22:13; 24:51; 25:30.

ŠKROPITI: Mk 7:4 očiste š. se vodom

ŠKROPLJENJE: He 10:22; 12:24.

ŠKRT: 5Mo 15:9 da oko tvoje ne postane š.

ŠOGORICA: Ru 1:15 š. tvoja, udovica

SPANJOLSKA: Ri 15:24 kad pođem u š.

STAP: He 9:4 s manom i Aronov š.

2Mo 12:11; Ps 23:4; Mi 5:1; Za 11:10.

STETA: 1Ko 3:15 pretrpjeti š., on se spasi

1Ko 6:7 Zašto radije ne pregorite š.?

He 13:17 bilo bi vam na š.

ŠTETAN: 2Kr 4:41 više nije bilo š. u loncu

ŠTIT: 1Mo 15:1 Ja sam š. tvoj

Su 5:8 Ni š. ni koplje nisu se vidjeli

2Sa 1:21 okaljani š. junakā

2Sa 22:3 Bog je š. moj i rog spasenja

Ps 18:35 Ti mi daješ svoj š. spasenja

Ps 47:9 Bogu pripadaju š. zemaljski

Ps 84:11 Jehova Bog je sunce i š.

Ps 91:4 Istinoljubivost njegova kao š. veliki

Ef 6:16 uzмите veliki š. vjere

Ps 18:30; 144:2; Izr 30:5; Iza 21:5.

ŠTITNIK: 1Sa 17:6 š. za potkoljenice

ŠTITONOŠA: 1Sa 14:6; 31:4.
ŠTOVANJE: Kol 2:18 i š. anđela
 Kol 2:23 propisi očituju se u š. Boga
 Jk 1:26 njegovo je š. isprazno
 Jk 1:27 Š. koje je čisto i neokaljano
ŠTOVATELJ: 2Kr 10:22 za sve š. Baalove!
 Iv 4:23 pravi š. štovati Oca duhom
ŠTOVATI: Su 2:17 š. druge bogove
 2Kr 17:26 samarijskim ne znaju kako š.
 Iv 4:24 š. duhom i istinom
 Dj 17:4 mnoštvo Grka koji su š. Boga
 Dj 17:17 raspravljao s onima koji su š. Boga
 Dj 17:23 što vi š., a da i ne poznajete
 Dj 19:27 Artemide koju š. sav svijet
 Ri 1:25 š. stvorenje umjesto Stvoritelja
 Jk 1:26 misli da na ispravan način š.
 Ot 9:20 nisu prestali š. demone
 2Mo 34:15; 3Mo 17:7; 20:5; Dj 18:13; 2So 2:4.
SULJEVI: 5Mo 28:27; 1Sa 5:6; 6:4.
SUMA: Ne 2:8 Asaf, čuvar kraljeve š.
 Eze 34:25 u pustinji i spavati po š.
ŠUNEM: Jš 19:18; 1Sa 28:4; 2Kr 4:8.
ŠUŠAN: Es 1:2; 9:6; Da 8:2.
ŠUTJETI: Job 31:34 plašio mnoštva, i š. bih
 Ps 32:3 Kad sam š., kosti su mi se osušile
 Ps 37:7 Š. pred Jehovom
 Pr 3:7 vrijeme kad se š.
 Hb 2:20 Š. pred njim, sva zemlja!
 Za 2:13 Neka š. svaki čovjek pred Jehovom
 Ps 30:12; 83:1; 1Ko 14:34.
ŠUTKE: Iza 47:5 Sjedi š., kćeri kaldejska
 1Ti 2:11 Žena š. prima pouku

T

TABOR: Su 4:14 Barak se spustio s gore T.
 He 13:11 spaljuju se izvan t.
 2Mo 14:19; 4Mo 1:52; Ot 20:9.
TADEJ: Mt 10:3; Mk 3:18.
TAJNA: Ps 44:21 on pozna t. srca
 Izr 20:19 kleveče, otkriva t.
 Da 2:28 Bog koji je Otkrivaatelj t.
 Am 3:7 a da ne otkrije t. slugama
 Ri 16:25 svete t. koja dugo bila sakrivena
 1Ko 4:1 upraviteljima Božjih svetih t.
 1Ko 13:2 kad bih znao sve svete t.
 1Ko 14:2 po duhu govori svete t.
 1Ko 14:25 očituju se t. njegovoga srca
 1Ko 15:51 govorim vam svetu t.
 Ef 1:9 obznanivši nam svetu t. svoje volje
 Kol 1:26 svetu t. koja je bila sakrivena
 2So 2:7 t. bezakonja već djeluje
 1Ti 3:16 velika je sveta t. odanosti Bogu
 Ot 10:7 dovršit će se Božja sveta t.
 Ot 17:5 t. Babilon Veliki, majka
 Ot 17:7 Otkrit ću ti t. žene
 Izr 11:13; 25:9; Da 2:30; Mt 13:11; Mk 4:11;
 Ri 11:25; Ef 3:3, 4; Kol 4:3; Ot 1:20.
TAJNI: Su 3:19 Kralju, imam za tebe t. poruku
 Ps 64:2 od t. dogovora zlikovačkih
 Ps 83:7 t. dogovor protiv naroda tvojeja
TAJNIK: Dj 19:35 gradski t. utišao mnoštvo
TAJNOST: Su 9:31 u t. poslao glasnike
 Mt 6:6 pomoli Ocu koji je u t.
 Izr 18:20 Ništa nisam govorio u t.
 5Mo 13:6; Iza 45:19; Mt 6:4.
TALAC: 2Kr 14:14 Uzeo je t. u Samariju
TALENAT: 2Mo 38:25, 27; 1Kr 10:10, 14; Mt 18:24;
 25:15; Ot 16:21.
TALIONIČKI: Izr 17:3 U loncu t. čisti
TALITI: Mt 13:3 koji t. i čisti srebro
TALOG: Sf 1:12 ljudi kao vino na t.
TAMA: 1Mo 1:2 t. nad površinom bezdana
 Ps 23:4 Da i dolinom guste t. podem, neću
 Iza 42:7 koji sjede u t.
 Iza 45:7 dajem svjetlost i stvaram t.
 Eze 34:12 dan oblaka i guste t.
 Mt 25:30 izbacite van u t.
 Iv 3:19 ljudi voljeli t., a ne svjetlo
 1So 5:4 niste u t., dan zatekao
 1Pe 2:9 pozvao vas iz t. u svoje svjetlo
 2Pe 2:17 za njih se čuva mrkla t.

1Iv 1:5 u njega nema nikakve t.
 Jd 13 t. zauvijek sačuvana
 2Mo 10:21; Ji 2:31; Lk 11:36; 2Ko 6:14.
TAMAN: Mt 6:23 tijebo će tvoje biti t.
TAMARA: 1Mo 38:6, 11; Ru 4:12; Mt 1:3.
TAMJAN: 2Mo 30:34; Jr 41:5.
TAMNICA: Ps 142:7 Izvedi dušu moju iz t.
 1Pe 3:19 propovijedao duhovima u t.
 Ot 20:7 Sotona pušten iz t.
TAMNOPUT: Pj 1:6 t., sunce me opalilo
TAMNJETI: Ji 2:10 Sunce i mjesec t.
TAMUZ: Eze 8:14 oplakivale boga t.
TARŠIS: Iza 23:1 Plačite goru, brodovi t.
 2Lje 9:21; Ps 48:7; Eze 27:12, 25; Jn 1:3.
TARTAR: 2Pe 2:4 anđele bacio u t.
TAST: 2Mo 3:1; 4:18; 18:1; Su 1:16; 19:4.
TAST: Ga 5:26 Ne budimo t.
TASTINA: Flp 2:3 ništa ne činite iz t.
TEČNO: Hb 2:2 naglas t. čitati
TEČ: Eze 7:17 niz svako koljeno voda t.
TELE: Mt 4:2 poskakivati kao ugojena t.
 2Mo 32:4; 1Kr 12:28; 2Kr 17:16; 2Lje 13:8;
 Ps 106:19; Iza 11:6.
TEMELJ: 1Ko 3:11 postaviti neki drugi t.
 1Ko 11:25 novi savez na t. moje krvi
 Ef 2:20 nazidani na t. apostola
 He 11:10 očekivao grad s pravim t.
 2Sa 22:8; Ps 89:14; 102:25; Izr 10:25; Iza 51:16;
 Mi 1:6; Hb 3:13; Lk 6:48; Ri 15:20.
TEMELJITI SE: Flp 3:9 pravednost t. na vjeri
TEOFIL: Lk 1:3 časnii T., odlučio napisati
TERAH: 1Mo 11:24; Lk 3:34.
TETRET: 5Mo 1:12 Kako da nosim taj t.
 Mt 11:30 jaram moj ugodan i t. lak
 Mt 23:4 Vežu teške t. ljudima na pleća
 Ga 6:5 svatko nositi svoj t.
 He 12:1 skininio i mi svaki t.
 2Mo 23:5; 4Mo 11:11; Ps 38:4; 1So 2:6, 9; 2So 3:8.
TETRETITI: Ri 5:13 ne t. za grijeh kad nema zakona
TESAR: Mk 6:3 t., sin Marijin
TEŠKO: Iza 6:5 T. meni!
 Iza 31:1 T. onima koji u Egipat po pomoć
 Am 6:1 T. bezbriznima na Sionu
 Dj 26:14 T. ti je opirati se ostanu
 1Ko 9:16 t. meni ako ne objavljujem
 Flp 3:1 Meni nije t. pisati vam
 1Pe 4:18 pravednik se t. spašava
 2Pe 3:16 t. razumljivih misli
 Ot 12:12 T. vama, zemlja i more, jer
TETIVA: Jš 11:6; 2Sa 8:4.
TETRARH: Mt 14:1; Lk 9:7; Dj 13:1.
TETURATI: Ps 60:3 vino od kojega t.
 Iza 24:20 Zemlja t. poput pjanice
 Iza 29:9 T., ali ne od opojna pića
 Am 8:12 t. od mora do mora
TEŽAK: 2Mo 1:14 Zagorčavali im život t. radom
 Da 2:11 što kralj traži t. je
 Za 12:3 Jeruzalem t. kamen
 2Ti 3:1 nastat će naročito t. vremena
 1Iv 5:3 zapovijedi njegove nisu t.
TEŽITI: Izr 15:14 usta bezumnih t. ludosti
TIH: 1Ti 2:2 vodili miran i t. život
 1Kr 19:12; Pr 9:17.
TIJATIRA: Dj 16:14; Ot 1:11; 2:18, 24.
TIJELO: 1Mo 2:24 postat će jedno t.
 Izr 3:8 zdravlje t. tvojemu
 Izr 5:11 kad ti se snaga i t. istroše
 Mt 10:28 ubijaju t., ali ne mogu
 Mk 10:8 dvoje jedno t.
 Iv 1:4 Rijječ postala t. i prebivala
 Ri 8:5 oni koji žive po t.
 Ri 8:7 razmišljanje svojstveno t.
 Ri 12:1 date svoja t. kao žrtvu živu
 Ri 16:18 robuju željama svojega t.
 1Ko 6:15 vaša t. udovi Kristovij?
 1Ko 6:16 s bludnicom jedno je t.
 1Ko 6:20 proslavite Boga svojim t.
 1Ko 7:4 Žena nije gospodar svojega t.
 1Ko 12:18 Bog rasporedio udove u t.
 1Ko 12:27 t. Kristovo, pojedinačno udovi
 1Ko 15:39 Nije svako t. isto t.
 1Ko 15:44 Sije se tjelesno t., uskršava

1Ko 15:50 t. i krv ne mogu naslijediti
 2Ko 5:2 u ovome t. uzdišemo
 2Ko 5:16 nikoga ne poznamo po t.
 2Ko 10:3 ne ratujemo po t.
 Ga 5:19 očita su djela t.
 Ef 4:12 izgrađivali Kristovo t.
 Ef 4:16 cijelo t. doprinosi rastu
 Ef 5:31 dvoje postati jedno t.
 Ef 6:12 ne borimo se protiv krvi i t.
 Flp 1:24 potrebnije da ostanem u t.
 Flp 3:19 bog su im želje t.
 Flp 3:21 poput njegovog slavnog t.
 Kol 1:18 glava t., u svemu prvi
 He 10:5 pripremio si mi t.
 2Pe 1:13 sve dok sam u ovom t.
 1Sa 21:5; 31:10; Izr 11:17; 14:30; Mt 14:12; 26:12;
 27:52; Lk 11:34; Iv 2:21; Ri 8:11; 1Ko 15:40.

TIJESAK: Su 6:11 pšenicu u vinskome t.
 JI 3:13 jer se vinski t. napunio
 Za 14:10 od Hananelove kule do t. kraljevoga
 Ot 19:15 gazit će t. gnjevne srdžbe Boga

TIJESAN: Mt 7:14 uska vrata i t. put
TIJESNO: 2Ko 6:12 t. u vašim srcima
TIJESTO: 3Mo 2:11 ukvasano t.
 1Ko 5:7 novo t., beskvasni
 Ga 5:9 Malo kvasca cijelo t. ukvasa

TIMOTEJ: Dj 16:1; 1Ko 4:17; 1Ti 1:2.

TINTARNICA: Eze 9:2, 3, 11 čovjek s t.
TIR: Iza 23:1 Objava T.: Plačite
 Iza 23:17 Jehova će pogledati na T.
 2Sa 5:11; 1Kr 7:13; Ps 45:12; Eze 27:2.

TIKIZI: 2Mo 28:18; Eze 27:16; 28:13.

TISUĆA: 1Kr 19:18 Ostavio u Izraelu sedam t.
 Job 33:23 zastupnika, jednoga između t.
 Ps 50:10 zvijeri na t. gora
 Ps 84:10 bolje jedan dan nego t. dana
 Ps 90:4 t. godina u očima tvojim
 Ps 91:7 t. će ih pasti pored tebe
 Iza 60:22 Od maloga će postati t.
 2Pe 3:8 jedan dan kod Jehove kao t. godina
 Ot 14:1 sto četrdeset i četiri t.
 Ot 20:2 uhvatio Sotonu, i svezao ga na t. godina
 Ot 20:4 kraljevali s Kristom t. godina
 He 12:22; Jd 14.

TISUCITI: 5Mo 7:9 milost i t. koljenu
TISUCNIK: Dj 21:32 Kad su ugledali t.
TISIŃA: Ps 115:17 koji u t. silaze
 Job 4:16; Ps 107:29; Mt 8:26; Ot 8:1.

TIT: 2Ko 2:13; 12:18; Ga 2:1; Tit 1:4.

TJEDAN: 2Mo 34:22 Slavi Blagdan t.
 3Mo 25:8 Nabroji sedam godišnjih t.
 Da 9:27 u polovici t. ukinut će žrtvu
 1Mo 29:27, 28; 5Mo 16:9, 10, 16; Da 9:24, 25, 26.

TJELESAN: Lk 3:22 duh sišao u t. obliku
 1Ko 2:14 t. čovjek ne prihvaća
 1Ko 15:44 Sije se t. tijelo, uskrasava duhovno
 2Ko 1:12 ne na t. mudrost, nego na Božju
 1Ti 4:8 t. vježbanje
 Jk 3:15 t. mudrost
 Jd 19 t. ljudi, nemaju duha Božjega
 Ri 7:14; 1Ko 3:3; Kol 2:18.

TJESKOBA: Pr 7:3 Bolja t. nego smijeh
 Da 12:1 vrijeme t. kakve nije bilo
 Lk 21:25 narode obuzet će t.
 2Ko 2:4 pisao vam potaknut t. u srcu
 5Mo 28:53, 57; Ps 118:5; Jr 19:9; Tu 1:20; Eze 4:16;
 JI 2:6; Na 2:10; Mk 14:33; Ri 2:9.

TJESKOBAN: Ps 38:18 t. sam zbog grijeha svojega
 Ps 94:19 u meni misli t.

TJESITELJ: Job 16:2; Na 3:7.

TJESITI: Iza 40:1 t. narod moj!
 1Ko 14:3 tko priroče, izgrađuje i t.
 2Ko 1:4 t. one koji su u nevolji
 1So 2:11 t. vas i zaklinjali

TKANINA: Mt 9:16 ne prišiva zakrpu od t.
TLACENJE: Ps 72:14 Od t. okupit će dušu
 Iza 14:4; 54:14; 59:13; Jr 6:6.

TLAČITELJ: Izr 29:13 Siromah i t. se susreću
 Iza 51:13 gdje je gnjev t. tvogjega?
 Su 6:9; Pr 4:1; Iza 16:4; 51:23; 60:14; Sf 3:19.

TLAČITI: 1Mo 15:13 t. četiri stotine godina
 2Mo 3:9 kako ih Egipćani silno t.
 2Mo 23:9 Ne t. došljaka

Su 4:3 okrutno je t. sinove Izraelove
 Iza 53:7 T. su ga
 Jr 7:6 t. došljake, djecu bez oca i udovice
 Eze 18:7 ako nikoga ne t., ako vraća dužniku
 Eze 18:12 ako t. nevoljnika i siromaha
 Eze 22:7 Dijete bez oca i udovica t.
 Eze 22:29 t. nevoljnika i siromaha
 2Mo 22:21; 2Sa 7:10; Ps 94:5; Iza 52:4; Jr 22:3; Eze
 45:8; Za 7:10; Dj 10:38.

TLO: 2Mo 3:5 t. na kojem stojiš sveto
 Jš 3:17 Izrael prelazio po suhom t.
 Mi 5:6 kad stupi na t. naše
 Job 37:12; Ps 24:1; 89:11.

TMINA: Job 10:22 u zemlju crnu kao t.
 Iza 8:22 t., teška vremena i mrak
 Iza 9:1 t. neće biti kao u prijašnje doba

TOCAN: He 1:3 t. slika njegova bića
TOLJAGA: 2Kr 23:10; Iza 30:33; Jr 7:31.

TOLJAGA: Jr 51:20 t., oružje ratno
 Mt 26:47, 55; Lk 22:52.

TOMA: Mt 10:3; Iv 20:24; Dj 1:13.

TON: 1Ko 14:7 ako ne daju jasne t.

TOPITI (SE): Jš 2:11 srce u nama počelo t.
 Ps 68:2 vosak t. od vatre
 Ps 147:18 Riječ svojju šalje i t. ih

TOPLINA: Ps 19:6 ništa nije skriveno t.

TOPOLA: Ps 137:2 Po t. povješali smo harfe

TOR: Mi 2:12 kao ovce u t.
 Sf 2:6 s t. kamenin za ovce
 Iv 10:16 druge ovce, nisu iz ovog t.

TORBA: 1Sa 9:7; 17:40; Mt 10:10; Lk 22:35, 36.

TOVITI: Jk 5:5 T. srca da za t.

TRAG: Da 2:35 vjetar sve odnio bez t.

TRAGATI: Izr 2:4 kao t. kao za blagom

TRAJAN: 1Mo 48:4 dat ću ovu zemlju u t. posjed
 2Mo 31:16 dan počinka, kao savez t.
 Iza 26:3 čuvat ćeš u miru t.
 Jr 51:57 zaspati snom t.
 He 10:34 imate bolji i t. posjed
 Iza 55:3; Jr 50:5; 51:39.

TRAVA: Ps 37:2 kao t. brzo uvenuti
 Ps 92:7 zli niću kao t.
 Iza 40:6 Svi su ljudi t.
 2Kr 19:26; Ps 103:15; Iza 40:8; 51:12.

TRAŽITI: 1Mo 9:5 t. ću dušu čovjekovu
 1Mo 42:22 t. račun za krv njegovu
 5Mo 4:29 t. svim srcem
 5Mo 10:12 što t. od tebe osim da se bojiš Jehove
 1Lje 15:13 nismo ga t. kako treba
 Ps 2:8 T. od mene i dat ću ti narode
 Ps 40:6 žrtvu za grijeh nisi t.
 Iza 55:6 T. Jehovu dok ga se može naći
 Eze 33:6 krv ću i t. iz stražareve ruke
 Eze 34:10 T. ću natrag ovce iz ruku njihovih
 Am 8:12 t. riječ Jehovinu, ali je neće naći
 Mi 6:8 t. li Jehova od tebe išta osim
 Sf 2:3 T. Jehovu, svi krotki
 Mi 3:1 doći u hram svoj Gospodin, kojega t.
 Mt 6:33 t. najprije kraljevstvo
 Mt 7:7 T., i naći ćete
 Lk 12:48 od njega će se mnogo t.
 Ri 9:30 neznabošci, iako ne t. pravednost
 Kol 3:1 t. ono što je gore
 He 11:6 nagraduje one koji ga revno t.
 He 11:14 revno t. domovinu
 Jk 1:6 t. s vjerom, ne sumnjajući
 Jk 4:3 T., a ne primate
 5Mo 23:21; Job 28:3; Ps 119:2; Izr 1:28; 11:27;
 Iza 16:5; Jr 29:13; Eze 7:25; 20:40; 34:8; Za 8:22; Iv
 8:40, 50; Ri 2:7; 1Ko 1:22; 1Pe 5:8; Ot 9:6.

TRBUH: Ps 73:4 debeo je t. njihov
 Izr 13:25 t. zlih ostaje prazan
 Da 2:32 t. i bedra od bakra
 1Mo 3:14; 2Sa 20:10; Pj 5:14; Jr 51:34; 1Ko 6:13.

TRČANJE: Pr 1:14 i t. za vjetrom

TRČATI: 2Sa 18:27 t. kao Ahimaas
 Izr 1:16 noge t. na zlo
 Iza 1:23 miot ljubii, za darovima t.
 JI 2:9 Na zid t.
 1Ko 9:24 svi t., samo jedan dobiva nagradu?
 He 12:1 ustrajno t. trku
 1Pe 4:4 više ne t. s njima u istu kaljužu
 Iza 40:31; Flp 2:16.

TREBATI: Jr 30:11 kaznit ću te koliko t.
 Iv 11:51 Isus t. umrijeti za narod
 Ga 3:23 vjeru koja se t. objavit

TREĆI: Lk 9:22 ubijen i t. dan uskrsnuti
 Dj 10:40 Bog ga je uskrsnuo t. dan
 2Ko 12:2 odnesen do t. neba
 2Mo 19:11; Lk 13:32; 24:21; 1Ko 15:4.

TREN: Ps 30:5 gnjev njegov traje t.
 1Ko 15:52 u trenutku, u t. oka

TRENUAK: Iza 54:7 Na t. sam te ostavio
 Mt 26:45 U ovakvom t. spavate
 1Ko 15:52 u jednom t., u tren oka

TRENUAN: 2Ko 4:17 t. i laka nevolja

TRESTI (SE): Eze 21:21 T. strijele, pita idole
 Eze 27:35 kraljevi njihovi t. se od straha

TREZVEN: 1So 5:6 bdijmo i t. budimo
 1So 5:8 budimo t. i navucimo oklop
 2Ti 4:5 budi t. u svemu, trpi zlo
 1Pe 1:13 u svemu budite! Uzdajte se
 1Pe 5:8 Budite t., bdijte!

TRG: 1Mo 19:2 prenočit ćemo na t.
 Dj 17:17 raspravljao na t.
 5Mo 13:16; Su 19:15; Izr 1:20; Iza 59:14; Mt 11:16;
 23:7; Dj 16:19.

TRGOVAC: Job 41:6 Hoće li ga t. razdijeliti?
 Na 3:16 Umnožila si t. svoje, više nego zvijezda
 1Ti 1:10 t. ljudima
 Ot 18:3 t. obogatili su se
 Iza 23:2; Eze 27:15, 21, 22, 23; Mt 13:45; Ot 18:11.

TRGOVACKI: Iv 2:16 od doma Oca mojega kuću t.
 Eze 28:5, 16.

TRGOVANJE: Eze 28:18 nepoštenim t. robom

TRGOVATI: Izr 31:18 Osjeća da dobro t.
 Eze 27:3 Tiru: što t. s narodima
 Eze 27:27 koji t. robom tvojom
 2Ko 2:17 nismo kao mnogi koji t. riječju
 Jk 4:13 t. ćemo i zaraditi
 Eze 26:12; 27:13, 17.

TRGOVINA: Mt 22:5 poći za svojom t.

TRIDESET: Za 11:13 t. srebrnjaka

TRIJEM: Iv 10:23; Dj 3:11; 5:12.

TRIJEZNITI SE: Ps 78:65 koji se t. od vina

TRKA: Pr 9:11 t. ne dobivaju brzi
 Dj 20:24 želim dovršiti svoju t. i službu
 1Ko 9:24 u t. svi trkači trče
 2Ti 4:7 t. do kraja otrčao
 He 12:1 trčimo t. koja je pred nama

TRN: Eze 28:24 nema t. koji bi bol zadavao
 2Ko 12:7 dan mi je t. u tijelu

TRNOVIT: Iza 55:13 Umjesto guštare t.

TRNJE: Mt 7:16 Zar se grožđe bere s t.
 Mt 13:22 A koje je posijano među t.

TROSKA: Iza 1:25 odstranit ću t. tvoju

TROŠAK: Eze 6:8 neprekidno podmiruju t.
 Lk 14:28 najprije izračuna t.
 1Ko 9:7 Koji vojnik služi o svojem t.?

TRPJETI: Ri 8:17 zajedno t. zajedno proslavljeni
 1Ko 12:26 ako jedan ud t., svi udovi t.
 2Ko 4:10 t. smrtna patnje
 Flp 1:29 u njega vjerujete, za njega i t.
 2Ti 1:12 t., ali se ne stidim
 2Ti 4:5 t. zlo, propovijedaj dobro vijest
 He 12:7 Vi t. radi svojega odgajanja
 1Pe 2:21 Krist t. za vas i dao vam primjer
 1Pe 3:17 bolje da t. zato što činite dobro
 1Pe 4:1 tko t. u tijelu, prekinuo s grijesima
 Ot 2:10 Ne boj se onoga što ćeš t.!
 Job 34:31; Dj 26:23; Kol 1:24; He 2:18; 1Pe 3:14.

TRS: Eze 17:8 da postane t. veličanstven
 Iv 15:1 Ja sam pravi t., a moj Otac

TRSKA: Eze 40:3, 5; 42:16; Mt 11:7; 27:29.

TRSOV: Mt 26:29 neću piti od ovoga roda t.

TRUBA: 4Mo 10:5 tako da se t. oglasi
 Mt 24:31 anđele uz zvuk t.
 1Ko 14:8 t. oglasi nejasan poziv, tko
 1Ko 15:52 u tren oka, na zvuk posljednje t.
 1So 4:16 Gospodin sići s neba s t. Božjom
 He 12:19; Ot 8:2.

TRUBITI: Mt 6:2 kada daješ milostinju ne t.

TRUD: 5Mo 28:33 Plod t. tvojeja jest će narod
 Izr 14:23 Od svakoga t. ima koristi
 Pr 2:22 što čovjek dobiva za sav t. svoj

Pr 2:24 uživa u dobru od t.
 1Ko 15:58 vaš t. nije uzaludan
 Ps 128:2; Iv 4:38; 1Ko 3:8; 1So 2:9; 3:5.

TRUDITI SE: Ps 127:1 uzalud se graditelji t.
 Iza 65:23 Neće se t. uzalud
 Dj 24:16 t. uvijek imati čistu savjest
 1Ko 16:16 tko suraduje i t.
 2Ko 5:9 t. biti mu po volji
 Ga 4:11 da se nisam uzalud t.
 Ef 4:3 t. održati jedinstvo
 Flp 2:16 nisam se uzalud t.
 Flp 3:12 nego se t. ne bih li i ja osvojio
 1So 5:12 poštuje one koji se t. među vama
 Jn 4:10; Iv 4:38; 1Ko 15:10.

TRUDNA: 1So 5:3 kao trudovi t. ženu
 Ot 12:2 Bila je t. i vikala je

TRUDOVI: Iza 66:7 Prije nego je t. dobio porodio se
 Jr 6:24 t. kao u porodilje
 1So 5:3 zadesiti uništenje kao t.
 Ot 12:2 vikala je u t.
 Ps 48:6; Jr 6:24; 22:23.

TRULEŽ: Izr 12:4 kao t. u kostima
 Izr 14:30 ljubomora je t. u kostima
 Iza 5:24 korijen njihov postati kao t.

TRUN: Mt 7:3, 4, 5; Lk 6:41, 42.

TRUNUTI: Izr 10:7 ime zlih t.

TRUC: Iza 40:20 drvo koje nije t.

TRUPLO: Eze 43:9 neka odbace t. kraljeva
 3Mo 26:30; Iza 14:19.

TRŽNICA: Eze 27:24 Na t. tvojoi oni su trgovali
 1Ko 10:25 što se prodaje na t.

TUČA: Iza 28:17 t. će odnijeti laži
 2Mo 9:22; Job 38:22; Ps 148:8; Ot 8:7.

TUČAK: Izr 27:22 stučaš t. u mužaru

TUČI: Mk 13:9 t. će vas u sinagogama
 Dj 21:32 prestali t. Pavla
 2Mo 5:14; 4Mo 22:25.

TUD: Js 24:20; Ps 81:9.

TUDINAC: 1Kr 8:41 Pa i kad t.
 Ne 13:3 odvajati sve t. od Izraela
 Ps 18:44 t. podložno k meni dolaze
 Ps 69:8 T. sam postao braći
 Izr 11:15 Tko jamči za t.
 Iza 56:6 t. koji su pristali uz Jehovu
 1Ko 14:11 bit ću t. onome tko govori
 Job 19:15; Iza 56:3; 60:10; 61:5; Jr 2:25; Ef 2:12.

TUDINSKI: Jr 8:19 vrijedaju me bogovima t.
 Sf 1:8 koji nose haljine t.

TUGA: Iza 35:10 t. i uzdisanje pobjeći
 Ot 21:4 ni t. ni jauka ni boli
 1Mo 42:38; Ps 30:11; 31:10; Jr 45:3.

TUGOVATI: Pr 3:4 vrijeme kad se t.
 Iza 61:2 utješim sve koji t.
 Jr 4:28 zemlja će t.
 Eze 9:4 obilježi koji t. i plaću
 Jl 1:9 sluge Jehovine, t.
 Am 1:2 Pašnjaci će pastirski t.
 Mt 5:4 Sretni koji t.
 Lk 6:25 Teško vama, jer ćete t.!
 1So 4:13 ne t. kao drugi, koji nemaju nade
 Ot 18:11 trgovci zemaljski t. za njom
 1Mo 37:35; Ne 8:9; Eze 7:12; Ho 4:3; Jk 4:9.

TUMACENJE: Da 5:16 čuo da možeš davati t.
 1Ko 12:10 drugome t. jezika
 2Lje 13:22; 24:27.

TUMACITI: 1Mo 40:8 Bog taj koji t.
 Ne 8:8 iz zakona Boga, t. ga
 Pr 8:1 tko zna t. stvari
 Mt 16:3 Znate t. izgled neba
 1Ko 14:26 netko t. što je rečeno

TUMARATI: 2Sa 5:18 Filištejci stali t.

TUNEL: 2Sa 5:8 na Jebusec, kroz t. za vodu

TUNIKA: 2Mo 28:4 t. bez rukava

TUTNJAVA: Job 36:33 t. njegova o njemu priča
 Iza 17:13 t. naroda kao huka voda
 Jl 2:5 poput t. kola
 2Pe 3:10 nebasa uz t. proći

TUŽALJKA: 2Sa 1:17 zapjevao t. za Šaulom
 2Lje 35:25; Jr 7:29; 9:10; Eze 27:32; 32:16.

TUŽAN: 1Sa 1:18 lice joj više nije bilo t.
 Ps 109:16; Izr 25:20.

TUŽBA: Ezr 4:6 t. protiv Jude i Jeruzalema
1Ko 6:1 ima t. protiv drugoga

TUŽITELJ: Mt 5:25 da te t. ne bi predao sudu
Dj 25:16 optuženi sudci s t.
Dj 23:30, 35; 25:18.

TUŽITI (SE): Mt 5:25 s onim tko te t.
Ri 11:2 Ilija t. Bogu na Izraela

TVORAC: Job 32:22 da me ne bi t. uklonio
Job 36:3 pokazat ću da je t. Moj pravedan
Iza 51:13 da zaboraviš Jehovu, T.
Ri 9:20 Hoće li djelo reći t.
Ps 95:6; Iza 17:7; 45:9; Jr 10:16.

TVRD: 1Sa 6:6 Zašto da budete t. srca kao faraon
Eze 3:7 sav dom Izraelov t. glave
Eze 3:8 lice t. kao što je i njihovo

TVRDOGLAV: Izr 29:1 Čovjek koje ostaje t.
Za 7:11 t. okrenuli leđa i zatisnuli uši

TVRDOKORAN: Ps 78:8 naraštaj t. i buntovan
Iza 1:23 Knezovi su tvoji t.
Iza 30:1 Teško sinovima t.
Iza 65:2 pružam ruke svoje narodu t.
Jr 3:17 povoditi za t. i zlim srcem
Ri 9:18 nekima daje da budu t.
5Mo 21:18; Su 2:19; Ps 66:7; Jr 7:24; 9:14; 11:8;
13:10; 18:12.

TVRDAVA: Ps 18:2 Jehova je t. moja
Ps 28:8 Jehova je t. narodu svojemu
Ps 91:2 t. moja, Bog moj, u kojega se uzdati
Na 1:7 Jehova je dobar, t. u dan nevolje

U

UBIJATI: Ps 44:22 zbog tebe nas stalno u.
Eze 9:5 Proдите po gradu i u!
Mt 10:28 ne bojte se onih koji u. tijelo
Mt 24:9 trpjeti nevolje i u. vas
2Pe 2:12 životinje rodene da ih se hvata i u.

UBIJELITI: Ot 7:14 haljine i u. ih u krvi

UBIJEN: Mt 16:21 u. i treći dan uskrsnuti
Ot 2:13 u. u gradu u kojem Sotona prebiva

UBITI: 2Mo 20:13 Ne u.
Lk 12:5 bojte se onoga koji, nakon što u.
Iv 16:2 svatko tko vas u. misliti
Jk 5:6 u. ste pravednika
1Mo 37:20; Job 13:15; 24:14; Ps 139:19; Mt 5:21; Lk
21:16; Dj 3:15; Jk 2:11.

UBOGO: Ps 41:1 tko obzirno postupa prema u.
Ps 69:33 Jehova sluša u.
Ps 72:4; Jr 5:28.

UBOJICA: 4Mo 35:11 gradovi-utočišta za u.
4Mo 35:31 Ne otkupniva za život u.
5Mo 19:4 u. može onamo pobjeći
Iv 8:44 On u. otkad se pobunio
1Iv 3:15 Tko god mrzi brata u.
4Mo 35:6, 25; 5Mo 4:42; Jš 20:3, 5; 21:13; Iza 1:21;
Dj 3:14; 7:52; 1Pe 4:15.

UBOJSTVO: Mt 15:19; Dj 8:1.

UBOSTI: Iv 19:34 kopljem u. u bok

UBRATI: Jk 3:18 pravednost će u. mirotvorci

UBROJEN: Lk 22:37 u. među bezakonike

UBRZATI: Iza 60:22 Ja, Jehova, u. ću to

UBUDUĆE: Lk 13:9 Možda će u. donositi plod

UCRTAVATI: 3Mo 19:28 ne po koži znakove u.

UČENIK: Iza 8:16 zakon među u. mojim!
Mt 28:19 u. od ljudi iz svih naroda
Lk 6:40 U. nije iznad učitelja
Iv 8:31 ako ostanete u mojoj riječi, moji ste u.
Mt 10:24, 42; 26:26, 56.

UČENOST: Dj 26:24 Velika u. tjera te u ludilo

UČENJE: Mt 15:9 u. zapovijedi ljudske
Mt 16:12 da se čuvaju farizejskog u.
Dj 24:14 Živim po u. koje nazivaju sljedbom
Ef 4:14 koju nosi svaki vjeter u.
Kol 2:22 ljudske zapovijedi i u.?
1Ti 1:3 zapovijedi da ne naučavaju drugačije u.
1Ti 4:1 slušajući u. demona
2Ti 4:3 neće podnositi zdravo u.
He 6:1 osnovna u. o Kristu
He 13:9 Ne dajte se zavesti tuđim u.
2Pe 2:13 prepuštaju se prijevernim u.
Mt 7:28; Lk 4:32; 1Ti 4:6; 6:1; Tit 1:9.

UČINITI: 1Mo 18:29 Neću to u. zbog četrdeset
4Mo 23:23 Niti to li je to Bog u.!

Ri 9:11 niti u. kakvo dobro ili zlo
2Ko 5:10 plaću po onome što je u.

UČITELJ: Ps 119:99 Veću razboritost nego u.
Iza 30:20 Veliki U. tvoj
Mt 13:52 svaki u., kad je poučen
Mt 23:8 nemojte dopustiti da vas zovu u.
Mt 23:8 jedan je vaš u., a vi ste svi
Mt 23:34 šaljem vam u.
Iv 3:10 Ti si u. u Izraelu, a to ne znaš?
Iv 13:13 Vi mi se obraćate s U. i Gospodine
1Ti 2:7 za u. neznanobžaca u vjeri i istini
2Ti 4:3 gomilati će sebi u.
He 5:12 već biste trebali biti u.
Ezr 8:16; Izr 5:13; Hb 2:18; Mt 10:24; 13:52; 23:34;
Iv 3:2; Ef 4:11; Jk 3:1; 2Pe 2:1.

UČITI (SE): Job 15:5 prijestup tvoj u. usta tvoja
Job 35:11 On nas u. više nego životinje
Ps 25:8 Jehova grešnike u. pravome putu
Ps 25:9 u. će krotke putu svojemu
Ps 34:11 u. ću vas strahu Jehovinom
Ps 144:1 Jehova ruke moje u. boju
Izv 15:33 Strah Jehovin u. mudrosti
Iza 2:4 niti će se više u. ratu
Iza 48:17 Jehova te u. za tvoje dobro
Jr 31:34 nitko više neće u. brata svojega
Mi 4:3 niti će se više u. ratu
Mt 7:29 u. ih kao onaj iz koga stoji Bog
Mt 28:20 u. ih da drže sve što sam zapovjedio
1Ti 5:13 u. biti besposlene i skitati se
2Ti 3:7 uvijek u., ali nikada da upoznaju
Tit 1:11 u. ono što me bi trebali
Tit 2:4 u. mlade žene da ljube mužvele i djecu
Ps 71:17; Iv 6:45; Ri 2:21; 1Ko 14:31.

UČVRSTITI: Ps 119:90; Izr 3:19.

UČI: Iza 26:2 da u. narod pravedan
Dj 14:22 Kroz nevolje u. u kraljevstvo Božje
Izv 23:10; Ri 5:12; He 4:6, 10; 9:12, 24; 2Pe 1:11.

UD: Iza 57:8 U. muški gledala si
Ri 6:13 predajte svoje u. Bogu
Ri 7:23 zakonom grijeha u. mojim u.
Ri 12:5 kao pojedinci u. smo jedni drugima
1Ko 6:15 vas tijela u. Kristovi
1Ko 12:18 Bog rasporedio u. u tijelu
1Ko 12:27 vi ste tijela Kristova, pojedinačno u.
Ef 3:6 u. istog tijela
Jk 3:5 jezik je mali u.
1Ko 12:23; Ef 4:16; Kol 3:5; Jk 3:6; 4:1.

UDALJITI: Izr 30:8 lažnu riječ u. od mene

UDARAC: 5Mo 25:3 Može mi dati četrdeset u.
2Lje 21:14 Jehova će zadati u. sinovima tvojim
Izv 27:6 U. onoga tko te voli izraz sv vjernosti
Iza 58:4 zle u. zadajete
Eze 24:16 u. ću ti oduzeti
Lk 12:47 dobiti mnogo u.
5Mo 25:2; Izr 19:29; Lk 12:48; 2Ko 6:5; 11:24.

UDARATI: Izr 30:33 kad se u. mlijeko, maslac
Mi 5:1 u. suca Izraelova
1Ko 9:26 ne u. šakom kao da mlatic zrak

UDARITI: 3Mo 26:21 sedmerostruko ću vas u.
Ps 141:5 Ako me u. pravednik
Izv 3:23 noga ti ni o što u. neće
Mi 4:6 u. zemlju uništenjem
2Mo 10:2; 17:6; 1Sa 6:6; Mt 26:31; Dj 23:3.

UDATA: Ri 7:2 u. žena zakonom vezana

UDATI SE: 1Ko 7:39 u. samo u Gospodinu
1Ti 5:14 želim da se mlade udovice u.

UDAVATI (SE): Jr 29:6; Lk 17:27.

UDIJELENI: Ri 12:6 primjereno vjeri koja je u.

UDIO: Kol 1:12 U. u nasljedstvu svetih
Ot 20:6 u. u prvom uskrsnuću
Pr 9:6; He 3:14.

UDOVICA: Za 7:10 Ne tlaćite u.
Lk 20:47 koji otimaju imovinu u.
Lk 21:2 siromašnu u. kako ubacuje dva
1Ti 5:3 Poštuj u. koje su zaista u.
Jk 1:27 brinuti se za siročad i u.
Ot 18:7 Sjediti kao kraljica i nisam u.
Iza 47:8, 9; Mk 12:43; Lk 18:3; 1Ko 7:8.

UDOVICHTI: 1Mo 38:14 skinula sa sebe odjeću u.

UDOVISTVO: Iza 54:4 sramote u. svojega

UDOVOLJITI: Ri 13:14 ne razmišljajte o u. željama

Film 21 Uzdujajući se da ćeš mi u.

UDRUŽITI SE: 2Lje 20:37 u. s Ahazijom

Da 11:23 budući da će se u.

1Mo 49:6; Da 11:6.

UGADATI: Ri 15:1 ne u. sebi

Ri 15:3 ni Krist nije u. sebi

Ef 2:3 u. prohtjevima tijela i uma

Ef 6:6 koji u. ljudima

Kol 3:22 koji u. ljudima

1So 2:4 ne da u. ljudima, nego Bogu

1So 4:1 kako trebate živjeti i u. Bogu

Ri 14:18; 1Ko 10:33; 1So 2:5; He 13:16.

UGAO: Ps 118:22 postao je glava u.

Dj 4:11 smatrali bezvrijednim, postao glava u.

1Pe 2:7 odbacili postao glava u.

UGAONI: Iza 28:16 na Sionu dragocjeni kamen u.

Mt 21:42 postao glavni kamen u.

Ef 2:20 u. je kamen temeljac Isus

Job 38:6; Mk 12:10; 1Pe 2:6.

UGASITI (SE): Job 18:5 U. svjetlo zloga

Ps 118:12 u. kao vatra od trnja

Izr 13:9 svjetiljka zlih u.

Iza 1:31 neće biti nikoga da je u.

Iza 66:24 vatra se njihova neće u.

Jr 21:12 neće biti nikoga da ga u.

Mt 12:20 stijenj što tinja neće u.

Ef 6:16 u. goruće strijele Zloga

He 11:34 u. zestinu ognja

2Sa 21:17; 2Kr 22:17; Izr 20:20; 24:20; Iza 42:3; Eze 20:48; Am 5:6.

UGIBATI: Ps 58:8 Kao puž koji u.

UGINUTI: 3Mo 24:21 tko udara životinju tako da u.

UGLEDAN: 1Lje 17:17 kao na u. čovjeka

Iza 9:15 Čovjek star i u.

Dj 17:4 mnogo u. žena

1Ko 4:10 Vi ste u. a mi prezreni

Am 6:1; Mk 15:43; Dj 13:50; 17:12; 25:23.

UGLEDATI SE: 1Ko 11:1 U. na mene, kao ja Krista

Ef 5:1 u. na Boga, kao ljubljena djeca

2So 3:7 trebate u. na nas

2So 3:9 kao primjer na koji se trebate u.

He 6:12 ne ulijenite, nego da u. na one

He 13:7 u. na njihovu vjeru

1Ko 4:16; Flp 3:17; 1So 1:6; 2:14.

UGLEDNIK: Iza 23:9 prezir prema u.

UGLJEVLJE: Ri 12:20 zgrčeš živo u. na glavu

Ps 18:12; Eze 10:2.

UGNJETAVANJE: Ps 107:39 pognuti od u.

UGODAN: Ps 19:14 razmišljanje u. tebi

Pr 12:10 trudio se pronaći u. riječi

Iza 56:4 Uškopljenici koji izabiru što je meni u.

Mi 3:4 u. Jehovi žrtveni dar

Iv 8:29 ono što je njemu u.

Ef 5:10 Ispitujte što je u. Gospodinu

Kol 3:16 u. duhovnim pjesmama

Kol 3:20 to je u. u. Gospodinu

He 13:21 čini u. nama ono što mu je u.

1Pe 2:5 prinosili duhovne žrtve u. Bogu

Izr 15:26; Ri 12:1; Ef 1:5; 1Ti 2:3; 1Iv 3:22.

UGODITI: Mi 1:8 Hoćeš li mu u.?

Ri 8:8 po tijelu ne mogu u. Bogu

1Ko 7:33 kako da u. ženi

Gal 1:10 nastojim li u. ljudima

2Ti 2:4 želi u. onome koji ga je uzeo

He 11:6 bez vjere nemoguće u. Bogu

UGOJENJE: Eze 34:3; 39:18.

UGOJITI SE: Jr 5:28 U., koža im se sjaji

UGOSTITI: Mt 25:35 bio sam stranac i u. me

Lk 19:6 radosno ga u.

UGOVOR: Jr 32:12, 16.

UGRABITI: Iv 10:28 neće u. iz ruke moje

UGRADIVATI: Ef 2:22 vi se u. u. građevinu

UGROZITI: Ga 2:4 da u. našu slobodu

UGUSITI (SE): Job 7:15 duša moja najradije u.

Mt 13:22; Mk 4:7, 19; Lk 8:7, 14.

UHO: Ps 94:9 Zar koji je u. načinio ne može

Izr 15:31 U. koje sluša među mudrima

Izr 20:12 U. koje čuje načinio Jehova

Iza 35:5 u. gluhima otvoriti se

Iv 18:10 Petar mu odsjeka desno u.

1Ko 12:16 ako u. kaže: Nisam oko

2Ti 4:4 odvratit će u. od istine

Jk 5:4 Vapaj dopri do u. Jehove

5Mo 5:1; Mt 13:16; Ot 2:7.

UHODA: He 11:31 Rahaba primila u.

1Mo 42:14, 31; Jš 2:1.

UHODAN: Flp 3:16 hoditi istim u. korakom

UHVAĆEN: Mt 4:12 kad je čuo da je Ivan u.

UHVATITI: Mt 26:48; Lk 22:54; Iv 7:30; 8:20; Dj 1:16;

3:7.

UISTINU: Jr 10:10 Jehova je u. Bog

UJEDINITI (SE): Ho 1:11 Judini i Izraelovi u.

Mi 2:12 U. ču ih kao ovce u toru

UJEDINJEN: Ri 6:5 ako smo u. s njim u smrti

1Ko 1:10 potpuno u. istim umom i istim

UKAZATI SE: 1Mo 12:7 Jehova se u. Abramom

2Mo 3:16 Jehova mi se [Mojsiju] u.

1Kr 11:9 dvaput mu se u.

2Lje 3:1 Jehova se u. Davidu

Iv 21:1 Isus se u. učenicima

Dj 26:16 u. sam ti se zato

1Ko 15:6 u. braći, više od pet stotina

Su 6:12; Lk 9:31; 24:23; Dj 9:17.

UKAZIVATI: 1Pe 1:11 duh u. njima u.

UKINUTI: Ga 3:17 ne može u. obećanje

Ef 2:15 tijelom u. neprijateljstvo

2Ti 1:10 Krist Isus, koji je u. smrt

UKLESAN: 2Ko 3:7 zakon čija slova bila u.

UKLONITI: 2Lje 29:19 pribor koji Ahaz u.

1Ko 5:13 U. zloga iz svoje sredine

UKLONJEN: He 12:27 znače da će biti u.

UKOR: Ps 2:10 Prihvatite u., suci

Izr 1:23 Prihvatite moj u.

Izr 6:23 u. i stega vode u život

Izr 10:17 tko odbacuje u., vodi ih

Izr 13:18 tko prihvaća u., zaslužuje čast

Izr 29:15 Prut i u. daju mudrost

He 12:5 ne omalovažavaj u. Jehovin

Izr 1:25; 3:11; 15:5, 10, 31, 32; Pr 7:5.

UKORAVAN: Izr 29:1 Čovjek koji je više puta u.

UKORAVANJE: Izr 13:1 podrugljivac ne sluša u.

2Ti 3:16 korisno za u.

He 12:11 nikakvo u. ne pričinjava radost

UKORAVATI: 5Mo 8:5 Jehova te u.

Job 40:2 Neka odgovori onaj koji Boga u.

Ps 105:14 zbog njih u. kraljeve

Izr 9:8 Ne u. podrugljivca

Ho 7:15 ja sam ih u.

Tit 1:13 Zato ih strogo u.

He 12:6 koga Jehova ljubi, njega u.

Ot 3:19 Ja u. sve koje ljubim

UKOREN: 2Ko 2:6 dovoljno što u. od većine

UKORJENJEN: Ef 3:17 u. i utemeljen

Kol 2:7 u. u. njemu, izgrađujte se u njemu

UKORITI: Job 19:3 deset ste me puta u.

Ps 118:18 Oštro me u. Jah

1Ti 5:20 koji čine grijeh u. pred svima

2Ti 4:2 u., a pritom budi vrlo strpljiv

2Sa 7:14; Job 13:10; Ps 50:21; Izr 30:6.

UKRAĐEN: 2Mo 22:12 ako moju je bila u.

Izr 9:17 U. su vode slatke

UKRAS: Mi 2:8 Otimate u. skupocjene

1Pe 3:3 neka u. ne bude izvanjski

Izr 3:22; Iza 4:2; 13:19; Eze 20:6.

UKRASITI (SE): Ezr 7:27 u. dom Jehovin

Job 40:10 U. veličanstvom

Ps 118:27 U. granama povorku blagdansku!

Ps 149:4 Krotke spasenjem u.

Iza 55:5 Svetac Izraelov će te u.

Iza 60:13 da u. mjesto gdje je svetište moje

UKRATI: 1Mo 31:32 Rahela ih je u.

2Mo 20:15 Ne u.!

2Mo 22:1 Ako tko u. bika

Jš 7:11 Uzeli su od prokletih stvari, u. su ih

Izr 6:30 u. da nasiti dušu

UKRAŠAVATI SE: 1Ti 2:9 žene ne u. zlatom

1Pe 3:5 u. svete žene, i bile podložne

UKRAŠEN: Lk 21:5 hram, u. kamenjem

Ot 21:2 nevjesta u. za muža

UKROTITI: Jk 3:7 može se u. i u. ih je

Jk 3:8 jezik nitko ne može u.

UKUĆANIN: Mt 10:36 neprijatelj biti u. njegov

Izr 31:15; Ef 2:19.

UKVASAN: 2Mo 12:19 Sedam dana ne u. tijesta

Am 4:5 što je u. spaljujte
2Mo 12:15; 3Mo 2:11; 5Mo 16:4.

UKVASATI (SE): Ho 7:4 tijesto dok se ne u.

Mt 13:33 dok se sve nije u.

Ga 5:9 Malo kvasca cijelo tijesto u.

ULAZ: 3Mo 8:3, 33; 16:7; J8 19:51.

ULICA: Izr 1:20 mudrost uzvikuje na u.

Iza 42:2 neće se glas njegov čuti na u.
Eze 7:19 Srebro svoje pobacat će na u.
Jr 5:1; Eze 11:6; 28:23; Na 2:4; Mt 12:19; Dj 5:15.

ULIČAR: Dj 17:5 poveli neke opake u.

ULIJENITI SE: He 6:12 da se ne u.

ULOGA: Ri 12:4 mnogo udova, nemaju istu u.

ULOMAK: Mt 14:20; 15:37.

ULJE: Ps 23:5 U. namazao glavu moju

Iza 61:3 u. radosti umjesto tuge

Mt 25:4 razborite uzele u.

2Mo 29:7; 1Sa 16:13; Lk 7:46; He 1:9.

UM: Izr 3:6 imam ga na u.

Mt 22:37 Ljubi Jehovu svim u.

Ri 11:34 tko upoznao u. Jehovinu

Ri 12:2 preobrazite obnavljanjem u.

1Ko 2:16 tko upoznao u. Jehovinu

2Ko 3:14 njihov u. otupio

2Ko 4:4 bog ovoga svijeta zaslijepio u.

Flp 4:7 mir Božji čuvati vaš u.

He 8:10 Staviti svoje zakone u u. njihov

1Pe 1:13 pripremite u. za naporan rad

Ri 7:25; 1Ko 1:10.

UMAKNUTI: Lk 21:36 da biste uspjeli u.

1So 5:3 trudnu ženu, i neće u.

2Pe 1:4 u. pokvarenosti koja vlada

2Pe 2:20 u. prljavštinama svijeta

Dj 28:4; He 2:3; 11:34.

UMAN: Mt 11:25 sakrio od mudrih i u.

1Ko 1:19 odbacit ću umnost u.

UMANJITI: Ezr 9:13 u. težinu prijestupa

Eze 5:11 u. ću vas, oko se moje neće sažaliti

UMARATI SE: Iza 40:28 On se ne u. i ne postajate

Iza 40:31 ne postajate, hodaju i ne u.

UMIJEŠATI SE: Ps 106:30 Pinhas ustao i u.

UMILJAT: Izr 26:25 u. glasom govori

UMIRITI (SE): 1Mo 32:20 U. ću ga darom

Dj 11:18 kad čuli, u. su se

UMISLITI SE: Hb 2:5 vino prijeverno, čovjek se u.

UMISLJEN: 2Ti 3:2 u., oholi

Izr 21:24; Ri 1:30.

UMJEREN: 1Ti 3:2 nadglednik u. u svemu

1Ti 3:11 Žene isto tako u.

Tit 2:2 Stariji mužkarci u. u svemu

UMNOST: 1Ko 1:19 odbacit ću u. umnih

UMNOZAVATI (SE): Hb 2:6 tko u. što nije njegovo

Dj 6:7 u. broj učenika

UMNOŽITI (SE): 1Mo 26:4 U. potomstvo tvoje

Da 12:4 pravo će se znanje u.

1Mo 17:2; 26:24; 2Mo 11:9; 5Mo 8:1; Jr 33:22.

UMORAN: Su 8:4 Bili u., ali nastavili s potjerom

Izr 25:25 Kao hladna voda u. duši

Iza 40:29 On vraća snagu u.

Iza 50:4 da znam što reći u.

UMORITI SE: Jr 15:6 U. ću se sažaljevanja

Ga 6:9 ako se ne u., zet ćemo

UMRJETI: 1Mo 2:17 okusiš s njega, sigurno ćeš u.

1Mo 3:4 Ne, nećete u.

Ps 104:29 Uzmeš duh njihov, u.

Pr 3:2 kad se rada i vrijeme kad se u.

Pr 3:19 Kako u. oni, tako u. i one

Eze 18:4 duša koja griješi, ta će i u.

Iv 11:26 vjeruje u. mene, nikada neće u.

Ri 5:8 bili grešnici, Krist u. za nas

Ri 6:9 Krist više ne u.

Ri 6:10 u. jednom zauvijek

Ri 14:7 nitko ne u. samo sebi

1Ko 15:20 prvina onih koji su u.

1So 4:13 u. pogledu onih koji su u.

He 11:13 Svi su oni u. u vjeri, a da nisu

Pr 9:5; Eze 33:11; Mt 22:25; Lk 16:22; 20:36; Dj

2:29; Jr 7:9; 14:9; 1Ko 15:18; 2Ko 5:15; 1So 4:14; He

9:27; Ot 14:13.

UNAJMITI: Ne 13:2 protiv njih u. Bileama

Mt 20:1 da u. radnike za vinograd

1Mo 30:16; 5Mo 23:4; Ne 6:12.

UNAPRIJED: Dj 2:23 naumio i u. znao

Dj 4:28 ruka i naum u. odredili da bude

Ri 1:2 u. obećao preko proroka

Ri 8:29 u. odredio da budu oblikovani

Ri 8:30 koje u. odredio, njih i pozvao

1Ko 2:7 Bog u. odredio taj svoj naum

Ga 5:21 To vam u. kažem

Ef 1:5 u. odredio da nas preko Isusa

Ef 1:11 u. određeni prema naumu onoga

Ef 2:10 Bog u. odredio

1Pe 1:2 po onome što je Bog u. znao

Mk 13:23; Ri 9:23.

UNISTAVATI: Jr 1:10 da u. i obaraš, da gradiš

UNISTEN: Ot 17:8 zvijer će biti u.

5Mo 7:26; 2Ko 4:9.

UNISTENJE: 5Mo 13:17 određeno za u.

Za 14:11 prokletstvo u. više ga neće snaći

Ri 9:22 posude srdžbe spremne za u.

1So 5:3 Mir i sigurnost! tada iznemada u.

1Ti 6:9 koje guraju ljude u. i u propast

2Pe 3:7 čuvaju se do dana suda i u.

UNISTITI: Eze 21:27 U. ću, u. ću, u. ću krunu

1Ko 1:28 u. ono što svijet smatra

Lk 17:27; 1Iv 3:8.

UNUTARNJI: Ri 7:22 Po svom u. čovjeku

2Ko 4:16 onaj u. se obnavlja

Ef 3:16 u. čovjeka ojačate

UOBIČAJEN: 1Ko 10:13 iskušanje osim u.

UOBRAZENO: Ps 56:2 u. ratuju sa mnom

UOBRAZENOŠT: Iza 10:12 zbog u. očiju njegovih

UPADATI: 1Ti 6:9 u. u iskušanje i zamku

UPADLJIV: Da 8:5 u. rog među očima

Da 8:8 četiri u. roga

UPALJA: 5Mo 28:22 udariti u., groznicom

UPALJEN: Lk 12:35 bokovi opasani, svjetiljke u.

UPASTI: He 10:31 Strašno u. u ruke Boga

UPISATI: Iza 30:8 u. u. u knjigu

Jr 31:33 u. ga u srca njihova

Flm 18 u. na moj račun

UPLAŠITI (SE): 1Mo 3:10 u. sam se jer sam gol

J8 2:9 svi su vas se u.

Job 9:28 u. se svih boli svojih

J8 14:8; Iza 28:16; Mk 16:5.

UPORNJI: 1Sa 23:22 budite još u., ispitajte

UPORISITE: Ri 7:8 grijeh, našavši u.

UPORNO: 1Sa 12:25 ako budete u. činili zlo

1Sa 20:28 David me u. molio

1Ti 1:7 ne razumiju što u. tvrde

UPOZNATI: Job 22:21 U. Boga

Iza 53:3 bol i bolest u.

Iv 8:32 u. istinu, istina vas osloboditi

Iv 17:3 vječni život, dobro u. tebe

Ri 1:28 nisu željeli dobro u. Boga

Kol 1:10 sve bolje u. Boga

1Ti 2:4 da se spase i dobro u. istinu

2Ti 2:25 da dobro u. istinu

2Ti 3:7 uvijek uče, ali nikako da dobro u.

He 10:26 namjerno griješimo nakon što dobro u.

1Iv 5:20 razum da možemo u. Boga

He 10:26; 2Pe 2:20.

UPOZORENJE: Eze 33:4 ne poslušaj u.

Eze 33:5 Čuo, ali nije poslujao u.

1Ko 10:11 napisano za u. nama

He 12:25 na zemlji prenio Božje u.

UPOZORITI: Mt 24:25 Evo, u. sam vas

UPRAVA: 1Ko 15:24 nakon što uništi svaku u.

Ef 1:21 iznad sile i u.

Da 2:49; Kol 1:16; 2:10.

UPRAVITELJ: Ru 1:1 suci služili kao u.

Iza 60:17 pravda u. tvoj

Da 3:2, 3 u. nad pokrajinama

Mt 2:6 najbeznačajniji u. očima u. Judinih

Lk 12:42 Tko je vjerni u.

1Ko 4:1 u. Božjih svetih tajni

Tit 1:7 Božji u., nema se što prigovoriti

Jr 51:23; Mi 1:8; Mt 10:18; Lk 16:20, 22, 38;

1Pe 2:14; 4:10.

UPRAVITELJSTVO: Kol 1:25 njezin sluga po u.

UPRAVLJANJE: Lk 16:2; Ef 3:2.

UPRAVLJATI: 1Mo 1:18 da u. danom i noću

Job 38:33 Poznaš li zakone koji nebom u.?

Izr 16:1 Na čovjeku je da u. srcem svojim

Jr 10:23 Čovjek ne može u. koracima svojim
 1Ko 12:28 koji pomažu, sposobni u.
 Ef 3:9 Bog u. otkrivanjem svete tajne
 1Ti 3:12 dobro u. svojim domom
 Ot 12:5 u. narodima željeznom palicom
UPREGNUTI: Ho 10:10 u. dva grijeha
 Ga 5:1 opet u. u. jaram ropstva
UPRIJETI: He 12:2 u. pogled u. Zastupnika
UPRLJAN: Tit 1:15 u. ništa nije čisto
 Jd 23 haljinu koja je u. tijelom
UPUČEN: 1Pe 2:15 govore ono u što nisu u.
UPUČIVATI: Ps 31:3 vodit ćeš me i u.
UPUSTITI SE: 2Ti 2:4 vojnik ne u. u. poslove
 2Pe 2:20 ponovno u. sve to u.
UPUTA: Izr 1:5 prihvatiti mudre u.
 Izr 6:20 ne ostavljaj u. majke
UPUTITI: Iv 16:13 u. će vas u. svu istinu
 Dj 8:31 Kako bih mogao ako me tko ne u.?
 Tit 1:5 kao što sam te ja u.
UR: 1Mo 11:28; 15:7.
URACUNAVATI: Ri 4:8 Jehova ne u. grijeh
URAZUMITI SE: 1Kr 8:47 u. u. zemlji u. koju
 Lk 15:17 (rasipni) su u.
UREDBA: 5Mo 4:1 poslušaj u.
 5Mo 4:40 Drži u. njegove i zapovijedi
 Ps 119:12 Jehova. Nauči me u. svojim
 Iza 10:1 Teško onima koji nepravde u.
 Iza 24:5 izmijenili u.
 2Mo 18:20; 3Mo 10:11; Ne 9:13; Ps 50:16;
 119:5, 8, 48, 71, 80; Jr 31:36; Mi 3:7.
UREDITI: 1Ko 11:34 ostalo ću u. kada dođem
 Ef 1:10 da se sve u.
UREDNO: 1Ti 3:2 nadglednik treba u. živjeti
UREDENJE: Ri 13:2 protiv se Božjem u.
UREZ: 3Mo 21:5 ne prave u. na tijelu
UREZATI: 2Mo 39:30 sveti znak predanja, u.
URIJA: Jr 26:21 U. se uplašio i pobjegao
URIM I TUMIM: 2Mo 28:30; Ezr 2:63.
UROD: Izr 3:9 Iskazuj čast Jehovi prvinama u.
UROK: 4Mo 23:23 nema u. protiv Jakova
UROTA: Es 8:3 Hamana i u. protiv Židova
 Iza 8:12 Ne govori: Kujmo u!
 1Kr 15:27; 2Kr 14:19; Ne 4:8; Jr 11:9; Eze 22:25.
UROTITI SE: 1Sa 22:8 Svi ste se u. protiv mene
 2Kr 9:14; 10:9; 12:20; 15:10; 21:23; Am 7:10.
UROTNICI: Dj 23:13 više od četrdeset u.
USADIVATI: 5Mo 6:7 U. ih u. djecu
 Jk 1:21 u. vas u. riječ
USAHNUO: Mk 3:3 čovjek s u. rukom
USAHNUTI: Mt 13:6; 21:19.
USAVRŠAVATI SE: 2Ko 7:1 u. u. svetosti u. strahu
USAVRŠITELJ: He 12:2 U. naše vjere, Isusa
USELJENJE: 5Mo 20:5 kuću, nije proslavio u.
USHIKENJE: Mk 5:42 izvan sebe od u.
USLIKNUTI: Iza 12:6 Kličite i u. od radosti
USKOMEŠATI SE: Ps 2:1 Zašto se narodi u.
 Ps 83:2 u. neprijatelji tvoji
 Dj 4:25 zašto se narodi u.
 Mt 21:10; Dj 19:29.
USKRAČEN: Iza 53:8 U. mu je sud pravedan
USKRAČIVATI: 1Ko 7:5 Ne u. se jedno drugome
USKRATITI: Jš 10:6 Nemoj u. pomoć
 Izr 11:24 drugi u. ono što bi trebao dati
 Iza 38:10 U. će mi se ostatak godina
USKRSAVATI: Dj 26:8 nevjerojatniji da Bog u.?
 1Ko 15:44 u. duhovno tijelo
USKRNUĆE: Mt 22:30 u. niti će se ženiti
 Iv 5:29 u. života, u. osude
 Iv 11:25 Ja sam u. i život
 Ri 6:5 ujedinjeni u. u. sličnom njegovom
 1Ko 15:42 Tako je i s u. mrtvih
 Flp 3:11 postigao ranije u. iz mrtvih
 2Ti 2:18 govoreći da je u. već bilo
 He 11:35 žene u. dobile svoje mrtve
 He 11:35 kako bi dobili bolje u.
 Ot 20:6 tko ima udio u prvom u.
 Mt 22:23; 1Ko 15:12, 13, 21; Flp 3:10; He 6:2.
USKRASNUT: Kol 2:12 u. zbog svoje vjere
 Kol 3:1 ako ste u. s Kristom
USKRASNUTI: Dj 2:24 u. oslobodivši ga
 Dj 24:15 u. i pravedne i nepravde

2Ko 4:14 koji je u. Isusa u. i nas
 Iv 6:39, 40, 44, 54; 1Ko 15:17; Ef 2:6.
USLIŠITI: Job 42:8 Jedino ću [Joba] u.
 Iza 19:22 u. usrdne molitve
 Iza 65:24 još će govoriti, a ja ih u.
 Iv 9:31 Bog ne u. grešnike
USMJERAVATI: Job 38:25 Tko u. pljuskovne kišne?
 2So 3:5 Gospodin u. vaša srca
USMRDJATI SE: 2Mo 16:20; Pr 10:1.
USMRITITI: Kol 3:5 U. zemaljsko u. udovima
USNE: Izr 10:21 U. pravednikove pasu mnog
 Izr 15:7 U. mudrih siju znanje
 Izr 16:23 uvjerljivost pridodaje u.
 Iza 6:5 čovjek nečistih u.
 Ho 14:2 primijeti plod u. svojih
 Mi 2:7 u. svećenikove trebaju čuvati znanje
 Mt 15:8 Narod me ovaj poštuje u.
 He 13:15 žrtvu hvale, plod u.
 1Pe 3:10 u. svoje da ne govore prijevare
 Job 2:10; Ps 31:18; 106:33; Izr 20:19; Iza 30:27.
USPALITI SE: Ri 1:27 u. svojoj požudi u.
USPAVATI SE: Na 3:18 Pastiri su se tvoji u.
USPINJATI SE: Izr 21:22 Mudar u. i u grad silnih
USPJEH: Ps 118:25 Jehova, podari nam u.
 Izr 15:22 u. u. mnoštvu savjetnika
 1Mo 39:2; Pr 4:4.
USPJESAN: Jš 1:8 u. na putu svojem u.
 Ps 1:3 sve što čini bit će u.
 Iza 54:17 oružje protiv tebe neće biti u.
 Su 18:5; 1Lje 22:13; Ps 37:7.
USPJESNO: Da 11:39 uz boga tudega u. djelovati
 Pr 2:21; Da 11:17, 28, 32, 39.
USPLAMTIO: 2So 1:8 u. ognju u.
 Iza 4:5; Tu 2:3.
USPOREDBA: Mt 13:10 Zašto govoriš u. u.?
 Mt 13:34 U. u. ću otvarati usta
 Mt 24:32 Učite iz u. o smokvi
 Lk 8:10 ostalima se govori u.
 Iv 16:25 više neću govoriti u.
 Ri 8:18 ništa u. u. sa slavom
 Mt 15:15; Mk 4:10, 11; 12:1, 12; 13:28.
USPOREDITI (SE): Ps 89:6 tko s Jehovom u. može?
 Iza 40:18 S kime ćete u. Boga
 Iza 46:5 S kime ćete me u.
USPOREDIVATI SE: 2Ko 10:12 u. se sami sa sobom
 Ga 6:4 ne u. s drugima
USPOSTAVITI: Ri 10:3 nastoje u. svoju pravednost
USPROTIVITI SE: Ga 2:11 u. lice sam se u. [Kefi]
USRAN: Ef 6:18 s u. molbama za svete
 He 5:7 Krist upućivao u. molitve i molbe
 Jk 5:16 u. molitva pravednikova ima snagu
 1Pe 3:12 uši njegove slušaju u. molitve
 Ps 28:2; Da 9:18.
USRANO: 1Mo 25:21 Izak u. se moliti
 Su 13:8 Manoaš u. pomolio Jehovi
 Ps 30:8 Jehovu za milost u. molio
 2Ko 1:11 možete pomoći u. se moleći
 Ri 12:1; He 13:19.
USREĆITI: Dj 20:35 Više u. davati
USREDOTOCI SE: Tit 3:8 u. na dobra djela
USTA: Jš 1:8 ne odvajao u. tvojih
 Iza 6:7 dotaknuo mi je u.
 Iza 29:13 Narod mi se u. približava
 Iza 51:16 Staviti riječi svoje u. tvoja
 Iza 62:2 novim imenom, koje u. Jehovina
 Jr 1:9 pružiti ruku i dotaknuo u. moja
 Eze 33:31 u. izriču želje pohotne
 Ob 12 na sva se u. rugati u dan nevolje
 Mi 3:7 Od sramote u. pokriti
 Mt 21:16 Iz u. male djece
 Lk 6:45 u. govore ono čega je srce puno
 Lk 19:22 Iz tvojih te u. sudim
 Ri 3:19 da svaka u. zanijeme
 Ri 10:10 u. se obznanjuje vjera
 Jk 3:10 Iz istih u. blagoslov i prokletstvo
 1Pe 2:22 niti se prijevare našla u. njegovim
 Ot 14:5 nikakva laž u. njihovim
 2Mo 4:12; 3Mo 13:45; 4Mo 16:32; 5Mo 8:3; Ps 37:30;
 62:4; Izr 2:6; Pr 5:2; Iza 58:14; 59:21; Eze 24:17;
 35:13; Ot 3:16.
USTANAK: Ezr 4:19 u. i bune
USTANOVLJEN: He 9:18 savez nije u. bez krvi

USTATI: Iza 28:21 Jer u. će Jehova
Da 12:1 u. Mihael, veliki knez
Da 12:13 u. da dobijete baštinu na kraju
Sf 3:8 do dana kad ću u. na plijen
Mt 10:21 djeca će u. na roditelje
Mt 28:7 recite učenicima da je u.
Lk 20:37 da mrtvi u. pokazao i Mojsije
1So 4:16 najprije će u. oni koji su mrtvi u.
Ps 3:7; 9:19; 36:12; 92:11; Jr 25:27; Ef 5:14.

USTAVA: 1Mo 7:11; 2Kr 7:2; Ml 3:10.

USTRAJATI: Mt 24:13 tko u. do kraja, spašen
Ri 12:12 u. u molitvi
Kol 4:2 U. u molitvi
1Ti 4:16 U. u tome, jer čineći to

USTRAJNO: Lk 8:15 u. donose plod
1Ti 5:5 u. upućuje molitve noć i dan
He 12:1 u. trčimo trku

USTRAJNOST: Lk 21:19 U. svojom steći duše
Ri 2:7 u. u dobrim djelima
Ri 5:3, 4 nevolja donosi u., u. prokušanosť
Ri 15:4 svojom u. imamo nadu
Ef 6:18 bdijte sa svom u.
Jk 5:11 Čuli ste za Jobovu u.
1So 1:3; 2Pe 1:6; Ot 13:10.

USTUPAK: Mt 19:8 Mojsije vam učinio u.

USUDITI SE: 5Mo 18:20 prorok koji se u. govoriť
Ri 15:18 ne u. govoriť
Es 7:5; Mt 8:28.

USVOJITI: Ga 4:5 Bog u. kao sinove
Ef 1:5 preko Isusa Krista u. kao sinove

UŠICA: Mt 19:24; Mk 10:25.

UŠKOPITI: Ga 5:12 Da se barem u.

UŠKOPLJENIK: Iza 56:3, 4.

UŠULJATI SE: Ga 2:4 u. da ugroze

UŠUTKATI: Mt 22:34 čuli da je u. saduceje
1Pe 2:15 u. nerazumne ljude

UTAŽITI: Job 38:39 lavovima mladim glad u.

UTEČI: Js 8:22; Izr 19:5.

UTEGB: 5Mo 25:15 u. prav i pravedan

UTEMELJEN: He 8:6 savez koji je zakonski u.

UTEMELJITI: Job 38:4 kad sam zemlju u.?
Ps 104:5 U. si zemlju na temeljima

UTIHNUTI: Ps 39:2 Zamjenu sam i u.
Mk 4:39 vjeter u. i nastala tišina

UTIŠAVATI: Izr 15:18 u. prepirku

UTJEHA: Lk 2:25 čekao u. Izraelovu
Ri 15:4 u. iz Pisama imamo nadu
Iza 66:11; Jr 16:7; 2Ko 1:3, 4; Flp 2:1.

UTJEŠEN: Mt 5:4 koji tuguju, u.

UTJEŠITI: Iza 49:13 Jehova je u. narod svoj
Iza 61:2 da u. sve koji tuguju
Jr 31:15 Rahela ne da se u. za sinovima
Iv 11:19 Židovi došli Marti da u.
1Mo 37:35; 50:21; Ru 2:13; 2Sa 3:35; Job 2:11;
Ps 69:20; Kol 2:2.

UTOČIŠTE: 4Mo 35:12 u. od krvnoga osvetnika
Ps 18:2 On je u. moje
Iza 28:17 tuća će oduzeti u. od laži
Jr 25:35 Nestalo je u.
Sf 3:12 naći u. u imenu Jehovinom
Ps 34:8; 57:1; Izr 14:26; Iza 25:4; Jr 16:19.

UTONUTI: Ps 76:5 u. san su svoj u.

UTOPITI: Ot 12:15 da je u. u rijeci

UTOVLJEN: 2Sa 6:13; Am 5:22.

UTROBA: Job 1:21 Gol izišao iz u.
Ps 110:3 iz u. zore, uz tebe je
Ps 127:3 plod u. je nagrada
Jr 1:5 oblikovao te u. u. majke
Sf 1:17 u. njihova kao gnaj
Mt 12:40; Iv 3:4.

UTVARA: Mt 14:26; Mk 6:49.

UTVRDA: Ps 18:2 moja sigurna u. gorska
Ps 31:4 ti si u. moja
Ps 37:39 on u. njihova u. vrijeme nevolje
Ps 59:17 Bog je moja sigurna u. gorska
Da 11:31 oskvrnuto svetište, u.
Na 2:5 opsadne u. bit će postavljene
Za 9:12 Vratite se u., zatočenici
Ps 9:9; 62:6; 89:40; 144:2.

UTVRDITI: Ps 7:9 pravednika ti u.
Iza 9:7 kneževska vlast da se u.
Ri 12:2 da u. što je Božja volja
2Ko 2:9 zato vam i pišem da u.

UTVRDEN: 2Ko 10:4 što je snažno u.
2Pe 1:12 u. ste u istini koju ste prihvatili
Iza 17:3; 25:12; 34:13.

UTVRDIVATI (SE): Ps 37:23 u. korake čovjeku
Kol 2:7 u. se u. vjeri

UVENUTI: Jk 1:11 bogataš u. na putevima svojim

UVJERAVANJE: Izr 7:21 zavela ga u.

UVJEREN: Dj 26:26 u. da mu ništa nije promaklo
Ri 8:38 u. sam da nas ni smrt ni
Ri 14:14 u. sam u. Gospodinu Isusu
He 6:9 u. smo da idete boljim putem

UVJERENJE: Ri 14:23 što nije iz u., grijeh je
Kol 4:12 čvrsta u. u pogledu Božje volje
1So 1:5 s dubokim u.

UVJERITI (SE): Lk 1:1 događaji u. koje smo se u.
2Ko 5:11 trudimo se u. ljude
1Iv 3:19 u. čemo srce
Job 34:4; 1So 5:21.

UVJERLJIV: 1Ko 2:4 ne zasniva se na u. riječima
Kol 2:4 da vas nitko ne prevari u. riječima

UVJERLJIVOST: Izr 16:23 u. pridodaje usnama

UVJEŽBAN: 1Mo 14:14 skupio ljude u. za borbu
2Pe 2:14 Srece im je u. u lakomosti

UVODENJE: 2Mo 29:22; 3Mo 7:37; 8:28.

UVOZITI: 1Kr 10:28 u. konje iz Egipta
2Lje 1:17 Preko tih su trgovaca u.

UVREDLJIV: Mt 5:22 nazvati brata u. imenom

UVRIJEDITI (SE): 5Mo 4:25; Mt 15:12.

UVRSTEN: 2Lje 20:34 u. u Knjigu o kraljevima

UVUČI SE: Jd 4 među nas u. neki

UZA: 2Sa 6:6 U. uhvatio kovčeg

UZAC: Iv 3:13 Nitko nije u. na nebo
Iv 20:17 još nisam u. k. Oc
Dj 2:34 David nije u. na nebo
Ps 68:18; Izr 30:4; Ef 4:8, 9, 10.

UZAJAMNO: Ri 1:12 u. ohrabrimo

UZAK: Mt 7:14 u. vrata

UZALUD: Iza 45:18 zemlju nije stvorio u.
Iza 57:10 Sve je to u!
Iza 65:23 Neće se truditi u.
Za 10:2 snove objavljuju i u. tješe
Mt 15:9 U. me štujaju
Ga 2:2 da ne trčim, ili da nisam trčao, u.
Flp 2:16 nisam u. trčao niti se u. trudio

UZALUDAN: 1Ko 15:58 trud u. Gospodinu nije u.

UZALUDNO: Ps 60:11 u. nadati se spasenju od

UZBUNITI: Dj 17:8 u. svjetlino i gradske poglavare

UZDAH: Ps 90:9 godine proleťe kao u.

UZDANICA: Iza 36:4 Kakva je to u.?

UZDATI SE: Su 18:7 Lajiš, u. samo u. sebe
Ps 25:3 Nitko tko se u. u. tebe
Ps 52:7 u. u. veliko bogatstvo svoje
Ps 56:11 U. Boga se u.
Ps 84:12 sretan čovjek koji se u. tebe u.
Ps 146:3 Ne u. u. dostojanstvenike
Izr 3:5 U. u. Jehovu svim srcem
Izr 11:28 Tko se u. u. u. bogatstvo, propada
Izr 29:25 tko se u. u. Jehovu, zaštićen
Iza 26:3 čuvat ćeš ih, jer se u. tebe u.
Iza 31:1 Teško onima koji se u. kola u.
Iza 40:31 koji se u. u. Jehovu u. dobivaju snagu
Jr 7:4 Ne u. u. lažne riječi
Jr 17:5 Proklet bio čovjek koji se u. u. čovjeka
Mi 7:5 Ne u. u. prijatelja povjerljivog
Mt 12:21 U. njegovo ime u. narodi
2Ko 1:9 ne bismo u. u. sebe, nego u. Boga
2So 3:4 kao sljedbenici Gospodinovi u. se u. vas
Ps 9:10; 32:10; 49:6; 146:5; Izr 20:22; 28:26; Iza 12:2;
Jr 46:25; 2Ko 9:4.

UZDE: Iza 30:28 u. čeljusti narodima u.
Jk 3:3 stavimo u. u. usta konjima

UZDIGNUTI: 1Sa 2:10 u. rog pomazanika

UZDISAJ: Ps 79:11 Neka u. zatočenikovi
Ri 8:26 duh, ne možemo izreći svoje u.
Ps 102:20; Tu 1:22; Ml 2:13.

UZDISANJE: Iza 35:10 tuga i u. pobjeći

UZDISATI: Ps 12:5 ubogi u.
Izr 29:2 zlikovac vlada, narod u.
Ri 8:22 sve stvorenje u.
Ri 8:23 u. sebi u.
2Mo 2:23; Iza 24:7; Eze 21:6; 2Ko 5:2; He 13:17.

UZDIZATI (SE): Izr 14:34 Pravednost u. narod
Iza 2:2 u. nad bregovima
Da 11:36 kralj u. iznad svakog boga

UZDRHTAO: 5Mo 28:65 dlat srce u.

UZDRHTATI: Job 34:20 Ljudi u. i ginu
Iza 2:19 kad zemlja u.

UZDRMATI (SE): Mt 24:29 sile nebeske u.
Lk 6:48 nije ju mogla u.
He 12:27 uklonjeno ono što se može u.
He 12:28 kraljevstvo koje se ne može u.

UZDRŽANJE: 4Mo 30:2 zavjet u.

UZDRŽATI SE: 1Ko 7:5 što se ne možete u.

UZDRŽAVATI SE: 2Ko 11:27 u. od hrane
1So 4:3 u. se od bluda
1Ti 4:3 zahtijevaju u. se od jela koja
1Pe 2:11 u. od želja tijela

UZDRŽLJIVOST: Ri 2:4 prežiresh njegovu u.

UZET: Dj 14:8 čovjek u. nogu
Mt 4:24; 9:2; Lk 5:24.

UZETI: Iza 55:1 svi žedni, dođite, u.
Ef 6:17 U. kacigu spasenja

UZIJ: Ps 24:3 u. na goru Jehovinu

UZIJA: 2Lje 26:21 Kralj U. ostao je gubav
2Lje 26:1; Iza 6:1; Mt 1:8.

UZLAZITI: Iv 6:62 Sina čovječjeg u. gdje je bio

UZMAKNUTI: He 10:38 ako u., nije po volji

UZMICALI: Iza 31:4 ne u. pred vikom njihovom

UZNEMIRAVATI: Ru 2:22 ne u. na drugom polju
Ru 2:15; 1Sa 25:7, 15.

UZNEMIRITI (SE): Ps 4:4 Ako u., nemojte griješiti!
Eze 32:9 U. ću srca naroda mnogih
1Pe 3:14 ne bojte se, ne u.
2Mo 15:14; 5Mo 2:25; 2So 2:2.

UZOHLIT SE: Da 8:25 u. i mnoge upropastiti
1Ti 3:6 da se ne bi u.
Tu 1:9; Da 8:4, 8.

UZOR: 1So 1:7 postali u. svim vjernicima
1Ti 4:12 budi u. vjernima
2Ti 1:13 U. neka ti budu zdrave riječi
Tit 2:7 budi u. u vršenju dobrih djela
Jk 5:10 za u. uzmite proroke

UZORAN: Jk 3:13 Neka u. životom pokaže

UZRASTI: Ef 4:15; 1Pe 2:2.

UZVANIK: Sf 1:7 pozvao je u. svoje

UZVELIČATI (SE): Ps 138:2 riječ u. iznad imena
Iza 42:21 u. i uzvisiti zakon
Eze 38:23 u. ću se i posvetiti se
Flp 1:20 Krist u. mojim tijelom

UZVIKIVATI: Job 38:7 sinovi Božji u.

UZVISITI (SE): Ps 46:10 u. po narodima, na zemlji
Iza 2:11 Jehova će se u.
Iza 42:21 uzveličati i u. zakon
Dj 5:31 Njega Bog u. kao Vodu
Flp 2:9 Zato ga je Bog i u.
1Pe 5:6 da bi vas u. kad bude vrijeme
Ps 37:34; 57:5; Mt 11:23; 23:12; Dj 2:33.

UZVISIVATI (SE): 1Sa 2:7 Jehova ponizuje i u.
Ps 34:3 u. ime njegovo
Ps 66:17 jezikom ga svojim u.
Izr 15:25 ruši kuću onima koji sami sebe u.
Iza 2:12 Dolazi na sve koji sebe u.
Da 11:36 u. iznad svakog boga
Mt 23:12 Tko se god u., bit će ponižen
Ps 118:28; Iza 25:1; 1Ko 5:2; 13:4.

UZVIŠEN: 1Sa 15:29 U. Bog Izraelov
Iza 26:5 žive u. visini, u. gradu u.
Iza 28:1 Teško u. kruni
Iza 57:15 U., kojemu je ime sveto
Eze 17:22 posadit ću je na goru u.
Lk 16:15 među ljudima u., odvratno
Dj 24:3 U. Felikse
Jk 1:9 siromašan brat raduje što je u.

UZVIŠENIJI: 1Ko 12:31 pokazati vam u. put
2Ko 3:10 s onim što ima u. slavu
He 1:4; 8:6.

UZVIŠENOST: 5Mo 33:26 Bog u. svojaj
1Lje 29:11 Tvoja je, Jehova, u. i
Ps 68:34 Nad Izraelom je u. njegovaj
Ps 93:1 Jehova u. odjeven
Iza 2:19 od Jehove i od veličanstvene u.
Iza 24:14 Zbog u. Jehovine oni će klicati
Tu 3:18 Nestalo je u. moje i onoga

UZVIŠICA: 2Kr 17:32 službu u. svetištima, u.
3Mo 26:30; Ps 78:58.

UZVRAĆATI: 1Ti 5:4 u. svojim roditeljima

UZVRATITI: Ps 116:12 Što da u. Jehovi
Iza 59:18 u. što su zaslužili
Mt 16:27 u. svakome po djelima
Lk 14:12 pozvati i tako ti u.
Ri 11:35 pa da mu treba u.?
Ri 12:19 Moja osveta, ja ću u., kaže Jehova
2Ko 6:13 U. na isti način — širom otvorite
2So 1:6 pravedno je da Bog u. nevolju
He 10:30 Moja je osveta, ja ću u.

UZAREN: Da 3:17 Iz u. peći ognjene
2Pe 3:10 počela će se, u.

UZARITI: Da 3:19 peč u. sedam puta jače

UZAS: Job 41:25 smetu se od u.

UZBE: 2Kr 21:13 mjerio u. kao nad Samarijom
Ps 2:3 zbacimo sa sebe u. njihovu
Ps 19:4 Po zemlji rastegnuli mjerio u.
Pr 4:12 trostruko u. ne kida se brzo
Iza 54:2 Produži u. šatora svojega
Iv 2:15 bič od u., sve ih istjerao
Jš 2:15; 2Sa 8:2; Ps 18:4; 129:4; Jr 31:39; 38:13.

UZITAK: Lk 8:14 odvučeni brigama i u.
2Ti 3:4 više će voljeti u. nego Boga
Pr 2:8; Tit 3:3.

UZIVATI: Ne 9:25 u. u dobroti tvojoj
Ps 1:2 u. u zakonu Jehovinom
Ps 40:8 U. vršiti volju tvoju
Jr 12:1 koji iznevjere druge mir u.
Lk 16:19 svaki dan u. u raskoši
2Ko 12:10 u. u slabostima
He 11:25 u. u prolaznim grešnim
Ps 37:11; Lk 12:19; Ri 7:22.

V

VAGA: Job 31:6 on će me izvagati na v.
Ps 62:9 Kad ih na v. stavi, od daha lakši
Izr 20:23 lažna v. nije dobra
Iza 40:15 narodi su kao prašina na v.
Da 5:27 izvagan si na v.
3Mo 19:36; Job 31:6; Izr 11:1; Ot 6:5.

VAL: Iza 51:15 v. buče
Ps 65:7; 89:9; Jn 2:3; Jd 13.

VALJATI SE: Jr 25:34 v. se u prašini
2Pe 2:22 vraća da se v. u blatu

VANJSKI: 2Ko 11:28 povrh v. nevolja

VANJŠTINA: 1Sa 16:7 Ne gledaj na v.
Iv 7:24 Nemojte suditi po v.
2Ko 5:12 hvale se v.
2Ko 10:7 Gledate samo v.

VAPITI: Lk 18:7 Izabrani v. dan i noć

VARALICA: Ps 119:134 Otkupi me od svih v.
Ps 119:158 Vidio sam v.
Izr 17:4 v. sluša poguban jezik
Izr 21:18 v. staje na mjesto čestitih
Jr 6:13; Mt 27:63; 2Ko 6:8; 2Ti 3:13; 2Iv 7.

VARATI: 2Mo 8:29 Neka faraon ne v. narod
3Mo 19:11 ne v. bližnjega
Za 13:4 nositi ogrtač da bi v.
Mk 10:19 Ne v., Poštuj oca i majku
2Ko 11:13 takvi ljudi v. druge
Jr 37:9; Mt 2:2; Ri 3:13.

VATRA: 5Mo 4:24 Bog v. koja proždire
Iza 66:16 kao v. Jehova će spor pokrenuti
Jr 20:9 kao v. u kostima mojim
Sf 3:8 v. revnosti moje proždrijeti
Za 3:2 cjepanica iz v. istrgnuta
Ml 3:2 kao v. talioničareva
He 12:29 Bog je naš i v. koja proždire
Jk 3:6 Jezik je v.
1Pe 1:7 prokušanstvo vjere, iako se kuša v.
2Pe 3:7 pohranjeni za v. i čuvaju se
Ot 17:16 i spaliti je v.
5Mo 9:3; 1Kr 18:38; Mt 3:11, 12; 1Ko 3:13;
He 12:29; 1Pe 4:12.

VAŽNIJI: Mt 23:23 zanemarili ste ono što je v.
VEČERA: Mt 23:6 najbolje mjesto na v.
Mk 6:21 Herod priredio v.
Lk 14:12 v., ne zovi prijatelje
1Ko 11:20 nije moguće jesti Gospodinovu v.
Ot 19:9 Sretni su pozvani na svadbenu v.
Ot 19:17 skupite se na veliku v. Božju
Lk 14:16; Iv 13:4; 1Ko 11:21.

VEČERATI: Lk 22:20; 1Ko 11:25.
VEĆ: Iv 14:28 Otac v. od mene
 Flp 2:3 smatrajte druge v. od sebe
 He 7:7 manji prima blagoslov od v.
VEĆINA: 2Ko 2:6 ukoren od v.
VELICANSTVEN: Ps 8:1 Jehova, kako v. ime tvoje
 Dj 2:11 v. djelima Božijm
VELICANSTVENIJI: Ps 76:4 Ti si v. od gora
VELICANSTVENOST: Job 10:16 pokazati v. svoj
 2Pe 1:16 očevici njegove v.
VELICANSTVO: Job 37:22 V. Božje strah ulijeva.
 Da 4:22 v. se tvoje uzvisilo
 Da 5:18 dao Nebukadnezaru v.
 Mi 5:4 v. imena Jehove
 Dj 19:27 nestat će v.
 Dj 25:21 do odluke Njegovog V.
 He 1:3 zdesna V. na visinama
 He 8:1 prijestolja V. na nebesima
 Jd 25 jedinom Bogu slava, v., moć
 Da 4:36; Za 11:3.
VELICATI (SE): Ps 34:3 V. Jehovu sa mnom
 Ps 40:16 Nek se v. Jehova
 Lk 1:46 Marija rekla: Duša moja v. Jehovu
 Dj 10:46 jezicima v. Boga
 Dj 19:17 v. ime Gospodina Isusa
 Job 36:24; Ps 35:27; 69:30; 70:4; Iza 10:15; Mi 1:5.
VELICINA: 1Lje 29:11 Tvoja je v.
 Ef 1:19 nenadmašna v. njegove snage
 Es 1:4; Ps 71:21; 145:3, 6.
VELIK: Iza 33:21 štiti ti Jehova, Bog V.
VELIKAS: Da 5:1 gozbu za tisuću v.
VELIKODUŠAN: 2Ko 8:20 v. prilogom
VELIKODUŠNO: Izr 11:25 Duša koja v. daje
 Jk 1:5 traži od Boga, jer on daje v.
VELIKODUŠNOST: 2Ko 9:11 za svakovrsnu v.
VENU TI: 1Pe 1:4 nasljedstvo koje ne v.
 1Pe 1:24 Trava v. i cvijet otpada
 1Pe 5:4 vijenac slave, koji ne v.
VEO: Iza 40:22 razastire nebesa kao v.
VESELI TI (SE): 5Mo 32:43 V. se, narodi, s
 Ps 97:1 Jehova počeo kraljevati! Neka se v.
 Ps 104:15 vino što v. srce
 Ps 149:2 sinovi Siona neka se v. Kralju
 Izr 11:10 Zbog dobrote pravednih grad se v.
 Pr 2:3 tijelo sam v. vinom
 Iza 35:1 v. pustara i procvjetati
 Iza 65:18 v. dovijeka zbog onoga što stvaram
 Ga 4:27 V., nerotkinjo
 Ot 12:12 v., nebese i vi koji prebivate
 1Lje 16:31; Ps 35:9; 118:24; Izr 8:30; Pr 10:19;
 Iza 61:10; Dj 7:41; Ri 15:10; Ot 11:10.
VESELJE: Es 8:17 među Židovima v. i radost
 Ps 100:2 Služite Jehovi s v.
 Izr 21:17 Tko ljubi v., upada u oskudicu
 Iza 35:2 klicati od v. i radosti
 Dj 14:17 punio srca jelom i v.
 Ps 45:15; 105:43; Pr 8:15; J1 1:16.
VESELO: Iza 22:2 bučni, grade v.
 2Ko 9:7 Bog ljubi v. darovatelja
 Iza 23:7; Sf 2:15.
VEZAN: 1Ko 7:39 Žena v. dok joj muž živ
 Ri 7:2; 1Ko 7:15.
VEZATI: Jš 2:18 V. ovu vrpcu
 Eze 20:37 v. ču vas savezom
 Mt 23:4 V. teške terete i stavljaju ljudima
VEZEN: Su 5:30 haljinu v.
VID: Dj 9:12 videnje, Ananija vratio v.
VIDJELAC: 1Sa 9:9 prorok, nekad se zvao v.
 2Sa 24:11 Gadu, Davidovu v.
 2Lje 16:7 v. Hanani došao k Asi
 2Lje 33:19 u zapisima v. njegovih
 Iza 29:10 pokrio vam je glave, v.
 Mi 3:7 Posramit će se v.
 2Kl 17:13; 1Lje 25:5; 2Lje 9:29; 35:15.
VIDJETI: 2Mo 33:20 ne može čovjek mene v.
 Iza 66:8 Tko je takvo što v.?
 Jr 5:21 oči imate, a ne v.
 Da 4:11, 20 Drvo se v. s krajeva
 Mt 5:8 koji su čista srca, v. Boga
 Mt 13:14 očima ćete gledati, ali nećete v.
 Iv 1:18 Nijedan čovjek nije v. Boga
 Iv 8:56 Abraham radovao da će v. moj dan
 Iv 14:9 Tko je v. mene, v. je i Oca

Iv 20:29 Jesi li povjervovao zato što si me v.?
 Dj 17:22 Ljudi Atenjani, v. da
 Ri 1:20 njegova nevidljiva svojstva jasno v.
 Ri 8:24 kad nešto v., da li se tome nada?
 2Ko 3:13 koprenu na lice, da Izrael ne v.
 2Ko 4:18 ne gledamo na ono što se ne v.
 2Ko 5:7 po vjeri, a ne po onome što v.
 He 11:1 Vjera, premda se ne v.
 He 11:13 obećano, nego su to v. izdaleka
 1Iv 4:20 tko ne ljubi brata svojega, kojega v.
 1Mo 7:1; Iza 6:5; 60:2; Lk 7:22; 1Ti 6:16.
VIDLJIV: Mt 27:53 postala v. mnogima
 Kol 1:16 na zemlji, v. i nevidljivo
VIDENJE: Eze 13:9 u v. neistinu vide
 Eze 13:16 proroka koji u v. mir vide
 Da 2:28 Ovo je san tvoji v.
 Da 4:5 v. koja su mi prolazila glavom
 J1 2:28 mladići vaši v. vidjeti
 Hb 2:3 v. ispuniti u vrijeme koje određeno
 Za 13:4 prorok postidjeti v. svojega
 Mt 17:9 ne govorite o v. dok Sin ne ustane
 Dk 16:9 Pavao imao v.: Prijedi u Makedoniju
 Eze 1:1; Da 10:14; Mi 3:6; Lk 1:22; 2Ko 12:1.
VIHOR: Job 38:1; Iza 66:15.
VIJAC: Mt 3:12; Lk 3:17.
VIJANJE: Jr 4:11 Nije on za v.
VIJATI: Ru 3:2 [Boaz] v. ječam na gumnu
VIJEĆANJE: Mt 27:1 v. da Isusa pogube
VIJEĆE: Mt 26:59 cijelo Sudbeno v.
 Lk 22:66 u dvoranu Sudbenog v.
 Dj 5:21 sazvali su Sudbeno v.
VIJEK: Ps 17:14 od ljudi ovoga v.
 Ps 49:1 čujte, svi što živite u v.
 Ps 89:47 koliki je životni v. moj
 Job 11:17; 14:1; Ps 39:5; Mt 6:27; Lk 12:25.
VIJENAC: Iza 28:5 Jehova divan v. ostatku
 1Ko 9:25 dobili raspadljivi v.
 2Ti 4:8 za mene čuva v. pravednosti
 Izr 1:9; 4:9; 1Pe 5:4.
VIJEST: 2Mo 23:1 Ne širi lažne v.
 Ps 40:9 Objavljujem dobru v.
 Izr 25:25 dobra v. iz daleke zemlje
 Iza 61:1 pomazao me da objavim dobru v.
 Da 11:44 uznemirit će ga v. s istoka
 Mt 24:6 Cut ćete v. o ratovima
 Mt 24:14 ova dobra v. o kraljevstvu
 2Sa 18:26; Izr 15:30; Iza 52:7; Eze 7:26.
VIKA: Iza 65:19 neće se čuti v. zalosna
 Jr 25:31 v. se čuti do kraja zemlje
 Jr 50:22 V. je ratna u zemlji
 Dj 21:34 zbog v. nije mogao saznati ništa
VIKATI: Lk 19:40 kamenje će v.
 Lk 23:21 oni su v.: Na stup!
 Iza 58:1; Jr 25:34; Dj 21:34.
VINO: Su 9:13 odreknem mladoga v.?
 Ps 104:15 v. što veseli srce čovjeku
 Izr 23:31 Ne gledaj na v. kad se crveni
 Iza 25:6 gozbu od v. dozrela
 Iza 29:9 Pijani su, ali ne od v.
 Iza 55:1 uzмите v. i mljeka bez novca
 Jr 25:15 Uzmi ovu čašu s v. gnjeva
 J1 3:18 s gora kapati v.
 Iv 2:9 okusio vodu pretvorenu u v.
 1Ti 3:8 Sluge, koji ne piju mnogo v.
 1Ti 5:23 uzimaj malo v. radi želuca
 Ot 18:3 v. gnjeva, v. bluda njezina
 Su 13:4; Jr 35:6; Mt 9:17; Ef 5:18.
VINOGRAD: Iza 5:7 V. Jehove je Izrael
 Iza 65:21 sadit će v. i jesti rod
 Sf 1:13 sadit će v., ali neće piti vino
 Mt 20:1 da unajmi radnike za svoj v.
 Lk 20:9 čovjek zasadio v. I dao ga u zakup
 Jr 12:10; Eze 28:26; Am 9:14; Mt 21:28, 41.
VINOGRADAR: Iv 15:1 Otac je v.
 2Kr 25:12; Iza 61:5; Mt 21:33.
VISAK: Am 7:7, 8; Za 4:10.
VISINA: Ri 8:39 ni v. ni dubina ni
VISJETI: 2Sa 18:10 Abšalom v. o stablu
VISOK: Ps 139:6 znanje v., dokučiti ne mogu
 Izr 18:11 Blago kao v. zid u mašti
VISOKO: Ps 138:6 Jehova v., vidi poniznoga
 Ri 12:16 Ne mislite v. o sebi
VIŠAK: Lk 21:4; 2Ko 8:14.

VIŠI: 1Sa 10:23; Da 8:3.

VITICA: Iza 18:5 odstranit će v.

VJEČAN: 1Mo 9:16 sjetit će se saveza v.

Ps 145:13 Kraljevstvo je tvoje v.

Iza 9:6 Bog Moćni, Otac V.

Iza 26:4 Jehova je Stijena v.

Da 12:2 probudit će se za život v.

Hb 3:6 V. se gore raspale

Iv 17:3 da bi dobili v. život, trebaju

Ri 1:20 v. moć i božanstvo

Ri 5:21 dobiti v. život preko Isusa

Ri 6:23 dar koji Bog daje v. je život

2Ko 4:17 donosi nam sve veću, v. slavu

2Ko 4:18 ono što se ne vidi je v.

1Pe 1:23 riječju živog i v. Boga

Jd 6:10 Bog pozvao u v. slavu svoju

1Pe 1:23 riječju živog i v. Boga

1Mo 49:26; Eze 35:9; Da 9:24; 12:2; Hb 3:6;

Mt 25:46; Mk 3:29; Lk 16:9; Ef 3:11; 1Iv 5:11.

VJEČNO: 1Mo 3:22 pojeo plod i živio v.

VJEČNOST: Iza 57:15 Uzvišeni, živi u svu v.

Da 12:3 koji imaju spoznaju, sjat će u svu v.

1Ti 1:17 Kralju v.

Ot 15:3 Pravedni su putevi tvoji, Kralju v.

VJERA: Mk 6:6 čudio se što nemaju v.

Lk 18:8 hoće li naći v. na zemlji?

Dj 4:32 mnoštvo onih koji su primili v.

Dj 26:5 najstrožoj sljedi naše v.

Ri 4:13 na temelju pravednosti, zbog v.

Ri 4:20 nije se pokolebao niti izgubio v.

Ri 11:20 odlomljeni jer nisu imali v.

2Ko 13:5 Ispitajte jeste li u v.

Ga 3:8 proglasiti pravednima zbog v.

Ga 3:11 pravednik će živjeti zbog v.

Ga 6:10 svojih braći u v.

Ef 4:5 jedan Gospodin, jedna v., jedno

Ef 4:13 svi postignemo jedinstvo u v.

2So 3:2 nemaju svi v.

1Ti 5:12 odbacile v. koju imale u početku

1Ti 6:12 Bij dobru bitku u v.

2Ti 4:7 do kraja otrčao, v. sačuvaao

He 3:19 nisu mogli ući zato što nisu imali v.

He 11:1 V. je čvrsto pouzdanje

He 11:6 bez v. nemoguće ugoditi Bogu

He 12:2 Usavršitelj naša v., Isusa

1Iv 3:2 kušanje vaše v.

1Iv 2:26 v. bez djela mrtva

1Pe 1:7 prokušano vaše v.

1Pe 5:9 čvrsti u v., znajući da iste patnje

1Iv 5:4 koja je pobijedila svijet: naša v.

Mt 13:58; Mk 6:6; Ri 11:20; 12:3; 2Ko 5:7; Ef 6:16;

1Ti 1:13; 4:1; Tit 1:11.

VJERAN: 5Mo 32:4 Bog je on v.

2Sa 22:26 S v. postupaj vjerno

Ps 16:10 Nećeš dopustiti da sluga v. jamu

Ps 31:23 Jehova čuva v.

Ps 37:28 Jehova neće ostaviti v.

Ps 50:5 Skupite k meni one koji su mi v.

Ps 78:8 nije bio v. Bogu duhom svojim

Ps 97:10 čuva duše v.

Ps 116:15 Dragocjena smrt v.

Izr 2:8 čuva put v.

Izr 13:17 v. poslanik donosi izlječenje

Jr 3:12 ja sam v., kaže Jehova

Mi 7:2 Nestalo v. sa zemlje

Mt 24:45 Tko je dakle v. i razboriti

Lk 16:10 Tko v. u najmanjem, v. i u mnogom

1Ti 3:11 Žene v. u svemu

2Ti 2:2 što si čuo povjeri v. ljudima

1Pe 4:19 povjeravaju duše v. Stvoritelju

Ot 2:10 Budi v. do smrti

Ot 3:14 svjedok v. i istiniti, početak

Ot 17:14 s njim pozvani i izabrani i v.

5Mo 7:9; 33:8; 1Sa 2:9; Ne 9:8; 13:13; Ps 31:23;

145:10; 149:1, 9; Izr 11:13; Dj 2:27; 13:35; 1Ko 4:2;

He 7:26; Ot 15:4; 19:11.

VJERNIK: Dj 5:14 pridruživao se sve više v.

1Ko 7:12 ima ženu koja nije v. i ona

1Ko 7:14 muž koji nije v. posvećen

1Ti 6:2 A oni kojima su gospodari v.

VJERNO: Iza 26:2 narod koji postupava v.

Eze 39:25 v. braniti sveto ime svoje

2Kr 12:15; 2Lje 19:9; 31:12; Iza 25:1; 1So 2:10.

VJERNOST: 5Mo 32:20 sinovi u kojima v. nema

Ps 40:10 V. tvoju i spasenje objavljujem

Izr 27:6 Udarci onoga tko te voli, v.

Hb 2:4 zbog v. svoje ostati na životu

Lk 1:75 u v. i pravednosti

Ef 4:24 po Božjoj volji u v.

1So 3:7 utješili se čuvši za vašu v.

Tit 2:10 u potpunosti iskazuju v.

Ps 36:5; 119:90; Pj 8:6; Ri 3:3.

VJERODOSTOJAN: Izr 12:17 govori riječi v.

Izr 14:5 V. svjedok ne laže

Da 2:45 tumačenje je v.

VJEROVANJE: Dj 25:19 sporove o svojim v.

VJEROVATI: Ps 78:22 nisu u v. Bogu

Iza 28:16 Nitko tko v. neće se uplašiti

Mt 13:57 nisu htjeli u v. njega

Iv 3:16 nitko tko v. u njega

Iv 5:24 v. onome koji me poslao

Iv 9:35 v. li ti u Sina čovječjega

Iv 11:26 v. u mene, nikada neće umrijeti

Iv 12:44 Tko v. u mene, ne v. samo u mene

Dj 10:43 tko v. u njega dobiva oproštenje

Ri 10:4 da bi svatko tko v. stekao pravednost

Ri 10:9 u srcu v. da ga je Bog podignuo

Ri 10:10 srem se v. i postiče pravednost

2Ko 4:13 i mi v. i zato govorimo

Ga 3:22 obećanje daje onima koji v.

Flp 1:29 ne samo da v. nego i trpiti

He 4:3 mi koji v. ulazimo u počinak

He 11:6 v. da on postoji i da nagrađuje

Jk 2:19 demoni v. i drhte

1Pe 2:7 dragocjen, jer v.

1Iv 4:1 ne v. svakog izjavi

1Iv 5:1 v. da je Isus doista Krist

2Mo 4:5; Mt 21:32; Iv 9:36; 38; Dj 16:31; 2So 2:12.

VJEROVNIK: 5Mo 15:2; 2Kr 4:1.

VJEŠT: Izr 22:29 vidio čovjeka v. u poslu?

Ho 13:2 kipovi lijevani, djelo v. ljudi

VJEŠTINA: 2Mo 35:35 Obdario ih je v.

VJEŠTJE: 2Mo 35:33 v. izrađuje predmete

VJETAR: Pr 1:14 trčanje za v.

Pr 11:4 Tko pazi na v., nikada ne sije

Iza 26:18 kao da v. radam

Dj 2:22 huka kao jaki v.

Ef 4:14 koji nosi svaki v. učenja

Jk 1:6 nošen v. i tjeeran tamo-amo

Ot 7:1 čvrsto držeći četiri v. zemaljska

Job 41:16; Ps 104:3; Izr 10:25; Eze 37:9; Mt 7:25; Iv

3:8; 1Ko 14:9; Jk 3:4.

VJEZBANJE: 1Ti 4:8 tjelesno v. malo čemu koristi

VJEZBATI SE: 1Ti 4:7 v. se u danosti Bogu

VLADANJE: 1Ti 4:12 budaj uzor u v.

1Pe 3:16 s omalovažavanjem govore o dobrom v.

1Pe 3:1, 2.

VLADAR: Izr 14:28 bez naroda v. propada

Mt 9:34 uz pomoć v. demonā

Mt 20:25 v. gospodare narodima

Iv 14:30 dolazi v. svijeta

Iv 16:11 v. ovoga svijeta osuden

Ef 2:2 po volji v. koji vlada zrakom

Ef 6:12 protiv svjetskih v. ove tame

Kol 2:15 Svakao je v. i vlasti

1Ti 6:15 sretni i jedini v.

Tit 3:1 podložni i pokorni v.

Lk 3:1; Iv 12:31; Dj 4:26; 1Ko 2:8; Ef 3:10.

VLADARSKI: Iza 14:5 slomio palicu v.

VLADATI: 1Mo 1:26 nekā v. nad ribama

1Mo 1:28 v. nad svim stvorenjima

Su 8:23 Ja neću v. nad vama

1Sa 8:9 prava imati kralj što će v.

2Sa 23:3 Kad ljudima v. pravednik

Ps 8:6 v. nad djelima ruku tvojih

Ps 59:13 Bog v. do krajeva zemaljskih

Izr 16:32 tko v. sobom, bolji je

Izr 29:2 kad zlikovac v., narod uzdiše

Pr 8:9 čovjek v. na nesreću njegovu

Iza 32:1 knezovi će v. po pravdi

Da 4:17 Svevišnji v. kraljevstvom

Ri 6:14 grijeh ne smije v. vama

1Ko 7:36 v. spolnim porivima

Ef 2:2 vladara koji v. zrakom

Kol 3:15 mir Kristov v. u srcima vašim

1Sa 8:11; Job 34:30; Ps 49:14; Izr 8:16; Iza 3:4;

28:14; Da 11:39.

VLAS: Lk 21:18 neće vam pasti ni v.
VLASNIK: Mt 21:40 kada dođe v. vinograda
 2Pe 2:1 odreći se v. koji ih je kupio
 Jd 4 nevjerni našem jedinom V.
VLASNIŠTVO: 2Mo 19:5 bit ćete najdraže v. moje
 5Mo 4:20 da budete narod koji je njegovo v.
 5Mo 9:26 nemoj zatrti v. svojega
 5Mo 14:2 njegov narod, njegovo najdraže v.
 Ef 1:14 Božje v. oslobodeno otkupninom
 1Pe 2:9 narod koji je v. Božje
 1Pe 5:3 onima koji su v. Božje
VLAST: Ps 145:13 v. tvoja traje kroz naraštaje
 Da 7:27 sve će im v. sluziti
 Mt 28:18 Dana mi je sva v.
 Iv 5:27 Sinu dao v. da sudi
 Iv 10:18 Imam v. položiti ga
 Iv 19:11 Ne bi imao v. da ti nije dano odzgo
 Dj 1:7 Otac ima u svojoj v.
 Ri 6:6 grešno tijelo izgubilo v.
 Ri 6:9 smrt više nema v. nad njim
 Ri 8:38 ni andeli ni v.
 Ri 13:1 podložan v. nad sobom
 Ri 13:2 tko se suprotstavlja v. protiv si se
 Ri 13:6 v. su Božji sluge
 1Ko 15:24 uništi svaku v. i silu
 Ef 1:21 iznad svakog vrhovništva i v.
 Ef 6:12 borimo se protiv v.
 Kol 1:13 izbavio iz v. tame
 1Ti 2:2 za kraljeve i sve koji su na v.
 Tit 3:1 da budu pokorni v. i vladarima
 1Pe 2:13 podložite svakoj ljudskoj v.: kralju
 1Pe 3:22 podložni su mu v. i sile
 2Pe 2:10 preziru one koji imaju v.
 Iza 22:21; Da 4:3, 34; 7:6; Mi 4:8; Mt 20:25; Lk 4:6;
 12:5; Dj 25:1; Kol 2:15; Jd 8; Ot 17:12.
VLASTIT: Flp 2:4 ne gledajte samo na v. korist
VODA: 1Mo 6:17 v. potopa na zemlju
 2Mo 14:21 v. se razdvojile
 3Mo 11:36 izvor i jama gdje se skuplja v. čisti
 Jš 9:27 da sijeku drva i donose v.
 Izr 25:25 Kao hladna v. umornoj duši
 Iza 11:9 puna znanja o Jehovi, kao more v.
 Iza 12:3 v. na izvorišna spasenja
 Iza 30:20 tjeskobom kao v. napojiti
 Iza 55:1 dodite na v. Dodite, uzмите i jedite!
 Jr 2:13 nakapnice, koje ne mogu v. držati
 Am 8:11 niti žed za v., nego za slušanjem
 Mt 10:42 jednog od malih čašom hladne v.
 Iv 4:14 pio v. koju ću dati, nikada ožednjeti
 Iv 7:38 iz nutrine poteći rijeke žive v.
 1Ti 5:23 ne pij v., nego malo vina
 Ot 7:17 voditi na izvore v. života
 Ot 22:17 neka uzme v. života zabadava
 2Mo 7:19; 4Mo 20:10; Iv 5:7; Ot 17:1, 15; 22:1.
VODEĆI: Dj 13:50; 25:2.
VOĐITI: 5Mo 32:12 Jehova sam njega v.
 Ps 23:3 v. me radi imena svojega
 Ps 31:3 zbog imena svojega v.
 Ps 43:3 Pošalj mi svjetlo i istinu neka me v.
 Ps 143:10 neka me v. zemljom čestitosti
 Izr 6:23 ukor i stega v. u život
 Izr 11:3 čestite v. neporočnost
 Iza 3:12 zavode te oni koji te v.
 Iza 9:16 koji se daju v., smeteni su
 Iza 11:6 malen dječak v. ih
 Ri 8:14 koje v. Božji duh sinovi Božji
 1Iv 5:16, 17 grijeh koji ne v. u smrt
 2Mo 13:21; Ps 48:14; Izr 23:19; Iza 49:10; 1Ko 9:5;
 Ga 5:18; Ot 7:17.
VOĐOVOD: 2Kr 18:17; Iza 7:3; 36:2.
VOĐSTVO: Izr 11:14 bez mudrog v., narod propada
 Izr 20:18; 24:6.
VOĐA: 1Sa 9:16 pomazi ga za v. Izraela
 1Sa 25:30 postavi te za v. Izraelu
 2Sa 7:8 uzeo sam te da budeš v. Izraelu
 Iza 55:4 dao sam ga za v. i zapovjednika
 Jr 25:34-36 v. stada
 Mt 15:14 Oni su sljepi v.
 Mt 23:10 ni da vas zovu v., vaš je V. jedan
 Mt 23:16 Teško vama, sljepi v.
 Dj 5:31 Njega Bog uzvisio kao V.
 5Mo 32:42; 1Lje 13:1; Ri 2:19.
VOJNI: Za 4:6 Ne v. silom
 4Mo 31:14 vratili iz v. pohoda

VOJNIK: 2Ti 2:3 dobar v. Krista
 Lk 3:14; Iv 19:23; Dj 10:7; 1Ko 9:7; 2Ti 2:4.
VOJSKA: 1Mo 2:1 dovršena sva v. njihova
 2Sa 8:6 David postavio v. u Siriji
 2Lje 32:9 Sanherib, sa svom v.
 Ps 110:3 kad v. svoju u rat povedeš
 Iza 34:2 Jehova se razgnjevio na v. njihovih
 Jr 28:2 Ovakvo kaže Jehova nad v.
 Jr 33:22 v. nebeska ne može se izbrojiti
 Lk 2:13 silna v. nebeska
 Lk 21:20 Jeruzalem opkoli v.
 Jr 9:29 Jehova nad v. ostavio potomstva
 Jk 5:4 do ušiju Jehove nad v.
 Ot 19:14 za njim išle v. nebeske
 5Mo 24:5; 1Sa 10:5; 17:45; 2Kr 17:16; 1Lje 18:13;
 2Lje 25:10; Job 29:25; Eze 37:10; 38:4, 15; Da 4:35;
 8:10; Ji 2:11, 25; Mt 22:7; He 11:34; Ot 9:16.
VOJSKOVODA: 2Lje 32:21 andeo pobio v.
VOJJA: 1Sa 18:8 pjesma nije po v.
 Ps 40:8 Uživam vršiti v. tvoju, Bože
 Ps 105:22 da veže po v. duše svoje
 Ps 143:10 Nauči me vršiti v. tvoju
 Ho 14:4 Ljubiti ću ih drage v.
 Mt 3:17 Sin moj, koji mi je po v.
 Mt 6:10 Neka bude v. tvoja, na zemlji
 Lk 12:32 v. dati vam kraljevstvo
 Lk 22:42 ne moja v., nego tvoja
 Iv 5:30 ne vršim svoju v., nego v. onoga
 Dj 13:36 David služio Božjoj v.
 Ri 8:20 ne svojom v., nego po onome
 Ri 9:19 tko se može oduprijeti njegovoj v.?
 Ri 12:2 Božja v., što je ugodno i savršeno
 1Ko 4:19 doći k vama, ako bude Jehovina v.
 2Mo 7:10 žalost u skladu s Božjom v.
 Ef 5:17 razumijeti što je Jehovina v.
 Flp 1:15 propovijedaju Krista iz dobre v.
 Kol 1:9 dobrim poznavanjem njegove v.
 2So 1:11 Bog izvrši sve što mu je po v.
 He 10:6 nisu ti bile po v. žrtve
 He 10:10 Po toj smi po v. posvećeni
 He 10:38 nije po v. duši mojoj
 Jk 4:15 Ako bude Jehovina v., živjet ćemo
 2Pe 1:21 proročanstvo nikad ljudskom v.
 1Iv 2:17 tko vrši v. Božju ostaje zauvijek
 Ot 4:11 tvojom v. sve postoji i stvoreno je
 1Mo 28:8; 4Mo 14:8; Ezr 7:18; Ne 4:6; Iza 53:10; Da
 11:36; Mt 7:21; Iv 6:39.
VOJLJETI: Jr 5:31 narod moj to v.
 2Ti 3:4 više v. užitke nego Boga
 Pr 3:8; Iv 12:43; 2So 2:12.
VOSAK: Ps 68:2 Kao što se v. topi
 Ps 97:5 Gore se kao v. rastapaju
 Mi 1:4 gore rastopiti kao v.
VRAC: Jš 13:22 v. Bileama
VRACANJE: Mi 5:12 Istrjebiti ću v.
 Ga 5:20 idolopokinstvo, v.
 1Mo 41:8; 2Mo 7:11; 9:11; 1Sa 15:23; 2Kr 9:22;
 Da 1:20; 2:2; 4:7; Na 3:4.
VRACAR: Jr 27:9 ne slušajte v.
 Mi 3:5 brz svjedok protiv v.
 Ot 22:15 ostaju psi i v.
 2Mo 7:11; Iza 3:3; Jr 27:9; Da 2:2; Dj 13:6.
VRACARICA: 2Mo 22:18 v. ne ostavlja
VRACATI: 5Mo 18:10 ni koji v.
 2Lje 33:6 v. je, gatao i čarao
 Iza 2:6 v. kao Filistejci
 Iza 1:13; 47:9.
VRACATI (SE): Ps 35:12 v. mi zlo za dobro
 Izr 17:13 Tko v. zlo za dobro
 Izr 26:11 Kao što se pas v. na bljivotinu
 Pr 3:20 od praha i svi se v. u prah
 Pr 12:7 duh se v. Boga, koji ga je dao
 Mk 13:16 u polju, neka se ne v.
 Ri 12:17 Nikome ne v. zlo za zlo
 Ga 4:9 v. ispraznim i bijednim načelima
 Pr 1:6; Eze 35:7; Mi 2:8.
VRAT: Izr 3:3 Priveži ih sebi na v. Napiši
 Izr 3:22 ljupki ukras na v. tvojemu
 Lk 15:20; 17:2.
VRATA: 1Mo 22:17 osvojiti v. neprijatelja
 2Mo 12:22 krvlju nadvrtnik v.
 5Mo 6:9 napiši ih na v. svojim
 Job 38:17 Jesu li se v. smrti pokazala
 Izr 17:19 Tko sebi gradi visoka v.

Iza 26:20 zatvori v. za sobom
 Iza 28:6 koji odbijaju napade na v.
 Iza 38:10 ući ću na v. groba
 Iza 60:11 V. će biti stalno otvorena
 Iza 62:10 prođite kroz v.
 Eze 33:30 pričaju na v. kućnim
 Mt 7:14 uska v. u život i malo
 Mt 16:18 v. groba neće je nadjačati
 Dj 12:14 Petar stoji pred v.
 Dj 14:27 neznabošcima otvorio v. k vjeri
 Ot 3:20 stojim na v. i kucam
 Su 3:23; 16:3; Ps 127:5; Izr 1:21; Iza 26:2; 45:1;
 60:18; Mt 24:33; 25:10; Lk 16:20; He 13:12.

VRATITI (SE): 1Mo 3:19 dok se ne v. u zemlju
 Job 33:25 v. u dane mladenačke snage
 Izr 20:22 Ne govori: V. ću zlo!
 Iza 55:11 Neće se v. k meni bez ploda
 Da 9:25 Grad će se v. i bit će ponovno
 Mi 3:7 V. se k meni, i ja ću se v. k vama
 Mt 22:21 V. caru carevo
 Jk 5:20 tko v. grešnika s krivoga puta
 4Mo 10:36; Job 33:26; Ps 51:12; Iza 10:21; Jr 27:22;
 Mt 2:12; Lk 19:12; Dj 15:16; Ot 18:6.

VRBA: Eze 17:5 Kao v. kraj voda
VRČ: 1Sa 26:11, 16; 1Kr 19:6.

VRBATI: 1Mo 4:7 grijev. na vratima
 5Mo 19:11 mrzi, v. ga i napadne
 Ps 10:9; Tu 4:18; Lk 11:54.

VRĀČA: Job 14:17 Zapečaćen u v. prijestup moj
 Job 28:18 v. mudrosti vrijeđi više
VRĀDNIJ: 1Pe 1:7 mnogo v. od zlata
VRĀLO: Izr 14:27 Strah Jehovin v. života
VRĀTENO: Izr 31:19 u rukama drži v.
VRĀVA: Iza 13:4 Slušajte! V. kraljevstava, naroda
 Iza 32:14 nestalo v. gradske
 Mi 2:12 čuti se v. od ljudi
VRH: Mt 4:5 postavio ga na v. hramskoga zida
 Lk 4:9 postavio ga na v. hramskoga zida
VRHOVNĀ: 1Pe 5:4 kad se pojavi v. pastir
VRHOVNĀŠTVO: Ef 1:21 iznad svakog v. i vlasti
 Ef 6:12 borimo protiv v., na nebesima
 Kol 1:16 prijestolja, uprave, v., vlasti

VRĀJEDAN: 1Mo 32:10 ja nisam v. sve milosti
 Es 3:6 nije bilo v. dignuti ruku na Mordokaja
 Izr 8:18 bogatstvo i čast, v. nasljeđe
 Dj 13:46 ne smatrate se v. vječnoga života
 1Ti 1:15 izjava vjerodostojna i v.

VRĀJEDITI: Izr 31:10 v. više od bisera
 Dj 19:19 knjige i spalili ih, v. pedeset tisuća
 He 9:17 [savez] ne v. dok je živ posrednik

VRĀJEDNOST: 4Mo 5:7 za krivnju u punoj v.
 Flp 3:8 u usporedbi s nenadmašnom v.
 He 10:29 smatra da krv nema posebnu v.

VRĀJEDATI: Job 20:3 opomene koje me v.
 Mt 5:11 Sretni ste kad vas zbog mene v.
 He 10:29 v. duh nezasluzene dobrote
 1Pe 2:23 Kad su ga v., nije uzvrćao
 5Mo 31:29; 1Kr 16:33; Lk 6:22; Dj 18:6; 1Ko 4:12.

VRĀJEME: 4Mo 9:2 Zrtvu u propisano v.
 4Mo 9:3 Pripremite u propisano v.
 5Mo 11:14 kišu u pravo v.
 Ps 13: plod svoj donosi u svoje v.
 Ps 104:19 Načinio si mjesec da se određuju v.
 Izr 15:23 riječ u pravo v. je dobra
 Pr 3:1 Sve ima svoje v.
 Pr 9:11 v. nevolje i nepredviđeni događaji
 Iza 33:2 spasenje naše u v. nevolje
 Iza 49:8 U v. milosti usliho sam te
 Da 4:16 sedam v. neka prođe preko njega
 Da 7:25 jedno v. i dva v. i pola v.
 Da 8:19 to se odnosi na v. kraja
 Da 11:27 kraj tek u za to određeno v.
 Da 11:35 u v. koje je određeno
 Da 12:4 zapečati knjigu do v. kraja
 Hb 2:3 viđenje u v. koje je za to određeno
 Mt 16:3 znakove v. ne možete protumačiti
 Mt 24:45 da im daje hranu u pravo v.?
 Lk 21:7 v. da se to dogodi
 Lk 21:24 dok ne završe v. neznabožaca
 Dj 1:7 Nije vaše znati v.
 Dj 2:46 provodili mnogo v. u hramu
 Dj 3:19 od lica Jehovina došla v. okrepe
 Dj 3:21 zadržati do v. obnove svega

Dj 17:26 odredio je v. i granice prebivanja
 Dj 17:30 Bog se ne obazuje na v. neznanja
 Ri 5:6 Krist umro u v. određeno
 1Ko 7:29 malo je v. preostalo
 Ga 6:9 ako se ne umorimo, žeti kad dođe v.
 Ef 5:16 Iskupljujte v.
 1So 5:1 o v. ne treba vam pisati
 2So 2:6 otkrio tek u svoje v.
 1Ti 2:6 svjedočit će se u svoje v.
 1Ti 4:1 u budućim će v. neki otpasti
 1Ti 6:15 kad dođe v. za to pojavljivanje
 2Ti 3:1 u posljednjim danima naročito teška v.
 2Ti 4:2 propovijedaj riječ u povoljno v.
 1Pe 1:11 Istraživali su na koje je ili kakvo v.
 1Pe 4:17 v. da započne sud
 1Pe 5:6 Bog će vas uzvisiti kad bude v.
 Ot 12:12 znajući da ima malo v.
 Ot 12:14 jedno v. i dva v. i pola v.
 Ps 145:15; Jr 5:24; 8:7; 1Ko 4:5; Ga 4:4; Kol 4:5; 1Pe
 1:20; 4:17; Ot 11:18.

VRĀLINA: 1Pe 2:9 da biste objavljivali v.

VRĀSTA: 1Mo 1:11 po v. svojim
 Ji 2:28 duh na sve v. ljudi
 Jk 3:7 svaka v. može se ukrotiti
 1Mo 1:25; 6:20; 3Mo 11:14; 5Mo 14:13; Dj 2:17.

VRĀSTAN: Izr 12:4 V. žena kruna muž
 Izr 31:10 Tko će naći v. ženu?
 Izr 31:29 Mnoge žene v., ti sve nadmašuješ

VRĀSALICA: Iza 41:15 žito vrši, poput v. nove
VRĀSITI: Ef 6:6 v. Božju volju cijelom dušom
 1Pe 4:3 u prošlosti v. volju ljudi iz svijeta

VRĀŠITI (žito): Mi 4:13 Ustani i kao žito ih v.
 Hb 3:12 U gnjevu si kao žito v. narode
 1Ko 9:9 Ne zavezuj usta biku koji v.

VRĀT: 1Mo 2:8 Bog zasadio v. u Eden
 Jr 31:12 Duša njihova kao v. navodnjen
 Am 9:14 zasadiš v. i jesti plod njihov
 1Mo 2:5; 3:24; Iza 51:3; 58:11; Eze 36:35.

VRUC: Jr 4:11 V. vjeter sa staza
 Ot 3:15 nisi ni hladan ni v.

VRUCICA: Dj 28:8 Publjeva je oca mučila v.
 5Mo 32:24; Hb 3:5; Mt 8:15; Iv 4:52.

VRUCINA: Lk 12:55 kažete: Bit će i v.
VUC: Jk 2:6 bogati vas v. pred sudove
VUK: Iza 11:6 v. boraviti s janjetom
 Eze 22:27 Knezovi kao v. koji plijen razdiru
 Mt 10:16 ja vas šaljem kao ovce među v.
 Iv 10:12 vidi v., pa ostavlja ovce
 Dj 20:29 među vas ući okrutni v.

Z

ZABADAVA: Ot 21:6 vode života z.

Ot 22:17 neka uzme vodu života z.

ZABAVLJATI (SE): 2Mo 32:6 ustali da se z.
 Su 16:25 Samsona da nas z.!

ZABAVNO: Izr 10:23 Bezumniku je z.

ZABLISTATI: Job 37:21 svjetlost z. na nebu
 Ps 34:5; Iza 60:5.

ZABLUDA: 2So 2:11 dopušta da na njih djeluje z.
 Ef 4:14; 1So 2:3; 2Pe 3:17; 1Iv 4:6.

ZABORAV: Ps 88:12 u zemlji z. pravednost tvoja?

ZABORAVITI: 5Mo 4:23 Čuvajte se da ne z.

Job 19:14 z. su me znanci

Iza 49:15 ako ona z., ja neću z. tebe

Jr 23:27 navesti narod moj da z. ime moje

Ho 8:14 Z. Izrael Tvorca svojega

He 6:10 Bog nije nepravedan, pa da z.

5Mo 6:12; Ps 10:11; 45:10; 78:7; Jr 30:14; 50:5.

ZABORAVLJATI: Ps 9:17 narodi koji z. Boga

Ho 4:6 ti z. zakon Boga svojega

Flp 3:13 Z. ono što je iza mene

2Pe 1:9 z. da je očišćen od starih grijeha

Ps 9:18; He 13:16.

ZABORAVLJEN: Iza 65:16 nevolje prijašnje z.

ZABRANA: Da 6:7, 9, 12, 13, 15.

ZABRINUT: Pr 7:3 od z. lica srce bolje

Mt 6:25 Ne budite z. za život

Mt 10:19 ne budite z. kako ili što govoriti

Lk 2:48 otac i ja z. te tražili

Lk 12:29 ne budite z.

Mt 6:34; Lk 12:29; Flp 4:6.

ZABRINUTI SE: 1Sa 9:5 da se ne bi z. za nas
ZABRINUTOST: Ps 142:2 Izlijevao pred njim z.
 Izr 12:25 Od z. čovjeku srce klone
 Mt 6:27 Tko može z. produžiti svoj vijek
ZACIJELITI: Ot 13:3 smrtna rana jz z.
 Ot 13:12 smrtna rana z.
ZACĚĆE: Ho 9:11 nema trudnoće, nema z.
ZACĚTI: Ps 51:5 u grijehu me z. majka
 Ri 9:10 Rebeka z. blizance s Izakom
 He 11:11 Sara dobila moć da z. potomka
 Jk 1:15 želja, kad z., rada grijeh
ZACINITI: Izr 9:2 z. je vino svoje
ZACUDITI SE: Iza 59:16 z. što nema nikoga
 Jr 4:9 proci će se z.
 Dj 7:31 Mojsije se z. tom prizoru
 Ot 17:6 silno sam se z.
ZACUDUJUĆE: Da 11:36 protiv Boga govoriti z.
ZACI: Job 31:7 koraci moji s puta pravoga z.
ZADATAC: 1Lje 23:28 Njihov z. pomagati u službi
 Jr 48:10 tko nemarno izvršava Jehovinu z.
 Eze 29:18 Nebukadnezar poslao vojsku na z.
 1Ko 9:17 ipak mi je povjeren z.
ZADATI: Izr 10:22 Blagoslov obogaćuje, bol ne z.
 5Mo 25:3; Su 14:12; Eze 17:2.
ZADESITI: 1Mo 42:4 Da [Benjamina] ne bi z. smrt
 Pr 2:14 na kraju z. isto
 1So 3:4 moraju nas z. nevolje
 1So 5:3 iznenada z. uništenje
ZADIRATI: 1So 4:6 da nitko ne z. u prava
ZADIVITI (SE): Dj 3:10 z. zbog čuda
 1Ko 2:1 z. vas riječima
ZADIVLJEN: Mt 7:28 narod bio z. učenjem
ZADIVLJENO: Ot 13:3 z. silijeda zvijer
ZADOVOLJAN: 3Mo 10:19 bi li Jehova bio z.?
 Ps 17:15 z. da vidim obličje tvoje
 Mi 6:7 Hoće li Jehova biti z. tisućama
 Flp 4:11 naučio biti z. u svakoj prilici
 1Ti 6:6 kad čovjek z. onim što ima
 1Ti 6:8 budimo time z.
 He 13:5 budite z. onim što imate
ZADOVOLJITI: Mt 5:3 Sretni koji nastoje z.
ZADOVOLJSTVO: Izr 13:19 Ispunjena želja z. duši
 Ga 6:4 razlog za z. imati u sebi
 1Ti 5:6 koja se predaje z.
 Jk 5:5 predali ste se z.
ZADRHTATI: Hb 3:6 nato su narodi z.
ZADRIJEMATI: Mt 25:5 sve su z.
ZADRŽATI: Dj 3:21 kojeg nebo mora z.
ZADRŽAVATI: 2So 2:7 uklonjen onaj koji z.
ZADUŽEN: 1Kr 4:7 Svaki bio z. za opskrbljivanje
ZAGLAVNI: Za 4:7 donijeti z. kamen
ZAGLEDATI SE: Dj 11:6 Z. sam se u njega
ZAGONETAN: 1Kr 10:1 da ga iskuša z. pitanjima
 Izr 1:6 izreke i z. izjave
ZAGONETKA: Eze 17:2 zadaj z.
 Hb 2:6 o njemu pričati z.
 Su 14:12; Ps 78:2.
ZAGORČAVATI: 2Mo 1:14 Z. im život radom
ZAGRLITI: 1Mo 29:13; 48:10.
ZAGRMLJETI: Job 40:9 glasom poput njegovog z.?
 Ps 29:3 Bog je slavni z.
 Iza 30:30 Jehova će z. silnim glasom
 1Sa 2:10; 7:10.
ZAHARIJA 1: 1Lje 26:2, 14.
ZAHARIJA 2: 2Lje 24:20 Z., sina Jojade
 Lk 11:51 do krvi Z., koji je ubijen
ZAHARIJA 3: Ezr 5:1; Za 1:1, 7.
ZAHARIJA 4: Iza 8:2 Z., sin Jerebekijin
ZAHARIJA 5: Lk 1:5, 12, 18, 40, 67.
ZAHOD: Da 3:29 kuća pretvori u javni z.
ZAHTEJEV: Ri 8:4 pravedni z. Zakona
ZAHVALA: Ps 26:7 da se čuju z. moje
 Ps 95:2 Dodimo pred lice njegovo sa z.
 2Ko 9:12 mnogobrojne z. Bogu
 Ps 56:12; 2Ko 4:15; Ot 7:12.
ZAHVALAN: Lk 17:9 Hoće li biti z. robu
 1Ti 1:12 Z. sam Kristu koji mi je dao snagu
ZAHVALITI: Mt 26:27 uzeo čašu, z. Bogu i dao im
 Dj 28:15 Pavao z. Bogu i ohrabrio se
ZAHVALNICA: Ps 116:17 Tebi ću prinostiti žrtve z.
 Jr 17:26 žrtve z. donositi u dom Jehovin

ZAHVALJIVANJE: Flp 4:6 sa z. iznesite molbe
 1Ti 4:4 dobro je uzimati uz z.
ZAHVALJIVATI: 1Lje 16:4 da Jehovi z. i slave ga
 1Lje 16:8 Z. Jehovi, prizivajte ime njegovo
 Ps 92:1 Dobro je z. Jehovi
 Ps 107:8 Neka z. Jehovi
 Ri 14:6 zbog Jehove jede, jer z. Bogu
 1Ko 1:4 Uvijek z. Bogu za vas
 1Ko 10:16 čaša zahvalnosti za koju z.
 1Ko 10:30 Ako jedem i z. Bogu, zašto
 1Ko 14:17 Ti dobro z. Bogu, ali drugi se ne
 Ef 5:20 za sve z. Bogu u ime Isusa
 2Ti 1:3 Z. za tebe Bogu, kojem služili
 Ot 11:17 Z. ti, Jehova Bože, Svemogućići
 1Lje 29:13; 2Lje 5:13.
ZAHVATITI: Ho 4:19 Vjetar ga z. krilima
ZAJAM: 5Mo 28:12 nećeš uzimati u z.
 Ps 37:26 Uvijek daje u z.
 Izr 22:7 sluga je onome koji daje z.
 5Mo 15:6; 28:44; Ps 112:5.
ZAJECATI: Eze 26:15 kad smrtno ranjeni z.
ZAJEDNICA: Ps 1:5 ni gresnici u z. pravедnih
 Ef 2:12 otuđeni od izraelske z.
 4Mo 27:16; 5Mo 9:10; Izr 26:26; Eze 13:9.
ZAJEDNIČKI: Dj 4:32 sve im je bilo z.
 2Ko 6:15 z. vjerniku i nevjerniku?
 Flp 1:27 z. borite za vjeru
 Jd 3 pisati o našem z. spasenju
 Dj 2:44; Tit 1:4.
ZAJEDNIŠTVO: 1Ko 1:9 pozvao u z. sa Sinom
 1Ko 1:30 da budete u z. s Kristom Isusom
 1Ko 7:24 neka ostane u z. s Bogom
 1Ko 10:16 Zar čaša ne predstavlja z. u krvi?
 2Ko 5:17 u z. s Kristom, on je novo stvorenje
 2Ko 6:14 kakvo z. ima svjetlo s tamom?
 Flp 3:10 z. u njegovim patnjama
 Kol 2:12; 1Iv 1:3, 6, 7.
ZAJMODAVAC: Iza 24:2 isto z. zajmoprimcu
ZAJMOPRIMAC: Iza 24:2 isto zajmodavcu i z.
ZAKASNITI: Iza 46:13 spasenje moje neće z.
ZAKEJ: Lk 19:2, 5, 8.
ZAKIDATI: 3Mo 25:14 nemojte z. drugoga
 5Mo 24:14 Nemoj z. najmnika
 Ps 72:4 neka satre onoga tko ih z.
 Izr 22:16 Tko z. siromaha
 Am 4:1 krave bašanske, koje z. uboge
 Mi 3:5 protiv onih koji z. najmnika
 3Mo 19:13; Izr 14:31; Jr 22:17; Eze 22:7, 29.
ZAKINUTI: Izr 31:5 z. u parnici nevoljnike
ZAKLAN: Ot 5:12 Janje koje je z.
ZAKLATI: 2Mo 12:21 z. pashalnu žrtvu
ZAKLETI (SE): 2Mo 32:13 sobom z.
 Iza 14:24 Z. se Jehova
 Iza 45:23 Samim sobom z. sam se
 Dj 2:30 da mu se Bog zakletvom z.
 He 6:13 nije imao z. kime većim
 Jš 2:20; 9:18; Ps 89:3, 35; 132:11.
ZAKLETVA: 5Mo 7:8 održati z. praocima
 Jš 2:17 krivi za kršenje z.
 Jš 9:20 gnjev Božji zbog z.
 Ps 15:4 Z. ne mijenja, makar na žetu
 Ps 105:9 s Abrahamom i z. svoje Izaku
 He 6:17 Bog, zajamčio z.
 1Mo 26:3, 28; 4Mo 30:2; Ps 119:106; Dj 2:30;
 He 7:20, 28.
ZAKLINJATI (SE): 1Mo 22:16 Z. se sobom
 Ps 24:4 ne z. se lažno
 1So 5:27 Z. vas u Gospodinu
 2Ti 2:14 z. ih pred Bogom
 5Mo 6:13; Iza 65:16; Jr 12:16.
ZAKLON: Job 24:8 z. nemaju, uza stijenu
 Ps 91:1; 119:114; 2Ko 12:9.
ZAKLONITI: Ps 27:5 z. će me u skrovištu
ZAKLJUČAK: Pr 7:27 došao do z.
 Pr 12:13 Z. svemu što si čuo
ZAKLJUČAN: Lk 11:7; Iv 20:19, 26; Dj 5:23.
ZAKLJUČATI: Lk 13:25 domaćin z. vrata
 Ot 20:3 bacio ga u bezdan, z. i zapečatio
ZAKON: 2Mo 24:12 ja ću ti dati z.
 5Mo 4:8 narod koji ima z.
 1Lje 16:14 z. njegovi po svoj zemlji
 Es 3:8 Njegovi su z. drugačiji
 Es 9:1 vrijeme da se izvrši kraljev z.

Ps 19:7 Z. Jehovin savršen
 Ps 25:9 Krotke uputiti da žive po z.
 Ps 40:8 z. je tvoj u nutrini mojoj
 Ps 94:20 neprilike stvara služeci se z.
 Ps 119:91 Po z. tvojim sve stoji
 Ps 119:108 nauči me z. svojim
 Iza 2:3 sa Siona će doći z.
 Iza 24:5 zaobilili z., izmijenili uredbe
 Da 6:15 z. medijskom i perzijskom
 Sf 2:3 krotki koji izvršavate z. njegov
 Lk 1:6 živjeli po z. Jehovim
 Lk 16:16 Z. i Proroci bili su do Ivana
 Lk 24:44 što je napisano u Mojsijevom z.
 Iv 10:34 Nije li zapisano u vašem Z.
 Ri 2:14 po prirodi se drže onoga u z.
 Ri 4:15 gdje nema z., nema prijestupa
 Ri 7:2 oslobođena z. muževljeva
 Ri 7:9 bio živ dok nije bilo z.
 Ri 7:12 Z. svet i zapovijed dobra
 Ri 7:22 uživam u Božjem z.
 Ri 7:23 ratuje protiv z. mojega uma
 Ri 8:2 oslobodio z. grijeha i smrti
 2Ko 3:7 z. koji donosi smrt
 Ga 3:24 Z. odgajatelj koji nas vodio do Krista
 Ga 6:2 ispuniti z. Kristov
 He 10:1 u Z. nalazimo sjenu blagoslova
 Jk 2:8 izvršavate kraljevski z.
 3Mo 18:5; Ne 9:13; Job 38:33; Ps 36:6; Iza 8:16;
 Jr 31:33; Eze 11:20; Da 6:5; Mt 5:17; Ri 6:14; 10:4;
 13:8; Ga 3:19; He 7:12.

ZAKONODAVAC: Iza 33:22 Jehova je Z. naš
 Jk 4:12 Jedan z. i sudac

ZAKONIZANAC: Ezr 7:25 Ezra postavi z. i suce

ZAKRPA: Mt 9:16; Mk 2:21; Lk 5:36.

ZALJJEVATI: Iza 16:9 Suzama svojim z. ću te
 1Ko 3:7 niti onaj koji z., nego Bog
 Ps 6:6; Pr 2:6; Iza 27:3.

ZALOG: 5Mo 15:8 pozajmi mu uz z.
ZALOGAJ: Iv 13:26, 27, 30.

ZALUTAO: 1Pe 2:25 bili ste poput ovaca z.
ZALUTATI: Mt 18:12 stotinu ovaca i jedna z.

ZALJULJATI SE: 2Sa 22:8 Zemlja se z.

ZAMETAJ: Ps 139:16 Oči tvoje vidjele z.

ZAMISAO: Job 23:13 Jednu z. on ima
 Job 42:2 nema z. neostvarive
 Ps 10:4 Sve su z. njegove: Nema Boga
 Ps 73:7 z. srca svojega
 Izr 6:18 srce koje kuje zle z.
 Lk 1:51 u srcu z. oholo
 Dj 5:38 ako je ova z., propast će
 Ot 17:17 u srcu stavio da izvrše Božju z.
 Ps 21:11; Izr 12:2; 15:26; Jr 18:12.

ZAMISLITI (SE): 1Kr 18:27 bog, valjda se z.
 Iza 14:24 kako sam z., tako će se dogoditi
 Ef 3:20 učiniti više nego molimo ili z.

ZAMJENA: Ru 4:7 otkup i z. potvrđeni

ZAMKA: 5Mo 7:16 bogovi njihovi tebi z.
 Jš 23:13 narode, nego će vam oni biti z.
 Ps 11:6 Pustit će na zle kišu z., vatre
 Ps 38:12 koji traže dušu moju postavljaju mi z.
 Ps 64:5 pričaju kako će kradom postaviti z.
 Ps 106:36 idolima njihovim, oni im z. postali
 Izr 12:13 zli se hvata u z.
 Izr 14:27 izbavlja od z. smrti
 Izr 18:7 Bezumnikova usta z. duši njegovoj
 Izr 29:25 Tko drhti pred čovjekom, sebi z.
 Lk 21:35 kao z. Jer doći će na sve po zemlji
 Ri 11:9 Neka im njihov stol postane z.
 1Ti 6:9 obogatiti se upadaju u iskušenje i z.
 He 12:1 grijeh koji može namamiti u z.
 Su 2:3; 2Sa 22:6; Ps 91:3; 141:9; Iza 8:14; Jr 5:26;
 18:22; Ri 11:9; 2Ti 2:26.

ZAMOLITI: Mt 6:8; Iv 14:13.

ZAMORAN: Pr 1:8 Sve je z.

ZAMRACEN: Ef 4:18 z. uma i otuđeni od života

ZAMRACIVATI: Job 38:2 Tko to z. naum Božji

ZAMRZITI: Iv 17:14 svijet ih je z.
 Ri 9:13 Jakova ljubio, a Ezava z.
 Ot 17:16 z. bludnicu, opustošiti je, ogoliti

ZAMUKNUTI: Ps 31:17 neka z. u grubu

ZANAT: Ot 18:22 Nikakav zanatlija nekog z.

ZANATLIJA: 2Kr 24:14; Dj 19:24, 38.

ZANEMARITI: Mt 23:23 z. ste ono što je važnije
 1Ti 4:14 Ne z. dar koji je u tebi
 He 2:3 kako umaknuti ako z. spasenje

ZANEMARIVATI: 1Pe 4:7 ne z. molitvu

ZANIJEKATI: Jr 5:12 Z. su Jehovu
 Ot 2:13 nisi z. da vjeruješ u mene

ZANIMANJE: Dj 18:3 Po z. izradivši šatora

ZANOS: Izr 5:19; Dj 10:10; 11:5; 22:17.

ZAO: Job 11:20 Z. će se ugasi oči
 Ps 9:17 U grob će otići z.
 Ps 37:10 z. više neće biti
 Izr 6:18 kuje z. zamisli
 Izr 15:8 Žrtva z. gadi se Jehovi
 Izr 17:4 Zlotvor sluša z. usne
 Pr 7:14 u dan z. razmišljaj
 Iza 57:21 Nema mira z.
 Eze 3:18 odvratio z. od z. puta
 Eze 38:10 skovati z. naum
 Da 12:10 z. će činiti zlo i nitko tko je z. neće
 Mt 6:13 nego nas izbavi od Z.
 Mt 24:48 ako bi rob bio z. i rekao u srcu
 Dj 19:16 z. duh skočio na njih
 Ef 5:16 jer su dani z.
 Ef 6:16 ugasi sve goruće strijele Z.
 Kol 3:5 z. želju, i lakomost
 1Iv 5:19 cijeli je svijet pod vlašću Z.
 Job 34:36; Ps 145:20; Mt 12:35; Ef 6:12.

ZAOBIČI: Iza 24:5 z. su zakone, izmijenili uredbe

ZAOGRNUTI (SE): Ps 104:2 z. si se svjetlošću
 Mk 15:17 z. ga purpurom

ZAOKUPITI SE: Lk 21:34 srca ne z.

ZAOKUPLJATI: Pr 5:20 Bog z. radošću srca

ZAOKUPLJENI: Lk 10:40 Marta sva z.
 1Ko 15:58 uvijek z. djelom Gospodinovim

ZAPALJEN: Jr 17:4 z. kao vatra

ZAPANJEN: Dj 9:21 koji su slušali bili su z.

ZAPANJITI SE: Ps 48:5 Vidjeli su i z.

ZAPEČACEN: Iza 29:11 Ne mogu, jer je z.
 Da 12:9 ove riječi z. do vremena kraja
 Ef 4:30 z. za dan kad će vas otkupnina
 Ef 1:13; Ot 5:1.

ZAPEČATITI: Iza 8:16 z. zakon među
 Da 12:4 Danijele, z. knjigu do vremena
 Ot 22:10 Nemoj z. riječi proročanstva

ZAPISAN: Ps 149:9 da izvrše presudu z.
 He 12:23 prvorođenaca koji su z. na nebesima
 Ot 21:27 oni koji su z. u Janjetovu svitku

ZAPISATI: 2Mo 17:14 Z. to za spomen
 Jr 51:60 Jeremija u jednu knjigu z.
 Hb 2:2 Z. videnje i čitljivo zabilježi
 2Mo 24:4; 34:27; Iv 21:24.

ZAPITKIVANJE: 1Ti 6:4 boluje od z.
 2Ti 2:23 kloni se ludih i besmislenih z.

ZAPJEVATI: Iza 5:1 Z. pjesmu dragome
 2Mo 15:1; 2Sa 1:17; Mt 26:34; Mk 14:30.

ZAPLIJENITI: Su 5:19; Ezr 10:8; Mt 4:13.

ZAPOČETI: 2Ko 8:6 Tita da, kao što je z.
 2Ko 8:10 prije godinu dana z.
 Flp 1:6 onaj koji je z. dobro djelo

ZAPOSJESTI: Iza 57:13 z. će svetu goru moju
 5Mo 1:21; Ps 44:3; 69:35; Eze 36:12.

ZAPOVIJED: 2Mo 34:28 riječi saveza, Deset z.
 Izr 6:23 z. je svjetlika
 Iza 28:10 z. z., na z.
 Mt 15:3 vi prestupate Božju z.
 Mt 15:9 naučavaju z. ljudske
 Mt 22:40 Na tim se z. temelji sav Zakon
 Mk 12:28 upitao ga: Koja je z. prva od svih?
 Iv 12:50 njegova z. znači vječni život
 Iv 14:21 Tko ima moje z. i drži ih
 Ri 13:9 z. Zakona: Ne ubij, sažete u
 Kol 2:22 ljudske z. i učenja?
 1So 4:2 znate koje smo vam z. dali
 1Ti 1:5 svrha te z. ljubav
 1Ti 1:18 Ovu ti z. predajem, Timoteju
 1Iv 2:7 ne pišem vam novu z., nego
 1Iv 5:3 a z. njegove nisu teške
 5Mo 4:13; Ps 119:98; Izr 6:20; Iza 29:13; Jr 35:18;
 Mk 12:31; Iv 10:18; 1Iv 3:23; Ot 12:17.

ZAPOVJEDITI: 1Mo 3:17 z. sam: Ne smiješ jesti
 5Mo 4:2 ne dodajte riječi koju z.
 5Mo 6:6 ove riječi koje ti danas z.
 Jš 1:9 Opet ti z.: Budi hrabar

Eze 9:11 Učinio sam kako si mi z.
Mt 4:6 anđelima će z. da tebe
Kol 2:16 ne z. da slavite bogdane
2Mo 7:2; 4Mo 9:8; Ps 78:5; 105:8; Iza 45:12; Jr 1:7;
Iv 15:17; Dj 1:4.

ZAPOVJEDNIK: Iza 55:4 za vođu i z. narodima
1Mo 21:22; 5Mo 20:9; J8 10:24; Su 11:6; Ne 2:9;
Izr 6:7; 25:15; Lk 22:4; Dj 4:1; 5:24, 26.

ZAPREKA: 1Pe 3:7 inače vaše molitve naići na z.
1Iv 4:18 strah djeluje kao z.
3Mo 19:14; Iza 57:14.

ZAPREPASTITI SE: 3Mo 26:32 neprijatelji će se z.
2Kr 21:12 svatko tko čuje za nju z. će se

ZAPREPAŠTEN: Mk 16:8 od straha i z.
Ps 40:15; Eze 3:15.

ZAPREPAŠTENO: Jr 50:13 kraj Babilona gledati z.
Eze 26:16; 27:35.

ZARADA: Izr 11:18 sije pravедnost, dobiva z.
ZARADITI: Jk 4:13 trgovati i z.

ZAREZIVATI: Am 7:14 z. plodove smokve
ZAROBITI: Ri 7:23 z. me zakonom grijeha
2Ti 3:6 z. slabe žene opterećene grijesima
ZAROBLJEN: Iza 52:2 z. kćeri sionska
Lk 4:18 da propovijedam oslobođenje z.
ZAROBLJENIK: Su 5:12 odvedu z. svoje
Da 11:8 doći će u Egipat sa z.
Ps 68:18; Ef 4:8.

ZAROBLJENIŠTVO: Jr 43:11 Tko je za z., u z. odlazi
Lk 21:24 odvest će ih u z. među sve narode
Ne 1:3; Am 9:4.

ZARONITI: 2Kr 5:14 z. u Jordan sedam puta
ZARUČEN: 2Mo 22:16; 5Mo 22:23, 25, 27, 28.
ZARUČITI SE: 5Mo 28:30 z. sa ženom
ZARUKE: Ho 2:19, 20. Z. ču te uza se vezati
ZASADITI: 1Mo 2:8 Bog z. vrt u Edenu
Jr 18:9; 31:28; Am 9:14; Mt 21:33.

ZASELAK: Mk 6:36 neka odu u okolne z.
ZASIJAN: Eze 36:9 bit će oči obradene i z.
ZASITITI SE: Izr 27:20 Grob ni oči ne mogu se z.
ZASJATI: 1Sa 14:29 oči z. jer sam okusio meda
Iza 60:1 slava Jehovina z.
Mt 17:2 Lice mu je z. kao sunce
Ot 18:1 zemlja z. od slave njegove
1Mo 32:31; 2Kr 3:22; Ps 112:4.

ZASJEDA: Jr 51:12 Namjestite z.!
J8 8:2; Su 16:9; 1Sa 15:5.

ZASJENJIVATI: He 9:5 kerubi z. poklopac
ZASLJEPITI: 5Mo 16:19 mito z. oči
2Ko 4:4 bog ovoga svijeta z. umove
Iv 12:40; 1Iv 2:11.

ZASLUGA: Eze 7:11 Nikakve z. nemaju
Lk 6:32, 34 kakvu z. imate?
ZASLUŽITI: Mt 10:10 radnik z. hranu svoju
Mt 26:66 z. smrt!
Dj 26:31 ništa čime bi z. smrt
1Ti 5:18 Radnik z. plaću
Lk 23:15; Dj 23:29; Ri 1:32.

ZASPATI: Ps 121:4 niti će z. on, čuvar Izraelov
Iv 11:11 Lazar z., idem ga probuditi
ZASTARIO: He 8:13 onaj prijašnji čini z.
ZASTAVA: Ps 20:5 u ime Boga podignut čemo z.
Pj 2:4 razvio nada mnog ljubav kao z.
ZASTIRAC: Iza 25:7 z. koji zastire sve
ZASTRANITI: Iza 28:7 od vina su z.
Ri 3:12 Svi su z.

ZASTRAŠUJUĆE: Da 2:31 kip, izgledao je z.
ZASTRAŠUJUĆI: 2Mo 34:10 s tobom učiniti z.
Ps 45:4 desnica te poučiti djelima z.
Ps 111:9 Ime je njegovo sveto i z.
Su 13:6; 1Lje 17:21.

ZASTRT: 2Ko 4:3 z. onima koji u propast
ZASTUPATI: 2Mo 18:19 Ti z. narod pred
Ezr 10:14 knezovi naši z. svu zajednicu
2Ko 5:20 poslanici koji z. Krista
Tit 3:8 želim da to postojano z.

ZASTUPNIK: Iv 7:29 jer sam njegov z.
Dj 3:15 ubili ste Glavnog Z. života
He 2:10 Glavni Z. njihova spasenja
He 12:2 uprimo pogled u Glavnog Z., Isusa
ZASUN: Ps 147:13 učvrstio z. vrata tvojih
Ps 107:16; Jn 2:6; Na 3:13.

ZASTIČEN: Sf 2:3 vjerojatno z. u dan gnjeva
ZASTITA: Izr 18:10 pravедnik nalazi z.
Pr 7:12 mudrost je z., a i novac je z.
Flp 3:1 vama je to z.
Izr 10:29; Za 12:8.

ZASTITITI: Ps 20:1; 59:1; 69:29.

ZATAJITI: 3Mo 6:3 ako nade izgubljeni, pa to z.

ZATEČI: 1So 5:4 da bi vas taj dan z. kao
ZATIRATI: 2Sa 21:5 nas je taj čovjek z.

ZATOČENIK: Job 3:18 Ondje su z. u miru
Iza 42:7 da izvedeš z. iz tamnice
Iza 49:5 da se kaže z.: Izidite!
Ps 69:3; 79:11; 102:20; Iza 14:17; Za 9:12.

ZATOČENIŠTVO: Ga 3:22 z. pod vlast grijeha
ZATRAŽITI: Lk 11:50 z. krv svih proroka
ZATRESTI SE: Ps 18:7 Zemlja se z. i uzdrmla
ZATRPATI: 3Mo 17:13 prolježe krv i z. je zemljom
ZATRTI (SE): Iza 26:14 z. spomen na njih
Iza 60:12 narod koji ti ne bude služio z. će se
Ga 1:13 htio z. skupštinu
Ps 83:4; Iza 56:5; Da 11:44; Ga 1:23.

ZATRUBITI: 1Ko 15:52 truba z. i mrtvi
ZATRUDNJETI: 3Mo 12:2 žena z. i rodi
Iza 7:14 djevojka će z. i roditi Emanuela
Lk 1:31 z. ćeš i roditi sina. Daj mu ime Isus
1Mo 4:1; Ru 4:13; Lk 1:24.

ZATVOR: 2Ti 1:8 postidjeti mene, koji sam u z.
Ot 2:10 Đavo neke bacati u z.
1Kr 22:27; Jr 37:21; Mt 5:25; 11:2; 25:36; Lk 22:33;
Dj 4:3; 5:18, 19, 21; 16:26.

ZATVORENIK: Ef 3:1 Pavao, z. zbog Krista
Mt 27:15; Dj 16:25.

ZATVORITI (SE): 1Mo 7:16 Jehova za njim z. vrata
5Mo 15:7 nemoj z. ruku svojou siromašnom
Su 3:23 Ehud z. vrata
Job 38:8 Tko je vratima z. more
Iza 6:10 z. im oči, da ne vide
Iza 26:20 udi u sobe svoje i z. vrata
Mt 23:13 farizeji z. kraljevstvo
Mt 25:10 na svadbu i vrata su se z.
Ri 11:32 Bog sve ljude z. u neposlušnost
Ot 3:8 otvorio vrata, koja nitko ne može z.
Ot 21:25 vrata se neće z. danju
Ps 40:9; Iza 22:22; Mi 1:10; Ot 11:6.

ZAUDARATI: Ps 38:5 Rane moje z.

ZAUUVJEK: 3Mo 25:23 zemlja ne smije prodati z.
He 7:3 z. ostaje svećenik
Ps 111:8; 148:6; Jn 2:6.

ZAUDAVATI: Jk 1:26 Ako ne z. svoj jezik
ZAUZETI SE: 1Sa 2:25 Bog se može z. za njega
Ps 106:23; Eze 22:30.

ZAUZIMATI SE: Jr 30:13 Nitko se ne z. za tebe
Ri 8:27 duh po volji Božjoj z.
Ri 8:34 Krist Isus z. za nas
He 7:25 uvijek živi da se za njih z.

ZAUVVRAT: Job 15:31 ispraznost će z. dobiti
ZAVARAVATI SE: 1Ko 3:18 Neka se nitko ne z.
1Ko 6:9 Ne z. se! Neće nasljediti
1Ko 15:33 Ne z. Loše društvo
Ga 6:7 Ne z.: Boga se ne može ismijavati
1Iv 1:8 z. sami sebe

ZAVEDEN: Lk 21:8 Pazite da ne budete z.
2Ti 3:13 sami će biti z.
Ot 18:23 tvojim vraćanjem bili z. narodi
ZAVESTI: 2Mo 22:16 Ako tko z. djevicu
2Kr 18:32 Ezekija vas z.
Job 31:27 srce moje dalo z.
Izr 7:21 z. ga uvjeravanjem mnogim
Izr 20:19 ništa imati s onim koga z. usne
Izr 28:10 Tko z. čestite
Jr 50:6 z. ih pastiri njihovi
Mt 24:4 Pazite da vas tko ne z.
Mt 24:24 ustati lažni proroci kako bi z.
Lk 23:2 nastali kako z. naš narod
Ri 7:11 grijeh me z. i ubio preko nje
Ri 16:18 slatkim riječima z. srca bezalnih
2Ko 11:3 zmija z. Evu svojim lukavstvom
2So 2:3 Neka vas ne z. ni na koji način
1Iv 3:7 Dječice, neka vas nitko ne z.
Ot 12:9 Sotona, koji z. sav svijet
Ot 20:3 da više ne z. narode
5Mo 4:19; Izr 1:10; 16:29; Iza 36:18; Ot 19:20.

ZAVEZATI: 5Mo 25:4; Jr 51:63; 1Ko 9:9; 1Ti 5:18.
ZAVEŽLJAJ: Eze 12:3, 7 z. izgnanički
ZAVICAJ: Mt 13:57 Prorok bez časti u svojem z.
ZAVIDAN: 1Ko 13:4 Ljubav nije z.
ZAVIDJETI: Ps 106:16 počeli z. Mojsiju
 Izr 3:31 Nemoj z. čovjeku nasilnu
 Izr 23:17 srce tvoje ne z. grešnicima
 Izr 24:1 Ne z. zlim ljudima
 Ga 5:26 ne z. jedni drugima
 1Mo 26:14; Ps 37:1; 73:3.
ZAVIJATI: Jr 51:38 Z. kao mladunčad
 Mi 1:8 Z. ću kao šakali
ZAVIRITI: 1Pe 1:12 andeli žele z.
ZAVIST: Flp 1:15 neki propovijedaju Krista iz z.
 1Ti 6:4 To dovodi do z.
 Jk 4:5 Duh z. koji nosimo u sebi
 1Pe 2:1 odbacite svaku z.
 Ri 1:29; Tit 3:3.
ZAVJESA: Mt 27:51 z. se razderala nadvoje
 He 10:20 novi i živi put kroz z., svoje tijelo
 2Mo 26:31; He 6:19; 9:3.
ZAVJET: 4Mo 30:5 ako joj otac zabrani z.
 Ps 50:14 ispuni Svevišnjemu z. svoje
 Ps 61:8 izvršavao z. svoje dan za danom
 Ps 22:25; 66:13; 116:14; Jn 1:16.
ZAVJETOVATI (SE): Su 11:30 Jiftah se z.
 Pr 5:4 Kad z. zavjet Bogu
 Jn 2:9 Što sam z., ispunit ću
 4Mo 30:2; 5Mo 23:21, 23; Ps 76:11; 132:2.
ZAVODLJIV: Mt 13:22 z. bogatstvo uguši
ZAVODLJIVOST: He 3:13 otvrdnuo zbog z. grijeha
ZAVODENJE: Mt 18:7 svijetu zbog z. na grijeh
ZAVOLJETI: 1Mo 24:67 Izak ju je z.
ZAVRŠITI (SE): Lk 12:50 tjeskoban dok se ne z.
 Lk 13:32 treći ću dan z. što imam
ZAVRŠITI: Da 8:19 z. razdoblje osude
ZAVRŠNI: Iza 65:24 Prije nego me z. odzvat ću se
ZAŽELJETI: 2Sa 23:15 David je z. piti
ZBACITI: Ps 2:3 Z. sa sebe užad njihovu
ZBITI SE: Iza 42:9 što prije navijestio z.
 Iza 43:9 navijestiti što će se prvo z.
ZBOR: 2Mo 12:6 z. zajednice izraelske
 3Mo 23:4 Ovo su sveti z.
 Ne 12:31, 38, 40 z. za pjevanje zahvalnica
 2Mo 12:16; 3Mo 23:35; 4Mo 28:26; 29:7.
ZBRISAN: Ps 104:35 Grešnici će biti z.
ZBUNJEN: Lk 9:7 Herod ću, jako z.
 Dj 2:6 začuo se zvuk, mnoštvo z.
ZBUNJENO: Dj 2:12; 10:17.
ZDANJE: Am 9:6 gradci z. svoje nad zemljom
ZDESNA: Ps 110:1 Sjedi meni z.
 Mt 20:23 sjedite meni z. i slijeva
 Mt 25:33 Postaviti će ove sebi z.
 Dj 7:55 ugledao Isusa kako stoji z. Bogu
 He 1:3 sjeo je z. Veličanstvu
 He 10:12 sjeo z. Bogu
ZDJELA: 2Kr 21:13 kao što se briše z.
ZDRAV: 1Ti 6:3 ne slaže se sa z. riječima
 2Ti 1:13 Uzor neka ti budu z. riječi
 2Ti 4:3 neće podnositi z. učenje
 Tit 1:9 opomenuti služeći se z. učenjem
 Tit 2:1 govori što prilici z. učenju
 2Pe 3:1 budim vaš z. razum
ZDRAVLJE: Izr 4:22 život i z. svemu tijelu
 Jr 33:6 donijeti mu z., obilje mira
ZDRAVO: Dj 15:29 uzdržavati od krvi. Ostajte z.
 Mt 27:29; Lk 1:28; Iv 19:3.
ZDROBITI: 1Mo 3:15 On će ti z. glavu
 Ps 74:14 z. glave levijatanu
ZDRUŽITI (SE): Ps 94:20 prijestolje se z. s tobom
 Mt 19:6 što je Bog z., neka čovjek
 1Ko 6:16 tko se z. s bludnicom jedno je tijelo
 1Ko 6:17 tko z. s Gospodinom jedne je misli
ZEBEDEJ: Mt 4:21; Lk 5:10; Iv 21:2.
ZEBRA: Jr 14:6 Z. dahću kao šakali
ZEBULUN: Su 5:18 Z. dušu smrti izlaže
 1Mo 30:20; 4Mo 26:26; Ps 68:27; Ot 7:8.
ZEMALJSKI: 1Mo 2:7 čovjeka od praha z.
 1Sa 15:29 on nije čovjek z.
 Eze 34:31 ovce moje, vi ste ljudi z.
 Job 34:11; Ps 39:5; 49:20; 108:12; Iza 17:7; Iv 3:12;
 2Ko 5:1; Jk 3:15.

ZEMLJA: 1Mo 1:28 napunite z. i podložite je
 1Mo 3:17 z. prokleta zbog tebe
 1Mo 12:1 Idi iz z. svoje
 1Mo 13:15 z. dat ću tebi
 2Mo 3:8 z. dobru i prostranu, z. u kojoj teče
 Ps 24:1 Jehovi pripada z. i sve
 Ps 37:29 Pravednici će posjedovati z.
 Ps 88:12 Zar će obznani ti z. zaborava?
 Ps 100:1 Kličite Jehovi, svi na z.
 Ps 115:16 z. dao sinovima ljudskim
 Pr 1:4 z. ostaje zauvijek
 Iza 14:12 S neba si pao, na z. si oboren
 Iza 26:9 pravednosti učiti oni što na z. žive
 Iza 45:18 z. oblikovao da bude nastanjena
 Iza 60:2 mrak će pokriti z.
 Iza 65:17 ja stvaram novu z.
 Iza 66:1 prijestolje moje, a z. podnožje
 Iza 66:8 Hoće li se z. roditi u jedan dan?
 Da 11:4 i z. Krasuto
 Jn 1:8 odakle dolaziš? Iz koje si z.
 Hb 2:14 z. će biti puna znanja
 Mi 1:4 zvat će ih se z. zla
 Mi 3:12 postati z. radosti
 Mt 5:5 krotki naslijediti z.
 Lk 2:14 na z. mir među ljudima
 Lk 8:15 koje je na dobroj z.
 2Pe 3:5 z. stajala iznad vode
 Ot 12:12 Teško vama, z. i more
 3Mo 26:34; Job 38:4; Ps 45:16; 52:5; 88:12; 96:10;
 107:3; 142:5; Izr 10:30; Iza 24:4; 38:11; 53:8; Eze
 36:35; 39:27; JI 2:3; Sf 2:8; Mt 4:16; 19:29; Ri 10:18;
 2Pe 3:13; Ot 21:1.
ZEMLJAN: Eze 23:34 krhotine čaše z.
 2Ko 4:7 blago u z. posudama
ZEMLJORADNIK: 1Mo 4:2 Kamin je postao z.
 1Mo 9:20 Noa postao z.
 Za 13:5 Ja sam z.
ZERUBABEL: Eze 3:8; Hg 2:4; Za 4:6, 7.
ZET: 1Mo 19:12; 1Sa 18:23.
ZGAZITI: Mi 4:3 z. cete zle
 Job 40:12; Ps 44:5; 60:12; Da 7:23.
ZGAŽEN: Iza 25:10; 42:3.
ZGLOB: Ef 4:16; Kol 2:19.
ZGNJEČEN: 3Mo 22:24 sa z. sjemenicima
ZGRAŽATI SE: Mi 6:16 ljudi nad vama z.
ZGRIJEŠITI: 1Kr 8:47 Z. smo, krivo
ZGRUŠATI: Ri 12:20 z. živo ugljevlje
ZGRUŠATI SE: Job 10:10 kao sir z.
ZID: Iza 26:1 Spasenje Bog daje z. i bedemu
 Da 5:5 počeli pisati po z. palače
 Ji 2:7 Na z. se penju kao ratnici
ZIDINE: Eze 38:11 koji žive bez z.
 He 11:30 Vjerom su pale z. Jerihona
ZIMA: 1Mo 8:22 neće nestati ljeta ni z.
 Ps 74:17 ljeta i z. ti si načinio
 Za 14:8 Bit će tako ljeti i z.
 Mt 24:20 da bijeg vaš ne bude z.
ZJENICA: Za 2:8 Tko dira vas, dira z.
 5Mo 32:10; Ps 17:8; Izr 7:2.
ZLATO: Izr 16:16 bolje mudrost nego z.
 Iza 46:6 istresaju z. iz kese
 Eze 7:19 z. će im se njihovo ogaditi
 Sf 1:18 ni z. njihovo neće ih izbaviti
 Hg 2:8 Srebro i z. je moje
 Mi 3:3 pročitit će ih kao z.
 Jk 5:3 Vaše z. i srebro zahrldo
 2Mo 12:35; Ps 19:10; Izr 8:10; Ot 21:18, 21.
ZLIKOVAC: Izr 29:2 z. vlada, narod uzdiše
 Eze 33:11 nije mi drago da z. umre
 Jr 12:1; 20:13.
ZLO: 1Mo 3:5 kao Bog, znati što dobro, što z.
 2Mo 22:22 Ne činite z. udovici
 Ps 37:1 Nemoj se žestiti zbog onih koji z. čine
 Ps 37:9 koji čine z. istrijebljeni
 Ps 45:7 Ljubiš pravednost i mrziš z.
 Ps 84:10 nego boraviti u šatorima z.
 Izr 6:18 noge koje trče na z.
 Izr 12:21 Pravednika ne snalazi nikakvo z.
 Iza 53:9 iako nije nikakvo z. učinio
 Iza 65:25 Z. se više neće činiti
 Jr 2:13 dva z. učinio narod moj:
 Da 11:27 srce će smišljati z.

Hb 1:13 oči prečiste da bi z. gledao
Mt 6:34 Dosta svakom danu z. njegova
Iv 5:29 koji su činili z. na uskršne usode
Ri 7:19 z. koje ne želim, to činim
Ri 12:17 Nikome ne vraćajte z. za z.
Ri 13:10 Ljubav ne čini z. bližnjemu
Ri 16:19 neđužni s obzirom na z.
1Ko 10:6 ne žudimo za z.
1Ko 14:20 budite mala djeca po z.
Flp 3:2 čuvajte se onih koji nanose z.
1So 5:22 Klonite se svakoga z.!
1Ti 6:10 korijen svakoga z.
2Ti 2:3 budi spreman trpjeti z.
Tit 2:8 nemajući ništa z. reći o nama
Jk 1:13 Boga se ne može z. iskušavati
Jk 3:6 Jezik je svijet z.
1Pe 2:12 Iako vas optužuju da z. činite
1Pe 3:9 ne vraćajte z. za z.
1Mo 2:9; 43:6; 50:15; 1Sa 23:9; 25:26; Ps 5:4, 9; 64:2;
101:8; 141:4; Izr 2:14; 12:20; 14:22; 21:15; Iza 11:9;
59:4; Eze 11:2; Lk 16:25; Iv 3:20; Dj 18:10; Ri 9:11;
12:9; 2Ko 5:10; 2Ti 1:8; 2:9; 4:5; Jk 3:16.

ZLOBAN: Ef 4:31 Neka se svi z. gorčina
3Iv 10 govoreći o nama z. riječima

ZLOČINAC: 1Pe 4:15 neka nitko ne trpi kao z.

ZLOČA: Pr 7:15 zli dugo živi u z. svojjoj
Jr 8:6 Nitko se ne kaje za z.
Dj 8:22 pokaj se zbog z. svoje
1Ko 5:8 s kvascem pokvarenosti i z.
Ps 125:3; Eze 3:19; Mt 22:18; Jk 1:21.

ZLODJELO: 3Mo 5:1 svjedok je z.

ZLOSTAVLJAN: Dj 7:24 osvetio z.
1So 2:2 trpjeti i bili z.
He 11:25 izabrao biti z.
He 11:37 Bili su z.
He 13:3 Mislite na z.

ZLOSTAVLJATI: Izr 19:26; Iza 49:26; Mt 22:6;
Lk 18:32; Dj 14:5.

ZLOTVOR: Jr 23:14 Z. podupiru
Job 34:22; Ps 22:16; 94:4; 119:115; 125:5.

ZLOUPOTREBLJAVATI: 1Ko 9:18 ne z. pravu

ZMAJ: Ot 12:17 z. se razgnjevio na ženu
Ot 12:3, 7, 9; 13:2; 16:13; 20:2.

ZMJA: 1Mo 3:4 z. rekla ženi: Nećete umrijeti
1Mo 3:13 Z. me prevarila, pa sam jela
2Mo 4:3 bacio na zemlju i pretvorio se u z.
4Mo 21:8 Načini sebi lik z.
4Mo 21:9 Mojsije načinio bakrenu z.
2Kr 18:4 razbio bakrenu z. koju načinio Mojsije
Ps 91:13 gazit ćeš po z. velikoj
Iza 65:25 z. će se hraniti prahom
Mi 7:17 Lizat će prašinu kao z.
Mt 10:16 oprezni kao z., a bezazleni kao
Mt 23:33 Z. Leglo zmjski!
Iv 3:14 kao što Mojsije podignuo z., tako Sin
1Mo 3:1; Izr 23:32; 2Ko 11:3.

ZMIJSKI: Ps 58:4 Otrov njihov kao otrov z.

ZNAČENJE: Da 2:4 mi ćemo ti otkriti z.
Da 5:26 Ovo je z. riječi:
Da 7:16 otkrio mi z. toga;

ZNAK: 5Mo 6:8 priveži ih kao z. na ruku
5Mo 6:22 Jehova učinio z. na Egiptu
Iza 7:14 dati z.: djevojka će zatrudnjeti
Iza 8:18 ja i djeca z. smo i čudo
Iza 11:10 kao zborni z. narodima
Iza 19:20 To će biti z. i svjedočanstvo
Iza 49:22 podignut ću narodima zborni z. svoj
Iza 62:10 Podignite z. zborni narodima!
Jr 4:6 Podignite prema Sionu z. zborni!
Jr 49:2 oglasiti z. za rat
Jr 50:2 Podignite z. zborni! Razglasite!
Eze 9:4 obilježiti z. čela
Da 4:3 Kako su veliki z. njegovi i moćna
Am 1:14 z. za uzubnu
Am 2:2 z. za uzubnu
Sf 1:16 dan roga i z. za uzubnu
Za 3:8 oni su z.!

Mt 12:39 naraštaj traži z. ali neće mu se dati
Mt 16:3 z. vremenā ne možete protumačiti
Mt 24:3 što će biti z. tvoje prisutnosti
Lk 11:29 nikakav z. osim z. Jonina
Lk 21:25 bit će z. na suncu i mjesecu
Dj 2:19 čudesne z. na zemlji, krv i vatra

1Ko 1:22 traže čudesne z.
1Ko 11:10 žena treba imati z. podložnosti
Flp 1:28 to je z. od Boga
Ot 12:1 pokazao se velik z. na nebu
Ot 15:1 vidio sam na nebu jedan drugi z.
Ot 16:14 nadahnuće od demonā koje čine z.
1Mo 1:14; Iza 5:26; 13:2; 18:3; 31:9; Jr 4:21; 51:12,
27; Eze 12:11; 24:24, 27; Dj 8:13; 12:17; 19:33; 21:40;
1Ko 1:22; 2So 2:9.

ZNAMENJE: 5Mo 18:10 ni koji prorici po z.
Dj 2:22 Isusa je Bog potvrdio z.
He 2:4 Bog posvjedočio znakovima, z.
1Mo 30:27; 44:5; 4Mo 24:1; 5Mo 13:1, 2; 2Kr 21:6;
Iza 44:25; Ji 2:30.

ZNANAC: 2Kr 10:11; Ps 31:11; 88:8.

ZNANJE: Izr 1:7 Strah Jehovin, steklo z.
Izr 15:7 Usne mudrih siju z.
Izr 19:25 ukori razumnoga da stekne z.
Pr 9:10 ni z. ni mudrosti u grobu
Iza 11:9 zemlja puna z. o Jehovi
Da 1:4 bogati z., koji lako uče
Da 12:4 pretraživati i z. se umnožiti
Ho 4:6 izgignuti, jer nema z.
Lk 11:52 uzeli ste ključ z.
1Ko 13:12 kao što je potpuno Božje z. o meni
Ps 19:2; Izr 1:29; 8:10; 10:14; 14:18; Iza 44:25; 53:11;
Jr 3:15; Mi 2:7; Ri 11:33; 1Ko 8:1.

ZNATI: 1Mo 3:5 kao Bog, z. što je dobro
2Mo 7:5 z. da sam ja Jehova
5Mo 32:17 praoci nisu z.
1Sa 17:46 z. da Izrael ima Boga
Ps 83:18 da se z. da si ti, kojemu je ime
Izr 9:9 Pouči pravdnika, i z. će više
Eze 2:5 z. će da je prorok bio među
Eze 6:7 z. da sam ja Jehova
Mi 3:1 na vama da z. što je pravda
Ri 8:28 z. da Bog daje da njegova djela
Ri 10:2 revni, ali ne z. točno Božju volju
Ga 4:20 ne z. što ću s vama
1Iv 3:2 Z. da ćemo biti poput njega
2Mo 14:4; Ps 20:6; Iza 43:10; 49:23; Eze 6:7; 7:4;
11:12; 12:20; 13:23; 14:8; 15:7; 16:62; 20:44; 22:16;
25:5; 26:6; 28:22; 34:27; 35:9; 37:6; 38:23; 39:7, 28.

ZNOJ: 1Mo 3:19 U z. lica svojega
ZORA: Job 38:12 Jesi li z. pokazao mjesto njezino?
Iza 14:12 ti što svijetliš, sine z.
Job 24:14; Ps 139:9; Ho 6:3.

ZRAK: Ef 2:22 vladara koji vlada z.
1So 4:17 odneseni, sretno s Gospodinom u z.
1Ko 9:26; Ot 9:2.

ZRELOST: He 6:1 napredujemo prema z.

ZREO: Lk 8:14 ne donesu z. ploda
1Ko 2:6 o mudrosti govorniku među z.
Flp 3:15 svi mi koji smo z.
Kol 1:28 predstaviti Bogu kao z. učenika
He 5:14 čvrsta je hrana za z.

ZRNO: Mk 4:28 puno z. u klasu
1Ko 15:37 ne siješ tijelo, nego golo z.

ZUB: Eze 18:2 a sinovima trnu z.?
Jl 1:6 Z. su mi z. lavlji
Izr 10:26; Da 7:7, 19; Mt 8:12.

ZVATI (SE): Iza 55:6 Z. ga dok je blizu!
1Iv 3:1 da se z. djecom Božjom
Iza 54:5; 60:14, 18; 62:2.

ZVEČATI: 1Ko 13:1 mjed što ječi ili činela što z.
ZVEČKA: 2Sa 6:5 dom Izraelov sviraajući z.

ZVIJER: Ps 50:10 moje su z. na tisućama gora
Ot 19:20 primili žig z.
Da 7:3; Ot 13:17; 17:3.

ZVIJEZDA: 4Mo 24:17 Z. će izaći iz Jakova
Su 5:20 S neba su se z. borile
Job 38:7 dok su z. jutarnje klicale
Iza 14:13 Iznad z. Božjih podignut ću prijestolje
Iza 47:13 neka te spase koji gledaju z.
Da 12:3 koji imaju spoznajni sjat će poput z.
1Ko 15:41 z. se od z. razlikuje po slavi
Ot 2:28 dat ću mu z. jutarnju
Ot 12:1 na glavi kruna od dvanaest z.
Ot 22:16 korijen Davidov, sjajna z. jutarnja

ZVIJEŽDE: 2Kr 23:5 z. i svoj vojsci
Job 9:9 Stvorio je z. Aš
Job 38:31; Am 5:8.

ZVIŽDATI: Jr 50:13 zaprepašteno i z.
2Lje 29:8; Jr 18:16; 19:8; 25:9; 29:18; 51:37; Tu 2:15; Mi 6:16.
ZVIŽDUK: Iza 5:26 z. ga dozvao
ZVJEZDOZNAICI: Mt 2:1 z. s istoka
Da 2:27; 4:7; Mt 2:7, 16.
ZVUK: Pr 12:4 stiša se z. mlina
Iza 66:6 z. iz hrama!

Ž

ŽABA: 2Mo 8:2 kazniti zemlju ž.
Ot 16:13 nadahnute izjave kao ž.
ŽAD: 2Mo 28:20; Eze 28:13.
ŽALAC: Ho 13:14 Smrti, gdje su ž. tvoji?
1Ko 15:55 Smrti, gdje je ž. tvoj?
ŽALITI (SE): 1Mo 45:20 oči ne ž. za stvarima
5Mo 7:16 Neka ih ne ž. oko
Job 42:11 ž. [Joba] i tješeci ga
1Ko 15:19 nas treba najviše ž.
Jd 16 ž. se na životne okolnosti
ŽALOST: Izr 17:25 Bezuman sin ž. ocu
Iza 60:20 završiti dani ž. tvoje
Iv 16:20 vaša ž. pretvoriti u radost
2Ko 2:1 ne donesem ž. kad dođem
2Ko 7:10 ž. potiče na pokajanje
He 12:11 ukoravanje isprva pričinja ž.
Jk 4:9 neka se pretvori radost u ž.
Es 4:3; Iza 51:11.
ŽALOSTAN: Ps 38:6 cijeli dan hodam ž.
Ri 14:15 zbog hrane tvoj brat ž.
ŽALOSTITI (SE): Iza 19:8 Ribari, ž. će se
Eze 13:22 ž. srce pravednikovo
Ef 4:30 ne ž. Božji sveti duh
ŽAO: Mt 15:32 Isusu ž. naroda
ŽARKA: Ri 1:15 ž. želja da objavim
ŽARKO: 1Pe 1:22 ljubite jedni druge ž.
1Pe 4:8 ž. ljubite jedni druge
ŽBUKA: 1Mo 11:3; 2Mo 1:14.
ŽDRIJEV: Es 3:7 bacao se Pur, to jest ž.
Iv 19:24 ž. bacali za odjeću
Dj 13:19 razdijelio ž. zemlju
Izr 18:18; Dj 1:26.
ŽEDAN: Iza 55:1 Oj, svi ž., dodite
Mt 25:44 Gospodine, kad smo te vidjeli ž.
Iv 7:37 Ako je tko ž., neka dođe k meni
Ot 21:6 tko je ž. dat ću da pije vode života
Ot 22:17 tko je god ž., neka dođe
ŽED: Am 8:11 niti ž. za vodom, nego
Am 8:13 od ž. svijest gubiti
ŽEDATI: Iza 49:10 Neće gladovati niti ž.
Iza 65:13 piti, a vi ćete ž.
Mt 5:6 ž. za pravednošću
Ot 7:16 Oni više neće gladovati ni ž.
ŽEGA: Iza 49:10; Mt 20:12; Ot 7:16.
ŽELUDAC: 5Mo 18:3 svećeniku dati ž.
1Ti 5:23 malo vina radi ž.
ŽELJA: Ps 145:16 sitiš sve živo po ž. njihovoj
Iv 8:44 želite postupati po ž. oca
Ri 10:1 ž. mojega srca i usrdna molitva
Ga 5:16 nećete udovoljavati ž. tijela
1Ti 6:9 mnoge nerazumne i štetne ž.
Tit 2:12 odreknuće bezbožnosti i svjetovnih ž.
Jk 1:14 njevoja ž. ga privlači i mami
Jk 4:1 od vaših sebičnih ž.
1Pe 1:14 ž. kakve ste imali u neznanju
1Pe 2:2 ž. za čistim mljekom
1Pe 2:11 uzdržavate od ž. tijela
2Pe 3:3 povoditi se za svojim ž.
1Iv 2:16 ž. tijela i ž. očiju
1Iv 2:17 svijet prolazi i ž. njegova
Jd 16 koji žive po svojim ž.
Ps 17:14; Ga 5:24; 2Ti 2:22; 2Pe 2:18.
ŽELJETI: 5Mo 12:20 duša ž. jesti mesa
Izr 21:1 Jehova ga usmjerava kamo ž.
Izr 21:10 Duša zloga ž. zlo
Iza 55:11 učinit će ono što ž.
Jn 1:14 Jehova, činiš ono što ž.!
Mi 2:2 ž. polja i otimaju
Ri 7:21 kad ž. činiti dobro, zlo u meni

Ri 9:18 nekima milosrde jer tako ž.
Flp 2:13 Bog, zato što to ž., djeluje
Ot 22:17 Tko god ž., neka uzme vode života
Izr 24:1; Flp 1:23.
ŽELJEZNI: Ps 2:9 Razbiti ih žezlom ž.
Ps 107:10 zatočeni u nevolji i okovima ž.
1Kr 6:7; Jr 1:18; 28:14; Ot 2:27; 12:5.
ŽELJEZO: Izr 27:17 ž. se ž. ostri
Iza 60:17 umjesto ž. donijeti srebro
Da 2:33 noge od ž.
ŽELJNO: Ps 37:7 čekaj Jehovu
ZENA: 1Mo 2:22 od rebra načinio ž.
1Mo 2:24 prionut će uza ž.
1Mo 3:15 neprijateljstvo između tebe i ž.
1Mo 6:2 sinovi Boga uzimali za ž.
3Mo 18:23 ž. ne smije stati pred životinju
Su 5:24 Bлагословljena Jaela više od svih ž.
Ps 128:3 ž. će tvoja biti kao loza rodna
Iza 5:18 raduj se sa ž. mladosti svoje
Iza 54:6 Jehova te pozvao kao da si ž.
Jr 16:2 Ne uzimaj sebi ž.
Jr 51:30 Junaci babilonski kao ž.
Mi 2:14 između tebe i ž. mladosti tvoje
Iv 2:4 Što ja imam s tobom, ž.?
Iv 19:26 Isus rekao majci: ž., evo ti sina!
1Ko 7:2 neka svaki muškarac ima svoju ž.
1Ko 7:39 ž. vezana dok joj je muž živ
1Ko 11:3 ž. je glava muškarac
1Ko 11:10 ž. treba imati znak podložnosti
1Ko 11:12 kao što ž. je od muškarca
1Ko 14:34 ž. neka šute u skupštinama
Ef 5:22 ž. podložne svojim muževima
1Ti 2:11 ž. neka šutke prima pokup
1Ti 2:12 Ne dopuštam da ž. poučava
Tit 2:3 starije ž. bogobojazno
Tit 2:4 učiti mlade ž. da ljube muževe
1Pe 3:1 ž., budite podložne
Ot 12:1 ž. zaodjevena suncem
Ot 12:17 zmaj se razgnjevio na ž.
Ot 14:4 oni koji se nisu okaljali sa ž.
Ot 17:3 ž. kako sjedi na skerletnoj zvijeri
Ot 21:9 pokazati nevjestu ž. Janjetovu
2Mo 2:13; 5Mo 29:11; 31:12; 1Kr 11:3, 4; 2Lje 20:13;
Izr 18:22; 27:15; Da 11:37; Mt 11:11; 1Ko 9:5; Ef
5:23, 28; 1Ti 3:2.
ŽENITI SE: Mt 19:10 bolje je ne ž.
Mt 22:30 nakon uskrsnuća ni ž. ni udavati
Mt 24:38 prije potopa ž. i udavali
Lk 20:35 neće se ž. niti udavati
1Ti 4:3 zabranjuju ž. i zahtijevaju
ŽENSKI: 2Sa 1:26 čudesimalno od ljubavi ž.
ŽENSKO: 1Mo 1:27 stvorio muško i ž.
ZERAČICA: Iza 6:6 anđeo drži u ruci komad ž.
Iza 47:14 Neće biti ž. da se ugriju
ZERAVNIK: Jr 36:22 ž. u kojem gorjela vatra
ZESTITI SE: Izr 24:19 Ne ž. na one koji zlo čine
Ps 37:1, 7, 8; Iza 41:11; 45:24; Eze 23:25.
ZESTOKO: Su 8:1 ž. su mi prigovarali
Su 12:2 Jiftah: ž. sam se sukobio
Lk 23:10 glaviari svećenički ž. ga optuživali
2Ti 4:15 ž. protivio našim riječima
ZETELAC: Ps 129:7 ž. ne puni ruku svoju
Mt 13:39 ž. andeli
Iv 4:36 ž. prima plaću
ŽETI: Pr 11:4 tko gleda oblake, ne ž.
Mi 6:15 Sijaj neć, ali nećeš ž.
2Ko 9:6 tko oskudno sije, oskudno ž.
Ga 6:9 ako se ne umorimo, ž.
Ot 14:15 Zamahni srpom svojim i ž.
Mt 6:26; Lk 12:24; Iv 4:38.
ŽETVA: 1Mo 8:22 neće nestati ž.
Jl 3:13 Zamahnite srpom, ž. sazrela
Mt 9:37 ž. velika, a radnika malo
Mt 13:39 ž. svršetak ovoga poretka
Iv 4:35 polja, zrela za ž.
Ot 14:15 ž. zemaljska zrela
2Mo 23:16; Izr 10:5; Jr 8:20; 51:33.
ŽEZLO: 1Mo 49:10 ž. se neće odvojiti od Jude
4Mo 24:17 ž. se podiže iz Izraela
Ps 2:9 Razbit ćeš ih ž. željeznim
Ps 125:3 ž. zloće neće ostati
Za 10:11 uklonjeno ž. egipatsko

He 1:8 ž. kraljevstva tvojega ž. pravičnosti
Es 5:2; Ps 45:6; Eze 19:14.

ŽIDOV: Es 8:17 mnogi se izjašnjavaju kao ž.
Za 8:23 uhvatiti ž. za skut
Ri 2:29 pravi ž. onaj koji je to u nutrini
Ri 3:29 Zar je Bog samo Bog ž.?
1Ko 1:23 Krista, koji je ž. kamen spoticanja
1Ko 9:20 ž. bio kao ž.
Ga 3:28 Nema više ni ž. ni Grka
Ot 3:9 kažu da su ž., a nisu, nego lažu
Ne 4:1; Es 3:4; Mt 2:2; 27:11; Kol 3:11.

ŽIDOVSTVO: Ga 1:13 nekada Živio u ž.
ŽIG: Ga 6:17 na tijelu nosim ž.
Ot 13:17 ni prodavati osim tko ima ž.
Ot 14:9, 11 pokloni zvijeri i primi ž.
Ot 20:4 nisu primili ž. na čelo

ŽILA: Eze 37:6 Staviti ću na vas ž.
Eze 37:8 pojavile ž. i meso i kako ih je koža

ŽILAV: Iza 18:2 Idite narodu ž.

ŽITNICA: 1Mo 41:56 Josip otvorio sve ž.
Mt 3:12; 6:26.

ŽITO: J1 2:19 šaljem ž. i mladog vina
1Mo 42:1; 44:2; Ne 10:31; J1 1:10.

ŽIV: 5Mo 5:26 mi smo čuli glas Boga ž.
5Mo 19:4 ubojica onamo pobjeći i ostati ž.
5Mo 28:66 nećeš biti siguran hoćeš li ž. ostati
Job 33:30 da ga obasja svjetlost ž.
Ps 69:28 izbriše iz knjige ž.
Ps 89:48 Koji ž. čovjek neće vidjeti smrti?
Pr 9:5 ž. su svjesni da će umrijeti
Jr 2:13 ostavili mene, izvor vode ž.
Mt 22:32 nije Bog mrtvih, nego ž.
Iv 4:10 on bi ti dao ž. vodu
Dj 10:42 suca ž. i mrtvima
Ri 6:11 ž. Bogu po Kristu
Ri 7:9 ž. dok nije bilo zakona
1So 4:15 mi ž., koji preostanemo
1Ti 3:15 skupština ž. Boga
He 4:12 riječ Božja ž. i djelotvorna
He 10:31 upasti u ruke Boga ž.
1Pe 1:3 nanovo rodio za ž. nadu
1Pe 2:5 vi kao ž. kamenje ugrađujete
2Mo 33:20; Ps 145:16; Iza 38:19; Da 6:26; Za 14:8;
2Ko 13:4; 1So 4:17; He 7:25; Ot 19:20.

ŽIVJETI: 4Mo 35:34 okaljati zemlju u kojoj ž.
Su 17:8 mjesto gdje će neko vrijeme ž.
Ps 26:11 ja ću ž. čestito
Ps 27:4 da ž. u domu Jehovinu sve dane
Ps 133:1 dobro kad braća ž. u jedinstvu!
Izr 10:9 Tko ž. čestito, ž. bez straha
Mt 4:4 Čovjek ne smije ž. samo
Iv 6:51 tko jede od ovog kruha, ž. vječno
Ri 1:17 pravednik će zbog vjere ž.
Ri 6:10 životom koji ž., Bogu ž.
Ri 8:9 ž. po duhu
Ri 10:5 koji izvršava zahtjeve Zakona ž.
Ri 14:7 nitko od nas ne ž. samo sebi
2Ko 1:12 u svjetu ž. u svetosti
Ga 1:13 kako sam nekada ž. u židovstvu
Ga 6:16 po ovom pravilu ž.
Ef 2:2 nekada ž. kako ž. ovaj svijet
Ef 4:1 ž. životom dostojnim poziva
Ef 5:15 Zato dobro pazite kako ž.
2Ti 3:5 neće bogobožno ž.
1Pe 2:12 Uzorno ž. među ljudima
1Iv 2:6 dužan i sam ž. kako je i on ž.
Ot 1:18 evo, ž. u svu vječnost
Ot 15:7 Boga, koji ž. u svu vječnost
1Mo 3:22; Ps 61:7; Izr 21:9, 19; Iza 32:18; Eze 18:32;
Ri 8:13; 2So 3:7, 11; 1Pe 3:10.

ŽIVOT: 1Mo 2:7 dah ž., čovjek živa duša
1Mo 3:22 Da ne bi s drveta ž. uzeo plod
2Mo 9:16 ostavio sam te na ž.
1Sa 25:29 svezana u svežnju ž.
Ps 22:29 dušu na ž. sačuvati
Ps 30:5 milost njegova traje čitav ž.
Ps 36:9 u tebe izvor ž.
Izr 11:19 Tko se drži pravednosti, ide u ž.
Jr 25:37 mirna počivališta ostala bez ž.
Da 12:2 probudit će se za ž. vječni
Jn 2:6 iz jame izvadio ž. moj
Mt 10:39 tko izgubi ž. radi mene, naći

Mt 16:26 ako stekne cijeli svijet, a izgubi ž.
Lk 16:25 za ž. primio dobro, a Lazar zlo
Iv 3:16 ne propadne, nego da ima ž.
Iv 5:26 Otac ima ž. u sebi
Iv 11:25 Ja sam uskrsnuće i ž.
Iv 14:6 Ja sam put i istina i ž.
Iv 17:3 da bi dobili vječni ž., trebaju
Dj 3:15 ubili ste Glavnog Zastupnika ž.
Dj 26:4 znaju kakvim sam ž. živio
Ri 6:23 dar koji Bog daje vječni je ž.
1Ko 15:45 Posljednji Adam duh koji daje ž.
Jk 3:13 uzornim ž. pokaže svoja djela
1Iv 1:2 ž. je objavljen, i vidjeli smela
Ot 2:10 nagradit ću te ž.
Ot 20:15 nije našao zapisan u knjizi ž.
Ot 22:14 smjeli ići k drveću ž.
Ot 22:17 Tko god želi, neka uzme vode ž.
1Mo 6:9; 5Mo 30:15; Job 14:14; Ps 27:1; Izr 3:16;
15:24; 22:4; Mt 1:25; Iv 5:24; 12:25; Ef 4:22; He 13:7;
Jk 1:12; 1Pe 1:18; Ot 7:17.

ŽIVOTINJA: 1Mo 1:21 stvorio ž. morske
2Mo 22:19 legao sa ž.
3Mo 18:23 Nemoj spolno općiti sa ž.
Pr 3:19 čovjek nije bolji od ž.
2Pe 2:12 ljudi kao nerazumne ž.
3Mo 11:10; Job 18:3; 35:11; Ps 49:12; 73:22; Pr 3:21;
Jd 10.

ŽIVOTNI: Ps 32:4 Nestalo je soka ž. u meni
Job 11:17; Ps 39:5.

ŽOHAR: 1Kr 8:57; J1 1:4.

ŽRTVA: 1Mo 4:4 pogledao na Abela i na ž.
2Mo 20:24 ž. zajedništva
3Mo 3:1 prinosi ž. zajedništva od stoke
3Mo 5:6 ž. za krivnju
4Mo 6:12 ž. za krivnju
4Mo 15:14 ž. paljenu na umirujući miris
1Sa 15:22 poslušnost je bolja od ž.
Ps 40:6 ž. i prinos nisu ti bili dragi
Ps 50:5 nad ž. sklopili savez moj
Ps 51:17 ž. je Bogu duh slomljen
Izr 21:3 činiti što je pravo, draže nego ž.
Iza 53:10 dušu njegovu kao ž. za krivnju
Jr 46:10 Jehova sprema ž. u zemlji
Da 9:27 ukinut će ž. i žrtveni dar
Ho 6:6 meni je dobrota mila, a ne ž.
Sf 1:7 Jehova pripremio ž.
Mt 1:8 kad na ž. prinosite sljepu životinju
Mt 9:13 Hoću milosrđe, a ne ž.
Ri 12:1 date svoja tijela kao ž. živu
2Ti 4:6 izlijevam kao ž. ljevanica
He 2:17 prinio pomirbenu ž. za grijehe
He 10:1 istim ž. koje iz godine u godinu
He 10:12 za sva vremena prinio jednu ž.
He 10:26 namjerno grijеšimo, ne preostaje ž.
He 13:15 prinosimo Bogu ž. hvale
1Pe 2:5 prinosili duhovne ž. ugodne
Eze 39:17; Da 8:11; 12:11; Ef 5:2; He 7:27.

ŽRTVENIK: 1Mo 8:20 Noa sagradio ž. Jehovi
3Mo 17:11 krv sam odredio za ž.
Eze 6:4 Oputjet će ž. vaši
Dj 17:23 ž. Bogu nepoznatome
He 13:10 ž. s kojega nemaju pravo jesti
Ot 6:9 vidio podno ž. duše pobijehi
2Mo 34:13; Iza 56:7; Mt 23:18; He 7:13.

ŽRTVOVATI: 1Ko 10:20 nezabožci ž., demonima
ŽRVANJ: Mt 24:41 Dvije će mljeti na ž.
Job 41:24 Srce kao donji ž.

ŽUĆ: Job 16:13 izlijeva na zemlju ž. moju
Mt 27:34; Dj 8:23.

ŽUDJETI: 1Mo 3:16 Za mužem ćeš ž.
4Mo 11:4 sebično ž. za jelom
Jk 4:2 Ubijate i ž.
Jk 4:5 Duh zavisti stalno ž.
1Mo 4:7; Pj 7:10; Iza 26:9.

ŽURBA: 5Mo 16:3 u ž. izašli iz Egipta
2Sa 4:4 dok je u ž. bježala, on je pao

ŽURITI SE: Izr 19:2 ž. nogama svojim
Na 2:5 Na zid će se njezin ž.
Izr 1:16; Pr 5:2.

ŽURNO: 2Mo 12:11 Jedite ž. pašlanu žrtvu
Jš 4:10 narod ž. prelazio Jordan

KAZALO BILJEŽAKA

- ABADON:** Ot 9:11.
ABBA (aram.): Mk 14:36.
ABEL-MISRAJIM: 1Mo 50:11.
ABRAHAM; ABRAM: 1Mo 17:5.
ADRIJA: Dj 27:27.
AGAPE (grč.): Iv 21:15, 16; 1Ko 13:4.
AHAJA: Dj 18:12.
AKACIJA: Jl 3:18.
AKAR: Jš 7:1; 1Lje 2:7.
AKKO: Su 1:31.
AKOR: Jš 7:26; Ho 2:15.
AKROSTIH: Ps 9:1; 119:1; Izr 31:10; Tu 1:1.
ALAMOT: 1Lje 15:20.
ALELUJA: Ps 104:35; Ot 19:1.
ALFA: Ot 1:8.
ALON-BAKUT: 1Mo 35:8.
AM HAAREC (hebr.): 1Mo 23:7; Eze 7:27.
AMAJLIJE: Mt 23:5.
AMEN: 5Mo 27:15; 1Lje 16:36; Ne 8:6; Ps 41:13.
ANDELL: 1Mo 6:2; Job 1:6; 2:1; 4:18; 5:1; 38:7; Ps 8:5; 89:6.
APOKALIPSA: Ot, naslov.
APOLION: Ot 9:11.
ARABA: 1Sa 23:24.
ARAMEJSKI: 1Mo 31:47; 2Sa 21:8; 2Kr 18:26; 1Iza 36:11; Da 5:25; Mk 14:26. Vidi i SIRIJSKI.
ARAM-NAHARAJIM: 5Mo 23:4.
ARAT: Dj 17:28.
ARESOV BREŽULJAK: Dj 17:19.
ARIEL: Iza 29:1.
ARMAGEDON: Ot 16:16.
ARTAKSERKS: Es 1:1.
ASTROLOZI: Jr 39:3; Da 2:27; 4:7; 5:7; Mt 2:1.
AŠER: 1Mo 30:13.
AŠERE: 5Mo 7:5; Mi 5:14.
AŠURBANIPAL; ASURBANIPAL: Ezr 4:10.
ATMOSFERA, VODENI OMOTAČ U: 1Mo 7:11.
AUGUST: Dj 25:21.
AVEN: Eze 30:17.
AZAZEL: 3Mo 16:8.
AZIJA: Dj 2:9.
AZIJARSI: Dj 19:31.
BAAL-PERASIM: 2Sa 5:20.
BAAL-ZEBUB: 2Kr 1:2; Mt 12:24.
BABILON (BABEL): 1Mo 11:9; Jr 25:26.
BADEM: Jr 1:11, 12.
BAKA (hebr.): 2Sa 5:23.
BALEGAVI IDOLI: 3Mo 26:30; 5Mo 29:17; 1Kr 15:12; 21:26; 2Kr 17:12; 21:11; 23:24; Jr 50:2; Eze 6:4; 8:10; 14:3; 16:36; 18:6; 20:7; 22:3; 23:7; 30:13; 33:25; 36:18; 37:23; 44:10. Vidi i IDOLI.
BALTAZAR: Da 5:1.
BAMOT-BAAL: 4Mo 22:41.
BARBARI: Dj 28:2, 4; Ri 1:14.
BAZALT: 5Mo 3:11.
BDELIJ: 1Mo 2:12.
BEDRO: 4Mo 5:21; Su 15:8.
BEER; BEER-LAHAJ-ROI: 1Mo 16:14; 4Mo 21:16.
BEHEMOT: Job 40:15.
BEKA (hebr.): 2Mo 38:26.
BELJAL: 2Ko 6:15.
BEMIDBAR (hebr.): 4Mo 1:1.
BEN-AMI: 1Mo 19:38.
BERAKA: 2Lje 20:26.
BERESIT (hebr.): 1Mo 1:1.
BERIJA: 1Lje 7:23.
BESPRIJEKORAN: 1Mo 6:9.
BETANIJA: Iv 1:28.
BETEL: 1Mo 35:7.
BEULA: Iza 62:4.
BEZAZLEN: 1Mo 6:9.
BEZDAN VODENI: 1Mo 7:11.
BITUMEN: 1Mo 11:3; 14:10; 2Mo 2:3.
BIVATI: 2Mo 3:14.
BLAGA ČUD: Mt 5:5.
BLAGOSLOV: 1Ko 10:16.
BLUD: 4Mo 14:33; 15:39; 2Lje 21:11, 13; Ps 106:39; 1Ko 11:5.
BLUDNICITI: 2Mo 34:15, 16; 3Mo 17:7; 20:5, 6; 5Mo 31:16; Su 2:17; 8:27, 33; 1Lje 5:25; Eze 20:30.
BOAZ: 1Kr 7:21; 2Lje 3:17.
BODEŽARI: Dj 21:38.
BOGOVI: 1Mo 1:1; 31:53; Su 16:23; Dj 17:22.
BOJNI REDOVI: 2Mo 13:18.
BOKIM: Su 2:5.
BOKOVI: 1Mo 35:11; 46:26; 2Mo 1:5; Su 8:30; 2Sa 2:16; 1Kr 8:19; 2Lje 6:9; Dj 2:30; He 7:5, 10; 1Pe 1:13.
BOL, PORODAJNA: Ps 90:2; Izr 8:24.
BORITI SE: 1Mo 32:28.
BOROVICA: Na 2:3.
BOŽJE IME: 1Mo 2:4; Pj 8:6; Mt 1:20. Vidi i JEHOVA.
BRAK: 1Mo 22:24.
BRAT: 1Mo 29:12.
BRIGE: Ps 55:22; Pr 5:3; Lk 21:34.
BRIJANJE: 1Mo 41:14; 4Mo 6:13; 5Mo 14:1; 1Ko 11:5.
BRKOVI: 3Mo 13:45; 2Sa 19:24; Eze 24:17; Mi 3:7.
BRJOJEVI (naziv za 4Mo): 4Mo 1:1.
BUJICE: Pr 1:7.
BUNTOVNA: 1Sa 20:30.
BUNTOVNIČKI PRIJESTUP: 3Mo 16:16; Ps 25:7; 32:1; 59:3; Eze 33:10, 12; Mi 1:5, 13; 3:8; 6:7.
CAR: Dj 25:21.
CENTURION: Mt 8:5.
CEZAR: Mt 22:17; Mk 12:14; Lk 2:1; 20:22; Iv 19:12; Dj 17:7; Flp 4:22.
CINOBER: Jr 22:14; Eze 23:14.
CISTERNA: 1Mo 40:15.
CITATI: 1Mo 46:20; Mt 27:9; Mk 1:2; Dj 17:28; Kol 2:18.
CRVENO MORE: 1Sa 23:24.
ČESTITOST: 1Mo 6:9; 5Mo 32:15; Jš 10:13; Izr 2:7; Mt 6:22; Lk 11:34; Ga 5:22.
ČETVRT: 2Kr 22:14; 2Lje 34:22; Sf 1:10, 11.
ČIČAK: 1Mo 3:18; Ho 10:8; He 6:8.
ČIN OBOZAVANJA: 1Mo 22:5; 2Mo 10:26; Su 7:15; Ps 95:6; Da 3:5; Mt 4:9; Lk 4:7; Iv 12:20; Dj 8:27; 24:11; He 11:21; Ot 4:10; 5:14; 7:11; 11:16; 13:4; 15:4; 19:4. Vidi i OBOZAVANJE; STOVANJE.
ČIST: 1Mo 6:9.
ČITATI PRIGLAS: Ot 1:3.
ČITATI PRIGUŠENIM GLASOM: Jš 1:8; Ps 1:2.
ČLAN (gramatički): Job 1:6; Ri 3:19.
ČOVJEČANSTVO: 1Mo 10:25; 11:9.
ČOVJEČICA: 1Mo 2:23.
ČUDA: Mt 7:22; 11:20; 13:58; 14:2; Mk 6:2; 9:39; Lk 10:13; 19:37; Dj 2:22; 8:13; 19:11; 1Ko 12:10, 28; 2Ko 12:12; Ga 3:5; 2So 2:9; He 2:4.
ČUD, BLAGA: Mt 5:5.
DAGON: Su 16:23; 1Sa 5:4, 7.
DAH: 1Mo 7:22.
DAN: 1Mo 30:6.
DAN POČINKA: Mt 12:1. Vidi i SUBOTA; ŠABAT.
DANAS (zarec iza riječi): Lk 23:43.
DANI, POSLJEDNJI: 1Mo 49:1.
DAROVANI: 4Mo 3:9; 8:16; 1Lje 9:2.
DATULJE: 2Sa 16:1.
DEKALOG: 2Mo 34:28.
DEMONI: 3Mo 17:7; Iza 13:21; Dj 17:22.
DENAR: Mt 18:24; Mk 14:5; Ot 6:6.
DESET GRADOVA: Mt 4:25; Mk 5:20; 7:31.
DESET RIJEČI: 2Mo 34:28.
DESN0: 1Sa 23:19.
DEVARIM (hebr.): 5Mo 1:1.
DIJADEMA: 2Sa 1:10; 2Kr 11:12; 2Lje 23:11; Ps 89:39; 132:18; Izr 27:24; Za 9:16; Ot 12:3; 13:1; 19:12.
DINASTIJA: 1Lje 17:10.
DIVOVI: 2Sa 21:16.
DIZENTERIJA: Dj 28:8.
DJEČAK: 2Mo 22:22; 5Mo 23:17.
DJED: Da 5:2.
DJELOTVORNA MUDROST: Job 11:6; 12:16; 26:3; Izr 2:7; 3:21; 8:14; 18:1; Mi 6:9.
DJEVICANSTVO: 1Ko 7:25, 28, 36.
DLAN: Su 12:3; 1Sa 19:5; 28:21; Job 13:14; Ps 119:109.

DNEVNICI (naziv za 1Lje i 2Lje): 1Lje, naslov.
DOBA: Mt 12:32.
DOBRO, OPĆE: Vidi OPĆE DOBRO.
DOBRROHOTNOST: Ga 5:22.
DOBROSTIVOST: 1Mo 19:19; Ga 5:22.
DOBROTA: 1Mo 19:19; Ri 4:4; Ga 5:22.
DOKAZATI: Dj 9:22; Ga 6:4; Jk 1:3.
DOM: 1Lje 17:10; 2Lje 3:5; Iza 3:20.
DORKA: Dj 9:36.
DOSTOJAN; DOSTOJNO: Mt 5:19; Ef 4:1; Kol 1:10; 1So 2:12.
DOZIVANJE DUHOVA: Ot 9:21; 18:23; 21:8; 22:15.
DRAHMA: Ezz 2:69; Lk 15:8.
DRHTATI: Ru 3:8.
DROGA: Ga 5:20; Ot 9:21; 18:23; 21:8; 22:15.
DRUGI ZAKON (naziv za 5Mo): 5Mo 1:1.
DRVU: Dj 5:30; 10:39; 13:29; Ga 3:13; 1Pe 2:24.
DUH: 1Mo 7:22; 26:35; 41:8; 2Mo 28:3; 35:21; 4Mo 5:14; 5Mo 2:30; J8 2:11; 5:1; Su 8:3; 9:23; 15:19; 1Sa 1:15; 16:14-16; 23; 18:10; 19:9; 30:12; 2Sa 22:11; 1Kr 10:5; 21:5; 2Kr 19:7; 1Lje 5:26; 2Lje 9:4; 21:16; 36:22; Ezz 1:1; 5; Job 4:9; 20:3; 21:4; Ps 18:10; 32:2; 33:6; 76:12; 106:33; 135:17; 143:7; Izr 11:13; 16:2; 18; 19; 32; 25:28; 29:11; 23; Pr 7:8; 9; 10:4; Iza 11:4; 26:9; 33:11; 37:7; 38:16; 40:7; 57:16; Jr 10:14; 51:11; 17; Eze 3:14; 11:5; 13:3; 20:32; Da 2:1; 5:12; 20; 6:3; 7:15; Hg 1:14; Mt 5:3; 27:50; Mk 8:12; Lk 8:55; Iv 11:33; 13:21; 19:30; Dj 17:16; 19:21; Ri 1:9; 1Ko 6:17; 16:18; 2Ko 2:13; 7:13; 12:18; 2So 2:8.
Vidi i DOZIVANJE DUHOVA.
DUHOVNOST; DUHOVAN: Jd 19; Ot 11:8.
DUMA: Iza 21:11.
DUSA: 3Mo 19:28; 21:11; 4Mo 9:6; Su 12:3; 1Sa 28:21; Job 13:14; Ps 119:109; Iza 3:20; Tu 2:12; Mt 20:28; Dj 20:10; Ri 16:4; 1Ko 2:14. Potpuniji popis redaka u kojima se "duša" javlja u glavnom tekstu ili u bilješkici nalazi se u dodatku 2.
DUŽNIC: Lk 13:4.
DVOSTRUKO: 1Mo 41:52; 1Lje 12:33; Ps 122; Jr 50:21.
EDER: Mi 4:8.
EDOM: 1Mo 25:30; Iza 21:11; Mi 1:4.
EFOD: 2Mo 25:7.
EFRAJIM: 1Mo 41:52.
EGIPĆANI: 1Mo 50:11.
EHJEH (hebr.): 2Mo 3:14.
EKCEM: 5Mo 28:27.
EKLEZIJA: Mt 16:18; He 2:12.
EL-BETEL: 1Mo 35:7.
ELIEZER: 2Mo 18:4.
ELOHIM (hebr.): 1Mo 1:1.
EMANUEL: Iza 7:14; 8:10.
ENERGIJA: Iza 40:26.
EN-HAKORE: Su 15:19.
EPIGNOSIS (grč.): Ri 1:28; 3:20; 10:2; 1Ko 13:12; Ef 1:17; 4:13; Flp 1:9; Kol 1:6; 9; 2:2; 3:10; 1Ti 2:4; 4:3; 2Ti 2:25; 3:7; Tit 1:1; He 10:26; 2Pe 1:2; 2:20, 21.
EPIMENID: Tit 1:12.
ESEK: 1Mo 26:20.
ESTIN (grč.): Mt 12:7; 26:26.
EŠKOL: 4Mo 13:24.
ETIPIJA: Ps 68:31; Iza 11:11; Jr 13:23; 46:9; Dj 8:27.
EUFRAAT: 1Mo 31:21; 2Mo 23:31; 4Mo 22:5; J8 24:2; 15; 2Sa 10:16; 1Kr 4:21; 1Lje 19:16; 2Lje 9:26; Ezz 4:9; 8:36; Ne 2:7; Ps 72:8; 80:11; Iza 7:20; Jr 2:18; Mt 7:16; Za 9:10.
EVA: 1Mo 3:20.
EZAV: 1Mo 25:25.
FALSET: 1Lje 15:20.
FARIZEJI: 2Mo 12:6; Mt 3:7.
FILAKTERIJE: Mt 23:5.
FILOZOFIJA: Kol 2:8.
FIZIKO: 1Ko 15:44.
FORMACIJA, VOJNA: 2Mo 13:18.
GAD: 1Mo 30:11.
GADOSTI: 2Kr 23:24; 2Lje 15:8; Jr 7:30; 32:34; Eze 20:30.
GALACIJA: Ga 1:2.
GALED: 1Mo 31:47.
GALIJE: Iza 33:21.
GALILEJSKO MORE: 4Mo 34:11.
GARDA: Vidi PRETORIJ.

GAZA: 1Lje 7:28.
GE-HARASIM: 1Lje 4:14.
GEKON: Izr 30:28.
GENEZARETSKO JEZERO: 4Mo 34:11.
GERSOM: 2Mo 2:22; 18:3.
GILGAL-HAARALOT: J8 5:3.
GIBGAL: J8 5:9; 2Kr 2:1.
GITT: Ps 8, naslov.
GLAD, DUHOVNA: Mt 5:3.
GLASONOŠA: 1Sa 22:17; 1Kr 14:27; 2Kr 10:25; 11:4; 2Lje 12:10.
GLAVA: Ps 118:22.
GLAZBA: 1Lje 15:20; Ps 3:2; 5, naslov; 8, naslov; 9-16; 16, naslov; 53, naslov; Hb 3:3.
GLODAVCI: 1Mo 1:24.
GMAZOVI: 1Mo 1:24.
GOL: 1Sa 19:24; 2Lje 28:15; Iza 32:11; Mk 14:52; Iv 21:7; 1Ko 4:11.
GOMILA SVJEDOCANSTVA: 1Mo 31:47.
GORA PRIJESTUPA (UNIŠTENJA): 2Kr 23:13.
GORČINA: 2Mo 15:23; Ru 1:20; Jr 50:21.
GOSPODAR: 2Sa 5:20; 2Kr 1:2; Mt 12:24; 1Ko 8:5, 6. Vidi i VLASNİK.
GOZBE: Ri 11:9; Jd 12.
GRAD: 1Mo 10:12; 22:17; 24:60; 41:45; 2Mo 22:20; 1Sa 25:2; 2Kr 10:25; Iza 17:10; Tu 3:51; Ho 1:4; Sf 1:11; Mt 4:25; 16:18; Mk 5:20; 7:31.
GRIJEH: 3Mo 14:49, 52; Ps 19:12; 90:8; Mt 6:12; 18:6; Mk 9:42; Lk 11:4; 17:2; He 10:2.
HAD: Mt 11:23; 16:18; Lk 10:15; Dj 2:27, 31; Ot 1:18; 6:8; 20:13, 14.
HAMONA: Eze 39:16.
HAMON-GOG: Eze 39:11.
HANUKA: Iv 10:22.
HAVOT-JAIR: 5Mo 3:14.
HELIOPOLIS: 1Mo 41:45; Jr 13:13; Eze 30:17.
HELKAT-HASURIM: 2Sa 2:16.
HEMOROIDI: 5Mo 28:27; 1Sa 5:6; 6:4.
HEREM (hebr.): 2Mo 22:20.
HEROD: Mt 2:1; Lk 3:1; Dj 12:1; 25:13.
HESED (hebr.): 1Mo 19:19.
HIGAJON: Ps 9:16.
HILJARS: Mk 6:21; Ot 6:15; 19:18.
HOD, LAGANI: 5Mo 33:25.
HODIT: 2Mo 16:4; 3Mo 18:3; 1Kr 3:3; 2Kr 10:31; 2Lje 6:16; Ne 10:29; Ps 1:1; Izr 2:7; Iza 57:2; Jr 9:13; Eze 5:6; Da 9:10; Mt 2:7; Lk 1:6; Ri 8:4; 1Ko 3:3; 2Ko 5:7; Ga 2:14; Ef 2:2; Flp 3:17; Kol 1:10; 1So 2:12; 2So 3:6; 11v 1:6; 21v 6 i dr.
HODITI PRED: 1Mo 17:1; 24:40; 48:15; 1Sa 2:30, 35; 1Kr 2:4; 3:6; 8:23; 25; 9:4; 2Kr 20:3; 2Lje 6:14; 7:17; Ps 56:13; 116:9; Iza 38:3.
HODITI U: 1Kr 15:3; 16:31; 2Kr 17:22; Jr 23:14, 17; Da 4:37; Ri 6:4; 2Ko 4:2; 12:18; Ef 2:10; 21v 4, 6; 31v 3, 4.
HOMOSEKSUALAC: 5Mo 23:17, 18.
HOR: 4Mo 34:7.
HOREB: 2Mo 17:6.
HOREŠ: 1Sa 23:15.
HORMA: 4Mo 21:3; Su 1:17.
HRAM: 1Mo 41:45; 1Kr 6:3; Eze 41:1; Mt 23:38; Lk 13:35; Ef 2:14.
HRAMSKI ROBOVI: 1Lje 9:2.
HUMAK: 2Sa 5:9; 1Kr 9:15; 1Lje 11:8; 2Lje 32:5.
HVALOSPJEVI: Ps, naslov; Jk 5:13.
HVALJEN: 1Mo 29:35.
ICI ZA: Mt 4:20.
IDIOM: 2Mo 28:41; Jr 49:32; Iv 2:4.
IDOLI: 1Sa 5:4; 15:23; 2Kr 18:4; Job 31:27; Eze 8:17. Vidi i BALEGAVI IDOLI.
IGRA RJEČALICE: 1Mo 2:23; 4:1; 1Lje 2:7; Jr 1:12; Am 8:2.
IJE-ABARIM: 4Mo 21:11.
IJIM: 4Mo 33:44.
ILIJA: Mt 27:47.
IME: Iza 42:4; Mt 2:4; 12:21; Ot 3:4. Vidi i BOŽJE IME.
INICIJACIJSKI OBREDI: Kol 2:18.
ISAKAR: 1Mo 30:18.
ISKREN: 1Mo 6:9.
ISKUŠAVANJE; ISKUŠENJE: 2Mo 17:7; 5Mo 6:16; Mt 6:13; Lk 11:4. Vidi i KUŠNJA.
ISPRAVLJANJE: Izr 1:2.

ISTINA; ISTINITO: Jš 24:14; 1Sa 12:24; 1Kr 2:4; 3:6; 2Kr 20:3; Iza 38:3.
ISTOK: Jš 24:15; 1Kr 6:8; Iza 24:15.
ISUS: Mt 1:21.
IZAK: 1Mo 17:19.
IZDANAK: Mt 2:23.
IZDVOJEN (nazirej): 4Mo 6:2.
IZGURAVATI: 1Mo 25:26.
IZLAZAK (naziv za 2Mo): 2Mo 1:1.
IZLAZITI: Dj 9:28.
IZLIJEVATI: Tu 2:12.
IZRAEL: 1Mo 32:28; 5Mo 32:15; 2Lje 21:2.
IZREKA: 5Mo 28:37; 1Kr 9:7; 2Lje 7:20; Ps 44:14; 69:11; Jr 24:9; Eze 14:8; Mi 2:4; Hb 2:6.
JA SAM KOJI JESAM: 2Mo 3:14.
JADRANSKO MORE: Dj 27:27.
JAH: 2Mo 15:2; Ps 104:35; Pj 8:6; Ot 19:1.
JAKIN: 1Kr 7:21; 2Lje 3:17.
JAKOV: 1Mo 25:26.
JAMA: 1Mo 40:15; 2Mo 12:29; 4Mo 21:16; Tu 3:53; Hg 2:19.
JARAC: 3Mo 16:8; 17:7.
JARAM: 2Mo 20:18; Mt 11:29; 19:6; Mk 10:9; Flp 4:3.
JASAAR: Jš 10:13; 2Sa 1:18.
JAVAN; JAVANCI: Da 11:2; JI 3:6; Za 9:13.
JAVNA SLUŽBA: He 8:2. Vidi i JAVNI SLUGA.
JAVNI SLUGA: Ri 13:6; 15:16; He 1:7.
JEDIDIJA: 2Sa 12:25.
JEDNOSTAVNO: Mt 6:22; Lk 11:34.
JEGAR-SAHADUTA: 1Mo 31:47.
JEHOVA: 2Mo 15:2; 5Mo 6:4; 1Sa 1:3; Eze 6:7; Mt 1:20. Vidi i BOŽJE IME.
JEHOVA SEBAOT: 1Sa 1:3.
JEHOVA-JIRE: 1Mo 22:14.
JEHOVA-NISSI: 2Mo 17:15.
JEHOVA-SALOM: Su 6:24.
JEROBOAM II: 2Kr 13:13; 14:16; 1Lje 5:17; Am 7:9.
JERONIM: 1Lje, naslov.
JERUBAAL: Su 6:32.
JERUZALEM: Iza 29:1; Sf 1:11; Iv 10:22; Dj 18:22.
JESTI: Ezr 4:14.
JEŠUA: Mt 1:21.
JESURUN: 5Mo 32:15.
JEZERO: 4Mo 34:11.
JISMAEL(CI): 1Mo 16:11; 28:9.
JIZREEL: Ho 1:4; 2:22.
JOB: Job 1:1.
JONSKO MORE: Dj 27:27.
JONJANI: JI 3:6.
JORDAN: 1Mo 13:10.
JOSIP: 1Mo 30:24.
JUBILEJ (JUBILARNA GODINA): 3Mo 25:10; 27:17; 4Mo 36:4.
JUDA: 1Mo 29:35.
JUDAIZAM: Mt 3:7; Ga 1:13.
JUDEJCI: 2Lje 21:2; 28:19; Jr 34:9.
JUG: 1Mo 12:9; 1Sa 23:19; 1Kr 6:8; Job 9:9.
JUNCI: Ho 14:2.
KAFTOR (hebr.): Am 9:7.
KAHAL (hebr.): 2Mo 12:6; Pr, naslov.
KAJIN: 1Mo 4:1; 4Mo 24:22.
KALENDAR: 1Mo 7:11; 8:4, 5, 13; 2Mo 13:4; Ne 1:1; 2:1; 6:15; Es 2:16; 3:7; 8:9; Jr 36:22; Za 7:1.
KAMEN: 2Mo 1:16; 28:19, 30; Jš 7:5; 1Sa 7:12; Ezr 5:8; Es 1:6; Izr 30:26; Mt 16:18; 18:7.
KANANAJ: Mt 10:4; Mk 3:18.
KANDAKA: Dj 8:27.
KAPITEL: 1Kr 7:16; 2Kr 25:17; 2Lje 3:15; Jr 52:22; Sf 2:14.
KARAITSKI ŽIDOV: 2Mo 12:6.
KARAMEL: 1Sa 25:2.
KAZALIŠTE: 1Ko 4:9; He 10:33.
KAZNA: Izr 1:2; 1Ko 11:5; He 12:5.
KEFA: Mt 10:2; Iv 1:42.
KENAN: 1Mo 11:12; Lk 3:36.
KENIJCI: 4Mo 24:22.
KERMES: 2Mo 25:4.
KERUBI: 1Mo 3:24.
KESIT (hebr.): 1Mo 33:19; Jš 24:32; Job 42:11.
KIBROT-HATAAVA: 4Mo 11:34.

KIM; KUMIN: Iza 28:25.
KINERETSKO MORE: 4Mo 34:11.
KLANJANJE: Mt 4:10; Lk 4:8; Iv 4:22-24.
KLEANT: Dj 17:28.
KLETVA: 3Mo 5:1; Iza 65:15.
KLEVETNIK: Ps 140:11. Vidi i OKLEVETATI.
KLIN: Ezr 9:8.
KNJIGA: 1Mo 5:1; Mt 1:1.
KOHELET (hebr.): Pr, naslov.
KORAK: 5Mo 33:25.
KORALJ: Izr 3:15; 8:11; 20:15; 31:10.
KORISTAN: Flm 10.
KOROV: Vidi ČIČAK.
KOSARA: Mt 5:15.
KOTAČI: Eze 1:16; Jk 3:6.
KOVČEG (za čuvanje zapisa): 2Mo 16:34.
KOZA: Mt 9:36.
KRALJ(IČA): 1Mo 14:3; 2Sa 9:11; 14:26; 15:7; 1Lje 17:10; Ho 14:4; Sf 1:9; Mt 14:1; Dj 8:27; He 1:9.
KRASOTA: Ps 27:4; 90:17.
KRIST: Mt 2:4; He 11:26; 1Iv 5:18.
KRIVOTVORITI: 2Ko 4:2.
KROKODIL: Job 3:8.
KRONIKA (naziv za 1Lje i 2Lje): 1Lje, naslov.
KRONOLOGIJA: 2Mo 12:40.
KROV: 1Mo 6:16; Iza 65:3.
KRŠĆANSTVO: Dj 9:2.
KRŠTENJE: Mk 7:4; He 9:10.
KRUG: 1Mo 13:10.
KRUNA: 1Ko 9:25; 2Ti 4:8; Jk 1:12; 1Pe 5:4; Ot 2:10; 3:11.
KRUŠNI ŠTAPOVI: 3Mo 26:26.
KUĆA: Iza 3:20; 65:3; Mt 16:18; 2Ko 5:2.
KUKCI: 1Mo 1:24.
KUKE: Eze 19:4.
KULT, MISTERIJSKI: Kol 2:18.
KUŠ: 2Lje 14:9; Na 3:9; Sf 3:10.
KUŠNJA: 2Mo 17:7; 5Mo 6:16. Vidi i ISKUŠAVANJE.
KUTIJICE (fliakterije): Mt 23:5.
KVADRANT: Mt 5:26; Mk 12:42.
LABAN: 1Mo 31:53.
LEB-KAMAJ: Jr 51:1.
LEGIJA: Mt 26:53.
LEGNJI: Iza 34:14.
LEPTA (LEPTON): Mk 12:42; Lk 12:59; 21:2.
LEŠEM (hebr.): 2Mo 28:19.
LEVI: 1Mo 29:34.
LEVIJATAN: Job 41:1.
LEVIRATSKI BRAK: 1Mo 38:8.
LEVITSKA (naziv za 3Mo): 3Mo 1:1.
LEŽATI ZA STOLOM: Mt 9:10.
LIBERTIN: Dj 6:9; 1Ko 7:22.
LIBRA: Iv 19:39.
LICE: 1Mo 11:28; 32:30; 2Mo 20:3.
LICE, PRVO (gramatičko): Ri 1:5.
LJEVO: 1Kr 7:21.
LIKTORI: Dj 16:35.
LO-AMI: Ho 1:9.
LOGIČAN; LOGIČKI: Lk 1:3; Dj 9:22.
LO-RUHAMA: Ho 1:6.
LOZA (rodoslovnja): 1Lje 17:10; He 1:9.
LUNARNI MJESEC: 2Mo 2:2.
LJETNO VRIJE: 2Sa 16:1; Am 8:2.
LJUBAV: 1Mo 19:19; Iv 21:15; Ri 1:31; 2Ti 3:3; Flp 4:8; Jd 12.
LJUBAZNOST: Ga 5:22.
LJUBITI: Job 31:27; Ps 2:12; Iv 21:15, 16, 17; 1Ti 3:2; Tit 1:8.
LJUBOMORA: 2Mo 20:5; 34:14; 4Mo 5:14; 5Mo 5:9; 1Kr 19:10, 14; Za 1:14; 8:2; 1Ko 13:4; 2Ko 11:2.
MACAKLIN: 3Mo 11:30; Izr 30:28.
MAGI: Mt 2:1.
MAGISTRATI: Dj 16:20.
MAGOR-MISABIB: Jr 20:3.
MAHALAT: Ps 53, naslov.
MAHANAJIM: 1Mo 32:2; Pj 6:13.
MAHANE-DAN: Su 18:12.
MAHER-SALAL-HAS-BAZ: Iza 8:1.
MAKEDONIJA: Dj 16:9.
MAKTEŠ: Sf 1:11.

- MALKAM: 2Sa 12:30.
MANA (hrana s neba): 2Mo 16:31.
MANA (manjkavost): 1Mo 6:9.
MANAŠE: 1Mo 41:51.
MARA: 2Mo 15:23; Ru 1:20.
MARSOV BREŽULJAK: Dj 17:19.
MASA: 2Mo 17:7; 5Mo 6:16.
MASKIL: Ps 32, naslov.
MASLINE: 1Kr 5:11.
MASLINSKA GORA: 2Kr 23:13.
MATERIJALNO: 1Ko 15:44.
MED: 3Mo 2:11.
MEGIDO: Ot 16:16.
MEMFIS: Iza 19:13; Jr 2:16; 44:1; 46:14; Eze 30:13.
MERABA: 2Sa 21:8.
MERIBA: 2Mo 17:7; 4Mo 20:13.
MESIJA: Mt 2:4.
MESO: Job 13:14; Eze 11:3; Da 3:8.
METODE: 1Ko 4:17.
MIHAEL: Da 10:13.
MIKTAM: Ps 16, naslov.
MILKOM: 2Sa 12:30.
MILOSRDE: 1Mo 19:19.
MILOST; MILOSTIVOST: 1Mo 19:19.
MILJA: Mt 5:41; 14:24; Ot 14:20.
MINA: Ezr 2:69; Da 5:25; Lk 19:13.
MIRIJADA: Ot 5:11.
MISIONAR: Dj 21:8; Ef 4:11; 2Ti 4:5.
MISTERIJSKI KULTOVI: Kol 2:18.
MISLE (hebr.): Izr, naslov.
MJERA; MJERNI: 2Mo 30:13; Su 3:16; 1Sa 13:21; 2Sa 14:26; 2Lje 3:3; Ps 16:6; Eze 40:5; Mt 5:15; Iv 2:6; Ot 6:6. Vidi i dodatak 13.
MJEŠAVINA NARODA; MJESOVITO MNOSTVO: 2Mo 12:38; Ne 13:3; Jr 25:20; 50:37; Eze 30:5.
MLIJEKO: 1Sa 17:18.
MNOŽINA (gramatička): 1Mo 1:1; 31:53; Su 16:23; 1Sa 5:7; 1Lje 5:25; Ezr 4:18; Es 3:7; Job 18:2; Ps 104:4; Da 5:25; Ri 1:5.
MOAB: 1Mo 19:37.
MOJSIJE: 2Mo 2:10.
MOKRENJE: 1Sa 25:22; 1Kr 14:10; 16:11; 21:21; 2Kr 9:8; Eze 7:17.
MOLEK: 2Sa 12:30.
MOLITVA, USRDNA: Vidi USRDNA MOLITVA.
MORALNO: Ef 4:19.
MORE (spremnik za vodu): 2Lje 4:5.
MOZAIK: 1Lje 29:2.
MRTVO MORE: 2Lje 20:2.
MRZITI: 5Mo 21:15; Lk 14:26.
MUDROST; MUDAR: 2Mo 28:3; 31:6; 35:10, 25, 26, 35; 36:1; 4Mo 23:7; Job 11:6; 12:16; 26:3; 27:1; 29:1; Ps 111:10; Izr 1:3; 2:7; 3:5, 21; 8:14; 9:10; 18:1; Iza 14:4; Eze 24:3; Mi 6:9.
MUŠKI ROD (gramatički): Mt 16:18; Iv 1:2.
MUT-LABEN: Ps 9, naslov.
MUZ: 1Mo 30:20.
NABAL: 1Sa 25:25.
NABUKODONOZOR: 2Kr 24:1.
NACIN RAZMIŠLJANJA, PROMJENA: Mt 3:8; Lk 3:8; Dj 26:20.
NADA: Ps 25:3; 27:14; 37:9; 40:1; 52:9; 69:6; 130:5; Izr 20:22; Iza 8:17; 25:9; 26:8; 33:2; 40:31; 49:23; 51:5; 60:9; Jr 14:22; Tu 3:25; Ho 12:6; Mt 12:21; Ri 15:12; 1Ko 15:19; 2Ko 1:10; Ef 1:12, 13; 1Ti 4:10; 5:5; 6:17; 1Pe 1:13; 3:5.
NADGLEDNİK: 1Pe 2:25.
NAFTALI: 1Mo 30:8.
NAJSKRIVENIJI OSJEĆAJI: Ps 7:9; 16:7; 26:2; 73:21; Jr 11:20; 17:10; 20:12; Ot 2:23.
NAJSKROVITILJA PROSTORIJA: 1Kr 6:5.
NAKAPNICA: 1Mo 40:15.
NAKLONOST: 1Mo 19:19.
NAJMESNICI: Ezr 8:36.
NAOMI: Ru 1:20.
NAPAD: 2Ko 6:7.
NAPUNITI RUKA: 2Mo 28:41; 29:9, 22; 3Mo 8:33; 16:32; 21:10; 4Mo 3:3; Su 17:5; 1Kr 13:33; 2Lje 13:9; 29:31.
NAROD ZEMLJE: 1Mo 23:7; Jr 1:18; Eze 7:27 i dr.
NARUČJE: Lk 16:22, 23; Iv 1:18.
- NASTANJENA ZEMLJA**: Mt 24:14; Lk 2:1; 4:5; 21:26; Dj 11:28; 17:6, 31; 19:27; 24:5; Ri 10:18; He 1:6; 2:5; Ot 3:10; 12:9; 16:14.
NASTRANOST, SPOLNA: 5Mo 23:17.
NAUDITI: Ot 6:6.
NAVESTI NA: Mt 18:6; Mk 9:42; Lk 17:2; 2Ko 11:29.
NAVODNJAVANJE: 5Mo 9:10.
NAZIREJ: 4Mo 6:2, 13.
NEBUKADREZAR: Jr 21:2.
NEDONOŠĆE: 1Ko 15:8.
NEDUHOVAN: 1Ko 2:14.
NEGEB: Jr 13:19.
NEHILOT: Ps 5, naslov.
NEISKUSAN: Ps 116:6; Izr 1:22, 32; 7:7; 9:6; 14:15, 18; 22:3; 27:12.
NEOBREZANE USNE: 2Mo 6:12.
NEPCE: Job 6:30; Izr 8:7.
NEPOROČAN: 1Mo 6:9.
NERON: Dj 25:21.
NEVRSENI GLAGOLI: 1Mo 1:3; 2Mo 3:14; Iv 17:3.
NETINI: 4Mo 3:9; 8:16; 1Lje 9:2.
NEZNABOŠCI: Mt 4:15; Dj 13:47; 15:19; Ri 3:29; 11:11, 25; 15:9; Ga 2:12; 3:8.
NEZNABOŠTVO: Dj 15:23; 21:25; Ef 3:1.
NISAN: 1Mo 8:4; 2Mo 13:4; 34:22.
NIZINA (ŠEFELA): 5Mo 1:7.
NO: Jr 46:25.
NOA: 1Mo 5:29.
NOD: 1Mo 4:16.
NOF: Ho 9:6. Vidi i MEMFIS.
NOVAC: 1Mo 33:19; Jš 24:32; Job 42:11; Mt 18:24; Mk 12:42; 14:5.
NOVOST (novo stanje): Jr 6:4.
NUTRINA: Izr 23:16; Jr 12:2.
OBARATELJ: 1Mo 6:4.
OBITELJ: 1Sa 15:23; Ri 1:31; 2Ti 3:3; He 7:4.
OBLIKOVATI: 1Mo 1:16.
OBOZAVANJE: 2Kr 10:18, 19; Iza 47:13; Dj 7:43; 13:43; 1Ko 14:25; Kol 2:18; Ot 9:20; 14:7; 16:2; 20:4; 22:9. Vidi i ČIN OBOZAVANJA; ŠTOVANJE.
OBRAZOVANJE: He 12:5.
OBVEŠTE: 5Mo 14:1.
OBUZDAVANJE: He 12:5.
OBZANANJIVATI: 1Mo 12:8; 13:4; 26:25.
OČI: 1Mo 46:4; 2Mo 13:16; 5Mo 6:8; 11:18; 14:1.
ODANOST: 1Mo 19:19.
ODERANE KOŽE: Mt 9:36.
ODGOJ; ODGAJANJE: He 12:5.
ODUZETI: 2Mo 22:20; Ho 4:11; Mt 10:28.
OFEL: 2Kr 5:24.
OGLEDALO, METALNO: 2Mo 38:8; 1Ko 13:12.
OGORČENJE: He 3:8.
OHOLI DUH: Izr 16:18; Pr 7:8.
OKLEVETATI: Da 3:8. Vidi i KLEVETNIK.
OKTAVA: 1Lje 15:21.
OKTAVIJAN: Dj 25:21.
OKUPLJATI: Pr, naslov; 1; 7:27; 12:8.
OMČA: 1Ko 7:35.
OMEGA: Ot 1:8.
OMOTAČ, VODENI: 1Mo 7:11.
OMRZNUTA: 1Mo 29:31.
ONAMATOPEJA: Iza 28:10.
OPAZANJE: Izr 1:3.
OPĆE DOBRO: Ri 13:6; 15:16; He 1:7.
OPĀČAČEN: 1Ti 4:2.
OPEKE: 2Mo 1:14, 16; Iza 65:3.
OPOMENA: Ps 78:5; 81:5; 119:2; 122:4; Izr 1:2; He 12:5.
OPONASATI: 1Ko 4:16; 11:1; Ef 5:1; Flp 3:17; 1So 1:6; 2:14; 3:7; 9; He 6:12; 13:7.
ORGANIZIRANO: 2Mo 12:6; 38:8.
OSJEĆAJI: Jk 5:17. Vidi i NAJSKRIVENIJI OSJEĆAJI.
OSTATAK: Iza 10:21.
OSUDA, NAVUČI: Jš 7:1.
OSTROUMNOST: Izr 1:3; 3:5; Mk 12:33.
OTKRIVENJE: Ot, naslov.
OTMIČARI: 1Ti 1:10.
OTOCI: Iza 23:2; Jr 2:10; Da 11:18.
OVAN ZA PROBIJANJE ZIDINA: Eze 4:2; 21:22.
OVLAŠTEN: He 5:9; 7:28.

OZBILJNOST: Flp 4:8; 1Ti 3:4, 8, 11; Tit 2:2.
PARALIPOMENON (grč.): 1Lje, naslov.
PAROUSIA (grč.): PARUSIJA: Mt 24:3.
PAS: 5Mo 23:18; Flp 3:2.
PASHA: 2Mo 12:11; 4Mo 9:12.
PASTI (voditi na pašu): Ot 2:27; 12:5; 19:15.
PASTI NA ZEMLJU, RIJEČ: 1Sa 3:19; 2Kr 10:10.
PATRIJARH: He 7:4.
PATRIJU, SRCOLIKO: 2Sa 13:6.
PEČINAR: Izr 30:26.
PEDESETNICA: 2Mo 34:22.
PELEG: 1Mo 10:25; 1Lje 1:19.
PENIEL: 1Mo 32:30.
PENTATEUH, SAMARIČANSKI: 1Mo 31:53.
PEPEO, MASNI: 2Mo 27:3.
PERES; PERES-UZA: 1Mo 38:29; 2Sa 6:8; Da 5:28.
PESAH: 2Mo 12:11.
PESITA: 1Mo 31:53; 1Sa 13:5; 2Sa 9:11; 2Lje 21:2.
PETA: 1Mo 25:26; Ps 41:9; Iv 13:18.
PETAR: Mt 10:2; 16:18; Iv 1:42; Dj 15:14.
PHILIA (grč.): Iv 21:15-17.
PIR (vrsta Zitarice): 2Mo 9:32.
PIVO: 1Ja 1:22; Ho 4:18; Na 1:10.
PJESMA ZA RAZMIŠLJANJE: Ps 32, naslov.
PJESNIK: Tit 1:12.
PLANJOVI: Izr 15:22; 16:3; 19:21; 20:18; 21:5.
PLODNO TLO: 1Sa 2:8; 2Sa 22:16; 1Lje 16:30;
 Job 34:13; Ps 9:8; 18:15; 19:4; 24:1; 33:8; 77:18;
 89:11; 93:1; 96:10; 13; 97:4; 98:7; 98:9; Iza 13:11;
 14:21; 18:3; 26:9; 27:6; 34:1; Tu 4:12; Na 1:5.
POBJEDA: Ps 98:1; Ot 12:10.
POBUNA: 3Mo 16:16; Ps 25:7; Ps 32:1; 59:3;
 Jr 50:21; Eze 33:10; 12; Mi 1:5, 13; 3:8; 6:7.
POČETAK: 1Mo 1:1; Ps 111:10; Izr 1:7; 9:10;
 Pr 3:11; Iv 8:44; 1Iv 3:8; Ot 1:8.
POČI ZA: Mt 4:20.
PODNOSITI: 1Mo 30:20.
PODSJETNIK; PODSJEĆANJE: Ps 119:2.
POGANI: Mt 4:15; Kol 2:18.
POKLEKNUTI: Mt 6:13; Lk 11:4.
POKLIČ, RATNI: Iza 22:5.
POKRETATI: Iza 40:26.
POKVARENO: 2Sa 22:27; Mt 6:23; Lk 11:34.
POLIGAMIJA: 1Mo 22:24.
POLJUBITI: Ps 2:12.
POMAGANJE: Dj 12:25.
POMAZANIK: Mt 2:4.
POPUSTANJE: 2Ko 10:1; 1Ti 3:3; Tit 3:2; Jk 3:17.
PORCIJA: Ot 6:6.
POREDAK, DRUŠTVENI: Mt 12:32.
PORFIR: Es 1:6.
POROĐAJ: 2Mo 1:16. Vidi i TRUDOVI.
POSKAKIVATI: Lk 6:23.
POSLOVICA; POSLOVIČNI: 4Mo 23:7; 5Mo 28:37;
 1Kr 9:7; 2Lje 7:20; Job 17:6; 27:1; 29:1; Ps 44:14;
 69:11; Izr, naslov; Iza 14:4; Jr 24:9; Eze 14:8; 24:3;
 Mi 2:4; Hb 2:6.
POSLUŽIVANJE: Dj 6:4.
POSTAJATI: 2Mo 3:14.
POSTANAK (naziv za 1Mo): 1Mo 1:1.
POSTELJA: Ps 41:3; Iza 57:2.
POSTOLJE: Sf 1:9.
POSVEĆENJE JEHOVINOG IMENA: Eze 6:7.
POSVETITI; POSVEĆENI: 4Mo 6:2; Iza 13:3; Jr 6:4;
 22:7; 51:27; JI 3:9; Mi 3:5; Sf 1:7.
POŠTEN: 1Mo 6:9; He 13:18.
POTISKIVATI: 1Mo 25:26.
POTAMOK (POTOMSTVO): 2Sa 21:16; 1Lje 9:5;
 Iza 44:3; Mt 2:23.
POTPUN: 1Mo 6:9; Kol 1:28.
POTPUNO ZNANJE: Ri 1:28; 1Ko 13:12.
 Vidi i EPIGNOSIS.
POUKA: Ps 119:2; Izr 1:2; He 12:5.
POVIJEST: 1Mo 5:1; 6:9; 10:1; 11:10; 27; 25:12, 19;
 36:1, 9; 37:2; Mt 1:1.
POVJERENICI ZA SVEČANOSTI I IGRE: Dj 19:31.
POVOLJNA GODINA: Lk 4:19.
POVOLJNO VRIJEME:
 Vidi PRIHVATLJIVO VRIJEME.

PRAKTIČNA MUDROST:
 Vidi DJELOTVORNA MUDROST.
PRAVO NA ŽIVOT: Mt 10:28; Lk 21:19.
PREDAN (nazirej): 4Mo 6:2.
PREDOČAVATI: Mt 26:26.
PREDSTAVA, KAZALIŠNA: Vidi KAZALIŠTE.
PREGRADA: Ef 2:14.
PRELJUB: 1Ko 11:5.
PRENJETI: 1Mo 5:24.
PREPIRKA: 2Mo 17:7.
PREPORUČIVATI SE: 2Ko 4:2.
PRESTATI: Mt 6:16, 25; 7:1; Lk 6:37; 12:22, 29.
PRETHODNICA: 2Mo 13:18.
PRETORIJ: PRETORIJANSKA GARDA: Flp 1:13.
PRIČA: Job 17:6.
PRIDODATI: 1Mo 30:24.
PRIGUŠENIM GLASOM, ČITATI: Jš 1:8; Ps 1:2.
PRIHVATITI: 1Mo 30:20.
PRIHVATLJIVA GODINA: Lk 4:19.
PRIHVATLJIVO VRIJEME: Ps 69:13; Iza 49:8; 2Ko 6:2.
PRIJATELJ: 2Lje 20:7; Ps 55:20.
PRIJESTOLJE: Sf 1:9.
PRIMJENJIVA MUDROST:
 Vidi DJELOTVORNA MUDROST.
PRIMORSKI: 1Mo 10:5; Ps 72:10; 97:1; Iza 41:1; 42:4;
 49:1; 59:18; 66:19; Jr 31:10; Eze 26:15; Sf 2:11.
PRIPREMA: Mt 27:62; Iv 19:14.
PRISAN: Izr 15:22.
PRISILNI RAD: Job 14:14.
PRISUTNOST: 1Ko 16:17; 2Ko 7:6; 10:10; Flp 1:26;
 2:12; 2Pe 3:12.
PRIVREMENO (POVREMENO) BORAVITI: Iza 11:6.
PRKOSITI: 2Mo 20:3.
PRODATI: Su 2:14; 3:8; 4:2, 9; 10:7; 1Sa 12:9; 23:7;
 Eze 30:12; JI 3:8.
PROKUŠAN: Jk 1:3.
PROLAZAK (PASHA): 2Mo 12:11.
PROLJEĆE: 2Sa 11:1; 1Kr 20:22; Jr 1:11.
PROMJENA UMA: Mt 3:8; Lk 3:8; Dj 26:20.
PRONIKLJIVOST: Izr 1:3; 3:5; Mk 12:33.
PROPOVIJEDATI: 1Mo 12:8; 13:4; 26:25.
PROROK: 1Kr 20:35.
PROSITI (djevok): Pj 8:8.
PROSUDIVANJE: Izr 14:17; 16:2.
PROTIVNIK (hebr.): 1Lje 21:1; Job 1:6; Iza 26:11;
 Za 3:1. Vidi i SOTONA.
PROVESTI KROZ VATRU: 3Mo 18:21.
PROVINCIJA: Mt 14:1; Dj 2:9; 13:7; 16:9; 18:12; Ga 1:2.
PRVENAC SMRTI: Job 18:13.
PRVINA: 3Mo 2:11; Ri 16:5; 1Ko 16:15.
PŠENICA: 2Mo 9:32; Ot 6:6.
PTOLEMAIDA: Su 1:31.
PUPAK: Izr 3:8.
PUR; PURIM: Es 3:7.
PUSTINJA: 2Mo 17:6; 3Mo 16:8; 4Mo 1:1; 21:20;
 1Sa 23:19; 26:1.
PUT: Dj 9:2.
RABBI: Mt 23:7.
RABINI: 2Mo 12:6; Ru 3:15; Dj 1:12.
RABMAG: Jr 39:3.
RABSARIS: 2Kr 18:17.
RABSAAK: 2Kr 18:17.
RAMA: 2Kr 8:29.
RAMAT-LEHI: Su 15:17.
RAME: Sf 3:9.
RAMOT-GILEAD: 2Kr 8:29.
RASPUKLINA: Ps 106:23; Eze 22:30.
RAT: Jr 6:4; JI 3:9.
RAZBORITOST: 2Mo 36:1; Izr 1:3; 3:5. Vidi i SRCE.
RAZDOBLJE: Mt 12:32.
RAZLUČIVANJE: Vidi SPOSOBNOST
 RAZLUČIVANJA.
RAZMIŠLJANJE: Jš 1:8; Ps 1:2; 32, naslov.
RAZULJIVA: 2Kr 21:13.
RAZUM: Izr 1:3; 3:5; Mk 12:33.
RAZUMIJEVANJE: Ne 8:13. Vidi i SPOSOBNOST
 RAZUMIJEVANJA.
RAZUMNOST: 2Ko 10:1.
RAZOVODNAVATI: 2Ko 4:2.
REDOVITA ŽRTVA: 2Ko 8:11.

REHOBOT: 1Mo 26:22.
RELIGIJA: Jk 1:26, 27.
REVNOST: 2Mo 20:5; 5Mo 5:9; 2Ti 4:2.
RIBLA: 4Mo 34:11.
RIJEČI, DESET: 2Mo 34:28.
ROBOVI, HRAMSKI: 1Lje 9:2.
ROPSTVO: Job 14:14.
RUBEN: 1Mo 29:32.
RUKE, NAPUNITI: Vidi NAPUNITI RUKE.
RUKOPIŠI: 1Mo 6:2; 4Mo 3:28; 1Sa 13:5; Jr 27:1; Mt 16:3; 17:21; Lk 3:36; 23:34.
SABAT: Mt 12:1. Vidi i SUBOTA; ŠABAT.
SADUCEJI: Mt 3:7.
SAKRITI: Mt 13:33; Lk 13:21.
SALAMON; SALAMON; SALOMON; SOLOMON: 2Sa 12:24; 1Lje 22:9; Pr, naslov.
SALO: Ps 17:10.
SAMARIJA: 1Kr 16:24; 2Kr 5:24; Ho 1:4.
SAMARITANCI: 2Mo 12:6.
SAMOSVLADAVANJE: Izr 1:2; 5:23.
SAN: Ps 13:3.
SANHEDRIN: Mt 26:59.
SARA; SARAJA: 1Mo 17:15.
SARETAN: Su 7:22.
SARKOFAG: 5Mo 3:11.
SATAN (hebr.): 1Lje 21:1; Job 1:6. Vidi i PROTIVNIK; SOTONA.
SATI: 2Mo 14:24; Su 7:19; Mt 20:3, 5, 6; 27:45; Mk 13:35; 15:25, 33; Lk 23:44; Iv 1:39; 4:6, 52; 19:14; Dj 2:15; 3:1; 10:3, 9, 30; 23:23.
SAVJEST: 1Ti 4:2; He 10:2.
SAVRŠENSTVO: 1Mo 6:9; Kol 1:28; 3:14.
SCENA: 1Ko 7:31.
SEKTAŠ: Tit 3:10.
SELA: Ps 3:2.
SENAT: Dj 13:7.
SEPTUAGINTA: 1Mo 1:1; 6:2; 11:12; 31:53; 46:20, 27; 2Mo 1:1, 5; 3Mo 1:1; 4Mo 1:1; 3:28; 5Mo 1:1; 1Sa 13:5; 2Sa 9:11; 1Lje, naslov; 2Lje 21:2; Es 1:1; Job 5:1.
SERAFI: Iza 6:2.
SERERA: Su 7:22.
SHVAĆANJE: Vidi SPOSOBNOST SHVAĆANJA.
SIKARIJI: Dj 21:38.
SILA (sveti duh): 1Mo 1:2.
SIMBOLIZIRATI: Mt 26:26.
SINEDRIJ: Mt 26:59.
SINOVI: Ps 29:1.
SINOVI PROROČKI: 1Kr 20:35.
SIRIJSKI: 1Mo 31:47; Jr 27:1.
SIRUP, VOĆNI: 3Mo 2:11.
SITNA (ime mjesta): 1Mo 26:21.
SJEKIRA: Ot 20:4.
SJEME: 1Mo 3:15; 3Mo 18:20, 23; 20:15.
SJENA: Jk 1:17.
SJETVA: Am 7:1.
SJEVER: 1Kr 7:21.
SKINUTI: Jš 5:9.
SKIT: Kol 3:11.
SKUPŠTINA: 2Mo 12:6; Mt 16:18. Vidi i KAHAL.
SKUTI: 1Pe 1:13.
SLAVA: Ps 16:9; 30:12.
SLAVLJEN: 1Mo 29:35.
SLUŽBA; SLUŽITI: 2Mo 22:20; 28:41; 38:8; 1Kr 20:35; Dj 6:4; 12:25; Ri 13:6; 15:16, 25, 31; 1Ko 4:17; 2Ko 8:4; 9:13; He 1:7; 5:9; 7:28; 8:2. Vidi i JAVNI SLUGA; SVETA SLUŽBA.
SLUŽBENIK: Ri 13:6.
SLJEDBENIK: Mt 4:20.
SMEKŠATI: 2Mo 32:11; 1Sa 13:12; 1Kr 13:6; 2Kr 13:4; 2Lje 33:12; Ps 45:12; 119:58; Izr 19:6; Jr 26:19; Da 9:13; Za 7:2; 8:21; Mi 1:9.
SMOKVE: 2Sa 16:1.
SMOLA: 1Mo 2:12.
SNOW: Pr 5:3.
SOAR: 1Mo 19:22.
SOL: Ezr 4:14.
SOPRAN: 1Lje 15:20.
SOTONA: Job 1:6; 2Ko 6:15. Vidi i PROTIVNIK.
SPASENJE; SPASITELJ: 1Sa 25:26; Mt 1:21; Lk 1:69.
SPOLNI ORGANI: 4Mo 5:21; 25:8.

SPOMEN: Ps 30:4; 97:12.
SPOMEN-GROBOVI: Iv 5:28.
SPOSOBNOST OPAŽANJA: Izr 1:3.
SPOSOBNOST RAZLUČIVANJA: Izr 3:5; Mk 12:33.
SPOSOBNOST RAZUMIJEVANJA: Ps 32:8; Izr 1:3; 3:5; Mk 12:33. Vidi i RAZUMIJEVANJE.
SPOSOBNOST SHVAĆANJA: Izr 3:5; Mk 12:33.
SPOTICANJE: Mt 11:6; 13:41; 18:6, 7, 8; Mk 9:42, 43; Lk 7:23; Mt 2:11; Kk 11:29.
SPOZNAJA: Izr 1:3; 3:5.
SPREMAN: Dj 17:11; 1Ti 3:3; Tit 3:2; Jk 3:17.
SRCE: 1Mo 18:5; 2Mo 9:14; 31:6; 35:25, 26, 34, 35; 2Sa 13:6; 1Lje 12:38; 2Lje 30:22; 32:6; Job 12:24; Ps 12:2; Izr 6:32; 7:7; 9:4, 16; 10:13, 21; 11:12; 12:11; 15:21, 32; 17:16, 18; 19:8; 24:30; Pr 10:3; Jr 3:16; 7:31; 19:5; 44:21; Eze 11:21; Ho 4:11.
SREBRNJAK: Mt 20:2; Mk 6:37; Lk 7:41; 15:8; 20:24; Iv 6:7.
SREBRO: 2Mo 38:26; 3Mo 27:16; Mt 18:24; Mk 14:5. Vidi i SREBRNJAK.
SREDOZEMNO MORE: 4Mo 34:5; Jš 1:4; 9:1; 15:12; 23:4; Iza 41:1; Eze 47:10; 48:28; Dj 27:27.
SREDSTVA ZA ŽIVOT: 5Mo 24:6; Lk 21:34.
STADIJ: Mt 14:24; Ot 14:20.
STALNA ŽRTVA: Da 8:11.
STEGA: Izr 1:2; He 12:5.
STIJENA: Mt 16:18.
STOL: 2Sa 9:11; Ri 11:9. Vidi i LEŽATI ZA STOLOM.
STOLICA, PORODAJNA: 2Mo 1:16.
STRANCI: 1Ti 3:2; Tit 1:8.
STRANKINJA: Izr 2:16; 5:3, 20; 7:5; 22:14.
STRAŽA (vremenska podjela noći): 2Mo 14:24; Su 7:19; Mk 13:35.
STROFA: Ps 119:1; Tu 1:1.
STRPLJIV: Lk 18:7.
SUBOTA: 2Mo 16:23; Mt 27:62. Vidi i ŠABAT.
SUD, VRHOVNI: Mt 26:59; Dj 17:19.
SUKOB: 2Mo 17:7; 4Mo 20:13.
SUKOT: 1Mo 33:17.
SUNCE: 1Mo 41:45.
SUPARNIK: 2Mo 20:5; 5Mo 5:9.
SUPRUGA (inoča i prava supruga): 1Mo 22:24.
SUSRETLJIVOST: Ga 5:22; 1Ti 3:2.
SUTON: 2Mo 12:6.
SVADA: 2Mo 17:7; 4Mo 20:13.
SVALITI: Jš 5:9.
SVECI: Dj 9:13.
SVEČENIK: 2Mo 28:41; 2Sa 8:18; 20:26.
SVETA SLUŽBA: Mt 4:10; Lk 1:74; 2:37; 4:8; Iv 16:2; Dj 7:7; 24:14; 26:7; 27:23; Ri 1:9; 9:4; 12:1; Flp 3:3; 2Ti 1:3; He 8:5; 9:1, 6, 9, 14; 10:2; 12:28; 13:10; Ot 7:15; 22:3.
SVETI: 2Ko 8:4.
SVETINJA: 1Kr 6:3; Eze 41:1.
SVETINJA NAD SVETINJAMA: 1Kr 6:5.
SVEZA: Ef 4:3; Kol 3:14.
SVIJET: Mt 12:32.
SVJEDOK-GOMILA: 1Mo 31:47.
SVJESTAN: Ga 6:1.
SVJETLO: Da 5:11.
ŠABAT: 2Mo 16:23; Mt 12:1. Vidi i SUBOTA.
ŠARON: Pj 2:1.
ŠATOR: 2Mo 26:15, 19; 30:13; 4Mo 25:8; 5Mo 3:14; Eze 23:4; 2Pe 1:13, 14.
ŠEAR-JAŠUB: Iza 7:3; 10:21.
ŠEBARIM: Jš 7:5.
ŠEFELA: Jr 32:44.
SEIK: 1Mo 36:15; 2Mo 15:15; 1Lje 1:51; Za 9:7; 12:5.
SEKEL: 2Mo 30:13; 2Sa 14:26; Da 5:25.
SEMINIT: 1Lje 15:21.
SEMOT (hebr.): 2Mo 1:1.
SEOL: Za potpuni popis redakata vidi dodatak 3.
SEŠAK: Jr 25:26.
SET: 1Mo 4:25.
SIJA: 2Mo 23:27; 5Mo 10:16; 2Sa 22:41; 2Kr 17:14; 2Lje 30:8; 36:13; Ne 9:16; Ps 18:40; Izr 29:1; Jr 7:26; 17:23; 19:15.
SILO: 1Mo 49:10.
SILOAH: Iza 8:6.
ŠILONCI: 1Lje 9:5.

ŠIMUN: 1Mo 29:33.
 ŠIŠANJE: 1Mo 41:14.
 ŠTAPOVI ZA KOLUTASTI KRUH: 3Mo 26:26.
 ŠTOVANJE: Eze 8:17; Ho 7:16; Iv 4:20; Ot 11:1.
 Vidi i OBOŽAVANJE; ČIN OBOŽAVANJA.
 TABERA: 4Mo 11:3.
 TABITA: Dj 9:36.
 TAJ I TAJ: Ru 4:1.
 TAJNA: Da 12:4.
 TAJNI GRIJESI: Ps 19:12.
 TAKTIČAN: 2Ti 2:24.
 TALENAT: 2Mo 25:39; Mt 18:24; Ot 16:21.
 TARGUMI: 2Sa 21:8.
 TARTAN: 2Kr 18:17.
 TEBA: Jr 46:25.
 TEMELJITO ZNANJE: Ri 1:28. Vidi i EPIGNOSIS.
 TERAFI: 1Mo 31:53; 1Sa 15:23.
 TERASE; TERASATA POLJA: 5Mo 32:32; 2Kr 23:4; Job 24:11; Iza 37:27; Jr 31:40; Hb 3:17.
 TETIVA: 1Mo 32:32; 49:6; Su 16:7; Job 40:16; Iza 48:4; Eze 37:6.
 TETOVAZA: 3Mo 19:28.
 TETRADRAHMA: Mt 17:27.
 TETRAGRAM: 1Mo 2:4; 2Mo 15:2.
 TIBERIJADSKO MORE: 4Mo 34:11.
 TIGRIS: 1Mo 2:14; Da 10:4.
 TIHO GOVORITI: Izr 8:7.
 TIJELO: Job 13:14; Jr 12:12; Da 3:8; Mt 24:22; Mk 13:20.
 TINTARNICA: Eze 9:2.
 TIRSA: Pj 6:4.
 TIRŠATA: Ezr 2:63.
 TISUČNICI: Ot 6:15; 19:18.
 TITULA: 1Mo 1:1; 20:2; 2Kr 18:17; Ezr 2:63; Jr 39:3; Mt 2:4; 14:1; 23:7; Dj 8:27; 25:21.
 TJEDAN: 3Mo 23:15.
 TJELESNA PRISUTNOST: 2Ko 10:10.
 TOČNO ZNATI: Ri 1:28; 10:2. Vidi i EPIGNOSIS.
 TRANS: 2Mo 10:10; 11:5; 22:17.
 TRANSLITERACIJA: 1Mo 41:43; 49:10; 2Sa 5:23.
 TRBUH: Ri 16:18; Flp 3:19.
 TRBUHOZBORSTVO: Iza 8:19.
 TRKAČ: Vidi GLASANOŠA.
 TRUDOVI: 2Mo 15:14; Ps 90:2; Izr 8:24.
 TUBERKULOZA: 3Mo 26:16; 5Mo 28:22.
 TUBINKA: Izr 2:16; 5:20; 6:24; 7:5; 20:16; 23:27; 27:13.
 TUMIM: 2Mo 28:30.
 TVRDOVRAT: 2Mo 32:9; 33:3, 5; 34:9; 5Mo 9:6, 13; 10:16; 31:27; 2Kr 17:14; 2Lje 30:8; 36:13; Ne 9:16; Job 15:26; Izr 29:1; Jr 7:26; 17:23; 19:15.
 UČENICI: Mt 11:29.
 UČITELJ: Mt 23:7.
 UDARCI: 2Mo 9:14; 1Ti 3:3.
 UHO; UŠI: 1Sa 3:11; 2Kr 21:12; Jr 19:3.
 UKOR: Izr 1:2; He 12:5.
 ULAZITI: Dj 9:28.
 ULJE: 1Kr 5:11.
 UM: 1Ko 14:19; 1Pe 1:13. Vidi i PROMJENA UMA.
 UNIŠTENJE; UNIŠTAVATELJ: Ot 9:11.
 UNUK: Da 5:22.
 UPOZNAVATI: Iv 17:3.
 UPRAVITELJ: Ezr 2:63; Dj 13:7; 25:1.
 UPUTA: Izr 1:2.
 URIM: 2Mo 28:30.
 USMENO: Lk 1:4; Dj 18:25; Ri 2:18; Ga 6:6.
 USNE: 2Mo 6:12; 3Mo 13:45; Izr 13:3; Eze 24:17.
 USRDNA MOLITVA: Flp 4:6; 1Ti 2:1; 5:5.
 USREDOTOČENO: Mt 6:22; Lk 11:34.
 USTRAJNO: 1Mo 32:28.
 UŠUTKATI: 1Sa 2:9; 2Sa 22:41; Ps 18:40; 54:5; 69:4; 73:27; 88:16; 94:23; 101:8; 143:12; Iza 6:5; Jr 8:14; 47:5; 49:26; 50:30; Tu 3:53; Eze 27:32; 32:2; Ho 4:5, 6; 10:7, 15; Ob 5; Sf 1:11.
 UTEG: 2Mo 30:13; 2Sa 14:26.
 UTEŠITELJ: Iv 14:16, 26; 15:26; 16:7.
 UVEDEN U SLUŽBU: He 5:9; 7:28.
 UVID: Izr 1:3; 3:5; 21:11; Mk 12:33.
 UZDIČI GLAVU: 1Mo 40:13, 19, 20.
 UZDRŽAVANJE (životno): Lk 21:34.
 UZORAN: 1Mo 6:9.
 UŽAD: Ps 16:6.

VAJIKRA (hebr.): 3Mo 1:1.
 VEČER, IZMEDU DVJICE: 2Mo 12:6.
 VELIKO MORE: 4Mo 34:5.
 VELIKODUŠNOST: Mt 6:22; Lk 11:34; Ga 5:22.
 VESELJE: Ru 1:20.
 VIDENJA: 1Lje 29:29.
 VIJEK: Mt 12:32; 1Ko 10:11; Ef 2:7; He 1:2; 9:26; 11:3.
 VIJENAC: Eze 7:7; Flp 4:1; 1So 2:19; Jk 1:12; Ot 2:10; 3:11.
 VINO, SLATKO: 5Mo 11:14; Iza 49:26; Ho 2:8; 7:14; 9:2; Jl 1:5; 3:18; Am 9:13.
 VIZIJE: 1Lje 29:29.
 VJERA (religija): Jk 1:27.
 VJERA, POKAZATI: 1Mo 15:6.
 VJERNA LJUBAV: 1Mo 19:19.
 VJERNIK: Jk 1:26.
 VJERNOST; VJERAN: 1Mo 6:9; 1Mo 19:19.
 VJETAR: 2Sa 22:11; Ps 18:10; 104:4; Jr 49:32; Eze 5:10; 12:14; 17:21; 37:9; Za 2:6; Mt 24:31; Mk 13:27.
 VLASNIK: 1Mo 20:3; 2Mo 21:3, 22; 3Mo 21:4; 5Mo 24:4; 1Lje 4:22; Es 1:17; Izr 12:4; 31:11; Iza 54:1, 5; Jr 3:14; 31:32; Jl 1:8.
 VLAST: Ri 13:1.
 VODA: 1Mo 7:11; 2Mo 2:10; 5Mo 11:10; Ps 29:3.
 VODOVOD: Iza 8:6.
 VOJSKA: 1Mo 2:1; 2Mo 13:18; Ot 6:6.
 VRAC: Jr 39:3.
 VRAT: Ri 16:4. Vidi i ŠIJA.
 VRATA: 1Mo 22:17; 24:60; Ru 3:11; Ne 2:13; Sf 1:11; 1Ko 16:9; 2Ko 2:12.
 VRHOVNI SUD: Mt 26:59; Dj 17:19.
 VRIJEME: Ef 5:16; Kol 4:5.
 Vidi i PRIHVATLJIVO VRIJEME.
 VRSTE, LJUDI SVIH: 1Ko 9:22.
 VULGATA: 1Mo 1:1; 31:53; 2Mo 1:1; 3Mo 1:1; 4Mo 1:1; 5Mo 1:1; 1Lje, naslov; 2Lje 21:2.
 ZAGRADE: Mt 16:3; Mk 1:2; Lk 23:34.
 ZAJEDNICA: 2Mo 12:6. Vidi i SKUPŠTINA; KAHAL.
 ZAJEDNICA (proročka): 1Kr 20:35.
 ZAKLOPITI OČI: 1Mo 46:4.
 ZAKON: 5Mo 1:1; Izr 1:8; 3:1; 4:2; 6:20, 23; 7:2; 13:14; Mt 23:5; Ri 3:19.
 ZALJEV (Sirta): Dj 27:17.
 ZAMKA: 1Ko 7:35.
 ZAPEČATTI: Eze 28:12; Ot 10:4.
 ZARUKE: Mt 1:19.
 ZASPATI: Ps 13:3; Dj 7:60; 13:36; 1Ko 7:39; 11:30; 15:6; 1So 4:13; 2Pe 3:4.
 ZAŠTITNICA: 2Mo 13:18.
 ZAŠTEĆI: Mt 12:28; Lk 11:20.
 ZAUZIMANJE ZA DRUGE: Ga 5:22; 1Ti 2:1.
 ZAVIDNO: Mt 6:23; Lk 11:34.
 ZBRKA: 1Mo 11:9.
 ZEBULUN: 1Mo 30:20.
 ZEUGMA: 2Mo 20:18.
 ZEUSOVI SINOV: Dj 28:11.
 ZGLOBOVI: He 4:12.
 ZLO, IZAZIVATI: Jš 7:1.
 ZMIJA: 2Kr 18:4.
 ZNANJE: Izr 1:3, 7; 3:5; Ri 1:28; 1Ko 13:12.
 ZODIJAK: 2Kr 23:5.
 ZUBI: Job 13:14.
 ZVJEZDE: 2Kr 23:5; Job 9:9.
 ZDRIJEB: 2Mo 28:30; Es 3:7.
 ŽENO (Isusovo oslovljavanje majke): Iv 2:4.
 ŽENSKI ROD (gramatički): Mt 16:18; Iv 1:2.
 ŽIDOV: 2Kr 16:6; 25:25; 1Lje 4:18; Jr 32:12; 34:9; 38:19; 40:11; 41:3; 43:9; 44:1; 52:28; Da 3:8; Mt 1:19; 20:3; 27:62; Iv 10:22.
 ŽIDOVSKI JEZIK: 2Kr 18:26; 2Lje 32:18; Iza 36:11.
 ŽITO: 2Mo 9:32; Hg 2:19; Mt 5:15.
 ŽIVAC: 1Mo 32:32.
 ŽIVOT: 1Mo 11:28; 5Mo 24:6; Ps 119:9; Iza 38:16; Lk 21:34; Jk 3:6. Vidi i ŽIVOTNA SILA; PRAVO NA ŽIVOT.
 ŽIVOTINJA: 1Mo 1:24; Job 3:8; Iza 13:21.
 ŽIVOTNA SILA: 1Mo 7:22; Ps 31:5; 78:39; 104:29; 146:4; Pr 3:19; 12:7; Lk 23:46; Dj 7:59; Jk 2:26.
 ŽRTVA: 2Mo 27:3; 1Sa 28:24; Iza 65:3; Da 8:11; Lk 15:23; Ri 11:9.
 ŽRTVENIK: Jš 22:34; Iza 29:1.

DODATAK

Usporedni popis imena	1684
1 Božje ime u ovom prijevodu biblijskih knjiga izvorno pisanih hebrejskim i grčkim jezikom....	1686
2 “Duša” — živo stvorenje, i čovjek i životinja; život osobe; ostala značenja	1687
3 “Šeol, had” — grob	1688
4 “Gehena” — simbol potpunog uništenja	1689
5 “Tartar”	1690
6 “Blud” — svaki nedopušteni spolni odnos	1691
7 Kristova prisutnost (parusija)	1693
8 “Mučenički stup”	1694
9 Isus — osoba božanske prirode	1697
10 Izrazi “Stari zavjet” i “Novi zavjet”	1699
11 Podjela Deset zapovijedi	1700
12 Neka geografska obilježja biblijskih zemalja	1700
13 Novac, mjere	1702
14 Mjeseci biblijskog kalendara	1703
15 Karta uz 1. Mojsijevu	1704
16 Karta — područja izraelskih plemena	1705
17 Karta — jedinstveno izraelsko kraljevstvo pod vlašću Šaula, Davida i Salamuna	1706
18 Karta — Palestina u Isusovo doba	1707
19 Glavni događaji iz Isusovog zemaljskog života	1708
Biblijske teme za razgovor	1716

USPOREDNI POPIS IMENA

Navedena su neka od poznatijih bibl. imena osoba, naroda i mjesta koja su u ovom prijevodu transliterirana s hebrejskog, te se znatnije razlikuju od imena u Biblija-ma u kojima su pisana prema grč. *Septuaginti* i lat. *Vulgati*, kao npr. kod Daničića.

Lijevo je grč./lat. oblik, a desno hebr. kakav se koristi u ovom prijevodu

Abdemelek - Ebed-Melek	Faceja - Pekahija	Metuzalem - Metušalah
Abdenago - Abednego	Faceje - Pekah	Mifibozet - Mefibošet
Abdija - Obadija	Faran - Paran	Mihola - Mikala
Abezan - Ibsan	Fasur - Pašhur	Mizah - Mešak
Abijatar - Ebjatar	Ferezeji - Perizani	Moloh - Molek
Abiju - Abihu	Fines - Pinhas	Nabuhodonozor - Nebukadnezar
Abiron - Abiram	Gaba - Gibea	Neftalije - Naftali
Abizaga - Abišaga	Gabaon - Gibeon	Nehaon - Neho
Abizaj - Abišaj	Galgala - Gilgal	Nemrod - Nimrod
Adad - Hadad	Garizim - Gerizim	Nroema - Naomi
Adarezer - Hadadezer	Gedeon - Gideon	Ofnije - Hofni
Agara - Hagara	Gergezeji - Girgašani	Ohozija - Ahazija
Agej - Hagaj	Gerson - Geršon	Orfa - Orpa
Ahan - Akan	Get - Gat	Otonijel - Otnijel
Ahis - Akiš	Gijezije - Gehazi	Oza - Uza
Aman - Haman	Godolija - Gedalija	Ozej(e) - Hošea
Amazija - Amasija	Haj - Aj	Ozija - Uzija
Amri(je) - Omri	Helcija - Hilcija	Putifar - Potifar
Ana (Samuel. majka) - Hana	Helije - Eli	Raguel - Reuel
Aod - Ehud	Henoh - Henok	Razin - Resin
Apsalom - Abšalom	Heteji - Hetiti	Saba - Šeba
Arfaksad - Arpakšad	Heveji - Hivijci	Safan - Šafan
Aser - Ašer	Holda - Hulda	Samgar - Šamgar
Askalon - Aškelon	Huzaj - Hušaj	Sarepta - Sarfata
Asver - Ahasver	Iditun - Jedutun	Saron - Šaron
Aza - Asa	Isahar - Isakar	Saul - Šaul
Azael - Asahel	Izbozet - Iš-Bošet	Sedecija - Sidkija
Azaf - Asaf	Izmael - Jišmael	Sefora - Sipora
Azarhadon - Esar-Hadon	Jahela - Jaela	Sehon - Šihon
Azion-Gaber - Esjon-Geber	Jefta - Jiftah	Selum - Šalum
Azot - Ašdod	Jehuv - Jehu	Sem - Šem
Bala - Bilha	Jesej - Jišaj	Semej - Šimej
Balam - Bileam	Jetro - Jitro	Senaherib - Sanherib
Baldad - Bildad	Jezabela - Izebela	Senar - Šinar
Baltazar - Belšasar	Jezrahel - Jizreel	Set - Šet
Banaja - Benaja	Joahin - Jojakin	Setim - Šitim
Baza - Baša	Joakim - Jojakim	Sezak/Sesak - Šišak
Bazan - Bašan	Joas - Joaš	Siceleg - Šiklag
Ben-Adad - Ben-Hadad	Jotam - Jotam	Sidrah - Šadrak
Bersabeja - Beer-Šeba	Jozafat - Jošafat	Sihem - Šekem
Betsabeja - Bat-Šeba	Jozija - Jošija	Silo - Šilo
Bet-Sames - Bet-Semeš	Jozua - Jošua	Sizara - Sisera
Betsan - Bet-Šean	Kades(-Barna) - Kadeš(-Barnea)	Sofonija - Sefanija
Boz - Boaz	Kat - Kehat	Sokot - Šukot
Cedron - Kidron	Korej - Korah	Sunam - Šunem
Cenerot - Kineret	Lija - Lea	Sunamka - Šunamka
Cetura - Ketura	Madijan - Midjan	Suza(n) - Šušan
Cizon - Kišon	Manahem - Menahem	Tare - Terah
Elijuv - Elihu	Manasija - Manaše	Tarsis - Taršiš
Emat - Hamat	Manuje - Manoah	Tebnije - Tibni
Enak - Anak	Mardohej - Mordokaj	Teglat-Falazar - Tiglat-Pileser
Enoh - Henok	Marija (Mojs. sest.) - Mirjam	
Etaj - Itaj		
Ezehija - Ezekija		

Vastija - Vašti
Zabulon - Zebulun

Zambrije - Zimri
Zared - Zered

Zelfa - Zilpa
Zorobabel - Zerubabel

Lijevo je hebr. oblik kakav se koristi u ovom prijevodu, a desno grč./lat. oblik

Abednego - Abdenago
Abihu - Abiju
Abiram - Abiron
Abisaga - Abizaga
Abišaj - Abizaj
Abšalom - Apsalom
Ahasver - Asver
Ahazija - Ohozija
Aj - Haj
Akan - Ahan
Akiš - Ahis
Amasija - Amazija
Anak - Enak
Arpakšad - Arfaksad
Asa - Aza
Asaf - Azaf
Asahel - Azael
Ašdod - Azot
Ašer - Aser
Aškelon - Askalon
Baša - Baza
Bašan - Bazan
Bat-Šeba - Betsabeja
Beer-Šeba - Bersabeja
Belšasar - Baltazar
Benaja - Banaja
Ben-Hadad - Ben-Adad
Bet-Šemeš - Bet-Sames
Bet-Šean - Betsan
Bildad - Baldad
Bileam - Balam
Bilha - Bala
Boaz - Boz
Ebed-Melek - Abdemelek
Ebjatar - Abijatar
Ehud - Aod
Eli - Helije
Elihu - Elijuv
Esar-Hadon - Azarhadon
Ešjon-Geber - Azion-Gaber
Ezekija - Ezehija
Gat - Get
Gedaliya - Godolija
Gehazi - Gijeziye
Gerizim - Garizim
Geršon - Gerson
Gibeja - Gaba
Gibeon - Gabaaon
Gideon - Gedeon
Gilgal - Galgala
Girgašani - Gergezeji
Hadad - Adad
Hadadezer - Adarezer
Hagaj - Agej
Hagara - Agara
Haman - Aman

Hamat - Emat
Hana (Samuel. majka) - Ana
Henok - Enoh/Henoh
Hetiti - Heteji
Hilkija - Helcija
Hivijci - Heveji
Hofni - Ofnije
Hošea - Ozej(e)
Hulda - Holda
Hušaj - Huzaj
Ibsan - Abezan
Isakar - Isahar
Iš-Bošet - Izbozet
Itaj - Etaj
Izebela - Jezabela
Jaela - Jahela
Jedutun - Iditun
Jehu - Jehuv
Jiftah - Jefta
Jišaj - Jesej
Jišmael - Izmael
Jitro - Jetro
Jizreel - Jezrahel
Joas - Joas
Jojakim - Joakim
Jojakin - Joahin
Jošafat - Jozafat
Jošija - Jozija
Jošua - Jozua
Jotam - Joatam
Kadeš(-Barnea) -
Kades(-Barna)
Kehat - Kat
Ketura - Cetur
Kidron - Cedron
Kineret - Cenerot
Kišon - Cizon
Korah - Korej
Lea - Lija
Manaše - Manasija
Manoah - Manuje
Mefibošet - Mifibozet
Menahem - Manahem
Mešak - Mizah
Metušalah - Metuzalem
Midjan - Madijan
Mikala - Mihola
Mirjam (Mojs. sest.) - Marija
Molek - Moloh
Mordokaj - Mardohej
Naftali - Neftalije
Naomi - Noema
Nebukadnezar -
Nabuhodonozor
Nehoh - Nehaon

Nimrod - Nemrod
Obadija - Abdija
Omri - Amri(je)
Orpa - Orfa
Otnijel - Otonijel
Paran - Faran
Pašhur - Fasar
Pekah - Faceje
Pekahija - Faceja
Perižani - Ferezeji
Pinhas - Fines
Potifar - Putifar
Resin - Razin
Reuel - Raguel
Sanherib - Senaherib
Sarfata - Sarepta
Sefanija - Sofonija
Sidkija - Sedecija
Sihon - Sehon
Siklag - Siceleg
Sipora - Sefora
Sisera - Sizara
Sukot - Sokot
Šadrak - Sidrah
Šafan - Safan
Šalum - Selum
Šamgar - Samgar
Šaron - Saron
Šaul - Saul
Šeba - Saba
Šekem - Sihem
Šem - Sem
Šet - Set
Šilo - Silo
Šimej - Semej
Šinar - Senar
Šišak - Sezak/Sesak
Šitim - Setim
Šunamka - Sunamka
Šunem - Sunam
Šušan - Suza(n)
Taršiš - Tarsis
Teraš - Tare
Tibni - Tebnije
Tiglat-Pileser -
Teglat-Falazar
Uza - Oza
Uzija - Ozija
Vašti - Vastija
Zebulon - Zabulon
Zered - Zared
Zerubabel - Zorobabel
Zilpa - Zelfa
Zimri - Zambrije

**Božje ime u ovom prijevodu biblijskih knjiga
izvorno pisanih hebrejskim i grčkim jezikom
“Jehova” (hebrejski: יהוה, *JHVH*)**

Božje osobno ime — “Jehova” (hebrejski: יהוה, *JHVH*) — prvi se put spominje u 1Mo 2:4. Božje je ime zapravo glagol, i to uzročni nesvršeni oblik hebrejskoga glagola יהה (*havaḥ*, “postati”). Stoga Božje ime znači “onaj koji čini da postane”. Ono prikazuje Jehovu kao onoga tko neprestano radi na ispunjavanju svojih obećanja i tko uvijek ostvaruje svoje naume.

Time što uklanjaju ili prikrivaju njegovo jedinstveno ime, suvremeni prevoditelji nanose najveću uvredu Bogu, Autoru Svetoga pisma. Njegovo se ime u hebrejskom tekstu pojavljuje 6 828 puta, i to u obliku tetragrama (četveroslovlja) יהוה (*JHVH*). Koristeći ime “Jehova”, strogo smo se držali izvornog teksta i nismo se povodili za običajem zamjene Božjeg imena, odnosno tetragrama, titulama kao što su “Gospod”, “Gospodin”, “Bog” ili slično. Iako većina bibličara daje prednost obliku “Jahve”, činjenica je da se točan izgovor Božjeg imena danas ne može utvrditi. Zato nisu svi stručnjaci suglasni s tvrdnjom da oblik “Jahve” predstavlja izvorni izgovor. Činjenica je da je Bog u Bibliji na preko 6000 mjesta sačuvao svoje ime u obliku *JHVH*, ali nije sačuvao izgovor tog imena kako ga je Mojsije čuo na gori Sinaju (2Mo 20:2). Mi smo se od-

lučili za oblik “Jehova” zato što su mnogi od naših čitatelja na njega navikli. A oblik “Jehova” u hrvatskom jeziku prisutan je najmanje od sredine 19. stoljeća, kad je Ivan Matija Škarić, rimokatolički bibličar i prevoditelj, preveo Bibliju i pritom koristio ime “Jehova” u svom prijevodu “Starog zavjeta”, a čak i na nekim mjestima u “Novom zavjetu” gdje se javljaju starozavjetni citati koji sadrže Božje ime.

Ime “Jehova” pojavljuje se 6 973 puta u tekstu hebrejskog dijela Biblije (“Starom zavjetu”) u prijevodu *Novi svijet*. Zapravo, tetragram se u hebrejskom tekstu pojavljuje 6 828 puta, u što spadaju i tri mjesta na kojima je on sastavni dio nekog drugog imena (1Mo 22:14; 2Mo 17:15; Su 6:24) te šest mjesta u naslovima psalama (7; 18 [tri puta]; 36; 102). Tetragram smo preveli oblikom “Jehova” na svih 6 828 mjesta, osim u Su 19:18 gdje je umjesto Božjeg imena upotrijebljena zamjenica “svojoj”. Osim toga, na temelju teksta *Septuaginte* (prijevoda Sedamdesetorice) vratili smo tetragram u 5Mo 30:16; 2Sa 15:20 i 2Lje 3:1. Božje smo ime vratili i u Iza 34:16 te u Za 6:8, gdje umjesto zamjenice u prvom licu jednine “moj” treba stajati ime “Jehova”. Ime je vraćeno na još 141 mjesto gdje su

soferi zamijenili Božje ime izrazima *Adonaj* ili *Elohim*.

Skraćeni oblik imena "Jehova" je "Jah". U prijevodu *Novi svijet* upotrijebljen je na sva 54 mjesta gdje se u izvornim jezicima javlja bilo kao zasebna riječ bilo u sklopu neke složenice. Jedna od tih složenica je i izraz "Hvalite Jaha!" koji je na hrvatskom poznatiji kao "Aleluja", što je zapravo pohrvaćeni oblik hebrejskog izraza *Halelujah* odnosno grčkog *Hallelouia* (Psalam 104:35; Otkrivenje 19:1).

Kako ne bismo prekoračili granice prevođenja i zašli u područje tumačenja Biblije, Božje smo ime u grčkom dijelu Biblije ("Novom zavjetu") prevodili vrlo oprezno, uvijek na osnovi temeljite analize hebrejskih biblijskih knjiga. Potvrdu za svoj prijevod tražili smo u dostupnim hebrejskim prijevodima grčkih biblijskih knjiga.

Tetragram pisan hebrejskim slovima (יהוה) nalazio se kako u hebrejskom tekstu tako i u grčkoj *Septuaginti*. Dakle, bez obzira na to jesu li Isus i njegovi učenici čitali biblijske knjige na hebrejskom ili na grčkom, susretali su se s Božjim imenom. Kad je Isus u sinagogi u Nazaretu ustao, uzeo knjigu Izaije i pročitao 61:1, 2, gdje se javlja tetragram, on je izgovarao Božje ime. To je bilo u skladu s njegovom odlukom da objavi Jehovino ime, kao što se vidi iz njegove molitve Ocu: "Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz svijeta. (...) Obznanio sam im tvoje ime i obznanjivat ću ga" (Iv 17:6, 26).

U svom prijevodu grčkih biblijskih knjiga Božje smo ime preveli 237 puta. Za svako od tih 237 mjesta gdje je Božje ime vraćeno u tekst potvrdu pruža više hebrejskih prijevoda.

2

**"Duša" — živo stvorenje, i čovjek i životinja;
život osobe; ostala značenja**
Hebrejski: נפש (*nefeš*); grčki: ψυχή (*psykhé*)

U biblijskim knjigama izvorno pisanim hebrejskim jezikom riječ *nefeš* javlja se 754 puta, prvi put u 1Mo 1:20.

U biblijskim knjigama izvorno pisanim grčkim jezikom riječ *psykhé* javlja se 102 puta, prvi put u Mt 2:20.

Životinje su duše

1Mo 1:20, 21, 24, 30; 2:19; 9:10, 12, 15, 16; 3Mo 11:10, 46, 46;

24:18; 4Mo 31:28; Job 41:21; Eze 47:9.

Živi čovjek je duša

1Mo 2:7; 12:5; 14:21; 36:6; 46:15, 18, 22, 25, 26, 26, 27, 27; 2Mo 1:5, 5; 12:4, 16; 16:16; 3Mo 2:1; 4:2, 27; 5:1, 2, 4, 15, 17; 6:2; 7:18, 20, 21, 25, 27; 17:10, 12, 15; 18:29; 20:6, 6; 22:6, 11; 23:29, 30; 27:2; 4Mo 5:6; 15:27, 28, 30; 19:18, 22; 31:35, 35, 40, 40, 46; 35:30; 5Mo 10:22;

24:6, 7; 1Sa 22:22; 2Sa 14:14; 2Kr 12:4; 1Lje 5:21; Ps 19:7; Izr 11:25, 30; 16:24; 19:2, 15; 25:25; 27:7, 7, 9; Jr 43:6; 52:29; Tu 3:25; Eze 27:13; Dj 2:41, 43; 7:14; 27:37; Ri 13:1; 1Ko 15:45; 1Pe 3:20; 2Pe 2:14.

Duša živog stvorenja je smrtna, uništiva

1Mo 12:13; 17:14; 19:19, 20; 37:21; 2Mo 12:15, 19; 31:14; 3Mo 7:20, 21, 27; 19:8; 22:3; 23:30; 24:17; 4Mo 9:13; 15:30, 31; 19:13, 20; 23:10; 31:19; 35:11, 15, 30; 5Mo 19:6, 11; 22:26; 27:25; Jš 2:13, 14; 10:28, 30, 32, 35, 37, 39; 11:11; 20:3, 9; Su 5:18; 16:16, 30; 1Kr 19:4; 20:31; Job 7:15; 11:20; 18:4; 33:22; 36:14; Ps 7:2; 22:29; 66:9; 69:1; 78:50; 94:17; 106:15; 124:4; Izr 28:17; Iza 55:3; Jr 2:34; 4:10; 18:20; 38:17; 40:14; Eze 13:19; 17:17; 18:4; 22:25, 27; 33:6; Mt 2:20; 10:28, 28; 26:38; Mk 3:4; 14:34; Lk 6:9; 17:33; Iv 12:25; Dj 3:23; Ri 11:3; He 10:39; Jk 5:20; Ot 8:9; 12:11; 16:3.

Život osobe

1Mo 35:18; 2Mo 4:19; 21:23; 30:12; Jš 9:24; Su 9:17; 12:3; 18:25; 2Kr 7:7; 2Lje 1:11; Job 2:4; 6:11; Izr 1:18; 7:23; 22:23; 25:13; Mt 6:25; 10:39; 16:25; Lk 12:20; Iv 10:15; 13:37; 15:13; Dj 20:10; Ri 16:4; Flp 2:30; 1So 2:8; Jk 1:21; 1Pe 1:22; 2:11, 25; 1Iv 3:16.

Duša izbavljena iz groba (šeola odnosno hada – “pakla”)

Ps 16:10; 30:3; 49:15; 86:13; 89:48; Izr 23:14; Dj 2:27.

Mrtva duša ili mrtvac

3Mo 19:28; 21:1, 11; 22:4; 4Mo 5:2; 6:6, 11; 9:6, 7, 10; 19:11, 13; Hg 2:13.

Duša nije isto što i duh

Flp 1:27; 1So 5:23; He 4:12.

Bog ima dušu

1Sa 2:35; Ps 11:5; 24:4; Izr 6:16; Iza 1:14; 42:1; Jr 5:9; 6:8; 12:7; 14:19; 15:1; 32:41; 51:14; Tu 3:20; Eze 23:18; Am 6:8; Mt 12:18; He 10:38.

3

“Šeol”, “had”

Grob — ali ne kao doslovno mjesto za ukop, već u prenesenom smislu kao zajedničko mjesto na koje odlaze umrli ljudi

Hebrejski: שְׁאוֹל (*šeol*); **grčki:** ᾗδης (*haidēs*); **latinski:** *infernus*; **sirijski:** *šūl*

Šezdeset i šest mjesta gdje se javlja riječ “šeol”

Hebrejski je izraz *šeol* u prijevodu *Novi svijet* preveden izrazom “grob”. No na izvornu riječ čitatelja upućuju bilješke koje navode doslovan prijevod “šeol”. Bilješke se nalaze u: 1Mo 37:35;

42:38; 44:29, 31; 4Mo 16:30, 33; 5Mo 32:22; 1Sa 2:6; 2Sa 22:6; 1Kr 2:6, 9; Job 7:9; 11:8; 14:13; 17:13, 16; 21:13; 24:19; 26:6; Ps 6:5; 9:17; 16:10; 18:5; 30:3; 31:17; 49:14, 14, 15; 55:15; 86:13; 88:3; 89:48; 116:3; 139:8; 141:7; Izr 1:12; 5:5; 7:27; 9:18; 15:11, 24; 23:14; 27:20; 30:16; Pr 9:10; Pj 8:6;

Iza 5:14; 7:11; 14:9, 11, 15; 28:15, 18; 38:10, 18; 57:9; Eze 31:15, 16, 17; 32:21, 27; Ho 13:14, 14; Am 9:2; Jn 2:2; Hb 2:5.

U hebrejskom se tekstu na spomenutim mjestima (izuzev Iza 7:11) nalazi riječ *šēol*. U Iza 7:11 u izvornom tekstu stoji *šēala* ("pitaj"), no uz neznatnu promjenu oznaka za samoglasnike i u skladu s više starih prijevoda, usvojeno je čitanje *šēola*, što znači "u šēol". U grčkoj *Septuaginti* riječ *šēol* uglavnom je prevedena s *haidēs*.

Iako postoje različita mišljenja o porijeklu hebrejske riječi *šēol*, ona je po svemu sudeći izvedena od hebrejskog glagola שָׁאָל (*šaal*), koji znači "pitati" ili "tražiti". To pokazuje da je *šēol* simbolično mjesto koje traži ili zahtijeva sve bez razlike, primajući u sebe mrtve ljude. (Vidi bilješke za 1Mo 37:35 i Iza 7:11 u izdanju *Rbi8*.) Ono se uvijek povezuje s mrtvima i beživotnim stanjem. Jednostavno rečeno, ta riječ znači "grob", ali ne u smislu nekog doslovnog mjesta na koje se sahranjuju umrli, već u smislu simboličnog zajedničkog mjesta na koje odlaze umrli ljudi. Za razliku od toga, hebrejska riječ *kever* odnosi se na doslovan grob ili mjesto za ukop mrtvacu (1Mo 23:4, 6, 9, 20).

Deset mjesta gdje se javlja riječ "had"

Grčki izraz *haidēs* (koji vjerojatno znači "nevidljivo mjesto") u izvorniku se javlja na deset mjesta, i to u Mt 11:23; 16:18; Lk 10:15; 16:23; Dj 2:27, 31; Ot 1:18; 6:8; 20:13, 14. U prijevodu *Novi svijet* na 9 mjesta preveden je izrazom "grob", a na jednom je mjestu ostavljen doslovan prijevod "had" (Lk 16:23). Na mjestima gdje je korišten prijevod "grob" nalaze se bilješke koje upućuju čitatelja na doslovan prijevod.

U Dj 2:27 Petrovo citiranje Psalma 16:10 pokazuje da *haidēs* znači isto što i *šēol* i da se odnosi na simbolično zajedničko mjesto na koje odlaze umrli ljudi (za razliku od grčke riječi *táphos*, koja se odnosi na doslovan grob). Latinska riječ koja odgovara riječi *haidēs* jest *infernus* (ponekad *inferus*). Ona znači "podzemni; donji" i dobro opisuje grob, te stoga predstavlja odgovarajući prijevod, blizak grčkom i hebrejskom izrazu.

U nadahnutom biblijskom tekstu riječi *šēol* i *haidēs* povezuju se sa smrću i umrlima, a ne sa životom i živima (Ot 20:13). Te riječi same po sebi ne prenose misao o užitku ili boli niti to ičim daju naslutiti.

4

"Gehena" — simbol potpunog uništenja
Hebrejski: גֵּי הִינּוֹם (*geh hinom*, "dolina Hinom");
grčki: γέεννα (*géenna*); **latinski:** *gehenna*

"Gehena" znači "dolina Hinom". To je grčki oblik hebrejskog izraza *geh hinom*. U Još 18:16, gdje se spominje "dolina Hi-

nom", u grčkoj *Septuaginti* stoji "Gehena". U biblijskim knjigama pisanim grčkim jezikom ta se riječ javlja 12 puta, prvi put u

Mt 5:22. U prijevodu *Novi svijet* prevedena je izrazom “gehena” na svim mjestima, naime u: Mt 5:22, 29, 30; 10:28; 18:9; 23:15, 33; Mk 9:43, 45, 47; Lk 12:5; Jk 3:6.

Dolina Hinom postala je mjesto za odlaganje i spaljivanje smeća iz Jeruzalema. Ondje su se bacale životinjske lešine da bi bile spaljene u vatri koja se podržavala dodavanjem sumpora. Ondje su se bacali i leševi pogubljenih zločinaca, koje se smatralo nedostojnima da budu dolično pokopani u grobu. Ako bi leševi pali u vatru, bili bi spaljeni, ali ako bi pali na koju od litica tog dubokog klanca, počeli bi se raspadati i na njima bi se namnožili crvi koji bi uginuli tek kad bi iz-

jeli sve meso, ostavljajući samo kostur.

Ni životinje ni ljude nije se žive bacalo u gehenu da bi ih se ondje žive spalilo ili mučilo. Zato to mjesto ne može predstavljati nevidljivo područje u kojem se ljudske duše vječno muče u doslovnoj vatri ili ih vječno napadaju besmrtni crvi. Budući da je mrtvim zločincima koje se ondje bacalo bio uskraćen doličan pokop u *mnemeion* (ili “grob; spomen-grob”), što je izraz koji u Bibliji simbolizira nadu u uskrsnuće, Isus i njegovi učenici koristili su izraz “gehena” kao simbol *vječne propasti, brisanja iz postojanja, odnosno “druge smrti”, iz koje nema povratka.*

5

“Tartar”

2. Petrova 2:4 — ‘Bacio ih je u tartar’

Grčki: *tartarósas*; latinski: *detractos in Tartarum*;
sirijski: ‘agen ’enun beThachtayatha’

Izraz “tartar” nalazi se samo u 2Pe 2:4. Javlja se u sklopu grčkog glagola *tartaróo*, pa je taj glagol preveden izrazom ‘baciti u tartar’.

Antički pjesnik Homer u *Ilijadi* riječju *tártaros* naziva podzemnu tamnicu koja se nalazi toliko duboko ispod Hada koliko je zemlja daleko ispod neba. U njemu nisu bile zatočene ljudske duše, nego niži bogovi, duhovi, naime Kron i drugi Titani koji su se pobunili protiv Zeusa (Jupitera). Tu su tamnicu mitski bogovi namijenili duhovi-

ma koje su prognali s neba. Nalazila se ispod Hada u kojem su nakon smrti navodno bile zatočene ljudske duše. U mitologiji je *tártaros* bio najmračniji i najdublji dio podzemnog svijeta. Okruživao je sav podzemni svijet kao što nebo okružuje sve što se nalazi iznad zemlje. Stoga je u poganskoj grčkoj mitologiji *tártaros* slovio kao tamnica u kojoj su zatočeni i poniženi Titani, to jest duhovi, a ne ljudske duše.

U Jobu 40:20 u prijevodu *Sepтуагinta* o vodenkonju (behemo-

tu) piše: “Kad se na strmu goru popne, razveseli stvorenja četveronožna u **dubini** [ἐν τῷ **ταρτάρῳ** (“u **tartaru**)].” A u Jobu 41:23, 24 (u prijevodu *Novi svijet* to je 41:31, 32) o krokodilu (levijatanu) piše: “Dubina od njega vrije kao lonac mjedeni; more je njemu kao lonac pomasti, a dubina **najdublja** [τὸν δὲ **τάρταρον** τῆς ἀβύσσου (“**tartar** bezdanski”)] kao zatočenik: dubinu svojom smatra.” Način na koji se u *Septuaginti* u ovim recima koristi izraz *tártaros* jasno pokazuje da je ta riječ označavala dubinu, to jest najdublji dio bezdana.

Nadahnuti biblijski tekst u *tártaros* ne smješta ljudske duše, nego samo duhovna stvorenja, naime “anđele koji su sagriješili”. Bacanje u *tártaros* označava stanje njihova najdubljeg poniženja, u kojem se nalaze dok su još živi. To je kazna za njihovu pobunu protiv Svevišnjeg Boga. Apostol Petar povezuje tamu s njihovim poniženjem kad kaže da ih je Bog “predao u mračne jame da ih se čuva za sud” (2Pe 2:4).

Pogani su u svojim mitskim predajama o Kronu i buntov-

nim titanskim bogovima zapravo iznijeli iskrivljen opis poniženja buntovnih duhova. Nasuprot tome, Petar glagolom *tartaróo* (‘baciti u tartar’) nije želio reći da su ‘anđeli koji su zgriješili’ bačeni u Tartar kakav prikazuje poganska mitologija, nego da ih je Svemogući Bog zbacio s neba i oduzeo im časnu službu koju su imali, te ih bacio u simbolični bezdan potpune duševne tame gdje do njihovog uma ne dopire duhovno svjetlo niti razumiju Božje naume. Njih čeka mračan kraj, jer Biblija pokazuje da će zauvijek biti uništeni zajedno sa svojim vođom Sotonom Đavlom. Prema tome, tartar predočava stanje najdubljeg poniženja tih buntovnih anđela.

U nadahnutom biblijskom tekstu tartar se ne povezuje s hadom, to jest simboličnim zajedničkim mjestom (grobom) u koje odlaze umrli ljudi. Biblija ne govori da se grešni anđeli i duše umrlih ljudi zajedno nalaze u tartaru, kao mjestu gdje stvorenja pate u vječnim mukama. Tartar će nestati kad Vrhovni Sudac uništi buntovne anđele koji se sada nalaze u tom stanju poniženja.

6

“Blud” — svaki nedopušteni spolni odnos
Matej 5:32 — grčki: πορνεία (*porneía*);
latinski: *fornicatio*

Grčka riječ *porneía* ima široki raspon značenja. U djelu *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Oth-*

er Early Christian Literature (Grčko-engleski rječnik Novoga zavjeta i druge ranokršćanske literature) W. Bauera navode se

sljedeća značenja pojma *porneia*: “prostitucija, nemoralnost, blud, o svakom nedopuštenom spolnom odnosu” (drugo izdanje na engleskom, priredili F. W. Gingrich i F. W. Danker, Chicago i London 1979, 693. stranica).

U komentaru Isusovih riječi iz Mt 5:32 i 19:9 u djelu *Theological Dictionary of the New Testament* (Teološki rječnik Novoga zavjeta) stoji: “*πορνεία* [*porneia*] se odnosi na izvanbračne spolne odnose” (VI. svezak, 592. stranica). Stoga se u Bibliji izraz *porneia* koristi u povezanosti s osobama koje su u braku. Isti rječnik, na 594. stranici, u vezi s Ef 5:3, 5 kaže kako Pavao “uvida da nema svatko dar suzdržavanja, 1 K. 7:7. Da bi se zaštitio od bludnoga grijeha, čovjek [samac] koji nema [suzdržavanja] treba se zakonito oženiti kako je to Bog propisao, 1 K. 7:2.” Dakle, Biblija koristi izraz *porneia* i u povezanosti s osobama koje nisu u braku, a upuštaju se u spolne odnose i druge spolne radnje. (Vidi 1Ko 6:9.)

B. F. Westcott, jedan od priredivača Westcott-Hortovog grčkog teksta, u svom djelu *Saint Paul's Epistle to the Ephesians* (Poslanica Svetog Pavla Efežanima), u bilješci za Ef 5:3 ovako komentira različita značenja izraza *porneia* u Bibliji: “To je opći pojam za svaki nedopušteni odnos, (1) preljub: Oz. II. 2, 4 (LXX.); Mat. V. 32; XIX. 9; (2) nezakonitu bračnu vezu, I Kor. V. I; (3) blud, u uobičajenom značenju, kao ovdje

[u Efežanima 5:3]” (London i New York, 1906, 76. stranica). Izrazom “uobičajeno značenje” očito se misli na suvremeno, uže značenje koje uključuje samo one koji nisu u braku.

Osim tog doslovnog značenja, na nekim mjestima u biblijskim knjigama pisanima grčkim jezikom *porneia* ima simbolično značenje. *Lexicon Graecum Novi Testamenti* (Rječnik Novoga zavjeta) F. Zorella, opisuje simbolično značenje izraza *porneia*: “*otpad od prave vjere, počinjen bilo potpuno bilo djelomično, odvratanje od jedinog pravog Boga Jahve k tuđim bogovima* [4Kr 9:22; Jr 3:2, 9; Ho 6:10 itd.; jer se zajednica Boga s njegovim narodom smatrala nekom vrstom duhovnog braka]: Ot 14:8; 17:2, 4; 18:3; 19:2” (treće izdanje, 1961, stupac 1106; ugate zagrade i kurziv autor-ski; 4Kr u *Septuaginti* odgovara 2Kr u masoretskom tekstu, odnosno u prijevodu *Novi svijet*.)

U grčkom tekstu *porneia* se javlja na ovih 25 mjesta: Mt 5:32; 15:19; 19:9; Mk 7:21; Iv 8:41; Dj 15:20, 29; 21:25; 1Ko 5:1, 1; 6:13, 18; 7:2; 2Ko 12:21; Ga 5:19; Ef 5:3; Kol 3:5; 1So 4:3; Ot 2:21; 9:21; 14:8; 17:2, 4; 18:3; 19:2.

Srodni glagol *porneúo*, koji je u prijevodu *Novi svijet* preveden izrazom “(po)činiti blud” ili “bludničiti”, javlja se na ovih osam mjesta: 1Ko 6:18; 10:8, 8; Ot 2:14, 20; 17:2; 18:3, 9.

Srodni glagol *ekporneúo*, koji je u prijevodu *Novi svijet*

preveden izrazom “odati se bludu”, javlja se samo jednom, u Jd 7.

Srodna imenica *pórne*, koja je u prijevodu *Novi svijet* prevedena izrazom “bludnica”, javlja se na ovih 12 mjesta: Mt 21:31, 32; Lk 15:30; 1Ko 6:15, 16; He 11:31; Jk 2:25; Ot 17:1, 5, 15, 16; 19:2.

Srodna imenica *pórnos*, koja je u prijevodu *Novi svijet* pre-

vedena izrazom “bludnik”, javlja se na ovih deset mjesta: 1Ko 5:9, 10, 11; 6:9; Ef 5:5; 1Ti 1:10; He 12:16; 13:4; Ot 21:8; 22:15. *A Greek-English Lexicon* (Grčko-engleski rječnik) H. Lidella i R. Scotta kaže da ta riječ znači: “dječak koji služi za zadovoljavanje spolne nastrotnosti, homoseksualac, bludnik, idolopoklonik” (1968, 1540. stranica).

7

Kristova prisutnost (parusija)
Matej 24:3 — grčki: τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας
(to semeion tes ses parousias)

1864:	“ZNAK TVOJE prisutnosti”	<i>The Emphatic Diaglott</i> , Benjamin Wilson, New York i London.
1897:	“znak tvoje prisutnosti”	<i>The Emphasised Bible</i> , J. B. Rotherham, Cincinnati, Sjedinjene Države.
1903:	“naznaka Tvoje prisutnosti”	<i>The Holy Bible in Modern English</i> , F. Fenton, London.
1950:	“znak tvoje prisutnosti”	<i>New World Translation of the Christian Greek Scriptures</i> , Brooklyn, New York.

Grčka imenica *parousia* doslovno znači “bivanje uz”. Sa stoji se od prijedloga *pará* (“pokraj, pri, uz”) i imenice *ousia* (“postojanje, bivanje”). Riječ *parousia* javlja se 24 puta u grčkim biblijskim knjigama (ta-kozvanom Novom zavjetu), i to u Mt 24:3, 27, 37, 39; 1Ko 15:23; 16:17; 2Ko 7:6, 7; 10:10; Flp 1:26; 2:12; 1So 2:19; 3:13; 4:15; 5:23; 2So 2:1, 8, 9; Jk 5:7, 8; 2Pe 1:16; 3:4, 12; 1Iv 2:28. Na ta 24 mjesta izraz *parousia* u prijevodu *Novi svijet* prevodi se sa “pri-

sutnost”, bilo u samome tekstu bilo u bilješci ispod teksta.

Srodni glagol *páreimi* doslovno znači “biti uz”. Javlja se na 24 mjesta u grčkim biblijskim knjigama, i to u Mt 26:50; Lk 13:1; Iv 7:6; 11:28; Dj 10:21, 33; 12:20; 17:6; 24:19; 1Ko 5:3, 3; 2Ko 10:2, 11; 11:9; 13:2, 10; Ga 4:18, 20; Kol 1:6; He 12:11; 13:5; 2Pe 1:9, 12; Ot 17:8. U prijevodu *Novi svijet* riječ *páreimi* prevedena je izrazima “biti prisutan”, “biti (gdje)” i slično, ovisno o kontekstu.

Riječ *parousía* ("prisutnost") razlikuje se od grčke riječi *éleusis* ("dolazak"), koja se u grčkom tekstu javlja samo jednom, u Dj 7:52, u obliku *eleúseos* (latinski: *adventu*). Izrazi *parousía* i *éleusis* ne koriste se kao sinonimi. U djelu *Theological Dictionary of the New Testament* (Teološki rječnik Novog zavjeta) piše da se "izrazi [*páreimi* i *parousía*] nikada ne koriste za Kristov dolazak u tijelu, a *παρουσία* nikada ne nosi misao o povratku. Ideja o više *parousía* prvi put susreće se tek u kasnijoj Crkvi [ne prije Justina, u drugom stoljeću naše ere]. (...) Osnovni preduvjet za razumijevanje načina razmišljanja iskonskog kršćanstva jest taj da se potpuno oslobodimo te predodžbe [o više *parousía*]" (V. svezak, 865. stranica).

U vezi sa značenjem te riječi, doktor teologije Israel P. Warren napisao je u svom djelu *The Parousia* (Parusija): "*Mi često govorimo o 'drugom adventu', 'drugom dolasku' itd., ali Biblija nikada ne govori o 'drugoj Parusiji'. Kakva god da je trebala biti njena priroda, Parusija je bila nešto oso-*

bito, što se nije dogodilo nikada prije, niti će se ikada ponovno dogoditi. Ta je prisutnost trebala biti drugačija i značajnija od svih ostalih njegovih očitovanja ljudima, pa bi taj izraz s pravom trebao stajati samostalno i glasiti jednostavno PRISUTNOST, bez ikakvih epiteta koji bi poblježe određivali njegovo značenje" (Portland, Maine, Sjedinjene Države, 1879, 12-15. stranica).

Također, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* (Grčko-engleski rječnik Novoga zavjeta i druge ranokršćanske literature) W. Bauera kaže da je *parousía* "postala službeni naziv za posjet osobe visokog ranga, osobito posjet kraljeva i careva nekoj provinciji" (drugo izdanje na engleskom, priredili F. W. Gingrich i F. W. Danker, Chicago i London, 1979, 630. stranica). U Mt 24:3, kao i u drugim recima, poput 1So 3:13 i 2So 2:1, riječ *parousía* odnosi se na prisutnost Isusa Krista tijekom posljednjih dana ovog svjetskog poretka, nakon njegova ustoličenja za Kralja.

8

"Mučenički stup"

Grčki: *σταυρός* (*staurós*); latinski: *crux*

Izraz "stup" u Mt 27:40 koristi se u vezi s Isusovim pogubljenjem na Kalvariji, to jest Lu-

banjskome mjestu. Ne postoje dokazi da je grčka riječ *staurós* ovdje označavala križ ka-

kav su pogani koristili kao vjerski simbol stoljećima prije Krista.

U klasičnom grčkom riječ *staurós* označavala je jednostavno uspravni stup, kolac ili pilon kakav se koristi za temeljenje građevina. Glagol *stauróo* značio je "ogradi- ti kolcima; napraviti drvenu ogradu (palisadu)". Nadahnuti pisci grčkih knjiga Biblije (takozvanog Novog zavjeta) pisali su uobičajenim govornim grčkim jezikom (takozvanim *koinéom*) i koristili su riječ *staurós* u istom značenju koje je imala i u klasičnom grčkom, naime za obični stup, ili kolac, bez ikakve poprečne grede postavljene pod nekim kutom. Ne postoje dokazi za suprotno. Osim toga apostoli Petar i Pavao koris-

tili su riječ *xylon* za drvo na koje je Isus bio pribijen, što pokazuje da je to bio uspravni stup bez poprečne grede, jer *xylon* u ovom posebnom smislu znači upravo to (Dj 5:30; 10:39; 13:29; Ga 3:13; 1Pe 2:24). U *Septuaginti* riječ *xylon* nalazimo u Ezr 6:11 (2. Ezrina

Ilustracija koja prikazuje *crux simplex*

6:11), i tamo se koristi za gredu o koju se trebalo objesiti onoga tko krši zakon, kao i u Dj 5:30; 10:39.

U vezi sa značenjem izraza *staurós*, W. E. Vine u svom djelu *An Expository Dictionary of New Testament*

Words (Rječnik s tumačenjima novozavjetnih riječi; pretisak iz 1966, I. svezak, 256. stranica) kaže: "Riječ STAUROS (σταυρός) prvenstveno se odnosi na uspravni kolac ili stup. Na njega se pribijalo zločince osuđene na smrt. I samu imenicu i glagol *stauroō*, koji znači 'pričvrstiti na stup ili kolac', u izvornom smislu treba razlikovati od križa, lika s dvije grede, kojim se služe kršćanske crkve. Lik križa potječe iz drevne Kaldeje, a koristio se kao simbol boga Tamuza (u obliku mističnoga Tau, početnog slova njegovog imena) u toj i u susjednim zemljama, uključujući i Egipat. Do sredine 3. st. po. Kr. crkve su ili napustile određene nauke kršćanske vjere ili ih izopačile. Da bi se povećao utjecaj otpadničkog crkvenog sustava, pogane se primalo u crkve premda nisu bili doživjeli preporod vjerom i u velikoj im se mjeri dozvoljavalo da zadrže svoje poganske znakove i simbole. Tako je Tau ili T, u svom najčešćem obliku, naima sa sniženim poprečnim krakom, bio usvojen kao Kristov križ."

Rječnik latinskog jezika Lewis i Shorta kao temeljno značenje izraza *crux* navodi "drvo, okvir ili neka druga drvena naprava za pogubljenje na koju su zločinci bili razapeti ili obješeni". *Crux* je tek kasnije poprimio značenje "križ". Stup za pogublivanje zločinaca zvao se na latin-

skom *crux simplex*. Ilustraciju takvog stupa, prikazanu na prethodnoj stranici, napravio je Justus Lipsius (1547-1606) u svojoj knjizi *De cruce libri tres* (Antwerpen, 1629, 19. stranica).

U knjizi *Das Kreuz und die Kreuzigung* (Križ i raspeće; Wrocław, 1878) Hermana Fulde na 109. stranici stoji: "Na mjestima na kojima su se provodila javna pogubljenja nije uvijek bilo drveća. Zato bi se u zemlju zabio običan drveni stup. Zločinci su, podignutih ruku, bili svezani ili pribijeni na njega, a često im se vezalo ili pribijalo i noge." Podastrijevši mnogo dokaza za to, Fulda na 219. i 220. stranici zaključuje: "Isus je pogubljen na običnom stupu. U prilog tome govori: (a) činjenica da je na Istoku pogubljenje na stupu tada bilo uobičajeno, (b) neizravno sam opis Isusovih patnji i (c) brojne izjave ranih crkvenih otaca."

Paul Wilhelm Schmidt, koji je bio profesor na Sveučilištu u Baselu, u svom je djelu *Die Geschichte Jesu* (Isusova povijest; 2. svezak, Tübingen i Leipzig, 1904, 386-394. stranica) napravio detaljnu studiju o grčkoj riječi *staurós*. Na 386. stranici svog djela rekao je: "σταυρός [*staurós*] označava svaki uspravno postavljeni kolac ili balvan." U vezi s izvršenjem kazne nad Isusom, P. W. Schmidt je napisao na 387-389. stranici: "Osim šibanja, prema izvještajima

Evangelja, za izvršenje kazne nad Isusom u obzir dolazi samo najjednostavniji oblik rimskog raspeća, vješanje neodjevenog tijela na stup, koji je, usput rečeno, Isus morao nositi ili vući na mjesto za pogubljenje kako bi ga se kao kažnjenika još više ponizilo. (...) Bilo što drugo izuzev jednostavnog vješanja isključeno je zbog načina na koji su se općenito izvršavala takva pogubljenja: Var je tako odjednom pogubio 2 000 ljudi (Josip Flavije, *Židovske starine*, XVII 10. 10), jednako kao i Kvadrat (*Židovski ratovi*, II 12. 6), prokurator Feliks (*Židovski ratovi*, II 15. 2 [13.2])

i Tit (*Židovski ratovi*, VII. 1 [V 11. 1]).”

Dakle, nema nikakvog dokaza da je Isus Krist bio razapet na dva komada drveta postavljena pod pravim kutom. Mi ne želimo ništa dodavati Božjoj napisanoj Riječi umetanjem poganske ideje o križu u nadahnuti tekst, nego *staurós* i *xýlon* prevodimo u skladu s njihovim temeljnim značenjem. Riječ *staurós* na nekim smo mjestima radi jasnoće preveli izrazom “mučenički stup”, primjerice u Mt 16:24, gdje ju je Isus upotrijebio da predoči patnje, sramotu i muku koja čeka i njegove sljedbenike.

9

Isus — osoba božanske prirode
Ivan 1:1 — “i Riječ je bila bog (božanske prirode)”
grčki: και θεός ἦν ὁ λόγος (kai theós en ho lógos)

1808:	“and the word was a god”	<i>The New Testament, in An Improved Version, Upon the Basis of Archbishop Newcome's New Translation: With a Corrected Text</i> , London.
1829:	“and the Logos was a god”	<i>The Monotessaron; or, The Gospel History, According to the Four Evangelists</i> , 1. svezak, John S. Thompson, Baltimore, Sjedinjene Američke Države.
1864:	“and a god was the Word”	<i>The Emphatic Diaglott</i> (interlinearni tekst), Benjamin Wilson, New York i London.
1879:	“et la Parole était dieu”	<i>La Sainte Bible</i> , Segond-Oltramar, Ženeva i Pariz.
1928:	“et le Verbe était un être divin”	<i>La Bible du Centenaire</i> , Société Biblique de Paris.
1935:	“and the Word was divine”	<i>The Bible — An American Translation</i> , J. M. P. Smith i E. J. Goodspeed, Chicago.
1950:	“and the Word was a god”	<i>New World Translation of the Christian Greek Scriptures</i> , Brooklyn.

- 1975: "und ein Gott [Ili: Gott von Art] war das Wort" *Das Evangelium nach Johannes*, Siegfried Schulz, Göttingen, Njemačka.
- 1978: "und göttlicher Art war der Logos" *Das Evangelium nach Johannes*, Johannes Schneider, Berlin.
- 1979: "und ein Gott war der Logos" *Das Evangelium nach Johannes*, Jürgen Becker, Würzburg, Njemačka.

Budući da je grčka riječ θεός (*theós*) imenica u jednini u funkciji imenskog predikata koja stoji ispred glagola i nema ispred sebe određeni član, u ovim engleskim, francuskim i njemačkim prijevodima ispred imenice "bog" nalazi se neodređeni član (engleski: "a"; njemački: "ein") ili se koriste izrazi koji znače da je Riječ bila božanske prirode. Za Boga kod kojeg se Riječ, ili Logos, prvobitno nalazila u grčkom se tekstu ovdje koristi izraz ὁ θεός, dakle imenica *theós* ispred koje se nalazi određeni član *ho*. Imenica uz koju se nalazi određeni član ukazuje na identitet, na osobu, dok predikatna imenica u jednini koja se nalazi ispred glagola i nema ispred sebe određeni član ukazuje na svojstvo osobe. Dakle, Ivanova izjava da je Riječ (Logos) bila "bog", odnosno "božanske prirode", ne znači da je Riječ bila Bog kod kojeg se nalazila. Tom se izjavom jednostavno ukazuje na određeno svojstvo Riječi (Logosa), ali se time Riječ ne poistovjećuje s Bogom.

U grčkom tekstu postoji mnogo mjesta na kojima predikatne imenice u jednini stoje ispred glagola i ispred sebe nemaju određeni član. Vidi, na primjer, Mk 6:49; 11:32; Iv 4:19;

6:70; 8:44, 48; 9:17; 10:1, 13, 33; 12:6; 18:37. Na tim mjestima prevoditelji dodaju neodređeni član (u jezicima u kojima postoje članovi) ili tu imenicu pišu malim početnim slovom kako bi izrazili svojstvo ili karakteristiku subjekta. Zbog toga je u Iv 1:1 riječ *theós* bez određenog člana prevedena riječju "bog" (pisanom malim početnim slovom), za razliku od *ho theós*, što je ranije u istom retku prevedeno sa "Bog". Sveto pismo potvrđuje ispravnost takvog prijevoda.

U članku "Kvalitativne predikatne imenice bez člana: Marko 15:39 i Ivan 1:1", koji je objavljen u časopisu *Journal of Biblical Literature*, 92. svezak, Philadelphia, 1973, 85. stranica, Philip B. Harner naveo je da rečenični dijelovi poput ovoga u Iv 1:1, "gdje predikatna imenica bez člana prethodi glagolu, prvenstveno imaju kvalitativno značenje. Oni pokazuju da *logos* ima prirodu *theosa*. Nema temelja da se predikatni *theos* smatra određenim." Harner je na 87. stranici svog članka zaključio: "U Ivanu 1:1 kvalitativna je snaga predikata, po mom mišljenju, toliko izražena da se imenica ne može smatrati određenom."

Izrazi “Stari zavjet” i “Novi zavjet”
2. Korinćanima 3:14 — grčki: ἐπὶ τῇ
ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης
(epi tei anagnōsei tes palaiás diathékes);
latinski: in lectione veteris testamenti

Danas se dijelovi Biblije izvorno napisani na hebrejskom odnosno aramejskom jeziku obično nazivaju “Stari zavjet”, a dijelovi napisani na grčkom jeziku “Novi zavjet”. No imaju li ti nazivi biblijski temelj?

Brojne kršćanske crkve i vjerske zajednice vjeruju da je izraz koji je Pavao upotrijebio u 2Ko 3:14 skupni naziv za sve biblijske knjige koje se danas nazivaju “Stari zavjet”. Takav bi se zaključak mogao donijeti i na temelju prijevoda tog retka u nekim hrvatskim prijevodima Biblije, kao što su *Stvarnost/Kršćanska sadašnjost (St)*, *Šarić*, *Duda-Fučak*. U prijevodu *St* taj redak glasi: “Do dana današnjega, naime, isto pokrivalo ostaje pri čitanju Staroga zavjeta.” Takav prijevod navodi čitatelja na zaključak da Pavao govori o pretkršćanskom dijelu Biblije koji se danas popularno naziva “Stari zavjet”. No treba li Pavlove riječi tako razumjeti?

Ne. Apostol je mislio samo na jedan dio hebrejske Biblije, na savez Zakona, koji je Mojsije opisao u Petoknjžju, a ne na hebrejsko-aramijske biblijske knjige u cjelini. Zato je u sljedećem retku rekao: “Kad god se čitaju

Mojsijevi spisi.” Nadalje, on nije želio reći da nadahnuti kršćanski spisi iz prvog stoljeća čine neki “novi zavjet”, jer se taj izraz ne spominje u Bibliji.

Također vrijedi zapaziti da grčka riječ *diathéke* koju Pavao ovdje koristi zapravo znači “savez”. Neki prevoditelji priznaju tu činjenicu u bilješkama ispod teksta ili u popratnim komentarima, premda u tekstu ipak zadržavaju tradicionalni prijevod “Stari zavjet”. Primjerice, u prijevodu *St*, u “Općem uvodu u Bibliju”, priznaje se da bi bilo točnije izraz “Zavjet” u sklopu naziva “Stari/Novi zavjet” prevesti pojmom “Savez” (1169. stranica, 7. odlomak).

Dakle, Biblija ne daje temelja da se njen dio izvorno napisan na hebrejskom i aramejskom naziva “Stari zavjet”, a dio napisan na grčkom “Novi zavjet”. Isus Krist je zbirku svetih spisa nazivao “Pisma” (Mt 21:42; Mk 14:49; Iv 5:39). Apostol Pavao nazvao ih je “sveta Pisma”, “Pisma” i “sveti spisi” (Ri 1:2; 15:4; 2Ti 3:15).

Osim svega toga, naziv “Stari zavjet” neizbježno nosi misao o manjoj vrijednosti i zastarjelo sti knjiga koje nose taj naziv.

No Biblija je zapravo nedjeljiva cjelina te nijedan njen dio nije zastario, odnosno nije “star”. Njena je poruka jedinstvena od prve knjige u hebrejskom dijelu do zadnje knjige u grčkom dijelu (Ri 15:4; 2Ti 3:16, 17).

Stoga s valjanim razlozima odbacujemo izraze koji proizlaze iz pogrešnih shvaćanja, a koristimo točnije izraze kao što su “biblijske knjige pisane hebrejskim/grčkim jezikom”, “dio Biblije pisan hebrejskim/grčkim jezikom” i slično.

11

Podjela Deset zapovijedi

U ovom prijevodu podjela Deset zapovijedi u 2Mo 20:2-17 u skladu je s duhom teksta. Slaže se s podjelom koju su u prvom stoljeću naše ere zabilježili židovski povjesničar Josip Flavije (*Židovske starine*, III. knjiga, 5. poglavlje, 5. odlomak) i židovski filozof Filon. U njihovoj je podjeli 3. redak prva zapovijed, 4-6. čine drugu zapovijed, a 17. redak, koji zabranjuje svaku vrstu požude, čini desetu zapovijed. Prema drugačijoj podjeli, koju je između ostalih zastupao i Augustin, 3-6. redak čine jednu zapovijed, ali se 17. redak dijeli u dvije zapovijedi

— jednu koja zabranjuje da se poželi kuća koja pripada bližnjemu i drugu koja zabranjuje žudnju za ostalom njegovom imovinom. Augustin je svoju podjelu temeljio na paralelnom zapisu Deset zapovijedi iz 5Mo 5:6-21. Naime, u hebrejskom se tekstu 21. retka koriste dva različita glagola koji zabranjuju da se poželi ono što pripada bližnjemu: “Ne poželi” (hebrejski: *tahmod*) i “Nemoj sebično žudjeti” (hebrejski: *titavveh*). U 2Mo 20:17 isti se hebrejski glagol koristi na oba mjesta. Rimokatolička crkva usvojila je Augustinovu podjelu.

12

Neka geografska obilježja biblijskih zemalja

Rijeke i potoci. Premda se izraz “rijeka” u Bibliji uglavnom odnosi na prave rijeke koje nikad ne presušuju (primjerice Eufrat i Jordan), u nekim se slučajevima ne odnosi na stalne vodene tokove. Većina “rijeka” u Palestini zapravo su doline (ko-

rite) koje tijekom ljetnih mjeseci presuše no u kišnoj sezoni ili kad se u planinama topi snijeg i led njima teku bujice (1Kr 17:7; 18:5). Na hrvatskom su poznate po svom arapskom imenu — vadi. Na hebrejskom se nazivaju *nahal*. Ta se riječ može

odnositi na dolinu kroz koju takav vodotok protječe (1Mo 26:19; 2Kr 3:16; Job 30:6; Pje 6:11), ali i na sam vodotok (1Kr 17:4; Ps 110:7). Neki učenjaci navode izraze "bujično korito" i "bujična dolina" kao njene preciznije prijevode. U ovom je prijevodu Biblije taj izraz preveden po kontekstu, pojmovima 'riječka', '(riječna) dolina' i 'potok'.

U Jobu 6:15 takvi se vodotoci nazivaju 'zimskim bujicama'. Kad u zimskom razdoblju zbog topljenja snijega i leda te rijeke nabujaju, njima silovito teče velika količina vode. No tijekom ljeta, kad je voda najpotrebnija, one presuše, pa i ljudi i životinje žedaju. Budući da su ga prijatelji izdali u vrijeme kad su mu trebali pružiti utjehu, Job ih je usporedio sa 'zimskom bujicom'. Izraz 'zimska bujica' upotrijebljen je u Pr 1:7, gdje se očigledno odnosi na vodotok.

Među "rijekama", odnosno bujičnim dolinama, spomenutima u Bibliji jesu: Araba (Am 6:14), Arnon (5Mo 2:36), Besor (1Sa 30:9), Kerit (1Kr 17:3), Egipat (Jš 15:4), Eškol (4Mo 13:23), Gerar (1Mo 26:17), Jabok (5Mo 2:37), Kana (Jš 16:8), Kidron (2Sa 15:23), Kišon (Su 4:7), Sorek (Su 16:4) i Zered (5Mo 2:13).

Pustinja. Izraz "pustinja" koristi se na mnogo mjesta u Bibliji. Međutim, on se rijetko kad odnosi na pješčanu pustinju poput nekih dijelova Sahare u kojima nema ničega osim pijeska. Izvorni izrazi prevedeni poj-

mom "pustinja" (na nekim mjestima "pustara") uglavnom se odnose na nenaseljena područja. U takvim "pustinjama" može rasti oskudna vegetacija, pa čak i malobrojno drveće (Jr 17:6; Eze 19:13), a mogu obuhvaćati i pašnjake (Ps 65:12; Jr 23:10 i 2Mo 3:1). U njima mogu živjeti i razne vrste ptica, gmazova, kozoroci, divlji magarci, zebre, deve, šakali i vukovi (3Mo 11:30; 5Mo 32:10, 11; 1Sa 24:2; Job 39:5, 6; Ps 140:3; Iza 34:11-15; Jr 5:6). U njima može biti čak i cisterni za vodu (2Lje 26:10), kuća, pa čak i gradova (1Kr 2:34; Jš 15:61, 62; Iza 42:11). No uglavnom je to rijetko nenaseljeno, neobrađivano područje (Jr 2:2). Na mnogim mjestima glavna konotacija izraza "pustinja" je negostoljubivost i nenaseljenost područja, a ne stupanj razvijenosti vegetacijskog pokrova.

Pustinjom se naziva i područje kojim su Izraelci lutali 40 godina, putujući od jednog kraja do drugog, kroz Šur, Sin, Sinaj, Paran i Zin (2Mo 15:22; 16:1; 19:1; 4Mo 10:12; 20:1). Osim u izoliranim oazama, na Sinajskom poluotoku prevladava pijesak, šljunak i kamen. Oskudna vegetacija raste u vadijama. Premda ta pustinja ne izgleda poput Sahare, izrazito je negostoljubiva. Bez Božje pomoći Izraelci ne bi preživjeli u 'pustinji velikoj i zastrašujućoj, u kojoj su zmije otrovnice i škorpionci i žedna zemlja bez vode' (5Mo 1:19; 8:15).

Navedene su vrijednosti prosječne, a utvrđene su na temelju biblijskih naznaka i arheoloških otkrića. Svi iznosi preračunati u suvremene mjere daju se kao približne vrijednosti.

Za izračunavanje današnje vrijednosti ondašnjeg zlatnog ili srebrnog novca treba uzeti u obzir trenut-

nu vrijednost grama zlata odnosno srebra.

Izraz "milja" (grčki: *milion*) u Mt 5:41 vjerojatno se odnosi na rimsku milju (1 479,5 m). U Lk 24:13; Iv 6:19; 11:18 udaljenost se izražava u stadijima. Jedan rimski stadij iznosio je 1/8 rimske milje, to jest 185 m.

TEŽINA NOVČANIH JEDINICA IZ HEBREJSKOG DIJELA BIBLIJE

		Suvremeni ekvivalent
1 gera	= 1/20 šekela	= 0,57 g
1 beka (pola šekela)	= 10 gera	= 5,7 g
1 šekel	= 2 beke	= 11,4 g
1 mina (mane)	= 50 šekela	= 570 g
1 talent	= 60 mina	= 34,2 kg
1 darik (zlatni perzijski)		= 8,4 g
1 darik (srebrni perzijski; naziva se i šekel)		= 5,6 g

TEŽINA GRČKIH I RIMSKIH NOVČANIH JEDINICA IZ GRČKOG DIJELA BIBLIJE

		Suvremeni ekvivalent
1 lepton (ili lepta; židovski, bakreni ili brončani)	= 1/2 kvadranta	
1 kvadrant (rimski, bakreni ili brončani)	= 2 leptone	
1 as (ili assarion; rimski i provincijski, bakreni ili brončani)	= 4 kvadranta	
1 denar (rimski, srebrni)	= 16 asa	= 3,85 g
1 dragma (grčka, srebrna)		= 3,4 g
1 didrahma (grčka, srebrna)	= 2 drahme	= 6,8 g
1 tetradrahma (srebrni stater)	= 4 drahme	= 13,6 g
1 mina	= 100 drahmi	= 340 g
1 talent (zlatni ili srebrni)	= 60 mina	= 20,4 kg

MJERE ZA TEKUĆINU

1 log	= 1/4 kaba	= 0,31 L
1 kab	= 4 loga	= 1,22 L
1 hin	= 3 kaba	= 3,67 L
1 bat	= 6 hina	= 22 L
1 kor*	= 10 bata	= 220 L

*Kor je i mjera za suhe tvari, ekvivalentna homeru.

MJERE ZA SUHE TVARI

1 kab	= 4 loga	= 1,22 L
1 omer (gomer)	= 1 1/2 kaba	= 2,2 L
1 seah	= 3 1/3 omera	= 7,33 L
1 efa	= 3 seaha	= 22 L
1 homer (kor)	= 10 efa	= 220 L

MJERE ZA DUŽINU

1 prst	= 1/4 dlana	= 1,85 cm
1 dlan	= 4 prsta	= 7,4 cm
1 pedalj	= 3 dlana	= 22,2 cm
1 lakat	= 2 pedlja	= 44,5 cm
1 dugi lakat*	= 7 dlanova	= 51,8 cm
1 trska	= 6 lakata	= 2,67 m
1 duga trska	= 6 dugih lakata	= 3,11 m
1 hvat		= 1,8 m

*Na dugi lakat vjerojatno se odnosi i izraz 'stara mjera lakta' u 2Lje 3:3.

Židovi su mjesece računali od mladaka do mladaka (Iza 66:23). Jedna od hebrejskih riječi za kalendarski mjesec je *hodes* (1Mo 7:11), a izvedena je od korijena koji znači "mlad". Druga je *jerah*, a znači "lunarni/sinodički mjesec", odnosno razdoblje od mladaka do mladaka.

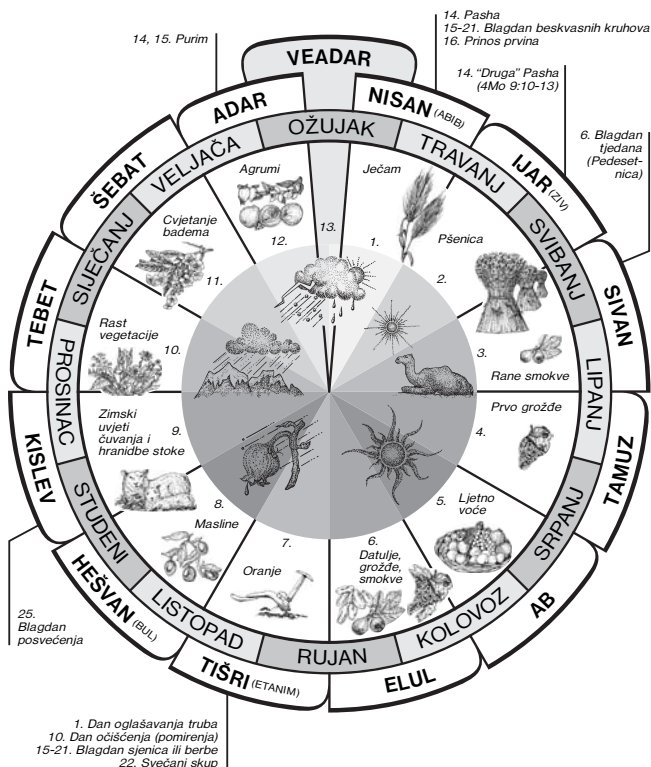
MJESECI
Vjerski Svjetovni

KLIMA

POLJOPRIVREDA

1. 7. Jordan buja zbog kiša i topljenja snijega.
2. 8. Počinje sušno razdoblje. Nebo je pretežno vedro.
3. 9. Ljetne vrućine. Razdoblje vedrine.
4. 10. Vrućina je sve jača. U nekim predjelima jaka rosa.
5. 11. Vrućina dostiže maksimum.
6. 12. Nastavlja se razdoblje vrućina.
7. 1. Kraj ljeta. Počinju rane kiše.
8. 2. Slabe kiše.
9. 3. Kiše postaju obilnije. Mrz. Snijeg u planinama.
10. 4. Najhladnije razdoblje. Kiše. Snijeg u planinama.
11. 5. Hladnoća popušta. Nastavlja se kišno razdoblje.
12. 6. Česte grmljavine i tuča.
13. Dodatni mjesec dodavao se sedam puta u 19 godina, obično kao drugi adar (veadar).

- Žetva lana. Počinje žetva ječma.
 Žetva ječma. Žetva pšenice u nižim predjelima.
 Žetva pšenice. Rane smokve. Neke sorte jabuka.
 Prvo grožđe. Sušenje vegetacije i izvora.
 Počinje berba grožđa.
 Berba datulja i ljetnih smokava.
 Kraj berbe. Počinje oranje.
 Sijanje pšenice i ječma. Berba maslina.
 Rast trave.
 Niži se predjeli zelene. Rast žitarica, cvijeća.
 Cvjetanje badema. Pupanje smokava.
 Cvjetanje rogača. Berba agruma.
- Dodatni mjesec dodavao se sedam puta u 19 godina, obično kao drugi adar (veadar).

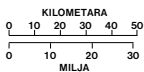

15

KARTA UZ 1. MOJSIJEVU

Kanaan

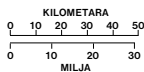
Gradovi • Druge važne lokacije □

16

Područja IZRAELSKIH PLEMENA

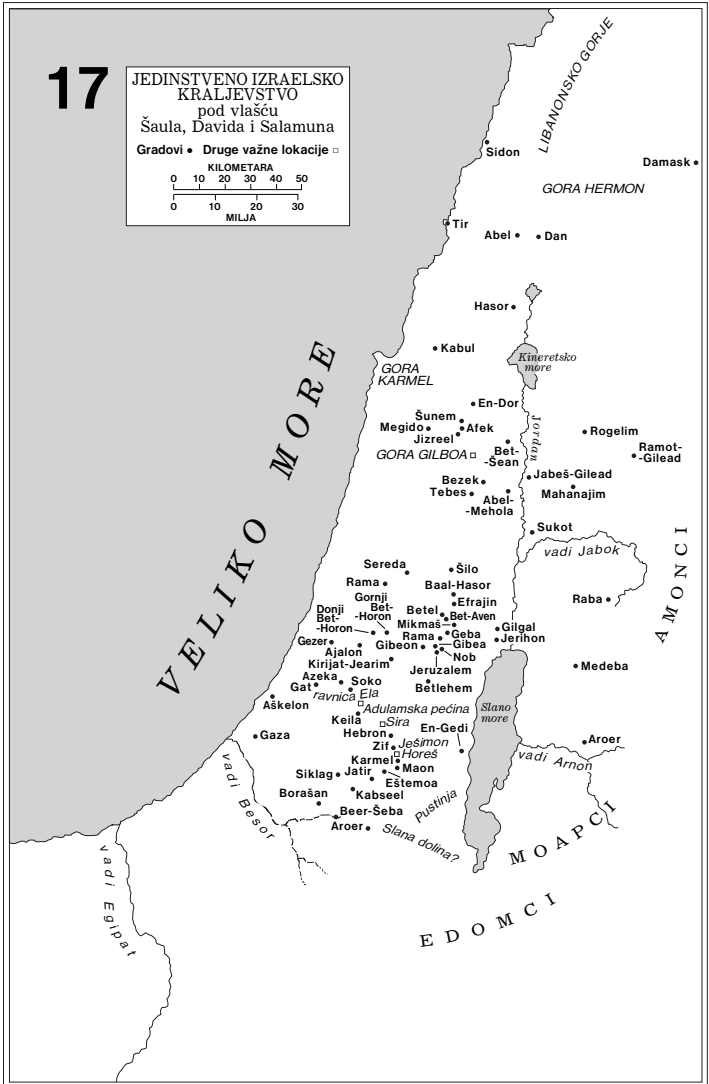
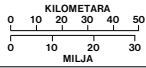
Gradovi • Druge važne lokacije □

17

JEDINSTVENO IZRAELSKO
KRALJEVSTVO
pod vlašću
Šaula, Davida i Salamuna

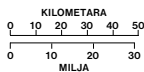
Gradovi • Druge važne lokacije □

18

Palestina u ISUSOVO DOBA

Gradovi • Druge važne lokacije □

GLAVNI DOGAĐAJI IZ ISUSOVOG ZEMALJSKOG ŽIVOTA

Četiri Evanđelja poredana kronološkim redom

Vrijeme	Mjesto	Događaj	Matej	Marko	Luka	Ivan
3. pr. n. e.	Jeruzalem, hram	Rodenje Ivana Krstitelja proročeno Zahariji			1:5-25	
oko 2. pr. n. e.	Nazaret; Judeja	Isusovo rođenje proročeno Mariji, koja je posjetila Elizabetu			1:26-56	
2. pr. n. e.	Judejska brda	Rodenje Ivana Krstitelja; kasnije, njegov život u pustinji			1:57-80	
2. pr. n. e., oko 1. list.	Betlehem	Isus (Riječ, preko koje je sve postalo) rodio se kao Abrahamov i Davidov potomak	1:1-25		2:1-7	1:1-5, 9-14
	u blizini Betlehema	Andeo objavio dobru vijest; pastiri posjetili dijete			2:8-20	
	Betlehem; Jeruzalem	Isus obrezan (8. dan), donesen u hram (40. dan)			2:21-38	
1. pr. n. e. ili 1. n. e.	Jeruzalem; Betle- hem; Nazaret	Zvjedoznanci; bijeg u Egipat; pokolj djece; Isusov povratak	2:1-23		2:39, 40	
12. n. e.	Jeruzalem	Dvanaestogodišnji Isus na Pashi; odlazak kući			2:41-52	
29. proljeće	pustinja, Jordan	Služba Ivana Krstitelja	3:1-12	1:1-8	3:1-18	1:6-8, 15-28
Početak Isusove službe						
29. jesen	Jordan	Isusovo krštenje i pomazanje; rođen kao čovjek u Davidovoj lozi, ali proglašen Sinom Božjim	3:13-17	1:9-11	3:21-38	1:32-34

Judejska pustinja	Isus postio i bio iskušan	4:1-11	1:12, 13	4:1-13	1:15, 29-34
Betanja s one strane Jordana dolina gornjeg Jordana	Ivan Krstitelj svjedočio o Isusu				1:35-51
Kana Galilejska; Kafarnaum	Prvi Isusovi učenici				2:1-12
Jeruzalem	Isusovo prvo čudo; otišao u Kafarnaum				2:13-25
Jeruzalem	Proslava Pashe; istjerao trgovce iz hrama				3:1-21
Judeja; Enon	Isusov razgovor s Nikodemom				3:22-36
Tiberijada	Isusovi učenici krštavali; Ivan se umanjivao				4:1-3
Sihar u Samariji	Ivan u zatvoru; Isus otišao u Galileju	4:12; 14:3-5	1:14; 6:17-20	3:19, 20; 4:14	4:4-43
	Na putu za Galileju Isus poučio Samaritanke				
Isusova opsežna služba u Galileji					
Galileja	Počeo objavljivati: "Približilo se kraljevstvo nebesko"	4:17	1:14, 15	4:14, 15	4:44, 45
Nazaret; Kana; Kafarnaum	Izliječio dječaka; čitao za što je ovlašten; odbačen; otišao u Kafarnaum	4:13-16		4:16-31	4:46-54
Galilejsko more u blizini Kafarnauma	Pozvao Šimuna i Andriju, Jakova i Ivana	4:18-22	1:16-20	5:1-11	
Kafarnaum	Izliječio opsjednutoga, Petrovu punicu i mnoge druge	8:14-17	1:21-34	4:31-41	
Galileja	Prvo putovanje po Galileji, s četvoricom dotad pozvanih	4:23-25	1:35-39	4:42, 43	
Galileja	Izliječio gubavca; silan narod dolazio k Isusu	8:1-4	1:40-45	5:12-16	
Kafarnaum	Izliječio uzetoga	9:1-8	2:1-12	5:17-26	
Kafarnaum	Pozvao Mateja; gozba s poreznicima	9:9-17	2:13-22	5:27-39	
Judeja	Propovijedao po sinagogama u Judeji			4:4	

32, pred Pashu (Iv 6:4)	Nazaret	Ponovno došao u grad u kojem je odrastao, ponovno odbačen	13:54-58	6:1-6	
	Galileja	Treće putovanje po Galileji, opsežnije jer je poslao apostole Ivanu Krstitelju odrubljena glava; Herod uznemiren osjećajem krivnje	9:35-11:1 14:1-12	6:6-13 6:14-29	9:1-6 9:7-9
	Tiberijada	Apostoli se vratili s propovjedničkog putovanja; nahranjeno 5000 ljudi	14:13-21	6:30-44	9:10-17
	Kafarnaum(?); sjeveroistočna strana Galilejskog mora	Pokušali okruniti Isusa;	14:22-36	6:45-56	6:14-21
	Galilejskog mora; Kafarnaum	Isus hodao po moru; liječio			6:22-71
	Kafarnaum	Otkriva tko je "kruh života"; mnogi učenici otpali			7:1
32, nakon Pashe	vjerojatno Kafarnaum	Predaje obezvrijedile Božju Rječ	15:1-20	7:1-23	
	Fenicija; Dekapolis	Isus u blizini Tira, Sidona; otišao u Dekapolis; nahranio 4000 ljudi	15:21-38	7:24-8:9	
	Magadan	Saduceji i farizeji opet tražili znak	15:39-16:4	8:10-12	
	sjeveroistočna obala Galilejskog mora; Betsaida	Upozorio na kvasac farizejski; izliječio slijepca	16:5-12	8:13-26	
	Cezareja Filipova	Isus je Mesija; prereakao svoju smrt i uskrsnuće	16:13-28	8:27-9:1	9:18-27
	vjerojatno gora Hermon	Preobraženje pred Petrom, Jakovom i Ivanom	17:1-13	9:2-13	9:28-36
	Cezareja Filipova	Izliječio opsjednutoga kojeg učenici nisu mogli izliječiti	17:14-20	9:14-29	9:37-43
	Galileja	Ponovno prereakao svoju smrt i uskrsnuće	17:22, 23	9:30-32	9:43-45
	Kafarnaum	Čudom pribavio novac za porez	17:24-27		9:46-50
	Kafarnaum	Tko je najveći u kraljevstvu; kako ukazati na prijestup; milosrde	18:1-35	9:33-50	
	Galileja; Samarija	Otišao iz Galileje radi Blagdane sjenica; sve ostavio zbog svoje službe	8:19-22		9:51-62

Vrijeme	Mjesto	Događaj	Matej	Marko	Luka	Ivan
32, Blagdan sjenica		Isusova kasnija služba u Judeji				
	Jeruzalem	Isus javno poučavao na Blagdan sjenica				7:11-52
	Jeruzalem	Poučavao nakon Blagdana; izliječio slijepca				8:12-9:41
	vjerojatno Judeja	Poslao sedamdeseticu da propovijedaju; njihov povratak, izvještaj			10:1-24	
	Judeja; Betanija	Priča o milosrdnom Samarićaninu; u domu Marte i Marije			10:25-42	
	vjerojatno Judeja	Ponovno naučava kako se moliti; ustrajnost u molitvi			11:1-13	
	vjerojatno Judeja	Pobio krivu optužbu; pokazao da osuda čeka naraštaj			11:14-36	
	vjerojatno Judeja	Za stolom jednog farizeja Isus osudio licemjerje			11:37-54	
	vjerojatno Judeja	Govor o Božjoj brizi; vjerni upravitelj			12:1-59	
	vjerojatno Judeja	Izliječio zgrbljenu ženu u subotu; tri usporedbe			13:1-21	
Jeruzalem	Isus na Blagdanu posvećenja; dobri pastir				10:1-39	
32, Blagdan posvećenja		Isusova kasnija služba istočno od Jordana				
	preko Jordana	Mnogi povjerovali u Isusa				
	Pereja (preko Jordana)	Poučavao u gradovima i selima dok je išao prema Jeruzalemu			13:22	10:40-42
	Pereja	Ulazak u kraljevstvo; Herodova prijetnja; dom napušten			13:23-35	
	vjerojatno Pereja vjerojatno Pereja	Poniznost; usporedba o velikoj večeri Cijena koju plaća učenik			14:1-24 14:25-35	

vjerojatno Pereja	Usporedbe: izgubljena ovca, izgubljeni novčić, rasipni sin	15:1-32
vjerojatno Pereja	Usporedbe: nepravedni upravitelj, bogataš i Lazar	16:1-31
vjerojatno Pereja	Opraštanje i vjera; beskorisni robovi	17:1-10
Betanija	Isus uskrsnuo Lazara od mrtvih	11:1-46
Jeruzalem; Efrajim	Kajfa nahuškao Vijeće protiv Isusa; Isus se povukao	11:47-54
Samarija; Galileja	Liječio i poučavao dok je prolazio kroz Samariju i Galileju	17:11-37
Samarija ili Galileja	Usporedbe: uporna udovica, farizej i poreznik	18:1-14
Pereja	Prošao kroz Pereju; pouka o razvodu	10:1-12
Pereja	Primio i blagoslovio djecu	10:13-16
Pereja	Bogati mladić; usporedba o radnicima u vinogradu	10:17-31
vjerojatno Pereja	Isus treći put preokao svoju smrt i uskrsnuće	10:32-34
vjerojatno Pereja	Zahtjev da Jakov i Ivan sjede u kraljevstvu	10:35-45
Jerihon	Prolazeći Jerihonom izliječio dva sljepca; kod Zakeja; usporedba o deset mina	10:46-52
Isusova završna služba u Jeruzalemu		
Betanija	Došao u Betaniju šest dana prije P Ashe	14:3-9
Betanija	Gozba u kući gubavca Šimuna; Marija namazala uljem Isusa; Židovi došli vidjeti Isusa i Lazara	26:6-13
8. nisana 33.		11:55-12:1
9. nisana		12:2-11

Vrijeme	Mjesto	Događaj	Matej	Marko	Luka	Ivan
9. nisana (<i>nastavak</i>)	Betanja- Jeruzalem	Krist kao kralj ulazi u Jeruzalem	21:1-11, 14-17	11:1-11	19:29-44	12:12-19
10. nisana	Betanja- Jeruzalem	Prokleo smokvu bez ploda; drugi put očistio hram	21:18, 19, 12, 13	11:12-17	19:45, 46	
	Jeruzalem	Glavari svećenički i pismoznanci planirali pogubiti Isusa		11:18, 19	19:47, 48	
	Jeruzalem	Razgovarao s Grcima; Židovi nisu povjerovali	21:19-22	11:20-25		12:20-50
11. nisana	Betanja- Jeruzalem	Smokva bez ploda se osušila	21:23-32	11:27-33	20:1-8	
	Jeruzalem, hram	Sumnje u vlast kojom Krist čini čuda; usporedba o dva sina	21:33-22:14	12:1-12	20:9-19	
	Jeruzalem, hram	Usporedbe o zlim vinogradarima i svadbi	22:15-40	12:13-34	20:20-40	
	Jeruzalem, hram	Lukava pitanja o porezu, uskrsnuću i zapovijedi	22:41-46	12:35-37	20:41-44	
	Jeruzalem, hram	Isusovo pitanje o porijeklu Mesije, svi usutjeli	23:1-39	12:38-40	20:45-47	
	Jeruzalem, hram	Oštro osudio pismoznance i farizeje	12:41-44	12:41-44	21:1-4	
	Jeruzalem, hram	Udovičin novčić	24:1-51	13:1-37	21:5-38	
	Maslinska gora	Proročanstvo o padu Jeruzalema; Isu- sova prisutnost; svršetak poretka	25:1-46			
	Maslinska gora	Usporedbe o deset djevice, talentima, ovcama i jarcima	26:1-5	14:1, 2	22:1, 2	
12. nisana	Jeruzalem	Vjerski vođe isplanirali ubiti Isusa	26:14-16	14:10, 11	22:3-6	
	Jeruzalem	Juda se dogovorio sa svećenicima da izda Isusa	26:17-19	14:12-16	22:7-13	
13. nisana (četvrtak poslijepodne)	u blizini Jeruzalema i u samom gradu	Pripreme za Pashu				

14. nisana	Jeruzalem	Pashalnu večeru jeo s dvanaesticom	26:20, 21	14:17, 18	22:14-18	13:1-20
	Jeruzalem	Isus opraao noge apostolima	26:21-25	14:18-21	22:21-23	13:21-30
	Jeruzalem	Juda označen kao izdajica i otpušten	26:26-29	14:22-25	22:19, 20, 24-30	[1Ko 11: 23-25]
	Jeruzalem	S jedanaesticom uspostavio večeru kojom je obilježio svoju smrt	26:31-35	14:27-31	22:31-38	13:31-38
	Jeruzalem	Prorekao da će ga se Petar odreći i apostoli se rasijati				14:1-17:26
	Jeruzalem	Pomoćnik; međusobna ljubav; nevolje; Isusova molitva	26:30, 36-56	14:26, 32-52	22:39-53	18:1-12
	Getsemani	Duševna patnja u vrtu; Isus izdan i uhapšen	26:57-27:1	14:53-15:1	22:54-71	18:13-27
	Jeruzalem	Sudili mu Ana, Kajfa i Sudbeno vijeće; Petar ga se odrekao	27:3-10		[Dj 1:18, 19]	18:28-38
	Jeruzalem	Izdajnik Juda se objesio	27:2, 11-14	15:1-5	23:1-12	18:39-19:16
	Jeruzalem	Izveden pred Pilata, zatim Heroda, pa vraćen Pilatu	27:15-30	15:6-19	23:13-25	19:16-30
	Jeruzalem	Predan da bude pogubljen, iako je Pilat tražio da bude oslobođen	27:31-56	15:20-41	23:26-49	19:31-42
(oko 15 sati, petak)	Golgota, Jeruzalem	Isusova smrt na stupu i popratni događaji	27:57-61	15:42-47	23:50-56	
	Jeruzalem	Isusovo tijelo skinuto sa stupa i položeno u grob	27:62-66			20:1-25
15. nisana	Jeruzalem	Svećenici i farizeji postavili stražu na grobu	28:1-15	16:1-8	24:1-49	20:26-21:25
16. nisana	Jeruzalem i okolica	Isusovo uskrsnuće i sve što se dogodilo tog dana	28:16-20	[1Ko 15:5-7]	[Dj 1:3-8]	
25. ijara	Jeruzalem; Galileja Maslinska gora, u blizini Betanije	Daljnja pojavljivanja Isusa Krista Isus uznašao na nebo 40. dan nakon uskrsnuća	[Dj 1:9-12]		24:50-53	

BIBLIJSKE TEME ZA RAZGOVOR

1. Biblija

A. Božja Riječ je nadahnuta

Ljude je Božji duh potaknuo na pisanje 2Pe 1:20, 21
Sadrži proročanstva: Da 8:5, 6, 20-22; Lk 21:5, 6, 20-22; Iza 45:1-4
Cijela Biblija nadahnuta i korisna 2Ti 3:16, 17; Ri 15:4

B. Praktičan vodič za naše vrijeme

Zanemarivanje biblijskih načela kobno Ri 1:28-32
Ljudska mudrost nije zamjena 1Ko 1:21, 25; 1Ti 6:20
Obrana od najsnažnijeg neprijatelja Ef 6:11, 12, 17
Vodi čovjeka ispravnim putem Ps 119:105; 2Pe 1:19; Izr 3:5, 6

C. Napisana za ljude svih naroda i rasa

Pisanje Biblije počelo na Istoku 2Mo 17:14; 24:12, 16; 34:27
Bog je nije dao samo za Europljane Ri 10:11-13; Ga 3:28
Bog prihvaća ljude svih vrsta Dj 10:34, 35; Ri 5:18; Ot 7:9, 10

2. Brak

A. Bračna zajednica mora biti časna

Uspoređena s Kristom i nevjestom Ef 5:22, 23
Bračna postelja mora biti neokaljana He 13:4
Supružnicima se savjetuje da se ne razdvajaju 1Ko 7:10-16
Porneia jedini biblijski razlog za razvod Mt 19:9

B. Kršćani moraju poštovati načelo podložnosti

Muž glava obitelji, mora se s ljubavlju brinuti za nju Ef 5:23-31
Žena podložna mužu, voli ga i poštuje 1Pe 3:1-7; Ef 5:22
Djeca moraju biti poslušna Ef 6:1-3; Kol 3:20

C. Odgovornost kršćanskih roditelja za djecu

Moraju im pokazivati ljubav, posvećivati im vrijeme, pažnju Tit 2:4
Ne razdraživati ih Kol 3:21
Brinuti se za njih u svemu, pa tako i u duhovnom pogledu 2Ko 12:14; 1Ti 5:8
Poučavati ih i odgajati Ef 6:4; Izr 22:6, 15; 23:13, 14

D. Kršćani trebaju stupati u brak samo s kršćanima

Ženiti se odnosno udavati samo "u Gospodinu" 1Ko 7:39; 5Mo 7:3, 4; Ne 13:26

E. Biblija ne odobrava poligamiju

U početku za muškarca predviđena samo jedna žena 1Mo 2:18, 22-25
Isus je to načelo ponovno utvrdio za kršćane Mt 19:3-9
Prvi kršćani nisu bili poligamisti 1Ko 7:2, 12-16; Ef 5:28-31

3. Crkva

A. Crkva je duhovna građevina, izgrađena na Kristu

Bog ne prebiva u hramovima koje grade ljudi Dj 17:24, 25; 7:48
Prava crkva duhovni hram od živog kamenja 1Pe 2:5, 6
Krist glavni kamen temeljac; apostoli također temelj Ef 2:20
Boga treba obožavati duhom i istinom Iv 4:24

B. Crkva nije izgrađena na Petru

Isus nije rekao da je crkva izgrađena na Petru Mt 16:18
Isus označen kao "stijena" 1Ko 10:4
Petar ukazao da je Isus temelj 1Pe 2:4, 6-8; Dj 4:8-12

4. Duh

A. Što je sveti duh

Sila kojom se Bog služi, nije osoba	Dj 2:2, 3, 33; Iv 14:17
Korišten prilikom stvaranja, nadahnuća Biblije, itd.	1Mo 1:2; Eze 11:5
Rada, pomazuje, članove Kristovog tijela	Iv 3:5-8; 2Ko 1:21, 22
Daje snagu, vodi Božji narod danas	Ga 5:16, 18

B. Životna sila nazvana duh

Preočava život bića koji se podržava disanjem	Jk 2:26; Job 27:3
Bog ima vlast nad životnom silom	Za 12:1; Pr 8:8
Životna sila ljudi i životinja; pripada Bogu	Pr 3:19-21
Duh povjeren Bogu s nadom u uskrsnuće	Lk 23:46

5. Duša

A. Što je duša

Čovjek je duša	1Mo 2:7; 1Ko 15:45; Jš 11:11; Dj 27:37
I životinje se naziva dušama	4Mo 31:28; Ot 16:3; 3Mo 24:18
Duša ima krv, jede, može umrijeti	Jr 2:34; 3Mo 7:18; Eze 18:4
Za živog čovjeka kaže se da ima dušu	Mk 8:36; Iv 10:15

B. Razlika između duše i duha

Život neke osobe ili životinje je duša	Iv 10:15; 3Mo 17:11
Životna sila koja pokreće dušu naziva se "duh"	Ps 146:4; 104:29
Kad čovjek umre, vlast nad životnom silom vraća se Bogu	Pr 12:7
Samo Bog može pokrenuti životnu silu, to jest stvoriti život	Eze 37:12-14

6. Đavo, demoni

A. Đavo je duhovna osoba

Nije zlo u čovjeku, nego duhovna osoba	2Ti 2:26
Đavo je osoba kao i anđeli	Mt 4:1, 11; Job 1:6
Sam se učinio Đavlom zbog neispravne želje	Jk 1:13-15

B. Đavo je nevidljivi vladar svijeta

Vlada svijetom kao bog	2Ko 4:4; 1Iv 5:19; Ot 12:9
Dozvoljeno mu je da živi do rješenja spornog pitanja	2Mo 9:16; Iv 12:31
Bit će bačen u bezdan, zatim uništen	Ot 20:2, 3, 10

C. Demoni su buntovni anđeli

Pridružili se Sotoni prije općeg potopa	1Mo 6:1, 2; 1Pe 3:19, 20
Poniženi, u potpunosti su duhovnoj tami	2Pe 2:4; Jd 6
Bore se protiv Boga, tlače ljude	Lk 8:27-29; Ot 16:13, 14
Bit će uništeni sa Sotonom	Mt 25:41; Lk 8:31; Ot 20:2, 3, 10

D. Kloniti se spiritizma jer je demonsko djelo

Božja ga Riječ zabranjuje	Iza 8:19, 20; 3Mo 19:31; 20:6, 27
Gatanje je demonizam; osuđeno	Dj 16:16-18
Vodi u uništenje	Ga 5:19-21; Ot 21:8; 22:15
Astrologija zabranjena	5Mo 18:10-12; Jr 10:2

7. Grijech

A. Što je grijeh

Povreda Božjeg zakona, njegovih savršenih mjerila	1Iv 3:4; 5:17
Čovjek, kao Božje stvorenje, odgovoran Bogu	Ri 14:12; 2:12-15
Zakon definirao grijeh, učinio ljude svjesnima grijeha	Ga 3:19; Ri 3:20
Svi su grešni, ne mogu udovoljiti Božjim savršenim mjerilima	Ri 3:23; Ps 51:5

B. Zašto zbog Adamovog grijeha svi pate

Adam prenio nesavršenost i smrt na sve ljude	Ri 5:12, 18
Bog je milosrdan i strpljiv s čovječanstvom	Ps 103:8, 10, 14, 17
Isusova žrtva pokriva grijeha	1Iv 2:2
Grijeh i sva druga Đavlova djela bit će odstranjeni	1Iv 3:8

C. Zabranjeno voće bila je neposlušnost, a ne spolni odnos

Zabrana u vezi s drvetom dana prije stvaranja Eve	1Mo 2:17, 18
Adamu i Evi rečeno da imaju djecu	1Mo 1:28
Djeca nisu posljedica grijeha, nego Božji blagoslov	Ps 127:3-5
Eva sagriješila dok je muž bio odsutan; postupila samovoljno ..	1Mo 3:6; 1Ti 2:11-14
Adam, koji je bio glava Evi, pobunio se protiv Božjeg zakona	Ri 5:12, 19

D. Što je grijeh protiv svetog duha (Mt 12:32; Mk 3:28, 29)

To nije naslijeđeni grijeh	Ri 5:8, 12, 18; 1Iv 5:17
Netko može žalostiti duh i dobiti oprostjenje	Ef 4:30; Jk 5:19, 20
Namjerno i ustrajno činjenje nekog grijeha vodi u smrt	1Iv 3:6-9
Bog sudi takvome, oduzima svoj duh	He 6:4-8
Ne moliti se za takve nepokajnike	1Iv 5:16, 17

8. Harmagedon

A. Božji rat koji će okončati zlo

Narodi će se okupiti za Harmagedon	Ot 16:14, 16
Bog se bori posredstvom Sina i anđela	2So 1:6-9; Ot 19:11-16
Kako možemo preživjeti	Sf 2:2, 3; Ot 7:14

B. Ne kosi se s Božjom ljubavi

Svijet je izuzetno pokvaren	2Ti 3:1-5
Bog je strpljiv, ali pravda zahtijeva djelovanje	2Pe 3:9, 15; Lk 18:7, 8
Zli moraju nestati da bi pravedni mogli mirno živjeti	Izr 21:18; Ot 11:18

9. Interkonfesionalizam

A. Povezivanje s drugim religijama nije Božja volja

Samo jedan put, uzak je, malo ljudi ga nalazi	Ef 4:4-6; Mt 7:13, 14
Upozoreni da lažne nauke onečišćuju	Mt 16:6, 12; Ga 5:9
Zapovijed o odvojenosti	2Ti 3:5; 2Ko 6:14-17; Ot 18:4

B. Tvrdnja da "u svakoj religiji ima nečeg dobrog" nije točna

Neki revnuju za Boga, ali ne onako kako on to želi	Ri 10:2, 3
Ono što je loše kvari i ono što je dobro	1Ko 5:6; Mt 7:15-17
Lažni učitelji vode ljude u propast	2Pe 2:1; Mt 12:30; 15:14
Da bi nas Bog prihvatio, moramo biti odani isključivo njemu	5Mo 6:5, 14, 15

10. Isus

A. Isus je Božji Sin i postavljeni Kralj

Prvorodenac Božji, preko njega sve stvoreno	Ot 3:14; Kol 1:15-17
Postao čovjek rođen od žene, niži od anđela	Ga 4:4; He 2:9
Rođen Božjim duhom, za nebeski život	Mt 3:16, 17
Postavljen na viši položaj od onog koji je imao prije života na Zemlji	Flp 2:9, 10

B. Vjera u Isusa Krista neophodna za spasenje

Krist je obećani Abrahamov Potomak	1Mo 22:18; Ga 3:16
Isus jedini Veliki svećenik, otkupitelj	1Iv 2:1, 2; He 7:25, 26; Mt 20:28
Život putem poznavanja Boga i Krista, putem poslušnosti	Iv 17:3; Dj 4:12

C. Nije dovoljno vjerovati u Krista

Vjera mora biti popraćena djelima	Jk 2:17-26; 1:22-25
Slušati zapovijedi, vršiti službu koju je on vršio	Iv 14:12, 15; 1Iv 2:3
Neće svi koji koriste Gospodinovo ime ući u Kraljevstvo	Mt 7:21-23

11. Jehova, Bog**A. Božje ime**

“Bog” je neodređen izraz; naš Gospodin ima osobno ime	1Ko 8:5, 6
Molimo se za posvećenje njegovog imena	Mt 6:9, 10
Jehova je Božje ime	Ps 83:18; 2Mo 6:2, 3; 3:15; Iza 42:8
Ime se koristi u prijevodu Ivana Matije Škarića, te u obliku “Jahve” u prijevodu <i>Stvarnost/Kršćanska sadašnjost</i>	
Isus je obznanjivao ime	Iv 17:6, 26; 5:43; 12:12, 13, 28

B. Postojanje Boga

Nemoguće vidjeti Boga i ostati živ	2Mo 33:20; Iv 1:18; 1Iv 4:12
Nije potrebno vidjeti Boga da bi se vjerovalo u njega	He 11:1; Ri 8:24, 25; 10:17
Boga se poznaje po njegovim vidljivim djelima	Ri 1:20; Ps 19:1, 2
Ispunjenje proročanstava dokazuje da Bog postoji	Iza 46:8-11

C. Božje osobine

Bog je ljubav	1Iv 4:8, 16; 2Mo 34:6; 2Ko 13:11; Mi 7:18
Ima nenadmašnu mudrost	Job 12:13; Ri 11:33; 1Ko 2:7
Pravedan je i djeluje po pravdi	5Mo 32:4; Ps 37:28
Svemoguć je	Job 37:23; Ot 7:12; 4:11

D. Ne služe svi istom Bogu

Put koji se čini dobrim nije uvijek ispravan	Izr 16:25; Mt 7:21
Dva puta, samo jedan vodi u život	Mt 7:13, 14; 5Mo 30:19
Mnogo bogova, ali samo jedan pravi Bog	1Ko 8:5, 6; Ps 82:1
Poznavati pravog Boga neophodno za život	Iv 17:3; 1Iv 5:20

12. Jehovini svjedoci**A. Porijeklo Jehovinih svjedoka**

Jehova daje prepoznati svoje svjedoke	Iza 43:10-12; Jr 15:16
Prvi vjerni svjedok bio je Abel	He 11:4, 39; 12:1
Isus je bio vjerni i istiniti svjedok	Iv 18:37; Ot 1:5; 3:14

13. Kipovi, slike**A. Priblžavanje Bogu uz pomoć slika i kipova sramoti Boga**

Nije moguće napraviti lik Boga	1Iv 4:12; Iza 40:18; 46:5; Dj 17:29
Kršćani upozoreni da ne koriste likove	1Ko 10:14; 1Iv 5:21
Boga se mora štovati duhom i istinom	Iv 4:24

B. Štovanje likova pokazalo se kobnim za Izraelce

Židovima bilo zabranjeno štovati likove	2Mo 20:4, 5
Ne mogu čuti, govoriti; oni koji ih prave postaju poput njih	Ps 115:4-8
Postali im zamka, odveli ih u propast	Ps 106:36, 40-42; Jr 22:8, 9

C. Nije dopušteno moliti se Bogu pred kipovima i slikama

Bog nije dopustio da se uz njega štuju i likovi	Iza 42:8
Jedino je Bog ‘onaj koji sluša molitvu’	Ps 65:1, 2

14. Kraljevstvo

A. Što će Božje Kraljevstvo učiniti za čovječanstvo

Izvršiti Božju volju Mt 6:9, 10; Ps 45:6; Ot 4:11
 Stvarna vlast, s kraljem i zakonima Iza 9:6, 7; 2:3; Ps 72:1, 8
 Uništiti zlo, vladati cijelom Zemljom Da 2:44; Ps 72:8
 Za 1 000 godina dovest će čovječanstvo do savršenstva u raj Ot 21:2-4; 20:6

B. Počinje djelovati dok su Kristovi neprijatelji još uvijek aktivni

Krist je nakon uskrsnuća morao još dugo čekati Ps 110:1; He 10:12, 13
 Preuzima vlast, ratuje protiv Sotone Ps 110:2; Ot 12:7-9; Lk 10:18
 Kraljevstvo tada uspostavljeno, 'teško zemlji' Ot 12:10, 12
 U sadašnjim teškim vremenima treba zastupati Kraljevstvo Ot 11:15-18

C. Nije 'u srcima', ne uspostavlja se ljudskim naporima

Kraljevstvo je na nebu, ne na Zemlji 2Ti 4:18; 1Ko 15:50; Ps 11:4
 Nije 'u srcima'; Isus se obratio farizejima Lk 17:20, 21
 Nije dio ovoga svijeta Iv 18:36; Lk 4:5-8; Da 2:44
 Kraljevstvo će nadomjestiti ljudske vlasti i svjetovna mjerila Da 2:44

15. Križ

A. Isus je osramoćen visio na stupu za pogubljenje

Isus visio na stupu odnosno drvu za pogubljenje Dj 5:30; 10:39; Ga 3:13
 Kršćani moraju nositi sramotu stupa Mt 10:38; Lk 9:23

B. Ne smije se štovati

Prikazivati Isusov stup je sramotno He 6:6; Mt 27:41, 42
 Upotreba križa kao vjerskog simbola je idolopoklonstvo 2Mo 20:4, 5; Jr 10:3-5
 Isus je duh, više nije na stupu 1Ti 3:16; 1Pe 3:18

16. Kronologija

A. 1914 (n. e.) završavaju vremena neznabožaca

Niz kraljeva prekinut 607. pr. n. e Eze 21:25-27
 "Sedam vremena" treba proći dok se vladavina ne obnovi Da 4:32, 16, 17
 Sedam = $2 \times 3^{1/2}$ vremena, ili $2 \times 1\ 260$ dana Ot 12:6, 14; 11:2, 3
 Dan za godinu [iznosi 2 520 godina] Eze 4:6; 4Mo 14:34
 Traju do uspostave Kraljevstva Lk 21:24; Da 7:13, 14

17. Krštenje

A. Obavezno za kršćane

Isus dao primjer Mt 3:13-15; He 10:7
 Simbol odricanja ili predanja Mt 16:24; 1Pe 3:21
 Samo za one koji su dovoljno odrasli da budu poučeni Mt 28:19, 20; Dj 2:41
 Podronjavanje pod dovu je ispravan način Dj 8:38, 39; Iv 3:23

B. Ne pere grijehe

Isus se nije krstio da bi oprao grijehe 1Pe 2:22; 3:18
 Isusova krv pere grijehe 1Iv 1:7

18. Krv

A. Transfuzijom se povređuje svetost krvi

Noi rečeno da je krv sveta, da je život 1Mo 9:4, 16
 Savez Zakona zabranio jedenje krvi 3Mo 17:14; 7:26, 27
 Zabrana ponovljena kršćanima Dj 15:28, 29; 21:25

B. Spašavanje života nije opravdanje za kršenje Božjeg zakona

Poslušnost bolja od žrtve 1Sa 15:22; Mk 12:33
 Kobno staviti život ispred Božjeg zakona Mk 8:35, 36

19. Lažni proroci**A. Lažni proroci prореčeni; postojali u danima apostola**

Pravilo za prepoznavanje lažnih proroka 5Mo 18:20-22; Lk 6:26
 Prореčeni; prepoznaju se po plodovima Mt 24:23-26; 7:15-23

20. Liječenje, jezici**A. Duhovno liječenje ima trajne koristi**

Duhovna bolest je razorna Iza 1:4-6; 6:10; Ho 4:6
 Duhovno liječenje glavni zadatak Iv 6:63; Lk 4:18
 Uklanja grijehе; daje sreću, život Jk 5:19, 20; Ot 7:14-17

B. Božje Kraljevstvo donijet će trajno fizičko izlječenje

Isus liječio bolesti, propovijedao blagoslove Kraljevstva Mt 4:23
 Kraljevstvo obećano kao lijek za trajno izlječenje Mt 6:10; Iza 9:7
 Čak će i smrt biti ukinuta 1Ko 15:25, 26; Ot 21:4; 20:14

C. Nema dokaza da Bog stoji iza današnjeg iscjeljivanja vjerom

Učenici nisu sami sebe čudotvorno liječili 2Ko 12:7-9; 1Ti 5:23
 Čudotvorni darovi prestali smrću apostola 1Ko 13:8-11
 Liječenje nije dokaz Božje naklonosti Mt 7:22, 23; 2So 2:9-11

D. Govorenje jezicima samo privremeni dar

Bilo je znak; treba težiti za većim darovima 1Ko 14:22; 12:30, 31
 Prореčeno da će čudotvorni darovi duha prestati 1Ko 13:8-10
 Čudesna djela nisu dokaz Božje naklonosti Mt 7:22, 23; 24:24

21. Marija**A. Marija, Isusova majka, nije “majka Božja”**

Bog nema početka Ps 90:2; 1Ti 1:17
 Marija bila majka Božjeg Šina u njegovom zemaljskom životu Lk 1:35

B. Marija nije “vječna djeвица”

Udala se za Josipa Mt 1:19, 20, 24, 25
 Osim Isusa, imala još djece Mt 13:55, 56; Lk 8:19-21
 Oni tada nisu bili njegova “duhovna braća” Iv 7:3, 5

22. Molitva**A. Molitve koje Bog sluša**

Bog sluša molitve ljudi Ps 145:18; 1Pe 3:12
 Nepravедne ne sluša dok ne promijene svoje postupke Iza 1:15-17
 Moramo se moliti u Isusovo ime Iv 14:13, 14; 2Ko 1:20
 Moramo se moliti u skladu s Božjom voljom 1Iv 5:14, 15
 Vjera neophodna Jk 1:6-8

B. Uzaludno ponavljati napamet, moliti se Mariji ili “svecima”

Moramo se moliti Bogu u Isusovo ime Iv 14:6, 14; 16:23, 24
 Riječi koje se stalno ponavljaju neće biti uslišane Mt 6:7

23. Nebo

A. Samo 144 000 idu na nebo

Ograničen broj; bit će kraljevi s Kristom	Ot 5:9, 10; 20:4
Isus bio prethodnik; ostali izabrani nakon njega	Kol 1:18; 1Pe 2:21
Mnogi drugi živjet će na Zemlji	Ps 72:8; Ot 21:3, 4
144 000 u posebnom položaju kakav nitko drugi nema	Ot 14:1, 3; 7:4, 9

24. Obilježavanje Kristove smrti; misa

A. Obilježavanje Gospodinove večere

Slavi se jednom godišnje na dan Pashe	Lk 22:1, 17-20; 2Mo 12:14
Obilježavanje Kristove žrtvene smrti	1Ko 11:26; Mt 26:28
Kruh i vino uzimaju oni koji se nadaju nebeskom životu	Lk 22:29, 30; 12:32, 37
Kako netko zna da ima takvu nadu	Ri 8:15-17

B. Misa je nebiblijska

Prolijevanje krvi nužno za oprostjenje grijeha	He 9:22
Krist jedini Posrednik novog saveza	1Ti 2:5, 6; Iv 14:6
Krist je na nebu; svećenik ga ne vraća na Zemlju	Dj 3:20, 21
Ne treba ponavljati Kristovu žrtvu	He 9:24-26; 10:11-14

25. Obožavanje predaka

A. Obožavati pretke je uzaludno

Preci su mrtvi, bez svijesti	Pr 9:5, 10
Naši prvi preci ne zaslužuju obožavanje	Ri 5:12, 14; 1Ti 2:14
Bog zabranjuje takvo obožavanje	2Mo 34:14; Mt 4:10

B. Ljude se smije poštovati, ali samo Boga obožavati

Mladi trebaju poštovati starije	1Ti 5:1, 2, 17; Ef 6:1-3
Ali samo se Boga smije obožavati	Dj 10:25, 26; Ot 22:8, 9

26. Otkupnina

A. Isusov ljudski život plaćen kao 'otkupnina za sve'

Isus je svoj život dao kao otkupninu	Mt 20:28
Vrijednost prolivene krvi omogućuje oprostjenje grijeha	He 9:14, 22
Jedna žrtva bila dovoljna za sva vremena	Ri 6:10; He 9:26
Na nas ne djeluje automatski; moramo je priznati	Iv 3:16

B. Bila je odgovarajuća cijena

Adam stvoren kao savršen	5Mo 32:4; Pr 7:29; 1Mo 1:31
Zbog grijeha on i njegova djeca izgubili pravo na savršenstvo	Ri 5:12, 18
Djeca bespomoćna; potrebna protuvrijednost Adamu	Ps 49:7; 5Mo 19:21
Život savršenog čovjeka Isusa poslužio kao otkupnina	1Ti 2:5, 6; 1Pe 1:18, 19

27. Pakao (had, šeol)

A. Nije doslovno mjesto vatrenih muka

Dok je patio, Job se molio da ode onamo	Job 14:13
Mjesto neaktivnosti	Ps 6:5; Pr 9:10; Iza 38:18, 19
Isus uskrsnuo iz groba, pakla	Dj 2:27, 31, 32; Ps 16:10
Pakao će predati ostale mrtve, bit će uništen	Ot 20:13, 14

B. Vatra je simbol uništenja

Pogubljenje predloženo vatrom Mt 25:41, 46; 13:30
 Nepokajničke zle osobe zauvijek uništene, kao vatrom He 10:26, 27
 Vatreno "mučenje" Sotone zapravo je vječna smrt Ot 20:10, 14, 15

C. Priča o bogatašu i Lazaru nije dokaz za vječne muke

Vatra nije doslovna kao ni Abrahamova prsa Lk 16:22-24
 I tama suprotnost Abrahamovoj naklonosti Mt 8:11, 12
 Uništenje Babilona nazvano vatrenim mučenjem Ot 18:8-10, 21

28. Posljednji dani

A. Što znači "kraj svijeta"

Svršetak ovog poretka Mt 24:3; 2Pe 3:5-7; Mk 13:4
 Nije kraj Zemlje, nego zlog svijeta 1Iv 2:17
 Vrijeme kraja koje prethodi uništenju Mt 24:14
 Spas za pravednike; usljeđuje novi svijet 2Pe 2:9; Ot 7:14-17

B. Treba paziti na znakove posljednjih dana

Znakove Bog dao da se po njima ravnamo 2Ti 3:1-5; 1So 5:1-4
 Svijet ih ne želi shvatiti ozbiljno 2Pe 3:3, 4, 7; Mt 24:39
 Bog nije spor, nego upozorava 2Pe 3:9
 Nagrada za budnost, poklanjanje pažnje Lk 21:34-36

29. Povratak Krista

A. Povratak nevidljiv ljudima

Rekao učenicima da ga svijet više neće vidjeti Iv 14:19
 Samo učenici vidjeli uzlazak na nebo; povratak sličan Dj 1:6, 10, 11
 On je na nebu, nevidljivi duh 1Ti 6:14-16; He 1:3
 Vraća se kao kralj nebeskog Kraljevstva Da 7:13, 14

B. Prepoznaje se po fizičkim činjenicama

Učenici tražili znak prisutnosti Mt 24:3
 Kršćani "vide" prisutnost putem razumijevanja Biblije Ef 1:18
 Mnogi događaji pružaju dokaz o prisutnosti Lk 21:10, 11
 Neprijatelji će "vidjeti" kad ih zatekne uništenje Ot 1:7

30. Praznici, rođendani

A. Prvi kršćani nisu slavili ni rođendane ni Božić

Slavili su ih oni koji nisu služili pravome Bogu 1Mo 40:20; Mt 14:6
 Treba obilježavati dan Isusove smrti Lk 22:19, 20; 1Ko 11:25, 26
 Razuzdane proslave ne dolikuju Božjim slugama Ri 13:13; Ga 5:21; 1Pe 4:3

31. Protivljenje, progonstvo

A. Razlog za protivljenje kršćanima

Isusa mrzili, prerekao protivljenje Iv 15:18-20; Mt 10:22
 Pridržavati se ispravnih načela znači osuditi svijet 1Pe 4:1, 4, 12, 13
 Sotona, bog ovog svijeta, protivni se Kraljevstvu 2Ko 4:4; 1Pe 5:8
 Kršćani se ne boje, Bog ih podupire Ri 8:38, 39; Jk 4:8

B. Žena ne smije dozvoliti da je muž odvraća od Boga

Upozorena da ga drugi mogu pogrešno informirati Mt 10:34-38; Dj 28:22
 Mora gledati na Boga i Krista Iv 6:68; 17:3
 Svojom vjernošću Bogu može spasiti i njega 1Ko 7:16; 1Pe 3:1-6
 Muž je glava, ali nema pravo sprečavati ženu da služi Bogu 1Ko 11:3; Dj 5:29

C. Muž ne smije dozvoliti da ga žena sprečava u služenju Bogu

Mora voljeti ženu i obitelj, željeti da i oni dobiju vječni život	1Ko 7:16
Odgovorani za donošenje odluka, zbrinjavanje	1Ko 11:3; 1Ti 5:8
Bog ljubi čovjeka koji ne odstupa od istine	Jk 1:12; 5:10, 11
Kompromis 'radi mira u kući' nije Bogu po volji	He 10:38
Vodi obitelj k sreći u novom svijetu	Ot 21:3, 4

32. Religija**A. Samo jedna prava religija**

Jedna nada, jedna vjera, jedno krštenje	Ef 4:5, 13
Opunomoćena da čini učenike	Mt 28:19; Dj 8:12; 14:21
Prepoznaje se po svojim plodovima	Mt 7:19, 20; Lk 6:43, 44; Iv 15:8
Ljubav, sloga među članovima	Iv 13:35; 1Ko 1:10; 1Iv 4:20

B. Lažne su nauke s pravom osuđene

Isus osudio lažne nauke	Mt 23:15, 23, 24; 15:4-9
Učinio to da bi zaštitio zaslijepljene	Mt 15:14
Istina ih oslobodila, pa su postali Isusovi učenici	Iv 8:31, 32

C. Treba promijeniti religiju ako se pokaže krivom

Istina oslobađa; dokaz da su mnogi u krivu	Iv 8:31, 32
Izraelci, i drugi, napustili religiju svojih predaka	Jš 24:15; 2Kr 5:17
Prvi kršćani prihvatili nove nazore	Ga 1:13, 14; Dj 3:17, 19
Pavao promijenio religiju	Dj 26:4-6
Cijeli svijet zaveden; moramo obnoviti svoj um	Ot 12:9; Ri 12:2

D. Prividna istina da "u svakoj religiji ima nečeg dobrog" ne jamči Božje odobravanje

Bog određuje što je u pogledu religije ispravno, a što nije	Iv 4:23, 24; Jk 1:27
Ako nešto nije u skladu s Božjom voljom, onda nije dobro	Ri 10:2, 3
Nisu sva "dobra djela" Bogu po volji	Mt 7:21-23
Religija se prepoznaje po plodovima	Mt 7:20

33. Smrt**A. Uzrok smrti**

Čovjek u početku bio savršen, trebao živjeti vječno	1Mo 1:28, 31
Neposlušnost donijela smrtnu presudu	1Mo 2:16, 17; 3:17, 19
Griješ i smrt prešli na svu Adamovu djecu	Ri 5:12

B. Stanje mrtvih

Adam bio stvoren kao duša, nije dobio dušu	1Mo 2:7; 1Ko 15:45
Umire čovjek, duša	Eze 18:4; Iza 53:12; Job 11:20
Mrtvi bez svijesti, ne znaju ništa	Pr 9:5, 10; Ps 146:3, 4
Mrtvi spavaju čekajući uskrsnuće	Iv 11:11-14, 23-26; Dj 7:60

C. Nije moguće razgovarati s mrtvima

Mrtvi ne žive kod Boga kao duhovi	Ps 115:17; Iza 38:18
Upozoreni da ne pokušavamo razgovarati s "mrtvima"	Iza 8:19; 3Mo 19:31
Mediji i gatari osuđeni	5Mo 18:10-12; Ga 5:19-21

34. Spasenje**A. Spasenje dolazi od Boga na temelju Isusove otkupne žrtve**

Život je dar koji Bog daje preko svog Sina	1Iv 4:9, 14; Ri 6:23
Spasenje moguće samo na temelju Isusove žrtve	Dj 4:12
Prilikom "pokajanja na samrtnoj postelji" nisu moguća djela	Jk 2:14, 26
Trebamo se istinski truditi želimo li biti spašeni	Lk 13:23, 24; 1Ti 4:10

B. Učenje "jednom spašen, zauvijek spašen" je nebiblijsko

Oni koji su primili sveti duh mogu pasti He 6:4, 6; 1Ko 9:27
 Mnogo je Izraelaca poginulo iako su bili izbavljeni iz Egipta Jd 5
 Spasenje ne nastupa odjednom Flp 2:12; 3:12-14; Mt 10:22
 Oni koji se vrate u svijet postaju gori nego prije 2Pe 2:20, 21

C. Učenje o "općem spasenju" je nebiblijsko

Nekima nije moguće pokajati se He 6:4-6
 Bog ne uživa u smrti zlih Eze 33:11; 18:32
 Ali ljubav ne može trpjeti nepravdu He 1:9
 Zli će biti uništeni He 10:26-29; Ot 20:7-15

35. Stvaranje

A. U skladu je sa znanstvenim dokazima; pobija evoluciju

Znanost se slaže s redosljedom stvaranja 1Mo 1:11, 12, 21, 24, 25
 Božji zakon o "vrstama" pokazuje se istinitim 1Mo 1:11, 12; Jk 3:12

B. Dani stvaranja nisu dani od 24 sata

"Dan" može jednostavno označavati neko vremensko razdoblje 1Mo 2:4
 Za Boga dan može biti dugo vremensko razdoblje Ps 90:4; 2Pe 3:8

36. Subota

A. Držanje subote nije obavezno za kršćane

Zakon ukinut na temelju Isusove smrti Ef 2:15
 Držanje subote nije kršćanska obaveza Kol 2:16, 17; Ri 14:5, 10
 Ukoreni zbog držanja subote i drugih propisa Zakona Ga 4:9-11; Ri 10:2-4
 Ući u Božji počinak putem vjere i poslušnosti He 4:9-11

B. Dan počinka bio je obavezan samo za stari Izrael

Subota (Šabat) prvi se put držala nakon izlaska iz Egipta 2Mo 16:26, 27, 29, 30
 Propis vrijedio samo za Izraelce i služio im kao znak 2Mo 31:16, 17; Ps 147:19, 20
 Zakon zahtijevao i držanje šabatnih godina 2Mo 23:10, 11; 3Mo 25:3, 4
 Kršćani ne trebaju držati subotu Ri 14:5, 10; Ga 4:9-11

C. Božji dan počinka (7. dan stvaralačkog "tjedna")

Počeo završetkom stvaranja na Zemlji 1Mo 2:2, 3; He 4:3-5
 Traje i nakon Isusovog života na Zemlji He 4:6-8; Ps 95:7-9, 11
 Kršćani počivaju od ostvarivanja osobnih interesa He 4:9, 10
 Završava kad Kraljevstvo izvrši svoju ulogu u odnosu na Zemlju 1Ko 15:24, 28

37. Sudbina

A. Čovjeku nije suđeno određeno postupanje

Božji naum siguran Iza 55:11; 1Mo 1:28
 Pojedincima dano da izaberu hoće li služiti Bogu Iv 3:16; Flp 2:12

38. Svjedočenje

A. Kršćani svojom službom oponašaju Isusa

Isus je bio Božji sluga Ri 15:8, 9; Mt 20:28
 Kršćani slijede njegov primjer 1Pe 2:21; 1Ko 11:1
 Moraju propovijedati da izvrše službu 2Ti 4:2, 5; 1Ko 9:16

B. Svi kršćani moraju svjedočiti, objavljujati dobru vijest

Priznati Isusa pred ljudima da postignemo Božje odobravanje Mt 10:32
 Potrebno je biti izvršitelj Riječi, pokazivati vjeru Jk 1:22-24; 2:24
 I novi trebaju postati učiteljima Mt 28:19, 20
 Obznanjivanje dobre vijesti donosi spasenje Ri 10:10

C. Osposobljeni za službu

Važni su Božji duh i poznavanje njegove Riječi	2Ti 2:15; Iza 61:1-3
Slijediti Kristov primjer u propovijedanju	1Pe 2:21; 2Ti 4:2, 5
Bog nas poučava putem duha i organizacije	Iv 14:26; 2Ko 3:1-3

D. Potrebno je iznova dolaziti, neprestano svjedočiti

Treba se dati upozorenje o kraju	Mt 24:14
Jeremija je godinama najavljivao kraj Jeruzalema	Jr 25:3
Poput prvih kršćana, ne možemo prestati	Dj 4:18-20; 5:28, 29

E. Moramo svjedočiti da ne budemo krivi za krv

Moramo upozoriti na dolazeći kraj	Eze 33:7; Mt 24:14
U suprotnom bismo bili krivi za krv	Eze 33:8, 9; 3:18, 19
Pavao bez krivnje za krv; govorio punu istinu	Dj 20:26, 27; 1Ko 9:16
Spašava i onoga tko svjedoči i onoga tko sluša	1Ti 4:16; 1Ko 9:22

39. Trojstvo

A. Bog, Otac, jedna Osoba, najveća u svemiru

Bog nisu tri osobe	5Mo 6:4; MI 2:10; Mk 10:18; Ri 3:29, 30
Sin stvoren; prije toga Bog je bio sam	Ot 3:14; Kol 1:15; Iza 44:6
Bog je oduvijek vladar svemira	Flp 2:5, 6; Da 4:35
Boga treba uzvisivati iznad svih	Flp 2:10, 11

B. Sin podložan Ocu prije i poslije dolaska na Zemlju

Sin poslušan na nebu, poslan od Oca	Iv 8:42; 12:49
Poslušan na Zemlji, Otac veći	Iv 14:28; 5:19; He 5:8
Uzvišen na nebu, no još uvijek podložan	Flp 2:9; 1Ko 15:28; Mt 20:23
Jehova je Kristu glava i Bog	1Ko 11:3; Iv 20:17; Ot 1:6

C. Jedinstvo Boga i Krista

Uvijek u potpunom skladu	Iv 8:28, 29; 14:10
Jedinstvo, poput jedinstva muža i žene	Iv 10:30; Mt 19:4-6
Tako moraju biti jedinstveni i svi vjernici	Iv 17:20-22; 1Ko 1:10
Štovanje Jehove preko Krista zauvijek	Iv 4:23, 24

D. Sveti duh je sila kojom se Bog služi

Sila, ne osoba	Mt 3:16; Iv 20:22; Dj 2:4, 17, 33
Nije osoba na nebu kod Boga i Krista	Dj 7:55, 56; Ot 7:10
Bog se njime služi kako bi izvršio svoje naume	Ps 104:30; 1Ko 12:4-11
Dobivaju ga oni koji služe Bogu, on ih vodi	1Ko 2:12, 13; Ga 5:16

40. Uskrsnuće

A. Nada za mrtve

Svi koji su u grobovima uskrsnut će	Iv 5:28, 29
Isusovo uskrsnuće je jamstvo	1Ko 15:20-22; Dj 17:31
Oni koji su griješili protiv duha neće uskrsnuti	Mt 12:31, 32
Uskrsnuće zajamčeno onima koji imaju vjeru	Iv 11:25

B. Uskrsnuće u život bilo na nebu bilo na Zemlji

Svi umiru po Adamu; dobivaju život po Isusu	1Ko 15:20-22; Ri 5:19
Razlika u prirodi uskrsnutih	1Ko 15:40, 42, 44
Oni koji budu s Isusom bit će poput njega	1Ko 15:49; Flp 3:20, 21
Oni koji ne budu vladali bit će na Zemlji	Ot 20:4b, 5, 13; 21:3, 4

41. Zemlja

A. Božji naum sa Zemljom

Na Zemlji bio stvoren raj za savršene ljude	1Mo 1:28; 2:8-15
Božji naum je pouzdan	Iza 55:11; 46:10, 11
Zemlja će biti puna miroljubivih, savršenih ljudi	Ps 72:7; Iza 45:18; 9:6, 7
Kraljevstvo će obnoviti raj	Mt 6:9, 10; Ot 21:3-5

B. Nikada neće biti uništena niti nenastanjena

Planet Zemlja postojat će vječno	Pr 1:4; Ps 104:5
U Noino vrijeme uništeni ljudi, a ne Zemlja	2Pe 3:5-7; 1Mo 7:23
Taj primjer daje nadu u preživljavanje u naše vrijeme	Mt 24:37-39
Zli uništeni; "veliko mnoštvo" preživljava	2So 1:6-9; Ot 7:9, 14

42. Zlo, svjetske nevolje

A. Tko je odgovoran za svjetske nevolje

Vladavina zlih uzrok današnjem zlu	Izr 29:2; 28:28
Vladar svijeta je Božji neprijatelj	2Ko 4:4; 1Iv 5:19; Iv 12:31
Đavo uzrokuje nevolje, vrijeme skraćeno	Ot 12:9, 12
Đavo svezan, slijedi veličanstveni mir	Ot 20:1-3; 21:3, 4

B. Zašto je zlo dopušteno

Đavo osporio vjernost stvorenja Bogu	Job 1:11, 12
Prilika da Božji sluge dokažu da su vjerni Bogu	Ri 9:17; Izr 27:11
Đavo se pokazao lašcem, potrebno riješiti sporno pitanje	Iv 12:31
Vjerni nagrađeni vječnim životom	Ri 2:6, 7; Ot 21:3-5

C. Vrijeme kraja se odužilo zbog Božjeg milosrđa

Kao u vrijeme Noe, treba vremena da se dâ upozorenje	Mt 24:14, 37-39
Bog nije spor, nego milosrdan	2Pe 3:9; Iza 30:18
Biblija nam pomaže da ne budemo zatečeni	Lk 21:36; 1So 5:4
Sada tražiti Božju zaštitu	Iza 2:2-4; Sf 2:3

D. Rješenje svjetskih nevolja neće ostvariti ljudi

Ljudi prestrašeni, zbunjeni	Lk 21:10, 11; 2Ti 3:1-5
Uspjet će Božje Kraljevstvo, ne ljudi	Da 2:44; Mt 6:10
Da bismo ostali živi, trebamo ostati u miru s Kraljem	Ps 2:9, 11, 12

43. Život

A. Vječni život zajamčen onima koji su poslušni Bogu

Bog, koji ne može lagati, obećao život	Tit 1:2; Iv 10:27, 28
Vječni život zajamčen onima koji imaju vjeru	Iv 11:25, 26
Smrt će biti uništena	1Ko 15:26; Ot 21:4; 20:14; Iza 25:8

B. Nebeski život je ograničen na one koji čine Kristovo tijelo

Bog odabire članove po svojoj volji	Mt 20:23; 1Ko 12:18
Samo 144 000 uzeti sa Zemlje	Ot 14:1, 4; 7:2-4; 5:9, 10
Čak ni Ivan Krstitelj neće biti u nebeskom Kraljevstvu	Mt 11:11

C. Zemaljski život obećan neograničenom broju, 'drugim ovcama'

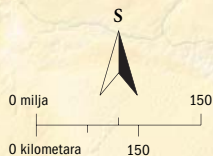
Ograničen broj s Isusom na nebu	Ot 14:1, 4; 7:2-4
"Druge ovce" nisu Kristova braća	Iv 10:16; Mt 25:32, 40
Danas se okuplja mnoštvo koje će ostati živjeti na Zemlji	Ot 7:9, 15-17
Ostali će uskrsnuti u život na Zemlji	Ot 20:12; 21:4

Želite li dodatne informacije, posjetite stranicu
www.jw.org/hr ili se obratite Jehovininim svjedocima.

PAVLOVA PUTOVANJA

- Prvo misionarsko putovanje (Dj 13:1–14:28)
- Drugo misionarsko putovanje (Dj 15:36–18:22)
- Treće misionarsko putovanje (Dj 18:22–21:19)
- - - Put u Rim (Dj 23:11–28:31)
- Glavni putevi

Crno more

BITINIJA

PONT

SAMOTRAKA

MIZIJA

GALACIJA

KAPADOCIJA

Troada

Asos

Mitilena

HIOS

Smirna

SAMOS

PATMOS

RODOS

Knid

Patara

FRIGIJA

PIZIDIJA

LICIJA

Mira

Atalija

Perga

Antiohija (pizidijska)

Listra

Ikonij

Derba

Tars

LIKAONIJA

CILICIJA

Seleucija

Antiohija (sirijska)

SIRIJA

Salamina

CIPAR

Paf

Sidon

Tiro

Ptolemaida

Cezareja

Jopa

Lida

Jeruzalem

Gaza

Damask

Pela

Aleksandrija

EGIPAT

more